LEXICON
LATINUM
INTERPRETATIONE
ILLYRICA, GERMANICA, ET HUNGARICA
LOCUPLES,
IN USUM POTISSIMUM
STUDIOSÆ JUVENTUTIS
DIGESTUM,
AB

ANDREA JAMBRESSICH,
SOCIETATIS JESU SACERDOTE,
CROATA ZAGORIENSI.

Cum Privilegio Sacræ Regiæ Majestatis, & Superiorum Permissu.

ZAGRABIÆ,
Typis Academicis Societatis JESU, per Adalbertum Wilh. Weſseli
Anno 1742.

Digitalizirao Google

FACULTAS
R. P. PROVINCIALIS.

EGo infrà ſcriptus, SOCIETATIS JESU per Provinciam Auſtriæ Præpoſitus Provincialis, poteſtate mihi facta, ab Admodùm Reverendo Patre noſtro FRANCISCO RETZ, Præpoſito Generali, Facultatem concedo; ut *Lexicon Latinum Interpretatione Illyrica, Germanica, & Hungarica locuples, à P. Andrea Jambreſſich, è Societate JESU, digeſtum*, atque à tribus memoratæ Societatis Patribus de more reviſum, & approbatum, typis mandetur. In quorum fidem manu mea ſubſcripſi, & conſvetum Officii Sigillum appreſſi. Jaurini, 4. Octobris, Anno 1741.

BIBLIOTHECA REGIA MONACENSIS.

L.S. *Antonius Vanoſſi, S.J.*

PRÆ-

Digitalizirao Google

PRÆFATIO,
& DECLARATIO OPERIS.

PIa in Patriam ſtudia *Franciſco Suſſnik S. J. Presbytero*, fractas alibi Apoſtolicis laboribus vires, Zagrabiæ curanti, ſvadebant; Lexicon quodpiam *Habdelichiano* vetuſtate abſumpto ſufficeret; è quo major, atque ex illo, ad Studioſam Illyricæ nationis Juventutem utilitas dimanaret. Monenti pietati, utut valetudine uteretur conſtanter afflicta, facilis paruit vir alioquin optimus, ac ſuapte naturâ ad litterarum humaniorum cultum perquam propenſus. Et verò ad An. uſque 1739. moleſtiſſimum opus eo perduxit, ut & Indicem Croaticas voces ſerie alphaberica exhibentem, quem cum ſubjectis Indiculis, ſumptibus parſurus, retinui; & Initium aliquod ipſius Lexici latini, typis ad id comparatis, me adjutore, excuſum videre meruerit. Cœptos hac ratione labores, quibus in lucem edendis, Inclyti Croatiæ Status, & Ordines, ſuam Symbolam, anno ſuperiore, liberaliter addixerant, primùm diſſolutio nervorum, tum mors ipſa abrupit. Sublato è vivis Authore, propius ab interitu abfuit ejuſdem partus: quippe complures inventi ſunt, qui huic maxima parte imperfecto novam quandam formam inducendam, pro ſuo quiſque genio, cenſerent; nemo unus, qui labori moleſtiarum pleniſſimo, oneríque uſque adeò obſcuro humeros ſupponere vellet. Ego, ſeu honeſto cariſſimæ Patriæ amore, ſeu ſvavi Majorum imperio, ſeu importunis Amicorum precibus, ſeu Viri operæ huic immortui, & de me optimè meriti, memoriâ, denique victus; nequicquam repugnante Peripato, cui etiamtum præeram; laborem proſequendum eo libentiùs ſuſcepi, quo clariùs perſpiciebam, me ſic maximo quidem meo impendio, quæſtu minimo, plurimorum commodis ſervire poſſe. Proinde opus extemplo adortus, deeſſe utiliora multa, redundare non pauca, limanda magno temporis diſpendio pleraque omnia, animadverto. Ergo viam à priore longè diverſam ineo, opus novum molior; ur-

Digitalizirao Google

gente interea typographo, & laborem prælo ſubjiciendum identidem expoſcente, nî otium ejuſdem carô redimere malim. Talibus conſtricto anguſtiis, variiſque aliis curis preſſo, cùm elucubratio novi Lexici, tum errorum à Typothetis commiſſorum emendatio, uni mihi incumbebat. Unde non mirum, quòd initio præſertim (ſi primas philyras, aliáſque nonnullas excipias, quas correctas denuo excudi feci.) multa vocabula deſiderentur; quorum ſupplementum idcirco ultimùm adjeci: quòd nonnulla relicta minus probè, ac volebam, elaborata: quòd non omnes typographici errores expuncti. Et vel ideo his, æqui rerum arbitri, ſpero, facilè ignoſcent. Hæc hactenus: nunc ad novi operis declarationem, amice Lector, mecum digredere; quídque labore meo, commodorum tuorum ſtudioſus, præſtiterim; paucis accipe.

1. Singulis Vocabulis notas quantitatum idcirco ſuperimpoſui, ut & Poëtici ſtudii Alumnis velificarer.

2. Voces Synonymas adjeci, quo expeditiorem haberes verborum copiam.

3. Nec Syntaxim meliorem, nec Phraſes ſelectiores ſuis locis deeſſe paſſus ſum. Auctores deinde his ſubjunxi, ut inter Verborum uſus promptè diſcerneres: alii enim Oratoribus, Hiſtoricis alii, alii Poëtis ſunt proprii.

4. Vocibus græcis æquè, ac latinis ſuos Scriptores latinos appoſui; quorum Auctoritas quàm varia eſt, & ambigua, tam ſolicitum me ſemper tenuit. Id nihilominus conſilii cepi, ſecutúſque ſum, ut quoties optimi adeſſent, eos producerem; tum ad bonos delaberer; denique ne deterioribus quidem abſtinerem, ut totam, quanta eſt, latinitatem complecterer. Ipſa enim illa, quæ uſurpare dicendo minimè convenit, tamen legendo intelligere oportet: alioqui multa utilibus cæterà libris inſperſa ignorabimus.

5. Quasdam latinas nullius auctoritate munivi, quia nulli uſitatas reperi; quin propterea velim, barbaras continuò exiſtimes. Cenſeo enim illas, complureſque alias & *derivatas*, & *compoſitas* perinde latinas eſſe, atque ſunt eæ, quæ, ſervatis iiſdem *derivationis*, & *compoſitionis* legibus, apud *Cæſarem*, *Ciceronem*, *Livium*, aliôſque *aureæ ætatis* Heroës inveniuntur. Et ſanè, quid vetat credere, ipſum quoque *Ciceronem* uſurum fuiſſe ejuſmodi vocîbus, ſi argumenta, de quibus is ad poſterorum memoriam ſcripſit, earum uſum poſtulâſſent; quando par pro illis, atque pro uſurpatis, pugnat ratio. Quin immò uſum etiam iis fuiſſe, negare quo teſte auſis? Idem dictum volo de aliis ſimilibus, etiamſi eas non niſi ab ignobiliore quopiam Auctore adhibitas fuiſſe conſtet; modò unà certum ſit, earum *primigenias* (ſeu *primitivas*, & *ſimplices*) apud aliquem aureæ ætatis Auctorem reperiri.

6. Græcas nonnullas addidi, quas non latini cujuſpiam Scriptoris, ſed vulgi duntaxat uſus commendat, dignas vel ideo, quæ Latiô proſcribantur.

7. Barbaras, quibus verè latinas ſurrogatas paſſim leges, crucis † Græcas ſtellæ * ſignô notavi; ne à minus peritis pro latinis haberentur.

8. Antiquas, quas hodie Uſus reſpuit, per *Obſol. Inus. Antiq.* ab uſitatis dignoſces.

9. Non paucas deprehendes huic Operi ſine Barbararum nota † inſertas, non quòd eas Latinis accenſeam; ſed quòd Scientiarum Profeſſores ſuis

eas

Digitalizirao Google

eas donârint Civitatibus. Hinc per *Theol.* Theologi, per *JCti.* Juris consulti, per *Phil.* Philosophi, per *Phyſ.* Physici, per *Math.* Mathematici, per *Geog.* Geographi, per *Aſtr.* Astrologi, per *Chym.* Chymici, per *Eccl.* Ecclesiastici, per *Hiſt.* Historici, per *Med.* Medici, per *Gram.* Grammatici intelligendi sunt, & quidem ii potissimùm; qui inter linguæ latinæ Auctores neutiquã numerantur.

10. Derivatas, & Compositas multas, brevitati consulturus, prætermisi; siquidem persuasum habeo, ut ipsas è Primigeniis, ita pariter earum notiones, è notionibus Primigeniarum, formari à quolibet facilè posse, præsertim si sibi alias similes, ab hoc Lexico ubertim suppeditatas, in exemplum proponat.

11. Verbis, præcipuè simplicibus, Præteritum, & Supinum, si quod habent; Nominibus verò Genera, Inflexionem per casus, aliáque id genus, è Grammaticis petita, annexui.

12. Notionum, & Usuum varietatem, in vocibus fertilioribus, per numeros Arabicos distinxi: ad quos, ubi unam pro alia per *V. Syn. pro* citatam legeris, bene advertas, necesse est; si proprietates singularum, & translationes per *Transl. Metaph. Meton. &c.* notatas intelligere velis.

13. Regionum, Urbiúmque celebriorum, annexa brevi descriptione, nomina inserui. Hungaricis, & Illyricis cùm recensendis, tum & describendis plusculum tribui: Illyrorum enim, & Hungarorum cumprimis gratiâ, labor iste à me susceptus.

14. Substantivis germanicis articulos præfixi: per r. *der*, per e. *die*, per s. *das* designando: contra hos enim Illyri, & Hungari, germanico sermone utentes, plurimum peccare solent.

15. Usus verborum frequentiores, Illyricè, Germanicè, & Hungaricè eo fine reddidi; ut has linguas discere volentes molestiâ levarem.

16. Orthographiam Illyricam, Germanicam, & Hungaricam ad calcem attexui; ne quid ad utilitatem emendatè scribere, & expeditè hoc, aliúdve simile opus, legere cupientium, omissum succenseas.

17. Scito præterea, multas esse voces Illyricas, quas Illyrorum alii per *e*, alii per *a*, præsertim in ultima syllaba, efferunt. e. g. *Mladenecz*, & *Mladenacz*; *Verhovecz*, & *Varhovacz*. Multas item, quæ ab aliis cum *i*, cum *e* ab aliis, ab aliis cum *ie* enunciantur, ut: *Vera*, *Vira*, & *Viera*. Atque his rectè scribendis adhibent Illyri certas diphtongos, ex alphabeto Cyrilliano, aut Hieronymiano desumptas, quas idcirco indifferentes nominant. Adverte præterea, Consonanti *l* in fine, quam multi Illyrorum usurpant, substitui ab aliis Vocalem *o*. ut: *poszao*, pro *poszal*; *Isszao* pro *Isszel*, aut *isszal*; *chuoszem* pro *chulszem*; id quod frequentissimum est in verbis præteriti temporis.

18. En tibi ad extremum *Ætates quatuor*, in quas Scriptores latini ab eruditis distribuntur. Prima optimos numerat, dignósque, quos aliæ omnes in exemplum sibi proponant. His enim Romanæ literæ debent, ac Eloquentia imprimis, quòd ad summum pertigerint. Jure igitur optimo *Aurea* dicitur: Quemadmodum enim Aurum cæteris metallis, ita hæc secutis Ætatibus, ingenio, nitore, & auctoritate præstat. Ut proinde certum sit apud Latinos, Scriptorem nullum, qui ab *Aurea Ætate* Latinitatem non mutue-

Digitalizirao Google

tur, Latinis accenſendum eſſe. *Auream* excepit *Argentea*, à bonitate Scriptorum id nominis indepta; ſed qui à veteri illo nitore nonnihil remiſiſſe, vocéſque nonnullas ſuperioribus illis Heroibus inuſitatas Romana Urbe excepiſſe ſunt notati;& vel ideo quo ad latinitatem non niſi cautè, præſertim Tyronibus, imitandi. Tertia prioribus auctoritate inferior, dicta idcirco *Ænea*. Voces habet proprias non paucas, tum ſolùm, & quidem cum delectu, atque à viris duntaxat de foro Romano diu, multúmque meritis adhibendas; cùm eas argumenti ratio poſtulârit, cui ſuperiorum neutra proſpexerit. Succeſſit denique *Ferrea*, *Lignea*, ſeu *Lutea*, honeſtiore cognomento omnino indigna. Tota enim hac ætate, ea Romanis literis dominabatur barbaries, ut nemo ferè Scriptorum fuerit, ſi pauculos diligentiores aureorum auctorum imitatores excipias, qui non ferrum, lignum, aut lutum loqueretur, próque latino ſermone venditaret; aut qui ſtyli cauſa legi mereatur. *Ætas aurea* ducentis plures, qui Chriſti ortum præceſsêre, annos complexa, deſinit in Annum Chr. 14. Hanc ſecuta *Argentea*, excurrit ad A. uſque 117. Ab hoc deinde ad A. pene 400 *Ænea* producitur. Tempus reliquum *Ferrea* occupat, deſinens in A.C. 1500; quo tandem lingua Romana denuo excoli, & Cicero, aliíque primi Scriptores, è tenebris protracti, veneration eſſe cœperunt.

Scriptores ætatis aureæ.

Andronicus, *Nævius*, *Cæcilius*, *Ennius* Poëta Latinorum antiquiſſimus, *Pacuvius*, *Attius*, *Lucilius*, *Turpilius*, *Afranius*, *Cornelius Siſenna*, *Nigidius Figulus*, *Decius Laberius*, *Verrius Flaccus*, quorum pauca fragmenta extant. *Accius Plautus*, *Terentius Afer*, *Portius Cato*, *Lucretius Carus*, *Valerius Catullus*, *Sirus*, *Julius Cæſar*, *Cornelius Nepos*, *M. Tullius Cicero*, *Sex. Aurelius Propertius*, *Salluſtius Criſpus*, *Varro*, *Tibullus*, *Virgilius*, *T. Livius*, *Manilius*, *Vitruvius*, *Ovidius*, *Horatius Flaccus*, *Pedo Albinovanus*, *Gratius Faliſcus*, *Phædrus*, *Cornificius*, cui nonnulli tribuunt libros quatuor Rhetoricorum ad Herennium. *Aulus Hirtius*, vel *Oppius*, quorum alteruter Cæſaris Commentarios ſupplêſſe creditur. *Cornelius Severus*, cui adſcribitur Carmen de Ætna. Prioribus annumerandi veniunt quatuor Jurisconſulti: *Mutius Scævola*, *Alfenus Varus*, *Antiſtius Labeo*, & *Maſurius Sabinus*. Etſi autem recenſiti omnes ſummæ ſint auctoritatis, cùm vocibus uſi fuerint duntaxat verè latinis; ſupra cæteros tamen eminent, (præcipuè ſi Syntaxim, & uſus verborum ſpectes:) *Cicero*, Oratorum princeps. *Julius Cæſar*, *T. Livius*, *Cornelius Nepos*, *Salluſtius*, Hiſtorici. *Plautus*, *Terentius*, *Lucretius*, *Virgilius*, *Horatius*, *Catullus*, *Tibullus*, *Propertius*, *Ovidius*, Poëtæ. *Phædrus* Fabularum; *Vitruvius* Architecturæ; *Cato*, & *Varro* rerum aliarum, præſertim ruſticarum, Scriptores optimi.

Ætatis argenteæ.

Excellunt *Curtius Rufus*, *Vellejus Paterculus*, *Valerius Maximus*, *Petronius Arbiter*, *Pomponius Mela*, *Tacitus*, *Annæus Florus*, *Plinius major*, Hiſtorici. *Annæus Seneca* Pater, & Filius, uterque Philoſophus, & Orator celebris. *Annæus Lucanus*, *Perſius Flaccus*, *Junius Juvenalis*, Poëtæ. *Plinius junior*, Scriptor epiſto-

Digitalizirao Google

epiſtolarum, & Orator. *Julius Hyginus* Fabularum Scriptor. *Celſus* Medicus Rom. *Svetonius Tranquillus* Rhetor Rom. ſcripſit vitas Imperatorum à Julio Cæſare ad Domitianum. *Fabius Quintilianus*, Rhetor, & Grammaticus. Hos ſequuntur *Scribonius Largus*, *Junius Columella* Scriptor rei ruſticæ, *Aſconius* Grammaticus, *Silius Italicus* Poëta, *Valerius Flaccus*, *Papinius Statius* Neapolitanus Poëta, *Valerius Martialis* Poëta, *Julius Frontinus* Hiſtoricus.

Ætatis æneæ.

Cæteris præſtant *Aul. Gellius* Romanus, ſcripſit noctium Atticarum libros XX. *Julius Solinus*, Grammaticus Romanus, ſcripſit collectanea rerum memorabilium &c. *Juſtinus* Hiſtoricus. *Palladius*, ſcripſit de re ruſtica. *Claudius Claudianus* Poëta eximius. Memoriâ etiam digni *Licinius Proculus*, *Neratius Priſcus*, *P. Juvencius Celſus*, *Priſcus Jabolenus*, *Domitius Ulpianus*, *Herennius Modeſtinus*, *Salvius Julianus*, *J. Cajus*, *Calliſtratus*, *Æmilius Papinianus*, *Julius Paulus*, *ſex. Pomponius*, *Venulejus Saturninus*, *Ælius Martianus*, *Ælius Gallus*, Juriſconſulti, quorum fragmenta in Digeſtis. *L. Apulejus*, *Septimius Tertullianus*, *Serenus Sammonicus*, *Cenſorinus*, *Cæcilius Cyprianus*, *Julius Calpurnius*, *Aurelius Nemeſianus*, *Ælius Spartianus*, *Julius Capitolinus*, *Ælius Lampridius*, *Vulcatius Gallicanus*, *Trebellius Pollio*, *Flavius Vopiſcus*, *Cælius Aurelianus*, *Flavius Eutropius*, *Rhemnius Fannius*, *Arnobius Afer*, *Cælius Lactantius*, *Ælius Donatus*, *Commodianus*, *Vettus Juvencus*, *Julius Firmicus*, *D. Hilarius*, *Fab. Marius Victorinus*, *Pompejus Feſtus* inſignis Grammaticus, *Feſtus Avienus* Poëta, *Ammianus Marcellinus*, *Vegetius Renatus* in re militari præcipuus, *Macrobius*, *Symmachus*, *Magnus Auſonius*, *Aurelius Victor*, *D. Ambroſius*, *Marcellus Empiricus*, *Proba Falconia*, *Priſcianus*, dictus ab aliis *Octavius Horatianus*.

Ætatis ferreæ.

Servius Honoratus, *Rutilius Numatianus*, *D. Hieronymus*, *D. Auguſtinus*, *D. Damaſus*, *Ruſinus*, *Sulpicius Severus*, *Paulus Oroſius*, *Cælius Sedulius*, *Paulinus Nolanus*, *Codex Theodoſianus*, *Dracontius*, *Salvianus*, *Petrus Chryſologus*, *Proſper Aquitanicus*, *Martianus Capella*, *Paulinus Petrocorius*, *Claudianus Mamertus*, *Sidonius Apollinaris*, *Plinius Valerianus*, *Latinus Pacatus*, *Claudius Mamertinus*, *Nazarius*, *Eumenius*, ſeculi quinti. *D. Fulgentius*, *Alcimus Avitus*, *Orientius*, *Ennodius*, *Manl. Severinus Boëthius*, *Priſcianus* Grammaticus, *Nonius Marcellus*, *Diomedes*, *Juſtiniani Inſtitutiones*, *Juſtiniani Codex*; *Arator*, qui ſcripſit Hiſtoriam Apoſtolicam, ſeu de vita Pauli Libros II carmine epico: *Jornandes*, *Aurelius Caſſiodorus*, *Creſconius Corippus*, *Venantius Fortunatus*, *Gregorius Magnus*, *Gregorius Turonenſis*, Seculi Sexti. *Iſidorus Hiſpalenſis*, *Eugenius Toletanus*, *Drepanius Florus*, *Marculphus*, *Anonymus Ravennas*, Seculi Septimi. *Aldhelmus*, ſeu *Adelhelmus*, *Beda*, *Flaccus Alcuinus*, *Paulus Diaconus*, Seculi octavi. *Rabanus Maurus*, *Freculphus*, *Eginhardus*, *Strabus Gallus*, *Aimonius*, *Theodulphus Aurelianenſis*, Seculi noni, &c.

Ætatis incertæ.

Terentianus Maurus, *Minucius Felix*, *Soſipater Chariſius*, *Æmilius Macer*, *Meſſala Corvinus*, *Vibius Sequeſter*, *Jul. Exſuperantius*, *Jul. Obſequens*, *L. Ampelius*, *Apicius* in re coquinaria princeps, *Chalcidius*, *Zeno*, *Probus* Auctor Notarum, *Fulgentius Planciades*; *C. Cæſaris Germanici Aratea*, quæ alii ad Auguſti, alii ad Domitiani

ætatem

ætatem referunt. *P. Victor de Regionibus Urbis Romæ. Vegetius de re veterinaria. Auctores Priapeorum. Auctores Catalectorum*, quæ Virgilio, & Ovidio tribui ſolent. *Auctor Elegiarum*, quæ Cor. Gallo attribuntur. *Auctor Orationis Salluſtii in Ciceronem, & Ciceronis in Salluſtium: item illius* Antequam Cicero iret in exilium. *Auctor Epiſtolæ ad Octavium*, quæ Ciceroni tribuitur. *Auctor Panegyrici in Piſonem*, quem alii Statium, alii Lucanum putant. *Declamationes*, quæ tribui ſolent Quintiliano; *item* quæ Porcio Latroni; *item* quæ Calpurnio Flacco. *Interpres Irenæi. Interpres Daretis Phrygii, & Dictyos Cretenſis. Catonis Diſticha moralia. Scholiaſtæ veteres. Grammatici antiqui. Rhetores antiqui. Medici antiqui. Rei agrariæ Scriptores. Catalecta Petroniana, & Errores Venerei*, qui cum Petronio edi ſolent. *Pervigilium Veneris cum variis opuſculis*, quæ inſcribuntur *Baudii Amores. Poëmatia, & Epigrammata vetera*, à Pithæo, & Almeloveno collecta. *Fragmenta Hiſtoricorum* collecta ab Auguſtino & Riccobono. *Monumenta Antiqua*, à Georgio Fabricio collecta. *Faſti Conſulares. Inſcriptiones veteres. Legum antiquarum fragmenta. Notitia dignitatum utriuſque Imperii*; et cæteri hujuſmodi Scriptores, quorum alii, ſpectata ſcribendi ratione, ætati etiam aureæ annumerari, alii contrà infra ferream detrudi merentur. Atque hæc de Lexico noſtro, quod unum plurium aliorum inopiam ſarciet. Utere igitur, candide Lector, labore tuis commodis devoto; lividum verò Momorum gregem in prurientem poſt ſolis ortum ſale lacum vindex compelle: vel, ſi mavis, inſulſos Erythræis committe gurgitibus ſallendos; ac tum vale.

A.

Digitalizirao Google

INDICULUS

PARTICULARIS NOMINUM, QUORUM SIGNIFICATIONEM QUÆRE IN CORPORE.

ARBORUM

A.

Abellina.
Abiecula.
Abiegnus.
Abietarius.
Abſegmen.
Acacia.
Acapna.
Acer.
Acernus.
Acmotheton.
Æſculetum.
Æſculus.
Alnetum.
Alneus.
Alnus.
Amygdalum.
Amygdalus.
Avellana.

B.

Betula.
Betuleus.
Betuletum.
Buxetum.
Buxeus.
Buxus.

C.

Carpineus.
Carpinus.
Caſtanea.
Caſtanetum.
Cataſta.
Cedreus.
Cedrus.
Ceraſus.
Cerreus.
Cerrus.
Cornus.
Cornum.
Corylus.
Cotoneum.
Cupreſſeus.
Cupreſſus.

F.

Fageus.
Fagicola.
Faginetum.
Fagus.
Fagutal.
Ficaria.
Ficarius.
Ficetum.
Ficus.
Fraxinetum.
Fraxineus.
Fraxinus.

G.

Galla.

I.

Ilicetum.
Iligneus.
Ilex.
Juglans.
Juniperus.

L.

Laureus.
Laurus.
Liguſtrum.

M.

Malum.
Malus.
Meraſus.
Meſpilum.
Meſpilus.
Morus.

N.

Nucetum.
Nuceus.
Nux.

O.

Olea.
Oleaſter.
Ornus.
Oxycantha.

P.

Palma.
Perſicum.
Perſicus.
Pinaſter.
Pineus, Pinealis.
Platanus.
Pomarium.
Pomus.
Populetum.
Populeus.
Populus alba.
Populus nigra.
Prunus.
Prunus ſylveſtris.
Pyrus.

Q.

Quercetum.
Querceus, Qvercinus.
Quercus.

R.

Ramus.
Roboreus.
Robur.
Rubetum.
Rubus.

S.

Salicetum.
Saligneus.
Salix.
Sambuceus.
Sambucus.
Sicomorus.
Siler.
Sorbum.
Sorbus.

Suber.

T.

Taxeus.
Taxus.
Tilia.
Tiliaceus.
Tilietum.

V.

Vepres.
Vepretum.
Viburnum.
Ulmus.

AVIUM.

A.

Acalanthis, & Acanthis.
Accipiter.
Acredula.
Aëdon.
Alauda.
Alcedo.
Ales.
Anas.
Anatarius.
Anaticula.
Anſer.
Anſerinus.
Apiaſter.
Apus.
Aquila.
Aquilinus.
Ardea.
Aſio.
Attagen.
Aviarium.
Aviarius.
Avis.

B.

Bonaſa.

Digitalizirao Google

Bubo.

C.

Calidris.
Capo.
Caprimulgus.
Carduelis.
Caſſita.
Cataracta.
Cenchris.
Chlorion.
Chloris.
Cicinula.
Ciconia.
Citrinula vel Citrinella.
Ciris, vel Cirrhis.
Columba.
Columbus.
Cornix.
Corvus.
Coturnix.
Coccyx.
Cuculus.
Curruca.
Cygnus.
Cypſelus.

F.

Falco.
Ficedula.
Frigilla & Fringilla.
Fulica.
Fulix.

G.

Galgulus.
Galbula.
Gallina.
Gallinarium.
Gallus Gallinaceus.
Gallus indicus.
Graculus.
Grus.
Gryphus.

H.

Haliæetus.
Helicabum.
Herodius.
Hirundo.

I.

Ictcrus.

L.

Linaria.
Livia.
Luſcinia.
Luteola.

M.

Mergus.
Merops.
Merula.
Milvus.
Monedula.
Motacilla.

N.

Nicticorax.
Niſus.
Noctua.
Nucifraga.

O.

Onocrotalus.
Ortygometra.
Ortyx.

P.

Palumbes..
Parix.
Paſſer.
Pavo.
Perdix.
Phaſianus.
Philomela.
Phœnix.
Pica.
Picus.
Picus viridis.
Pipio.
Pirhila.
Pſittacus.

R.

Regulus.
Rubecula.
Ruſticula.
Ruſticilla.

S.

Struthio.
Struthiocamelus.
Sturnus.

T.

Tymallus,
Trochilus.
Turdela.
Turdus.
Turdus Pilaris.
Turtur.

V.

Veſpertilio.
Vivago.
Ulula.
Upupa.
Vultur.

PISCIUM.

A.

Acus.
Alburnus.
Alex.
Angvilla.
Antacæus.
Aſper.
Aſtacus.

B.

Balæna.
Brama.
Branchiæ.

C.

Cammarus.
Cancer.
Caniſmarinus.
Capito.
Carpio.
Carrax.
Caſtor.
Cete vel Cetus.
Congrus.

D.

Delphin.
Dentex.

F.

Fundulus.

G.

Gobius.

H.

Halex.
Huſo.

L.

Lampreda.
Lampetra.
Limax.
Loligo.
Lucioperca.
Lucius.

M.

Mugil.
Mullus fluviatilis.
Muræna.

O.

Oſtreum.

P.

Paſſer.
Phoca.
Polypus.

R.

Rhombus.

S.

Salmo.
Salpa.
Sarda.
Sargus.
Scomber.
Sepia.
Solea.
Sturio.

T.

Teſtudo.
Thunnus.
Tinca.
Torpedo.
Trutta.

AD EQUI APPARATUM SPECTANTIUM.

Antilena.
Avena.
Camus.
Capiſtrum.
Cordum.
Ephipium
Fimus.
Fœnum.
Frenum.
Frontale.
Gomphus.
Habena.
Helcium.
Lupatum.
Phaleræ.
Poſtilena.
Solea.
Stabulum,
Stapes.
Stramen.
Strigil.

AD DOMUM SPECTANTIUM.

Abacus.
Ædificium.
Ambitus.
Antæ.
Arena.
Aſſer.
Baſis.

Calx.

Digitalizirao Google

Calx.
Candela.
Candelabrum.
Cardo.
Catarracta.
Catinus.
Cellarium.
Cervical.
Cimex.
Clavis.
Clavus.
Cochlear.
Columna.
Conclave.
Crates.
Cribrum.
Culcitra.
Culter.
Cupedix.
Discus.
Ellychnium.
Emunctorium.
Epistylium.
Familia.
Fenestra.
Ferculum.
Flabellum.
Fornax.
Fuscinula.
Gradus.
Granarium.
Horreum.
Janitor.
Janua.
Imbrex.
Intercolumnium.
Laquear.
Latta.
Lectus.
Limen.
Lychnus.
Maluvium.
Mappa.
Mensa.
Murus.
Muscarium.
Orchestra.
Palatium.
Patina.
Penuarium.
Pila.
Pessulus.
Poculum.
Podium.
Posticus.
Postis.
Pulex.
Pulvinar.
Rostrum.
Soccus.
Scabellum.
Scamnum.
Scandula.
Scopæ.
Sedes.
Sedile.
Sella.
Sera.
Sirrhus.
Tabulatum.
Tegula.
Tignum.
Trabs.
Turris.
Valvæ.
Vannus.
Vectis.
Ventilabrum.
Vinum.

AD CULINAM PERTINENTIUM.

Ahenum.
Batillum.
Butyrum.
Cacabus.
Caldarium.
Caminus.
Coculum.
Colum.
Cinis.
Coquus.
Cos.
Farina.
Favilla.
Focus.
Follis.
Fomes.
Fuligo.
Furnus.
Hydria.
Ignis.
Ignitabulum.
Labes.
Lixivium.
Mola.
Mortarium.
Olla.
Operculum.
Ovum.
Pistillum.
Pistrinum.
Præfurnium.
Pruniceps.
Rutabulum.
Sal.
Sartago.
Scaphium.
Scintilla.
Silex.
Siliquæ.
Situla.
Titio.
Torris.
Tudicula.
Veru.
Udo.

VESTIMENTORUM.

Baltheus.
Calceus.
Caligo.
Calopodium.
Capucium.
Chlamys.
Chirotheca.
Cingulum.
Colare.
Cothurnus.
Cyclas.
Fibula.
Galerus.
Holosericum.
Indusium.
Interula.
Ocrea.
Pallium.
Pannus.
Pelliceum.
Penula.
Perizoma.
Pero.
Petasus.
Pileolus.
Pileus.
Plica.
Soccus.
Tibiale.
Tunica.
Vestis.

INSECTORUM.

Amphisbæna.
Angvis.
Apis.
Araneus.
Asilus.
Aspis.
Basiliscus.
Blatta.
Boa.
Bombix.
Bruchus.
Bufo.
Coluber.
Cicada.
Cimex.
Crabro.
Culex.
Curculio.
Cynips.
Cynomya.
Draco.
Eruca.
Formica.
Fucus.
Grillus.
Ips.
Lacerta.
Lens.
Limax.
Locusta.
Lumbricus.
Midas.
Musca.
Papilio.
Pediculus.
Pulex.
Rana.
Scarabeus.
Scorpio.
Tabanus.
Teredo.
Testudo.
Tinea.
Vermis.
Vespa.

Digitalizirao Google

INFIRMITATUM, & MORBORUM.

Albugo.
Alopecia.
Angvina.
Anorexia.
Apoplexia.
Apoſtema.
Aphthæ.
Arthritis.
Aſtma.
Cachexia.
Calculus.
Cancrena.
Carbunculus.
Carcinoma.
Cardiaca.
Cardialgia.
Chatharrus.
Cæcitas.
Cephalæa.
Chiragra.
Colicus dolor.
Deliquium.
Dyſenteria.
Elephantiaſis.
Epilepſia.
Epiphora.
Eryſipelas.
Febris varia.
Gangræna.
Glaucoma.
Gravedo.
Homorrhois.
Hemiplexia.
Hernia.
Hydrops.
Ictterus.
Iſchios.
Lepra.
Lethargus.
Lippitudo.
Lunaticus.
Mania.
Mutus.
Nauſea.
Ophthalmia.
Paralyſis.
Phagedæna.
Peſtis.
Phyneſis.
Phthiſis.
Pituita.
Pleuritis.
Podagra.
Porrigo.
Prurigo.
Puſtula.
Ruga.
Scabies.
Spaſmus.
Sternutatio.
Struma.
Surditas.
Tuſſis.
Tympanites.
Variolæ.
Vermina.
Verruca.
Vertigo.
Veternus.
Vibex.

NOMINA HERBARUM USITATIORUM.

A

Abrotonum, & Abrotanum, i, n. Bosje drévcze. Stabvvurtz, Iſten fája.
Abſynthium, ii, Pelinek, Wermut, Fejér üröm.
Acetoſa, æ, f. Kiſzelicza, Sauer-Ampffer, Sóſka
Althea, eæ, f. Szlez béli, Ibiſch-Kraut, Szélezfü névü.
Amaracus, i, m. Majoràn, Mojoran, Majoránna.
Anethum, i, n, Koper, Dill, Kapor.
Angelica, æ, f. Angelika, S. Jo. B. Wurtz, Angyelika fü.
Anguria, æ, ſ. Gêrchka, Waſſer-Mellónen. Görög dinnye.
Aniſum, & Anicetum, i, n. Anis, Aneis Anis.
Anſerina, æ, Guſzecha Trava, Ganſz-kraut, Vad Varaditz.
Aphace, .es, f. Divja lecha, Wilde Linſen, Vad lentſe.
Apium, ii, n. Opih, Zeller, Selléri.
Aquilegia, æ, f. Gerlichek, Wurm-Kraut, Geleſzta-fü.
Arthemiſia, æ, ſ. Metlikovina, Joannes Giertel, Harang virág.
Aſparagus, i, m. Sparglin, Spargel, Nyúl árnyék-fü.
Atriplex, cis, m. Pln: f. ſtemil. Loboda, Milten, Laboda.
Avena, æ, f. Zòb, Haber, Zab.

B

Bardana, æ, f. Lappa major, Lopùh, groſſe Klette, Lapu.
Baſilicum, Ocymum, i, n. Baſulyek, Waſilien, Barſalikon fü.
Belis, idis, f. Ledinſzko czvétiche, Maſſilieben, Szarſzor-ſzép nevü virág.
Beta, æ; f. Czikla, Ronnen, Tzékla.
Betonica, æ, f. Betonika Bukvicza ali ſzerpecz, Betonien. Sel-fü.
Blitum, i, n. Blirva, Majer, Izetlen paréj.
Borago, inis, f. Borag. Borich, Atratzel fü.
Borith Indecl: Veſch, Zint kraut, Talmoſo fü.
Braſica, æ, f. Vukret, Kôhl-kraut, kápoſzta.
Bugloſſum, i, n. Volovſzki jezik, Ochſen Zung ökör nyelv.

C

Canaria, æ, f. Oſtricza, péſzja ſtráva, Hundſgras,

Digitalizirao Google

Ebeket purgáló fü.
Calendula, æ, f. Meſzichek. Ringel-Blum. Sárga Virág.
Canabis, is, f. Konoplya. Hanff. Kender.
Carduus, ui, m. Stríchak. Diſtel. Bogáts-Kóró.
Carduus Benedictus, i. m. Bosja Plahticza, Cardvvenedickt, Pápa Fü.
Carex, icis, f. ſás. Ried-Gras. Sás.
Cataria, æ, f. Machkino zelje. Katzen-Mintz, Matska Fü.
Cauda equina, vel Equiſetum, i, n. Voſch Zintkraut. Tálmosó-Fü.
Caules, inm, m. Zelje. Kraut. Kápoſzta.
Centaurea, eæ, f. Centauria. Tauſendgulden-Kraut. Erd Salb. Föld epéje-Fü.
Chelidonia, æ, f. Laſztovichina Trava. Schell-Kraut. Vére Húlló-Fü.
Chærephylum, i, n. v. Gingidium.
Cicuta, æ, f. Trubelika. Schierling. Bürök, Sip.
Cochlearia, æ, f. Slichnyak. Löffel-Kraut. Kalin levelü Fü.
Conſolida, æ, f. Gavez. Heil-Kraut. Nadály Fü.
Conſolida major, Svalnik. Wallvvurtz. ſo fekete nadály Fü.
Cordum, i, n. v. Cordum. in corpore.
Crocus, i, m. Saffran. Saffran. Sáffrány.
Cucurbita, æ, f. Tikva. Kürbis. Tök.
Cuminum, & Cyminum, i, n. Kumìn. Kümel. Kömény.
Cynogloſſa, æ, Cynogloſſum, i, n. Peſzji jezik. Hunds-Zung. Eb-nyelvü-Fü.

E.

Ebulus, i, m. & Ebulum, i, n. Hebed, Attich, Földi bodza.
Elleborus, i, m. & Helleborus, Perprìſs. Nies-vvurtz, Fejér hunyor, Ptrüſzſzentö gyökér.
Enula, æ, Veliki koren. Alant-Wurtz. örveny gyökér.
Epatica, æ, f. vel Hepatica. Jeternik. Leber-Kraut, Maj gyogyé
Equiſetum, i, n. Voſch. Roſs-Schvvantz. Lófark Fü.
Eſſula æ, f. ſeu Thitimalus, i, m. Vuchje Mléko. Wollff-Milch. Fark téj.

F

Faba, æ, f. Bob. Bohne. Bab.
Fabaria, æ, f. v. Telephium.
Faſeolus, i, Báſuly. Kleine vveiſſe Bohnen. Fiſolen. Horgas bab. Fuſzuly.
Filicula, æ, f. vel Polypodium, ii, n. Cherlena Kamenicza. Rothes Stein- brech-Kraut Gemeiner. Engelfüſs. Petje ſzábású Füvetske.
Filix, icis, f. Praprut. Farnkraut. ördög bordája Fü.
Fœniculum, i, n. Szlatki jánuſs. Fenchel. kömény.
Fœnum, i, n. Széno. Heu. Széna.
Fragaria, æ, f. Jagode tráva. Erdbeer, Epéri.
Fragum, i, n. Jagoda. Erd-béer. Epéri.
Fraxinula, æ, f. Zeleni koren. Hirſchvvurtz, Szarvas Fü.
Frúmentum, vel triticum turcicum, i, n. Kukuruza, Türckiſcher Weitzen. Török búza.

G

Gentiana, æ, f. Enczian. Bitter-Kraut. Entzián.
Gentiana minor, cruciata. Gorki Koren. Rancken, Creutz Wurtz &c. Sz. László Füve.
Git indecl. vel Gith. Chêrni komìn, Schvvartz kümmel. Fekete kümény.
Gladiolus, i, m. Rogoz. Schvvertel kraut. Mezeililiom.
Gingidium, ii, n. Krofulicza. Körblein. Vad petreſelyem.

H

Hedera arborea, æ, f. Berſslyan. Epheu. Fái borostyán.
Hedera terreſtris. f. Kopitnyak. Gundelreben. A Földön elfolyó boroſtyán.
Hydropiper, eris, n. Buhnyak. Flöch kraut. Balha üzö Fü.
Hyoſciamus, i, m. Szvinyo-recz, Maſzlak. Bilſenkraut, Belénd. Bolonditó-Fü.
Hyſopus, i, m. Hiſop. Iſopp. ísóp.

J.

Intubus, vel Intubum, i, n. Czukoria Tráva. Zuckori Kraut. Tzikória.

L.

Lagopus, odis, & opi, f. Vid. in corpore.
Lagopus, V. 2. Haaſen pfötlein, Katzen klee, Haaſenfuſs, Nyúl láb.
Lappa, æ, f. minor. Toricza. Kleine klette. Kis lapu.
Lavendula, æ, f. Spikinarda. Lavendel. Lavendula.
Lens, tis, f. Lecha. Linſen. Lentſe.
Lilium, ii, n, Lilyan. Lilien. Lilium.

Digitalizirao Google

Linaria, æ, f. Divji lân. Wild flachs. Vadlen.
Linum, i, n. Lân. Flachs. Len.
Lolium, ii, n. Lyulka. Lyûlich. Roſnok, Vadótz
Lupulus, i, m. Melina. Hopffen. Mél.

M.

Malva, æ, f. Szlez. Poppeln, Kräslein-kraut. Malva-Fü.
Menta, æ, f. Meticza. Mintz. Fodor Ménta.
Mentaſtrum, i, n. Rugana, ali Konyſzka Meticza. Krauzemintz, Roſsmintz. Ló ménta.
Millefolium, ii, n. vel Millefolia, æ, f. Kunicza. Scharffgarbe. Egér fark Fü.
Muſcus, i, m. Meheny. Mooſs oder Mies an den Bäumen. Móh, Famoha.

N.

Nardus, i, m. Spikinarda. Narden kraut. Spikinard ollian mint á levendula.
Naſturtium, ii, n. Hren. Kren-Kreſſig. Torma.
Nectarea, æ, f. Veliki Koren. Alant-Wurtz. örvény Fü, örmény gyökér.
Numularia, æ, f. Penizek. Pfenning-Kraut, Egel Kraut, Schlangen-Kraut. Penz levelü-Fü.
Nux aquatica, is, æ, f Oréſſecz Vodeni. Waſser Nuſs, Vizi Sulyom.

O.

Ocymum, i, n. Vſzakoiackka za marhu tráva. Allerley kraüter Für das Viech.
Item Baſilika tráva. Baſilien kraut, Barſalikom Fü.
Olus, eris, n. Vſzakojachko povertelje. Allerlay Garten kraut. Minden kerti Vetemény.
Olus Hiſpanicum, is, i, n. Spinácz, Spenat, Kerti laboda.
Origanum, i, n. Dobra miſzel, Wildervvohlgemuth. Fekete gyopár, SzúFü. Szurok Fü.
Oryza, æ, f. Riskaſſa. Reiſs, Riskáſſa,

P.

Papaver, eris, n. Mak. Magſaamen, Mák.
Paſtinaca, æ, f. Paſzternyak Mêrkva. Wilde Rublein, Möhren, Moh répa.
Pediculariа, æ, f. Vuſſnicza. Läuſe-kraut, Tetiü Fü.
Pepo, onis, m. Dinya. Melaun. Dinnye.
Perſicaria, æ, f. Hermon. Flöh-Kraut. Balha-Fü.
Petroſelinum, i, m. Perſſin. Peterſilgen, Petreſelyem.
Pinpinella, æ, f. Pinpinela. Bibernell, Baba-irs Fü.
Piper, eris, n. Pêrpêr, Pfeffer, Bors.
Piſum, i, n. Grah, Erbſs, Borſó.
Plantago, inis, f. Terputecz, Breitvvegerich, úti-Fü.
Polypodium, ii, n. quercinum. Szlatka Sztelicza, Engel Wurtzt. Sz: Iván gyökér.
Porrum, i, n. & Porrus, i, m. Porſuk, Lauch, Pár hagyma.
Pulicaria, æ, f. Hermon, Flöh kraut, Balba-Fü.
Pulmonaria, æ, f. Plyuchnyak, Lungen kraut, Gálna-Fü, tüdö.

R.

Rapa, æ, f. Repa, Rube, Répa.
Rapacium, ii, n. Repina czima, Rub-laub, Rübkraut, Répa Fü.
Raphanus, i, m. Rotkva, Povertnicza, Rettig, Retek.
Roſa, æ, f. Róſa, Eine Roſe, Róſa.
Roſmarinus, i, m. Roſmarin, Roſſmarin, Rosmarin.
Ruta, æ, f. Ruticza, Wein-Raute, Ruta Fü.

S.

Salvia, æ, f. Salfia, Salbey, Sállya.
Saxifraga, æ, f. Kamenyka. Steinbrech. Körontó Fü.
Scabioſa vulgaris, Scabioſa, Beſem-kraut, Söprö Fü.
Scirpus, i, m. Szit, Szitje. Schilff. Káka Gyékény Fü.
Scolopendria, æ, f. Scolopendrium, ii, n. Jelenſzki jezik. Miltz kraut, Hirſch Zunge. Szarvas, nyelvu Fü.
Sempervivum, i, n. Netreſzk. Haus-Wurtz, Fül-Fü.
Serpillum, i, n. Babina Dufficza, Qventel. Kakuk Fü.
Sigillum, Saſomonis, i, is, n. Béli Koren. Weiſs-Wurtz. Fejér Gyökér.
Silligo, inis, f. Hêrſ. Rocken. Roz. Búza allya.
Sinapi, is, n. vel Sinapi indecl, & Sinapis, is, f. Muſtarda. Senff. Muſtár.
Smilax, acis, f. Szlák. Winde um die Baume, oder Zaun glöcklein. Török-bab Felfolyó.
Solſequium, ii, n. Szunchena Roſa. Sonnen Blume. Katang Koró.

T.

Tanacetü, i, n. Vratich. Rhein. Fahren. Vizi Fü.
Telephium, ii, n. Bobovnyak. Graſs Wund-Kraut. Bab-Fü

Thy-

Digitalizirao Google

Thymus, i m. Timian. Balsan-Kraut. Thimuſs, Balsam Fü.
Trifolium, ii, n. Detelina Trih pèr. Wieſen-Klee, Spis Klee, Harom Levelü Fü.
Triticum, i, m. Pſenicza. Weiſen. Búza.
Tuſſilago, inis, f. Podbel. Huffatich. Marti Lapu, édes Lapu.

V.

Valeriana, æ, f. Odolen. Baldrian. Matska gyökér.
Verbaſcum, i, n. Rukacz. Wall-Kraut, Himmel-Brand. ökör. Fark Kóró.
Verbena, æ, f. Sporiſs. Eyſen-Kraut. Szapora Fü
Veronica, æ, f. Veronika. Ehrn Breiſs. Véronika.
Vitia, orum, plur. n. Grahor. Wicken. Lednek.
Viola, æ, f. Fiolicza. Viell, Viole. Viola, Ivolya.
Violaria, æ, f. Fiolichna Trava. Viegel-Kraut. Viola Fü.
Urtica, æ, f. Kopriva. Neſſel. Tſilan.

Z.

Zizania, æ, f. Kukoly. Kûh Waitzen. Rote. Konkoly.

DE MODO NUMERANDI DIES MENSIUM, PER NONAS, IDUS, & CALENDAS.

NOta primò. Quemlibet menſem dividi ind es triginta, aut triginta unum ſolò Februario excepto, qui conſtat diebus 28. niſi annus ſit bis ſextilis, tunc enim Februarius numerat dies 29. quod in ſequentibus verſiculis patet.
Terdenos September habet, totidem November
Julius, Aprilis: reliquis, Superaditur unus;
Sit niſi bis Sextus, vicenos Februus octo.

Circa tertium verſum Nota (nam primi duo per ſe clari ſunt) Februarium dici bis ſextilem, eò quòd hic menſis uno d e augeatur quo vis anno quarto, accum tribus aliis ſingulis annis viginti tantum & octo habeat, quarto verò anno habet dies 29. quo quarto anno duobus continuis diebus nempe 24. & 25. numeratur, ſeu dicitur ſexto Calendas Martias.

Nota ſecundò. Modum numerandi dies menſuum per Nonas, Idus, & Calendas dici numerum Romanum, quòd hic à Romanis originem trahat uti conſtat ex epiſtolis Ciceronis, & antiquioribus Hiſtoricis.

Nota tertiò. Omnes quidem menſes certum numerum habere Nonarum, Iduum, & Calendarum, non tamen eodem modo Calendas numerari, quo numerantur Nonæ & Idus, pro qua doctrina ad memoriam juvandam condiſce tritos ſequentes verſiculos.
Sex Maius Nonas, October, Julius, & Mars,
Quatuor at reliqui. Dabit Idus quilibet octo,
Inde dies reliquos omnes, dic eſſe Calendas.

Horum Verſuum iſte eſt ſenſus: Majus, October, Julius, & Martius habent ſex dies, quos Nonas vocamus. Reliqui autem menſes, nempe Januarius, Februarius, Aprilis, Junius, Auguſtus, September, November, & December habent tantum quatuor. Omnes verò menſes in numero dierum, quos Idus dicimus, conveniunt; ſiquidem ſinguli octo numerant. Qui demum Nonarum & Iduum numerum excedunt, in Singulis menſibus, illi à Calendis nomen accipiunt. pro quo ulterius.

Nota Quartò. Nonas, & Idus, à menſe in quo ſunt nominari, non item Calendas, (præter ſolam primam cujuſque menſis diem) ſed à ſequenti: ut ſi v.g. diem 14. Januarii per Calendas effere velis, dices: 19. Calendas Februarii. non autem Januarii, & ſic de reliquis, exceptà ut dixi primâ die menſis, quæ dicitur Calendæ, vel Calendis Januarii. v.g.

Nota Quintò. Quando in epiſtolis, aut alibi legis, aut ſcribis: Tertio nonas v.g. Martii, aut Sexto Calendas Januarii &c. deſiderari per eclipſim has duas voces. *Die*, & *Antè*, ità ut per illud: Tertio Nonas Martii, idem intelligas, ac ſi dicas: tertio die antè Nonas Martii. & per illud: Sexto Calendas Januarii, idem ac ſexto die antè Calendas Januarii.

Nota Sextò. Duobus modis, & utrobique bene poni nomen menſis, ſive per genitivum, hoc modo: Tertio Nonas Martii, ſive per no-

Digitalizirao Google

men adjectivum, ex nomine menſis ductum, ſic: Tertio Nonas Martias.

Nota poſtremò Romanos olim à Menſe Martio annum inchoaſſe, eò quòd hunc Romulus Genitori ſuo Marti dicaverit, ideſque primum menſium eſſe voluerit. Inde Julium Quintilem, Auguſtum Sextilem vocârunt, quòd ille quintus, iſte ſextus à Martio numeraretur.

Unde etiamnum non à Januario, ſed à Martio, September, October, November, & December, dicuntur. At ſicut Romulus Martiũ, ità Numa Pompilius, Secundus ab eo Rex, diviſo in 12 menſes anno, primum horum Januarium eſſe voluit, velut, bicipitis Dei menſem tranſacti anni finem, & in ſequentis principia inſpicientem. Ne verò te Calendas diſcere cupientem inverſus numerandi modus fatiget, en ipſos menſes Romano & noſtrate ritu repræſentatos.

JANUARIUS.

1	Calendæ, vel Calendis Januarii.	11	3. Iduum Jan.	21	12. Calend. Febr.
2	4. Nonarum Januarii.	12	Pridie Iduum (idus) Jan.	22	11. Calend. Febr.
3	3. Nonarum Jan.	13	Idibus (Iduum) Januarii.	23	10. Calend. Febr.
4	Pridie Nonarum Jan.	14	19. Calendarũ (Calendas) Febr.	24	9. Calend. Febr.
5	Nonarum, vel Nonis Jan.			25	8. Calend. Febr.
6	8. Iduum (Idus) Jan.	15	18. Calend. Febr.	26	7. Calend. Febr.
7	7. Iduum Jan.	16	17. Caleud. Febr.	27	6. Calend. Febr.
6	6. Iduum Jan.	17	16. Calend. Febr.	28	5. Calend. Febr.
9	5. Iduum Jan.	18	15. Calend. Febr.	29	4. Calend. Febr.
10	4. Iduum Jan.	19	14. Calend. Febr.	30	3. Calend. Febr.
		20	13. Calend. Febr.	31	Pridie Calend. Febr.

FEBRUARIUS.

1	Calendis Februarii (Calendæ)	10	4. Idus Febr.	20	10. Calend. Martii.
2	4. Non. Febr.	11	3. Idus Febr.	21	9. Calend. Martii.
3	3. Non. Feb.	12	Pridie Idus Febr.	22	8. Calend. Martii.
4	Pridie Non. Febr.	13	Idibus (Iduum) Febr.	23	7. Calend. Martii.
5	Nonis (Nonæ) Febr.	14	16. Calend. Martii.	24	6. Calend. Martii.
6	8. Iduum vel Idus Febr.	15	15. Calend. Martii.	25	5. Calend. Martii.
7	7. Idus Febr.	16	14. Calend. Martii.	26	4. Calend. Martii.
8	6. Idus Febr.	17	13. Calend. Martii.	27	3. Calend. Martii.
9	5. Iidus Febr.	18	12. Calena. Martii.	28	Pridie Calend. Martii.
		19	11. Calend. Martii.		

MARTIUS.

1	Calendis Martii.	12	4. Idus Martii.	23	10. Calend. April.
2	6. Non Martii.	13	3. Idus Martii.	24	9. Calend. April.
3	5. Non. Martii.	14	Pridie idus vel Iduũ Martii.	25	8. Calend. April.
4	4. Non. Martii.	15	Idibus vel Iduum Martii.	26	7. Calend. April.
5	3. Non. Martii.	16	17. Calend. Aprilis.	27	6. Calend. April.
6	Pridie Non. Martii.	17	16. Calend. April.	28	5. Calend. April.
7	Non. Martii.	18	15. Calend. April.	29	4. Calend. April.
8	8. Idus Martii.	19	14. Calend. April.	30	3. Calend. April.
9	7. Idus Martii.	20	13. Calend. April.	31	Pridie Calend. April.
10	6. Idus Martii.	21	12. Calend. April.		
11	5. Idus Martii.	22	11. Calend. April.		

APRILIS.

1	Calendis Aprilis.	6	Nonis Aprilis.	10	5. Idus April.
2	4. Non. April.	7	8. Iduum vel Idus Aprilis.	11	4. Idus April.
4	3. Non. April.	8	7. Idus April.	12	3. Idus April.
5	Pridie Non. April.	9	6. Idus April.	13	Pridie Idus April.

13 Idi-

Digitalizirao Google

14 | 18. Calend. Maji.
15 | 17. Calend. Maji.
16 | 16. Calend. Maji.
17 | 15. Calend. Maji.
18 | 14. Calend. Maji.
19 | 13. Calend. Maji.
20 | 12. Calend. Maji.
21 | 11. Calend. Maji.
22 | 10. Calend. Maji.
23 | 9. Calend. Maji.
24 | 8. Calend. Maji.
25 | 7. Calend. Maji.
26 | 6. Calend. Maji.
26 | 5. Calend. Maji.
28 | 4. Calend. Maji.
29 | 3. Calend. Maji.
30 | Pridie Calend. Maji.

MAJUS.

1 | Calendis Maii.
2 | 6. Non. Maji.
3 | 5. Non. Maii.
4 | 4. Non. Maii.
5 | 3. Non. Maji.
6 | Pridie. Non. Maji.
7 | Nonis Maji.
8 | 8. Iduum (Idus) Maji.
9 | 7. Idus Maji.
10 | 6. Idus Maji.
11 | 5. Idus Maji.
12 | 4. Idus Maii.
13 | 3. Idus Maji.
14 | Pridie Idus Maji.
15 | Idibus Maii.
16 | 17. Calend. Junii.
17 | 16. Calend. Junii.
18 | 15. Calend. Junii.
19 | 14. Calend. Junii.
20 | 13. Calend. Junii.
21 | 12. Calend. Junii.
22 | 11. Calend. Junii.
23 | 10. Calend. Junii.
24 | 9. Calend. Junii.
25 | 8. Calend. Junii.
26 | 7. Calend. Junii.
27 | 6. Calend. Junii.
28 | 5. Calend. Junii.
29 | 4. Calend. Junii.
30 | 3. Calend. Junii.
31 | PridieCalend. Junii.

JUNIUS.

1 | Calendis Junii.
2 | 4. Non. Junii.
3 | 3. Non. Junii.
4 | Pridie Non. Junii.
5 | Nonis Junii.
6 | 8. Idus Junii.
7 | 7. Iduum (Idus) Junii.
8 | 6. Idus Junii.
9 | 5. Idus Junii.
10 | 4. Idus Junii.
11 | 3. Idus Junii.
12 | Pridie Idus Junii.
13 | Idibus Junii.
14 | 18. Calend. Julii.
15 | 17. Calend. Julii.
16 | 16. Calend. Julii.
17 | 15. Calend. Julii.
18 | 14. Calend. Julii.
19 | 13. Calend. Julii.
20 | 12. Calend. Julii.
21 | 11. Calend. Julii.
22 | 10. Calend. Julii.
23 | 9. Calend. Julii.
24 | 8. Calend. Julii.
25 | 7. Calend. Julii.
26 | 6. Calend. Julii.
27 | 5. Calend. Julii.
28 | 4. Calend. Julii.
29 | 3. Calend. Julii.
30 | Pridie Calend. Julii.

JULIUS.

1 | Calendis Julii.
2 | 6. Non. Julii.
3 | 5. Non. Julii.
4 | 4. Nonarū (Nonas) Julii.
5 | 3. Non. Julii.
6 | Pridie Nonas Julii.
7 | Nonis Julii.
8 | 8. Idus Julii.
9 | 7. Idus Julii.
10 | 6. Idus Julii.
11 | 5. Idus (Iduum) Julii.
12 | 4. Idus Julii.
13 | 3. Idus Julii.
14 | Pridie Idus Julii.
15 | Idibus Julii.
16 | 17. Calendas Augusti.
17 | 16. Calend. Aug.
18 | 15. Calend. Aug.
19 | 14. Calend. Aug.
20 | 13. Calend. Aug.
21 | 12. Calend. Aug.
22 | 11. Calend. Aug.
23 | 10. Calend. Aug.
24 | 9. Calend. Aug.
25 | 8. Calend. Aug.
26 | 7. Calend. Aug.
27 | 6. Calend. Aug.
28 | 5. Calend. Aug.
29 | 4. Calend. Aug.
30 | 3. Calend. Aug.
31 | Pridie Calend. Aug.

AUGUSTUS.

1 | Calendis Augusti.
2 | 4. Nonas vel Nonarū Aug.
3 | 3. Non. Augusti.
4 | Pridie Non. Aug.
5 | Nonis Aug.
6 | 8. Idus Aug.
7 | 7. Iduum vel Idus Aug.
8 | 6. Idus Aug.
9 | 5. Idus Aug.
10 | 4. Idus Aug.
11 | 3. Idus Aug.
12 | Pridie Idus Aug.
13 | Idibus, vel Iduum Aug.
14 | 19. Calend. Septembris.
15 | 18. Calend. Sept.
16 | 17. Calend. Sept.
17 | 16. Calend. Sept.
18 | 15. Calend. Sept.
19 | 14. Calend. Sept.
20 | 13. Calend. Sept.
21 | 12. Calend. Sept.
22 | 11. Calend. Sept.
23 | 10. Calend. Sept.
24 | 9. Calend. Sept.
25 | 8. Calend. Sept.
26 | 7. Calend. Sept.
27 | 6. Calend. Sept.
28 | 5. Calend. Sept.
29 | 4. Calend. Sept.
30 | 3. Calend. Sept.
31 | Pridie Calend. Sept.

Digitalizirao Google

DE MODO NUMERANDI DIES MENSIUM.

SEPTEMBER.

1	Calendis Septembris.	11	3. Idus Sept.	21	11. Calend. Oct.
2	4. Nonas vel Nonarum Sep	12	Pridie Idus Sept.	22	10. Calend. Oct.
3	3. Non. Sept.	13	Idibus Sept.	23	9. Calend. Oct.
4	Pridie Non. Sept.	14	18. Calend. Octobris.	24	8. Calend. Oct.
5	Nonis Sept.	15	17. Calend. Oct.	25	7. Calend. Oct.
6	8. Idus vel Iduum Sept.	16	16. Calend. Oct.	26	6. Calend. Oct.
7	7. Idus Sept.	17	15. Calend. Oct.	27	5. Calend. Oct.
8	6. Idus Sept.	18	14. Calend. Oct.	28	4. Calend. Oct.
9	5. Idus Sept.	19	13. Calend. Oct.	29	3. Calend. Oct.
10	4. Idus Sept.	20	12. Calend. Oct.	30	Pridie Calend. Oct.

OCTOBER.

1	Calendis Octobris.	12	4. Idus Oct.	22	11. Calend. Nov.
2	6. Nonas vel Nonarū Oct.	13	3. Idus Oct.	23	10. Calend. Nov.
3	5. Non. Oct.	14	Pridie Idus Oct.	24	9. Calend. Nov.
4	4. Non. Oct.	15	Idibus Oct.	25	8. Calend. Nov.
5	3. Non. Oct.	16	17. Calend. Novembris.	26	7. Calend. Nov.
6	Pridie Non. Oct.	17	16. Calend. Nov.	27	6. Calend. Nov.
7	Nonis Oct.	18	15. Calend. Nov.	28	5. Calend. Nov.
8	8. Idus Oct.	19	14. Calend. Nov.	29	4. Calend. Nov.
9	7. Idus vel Iduum Oct.	20	13. Calend. Nov.	30	3. Calend. Nov.
10	6. Idus Oct.	21	12. Calend. Nov.	31	Pridie Calend. Nov.
11	5. Idus Oct.				

NOVEMBER.

1	Calendis Novembris.	11	3. Idus Nov.	21	11. Calend. Dec.
2	4. Nonas, vel Nonarū Nov	12	Pridie Idus Nov.	22	10. Calend. Dec.
3	3. Nonas Nov.	13	Idibus Nov.	23	9. Calend. Dec.
4	Pridie Non. Nov.	14	18. Calendas Decembris.	24	8. Calend. Dec.
5	Nonis Nov.	15	17. Calend. Dec.	25	7. Calend. Dec.
6	8. Idus vel Iduum Nov.	16	16. Calend. Dec.	26	6. Calend. Dec.
7	7. Idus Nov.	17	15. Calend. Dec.	27	5. Calend. Dec.
8	6. Idus Nov.	18	14. Calend. Dec.	28	4. Calend. Dec.
9	5. Idus Nov.	19	13. Calend. Dec.	29	3. Calend. Dec.
10	4. Idus Nov.	20	12. Calend. Dec.	30	Pridie Calend. Dec.

DECEMBER.

1	Calendis Decembris.	12	Pridie Idus Dec.	22	11. Calend. Jan.
2	4. Nonarum vel Nonas Dec	13	Idibus Dec.	23	10. Calend. Jan.
3	3. Non. Dec.	14	19. Calend. Januarii.	24	9. Calend. Jan.
4	Pridie Non. Dec.	15	18. Calend. Jan.	25	8. Calend. Jan.
5	Nonis Dec.	16	17 Calend. Jan.	26	7. Calend. Jan.
6	8. Idus Dec.	17	16. Calend. Jan.	27	6. Calend. Jan.
7	7. Idus Dec.	18	15. Calend. Jan.	28	5. Calend. Jan.
8	6. Idus Dec.	19	14. Calend. Jan.	29	4. Calend. Jan.
9	5. Idus Dec.	20	13. Calend. Jan.	30	3. Calend. Jan.
10	4. Idus Dec.	21	12. Calend. Jan.	31	Pridie Calend. Januarii.
11	3. Idus Dec.				

TABULA NUMERI.

Arabici.	*Romani.*	*Arabici.*	*Romani.*	*Arabici.*	*Romani.*
1.	I.	4.	IV.	7.	VII.
2.	II.	5.	V.	8.	VIII.
3.	III.	6.	VI.	9.	IX.
					X.

Digitalizirao Google

Arabici.	*Romani.*
10.	X.
11.	XI.
12.	XII.
13.	XIII.
14.	XIV, vel XIIII.
15.	XV.
16.	XVI.
17.	XVII
18.	XVIII.
19.	XIX.
20.	XX.
21.	XXI.
22.	XXII.
23.	XXIII.
24.	XXIV.
25.	XXV.
26.	XXVI.
27.	XXVII.
28.	XXVIII.
29.	XXIX.
30.	XXX.
31.	XXXI.
32.	XXXII.
33.	XXXIII.
34.	XXXIV.
35.	XXXV.
36.	XXXVI.
37.	XXXVII.
38.	XXXVIII.
39.	XXXIX.
40.	XL.
41.	XLI.
42.	XLII.
43.	XLIII.
44.	XLIV.
45.	XLV.
46.	XLVI.
47.	XLVII.
48.	XLVIII.
49.	XLIX.
50.	L.
51.	LI.
52.	LII.
53.	LIII.
54.	LIV.
55.	LV.
56.	LVI.
57.	LVII.
58.	LVIII.
59.	LIX.
60.	LX.
61.	LXI.
62.	LXII.
63.	LXIII.
64.	LXIV.
65.	LXV.
66.	LXVI.
67.	LXVII.
68.	LXVIII.
69.	LXIX.
70.	LXX.
71.	LXXI.
72.	LXXII.
73.	LXXIII.
74.	LXXIV.
75.	LXXV.
76.	LXXVI.
77.	LXXVII.
78.	LXXVIII.
79.	LXXIX.
80.	LXXX.
81.	LXXXI.
82.	LXXXII.
83.	LXXXIII.
84.	LXXXIV.
85.	LXXXV.
86.	LXXXVI.
87.	LXXXVII.
88.	LXXXVIII.
89.	LXXXIX.
90.	LXXXX.
91.	LXXXXI.
92.	LXXXXII.
93.	LXXXXIII.
94.	LXXXXIV.
95.	LXXXXV.
96.	LXXXXVI.
97.	LXXXXVII.
98.	LXXXXVIII.
99.	LXXXXIX.
100.	C. vel IC.
101.	CI. & ſic uſque ad 200
200.	CC. vel. IIC.
201.	CCI vel IICI.
300.	CCC. vel IIIC.
301.	CCCI. vel IIICI.
	etſic ad N. 400.
400.	CCCC. vel IIIIC.
401	CCCCI. vel IIIICI.
	Sic ad N. 500.
500.	D. vel VC. vel. IↃ.
501.	DI. vel VCI.
	Sic ad N. 600.
600.	DC. vel VIC.
601.	DCI. vel VICI.
	Sic ad N. 700.
700.	DCC. vel VIIC.
701.	DCCI. vel VIICI.
	Sic ad 800.
800.	DCCC. vel VIIIC.
801.	DCCCI. vel VIIICI.
	Sic ad 900.
900.	DCCCC. vel IXC.
901.	DCCCCI vel IXCI.
	Sic ad 1000.
1000.	ſive mille, M. vel IM. vel cIↃ.
1001.	mille unus MI.
1100.	mille centum. MC. vel MIC.
1200.	mille duceuti MCC. vel MIIC.
1300.	mille trecenti MCCC vel MIIIC.
1400.	mille quadringetti MCCCC. vel MIIIIC.
2000.	duo millia MM. vel IIM.
2100.	duo millia & centum MMIC. vel IIMIC.
3000.	tria millia MMM. vel IIIM.
3100.	Tria millia & centum vel IIIMIC.
4000.	Quatuor millia MMMM. vel IIIIM.
4100.	Quotuor millia & centum MMMMIC. vel IIIIMIC.
5000.	Quinque millia. VM. idem de aliis.
10000.	Dêcem millia X̄. vel XM. vel cCIↃↃ.
40000.	Quadrágínta millia XLM.
50000.	Quinquaginta millia LM.
60000.	Sexaginta millia LXM.
70000.	Septuaginta millia LXXM.
80000.	Octoginta millia LXXXM.
90000.	Nonaginta millia. XCM.
99000.	Nonaginta novem millia XCIXM.
100000.	Centum vel centena millia CM. vel cccIↃↃ.
200000.	Ducenta millia. CCM.
300000.	Trecenta millia CCCM.
	400000.

Digitalizirao Google

Arabici.	*Romani.*	*Arabici.*	*Romani.*	*Arabici.*	*Romani.*
400000.	Quadringenta millia CCCCM.	600000.	Sexcenia millia. DCM.	800000.	Octingenta millia DCCCM.
500000.	Quingenta millia DM.	700000.	Septingenta millia DCCM.	1000000.	mille millia $\overline{M}$. vel. ccccIↃↃↃ.

ANTIQUUS LITTERARUM NUMERUS, EX VETUSTISSIMO CODICE EXCERPTUS.

A. denotat quingenta sive CCCCC.
B. Tercenta seu CCC.
C. Centum. seu C.
D. Quingenta seu D.
E. Ducenta quinquaginta. seu CCL.
F. Quadraginta, seu XL.
G. Quadrigenta, seu CCCC
H. Ducenta, seu CC.
I. Unum, seu I.
K. Quinquaginta unū, seu LI.
L. Quinquaginta, seu L.
M. Mille, seu M
N. Nonaginta seu LXXXX
O. Undecim, seu XI.
P. Quadringenta seu CCCC
Q. Quingenta seu CCCCC
R. Octuaginta seu LXXX.
S. Septuaginta seu LXX.
T. Centum sexaginta, seu CLX.
V. Quinque seu V.
X. Decem seu X.
Y. Centum quinquaginta seu CL.
Z. Duo millia. seu $\overline{II}$.

Si verò his litteris superaddas lineolam significabunt tot millenarios, quot per se significant unitates. v.g.

$\overline{C}$. Centum millia.
$\overline{D}$. Quingenta millia.
$\overline{E}$. Ducenta quinquaginta millia.
$\overline{F}$. Quadraginta millia.
$\overline{G}$. Quadringenta milla.
$\overline{H}$. Ducenta millia.
$\overline{I}$. mille & sic de aliis.

ORTHOGRAPHIA

SEU

RECTA CROATICE (GENERALI VOCABULO ILLYRICE, SEU SZLAVONICE) SCRIBENDI RATIO.

DE LITERIS.

LIteris utuntur Croatæ (idem de plerisque Gentibus Illyricis intellige) tribus & viginti; quas jam olim Latii sermonis gnari à latinis mutuati sunt, sufsque propriis â D. Hieronymo primùm, ac tum subinde à SS. Cyrillo & Methodio Episcopis, ad majorem latissimè per Europam, finitimâmque Asiam diffusæ Nationis Illyricæ usum digestis substituerunt. Harum & illarum hoc loco figuras exhibere placuit: Cùm occasio postulaverit, etiam æquipollentiæ peculiares earundem ad invicem proponentur.

LATINÆ majusculæ sunt. A. B. C. D. E. F. G. H. I. J. K. L. M. N. O. P. R. S. T. U. V. Y. Z.

Minusculæ. a. b. c. d. e. f. g. h. i. j. k. l. m. n. o. p. r. s. t. u. v. y. z.

ILLYRICÆ quas alii *Glagoliticas* à *Glagole* Г litera; alii *Hieronymianas* à *S. Hieronymo*: alii *Cyrillianas* à *S. Cyrillo*; alii *Rutenicas* seu *Russicas*, *Moscoviticas*, *Dalmaticas*, *Valachicas* à *populis Illyricis* nomenclatione ducta vocant: *duplices* sunt: *simplices* videlicet, quæ simplici figurâ constant, utut cæteroquin quædam earum duabus latinorum literis æquivaleant; & *Compositæ*, quæ ex duarum literarum figuris componuntur. Omissis quibusdam minùs necessariis, & quarum ferè in sola currente scriptione, idque brevitatis gratiâ, uti consveverunt *Illyri*; illas duntaxat subjicio, quæ in libris typo *Illyrico* excusis sunt usitatæ. Ut verò tantam earum notitiam (*paucis tamen*) Lectorem benevolum & rerum illyricarum curiosum Amatorem edoceam, quanta legendis hoc typo impressis libris sufficit, *primô* locô illarum *Nomina*, quibus ab *Illyris* compelantur; *2dô figuras*, quibus exprimi solent; *3tio Numeros arithmeticos*, quos denotant, *4to literas latinas*, queis æquivalent: *id est*: *enunciationem* illyrico idiomati propriam collocabo. Sit itaque.

Nomen

Digitalizirao Google

Nomen.	*Figura*	*Numerus.*	*Enunciatio.*
Aſz.	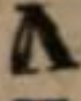	1	A.
Bukve.			B.
Vede.	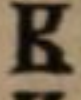	2	V.
Glagole	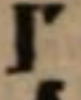	3	G.
Dobro	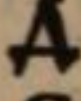	4	D.
Jeſzt	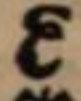	5	E.
Siveti			S.
Zelo	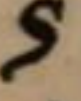	6	Z.
Zemlye	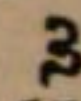	7	Z.
Iſe	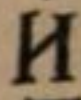	8	I.
Idem	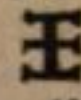		
idem	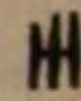		
I	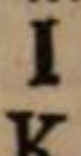	10	J.
Kako		20	K.
Lyudi	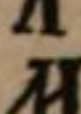	30	L.
	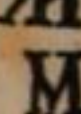		Ly.
Miſzlite	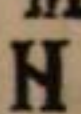	40	M.
Naſs	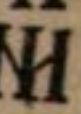	50	N.
	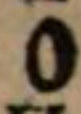		Ny.
On	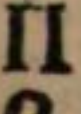	70	O.
Pokoj	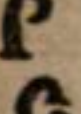	80	P.
Reczi	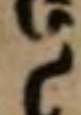	100	R.
Szlovo	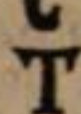	200	Sz.
idem	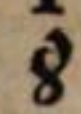		
Tverdo		300	T.
U	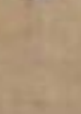	400	U.
Phi vel fi		500	F. PH.

Nomen.	*Figura.*	*Numerus.*	*Enunciatio.*
Hir	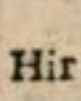	600.	H.
Ot	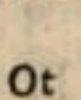		Ot.
idem	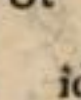		Ot. vel Od.
idem	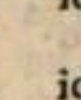		Ot. vel O.
Czi	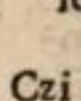	900	Cz.
Cherv	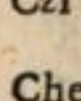	90	Ch.
idem	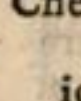		
Sſaj	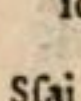		Sſ.
Staj	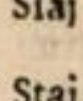	800	Sſt.
Xi	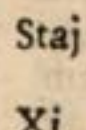	60	X.
Pſzi	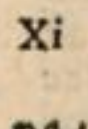	700	Pſ.
Tita	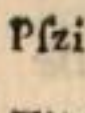	9	Th.
Gyerv.	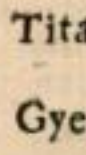		Gy.

Quia verò hoc tempore Literati *Illyri*, neglectis propriis, *Latinis* ùt plurimùm utuntur literis, iſtarum potiſſimùm *Proprietates* examinabo. Ex his itáque aliæ ſunt Vocales, aliæ Conſonantes. *Vocales* ſunt *Sex*: A. E. I. O. U. Y. *Conſonantes ſeptem & decem.* Be. Ce. De. eF. Ge. Ha. Jota. Ka. eL. eM. eN. Pe. eR. eS. Te. Ve. Ze.

DE TONO VOCALIUM.

Quemadmodùm apud Hebræos, ità & apud *Croatas*, vocales aliquæ ſunt toni jam magis aperti & demiſſi, jam minùs aperti, & magis elevati.

Magis aperti dicuntur ideò, quia in ſui pronunciatione magis os aperiunt; minùs autem aperti, ac magis elevati minùs adaperiunt. Exemplum primi ſit in hac voce *vedro* Serenum. Secundi: *vedro*, urna. ubi in voce *vedro* Serenum, magis os aperis ad efferendum tonum Literæ *E*, & in voce *vedro* urna, minùs. Igitur ad rectam earum enunciationem, & ſignificationis diſtinctionem *vedro* latinè urna exigit in vocali E. accentum acutum, v.g. *védro*. *vedro* verò Latinè ſerenum, ad evitandā moleſtam accentuum copiam, ex ipſo ſui ac-

Digitalizirao Google

centu nullo, apertioris & demiſſioris eſſe toni obſervabitur. Atque ità, dum in expedita lectione fueris; in concurſu harum, aliarúmque hujuſmodi, & præſertim æquivocarum vocũ; nequaquàm hærebis.

Ex his conſtat primò. Literam vocalem E duplicis eſſe toni; *unius*, qui eſt apertior & demiſſior, *alterius*, qui minùs apertus eſt, magisque conſtrictus & elevatus, ut patet in vocibus ſupra alatis bene perpenſis.

Conſtat 2do. Dum in voce quapiam, vocalis E, eſt toni magis aperti & demiſſioris, illam ob nimiam accentuum frequentiam, ſinè omni accentu eſſe ſcribendam, & hoc ipſo, quòd nullo accentu notetur; ſignificare tonum magis apertum & demiſſiorem. Cùm verò litera E, eſt toni minùs aperti atque magis elevati, notanda eſt accentu accuto.

Conſtat 3tio. Adhibito iſthoc accentu (utì & aliis, de quibus ſuô locô) futurum eſſe, ut qui vocem præcipuè autem æquivocam illo notatam conſpexerit, facilè moneatur ad toni ejus vocis enunciationem genuinam, ac evitandam turpiſſimam illam, moleſtiſſimámque auribus in legendo repetitionem. De hac litera E vide in vocali E.

DE OBSERVATIONE VOCALIUM.

VOcales alia diviſione ſunt *Duplices*, hæ ſolidæ & immutabiles, illæ non ſolidæ ſeu mutabiles. Solidæ ſunt: a. e. o. Non ſolidæ: i. & u. *Solidæ* ſunt ideò, quia ſemper retinent vim & tonum ſuum, *Non ſolidæ* verò ex eo, quòd ſemper vim & tonũ ſuum non retineant, ſed interdum tranſeant in conſonantes, atque alium, ac priùs habuêre, efficiant tonum, ùt videbis in vocali i & u.

DE VOCALI A. a.

HÆc litera tonô ſuô dum longiùs effertur, maximè in monoſyllabis æquivalet duobus aa. Ne verò multiplicentur literæ ſinè neceſſitate, pro duobus aa ſcribitur unum duntaxat a. & quidem ſi tonus eſt elevatus in alia, quàm poſtrema ſyllaba, tu ſupra unum a ponitur accentus acutus; ſi autem ſit toni demiſſi & profundi, atque in ultima ſyllaba, tunc ei apponendus eſt ſemper accentus gravis v.g. *Onda nè meſzta pecham, gdaſze merzlyaki ſztiſzkaju k-pechàm:* Latinè: cùm frigiduli fornacibus adhærent conſtricti, tum in bi nullus eſt locus peplis. Ubi vides vocem ultimam *pechàm* ſive fornacibus: pro duobus aa, unô ſolùm a, ſcriptam cum accentu gravi ob ſonum longiorem, quem vox *pecham* ſive peplis, quia non habet, omni accentu caret. Sic: *Vlàk*, Sagena, & *Sàg*, Tapes &c. Quando verò Litera a, pro *autem* ſumitur. aut pro ſigno admirationis ſignanda eſt accentu gravi, vel circumflexo v.g. pro admiratione: *à moj dragi jeli to moguche?* Item pro autem: *Peter Chelſnyak je marliv Diàk, â Pavel lenyàk je tulik ziàk.*

DE VOCALI E e.

CIrca hanc literam præter dicta de tono vocalium, duo potiſſimùm ſunt obſervanda. *Primò:* Licèt Vocalis E, cùm eſt toni elevati, ſemper ſolum accentum acutum expetat, illô tamen nunquam in ſyllaba ultima notanda eſt, verùm ſi obtingat illam cum tono elevato venire in vocis cujuspiam ſyllaba poſtrema, tum apponendus eſt illi accentus gravis more latinorum, quorum utimur literis. Neque enim ulli literis latinis utenti ea authoritas data eſt, quâ cui liceat contra naturam accentuum (Vide de natura accentuum) iis, quoſcunque libuerit, accentus apponere.

Secundò: Quandocunque Vocalis E præcedit conſonantem r, cum alia ſubſequente conſonante v.g. rb, rc, rd, rg, rh, rk, rl, rn, rp, rs, rt, rv, rz. & quodammodo abſorbetur, ut neque habeat tonum elevatum, neque demiſſum, tunc tegi debet accentu circumflexo. v.g: *Mèrtvoga je Smèrcha kèrt, na dèrbchechoj bèrvi ſzmèrt &c.*

DE VOCALI I i.

VOcalis i, toties fit conſonans, jota ſeu j, quoties cuipiam vocalium præponitur quin imò ſæpè etiam, dum in voce aliqua vocali in penultimo loco venienti poſtponitur. Primi exemplum ſit: *Chujes Juri! jeli jako jelo jetra jelenſzka?* perperam verò ſic ſcribitur: *Chuies ieli iako ielo &c.* Secundi eſt: *No! moj Majdàk glej, zakaj je v-jubi jajze?* erroneè autem ſic: *moj Maidàk glei &c.* Interdum litera I. ponitur ſeparatim ſinè alterius literæ ſocietate pro &, ut pluribus dicetur in Litera y.

DE VOCALI O o.

ISthæc litera quando ſervit pro exclamatione vel admiratione, notanda eſt ſive gravi ſive circumflexô accentu. *v.g.* pro exclamatione: *ô bedàk Juri! ô neklaſuri!* pro admiratione *v.g. ô jeli to iſztina?*

DE

Digitalizirao Google

DE VOCALI U. u.

Litera U, tum abit in consonantem V, cũ vocali & nonnulis consonantibus anteponitur, Quandoque etiam, dum post vocalem collocatur. *primi exemplum sit*: *Vedim Vodopiu k-vodi*. malè verò sic: *Uodim Uodopiu k-uodi. Secundi: Vlâchim, vdiram, vlêchem &c. Tertii. Iz Diakov lenyshkov, y bedakov ziákov, gde je bil chlovek kakov.* non autem. *Uléchem, Ulâchim, Diákou Lenyshku &c.*

DE VOCALI Y. y.

TRia circa hanc Vocalem observanda sunt *1mò*. Vocalis y qvotiescunqve non ponitur pro conjunctione *et* toties liqvescit & non est vocalis, id est ordinarium suum tonum, qvem qvà vocalis habet, amittit; & consonanti postposita, effert tonum non Vocalis I, sed tonum aliqvem sui, & aliqvem alterius literæ cui postponitur *v.g. Od lyulychenoga kraba lyat, plyuje plyucha, y z-lyulykum plyundre plyuszka kolovanya Mihaly.* male verò sic. *Od liulichenoga* vel *liulichenoga, liuli* et vel *liulet*, vel *lulek*, ut patet perpenti literæ vocalis i, vel consonantis j, seu jota tonum.

2do. Vocalis Y pro conjunctione & aptiùs ponitur, quàm vocalis i, non nihil à voce quam copulat separata, eo quòd major mole suâ, quàm vocalis i, faciliùs à sequente & præcedente voce distincta observetur ut manifestum est dimetienti.

3tio. Cùm vocalis Y, adhibetnr pro conjunctione &, atque etiam dum liquescit, tunc nullum patitur superimponi sibi punctum, si enim punctis notaretur non ampliùs conjunctionem & significaret, neque liquesceret, sed duabus vocalibus ii æquivaleret.

DE DIPHTONGIS.

DIphtongos (quæ ex duabus fiunt vocalibus *v.g.* æ, œ &c.) voces croaticæ ità fugiunt, ut eas in ipsis etiam ab alia lingva mutuatis vocibus penitùs non admittant.

DE NATURA ACCENTUUM.

AD rectam Scribendi, fluidámque sinè titubatione legendi rationem; admodùm necessarius est accentus. Hic triplex est: *Acutus*, sive à dextra ad sinistram ductus, qui exnatura sua, vocalem illam, cui apponitur, semper attolit & protrahit; in prioribus tantùm, nunqvam verò in postrema syllaba locum habens, quo cumprimis opus est in vocibus æquivocis *v.g. Pészek* arena, & *peszek* caniculus, si enim sinèaccentu duæ hæ voces *peszek peszek* scribantur, qvis illico & primo obtutu absque hæsitatione genuinum sensum noverit? *Gravis*, seu à sinistra ad dextram tractus, qvi semper ultimam, & nunqvam penultimam, aut alias priores exposcit syllabas; vocalem, cui superimponitur, si illa sit in voce toni ex natura sua elevati, solùm producit. v.g. *jȇ* comedit. *lùg* sylva. *lùk* arcus &c. alias vero voces, qvæ ex natura sua non sunt toni elevati, deprimit. vg. *jâk, Vlâk, Bezjâk &c. Circumflexus*, ex acuto & gravi compositus, duplici officio gaudet. 1. Omnibus vocibus per syncopen contractis superimponitur, *v.g. kí* pro *koi, âk* pro ako. &c. 2dò circumflexus accentus ponitur supra literas: V, & Z syncopatas, seu V, ex *vu*, & Z, ex *iz* præpositione detractas v.g. *ẑ-vina*, pro *iz vina*, ex vino. *v̂-lagvu* pro *vu lagvu* in vase &c.

Ex his constat 1mò. Accentum acutum triplicis esse virtutis, *unius* est: quòd supra vocalem E positus indicet tonum ejus esse minùs apertum, distinctúmque à tono literæ E magìs aperto & demissiore per hoc, quòd litera E toni profundi & demissi nullo notetur accentu. *Alterius* est: quòd vocalem illam, quæ eô notata est semper attollat ac prolonget. *Tertiæ*: quòd nunquam ponatur in ultima syllaba.

Constat 2dò. Accentum gravem semper habere unicum & solùm in postrema syllaba locum, atque proinde perperam illum à non nullis poni in penultima aut aliis prioribus syllabis.

Constat 3tiò. Accentum circumflexum dupliciter servire; *semel*: ad indicandum vocẽ aliquam esse contractam, *altera* vice literas Z, & V illo signatas, esse ex præpositione *iz* & *vu* syncopatas.

DE SPIRITIBUS.

SPiritus Græcis sunt duplices, asper unus, alter lenis. *asper* sive *densus* est, qui literam, cui super imponitur, fortiùs & duriùs esse pronunciandam significat. *Lenis* autem svaviùs debiliúsque. Croatis uterque necessarius non est. In litera tamen S, ad lenem svavémque, ac asperum tonum dis-

Digitalizirao Google

tingvendum, ſuficiens ſuerit ſpiritus aſper, qui ſuperpoſitus literæ S, moneat lectorem, illam fortiùs duriúſqne efferendam e ſe. & è contrario ſi tonus ſit lenis ſvaviórque litera S, nullô ſpiritu (vel ſi cui placuerit ſpiritu leni v.g. *ſuta ſuna* &c. notari poteſt) ſignanda eſt ſpiritus aſper fit ex litera minuſcula *c*, cui nonnumquam additur accentus acutus v.g. *ſilo* Subula, *ſójka* graculus. Spiritus Lenis verò ſic : *ɔ. ut* : *ſalecz*, *ſobar*. Vide de hoc plura in litera S.

Ex his conſtat 1mo. Spiritum aſperum tũ ſolùm eſſe ponendum ſupra literam S, cùm hæc fortiùs. duriùs & aſperiùs pronuncianda eſt.

Conſtat 2do. Literam S, ſi nullo ſignetur ſpiritu (vel ſpiritu leni, ut intra parentheſim dictum eſt) illam leniùs debere pronunciari, utì in his vocibus: *Salecz*, aculeus. *Selezo*, ferrum. *Sila*, vena. *Suna*, Merops &c. Sícque per nullum additum literæ S ſpiritum. vel per appoſitum ſpiritum lenem, ſufficienter indicari illam in ſupradictis, aliíſque hujuſmodi vocibus exprimendam eſſe molliùs, ſvaviúſque.

Conſtat 3tio. Spiritum aſperum ſoli literæ S apponendum eſſe, futurúmque uſu ejus, & accentuum hactenus dictorum, ut & ſcriptio Croatica erroribus purgata, & fluida abſque hæſitatione lectio, claráque ſignificationis vocum diſtinctio, in æquivocis verbis obtineatur, atque ad hæc uſque tempora cupita orthographiæ Croaticæ methodus adveniat, celebretúrque.

DE CONSONANTIBUS.

LITERA C.

TAmetſi litera C, apud Latinos, antè vocales: a, o, u. poſita, ſemper tonum habeat Literæ K. hunc tamen in vocibus lingvæ Croaticæ habet nunquam, verùm ejus locò in prædictis vocalibus, quẽadmodùm & in aliis vocalibus (ſi literam C, antè vocales e, & i, vel z excipias) adhibetur litera k. *v.g. Kovàch Konya Kúje*, non item : *Covàch Conya Cuje*. Præterea litera C, tria de ſe ſciri vult.

Primum eſt: Quotiescunque præcedit vocales a, o, u, (vel etiamſi in fine vocis poſtrema veniat) efferturque tono leni per modum ſibilationis, & non tono duriore ac per modum K. tunc ſibi conjungi petit literam Z, & æquivalet literæ Illyricæ Ц v.g. antè a, o, u. *Czapàk Czperniczu Czúka*. Nequaquam autem ſic. *Capak*, *Copernicu &c.* Exemplum in fine venientis eſt: *jeden falachecz devenicz, z-proſzeniczum jeternicz, rajßi neg pticz jerebicz, hoche Juricz Czepecz ſztricz.*

Secundum: Sicuti litera C, poſita antè vocales a, o, u, dum pronunciatur tono leni, ùt ſupra dictum eſt, ſemper exigit ſibi adjungi literam Z, ita antè vocales e, i, collocata eſſe poteſt ſinè dicta litera Z, ſiquidem antè vocales e, & i, integrum tonum ſuum retineat abſque litera z, efferátque illum ipſum, quẽ efferret unà cum litera z, ubi iterum æquivalet eidem literæ Illyricæ Ц *v.g. Cépe Cigan cenì.* tribulis zingarus pretium dicit.

Tertium: Quando litera C, efferi debet tono duriore ſive antè vocales, ſive poſt illas poſita, ſive nonnullis conſonantibus, ùt l, v, &c. præpoſita, tunc juxta antiquiſſimum Croatarum uſum illi adjungi debet litera h. cui aliquem ſui tonum communicat, & aliquem â litera h, ad modum liqueſcentis participat; ſuum, & litera h, tonum obtundens, veluti clarum eſt in vocibus ſequentibus: *Chubaſzt choban*, *vléche vreche puno leche*, antè l, & v. *v.g. Chlovek*, *chverchim*, *&c.* hunc ipſum tonum per ſe habet litera Illyrica Ч

Juxta novum verò nonnullorum modum, literæ C additur litera S. *Cſuden cſubak Hruſztilovics*, *necſe lecſe Kozorepovics*. viderint hujuſmodi vel in ipſa ſcriptione novitatum ſtudioſi, quâ ratione ab authoritate primi ac antiquiſſimi usûs recedant, antiquáque ſcripta hodie natâ audaciâ audeant adulterare.

Ex his conſtat 1mo. Quòd in Croatica ſcriptione nunquam adhibeatur litera C, antè vocales, a, o. u, pro tono literæ K, ſed è converſo ſemper litera K, & neutiquam litera C uſurpetur.

Conſtat 2do. Tametſi litera C, antè vocales, a, o, u, poſita, dum toni eſt lenis & quaſi ſibilantis, ſemper conjungi velit cum litera Z, non tamen ſocietatem literæ Z ita deperit, quin antè vocales e, i, ſinè litera Z eſſe poſſit.

Conſtat 3tio. Quoties litera C, efferenda eſt tono aſperiore ut in voce *Chlovek*, *chverchim &c.* toties litera C, cum h, ſcribenda eſt, neque unquam literæ *ch*, unà acceptæ habent tonum (uti frequenter apud Germanos) literæ K, ſed una alteri quidpiam ſui toni per modum quaſi liquidæ, admiſceat, ùt patet advertenti.

DE LITERA F.

LItera hæc tum duntaxat locum habet in vocibus *Illyricis* ſive *Croaticis*, cùm vox quæpiam duriore tono pronuncianda eſt: *v.g. Friſzke fanyke na fáſſenyk filyarka fuch-*

Digitalizirao Google

fuchkechuth z-refom vel *z-reffom friga &c.* ab his enim *Rèf* id eſt ulna per ſimplex *f*, ab *illis* autem per duplex *ff*, *rèff* ſcribitur; elige ûtût lubet. Quando verò vox aliqua vel à principio, vel à fine tonum lenem & ſvaviorem habet, tunc ſemper ſcribitur litera V, & nequaquam litera *F*, *f*. *v.g. Kulikoje kràv y volov, tulikoje mlhov y mehurov*, item *nè prav zdrav bolezlyiv, &c.* nequaquam verò ſic: *Kràf, praf, zdraf &c.*

Ex his conſtat 1mo. Literam *F*, ſolùm tunc habere locum in vocibus Croaticis, quando vox aliqua, ſeu ſyllaba tono aſperiore pronunciatur.

Conſtat 2do Quotiescunque vox vel ſyllaba quæpiam efferenda eſt tono leni & ſvaviore, toties, neutiquam litera *F*, ſed litera *V* poni debet.

Conſtat 3tio. Pro litera *F*, nuſpiam adhiberi literas *ph*. ſed ſemper utendum eſſe litera *F*. etiamſi ab alia lingva vocem uſurpes per literas *ph*. ſcriptam, ac tuam facias. v.g. Phaſianus, *Faſian*. Item *Fantaſta Gèra Fantaſera:* haud quaquàm autem. *Phaſian Phantaſta phantſera &c.*

DE LITERA G.

QUemadmodùm dictum eſt de literis *ch*, ità quoquè litera G, præpoſita vocali *y*, non habet ſuum integrum ſonum, ſed eum cum vocali, ità confundit, ut habeat ex ſe quidpiam, & aliquid ex litera *y*. per modum liqueſcentis *v.g. Gyurgy, Gyamber, Gyungy, Gyukez &c.* Sonum hunc ſeſolâ habet litera **A**

DE LITERA K.

LItera K, duo ſibi vendicat, *unum*: Ejus eſt roboris, ut penitùs ab Alphabeto Croatico literam *Q* abigat, ac in omni voce ejus locò eſſe velit. *v.g. Kvaterni kvàſa kvàri kvìchka. &c. Alterum*: præpoſitionem *ad*. adeò diligit, ùt ſæpiſſimè pro ea ſe poni patiatur, nempe dum interrogatio eſt, quo? vel ad quem? exigítque ſe inter & vocem cui anteponitur duci notam interlinealem hanc: - *v.g. K-vnogem deneſz moram iti: k-filyárkam po melyu; k-primorczem po ſzòli; k-furlanom po pèrper; da ovak k-varaßu iducha, tak velike, kakje naj vekſa megyimorſzka rotkva: Scrópam makarune: à makviche pak, kakti Mikolyſzke tikviche, k-ſzenymu meſzarom Zagrebechkem, za nyihovu k-trojakom lépu govedinu z-ſzirotkum, y ſtakorſzkem ſzalom ſznáſno zachinim, y k-obedu techno pripràvim &c.*

DE LITERA S.

LItera *S* quæ modò aſperè ſive densè, modò leniter ſvavitérque pronunciatur, ad exprimendum debitum vocum tonum, quibus præponitur ſe ſola & ſine omni nota nequaquàm ſufficit, idcirco pro ejus adminiculo, triplicem, quem reperi modum appono.

Primus eſt: Quando litera *S*, eſt toni aſperi ſive denſi, tunc literæ *S*, ſuperimponendus eſt ſpiritus aſper vel ſolus, vel cum adjecto ſibi nonnumquam accentu acuto (quem vide titulo de accentibus) *v.g. s'ántav y oponoßen ſoſſtar, po ſirokoj ſumi ſumaſzt ſoike, y ſtſſmiße ſtlom poſſikáva.* Hic adverte voces: *poſſikáva, Palaß &c.* non eſſe ſpiritu aſpero notatas, quia hic ſpiritus aſper ſolùm ponendus eſt in principio primæ ſyllabæ, in aliis autem ſyllabis, dum tonus literæ *S*, eſt aſper, *duplex S*; ſive: *ſſ*, ſcribendum eſt. utì & tum dum in fine vocis eſt cum aſpero tono, veluti in voce *Palaß* patet. Ejusdem toni eſt ſe ſolâ litera. **III**

Alter eſt: ut habet *Habdelichius & Ritterius*. Litera *S*, aſperum tonum habens, tam in principio, quàm in medio, ac fine duplicanda eſt *v.g. ſſoſſtar, ſſantav, oponoſſen, ſſiſſmiß, &c.*

Tertius: qui Bohemis in uſu eſt, per *sh*, *v.g. Shoſſtar, shantav, shumaſzt, shilo &c.*

Ex his tribus modis mihi *primus* arridet, quia *Secundus* minùs conveniens eſt ex eo, quòd easdem literas in principio vocis geminet, quod in nulla alia lingva reperi: *tertius* autem admodùm durus fit in efferenda ſyllaba, cujus initio litera *Sh*, præponitur; cùm de litera *h* apud Croatas non ſit dubium an ſit aſpirationis nota, an verò litera; ſed ſit ſolida conſonans, integréque tonum ſuum edat. *primum* igitur probo; tu quem? Si nullum? porrige meliorem, eóque tibimet ipſi applaude.

Demum, qnamvis litera *S*, dum lenis & ſvavis eſt toni notari poſſet ſpiritu leni, qui ex obverſa litera C, fit, *v.g.* ɔ, in exemplo: *s'aba, s'alecz &c.* nihilominùs tamen ad evitandam ſpirituum copiam, ad indicandum literæ *S* lenem tonum ſatis fuerit, ſi ſvavem tonum habens ſimpliciter & absque omni ſpiritu ſcribatur, *v.g. Saba, sàr, ſeludecz, ſelva, sìr, ſivinche, Somborim, ſoltar, ſúta ſuna* &c. *ſimilem tonum exprimit apud illyros litera* **Ж**. Eſt quidem & alius apud *Dalmatas, & Boſnenſes* literæ S, dum toni eſt lenis ſcribendi modus, nimirumliteræ S ſubſtituendo literam X, *v.g.* locò*ſena, xena* &c. ſed

prorſus contra naturam toni literæ X. quis enim apud Græcos, ſive apud latinos, quorum literis utimur, repererit literæ *S*, tonum poſſe æquivalere tono ſvavi & leni literæ *S* & tamen literam X, quæ æquivalet literis *cs* toni aſperioris poſſe poni pro leni & ſola litera *S*? accedit nulli poſteriorum datam eſſe authoritatem hanc, quâ quis Latinarum literarum naturam, earúmque tonum, & vim naturalem pro placitu ſuo mutare audeat & corumpere.

Quotieſcunque verò ſyllaba aliqua effertur per modum ſibilationis & leniſſimè, toties literæ *S* addi debet litera Z, v.g. *ſzito*, *ſzràm ſzlobodno &c.* erroneè enim ſic ſcribitur *ſito*, *ſram*, *ſlobodno &c.* Adverte tamen ante literas k, p, t, ſolam literam Z ſcribi poſſe, eò quòd prædictis literis præpoſita eundem ſonum habeat, ac ſz, *v.g. zkvariti*, *zpomenuti*, *ztanovati*. Hunc eundem tonum exprimunt *Illyri* per ſolam literam **Ć**.

Ex his conſtat 1mo Tam ad rectè ſcribendum, ac fluidè legendum, quàm ad diverſum literæ *S* tonum bene aptéque proferendum, unicè neceſſarium eſſe unum exprædictis modum.

Conſtat 2do. Quòd, dum litera *S* eſt toni aſperi, optimè notanda ſit ſpiritu aſpero, cùm autem habet tonum leniorem, nullo; vel ſi cui arriſerit, ſpiritu leni *v.g. ſaba*, *ſuna &c.*

Conſtat 3tio. Siquidem accentus ſolùm apponantur literis vocalibus, nullo debere unquàm notari accentu literas conſonantes; literæ verò S, aſperum habenti tonum, unicum duntaxat ſervire ſpiritum aſperum.

DE LITERA V.

LItera *V. duplici* modo in uſu eſt, 1. Dum dubium eſt, an litera *F.* vel verò litera *V.* in principio aut fine vocum ponenda ſit, tum advertendum ad tonum lenem, & aſperum; ſi vox aliqua incipit vel finitur tonô *aſperô* (*ut in litera F, dictum eſt*) ponenda eſt litera *F.* ſi verò tono *Leni*, tunc poni debet litera *V. vide exempla in Litera F. 2do.* Quando litera *V.* per ſyncopen ponitur pro præpoſitione *vu* · ſive *in*, tunc illam inter & vocem, cui anteponitur, ducenda eſt lineola hæc - v.g. *V-ćzirkviſze*, *ypo vuliczi ſtri v-ſzvili*, *à doma nyoj od glúda v-Kuhinyi vſze czvili* Item: *Da Filyarka, koi bech v-moſtnyu ſtpravi alivech, méſſa v-teſzto rabel ſzopun, âk prem na nyu krichi kopun, niſt nemara, vſze v-lopatum biti v-pech.* Deberet quidem in hoc caſu literæ *v*, apponi accentus *circumflexus*; ſed quia in typo eam cum hoc non reperio, ideo nec ſcribentes ad hoc faciendum adſtringo.

DE LITERA X.

USus literæ hujus in vocibus Croaticis nullus eſt, & ſi quæpiam vocum per X ſcribatur, illa peregrina eſt, ſi tamen aliqua vox Croatica ejus toni, cujus litera X, eſt occurreret illa per literas *ks* ſcribi poſtulat. Sic per X. ſcribitur Xaverius, Xerxes, quia ſunt voces peregrinæ, quas, & alias hujus modi, periti ſcribunt iis literis, quibus illi, à queis illas mutuantur. hujuſmodi voces apud Illyros ſcribuntur per lit. **Ћ**. Croatæ tamen excipiunt literas *ph*, ac in vocibus etiam peregrinis, illis ſubſtituunt literam *f.* propter vix pronunciabilem tonum literarum *ph.* ſimul acceptarum in tono literæ *F.* eò quòd litera *h.* (*ùt ſupra dictum eſt*) ſit toni integri conſonans ſolida, adeóque apud Croatas, cum litera *p.* vix, aut ne vix quidem pronunciabilis, ut in voce *Philip*, pro *Filip*, literas *ph.* perpendenti patet. Cæterùm tam *Croatæ*, quàm alii *Illyri* voces peregrinas per *ph* ſcriptas enunciant *per Lit* **Ф**, quæ ideo tam literis *ph*, quàm literæ *f.* æquivalet.

DE LITERA Z.

CIrca hanc literam *Tria* potiſſimùm veniunt in obſervationem. 1. Quotieſcunque litera *Z*, adhibetur pro præpoſitione *iz:* ſeu *ex*, toties inter illam & vocem, cui præponitur, ductâ lineolâ hac ſignari deberet accentu circumflexo, ſed quia (ut in ſimili dictum eſt de *litera V.*) à Chalcographis fundi ſic ſignata hactenus non conſvevit, ideo modum etiam hunc ſcribentium arbitrio relinquo. Dum verò ponitur vel pro præpoſitioue *cum*, vel pro *inſtrumento*, ſufficit lineola interjecta abſque circumflexo. Cæterum ſumptæ pro præpoſitione *iz*: ſive: *ex* exemplum ſit: *Z-tabora pobechi*, *jeſzt z-poſtenya vtechi.* Literæ autem *Z.* pro præpoſitione *cum*, ſive: *Societatem* ſignificante exemplum: *z-Petrom*, *z-Pavlom &c.* pro inſtrumento: *v.g. z-noſem vbaſzti.* Si verò malis illos ſequi, qui Literam *Z* dum pro inſtrumento poni deberet, omittunt, & vocem inſtrumentum aliquod denotantem, ſolam adhibent: *v.g. jega drévom*, *noſem*, *paliczum &c. vudril*, eſto ad libitum tuum.

2. Rectus & ordinarius uſus eſt locò literæ Z ſyncopatæ, adhibere integram præpoſitionem *iz*, *v.g. iz dréva*, *iz Czirkve &c.* Uſus verò ſolius literæ *Z*, ex *iz* ſyncopatæ regularis

Digitalizirao Google

gularis & ordinarius non eſt, & ad evitandam arduam admodùm in quibuſdam vocibus pronunciationem, aptiùs ſemper ponitur integra præpoſitio *iz*, quàm contracta ſola litera Z. *v.g. iz ſrekire, iz ſeleza, iz zdele.* quibus vocibus ſi præponas Literam Z ſyncopatam pro *iz*, *v.g. z-zdele*, ex ſcutela &c. quàm arduè vocem hanc ſic ſcriptam pronunciare debeas; vides.

3. Dum litera Z non agit præpoſitionem *ex*: ſive *iz*, vel *cum* ſive: *ſocietatem* neque *inſtrumentum*, ſed tantùm cum aliis literis concurrit, ad ſimplicem aliquam vocem efficiendam, tunc aliquando, quando ſcilicet eſt toni lenis & ſvavioris, in principio vocis ſcribitur ſola litera Z, quod fit ordinariè antè literas: B, D, G, H, L, M, N, R, V. *v.g. zhlagyam*, excito. *zdrav*, ſanus. *zgora*, deſuper. *zdele*, ſcutellæ. *zmoſno*, potenter, *znamenye*, ſignũ, *zlato*, aurum, *zrelo*. maturum. atque hunc tonum habet *litera*. 3. *Dixi autem ordinariè*, quia interdum litera Z etiam antè dictas literas, præſertim L, M, N, R, V, poſita ob tonum non nihil aſperiorem, & ſibilationi ſimilem, exigit ſibi anteponi literam S, *v.g. ſmèjemſze*, rideo. *ſzvétujem* conſilium do. *ſzvaſim*, mundo. &c. perperam namque ità: *zmèjemſze*, *zváſim*. &c. Demum & univerſaliter litera Z, ſibi anteponi poſtulat literam S, quotieſcunque ſyllaba illa, cui præponitur litera Z. exprimit tonum ſibilationi ſimilem v.g. *od ſtrama ou ſzvojem kutu ſzmerchek ſtredi, kadaga ſzlavichek iz germa ſztraſſuo ſzkominam gledi. Szlavina oſzmojena*, y *oſtro ſzlana; jeſzt ſzlatka. Huſzarſzka brana* &c. Similem ſonum per ſe habet litera C.

Ex his conſtat 1mo. Literam Z, quà præpoſitionem *iz*, denotantem, ſemper ſcribi debere ſine litera acceſſoria S, inter Z. & vocem cui anteponitur, tractâ lineolâ ſupra monſtratâ poſſéque illi ſuperimponi accentum *circumflexum*.

Conſtat 2do. Uſum ſolùm invaluiſſe, præſertim in Plebeis, locò præpoſitionis integræ *iz* ſolam per ſyncopen literam Z, adhibere, cum rectus & regulatior uſus ſit præpoſitionis integræ *iz*, quàm ſit ſolius literæ Z, ab *iz* præpoſitione detractæ.

Conſtat 3tio. Dum litera Z efferri debet tono aſperiore ad modum ſibilationis ſemper illi præponi debere literam S, quando verò eſt toni lenis & ſvavis, ſive illa ponatur antè vocales ſive antè literas ſupra allatas, ſcribenda ſola abſque litera S. ut patet in propoſitis exemplis. quæ quoties uſurpatur antè vocem ſocietatem, ſive inſtrumentum denotantem, nullo afficienda eſt accentu *circumflexo*.

Demum pro colophone in genere duo obſerva, *unum*: dum ambigis, quomodo nam vox quæpiam ſcribenda ſit? tum ex voce (*ſi nomen ſit*) cujus dubietate angeris, forma caſum genitivum, ex quo facilè conjicies, qualis in *Nominativo* poſtrema litera formari debeat. Sic DEUS, *Bòg*, Cornu, *ròg*, ſylva; *lúg*, &c. Scribuntur in nominativo per literam *g*. finalem, qvia in genitivo habent *Bòga*, *roga*, *lúga*; & non habent *Boka*, *roka*, *lùka*, Voces verò, *zrok*, cauſa. *ſzkok*, ſaltus. *luk*, Cepa. *Lùk* arcus, &c. ſcribuntur in fine per *k*, quia in genitivo efferuntur per literam *k*, v.g. *zrok*, *zroka*: *ſzkok*, *ſzkoka*: *luk*, *luka*, &c. Si autem ſit nomen adjectivum, quod non potes facilè cognoſcere ex genitivo, cognoſces plerumque ſi aſpexeris genus fœmininum. v.g. dubitas, quî ſcribas vocem *kakov*? an *kakof*? conſule genus *fœmininum* & reperies *kakova*, & non *kakofa*, proinde ſcribes *kakov*, nequaquam verò *kakof*; & ſic de cœteris. *Alterum*: Ultima & univerſalis regula eſt (ut in literis; S & Z. dictum eſt) bene advertere ad genuinam, uſúque receptam, hujus linguæ gnarorum pronunciationem, atque ità juxta tonum pronunciationis vocem quampiam, ſive verbum noménve ſit, chartæ mandare, v.g. in voce filius Croaticè efferenda adverto primam ſyllabam efferrí per quandam ſibilationem, unde conjicio non eſſe ſcribendam per ſolam literam *S*, quæ toni hujus ſe ſolâ non eſt, ſed ei addendam eſſe literam Z, ac ſcribo *Szin*, & non *Sin*: è contra verò in voce v.g. rana, *Croaticè* proferenda nullam adverto ſibilationem in ejus pronuntiatione, & ideò ſinè litera Z, illam exaro ſic: *Saba*, non item *Szaba*, *ſhaba*, vel *ſchaba* & ità de aliis.

Concludat rem *Mèrho-derecz*, *ſztaro-ſzelecz & kozo-rep*, aliáque hujusmodi ex obliquo & recto compoſita vocabula, quæ ità conjungi, & ſimul eſſe abhorrent, ut dum ſimul eſſe coguntur virgulâ intermediâ poſitâ hâc-convenire, & neqnaquàm propius accedere ullo modo velint, utpote è diverſis prognata vocibus.

Atque iſthæc eorum in gratiam, labore non mediocri data ſunto; at quorum? ætaténe *grandiorum*, vel duntaxat *teneriorum*? non ità *illorum*, atque *horum*; illi ſiquidem, quibus grandior ætas, ſententiâ Senecæ, duri & intractabiles ſunt, & neutiquam reformationis cujuſpiam patientes. Hi verò, ſapientis judicio; juxta viam inſtitutionis, quam ſemel didicerunt, etiam cum ſenuerint, ab ea non

Digitalizirao Google

non recedent, quandoquidem difficulter admodum eradatur; quod rudes anni imbiberunt.

Itaque vos primæ & non duntaxat mediocris spei Adolescentes, ceu flexiores surculi, pro adeò nobilis lingvæ vestræ nitore; æmulemini & efficite, ut illa, nulli à recta scribendi ratione secunda, cum non exiguo singulorum emolumento, suo in decore habeatur; atque sumptô vobiscum incrementô perennet.

BREVIS INSTRUCTIO.

In eorum gratiam hoc loco addita, qui *voces germanicas latino typo*, germanicum scribendi modum, & Orthographiam Servante, editas, ritè enunciare, & expeditè legere cupiunt.

Cùm non paucos è Patriæ nostræ filiis *idiomatis germanici*, cujus utilitatem, hoc potissimùm tempore nullus non clarè perspicit, condiscendi cupidos esse non ignorem: Horum commodo, qua licuit methodo, consulturus, aliquot ad calcem *Orthographiæ Illyricæ* adnecto *Regulas*; ad quas advertens Lector *Croaticæ linguæ* & *Orthographiæ* gnarus, etsi non plenam *Orthographiæ Germanicæ* (hanc enim hîc non profiteor) notitiam, sufficientem certè consequetur facilitatem, ad eas, quæ in nostro isthoc, alióve simili opere continentur, voces germanicas idoneè, debitéque efferendas.

Regula 1ma. Litera *A.* in vocibus *germanicis* posita absque omni nota enunciari sic debet, quemadmodùm apud *Croatas* litera *O.* Excipe tamen voces, in quibus præponitur vocali *U*, tunc enim retinet tonum literæ *A*, ùt patet in voce *auch*. Notata verò *duobus punctis* in vocibus *pluralis numeri* enunciatur plerúmque per modum literæ *E*, quæ etiam illi in similibus nominibus, locò duorum punctorum, superimponi solet. Aliàs *duobus punctis* signatum *A.* effertur in tono proprio literæ *A.*

Reg. 2. Litera *B.* eum ferme apud *germanos* habet tonum, quem apud *Croatas* litera *P*; & ideo apud illos rarior est literæ *P.* usus. Cæterùm posposita literæ *M*, nisi ad sequentem vocalem spectet, ferè omnem tonum amittit.

Reg. 3. Literæ C. apud germanos rariſſimus est usus, obtinétque tonum literæ *Croaticæ* K.

Reg. 4. Litera *D.* in principio vocis cujuspiam *germanicæ* collocata servat eundem tonum, quem apud *Croatas* eadem litera *D*; quanquàm præposita vocali præsertim *U*, uti & non numquam in medio vocis posita, accedat aliquantùm ad tonum literæ *T*, quem in fine vocum sita plenè exprimit.

Reg. 5. Litera *E* cuipiam ex vocalibus *I. U, Y.* præposita acquirit tonum literæ *Croaticæ A:* aliàs eundem retinet, quo apud *Croatas* gaudet.

Reg. 6. Litera *H* in principio vocis *germanicæ* se sola tam plenum sonum edit, quàm apud *Croatas*. Hunc tamen ferè totum in medio, aut fine vocis posita amittit, nisi vel cum *sequ. Voc.* syllabam faciat, vel illi immediatè litera *C* præponatur, cum qua semper plenum literæ Croaticæ *H* sonum exprimit: ut in voce *Lerch*.

Reg. 7. Litera *O* apud *germanos* pronuncianda est tono medio inter literam Croaticam *O* & *U.* hinc est, quòd in sui enunciatione notabiliter magis os claudat, quàm Croatica litera *O.* quòd si verò *duobus punctis*, aut *virgulis* signata fuerit, scito eam instar literæ *E.* toni non plenè aperti efferendam esse.

Reg. 8. Si litera *S* simplex præponatur cuipiam vocalium, enunciari debet ferè sicut litera *Z* apud *Croatas*: Duplicata verò proximè accedit ad tonum literarum *Croaticarum ſz* simul junctarum.

Reg. 9. Litera *V* sic duplicata VV. *vel* W eo tono enunciatur, quo à *Croatis* litera *B.* simplex verò *V.* obtinet tonum literæ *F.*

Reg. 10. Litera *U* postposita literæ *E* ità, ut cum hac unam syllabam efficiat; uti &, si *duobus punctis*, aut *virgulis* notata fuerit, efferenda est instar literæ *I:* aliàs suum proprium tonum servat, nisi illam alteri vocali præpositam reperias, tunc enim enunciari petet in tono literæ *F.*

Reg. 11. Litera *Z* in vocibus *germanicis* quoad pronunciationem adæquatè convenit cum *Croatico CZ.*

Cæteræ tam *Vocales*, quàm *Consonantes* eundem apud *germanos* tonum habent, quem apud *Croatas*. Quia tamen diversus earum concursus peculiarem nonnunquam *enunciationem* exigit, pro hac dignoscenda sequentes *Regulæ* servient.

Reg. 12. Literæ *tſch* apud *germanos* simul positæ æquivalent *Croaticis Cb.*

Reg. 13. Literæ verò *Sch* conjunctæ enunciari postulant eo tono, quo à *Croatis* dup. *S.* id est: *Sſ.* Si tamen præcedat lit. n, eundem tonum habebunt cum *Croaticis Cb.* v.g. *Menſch.*

Reg. 14. Literæ *tz* à *germanis* simul collocatæ eundem tonum sibi vendicant, quem apud *Croatas CZ.*

Reg. 15. Literæ CK junctæ à *germanis* eo modo efferuntur, quo à *Croatis* litera K. sola.

Reg. 16. Literis *DT* unà positis similis tonus competit, qui literæ *t* apud *Croatas*, is tamen plenus & fortis esse debet. Atque hæc discentium commodo dicata sunto, ac sufficiant.

Digitalizirao Google

A.

, Ăb, Abs. *Præp.* Cic. *Od.* Von. *Tôl*, *Tôle*, *Tól*, *Tûl*, *Túl*. A puero. A teneris unguiculis, *vel elegantiùs:* Inde à puero. Jam inde à puero, Usque à teneris unguiculis, *& sic de aliis.* v. in *Parvulus*, *Parvus*, *Puer*, *Unguiculus*, *Usque*. Ab unguiculo ad capillum ſummum. *Plaut.* Ab imis unguibus usque ad verticem ſummum. *Cic.* A vertice ad talos. *Horat.* Et *vulgo* A capite ad calcem. *Od glave do pèt*: uſitatiùs *Od pèt do glave.* Item *Od pocketka do konca*: *Od konca do kraja*: *Vſze*: *Zevſzema.* Von haupt bis zun füſſen: Von anfang bis zum ende: Alles: Gäntzlich. *Tetétól-fogva talpig*: *Eleitól-fogva végig*: *Fgétſz dolog*: *Egéſzen.* A primo, A principio. *Od pochetka.* Vom anfang. *Eleitól-fogva.* ita *Cic.* 2. A. Ab pro *Poſt.* Secundus à Rege. *Drugi*, *Naivekſſi pod Kralyem.* Der anderte, *oder* der fürnehmſte nach dem könig. *király után második*, vagy *leg-felsőbb* ita *Hirt.* A morte patris. *Poſzmerti otcza.* Nach dem tod des vatters. *Attya halála után.* A cœna. *Povecheri.* Nach dem Abend-eſſen, *Vatſora után.* Sic paſſim *Cic.* 3. pro *Per.* Ab ſe cantat, cuja ſit: *h.e.* per ſe, ſua ſponte. *Plaut.* Salus nobis à bonis allata eſt. Ab aliquo interire, perire. *Cic.* Item 4 pro *Propter N.1. In N.1.* Ab inimico perii. *Zarad* ali *od nepriatela poginul jeſzem.* Wegen des feindes, *oder* Von dem feind bin ich umkommen. *Ellenségért*, vagy *ellenségtûl veſztem-el.* Vir à juſtitia celeberrimus. *Chlovek zbog pravicze* ali *od praviczi najglaſzóviteji* der allerberühmteſte Mañ in der gerechtigkeit. *Igazságban leg-híreſebb Ember.* Mare à Sole collucet: *h.e.* propter Solem. *Cic.* 5. pro *Pro N.1.* cum verbis *ſto*, *facio*, *dico*, *ago*, *fum*, *&c.* Hoc à me facit. *To je dobro za me.* Das iſt gut für mich. *Ez az énjómra* (*részemre*) *vagyon.* ita *Terent.* Ab aliquo dicere, eſſe, ſtare: *h.e.* favere alicui. *Cic.* 6. pro

AB.

Verſum. A Sole. *Liv. l. 1. c. 50.* 7. pro *Contra.* Se à frigore defendit. *Virg.* 8. pro *Ex N. 1.* A Senatu redire. *Cic.* 9. pro *Quod pertinet* vel *attinet ad*, *Quoad N. 2.* Imparatus à milite, & pecunia. *Nepripravlyen z-voizkum, y z-novczi* mit Geld, und Mañſchafft nicht verſehen. *Sem bada kéſzen, ſem pénze.* ita *Cic.* 10. *Patriam denotat.* Turnus ab Aricia: *h.e.* Aricinus. *Liv.* 11. *Cum Abl perſona ſignificat ejus domum.* Ab amico redeo *Plaut.* 12. Undæ à fontibus: *h.e.* fontanæ. *Virg.* 13. Ab aliquo ſolvere, dare, numerare, repræſentare, ſuppeditare pecuniam: *h.e.* nomine alicujus, vel de alicujus pecunia. *Cic.* 14. *Cum nominibus munus aut procurationem denotantibus deſignat ejuſmodi muneri præfectum. ut*: Alicui *vel* Alicujus à pedibus, *h.e.* pediſequus. A manu: *h.e.* amanuenſis. A rationibus: *h.e.* rationiſta. A ſtudiis: *h.e.* pædagogus, præceptor. *Cic.* 15. Præpoſitionibus *A. Ab* eleganter anteponitur *Prope.* Tam prope à muris habemus hoſtem. *Plin. l. 15. c. 18.* 16. *A* præponitur ſolis vocibus, quæ incipiunt à conſonante, *Ab* potiſſimùm vocalibus, non nunquam etiam conſonantibus C.D.F.G.J.L.M.N.P.Q.R.S.T.V. *Abs* verò ſolis litteris Q.R.T. *Cic. Liv. Ter. &c.* 17. Conjunctæ vocibus ſeparationem, & privationem denotant. *A* ſolùm cum *M. & V.* componitur, *ut*: Amoveo, Averto. *Ab* cum A.B.E.F.J.I.L.N.O.R.U. duo *Aufero*, & *Aufugio* euphoniæ gratia *B* in *U* mutant. *Abs* verò connectitur cum *C.T.Q.* e.g. *Abſcedo*, *Abſtrabo*, *Abſque.* Hæc ex *Claſſici.*

* Ăărōn *apud Tertull.* Ăārōn *apud Prudent.* ōnis, m. Frater Moyſis, primus ſummus Sacerdos Hebræorum.

Ăbactĭo, ōnis, f. v. *Abactus.*

Ăbactŏr, ōris, m. Apul. *Odgonitel*, *Odganyavecz.* 1. Abtreiber, Entführer. *Elhajtó.* 2. Speciatim *Marho-tat*, *Sivino-kradlivecz.* 1. Vieh-Dieb. *Marha lopó.* ita *Paul.*

Ăbactrix, īcis, f. *Odtirazka*, *Odgonitelicza.* e. Entführerin, Abtreiberin, Hinvvegtreiberin. *Elhajtóné.* 2. Speciatim *Marho-taticza.* e. Vieh-diebin. *Marha-lopóné.*

Digitalizirao Google

Ăbactŭs, ūs, m. Plin. *Odgon, Odegnanye, Odtiranye. Odgnanye, Odganyanye.* e. Entführung, Wegtreibung. *El hajtás, Erővel elűzés.*

Ăbăcŭlŭs, i, m. *Dimin.* ab Abacus. Plin. *pehárni*, ali *racbunzki Sztolek.* ein Credentz oder Rechen-Tischlein. *Pohár-* vagy *Számvető-Asztalotska.* Item v. *Latrunculus N. 2. Calculus N. 2.* ita exponit *Harduinus.*

* Ăbăcŭs, i, m. Cic. *Pehárni sztol.* r. Credentz-Tisch. *Pohár-szék.* Item 2. *Kubinzki sztol.* r. Kuchel- oder Anricht-Tisch. *Konyha-Asztal.* 3. *Sztol racbunzki.* e. Rechen-Banck. *számvető asztal.* Pers. 4. v. *Fritillus N. 1.* Macrob. 5. *Chetvero-uglazta ravnina zverbu sztupa: Glavicza plossata na sztupu.* Das oberste, oder e. Blatte auf der Saul. *Oszlopnak felső teteje* Vitruv.

Ăbăgĭo, ōnis, *f. Obsol.* Varr. v. *Adagium.*

Ăbăliēnātĭo, ōnis, f. Cic. *Potugyenye, Odszvojenye, Odtujenye.* e. Entfremdung. *El-idegenítés.* Item v. *Separatio, Dissociatio.*

Ăbăliēnātus, a, um. *Potugyen, Odszvojen, Odtujen.* Entfremdet *El-idegenittetett.* Item v. *Separatus.* Jure civium abalienatus: *h. e.* privatus. *Liv.* Esse animo abalienato: *pro* infenso, inimico, contrario, disjuncto. *Cic.* Dicitur autem *Abalienatus*, quem quis à se removit: *Alienatus*, qui alienus est factus. *Festus.* 3. Membra abalienata *scil.* à sensibus: *h. e.* emortua. *Quintil.*

Ăbăliēno, ās, āvi, ātum, (Act.) *Syn.* Alienum facio. Vendo. *Potugyujem*, Inf. *potugyiti: Odszvájam, odszvoiti: Tugye chinim: Odtuim.* Entfremde, Entvvende, *El-idegenítem.* Agros abalienavit. *Szvoje polye je odtuil, zprodal.* Er hat seine felder entfremdet. *Eladta a' földeit.* 2. v. *Disjungo, Dissocio, Separo.* Aliquem ab aliquo abalienare. *Kőga od kőga odbiti, odvérnuti, obernuti.* ali *kőga zkém razlucbiti, raztaviti, razdrusiti.* Einen von einem abvvendig machen. *Valakit valaki barátságától elfogni.* Abalienari potestate alicujus: *h. e.* à potestate alicujus liberari, solvi, averti. *Hactenus Cic.* 3. Abalienare homines suis rebus: *pro* privare. *Nepos in. Agesil. c. 2.*

Ăbămĭtă, æ, f. *Syn.* Amita maxima. *Prededova Tetcza po otczu, Tetcza po dedovom dedu, Tetcza otchinzka vu chetertom kolenu.* Des Ur-Ur-Grosz Vatters Schvvester. *Nagy-apám nagy-apjának nénnye*, vagy *búga.* ita *Cajus Dig. lib. 38. tit. 10. leg. 3.* & *Paulus ibid. leg. 10.*

† Ăbannātĭo, ōnis, f. *Pregnanye za jedno Godisiche*, peregr. *Banizeranye.* e. Verbannung auf ein Jahr. *Egy esztendeig-való elűzés.* v. *Relegatio N. 2.*

† Ăbannītus, a, um. JCti. *Pretiran za jedno letto*, pereg. *Bandit.* Verbannter auf ein Jahr, ein Bandit. *Egy esztendeig számkivettetett.* v. *Relegatus.*

Ăbarceo, ēs, ērĕ, cŭi, (Act.) *Fest.* v. *Probibeo, Propulso, Reprimo.*

* Ăbartĭa *vi accent. æ*, f. *Beda.* v. *Insatiabilitas.*

Ăbăvĭa, æ, f. *Dedova*, ali *Babina baba; Prededa*, ali *Prebabe mati; Babicza vu chetertom kolenu.* Des Grosz Vatters, *oder* Grosz-Mutters Grosz-Mutter; e. Ur-Ur-Grosz-Mutter; Ur-Anfrau; Ur-Alt-Mutter. *Nagy-apámnak* vagy *Nagy-anyámnak Nagy-annya, ükődannya.* ita *Cajus Dig. lib. 38. tit. 10. leg. 1.*

Ăbăvuncŭlus, i, m. *Synon.* Avunculus maximus. *Babine babe (po materi) brat; Prebabin vujecz; Vujecz vu chetertom kolenu.* r. Ur-Alt-Mutter-Bruder. *Nagy-anyám nagy-annyának öttse* vagy *bátya.* ita *Cajus l. c. leg. 3.*

Ăbăvŭs, i, m, Cic. *Prededov otecz; Dedov* ali *Babin ded; Dedek vu chetertom kolenu.* Des Grosz-Vatters *oder* Grosz-Mutter Grosz-Vatter; r. Ur-Ur-Grosz-Vatter; Ur-Anherr, Ur-Alt-Vatter, Ur-Ahn-Vatter, Ur-Ahne. *Nagy-apámnak* vagy *Nagy-anyámnak nagy-apa; ősöd-nagy-attya.* ut docet *Paulus l. c. leg. 10.*

* Ăbax, ăcis, f. *Jabolen.* v. *Abacus.*

* Abbās, ātis, m. (*à Syriaco* Abba, *latinè* Pater.) Sidon. *Opat.* r. Abbt. *Apát-Ur.* v. *Antistes, Prælatus.*

* Abbātĭă, æ, f. *latinè* Antistitis dignitas, munus. *Opatia, Opatztvo, Opatovina.* e. Abbtey, s. Abbts-Amt. *Apát-Uraság.*

† Abbātiālis, le, *rectiùs dixeris* Ad Abbatem pertinens. *Opatov, a, o.* Aebbtisch. *Apát-uri.*

† Abbātiŏlă, æ, f. *Opatovinicza.* Kleine Abbtey. *Apát-Uraságotska.*

† Abbātissa, æ, f. *Syn.* * Archimandrītis. v. *Antistita.*

Abbrĕviātio, ōnis, f. *Prikratenye, Podkratyenye.* e. Abkürtzung, kürtzerung. *Meg-rövidités.*

Abbrĕviātŏr, ōris, m. *Prikratitel.* r. Abkürtzerer. *Meg-rövidítő.*

† Abbrĕviātūra, æ, f. v. *Abbreviatio.*

Abbrĕvĭo, ās, ārĕ, āvi, ātum. (Act.) Veget. *Prikratyujem*, Inf. *prikratiti.* Abkürtze. *Meg-rövidítem.*

Abdĭcātio, ōnis, f. *Odszvojenye, Odtujenye.* e. Abkündung, Abkündigung. *Félre-tévés, Meg-tagadás.* v. *Renunciatio N. 2. Repudiatio, Resignatio N. 2. Privatio, Abrogatio.*

Abdi-

Digitalizirao Google

Abdicatio dictaturæ. *Liv.* Abdicatio filii : *b.e.* abnegatio, repudiatio, bonorum privatio. *Plin.*

Abdĭcātīvus, a, um. v. *Negativus.* Abdicativa propositio. *Apul.*

Abdĭco, ās, āvi, ātum, (Act.) *Odszvájam, Odvergávam.* Verstossen, Ablege. *Kitulajdonitom, Megvetem.* v. *Privo, Resigno N. 2. Repudio, Renuncio N.* 2. Abdicare prætura, Magistratu se abdicare : *Phras.* Ponere magistratum. Missos facere honores. Foro se subtrahere. Curiæ & honoribus multam, longam salutem dicere. De provincia discedere, Procurationem, Imperiũ, Provinciam deponere. Imperiô, magistratu præfecturâ abire. *Cic.* Aliquid abdicare : *pro* repudiare, reicere. *Id.* 2. *de Or.* Filium abdicare : *pro* abnegare, exhæredare, &c. *Szina oddrusiti, od hise odtirati. od ochinsztva odvercbi.* Den Sohn vom haus abschaffen, ausstossen, enterben. *Az Fiát megvetni, elhúzni, örökstglhûl kitulajdonítani.* ita *Nepos*, qui exhæredo *pro* abdico posuit *in Themistocle c. 1.* Quintilianus verò ait abdicari *filium*, seu omni jure filii privari, *dum vivit Pater* ; exhæredari, seu tantùm ab hæreditate submoveri *post mortem.* Addit præterea, consentientibus *Festo* & *Nonio* abdicatum *propriè* idem esse, ac *à patre negatum, abnegatum, à familia patrit abalienatũ, omni jure filii privatum :* atque hinc ad alia transferri.

Abdĭco, īs, ĕrĕ, xi, ctum, (Act.) *Odpovédam ; Odrekujem.* Inf. *odrechi.* Absage, Abspreche. *Lemondok róla.* v. *Aversor, Rejicio N. 2.* Huic opponitur *Addico.* Abdicere vindicias ab aliquo : *pro* abnegare, denegare, recusare. *Pompon.* Sic *contrà* dare, dicere, addicere, decernere vindicias secundum aliquem *est* litis vindiciarum victoriam alicui adjudicare. *Liv.* Plura v. in *Vindicia, Fasti N.* 2. Est etiam verbum augurale, *ut:* Aves aliquid abdixêre *b. e.* Sinistri quidpiam portenderunt. *Contrà verò* Aves addixerunt, vel admiserunt *b. e.* prosperum rei eventum significárunt. *Cic.*

Abdĭtē, *Adv.* Cic. v. *Absconditè, Latenter, Secreto N.* 2.

Abdĭtīvus, a, um, *b.e.* qui fuit amotus, abductus. v. *Secretus N. 1.* Filius abditivus à patre. *Plaut.* 2 v. *Abortivus N. 1.* ita *Fest.*

Abdĭtum, i, n. Plin. *Otajno mesto, szkrovische.* Verborgener Ort. *Rejtek-hely.* Item v. *Secretum N. 2. Secretarium N. 1.*

Abdĭtus, a, um, v. *Occultus.* Abditus carceri *pro* in carcere. *Patercul. l. 2.* Abditior, Abditissimus, *August.*

Abdo, is, ĕre, ĭdi, ĭtum, (Act) v. *Abscondo, occulto.* Domum, in Ægyptum, sub terram, in tectis se abdere. Abdere tabulas. *Cic.* Ferrum intra vestem, sub veste abdere. *Liv.* Rus sese abdere. *Terent.* Abdere se agro *pro* in agro. *Horat. 2.* v. *Incumbo N. 2. sub initium.* In literas, *vel* litteris (*Dativi casûs*) se abdere *pro* incumbere, insistere, insudare, strenuam operam navare. *Vszegasze nevuku dati.* Sich dem studiren gäntzlich ergeben *Egésszen a' tanúlásra adni magát.* ita *Cic. 3.* Abdere aliquem in Insulam : *pro* relegare, deportare. *Tacit.*

Abdōmĕn, ĭnis. n. Cels. *Sztran terbuha okolo pupka, Tusztо-terbuh, Terbuh tusztine, Podterbuh.* r. Schmeer-Bauch, Unter-Bauch. *Potrok, Kövérségnek hasa, Has potrok.* Item v. *Sumen N. 1.* ita *Plin. 2.* Transl. v. *Gastrimargia, Gula N. 1. Ingluvies N. 2.* Abdomini natus. *Za piti, jeszti, y szpati rodyen. Terbubu vgadyavecz.* Zum schlemmen gebohren. dem Bauch dienend. *Tsak a' hasára vagyon gondja.* v. *Gastrimargus, Gulo, Ingluviosus.* Sic *dicitur* indulgere, inservire abdomini : *b.e.* ventri, gulæ. *Cic.*

Abdūco, is, ĕre, xi, ctum, (Act.) *Odpelyávam, odpelyati. Odvászam, odvászati* ali *odvejszti.* Entführe, Wegführe. *Elvezetem, Elviszem.* v. *Averto, Abstrabo, Amoveo N. 1.* Abducere aliquem vi *Cic.* per vim *Liv.* in servitutem *Cæs.* ad nequitiam. *Terent.* Abducere aliquem ab aratro *pro* abstrahere. *Cic.* Aliquem sibi convivam abducere. *Terent. 2.* v *Averto, Subduco N. 1.* Caput ab ictu abducere *b.e.* ictui subducere, &c. *Virg. 3. Transl.* v. *Amoveo N. 2. & 4. Abstraho, Averto, Traduco N. 2 Retraho.* Animum à studio, homines à suis institutis, se ab omni Reip. cura abducere. *Cic.* Fide aliquem abducere : *pro* revocare à fide præstanda. *Id. pro Flacco.* 4. Abducere gradum in terga *pro* refetre pedem, fugere. *Sil. 5.* Abdūcĕ *pro* abduc, *Terent.*

Abductĭo, ōnis. f. *Odpelyanye, Odvezenye.* e. Entführung, das Hinwegführen. *Elvezetés, Elvivés.* v. *Remotio.*

† Abecedārĭum & Alphābētārĭum, ii, n. *Abecevicza, Abecedár,* peregr. *Alfabet.* s. A.B.C-Büchlein. *Abtzés-könyv.* Rectiùs diceres Alphābētum cum *Plin.* aut certè Libellus Alphabetum complectens.

Ăbĕcēdārĭus, ii, m Hieron *Koisze vuchi abecze.* Ein A.B.C-Schuler. *Abétze tanúló.* Item *Od abecze navuchitel, Stánya vuchitel.* r. A.B-C-Lehrer. *Abétze tanító.*

Ăbĕdo, ăbĕdis, *vel* ăbes, &c. v. *Exedo, Absumo,*

Digitalizirao Google

Obedo. Vis locuſtarum abederat. *Tacit. 15. Annal. c. 5.* Sed legendum eſſe *ambederat* docent *Lipſius, Gronovius, & alii melioris notæ Gram.*

Ăbellīna, (nux) æ, f. v. *Avellana.* Sic dicta ab *Abella*, ſeu potius *Avella*, Campaniæ, oppido, quod ejusmodi nucibus abundat. *Plin. l. 15. c. 22.*

Ăbĕmo, īs, ĕre, &c. (Act. *Obſol.*) Plaut. v. *Adimo, Aufero N. 1.* ita exponit *Feſt.*

Ăbĕo, īs, īrĕ, īvi, *vel* ĭi, ĭtum (Neu.) Liv. *Odbájam. Odbádyam.* Inf. *Odíti.* Hinvveg gehe, Davon gehe. *Elmégyek.* v. *Recedo N. 1. 2.* Formulæ *imprecantis* apud *Terent.* In malam crucem, in peſtem, in cruciatum, ad corvos abi: *pro* faceſſe; abi dierectè. v. in *Dierecta, Faceſſo N. 2. 3.* v. *Deſino, Præterlabor N. 2.* Tempus abiit. *Cic.* Fides abiit *pro* deſiit. *Liv.* 4. Hæc res in diem abiit: *pro* in aliud tempus dilata eſt. *Ovo dugovanye jeſzt na dalye odolechetno.* Dieſe Sache iſt verſchoben vvorden. *Ez a' dolog továbra halaſztatott.* ita *Terent.* 4. Abire cœptô *pro* deſiſtere à cœpto. *Pochetо dugovanye puſztiti. Od pochetoga dugovanya preſztati, benyati.* Von angefangenen ding aufhören, abſtehen, nachlaſſen. *Kezdet dolgát félben hagyni.* Liv. *Sic* Nauſea abiit *pro* ceſſavit. Ab jure non abire *pro* non diſcedere, illud non deſerere. *Cic.* 5. In ora hominum pro ludibrio abire *pro* irrideri, explodi ab hominibus. *Liv.* 6. Fructus in ſumptus abeunt *pro* dilabuntur, inſumuntur, impenduntur. *Cic.* 7. Pretium retro abiit *pro* imminutum eſt. *Plin.* 8. E vita abire, *Cic.* E medio abire, *Terent.* Vitâ abire, *Plaut.* id eſt *mori.* 9. Magiſtratu abire, *h. e.* magiſtratum deponere, ſe eo abdicare. *Liv.* 10. Oppidum in villas abiit *pro* mutatum, converſum eſt. *Plin.* 11. In vanum, in fumum abire *pro* evaneſcere, irritum fieri. *Senec.* 12. Abire viam *pro* per viam. Abire urbe *pro* ex urbe. *Plaut.* 13. Fugâ abire *pro* fugere. Abire ripâ *pro* ad ripam, *vel* in ripam. *Virg.* 14. In ſententiam alicujus abire *pro* concedere, tranſire. *id eſt* alicui conſentire, aſſentiri. v. in *Tranſeo N. 6.* 15. Hoc in conſuetudinem abiit: *pro* conſuetum eſt factum; Conſuetudo obtinuit, inveteravit, invaluit. *To je jur navadno.* Das iſt ſchon gevvöhnlich, gebräuchlich. *Az-az már ſzokott, Megrögzött az a' ſzokás.* v. in *Invaleo.* In oblivionem abire: *h. e.* in oblivionem venire; oblivioni dari, tradi. *Zpozablyenomu poſztati: Vu zpozablyenye doſzpeti.* Vergeſſen vvçrden: In die Vergeſſenheit kommen.

Meg-felejkeztetni. Similia paſſim *Cic. Liv.* aliſque habent.

Ăbĕquīto, ās, āvi, ātum. (Neu.) *Odjabívam, Odjaſſujem, Odjabujem, odjabati.* Hinvveg reite, Davon reite. *Lovon elmégyek.* Apud *Liv. l. 24. c. 31.* Ubi alii leg. *obequitarent* pro *abĕquitarent.*

Ăbercĕo, ēs, v. *Abarceo.* tribuitur *Plauto*, ſed apud quem exemplum hujus verbi non facilè reperias.

Ăberrātio, ōnis, f. *Cic. Puto-zgubje, zkrivenye.* peregr. *Falenye, Fulyanye.* e. Irr-gehung. *Eltévelyedés.* v. *Erratio. 2.* Transl. v. *Recreatio N. 2. Relaxatio N. 2.* quæ dicitur à *Plinio* Āvŏcāmentum.

Ăberro, as, avi, atum, (Neu.) *Syn.* Viâ deflecto, recedo, erro. *Blúdim; Zabludujem, zablúditi.* Verirre, &c. v. *Devio, Deerro, Exerro.* A meta, Viâ, à via, de via, longiùs ad aliquem aberrare. 2. *Transl.* Propoſitô, à propoſito, à communi utilitate aberrare *pro* recedere, deflectere, digredi, exerrare. Aberrare à miſeria: *h. e.* à mœrore animum avocare, cogitationem à miſeria avertere. 3. Verbô, conjecturâ, *vel* à conjectura aberrare *pro* falli, opinione ſua decipi. Hactenus *Cic.* 4. v. *Differo N. 6.* Orationes inter ſe aberrant. *Liv.* 5. Aberrare in melius *pro* diſcedere ab exemplari, & aliquid ipſo exemplari melius facere. *Plin.*

Ābfŏrĕ *pro* Abfuturum eſſe. Virg. *Nazochi nebuduchega, kojega nazochi nebude.* Abvveſend ſeyn. *Távol fogni lenni.*

Abgrĕgo, as, &c. *Feſt.* v. *Segrego.*

Ăbhinc, *Adv.* v. *Antehac, Ante.* Abhinc annis (& annos) quindecim. *Pred petnaiſzte-mi letmi.* Vor funffzehen Jahren. *Ezelŏtt tizenŏt eſztendŏvel.* Paucis (paucos) abhinc diebus *pro* paucis antè diebus. *Pred nekuliko dnevi. Pred malim vremenom.* Vor vvenig tagen. *Kevés nap elŏtt. Cic.*

Ăbhorrens, entis, *om.* v. *Alienus N. 2. Differens.* Mos abhorrens ab aliqua re, *vel* alicui rei. *Liv.*

Ăbhorreo, ēs, rui, (*Neu:*) *Syn.* Abominor, Abſum N. 2. Aſpernor, Deteſtor N. 1. Refugio N. 2. Alienus ſum, Nauſeo. *Merzim, durimiſze.* Abſcheu habe. *El-irtózom.* Vitiis abhorreo. Ab improbis civium moribus longè, longiſſimè, multùm, planè, plurimum, quàm qui maximè, prorſus, valde, vehementer abhorreo. Ab horum commemoratione flagitiorum auris abhorret & animus. *Cic.* Hinc *Transl.* Abhorret hoc facinus à viri optimi moribus, *pro* alienum eſt, repug-

pugnat ejus moribus. Dictum hoc à veritate abhorret, *pro* falsum est, veritati repugnat. Illud à communi sensu, ab opinione omnium, à fide abhorret, *pro* incredibile est, fidem excedit, fidei repugnat. *Liv.* 2. v. *Exhorreo, Horreo, Expaveo, Extimeo, Contremo, Contremisco.* Et construitur semper cum *Accusat.* Rem quampiam admodum abhortere *Liv.* 3 v. *Dissèro N.* 6. *Dissideo N.* 1. & 2. Cultus, habitúsque paululum à privato abhorrens. *Curt.* Orationes inter se abhorrent. *Liv.*

Ābhorrēsco, is, ĕre, (Neu. *Inch.*) *Pochinyam mérzti, duritisze, grussztitisze, odurjavati. Prestem bloam.* Ich fange an einen Abscheu zu haben. *El-irtózni*, vagy *meg-utálni kezdek.* Item v. *Abhorreo N.* 2.

Ābjectè. *Adv.* Cic. *Odverseno, Odbityeno, Dikogubne, Nemarno.* Verächtlich. *Elvetettûl, immutlenmal.* v. *Contemtim, viliter.*

Abjectio, ōnis, f. Auct. ad Heren. *Odverszenye, Odbitevye, Odbaczenye, Odverszek, Odbitek, Odbaczek,* das Hinvverffen, e. Vervverffung. *Elvetis.* Transl. v. *Contemptus, Vilitas, Pusillanimitas.* Abjectio animi. *Cic.*

Abjectus, a, um. *Particip.* & *Nom.* Varr. *Odverszen, Odbiten, Odbityen, Odbacen.* Vervvorffen. *Elvettetett.* v. *Projectus N.* 1. *Rejectus.* 2. *Transl.* tam de rebus, quàm de personis dicitur: *Zaverszen, Nemáran, Ponisen, Potlácben, Dike-gubni.* Vervvorffen. *El-vettetett.* Synon. *Contemtibilis, Humilis N.* 2. *Pusillanimis, Inglorius, Vilis, Incultus N* 2. *Desertus, Neglectus, Despectus, Spretus, Contemptus.* Causa abjecta, Verba non abjecta. *Homo et abjectus: Phras.* Animo sanè es abjecto, fracto, molli, enervato, languido, perculso. Submissum, effœminatum, fractum animum geris. Ut te animo demittas, ut frangatis malis, ut animo consterneris, incommodis perturberis, mœstæ & abjectæ sis indolis, neminem latet, fugit, compertum habent omnes. Terreum quiddam in te est, & molle, quòd ægritudine quasi tempestate quatiatur. Debilitas, abjectio, timiditas pusilli, humilisque tui animi palam est omnibus; quàm nihil in te virtutis, nihil animi, nihil roboris, nihil nervorum insit, omnes vident, nulli ignotum, nulli non clarum est. *Cic.* & alii passim. *Comp.* abjectior *Cic.* abjectissimus *Superl.* apud *Val. Maxim.*

Ābiĕcŭlă, æ, f. *Dimin.* Plin. *Jelvicza.* Kleiner Dannenbaum. *Fejér fenyô-fátska.*

Ābiĕgnus, a, um. Colum. *Jelov, Iz jelve.* aus Dannen. *Fejér fenyô-fából-való.*

Ābiēs, ētis, f. Cic. *Jelva, Jeela.* 1. Dannenbaum, Weisse Tanne. *Fejér fenyô-fa.* 2. Meton. *pro* re facta ex abiete. *Virg.*

Ābiētārĭus, ii, m. (*Scil.* negotiator) Fest. *Jelvo-terszecz, koj z-jelvami* ali *z-jelovemi deszkami terszi.* der mit Tannen Holtz handelt. *Fejér-fenyô-fákkal* vagy *deszkákkal kereskedô.* Negotiatio abietaria. *Terszivo z-jelvami.* e. Handlung mit Tännen-Holtz. *Fejér-fenyô-fával kereskedés.*

Ābĭgă, æ, f. Ājŭga, æ, f. * Chămæpĭtўs, ĭtўŏs, f. Plin. *vulgo* Iva muscata, Iva arthritica. *Divja konoplya, Plodotirka*, peregr. *Iva.* 1. Erdbin, vvilder Haneff. *Vad kender.* Herba est salubris. In albo vino cocta, atque sic pota spissos humores attenuat, & evehit; bilem, urinam, menstruum promovet: splenem, hepar, intestina, & cætera hujusmodi purgat; alvum laxat; arthritidi medetur; partum mortuum, & secundas abigit; hinc *Abiga* dicta. Ejus succus præterea cerebrum, hepar, nervos corroborat: &c. Consule Medicos.

Ābĭgeātŏr, ōris, m. v. *Abigeus.* Sic aliqui leg. apud *Paulum Sentent. l.* 5. *t.* 18. alii aliter.

Ābĭgeātŭs, ūs, m. Macer. *Sivino-kradya; Marho-tatbina; Marho-odgon, odganyanye.* 1. Vieh-Diebstahl, Vieh-Raub. *Marha lopás, elhajtás.*

Ābĭgĕŭs, ĕi, m. *Ulpian.* v. *Abactor N.* 2.

Ābĭgo, is, ĕrĕ, ēgi, actum, (Act.) *Syn.* expello, pello, fugo, propello, ejicio, ago, exigo. *Odganyam, Gonim od, odganyati, odegnati: Odtirávam, odtirávati, odtirati.* Hinvvegtreibe, davon treibe. *Elhajtom, ûzôm.* Pecus, muscas, partum sibi medicamentis abigere. *Cic.* Uxorem ab, de, *vel* ex janua abigere: *pro* exigere, expellere. Aliquem à cibo abigere, *pro* prohibere. *Plaut.* Aliquem aliquo abigere, *pro* relegare. *Terent.* Aliquid menti abigere. *Sil.* Colloquiô aliquem abigere. *Ovid.* 2. *Transl.* Fastidium animô vini hausta, membris lassitudinem abigere. *Plaut. Plin.*

Ābĭĭcĭo, is, ĕre, jēci, jectum, (Act.) *Syn.* depono, rejicio, relinquo, contemno, sperno, aspernor, despicio, negligo, respuo. *Odhitávam, odhititi: Zahitávam, zahititi: Odvêrgávam, odvêrchi: Odbaczujem, odbâcziti: Od mene hitam, báczam.* Hinvverffe, vervverffe, Hinlege. *El-vetem tôlem.* v. *Projicio N.* 1 & 2. Aliquid in mare abjicere. *Valer. Maxim.* Se in herbam, alicui ad pedes abjicere. *Cic.* Se humi abjicere. *Plin.* 2. *Transl.* Memoriam alicujus rei abjicere *pro* deponere. Cic. *Z-chesztasze zábiti: kaj za-*

Digitalizirao Google

biti, *zaboraviti*. Etvvas vergeſſen. *Valamit el-felejteni*. Spem, animum abjicere. *Vu chem zdvoiti: Volyu k-chemu zgubiti*. Verzagen: Den Muth ſincken laſſen. *Eltſügedni*. Sic *dicitur*: curam, amorem, gloriam, honeſtæ gloriæ ſtudium, ſocordiam, famam, arma, obedientiam, auctoritatem abjicere: *pro* deponere, exuere, contemnere, &c. Conſilium ædificationis abjicere: *pro* abrumpere cœptam ædificationem. Aliquem abjicere: *pro* negligere, vilipendere. Se abjicere: *pro* vileſcere. *Cic.*

Ăb intĕgro, *Virg.* Dē integro, *Cic.* Ex integro, *Quintil.* v. *Rurſum N.* 1.

Ăb inteſtāto. *Prez poſzlednye odluke:* vulgo *Prez teſtamenta*. Da kein letzter Will vorhanden: ohne Teſtament. *Teſtámentom tétel nélkül*. ita *Dig.* 29. 4.

Ăbĭtĭo, ōnis, ſ. *Terent.* v. *Abitus N.* 1.

Ăbĭto, is, ĕre, (Neu. *Obs. Freq. ab* Abeo) Plaut. v. *Abeo N.* 1.

Ăbĭtŭs, ūs, m. Plaut. *Odhodek, Proſtaſztje*. e. Abreiſe, r. Hinvveggang. *Elmenés*. v. *Diſceſſus, Exceſſus N.* 1. *&* 2. *Profectio, Receſſio*. 2. *Prehodje, Prekputje, Meſzto chez kojeſze more oditi*. r. Paſs, Durchgang, Durchvveeg. *Valahová vivò út*. Sepire abitus. *Prekputja*, ali *Púte preprechiti*. Den Paſs verlegen. *útját bévágni, gátolni*. Tacit.

Ābjūdĭco, ās, ārĕ, āvi, ātum, (Act.) *Syn.* judiciô autero. *Odpitávam; Poſzúdu jemlyem, odſzvájam*. etvvas rechtlich abſpreche. *Törvénnyel elvetem*. Libertatem ſibi abjudicare. *Szamoga ſzebe ſzloboſchine mentuvati: Szebi ſzamomu ſzlobodnoſt odpitati*. Sich ſelbſt der Freiheit berauben: Ihme ſelbſt die freiheit rechtlich abſprechen. *Maga ſzabadságán fel-adni*. Aliquid ab aliquo abjudicare. *Cic.* Item *Transl.* Aliquid abjudicare *pro* refellere, repudiare. *Id.* Se à vita abjudicare: *pro* vitâ ſe privare, vitam ſibi adimere. *Plaut.* ſed in hoc non imitandus.

Ābjŭgis, *com.* ge, *n.* Pacuv. *Prez járma, Nevjármen*. ohne Joch, das kein Joch trägt. *Iga nélkül-való*.

Ābjŭgo, as, āvi, ātum. (Act) Pacuv. *apud* Non. *Odjarmujem, Iz járma puſztyam, Odhamujem, Razhamujem*. vom Joch erledige, erlöſe. *Az igából kiveſzem* Transl. v. *Separo*.

Abjungo, is, &c. *Cic.* v. *Disjungo, Separo*.

Abjūrātio, ōnis ſ. *Odpriſzeſenye, Z-priſzegum tajénye, nevaluvanye*. e. Verſchvvörung, Verlaugnung deſſen, vvas einer ſchuldig iſt. *El-eskűvés, Eskűvéſſel eltagadás*.

Abjūrātŏr, ōris, m. *Krivo-odpriſzeſnik, z-priſzegum zataitel*. r. Verſchvvörer, mit dem Eydſchvvur Laugner. *El-eskűvő, Eskűvéſſel hamis el-tagadó*.

Abjūro, ās, āvi, ātum, (Act.) *Odpriſzeſujem, Z-priſzegum tajim; Poſzudyeno zatájam; nevalujem*. Verſchvvöre, Mit dem Eydſchvvur verlaugne. *El-eskűſzöm, Eskűvéſſel eltagadom*. Creditum abjurare. *Dúg z-priſzegum zatajiti*. Die ſchuld mit dem Eydſchvvur verlaugnen. *Eskűvéſſel el-tagadni az adóſságot*. Cic.

Ablactātio, ōnis, f. Eccl. *Oddojenye*. e. Entvvehnung. *Tſetſtől elválaſztás*.

Ăblacto, ās, avi, atum (Act.) Eccl. *Oddájam; Od ſzaſzcza odvadujem, odſztavlyam, odvaditi, odſztaviti*. Entvvehne. *Tſetſtől elválaſztom*.

† Ăblādĭum, ii, n. *rectiùs* Segetes demeſſæ. *poſet na polyu leſechi Sitek; Poſetje*. s. Getreyd, ſo auf dem Acker abgeſchnitten lieget. *A' mezőn le-aratott gabona*.

Ablăqueātio, ōnis, f. Plin. *Razgernutje; Okápanye drévja* ali *tèrſzja*: *Koreno-ſzvaſenye*. das umgraben der Bäume *oder* Reben. *Fának* vagy *Szőlőnek megkapálása*.

Ablăquĕo, as, avi, atum. (Act.) Colum. *Razgernujem: Tèrſzje* ali *Drévje okápam, ſzvásim, kleſtrim*. Die Reben *oder* Bäume umgrabe, ſäubere. *Szőlőt* vagy *Fát kapálok, metſzek*,

Ablātio, ōnis, f. Tertull. *Odneſſenye, Odnaſſanye, Odjemlenye*. e. Hinvvegtragung, Hinvvegnehmung. *Elvitel*.

Ablātŏr, ōris, m. Auguſt. *Odnaſſavecz, Odnoſzitel, Odjemitel*. r. Wegtrager, Wegnehmer. *Elhordozó, Elvivő*.

Ablātīvus, ā, um. Quintil. *Odneſzniv*. Das ſich hinvvegnehmen läſt. *Elvihető*. Item *Odnaſſajuchi, Odnaſſanye znamenujuchi*. Hinvveg-nehmend. *Elvivő*. Hinc *Caſus ablativus, ſextus*, vel *latinus* apud *Varr.* & *Gram.*

Ablectus, a, um. v. *Abjectus N.* 2. Ædes ablectæ: *h. e.* minimo, & quaſi projecto pretio venditæ. *Plaut.*

Ablēgātio, ōnis, f. Liv. *Odpoſzlanye, Odeſzlanye*. e. Abfertigung, Wegſchaffung. *Botsátás, Ereſztés*. v. *Relegatio*.

Ablegmĭnă, ōrum, n. *Feſt.* v. *Profecta*.

Ablēgo, as, avi, atum. (Act.) Cic. *Odpoſſilyam, Odprávlyam, Odeſſalyem*. Abſende, Verſchicke. Wegſchaffe. *Elküldöm. Ereſztem, Botsátom*. v. *Amando, Amoveo, Remitto N.* 1 *Dimitto N.* 2.

*Ablepsĭa *vi accentûs*, æ, f. Svet. *latinè* Cæcitas animi, Inconſiderantia.

Ablĭgūrĭo, ūrīs, īrĕ, īvi, ītum. (Act.) Terent.

Lako-

Lakomo-poſtiram, Vſze zajédam; Imétek chez gerlotiram. Verſchlemme, Verpraſſe. *Eltékozlom, Feleſzem iſzom.*

Abligurītio, ōnis, f. Capitol. *Blago-ſerenye: Vſzega zajédanye, zapijanye, chez gerlo tiranye.* e. Verſchvvendung, Verpraſſung, Vertaſchung. *Eltékozlás.*

Abligurītŏr, ōris, m. Ambroſ. *Poſerlyivecz; Blago-ſertecz; Vſzega zajédavecz, zapijavecz.* r. Verpraſſer, Verſchvvender, Verſauffer, Verthuer, Naſch-maul. *Tékozló.*

Ablŏco, as &c. Svet. v. *Eloco N. 1. & 2.*

Ablūdo, is, ĕre, ſi, ſum, (Neu.) *Syn.* diſſimilis ſum. *Neſzpodobimſze, Neſzpodoben jeſzem.* Ich bin ungleich. *Külömb vagyok.* v. *Differo N. 6.* Hæc imago à te non multum abludit. *Ov kip, ovo ſzlichje, ova prilika*, ali *ſzlikka ni ti' ovogo neſzpodobna.* Dis Bildnus iſt dir nicht viel ungleich. *Ez a' kép nem rákat külömbözik tőled.* Horat.

Ablŭo, is, v. *Eluo, Purgo N. 1.* Pedes alicui abluere. *Noge kömu oprati.* Einem die füſſe abvvaſchen. *Valakinek láboit lemoſni.* Cic. 2. *Tuscul.* Superioris vitæ maculas egregiis factis abluere: *pro* corrigere, expiare, abſtergere. *Plin.* Sitim abluere: *pro* extingvere. *Lucr.*

Ablūtio, ōnis, f. Macrob. *Opranye, Hmivanye, Oplakenye.* e. Abvvaſchung. *Lemosás.*

Ablūvium, ii, n. *Obſol.* Laber. *apud* Gell. v. *Diluvies.*

Abmātertĕra, æ, f. *Syn.* Matertera maxima. *Prebabina tetza po materi, Babine Babe ſzeſztra, Tetzna materinzka ou chetertom kolenu.* e. Ur-Alt-Mutter-Schvveſter, Ur-Anfrau-Schvveſter. *Nagy-anyám nagy-anyának nénye* vagy *húga.* ita *Cajus Dig. lib. 38. tit. 10. leg 2* & *Paulus ibid. leg. 10.*

Abmordeo, *vel* Amŏrdeo, ēs, di, ſum, (Act.) *Odgriſávam, odgrizti.* Abbeiſſe. *Elharapom.*

Abnāto, as, avi, atum, (Neut.) Stat. *Odplavujem, odplavati: Odplivam*, davon ſchvvimme. *Elúszok.*

Abnĕco, as, &c. v. *Eneco.* Puerúmque ritè abnecatent. *Plaut. Trucul.* 1. 2. 98. Ubi *Camerar.* legit *enecarent*, idque rectiùs.

Abnĕgātio, ōnis, f. *Zatajenye.* e. Verlaugnung. *Eltagadás.*

Abnĕgātŏr, ōris, m. Tertull. *Zataitel, Zatajavecz.* r. Verläugner. *Eltagadó.*

Abnĕgo, as, avi, atum, (Act.) Virg. *Zatájam, zatojiti, zataiti.* Verlaugne *Eltagadom.* Syn. *abnuo, renuo, recuſo, nego, pernego, improbo, retrallo, denego.*

Abnĕpōs, ōtis, m. Svet. *Vnuko-vnuk, Podvnukov ſzin. Vnuchich ou chetertom kolenu.* r. Enckels-Enckel, dritter Enckel, Sohn im vierdten Glied. *Unokád fiának fia.*

Abneptis, is, f. Svet. *Tretjo-vnuka; Vnukova* ali *Vnuchina vnuka; Vnuchicza ou chetertom kolenu.* dritte Näffin, s. Enckel-Encklein, e. Tochter im vierdten Glied. *Unokám fiának leánya.*

Abnŏbius, ii, m. v. *Danubius.* Sic dictus à monte Abnŏba, è cujus jugis Danubium oriri ſcribit *Plin.*

Abnocto, as, avi, atum, (Neu.) Senec. *Syn.* foris pernocto, noctu abſum. *Vani-nochim: Drugdi prenochivam, prenochiti.* Drauſſen übernachte: Zu Nachts ausbleibe. *Máſſutt bálok, Házam kivül hálok.*

Abnōdo, as, avi, atum. (Act.) Colum. *Hérge, Frúchke, Gérbe iz drévja* ali *térſzja odſzekávam, kleſtrim, ſznáſim.* die Knoten der Bäume behaue, abſchneide. *A' fának görtſeit levágom, leirtom.*

Abnormis, *com.* me, *n.* Horat. *Neſzpreten, Neſzmerni, Prekoredni, Mérzek, Gérd.* ohne Maſs, ohne Ordnung, Abſcheülich. *Mód és Rendkivül-való, Rút, Otſmány.* v. *Enormis.*

Abnuītio, (*ab Obſol.* Abnueo, es,) onis, f. *Zkratenye, Nehtenye, Odkimanye, Z-glavum ztreſzanye.* e. Verneinung. *Nem-javallás, Intéſſel ellenzés.* v. *Negatio.* Adſcribitur hæc vox *Feſto*, ſed cujus exemplum nuſquam reperire licuit.

Abnuo, is, ĕre, ui, ūtum, (Neu.) *Neprivolyujem, neprivolyiti: Z-glavum ſztreſzam: Krátim.* mit ſchütteln des Haupts abſchlage. *Intéſſemmel ellenzem, nemjavallom.* v. *Nego N. 1. & 2. Nolo, Diffiteor.* Non recuſo, non abnuo. *Cic.* Adhibetur etiam *activè:* Nihil unquam abnuit (*h. e.* negavit) voluntas tua ſtudio meo *Id de Fato.* Abnuere imperium *pro* denegare. *Liv.* Abnuere alicui de aliquare. *Salluſt* 2. Abnuere aliquid *pro* prohibere, impedire. *Virg.* 3. Abnuitur *impers.* apud *Liv.* Abnuendus *part. paſs.* apud *Senec.*

Abnūtīvum, i, n. *Paulus.* v. *Diſſenſio, Diſconvenientia, Abnuitio.*

Abnūtīvus, a, um, *Paul.* v, *Negativus.*

Abnūto, as, avi, atum, (*Freq. ab* Abnuo) *Plaut.* Syn. *negito, ſæpe abnuo.* ita exponit *Feſt. Cicero* verò *de Orat.* 2. c. 41. notat hoc verbum velut parum uſitatum, dum ait: *Quid te adiri abnutas?* melius eſſet, *vetas, prohibes, abſterres.* ita ille.

Ăbŏlĕfăcio, is, ĕre, ēci, actum, (Act.) Tertul. v. *Aboleo N. 1. Obſolefacio.*

Ăbŭ-

Ăbŏleo, es, ēre, ēvi, ĭtum; apud *Priſcianum* lui, ētum, (Act,) *Dotergávam, dotergati: Potíram, potréti: Zkáncham, zkonchati.* Auſtilge, Vertilge, Zu Grund richte. *Eltŏrlŏm.* v. *Antiquo. Oblitero. Reſcindo N.* 2. *Tollo N.* 2. Reipublicæ vires, leges omnes abolere. *Opchine mòch, y vſze zapovedi doterthi. zatréti.* die Macht der gantzen Gemeine und alle Geſätze vertilgen, vernichten. *A' kŏzŏnſéges erejét, és minden parantſolatját meg-vetni.* Magiſtratum abolere *pro* abrogare, tollere. *Liv.* Aliquid igne abolere *pro* deſtruere, vaſtare *Tacit.* 2. v. *Exoleſco N.* 1. Et uſurpatur abſolutè more *Neutrorum, ut*: Cladis memoria nondum exolevit. *Liv.*

Ăbŏlesco, is, ĕre, (Neu. *Incb.*) Virg. *Zatiramſze, Zkánchamſze, Nanikaj idem.* Vertilget vverde, Zu nichte vverde. *Eltŏrŏlzetetem, Semmivé tézetem.* v. *Exoleſco N.* 1. *Obſoleſio.*

Ăbŏlĭtio, onis, f. Tacit. *Dotergnenye, Zaterenye, Zatergánye, Potrényе, Zkonchánye.* e. Vertilgung. *Eltŏrlés.*

Ăbŏlĭtŏr, ōris, m. Tertul. *Dotergavecz, Zateritel, Zkonchavecz, Zkonchitel.* r. Vertilger, der etvvas zu nichte macht. *Eltŏrlŏ, Semmivé tévŏ.*

Ăbolla, æ, f. *Varr.* apud *Non.* Genus pallii duplici panno conſuti. *Plaſch vojnichki.* r. Kriegs-Mantel, Doppel-Mantel. *Vitézi gombos ruha.*

*Ăbŏlus, i, m. *Srébecz, ki joſs ni zube zvergel.* Junges Pferd, ſo die Füll-Zähne noch hat. *Vembetske.*

Ăbŏmāſum, i, n. Medic. *Mléchno chrevo poleg ſeludcza.* Der feiſte magen. *Tejes-bél.*

Ăbōmĭnābĭlis, le. Hieron. *Odurliv, Oduren, Gnyuſzen, Gruſztniv.* Abſcheulich, Verfluchens-vvürdig. *Utálatos.* v. *Deteſtabilis, Execrabilis.*

Ăbōmĭnāmentum, i, n. Tertul. v. *Abominatio.*

Ăbōmĭnandus a um. Liv. v. *Abominabilis.*

Ăbōmĭnantĕr, Adv. *Odurno, Gnyuſzno, Gruſztlivo.* Abſcheulich. *Utálatoſon.*

Abominātio, onis, f. Tertul. *Gnyùſz, Gnyuſzcba, Gnyuſzenye.* ein Greuel. *Utálás, Iſzonyodás.* v. *Deteſtatio N.* 1. & 2.

Ăbōmĭnor, āris, āri, ātus ſum, (Dep.) Liv. v. *Execror, Deteſtor N* 1. & 2 *Abhorreo, Reſpuo N* 2.

Ăbōmĭnōſus, a, um. Solin. v. *Abominandus.*

Ăbŏrior, ĕrĭs, & īrĭs, īri, ortus ſum, (Dep.) Varr. v. *Pereo N* 1. 2. *Transl.* Vocem aboriri: *h. e.* intercludi, deficere. *Lucr.* 3. *Dête izmétyem, izmetnuti: Pred vremenom rodim. Ob déte dobájam.* vor der zeit gebähre, eine unzeitige Frucht bringe, Miſsgebähre. *Idŏ előtt ſzülŏk, Idétlen ſzülŏk.* Arnob.

Ăbŏrĭſcor, ĕris, [Dep.] v. *Aborior N.* 1. Inque dies privos aboriſci quæque creata. *Lucr. l.* 5. *v.* 722. Ubi alii *aboriri*, alii *aboleſcere* legunt.

Ăborſus, ûs, m. *Non.* v. *Abortus.*

Ăbortio, īs, īre, (Neu.) v. *Aborior N.* 2. Propter facilitatem abortiendi. *Plin. l.* 8. *c.* 51. Ubi *Harduinus* legit *aboriendi.*

Ăbortio, ōnis, f. Cic. *Pred vremenom rodyenye, Izmetnutje, Izverſenye.* das Miſsgebähren. *Idétlen ſzülés.* Item v. *Abortus.*

Ăbortĭum, ii, n. Hieron. v. *Abortus.*

Ăbortīvus, a, um, Horat. *Pred vremenom rodyen · Izmetnut: Izverſen.* Miſsgebohren, Miſsgebürtig. *Idétlen ſzületésü.* 2. Malvas cum adipe anſeris abortivas: *h. e.* vim abigendi fœtum habentes, dicit *Plin. l.* 20. *c.* 21.

Ăborto, as, avi, atum. (Neu.) Varr, *Syn.* abortum facio, immaturum fœtum edo, ante tempus pario. v. *Aborior N.* 2.

Ăbortus, ûs, m. Cic. *Syn.* intempeſtivus ortus. *Nezrel porod, Izverſek, Izmetak, Plod pred vremenom izbityen.* e. Miſsgeburth, unzeitige geburth. *Idétlen ſzülés.* Item v. *Abortio* Abortum facere *pro* inferre. *Izbiti iz ſzebe (iz ſenè) dête: Plod pred vremenom iztirati: Porod odtirati.* ein Kind abtreiben. *Idétlen ſzületést ſzerzeni.* 2. abortum facere *pro* pati. *Ob déte dojti: Pred-vremenom poroditi: Izmetnuti déte · Izverchi: Izjalovitiſze.* Ums kind kommen: eine unzeitige frucht gebähren. *Idétlen ſzülni.* ita *Plin.* 3. *Transl.* abortus arboris. *Id. l.* 12. *c* 2.

Abpătrŭus, i, m. *Cajus Dig. l.* 28. *tit.* 10. *leg.* 3. & *Paulus ibid. leg.* 10. v. in *Patruus.*

Abrādo, is, āſi, āſum. (Act.) Cic. *Sztruſecb odjémlyem; Oſztruſujem, Oſztrugávam, oſztrugati: Briem, briti.* Abſchabe, Abkratze, Abſcheere. *Elnyírem.* v. *Rado N.* 1. Barbam abradere. *Bradu podbriti.* den Bart abſcheeren. *A' ſzakált elvetni.* Plin. 2. *Transl.* v. *Elicio N.* 1. *Extorqueo N.* 1. Aliquid ab aliquo abradere. *Cic. pro Cæcin. c.* 7.

Abrelinquo, is, *Tertul.* v. *Derelinquo.*

Abrenuncio, as, *Eccl.* v. *Renuncio N.* 2.

Abrĭpio, is, ĕre, ĭpui, eptum, [Act.] *Syn.* vi rapio, vi traho, &c. *Zgrablyſzam, zgrabiti: Z-ſztlum odnaſſam, jemlyem: Ztérgávam, ztergati: Otimlyem: Zmekávam, zmeknuti.* Hinvveg-reiſſe, mit gevvalt nehme. *Elragadom, Erŏvel elveſzem.* v. *Rapio, Abſtrabo.* Aliquid ab aliquo abripere. Abripi à con-

Digitalizirao Google

à coniuge. *Cic.* In servitutem abripi. *Hirt.* Aliquem ad quæstionem abripere: *pro* trahere, attrahere. *Cic.* Repente sese abripere: *pro* subducere, subtrahere. *Plaut.* 2. *Transl. ad vehementiores animi affectus.* Æstu iracundiæ in altum abripi. *Cic.* 3. A parentis similitudine abripi: *h. e.* patri dissimilem esse, à paternis moribus abludere. *Id.* 7. *Verr. c.* 12.

*Abrŏdĭrtus, i, m. Plin. *Chlovek dobrosze imajuchi, Poselyno siouchi.* Der nach seinen Gefallen lebet. *Kedve szerint élŏ, kényesen tartott.* v. *Delicatus N.* 1. 2. fuit cognomen Parrhasii pictoris nobilissimi.

Abrōdo, is, ĕre, ōsi, ōsum. [Act.] Plin. *Syn.* rodendo abscindo. *Odgrizávam: Odgrizujem, odgrizti.* Abnage, Abbeisse. *Elrágom.* v. *Arrodo, Corrodo, Exedo, Derodo.*

Abrogātio, onis, f. Cic. v. *Abolitio.*

Abrogātor, ōris, m. Arnob. v. *Abolitor.*

Abrōgo, as, avi, atum, (Act.) *Syn.* irritum facio, refigo. v. *Abolefacio.* Legem abrogare: *pro* irritam facere. Magistratum alicui abrogare: *pro* adimere, *vel* magistratu aliquem movere, publicè privare. *Cic.* Fidem orationi abrogare: *pro* auferre, tollere, adimere, derogare, minuere. *L.* 1. *ad Herenn.* cap. 10.

*Ăbrōtŏnītēs, æ, m. Colum. *Vino z-Borjem drvoczem kubano, tachinyeno.* r. Wein mit Stabvvurtz gekocht, gemacht. *Isten Fiual tinált bor.* Vinum abrotonites potum perimit lumbricos; resistit veneno; medetur pectori, pulmonibus, renibus; promovet urinam. &c. *Phys.*

*Ăbrŏtŏnŭm, i, n. & Abrotonŭs, i, m. *Plin. Borje drvocze, Trava jáke y vugodne dúbe.* e. Stabvvurtz, Gertvvurtz, Schosvvurtz. *Isten fája.* Est duplicis speciei. *Mas* videlicet & *Femina.* ita *Phys.* Fumus abrotoni fugat serpentes. *Lucan l.* 9 *v.* 920 & *Med.*

Abrumpo, is, ĕre, ūpi, uptum (Act.) *Odtergávam, odtergati.* Abreisse. *Elszakasztom.* v. *Rumpo, Interrumpo, Abello.* abrumpere vincula cornua ab acie. *Liv.* 2. v. *Libero.* abrumpere se latrociniô: *pro* liberare. abrumpere se ab homine: *pro* segregare. *Cic.* 3. *Transl. ad res incorporeas:* Venas sibi, vitam, lucem invisam sibi abrumpere: *h. e.* adimere, se perimere, violentas manus sibi inferre: *Szamoga szebe zkonchati, sivly nya mentuvati.* Ihme selbst das leben nehmen, *önön magát megölni.* Rem inchoatam, otium, somnum, sermonem abrumpere: *pro* interrumpere, præcidere. *Virg. Plin. & alii.* Spem, metum, patientiam abrumpere: *pro* abscindere, interrumpere, intermittere: *Nafztrau pusztiti.* Fahren lassen. *Félben-hagyni.* Fidem per scelus abrumpere: *h. e.* violare. *Tacit.*

Abruptè, *Adv.* Quintil. *Iz nágla, Prez navadnega pothetka.* Gählings, ohne Vorred. *Hirtelen.*

Abruptio, ōnis, f. Cic. v. *Ruptio, Interruptio, Dissolutio N.* 1. *Cessatio.*

Abruptum, i, n. Virg. v. *Præcipitium.*

Abruptus, a, um, Nom. & Part. *Odtergan.* Abgerissen. *El szakasztatott.* Syn. *Diruptus, confractus.* v. *Præruptus, Abscissus N.* 1. Petra abrupta, *Curt.* apud *Frontin.* abruptior, apud *Plin.* abruptissimus. 2. *Transl.* Ingenium abruptum: *h. e.* præceps. *Sil.* Oratio abrupta: *h. e.* sine exordio. *Macrob.* Lucrum abruptum: *h. e.* præter spem objectum. *Ulp.*

Abs, *præpos.* v. in *A, Ab.*

Abscēdo, is, *Plin.* v. *Recedo N.* 1. 2. *Transl.* munere, inceptô abscedere. *Liv.* Ægritudo abscedet. *Plaut.* v. *Recedo N.* 2. *Abeo N.* 2. 4. *& sequentibus.* A pugna abscedere: *pro* pedem referre, retro ferre; loco cedere; fugam arripere, &c. *Nep.*

Abscessio, onis, f. Cic. v. *Recessio. Abitio.*

Abscessus, ûs, m. Cic. v. *Recessus N.* 1. *Abitio.*

Abscīdo, ĭs, ĕre, īdi, īsum, *à* cædo. *Ovid.* &

Abscindo, is, ĕre, ĭdi, issum, *à* scindo. (Act.) Cic. *Odresujem, Odrezávam, odrezati.* Abschneide. *Elmetszem.* v. *Reseco N.* 1. *Scindo.* 2. *Transl.* Spem omnem alicui abscindere: *kômu vsze ussanye vzéti,* einem die gantze Hoffnung benehmen, *valakinek minden reménségét elvenni.* ita *Liv.* querelas, opera, &c. abscindere: *pro* abrumpere. *Cæs. Plaut. Plin. Tacit.*

Abscīsē, *Adv.* Val. Maxim. v. *Breviter.*

Abscissio, onis, f. Auct. *ad* Her. *Odrézanye* e. Abschneidung. *Elvágás, Elmetszés.*

Abscissus, a, um, *Odrézan, Odsztrisen.* Abgeschnitten. *Elmetszetett.* Caput abscissum: *h. e.* præcisum, amputatum, resectum, *Horat.* Item v. *Abruptus N.* 1. Locus abscissus, *Sztermo mesztо,* ein gäher ort. *Hozzá metetetlen hely.* Insula à continenti abscissa: *h. e.* divisa, separata. *Plin.* 2. *Transl. ad res perditas, desperatas:* Res, & spes abscissæ. *Cic. Liv.*

Abscondītè, *Adv.* Cic. *Szkrivczè, szkrito.* Verborgen. *Titkosan.* v. *Abditè.*

Abscondītŏr, ōris, m. Firmic. v. *Occultator.*

Abscondītus, a, um, *part.* ab *abscondo.* Cic.

Szkrit, szkriven Verborgen. *El-rejtetett.* v. *Occultus*

Abscondo, is, condĭtum, *& apud quosdam* absconsum. (Act.) Cic. *Szkrivam* Verberge. *Elrejtem.* v. *Recondo N. 2 Abdo N. 1 Abstrudo.* Apud *Sil.* abscondĭdi, sed iam *inusit*

Absconsè, *Adv.* Hygin. v *Absconditè.*

Absconsŏr, ōris, m. *Firmic.* v. Abscondĭtor.

Absconsus, a, um. *Firmic.* v. *Absconditus.*

Absegmĕn, ĭnis, n. Nevius *apud* Fest. *Odszek.* r. Abschnittling. *Elmetszetett darab.* v. *Frustum, Resegmen.*

Absens, entis, *om.* Cic. *Nenazochni, drugdi buduchi.* Abvvesend. *Távol lévŏ.*

Absentĭa, æ, f. Cic. *Nenazochnozt.* e. Abvvesenheit. *Távollétel.* Tui absentiam molestè fero: *Teskomi je prez tebe.* Ich sich deine Abvvesenheit sehr ungern. *én nem igen örömessen látom a' te távollételedet*: *Phras.* Desiderium tui non fero. Acre mihi desiderium movet, commovet absentia tua. Magnum relinquis tui desiderium. Ipsa absentia desiderium accendit videndi tui. Omnis mihi mora te absente longa est & molesta. Dum præsentiâ careo, dum conspectu tuo non fruor, dies mihi annus videtur.

Absento, as, avi, atum. (Act.) v. *Amando, Ablego.* ita ex *Claudiano*, apud quem tamen alii *amandaverit* pro *absentaverit* legunt. Se absentare: *szkritiszе; zpred ochih oditi, vujti.* Sich verstecken *Magát elrejteni.* Sidon.

Absĭdātus, a, um. Victor. *Bóltan.* Gevvölbt. *Meg-bóltozott.* v. *Laqueatus N. 1.*

Absĭlio, īs, īre, &c. *Lucr.* v. *Resilio.*

Absĭmĭlis, le, Plin. v. *Dissimilis, Dispar.* Jungitur frequenter cum *haud, non, nec, neque* pro *aliquantum similis.*

Absinthiātus, a, um. Senec. *Pelinkov, z pelinkom zmésan.* Mit Wermuth gemischt. *ürmŏs, az ürömel ŏszve-elegyítetett.*

* Ābsinthītes, æ, m. Colum *Pelinek, Vino pelinkovo.* r. Wermuth-vvein *ürmös-bor.*

* Absithĭum, *vel* Absynthium, ii, n. Lucr. *Pelinek (trávа.)* r. Wermuth (kraut.) *üröm.* 2. *Transl* pro *molestia salutari.* Parum mellis, & absinthii multum habere. *Quintil. l. 3. c. 1.*

* Ābsĭs *vel* Apsis, ĭdis, f. Plin. *Luk bolte, Boltokrusje* r. Schvvibbogen. *Bólt-hajtás.* absis rotæ: *Platnieza, Peschana kollu* e. Radfelge, der Bogen um das Rad: *Kerék talp.* apsis stellarum: *h. e.* curvatura circuli motu stellæ *proprio* delcripta. *Astrol.*

Absisto, is, v. *Abscedo N. 1. Desisto N. 1. Cesso.* absistere lucŏ, à tole: *h. e.* discedere, abire. *Virg.* absistere bellŏ, furore, ab incepto. *pro* desistere, cessare. *Liv.* Ne absistas (*h. e.* desinas) benefacere ingratis. *Id. l. 36. c. 35.*

Absŏcĕr, ĕri, m. Capitol. *Syn.* major socer; meæ uxoris proavus. *item* mei mariti proavus. *Sztareszi tátzt; sztare iSzveker; Tátzt* ali *Szveker vu tretjem kolenu szvachinztva: to jeszt moje szene* ali *mojega musa preded.* des Grosz-Schvvahers Vatter. r. Ur Grosz Schvvieger Vatter *da ist:* meines Weibes, *oder* meines Ehe Mannes Alt-Vatter. *Feleségem,* vagy *Házos-társom nagy apjának attya.*

Absŏlesco. *Tertul.* v. *Exolesco N. 1. Obsolesio.*

Absolvo, īs, ĕrĕ, solvi, sŏ ūtum. (Act.) *Oszlobádyam. oszloboditi: Odvesujem, odvezati: Oprosztyujem kóga, oprosztiti: Odriessujem: odriessiti.* Entledige. Losspreche. *Elszabadítom, Megmentem, óldozom.* Syn. *Libero, solvo.* Injuriarum, de prævaricatione omnibus sententiis absolutus est. *Cic.* regni suspicione aliquem absolvere. *Liv.* Sic rectè dicimus: aliquem à peccatis, & Ecclesiæ pœnis absolvere. *Od gréhov, y Czirkvenih terpnyi (kastig) odvezati, oszloboditi.* von Sünden- und Kirchen Strafen lossprechen. *a' Bűntől, és az Anya-Szent-Egyházbeli-büntetéstűl el-szabaditani. Phras.* Exolvere criminum vinculis. Constrictos scelerum vinculis animos potestate divinitùs collata relaxare. Expiare noxis, culpâ confitentes reos. Admissa superioris vitæ crimina pro tribunali sacro condonare. Pœnitentes læso Numini reconciliare. 2 *ad res pertinet:* Syn. *Perago, Transigo.* v. *Perficio.* Opus nondum absolvisti: *Niszi joszche delo zverssil:* Du hast das Werck noch nicht vollendet. *Te a' Munkát még elnem végeszted* Cic. *Phras.* Præclare inchoatis tuis summa, extrema manus nondum accessit. Consilia tua & instituta nondum ad exitum adducta sunt, longiùs adhuc absunt ab exitu. Nondum ad calcem operis decursum, perventum est. 3 *nota Usus seq.* Fidem absolvere. *Varèchi obszlátáti:* Sein Wort halten: *Igéretit meg tellyesíteni.* Creditores absolvere: *Verovalnike, poszuditele* (perperam *dusnike*) *naplatiti:* Die Schuldgläubiger bezahlen: *Adósságát meg-fizetni.* v *Libero, Solvo, persolvo, exsolvo.* ita *Terent.* 4. Aliquem absolvere: *kóga odpraviti, odpüsztiti:* einen abfertigen, vvegschicken: *valakit elbotsátani, elereszteni.* v *Dimitto, expedio* Quæso nunc me absolvito. *Plaut.* 5. Honestas omnis quatuor partibus absolvitur: *h. e.* definitur, continetur. *Cic. &c.*

Absŏ lūtē, *Suet.* absolutiùs, *Macrob* absolutissimè. *Adv* Auct. *ad* Herenn. *Pretarupezè, Zverszeno, Napunoma.* Vollkommentlich. *Tökéletessen.* v. *Perfectè.*

Ab-

Absŏlūtio, ōnis. f. Cic. *Odvezanye, Odvez, Odrieſenye.* e. Losſprechung. *Meg-mentis, óldozás.* v. *Liberatio.* 2. v. *Peractio, Perfectio N. 1. & 2.*

Absŏlūtōrĭus, a. um. Svet. *Odvezliv, Oſzlobodyenyu ſzolgajuchi* Zu der Losſprechung, *oder* erledigung gehörig. *Felszabadításhoz-való.*

Absŏlūtŭs, a, um. *Part.* Cic. *Syn.* liber, judiciô dimiſſus. *Oſzlobodyen, Prôſzt vuchinyen, Odvézan Odrieſſen.* Entlediget, befreyet, ledig- *oder* losgeſprochen. *Felszabadítatott, meg óldatott, ki menchedett.* Absolutus eſt à judicibus: *Plaut.* Judicum ſententiis inſons, expers culpæ pronunciatus eſt. Judiciô evaſit, elapſus eſt. Senatorum urnâ, ſententiâ abſolutionem conſecutus, adeptus eſt. Sententia de homine lata eſt ea, quæ nullius culpæ reum, nulli crimini affinem, nullo conſtrictum, contaminatum, aſperſum ſcelere declaravit. *On je od szudaza prævichnoga zpoznan, prôſzt vuchinyen.* Er iſt gerichtlich ledig geſprochen vvorden. *ô itéletve kiszabadítatott. Uſus:* culpâ, improbitatis, à peccatis abſolutus. 2. v. *Peractus, Perfectus.* Opus abſolutum: *h. e.* peractum ad exitum perductum. *Atque in hac notione ferè Nomen eſt, quod ipſum etiam de aliis ſimilibus intellige. Uſus:* Orator numeris omnibus abſolutus. *Zevſzema zvirſen ſzlosno-govoritel* vollkommener Wohlredner. *Mindenben tôkeletes Orátor.* ita *Plin.* Eloquentia abſoluta. *Cic.* Abſolutior, *Quint.* Abſolutiſſimus, *Auct.* ad *Heren.*

Absŏnē, *Adv.* Gell. *Hmanglaszno, Neszlosno.* Übellautend. *Illetlenûl. Transl.* v. *Abſurdè, Diſſimiliter.*

Absŏnus, a, um, *Cic.* Diſsŏnus, a um, *Liv. Nezglaszni, Neszlosno-glaszen, zlo glaszni.* Übellautend. *Illetlenûl zengô.* 2. Transl. v. *Inconvenions, Abhorrens, Repugnans.* Dicta fidei abſona. Nec abſoni à voce motus *Liv.*

Absorbeo, ēs, ēre, absorpſi, *uſitatius* bui, ptum, (Act.) Plin. *Poszêrkávam poszêrkujem, poszêrkati.* v. *Exorbeo.* Austrincke. Austrinkele. *Fel-bérpentem Szêrtsôlôm.* 2. *Transl.* ad alia: *Poëtar.* Verſchlucke. *El nyelem.* Syn. *Exhaurio, Devoro Rapio, Abſumo, Abligurio* Aqua navim, hic res ſuas penitus abſorpſit *Lucan.* hinc *Metaph.* Vide, ne te aut conſuetudinis, aut gloriæ quidam æſtus abſorbeat. *Cic.*

Abſpello, *rectius* Aſpello, *Cic* v. *Depello, Repello.*

Absquĕ, *Præp.* (Absque *Comicis*, Sine *Oratoribus* uſitatior.) Plaut. *Semel etiam* Cic. *Prez, Bez.* Ohne. *Nélkûl.*

Abſtantĭa, æ, f *Vitruv.* v. *Diſtantia.*

Abſtĕmĭus & Abſtēmĭus, a um. Ovid. *Koi vtna nepi: Zdorszavajuchisze od vina: Vodopia; Vodopijka.* Der nicht Wein trincket. *Bortúl magát meg-tartóztató, Bornemiſza.* Prandium abſtemium: *h. e.* ſine vino. *Gell. 2. generatim:* in medio poſitorum abſtemius: *h. e.* abſtinens. *Horat.*

Abſtergeo, ēs, ēre, *Plaut.* &

Abſtergo, ĭs, ĕre, *Liv.* v. *Detergeo.* Syn. *purgo, deleo, abluo, diluo, tergo.* Hinc *Transl.* Metum, ægritudinem, moleſtias amica conſvetudine abſtergere *pro* ſedare, temperare, fugare, *Cic.*

Abſterreo, es, *Syn.* terrore injecto averto. v. *Deterreo, Prohibeo.* Aliquem ab aliqua re abſterrere. *Cic.* Anſeres de frumento abſterrere. *Plaut.* Noxâ abſterreri. *Plin.*

Abſterſio, ōnis, f. *Obriszanye.* e. Abvviſchung, *Eltörlés.*

† Abſtersōrĭum, ii, n. v. *Manutergium.*

Abſtĭnens, entis. *om.* Cic. *Zdersavajuchisze.* v. *Temperatus N. 2. Parcus.*

Abſtĭnentĕr. *Adv.* Cic. *Zdêrsno.* mit Enthaltung. *Meg-tartóztatva.* v. *Moderatè, Parcè.*

Abſtĭnentĭa, æ, f. Cic. *Zdersnoszt, Uztegnutje.* e. Enthaltung, r. Abbruch. *Maga megtartóztatása.* v. *Temperantia, Parſimonia.* Propriè *per* abſtinentiam *cohibemus nos ab alienis; per* continentiam *à voluptatibus.*

Abſtĭneo, ēs, ēre, ui, tentum (Act.) *Zdersávamsze, Hábamsze, Sztrádam* Mich enthalte. *Magamat megtartóztatom.* v. *Tempero N. 1. Cohibeo, Coërceo* Abſtinere ſe re aliqua, à re aliqua, in re aliqua. Se maledictîs, animos à ſcelere abſtinere. Gulpâ, alienô abſtinere. Comitiis, publicô, pugnâ, urbe, mari abſtinere. Manus à ſe, *vel* ab aliquo abſtinere. *Cic.* Sermonem de aliqua re abſtinere. *Plaut.* Manus abſtinere. *Terent.* Iram abſtinere, *Horat.* Abſtinuit ab injuria: *Phras.* Ab injuria & maleficio temperavit, ſe prohibuit. Iram tenuit; manus ab injuria abſtinuit. Abſtinet multô cibô: *Phras.* Cibo utitur tenui. Frugaliter ac parcè vivit. Omnes à ſe lautitias abdicat. In cibi, potionisque modo egregiè ſibi imperat, moderatur. 2. v. *Arceo, Prohibeo, Impedio N. 2.* Hoſtem finibûs, bellum à populo, ignem ab ædibus abſtinere. Liv.

Abſto, ās, ſtĭti, ĭtum, & abſtatum, (Neu) Stat. *Daleko ſztoim.* Weit davon ſtehe. *Távol állok.*

Abſtorqueò, Abtorqueo, es Accius *apud* Non. *Odvîam.* v. *Deflecto N. 1. Detorqueo.*

Abſtractio, ōnis. f. *Odvlechenye, Odtérganye.* e. Abziehung, Wegziehung. *Elvonás.*

Abſtractus, a, um. Stat. *Odvlêchen, Odtergan, Odvezet.* Abgezogen. *Elvonatott.* Syn. *Avulſus, disjunctus, abductus.* Animus à ſenſibus,

Digitalizirao Google

à corpore abſtractus: *h.e.* eſtaticus. *Cic.*

Abſtrăho, is, ĕrĕ, xi, ctum, (Act.) *Syn* abripio, avello, avoco, abduco removeo, dimoveo, divello. *Odvlekujem, odvlêchi · Odvlâchim* Abziehe. Hinvvegziehe *Elvonom.* v. *Retraho.* aliquem in ſervitutem, aliquid ab aliquo vi abſtrahere. *Cæs. Liv.* 2. *Transl.* Se à vitiis, Mentem ad gloriæ bellicæ laudes abſtrahere. *Cic.*

Abstringo, is, ĕre, nxi, ictum (Act.) *Popuſztyam, popuſztiti: Odveſujem, odvezati* Nachlaſſe. Autlöſe. *Megereſztem, Mególdom.*

Abſtrūdo, is, ūſi, ūſum, (Act.) Cic. v. *Abſcondo.*

Abſtrūſus, a, um, *Cic* v. *Abſconditus.*

Abſvētūdo ĭnis, f Apul. *Odvada.* v *Deſvetudo.*

Abſum, ĕs, fŭi. *Niſzem nazochi, Ni me'.* Ich bin abvveſend. *Jelen nem vagyok.* Syn. *diſto, remotus ſum.* Domo, à foro, à ſuis abeſſe 2. *Transl.* v *Abhorreo N 1.* Longiùs à culpa abeſſe: *pro* abhorrere, culpâ carere. Abeſſe alicui in periculo: *pro* deeſſe, eum deſerere. Nihil mihi abeſt: *Nikai mi nemenyka,* vulgo *neſali*: Es geht mir nichts ab, es fehlet mir nichts. *nêkem ſemmi hîjam nintsen.* Parum abfuit, quin &c. Prope abfuit, ut &c. *Maloje menykalo, da:* es hat vvenig gefählt, das: *keves hîja vólt hogy &c.* Tantum abeſt, ut hoc inficiet. ut plurimum affirmem etiam; *vel* tantum abeſt, ut inficier, affirmo etiam: *Ne ſzamo netaim toga, da pache joſi k-tomu potverdyuiem:* ich laugne es nichtal ein nicht, ſondern bekrafftige ſolches. *Azt nem tsak nem tagadom, hanem inkább még leg-jobban bizonyitom.* Cic.

Abſūmēdo, ĭnis, f. *Plaut.* v. *Conſumtio.*

Absūmo, is, *Cic.* v *Conſumo, Prodigo, Perdo N 2.*

Abſumtio, onis, f. Ulp. v. *Conſumtio.*

Abſurdè, *Adv.* Cic. *Nezkladno, Nevugodno.* Ungereimt, Unarthig. *Balgatagúl, Keptelenûl.* v. *Ineptè.*

Abſurdĭtās, ātis, f. *Claudian.* v. *Ineptitudo, Inconvenientia.*

Abſurdus, a, um, Cic. v. *Ineptus N. 1. Inconveniens, Abſonus.*

Abverto, is. *Plaut.* v. *Averto.*

Ăbundans, ntis. *om.* ĭor, ſsimus, *Syn.* affluens, circumfluens, copioſus, dives, fertilis, uber, plenus, refertus. *Obilat, Obilni, obilneji, najobilne i.* überflüſſig. *Bővlêbdo, Bővséges.* Sententiarum varietate abundantiſſimus. *Cic.* Omnium rerum abundans. *Nep.*

Abundantĕr. *Adv.* Cic. *Obilato.* überflüſſiglich. *Bőségeſen* v. *Largiter, Ubertim, Profusè.*

Ăbundantĭa, æ, f. Cic. *Obilje.* r. Ubertfluſs. *Bővség.* v. *Ubertas.*

Ăbundātio, onis, f. Plin. v. *Redundatio.*

Ăbundè, *Adv.* Cic. v. *Abundanter, ſatis.*

Ăbundo, ās, āre, āvi, ātum, (Neu.) *Syn.* affluo, circumfluo, magnam copiam habeo, ſum dives. *Obilujem, Obilno imam, Obilenſzem, Vi bogatztvu plávam* überflüſſig habe. *Bővölkődöm.* Villa porcô: Homo ottô, ingeniô, pecuniâ, vitiis abundat. *Cic.* Rerum omnium abundare. *Lucil ex Non.* 2 propriè v. *Effluo N 1.* Fons in omnem partem abundat. *Plin.*

Ăbundus a um, Gell. v. *Abundans.*

Abvŏlo, ās, āvi, ātum, (Neu.) Cic. v. *Avolo.*

Ăbūſio ōnis f Cic v. *Abuſus.*

Ăbūſivè, *Adv* Quint. *Nenavadno.* Ungebräuchlich. *Szokatlanúl.* v *Impropriè.*

Ăbūſivus, a, um, *Auct. Paneg. ad Conſtant. Aug.* v. *Improprius, Inſolitus.*

Ăbusquĕ *Præp. poëtica Abl. ſerviens.* Virg. *Tja od.* bis von. *attól ſogva.*

Ăbūſus, ûs, m. Cic. *Zla návada, hman obichaj, zlo vſivanye.* r. Misbrauch. *Roſz ſzokás.*

Ăbūtor, ĕris, ūti, ūſus ſum, (Dep.) *Zlo uſivam, neobichno uſivam* Misbrauche. *Véle viſzſza élek.* Rebus, otiô, literis abuti. 2. *Adhibetur interdum in bonam partem:* Sagacitate alicujus ad utilitatem abuti *pro* uti. Omni tempore ad dicendum conceſſo abuti: *h. e.* omne tempus abſumere. *Cic.*

* Ăbyſſus, i, f. Aug. *Propazt, Dubina nédohitna, Jezeriſche* r. Abgrund. *Mérhetetlen mélység.* v. *Vorago.* 2 v. *Inferi N 1.* Prudent.

Āc, *Conj.* v. *Atque N 1.* Ac primùm quidem ex te quæro. 2. *Nego. Neg, Nego kako.* Als. *Mint, Hogyſem.* v. *Atque N. 2.* Feci haud ſecus, ac juſſus ſum. *Niſzem drugach vuchinil. nego kako mi'je zapovedano bilo.* Ich habe es nicht anderſt gethan, als mir es befohlen vvorden. *Nem tselekettem másképpen, hanem a' mint parantsolták nékem.* 3. poſt voces *ſimiliter, æquè, perinde, par, pariter, juxta* ponitur pro *Uti:* v. *Atque N. 3.* Similiter facis, ac ſi me roges. *Cic.*

* Ăcăcĭa, æ, f. Plin. *Ternina egiptonzka.* r. Schotten-Dorn. *Egyiptomi kökény.*

* Ăcădēmĭa, (Ăcădēmĭa *apud Claud.*) æ, f. Cic. *Mudroſzkupohina.* vulgo *Viſzoke skole.* e. Hohe Schul *Fő-Oskola.* Locus erat ab Athenis mille paſſus diſtans, ubi Plato Philoſophiam profeſſus eſt: Hinc *Academici,* ſicut à Peripato *Peripatetici,* à Stoa *Stoici Philoſophi.* Gymnaſium inferius *Academia,* ſuperius *Lyceum* vocabatur.

* Ăcădēmĭcus, a, um, *Cic.* ad Academiam ſpectans.

* Ăcălanthis ĭdis, f *Virg.* v. *Acanthis.*

* Ăcanthis, ĭdis, f. Virg. *Sterlineez, Ternyevka,* vulgo

vulgo *Czajzlek*. s. Zeislein. *Tiszmadárka* Sunt, qui *cardulem* ab *acanthide* non distinguant.

*Ăcanthus, i, m. Plin. *Medvedo-parkhya trava.* Bären-Kraut, ein Kraut. *Medve-talpú fü.*

*Ăcărus, i, m. *Cèrvek vu vojzku.* r. Wachs-Schab. *Viasz régó féreg.* v. *Tinea.*

*Ăcătium, ii, n. Plin. *Syn.* navis actuaria, navis cursoria. v. in *Navis.*

Accanto, as, avi, atum, (Neu.) *Pripopévam, Pripievam, Poleg zpévam, Naproti popévam.* Zusinge, gegen einen singe. *Ellenben enecklek.* Magistri tumulo accantare. *Stat.*

Accēdo, is, essi, essum. (Neu.) *K kômu idem; Priszstupiyem, Priszstupvam, priszstupiti. Pribliavamsze:* Hinzu gehe: *Hozzá-járúlok.* *Syn.* Adeo, venio, appropinquo, appello, contingo, transeo ad, addor, advenio, propinquo, adjungor, advento, advolo. *Usus:* In Italiam, ad urbem, ad ludos accedere. *Terent.* Scopulos accedere. *Virg* 2. pro *Suscipio N. 1.* Ad dignitatem, ad Rempublicam gerendam accedere: *Chászt, y rszunanye opchine priti, nászt vzeti:* e Würde und Regierung der Gemeine annehmen. *Kcbus gratiset visleszt magára venni* ita *Cic.* 3. pro *Assentior, Faveo:* Ciceroni in plerisque, Pompeji partibus accedo: *Quintil.* Si voluntas vestra Poëtæ, *vel* ad Poëtam accesserit. *Terent.* 4 pro *Similo, similis sum:* Proximè ad Deorum similitudinem, ad doctrinam alicujus accedere. *Cic.* Cytisus proximè accedere ebenum videtur. *Plin.* 5 pro *addi, adjungi, attribui, augeri:* Hoc calamitatibus, *vel* ad calamitates meas malum accessit. Ex ea re magnus dolor bonis viris accedet. Vino ætas accessit *Cic.* Hæc tibi à me dona accedent *Liv.* 6 *Formula transeundi ad alia* pro *Praterea:* Huc, eò accedit, quòd &c, accedit & illud, quòd &c *Cic.*

Accēlĕratio, onis. f. Auct *ad* Heren. *Pribitrenye, Prisztuvanye.* e. Zueilung. *Hozzá sietes.* v *Properatio.*

Accĕlĕrātus, a, um, Cic v. *Properatus.*

Accĕlĕro, as avi, atum, (Neu.) Cic. *K chemu hitim: Prisztujem* Herzu eile. *Hozzá sietek, Sietetem* v. *Propero.* Sæpe adhibetur *Active:* Mortem accelerare. *Plin* Iter accelerare: *pro* urgere. *Marlivo putuvati: Paschitisze kamo.* Die Reise beschleunigen *Sietve menni.* Ces *Phras.* Maximis itineribus advolare. Cursu magno, rapidis passibus ferri.

Accendium, ii, n *Sosin.* v. *Incendium.*

Accendo, is ĕre, endi, ensum (Act) v. *Incendo N 1, Inflammo N. 1* Deus ipse solem quasi lumen accendit *Cic de univ c 9* 2 Transl. v. *Incendo N. 2. Inflammo N. 2. Incito Irrito,*

Instigo. Animo Martémque accendere cantu. *Virg* In prælia, ad certamina mentes accendere. *Sil* 3 Rerum pretia accendere *pro* augere *Plin l 18 c. 25*

Accensĕo, es, ēre, ui, sum, (Act.) v. *Annumero.* Numero sapientum aliquem accensere. *Sen.*

Accensio, ōnis f. (*ab* accendo) *Zasiganye, Vusganye.* e. Anzündung. *Meg-gyújtás* v. *Inflammatio.* Transl. v. *Incitatio, Irritatio, Instigatio.*

Accensŏr, ōris, m. (*ab* accendo.) *Valer Max.* v. *Inflammator N 1. Incensor N 1* Transl. v *Incitator, Inflammator N 2. Instigator, Irritator.*

Accensus, i, m *ab* accenseo. Cic *Szluga Varaski.* r. Stadt-Knecht *Város-Szolgája Syn.* Minister publicus, præco, apparitor consulis, lictor.

Accensus a um, *ab* Accendo. Lucr *Zasgan* Angezündet, *Meg-gyújtatott.* v *Incensus N 1.* Transl. v *Incensus N 2 Iratus* Sic acerbia profatur. *Virg 5. Æn* Odiô, irâ, in iram accensus, *h e.* incitatus, concitatus, irritatus. *Plin.*

Accensus, a, um, *ab* accenseo. Lactant. *Pribrojen, Pripijzan, Pridan* Zugezehlet, zugeschrieben *Hozzá számláltatott, Hozzá-iratott.*

Accentiuncŭla, æ, f. *Gell* parvus accentus.

Accentor, oris, m. Isid. *Pripevecz.* v *Concentor.*

Accentus, ûs, m. Priscian *Szlovo zárez, Glász szlovke, Réchi pravo-zgovor.* r rechte Ton eines Worts, r. Accent. *Szónak bizonyos Syllabájában meg vonása.*

Acceptābĭlis, le, Lactant. *Prietliv.* Annehmlich. *Elfogadható.*

Acceptātŏr, ōris, m. Tertul. v. *Acceptor.*

Acceptio, onis. f. Cic. *Uzetie.* e. Annehmung. *Elfogás.* v. *Perceptio N. 1. 2. barbarè* Personarum acceptio: *h e.* respectus, ratio, discrimen.

Acceptĭlātio, onis, f. *JCt* v. *Quietantia.*

Acceptĭto, ās, avi, atum, (Act. *Freq ab* accepto,) *Plaut.* apud *Non* v. *Accepto*

Accepto, as, avi, atum, (Act. *Freq. ab* accipio.) Plaut. *Gusztokrat prijemlyem; Chesztо jemlyem, uzimam* Oft annehme, empfange. *Gyakran elfogadom* v *Accipio*

Acceptor, oris, m. Plaut. *Jemavecz, Primavacz.* r. Empfanger. *Elvévő.* v *Perceptor N 1.*

Acceptōrĭus, a, um, *Frontin.* acceptioni serviens.

Acceptrix, īcis, f Plaut. *Prijemitelicza, Jemitelicza.* e. Annehmerin, Empfangerin *Elvévőné.*

Acceptum, i n *Uzeto, Prijeto* Das empfangene, eingenohmene dirg. *Hitt dolog.* Aliquid acceptum *vel* in acceptum referre *h e.* scribere in tabulis, *vel* fateri se accepisse. *Cic.*

Acceptus, a, um. Nom. *Priet.* v. *Charus, Gratioſus.* Plebi acceptus: *Cæs.* Acceptum in vulgus: *Tacit.* Servus apud te acceptiſſimus: *Plaut.* aliquid alicui acceptum referre: v. in *Refero N 4.* Et tam in bonam, quàm in malam partem uſurpatur. *Cic.* 2. Particip. *Uzet, Prijet,* Empfangen vvorden. *Elvétt.* Acceptum habere: *Za prijeto derſati, kaj za vzeto imati.* Etvvas für empfangen halten. *Ollyba tartani, mintha elvötte vólna.*

Accerſio, īs, īre, & Accerſo, īs, ĕre, īvi, ītum, (Act. *quod quidam ex* arceſſo *corruptum dicunt.*) *Syn.* Advoco, voco, evoco, accieo, accio. v. *Arceſſo N.1.* Ab aratro in ſenatum, ex ultimis terris ad negotium aliquem accerſere. *Cic.* 2. v. *Arceſſo N. 2. Cito N.2.* Invidioſo crimine, capitis aliquem accerſere: *Kôga na ſzmert obtuſiti*: Einen auf Leib undLeben klagen: *Valakit halálra vádolni.* Cic

Accerſītor, *aliis* Arceſſītor, ōris, m. Plin. *Dozavavecz.* v. *Vocator.*

Accerſītus, *alii legunt* Arceſſītus, ûs, m *Prizványe, Dozov.* Das hinzuruffen. *Elhivás.* v. *Vocatus.* Cùm ad eum ipſius rogatu, arceſſitúque veniſſem. *Cic.* Extra ablativum exempla nuſquam reperi.

Accerſo, is, ere, &c. in v. *Accerſio.*

Acceſſībĭlis, *com* le. *n.* Tertull *Pohodniv, Priſztupniv, k-chemu je mochi dojti.* Hinzugänglich. *Hozzá mehetô, jöhetô.*

Acceſſībĭlĭtās, ātis, f. Tertull. *rectiùs* facilitas accedendi. *Lehkocha kam doiti, Moguchnozt priſztupiti.* das vermögen hinzugenen. *Hozzá könnyen mehetőség.*

Acceſſio, onis, f. Cic. *Prihodenye, Dohodenye, Priſztuplyenye, Pribliſavanye.* Das hinzugehen, e. Zutrettung. *Hozzá-menés.* v. *Acceſſus.* 2. v. *Adjectio, Augmen, Incrementum, Additio.*

Acceſſĭto, as, avi, atum. (Neu. *Freq.*) *Cato* apud *Gell.* Frequenter accedo.

Acceſſor, ōris, m. Valer. Max. *Prihodnik, Dohajavecz, Priſztupitel.* Der hinzu gehet. *Hozzá-menô.*

Acceſsō rius, a, um. JCt. *Prihodni: k-chemu iduchi.* Hinzukommend, hinzugehend. *Valakihez menô.*

Acceſſus, ûs, m. Cic. *Prihod, Priſztup.* r. Zutritt, Zugang, e. Hinzunahung. *Hozzá menetel. Syn.* Appropinquatio, appulſus, adventus, aditus. v. *Acceſſio N 1.*

Accĭdens, entis, *com Part* ab *Accido.* Cic *Pripadajuchi, opadajuchi.* Zufallend. *Hozzá-esô, Eleibe-esô.* 2. v. *Accidentalis, Fortuitus.*

Accĭdens, ntis, n. Quintil. *Syn. Ciceronis* Adjunctum, Coniunctum. *Prilika pridogodna; Obich, e; Sztvár pridodna; Pridohod; Prigod, e.* Zufällig Ding. *Történt.* 2. *Pripetek, Prigodba.* r. Zufall. *Eſet.* v. *Caſus, Eventum N. 1.* ita. *Auct. Declam. 5. inter eas, quæ Quintiliano tribuuntur.*

Accĭdentālis, le, Phil. *Rectiùs dicetes* Accidens. *Pridobodni, Priſztupni, Priloſen, Priſztavlyen, Pripetni, Prigodni.* Zufällig. *Meg-esô, Történô.*

Accĭdentālĭtĕr, *Adv.* Phil *Pridobodno, Priloſeno, Priſztavlyeno, Pripetno, Prigodno* Zufälliglich. *Történet képen* Item v. *Fortè.*

Accĭdentĭa æ, f. Plin. v. *Accidens N 2 Sors N. 1.*

Accĭdĭt, ēbăt, *Impers.* v. *Uſuvenit Obtingit.* Accidit fortè, ut &c. *Pripetiſſeſze, zgodiſſeſze, da &c.* Es ereignete ſich, das: *Ugy történt, hogy:* Cic. *Phras.* Caſus incidit, intervenit. Fortè ita cecidit, ut. Caſu factum eſt. Fortè ita incederat. Caſus, fortuna tulit. Factum eſt. Fortuna fecit. Fortunæ placuit, ut *Sic dicitur:* Si acciderit, mihi opus eſſe. *Akoſze pripeti, da mi potrébno bude.* Wann es ſich zutragen ſolte, das ich es vonnöthen haben vverde. *Ha ugy történik, hogy ſzükségemre lenne.* Cic. *Phras.* Si res, ſi tempus, occaſio tulerit, poſtulaverit, exegerit; Si fortuna ferret, ſi tempus incidat, ut hæc res mihi opus ſit.

Accĭdo, ĭs, ĕre, accĭdi, (Neu. *ex* ad & cado, *quaſi* juxta cado.) *Pripadam, Poleg padam.* Zufalle. *Hozzá-esem.* Miſſa à Gallis tela graviùs accidunt. *Cæs. l. 3. B. G. c. 14.* hinc *Transl.* v. *Pervenio.* Quod ubi ad aures accidit Regis. *Liv.* Neſcio, quis clamor auribus noſtris accidit. *Plin.* Mihi paternæ vocis ſonus aures accidit. *Plaut.* 2. v. *Procumbo N. 2.* Genibus prætoris accidere. *Liv.* Ad pedes omnium accidente Glodio. *Cic.* 3. Accidere: *Pripetitiſze, Prigoditiſze:* Widerfahren, Ereignen. *Történni.* Syn. *evenio, contingo, obtingo, fio.* Exempla v. in *Accidit.*

Accīdo, is, ĕre, accīdi, īſum. (Act. *à* cædo.) Cæs. *Prireſujem, Prirezávam.* Abhaue. *Elmetélem.* v. *Amputo, Circumcido.* Transl. *Uſus:* Uno prælio res, fortunæ, opes Veſtinorum acciſæ ſunt: *h.e.* afflictæ, imminutæ, extenuatæ, labefactatæ, convulſæ, abſumptæ. *Liv.*

Accieo, ēs, ēre, īvi, ītum. (Act.) v. *Accio.* Ego illum huc acciebo: *Plaut. in Mil.* Ubi alii aliter legunt.

Accinctus, a, um, *Part. ab* accingo. *Opáſzan, Prepáſzan,* Umgürtet. *Felövedzett.* Q adiô accinctus. 2. *Transl.* v. *Paratus N. 1. Promptus N. 2. Induſtrius.* Ad laborem accinctus. *Plin.*

Accingo, is, nxi, nctum, (Act.) *Pripaſſujem, pripaſzati: Opaſſujem, opaſzati.* Mich umgürte.

Bel-

Fel-övedzem. Ferrô, enſe accingi: *pro* armari, inſtrui *Virg.* 2. *Transl.* v. *Comparo N.* 3 *Paro N.* 1 & 2. Se operi, ad iter accingere. *Pripravitiſze k-dela, na pùt.* Sich zur Arbeit, zu der Reiſe fertig machen. *Dologra, útra kiſzálni. Liv.*

Accĭno, is ŭi, entum (Neu.) *Diomed.* v. *Accanto.*

Accĭo, ĭi, īre, īvi, ītum. (Act. *à* Cio.) Cic. v. *Arcerſo N.* 1. 2. *Transl.* Solet virtus magnam voluptatem accire *pro* excitare. *Id. 5. fin.*

Accipio is, ĕre, cēpi, ceptum. (Act.) *Jemlyem, Prijemlyem, Uzimam.* Annehme, Empfange, Bekomme. *Elveſzem, Bſogadom.* Syn. *Suſcipio N.* 1. *Sumo N.* 1. *Recipio ſub N.* 1 *Aſſumo N.* 1. *Prehendo.* Rempublicam, magiſtratum, exercitum, leges à victoribus, jusjurandum à teſtibus, cauſam clientis, ſatisfactionem, judicium, conditionem accipere: *pro* ſuſcipere. 2. Hoſpitiô, apparatis epulis, lautè, magnificè, familiariter, hilari vultu, *vel contrà* Malè, indignis modis, gravi ſupercilio, aſperè, multis verberibus aliquem accipere: *pro* tractare, excipere. *Kóga dobro, ali zlo derſati, imati, prijeti.* Einen gut, oder übel halten, empfangen. *Valakit jól, vagy gonoſzúl tartani, fogadni.* 3. Moderatione maxima, æquo animo admonitionem accipere: *h. e.* ferre, pati. Detrimentum, repulſam accipere: *pro* ſuſtinere. 4. Dicta alterius amicè; in meliorem partem; æquis auribus; *vel contra* aliorſum: in ſiniſtram, peiorem, deteriorem partem; in contumeliam; in aliam, ac prolata ſunt, partem accipere: *pro* interpretari. 5. Famâ, à tabellario, à majoribus auditione aliquid accipere: *pro* audire, intelligere, diſcere, cognoſcere. 6. In amicitiam, ſocietatem, deditionem aliquem accipere: *pro* admittere, aſſumere. 7. Dolorem ex pravis moribus, voluptatem ex alicujus epiſtola accipere *pro* capere. 8. Proprio periculô aliquid accipere: *pro* experiri *Cic. Cæs. Liv.*

Accipitĕr, ĭtris, m. Terent. *Zgrablyiva pticza, Zgrablyivka.* r. Raub Vogel. *Ragadozó madár.* v. *Buteo. Falco N.* 1. *Milvius, Niſus.* ſpeciatim *Jáſztreb.* r. Habicht ὄρυξ, ὄρυγος. 2. Transl. v. *Avidus N.* 1. *Rapax.* Pecuniarum accipiter. *Plaut.*

Accĭtus, ûs, m. *Cic.* v. *Arcerſitus.*

Acclāmātĭo, ōnis, f. Cic. *Privikanye, Prikrich, k-kimu krichanye.* Das zuruffen, zuſchreyen. *Felkiáltás.* v. *Applauſus, Plauſus.* 2 *in malam partem:* Vitanda eſt acclamatio adverſa populi. *Id. l. 2. de Orat.*

Acclāmĭto, as, avi, atum, (Neu. *Freq.*) Plaut. *Syn.* Frequenter acclamo.

Acclāmo, ās, āvi, ātum, (Neu.) Cic. *K-chemu vichem, vikati.* Zuſchreye, zuruffe. *Felkiáltok.* v. *Applaudo N.* 1. 2 *in malam partem.* v. *Obſtrepo N.* 1. Dicenti omnis concio indignans acclamavit. *Patercul.*

† Acclīnātōrĭum, ii, n. *Naſzloniſche, Naſzlanyaliſche* v. *Reclinatorium.*

Acclīnātus, a, um. Ovid. *Naſzlonyen, Priſzlonyen.* Angeleint. *Hozzá-támaſztatott, Hozzá haſonlott.* Item. v. *Accelinis.*

Acclīnis, e. Virg. v. *Inclinis, Acclinatus.*

Acclīno, as, avi, atum, (Act. & Neu.) *Priſzlányam, Naſzlányam, naſzloniti* Hinzu leine. *Hozzá-hajlok.* v. *Inclino N.* 1. Se ad aliquem acclinare. *Ovid.* 2 *Transl.* v. *Aſſentior.* Se ad cauſam Senatûs acclinare. *Liv.*

Acclīvis, ve. *Syn.* Faſtigio leni ſubvexus, molliter aſſurgens. *Priſztèrm, Ubregovit, Uzberdovit, Pomalo nadignyen.* Steil, allgemach in die höche ſich erhebend. *Meredek, Hágó, Vontató.* Viæ pars valde acclivis. *Cic.*

Acclīvĭtās ātis, f. Cæs. *Priſztèrmnina, Ubregovitozt, Uzberdozt, Nadoiſſenozt.* e. Anhöhe. *Helynek meredeksége.*

Acclīvus, a, um. v. *Acclivis.* Placidè acclivi colles. *Liv. l. 18.*

Acclūdo, is, ĕre, &c. v. *Includo.*

Accŏlă, æ, m. Cic. *Priſzelnik, Blizu ſztojechi.* r. Beyvvohner, nahe an einem Ort vvohnend, *Mellette lakó.*

Accŏlo, ĭs, ui, ultum *inus* (Act.) *Blizu ſztoim, Poleg ſztanujem.* Nahe dabey vvohne. *Valaminek mellette lakom.* Syn. *juxta colo, habito.* Mare, ſylvam, montem accolere. *Liv.*

Accommŏdātè, tiùs, iſſimè, *Adv.* Cic v. *Appoſitè, Aptè, Commodè, Idoneè, Habiliter.*

Accommŏdātio, ōnis, f. Cic. *Prikladnoſzt, Privlagodnozt.* e. Bequemlichkeit. *Hozzá-illetès, ſzabás.* v. *Habilitas, Commoditas.*

Accommŏdātus, a um, tior, *Cic.* iſſimus, Plin. v. *Opportunus N.* 1 & 3 *Habilis, Paratus in propria notione, Accommodus.* 2. Ad vitia accommodatus: *h. e.* propenſus, proclivis *Cic.*

Accommŏdo, as, avi, atum, (Act.) *Privlagujem, priloſiti: Vlagodno chinim.* Bequeme. *Hozzá-ſzabom, Illetem.* v. *Apto, concinno, applico, comparo N.* 3. Coronam ſibi ad caput, ſe ad magnas res gerendas accommodare. *Cic.* Se alicui accommodare *pro* ſequi ejus partes. *Svet.* 2. v. *Commodo N.* 1. Alicui de habitatione, ædes ad nuptias accommodare. *Cic.*

Accommŏdus, a, um. *Prilichen, Prilagodliv.* Bequem *Illendô, Hozzá-alkalmaztatott.* v. *Accommodatus.* Vallis fraudi accommoda. *Virg.*

Digitalizirao Google

Accongĕro, is. *Plaut.* v. *Aggero, Congero.*

Accrēdo, is, ĭdi, ĭtum, (Act.) *Nep.* v. *Credo, Accedo N. 3.*

Accrēmentum, i. n. *Plin.* v. *Incrementum.*

Accrescо, is, ēvi, *Sup.* crētum *inus.* (Neu.) *Priraſztujem, Naraſztujem, naraſzti.* Zuvvachſe. *Felnődök.* Syn. *augeor.* v. *Augeſco.* Flumen ſubito accrevit. *Cic.* Veteribus negotiis nova accreſcunt. *Plin.*

Accrētio, onis, f. Cic. *Priraſztenye, Naraſztenye.* e. Anvvachſung. *Nevekedés.* v. *Accrementum.*

Accŭbātio, onis, f. Cic. (*quidam etiam* Accŭbĭtio *leg.*) *Prileganye.* s. Beylager. *Mellé-fekvés.* Item v. *Aſſeſſio.*

Accŭbĭto, as, &c. *Sedul* Frequenter acubo.

Accŭbĭtōrĭus, a, um, *Petron.* ad accubationem ſpectans.

Accŭbĭtum, i. n. *Lampr.* v. *Lectus, i. Sella.*

Accŭbĭtus, ûs, m. *Stat.* v. *Accubatio.*

Accŭbo, ās, ŭi, ĭtum, (Neu.) Plaut. *Poleg leſzem.* Beylliege. *Mellette fekſzem.* v. *Accumbo, Adjaceo.* 2. *Poleg ſzem.* Nahe bin. *Mellette vagyok.* Theatrum monti accubat, imminet, adjacet. *Suet.*

Accūdo, is, ūdi, ūſum, [Act.] Plaut. *Prikávam, prikovati.* anſchmiede. *hozzá kovátſolom.*

Accumbo, is, ŭbui, ĭtum, [Neu.] Cic. *Prilégam.* v. *Aſſideo. Diſcumbo N. 1. Accubo N. 1.*

Accŭmŭlātè, *Adv.* Auct. *ad* Her. *Nakupplyenn.* v. *Cumulatè, Acervatim, Abundanter.*

Accumulātio, onis, f. Plin. *Nakuppenye, Nagernenye, Nagyrnatje.* e. Anhauffung. *Rakásba-gyűjtés.* v. *Acervatio.* 2. v. *Augmen.*

Accumulātor, oris, m. Tacit. *Nakupchitel, Prikuppitel, Povekſzavavecz* r. Anhäuffer, Vermehrer. *Rakásba-gyűjtő, Szegbítő.*

Accŭmŭlo, as, avi, atum, [Act.] *Nakuppujem, Nagernujem.* Anhäuffe. *Rakásba-gyűjtőm.* v. *Acervo, Cumulo, Coacervo, Congero, Aggero, is,* & *as.* Item v. *Augeo N* 1. Opes, aliquem donîs, alicui honorem accumulare. *Cic.* Vitem accumulare: *h. e.* terram circum vitem aggerare. *Plin.*

Accūrātè, iûs, ſſimè, *Adv.* Cic. v. *Curatè, Diligenter, Studioſè.*

Accūrātio, onis, f. Cic. v. *Cura N.* 1. *&* 2. *Studium N.* 1.

Accūrātus, a, um, Cic. *Z-marlivoſztium vuchiny n.* mit fleiſs gemacht. *Szorgalmatoſon tſinált.* Item v. *Diligens N* 2. *Studioſus N.* 1. *Curioſus N.* 1. *Meditatus N.* 2. *Perfectus.* Accuratô opus eſt *Plaut.* -tior, *Liv.* ſſimus, *Cic.*

Accūro, as, avi, atum. (Act.) Cic. *Syn.* diligenter curo, adminiſtro. *Marlivo ſzkerbim, pajsza imam, ſzavnam, ſzkérb noſzim.* Fleiſſig ſorge. *Szorgalmatos gondiát viſelem.* 2. Prandium alicui accurate *pro* præparare. *Plaut.*

Accurro, is, accurri, curſum, (Neu.) Cic. *Pritekujem, Dotécbem, tecbi: K kômu dérekim.* Zulauffe. *Hozá futok.*

Accurſus, ûs, m. Tacit. *Pritek, Detek, Dodérkanye, Pritechenye, Dotechenye.* r. Zulauff. *Hozzá-futás.* Item v. *Concurſus.*

Accūsābĭlis, le. Cic. *Obtuslivo, Tu be vrêden.* Klagvvürdig. *Vádolásra-való* v. *Incuſabilis.*

Accusātio, onis, f. Cic. *Tuba.* v. *Incuſatio.*

Accūsātīvus, a, um. *Quint.* continens accuſationem.

Accusātor, oris m. Cic. *Obtuſitel, Pokrivitel, Tuſitel* r. Ankläger. *Vádoló.*

Accuſatoriè, *Adv.* Cic. *Z tubam, Tuſech.* Anklägeriſch. *Vádolókép n.*

Accusātōrĭus, a um. Cic. *Tubeni, Tuzbi ſzliſſajuchi.* Anklägeriſch. *Vádlás hoz-való*

Accusātrix, īcis, f. Plaut. *Obtuſitelicza, Pokrivitelicza.* e. Anklägerin. *Vádolónė.*

Accūsito, as, avi, atum. (Ant *Freq.*) Plaut. *Obtuſivam, Cheſzto túſim.* Offt anklage. *Gyakran vádolom.*

Accūſo, as, avi, atum, (Act.) *Túſim, Obtuſujem, obtuſiti.* Anklage. *Vádolom.* Item v. *Incuſo. Uſus:* aliquem alicui, apud aliquem, coram aliquo homicidii, capitali crimine, de ſcelere accuſare. *Cic. Cæſ. Phraſis:* alicui diem dicere; dicam ſcribere, impingere; accuſationem conflare. Aliquem in judicium adducere; in jus rapere, trahere; judicio perſequi, exagitare; in crimen vocare; in reos referre. 2. v. *Reprehendo N.* 2. *Redarguo.* Inertiam alicuius, *vel* aliquem inertiæ, de inertia accuſare. *Terent.*

*Ăcēdĭa, æ, f. v. *Pigritia, Tædium.*

Ăceo ēs, ēre, ui, (Neu.) Cato. *Ocztan* ali *kiſzel jeſzem.* Ich bin ſauerlich. *Meg-ſavanyodom, Etzeteſedem.*

*Ăcĕphălus, a, um, Iſidor. *Glave nemajuchi, Prez glave, Prez poglavára.* ohne Haupt, ohne Obern. *Fejetlen, Fejedelem nélkül-való*

Ăcĕr, ĕris, n. Ovid. *Klen. Klenovo drevo.* gemeiner Ahorn. *Jubar-fa.*

†Ăcĕr, ĕris, n. *Pleva.* r. Spreuer. *Polyva, Utſú.*

Ācĕr, ācris, ācre. *Oſter, Rezek, Lyût.* Scharff, Reſch. *Savanyó, éles.* acre acetum, *Colum.* Cibus acris. *Plin.* 2. *Transl. ad alia:* v. *Fortis, Strenuus.* ita *Virg.* 3. v. *Severus, Vehemens.* Acres animadverſores vitiorum. Quid Theopompo acrius. *Cic.* 4. v. *Velox, Generoſus.* Acri gaudet equo *Virg.* 5. v. *Perſpicax, Acutus.* Homo acerrimô ingeniô, conſiliô, memoriâ: Cic.

Cic. *Chlovek velikoga razuma, tolmachay pameti:* Menſch von einen groſsen Verſtand, Rath, und Gedächtnüſs: *Nagy értelmü ember.*

Acer, is, m, Nom. propr. cujuſpiam montis Ovid.

Acerātus, a, um, Feſt. *Z-ſplevami zmeſſan:* Mit Spreuen vermiſcht: *Polyvával keveredett.*

Acerbè Adv. Cic. *Tèrpko. Oſtro, lyuto:* Bitterlich, härtiglich, ſcharff: *Keſerveſen, Keményen.*

Acerbitas, atis, f, (fructibus propr.) Cic. Acerbitudo, inis, f, Gell. *Oſtrocha, Bridkocha, lyutoſzt, Tèrpkocha:* e. Strengigkeit, Bitterkeit: *Keménység, Keſerüség.* 2. Transl. V. Immanitas, Crudelitas. Cic.

Acerbo, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Lyutim, Terpko, Bridko, oſtro, lyuto-chinim:* Verbittere: *Keſeritem.*

Acerbus, a, um, Cic. Acerbōſus, a, um, Lucill. *Tèrpek* Transl. *Bridek, Lyut, oſter:* Bitter, ſtreng: *Tſipös, keſerü, Mord.*

Acercus, a, um, Mart. *Prez repa:* r. ohne Schweiff: *Farkatlan.*

Acerna, æ, f, Vide Acerra.

Acernus, a, um. *Klenov, iz klenovogadréva:* Ahornen: *Jubarfából-való.*

Acero, as, are, avi, atum, (Neu.) Plaut. *Z-plevami meſſam:* Mit Spreuen vermiſche: *Polyvázom, Polyával, egyvelitem.*

Acerōſus, a, um, Feſt. *Plevaſzt, Pun plèv:* Voll Spreuer: *Polyvás, utsús.*

Acerra, æ, f, Cic. *Kadilnicza:* s. Rauchfaſs: *Füſtölö edény.*

Acerrimè Adv. Cic. *Preoſtro:* Auf das ſchärfſeſte: *Legeröſebben élesſebben.*

Acerſecomes, æ, m. Juv. *Neobrit neokolyhan, y neoſtriſen chlovek:* Unbeſchorener Menſch: *Beretvátlan, nyiretlen ember.*

Acervālis, is, com, le, n, Cic. *Nakupſzpravlyen, Kuppen:* Gehaufft: *Rakásba gyültt.*

Acervātim, Adv. Cic. *Nakuppe, kuppech:* Hauffenvveiſs: *Rakáſonként.*

Acervātio, onis, f, Plin. *Kuppenye, nakuppe ſzpravlyanye:* e. Aufhauffung: *öſzve-rakás.*

Acervo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Kupchim, Kuppim, Nakuppe ſzpravlyam:* Aufhauffe: *öſzverakom.*

Acervus, i, m, Cic. *Kup Sztòg:* Ein Hauff: *Rakás Aſztag.* 2. Transl. pro *Affluentia.* Acervus bonorum &c.

Acesco, is, ere, (Inchoat.) Colum. *Ocztimſze,*

kiſzel poſztajem. peregr. *Giknem:* Sauer, oder Eſſig vverde: *Meg-etzeteſülök.*

Acētābulum, i, n, Plin. *Ocztenyka Occzeni barilecz, Poſzuda za occzet:* r. Eſſigkrug, s. Becherlein: *Etzetes edény.*

Acētāria, orum, n, plur. Plin. *Ocztene jeſztvine:* Saure, und mit Eſſig gemachte Speiſen: *Etzetes ételek.* 2. Vid. Acetoſa.

Acētōſa, æ, f, Plin. *Kiſzelicza tráva:* s. Sauerampffer, Kraut: *Sóska.*

Acētōſus, a, um. *Occzten:* Auf Eſſig ziehend: *Etzetes.*

Acētum, ī, n, Cic. *Occzet:* Eſſig: *Etzet.* 2. Transl. pro *Indignatione.* ſit ne acetum inpectore -Plaut.

Achariſtia, æ, f, Vid. Ingratitudo.

Achātes, æ, m, 1. *Dragi kamen, Akàt:* Ein Edelgeſtein, Achat genandt: *Akates drága kö:* 2. Nom. propr. viri aſſidui Æneæ comitis. Virg. Appellative. V. Socius, Comes. 3. Fluvius in Sicilia.

Acheron, ontis, n, *Peklenſzki potok:* r. Höllen-Fluſs: *Pokol folyó vize.* 2. V. Infernus. 3. eſt fluvius in Epiro.

Acheronticus, a, um, Plaut. Acheruſius, a, um, Lucr. *Peklenſzki, Pakleni:* Höllisch: *Pokolbéli.*

Acherontius, ii, m, Plaut. *Jur z-jednum nogum vu grobu Sztar chlovek:* Ein alter Greiſs, der ſchon mit einen Fuſs auf dem Grabe gehet: *Egy lábbal koporſoban álló vèn ember.*

Achores, orum, m, plur. Med. *Priſchaj na detinſzkeh glavah, ali kraſzte:* s. Bläſslein an denen Kinder-Köpffen, oder Grind. *Ki gyermekeknek fejebül kiköltt kelevények fakadékotskak.*

Achras, adis, f, Colum. *Tèrpika hruſka drévo,* 2. *Divja hruska:* Gevviſſe Art von bittern und ſauren Birn, 2. vvilder Birnbaum: *Izetlen* Körtvély-fa, *vad kertvély.*

Achronologia, æ, f, eſt error in computu temporis

Acia, æ, f, Petron. *Nit, konecz vu igli:* Der Faden in der Nadel: *Töben levö ſzál vagy tzérna.*

Acicula, æ, f, *Iglicza. Gombaſnicza igla:* Kleine Nadel, Stecknadel: *Tötske, Gombos-tö.*

Aciculārius, ii, m, *Iglàr:* Nadler: *Tö tſináló.*

Aciditas, atis, f, *Kiſzelocha, Kiſzelina:* e. Säure Säurigkeit: *Savanyúság.*

Acidulæ, arum, f, plur. Plin. *Kiſzéla voda:* Sauerbrunn-Waſſer: *Savanyú viz.*

Acidulus, a, um, Plin. *Malokiſzel, Nakiſzel:* Säuerlicht: *Savanyotska.*

Digitalizirao Google

Acidus, a, um, Virg. *Kiſzel:* Sauer: *Savanyú izü.*

Acies, iei, f, Cic. *Oſtrina, óſtro, ali rezalo na ſeſzu obdelanomu, vg nóſu, ſzablyi &c.* e. Schörffe oder Schneide, am Eyſen, als Meſſer, Schvverdt &c. *Eleſég.* 2. Transl. *Biſztrina vida, oka:* e. Schörffe des Geſichts: *éles látás.* Ingenii acies, Cic. *Biſztrina pameti yrazuma:* e. Schärffe des Verſtands: *értelemnekés okoſságnak melyſége.* 3. *Pripravni rèd k-boju:* e. Schlacht-Ordnung: *Elrendeltt hádi rend.* 4. pro *ipſa pugna.* Inclinatur acies, faucii acie, ex acie excedunt, nutat acies, prope perfringitur, cornibus nudatur. Aciem ſtitit, hortatu, exemplo reſtituit, inſtauravit, integravit, collegit, ſuſtinuit.

Acilia lex, erat, quâ omnis dilatio legatis judicii inhibebatur, ab Acilio Tribuno Romano prognata.

Acinaces, is, m, Horat. (gladius Perſarum ſive Medorum) *Szablya, Kordecz:* Ein Säbel: *Horgas, Szablya.*

Acinārius, a, um, Varro, Acināceus, a, um, JCt.

Acinātius, a, um, Ulp. *Pechken, zernyen:* Zum Kern, und allerley Beerlein in Früchten gehörig: *Szölös és minden féle gyümölts bentermet, magos.*

Acinēſia, æ, f, Med. *Negenenye:* e. Unbevveglichkeit: *Mozditathatatlanság.*

Acinōſus, a, um, Plin. *Pun pechkib.* 2. *Punzernya, ali koſchicza vu ſzadu:* Voller Kernlein in den Weinbeeren, 2. voller Beerlein in Früchten: *Tellyes ſzölö vagy gyümölts maggal.*

Acinus, i, m, Cic. Acinum, i, n, Varro. *Pechka, y vu ſzadu vſzakojachkom zernye:* Die Kern in den Beeren, und allerley Beerlein in Früchten: *Szölö és minden féle gyümölts-ben termö, mag.*

Acipenſer, eris, m, Cic. Accipenſis, is, m, Mart. Vid. Sturio.

Acisculārius, Acisculus, Axiculus, i, m, Vitruv. *Mala öſz:* e. Kleine Axt: *Tenge letske.*

Acitāra, æ, f, vide ſtragulum.

Aclaſſis, is, f, Tunica ab humeris non conſuta. Feſt.

Aclērus, i, m, JCt. *Od dèla ochinſztva odvérſen.* Enterbt: *öregségetül kibittelett.*

Aclētus, i, m, *Nepozvanigóſzt:* Der unberuffen bey einer Mahlzeit erſcheinet: *Hivatlan vendég.*

Aclis, idis, f, Virg. *Sztrèla, klímſze zarad teſine na zemlyü naſzlányajuch ſztrélya.* Eine ſchvvehre Pfeile, damit man an die Erde angelähnend ſchieſt: *Olly nyil, mellynek nehezsége miat földre hajolva nyillaſztattik.*

Acmaſticus, a, um, Medic. *Priraſztujuchiſze Povekſſajuchiſze.* Zunehmend: *Fel nyövö, nevelkedö.* 2. V. Vegetus, fortis.

Acmeſtes, is, f, Med. *Naj gorſſi ſztális koje boli*, peregr. *Betega.* Der höchſte Grad einer Kranckheit: *Legnagyobb betegségnek állapotja.*

Acmon, onis, m, *Kovachko nakovalo, iliti Jelezo na panyu nakômſze kova.* r. Amboſs: *ülö-vas.*

Acmotheton, i, n, (legitur & Acmothecon) *Pany nakom kovachko nakovalo ſztoi.* r. Schmiedſtock darauf der Amboſs ſtehet: *ülö vas töke tarto.*

Acoëtus, a, um, Plin. *Chiſzt, Prez ſzmrada zſzakoga.* Lauter, rein: *Tiſzta.* Mel acoëtum, Plin. *prez ſzmrada veſz chiſzt mèd.* Lauter Hönig, darinnen nichts unreines. *Szin méſz.*

Aconitum, i, n, Ovid. *Vuchja trâva ali koren:* e. Wolffs-Wurtz: *Farkas-répa.*

Acor, oris, m, Quint. *Kiſzelina, kiſzelocha, Térpkocha.* e. Säure: *Savanyúság.*

Acquieſco, is, ere, evi, etum, (neu.) Cic. *Privolyujem, Priſztâjem, Mirenſzem.* Zufrieden bin, Ruhe: *Meg nyuſzom, Egyet értek.* Acquieſcere in re aliqua, vel alicui rei. Cic. *Priſztati kakvomu dugovanyu.* Mit einer Sach zufrieden ſeyn: *Jóvá hagyni valamit.* Aquieſcere lecto. *Pochivati.* Ruhen: *Nyúgodni.*

Acquiro, is, ere, ivi, itum, (act.) Cic. V. Adipiſcor.

Acquiſitio, onis, f, Front. *Dobivanye.* e. Erlangung, Uberkommung· *Nyerés.*

Acratophorum, i, n, Cic. *Vodena poſzuda &c.* r. Waſſerkrug: *Viri edény.*

Acrēdo, inis, f, Pallad. Acritas, atis, f, Gell.

Acritūdo, inis, f, Vitr. *Lyuto-oſtrina, kiſze locha.* e. Rauche, Schärffe, Säure: *Tſipösség Erösség.*

Acredula, æ, f, Cic. Aëdon, onis, f, Virg. Luſcinia, æ, f, Plaut. Philomela, æ, f, Mart. *Szlavichek, Szlavich ptichicza.* e. Nachtigall. *Filemile madár.*

Acrimōnia, æ, f, Cic. *Oſtrina, Lyutina.* e. Schärffe, Näſſe: *Erösség, Tſipösség.* 2. Transl. V. Vehementia, Severitas.

Acroāma, atis, n, Cic. dicitur, quidquid auditu jucundum eſt, ut: Muſica, fabulæ &c.

aut

aut ipſe etiam Muſicus, Feſtivus narrator &c.

Acroaſis, is, f, Cic. Eruditus ſermo, ſeu diſputatio, quæ à Magiſtro alicujus artis, coram multis audientibus habetur. 2. ponitur & pro ipſo loco, ubi acroaſis habetur. Cic. Att. l. 15. & 17.

Acrocomus, i, m, *Dugo-laſz.* Langhaarig: *Nagy hajſu.*

Acta, orum, plur. n. Cic. *Chini tak zvân, kakna ſzudu.* e. Thaten, Geſchichte: *Tſelekedeti.*

Actio, onis, f, Cic. *Chinenye Opravlyanye, naſzudu &c.* e. Handlung: *Tſelekedés Tétemény.* 2. *Tutbanaſzâdiducha.* e. Gerichtliche Klage: *Törvényes vádolás.* 3. V. Lis. 4. V. Defenſio, ſive Oratio defenſiva. Actionem meam Ceſar comprobavit. Cic. Q. Valerio.

Actor, oris, m, Cic. *Chinitel, Opravitel.* r. Thäter: *Tſelekedö.* 2. *Obtaſitelna ſzúdu.* Gerichtlicher Kläger: *Törvényre vádoló.*

Actuārium, ii, n, Cic. *Bérza ylebkaladja.* Ein geſchvvindes und ringes Schiff: *Sebes és könyü hajó.*

Actuōsè Adv. Cic. *Poſzleno, Delatno, Chinlivo Sziélhöve.* Geſchäfftig: *Tſelekedve, Iparkodva.*

Actuōſus, a, um, Cic. *Chinliv, poſzlen, Radchinecbi.* Geſchäfftig: *Tſelekedö, Iparkodó.* Actuoſi dicuntur & Hiſtriones. Feſt.

Actus, ûs, m, Cic. V. Actio N. 1. Actum adjec. pro *ratum habeo* Cic.

Actūtum Adv. Cic. V. Confeſtim, Statim, Illicò Subitò, Repentè, Mox.

Acūleātus, a, um, Cic. *Oſter (vulgò) Spichaſzt,* Scharff, Spitzig. *Hegyes, Tövisſes.*

Acūleus, ei, m, Cic. *Saleza, Saicza.* e. Stachel. *Fullánk.* 2. Jocus acerbus, contumelioſus. Emittere aculeos ſeveritatis in aliquem Cic. *Kogaſzt nechlovechno popaſzti.* Einen grob anfahren. *Valakit embertelenül, goromban fogny.*

Acūmen, inis, n, Cic. *Oſtrina, Bodess.* e. Ert, Arth, Spitze eines Dings. *éleſség, Hegyeſség.* 2. Acumen ingenii, *Biſztro, oſtropametnoſzt.* e. Scharffſinnigkeit. *El me éleſsége.*

Acūmino, as, are, avi, atum, (Act.) Lact. certàm. *Oſtrim.* vulgò *ſpichim.* Spitzig mache. *Megbegyesitem.*

Acuncula, æ, f, *Iglicza.* e. Nädlein. *Tötske.*

Acuo, is, ere, ui, utum, Cic. *Brúſzim oſtrim.* e. Schärffe. *Hegyeſitem, Eleſitem.* 2. pro Excito, Acuere ingenium Cic. in Brut.

Acus, ûs, f, Cic. *Igla:* e. Nadel: *Tö.*

Acus, ci, m, Plin. *Igla, Morſzka ribaz-dugem klyunom:* Meer-Fiſch mit einem ſpitzigen Schnabel, Horn-Fiſch: *Vágóhal Tengeri hoſszú orrú hal.*

Acus, eris, n. *Varro.* (fem. Colum.) *Pleva.* r. Spreyer: *Polyva, Töredek.* Duriſſimæ quidem acus reſectæ ſe paratæque erunt. Colum.

Acūtè, Adv. Cic. Acutùm Adv. Horat. *Britko, Ofiro, z-mozgom, Glaboko:* Subtiel, hell: *éleſen, Elmésen.*

Acūtus, a, um, Cic. *Oſter, Naoſtren, Britki:* Geſcherfft: *éles, Hegyes.* Transl. V. Subtilis, Acer. ùt Acutum ingenium, Acuta vox.

Ad præp. Cic. *Na, K-.* Zu: *Hozzá, Reá, mellé, hoz.* 2. Ad, ponitur pro *uſque ad, uſque in,* utì ad inſaniam ſtuduit, ad unguem ſcit, in urbe ad hanc diem remanſiſſet Cic. in Catil. 3. pro *apud,* vel *prope,* vel *juxta.* Fuit ad me ſanè diu, ad urbem eſt. Cic. 4. pro *In,* ſummus Imperator ad exercitum Plaut. 5. pro *quod attinet ad:* Prudens ad Conſilia Cic. 6. pro *ſecundùm:* Ad voluntatem mihi ſuccedunt omnia, ad nutum alterius. Cic. 7. pro *Circa.* ad quæ tempora te exſpectem fac me certiorem Cic. Attic. 8. pro *circiter.* Talenta ad quindecim coëgi Teren. Heaut. 9. pro *Verſus.* Herbæ ad morſus beſtiarum. 10. pro *Prae.* Eſtne ùt fertur forma? P. ſanè, at nihil ad noſtram hanc Teren. in Enn. 11. pro *poſt:* utrum illuc nunc veniam, an ad decem annos. Cic. Attic. 12. ep. 46. 12. pro *propter.* Cum boves quædam ad deſiderium relictarum mugiſſent. Liv. l. 1, 13. pro *Pro.* Qui ad ſtatuam pecuniam contulerunt Cic. 5. Verr. 14. Conjungitur ſæpè cum *uſque.* uſque ad noſtram memoriam laborâvere fall. in Jug.

Adactio, onis, f, Liv. *Primárjanye, Priſzilenye, Nagnanye, Pritiranye.* r. Zvvang: *Reá-kénſzeritès.*

Adæquè Adv. Cæſ. *Pravo, Naprav, Najednako.* Recht, gleich viel: *Egyenlöképen.* nunquam adæquè viſi Plaut. *nigdar ſze neſzem tuliko y tak pravo ſzmejal.* Ich habe nie ſo viel und recht gelohet: *Soha annyit nem nevettem.*

Adæquo, as, are, avi, atum, Cic. *Raunam, Poravnavam, Jednáchim.* Ebne, gleichmache: *Egye alövét-teſzem, Egyeneſitem.* 2. pro *parem facio.* Adæquare aliquem ſibi Tacit.

Adägio,

Digitalizirao Google

Adāgio, onis, f, *Obſolet.* Adāgium, ij, n. Plaut. *Rêch v-navadu vzeta, Prerichje, Navadna rêch Priſzlovka.* s. Sprichvvort: *Köz-példa beſzéd.*

Adalligoas, are, avi, atum, Plin. *Nadoveſujem, Priveſujem.* Anbinde: *Hozzá-kötöm.*

Adamantēus, a, um, Ovid. *Iz Gemanta napravlyen.* Von Diamant gemacht: *Kemény, mint á gyémánt kö.*

Adamantinus, a, um, Plin. *Gemantov, Tvêrd kakti kamen Gemant.* Hart vvie ein Diamant: *Gyémántból való.*

Adamantis, tidis, f, Plin. *Czoperna trava.* s. Zauber-Kraut: *Boſzorkány-ſü.*

Adamas, antis, m, Plin. *Gemantkamen drâgi.* r. Edelgeſtein, Diamant genandt: *Gyémánt, Drágakö.*

Adamo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Jakolyubim.* Sehr liebe: *Igen ſzeretem.*

Adamuſſim, Adv. Plaut. *Pravo povolyi Prapo mêrtuku, meri.* Der Richtſchnur nach: *Régula kedvemſzerint.*

Adaperio, is, ire, erui, ertum, Val. Max. *Odpiram, Odkrivam.* Aufthue, entdecke: *Felnyitom.*

† Adapto, as, are, avi, atum, (Act.) *Prikladujem, Priravnávam, Redno ſzpraulyam, Prilichim.* Zuſammenfiege, ordne: *Hozzá-ſzabom, Igazgatom.* Vid. Accomodo, Apto.

Adaquo, as, are, avi, atum, (Neu.) ſvet. *Marhunapajam, Polévam.* Das Vieh tränckе, begieſſe: *Megitatom á harmot Vizzel öntözöm.*

Adaquor, aris, ari, atus, ſum, (Dep.) Jul. Cæſ. idem.

Adaugeo, es, ere, auxi, actum, (Act.) Cic. *Povekſavam, Pridávam.* Vermehre: *öregbitem.*

Adblandior, iris, iri, itus, ſum, (Dep.) *Lyublyene, maſztne réchi govorim, Prilizavamſze.* Freundlich zuſpreche ſchmeichle: *Hizelkedek.*

Adcreſco, is, ere, evi, etum, (Neu.) Hor. Accreſco, Cic. *Priraſztujem.* Aufvvachſe: *Hozzá-növök.*

Addecet, Imperſonale. *Jeſzt doſztojno, Priſztoiſze.* Es gebiehrt, es geziehmet ſich: *Illik hozzá.*

Addenſeo, es, ere, ui, Virg. Addenſo, as, are, (Act.) Plin. *Guſztim.* Dickmache: *öſzveſürittem.*

Addico, is, ere, ixi, ictum, (Act.) Liv. *Odredyujem, Dajem, Oſztaulyam kajkomu, Poſzvájam.* Ordne, verlaſſe, zur Straff verurtheile: *Elrendelem, Neki-ajánlom, reá hagyom, itélem.* Addicere aliquem in ſervitutem, vel ſervituti. *Koga odrediti, ali doſzuditi na delo, ſzlusbu, vuſzuſánſztvo.* In die Dienſtbarkeit verurtheilen, oder übergeben: *Valakit ſzolgaratra, munkára rabſágra adnyi &c.* Addicere ſe cupiditati, petulantiæ &c.

Addictus, a, um, Horat. *Z-dobrem nagnyen, Dobrovolen, Prignyen.* Zugeeignet, ergeben, zugethan: *Valamihez köteles, jóakaró Hozzá hajlandó.*

Addiſco, is, ere, didici, (Neu.) Stat. *Navúchamſze Privuchamſzle.* Erlerne, lerne: *Megtanúlom.*

Additio, onis, f, Cic. Additāmentum, i, n. *Do, ali Pridavek, Nadavek, Pridavanye Privêrſek, Nadavanye Dodanye.* r. Zuſatz. *Hozzá-tétel, Mellé-adás.*

Addo, is, ere, didi, itum, (Act.) Cic. Addo, as, are, Plaut. *Do ali Pridájem, Nadodájem, Priſztávlyam.* Zugebe. *Hozzá-adom, Hozzá-téſzem.* 2. pro *Do.* cui me Cuſtodem addis? Plaut. *Komu me zachuvara dajes &c.*

Addoceo, es, ere, ocui, octum, (Act.) Cic. *Privúcham, Navúcham.* Noch darzu lehre: *Reá-tanítom.*

Addormiſco, is, ere, ivi, itum, (Neu.) *Svet, Za, ali Priſzpavam.* Zu Schlaffe. *Elſzunnyadok.*

Addubito, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Jédno malo dvoim.* Ein vvenig zvveifle. *Kételkedem.* 2. V. Dubito.

Addūco, is, ere, uxi, uctum, (Act.) Cic. *Do ali pri pelyávam.* Hinzuführe. *Hozzá-vezetem.*

Adductio, onis, f, JCt. *Dopelianye.* e. Hinzuführung. *Hozzá-vitel.*

Adduplico, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Dvojvêrſztim, Dvojvêrſzto-chinim.* Zvveifach mache, verdopple. *Megkettöztetem.*

Adedo, is, ere, edi, eſum, (Act.) Virg. *Pojédam, Prijédam.* Aufeſſe. *Etéſzem, Megméſztem.*

Adēlus, a, um, Cic. *Neznan, Nepoznan.* Unbekandt. *Esméretlen.*

Ademptio, onis, & ademtio, Cic. *Odjemlenye, odvzetje.* e. Hinnehmung. *Elvétel.*

Ademptus, a, um, Cic. *Odvzet.* Hingenommen. *Elvétetett.*

Adeò, Adv. Cic. *Natuliko, Dotmâr.* So gar. *Ugy annyira.* 2. pro *Valde, Jako.* Sehr. *Igen, erôſen.* Inveni adeò nobilem Teren. 3. pro *Imò, potiùs:* Intra mœnia, atque adeo

adeò in Senatu videbis Cic. 4. pro *Verò*. Hanc adeò gratiam illi habeo. Id adeò ſic cognoſcite Cic. pro Cluent. *Dapache ono ovak razmete*. Ia auch verſtehet es alſo: *Inkább-ezt ugy értsétek*. 5. pro *Eò. Poſtremò*, adeò res rediit Teten. *Zadnyich natoje dugovanye dòſło*. Letzlich iſt es an das ankommen: *Utolyára arra jött á dolog*.

Adeo, is, ire, ivi, itum, (Neut.) Cic. *K-komu idem, Priſztuplyujem*: Zu einem gehe: *Hozzá-megyek*.

Adeps, ipis, m. & f. Cic. *Szalo*: s. Schmeer: *Közérség, Zir. Háj*.

Adeptio, onis, f. Cic. *Zadobivanye, Dobivanye, Zadobitje*: Das erlogen: *Megnyerés*.

Adequitātio, onis, f. Jul. Cæl. *Dojaſſenye, Dojábazanye*: Das Hinzureithen: *Hozzá-lovaglás*.

Adequito, as, are, avi, atum, (Neu. apud Plin. Act.) Jul. Cæſ. *Dojaſſájem, Dojabázam*: Hinzureithe: *Hozzá-lovaglok, ügyetek*.

Adeſdum, Adv. Terent. *Hodiſzim, Hodida, Priſztúpi*: Komm her: *Jöſzte*.

Adfero, Affero, ers, erre, tuli, latum, (Act.) Liv. *Pri ali Donáſſam*: Herzu trage: *Idehozom, Előhozom*.

Adfringo, is, ere, egi, actum, (Act.) ſtat. *Natuczjuch, ali zadevajuch, Terem, Potiram*: Etwas zerſchlagen, und zerbrechen: *Reá-töröm, Hozzá-töröm*.

Adgemo, is, ere, emui, (Neu.) Stat. *Nadkémali z-kém zdihávam, tugujem*: Uber ein Ding ſeufftze, Mitleyden habe: *Vele-nyögök, Együtt ſohajtok, fohászkodok*.

Adgeniculor, aris, ari, atus, ſum, Terent. *Nakólena pred koga opádam*: Einen zu Fuſs falle: *Térdre-eſſek, Borúlok*.

Adhabito, as, are, avi, atum, Plaut. *Poleg, Blizu ſztoim*: Dabey wohne: *Közel Nálalakom*.

Adhæreo, es, ere, eſi, eſum, Cic. *Priim'emſze, Prilepchájemſze*: Anhange: *Hozzávagadok*.

Adhæſio, onis, f. Cic. *Prietje, Prileplenye, Pritiſznenye*: r. Anhang, hofft: *Hozzávagadás, Ragaſzkodás*.

Adhālo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Nadpuhavam, Nadihávam*: Anblaſe: *Reá-lehellek*.

Adhibeo, es, ere, ibui, itum, Cic. *Jemlyem, Priemlyem*: Annehme: *Mellém-veſzém, fogadok*. 2. V. Utor. 3. V. Habeo, Gero. ità ſe privatum adhibuit. Cic.

Adhinnio, is, ire, ivi, itum, Cic. *K-drugomu Hérſem*: Anfiehle: *Reá nyeritek*. Transl. ad orationem alicujus adhinnire Cic. Eſt orationem cum plauſu excipere.

Adhortātio, onis, f, Cic. Adhortāmen, inis, n, Apul. *Nagovarjanye*: Das Bereden: *Reá-intés, Javallás, Nógatás*.

Adhortātor, oris, m, Liv. *Nagovarjavecz, Nagovoritel*: r. Bereder: *Rea-Intö Nógató Javalló*.

Adhortor, aris, ari, atus, ſum, (Dep.) Cic. *Nagovarjam*: Berede: *Reá-intem, Javallom, Nogatom*.

Adhuc, Adv. (temporis eſt) Cic. 1. *Doſzada, do vezda*, 2. *Joſche, iſche* Izda: Biſs jetzund, noch: *Eddig, Még eddig*.

Adiaceo, es, ere, acui, (Neu.) Cic. *Blizulégam, Prilégam, K-drugomu légam*: Nahe beyliege: *Melette-fekſzem, Mellette vagyok tetteve*.

Adjectio, onis, f, Vitr. *Pridávanye, Do ali Nadávanye, Dobitanyé*: r. Zuvvurff, Zuſatz, e. Zugabe: *Hozzá-vetés, tévés, öregbítés, ſzaporitás*.

Adigo, is, ere, egi, actum, (Act.) Liv. *Primarjam, Priſzilyújem, Pritirávam, Naſzilyújem, Prigányam, ſzilim*, peregrin. *Pritruczújem, Pritruczávam*: Hinzutreibe, zvvinge: *Erőltetem, Kénſzeritem*.

Adjicio, is, ere, jeci jectum, Terent. *Pribétam, Pribácim*. 2. *Pridajem, Dodajem*, *Navérgavam*: Hinzuvverffe: *Mellé-vetem, Hozzá-adom*. 3. pro *Applico*, Adjicere animum alicui rei, vel ad aliquam rem. Teren.

Adimo, is, ere, emi, emtum, & emptum (Act.) Cic. *Odjimlyem, Odnémlyem, Odnaßám*: Hinvvegnehme: *Elvéſzem, Töle elvonſzom*.

Adimpleo, es, ere, evi, etum, (Act.) Plin. *Nadopunyávam, Napunyávam*: Erfülle: *Röltöm tellyesitem*.

Adindo, is, ere, indidi, itum, (Act.) Cato. *Nuterpoſztaulyam, nuter-ſztavim*: Hineinthue, hineinſetze: *Bétéſzem, Belé-botsátom*.

Adinſtar, Adv. Gell. *Kakti, Napriliku, Kakti*: Eben vvie: *Szintén úgy*.

Adinvenio, is, ire, veni, entum, (Act.) Cic. *Nabájam, Zmißlyávam*: Erfinde, erdencke: *Meg-gondolom, Elémmel feltalálom*.

Adipiſcor, eris, iſci, eptus ſum, eptum, (Dep.) Cic. *Dobívam*: Erlange, überkomme *Elnyerem*.

Aditio, onis, f, Plaut. *Pribodenye, Dobagyanye*: r. Zugang: *Hozzá-menetel, menés*.

Aditus, ûs, m, Virg. *Do, ali Pribod, Vleziſche*

Digitalizirao Google

ſche, Prilaz: r. Eingang: *Hozzá-menés, Bémenetel.*

Adjūdicātio, onis, f. Ulp. *Priſzudyenye, Pripitanye:* Das Verurtheylen: *Néki itélés.*

Adjūdico, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Do, ali priſzudyújem:* Rechtlich, zuerkenne, verurtheyle: *Néki itélem.*

adjugo, as, are, (Act.) Plin. *Szkupveſem, Szkupſztiſzkam:* Zuſammen binde, zuſammen fiege: *Együve-fogom, öſzve kötöm.* Adjugare vitem, Plin. *Térſz vezati, privezati:* e. Reben aufbinde: *A szölö fát á karóhoz kötni.*

Adjumentum, ti, n, Cic. Adjūtōrium, rij, n, Quint. Adjūvāmen, inis, n. *Pomoch:* e. Hülf: *Segédelem.*

Adjungo, is, ere, unxi, junctum, (Act.) Cic. *Pridruſujem, Priſztavlyam, Priláſem, Privérgavam, Szklaplyam, Szkup-poſztaulyam:* Zuſammen fiege: *Oſve foglalom, Kötöm.* 2. Vid. Addo, Adjicio *Phras.* Tuis beneficiis effeciſti, ut me dem tibi, omnibus in rebus aſſentiar, voluntates meas ad tuam dignitatem aggregem; ad te me penitus applicuerim, me tibi contribuerim; in tuorum numerum adſcribi, in tuam familiam me conjicere geſtiam; conſtrictum me tibi addixerim; in tuam conſvetudinem me inſinuárim. 3. pro comparare ſibi aliquid. Adjungere ſibi benevolentiam. Cic. pro Mur.

Adjūrātio, onis, f. *Zaklinyanye:* e. Beſchvvehrung: *Hitire Kénſzerités.*

Adjurgium, ii, n, Plaut. *Karka, Pſzoſzt:* r. Zanck, Hader: *Háborgás, Veſzekedés, ſzidalom.*

Adjurgo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Káram, Pſzujem,* (vulgò) *Spotam:* Beſchelte: *Meg-ſeddem, Dorgálom.*

Adjūro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Zaklinyam, Rotim:* Beſchvvere: *Hitire kénſzerítem, esküttettem.*

Adjūto, as, are, avi, atum, (frequentativ. ab adjuvo) Cic. *Vechkrat pomúgam:* Oefter helffe: *Gyakran ſegitek.*

Adjutor, oris, m, Cic. *Pomochnik:* r. Helffer: *Meg-ſegitö.*

Adjūtrix, icis, f, Cic. *Pomochnicza:* e. Helfferin: *Meg-Segitönè.*

Adjuvo, as, are, juvi, jutum, (Act.) Cic. *Pripomágam:* Mithelffe, helffe: *Meg-ſegitem*

Adlabōro, as, are, avi, atum, Cic. *Marlivo delam, Verſzmſze, Trudimſze, Oſtro délam:* Ernſthafft arbeite, mich ſehr bemühe: *Igen munkálódom.* 2. V. Adjuvo.

Admētior, iris, iri, enſus, ſum, (Dep.) Liv. *Primerujem:* Zumeſſe: *Hozzá-mérem.*

Adminiculātor, oris, m, Gell. V. Qui fulcit, 2. Trans. V. Adjutor.

Adminiculor, aris, ari, (Depon.) Cic. *item.*

Adminiculo, as, are, (Neu.) Colum. *Podpiram:* Unterſetze: *Meg-támogatom:* 2. Transl. V. Adjuvo. Quoad potui adminiculavi voluntatem Varro.

Adminiculum, li, n, Cic. Vid. Fulcrum. 2. Transl. V. Adjumentum.

Adminiſter, tri, m. Cic. *Dvorjanik ſzlusbenik, ſzluga:* r. Diener: *Segítö ſzolga.*

Adminiſtra, æ, f, Cic. *Szlusbenicza ſzluskinya:* e. Dienerin: *Segítö ſzolgálóne.*

Adminiſtrātor, oris, m, Cic. *Podelitel, Opravitel, Poglavàr, Preſzkerbitel, Dvorſzki.* r. Darreicher, Verſorger, Vervvalter: *Véghez vivö, Meg-ſzerzö, Tiſztartó.*

Adminiſtro, as, are, avi, atum, Cic. *Chàſzt obvaſſam, Opráulyam, Szluſim, Szkerb noſzim, Ladam, Podajem, Priſzkerblyujem.* Vervvalte, verſorge, regiere, verſehe, dareiche, herbeyſchaffe: *Véghez viſzem, ſzolgalok, Eloſztogatom, Meg-ſzerzem.*

Admīrābilitas, atis, f, Cic. Admiratio, onis, f, Cic. *Chudenye:* e. Vervvunderung: *Tſudálatoſság, Tſudálás,*

Admīrābilis, is, com, le, n, Cic. Admirandus, a, um, Virg. *Chuden, Chudavreden.* Wunderbar: *Tſudálatos, Tsudára méltó.*

Admirātor, oris, m, Quint. *Chudlivecz.* Der ſich vervvundert: *Tſudáló.*

Admīror, aris, ari, atus, ſum, (Dep.) Cic. *Chudimſze.* Mich vervvundere: *Tſudálom, Tſudálkozom.*

Admiſceo, es, ere, iſcui, iſtum, vel ixtum, (Act.) Cic. *Priméſſam.* Zumiſche: *Hozzá keverem, Egybe-elegyítem.*

Admiſsārius, rii, m, Cic. Plin. *Paſztùh,* r. Hengſt: *Ménr ló, Kanczérló.*

Admiſsura, æ, f, Varro, Admiſſio, onis, f, Plin. *Zpuſchanye Marhe za dobiti mládè.* e. Zulaſſung des Vieches: *Fajzásra való öſzve botsátások az barmoknak.*

Admiſtio, & Admixtio, onis, f. Cic. *Primeſſanye.* e. Zumiſchung: *Egybe-elegyítés, Keverés.*

Admitto, is, ere, isi, iſſum, Cic. *Dopúſcham, Prepuſcham.* Zulaſſe. *Bébotsátom, Hozzábotsátom.*

Admodùm, Adv. Cic. *Jáko, Vèrlo, Vnogo, Mnogo, Velle, Veoma.* Sehr, hefftig: *Felette igen.* 2. pro *Fere*, viginti admodùm annos natus Cic. *duadeſzeti ſzkoro lét ſztàr.* Schier zvvantzig Jahr alt: *Közel buſz*

kuſz eſztendös. 3. pro reſponſione ſervit. ùt: advenit? R. Admodùm, locò *ita.*

Admœnio, is, ire, (Neu.) Plaut. *Podſzédam z-vojniki grad &c. obſztiram.* Belagere: *Meg-ſzállom.* Admœnire oppidum. Plaut

Admoneo, es, ere, onui, itum, (Act.) Cic. *Opominam.* Vermahne. *Meg - intém.* 2. V. Excito, caſtigo. Impello. Telo admonuit biſugos. Virg. l. 10.

Admonitio, onis, f, Cic. *Opominanye*, *Opomenútje.* e. Ermahnung. *Megintés.*

Admonitor, oris, m, Cic. *Opomenitel*, *Opominavecz.* r. Vermahner, Erinnerer, Warner. *Intõ.*

Admonitum, i, n, & Admonitus, ûs, m. Cic. V. Admonitio.

Admordeo, es, ere, ordi, orſum, (Act.) Virg. *Nagrizujem*, *Nagrizávam.* Anbeiſse. *Megmarom.* Transl. pro damno afficio. Adorior, Corrado. Jam admordere hunc mihi *Iubet* Plaut. *Pſeud. 4. 7. b. e.* adoriri, & abeo aliquid corradere.

Admorſus, ûs, m, Symmach. V. Morſus.

Admõtio, onis, f, Cic. *Primeknenye*, *Primikávanye Primaknutje.* c. Hinzuthuung. *Mellé tészés. Hozzá nyúlás.*

Admõtus, ûs, m, Plin. idem.

Admoveo, es, ere, ovi, otum, (Act.) Cic. *Primikávam.* Hinzuthue. *Hozzátészem*, *Mellé hozom.* 2. V. Adhibeo, Applico. Admovere ſtimulos alicui, Cic. 4. Tuſc. c. 28. Admovere manum rei. *Poſzlaſze*, *a'i dugovanya kakvoga prieti:* Eine Sach angreiſſen. *A dologhoz fogni.*

Admũgio, is, ire, ivi, itum, (Act.) Ovid. *K-drugomu búcsìm*, *rúcsìm.* Zu ander entgegen brülle. *Reá bögök.*

Admurmurãtio, onis, f, Cic. *Primèrmranye.* Das Brummen, Getümmel. *Reá-morgás.* 2. V. Approbatio, applauſus ſcilicet cum murmure factus, Acclãmãtio. Secunda, grata admurmuratio, Cic. *Pohvalenye*, *Hvala.* Das Loben. *Ditsérés.*

Admurmuro, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Primèrmrávam.* Entgegen Brumme. *Reá morgok.* 2. V. Applaudo, Aſſentior, Laudo. Admurmurante ſenatu Cic. Attic. l. 1. ep. 13. *Z-pohvalenyem Vechnikov.* So die Raths-Herren gelobet. *Tanács-béliéknek ditséretivel.*

Admutilo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. V. Mutilo.

Adnaſcor, eris, aſci, atus, ſum (Dep.) Plin. *Priraſztujem.* Anvvachſe. *Hozzánövök.*

Adnato, as, are, avi, atum, (Neu.) *Pri, ali Doplávam.* Hinzuſchvimme. *Reá úszok*, *Mellesleg úszok.*

Adnecto, is, ere, V. Annecto.

Adnepos, otis, m, Cajus. V. Atnepos.

Adnicto, as, are, (frequ. Neu.) Feſt. *Guſztokrát namigávam.* Offt nicke. *Szememmel gyakran hunyorgatok.*

Adnitor, Annitor, eris, iti, iſus, & ixus ſum, (Dep.) Cic. V. Conor, Nitor. Interficere interceſſores legis anniſi ſunt. Liv. l. 5. c. 25. ſummâ ope annis, adnixi ſunt. Idem. l. 8. c. 16. Haſtis adnixus. Virg.

Adno, as, are, avi, atum, (Neu.) Jul. Cæſ. V. Adnato.

Adnoto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. Annoto.

Adnũbilo, as, are, avi, atum, (Act.) Amm. Stat. *Naoblachimſze.* Wolckig, und trieb Wetter ſeyn. *Homályosodom.*

Adnumero, as, are, &c. Cic. V. Annumero.

Adoleo, es, ere, ui, & evi, ultum Virg. *Kadím.* Rauchere. *Füstölöm.* 2. V Cremo, Incendo, Igni impono. 3. V. offero, Lito. adolent altaria donis, Virg. *Darc alduju.* Sie opfferen die Gaben. *Ajándékokat áldoznak.* 4. V. Oleo. Unde hic amabo unguenta adolent? Plaut. *Ovde odkud proſzimte maſzti dilſe?* Woher iſt dieſer Salben Geruch: *Honnan ez ſirnak ſzaga kérlek téget.*

Adoleſcens, entis, com. Ephebus, i, m, Cic. *Mladenecz*, *Mladich.* r. Jüngling. *Nevedékeny*, *Ifiatska.* à Veteribus ab anno XV. uſque ad XXX. & amplius appellati ſunt. Plin verò ab anno XII. qui finis eſt pueritiæ, uſque ad an. XXI. alii à XIV. ad XXV. vel XXX. adolescentes vocant. *Phras.* Peradoleſcens: in flore ætatis primo, admodùm adoleſcens, ut qui prætextatus etiam tum eſſet, vix è pueris exceſſerat; integri ſanguinis adoleſcens.

Adoleſcentia, æ, f, Cic. *Mladenſztvo Mladoſzt*, *Mladichtvo.* e. Jugend. *Nevedékenység.* Tempus hujus ætatis V. Adoleſcens.

Adoleſcentula, æ, f, Teren. *Divojchicza*, *Deklicza*, *Deklichka mála.* Junges Mägdlein. *Nevedékeny leány.*

Adoleſcentulus, i, m, Cic. *Mladenchecz.* Ein junger Knabe. *Ifiatska.*

Adoleſco, is, ere, Cic. *K-dobe priſzpévam.* Aelter vverde, vvachſe. *Fel nevekedem.*

Adoperio, is, ire, erui, ertum, (Act.) V. Cooperio. Tego.

Adopinor, aris, ari, atus, ſum, (Dep.) Lucr. V. Opinor.

Adoptã-

Digitalizirao Google

Adoptābilis, is, com, le, n. JCt. *Prietliv, za ſzina, kchèr vzeti vréden.* An kindes ſtatt angenommen. *Fianak vagy leányanak fogatható.*

Adoptātitius, a, um, Plaut. Adoptivus, a, um, Cic. Adoptitius, a, um, *Priemliv, za ſzina, &c. vzét.* An Kindes ſtatt aufgenommen: *Fiává fogadott.*

Adoptatio, onis, f, Gell. Adoptio, onis, f. Cic. *Poſzinenye, Pokcherenye.* An Kindes ſtatt Aufnehmung: *Fiava fogadás.*

Adopto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Poſzinujem, Pokcherújem.* An Kindes ſtatt annehme: *Fiamma fogadom, Magamhoz veſzem.* Adoptare ſibi aliquem pro filio aut filium, Plaut. *Koga poſziníti, za ſzína vzeti.* Einen an Kindes ſtatt Annehmen: *Valakit fiává fogadni.* 2. V. Adjungo. Quite Cæſaris libertis adoptaſſet Plin. l. 12. c. 1. 3. V. Aſſumo. Adoptare ſibi, alienum nomen Mart. *Chie ime naſze vzeti, Z-chiemſze imenom zvati.* Eines Nahmen annehmen: *Valaki nevét magára veni.* 4. Transl. Fac, ramus ramum adoptet. Ovid. *pro* inſitio ſuccedat.

Ador, oris, n, Auſon. *Pira ſitek.* Dinckel-Korn: *Nyömarút Közenſéges gábona.*

Adōrābilis, is, com, le, n, Apul. *Poklanyanya vréden.* Anbethens vverth: *Imádható.*

Adōrātio, onis, f, Plin. *Klanyanye.* e. Ehrerbietung, Anbethung: *Imádás.*

Adōrātor, oris, m. Tertull. *Naklanyavecz, Naklonitel.* r. Anbether. *Imádó.*

Adōrea, eæ, f, Plaut. (Veteres dixerunt adoream omnem agrorum proventum, hinc poſtquam frumentum militibus pro parta victoria fuit, adorea pro laude & gloria accipi cœpta eſt.) *Hvala y dika vojnicska.* s. Lob, und e. Ehr im Krieg: *Nyertt ditséres, tiſzteſség.* Alii volunt laudem bellicam ideò adoream dici, quòd victores, âvictis adorarentur. 2. V. Victoria, Dies, qui primus almâ riſit adoreâ Hor.

Adōreum, ei, n, Plin. V. Ador.

Adōreus, a, um, Virg. *Pirni.* a, o. Vom Dinckel-Korn. *Liſztlang.*

Adorior, iris, vel oreris, iri, ortus ſum. (Dep.) Cic. *Iz zaſzede nakoga naſzkochújem, navalyújem.* Angreiffe, Anfalle: *Reá-ittök.* Adorior, & Aggredior, inquit Donatus, differunt, quia aggredimur de longinquo, adorimur autem de propinquo 2. Adorimur etiam extra inſidias, adortus jurgio fratrem, Teren. 3. pro *ſimpliciter incipio*, Cic. 4. V. Conor. Ne convellere adoriamur ea, quæ non poſſunt commoveri Cic. 2. de Orat. c. 51.

Adōriōſus, a, um, Scal. *Glaſzovit.* Berühmt. *Nevczetes, Hires.*

Adorno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Nakinchlújem, Naczifrávam, Odichújem.* Ziehre: *Felékeſitem.* 2. V. Præparo. Adornare bellum, Liv. adornare naves. Cæs.

Adōro, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Naklányamſze, Klanyamſze.* Anbethe: *Imádom, Tiſztelem.* 2. V. Veneror. Svet. 3. interdùm pro *Alloquor, Saluto.* Quem ſtatim ut videram, his verbis adoravi Stat. 4. Adorare populum, eſt verba ad populum facere Apul. l. 2. & 3. Metam.

Adōxia, æ, f, Quint. *Nepreſztimanye, Nepreſztimanoſzt.* e. Unehr. *Tiſzte letlenség.*

Adōxus, a, um, Aul. Gell. V. Inglorius.

Adprecor, aris, ari, atus, ſum (Dep.) Hor. V. Precor.

Adrēpo, is, ere, epſi, eptum, (Neu.) Cic. *Priplazujem, Prigmazújem, Doplazújem, Dolezújem.* Herzukrieche, Schleiche. *Reá máſzok.* Transl. V. Blandior. Ad amicitiam cujus adrepere. *Komuzze prilizati.* Sich einen einſchmeichlen: *Valaki élöt bizelkedni.*

Adrogo V. Arrogo.

Adſciſco, is, ere, ivi, itum, Cic. V. Aſciſco.

Adſcribo, is, ere, ipſi, ptum, (Act.) Cic. & Aſcribo. *Pripiſſújem, Pripiſzávam.* Darzu ſchreibe: *Fel irom.*

Adſcriptitius, a, um, Cic. *Zapiſzan.* Eingeſchrieben: *Fel iratott, Hozzá iratott.*

Adſequor, eris, equi, utus ſum, V. Aſſequor.

Adſevēro, as, are, avi, atum, V. Aſſevero.

Adſtipulātio, onis, f, Plin. *Privolya, Privolyenye, Pogagyane.* e. Vervvilligung, das Beyſtimmen: *Jó vallás, Meg-akuvás.*

Adſtipulātor, oris, m, Cic. *Privolitel, Pogagyavecz?* Der vervvilliget, r. Beyſtimmer: *Jó vallom.*

Adſtipulātor eſt etiam qui actori, aut res vadimonii facti, vel alterius cujuspiam forenſis actionis teſtis accedit & ſimul cum eo ad promittit. Cic. pro Quint. c. 18. in Piſon. c. 9.

Adſtipulātus, ûs, m, Plin. V. Adſtipulatio.

Adſtipulor, aris, ari, atus, ſum. (Dep.) Liv. V. Aſſentior.

Adſtituo, & Aſtituo, is, ere, ui, utū, (Act.) Plaut. *Poleg poſztáulyam.* Neben ſetze: *Melléteſzem.*

Adſtringo, is, ere, inxi, ictum, (Act.) Cic. *Pritiſzkávam*

Digitalizirao Google

tiſzkávam, Sztiſzkam: Zu preſſe, zu ſtrenge: *Meg ſzoritom.*

Adſum, es, eſſe, fui, Cic. *Odeſzem, Odvome, Polegtzem:* Bey, gegenvvärtig, da bin ich: *Jelen vagyok.* 2. *conſtruitur cum dat.* vel *Ablat. mediante praep. In,* vel *ad.* Omnibus his pugnis adfui, Cic. In illa concione non adfuerunt; idem pro Flac. Ad portam, ad Judicium adeſt &c. 3. pro *Faveo.* Difficillimis licèt rebus tuis ſemper adero Cic. 4. pro *Accedo.* Huc ades ò Galathea. Virg. Ecl. 9. 5. pro *Habeo,* nullis adeſt vis ad reſiſtendum Vellej. 6. pro *Experior.* Jam nunc times, quaſi nunquam adfueris Ter. 7. Adeſſe animo, vel animis pro *favere,* Cic. Item adeſſe animo, pro *forti animo eſſe.* Idem in *ſomn. ſcip.* c. 1. 9. dicitur etiam *adeſſe apud aliquem:* Apud te adſum Sofia. Plaut. *Amph.*

Adſuo, & Aſſuo, is, ere, ui, utum, (Act.) Hor. V. *Conſuo.*

Ad ſummam Adverbialiter. Cic. *V- Kratko, Nakratkom:* Kürtzlich: *Rövideden.*

Ad ſummùm Adverbialiter, Cic. *Na najvech, na najduſe naj dalye, &c.* Auf das höchſte: *Leg többet, tovább.*

Adtĕxo, is, ere, ui, extum, (Act.) Varro. *Pritkávam:* Anvvebe: *Hozzá téſzem, ſzövöm.*

Adtondeo, es, ere, tondi, onſum, (Act.) Plaut. V. *Tondeo.*

Advectio, onis, f. Plin. Advectus, ûs, m, Tac. *Dovozénye, Dopelyanye, Dovezenye Pripelyanye, Dovážanye:* e. Zufuhr: *Elhozatás,*

Advecto, as, are, avi, atum, (Act. frequ.) Tacit. *Guſztokrat vozim, pri ali Dováſam, vorſchkam:* Offt zuführe: *Elhozdogalom.*

Adveho, is, ere, exi, ectum, (Act.) Cic. *Dopelyavám, K-komu vozim, vezem:* Zuführe: *Elhozom.*

Advĕlo, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Pokrivam, Nadkrivam:* Zudecke, verdecke: *Bĕfedem.*

Advena, æ, Com, Cic. *Pribodnik, Pribodnicza:* r. Frembdling, ein Frembder: *Idegen Jövevény.*

Advenio, is, ire, eni, entum, (Neu.) Cic. *Dobájam, Pribájam:* Hinzukomme: *Eljövök.*

Adventitius, a, um, Cic. *Pribodni, Dohodni:* Frembd alles dasjenige, vvas auſserhalb herkommet: *Máſunnan jött, ſzármazott.* Auxilium adventitium Cic. *pribodna, od drugod dana pomoch, tugya pomoch:* e. Fremde Hülffe: *Idegen ſegĕtsége.* Adventitia Cœna. ſvet. *Za pribodnike ve-*

cherja: s. Nachtmahl: *Jövények vátsorája.* Adventitia dos. JCt. Bona adventitja Cic. Morbus adventitius. Med: *Bòl ſzama odſzebe dohajajucha:* e. Kranckheit vvelche von ſich ſelber kömmt: *Magától* jövö *betegség.*

Advento, as, are, avi, atum, (Neu. frequ.) Cic. *Guſztokrat dohájam, Cheſzto pribájam, Dohodim:* Offt komme: *Gyakran eljövök, közölgetek, Jödögetek* 2. V. *Appropinquo.*

Adventor, oris, m, Plaut. V. *Advena.* 2. V. *Conviva.*

Adventus, ûs, m, Cic. *Pribod, Dohod, Priſſaſztje, Doſſaſztje:* e. Zukunfft, Ankunfft: *Eljövetel, érkezés.*

Adverbero, as, are, avi, atum, (Act.) Stat. *Jako biem, Nepreſztancze biem, túchem:* Sehr ſchlage, fort und fort ſchlage: *Igen verem.*

Adversāria, orum, n, plur. *vulgò* Maculatorium. *Kniga vſzakojachku zmeſz dugovany popiſzan eh prez vſzakoga redaimajucha:* Ein Buch, da man allerhand Sachen ohne Ordnung hinein ſchreibet: *Jegyzö Könyv.*

Adverſāria, æ, f, Cic. *Szuprotivnicza, Protivnicza:* e. Wiederſacherin, Wiederpart-Weib - Perſohn: *Ellenkezöné.*

Adverſārius, ii, m, Cic. *Szuprotivnik, Protivnik:* r. Wiederſacher: *Ellenkezö.*

Adverſārius, a, um, Cic. *Szuprotiven, Protiven:* Wiedervvärtig: *Ellenkezö.*

Adverſātio, onis, f, Tertul. *Szuprotivenye:* Das Wiederſtehen: *Ellenkezés.*

Adversātivus, a, um, Priſc. V. *Adverſarius a, um.*

Adverſātor, oris, m, Apul. V. *Adverſarius.*

Adverſātrix, icis, f, Ter. V. *Adverſaria, ae, f.*

Adverſitas, atis, f, Cic. *Szuprotivnoſzt, Protivnoſzt, Szuprotivchina, Szuprotivoſzt:* e. Wiedervvärtigkeit: *Ellenkezésſzerentsétlenség.*

Adverſitor, oris, m, Ter. *Szluga, ki pred Goſzpona ſzvogaide:* Ein Diener der dem Herrn entgegen gehet: *Urak eleibe kimenö ſzolga.*

Adverſor, aris, ari, atus, ſum, (Dep.) Cic. *Szuprotivimſze, Protivimſze, Jeſzem ſzuprotiven:* Ich bin vviedervvärtig, vviederſtehe: *Ellene vagyok, Ellenkezek.*

Adverſùm & Adverſùs Adv. Cic. *Szuproti, Szuprot, Proti, Protiva:* Wider, entgegen: *Ellen, Ellenben.*

Digitalizirao Google

Adverſum, i, n, Cic. V. *Adverſitas*, adverſis alicujus indolere; Ovid.

Adverſus, a, um, Cic. V. *Adverſarius, a, 2.* ponitur pro *quacunque re anteriori parte apparente.* Adverſam conſcendit ripam. Cic. 2. de Div. Adverſa vulnera, Cicatrices (*Cic.*) dicuntur quæ à fronte, aut alia parte anteriore accepimus. *Compar. Adverſior.* Plin. *ſuperl. Adverſiſſimus.* Jul. Cæſ.

Adverto, is, ere, erti, erſum, (Act.) Cic. V. *Obſervo, attendo, animadverto.* 2. V. *Punio.* In aliquem advertere Tac. *Koga kaſtigati:* Einen ſtraffen: *Valakit büntetni.* 3. V. *Verto.* In hanc partem te adverte, Cic. *Na ovuſze ſztran oberni:* Wende dich auf dieſe Seithen: *Erre fordéſt magad.*

Adveſperaſcit, *Impers.* Cic. *Mrachſſze, ſzmérkávaſze, Vecherſze pribliſava:* Es vvird Abend, es fanget an Abend zu vverden: *Eſtve leſzſz, Eſtveledik.*

Advigilo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Marlivo pázim, zkozntúſem, Sztrâſim:* Fleiſſig vvache: *Igen reá vigyázok.* 2. conſtruitur cum *Dat.* vel *Ablat.* & præp. *Ad.* Advigilare ad cūſtodiam ignis, Cic. de leg. 2. c. 12. Advigilare ſibi. Man. l. i. v. 81.

Advivo, is, ere, Scæv. V. *Vivo.*

Adūlābilis, is, com, le, n: Amm. V. *Adulatorius.*

Adūlanter, *Adv.* Fulg. *Prilizno, Liczó - mirno, Laslivo:* Schmeichleriſch: *Hizel Kedve.*

Adūlātio, onis, f, Cic. *Prilizávanye, Liczumirenye, Liczumirnoſzt:* e. Schmeichlerey, Flattirung, das Liebkoſen: *Hizelkedés.*

Adūlātor, oris, *m.* Cic. Aſſentator, Palpator Cic. *Prilizavecz, Liczumiracz, Prilizivacz:* r. Schmeichler: *Hizelkedö.* Nolo eſſe laudator ne videar adulator. ad *Heren* 4. c. 21.

Adūlātōrius, a, um, Tac. *Prilizliv, Liczumirlyiv:* Schmeichleriſch: *Hizelkedésrevaló.*

Adūlātrix, icis, *f*, Trebell. *Prilizavka, Prilizavicza, Liczumirka:* e. Schmeichlerin: *Hizelkedöné.*

Adūlor, aris, ari, atus, ſum, (Dep.) Cic. *Prilizávamſze, Liczumirimſze:* Schmeichle: *Hizelkedem.* 2. Dicitūretiam: *Adulo, as, activè.* Pennata cauda noſtrum adulat ſanguinem Cic. 3. *Tuſc. ex Accii Prometheo.* Hinc *Paſſiv.* Cavendum eſt, ne adulari nos ſinamus. Cic. 1. *offic.* c. 26. *Phras.* Fictè loqueris, ut gratiam â me ineas. Da hoc auribus meis, ut gratiam meam aucuperis. Auribus inſervis. Blanda aſſentatione uteris, Aſſentationis artificio gratiam quæris. Blandè loqueris, ut me tibi adjungas, ut in meam te amicitiam inſinues. Blanditiis in aures concionis influere laboras. Abſurdam in adulationem progrederis. Palpo me percutis.

Adulter, eri, *m*, Cic. *Hiſnoga Zakonarazbojnik, Loter Luczke ſene:* r. Ehebrecher: *Nősparázna.*

Adultera, æ, *f*, Cic. *Lotricza z-druge ſene muſem, Mlaka ſzmrâda peklenſzkoga, koza ſzmérdecha, Razboinicza Hiſnoga ſzvetoga Zakona, Kuga hiſna, Kervnicza prave dechicze ſzvoje, Vaplenicza nechiſztóche, ſzmrád y ſzramota poſtenoga ſenſzkoga kolena:* e. Ehebrecherin: *Parázna aſzſzony.*

Adulterâtor, oris, *m*, V. *Adulter.* 2. *Transl.* Adulterator monetæ ICt. *Kriveh penez kovách:* Ein falſcher Müntzer, Kipper: *Hamis pénz verő.*

Adulterinus, a, um, Cic. idem ac ex Adulterio progenitus. 2. *Transl. Neiſztinſzkè krivi, Nepravdeni, Pohablyen:* Falſch, verfälſcht: *Hamis.*

Adulteritas, atis, f, & Adulterio, onis, *f*, nimis licenter dicta à Laberio notat Non. & Gell. l. 16. c. 7. Vide *ſequens.*

Adulterium, ii, n, Cic. *Lotria z-luczkum ſenum*, ali *z-luczkem muſem:* r. Ehebruch: *Parázna ſág Uras aſzſzonal.*

Adultero, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. & Adulteror (Dep.) Cic. *Nechiſzto z-luczkum ſenum*, ali, *Muſem ſivem:* Ehebrechen, Ehebruch begehe: *Meg ſzeploſitem, Parázználkodok, Parázsnitom. Más aſzſzonyával, vagy más uraval.* 2. Invenitur *Adulteror* etiam *paſſivè.* Adulteretur & columba milvio, Hor. *ep.* 16. Item *Transl.* V. *Corrumpo*, cum ſcilicet arte quapiam falſum vero aſſimilo, atque ità rem ſinceram corrumpo. Adulterare Judicium, tabulas &c. Cic.

Adultus, a, um, Cic. *Vêrſzten, Nadobe poſztavlyen:* Erwvachſen, aufgevvachſen: *Megállapadott idejü.*

Adumbrātim, *Adv.* Lucr. *ſzenczu nachinyajuch, Potemno:* Schatticht: *Setéteſen, Arnyékoſon.*

Adumbrātio, onis, *f*, Cic. *Szénezе nachinyanye, Potemnenye:* e. Schattirung: *Arnyék ſzin*

Digitalizirao Google

ta. Szive tſinálás. 2. *Eſt rudis deſcriptio*, vel, *delineatio.*

Adumbro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szénactu, ali, temno nachinyam.* Schatten mache, ſchattire, beſchatte, überſchatte: *Bé-árnyékozom, Homályba boritom.* 2. Idem, ac *ruditer delineo*, vel *deſcribo.*

Aduncitas, atis, f, Cic. *Zoinenye, Zoinyenoſzt.* e. Krümme: *Horgaßág.*

Aduncus, a, um, Cic. *Klukaſzt, Kvakaſzt, prisinyen.* Krumm, gebogen: *Horgas.*

Adūno, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Jedinim, Najedvoſzpravlyam.* Vereynige, vereinbahre: *égyet teſzek, öſzve-gyüjtöm.*

Advocāmentum, i, n, Plin. Advocātio, onis, f, Cic. *Na pravdi, ſzudu branenye, pomoch.* Das Fürſprechen im Gericht, r. Beyſtand. *Törvényben valaki mellet törekedés*, Prokátorság. 2. accipitur pro *mora à Judicio.* Nam, qui ad reſpondendum parum inſtructi ſunt, advocationem, *hoc eſt*, ſpatium deliberandi, advocandique amicos petere ſolent. V. *Lipſ. in Senec.* de *Conſolat.* ad Marc. c. 10.

Advocātor, oris, m. Tertull. V. *Advocatus*, i.

Advocātus, ûs, m, Cic. V. *Advocatio*, N. 1.

Advocātus, i, m, Cic. *Pravdàſz, Branitel*, Pomoc.bnik *na právdi* (vulgò) *Prokurator.* Ein Fürſprecher, der die Sach vor Gericht treibet: *Szoſzoló, Prokátor.*

Advocito, as, are, (Act. freq.) Feſt. *Guſztokrat zovem.* Offt ruffe: *Gyakran hivom.*

Advoco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Dozávam, Prizávam.* Herzuruffe: *Magam mellé hivom.* 2. Cauſas in foro ago, vulgò allego. Veniam advocandi peto ſenec.

Advolātus, ûs, m, Cic. *Dolet, Doletenye Doletak, Priletak.* r. Zuflug: *Reárepülés.*

Advolo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Do, ali Priletávam, K-komu letim.* Hinzufliege: *Reá repülök.* Romam advolare Cic. *Bérzo ou Rim dojti.* Geſchvvind nach Rom kommen: *Gyorſan Romaba menni.*

Advolvo, is, ere, olvi, utum, (Act.) Cic. *Dotácbem, Davályam, Privályam, Valyajuch rivam Navályam.* Hinzuvveltze: *Oda bengeritem.*

Advorſor, aris, ari, (Veteres dixerunt) V. Adverſor. Feſt.

Advorſor, oris, m, (Antiqu.) Feſt. V. *Adverſarius.*

Adurgeo, es, ere, urſi, (Act.) Cels. *Jako ſzilim, prigányam.* Sehr nöthige tringe, treibe: *Igen erőltetem.*

Aduro, is, ere, uſſi, uſtum, (Act.) Cic. *Zapekujem, Prisgujem, Nasgtójem, Priſzmogytójem, Priczvérkávam.* Anbrenne, faſt brénne: *Meg-égetem.*

Aduſque *cum Accus.* Virg. *Tiadó.* Biſs dahin: *El addig.*

Aduſtio, onis, *f*, Plin. *Opálenye, ofzmugyenye, Priczvérknenye.* e. Befengung, Verbrennung: *Meg-égés.*

Adytum, i, n, Cic. Adytus, i, *m*, Accius ap. Non. (eſt pars templi ſecretior.) *Szkrovno meſzto cirkveno.* r. Heymliches Ort in Kirchen: *Templom rejtek helye.* 2. *Transl.* pro *intimo animi receſſu.* Ex adyto tanquam cordis reſponſa dedêre, *hoc eſt.* ex intimo animi receſſu. *Lucr. l. 1. v. 737.*

Ædepol. *Adv.* jurandi per ædem Pollucis. *Sztanovito, Zaiſztinu, Zaiſzto.* Fürvvahr: *Bizony, Bizonyára.* Juramentum tam viris, quam mulieribus commune erat. Per *Herculem* autem mulieres nunquam jurabant, neque viri per *Caſtorem* ità *Gell.*

Ædes, is, *f*, Cic. Ædis, is, *f*, Varro. *Czirkva, Czerkva, Czirkva.* e. Kitche: *Egyházz, Templom.* In hac ſignificatione ferè ſemper cum adjectione; *Sacra aedes, aedes Jovis* &c. 2. V. *Cubiculum.* Proximi foribus ædis, in qua Rex aquieſcebat. *Curt. l. 8. 3.* V. *Domus, Ædificium*, at frequentiùs in *plurali.* Ædes ruinoſæ. Cic. *Vdrajuchefzhise.* e. Baufällige Häuſer: *Romlándo házok.* Malè materiatæ. Cic. *Iz zlochefztoga drévja napravlyene.* Von ſchlechten Holtz aufgebauet: *Roſz fábul épitett.*

Ædicula, æ, f, Cic. *Hiſicza, Hiſichka, Kuchicza, Cirkuicza.* s. Häuſslein, Kirchlein: *Házatska, Egyházatska.*

Ædificātio, onis. f, Cic. *His, ſztánya délanye, gradgyenye.* Das bauen: *Epités.*

Ædificātiuncula. æ, f, Cic. Parva ædificatio.

Ædificātor, oris, *m*, Cic. Ædifex, icis, *m*, Tertull. *Hiſo-délavecz, ki hiſe, ſztanye napravlya* (peregr.) *Czimpra.* Der bauen laſt: *Epitö.*

Ædificium, ii, n, Cic. *Sztánye, Gradgya, Zidina, &c.* s. Gebäu: *Epület.*

Ædifico, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Hiſe, Sztanye, délam.* Baue: *Epitek.* 2. *Transl.* V. *Conſtituo.* Ædificare Rempublicam. *Cic. Fam. 9. ep. 2. hoc eſt.* Conſtituere. 3. Pro *dare animos, exemplo eſſe.*

Ædilis, is, m, Cic. *Glavár nad dérvodélczi, kis y ſztánya napravlyavczi.* r. Baumeiſter: *Epitö meſter.* 2. Dicuntur etiam *Ædiles*, Curatores urbis, Annonæ, Ludorúmque ſolemnium, *Cic.* Ædilis Cerealis. Pomp.

Digitalizirao Google

Szkêrb nad ſitkom imajúchi. Getreyd-Beſchauer, Vervvalter: *Gabonanak gondviſelö Ura.*

Ædilitas, atis, f, *Cic.* Ædilātus, ûs, m, Feſt. *Chſzt y glavarſztvo nad dêrvodelczi* &c. s. Baumeiſter-Ambt &c. *Epitö meſtertiſzt.*

Ædilitius, a, um, Cic. *K-glavarſztvu nad dervodélczii dúchi.* Zum Baumeiſter-Ambt gehörig. *Epitö meſterhez való.*

Æditimor Æditvor, aris, ari, (Dep.) Gell. *Czirkvu*, ali: *Hiſu, kuchu chuvam, ſzkêrb na czirkvu*, ali: *Hiſu imam.* Die Kirch beſorge, ein Meſsner abgebe. *Egyházſi tiſztet viſelek.*

Æditimus, i, m, *Gell.* Fdituus, i, m, Cic. Lucr. *Czirkveni ſzluga, Sékutor.* r. Kirchner, Meſsner: *Egyházſi, Egyház örzö.*

Æditua, æ, f, Tertull. *Czirkvena ſzluzbenicza, Sékutoricza.* e. Meſsnerin, Kirchnerin: *Egyház örzöné.*

Aëdon, onis, f, Virg. V. *Philomela.*

Aëdônius, a, um, Ovid. *Szlavichkov*, ali: *Szlavichev, a, o*, Nachtigalliſch: *Fülemiles.*

Æger, a, um, Cic. *Bolen, Nemochen* (vulgò.) *Beteſen.* Kranck: *Beteg.* 2. *Transl.* cum *genit.* æger animi juvenis *Liv.* cum *Ablat.* æger morbo gravi. *Cic.* æger amore *Liv.*

Ægrè *Adv.* Cic. *Tesko, Muchno, komaj, Jedvaj.* Schvverlich, ungern: *Nehezen, nem örömeſt.*

Ægreſco, is, ere, (Neu.) Lucr. *Bolen, Boleſztan, Nemochan poſztajem*, (vulgo) *betêſam.* Krank und ſchvvach vverde: *Betege kedem.*

Ægreo, es, ere, *Obſol.* Lucr. V. *Ægroto.*

Ægrimônia, æ, f, & Ægritûdo, inis, f, *ac.*

Ægrôtātio, onis, f, *Cic.* Ægror, ôris, m. Lucr. *Bòl, Boleſzt, Nemoch, Bolluvanye*, (vulgò) *Beteg.* e. Kranckheit: *Betegség Kedvetlenség.*

Ægrôto, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Bolujem, Jeſzem bolen, Bolanſzam* (vulgò) *betegújem, beteſam.* Ich bin kranck: *Betegvagyok.* *Transl.* ægrotat fama vacillans, *Lucr.*

Ægrôtus, a, um, Cic. V. *Æger.*

Ælûrus, i, m, Gell. *Máchka.* e. Katze: *Matska.*

Æmulanter. *Adv.* Tertull. *Naſztojno, Marlivo.* Eyferig: *Vetekedve, ſörényen.*

Æmulātio, onis, f, Cic. *Z-drugem jednachenye, Nadoſztavlyanye, Naſztojenye, Bêrkanye, Parenye, Tekmenye, Nenavidenye.* e. Nacheyferung, Nachaffüg, r. Neyd: *Verſengés, Irigységből-való követése valakinek.*

Æmulātor, oris, m, Cic. V. *Æmulus.*

Æmulor, aris, ari, atus, ſum, (Dep.) Cic. (differt ab Imitor, namqui imitatur, ſatis habet, ſi ex parte ei ſimilis eſſe poſſit, quem imitatur: at qui æmulatur, ſtudet etiam æquare & ſuperare) *Tekmimſze, Bêrkamſze, Parimſze Jednachimſze, Bochimſze, Nadoſztavlyamſze, Nozdrimſze.* Eyfere: *Vetélkédek valakivel.* 2. pro *Invideo.* Alicui æmulari Cic. *Komu nenaviditi.* Einem neydig ſeyn: *Valakit gyülölnyi irigylenyi.*

Æmulus, i, m, Cic. (Æmulus, a, um, *Cic.* cum *Dat. Genit.* vel *Accuſat.* tam in bonam, quàm in malam partem uſurpatur) *Tekmecz, Z-drugem Jednachnik, Nadoſztavlyavecz, Nozdracz.* r. Nacheyfferer: *Vetélkedö-társ.* 2. pro *Invido.* Virg. 3. Non rarò pro *Rivali.* licèt eum ſolùm ames, me æmulum non habebis. Cic.

Æneus, a, um, Cic. V. *Æreus.*

Ænigma, atis, n, Cic. *Zágonyka, Pitanye ſzegavo vpleteno, Gonetka.* e. Verborgene ratteriſche Frage: *Meſe.* 2. V. Figura.

Ænobarbus, bi, m. *Hêrgyo-brad.* Rothbart. *Veres ſzakállú.*

Æolus, li, m, *Bog vetròv.* Gott der Winde: *Szeleknek Iſtene.*

Æquābilis, is, com, le, n, *Jednachliv.* Das ſich gleich, eben machen laſt; *Egyenlö.* 2. V. Æqualis. 3. V. Æquus, Tac. *Jednakocha, Jednachina.*

Æquābilitas, atis, f, Cic. *Jednákoſzt.* e. Gleichförmigkeit: *Egyenlöség.*

Æquābiliter, *Adv.* Cic. *Jednáko.* Gleichförmiglich: *Egyaránt.*

Æquævus, a, um, *Jednak vu dobi Vêrsnyák.* Gleiches Alters: *Egy idejü.*

Æquālis, is, *com.* le, n, Cic. *Jednàk, Raven.* Eben gleich: *Haſonló, Igyenes.*

Æquālitas, atis, f, Cic. vide *Æquabilitas.*

Æquāliter, *Adv.* Plin. vide *Æquabiliter.*

Æquanimis, is, *com.* me, *n*, Cic. & æquanimus, a, um, Auſon. *Pravo-volyen Pravo duſſan, Miren.* Gleichmüthig, gleichvvillig, gedultig: *Tſendes elmélü, békeséges.*

Æquanimitas, atis, f, Plin. *Pravo-volynoſzt, ſzterplivnoſzt*, e. Gedult, Sanfftmüthigkeit, Gleichvieligkeit, Gleichmüthigkeit: *Jóakarat, Tſendes el türés.*

Æquanimiter, *Adv.* Macr. *Pravo-volyno, ſzterplivno, Mirnò.* Gleichvvilliglich, Gleichmüthiglich: *Tſendeſen, Türve.*

Æquè Adv. Cic. *Pravo, Pravichno.* Billig, rechtlich,

Digitalizirao Google

rechtlich: *Egyarânt, Igazân, ſzinten úgy.* 2. Præponitur eleganter particulis: *Ac, As ſi, Et, Atque, Quàm, Ut.* Charus mihi æquè es, ac Patri. Cic. *Meniſzi ravno tak drâg, kakſzi otczu:* Du biſt mir ja (oder) eben ſo lieb als dem Vatter: *Nékem ſzintenugy kedves vagy, mint az attyádnak.* Me obſervat, atque te Cic. *Name ravno tak pâzi kakti nate:* Er giebt acht auf mich, als vvie auf dich: *Reamagy vigyaz, mint te reád.* Poſſumus ne igitur in Antonii latrocinio æquè eſſe, ut hi? Cic. Philipp. 12. c. 12.

Æqui bonique facio, is, ere, eci, actum. Teren. (Cicero ſine copula dixit: Æqui bonifacio.) *Zadobro jemlyem, priemlyem.* Für gut nehme: *Jó néven veſzem.* 2. Significat etiam *Æquo animo patior, non curo:* Si vos nec cura Civitatis, nec periculum movet, nos æqui bonique facimus. *Liv.* l. 34. c. 22. *Akovalz niti ſzkèrb Varaſſa, niti pogibel genuti neche*, ja *nemarim.* Wann euch vveder die Sorg, noch die Gefahr der Stadt bevvegen kan, ſo ſorge mich auch nicht: *Ha titkteket ſem az város gondgya, ſem veſzedelme nem indit, en nem gondolok vèle.*

Æquiformis, is, *com*, me, *n*, Diom. *Jednolicz, Jednakoga licza, obraza.* Gleich form: *Egy formâja.*

Æquilâtâtio, onis, f, Vitr. *Jednaka ſzirina, Duſina:* e. Gleiche Breite, Weite: *Egyarânt, Szélesség, hoſzuság.*

Æquilibris, is, *com*, bre, n, Vitruv. *Jednake vâge, pèze.* Gleichvvichtig: *Egyarânt-nyomó.*

Æquilibrium, rii, n, Gell. *Jednaka vâga, pèza.* Das inſtehend Gevvicht: *Egyarányúság.*

Æquimanus, ni, m, Auſon. *Z-levum y deſznum jednako moguch, Deſzno-y Levo-ruk eboruk.* Lincks, und rechts: *Jobb és bal kézzel egyarânt élö.*

Æquinoctium, tii, n, Cic. *Jednakoſzt duſine dneva y nochi.* e. Zeit, da Tag und Nacht gleich: *Napnak és ejnek egyenlósége.*

Æquipar, aris, *om*, Auſon. *Pravo jednak.* Gleich: *Egyenlö-basomló.*

Æquiparâtio, onis, f, Gell. *Priſzpodoblyenye, Jednachenye:* e. Vergleichung: *öſzvebaſonlitás.*

Æquiparo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Priſ-podâblyam:* Vergleiche: *öſzve-baſon litom.*

Æquitas, atis, f, Cic. *Pravicza.* e. Billigkeit: *Igazság.*

Æquiter, *Adv.* Liv. V. *Æquè.*

Æquivaleo, es, ere, alui, (Neu.) *Jednako vâlyam:* Gleich gelte: *Annyit-téſzek.*

Æquo, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Jednâchim, Raunam.* Eben und gleich mache: *Egyeneſsé-téſzem.* 2. Æquare ſolo urbes, domos, &c. *eſt ad ſuperficiem uſque diruere.* Liv.

Æquoreus, a, um, Virg. V. *Marinus.*

Æquor, oris, n, Cic. *Raunicza morja.* Die Ebne des Meers: *Tenger égyenésége.* 2. V. *Mare.*

Æquum, i, n, Hor, V. *Æquitas.*

Æquus, a, um, Cic. *Jednâk, Raven.* Gleich, eben: *Egyenes.* 2. *Transl.* V. *Juſtus.* 3. Æquum eſt, Cic. pro *decet, par eſt.*

Aër, eris, m, Cic. *Zrâk.* e. Lufft: *éltetö-ég:* In aëre piſcari, *prov.* Plaut. *Eſt ſtulta & praepoſtera conari, aut aliquid fruſtra moliri.*

Æra, æ, f, Cic. *Broj létni.* Die Jahr-Zahl: *Eſztendö ſzám.* 2. pro *Epocha, Pochetek, Vremena, od Kôgaſze léta broje.* Der Anfang der Zeit, von vvelcher man die Jahr zehlet: *Idönek élkez déſe méltülſzámláltattnak az eſztendök.* Æra *Alexandri, Diocletiani* &c. quâ hi regnabant. 3. Æram alii deducunt ab *ære*; alii verò ex notis A. E. R. A. *vel* A. E R. A. id eſt: *Annus erat Auguſti:* malè interpunctis nomen *æræ* conflatum volunt. 4. V. *lolium* Plin. l. 18. c. 17.

Ærāmentum, i, n, Plin. *Delo izbruncza nachinyeno:* s. Ertz-Werck: *értz mivek.*

Ærāria, æ, f, Plin. *Brunchena ruda.* e. Ertz-Grube: *értzbánya.* 2. pro fornace, in qua *aes* coquitur. 3 pro *loco*, in quo æs lavatur. *Varro.*

Ærārium, ii, n, Cic. *Komora*, ali: *meſzto takvo, vu kômſze penezi y oſztala draga y y oſzebujna dugovânya chuvaju.* e. Schatz-Kammer: *Kénts tartó hely.* 2. pro *ipſa pecunia publica.* Cic.

Ærārius, a, um, Cic. quod ad æs pertinet, *vel* quod ex ære eſt: *Brunchen.* Ehrin, ehren: *Értzböl való.*

Ærārius, ii, m, Cic. †. Ærifex, ícis, m, *Bruncza-del, Brunchâr.* r. Ertz-Schmied: *értzöntö.*

Ærātus, a, um, Cic. *Pobrunchen.* mit Ertz belegt: *értzel boritott.* 2. V. *Æreus.* Candelabra ærata. Cic. 3. pro *obſtrictus ære alieno.* Milites ærati Cic. meliùs *obærati.*

Æreus, a, um, Virg. *Brunchen, Iz bruncza*, Ehrin, von Ertz: *értz böl-való.*

Digitalizirao Google

Ærificium, ii, n, Varro. Vid. *Æramentum.*
Ærifodina, æ, f, Varro V. *Æraria* N. 1.
Ærinus, Ærineus, a, um, Plin. V. *Loliaceus.*
Æripes, edis, *om.* Ovid. *Brunczo-nog, bruncsene noge imajúchi:* Ehrine Füſſe habend: *értz lábú.* 2. *Bérz kakti pticza.* Virg. Geſcvvind vvie der Vogel: *Gyors mint az madár.*
Aërius, Aëreus, a, um, Cic. *Zrachni.* Lüfftig: *Levegö égben való.*
Æro, onis, m, Plin. V. *Corbù.*
Æro, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Z-brunczom meſſam, z-brunczom czifram.* Mit Ertz vermiſche, mit Ertz ziehre. *értzel vigyeſztem.*
Ærōſus, a, um, Plin. *Punbruncza.* Voller Ertz: *értzel tellyes.*
Ærūca, æ, f, Vitr. *Zelena fárba, boja.* Grüne Farbe: *Zöld ſzin.*
Ærūginōſus, a, um, Sen. *Hérgyas.* Roſtig: *Rosás.*
Ærūgo, inis, f, Cic. V. *Rubigo.* Ærugo æris, Plin. *Iz bruncza, zelena boja,* vulgò *fárba.* r. Grünſpan: *értz bül zöld ſzin. Transl.* V. *Avaritia.*
Ærumna, æ, f, Cic. V. *Miſeria.*
Ærumnābilis, is, *com.* le, n, *Lucr.* Ærumnālis. *Apul.* Ærumnōſus, a, um, Cic. *Nevolyen, pun nevòly.* Mühſeelig, voller Mühſeeligkeit: *Nyomarult, Nyavalyás.*
Ærumnula, æ, f, Plaut. *Nevolyicza.* Kleine Mühſeeligkeit: *Nyavalátska.*
Æruscātio, onis, f, *Penèz derenye.* e. Geld-Schinderey, Kipperey: *Pénz gyujtés.*
Æruſcātor, oris, m, Gell. *Penezo-der.* r. Geld-Schinder: *Pénz borgászó, gyüitö.* 2. qui cibum quæſtúmque ex mendaciis captat. *Gell.*
Æruſco, as, are, avi, atum, (Neu.) Sen. Gell. *Kakgod, pravoli, krivoli peneze ſzprávlyam, derem:* Allenthalben her, recht oder unrecht Geld zuſammen bringe, ſcharre. *Mindenünnen pénzt gyüitö getek, és pénzt halászok.*
Æs, æris, n, Cic. *Brunez.* s. Ertz: *értz.* Æs circum foraneum Cic. *Priproſzti brunez.* Gemeines Ertz: *Paraſzt értz.* 2. V. *Pecunia.* Cic: Ære emptam ſuo. Teren. hinc æs alienum. Æs alienum ſolvere. Cic. *Duge naplatiti,* e. Schulden zahlen: *Adóſagot meg fizetnyi.* Ære alieno liberari, exire. *idem.* 3. V. *Stipendium.* Annua æra habes, annuam operam ede. *Liv. l. 5. c. 4.* Hinc ære dirutus miles, Cic. *id eſt* miles ſtipendio ignominiæ causâ privatus.

Æris alicujus eſſe, Gell. *ideſt,* alicujus pretii. In ære meo Cic. Fam. *hoc eſt:* inter meos, ſive meus. 4. *figuratè* præſertim apud Poëtas multa ſignificat, quæ ex ære fiunt, ut *Arma, Tubam.* Ære ciere viros Virg. Æs campanum, *Zvon.* e. Glocke: *Harang,* &c.
Æſculētum, ti, n, Horat. *Meſzto, gde neſpliniraſztù.* n. Orth da Meſpelbäume vvachſen: *Naſpolya erdö.*
Æſculus, li, f, Plin. *Nesplinovo drévo.* r. Meſpelbaum: *Naſpolya-fa.*
Æſtas, atis, f, Virg. *Leto.* r. Sommer: *Nyár.*
Æſtimābilis, is, *com.* le, n, Cic. *Precenlyiv, Kaiſze preczeniti,* ali *preſtimati more.* Das man ſchätzen kan: *Böttsös, Bötsülhetö.*
Æſtimātio, onis, f, Cic. *Preczenenye,* 2. *Preſtimávanye.* e. Schätzung, Ahtung: *Szabott árra valaminek, Böts.*
Æſtimātor, oris, m, Cic. *Czenitel, Preczenitel* (peregrinè) *ſzáczmeſter.* r. Schätzer: *Betsülö.*
Æſtimia, æ, f, Æſtimium, ii, n, Feſt. Lipſ. V. *aeſtimatio.*
Æſtimo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Preſtimavam, Precenyam, Czenìm,* (peregrinè) *ſzáczam.* Schätze, ohte: *Megbetsülöm árrát-ſzabom, Annyiba tartom.* 2. pro *Judico.* 3. pro *Conſidero.* Plin.
Æſtiva, orum, *plur.* n, Virg. *Sztanuvanye, letno.* 2. *Létna hisa.* s. Sommer-Lager, 2. n. Sommer-Hauſs: *Nyári ſzállása a' táboroknak, árnyékos nyári mulató helyek.* 2. Dicuntur loca umbrifera, nemoroſa.
Æſtivo, as, are, avi, atum, (Neu.) Plin. *Letújem, Prebivam gde.* Mich zu Sommerzeit an einem Orth auf halte: *Nyaralok, Nyarrat-töltök.*
Æſtivus, a, um, Col. Æſtivālis, is, *com.* le, n. *Hygin. Letni.* Sommerlich: *Nyári.*
Æſtuārium, ii, n, Vitr. V. *Vaporarium,* N. 2.
Æſtuātio, onis, f, Plin. *Sárka vruchina.* e. Groſſe Hitz: *Nagy hévesség, melegség.*
Æſtuo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Gorìm od vruchine.* Brenne von der Hitz: *égek, Hevülök, Heves vagyok.* 2. *Transl.* pro *Vehementer cupio.* Claud.
Æſtuōſus, a, um, Cic. *Sarek, ſzparen, Saren.* Sehr hitzig: *Heves, Forró.*
Æſtus, ûs, m, Cic. *Sar, Vruchina velika ſzuncza.* e. Sehr groſſe Sonnen-Hitz: *Meleg hévesség.* 2. *Transl.* Idem quod Vehemens Deſiderium.
Ætas, atis, f, Cic, *Doba.* Die Zeit jedes Alters: *élet ideje Idö.* Ætas mala, pro *ſenectus,* Plaut. Bona: pro *juventus* Cic.

Ætātem

Ætàtem *Adverb. temp.* Terent. *Dugo.* Lange Zeit: *Egész életében.* Non ille erit hoc animo ætatem. *Nebude dugo on tak bitel.* Er vvird nicht lang, dieſes Willens ſeyn: *Nem' mindeltig liſzen illyen elmével.*

Æternitas, atis, f, Plin. *Vekivechnoſzt, Vekovechina, Vechnoſzt Vik.* e. Evvigkeit: örökké-valóság.

Æternò, *Adv.* Plin. Æternùm. Virg. *Vékom, Navzke, ſvoik.* Evviglich: örökké.

Æterno, as, are, avi, atum, Varr. *Vekivechnyu, vekoma ſivuchega, y nevmértelnoga tzinim.* Unſterblich mache: örökké-valóvá téſzem.

Æternus, a, um, Virg. Æternālis, is, *com.* le, n, Tertull. *Vekovechni.* Evvig: örökös.

Æther, eris, eri, erem, *vel* era, m. *plur.* caret, Virg. *Nebo, Zràk.* r. Himmel, e. Lufft: *Eg oilága, ég, Levegö ég.*

Ætherius, a, um, & Æthereus, Virg. *Nebeſzki, Zrâchni.* Himmliſch, lufftig: *égi, Levegö égi.*

Æthra, æ, f, Virg. vide *Æther.*

Aëtitos, *legitur &* Ætites, itis, m, Cic. *Orlovo Kamen.* r. Adler-Stein. *Sarkö.*

Ævitas, atis, f, pro *ætas*, Cic. vide *Ætas.*

Ævitetnus, a, um, Apul. Vide. *Æternus.*

Ævum, vi, n, Virg. *Vekovechno vréme.* e. Immervvehrende Zeit. örök *idö* örökség.

Affabilis, is, *com.* le, n, Cic. *Drago - rechni, Povolyno - govorlyiv.* Freundlich ſprechend. *Nyájas, kivel könyen beſzélhetni.*

Affabilitas, atis, f, Cic. *Drago-rechnoſzt, Povolyna-govorlivoſzt, Dragóſzt.* e. Freundligkeit im Geſpräch. *Beſzédbéli nyájaſſág.*

Affabiliter, *Adv.* Gell. *Drago-rechno, ſzlatkogovorno, Razgovorno.* Lieblich, ſieslich im Geſpräch. *Barátságoſon, Nyájas beſzéddel.*

Affabrè, *Adv.* Cic. *Meſterſzki Vèrlo lépo, znano.* künſtlich. *Mejterségeſen.*

Affaniæ, arum, *plur.* f, Apul. *Norie, ſ'ale nevredne, Bedaſzte réchi, laſi.* e. Narrenpoſſen, narriſche Reden, Lugen. *Haſzontalan idö töltö bolond beſzédek, Hazugság.*

Affatim, *Adv.* Liv. *Obilno, zadoſzta, zadovolyno.* Reichlich, genugſamlich. *Elégsé, Bövön.*

Affatus, ûs, m, Virg. *Pregovorenye, k-drugomu Pregovor.* Das Anreden. *Hozzá-ſzólás.*

Affectàte *Adv.* Plin. *Jakoſelno, Prilizno, Prevechſzkérblivo, Poſzilno, Prokſeno.* Sehr begierlich, zu viel ſorgfältig, fürvvitzig. *Igen kivanva, feletébb ſzorgal matoſan, kenyeſſen, Hizelkedve.*

Affectàtio, onis, f, Plin. *Pohtenye, Pohotènye Jakoſelnoſzt, Prevechſzkérblivoſzt.* r. Ubrige Fleiſs, und Begierde, oder Sorgfältigkeit. *Igen Kivanſág, Feletébb ſzorgal matoſág, Valamire kènyes vágyódás.*

Affectàtor, oris, m, Quint. *Viſſe redanaſztoitel, krutoſelitel.* Zu viel ſorgfältig, und begierlich. *Rend fölöt ſzorgalmatos nagy kivánó.*

Affecto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Viſſe redamarlivo chinim, krutoſelim, Jako nakaj hlepim.* Embſig begehre. *Igen kivánok ohajtok.*

Affectus, ûs, m, Quint. *Selya, Selenye, Na,* ali, *Prignenye K-komu.* e. Zuneygung, Begierd. *Indulat, Gerjedezö kivánság.*

Affero, ers, ert, erre, attuli, latum, (Act.) Cic. *Prináſſam, Donáſſam.* Zubringe. *Ide hozom, Elö hozom.* Afferre ſibi manus Cic. pro *ſe occidere.*

Affibulo, as, are, avi, atum, (Act.) Celſ. *Zakapchúiem, Kopchim, Kapchim.* Anſchnalle, anhefte. *Hozzám kaptſolom.*

Afficio, is, ere, eci, ectum, (Act.) Cic. *Nagiblyem, Giblyem.* Anthue, bevvege. *Inditom, Illetem valamivel.* 2. *Variè ſumitur* ſive in bonam ſive in malam partem, tam ad corpus, quàm ad animum pertinens, & conſtruitur cum *Accus.* & *Ablat.* Triſtitiâ affici, Cic. *od Jaloſztiſzegenuti,* vel. *ſaloſztitiſze.* Durch die Traurigkeit bevvegt vverden. *Szomoruságot inditatnyi.* Aliquem ſummâ laude, lætitiâ, gratiâ, voluptate; *vel contra:* morte, exiliô, ſatietate, tœdiô, pudore, ignominiâ, moleſtiâ afficere, Cic. *Koga razveſzeliti, komu mêloſchu vuchiniti,* ali *naſzladnoſzt.* vel Contra. *Koga vumoriti, iz Domovine, kralyeſztva pregnati,* &c. Muneribus aliquem afficere. Cic. *Koga daruvati.* Einen beſchencken. *Valakit megajandékoznyi.*

Affigo, is, ere, ixi, ixum, (Act.) Cic. *Pribiam.* Anſchlage, anhefte. *Mellé vagy reá ſzegezem.*

Affingo, is, ere, inxi, ictum, (Act.) Cic. *Primiſslyam, Zmiſslyam.* Geſtallte, andichte. *Hozzá-Költöm, Reá-költöm, Ki gondolom.* 2. pro *Attribuo.*

Affinis, is, *com.* ne, n, Cic. *Blisnyi, Mejúski,* Nechſtiger. *Sógorságosodott, Mellette való.*

Affinis, is, *com.* Cic. *Szvàk* (peregr.) *ſógor.* r. Schvvager. *Sógor* 2. pro *Particeps.* Affinis culpæ. Cic.

Affinitas, atis, f, Cic. *Szvátchtvo, Szvachinſztvo*, (peregr.) *ſógorſztvo. Ród po kumſztvu, po ſeni*, ali, *po muſu*. e. Schvvagerſchafft. *Ságorság, Rokonſág*. 2. transl. pro *vicinitate & ſimilitudine*. Affinitas eſt corporibus hominum, literarum. *Gell.*

Affirmātio, onis, f, Cic. *Potvérgyenye*. e. Beſeſtigung. *Bizonyitás, Vallás*.

Affirmo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Potvérgyújem, Potvergyávam*. Beſeſtige, beſtätige. *Bizonyitom*.

Afflāmen, inis, n, *Juv*. Afflātus, ûs, m, Cic. *Napuhnenye, Pripuhnenye Nadéhnenye*. Das Anblaſen. *Reá-fúvás, lehellés*.

Afflictātio, Afflictio, onis, f, Afflictus, ûs, m. Cic. *Tráplenye, Muka, Múchenye*. e. Triebſaal. e. Beyn. *Nyomorúság, Szorongatás, Nyomorgatás*.

Afflicto, as, are, (Frequen.) Cic. Affligo, is, ere, ixi, ictum, (Act.) Cic. *Múchim, Trápim*. Plage. *Nyomorgatom, Sanyargatom*.

Afflictor, oris, m, Cic. *Trapitel, Muchitel*. r. Beyniger. *Nyomorgató*.

Afflictus, a, um, Cic. *Nazemlyu povalyen*. 1. *Zmúchen*. Zu Boden gevvorffen, 2. gebeyniget. 1. *Földre leveretett*. 2. *Elnyomorodott, meg-kinoſztatott*. 3. *Pokvarjen*. Verderbt. *Meg-rontatott*. Nemo eſt tam afflictis moribus, Macrob. *Nigdo ne tak pokvarjenoga dérſanya*. Es iſt keiner von ſo verderbten Sitten. *Senki ſem elly el romlott erköltsü*.

Affligo, is, ere, ixi, ictum, (Act.) Cic. *Natlapovályam, bitam*. Zu Boden vverffe. *Földre levertem, hanyom, vetem*. Affligere aliquid Cic. *Natla obalíti, hititi*. Zu Boden vverffen, nieder ſchlagen. *Földre lebányi, vetnyi*. Neque ſi quo caſu afflictæ fuerint, erigere ſeſe poſſunt. Cæſ. *Yakoſze* kak *na zemlyu povalé, nemoguſze podichi*. &c. 2. V. Crucio.

Afflo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Na, ali Podpuhávam, Pripuhávam*. Anhauche, zublaſe. *Reá lehellek, fúvok*. 2. *Transl*. Afflare alicui, pro *favere* Tibull. 3. pro *Inſpire*. Divino quodam ſpiritu afflari Cic. pro Arch. *Od duha Boſjega nadehnye nomu biti*. Mit Göttlichen Geiſt angeblaſen. *Szent lélektül inditatnyi*.

Affluenter, *Adv*. Cic. *Obilno*. Uberflüſſiglich, reichlich. *Bövön, Gazdagon*.

Affluentia, æ, f, Plin. *Obilnoſzt*. r. Uberfluſs, e. Völle. *Bövölködés*.

Affluo, is, ere, uxi, uxum, (Neu.) Cic. *Obilnjem, Obilenſzem, Obilno vſzega imam*, Item. *Dotéchem, Pritéchem*. Uberflieſse, *item*. zukomme, zufliesse. *Bövölködöm*, item. *Reáfolyok*.

Affodio, is, ere, odi, oſſum, (Act.) Plin. *Prikápam*. Zu Grabe. *Mellé-áſom*.

Affor, (*prima perſona non eſt in uſu*.) Affāris.

Affāri, affātus ſum, (Dep.) Cic. *K-koma Govorim, Pregovorim*. Anrede, anſpreche. *Hozza-ſzólok*.

Afra, æ, f, Hor. V. *Struthio*.

Affrango, is, ere, fregi, actum, (Act.) Stat. *Prediram*. Durchbreche. *Altal-töröm, rontom*.

Affrico, as, are, icui, ictum, (Act.) Plin. *Nadrúplyam, Nacheſſujem* 2. transl. *Priſzavéſze, Ponúdamſze*. Ankratze, anreibe, 2. zuſchmeichle. *Hozza-törsölöm, Vakarom, Hizelkedek*.

Affrio, as, avi, atum, Varro. *Drobim, Mervim*. Einbrocke. *Oda-morſolom*.

Affulgeo, es, ere, ulſi, (Neu.) Liv. *Priſzvetlyújem, Priſzvechújem*. Zuſcheine. *Megvilagoſodom*.

Affundo, is, ere, udi, uſum, (Act.) Plin. *Nadotáchem, Prilévam, Nadolévam, dotáchem*. Zugieſse. *Reá öntöm*.

Affuſio, onis, f, Pallad. *Nadolévanye, Nadotakanye, Pri*, ali, *Dólévanye*. Das Zugieſſen. *Rea-öntés, töltés*.

Aforis, *Adv*. *Zvan, Vune, Zvuna*. Auſſen her, drauſsen. *Kivül Onnan kivül*.

Africa, æ, f, *Afrikanſzka zemlya*. Der dritte Theil des Erden-Kreyſs Africa genandt. *Afrikabéli föld, harma dig reſze evilágnak*.

Africus, i, m, Hor. *Odmoracz veter od Afrike*. r. Sud-Weſt-Wind. *Afrika felöl fúvo ſzél*.

Agaga, æ, m, 1, V. *Fur*. 2, idem quod *malus homo*.

Agāso, onis, m, Curt, *Konyár*. (peregr.) *Lovàſz*. r. Roſsbube, Roſskneecht. *Lovász*.

Age, *Adv*. Cic. Agedum, *Adv*. Quint. *Nuda! Nu, Dedar!* Hui, vvohlan, friſch an. *Noſza, Noſza hozzá, Rajta*.

Agēa, æ, f, Enn. *Pribod vutadju*. r. Eingang im Schiff. *Ut á hajóban, mellyen á hajósok, fel's alá jarnák*.

Agellus, li, m, Cic. *Nyivicza*. n. Kleiner Acker. *Szánto földetske*.

Agēma, atis, n, Liv. *Chetta Vojnikov*. Ein hauffen Kriegs-Volck. *Hadi ſereg*.

Ager, ri, m, Plin. *Nyiva, Mekota, Polye*. r. Acker, s. Feld. *Mezö-föld, ſzánto-föld*.

Ageſis, *Adv*. *excitandi*, vide *Age*.

Agger, eris, m, Cic. *Naſzip, Gát*. e. Zuſammenhauf-

Digitalizirao Google

menhauffung. *Toltés*, Gát. 2. V. *Vallum*, *Munimentum*.

Aggero, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Naſtip chinim Gátim*, *Naſztipávam*. Hauffe. *Feltöltöm*, *Rakáſra-gyüjtöm*.

Aggero, is, ere, eſſi, eſtum, (Act.) Plaut. *Nákup znáſſem*. Zuſammen trage, zuſammen hauffe. *Hozzá-hordom*, *Reá-hordom*.

Aggeſtus, ûs, m, Quint. *Kup*, *Náſztip*. r. Hauffe. *Rakásba hordás*, *Rakás*.

Agglomero, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Namátam*, *Naviam pregyu*, &c. Einen Faden an ein Kiegelein vvinde. *Egybegombolyittom*.

Agglütino, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Pritelyájem*, *Szkup-telim*. Anklebe, zuſammen pappe. *Hozzá-enyvezem*, *Reá-ragaſztom*.

Aggraveſco, is, ere, Terent. *Priteschavam*, *Teſei poſztajem*. Schvverer vverde. *Megnehezedem*. Morbus aggraveſcit &c.

Aggravo, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Pritesájem*, *Bolye teszim*. Beſchvvehre. *Megneherzitem*, *Sullyoſztom*.

Aggredior, eris, ẽdi, eſſus ſum, (Dep.) Cic. *Naſzkochájem*, *Navalyéjem*, *Popadamſze koga*, *Pochinyam*. Anfahre, anfange. *Hozzá-fogok*, *Reá-rohanok*. 2. pro *Incipio*. In omnibus negotiis priuſquam aggrediare adhibenda eſt præparatio diligens. Cic. *Vu vſzakom poſzlu pèrvo neg pochnes*, *moraſſze marlivo pripraviti*, &c.

Aggreſſio, onis, f. Cic. *Navalenye*, *Naſzkochenye*, *Naſzkoka*. r. Angriff, das Anfallen. *Reá-rohanás*, *Hozzá-fogás*. 2. Vid. *Exordium*, *Principium*.

Aggreſſor, oris, m. Ulp. *Navalitel*, *Naſzkochitel*, *Nadrapicza*. r. Anfanger, r. Angreiffer. *Reá-támadó*.

Aggreſsúra, æ, f. *Ulp*. Aggreſſus, ûs, m. *Firm*. vide *Aggreßio*.

Agilis, is. *com*. le, *n*. Liv. *hitni*. *Okretan*, *Lebek*. *Vmetelen*, *Poſzpeſſen*, *Fleten*, *Friſek*. Hurtig, fertig. *Serény*, *Gyors*, *Könnyü*.

Agilitas, atis, f. Cic. *Hitnoszt*, *Poſzpeßnoſzt*, *Fletnoſzt*, *Obértnoſzt*. e. Hurtigkeit, e. Behendigkeit. *Hamarság*, *Könnyen-forgódás*.

Agiliter *Adv*. agiliùs, agillimè *habet* Colum. *Hitno*, *Poſzpeßno*, *Fletno*, *Obértno*. Hurtig, fertig, leichtlich. *Könnyen*, *Friſſen*.

Aginātor, oris, m. *Feſt*. Qui quovis exiguo lucro movetur.

Agitātio, onis, f. Cic. *Zibanye*, *Czóczanye*, *Gibanye*, *Lulanye*. e. Bevvegung. *Ingatás*, *Mozgatás*, *Rengetés*.

Agitātor, oris, m. Cic. *Czóczavecz*, *Iyulyavecz*. 2. *Gonitel marhe*. Der ſich hin und her begiebet, n. Fiechtreiber. *Ingató*, *Baromhajto*.

Agitātus, ûs, m. Macr. vide *Agitatio*.

Agitè, Agitedùm, *Adv*. Cic. vide *Agè Agedum*.

Agito, as, are, avi, atum, (Act. frequ. ab Ago.) Cic. V. *Factito*. 2. *Giblyem*, *Lulyam*, *Ziblyem*, *Czóczam*, *Mábam*, *Mássem*. Bevvege hin und vvieder treibe. *Mozgatom*, *Mivéldegélem*, *Forgatom*. 3. *Tiram*, *Gonim*. Treibe. *üzöm*, *kergetem*. quo pacto agi ſolent equi. Plaut. Agitabo quadrupedem calcari. *Marſſe budem tiral z-oſztrogum*, &c. Feras agitare Cic. 4. pro *Perturbo*, *Moleſto*. Furiæ agitant improbos Cic. 5. *Múchim*, *Trápim*. Blage. *Kénzom*, *Gyötröm*. Agitabatur magis - - - conſcientiâ Scelerum. Salluſt. in Catil. 6. pro *Adminiſtro*: Beneficiis magis, quàm metu imperium agitabant. Salluſt. 7. pro *Inquiro*, *verſo in omnes partes*, *diſcutio*: Hæc ſententia multis diebus in Senatu eſt agitata, Cic. 8. pro *ſæpè Conſidero*, *Recogito*. Multa mihi animo agitanti &c. ſalluſt. de Rep. *Vnoga meni premißlyavajuchemu*. Da ich viel betrachtete. *Midón-én ſokat gondolnék*. 9. pro *Vivo*, *Dego*. Salluſt. 10. pro *molior*. Vos agitate fugam. Virg. *Viſze v-bèg ſzpravlyajte*. Bereitet euch zur Flucht. *Futásban kéſzülétek*. 11. pro *Habito*, *Dego*. Salluſt. ubi locorum agitas. *gde ſztoish*. Wo vvohneſt du. *Hollakoſz*.

Agmen, inis, n. Virg. *Jato*. Eine Schaar. *Sereg*.

Agna, æ, f. Horat. *Janyicza*, *Ovcza*, *Janye*. Ein Lamb. *Noſtén barány*, *Jüh*.

Agnātio, onis, f. Cic. *Rodbinſztvo*, *Blizinſztvo*. e. Bluts-Freundſchafft. *Atyáról való atyaſiság*.

Agnellus, i. m. Plaut. *Janchécz*. s. Lämlein. *Bárányka*.

Agnitio, onis, f. Cic. *Poznanye*, Das Kennen. *Megesmérés*.

Agnōmen, inis, n, Cic. *Nadime*, *Izdeveno*, *Pridano ime*. r. Spitz-Nahm. *Valakiröl való név*. *Vött név*.

Agnoſco, is, ere, ōvi, itum, (Act.) Cic. *Poznávam*. Erkenne. *Megeſmérem*.

Agnus, ni, m. Varro. *Janyecz*, *Janye*, *Agnyecz Berko*. s. Lamb. *Bárány*.

Ago, is, ere, ēgi, actum, (Act.) Cic. *Chinim*, *Poſzlujem*, *Delam*, *Rabim*. Thue, arbeite, vvürcke. *Hajtom elöttem*, *Mivelem*, *Tselekſzem*,

Digitalizirao Google

lekſzem, Munkálódom. Agere aliquem furti, Cic. pro *de furto accuſare.* 2. *pro Litigo diſcepto.* Ego tecum non gladiis, ſed ex jure, ex ſyngrapha, ex ſponſo agam. 3. pro *Admoveo*, Turres, Vineas ad urbem agere. 4. pro *impello urgeo.* Agere aſellum, aliquem in arma agere, in arma, in fraudem, in omnem libidinem agere. 5. pro *Celebro.* Agere ludos, diem feſtum, choreas, triumphum. 6. pro *vivere.* Inter homines agere, Ætatem ſtudiosè agere. Hyemem ſub tectis agere. 7. pro *Incito, Agito.* Agere aliquem diris. Sunt & aliæ formulæ: ùt: Animam agere pro *emori.* Actum agere, Cic. pro *fruſtra laborare.* 8. Actum agere, pro *nihil agere.* Actum, ajunt, ne agas. Teren. 9. pro *Emitto.* Robora ſuas radices in profundum agunt. *Plin.*

Agolum, li, n. Feſt. *Paſztirſzka palicza.* r. Hirten Stecken. *Páſztoribot.*

Agōn, ōnis, m. Plin. *Borenye.* Das Kämpfen. *Hartz, Viadal.*

† Agōnia, æ. f. *Harcz Szmertvi, Szmertno borenye, Vremeſzmérti.* e. Todtes-Noth, r. Angſt-Kampff. *Halálra válás.*

Agōniſta, æ. m. Feſt, *Boritel.* r. Fechter, r. Kempffer. *Bajnak vivó.*

† Agōnizo, as, are, avi, atum, V. *Luctor.*

Agōnotheſia, æ. f. *Dár Boritelov.* e. Belohnung deren Kämpfferen. *Baj vivó ajándék.*

Agōnotheta, æ. m. ſpart. *Darovnik ou igre Boritelov.* r. Belohner deren Kämpfferen. *Játékban, nyeröket ajándékzó jutalmaztató.*

Agrārius, a, um, Cic. *Polyſzki.* Zum Feld gehörig. *Mezei.*

Agrārius, ii, m. Cic. *Chuvar polya.* r. Feldhieter. *Mezö-paſztor örzö.*

Agreſtis, is, *com*, te, *n.* Cic. *Polyſzki, muski.* Was auf dem Feld vvachſet, grob, beyeriſch. *Mezei, Erdei, Vad, Paraſzt.*

Agricola, æ, m. Cic. *Polyſzki chlovek, Tesák.* r. Ackermann. *Szántó-vetö ember.*

Agricultor, oris, m. Liv. *Polſzki tesák.* n. Ackermann. *Föld-mivelö.*

Agricultūra, æ, f. Cic. *Polyſzko delo.* r. Acker, oder Feldbau. *Föld-mivelés.*

Agrimenſor, oris, m. *Polyo-merecz,* r. Feldmeſſer. *Föld-merö.*

Agrium, ii, n. Plin. *Divja rotkva.* r. Wilder-Rattich. *Vadretek.*

† Agyrta & Agyrtes, æ, m. *Szemènyſzki igrách, Nazochivkanitel.* r. Taſchen-Spieler, Leut-Betrieger. *Szemfény-veſztö, Vásárokon*

jádſzó V. *Circulator, Circumforaneus.*

Ah, *Interjec.* Virg. *Ah! oh!* 6. Ach! *Ah! O jaj.*

Ahēnārius, rij, m. vide *Ærarius.*

Ahēnum, ni, n. Virg. *Kotel.* r. Keſsl. *Réz fazék.*

Ahēnus, a, um, Virg. *Brunzhen Kotlen.* Kupffern. *Rezen.*

Ahu, *Interjec.* Terent. *O jaj!* Ach vveh! *O jaj.*

Ajo, ais, ait. *defect. Cic. velim.* Sage. *Mondom.*

Aizōon, zōi, n. *Netreſzk, Domachi koren.* e. Hauſsvvurtz. *Fül-fü.*

Ala, æ, f, Cic. *Krelyut, Perut, Krilo.* r. Flügel. *-Madár ſzarny.* 2. Transl. *Pazuha.* Die Achſel. *Embernek válla potzkája.* 3. Pro *turma equitum*, eò quòd pedites tegant alarum vice. Alam dexteram, vel ſiniſtram alicui committere; Alæ alteri aliquem præficere. Cic. 4. *In ædificiis* alæ dicuntur ſtructuræ ad latera ædium *Vitruv.*

Alabaſter, i, m. Cic. ap. Non. Alabaſtrum, i, n. Plin. *Skatulya*, ali *poſzuda iz bélega mramora* peregr. *Alabaſter.* Ein Geſchirr von Alabaſter. *Fejér márvány köbül edény.*

Alabaſtrites, æ, m. Plin. *Béli mramorkamen.* n. Weiſser Marmelſtein. *Fejér márvány* kö.

† Alabrum, ri, n. *Mahálo, Motálo.* Eine Haſpel. *Matóla.*

Alacer, cris, acre, & Alacris, is. *com.* cre, n. *Gyegyeren, Bérz, Veſzel, Friſek.* Muthig, frölich, hurtig. *Vidam, Gyors, Serény.*

Alacritas, atis, f. Cic. *Gyegyernoſzt, Veſzela Berzocha, Hitrina.* e. Freudigkeit, Hurtigkeit. *Vidámság.*

Alapa, æ, f. Vall. *Plyuſzka, Zavuſsnicza, Polichnicza.* e. Ohrfeigen, e. Maultaſchen, e. Backenſtreich. *Artzúl-tsapás, Pofontütés.*

Alaſtor, oris, m. Eras. *Peklenſzki dub.* Ein böſer Geiſt. *Gonoſz lélek.* 2. Unus ex equis Plutonis Claud.

Alātus, a, um, Virg. *Krelyutaſzt, Perutaſzt, krilat.* Gefliegelt. *Szárnyas.* 2. V. *Velox.*

Alaūda, æ, f. Plin. *Skérlecz, Skurjanecz, Vabulacha*, e. Lerch. *Patsirta, Szántóka madár.*

Albārium, ii, n, Plin. *Belilo, z-kém ſzténe biſe béle.* Weiſse, die man anſtreicht. *Házfejeritö, Méſz. &c.*

Albēdo, inis, f. ſulpit. *Belina, Belota, Belile.* e. Weyſse Farb. *Fejérség, Fejér ſzin.*

Albeo, es, ere, ui, (Neu.) Quint. *Belimſze.* Bin vveiſs. *Fejér vagyok.*

Albeſco, is, ere, (Inchoat.) Cic. *Bélposztájem, bivam.* Weiſs vverde. *Fejéredem.*

Albico,

Albico, as, are, avi, atum, (Neu.) Horat. *Belopoten jeſtem.* Weiſslicht bin. *Fejéreſztem.*

Albidus, a, um, Colum. *Belkaſzt, Nabel, Belopoten.* Weiſslicht. *Mintegy fejéres.*

Albitūdo, inis, f, Plaut. Albities, iei, f. Apul. vide *Albedo.*

Albo, as, are, avi, atum, (Act.) Curt. Cic. *Belim.* Weiſs mache. *Fejéritem.*

Albūgo, inis, f. Plin. 1. *Belina vu oku.* 2. *Belányek jajcheni.* Das Weiſse im Aug, Eyer-Klar. *Szemnek, és tyukmonyak fejéri.* 3. *Glavnè pérbuti.* e. Weiſse Haupt-Schuppen. *Fej korpa.*

Album, bi, n, Tacit. 1. *Bélatábla*, 2. *Kniga za zapiſzávanye imèn.* e. Weiſse Tafel, darauf man die Nahmen ſchreibet. *Fejérittetett jegyzö tábla. Név könyv.*

Albūmen, inis, n. Plin. *Belányck jajcheni.* s. Eyer-klar. *Tyukmony fejére.*

Alburnus, ni, m. *Bélyka Riba.* r. Weiſs-Fiſch. *Fejér aprò keſzeghal.* 2. Mons Lucaniæ.

Albus, a, um, Juv. *Bél.* Weiſs. *Fejér.* 2. pro *Felix*, Dies albo notanda lapillo. Hor.

Alcēdo, inis, f. Plaut. *Morſzki Szlavichek.* e. Meer-Nachtigal. *Tengeri fülemüle.*

Alea, æ, f. Gell. *Koczka zár.* r. Würffel. *Kotzka.* 2. *Transl.* pro *Fortuna* & *periculo.* Liv.

Aleātor, oris, m. Cic. *Koczkaſs.* n. Würffel-Spieler. *Kotzkás.*

Aleo, ōnis, m. Feſt. Vide *Aleator.*

Ales, itis, *com.* Ovid. *Pticza.* Ein Vogel. *Madár.*

Aleſco, is, ere, (Neu.) Varro. *Perje dobivam, 2. Káſztem.* e. Federn bekomme, 2. vvachſe. *Nyövöt ſzárnyat, tollat nyérnyikezdek.*

Alex, ēcis, & Hālec, ēcis, f. Plaut. *Szerdùn, Haring.* r. Häring. *Häring.*

Alga, æ, f. Virg. *Morſzka haluga tráva.* s. Meerkraut, Waſſerkraut. *Hinár tengeri fü.*

Algeo, es, ere, alſi (Neu.) Cic. *Zebeme.* Friere. *Fázom, Hideg vagyok.*

Algidus, a, um, Catull. *Mérzel, Sztuden.* Kalt. *Hideg, Fagyos.*

Algor, ōris. m. Plin. *Zima, mérzlina.* e. Kälte, r. Froſt. *Hideg, Fagy.*

Aliās, *Adv.* Cic. *Drugach, Inache, Drugda, Drugiput, Drugòch.* Ein andermahl, ſonſt. *Másként, Másſzor, Külömben.*

Alibi, *Adv.* Cic. *Drugde.* Anderſtvvo. *Másſutt, Más helyen.*

Alicubi *Adv.* Cic. *Negde.* Irgendsvvo. *Valahol.*

Alicunde, Cic. *Odnekud.* Etvvann her. *Valahonnan.*

Aliēnātio, onis, f. Cic. *Odtujenye, Odſzvojenye.* e. Entfrembdung. *Idegenüles, Idegenités.*

Aliēnigena, æ, *com.* Cic. *Sztranſzki, Chlovek, Tugy, Tugya.* n. Frembder, oder Frembde. *Idegen nemzetbéli.* Vinum alienigena, *Gell. Tugye vino, iz drugoga kraleſztva.* n. Ausländiſcher Wein. *Idegenbor.* Juxta *Probum* eſt omnis generis.

Aliēno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Odtújam, Lyuczko y tugye chinim.* Entfrembde. *El-idegenitem.* 2. pro *ſeparo.* Ita nos alienavit. Teren. *Taknaſz je razluchil &c.*

Aliēnus, a, um, Cic. *Luczki, Tugy, Sztranſzki.* Frembd, eines anderen. *Idegen, Máſé, nem hozzá illó.* Comp. *Alienior.* alienior eſt me, Cic. 2. pro *Abhorrens.* Homo alienus à literis. Cic.

Alifer, a, um, *Ovid.* Aliger, era, um, Virg. *Krelyuten, Peruten,* Vide *Alatus.*

Alimentum, ti, n. *Cic.* Alimonium ij, n. *Varro.* Alimonia, æ, f. Mart. *Hrana.* e. Nahrung. *Táplálò eledel.*

Aliōqui (ſeqv. Cons.) Alioquin (ſeq. vocali.) *Conj.* Cic. *Ardrugach.* Sonſt. *Másképen.*

Aliò, *Adv.* Terent: Aliorſum *Adv.* Plaut. Alioversùm, Alioversùs *Adv.* Plaut. *Drugam Drugud, Inam.* Anderſt vvohin. *Másuvá, Másfelé.*

Alipes, edis, *om.* Ovid. *Peruto-nog, na nogah perutaſzt, Bérs.* Die Fliegel an Füſſen habent. *Szárnyas-lábu.* 2. Vid. Celer.

Aliptes, æ, m. Cic. *Boritelov namazitel.* Der die Kämpffer ſalbet. *Köſzködök, Bajvivok kenöje.*

Aliquàm multi, pro aliquot, Cic. *Nekulikoih, Vnogi.* Etvvelche, viel. *Sokan, égynehányan.*

Aliquandiu, *Adv.* Cic. *Nekulikochaſza.* Ein vveil. *égy ideig.*

Aliquando, *Adv.* Cic. Olim. Quint. *Negda.* Mit der Zeit. *Valaha, Néha.* 2. pro *Tandem*: Collegi me aliquando. Cic.

Aliquantillum *Adv.* Plaut. Aliquantulum Cic. *Jedno-majczeno, Kruto malo, Nekulichno.* Gar vvenig. *Valamitske, kevéſetske.*

Aliquantisper *Adv. temp.* Terent. *Cheſz mal chaſz, Donikle, Nekuliko chaſza.* Eine klei-

ne Zeit. *Egy kevèsideig.* meliùs Paulisper, Parumper. Cic.

Aliquantùm, Adv. Cic. *Nekuliko, Malo.* Etvvas ein vvenig. *Valamennyire, Keves nyéig.*

Aliquantus, a, um. Sall. *Nekulik.* Etvvas grofs. *Valamennyi.*

Aliquãtenus, adv. Plin. *Nekak. Iz jedneſztrâne.* Etlicher maſſen. *Valamennyire.*

Aliquis, qua, quod, vel quid. Cic. *Negdo, Neki, Nekoj.* Etvvo einer. *Egy valaki.*

Aliquiſpiam, cujuspiam. vide Aliquis.

Aliquò, Adv. Ter. *Nekam.* Etvvo hin. *Valahová innen.*

† Aliquorſum, adv. V. Aliquò.

Aliquotfãriam, Adv. Varro. *Na nekuliko ſztrân:* Etliche Weiſe. *Egynéhány réſzre.*

Aliquoties, vel aliquotiens, Cic. *Nekuliko krát.* Etliche mahl. *Egynéhányſzor.*

Aliquouſque, adv. *Donekoga méſzta.* Biſs an ein Orth. *Valameddig.*

Aliter, adv. Cic. *Drugach, inache.* Anderſt. *Másképen, Különben.*

Alitũra, æ, f. Gell. *Hranenye, Gojenye.* e. Ernehrung. *Táplálás.*

Aliubi, pro Alibi, adv. Plin. *Drugdi,* Anderſtvvo. *Másutt.*

Aliunde, adv. Cic. *Od drugod.* Anderſtvvoher. *Másunnan.*

Alius, a, um, alius, alii, Cic. *Drugi, Inni.* Ein anderer. *Más.* Eleganter jungitur longè, Longè alia mihi mens eſt. Sall.

Aliusmodi, adv. Cæs. *Na drugi nachin, Drugachi, Drugacheſſi.* Auf ein andere Weiſs. *Más módu.*

Allãbor, eris, apſus ſum (Dep) Cic. *Pripadam k-chemu, Opadam.* Zufalle. *Mellé-eſſem.*

Allabõro, Adlabõro, as, are, avi, atum (Act) Horat. *Pripomaſem delati, Marlivo delam, Szkérbimſze, Térſzimſze.* Häufig vvercke, arbeite. *Munkálódom-rajta.*

Allectãtio, onis, f. Quint. *Privablenye, Mamlenye.* e. Zulockung. *Hozzá-édeſgetés.*

Allecto, as, are, avi, atum (act.) Cic. *Privablyujem, Primamlyujem.* Zulocke. *Hozzámédegetem.*

Allector, oris, m. Colum. *Vabecz, Vabitel, Máma.* r. Zulocker. *Hozza-hitegetö.*

Allectrix, icis, f. *Vabicza, Vabitelicza.* e. Zulockerin. *Hazza-hitegetöne.*

Allẽgãtio, onis, f. Cic. *Pravde zrokov naper-*

vo dávanye. In Rath deren Urſach, das Fürbringen. *Valaki dolgában való követség, Mentés, Mentség.* 2. v. Ablegatio.

Allẽgo, as, are, avi, atum (act) ICt. *Napravdi zroke dajem, branim.* Die Urſachen am gericht vorbringe. *Tövenyben valakit oltalmuzok.* 2. Idem ac mitto negotii causâ. Cic. 3. V. *cito, as.* ita Plin.

Allego, is, ere, ẽgi, ectum. (act) Ulp. *Izbiram.* Erbelle. *Hozzámſzedem, Veſzem.* Allegere aliquem in ordinem Senatorum. Ulp. *Izebrati koga za Vêchnika.* Einem zu Raths-Herrn ervvehlẽ. *Tanátsba be-venni valakit.*

Allevãmentum, ti, n, Allevãtio, onis, f. Cic. *Polehchicza, Lehkota, Zlahkotenye.* e. Leichterung, *Meg-könnyebbités.*

Alleviãtio, onis, f. Idem.

Allevio, as, are, avi, atum. (act) Cic. *Polehchiczu dajem, Lehkotim.* Helffe. *Megkönnyebbitem, Könnyſztem.*

Allevo, as, are, avi, atum, (act) Cic. *Primáſem, Lehkotim, Pridiſem gore, Podiſem.* Zuhelffe, leichtere, in die Höhe erhebe. *Felſegſztem, Könyelitem, Fel emelem.* Allevare afflictum, Quint. *Polehkotiti ſaloſznoga.* Einen Bekümerten leichteren, tröſten, *a' nyomorúltat Fel-ſegſztenyi.* &c.

Allicefacio, is, ere, eci, actum. Sveton: *mámim Privablyujem, Vabim.* Zulocke. *Hozzámvonzom, édesztem.*

Allicio, is, ere, exi, ectum, (act.) Cic. vide Allicefacio.

Allido, is, ere, iſi, iſum (Act) Cic. *Tréſzkam, Luſzkam na zemlyu, ali v-zid.* Item *Térkam.* Anſtoſſe, anpoche an einen Ding ſchmättere. *Hozzá-ütöm, allá-tſapom.*

Alligãtio, onis, f. Colum. *Privezanye, privez.* Das Anbinten. *Hozzá-kötés.*

Alligãtor, oris, m. Colum. *privezitel, privezavecz.* r. Anbinder. *Hozzá-kötö.*

Alligo, as, are, vi, atum (act.) Cic. *priveſujem, privezávam.* Anbinde. *öſzve-kötöm, Békötöm.* 2. Trans. V. Obſtringo. Lex omnes mortales alligat. Cic.

Allino, is, ere, livi, *vel* lẽvi, *vel* lini itum. (act.) Cic. *Primaſujem, Namaſujem.* Anſtreiche, anſchmiere. *Hozzá-kenem.*

Allium, ii, n. Plin. *Cheſſnyák, beli luk, Cheſzan.* r. Knobloch. *Fokhagyma.* Allia & fabas ne comedas *prov.* ideſt â malitia & ſoro abſtine.

Allocũtio, onis, f. Plin. *Pregovorenye, Probeſzidenye.* Das Anreden. *Hozzá-ſzólás.*

† Allodium, ii, n. *Imétek, Sivarnicza, illiti Sztanye zvan varaſſa za ſvadu, Marhu, y oſztala,* pereg. *Majer, marof.* r. Marhoff, *Major,*

Digitalizirao Google

Major báz. Allodialia bona lct.

Allŏquium, ii, n. Plin. vide Allocutio.

Allŏquor, ĕris, ŏqui, ūtus ſum (Dep) Cic. *Pregovariam k-drugemu* Anrede. *Hazzá-ſzolok, Vêle beſzêlek.*

Allūbeſco, is, ere, lubui, lubitum. Plaut. *Dopadamſze.* Gefalle. *Tetſzen, Kedvêre vagyok.*

Allūceo, es, ere, uxi, (Neu.) ſvet, *Priſzvêchaſem.* Anſcheine. *Reá-ſénlem, világoſodem.*

Allūcĭnor, Hallūcĭnor, aris, ari, ātus ſum (Dep.) Colum. *Nevidim pravo, ſzlepímſze, Ochime okanyuju.* Blinzele mit den Augen, nicht vvohl ſehe. *Szemeimmel meg-tſalatom, jól nem látok.* 2. ponitur pro *Errare, decipi, Falli.* Cic.

Allū vel-Hallūcĭnātio, onis, f. Feſt. *Ochêh okanyuvanye, krivo vigyenye.* e. Irrung mit den Augen. *Szem tſalogatás, jól nem latás.* 2. V. *Aberrātio.*

Allūdo, is, ere, uſi, uſum, (Neu.) Cic. *Prigravamſze, ſzpodobimſze.* Zuſpiele, ſchertze, zu vergleiche. *Valakivel jaſztom, Valakihez hasonlitok, magamat haſonlitok.*

Alluo, is, ere, ui, (Act.) Cic. *Pritêchem, poleg*, ali *Vlik-techem.* Zurinne, beyrinne. *Mellette folyok, mosom.*

Allŭvio, onis, f. Cic. Allŭvies, iei, f. Liv. *Povodnya, Poplava, Potop.* Ein Waſſerguſs. *Viz ki-áradás.*

Almus, a, um, Cic. 1. *Dobro hranechi.* Wohl nährend. *Jóllakozó, élödö.* 2. V. *Sanctus, Auguſtus.* O fides alma! quo te terrarum recepiſti? 3. V. *Charus, Amabilis.* Alma pax. *Hor. Dragi mir.* r. Liebe Fried. *Kedves békeſség.* 4. V. *Serenus.* Almus Dies. *Virg. Vedren dan.* n. Heller Tag. *Tiſzta idönap.* 5. V. *Pulcher.* Alma Venus. *Hor.*

Alnētum, ti, n. *Jalſſevje.* r. Errlen Wald. *éger-fás erdö.*

Alneus, a, um, Vitruv. *Jalſſev.* Erlen. *éger-fából való.*

Alnus, ni, f. Plin. *Jalſſa.* r. Erlen-Baum. *éger-fa.*

Ălo, is, ere, ui, itum, (Act.) Cic. *Hránim.* Ernehre. *Táplálom, Nevelem.* Transl. *Bellum alere.* Liv. *Capillum alere.* Plin. &c.

†Ālōdium, V. *Allodium.*

*Ălōpēcĭa, æ, f. *Opuznenye laſzeh Laſzo-puzenye.* Das Haar ausfallen. *Fö kopaſzodás, Haj hullás.*

*Ălōpēcus, i, m. *Opuznenecz.* Dem das Haar ausfallet. *Kopaſz.*

Alpes, ium, *plur.* f. Cic. *Planine, Viſzokegore.* s. Alpen, das hoche Gebierg. *Havas, Havaſok, Havas hegyek.*

Alpīnus, a, um, Liv. *Planinſzki, Planinecz.* Das im Gebierg iſt. *Havaſi.*

Alſus, a, um, *ab algeo*, Cic. *Zimen, Mêrzel Sztuden.* Kalt. *Hideges Fagyos.*

Altāre, is, n, Cic. *Oltàr.* r. Altar. *óltár.*

Altè, *Adv.* Cic. *Viſzoko.* Item *Duboko Gluboko.* Hoch. tief. *Magaſan, Mélyen.* Altè cadere, Cic. *Gluboko opaſzti.* Tieff abfallen. *Mélyen esnyi.*

Alter, a, um, altĕrĭus, Cic. *Drugi.* Der andere. *Második.*

Alter, ēris, *vel* Halter, ēris, m, Macr *Izlozva krúglo.* (peregr. globus) Koje *na vuſu igraſſi vu rukah derſe.* e. Bleykugel ſo die Springer in Händen halten. *On golyóbis, mellet az ugrók kezegben tartnak, mikor ugrandoznák.*

† Altĕrātio, onis, f. *Premenenye, Burkanyos Zdravja.* e. Veränderung in der Geſundheit. *Máſsá-változás, Bomlás az egészségnek.*

Altercātio, onis, f. Cic. *Czarga.* r. Zanck, r. Hader. *Veſzekedes, kotzódás, Viſzſzálkodás.*

Altercātor, oris, m. Quint. *Inachnik Pregovarjavecz, Czargavecz.* r. Zancker, r. Haderer. *Viſzſzálkodó, Garázdás, Veſzekedö.*

Altercor, aris, ari, atus, ſum, (Dep.) Cæs. *Czargamſze Pregovariamſze, Inachim.* Zancke, hadere. *Viſzſzálkodom, Veſzekedem.*

Alternātim, *Adv.* Plin. *Premencze, na Izmĭnu, jeden po jeden.* Ein nach dem andern. *Egymáſután, Változva.*

Alternātio, onis, f. Apul. *Premenenye jeden drugoga Izmina.* Die Abvvechslung. *Egymás után tſerélve valamit mivelés.*

Alternè *Adv.* ſcrib. vide *Alternatim.*

Alterno, as, are, avi, atum, (Neu.) Plin. *Premênyam, Jednoga za drugem poſztaulyam.* Ein nach dem andern mache, umvvechsle. *Egymás után tserélvetſelekſzem valamit.*

Alternus, a, um, Cic. *Izmenczè jeden za drugem.* Einer um den andern, *Egymás után való.*

Altĕro, as, are, avi, atum, (Neu.) Ovid. *Premenyam, Drugáchim, Drugach chinim.* Verändere. *Máſsá-változtatom.*

Altĕrŭter, a, um, ŭtrius, Cic. *jeden zmed dveh.* Der eine unter zvveyen, entvveder. *Kettönek Valamellyike.*

Digitalizirao Google

Altĕrŭterque, ŭtriuſque, Plin. vide *Alteruter.*
Altĕrŭtrinque *Adv.* Plin. *Odjedne, ali iz druge ſztrane.* Von etvveden Seithen. *Valamelly felöl, Akarmelly felöl. Egy vagy más réſzrül.*
Altĭtūdo, inis, f. Cic. *Viſſina.* Die Höche. *Magaſság.* 2. V. *Profunditas.*
Altĭvŏlus, a, um, Plin, Altivolans, antis, *om.* Ennius. *Viſzoko letechi.* Hoch fliegend. *Magaſan repülö.*
Altor, oris, m, Cic. *Hranitel.* r. Ernehrer. *Táplálló.*
Altrix, icis, f. Cic. *Hranitelicza.* e. Ernehrerin. *Táplálónė, éltetöné.*
Altus, a, um, Cato. *Viſzok.* 2. *Glubok, Dubok.* Hoch, 2. tieff. *Magas, Mély.* 3. Transl. V. *Magnus.* Sic Pater ille Deum faciat, ſic altus Apollo.
Alveārc, is, *n.* Alvear, is, *n.* Alvearium, ii, n. Cic. *Vuliſche Pchelni koſs.* r. Peinſtock. *Méh kosár, kas.*
Alveātus, a, um, Cato. *Izdublen.* Ausgehölet. *Ki-vájatott, öblös, üreg.*
Alveus, ei, m. Cic. *Potochna graba, Sztruga.* r. Graben eines Waſſers. *Folyó-viz árok.*
Ălūmen, inis, n, Plin. *Jelun.* e. Alaun. *Timsó.*
Ălumnus, ni, m. Cic. Alumna, æ. f. Varro. *Hranyenik, Hranyenka, od drugega Hranyen,* ali *branyena.* Der oder die Ernehret vvird. *Valekitöl neveltetett, tápláltatot.*
Ălūtārius, ii, m. Plaut. *Kósar mehkeb kòr.* r. Weiſsgärber. *Irha jártó.*
Ălūta, æ, f. Cæſ. *Mehkakósa.* Lindes Leder, vveiche Felle. *Lagy irha.*
Alvus vi, f. Cic. *Terbuh.* Der Bauch. *Has.* 2. Alvus & Alveus idem, quod *Alveare* Varro, Plin.
Ămābĭlis is, *com.* le, *n.* Cic. *Lyublyen.* Lieblich. *Kedves, Kellemetes, Szerelmes.*
Ămābĭlĭtas, atis, f. Plaut. *Lyubezlivoſzt Lyublenoſzt.* e. Lieblichkeit. *Kedveſség.*
Ămābĭlĭter *Adv.* Cic. *Lyubleno.* Lieblich. *Kedveſen, Szerelmeteſen.*
Ămābŏ! *Interjec. bland.* Cic. *Zalyubav! zamiloſchu! za volyu, Proſzimte.* Lieber mein, Gnad vvillen, meines vvillen, *Szeretettért, Kérlek, Igenkérlek.* Amabo te, adme ſcribe, Cic. *Proſzimte zalyubav, zamiloſchu, Piſſimi.* Bitte dich, lieber mein ſchreibe mir. *Kérlek ſzerettetel irgy bozam.*
Ămandātio, onis, f. Cic. *Odpráulenye Odaſzlanye.* e. Wegſchickung. *Elküldés, Követségre küldés.*
Ămando, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Odpráulyam odſilyam.* Wegſchicke. *Elküldöm, Butsát adok.*
Ămanter, *Adv.* Cic. *Lyubleno.* Lieblich. *Kedveſen.*
Ămănuenſis, is, m. ſvet. *Piſrecz, Piſzàr.* Ein Schreiber. *Iró deákja valakinek.*
Ămărăcus, ci, m. & Ămărăcum, ci, n. Plin. *Majoran.* Mayeran. *Majoranna.*
Ămărè, *Adv.* Svet. *Gorko, Subko.* Bitterlich. *Keſerveſen.*
Ămărĭties, iei, f. *Catull.* Ămărĭtas, atis, f. *Vitruv.* Ămărĭtūdo, inis, f. *Liv.* Ămāror. oris, *m.* Virg. *Gorkocha, Subkocha, Gorchina, Gorkoſzt.* e. Bitterkeit. *Keſerüség.*
Ămărŭlentus, a, um, Gell. *Jako gorek, ſubkek.* Sehr bitter. *Igen Keſerü.*
Ămārus, a, um, Cic. *Subkek, Gorek.* Bitter. *Keſerü.*
Ămāſius, ii, *m.* Cic. Ămāſio, onis, *m.* Apul. *Lyubovnik, Lyublyenik, v-kogaſze koja,* ali, *Kiſzeje v-koju Zalyubil, Drági.* Der von einer geliebt vvird: *oder,* der eine liebet, ein Buhler. *Szeretö.*
Ămāſia, æ, f. *Zalyublyenka, v-kojuſze je koi zalyubil, Drága.* Die geliebet vvird, e. Liebſte. *Szeretöné.*
Ămātor, oris, *m.* Cic, Amaſcus, i, *m.* Plaut. *Lyubitel.* r. Liebhaber. *Szeretö.*
Ămātōriè, *Adv.* Cic. *Lyublyeno, Lyubitelſzki, Lyubovnichki.* Buhleriſcher vveiſse. *Szeretve.*
Ămātōrium, ii, n. *Napitek lyubav oſzebujnu chinechi.* r. Buhler, *oder* Liebes-Tranck. *Szerelem hozó ital.*
Ămātōrius, a, um, Cic. *Lyubleni, Lyubitelſzki.* Buhleriſch. *Szerelem hez való.*
Ămātrix, icis, *f.* Plaut. *Zalyublyenka.* e. Buhlerin. *Szeretöné.*
Ambāges, is, f. Cic. *Obidenye, Zabajanye, Zabod.* r. Umgang. *Kerenyö út.* 2. Transl. Verborum circuitus *Cic.*
† Ambĭdexter, a, um, *Dvojruk, oboruk, Levàk tak, kak deſznàk.* Linck und recht. *Mind két kézzel egyaránt elö.*
Ambĭgo, is, ere, (Neu.) Cic. V. *Dubito.*
Ambĭguè *Adv.* Cic. V. *Dubiè.*
Ambĭguĭtas, atis, *f.* Cic. V. *Dubietas.*
Ambĭguus, a, um, Cic. V. *Dubioſus.*
Ambio, is, ire, ivi, itum, (Act.) Cic. *Objimlyem, obſzeſujem, obhájam.* Umgebe, umgehe. *Környül-veſzem, kerülök.* 2. V. *Deſidero, Appeto.* 3, Transl. pro *Blandior.*

Ambitio,

Ambĭtio, onis, f. Cic. *Obolia, Selya preſtimavanya, Prevzetoſzt, Ponóſzitoſzt.* r. Ehrgeitz. *Kevélység.* 2. & proprie *Obſzeſenye, ebbajanye.* r. Umgang, e. Umgebung. *Körülvevés, Kerülés.* 3. eſt immoderata rerum magnarum, honorum, imperiorum *cupiditas.*

Ambĭtiōsè *Adv.* Cic. *Obolo, Prevzeto, Hvale ydike ſelvo.* Mit Ehrgeitz, hoffärtig, mit groſser Begierd. *Kevéllyen, Ditséretet Kivánva.*

Ambĭtiōſus, a, um, Cic. *Obſzeſajuchi.* Umgebend. *Körül kerülö.* Transl. *Preſtimavanya prevzech ſelen, Prevzet, Obol.* Ehrgeitzig, hochmüthig. *Kevély, bŏtsületKivánó.*

Ambĭtus, ûs, *m. Cic.* Ambĭtūdo, inis, f. Apul. *Okruſina, okrug.* r. Umkreiſs. *Keritès, kerület.* 2. V. *Circuitus.* Item vulgò *Ganyk.* r. Gang. *Ház tája.* 3. V. *Ambitio.*

Ambo, æ, o. Cic. *Obedva, obba.* Beyde. *Mint ketten.*

Ambrex icis, m. Feſt. V. *Imbrex.*

•Ambrŏſia, æ, f. Ovid. *Boſanſzka jeſztvina.* e. Götter-Speiſe. *Iſteni étel.* 2. V. *Immortalitas.* 3. *Opek trâva.* r. Beyfuſs, s. St. Joannis-Kraut. *Szent Janos füve.*

•Ambŭbāja, æ, f. Varro. *Nechiſzta ſena, pianka, Lajbaricza.* n. Vollgeſoffenes Layer-Weib. *Tiſztátalan réſzegeskedö ſemire* kölö *aſzſzony.*

Ambŭlācrum, i, n. Plin. *Hodaliſche, ſetaliſche.* r. Spatziergang. *Folyoró, Sétáló hely.*

Ambŭlātio, onis, f. Cic. *Hòd, Hodenye, ſetanye.* Das Spatzieren. *Sétálás.*

Ambŭlātor, oris, m. Colum. *Hódus, ſetavecz.* r. Gänger. *Járó.*

Ambŭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Hodim.* Gehe. *Járok.*

Ambūro, is, ere, uſſi, uſſum, (Act.) Cic. *Opalyujem, Sgem, Palim, Obſiſem.* Umbrenne. *Köröskörnyül el-égetem, persölem.*

Ambuſtio, onis, f. Plin. *Obsganye, Opálenye, Organye.* Der Brand. *Egés, Perſelödés, Persölés.*

Āmens, entis, *om.* Cic. *Pomamlyen, Lùd, Manen, Mabnit, Vértoglav, zvanpameti.* vulgo, *norcz.* Taub, unſinnig. *Eſztelen, Bolond.*

Āmentia, æ, f. Cic. *Mabnitoſzt, Ludoſzt, Manenoſzt Manenia.* e. Taubſucht, e. Unſinnigkeit. *Eſztelenség.*

Āmentum, i, n. *Silius.* eſt quodvis ligamen, vel lorum quo media haſta religatur ut longius jaci poſſit.

Ămīca, æ, f. Cic. (propriè dicitur impudicè amata mulier. *Cic. Teren. Horat.*) *Priatelicza.* e. Freundin. *Jóakaróne.*

Ămīcè, *Adv.* Cic. *Amicĭter,* Plaut. *Priatelſzki.* Freudlich. *Barátságoſon.*

Ămīcio, is, ire, ixi, ictum, (Act.) *Opravlyam.* Bekleyde. *Reâm veſzem, Oltoztetem, Reám-ruhazom, fedem.*

Ămīcĭtia, æ, f. Cic. *Priatelſztvo.* e. Freundſchafft. *Barátság.*

Ămīco, as, are, Stat. *Opriatelyujem.* Zum Freund mache. *Barátkozöm.*

Ămictus, ûs, m. *Cic.* Ămĭcīmen, inis, n. Apul. *Oprava, Odetely, Odecbá.* e. Kleydung, e. Decke. *öltözet.*

Ămĭcŭlum, li, n. Cic. *Gornya haljna.* Ein Oberkleyd. *Felsö öltözet.*

Ămīcus, ci, m. Cic. *Priatel.* r. Freund. *Barátom.* Amici noſtri & amatores, quibus multis jam annis utor familiariter. Eſt ille ex domeſticis meis, & intimis familiaribus. In intimis meis, in meis familiariſſimis eſt. Me planè ſuum numerat. Quo cum mihi ſunt omnes amicitiæ neceſſitudines.

Āmiſſio, onis, f. Cic. *Zgublenye, Zginenye.* r. Verlurſt. *Eltévesztés, Elvesztés.*

Ămĭta, æ, f. Cic. *Tecza, Ochinia ſzeſztra.* Des Vatters e. Schweſter. *Atyám nénnye.*

Ămĭtīni, orum, m. *plur.* Non. *Od brata y ſzeſztre decza.* e. Kinder von Bruder, und Schweſter. *Két atya fiak, nénék vagy Bátyák fiaik.*

Āmitto, is, ere, īſi, iſſum, (Act.) Cic. *Gubim Zgubavlyam,* 2. *Odpoſſilyam.* Verliehre, 2. Wegſchicke. *Elereſztem, Botsátom, Elveſztem.* Filium abſe amittere Ter. *Szina od ſzebe odpoſzlati &c.* Cauſam amittere, Cic. *Szvoje, dugovanye zgubiti.* Seine Sach verliehren. *Maga dolgát elveſztenyi.*

Amnis, is, m. Juv. *Potok, Réka.* Ein Fluſs. *Folyó viz vagy patak.*

Ămo, as, are, avi, atum, (*Act.*) Cic. *Lyubim, Milujem.* Liebe. *Szerctek, Szeretlek.* hoc amat fieri. Terent. *Toſzе rado pripecha.* Das pflegt zu geſchehen. *Ez könyen történik.* Phras. *Amo te plurimùm.* Sic te diligo, ut neminem magis, ne me ipſum quidem. Singulari erga te amore ſum. Singulari ſum in te benevolentiâ. Nemo eſt omnium in quem magis, quàm inte mea ſit propenſa benevolentia, quem ego majore, quàm te benevolentiâ complectar. Omnibus tibi neceſſitudinis cauſis conjunctus ſum maximè.

Digitalizirao Google

Ità multæ mihi tecum neceſſitudinis cauſæ ſunt, ut nihil poſſit eſſe jucundiùs. Arctiſſimô neceſſitudinis vinculô conjuncti ſumus. Nihil eſt noſtra neceſſitudine conjunctius. Pervenit ad ſummum amicitia noſtra. Æquè, ſimiliter, pariter ac me ipſum, itidem ut me ipſum, non aliter, non ſecus ac me ipſum te diligo. Inte amando nemini concedo. Amorem in te meum cogitatione fortaſſe conſequi, complecti poſſum, verbis quidem exprimere, exprome re profectò non poſſum. In amore tui principatum appeto, primas partes mihi vendico. Fero te in oculis, mihi es in amoribus. Primum in amore Deum, te habebo proximum. Quod vinculum, quod ſtudii genus aut officii, quæ omnino res amori noſtro, amicitiæ, conjunctioni, neceſſitudini noſtræ deeſt, in amicitia noſtra requiri aut deſiderari poteſt? Amorem in te meum verbis exprimere, quî poſſum? quem cogitatione vix complector.

Āmŏdò *Adv.* Apul. *Od ſzada, Od verzda.* Von jetzt an. *Ettöl fogva.*

Ămœnĭtas, atis, f. Cic. *Lyublyenoſzt, Kraſnoſzt.* e. Lieblichkeit. *Kieſztég, Gyönyörüség.*

Ămœnus, a, um, Cic. *Lyublyen, Dràg, Veſzel, Ìepoga pogleda, Kraſzan.* Lieblich. *Gyönyörüséges, kedveſzteges.*

Āmōlior, iris, iri, ītus ſum. (*Dep.*) Terent. *Z-teskochum odrivavam, Na ſztrangiblem* Davon ſchiebe. *El-mozdſtom, Tölem, elfordſtom.* 2. V. *Arceo.*

Āmōlītio, onis, f. Gell. *Na ſztran genenye Odrinenye, z-teskochum Odrivavanye.* Das Wegſchieben. *Elmozditás.*

Ămor, oris, m. Ovid. *Lyúbav.* e. Liebe. *Szeretet, Szerelem.*

Āmordeo, es, ere, ordi, orſum. (*Act.*) vide *Abmordeo.*

Āmōtio, onis, f. Cic. *Vugibanye, Ugnutje, Odverſenye, Na ſztran poſztavlyanye, Odmeknenye.* e. Wegruckung. *El-mozditás Fel-re-tétetés.*

Āmŏveo, es, ere, ōvi, ōtum. (*Act.*) Cic. *Vugiblyem, Odvèrgavam, Odpoſztavlyam, Odmekavam.* Ob-vvegthue. *El-mozdſtom, Taſzſztom.* Amovere aliquem ab officio. Cic. *Odvèrchi koga iz chaſzti.* Einen des Dienſt entſetzen. *Tiſzti böl ki-tennyi.*

*Amphĭbium, ii, n. Varro. *Sztvàr tak nazemlyi, kak vu vode prebivajucha.* s. Thier, das im Waſſer, und auf dem Lande lebet. *Vizben és földön egyaránt élö állat.*

*Amphĭbŏlĭa, Amphĭbŏlŏgĭa, æ, f. Cic. *Dvojno govorenye Dvojnizza.* Eine zvveyffelhafftige Rede. *Két felé magyarázható értelmü beſzéd.*

*Amphĭmallum, i, n. Plin. *Choha zobedve ſztrane vunaſzta, Choha kundraſzta, Choha turſzka.* Ein zottich Kleyd zu beyden Seiten. *Mind két felöl lombos laſznak, két ſzergerezna, ſzör tſoha.*

*Amphisbæna, vel Amphĭsĭbæna, æ, f. Plin. *Szlepich, Dvoj-glava kacha, na pervo, y nazad gmazecha.* Ein zvveiköpfige Schlang, die hinter ſich, und für ſich gehet. *Két fejü elöſ hatra mehetö kigyó.*

*Amphĭtăpa, æ, f. Ulp. vide Amphimallum.

*Amphŏra, æ, f. Cic. *Pehar, Vèrch z-dvemi preruchi.* r. Krug. *Korſo.*

Amplector, eris, exi, exus ſum (Dep.) Amplexor, aris, ari, ātus ſum (Frequent.) Cic *Obimlyem, Ogèrlyujem.* Umbfange. *Megölelem, Környül-fogom, Szorſtom.* 2. V. Sequor. Jus Civile amplexus eſt. Cic.

Amplexus, ûs, m. Ovid. *Obimanye, Obimlenye, Ogèrlenye.* e. Umbfangung. *Megolelés, Környül-fogás.*

Ampliātio, onis, f. Aſc. *Raſzirenye, Proſztranyenye.* e. Ervveitterung, *Széleſztés, Terjeſztés.* 2. Secunda actionis conſtitutio. Ict.

Amplĭfĭcātio, onis, f. Cic. *Povekſſavanye.* e. Vermehrung. *Ki-ſzéleſztés, öregbités.*

Amplĭfĭcātor, oris, m. Cic. *Razproſztranitel Raſziritel, Povekſſitel.* r. Vermehrer. *öregbitö, Terjeſztö.*

Amplĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Raſzproſztranujem, Povekſſavam.* Vermehre. *Kiterjeſztem, örekbtem.*

Amplio, as, are, avi, atum (Act.) Cic. *Raſzproſztranujem, Raſzirujem, Povekſſavam* Ausbreite. *Széleſztém.*

Amplĭtūdo, inis, f. Cic. *ſirina, Proſztor.* e. Weite. *Széleség.* 2. V. Gloria, Dignitas, Splendor &c.

Ampliùs, Adv. Cic. *Vech, Veche, Joſs.* Mehr. *Meſzſzébb, Tovább, Inkáb.* 2. pro *Præterea.* Cic.

Ampliuſcŭlè, Adv. Sidon. *Jedno malo vech, Jedno malo ſirje, ſirſſe, proſztraneſſe.* Etvvas mehrer, etvvas vveitläufftiges. *Valamenyire, Szelésebben.*

Ampliuſcŭlus, a, um. Sidon. *Jedno malo ſirei, ſirſſi, Vekſſi.* Ein vvenig vveiter gröſser. *Széleſebb.*

Amplus, a, um. Cic. *ſirok, Proſztran.* Weit. *Bö, Tágas, Széles.* 2. V. *Copioſus*; Pecunia illi ampliore opus erat. Plin.

Ampulla,

Digitalizirao Google

Ampulla, æ, f. Cic. *Poſtruda iz ſztekla &c. za pitje.* 2. transl. *Napuhnyenoſzt, obolnoſzt.* S. Trinck-geſchirr. 2. aufgeblaſene Hoffarth. *Ompolna, korsó. Felfúvalkodás, Felfúvás.* Projicit āpullas, & ſesquipedalia verba. Hor: *Napuhnyene y obole, y za pol-drugu nogu duge rechi govori.* Er ſpricht aufgeblaſene ſtoltze, anderthalb Fuſs lange Wörter. *Felfuvalkodot kevél ſzokát béſzél.*

Ampullor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Horat. *Stimamſze, napuhnyene, y obole rechi govorim.* Von mir viel halte, prächtige Wort brauche. *Kevélly kedem, Fel-fúvalkodom, Magamat felfúvom.*

Amputātio, onis, f. Cic: *Okleſtrenye, Odſzekanye, Obrezávanye, Odſzéchenye.* e. Beſchneidung. *Elmetſzés, Elvágás.*

Amputo, as, āre, āvi, ātum, (*Act.*) Cic. *Okleſtrujem, Obrezávam, Odſzekújem, Odſzekujem.* Beſchneide, abſchneide, abhaue. *Elmetſzem, vágom.*

Āmulētum, i, n. Plin. *Vrúchtvo, Lik vſzakojachki.* Allerley Artzney. *Mindenféle orvoſſág.*

*Āmurca, æ, f. Virg. *Droſgye od ólja.* s. Oel-truſen, Oel-Hefen. *Olaj jepröje.*

Āmuſſis, is, f. Varr. *Vérbcza*, ali, *vuſinchecz mérni dérvódelczev*, ali *Zidárov.* r. Senckel, oder e. Richtſchnur. *Koméves tzérna, átſok tſapó ſinorja.*

*Āmūſus, i, m. Vitr. *Piſzma* &c. *nevuchen.* Der nichts lernet. *Irás tudatlan.*

*Āmygdăla, æ, f. plin. *Mandala ſzád.* Mandel-Frucht. *Mondola gyümölts.*

Āmygdăleus, *Pallad.* Āmygdălĭcus, Āmygdălĭnus *et* Āmygdălāceus. Plin. *Mandalſzki.* Von Mandeln. *Mondolából való.*

*Āmygdălum, i, n. vide *Amygdala.*

*Āmygdălus, i, f. Plin. *Mandala drévo.* r. Mandel-Baum. *Mondola-fa.*

*Āmyſtis, ĭdis, f. Horat. *Pitje na dußák*, Ein ſtarcker Trunck, in einen Athen. *Hozonos Egy búzombanvaló ital.* Amyſtide bibere. *Piti na dußak.* In einen Athen trincken. *Húzonaſi innya.*

An. *adv.* Cic. 1. Conjungitur eleganter cū *ne, non, verò.* An verò illi poſſent? *Jeli bi pak oni mogli?* Konten ſie aber? *De hogy binéd, hogy ök az tehetnék?* Vid. *ne.* 2. *An* duplicatum idem ſignificat, quod *aut. v. g.* Quis eſt iſte? Mercator? An Arator? an Pecuarius? *Gdo je ov iſzti? Terſecz? ali orách? ali paſztir.* Wer iſt dieſer? Handelsmann? oder Ackermann? oder Kühhalter? *Ki ez? Kalmár-é, ſzántó-é, vagy barom pászтor?*

*Ănăbāſius, ii, m. Hier. Miſſus in exteras regiones rumoris ſpargendi causâ.

*Ănăbātra, orum, n. *plural.* & Anabatrum, i, n. Juv. *Klup viſzoka, Lojtra, Bérv.* e. Hoche Banck, Eine Stiegen. *Felhágó-ſzék, Lajtorja.*

*Ănăcĕphălæōſis, is, f. *Podrugachenye kratko vuchinyenoga govorjenya.* e. Kurtze Widerholung, in einer Rede. *Rövid ſzónak vagy beſzédnek meg-uitáſſa* Ketöſzte téſſe.

*Ănăchōrēta, æ, m. *Puſchenik.* Einſidler. *Remete.*

*Ănăchōrēſis, is, f. V. *Exemus.*

*Ănădēma, ătis, n. Lucr. *Glave kinchenye.* e. Haupt-Zierd. *Fő ékeſség.*

*Ănălecta, orum, n. plur. ſen. *Oſztanyki, Drobtine, koje ſzu naſztólnyaku zaoſztale.* übrig gebliebene Broſamen, in dem Tiſch-Tuch. *Abroſzra lehulló maradékok, Morſalékok.* 2. Transl. ſcripta ex pluribus libris in unum contracta.

*Ănălectes, æ, m. Cæl. Rod. *Drobtin naſztolnyaku oſztavleneh pobiravecz.* Der die Broſamen zuſammen lieſet. *Abroſzon maradot, morſalékokat Felſzedö.* 2. Transl. V. *Compilator.* N. 1.

*Ănălўſis, is, f. *Razluchenye, razdelénye.* e. Auflöſung, Zerlegung. *Oſztás, Elválaſztás.*

Ănas, ătis, f, Cic. *Racza, Patka.* Eine Ente. *Rétze, Kátſa.* 2. Eſt morbus vetularum *Feſt.*

*Ănaſtŏmōſis, is, f. eſt ruptæ venæ ejectio ſanguinis.

Ănătārius, rii, m. *Ráczar.* r. Enten-Hirt. *Rétze pászтor.* Plin.

*Ănăthēma, ătis, n. *Aldov, ſzpomenék vu Czirkviobeſſen.* e. Gaben ſo man in die Kirchen auf hencket. *Emlekezetre templomban fel függeſztetett ajándék.*

*Ănăthĕma, ătis, n. *Proklecztvo.* Ein Fluch, Bann. *Átok, Átkozás, Ki-átkozás.* 2. idem quod *maledictus homo.*

Ănătĭcŭla, æ, f. Cic. *Raczicza.* s. Entlein. *Fiók rétze.*

Ănătĭcus, a, um, Non. Vid. *Æqualis.*

Ănătīnus, a, um, Plaut. *Raczin, Raczji, a, e.* Von einer Enten. *Rétzéből való.*

*Ănătŏmĭa, æ, & Anatome, es, f. *Nakotrige Razrézanye téla mértvoga.* e. Zerſchneidung eines todten Cörpers. *Ember felbontzolás, metélés.*

Anceps, ĭtis, *om.* Cic. 1. *Nadvè ſztráne oſter.* 2. *Dvojzérſzt.* 3. *Dvojen, Dvojéchi, Neſztalen, Neſztanovit.* Zvveyſchneidig, zvveyfach, zvveyfelhaftig, ungevviſs. *Két élü, kétséges.* Anceps gladius. *Oſter na dvè ſztráne palaſs.*

Digitalizirao Google

palaß. Zvveyſchneidig-Schvverdt. *Két felöl vágó kard.*

Anchŏra, æ, f. Cic. *Ládje ſelézna machka, Sidro.* r. Ancker, Schiffhacken. *Vasmatska.* 2. Transl. V. *Refugium, Præſidium.* Plin. Ovid. Triſt. 5. *Eleg.* 2. *v.* 41.

Ancīle, is, n, Virg. *Okrugel mâli ſchit.* s. Schirm-Schildlein. *Kitſinkerek pais.*

Ancilla, æ, f. Cic. *Dekla, Szluskinya, Szlusbenicza.* e. Dienſtmagd. *Szolgáló leány.*

Ancillāris, is, *com.* re, *n.* Cic. *Deklinſzki, Szlusbenichki.* Der Dienſt-Magd zugehörig. *Szolgálóhoz való.*

Ancillor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. *Szlusim, Deklujem.* Diene vvie eine Dienſt-Magd. *Szolgálóskodom.*

Ancus, ci, m, Feſt. *Chuklyavecz.* Krumbhändig. *Béna tſonka.*

*Andăbăta, æ, m, Cic. *Szlepo-vojnik, Ki zvezanemi ochima, ali v-tmiczi vojúje, bije.* r. Blinder Fechter. *Szembe-búnya vívó.*

†Andrāgo, ĭnis, f. *Junachkoga ſzêrcza ſena.* s. Hertzhafftes Weib. *Férjſi ſzivü aſzſzony.*

*Andrŏgўnus, ni, m, Cic. Vid. *Hermaphrodītus.*

*Andrŏmītis, ītĭdis, f. Vitr. *zaſzame muske glave hiſa.* s. Zimmer vvo nur die Männer vvohnen. *Fgyedül férjiak háza.*

Ānellus, li, m. Cic. *Pêrſztenecz, Pêrſztenchecz.* s. Ringlein. *Gyürötske.*

Anfractus, ûs, m. Cic. *Zavoj, zaviat put, puti y zakutki ótajni,* n. Krummer Weeg. *Tekergö út.* 2. Transl. V. *Circuitus,* Cic.

†Angārio, as, are, avi, atum, (Act.) Ulp. *Primarjam, Szilim.* Nöthige, zvvinge. *Kénszeritem.*

Angĕlicè *Adv. Po Angelſzki.* Engliſcher Weiſe. *Angyalúl.*

Angĕlicus, a, um. *Angelſzki.* Engliſch. *Angyali.*

Angĕlus, li, m. *Angel.* r. Engel. *Angyal.*

Angīna, æ, f. Plin. *Guschar bol, Gérlobolya, Chepcza opadanye, y otok.* s. Halsgeſchvvör. *Torok gyék, fájás.*

Angĭportus, tûs, m. & Angĭportum, ti, n. Catull. *Klanyecz, Teſzna vulicza, Putvuzek y zaviat.* Eine enge Gaſſe. *Szoros köz Sikátor, Keskeny útſza.*

Anglia, æ, f. Geogr. *Anglianſzka Zemlya.* s. Engeland. *Anglia orſzág.*

Ango, is, ere, xi, ctum, (Act.) Cic. *Sztiſzkam.* ängſtige. *Faggatom, Gyötrödöm.*

Angor, oris, m. Cic. *Sztiszkavicza, Szkêrb.* Das Drucken. *Gyötrelem, Emészt ödés, Búlás, Faggatás.*

Anguĭgĕna, æ, *m.* vel, f. Ovid. *Odkache rogyen.* Von einer Schlang gebohren. *Kigyótól faizott.*

Angvilla, æ, f. Plin. *Jegulya vulgò Anguila.* r. Aalfiſch. *Angolna.* Gignitur ex limo, algarúmque putredine nullô coitu, nullâ fæturâ. *Ariſt. Plin.*

Angvĭneus, a, um, *Ovid.* Angvīnus, a, um, Cic. *Kachji.* Von Schlangen. *Kigyói.*

Angvis, is, m. Cic. *Kacha-vodena.* e. Waſſer-Schlang. *Vízikigyó.* Anguem inſinu fovere *prov.* eſt eum alere & fovere â quo certa ſibi pernicies imminet.

Angŭlāris, is, *com.* re, *n.* Cato. *Vuglaſzt, Kútni.* Eckig. *Szegletes.*

Angŭlātim Adv. *Cheſzvugle, kute.* Durch die Winckel. *Szegleteſſen.*

Angŭlus, li, m. Cic. *Vugel, kút.* e. Eck, r. Winckel. *Szegelet, Szugoly.*

Angūria, æ, f. Dioſc. *Gerchka.* e. Waſſermelonē. *Tök.*

Anguſtè *Adv.* Cic. *Vuſzko, Téſzno.* Eng. *Szoroſan.*

Anguſtia, æ, f. Cic. *Teſznoſzt Vuzina, Teſznocha.* e. Enge. *Szoroſág.* 2. Transl. Anguſtia ærarii, rei familiaris &c. pro *penuria.*

Anguſtio, as, are, Vide *Anguſto.*

Anguſto, as, are, avi, atum, ſenec. *Téſznim, Vuſzko chinim.* Eng mache. *Szorongatom, Nyomorgatom.*

Anguſtus, a, um, Cic. *Vuzek, Téſzen.* Eng. *Szoros.* 2. pro *abjectus, vilis.* Nihil eſt tam anguſti animi quàm amare divitias.

Ănhēlātio, onis, f. Plin. Cic. *Teskodihanye, ſzopenye.* 2. *Poblepenye.* Das Keichen. *Pihegés, Zugás, Nehéz, Lebellés Obajtás.*

Ănhēlātor, oris, m. Plin. *Tesko dihavecz, ſziputlivecz, Hriputlivecz, Szopecz.* Engbrüſtig. *Pihegö, Zúgó, Nehezen, Lebellö.*

Ănhēlĭtus, ûs, m. Cic. *Tesko Dihanye, ſziputlivoſzt, Hriputlivoſzt, Hriputanye, Zaſzop.* Harter Othem. *Lélegzet, Lebellés.*

Ănhēlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Tesko diſſem, ſzopchem, Hripuchem.* Hart dem Athem ziehe, keiche. *Pihegek, Lebellek,* 2. Transl. idem ac *valde deſidero.* Cic.

Ănhēlus, a, um, Virg. *Zaſzopen, teskoga oduskń, ſziputliv, Hriputliv.* r. Keicher, hart dem Athem ziehend. *Pihegö Lebellö.*

Ănĭcŭla, æ, f. Cic. *Babicza.* Ein altes Weiblein. *Venkofátska.*

Ănĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Babji, Babin, Ba-*

baſzt

Digitalizirao Google

Baſzt. Eines alten Weibs. *Régi ẽlu aſzſzonyi Vẽn aſzſzonyſágos kofarágos.*

Ănĭma, æ, f. Cic. *Duſſa.* e. Seel. *Léleg.* 2. pro *Vita.* Animam amittere. Teren. pro *mori.*

Ănĭmadverſio, onis, f. Cic. *Domiſßlenye, Vpamet jemlyenye, ſzpomnenye, Pomnenye, Dovédenye.* e. Aufmerckung. *éſzrevétés ſujditás.* 2. Vid. *Punitio.*

Ănĭmadverſor, oris, m. Cic. *Domiſßlyavecz, Vpamet jemavecz, Pomnyivecz, Zapomnyenik.* Der Aufmercker. *Elmélkedö, éſzre vévö.*

Ănĭmadverto, is, ere, erti, erſum. (Neu.) Cic. *Vpamet jemlyem, Pomnim.* Vernehme. mercke, *éſzre veſzem.* 2. vide *Punio, Caſtigo.*

Ănĭmal, ālis, n. Cic. *Sivinche, Sivad.* s. Thier. *Eſzſzálat, Oktalan állat.*

Ănĭmālis, is, *com.* le, *n.* Cic. *Sitek imajúchi dubovit, Dußen.* Das Leben hat. *Kiben életvagyon, éltetö Lélek vagyon.*

Ănĭmātio, onis, f. Cic. *Oſzlyávanye, Davanye ſitka.* e. Lebendigmachung. *Elevenités.*

Ănĭmĭtùs, *Adv.* Ovid. *Iz ſzerdcza.* Hertzlich. *Szivbül.*

Ănĭmo, as, are, avi, atum. Ovid. *Batrivem, Szérchim, Krépim, Sitek dajem.* Behertzige, anfriſche, lebendig mache. *Elevenitem Szivottadok, Biztatom.*

Ănĭmōsè *Adv.* Cic. *Batrivo, Szercheno.* Behertzt, tapfer. *Bátran, Szivesen.*

Ănĭmōsĭtas, atis, f. Macr. *Batrivoſzt, Szerchenoſzt.* e. Tapferkeit. *Bátorság, Szivesség.*

Ănĭmōſus, a, um, Ovid. *Batriv, Szercben.* Behertzt. *Bator, Jó Szivü.*

Ănĭmŭla, æ, f. Cic. *Duſſicza.* s. Seelein. *Lélettke.*

Ănĭmus, mi, m. Cic. *Hotenye, Duſſa.* Der Will, Die Seel. *Lélek.* 2. Ponitur pro *Anima, Voluntate, Mente, &c. Phras.* Alienum ab aliquo animum habere, Animo & voluntate diſſidere ab aliquo. Armatũ in aliquem retinere animum. Animum inducere, vel in animum inducere. in animo mihi eſt. Apud animum meum ſtatui. Ex animi mei ſententia res cedunt &c.

Ănĭſum, ſi, n. Plin. *Anis, Koper.* Anais. *ánis.*

Annāles, ium, m. *Plur.* Cic. *Kniga czeloga leta piſzma.* Jahr Zeit-Buch. *Krónikás, Eſztendönként lött dolgokat feljegyzö könyv.*

Annālis, is, *com.* le, *n.* Cic. V. *Annuus.* Lex annalis *Cic.*

Annecto, is, ere, exui, exum. (*Act.*) Cic. *Szpletam, Pripletam.* Zuſamfiege, zuſamknipfe. *Hozzá-kötöm, Toldom, Ragaſztom.*

Annellus, li, Cic. *Pérſztenchecz.* s. Ringlein. *Gyürütske.*

Annĭcŭlus, a, um. Varro. *Jedno-letni.* Jährig. *Egy eſztendös.*

†Annĭhĭlātio, onis, f. *Szkonchanye, Fundanye.* e. Zernichtung. *Semmivé-tévés.*

†Annĭhĭlo, as, are, avi, atum (*Act.*) *Fundam, Szkanchám.* Zernichte. *Semmivé-teſzem.*

† Anniversārius, a, um. Cic. *Vſzako-letni.* Das jährlich, geſchiehet. *Eſztendönként elö kerülö.* Anniverſarii hoſtes. *Flor.* qui ſingulis annis eruptionem faciunt & infeſtant.

Annōna, æ, f. Cic. *Braſſno, Letna brana za voiſzku.* peregr. *Profunt.* e. Nahrung, Jährliche Nahrung. *Mindennémü Eſztendönként élés.* 2. pro *Stipendio, Mercede.* Duplas conſequebantur annonas. *Veget.*

Annōnārius, rii, m. *Poglávar nad Braſſnom* Peregr. *Profuntár.* r. Proviantmeiſter. *Elés készitö eladó.*

Annōsus, a, um, Ovid. *Vnogo-letni, Sztar.* Vieljährig, alt. *Régi megavúlt Sok eſztendös.*

Annōtĭnus, a, um, Colum. *Számo jedno leto terpechi.* Nur ein Jahr vvehrend. *Egy Eſztendeig tartó.* Naves annotinæ. Cæſar. *Ladje Braſſno y hranu vozeche.* Schiffer die Proviant und Nahrung zuführen. *Elés hajók.*

Annŏto, ás, are, avi, atum, (*Act.*) Cic. *Zaznamenujem, Zaznamenyavam, Zabileſim.* Aufzeichne, *Felirom, Jegyzem.*

Annuātim, *Adv.* Ovid. *Cheſz leto, vſzako leto.* Jährlich. *Eſztendönként.*

Annŭlāris, vel Ānŭlāris, is *com.* re. *n.* Gell. *Pérſztenſzki.* Von Ring. *Gyürös.*

Annŭlārius, rii, m. vel Anularius. Cic. *Pérſztenár.* r. Ringmacher. *Gyürü tſináló.*

Annullo, as, are, avi, atum. (*Act.*) V. *Aboleo, Antiquo.*

Annŭlātus, a, um. Plaut. *Pérſzten noſzechi.* Der Ringe trägt. *Gyürü viselö.*

Annŭlus, i, m. vel Ānŭlus. Cic. *Perſzten.* r. Ring. *Gyürü.*

Annŭmĕro, as, are, avi, atum. (*Act.*) Cic. *Pribrájam.* Zuzehle. *Öſzve, hozzá ſzámlálom.* V. *Numero.*

Annunciātio, onis, f. Cic. *Nazveſchenye.* e. Verkündigung. *Meg-jelentés.*

Annuncio, as, are, avi, atum. (*Act.*) Cic. *Nazveſcham.* Verkündige. *Meg-jelentem, Hirdetem.*

Annuo, is, ere, ui. (*Neut.*) Cic. *Namigavam*

Namigujem, z-glavum potvergyujem, Nakimávam, kimam. Nicke mit dem Kopf, nicke oder vervvillige. *Föhajtáßál rea-hajlok, Rea-intek.*

Annus, ni, m, Cic. *Leto dvánajſzt meſzeczo.* s. Jahr. *Eſztendö.*

Annuus, a, um, Cic. *Vſzako-letni, Létni chaſz, leto navadni.* Jährig. *Eſztendös Eſztendeig-tartó.*

Annuum, ui. Plin. *Placha cheſz leto.* Jährliche Beſoldung. *Eſztendöbéli-fizetés.*

Ănōnўmus, a, um. *Neimenuvan, prez imena* Umbenandt. *Nevetlen, kinek neve nints.*

Ānormis, is, *com.* me, *n.* Horat. *Prez reda.* Ohne Ordnung. *Szertelen, Mód nélkül való.*

Anquīro, is, ere, ſivi, itum, (*Act.*) Cic. *Zizkujem, Zizkavam.* Nachfrag mache. *Felkeresem.* Anquiri capite, & capitis. Liv. *Zizkavati kaj, komu na ſzmert.* Aufs Leben nachfragen oder beklagen. *Fejére kereſznyi.*

Anſa, æ, f. Cic. *Vuha, na vedriczah, skafeh, ali preruch na poſzudjù vſzakojackem.* e. Handhabe. *Désak, Gajtárok, Tsöbrök &c. Fülei.* item *más. féle minden edényeknek fogatója.* 2. *Karika na lanczu.* Ketten Gelenck, Ring an der Ketten. *Lántz, karika.* 3. *Selézna kvaka, ſzpona.* Peregr. *klamfa.* e. Klamer, e. Klampffe. *Kajmátt, vas Kapots kötővas.* 4. *Koppche czepelicke.* Schuch Schnalle. e. Schuchrincke. *Tripellöv kötő kapots.* 5. V. *Cauſa.* 6. Vid. *Manubrium.* 7. per transl. vide *Occaſio.* Dare anſam. Cic. *Dati priliku, ali zrok cheſza.* Gelegenheit oder Urſach zu etvvas, geben. Dare anſam ſermonis. Cic. *Okot ſzolgáltatvala a' beſzédre.*

Anſer, eris, m. Cic. *Guſzka.* Gans. *Lúd.*

Anſĕrārius, rii, m. Gloſſ. *Guſzár.* Gänſe Hirt, *Lúd pásztor.*

Anſĕrīnus, a, um. Plin. *Guſzechji, Guſzinſzki.* Gänſin. *Lúdból-való.*

Antăcæus, æi, m. Strabo. *Tok riba.* e. Tick ein Fiſch. *Tok hal.*

Antæ, arum. f. *Plur.* Feſt. *Vratni ſztupi.* Thier-Saulen, Thier-Gericht. *Kő vagy fa aitó-fél.*

Antăgŏniſta, æ. *m.* Hieran. *Protivnik.* r. Widerſteher, Widerſager. *Ellenkező.*

*Antăpŏcha, æ, *f.* Bud. V. *Ăpŏcha.*

Antĕ *præpo.* Cic. *Pred.* Vor. *Előtt, Előtte.*

Antè *Adv.* Cic. V. *Antea.* Jungitur elegantèr adverbiis *Multò, Longè, Jam.* &c. multò antè. Cic. *Vnogo pérvo. &c.*

Antĕa, eæ, f. Feſt. *Vuzdena kita.* 2. *Remenye okolu kónſzkeh vùh.* Riemen um die ohren eines pferds. *Ló fül körül ſziak.* Item: *Fék homlok elö.*

Antea, *Adv. temporis* Cic. *Predi, Pérvo, Pérle.* Vorher, zuvor, vor der Zeit. *Azelött Ezelött.*

Antĕambŭlo, ōnis, *m.* Mart. *Na pérvo Hóduß, Predhoditel, Predhóduß.* r. Vorgänger. *Elötte járó valakinek.*

Antĕcăpio, is, ere, ēpi, aptum. (Act.) Tac. *Prevjem'yem.* Voran nehme. *Elöl eltoglaglom.*

Antĕcăpio, ōnis, f. Cic. *Prevzetje.* e. Voreinnehmung. *Elöl vévö.*

Antĕcēdo, is, ere, eſſi, eſſum. (Neut.) Cic. *Napérvo idem, hodim.* Vorgehe. *Elöl mégyek.* 2. V. *excello.*

Antĕcello, is, ere, ellui. (Neut.) Cic. *Predobivam, jeſzem vérleſſi.* Ubertreffe. *Felyül-múlom, Haladom.*

Antĕceſſio, ōnis, f. Cic. *Naprod idenye, Predſztajanye, Predhodenye, Predſztatje.* r. Vorgang. *Elöljárás.*

Antĕceſſor, ōris, *m.* Svet. *Predhodnik.* r. Vorgänger. *Elöt-való járo.*

Antĕcœnium, ii, *n.* Apul. V. *Merenda.* 2. prima *fercula* Cœnæ.

Antĕcurſor, ōris, *m.* Cæſ. *Predtekavecz.* r. Vorlauffer. *Elöl-elfutó.*

Antĕdico, is, ere, ixi, ictum. (Act.) Cic. *Pérvo neg drugi velim. pérvle velim.* Zuvor ſage. *Elöl-mondom.*

Antĕeo, is, ire, ivi, itum. (Neut.) Cic. *Hodim na pérvo, náprе idem.* Vorgehe. *Elöl-megyek.* 2. Vid. *excello.* Cœteros virtute anteeunt. Cic. 2. offic.

Antĕfĕro, ers, erre, tŭli, lātum. (Act.) Cic. *Pérvoledonaſſam, napérvo-noſzim.* 2. *Predpoſztavlyam.* Vorher trage. 2. höcher halte, vorziehe. *Elöre-hozom, nagyobrabötsülöm.*

Antĕgrĕdior, ĕris, ĕdi, eſſus ſum. (Dep.) Cic. Vid. *Anteeo.*

Antĕhăbeo, es, ēre, ui, ĭtum. (Act.) Terent. *Navech dérſim, navech preſtimam, prepoſztavlyam.* Höcher halte, ſchetze, vorſetze. *Fölyebb betsülöm.*

Antĕhāc. *Adv.* Cic. *Predtèm, Pérvo.* Vor dieſem. *Ezelött való idöben.*

Antĕlŏgĭum, ii, *n.* *Macrob.* Antĕlŏquium, ii, *n.* Plaut. *Predgovor.* e. Vorred, s. Vorvvort. *Elöljáró beszéd.*

Antĕlūcānus, a, um, Cic. *Zorni, Zornichki, Preddnevni.* Vortag. *Virradta elött való.*

Antĕlūcŭlò *Adv.* Antĕlūcio *Adv.* Apul. *Pred zorjum.*

Digitalizirao Google

ANT.

Virjum, *Pred dnevom*. Vor Tags. *Viradta elött*.

Antĕlūdium, ii, n. Apul. *Preigra*. s. Vorſpiel. *Elöl való játék*.

Antĕmĕrĭdiānus, a, um, Cic. Antĕmĕrĭdiōnālis, is, *com*. le, *n*. Mart. *Predpoldnevni*. Vormittägig. *Dél elött való*.

Antenna, æ, f. Plin. *Jadrenicza*, *Ladjetram jadreni*. Zverch-Stange oben am Seegel-Baum, e. Seegel-Stang. *Vitorlafa*.

Antĕoccŭpātio, onis, f. Cic. *Prevzetje*. e. Vorbeſitzung, Vorkommung. *Elöl-vétel*.

Antĕoccŭpo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Prevjemlyem*. Vorbeſitze. *Elöl-vészem*, *Elöle elfoglalom*.

† Antĕpendium, *vel* Antĭpendium, ii, n. *Zaſzlon*, *Preprega*, peregr. *Fertun* vel *Fertub*. s. Fürtuch, r. Vorhang. *Kötény*.

Antĕpōno, is, ere, ŏsui, ĭtum, (Act.) Cic. *Predpoſztavlyam*. Vorſetze. *Elöl-teſzem*, *Fellyebb betsülöm*.

Antĕquam, *Adv*. Cic. *Pérvoneg*, *Pérle neg*, *Prieneg*. Eh dann. *Minekelötte*.

Antĕſignānus, ni, m. Cic. *Junák pred zaztavum ou táboru ſztojechi*. Der in der Schlacht den Fahnen vorgehet. *Zaſzló elöt menö vitéz*.

Antĕverto, is, ere, erti, erſum, (Neu.) Cic. *Pretechem*. Vorlauffe, vorkomme. *Megelözöm*.

Antĕvŏlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Stat. *Preletávam*, *Napérvo letim*. Vorher fliege. *Elöl-repülök*.

Antĕurbānus, a, um, Feſt. *Predvaraſki*. Vor der Statt. *Hóſtátban lakó*.

Antĭcĭpātio, onis, f. Cic. *Pretechenye*, *Prevjemlyenye*, *Prevzetje*. e. Vorkommung. *Elöre-járás*, *jövet*. 2. JCt. *Napervo jemanye*, *vzetje*, *ali Danye*. e. Vornehmung, oder Gebung. *Elöre vévés*, *vagy adás*.

Antĭcĭpo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. vid. Antĕoccŭpo, antĕcăpio.

Antĭcus, a, um, Varro, *Prédnyi*. Der voran iſt. *Elöl-való*.

*Antĭdōrum, ri, n. Ulp. *Dár*, *za dár*. Das Gegenſchencken. *Ajándékért való más ajándék*.

*Antĭdōtum, ti, n, Antĭdŏtus ti, f. Plin. *Vrachtvo proti chemeru*, *lik*. Eine Artzney vvider Gifft. *Méreg ellen-való orvoſság*.

*Antĭgrăphum, phi, n. Aul. Gell. *Prepiſz*. e. Abſchrifft. *Levélnek mássa*.

Antĭlĕna, æ, f. Sipont. *Podpérſzine*, *Pérſzine*. r. Bruſt-Riem. *Szügyelló*.

*Antĭpăthĭa, æ, f. Plin. *Natura ſzuprotivna*. e. Natürliche Wiedervvärtigkeit. *Kettönek épen ellenkezö természeti*.

*Antĭpŏdes, ŏdum, m. Cic. *Podnoſzi*, *Podnamilyudi*. e. Gegenvvohner, die ihre Füſſe entgegen kehren. *Lábbal hozánk fordult vagy allatunk lakó népek*.

Antĭquātio, onis, f. Gell. *Odbichenye*, *Do* ali: *Zatérgnenye*. e. Abſchaffung. *Letétele*, *Elvetés*.

Antĭquĭtas, ātis, f. Cic. *Sztarina*. s. Alterthum. *Régiség*, óság.

Antĭquĭtùs *Adv*. Plaut. *Vſztarem vremenu*. Vor alten Zeiten. *Régen*, *Ez elött*, *Hajdan*.

Antĭquo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Do*, ali: *Zatérgávam*, *Zatíram*. Abbringe. *Eltörlöm*, *A' régit lehagyom*.

Antĭqvus, a, um, Cic. *Sztár*. Alt. *Régi*, *Megavúlt*. 2. pro *Rudis*, *ſimplex*. 3. pro *Candidus Probus*. Vide quàm ſim antiquorum hominum Cic.

Antiſtes, ĭtis, *m*. Cic. *Glavni pop*. r. Vorſteher, Biſchoff. *Elöljáró*, *Püspök*.

Antiſtĭta, æ, f. Cic. *Opaticza*. e. Aebtiſſin. *Apátzák Fejedelem aſzſzonya*.

Antiſto, as, āre, (Neu.) Cato. *Napérvoſztoim*, *Vérleſſiſzem*. Voranſtehe fürtreflich bin. *Fellyebb-való vagyok*. Braſſica omnibus oleribus antiſtat. Cato. *Odvſzega ſzochiva vérleſſi je vukret*. Der Köhl übertrifft alle Kreiter. *A' kapoſzta minden kerti vetemények felett fö*.

*Antlĭa, æ, f. Mart. *Vodena vedricza zaimàch*. ali: *ſztup*, *izkôgaſze voda tira*, *kolo kémſze voda vleche*. s. Schöpf-Geſchirr, *oder* e. Waſſer Pumpe. *Véder*, *Meritö eſztör edény*. Ad antliam condemnari. *Svet*. eſt ad hauriendam aquam damnari.

Antrum, tri, n. Virg. *Duplya v-pechini*, *Spilya*. e. Höle in den Felſen. *Barlang Kövſziklyában*.

Ănus, ûs, f. *Baba*, *ſztara Sena*. Altes-Weib. *Kén aſzſzony*.

Ānus, i, m. Cic. V. *Podex*.

Anxiè, *Adv*. Sall. *Szkerblivo*, *ſztiszlivo*. Angſthafftiglich, ſorgfältiglich. *Szorgalmatoſon*, *Búskodva*.

Anxiĕtas, ātis, f. *Plin*. Anxies, iei, f. Gloſſ. *Sztiſzlivoſzt*, *ſzkérblyivoſzt*, *Briga*. e. Sorgfältigkeit, Angſthafftigkeit. *Szorgalmatoſság valami után való epekedés*.

Anxiĕtūdo, inis, f. *Accius*. Anxĭtūdo, inis, f. Cic. vide *Anxietas*.

Anxius, a, um, Cic. *Sztiſzliv*, *jako ſzkérblyiv*. ängſtig, angſthafft, ſorgfältig. *Szorgalmatos*, *valamiért búskodó Epekedö*. Phras.

omnibus rebus urgeor, valde ſuſpenſo animo expecto, Angor animo. Æger animi, trepidus rerum ſuarum, quo loco res ſuæ ſint non ſatis certus.

*Ănÿd'ĭon. V. *Aqualis*.

Ăpăgĕ *Cic.* Apageſis, Plaut. *Naſztran, Beſi, Czuki, odovud, vmekniſze, Poberiſze.* Back dich hinvveg. *Vakar tovúb.* item. Ăpăgĕte in *plur.* Cic. Apage illum â me Plaut. *Sztiraiga od mene.* Zieg ihn von mir vveg. *Vidd-el ötet petölem. üzd el-tökem.*

Ăpătŏr, ŏris, m. Tertull. *Sine Patre.*

Ăper, ri, m. Cic. *Divjàk, Divij praſzecz.* s. Wildes Schvvein. *Vad kan.*

Ăpĕrio, is, īre, ĕrui, ertum, (Act.) Cic. *Odpiram, otvorim.* Aufthue. *Megnyitom.* 2. Transl. V. *Detego.* Cic. Aperire caput. *Odkritiſze*, &c.

Ăpertè *Adv.* Cic. *Odpêrto, Otvoreno.* Offentlich. *Nyilván, Nyitva.*

Ăpertio, onis, f. Varro. *Odpiranye, Otvorenye.* Das Aufthuen. *Kinyitás.*

Ăpertūra, æ, f. Vitr. *Otvor.* r. Aufſchluſs. *Felnyitás.* 2. V. *Foramen.* Relictis aperturis ad aquam concipiendam. *Vitruv.*

Ăpēx, ĭcis, m. Cic. *Vêrh, Vêrhunecz.* Das Höchſt *oder* Spitz, eines jeden Dings. *Teteje, Hegyi valaminek.* 2. Literæ, Epiſtola. *Sidon.* Apicum oblator, *hoc eſt* qui litéras affert.

Ăpexăbo, ōnis, m. Varro. *Kêrvonadevenicza, Kêrvaviczа.* e. Blutvvurſt. *Vêres hurka, Gömbötz.*

*Āphthæ, ārum, f. *plur.* Cæſ. *Meburczi, Priſchajina jeziku*, ali: *vu vuſztah.* e. Hitzplätterlein. *Nyelven költ hólyagotskák, kelĕſetskék.*

Ăpīāna ūva, æ, f. *Muskat grózdje.* e. Muskateller-Trauben. *Muskatály ſzölö.*

Ăpiārium, rii, n. Colum. *Vulnyàk, Pchelnyak.* e. Bienen-Banck, r. Bienen-Korb. *Méhbely, Mibes.*

Ăpĭāſter, i. m. Serv. *Detely.* r. Bienen-Wolff, Bienen Fraſs, gevviſser Vogel. *Mehévömadár, Küllö.*

Ăpĭnæ, arum, f. plur. Mart. *Mehkeiſſi Orehi, z-mehkum lupinyum.* e. Nuſs mit vveichen Schaalen. *Lágy héjú diók.*

Ăpis (*Priſciano* Apes), is, f. *Pchela, Chmelya,* e. Bien. *Méh.*

Ăpĭum, ii, n, Plin. *Opihtrava pchelska.* r. Eppich. *Méhfü.*

Ăplūda, æ, f. *Gell.* Ăpludæ, arum. *f.* plur. Plaut. apud Non. (*ſcribitur* & Ăpplūda) *obchinki.* e. Kleyen. *Roſta allya, ondó.*

Ăplūſtrĕ, is, *n.* Ăplūſtrum, tri, n. Ăplūſtră, & ăplūſtria n. *plur.* Sil. *Brodna zaſztava, kâſze na vêrh velikoga jadra poſzavlya*, item. *Nakinchenye Ladje.* Der Schiff-Fahne, 2. e. Schiff-Zierde. *Hajó zaſzlójá, kitetzö ékeſſegé, tzimere.*

*Ăpŏcha, æ, f. Ulp. *Liſzt, Piſzmo za dúgplachen.* r. Zettel, e. Quittung. *Kvitántzia, Menedék levél.*

*Antăpŏcha veró eſt, quam debitor dat creditori.

*Ăpŏgrăphum, phi, n. Plin. *Prepiſz, Par iſzpiſzan iz drugoga piſzma, Liſzto-pàr.* e. Copie, Abſchrifft. *Valamely irásnak másſa, vagy párja.*

*Ăpŏlŏgĭa, æ, f. Plat. *Piſzmo ſzprichávanya, y Izgovora, za obraniti ſzebe*, ali: *Koga drugoga.* e. Verantvvortung, Schutz-Rede. *Maga mentö felelet.*

*Ăpŏlŏgus, i, m. *Zmißlenicza, od nêmeſivine govorecha.* Lehrreiche Fabel. *Költöt beſzéd, Fabula.*

*Ăpŏphthēgma, ătis, n. (*Latinè* Dicterium. Cic.) *Múdra na kratkom zgovorlyivoſzt.* Ein kurtzer und ſinnreicher Spruch. *éles, és ékes rövid mondás.*

*Ăpŏplēctĭcus, a, um, Hier. *Guttav, z-gutum vudren.* Von Schlag getroffen. *Guttaütött.*

*Ăpŏplēxĭa, æ, f. Cels. *Guta.* Der Schlag. *Gutta-ütés.*

*Ăpŏſtăsĭa, æ, f. Theol. *Nevera, Odbod, Odpad od vere*, ali: *ſzvetoga reda.* r. Abfall. *Hittöl-Szakadás.*

*Ăpŏſtăta, æ, m. Bud. *Nevernik, Vuſzkok od vere* ali: *ſz. reda.* Abtrünniger von rechten Glauben, &c. *Hittöl-Szakadt.*

Ăpoſtăto, as, are, avi, atum, (Neu.) Cypr. *Odpadam, Odſzkakujem od vere*, ali: *ſz. reda.* Abtrinnig vverde, abfalle von rechten Glauben, &c. *Hittöl el-állok, Hitemet elhagyom.*

*Ăpŏſtēmă, ătis, n. Plin. *Jáſzla, Nuternyi mozol.* Innerliches Geſchvvür. *Daganat, Kelevény.*

*Ăpŏſtŏlŭs, li, m. *Poſzlanik* vulgò. *Apoſtol.* r. Both, Geſandter, Apoſtel. *Ki-küldetett, Apoſtol.*

*Ăpŏthēcă, æ, f. Cic. *Vracharnicza, Likarnicza, Zabramba, Stacrun od vrachtva*, peregrinè, *Apatéka.* r. Artzney-Laden, r. Gehalter. *Kamara, Patika.* 2. pro *Cella Vinaria.* Plin.

Ăpŏthĕō-

Digitalizirao Google

*Ăpŏthĕōsis, is, f. *Poſzvecbenye, vu broj ſzveteb ſzazvlenye.* e. Canoniſirung. *Szentek közi ſzamlálás.*

Appărātè, *Adv.* Cic. *Szpravno, pripravno, Verlo.* Herrlich, köſtlich. *Tiſzteſségeſen. Titnoton.*

Appărātus, ûs, m. & Appărātio, onis. f. *pripravа, Pripravlenye.* e. Zubereitung. *Elkéſzitér.*

Appărentia, æ, f. Terent. *Szkazuvanye, Nazochenye, Szkazanye.* e. Erſcheinung, eiſerliches Anſehen. *Meg-tetzés, Meg-jelenés.*

Appăreo, es, ere, ārui, ārĭtum. (Neu.) Cic. *Zkazlziemſze.* Erſcheine. *Meg-tetſzem, Meg-jelenem.* 2. V. *Pateo.* 3. pro *Obedio, Obſequor.* Virg.

Appăritio, onis, f. Cic. *Szkázanye, Ukázanye.* e. Erſcheinung. *Meg-jelenés.*

Appăritor, ōris, m. Cic. *Szluga Varaski, Obchinſzki.* r. Stadtknecht. *Udvarló, vagy kőrſég ſzolga.*

Appăritūra, æ, f. Svet. *Chaſzt ſzlúg Varasked.&c.* s. Stadtknechten-Ambt. *Városſzolgáinak tiſztye.*

Appăro, as, are, avi, atum, (*Act.*) Cic. *Priprávlyam.* Zubereite. *Elkéſzitem, Elő-tſzinálom.*

Appellātio, onis, f. Cic. 1. *Imenuvanye,* 2. *Pozvanye, Na drugi ſzud zványe.* e. Nennung, das Ruffen *oder* Appeliren zu einen anderen Gericht. *Nevezés. Apellálás egy elébgezett törvényből fölebbre hivás.*

Appellātor, oris, m. Cic. *Na drugi ſzud zovecz.* Der einen anderen Richter anrufft. *Fellyebb törvénybe hivó.*

Apello, as, are, avi, atum. (*Act.*) Cic. *Zovem na drugi ſzud.* Item. *Imenujem.* Ein anderen Richter anruffe. *Item.* Nenne. *Nevezem, Szólitom, Fellyebb törvénybe hivom.*

Apello, is, ĕre, ŭli, ulſum. (*Act.*) Cic. *Dozáſzam, k-kraju priſztuplyujem, Vozim, pritiravam.* Zu Land fahre, zu treibe. *Elő-kergetem, Hajtom. Eſzutok, Elérkezem.* 2. Transl: Animum appellere ad literas. *Cic.*

Appendix, īcis, f. Cic. *Obiſſek, Priviſsek,* r. Anhang. *Hozzá adás, tartozando.*

Appendo, is, ĕre, endi, enſum. (*Act.*) Cice. *Obeſſam. Naveſſam, Obeſſujem.* Item, *Váſzem, Vágam.* Anhenge, vväge. *Felfügeſztem, Meg-mérem.*

Appĕtentia, æ, f. *Plin.* Appĕtītio, onis, f. *Gell.* Appĕtītus, ûs, m. Cic. *Pohlepnoſzt, Pohlepenye, Selya.* e. Begierde, e. Luſt,

r. Wunſch. *Kivánás, valamit ohajtás.*

Appĕto, is, ere, īvi, ĕtĭi. ītum. (*Act.*) Cice. *Selim, Proſzim.* Wünſche, begehre. *Kévánom, óhajtom.* 2. V. *Aggredior, Invado, Impeto.* Appetere aliquem lapidibus. Cic. *Na koga kaménye hitati.* Einen mit Steinen vverffen. *Kövol valakit hajtanyi.* 3. Eſt etiam verbum *neutrum* pro *Appropinquo, Inſto:* Nox appetit Liv. *Nochſze priblizáva.* Die Nacht nahet heran. *Ezzka közelget.* 4. Appetere dexteram oſculis, pro *oſculari.* Plin. *Déſznu ruku kuſſnuti, polyubiti.* Die rechte Hand küſſen. *Jób kezet tſzokolnyi.*

Appingo, is, ere, inxi, ictum. (*Act.*) Cice. *Priliczujem, Obrazim, Prislikujem,* vulgo *Primálam.* Zumalle. *Reá-feſtem, irom.*

Appingo, is, ere, ēgi, actum. (*Act.*) Cic. *Pridajem, Prilſzávam.* Zuſetze. *Hozzá-addok, Reá-teſzem, ſzegezem, Varrom.*

Applāudo, & Applōdo, is, ere, ſi, ſum (*Neu*) Plin. *Radujemſze pleſzkajuch z-rukum zu ruku.* Die Händ vor Freunden in einander ſchlage. *Tapſolokrajta, őrűlők néki.* 2. pro *Allĭdo.* Protinus applaudo terræ. *Apul:*

Applāuſor, oris, m. Plin. *Z-rukami od radoſzti Pleſzkavecz.* Der mit Händen frolockend ſchlaget. *Valakinek tapſoló, őrűlő.*

Applāuſus, ûs, m. Cic. *Z-rukami od radoſzti Pleſzkanye.* Das Frolocken, mit den Händen. *Kézzel tapſolás, Valakinek őrülés.*

Applĭcātio, onis, f. Cic. *Prilaganye, Prilagodenye, Prikladanye.* e. Zufigung. *Hozzá-foglalás, illetés, alkalmaſztatás.*

Applĭco, as, are, icui, (*intedrum* applicavi, applicatum) ĭcĭtum. Cic. *Prilagodim, Prilášem, Prikládam.* Beylege, zulege, darzugebe. *Valamihez Foglalom, hozzá-illetem, ſzabom.*

Applōdo, is, ere Plin. V. *Applaudo.* 2. vi. de *Illĭdo.* Apul.

Appōno, is, ere, ŏſui, ĭtum. (*Act.*) Cic. *Priſztavlyam.* Zuſetze, zuthue. *Reá vagy mellé-téſzem, helyheztetem.* 2. V. *Pono, Addo, Antepono.* Cic.

Apporrĭgo, is, ere, exi, ectum, (*Act.*) Ovid. *Pripodajem, Podajem.* Darſtrecke. *Hozzá-nujtom, Ki-terjeſztem, Oda-adok, nyujtok*

Apporto, as, are, avi, atum. (*Act.*) Cic. *Pri,* ali: *donáſſam.* Zutrage. *Elhozom, Reá-hozom.*

Appŏsĭtè *Adv.* Cic. *Prilichno, Prikladno.* Wohl, Eigentlich, Geſchicklich. *He lyeſen, Igen jól.*

Digitalizirao Google

Appŏsĭtio, onis, f. Cic. V. *Additio, Adjunctio. Cic.*

Appŏsĭtus, a, um, Cic. V. *Accommŏdātus, Aptus, Conveniens.*

Apprĕhendo, is, ere, endi, ensum. (*Act.*) Cic. *Popâdam, Pripopâdam.* Ergreiffe, faſſe. *Meg-kapom, Ragadom.* 2. V. *Occupo.* Urbem Apprehendere.

Apprīmè, *Adv.* Cic. *Jako dobro, Vêrlo. Veoma velle.* Faſt, überaus. *Igen Jeleſen.*

Apprĭmo, is. ere, eſſi, eſſum. (*Act.*) Plin. *Pritiſzkam, Pritiſzkujem.* Zudrucke. *Valamihez nyomom.*

Apprŏbātio, onis, f. Cic. *Potvêrgyenye, Pohvalenye.* e. Gutheiſsung, s. Wohlgefallen. *Jávâ-hagyás, Javallás.*

Apprŏbātor, oris, m. Cic. *Potvêrditel, pohvalitel.* Der etvvas billiget, und gut heiſſet. *Javalló, Ditsérő.*

Apprŏbo, as, are, avi, atum. (*Act.*) Cic. *Potvêrgyújem, Potvêrgyavam, Za dobro imam.* Billige, guth heiſse. *Javallom, Jóvá-hagyom.* Phras: Pedibus itum eſt in ejus ſententiam. In ejus ſententiam diſceſſio facta eſt.

Apprŏbrāmentum, i, *n.* Plaut. *Obſſanoſzt, vochivtikanye, Szerdito pokaranye.* r. Schimpf, e. Schande. *Gyalázas.* V. *Exprobratio &c.*

Apprŏbro, (Adprŏbro.) as, are, avi, atum. (*Act.*) Apul. V. *Exprobro, Objicio.*

Apprŏpinquātio, onis, f. Cic. *Priblíſanye.* e. Zunahung. *Kőzelítés.*

Apprŏpinquo, as, are, avi, atum. (*Neut.*) Cic. *Priblíſamſze, Pridobajam.* Hinzu nahe. *Kőzelgetek.*

† Apprŏpio, as, are, avi, atum. V. *Appropinquo.*

† Apprŏpriātio, onis, f. Ict. *Poſzvojenye.* e. Zueygnung. *Magának tulajdonitás.*

† Apprŏprio, as, are, avi, atum. (*Act.*) Ict. *Poſzvojám, ſzvoie chinim.* Zueigne. *Magamnak tulajdonitok.* V. *Vendico.* N. 1.

Appulſus, ûs, m. Cic. *Privaſanye, Pribodenye, k-bregu voſenye.* e. Anlendung. *Elérkezés, Parthoz evezés.* 2. V. *Adventus.*

Ăprīcātio, onis, f. Cic. *Na ſzunczu ſztojenye, Grejenye, Szuncza pripékanye.* Stehen an der Sonnen, das Sonnen-Brennen. *Kinn a' verő-fényen létel, Kinna' melegen forgás ſutés.* Lintea apricatione candefacere Cic. *Platno, Rubje, na ſzunczu béliti.* Leinvvand bleichen. *A' vero-fenyen váſzonyt meg-fejériteni.*

Ăprīcĭtas, atis, f. Cic. *Meſzto proti ſzunczu, Szunczo-peka, Lepo toplo ſzunczheno vreme.* e. Wärme, ſchönes Wetter. *Szép melegidő.* Apricitate diei geſtiunt aves. *V-lépem, y toplom dnevu veſzeleſze pticze.* In ſchönen vvarmen Tagen, frolocken die Vögelein. *A' madarak őrűlnek a' ſzép időnek.*

Ăprīcor, aris, ari, atus ſum. (*Depon.*) Varro. *Na ſzunczu leſzim, y pripekamſze.* An der Sonnen liege. *Kinn a' melegen, Vagy-verőſényen vagyok.*

Ăprīcus, a, um, Colum. *Na ſzunczu leſzechi, Od ſzuncza pripechen.* An der Sonnen ligend, ſonnicht, von der Sonne angebrend. *Kinn a' melegen, vagy verőſenyen való, égetés Fekűvés.* habet etiam *Comp.* Apricior, *& ſuperl.* Apriciſſimus. *apud colum.*

Ăprīlis, is, m. Horat. *Mali tráven.* r. April. *Sz: György hava.*

Ăprīlis, is, *Com.* le, *n.* Cic. *Malo-tráven, a, o.* Des Aprilen. *Sz: György havai.* Nonis Aprilibus. *Cic.*

Ăprīna, æ, *f.* Ăprūgna, æ, *f.* Plin. *Divjachina, Divja praſzetina.* s. Wildbret, von einem vvilden Schvvein. *Vad Diſznó hús.*

Ăprīnus, *vel* Ăprugnus, a, um, *Plin.* Ăprīnĕus, a, um, Hygin. *Divio-praſzechki.* Wild-Schvveinen. *Vad diſznóból való.*

Aptè, *Adv.* Cic. *Prilichno. ſzpretno, Prikladno.* Füglich, bequem. *Illendőképen, Rendeſen.*

† Aptĭtūdo, ĭnis, f. *Szpretnoſzt, Prikladnoſzt.* e. Füglichkeit. *Rendeſség, Illendőség.* V. *Convenientia.*

Apto, as, are, avi, atum. (*Act.*) Cic. *Prikladujem, Szpretno-chinim.* Zufüge, nach dem Fuſs mache. *Jólrendelem, Illetem.*

Aptus, a, um. Cic. *Szpreten, Prikladen.* Bequem, füglich. *Alkalmatos.*

Ăpŭa, æ, f. Cic. *Morſzka ribicza, Péſzak.* Kleines Fiſchlein, e. Meer-Grundel. *Tengeri kövihalatska.*

Ăpŭd. *Præp.* Cic. *Pri, Kod.* Bey. *Nála, nál, nél.* 2. pro *Prope.* Apud Romam caſtra fecit. *Cic.* 3. pro *Inter.* Mos fuit apud Romanos: Corn. Nep. *Bilaje navada med Rimlyani.* Es vvar unter den Römern der Gebrauch. *Szokás voltt Romaiak közől.* 4. pro *In.* Apud forum eſſe. Teren. *Na terſzchu biti.* Auf den Marckt ſeyn. *Piattzom lenyi.* 5. pro *Coram.* Apud Senatum verba facere. Corn. Nep. *Pred Vechniki govoriti.* Vor Rath reden. *Tanatsbéliek előtt ſzólanyi.* 6. Apud ſe eſſe, pro *ſibi conſtare.* Terent, *Pri pameti biti*, ali: *doma biti.* Bey Sinnen ſeyn, *oder* daheim ſeyn. *Eſzénél vagy othon lenyi.* 7. *Apud animum ſtatuere,*

Digitalizirao Google

tuere, cogitare &c. Equidem ego ſic apud animum meum ſtatuo &c. Saluſt: *Zaiſzto tak Kávim.* Ich zvvar nehme mir alſo vor. *én ſzinte ugy ſzándékozok.*

*Ăpus, ŏdis, *com.* Plin. *Vodena laſztavicza, Turſzka Laſztavicza na noge ſzlaba.* r. Speir, e. Waſſer - Schvvalb. *Rövid lábú parti fetske.* 2. *Szlabo-nog, prez nòg.* Schvvach am Füſsen, Fuſs-loſs. *Gyenge lábú, Lábatlan.*

*Ăpȳrĭnŏn, ni, n. eſt ſpecies mali punici. Mart. Plin. *Kartagianſzki ſzipek ſzladek* (peregr.) *Grávát jabuka.* Süſser Granat-Apffel. *édes gravát alma.*

*Ăpȳrĭnus, a, um, Plin. *Prez tvêrdeb, zêrn, koſchicz; mebkeb koſchicz.* Ohne harten Kernen, vveiche Kern habend. *Lágy ſzemű.*

Ăqua, æ, f. Cic. *Voda.* s. Waſser. *Viz.* 2. Aquæ *in plur.* aliquando thermas ſignificant. ut: Aquæ Sextæ, Vellej. Aquæ Sinueſſanæ Tacit. *l.* 1. *hiſt. c.* 72. 3. Aquam à pumice poſtulare. *prov.* Plaut. *Zavman, zaludo je kaj proſziti od ſztiromaha*, ali: *od ſzkupcza.* Es iſt umbſonſt etvvaſs von einen Armen, *oder* Kargen zu begehren. *Haſzontalan valamit ſzegénytül, vagy förvénytül Kérnyi.* 4. Aqua mihi hæret. Cic. *Teſkomiſje odgovoriti* ali: *iztolnachiti.* Es iſt mir hart zu antvvorten, *oder* zu auslegen. *Nehéz felelnem, vagy tanátsolnom.* 5. Aqua & igni inter dicere. Cic. *Koga iz domovine, kralyevſztva pretirati.* Aus den Land vertreiben. *Valakit házajabul ki üznyi.* 6. Aquam & terram poſcere. Liv. *Nakoga z-vojſzkum iti.* Einen mit Krieg angreiffen. *Valakire hadat inditanyi.*

Ăquæductio, onis, f. *Ulp.* Aquæductus, ûs, m. Cic. Ăquāgium, ii, n. Feſt. *Vodopelyanye, Vodopelya.* e. Waſſerleitung. *Viz bé-vétel valabová.*

Ăquālis, is, m. Plaut. *Vodeni zaimach, Vêrch, Hêrg.* r. Waſſer-Krug, s. Waſſer-Geſchirr. *Viz bordó edény, vizet korsó.*

Ăquālis, is, *com.* le, n. *Varro.* Ăqvārius, a, um, Colum. *Vodeni.* Zum Waſser gehörig. *Vizi.*

Ăquārium, ii, n. Cato. *Napoiſcbe, meſzto, gdeſſe marha napája.* s. Tränck-Orth für das Vieh. *Itató hely, válu.* 2. Eſt locus in *Culina*, in quem ſordida aqua jactatur.

Ăquārius, ii, m. Cic. *Vodenàr znamenye na nebu.* r. Waſſermann. *Viziember, égbéli jegy.* 2. Apud JCt. *Vodenàr, ki vode chu-*

da. r. Waſſerhüter. *Vizre gondot viſelő tiſzt.*

Ăquātĭcus, a, um, *Plin.* Ăquātĭlis, is, *com.* le, *n.* Cic. *Vu vode prebivajuchi.* Das im Waſſer lebt. *Vizben lakó.*

Ăquātio, onis, f. Cic. *Napajanye marhe.* Das Viech tränncken. *Baromitatás.*

Ăquātor, ōris, m. Liv. *Vodo-noſza, Napoitel marhe.* r. Waſſer-Trager. Viech - Trän-cker. *Viz-hordozó, Marhát itató.*

Ăquĕus, ea, eum, Ăquātus, a, um, Plin. *Vodeni.* Waſſerig. *Vizi.*

Ăquĭla, æ, f. Cic. *Orel.* r. Adler. *Sasketelyű.* 2. Signum *militare.* Aquilam inferre in medios hoſtes. *Cic.*

Ăquĭlĕgium, ii, n. Plaut. *Vòd ſztékanye.* e. Waſſer-Sammlung. *Vizek őſszvefolyáſsa.*

Ăqvĭlĕx, ĕgĭs, m. Plin. *Vodo - pelyacz.* r. Waſſer - Leiter. *Viz vézőmeſter.* 2. Eſt etiam Architectus fontium. *Plaut.*

Ăquĭlĭfĕr, ĕri, m. Cæſ. *Orlonoſzecz.* r. Adler-Trager. *Sas hordozó.*

Ăquĭlĭnus, a, um, Plaut. *Orlov*, Adleriſch, *Saſſi.*

Ăquĭlo, ōnis, m. Plin. *Szever, Bura.* r. Nordvvind, Bisbind. *éſzaki-ſzél.*

Ăquĭlōnāris, is, *com.* re, *n.* Cic. *Szeverſzki, ſzeverov, a, o.* Nordiſch. *éſzakról való.*

Ăquĭſus, a, um, ſvet. *Orlove boje, licza*, vulgo. *Farbe.* Adler-Farb. *Saſ-ſzin.*

Ăquor, aris, ari, ātus ſum. (Dep.) *Virg.* Ăquo, as, are, avi, atum, Aul. Gell. *Vodu grabim, noſzim, marhu napajam.* Waſser ſchöpffe, trage, Viech tränncke. *Vizet meritek, hozok, marhát itatok.*

Ăquōſus, a, um, Liv. *Vode-pun, a, o.* Wäſſericht, Waſser-voll. *Vizenyős.*

Ăquŭla, æ, f. Cic. *Vodicza.* s. Wäſserlein. *Vizetske.*

Āra, æ, f. Cic. *Oltár.* r. Altar. *óltár.* Pro Aris & focis pugnare, *hoc eſt:* pro Religione & Patria *Cic.*

*Ărăbĭa, æ, f. Geogr. *Harapſzka zemlya.* s. Mohren - Land. *Arabia-Orſzág.*

*Ărabs, ăbis, m. *Harap.* r. Mohr. *Arap.*

*Ărăbus, bi, m. Plin. *Belikamen ſztuchen naprah za prányе zubov.* r. Waſſer - Stein, daraus man Zahn-Pulver macht. *Egy Fejérkő, megtört porává igen jó az fogát tőr lenyi moſnyi.*

Ărānĕa, eæ, f. *Virg.* Ărāneus, ei, m. Plin. *Pávuk.* e. Spinnerin. *Pók.*

Ărānĕŏla, æ, f. *Cic.* Ărānĕŏlus, li, m. Cic. *Pavúchecz, Pavuchek.* e. Kleine Spinnerin. *Pókotska.*

Ărāneum ei, n. Plin. *Pavuchina*. e. Spinnvveb. *Pók háló*. 2. Eſt *vitium* olivarum, *vitium* arborum ab *Erucis* foliis involutis *ortum*.

Ărātio, onis, f. Cic. *Oranye, Ratajenye*. Das Pflügen. *Szántás*.

Ărātor, oris, m. Cic. *Oràch, Rataj*. r. Pflüger, Ein Ackermann. *Szántó ember*.

Ărātōrius, a, um, JCt. *Plusni*. Zum Pflügen gehörig. *Ekés*.

Ărātro, as, are, (Act.) Plin. *Podárjam, Drugoch orjem*. Unterackere, vviederum pfluge. *Masodszor szántok*.

Ărātrum, i, n. Cic. *Plug, Rallo*. r. Pflug. *Eke*. Aratro terram proſcindere. *Orati*. Pflugen. *Szántanyi*.

Arbĭter, i, m. Cic. *Odjedne y druge ſztrane zebrani ſzudecz, Pogoditel*. Von beyder Seits ervvählter Richter, Scheidsmann. *Két ellenkezö réſztûl válaſztott Biró*. 2. pro *Inſpector, ſpeculator*. Facere aliquīd Arbitris remotis. Liv. *id eſt* nemine vidente. 3. pro *Rex, Dominus, Princeps*. Deus Arbiter orbis.

Arbĭtra, æ, f. Hor. *Szudinya, Pomeritelicza*, e. Richterinn, Schiedsmannin. *Birónć*.

Arbĭtrārius, a, um, Plaut. *Szlobodno-volyni*. Willkührlich. *Szabad itéletre hagyott*.

Arbĭtrāriò *Adv*. Plaut. *Z-volyum, Iz ſzlobodne vólye*. Willkührlich. *Akaratja ſzerint*.

Arbĭtrātor, oris, m. V. *Arbiter*.

Arbĭtrātus, ûs, m. Cic. *Vólya, Stimanye, Mnenye*. r. Will, e. Meynung. *Akarat, Vélekedés*. Arbitratu ſuo loqui Cic. *Poleg vólye ſzvoje govoriti*. Nach ſeinen Gefallen, Willen reden. *Maga akaratya ſzerint ſzóllanyi*. Dedere ſe in arbitratum victoris. Plaut. *Podatiſzena vſzaku vólyu, miloſchu, ali nemiloſchu obladavcza*. Sich auf Gnad und Ungnad einen untergeben. *Győzedelmesnek meg-adnyimagát hogy bánnyék véle, valamint akarja*. 2. Vid. *Judicium*.

Arbĭtrium, ii, n. Cic. V. *Opinio*. 2. V. *Judicium*. Arbitria facere. Hor. *Szuditi*. Urtheilen. *Megitélni*. 3. V. *Voluntas*. Ad arbitrium alterius vivere. Cic. *po volyi drugoga ſiveti*. Nach eines Willen leben. *Más akaratya ſzerint élnyi*. 4. V. *Poteſtas*. Non veſtri arbitrii erit ſi quid ejus vetare volueritis, quod nunc lex vetat. *Hor*.

Arbĭtror, aris, ari, atus, ſum. (Dep.) Cic. V. *Cenſeo, Exiſtimo, Puto, Authumo Judico*. Patris eſt arbitrari de filii rebus. Cic. *Otczuje ſzuditi dugoványa ſzina*. Des Vatters iſt von des Sohn Begebenheiten zu urtheilen. *Attya itéli az fia dolgait*. 2. pro *Æſtimo*. Arbitrari facultates alterius, Cic. *Drugoga blago preczeniti*. Einen ſeyn Haab und Guth ſchätzen. *Más joſzágát bötsülnyi*. 3. pro *Judicio decerno*. JCt.

Arbor, (dicitur & Arbos.) oris, f. Cic. *Drévo raſztuche*. Ein Baum. *élö-fa*.

Arbŏrātor, oris, m. Gell. *Dervar, Ki ſzna-ſech ſzkérb ima na raſztuche dreveje*. r. Baumgärtner. *Fa tiſztito*.

Arbŏreſco, is, ere. Plin. *Drevom raſztuchem poſztajem*. Zum Baum vverde. *Fává válom*.

Arbŏrētum, ti, n. *Gell*. Arbuſtum, i, n. Colum. *Tèrnacz*. r. Baum-Garten. *Gyümölcsös kert*.

Arbŏrĕus, *vel* Arborius, a, um. Virg. *Drevni*. Das des Baums iſt. *Fáról-való*. Arborei fœtus. Virg. *Drévja ſzàd*. e. Baum-Früchte. *Fáknak gyümöltſei*

Arbŏrĭdĕus, ei, m. *Colum*. vocatur ramus (v.g. ficûs, ſalicis &c.) infoſſus, & alitus, ut in arborem excreſcat.

Arbuſto, as, are, avi, atum. (Neut.) Plini. *Dreveje zaſzàgyam, ſzadim*. Die Bäume pflantze. *Fákat ültetek*.

Arbŭtum, i, n. Virg. *Divja jabuka*. r. Hag-Apffel. *Vad almu*.

Arbŭtus, ti, f. Virg. *Divja jabuka dreve*. r. Hag-Apffel-Baum. *Vad alma-fa*.

Arca, æ, f. Cic. *Skrinya, Ladicza &c*. e. Truhe, r. Kaſten &c. *läda*.

Arcānè, *Adv*. Colum. Arcánò. *Adv*. Cicer. *Szkrovno, Otajno*. Heimlich. *Titkoſon*.

Arcānum, ni, n. Cic. *Otajnoſzt, Szkrovnoſzt, Szkrovchina*. e. Heimlichkeit, etvvas heimliches. *Titok*.

Arcānus, a, um. Plaut. *Otajni, Szkroven*. Heimlich. *Titkos*.

Arceo, es, ere, arcui. (Nent.) Cic. *Odganyam*. Wegtreibe, abhalte. *Eltiltom, üzöm*.

Arceſſo, is, ere, īvi, ītum. (Act.) Cic. *Dozávam, Prizávam*. Fordere, beruffe. *Hozzámhívom*. 2. V. *Accuſo*: Judicio aliquem arceſſere. Cic. *Pri ſzúdu koga obtuſiti &c*.

Ārchāiſmus, mi, m. Quint. *Sztari govorenya nachin, Sztaro-govor*. Eine alte Redens-Art. *Régi Szóláſnak módja*.

*Ārchĕtўpum, pi, n. *ab* Archetypon. Plin. *Pervo-pelda, nachin*. peregr. *Fórma*. s. Muſter, e. Form. *Elsö példa, forma*.

*Ārchĭātер, vel Archĭātrus, tri, m. *Naj vérleſſi kojega*

Digitalizirao Google

ſi kotiga meſta vračbitel, likàr. Vornehmſter Artz. *Fő orvos Doktor.*

*Ārchī-dīācōnātus, ûs, m. propriè *Velikoga Kapellana chaſzt.* Das Ertz-Caplan Ambt. *Fő Káplánrág.* 2. ſumitur pro *Archipresbyteratu.* Vid. *Archipresbyteratus.*

*Ārchī-dīācōnus, ni, m. propriè: *Pervi Kapellan Meſſnjuchega Biſkupa, &c.* r. Ertz-Caplan. *Fő Káplán.* 2. Vid. *Archipresbyter.*

Ārchīdux, ūcis, m. *Veliki Vojvoda.* r. Ertz-Hertzog. *Fő fejedelem Hadnagy.*

Archiēpiſcōpātus, ûs, m. *Velika Biskupia.* peregr. *Erſſekia.* s. Ertz-Biſthum. *érsekség.*

*Archiēpiſcōpus, pi, m. *Veliki Biskup,* pereg. *Erſſek.* r. Ertz-Biſchoff. *érsek.*

*Archīmāgīrus, ri, m. Juv. *Kuh-meſter, Glavàr nad kuhári.* r. Kuchel-Meiſter. *Fő-Szakáts.*

*Archīpīrāta, æ, m. Cic. *Glavàr nad morſzkemi Razbojniki.* r. Hauptmann deren Meerräubern. *Tengeri tolvajok Fő-kapitányjok.*

Archīpresbȳtĕrātus, ûs, m. *Veliko Popovſztvo, Zverhu drugih meſznikov chaſzt,* vulgo *Jaſpriſtia.* s. Ertz-Prieſterthum. *Eſpereſtség.* In eadem ſignificatione accipitur *Archidiaconatus.*

*Archīpresbȳter, ĕri, m. *Veliki pop, Zverhu drugih Zvijſſen Meſſnik,* vulgo, *Jaſpriſt.* r. Ertz-Prieſter. *Fő pap.* vel *Eſpereſt.* Idē hodie ſignificat *Archidiaconus.*

*Archīſtrātēgus, i, m. *Vojvoda naj vekſſi nad Vojniki vu Taboru.* r. Obriſter-Feld-Herr, *Fő táborí Kapitány.*

Architectio, onis, f. Plin. *Dêrvodelo, Hìs, ſztanya &c. napravlyanye, Gradgya.* Das Bauen. *épités.*

*Architectōnica, æ. *græcè* Architectonice, es, f. *Derzo-dela-znanye, Meſtria.* e. Bau-Kunſt, *épitő Meſterség.*

Architector, oris, m. & Architecto, onis, m. *Plaut.* Architectus, i, m, Cic. *Meſter nad Dêrvodélczi, ſztanya napravlyavczi.* r. Baumeiſter. *épitő Meſter.* 2. *Transl.* V. *Author, Magiſter, Inventor,* Verborum architectus. Cic. *Réchih izmiſlyavecz.* r. Wort-Dichter. *Szó ki gondoló.* Architectus ſceleris, voluptatis &c. Cic.

Architectōnĭcus, a, um, Vitr. *Dêrvo-delſzki.* Das zu einem Baumeiſter gehöret, *Fa épitő meſterséges.*

Architector, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. *Hiſe, ſztanye naprávlyam.* (peregr.) *Cimpram.* Baue. *Házat &c. epitek.*

Architectūra, æ, f. Cic. V. *Architectonice.*

*Archithălaſſus, i, m. *Najvekſſi glavar nad ladjami vojnichkemi na morju.* r. Obriſter über eine Flotte, Admiral. *Tengeri hajos Fő kapitány.*

Architrĭclīnus, i, m. *Sztola meſter, Nareditel jeſztvin.* r. Taffel-Hoffmeiſter, Obriſter Speiſsmeiſter. *Fő aſztal meſter.* 2. *Sztareſſina ſzvadbeni,* r. Beyſtand. *Fő náſznagy az lakadalomban.*

† Archīvārius, ii, m. V. *Tabularius.*

† Archīvum, i, n, V. *Tabularium.*

Arcio, is, ire, īvi, ītum. (antiqu.) Cato V. *Arceſſo.*

Arctè *Adv.* Cic. *Vuſzko, Teſzno.* Eng. *Szoroſſan.*

Arcto, as, are, avi, atum. (Act.) Cicer. *Teſznim.* Engmache. *Szorſtom, Szorongatom.*

Arctus, a, um. Ovid. *Vuzek, Téſzen.* Eng. *Szoros.*

Arcŭārĭus, rii, m. *Obruchàr.* 2. *Bóltar.* r. Räffmacher. 2. Bogen macher. *Abroncſozo.* 2. *Boltozo.*

Arcŭla, æ, f. Cic. *Skrinyicza, Ladichicza.* s. Kiſtelein. *Kis-láda, Szekrényetske.*

Arcŭlārius, rii, m. *Ladichàr, Skrinyar.* pere. *Tißlyar.* r. Tiſchler. *Láda tſinálo, Aſztalos, Tisler.*

Arcuo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Bóltam, Láke délam.* Gevvölb, *oder* Schvvibbogen mache. *Bóltozom, Meghajtom.*

Arcus, ûs, m. Cic. *Lùk, Luczen.* r. Schvvibbogen. *Kezi ív, Szivárvány az égen.* 2. Vid. *Iris.*

Ardĕa, æ, f. Virg. *Chaplya.* r. Reiger. *Gém.*

Ardĕlio, ōnis, m. Mart. *Vlzagdi-rad, Preſzkochi-plot, Klateß, Pomeknyenecz y nemiren chlovek, Potepuh, Markaj, Kîſze vu vſzako duguvanye vtiche.* Unruhiger Menſch Schlenkl, Hanſs in allen Gaſſen, Meiſter-Fürvviz. *Tséltſap, minden felé magát tſapó, minden lében lots &c.*

Ardenter *Adv.* Cic. *Kruto-ſelno, Vuſgano, goruche.* Einbrünſtiglich. *Igen kivánva.*

Ardeo, es, ere, arſi, arſum. (Neut.) Cic. *Gorìm,* Brenne. *égek.* 2. transl. Amore alicujus ardere. *Jako koga lyubiti.* Conjungere dextras ardebant. *Æneid.* 1. pro *Cupiebant.* Ardet in arma magis. *Virg,* pro. *fertur, feſtinat.*

Ardeſco, is, ere. Ovid. *Goreti pochinyam,* Zubrennen anhebe. *Fellobbanok, égni kezdek.* 2. transl. Ardeſcere in iras. *Krutoſze razlyutiti.*

Ardŏr, ōris, m. Ovid. *Gorucha, velika vruchina.* e. Brunſt-Hitz. *égés, Hévség. Nagy melegség.* 2. transl. Vid. *Cupiditas.* Ardor edendi. Ovid,

Arduè *Adv.* Vid. *Ægrè.*

Arduĭtas, ātis, f. Varro. *Viſſina, Sztermina.* e. Höhe. *Magaßág, Meredekſég.* Arduitas montium. Varro. *Sztermina gorſzka. &c.* 2. transl. V. *Difficultas.*

Arduus, a, um. Cic. *Szterm, Viſzok.* Hoch, gäch, ſtutzig. *Magas, Meredek.* Ardua montium. Varro. *Viſſina, Sztermnina gòr.* e. Höhe der Bergen. *Magas, Meredek hegyek.* 2. transl. V. *Difficilis.*

Ārĕā, æ, f, 1. *Guvno, Gumno.* e. Tenne, da man treſchet. *Szérů.* 2. *Dvoriſche.* r. Hof. *Udvar.* 3. *Szlog,* ali *Nyiva zaſzejanye.* r. Acker zum ſäuen. *Kőz, darab ſzántó Főld.* 4. *Vertna greda.* s. Garten Beth. *Kerti Veteményes ágy.*

Ārĕfăcio, is, ere, ēci, actum. (Act.) Plin. *Szuſſim.* Dörre, trockne. *Megaſzalom.*

Ărēna, æ, f. Vitruv. *Péſzek.* r. Sand. *Fővény, Homok.* 2. In Arenam deſcendere. *Prov. id eſt:* in locum certaminis, *vel* ad pugnam. *v-Boj iti.* Streiten. *Viaskodáſra menyi.*

Ărēnācĕus, a, um. & Ărēnōſus, a, um. Plin. *Peſchen.* Sandigter, ſandig. *Fővenyes.*

Ărēnāriæ, arum, f. *Plur.* Cic. *Peſchenicza.* e. Sand-Gruben. *Főveny verem, a' bonnan Fővényet áſnak.*

Ărēnārius, rii, m. Jul. Cap. *Peſchenar.* r. Sand-Vervvalter. *Főveny áró.* 2. *Na peſzku vojnik.* r. In Sand-Streiter. *a' pállyában bartzoló.*

Ărēnātum, ti, n. Vitruv. *Klak iz péſzka, y vapna.* r. Mard, Kalck mit Sand zugericht. *Fővennyel kevertt méſz.*

Ărēnātus, a, um. Plin. *Z-péſzkom zmeſſan.* Mit Sand vermiſcht. *Fővennyel elegyitte-tett.*

Ārĕo, es, ere, ārui. (Neut.) Seneca. Virg. *Szuſſimſze, Poſzehávamſze.* Dürr bin. *Aſzſzok, Fonnyadok.* 2. V. *Sitio.* Ovid.

Ārĕŏla, æ, f. Columella. *Vertna gredicza &c.* s. Garten-Betlein. *Udvaratska:* item: *Kerti veteményes ágyatska.*

*Argĕma, ătis, *n.* & Argĕma, æ, f. Med. *Naochnyak.* s. Geſchvver beym Aug. *Szemekfejér, Kelevénye, Fájdalma.*

Argentangīna, æ, f. *Penezne lakomoſzti bòl.* e. Geld-Sucht. *Betegség tettetéſſel pénz halāſzár.*

Argentārĭa, æ, f. Plaut. 1. *Szrebernarnicza: Hiſa, gdeſze Szrebro penezi delaju.* e. Wechſel-ſtatt, e. Wechſel-gevverb, e. Wechſelbanck. *Ezüſt, vagy pénz verő-ház.* 2. accipitur pro ipſo *officio,* & *funĉtione* Argentarii.

Argentārĭum, ii, n. Ulpian. *Meſzto,* ali *Ormàr &c. vu kömſze ſzrebro chuva.* r. Silber-Kalter. *Ezüſt tarto Pohár ſzék &c.*

Argentārĭus, ii, m. Bud. V. *Menſarius.*

Argentārĭus, a, um. Plin. *Iz ſzrebra, k-ſzrebru ſzpadajuchi.* Das von Silber iſt. *Ezüſtből-való.* Faber argentarius. *Szrebernar.* r. Silber-Schmidt. *ötves.*

Argenteus, a, um, Plin. *Szreberni, a, o.* Silbern. *Ezüſtős.* Argenteis haſtis pugnare. Eſt *negotia,* cùm aliter perfici nequeunt, *muneribus efficere.*

Argentĭfex, ĭcis, m. Varr. (Argentĭfăber) *Szrebernar.* r. Silber-Schmidt. *Ezüſt tſinálo.*

Argentĭfŏdīna, æ, f. Plin. *Szrebèrna ruda.* e. Silber-Gruben. *Ezüſt-bánya.*

Argentōſus, a, um. Plin. *Szreb om zmeſſan.* Mit Silber vermiſcht. *Ezüſtel kevertetett.* Argentoſum aurum. *Szrebrom zmeſſano zlato, &c.*

Argentum, ti, n, Cic. *Szrebro.* s. Silber. *Ezüſt.*

Argentum vivum, i, n, Plin. V. *Mercurius.*

Argilla, æ, f. Cic. *Illovacha Zemlya.* Weicher Leim, e. Letten, r. Thon, leimige Erden. *Agyak.*

Argillācĕus, a, um, & Argillōſus, a, um. Plin. *Illovachen.* Letticht, leimicht, thonicht. *Agyagos.*

Argūmentātio, ōnis, f. Cic. *Pokazanye zpelyano.* e. Bevvelſung. *Erősítő-beſzéd.*

Argūmentor, aris, ari, ātus ſum (Dep.) Cic. *Z-rokom govorim, pokaſujem, zrochim.* Gründe fürbringe, etvvas bevveiſe. *Megmútogatom, Erősítem.*

Argūmentum, ti, n, Cic. *Z-rokom-govor, zrochenye.* s. Bevveiſthum. *Mútogatás, Erősítés, ſummája valaminek.* 2. pro *materia, Conjectura, ſigno, nota, cauſa, occaſione.* Cic.

Arguo, is, ere, ui, ūtum (Neut.) Cic. *Potvarjam, karam, krivcza chinim.* Beſchuldige, zichtige. *Meg-feddem, vádolom.* Aliquem criminis (crimine) & de crimine arguere. *Kóga krivcza chiniti, obtuſiti.* Einen eines Laſters vvegen anklagen, bezüchtigen. &c.

*Argus, gi, m. *ab* Argos. Ovid. *Szto-òkchlovek.* Menſch mit hundert Augen. *Száz ſzemű ember.*

Argūtè *Adv.* Cic. *Mudro, ſtegavo, glubokoznano.*

Digitalizirao Google

znano. Subtil, ſpitzfindig. *éleſen, Eſzeſen.*

Argūtiæ, arum, f. Cic. *Mudro - rechnoſzt, ſzala ſzegava.* e. Spitzfindigkeit. *Ravaſz Meſter-ſtiget okoskodáſok, kifogáſok.* 2. Argutiæ operum. Plin. pro *ſubtilis labor.* 3. V. Jocus. Cic.

Argūto, as, are, avi, ātum, (Neut.) Propert. & Argūtor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Plaut. *ſzegavo - govorim.* Spitzfindig rede. *Okoskodom.*

Argūtus, a, um, Cic. *Múder, Biſztropameten, ſzegav.* Spitzfindig. *Elmés, éles, Ravaſz.* 2. V. *ſubtilis.* Cic. 3. Vid. *Callidus.* Cic. 4. Vid. *facetus.* Cic.

Āriditas, atis, f. Plin. *Szúſſa, Szuſſina.* e. Trúckne, Dürre. *Aſzály, Szaraſzág.*

Āridus, a, um, Virg. *Szùb.* Dürr. *Aſzſzú Szárat.*

Ārīes, ētis, m. Cæſ. *Oven, Brav, Jaracz.* r. Koſtraun, r. Widder. *Kos.* 2. Inſtrumentum *bellicum* ad diruendos muros. *Cæſ. Curt.* 3. ſignum Zodiaci; *item:* ſpecies piſcis *Plin.*

Ārietātio, onis, f. ſenec. *Pérchenye, z-rogmi bijenye.* Das mit Hörner ſtoſsen. *Oſtromlás, Béronkos ökelés.* 2. idem ac *Ariete muri verberatio.*

Ārīeto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Pérchimſze, z-rogmi bijem.* Mit Hörner ſtoſſe. *ökelem.* 2. idem, ac *ariete murum franga.*

Ārīōlus, i, m. V. *Hariolus.*

Āriſta, æ, f, Virg. Varr. *Klaſzna nabada* vulgo *ſpicza, oſzna.* Das Haar, *oder* Spitzlein am Korn - Æhren. *Kaláſz* 2. V. *æſtus* Senec.

*Āriſtŏcrātia, æ, f. *Obcbinſzko Ladanye Velikaſzev.* Der fürnehmſten Regiment. *Fő urak közönſéget Birodalma.*

*Ārithmētica, æ, f. & Ārithmētice, es, f. Plin. *Broja znanſztvo, Rachunſztvo, Meſtria rachunov.* e. Rechenkunſt. *Számvetö meſterség.*

*Ārithmētĭcus, ci, m. *Broja-znanecz, Rachunár.* r. Rechen-Meiſter. *Számvetö.*

Āritūdo, ĭnis, f. Varro. vide *Ariditas.*

Arma, orum, n. *plur.* Cic. *Orusjè.* e. Kriegs-Waffen, s. Gevvehr. *Hadi fegyver.*

Armāles, ium, f. *plur.* Ict. *Czimerni Liſzt.* r. Adel-Brieff. *Nemeſ-levél.*

Armāmentārium, rii, n. Cic. *Tarnicza, Orusjà biſa.* s. Zeighaus. *Fegyveres báz* 2. pro *bellum, fraus. Conſilium.* Virg.

Armārium, rii, n. Cic. *Ormár.* r. Kaſten. *Almárium.*

Armāmenta, orum, n. *plur.* Cic. *Vſzakojacbka Tabora priprava, Szprava.* s. Rüſt-Zeig. *Minden féle hadi készület, ſzerszám.*

Armātūra, æ, f. Cic. *Oboruſenye, Oboruſnoſzt.* e. Rüſtung, r. Harniſch. *Fegyveri készület.* Transl. levis armaturæ oratio, Cic. *Priproszto govorenye.* Einfältige Red. *Paraſzt beſzéd.*

Armātus, ûs, m. Liv. vide *Armatura.*

Armentum, ti, n. Cic. *Chreda velike marhe.* e. Heerd von groſsen Vieh. *Nagy marhából álló Tſorda.* 2. Singula Majora animalia.

Armentārius, ii, m. *Virg.* Armentorum cuſtos. *Chredár.* r. Hirt über groſses Viech. *Tſorda-pásztor.*

Armĭfĕr, ĕri, m. *Cic.* Armĭgĕr, ĕri, m. Sidon. *Orusnik.* r. Waffen-Trager. *Fegyver-viselő, hordozó.*

Armilla, æ, f. Liv. *Narukva.* e. Arm-Zierd, s. Arm-Band, e. Hand-Zierd. *Arany peretz.*

Armĭluſtrium, ii, n. Varr. *Previgyenye Voinikov,* peregr. *Muſtra.* e. Soldaten - Muſterung. *Hadi fegyver visgálás.*

Armo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Obortúſim.* Bevvaffne. *Fegyverkezem.*

*Armŏn, ōnis, f. Armŏrācĕa & Armŏrācĭa, æ, f. Colum. *Divja rotkva.* Wilder Rättich. *Vad retek.*

*Armus, mi, m. Plin. *Sivinſzko plecbe, Lopaticza.* e. Schulter. *Elsö tag, Szügy, Sodor.*

Āro, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Oriem, Pluſim.* Ackere, pflüge. *Szántok.* Arare æquor, Virg. *vozitiſze po morju.* Auf dem Meer Schiffen. *Hajókázni a' tengeren.* Arare litus, prov. *Zalúdo delati.* Ohne Frucht arbeiten. *Haſzontalan munkálódni.*

*Ārōmăta, ătum, n. *plur.* Sol. *dicitur &* Ārōma, ătis, n, *Zacbimba, Zacbin.* s. Gevvürtz. *Füſzerſzámok.*

Ārōmătārius, rij, m. *Zacbimbàr, Terſecz zachimbum.* r. Gevvürtz - Kramer. *Füſzerſzámmal - kereskedő.*

Ārōmătĭcus, a, um, Plin. *Záchimben.* Von Gevvürtz. *Füſzerſzám izü vagy ſzagu.*

*Ārōmătītes, ītæ, m. Plin. *Záchimbeno vino.* Gevvirtzter Wein. *Füſzerſzámos bor.*

*Ārōmătōpōla, æ, m. Vide *Aromatarius.*

Arquātus, a, um, Ovid. *Kakti lük prignyen.* Krumm gebeugt vvie ein Bogen. *Kez is módra meghajtott.* Arquatum curvamen. Ovid. *Púga.* r. Regen-Bogen. *Szivárvány.*

*Arrha, æ, f. Plin, Arrhăbo, ōnis, m. Plaut. *Zadavek, Zaruchnikov dàr.* s. Pfand-Geld, r. Ehe-Pfennig. *Előre feladott pénz Menyekzői ajándék.*

Digitalizirao Google

Arrīdeo, es, ere, īſi, īſum, (Neu.) Cic. *Naſzmétjamſze, Dopádamſze.* Anlache, Gefalle. *Tetszik nékem, Rea-nevetek.* Hoc mihi arridet, Cic. *Tomiſze dopada.* Das gefallt mir. *Ez nékém tetſzik.* Arridere ridentibus, Horat. *Szmejechemiſze naſzmehavati.* Mit Lachen. *Máſokkal nevetni.* &c.

Arrĭgo, is, ere, exi, ectum, (Act.) Terent. *Podiſem, oſzaulyam.* Erhebe. *Felemelem.* Aures arrigere. Terent. *Vuha podichi, zerno poſzluſſati.* Die Ohren erheben, fleiſsig zuhören. *Fülelni Figyelmezni.*

Arrĭpio, is, ere, ĭpui, eptum, (Act.) Cic. *Zgrablyujem.* Ergreiffe. *Meg-ragadom.* 2. pro *Subitò evado.* Plaut.

Arrīſio, ōnis, f. Cic. *Naſzmehavanye.* Das Anlachen. *Reá-nevetés.*

Arrīſor, oris, m. Senec. *Naſzmehávavecz.* Der einen anlachet. *Valakire nevetö.*

Arrōdo, is, ere, ōſi, ōſum, (Act.) Cic. *Prigrizujem, Oglabam, Ogrizávam.* Benage, umbeiſse. *Megrágdoſom, Harapdalom.*

Arrŏgans, antis, *om.* Cic. *Girdav, Ponoſſen, Obol.* Stoltz, hoffärtig. *Kérkedékeny, Maga nagyzó, Kevély.* Phras. Altiùs quàm oporteat ipſe te extollis. Nimium tibi tribuis, aſſumis. Tibi ipſi magnus es atque eximius. Cùm dete judicas non rationem conſulis, non veritatem, largiris ipſe tibi plus, quàm veritas concedat. Omnia putas inte uno collocata. Fortunam ipſam minus eſſe te ipſo fortunatam putas. Perſvaſum habes tuis te fortunis ipſam Fortunam anteire.

Arrŏgantia, æ, f. Cic. V. *ſuperbia.*

Arrŏgo, as, are, avi, atū, (Act.) Cic. *Prevjemlemſze, Ponaſſamſze,* item, *Moje chinìm, Poſzvajam, koga nakaj jemlyem.* Mir zu viel zumeſſe, zuſetze, aufnehme. *Kevélyen magamnak tulajdonitok.* Artem ſibi arrogare. Horat. *z-meſtriumſze ponáſſati.* Sich einer Kunſt rühmen. *Maga meſterségét bánnyi.* Arrogare ſibi aliquid. *Kaj poſzvoiti.* Etvvas zuſetzen, eigen machen. *Magának tulajdonitani.* Arrogare aliquem in filium, Gell. *Koga za ſzina vzeti.* Einen für ſein eygen Kind aufnehmen. *Valakit fia gyanánt felſognyi.* Arogare Dictatorem Conſuli Liv. pro *Præficere.*

Arrōſio, onis, f. *Ogrizenye.* Das Nagen. *Megrágás.*

Arrōſor, oris, m. Senec. *Ogrizavecz, Oglábavecz.* r. Zubeiſser, Benager. *Megrágó, Naylakodó.*

Arrūgia, æ, f. Plin. *Zlata ruda.* e. Goldgrube. *Arany bánya.*

Ars artis, f. Cic. *Meſtria.* e. Kunſt. *Meſterség.* Artem arte deludere. Teren. *Prévaru z-p évarum naplatiti.* &c.

Arsĕnĭcum, ci, n. Plin. *Miſnicza, Miſnichemer, Otrova, Trovilo.* s. Mauſsgifft, s. Operment. *Egér maſzlag, Rosnika.*

Artĕmon, ōnis, m. Vitruv. Vid. *Velum.* N. 1. 2. V. *Trochlea.*

Artērĭa, æ, f. Cic. *Sila Kervna igravicza.* e. Buls-Ader. *élet ér, Felverö ér.*

Arthrītĭcus, ci, m. Cic. *Kotrigo-bolen.* Der in Gliedern kranck iſt. *Köſzvényes.*

Arthrītis, ĭdis, f. *Kotrigo-böl.* e. Glieder-Sucht. *Köſzvény.*

Artĭcŭlātio, onis, f. Plin. *Pupkov na drévu puſchanye.* Das Ausſchlagen der Bäume. *Fa vagy Szölö bimbózás.*

Artĭcŭlus, li, m. Cic. *Kotrig, chlányek, chlenk.* s. Glied. *Iz, Tzikkely, Agázat.* Variè accipitur: Articuli ſarmentorum *Cic.* Articuli ſegetum, vitium. *Koleno Kolencze na terſzu* &c. Articulus ſcripti, Articuli montium, mortis articulus, &c. Item pro *Momentum.* Teren. Ipſo articulo corruit.

Artĭfex, ĭcis, m. Cic. *Meſterſzki chlovek.* r. Künſtler. *Meſter ember.*

Artĭfĭciālis, is, *com.* le, *n.* Quint. *Meſterſzki.* Künſtlich. *Meſterséges.*

Artĭfĭcium, cii, n. Cic. *Meſtrie-chinſztvo.* s. Kunſtſtuck. *Meſterség, kézi munka.*

Artŏcŏpus, pi, m. Juv. *Pek.* r. Beck. *Kenyér ſütö, ſütö.* 2. V. *Promuscondus.*

Artŏcrĕas, ătis, n. Jun. *vulgò* Artocrea, æ, f. *Meſzo - teſztenicza.* pereg. *Paſteta.* e. Fleiſch-Paſteten. *Páſtétom.*

Artŏlăgănus, i, m. Cic. *Riteß.* s. Brod-Küchlein. *Rétes, lepeny.*

Artopta, æ, f. Plin. *Filyarka, z-kruhom terſecha ſena.* e. Brod-Händlerin, Beckerin. *Sütöné.*

Artuātim, Adv. Firm. *Od kotriga do kotriga.* Gliedvveiſs. *Tagonkint.*

Artuo, as, are, avi, atum, *Razkotriſim, Lándam.* Gliedvveiſs zerſchneide. *Tagonként-darabolom.*

Artus, ŭum, ŭbus, m. *plur.* Cic. *Kotrigi, file béle.* e. Glieder. *Tagok ſzek.* Dum ſpiritus hos regit artus, Virg. *Doklam ſivem.* So lang ich lebe. *Migélek.* Elapſi artus in parvum, Tacit. *Jeſzu pokvarjeni kotrigi.* Die Glieder ſeynd verdorben. *Helyekböl kiment tagok.*

Arvīna, æ, f. Virg. *Szalo, Tuſztina, Tuſztocha.*

Digitalizirao Google

tocha. s. Schmeer, e. Fette. *Háj Kövér-rég.*

Arvīsium vinum, i, n. Virg. *Vino malaſia.* r. Malvaſier. *Maloſa bor.*

Āruncus, ci, m. Plin. *Kozo-brad.* r. Geiſs-Bard. *Ketskebak ſzakálla.*

Ārundĭnētum, ti, n. Plin. *Terſztinye, Terſztikovina.* r. Rohrpuſch. *Nádaſhely.*

Ārundĭneus, a, um, Plin. *Terſzten.* r. Rohrrehtig. *Nádas.*

Ārundo, ĭnis, f. Virg. *Têrſztina, Têrſzt.* s Rohr. *Nád.* 2. pro *Sagitta.* Virg. l. 7. Æneid.

Arvum, vi, n. Cic. *Ledina zorana, Nyiva.* Gebautes Feld, gepflügter Acker. *Szántó-föld.*

Arx, cis, f. Cic. *Grad, Tvêrdina, Tvêrdgyava.* s. Schloſs. *Vár, Erőſség.* 2. V. *Perfugium, Præſidium,* Roma arx omnium gentium. *Gt.*

Ās. aſſis, vel Aſſis, is, m. Cic. *Funt 24. lotov.* item. *Gyukez,* ali: *dva becha vreden penez.* s. Pfund von 24. Loth. *item.* Zweypfennig. *Font, mérték 24. Lotas.* item: *Két féle pénz.* Ex aſſe hæres, Cic. *Vſzega delnik.* Der alles allein erbet. *Kire az egéſz örökség ſzál.* 2. Minimus nummus. *Fillér.* Ein Heller. *Fillér.*

Aſcāules, æ, m. Svet. *Dudáſs.* r. Sackpfeiffer. *Dudás Tömlöcipor.*

Aſcendo, is, ere, endi, enſum, (Neu.) Cic. *Zaſztuplyujem, Gore-idem.* Auffſteige. *Felmegyek, hágok.*

Aſcenſio, onis, f. Cic. *Zaſztuplyenye.* Das Auffſteigen. *Felmenés, hágás.*

Aſcenſus, ûs, m. Cic. vide *Aſcenſio.*

Aſcĭa, æ, f. Cic. *ſirochka, Teſzacha, ſirovka ſzekira.* Breite *und* kurtze Hacken. *Szinlőbárd ſzekertze.* 2. *Ladichharſzko ſztrugalo,* peregr. *hoblich.* r. Hobel. *Gyalú.*

Aſcio, as, are, avi, atum, (Neu.) Vitruv. *Oteſzavam, Teſſem.* Behaue, zimmere. *Bárdolok.* 2. *Sztruſem, gladim.* peregr. *Hóblam.* Hoble. *Gyalulok.*

Aſciſco (Adſciſco) is, ere, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Dozávam.* 2. *Priemlyem.* 3. *Poſzvajam.* Zuruffe. 2. annehme. 3. zueigne. *Mellém-vészem: Hozom-bivom, Forgatom.* Aſciſcere aliquid ab aliquo. Cic. *Kaj od koga zadobiti, oſzvoiti.* Von einem etwas vvegnehmen. *Valamit nyernyi, magának tulajdonitanyi.* Aſciſcere ſibi ſocios. *Druge k-ſzebi pridruſiti, Tovaruſſe K-ſzebi prieti.* Andere in die Geſellſchafft aufnehmen. *Maga mellé társakat valaſztani.*

2. V. *Adſcribo, Adjungo, Annumero.* Plurimos ad ſocietatem aſciſcere.

Aſcŏpēra, æ, f. Svet. *Koſno-torba* &c. vulgo: *Sakely koſnati.* Lederner Sack. *Bőr-torba, ſák, Iſzak. Tariſznya.*

Aſcrībo, is, ere, ipſi, iptum. (Act.) Cic. *vulgò* Imputo. *Pripiſſuejm, Drugoga krivim, Zrochim.* Zuſchreibe. *Tulajdonitom.* 2. V. *Adſcribo.*

Aſcriptio, onis, f. Cic. *Vulgò* Impŭtātio. *Pripiſzanye, Zroka na drugoga metanye, Krivenye.* e. Zuſchreibung. *Tulajdonitás.*

Aſcriptĭtius, a, um. Cic. *Vukaj zapiſzan.* Eingeſchriben. *Be' iratott.* 2. Idem quod *Miles.* Liv.

Aſcriptor, oris, m. Cic. *Branitel, Pripomágavecz, Pripomochnik vu pravdi.* Der den Kläger in ſeinem Handel beyſtehet. *Törvényben Szoſzólló, Segitö.* 2. Qui adſcribit.

Ăsella, æ, f. Ovid. *Oſzlichicza.* e. Eſelin. *Nöstény, Szamárotska.*

Ăsellus, i, m. Virg. *Oſzlichek, Oſzlek, Oſzlich.* s. Eſelein. *Szamárotska.* 2. Eſt nomen *Piſcis.* qui (*Vulgò*) *Merluſius* dicitur. Plin. *l.* 9. *C.* 17. 3. Duæ parvæ ſtellæ in ſigno *Cancri* appellantur *Aſelli.* Plin. *l.* 8. *C.* 35. 4. Aſelli meatus. *Medic.* Idem quod venæ lacteæ.

Ăsĭlus, i, m. *Virg.* Tăbānus, i, m. *Varro.* œſtrum, i, n. Plin. *Obád.* e. Roſ-muck, Breme. *Bögöly, Barom Kergetö Bogár.*

Ăsĭna, æ, f. Varro. *Oſzlicza.* e. Eſelin. *Nöstény Szamár.*

Ăsĭnārius, a, um. *Plaut.* Aſinālis, is, *com.* le, *n. Fulg.* Aſinīnus, a, um. Varro. *Oſzélſzki.* Eſelich, zum Eſel gehörig. *Szamáros.*

Ăsĭnārius, rii, m. Svet: *Oſzlár.* r. Eſel-treiber. *Szamár hajtó.*

† Ăsĭno, as, are, avi, atum. Luithpr. *Oſzlárim, Oſzla jaſzem,* ali: z-*Oſzliſze vozim.* Einen Eſel reite, oder mit Eſeln fahre. *Szamárkodok.*

Ăsĭnus, i, m. Cic. *Oſzel, Magaracz.* Ein Eſel. *Szamár.* 2. *Transl.* Vid. *Segnis, Piger.* 3. Idem quod homo *Simplex, & Inurbanus.*

Ăsio, ōnis, f. Plin. *Vuhaſzta ſzova.* e. Ohr-Eüle. *Füles bagoly.*

Ăsōtus, i, m. Cic. *Veſz naſzladnoſzti podan chlovek, Pijanecz, Lakomecz, Brátecz v-czebu pive y dubána.* Der aller Wolluſt ergeben, voller Zapff, Bier und Tobacks-Bruder. *Gyönyörüſégben elmerültt ember dobzódó, Boriszák.*

Aſpărăgus, i, m, Plin. *Spárga.* r. Spargel. *Spárga-Fû, Nyúl árnyák-Fü.*

Aſpargo, ĭnis, f. Ict. *Pikecz, Szuſſa ſzáda od kaplyib deſgya, kada ſzuncze ſzvéti.* Schade und Dürre ſo durch das Beſpritzen, vvann die Sonne ſcheinet, geſchiehet. *Esötül veröfény tájban gyömölts ſzáraſzsága.* 2. Vitium rei cujuſcunque ex pluvia, undáque contractum.

Aſpectābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. V. *Spectabilis.*

Aſpecto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Sztalno vukaj gledim.* Stets anſehe. *álhatatosan meg-nézem.*

Aſpectus, ûs, m, Cic. *Pogled, Glèd, Progled.* s. Angeſicht, das Anſchauen. *Megnézés Látás, ſzemlélés.*

Aſper, a, um, Cic. *Oſter, Lyùt.* Rauch, ſcharff raudig. *Darabos.* 2. Transl. V. *Durus.* Homo moribus aſper & durus. Aſpera tempora, *Cic.* Aſper lapis, *Ovid. Tverd kamen.* Ein harter Stein. *Kemény kö.*

Aſper, ri, m. *Oſtriß riba.* r. Spindel - Fiſch. *Töviſes hal.*

Aſpergillum, i, n. Sipont. *Skropilnicza, Skropilcze, Skropilo.* r. Weihvvadel, Spritzvvedel. *Szentelö, hintezö, öntözö.*

Aſpergo, is, ere, erſi, erſum, (Act.) Cic. *Poſzipávam, Skropim, Oskroplyujem.* Beſprenge. *Meg-hintezem, öntöm.* 2. Transl. V. *Ixdo, Maculo, Inficio.* Aſpergere alicui aliquid moleſtiæ Cic. *Nad kêm kaj zabavlyati.* Einem einigen Verdruſs anthun. *Valakin alkalmatlankodnyi.* Aſpergere aliquem pulveribus. Plaut. *Koga napraſſiti, poſzipati, natruniti.* Einen einbudern, mit Staub anſprengen. *Valakit porral meg-hintenyi.* 3. pro *Miſceo, Adjungo.* Comitati gravitatem aſpergere, ſales orationi. Aſpergere aliquid in epiſtolis. Cic. *Od theſza na malom piſzati.* Etvvas mit vvenig Worten ſchreiben. *Valamit rövideden irnyi.* 4. conſtruitur cum *dativo* & *Accuſ.* vel cum *Accus.* & *Ablat.* vel cum *Ablat.* & præp. *Ex* vel *E.* è quo eſt aſperſus Cic. *reliqua vide ſupra in exemplis.*

Aſpĕrĭtas, atis, f. Cic. Aſperitūdo, ĭnis, f. Marcell. *Oſtrina, Lyutoſzt.* e. Rauche, herbe. *Daraboſság.* 2. Transl. *Nechlovechnoſzt.* e. Grobheit, Unfreundlichkeit. *Emberteleníség.* Nativam aſperitatem humanitate aſcitâ condire. *Cic.*

Aſpernābĭlis, is, *com.* le, n. Gell. *Mérzenya, nepreſtimavanya vréden, Zavérglyiv, Odurliv, Zabitlyiv.* Vervverfflich, zu verachten vvürdig. *Meg-vettendö.*

Aſpernātio, ōnis, f. Cic. *Za nikai derſanye, Zabitanye, Nemaranye.* e. Verachtung. *Megutálás, Vetendôs.*

Aſpernor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Nemarim, Zabitavam, Za nikaj derſim, imam.* Verachte, vervverffe. *Megutálom, Semire - hajtom, tartom.* V. *Contemno, Sperno.*

Aſpĕro, as, are, avi, atum. (Act.) Tacit. *Oſtrim.* Scherffe, rauch *oder* herb mache. *éleſitem.* Transl. *Iram aſperare.* Tacit. *Razlyutitiſze.* Zornig vverden. *Annál is kább megbaragitani.* Saxo aſperare pugionem. *Mech na kamen oſtriti.* Den Degen auf den Stein ſcherffen. *Megköſzörülni.*

Aſperſio, onis, f. Cic. *Poſzipanye, Skropténye, Poſzkroplénye.* e. Beſprengung. *Meghintezés.*

Aſperſus, ûs, m. *Plin.* Olei aſperſu necantur. Vide *Aſperſio.*

Aſpĭcio, is, ere, exi, ectum. (Act.) Cic. *Gledim.* Schaue. *Megnézem, nézek.*

Aſpīrāmen, ĭnis, n. Varro. Aſpīrātio, onis, f. Cic. *Zdihavanye, Pridehnenye, Nadihavanye.* Das Anplaſen Anhauchen. *Lebelés, Ohajtás.*

Aſpīro, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *Nadpuhávam, Nadihavam.* Anhauche, anblaſe. *Reá-fúvallok, Lehellek.* 2. V. *Deſidero.* 3. V. *Faveo.* Omni ope mihi aſpiravi. Cic.

Aſpis, ĭdis, f. Plin. *Lyuticza kacha.* Eine Schlang. *áſpis kigyó.* Aſpis à vipera mutuat venenum. *proverb.*

Aſportātio, onis, f. Cic. *Odneſſenye.* e. Weg tragung. *Elvitel, Elhordás.*

Aſporto, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Odnaſſam.* Weg trage. *Elhordom, Elviſzem.*

Aſprēdo, *vel* Aſprītūdo, ĭnis, f. Cels. vid. *Aſperitas.* 2. Morbus oculorum duritie affectorum. *Med:*

Aſſa, orum, n. *plur.* Svet. *Klupi nakêhſze vtopliczah ſzedi, Klupi za potitiſze.* Item, *Vſzakojacke pechenyke.* e. Teplitz - banck, Schvvitz-Banck. *Item* Allerley gebratenes. *Fördöben lévö padok, Veritékeznyi való padok.* Item: *minden némü petſenye.*

Aſsāmenta, orum, n. *plur.* Plin. *Debele sziroke deſzke, Podnicze.* Linden-Breter. *Deſzkák, Padimentomók - hoz valo deſzkázatok.*

Aſsārius, (idem quod aſſus) a, um. Cato. *Pecben.* Gebraten. *Sült.*

Aſsārium,

Digitalizirao Google

Àsśārĭus, ii, m. *antiq.* v. *As N* 2. & sub *N.* 1, *eadem notionem.* Equus mille assarium *pro* mille assariorum. *Varr.*

Assātūra, æ, f. Vopisc. *Pecbenya*, s. Gebratens, s. Brätel. *Petsenye.*

Assĕcla, æ, m. Cic. *Szlednik, Dvoritel.* r. Nachfolger, Gesehrd, Aufvvarter. *Követŏ, Valaki után járó.* v. *Pedisequus.* 2. Omnium mensarum assecla. *Szladokuszacz.* r. Schmarotzer. *Jó lakáſt keresŏ.* Auct. *Declam.*

Assectātio, ōnis, f. Cic. *Dvorba, Dvorenye, Szleduvanye.* e. Aufvvartung, Nachtrettung. *Udvarlás, Utánna-járás.* Item v. *Consectatio, Imitatio.* 2. Cæli assectatio: *h. e.* observatio. *Plin.*

Assectātŏr, ōris, m. Cic. *Verno-szlednik.* v. *Assecla N.* 1. *Consectator, Imitator, Sectator.*

Assector, ātis, ātus sum, (Comm. *Freq.*) Cic. *Verno-szledim Marlivo szledujem, Dvorim.* Embsig nachfolge, Aufvvarte. *Szuntelen utánna-járok, Szolgáltatok.* v. *Consector, Imitor.* Assectari se omnes cupiunt. *Enn.* apud *Prisc.* 2. v. *Comitor.*

Assensio, onis, f. Cic. v. *Consensio.*

Assensor, ōris, m. Cic. *Privolyitel.* r. Vervvilliger. *Egyet-értŏ.* v. *Approbator.*

Assensus, ûs, m. Cic. v. *Assensio, Approbatio.*

Assentātio, onis, f. Cic. v. *Adulatio, Blandimentum, Blandiloquentia, Blanditia.* 2. v. *Assensio.* ita *Vellej.*

Assentātiuncŭ'a, f. Cic. *Prilizavanyiche, Liczomlrenyiche.* kleine Schmeichelung. *Hizelkedíſetske.*

Assentātor, oris, m. Cic. v. *Adulator.*

Assentātōriè, *Adv.* Cic. v. *Adulanter, Blandè, Blanditer.*

Assentātrix, īcis, f. *Plaut.* v. *Adulatrix.*

Assentio, īs, īre, si, sum, (Neu.) *& usitatius*

Assentior, īris, ensus sum, (Dep.) Cic. *z-volyum prisztajem.* Beyfall gebe. v. *Consentio, Approbo.*

Assentor, āris, ātus sum, [Dep.] *Prilaggujemsze, prilaggatisze.* v. *Adulor, Blandior.* Propriè tamen assentamur voce, adulamur gestu, blandimur tactu. Assentatur tibi in omnibus. *Vu vszem ti' po vólyi hodi, Vu vszem te' hváli, Vu vszem sze tebi prilizáva.* Er redet alles dir zugefallen, Er schmeichlet dir in allen. *Mindenben néked hizelkedik.* 2. v. *Assentior.*

Assĕquor ĕris, ĕqui, cūtus sum. [Dep.] *Doszstignem, doszstignuti*, ali *doszstichi: Doszpévam, doszpeti.* Einhohle, Ereile, Erlauffe, darzu komme *Elérem, Felérem.* v. *Consequor N.* 1. 2. *Transl.* Cogitationem alterius assequi: *pro* intelligere, capere. 3. Honores assequi: *pro* obtinere. 4. Nullam meritorum partem assequi: *pro* æquare. 5. *passivè:* Ut nihil horum investigari, nihil assequi potuerit. *Cic.*

Assĕr, ĕris, m. Plaut. *Deszka, Daszka.* s. Brett. *Deszka.* propriè *Letva.* e. Latten. *Létz.* Vitr.

Assercŭlus, i, m. *Colum.* Assercŭlum, i, n. Cato. *Deszchicza, Letvicza.* s. Bretlein, kleine Latten. *Deszkátska, Létzetske.*

Assĕro, & Adsero, is, ĕrui, ertum, (Act.) Tacit. *Zasztanovito povédam.* für gevviſs ſage. *állatom.* v. *Assevero.* 2. propriè & eleganter: *Oszlobodívam, oszloboditi: Szlobodim: Otimlyem.* Freymache, Rette. *Felszabadítom.* v. *Vindico N.* 2. *Liberto.* Libertatem alicui asserere; *Quintil.* Libertati, *vel* in libertatem aliquem asserere; *Liv.* Manu aliquem asserere; *Terent. & Absolutè* Aliquem asserere: *Ovid. h. e.* liberare, in libertatem vindicare. *Kŏga szlobodnoga vuchiniti.* Einen in die Freyheit ſetzen. *Valakit felszabadítani:* vagy *Valakit szabad emberré tenni.* Se à mortalitate asserere: *pro* liberare, eximere. *Plin. l.* 2. *epist.* 10. 3. v. *Vindico N.* 5. *Arrogo, Assumo.* Partem hæreditatis, *Ulp.* Nomen sapientis sibi asserere. *Quint.* 4. Aliquem cœlo asserere: *pro* adscribere, referre. *Ovid.* 5. Studiis se asserere: *pro* dedere, tradere. *Plin.* v. in *Abdo N.* 2. *Refero N.* 5. 6. In servitutem aliquem asserere: *pro* conjicere, alicui subdere. *Liv.*

Assĕro, *vel* Adsero, is, ēvi, ĭtum, (Neut.) Cato. *Prisztéjam, poleg széjem: Prisztadyujem. prisztaditi.* Zuſäe, darbey ſäe: derneben pflantze. *Melléje vetek, ültetem, palántálom.*

Assertio, onis, f. Cic. v. *Asseveratio.* 2. apud *Quint.* v. *Vindicatio.*

Assertor, ōris, m. Quintil. *Za isztino povédavecz: Potverditel.* öffentlicher Bekenner; r. Beſtättiger. *Valamit állató; Erősítŏ.* 2. *Szlobodnik, Otimavecz, Szloboszchine davavecz.* r. Erretter der Freyheit, Befreyer. *Szabadságba helybeszstetŏ.* v. *Vindex N.* 1. Item v. *Subjugator N.* 1. ita *Liv.*

Asservio, *vel* Adservio, is, īre, īvi, ītum. (Neu.) Cic. *Prisztuſujem, Zpolo-szluſim.* Mitdiene. *Együttvélle szolgálok.* v. *Inservio.*

Asservo, ās, āvi, ātum, (Act.) Cic. *Prichuvávam.* v. *Servo N.* 1. *Reservo.*

Assessio, onis, f. Cic. *Prisztedanye.* e. Beyſitzung. *Mellé-ülés.*

Assessor, oris, m. Cic. *Prisztednik.* r. Beyſitzer. *Mellette ülŏ.*

Digitalizirao Google

Assessōrius, a, um. Ulp. *Prisszedni, Prisszednicski.* den Beysitzern gehörig. *Mellé-ülőbőzvaló, Birói renthez-való.*

Assessūra, æ, f. *Ulp.* Assessoris officium. *Prisszednichtvo.* s. Beysitzer-Amt. *Mellete-ülőtisszt · Birói* vagy *Tanátsi renden-valóság.*

Assestrix, īcis, f. Afran. *apud* Non. *Prisszedavka.* e. Beysitzerin. *Mellette ülő asszszony.*

Assĕvērantĕr, *Cic.* & Asseverātè, *Adv.* Gell. *Potverdyajuch, Tverdno, Zaisztinu.* Betheuerlich Festiglich. *Erősen állatva, Erősitve.*

Asseverātio, onis, f. Cic. v. *Affirmatio.*

Assĕvēro, as, avi, atum (Act.) Cic. *Sztalno potverdyujem.* Beständig zusage, betheuere, bestättige. *állhatatosson vallom, bizonyítom.* v. *Affirmo.*

Assicceico, is, *Colum.* v. *Siccesco.*

Assicco, & Adsicco, as, *Colum.* v. *Sicco.*

Assĭdeo, ēs, ēre, ēdi, essum (Neu.) Cic. *Prisszédam, Poleg szedim.* Hinzu sitze, Beysitze. *Mellé-ülők, Mellette-ülők.*

Assīdo, is, ĕre, ēdi, essum (Neu.) Plaut. v. *Assideo, Consido N.* 2.

Assĭduè, ssimè, Adv. Cic. *Naisztojno, Vdile.* v. *Sempiternè, Perseveranter, Diligenter.*

Assĭduĭtās, ātis, f. Cic. v. *Perseverantia, Diligentia, Industria, Sempiternitas.* 2. v. *Frequentia.*

Assĭduò, *Adv.* Plaut. v. *Assiduè.* 2 v. *Sæpe.* Varr.

Assĭduus, a, um, *Cic.* ior, *Varr.* ssimus, *Suet.* v. *Quotidianus, Sempiternus.* 2. v. *Diligens N.* 1.

Assignātio, onis, f. Cic. v. *Attributio, Designatio.*

Assigno, as, *Cic.* v. *Attribuo, Designo.*

Assĭlio, & Adsilio, is, īre, ui, īvi, & ĭi, ultum, (Neu.) Cic. *Prisszkakujem, Nadzkácsem, nadzkochiti.* Zuspringe, aufspringe, anspringe. *Mellé-szökém, Hozzá-ugrok.* 2. v. *Invado.* Ovid.

Assĭmĭlātio, onis, f. Plin. *Prisszpodablyanye, Prisszpodoblenye, Prilikovanye.* e. Vergleichung. *Hozzá-hasonlítás.*

Assĭmĭlis, le, Cic. *Prisszpodoben.* Allerdings ähnlich. *épen hasonló.*

Assimilĭtĕr, *Adv.* Plaut, *Prisszpodobno.* Gleich also. *Hasonló-módon.* v. *Similiter.*

Assĭmĭlo, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Prisszpodáblyam.* Vergleiche. *Hozzá-hasonlítom.*

Assimulātè, *Adv.* Plaut. v. *Simulatè.*

Assimulātio, onis, f. Auct. ad Heren. *Vkanlyivo zkazuvanye.* v. *Simulatio.*

Assĭmŭlo, & Adsimulo, as. *Cic.* v. *Simulo.* Assimulare se amicum alicujus: *pro* fingere. *Terent.*

Assĭpondĭum, ii, n. Varr. *Merilo pòl oke.* Pfindig Gevvicht. *Egy fontni mértĕk.* v. *Pondo.*

Assis, is, f. Colum. v. *Asser N.* 1. *Tabula N.* 1.

Assĭsto, is, ĕre, stĭti, ĭtum (Neu.) Cic. v. *Asto, Sto N.* 1. *Assideo, Adsum N.* 1. 2. Alicui assistere: *pro* patrocinari, adesse, *h.e.* ab aliquo stare, esse *Plin.*

Asso, as, avi, atum. (Act.) Apul. *Pechem.* Brate. *Slutbm.* 2, *Z deszkami pokrívam, podim.* Mit Brettern decke, vertäfele. *Deszkákkal bésedem.* fic leg. aliqui apud *Vitr.*

Assŏcio, as, Stat. *Pridrusujem, pridrusiti: V-drustvo jemlyem.* Zugesselle. *Társalkodam, Társúl veszem.* v. *Socio.*

Assŏleo, & Assŏlet. *Cic.* v. *Soleo, Solet.*

Assŏno, & Adsono. *Ovid* v. *Consono, Resono N.* 1.

Assūdesco, is, ĕre, (Inch.) *Varr.* Sudus fio.

Assvēfăcio, & Assvĕfacio, is, &c. Cic. *Privúcham; Priviknujem; Navadujem; Privadujem, privaditi.* Gevvöhne. *Reá szoktatom.* v. *Consuefacio.*

Assvefio, is, ĭĕri, ctus sum, (Pass.) &

Assvesco, is ĕre, ēvi, ētum (Neu.) ap. *Virg.* Act.) Cic. *Privúchamsze, Privadivamsze, Priviknujemsze.* Mich gevvöhne. *Meg-szokom.* Nondum labori assveviśti, insveviśti. *Phras.* Nondum manus tuæ opere concalluêre; labor tibi callum nondum induxit.

Assvētūdo, ĭnis, f. Liv. *Priviknost, Privchenye.* e. Zugevvöhnung. *Reászokás.* v. *Consvetio N.* 1

Assvētus, a, um, *Privchen, Priviknyen.* v. *Svetus.* labori, labore, *vel* laboris assvetus. *Cic. Liv.* 2. v. *Usitatus.* Ovid.

Asszŭla, æ, f. Plaut. *Iverjè, Trészchje, Trészka,* e. Schaattn. v. *Recisamentum, Secamentum.* Item v. *Fragmen.* Vitr. 2. v. *Scandula.*

Assŭlātim, *Plaut.* Assŭlōsè, *Adv.* Plin. v. *Minutè, Frustillatim.*

Assultim, *Adv.* Plin. *Nazkokczè, Prizkokczè.* Sprungs-vveise, mit aufhupffen. *Reá-ugrándozva.*

Assulto, as, avi, atum, (Neu. *Incb.*) *Prizkakívam, Nazkakívam, Zazkakívam.* Auf oder an etvvas ringe, offt springe, aufhupffe. *Reá-ugrándozom.* Vallo assultare, *Sil.* Latera exercitûs assultare. *Tacit.*

Assultus, ûs, m. Virg. *Prizkoka, Nadzkoka, Jurisz,* peregr. *Stúrma.* r. Ansprung, Anlauf, s. Sturm-lauffen. *Reá-ugrás.* v. *Aggressio.*

Assūmo, is, &c. Cic. *Name jemlyem, Prijémlyem.* Aufnehme. *Felveszem.* v. *Sumo N* 1. & 2. 2. In argumentationibus *assumi* dicitur id, quod in Scholis *medius terminus* vocatur. *Id.* 2. *de Divin. c.* 52.

Assumptio, & Assumtio, onis, f. Cic. *Na sze vzetje, k-szebi prijetje.* e. Auf oder Annehmung. *Reá-vétel.* Hinc 2. Speciatim: *Velika messa, V-nebo-vzetje B. D. M.* Mariæ Himelfahrt. *Nagy Boldog Asszszonyunk Napja.*

Assumptīvus, a, um, Cic. *K-szebi jemlyuchi.* Zu sich

Digitalizirao Google

ſich nehmend, aufnehmend. *Magához-vévő.*

Aſſuo, & Adſuo, is, ĕre, ui, ūtum. (Act.) Horat. *Priſzávam.* Annähe, zunähe. *Reá-várom.*

Aſſurgo, is, v. *Surgo N. 1.* Ex morbo aſſurgere: *pro* ſurgere, convaleſcere. *Liv.* Alicui aſſurgere: *h.e.* honoris exhibendi gratiâ ſurgere. *Gc. 2. Transl.* In altum aſſurgere: *pro* excreſcere. *Plin.* Turris aſſurgit: *pro* in altum educitur, attollitur. *Virg.*

Aſſus, a, um. Varr. *Pechen.* Gebraten. *Megſültt.* Item v. *Terridus.*

Aſt. *Conj.* Cic. *Ali, Neg.* Aber. *De, úgy de.*

* Aſtăcus, i, m. Plin. *Morſzki-rak.* r. Meer-krebs. *Tengeri rák.*

* Aſtăphis, ĭdis, f. Plin. v. *Uva paſſa* in *Paſſus.*

* Aſtĕriſcus, i, m. *Zvezdicza * znaménye.* s. Sterlein. *Kis-trillag.*

Aſterno, & Adſterno, is, *Ovid.* Juxta ſterno.

* Aſthma, ătis, n. *Nedufzlivoſzt.* Kurtzer Athem. *Páladozás, Nehezen lebellés.* v. *Orthopnœa.*

Aſthmăticus, a, um, *Plin.* v. *Suſpirioſus, Orthopnoicus.*

Aſtipulātio, onis, f. Plin. v. *Aſſenſus.*

Aſtipulātor, oris, m. Cic. v. *Aſſenſor.* Item v. *Stipulator.*

Aſtipulātus, ûs, m. Plin. v. *Aſtipulatio.*

Aſtipŭlor, & Adſtipulor, āris, ātus ſum, (Dep.) Liv. v. *Aſſentior.*

Aſtĭtuo, is, *Auct. ad Heren.* v. *Adſtituo, Colloco.*

Aſto, ās, aſtĭti, ĭtum, (Neu.) *Poleg ſztoim.* Dabey ſtehe. *Mellette állok, Felállok.* Aſtare ad tumulum, *Gc.* alicui. *Plaut.* v. *Aſſiſto.*

* Aſtræa, æ, f. Ovid. *Boſiczapravicze.* e. Göttin der Gerechtigkeit. *Igazságnak Iſten-aſzſzonya.*

Aſtrĕpo, & Adſtrepo, is, Syn. *Conſtrepo, Juxta ſtrepo.* Vulgus huic adſtrepepat: *h.e.* ſtrepitu applaudebat. *Tacit.* Surdas aures irritis precibus aſtrepere. *Plin.*

Aſtrictè, *Adv.* Cic. v. *Reſtrictè.*

Aſtrictio, ōnis, f. Plin. v. *Conſtrictio.* Transl. v. *Coactio N. 2. Adactio.*

Aſtrictōrius, a, um, *Plin.* aſtringens.

Aſtrictus, a, um, Cic. v. *Reſtrictus.* Alvus aſtrictior. *Cels.*

Aſtrĭcus, a, um, *Var.* ap. *Non.* v. *Siderolis.*

Aſtrĭdeo, Adſtrideo. *Stat.* v. *Strideo, Propeſtrideo*

Aſtrĭfĕr, & Aſtrĭgĕr, ĕra, um, Stat. v. *Stelliſer.*

Aſtringo, is, v. *Conſtringo, Coarcto, Alligo N. 1.* Vimine vites arbori adſtringere. *Colum. 2.* Transl. v. *Obligo N. 2. Obſtringo N. 2.* Fidem ſuam alicui, ſibi aliquem obſequiis aſtringere. *Cic. 3.* v. *Cogo N. 1.* lege, neceſſitate aſtringi. *Id. 4.* dicendo aliquid adſtringere: *h.e.* pauca dicere. *Id.*

* Aſtrŏlăbium, ii, n. *Zvezdo-mera, zvezdogled, zvezdnik.* e. Sternen-lauffs-Tafel. *Tsillag járáſt esmértető rész ſzerſzám.*

* Aſtrŏlŏgĭa *vi accent.* æ, f. Cic. *Zvezdo-znanztvo.* e. Geſtirn-Kunſt, Stern-Deuter-Kunſt. *Tsillag ó' vagy égről-való tudomány.*

* Aſtrŏlŏgus, i, m. Cic. *Latinè* Interpres aſtrorum. *Zvezdo-znanecz.* r. Stern Deuter, Stern-Kucker, Geſtirns-Erfahrner. *Tsillag-magyarázó.*

* Aſtrŏnŏmĭa *vi accent.* æ, f. Senec. *Zvezdo-merztvo.* v. *Aſtrologia.*

* Aſtrŏnŏmus, i, m. Jul. Firmic. *Zvezdo-merecz.* v. *Aſtrologus.*

* Aſtrum, i, n. Virg. *Zvezdiſebe.* s. Geſtirn. *Tsillagzat.* Item v. *Stella.* ita *Cic.*

Aſtruo, & Adſtruo, is, xi, ctum, (Act.) Colum. *Prinapravlyam; Pridelávam, pridelati.* Hinzubaue. *Hozzá-vagy Reá építem.* Transl. v. *Superaddo.* Dignitati alicujus aliquid aſtruere. *Plin.*

Aſtŭpeo, & Adſtupeo, *Senec.* ad aliquid ſtupeo.

Aſturco, ōnis, m. (ab *Aſturia.*) *Sen.* v. *Tolutarius.*

Aſtus, ûs, m. Plaut. *Preſganztvo, S'egavozt.* e. Liſtigkeit, liſt. *Ravaſzság.*

Aſtūtè, *Adv.* Cic. *Pregano, S'egavo, Podjamno.* Liſtiglich. *Ravaſzúl, álnokúl.* v. *Verſutè.*

Aſtūtĭa, æ, f. Cic. v. *Aſtus, Verſutia.* Differt ab *Aſtu*, ſicut *Iracundia* ab *Ira.*

Aſtūtus, a, um, Cic. *Pregàn, S'egav.* Liſtig, Verſchlagen, Witzig. *Ravaſz, álnok.* v. *Verſutus.*

* Ăsўla, æ, f. Plin. *Ptichja tráva.* s. Vogel-Kraut. *Tyúk-húr.* v. *Serpyllum.*

* Ăsўlum, i, n. Cic. *Syn.* locus perfugii. *Vtechiſche, Meſzto ſzegurnoſzti.* s. Freyhaus, Freyer Orth. *Menedék hely, ſzabad hely.* Transl. v. *Libertas N. 1. Perfugium.*

Ăt, Atenim, At verò, Verùm enim, *Conj.* v. *Aſt, Verùm, Atqui.* 2. v. *Caterà.* Cic. 3. v. *Saltem.* Virg.

Ătăvĭa, æ, f. *Tetcza dedovoga deda po otczu: Tetcza peta po otczu.* Des Ur-Ur-Ahn-Vatters Schvveſter. *Nagy-apám nagy-apjának attya nénnye*, vagy *húga.*

Ătăvĭa, æ, f. *prededova* ali *prebabina Baba: Babicza vu petom kolenu.* e. Ur-Ur-Alt-Mutter. *Nagy apám* vagy *Nagy-anyám Nagyattyának* vagy *Nagy annyának Annya.* ita *Cajus Dig. lib. 38. tit. 10. leg. 1.*

Ătăvuncŭlus, i, m. *prebabine babe Brat: Vujecz petoga reda.* r. Ur-Ur-Alt-Mutter-Bruder. *Nagy-anyám nagy-annyának annya ötse* vagy *báttya.*

Ătăvus, i, m. Cic. *prededov* ali *prebabin Ded: Dedek vu p tom kolenu.* r. Ur Ur Alt-Vatter, Ur Ur-Ahne. *Nagy-apám* vagy *Nagy-anyám Nagy-attyának* vagy *Nagy-annyának*

nak apja. ita *Caj. l. c.* 2. apud *Vellej.* invenitur uſurpatum pro *Abavo.*

Ātĕr, ātra, um, Cic. *Fákocbern.* Kohl-ſchvvartz. *Igen fekete.* v. *Niger N.* 1. *Obſcurus N.* 1. Item v. *Atratus.* ita *Virg.* 2. Transl. v. *Funeſtus, Turpis, Fœdus, Sævus, Niger N.* 2. *Obſcurus N.* 2. ita *Gell. Horat. Virg.* 3. Albus, an ater ſit, neſcio. *Prov.* ap. *Cic.* de homine prorſus ignoto.

* Āthēnæum, i, n. *Lampr.* Locus erat Athenis literarum profeſſoribus frequentiſſimus. *Transl.* v. *Schola, Univerſitas N.* 3.

* Āthĕus, & Athĕŏs, i, m. Cic. *Bogoneverecz, prez Boga.* r. Gottes-Verlaugner, Gottloſer. *Iſten nélkül való.*

* Āthlēta, æ, m. Cic. v. *Pugilator.*

* Āthlētĭcă, æ, f. *Plin.* &

* Athleticē, es, f. *Boritelztvo.* e. Fecht-Kunſt. *Bajnoki Meſterſég.* v. *Pugilatus.*

Athletĭcè, *Adv.* Plaut. *Boritelzki.* Fechteriſch. *Bajnoki módon. Transl.* v. *Eximè, Fortiter.*

Athletĭcŭs, a, um, *Cels.* v. *Pugilatorius.*

Atmātertĕra, æ, f. *Prebabine babe Jzeſztra: Tetcza po materi vu petom redu.* e. Ur-Ur-Alt-Mutter-Schvveſter. *Nagy-anyám Nagy-annyának Annya nénnye* vagy *búga.* ita *Caj. l. c.*

Atnĕpōs, ōtis, m. Caj. *Podvnukov vnuk, Vnuchich vu petom kolenu.* r. Enckel-Enckels-Sohn. *Unokám unokájának fia.*

Atneptis, is, f. Caj. *Vnuchicza vu petom kolenu.* vierdte Näffin. *Unokám unokájának leánya.*

* Ātŏmus, i, f. (ap. *Vitr.* m.) Cic. *Nerazdelek, Szuncheni prah.* ein unzertheilig Ding, s. Sonnen-Stäublein. *Ketté oſzthatatlan apró por részetskéje.*

Atpătruus, i, m. Caj. *Prededovoga deda brat: Sztrica peti na redu.* r. Ur-Ur-Ahn-Vatters Bruder. *Nagy-apám nagy-apjának attya öttse* vagy *báttya.*

Atquĕ, *Conj.* v. *Et N.* 1. 2. Ponitur pro *Quam N.* 1. poſt voces *aliut, ſecus, aliter, contrà, contrarius.* Contrà, atque ominabar, agis. 3. pro *uti.* Colitur æque atque DEus. 4. pro *Immò, Quinimò,* cum voce *adeò.* Conſiliô, atque adeò amentiâ tuâ impulſus. 5. pro *et quidem, præcipuè.* Negotium magnum eſt navigare atque id menſe quintili. *Cic.*

Atquĕ ĕtĭăm, *Syn.* Et verò. Cic. *y takaj.* und auch. *és ezis.*

Atquī, *Conj.* Terent. *Ali pak.* Und aber. *Pedig.* Hujus *Syn.* ſed, ſed enim, verùm, verumtamen, etenim, certè. *Uſus* Atqui (*pro* et, atque etiam) ſi tempus ullum eſt &c. Ita quidem cogitabam, atqui (*pro* at verò) &c. Atqui (*h. e.* attamen) ne ex eo quidem tempore hoc egit Sextius.

†Ātrāmentārĭum, ii, n. *Chérnilnicza, Poſzuda za chérnilo.* s. Dinten-geſchirr. *Téntás-edény, Kalamárit.*

Ātrāmentum, i, n. Cic. *Chérnilo*: vulgo *Tinta.* Schvvartze farb, e. Dinten. *Feketítő.* Item v. *Sepia N.* 2.

Ātrātus, a, um, Cic. *Pochérnyen.* Geſchvvärtzt. *Meg-feketített.* Item v. *Pullatus.*

Ātriārĭus, ii, m. Ulp. v. *Mediaſtinus.*

Atrienſis, ſe Cic. *Preddvorni, Pridvorzki.* Zum Vorhof gehörig. *Pitvarbozi-való.* Servus atrienſis, v. *Janitor.*

Ātriŏlum, i, n. Cic. *Preddvorchecz.* s. Vor-Höflein. *Pitvarotska.*

Ātrĭplex, ĭcis, m. & f. Plin. *Loboda.* s. Milten-kraut. *Laboda fü.*

Ātrĭtās, ātĭs, f. Plaut. v. *Nigredo.*

Ātrĭum, ii, n. Vitr. *Preddvor.* r. Vorhof. *Pitvar.*

Ātrōcĭtas, atis, f. Cic. *Setoſztokozt, Seſztocbina.* v. *Crudelitas, Diritas, Immanitas.*

Ātrōcĭtĕr, *Adv.* Cic. *Seſztokko.* v. *Crudeliter, Immaniter.*

Ātrŏr, ōris, m. Gell. v. *Atritas.*

* Ātrox, ōcis, *om.* Cic. *Seſztok.* v. *Crudelis, Dirus, Immanis N.* 1. *Immitis N.* 2. 2. propriè v. *Crudus N.* 1. & 2. ita *Feſt.*

Attactus, ûs, m. Varr. *Dotik.* e. Berührung. *Illetés.*

* Attăgēn, ēnis, m. *Plin.* Attăgēna, æ, f. Mart. *Jerebicza.* e. Haſel-Huhn. *Tzáſzár-madár.*

Attălĭcus, a, um, Horat. *Atlaczki, iz atlacza, iz zlatotkaje* vulgo *iz zlatoga ſtuka.* aus Atlas-zeug, aus Gold-ſtuck. *Atlatzból-való.* Item v. *Magnificus, Splendidus N.* 2.

* Attălus, i, m. *Cic.* Pergami rex pecuniâ, & ſplendida ſupellectile præpotens: hinc *Attalicus,* pro *ſplendido, magnifico, &c.*

Attămĕn, *Ali vendar.* Aber doch. *De mindazáltal.* v. *Tamen.* nonnunquam dividitur. *Cic.*

* Attĕgĭæ, ārum, f. *Juven.* v. *Mapalia.*

* Attĕlăbus, i, m. *Plin.* v. *Locuſta N.* 1.

Attempĕrātè, *Adv.* Terent. v. *Temperi.*

Attempĕro, ās, āvi, ātum. (Act.) v. *Adapto.* Gladium jugulo attemperare, *Senec.*

Attendo, ĭs, ĕrĕ, attendi, tum, (Act.) *Pázim,* peregr. *Mérkam.* Aufmercke. *Reá-figyelmezek.* v. *Intendo N.* 3. *Obſervo N.* 1. Æquô animô hoc, me ſtudiosè attendite. Attendite animos ad ea, quæ ſequuntur. *Cic.* Dictis attendere. *Plin.* Diligenter attendite: *Phæd.* Perattentos veſtros animos velim. Mentem, aures vacuas advertite. Adhibete animos ad ea, quæ dicam, eáque penitus mentibus veſtris mandate. Studete mihi hodie, & animis omnes adeſtote, &c. 2. propriè v. *Tendo N.* 1. Arcum attendere, *pro* attrahere. *Apul.*

Attentè

Attentè. *Adv.* Cic. *Parlivo, Pomnivo.* Auffmerckſam. *Figyelmeteſen.*

Attentio, ōnis, f. Cic. *Parenye.* peregr. *Merkanye.* e. Auffmerckung. *Figyelmeteſség.*

Attento, as, āre, āvi, ātum, (Act.) Cic. *Podſztuplyujemſze, Szkuſſavam.* Unterſtehe. *Merészelek, Meg-késértem.*

Attĕnuātio, ōnis, f. Cic. *Sztenchenye, Otenyenye. Otenchanye.* Daſs dünner machen. *Megolkonyitás.* 2. vid. *Imminutio.*

Attĕnuo, as, āre āvi, ātum. (Act.) Cic. *Pritenuim, Ottenim, Tenko chinim.* Dünn mache, vermindere. *Megolkonyitom.* 2. V. *Imminuo.*

Attĕro, is, ĕre, trīvi, ītum, (Act.) Cic. *Priteruiem, Terem, Nateruiem, Drobno nachinyam.* Zerreube. *Elkptatom.* 2. vid. *Calco.* Plin. 3. *translatè.* Atterere famam. Sall. pro *Imminuere, lædere.*

Atteſtātio, ōnis, f. Macr. *Poſzvedochenye.* e. Bezeugung. *Bizonyság-tétel.*

Atteſtātor, oris, m. Plin. *Poſzvedochitel.* Der etvvaſs bezeuget. *Bizonyito, Bizonyság tévő.*

Atteſtor, āris, āri, ātus ſum. (Depon.) Cic. *Szvedochim.* Bezeuge. *Megbizonyitom, Bizonyságot bé-vetek.*

Attexo, is, ĕre, exui extum. (Activ.) Cic. *Pritkavam, Tkem.* Anvvebe. *Hozzá-ſzövök.*

Attĭcè. *Adv.* Cic. *Athenianſzki.* Atheniſch. *Athénási ſzólásnak módján.*

Attĭcus, a, um. Cic. *Athenianſzki, a, o.* Atheniſch. *Athénási.*

Attīlus, i, m. Plin. *Morſzka ſzvinya.* s. Meerſchvvein. *Tengeri diſznó.*

Attĭnæ, ārum, f. *plur.* Pallad. *Zid z-kamenya prez vapna.* Eine Mauer von Steinen gemacht ohne Kalck. *Kősalmész nélkül.*

Attĭneo, es ēre, nui, entum. (Activ.) Cic. *Priſztoim, Ktomu idem, Priderſavam.* Zugehöre, aufhalte, behalte. *Hóza tartozom, tartom.* Attinere aliquem. Tac. *Koga priderſati.* Einen aufhalten. *Valakit megtartóztatni. Imperſon.* Quod ad abſtinentiam attinet. *Kai K-zderſavanyu ide* ali *priſztoiſze.* Was zu der Enthaltung gehöret. *Mi az maga megtartóſztatáſát illeti.*

Attingo, is, ere, ĭgi, actum. (Activ.) Cic. *Doſziſem, Doſznegam, Doticbem.* Erlange, Anrühre. *Megilletem. Hozzá-érek. Conſtruitur cum ſolo Accus.* Rem aliquam attingere. *Vel etiam cum Accuſa: & præpos. Ad.* attingere ad rem. Plaut.

Attollo, is, ĕre. *Caret Præteritô, ac ſupino; nam* ſuſtuli, ſublatum *mutuatur â verbo ſuſtollo.* Virg. *Podiſem, zvilſujem, Podigujem* Erhebe, aufhebe. *Felemelem, Magaſztalom.*

Attondeo, es, ēre, ondi, onſum. Plau. *Pribriam, Podbrivam.* Beſchere. *Megnyirem, Beretválom.*

Attŏnĭtè *Adv.* Plin. *Zazablyeno, oſzupnyeno.* Beſtürtzt, erſchröcklich. *Elrémülve, Bámúlva.*

Attŏnĭtus, a, um. Virg. *Zazablyen, Oſzupnyen.* Erſchröckt. *Elrémölt, Rettent.*

Atractio, ōnis, f. Quint. *Privlechenye, Pritegnenye, Povlechenye, Navijenye.* e. Zuziehung. *Hozzá-vonás, Szivás.*

Attrăho, is, ĕre, axi, actum. (Act.) Cic. *Priteſem, Dovlekujem, Doteſujem, Priteſujem, Navinyujem.* Zuziehe. *Magamhoz-vonſzom.*

Attrectātio, onis, f. *Apul.* Attrectātus, ûs, m. Cic. *Dotikanye, V-rukah ponaſſanye.* Das Anrühren. *Hozzá-nyúlás.*

Attrecto, as, āre, āvi, ātum. Cic. *Pritikam, Dotikamſze, V-rukah ſulim, Ponaſſam.* Anrühre. *Tapogatom, Tapaſztom, Illetem.* Libros manibus attrectare. *Cic.*

Attrĭbuo, is, ĕre, ui, ūtum. (Act.) Cic. *Pridajem, Dodajem.* Zugebe. *Tulajdonitom, Hozzá-adok.*

Attrĭbūtio, ōnis, f. Cic. *Pridanye, Pridovanye, Dodavanye.* Das Zugeben, e. Zuſtellung. *Tulajdonitás, Hozzá-adás.*

Attrītus, ta, tum. Liv. *Sztêrt, Zatert, Ponoſſen.* Abgevvetzt, Abgenutzet. *Elváſott, Kopott.*

Attrītus, ûs, m. & Attrītio, ōnis, f. Plin. *Szterenye, Zatrenye, Razdiranye, Dodere.nye.* e. Abvvetzung, Abnutzung. *Koptatás, Surlás, Vásolás.* 2. *Bruſzenye, Oſztrenye.* Das Schleiffen, Wetzen. *Kőſzőrűlés.* Gladium cotis attritu parare. Apul. *Mech. bruſziti.* Das Schvverdt vvetzen. A' *Kardot meg-kőſzőrűlnyi.*

Ătўpus, i, m. *Gell.* Attŭbus, i, m. Auſon. *Pentav* r. Stammler. *Rebegőſzavu.*

Āu. *Interje.* Terent. *Jaj! Oh jai!* Ach vveh! *Ennye.*

Ăvārè. *Adv.* Cic. Ăvārĭter. *Adv.* Plaut. *Szkupo.* Geitziglich. *Fősvényűl.*

Ăvārĭtia, æ, f. *Cic.* Ăvārĭties, ei, f. Lucret. *Szkupoſzt.* e. Kargheit, r. Geitz. *Fősvénység.*

Ăvārus, a, um. Cic. *Szkùp, Sztiſzni-ruk.* Geitzig. *Fősvény. Transl.* Avarus Laudis. *Horat.* Avarus cædis miles. *Claud.* pro *avidus.*

Digitalizirao Google

Āuceps, cŭpis, *com.* Cic. *Ptichar*, *Pticzo-lovecz*, *Ptichjilovecz*. r. Vogelfanger. *Madarász*.

Āucilla, æ, f. Apul. *Pticza*. r. Vogel. *Madár*.

Āuctārium, rii, n. Plaut. *Nadavek*, *Pridavek*, *Priverſek*. e. Zugab. *Hozzá-adás*, *Meg-ſzerzés*.

Auctio, onis, f. Cic. *Prodavanye*, *na ki chevecche*, *Muntanye*, *Pridavanye*. (peregr.) *Vendéta*. Offentliche Feilbiethung. Gant. *Kótyavetye*. 2. V. *Incrementum*, *Additamentum*. Bona alicujus auctione conſtituta vendere, *Imanya chia na kiche veche dana prodavati*. Eines auf öffentliche Feilbiethung gegebene Haabſchafft Verkauffen. *Kótya vetye joſzágot el adnyi*.

Auctiōnālia, orum, n. *plur.* JCt. *Piſzmo nad dugovanyem na kiche veche dánem vuchinyeno*. Aufgerichtete Schrifft vvegen der Verkauff- und Feilbiethung. *Kótyavetyén el adatott dolgokrul tsinaltt irás*.

Auctiōnārius, a, um, Cic. *Kichevechki*, *Na-kiche veche dàn*. Zur Verkauff-und Feilbiethung gehörig. *Kótya vetyérevaló*.

Auctiōnārius, ii, m. *Terſecz na Kiche veche*, *na muntu*, *Muntavnik*. r. Handler auf Feilbiethung. *Kótya vetyés*.

Auctiōnor, aris, ari, atus ſum, Cic. *Prodajem na kiche veche*, *Dajem na muncu*, *na pridavek*. Offentlich feilbiethe, vergante dem zu kauffen gehe, der mehr verſpricht. *Kótya vetyére adom javaimat*.

Āucto, *Plaut.* Auctĭto, *Tacit.* as, are, avi, atum, (frequen.) *Guſzto krát povekßavam*, *Pribolſtavam*. Offt vermehre. *Gyakran öregbitem*.

Āuctŏr, & Āuthŏr, ōris, m. Cic. *Pochetnik*. r. Urheber, Anfänger. *Kezdö*. 2. *Povekßitel*, *Pribolßavecz*. r. Vermehrer. *Nevekedö*. Auctor æris, *Povekßitel penez*. r. Geld-Vermehrer. *Pénz öregbitö*, *jobbitó*. 3. *Knigo-piſzecz*. r. Scribent. *Könyv iró*. Livius rerum Romanarum author locupletiſſimus. 4. pro *Svaſor*, *Impulſor*, *hortator*, *machinator*, *Architectus* &c. Magnopere illi author fui ad rem ſuſcipiendam. *Cic.* Author tibi non ſum, ut naviges. *Cic.* 5. V. *Nuncius*. Certis & idoneis authoribus comperi. *Cic.* 6. pro *Inventore*: Mercurius auctor Citharæ. *Lucan.* 7. Vid. *Teſtis*. Auctorem eſſe pro aliquo. Cic. *Zakoga biti ſzvedokom*. r. Zeug für einen ſeyn; die Zeugnuſs für einen geben. *Valaki mellet bizonyitanyi*.

Āuctōrāmentum & Āuthōramentum, i, n. Cic. *Zavez junachki*, *Med Vojnike prijemlyenye*. e. Verbindung, Werbung. *Vitézek közé kötelezés*. 2. *Naplachanye*, *Plazha*. e. Beſoldung. *Zóld*, *Bér*, *Fizetés*. 3. *Dár*, *Poklon*. ità Vellej. Pat. e. Beſchenckung, e. Belohnung. *Ajándék*.

Āuctōrātus, a, um. Hor. *Na muntu y kiche veche prodan*. Durch die offentliche Feilbietung, gant, verkauffit. *Kótyavetyén eladatott*. 2. Āuctōrātus, i, m. Hor. *Szluga tak prodan*. r. Knecht, der alſo verkauffit vvorden. *Szólga ugy eladatott*. 3. Idem ac *fide obſtrictus obligatusque*.

Āuctōrĭtas, & Āuthōrĭtas, ātis, f. Cic. *Oblaſzt*, *Jakoſzt*. e. Gevvalt. *Hatalmaſság*.

Āuctōrĭtātivè *Adv.* JCt. *Bahato*, *Zapovédajuch*. Befehls-Weiſse. *Meréſzen*, *Parantſolva*.

Āuctōro, Āuthōro, as, are, Cic. *Vu vere Zavesujem*, *zavezanoga chinim*. Verbindlich mache, verpflichte, verbinde. *Valakit*, *Hittel Kötelezek*. Ne auctoraretur profugit. Cic. *Pobegelje*, *da ne bi zavezan poſztal*. 2. pro *author ſum*. Vellej. 3. pro *ſervos palam divendo*. Cic.

Auctus, ûs, m. Plin. *Povekßanye*, *Pridanye*. e. Vermehrung. *öregbités*, *Nevekedés*.

Āucŭpātio, onis, f. *Quint.* Aucŭpium, ii, n. *Cic.* Āucŭpātus, ûs, m. Capitol. *Ptichijlòv*. r. Vogelfang. *Madarhászás*.

Aucŭpor, āris, ari, ātus ſum. (Dep.) *Cic.* Aucŭpo, as, are. Plaut. *Ptichárim*, *Pticze lovim*. e. Vögelfange. *Madarhászok*. Transl. Aucupari alicujus verba. Senec. *Paziti na chie rèchi*, *vu recheh loviti*. Eines Worte auffangen. *Szókra vigyáznyi*, *ſzóban megfognyi*.

Āudācia, æ, f, *Cic.* Audentia, æ, f. Plin. in bonam partem. *Batrivoſzt*, *Szméngye*, *Szêrchenoſzt*. e. Behertzt-Muthigkeit, Unerſchrockenheit. *Mérészség*, *Batorság*. in malam: V. *Impudentia*, *Præſumptio*, *Temeritas*.

Audācĭter *Adv.* Plaut. Audacter. *Cic.* Audenter. Tacit. *Batrivo ſzêrcheno*. Unerſchrocken. *Mérészen*.

Āudax, ācis, *om.* Cic. *Batriv*, *Szercben*. Behertzt muthig. *Szives*, *merész*. in partem malam: V. *Impudens*, *Temerarius*.

Āudeo, es, ere, ausus ſum, (Neu.) Cic. *Szmém*, Dörffe. *Merek*. Majora viribus audere. Virg.

Digitalizirao Google

Virg. *Vech frmeti, nego mochi.* Uber ſein Vermögen dörffen. *Ereje ellen tſelekednyi.*

Audientia, æ, f. Cic. *Poſzlub*, *Poſzlußanye.* Das Zuhören. *Halgatás.*

Audio, is, ire, ivi, itum, (Act.) Cic. *Chujem, Szlußam.* Ich höre. *Hallok.* 2. V. *obedio.* cum *Dativo.* Dicto audientem eſſe. Cic. *pokornomu biti.* Gehorſamen. *Engedelmeskednyi ſzatſogadnyi.* 3. V. *Exaudio.* Audire preces alicujus. *Virg.* 4. *Poſzlußam.* Zuhöre. *Halgatok.* Diſcipulus audit Magiſtrum. 5. Bene, vel malè audire. *Cic.* eſt bonam vel malam famam habere.

Auditio, onis, f. Cic. *Chujenye Poſzlußanye, ſzlußanye.* Das Hören. *Hallás.*

Auditor, oris, m. Cic. *Poſzlußitel*, Poszlußavecz, *ſzlußavecz.* r. Zuhörer. *Halgató.* 2. V. *Diſcipulus.* Perſeus Zenonis auditor. Cic. Platonis auditor Ariſtoteles. *Cic.*

Auditorium, ii, n. Quint. *Poſzlußalnicza, meſzto za poſzlußanye.* Hör *oder* Lehr-Stube. *Kőz halgató, vagy, tanúló helly.* 2. per Metonymiam, pro ipſis *auditoribus.* Nuper adhibito ingenti auditorio librum de vita eius recitavit. *Plin.* 3. pro *Foro* & *tribunali.* Ad majus auditorium vocatus eſt. JCt. *Je pozvan na vekßi ſzud.* Er iſt beruffen vvorden zum gröſſeren Gericht. *Nagyobb törvényre hivatott.*

Auditus, ús, m. Cic. *Chujenye, Chút je, ſzluſſanye.* Das Gehör. *Hallás.*

Ăvē, ăvēto, ăvēre, *Defectiv.* Matt. *Zdravo.* GOtt grüſſe dich. *Egészségel.* Avere te jubet. Matt. *Poſzdravlyate.* Er laſt dich grüſſen. *Köszöntett, tégedet.*

Avĕho, is, ere, exi, ectum. (Activ.) Cic. *odpelyavam, odvásam.* Wegführe. *Elviſzem.*

Avellāna, æ, f. Plin. *Léſſnyak.* e. Haſelnuſs. *Mogyoró.*

Avello, is, ere, avelli, & avulſi, ulſum (Activ.) Cic. *Odtèrgavam.* Wegreiſſe. *Elſzakaſztom.*

Ăvēna, æ, f. Plin. *Zób, Oveſz.* r. Haber. *Zab.*

Ăvēnāceus, a, um, Plin. *Zoben, a, o, Ovſzen.* Habern. *Zabból való.*

Ăvens, entis, *omn.* Livi. *Rad.* Gern. *örömeſt Kivánó.*

Ăventer. *Ado.* Sidon. *Z-drage volye, Rad.* Gern. *örömeſt.*

Ăveo, es, ere, (Neut.) Cic. *Selim.* Begehre. *Kivánom.*

Ăvernālis, is, *com.* le, *n.* Horat. *Peklenyſzki.* Hölliſch. *Pokolbéli.*

Ăvernus, ni, m. Stat. *Pekel.* e. Höll. *Pokol.*

Āverrunco, as, are, avi, atum, (Activ.) Cic. (*propriè* amputo) *obrezavam terſzje, kleſztrim drevje, Prirezavam, odreſuiem.* Transl. *Odvrácham, odgányam.* Die Reben ſchneide. *Item* abtreibe, abvvende. *Szőlőt metſzek.* Item *Elháritom, Haitom.* Averruncare iram Dei Liv. *Szerdu bosju odvernuti.* Gottes Zorn abvvenden. *Iſten haragjat eltavoznyi.* Averruncare vites. *Terſzje obrezavati.* Die Reben abſchneiden. *Szőlőt meg-metzenyi.*

Āversābĭlis, is, *com.* le, n. Vide *Abominabilis.* Lucr.

Āverſor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. *Odvrathamſze, Odmechemſze, Hérbet Kaſzem.* Ein Widervvillen habe, den Rucken kehre. *Elirtózom tőle, Utálom.*

Āverſor, ōris, m. Cic. *Odmetavecz, Odvrachavecz.* Der etvvaſs entvvendet, abtreibet. *Elidegenitő.* Averſor pecuniæ. *Odjemitel penez, Penezni tat.* Entvvender des Gelts, r. Gelt-Dieb. *Közönséges pénznekmás ra, Forditója, Lopója,* Pénz-*lopó.*

Āverſus, a, um. Cic. *Odvernyen.* Protiven. Abgevvendet. *Elfordúlt.* *Transl.* Deos averſos eſſe â ſalute populi. *Cic.*

Āverta, æ, f. Horat. *Podperſzine konyſzke.* Der Bruſt-Riem eines Pferds. *Szügyelló.* 2. *Podrepicza.* Eines Pferds Schvveiff-Riem. 3. vid. *Hippopera.*

Āverto, is, ere, erti, erſum, (Act.) Cic. *Odvracham, Odganyam,* item *Oſzlobagyam.* Abtreibe, Abvvende. *Elforditom, Haitom, Felſzabaditom.* Avertat Deus. Cic. *Nedaj, Oſzlobodi Bòg. &c.*

Aŭfero, ers, erre, abſtŭli, ablātum, Cic. *Odnaſſam.* Wegtrage. *Elviſzem.* 2. vid. *Abeo.* Auferre ſe de convivio, è conſpectu, *Cic.*

Aŭfŭgio, is, ere, ūgi, ĭtum. Cic. *Vutechem, Pobegavam, Odbegavam.* Weglauffe, fliehe. *Elfutok, Szaladok.*

Āugeo, es, ere, auxi, auctum. (Act.) Cic, *Povekſſavam, Pobolſſavam, Povnoſim.* Vermehre. beſſere. *öregbitem, Jobbitom.* 2. Augere hoſtias, pro *mactare.* Sveton.

Ăugmen, ĭnis. *n. Lucret.* Aŭgmentātio, ōnis, f. *Povekſſanye, pomnoſenye.* e. Vermehrung das Zunehmen. *öregbülés, öregbités, Nevekedés, Szaporodás.*

Āugur, ŭris, *com.* Cic. *Prorok, kì iz letanya &c. ptícz prorokuje, Gonotnik.* r. Wahrſager, der aus dem Flug &c. deren Vögeln Wahrſaget. *Madarak röpölésbül-való Jövendölö.*

Digitalizirao Google

Aūgŭrācŭlum, i, n. Feſt. *Meſzto za prorokuvanye iz pticz letanya.* Das Orth vvo man vvahrſaget aus Vögeln-Flug. *Madarak rŏpûlésbûl Jŏvendŏlŏ hely.*

Aūgŭrālis, is, *com.* le. n. Varro. *Prorochjï.* Des Wahrſagers. *Jŏvendŏlŏ-bŏz való.*

Āugŭrātio, ōnis, f. *Cic.* Aūgŭrĭum, rii, n. Virg. *Iz letanya pticz prorokuvanye, Prorochanſztvo.* Aus dem Flug deren Vögeln das Wahrſagen. *Madarak rŏpûlésbûl Jŏvendŏlés, Jŏvendŏ-mondás.*

Aūgŭro, as, āre, āvi, ātum, & Aūgŭror, āris, āri, ātus ſum. (Dep.) Cic. *Prorokuiem, huducha povedam iz pticz &c. letanya.* Wahrſage aus dem Flug deren Vögeln, Muthmaſſe. *Madarak rŏpûlésbûl Jŏvendŏlŏk.*

Āugŭſta, æ, f. Tacit. *Czeſzaricza.* e. Kayſerin. *Tsáſzárné.*

Āugŭſtāle, lis, n. Quint. *Czeſzarſzki dvor, ſzator.* r. Kayſer-Hoff, s. Kayſer-Zelt. *Tsaſzár udvara, Sátora.*

Āugŭſtus, i, m. (Menſis) *Vêrſſan, Velikomeſſnyak, Kolovoz.* r. Auguſt-Monat. *Nagy boldok atſzſzony hava.* Item *Czeſzar.* Kayſer. *Tſáſzár.*

Ăvĭa, æ, f. Cic. *Baba, Mati otcza mŏga, ali matere.* e. Groſsmutter. *Nagy anya.*

Āvia, orum, n. *plur.* Claud. *Preſzputje, méſzta gde puta nè.* Da kein Weeg iſt, r. Abvveeg. *Utatlan hely.*

Ăvĭārium, rii, n. Cic. *Ptichárnicza.* Orth für die Vögeln. *Madár tartó hely.* 2. Nemus avibus abundans.

Ăvĭārius, rii, m. Colum. *Ptichar, ki k pticzam prigleda.* Der über die Vögel Sorg traget. *Madáral-bánó.*

Ăvĭcŭla, æ, f. Gell. *Ptichicza.* s. Vögelein. *Madárka.*

Ăvĭdè, *Adv.* Cic. Ăvĭdĭter, *Adv.* Apul *Poblepno.* Begierlich. *Mohon, Nagy Kivánsággal.*

Ăvĭdĭtas, ātis, f. Cic. *Poblepenye, Poblepnoſzt, Hlepenye.* e. Begierd. *Kivánság.* 2. Vid. *Avaritia.*

Ăvĭdus, a, um. Cic. *Poblepen, Hlepen, Pobleplivo.* Begierig. *Kivánó.* 2. Vid. *Avarus* Homo longè pecuniarum avidiſſimus. *Cic.*

Ăvis, is, f. Ovid. *Pticza.* r. Vogel. *Madar.* bonis avibus. Ovid. *Szrechno.* Glüchklich. *Jó Szerentséſen.* avi adversâ. Cic. *Neſzrechno.* Unglücklich. *Szerentſetlen.*

Ăvītus, a, um. Cic. *Dedovni, Sztar.* Uralt. *ŏſtŏl maradtt, ó.* Avitum merum. *Sztarovino.* Alter Wein. ó *Bor.* exuere ſe bonis avitis. Liv. *Blago od ſztareh oſztavlyeno Potroſſiti.* Seiner Vor-Eltern Guth verthun. *Eleinktûl hagyot jószágot elkŏltenyi.*

Āvĭus, a, um. Sall. *Prezputen.* Unvveegſam. *út nélkûl.*

Āula, æ, f. Cic. *Dvor.* r. Hoff. *Udvar.*

Āulæum, i, n. *Cic.* Āulæa, æorum, n. *plur.* Virg. Tăpes ētis, m. *et* Tăpētum, ti, n. *Virg.* Pĕriſtrōma, ătis, n. *Plaut.* Pĕrĭpētāſma, ătis, *n. Cic.* Tăpētium, tii, *n.* Tăpētĕ, tis, n. Plaut. *Zaſzlon oſzrebuini, Szág.* r. Umhang. r. Teppich. *Kárpitok, Szŏnyeg.*

Āulĭcus, a, um. Svet. *Dvorjanſzki, Chlovechen, Poſten.* Höfflich. *Emberséges, Emberhezillŏ, Udvari.*

Āulĭcus, ci, m. Svet. *Dvorjanin Kralyevſzki, Dvornik.* r. Hoffmann. *Undvari-ſzolga.*

Āulœdus, i, m. Cic. Vid. *Tibicen.*

Āvŏcātio, ōnis, f. Cic. *Odzvanye, Odezvanye.* e. Wegruffung. *Elhivás.*

Āvŏco, as, āre, āvi, ātum (Act.) Cic. *Odzavam.* Wegruffe. *Elhivom.* 2. Vid. *Oblecto, Lenio.* Animum fabulis, picturis avocare. *Arnob.*

Āvŏlo, as, are, avi, atum (Neu.) Cic. *Odletávam, Odlétam, Od'etújem.* Wegfliege. *Elrepûlŏk.*

Āura, æ, f. Cic. *Zrák.* e. Lufft, *Szellŏ.* 2. *Favor.* Homo popularis auræ. *Liv.* pro: *homo,* qui populo ſtudet placere. 3. V. *Rumor, Fama,* quâ quis per ora hominū fertur. Tuane retardet aura maritos? *Virg.* 4. V. *Ventus.* Auræ nivales. Hor. *Szneſzni vetri.* Schnee-Winde. *Havas ſzelek.* 5. aura ſecunda: pro *Succeſſu, & proſpera fortuna.* Dūm flāvit vēlīs āurā ſĕcūndā mĕis. *Ovid. l. 2. de pont. ep. 7.*

Āurāria, æ, f. Tacit. *Zlata Ruda.* e. Gold gruben. *Arany bánya.*

Aūrāta, æ, f. Mart. *Zlate boje,* vulgò. *farbe, Morſzka riba.* Ein Meer-Fiſch, der Goldfarb iſt. *Arany Szinû tengeri hal.*

Aūrātūra, æ, f. Quint. *Pozlachenye, Zlátenye.* Das Vergulden. *Megaranyozás.*

Aūrātus, a, um. Cic. *Pozlächen. Zlaten.* überguld. *Megaranyoztatott.*

Aūrĕŏlus, i, m. Mart. *Zlati dukátecz.* Ein Goldgüldelein. *Arany pénzetske.*

Aūrĕŏlus, a, um. Cic. *Zlataſzt.* 2. *Dràg.* Dem Gold gleich. 2. lieb. *Aranyos.* 2. *Drága.*

Āureſco, is, ere, Varro. *Zlatom poſztajem.* Zu Gold vverde. *Aranyá-válom.*

Āureus

Digitalizirao Google

Āureus, a, um, Cic. *Zlat, á, é.* Golden. *Aranyos.* Aureum vellus. *vuna zlata.*

Āureus, i, m. Plin. *Zlàt dukat.* r. Gold-gulden, ein Dukaten. *Aranyforint.*

Āurĭchalcum, i, n. Plin. *dicitur etiam*, Orichalcum. *Suto medo.* s. Meſsing. *Sárga réz.*

Āurĭcŏmus, a, um, Sil. *Zlato-laſz.* Der ein goldgelbe Haar hat. *Arany ſzinû hajû.*

Āurĭcŭla æ, f. Mart. *Zounizka ſztran vuha.* Die Kröpfel am Ohr, s. Ohr-Läblein. *Fûlnek kulsô réſze.* Auriculas aſini quis non habet? Pers. *gdoje prez pomenykanya?* (peregrinè *prez fallinge.*) Wer iſt ohne Fehler. *Kitſuda fogyatkozás nélkûl.*

Aūrĭcŭlāris, is, *com.* re, *n.* Cels. *Vuſſeſzni, Vûſzni.* Zum Ohren gehörig. *Fûlôr.* Auricularis digitus. *Mali perſztecz.* Der kleinſte Finger. *Kis-uj.*

Āurĭfĕr, a, um, Cic. *Zlato-noſz.* Gold tragend. *Termô, Arany-bordozò.*

Aūrĭfex, ĭcis, m. Cic. (Āurĭfăber, bri, *m.*) *Zlatàr.* r. Goldſchmied. *Aranyos meſter.*

†Aūrĭfĭcīna, æ, f. *Zlatárnicza.* e. Goldſchmidt-Werckſtatt. *Arany mûhely.*

Āurĭfŏdīna, æ, f. Plin. *Zlata ruda.* e. Goldgruben. *Arany bánya.*

Āurĭfur, ûris, m. Plaut. *Zlato-tat.* r. Gold-Dieb. *Arany-lopó.*

Aūrīga, æ, m. Cic. *Voznik, Kochis, Kolnik.* r. Fuhrmann. *Kotſis, ſzekeres.*

Aūrīgātio, ōnis, f. Gell. *Voſnya, Vozenye, Ravnanye.* s. Fuhrvverck, e. Regierung, Leitung. *Kotſiſság, ſzekereſség.*

Aūrīgo, ĭnis, f. Scrib. *Razleana zlatenicza, ſuto-kosa.* e. Gelbſucht. *Sárgaság mjavalya.*

Āurīgo, as, are, avi, atum, (Neu.) & Aurigor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Varro. *Vozim, pelyam.* Fahre, Fuhrvverck treibe. *Szekerestedek, kotſiskodok.*

Aūrĭlĕgus, i, m. Vide *Aurifur.*

Āuris, is, f. Gic. *Vuho.* s. Ohr. *Fül.* 2. pro *Judicium.* Deſcendat in Judicis aures. Hor. 3. Auribus peregrinari. Cic. *Nepoſzluſſati.* Nicht zuhören. *Nem halgatnyi.* Servire auribus, dare auribus. Cæſ. *Prilizavatiſze.* Schmeichlen. *Hizelkedny.* 4. Dormire in utramque aurem. Teren. *Vuſzegurnoſzti biti.* Sicher ſeyn. *Békeségben lenyi.* 5. Canere ſurdis auribus. Liv. *Zaludo je tvérdokornoga nagovarjati.* Umſonſt iſt einen Hartnäckigen zuſprechen. *Hijában beſzéllnyi valakinek.* Erigere aures, attendere animum, aures præbere, dicenti aures arrigere, admovere, patefacere, accommodare, adhibere. *Marlivo poſzluſſati.* Fleiſſig zuhören. *Szorgálmatoſſan halgatnyi.* 7. Pervenit ad aures meas. *Jeſzem chul.* Ich habe gehöret. *Hallottam.* Aures alicui complere querelis, neſcio quid in aures inſuſurare, auribus inculcare, inani garritu aures obtundere, ſermonibus refercire, aliquid in aures immittere, aliquid dignum hominum auribus efficere, in aures influere, aliquid auribus dare. &c.

Āuriscalpium, ii, n. Mart. *Vuſznò chiſztilcze, Vuho-dubka.* e. Ohren-Grübel, r. Ohr-Löffel. *Fûl vájó.*

Āurītum, i, n. Avien. V. *Lepus.*

Āurītus, a, um, Plaut. *Dugo-vuh, Vuhat, Vuhaſzt, Dobro-ſzluh.* Der groſse Ohren hat, gut höret. *Nagy fûlû, jól halló.* Auritus teſtis, Plaut. *Szvedok, kije ſzam dugovanye kakvo chul.* Ein Zeug, der die Sache ſelbſt gehöret hat. *Füles bizonság.*

Āuro, as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. *Zlatìm.* Vergulde. *Aranyozok.*

Āurōra, æ, f. Cic. *Zorja, Zora.* e. Morgenröthe. *Hajnal.*

Āurum, i, n. Cic. *Zlato.* s. Gold. *Arany.* Aurum obryzum. *Chiſzto zlato.* Fein Gold. *Tiſzta arany.* Aurum cœlatum. *Poſzuda zlata zrézana y naczifrana.* Ein guldenes Geſchirr mit erhobener Arbeit. *Aranyos ékes edény.* Auri ſacra fames, Virg. *Zlatalakomoſzt.* r. Gold Geitz. *Arany torkoſság.*

Āuſcultātio, ōnis, f. Plaut. *Szkraja poſzluſſanye.* Das heymliche Zuhören, Zuloſen. *Reá halgatás.* 2. V. *Auditio.* 3. V. *Obedientia.* Plaut.

Āuſcultātor, ōris, m. Cic. *Poſzluſſitel, Poſzluſſavecz.* r. Zuhörer. *Halgató.* 2. Qui obedit.

Āuſcultātus, ûs, m. Apul. V. *Auſcultatio.*

Āuſculto, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Poſzluſſam, ſzluſſam, ſzliſſam.* Zuhöre. *Reá halgatok.* 2. *ſzkraja, ſzkrovetzè poſzluſſam.* Heimlich zuhöre. *Titkon halgatok.* 3. V. *Obedio, obtempero.* Varro.

Āuſim, is, it, *plur.* auſint. Plaut. *Naj Szmem.* Ich dörffte. *Merném.*

Āuſpex, ĭcis, m. Cic. *Prichetnik, Pomochnik.* r. Anfänger, r. Helffer. *Kezdô, Segitô.* 2. V. *Augur.*

Āuſpĭcātò *Adv.* Cic. *Szrechno, V-dober chaſz.* Glückſeelig, in rechter guter Zeit. *Jó órában, Szerentsével.*

Āuſpĭcĭum, ii, n. Cic. *Dober Prichetek, Pochetek, Zachetek.* Guter Anfang. *Kezdet.*

Digitalizirao Google

2. *Prorokuvanye iz ptícz.* e. Vögel-Wahrſagerey. *Jövendölés.*

Auſpĭcor, aris, ari, atus ſum. (Dep) Cic. Āuſpĭco, as, are, avi, atum (Neu.) Gell. *Prichinyam, Pochinyam, Zachinyam.* Anfange. *Elkezdem.* 2. Idem quod ex *avium cantu auguror.*

Āuſter, ſtri, m. Cic. *Jug veter, Zdolecz.* r. Sud-Wind, Mittag-Wind. *Dèli-ſzél.*

Āuſtērè *Adv.* Cic. *Nemilo, Oſtro.* Scharff, ernſthafftiglich, rauch. *Soványom, Keményen.*

Āuſtērus, a, um. Cic. *Têrpek, Nemil, Oſter,* Ernſthafftig, ſcharff, rauch. *Fojtós, Savanyú, kemény.*

Āuſtrālis, is, *com.* le, n. Cic. *Juſen, Zdolnyi.* Sud-Windig, ſudiſch. *Déliſzeles.*

Āuſum, ſi, n. *Ovid.* Auſus, ûs, m. JCt. *Batrivoſzt, Szménye, Pouffanye.* Das Dörffen. *Bátor tſelekedet, Mérészség.*

Āut, *Conj.* Cic. *Ali, Ili, Iliti.* Oder. *Vagy, Avagy.*

Āutēm, *Conj.* Cic. *Pak.* Aber. *De pedig.* 2. pro *An.* Cur conſurgitis? vultis autem horum audaciam reprimere? *Cic.*

Āuthentĭcus, a, um. Cic. *Vere vreden, Potvergyen, Iſztinſzki.* Glaubvvürdig, befeſtiget, geſtärckt. *Hiteles, Bizonyos, Megerösſitettett.*

Āuthepſa, æ, f. Cic. *Lonecz vu kômſze z-malem ognyem berzo kuha.* Ein Hafen, in vvelchen man mit vvenig Feuer geſchvvind koche. *Kútſűznel Hamar felforralható fazék.*

Āuthor, ōris, m. V. *Auctor.*

Āuthōrĭtas, V. *Auctoritas.*

Āutŏgrăphum, phi, n. Autŏgrăphus, phi, m. *Szvoje ruke podpiſzek, Podpiſz, liſzt piſzan laſztovitum rukum.* e. Eygne Handſchrifft. *Maga keze iráſa.*

Āutumnālis, is, *com.* le. *n.* Cic. *Jeſzenſzki.* Herbſtlich. *öſzi.*

Āutumnĭtas, ātis, f. *Cato.* Āutumnum, ni, n. *Varr.* Autumnus, ni, m. Cic. *Jeſzenſzko vreme, Jeſzen.* e. Herbſt-Zeit. r. Herbſt. *öſzi idö, öſz.*

Āutumno, as, are, avi, atum (Neu.) Plin. *Jeſzenim.* Herbſt halte. *öſzölök.*

Āutŭmo, as, avi, atum (Neu.) Cic. *ſ'timam, Tak derſim, Szudim, Vidimiſze, Chinimiſze.* Vermeine, ſchätze. *Vélem, Itélem.*

Āvulſio, ōnis, f. Plin. *Izterganye.* e. Ausreiſſung. *Elſzakaſztás.*

Āvulſor, ōris, m. Plin. *Izterznitel.* r. Ausreiſſer. *Elſzakaſztó.*

Āvuncŭlus, li, m. Cic. *Vujecz, Materin brat.* Der Mutter Bruder. *Anyam báttya.*

Āvŭs, vi, m. Cic. *Ded (po Otczu, po Materi.)* r. Groſs-Vatter. *Nagyapa.*

Āuxĭlĭāris, is, *com.* re, n. *Ovid.* Āuxĭlĭārius, a, um. Cic. *Pomagajuchi, Pomochni.* Behülfflich. *Segétö.*

Āuxĭlĭātor, oris, m. Quint. *Pomochnik.* r. Helffer. *Segétő.*

Āuxĭlĭātrix, īcis, f. Caſſiod. *Pomochnicza.* e. Helfferinn. *Segétöne.*

Āuxĭlior, arĭs, ari, atus ſum (Dep.) *Pomágam, Pomágam.* Helffe. *Segitek.*

Āuxĭlĭum, ii, n. Cic. *Pomoch.* e. Hülff. *Segedelem.*

Āxĭculŭs, li, m. Colum. *Mala òſz.* s. Æxtlein. *Tengelyetske.*

Āxilla, æ, f. Cic. *Pazuha.* e. Achſel, Uchs *Hónallya.*

Āxĭōma, ătis, n. Cic. *Prirechka, Izrechka, Sztanovitiprez vſzake dvojnoſzti Izgovor.* Ein ungezvveiffelter Spruch. *Tellyes, Kétség nélkül rövid mondás.*

Āxis, is, m. Cic. *Oſz, Kolno péſche.* Eine Wagen-Axt. *Tengely.* 2. Apud Coſmographos. *Axis eſt linea imaginaria* ducta â Polo Arctico per mundi Centrum ad Polum Antarcticum, circa quem mundus perpetuô vertitur. 3. *Eſt ferrum illud* in quo januæ *cardo* flectitur. *Stat.*

Āxungĭa, æ, f. Plin. *Sztaro ſzalo Jzvinſzko, Oſzo-maz, Kolo-maz.* Ein alter Schvvein-Schmeer, e. Wagen-Schmeer. *Oó dizno báj, Szekér Kenö.*

Āzўmus, a, um. Prud. *Nekvaſsen, Nepodkiſszan.* Ungeſäuert, ungehefet. *Kovászta lan.* Panis azymus. *Pogacha, Prez kvaſza kruh.* Ungeſäuert-Brod. *Kovász nélkül Sültt kenyér, Pogátſa.* Feſtum azymorum, *Vuzem.* e. Oſtern. *Huſvét.*

B A.

Bābălus, i, m. Apulej. *Koj nikaj nezna zamúchati, Klaſura, Fiſnyar.* r. Schvvätzer. *Mindent ki beſzéllő Tſátſogó.*

Bābĕcălus *vel* Bābæcălŭs, i, m. Arnob. *Lotriß, od naſzladnoſztih bluden, lud.* r. Hurer, von gar vielen Wollüſten taub. *Kurválkodo, Gyönyörőſegektül eſztelen.*

Bābŭlus, i, m. Apul. *Bedàk, Sumàk.* Ein Thor, Narr. *Bolond.*

Bācar, is, n. & Bacarium, ii, n. Feſt. *Poſzuda vinſzka.* Ein Wein-Geſchirr. *Bor-pohár, Bor-edény.* Scribitur etiam, & fortè *meliùs* Bacchar.

Bacca, æ, f. Cic. *Zerno.* r. Kern. *Némelly fák apró gyümölcſeik.* Baccæ lauri, Virg. *Zerno*

Digitalizirao Google

Zerno javorike. s. Lorber-Beerlein. Bacca olivæ. *Zerno olike.* Bacca corni. Bacca hedetæ &c.

Bacchānal, & Bacchānāle, is, n. Plaut. *plur.* Bacchānālia, ōrum, n. *Meſzo-puſzt*, *Poklade.* peregr. *Faßenk.* e. Faſtnacht, r. Faſching. *Fárſáng.*

Bacchātio, ōnis, f. Cic. *Pianſztvo.* Das Volltrincken. *Dobzódás.* 2. Significat *furoris* & *inſaniendi* rationem.

Bacchor, aris, ari, ātus ſum. (Dep.) Cic. *Hitam, ſzim ytam treskam, lajharimſze pianchujem, mahnitim.* Wüte, mich zu vollzopen, und viel Freſſerey gebe. *Réſzegeskedem, Réſzegen alkalmarlankodom.* 2. V. *Furo inſanio.*

Bacchus, i, m. Nom. propr. *Lado*, ali *Bög vina, y pianſztva.* Abgott des Weins Vollerey. *Bornak Iſtene.* item, *Vino.* r. Wein. *Bor.*

Baccŭla, æ, f. plin. *Zerncze.* s. Beerlein. *Apró ſzemü gyümölcsäcske.*

Bācillus, i, m. & Bācillum, li, n. Ovid. *Palichicza.* s. Stöcklein. *Palczacska.*

Bācŭlus, i, m. & Bācŭlum, i, n. Ovid. *Palicza.* r. Stecken. *Istáp, Pálcza.*

Bādĭus, a, um, *Var.* Bājus, a, um, *Halataſzt*, *Koſztanyaſzt.* Braunroth, keſten-braun. *Geſtenye ſzinü.* Badius equus. *Halat.* Das Pferd ſo keſten-braun iſt. *Setét pej ló.*

Bājŭlo, as, are, avi, atum. (Neut.) Quint. *Teglim, na ramenu noſzim.* Auf der Achſel trage. *Vallamon bordozom.*

Bājŭlus, i, m. Cic. *Terho-noſzitel*, ali, *Noſzecz.* r. Laſt-Traget. *Terh bordozó.*

Bālæna, æ, f. Juv. *Najvekßa riba vu morju, kit.* r. Wallfiſch. *Tzerhal.*

Bālātro, ōnis, m. Varr. *Zlocheſzt, malo-vréden Chlovek.* Nichtsvvürdiger Menſch. *Hitván roſz Ember.* 2. Sumitur pro *luto* Viatorum calceis adhærente, ità *Feſt.*

Bālātus, ûs, m. Plin. *Ovchje Bechanye, Bekanye, Beketanye.* Das Blácken des Schaafs. *Bégetés.*

Balbūcĭnor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Vid. *Balbutio.*

Balbus, a, um, Cic. *Bekav, Pentav, ſzviſztav.* Stammlend, gatzend. *Rebegő, ſelyp.*

Balbūtio, is, ire, īvi, ītum, (Neut.) Cic. *Bekam, Pentam, ſzviſztam.* Stammle, gatze, ſtottere. *Leppegek, ſelypegek, Rebegek.*

Bālĭſta, æ, f. Virg. *Puſka ſztaroga vremena za zide treti.* Gevviſſes Geſchütz, damit man vor Zeiten die Mauren einvvarff; s. Mauer-Brecher. *Számſzerij.* Paraſitus, *inquit*, meus eſt *baliſta* pugnus, cubitus *catapulta*, Humerus *Aries.* Plaut.

Bălĭus, a, um, Claud. V. *Badius.* 2. Bălius, ii, m. nomen proprium *equi* Achillei apud *Homerum* ex *colore* deſumptum.

Balneæ, arum, Cic. *Kupelynicze Toplicze, obchinſzka Kupelynicza*, Die Bäder. *Ferdö-ház.*

Balnĕārĭum, rii, n. Cic. *Meſzto*, ali *hisa za kupely, kupelynicza.* e. Badſtubē, r. Bad-Orth. *Ferdő hely*, vagy *ház.*

Balnĕātor, ōris, m. Cic. *Kupelynik.* r. Bader, Badmeiſter. *Ferdős.*

Balneo, as, are, avi, atum (Neu.) Scrib. *Kuplyemſze.* Baade. *Förödök.*

Balnĕum, ei, n. Cic. *Kupely.* s. Bad. *Ferdő viz.*

Bālo, as, are, avi, atum (Neu.) Cic. *Kakti ovcza Bechim, Bekechem.* Blecke vvie ein Schaaff. *Bégetek mind a' jüh.* 2. *Balantes* pro *ipſis ovibus.* Virg.

Balsămĭnus, a, um. Plin. *Piſmen.* Balſamlich. *Balſamomból-való.*

Balsămum, mi, n. Virg. *Piſma.* r. Balſam. *Balſomom.*

Baltĕŏlus, li, m. Jul. *Paſzecz Vojnichki, vitezki.* 2. *Pâſzecz od ſzablye*, ali: *orusja &c.* Eine kleine Gurt von den Gevvöhr. *Szablya vagy más fegyvernek ſzéatskája.*

Baltĕus, ei, m. Balteum, ei, n. *plur.* Baltea, orum, n. Senec. *Pâſz viterzki, Vojnichki.* 2. *Pojaſz od ſzablye, ali Orusja drugoga.* Ein Gürtel *Scharpfen* genandt. 2. sGevvöhr-Gehenck *Heveder öv, Párta öv, Szablya-ſzij.*

Bālūx, ūcis, f. & Bāllūcă, æ, f. Plin. *Z'até péſzek.* r. Gold-Sand. *Por arany, Föveny arany.*

Bambălio, ōnis, m. Cic. *Nemák.* Stumm. *Dadogó.*

† Bānus, i, m. V. *Prorex.*

Băphĭa, æ, f. Lampr. *Hiſa Boje*, ali *Farbe.* s. Farbe-Hauſs. *Feſtő ház.*

Băphĭce, es, f. *Meſtria od boje*, ali *farbe dehinya.* e. Färber-Kunſt. *Feſtő meſterség.*

Băphĭcus, a, um, *Dioſc.* ad artem colorandi pertinens.

Baptiſma, ătis, n. & Baptiſmus, mi, m. *Kêrſzt*, e. Tauff. *Kereſztség.*

Baptiſtērium, rii, n. *Kêrſztelnicza, Kamen za kêrſchenye.* r. Tauff-Stein. *Kereſztelö kö.*

Baptiſta, æ, m. *Kêrſztitel.* r. Tauffer. *Kereſztelö.*

Baptīzo, as, are, avi, atum. (Act.) *Kerſztim.* Tauffe. *Kereſztelek.* 2. V. *Lavo.* Vulnus ex aceto baptizare. *Priſcian.*

Bărăthrum, i, n. (locus Athenis fuit immenſæ pro-

Digitalizirao Google

ſæ profunditatis, mollis & cœnoſus, in quem noxios deturbabant.) *Appellativè* Virg. *Pozor, Jezero, Velika y nezmerna* Prepad. r. Abgrund, ſehr groſse Tieffe. *Feneketlen barlang, mélység.* 2. Transl. pro *Homine vorace.* 3. V. *Infernus.*

Barba, æ, f. Cic. *Bráda.* r. Bart. *Szakáll.* Aureâ dignus barbâ. *Velikoga vreden preſtimanya.* Groſser Ehren vverth. *Nagy bötſületett érdemlö.*

Barbătè *Adv.* Cic. *Pogano, merſzko, Neredno.* Unartig, grob. *Paraſztúl, Illetlenül, Rendetlenül.*

Barbărus, a, um, Cic. *Pogan, Divji, Tugy.* Frembd, grob, vvild. *Szólásban paraſztos, Pogany, Vad.*

Barbātŭlus, a, um, Cic. *Malo-Bradaſzt, Malo-Bradacz.* Klein bartet. *Kis ſzakállú.*

Barbātus, a, um, Cic. *Bradaſzt, Bradat.* Gebartet. *Szakállos.*

Barbeſco, is, ere, Gloſs. *Bradu dobivam.* Einen Bart bekomme. *Meg-ſzakálloſodom.*

Barbĭger, ĕri, m. Lucr. *&* Barbiger, ĕra, um. *Brado-Noſz.* Barticht. *Szákall-viſelő.*

Barbĭtĭum, tii, n. Apul. Vide. *Barba.*

Barbĭton, *&* Barbĭtum, ti, n. Barbĭtŏs. *&* Barbĭtŭs, ti, m. *&* f. Ovid. *Lajne, igra na ſztrunye.* e. Layeren. *Lant, Bél húrú muſika.*

Barbo, ōnis, m. *&* Barbus, i, m. *Mrena.* Ein Barm-Fiſch. *Márna.* Liberiùs laxos, exerces barbe natatus. *Auſon.*

Barbŭla, æ, f. Cic. *Bradicza.* s. Bärtlein. *Szakállotska.*

Bardus, a, um, Cic. *Tumpaſzt, Tutlyav, Nechlovechen, Bedaſzt, Nevúgoden.* Telpel, plumb, ungeſchickt, unverſtändiger. *Oſtoba, Buta elméjű.* Plurima ſecuri ſudiſtis carmina bardi. *Lucan.*

Bāro, onis, m. *Szloboden Goſzpodin.* r. Frey-Herr. *Szabad úr, Zászlós úr.* Antiquis idem erat ac *Bardus.*

Barrio, is, ire, īvi, ītum (Neu.) Feſt. *Ruchim, kakti Belokoſztchak* Peregr. *Elefant.* Schnurrevvie ein Elephant. *Elefánt módra hortzogok, Kiáltok.*

Barrītus, ûs, m. Horat. *Ruchanye Belo-koſztchaka.* s. Elephanten-Geſchrey. *Elefánt modra hortzogás, Kiáltás.*

Barrus, i, m. Horat. *Belo-Koſztchak.* peregr. *Elefant.* r. Elephant. *Elefánt.*

Bāsĭātio, ōnis, f. Mart. *Kuſſuvanye.* Das Kiſſen. *Tsókolgatás, Apolgatás.*

Bāsĭātor, ōris, m. Mart. *Kuſſúvavecz.* Ein Küſſer. *Tsókolódó, Apolgató.*

Bāsĭlĭca, æ, f. Cic. *Kralyevſzki dvor.* Item *Sztolna Czirkva.* s. Königliche-Hauſs. *Item* e. Groſse Kirche. *Kiralyi ház, 2, Fö templom.*

Bāsĭlĭcè *Adv.* Plaut. *Vêrlo, kralyevſzki, Goſzpoczki.* Königlich, ſtattlich, herriſch. *Királyi módon, úri módon.*

Bāsĭlĭcus, a, um, Plaut. *Goſzpoczki.* Hoch anſehnlich. *úri.*

Bāsĭliſcus, ci, m. Plin. *Baſilisk, Kacha z-belum piknyum na glavi kakti z-korunum, Kraly nad kachami, z-ſzikanyem mori.* Ein Baſilisc, König unter denen Ottern. *Baſiliskus Kígyo.*

Sibilaque effundens cunctas terrentia peſtes,
Antè venena nocens, latè ſibi ſubmovet omne
Vulgus, & in vacua regnat Baſiliſcus arena
Lucan. l. 9.

Bāsĭo, as, are, āvi, ātum, (Act.) Mart. *Kuſzujem.* Kiſſe. *Megtsókolom.*

Bāsĭs, is, f. Cic. *Temely, Podſztup.* r. Unterſatz, *oder* Fuſs der Saulen. *Fundamentom, Oſzloptalp.*

Bāsĭum, ii, n. Mart. *Kúſſecz.* r. Kuſs. *Tsók.*

Baſſĭāna, æ, f. Par. (Civitas Sclavoniæ inferioris,) *Poſega varaſz.* Poſeg, *Poſga városa.*

Bătillum, li, n. Plin. *Selezna lopata.* Eyſerne Schauffel. *Vas lapát.*

Bătrăchŏmyŏmăchĭa, æ, f. Ranarum & ſoricum pugna.

Bāubor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Lucill. Lucr. *Scheukam.* Belle vvie ein Hund. *Ugatok.*

Beātè *Adv.* Cic. *Blaſeno.* Glückſeeliglich. *Bóldogúl.*

Beātĭfĭcus, a, um, Apul. *Blaſenoga chinechi.* Seelig machend. *Boldogot tsinalo.*

Beātĭtūdo, ĭnis, f. *&* Bĕātĭtas, atis, f. Cic. *Blaſenſztvo.* e. Seeligkeit. *Bóldogság.*

Beātus, a, um, Cic. *Bláſen.* Seelig. *Bóldog.*

Bellāria, ōrum, n. *plur.* Plaut. *Szlaſzhicze, ſzlaſztje za jeſztvinami.* e. Nachtiſch-Sieſſigkeiten. *Gyümölts fogás.* &c.

Bellātor, ōris, m. Cic. *Vojnik, Bojnik.* r. Kriegsmann. *Hadakozo.*

Bellātrix, īcis, f. Cic. *Bojnicza, Vojnitelicza.* Item *Lyuta, neterplyiva, nemirna Jadavicza, káchjaſena.* Eine Kriegerin, s. Kriegs-Weib, *Item,* Zanckiſches Weib, das für und für hadert. *Hadakozó Aſzſzony.* Item. *Haragos, Nyughatatlan mérges viperabéli aſzſzony.*

Bellè *Adv.* Cic. *Dobro.* Wohl. *Jó jeleſen.*

Digitalizirao Google

2. V. *Aptè*, *Proſperè*, *Venuſtè*.

Bellĭcōsè *Adv.* Liv. *Bojnichki.* Kriegeriſch. *Hadoiſelő módon.*

Bellĭcōſus, a, um, Cic. *Bojnichki.* Kriegiſch. *Hadoiſelő.*

Bellĭcum, ci, n. Cic. *Glaſz y znamenye na boj.* Das Lermen, und Trumpeten blaſen zum Krieg, und Streit. *Hartzra való-jel.*

Bellĭcŭs, a, um, Cic. *Bojnichki.* Kriegeriſch. *Hadi, badhoz-való.*

Bellĭgĕro, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Bojabiem, vojujem.* Kriege. *Hadat viſelek, Hartzolok.*

Bellĭpŏtens, entis, *em.* Cic. *Jàk y zmoſen vu voiſzki.* Mächtig im Krieg. *Jó hadakozó.*

Bellis, ĭdis, f. Plin. *Protuletni beli, na kraju gde y gde cherlen czvét, Jſzkricza.* Weiſse Frühlings-Blume, an der Seithen etvvas roth. *Kikeleti fejér virág egy keveſnyi, vörőſiel egyvelitetet.*

Bello, as, are, avi, atum. (Neu.) Gic. vide *Belligero.*

Bellŏna, æ. f. Virg. *Boficza vojszke.* e. Kriegs-Göttin. *Hadnak iſten aſzſzonya.*

Bellŏſus, a, um. Cæſ. vide *Bellicoſus.*

Bellŭă, æ, f. Cic. *Némaſztvar, zvèr, ſivinche,* (peregr.) *Beſtia.* Wildes Thier. *élő állat fenevad.*

Bellŭlus, a, um. Plaut. *Prilèp.* Hipſch. *Jámborotska, Szépetske.*

Bellum, li, n. Cic. *Vojszka.* r. Krieg. *Had.* 2. v. *Pugna.* Cic. Bellum movere, parare, indicere, gerere, conficere.

Bellus, a, um. Cic. *Lèp.* Schön, hipſch. *Szép, jámbor.* 2. v. *Commodus.* 3. v. *Utilis.* Eſt bellum aliquem odiſſe. Cic. *Je haſznovito nekoga oduriti.* Es iſt nutzlich etvvo einen haſſen. *Haszнos valakit gyűlőlnyi, gyűlőlnyi haſznoſſan.*

Belliſsĭmus, a, um. Cic. *Prelèp.* Trefflich ſchön. *Leg ſzebb.* Belliſſima occaſio. Cic.

Bĕnĕ *Adv.* Cic. *Dobro, pravo.* Wohl, recht. *Jól.* 2. *Verlo, jako.* Sehr. *Igen.* Bene nummatus. *Cic.* pro *pecunioſus.* Bene magnus, peritus, &c. *Dobro*, ali *vêrlo velik, vucben.* Sehr gros, vvohl gelehrt. *Igen nagy, jól okos.* 3. Pro *largè*, *liberaliter.* Lanam, aurum bene præbeo. Plaut. *Vune, zlata obilno podajem.* Wolle, Gold reichlich darreiche. *Gyapjut, aranyat bőven adok.* 4. Bene audire. Cic. *vu dobrom glaſzu biti.* In gutem Ruhm ſtehen. *Jó hirben lenyi.*

Bĕnĕdicè *Adv.* Plaut. *Lépo, z-dobremi rechmi.* Freundlich, mit guten Worten. *Szépen, jó ſzókkal.*

Bĕnĕdīco, is, ĕre, ixi, ictum. (Act.) Cic. *Blagoſzlavlyam.* Segne. *Aldom.* 2. *Dobroſelim.* Gutes vvünſche. *Jót kivánok.* 3. v. *Laudo.* Cui benedixit unquam bono? Cic. *Kadaje koje dobro pohvalil?* Wann hat er etvvas Gutes gelobt. *Mikor valami jót dicſért.* 4. Pro *loquor* oratoriè. *Vucheno lepo y nakincheno govorim.* Wohl und zierlich rede. *ékeſſen ſzólok.*

Bĕnĕdictio, ōnis, f. Apul. *Blagoſzlov.* r. Seegen. *áldás.* 2. *Pohvalenye, dobra-ſelenye.* Das loben, gutes vvünſchen. *Ditsérét, jó kivánás.*

Bĕnĕdictum, i, n. Cic. *Dobra rèch.* Ein gutes Wort. *Jó ſzó, beſzéd.*

Bĕnĕfăcĭo, is, ere, ēci, actum. Cic. *Dobro chinìm.* Gutes thue. *Jól téſzek.*

Bĕnĕfactor, ōris, m. Corippus Poëta. *Dobrochinitel.* r. Wohlthäter. *Jól tévő.*

Bĕnĕfactum, i, n. Cic. *Dobro-chinſztvo.* e. Gutthat. *Valakivel jóltévés, jótétemény.*

Bĕnĕfĭcentĭa, æ, f. Cic. *Dobro - chinenye.* e. Gutthäthigkeit. *Jó tſelekedés, Jóltétel.* 2. V. *Liberalitas, Benignitas.* Cic.

Bĕnĕfĭcĭārius, ii, m. Cæſ. *Dobra priemlyitel, priemnik, priemitel.* e. Wohlthat empfahend. *Valaki* jó *tételnyével élő.*

Bĕnĕfĭcĭārius, a, um, ſenec. *Dobro - chinſzki.* Zur Gutthat gehörig. *Jó tételnyével élő.*

Bĕnĕfĭcĭum, ii, n. Cic. *Dobro - chinſztvo.* e. Gutthat. *Jó tételnyével élő.* 2. V. *Liberalitas, Begnitas.* Cic. 3. pro *Privilegium.* Qui voluit jure communi teſtari, ſtatim beneficio militari renunciavit. *Ulp. Dig.* 29. 1. 3.

Bĕnĕfĭcus, a, um, Cic. *Dobrochin.* Gutthätig. *Jól tévő.*

Bĕnĕmĕrĕor, ēris, ēri, ĕrĭtus ſum (Dep.) Cic. *Dobro drugomu chinìm.* e. Wohlthaten darreiche. *Valakinek jót téſzek.* 2. *Dobro zaſzluſujem.* Wohl verdiene. *Meg - érdemlem.* De republica, de nomine ac dignitate Rom. bene meritus Civis. *Cic.*

Bĕnĕvŏlè, *Adv.* Cic. *Dobrovolyno.* Gutvvillig. *Jó akarattal.*

Bĕnĕvŏlentia, æ, f. Cic. *Dobrovolynoſzt, Dobrohtivnoſzt.* e. Gutvvilligkeit, e. Gevvogenheit. *Jó akarat.*

Bĕnĕvŏlŭs, a, um, *Cic.* Bĕnĕvŏlentus, a, um, Plaut. *Dobrovolyen, Dobrohtiv.* Gutvvillig. *Jó akaró.*

Bĕnignè, *Adv.* Cic. *Dragovolyno.* Gütig. *Jó kedvvel.*

Bĕnignĭtas, ātis, f. Cic. *Dobrovnoſzt, Dragovolynoſzt.* e. Gütigkeit. *Jóval-létel, Kedveskedés.*

Bĕnignus, a, um, Cic. *Dobrosztiv.* Gütig. *Jó kedvű.*

Benna, æ, f. Cato. *Taliga z-dvemi kotáchi.* r. Karren mit zvveyen Rädern. *Két kerekü taliga.* 2. V. *Corbù, Ciſta.*

Beo, as, are, āvi, ātum, (Act.) Hor. *Szrechnoga, blaſenoga chinìm.* Glücklick, ſeelig mache, erfreue. *Bóldogitom, ſzerentséſitem.*

Bēryllus, i, m. Plin. *Drági kamen Indianſzki prizelen.* Ein Edelgeſtein Indianiſcher, Grienlet. *Zöld drága kö.*

Bes, eſſis, & Beſſis, is, m. Cic. *s'eſztnaiſzt lotov teſina.* Schvver von ſechzehn Loth. *Tizenhat lótnyomó.*

Beſtĭa, æ, f. Cic. vide *Bellua.*

Beſtiārius, rii, m. Cic. *Boritel z-ſivinum.* Ein Kempfer mit den Viech. *Vadakkal viaskodó.* 2. Damnatus ad *beſtias.*

Bēta, æ, f. Plin. *Blitva, Czikla.* e. Rhanen, rothe Rueben. *Tzékla.*

Bētŭla, æ, f. Plin. *Brez, Breza.* r. Birckenbaum. *Nyir-fa.*

Bētŭlētum, ti, n. *Brezovje.* r. Orth vvo viel Bircken-Baum vvachſen. *Nyirfás hely.*

Bētŭlĕus, a, um. *Brezov.* Aus Birckenbaum. *Nyirfás.*

Biarchi, orum, m. *plur.* unde Biarchus, chi, m. JCt. *Braßnàr, ſzkêrbitel bráne,* peregrin. *Profuntàr.* r. Broviantmeiſter. *élés keſzitö-meſter.*

† Bĭbācĭtas, ātis, f. *Nagnyenye na Vnogopitje.* e. Weinſucht. *Nagy ihatóſság.*

Bĭbācŭlus, a, um. *Sztreſzi kánta, kî rad y guſztokràt vinó czuczа.* Der gern offt trinckt. *Boriſzákotska.* 2. Nomen propr. Poëtæ. *Hieronymus.*

Bĭblia, ōrum, n. *plur.* Latinè Scriptura Sacra, Literæ divinæ, &c. *Knigeſzvetoga piſzma, ſz: piſzmo.* Die Bücher der heiligen Schrifft. *Szent Irás.*

Bĭblĭŏgrăphus, i, m. *Knigo-Piſzecz.* Ein Bücher-Schreiber. *Könyv iró.*

Bĭblĭŏlăthas, æ, m. Cæl. *Chlovek nekoi* (Didymus grammaticus:) *tak zvan, zarad tri jezerà, pet ſztò, y vecb knìg ſzpiſzaneb, y mudro ſzkupſzloſeneb.* Ein gevviſſer gelehrter Mann, alſo genennet, vveilen er über 3500. Bücher zuſammen geſchrieben hat. *Egy Bizonyos, 3500. és több könyvek tsináló, és meg-iró nevü ember.*

† Bĭblĭŏpēgus, i, m. *Knigo-vez.* r. Buchbinder. *Könyv Kötö.*

Bĭblĭŏpōla, æ, m. Mart. *Knigar, Knigo-prodavavecz.* r. Buch Handler. *Könyv-áros.*

Bĭblĭŏpōlĭum, ii, *n.* officina, in qua libri vœniunt. *Knig-Staczìun.* s. Bücher-Gevvölbe. r. Buchladen. *Könyv áruló hely.*

Bĭblĭŏthēca, æ, f. Cic. *Kniſnicza, Kniſarnicza, Knigarnicza.* e. Bücher-Kammer, s. Buch-Orth. *Könyv tartó-hán.*

Bĭblĭŏthēcarius, ii, m. *Knigo-chuvar.* r. Vervvalter der Bücher-Kammer. *Könyv örzö.*

Bĭbo is, ere, ĭbi, ĭtum, (Neu.) Cic. *Piem.* Trincke. *Iſzom.*

Bĭbo, ōnis, m. Horat. Vid. *Potator.*

Bĭbōſus, a, um, & Bĭbax, ācis, *om.* Gell. *K-velikomu pitju nagnyen.* Zum vielen Trincken geneigt. *Sok, nagy italra hajlandó, igen örömeſt ivó.*

Bĭbŭlus, a, um. Plin. V. *biboſus* 2. idem ac *humidum attrahens.* ut: charta bibula. *Plin.*

Bĭceps, bĭcĭpĭtis, *om.* Cic. *Dvoj-glav.* Zvveyköpffig. *Kétfejö.*

Bĭclīnĭum, ii, n. Plaut. *Hiſa, komora,* ali: *meſzto drugo, gdeſzu dve poſztelye za ſzpannye.* s. Zimmer, e. Kammer. *oder* ein Orth, da zvvey Better zu ſchlaffen ſtehen. *Ház, kamara,* vagy: *olly hely mely két agyot aluvásra foglal magában.*

Bĭcŏlŏr, ōris, *om.* Virg. *Dvoje boje, Dvoj-Farb.* Von zvveyen Farben. *Két ſzinü.*

Bĭcornis, is, *com.* ne, *n.* Virg. *Dvoj-rog.* Das zvvey Hörner hat. *Két ſzarvú.*

Bĭcorpor, ŏris, *om.* Cic. *Dvoj-telni.* Zvveyleibig. *Két teſtü.*

Bĭcors, ordis, *om.* *Dvoj-ſzêrczni, Dvoje ſzêrcze imajuchi.* Doppelhertzig, zvvey Hertz habend. *Két-ſzivü.*

Bĭcŭbĭtālis, is, *com.* le, *n.* Plin. *Dvoj-laktni.* Zvvey Ellen lang. *Két ſingni,* vagy *ölni.*

Bĭdens, entis, *om.* Virg. *Dvoj-Zub, Dvoj-zubaſzt.* Das zvvey Zähne hat. *Két fogú.* 2. *Motika Dvojzubna* peregr. *Kramp.* r. Karſt mit zvvey Zincken, r. Krampf. *Két águ Kapa.*

Bĭdŭum, ii, n. Cic. *Dva dni.* Zvvey Täg. *Két nap.*

Bĭennis, is, *com.* ne, *n.* Plin. *Dvoj-letni.* Zvvey-Jährig. *Két eſztendös.*

Bĭennium, ii, n. Cic. *Dve lete.* Zvvey Jahr. *Két Eſztendö.*

Bĭfārĭam, *Adv.* Cic. *Na dve ſztrane, nadvoje.* Auf zvveyerley Weiſse. *Két képpen.*

Bĭfĕr, & Bĭfĕrŭs, a, um. Plin. *Dvoj-roden; chesz leto dvakrat rodechi.* Zvveymahl in Jahre Frucht bringend, tragend. *Kétſzer-termö.*

Bĭfĭdātus, & Bĭfĭdus, a, um. Plin. *Razkolen, nadvoje*

nadvoje raſzechen. Zvvey-ſpaltig. *Kétfelé-haſadtt.*

Bĭlŏris, is, *com.* re, *n.* Ovid. *Dvoj-vraten, Dvoj-vratni.* Zvvey Töhre habend. *Ház, mellynek kétajtaja vagyon.*

Bĭfŏrmātus, a, um. *Cic.* Bĭformis, is, *com.* me, *n.* Virg. *Dvoj-kip, Dvoj-peldni.* Zvveyerley geſtaltig. *Két formáju, ábrázatú.*

Bĭfrons, ontis, *com.* Plin. *Dvoj-chel, Dvojchelni.* Zvvey Stirnen habend. *Két homloká artzúlatú.*

Bĭfurcus, a, um. Colum. *Raſzohaſzt.* Zvvey Zincken habend. *Két-úgós.*

Bĭga, æ, f. Veteres apud *Sveton.* Bĭgæ, ārum, f. *plur.* Virg. *Kola za dva konya.* r. Wagen auf zvvey Pferdt. *Két lovú ſzekér.*

Bĭgămĭa, æ, f. à græco *gamos.* Sipont. *Dvoj-Senitvo, Drugi pùt ſenenye.* e. Ehe mit zvvey Weibern, e. Andere Ehe. *Második házaſság.* Latinè: *Matrimonium iteratum.*

Bĭgămus, mi, m. *Drugo-ſen, Dvoj-ſen, Drugi pùt oſenyen.* Der zvvey Weiber hat. 2. der ſich zum andernmahl verheurath. *Kétſzer házaſúlt.*

Bĭgĕnĕris, is, *com.* re, *n.* & Bĭgĕnus, a, um. *Varro.* Bĭgĕner, ĕris, om. *Feſt.* invenitur tamen in *Plur.* Bĭgĕnĕri, æ, a. *Dvoj-fely.* Von zvveyerley Geſchlecht gebohren. *Két nembŭl való, Ketnemzetségú.*

Bĭjŭgis, is, *com.* ge, *n.* & Bĭjŭgus, a, um. Virg. *V-preſeni dva konyi.* Zvvey Pferde neben einander geſpannt. *Hámba ŏſzve-fogott két ló.*

Bĭlanx, ancis, f. Martia. *Vaga, Mera, Vaſicza z-dvemi, zdeliczami.* e. Schüſſel-Waage. *Két mérŏ ſerpenyú.*

Bĭlibra, æ, f. Liv. *Vaga na dve litre, na dva funta.* Ein zvveypfündig Gevvicht. *Két font nyomó.*

Bĭlibris, is, *com.* bre, n. Mart. *Dvoj-litreni, Dvoj-funtni.* Zvvey-Pfündig, zvvey Pfund ſchvver. *Két fontos.*

Bĭlingvis, is, *com.* gve, *n.* Virg. *Dvoj-jezichen.* Zvvey-Züngig, der zvvey Sprachen hat. *Két nyelvú.* 2. transl. V. *Fraudulentus.*

Bĭlĭōſus, a, um. Cels. *Zlatenichen.* Gallenreich. *Sok epe ſarral bŏvŏlkŏdŏ.* 2. transl. V. *Iracundus.*

Bĭlis, is, f. Cic. *Zlatenicza, Sutenicza.* e. Gall. *Epe, vagy Sár. Tagokban folyo nedveſség.* 2. transl. V. *Ira.*

Bĭlix, īcis, *om.* Virg. V. *Duplex.*

Bĭlūſtris, is, *com.* ſtre, *n.* Ovid. *Deſzeto-letni.* Zehen-Jährig. *Tiz-eſztendŏs.*

Bĭmăris, is, *com.* re, n. Ovid. Horat. *Med dvojem morjem ſztojechi, Megyimorecz.* Zvviſchen zvveyen Meeren liegend. *Két tenger kŏzŏtt lakó,*

Bĭmātĕr, ātris, m- Ovid. *Dve Majke imajuchi.* Der zvvey Mütter hat. *Két Anyájú.*

Bĭmātus, ûs, m. plin. *Vreme dveh lèt.* e. Zvvey Jahr-Zeit. *Két Eſztendŏſség.*

Bĭmenſis, is, *com.* ſe, *n. Liv.* Bĭmēſtris, is, *com.* tre, n. Cic. *Dvoj-Meſzechni, Dveh Meſzeczev.* Zvvey Monatlich. *Két hónapi.*

Bĭmŭlus, a, um. *à* Bĭmus, a, um. Cic. *Dvojletni, Dva-letni.* Zvvey-Jährig. *Két Eſztendŏs.*

Bīni, æ, a, Cic. *Dva, y dva.* Je zvvey und zvvey. *Ketten-ketten.* Apud *Lucret.* legitur etiam *Binus, a, um.*

Bĭnoctium, ii, n. Tacit. *Dvoj-nochno, ali dvenochno vreme.* e. Zeit von zvvey Nächten. *Két étzaki idŏ.*

Bĭnōmĭnis, is, *com.* ne, n. *Ovid.* Bĭnōmĭnus, a, um, Feſt. *Dvoj-imenit, Dvèh imen.* Der zvvey Nahmen hat. *Két névŭ.*

Bĭpālium, ii, n. Plin. V. *Bidens. N.* 2.

Bĭpalmis, is, *com.* me. n. Varr. *Dvoj-dlan.* Zvvey Zvverh-Hände lang. *Két-tenyérni.*

Bĭpartio, & Bĭpertio, is, ire, īvi, ītum (Neu.) *Colum.* Bĭpartior, & Bĭpertior, iris, iri, ītus ſum (Dep.) Cic. *Razdvájam, Na dvoje delim.* Entzvvey theile. *Két reſzre oſztom.* Prædam diſpartiti ſunt. *Cic.*

Bĭpĕdālis, is, *com.* le, n. Cic. *Dvoj-noſen, Dvojnoſni.* Zvvey-Füſſig. *Két lábni.* 2. *Dveh obuvov,* vulgò *Czepelijſov-dug.* Zvvey-Schuch lang. *Két-labnyomi hoſzſzú.*

Bĭpĕdānus, a, um. Colum. *Za dva czepelijſa glubok,* ali *dug.* Zvvey Schuche tieff, oder lang. *Két lábni magas vagy ſzéles.*

Bĭpennĭfĕr, ra, um. Ovid. *Orujè na obodve ſztrane oſtro noſzechi, Kakti dárdu &c.* Der ein Gevvöhr auf beyden Seyten ſcharff traget, als ein Helleparten &c. *Két élŭ fegyver bordozó.*

Bĭpennis, is. *com.* ne, *n.* Plin. *Dvoj-krelyutaſzt, Dvoj-peruten.* Das zvvey Flügel hat. *Két-ſzárnyú, Két-tollú.*

Bĭpennis, is, f. Plin. *Orujje na dve ſztrane oſtro, Dárda &c.* peregr. *Halaparda.* Eines Gevvöhr auf beyden Seyten ſcharf, eine Helleparten &c. *Két-élŭ, Két-tollú fegyver, Dárda, Alabárd.*

Bĭpes, ĕdis, *om.* Juv. *Dvoj-nog.* Zvveyfüſſig. *Két-lábú.*

Digitalizirao Google

Bĭrēmis, is, f. Cic. *Ládja z-dvemi veſzli.* Ein Schiff mit zvvey Ruder-Bäncken. *Két evedzö ü hajó.*

† Bĭrēta, æ, f. Birētum, i, n. Quādrātus, ti, m. *Glave pokrivalo*, vulgò *Birèt*, *Kvadratus.* e. Haupt-Decke, Bareth. *Negy vagy harom Szegletö papi szöveg.*

Bĭs *Adv.* ſubinde etiam *producitur.* Ovid. *Dvakrat.* Zvveymahl. *Kétſzer.*

Bĭſextīlis, & Biſſextīlis, (*Intelligitur* Annus) is, m. *ſumitur etiam Adjectivè*, is *com.* le, n. *Preſztupen*, *Preſztupno leto.* s. Schalt-Jahr. *Szökö vagy úgro Eſztendö.*

Bĭſextus & Biſſextus (*intelligitur* Dies) ti, m. *ſumi etiam poteſt adjectivè*, ta, tum. *Preſztupen*, *Preſtupni den.* r. Schalt-Tag. *Mátyás ugrása*, *az-az*, *elforgó nap.*

Biſtarda, æ, f. Plin. *Droplya*, *Drop.* Trap-Ganſs. *Túzok.*

Bĭſulcus, a, um. Plin. *Na dvoje razkolen*, *Razdelen.* Entzvvey geſpalten. *Két felé haſadtt.*

Bĭtūmen, ĭnis, n. Plin. *Sidovſzka Szmola.* r. Juden-Bech, Juden-Leim, Bech-Hartz. *Sükeres ſár Judeában.* 2. V. *Gluten.*

Bĭtūmĭnātus, a, um. Plin. *Z-Sidovſzkum Szmolum napravlen*, *Zlepchen.* Aus, *oder* mit Bech-Hartz gemacht. *Judeában való sükeres sáral*, *vagy sárbol tſinált.* 2. *Szkelyen.* Zuſammen geleimt. *Enyvezett.*

Bĭtūmĭno, as, are, āvi, ātum (Act.) Plin. *Z-Sidovſzkum ſzmolum maſem*, 2. *Kelim.* Mit Juden-Bech (Kitt &c.) Schmiere, 2. Leime. *Enyvezek.*

Bĭvĭra, æ, f. Varr. *Dvoj-muſna Sena*, *Dvoh muſeo Sena.* s. Weib, vvelches zvvey Männer gehabt. *özvegy*, *Kinek Két Férje volt.*

Bĭvĭum, ii, n. Virg. *Dvoj-putje*, *Dvoj-putiſche.* r. Scheid-Weeg. *Kettös út.*

Bĭvĭus, a, um. Virg. *Dvoj-puten.* Das zvvey Weeg hat. *Két-útu.*

Blactĕro, *Ovid.* & Blătĕro, as, are, avi, atum (Neu.) Gell. *Bekechem*, *Mekechem kakti koza.* 2. *Tepem*, *Ferfurim*, *Slabram*, *Bèrbram*, *Ferfram*, *Tlapim*, *Klafurim*, *Fifnyarim.* Blecke vvie ein Widder. 2. Plaudere. *Mekegek mint a' ketske.* 2. *Tsátſogok. Fetſegek*, *Zagok.*

Blactio, is, ire, īvi, ītum (Neu.) Philom. *Krichim kakti Gamila.* Schreye vvie ein Cameel. *Teve módra kiáltok.*

Blæſus, & Blēſus, a, um. Mart. *Pentav*, *ſvisztav*, *Bekav.* Liſpelnd, Stammlend. *Selyper*, *Pelyper.*

Blandè *Adv.* Cic *Milo*, *Prilizno.* Lieblich, Schmeichleriſch. *Nyájaſon*, *Hizelkedve.*

Blandĭdĭcus, a, um. Plaut. *Milo-rech*, *Prilizno-govorlyiv.* Lieblich, Schmeichleriſch redend. *Hizelkedö beſzédü*, *Nyájaſſan ſzóló.*

Blandĭlŏquens, entis, *om.* Macrob. Blandĭlŏquus, a, um. *Senec.* V. Blandidicus.

Blandĭlŏquentia, æ, f. Cic. *Prilizno-rechje*, *Milo-govorenye.* Schmeichleriſche Rede, das Liebkoſen. *Nyájas beſzéd*, *Hizelkedö beſzéd.*

Blandīmentum, ti, n. Cic. *Prilizноſzt.* Das Schmeichlen, Liebkoſen. *Hizelkedés.* Blandimenta alicui dare. Cic. *Nekojemuſze prilizavati.* Einem Schmeichlen. *Valakit mézes beſzéddel tartani.*

Blandior, iris, iri, ītus ſum (Dep.) Cic. *Milimſze*, *Prilizujemſze*, *Prilizavamſze*, *Okolo drugoga milo obbajam.* Liebkoſe, ſchmeichle, ſtreiche. *Hizelkedem*, *Nyájaskodom*, *kedveskedem.*

Blandĭter *Adv.* Plaut. Blandītim *Adv.* Lucr. *Prilizno*, *Milo.* Lieblich, ſchmeichleriſch, *Nyájaſon*, *Hizelkedve.*

Blandĭtĭa, æ, f. *Cic.* Blandītus, ûs, m. Plin. *Mamlenye*, *Prilizanye*, *Milenye.* e. Schmeichlerey, e. Liebkoſung. *Nyájaſság*, *Hizelkedés.*

Blandus, a, um. Cic. *Mil*, *Drago-chin.* Schmeichlend, lieblich. *Nájas*, *Kedves.*

Blapsĭgŏnĭa, æ, f. Plin. *Ginenye*, *Vumiranye pchel.* e. Abnehmung, Abſterbung der Bienen. *Méhek meg-hallása.*

Blaſphĕmĭa, æ, f. Budeus. *Blaznoſzt.* e. Läſterung, Verfluchung. *Káromlás.*

Blaſphēmo, as, are, avi, atum. (Act.) Hier. *Blaznim.* Läſtere, *proprie* Gottsläſtere. *Káromkodom.*

Blaſphemus, a, um. *Blazliv.* Gottsläſteriſch. *Káromló.*

Blătĕro, ōnis, m. Gell. *Bekavecz*, *Berbravecz*, *Tepnya*, *Ferfravecz*, *Fifnyar*, *Klafura*, *Tlapavecz*, *Ferfura.* r. Plauderer, Plapperer, *Tsátſogó*, *Fetſegö.*

Blātio, is, ire, īvi, ītum. (Neu.) Plaut. Vid. *Blactero.*

Blatta, æ, f. Plin. *Chèrv*, *Kniſni mol.* Eine Schabe, Motte ſo die Bücher benaget. *Könyvrágo*, *Fèreg moly.* 2. Vermis, qui alvearia lædit. *Virg. 4. Georg.* 3. V. *Purpura.* ità Sidon. l. 9. ep: 13

Blattārius, a, um. Senec. *Molni*, *Molſzki.* Zum Schaben, Motten gehörig. *Molyos.*

Blāx, ācis, *com.* Feſt. Homo mollis, Laſcivus, Stolidus,

Blen-

Digitalizirao Google

Blennus, i, m. *Plin.* Viliſſimus piſcis. 2. Homo ſtupor, ſiultus. *Plaut.*

Blĕphăro, ōnis, m. Plaut. *Chlovek z-jako velikemi obèrvami.* Ein Menſch der ſehr groſse Augenbraunen hat. *Igen nagy ſzőmöldekű ember.* 2. Transl. V. *ſuperbus.*

Bŏa, vel Bŏva, æ, f, Plin. (à bove, cujus lacte adeò ali appetit, vel cujus inſtar provectior turget, ſic dicta) *Gùs kacha, kravo-rnecz.* e. Ochſen-Schlang. *Tebén ſzopó kigyó.* 2. *Dobercz.* Rothe Kinder - Flecken. *Tréts.* 3. *Otok na nogah od hodenya.* Das geſchvvellen der Füſse vom gehen. *Járáſtul láb dagadás.*

Bŏārĭus, a, um, Plin. *Volárſzkoga terſitcha.* Zum Ochſen-Marckt gehörig. ökör *vásárhoz való.* Forum boarium Feſt. *Terſitche volovſzko*, ali: *kràvſzko.* Ein Ochſen, *oder* Küh - Marckt. ökör vagy *Barom vásár.* 2. *Subſt.* Boarius, ii, m. *Volàr, Biruß.* r. Ochſen-Knecht, r. Ochſen-Treiber. ökör *páſztor, Béres Bolga.*

Bŏātus, ûs, m. Apul. *Búchanye volovſzko.* Das Brüllen der Ochſen. ökör *bögés.*

Bŏēmĭa, *vel* Bŏhēmĭa, æ, f. Geogr. *Cheska zemlya*, das Königreich Böhmen, *oder* Böheim. *Tſeh orſzág.* Provincia hæc initia debet *Chebo* Regio Principi *Krapinæ* in Croatia orto, qui adſcitis in Societatem Fratribus *Lebo* & *Moſco* ampliſſimarum Ditionum *Poloniæ* & *Moſcoviæ* Fundatoribus, eas ex Illyrio ad partes illas deduxit Colonias, quæ ſubinde novis etiam duabus, paulò antè nominatis, Regionibus excolendis ſuffectura eſſent. Repugnat quidem hiſtoricæ *huic veritati*, vel ab ipſis Bohemiæ domeſticis *ſcriptoribus* aſſertæ, novus quidam Cronotaxiſta; ſed abſque fundamento. Regia Dignitas in Bohemiam illata eſt Anno Æræ Chriſtianæ MLXXXVI. Regnum eſt optimi militis ferax, quod *Rudolphus* I. Auſtriacus in Feudum Imperii Romano-Germanici redegit. Potior tamen etiamnum populi Bohemici pars Linguam Matricem Illyricam colit & loquitur, quàm germanicam aliunde advocatam.

Bŏēmus, Bŏhēmus, i, m. (*è natione* Illyrica ortus populus.) *Cheb.* Ein Böhm. *Tſeh.*

Bŏjæ, ārum, f. *plur.* Plin. (genus vinculi olim ex corio bubulo confici Soliti) *ſelézne &c. Liſzicze.* Eine Art von Feſſeln, Band - Eyſen, &c. *Nyak vas, Nyakra - való lántz*, &c. Bojas terit. Plaut. *v-selézju, y v - liſziczah okovan leſi.* Er lieget in Eyſen und Banden. *Vasban veretett, vas lántzban &c. fekſzik.*

Bolbĭton, Bolbĭtum, i, n. Plin. *Volovſzko lajno.* r. Kühmiſt. *Tebén, ökör ganéj.*

Bōlētus, i, m. ſvet. *Blagva*, ali, *ſterſich gliva, napriliku naperſztnyaka raſztucha.* Ein kleiner gelber Pfifferling. *túrgomba.*

Bŏlĭs, ĭdis, f. Plin. *Kopjè za hitanye.* r. Wurffſpies. *Hajtanyi-való kopja, Dárda.* 2. Eſt perpendiculum nauticum, ſive funis cum plumbeo aut ferreo pondere annexo, quô *nautæ* maris altitudinem explorant. 3. Bolides in *plur.* ſunt quædam faces ad ſimilitudinem *bolidis* ſive *haſtæ*, quæ in ſuprema aëris regione gignuntur.

Bōlus, i, m. Teren. *Græcè* glebam ſignificat. Metaph. *Saloſaj, zagrizek.* Ein Biſſen, ein Mund voll. *Falat, Darap, ſzelet.* 2. primâ *brevi* Bŏlus, *Hit jeden na koczke.* Ein Wurff auf denen Würffeln. *Egy kotzka vetés.* 3. pro *jactu piſcium*, & *piſcibus*, qui uno retis jactu capiuntur. *Svet.* 4. Transl. V. *Præda, Lucrum.* Cochleæ magnum bolum deferunt æris. *Varr.* 5. pro *Jactura, damno.* Tangere aliquem bolo. Plaut: *Koga vkaniti*, ali *komu kvàr vuchiniti*, Einen betriegen, *oder* Schaden thuen. *Valakit megtsalnyi*, vagy *Kárt valakinek tenyi.*

† Bombarda, æ, f. *Puska.* Eine Büchſe, Muſquete, *Puska.*

Bombax *Interject.* Plaut: Eſt hominis *lætè* aliquid, vel cum *admiratione* approbantis. *Haha! Ah vêrlo.* Ha! ſtattlich, botz tauſend. *Haha derekaſſan.* vel *Nono! Nuti Nuti!* Nur nur! *oh oh.*

Bombĭlātio, & Bombĭtātio, ōnis, f. Feſt: *Pchelſzki Sombor, ſomborenye, Brenchanye.* Das Rauſchen und Summen der Bienen, *Méhek Bongáſſok, Zengéſſek.*

Bombĭlo, & Bombĭto, as, are, avi, atum (Neu.) Varro. *Brenchìm, Somborim kakti pchelya*, Brumme und ſumme vvie die Bienen. *Zengek, Bongok mint a' méh.*

Bombus, i, m. Varro. *ſum, Brench, Sombor pchelyſzki.* Das Brummen, Summen der Bienen. *Méh zengés, Bongás.* 2. Transfertur ad alios ſonos, ùt *Tubarum*, & aliorum hujusmodi inſtrumentorum. 3. Etiam *Bombos* vocavit *Plauſius*, Svet: 4. Idem quod *Crepitus* ventris.

Bombўcĭnus, a, um. Plin. *Iz ſzvile, ſzvilni*, Aus Seiden, *Selyemböl - való.*

Bombўx, ўcis, m. Plin. *Szvilni chêrv ſzvilna guſzenicza.* r. Seiden-Wurm. *Selyem Szaró bogár.* 2. Fæmin. gen. *Szvila.* e. Seiden. *Selyem.*

Bŏnāſa, æ, f. V. *Perdix.*

Bŏnāſus, i, m. Fera in monte Meſapo Pæoniæ, & Mœſiæ limite. V. *Plin. l.* 8. *c.* 15. Ælian: & Solin. *Divji vol.* Ein Auer Ochs. *Vad ökör.*

Bŏnĭtas, ātis, f. Cic. *Dobrota.* e. Gütigkeit. *Jóság. phras.* Vir inſigni bonitate, ità moderatus, ut præ ſe bonitatem quandam & ingenuitatem ferat, utilitati omnium plus quàm ſuæ conſulat. Exemplum innocentiæ, quo nemo integrior in civitate, nemo ſanctior. Ingenuus, juſtus, probus, & antiqui moris, antiquâ homo virtute & fide.

Bŏnum, i, n. *plur:* Bŏnă, ōrum, n. Cic. *Dobro, Imanye, Blago, Imétek.* Das Guth, Vermögen, äuſserliche Güther. *Jó dolog, Jóság.*

Bŏnŭs, a, um. Cic. *Dober.* Gut. *Jó.* 2. V. *Nobilis*, Civem bonis prognatam. *Plaut.* 3. pro *Pulcher.* Eſt formâ fortaſſe bonâ. *Terent:* 4. pro *Felix.* Ite bonis avibus. Ovid. *Pojte ſzrechno.* Gehet glücklich. *Szerentséſsen menyetek.* 5. pro *Magnus.* Bona pars montis, Ovid. *velika Sztran gore.* Ein groſſer Theil des Berges. *Hegynek nagy réſze.*

Bŏnuſcŭlum, i, n. Sidon. Apollin. *Imanyiche, máli imétek, malo dobro.* Kleines Guth, vveniges Vermögen. *Jó ſzagotska.*

Bŏo, as, are, āvi ātum, (Neu.) Plaut. *Buchìm kakti vol.* Brülle vvie ein Ochs, *Bögök mint az ökör.*

Bŏōtes, æ, m. Ovid. *Volarſzka zvezda.* r. Stern deren Ochſen-Hietter. *ökör páſztor névü tſillag.*

Bŏrĕālis, is, *com.* le, n. Avien. Boreus, a, um. Ovid. *Szeverov, ſzevêrſzki*, Mitternächtig, Nordiſch. *Eſzaki ſzellös, éſzakról-való.*

Bŏrĕas, eæ, m. Virg. *Szever veter, Bura.* Der kalte Nord-Wind. *éſzaki-ſzél.*

Bŏrīth *Indecl.* Herba ſaponaria, crepitat in aqua, utì viva calx, & ipſa quidem diſperit, ted aquam lavationi aptam reddit. Iſid.

Bŏs, ŏvis, *com.* Plaut. *Vol*, ali *Krava*, r. Ochs, *oder* e. Kuhe. *ökör*, vagy *Tehén.* Dat. & Ablat. *plur.* Bobus, *aut* Bubus. Optat ephippia bos piger, optat arare caballus. Horat. l. 2. epiſt. 14. v. 44. pro *proverb.* Nemo ſua ſorte contentus eſt.

Boſnĭa, æ, f. (Provincia Illyrii titulo *Regni* decora, modò Turcis paret.) Geog. *Bosnya.* e. Landſchafft Boſnien. *Boſnya Orſzág.*

Bŏtellus, Bŏtŭlus, i, m. *Mart.* eſt duplicis generis. *Klobaſzichicza devenicza.* s. Brathvvürſtlein, *Kolbáſzotska.* 2. *Kérvna devenicza.* e. Bluth-Wurſt. *Véres hurka.*

Bŏtruōſus, a, um. Arnob. *Pun grozdov.* Voller Trauben. *Teli ſzölö gerezdekkel.*

Bŏtrus, i, m. *Grozd.* e. Wein-Traube. *Szölö gerezd.*

Bŏtrўo, Bŏtrўon, onis, m. Pallad. *idem:* 2. *Grozd z-czukorom &c. namochen y zachinyen.* Eingemachte Trauben. *Tzukoral &c. tſinaltt ſzölö gerezd.* Nec toto dignam ſe botryone putat. *Mart. l.* 11. *ep.* 28.

Bŏtŭlārius, ii, m. ſenec. *Devenichàr.* r. Wurſt-Kramer. *Kolbaſz-Kéſzitö, árúló.*

Bŏvīle & Būbīle, is, n. Phædr. *Volovſzki hlèv, Hlèv.* Ein Kuhſtall. *Akol, Barom iſtállo.*

Bŏvillus, a, um, Cic. *Goveczki, volovſzki.* Rindern. *ököri, Baromi.* bovilla pugna. *Cic.* Caro bovilla. *Govedina.* s. Rindfleiſch. *Tehén, Barom-hus.*

Bŏvīnor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Feſt. *Buchìm, ruchìm nakoga, kakti vol.* Einen anbrülle vvie ein Ochs. *Valakire ökör módra bögök.* 2. Transl. *Koga pſzujem.* Einen ſchelte. *Valakit ſzidok.*

† Bŏvīnus, a, um. vide *Bovillus.*

Brăbēum, Brăbĭum, Brăvĭum, ii, n, *Cic.* Victoriæ præmium præcipuè in ludis publicis. *Dár boritelov, najmre vu igri borenya dobien.* Ein Geſchenck, und Verehrung denen, die gevvonnen haben und übertraffen. *Játékban nyertt ajándék.*

Bracca, Brāca, *Ovid.* Brācha, æ, f. Cic. *Dolyna oprava, hlache podſztavlyene, ali ſiroke.* Nieder Kleyd, gefütterte Hoſen. *Széles meg-boritot nadrág.*

Braccātus, a, um, *Proper.* Brāchātus, Cic. *Hlache podſztavlyene*, ali *ſiroke noſzechi.* Der das Nieder-Kleyd, *oder* Breite, *oder* gefütterte Hoſen traget. *Széles boritot nadrág hordozó.*

Brāchium, ii, n. Cic. *Ruka od lakta do zapêrſztja.* r. Arm. *Kar.* 2. Transl. Præbere *brachia* ſceleri. Ovid. *greſſiti.* Sündigen. *Vétkeznyi.* Molli, vel levi brachio agere. Cic. *Kaj leno chiniti.* Etvvas obenhin *oder* nachläſſig thun. *Valamit rósten, tunyán tſelekednyi.*

Bractĕă, eæ, f. Virg. *Trepetlika*, iliti *Plocha na tenko ſztuchena, kakti izzlata, ſzrebra*, &c. *zláto ſzrebro*, &c. *skrobotlyivo kruto tenko napravlyeno.* Dünn geſchlagenes Blech, *oder* Blatten von Metall, rauſch Gold &c. *Vékony pléh, kivertt lapos islóg.* Uſus: Leni crepitabat bractea vento. *Virg. l.* 6. In bracteas

Digitalizirao Google

bracteas aurum ducere. *Zlato na ploche raſztenyti.* Das Gold dünn, vvie Blech, ſchlagen. *Az aranyat plébre vékonyitanyi.*

Bractĕārius, ii, m. *Bud.* Bractĕātor, ōris, m. Firm. *Plocho-del, ki zlato, ſzrebro*, &c. *na ploche tenko déla.* Ein Blechmacher, Goldſchlager. *Pléh* vagy *Istóg tſinálo mives.*

Bracteātus, a, um, Sidon. *Zlatemi, ſzreber, nemi*, &c. *plochami okovan.* Mit Gold &c. Blech beſchlagen. *Aranyal, ezûſtel*, &c. *Iskogos.* 2. Transl. idem quod *ornatus, elegans.* Bracteata eloquentia. Fulgen. *Nakinchcno govorenye.* e. Zierliche Rede. *ékes, tzifra beſzéd.* 3. In quo *interius* minus eſt, quàm *foris* appareat. Bracteata felicitas. Senec. *Na ochi czenécch blaſeno y ſzrechno ſivlenye.* Ein nach dem äuſſerlichen Schein glückliches Leben. *Szemre nézve boldog, ſzerentſés élet.* Bracteāta veſtis. Plaut. *Z-daleka gledéch verla goſzpoczka oprava.* Ein herrliches Kleyd in der Ferne. *Távul nézve uri öltözet.*

Branchiæ, ārum, f. *Plur.* Plin. *Ribja vuha.* e. Fiſch-Ohren. *Halnak fülei.*

Braſsĭca, æ, f. Cic. *Vukret.* r. Köhl. *Fodoritott Kápoſzta.*

Brāvĭum, ii, n. Vide *Brabeum.*

Brāxātor, ōris, m. V. *Cerevisiarius.*

Brāxātōrĭum, ii, n. *Pivarnicza.* s. Bräuhauſs. *Sör fözöház.*

Brāxo, as, are, avi, atum. (Neu.) *Pivukuham, Pivárim.* Bier braue, Bier ſiede. *Sört fözök.*

Brĕvĕ, is, n. Lampr. *Na kratkom piſzmo vuchinyeno.* Ein kurtzes Schreiben. *Rövideden tſinált irás.* 2. Eſt *libelli genus*, in quo *militum*, vel aliorum nomina deſcribuntur, *Breve* nominum conſcripſit. *Vopiſc. in Aurel. c. 26.*

Brĕvè *Adv.* Cic. *Kratko, na kratkom.* Kürtzlich. *Rövideden.*

Brĕvī, *id eſt* propediem, brevi tempore. *Naſzkorom, ſzkoro, V-kratko vréme.* In kurtzer Zeit. *Rövideden, Hamar, Kitſiny idö alatt.* 2. Idem ac *Paucis, Breviter, perpaucis verbis.*

Brĕvĭārĭum, ii, n. *Svet.* ſummārĭum, *Plin.* Compendĭum Cic. *Krachina, Kratinyak, ſzkup-v-kratko ſzpravlyanye.* Kurtzer Begriff, e. Kürtzung. *Rövid formában ſzedegetett dolog.*

Brĕvĭārius, a, um, JCt. Compendĭārĭus, a, um, Cic. *V-kratko ſzkup ſzpravlyen.* Kurtz zuſammen gezogen. *Röviden öſzve ſzedegetett.*

Brĕviātio, onis, f. Auguſt. *Okrachenye, kratenye.* e. Verkürtzung. *Rövidités.*

Brĕviātor, oris, m. *P. Oros.* Brĕviārius, ii, m. JCt. *Okratitel, v-kratko-ſzkup-ſzpravitel, kratitel.* r. Verkürtzer, der ein Buch kurtz zuſammen ziehet. *Rövidito.*

Brĕvĭcŭlus, a, um, Apul. *Kruto mal*, Krátek. Gar klein, kurtz. *Igen kitſiny, rövid.*

Brĕvĭlŏquens, entis, *om.* Cic. *Na kratkom od cheſzta govorechi.* Der kürtzlich von einem Dinge redet. *Rövid beſzédü.*

Brĕvĭlŏquentia, æ, f. Cic. *Na kratkom govorenye.* e. Kurtze Rede. *Rövid beſzéd, ſzólás.*

Brĕvio, as, are, avi, atum, (Act.) Sidon. V. *Abbrevio.*

Brĕvis, is, *com.* ve, *n.* Cic. Krátek. Kurtz, *Rövid.* 2. V. *Puſillus, Exiguus.*

Brĕvĭtas, ātis, f. Cic. *Kratkocha.* Die Kürtze. *Rövidſég.* 2. V. *Contractio, Parvitas.*

Brĕvĭtĕr, *Adv.* Cic. V. *Brevè* Adv.

Brīſa, æ, f. Colum. *Trop, tropine od grozdja.* e. Wein-Tröber. *Szölö törköly.*

Brīſo, as, are, *Pers.* Uvas exprimo. *Preſſam.* Auspreſſe. *Szürök.*

Brīsēus, ei, m. Cognomen Bacchi. Macr.

Brīza, *legitur etiam* Brīxa, æ, f. *Szirek, zlochcſzt ſitek.* Schvvartzer Rocken, ſpeltzen Korn. *Szörek, fekete gabona haſonló kölesbez.*

Brūchus, a, um, *vel* Brocchus, *Varro.* Bronchus, *Lucil.* broncus, Lucr. *Stércho-zub, van ſtércheche zube imajuchi.* Herfür-ragende Zähnen habend. *Kinnûtö fogú.*

Brūchus, i, m. Plin. *Keber, Brùſch kukecz.* r. Käfer. *Tzere-bogár.*

Brūma, æ, f. Cic. *Naj kratkeſſi vu letu dàn, â noch naj dugſſa.* Der kürtzte Tag im Jahr. *Rövidebb napja az eſztendönek.* 2. Initium *hyemis.* 3. pro *tota hyeme.* Nec totâ claudes fœnilia bruma. *Virg. 3. Georg. v. 221.*

Brūmālĭa, ium, n. *plur.* Tempora breviſſima. 2. Feſta Baccho dicata. (dicta *Brumalia* à *Brumo*, quo nomine Romani *Bacchum* appellabant) *Meſzo-puſztni*, peregr. *Faſzenſzki dnevi* &c.

Brūmālis, is, *com.* le, n. Vitruv. *Zimſzki.* Winteriſch. *Téli.*

Brūmus, i, m. Cognomen *Bacchi.* Cæl. Rhod.

Bruſcum, i, n. Plin. *Guba na drevu. Herga zaviata.* Der Schvvamm am-Baum. *Fa tapló, Bötke.*

† Brūtālis, is, *com.* le, n. *Sivinſzki.* Viehiſch. *Baromi.*

† Brūtālĭtas, ātis, f. *Govedcztvo, Sivinchtvo.* Viehiſches Weſen. *Baromſág.*

Digitalizirao Google

Brūtè *Adv.* Cic. *Sivinſzki, Govedſzki.* Viehiſch. *Barom mód ſzerint.*

Brūteſco, is, ere. Sidon. *Govedom, Sivinche. tompoſztajem.* Tumm *oder* Viechiſch vverde. *Baromá leſzek.*

Brūtum, ti, n. Lucr. *Nemo Sivinche.* Ein unvernünfftiges Viech. *Oktalan álat, Barom.* 2. Idem ac *Stolidus homo.*

Brūtus, a, um. Cic. *Nèm, a, o. Prez razuma.* Unvernünfftig. *Néma, oktalan.* 2. v. *Hebes, ſtolidus.*

Brȳon, brȳi, n. Plin. Herba marina lactucæ foliis. 2. v. *Muſcus.*

Bua, æ, f. Lucil. *Napitek, Jeſztvina málе dojne dechicze.* Ein Tranck, Speis der unmündigen Kinder. *Kis gyermeki ital és étel.*

Būbălīnus, a, um. Mart. *Bivolſzki.* Büffliſch. *Biali.*

Būbălus, i, m, Plin. *Bivol.* r. Büffel-Ochs. *Bial.*

Bŭbīle, is, n. Colum. Vide Bovile.

Būbītum, i, n. Plin. *Blato y ſzmrad Sivinszki.* r. Rinder Miſt. *Barom Sár, büdőſség.*

Būblēum, ei, Bublĭnum, i, n. Plaut. Feſt. *Vino kruto ſzlabo, vodeno.* Ein ſehr geringer Wein. *Igen gyenge, vizes bor.*

Būbo, ōnis, m. Ovid. *Chùk.* Ein Uhu. *Tsuk madár.*

Būbo, is, ere, Auct: de Philom. *Krichim, kakti chùk.* Schreye vvie ein Uhu. *Tſuk madár módra kiáltok.*

Bubsĕqua, æ, m. *Sidon.* qui boves ſequitur. Vid. *Bubulcus.* item V. *Boarius.* N. 2.

Bŭbŭla, æ, f. Plaut. *Govedina; govedſzko, volovſzko meſzo.* s. Rindfleiſch. *Tehénhus.*

Bŭbulcĭto, as, are, (Neu.) *Varro.* Būbulcĭtor, aris, ari, (Dep.) Plaut. *Volárim, vole paſzem.* Einen Kuh-Hirt abgebe. ökrőt őrzők.

Bŭbulcus, i, m. Cic. *Govedàr, Bivolàr, Volàr, Volovſzki Paſztìr.* r. Rinder, *oder* Kühe-Hirt, r. Ochſen-Knecht, Ochſen-Hirt. *Barom, vagy Bial-Pásztor.*

Bŭbŭlŭs, Bŏvillus, & Bŏvinus, a, um. Plin. *Govedczki.* Rindern. ökrős.

Bucca, æ, f. Cic. *Naternya vuſzta.* e. Höle des mundes. *Poſa, Száj.* Buccis peregrinis ridere. Mart. *Pravoſze iz iſztine neſzmejati.* Nicht aus ernſt Lachen. *Nem igazán nevetnyi.*

Buccātus, a, um. *Mart.* Vid. *Bucculentus.*

Buccĕa, æ, f. Svet. *Jeden Salosáj, Zagrizaj.* Ein Biſſen, Mund-voll- *Egy Darap, egy falat harapás.*

Buccella, æ, f. Mart. *Zalosájek, Zagrizek.* Ein Biſslein. *Falatocska.*

Buccĭna, æ, f. *Colum.* Buccĭnum, ni, n. Plin. *Sip, Zviralo, Trublya, Trombeta, y oſztala, vu kojaſze puſſuch igra.* e. Poſaune, s. Plas-Horn, e. Trompete, s. Hirten-Horn. Kűrt, *Trombita, Sip.*

Buccĭnātor, ōris, m. Cæs. *Trombetaß, Trublyar, Rogo-puß.* r. Horn-Plaſer, Trompeter. Kűrtős, *Trombitás.* 2. transl. *Hvala-Peter, y vſzaki ſzvoj izviſſitel.* Glori-Hans, der ſich ſelbſt erhebt. *Magát ditsérő.*

Buccĭno, as, are, avi, atum (Neu.) Varr. *Trubim, Trombetujem, v-ròg, v-ſip puſſem &c.* s. Horn, e. Poſaune, Trompete blaſe. &c. Kűrtőlők, *Trombitálok &c.* 2. transl. *Hvalimſze, Izviſſujemſze.* Ich lobe mich ſelbſten, erhebe. *Ditſekedem, Fel-Magaſztalom Magamot.*

Bucco, ōnis, m. plaut. *Veliko-vuſzt.* Groſs-Maul. *Poſás, Nagy-Szájú.*

Buccŭla, æ, f. Juven. *Diminut.* à Bucca. *Nuternyu vuſztecza.* s. Mündlein. *Poſátska, Szájatska.*

Buccŭlentus, a, um. Plaut. *Buczaſzt, Veliko-Vuſzt.* Groſs-Maul. *Felfútt poſájú, Poſás.*

Bŭcĕă, æ, f. Plin. *Nuternya béla vu Bobu koſicza.* s. Innere vveiſse Häutlein in Bohnen. *Babnak belső tokja.*

Būcĕphălŭs, li, m. *Alexandra velikoga Kony.* s. Pferd des groſsen Alexander. *Nagy Sándor lova.*

Būcĕrĭa, æ, f. Lucretius. *Chréda rogate marhe.* Ein hauffen Viech mit Hörnern. *Szarvas Baromſereg.*

Būcĕrĭus, a, um. *Lucret.* Būcĕrŭs, a, um. Feſt. *Dugo-rog, Marho-rogat.* Das groſse Hörner hat, Rind-Viech. *Nagy ſzarvú.*

Būcētum, ti, n. Lucanus. *Szpaſſinecz za rogatu, veliku Marhu.* e. Weyde vor das Rind-Viech. *Barom legelő mezö.*

Būcŏlĭca, ōrum, n. *plur.* Virg. *Paſztirſzke Popevke, Paſztir-Peſzma.* e. Hirten-Lieder. *Pásztorságról irtt verſek, énekek.*

Būcŏlĭcus, a, um, Virg. *Govedarſzki, Paſztirſzki.* Rindern, *oder* Hirten zugehörig. *Pásztori.*

Būcŭla, æ, f. *Diminut.* ex Bove. Virg. *Telicza, Junicza.* e. Junge Kuhe. *Tehenetske, üſzö.*

Būcŭlus, li, m. *pariter Diminut.* ex Bove. Colum. *Junczecz, Volek.* s. öchslein. *Tinó ökrőtske, Tulkotska.*

Būfo, ōnis, m. Virg. *Kraſztava Saba, Kraſztacha,* e. Krot, e. Kröte. *Varas béka.*

Būgloſ-

Digitalizirao Google

Bŭgloſſos, & Bugloſſus, i, f. Bugloſſum, i. n. Plin. *Volooſitki (Trava) jezik.* Ein Ochſen (Kraut) Zungen. *ökör nyelvſü.*

Bulbus, bi, m. Marti. *Divji luk.* Wilder Zwiffel. *Vad Hagyma.*

Bulgāria, æ, f. (*Antiqui* Mœſia inferior) Geogr. *Bulgarſzka Zemlya, Kralyeſztvo.* Bulgatey, Illyriſches Könnig-Reich. *Bolgár Orſzág.* Provincia eſt Illyrii amœna, fertilis & ampla. Extenditur in longum Secundùm Danubium ad ejus oſtia & Pontū cuxinum Milliar: Germanicis centum, & amplùs. Reges proprios adepta eſt Anno ſalutis, DIX. Coronæ Hungariæ acceſſit, Anno Chriſti, M. CCC. XXXII. cum Boſnia & Servia Regnis pariter *Illyricis.* à Concilio œcumenico Sardicæ quondam celebrato, in quo S. Athanaſius priſtinæ dignitati aſſertus eſt: à nativitate S. *Helenæ* Conſtantini M. Imperatoris *Matris*, quæ ſophiæ primam lucem aſpexit: à quinque Archiepiſcoporum ſedibus, multiſque laude dignitſimis in Hiſtoria commendatur. A Bajaſethe Turcarum Imperatore Anno MCCCLXXXX. primùm infeſtatata, tandem barbaro jugo colla ſubdidit, ſub quo adhuc gemit; à populo tamen Illyrico habitatur, ſed qui magna jam ſui parte, temporum iniquitate coactus, ad Mahometem defecit. Divites etiamnum numerat Civitates, Arcéſque probè munitas. Sub *Leopoldo* M. Cæſ. jugum turcicum facilè excuſſiſſet, ſi ſperatæ Cæſareanorum ſuppetiæ adfuiſſent; quo tempore complures *Nobilium* Bulgarorum Familiæ, vel maximè Cyprovacienſium, ad tutiora *Szlavoniæ, Hungariæ, Croatiæ*, & Tranſylvaniæ ſe ſe receperunt.

Bulgārus, i, m. (Populus *Illyricus*) Geog. *Bulgar, Bolgár.* Aus der Bulgarey gebührtig, r. Bulgarer. *Bolgár.*

Būlimĭa, æ, f. Med. *Jako velik y nezaſzitlio glad.* Ein groſſer unerſättlicher Hunger. *Igen telhetetlen éhség.*

Bulla, æ, f. Cic. *Vodeni mehur.* e. Waſſer-Blaſen. *Viz buborék.* 2. Erat inſigne triumphantium, quod in triumpho *Romani* gerébant. 3. Ornamentum puerorum ingenuorum in formam cordis fabricatum ad annos pubertatis portatum, libertinorum verò filii, lorum in collo pro *bullæ* decore geſtabant. 4. Bullæ dicuntur *ornamenta*, in cingulis, in ephippiis, pectoralibus, habenis equorum &c. 5. Bullâ dignus. Juven. dicitur, *qui puerilia facit.*

6. In portis, valvis &c. *bullæ* nominantur umbellata clavorum capita. *Glavicza na thavlyu.s.* Köpffel an dem Nagel. *Szegnek Fövetskéje.* Cicero 6. *Verr. c. 55.* Verrem bullas aureas ex valvis templi abſtuliſſe, dixit: 7. *Bulla* Pontificia, Aurea Caroli IV. &c.

Bullātus, a, um. Juven. bullâ, *ſeu* ſupra dictis ornamentis decorus. 2. *Namehuren, pun mehúrov vodeneh.* Voll Waſſer-Blaſen. *Teli vizi buborékal.* Bullātæ nugatæ lect. ſunt argumenta &c. inania, in quibus nihil utilitatis, mera verba.

Bullio, is, ire, īvi, ītum. (Neu.) Celſ. *Kipim, vrem.* Siede, aufvvalle, ſtrudle. *Buzgok, fövök, forrok.* Transl. bullire indignatione. *Jakoſzte lyutiti.* Sehr ſich erzürnen. *Igen haragudnyi.*

Bullītus, ûs, m. Vitruv. *Kipenye, vrenye.* Das Sieden, Strudeln. *Forrás, buzgás.*

Bullo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cato. *Meburimſze, penimſze.* Blaſen aufvverffe. *Buborékolok, peſgek.*

Bullŭla, æ, f. Celſ. *Meburecz vodeni, meburchecz.* Eine kleine Waſſer-Blaſe. *Buborékotska.*

Būmamma, æ, f. *Colum.* Būmammĭa, æ, f. *Macrob.* Būmaſtos, & Būmaſtus, i, m. *Plin.* ad ſimilitudinem mammæ creſcens uva. *Kozjak grozdje.* e. Trauben mit groſſen Beeren, Geis-Tutl. *ketske tſetſu ſzőlő.*

Būmulgus, i, m, Colum. *Kravo-muzecz, Kravo-doj.* Ein Küh-Melcker. *Tehén fejő.*

Būnĭas, ădis, f. Būnĭon & Būnĭum, ii, n. Plin. *Divja velika repa.* Groſse vvilde Ruben. *Nagy vad répa.*

Būpīna, æ, f. Aul. Gell. V. *Bulimia.*

Būra, æ, & Būris, is, f. Virg. *Pluſni gredely.* (*Stiva* verò eſt, *pluſna ruchicza.* Eine Handhabe des Pflugs. *Eke ſzarva, Eſzteke.*) e. Geitze am Pflug. *Gerendely az ekén.*

Burdo, ōnis, m. Ulp. *Mezg, marg.* Ein Maul-Eſel. *öſzvér.*

Burrio, is, ire, īvi, ītum, (Neu.) Apul. *ſumim, kakti mravlya.* Schnurre und klitſchere, vvie die Ameiſen. *Hangyák módra ſúgok.*

Burrus, & Burrhus, a, um, Plin. V. *Rubeus.*

† Burſa, æ, f. V. *Crumena*, ſcilicet ex Corio. 2. Burſa teſtium. V. *Scrotum* Med.

Būsīris, is, &, ĭdis, m. *Strab.* Rex & crudeliſſimus Ægyptiorum Tyrannus, 2. *Apellativè.* V. *Tyrannus, crudelis homo.* 3. Nomen urbis in Ægypto.

Buſtĭcētum, i, n. Arnob. *Zeſgaliſtbe, meſzto,*

gdeſze mèrtva tèla ſgù. Ein Orth da man die todten Cörper verbrennet. *Meg-égetett holt teſteknek helye.*

Buſtĭrăpus, i, m. *Plaut.* Qui lucri cauſâ buſta ſpoliat.

Buſtŭālis, is, *com.* le, n. Sidon. *Na Sganye Odluchen.* Der verbrennet vvird. *égetéſre rendeltettètt.*

Buſtuārius, a, um. V. *Buſtualis.*

Buſtuārĭus, rii, m. *Cic.* Gladiator, qui antè buſta dimicat: 2. *idem ac* Lĭbĭtīnārĭus, ii, qui curat funera, & corpora comburit.

Buſtum, ſti, n. Feſt. 1. V. *Buſticetum.* 2. V. *Sepulchrum.* ità *Cic.*

Būsȳris, ĭdis. f. Vide *Buſiris.*

Būtāurus, i, m. Plin. *Vodeni Bik.* r. Waſser-Ochs. *Vizi bika.*

Būtĕo, ōnis, m. *Plin.* Avis ex genere accipitrum. *Vodeni Jaſztreb.* r. Waſser-Habicht. *Vizi vértſe kánya.*

Būthўsĭa, æ, f. (olim vocatum eſt Sacrificium magnum, & immolatio magnarum hoſtiarum) Svet. *Aldov Marbe velike &c.*

Būtĭo, ōnis, m Auct: Philom: V. *Buteo.* 2. *Vol za tuſztenye odluchen.* Ein Ochs der zur Maſtung eingeſtellet. *Hizlalâſra rendeltt* ökör.

Buttūbăta, ōrum, n. *plur.* Feſt. ex Nævio. *Norie, ſ'ale, Lakardie.* e. Narrens-Poſſen. *Bolondság, Tréfaság.*

† Bŭtўrāceus, a, um. *melius diceres* ex butyro. *Maſzlen, iz Maſzla.* Aus den Schmaltz. *Vajas.*

† Bŭtўrōſus, a, um. *Pun Maſzla.* Schmaltzreich, voll mit Schmaltz. *Teli vajal.*

Bŭtўrum, i, n. Plin. *Maſzlo.* s. Schmaltz. *Vaj.* Butyrum recens, *mlado Maſzlo* vulgò *Puter.* e. Butter. *Iros vaj.*

Būxans, antis, *om.* Apul. Būxōſus, a, um. Plin. *Zeleniki ſzpodoben.* Ein Buſchbaum gleich. *Puſzpángos.*

Būxētum, i, n. Mart. *Zelenikóvje, ſ'uma iz Zelenik.* Ein Buchs-Wald. *Puſzpángos hely.*

Būxĕus, a, um. Colum. Mart. *Zelenikov.* Buchsbäumern. *Puſzpángos.*

Būxus, i, f. Virg. *Zelenika drévo.* r. Buchsbaum. *Puſzpáng.* dicitur & Būxum, i, n. *Virg.* 2. Buxus quandoque ponitur pro *tibia buxea.*, Ovid.

Byſsĭnus, a, um. Plin. *Iz pretenkoga Platna.* Aus klärſter Leinvvand gemacht. *Bibori gyólts váſzonyi.*

Byſſus, i, f. (apud aliquos, m.) *Naj ténſſe plátno.* e. Klärſte Leinvvand. *Bibor.*

Bўzantĭum, ii, n. Geogr. *Czarigrad.* e. Stadt Byzanz, heutiges Tages Conſtantinopel. *Konſtántzinápol.* Inde *Adject.* Bўzantĭus, *Cic.* Bўzantĭăcus, *Stat.* Bўzantīnus, Auſon. *Czarigradſzki.* Byzantiſch, Conſtantinopolitaniſch. *Konſtantzinapoli.*

CA.

Căballīnus, a, um, Plin. *Konyſzki.* Vom Roſs, oder Pferden. *Ló boz-valo.* 2. Fontem caballinum vocat *Pers.* Hippocrenem, quem *Pegaſus* equus pede ſaxum feriens aperuit.

Căballus, i, m. Hor. *Lèp y jàk kony,* Parip. Ein ſchön *und* ſtarckes Pferd. *Széptermetű, erős ló.* Optat ephippia bos piger, optat arare caballus Hor. - *Nijeden nechce biti zadovolyen z-ſztalijſem ſzvojem.* Niemand laſt ſich an ſeinen Stand genügen. *Senki meg nem elégedik állapottyával.*

Căcăbo, as, are, avi, atum, (Neu.) Auct. Philom. *Kákam, kakti tèrchka.* Schreye vvie ein Feldhun, Rebhun. *Fogoly madár módra kákogok.*

Căcăbŭlus, i, m. *Arnob.* Căcăbŭlum, i, n. Apic. *Pechnyachecz, mal Pechnyak, Kahlyicza.* Ein kleiner Hafen, r. Topf. *Kálbátska.*

Căcātŭrio, is, ire, īvi, ītum, (Neu.) Mart. *Szilimſze y radbi potrebochu opraviti.* Treibe und drucke meine Nothdurfft zu verrichten. *Terméſzet ſzükségre kínſzeritetek.*

Căchēcta, *ſeu* Căchēctes, æ, m. Căchēctĭcus, a, um, Plin. *Szuho-bolen, komuſze od dugo tèrpeche boli telo ſzuſſi.* r. Schvvindſüchtiger. *Szárafz, beteges kivek á teſte ſzarod.*

Căchēxĭa, æ, f. Cels. *Szuho-bolya tèla, kadaſze od vnoge y duge boli telo ſzuſsi, gine, y neſztaje.* e. Schvvindſucht. *Teſt ſzárazitó betekség.*

Căchīnnātio, onis, f. Cic. *Grobotanye, ſzmeh z-grobotom, Rozgotanye.* Das laut über die maaſs lachen. *Habotával kaczagás.*

Căchinno, as, are, avi, atum, (Neu.) *Accius.* Căchinnor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. *Grobotomſze ſzmejem, Rozgochem.* Uber die Maaſs lache, ſtarck lache. *Kaczagok, Habotálok.*

Căchinno, ōnis, m. Pers. *Grobotavecz, kiſze grobotom ſzmeie.* Der über die Maaſs lachet, ein Kütterer. *Kaczagó Habotálo.*

Căchinnus, i, m. Cic. *Grobot, ſzmèh z-grobotom.*

botom. Ein laut und ſtarckes Gelächter. *Kattagás, Habotálás.*

Căco, as, are, avi, atum, (Neu.) Mart. *Naravi potrebochu opravlyam, ſeludecz prázznim.* Die Nothdurfft verrichte. *Természnetnek terbét ki üreſitem.*

Căcŏchȳmĭa, æ, f. Med. *Driſztavicza, Bòl Jeludcza.* r. Bauchfluſs, r. Durchlauff, s. Magen-Weh. *Has folyás, Gömbötz fájdalom.*

Căcŏdæmon, ŏnis, m. Vall. Max. *Hudi dùh, Vraxji ded, zlotvor.* r. Böſe Geiſt. *Gonoſz lélek.*

Căcŏēthes, this, n. Juv. *Zla, hman navada, tao* ali *zal obichaj.* e. Böſe Gewohnheit. *Gonoſz ſzokás.* 2. *Ognyen prìſch, Zaigani mozólecz.* e. Feurige Blätterlein. *Tüzes kelevény.*

Căcŏſtŏmăchus, i, m. Cic. *Szlaboga ſeludcza tbovek.* Der einen ſchvvachen Magen hat. *Veſztett gyomor.*

Căcŏzēlĭa, æ, f. *Quint.* Malus zelus, quo in vitia labimur. *Vu zlom tekmenye, Vu zlo-chinſztvu obladati ſelya, Hlepenye.* Böſer Eifer. Affen-Werck. *Gonoſzúl követés, Irdulat, Irígység.*

Căcŏzēlus, i, m. *Svet.* in malis rebus æmulator. *Vu zlom tekmecz, Zla marliv Naſzledvik.* In böſen Nach-Eiferer. *Roſzban Vetekedő*, vagy *Követő.*

Căcŭla, æ, m. Plaut. V. *Calo, onis.*

Căcŭlātum, i, n. Căcŭlātus, i, m. *Feſt.* Vid. *Servitium.*

Căcūmen, ĭnis, n. Plin. *Vêrh, Vêrhunecz,* t. Gipffel. *Tetö, valaminek teteje.*

Căcūmĭnātus, a, um. Plin. *Vêrhunchaſzt, Vêrhaſzt.* Gegipffelt, ein Gipffel habend. *Tetözett.*

Căcūmĭno, as, are, avi, atum (Act.) Ovid. *Vêrhunecze délam, Vêrh napravlyam.* Ein Gipffel, *oder* Spitzig mache. *Tetézem.* 2. Acutum reddo. Dat ſpatium collo, ſummáſque cacuminat aures. *Ovid. 3. Met: Vert. 105.*

Cădāvĕr, ĕris, n. Cic. *Mêrtvo telo, Truplo,* Todter cörper. *Hólt teſt, Dög.* 2. transl. *ad alia,* etiam de Oppidis ſolo *æquatis dicitur.* Tot Oppidorum cadavera projecta jacent. *Cic. Fam: l: 4. Ep. 5.*

Cădāvĕrōſus, a, um. *Terent.* Cădāvĕrīnus, a, um. Tertul. *Mêrbi, Mêrtvini ſzpodoben, Mêrbo-pun, Mêrbaſzt, Mêrtvinaſzt, Mêrſzav.* Tödtlich auſſehend, das einen todtem Aaſs gleich ſehet, *Item* Eingefallen. *Dögös, Hólt teſtü, Halaványos.*

Cădīvus, a, um. Plin. *Szam od ſzebe opadajuchi.* Das Selbſt abfallet. *Magától lehúlott* Cadiva poma, cadiva folia. *Plin.* quæ non manu collecta, ſed ſuâ ſponte in terram decidunt.

Cădo, is, ere, cĕcĭdi, cāſum (Neu.) Cic. *Pádam, Opádam.* Falle. *Eſem, Eleſem.* 2. transl. variè & eleganter ponitur: pro *Evenio.* Nihil mî optatius cadere poteſt. Cic. *Nikaj miſze bolye ſelno nemore pripetiti.* Es kan mir nichts ervvünſchters vviederfahren. *Semi nékem kedvesſebb, nem történhetik.* 3. pro *Venio, Incido.* Cadere in offenſam alicujus; Cadere in deſperationem. *Cic.* 4. pro *Amitto.* Cadere cauſâ. Cic. *Pravdu &c. zgubiti.* Ein Rechts-Handel &c. verlieren. *Elveſztenyi a' törvényt.* 5. pro *Morior.* Cadere pro Patria: Cic. *Za domovinu vumreti.* Fürs Vatterland ſterben. *Házá ért meg halnyi.* 6. pro *Debilitor, amitto animum. &c.* Cadere animis, Cic. *Szérchenoſztiſze mentuvati, Zgubiti.* Die Hertzhafftigkeit verlieren. *Merészséget, Batorságat elveſztenyi.* 7. pro *Subaſpectum venio.* Cadere ſub oculos. Cic. *Pred ochi dojti, Videtiſze.* Ins Geſicht kommen, geſehen vverden. *Szemre jönyi, Látatnyi magát.* 8. pro *Remitto, Ceſſo.* Ira cecidit. Liv. *Preſztalaje ſzérda.* Der Zorn hat nachgelaſſen. *Meg Szünt az harag.*

Cădūcārius, ii, m. JCt. Adoptatus ex defectu legitimorum hæredum Hæres.

Cădūceātor, ōris, m. Liv. *Poſzel ki za mir opravlya.* r. Fried-bott, Herold. *Békeség-ſzerző követ.*

Cădūcĕus, ei, *m.* Cădūcĕum, ei, n. Cic. *Siba y bat Merkuriuſſa.* e. Ruten *und* s. Scepter des Mercurii. *Mercuriusnak veſszöje, és botja.* 2. *Siba* ali *palichicza béla, kûſzu negda za mir opravlyajuchi noſziti.* Eine vveiſse Ruthen, oder Stäblein, ſo die Bothen trugen, vvann ſie vvollten Fried machen. *Fejér békeség ſzerző veſszö* vagy *páltzatska.*

Cădūcĭfĕr, i, m. Ovid. *Rechene ſibe* ali *palichicze noſzitel.* Der ein ſolch vveiſses Stäblein oder Ruthen traget. *Olly veſszö* vagy *páltza hordozó,* 2. accipitur pro ipſo Mercurio.

Cădūcus, a, um. Plin. *Padliv, Opadliv.* Hinfällig. *Hullo, Eſendö* Caduca bona dicuntur, quæ hæredem non habent. JCt. Translatè V. *Vanus.*

Cădurcum, ci, n. Juv. *ſator,* 2. *Poſztelſzke pokrivalo, Zaſztor poſztelyni,* 3. *Ponyava,*

s. Zelt, e. Hütte, e. Kramer-Decke, e. Wagendecke, ein vveiſse Bettzieche. *Sâtor, ágy ſedél, ſuperlât* Fonyva. 4. Accipitur pro *toto lectlo*. Juv.

Cădus, i, m, Mart. *Bedeny Cheber*. Eine Tonne, poding. *Kâd*.

Cæcias, æ, m. Plin. *Oblachnyàk, med ſzeverom y izhodom veter ki rad oblake donaſſa*. Ein Wind der die Wolcken mit bringet. *Anapkeleti és éſzaki ſzél között fuvó erőt bozó ſzél*. 2. Transl. *Homo*, qui ſe ipſum in calamitatem inducit.

Cæcĭgĕnus, a, um, Lucr. *Szlèp rogyen*. Blind gebohren. *Vagſágban ſzületett*.

Cæcĭlĭa, æ, f. Colum. *Szlepich kacbát*. e. Blindſchleiche, Ein Otter. *Kurta vak kigyó*.

Cæcĭtas, ātis, f. Cic. *Szlépoſzt, ſzlepota, ſzlepocha*. e. Blindheit. *Vakság*.

Cæco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szlepim*. Blind mache. *Vakitom*.

Cæcŭlto, as, are, avi, atum, (Neu.) Plaut. *Szlép poſztajem*. Blind vverde. *Vakúlnyi kezdek*.

Cæcus, a, um, Cic. *Szlép*. Blind. *Vak*. 2. Transl. V. *Temerarius*, cœci conſules, *Varr*. pro *improbi*.

Cæcūtĭo, is, ire, ivi, itum, (Neu.) Cic. Vid. *Cæculto*.

Cædes, is, f. Cic. *Vubianye, Raſanye, Klanye, Morcnye*. r. Mordt, Todtſchlag. *öldöklés, Tſapás*. In *plur*. habet etiam *cædum*. Exoritur rabies cædum. Sil.

Cædo, is, ĕre, cĕcīdi, cæſum, (Act.) Cic. *Biem, Tuchem, Morim, Rásam, Tepem, Kolyem*. Tödte, ſchlage. *ütöm, Metſzem, Vágom, Verem, ölöm*. Transl. Sermones cædere *Terent*. pro *ſermones miſcere*.

Cædŭus, a, um, Plin. *Poſzechlyiv, ſzechlyiv*. Das zu haun iſt. *Vágható*. Silva cædua, *Loza, ſumaza ſzéchenye*. r. Hauvvald. *Vagnyi-való erdö*.

Cælātor, oris, m. Plin. *Brunczo-rez, Medorez*, &c. *Ki z-dlétom déla, zrezavavec*. r. Formſchneider, ein Ausgraber, Ausſtecher. *érts, Réz*. &c. *Metſzö, Kimetſzö*.

Cælātūra, æ, f. *Quint*. Cœlāmen, ĭnis, n. Ovid. *Zarez, Vurez, Izrezavanye, Bruncza* &c. Das Grab-oder Bilder-Werck. *Kimetſzéſſe vésésſe értznek, réznek* &c.

Cælebs, ĭbis, *com*. Ovid. *Neſenyen, Neoſenyen*. Eheloſs, unverehelicht. *Nötelen, feleſégtelen iffiú*. Transl. *Cælebs arbor*, Plin. *Drevo prez Klicz, y mladeh ſibicz*. &c.

Cælĭbātus, ûs, m. Svet. *Neoſenyenſztvo, Sztaliß prez ſene*. Lediger Stand. *Nötelenség*.

Cæleſtis, is, *com*. te, n. Hor. *Nebeſzki*. Himliſch. *Egi, Mennyei*.

Cælites, um, *plur*. m. Cic. *Nebeſzebani*. Die in Himmel ſind. *Menyeiek*.

Cælo, as, are, avi, atum (Act.) Cic. *Szrebro, Zláto &c. Zrezávam, Dubem*. Getriebene Arbeit mache, ausſteche, grabe. *Metſzem, Kifaragom, Kivéſem, Ezüſtet. &c*. Cælare aliquid argento Cic. *Kaj, ali ſtà na Szrebru zrezavati*. Etvvas in Silber ſtechen. *Ezüſtre Valamit metſzenyi &c*. 2. V. *Occulto, Tego*. Si Deos omnes, hominéſque cælare poſſimus, nihil injuſtè faciendum eſt. Aliquem de concilio cælare &c. Cic.

Cæltes, & Cæles, is, f. Cælum. i, n. Quint. *Rézilcze, Dlétcze, Dléto*. s. Grab-Eyſen. *Vésö vaſatska*

Cælum, li, n. Cic. (antiqv. Cælus, i, m. unde plur. cæli) *Nebo*. Der Himmel. *ég*. 2. ſumitur pro *Aëre*, Cælum turbidum, Humidum. Cic. Cælum veſperaſcit. Corn. Nep. *Mrachiſze, Noch dohaja*. Es vvird Abend. *Eſtvéledik, Etſzaka közelget*. 3. ponitur Pro *Climate*. ſeu *Cæli regione* Horat. 4. Transl. cælum capitis, pro *Cranio*, quia totum eô tegitur. Plin. 5. pro ſummo honoris *gradu*. Collegam de cælo detraxiſti Cic. 6. Aliquem in cælum ferre, tollere, pro *ſummis honoribus, vel laudibus aliquem afficere*. Salaminii nos in cælum decretis ſuis ſuſtulerunt Cic. Attic. 3.

Cæmentārius, rii, m. Hieron. *Zidár*. r. Maurer. *Kömives*.

Cæmentĭtius, a, um. Cic. *Iz kaménya kakvoga god, y falatov poterteh napravlyen*. Von Schop- oder Bruchſtein gemacht. *Töröt kövekbül tſinált*.

Cæmentum, i, n. Cic. *Treno, potêrto, y vſzakojachko kamenye za zidanye*. r. Bruchſtein. *Töröt* kö, *falban kövek*. 2. ſumitur pro ipſo *muro*. Cæmenta calce durata, Liv. *Jaki y chvêrſzti zidi*. Starcke und feſte Mäuren. *Erös és kemény köfalak*.

Cæpa, Cepa, Cæpe, Cepe. Plin. V. *Cepa*.

Cærŭlĕātus, a, um. Vellejus Paterculus. *Vu modru boju*, vulgò *Farbu namothen*. Mit blauer Farb gefärbt. *Kék Föſtékben meritettett*.

Cærŭlans, antis, *om*. Fulgen. *Primoder*. Blaulicht. *Kevésnyire kék*.

Cærŭlĕus, a, um. Cic. Cærŭlus, a, um. Juv. *Moder*. Himmel-blau. *Kék*.

Cæſar, aris, m. (Cognomen Juliorum eſt, hic primus Cæſar appellatus eſt, à Cæſo matris utero, vel quòd cum cæſarie in lucem datus ſit, hinc à Julio Cæſare ab hujus

jus familiæ pro genito, cæteri *Julii* ſucceſſores *Cæſares* vocati ſunt, ùt *Auguſti*, ab Auguſto.) *Ceſzar*, *Czar*. r. Kayſer. *Tráſzár*.

Cæſărĕus, a, um, Ovid. *Ceſzarſzki*, *Czarſzki*. Kayſerlich. *Tráſzári*.

Cæſărĭānus, a, um, Mart. *idem*.

Cæſărĭātus, a, um, Plaut. *Laſzaſzt*, *dugolaſz*. Behaart, langhärig. *Nagy hajú*. Miles usque cæſariatus. Plaut.

Cæſ ărĭes, iēi, f. Cic. tribuitur quidem quandóque feminis, quamquam de illis potiùs *coma* dicatur. *Lepi dugi laſzi muſkeb glàv*. Schön langes Manns - Haar. *Férſiak ſzép hoſzſzú haja*. 2. dicitur interdum & de *barba* : Cæſariem longè dextrâ deducere barbæ. *Ovid*. 15. Metam. v. 656. *Braduo po duſini gladiti y raunati*. Den Bart nach der Länge ſtreichlen, richten. *Szakál hoſzſzuságát ſimitanyi*, *igaz gatnyi*.

Cæſĭcĭum, ii, n. Plaut. *Chiſzto y ſznaſno platno*. Reines Leinvvand. *Tiſzta és ſzép vászony*.

Cæſim, *Adv*. Cic. *Szekom*, *ſzekùch*. Hauender Weiſe. *Metſzve*, *Vágva*. Cæſim dicere, Cic. *Oſtre rechi govoriti*. Scharffe Wort brauchen. *Keményen ſzólanyi*. Item *redom pripovédati*. Ordentlich erzehlen. *Rendel mondanyi*.

Cæſĭo, ōnis, f. Colum. Vid. *Inciſio*. In alteram cæſionem perennat; *Colum*. l. 1. c. 33.

Cæſĭtĭus, *vel* cæſĭcĭus, a, um, Plaut. V. *Purus*, *Candidus*.

Cæſĭus, a, um, Cic. *Szvetlo-moder*. Himmel-Farb. *Világos*, *Kékes*. *Superlat*: Cæſiſſimus *Varro*.

Cæſĭus, ii, m. Catull. *Szvetlomodreh ochih*. Der blaue Augen hat. *Világos kék ſzemű*.

Cæſĭa, æ, f. *Senſzka glava*, *machkine ochi imajucha*. Die Katzen Augen hat. *Matska ſzemű aſzſzony*. &c.

Cæſo, ōnis, m. Plin. *Dete iz materine vutrobe izrézano*. s. Kind, ſo aus Mutterleib geſchnitten. *Annya méhébül kimetſzett gyermek*.

Cæſŏr, ōris, m. cæſor lignorum. Hier. *Dervo-ſzek*, *koi derva ſzécche*. r. Holtzhacker. *Fa vágó*.

Cæſpes, *vel* Ceſpes, ĭtis, m. Feſt. *Gruda zelena*, *Falat zemlyè z-trávum odtérgnyen*, *odſzécchen* ali *iſzkopan*, *Celina*. r. Raſen, grüner Waſen. *Páſit hant*. 2. Vid. *ſepulcrum*, ità Virg. Svet.

†Cæſpĭtātio, *vel* Ceſpitatio, onis, Vid. *Titubatio*.

†Cæſpĭtātor *vel* Ceſpitator, ris, m. *Popikavanje*, ali *z-jezikom potérkavavecz*, ali *z-jezikom potérkavavecz*. Der an die Zungen *oder* Füſſe anſtoſſet. *Botló*. 2. Equus cæſpitans. &c.

Cæſpĭtĭtĭus, a, um, *Colum*. Ceſpititius *vel* Ceſpiticius. Capitol. *Travo-grudni iz falata zemlye z-travum ſzkopanoga*. Von Raſen, Waſen. *Páſit hantos*.

†Cæſpĭto, *vel* Ceſpito, as, are, avi, atum, (Neu.) *Popikavamſze*, ali *z-jezikom na zube térkam zadévamſze*. Stolpere, ſtrauchle. *Botlom*, *Botrânkozom*.

Cæſpōſus *vel*, Ceſpoſus, a, um, Colum. *Prud falatov zemlyeneh ſzkup z-travum ſzkopaneh*. Voller Raſen. *Páſit hantat teli*.

Cæſtrum, Ceſtrum, i, n. Plin. *Dléto za dubenye koſztèh bélokoſchaka*. r. Grab-Meiſſel, ein ſpitzig Eyſen, Helffenbein damit zu höhlen. *élefánt tſont vájó*, *vésö*.

Cæſtus, Ceſtus, ûs, m. Cic. *Bat na lanczu viſzechi z-chavli naperjen*. Ein Streit - Kolben, mit Leder und Bley, *oder* Nageln gefüttert. *Kemény bőrbűl ólomal boritott buzogány*. 2. Eſt *clava* pilas plumbeas loris bubulis appenſas habens. Pugiles cæſtibus conſuſi non ingemiſcunt. *Cic*. 2. Tuſc. c. 17.

Cæſūra, æ. f. *Plin*. V. Incīsūra. 2. Eſt pars verſûs, quæ voce pronunciantis à reliqua parte inciditur.

Cæſūrātim. *Adv*. Sidon. *hoc eſt* per cæſuras, & commata.

Cætĕra, orum, n. *plur*. Cic. *Oſztala*. Das übrige. *á többiek*.

Cætĕrà. *Adv*. Curtius. Cætĕrò, *Adv*. Plinius. Cætĕrùm. *Adv*. Saluſtius. Cætĕrōquin, *vel* Cætĕrōqui, *Adv*, Cicero. De cætĕro, *adverbialiter* uſus eſt Seneca. *Drugach*, *inache*, Sonſten. *Márként*. 2. Vid. *Reliquum*. 3. Vid. Ălĭōqui, & Ălĭōquin. 4. *Za oſztalo*. In übrigen. *Egyébaránt*.

Cætĕrŭs (ſcribitur, & *ceterus* cum ſuis *Derivatis*.) a, um. Cic. *Pluralia cæteri* uſitatior eſt. *Oſztali*. e. übrige. A'többi.

Cājāta, æ, f. *Virg*. Cājātio, onis, f. (ab *obſol*. Cājo, as, are, avi, atum.) *Pokaranye*, *primarjanye*. e. Züchtigung, e. Bezvvingung. *Pirongatás*, *kénſzeritės*.

Cāla, æ, f. Serv. *Baticza*, *kolecz*, *kibacha*. Ein höltzerne Kolbe, r. Stock, r. Pfahl. *Fejes bot*, *karó*. Calas portabant ſervi, ſequentes Dominos ad prælium, unde etiam Cālōnes dicebantur.

Cālămārĭum, ii, n. Svetonius. *Perniczа*, *vu koiſze*, *za piſzanye perja derſe* peregr. *Penoval*. s. Schreibzeug, Feder-Rohr. *Penna-tartó*.

Călămārius, a, um, & Călămāris, is, *com.* re, *n.* Svet. Claud. *Pernicze za chuvanye perja.* Zum Schreibzeug gehörig. *Penná-hoz való.*

Călămētum, i, n, Colum. *Obreſzki od terſzja, ſzlàk.* Die kleine Spänlein, ſo die Reb-Leute von den Stecken hauen. *Szőlőtűl elmetſzet veſzſzö, hulladék.* 2. Vid. *Arundinetum.*

Călămiſtrātus, a, um, Cic. *Porúgan, Rudaſzt.* Gekräuſelt. *Fodoritott hajú.*

Călămiſter, i, m. Cic. Călămiſtrum, i, n. Varro. *Rugalcze, Rudalcze ſelèſzcze, z-kémſze laſzi rugaju, rudaju.* s. Haar-Eiſen damit man das Haar kräuſelt. *Haj fodoritó vas.* 2. Transl. *Kinchenye, Kinch.* Calamiſtra adhibere. Cic. *Laſzi nakinchiti.* Die Haar ziehren. *Hajat tziſráznyi.* Calamiſtris inurere orationem. Cic. *Goverenye kakvo lepo nakinchiti.* Eine Rede ſchön auszieh-ren. *Szóláſát meg-ékeſſitenyi.*

Călămiſtro, as, are, avi, atum. *Selezom láſzi rugam.* Mit Eiſen die Haar-krauſe. *Vaſsal Hajat fodorttok, forgatok.*

Călămīta, æ, f. Plin. *Zelena ſabicza na drevjuſze zaderſavajucha.* s. Laubfröſchlein. *Fán lakózó békátska.*

Călămĭtas, ātis, f. Cic. *Zlo vrême, kada tucha ſztern, klaſzje potuche.* r. Wetter-Schaden, Hagel, der die Frucht bey den Hälmen abſchlaget. *Gabonának kő esőtűl elveretéſe.* 2. Transl. V. *Miſeria, Ærumna.* Calamitatem alicui afferre. Cic. *Koga vu nevolyu vérchi.* Einen mühſeelig machen. *Valakit nyomoruságra ejtenyi.*

Călămĭtōſè *Adv.* Cic. *Nevolyno* Jämmerlich, elendiglich. *Nyomorúltúl.*

Călămĭtōſus, a, um, Cic. *Pun túge y nevolye.* Voll Jammer. *Nyomorúságos.* 2. & propriè. *Od tuche potert.* Vom Hagel geſchlagen. *Kő eső verte.* Calamitoſus ager. Cat. *Potêrto od tuche polye.* Vom Hagel übel zugericht, und geſchlagenes Feld. *Kőeső vel veretett mező.*

Călămus, i, m. Cic. *Pero za piſzanye.* e. Schreibfeder. *Irnyi - való tol, Iró penna.* 2. *Terſzt.* Ein Rohr. *Nad.* Principio enim calami ſcriptorii, ex arundinibus Ægyptiis confecti fuêre. Fragiles calami. Virg. *Potêrlivi terſzti.* Zerbrechliche Röhr. *Töredéken nád.* 3. *Piſchal.* Eine Pfeiffe. *Sip.* Inflare calamos. Virg. *Na piſchal igrati.* Auf die Pfeiffen blaſen. *Sipolnyi.* 4. *Polepchena ſzibicza, klàſz.* e. Leim-Ruthen, Spindel. *Lépes veſző Gabonának kő esőtűl* *elveretéſe.* Galbula decipitur calamis, & retibus ales. *Mart.* l. 13. epigr. 68. 5. V. *Sagitta.* Ovid.

Călantĭca, æ, f. Cic. *Pacholat.* peregr. *ſlàr.* r. Schleyer. *Patyolat.* 2. *Pecha.* s. Haar-Tuch. *Konty, Fö-fedél.* 3. *Laſzna kapicza, vu kojuſze laſzi ſzpravlyaju.* e. Haarkappen, Haube. *Haj tekeritő konty.*

Călăthiſcus, i, m. *Catul.* Dimin. à Calathus. *Koſſaricza.* s. Körblein. *Kosárotska.*

Călăthus, i, m. Virg. *Koſſara.* n. Geflochtener Korb. *Kosár.* 2. V. *Qualus.* 3. V. *Fiſcella.* 4. Vid. *Calix.* Vina novum fundam calathis Arviſia nectar. *Virg.* 5. *Eccl.* 5. eſt vas pro *lacte*, aut *caſeo* recenti ſervando, ità *ſervius.*

Călātio, onis, (ab *obſol.* călo, as.) f. Varro. Vid. *Vocatio.*

Călātor, ōris, m. Plaut. *Szluga.* r. Diener. *Szolga.* 2. Vid. Ædĭtŭmus, & Ædĭtuus. *Fest.*

Calcānĕus, ei, m. Calcānĕum, ei, n. Virg. *Noſna peta.* Die Ferſen. *Láb ſark.*

Calcar, āris, n. Cic. *Oſztroga.* r. Sporn. *Sarkantyú.* Calcaria in gallinis. Colum. *Oſztruge na nogah kokoskeh.* Sporn an den Füſſen der Hennen. *Kakas Sark.*

Calcārĭa, æ, f. Plin. *Vapnenicza.* e. Kalckgruben, *oder* Brenn-Offen. *Méſz égető kementze.*

Calcārĭus, ii, m. Cato. *Vapnenichàr.* r. Kalckbrenner. *Méſz-égető.*

Calcārĭus, a, um. Plin. *Vapnen.* Kalckig. *Meſznes.*

Calcātōrĭum, rii, n. *Pallad.* eſt locus in quo uvæ calcantur.

Calcātus, a, um. Senec. 1. *Zgaſen*, 2. *Nevalyan, Nepreſtiman, Odbichen.* Gar gemein, veracht. *Tapodott, Nyomodott.* Calcata quæſtio. *Nepreſtimano, y Nevalyano Pitanye.* Verachte, und unnütze Frag. *Semire való kérdés.*

Calcĕāmen, ĭnis, n. & Calcĕāmentum, ti, n. *Plin.* Calcĕus, ei, m. Cic. *Obuv, Czepeliſs, Obutely noſna, Poſztòl.* r. Schuh. *Saru.*

Calceārius, ii, m. Svet. *Obuvo-ſivecz, Czepelisſar, Poſztolàr,* peregr. *ſoſtar.* r. Schuhmacher, r. Schuſter. *Varga.*

Calceārium, rii, n. *Svet.* Pecunia pro parandis calceis pendenda. 2. vid. *Calceamen.* Ulpian.

Calceātus, ûs, m. Plin. *Vſzakojachka obutely, Czepeliſſi, Chiſme, Poſztoli &c.* Allerley Schuhe. *Lábbeli.*

Calceo, & Calcio, as, are, avi, atum. (Act.) Svet. *Obuvam.* Schuch &c. Anzieche. *Sa-*

yut

Digitalizirao Google

vut felvonom. 2. transl. ad jumenta: *Podkavam.* Beſchlage. *Patkólok.* Calceare mulos. Svet. *Merge podkavati.* Mauleſel beſchlagen. *Öſszvéreket patkólnyi.* Calceare equos. *Podkavati Konye.* Die Pferd beſchlagen. *Lovakat patkólni. &c.*

Calcĕōlārĭus, ii, m. Plaut Vid. *Calcearius.*

Calcĕōlus, li, m. Cic. *Czepelisſecz.* s. Schüchlein. *Sarutska, Tzpellőtske.*

Calcĕus, ĕi, m. Cic. vid. *Calceamen.*

Calcĭtrātus, ûs, m. Plin. *Petami bienye, Odzad z-nogami vudrenye.* Das Hinden ausſchlagen. *Rúgás, Rúgatás.*

Calcĭtro, as, are, avi, atrum (Neu.) Cic. *Nogim odzad biem, Ritam, Richem.* Hinden ausſchlage. *Rúgom, Rúgdoſom, Rúgóldom.* Transl: v. *Reſpuo.*

Calcĭtro, ōnis, m. Plin. *Petom odzad vudiravecz, Ritavecz.* Hindenausſchlager. *Rúgó.*

Calcĭtrōſus, a, um. Colum. *Rad ritajuchi.* Gern hinden ausſchlagend. *Rúgó.*

Calco, as, are, avi, atum. (Act.) Senec. *Tlachim, Z-nogami pritiſzkam.* Mit Fűſsen trette. *Nyomom, Tapodom.* Transl. vid. *Contemno.* Calcare voluptates, honores &c. Ovid.

Calcŭlātio, ōnis, f. Feſt. *Rachunanye, Brojenye.* Das Rechnen. *Számvetés.* 2. pro *Generatione* Calculorum in veſica. *Cæl.*

Calcŭlātor, ōris, m. Mart: *Rachunàſs, Brojnik, Brojecz.* r. Rechner. *Számvető.* dicitur & Calcŭlo, ōnis, m. *Feſt.*

Calcŭlo, as, are, avi, atum. Sidon. *Rachunam.* Rechne. *Számót-vetek, Meg-vetem, Számlálom.*

Calcŭlōſus, a, um. Colum. *Pun kamencheczev, Kamenit.* Voll kleiner Steinen, ſteinigt. *Teli kővetskékkel.* Loca calculoſa. Colum. *Kamenchaſzta méſzta.* e. Steinige őrther. *Kővetſes helyek.* 2. *Pun kamencza boli.* Voll mit Sand-Steinlein. *Teli kővetſes betegsigel.*

Calcŭlus, i, m. Cic. *Peſtheni kamenecz.* 9. Sand-Steinlein. *Fővenyes kővetske.* 2. *Kamenecz bòl.* Der Stein, die Kranckheit. *Kővetes fájdalom.* ità Plin. 3. *Kamenchecz na trille igri.* Bred-Stein in Spiel. *Oſztábſat jádzó kű.* ità *Mart.* 4. Ponitur pro *ipſis rationibus.* Aliquid ad calculum vocare, Cic. *Kaj marlivo zrachunati.* Etvvas fleiſſig ausrechnen. *Valamit Szorgalmatoſſan Számlálnyi.* 5. V. *Suffragium:* Adjicere alicui album calculum. *Privolyu na izboru kőmu dati.* Einem ſein Stim̃ geben. *Valakinek maga ſzózattyát adnyi.* Calculum reducere; Cic. *Na izboru volyu ſzvoju premeniti.* Auf der Wahl ſeine Stimm zuruck nehmen, veränderen. *Magaſzózattyát az válaſztásban viſzſza venyi.*

Caldārĭum, rii, n. Vitr. *Kotel vu kőmſze voda topi.* r. Keſſel, vvo das Waſser vvarm vvird. *Viz melegitő rész, Vas fazék.* 2. V. *Balnearium.* Plin.

Caldor, ōris, m. Varro. V. *Calor.*

Caldus, a, um. Mart. V. *Calidus.*

Călĕcātus, a, um. Feſt. *Z-vapnom pomazan.* Gekalcket. *Meſzeltt.*

Călĕfăcĭo, is, ere, ēci, actum. (Act.) Cic. *Topim, Prigrĕjam, Pritáplyam.* Warm mache, Wärme. *Meg-melegitem* trans. Aliquem calefacere, Cic. *Koga v-tiſzku nagnati, Skerbi dodati.* Einem bang machen. *Valakit ſzoroſágra ejtenyi.*

Călĕfactio, ōnis, f. JCt. V, *Caleſactus.*

† Călĕfactīvus, a, um. *Topechi, Grejuchi.* Erwvärmend. *Melegitő.*

Călĕfacto, as, are, avi, atum (Freqv.) *Guſztokrat topim.* Offt vvärme. *Gyakran. Melegitem.*

Călĕfactor, oris, m. JCt. *Pechàr ki pechi kuri.* r. Stuben-Heitzer. *Kementze Fűtső.*

Călĕfactōrĭus, a, um. Val. *Toplo chinechi.* Warm machend. *Melegitő.*

† Călĕfactrix, īcis, f. JCt. *Pecharicza, kâ pechi kúri.* e. Stuben-Heitzerin. *Kementz Fűtsőné.*

Călĕfactus, ûs, m. Plin. *Topenye, Grèjenye, Toplenye.* e. Erwvärmung. *Melegelés.*

Călĕfio, is, ieri, actus ſum (Paſs.) Plautus. *Topel bivam, Grèjemſze.* Warm vverde. *Meg-melegűlők.*

Călendārium, rii, n. Senec. *Meſzechnik, kniga vſzèh meſzecnev, Cheſz leto, dneve vu ſzebe zaderſzavajucha,* vulgò *Kalendàr.* s. Kalender-Buch. *Kalendáriom.*

Călendæ, ārum, f. *plur.* Cic. *Pervi dan vſzakoga meſzecza.* Der erſte Tag eines jeden Monaths. *Minden holnapnak első naptja.* 2. Dies annuus, quo debita ſolvebantur & pecuniæ dabantur fœnori, & iiſdem uſuræ exigebantur. *Szet.*

Călĕo, es, ere, ălŭi, (Neu.) Cic. *Toplo mije, Topel jeſzem.* Es iſt mir vvarm, ich bin vvarm. *Meleg vagyok, Melegem vagyon.* 2. Transl. à fabris ferrariis ferrum, dum adhuc candens eſt, cudentibus; pro *recens ſum.* Rumores calent &c. Nihil eſt, niſi dum calet, hoc agitur; *Plaut.* 3. V. *Æſtus.* Inflamor: Magno ſtudio in aliquid incum-

Digitalizirao Google

incumbo. Calere cupidiue laudis. *Ovidi. 8. Met: v. 300.* Calere ſtudio ſcribendi. *Hor. l. 2. ep. 1. v. 108.*

Călesco, is, ere, Plin. *Topel poſztajem.* Warm vverde. *Meg- melegûlők.*

Călfăcio, is, ere, eci, actum. Ovid. V. *Calefacio.*

Călfactus, ûs, m. Plin. V. *Calefactus, Calor.*

Călĭcŭlus, i, m. Virg. *Pehárecz.* s. Becherlein. *Pohárotska.*

Călĭdiuscŭlè *Adv.* Iſid. *Pritoplo.* Ein vvenig vvarm. *Kitſinyi meleg.*

Călĭdris, is, f, *Berglez, Berzelpticza.* r. Gimpel. *Harkálynak neme.*

Călĭdus, a, um, Cic. *Topel.* Warm. *Meleg.* 2. V. *Velox.* calidis Pedibus. Varro. *Z-berzemi nogami.* Mit geſchvvinden Füſſen. *Gyors lábú.* 3. Calida, abſolutè pro *calida aqua*, calida ſubinde ſuffuſa, Senec. ep. 77. 4. V. *Novus, Recens.* Calidum mendacium Plaut. *Nova zmißlyena lás.* Friſcherdachte Lugen. *Ujonan kőltt hazugság.* Calidum conſilium Cic. *Bérz tolnach, berzo ſzvituvanye.* Geſchvvinde Rathſchläge. *Hamar tanáts.*

Călĭendrum, i, n. Hor. *Nakinchenye ſenſzkeh glav.* e. Haupt-Zierde der Weiber. *Aſzſzonyok Főkeßége.* 2. *Laſziſche iztugyeh laſzih*, peregr. *Baróka.* Falſche Haar, e. Baroque. *Idegen haj Baróka.*

Călĭgæ, arum, f. *plur.* Cic. Călĭga, æ, *ſing.* Plin. *Hlache*, e. Hoſen. *Nadrág.* 2. *Nalachke*, vulgò *ſalavarde.* e. Ober-Hoſen. *Salavári.* Hoc genere caligarum utebantur non tantùm milites gregarii, verùm etiam iter facientes. *Juven.* Caligæ follicantes: Hieron. *Gege*, vulgò *Plyundre.* e. Bluder-Hoſen. *Széles nadrág.*

Călĭgāris, is, *com.* re, *n.* & Călĭgārius, a, um, Plin. *Hlächni, ſalavardſzki.* Zum Hoſen gehörig. *Nadrágos.*

Călĭgārius, ii, m. *Krajach, ſivách*, peregr. *Szabol.* r. Schneider. *Szabó.* 2. *Hlachár.* r. Hoſen-Macher. *Nadrág tſinálló.* 3. V. *Sutor.* Lampr.

Călĭgātio, onis, f. Plin. *Potemnenye, Tmine-nye.* e. Verfinſterung. *Homályoſság.*

Călĭgātus, a, um. Juv. *Vu hlachah.* Der Hoſen an hat. *Nadrágos.* Caligatus miles. Svet. *Priproſzt iz obchine vojnik.* Gemeiner Soldat. *Közönſeges katona.*

Călĭgĭneus, a, um. *Grat.* Călĭgĭnōſus, a, um. Cic. *Temen, Tminaſzt.* Dunckel, finſter. *Homályos ſetétes.*

Călĭgo, as, are, avi, atum (Neut.) Virgil. Juv. *Dobro y chiſzto nevidim, Vid Gubim, Tma mîe pred ochima, Szlèp poſztájem.* Nicht helle ſehe, blind zu ſeyn anfahe. *Homályoſodok.* Caligare in ſole. *prov.* Quint. pro *in rebus clariſſimis cœcutire.*

Călĭgo, ĭnis, f. Cic. *Tma, Tmina, Megla.* e. Dunckelheit. *Homály.* 2. Oculorum vitium, cùm eorum acies obfuſcatur. *Plin.* 3. Translatè. Caligo mentis: *Tupapamet*, ali *Tùp razum.* BlöderVerſtand. *Oſtoba értelem.*

Călim *Adv.* Feſt. pro *Clam.*

Călĭptra, æ, f. Feſt. *Pokrivalo glâve, Kapa &c.* Eine Haube, Mütze. *Süveg.*

Călix, ĭcis, m. Horat. *Kelih, Kupa, Smùly, Poſzuda za pitje*, vulgò *Pehàr* .r. Kelch, Becher. *Kely, Pohàr.* Fœcundi calices, quem non fecêre diſertum. Horat.

Z-vinom vechkrat puni ſmulyi,
Nechineli da gdo tuli:
Ypo zemlyi z-noſzom rulyi,
Kad liſziczu vruchu guli?

Beym vielen Wein gehet das Maul auf. *à ſok-hor embernek nyelvet ſzólâſra inditya.* 2. pro *florum cavitate* in medio depreſſa, ut in *liliis videre eſt.* Plin. *Pupek na drevju &c.* 3. Quandoque accipitur pro *vaſe.* in quo legumina coquuntur. Stant calices, minor inde fabas, olus alter habebat. *Ovid. l. 5.* Faſt.

Calleo, es, ere, ui (Neu.) Cic. 1. vid. *Occalleo*, vel *Occaleo*, item *Calleſco.* 2. transl. *Dobro znam, razmem.* Etvvas vvohl vviſſe, verſtehe. *Jól tudom, értem.*

Calleſco, Galliſco, is, ere, (Neu.) Cato. *Sulye, tverdu od ſulyev kóſu dobivam.* Schvvellen bekomme, hart und dickhäutig vverde. *Bőrőmben fáradságtúl kezeim, feltőrésétűl keményednyi kezdek.*

Callĭblĕphărum, i, n. *Plin.* eſt medicamen pro vitiis oculorum. *Vrachtvo za ochi* &c.

Callĭdè *Adv.* Cic. *ſ'egavo.* Liſtiglich. *Ravaſzúl.* 2. ponitur pro *ſcitè, ingeniosè.* Callidè, argutèque dicere. *Cic.* Callidè nôſſe, pro *optimè.* Plaut.

Callĭdĭtas, ātis, f. Cic. V. *Aſtutia.*

Callĭdus, a, um, Cic. V. *Aſtutus.* 2. Vid. *Peritus.* Ariſtoteles callidiſſimus naturæ rerum, *hoc eſt* ſcientiſſimus, peritiſſimus. *Colum.* l. 7. c. 3.

Callis, is, m. Cic. *Vtren put, ſzteza.* s. Fuſs-Pfad. *út tőrés, Jártt út.*

Callōsĭtas, atis, f. Scribon. *Tverdocha od tûlyev.* e. Härte von Schvvellen. *Bőrvaſtagulása, Keménysége.* 2. Transl. pro *veteri conſuetudine.*

Callōſus, a, um. Cels. *Pun tvêrdeh Júlyev, oſulen,*

Digitalizirao Google

ofzulen, liav. Voll Schvvellen. *Tenyérben felzőrözt, keményedett.*

Callum, i, n. *Cic.* Callus, i, m. Plaut. *Súly, od fulya tvérda kósa, ſ'ia.* Schvvellen, dicke Haut. *Bőr vaſtagúlaſa, Tenyer, láb,* &c. *felzőrſe.* 2. Transl. *ſztara návada, Sztari obichaj.* e. Alte Gevvonheit. *Régi ſzokás.* Uſus. Callum obducere, *Cic.* Tuſc. 2. c. 15. *Dugo vremena navaduimati, odnavadeſze nedati.* Lange Zeit gevvehnen, von alter Gevvonheit nicht vveichen. *Szokátſt ſok ideig meg-tartanyi, ſzokástul nemi Távozni.* 3. dicitur & de aliis rebus, quæ duræ ſunt *inſtar calli.* uva gratior callo, *Plin.*

Călo, ōnis, m. Liv. *Taborſzki ſzluga, Der-vár,* &c. *vu vojſzki.* r. Feld-Knecht, Soldaten-Jung &c. *Tábori ſzolga.* Hunc perminxerunt calones atque caballi, Liv. *Toga ieſzu vſzi vu ſzili; ſzluge, konyi poſkropili.* 2. *Czoklye.* Holtz-Schuh. *Fa Tzipetős.*

Călo, as, are, avi, atum. *Antiqu.* (Act.) *Gell.* & *Budæus* ſive *Budeus.* Vide *Voco.* 2. V. *Nomino, Indico.* Varro.

Călŏphanta, æ, m. Plaut. *Oſzmehávavecz, ſpotlyivicza y ſalecz drugo na jeziku, drugo na ſzérczu imajuchi.* r. Spott oder Spey-Vogel. *Tſalſa, Gézengúz, Tréfábul tſufolo.*

Călŏpŏdium, ii, n. Hor. *Kopito cepelißárſzko* vulgò *ſoßtarſzko, drévo chiſmeßinſzko.* r. Schuh-Leiſten. *Kapta.* 2. *Czóklya, Czokol.* Holtz-Schuh. *Fa Talp.*

Călor, oris, m. *Cic. Toplina, Toplóta Vruchina.* e. Wärme, e. Hitz. *Melegség.* 2. Transl. V. *Ardor, Impetus, Fervor ſcilicet animi.* Juvenili calore Polus inconſideratior. *Quint.* l. 2. c. 15.

Călōrātus, a, um. Apul. *Vrúch.* Hitzig. *Igen meleg.*

Călōrĭficus, a, um. Gell. *Toplo, Vruche chinechi.* Warm, hitzig machend. *Melegitő.*

Caltha, æ, f. Plin, *Suta fiolicza, Lyubicza.* Gelbe Veigl, e. Viole. *Sárga viola.*

Calthŭla, æ, f. Plaut. *Súta oprava.* Ein gelb Kleid. *Sárga öltözet.*

Calthŭlārius, ii, m. *Plaut.* Sartor flavi coloris veſtes conficiens.

Calva, æ, f. Mart. *Koſzt lubanye.* s. Haupt-Bein. *Kaponya tſont.*

Calvāria, æ, f. Plin. *Lubanya* vulgò *Kalvária.* r. Haupt-Schedel ohne Haar. *Fő kaponya.*

† Calvaſter, tri, m. *Latinè* Subcalvus. *Pleſſivecz.* r. Kahl-Kopff. *Kopaſz.*

Calvātus, a, um. Plin. V. *Calvus.*

Calvĕfio, is, iĕri, actum. Varro. *Pleſſivo bivam.* Kahl vverde. *Kopaſzúlok.*

Calveo, es, ere (Neu.) Plin. *Pleſſivim, Pleſſivſzem.* Ich bin kahl, glatzköpfig. *Kopaſz vagyok, Kopaſzodok.*

Calveſco, is, ere, (Incho.) Colum. *Idem.*

Calvĭtas, ātis, f. Ulp. *Vkanlyivoſzt.* Prevara. r. Betrug. *Meg-tsalás.* Ipſe autem Sellio natus propter ſuam calvitatem plectetur. Ulp.

Calvĭtĭum, ii, n. *Cic.* Calvĭtĭes, ĕi, f. Colum *Pléß, Pleſſina, Pleſſivocha, Pleſſivoſzt glave.* e. Kahlheit des haupts, e. Glatzen. *Kopaſzság.*

Călumnĭa, æ, f. *Cic.* 1. eſt injuſta *vexatio,* & malitioſa *Juris* interpretatio ad evertendos alios inventa. 2. *Laslivo y krivo ſzuprot kómu govorenye,* ali *Potvorenye.* e. Falſche Beſchuldigung, Verläumbdung. *Hamiſan valamit reá fogás.* Calumniam jurare; *Cic.* Eſt *juramentó teſtari* ſe ad litem, vel accuſationem non acceſſiſſe calumniandi gratiâ.

Călumnĭātor, ōris, m. Cic. *Krivo Iztolnachitel,* ali *Potvoritel ki na zochi kómu ſta zla, y nedoſztojnoga reche.* r. Verläumbder. *Patvarkodó, Gyalázó.*

Călumnĭātrix, īcis, f. Ulp. *Krivo na zochi potvoritelicza.* e. Verläumbderin. *Patvarkodóne, Gyalázóné.*

Călumnĭor, aris, ari, atus ſum (Dep.) Cic. *Krivo koga potvarjam,* ali *Zlo kakvo nazochi govorim.* Verläumbde, falſch angebe. *Gyalázom, Patvarkodom, Hamiſan-reá fogom.*

Călumnĭōsè *Adv.* Priſc. *Krivo Potvarjajuch.* Verläumbderiſcher Weiſe. *Hamiſan, Patvarkodva.*

Călumnĭōſus, a, um, Apul. *Krivo potvorliv, Pun krivoga potvarjanya.* Schmachhafft, verläumbderiſch. *Patvaros, Gyalázó.*

Calvo, is, ere, (Act.) Sall. & Calvor, ĕris, calvi (Dep.) Plaut. V. *Decipio.*

Calvo, as, are. avi, atum, (Act.) Cato. *Kaj pleſſivo chinim.* Kahl mache. *Kopaſzitom, koppaſztom.*

Calvus, a, um. Svet. *Pleſſiv.* Kahl Glaz icht. *Kopaſz.* comp. *Calvior.* Maritum ſortita ſum cucurbitâ calviorem, *Apul.* 2. Transl. pro *varius, paucus.* Calvæ reſtes, de allio

Digitalizirao Google

cœpíſque dixit, Mart. in quibus *rarum alium*, & *paucæ cæpæ* erant.

Calx, cis, m. & f. Cic. *Peta noſnà*. Die Ferſen. *Lábſark*. 2. Transl. V. *Finis*, *Meta*. Nunc video calcem, ad quem decurſum eſt; *Cic*. Tuſc. c. 10. *Szada vidim konecz, y zvêrhu, na kojuſzem doſſel*. Nun ſehe das End *und* Vollendung, zu vvelcher ich gelanget. *Moſt látom végét melyre jőttem*. A calce ad carcerem revocari, Cic. *Odkoncza, y zvêrhe k-pochetkuſze povernuti*. Von dem End und Ausführung einer Sach ſich zum Anfang kehren. *Kezdetrûl végezetre viſzſza fordulnyi*.

Calx, cis, f. Cic. *Vápno*. r. Kalck. *Mêſz*. Calx arenata Plin. *iz debeloga peſzka Klak*. pereg. *Eſzterlin*. s. Pflaſter. V. *Arenatum*. 2. V. *Calculus*. N. 4. Plaut.

Călyptră, æ, f. *Feſt*. genus veſtimenti, quo mulieres capita tegebant.

Călyx, ўcis, m. Plin. *Vuzlek*, ali *glavicza na czvétju*. 2. *Moſnicza vu kojoiſze ſzeme czvetja*, ali *ſzadovja zaderſava*. r. Knopf an den Blumen. 2. Hülſen, Schelffen, Schaale. *Virágnak*, vagy *gyûmőltſznek tokja*.

Cămărīna, æ, f. *Varaſs y Meſzto puno vſzakojachkem ſzmrádom vonyechem*. Stadt und unreiner Orth, voll mit Unflat. *Várós vagy hely minden féle bűdőséggel telles*. Camerinam movere, prov. eſt *ſibi malum accerſere*, vel *fœtorem promovere*.

Cambĭālis, is, *com*. le, n. JCt. *Premenyliv, Muntavni, k-premenybi iduchi*. Wechſleriſch. *Változó*. literæ cambĭāles, *Liſzt za premenybu iliti muntu proſzechi*, ali *dajuchi*. r. Wechſel-Brieff. *Levelek változáſsa*.

Cambĭo, is, ire, īvi, *vel* campſi, pſum, (Act.) Priſc. *Premenyam, muntam peneze*. Wechsle, vertauſche. *Elváltom, tſerélem*.

Cambium, ii, n. JCt. *Penez premenyanye, muntanye*. r. Geld-Wechſel. *Pénz tſerélés, váltás*.

Cămēlārĭus, ii, m. JCt. *Gamilár*. r. Cameel-Treiber. *Teve hajtó, páſztor*.

Cămēlāsĭum, ii, *n*. Ammian. Annona pro alendis Camelis, aut vectigal, quod pro illis alendis penditur,

Cămēlinus, a, um, Plin. *Gamilſzki, iz Gamile*. Von einem Cameel-Thier. *Tevés, tevéből-való*.

Cămēlītis, is, f. Plin. *Gamilla ſzamicza*. e. Cameelin, das Weiblein des Cameels. *Nőſtény teve*.

Cămēlōtum, i, n. Fortun. *Iz gamilſzkeh dlak ſzukno* &c. Aus Cameel-Haaren gevvürckter Zeug, &c. *Teve ſzörbül tſinált poſztó*.

Cămēlus, i, m. Cic. *Gamila*. s. Cameel-Thier. *Teve*, Camelus deſiderans cornua etiam *aures* amiſit. *prov. Koi prevech cheſza proſzi, on zevſzema niſt nenoſzi*. Wer zu viel haben vvill bekommbt gar nichts. *Ki ſokat kiván ſemit ſem nyer*.

Cămēnæ, Cămœnæ, arum, f. *plur*. Virg. Cognomen novem muſarum, à canendo ſic dictarum. 2. V. *Cantatio*. Pers. & tunc etiam *ſingularem* habet.

Cămĕra, æ, f. Cic. *Bolta*. s. Gevvölb. *Bólt*. Cameras quasdam non probavi. *Cic*. 2. †. *Komora*. e. Kammer. *Kamara*.

†. Cămĕrārius, ii, m. *Komornik*. r. Gammer-Herr. *Kamarás*.

Cămĕrārius, a, um, Plin. *Bőltni, a, o*. Zum Gevvölb gehörig. *Bőlthoz-való*. 2. †. *Komorni*. Zur Kammer gehörig. *Kamarához-való*.

Cămĕrātio, onis, f. ſpart. V. *Camera*.

Cămĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Bóltam*. Wölbe. *Bóltozom*.

Cămīno, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Naprilíku pechi napravlyam*. Geſtalte vvie ein Ofen. *Kementze módra tſinálom*.

Cămīnus, i, m. Cic. *Pèch, Kómin hiſni*. r. Ofen, Kamin. *Kementze, Tüzhely*. Ne frigeas in hibernis, camino luculento utendum cenſeo. *Cic*. 1. Fam. ep. 10. *Szuprot Zimi Pèch*, ali *Kómin dobro razvrûchi*. Wieder die Kälte brauche gut eingeheizten Ofen. *Nefázál, él hév kementzével*.

Cămĭsĭa, æ, f. *Feſt*. eſt genus veſtis interioris lineæ.

Cammărus, i, m. Plin. *Morſzki rak*. r. Meer-Krebs. *Tengeri rák*.

Campæ, arum, f. *Plur*. Plaut. V. *Nugæ*. campas dicere, *Plaut*. pro *nugari*.

Campa, æ, f. *Plaut*. Campe, es f. *Colum*. V. *Eruca*. hirſutáque campe. *Colum*.

† Campānārĭus, ii, m. Campānātor, oris, m. *Latinè* Fuſor æris campani. *Zvonár, ki zvone zléva*. r. Glocken-Gieſſer. *Harang öntö*. 2. *Zvonár, ki zvone potéſe, zvoni*. r. Meſner. *Harangozó*.

†. Campāna, æ, f. V. *Tintinabulum*, ſive *æs campanum*.

†. Campānārĭum, ii, n. Campānile, is, n. *Zvonik, meſzto nakôm zvoni ſztoje*. Ein Glocken-Thurn. *Harangozó hely, toron*.

Campānĭa, æ, f. eſt Provincia Italiæ.

Campānus, a, um, *Virg*. Campānĭcus a, um. *Plau*.

Plaut. quod ad Campaniam ſpectat. 2. quod ad æs campanum in *Campania* repertum pertinet.

Campeſter, tris, tre, & Campeſtris, *com.* tre, n. Cic. *Polyſzki.* Zum flachen Feld gehörig. *Mezei.*

Campeſtre, is, n. *Hor.* Pannus ſive velum, quo Ephebi nudè ſe exercentes, pudenda velabant.

Campĭcūrsĭo, onis, f. *Suet.* Concertatio militaris in curſu. *Junachko vu derku* ali *ſzkoku borenye.* e. Wett-Lauf, *oder* e. Ringung auf dem Feld. *Mezei vetekedés a' futásban.*

Campĭdoctor, ōris, m. *Suet.* Qui tyrones in campo exercet, armorum uſum docens. *Nauchitel Junakov.* &c.

Campſor, ōris, m. Enn. *Z penezi preménya-vecz, Muntavecz.* r. Wechsler. *Tſerélö, Váltó.*

Campter, ēris, m. *Pacuv.* locus, in quo equi inſtructionis gratiâ circumaguntur. *Meſzto na polyu za obſzabivanye y navuk kony* &c.

Campus, i, m. Cic. *Polye.* s. Feld. *Mezö.* 2. pro *loco pugnæ, caſtrorum.* Amm.

Cămūrūs, a, um, Virg. Vid. *Curvus.* Camuri boves. *Virg.* quibus cornua introrſum ſunt inflexa.

Cămum, i, n. *Ulp.* eſt ſpecies *Cereviſiæ.*

Cămus, i, m. *Iſid.* eſt genus aſperi *fræni*, quo equi coërceri ſolebant. *Oſtra vuzda*, &c.

Cănăbētum *vel* Cannabetum, ti, n. Vet. Gloſſ. *Konoplyiſchte: Meſzto na kôm vnoſina konopely raſzte.* r. Orth vvo viel Hanff vvachſet. *Kender hely, kert.*

Cănăbis, *vel* Cănnăbis (ſic omnia à voce *Canabis* derivata tam per *ſimplex*, quam per *duplex n.* ſcripta apud Auctores reperies) is, f. & Cănăbus, bi, m. *Varr.* Cănăbum *vel* Cannăbum, bi, n. Pallad. *Konoplya.* r. Hanff. *Kender.*

Cănăbĭus, a, um, *Grat.* Cyneget. Cănăbācĕus & Cănăbĭnus, a, um, Colum. *Konoplyen.* Hänffen, aus Hanff gemacht. *Kenderes, Kenderbôl-való.*

Cănālĭcŭla, æ, f. *Gell.* Cănā'ĭcŭlus, i, m. Varro. *Slebich, Slebichek.* s. Röhrlein. *Tſatornátska.*

Cănālĭcŭlātim, *Adv.* Plin. *Od slébа do slébа.* Von einem Rohr zum anderen, Röhrvveiſse. *Tſatornáſſan.*

Cănā'ĭcŭlātus, a, um, Plin. *Izduben, kakti slébnapravlyen.* Ausgehölt, gemacht vvie ein Rohr, Rinne. *Tſatorna módra vájott.*

Cănālĭenſis, is, *com.* le, *n.* Cănālĭtĭus *vel* Cănālĭcĭus, a, um, Plin. *Slebni.* Zum Canal und Rohr-Rinnen gehörig. *Tſatornás.* Canalienſe, canalitium aurum; *Plin.* quod in puteis foditur, quoniam ejus metalli venæ tanquam canales per latera puteorum vagantur.

Cănālis, is, m. Virg. *Sléb.* r. Canal, e. Rinne, das Rohr. *Tratorna.* 2. eſt & *fem. gen.* Nec tamen in rigidas exit contenta canales. *Corn. Sever.* in Æm. v. 149.

Cănārĭa, æ, f. *Plin.* eſt inſula una ex fortunatis. 2. *Oſtricza trâva.* s. Hundsgraſs-Kraut. *Ebek has tiſztitó fü.* 3. Canaria avicula. *Geſner.*

†. Cancellārĭa, æ, f. JCt. *Piſzárnicza, Hiſa za orſzachkeh, Varaskeh.* &c. *dugovany piſzanye.* e. Canzeley. *Irò ház.*

† Cancellārĭus, ii, m. JCt. *Naj vêrleſſi med Tolnachniki vu ravnanyu* kojega *kralyevſztva.* Cantzler, der Vornehmſte unter denen Regierungs-Räthen. *Leg fölebb-való tiſzt orſzágnak rendelöje.* 2. pro *ſcriba in Cancellaria.* 3. & hodie pro *moderatore ſummo ſtudiorum, artium liberalium.*

Cancellātim, *Adv.* Plin. *Na reſſetke.* Creutzvveiſs gegättert Gättervveiſe. *Roſtélyoſon.*

Cancelli, ōrum, m. *plur.* Cic. *Reſſetka.* s. Gätter, e. Gitter. *Roſtélyok.* Transl. vid. *Terminus, Finis, Limes.* non egrediar ex iis, quos mihi circumdedi, cancellis. *Cic.*

Cancello, as, are, avi, atum. (Neu.) Colum. *Reſſetku poſztavlyam, Preprécshujem.* Vergittere, Vergättere. *Roſtélyozom.* 2. ùt Ulp. V. *Deleo, Expurgo.* Cancellare teſtamentum. *Nachinyeno zadnye volye piſzmo.* peregr. *Napiſzani Teſtament z-kriſi zamachkati, zbriſzati, krit po vſzem potegnuti.* Ein Erb-Gemächtnus, letzten Will oder Teſtament auslöſchen, Creutz-vveiſs durch ſtreichen. *Teſtamentomot ki tôrôlni.* 3. V. *Limito*, ſeu *limites pono.* Plin.

Cancellus, i, m. *Diminut. Rakek.* s. Krebslein. *Rákatſka.*

Cancer, cri, m. Cic. *Rak.* Ein Krebs. *Rák.* 2. *Rako-bolya, telo izjédajucha.* Der Krebs eine Kranckheit. *Fene à teſthen.* Utque malum latè ſolet immedicabile cancer ſerpere; *Ovid.* 2. *Met. v.* 827. 3. apud antiquos idem ac *Cancelli*, dicebantur *cancri.* Feſt. Apul: Inter Orci cancros adhærere. *Prov.* Apul. pro *ità rei alicui deditum eſſe*, ut ab ea ſe expedire non poſſit, 4. Cancer leporem capit. *Prov.* de re nequaquam

Digitalizirao Google

quaqam verosimili *dicitur*. 5. Cancĕr, ĕris, m. *Lucret. Arnob.* hinc.

Cancĕrātĭcus, a, um. Veget. *Rakov, iz Raka.* Von Krebs. *Rákas.*

Cancĕro, as, are, avi, atum. (Neu.) Plin. *Od holi rakove gnyilem.* Von der Krebs-Kranckheit faule. *Fene eszi à teſtémet.* Si intrinsecùs canceraverit auris. Plin.

Cancĕrōma, ătis, n. Apul. V. *Cancer.* N. 2.

† Cancrārĭus, ii, m. *Rákar, Rako-lovecz.* r. Krebs-Fiſcher. *Rák fogó.*

Cancrīnus, a, um. Scal. *Raku ſzpodoben.* Dem Krebs gleich. *Rákhoz haſonló.*

Candĕfăcio, is, ere, eci, actum (Act.) Plaut. *Bélim, bélo chinìm.* Weiſs mache, vveiſes. *Meg-fejeritem.* 2. *Razbelyujem, Od ognya bélo, Ogynenochinìm.* Glüend mache. *Meg-tüzesitem.*

Candēla, æ, f. Liv. *Szvécha.* e. Kertze. *Gyertya.* Candelas ſebare. Colum. *Szvéche iz loja napravlyati.* Die Kertzen aus ünſchlit ziehen. *Gyertyát Fagyubul önt önyi.*

Candēlābrum, i, n. Cic. *Szvéchnyak.* r. Leuchter, r. Kertzen-Stock. *Gyertyatartó.*

Candentĭa, æ, f. *Vitr.* Candĭcantĭa, æ, f. *Plin.* Vid. *Candor.*

Candeo, es, ere, ui, (Neu.) *Cic.* Candĭco, as, are, avi, atum. Plin. *Bélimſze.* Ich bin Weiſs. *Fejérlem.* 2. *Ognyen jeſzem, Belimſze kakti ogeny.* Ich bin glüend. *Tüzes vagyok.* 3. particip. candens, candentior *Val. Flacc.* Candentiſſimus *Solin.*

Candeſco, is, ere, (Inchoat.) Cic. *Pochinyam bélbiti.* Anfange vveiſs zu ſeyn. *Fejéredem.* 2. *Ognyen, bél kakti ognyen bivam.* Gelüend vverde. *Tüzesedem.* 3. transl. *Lyatimſze.* Zornig vverde. *Haragſzom.*

Candĭdātus, a, um. Cic. *Bélo opravlyen, Vu bélo oblétchen.* Weiſs bekleidet. *Fejérbe öltöztetett.* 2. transl. *Ki zachim hodi, Kakou chaſzt iſche, Proſzi.* Der nach einem Ambt ſtellet, r. Werber. *Kivalami irânt* jár, *kér &c.*

Candĭdè *Adv.* Cic. *Bèlo.* Weiſs. *Fejérbe.* Candidè veſtitus. Plaut. *Belo opravlyen.* Weiſs bekleydet. *Fejérben öltözót.* 2. *Pravo iſztinſzko.* Aufrichtiglich. *Tiſztán.*

Candĭdo, as, avi, atum (Act.) Tertul. V. *Candefacio,* 2. V. *Candeo.* Solin.

Candĭdŭlè *Adv.* Arnob. *Prt,* ali *Nabelo.* Weiſslich, etvvas vveiſs. *Fejéretskén.*

Candĭdŭlus, a, um. Cic. *Pribèl, Nabèl, Belopoten.* Weiſslicht. *Fejéretske.*

Candĭdus, a, um. Cic. *Bèl.* Weiſs. *Fejér.* 2. V. *Purus, Clarus. Intemeratus.* Cic. 3. V. *Canus.* Sapere iſthac ætate, qui ſunt capite candidi, *Plaut.* 4. Transl. V. *Sincerus.* Jure tibi grates candide Lector ago. *Ovid. 4. Triſt.* 5. V. *Felix.* ſis felix & ſint candida fata tua *Tibul.* l. 3. eleg. 6. v. 30.

Imaj selìm vnogo ſzreche;
Puno z-novczi vſzegdar vreche;
Kad podkoſzu dojdes ſzmêrti,
Nêb' odpêrti budu vêrti. &c.

Candor, ōris, m. Cic. *Belócha, Belota, Belſina.* e. Weiſse. *Fejérség.* 2. V. *Pulcritudo.* Cic. 3. Transl. V. *Sinceritas.* Candor in hoc ævo res inter mortua; *Ovid.* l. 2. de Ponto:

Szad iſztinu, vernoſzt právu,
Gde po ſzvétu cher iſzkati?
Jaloviczu breju kravu,
Pérvo moreß pokazati. &c.

Cānĕo, es, ere, nui, (Neu.) Virg. *Szédſzem, ſzédimſze, Belimsze.* Ich bin grau, vveiſs. öszülök.

Cānēphŏra, æ, f. *Plin.* Vna Virginum primariarum Athenienſium diebus feſtis ſacra Palladi in caniſtris portantium. 2. *Koſſonoſzicza; ſena kâ koßaru naglávi noſzi.* Ein Weib, die einem Korb, auf dem Haupt tragt. *Kosár hordozó aſzszony,* vagy *leány.*

Cānesco, is, ere, (Inchoat.) Cic. *Szèd poſztajem.* Grau vverde. öszülnyi kezdek.

Cāni, ōrum, m. *plur.* Cic. *Szredine, Szédi laſzi.* Graue Haar. ösz *hajak.*

Cānĭa, æ, f. Plin. *Pekucha divja kopriva.* e. Wilde Brenneſseln. *Vad tsilán, tsalán.*

Cānĭca, æ, f. Feſt. *Poſzreje, Mekine.* e. Kleyen. *Korpa, Dertze.* Canicæ, arum. *plur.* uſitatior.

Cānĭcācĕus, & Cānĭcĕus, ea, eum. Pacuv. *Poſzejaſzt, Mekinaſzt.* Von Kleyen. *Korpás.* Canicaceus panis. Pacuv. *Kruh iz poſzej.* s. Kleyen-Brod. *Korpa kenyér.*

Cānĭcīda, æ, *com.* *Peſzo-tuk.* r. Hundſchlager. *Kutya, Eb* ölő.

Cānĭceps, ĭtis, *com.* Plin. *Peſzo-glav.* Item *Habarov ſzluga.* r. Hunds-Kopf, Hundſchlager. *Eb fejü, Hobér ſzolgája.*

Cānĭcŭla, æ, f. Cic. *Pſzichka, Kuſzicza, Pſzicza.* s. Hindlein. *Nőstény ebetske.* Item *Peſzja zvezda.* r. Hunds-Stern. *Eb tsillagzat az égen.*

Cānĭcŭlāris, is, *com.* re, *n.* Sidon. *Peſzji.* Des Hunds. *Ebi.* Caniculares dies. *Peſzji dnevi.* e. Hundstäge. *Ebi napok.*

Cānĭcŭ-

Cānīcŭlus, i, m. *Peſzek, Schenychich.* s. Hündlein. *Ebetske.*

Cānīnŭs, a, um. Quint. *Peſzji.* Hundiſch. *Ebi.*

Cānis, is, *com.* Ovid. *Peſz, Czuczek, Schenye.* r. Hund. *Eb, kutya.* Canis venaticus. *Hêrt, lovni peſz.* r. Jagd-Hund. *Vadâſzkutya.* Canis odorus, *Viſely.* r. Spir-Hund. *Visla.* Canis paſtoralis, *Kômuſz.* r. Schaf-Hund. *Juhâſz kutya.* Canis veſtigator. *Kopov.* Nachſuhender Hund. Kopó. Canis Marinus. *Morſzki paſz-riba.* r. Meer-Hund-Fiſch. *Ebnévŏ Tengeri hal.*

Cānīſtrum, ſtri, n. Cic. *Torba, Kruſsni koſs, Koſſara.* s. Korb-zeinen, r. Brod-Korb. *Tariſznya, Kenyér kosár.*

Cānĭtĭes, ĭēi, f. *Cic.* V. *Cani.*

Canna, æ, f. Cels. *Czev, Terſzt.* s. Rohr, Schilff. *Nád, Tſzive.*

Cannētum, ti, n. Pallad. *Terſztje, Terſztikovina.* r. Rohr-Puſch. *Nádas hely.*

Cannĕus, a, um. *Colum.* Cannĭtĭus, *vel* Cannĭcĭus, a, um. Pallad. *Tĕrſztov, Têrſztinov, Tĕrſztikov.* Röhriſch. *Nádaſos.*

Cano, is, ere, cĕcĭni, cantum (Act.) Cic. *Popevam, Pevam.* Singe. *éneklek.* 2. *Puſſem.* Blaſe. *Felfúvom.* Claſſicum canere. Liv. *Na boj pubati.* Zur Streit blaſen. *Készûlŏt fúnyi.* Receptui canere Liv. *Na povrathanye pubati.* Zum Abzug blaſen. *Hátra térésre funyi.*

Cānon, ōnis, m. *Cic.* Vid. *Regula.*

† Cānŏnĭcātus, ûs, m. *Kanonia.* s. Canonicat. *Regulaſság.*

Cānŏnĭcus, a. um, Aulus Gellius. *Redni.* Das nach der Regel iſt. *Régulás, Rend Szerint ſzabás, élés.*

Cānŏnĭcus, ci, m. *Kanonik, Goſzpon Czirkveni, poleg reda y mertuka ſivuchi.* r. Thom-Herr, Chor-Herr. *Kanonok.*

Cānor, ōris, m. Quint. *Gladek, y viſzok glaſz.* Heller Thon. *ének ſzó. rengés.*

Cānōrus, a. um. Cic. *Glaſzen.* Hell-lautend, vvohl hellend. *Hangos ſzavú.*

Cantātio, & Cantĭo, ōnis, f. *Cic.* Cantāmen, ĭnis, n. Propert. *Peſzma, Popevanye, Pevanye.* Figuratè *Popevka, Pevka,* ali *Pivka.* pro *Muſa.* Das Singen. *énekles.* 2. *Satranye, Czopranye, Bajanye.* e. Zauberey. *Bûbâjoſság, Boſzorkányos meſterség.*

Cantātor, ōris, m. *Varro.* Cantor, ōris, m. Plaut. *Popevâch, Pévecz, Popevalecz, Pevalecz.* r. Singer. *énekló.*

Cantātrix, īcis, f. Varr. *Popevalicza, Pevalicza.* vel meliùs. & propriè: *Popevka, Pevka* (hinc eſt, quòd ab *Illyriis* Muſa, *velut* Cantatrix à canendo, *Popevka* vocetur) e. Singerinn. *énekló né*

Canthărĭs, ĭdis, f. *Cic.* Canthăridă, æ, f. Ovid. *Zeleni kukecz raomamlenye lyubavi.* Grüner Käfer, Spaniſche Mucken, für die verblende Lieb. *Zŏld Kŏrŏs Féreg Bogár.*

Canthărus, ri, m. Virg. *Kanta.* e. Weintonne, Kandel. *Kanna.* 2. *Konyſzki keber.* r. Roſs-Käfer. *ló Féreg.*

Canthĕrĭus, rii, m. *Feſt.* Cantĕrĭus, ii, m. Cic *Tram, na kômſzudi v-pivniczi leſe.* s. Wein-Gerüſte, auf vvelchen die Weinfäſser liegen. *áſzok fa a' pintzében, Kantár fa.* 2. *Kony ochiſchen.* Verſchnittener Hengſt, Wallach. *Herélttló.* 3. vid. *Tignum* ità *Vitruv.* 4. dicitur etiam *Cantherium, ii, n.* & eſt juxta *Colum.* genus jugi, quod ruſtici Cantherium vocant. Juxta *Senecam* verò ſignificat *Vehiculi* genus. A *Varro* denique, *Vitruvio*, & aliis Cantherium & Cantherius pro eodem accipiuntur.

Canthes, ium, f. plur. *Czevi na Orgulah.* Die Röhr in der Orgel. *Orgona Sipjai.*

Canthus, i, m. Perſius. *Sinya.* Eiſene Rad-Schienen. *Kerek talp vas.* 2. Canthus oculi. *Ochni vugel.* r. Aug-Winckel. *Szem ſzegelete.* ità cum Græcis *Galenus.*

Cantĭlēna, æ, f. & Cantus, ûs, m. *Cic.* Cantĭcum, ci, n. Quintilianus. *Peſzem, Peſzma, Pivka.* r. Geſang, s. Lied. *ének.*

Cantĭto, as, are, avi, atum (*Frequ.* à Canto.) Cic. *Guſztokrat popévam, Pojem, Pivam.* Offt Singe. *énekeldegelek, Gyakran éneklek.*

Cantĭuncŭla, æ, f. (*Dimin.*) Cic. *Peſzmicza, Popévochicza, Pivchicza.* s. Geſänglein, Liedlein. *éneketske.*

Canto, as, are, avi, atum, (Act. *Frequ.* à Cano) Cic. Vid. *Cano.*

Cantor, ōris, m. *Horat.* vid. *Cantator.*

Cantrix, īcis, f. *Plaut.* vid. *Cantatrix.*

Cānus, a, um. Ovid. *Szèd, Bèlv-laſzeh.* Grau. *ŏſz.*

Căpācĭtas, ātis, f. Cic. *Dufina* ali *proſztor, ſirina v-koju vech more.* 2. *Prikladnoſzt, Priemlyivoſzt, Pomlyivoſzt.* e. Weite *oder* Gröſse, da mehr hinein gehet. 2. e. Schicklichkeit, Fähigkeit, Begreifflichkeit. *Béférbetŏſség, Tagaſság.* 2. *Kéſz meg értés.*

Căpax, ācis, *om.* Cic. *Priemlyiv.* Fähig. *Tágas, Bŏ.*

Căpēdo, ĭnis, f. Cic. *ſiroka za aldov negdaſſnyi poſzuda.* s. Opffer-Geſchirr. *Séles áldozati edény.*

† Căpellānus, i, m. *Kapelan.* r. Capellan. *Káplán.*

Căpella, æ, f. Colum. *Kozicza.* s. Geiſslein. *Kù ketske.* 2. † Căpella. V. *Sacellum.*

Căpĕr, i, m. Cic. *Szkopleni kozel.* Verſchnittener Bock. *Ketske Bak.*

Căpĕrātus, a, um. *Varro.* vid. *Rugoſus.*

Căpĕro, as, are, avi, atum (Neu.) Varro. *Rúgam, Gúzam.* Runtzele, Rumpffe. *Homlokomat komoritom.* Caperare frontem, Varro. *Koſu na chelu guzati.* die Stirne rümpffen. *Rántzba ſzedni homlokát.* 2. pro *ad iram concito.*

Căpeſſo, is, ĕre, eſsīvi, (eſſi, & eſsŭi) ītum & eſſum. (Act. Freqv.) Cic. V. *Obtineo, Conſeqvor.* 2. V. *Capio*, Percipio. 3. V. *Recipio*, me domum capeſſam Plaut. *Hochuſze domòm povêrnuti, domòm iti.* Ich vvill mich nach Hauſs begeben. *Akarok haza tekintenyi.*

Căpillāmentum, i, n. *Plin.* Căpillĭtĭum, ii, n. *Apul.* Căpillāgo, ĭnis, f. Tertul. *Dugi láſzi.* e. Lange Haar. *Nagy hoſzſzú ereſztett haj.* 2. *Kárle, tugyi láſzi*, peregr. *Baroka.* e. Falſche Haar, Baruque. *Más, vendég haj.* ità Sveton. 3. *Silicze med korenyem.* e. Fäſerlein an den Wurtzen. *Eretskék az gyökérek közt.*

Căpillāre, is, n. Mart. *Laſzna moſſnya, vukúſze láſzi ſzpravlyaju*, Poczulicza. e. Haar-Haube, r. Haar-Beutel. *Fökötö, Haj erſzény.* Vid. *Impilia.*

Căpillāris, is, *com.* re, *n.* Feſt. *Laſzaſzt.* Haarig. *Hajas.* Arbor Capillaris Romæ antiquiſſima, ad quam capillum tonſum veſtales virgines appendebant Deo conſecrantes. *Plin.* l. 10. c. 44.

Căpillātus, a, um, Cic. *Laſzaſzt.* Haarich. *Nagy hajú, Hajas.*

Căpillo, as, are, avi, atum, (Neu.) Căpillor, aris, ari, ātus ſum. (Dep.) Plin. *Laſzaſzto nachinyam.* Haarig mache. *Hajaſodom.*

Căpillōſus. a, um, Cæl. Aul. *Pun laſzib.* Voll Haar. *Teli hajas.*

Căpillŭlus, i, m. *Dimin.* Gell. *Laſzek.* s. Härlein, e. Haar-locken. *Hajatska.*

Căpillus, i, m. Cic. *Láſz.* s. Haupt-Haar. *Haj.* 2. pro *Barba.* Cic. 2. offic. c. 7. 3. nomen herbæ. *Plinius.*

Căpĭo, onis, f. JCt. *Priemlenye, Priimanye, Jemanye, Uzimanye.* e. Empfahung, Annehmung. *Elvövés, fogás.* 2. Vid. *Acquiſitio.*

Căpio, is, ere, ēpi, aptum, (Act.) Cic. *Iovìm.* Fange. *Fogom.* 2. *Priemlyem, Popádam Jemlyem.* Faſſe, nehme. *Veſzem fogom*, 3. V. *Delecto.* Hunc capit argenti ſplendor. Hor. *Ovoga razveſzelyuje ſzrebro.* Dieſen erfreuet das Silber. *Ezt vidamétya az ezüſt.* 4. V. *Eligo.* Cùm illum generum cepimus *Teren.* 5. Pro *mente aſſequor, percipio, Intelligo* Liv. *Kaj razmem, razmévam.* Etvvas begreiffe, verſtehe. *értek valamit.* 6. V. *Perpetior, ſuſtineo, ſuffero.* Omnes mihi labores, quos cepi, fuêre leves. *Teren.* 7. *Zaderſavam, vuſze priemlyem.* Faſſe. *Tartoztatom.* Ædes noſtræ tantam multitudinem non capiunt; Teren: *Hiſa naſza tuliku vnoſinu vuſze prieti nemore.* Unſer Hauſs kan dieſe viele nicht faſſen. *Az mi házunk annyit magában nem foglalhat.* 8. V. *Decipio.* Sapientis eſt cavere ne capiatur. *Cic.* Acad. 4. c. 20. *Szpameten mora paziti, daſze nevkani.* Der klug iſt, ſchauet zu, das er nicht betrogen vvird. *Böltſnek vigyazni kel meg ne tſalataſſék.* 9. V. *Convinco.* Tu ſi me impudicitiæ captas, non potes capere; *Plaut. Amph.* 2. 10. Capere conſilium. Cic. pro *Deliberare.* capere rationem. Plaut. *Nachin kakov najti.* Eine Art und Weis erfinden. *Valamely módot találni.*

Căpis, ĭdis, f. Feſt. *Velik vêrch.* Ein groſſes Trinck-Geſchirr. *Nagy korſó.*

Căpiſtērĭum, ii, n. Colum. *Reſſeto.* r. Reiter. *Roſta.*

Căpiſtro, as, are, avi, atum. (Act.) Ovid. Col. *Oglavim, oglavnik poſztávlyam.* Eine Halffter anlege. *Fékezem zabolázom.* 2. pro *Vites vinculis colligo.* Colum.

Căpiſtrum, i, n. Varro. *Oglavnìk, oglav. Vulàr.* r. Halffter, Maul-Korb. *Fék.* 2. *Lichje, z-kémſze terſzje priveſuje.* ità Cic. s. Band, damit man die Reben bindet. *Hárs kivel ſzőlőt kötnek.*

Căpĭtāle, alis, n. Varro. *Pecha*, ali *drugo glave pokrivalo.* s. Haupt-Tüchlein, e. Decke. *Feirevalo patyolat*, &c. 2. Feſtus interpretatur *linteum*, quo in ſacrificiis utebantur. 3. *Chin ſzmérti vréden.* e. Tod-Sünd. *Főben járó gonoſz tétel.*

Căpĭtālis, is, *com.* le, n. Cic. *Szmérti vreden, glavni.* Des Tods vverth. *Főben járó dög halálos.* 2. V. *Solers, ingenioſus.* Siculus ille capitalis, creber, acutus *Cic.* Q. Fr. l. 2. ep. 12.

Căpĭtālĭter *Adv.* Plin. *Do glave, z-glavom, glavno, vrédno ſzmérti.* Auf Leib und Leben, tödlich. *Halálosſan.*

† Căpĭtāněus, ei, m. *Sztotnik, nad ſztò vojniki Glavár* peregr. *Kapitan.* r. Hauptmann. *Százados.*

Căpĭtārĭum, ii, n. Feſt. *Glavni Imetek*, vulgo,

Digitalizirao Google

go, *ſumma, kapitàl penez, iz kojega gdo ſtoi.* e. Haupt-Summ. *Summa Pénz.*

Căpĭtātio, onis, f. *JCt.* eſt tributum in capita ſingula diſtributum. 2. Vid. *Annona* Tit. C. de annona & capitatione.

Căpĭtātus, a, um, Mart. *Glavaſti, Glavat, Glava imajuchi.* Köpfig, der einen Kopf hat. *Fejezett, Fejes.*

Căpĭtellum, i, n. Plin. *Glavicza.* s. Köpflein, s. Häuptlein. *Fejetske.*

Căpĭtĭum, ii, n. eſt tegumentum mulierum, quo illæ pectus tegunt. *Varro.* 2. ſecundùm Nonium: *Kapa.* e. Haube, e. Mitze, Kappe. *Süveg.*

Căpĭto, ōnis, m, Cic. *Glavàch.* r. Groſskopf. *Nagy fejü.* 2. *Okorne y tvêrde glave chlovek.* Hartnäckiger Menſch, Stutz - Kopf. *Kemény fejö ember.* 3. *Glavach riba.* r. Kopp. *Plur.* e. Koppen. *Fejes hal.*

†. Căpĭtōſus, a, um, V. *Capitatus, Capito.*

†. Căpĭtŭlāris, is, *com.* le n. *Kaptolomſzki.* Zum Capitel gehörig. *Kaptolomi.*

Căpĭtŭlātim, *Adv.* Plin. *Po dêleb, Po poglavju, po ſztrânah delêch.* Durch Capitel, und Unterſcheid. *Részenként.*

Căpĭtŭlum, i, n. *Plaut.* Vid. *Capitellum.* 2. *Dêl, Poglavje, Pochetek ſztrane kakve vu Knigah.* s. Capitul, *oder* Unterſcheyd in einem Buch. *Könyvnek részetskéje.* 3. *Kaptolom.* s. Capitul, r. Thum. *Kaptolom.* 4. *Zbor,* ali *ſzpraviſche popovſzko, y Redovneh lyudih.* Deren Geiſtlichen Herren Verſammlung. *Szerzetek öſzve jövésſe.*

Căpo, ōnis, m. Mart. *Kopun.* r. Capaun. *Kappan.*

Cappări *Indec.* Cappar, is, n. Cappăris, is, f. Pallad. *Kapara, Kappar ſzàd, voche.* e. Cappern. *Kaporna.*

Căpra, æ, f. Cic. *Koza.* Eine Geiſs. *Ketske.*

Căprārius, ii, m. Varro. *Kozàr.* r. Geiſs-Hirt. *Ketske pâſztor.*

Căprĕa, eæ, f. Mart. *Divja Koza.* e. Wilde Geiſs, s. Böcklein. *Vad ketske.*

Căprĭcornus, i, m. Cic. Hor. *Kozo-rog, Divji kozel.* r. Steinbock. *Vad bak.* 2. Eſt ſignum cœleſte *Zodiaci.*

Căprĭfĭcus, i, & ûs, f. Plin. *Divja figa drévo, Divja ſzmokva.* Wilder Feigenbaum. *Vad füge fa.*

Căprĭgĕnus, a, um, Plaut. *Kozo-rod.* Geiſsen-Art. *Ketske nemböl-való.*

Căprĭle, is, n. Plin. *Kozárniczа.* r. Geiſs-Stall. *Ketske ól, Ketske akol.*

Căprĭmulgus, i, m. Catul. *Kozo-doj, kozo-muz.* Der die Geiſs melcket. *Ketske fejö.* 2. Eſt *avis* de nocte vaccas mulgens.

Căprīnus, a, um, Cic. *Kózji.* Geiſſiſch. *Ketskér.*

Căprĭpes, ĕdis, *om.* Prop. *Kozo-nog.* Geiſs-Füſſe habend. *Ketske lábú.*

Căprīzans pulſus. Med. *Neſztalno file kervave bijenye.* Ungleicher Schlag der Puls-Ader. *Az érnek ſzüntelen való zugâſa.*

† Căproncza, æ, f. *Koprivnicza*, Capreinitz, eine Veſtung in Croaten. *Kaprontza.*

Căprōnæ, ārum, f. *plur.* Macrob. Apul. àcapite pronæ comæ. *Laſzi nad chelom viſzechi.* Vördere Haar - Locken. *Homlokon lógu haj.* 2. *Konyſzka kechka.* r. Pferd-Schopf. *Ló ûrtök.* ità *Feſt.*

Capſa, æ, f. Cic. *Ladicza, Skrinya.* e. Kiſte, Truhel. *Láda, Szekrény.* 2. *Tok.* s. Futteral. *Tok.*

Capſārius, rii, m. Svet. *Knigo-noſz, Szluga ki za Goſzpodum knige &c. ponaſſa.* Diener der, der Herrſchafft &c. Bücher traget, Bücher-Trager. *Ura utánn könyvet hordozó inas.* 2. JCt. *Skrinyar, Ladichàr,* peregr. *Tiſslyar.* r. Schreiner, Tiſchler. *Szekrény örzö, Tſinálö.* 3. Qui mercede ſervanda in balneis veſtimenta ſuſcipit. *Ulp.*

Capſis, pro *Cape ſi vis.* Quint. Feſt.

Capsŭla, æ, f. *Plin.* Capſella, æ, f. Ulp. *Skrinyicza, Ladichicza, Ladichica.* s. Lädlein. Trühlein. *Szekrényetske, Ládátska.*

Capſus, i, m. Vitr. *Kolna ladicza, Ladicza na kojoj kochiſs ſzedi.* Wage-Käſtlein, Käſtlein darauf der Gutſcher ſitzt. *Szekéreleje, Ládátska, hol á kotſis ûl.* 2. *Meſztoz-ſzamemi kolczi ogragyeno.* Orth mit Zaunpfälen umgeben. *Körül karózott hely.*

Captātio, ōnis, f. Cic. *Lòv, Lovlenye.* Das Nachſtellen, Jagen, Trachten. *Fogás.* 2. Verborum captatio. *Cic.* eſt exquiſita verborum exquirendorum diligentia, vel maximè cùm quidpiam obtinere cupimus.

Captātor, ōris, m. Liv. *Lovecz.* r. Nachſteller, *Fogó.* 2. *Prilizavavecz, Ki kak veter pubne onakſze obêrne.* Ein Laurer, Schleicher, der nach einer Sach trachtet. *Hizelkedö,* Captator auræ popularis. Cic. *Ki ſeli obchini,* ali *vſzakomu drùg y priet biti.* Der nach gemeines Manns Gunſt ſtellet. *Köség kedvét keresö.*

Captio, onis, f. Cic. *Lovlenye, Fatanye.* e. Fahung, r. Fang. *Fogás.* 2. vid. *Deceptio, Argutiæ, Sophiſma.* Cur igitur vos inducitis in eas captiones, quas nunquam explicetis? *Cic.* 2. V. *Jaktura, damnum.* Chartam tibi deeſſe: mea captio eſt, ſiquidem ejus inopiâ minùs multa ad me ſcribis

Digitalizirao Google

bis. *Cic. l. 5.* ad Attic. *Da ti papéra némas , moj je kvàr, pokehdobmi zarad toga malo pisser.* Das du kein Papier nicht habeſt. iſt mein Schaden , dieweilen du mir deſſentwegen wweniger ſchreibeſt. *Hogy papirossad nints nekem káros, hogy azért keveset iról.*

Captiōsè *Adv.* Cic. *Vkanlyivo , segavo chalarno.* Betrüglich. *Tsalárdul, álnokúl, Tsalárképen.*

Captiōsus, a, um, Cic. *Vkanlyivo , chalaren , segav.* Betrüglich, argliſtig. *álnok , Tsalárd.* 2. V. *Damnosus.* Cic.

†. Captīvātio, ōnis, f. V. Captivitas.

Captīvĭtas, atis, f. Cic. *Szusanyszivo, Robszivo.* e. Gefängnus, Gefangenſchafft. *Fogság Rabság.*

Captīvo, as, are, avi, atum, (Act.) Auguſt. *Vuzim ; Vuznike, szuenyechinìm.* Gefangen führe. *Tömlötzölöm.*

Captīvus, a, um, Cic. *Vuznichki , szusanyszki , Vlovlyen.* Gefangen. *Rab , Fogoly.*

Captīvus, i, m, Juv. *Vuznik, szuseny.* r. Gefangener, Kriegs-Gefangener. *Fogoly, Rab.*

Capto, as, are, avi, atum, (Act. *Frequ.* à capio.) Cic. V. *Allicio, Aucupor.* 2. V. *Capio.* 3. V. *Decipio.* Captare aliquem. Plaut. *Koga vkaniti, privariti.* Einen Betrügen. *Valakit meg-tsalni.* Captare ſermonem, Teren. *Poszlubnuti.* Behorchen. *Beszédet halgatni.*

Captor, oris, m. *Petron.* Vid. *Captator.*

Captūra, æ, f. Plin. *Lov. Fatanye.* e. Fahung, r. Fang. *Fogás, Meg kapás.* 2. V. *Præda.* Donec capturam extorqueas. *Plin.* 3. Interdum captura dicitur ſordidæ & obſcænæ rei *merces.* Ex capturis proſtitutarum exigebatur. *Svet.*

Captus, ûs, m. *Cic.* Vid. *Apprehenſio.* 2. V. *Capacitas.* Græci, ut eſt captus hominum, ſatis hoſtem aſpicere non poſſunt. *Cic.* Tuſc. 2. c. 27.

Căpŭla, æ, f. (*Dimin.* à Căpis. ĭdis f.) Liv. *Zaimach , Posruda za olje.* s. Schöpf-Geſchirr zum Oehl ſchöpffen. *Kupa, Meritő.*

Căpŭlāris, is, *com.* re, n. Plaut. *Szmêrti blizsnyi.* Nicht vveit vom Tod. *Halálhoz közelgetö.* Senex capularis , Lucil. *Sztaracz z-jednum nogùm v - grobu.* Alter Greiſs. *Igen öreg vén ember.*

Căpŭlātor, oris, m. Colum. *Ki olje grábi , zaimlye.* Der das Oehl ſchöpft. *Olai meritő.* 2. Cuſtos, & curam habens olei. *Cato.*

Căpŭ'o, as, are. avi, atum, (Act.) Cato. *Olje odgrablyujem, Odlévam.* Oehl abſchitte, abſchöpffe. *Olait elmeritem.* 2. *Z-balangyum mecha bijem, Drúkam.* Mit dem Degen-Gefäſs ſchlage , ſtoſse. *Kard bodával meg-ûtöm.* capulare dolia olearia, Oleum capulare. Cato. *Olie iz lagvov grabiti, Zaimati.* Oehl aus Fäſsern abſchöpffen. *Olait hordobul kimerni.*

Căpŭlus, i, m. Cic. *Balangya.* r. Hefft, r. Griff, s. Gefäſs. *Bóda.* Capulus gladii. Svet. *Balangya na palasu,* ali *Kosirpertu.* s. Degen-Gefäs &c. 2. *Mêrtvechki lèsz.* e. Todten-Truhe , Bahre. *Koporsó.* Plaut. 3. *Kony Mêrtvechki.* Sarg *oder* Todtenbaum. *Sz. Mihály lova.* 4. V. *Stiva.* Ipſe manu capulum preſſi moderatus aratri. *Ovid.* l. 1. de ponto eleg. 8. v. 57.

Căpus, i, m. *Varro,* vid. *Capo.*

Căput, ĭtis, n. Cic. *Gláva.* s. Haupt. *Fö.* 2. aliquando pro *Homine ipſo,* Charum caput. Virg. *Dragi chlovek.* Lieber Menſch. *Kedves ember.* 3. V. *Vita , Salus.* Agitur de capite. Cic. *Za glavu kômu ide, Glavesze dotiche.* Es trifft Leib und Leben an. *Feire-való menetel.* 4. V. *Initium , Principium, Origo.* A capite ad Calcem. *Od pochetka do kraja.* Von Anfang biſs zum End. *Kezdetûl fogva végezetik.* 5. pro *Pars præcipua.* Ad conſilium dandum caput eſt , nôsse Rempublicam. Cic. Et quod caput eſt, non novi hominem. *Cic. &c.* 6. pro *ſummitate* rei cujuſvis, ùt *capita* papaverum, Flor. &c. 7. *Dèl, Poglavje.* s. Capitel. *Rész.* Duo epiſtolæ capita , Cic. *Dva dela liszta.* Zvvey Capitel des Brieffs. *Két részsz az levélnek.* 8. V. *Summarium, Breviarium, Compendium.* Cic. 9. Caput aperire, Sen. *Odkriti glavu.* Den Huth abziehen. *Sûveget le-venyi , tenyi.* 10. Nec caput, nec pedes habes *prov.* Cic. dicitur de re confuſa, ineptáque. 11. Caput operire, Cic. *Glavu pokriti.* Den Huth aufſetzen , bedecken. *Sûveget föltenyi.*

Cărăcalla, æ, f. ſpart. *Duga do pèt halya.* Ein langes Kleyd biſs zur Ferſſen. *Talpigvalo hosszú ruha.*

Carbăsa, orum , n. plur. Virg. *Jadrenicza , Jadro.* s. Schiff-Seegel. *Hajó vitorla.*

Carbăsĕus, a, um, Cic. Carbăsĭnus , Carbăsĭnĕus, a, um, Varro. Plin. *Iz kruto tènkoga lána ,* ali *plátna.* Aus ſehr reiner Leinvvand gemacht. *Igen vékony vászonból tsinált.*

Carbăsus, i, *m.* & *f.* Cic. *Pretènko platno.* Subtile *oder* Steiffe Leinvvand. *Igen vékony vászon.* 2. Vid. *Carbasa.* 3. V. *Siparium.*

Digitalizirao Google

vium. Carbaſus ut quondam magnis intenſa theatris *Lucr.* l. 6. v. 108.

Carbătĭna, æ, f. Catul. *Obutely iz koſzmate y nezobdélane koſe*. Rauch lederner Schuh, Schuh aus ungegerbten Leder. *kiſzitetlen börbül-való Botskor*.

Carbo, ōnis, m. Cic. *Vgaßen vuglen*. e. Geleſchte Kohl. *Hólt-szén*. Transl. Carbone notare. Perſ. *Na zlo y neſzrechu koga oſuditi*. Verdammen. *Kárhoztatni*. Candens carbo. Cic. *Goruchi vuglen*. e. glüende Kohlen. *Tüzes-szén*.

Carbōnārĭa, æ, f. Tertull. *Vuglenicza; meſzto, gdeſze vuglenye ſge*. e. Kohlen-Hütten. *Szén égettő hely, szén hely*.

Carbōnārĭus, a, um. Aurel. Vict. *Vuglenarſzki, vuglenſzki*. Zur Kohlen gehörig. *Szénhez-való, szenes*.

Carbōnārĭus, ii, m. Plaut. *Vuglenàr*. r. Köhler, Kohlen-Brenner. *Szén égettő*.

Carbōneſco, is, ere. Aurel. Cæl. *Vuglenom poſztajem*. Zu kohlen vverde. *Szénné leſzek*.

Carbuncŭlātio, onis, f. Plin. *Od mraza popalenye térſzja, fitka, czvétja y mládicz po drévju*. Der Brand vom Reiff an den Reben, Bäumern, &c. *Hobarmattul-való elfőzéſe az szőlőnek, gabonának*, &c.

Carbuncŭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) *vel* Carbuncŭlor, aris, atus ſum, (Dep.) Plin. *Od mrazaſze pálim, ſzuſſim, pozlu idem*. Den Brand von Reiff leyde, verderbe. *Hobarmattul égek, elveſzek*.

Carbuncŭlōſus, a, um, Plin. *Pun vuglenya*. Voll Kohlen. *Teli szénnel*. 2. idem quod *plenus* vitio carbunculi.

Carbuncŭlus, i, m. Cic. *Vuglenecz, Vuglenchecz vgaſſen*. Gelöſchte kleine Kohle. *Hólt szenetske*. 2. *Dragi szvétli kamen*. Ità Plin. r. Carfunckel-Stein. *Drága fényes kö*. 3. V. *Carbunculatio* Varro. 4. *Meburczai, mozol pekúchi*, &c. y *veliki priſchai chemerni, kuſni*. Plin. e. Gifftige Blatter, Carfunckel. *Tüzes, mérges kelés*.

Carcer, ĕris, m. Cic. *Vúza, Temnicza*. r. Kercker. *Tömlötz* Transl. *Carcer* pro *principio*, *Meta*, Calx verò pro *fine* ponitur. Nec velim quaſi decurſo ſpatio, ad carceres à calce reverti. *Cic. de ſenect. ad fin.* 2. Carcer, pro *Homine digno carcere* apud Comicos Ain' tandem Carcer. *Teren.* Phras. Invincula & tenebras abripi, in ferrum conjici, æternis tenebris mandari, in carcerem & ergaſtulum dari, in latomias conjici, in vinculis cohiberi.

Carcĕrārĭus, a, um, *Plaut*. Carcĕrālis, is, *com.* le, *n. JCt.* Carcĕrĕus, a, um, Prudent. *Temnichki, a, o. Vuzni*. Gefänglich, zur Gefängnus gehörig. *Tömlötzhöz-való, Tömlötzör*.

Carcĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Meſs. Corv. V. *Incarcero*.

Carchēſĭum, ii, n, *Plin*. Eſt ſuprema pars mali nautici perforata, quæ funes recipit, 2. *Klokoticza, vinſzka poſzuda*. Ein Angſter, gevviſſe Glaſs, Geſchirr zum Trincken. *Kotyogós üveg*. 3. eſt *Machina* quâ onera ſublevantur.

Carcĭnōma, ătis, n. Plin. *Rak hòl*. Der Krebs Kranckheit. *Fővenyes betegség*.

Cardĭăcus, a, um, Cels. *Odſeludcza hòl terpechi*, ali *na ſzerczu nevolyen*. Dem zum Magen, oder Hertzen vveh iſt. *Szü-fájó*.

Cardĭalgĭa, æ, f. Med. *Seludczo* - ali *ſzerczobolya*. Magen oder Hertz vvehe. *Szűfájás*.

Cardĭnālis, is *com.* le, n. *Vitr.* Cardĭnĕus, a, um, ſeptim. *Techajni*, k. *vratni peti iduchi*. Zum Thür-Angel gehörig. *Kapu, vagy ajtó fája*. 2. *Glavni*. Fürnehmſt. *Fő*.

Cardo, ĭnis, m. Cic. *Vratnà peta, vratni techaj, poloſaj*. e. Thür-Angel. *Ajtó-ſark*. 2. Transl. pro *maximo momento*, & *ſumma rerum*. In eo cardo rerum vertitur Cic. *Vutom vſze ſztoi*. In dieſen ſtehet alles. *Mind azon áll*. 3. Pro *Terra*. quia circa eam, tamquam circa centrum, cœlum verti videtur.

Cardŭēlis, is, f. Plin. *Strichovka, ſtricho - jédicza pticza*, vulgò *Stiglecz*. r. Diſtel-Vogel Stieglitz. *Tengelitz*.

Cardŭētum, i, n. Pallad. *Meſzto, gde vnoge ſtrichaka ráſzte*. r. Orth vvo viel Diſteln vvachſen. *Bogáts kóro hely*.

Cardŭus, ui, m. Virg. *Strichak, Oslebad*. e. Diſtel. *Bogáts kóro*. Carduus hortenſis, *Vértni ſtrichak, ſeſiliga*. peregr. *Artichóka*. e. Garten - Diſtel, Artitſchocke. *Kertbéli bogáts kóro, ártitſóka*.

Cārè, *Adv.* Cic. *Drago, za draguczénu, ſzkupo*. Theuer. *Drágán*.

Cārēctum, i, n. Virg. *Saſzevje*. r. Orth voll Ried-Graſs. *Sáſos hely*.

Cărēnārĭa, æ, f. Pallad. *Poſzuda, vukojojſze ſzlatki moſt, mlado vino* kuba. s. Gefäſs vvorinnen ſüſser Moſt gekocht vvird. *édesmuſt főző edény*.

† Cărentia, æ, f. V. *Inopia, Egeſtas, vacuitas*.

Cārēnum, i, n. Pallad. Apic. *à Cares pop.* qui

Digitalizirao Google

primi vinum decoxerunt. *Kuhani moſt ſztatki.* Sieſser gekochter Moſt. *édes főtt muſt.*

Cărĕo, es, ere, ui, (*Supino.* Cărĭtum & caſſum *apud Priſcianum*, cariturus *apud Juven.*) Neu. Cic. *Némam, menkami, prez chesa jeſzem.* Ich habe nicht, es manglet mir fehlet. *Szükŏlkŏdŏm, valami nélkül vagyok.* Conſtruitur cum *Ablat. ſine præp.* Febri carere, Cic. *Zimlicze nemati.* Das Fieber nicht haben. *Hidek lŏles nélkül lenyi.* Reperitur & cum *Genit.* Tui carendum quod erat. *Teren.* Heaut. 2. 3. 18. Item cum *Accuſ.* Id, quod amo, careo, Plaut. *Ono kaj tyubim menkami.* Jenes, vvas ich liebe, habe nicht. *A'mit-ked vetlek, átrúl ſzükŏlkŏdŏm.* 2. Cărĕor, eris, eri, caritus, & caſſus ſum (Dep.) antiquiſſimos dixiſſe *Priſcianus* Author eſt l. 9. Carendus verò paſſiva ſignificatione habet *Ovid.* Virque mihi dempto fine carendus abeſt. *Epiſt. Penelopes. v.* 50.

Cāreum, ei, n. Colum. *Divji komin.* r. Feld-Kümmel. *Vad kŏmény.*

Cārex, ĭcis, f. Virg. *ſ'aſſ.* s. Ried-Gras, Schvvärtel. *Sás.*

Cārĭcă, æ, f. genus *fici* à Caria. Plin. *Szuha ſzmokva, figa.* e. Dürre Feigen. *Aſzſzú fige.*

Cārĭcĕus, a, um, Virg. *Iz ſ'aſſa.* Von Ried-Graſs. *Sásbul-való.*

Cărĭes, ĭēi, f. Lucil. *Chérvo-jedina, Gnyilina drévja.* e. Wurm-Stiche, Holtz - Fäule. *Szú étel, Avasság, Féreg rágás.* 3. eſt *putredo, vetuſtas* parietum, obquam ruunt, &c.

Cărīnă, æ, f. Cic. *Ládje-Dno.* r. Schiff-Boden. *Hajó-fenék.* 2. Poëtæ pro tota *navi* uſurpant.

Cărīnārĭus, Cărīnātus, a, um, Plin. *Izduben, y délan, kakti je dno ládje.* Gehöhlt und gemacht vvie ein Schiff-Boden. *Hajó módra mélyen kivájott.*

Cărīno, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Dubem naprilíku Ládje dna.* Ausvvölbe vvie einen Schiff-Boden. *Hajó módra kivájom.* 2. Idem quod *Probro afficio.* Feſt. dicitur etiam Cărīnor, aris, atus ſum (Dep.) Sed tantùm in ſecunda Verbi *Carino* ſignificatione. *Iſidor.*

Cărinthĭa, æ, f. (olim Provincia Illyrii) *Korotka zemlya*, ali *korotanſzka.* e. Landſchafft-Kärnthen. *Karintia orſzág.*

Cărinthus, i, m. Cărinthi, *plur.* m. (gens & natio *Illyrica,*) *Korotanecz, Korosſecz, Koro-*

tanin. Ein Kärnthner. *Karintia orſzág béli ember.*

Cărio, as, are, (Neu.) Martian. *Gnyil, chérvojeden jeſzem.* Ich bin vvurmſtichig, faule. *Féreg rágot vagyok.*

Cărĭōſus, a, um, Ovid. *Pun chérvo-jedine, Chérvo-jeden.* Voll Wurmſtiche, Wurmſtichig. *Teli féreg rágot.* Transl. Carioſa ſenectus. Cato. *Szlaba y nevolyna ſztaroſzt.* Das ſchvvache und erbärmliche Alter. *Erőtlen, nyavalyás őregség.*

†. Cārĭſtĭa, æ, f. V. *Caritas, Inopia.*

Cārĭtas, atis, f. Cic. *Dragocha, Dragota, Draſina, ſzkupócha.* e. Theure, Theurung. *Szükség, Drágaság.* 2. V. Inopia, Penuria. 3. Caritas differt ab inopia, quòd Caritas ſit rerum penuria, quæ adhuc exſtant; inopia verò earum quæ non exſtant. Qua ex re primùm caritas nata eſt, deinde inopia: ità Cic. pro. Dom. 4. Caritas dicitur inopia frumenti & annonæ, penuria autem ſive inopia vini, aquæ, pabuli &c. Valla. l. 4. c. 26. Item, 5. V. *Amor*, Benevolentia, Dilectio. Cari parentes, cari liberi, ſed omnium caritates patria una complexa eſt Cic. 1. offic. c. 17. Item Charitas vocantur illi, quos amamus. Reliqui cum Caritatibus ſuis, & ſupellectile chalcida transmiſſi ſunt, *hoc eſt*: cum conjugibus & liberis. Ammian. l. 24.

Carmen, ĭnis, n. Cic. *Peſzem, popévka, piſzma, Zmißlyenicza.* s. Lied, r. Geſang, s. Gedicht. *Vers, ének, Bübáj, Igézet.* Carmen connubiale, Claud. *Szvadbena peſzem.* s. Hochzeit-Lied. *Menyegzői ének.* Carmen exequiale. Ovid *Mértvechka popevka.* s. Todten-Lied. *Halotas ének.* 2. *Greben na kŏmſze vuna &c. grebeni, cheſze,* vulgò *Jabiya.* r. Hechel-Krempel-Kamm. *Gereben, Hébel.* Quaſi carmine lana trahatur. *Lucr.* 3. V. *Incantatio.* Hor. 4. V. *Vaticinium.* Virg. Eclog. 4.

†Carmĭnārius, ii, m. Carmĭnātor, oris, m. *Grebenár Cheſzravecz vune.* r. Krempler, Wollkämmer. *Gerebellŏ, Hébelŏ.*

Carmĭnātio, onis, f. Plin. *Cheſzranye.* s. Wollkämmen. *Gerebelés, Hébeleś.*

†. Carmĭnātrix, icis, f. *Chéſzravka, Grebenaricza vune.* e. Kremplerin, Wollkämmerin. *Gerebelŏné, Hébélŏné.*

†. Carmĭnĭcè, *Adv. Latinè* per Carmen, per verſus. *Redom, po redeh zmißlyeno.* Reim-Weiſs, Gedicht-Weiſs. *Versképen.*

Carmĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Grebenim; Vunu* &c. *na greben Chéſzram, vu-*

Digitalizirao Google

nu Chiſttim, vulgò *Jablyam*. Krämple, hechle, die Woll ſtreiche, ſaubere. *Gerebellet, Hébelet*. 2. *Peſzmi, Poplóke zmißlyavam*. Lieder-Gedichte. *énekeket gondolok*. ità Sidon. 3. V. *Incanto*.

Carmĭnor, aris, ari, (Dep.) Varro. V. *Purgo*. 2. V. *Carmino*.

Carnālĭtas, ātis, f. Auguſt. *Telovnà Lyubav*. Fleiſchlicher Sinn, Liebe. *Teſt-ſzeretés*.

Carnālĭter, *Adv*. Prud. *Télo-lyubno, Télno*. Fleiſchlich. *Teſt-ſzeretve*.

Carnārĭum, ii, n. Varro. *Meſznicza*, ali *meſzto ou kómſze meſzo chuva*. e. Fleiſch-Kammer. *Hus tartó kamara*. 2. *Terſiſche, na kómſze meſzo Prodáje* r. Fleiſch-Marckt. *Hus vágó ſzék*. Plaut. 3. *Meſznicza, Meſzarnicza, gdeſze marha tuche, y prodava*. e. Fleiſch-Banck. *Mészárſzék*. 4. Idem quod *Carp*. Qui mihi carnarium paravit ad jentandum *Plaut*.

Carnārĭus, a. um. Varro. *Meſzarſzki, Meſzarov*. Zum Fleiſchhacker gehörig. *Mészáros*. 2. vid. *Carneus*. Taberna Carnaria. Varro. *Meſznicza, Meſzárnicza* e. Fleiſch Banck. *Mészár ſzék*.

Carnārĭus, rii, m. Plaut. *Meſzàr*. r. Metzger, Fleiſchhacker. *Mészáros*. 2. Qui in edenda carne delectatur. *Mart*.

Carnĕus, a, um. Carnālis, is. *com*. le. *n*. Prud. *Meſzni, Meſzaſzt, Meſzan, z-meſza*. Fleiſchlich, Fleiſchern, *Húſos*.

Carnĭfex, & Carnŭfex, ĭcis, m. Cic. *Hóhar, Kérvnik*. peregr. *Henkar*. r. Scharffrichter, Hencker. *Hóhér, Bórtón*.

Carnĭfĭcīna, æ, f. Cic. *Habárnicza, Kérvar, niczai, Mérczvarnicza, Meſzto muke haharſzke* r. Richtplatz. *Kénzó hely*. 2. *Haharia, Mérczvarenye, Muka*. e. Mörderey, Peynigung, e. Marter. *Kénzár*. Plaut.

Carnĭfĭcīnus, a. um. Plaut. *Habarſzki, Mérczvarſzki*. Henckeriſch. *Hóhéros*.

Carnĭfĭcium, ii, n. Plaut. V. *Carnificina*. N. 2.

Carnĭfĭco, as, are, avi, atum (Act.) Liv. *Mérczvarim, Habarſzki cbinìm*, &c. Hencker-Stück ühe, hinrichte. *Hóhéroskodok*.

Carnĭfĭcus, a, um. Plaut V. *Carnificinus*.

Carnĭŏlĭa, æ, f. (Olim pars Illyrii) *Kranyſzka zemlya, Deſelya, Orſzag, Derſava*. Crain Landſchafft. *Kránecz orſzág*.

Carnĭŏlus, li, m. quaſi parvus Carnus (Gens Illyrica) *Kranyecz*. Crainer. *Kránecz*.

Carnĭvŏrus, a. um. Plin. *Meſzo-ſer*. Fleiſchfreſſend. *Hús évő, Húſsal élő*.

Carnōſus, a, um. *Plin*. Carnŭlentus, a, um. Solin. *Meſznat, Meſzaſzt*. Fleiſchigt. *Húſos*.

Cărō, carnis, f. Cic. *Méſzo*. s. Fleiſch. *Hús*. Carnem alii volunt omnem ſubſtantiam corporis mollioris, ut caro pomi, Arboris. &c. alii, propriè animalium mortuorum, à verbo *Careo*, quod careat animâ. 2. Carnem pro *corpore* accipiunt Chriſtiani ſcriptores, Carnibus eſt dignus, qui bene mandit olus. *Prov*.

Cāro, is, ĕre (Act.) Plaut. V. *Carnmino*. N. 1.

Cărŏloſtādium, *vel* Carloſtadium, ii, n. *Karlovecz* (*Tvérdgyava, Jachina y várafi*) Carlſtadt, eine Veſtung in Croaten. *Karlovecz Városſa, Erősége*.

Carpæa, æ, f. Xenoph. *Szablyami pléſzanye*, peregr. *Tanecz*. r. Schvverdt-Tantz. *Kardalvaló Tántzolás*.

Carpentārĭus, ii, m. JCt. *Kolàr ali hintove &c. déla*. r. Wagner. *Szekér, Hinto tſinálo*.

Carpentārius, a, um. Lampr. *Hintovſzki, Kochiski, Kólni*. Zum Wagen gehörig. *Szekereſes*. vagy *Hintós*

Carpentum, i, n. Ovid. *Hintòv, pokrita viſecha kóla, Kochie*. r. Rollvvagen, hangender Wagen, e. Gutſche. *Hintó, Fedeles lógó kotſi*.

Carpĭnĕus, a, um. Plin. *Grabrov*. Aus Masholder gemachet. *Tſerſából-való*.

Carpĭnētum, ti, n. Plin. *Meſzto, gde Grabri raſztù*. Orth, vvo viel Masholder vvachſen. *Tſerés hely*.

Carpĭnus, i, f. Plin. *Graber, drévo*. Lein (Spindel-) Baum, eine Gattung des Masholder-Baums. *Tſerſa*.

Carpio, ōnis, m. *Krap, ſaran*. r. Karpff. *Ponty, Potyka, Pozár*.

Carpo, is, ĕre, pſi, ptum (Act.) Cic. *Térgam, Kinim*. Abbreche. *Szaggatom*.

Inſere Daphni pyros, carpent tua poma nepotes. *Virg*. Eccl. 9.

Daj âl nedaj, kakti drago,
Trûdſze, ſzkérbi, ali *ſzali:*
Tvoje vendar drago Blágo,
Drugi budu ſzpèch vſivali.

2. Transl. V. *Delibo*. floſculos orationis carpere. *Cic. pro Sex*. 3. pro *Intercipio*. Relinquebatur Cæſari nihil niſi, ut equitatu agmen adverſariorum carperet. *Cæſ. bel. civ. l. 1. c. 63*. 4. pro *lædere, conſumere paulatim & quaſi per partes*. vulnus alit venis & cœco carpitur igni. *Virg. 4. Æn*. 5. V. *Reprehendo*. Carpere aliquem maledico dente. *Koga opſzuvati*.

Digitalizirao Google

vulgò *Spotati*. Einen ſchelten, Tadeln. *Meg-feddeni valakit*. carpere facta alicujus *Ovid.* 6. V. *Spolio, Imminuo*. Carpere opes alicujus. *Chie blago pomenyſsati, Chiega blaga kajvzeti*. Eines Guth vermindern. etvvas berauben. *Valaki jovait elfogyaſztani*. 7. V, *Carmino*. Carpere penſum. *Virg. Æneid. 4. v. 124.* 8. apud Poëtas pro *Capio*. Carpere iter, Somnos &c. *Hor.* 9. pro *Scindo*. Carpere cibum, *ſive* ſcindere. *Petron. in Satyr. c. 36.* 10. V. *Divido*. Carpere in multas partes exercitū. Liv. *Tábor na vnoge ſztrane razdeliti*. Den Heer-Zug in viel Theil theilen. *Sereget ſok felé el oſztanyi*.

Carptim *Adv.* Liv. *Pritergávajuch; jedno ovde, drugo onde tergajuch*. Eines hie, das andere dort hinvveg zvvickend. *Szágatva, kűlönkűlön*. Carptim aggredi. Liv. *Prez reda na koga navaliti*. Einen ohne Ordnung anfallen. *Rend nélkől valakire rohanni*.

Carptor, ōris, m. Gell. V. *Obtrectator, Maledicus, Reprehenſor.* 2. *Na goſzteh Razrezavavecz jeſztvin, ponujavecz, Ponuditel, Landavecz*. r. Fürſchneider, Vorleger an Mahlzeiten. *étel fel oſztó, Trantérozó*. ità *Juven. Sat: 9. v. 110.*

Carptūra, æ, f. Varro. Carptus, ûs, m. Plin. *Tergánye, Schipanye, Odkinenye*. e. Abflückung, Abzvvickung. *Szagatás*.

Carpus, i, m. *Cels.* eſt palmæ pars, quæ brachio jungitur.

Carrax, cis, m. *Karaſs*. e. Kareſs. *Kárász*.

Carrūca, æ, f. Plin. Heſych. *Goſzpoczka kola, oſzebuini Hintov*. r. Kobel-Wagen. *Tár ſzekér*. 2. Carrūca, æ, f. idem ac *Ciſium, ii, n.* Martial. *Kola na dveh kotacheh*, iliti *dveh kolov*. Ein Karn mit zvvey Rädern. *két kerekű Talyiga* vagy *Lektika*.

Carrūcārius, *vel* Carrūcarius, ii, m. Ulp. *Kolár takvih Hintóvov*, ali *Kól*. item *Kochis*. r. Kärner, Wagner. *item* Fuhrmann. *Talygár*, item *Tár ſzekeres, kotſis*.

Carrus, i, m. *Cæs.* Carrum, i, n. *Tovorna, Tárna kóla*. r. Lad-Wagen, Rüſt-Wagen. *Tár*, vagy *Derék ſzekér*.

Cartībŭlum, i, n. Varro. *Kamenati ſztol, z-jednum nogum*. Steinerner Tiſch, auf einen Fuſs. *Egy lábon álló kő-aſztal*.

Cartĭlāgĭnĕus, a, um. Cartĭlāgĭnōſus, a, um. Plin. *Hruſztav*. Von Kreſpeln. *Portzogós*.

Cartĭlāgo, ĭnis, f. Plin. *Hruſzt, Mezgra, Hruſztavicza*. r. Kruſpel. *Portzogó*.

Cărunculă, æ, f. Cic. *Meſzeſcze, Meſzeke*. s. Fleischlein. *Húsotska*.

Cārus, a, um. Liv. *Drág, Mil.* Lieb, Teuer. *Drága, Szűk*.

Cărўĭnus, & Cărўnus, a, um. Plin. *Orehov*. Von einer Nuſs. *Diós*.

Cărўon, rўi, n. Plin. *Oreh*. e. Nuſs. *Dió*.

Cărўŏphillum, li, n. & cărĭŏphillus, i, m. Plin. *Klinchecz*. e. Näglein. *Szeg fű*.

Cărўŏpŏn, i, n. Plin. *Szok iz orehov*. r. Saft von Nuſſen. *Diónak kiſajtóltt leve*.

Căſa, æ, f. Varro *Murka hiſa, Hiſa priproſzta*. s. Bauren Häuſel. *Kunyó, Kaliba, Paraſzt ember háza*.

Căsārĭa, æ, f. Feſt. *Hiſe Chuvaricza*. e. Haushüterin. *Ház őrzőné*.

Caſcus, a, um, Cic. *Sztar*. Alt. *Vén, Agg*. Caſcus caſcam ducit. *Sztar Sztaru jemlye*. Alt, heyret Alte *Vén Vént vészi*.

Căſeāle, is, n. Colum. *Szirnicza*. e. Käs-Hütte. *Sajt tarto-hely*.

Căsĕārĭus, a, um, Ulp. *Szirem*. Zum Käſs gehörig. *Sajtos*.

Căſĕus, ei, m, Mart. *Szir*. r. Käſs. *Sajt*.

Căſo, as, are, (*Frequ.* à cado) Varro, *Guſztokrat opadam*. Offt falle. *Gyakran eleſem, eſdegelem, hullok*.

Căſsĭda, æ, f. *Proper*. Caſſis, ĭdis, Cæſ. *ſiſsak*. r. Helm. *Siſak*.

Caſſis, is, m. Virg. *Mreſa najmre za lov zverja*. s. Jäger-Garn, Netz. *Vadász háló*.

Caſsĭta, æ, f. *Plin.* Vid. *Alauda*.

Caſsĭtĕrĭum, Caſsĭtĕrum, *vel* Caſsĭtĕron, ri, *n.* Caſsĭtĕros & Caſsĭtĕrus, ri, m, Plin. *Belo olovo*. peregr. *Koſziter*. s. Zinn, vveiſs Bley. *Fejér ón*.

Caſſo, as, are, Sidon. *Obályam pogodbu &c. Kvarim, Habim, na nikaj Szpravlyam*. Aufhebe, abthue, vernichtere. *Semivé vettem, Teſzem*.

Caſſus, a, um, Lucr. *Prazen, Puſzt*. Leer, vergeblich, ûres, *Hijában való*. Caſſa nux, Plaut. *Puſzt y prazen oreh*. Leere Nuſs. ûres *dió*.

Caſtănĕa, eæ, f. Plin. *Koſztany*. e. Keſtn. *Geſztenye*, Item *Koſztanyevo drévo*. r. Keſten-Baum. *Geſztenye-fa*.

Caſtănētum, ti, n. Colum. *Koſztanyevje*, r. Keſten-Wald. *Geſztenyés*.

Caſtè *Adv.* Cic. *Chiſzto*. Keiſch, Rein. *Szűzen, Tiſztán*.

†. Caſtellānus, ni, m. *Porkulab gradéchki*. Burg-Vogt, r. Caſtellan. *Kaſtélyhéli* vagy *várhéli, Porkolláb*.

Caſtellārĭus, rii, m. Prut. *Meſter na izpelyávanyu vód*. Waſſer-Kunſt Vervvalter. *Vizet el-vévő fő meſter*.

Burg-

Caſtellātim, *Adv.* Liv. *Od jachine do jachine, od Grada do Grada Vojnichkoga.* Von einer Veſtung, zur anderen. *Kaſtélytul-kaſtelyig.*

Caſtellum, li, n. â *Caſtrum*, Cic. *Grád Vojnichki, Jachina, Kaſtely, Tvérdgyava.* e. Veſtung. *Kaſtély, Vár.*

Caſtĕrĭa, æ, f. Plaut. *Hutta Brodárov, Ribicheo.v-kjuſze veſzla y oſztala Ladje ſzprahyaju.* e. Ruder, oder Fiſcher Heislein, darin man die Ruder behalt. *Hajós ſzerſzám tartó hely.*

Caſtigābĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Karanya, kaſtige vreden.* Sträfflich. *Büntetbetö, Feddbetö.*

Caſtigātio, ōnis, f. Cic. *Pokaranye, kaſtiganye.* e. Zichtigung. *Feddés, Büntetés.*

Caſtigātor, oris, m. Plaut. *Pokáravecz, kaſtigátovecz,* r. Sträffer. *Meg-Feddö, Büntetö.*

Caſtīgo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Káram, kaſtigujem.* Straffe. *Meg-Feddem, Büntetem.*

Caſtĭmōnĭa, æ, f. *Cic.* Caſtus, ûs, m. *Varro.* Caſtĭmōnĭum, nii, n. *Apul.* Caſtĭtas, ātis, f. Cic. *Chiſztocha telovnà.* e. Keiſcheit, Reinigkeit. *Szüzeſség, Tiſzta élet.*

Caſtor, ŏris, m. Plin. *Breber, Dabar.* r. Biber. *Hód.* Idem ſignificat †. *Fiber.* 2. Caſtor *nomen propr.* Viri Frat. *Polluci. Varr.*

Caſtŏrĕum, ei, n. Virg. *Brebrovo jajcze.* r. Biber Geil. *Hód töke.*

Caſtŏrĕus, ea, eum. *Plin.* Caſtŏrīnus, a, um. *Mart.* Caſtŏrĭnātus, a, um. Sidon. Apoll. *Brebrov.* Vom Biber. *Hódi.*

Caſtŏris, ĭdis, f. Ælian. *Zlo-tulecz, Riba morſzka nemilo zavijajucha, tak da koj nyu chuje, znamenuje (najveruje gdo hoche) nyemu ſzmert.* n. Meer-Fiſch, durch Vernehmung ſeiner Stim den Todt vorbedeutent. *Tengeri hal, mellynek kiáltáſza, ki ötet meghalya, halált jelent.* 2. V. *Caſtor.*

Caſtra, orum, n. *plur.* Cic. *Tábor.* s. Feld-Lager, Kriegs-Lager. *Tábor.*

Caſtrămētātor, oris, m. Virg. *Tábora Razlutitel, Tábor ſzki Narednik, Glavar, Tábornik ki Tábor rabija.* Der das Lager Schlagt, Quartier-Meiſter. *Tábor Mejſter.* Diviſim. Caſtrorum antea metator *Cic.* Philipp. 11. c. 5.

Caſtrămētor, āris, ari, atus ſum. (Dep.) Liv. *Tábor zabiam.* Das Lager ſchlage. *Tábort ütök, ſzállok.*

Caſtrātio, onis, f. Colum. *Koplenye.* e. Verſchneidung. *Herélés.*

Caſtrātūra, æ, f. Plin. *idem.*

Caſtrenſis, is, *com.* ſe, n. Cic. *Tábor ſzki, Taborni.* Zu Läger gehörig. *Tábori.*

Caſtro, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Kopim.* Ausſchneide, Verſchneide. *Herélek.*

Caſtrum, tri, n. Cic. *Grad, Tverdina, Tverdyava.* e. Veſtung, s. Schloſs. *Vár, kaſtély.*

Caſtus, a, um, Mart. *Chiſzt.* Keiſch, Rein. *Szüz, Tiſzta.* 2. V. *Purus, Fidus.* Saguntimœnia caſta. *Sil. l. 14. v. 84.*

Cāſu, Adv. Cic. V. *Fortè.*

Cāſŭla, æ, f. à Caſa. *Hiſicza.* s. Heislein. *Kunyötska, Kalibátska.*

Cāſus, ûs, m. Virg. *Opad, Opadecz, Padecz,* Item *Pripechenye, Prigodgyenye.* r. Fall, Zufall. *Eſet, Történet.*

Cătăclyſmus i, m. Varro. *Potop Szvéta.* e. Sind fluſs. *Viz-özön.*

Cătădrŏmus, i, m. Svet. *Tekaliſche konyanikov.* Ein lauff-oder renn-Platz. *Lò futtató hely.*

Cătăgrăphe, es, f. Plin. *Znamenuvanye pred malanyem.* Das Abreiſſen von der Mahlerey. *Képiró rajzolója.*

Cătălŏgus, gi, m. Plaut. *Rèd imèn, rechèb,* &c. e. Ordnung, r. Regiſter. *Nevek, Laiſtroma.*

Cătămēnĭa, ōrum, n. *Plur.* græcum. *Meſzecznі Czvèt ſenſzkih Glàv; Senſzko ochiſztenye.* e. Monath-Blumen der Weiber; e. Weibliche Reinigung. *Aſzſzony Havi Vérfolyás.* latinè: Flos *vel* Fluxus Menſtruus. *Medic.*

Cătămīdĭo, as, are, avi, atum. (Act.) â Græcis, ad latinam declinationem deflexum) *Oſzmehavam.* Auslache. *Megnevetem Tſúfolom.* 2. Idem ac *humeros verbero.* Petron.

Cătăphractārĭus, rii, m. Lampr. *Seleznyàk, Junak vu oklopeh, Oklopnik.* r. Küriſſier Soldat. *Vaſas vitéz.*

Cătăphracta, æ, f. Tertul. Vid. *Clibanus*, N. 2.

Cătăphractus, a, um. Liv. *Oklopen, vu oklopeh.* Der einen Küriſs an hat. *Fegyveres, Vas derekas*, milites cataphracti. *Vojniki vu oklopeh.* e. Küriſſier Soldaten. *Vaſas vitézek.*

Cătăplaſma, ătis, n. Plin. *Obvez, omaſzt, zkúmſze bolen obvia*, r. Uberſchlag, Pflaſter. *Iresruba meliyel környül köti magát az beteges.*

Cătăpulta, æ, f. Liv. *Sztareh vremen puska, kakti Lùk, iz kojeſzu kamenye veliko, ſzelezje, ſztrele*, &c. *hitali.* Alts Gevvehr, mit vvelchen man die Steiner, Pfeil &c. gevvorffen. *Régi nagy puska, mellyból vaſat, köveket*, &c. *lödöztenek.*

Cătăracta, æ, f. *Plin.* eſt locus abruptus, &

Digitalizirao Google

præceps in flumine, unde aqua vi magnâ ruit potiùs, quam definit. 2. Eſt quaſi *porta* quædam ex funibus, aut catenis ſupra urbis, arcis &c. portas pendens, ad hoſtium irruptionem propulſandam accommodata. 3. *Porta* in fluminibus, piſcinis, &c. ad retinendam, vel emittendam aquam idonea. 4. *Vehemens diſſolutio nubium*, imbriúmque delabentium vis. 5. *Béli ſzokol.* r. Weiſſer Falck. *Fejer ſzollyom.*

Cătarrhus, rhi, m. Cic. *Hropot, Hubnyavicza*, peregr. *Katàr*. r. Haupt-Fluſs, r. Cathar. *Nátha.*

Cătaſcŏpĭum, ii, n. Cic. eſt navigii exploratorii genus. ex quo undequaq; quis ſpeculetur.

Cătaſcŏpus, i, m. Hor. V. *Explorator.*

Cătaſta, æ, f. Plin. *Meſzto za ſzlùg prodavanye*, Item *Klada zavuzenye.* r. Orth, da man die Knecht verkaufft; Ein Stock vvo man die Knecht, &c. gefangen hielte. *Olly hely vólt, hol a' ſzolgákat árúltàk*, vagy *fogua tartottàk.* Item kaloda, *mellyben az emberet fogua tartják.*

Cătaſtrōma, ătis, n. V. *Tranſtrum.*

Cătaſtrŏphe, es, f. eſt *rei lætæ* triſtis exitus, *vel* ipſa mors.

Cătax, acis, *om*, Feſt. V. *Claudus.*

Cătè, Adv. Plaut. *pro* cautè, callidè. *Pazlivo, Chedno, z-razlogom, ſegavo.* Weislich, liſtig. *Okoſan, Ravaſzon.*

Cătēchēſis, is, f. Cătēchiſmus, i, m. Hieronym. *Navuk Kerſzchanſzki.* e. Kinder-Lehr; e. Untervveiſung in Religions Sachen. *Rŏvid ſzóval való tanìtás, Gyermek tanìtás.*

Cătēchăta & Cătēchiſta, æ, m. *Navuchitel Kerſzchanzkih ſzkrovnoſztih: Vuchitel Decze vu Veri.* r. Kinder-Lehrer, Untervveiſer in Religions Sachen. *Gyermeket hit tzikkelyére tanìtó.*

Cătēchīſo, *alii* Cătēchīzo, as, are, avi atum. (Act.) Tertull. *Z-rechjum kerſzchanzki navuk dajem, ſzkrovnoſzti Kerſzchanſzke vuchim.* Kinder-Lehr mache. *Gyermeket tanitok.*

Cătella, æ, f. *Liv.* à catena, *Lanchecz.* s. Kettlein. *Lántzotska.* 2. *Kuſzicza.* Eine kleine Hündin. *Ebetske.*

Cătellus, li, m. Mart. *Peſzek.* s. Hündlein. *Kölykötske.*

Cătēna, æ, f. Cic. *Lancz.* e. Ketten. *Lántz.*

Cătēnārĭus, a, um. Senec. *Na Lanczu.* Ander Ketten. *Lántzzal köttetett.* Catenarius Canis. Senec.

Cătēnātio, onis, f. Vitruv. *Szkloplenye, z-vezanye, z-lanczi ſztiſznenye*, e. Fug, Verniethung mit Ketten. *Lántzolás.*

Cătēno, as, are, avi, atum. (Act.) Varro. *z-lanczi veſem, Okovam, v-ſelezje poſztaulyam.* In Ketten ſchmide. *öſzve-lántzolom.*

Cătēnŭla, æ, f. Vide *Catella.* N. 1.

Căterva, æ, f. Hor. *Jatta, Vnoſina lyudi, velik junákov peſzkèv kup*, peregr. *ſereg.* n. Groſſer Hauffen, e. Kriegs Schar. *Sereg.* 2. Transl. v. *Multitudo.* Virg.

Cătervātim, *Adv.* Virg. *Jattom, na jatte, nachete.* Scharvveiſſe. *Seregenként.*

Cătharma, ătis, & Cătharmon, i, n. (à Romanis *latinè* dictum Piaculum) *Áldov za odvernenye zla, kuge*, &c. s. Buſs-Opffer. *Bűnért*, &c. *való áldozatok.*

Căthĕdra, æ, f. Mart. *Sztol izviſſen, ſzedálnicza, ſztólnicza*, Prodekálnicza, r. Seſſel, r. Stuhl, e. Kantzl. *Setzel ſzék, Prédikálló ſzék.*

Căthĕdrālis, is, *com.* le, *n.* *Sztolni, Prodekalnichki.* Der Kantzel, *oder* Seſſel gehörig. *Setzel ſzékö, Prédikáló.*

Căthŏlĭcus, a, um, Quint. *Obckinſzki, po vſzud. buduchi..* Allgemein. Kŏzonſèget, *mindenüt-való.*

Cătillo, ōnis, m. Feſt. *Zdelo-lis, Lakomecz, oblizavavecz.* r. Schiſſel-Lecker, Schlemmer. *Nyalakodó.*

Cătillo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Lakomimſze, V-jeztvinah zbiram, Bolya oblizavam.* Beſsere Stücklein eſſe, ausklaube verſchlemme, ablecke. *Nyalakodom.*

Cătillus, i, m. Cătilla, æ, f. & Catillum, i, n. Plin. *Zdelicza, Zdelichka.* s. Schiſslein. *Tálatska.* 2. *Gornyi melinſzki kamen.* Der obere Mühlſtein. *Felső malom kő.*

Cătīnus, i, m. Cătīnum, i, n. Varro. *Glubokazdela.* e. Tieffe Schüſſel. *Tál.*

Cătōnĭum, ii, n. Cic. *Pekel.* Die Hölle. *Pokol.*

Cătŏpўrītes, æ, m. Plin. *Dragi Kamen.* r. Edelgeſtein. *Drága kő.*

Catta, æ, f. *Máchka.* e. Katz. *Matska.*

Cătŭlīnus, a, um, Plin. *Peſzji.* Das von einem Hund iſt. *Ebi, Ebtől való.*

Cătŭlus, li, m. Horat. *Peſzek* Item *mlàdo Vſzakoga ſzivinchéta.* s. Hündlein, item das junge ein jedes Viechs. *Kölyök.* Item *Minden barom ellés.*

Cătus, a, um, Hor. *quaſi* cautus (legitur & cātus.) *Cheden, ſzegav, chalaren, otajen, cziganyaſzt.* Weiſs, liſtig, verborgen. *Okos, Ravaſz.*

Cătus, ti, m. Veget. *Máchek* e. Katz. *Him Matska.* 2. Machina militaris, Pluteus, vimen.

Căva, æ, f, *Plin.* Căvāmen ĭnis, n. *ſolin.*

Căvi

Cāvĭtas, ātis, f. *Duplya.* e. Höhle, s. Loch. *Udú, odor, odú.*

Cāvātĭo, ōnis, f, Varr. *Izdublenye.* e. Aushölung. *Kivájás.*

Cāvātor, ōris, m. Plin. *Dubecz, kí dube.* r. Aushöler. *Kivájó, árló.*

Cāvātūra, æ, f. Veget. vide *Cava.*

Cāvātus, a, um, Apul. *Izdublen.* Ausgehölt, hohl. *Kivájott.*

Cāucālis, is, &, ĭdis, f. Plin. *Divji perssin.* peregr. *Petrosily.* Wilder Peterſil. *Vad Petreselem.*

Cāucus, ci, m. Spart. *Dubicza, zemlyena Kupicza,* peregr. *stalicza.* e. Schale. *Tséfze.*

Cāuda, æ, f. Plin. *Rèp.* r. Schvveiff. *Fark.*

Caudĕus, ea, eum, Plaut. (Caudātus) *Répaſzt.* Der einen Schvveiff hat. *Fark bordozó.*

Caudex, ĭcis, m. Ter. *Koczen,* Item *ſzteblo.* r. Stengel am Kraut, der Stamm am Baum. *Tſutak ſa derétka.* Metaph. *Bedak.* Nor, *Bolond.* Terentius.

Caudĭcātus, a, um, *Senec.* caudicatæ naves, Senec. *Duge ladje.* s. Lange Schiff. *Hoszszú hajók.*

Caudĭcĕus, ea, eum, Auſon. *Koczenyaſzt.* Das vom Stengel iſt. *Tſutakos.*

Cāvĕa, æ, f. Cic. *Duplya, Jama pod zemlyum, Kerletka, Kossich, Kobacha.* e. Höhle, Grube unter Erde, s. Vögel-Häuſel, e. Hüner-Steigen. *Barlang, Verem, Kalyitka, Katrocz.*

Cāveo, es, ere, cāvi, cautum, (Neu.) Cic. *Chuvamſze, Habamſze, Pazimſze.* Ich hüte mich, Sorg habe, acht gebe. *Elkerülöm, Magam óvom Távoztatom.* Cave hoc facias, cave faxis, Plaut. *Chuvaj ſze, da to nevchinis.* Hüte dich, das du dieſes nicht thueſt. *Vigyáz, Ne tſelekedjed azt.* Cauto opus, Plaut. *Pazi, chuvaiſze.* Hüte dich, Sorg habe. *Vigyáz magadra.* 2. V. *Conſulo.* Tu mihi ſæpè multa caviſti. *Cic.*

Cāverna, æ, f. Cic. *Duplya pod zemlyum, ſpilya.* Höhle unter der Erden. *üreg, Barlang, Hézag-bely.*

Cāvernōſus, a, um, Plin. *Jamaſzt, Dúpely.* Höhlichtig, löcherig. *Hézagos, üreges.*

Cāvernŭla, æ, f. Plin. *Dúplicza, Jamicza.* Kleine Höhle, Löchlein. *Barlangotska.*

Cāvilla, æ, f. *Apul.* & Cāvillum, li, n, *Feſt.* Cāvillus, li, m. Plaut. *Oſzmeb, Poſpot.* s. Spottvvort. *Guggolás Tréfaság.*

Cāvillātĭo, ōnis, f. Cic. *Oſzmebavanye, Poſpotavanye.* Das Auslachen, Geſpött. *Patzarkodás, Tſufolás, guggolás.*

Cāvillātor, ris, m. *Oſzmebavavecz, Poſpotlyivecz.* r. Auslacher. *Guggoló.*

Cāvillātus, ûs, m. Apul. vide Cavilla.

Cāvillor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. *Oſzme, bujemſze, oſzmebavamſze, Poſpotavamſze.* Auslache, verſpotte. *Guggolom, Patvarkodom.* Cavillari aliquem, Cic. *Oſzmebavatiſze, Poſpotavatiſze iz koga.* Einen auslachen, verſpotten. *Valakit tſufolnyi, kine vetnyi.*

Cāvillōſus, a, um, Firm. *Poſpotlyiv.* Spöttiſch. *Tſufoló.*

Cāvĭtio, onis, f. *Varro* Cāutio, nis, f. Cic. *Poruchtvo, Oſzegurenye.* e. Verſicherung. *Kezeßég, Bizonyság tévés.*

Cāula, æ, f. Cic. *Ovcharnicza.* r. Schaffſtall. *Juh akol.* 2. Vid. *Stabulum.*

Caūlĭcātus, Cāulĭcŭlātus, a, um, Apul. *Koczenyaſzt.* Das Stengel hat. *Tſutkos.*

Cāulĭcŭlus, li, m. Plin. *Koczenek.* Kleiner Stengel. *Fû Száratska.*

Caūlis, is, m, Plin. *Koczen.* r. Kraut-Stengel. *Tſutak, Torſa.* 2. *Zelje.* s. Kraut *Kaposzta.*

Cāvo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Dubem.* Aushöle. *Vájom úsom.* Gutta cavat lapidem. Prov. *Kaplya dube kamena.* Die Tropffen durchhölet den Stein. *Tſöp vája az követ.* Transl. *Z-vremenom vſze ſzlabo biva.* Die Zeit ſchvvächet alles. *Idövel mindenek el enyésznek.*

Cāupo, ōnis, m. JCt. *Kerchmár, Oſtariás.* Ein Wirth. *Kortſmáros, Vendég fogadó.*

Caūpōna, æ, f. Cic. *Oſtaria, Kerchma.* s. Wirths-Hauſs. *Kortsma, Vendég fogadóház.* 2. *Kerchmaricza.* e. Wirthin. *Kortsmárosné.* ità Lucill.

Cāupōnāria, æ, f. *Kerchmarſztvo, Oſtariaſs ſztvo.* e. Wirthſchafft des Wirthen. *Vendég-fogadóság.*

Cāupōnĭus, a, um, Plaut. *Kerchmarov, Oſtariaſsev.* Des Wirthen. *Kortsmához, Vendég-fogadóhoz való.*

Cāupōnor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. *Kerchmarim, Oſtariaſſim.* Wirthe. *Kortſmárlok.*

Cāupōnŭla, æ, f. Cic. *Kerchmicza, Kerchmarnicza.* s. Wirths-Häuſslein. *Kortſomátska, Vendég-fogadó házatska.*

Cāurus, ri, m. Virg. *Zgorcz, od ſzunchenega zaboda veter.* r. Wind von Niedergang. *Napnyúgoti-szél.*

Cāuſa, æ, f. (alii cauſsa) Cic. *Zrok.* e. Urſach. *Ok, oka valaminek.* Cadere causâ, Cic. *Neobſztati vuchem; pravdu* ali *Kakvo Dugovanye zgubíti.* Eine Sache vor Gericht verliehren.

ren. *Valami dolgot el veſztenyi tőrvényben.* Brevitatis causâ, Cic. *Nakratkom, zarad Kratkocbe.* Von Kürtze vvegen. *Rővideden, Rővidségnek okáért.* 2. V. Occaſio. At mihi cauſam explicandæ Phil. attulit caſus Reip.

Cāusĭa, æ, f. Plaut. *Skrilyak, ſiroki klobuk ſzuproti ſzunczu.* r. Schatten - Huth. *Kalap.*

Cāusĭdĭcus, ci, m. Cic. *Pravdàß, Branitelna-praudi*, peregr. *Prokurator.* In Recht Fürſprecher. *Prókátor,*

Cāusĭfĭcor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Plaut. *Branimſze, na praudi odgovarjam, Pravichimſze.* Mich entſchuldige. *Törvényben oltalmazom magamat.* 2. V. Cauſor.

Cāuſor aris, ari, atus ſum (Dep.) Cic. *Zrochim, Zroke dajem*, 2. *Krivìm.* Die Urſachen vorbringe. 2. Einen andern beſchuldige. *Okát adom.* 2. *Okozom.* 3. V. Excuſo.

Cāuſtĭcus, a, um, Plin. *Pekuchi.* Brennend. *égetö.*

Cāuſŭla, æ, f. Cic. *Zrochecz, mali zrok.* Kleine Vrſach. *Okotska.*

Cāutè *Adv.* Plaut. Vide Catè.

Cāutēla, æ, f. JCt. *Paſzka, Szegurnoſzt.* e. Verſicherung, Warnung. *Jó idején való gondviſelés, általlátás.*

Cāutērĭum, erii, n. Cic. *Seléſzze, ſzkojemſze reſe, Pripéka ranicza.* s. Brenneyſen. *Bélyeg sö-vas.* 2. eſt ipſum *foramen* cauterio factum.

Cāutes, is, f. Virg. *Pechina oſtra.* Raucher-Fels. *Köſzikla.*

Cāutim *Adv.* Teren. Vide *Catè.*

Cāutĭo, onis, f. Teren. vide *Cavitio, Cautela.*

Cāutor, ōris, m. Plaut. *Ofreguritel.* r. Verſicherer. *Okoſon Fél-találó, Bizonyoſságtevő.*

Cāutus, a, um, Cic. *Cheden, Vazlyiv, Premißlyon.* Fürſichtig, Achtung gebend, vorbetrachtend. *Okos, Eſzes.*

Cāvus, a, um, Virg. *ſúpel, zduben.* Hohl. *Vájott, üreg, Hézag.*

Cāvus, i, m. Cāvum, i, n. Varro. *ſúplina, Dùb.* e. Hölle. *Udú. üreßég, üreg.*

Cēdo, is, ere, ceſſi, ceſſum. [Neu.] Cic. *Páſzcham, Meſzto &c. odpúſcham, vugibljemſze*, peregr. *Hen*, vel *Engedujem.* Weiche, nachgebe. *Engedek, helyt adok.* Cede repugnanti, cedendo victor abibis. *Ovid.* 2. de art. v. 197. *Ako hochesz predobiti, naſze z drugem tiboriti.* 2. V. *Evenio.* Cedere bene, malè. *Virg.* 3. V. *Incedo.* Ex adverſo cedit, quaſi cancer ſolet. *Plaut.* 4. Ce-

dere vitâ, vel è vita. Cic. *Vumrèti.* Sterben. *Meg halni.* 5. V. *Abeo.* Diſcedo Foro, urbe diſcedere *Cic.* 6. Diem cedere; Ulp: *Pocheti zadusiti ſze.* Anfangen Geld ſchuldig zu vverden. *Kezdeni adoſsá lenni.*

Cĕdo, *Imperativ. Defect.* Cic. *Daj, Povech*, Gib, Sag. *Add-elö, Mondd-meg.* Cedo mihi aquam: Plaut. *Dajmi vodè*, gebe mir Waſſer her, *Adſza nékem vizet.* Quid factum eſt cedo? Ter. *Povechmi, kaj jeſzt vuchinyeno?* Sage an vvas iſt geſchehen? *Mondmeg mi történt?*

Cĕdrĕlæon, æi, n. Plin. *Olje iz Cédra.* s. Ceder-Oel. *Tzedrusbul tſinált olaj.*

Cĕdrĕus & Cĕdrĭnus, a, um, Plin. *Cédrov, Iz Cédra.* Zum Ceder gehörig, vom Ceder, *Tzedrus bul-való Tzédrus-Fai.*

Cĕdrĭa, æ, f. Plin. *Szmola Cédrova.* s. Hartz-Bech von Ceder-Baum. *Cedrus-Fa ſzurok.*

Cĕdris, ĭdis, f. Plin. *Szàd, voche Cédrovo.* e. Frucht vom Ceder-Baum. *Tzédrus gyümölts.*

Cĕdrĭum, ii, n. Plin. *Olje Cédrovo.* s. Ceder-Oel, e Safft. *Tzedrusbul Olai.*

Cĕdrus, i, f. Cic. *Cédrovo Drévo.* r. Ceder-Baum. *Tzédrus-Fa.* Arbor perpetuò virens, quæ à tinea immunis eſt, & cujus pice vel oleo tincta à tineis, aut carie non læduntur: *Plin:* l. 11. c. 40. hinc cedro digna loqui. Perſ. *Vredna vekivechnoga ſzpomenka dugovanya govoriti.* Evvig denckvvürdige Sachen reden. *örökké emlékezetre méltó dolgokat beſzéllenyi.* Speramus carmina fingi poſſe linenda cedro *Horat.* de art. poët v. 331.

Cēlāmen, ĭnis, f. Apul. *Szkrivanye.* Das verbergen. *Eltitkolas.*

Cēlātim. *Adv.* Apul. Celatè *Adv.* Amm. *Szkrivczè, otajno.* Heimlich. *Titkon, Alattomban.*

Cēlātor, ōris, m. Luc. *Szkrivavecz.* r. Verberger. *Titkóló, Elrejtö.*

Cĕlĕbĕr, m. is. f. re, n. Celebris, is, *com*, bre, n. Cic. *Glaſzovit*, Berühmbt, *Hires, neves, nevezetes.*

Cĕlĕbrābĭlis, is, *com.* le, n. Amm. Marc. *Glaſzovitoſzti y prejtimanya vréden.* Rühmlich. *Bötſü letett érdemlö.*

Cĕlĕbrātio, onis, f. Cic. *Obſzlusávanye, ſzvetenye.* e. Begehung, Haltung der Feyerung. *Magaſztalás.* 2. V. *Frequentatio.* Cic. 3. V. *Laudatio.* Equeſtres ſtatuæ Romanam celebrationem habent. *Plin.*

Cĕlĕbrātor, orjs, m, Mart. *Obſzlusávavecz,*

obſzlufitel,

obſzluſitel. Der die Feyerung hält. *Magaſztaló.*

Cĕlĕbrātus, a, um, Curt. cĕlĕbrātĭor *comp.* Svet. cĕlĕbrātiſsĭmus. Cic. *Glaſzovit, chesztit.* Berühmbt. *Magaſztaltatott.*

Cĕlĕbrĭtas, ātis, f. Cic. *Vnoſina lyuczтva, zhodirche glaſzoviteh lyudih.* e. Menge des Volcks, e. Verſammlung ehrlicher und berühmter Männern. *Nagy emberek öſzve gyülĕſi.* 2. V. *Fama, laus, dignitas, ſplendor, honor.* In maxima celebritate quondam civium viximus. *Cic.* 3. offic. 3. V. *Solemnitas.* In ſupremi diei celebritatem. Cic. pro *Solemnibus exequiarum.*

Cĕlĕbro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Orno, honeſto.* Celebrare nomen, memoriam alicujus poſt mortem. 2. V. *Frequento.* Popinas celebrare. Varro. *Kêrchme pohajati guſztokrát.* Die Zech - Hauſer offt beſuchen. *Kortſmìt gyakran látogatni.* Domum alicujus celebrare. Cic. *V-koju hiſu chesito boditi.* Offt in eines Hauſs gehen. *Valamely házat ſzintelen látogatni.* 3. *Obſzluzávam, ſzvetìm.* Feyerlich begehe. *Magaſztalom, ſzentólóm* 4. V. *Laudo,* Laudes alicujus celebrare Cic. *koga hvaliti, ſzlaviti.* Einen loben. *Valakit dicsérni.*

Cĕlĕr, ĕris, ĕre, Cic. *Hiter, Berz,* vulgò *Friſek.* Geſchvvind, friſch, ſchnell. *Gyors, ſerény.* Mente nihil celerius *Virg.* celeriſſimus apud *Ennium* & *Priſcian.* l. 7.

Cĕlĕrānter. *Adv. Accius*, Cĕlĕrātim. *Siſen.* apud Nonium. Cĕlĕrè. *Plaut.* Cĕlĕrĭter Cic. *Hitro, Berzo.* vulgò *Fritko.* Geſchvvind, ſchnell. *Gyorſan, Hertelen, Hamarrággal.*

Cĕlĕrĭtas, ātis, f. *Cic.* Cĕlĕrĭtūdo, ĭnis, f. Varro. *Hitrina, bèrzina, bitroſzt, bèrzocha.* e. Geſchvvindheit, Schnelligkeit. *Gyorsaság, hamarrág.*

Cĕlĕrĭuſcŭlè *Adv.* Hor. *Poberzo.* Etvvas geſchvvind. *Hamarrággal.*

Cĕlĕrĭpes, ĕdis, com. Cic. *Berzo-lebko-nog.* Schnell zu Fuſs. *Gyors gyalog.*

Cĕlĕro, as, are, avi, atum, Cic. V. *Accelero, feſtino.*

Cĕles, ĕtis, m. Gell. *Berzecz kony, pruſzecz.* Ein ſchnell Pferd. *Sebes-lób.* 2. *Na bèrzom konyu vojnik.* r. Reuther auf einem geſchvvinden Pferd. *Sebes lovan ülő katona.* 3. Cĕlĭtes, *vel ut abi* Cĕlĕtes, *vel* Cĕlĕtæ dicti ſunt tercenti illi à Romulo pro bello conſtituti. *Valer.* lat nè equites deſultorii. *&* Equi deſultorii, eò quòd facilè ex iis deſiliatur. 4. V. *Celox.*

Cĕlĕtĭzontes, um, m. Plin. *Zſahavavczi, kì konye navſzaku ſztrán obrachaju, ravnaju, y zigrávaju.* Die Turnierer auf einen geſchvvinden Pferd. *Lovakot futtatók.*

Cĕlĕuſma, æ, f. *Fortun. Venant.* Cĕlĕuſma, ătis, n. Mart. *Brodarſzka vika, brodarſzko nutkanye.* s. Schiff - Geſchrey. *Hajókat biztatás, nógatás, kialtás.* 2. *Veſzela brodárſzka popévka.* s. Freuden Lied der Schiffer. *Hajózók örvendetes éneke.* reperitur *etiam* cĕlĕuma, ătis.

Cĕlĕuſtes, æ, m. Bud. *Veſzlárov nagovoritel, opomenitel, prigányavecz.* r. Ermahner der Ruder-Knechte. *Hajózókat biztató, nogató.* latinè Hortator.

Cellă, æ, f. *Cic.* eſt ſignificationis ejuſdem, cujus eſt adjectivum quod illi adjungitur. *ùt* Cella Vinaria, *Pivnicza.* r. Wein-Keller. *Pintze.* Cella Vinearia. *Klèt, Hiſz.* r. Weingarten-Keller. *Szőlő hegyen lévő, pintze.* Cella penuaria. *Komora, gdeſze vſzakojachka za hranu chuvaju.* e. Vorraths - Kammer. *Éledel tartò Kamara.* Sic. Cella olearia, mellaria, Caldaria, frigidaria, pomaria &c. 2. pro *parte templi.* Vid. *ſacellum.* Armatos in cella concordiæ incluſit: *Cic.* 1. *Phil.* ſic cella Jovis, Minervæ &c. *Liv.* 3. Sumitur pro *cubiculo ſervorum*, ut cella oſtiarii, *Petron.* 4. pro *cella* bubulcorum & paſtorum *Colum.* 5. pro *habitatione Monachi*, à celando *cella* dicta.

Cellārĭa, æ, f. Plaut. *Pivnichariczа*, *Kluchariczа.* e. Kellermeiſterin, Kellnerin. *Pintzébet látó leány*, vagy *aſzſzony.*

Cellārĭŏlum, i. n. Hier. *Pivnichiczа.* s. Kellerlein. *Pintzétſke.*

Cellāris, is, *com.* re, *n.* Colum. V. *Cellarius, a, um.*

Cellārĭum, ii, n. Vid. *Penus* ità Plin. 2. V. *Penarium.* & *Cella* per totum.

Cellārĭus, a, um, *Plaut.* quod ad penum, Cellam. &c. pertinet. Cellaria ſagina *Plaut,* id eſt. *locus* ubi animalia ſaginantur.

Cellārĭus, ii, m. Plaut. *Pivnichàr, klyuchàr, Hrane ſzkèrbitel.* r. Kellermeiſter, Speiſemeiſter, Kellner. *Pintzér, kultsár, ſáfár.*

Cellŭla, æ, f. *Ter.* Idem quod parva cella, parva penus. 2. *Szobicza, gde ſzam gdo ſztoi, komoricza fratérſzka, puchenichka.* peregr. *Celiczа.* Kleine Zell, eines Mönchs Kämmerlein. *Tzelátska.*

Cellŭlānus, i, m. Sidon. *Frater, puſchenik, ou ſzobiczi iliti ſzàmo-komoriczi prebivajuchi.* Ein Mönch der in ſeiner Zellen beſtändig

Bayerische Staatsbibliothek München

Digitalizirao Google

vvohnet. *Barát, ſzarándok maga ſzabbátsában lévő.*

Cēlo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Abſcondo, occulto* Paſſiv. *Celor.* jungitur interdum *ablativo* cum præp. *De.* Non eſt de illo veneno celata mater. *Cic.* pro *Cluent.* Interdum cum *Nomin.* rei, & *Dat.* perſonæ. Id Alcibiadi diutius celari non potuit, *Nepos.* 7. 52.

Cĕlox, ōcis, f. Liv. *Chùn*, ali *hitra, za koga doſztichi ládja.* s. Jagd-Schiff. Kőnnyű *ſebes hajó.*

Celsè *Adv.* Claud. *Viſzoko.* Hoch, erhoben. *Magaßan.*

Celsĭtas, atis, f. Cic. *Viſzina, viſzokoſzt.* e. Hocheit, Höhe. *Felség, magaßág.*

Celsĭtūdo, ĭnis, f. Vellej. *idem.*

Celſus, a, um, Cic. *Viſzok.* Hoch. *Magas.*

Celtis, is, f. *Plin.* Arbor ex genere arborum Affricanarum. 2. eſt genus eximiæ teſtudinis, ſed raræ, quam Troglodyræ adorant. *Plin. l. 9. c. 10. 3. Dléta.* s. Grab-Eyſen. *Vésző.* Malleolo & celte litteratus ſilex. *Inſcr.* ap. *Gruter.*

Cĕmus, mi, m. *Szêrna*, ali *jelen mlâdi, koßuticza.* Ein junges Rechlein, *oder* Hirſchlein. *Fiatal őzetske*, vagy *Szarvaſotska.* 2. Cēmus, mi, f. genus herbæ apud. *Plin.*

Cenchris, ĭdis, f. Plin. *Paſztolyka pticza.* r. Wannen-Weher, Raub-Vogel. *Nyeritő kánya.*

Cenchris, chris, m. *Plin.* Cenchrias, æ, m. Lucan. *ſára kacha* iliti *Zmia.* e. Geſcheckete Schlang. *Tarka kigyó.*

Cĕnŏtăphĭum, ii, n. *Lampr.* eſt ſepulchrum honorarium, *Praszni lèſz, Praszna grobnicza, prez trupla, ſzramo na ochi* y *ſzpomenek napravlyena.* Ein leeres Grab das allein zum Schein gemacht iſt. *Üres koporsó.*

Cenſeo, es, ere, cenſui, cenſum, (Act.) Cic. V. *Arbitror, Opinor, Puto, Exiſtimo, Statuo, Decerno, Æſtimo.* Prædia cenſere. Cic. *Imánya czeniti.* e. Schätzung auf die Güter legen. *Jovait bőtsűlni.* Quid ſenatus cenſuerit exponam. *Cic.* pro *quid conſtituerit.* &c. 2. V. *Succenſeo, Iraſcor.* Ne vobis cenſeam, ſi ad me referetis. *Varro.* Quintô quoque annô Sicilia cenſetur à cenſoribus. *Cic.* Interdum cenſeor. (*Depon.*) Cenſus es numeratæ pecuniæ centum triginta H. S. millia. *Cic.* pro Flac. c. 32.

Cenſĭo, ōnis, f. *Plaut.* V. *Opinio.* 2. V. *Æſtimatio.* 3. V. *Caſtigatio, Mulcta* ſed per cenſorem irrogata. 4. Haſtaria cenſio dicebatur, cùm militi mulctæ nomine, ob delictum militare, indicebatur, ut haſtas daret: ità Feſt. Cenſio bubula: Plaut. *hoc eſt:* animadverſio bubulis loris in ſervum facta.

Cenſor, ōris, m. Cic. (Cenſores olim etiam erant Populi Rom. morum & diſciplinæ Magiſtri) *Preczenitel, Cenitel*, peregr. *ſzacrmeſter, ſzaczar.* r. Schatzmeiſter, Schätzer. *Bőtsűlő, Viſgáló.*

Cenſōrĭus, a, um, Cic. *Czenitelſzki, Preczenitelov a, o.* Das dem Schatzmeiſter zugehörig. *Bőtsűletes.*

Cenſŭālis, is, *com.* le. *n.* JCt. *Dáchni, Dobodni, Dobitni.* Item vulgò *chinſzki.* Steuerbar, zur Steuer gehörig. *Adóhoz-való, Adói, Jővedelmi.*

Cenſŭālis, is, m. JCt. *Piſzecz, Piſzàr kî dachu, &c. popiſzava.* r. Steuer-Schreiber. *Adó, jővedelem irő Déák.*

Cenſŭālĭtas, ātis, f. JCt. v. *Cenſus.*

Cenſŭālĭter. *Adv.* JCt. *Na letni dobodek, na dachu.* peregr. *na chinſt, na intereß.* Steuerbar, zinsbar. *Adó, Bér jővedelemképen.*

Cenſŭārĭus, ii, m. In Cod. Juſt. *Dáchnik, kî dáchu, &c. daje*, ali *pobira.* r. Steuer-Einnehmer, *oder* dem Steuer untervvorffen. *Adót, Bért, jővedelmet Bé-ſzedő, vévő* vagy *adó.*

Cenſūra, æ, f. Cic. 1. *Chaſzt preczenitela.* s. Ampt des Schätz-Meiſters. *Bőtsűlő tiſztség.* 2. *Preczenenye, czéna.* Das Schätzen. *Bőtsűlés.* 3. *Previdyenye, pregledanye, y dugoványa ſzrdenye.* Das Beſehen, über etvvas urtheilen, s. Urtheil. *Meg tekéntés, látás, itélés.* 4. v. *Caſtigatio, Severitas, Diſciplina.* Dat veniam corvis, vexat cenſura columbas. *prov.* Trebell. *id eſt:*

Galſeniſzu nai veeh ſzvati,
Sziroticzе mali Tati:
A veliki proſzti bode,
Y'z-Goſzpodum tánczе vode.

Kleine Diebe laſt man hencken, und die groſſe laſt man lauffen. *A' Kis tolvajt fel akaſztyuk, A' nagyokat el ereſztyük.* Cenſuram vini facere: Plin. *preczeniti vino.* Den Wein Schätzen. *Bor árrát ſzabnyi bőtsűlni.* 5. Cenſura Eccleſiaſtica. *Czirkvena kaſtiga.* e. Kirchen-Straffe. *Templomtul-való büntetés.*

Cenſus, ûs, m. Cic. *Letni dobodek, dácha.* Jährliches Einkommen. *Eſztendeig-való adó, Bér, jővedelem.* 2. V. *Cenſio.* N. 2. vel *æſtimatio.* 3. ſunt libri, *ſive* tabulæ, in quibus cenſus populi deſcribitur. *Cic. Ulp. & alii.* 4. Dicuntur cenſus cujuſque

Digitalizirao Google

opes & fortunæ. In pretio, pretium nunc eſt: dat cenſus honores, cenſus amicitias. *Ovid. Faſt.* 1. *v.* 217. Aliquem ſpectare, ex cenſu Cic. *Koga zbog blaga preſtimávati.* Einen vvegen ſeyn Vermögen in Ehren halten. *Valakit jóvaiért tiſztelni.* Homo tenui cenſu. Hor. *Sziromah Chlovek.* Ein armer Menſch. *Szegény ember.* Homo ſine cenſu: Cic. *Chlovek nikaj ſzvojtga nemajuchi.* Menſch, der nichts eygnes hat. *Semivel Biró ember.* 5. *Vutem*, peregr. *Chinſs, Intereſs.* r. Zinſs. *Béradó.*

Cenſus, a, um, Cic. *Ki je poleg preczenenya blaga ſzvoga platil.* Der nach Anzahl ſeines Guths Schätzung gegeben hat. *Valamint ſzám'altatva vagyon az jószága ugy ſzette.*

Censŭus, a, um. Feſt. *Preczenyiv, pod czenum ſztojechi.* Schätzbar. *Bőtsülhető.*

Centēnārĭus, a, um, Plin. *Szto-letni.* Hundertjährig. *Száz eſztendős.* vel *Szto funtov imajuchi.* Hundert-Pfündig. *Száz fontos* &c.

Centēnus, a, um, Cic. *Sztotni.* Das zu hundert gehöret *Századik, százas.*

Centēsĭmo, as, are, avi, atum, (Act.) Capitolin. *Od ſztake ſztotine jednoga vzéti, kaſtigati oumoriti* &c. Den hunderſten davon nehmen, ſtraffen, umbringen, &c. *Minden ſzázadikbul egyet, elvenni, meg ölni* &c.

Centēsĭmus, a, um, Plin. *Sztóti, ſztoten.* Der hunderſte. *Századik.*

Centĭceps, ĭtis, *om.* Hor. *Szto-glav.* Hundert-Köpfig. *Százfejü.*

Centĭes *Adv.* Cic. *Sztokrát.* Hundert mahl. *Száz ſzor.*

Centĭfŏlĭus, a, um. Plin. *Szto liſztekov imajuchi.* Hundert Blättern habend. *Száz levelü.* Centifolia roſa. Plin. *Róſa z-ſzto czvetnemi liſzteki.* Roſen die hundert Blätter hat. *Száz levelü róſa.*

Centĭgrānĭus, a, um. Plin. *Szto zérn imajuchi.* Hundert Körnlein habend. *Száz magvü.*

Centĭmānus, a, um. Virg. *Szto-ruk* Der hundert Hände hat. *Száz kezü.*

Centĭpĕda, æ, f. Plin. *Chérv vnogo-nog.* Wurm mit vielen Füſsen. Sok *lábú Szörös féreg.*

Centĭpes, ĕdis, *om.* Plin. *Szto-nog.* Hundert-Füſſig. *Száz lábú.*

Cento, ōnis, m. Cato. *Güvy.* e. Kotzen. *Laſnak, Pokróts.* 2. Transl. eſt *Carminis* genus, ex variorum Poëtarum verſibus compactum, ità *Auſon.* hinc cento etiam dicitur de aliis, quæ diverſis variſſque rebus conſarcinata ſunt. 3. Centones farcire. Prov. Plauti. *V-jednem govorenyu z-vſzakojachkemi jeziki govoritti, y z-temſzenanye derſati.* Mit Allerhand Redens-Arten prahlen. *Minden féle nyelvnek beſzéllésével kevélykedni.*

Centŏcŭlus, li, m. Melis. *Szto-ok.* Hundert-Augig. *Száz ſzemü.*

Centrum, tri, n. Plin. *Szréda, Szredina, Szredische, Poſzredje, Poſzredina, Szrednya piknyicza Kakvoga duguvanya.* Mittel-Punckt eines dings. *Közép pont, Közepi valaminek.*

Centum *Indecl.* Cic. *Szto.* Hundert. *Száz.*

Centumpondĭum, ii, n, Plaut. *Szto funtov vága.* peregr. *Czent.* r. Centner. *Száz font, Egy mása.*

Centumvir, ĭri, m. Plaut. *Z-med ſzto Rimſzkeh Szudczov jeden.* Aus hundert Richtern zu Rom einer. *Száz Romai Birák közül egyik.*

Centumvĭrātus, ûs, m. *Obchina od ſzto Rimſzkeh Priſzeſnikov.* Gemeine von Hundert Römiſchen Geſchvvornen. *Száz emberekből állo közönséges társaság.*

Centŭplex, ĭcis, *om.* Plaut. *Szto-vérſzt, Szto-ſztrug.* Hundertfältig. *Száz féle.*

Centŭrĭa, æ, f. Feſt. *Sztotina.* e. Zahl von hundert &c. *Száz allya.*

Centŭrĭātim *Adv.* Cic. *Sztotina po ſztotini, Na ſztotine.* Hundert vveis. *Századonként.*

Centŭrĭātus, a, um. Cic. *Glavár Vuchinyen nad ſztotinom vojnikov*, item *med ſztotinu Rimlyanov zapiſzan.* Ein Haubtman gemacht, über hundert Soldaten. *Item* in die hundert Rotten Römiſchen eingeſchriben. *Száz Vitézeknek, Katonáknak tétettett, Válaſztott kapitánya.* 2. *Száz Számú Sereg közé iratatott.*

Centŭrĭātus, ûs, m. Tacit. *Chaſzt ſztotnika, Chaſzt nad ſzto junáki.* e. Hauptmannſchafft über hundert Soldaten. *Századoſság, Száz Vitézeknek Kapitányságtiſztvi elöljé.*

Centŭrĭo, ōnis, m. Cic. *Sztotnik.* Hauptmann über hundert Soldaten. *Százados.*

Centŭrĭo, as, are, avi, atum (Act.) Cic. *Sztotinim, Na ſztotine delim.* 2. *Koga ſztotnikom chinim.* In hundert zertheile. 2. Einen Hauptman über hundert Soldaten mache. *Százanként, Száz-részre elosztom.* 2. *Valakit százados tiſztviselésre Válaſztok.*

Digitalizirao Google

Centŭrĭōnātus, ûs, m. *Tacit.* Vid. *Centuriatus.*

Cēpa, *vel* Cæpa, æ, f. *Plin.* & cepe, neutr. *indecl.* Plin. *Cherlenecz lu* . r. Zvviebel. *Veres hagyma.* De allio quæro, tu teſpondes de cepis. prov. *Jate pitam od Cheſſnyaka? velis luka Cherlyenaka.* Ich frage um Zvviebel, du antvvorteſt vom Knoblauch. *En kèrdezlek fog hagymárul, te felelz vŏrŏs hagymárul.*

Cēpārĭus ii, m. Lucill. *Cherlencza-luka Vertlyar.* r. Zvviebel-Gartner. *Vŏrŏs hagyma Kertész.*

Cēpētum, ti, n. *Plin.* Cēpētĭum, tii, n. Colum. *Cherlenczo-lukovje, Vért gdeſzam Cherlenecz luk raſzte.* r. Zvviebel-Garten. *Veres hagymás kert.*

Cēpīna, æ, f. Colum: vide *Cepetum.*

Cēpĕus, a, um. Cēpētĭus, a, um. Priſc. *Cherlenchev, Iz Cherlencza luka.* Von Zvviebel. *Veres hagymáſos.*

Cĕphălæa, ææ, f. Cĕphălālgia, æ, f. Plin. *Dugo terpecha glauna bòl.* Langvvehrendes Hauptvveh. *Meg-aggott fŏ fájás.*

Cēra, æ, f. Juv. *Vojſzk, Voſzk, Voſzak.* Ein Wachs. *Viaſz.*

Cērārĭum, ii, n. Cic. eſt penſio *æris* à nomine Ceræ in obſignatione adhibitæ.

Cērārĭus, rii, m. Cic. *Voſſchàr, Voiſzkàr.* peregrin. *Leczetar,* r. Wachs-Kertzler, Lezelter. *Viaſz áros.*

Cĕraſtes, æ, m. Cĕraſtis, is, m. Plin. *Kacha z-chetiremi rogmi* e. Schlang mit vier Hörner. *Négy ſzarvú kigyó.*

Cĕrăſus, ſi, f. (à Cĕrăſunte Ponti civitate ſic dicta) Lucullus. *Chreſſnyovo drevo.* r. Kirſchen-Baum. *Tſereſznye-Fa.*

Cĕrăſum, ſi, n. Plin. *Chrèſſnya.* e. Kirſchen. *Tſereſznye.*

Cērātum, & Cērōtum, ti, n. Plin. *Voſchenyka, Voſchenicza, Szmolenicza Likárſzka,* peregr. *Flaſter iz voſzka.* Ein linder zug-Pflaſter, e. Wachs-Salb. *Ires ruha.*

Cērātūra, æ, f. Colum. *Voſchenye, z-voſzkom mazanye.* e. Wichſung, überziehung mit Wachs. *Viaſzſzal ŏntés, viaſzazás.*

Cērātus, a, um. Cic. *Navoſchen.* Gevvichſt, mit Wachs überzogen. *Viaſzas.*

Cērāula, æ, m. Apul. V. *Cornicen.*

Cerbĕrus, i, m. Virg. *Paſz troj-glav vrát peklenſzkeh chuvár.* r. Dreyköpffiger Hund, der vor der Höllen die Wacht halt. *Pokol kapuján állo bárom feiú eb.*

Cercūrus, i, m. Plaut. *Velika Aſianſzka ládja.* Ein groſs Aſiatiſches Schiff. *Nagy Aſiai bajó.*

Cerdo, ōnis, m. Juv. *Kóſar, ki kŏſe chiſzte guli, dere,* peregr. *Ledrar.* r. Hauth-Schinder, Lederer. *Tímár.*

Cĕrĕbellum, i, n. Plin. *Mali moſzgyani.* s. Hirnlein. *Agyvelŏ hátulsó kiſſebbik réſze.*

Cĕrĕbrōſus, a, um. *Plaut.* idem quod mente inſanus. V. *Delirus.* 2. Transl. *Tvêrdokoren, ſzvoj glav.* Hartnäckig, Eingenſinnig. *Maga tanátſán járó.*

Cĕrĕbrum, i, n. Cic. *Moſzgyani.* s. Hirn. *Agyvelŏ.*

Cĕrĕfŏlium, ii, n. Plin. *Kerfulicza tráva.* s. Kerbel-Kraut. *Turbolya-Fü.*

Cĕres, Cĕrĕris, f. Virg. *Boſicza ſitka.* e. Göttin deſs Getreids, allerley Korn. *Gabona Iſten aſzſzonya.*

Cĕrĕvīsĭa, Cervīsĭa, æ, f. Plin. *Piva.* s. Bier. *Szalad-ſer, Ser.*

Cĕrĕvīsĭārĭus, ii, m. *Plvar.* r. Bierbräuer. *Serfŏzŏ.*

Cĕrĕus a, um, Virg. *Voſchen, izvojzka.* Von Wachs. *Viaſzos.*

Cĕrĕus, ei, m. Plin. *Voſchenicza, Voſchena ſzvecha, Voſchena pletenka.* e. Wachs-Kertz. *Viaſz gyertya.*

Cĕrĭfĭco, as, are, avi, atum, (Neu.) Plin. *Vojzak napravlyam.* Wachs mache. *Viaſzat kéſzitek.*

Cĕrĭmōnĭa, æ, f. Cic. *Czirkveni nachin y obiderſavanye.* r. Kirchen-Gebrauch, Ceremonien. *Egy bári pompa.*

Cĕrĭnus, a, um, Plaut. *Voizkove farbe, ſúte farbe.* Gelbe Farb, Wachs-Farb. *Viaſz, ſárga ſzinú.*

Cērītus, Cerritus, a, um, Plaut. V. Furioſus.

Cerno, is, ere, crēvi, Crētum, Cic. *Vidim kakje, gledim.* Sehe, Schaue. *Nézek, Látok,* item, *obchinyam.* Reittere. *Roſtálok,* cernere cribro, Plaut. *Obchinyati.* Reitteren. *Roſtálni.* Cernere & videre differunt nam *cernere* eſt formas internoſcere, *videre* verò oculos intendere.

Cernŭo, uas, are, Varro K-*zemliſze prigiblyem, nagiblem.* Zu Erden mich biege. *Földre le-görbedek.*

Cernŭus, a, um, Virg. *Dole prignyen, Nagnyen.* Niedergebogen. *Földre leborgadtt, lehajlodtt.*

Cēro, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Voſchim, Z voſzkom mâſem.* Wichſe. *Viaſzazom.*

Cērōma, ătis, n. Plin. *Bojnikov olje, màſzt Boritelov.* Ein Oehl, damit ſich die Fechter ſalben. *Bajnokok kenete, Vagy olaja.*

Cērōmătĭcus, a, um, Juv. *Z-Bojnikov olſzem zmazan.*

tmatan. Mit dem Fechtern Oehl gefalbet. *Bajvak ivvettel megkenettetett.*

Cērostrōtum, ōti, n. Plin. *Drevena malarſka, alebo mſze ou drevò vſzukojachke farbe drevcza peſztaulyaju, y kinchbe.* Eingelegte Arbeit. *Minden féle ſzinû fákbul fákban meſterſéges bérakás tzifrázás.*

Cerrĕus, ea, eum, Cerrĭnus, a, um, Plin. *Czerro.* Das von Zirren-Baum iſt. *Tſerfás.*

Cerritus, a, um, Cic. *Mahnit, Maſzlakaſzt.* Unſinnig. *Megbódult, Maſzlagos.*

Cerrus, Cerri, f. *Czer drevo.* r. Cirren-Baum. *Tſer-fa.*

Certāmen, ĭnis, n. Cic. *Tekmenye, Boj, Borenye. Jagma,* peregr. *Harcz.* r. Kampf, Streit. *Viadal, Hartz, Tuſakodás, Veſzekedés.*

Certātim, *Adv.* Cic. *Z tekmenyem, Z-borenyem, na jagmu, z-bojem.* Kämpfvveiſe, mit Streit. *Tuſakodva Egymáſra való képeſt.*

Certātio, onis, f. *Cic.* Certātus, ûs, m. Stat. vide *Certamen.*

Certè *Adv. Ter.* Certò *Adv.* Cic. *Sztanovito, zaiſzto, doiſzta, iſztinito.* Fürvvahr, gevviſslich. *Bizonyoſon, Bizonnyal.* Elegánter jungitur cum partic. *Quidem, Equidem.* Certè quidem in te eſt. Cic.

Certĭōro, as, are, avi, atum, (Act.) JCt. V. *ſequens.*

Certĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Ulp. *Szegurim, ſztanovitim.* Vor gevviſs mache. *Bizonyoſſá-tészem, Tudóſitom.*

Certĭtūdŏ, ĭnis, f. *Sztanovitoſzt.* Die Gevviſsheit. *Bizonyság.*

Certo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Borimſze, Vojujem, Teknimſze, Jagmimſze,* peregr. *Harczujem.* Streite, kämpfe. *Viaskodok, Vivok, Tuſakodok, Hartzólok.*

Certus, a, um, Cic. *Sztanovit.* Gevviſs. *Bizonyos, Igaz, Nyilván-való, Hû.* Certo certius *Apul.* pro *verißimè.*

Cerva, æ, f. Plin. *Koſſuta.* s. Reh. *Nőſtény ſzarvas, ſuta.*

Cervārĭus, a, um, *Plin.* Cervĭnus, a, um, Pallad. *Koſſutni.* Was von Hirſchen iſt. *Szarvaſi.*

Cervĭcal *vel* Cĕrvĭcāle, alis, n. Mart. *Zglâunica, zglâuni vanykus.* s. Hauptkiſs. *Vánkos, Főally.*

Cervĭcōſus, a, um, V. *Capitoſus.*

Cervĭcōsĭtas, atis, f. *Sidon. Tverdokórnoſzt.* Die Halsſtärrigkeit. *Nyakaſsság.*

Cervix, ĭcis, f. Liv. *Zavratnyak.* r. Nacken. s. Genick. *Nyaknak hátulsó-réſze.*

Cĕruſſa, æ, f. Plin. *Belilo, Belnicza, Bélo.* peregr. *Plaibaiſz.* Weiſse Anſtreich-Farb, e. Salb, s. Bleivveiſs. *Gőrőg fejér, Kendőzŏ.*

Cĕruſsātus, a, um, Mart. *Z-belum maſztjum pomazan.* Mit vveiſser Salben angeſtrichen. *Gőrőg fejérrel kenettetett, feſtett.*

Cervus, i, m, Virg. *Jelen.* r. Hirſch. *Szarvas.*

Cespes, ĭtis, Vide *Cæſpes.*

Ceſsātio, ōnis, f. Plaut. *Henyanye, Preſztajenye, Preſztanek.* Das Aufhören. *Meg-ſzűnés, Veſzteglés.*

Ceſsātor, oris, m. Colum. *Henyavecz, Preſztajavecz.* r. Aufhörer, Nachlaſſer. *Meg-ſzűnő.*

Ceſsĭo, onis, f. Cic. *Odpuſchanye, Puſchanye* peregr. *Engeduvanye.* e. Nachlaſſung. *Neki engedés, Oda-adás.*

Ceſſim, *Adv.* Jun. *odſztuplyajuch.* Weichend, hinder ſich gehend. *Viſzſza menve.*

Ceſso, as, are, avi, atum, (Neu.) Liv. *Preſztajem, henyam.* Nachgebe, nachlaſſe. *Meg-ſzűnőm, hivalkodom.*

Ceſtĭcillus, li, m. Feſt. *Zvita naglavi ſenſzki pod ſkafom czandra.* Zuſammen gepflogene Zothen, vvelche unter dem Schaafl die Weiber tragen. *Tekerts, mellyen az aſzſzonyok a' fejeken terbet viſznek.*

Cētārĭus, rii, m. Cic. *Ribich, ribji prodavavecz.* r. Fiſcher, Fiſch-Verkauffer. *Halász Hal áros.*

Cētra, æ, f. Liv. *Spanyolyſzki iz koſe ſchit.* Aus Leder, Spaniſche-Schild. *Spanyol kis pais.*

Cētus, i, m. Plur. Cete, n. *Indcclin.* Immania cete Virg. *Sztraßno velika riba morſzka, kit.* Groſser Meerfiſch, Wallfiſch. *Nagy tengeri tzetbal.*

Cĕu,] *Adv.* Plin. v. *ſicut. tanquam, quaſi.* Plin.

Chalcanthum, i, n. Plin. *Czepeliſsárov,* vulgò *ſoſztarov chernilo, Galicz.* e. Schuhmacher-Schvvärtze, r. Vitriol. *Varga feſtők, galitzkö.*

Chalcis, ĭdis, f. Plin. *Nochna pticza,* item *Kuſchariniecz.* Ein Nacht-Vogel, s. Adexlein. *Éjeli madár,* item *Gyékotska.*

Chalcītis, ītĭdis, f. Eſt *lapis,* ex quo cocto æs fit: Plin.

Chalcŏgrăphĭa, æ, f. *Meſtria ſzlóva,* vulgò *litere za ſtampu zlevati.* e. Schrifftgieſſer-Kunſt. *Bőtűket ŏntenyi való meſterség.*

Chalcŏgrăphus, i, m. *Meſter, ki ſzlóva* vulgò *literæ zléva.* r. Schrifftgieſser. *Bőtűket ŏntŏ-meſter.*

Chalcus, i, m. Veget: *Sztari negdaßnyi iz meda, kotlovine, brunczа bèch.* Ein alter

vor Zeiten aus Metall oder Kupffer-Pfennig. *Réz*, vagy *értz fillér az régieknél.*

Chălȳbs, ȳbis, m. *Ovid.* Stōmōma, ătis, n. Agricol. *Oczel.* e. Stachel, *oder* Stahl. *Atzél.*

Chămæacte, es, f. Plin. *Hebet trava.* r. Attich. *Földi bodza-fű.*

Chămæcĕrăsus, i, f. Plin. *Divja Chreſnya.* Wilder Kirſchen-Baum. *Vad tſereſznyefa.*

Chămælĕon, ōnis, m. Plin. *Veliki ſtrichak trava.* Ein groſses Diſtel - Kraut. *Nagy tövéſes boitorjan.*

Chămælĕon, ontis, m, Plin. *Sztvar vu velikochi kuſchara, verda ove, ſzada one, kak koju vidi, farbe; nabajaſze vu Indii, od ſzamoga zraka ſiva.* Ein Thier in der Gröſe einer Eydex, das ſeine Farb leichtlich enderet, iſt in Indien zu finden, von der Lufft lebend. *Egy állat nagyſágga! gyékhoz, melly a'mit lát, annak ſzinét magára veſzi, és ſzélel él.*

Chămus, mi, m. Plin. *Szala konyſzka, z-kûmſze vuſzta konyſzka tak zveſu. da kony nikak nemore vgriſzti.* Gebiſs an einem Zaum, daſs das Pferd nicht beiſsen kan. *Loſzájára vetö vas kosár, hogy ne harapjon.*

Chăos, n. *Indeclin.* Ovid. *Zmèſz, zmutnya, zmeſſanye dugovany* e. Vermiſchung aller Dingen. *Zürzavar.*

Chărăcātus, a, um, Colum. *Kolen, Nakolen.* Bepfahlet. *Megkarózott.* Caracata vitis: Colum. *Nakolen terſz.* Bepfahlet r. Weinſtock. *Megkarózott ſzöllö tö.*

Chărăcter, ēris, n. Cic. *Znamenyka.* s. Mahlzeichen. *Bélyeg.*

Chărax, ăcis, m. *Tèrſzni kolecz.* r. Rebſtecken. *Szöllö karó.*

Chăriſma, ătis, n. Prud. *Dár, Dobrochinſztvo.* s. Geſchenck, e. Gabe, Gutthat. *Ajándék, Jótétel.*

Chăriſtĭă, ōrum, n. *plur.* Ovid. Valer. *Pomerènyay veſzelia obed, Goſchenye ſzamerodbine ſzkupſzpravlyene.* s. Freuden Mahl, daran allein die Bluths Freunde zuſammen kommen. *Vigadásnak, és békéléſnek ebédgye, vagy vigadáſſa égyedül attya fiaknak.* Proxima cognati dixêre Chariſtia cari, &c. *Ovid.* 1. Faſt. v. 617.

Charĭtas, atis, f. Cic. *Lyubav chiſzta, Lyublyenoſzt, Lyubeznoſzt.* e. Reine Liebe. *Tiſzta ſzeretet.* Vid. *Caritas.*

Chărītes, ĭtum, f. *plur* Senec. *Boſicze lyubavi* e. Göttinen der Liebe; *Szerelemnek Iſten aſzſzonyok.*

Chărītōnius, a, um. *Gratiam* ſeu *amorem* vernalem habens, ut Puellæ. *Lucret.*

Chăron, ontis, m. Virg. *Peklenſzki brodár.* Der Hölliſche Schiffmann. *Pokolbéli Révéſz.* 2. Per convicium *Charon* dicitur *homo* terribili ſqualore, & pravo ac corrupto animo ità *Apul.*

Charta, æ, f. Cic. reperta fuit Alexandri Magni victoria, ut *Varro* author eſt. *Papèr.* s. Papier. *Papiros.* 2. ponitur pro *toto illo*, quod nos librum dicimus. Nullus in hac charta verſus amare docet. *Ovid* 2. *Triſt.* 3. Charta *virgo, eſt* charta in ſcrinio latens, nec dum ad uſum adhibita. 4. Charta *plumbea* pro *Lamina.* Svet. Chartus, i, m. *Lucil.* Ubi nunc Socratici charti. ità refert Non. c. 3. N. 40.

Chartācĕus, ea, um. *Plin.* Chartĕus, ea, um. Auſon. *Iz papéra, Papírni.* Aus *oder* vom Papier. *Papiroſi.*

Chartārĭus, ii, m Diomed. *Tèrſecz, ki z-papérom tèrſi.* r. Papier Handler. *Papiros árúló.* 2. V. *Chartifex.*

Chartŏphȳlācĭum, ii, n. *Kniſnicza, Szramba knig y piſmib.* r. Schranck, Kalter, darinnen man Bücher *oder* Schrifften behält. *Leveles Láda, &c.* V. *Archivum.*

Chartŏphȳlax, ācis, m. Archīvārĭus, ii, m. *Kniſnicze Chuvár, y piſmib.* r. Vervvahrer der Prieflichen Urkunden. *Irásſoknak és könyveknek őrzője.*

Chartŏpæus, æi, m. V. *Chartarius.*

Chartŭla, æ, f. *Dimin.* Cic. *Papérecz, Papírchecz.* s. Papierlein, *Papirotska.* 2. V. *Schéda. Libellus.* Cic.

Chartŭlārĭus, ii, m. *Juſtin.* Qui chartam & Archivum Principis curat.

Chartus, i, m Lucil. *Obſól.* idem quod charta.

Chārus, *rectiùs* Cārus, a, um. Cic. *Dràg.* Lieb. *Kedves, kellemetes.*

Chărȳbdĭs, is, f. Cic. *Poſiraliſche, ſrelo veliko na moriu Szicilianſzkomu.* e. Wirbel im Sicilianiſchen Meer. *Nagy örvény a'ſitriliai tengeren.* 2. Transl. ponitur pro *aviditate* inſatiabili & voracitate. V. *Syrtis.*

Chaſma, ătis, n. Ulp. *Velika puklina, ſiroko razpuchenye zemlye.* Ein groſſer Spalt der Erden. *Földnek nagy hasadáſſa.* 2 eſt etiam *meteoron*, quando ſcilicet ignis velut è diſrupto cœlo decidere videtur, qui *hiatus* vocatur *chaſma.* Plin. *l.* 2. *c.* 26. 3. Chaſma, æ, f. eſt *oppidum* in *Sclavonia* ſuperiore, nunc *Croatia*, olim celebre à Capitulo Canonicorum Chaſmenſium ab ipſo loco ità dictorum, qui hoc tempore Zagrabiæ re-

ſident,

fident, & ut plurimùm ex Ven. Capituli Zagrabiensis Præbendis vivunt.

Chasmātĭas, æ, m. Amm. Marc. Species est terræ motûs, quo tellus hiscit.

Chasmātĭcus, a, um. Amm. Marc. *Razpuchen, Zeiuchi.* Spaltig, klufftig. *Hasadozott, Nyilett.*

Chāus, i, m. *Plin.* est lupi species pardorum maculas habentis.

Chēlæ, ārum, f. *plur.* Virg. Chēle, es, f. *Sing* Cic. *Rakove noge, schipálke.* e. Krebs-Scheeren. *Rák láb ollója.*

Chēlēuma, ătis, n. *Crepelisſárszka,* peregr. *sostarszka dreta.* r. Schuster-Faden. *Varga fonál.*

Chelydrŭs, i, m. Virg. *Vodena kacha.* e. Wasser-Nader. *Vizi kigyó.* 2. apud Græcos est *testudo* marina, vel aquatica.

Chēlys, yos, f. Ovid. (apud Græcos significat idem ac Testudo animal) *Tambura, naimre velika.* e. Lauten. *Lant.*

Chēniscus, i, m. *Guschicza, Libicza.* s. Gänslein. *Lúd fi. Liba.* 2. est *Puppis fastigium.*

Chēnŏboscĭon, Chēnŏboscĭum, ii, n. Colum. *Gusztárnicza,* ali *mesztо nakómsze Guszke pasuà.* r. Gäns-Stall, oder Gäns-Weyd. *Ludol, Lúd birlaló ól.*

Chernites, æ, m. Plin *Béli mramor.* r. Weisse Marmelstein. *Fehér Márvány kő.*

Chiliarchus, chi, m. Curt. *Glavàr nad jezera vojniki.* r. Hauptmann über tausend Soldaten. *Ezeres Kapitány.*

Chilias, ădis, f. *Broj jedno jezero znamenuiuchi.* Zahl von tausenden. *Ezeres szám.*

Chilo, *vel* Chilon, ōnis, m. Fest: *Chubàk, Chubavecz.* Der grosse Leffzen hat. *Nagy ajakú.*

Chimæra, æ, f. Virg. *Neszpodoba, Nerlika, doch szuprotivneh duguvany szkup szpravlyena.* Ein ausgedichtes unmögliches Thier. *Kimera, Lehetetlen állat.*

Chimāstrum, i, n. *Zimszka halya.* s. Winter-Kleyd. *Téli-ruha.*

Chimĕrĭnus, a, um. Mart. V. *Hyemalis.*

Chiræ, arum, f. *plur.* Cœl. Rod. *Puczavicza kosena rukah od zime.* e. Spalten Schrunden an Händen von Kälte. *Kézi bürnek hidegtül meg hasadása.*

Chirāgra, æ, f. Hor. *Ruko bolya, vulogi na rukah* Das Zipperlein an Händen. *Kézi köszvény.*

Chirāgrĭcus, a, um. Cels. *Na rukah vulozhiv.* An Händen das Zipperlein habend. *Köszvényes kezű.*

Chirāmāxĭum, ii, n. Petron. *Detinszka kolcza.* r. Kleine Kinder-Wagen. *Gyermeki szekeretske.*

Chirŏdōta, æ, f. Gell. *Halya z-velikemi y dugemi rukavi.* r. Rock mit langen Ermeln. *Hosszú újjú ruha.*

Chirŏgrăphārĭus, a, um. Ulp. *Od szvoje szrtsane ruko-piszni.* Zu der Handschrifft gehörig. *Kéz irás adó.*

Chirŏgrăphārĭus, ii, m. JCt. *Koj od szrebe piszmo dati mora, y zavezatisze.* Der sich mit eigner Hand-Schrifft verbindlich machet. *Ki kezе irásа val kötötte magát valamire.*

Chirŏgrăphus, i, m. Cic. Chirŏgrăphum, i, n. Svet. *Vlasztovite ruke piszmo, Zavezno ruke piszmo.* Eigene Schrifft. *Kéz irás.*

Chirŏmantĭa, æ, f. est *divinatio* ex manuum lineis lustratis proveniens.

Chirŏmantes, æ, m. *Divinator* ex manuum lineis perspectis.

Chirŏnŏmĭa, æ, f. est *manuum* gesticulatio, gestuum actio. *Quint.*

Chirŏnŏmus, i, m. Qui inter saltandum vel etiam loquendum manibus gesticulatur, veletiam reliquo corpore gestus facit. *Juven.*

Chirŏnŏmon, ontis, m. Qui gestu, & secundùm artis legem cibos scindit: *Juven.*

Chirŏthēca, æ, f. *Rukavicza.* r. Handschuh. *Kesztyü.*

† Chirŏthēcārĭus, ii, m. *Rukavichàr.* r. Hand-Schuh-Macher. *Kesztyü tsinálo.*

Chirurgĭa, æ, f. Cic. *Rano-lichtvo, Mestria rán vrachenya.* peregr. *Barberia.* e. Wund-Artzney-Kunst. *Seb gyógyító mesterség.*

Chirurgĭcus, a, um. Hygin. *Rano-vrachárszki, rano-likárszki.* Wund-Artzneyisch. *Seb gyógyitás-hoz tartozó.*

Chirurgus, i, m. Cels. *Rano-lichnik, Vrachitel rán.* peregr. *Barbèr.* r. Wund-Artzt. *Seb gyógyító, borbély.*

Chlămydātus, a, um. Cic. *V. mentenu, ou churdii.* Der ein Beltz tragt. *Mentés, mentében öltözött.*

Chlămys, ydis, f. Cic. *Menten.* Ein Tuch, *oder* Kleyd mit dem Beltz gemacht. *Mente.*

Chlōrion, ōnis, m. Plin. *Vuga, Suna.* Ein grüner Vogel, schier als eine Turteltaube gross. *Egy zöld madárnak neve.*

Chlōris, ĭdis, f. Plin. *Zeleno-sutecz, Ptichicza,* peregr. *Gringlin, Gringlek.* r. Grünling, Grünspecht, (gewisser Vogel) *Kis zöld madár.* 2. *Boszicza czvetja.* e. Göttin der Blumen. *Virágok Istennéje Asszonya.*

Chœnĭcion, & Chœnicium, ii, Feſt. *Rano-Likarſzko*, peregr. *Barberſzko ſelezcze* ali *Kleſchicze*. Wund-Artzts eyſenlein, Zangerlein. *Borbély eſzközz.*

Chœrās ădis, f. *Apul.* Strūma, æ, f. Cels. *Kebliya.* r. Kropf. *Gelyva, Golyva.*

Chŏlĕrā, æ, f. Cels. *Jèz, zlatenicza*, item *lyutina, Lyutoſzt.* Gelbe Galle. *Item* r. Zorn. *Epe sár.* item *harag.*

Chŏlĕrĭcus, a, um, Plin. *Zlatenichav, Berzo-Lyut, ſzerdit.* Gäh zornig, Gall - flüſsig. *Kitepo sár bánt. Hertelen Haragos.*

Chŏrāgĭum, ij, n. Cic. *Meſzto y pripravaza igru.* r. Orth *oder* Rüſtung zu einem Schauſpiel. *Játékhoz elkeſzitettet - hely.* 2. Transl. accipitur pro *quovis apparatu.*

Chŏrāgus, gi, m. ſvet. *Pleſzo-vod, Kolo - vod, Glavàr nad Igrum*, peregr. *Tanczuſs.* r. Tantzmeiſter, Spielmeiſter, Vortantzer. *Tántzmeſter, Játékmeſter.*

Chŏrāula, æ, *Apul.* & Chŏrāules, æ, m. Mart. *Guſzlàſs, ſzipuſs, Trumbetaſs* &c. r. Tantz-Pfeiffer, Spielmann, &c. *Tánts ſipos, Hegedős.* &c.

Chŏrāuliſtrĭa, æ, f. Propert. *Popévavicza, Igravicza, znano-ſzkakavicza ſzena*, peregr. *Tanczuſſicza.* e. Tantzerin, Singerin. *Jó tántzos aſzſzony, énekes aſzſzony.*

Chorda, æ, f. Cic. *Sztrunya.* e. Säiten. *Hegedü vagy lant húr.*

Chordapſus, i, m. Cels *legitur* & Chordapſum *vel* Chordapſon, i, n. *Malih y tenkih Chrev otèk, zhog kojega neſznága chez vuſzita van ide.* vulgò. *Miſerere mei.* Der dünnen Därme Geſchvvulſt, Darm-Gicht, vvann Unflath zum Munde heraus gehet. *Has tekerés, Bélfájás.* Vide *Ile.*

Chordus a, um, Feſt. *Keſzen.* Spat, langſam. *Késő.* Frumentum chordum. Feſt. *Keſzno zrel ſitek.* Getreyd ſo ſpat zeitig vvird. *Későn érő gabona.*

Chordus, i, m. *ſvet.* dicitur infans, agnus &c. ſolitò tardiùs in lucem editus.

Chŏrēa, ēæ. f. Virg. *Pleſz, Pleſzanye, v- kolo ſzkakanye*, peregr. *Taneez.* Ein Tantz, hupfen und ſpringen. *Tántz. Ugrándozás*

Chŏrēuma, ătis, n. Plaut. *Popévka nakúſzne pleſze.* s. Tantz - Lied. *Tántz nótánvaló ének.*

Chŏrēutes, æ, m. Bud. *V-kolo Pleſzavecz, Igrach*, peregr. *Tanczàſs.* r. Tantzer. *Tántzos.*

Chŏrŏgrăphīa, æ, f. eſt deſcriptio Provinciæ, *Vitr.*

Chŏrŏgrăphus, phi, m. Vitruv. *Orſzachkè Iſzpiſzavavecz.* r. Landſchafft-Beſchreiber. *Tartomány-leiró.*

Chŏrōſtātes, æ, m. *Predpevavecz, Napervopopevavecz.* r. Vorſinger. *elől-énekló.*

Chors, ortis, f. Mart. *Dvoriſchte, Vert ogragyen za kokoſſi.* r. Hiener-Garten - Hoff. *Keritett hely, Tyukok udvara.* 2. V. *Cohors.*

Chŏrus, i, m. Cic. *Igrâchev Szkupchina, kollo ſzkup ſzprâulyeneh.* Viel Leuth die Singen *oder* Tantzen Chor. *Öſszegyûltt énekłőknek és ántzoſoknak ſokaſága.* 2. Korus. Chor. *Kar.*

Chriſma, ătis, n. Tertull. *Pomaz, z-poſzvechenem olſem vuchinyen.* vulgo Krizmanye. e. Salbe, e. Salbung. s. H. Salb - Oehl. *Kenés, kenet.*

Chriſtus, i, m. *Sz. Olſem namazan.* Geſalbter. *Megkenettetett.* Nomen proprium Redemptori noſtro: *Kriſtus, Kerſzt.* Chriſtus *Kriſtus.*

Chriſtĭānus, i, m, & Chriſtianus, a um, à Chriſto. *Kerſzchenik, Kerſzchanſzki.* Chriſt, Chriſtlich. *Kereſztény, Kereſzténi.*

Chrombus, bi, m. Plin. *Riba Morſzka, Mala lokarda.* Eine Arth Meer-Fiſch. *Tengeri lokarda nevő hal.*

Chrŏnĭcon. i, n. Cronica, orum, *plur.* n. Plin. *Kniga letnoga, ali vech lèt pripechenya.* s. Geſchicht-Buch, Zeit-Buch. *Lőtt dolgokról irtt* könyv. Cronici morbi. *Vnogeh lèt bóli.* Vieler Jahre Kranckheit. *Hoſzſzas Sinlődés, Kinlodás.*

Chrўſtis, ītis, f. Plin. *Zlata pena.* r. Gold-Schaum. *Arany tajték.*

Chrўsŏcŏmus, ma, um, Virg. *Zlato - laſz.* Der guldene Haar hat. *Aranyas hajú.*

Chrўsŏlampis, is, vel ĭdis, f. Plin. *Kamen drági ob dan blede, ob noch pak ognyene ſarbe.* Ein Edel-Geſtein der am Tage blaue, bey der Nacht aber feurige Farbe hat. *Drâga kő, nappal ſárga, éjel pedig tűzes ſzinű.*

Chrўsŏlīthus, thi, m. Ovid. *Zlate ſarbe drâgi kamen.* Goldener Farb ein Edel-Geſtein. *Arany ſzinű drága kő.*

Chrўsōma, ătis, n. Cal. *Zlato na kupe* &c. *vdelano.* Gold, das ſchon in die Geſchirr &c. ausgearbeit und gemacht iſt. *Felmivelt arany, Arany mű.*

Chrўſŏphlўsĭum, ii, n. eſt *officina auri* lavandi.

Chrўſulca, æ, f. Bud. *Oſtro - grizna voda.* s. Scheidvvaſſer. *éleſſen lágo-viz.*

Chytra,

Digitalizirao Google

Chȳtra, & Chŭtra, æ, f. Chütron & Chȳtron, i, n. Cato. *Lonecz.* Ein Topf, r. Hafen. *Fazék.*

Chȳtrŏpus, ŏpŏdis, m. Cal. *Troj-nog, Selezno kâſte lonczi za kubanye poſztavlyaju.* peregr. *Tremfus.* item, *Troj-noſenka kocziza.* peregr. *Ranyglicza.* Ein Dreyfuſs, der Hafen mit Füſſen. s. Reindl. *Három lábú vas, mellyre à fazakat téſzik, vagy három lábú fazék, lábos.*

Cibālis, is, *com.* le, *n.* Lactan. *Jeſztvinſzki.* Zum eſſen gehörig. *Eledeli, Etekhez-való.*

Cibāria, orum, n. *plur.* Cic. *Hrana, Jeſztvina, Kerma.* e. Speiſs, Nahrung. *Etek, Eledel.*

Cibārius, a, um. Cic. vide. *Cibalis*, Cibarius homo. Varr. pro *ſordido* & *Plebejo.*

Cibātio, onis, f. *Sol.* Cibātus, ûs, m. Varro. *Hranenye, obrok, kermlyenye.* e. Speiſung. *Táplálat, obrok, Táplálatás.*

Cibicida, æ, m. Lucr. *Landſz, Delitel jeſztvin.* r. Fleiſchſchneider. *Etel bontzoló, Fölmetélő eſztogató.* 2. Vide *Comedo, onis, Lurco.*

Cibilla, æ, f. Varro. *Jeſztvinſzki Sztol.* r. Speis Tiſch. *Eledelez aſztal.*

Cibo, as, are, avi, atum. (Act.) Svet. *Hranim, kermim, Pitam.* Speiſe. *Enni adok tápálom.*

Cibŏrium, ii, n. *Hor.* eſt quoddám poculi genus. 2. *Vas-conſecratum* pro ſacris hoſtiis.

Cibus, i, m. Cic. *Vſzakojachka Hrana, Jeſztvina.* Allerley Speis. *étek, Eledel.*

Cicāda, æ, f. Plin. *Kobilicza pólyſzka.* r. Heiſchreck. *Ptrſztók.*

Cicātrico, as, are, avi, atum. (Act.) Feſt. *Biem do rane.* Wunden ſchlage. *Sebig ûtem, verem.*

Cicātricōſus, a, um. Plaut. *Modrichav.* Plaugelbig. *Seb helyes, vak ſebes.*

Cicātrix, īcis, f. Cic. *Znamenyka rane zvrachene.* s. Wundmahl. *Sebhely, vak ſeb.*

Cicer, ĕris, n. Plin. *Chichek Grah.* e. Kichern. *Tſitſer, bagoly borsó.*

Cicĕra, æ, f. Plin. *Jari Grah.* e. Röthlich geſchekete Kicherlen. *Sarga ſzinu Tſitſer borſo.*

Cicindēla, æ, f. *Plin.* & Cicindŭla. Feſt. *Szvetla muſicza, Nocho-ſzveticzа, Sz. Ivana muſicza, Krêſznicza.* s. Johannes Würmlein, e. Liecht Mucken. *Éjjel tündöklő bogarátska. Sz. Iván Bogara.*

Cicōnia, æ, f. Cic. *Strok, Stêrk.* r. Storch. *Eſzterák, Gólya.* Antiquitùs *Koſzta.*

Cicŭma, æ, f. Feſt. Vid. *Noctua.*

Cicur, ŭris, *om. C c.* *Pitom, Krotek.* Heimlich, Zahm. *Szelîgy, Szelîd.*

Cĭcŭro, as, are, avi, atum. (Act.) Varro, *Pitomim, krotim.* Heimlich, zahm mache. *Szeliditem.*

Cĭcūta, æ, f. Virg. *Trubelika.* r. Schierling. *Bűrök.*

Cĭdăris, is, f. Curt. *Kapa királyev Perſſianſzkeh.* Königlicher Haupt-Huet, ſo die Perſiſche Könige brauchen. *Perſiai királyoknak kalpagja, Süvege.*

Cĭdōnĕum (*pro* Cŏtōnĕum malum) i, n. Ulp. *Kutina ſzád.* e. Kitten. *Birs-Alma.*

Cĭĕo, es, ēre, cīvi, cĭtum (Act.) Cic. *Giblyem, zovem, izvagyam*, &c. Bevvege, Berueffe, aufziehe. *Morditom, Inditom, Hivom.* Giere aliquem; Plaut. *Koga zvati.* Einen beruffen. *Valakit hinyi.* Tonitru cœlum omne ciebo. *Virg.* 4. Æneid. *z-germlyaviczum ako puchim, nebo genem vſza razlúchim.* Mit donnern vverde ich den gantzen Himmel bevvegen. *Meny dörgéſſet ha megſakadok, az egeket megináltom, mindeneket fel indittok.*

Cĭlēa (*aliis* Cĭlĭa) æ, f. Geog. *Czelje, Czelovecz.* Zilla. *Tzila-Vár.* Civitas quondam erat ampla, dives, & ab Antiquitatis Rom. Monumentis inter celebriores. Cum Comitatu ſibi agnomine eundem olim, quem Zagoria, Comitem venerabatur. Tanta verò erat Comitum Zagoriæ & Cileæ potentia, ut vicinos Duces ac Principes, quin & ipſum Cæſarem formidandis armis non modò laceſſere, verùm etiam ad ſua vota cogere potuerint. *Cileam* An. Chr. 1457. Frider. IV. Cæſar iure ſanguinis, adjutus à Comite Grebenenſi, occupavit: Præcedente ſiquidem Anno Ladislaus Magni illius Herois Joannis *Corvini* filius, Udalricum Cileæ Comitem omni hærede deſtitutum, in Procerum Hungariæ conſeſſu (inſidias ab eo ſibi Structas præventurus) interemit. Hac ratione penitus avulſus eſt à Croatiæ & Szlavoniæ Regnis peramplus Cileæ Comitatus, Styriæque adjectus; quem tamen *Vindi* Seu *Venedi* (populus Illyricus) colere & habitare ad hæc uſque tempora numquam intermiſêre.

Cĭlĭcĭum, cii, n. Varro. *Halya, Bily, Pojaſz iz kozje* &c. *oſtre vune napraulyen.* Ein von Geiſs harten Haaren gemachtes Kleid. *Ketske Szőr vagy ſzőrből tſinált ruha.* &c.

Cĭlĭum, ii, n. Feſt. *Kóſicza, z-kûmſze ochi pokrivaju.* Das Häutlein über die Augen-Lieder. *Szem bőrje mellyen á ſzemſzőr vagyon.* 2. V. *Palpebra.*

Cillĕo, es, ēre, Cillui. & Cillo, is, ĕre, (Act.) *Serv.* ad Virg. *Sitek premétchem, Méſſam.*

Digitalizirao Google

Das getraid umvverffe, Bevvege, miſche. *Gabonát keverek.* 2. V. *Moveo.* Et oſcilla, quod ora cillent. Serv.

Cillum, i, *n.* Cillus, i, m. Petron. *Divji Oſzel, magaracz.* r. Wald-Eſel. *Vadſzamár.*

Cīlo, ōnis, m. Feſt. *Viſzoko-Glav.* 2. *Chubàk.* 3. *Loter*, Cicero. Spitz-Kopf. 2. Der groſſe Lefftzen hat. 3. Unflethiger und Unkeiſcher Menſch. *Hegyes fejü, Hoſzſzu fejü,* 2. *Nagy ſzája,* 3. *Faitalan.*

Cimbri, ōrum, m. *plur. Danianczi.* Die Dannen. *Dániaiak.*

Cīmēlĭarcha, æ, m. *Cuſtos* cujuslibet pretioſæ ſupellectilis.

Cīmēlĭum, ii, n. *Kinch, blago*, pereg. *Smuk.* s. Kleinod. *Drága eltett jószág.*

Cĭmex, ĭcis, m. Mart. *Sztenicza.* Wantzen, e. Wand-Laus. *Palatzka, Büdös fereg.*

Cĭnædŭs, i, m. Plaut. *Seno-lis, Senſzki bedak, Bedallo lyubavi ſenſzke,* 2. *Pleſzavecz, na guſzle Szkakavecz, Igràß na vuſu y drugeh igreh.* r. Schand-Bube, Weiber-Nahr, Verliebter Limel. 2. Tantzer, Gauckler. *Aſzſzonyokat nyalogattó, Főrtelmes Aſzſzony Szeretője,* 2. *Kötélen járó, jádzodozó bolond.*

Cĭnăra, æ, f. Col. V. *Carduus.* N. 2.

Cincinnātus, a, um. Cic. *Narugan, Rudaſzt, Naferkan*, Aufkrauſt, *Béſontt hajú, Fodoritott hajú.*

Cincinnus, ni, m. Cic. *Láſzi rugani, Rudaſzti, ferkani, Láſzi kukurjavi.* e. Gekrauſte Haarlocken, *Béſontt, Fodóritott haj.*

Cinclus, i, m. Mŏtăcilla, æ, f. Varr. *Bergleſz, Paſztirchicza.* r. Stein-Beiſſer, Waſſer Steltze. *Barazda billegettő madár.*

Cinctūra, æ, f. Sveton. & Cinctus, ûs, m. Virg. *Paſzanye*, item *Povoj, Pojaſz, Predpaſznyak.* e. Umgürtung, *item* e. Gurth, s. Schurtz-Band. *övedzés.*

Cĭnĕfăcio, is, ere, ēci, actum, (Act.) Lucr. *Pepelim, Pepelom chinìm.* Einäſchere, zu Aſchen mache. *Hamuvá-tészem, Hamvazok.*

Cĭnĕrāceus, Cĭnĕrĕus, ea, eum, Plin. *Pépelne, Luſne ſárbe.* Aſchenfärbig. *Hamuſzinű.*

Cĭnĕrōſus, a, um. *Ovid.* Cĭnĕrĭtĭus, Varro *Pepelni, Pepelnaſzt, Luſni.* Aſchigt. *Hamvas.*

Cingo, is, ere, cinxi, cinctum (Act.) Cic. *Paſſem.* 2. *Obſztiram.* Umgürte. 2. Umgebe. *Környül-övedzem.* Enſe latus cingere. Cingere ſegladio Liv. *s-palaſſom ſze opaſzati.* Den Degen angirten. *Palloſt magához kötnyi.* Cingere urbem copiis. *Z-vojſzkom jniki gràd, Váraß obſztreti.* Die Stadt mit Soldaten umgeben. *Meg-ſzállanyi. a'varaſt*

†Cingŭlārius, ii, m. *Pojaſzàr.* r. Gürtler. *öv tſinálo.*

Cingŭla, æ, f. Ovid. *Popruk.* r. Roſs-Gurt, r. Bauch-Gurt. *Ló heveder.*

Cingŭlus, i, m. *Cic.* Cingŭlum, i, n. *Plin. Pojaſz, Pàſz.* r. Gurt, s. Gürtel, e. Fatſchen. öv, ő.

Cĭnĭflo, ōnis, m. Plaut. *Puhavecz, Puſſecz vu pepel, vuglenye*, item, *Kubinyſzki dechak, Zamuſzanecz Liri-tanyèr.* r. Aſche-Kohlenplaſer, r. Kuchel-Jung, r. Täller-Lecker. *Szénre ét hamura fuvó* item *Konyha inas, Tál-nyalogattó.*

Cĭnis, ĕris, m. Hor. *Pepel.* e. Aſchen. *Hamu.*

Cinnăbăris, is, f. Cinnăbări, *n. Indec.* Plin. *Czinober boja, farba.* r. Zinnober. *Tzinobriom ſzinü.*

Cinnămōmum, mi, n. *Plin.* Cinnămum, Cĭnămōmum, & Cĭnămum, mi, n. Mart. *Szlatke koricze*, pereg. *Czimet.* e. Zimmet-Rinden. *édes Fa-héj.*

Cinnus, ni, m. Cic. *Dugi laſzi.* e. Haarlock', lange Haar. *Haj fürt, Hoſzſzúbaj.* 2. Eſt plurimarum *rerum* præſertim liquidarum commiſtio, vel etiam potus.

Cio, is, īre, īvi, ītum. Vide Cieo.

Cippus, i, m. Cæs. *Klada za kaſtigu, Tèrlicza,* 2. *Preczep Czip.* r. Stock, 2. r. Kloben. *Kaloda.* item *Tzinege fogó fa.* 3. Eſt *columna*, vel lapis ſepulcralis.

Circa, præpoſ. *Okolo, okólu, okol.* Um, umher. *Környülle, Mellete.*

Circātor, ōris, m. Veget. Circĭtor, ōris, m. Circŭitor, oris, m. *Varaſzki chuvar, obhágyavecz, obhodnik*, peregr. *Vardier.* Der rund *oder* ren gehet. *Tzirkáló*, kerülő, *Váras őrző.*

Circĕ, ēs, f. *Sztraßna Czopernicza, nad czopernicami Glavaricza.* e. Ertz-Zauberin. *Régi hires őrdöngős aſzſzony, Boſzorkanyoknak fejedelem aſzſzonya.*

Circĕrus, i, m. Plaut. *Velika, Aſianſzka ladja.* Ein groſses Aſiatiſches Schiff. *Aſiai nagy bárka, hajó.*

Circes cĭtis, m. Manil. (circus.) *Kolobar iz meda.* r. Kreiſs aus Metall. *Réz Kereng.*

Circĭnātè, Circĭnātò *Adv.* Plin. *Vu okrug, okruglo.* Kreiſsvveiſs. *Meg-tzirkálmazva.*

Circĭnātio, ōnis, f. Vitruv. *Kolobarenye, okruſzenyé, vu krug vlechenye.* e. Zirckelung. *Tzirkalmazás.*

Circĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. *Krusim, okruſujem, kolobàr napraulyam.* Zirckle,

Digitalizirao Google

ékle, einen Kreiſs ziehe. *Tzirkalmazom*, *Kerekitem.*

Circinus, ni, m. Plin. *Krufilo*, *okrufilo.* r. Circkel. *Tzirkalom.*

Circitet, *præpoſ.* Hor. *Okolo*, *Naprilíki.* Beylauffig um. *ágymint*, *felé.*

Circius, ii, m. Aul. Gell. Vid. *Turbo.*

Circŭĭtĭo, ōnis, f. Liv. *Obbajanye*, *okol hodenye.* Das Umgehen, e. Umſchvveiffung. *Kerűlés.*

Circŭĭtor, ōris, m. Ulp. Vid. *Circator.*

Circŭĭtus, ûs, m. Cic. *Obhod*, *okol-hod.* r. Umgang, Umlauf. *Kerengö*, *kerűlés.*

Circŭlātim, *Adv.* Svet. *Okolo*, *Naokolo.* Ringvveiſs, umher. *Elterűlve*, *Kerűlve.*

Circŭlātor, ōris, m. Cels. *Klateß*, *Potepub Orſiachki.* r. Landſtreicher. *Trágárkodó imitt-amott Rurittyoló*, *Kőzőn séges tekergő.*

Circŭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) *Cic.* Circŭlor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Jul. Cæſ. *Kolobarim*, *kolobare délam*, item: *okoloſzе klatim*, *Poteplyem.* Circul - *oder* Kreiſsmache, *item*: Herum ſchvveiffe. *Kőrnyűl-járok.* 2. Vid. *Circumdo.*

Circŭlus, li, m. *Dimin.* à *Circus*, Cic. *Krùg*, *okrùg*, *Kolobár*, *obruch.* r. Kreiſs, r. Circkel, r. Raſ. *Kerengő karika*, *Abronts.* 3. V. *Congregatio*, *Conventus.*

Circum, præpoſ. Cic. *Okolu*, *naokolo*, *vu okol.* Um, herum. *Körűl Kőrnyűl.*

Circŭmactio, onis, f. Gell. *Vuokol tiranye*, *okolu gonenye.* e. Herumtreibung. *Kőrnyűl hajtás kergetés.*

Circŭmăgo, is, ere, ēgi, actum, (Act.) Liv. *Vuokol tiram*, *okolunaganyam.* Herum treibe. *Kőrnyűl hajtom*, *kergetem.*

Circŭmaggĕro, V. *Circumobruo.*

Circŭmambŭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Paul. *Obbajam*, *okolu hodim.* Umgehe. *Kőrnyűl-járok.*

Circŭmaſpĭcĭo, is, ere, exi, ectum, (Act.) Plin. *Szim*, *tam*, *okolo gledim*, *ziake prodávam.* Hin und her umſchaue. *Kőrnyűl-nézek.*

Circumcellĭo, ōnis, m. Feſt. *Nigder dugo*, *Potepub.* Ausſchvveiffender Menſch, r. Herumluderer. *Bujdosó*, *vándar*, *tekergő ember.*

Circumcīdāněus, a, um, Cic. *Zadnyich ſzpreſſan*, *ſzitiſzkan.* Zu letzt ausgepreſt. *Utólſzor kipréſeltt*, *kiſajtol.* Circumcid neum muſtum. Cic. eſt poſtremò expreſſum muſtum

Circumcīdo, is, ere, īdi, īſum, (Act.) Plin. *Obrezavam.* Umſchneide. *Kőrnyűl metélem.*

Circumcingo, is, ere, inxi, inctum, (Act.) Sil. *Oppaſſuiem*, *obſztiram.* Umgebe. *Kőrűlvéſzem*, *övedzem.*

Circumcirca *Adv.* Cic. Okolu y *okolu.* Allenthalben um, um und um. *Kőrős-kőrűl.*

Circumcīsĭo, ōnis, f. *Lact.* Circumcīsūra, æ, f. *Plin. Obrezanye*, *Obrezavanye.* e. Beſchneydung. *Kőrnyűl-metélkedés.*

Circumclūdo, is, ēre, ūſi, ūſum, (Act.) Cic. Circumclāudo, is, ere, auſi, auſum, Cæſ. *V-okol-zapiram*, *obſztiram.* Einen umgebe, allenthalben beſchlieſse. *Kőrül-zárom*, *rekeſztem*, *békeritem.*

Circumcŏlo, is, ere, ŏlŭi, ultum (Act.) Liv. *V-okol-ſztoim*, *ſztanujem.* Ich hab allenthalben meine Wohnung. *Kőrűl-lakom.*

Circumdo, as, ăre, dĕdi, dătum (Act.) Cic. V. *Circumcingo.*

Circumdūco, is, ere, uxi, uctum, Cic. *V-okolpelyam.* Herum führe. *Kőrnyűl- viſzem*, *vezetem.*

Circumductio, onis, f. Quint. *V-okol-pelyanye*, item *Vkanyuvanye.* e. Umführung, r. Betrug. *Kőrnyűl-vezetés*, *Meg tſalás.*

Circŭmĕo, Circŭĕo, is, īre, īvi, ĭtum (Neu) Cic. *Obhajam*, *V-okol idem.* Umgehe. *Kőrűl-megyek*, *kőrűl-járok.*

Circŭmĕquĭto, as, are, avi, atum. (Neu.) Liv. *Objahávam*, *Objaſſujem.* Umreite. *Kőrűllovaglok*, *nyargalok.*

Circumfĕrentĭa, æ, f. Apul. *Okoliczа.* *Okruſeg.* r. Umkreis. *Kőrnyűl-valoſság.*

Circumfĕro, ers, erre, tŭli, lātum, Liv. *Okolo Obnaſſam*, *Ponáſſam*, *okolo noſzim.* Herumtrage. *Körűl-viſzem.* *bordozom.*

Circumflecto, is, ere, exi, exum (Act.) Virg. *V-okolzviam.* Herumbiege. *Kőrnyul-tekeritem*, *kerengetem.*

Circumflĕxus, ûs, m. Plin. *Zavoj.* Das Biegen. *kőrnyűl-tekeritès.*

Circumflŭo, is, ere, ūxi, ūxum, Varro. *Obtéchem*, *Okolotechem.* Umflieſſe. *Kőrnyűl-folyok*

Circumfŏdĭo, is, ere, ōdi, oſſum, Plin. *Okápam*, *ográbam.* Umgrabe. *Kőrnyűl-ásom*, *árkolom.*

Circumfŏrāněus, a, um. Cic. *Vſzagdi-terſzez*, *Vſzagde-rad*, *Prezóvich.* Umſchvveiffend, r. Marckſchreyer. *Kurittyolo*, *okúpa.*

Circumfoſſio, onis, f. & Circumfoſsūra, æ, f. Plin. *Okopanye*, *okop.* e. Umgrabung, das Umgraben. *Kőrnyűl- ásás.*

Circumfulgeo, es, ēre, ulſi, (Neut.) Plin. *V-okolſze ſzvétim*, *ſzíam.* Umſcheine, umleuchte, umgläntze. *Kőrnyűl-fénylem.*

Digitalizirao Google

Circumfundo, is, ĕre, ūdi, ūſum, (Act.) Cic. *Oblevam*, V-*okolvlévam*. Umgieſſe. *Kőrűl-őntők*

Circumgeſto, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. vide *Circumfero*.

Circumjăcĕo, es, ēre, ăcŭi, (Neut. à *jaceo*:) Liv, *V-okol-leſim*, *Oblegam*. Umherligе. *kőrnyűl-fekſzem*.

Circumjĭcĭo is, ĕre, ēci, ectum, (Act. à *jacio*.) Liv. *Obbitavam*, *v-okol bitam*. Herumvverffe. *Kőrnyűl vetem*, *hajtok*.

Circumlambo, is, ere, ambi, (Act.) Plin. *Oblifujem*, *oblizavam*. Umlecke. *Kőrnyűl nyalom*.

Circumlĭgo, as, are, avi, atum, (Act.) Stat. *Obvijam*, *obveſujem*, *v-okolveſem*. Herumbinde. *Kőrnyűl-kőtőm*.

Circumlĭnĭo, is, īre, lĭnīvi, lĭnītum (Act.) *Colum*. Circumlĭno, is, ĕre, līvi & lēvi, līni, lĭtum (Act.) Plin. Quint. *Obmaſtiem*, *v-okol máſem*. Umſtreiche, umſalbe. *Kőrnyűl-mázolom*, *kenegetem*.

Circumlĭtio, ōnis, f. Plin. *Obmazanye*, *obmazuvanye*. Das Umſtreichen. *Kőrnyűl-kenegetés*.

Circumlŏcūtio, onis, f. Quint. *Govorni obbod*, *obbagyanye vugovorenyu*. Ein Umred. *Valaminek bő Kőrnyűl meg-beſzéllésſe*.

Circumluo, is, ere, ŭi, (Neu.) Liv. Vid. *Circumfluo*.

Circumlŭvio, onis, f. Cic. *Okolo vòd zlevanye*, *Oblevanye*. e. Umflieſſung, das Anlauffen des Waſſers. *Viznek Kőrnyűl folyáſſa*.

Circumlŭvium, vii, *n. idem*.

Circumĭnitto, is, ere, īſi, iſſum, (Act.) Cæſ. *V-okol poſſilyam*, *raſzpoſſilyam*. Umherſchicke. *Kőrnyűl küldők*.

Circummūnio, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Plaut. *Okolotverdim*, *v-okol-tverdim*, *jácbim*. Allenthalben bevvahre, beveſtige. *Kőrnyűl erősítem*.

Circummūnītio, onis, f. Cæſ. *V-okol-tvergyenye*, *objachenye*. e. Beveſtigung. *Kőrőskőrnyűl-való erősítés*.

Circŭmōbruo, is, ĕre, ŭi, ŭtum, (Act.) Liv. *Obſzipavam*, *v-okol-ſzipavam*, *raſzipavam*. Allenthalben zudecke. *Kőrnyűl-boritom*, *földelem*. Vid. *Obruo*.

Circumpĕdes, um, *plur.* m, Cic. *Peſcziſzlugi dvorjaniki*. e. Bedienten die auf ihren Herren vvarten. *Gyalog inaſok*, *ſzolgák*.

Circumplector, ĕris, ectī, exus ſum, (Dep.) Cic. *Obimlyem*, *obſzeſem*. Umfange. *Kőrnyűl-fogom*, *által ölelem*.

Circumplexus, ús, m, Plin. *Obimlyenye*, *obſzeſenye*. Das Umfangen. *Által-ölelés*.

Circumplĭco, as, are, ĭcŭi, (āvi,) ĭcĭtum, & ātum, (Act.) Cic. Vide *Circumplector*.

Circumpōno, is, ere, ŏsŭi, ŏsĭtum, (Act.) Cic. *V-okol-ſztavim*, *poſztaulyam*, *oblášem*. Umlege. *Kőrnyűl-téſzem*.

Circumpōtātio, onis, f. Cic. *V okol yredom pitje*. Das Umtrincken. *Vendégségi ital*, *Kendre ivás*.

Circumrādo, is, ĕre, āſi, āſum (Act.) Plin. *V-okol briem*, *Sztruſem*. Umſchobe, *Kőrnyűl-nyirem*.

Circumrētio, is, īre, īvi, ītum. (Act.) Lucr. *Obmreſujem*, *V-okol-mreſami obſztiram* Mit denen Garn umgebe. *Kőrnyűl-hálólom*. Fraude aliquem circumretire. Sidon. *Vkaniti*. Betriegen. *Meg tsalni*.

Circumſcindo, is, ĕre, ĭdi, iſſum, (Act.) Plin. *Obreſujem*, *V-okol reſem*. Umſchneide. *Kőrnyűl metſzem*, *Elmetélem*.

Circumſcrībo, is, ĕre, ipſi, iptum (Act.) Cic. *Raſzpiſſujem*, *Raſzpiſzavam*. Umſchreibe. *Kőrnyűl-irom*. 2. V. *Determino*, *Concludo*, *Conſtituo*, *Definio*. ità Cic.

Circūmſcripte, *Adv.* Cic. *Nakratkom*. Kürtzlich, Begreifflich. *Summásképen*, *Rővideden*.

Circumſcriptio, onis, f. Cic. *V okol iſzpiſzanye*, *Raſzpiſzavanye*, *Iſzpiſzanye*. e. Umſchreibung. *Kőrnyűl irás*. 2. aliquando ponitur pro *Deceptio* Cic.

Circumſcriptor, oris, m. Cic. *Vkanitel*. r. Betrieger. *Megtsaló*, *Reá-vévő*.

Circumſĕco, as, are, ĕcŭi, ectum. (Act.) Colum. *Obſzekavam*, *V-okol-ſzéchem*. Umhacke, Umhaue. *Kőrnyűl-vágom*, *metélem*.

Circumſĕdĕo & Circumſĭdĕo, es, ēre, ēdi, eſſum. (Neu.) Liv. *V-okol-ſzédam*, *obſztiram*. Umgebe, umlagere. *Kőrnyűl-vészem*, *kőrnyűl ſzállok*, *kőrnyűl ülők*.

Circumſeſſio, onis, f. Cic. *V-okol-ſzedenye*, *obſzedanye*, *obſzedanye*, *obſztiranye*. Das Umſitzen, e. Belagerung. *Kőrnyűl-ülés*, item: *kőrnyűl táboral meg-ſzállás*.

Circumſigno, as, are, ivi, atum, (Act.) Colum. *V-okol-zaznamenyujem*. Umzeichne, *Kőrnyűl jegyzem*.

Circumſŏno, as, ŏnŭi, ŏnĭtum, (Neut.) Cic. *V-okol-zvonim*. Allenthalben ſchalle. *Kőrnyűl-zengek*.

Circumſpectè, *Adv.* Quint. *Opazno ſzpazno*. Fürſichtiglich. *Vigyázva eſzesen*.

Circumſpectio, onis, f. Cic. *Pomnyivoſzt*, *ſzpazноſzt*. Item: *Szemtamoziranye*, *ogledanye*. e. Vorſichtigkeit. *Eſzesen-járás*, *magára vigyázás*, *ides-tova nézés*.

Circumſpectus, a, um. Cic. *Szpazen*, *muder*, *predgledlyiv*. Vorſichtig, klug. *Vigyázó*, *eſzes*, *okos*.

Circumſpergo, is, ere, erſi, erſum (Act.) Colũ. *V-okol-skropim.* Herum beſprenge. *Kȍrnyûl-kintem, ȍntȍm.*

Circumſpĭcientĭa, æ, f. *Gell.* Vide *Circumſpectio.*

Circumſpĭcio, is, ĕre, exi, ectum, (Act.) Cic. *V-okol gledim, ogledamſze, obziram.* Umſchaue, umſehe. *Kȍrnyûl-nézem, ſzemlélem.*

Circumſtantĭa, æ, f. Gell. *Okolicza V-okolſtanyje, okolchina.* r. Umſtand. *Kȍrnyûl-állȃs.*

Circumſto, as, are, ſtĭti, (ſtĕti.) ĭtum, (Neut.) Cic. *V-okol-ſztoim.* Herum ſtehe. *Kȍrnyûl-állȏk.*

Circumsŭo, is, ĕre, ŭi, ūtum, (Act.) Plin. *Obſeàvam.* Umnähe. *Kȍrnyûl-varrom.*

Circumtĕgo, is, ĕre, exi, ectum, (Act.) Lucr. *V-okol-prokrivam, odévam.* Allenthalben bedecke. *Kȍrnyûl-fedem.*

Circumtexo, is, ere, exŭi, extum, (Act.) Hor. *V-okol-tkem.* Umvvebe. *Kȍrnyûl-ſzȍvȍm.*

Circumtŏno, as, are, ŏnŭi, ŏnĭtum, (Neu.) Hor. *Vokol germim.* Herum donnere. *Kȍrnyûl-dȍrgȍk.*

Circumvădo, is, ĕre, āſi, āſum, (Neut.) Liv. *Obhajam, okolu idem.* Umgehe. *Kȍrnyûl-fogom, járom.*

Circumvĕho, is, ĕre, exi, ectum, (Act.) Liv. *V-okol vozim, pelyam.* Herumführe. *Kȍrnyûl-vonſzom, viſztem.*

Circumvĕnio, is, ire, ēni, entum, (Neu.) Cic. *Vokol idem, obſztiram,* 2. *Vkanyujem.* Umgehe, umgebe, 2. überliſte. *Kȍrnyûl-vészem,* 2. *Meg-tſalom.*

Circumventus, a, um, Cic. *Obſztren, vkanyen.* Umgeben, überliſtet. *Kȍrnyûl-vétetett, meg-tſalattátott.*

Circumvŏlo, as, are, avi, atum, (Act.) Hor. *Obletavam, okolo lécbem.* Umfliege. *Kȍrnyûl-repûlȍk.*

Circumvŏlūtor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Plin. *V-okolſztvalyam.* Mich umvvaltze. *Magamot Kȍrnyûl-forgatom.*

Circumvolvo, is, ere, olvi, ūtum. (Act.) Plin. *Okolu vályam, obviam.* Herumvvaltze, umvvickele. *Kȍrnyul hengeritem, Bétakarom.*

Circus, i, m. Cic. *Majdanicza*, iliti *meſzto nakȏm ſzuſze Boriteli na konyih vtekavali yzderkavali.* r. Turnier-Platz, e. Renn-Bahn, Tumel-Platz. *Lovakon-valo futató hely.* 2. *Gledaliſche, iskogaſztu rechenu igru Lyudi gledali.* r. Schau-Turnier-Platz. *Nézȍ hely, abȏl aztot az emberek néſztȇk.* 3. *Okolu obhajanye, Obhod.* r. Umgang. *Kȍrnyûl me-nés.* 4. *Okrusilo.* r. Zirckel. *Tzirkalom.* 5. *Okrusina, kolobàr.* r. Kreiſs. *Kerengȍ, kerék.* 6. *Obruch.* r. Raff. *Abronts.*

Cīris, & Cirrhis, is, f. *Ovid.* V. *Alauda.*

Cirrātus, a, um. Perſ. *Porugan, Runyav, Rudaſzt.* Geckräuſt, der krauſe Haar hat. *Fodoritott hajú, Bóbitás.*

Cirrus, i, m. Varro. *Od nature* iliti *narave rudaſzti, rugani, fèrkani, láſzi.* Von der Natur gekrauſte Haar. *Magától nyȏlt fodoritott haj.* 2. *Kukma na glavi skèrlcza, goluba, Dêba*, &c. Das Buſch *oder* Gräuſslein auf dem Kopff etlicher Vȏgel, als Lerchen, &c. *Némelly madaraknak fejeken-valo bóbitájok.* 3. Oſtreorum *capillamenta.* Et oſtreorum rapere lividos cirros. *Mart. l. 7. epig. 19.* Item *cirri* dicuntur in veſtibus *fimbriæ, villi*, &c. Cui tunica ab humeris erat diſtincta cirris dependentibus. *Phædrus. l. 2. fab. 5.* differt *cirrus à cincinno*, quòd *cincini* arte & calamiſtro criſpentur; *Cirrus* naturâ ſuâ talis ſit.

Cis & Citra, *præp.* Cic. *Zovkraj ſztrane, zȏkraj*, Diſſeits. *Innen. Eſſelȏl*, Cis Euphratem fuit. Cic. *Bilje zovkraj Euphrata potoka.* Er iſt diſſeits, des Euphrats gevveſen. *Eſſelȏl az Eufrátes pataknak voltt.* 2. *Chez. Med, Medgyu.* Innerhalb. *Belé, Ban, Ben, Belȏl.* Cis Paucos dies Plaut. *Chez malo dni.* Innerhalb vvenig Tägen. *Egy kevés Nap alatt..* 3. Cis ferè præponitur nominibus propriis *fluminum* & *montium.* Citra verò *reliquis.* ùt: citra forum *Plaut.*

Cis, is, m. *Siſek*, ali *chervo, kis drevje, ali zernye ogrizava.* Ein Korn- oder Holtz Wurm. *Gabona rágo* vagy *fa féreg.*

Cĭſalpīnus, a, um. Cic. *Zovkraj planine ſztojechi.* Diſſeit dem Alp-Gebürg gelegen. *A havaſon innen való.*

Cĭſiārĭus, ii, m. Ulp. *Dvojkolnichàr; kochiſs, ki kolcza na dveh kotachih vozi.* Gutſcher, der den Karn mit zveyen Rädern regieret. *Két kerekü taligás.*

Cĭſĭum, ii, n. Cic. *Dvojkolnicza, kochiicze zdvemi ſzamo kotachi.* Italicè Scheja volante *zvane.* Karn mit zvveyen Rädern. *Két kerekü taliga.*

Ciſpello, is. ere, ŭli ulſum. (Act) Plaut. *Zȍvkraj tirâm, zove ſztrane odganyam.* Diſeits vertreibe. *Innen elűzȍm.*

Ciſsĭbĭum, Ciſsȳbĭon, Ciſsȳbium & Ciſsymbium, ii, n. Macrob. *Kupicza*, ali *Pebarecz iz berſslyana napravlen.* Trinck Geſchirrlein auſs Ephen-Holtz gemacht. *Borostyán fábul tſinált pohárotska.*

Ciſta, æ, f. Cic. *Ladicza, ſkrinya.* r. Trog, r. Kaſten. e. Lade. *Láda, ſzökrény.* 2. *Koſſara, koſs.* ità *Colum.* Ein Korb oder Zeinen. *Koſár,*

Ciſtella, æ, f. *Teren.* Ciſtŭla, æ, f. & Ciſtellŭla. Plaut. *Ladichicza, Skrinyicza.* s. Lädlein, Trŏglein. *Ládatſka, ſzökrényetſke.*

Ciſterna, æ, f. Plin. *Nákapnyak, Desgyenicza, Sztudenacz, Zdenecz deſgyeni, vu kogaſze voda ſzéja.* peregr. *Cheternya.* e. Ciſtern, Waſſer Behalter, Regen-Brunn *Eső vizvévő kút.*

Ciſternīnus, a, um. Colum. *Iz nakapnyaka zdecheni.* Was aus einer Ciſtern iſt. *Esös kúti.*

Cĭtātim, *Adv.* Hirt. *Bêrzo, bitro.* Eylend. *Gyorſan, Hamarſággal.*

Cĭtātĭo, onis, f. JCt. *Pozvanye, Zványe na ſzud.* e. Forderung, Verheiſſung vor Gericht. *Hivatás, Törvényre-való hivatás, ſzolitás.*

Cĭtātōrĭus, a, um. JCt. *Na ſzúd pozavajuchi,* Für Gericht ladend. *Törvényre ſzolitó.*

Cĭtĕrĭor, ōris, *com.* us, n. Cic. *Bliſnéſſi vón krai.* Das näher diſſeits lieget. *Innetső, közlebb-való.*

Cĭthăra, æ, f. *Cic.* eſt nomen Inſtrumenti generale. *Tambura mala,* ali *velika. Davitova, krainſzka,* &c. e. Cithar, e. Harpffe, &c. *Tzitera, Hárfa.*

Cĭthărista, æ, m. *Cic.* Cĭthărœdus, i, m. Cic. *Tamburáſt, Tamburgia.* r. Cithar-*oder* Harpten-Schlager. *Tziterás, Hárfás.*

Cĭthărĭzo, as, are. avi, atum. (*Neu.*) Corn, Nep. *Na tamburu igram.* e. Cithar oder Harpffen ſchlage. *Tziterát pengetek.*

Cĭtĭmè, *Adv.* ſuperla. *Priſc.* poſitiv. *Citra,* compar. *Citerior. Naj bliſe.* Zu allernächſten. *Leg bellebb,*

Cĭtĭmus, a, um. *Superlat.* Cic. *Naj bliſneſſi,* Allernächſt, der Nächſte. *Leg bellebb-valo.*

Cĭtĭpes, ĕdis, *om.* Diomed. V. *Celeripes.*

Cĭtŏ. *Adv.* Cic. *Bêrzo, Hitro, Vrèd.* Geſchvvind. *Gyorſan, Hamar.* Quamprimùm, percelerĭter, quàm ocyſſimè, quàm maturrimè, actutum, ſubitò rem agam. Cic. *Bêrzo bochu vuchiniti.* Ich vverde es geſchvvind verrichten. *Friſſentſelekſzem,*

Cĭto, as, are, avi, atum. (Act. *frequ.* à Cieo) Cic. *Guſzto krát zovem.* Offt ruffe. *Gyakran bivom.* 2. *Naſzúd.* &c. *zovem.* Zum Gericht fordere. *Torvényre bivom.* 3. V. *Incĭto, Impello.* Citato eqvo aliquò contendere. *Cæſ.* Citare aliquem ad faciendum quid Plin. *koga na delo kakvo nagnati.* Einen etvvas zuthun antreiben. *Valakit dologra ûzni, hajtani.* 4. V. *Moveo, Commoveo crebrò.* Ne immaturis herbis citetur alvus. *Colum.* 5. V. *Recito.* Cic. 6. V. *Adduco, Profero.* Citare Authores Liv. &c. 7. Citare aliquem capitis Cic. *koga na ſzmert tuſiti* iliti *naglavno zgublenye.* Einen auf Leib und Leben klagen. *Valakit halálra vadolni.*

Cĭtra *Præp.* Cic. V. Ciſ. 2. Prez. Ohne. *Nélkûl.* Citra faſtidium; Svet. *Prez gruſztenya, doſzadenya.* Ohne Abſchey. Eckel. *Utálás Nélkûl.* Citra invidiam: Plin. *Prez nenavidnoſzti.* Ohne Neid. *Irégység nélkûl.* 3. V. *Extra, Antè.* Citra Calendas Octobr. *Colum.* 4. Citra quàm pro *minusquàm.* Culta quidem, fateor, citra, quàm debuit illa: *Ovid. 1. de Ponte 7. 55.*

Cĭtrētum, i, n. Pallad. *Meſzto nakôm ſzame Citroneraſztu, Vêrt Citronſzki.* r. Citronen-Garten. *Tzitronyos kert.*

Cĭtreŭs, a, um. *Cic.* Cĭtrĭnus, Plin. *Citronſzki.* Von Citronen. *Tzitronyos.* Citrea mala. *Czitrone,* &c.

Cĭtrĭnŭla, Cĭtrĭnella, æ, f. *Treſzavka pticza.* Citrinle ein Vogel. *Tzitrony madár.*

Cĭtro, *Adv.* Cic. plerumque cum *ultro* conjungitur. V. *Citra.* Ultro citroque. *Szim y tam, Pakſzim paktam.* Hin und vvieder her. *Ide ſztova.* 2. *Medſzobum, Szkup.* Mit einander. *égy más kôzt.* Multis verbis ultro citróque habitis. Cic. *Poklamkambi bili med ſzobum dugo govorili.* Nach dem ſie lang mit einnander geſprochen. *Egymás kôzt beſzélléſſek után.*

Cĭtrum, i, n. Mart. *Drévje iz Citrónſzkoga dréva.* s. Holtz von Citronen-Baum. *Tzitrom fábúl-fák.*

Cĭtrus i, f. Plin. *Citronſzko drévo.* r. Citronen-Baum. *Tzitrom fa.*

Cĭtus, a, um. à *Cieo* Cic. *Bêrz, bitar.* Geſchvvind. *Gyors.*

Cīvĭcŭs, a, um. *Cic.* Cīvĭlis, is, *com.* le, *n.* Cic. *Váraski,* peregr. *Purgarſzki.* Burgerlich. *Polgári, Városi.* 2. *Chlovechen, Dvorjanſzki,* Ehrenbietig, Höfflich. *Bôtsûletes, Emberſéges.* Comp. *Civilior.* ſupert. *civiliſſimus.* Eutrop.

Cīvĭlĭtas, atis, f. Svet. *Varaſtvo, Dêrſánye Varasko.* Burgerliches Verhalten. *Udvaroſiág. Város tartáſa.* 2. *Poſteno y lepo dêrſánye, Chlovechtvo, Dvorjanſztvo.* e. Höfflichkeit. *Emberſég.*

Cīvĭlĭter, *Adv.* Gic. *Po Varaski.* Bürgerlich.

Udva-

Udvaroſon. 2. *Poſteno, po Chlovechki, Chlovechno, Po dvorjanſzki, Dvorjanſzki.* Höflich, Ehrbahrlich. *Emberſigeſen.* Comp. *Civilius* habet *Plin.* ſuperl. *Civiliſſimè* Eutrop. *l.* 7. *c.* 5.

Cīvis, is, *Com.* Cic. *Varoſſecz, Varaſchan, Gradchan; Gradchanicza, Varoſchicza, Varoſkinya*, peregr. *Purgar, Purgaricza.* r. Burger, e. Burgerin. *Polgár, Városi.* 2. Cives quoque dicuntur *omnes illi*, qui extra Civitates degentes vivunt ſub iisdem legibus, incolæ regni.

Cīvĭtas, ātis, f. Cic. *Váraſi.* e. Stadt. *Város.* 2. Civitas quoque dicitur *gens* ſeu *natio* integra, quæ iisdem legibus vivit, & unum Reip. corpus efficit. *Cæſar, Liv.* 3. Civitas & Urbs in hoc differunt, quòd *Urbs* propriè mœnia & ædificia ſignificet; *Civitas* verò populum, qui habitat intra mœnia & in ſuburbiis. Ego tibi Prætor eſſe non videor, quia Sapiens non ſum, nec hæc urbs, nec in ea civitas. *Cic. 4. Acad. 45.* ſed hæc nomina aliquando confunduntur, à *Valer. Flac.* V. Gell. l. 18. c. 7. ab Aurel. Vict. Tertull. &c. Civitatem ab Urbe non diſtinguentibus. 4 Quandoque ponitur pro *Jure Civium.* Hinc Civitate donare in Civitatem accipere, Civitatem conſequi. *Cic.* & alii habent.

Cīvĭtātŭla, æ, f. Senec. *Váraſſecz, máli váraſi.* s. Städtlein. *Városotska.*

Clādes, is, f. *Cic.* propriè eſt, dum tempeſtate, vel nimiô fructuum pondere rami arborum franguntur, vel etiam vitio cœli ſive Soli inutiles facti amputari debent. 2. Transl. *Razboj voiſzke, razbita voiſzka.* e. Schlacht, e. Niederlage. *Tábornak Megverésſe.* 3. Transl. V. *Jactura, Damnum, Calamitas.* Inferre, accipere, reddere cladem. &c. *Cic. Liv.*

Clam *Adv.* & *præp.* Plaut. Priſc. *Ablat.* & *Accuſ.* jungitur. *Skomczè, Potajno, ſzkrovecze, otajno, ſzkrovito, muchèch.* Heimlich, verborgentlich. *Alattomban, Titkon.* Bona multa faciam clam meam uxorem: *Plaut.* Paulo clam iis eam vidi. *Cic.* 15. Att.

Clāmātio, onis. f. Plaut. *Krichanye, Vikanye.* s. Geſchrey, das Schreyen. *Kiáltozás.*

Clāmātor, ōris, m. Cic. *Vikavecz, krichavecz,* r. Schreyer. *Kiáltó, üvöltő.*

Clāmātōrĭus, a, um. Cic. *Krichliv, vichlyiv, krichéchi, vikajuchi.* Schreyerlich ſchreyend. *Kiáltoi, kiáltóhoz-való.* Clamatoria avis Plin. *Krichliva pticza.* r. Schrey-Vogel. *Kiáltó madár.*

Clāmĭto, as, are, avi, atum, (Neut. *freqv.*) Teren. *Prevnogo krichìm, vſchem, Jako krichìm.* Zu viel ſchreye, ſehr *oder* offt ſchreye. *Kiáltozok.* 2. V. *Vocito* Plaut.

Clāmo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Krichìm, vſchem.* Schreye. *Kiáltok.* 2. V. *Voco.* Clamare aliquem ad aliquem. Plaut. *Koga glaſzno k-ſzebi zvati.* Einen laut zu ſich ruffen. *Valakit kiáltáſſal hozzá hinyi.* 3. V. *Conqueror.* Clamare de uxoris interitu, *Cic.* pro Cluent. *Nadſzmertjum ſene ſzvoje plákati, javkati.* Über den Todt ſeines Weib vvehklagen. *Megholtt feleségéért ſirni, jajgatni.* 4. V. *Poſco.* clamare aquas. *Propert.* l. 4. eleg. 9. *Za vodu krichati, z-krichom vodu proſziti.* Um Waſſer ſchreyen, laut mit Geſchrey begehren. *Kiáltva vizet kérni.*

Clāmor, ōris, m. *Cic.* Clāmos, ōris, m. Quint. *Krich, vika, vapaj.* s. Geſchrey. *Kiáltás, üvöltés.*

Clāmōsè *Adv.* Quint. *Z-krikom, Z-vikum.* Mit geſchrey, ſchreyeriſch. *Kiáltáſſal.*

Clāmōſus, a, um, Cic. *Krichliv, pun vike y kricha.* Schreyeriſch, voll geſchreyes. *Kiáltozó.*

Clancŭlārĭus, a, um, Mart. V. *Clandeſtinus.*

Clancŭlùm & Clancŭlò *Adv.* Plaut. V. *Clam.*

Clandeſtinò *Adv.* Plaut. *Idem.*

Clandeſtinus, a, um, Cic. *Potajni, ſzkrovit, ſzkrovzni, skomni.* Heymlich, verborgen. *Titkos.* Clandeſtina conſilia: Cæſ. *Szkrovita ſzvétuvanya, tolnachenya.* Heymliche Rathſchläge. *Titkos tanátkozáſok.* Clandeſtina ſponſalia. JCt. *Skomcze vuchinenizaruki.* Heimliche Verlöbnuſs *oder* Ehe-Verſprechung, Winckel-Ehe ſo ohne Aufgeboth und Prieſterlicher Einſegnung geführet vvird. *Alattomba levö házaſſág.*

Clango, is, ere, xi, (Neu.) Val. Flac. *Svechìm, ſvenchìm, glaſz dáiem, trubentujem, trubim.* Thöne, klinge, erſchalle, Trompete. *Hangolok, trombitálok.*

Clangor, ōris, m. Cic. *Svenchanye, Glaſz od trubente* &c. r. Schall, Thon, Trompeten-Schall, &c. *Zengés, Harſogás.*

Clārè *Adv.* Cic. *Chiſzto, ſzvetlo, biſztro, vedro.* Klar, hell, lauter, ſcheinbar, heiter. *Tiſztán, nyilván, világoſon.*

Clārĕo, es, ēre, ārui, (Neu.) *Chiſzt, ſzvetel, Biſzter, vedren ieſzem.* Ich bin klar. ſcheinbar, heiter und hell. *Tiſzta, világos vagyok.*

Digitalizirão Google

vagyok. 2. *Jeſzem na glaſzu.* Ich bin berühmt. *Hires neves vagyok.*

Clārēſco, is, ĕre, (Neu.) Senec. *Chiſzt, ſzvetel poſztajem.* Klar und hell vverde. *Világoſodom.* 2. *Pochinyam na glaſzu y preſztimanyu biti.* Anfange berühmt zu ſeyn. *Elbireſedem.*

Clārĭfĭcātio, onis, f. Auguſt. *Oſzvetlenye, ochiſchenye, izbiſztrenye.* Die Verklärung, Leuterung. *Világoſitás, Tiſztitás.* 2. *Izviſſenye, razglaſſenye.* e. Erhöbung, Berühmtmachung. *Fölemelés, ki-birdetés.*

Clārĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Biſztrim, chiſztim, ſzvetlo chinìm.* Heiter, klar und ſcheinbar mache. *Tiſztává-teſzém, meghiggaſztom.* 2. *Izviſſujem, koga glaſzovitoga chinìm.* Einen berühmt mache. *Fölemelem, hireſitem.*

Clārĭfĭcus, a, um, Catul. *Biſztro, chiſzto chinechi.* Hell, klar machend. *Tiſztává-tévő.*

Clārĭgātio, onis, f. Liv. *Voiſzke y boja obznanenye, nazvéſchenye.* e. Kriegs-Ankündigung, Anſagung. *Had birdetés, kibirdetés.* 2. Clarigatio eſt, id quod JCti *Repreſſalia, vadiationem* vocant. 3. *Birſág.* e. Geld-Straff. *Birság.*

† Clārĭgātor, oris, m. *Vojszke, Boja, ratta obznanitel, nazveſztitel.* Der den Krieg angekündiget hat. *Had birdető.*

Clārĭgo, as, are, avi, atum. (Neu.) Liv. Plin. *Boj, voiſzku, Rat obznanujem, nazvéſcham nepriatelu.* Dem Feind den Krieg ankünde. *Hadat birdetek valakire.* 2. *Moje nazad potrebujem.* Das meinige vvieder fordere. *Magamét viſzſza kivánom.* 3 Idem quod *Vadio, Repreſſalibus utor.* JCt. *Plényam, kvár z-kvárom povrácham.* Repreſſalien brauche, *oder* Gegenſchaden thue. *Valakit adoſsagért meg foſztani, Le áreſtálni.*

Clārisco, is, ere, (Neu.) Apul. V. *Clareſco.*

Clārĭsŏnus, a, um. Cic. *Chiſzto-glaſz, Chiſzto glaſzan.* Hell-lautend, ſchalend. *Hangoſzavú.*

Clāritas, ātis, f. Cic. *Biſztroſzt, ſzvetloſzt, Biſztrócha, ſzvetlocha.* e. Heitere, Helligkeit, Klarheit. *Tiſztaság, világoſság.* 2. Transl. *Glaſzovitoſzt, Izviſſenoſzt.* 1. Ruhm, e. Fürtrefflichkeit. *Nevezeteſség.* Claritas generis Cic. *Glaſzovitoſzt y izviſſenoſzt plemenitoſzti roda.* Die Fürtrefflichkeit eines Adels. *Nevezetes, nemes rend bül-való.* Excellere claritate naſcendi, Quint. *Glaſzoviteſſega, y plemenitéſſega Roda biti.* An Fürtrefflichkeit des Herkon mens andern vorgehen. *Nemeſségbül-valakit fölül haladni.*

Clārĭtūdo, ĭnis, f. Salluſt. V. *Claritas.*

Clarĭvĭdus, a, um. Marc. Emp. *Biſztro-vid oſztro-vid.* Scharffſichtig. *éles nézö.*

Clāro, as, are, avi, atum. (Act.) Lucr. *Razſzvetlujem, ſzvetlo-chinìm.* Erläutere, erkläre Heitermache. *Világoſitom.* 2. *Glaſzovitoga y plemenitoga chinìm.* Berühmt und Edel mache. *Hireſitem.* 3. V. *Clarifico.*

Clāror, ōris, m. Plaut. V. *Claritas* N. 1.

Clārus, a, um. Cic. *Jaſzen, Chiſzt, ſzvetel,* Hell, klar, ſcheinbahr. *Világos, tiſzta.* 2. *Glaſzen.* Hell-lautend, deutlich. *Hangos.* Clara vox. Cic. *Glaſzen y jàsz glàſz.* e. Laute und helle Stimm. *Hangas-ſzó.* 3. *Glaſzovit, na glaſzu.* Berühmt. *Nevezetes.* Formâ clariſſimus. Ovid. *Od lepote v-najveksſem glaſzu.* 1. Wegen der Schönheit berühmteſte. *Leg világoſsabb ſzinü.* 4. Clariſſimi olim dicebantur *Senatores* (unde & Claros Patres dixit *Horat.* l. 4. od. 6.) in tres ordines diſtincti. & quidem primi ordinis *Illuſtres*, ſecundi *ſpectabiles*, tertii *Clariſſimi* ità *Iſid.* l. 9. cap. de Civit.

Claſsĭārĭus, ii, m. Cæſ. *Vojnik na Ladji, Brodo-Bojnik.* 1. Schiff-Soldat. *Hajóban hadakozó vitéz.*

Claſsĭcŭla, æ, f. Cic. *Bròd mal junáchki iz nekuliko ladjih ſzpravlyen.* e. kleine Flotte. *Egy néhány hadi hajók.*

Claſsĭcum, i, n. Liv. *Pubanye, glàſz y znaménye dano na boj* peregr. *na larmu.* Das Lärmen blaſen. *Lármát fúvás, Viadali jeladás.* 2. *Glaſz Trubente.* 1. Trompeten Schall. *Trombita ſzó, harſogás.* Canere claſſicum: Liv. *Na boj.* peregr. *Na larmu puhati.* s. Lärmen blaſen. *Lármát fúni.*

Claſsĭcus, a, um. Curt. *Brodo-bojni, na ladjah vojujuchèh.* Zu der Schiff Armada gehörig. *Hadokozó hajói.* 2. *Claſſici* dicuntur Authores primæ notæ, ut Cicero, Livius &c. 3. Claſſicus pro *Remige.* V. *Remex.* 4. V. *Tubicen, Tibicen*, qui claſſes convocant.

Claſſis, is, f. Cic. *Brodòv, ladjih vnoſina za boj y vojſzku ſzpravlyena, Brodovna vojſzka.* e. Flotte, Schiff-Armada. *Hadi hajók ſokaſsága, Hajókban lévő vitézi ſereg.* 2. Interdum de una tantùm *navi* dicitur. *Virg.* 3. V. Ordo. in hac ſignificatione Claſſem in quinque partes ſeu ordines diviſit Servius Tullus ut habet *Liv.* l. 1. c. 43. In primo ordine apud pop. Rom. ſive primæ claſſis, qui

qui erant dicebantur *Classici*: cæteri, qui minore censu censebantur, *infra classem*, ut docet *Gell. l. 7. c. 13.* Quintæ classis homines dicebantur *nullius authoritatis, infimi & pauperiores.* 4. *Classis* dicitur de ordinibus juvenum in Scholis. Cùm pueros in classes distribuerunt *Quint.* l. 1. c. 2. Ducere classem. Quint. est in *classe principem esse.*

Clāthrātus, a, um, Plaut. *Reſſetkaſzt z-reſſetkum zapèrt.* Mit Gittern *vel* Gättern verwahret, vergittert. *Gátoros, Rostélyos.*

Clāthro, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Z-reſſetkom zakrivam.* Mit Gitter verwahre, vergittere. *Meg gátorozom, rostélyozom.*

Clāthrum, i, *n.* Clāthrus, i, m. Hor. *Reſſetka.* e. Gitter, Gätter. *Gátor, Rostély.*

Clāva, æ, f. Cic. *Bat, Kibacba.* e. Kolbe, Keule, r. Knittel. *Fejes bot, Buzogány.*

Clāvātor, ōris, m. Plaut. *Kibachàr.* r. Kolbentrager, &c. *Furkos bot hordozó.*

Clāudĭcātio, onis, f. Cic. *Naplantávanye, ſantanye.* Das Hincken. *Sántikálás, ſántálás.*

Clāudĭco, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Romim, ſantam, Plántam, Napádam.* Hincke, knappe. *Sántálok, sántikálok.*

Clāudĭtas, ātis, f. *Plin.* Clāudĭgo, ĭnis, f. Veget. V. *Claudicatio.*

Clāudo, is, ĕre, ausi, ausum, (Act.) Cic. *Zapſram, zatvorim.* Schliesse, beschliesse, versperre. *Béſzegezem, Bézárom.* 2. V. *Circumdo, Ambio.* Orbis fluctibus clauditur: Senec. *Szvétſze od vòd obſzeſúje*; Die Welt ist mit Wasser umgeben. *Széles világ vizzel békeritve vagyon.* 3. V. *Finio.* opus claudere: Ovid. *Delo zverſſiti, dokonchati.* Das Werck enden, schliessen. *A' Dolgot elvégezni.* 4. V. *Claudico.* ità Auson. Claudere animam laqueô. Ovid. *Obeſzitiſze.* Sich hencken. *Magát fel akoſztani.* Claudere agmen, *Curt.* pro *poſtremo agminis loco esse.* &c.

Clāudus, a, um, Cic. *Rom. Santav, Plantav.* Hinckend, lahm, knappend. *Sánta.*

Clāvellus, *i*, m. *Mar. Emp.* Clāvŭlus, i, m. Varro. V. *Claviculus.*

Clāvĭcārĭus, ii, m. JCt. *Spolyar.* r. Schlosser. *Lakatos.*

Clāvĭcŭla, æ, f. Cels. *Kluchecz, kluchichek.* s. Schlüsselein. *Kóltsotska.* 2. *Ruchicza, Kvachicza, z-kûmſze terſz k-kolu ſzam priveſſzie.* ità Cic. Gabeln an Weinreben die sich selbst hefften. *Szőlőveſzſzőn nőtt kapots.*

Clāvĭcŭlārĭus, ii, m. Firm. V. *Clavicarius.* 2. *Kluchàr.* Dem die Schlüssel vertrauet sind. *Kóltsár.* ita Juv.

Clāvĭcŭlus, i, m, (à clavus) *Chavlek.* s. Nägelein. *Szegetske.*

Clāvĭgĕr, a, um, Ovid. *Klucho-noſz, kluchàr.* r. Schlüssel-Trager. *Kúlts hordozó, kóltsár.* 2. V. *Clavator.*

Clāvis, is, f. Cic. *Klùch.* r. Schlüsel. *Kólts, kúlts.* Clavis *laconica* erat, quæ intus aperiebat, forinsecùs claudebat. *Plaut.*

Clāustrārĭus, ii, *m. Lampr.* olim Clostrarius. *Lokotàr, kluchenichàr.* r. Schlosmacher. *Lakatos.*

Clāustrītŭmus, i, m. Gell. *Vratàr.* r. Thor-Schliesser, Thor-Sperrer. *Kapus.*

Clāustrum, i, n. Cic. *Zápor, lokot, y vſze ono, z-kêmſze kaj zapira.* s. Schloss, und alles, damit man etwas beschleust. *Lakat, zár és több a' féle kivel valamit bezárnak.* 2. Quidquid claudi aptum est, dicitur claustrum. *Virg.* 3. Claustra dicuntur angusti *recessus* regionum, vel adituum: sic Etruriæ claustra. *Liv.* Claustris imperii contineri: *Cic.* &c. 4. pro *re arcana:* Naturæ claustra confringere, *Lucr.* hoc est *naturæ arcana rimari.* 5. *Zapor redovnichki*, vulgò *Kloſter.* s. Closter. *Kalaſtrom.*

Clāusŭla, æ, f. Cic. *Dokonchanye, zvêrſzenye, záporka, zaprenye, zaporak.* r. Beschluss. *Végezés, bérekeſztés.*

Clāsūra, *vel* Clūsūra, æ, f. *Cassiod.* V. *Caſtrum.* 2. *Meſzto zaperto, zápor.* ità *Svet.* Ein versperrtes Orth, e. Einschliessung. *Zárló hely.*

Clāvus, i, m, Cic. *Chavel, chaval.* r. Nagel. *Szeg.* Clavus ligneus. *Klin.* r. Höltzerner Nagel. *Faſzeg.* 2. *Na ladji*, ali *brodu kormàn, rudo.* s. Schiff-Ruder. *Kormány.* Clavum ad littora torquet: *Virg.* Hinc. *transl.* Clavum imperii tenere. Cic. *Ravnati kralyevſztvo. ládati, zapovedati.* Regieren. *Uralkodni.* ad clavum sedere &c. *idem.* 3. *Kurje oko*, ali *jechmenecz.* s. Hüner-Aug, *oder* Gersten-Aug. *Szőmőltſek áſzemen*, vagy *árpa.* ità Plin.

Clēmens, entis, *om.* Cic. *Miloſzêrden, miloſztiven.* Barmhertzig, gnädig, mild. *Kegyelmes, irgalmas.*

Clēmenter. *Adv.* Cic. *Miloſzêrdno, miloſztivno.* Gnädiglich, mildlich, barmhertziglich. *Kegyelmeſſen, irgalmaſſan.*

Clēmentĭa, æ, f. Cic. *Miloſzêrdnoſzt, miloſztivnoſzt, dobrotivoſzt.* e. Barmhertzigkeit, Mildigkeit, Gütigkeit. *Kegyelmeſſég, irgalmaſság.* V. *Lenitas, Manſvetudo.*

† Clēnōdĭum, ii, n. *Gyungy, drágo kamenye y oſztala drágе czene ſzkupa dugovanya.* s. Kleynod, und jedvvede koſtbahre Sache. *Gyŏngy, drága kŏ, és tŏb á féle drága jóſzág.*

Clĕpo, is, ĕre, epsi, ptum, (Act.) Cic. V. *Furor, Surripio.* & pueri clepere diſcunt. ſacrum qui clepſerit, homicida eſto. *Cic.* 2. de Leg. c. 9.

Clepſo, is, ĕre, Lucr. *idem.*

Clepsўdra, æ, f. Cic. *Vodena negda vu ſztárom vremenu vura.* e. Waſſer-Uhr. *Régi vizeróra.* Hodie hoc vocabulo donamus horologium vitreum, è quo arena, ſive alii pulveres paulatim effluunt. 2. Vocatur etiam *Clepſydra* ab Aſtrologis inſtrumentum, quo illi ſidera dimetiuntur.

Clepta, æ, m. *Plaut.* Cleptes, is, & Cleptor, oris, m. Simeon. *Tàt. Lupeſs.* r. Dieb. *Lopó.*

Clĕrus, i, m. Plin. *Cherv*, ali *kukecz pchelszki, ki ſzetjè kvari.* Ein Wurm der ſchadet den Waben der Bienen. *Szú féreg vagy moly, ki a'méhek lépét elrontya.* 2. *Popovſzka ſzkupchina.* e. Cleriſey. *Papi rend.* 3. à græco *Kliros.* idem quod *Sors, ſortis* f.

Clibănārĭus, ii, m. Eutrop. V. *Cataphractarius.*

Clibănus, i, m. Plin. *Gibucha ſelézna* ali *Brunchena pèch.* r. Diſtillier-Offen. *Hordozható vas* vagy *érts kementze.* 2. *crêle oklopi.* r. Pantzer Harniſch, Küraſs. *Vas öltözet.* Miles clibanarius. Amm. Marc. *ſeleznyàk, Vojnik vu oklopih.* Küraſſierer. *Vaſas Vitéz.*

Clidūchus, i, m. Plin. V. *Claviger.*

Clĭens, entis, *com.* Cic. *Szlusbenik, Szluſicza pod obrambum* y *pomochjum chium buduchi.* r. Schutz-genoſs, Gönſtling der ſich in eines Herrn Schutz begibt, s. Vogt-Kind, *Valaki gondviſeléſe alatt-való.*

Clĭenta, æ, f. Plaut. *Pod obrambum chium ſzlusbenicza, ſzirotica.* e. Schutz genöſſin. *Gondviſelés alá vettetett aſzſzony vagy leány.*

Clĭentēla, æ, f. Cic. (*vulgò* Salva Gvardia) *Obramba ſzlusbenikov, Szlúſicz* y *ſzlusbenicza.* r. Schirm, Schutz. *Alattunk valótnak óltalmok, óltalma.* Eſſe in fide & clientela alicuius. Cic. *Pod obrambum chium biti.* Unter eines Schutz ſtehen. *Valakinek gondviſelés alatt lenni.* 2. *Vulgò* Homagium: *Duſna ſzlusba goſzpodinu, pod kojega jegdo obrambum.* Schuldige Pflicht dem jenigem Herrn, unter deſſen Schutz man ſtehet. *köteles ſzolgálatya az Urnak kinek ſegétſége alatt vagyon.* 3. *Vnoſina, vnoſtvo ſzlusbenikov*, y *ſzlúſicz pod chium obrambum.* Die Menge oder Verſamlung deren unter den Schutz ſtehenden Dienern. *Sokaſſága az tſelédnek.*

Clĭentēlāris, is, *com.* re, *n.* JCt. *Pod obrambum duſno ſzluſni, ſzlusbeni.* Schirm-Fähig. *Oltalom alat élő.*

Clīma, ătis, n. Serv. *Podnebje, Bitje Zraka* y *ſztáliſba vſzakoga kotára.* Die Beſchaffenheit der Lufft eines Landes *oder* Orts. *égnek,* vagy *Földnek tártománya.* 2. eſt genus *menſuræ* agrorum ità *Col.*

Clīmăcĭs, ĭdis, f. Vitr. *Sztupalnicza, mala Lojtricza.* e. Kleine Stiege, Treppe. *Kitſiny lajtorja.*

Clīmacter, ēris, m. Cic. *Prêchka na Lojtri, Sztupicza na ſztupálnicznh.* pereg. *Na Stêngah.* e. Staffel an der Leiter, *oder* Stiegen. *Lajtorja graditſa, Hágitsója.* 2. *Premene leto pogibelno Preſztupno, kakti ie ſ'eſzdeſzèt* y *tretje*, y *vſzako deveto*: y, *kak neki vele, vſzako ſredno, Naimre ſztarem lyudèm* s. Wechſel-Jahr ſehr gefährlich, als drey und ſechzigſte, neundte *und* ſiebende. *Igen Veſzedelme Eſztendő váltazáſa valomint az hatvan harmadig, éſmindenhetedig* gy *kilentzedik.*

Clīmactērĭcus, a, um. Plin. *Premene - letni.* Des Wechſels-Jahr. *Eſztendő valtozó.* Anni *climacterici*, plerúmque Senibus fatales, aut periculoſi à Medicis habentur: nempe, annus nonus, Vel ut alii, ſeptimus. Annus climactericus magnus dicitur *ſexageſimus tertius.* Tempora climacterica, Plin. *Pogibelna vreména.* e. Gefährliche Zeiten. *Veſzedelmes idők.*

Clīmax, ăcis, f. V. *Scala.* 2. eſt *Figura Rhetoricæ* gradatio *Latinè* dicta.

Clīnāmen, ĭnis, n. Lucr. *Nagnenye.* e. Neigung. *Meghajlás.*

Clīnĭce, es, f. *Plin.* eſt medicina, quæ ægris lecto affixis adhibetur. hæc duplex eſt: una *Dиætetĭce* quæ victu medetur; altera *Pharmaceutĭce*, quæ medicamentis curat. *Plin.*

Clīnĭcŭs, i, m. Mart eſt *Medicus*, qui ægros lecto affixos inviſit, & curat. 2. eſt æger lecto perpetuò affixus.

Clīno, as, are, avi, atum. (*Obſol.* Act.) Vitr. V. *Inclino.* Compoſitum ex Clino: Compoſita enim in uſu ſunt.

Clitellæ, arum, f. *Plur.* Cic. *Szolarſzko*, y *drugo tovorno ſzedlo. ſzedlenicza, Szamàr.* r. Zaum, Sattel. *Terb - bordozó nyereg, Szekſzena.*

Clitellārĭus, ii, m. Cic. *Tovornik, Meczg. kony* &c. Saum

&c. s. Zaum-Roſs. *Tereb-bordozó ôſzver* &c.

Clītellārius, a, um. Colum. *Térbnoſzechi, Tovorni, z-tovorom obtêrſſen.* Mit Zaum-Sattel geladen. *Terb bordozó.*

Clīvĭus, a, um. Feſt. V. *Arduus, Difficilis.*

Clivōſus, a. um. Cic. *Berdovit. Bregovit, Sztermovit.* Haldicht, Hügelich. *Meredekes.*

Clīvŭlus, i, m. Colum. *Mala ſztermina, Malo podoſe, Podoliczа.* s. Hügelein, kleiner Abgang. *Meredeketske, Hágótska.*

Clīvus, i, m. Cic. Clīvum, i, n. Cato. *Podolje ſztermina*, Ein Weeg, den Büchel *oder* Hügel herab; abhängige Seite eines Hügels. *Meredekſége valamelly Dombnak, Halomnak.*

Clŏācă, æ, f. Cic. *Jama, puna ſzmrâda ſzkup ſztekajuchega.* e. Miſtgrube, heimlich Unflaths-Gemach. *árnyékſzék, bova minden rútſágok lefolnak.* 2. *Fiſtula, via ſubterranea, canalis*, per quæ aqua pluvia, extra urbem defluens, ſordes urbis Secum rapit. 3. Transl. *Kermeſlyiva baba piâna.* Ein altes verſoffenes Weib. *Réſzeges vén banya.*

Clŏācālis, is, *com.* le, *n.* Feſt. *Szmradlyiv, komornyachki. pun vſzakoga ſzmrâda.* Voll Unflath *und* allerley Miſt. *Minden féle rutſággal tellyes.*

Clŏācārĭum, ii, n. Ulp. *Peneзi*, iliti *plácha ſzmrado-chiſztnikov.* s. Feg Geld, der Lohn deren, die Miſtgruben ſäuberen. *árnyék ſzék tiſztitoknak fizetéſek, bérek.*

Clŏāco, as, are, avi, atum. (Act. *Obſol.*) Feſt. V. *Fœdo. Inquino.*

Clōdĭco, as, are, avi, atum. (Neu.) *Antiqu.* apud Cic. V. *Claudico.*

Cloſtellum, i, n. Petron. *idem* ac parvum clauſtrum.

Cloſtrum, i, n. *Cato.* V. *Clauſtrum.* 2. Dicuntur *Cloſtrum* trabes colligatæ ad impetum fluvii cohibendum. *Plin.* l. 10. c. 33. Item *Cloſtrum* dicitur: Trabium contignatio. ità *Senec.* l. 7. de Benef c. 21.

Clŭcĭdātus, Cluditātus, *vel* Glŭcĭdātus, a, um, Feſt. V. *Dulcis, Suavis.*

Clŭden, ĭnis, n. Apul. *Koſztura, Nôſz kiſze zaſztra, y ſzklâplya.* s. Taſchen-Meſſer. *Betêvô Bitſak.* 2. eſt *ensis*, qui in ſaltibus adhibetur, alii aliter, &c. Vid. *Lips.* Elect. l. 1. c. 28.

Clūdo, is, ĕre, ūſi, ūſum. (Act.) Cic. V. *Claudo.* Ipſum mare terram appetens littoribus cludit. *Cic.* 2. de Nat. Deor. c. 39.

Clūdus, a, um. Plaut. V. *Claudus.*

Clŭĕo, es, ēre, & Clŭo, is, ĕre, (Neu.) Plaut.

Derſimſze, Imenujemſze. Mich verhalte, genennet vverde. *Viſelem, Tartom, Nevezetem.* Ità ſis, ùt nomen cluet: Plaut. *Takſze derſi, kakſze imenujeſs:* ali *kak tvoje ime z-ſzobum donâſza.* Halte dich, vvie es der Nahm mit ſich bringet. *Ugy viſeld magadat a'mint nevezetel.* 2. V. *Splendeo.* ità *Lucr.* 3. Apud antiquos teſte *Plinio.* idem quod *Purgo, Mundo.* V. *Plin.* l. 15. c. 29.

Cluis, is, *com.* e. n. Martian. Capell. Vid. *Nobilis, Illuſtris.*

Clūmæ, ārum, f. *plur.* Feſt. *Pleve jechmenove.* e. Gerſten-Bälglein. *árpa pelva.*

Clūna, æ, f. Feſt. Clūra *vel* Clūrĭa, æ, f. vet. Gloſſ. V. *Simia.*

Clūnācŭlum, i, n. *vel* Clūnāclum, i, n. Feſt. *Nôrza klânye, Meſzarſzki nôs,* s. Schlacht-Meſſer. *Méſzáros kés.*

Clūnis, is, tam *maſc.* quàm *fœm.* Juv. *Ledovje, Zâdnicza meſzo, nakômſze ſzredi.* s. Geſäſs, e. Hinter Backen. *Far.* Clunes, ium, ĭbus, *Plur.* uſitatior eſt. Tremulo deſcendunt clune: *Juven.* Quod pulchræ clunes, breve quod caput. *Horat.*

Clūnus, a, um. Feſt. *Sirok y debel na zadnyiczi, Ledgyaſzt.* Der ein breith und dicks Geſäſs hat, *oder* breite Hinter-Backen. *Széles a'vagy vaſtag far.*

Clūrīnus, a, um. Plaut. *Opichki, Majmunſzki.* Von Affen. *Majmbor-valo.* Clurinum pecus. Plaut. *Opiczа.* Ein Aff. *Majom.* apud alios Clūnĭus, a, um.

Clūsāris, is, *com.* e, *n.* Clūsārĭus, a, um. Hygin. *Zapirajuchi, Zatvorechi.* Schlieſſend. *Bérekeſztô.*

Clūsĭlis, is, *com.* le, *n.* Plin. *Lahko zaperliv.* Das ſich leicht ſchlieſſen läſt. *Bérekeſztetô.*

Clūsĭnum, i, n. Colum. *Béla Pſſenicza.* s. Weiſs-Korn. *Fejér Búza.*

Clūſor, ōris, m. Sidon. *Lovecz, kiz-mreſami ſumu obſztira*, Jäger, der den Wald mit Netz umgiebet. *Vadâſz, ki a' hálóval kôrûl vonya az erdôt.*

Clўpĕātus, a, um, Curt. *Z-ſchitom oboruſen, ſchit noſzechi.* Der mit einem Schild bevvahret iſt. *Paiſor.*

Clўpĕo, as, are, avi, atum, (Act. *Obſol.*) Varr. clypeo munio.

Clўpĕus, ei, m. Virg. *Schit*, s. Schild. *Pais.* 2. Transl. V. *Præſidium, Tutela.* Subnixus ſt licone tuo, quem fratr bus ipſe diſcedens clypeum, defenſorémque dediſti *Claud.*

Digitalizirao Google

Clỹſmus, i, m. Scribon. *Ochiſchenye*. e. Reinigung. *Tiſztitás*.

Clyſter, ēris, m. & Clyſtērĭum, ii, n. Plin. *Kriſtèr, vrachtvo za odprenye narave zaperte*. Clyſtier iſt eine Arth von Medicamenten die Natur zu eröffnen. *Kriſtély*. Idem ſignificat *græc*. Clyſma, ătis, n. 2. tam *Clyſter*, quàm *Clyſterium* ſumitur pro *inſtrumento*, quo cuipiam organo corporis medicinæ injiciuntur.

Cnips, īpis, m. Plin. *Dervo-jedecz* (*Cherv.*) r. Holtz-Wurm. *Fátragó Féreg*.

Coaccēdo, is, ĕre, eſſi, eſſum, (Neu.) Plaut. *Szkup-pribájam, bliſe priſztuplyujem, pribliſavamſze*. Mit anderen hinzugehe, mit beytrette. *Egyût hozzá mégyek*.

Cŏăcervātim, *Adv.* Colum. *Szkup na kupe*. Zuſammen gehäufft, häuffig. *Rakáſonként*.

Cŏăcervātio, onis, f. Cic. *Szkup kupchenye, nakup ſzpravlyanye*. e. Zuſammenhäuffung. *Rakásba gyûjtés*.

Cŏăcervo, as, are, avi, atum, Act. Cic. V. *Acervo*.

Cŏactè, Coactim. *Adv.* Sidon. *Szilno, z-ſzilum*. Gezvvungen. *Erővel, kénſzeritve*.

Cŏactio, ōnis, f. Cic. *Kupchenye, ſzkup ſzpravlyanye*. e. Häuffung, e. Sammlung. *Egybe-gyűjtés*. 2. *Primoranye, ſzilenye, primárjanye*. r. Zvvang. *Kénſzerités*.

Coactor, ōris, m, Cic. *Pagadur, y vſzaki, koi iz chaſzti ſzvoje ſzkêrb imana pobiranye, y ſzpravlyanye penèz*. r. Einnehmer, der das ſchuldige Geld zuſammen zvvinget. *Adóſzedő*. 2. *Primarjavecz, ſzilnik*. r. Zvvinger. *Kénſzeritő*.

Coactūra, æ, f. Colum. V. *Coactio*.

Coactus, ûs, m, Cæſ. V. *Coactio*. N. 2.

Cŏaddo, is, ĕre, ĭdi, ĭtum, (Act.) Cato. *Szkup pridajem, dodávam, nadodájem*. Mit darzu gebe, thue. *Őſzve adom*.

Cŏadjūtor, ōris, m. *Szkup-pomochnik, Pripomochnik*. r. Mit-Helffer. *Őſzvefegitő*.

Cŏadjūtrix, īcis, f. *Pripomochnicza*. e. Mithelfferin. *Őſzve ſegitőné*.

Cŏætānĕus, a, ŭm. *Apul.* Cŏævus, a, ŭm. Cic. *Jedno-dobni, jedno-letni, jedno-vremeniti. Verſtnyak, verſztnyakinya*. Eines Alters, oder Gleicher Zeit. *Egy eſztendős valakivel*.

Cŏæternus, a, ŭm. Prud. *Jedno-vechni*. Gleich-evvig. *Egyût őrőkén-való*.

Cŏāgŭlātio, onis, f. Plin. *Vſzirenye, mléka ſztiſznenye*. e. Zuſammenringung, Zuſammenvvalung der Milch. *Őſzve-óltás, forradás*.

Cŏāgŭlo, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Vmléko-ráſzol poſztavlyam, vſzirujem*. Zuſammen rinnen mache, das die Milch zuſammen vvallet. *Őſzve óltom, meg alutom*.

Cŏāgŭlum, i, n, Ovid. Plin. *Ráſzol, ſziriſche, z-kêmtze mléko vſziri y ſztiſzne*. s. Käs-rinnen, r. Lab. *Téj-óltó, alut téj*.

Cŏălĕo, es, ēre, ălŭi, ĭtum (Neu.) Plin. *Szkup raſztem*. Zuſammen vvachſe. *Őſzve forradok*.

Cŏarctātio, onis, f. Liv. *Vech dugovàny Szkup ſztiſznenye, zgnyetenye*. e. Zuſammenzvvingung, enge Einſchlieſſung. *Őſzve-ſzoritás, nyomás*.

Cŏarcto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szkup ſztiſzkam, gnyetem*. Zuſammen zvvinge. *Őſzve-ſzoritom, nyomom*.

Cŏaſsātio, onis, f. Plin. *Popodyenye, Szkup deſzék zbijanye*. e. Zuſammentäffelung, s. Täffel-Werck. *Meg-deſzkázás*.

Cŏaſso, & Coaxo, as, are, avi, atum, (Act.) Vitr. *Szkup podim, Deſzke zbijam*. Zuſammen täffele, Bretter zuſammen fügo. *Bépadlom, Meg-deſzkázom*. 2. *Kvekechem, Kreſchìm, Regechem kakti ſaba*. Quackſe, ſchreye vvie die Frösche. *Békául ſzólok, Regetek*.

Cŏaxātio, onis, f. Svet. *Regetanye, Kreketanye ſabje*. Das Quackſen der Frösche. *Béka ſzó, Regetés*.

Cobĭus, Gobius, ii, m, & Cobĭo, Gobio, ōnis, m. Plin. eſt *Duplex*: Fluviatilis. *Peſzak ribicza*. r. Grundel. *Fővény hal*. Marinus & eſt *ſpecies* ſimilis *Carpioni fluviatili*.

Coccĕus, *Lampr.* Coccĭnĕus, *Plin.* Coccĭnus, a, um. Mart. *Skarlatni, Skarlatne boje* vulgò *fárbe*. Aus Scharlach, ſcharlach-roth. *Skárlátbol-való, Skárlát-ſzinű*.

Coccĭnātus, a, um. Mart. *Vu ſkarlatu, vu ſkarlat oblèchen*. In Scharlach gekleydet. *Biborba, skárlátba öltőzött*.

Coccĭnum, i, n. Mart. *Skarlatna halya, oprava*. s. Scharlach-Kleyd. *Skarlátbúl-valő dolmány, öltőzet*.

Coccus, i, m. (coccum, i, n. eſt *fructus*, & *granum* cocci.) *Plin.* eſt frutex ſurculoſus parvus in *Turdetania, Galatia, Africa, Peloponneſo*, &c. cui grana adhærent in forma lentis.

Coccўx, ўgis, m. Plin. *Kukuvacha, kukuvicza pticza*. r. Kuker, Kukuk. *Kakuk-Madár*. *Latinè*: Cŭcŭlus.

Cŏcētum, i, n. Feſt. *Makvichi*, ali *druga jeſztvina, z-medom y makom pripravlyena*. Ein Art von Speiſen, ſo von Hönig- und Mag-

Mag-Saamen bereitet. *Mák tſik*, vagy *márétel mézel és mákal tſinálva.*

Cŏchlĕa, ĕæ, f. Cic. *Lupanya puſeva, Puſova hiſicza*, s. Schnecken-Häuslein. *Tſiga ház.* 2. Trans. *Vretenicza, preſſno vreteno*, ità *Vitr.* e. Trotten-Spindel, Spindel an der Schrauben. *Péréstorsó.* 3. *Na nachin puſove hiſicze napravlyene ſztupicze*, peregr. *Sténge.* e. Schnecken-Stiege. *Forgó kerék grádits.*

Cŏchlĕar, cŏchlĕārĕ, is, n. Mart. *Slicza, kaſſika.* r. Leffel. *Kanál, Kalán.*

Cŏchlĕārĭum, ii, n. *idem*, ità Plin. 2. *Púsnak, Meſzto gde ſze Puſi hrâne.* ità *Varr.* e. Schnecken Weid, Schnecken Orth. *Tſiga-tartó, éltetŏ hely.*

Cŏchlis, ĭdis, f. Cŏchlĭdĭum, ii, n. Strabo. V. *Cochlea.* N. 1. & 3.

Cŏcĭātor, ōris, m. Vet. Gloſſ. *Keſzno Kupecz.* r. Langſamer Kauffer. *Késŏn vévŏ.*

Cŏcĭo, ōnis, m. Plaut. *idem.*

Cŏcĭōnor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Quint. *ſzuſlyam, mudno, keſzno kupuiem.* Langſam kauffe, zaudere im Kauffen. *Késŏn veſzem.*

Cŏcles, ĭtis, m. Plin. *Jedno-ok, Choravecz.* Ein äugig, blind auf ein Aug. *égy ſzemŭ, Fél ſzemŭ.*

Coctĭbĭlis, is, *com.* le, *n.* Plin. *Kuhlyiv, lehkoſzkuhlyiv.* Leicht zu kochen. *Könnyen fŏvŏ.*

Coctĭlis, is, *com.* le. *n.* Ovid. *Szkuhan, Opecheu.* Gekochet, *oder* gebrennet. *Fŏzŏt, Fŏtt, ſultt.* Coctiles tegulæ. *Opecheni krovni chrépi.* e. Gebrennte Tach-Ziegel. *égetett tſerepek, téglák.*

Coctĭo, ōnis, f. Plin. *Kuhanye, kuha.* e. Kochung. *Fözés.* 2. *Opékanye.* e. Gebrennung. *Sŭtés.* Coctio laterum, tegularum &c.

Coctĭto, as, are, avi, atum, (frequ.) Plaut. *Szevdil, vſzeſtât kuham.* Stets koche. *Szüntelen fŏzŏm.*

Coctīvus, a, um, Plin. V. *Coctibilis.*

Coctor, ōris, m. Plin. V. *Cocus.* 2. Transl. V. *Prodigus.* Quis coctori credet pecuniam. *Senec.*

Coctūra, æ, f. Colum. V. *Coctio.* N. 1. *Item* eſt id, quod coquitur. Item accipitur pro *Cœli temperie & calore*, quo fructus matureſcunt. En cœli temperies fulſit, quam cocturam vocant. *Plin.* l. 14. c. 4.

Coctus, a, um, Cic. *Kúban.* Gekocht. *Fŏtt.* 2. *Zrel.* Zeitig. *érett, érett.* 3. Transl. Coctus ſermo. Cic. *Szpametno govorenye.* Eine bedachtſame Rede. *Helyes, és jeles mondás.*

Cŏcŭlum, i, n, Feſt. *Poſzuda za kuhu.* s. Koch-Geſchirr. *Fŏzŏ edény.* 2. *Kotel.* ità *Cato.* r. Keſſel. *Serpenyŏ.*

Cŏcus, i, m. *Cic.* Cŏquus i, m. Mart. *Kuhar*, peregr. *Szokàch.* r. Koch. *Szakáts, fŏzŏ.*

Cōdex, ĭcis, m. Cic. *Kniga.* s. Buch. *Könyv.* 2. *Szteblo oguleno*, ali *Pàny* ità *Virgi.* Der Stamm *oder* Stock an einem Baum. *Fa tŏke, Fának deréka.* 3. Eſt *liber* accepti et expenſi, ità *Cic.* 4. Dicitur à JCtis *volŭmen* in duodecim libros diviſum, in quibus leges Romanorum Imperatorum continentur. 5. V. *Caudex.*

Cōdĭcillus, i, m, Cic. *Kniſicza za zapiſzavanye.* s. Schreib-Täfflein, Büchlein. *Könyvetske.* 2. Codicilli, orum *plur.* accipiuntur pro *literis*, quæ ad præſentes ſcribuntur. *Senec.* 3. eſt *ſcriptura*, quâ quis ultimam ſuam voluntatem ſignificat, non ità ſolemnis, ac Teſtamentum. *Tacit.* & *JCt.*

Cœcus, & Cœlum *cum ſuis* Derivatis, ſcribi etiam ſolent *per Æ vel* æ; quæ proinde ſic ſcripta vide.

Cœmētērĭum, ii, n, *Græcè* ſignificat locum ad dormiendum deſtinatum. 2. *Gróbje, dvor cirkveni*, peregr. *Czintor.* r. Kirchhof, Gottes-Acker. *Temetŏ hely, Tzinterem.*

Cŏĕmo, is, ere, ēmi, emtum, *vel* emptum, (Act.) Cic. *Pokupuiem, ſzkup kupujem.* Zuſammen kauffe. *ŏſzve vészem.*

Cŏĕmtio, *vel* cŏĕmptio, onis, f. Cic. *Pokupenye, ſzkup kupenye.* e. Zuſammenkauffung. *ŏſzve vásárlás, Meg-vévés.*

Cŏĕmtĭōnālis, is, *com.* le, *n.* Cic. *Szkup z drugem za kupenye*, ali *na prodaju dan.* Das bey dem Kauff *oder* Verkauff zugleich gegeben iſt. *ŏſzve vásárláshoz-való.*

Coëmtor, oris, m. Apul. *Szkup kupecz, Pokupitel.* r. Zuſammenkauffer, r. Aufkauffer. *ŏſzve vévŏ.*

Cœna, æ, f. Cic. *Vecherja, Vechera.* s Nachtmahl, e. Nachtmahlzeit. *Vatſora.* 2. *Cena* ſine diphtongo ſcribi vult *Manut.* in orthogr.

Cœnācŭlum, i, n. Cic. V. *Triclinium, Conclave.*

Cœnārum Măgiſter, i, m. Varro. V. *Modimperator.*

Cœnātĭcus, a, um, Plaut. *Vecherni.* Zum Nachtmahl gehörig. *Vatſoraj.* Spes mihi eſt cœnatica, Plaut. *Ujamſze, da budem dobro pri vecheri ſztál.* Ich hoffe, mann vverde mich zum Nachtmahl ehrlich haben. *Réménlem hogy jól vatſorálok.*

Cœnātĭo, ōnis, f. Colum. *Meſzto za vecherjanye prilichno.* r. Orth zu eſſen. *Vatſorálló*

Digitalizirao Google

rálo hely. Cœnationes laqueatæ tabulis eburneis verſatilibus. *Svet. Ner. c. 21. 2. Vecheranye*. Das Abend-Eſſen. *Vatſorálás*.

Cœnātōrĭum, ii, n. *Mart*. Toga triclinaris, quæ adhibebatur olim ad Cœnam.

Cœnātŭrio, is, īre, īvi, ītum, (Neu.) Mart. *Selyim vecherati, Hochemiſze vecherati*. Luſt habe zum Nacht-Eſſen. *Vatſorálhatnám*.

Cœno, as, are, avi, (& atus ſum,) atum, (Neu.) Varro. *Vecheram, Vecheruiem*. s. Nachtmahl einnehme. *Vatsorálok*.

Cœnŏbīta, æ, *com*. Hier. *Vu redovnom ſztaliſſu y meſztu ſivuchi*. In Kloſter lebend. *Barát ſzerzeteſek közöt élö, lakó*.

Cœnŏbĭum, ii, n, Hier. *Sztanye Redovnichko*. peregr. *Kloſter*. s. Kloſter. *Kalaſtrom. ſzerzeteſſek lakó-helye*.

Cœnōſus, a, um, Colum. *Blaten, kalyen*. Kotig. *Sáros, Lotſos*.

Cœnŭla, æ, f. Cic. *Vechericza*. s. Nachtmahlein. *Vat orátska*.

Cœnum, i, n, Stat. *Kàly, Gluboko blato, Grèz, ſzmrad*. r. Miſt, r. Moraſt. *Fertö, Sár*.

Cŏĕo, is, īre, īvi, ĭtum, (Neu.) Cic. *Szkupidem, druſimſze, tovaruſſimſze*. Zuſammengehe, *oder* komme. *öſzve-gyülök, mégyek*.

Cœpto, as, are, (Freqv.) *Guſztokrat prichinyam*. Offt anfange. *Gyakran kezdek*.

Cœptum, ti, n. *Ovid*. Cœptus, ûs, m. Cic. *Pochetje, zachetje, pochetek, zachetek, prichetek*. r. Anfang. *Kezdet, elkezdett dolog*.

Cŏĕpŭlo, ōnis, m. Plaut. *Szkup-jedecz, goſztitel*. r. Miteſſer. *Egyût-vendégeskedö, évö*.

Cŏĕpŭlor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Plaut. *Szkup Goſztimſze, Chaſztimſze*. Mit einander eſſe, Panquet halte. *Egyûtt-vendégeskedek*.

Cŏĕquĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) Liv. *Szkup-jáſſem*. Mit einander reithe. *Egyûtt-lovaglok*.

Cŏërcĕo, es, ere, ercui, ĭtum, (Act.) Cic. *Szteſem, ſzteſujem, zderſávam*. Hinterhalte, zaume. *Megzabolázom, tiltom*.

Cŏërcĭtĭo, onis, f. Liv. *Szterzanye*. r. Zvvang, *Megzabolázás, tartóztatás, bûntetés*.

Cŏëſſentiālis, is, *com*. le, n. *Jedno bitni, jednoga bitja*. Eines vveſens. *Egy lényöségés*.

Cœtus, ûs, m. Cic. *Szkupchina, ſzkupſzpraulenye lyudeh, zbor*. e. Verſammlung der Menſchen. *Gyülekezet, Gyülés*.

Cōgĭtābĭlis, is, *com*. le, n. Senec. *Miſzliv, kaiſze more miſzliti*. Was man betrachten kan. *Meg gondolhato*.

Cōgĭtātè *Adv*. Cic. *Miſzlivo, mnèch z-miſzlyum, premiſzlech*. Bedächtlich. *Gondolkodva, gondolva*.

Cōgĭtātim, *Adv. Feſt. Idem*. Cōgĭtātò *Adv*. idem.

Cōgĭtātĭo, onis, f. *Cic*. Cōgĭtātum, ti, n. Cic. *Miſzlenye, Miſzel, Mnenye*. e. Gedancken, r. Einfall. *Gondolat, Gondolkodás, Meggondoltt dolog*.

Cōgĭto, as, are, avi, atum, (Act. & Neu.) Cic. *Miſzlim*. Gedencke. *Gondolom*.

Cognāti, ōrum, m, *plur*. Ter. *Rogyaki*. e. Bluts-Freund. *Rokonok*.

Cognātio, ōnis, f. Cic. *Rodbinſztvo Rodbina*. e. Bluts-Befreundſchafft, e. Freundſchafft. *Rokonság, Atyafiuság*.

Cognātus, a, um, (Conſangv. à fœmin. genere, *Agnatus*, à Maſculino) Catull. *Rogyak, Ròd*. r. Bluts-Freund. *Rokon*.

Cognĭtio, onis, f. Cic. *Znánye, Poznanye*. e Erkandtnuſs. *Meg esmérés, Eſmeret*.

Cognĭtor, ōris, m. Cic. *Poznavavecz*. Item *Branitel. Pomochnik na ſzudu*. r. Erkenner, 2. beyſtändiger Advocat. *Ismérkedö*, Item *az torvényben oltalmazó, ſzó ſzóló*.

Cognĭtūra, æ, f. Svet. *Chaſzt branitela na pravdi* ali *ſzudu*. s. Ambt eines Fürſprechers am Rath. *Prókátorkodás, valakiért ſzószólás*.

Cognōmen, ĭnis, n. *Cic*. Cognōmentum, ti, n. Cic. *Pridovek*. r. Zunahm. *Vezetéknév*.

Cognōmĭnis, is, *com*. ne, n. *Plaut*. Cognōmen, ĭnis, *om*. Cic. *Jednak z-pridovkom*. Der mit einen anderen einen Zunahm hat. *Azon névü*.

Cognōmĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Pridovek dajem*. Zunahmen gebe. *Vezetèk nevet adok*.

Cognoſco, is, ere, ōvi, ĭtum, (Act.) Cic. *Poznavam*. Erkenne. *Meg-eſmérem*.

Cōgo, is, ere, ŏēgi, actum, (Act.) Cic. *Primarjam, ſzilim; priganyam, natirávam*. Nöthige, zvvinge, antreibe. *Kénſzeritem*. 2. V. *Congrego, Colligo*. Cogere pecuniam, ſenatum &c. Cic.

Cŏhăbĭtātio, onis, f. *Szkup ſztanuvanye, Prebivanye*. e. Beyvvohnung. *Együtt Lakás*.

Cŏhăbĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) Hier. *Szkup-ſztanuiem, prebivam*. Zuſammen vvohne, beyvvohne. *Egyût lakok*.

Cŏhærenter, *Adv*. Aul. Gell. *Szklopno, ſzlos-*

no, Pri-

Digitalizirao Google

no, *Prilepno*. Zuſammen, an einander fũglich. *Őſzve-foglalatoſſan.*

Cŏhærentia, æ, f. Cic. *Szkup ſzloſnoſzt, drusnoſzt, ſzkloplenye, prileplenye, prikelenye.* e. Zuſammenfügung. *Őſzve-illés, foglalódás.*

Cŏhærĕo, es, ēre, æſi, æſum, (Neu.) Cic. *Szkup ſze ſzláſem, ſzkup-derſim, ſzkup-ſzklaplamſze.* Zuſammen an einander hange, zuſammen mich ſchicke. *Hozzá-ragadok, őſzve-ragadok, őſzve-illem.* Cohærere inter ſe, Cic. *Szkupſze ſzklopiti.* Sich Zuſammen fügen. *Egymás közőtt meg-alkuſzom, egyet értek.*

Cŏhæres, ēdis, *com.* Cic. *Szkup-delnik Ochinſztva* &c. r. Mit-Erb. *Örökségben egyût részes.*

Cŏhĭbĕo, es, ere ĭbui, ĭtum, (Act.) Cic. *Szteſem, zabranyuiem.* Hinterhalte. *Megtiltom, tartóztatom.*

Cŏhĭbĭtĭo, onis, f. Cic. *Szteranye, zabranenye, zdêrſavanye.* Das Hinterhalten. *Megtiltás, tartóztatás.*

Cŏhŏneſto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Honeſto.*

Cŏhors, ortis, f. (Chors, *vel*, Cors, ortis, f.) Cic. *Cheta vojnikov*, peregr. *Sereg.* Ein hauffen Kriegs-Fuſs-Soldaten. *Hadi sereg.* 2. *locus cinctus*, in quo altilia ſervantur. *Varro.* Cohortalis gallina, *Varro.*

Cŏhortātĭo, onis, f. Cic. *Nagovarjanye, opominanye, Nagovor.* e. Beredung, Ermahnung. *Javalás, Meg-intés.*

Cŏhortor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Nagovarjam, opominam.* Zurede, ermahne. *Javalom, Meg-intem.*

Cŏinquĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Inquino.*

Cŏĭtĭo, ōnis, f. Cic. *Zhajanye, zhodiſche, ſzkupidenye.* e. Zuſammenkunfft. *Őſzve-járás, menés.*

Cŏĭtus, ûs, m. Cic. *Zhod, ſzkup-hod.* e. Zuſammenkunfft. *Őſzve-menés.*

Cŏlăphus, phi, m. *Ter.* Ălăpa, æ, Val. *Plyuſzka, zavuſznicza.* r. Backenſtreich, e. Maultaſchen. *Artzúl, Poſon ſapás.*

Cŏlax, ăcis, m. Plaut. *Prilizavecz.* r. Schmeichler. *Hizelkedő.*

Cŏlĭca, æ, f. *Grîz chrev.* s. Darm-Grimmen, s. Reiſsen. *Has, Bélfáiás, rágás.*

Cŏlĭgo, ĭnis, f. *Arnob.* Cŏlĭum, ĭi, n. Terent. *Prebivaliſche, ſztanye, Hiſa.* s. Hauſs, e. Wohnung, Bewohnung. *Ház, lakóhely.*

Collăbaſco, is, ere, (Neu.) Plaut. *Opádam, ruſſimſze, k-zemlyi gmazim.* Niederſincke, *Lerohanok, le-eſek, fêlben vagyok.*

Collăbor, eris, ābi, apſus ſum, (Dep.) Svet. & Collăbeſco, is, ere, (Neut.) Lucretius. *Opádam.* Zuſammenfalle, niederfalle, hinfalle. *Eleſem, iſzamodom, ſikamlom.*

Collăcrўmātio, onis, f. Cic. *Szkup-plakanye.* Das Mit-Weinen. *Egyűtt-ſirás, meg-könyvezés.*

Collăcrўmo, as, are, avi, atum, (Neu.) *Cic.* Collacrymor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) *Szkupſze plachem, czérim.* Mit vveine. *Fgyűtt-ſirok, meg-ſiratom.* Alii ſcribunt *Collachrymo.* &c. cum aſpirat. *h.*

Collactāněus, a, um, Collactĕus, a, um, Juven. *Pridojen, ſzkup-dojen, pridojek, pridojche.* Von einer Milch auferzogen, Mitſäugling. *Azon egy daika tejével tartott.*

Collāre, is, n. *Varro.* Collārĭum, ĭi, n. *Ogerlin, Vratnyak, Golèr.* s. Halsband, r. Kragen. *Nyak-ſzoritó vas, őrv, nyaki ékeſség, gallér.*

Collātio, onis, f. Cic. Collātus, ûs, m. Hirc. *Znáſſanye, ſzkup-noſſenye*, Dogovorenye, *Prizpodobenye.* e Zuſammen tragung, gegeneinander haltung, hergebung. *öſzve-haſonlitás, őſzve-hordás, takaritás.*

Collātor, oris, m. Plaut. *Szkup-noſzecz, Znaſſavecz, Nadaritel, Darovnik.* Zuſammen Trager, Belohner, Hergeber. *őſzve-hordó, Ajándékozó.*

Collāto, as, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Dilato.*

Collāudātio, onis, f. Cic. *Szkup-hvala, hvalenye.* Das zuſammen loben. *Fgyűtt dicsérés.*

Collāudo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Szkup-hvalim.* Zuſamen lobe. *Együtt ditſérem.*

Collecta, æ, f. Varro. *Zbranye, Nabor, Dácha, Izbranye ſzpraulyanye.* e. Sammlung-Steur. *őſzve-gyűjtés, ſzedés, Adó.*

Collectānĕa, ĕōrum, *plur.* n. Senec. *Iz vſzakojachkeh knig ſzkup znoſſena, zebrana dugoványa.* e. Schrifft ſo aufs mehr Büchern zuſamm getragen iſt. *őſzve ſzedegett, kölömb-féle könyvekből irás.*

Collectāneus, a, um. Plin. *Pobràn, ſzkup ſzpraulyen.* Geſammlet. *Egybe-ſzedetett, gyűjtett.*

Collectĭtĭus, a, um. Cic. *idem.*

Collectīvus, a, um. Quint. *Szkuppobirajuchi, znaſſaiuchi.* Sammlend. *őſzve-ſzedegető.*

Collectĭo, onis, f. Cic. *Szkupnoſſenye, pobiranye, Bránye, ſzpraulyanye, zbiranye.* Zuſammen-Samlung. *őſzve-ſzedés, ſzedegetés.*

Collector, oris, m. Apul. *Pobiravecz, Brách Znaſſavecz.* r. Sammler, *őſzve-gyűjtő, ſzedő, bordozó.*

Collectūra, æ, f. V. *Collectio.*

Digitalizirao Google

Collectus, ûs, m. Virg. Vid. *Collecta.*

Collēga, æ, m. Ulp. *Pajdaſs vu chaſzti, Tovarus, Drug.* r. Ambts-Genoſs, Mit-Geſſel. *Tiſzti-târs.*

Collēgium, gii, n. Cic. *Tovaruſtvo, Pajdaſtvo, Druſtvo.* e. Verſammlung, Geſſelſchafft. *Gyülekezet, târſaſág.*

Collībertus, i, m. Plin. *ſzkup-Jednako-oſzlobogyen.* Gleichfrey. *Együtt felſzabo dittatott.*

Collĭcĭæ, ârum, f. Plin. *Slébi iz chrépa.* 2. *Grabe, Jarki za otok potokov.* r. Waſſer-Furchen, *oder* Canal von Regen gemacht. *Tſerép tſatornya, viz elvezö árok.*

Collĭcŭlŭs, li, m. Apul. *Breſanyek, Breſecz.* s. Püchlein. *Halmotska, Dombotska.*

Collĭdo, is, ere, īſi, īſum, (Act.) Cic. *Potſram ſzkup terkam, trészkam, túchem, ſzkup-priganyam.* Zuſammen ſchmeiſſe, aneinander ſtoſſe, ſchlage, treibe. *öſzve-verem, rontom, ütöm.* Collidere manus: Quint. *z-rukami ſzkup-treſzkati.* Die Händ zuſammen ſchlagen. *öſzve-verni a' kezeit.*

Collĭgātio, onis, f. Cic. *Zvezanye, Z-penenye.* e. Zuſammen Bindung. *öſzve kötés.*

Collĭgo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Zvezſujem, Povezujem, zvezávam: ſzkup-vésem.* Zuſammen binde. *öſzve-kötöm.*

Collĭgo, is, ĕre, ēgi, ectum. (Act.) Cic. *Pobiram, ſzkup berem.* Sammle, zuſammen leſe, klaube. *öſzve ſzedem, Felſzedem.* Colligere excercitum ex ſenibus deſperatis Cic. 2. Catil. *Iz ſztárczev, kojſzu zdvoili, vojſzku ſzpraviti.* aus verzvveiffelten alten Leuten Kriegs-Heer zuſammen bringen, ſamm'len. *Kételkedö vén emberekbül ſereget ſzedni.* 2. Transl. V. *Intelligo, Noſco.* Ex eo colligere potes, quantâ occupatione diſtineat *Cic.* Attic. 3. V. *Comparo, Aquiro.* Colligere benevolentiam alicujus Cic. *Dobrovolynoſzt chiu y dobro hotényc dobiti.* Eines Gunſt erlangen. *Valakit jó akaróvá teni.* 4. pro *ſe recipere. K-ſzebi dojti.* Sich erholen. *Magához jöni.* Colligere ſe ex timore: Jul. Cæſ. *Sztrah od ſzebe odtirajuch k-ſzebi opet dojti.* Die Forcht fahren laſſen und ſich erhohlen. *Félelme eltávoztva eſzére jöni.* 5. V. *Paro, Munio.* Subſtitit Æneas, & ſe collegit in arma: Virg. *Poët:* Colligere ſe in arma pro *parare ſe* & *munire. Hor.* pro *iraſci.*

Collĭmĭtāněus, a, um. Solin. V. *Conterminus.*

Collĭmĭnĭum, ii, n. Solin. *Szkup blisnye meje, megye,* ali *ſzkup ſztavlenye mejeh, mègy.* Zuſammenſtoſſung der Gräntz. Steine, Marck-Scheidung. *Köz határ, köz barázda.*

Collĭmĭto, as, are, avi, atum. (Act. apud Ammian.) *apud* Solin. (Neu.) unde & collĭmĭtor. (Dep.) Solin. *Meje, megye ſzkup poſztavlyam.* An einander gräntze. *öſzve határozom, Megyézem.*

Collĭmo, as, are, avi, atum, & Collĭnĕo, eas, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Zmérjam,* pereg. *Cilyam.* Nach einem Ding ziele, den Zweck treffe. *Erányozom.*

Collĭnĭo, is, ire, īvi, ītum *Plaut.* Collĭno, is, ĕre, īni, ēvi, īvi, ĭtum (Act.) Hor. *z-maſujem, ſzkup maſem.* Beſchmire. *Meg-kenem.*

Collĭquĭæ, arum, f. *plur.* Cic. Vide *Colliciæ.*

Collis, is, m. Cic. *Brèg, Bérdo.* r. Hügel, r. Büchel. *Halom, Domb, Hegy.*

Collīsĭo, onis, f. Juſtin. *Szkup-terkanye, treſzkanye, tuchenye.* Das aneinander Stoſſen. *öſzve-verés.*

Collīſus, ûs, m. Plin. *idem.*

Collŏcātio, onis, f. Cic. *Nameſztenye.* e. Stellung. *Helyheztetés.*

Collŏco, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Nameſztujem, Nameſchávam, Naméſcham.* An ein Orth ſetze, ſtelle, lege. *Helyheztetem, Helyhetem.*

Collŏcūtio, (Collŏqvūtio) onis, f. Cic. *Szkupgovorenye ſzpominanye.* s. Geſpräch. *Együtt-beſzélés.*

Collŏcūtor, (Collŏqvūtor,) legitur etiam Conlŏcūtor: Tertull. *Szkup ſzpominavecz.* Der mit einander ein Geſpräch hält. *Együtt ſzollò, beſzélö.*

Collŏquĭum, (Conlŏquĭum) ii, n. Cic. *Razgovor, Pominek.* s. Geſpräch. *Együtt-beſzélés.*

Collŏquor, ĕris, ŏqui, ūtus ſum (Dep.) Cic. *Pominámſze, Razgóvarjamſze.* Mit einander rede. *Együtt beſzélek, Véle-ſzólok.*

Colluctātio. (Conlūctātio) onis f. Colum. *Borenye.* Das Ringen. *Tuſakodás.*

Colluctor, (Conluctor) aris, ari, atus ſum. (Dep.) Plin. *Borimſze.* Mit einander ringe. *Tuſakodom.*

Collūdĭum, (Conlūdĭum) ii, n. Solin. *Szkup-igra, ſala, Zigrávanye.* s. Zuſammen Spiel. *Együtt-játſzás.*

Collūdo, is, ere, ūſi, ūſum (Neu.) Cic. *Szkup-igram, ſalimſze, Podigravamſze, z-drugem derſim, Razmemſze.* Mit ein ander ſpielle, ſchertze, heimlich verſtehe. *Együtt játſzom, véle tartok.*

Collum, li, n. Cic. *Vrát, kérk.* r. Hals. *Nyak.*

Collumbar, āris, n. *Plaut.* legitur etiam Cŏlumbar.

Digitalizirao Google

lumbar, *Vratni-lancz.* s. Halseiſen. *Nyakvas.*

Collurcĭnātio, onis, f. Apul. *Poſerlyivoſzt, ou Vinu y o-jeſztvinah.* e. Schlemerey. *Torkoſſág.*

Collūſio, (Conlūſio) onis, f. Vide *Colludium.*

Collūſor, (à ludo) oris, m. Cic. *Szkup-igràch, ſzalecz, Igravecz.* r. Mit-Spieler. *Játſzótárs.* 2. Qui in *judicio*, &c. colludit.

Collūſtro, (Conlūſtro) as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Razvigyújem, Razgledávam, Pregledam.* Item *Raſzvechujem.* Beſichtige, erleuchte. *Elſzemlélem, Meg-világoſitom.*

Collŭvĭes, iēi, f. *Plin.* Collŭvĭo, ōnis, f. Liv. *Mlàk y ſzmrada zmésſanye, Mlaka iz vſzakojachke ſzmérdobe.* s. Zuſammen gefloſſenes Spihl-Waſſer, Unflath. *Moslék, Gaz, Genyetség, Sóprelék.*

Collўrĭum, ii, n. Celſ. *Ochno Vrachtvo*, ali *Litarſa.* e. Augen-Artzney. *Szem orvoſság.*

Cŏlo, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Precrézjam. czedim.* Durchſeiche. *Meg-ſzürröm.*

Cŏlo, is, ere, ŏlŭi, ultum, (Act.) Cic. *Poſtujem, Preſztimávam.* Ehre, verehre. *Tiſztelem.* 2. V. *Incolo, Excolo. Habito.*

Cŏlōbĭum, ii, n. Sipont. *Zobunecz pres rukávov.* r. Rock ohne Ermel. *Ujatlan ruha.*

Cŏlon, (Cŏlum) i, n. Celſ. *Belo veliko Chrévo.* 2. *Dve pikvicze vu piſzmu* ali *kotrig govorenya.* Der groſſe Maſt-Darm. 2. Doppel Punct. *Feiér ó reg burka.* Item *Szóláſznak réſzre, mellynek* jegye két *pont.* Cŏlŏn, i, n. *Species* morbi.

Cŏlōna, æ, f. Ovid. *Muſakinya, Teſakinya, kmeticza.* Item *Selyarka.* e. Bäurin, Roboterin, Einvvohnerin. *Jobbágy aſzſzony.*

Cŏlōnĭa, æ, f. Cæſ. *Szeliſche, ſzelitva, naſzelenye, preſzelenye lyudsztvà.* Das von ein Orth in anderes beſetzen, des Volcks in ander Orth übertragung. *Egy helybül másban embereknek helyheztetése.*

Cŏlōnus, i, m. Cic. *Kmet, ſzelecz*, item *ſelyar.* r. Bauers-Mann, Acker-Mann, Einvvohner. *Jobbágy.*

Cŏlōnus, a, um, Cic. *Kmetczki.* Des Bauers-Mann. *Jobbágyi.*

Cŏlŏphon, ōnis, m. Feſt. *Kraj, konecz, zverha.* r. Gipffel, s. End. *Vége valaminek.* Colophonem addere Feſt. *Kakvo dugovanye dokonchati.* Etvvas zum Ende bringen. *Valamit véghez vinni.*

Cŏlor, ōris, m. *Quint.* Cŏlos, ōris, Plin. *Licze,*

Boja. vulgò *Farba.* Die Farb. *Szin, Feſték.*

Cŏlōrātor, oris, m. Salmas. *Bojàr, Liczo-davecz*, vulgò *Farbitel, farbavecz.* r. Färber. *Szinlő, Feſtő.*

Cŏlōrĕus, Cŏlōrĭus, a, um, Vopiſc. *Vnogo-boj, Vnogo-Farb.* Von viel Farben. *Sok-ſzinü.*

Cŏlōrātus, a, um, Cic. *Pobojen*, vulgò *Pofarban.* Gefärbt. *Színes, feſtett.*

Cŏlōro, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Liczodájem, Farbam.* Färbe. *Feſtek.*

Cŏlōſſus, i, m. Plin. *Veliki ſztupni na ſzpomenek kip.* Groſses Bild, Bild - Stock zur Gedächtnüſs. *Nagy emlékezetre tſinált oſzlop, kép.*

Cŏlōſtra, æ, f. (Cŏlōſtrum, tri, n.) Plin. *Pervo mleko Rodecheh sèn, y sivìn.* Die erſte Milch deren gebährenden Weiber, *oder* Viechs. *Első téj az ellés és ſzülés után.*

Cŏlōſtrātĭo, onis, f. Plin. *Bòl deteta od pervoga ſenſzkoga mleka.* e. Kranckheit der Kinder von der erſten Milch. *Nyavalyájok a' kis gyermekeknek, a' megtorhadtt téjtől.*

Cŏlŭbĕr, bri, m. Plin. *Kacha lozna pod ſzenczum ſztojecha, z-terſztom* jenkrat *ſzamo vudrena vumoriſze, podrugachena opet oſzive.* e. Wald-Schlang, die man mit einen Rohr-Streich tödtet, mit anderen Streich vviederum lebendig und kräfftig machet. *Zsmok erdei kigyó ha egyſzer náddal megüttetik megdöglik, ha másotſzor megeelevenedik.*

Cŏlŭbrĭfer, a, um, Ovid. *Ponaſſavecz kàch.* r. Schlangen-Trager. *Kigyó termő, vagy hordozó.*

Cŏlŭbrīna, æ, f. Macr. *Cherni koren kachji,* 2. *Gád kacha,* 3. *Duga velika taborſzka Puska.* e. Schvvartze Wurtzen, 2. e. Schlang, 3. e. Feld-Schlang. *Fekete kigyó gyökér.* 2. *kurta, zsmok kigyó.* item *hoſzu tábori ágyu.*

Cŏlum, li, n. Plin. *Credillo, Czedilnicza.* r. Soyher, s. Sieb-Geſchirr. *Szűrő edény.*

Cŏlumba, æ, f. Cic. (perperam *Cŏlumba*) Cŏlumbus, bi, m. Golum. *Golub.* e. Taube. *Galamb.*

Cŏlumbārĭa, æ, f. Cŏlumbārĭum, rij, n. Colum. *Golubinyak.* s. Tauben-Hauſs. *Galamb ház, Galamb-búg.*

Cŏlumbārĭus, rij, m. Varro. *Golubar, ki golubom prigleda.* r. Tauber, Tauber-Vogt. *Galambokkal-bánó.*

Cŏlumbīnus, a, um, Cic. *Golubinſzki, golubov, golubni.* Das von Tauben iſt, *Galambi.*

Digitalizirao Google

Cŏlumbo, as, are, avi, atum (Neu.) Cŏlumbor, aris, ari, (Dep.) Senec. *Kakti golubi kuſsujem, lyubim.* Küſſe, ſchnäble vvie die Tauben. *Galamb módra tsókolódom.*

Cŏlŭmella, æ, f. *Dimin.* à Columna, Cic. *Sztupich, mali ſztùp.* e. Kleine Saul. *Oſzlopotska, ágasotska.*

Cŏlŭmen, ĭnis, n. Cic. *Tràm, ſztup, glaunitram, podpor.* e. Saul, Stütz, r. Auffenthalt. *Támaſz, gyámol, oſzlop.*

Cŏlŭmis, is, *com.* me, n. Plaut. *Zdrav.* Geſund. *ép, egéſzséges.*

Cŏlumnārium, ii, n. Cæſ. Tributum pro *ſing. columnio.*

Cŏlūmna, æ, f. Cic. *Sztup, ſztobor.* e. Saul. *Oſzlop, ágas.*

Cŏlumnātio, onis, f. Apul. *Podpiranye, ſtupov podſztáulanye, ſztupov napravlyanye.* e. Unterſtützung, s. Säulen-Werck. *Oſzlopostatás.*

Cŏlumnātus, a, um, Varro. *Sztupni, ſztupaſzt, podpêrt.* Mit Säulen unterſtützt. *Oſzlopokon álló.*

Cŏlūrĭa, orum, n. *plur.* Sidon. *Oboſtreni ſztupi.* e. Geſpitzte Säulen. *Hegyes oſzlopok.*

Cŏlurnus, a, um, Virg. *Leſzkov.* Aus Haſelſtauden. *Mogyoró-fából-való.*

Cŏlūrus, a, um, Macrob. *Kurtaſzt.* peregr. *Stuczaſt.* Stumpfig. *Kurta.*

Cŏlus, li, f. (Cŏlus, ûs, f.) Ovid. *Preſzlicza.* r. Spinn-Rocken. *Gúzſaly, rokka.* Ultra colum vivere. *Duſe od poſztavlyenoga chaſza ſiveti.* Uber die geſetzte Zeit leben. *Tovább elrendelt időnél élni.*

Cŏluſtra, æ, f. *Lucret.* & Cŏluſtrum, tri, n. *Plaut. Non.* Vid. *Coloſtra.*

Cŏma, æ, f. Ovid. *Laſzi, kechka, perchin.* Das Haar, ein Theil gelaſſenen Haaren. *Etſellett haj, ûſtök.*

Cōma, ătis, n. Med. *Zaſzpanoſzt bòl.* e. Schlafſucht. *álom-betegség.* 2. idem ac *interpunctio literaria.*

Cōmarchus, chi, m. Plaut. *Sztareßina vu ſzelu.* r. Dorff-Schultz. *Falú birája.*

Cŏmātus, a, um, Cato *Laſzaſzt, kechkaſzt, perchinaſzt.* Haaricht. *Hajas.*

Combĭbo, is, ĕre, ĭbi, ĭtum, (Neu.) Cic. *Szkuppijem.* Mit einander trincke. *Egyûttiſzom.* Metaph. *Navuchamſze.* Anlerne. *Tanúlok.* Combibere artes, Cic. *Vuchitiſze meſtrie.* e. Künſte lernen. *Megtanúlni a' meſterséget.*

Combĭbo, onis, m. Cic. *Vinſzki-brat, pripiavecz, pitni-drùg, vinſzki tovarus, pritreſzikánta.* r. Zech-Bruder. *Ivó-társ.*

Combĭnātio, ōnis, f. Vitr. *Zlaganye, zjednachenye, zloſenye, ſzkup-raunanye,* e. Zuſammenfiegung, Vergleichung, Zuſammenſtimmung. *Egybe-foglalás, kötözés.*

Combīno, as, are, avi, atum, (Act.) Sipont. *Szkup-ſzláſem, jednáchim, ſzkup-ravnam, z-dvajam.* Zuſammen fiege, vergleiche, zuſammen ſtimme. *öſzve-foglalom, kötözöm.*

Combūro, is, ere, uſſi, uſtum, (Act.) Cic. *Zeſgâvam, Sgem.* Verbrenne. *Meg-égetem.*

Combuſtio, ōnis, f. *Firm.* Combuſtūra, æ, f. Macr. *Zesganye, Poſganye.* Das verbrenen. *Meg-égetés.*

Cŏme, es, f. Plin. *Zimſzka ſalata, Trava, Kozo-Brada zvana.* r. Winter-Salat, r Bocks-Barth, (Krauth) *Téli Saláta.*

Cŏmĕdo, cŏmes, cŏmeſt. *vel* ĕdis, ĕdit, ĕdĕrĕ, & cŏmēſſe, ēdi, eſſum, *vel* eſtum, Cic. *Jèm, Jedem, Blagujem.* Eſſe. *Eſzem.*

Cŏmĕdo, ōnis, m. & Cŏmĕdus, i, m. Feſt. *Vnogo jedecz, Jelecz, Vnogo-jed, ki vſze ſzkoro, ſto ima, zajeda.* Schlemmer, Praſſer, der das ſeinige durch die Gurgel jaget. *Nagy ebetö.*

Cŏmes, ĭtis, *Com.* Cic. *Putni továrut, Drùg.* r. Reiſs-Gefährt. *úti társ.* 2. *Knèz, Veliki Spàn.* pereg. *Graff.* r. Graff. *Vázlós úr.* pereg. *Gróf.*

Cŏmeſsābundus, a, um. Liv. *Serùch, Serlivo ſivuch.* Praſſend, ſchlemend. *Vendégeskedö, Tékozló.*

Cŏmeſsātio, onis, f. Cic. *Goſztenye, vnogo jénye y pienye, blaga ſzvôga cheſs gêrlo prefrobanye.* e. Schvvelgerey, Schlemmerey. *Vendégeskedés, Tékozlás.*

Cŏmeſsātor, oris, m. Cic. *Goſztenik, vnogo jed, Poſerlivecz.* r. Schlemer, Praſſer. *Vendégeskedö, Dobzódó.*

Cŏmeſſor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Goſztimſze, po Goſzteh hodim, Vréme vu jeliſſu y pitju gubìm.* Schleme, Praſſe. *Vendégeskedem, Dobzódom.*

Cŏmeſtūra, æ, f. Cato, *Jélis, Jénye, Jédenye.* Eſsen. *Evés.*

Cŏmētă, Cŏmētēs, æ, m. Lucan. *Repacha zvézda.* r. Schvveift Stern. *ûſtökös tſillag.*

Cōmĭcus, i, m. Cic. *Igràß, ki ſale y oſztale pred pukom igre déla.* Der ein Spiel machet, Comediant. *Komediát tſinálló ember.*

Cōmĭnŭs, *Adv.* Cic. *Zbliza, Iz bliza.* In der Nähe. *Közelről.*

Cōmĭs, is. *com.* me, *n.* Cic. *Vlagoden, Vluden,* Holdſeelig. *Nyájas.*

Cōmĭtas, ātis, f. Cic. *Vludnoſzt, Vlagodnoſzt, Priet-*

Digitalizirao Google

Prietlivoſzt, Priaznivoſzt. e. Holdſeeligkeit Freundlichkeit, Lieblichkeit. *Nyájaſság.*

Cŏmĭtātus, ûs, m. Cic. *Druſba kôga zprevagyajucha.* e. Geſellſchafft einem begleitend, *Valakit kiérő Társaſág.* 2. *Szprevod, Szprevadyanye.* s. Geleit, e. Begleitung. *Kővetés, Kéſerés.* ita *Curt.* 3. eſt ipſa Principis *Aula*, in qua *Comites* degere ſolebant. Symmach. Auſon. 4. *Kneźia, Velika ſpanſa.* e. Grafſchafft, Geſpanſchafft. *Vármegye.*

Cŏmĭter, *Adv.* Cic. *Vlagodno, Prietlivo, Chlovechki, Dvorjanſzki.* Holdſeeliglich, Höflich, Freundlich. *Nyájaſon, Emberségeſen.*

Cŏmĭtĭa, orum, n. *plur.* Cic. *Szpraviſche, ſzkupchina, zbor orſzachki.* e. Land-Gemeinde. r. Land-Tag. *Orſzág gyűlése.*

Cŏmĭtĭālis, is, *com.* le, n. Cic. *Orſzachko-ſzpraviſchni, Zborni, ſzpraviſcha orſzachkoga.* Das zu der Lands-Gemeinde gehört. *Orſzág gyülésihez-való.* Dies Comitialis: Cic. *Dan orſzachkoga ſzpraviſcha*, iliti *zbora.* r. Wahl-Tag. *öſzve gyülésre-való nap.* 2. Comitialis morbus, Med. *Velika bol, Opad*, vulgò *veliki beteg.* Die hinfallende Sucht. *Kórság, Nyavalya-töres.*

Cŏmĭtĭārĭus, a, um. Liv. V. *Comitialis. N.* 1. Comitiaria ſtatio: *Liv.*

Cŏmĭtĭātus, a, um. *Cic.* Comitiatus, i, m. Aſcon. Pæd. in Verr. *Vu ſzpraviſchu orſzachkom na kakvu chaſzt odebran.* In der Lands-Gemeinde zu einem Ehren-Ambt erwählet *Az orſzág gyülésre választatott tiſzt.*

Cŏmĭtĭātus, ûs, m. Cic. V. *Comitia.*

Cŏmĭtĭum, ii, n. Cic. *Meſzto ſzpraviſcha orſzachkoga, orſzachke biſe.* s. Land-Hauſs, *oder* Orth. *Közönséges gyűlésnek helye, ház.*

†Cŏmĭtīva, æ, f. V. Comitatus, N. 2.

Cŏmĭtŏr, aris, ari, atus ſum, (Dep.) *Cic.* Cŏmĭto, as, āre, avi, ātum, (Act.) Lucr. *Szprevagyam.* Begleite. *Követem, kéſérem.* Quem pia nobiſcum proles comitavit euntem: *Ovid.* L. 2. de Ponto. *Z-namiiduchega poboſno dete ſzprevodiloje.* Mit uns Reiſenden das fromme Kind begleitet hat. *A'kit velünk utazot azjo magzat elkiſért.* Ex Activo. Comito invenitur Paſſivū Comitor apud *Cicer.* Et ideo *Comitor* inter verba *Communia* meritò cenſeri debet.

Comma, ătis, n. Voſs. *Zárez vu piſzmu.* s. Schrifft-Strichlein. *Megválaſztó nota*, vagy *jelettke az irasban.* 2. *Vode-ſzpuſchanye, vód napuſchanye.* r. Waſſer-Fall. *Viz eresztés, botsátás.*

Commăgĕo, es, ēre, anſi, anſum, (Neu.) Mahl 2 etiam

erob. *Szkup-oſztajem.* Bey einander bleibe. *Együtt-maradok.*

†Commāter, is, f. *Kúma..* e. Mit-Gevatterin. *Kereſzt anya, koma.*

Commeātor, oris, m. Apul. *Szim y tam hóduſs.* Der hin und her gehet. *Ide s-tova járó.*

Commĕātus, ûs, m. Cic. *Prehod*, 2. *Vojnichko &c. hraſzno, hrana*, peregr. *Profunt.* s. Sicher Geleit, Paſsport, 2. s. Proviant. *Altal-menés.* 2. *uti, tabori eledel.* Intercludere hoſtem commeatibus vel commeatu, Cels. *Prevzeti nepriatelu hranu, iliti hraſzno: alipak prehod nyemu ſzkratiti.* Dem Feind das Proviant abſchneiden. *Az ellenségnek élését elfogni &c.* 3. Facultas è caſtris ad tempus diſcedendi Liv.

Commĕmŏrābĭlis, is, *com.* le, n. *Cic.* Commĕmŏrandus, a, um, Cic. *Szpomenlyiv, ſzpomenyka vréden.* Merckvvürdig, denckvvürdig. *Emlekezetre-méltó.*

Commĕmŏrātio, onis, f. Terent. *Szpominanye, ſzpomenek, ſzpomena*, item *Pripovedanye.* e. Gedächtnuſs, Andencken, Erzehlung. *Emlékezés, Beſzéllés.*

Commĕmŏro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szpominamſze*, 2. *Pripŏvedam.* Gedencke, 2. Erzehle. *Emlékezek*, 2. *Beſzéllek.*

Commendābĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Preporuchlyiv, hvale vréden.* Lobvvürdig. *Ditséretre méltó.*

Commendātārĭus, rii, m. JCt. *Szlushbenik Preporuchen.* r. Bedienter. *Ajánlott ſzolga.*

Commendātio, onis, f. Cic. *Preporuchenye.* r. Befehl. *Ajánlás.*

Commendātor, oris, m. Cic. *Preporuchitel, Pohvalitel.* Der lobt, befehlet. *Ajánló, ditsérő.*

Commendātrix, īcis, f. Cic. *Preporuchitelicza, Pohvalitelicza.* Die einem laſt befohlen ſeyn, die einen lobt. *Ajánlóné, Ditsérőné.*

Commendo, as, are, avi, atum (Act.) Cic. *Preporucham.* Befehle. *Ajánlom.* 2. V. *Laudo.* 3. V. *Trado, Mando, Do.* Se commendare literis, *Cic.* Se commendare fugæ. *Cic.*

Commensālis, is, *com.* à Menſa. *Hranenik, ſzkup z-drugem prijednom Sztolu.* r. Koſt- *oder* Tiſch Gänger. *Együtt évő.*

Commentārĭus, ii, m. Commentārĭum, ii, n. Cic. *Szpomenicza kniga, vu koiſze dugovanya ſzuproti zablivoſzti zapiſſuju.* s. Erinnerungs-Buch. Denck-Buch. *Laiſtrom, Magyarázó könyv.* 2. eſt *libellus* in Judiciis, quem *Summarium* dicunt. *Senec.* 3. Eſt

Digitalizirao Google

etiam expoſitio & interpretatio Authorum. *Gell.*

Commentātĭo, onis, f. Cic. *Piſzanye y raztolnachenye, ali pak premiſlyavanye nad kakvum knigum.* Das Schreiben über ein Buch, Betrachtung. *Elmélkedéſe és Magyarázattya az könyvnek.* 2. Vid. Commentum.

Commentātor, oris, m. *Apul.* Commentor ōris, m. Ovid. *Zmiſlyavecz, zmiſlyenik.* r. Ausdichter, r. Erfünder. *Ki gondoló, Feltaláló.*

Commentītĭus a, um. Cic. *Zmiſlyen.* Erdichtt. *Gondoltt.*

Commentor, āris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Zmiſlyam, Izmiſlyávam.* Ausſinne, Erdencke. *Magamban-bányom, vetem, költöm, ki-gondolom.* 2. V. *Conſidero, Meditor.*

Commentum, ti, n. Ter. *Zmiſlenye.* e. Erdichtung. *Ki-költés, ki-gondolás.*

Commĕo, as, āre, avi, atum (Neu.) *Prebájam, kamidem.* Wo hinreiſe, gehe. *Jövök, Mégyek, Járok.*

Commercĭum, cii, n. Cic. *Baratanye, Terſtvo, Pajdaſtvo.* r. Handl, Bandel, e. Geſelſchafft, Handthierung. *Kereskedés, köz társaság.*

Commercor, aris, ari, atus ſum (Dep.) Plaut. *Szkup-kupujem, terſim, prodajem, Baratam, Barachujem.* Zuſammen kauffe, verkauffe. *Együtt-vásárlok.*

Commĕrĕo, es, ēre, ĕrŭi, ĭtum (Neu.) *Cic.* Commĕrĕor, ēris, ēri, ĕrĭtus ſum (Dep.) Ter. *Zaſzluſujem, vredenſzem.* Verdienne. *Meg-érdemlem, Reá-ſzolgálok.*

Commĭgro, as, are, avi, atum (Neu.) Cic. V. *Migro. Szkupſze preſzelujem, Preſztanujem.* Mit einander etwo hin ziehe zu Wohnen. *Együtt Költözök.*

Commīles, ĭtis, m. Commīlĭto, onis, m. Cic. *Szkup-Vojnik, Vojnichki drùg, Pajdaſs.* r. Mit-Soldat, Spieſs-Geſel. *Hadbéli társ.*

Commīlĭtĭa, æ, f. *Apul. Florid.* Commīlĭtĭum, ii, n. Plin. *Szkupvojnichtvo.* e. Krigs-Camerathſchafft. *Együtt hadakozás.*

Commĭnātio, ōnis, f. Cic. *Nagraſanye.* e. Dräuung, Bedrohung; *Fenekedés, Agyarkodás.*

Commĭniſcor, ĕris, iſci, entus ſum (Dep.) Cic. vide *Commentor.* Frequ. à *Comminiſcor.*

Commĭnĭſtro, as, are, avi, atum (Neu.) Plin. *Szkup-dvorim, ſzluſim, Podáiem.* Mit dienne, gebe. *Együtt-ſzolgálok.*

Commĭnor, aris, ari, atus ſum (Dep.) Svet. *Za-ali Nagrâſamſze, Grozimſze.* Sehr Dräue. *Fenekedem, Agyarkodom.*

Commĭnŭo, is, ĕre, ĭnŭi, ūtum (Act.) Cic. *Drobim, Mervim, Pomenyſſavam.* Verkleinere, zerpresle, zerſtucke, zerbreche. *Egybe-rontom, Apróvá-tészem.*

Commiſcĕo, es, ere, iſcui, ixtum & iſtum. Plaut. *ſzkup-meſſam, Pomeſsávam.* Untereinander miſche. *Elegyítem, öſzve-Keverem.*

Commĭſĕrātĭo, onis, f. Cic. *Szmiluvanye, Milenye,* e. Erbahrmung. s. Mitleiden. *Szánás, könyörülés, keſerülés.*

Commĭſĕreſco, is, ĕre, Terent. *Milomi jeſzt.* s. Mit leiden habe. *Szánom, könyörülök.*

Commĭſĕrĕor, ēris, eri, ertus ſum & Commĭſĕror, āris, ari, atus ſum [Dep.] Cic. *Szmilujemſze, Primilujem.* Erbarme mich. *Keserülök, Könyörülök, Szánom.* Vid. Commiſereſco. *Cornelius Nepos* jam cum *Genit.* jam cum *Accuſ.* conſtruit verbum *Commiſeror.*

† Commiſsārĭus, rii, m. JCt. *Naruchnik, odebrani za vuchiniti kakvo dugovanye chaſztnik.* Verordneter Befelchs-haber, dem etvvas zu verrichten aufgetragen iſt. *Föl-sóktúl rendeltetet tiſzt.*

Commiſsĭo, ōnis, f. Cic. *Naruchanye,* item, *dveb,* ali *vech, ſzkup nadbuſztenye, napuſchanye, podbuſztenye na boj,* &c. e. Verordnung, Beordnung, *item,* zvvey *oder* mehrer e. Zuſammenlaſſung, und Anreitzung zum Streit, &c. *Reá-bagyás, ereſztés. 2. kettőt öſzve boſzontás, Ingerlés.*

Commiſſum, i, n. Cic. *Naruchanye.* 2. *zakaczanye, pregreſka, zlodelo,* ali *kaj drugo vuchinyeno.* Eine begangene That, Ubelthat. *Vétek* &c. V. *Commiſſio.*

Commiſsūra, æ, f. Cic. *ſzlaganye, ſzklopenye,* item, *Zgiba, zgibicza.* e. Zuſammenfügung. *öſzve-foglalás.* Commiſſura navis, Cels. *Szklopenye ladje.* e. Zuſammenfügung des Schiffs. *Az hajónak öſzve foglalása.*

Committo, is, ĕre, īsi, iſſum, (Act.) Cic. 1. *Naruchcam, naruchujem, puſcham, pouſſam, oſztaulyam nakoga,* 2. *ſzkup-poſztaulyam, ſzklápam. ſzlaſem, zbiam,* 3. *Jednoga na drugoga buſztim, podſiſem, zpuſcham.* 4. *Zdrugem poſſilyam* ità Feſtus. 5. *Chinim, zrok dajem.* Poſt gebe, anvertraue, 2. zuſammenthue, zuſammen füge, 3. an einander hetze. 4. mit einander ſchicke. 5. Urſach gebe, etvvas thue. *Reá-bizom,* 2. *öſzve-teſzem.* 3. *öſzve boſzontom, veſztem.* 4. *Máſsal öſzve küldök,* 5. *Okot adok.* Non committam ut me accuſare

cuſare poſſis. Cic. *Neoutchinim, niti ti zroka dàm, dabime tuſiti mogel.* Ich vvill nicht etvvas thuen oder Urſach geben das Du mich anklagen kônteſt. *Nem'ereſztem, ekot ſem adok hogy engemet vádolhaſ.*

Commixtio, onis, f. Jul. Firm. *Pomeßanye, Zmeßanye.* e. Vermiſchung. *Öſzve-egyvelitél.*

Commŏdātārius, rii, m. JCt. *Napoſztudu Jemecz.* Der zuleiche nehmet. *Kôltsôn-vévô.*

Commŏdātio, onis, f. Apul. *Poſzugyenye*: peregr. *Porguvanye.* e. Entlehnung. *Kôltsôn-vévés.*

Commŏdātor, oris, m. JCt. *Poſzuditel.* Der leichet. *Kôltsôn-adó.*

Commŏdātum, ti, n. JCt. *Poſztudba, Poſzugyeno duguvanye. Kôltsôn adot dolog.*

Commŏdātus, a, um. Plin. *Poſzugyen.* Gelichen. *Kôltsôn adatott.*

Commŏdè. *Adv.* Cic. *Prilichno, Naredno, Naruchno, Dobro, Prikladno, Pravo.* Bequem, guth, füglich. *Helyeſen, Jól, Alkalmatojan.*

Commŏdĭtas, ātis, f. Cic. *Prilika.* e. Gelegenheit. *Alkalmatoſſág.*

Commŏdĭto, as, are, avi, atum (Frequ.) Catul. *Vſreſtat-vechkrat poſztugyujem.* Stets = aufsleiche. *Gyakran kôltson - adok.*

Commŏdo, as, are, avi, atum (Act.) ſumitur in iis, quæ reduntur numerô eadem Cic. *Poſzugyujem, Poſztúgyam do Vremena.* peregr. *Porgujem.* 2. *Szlujim.* Cic. 3. *Opraſcham*, Tacit. 4. *Popraulyam, na réd ſzprauljam.* Plaut. Leiche. 2. dienne, 3. vergebe, 4. verbeſſere, zu rechtmache. *Kôltsôn-adok*, Metaph. *Szolgalok*, 3. *Meg-botsátom*, 4. *Rendelem, Rendre teſzem.* Commodare alicui in re aliqua. Cic. *Vukakvom dugovanyu kômu poſzlujiti.* Einem in einer Sach dienen. *Valami dologban valakinek ſzolgálni.* Veniam commodare peccatis. Tacit. *Oproſztiti grebe.* Die Sind verzeichen. *Vétkeinek meg-botſátani.* Commodare capillum: Plaut. *Popraviti, nared ſpraviti laſzi.* Die Haar zurichten. *Az haját meg-igazitani, rendelni.*

Commŏdum, i, n. Cic. *Haſzen, fajda.* 2. *Prilika.* r. Nutz. 2. e. Gelegenheit. *Haſzon 2. Alkalmatoſság.*

Commŏdùm *Adv.* Vide *Commodè.*

Commŏnĕfăcĭo, is, ĕre, ēci, actum. Cic. *Opominam.* Vermahne. *Meg-intem.*

Commŏnĕo, es, ēre, ŏnŭ, ĭtum. Plin. *idem.*

Commŏnĕfĭo, is, ĭĕri, actus ſum. Cic. *Opominamſze.* Vermahnet vverde. *Még-intetem.*

Commŏnĭtio, onis, f. Cic. *Opominanye.* e. Vermahnung. *Megintés.*

Commŏrātio, onis, f. Cic. *Zaderſavanye, Zakeſznenye, Zaſztentanye.* e. Saumnus, r. Verzug, das Vervveilen. *Lakás, Múlatás, Késés.*

Commŏrĭor, ĕris, ŏrĭ, ortuus ſum. (Dep.) Ter. *Szkup vumiram, Vmiram.* Miteinander ſterbe. *Egyûtt meg-halok.*

Commŏror, āris, āri, atus ſum (Dep.) Cic. *Szkupſze zaderſávam, keſznim, ſztentam.* Miteinander Saume, vervveile, verziehe. *Késôdôm, Múlatok.*

Commōtio, onis, f. Cic. *Miczanye, Genenye, Pomiczanye, Razgibanye, Razgiblenye, Razhodenye, Pomikavanye, Potreſzenye.* e. Bevvegung. *Indulás, Felbáborodás.*

Commŏvĕo, es, ēre, ōvi, ōtum, (Act.) Cic. *Gibljem. Razgibljujem, Pomiczavam, Razhagyamſze, Pomekavam, Potreſzujem.* Bevvege mich. *Felinditóm, Háborſztom.*

Commūne, is, n. Cic. *Obchinſzko duguvanye.* s. Gemeine Weſen. *Közönséges dolog.*

Commūnĭcātio, onis, f. Cic. *Podelenye.* 2. *Povédanye, Naznanye davanye.* e. Mittheilung. 2. e. Offenbahrung, Erzehlung, Gemein Machung. *Oſztalás.* 2. *Közlés, mondás.*

† Commūnĭcātīvus, a, um. JCt. *Podelyiv.* Mittheilig. *Oſztogatói.*

Commūnĭcātor, oris, m. Arnob. *Podelſtel.* 2. *Povéditel.* r. Mittheiler, 2. Offenbahrer. *Oſztogató, 2. Mondó.*

Commūnĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Delim, Podájem.* 2. *Povédam.* Mittheile, 2. offenbahre. *Közlem, oſztogatok, 2. Nyilatkoztatom. Phras.* Comunicabo tecum rem meam. Impertiam tibi rem meam. partem capies de re mea. communis erit nos inter res mea. æque utrique noſtrûm res mea patebit. Utemur communi jure, æquo jure, pari poteſtate. Mecum meam rem communem habebis.

Commūnĭo, onis, f. Cic. *Obchina, Obchinſztvo, 2. Prichefchanye.* e. Gemeinſchafft, *Item*, e. Genieſſung des heiligen Abendsmahl. *Közönséges Egyeßég 2. óltári áldozat; Az az: óltari ſzentſég vévés.*

Commūnĭo, is, īre, īvi, ītum. (Act) Curt. *Objachujem, Tvérdim, Jakſſe napravljam.* Allenthalben beveſtige, bevvahre, Verſtärcke. *Megerôſitem.* V. *Munio.*

Commūnis, is, *com.* ne, n. Cic. *Obchinſzki.* Gemein. *Közönſéges, köz.*

Commūnĭtas, atis, f. Cic. *Obchina, Obchinſztvo.*

ſztvo. e. Gemeinſchafft. *Közönſéges, Társaſág.*

Commūnĭter. *Adv.* Cic. Commūnĭtùs. *Adv.* Nonn. *Obchinſzki, Po obchinſzki.* Gemeiniglich, ins Gemein. *Közönſégeſen.*

Commurmŭrātio, onis, f. Aul. Gell. *Szkup-mermranye.* s. Zuſammen Brummeln, e. Murmelung. *Együtt - morgolódás.*

Commurmŭro, as, are, avi, atum. (Neu.) Plin. *Szkup-mermram, Bernim.* Zuſamme murre, brume. *Együt-morgok, Morgolódom.*

Commurmŭror, āris, ari. atus ſum. (Dep.) Cic. *idem.*

Commūtābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Premenlyiv, zmenlyiv, Neſztalen.* Veränderlich, Wanckelbahr, vertauſchlich. *Elváltozható.*

Commūtātio, onis, f. *Quint.* Comūtātus, ûs, m. Cic. *Premenyanye, Izmenenye.* e. Veränderung, Abvvechslung. *Változás.*

Commūto, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Zményam, Izmenyam.* Verändere, Vervvechsle, umvvechsle, vertauſche. *Megváltoztatom, Tſerélek.*

Cŏmo, is, ere, ompſi, omptum (Act.) Sil. *Laſzirugam, kinchim, Sznaſim. Cziſram.* Zierre, das Haar ſträle, Aufputze. *ékeſítem, Trifrázom.*

Cŏmo, as, are, avi, atum. *Tacit.* Vid. Cŏmo. *Inde Particip.* Cŏmans & Cŏmātus. *Virg.* Vid. Comoſus.

Cŏmœdĭa, æ, f. Hor. *Chini vu igri obchinſzkoj kazani* Item *zmiſzlénye dugovany vu igri pokazano* peregr. *Komedia.* Schau-Spill, Poëtiſches Gedicht offentlich Vorgezauget. e. Comedi. *Komédia.*

Cŏmœdĭŏgrăphus, phi m. Cic. *Chinov vu igri Obchinſzkoj buducheh Iſpiſzavecz, na pervo doneſzitel.* Commedien-Schreiber. *Komédiát - ſzínáló,* vagy *iró.*

Cŏmœdus, i, m. Quint. *Igrach vu igri obchinſzki.* peregr. *Komediàſt.* Comediant der das Schau-Spiel hält. *Komédiát - játſzodtató.*

Cŏmōſus, a, um. Cŏmōsĭor, Cŏmōſiſſĭmus (à *Coma*, æ) Plin. *Laſzaſzt, Laſzat.* Haarig. *Hajas. Fürtös.*

Cŏmōtōrĭum, rii, n. Feſt. *Laſznaigla.* e. Haar-Nadl. *Haj - tö.*

Compactĭlis, is, *com.* le. n. Plin. *Szkup-ſzloſzlyiv, zgnyetlyiv.* Zuſamen gefüglich. *öſzve ſzoritható.*

Compactio, onis, f. Cic. *Szloſenye.* Das zuſamenbinden, Hefften, Packē. *öſzve-kötés, foglalás.*

Compactor, oris, m. (ſcilicet librorum.) *Knigo-vez, Knigo-ſivecz.* r. Buchbinder, Zuſammenhefftter. *Könyv kötö.*

Compactūra, æ, f. (*ſcil.* librorum) Virg. *Knigo-vezanye, ſivanye, Napraulyanye, ſzloſenye.* e. Zuſammenhefftung, r. Band. *Könyv kötés, öſzve-foglalás.*

Compāges, is, f, *Cic.* Compāgo, ĭnis, f. Ovid. *Zklopenye, ſzkup-ſztiſznenye.* e. Zuſammenfügung, r. Hafft. *öſzve-foglalás.*

Compāgĭa, orum, n. *plur.* Plin. *Pchelſzke glavicze.* Die Köpffe der Bienen. *Mehéknek fejei.*

Compar, ăris, *om.* Liv. *Jednak.* Einem gleich. *Egyenlö, feles.*

Compar, ăris, m. *Subſtant.* Plin. *Hiſni-tovarus, Drùg, pàr vu hiſnom zakonu.* r. Ehe-Gemahl, ein paar Eheleute. *Házas-társ.*

Compărābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Priſzpodoblyiv.* Vergleichlich. *Haſonlitható.*

Compărātè *Adv.* Cic. *Priſzpodobno, Naprilika.* Mit Vergleichung, Vergleichnuſs-Weiſse. *öſzve-vetve, Haſonlitva.*

Compărātĭo, ōnis, f. Cic. *Priklada, Priſzpodablyanye, ſzpodablyanye, priſzpodoba,* 2. *Priprauljanye.* e. Vergleichnuſs, 2. e. Zubereitung. *Haſonlitás.* 2. *Készités.*

Compărātīvè *Adv.* Aul. Gell. Vid. *Comparatè.*

Compărātīvus a, um, Cic. Vid. *Comparabilis.*

Compărĕo, es, ēre, ārŭi, ārĭtum, (Neu.) Cic. *Dobágyam,* 2. *Zkaſujemſze, pokaſujemſze.* Komme, 2. Erſcheine. *Elöállok, jelen-vagyok, El-jövök,* 2. *Meg-mutatom magamat.*

Compăro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Priſzpodablyam, ſzpodobim,* 2. *Zpravlyam, ztrudom dobivam,* 3. *Priprauljamſze kam,* 4. *Dva ali vech Párim, páre chinìm.* Vergleiche, 2. verſehe, ſchaffe, 3. zubereite, 4. zvvey oder mehr paar gegen einander ſtelle. *Haſonlitom,* 2. *Gyüttök, Faradtsággal nyerem.* 3. *utra-keſzülök.* 4. *kettöt, vagy többeket öſzve haſonlitok.*

Compaſco, is, ĕre, āvi, aſtum, (Act.) Cic. *Szkup-paſzrem.* Mit einander vveide. *Együtt-legeltetek.* Paſſivum *Compaſcor* legitur apud *Varr.*

Compaſtor, oris, m. Hygin. *Szkup - paſztir.* r. Mit-Hirt. *Együtt-való páſztor társ.*

Compăter, ătris, m. JCt. *Kùm.* r. Gevatter. *Koma.*

Compăternĭtas, ātis, f. JCt. *Kumſztvo.* e. Gevatterſchafft. *Komaság.*

Compătĭor, ĕris, ăti, aſſus ſum, (Dep.) Tertull. *Milo mije.* Mitleyden habe *Könyörülök, ſzánom.*

†Compătrĭōta, æ, m. *Szkup zemlyàk.* r. Mit-Landsmann. *Egyût földi.*

Com-

†Compătrōnus, ni, m. JCt. *Szkup-branitel, Pomochnik*, pereg. *Patron.* r. Mit-Schirmer. *Egyût-való jó Akaróm, oltalmazóm.*

Compĕdĭo, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Varro, *Okâzvam, v-puto dêvam, Noge' szkup zpinyam.* In Eyſen und Band ſchlage, die Füſs zuſammen binde. *Megbekózom, Nyûgezem.*

Compellātio, onis, f. Cic. *Zazvanye, Imenuvanye.* e. Anruffung, Anredung, Nennung. *Meg-szólitás, Vádolás, Nevezés.*

Compello, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Zazâvam, zovem, imenujem.* Ruffe, zurede, nenne. *Meg-szólitom, nevezem.*

Compello, is, ĕre, ŭli, ulſum, (Act.) Cic. *Priganyam, naganyam, szkup-gonim, primarjam, szilim, natirávam.* Nöthige, zvvinge, darzu treibe. *Egybe hajtom, kénszeritem.*

Compendiārĭus, a, um, Cic. *Prêchen, Prêchni, kraiſſi.* Vortheilhafftig, kürtziger. *Rôvid, ſummás.*

Compendĭfăcĭo, is, ĕre, ēci, actum, Plaut. *Prêchim, kraim*, item *Dobivam.* Kürtzer mache, gevvinne. *Rôviditem, haſzonraforditom.*

Compendĭōſus, a, um, Prud. *Prêchen, kratek.* Kurtz. *Rôvid.*

Compendĭum, ii, n. Plaut. *Zavjetek, kratkocha, Prêchecz, Szkrachenye y zavjetje cheſza*, item, *Dobitek.* Kurtzer Begriff, 2. r. Gevvinn. *Rôviditég* Item: *nyeresig.*

Compensātio, onis, f. Cic. *Nadomeſchenye, Naplatenye.* e. Vergeltung, Erſetzung. *Meg-fizetés, kipótolás.*

Compenſo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Nadomêſcham, Naplachujem.* Vergelte, erſetze. *Meg-fizetem.* Phras. Tua merita compenſare non potero. Nullam tuorum meritorum partem aſſequar. Nulla mihi eſt ſatis digna tot officiorum remuneratio. Nunquam ſatis cumulatè officium reddam. Nullis officiis tuam humanitatem exequabo. Tuam voluntatem non ſatis ex æquo remetiar. Nunquam te dignam gratiam referam.

Compĕrendĭnātio, onis, f. *Plin.* jun. *Prek zutraßnicza, odlachenye, odlaka na prêk zutra.* r. Aufzug auf dem übermorgigen Tag. *Halogatás, holnap után-valo hallaſztás.*

Compĕrendĭnātor, oris, m. JCt. *Odlachitel.* r. Aufſchieber. *Holnap-után-való halaſztó.*

Compĕrendĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Odlâchim, zanaſſam na prek zutra.* Aufſchiebe, auf übermorgen ſchiebe. *Napról napra halogatok.*

Compĕrĭo, is, īre, compĕri, ertum, (Neu.) Cic. *Nahajam.* Erfahre. *Feltalálom.*

Comperĭor, ĕrīris, ĕrīri, ertus ſum, (Depon.) ſalluſt. *idem.*

Compernis, is, *com.* Plaut. *Sepavecz.* Der mit Füſſen hineinvvertz gehet. *Ôſzve-hajlott térdû, katſiba.*

Compes, ĕdis, f. Terent. *Okova ſelézna, puto, potta ſeleznа, ſelezje.* e. Füſs-Feſſel, s. Fuſs-Eyſen. *Béklô, Vas.*

Compeſco, is, ere, eſcŭi (Act.) Cic. *Krotim Vtaſujem Zdêrſujem, Szteſem.* Bezähme, bezvvinge, Hinterhalte. *Le-tſendeſitem, Enyhitem.*

Compĕtens, entis, *om.* JCt. *Szkup-proſzechi.* Item, *Doſztojen.* Mit anhaltend. *Item.* gebührlich. *Együtt kérô* 2. *Illendô.*

Compĕtenter, *Adv.* compĕtentĭŭs, compĕtentiſsĭmè Apul. *Doſztojno.* Recht, füglich. *Illendô-képen.*

Compĕtentĭa, æ, f. JCt. *Chászti*, &c. *Szkupproſſnya.* 2. *Berkanye za kákvo dugovanye y vtekanye; z-drugem ponaſſanye.* e. Mitbitt, e. Mitvverbung vvegen etvvas. *Együtt kérés*, 2. *Tiſztre vágyodas.*

Compĕtītor, ōris, m. Cic. *Szkup-proſzecz.* 2. *Berkavécz za kákvu chaſzt, z-drugem ponaſſavecz.* r. Mit-Bitter. 2. r. Mit-Werber. um eine Stelle. *Együtt kérô* 2. *Tiſztre vágyodó, Tiſztet kivâno.*

Compĕto, is, ĕre, īvi, ītum. Quint. *Szkupproſzim.* 2. *Berkamſze. z-drugem ſze ponaſſam, Nagányam za kakvo dugovanye,* Zugleich bitte. 2. Mit begehre, bevverbe *Együtt-kérem, kivánom, Tiſzt-után járok*

Compīlātio, onis, f. Cic. *Oplenenye, Poroblenye.* 2. *Iſzpiſzanye izdrugeh knig.* e. Plinderung, Peraubung. 2. e. Ausſchreibung frembder Bûchern. *Foſztás, Latorkodás.* Item *más könyvek-bûl ki irás.*

Compīlātor, oris, m. *Iſzpiſzavecz iz drugeh knig.* 2. *Oplenitel, Porobitel.* r. Ausſchreiber frembder Schrifften. *Item* Plinderer, Perauber. *Mas könyvek-bûl ki Iró*, Item *Foſztó.*

Compīlo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Oplenyujem, Robim. Raznaſſam.* Plindere, Beraube. *Meg-Foſztom, Rabolom.* 2. *Iz drugeh knig ſzkup znáſzam, zpiſzávam.* Aus andern Bûchern zuſammen trage. *Más könyvek-bûl ki irom.*

Compingo, is, ĕre, ēgi, actum (Act.) Cic. *Szkupſztaulyam, ſzklaplyam, Szlaſem, Szlagam*

Szterpávam. Zuſammen ſetze, zuſammen füge, Backe, einbinde. *Öſzve kötöm, foglalom.*

Compĭtālia, ōrum, *plur.* n. Cic. *Szvetki krifoputni, koiſzuſze negda obſzlaſavali na krifoputjeh po mladom letu.* Feſt, die man nach neuen Jahr am Creutz Weeg gehalten hat. *Kereſzt-úton rendelt únepek.*

Compĭtālĭtĭa, orum, n. *plur.* Cic. *idem.*

Complăcentĭa, æ, f. oblectātio, onis, f. Cic. *Naſzladuvanye, Naſzladnoſzt, vugodnoſzt.* e. Ergötzlichkeit. *Gyönyörködés, Mulatság.*

Compĭtum, ti, n. Varro. *Krifoputje, na vnoge ſztrane Razkrisje.* r. Creutz - Weeg. *Sokfelé kereſzt-utak.*

Complăcĕo, es, ere, ăcŭi, ăcĭtum, (Neu.) Plaut. *Dopadamſze, Vugodenſzem.* Wohl gefalle, bin angenehm. *Tetſzem, Kedveskedem.*

Complāco, as, are, avi, atum, (Act.) Cato. *Utaſujem, Krotim, Mirim.* Verſöhne, befriedige, ſtille. *Meg-engeſztelem, Enyhitem.*

Complānātor, oris, m. Apul. *Ravnitel.* Ebner. *Igazgató.* 2. Transl. *Pomeritel.* r. Verſöhner, Befriediger. *Békeség ſzerző.*

Complāno, as, are, avi, atum, (Act.) Cæs. *Zravnávam, Jednáchim, Ravnam.* Ebne, eben mache. *Meg-egyenitem.*

Complector, ĕris, ectĭ, exus ſum, (*Dep.* apud alios *Com.*) Cic. *Obimlyem.* 2. *Zaderſávam, Priemlyem.* Umpfange 2. begreiffe, faſſe. *Megölelem* 2. *öſzve-fogom.* 3. Transl. V. *Amo, Foveo.* Cic.

Complēmentum, ti, n. *Cic.* Complētĭo, onis, f. Auguſt. *Szpunenye, Zapunek, Zverſzenye, Dokonchanye.* e. Erfüllung. *Tellyeſség, Végezés.*

Complex, ĭcis, *om.* Sidon. *Pajdaſs, Délnik.* Geſell, theilhafftig. *Részes-társ.*

Complexim, *Adv.* Cic. *Z - obimanyem.* Mit der Umpfahung. *ölelve.*

Complexĭo, onis, f. Cic. *Obimlenye.* e. Umfaſſung, Umarmung. *Befoglalás, ölelés.*

Complexus, ûs, m. Cic. *idem.*

Complĭco, as, are, ĭcŭi, (āvi,) plĭcĭtum (plĭcātum) Cic. *Zakerpávam.* 2. *Szkup - zviam* Zuſammen flicke. 2. vvickle, zuſammen falte. *Foldozom,* 2. *öſzve-tűrőm, öſzve-akaſztalom.*

Complōrātĭo, onis, f. Liv. *Oplakanye, Szkupjavkanye, Oſaluvanye.* Das Weinen, e. Beklagung. *Együtt ſirás, Siratás.*

Complōrātus, ûs, m. Liv. *Idem.*

Complōro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szkup-plachem, Oplakujem, Szkup-ſalujem, Czérimſze.* Mit vveine, beklage, betaure. *Siratom, Sirok, Együtt - ſiránkozom.*

Complūres, Complūrĭă (Complūrĭă) *ium*, n. *plur.* Jul. Cæſ. *Vnogo-vech, vnogeſſi.* Mehrer, ſehr viell. *Több-dolgok, Nagy Sokak.*

Compluſcŭli, ōrum, m. plur. Plaut. *Nekuliko vech, malovnogeſſi.* Etvvas mehrer, *Többetskék, Egy néhányak.*

Compluſcŭlè, *Adv.* Aul. Gell. *Vechkrat.* 2. *Malovech.* Offt, etvvas mehr. *Többször, Egy-kevesnyére, többül.*

Complŭvĭum, ii, n. Complŭvies, iēi, f. Colum. *kalje, kapniſche, Meſzto, vukóſze kap krovna ſztécbe.* Ein Orth, da ſich von Tächeren das Regen Waſſer ſammlet. *Olly hely, a' hova az esö-viz öſzve-gyül.*

Compōno, is, ere, ŏſui, ĭtum. (Act.) Cic. *Szkupſztavlyam, Nared - ſzlaſem, zagrinyam ſzkup-znáſſam, zlágam.* Zuſammen ſetze, trage, ordne. *öſzve-vetem, öſzve békéltetem.*

Comporto, as, are, (Act.) Cic. V. Confero.

Compos, ŏtis, *om.* Cic. Vid. *Particeps.* aliquem urbis compotem facere. Cic.

Compŏsĭte *Adv.* Cic. (Compoſitiùs, *Tacit.*) *Szpravno, naredno, ſzloſno.* Ordentlich, Eigentlich. *Helyeſen, tſinoſon.*

Compŏſĭtĭo, onis, f. Cic. *Szláganye, ſzloſenye, ſzpravlyanye, ſzkup - ſztavlenye.* e. Zuſammen Setzung, r. Vertrag. *öſzve-ſzerzés, Rakás.*

Compŏſĭtor, oris, m. Cic. *Szloſitel, ſzloſnik ſzkup - ſzpravitel.* r. Zuſammen Setzer, Füger. *öſzve-ſzerző, rakó.*

Compŏſĭtūra, æ, f. Cato, (Compoſtura.) *Szlaganye. ſzkup-ſzpravlyanye.* Etvvas zuſammen geſetztes. *öſzve - Rakás.*

Compōtātĭo, onis, f. Cic. *Szkup-pitje, Piliſs.* Das zuſammen trincken, e. Zeche. *Együttital, ivás.*

Compōtātor, & Compōtor, oris, m. Cic. *Szkup-pianecz, Pitni - tovaruſs.* r. Wein-Geſel, Zech-Bruder. *Jó társ.*

Compōto, as, are, avi, atum & ōtum (Neut.) Cic. *Szkup pi'em, Piantbuiem.* Mit einander trincke und Zeche. *Együt-ſzom.*

Compōtrix, īcis, f. Terent. *Pitna tovaruſſicza, Piana Stucza, Pitna-Szeſztricza, vinſzka muſſicza, malo dobra.* e. Mit-Saufferin Sauff-Schveſter, Volle Lutzel. *Együtt Iddogalóné, Ivóné.*

Compræs, ædis, m. Feſt: *Szkup-poruk, Jemecz.* r. Mit Bürg. *Együtt-kezes.*

Compranſor, ōris, m. Cic. *Szkup - Obednik, Obedni*

Digitalizirab Google

Obtani tovarusi, Drùg. r. Zu Mitag Mit-Esser. *Együt-ebédelő.*

Comprĕhendo, is, ĕre, endi, ensum (Act.) Cic. *Zapopádam, Vlovlyam.* Ergreiffe, ervvische. *Meg-fogom, Bé-foglalom.* 2. Vid. *Assequor.* 3. V. *Amplector.* Aliquem beneficiis, amicitiâ comprehendere.

Comprĕhensĭo, ōnis, f. C. c. *Zapopadanye, Zgrablenye, Vetje, Vlovlenye, Popadanye.* e. Ervvischung, Ergreiffung, Fassung. *Meg-fogás, Bé foglalás.*

Compressĭo, onis, f. Cic. *Szkup Sztisztkanye, Pritisztkanye, Satisztka.* e. Zusammen-drucků, *öszve nyomás, szoritás. Meg szeplősitès.*

Comprĭmo, is, ere, essi, essum. (Act.) Cic. *Szkup sztisztkam. Pritisztkám, sztisztkávam, pritisztkávam.* Zusammendrucke, beschliesse. *öszve-nyomom, szorittom.* 2. v. *Corrumpo. Vitio.* Vi compressa vestalis: Liv.

Comprōbātĭo, onis, f. Cic. *Potvergyenye, pobvalenye.* e. Guthheissung, Billigung. *Javallás, dittérés, bizonyitás.*

Comprōbātor, oris, m. Cic. *Potverditel, Pobvalitel.* r. Guthheisser, Billiger. *Dittérő, javallő.*

Comprōbo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Potvergyujem, bvalim.* Guthheisse, billige, lobe. *Javallom, bizonyitom, dittérem.*

Comprōmissārius, ii, m. JCt. *Z-volyum dvèh pravdajucheh zebrani szudecz.* Ein vvillkührlicher, von der Parthey ervvehlter Schied-Richter. *Két törvénykedő részrehajlatlanul választott biró.*

Comprōmissum, i, n. Cic. *Obéchanye, y privolenye dvèh pravdajucheh na kakvu pogodbu, k-iednomu Szudcru.* Einhellige Bevvilligung auf einen Schiedmann. *Két felpereszek magok közöt meg alkuvásza a' Birát felül.*

Comprōmitto, is, ĕre, īsi, issum. (Act.) Cic. *Privolyujem, pristajem z-drugum sztranum k-iednomu Szudcsu.* Einen Schied-Richter annehme. *Velem törvénykedő részrel egy Birót hagyom magamat.*

Compŭtātĭo, onis, f. Plin. *Brojenye, rachunanye.* e. Rechnung. *Meg-számlálás.*

Cōmpŭto, as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. *Rachunam.* Ausrechne. *Meg számlálom, számot-vetek.* 2. *propriè* significat cum alio putare vg. *Vitet* &c. vid. *Puto.*

Con, *præpos.* (sola nunquam ponitur) Ovid. idem ac *Cum, z-szkup.* Mit. *Eggyût.*

Cōnāmen, ĭnis, n. *Ovid.* Cōnātus, ûs, m. Cic. *Tèrszenye, potrudenye.* e. Anvvendung, Bemühung. *Igyekezet, szándék.*

Cōnāmentum, ti, n. Plin. *Podpornya.* Eine Stutze. *Támasz, gyámol.* 2. V. *Conamen* &c.

Concălĕfăcĭo, ăcis, ĕre, ēci, actum, Cic. *Szkup-topim, grèjem, prigrèjam.* Mit ervvärme, vvarm mache. *Együt melegitem.*

Concălĕfĭo, is, ĭĕri, actum, Varro. *Szkup topel posztajem.* Zugleich ervvärmt vverde. *Együtt melegedek.*

Concămĕro, as, are, avi, atum, (Neu.) Plin. *Bóltam.* Ein Gevvölb mache. *Megbóltozom.*

Concătēno, as, are, avi, atum, (Act.) Lact. *Szkup na lancz mechem, szklaplyam.* An einander vvie eine Ketten füge. *öszve-lántzozom.*

Concăthĕdro, as, are, avi, atum, (Neu.) Ovid. *Poleg mene koga na sztojalniczu, (Prodekalniczu) posztavlyam.* Neben meiner einen auf die Cantzel. stelle. *Valakit predikálo székre mellém veszek.*

Concăvo, as, āre, avi, atum, (Neu.) Ovid. *Zkup-dubim, dublyem.* Aushöllere, hohl mache. *Meg-vájom.*

Concăvus, a, um, Cic. *Supely, prazen, duben.* Hohl, gehölt. *Hézag, üreg, vájott.*

Concēdo, is, ĕre, essi, essum, (Neut.) Cic. *Dopuschám.* peregr. *Hengédujem.* Zulasse. *Engedek.* 2. *Odbájam, odbágyam.* Hinvveg gehe. *Elmégyek.* Concedere aliquo, *vel* ad aliquem locum: Cic. *kam, ali v-kakvo meszto odbagyati.* Etvvo hin, *oder* auff ein Orth hinvveg gehen. *Valahová menni.* 3. V. *Condono. Remitto.* Liberorum peccata, parentum misericordiæ conceserunt: Cic. *Decrè Pregreske, roditelomszre szmilujuchi, jeszu oprosztili &c.* 4. V. *Morior.* Concedere naturæ, vitâ, *Tac.* fato *Plin. Vumreti.* Sterben. *Meghalni.* 5. V. *Fateor, Assentior.* Concedere in sententiam alicujus. Liv. *K-govorenyu drugoga privoliti, Z-drugem* jednake volye biti. Eines Meinung seyn, einen folgen. *Valaki értelmével egyett érteni.* 6. *Odpuschám.* Nachlasse, Nachgebe. *Engedek.* Concedere alicui primas. Cic. *Odpusztiti kömu pervinsztvo.* Einem den Vorzug lassen. *Az elsőséget másnak engedni.* 7. V. *Consentio.* ùt N. 5. Senatus petitioni tuæ concessit. *Gosztpoda vécshniki jeszu k-tvojoj prossnyi privolyili.* Der Rath hat dich deiner Bitt gevvähret. *Az tanács béli Urak meg hallgattak a' kérésedet.* 8. V. *Obedio.* Terent. 9. V. *Subdo, subjicio* Scilicet *me.* Concedere in ditionem, imperiúmque alterius. *Liv.* &c. 10. V. *Do, Tribuo, Permitto.* Sepulturæ locum alicui concedere. Hoc concedite pudori meo *Cic.* &c.

Concentĭo, onis, f. & Concentus, ûs, m. Cic.

Szloſno ſzkup-popévanye, ſzloſno glaſzje. Das zuſammen-ſingen, r. Geſang der vvohl zuſammen ſtimmt. *Egyezö éneklés, Együtt éneklés.*

Concentor, oris, m. JCt. *Szkup popévavecz. z-drugem Pevecz.* r. Mit-Singer. *Együtt éneklö.*

Concentŭrĭo, as, are, avi, atum. (Act.) *Plaut.* quaſi per centurias colligo. V. *Colligo, Congrego.*

Conceptĭo, onis, f. & Conceptus, ûs, m. Cic. *Zanoſſenye.* e. Empfängnus. *Foganat, Fogantatás.* 2. *Prictje, zachetje, vu pameti zmiſlenye.* Die Faſſung in den Sinn, Verſtand in einer Sach. *Elmében fogás, gondolás.*

Concerno, is, ĕre, ēvi, ētum (Act.) Cic. V. *Cerno. Video.* 2. *Szkup z-drugem ſzéjem, preſzéjam.* Mit einander ſiebe. *együtt ſzitállok.*

Concertātio, onis, f. Cic. *Z-rechmi Borenye, Pregóvárjanye.* r. Worth-Zang. *Megvivás, háborgás.*

Concertātīvus, a, um. Quint. *Borliv, Borechiſze, ſzvadliv z-rechmi, Pregovarjajuchiſze.* Mit einander ſtreitend, zanckend. *Viaskodtató, vádolás ellen-való.*

Concertātor, oris, m. Tac. *Z-rechmi boritel, Pregovarjavecz, Szvadlivicza.* Zancker, Haderer, der Gern einen Wort-Streit anfängt. *Veſzekedö.*

Concertātōrĭus, a, um. Cic. *Szvadliv, Pregovarjavliv.* Zänckiſch, Haderhafftig, Streitiſch. *Veſzekedö: Tuſakodó.*

Concerto, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. V. *Certo.* 2. *Szkupſze borim, Pregovarjam, Szvagyujem.* Mit einnander ſtreite, zancke, Hadere. *Meg-vivok.*

Conceſsĭo, onis, f. & Conceſſus, ûs, m. Cic. *Dopuſchenye, Dopuſztenye,* peregr. *Hengeduvanye.* e. Erlaubnus, Zulaſſung. *Engedés, Engedelem.*

Concha, æ, f. Cic. *Skolyka y vſtake ſelye riba, kóſze zaklápya, kaktiſzu Púſi, Prilepki,* vulgò *Oſtrige,* &c. r. Muſchel-Fiſch, und ein jeder Fiſch der harte Schallen hat, alſs Schnecken, Auſtern, &c. *Kemény héju minden némů hal.*

Conchātus, a, um. Plin. *Na nachin Skolyke napravlyen.* Geſtaltet vvie ein Muſchel. *Tſiga &c. módra tſinált.*

Conchis, chis, f. Juv. *Rob z-moſsniczum.* 2. *Jeſztvina iz boba, graha,* &c. *Z-Moſsniczami kubanoga.* e. Bohne mit Hülſen. 2. daſs Eſſen von Ungevvelleten Bohnen. *Hüvelykében-való bab.* 2. *Abbol-való étek.*

Cōnchўlĭātus, a, um. Plin. *Z-Skarlatnum bojum,* vulgò *farbum zmochen.* Mit Purpur Farb gefärbt. *Skárlát ſzinů fősítékkel fősítetett.*

Conchўta, æ, m. Plaut. Conchўlĭŏlĕgŭlus, i, m. JCt. *Skolyk,* vulgò *Oſtrig, morſzſkeh puſov &c. Lovecz, Zirkávavecz.* Purpurſchnecken-Muſchel-Fiſcher. *Tengeri tſiga halászó, Szedő.*

Conchўlis, is, f. *Lucr.* Conchўle, is, n. *Plin.* Conchўlĭum, ii, n. Cic. *Skarlatni, morſzki pùs.* e. Meer-Schneck. *Tengeri tſiga.* 2. eſt nomen generale ad *Conchas.* 3. V. *Murex.* 4. accipitur pro *veſtibus* conchyliis *ſeu* murice coloratis. 5. ponitur pro *ipſo colore* ità *Plin.*

Concīdo, is, ĕre, cīdi, īſum à *Cædo.* (Act.) Cic. *Raſzekujem.* Zerhaue. *Elmetélem.* 2. *Na drobno ſzéchem, Réſem, Koſſem.* In Stücklein Zerhacke, Zerſchneide. *Aprón metélem.* 3. Szkup *ſzéchem, réſem, koſsem.* Miteinander zerhaue, zerſchneide, zerhacke. *Összve vágom.* 4. v. *Labefacto, Convello.* Cùm omnem auctoritatem Senatûs &c. concideres. *Cic. l. 3. de Orat. c. 1.* Item v. *Verbero.* Virgis plebem Rom. concidere. *Cic.* Aliquem pugnis concidere: Plaut.

Concīdo, is, ĕre, īdi, cāſum à *Cado* (Neut.) Cic. *Prepádam.* Einfalle. *Meg-eſek.* 2. V. *Cado.* 3. Transl. V. *Pereo.* Qui non modò præcipitanti Patriæ ſubvenirent, ſed eam nimis tardè concidere mœrerent. *Cic. pro Sext.* 4. pro *de ſtatu dejici.* Cùm ſenatûs authoritas concidiſſet. *Cic. 1. Attic.* 5. V. *Deficio.* Quòd ſi cui ſimul animus cum re concidit. *Cic. 3. Tuſc.* 6. V. *Quieſco, Ceſso.* Concidunt venti, fugiúntque nubes: *Hor. 1. carm. Od. 12.*

Concĭlĭābŭlum, li, n. Cic. *Szpraviſche.* 2. *Kurvinſzko ſztanye, Hiſa.* Plaut. 3. *Szkup-ſzpravlyanye zlocheſzteh lyudih.* Plaut. 4. *Krivo y otajno, neredno ſzkup-zhajanye ſztalniſſa lyudeh redovneh.* e. Zuſammenkunfft. 2. s. Huren-Hauſs. 3. Zuſammenkunfft loſer Leithen. 4. Heimliche unrechtmäſſige Verſammlung der Geiſtlichen. *Gyülés,* 2. *Bordély-ház,* 3. *Roſz emberéknek összve-gyülésſe.* 4. *Szerzetesseknek titkos összve-menésſe, jövésſe.*

Concĭlĭātĭo, onis, f. Cic. *Pomerenye, mirenye, vjedinenye.* e. Verſöhnung, Vereynigung. *Megbékélés. engeſztelés.*

Concĭlĭātor, oris, m. Cic. *Pomeritel, Miritel, Jedinitel.* r. Werber, Verſöhner, Vereyniger. *Megbékéltető. engeſztelő.*

Concĭlĭātrix, īcis, f. Concĭlĭātrīcŭla, æ, f. Cic. *Pomeritelicza, Miritelicza, Jedinitelicza.*

Mitte-

e. Mittlerin, Verſöhnerin. *Engiſztelőné.*
Concĭlĭātūra, æ, f. *Senec.* Concĭlĭātus, ûs, m. *Lucret.* Vide *Conciliatio.*
Concĭlĭo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Mirim, jedinim, pomerujem.* Vereinbahre, verſöhne, befriedige, vergleiche. *Meg-engeſztelem, őſzve békélletem.*
Concĭlĭum, ii, n. Cic. *Zbor, Veliko Czirkveno, ſzpravitſche.* e. Verſammlung der Geiſtlichen. *Nagy ſzzerzetteſſek gyűlésse.*
Concĭnentĭa, æ, f. Macrob. *Vjedinenye glasza.* e. Zuſammenſtimmung. *Meg-egyezés.*
Concinnantĭa, æ, f. *Sidon.* Concinnātio, onis, f. *Varr.* Concinnātūra, æ, f. Vet. Gloſs. *Vjedinenye, vredenye, ſzloſenye.* e. Zuſammen-Ordnung, Zuſammenſtimmung, Zuſammenfügung. *Egybe-illetés, megtſinálás, egybe-rakás.*
Concinnātor, ōris, m. Colum. *Szkup-ſzpravitel, znaſſavecz, nareditel, nakinchitel, laſzo-ſerk.* Der etwas zurichtet, r. Zuſammentrager, Ordner, Haarſchmücker, Paruquenmacher. *Valaminek őſzve-rakója, bajſodorító, baj-feltſinálló.*
Concinnè *Adv.* Cic. *Lepo, ſzpretno, verlo, vludno, ſzloſno.* Hübſch, zierlich, nett, galant. *ékeſen, Illendőképen, tſinoßán.*
Concinnis, is, *com.* ne, n Apul. *Lèp, vluden, ſzpreten, ſzloſen.* Hübſch, nett, artlich. *Szép, éker, tſinos.*
Concinnĭtas, ātis, f. & Concinnĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Kinchenye, rednoſzt, ſzpretnoſzt, ſzloſnoſzt, vludnoſzt.* e. Zierde, Zierlickkeit, feine Ordnung. *ékeſség, tſinóſság.*
Concinno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szkup-ſzpravlyam, rédim, napravlyam, kinchim, ſzkup-donaſſam.* Zuſammenſetze, trage, ordne, zierlich mache. *Hozzá-ſzrahom, illetem, ékeſitem, alkotom, tzifrázom.*
Concinnus, a, um, Cic. *Comparat.* Concinnĭor *Horat.* Vide *Concinnis.*
Concĭno, is, ĕre, cĭnŭi, entum, (Neut.) Cic. *Szkup-popévam, Vjedno-pévam.* Zuſammen ſinge, mitſinge, zuſtimme. *Együtténeklek.*
Concĭo, is, īre, (a *Cieo*) *vel* Concieo, es, ēre, īvi, ītum, & Concĭo, is, īre, īvi, ītum, (à *Cio.*) Act. *Liv.* Vid. *Cieo. Convoco.* &c.
Concĭo, onis, f. Cic. 1. *Zbodiſche lyucztva, ſzkupchina.* 2. *Govorenye na zbodiſchu.* 3. *Navuk, Nagovarjanye.* 4. *Pred pukom Pripoved.* vulgò *Prodechtvo, Prodika.* 5. *Meſzto iz kôgaſze chinì govorenye, Nagovoralnicza.* e. Verſammlung des Volcks. 2. e. Rede an eine Gemeinde. 3. e. Lehr, Zuſprechung. 4. e. Anrede, Predig. 5. s. Orth, da die Rede geſchiehet. *őſzve-hivás, Gyülekezet, 3. Tanitás.* 4. *Predikátzio,* 5. *Predikáló-hely.*
Coacĭōnābundus, a, um, Liv. *Nagovarjajúchi, Govorechi nad Pukom, Prodekujuchi.* Die Predig habend. *Prédikálni-akaró.*
Concĭōnālis, is, *com.* le, n. Cic. Concĭōnātōrĭus, a, um, Cic. *Prodechni, Nagovoritelov, a, o, Pripovedavſzki, Govoritelſzki, Pukov, Poſzluſſitelſzki.* Das zu der Verſammlung, oder der Rede dienet. *Prédikátzrói, Akiſoha el-nem múlatja a' gyűle kezetet.*
Concĭōnātor, oris, m. Cic. *Duhovni pripovédavecz, nazveſztitel, nagoveritel lyucztva, navuchitel,* vulgò *Prodikator, Koncionator.* Redner vor dem Volck, Prediger, Lehrer. *Prédikátor.*
Concĭōnor, āris, āri, ātus ſum, (Dep.) Cic. *Szpravno y redno od jednoga dugovanya govorim, obchinu vuchìm, nagovarjam, k-puku govorim,* vulgò *Prodikujem.* e. Rede halte, predige, von einem Ding rede. *Prédikállok.*
Concĭpĭo, is, ere, ēpi, eptum, (Act.) Cic. *Priemlyem, zanoſſujem.* 2. *Kánim.* Empfange, 2. vornehme. *Meg-fogom, Megfoganok, Mébemben fogadok* 2. *Altal-látom.*
Concīsĭo, onis, f. *Cic.* Concīsūra, æ, f. ſenec. *Szkoſzanye, na drobno reſzechenye.* e. Zerſchneidung. *Darabokra-oſztás.*
Concīſus, a, um, Cic. *Szkoſzan, na drobno reſzéchen.* Zerſchnittlet, klein geſchnitten. *Megmetélt, metſzetett.*
Concĭtāmentum, ti, n. *Senec.* Concĭtātio, onis, f. Cic. *Nadraſenye, nadbuſztenye, podſzigánye, podbadanye, podignenye.* e. Anreitzung, Anſtifftung, Bevvegung. *Felbáborodás, megindulás, háborodás.*
Concĭtātor, oris, m. *Cic.* Concĭtor, ōris, m. Tacit. *Pochetnik karke,* &c. *Podbuſztitel, nadraſavecz, pobuchitel.* r. Aufvviegler, Anſtiffter, Urheber. *Felbáborító, inditó.*
Concĭtātrix, īcis, f. Plin. *Zapochetnicza, podbuſztiteliczа, draſavicza, berkavicza.* e. Aufvvieglerin, Anſtiffterin. *Felinditóné.*
Concĭto, as, are, avi, atum, (Act.) *Frequ.* à Cieo.) Cic. *Nabuſztujem, podſzſem, pervô bérchem, pobuchujem, podbuſzchávam, podbádam.* Anreitze, antreibe, anſtiffte. *Felbáboritom, Indſtom.* 2. *Szkup-zezúvam,* &c. Vid. *Cieo.*
Conclāmātio, onis, f. Tacit. *Szkup-kriknenye, Krichanye, Viknenye, Zakrichanye.* Item. *Zdvojnoſzt, Zdvojenye,* Das Zuſammenſchreyen,

ſchreyen, e. Verzvveiffung. *Egyût-kiáltás, ûvöltés*, Kiáltozás. item *Két-éghe-tsés.*

Conclāmo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szkup-vschem, krichim.* item, *Zavajam, na zdvoinoszt idem.* Zuſammen ſcreye. *Item.* Verzvveiffe. *Nagyon kiáltok*, ûvöltök. item. *Nintſen felöle reménységem.* Conclāmātum eſt, Tacit: *Nevech ujjanya, vszeje preßlo, zdvojeno jeſzt.* Es iſt mehr keine Hoffnung, es iſt alles vorbey, es iſt verzvveiffet. *Nintſen többreménység.*

Conclāve, is, n. *Cic.* Conclāvĭum, ii, n. *Plaut.* Conclavis, is, f. Vitr. *Szkrovna hiſa, hiſa nuternya, komora.* Verborgenes Zimmer, e. Kammer. *Záros kamara, záros bely, ſzoba.*

Conclūdo, is, ĕre, ūſi, ūſum, (Act.) *Cic.* Conclāudo, is, ere, auſi, auſum, Colum. *Szkup-zapiram, zapiram, zakleplyem.* Zuſammen einſchlieſſe, verſperre. *öſzve-rekeſztem, bére keſztém, bézárom.* 2. V. *Definio. ſtatuo*, &c.

Conclūſio, onis, f. Cic. *Szklop.* 2. *dokanchanye*, konecz. r. Beſchluſs, s. Ende. *Elvégezés, bérekeſztés.*

Concēna, æ, m. Lucill. *Szkup-vecherjavecz.* r. Miteſſer zum Nachtmahl. *Egyût-vatſorálo.*

Concēnātio, onis, f. Cic. *Szkup-vecheranye*, item *Vecherno goſchenye.* Das zur Nachtmahl mit eſſen, s. Abend-Gaſtmahl. *Egyût-vatſorálás.*

Concŏlor, ōris, *om.* Plin. *Jedno-licz, jednoſarb.* Von gleicher Farb, gleichfärbig. *Egy-ſzinû.*

Concŏquo, is, ĕre, ōxi, octum, (Act.) Cic. *Prebavlyam, ſzkup kubam.* Metaph. *Terpim, podnaſſam.* Verdäue, mit-koche, *Metaph.* Leide, vertrage. *Meg-emészteni, főzöm.* Metaph. *Szenvedek.* Civitas non poteſt concoquere ſenatum. *Varaſchani nemogu terpeti y podneſzti goſzpodu véchnu.* Die Burger können nicht ausſtehen die Raths-Herren. *A' város ezt a' tanátſot el-nem ſzenvedheti.*

Concordĭa, æ, f. *Cic.* Concordĭtas, atis, f. Pacuv. *Szloſnoſzt, ſzlaga.* e. Einhelligkeit. *Békeség, egyeſség.*

Concorditer, *Adv.* Cic. *Szloſno, ſzkladno, jedino.* Einhelliglich. *Egyen-lőképen, egy akaratból.*

Concordo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szlaſem, ſzkladam, z-drugem derſim.* Uber-einſtimme. *Egyezek, egyet-értek, Mással tartok.*

Concors, ordis, *om.* Cic. concordior, *Plaut.* Concordiſſimus, *Cic. Szloſen.* Einhellig. *Egyező.*

Concrēdo, is, ĕre, ēdĭdi, ĭtum, (Act.) Cic. *Zauffam, veruiem.* Vertraue. *Reá-birom.*

Concrēmentum, ti, n. *Apul.* Concrētus, ûs, m. *Plin.* Concrētĭo, onis, f. Cic. *Zraſztenye, ſzkupraſztenye.* e. Zuſammen-vvachſung. *öſzvenövés, ragadás, öſzvefagyás.*

Concreſco, is, ĕre, ēvi, ētum, (Neu.) Cic. *Szkup-raſztem.* item *Zmerzávamſze.* Zuſammen vvachſe. *Item*, gefriere. *öſzvenövök.* item *öſzve-fagyok.* Concreſcere frigore. Lucret. *Zmerzavatiſze.* Gefrieren. *Hidegtûl meg-fagyni.*

Concrētum, ti, n. Cic. *Zraſztenye cheſza toerdo.* Etvvas hart zuſammen gevvachſen. *öſzve-ragadott, öſzve forrot.*

Concŭbīna, æ, f. Cic. *Prilóſnicza, Hotnicza, Prilegavicza.* e. Beyligerin. s Kebs-Weib, e. Beyſchlaffer in. *ágya-*.

Concŭbīnātus, ûs, m Svet. *Hotnichtvo, nezakonſzko Prileganye, Szkup-leſanye.* r. Unehliche Beylager. *ágyaſt-tartás.*

Concŭbīnus, i, m. Catull. *Nezakonſzki prilegavecz.* r. Beylieger, Beiſchlaffer. *ágyastartó.*

Concŭbĭtus, ûs, m. Ovid. *Prileganye, Szkupleganye, Prileſenye.* Das Beyliegen. *Elbálás, Nőzés.*

Concŭbium, ii, n. *Plin.* eſt primus noctis Somnus, &c.

Concŭbo, as, are, ŭbŭi, ĭtum, (Neut.) Cic. *Szkup-legam, Prilegam, Szkup-leſim.* Beyliege. *Egyûtt-fekſzem. Véle-hálok.*

Conculcātĭo, ōnis, f. Plin. *Poteptanye, Potlachenye, Pogazenye, Zatrenye.* e. Zertrettung. *Meg-tapodás.*

Conculco, as, are, avi, atum (Act.) Ovid. *Poteptávam, Potlachúiem.* Zertrette, mit Füſſen trette. *Eltapodom, Elteperitem.*

Concŭpĭo, is, ĕre, īvi, ītum (Act.) Cic. *Poſelyuiem, Selèm, Pobochem.* Begehre. Verlange. *Megkévánom.*

Concŭpiſcentĭa, æ, f. Tertull. *Poblepnoſzt, Pobotoſz, Pobotenye, Poſelenye.* e. Begierde, Luſt. s. verlangen. *Kévánság.*

Concŭpiſco, is, ĕre, ivi, ītum, (Act.) Cic. V. *Cupio.*

Concūro, as, are, avi, atum. (Act.) Plaut. *Szkupſze ſzkerbim.* Mit-Sorge. *Egyût-valamire gandot viſelek.*

Concurro, is, ĕre, concurri, urſum, (Neut.) Cic. *Szkup-techem, Dêrchim, Sztekamſze.* Mit lauffe. *öſzve-futok, mégyek.*

Concur-

Concursātio, onis, f. *Cic.* Concursĭo, onis, f. Cic. *Sztekanye, Vtekanye, Szim, y tam derkanye.* Das zuſammen *oder* hin, und her lauffen. *Futosás, jövés, menés.*

Concursātor, oris, m. Liv. *Szkup-tekavecz, Dêrkavecz,* Szim y *tam tekavecz.* r. Mit lauffer, hin und her Lauffer. *Együtt Futozo, Alá s fel-futozó.*

Concurſo, as, are, avi, atum (Neu.) Cic. *Sztekavamſze, Podêrkavamſze, Szim y tam dêrchim.* Hin und her lauffe, offt lauffe. *Imittamott futozok.*

Concurſus, ûs, m. Cic. *Sztekanye, Szkup-dobagyanye Lyudih.* Zulauff des Volcks. *Ôſzve-futás.*

Concuſſio, onis, f. Senec *Zbijenye, Sztreſzenye, Potreſz,* 2. *Preſztraßenye, Zderhtanye.* e. Erſchitterung. 2. e. Entſetzung. *Megrázás, Ôſzve-verés.* 3. V. *Verberatio.*

Concuſſo, as, are, avi, atum, (Frequ. à *Concutio.*) *Lucr.* Concutio, is, ĕre, uſſi, uſsũ. Ovid. *Sztreſzavam, Treſzem, Potreſzavam, Potukávam. Biem.* Item *Sztraſſim.* Bevvege, erſchittere, erſchrecke. *Ôſzve-verem, Meg rázom. Elrettentem.*

Condălĭum, ii, n. & Condălus, i, m. Feſt. *Sorjtarſzki naperſztnyak.* r. Schuſter-Ring. *Varga gyuſzu.*

Condĕcenter, *Adv.* Aul. Gell. *Doſztojno.* Billich. *Illendô képen.*

Condĕcentĭa, æ, f. Cic. *Doſztojnoſzt, Prijztojnoszt* e. Billigkeit, e. Wohlanſtändigkeit. *Illendôség.*

Condĕcŏro, & Condĕcŏro, as, are, avi, atum, (Act.) Ter. *Dibim, Szkup-dichim, Kinchim.* Zierе. *ékeſitem. Tiſztelem.*

Condemnātio, onis, f. Ulp. *Obſzudenye.* e. Verdammung, Verurtheilung. *Kárbozat, Kárboztatás.*

Condemnātor, oris, m. Tacit. *Szkvaritel, Orkodnik. Odſzuditel.* r. Verdammer, Verurtheiler. *Kárboztató.*

Condemno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Olſzugyujem.* Verurtheile, verdamme. *Kárboztatom, Itélem.* 2. V. *Accuſo.*

Condenſo, as, are, avi, atum, (Act.) *Colum.* Condensĕo, es, ēre, ensŭi, enſum, Lucr. *Szatiſzkam, Guſztim. Guſzto chinim.* Dick mache. *Meg-úritem.* Condenſant ſe unum in locum oves, Colum. *Szkupſze ſztiſzkaju na jedno meſzto ovcze.* Die Schaaf backen ſich an ein Orth dicht zuſammen. *Ôſzve-gyülnek a' juhok.*

Condĭco, is, ĕre, īxi, ictum, (Act.) Cic. *Dogovarjamſze: Sztanovito vrême, dan,* &c. *z-têm dokanchom.* Auf gewiſſe Zeit, Tag &c. beſtimme. *Végezek.* 2. V. *Denuntio, ſignifico.* Cùm mihi condixiſſet, cœnavit apud me. *Cic.* 3. V. *Promitto.* Condicere ad cœnam. K-*vecheriſze obechati.* Sich zum Nachtmahl einladen. *Ajánlani magát az vatſorára.* Alicui ſuam operam condicere. Cic. *Kômu ſzvoju pomoch, ſzluzbu obechati.* Einem ſeine Hülff, Dienſt verſprechen. *Valakinek magaſzo'gálatyát ajánlani.*

Condictio, onis, f. Condictum, i, n. Feſt. *Dogovorenye, Dogovor na ſztanovito vreme, dán* ali *vuru.* Das Beſtimmen auf gewiſſe Zeit, Tag, *oder* Stund. *Biromyos nap vetés* 2. V. *Promiſſio.* 3. Eſt ſpeciatim in perſonam *Actio*, ità Ulp. *Actionum* verò genera duo ſunt: unum *in rem.* & dicitur *vendicatio*; alterum in *perſonam*, & *condictio* appellatur.

Condignè *Adv.* Plaut. *Doſztojno, Priſztojno, poleg vrédnoſzti.* Würdiglich, nach Gebühr, vvie ſichs gebühret. *Méltán.*

Condignus, a, um, Plaut. *Doſztojen, Priſztojen Vreden.* Würdig, vverth. *Mélto, érdemes.*

Condimentum, ti, n. Cic. *Zachimba, ſzmok.* s. Gevvürtz. *Fü-ſzerſzám, Minden iztadó ſzerſzám.*

Condio, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Zachtnyam, ſzmok-dodájem.* Würtze, vvohl geſchmack mache. *Valamiuek izit meg-adom.*

Condiſcĭpŭlus, i, m. Cic. *Szkup-vuchenik, Skolni-tovarus.* r. Schul-Geſſel. *Együtt-tanúló Tanúlo-társ.*

Condiſco, is, ĕre, dĭdĭci, (Act.) Cic. *Szkupſzevuchìm, navuchamſze.* Erlerne, mitlerne. *Megtanúlom.*

Condĭtio, ōnis, f. (à Condo) Cic. 1. *Sztaliß.* 2. *Pogodba.* 3. *Prilika.* 4. *Szkrivanye, zachuvanye.* r. Zuſtand, e. Beſchaffenheit. 2. r. Vertrag. s. Beding. 3. e. Gelegenheit zu dienen, *oder* bey einem in Dienſt zu leben, 4. s. Verbergen. *állapot,* 2. *Ok, mód.* 3. *Alkalmatoſság.* 4. *Eltévés, Elrakás.*

Conditĭo, ōnis, f. *Cic.* Conditūra, æ, f. *Cic.* Conditus, ûs, m. *Colum.* (à *Condio*) *Zachtnyanye, ſzmoka-davanye.* e. Würtzung, s. Einmachen, s. Würtzen der Speiſen. *Izit adás, Minden jó izt adás.*

Conditor, ōris, m. (à *Condo.*) Cic. *Napravitel, Zachetnik, Sztvoritel, Nachinitel, Poczetnik.* r. Urheber, Anfanger, Erſchaffer, Geſätz-Geber. *Tsinálo, Szerzô, Teremtô.* 2. *Zachuvàr, Szkrivavecz.* r.

Verberger, Aufbehalter. *Megtartó* Vid. *Condus.*

Conditor, oris, m. (à *Condio*) Cic. *Zachinyàr, Szmoko-chin.* r. Aufvvürtzer, Einmacher, Zucker-Bacher. *Jó ſzt-ádó, Bésózó, Borſoló.*

Conditōrĭum, ii, n. *Plin.* Conditīvum, vi, n. *Senec.* (à *Condo*) *Hramba, Chuvalnicza, Zadersalnicza.* r. Kalter, Gehalter. *Rejtek bely.* 2. Vid. *Crypta.*

Conditrix, īcis, f. (à *Condo.*) Apul. *Zachetnicza, Pochetnicza, Nachinitelicza, Napravitelicza.* e. Urheberin, Anfängerin, Anſtifterin. *Szerzőné, kezdőné.* 2. *Zachuvaricza, Szkrivavicza kakve ſztvári.* e. Verbergerin, Aufbehalterin. *Megtartóne.*

Conditrix, īcis, f. (à *Condio.*) Macrob. *Zachinyáricza, Z-zachimbum kubaricza, Pekaricza.* s. Weib, ſo Sachen einmachet, einbrennet, e. Zucker-Beckerin, Aufvvürtzerin. *Jóizt tſinálóné.*

Conditum, ti, n. *vel melius* Condĭta, orum, n. *plur.* Spartian. *Sitnicza,* vulgo *Hambar.* s. Getreyd-Magazin. *Földivetemény Megtartó hely.*

Conditūra, æ, f. *Petron.* Conditus, ûs, m. *Colum.* (à *Condo.*) *Napravlyanye, ſztvorjenye.* e. Erbauung, Erſchaffung. *Megtsinálás, Teremtés.* Conditus urbis. Cenſorin. *Napravlyanye varaſſa.* e. Erbauung der Stadt. *Város épitéſſe, tſinálása.*

Condo, is, ĕre, ondĭdi, ĭtum, (Act.) Cic. 1. *Sztvarjam, Napravlyam,* Virg. 2. *Szkrivam,* Liv. 3. *Szpravlyam,* Cic. 4. *Dokanczham, ſzkup-ſzpiſzavam.* Virg. 1. Erſchaffe, baue, aufrichte, 2. verberge, 3. aufhebe, aufbehalte, 4. verfertige, zuſammen ſchreibe. *Teremtek, tſinálom* 2. *elrejtem,* 3. *elteſzem,* 4. *összve-irom* Condere urbem, *Virg.* Conderecarmen, Cic. *Napràviti, zezidati varaß, Napraviti popevku.* Eine Stadt bauen, Verſe machen. *Városſt epitenyi, verſet irni.* Condere aliquid arcâ, Cic. *Vu ormar, kaj ſzpraviti.* Etvvas in Kaſten behalten. *Armariumba valamit rejteni, tenni.*

Condŏcĕfăcio, is, ĕre, fēci, factum, *Cic.* Condŏcĕo, es, ēre, ŏcŭi, octum, (Act.) Hirtius. *Zkup-vuchim, navúcham, privúcham.* Lehre, abrichte. *Megtanitom, Reá-ſzoktatom.*

+ Condŏlentĭa, æ, f. *Milenye, ſalenye.* s. Mitleyden. *Bánkodás, Szánakodás.*

Condŏleo, es, ēre, ŏlŭi, (Neut.) Plaut. *Szkup-ſzeſalujem, jemiſal, bolime, imamból.* Betaure, es thut mich vvehe. *Bánkodom, ſzánom, bánom, fájlalom.*

Condŏleſco, is, ere, Cic. Vid. Condoleo.

Condōnātĭo, onis, f. Cic. *Oproſztény e, oproſchenye, opraſchanye, prikazanye.* e. Nachlaſſung, Beſchenckung. *Elengedés, megbocsátás.*

Condōno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Opraſcham, prikaſujem.* Nachlaſſe, ſchencke. *Megajándékozom, megbotsátok, elengedem.*

Condūco, is, ĕre, ūxi, uctum, (Act.) Cic. *Szkupvozim,* 2. *naimlyem, navjemlyem.* Zuſammenführe, 2. anſtelle. *Egybe-viſzem* 2. *Megfogadom.*

Conductĭo, ōnis, f. Cic. *Naimanye, navjemlenye, najetje.* item. *Podmitenye.* e. Dingung, Beſtellung, Miethe. *Meg-fogadás.* Item. *Meg-ajándékozás.*

Conductĭtĭus, a, um, Plaut. *Najemlyiv, najmeni, najetni, najet.* Gedingt, gemiethet. *Meg-fogadott, bérben-fogadott.*

Conductor, oris, m. Cic. *Naimavecz, najetnik, najemnitel, najemnik.* Ein Dinger, Verdinger, r. Miethmann. *Vélevezérlő, meg-fogadó.*

Condŭplĭcātio, onis, f. Plaut. *Dvoj-vérſztenye, dvoj-vérſztnoſzt.* Doppelte Zuſammenfügung, e. Doppelung. *Kettőzés, kettőztetés.*

Condŭplĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Ter. *Dvoj-verſztim.* Dopple. *Meg-kettőztetem.*

Condus, i, m. *Lucr.* Prōmus, i, m. Plaut. *Chuvar, klyuchar, y oſztali takvi, koi na ſto ſzkérb imaju.* r. Aufheber, Schaffner, Pfleger, Kellner, Beſchlieſſer. *Takargató, ſáfár, kóltsár.* Hinc *imprimis provenit.* Condus prōmus, i, m. Lucr. *Jeſztvinſzkih dugovany Goſzpodar, Chuvar, Kupecz, Prekupecz.* peregr. *Diſpenſator, &c.* r. Speiſe-Meiſter. *étek-meſter, Sáfár.* Deinde: Prōmus condus, i, m. Plaut. *Pivnichar, od vina klyuchar.* r. Keller-Meiſter. *Borkóltsár.* 2. Vid. *Condus,* & *Promus.* Condus quærit Promum. *Proverb. Vſzaki ſzkúpecz y derſiga, ima Raſzipavaczra ſzvóga.* Ein jeder Spahrer muſs einen Verſchvvender haben. *Aſzósvényt mindenkor kisséri a' tékozló.*

Confăbrĕfĭo, is, ĭĕri, actum, *Dogotavlyamſze, zverſſujemſze, zgotaulyamſze, dokanchamſze.* Ausgefertiget, ausgemachet vverde. *Elvégeztetem.*

Confăbrĭcor, āris, āri, atus ſum, (Dep.) Auſ.

Gell.

Gell. *Szkup-kujem.* Zuſammen ſchmiede. *Egyûtt-kovátsolok.*

Confectĭo, onis, f. Cic. *Zgotovlenye, dokonchanye, vchinenye, zverſſenye.* e. Vollendung, Vollziehung, Verbringung. *Elvégezés, meg-ſzerzés.*

Confector, ōris, m. Cic. *Zvérſſitel, vuchinitel, zgotávlyavecz, dokonchitel.* 2. *Raſztroſſitel, Zatornik, Potroſſitel, Raſzipnik.* 3. *Pokvaritel,* Metaph. *Razbojnik, Hábar.* r. Vollender, Verfertiger, 2. Verſchvvender, Verzehrer, 3. Verderber. *Metaph.* r. Mörder, Scharffrichter. 1. *Végbez vivő.* 2. *Tékozló.* 3. *Elrontó, Meg-rontó.* Metaph. *Tolvaj, Hobér.*

Confectūra, æ, f. Plin. *Pripravlyanye, dogotavlyanye.* e. Zubereitung, oder Zurüſtung eines dinges. *Elkészités.*

Conferō, ers, erre, tŭli, lātum, Cic. *Znaſſam, ſzkup-noſzim, pridonáſſam.* Zuſammen trage. *öſzve hordom.* 2. V. *Contribuo.* 3. V. *Communico.* 4. V. *Colloco, pono.*

Confertim *Adv.* Liv. *Puno, Naterpano, Guſzto, Zgnyeteno, ſztiſzkom, na ſztiſzku, kupom.* Hauffenvveis, häuffig, voll. *Töltve, Tellyeſen.*

Confertus, a, um, Confertĭor, Confertiſsĭmus Cic. *Napunyen, Pun, Guſzt, Vnóg, Naterpan zgnyeten, Vtiſzkan, Zaiſzanyen, kupen.* Zugefüllet, voll, häuffig. *Megtöltött.* Confertus cibo, Cic. *Punjeſztvin, naterpan.* Voll gefreſſen. *Étellel meg-elégittetett.* in confertiſſimam turbam ſe recipere: *Liv.* Præterquàm, quòd confertiores ſteterant. *Liv. l. 9.* &c.

Confeſsĭo, onis, f. Cic. *Valuvanye, Szpoved.* e. Bekändtnuſs, e. Beicht. *Vallás, Vallástétel, Gyonás.*

Confeſtim, *Adv.* Cic. *Taki, ſzkoidom, vdil.* Geſchvvind, unvervveilt, alſobald. *Mindjárást.*

Confĭcĭo, is, ĕre, ēci, ectum (Act.) Cic. *Dogotavlyam, ſztkoro zverſztujem, Dokánchám.* Item. *vubiam, ſztkánchám, Morim.* Vollende, Ende. *Item* Tödte, Maſſacrire, Umbringe. *El-végezém.* Item, *Meg-ölöm.*

Confictio, onis, f. Cic. *Zmiſslenye.* e. Erdichtung. *Ravaſz gondolat, költés.*

Confīdēfūſsor, ōris, m. JCt. *Szkup-poruk, ſztkup-jemecz zadrugga.* r. Mit-Bürg. *kezeſités fenn-tartó, Együt kezes.*

Confīdenter. *Adv.* Cic. *Nauſſano, Pouſſano.* Vertreilich. *Bátran, Mérésren.*

Confīdentĭa, æ, f. Cic. *Zauſſanoſzt, Zanaſzanye.* e. Verträulichheit, Zuverſicht. *Merészség, Vakmeröség.* 2. V. *Audacia. Improbitás.* Cic.

Confīdo, is, ere, īdi, (īſus ſum.) īſum (Neut. & Act.) *Pouſſam, Zauſſam, Pouſſamſze, Zanaſſamſze.* Vertraue, Hoffe. *Bizom, Várok.*

Confīgo, is, ĕre, īxi, īxum (Act.) Cic. *Szkupbodem, Pobádam, Zabádam, Prebádam.* Zuſammen höffte, anhöffte, durchſteche. *által-ütöm, által-ſzegezem.*

Confingo, is, ĕre, inxi, ictum (Act.) Cic. *ſzkup-zmiſslyujem, Zmiſslyávam.* Erdencke, erdichte. *Valamit együtt gondolok, Valamit költök.*

Confine, is, n. *Senec.* Confīnĭum, ii, n. Cic. *Megya, Meja.* Item *Kotár, Szuſzedſztvo, Krajina, Kraj, Blisina.* e. Gränitz, r. Kreyſs einer Landſchafft. *Határ-ſzél, Határ-kö.*

Confio, īs, ĭĕri, Jul. Cæſ. *Chinimſze, Bivam, Szkup-ſze napravlyam.* Geſchehe, Gemachet vverde. *Megléſzek, Megkéſzülök.*

Confirmātio, ōnis, f. Cic. *Potverdenye, Potvergyenye.* e. Beſtättigung, Stärckung, Beveſtigung. *Megeröſités Bizonyitás.* 2. *Bérmanye.* e. Firmung. *Bérmálás.*

Confirmātor, oris, m. Cic. *Potverditel.* r. Beveſtiger, Beſtättiger. *Megeröſitö Megbizonyitó.* 2. *Koi z-ſz. Kriſmum maſe* vulgo *bérma*, &c.

Confirmo, as, are, avi, atum. (Act) Cic. *Potvergyujem, Tvêrdim, Potvérgyávam.* Beveſtige, beſtättige, ſtärcke. *Megeröſitem, Megbizonyitom.* 2. V. *Conſolor.* Confirmare afflictos, Cic. 3. *Bérmam.* Firme. *Bérmálok.*

Confiſcātĭo, onis, f. Flor. *Zavietje imanya, blaga*, &c. Die Entziehung der Gütter, in des Landes-Herren Cammer. *Valaki jószágának, javának elſoglalása.*

Confiſco, as, are, avi, atum, (Act.) Svet. *Zavjemlyem za kralya*, &c. Auf eines guth greiffe, Confiſcire. *Valakinek javát el-foglalom.*

Confiſĭo, onis, f. Cic. *Pouſſanye, zauſſanye.* e. Vertraung. s. Vertrauen. *Erös bizodalom.*

Confĭtĕor, ēris, ēri, eſſus ſum (Dep.) Cic. *Valuiem ſzpovedamſze, Povédam.* Bekenne, geſtehe, beichte. *Megvallom, Gyónom.*

Confixus, ūs, m. Cic. *Prebod, Prebodenye Vbodecz.* r. Stich, das Stechen. *által-ſzegezés, verés, Szurás.* Facere confixum, Cic. *V boſzti.* Stechen. *által-verni.*

Conflāges, is, f. Feſt. *Vetreno meſzto, v-*

koje od vſreh ſztràn vetri puſſu. s. Orth, da der Wind allenthalben blaſet, *oder* kommen mag. *Olly bely, mellyet minden felöl ér a' ſzél.*

Conflăgrātio, onis, f. Arnob. *Pogorenye, Zgorenye, Pogárjanye.* e. Verbrennung. r. Brand. *Elégetés.*

Conflăgro, as, are, avi, atum (Neut.) Cic. *Pogariam, Dogarjam, Gorim.* Verbrenne, in vollen Brand ſtehe. *Elégek.*

Conflātĭo, onis, f. Plin. *Szkup-puhanye.* 2. *Raztalenye. Zlevanye.* e. Zuſammenb'aſung. 2. Schmeltzung. *öſzve-ontás*, 2. *öſzve-olvaſztás. Együtt fúvás.*

Conflātūra, æ, f. *idem.*

Conflictĭo, onis, f. & Conflictus, ûs, m. Cic. *Boj, Poboj, ſzkup vudrenye.* e. Zuſammen Schlagung. *Vetekedés, viaskodás.*

Conflĭgium, ii, n. *Solin.* (Scil. fluctuum) *Szlapov burkanye, bitanye, treſzkanye, szlapni-boj.* Das zuſammenſchlagen der Wellen. *Vizi Szeleknek hartzolássa, Zugolássa.*

Conflĭgo, is, ĕre, ixi, ictum (Neut.) Cic. *Harczújem, Z-drugemſze biem, Pobtam, Vojújem.* Zuſammen ſchlage, ſtreite. *Megvívok, viaskodok.*

Conflo, as, are, āvi, ātum (Neut.) Cic. *Szkup-puſſem, Napubávam.* 2. *Talim, Zlévam, Raztalyuiem.* Zuſammen blaſe. 2. Schmeltze, zerſchmeltze. *öſzve-fúvok*, 2. *öſzve-öntöm, olvaſztom.*

Conflŭens, entis, m. Cic. *Natok, Pritok. ſzkup-techenye vech vód.* r. Zuſammen Fluſs. e. Zuſammenflieſsung mehrer Wäſſeren. *Vizeknek öſzve folyáſſa.*

Conflŭentĭa, æ, f. *Macrob.* Conflūges is, f. *Non.* Conflūgĭum, ii, n. *Solin.* Conflŭvĭum, ii, n. *Lucr.* Conflūxĭo, ōnis, f. & Conflūxus, ûs, m. *Vodno-ſzétkanye, ſzkup-czurenye.* r. Zuſammen-Fluſs, Zuſammen-Lauff, e. Zuſammen-Flieſſung (der Wäſſern) *Két Folyó-Vizнck öſzve fólyáſa, öſzve-folyás.*

Conflŭo, is, ĕre, ūxi, ūxum (Neu.) Cic. *Szkup-Czurim, Pritécbem, Natécbem.* Zuſammen flieſſe. *öſzve-folyok.*

Confŏdĭo, is, ĕre, ōdi, oſſum (Act.) Cic. *Szkup-kopam.* 2. *Prebádam.* Mit einander grabe. 2. erſteche. *Együtt Megáſom, által-verem, által-ütöm, ſzúrom.*

Confœdĕrātio, onis, f. Hier. *Szkup-derſanye, Zavezanye, Zdruſenye Vuverrenye.* Peregr. *Alianza.* e. Mit-Verbindnuſs, e. Aliantz. *Együtt való ſzövetség.*

Confœdĕrātus, a, um, Prud. *Zavezan, ſzkup-derſechi, 2-paidaſſen, Vuverren,* Mit-Verbunden, mit in der Bündtnuſs ſtehend. *öſzve-ſzövetkezett.*

Confœdūſti, ōrum, m. *plur.* idem quod *fœdere junĉti*, Feſt. *Vu vere Zavezani, Szkup-derſavczi, Vuverriteli, Vuverni paidaſſi.* e. Bund-Genoſſene, Aliirte. *Együtt-tartók, öſzve-Szövetkeztettek.*

Conformātio, ōnis, f. Cic. Conformĭtas, ātis, f. Senec. *Priſzpodoblenye, Prilichnoſzt.* 2. *Privolenye k-kojega volye.* e. Gleichförmigkeit, e. Geſtalt, 2. e. Einigkeit mit eines Willen. *Hozzá-illetés, formálás, Haſonlitás, Akarat jára hailás.*

Conformo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Priſzpodábljam, Prilichim.* 2. *Volyu moju na volyu kôga drugoga puſcham, z-nyum derſim, Priſladimſze.* Geſtalte, Gleichförmig mache. 2. Mein Willen, auf eines anderen Willen laſſe. *Hozzá-formálom, Illetem,* 2. *Valaki akaratyára hajlok,*

Conforto, as, are, avi, atum (Act.) Lact. *Jácbim, Krepim.* Starcke. *Erősitem.* 2. V. *Conſolor.*

Confrăgōſus, a, um. *Quint.* Confrăgus, a, um. Lucan. *Teſek, Oſter, Neravni, Kamenát, Kamenaſzt, Zaraſzten, Zaraſzel.* Hart, rauch, uneben, ſteinig. *Darabos, Szövevényes, Kősziklás.*

Confringo, is, ere, ēgi, actum (Act.) Cic. *Razlamljam Potirem, Raztrupávam.* Zerbreche. *öſzve-rontom, Töröm.*

Confŭgĭo, is, ĕre, ūgi, ĭtum. (Neut.) Cic. *Vtécbemſze, pod obrambu beſim.* Fliehe, Zuflucht nehme. *Valakihez-ragaſzkodom, Valaki-oltalma alá-futok. Phras:* Miſeri omnes ad te confŭgiunt. In fidem tuam & clientelam ſe conferunt, recipiunt: In æquitate tua paratiſſimum habent perfugium. Non alius portus eſt, in quem mallent pervehi miſeri, te uno Amico tecti ac beati. Tu miſerorum ara, portus, receptaculum, columen, adminiculum certiſſimum haberis.

Confŭgĭum, ii, n. Ovid. *Vutek, Vtechenye, Vuteka.* e. Zuflucht, *oder* dahin mann um Schutz und Schirm fliecht. *Oltalom, Menedék hely.*

Confulcĭo, is, īre, ulſi, ultum (Act.) Lucr. *Szkup-podptram.* Mit einnander unter ſtütze. *Megtámaſztom.*

Confundo, is, ĕre, ūdi, ūſum (Act.) Cic. *Metem, Mútim, Búrkam, Szkup-meſſam.* 2. *Obſſanyujem.* Zuſammen miſche, Ver-

vvirre, 2. Beſchäme, ſchamroth mache. *Őſzve-keverem, zavarom, őſzve-elegyitem.* 2. *Meg-ſzégyenitem, gyalázom.*

Confūſè, *Adv.* Cic. Confūſĭūs, *Cic.* Confūſim *Adv.* Varro *Zmĕteno, zmeſſano, neredno.* Vermiſcht, unterei ander, unordentlich. *Zurzavarúl, Rendeletlenűl.*

Confūſio, ōnis, f. Cic. *Zmetenye, zmetnya, zmutenye zmutnya, zmeſſanye,* 2. *obſſanoſrt.* e. Vermiſchung, Vervvirrung, 2. Das Beſchämen, ſchamhafftigkeit. *Oſzve-zavarodás, 2. meg ſzégyenités.*

Confūtātio, onis, f. Cic. *Szuproti-govorenye, razlaſenye, pogovor, pogovorenye.* e. Wiederlegung. *Megbamiſitás ellene-ſzólás.*

Confūto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szuproti-razlášem, ſzuprot odgovoriam, piſſem, pogovoriam.* Wiederlege, vviederſchreibe, vviederſpreche.. *Megbamiſitom, ellene-állok, ſzólok.*

Congāudĕo, es, ere, (Neu.) V. *Congratulor.*

Congĕlātio, onis, f. Plin. *Pomerznenye, zmerznenye.* e. Zuſammenfrihrung. *Őſzve-fagyás.*

Congĕlaſco, is, ĕre, (Inchoativ.) Aul. Gell. *Zmerzavatiſze pochinyam, nazthujem.* Anfange zu frieren. *Őſzve-fagyni kezdek.*

Congĕlo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Zmerzávam, pomrzávam.* Gefriere. *Meg-fagyok, Őſzve-fagyok.* Congĕlor. *Paſſiv.* Col.

Congĕner, ĕris, *om,* Plin. *Rogyak, jedno-plemen.* r. Befreind, eines Geſchlechts. *Egyfaibol való.*

Congĕner, ĕnĕri, m. JCt. *Dveh ſzeſztter Múſt, dva reta, ſzkup reti.* Zvveyen Schvveſtern Männer genanndt. *Egyűtt veiek, kétnényű Férjiak.*

Congĕries, ĕi, f. Plin. *Natovorjenye, vkupnaterkanye, nametanye, nanoſſenye.* e. Zuſammenhauffung, r. Hauff, e. Aufhauffung. *Rakás, Őſzve-hordás.*

Congĕro, is, ĕre, eſſi, eſtum, (Act.) Cic. *Nakupſzpravlyam, kúpim, ſzkup-znaſſam.* Zuſammentrage, ſammle. *Őſzve-hordom, rakom.*

Congerro, ōnis, m. Plaut. *Klaſura, Prilizavecz, Galecz, Priberbravecz.* r. Mit-Plauderer, Zuſchmeichler. *Beſzéddel időt-töltő társ, trátogó, Hizelkedő.*

Congeſtio, onis, f. *Marcell.* Congeſtus, ûs, m. *Cic.* Vide *Congeries.*

Congĭārĭum, ii, n. Cic. *Dár Ceſzárſzki, kralyevſzki* ali *veliteb knezov, dan lyucztvu,* ali *kómu drug mu.* s. Ehren-Geſchencke, ſo ein König *oder* Fürſt einem Volck, *oder* beſonderen Perſohnen giebet. *Királyi vagy más nagy urak alább valóknak adot ajándék.* 2. *certum vas.*

Conglŏbātio, ōnis, f. Senec. *V-kup-ſzpravlyanye, ſzkup zvianye, Navianye.* e. Zuſammenhauffung, e. Zuſammenbindung, e. Zuſammenrollung. *Egybe-gömbölyités.*

Conglŏbo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Vkup-zviam, ſzkup-ſzpravlyam kakti okrup* (peregr. *globus*) *okruglo napravlyam.* Zuſammen rolle, zuſammen ſammle, rund mache vvie eine Kugel. *Őſzve-gömbölyttem.*

Conglŏmĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Lucr. *Naviam, ſzkup-namátam, zvſam, ſzkupmotam.* Einen Klungelvvinde, aufhäuffe. *Őſzve-gömbölyitem.*

Conglutinatio, onis, f. Cic. *Szkup-kelenye, Prileplenye.* e. Zuſammenleimung, r. Hafft. *Őſzve-enyvezés.*

Conglūtĭno, & Conglŭtĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szkup-kelim.* Zuſammen leime. *Őſzve-enyvezem.*

Congrăco, as, are, avi, atum, (Neu.) Congræcor, aris, ari, atus, ſum, (Dep.) Plaut. *Pianchujem ſerem, vu pitju. ſerenyu vreme, troſſim, kvárim, gubim.* Schlemme praſſe, und ſauffe. *Lakozem, dobzolódok.*

Congrātŭlātio, onis, f. Cic. *Szkup-raduvanye, veſrelenye.* e. Frolockung, Glückvvünſchung. *Együtt valakinek örülés.*

Congrātŭlor, aris, ari, atus, ſum, (Dep.) Cic. *Szkup-raduiemſze, obradujemſze, veſrelimſze.* Frolocke, Glück vvünſche. *Egyűtörvendek.*

Congrĕdĭor, ĕris, ĕdi, eſſus, ſum, (Dep.) Cic. *Szkup-idem,* 2. *Druſimſze,* 3. *Szuprotſztajem Biemſze, na boi z-drugem idem, Ervamſze.* Zuſammen gehe, mich verſamle, vvieder einen zuſammen komme, mit dem Feind zu ſchlagen komme. *Őſzve megyek, Jövök, Tárſolkodom, ellene-állok, másal fegyverrel vivok, bartzolok, ſzemre megyek.*

Congrĕgātio, ōnis, f. Cic. *Szkuplenye, ſzpraviſche, ſzkupchina, ſzpravlenye.* e. Verſammlung. *Egybe-gyujtés, Gyülekezet.*

Congrĕgo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szkup-ſzpravlyam, kúpim.* Verſammle, zuſammenhauffe. *Őſzve-gyujtem.*

Congreſsĭo, onis, f. & congreſſus, ûs, m. Cic. *Zbajanye, ſzkup-idenye, ſzkup-bienye, ervanye.* e. Zuſammenkunfft, das Zuſammenſchlagen. *Szembe-menés, egyűtt menés.*

Digitalizirao Google

Congreſſor, ōris, m. Ambros. *Szkup-bóduß*, 2. *Szkup-bojnik.* Der mit einen gehet, 2. Streitet. *Egyûtt járó*, 2. *Vivó, hartzóló, társ.*

Congrŭens, entis, *com. Compar.* Congruentior. *Cic. ſuperlat.* Congruentiſſimus, Auguſtin. *Prikladen, priſztojen, doſztojen.* Fügig, füglich, vvas ſich vvohl ſchickt. *Illendő.*

Congrŭenter *Adv.* Lact. *Compar.* Congrŭentĭŭs, Auguſtin. *ſuperlat.* Congrŭentiſsĭmè. Tertull. *Doſztojno, prikladno, prilichno, priſztojno.* Gemäſs, bequemlich, füglich. *Illendőképen.*

Congrŭentĭa, æ, f. Svet. *Doſztojnoſzt, prikladnoſzt, prilichnoſzt, priklada, priſztojnoſzt, Priſztaloſzt.* e. Bequemlichkeit, Füglichkeit. *Illendőség.*

Congrŭĭtas, atis, f. Symmach. *idem.*

Congrŭo, is, ĕre, ongrŭi, (Neut.) Cic. *Szlaſemſze, Prikladamſze, priſztajem, prilaſemſze.* Schicke, übereinkomme. *Hozzáillem.* congruunt dicta, cum ſcriptis. Liv. *z-piſzmomſze ſzlaſu rechi.* Die Reden kommen mit den Schrifften überein. *A'mondás, és ſzolás baſonló a' beſzédhez.*

Congrus, gri, m. (Conger.i.) Plin. *Ugor, riba morſzka ſzpodobna angvili.* r. Meer-Aal. *Tengeri hal baſonló ángolnához.*

Congўlis, ĭdis, f. & Congylum, i, n. Colum. *Okruglicza Repa.* e. Runde Rube. *Kerek répa.*

Cōnĭa, æ, *Apul.* & Cĭcōnĭa, æ, f. Plaut. *Strok, Stĕrk.* r. Storch. *Gólya.*

Conjectānĕa, orum, n. *plur.* Aul. Gell. *Knige vſzakojachkeh popiſzaneh dugovany.* Bücher darinn allerley dingen geſchrieben ſeynd. *Minden féle dolgok felől iratott Könyv.*

Conjectātĭo, onis, *Plin.* f. Conjectūra, f. Cic. *Szumnenye, ſztimanye.* e. Muthmaſsung, Meynung. *Arányzás, Hagyitás, vetés, vélekedés* vide *Adverſaria, Miſcellanea.*

Conjecto, as, are, avi, atum, *Aul. Gell.* (Frequ. Act.) & Conjectūro, ās, are, avi, atum, Senec. *Szumlyim, domiſslamſze, pogagyam, mnim.* Muthmaſſe, errathe, rathe, anzeige. *Vélem. Arányzom.*

Conjectus, ûs, m. & Conjectio, onis, f. Plin. *Szkup-hitanye, hit, bacsanye*, 2. V. *Conjectatio.*

Conjĭcĭo, is, ĕre, ēci, ectum, (Act.) Cic. *Hitam, ſzkup-hitam.* Werffe, zuſammenvverffe. *Reá-hagyitom.* 2. Vide *Conjecto.*

Cōnīſco, as, are, (Nev.) Quint. *Z-glavum vu glavu terkam kakti ovni*, ali, *kozli.* Mit den Kopf ſtoſse in Kopf-vvie die Schaaff, *oder* Böck. *Fejemet más fejével őſzve-verem, mind az ketsкék.*

Cōnĭtum, ti, n. Cōnĭtus, ti, m. Feſt. *Kinch, Drago-kamenye.* e. Zierde, r. Schmuck. *Kints, Drága kövek.*

Conjŭga, æ, f. *Apul.* Conjunx, (Conjux *Apul.*) ŭgis, *com* Gic. *Zakonſzki drùg, mùs* ali *ſzena zakonſzka.* e. Eheleit, der Ehe-Mann, und das Ehe-Weib. *Házas-társ.*

Conjŭgālis, is, *com.* le. *n.* Ovid. *Zakonſzki, Drusni.* Zur Ehe gehörig. *Házas-társi, Házasságbéli.*

Conjŭgātĭo, onis, f. Cic. *Szkloplenye, Zdruſenye, ſzkup-vezanye.* e. Zuſammenfügung, e. Zuſammenbindung. *Egybe-foglalás, kötőzés.*

Conjŭgātor, oris, m. Catull. *Szkup-druſitel, ſzkup-veritel.* Zuſammenfüger, Zuſammenbinder. *Együtt-foglaló.*

Conjŭgĭum, ii, n. Cic. *Zakonſzki ſztaliß, ſenitva.* Die Ehe, der Eheſtand. *Házaſság*, 2. V. *Conjunctio*

Conjŭgo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *V-jarmi m Szkup v-járem poſztaulyam.* Zuſammen joche. *Egy járomba-fogom.* 2. V. *Conjungo.*

Conjŭgus, a, um, Cic *Szkup-v-jarem poſztavlen, V-jarmnyen.* Zuſammen gejocht. *Egy igában tëtettet.* 2. V. *Conjugalis.*

Conjunctè *Adv. ſuperlat.* Conjunctiſsĭmè, Cic. *Szkup, ſzkladno, zajedno.* Zuſammen, *Együtt, egyſzer-ſmind.*

Conjunctim, *Adv.* Liv. *idem.*

Conjunctĭo, ōnis, f. Cic. *Szkup-pajdaßenye, ſzkup-druſenye, Vezanye.* e. Zuſammengeſellung, zuſammen Bindung, Verknipfung. *Társaság, Egybe-foglalás.*

Conjungo, is, ĕre, unxi, unctum (Act.) Cic. *Szkup-ſztavim, poſztavlyam, druſim.* Zuſammen ſetze, ſtelle. *öſzve-foglalom, Kötőm.*

Cōnĭvŏla, ōrum. n. *plur.* Feſt. *Otajnoſti, Otajna Dugovanya.* e. Heimliche Sachen. *Titkos dolgok.*

Cōnĭvŏlus, a, um. Feſt. *Otajen, ſzkroven.* r. Heimlich, verborgen. *Titkos.*

Conjūrāti, ōrum, m. *plur.* Cic. *Priſzeſniki, zkup-Priſzeſni.* e. Zuſammen Geſchvvorene. *Pártoſok.*

Conjūrātim. *Adv.* Plaut. *Szkup-Priſzeſno, z-Priſzegum.* Mit Geſchvvur, Zuſammen geſchvvorne Weis. *őſzve eskűvéskint.*

Conjūrātĭo, ōnis, f. Cic. *Szkup-priſzeganye, Zakletva.* e. Zuſammen Schvverung, e. Geſchvvorne Verbintnuſs. *őſzve-eskűvés, Párt-*

Digitalizirao Google

Párt-lütés. 2. ſummitur pro *ipſo cœtu conjuratorum.*

Conjūro, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Szkup-priſzeſem, Zkupſzeraklinyam.* Zuſammen Schvvöre. *Öſzve-eskiüſzöm.*

Conjux, Vide *Conjuga.*

Connăto, as, are, avi, atum. (Neut.) Plaut. *ſzkup-plávam.* Mit ſchvvimme. *Együtt-úſzok.*

Connecto, is, ĕre, exui, exum (Frequ.) Cic. vide Conjungo.

Connexio, onis, f. Cic. & Connēxus, ûs, m. *Lucret.* Vid. *Conjunctio.*

Connītor, ĕris, nīti, nīxus (nīſus) ſum, (Dep.) Cic. *Zkupſzeterſzim, Pouſſamſze.* Mich befleiſſe, Bemühe, unterſtehe. *Erőlkődőm, Igyekezem.*

Conniventĭa, æ, f. Lamprid. *Zaterplivoſzt, chesz perſzte gledanye, Prepuſchanye.* Das Nachlaſſen, über die Finger ſehen. *Meg-engedés, Elhalgatás.*

Connīvĕo, es, ēre, īvi, *vel* īxi, (Neut.) Cic. & Connivo, is, ĕre, ivi, *vel* ixi (Plin.) *Prepuſcham, Muzhim, Chesz perſzte gledim, Tẽrpim.* Nachlaſſe, ſchvveige, durch die Finger ſchaue, gedulde. *Pillogatok, Látt atlaná-tészem, Reá-engedem.*

Connōdo, as, are, avi, atum, (Act.) Cato, *Szkup-vurlam, Vurle napravlyam, Zavuzlavam.* Zuſammen knöpffe. *Öſzve-tsomózom, Gombolom.*

Connūbĭālis, is, *com.* le, *n.* Claud. *Vudatni, Szvadbeni.* Hochzeitlich. *Menyekzői, Házasági.*

Connūbĭum, ii, n. Cic. *Vudatva, Vudavanye, V-davanye, Vudatba.* e. Eheliche Verbindnus, e. Heurath. e. Ehe. r. Eheſtand. *Házaſság, Férhez-adás.*

Connŭbo, is, ĕre, upſi, uptum (Neur.) Apul. *Szkupſze vdajem, V-dajemſze, ſzkup idem za muſa.* Mich verheirathe, vermähle. *Megnőzőm. Férhez mégyek, meg-házaſitom.*

Cōnōpæum, æi, n. Juv. *Zaſzlon, Zaſztor poſztelni.* 2. *Sator oſzebujni.* e. Umhang um ein Bett. 2. Zelt. *Egy eleibe függeſztő ſuperlát.* Item *Sátor.*

Cōnops, ōpis, m. Vide *Culex.*

Cōnor, āris, āri, ātus ſum (Dep.) Ter. Vide *Connitor.* *Phras.* Conandum tibi erit nimium. Magno ſtudio enitendum, contendendum. Id moliendum & agendum. Ad eam te cogitationem accinge. Nihil aliud machinare, rem ità adorna, inſtrue. Intentus tibi animus habendus. qui nulli unquam labori ſuccumbat. Contende nervis omnibus. Omni ope annitere. Totis viribus accingere. Niſu fortiſſimo, ſtudiô ſummô hoc age. Manibus pedibúſque, ùt ajunt, conare, ut ſolidam laudem conſequâre. Age pro virili parte, pro tua parte, da operam pro eo, quod in te erit. Ità contende, ut nihil magis.

Conquaſsātĭo, ōnis, f. Cic. *Sztreſzanye, Ruſſenye, ſzkup-treſzenye.* e. Erſchüterung, zuſammen Schüterung. *Öſzve-verés, Egyberontás.*

Conquĕror, ĕrĕris, ĕri, eſtus ſum (Dep.) Cic. *Tuſimſze*, Po, ali *Prituſujemſze.* Mich beklage. *Panaſzolkodom.*

Conqueſtĭo, ōnis, f. Cic. *Prituſenye, Tusba.* e. Beſchvverung, Klage. *Panaſzolkodás.*

Conqueſtus, ûs, m. Liv. *idem.*

Conquĭnĭo, is, ĕre, conquēxi (Neu.) *Plaut.* & Conquĭniſco, is, ĕre, conquēvi (Neut.) Priſc. *Glavu Prigiblem.* Das Haupt biege, bucke. *Fejemet lehajtom.*

Conquiro, is, ĕre, sīvi, īrum. (Act.) Cic. *Szkup Ziſzkujem, Iſchem, Ziſzkávam.* Mit erforſche, ſuche. *Öſzve kereſzem.*

Conquīsītĭo, ōnis, f. Cic. *Szkup-iſzkanye, Ziſzkavanye.* e. Zuſammen Suchung. *Öſzve-kereſés.*

Conquīsītor, ōris, m. Cic. *Ziſzkavavecz Poiſzkavecz.* r. Auffucher. *Felkereső.*

Conquīsītus, a, um. Conquīsītĭor, Conquīsītiſſĭmus Cic. *Zebran, Izizkan.* r. Ausgeklaubte, Ausgeſuchte. *Válaſztott.* Menſa exquiſitiſſimis epulis. Cic. *Sztol z-naj zizkaneſſemi, y zebraneſſemi jeſztvinami.* Ein Tiſch mit ausklaubſten Speiſen. *Ki-kereſett, s-gondolt étkekkel meg-rakot bő Aſztal.* Conquīſita carmina, Miles conquiſitus. Cic. *Zebrane Popevke, zebrani Vojnik.* Das ausgeklaubſte Lied, der ausgeklaubſte Soldat. *Jeles verſek, énekek, Fővitézek.*

Conrādo, is, ĕre, āſi, āſum. *Lucr.* Vid. *Corrado.*

Conrĕgĭo, ōnis, f. (Conrēcĭo, ōnis, f. *Varro*) Feſt. *Kotár, Derſava, Vladanye.* e. Landſchafft, ſo innerhalb der Gräntzen liget. *Tartomány.*

Conrĕus, ĕi, m. JCt. *Szkup-Krivecz.* r. Mit Schuldiger. *Egyenlő bűnős.*

Conrīdĕo, es, ēre, īſi, īſum, Lucret. Vide *Corrideo.*

Consălūtātĭo, ōnis, f. Cic. *Szkup-pozdravlenye.* Mit-einander Begrüſſung. *Együtt köſzöntés.*

Consălūto, as, are, avi, atum. (Act.) Svet. *Szkup-pozdravlyam.* Mit einander grüſſe. *Együtt Koſzöntöm.*

Digitalizirao Google

Consānēſco, is, ĕre, ānŭi. *Cic.* Consānaſco, is, ĕre, ānui, Ulp. *Zdrav-poſztajem, Ozdravlyam.* Geſund vverde. *Meg-gyógyitom, Meg-gyógyúlok.*

Conſangvĭnĕus, a, um. Cic. *Ròd, Rodbinszki, Rogyák, Rogyakinya.* r. Bluts-Freund. *Vér ſzerint-való rokon.*

Conſangvĭnĭtas, ātis, f. Liv. *Rodbinſztvo.* Bluts Freundſchafft. *Vér ſzerint-való rokonſág.*

Consāno, as, are, avi, atum (Act.) Colum. *Zdravo-chinìm.* Geſund mache. *Meg-gyogyitom.*

Conſcendo, is, ĕre, endi, enſum, (Neu.) Cic. 1. *Szkup-gore idem.* 2. *Zaſzedam, ſzédam na konya.* Mit hinauff gehe, ſteige. *Felmégyek, Hágok.*

Conſcensĭo, onis, f. Cic. *Gore-idenye, zlazenye.* Item *Na konya ſzedanye, ou ladju ſztuplenje.* Das Auffſteigen. *Item* Das Steigen in ein Schiff, &c. *Fŏlmenés, Lóra ülés.*

Conſcĭentĭa, æ, f. Cic. *Zkup-Znanozt.* e. Mit-Wiſſenſchafft. *Ószve-Tudomány.* 2. *Vészt. Duſſno ſzpoznanye, Zvészt; Nuterni, Otajni Dusſe ſztaliſz.* s. Gevviſſen, der innerliche Stand der Seelen. *Lelki-eſmèret.*

Conſcĭndo, is, ere, ĭdi, iſum (Act.) Cic. Vide. *Concido.*

Conſcĭo, is, īre, īvi, ītum (Act.) Horat. *Vu ſzebi zpoznavam, znam ou duſſnom zpoznanyu.* In meinen Gevviſſen vviſſe. *Tudom leſki-eſmèretem.*

Conſciſco, is, ĕre, īvi, itum (Act.) Gic. V. *Decerno*, Item *communi conſilio ſtatuo. Conſcivit* ut bellum cum priſcis & Latinis fieret. Liv. L. 1. 2. *Vu zlo vpelyavam.* 3. *Morìm, gubìm*, 2. Verführe, 3. Umbringe, *eſmèrem*, 2. *El végezem*, 3. *Megŏlŏm.* Mortem ſibi conſcivit, Cic. *Szamſzeje oumoril.* Er hat ſich ſelbſt umgebracht. *Megŏlte maga magát*, Facinus in ſe conſciſcere. Liv. *Szamoga ſzebe ou zlo v-pelyati, ſzamomuſzebi zlo ouchiniti.* Eine böſe That vvider ſich ſelbſt begehen. *Maga magának gonoſzt tſelekedni.*

Conſcĭus, a, um, Cic. *Veſztovit, ſzamſzebi dobro znan.* Bevvuſt. *Maga dolgának tudója. Iſmérŏje.*

Conſcrĭbillo, as, are, avi, atum (Act.) Varro, *Guſztokrat-piſem, Popiſzavam*, Popiſzujem. Offt ſchreibe. *Felirogatom*, Gyakran irdogalok.

Conſcrĭbo, is, ere, ipſi, iptum (Act.) Cic. *Popiſzavam, zkup ſzpiſzavam.* Zamen ſchreibe. *Megirom, ŏſzve irok.*

Conſcriptĭo, onis, f. Cic. *Szkup popiſzanye, Popiſzavanye.* Das Zammen-Schreiben, auffſchreibung. *Megirás, ŏſzve irás.*

Conſĕco, as, are, ĕcŭi, ectum (Act.) Varro, *Szkup-ſzechem, k-ſſem.* Zuſammen hacke. *ŏſzve vágom, metélem.*

Conſĕcrātĭo, onis, f. Cic. *Poſzvechenye.* e. Heiligung. *Meg-ſzentelés.*

Conſĕcrator, oris, m. Firm. *Poſzvetitel Aldovnik.* Ein Weicher, Heiligmacher. *Meg-ſzentelŏ.*

Conſecro, as, are, avi, atum (Act.) Cic. *Poſzvechujem.* Heilige, vveihe. *Meg-ſzentelem.* 2. V. Devoveo.

Conſectānĕus, a, um. Arnob. *Naſzleduiúchi, takém iduchi.* Nachfolgend. *Kŏvetkezŏ, kŏvetŏ.*

Conſectātĭo, onis, f. Cic. *Szledovanye, naſzleduvanye.* e. Nachfolgung. *Kŏvetés.* 2. V. *Captatio.*

Conſectātor, oris, m. Cic. *Naſzlednik, ſzlednik.* r. Nachfolger. *Kŏvetŏ.*

Conſectātrix, īcis, f. Cic. *Naſzlednicza, ſzlednicza.* e. Nachfolgerin. *Kŏvetŏné.*

Conſectĭo, onis, f. Cic. *Zeſzechenye, Szkup-ſzechenye, Naſzechenye, Poſzechenye.* e. Zerhauung. *Darabokra-vagdalás, ŏſzve metélés.*

Conſector, āris, āri, ātus, ſum (Dep.) Cic. Conſecto, as, are, avi, atum, (Frequ.) Feſt. *Naſzledim, Naſzleduiem.* Nachfolge, nachſtelle. *Kŏvetem.* 2. V. *Inſequor, Urgeo, aggredo.*

Conſĕcūtio, onis, f. Cic. *Naſzleduvanye.* 2. *Zadoblenye.* 3. *Doſztigavanye.* e. Nachfolgung, e. Erlangung. *Kŏvetkezés, Kŏvetés.*

Conſĕneſco, is, ĕre, ĕnŭi, [Neu.] Cic. *Oſztarujem, Oſztaram, Sztar poſztájem.* Alt vverde. *Megvénhedem, Maggok, Vénhedek.*

Conſenſio, onis, f. & Conſenſus, ûs, m. Cic. *Privolenye.* e. Vervvilligung, e. Einhelligkeit. *Egyet értelem, Egyezés, Egyetértés.*

Conſentānĕus, a, um, Cic. *Doſztojen, Priſztojen, Prikladen.* Gemäſs, gebührlich. *Illendŏ, Alkalmatos.*

Conſentĭŏ, is, īre, enſi, enſum, (Neu.) Cic. *Privolyujem, Szkup-derſim.* Vervvillige, übereinſtimme. *Egyezek, Egyet értek.*

Conſēpĭo, is, īre, epſi, eptum, (Act.) Cic. *Opletam, Ogragyam.* Umzäune, einzäune. *Bérekeſztem, Sövénnyel bérekeſztem, Békeritem.*

Conſeptum, ti, n. Quint. *Plòt, Ogragya, Zagra-*

gragya, *Meſzto ogragyeno*. Ein Orth mit den Zaun eingeſchloſsen. *Békeritett-hely*.

Conſĕquor, ĕris, ĕqui, ūtus, ſum, [Dep.] Cic. *Doſztigávam*. 2. *Zadobivam*. 3. *Naſzledujem*. Nachſtelle, erlange, nachfolge. *Követem*, *Elérem*, *Megnyerem*.

Conſermōcĭnor, Gell. Conſermōnor, āris, āri, ātus, ſum, (Dep.) Claud. *Szpominamſze*, *Razgovarjamſze*. Mit einander rede. *Együtt-beſzélek*.

Conſĕro, ĕris, ĕrĕre, ēvi, sĭtum, (Neu.) Cic. *Szkup ſzejem ſito*, *Poſzeam*. Beſäe, beſaame. *Együtt-vetek*.

Conſĕro, is, ĕre, ĕrŭi, ertum, (Act.) Cic. *Szkup-poſztavlyam*. 2. *Mészam*. 3. *Oboruſen z-drugemſze biem*. Zuſammen ſetze. 2. Vermiſche. 3. Mit einem ſtreite, fechte. *Őſzve-fogom*, 2. *Őſzve-foglalom*, *Őſzve teſzem*, 3. *Viaskodok*. Diem nocti conſerere, ovid. *Dan y noch ſzkup ſztaviti*. Tag und Nacht zuſammen ſetzen. *étzakát nappal egyé tenni*. Manum conſerere cum aliquo Cic. *Bitiſze z-kém*. Mit einem ſtreiten, fechten. *Hartzolni S-viaskodni valakivel*.

Conſertè *Adv*. Cic. *Szkupſzpravno*, *ſzkladno*, *Lepo-ſzloſno*, *Guſzto*. Dick an einander zuſammen hängend. *Őſzve-foglalásképen*.

Conſertor, ōris, m, Plin. *Szkup - bojnik*. r. Streiter, r. Kämpfer. *Őſzve - foglaló*, *Hartzoló*, *Bajnok*.

Conſervātĭo, ōnis, f. Cic. *Obchuvanye*, *zachuvanye zabramba*, *zabranenye*, *obranenye*. e. Erhaltung, r. Schirm, Schutz. *Megtartás*.

Conſerva, æ, f. Terent. *Szkup dekla*, *ſzluskinya*. Mit dienrin, Mit-Magd. *Együtt ſzolgálónė*.

Conſervus, i, m. Cic. *Szkup-ſzluga*. r. Mit-Diener. *Szolga-társ*.

Conſervĭtĭum, ii, n. Plaut. *Szkup - ſzlustvo*. r. Mit-Dienſt. *Szolgai-társaság*.

Conſervo, as, are, avi, atum, (Act.) Teren. *Zachuvam*, *zabranim*. Erhalte, bevvahre. *Megtartom*, *őrzőm*.

Conſeſſor, ōris, m. Liv. *Priſzednik ſzkup-ſzednik*, *Priſzeditel*. peregr. *Aſſeßor*. r. Beyſitzer. *Együt - ülő*.

Conſeſſus, ûs, m. Cic. *Szed*, *ſzkup-ſzedenye*, *na vechniczi*. &c. r. Beyſitz, am Rathhauſs. *Együtt-leűlés*, *őſzve - gyűlt Nép*.

Consĭdĕo, es, ēre, ēdi, eſſum, (Neu.) Cic. *Szkup - ſzedam*, *Szedim*, *Priſzedam*. Zuſammen nieder ſitze. *Együtt-ülők*.

Consĭdĕranter, *Adv*. pallad. *Dobro miſzlech*, *Premiſzlech*. Behutſamlich. *Meggondolván*.

Consīdĕrantĭa, æ, f. Cic. *Premißlenye*. e. Bedachtſamkeit. *Maga meg-gondolás*.

Consīdĕrātè *Adv*. Consīdĕrātĭŭs, Consīdĕrātiſsĭmè, Cic. *Premißlyeno*. Bedächtlich mit guter Vorbetrachtung. *Eſzeſen*, *meg-gondolva*.

Consīdĕrātĭo, ōnis, f. Cic. *Razmißlyanye*, *Premißlyanye*, *Motrenye*. e. Betrachtung, Bevvegung. *Meggondolás*.

Consīdĕrātor, oris, m. Gell. *Razmißlyavecz*, *Premiſzlyavecz*. r. Betrachter. *Meg-gondoló*.

Consīdĕrātus, a, um, Consīdĕrātĭor, Consīdĕrātiſsĭmus, Cic. *Dobro premiſzlyen*, *Razmiſzlyen*, *Previdechi*. Wohl bedacht, betrachtet, überlegt, vorſichtig. *Eſzes*, *Magát jól-meg-gondoló*.

Consīdĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Premiſzlyam*, *Razmiſzlyam*, *Previgyujem*, *Motrim*. Betrachte, bedencke, vorſihe, überlege. *Meg-gondolom*. *Phras*. Conſiderare rem acuratiùs. Acie mentis diſpicere. In omnem partem conſiderationem intendere: omni ingenii vi, contemplari, omni cogitatione pertractere, percontari ſeipſum. Circumſpicere res omnes, rationésque ſubducere. Totam cauſam quàm maximè intentis oculis, quàm acerrimè contemplari. Omnia amplecti conſilio. Animo ac mente circumſpicere, in animis ſecum verſare, agitare rem ſecum ac rationes reputare; deputare.

Consīdo, ĭs, ĕre, īdi, ēdi, eſſum, (Neu.) Cic. *Szkup-ſztajemſze*, *ſzédam*, *Nadnoſze zpuſcham*. Mich ſetze, niederlaſſe. *Leűlők*, *Leapadok*. Turbidus conſidit Bacchus, *jeſze ſztalo*, *y poſzeloje vino*. Der triebe Wein hat ſich geſetzt. *Meg-ſzállot a' zavaros bor*. 2. V. *Conſideo*.

Conſignātĭo, ōnis, f. Quint. *Zaznamenuvanye*, *Zabiliſenye*. Item. *Odluchenye*, *Zapiſzanye*. e. Verzeichnung, e. Anordnung. e. Verſchreibung. *Feljegyzés*. Item. *Elrendelés*, *Kézirás*, *adás*.

Conſignātus, a, um, Conſignātĭor Conſignātiſsĭmus, Cic. *Odluchen*, 2. *Zapiſzan*, 3. *Zaznamenuvan*. Anordnet, 2. verſchrieben, 3. Gezeichnet. *El rendelt*. 2. *Feljegyzett*. 3. *Meg bélyegezett*.

Conſigno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. 1. *Zaznamenujem*, *znamenyku poſztáulyam*. peregr. *Pechatim*. 2. *Odlúchom*, *oſztavlyam*. Verzeichne, verſiegle, verpetſchiere, 2. Verſchaffe. 1. *Meg-petſételem Megjegyzem*, 2. *elrendelem*.

Consĭlĭārĭus, rii, m. Cic. *Tolnachnik ſzvetnik.* r. Rath, r. Rathgeber. *Tanáts-adó, Tanátſos.*

Consĭlĭārĭus, a, um, Plaut. *Tolnachnichki, Tolnachnikov ſzvetnikov.* Rathgebig. *Tanátsbéli.*

Consĭlĭātor, oris, m. Plin. *Tolnachnik.* r. Rathgeber. *Tanátsló.*

Consĭlĭātrix, īcis, f. Apul. *Tolnachnicza, ſzvétnicza.* e. Rathgeberin. *Tanatlóné.*

Consĭlĭo, as, are, avi, atum (Neut.) & Consĭlĭor, āris, ari, atus ſum (Dep.) Cic. *Tolnacha dajem, ſzvetujem*, ali *tolnacha proſzim.* Einen Rath gebe *oder* begehre. *Tanátſot adok, Tanátslok, Tanátskodom, Tanátskozom.* vagy *tanátſot kérek.*

Consĭlĭum, ii, n. Gic. V. *Deliberatio, Cogitatio.* 2. *Szvet, ſzvetuvanye, Tolnach.* r. Rath, Rathſchlag. *Tanáts, Végezés.* 3. V. *Ratio.* Vis conſilii expers molle ruit ſuâ *Hor. l.* 3. *od.* 4. Item pro *callido* & *ſubdolo invento.* Sic Annibal conſilio arma Pergamenorum ſuperavit. *Corn. Nep.* 4. pro *cœtu conſulentium*, vel *judicantium.* Cum conſilio cauſam Mamertinorum cognoſcit; & de conſilii ſententia Mamertinis frumentum ſe non imperare pronunciat. *Cic. Ver.* 7. *c.* 21. 5. demum *â conſilio, is. Szkup ſzkákanye* ità *Plaut.* Das mit Springen, Hupffen. *Együt-ugrás.*

Consĭmĭlis, is, *com.* le, *n.* Cic. V. *Similis.*

Consĭmĭlĭter, *Adv.* Gell. V. *Similiter.*

Consĭpĭo, is, ĕre, ui, (Neut.) Gell. V. *Simul*, & *Sapio.*

Conſiſtĭo, Conſtĭtĭo, onis, f. Gell. *Poſztojenye.* Der Stand. *Meg-állás.*

Conſiſto, is, ere, ſtĭti, ſtĭtum (Neut.) Cic. *Poſztájam, Zadérſzavamſze.* Still ſtehe, mich aufhalte. *Meg állok. mulatok.* 2. Transl. *Sztalenſzem, Obſztajem.* Beſtändig, ſtandhofft bleibe. *Végig megmaradok.* Ut neque mente, neque lingva, &c. conſiſteret. *Cic.* 3. pro *Contineri.* Cùm in eo ſalus conſiſteret. *Cic.* 4. Conſiſtere cum aliquo, eſt *judicio adverſus eum ſtare.* Martian. (Nullo modô ff. ad leg. Corn. *de falc.* 5. pro *locô non cedo* Tanta vi in Pompei eqvites impetum fecerunt, ut eorum nemo conſiſteret. *Cæſ.* Item eſt verbum *Act.* pro *Statuo, Conſtituo.* Et per quæ poſſent vitam conſiſtere tutam. *Lucr.*

Conſiſtōrĭālis, is, *com.* le. n. JCt. idem quod ad *conſiſtorium pertinens.*

Conſiſtōrĭānus, i, m. JCt. *Priſztojnik, Jeden zmed ſzkup dobajajucheh tolnachnikov.* Einer aus Conſiſtorial Rathen. *Egy-az talnáts-béliek hőzûl, oda álló.*

Conſiſtōrĭum, ii, n. Tertull. *Meſzto*, ali, *Palacha, Hiſa obchìnſzka, kamſze dolnachniki ſzpravlyaju.* Ein Orth *oder* Palaſt vvo die Conſiſtorial Raths-Herren zuſamen kommen. *Tanátsbéliek helye*, vagy *palota hova őſzve gyûlnek.* 2. *Predhiſa.* Ein Vor-Hauſs. *Udvarló palota.*

Consĭtor, ōris, m. ovid. Szejach, 2. *Szadnik, ſzaditel.* Der etvvas beſäet 2. pflantzet. *Bévető*, 2. *Plantáló.*

Consĭtūra, æ, f. Cic. *Szadenye, Vczeplenye.* Item. *Szétva, Poſzéjanye.* Das Pflantzen, Säen. *Vetemény, Bévetés, Plántálás.*

Consŏbrīna, æ, f. Cic. *Bratichna, Techichna*, &c. *Szeſztrichna.* e. Schvveſter-Tochter. *Anyád nénnyének vagy őtsének leánya. eſt neptis ex ſorore.*

Consŏbrīni, ōrum, m. plur. Colum. *Szeſztre decza Bratichi, Vujchichi, Sztrichichi, Szeſztrichi.* r. Schvveſter-Kinder. *Két atyafiak gyermeki.*

Consŏbrīnus, ni, m. Terent. *Szeſztrich, Bratich.* &c. Der Schvveſter Sohn. *Nénémfia. Eſt nepos ex ſorore.*

Consŏcer, ĕri, m. ſvet. *Koj je ſzvoga ſzina dal muſa drugoga kiberi*, reſpectu Generi, *Taſzt*, reſpectu Nuri, *Szveker, ſzkuptaſzt, ſzkupſzveker.* r. Gegen-Schvvächer, Mit-Schvvächer. *Két réſzről-való ipa.*

Consŏciātio, onis f. Cic. *Z-druſenye, z-pajdaſſenye.* e. Geſellſchafft, Zuſammenfügung, Vereinbahrung. *Társalkodás.*

Consŏcio, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Z-druſim, z-pajdaſſim.* Zugeſelle. *Őſzveadom társúl.*

Consōlātio, onis, f. Cic. *Razveſzelenye, objachenye, razgovorenye, okriplenye.* r. Troſt. *Vigaſztalás.* V. *Solatium.*

Consōlātor, oris, m. Cic. *Razveſzelitel, Razgovoritel, Okrepitel.* r. Tröſter. *Vigaſztaló.*

Consōlatrix, icis, f. *Razveſzelitelicza.* e. Tröſterin. *Vigaſztalóné.*

Consōlātōrius, a, um, Cic. *Razveſzelechi, Vtiſſitelni, okrepitelni.* Tröſtend. *Vigaſztalásos.*

Consōlor, aris, ari, atus, ſum, (Dep.) Cic. *Razveſzelyujem, vtiſſujem, krépim.* Tröſte. *vigaſztalom.* 2. Conſolo, as, are, (Act.) habet Varro. Gell. Conſolo te, varro. *Raz veſzelyujem te.* Ich tröſte dich. *Téged vigaſztallak.* Conſolor, dicitur aliquando etiam *paſsivè.* Conſolor abs te, Varro.

Varro. *Od tebeſze razveſzelyujem.* Ich vverde von dier getröſtet. *Tőled vigaſztaltatom.* Cùm veſtrum animum erga me video, vehementer conſolor Gell.

Consŏnans, antis, om, & consŏnus, a, um, Cic. *Szloſno-glaſz, ſzloſen.* Mithällig, zuſammen-ſtimmend. *Egyût zengők egyező ſzavú.*

Consŏnantia, æ, f. Vitr. *Szkup - ſzloſnoſzt, ſaloſnoglaſzje.* e. Zuſammenſtimmung, e. Wohllautung. *Egyeſzége a' ſzónak.*

Consŏno, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Szkup-glaſz dajem, ſvenchim, zvonim.* Mit laute, erſchalle, erthöne. *Egyûtt-Zengek.*

Conſors, ortis, om, Cic. *Tovarus, bisni Pajdàſz, Jedneſzreche tovarusicza, pajdaſzicza, drug.* Mitgenoſs, ebenmäſſig. *Egy állapatú és valakivel egy ſzerentsejű házas társ.* 2. V. *Particeps*, conſors in lucris atque furtis. Cic.

Conſortium, ortii, n. Cels. *Druſtvo, Tovaruſtvo, Pajdaſtvo.* e. Geſellſchafft, r. Eheſtand. *Társaság.* Conſortio, onis, f. Cic. idem.

Conſpectus, ûs, m. Cic. *Zgled, Pogled, zapazenye, videnye.* Das Anſchauen. *Nézés, tekintés.* Phrat. Dare ſe in conſpectum alicui, in conſpectum venire, vultum alicu us ſubire, in oculis verſari, in conſpectum ſe comittere.

Conſpergo, is, ere, (Act.) Cic. V. *Aſpergo.*

Conſperſio, onis, f. V. *Aſperſio.*

Conſpicillum, li, n. Plaut. *Meſzto za zdaleka gledati*, 2. *Zercalo, ogledalo*, 3. *Ochnyák, ochnicze, ochúli*, 4. *Vidilnicza*, iliti, *Czèv cheſzkojuſze bolye, y daleko vidi, peregr.* Perſpectiv, 1. Ein Ort, davon man vveiter und beſſer ſehen kan, 2. Spiegel, 3. Brillen, 4. Perſpectiv, oder ein gemachtes Rohr, durch vvelches man beſſer und vveiter ſiehet. 1. *Nézőhely*, 2. *Tűkör*, 3. *Okulár*, &c.

Conſpĭcillo, onis, m. Plaut. *Otajni Zervedavecz vuboda, Nagledavecz, otajni prigledavecz, peregr.* Spion, Auſſeher, Ausſpecher, Spion. *Vigyázó, kém.* Dum redeo domum, Conſpicillo conſecutus eſt clanculum, Plaut. *Kadaſzrem iſſel domom, jeme doſztigel otajni zervedavecz. Mikor haza jőttem, vigyázó ėlmėlte.*

Conſpĭcio, is, ĕre, exi, ectum, (Act.) Cic. *Zagledam, zgledam, zapazujem, vigyevam, zagledavam.* Anſchaue, anſehe, mercke. *Nézek, látok.*

Conſpĭcor, āris, ari, atus, ſum, (Dep.) Terent. Conſpico, as, are, Activum, varro, idem ac *Conſpicio, video.*

Conſpĭcuus, a, um, Plin, *Verli, Muder, Lep, Previdlyiv, Preſtiman, ſzégas, vėrſzten, veruvan, vidlyiv.* Klug, anſehnlich, bevverth, ſcheinbar. *Láttatott, láttatós, ſzép, díſzes, éles elméjű, Bőlts.* Conſpicuus formâ, Plin. *Lep, y vėrli od pritike, y pogleda.* Von Geſtalt ſchön und anſehnlich. *Szép és díſzes termetű.* Fide conſpicuus, ovid. *Od vernoſzti preſtiman, verſzten, y veruvan chlovek.* Wohlbeglaubter Mann. *Hiteles ember.*

Conſpīrāti, ōrum, m. plur. ſvet. *Dogovorni, zaverani medſzobum y zapriſzeseni lyudi.* zuſammen verbundene und verſchvvorene Leuthe. *Őſzve eskűvők, párt-ütők.*

Conſpīrātio, onis, f. Cic. *Otajno mednekulikemi ſzkup dogoverjenye y zapriſzeſenye, otajno podignenye.* Heimliche Zuſammenverbindung, Zuſammenſchvverung. *Őſzve-eskűvés, titkos emberek fel-inditáſſa, párt ütés.*

Conſpīrātus, ûs, m. Gell. idem.

Conſpīro, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Szkup-dogovarjamſze y z-drugemi zapriſzeſemſze, podiſemſze, ſzkup z-drugemi otajno vjeden meh puſſem.* Zuſammen verbinde, heimliche Verbündnüſſe mache, zuſammen ſchvvehre zuſammen blaſe. *Őſzve-eskűſzők, Őſzve-valakire támadok, pártot ütők.* 2. V. *Simul*, & *ſpiro.*

Conſpīro, as, are, avi, atum, (Neu.) Aur. Vict. *V-kolobar, vu okrug napravlyam, obracham, vertim, Perecze delam.* Rings - vveiſs Winde. *Kerekdéden tsinálom, peretzet tsinálok.*

Conſpondeo, es, ere, ondi, onſum, Feſt. (Neut.) *Szkup porukjeſzem*, item *ſzkup ſelim.* Vier einanderen mit heiſſe, gut ſtehe. *item* Mitvvünſche angelobe. *Eggyütt-kezes vagyok, kivánom.*

Conſponſor, oris, m. Cic. *Szkup - Poruk, ſzkup zadrugoga jemecz.* r. Mit - Bürg. *Együtt-Kezes.*

Conſpŭo, is, ere, onſpui, ūtum, Plaut. (Act.) & Conſpūto, as, are, avi, atum, (Frequ.) Cic. *Poplyuvávam, poplyujujem.* Beſpeye. *Megpökdőſőm.*

Conſpurco, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Pogryuſzujem, gnyuſzim, poſzmragyujem, oſzmragyujem, ſzmradim.* Verunreinigen, beſudeln. *Meg - otsmányitom.*

Conſtans, antis, om, conſtantior, conſtantiſſimus,

simus, Cic. *Sztalen, sztanovit.* Standhafft, Beſtändig. *állhatatos, állandó.*

Conſtanter, Adv. Conſtantiùs, Conſtantiſſimè, Cic. *Sztalno.* Beſtändiglich. *állhatatoſan.*

Conſtantia, æ, f. Cic. *Sztalnoſzt.* e. Beſtändigkeit. *állhatatoſság.*

Conſternātio, onis, f. Liv. *Prepadanye, Vſztraſſenye oſzupnenye ſztreſzenye.* s. Schrecken, e. Beſtürtzung. *Elrettentés, elrémülés.*

Conſterno, as, are, avi, atum, Cic. *Preplaſſujem, plaſſim, preſztraſſujem, ſztraſſim.* Erſchröcke, verzagt mache. *Elrémitem, rettentem.* Conſternare aliquem Liv. *Koga preſztraſſiti.* Einen erſchröcken. *Valakit elrémiteni.*

Conſtīpātio, onis, f. vopiſc. *Zguſztenye, ſztiſzkanye, zapiranye, ztverdenye.* e. Verſtopffung. *ſzve-ſzoritás, sûritès.*

Conſtīpo, as, ere, avi, atum, (Act.) Cic. *Guſztim, zapiram, tverdochinim, ſztiſzkam, ſzkup gnyetem.* Verſtopffe. *ſzve-ſzoritom, sûrûitem.*

Conſtĭtuo, is, ere, itui, utum, (Act.) Cic. *Poſztavlyam, redim, odluchem,* item *Dokanchem.* Setze, ſtelle, ordne, beſchlieſse. *Végezem, rendelem.*

Conſtĭtūtio, onis, f. Cic. *Poſztavlenye mregyenye, odluchenye.* 2. *Dokonchanye,* 3. *Narave,* iliti *nature ſzloſenye.* 4. *Dopitanye.* e. Satzung, Verordnung, Anſtalt, r. Beſchluſs. Zuſtand des Leibes. *Rendelés,* 2. *elvégezés.* 3. *Teſti terméſzet.*

Conſtĭtūtiōnes Imperii, Eccleſiæ &c. *Dopitanya, y odluchenya Ceſzarſzka, Czirkvena.* e. Reichs-Satzungen, Geiſtliche-Verordnung, oder Satzungen. *Királyi elvégezés, rendelés.*

Conſtĭtūtor, oris, m. Quint. *Poſztavitel nareditel, odluchitel, dokonyitel, zapochetnik.* Conſtitutor legis, &c. Quint. Ein Stiffter, Satzung-Setzer. *Rendelő, végező.*

Conſtĭtutum, ti, n. ſvet. Conſtitutus, ûs, m. Feſt. vide Conſtitutio.

Conſto, as, are, ĭti, ĭtum, (Neu.) (Mart. atum,) *Jednako v-jedno ſzkup ſztoim,* 2. pro pretio: *ſztoim, tuliko ſztoim, valyam, czenimſze,* 3. *Sztalenſzem.* 4. Impersonaliter conſtat, mihi conſtat, *znam.* Gleich beyſammen ſtehe, 2. pro pretio: Koſte, geſchätzt vverde, 3. Ich bin beſtändig. 4. Imperſon. Es iſt mier bekandt. 1. *Egyût mâſſal állok,* 2. *anyit érek,* 3. *állhatatos vagyok, értem.* *Tudom.* 5. pro ſum. Quæ in toto mundo moventur & conſtant. Agmen conſtitit, Curt. *cheta junakov je ſzkup na redu ſztala.* Ein Hauff von Soldaten iſt gleich zuſammen geſtanden. *A had-ſereg rendben állot.* Magno pretio conſtat, Cic. *Vnogo ſztoi, dragoſztoi.* Es koſtet viel. *Igen dróga, ſokat ér.* Si tibi conſtarent ea, Cic. ad Attic. *Dabi ti ona znal.* Wann du dieſelbige vviſſeſt. *Ha te azokat tudnád.* Qui in ſententia ſi conſtare voluiſſent &c. Cic. Ep. 13. Koj *dabi bili hoteli vu recheh ſzvojeh ſztalni obſztati,* kik *ha akartak volna a' ſzavaikban állhatatoſsak maradni.*

Conſtrĕpo, is, ere, epui, epĭtum, (Neu.) Gell. *Szkup-ſtúmim, praſchim. Raſtam. Szkup-chverchim.* Kniſtere, knorre. *Egyût zörgetek, zajgok.*

Conſtrĭctio, onis, f. Macrob. *Sztiſzkanye, z-vezanye, ſztiſznenye.* Die Bindung, Druckung. *ſzve ſzoritás, kötés.*

Conſtringo, is, ere, inxi, ictum, (Act.) Cic. *Szkup tiſzkam, ſztiſkam, ſzkup-veſem, z-ve ſujem, ſzpinyam.* Zuſammenbinde, drucke. *Meg-ſzorſzom, ſzve kötöm.*

Conſtrūctio, onis, f. Cic. *Szkup-znaſſanye, ſzkup-zlaganye ſzkup-napravlenye.* e. Zuſammenſetzung, Aufbauung. *Megépités, Egybe-rendelés.*

Conſvēfăcio, is, ere, eci, actum, (Act.) Terent. *Navadimſze, navadu dobivam, viknem, obiknem.* Mich angevvöhne. *Szoktatom.*

Conſveſco, is, ere, ēvi, ētum, (Neu.) Cic. idem.

Conſvētio, onis, f. Plaut. *vel* Conſvetudo, inis, f. Cic. *Navada, obichaj.* e. Gevvohnheit. *Szokás.* 2. V. Fam" ritas, Convictus: vitâ communis. In conſvetudinem præſtantium virorum ſe dare, ſe inſinuare, in eorum conſvetudinem ſe immergere, cum iis conſuetudinem jungere, facere, conjungere, conſvetudine jungi, implicari, devinciri: Vetus cum illo mihi conſvetudo, & familiaritas intercedit. 2. A conſvetudine longè diſcedere, deſcire, ſe ſibi diſſimilem præbere, inveteratam vivendi rationem oblivioni tradere.

Conſvētus, a, um, Terent. *ſuperlat.* Conſvetiſſimus, verba conſvetiſſima. Ovid. *Navaden, navadni, obichajni.* Gevvohnt. *Szokott, ſzoktatott.*

Conſul, ŭlis, m. Cic. *Veliki vechnik, ſzvetnik, veſznik, veliki vu varaſſu ſzudecz, veliki ſzvetovnik.* r. Burgermeiſter. *Polgàr-me-*

ſter

ſter, ſzabad városnak fő Birája, mint Romában.

Consŭlāris, is, *com*, re. n. Cic. *Veliko-vechnichki, veliko-ſzvetnichki.* Burgermeiſterlich. *Pólgár-meſteri.*

Consŭlārĭtas, ātis, f. Theod. & Consŭlātus, ûs, m. Cic. *Veliko-vechnichtvo, veliko-ſzvetnichtvo.* s. Burgermeiſter-Ambt. *Fő biróság, Polgár-meſterség.*

Consŭlārĭter *Adv.* Liv. *Veliko-vechnichki, veliko-ſzvetnichki.* Burgermeiſterlich. *Pólgár meſterűl.*

Consŭlo, is, ere, ŭlui, ultum, (Act.) & Consulto as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. Consĭlio, as, are, avi, atum, (Neu.) Tacit. Consilior, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Horat. *Tolnacha proſzim, z-tolnachi dokanchbam.* item *Tolnáchim, tolnacha dajem, ſzvetujem.* item *Previgyujemſzi.* Um Rath bitte, Rathſchlage, Rath gebe, *item* vorſehe. *Tanátſot kérdek, tanátſot adok.* item *Elől-meglátom.*

Consultātio, ōnis, f. Cic. & Consultus, ûs, m. Liv. *Tolnachenye, tolnachtvo ſzvetuvanye, z-tolnachniki iſzpitanye, dokanchanye.* r. Rathſchlag, e. Berathſchlagung. *Tanátkozás.*

Consultātor, ōris, m. Pomp. Consultor, ōris, m. Cic. Consĭliātor, ōris, m. Plin. *Tolnachnik, ſzvetnik.* 2. *Tolnacha proſzecz, proſzitel.* 3. *Previditel.* r. Rathgeber, 2. r. Rathfrager, 3. der ihm vorſicht. *Tanáts adó*, 2. *Tanáts-kérdö*, 3. *Gondviselő.*

Consultè *Adv.* Plaut. Consultò Adv. Cic. *Razmißlyeno, z-tolnachom, z-ſzvetom ſzpametno, razumno, iſzpitano, previgyeno.* Gethheit, vveiſslich, bedachtſam, Fürſichtiglich. *Eſzreſen, tanátſolva, ſzánt ſzándékból, Tanátsból.*

Consummābĭlis, is, *com*, le, n. Senec. *Zverſhiv, dokonchlyiv.* Das kan vollendet vverden. *Elvégezhető.*

Consummātio, ōnis, f. Plin. *Zverſhenye, zpunenye, dokonchanye.* e. Vollendung. *Elvégezés.*

Consummātor, ōris, m. Cyprian. *Zverſhitel, Dokonchitel, ſzpunitel.* r. Vollender, Vollbringer. *Elvégező.*

Consummo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Dokanchbam, ſzpunyavam, zverſhujem.* Vollende, vollbringe, ausmache. *Elvégezem.*

Consūmo, is, ĕre, umſi, umtum, *vel* umpſi, umptum, (Act.) Cic. *Troſſim, potroſſujem.* Verzehre, verbrauche, zubringe. *Megemtſztem, ſemmivé téſzem, elköltöm.*

Consumtio, onis, f. Cic. *Potroſſenye, zatroſſenye.* e. Verzehrung. *Megemésztés, elköltés.*

Consumtor, ōris, m. Cic. *Potroſſnik, Potroſſitel, Zatroſſnik, Zateritel.* r. Verzehrer. *Megemésztő, elköltő.*

Consumtrix, īcis, f. Strabo. *Potroſſitelicza, Zateritelicza.* e. Verzehrerin. *Elvégezőné, Költőné, Emésztőné.*

Consuo, is, ĕre, onſui, ūtum, (Act.) Plaut. *Szkupſtem, zaſhivam, ſzkup-ſhivam, zeſhivam, priſhivam.* Zuſammen nähe. *Őſzve-varrom.*

Consurgo, is, ĕre, rexi, ectum, (Neut.) Cic. *Szkupſze ſztajem, podiſemſze, ſzkup-gore ſztajem.* Mit einander auffſtehe. *Egyűtt felkelek.*

Consurrectio, ōnis, f. Cic. *Szkup goreſztajenye, podignenye.* Das mit einander Aufſtehen. *Egyűtt-felkelés.*

Consūtūra, æ, f. Svet. *Szkup-ſhvanye, ſzkup-kerpanye.* e. Zuſammen-Nähung, Flickung. *Őſzve-varrás, foldozás.*

Contābĕfăcio, is, ĕre, ēci, actum, (Act.) Plaut. *Tubno, gnyilo chinim.* Verzehre, faul mache. *Elrágradni, aſzuvá tſinálom.*

Contābeo, es, ēre, ābui, (Neut.) & Contābeſco, is, ĕre, ābui, (Inch.) Cic. *Szkup-tubnem Potubnujem, ginem, gnyiem, ſzuſſimſze.* Ausdorre, verfaule, abnehme, verderbe. *Elſzáradok, elaſzok.*

Contăbŭlātio, ōnis, f. Jul. Cæſ. *Popodenye*, e. Vertäfelung. *Megdeſzkázás.*

Contăbŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Cæſ. *Podim, z-deſzkami pokrivam, obiam.* Vertäfele, mit Breteren belege. *Deſzkával megboritom, deſzkázom.*

Contābundus, a, um, Apul. *Keſzen, omublyiv.* Langſam. *Késő.*

Contactus, ûs, m. Colum. *Dotik, dotikanye, Dotikavanye, doteknenye, dotaknutje.* e. Anrührung. *Illetés, tapaſztalás.*

Contāges, is, f. Lucr. Contăgio, onis, f. Cic. Contagium, gii, n. Virg. *Ból, nemoch, kuga, káſze od dotikanya prime, pomor.* e. Erb-Kranckheit, Peſt. *Elragadó betegség.*

Contāgiōſus, a, um, Cels. *Kuſen.* Erblich. *Ragadó, elragadó, beteges.*

Contāmen, ĭnis, n. Tertul. Contāmĭnātio, ōnis, Ulp. *Oſzkrunyenoſzt, utepenye, oſzkrunenye, zaſzmradlyivoſzt, oſzmragyenye.* e. Befleckung. *Meg-fertertetés, otmányitás.*

Contāmĭnātor, ōris, m. Lamprid. *Oſzkrunitel, zaſzmraditel, utepitel.* r. Beflecker, Beſudler. *Meg-fertertető, otmányitó.*

Contamino, as, are, atū (Act.) Gic. V. *Contemero.*

Contanter, Adv. pro *cunctanter*, Apul. *Keſzno*, *omublivo*. Langſam, zaudernd. *Mulatozva*, *Gondolkozva*.

Contechnor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Plaut. *Chelarim*, *chelarno-zmiſslyam*, *vkanyujem*, *z-laſmi obbajam*. Liſt erdencke, auf Betrug umgehe. *Alattomban tsalárkodom*.

Contĕgo, is, ĕre, exi, ectum, (Act.) Cic. *Zagêrnyujem*, *priodevam*, *zaodevam*, *pripokrivam*, *ſzkup-odevam*, *prikrivam*. Zudecke, verdecke. *Elfedezem*.

Contĕmĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Mart. *Oſzkrunyujem*, *oſzmradgyújem*. Beflecke. *Meg-ferteztetem*, *otmányitom*.

Contemno, is, ere, empſi, emptum *vel* emtum, (Act.) Cic. *Zamechem*, *odbitam*, *zanêmar derſim*, *kúdim*. Vernichte, verſchmähe. *Megútálom*, *megvetem*. *Phras.* Omnia humana contemnit, aſpernatur ac negligit, humana omnia conculcat, levia ducit, nullo loco numerat, ne flocci quidem facit, contemptim habet; deſpicatò, deſpicatui habet. Eſt in eo ſumma rerum omnium contemptio ac deſpicientia, altâ quadam deſpectione iſta intuetur, in ſummam contemptionem apud eum veniunt res humanæ omnes.

Contemplātio, ōnis. f. Cic. V. *Conſideratio*.

Contemplātor, oris, m. Cic. V. *Conſiderator*.

Contemplor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic, V. *Conſidero*.

Contemtĭbĭlis, is, *com*, le, n. Ulp. *Odbitlyiv*, *zabitlyiv*, *zaniſtar derslyiv*. Der zu verachten iſt. *Megutálható*.

Contemtim, Adv. Plaut. *Zaniſtar derſech*, *odbitajuch*, *pogerdech*. Verachtlich. *Megútálva*.

Contemtio, *vel* ptio, ōnis f. Cic. *Kudenye*, *Zaniſtar derſanye*, *verſenye*, *pogerdenye*. e. Verachtung. *Megútálás*.

Contemtor, Contemptor, ōris, m. Virg. *Zaniſtar derſavecz*, *derſitel*, *pogerditel*, *ſzamſzebi zadoſzta chlovek*. r, Verachter. *Megútáló*, *megvetô*.

Contemtrix, Contemptrix, īcis, f. Plin. *Druge zaniſtar derſitelicza*, *pogerditelicza*. Item *Jaka y poſzunchenom zahodu najdena ſena*. e. Verachterin. *Megvetônê*, *útálónê*.

Contemtus Contemptus, ûs. m. Liv. *Zanemar verſenye*, *zanikaj derſanye*, *pogerdyenye*. e. Verachtung. *Megútálás*.

Contendo, is, ere, endi, enſum, tentum, (Neu.) variè ſumitur. 1. *Nateſujem*, *preteſem*, 2. *Raſteſem*, 3. *Putujem*, 4. *Derchim kôman*. 5. *Trudimſze*, 6. *Pouſſamſze*, 7. *Terſzimſze*, 8. *Proſzim*, *ſelim jako*, 9. *ſzvagyujemſze*, *karam*, *czargamſze*, *biemſze*. 10. *Szuprotiſze poſztavlyam*. 1. Spanne, 2. Anſtrecke, 3. Reiſe, 4. Zu einem laufe, 5. Mich bemühe, 6. Unterſtehe, 7. Groſsen Fleiſs anvvende, 8. Ernſtlich begehre, 9. Streite, zancke. 10. Mich einem vviederſetze. 1. *Meg-nyújtom*. 2. *Ki feſzſzlem*. 3. *Valahová igyekezem*. 4. *Valakiher futok*. 5. *Törekedem*, *igyekezem*. 6. *Bizok*. 7. *Igen foglalatoskodom*. 8. *Igen felette kérem*. 9. *Veſzekedem*, *Tuſakodom*. 10. *Valakinek ellene állok*. Contendere poplitem, Hieron. *Pretegnuti koleno*. Die Knie - Scheiben ausſtrecken. *Térdét ki-nyujtani*. Romam contendere, Sall. *V-rim putovati*. Gegen Rom reiſen. *Románban ſietni*, *utazni*. Magnis itineribus contendere, Cæſ. *Truditiſze po puteh velikeh*. In vielen Reiſungen ſich bemühen. *Sietve nagy utra igyekezni*, *fáradozni*. Contendere ad aliquid, Colum. *Nakaiſze pouſſati*. Auf etvvas ſich unterſtehen. *Valamire bizni*. Contendere curſum ad aliquem, Virg. *K-komu techi*, *derchati*. Zu einen lauffen. *Valakiher futni*, *ſzaladni*. Contendere nervos in re aliqua, Cic. *Terſzitiſze vu kakvom dugovanyu*. Sich ſehr anvvenden auf ein Ding. *Valamire igen igyekezni*. Contendere aliquid ab aliquo, Cic. *Jako kaj proſziti odkoga*. Ernſtlich von einen etvvas bitten, begehren. *Igen kérni valamit mástól*. Verbis inter ſe contendere, Cic. *Z-rechmiſze ſzuprotſztaviti*, *karati*. Mit Worten zancken, ſchlagen, vviederſtehen. *Szoval veſzekedni*. Contendere armis, cum aliquo Cic. *Z-orujem-ſze bitti*. Mit einem fechten. *Fegyverrel hartzolni*, *viaskodni*.

Contentio, ōnis, f. Cic. 1. *Terſzenye*, *Trud*, 2. *Karka*, *karanye*, *Povagyenye*, *ſzvadlyivoſzt*, *ſzvada*, *Czarganye*, 3. *Pogodba*, 4. *Pouſſanye*, 5. *Izviſſenye*. 1. c. Mihe, 2. Das Zancken, Streiten, 3. c. Vergleichung, 4. c. Unterſtehung, 5. c. Erhebung. 1. *Igyekezés*, *Faradság*, 2. *Veſzekedés*, 3. *Alkuvás*, 4. *Merészség*, 5. *Felmagaſztalás*. Contentio vocis Cic. *Zviſſenye glaſza*. c. Erhebung der Stimm. *Szónak magaſztaláſſa*. In contentionem venire, Cic. *Karatiſze*, *ſzvaditi*, *povaditi*. Zancken, Streiten. *Veſzekedni*. Animi viriúmque contentio, *Veliko terſzenye*. Sehr groſse Befleiſsung. *Nagy igyekezés*, *Fô törés*. &c.

Conten-

Contentiōſus, a, um, Plin. *Szvadlyiv, liv, Czarg karliv.* Zänckiſch. *Villongó, Tuſakodó, Vetekedő, Veſzekedő.*

Contentus, a, um, Ovid. 1. *Nategnyen, Napet,* 2. *Viſzok, Glaſzen,* 3. *Zaderſan,* 4. *Zadovolyen.* 1. Geſpannt, 2. Hoch, klar, hell. 3. Behalten, 4. Wohl zu frieden. 1. *Megvontt,* 2. *Magas,* 3. *Meg-tartoztatott,* 4. *Megelégedett.*

Conterminus, a, um, Ovid. *Megyaſzni, Mejaſzni.* Anſtoſſend, Nachbar. *Határos.*

Conterrāneus, a, um, Plin. *Zemlyak.* 1. Landsmann. *Földi, Földemi.*

Contĕro, is, ĕre, (Act.) Cic. V. *Attero.*

Conterreo, es, ēre, errui erritum, Cic. *Preplaſſujem, Plaſſim, Preſztraſſujem ſztraſſim, Szkup-plaſſim, ſzkup-ſztraſſim.* Zuſammen ſchrecke. *Elijeſztem, Elrémitem.*

Conteſtātio, onis, f. Cic. *Szkup-ſzvedóchanſztvo, ſzvedochenye, poſzvedochenye.* e. Bezeigung. *Egyûtt-bizonyitás.*

Conteſtĭficor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Tertull. *Szkup-ſzvedochim.* Bezeüge. *Egyûtt bizonyitom.*

Conteſtor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. *Zaſzvedoka jemlyem, z-drugem ſzvedochim.* Zum Zeigen nehme. *Segitségre-bizom. Bizonyságúl hivom,* kérem. 2. Cic. cum Accus. Conteſtari litem. *Na pravdu zvati.* Den Handel zum rechten ſetzen. *Meg-bizonyitani igazságát.*

Contexo, is, ĕre, exui, extum (Act.) Cic. *Szkuptkem, ſzplétam.* Zuſammen vvebe, vvürcke. *Őſzve-fonom, ſzővőm.*

Contextè Adv. Cic. Contextim, Plin. *Szkuptkano, ſzpleteno, ſzkup-zvezno, ſztegnyeno.* Zuſammen füglich, hart zuſammen. *Egybe-ſzőve, fonva.*

Contextio, onis, f. Cic. Contextus, ûs, m. Cic. *Zetkanye, Zatkanye, ſzpletenye.* e. Zuſammenknipffung, Zuſammenhefftung, Webung. *Őſzve-ſzövés, Egybe-fonás.*

Contĭceſco, is, ere, (Incho.) Liv. & Contĭceo, es, ēre, ĭcui, (Neu.) Cic. *Zamukújem, tihnem, muknem.* Schvveige. *Hallgatok.*

Contĭcĭnium, ii, n. Plaut. *Pervi ſzany, ſzeny.* Der erſte Schlaff. *Első álom.*

Contĭgnātio, onis, f. Plin. *Dveh roſnicz, zklopczev* peregr. *ſperavczev, ſzkup-zbienye,* 2. *Gornyi, dolnyi y ſzrednyi pod,* pereg. *Ganyk.* Zuſammenvvättung einer Bühne, Geſperre, Stockvverck, Gang. *Szaru-fának gerendához foglalása,* item *Rendház.*

Contĭgno as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Szkup ſzklopcze krovne ſzlaſem, ſzklaplyam, zbiam, Roſenichim, tramim.* Zuſammen vvate, die Geſperre zuſammen flüge. *Gerendához-foglalom, ſzarufázom.*

Contĭguè, Adv. Martian. *Dotik, tik, utik.* Anſtoſſeendlich, nächſt an. *éppen mellette.*

Contĭgŭĭtas, atis, f. vide *Contactus.*

Contĭguus, a, um, Ovid. *Dotikajuchi.* Anſtoſſend. *Egymáshoz-foglaltatatott, Egymáſtérő.*

Contĭnens, entis, f. (terra,) Plin. 1. *Szube, Cheſzſzte, y ſztalne zemlye Kotàr,* 2. *Kraj zemlye.* 3. *Zderſavecz. ſzamſtvoj obladavecz.* Fuſs veſtes Land, 2. Ein Eck, Theil, der harten Erden, 3. Der ſich einhaltet, übervvindet. 1. *Száraz földnek tartománya.* 2. *határa* 3. *Magátmeg-tartoztató.*

Contĭnentia, æ, f. Cic. *Zderſanye, zderſnoſzt, zderſlivoſzt, ſzamoga ſzebe obladanye.* item *Mertuchlyivoſzt.* e. Enthaltung, *item* e. Mäſſigkeit. *Maga meg-tartóztatás, Mértékletesség.*

Contĭneo, es, ere, ĭnui, entum, (Act.) Cic. 1. *Zderſavam kaj vuſzebi.* 2. *Zderſavamſze od cheſza.* 3. *Szkup-derſim.* 4. *Zaſztavlyam koga.* 1. Etvvas enthalte in mir. 2. Mich von etvvas enthalte. 3. Mit halte. 4. Anhalte. *Valamit nálam tartok.* 2. *Magam meg-tartoztatom.* 3. *Egyûtt tartom.* 4. *Nálam maraſztom.*

Contingo, is, ere, tĭgi, actum, (Act.) Cic. *Dotikujemſze, pritikamſze, dotikamſze, pritikavamſze, dotikavamſze, doſzeſujem, doſzegam, ſzkup tichemſze.* Anrühre. *Megilletem* V. *Aſſequor, attingo.*

Cōtingo, is, ere, inxi, inctum, (Act.) Plin. *Szkup-namáchem, Fárbam.* Eintuncke, färbe, *Őſzve Mártom, Meg-feſtem.*

Contĭnuātio, onis, f. Cic. *Nadalye bivanye, Vſzevdilenye, Nepreſztanenye, vdilenye.* e. Vollführung, Vollſtreckung. *Szűntelen elő-menés valamiben.*

Contĭnuè Adv. Quint. V. *Continuò.*

Contĭnuĭtas, atis, f. Plin. *Vſzevdilynoſzt, nepreſztalnoſzt, vſzevdilyu, ſztalnoſzt.* e. Beharrlichkeit. *Szüntelen-valóság.*

Contĭnuo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szplòh, ſztalno, nepreſztancze chinìm.* Beharre, fortfahre, fortſetze. *Szűntelen, és albatatoſan mivelem.*

Contĭnuò, Adv. Cic. *Taki, proti, ſzeidom, odma.* 2. *Vſzeſtat nepreſztancze, ſzevdily, vazda.* Alsbald, 2. Stets. *Mindjárást,* 2. *mindenkor.*

Contĭnuus, a, um, Cic. *Szevdilnyi, zplóhni.* Beharrlich. *Szűntelen-való.*

Digitalizirao Google

Contor, āris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. *Szpitavam zvédam, zizkavam, riſzkujem.* Erforſche, ſuche. *Tudakozódom, kérdezkedem.*

Contorqueo, es, ēre, orſi, ortum, & orſum (Act.) Cic. *Szkup-zviam, Guſvam, zaſerkavam, zaguvujem.* Zuſammen drehe, biege. *Megtſavaritom, ôſzve-tekerem.*

Contorſio, onis, f. Cic. *Zvianye, Griz, Grizenye.* c. Vervvickelung, Vervvirrung, das Reiſsen. *Tekergetés, rágás.*

Contortè, Adv. Cic. Contortiùs, *Comparat.* Cic. *Szkup-zvito, z-guſvano, z-ſerkano.* Vervvickelt, vervvirrt, verdrehet. *ôſzve Tekergetve.*

Contortio, onis, f. Cic. *Szkup-zvianye, ſzkup-guſvanye, zſerkanye, z-guſvanye, zvitje.* Die Vervvirrung, Verdrehung. *Tekerés.*

Contortor, oris, m. Terent. *Szkup-viavecz, z-viavecz, z-guſvavecz, z-ſerkavecz, z-ſerkach,* item *Szkup-Muchitel, Trapitel,* item *Prevrachavecz,* ki *drugachréchi jemlye neg kakznamenuju,* r. Vervvickler, *item* Vervvirrer, *item* Mit-Peiniger, *item* Verdreher, Verkehrer. *ôſzve tekerô,* item, *egyût kinzó,* itē, *a' beſzédet máſra fordító, értô.*

Contra *præp.* Cic. *Szuprot, proti, protiva.* Wider, gegen. *Viſzontag, iſmét, ellen.*

Contractio, onis, f. Cic. *Szkérchenye, ſztegnenye, ſztegnutje.* c. Zuſammenziehung. *ôſzve-vonás.*

Contractûra, æ, f. Vitr. *Szkerchenoſzt, ſzkerchenye tsil.* c. Zuſammenziehung der Nerven, Gliedern. *ôſzve vonás.*

Contractus, ûs, m. JCt. *Pogodba.* r. Vergleich, Vertrag. *Alkuvás.* 2. V. *Contractio.* Varro.

Contrādīco, is, ere, ixi, ictum, [Act.] Cic. *Szuprot velim, govorim, Pogovorim.* Widerrede, vviderſpreche. *Ellene-mondok.*

Contrādictio, onis, f. Quint. *Szuprot govorenye, rechenye, Pogovorenye.* c. Wiederred, Wiederſprechung. *Ellene mondás.*

Contrādictor, oris, m. Plin. *Protivnik vu rechech, pogovorlyivecz, ſzuproti-govoritel.* r. Wiederſprecher. *Ellene-mondó.*

Contrādictum, ti, n. Quint. Vide *Contradictio.*

Contrăho, is, ere, axi, actum, (Act.) Cic. *Szkup-ſzteſem, kérchim.* Zuſammen ziehe. *ôſzve vonom.* 2. *Szkup ſzprávlyam, znáſſam.* Zuſammen bringe, ſammle. *ôſzve viſzem.* 3. V. *Abbrevio.* 4. *Pogájamſze,* ità JCti. Um ein Ding übereinkomme, mit einem ein Verding, Vergleich mache, handle. *Meg-alkuſzom.* 5. V. *Criſpo.* Quid contraxiſti frontem? Plaut. *Kaj tak kiſzelo gledis?* Warum macheſt ſaures und verdriesliches Geſicht. *Miért komor, ſzomorú, tekintetet, abrázatot mutatz.* 6. V. *Paciſcor* ità Cic. 7. Contrahere animum, vel contrahi amicorum incommodis Cic. pro triſtitiâ affici. *Saluvati.* Traurig ſeyn. *Szomorkodni.* Nomina contrahere, vel æs alienū Cic. *dusnomu biti, vu dugeſzte puſztiti, zadurávatiſze.* Schulden machen, ſich in Schulden bringen. *Magam adoſságba verem.* Contrahere rationem cum aliquo Cic. *Z-kém rachunati.* Mit einem rechnen. *Valakivel ſzámot vetni.* 8. V. Concilio, comparo, acquiro, capto Contrahere ſibi moleſtias, odium, invidiam, negotium &c. multorum benevolentiam, amicitiam &c. Cic.

Contrālĭceor, ēris, ēri, (Dep.) Cæſ. *Zakakvo dugovanye vech obécshem neg drugi.* Mehr auf ein Ding biete, als ein anderer, überbiete. *Valaminek árrát fel verem.*

Contrāpōno, is, ere, ŏſui, ĭtum, (Act.) Quint. *Szuprot-poſztávlyam, naprot ſztavim.* Entgegen ſetze. *Ellene teſzek.*

Contrāriè Adv. Cic. *Szuprotivno, protivno.* Zuvvieder, dagegen. *Ellenkezve, ellenbe.*

Contrāriĕtas, atis, f. Macrob. *Szuprotivnoſzt, protivnoſzt.* c. Wiedervvärtigkeit. *Ellenkezés.*

† Contrārior, aris, ari, atus ſum, V. *Adverſor.*

Contrārius, a, um, Cic. *Szuprotiven, protiven.* Entgegen, vviedervvärtig, zuvvieder. *Ellenkezô.*

Contrāſcriptum, ti, n. Cic. *Szuprotipiſzmo, ali odgovor.* c. Gegenſchrifft, oder Antvvort. *Ellenkezô irás.*

Contrăvĕnio, is, ire, ēni, entum, (Neu.] Cic. *Szuprot-idem.* Entgegen gehe. *Ellene-mégyek.* Vid. *Adverſor, obſisto.*

Contrāverſum, Adv. Solin. vide *Contra.*

Contrectātio, onis, f. Cic. *Pipanye, ponaſſanye.* Das Begreiffen, herumtragen. *Tapogatás, Tapaſztalás, Hordozás.*

Contrecto, as, are, avi, atum, [frequen.] Cic. *Pipam, opipávam, ponaſſam.* Umtrage, begreiffe. *Tapogatom, Hordozom.*

Contrĕmiſco, is, ere, ĕmui, [inchoat.] Cic. *Podérhtavam.* Erzittere. *Megreſzketek.*

Contrĕmo, is, ere, ĕmui, Cic. *Zdérhtávam, Leczamſze.* Erzittere. *Meg-reſzketek.*

Contrĭbūlis, vide *Tribūlis.*

Contrĭbuo, is, ere, ĭbui, ūtum, [Act.] Cic. *Dodajem, ſzkup-dajem.* Zuſammen gebe. *Egyûve-adok, kôzribe-adok.*

Contrĭbūtio, onis, f. Ulp. *Szkup-davanye, dácha.* c. Mittheilung, Steuer. *Egyûve valódás.*

Contriſto, as, are, avi, atum, [Act.] Colum, *Karſa-*

Digitalizirao Google

Razſaloſztujem, Razczvilyujem. Betrübe, Beleidige. *Meg-ſzomoritom.*

Contrītio, onis, ſ. Lact. *Szterenye, Potrenye.* 2. *Szkruſſenye, Saluvanye.* e. Zerknirſchung. 2. Bereuung. *Tőrés,* Item. *Igaſz ſziv béli tőredelmeſség.*

Contrītor, oris, m. Plaut. *Szteritel, ſztuchitel.* r. Zerreiber. *Tőrő, Rontó.*

Contrōverſia, æ, f. Cic. *Pregovarjanye.* e. Strittigkeit. *Viſzſza-vonás, pőrlés.*

Contrōverſor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Pregovarjamſze, ſzuprotſze derſim.* Streite, darvvider bin. *Viſzſzakodom, pőrlők.*

Contrūdo, is, ere. ūſi, ūſum, (Act.) Cic. *Szkup-rivam.* Zuſammen ſtoſſe. *őſzve-tolyom, Taſzitom.*

Contūbernālis, is, *com*, le, n. Cic. *Druzbeni, jedno-biſni.* r. Cammerad, Stuben-Geſell. *Egybázi Társ.*

Contūbernium, ii, n. Cic. *Druſtvo*, Druzba, *pajdaſtvo, jedno-biſtvo, prebivaliſche.* e. Stuben-Geſellſchafft, s. Loſament. *Társaság, egy házban-való lakozás.*

Contūmācia, æ, f. Cic. *Nepoſzlub, nepokornoſzt, tvérdokornoſzt, ſzvoj-volynoſzt, nepokorzbina.* e. Halsſtarrigkeit, r. Ungehorſam, e. Eygenſinnigkeit. *Megátalkodás, engedetlenség.*

Contūmāciter, Adv. Cic. *Tverdokorno, Nepoſzlußno, ſzvoj-volyno.* Widerſpenſtiglich, halsſtarriglich, ungehorſamlich. *Engedetlenül, Atalkodva.*

Contūmax, ācis, *om*, Cic. *Tverdokoren, nepoſzlußen, nepokoren, ſzvoj-voly.* Widerſpenſtig, halsſtarrig, ungehorſam. *Keménynyaku, megátalkodott, engedetlen, vakmerő.*

Contūmēlia, æ, f. Cic. *Pszina, obſzanoſzt, nazochi opſzuvanye, nazochi obſzanenye, pszroſzt.* e. Schmach-Rede, r. Schimpf, e. Läſterung. *Szembe-való gyalázás.* *Phras.* Ad contumelias deſcendere. In aliquem contumeliam jacere. Contumeliam dicere, facere, alicui imponere. Contumeliis aliquem vexare, onerare, lacerare, operire. Contorquere contumeliam. Multo convitio & clamore aliquem jactare, conſcindere, omnibus probris onerare. Infandas contumelias edere probroſis ſermonibus præſentem lacerare, aſperrimis verbis aliquem accipere.

Contūmēliōſe Adv. *Z-obſzanyſztvom, z-obſzanenyem, pszinaſzto.* Schmählich, Ehrverletzlich, ſchimpflich. *Gyalázatoſſan.*

Conturbātio, onis, f. Cic. *Zmetenye, zmutenye, zburkanye.* e. Betrübung, Beſtürtzung Vervvirrung. *Felháborodás.*

Conturbātor, oris, m. Mart. *Z-mutitel, zmetavecz, nepokojen chlovek.* Der Unruhe machet, r. Beſtürtzer, Vervvirrer. *Felháboritó.*

Conturbo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Zmetam, ſzkup-mutim.* Vervvirre. *Felháboritom, őſzve-zavarom, eſzét-veſztem.* V. *Perturbo, confundo.*

Contus, i, m. Virg. *Brodarſzki drùg, brodarſzko rivalo.* e. Schiff-Stange. *Tsáklya.*

Contūſio, onis, f. Colum. *Sztuchenye, zbienye, ſzterenye.* e. Zerſtoſſung, Zerſchlagung. *őſzve-törés, verés vellej.*

Contūtor, oris, m. Ulp. *Szkup-branitel, ſzkup-ſzkèrbitel*, pereg. *Tútor.* Mit Vormünder, Gerhab, Schirmmer. *Tútoritárs, Együtt oltalmazó.*

Convāleo, es, ēre, ui, ĭtum, (Neu.) & Convaleſco, is, ĕre, ălui, ălĭtum, (inchoat.) Cic. *Ozdrávlyam.* Geſund vverde. *Meg-gyógyulok.*

Convāllis, is, f. Cic. *Dòl, Dolina, od vſzeh ſztran zbregi obſzterta dragga.* s. Thal, mit Gebürg umgeben. *Völgy.*

Convāſo, as, are, avi, atum, (Neu.) Teren. *Szkup-terpam. ſzkup-gnyetem, zbſam, ſzkup-ſzpravlyam.* Einpacke, einſchlage. *Egybe-rakom, zkkolom.*

Convecto, as, are, avi, atum, (frequen.) Virg. *Szkup-zvàſam.* Stets zuſammen führe. *őſzve-bordogatom.*

Convector, oris, m. Cic. *Szkup naladji &c. Vozecz.* r. Schiff-Camerad *oder* Geſell. *Hajostárs, Együtt hajókázó, evezős.*

Convĕho, is, ere, exi, ectum, (Act.) Cic. *Zvàſam, ſzkupvozim, privàſam.* Zuführe. *őſzve-bordom.*

Convĕnæ, arum, m. *plur.* Cic. *Pribodniki.* Zukommende Leuthe. *Gyulevèſz nép, jövevények.*

Convĕniens, entis, *om.* Cic. 1. *Szkup-zhajajuchi*, 2. *Szkup-derſechi*, 3. *Doſztojen, Priſztojen.* Das zuſammen kommt, 2. Eynig ſeyn, 3. Bequem. 1. *őſzve jövő*, 2. *egyetértő.* 3. *illendő, álkalmatos* Comparat: Convenientior, Convenientiſſimus.

Convĕnienter, Adv. Cic. *Doſztojno, priſztoino, prikladno.* Gebührlich, geſchiklich. *Illendőképen.*

Convĕnientia, æ, f. Cic. 1. *Doſztojnoſzt, prilichnoſzt, prikladnoſzt*, 2. *Szloſnoſzt, ſzlaganye, ſzkup-derſnoſzt.* 1. e. Gebührlichkeit, Bequemlichkeit, 2. Das übereinkommen, e. Übereinſtimmung. 1. *Illendőség*, 2. *Egyezés.*

Convĕnio, is, ire, ēni, entum, (Neu.) Cic. 1. *Zaſztajemſe*. 2. *Z-drugemiſze ſzpravlyam*. 3. imperſ. *Doſztoiſze, priſztoiſze*. 4. *Dobroſze z - drugemiſzlaſem, pogagyam*. 5. *Pogagyamſze z-kêm zakai*. 1. Begegne, 2. Zuſammen komme, 3. *Imperſ.* es iſt billich, gebührlich, 4. Mit anderen gut übereinkomme, 5. Handle, vergleiche. 1. *ŏſzve jővők*, 2. *Máſſal társalkodok*. 3. Imperſon. *Illik*, 4. *máſſal egyet értek*. 5. *alkuſzom*.

Conventĭcŭlum, li, n. Cic. 1. *Málo zbodiſche*, 2. *Szpraviſche krivoverczov*. 3. *Otajno zbodiſche, ſzkup-ſzpraviſche zlêh druſbenikov*. 1. e. Kleine Verſammlung, 2. e. Zuſammenkunfft der Ketzer. 3. e. Heimliche Zuſammenkunfft. 1. *Gyűléſſetske*, 2. *Hitetlenek gyűléſſe*. 3. *Titkos gyűlés*.

Conventus, ūs, m. Cic. *Z-bodiſche*. e. Zuſammenkunfft. *Gyűlés, Gyűlekezet, Egybe-gyűlt nép*.

Converrĭtor, ōris, m. Apul. *Zmêtavecz, Pomîtavecz, Pometitel*. r. Auskehrer. *Seprűlő*.

Converro, is, ere, erri, erſum, (Neu.) Colum. *Szkup-zmeſchem, metem*. Auskehre. *Egybe-ſeprem, Meg-ſeperem*.

Conversātio, onis, f. Senec. *Druſenye, Pajdaſſenye*. e. Geſellſchafft. *Társaság, Társalkodás*.

Converſio, onis, f. Cic. *Preobernenye obratenye, obernenye*. e. Bekehrung, Umkehrung. *Fordúlás, Megtérés*. *Phras. converſio à peccatis*. E peccatorum, ſcelerum gurgite extrahere aliquem, corrigere, emendare. ab errore, à vitiis, à gravitate vitæ, à ſceleribus avertere. Converſio ad frugem, vitæ correctioris ſtudium. Redire ad viam, ab improba peccandi conſuetudine ſe revocare, à corruptis moribus ad emendatiorem vitam, ad bonam frugem traduci, reduci, adduci. *Converſio hæretici* E ſumma calligine ac tenebris in lucem Catholicæ veritatis reſtitui, reddi Catholicæ Religioni, ſuaviſſimo Eccleſiæ jugo cervices ſuas ſubjicere, perverſarum opinionum virus ejicere, ſeditioſis è ſectis ſe efferre, Romanæ Eccleſiæ manus dare &c.

Converſo, as, are, avi, atum, (frequent.) Cic. *Szim y tam obrachom*. Hinund her vvende. *Forgatom elő és bátra*.

Converſor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Senec. *Pajdaſſimſze, V-druſtvo hodim*. e. Gemeinſchafft habe, in Gemeinſchafft gehe. *Társalkodok*.

Converſus, ûs, m. Macrob. vide *Converſio*.

Converto, is, ere, erti, erſum, [Act.] Cic. 1. *Preobrâcham, obrâcham*, 2. *Preménvam*. Bekehre, umkehre. 2. Verändere, vertauſche. 1. *Meg - forditom*, 2. *Tſerélem*. Convertĕre infidelem. *Preobernuti nevernika*. Einen Unglaubigen bekehren. *A' Hitetlent meg-forditani*. Aſpectum aliquo convertere, Teren. Homines in admirationem, Liv. in belluam, Cic. *Obernuti kâm pogled*, &c. Sein Geſicht etvva hinkehren, umvvenden. *Valamelly helyre ſzemét forditani*. Convertere rem, re, Jul Cæſ. *Dugovanye za dugovanye premeniti*. Die Sach verändern, vervvexlen, vertauſchen. *Dolgot dologért tſerélni*.

Conveſtio, is, ire, īvi, ītum, [Act.] Cic. *Pomaſem opravlyati, ſzkup-opravlyam, opravlyam, oblachim, pokrivam*. Bekleyde, bedecke. *Megrubázom, egyűtt öltözök*.

Convexo, as, are, avi, atum, (Act.) Aul. Gell. *Szkupâlim*, 2. *Múchim, Bantujem*. Vexire, 2. Plage, Beynige. *Együtt tréfálok*, 2. *Gyötrőm kinzom*.

Convexus, a, um, Cic. *Iz vſzake ſztrane okruglo prignyen, povezanyen, dolenagnyen*. Um und um nieder rund gebogen, ausvverts gebogen. *Minden felől domború, homorú, kerekdéd, hajlott*.

Convexĭtas, atis, f. Plin. *Okruglocha navſze ſztrane jednako nagnyena*. Von aller Seiten gleich gebogene Runde. *Homorúság, domborúság*.

Convĭcĭātor, [Convitiator] oris, m. Cic. *Pſzuvavecz, opſzuvavecz, obſzanitel*. peregr. *Oſzpotavecz*. r. Schmäher, Läſterer, Verläumbder. *Meg-ſzidó, gyalázó*.

Convĭcior, (Convitior) aris, ari, atus ſum, (Dep.) Quint. *Opßanyujem, opſzujujem*. Schmäle, ſchände, läſtere. *Szidom, gyalázom*.

Convĭcium, Convitium, ii, n. Cic. *Opſzuvanye, obſzanoſzt, pſzoſzt*. e. Schmähung, Läſterung, Schmach - Rede, Verläumbdung. *Gyalázat, ſzidalom*.

Convictio, onis, f. Cic. *Poſzvedokeb*, alī *vu pravdi obladanye, predoblenye*. item Cic. *Druſtvo, ſzkup Pajdaſtvo, ſzkup ſivlenye*. e. Überzeugung, 2. Geſellſchafft, Gemeinſchafft. *Bizonſágok, vagy törvényáltal meg-terbelés* 2. *társalkodás*.

Convictor, oris, m. Svet. *Szkup - hranyenik ſzkupna brani*. r. Tiſch, oder Koſt-Gänger. *Egy aſztalon élő kenyeres*. 2. *Obladavecz* &c.

Convictus, ûs, m. Mart. *Jednaka zkup Hrana, ſzkup Jeliß, ſzkup ſivlenye*. Ordentliche

che mit-Nahrung, s. Miteſſen, e. Beyvvohnung. *Egyûtt élés, Egyûtt evés, Egyûtt lakás.*

Convinco, is, ĕre, īci, ictum, (Act.) Cic. *Obladujem po ſzvedokeb*, ali *z-rechmi*, &c. *Predobivam.* Übervvinde, überzeuge. *Meggyőzőm.*

Convinctio, onis, f. Quint. *Zvezanye.* e. Bindung. *Meg-kötés.*

Convīva, æ. Com. Cic. *Goſzchenik, Gőſzt.* r. Gaſt, e. Gäſtin. *Vendég.* Conviva nuptialis. *Szvat.* r. Hochzeits-Gaſt. *Lakadalmi Vendég.*

Convīvātor, ōris, m. Liv. *Goſztitel.* r. Gaſtgeber. *Vendégség adó.*

Convīvium, vii, n, Cic. *Goſzchenye, Goſzti.* s. Gaſtmahl, r. Schmauſs, s. Panquet. *Vendégség.*

Convīvor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. *Goſztim. Goſzti dersim.* e. Gaſterey halte. *Vendégelek, Vendégeskedem.*

Convōcātio, ōnis, f. Cic. *Szkup-zvanye, Pozvanye, Zazvanye.* e. Zuſammen-Beruffung. *Egybe-hivás.*

Convōco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szkup-zovem, Zezávam, Pozávam, Zazivam.* Zuſammen ruffe. *Egybehivom.*

Convōlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Szkupletim, Doletávam, Prilétam.* Mitfliege, zuſammen fliege. *Egyûtt-repûlők.* Convolare ad aliquem: Cic. *Dercbati k-kőmu.* &c. Convolare ad Secundas nuptias: JCt. *Drugoch ſzreoſzeniti.* Sich zum andern mahl verheyrathen. *Másodſzor meg-házaſzúlni.*

Convolvo, is, ĕre, olvi, ōlūtum, (Act.) Cic. *Szkup-zamótam, zkup-motam.* 2. *Zkupvalyam.* Zuſammen vvickele, zuſammen vvinde. 2. Mit vvaltze. 1. *Őſzve tekerem* 2. *Forgatom, Hengergetem.*

Cōnus, i, m. Virg. *Naigornyeſſi Sisáka kraj*, iliti *Vérh ſisáka vu kojem ſztoi pernicza.* Oberſte Spitz auf einem Helm, darinn der Feder-Puſch ſteckt. *Sisaknak leg-felsőbb hegyes része.* 2. *Szád dreva Czmrekovoga y Cipreſzovoga; Jeſicza.* e. Frucht von den Fichten und Cypreſs-Baum. *Fenyő vagy Tiprest-fa gyümőltſe.* 3. *Kuglya poduga ſpichaſzta.* Ein geſpitzter Kegel. *Hoſzú hegyes teke.*

Cōōpercŭlum, li, n. Plin. *Pokrivalo* v. g. *za lonecze* &c. e. Decke. *Fedő.*

Cōōpĕrīmentum, ti, n. Gell. *Pokrivalo za lyudi*, ali *marbu.* e. Decke. *Alármi fedél, Takaródzó.*

Cōōpĕrĭo, is, īre, ĕrŭi, ertum, (Act.) Cic. *Pokrívam, zakrívam, prikrívam, zagernyujem.* Bedecke, zudecke. *Béfedezem, Befedem.*

Cōōpĕror, aris, āri, atus ſum, (Dep.) Plin. *Zkup-délam, poſzlujem, pripomáſem.* Mitvvürcke. *Egyûttmunkálódom.*

Cōoptātio, ōnis, f. Svet. *Szkup-ſelenye.* e. Mit-Begehrung. *Egyûtt kivanás.* 2. *Izbiranye, odebranye.* e. Ervvählung, Erkieſſung. *Válaſztás.* 3. *Vuchinenye.* e. Machung. *Tſinálás.* 4. *Priemlenye.* e. Aufnehmung, Annehmung. *Meg-fogadás.*

Cōopto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. Vid. *Eligo, recipio.* Cooptare ſibi collegam: Svet. *Kőga za paidaſsa vu Chaſzti vzeti.* Einen zum Ambtsgenoſſen annehmen. *Valakit diſztbéli tarsaságba fogadni.* Cooptare aliquem in ſenatum: Cic. *Kőga za vechnika* (vulgo ſenatora) *zebrati, prieti, vuchiniti.* Einen zum Raths-Herren ervvählen, annehmen, machen. *Valakit tanátsbélinek válaſztani.*

Cōpĭa, æ, f. Cic. 1. *Vnoſina, obilnoſzt,* 2. *Boſicza ſzáda, z-rogom ſzáda punom namalana.* 3. *Cheta.* 4. *Oblaſzt, Dopuſchenye.* 5. apud JCt. *Pàr iliti Prepiſz piſzma pervoga, iz kojega je takov pàr prepiſzan.* 1. e. Menge, Vielheit, r. Überfluſs. 2. e. Göttin der Früchte, vvelche mit einem Horn voller Früchte gemahlet vvurde, 3. Trouppen, Armee, 4. e. Macht, Gevvalt, 5. Copey *oder* Abſchrifft eines Originals, *oder* Briefs. 1. *Sokaság, Bővség.* 2. *Gyümőltsnek Iſten Aſzſzonya.* 3. *Sereg.* 4. *Hatalom, Engedelem.* 5. *Kőz iráſznak mûſza*, avagy *Leiráſza.* Copias in aciem ducere: Liv. *Chete Junakov na* ali *vu boj pelyati.* Die Trouppen an Streit (zur Bataille) führen. *Hadi ſereget bartzra vinni.* Dare copiam exiſtimandi aliquid: Tacit. *Dati oblaſzt y Dopuſchenye kaj preczeniti y ſzuditi.* Einen die Macht und Gevvalt geben etvvas zu ſchätzen und urtheilen. *Hatalmat adni, valamit meg-bőtsülni.*

Cōpiōsè *Adv.* Cic. *Obilno, unoſno.* Überflüſſig, häuffig, reichlich. *Bőven, Bőségeſen.*

Cōpiōſus, a, um, Cic. *Obilen, unog, unoſen.* Überflüſſig, reich. *Bővölkődő, Bőséges.* Jungitur cum *Genit.* vel *Ablat.* & *præpoſitione* à *vel* ab: apud *Cic.* & *Solin.* Legitur etiam apud *Veteres* Copis, e. *Adject.* pro *Copioſus*: inde primùm *Copona* deinde *Caupona* &c.

Cōpis, ĭdis, f. Curt. *Kratki mech, Hangyár.* Kurtzer Degen. *Handsár.*

Digitalizirao Google

Cōpo, ōnis, m. *Cic.* ſed jam pro *obſol.* habetur Vid. *Caupo.*

Cōpōna, æ, f. *Feſt.* Vid. *Caupona.*

Cōpŭla, æ, f. Ovid. *Vèz, Zdruſenye, Zvezanye.* s. Band. *Ôſzve-foglaló, kôtôzô.* Copula Carnalis: JCt. *Telovno zkup-meſſanye.* Fleiſchliche Vermiſchung. *Teſtnek Elegyitéſe.*

Cōpŭlātio, onis, f. Cic. *Szkup-vezanye.* c. Zuſammen-Bündnuſs. *Ôſzve-foglalás.* 2. *Szkup-zdávanye.* c. Zuſammengebung zweyer Ehe-Verlobten. *Ôſzve-Adás.*

Cōpŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. 1. *Szkup-vésem, druſim, paidaſſim* 2. *Szkupzdáiem.* 1. Zuſammenfüge, binde; c. Einigkeit, Geſellſchafft mit einem mache, 2. Die Verlobten zuſammen gebe, Ehelich zuſammen knüpffe. 1. *Ôſzve-foglalom,* kôtôm, 2. *Ôſzve-Adom, ſzerkeſztetem.*

Cŏqua, æ, f. (*Coca* verò nuſpiam legi) *Kuharicza*, peregr. *Szokachicza.* c. Köchin. *Fôzônè, Szakátsnè.*

Cŏquīna, æ, f. Pallad. 1. Vid. *Culina.* 2. Vid. *Coquinaria.*

Cŏquīnārĭa. æ, f. Apul. *Znanye kuhati, kuharſa*, peregr. *Szokachſa.* c. Koch-Kunſt. *Fôzô-Meſterſég.*

Cŏquo, is, ĕre, cōxi, coctum, (Neu.) Cic. *Kuham.* Koche. *Fôzôk.* Hinc *Frequent.* Cŏquĭto, & Cōctĭto, as, are, avi, atum, *Plauto* familiare, apud quem etiam *reperies* Cŏquīno, as, are, avi, atum, (Neut.) & Cŏquīnor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) pro *Coquo, is.*

Cŏquus, i, m. *Cic.* Cŏcus, i, m. Feſt. *Kuhàr, kuhàch*; peregr. *Szokàch* (quanquàm fortaſſis non malè *Szokàch* ab Illyrica voce *ſzòk* ſuccum ſignificante deduci poſſit) r. Koch. *Szakáts.*

Cor, cordis, n. Cic. *Szêrcze.* s. Hertz. *Szû, ſziv.* Vulgo idem quod *Animus.* Stupor Cordis. *Tùp, bedaſzt Razum.* Grober Verſtand. *Tompa Elme.* ita *Plin.* Eſt mihi Cordi ac curæ. Cic. *Je mi vu ſzêrczu y ſzkêrbi:* h. e. *ſzkêrbimſze zato.* Es iſt mir angelegen. *Nagy kedvem vagyon hozzá.* Cor habet. Plaut. *On je ſzpameten Chlovek.* Er iſt ein kluger Mann. *Van annak az embernek eſze.* Alto de Corde gemitus petere. *Jako y milo zdihavati.* Tieffe Seufftzer hohlen. *Nagyon ſohajtozni.* ita *Ovid.* Alto Corde uritur. Stat. *Krutoſzeje raſzêrdil, razlyutil.* Er iſt hefftig erzürnet. *Boſzónkodik.*

Cōra, æ, f. Auſon. idem quod *Pupilla* oculi.

Cŏrăcīnus, a, um, Vitruv. *Karvanſzki.* Das von Raben iſt. *Hollói.* Coracinus color. Vitr. *Karvanſzke Boje*, vulgo *Farbe.* c. Raben-Farbe. *Holló ſzinû.*

Cōrălĭum, *Æolicè* Cōrālĭum, ii, n. (Corallium, Corallum & Cūrălĭum) Ovid. *Klárifs.* Corallen. *Kaláris.* Hinc Coralīnus & Corallīnus, a, um, *Gallus in Lyrico: Klárifsnocherlen.* Corallen-roth. *Veres mint a' kaláris.*

Cōram *præpoſ.* Cic. *Pred.* Vor, gegen, in Gegenvvart. *Elôtt, Elôttem, Elôtted, Elôtte.*

Cōram *Adv.* Cic. *Pred, nazóchi, predochima, naochi.* Vor Augen, in beyſeyn, gegenvvärtig. *Elôtt, Elôtte, ſzem elôtt.*

Cŏrax, ăcis, m, Cic. *Kárvan, krómpach.* r. Rab. *Holló.* 2. *Nomen* certæ Machinæ. *Vitruv.* 3. *Nomen proprium* quorundam virorum *Cic.* & *Hiſtor.*

Corbăvĭa, æ, f. Geogr. *Korbava, Kerbava.* Korbau, Grafſchafft in Croatien. *Korbava Vármegye.* Provincia eſt montoſa Croatiæ Interioris, *Liccæ* contermina, olim titulo *Principalûs Comitatûs* inſignis, nunc pars Generalatûs Caroloſtadienſis. Metropolis ejus erat *Modruſa* ab Epiſcopi ſede, Civium nobilitate, opibus & amplitudine olim inter celebriores; à qua plures ſimul Reges pro dignitate hoſpitio exceptos teſtatur *P. Timon S. I.* ex Lucio hiſtorico. Non procul à Corbavia ad *Unnam* fluvium viſitur ampla etiamnum Civitas, cum probè munito Fortalitio, *Bihachium* (aliis *Bihitſium*) dicta, nunc juris turcici, ſdque ab *An.* 1592. quondam Totius Regni Croatiæ Caput.

Corbis, is, f. Cic. *Koſz, Koſſara.* r. Korb. *Korár.*

Corbīta, æ, f. Cic. *Tergovechki, Terſechki Brod, Ladja.* s. Laſt-Schiff, Handel-Schiff. *Terbes hajó.*

Corbŏna, *aliis* Corbōna, æ, f. *idem* ac ſacer theſaurus.

Corchŏrus, i, m. Plin. *Zlochesſta mala trava.* Ein ſchlechtes Kraut, Gauchheil genandt. *Tyúk ſzem.* 2. idem, quod *homo nauci*, hinc *Prov.* Chorcorus inter olera: *dicitur* de eo, qui, cùm ipſe vilis ſit, honoribus tamen inhiat.

Corcŭlum, i, n, Cic. *Szêrchecze, ſzêrdaſzcze.* s. Hertzlein. *Szivetzke.* 2. Corcŭlus, i, m. Feſt. Vid. *Solers, Acutus, Catus, Sapiens,* (Scil.) *homo.*

Corda, æ, f. Feſt. *Keſzne-vrel ſitek* ali *Site.*

Ein

Ein ſpath zeitiges Getreyd. *Késő vetés.* 2. Idem quod chorda.

Cordĭcĭtùs. *Adv.* Sidon. *Iz ſzêrcza, ſzêrchenо.* Von Hertzen. *Szivesen.*

Cordŏlĭum, ii, n. Plaut. *Szêrchena Bòl, ſaloſzt.* s. Hertz-Wehe, Hertzleyd. *Szivfájás.*

Cordum, i, n. (fœnum) Colum. *Otava.* s. Grumet, *oder* Grämet. *Sarjú.*

Cordus, a, um, Feſt. *Keſzno-zrel, Pozen.* Spatzeitig. *Késín meg érő.*

Cŏrĭăcĕus, a, um, JCt. *Koſnat, Remenaſzt.* Vom Leder. *Bőrec.*

Cŏrĭāgĭnōſus, a, um, Veget. *Tverdokoſen.* Hart-häutig. *Keménybőrű.*

Cŏrĭāgo, ĭnis, f. Colum. *Tverdo-Kosnoſzt, Volovſzka bòl, od tverde na herbtu y ſiaſzte kóſe: ſzia volovſzka.* e. Hartheutigkeit, Ochſen-Kranckheit; da ſich die harte Haut an den Rucken hart anſetzet. *Barom Betegség, őkőr nyak fájás.*

Cŏrĭandrum, i, n. Colum. *Szlatko, malo okruglo zernyiche.* Vulgo *Koriander.* e. Coriander. *Koriándrum-fű mag.*

Cŏrĭārĭus, ii, m. Plin. *Kóſar, naimre tvêrdeb kòs.* Pereg. *Ledrar.* r. Gerber, Lederer. *Szíj-gyártó, Timár.*

Cŏrĭcēnum, i, n. Mercurial. *Komora za opravu.* e. Kleyder-Kammer. *Ruha tartó kamara.*

Cŏrĭcillum, li, n. *Petron.* Vid. *Corculum.*

Cŏrĭgĭa (Corrigia) æ, f. 1. *Bicb.* e. Peitſche. *Oſtor.* 2. *Remenzi na Czepeliſſeb meſzto kapchib.* r. Schuh-Rieme. *Tzipelőr kőtő ſzíjatskák.*

Cŏrĭum, ii, n. Plin. *Debela kóſa, ſivinſzka kóſa.* Hart Leder. *Vaſtag Bőr.* Legitur etiam apud *Plaut.* Corius, ii, m.

Cornētum, ti, n. (à *Cornus*) Gloſſ. *Drenovje.* Orth, da viel Cornel-Bäumer, Hagdörner, vvelſche Kirſch-Bäumer vvachſen. *Somos erdő.*

Cornĕus, a, um, Plin. *Drenov.* Vom Cornel-Baum. *Somfából-való.* 2. Corneus (à *Cornu, u, n.*) *iz roga ſzuchinyen.* Vom Horn. *Szaruból-való.*

Cornĭcen, ĭnis, m. Liv. *Rogo-Puſt, ki v-rògpuſſe.* r. Horn-Blaſer, Jäger-Horniſt. *Kürtős.*

Cornĭcor, aris, ari, atus ſum. (Dep. à *Cornix*) Pers. *Krakochem, kakti karvan.* Kacke, ſchreye, vvie eine Krähe. *Varju módra kákogok.*

Cornĭcŭla, æ, f. Horat. *Vranicza.* Kleine Krähe. *Varjútska.*

Cornĭcŭlum, i, n. Plin. *Roſtchek.* s. Hörnlein. *Szarvatska.*

Cornĭfrons, ontis, *om.* Enn. *Rogina, na chelu roge imajuchi.* Mit Hörnern an der Stirn. *Szarvas homlokú.*

Cornĭgĕr, ĕra, ĕrum, Ovid. *Rogonoſs.* Hörner tragend. *Szarvhordozó.*

Cornĭpes, ĕdis, *om.* Virg. *Rogo-nog.* Hornfüſſig. *Szarv-lábú.*

Cornix, ĭcis, f. Plaut. *Vrana.* e. Krähe. *Varjú.*

Cornu, u, n. Cic. *Rògs.* Horn. *Szarv.*

Cornum, ni, n. Virg. *Drenek ſzàd.* e. Frucht vom Cornel-Baum, Thierlin. *Som.*

Cornus, i, & ûs, f. Plin. *Dren drevo.* r. Thierlin-Baum, Cornel-Baum, Hagdorn. *Som-fa.*

Cornūtus, a, um, Varr. *Rogaſzt, Rogat.* Gehörnet, das Hörner hat. *Szarvas.*

Cŏrolla, æ, f. Catull. *Korunicza, Venchecz.* s. Kräntzlein. *Koſzorú, Bokréta.*

Cŏrōna, æ, f. Cic. *Koruna, Vènecz, Kruna, Kolobar, Brienye redovnichko na glavi.* Schomaticè *Pleſs.* r. Krantz, e. Krone. *Koſzorú, Korona.* Urbem coronâ cingere: Jul. Cæſ. *Varaſt obſztreti, obſzeſzti.* Die Stadt belägern, bloquiren. *Várost környûl venni.* In corona dicere. *Cic.* pro *in cœtu hominum.*

Cŏrōnāmen, ĭnis, n. *Apul.* Vid. *Corona.*

Cŏrōnārĭum, rii, n. Cic. *Dar kralyu na dan koruuyenya alduvan.* Gabe ſo man einem König an Tag ſeiner Crönung ſchencket. *Királynak koronaztatott napján adatott ajándék.*

Cŏrōnārĭus, rii, m. Plaut. *Venczo-del, ki vencze, ali korune napravlya.* r. Krantz-oder Kron-macher. *Koſzorú-kötő.*

Cŏrōnātio, onis, f. Bud. *Koruuyenye.* e. Krönung. *Koronázás.*

Cŏrōnis, nĭdis, f. Mart. *Vêrbunecz, vêrh, naizadnyi gornyi kraj gore ali ſztanya.* 2. *Zverha, Konecz, Dokanchanye.* 3. *Kai je god okrugloga kakti vênecz.* 4. *Zadnya-ſztran ladje.* Oberſte Spitz eines Bergs, *oder* Gebäues. 2. s. Ende. r. Beſchluſs. 3. Etvvas rundes vvie ein Krantz. 4. Hinter Theil des Schiffs. 1. *Teteje valaminek.* 2. *Vége.* 3. *Minden a' mi koſzorú módra vagyon kerekdeden tſinálva.* 4. *Hajónak utólſo réſze.* Et mage principio, grata coronis erit. Mart. *Ak' pochetka ſztegneſs trude, konecz meni dragſſi bude,* Wo der Anfang leyden, da hat das Ende Freuden.

Digitalizirao Google

Kedvesſsebb léſzen az elvégezés, hogy ſem az elkezdés.

Cŏrōno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Korunim, Vêncham.* Kröne, ein Krantz auffetze. *Koronázom.* Silva coronat aquas. Ovid. *Loza je okolo vodè.* Der Wald umgiebt das Waſſer. *Az erdŏ kŏrnyûl veſzi a' vizet.* Pocula coronare: Euſtach. *Pehare, (Chaſze, kupicze) pune natochiti, napuniti.* Gläſer voll einſchẽcken. *Pohárokat tŏlteni.*

Corpŏrālĭtas, ātis, f. Tertull. *Sivotnoſzt, Telovnoſzt.* e. Leiblichkeit. *Teſteſség.*

Corpŏrālĭter *Adv.* Plaut. *Telovno, ſivotno.* Leiblicher vveiſe. *érezhetŏ képen, Teſti képen.*

Corpŏrĕus, a, um, Corpŏrātus, a, um, Cic. *Teloven, ſivoten.* Leibhafftig, Cörperlich, das einen Leib hat. *Teſti, érezhetŏ.*

Corpŏro, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *jedno telo* ali *Kupchinu chinìm, ſzkup ſzpravlyam, jedinim.* Zu einem Leib mache, etliche Ding zuſammen ſetze, in ein Begriff bringe. *Meg-teſteſitem.* 2. Juxta *Ennium* apud *Nonium* vide *Interficio, occĭdo.*

Corpŏror, aris, ari, atus ſum, (Paſſiv. *aliŭ* Dep.) Plin. *Telo dobivam, v-telu raſztem, telom poſztajem.* Einen Leib überkommen, leibes Geſtalt annehme, zu einen Leib vverde. *Teſtĕ-vâlok, teſteſedem.*

Corpŭlentia, æ, f. Plin. *Telovnoſzt, ſivotnoſzt: Debelina* ali *ſzirina téla.* e. Gröſse, *oder* Dicke des Leibs. *Teſteſség, Teſtnek vaſtagſága.*

Corpŭlentus, a, um, Plin. *Dobro-teloven, ſivoten, Debel.* Wohl beleibt, fleiſchig, dick. *Teſtes, kŏvér.*

Corpus, ŏris, n. Cic. *Télo, ſivot.* r. Leib. *Teſt.*

Corpuſcŭlum, i, n. Cic. *Télcze, Teleſzcze.* s. Leiblein. *Testetzke.*

Correctè *Adv.* Plin. *Chiſzto prez krivnye, pregreſzke; popravno, pobolſsano.* Ohne Fähler, verbeſſert. *Tiſztán, Hiba* vagy *Gántsnélkûl.*

Correctio, onis, f. Cic. *Popravlyanye, Pobolſſanye.* e. Verbeſſerung. *Jobbitás.* 2. Vid. *Correptio.*

Corrector, ōris, m. Cic. *Popravitel, Popravnik Pobolſſitel, Pobolſſavecz.* r. Verbeſſerer. *Jobbitŏ.* 2. V. *Correptor.*

Correptio, onis, f, Vitruv. 1. *Opſzuvanye, Pokaranye.* 2. *Kaſtiganye.* 3. *Pograblenye, Zgrablenye.* 4. *Kratenye rechi, Nakratkom vgovorjenye.* 1. e. Ausmachung, Scheltung. 2. e. Zichtigung. 3. e. Ergreiffung. 4. e. Verkürtzung. 1. *Dorgálás.* 2. *Büntetés.* 3. *Ragadás.* 4. *Szó rŏvidités.*

Correptor, oris, m. Senec. 1. *Opſzuvavecz, Pokaravecz.* 2. *Kaſtigavecz, Pobolſſavecz.* 3. *Zgrabitel, Pograbitel.* Straffer. 2. Zichtiger. 3. Ergreiffer. 1. *Meg-feddŏ, Dorgáló.* 2. *Büntetŏ.* 3. *Ragadó.* 4. *Szó rŏviditŏ.*

Corrīdĕo, es, ēre, īſi, īſum, (Neu.) Lucr. *Szkupſzſzmêjem, Naſzmehavamſze, Naſzmebujemſze.* Mit lache. *Egyût-nevetek, Reámſolyodom.*

Corrĭgĭa, æ, f. Marcell. *Podveſnyicze cepeliſzke.* r. Schuch Rieme. *Tripelŏs kŏtŏ ſzij.*

Corrĭgo, is, ĕre, ēxi, ectum, (Act.) Cic. *Popravlyam, Pobolſſávam.* Verbeſſere. *Jobbitem.* 2. V. *Sequens N.* 2. & 3.

Corrĭpĭo, is, ĕre, ĭpŭi, eptum, (Act.) Cic. *Zgrablyujem, ſzilom jemlyem, Grabim.* 2. *Karam, Pſzujem.* 3. *Kaſtigam, Pobolſſavam.* 4. *Rech naberzom zgovarjam, kratim.* 1. Ergreiffe, erhaſche, ertappe, ervviſche. 2. Ausmache, ſchelte. 3. Straffe. 4. Ein Wort *oder* Sylbe, kurtz mache, *oder* ausſpreche. *Elragadom.* 2. *Meg-feddem.* 3. *Büntetem.* 4. *Szót rŏviditek.* Manu ſagittas corripere. Plin. jun. *Zgrabiti ſztrele.* Die Pfeilen ergreiffen. *Nyilakat ragadni.* Hominem corripi & ſuſpendi juſſit: Cic. in Verr. Adaptatur hoc verbum ad omnes ferè actus humanos, ut: *corrĭpitur ſomno, febribus,* hoc eſt *invaditur* &c.

Corrīvālis, is, m. *Quint.* cum alio, vel pluribus ad eundem rivum concurrens. Transl. *Jeden zmed vech lyubitelov jedne lyube.* r. Mit-Buhler. *Mâſſal valakit egyût ſzeretŏ.*

Corrīvātĭo, onis, f. Plin. *Zkup vòd napelyanye.* e. Zuſammenleitung der Wäſſer. *Vizeknek ŏſzve vévéſſe.*

Corrīvo, as, are, avi, atum. (Act.) Ulp. *Vujedno meſzto vode zkup napelyávam.* In e'n Orth die Wäſſer zuſammen leite. *Folyáſokat ŏſzve veſzek.*

Corrōbŏro V. Roboro.

Corrōdo, is, ere, ōſi, ōſum, (Act.) Cic. *Zgrizávam, Izgloblyujem.* Zerbeiſſe, zernage. *Meg-rágom.*

Cōrrōſĭo, onis, f. *Izgrizenye, oglódanye.* e. Einfreſſung, Zernagung. *Meg rágás.*

Corrūda, æ, f. *Plin.* Corrūdāgo, ĭnis, f. *Melſina, Hmel.* Wilder Spargel. *Vadſpárga-fû, nyûl-árnyék, komló.*

Corrumpo, is, ere, ūpi, uptum, (Act.) Cic. *Habím, kvárim.* Verderbe. *Megrontom.* Item Transl. *Mitim z-dari mâſem.* Einen mit Geld &c. beſtecke. *Valakit ajándékkal részemre*

Digitalizirao Google

ſtemre vonſzom, veſztegetem, meg-kenem. Aliquem pecunia corrumpere, Cic. *Koga podmititi.* Einem mit Geld beſtechen. *Valakit pénzel meg-kenni.* Corrumpere literas: Cic. *Laſtive liſzte napraviti.* Brieff verfälſchen. *Hamis levelet irni.*

Corrŭo, is, ĕre, ŭi, ŭtum, Cic. 1. *Natla opadam.* 2. *Vdiramſze.* Zu Boden oder Hauffen falle, 2. einfalle. *Földre eſek, le-rohanok, Leſzakadok.* Urbs tota corruit: Cic. *Vſzega varaſſa hiſe jeſzuſze uderle.* Gantzer Stadt Häuſer ſind zuſammen gefallen, eingefallen. *Egéſz város házai leſzakadtak.*

Corruptè *Adv.* Cic. *Pohableno, ſzkvarjeno.* Verderbter Weiſe. *Megbontva, Rontva, veſzettűl.*

Corruptēla, æ, f. Cic. *Pohablenye, Pokvarjenye.* e. Verderbung, Vervvüſtung. *Megveſztés, Bontás, Romlás.*

Corruptĭo, ōnis, f. Cic. idem.

Corruptor, oris, m. Cic. *Pokvaritel, Pohabitel.* r. Verderber, Vervvüſter. *Megveſztő, veſztegető, Rontó.*

Corruptrix, īcis, f. Cic. *Pohabitelicza, Pokvaritelicza, Neſznaga.* e. Verderberin. *Megveſztőné, Rontóné.*

Cors, ortis, f. Lipſius. *Cheta.* 2. *Dvoriſche, Dvòr.* Eine Trouppen. 2. Hoff im Hauſs. *Hadi ſereg.* 2. *Ház udvara.*

Cortex, ĭcis, m. Virg. *Kora.* e. Rinden. *Héj, Haj.*

Cortĭcātus, a, um, Colum. *Koraſzt.* Das Rinden hat. *Héjas, Hajas.*

Cortīna, æ, f. Svet. *Zaſzlon, zakrivalo,* Záſztor, peregr. *Ferung.* r. Vorhang. *Kárpit, ſzuperlát. Agy &c. fedél.* 2. Eſt lebes in quo colores coquūtur & lana tingitur. *Plin.*

Cortīnāle, is, n. Colum. *Kotlenyak, Meſzto gdeſze kotli poſztaulyaju.* r. Keſſel-Heerd, r. Orth vvo man die Keſſel hinſtellet. *Katlanyos hely, hová katlanyok tétetnek.*

Corvĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) Plaut. *Otajno kakti kárvan gradem y jem.* Verſtohlen eſſe, vvie ein Raab. *Titkon holló módra lopok, és eſzem.*

Cŏruſco, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Leſchimſze, Liſzkamſze, Leſzkechemſze.* Glantze, blitze, gleiſſe. *Villámlok, Tſzillámlok, Fényłek.*

Cŏruſcus, a, um, Cic. *Leſzketlyiv, ſzvetel.* Glantzend, ſchimmerend. *Villámló, Tſzillámló.*

Corvus, vi, m, Cic. *Kárvan krompach.* r. Rab, *Holló.*

Cŏrўlētum, ti, n. Ovid. *Leſzkovje, Léſchje.* r. Orth vvo viel Haſelnuſs-Stauden vvachſen. *Mogyorós erdő.*

Cŏrўlus, li, f. Virg. *Léſzka drevo.* e. Haſel-Staud. *Mogyoró-fa.*

Cŏrўmbĭum, ii, n. Petron. *Czifra ynakinchenye laſztib ſenſzkeb.* Ein gemachter Weiber-Putz von Haaren, e. Zierd. *Az aſzſzonyok ékeſsége.* 2. V. *Capillamentum.* 3. Chorymbion, ii, n, *Dioſc.* eſt herba coronaria.

Cŏrymbus, i, m, Plin. *Berſzlyanove jagode, alizérncza.* s. Epheu-Träublein, e. Hinzel-Beer. *Boroſztyan ſzőlő a' vagy mag.*

Cŏrўphæus, æi, m, Cic. *Redo-vod, Redo-vodecz, Redo-vodgya, vajda, Pérvi medſzkup ſzpravlyenemi,* v. g. *puntari* &c. Rädleins-Führer, r. Urheber. *Fő valamelly dologban,* vagy *munkában, első kezdő.*

Cōrўtus, i, m. Virg. *Tok, vukômſze lük y ſztrèle noſzre.* r. Köcher darein man Pfeile traget, s. Pfeil-Geſtecke. *Nyilak Tokia.*

Cŏrўzā, æ, f. Cels. *Szmrád noſznicz, Huhnyavicza,* (in equis &c. *Keb*) r. Unflath in der Naſen, r. Strauchen. *Nátha.*

Cos, ōtis, f. Cic. *Bruſz, Bruſznikamen, oſztrilo.* r. Wetzſtein. *Fénkő.*

Coſmēta, æ, *com.* qvi, vel quæ herum vel heram veſtit & ex ornat. inde cosmetrĭa, æ, f. Ars ornandi.

Cosmŏgrăphĭa, æ, f. eſt *deſcriptio* mundi.

Coſſus, i, m. Plin. *Chervu drévju.* r. Holtz-Wurm. *Fa-rágó féreg.*

Coſta, æ, f. Jul. Cæſ. *Rebro.* e. Ripp, o. Seiten. *óldal tſont.*

Coſtānĭcĭum, ii, n. Geog. *Koſztanyicza varaſs y Jachina, koju brani b'ismyi viſzoki grad* Ded *zvani.* Kaſteinitz, Veſtung, mit einem vortheilhafften Schloſs *Ded* genandt. *Koſtanicz Vára, és Városſa.*

Coſtātus, a, um. *Rebernaſzt, Rebren, Rebraſzt.* Der groſſe Rippen hat. *Nagy óldal-tſontú.*

Cŏthurnārius, rii, m. *Chiſmeſzta.* r. Tſchiſmamacher. *Tſiſmaria.*

Cŏthurnātus, a, um. Mart. *Chiſmaſzt, ou Chiſmah,* (vel melius) *Obuven z-czepeliſſi viſzokemi, kakve na obchinſzkeh igrah igraſſi noſzili jeſzu.* Der hohe Schuh trägt. *Tſizmás.*

Cŏthurnus, ni, m. Virg. *Chiſma.* Groſſer, Langer Schuh, Tſchiſmen. *Tſizma.*

Cōtĭārius, ii, m. *Nabruſzitel, Bruſzecz.* r. Schleiffer. *Köszörűs.*

Cŏtōnĕum, ii, n. Plin. *Kutina, Tunya.* r. Quitten oder Kitten-Apffel. *Birs-alma.*

Cŏturnix, īcis, f. Plin. *Plepelicza.* e. Wachtel. *Fürj.*

Cŏturnĭum, ii, n. Feſt. *Pebarchecz,* ali *Ampulicza za Aldov potrebna.* Wein Gefäſs, Welches mann beym Opffer gebrauchte, s. Opffer-Kändl. *Ampolna.*

Digitalizirao Google

Cōvum, i, n. Varr. *Jarmenicza, Jarmena Deſchicza.* Das mittlere Holtz unter dem Joch. *Igában levő Középső-fa.*

Cōxa, æ, f. Celſ. *Kòſzt v-Szteguu.* s. Bein über den Knie, e. Hüfft. *Tſipő-tſont.*

Cōxendix, ĭcis, f. Varr. *Kùk, kuchja Zgib, Zgibavicza.* e. Hüfft-Blatt, e. Hüfft-Höhle. *Tſipő.* Cæterùm etiam *Coxa* & *Coxendix* pro eodem accipiuntur.

Crăbro, ōnis, m. Plin. *Szerſſen* (perperàm *Keber*) *Sermely.* e. Hornuſs *Ló-darás.* Irritare crabrones *Prov.* Significat 1. *Szpechega Pſza zbuditi.* Einen Schlaffenden Hund vvecken. *Az ebeket felkőlteni.* 2. *Nemirnoga Chloveka raſzerditi, nabuſztiti.* Einen unruhigen Menſchen reitzen. *Anyugbat atlan embert meg-hoſzantani.* 3. propriè. *Vu gnyezdo iliti Szitovje ſzerſsanov pebati.* Ins Weſpen-Neſt ſtöhren. *Darások fészkeit mozgatni.*

Crambe, bes, f. Plin. *Zeleno ochebrano, ochehano Zelje, dvakrat kubano gruſztiſze. Dobro je jeſzti pianomu, arga raztrézni:* ità Plin. L. 20. c. 9. Grüne Blätter des Krauts, trefflich vvider dem Rauſch. ſo Solche geeſſen vverden. *Zőld Levelő abajdotz Kápoſzta: jó az részegség ellen hatétik.* Crambe bis cocta mors eſt. *Prov.* id eſt: *Odurno je, y ſzuprotivno od jedne ſztvári vechkrat govorechega chuti.* Es iſt verdrieſslich, offt ein Ding vvieder-hohlen, und anhören. *Kétzer hallott dolog unalmas.* Eandem Crambem recoquit: *id eſt:* de eadem re priorem Sermonem repetit.

Crānĭum, ii, n. Curt. *Lułanya ſiſzka, Moſgyena kőſzt.* e. Hirnſchale, r. Hirn-Schädel. *Kaponya, Agy Kaponya.*

Crāpŭla, æ, f. Cic. *Oſerſztvo, Vinay jeſztvin naſerenye.* e. Sauff- *und* freſs-Kranckheit, e. Vielleley in Freſſen und Sauffen. *Részegség, Dobzodás és Torkoſság.* Edormi crapulam & exhala. Cic. *Zeſzpiſze, y oſerſztvo z-ferchaj y izdiſſi.* Thue deine Trunckenheit a' ſchlaffen. *Aludd-ki, gőzőld ki az részegſéget dobzodáſt, és torkoſságot.*

Crāpŭlentus, a, um, Ammian. *Pian.* Rauſchig. *Részeges.*

† Crāpŭlor, āris, āri, atus ſum, (Dep.) *Naſiramſze, zopiamſze, z-vinom y z-jeſztvinami napunyavamſze.* Sauffe und freſſe, Schlemme. *Dobzódom, Részegeskedem.*

Crās, *Adv.* Cic. *Zutra.* Morgen. *Hólnap.*

Craſsāmen, ĭnis, n. *Colum*, Craſsāmentum, ti, n. Aul. Gell. *Debelocha, Guſztocha.* e. Dicke. *Vaſtagság. Sűrűség.*

Craſsè *Adv.* Hor. 1. *Debelo.* 2. Metaph. *Nechlovechki*, pereg. *Grubo, Grobianſzki.* Dick, 2. Grob. *Temérdeken, Vaſtagon*, 2. *Embertelenűl, Gorombán.*

Craſsēdo, ĭnis, f. *Fulg.* Craſsĭtas, atis f. & Craſsĭtĭes, ĭēi, f. *Apul.* Craſsĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Debelocha, Debelina, Deblina, Tuſztocha, Tuſztina.* 2. Metaph. *Debelocha v-govorjenyu, Nechlovechtvo*, pereg. *Grobianſztvo.* e. Dicke. 2. e. Grobheit. *Temérdekség, Vaſtagſág*, 2. *Embertelenſég, Gorombaſág.*

Craſſeſco, is, ere. (Inchoativ.) Colum, *Odebelyujem; Teloven, debel poſztajem.* Dick vverde, zunehme. *Temérdekedem, Hizom.*

Craſsĭfĭcātĭo, ōnis, f. Colum. *Deblenye.* e. Dickmachung. *Vaſtagúlás.*

Craſsĭfĭco, as, are, avi, atum (Act.) Colum. *Debeló chinim, napravlyam.* Dick mache. *Vaſtagitom.*

Craſſo, as, are, avi, atum, (Act.) Apul. *idem.*

Craſſus, a, um, Cic. *Debel.* 2. *Tuſzt.* 3. Metaph. *Nechlovechen vu rêcheh.* peregr. *Grobian.* 1. Dick. 2. Fett. 3. Grob. *Temérdek, Vaſtag*, 2. *Kővér.* 3. *Goromba.*

Craſtĭnō *Adv.* Aul. Gell. *Zutra, Jutri, Jutra.* Morgen. *Hólnap.*

Craſtĭno, as, are, avi, atum, Vide *Procraſtino.*

Craſtĭnus, a, um, Cic. *Zutraſſnyi Juternyi.* Des Morgens. *Hólnapi.*

Crāter, ēris, m. Cic. *Kupa za pitje, Pehar, Bokal.* r. Wein Becher, groſs Wein Geſchier. *Pohár, Tſészze, kupa.*

Crātēra, æ, f. Cic. *idem.*

Crātes, is, f. Cic. *Reſzetka, Leſza*, 2. *Roſtèr.* 3. *Koſs zemlyum napunyen za obrambu, Szpletenyka.* 1. s. Gitter, 2. r. Roſt. 3. r. Schantz-Korb, e. Flechte. *Roſtély*, 2. *Petſenye ſütő roſtely.* 3. *Kas.*

Crātēntērĭum, rii, n. Poll. *Selezno vertilo, koje ráſeny obracha.* s. Brat-Eyſen, darin man den Brat Spies umdrehet. *Magától a' nyárſot forditó vas.*

Crātĭcŭla, æ, f. *Dimin* à Crates. Mart. Crātĭcŭlum, li, n. Feſt. *Roſtélyecz Roſtérecz.* s. Röſtlein. *Roſtélyotska.*

Crātĭo, is, īre, īvi, ītum (Neut.) Cratĭcŭlo, as, are, avi, atum Plin. *z pleteniczum pokrivam, Reſzetku poſztavlyam.* Mit flechten bedecke, vergattere. *Roſtélyozom.*

Crĕāmen, ĭnis, n. *Prud.* Crĕātum, ti, n. *Plin.* Crĕātūra, æ, f. JCt. *Sztvorjenye.* s. Geſchöff *Teremtett állat.*

Crĕātor, ōris, m. Cic. *Sztvoritel.* Erſchäffer. *Teremtő.*

Crĕber, a, um. Crĕbrĭor, Cic. Creberrimus, ſalluſt. legitur & Crebriſſimus apud Aul. Gell.

Digitalizirao Google

Gell. *Gusst.* Offtmahlig, viel. *Gyakor, Gyakorta-való.* V. *Frequens.*

Crēbrè *Adv.* Vitruv. Crēbrō *Adv.* Cic. *Chesto, Gusztokrat.* Offt, offtmahlen. *Gyakran, Gyakorta.*

Crēdentiārius, rii, m. JCt. *Prekussavecz jesztvin.* 2. *Szluga Hise Jesztvinszke.* r. Credenzier, der die Speisen voran kostet, oder zum Tisch aufvvartet. *étel kostoló,* 2. *udvarló szolga.*

Crēdibilis, is, *com.* le, n. Cic. *Veruvan, veruvani, pouszani.* Glaublich. *Hibetŏ, biendŏ.*

Crēdibĭlĭter, *Adv.* Cic. *Veruvano.* Glaublich. *Hibetŏ-képen.*

Crēdĭtor, ōris, m. Cic. 1. *Verovnik.* 2. *Poszruditel, zauszanik.* Ein Glaubiger, 2. Leiher, der ausleihet. *Hiteles,* 2. *Kŏltsŏn vagy Hitelben adó.*

Crēdĭtrix, īcis, f. Paul. *Verovnicza, veritelicza.* 2. *Poszruditelicza.* 1. e. Glaubigerin. 2. Geldleiherin. *Meg-bivŏné,* 2. *kŏltsŏn adónė.*

Crēdĭtum, i, n. Cic. *Zájem, Poszudba, dùg, poszugyenye, pouszananye.* Vertrautes geliehen Geld, e. Schuld. *Adószág, Hitelben adott dolog.*

Crēdo, is, ĕre, ĭdi, ĭtum, (Act.) Cic. *Verujem,* 2. *Poszugyujem, Poszugyam,* 3. *Kaj pouszam,* 4. *Podajemszе.* 1. Glaube, 2. Leihe, 3. Vertraue, 4. Uberlasse, übergebe. 1. *Hiszrek,* 2. *Kŏltsŏn adok, Hitelben adok.* 3. *Reábizom.* 4. *Magamot megadom.* Animum suŭ alii cui credere. Terent. *Kŏmu szkrovnoszti szvoje zauszati.* Einem seine Heimlichkeiten vertrauen. *Magatitkát mászra bizni.* Victori se credere, Cic. *Obladavczuszе podati.* Sich dem Sieger übergeben, ergeben. *Gyŏzedelmesnek meg-adni magát.*

Crēdŭam, Crēdŭim, pro *Credam,* Plaut. *Budem veruval.* Ich vverde glauben. *Meg fogom hinni.*

Crēdŭlĭtas, ātis, f. Cic. *Lebko-veruvlivoszt, Labko-veruvanye, Labko-verje.* e. Leichtglaubigkeit. *Könnyen-hivés.* Credulitas enim error est magis, quàm culpa. Cic. 10. Fam. ep. 23.

Crēdŭlus, a, um, Virg. *Verliv, Labko-veruvan, Labko verujuchi, Labko-ver.* Leichtglaubig. *Hamar hivŏ.*

Crēdŭo, pro *Credo* Plaut. Vide *Credo.*

Crēmātio, onis, f. Plin. *Sgányе, Pálenye, zesganye.* e. Verbrennung. *Megégetés.*

Crēmātor, oris, m. Tert. *Sganár, zergitel, sgavecz Popalitel.* r. Verbrenner. *Megégetŏ.*

Crēmātum vinum, i, n. *Sgano vino.* r. Brandvvein. *égett bor.*

Crembălum, li, n. *Athen.* Siftrum, ri, n. Mart. *Brunda.* e. Maul-Trommel. *Doromb.*

Crēmentum, ti, n. Juven. *Napredek, Priboдek.* Das Zunehmen, Wachsthum. *Elŏmenés, ŏregbŭlés.*

Crēmĭum, ii, n. Colum. *Oczvirek,* 2. *Szubo pirgano drevje, operti.* Dürr angebräntes Holtz, das leicht ist zum anzünden. *Aszszu tszemete.* 2. *tűznél élesztett vagy szárazтott-fa.*

Crēna, æ, f. Plin. *Zarezek v-peru.* e. Spalt an der Schreib-Feder. *Iró tolnak hasszadékja.* 2. *Rovàss.* r. Ravvisch. *Ravás.*

Crĕo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Sztvarjam, Iz nistara kaj napravlyam.* Erschaffe, aus nichts etvvas mache. *Teremtek.*

Crĕpa, æ, f. *Fest.* Vide *Capra.*

Crĕpax, ācis, *om.* Senec. *Praszketlyiv, pucklyiv.* Krachend, knarrend. *Zŏrgŏ.*

Crĕpĕrus, a, um. Fest. *Dvojlyiv, dvojen, neszeguren.* Zvveiffelhafftig, ungevviss. *Kétséges, Bizonytalan.* Creperi certamina belli. *Lucr.*

Crĕpĭda, æ, f. Aul. Gell. *Poszтola, Pachmaga,* Papucha, peregr. *Pantoszin.* r. Pantoffel. *Paputs.*

Crĕpĭdātus, a, um, Cic. *Vu papuchah hodechi.* Der in Pantoffel gehet. *Paputs viselŏ.*

Crĕpīdo, ĭnis, f. Juv. *Kameni breg,* 2. *Kraj vode, vu kojegaszе voda zadeva, y vu nyega búba.* 3. *Falat izvode szтojechi vuderte pechine.* 4. *Kraj na vissini pechine,* 5. *Kraj gornyi zdencza, y sirina gornya* (os putei) *zdencza,* Metaph. *vuszта zdenchja.* 6. *Piacz Bogczev y proszczev.* ità *Juvenalis.* 1. Steinberg, 2. Ufer da das Wasser anvvallet, 3. Uberhangender Fels, herfürragender Stein, 4. Spitz eines Fels. 5. Der obere Theil in Brunn, 6. Bettler-Platz. 1. *Kŏves hegy,* 2. *Vége olly hegynek, mellyben az viz ŭtkŏrik.* 3. *vizbŏl ki állo kŏszikla teteje.* 4. *Kŏszikla hegye.* 5. *Felŏ részе a' kútnak, kút-szája.* 6. *koldussok és Isten nevében kérŏk piatza.*

Crĕpĭtācŭlum, li, n. *Quint.* Crĕpĭtācillum, li, n. Lucr. *Skrebetalyka, Klepetalo, Klopotecz, Skreblicza.* e. Klapper, Kläpperlein. *Iszergettyŭ.*

Crĕpĭto, as, are, avi, atum, (Frequent.) Ovid. *Klopachem, Skrebechem, klopatam, Ferkechem,* 2. *Praszkam, Pucram,* 3. *Skergŭtam.* Klappere, 2. krache, 3. kirre. 1. *Zŏrgŏk, zŏrgetek, tszergetek.* 2. *Pattantok.* 3. *tszikorgok.*

Digitalizirao Google

Crĕpĭtus, ŭs, m. Plaut. *Praſzk, Praſzkanye, Puk, Klopot.* r. Knall, Thon. *Zŏrgetés, Dŏrgés, Zŏrgés, Pattanás.*

Crĕpo, as, are, ĕpŭi, ĭtum, (Neu.) Cic. Vide Grĕpĭto. N. 2. Crepare antiquum genus. Lucret. *Dichitiſze vu ſztaroſzti ſzvoje Plemenſchine.* Sich ſeines alten Geſchlechts rühmen. *Ditſekedni maga régi nemeßégében.*

Crĕpundĭa, orum, n. *Cic.* ſunt prima munuscula, quæ dantur pueris, ut ſunt: Faſciolæ, linteoli, Veſtes, Bullæ, Corallia, Enſiculi &c. quæ pueris dantur oblectamenti causâ. 2. *Nugæ* & *ineptiæ* pueriles.

Crĕpuſcŭlum veſpertinum, Plin. *Mràk, ſzumrak.* Zvviſchen Lichten, die Zeit vvann zu Abend Tag und Nacht ſcheidet. *Eſtvéli naptúl el oſzló idŏ.*

Crĕpuſcŭlum matutinum, i, n. Liv. *Vudnevje, Vreme zorno med nochjùm y dnevom.* Zvviſchen Lichten, die Zeit, da ſich in der Fruh die Nacht und Tag ſcheidet. *Hajnali idŏ, nap fel jövetele.*

Creſcentĭa, æ, f. Vitru. *Raſztenye.* s. Wachsthum. *Növés.*

Creſco, is, ere, ēvi, ētum, (Neu.) Cic. *Raſztem.* Wachſe. *Növök, Nevelkedek.*

Crēta, æ, f. Plin. *Beli lapor, Bela Zemlya,* peregr. *Krajda.* Weiſſe Wachs-Erden, e. Kreiden. *Fejér Föld, Kréta.* Notare Cretâ: Virg. *Hvaliti, dobro zapiſzati.* Loben, einen vvohl anſchreiben. *Valakit ditsérni.* 2. Significat *Inſulam*, in qua ejuſmodi *terra* primùm inventa eſt, unde & *nomen* traxit.

Crētācĕus, a, um. Plin. *Belo-Laporni.* Von Kreiden. *Krétából-való.*

Crētæfŏdīna, *vel* Crētĭfŏdīna, æ, f. Ulpian. *Laporiſche, Laporova jama, iz Kojeſze lapor kopa.* e. Kreiden-Grube. *Fejér Földverme.*

Crētātus, a, um. Cic. *z-laporom pobelen.* Weiſs von Kreiden. *Krétázott, Fejérittett.*

Crētūra, æ, f. Pallad. *Melyne ikricze.* 2. *Cherna malo bolſſa od poſſéj melya.* Grobes oder Schvvartzes Mehl, ſo ein vvenig beſſer als Kleyen iſt. *Liſzt dertze, Fekete korpánál Kitſinnel jobb liſzt.*

Crētus, a, um. Ovid. *Rogyen.* 2. *Odraſztel.* Gebohren, 2. Gevvachſen. *Született,* 2. *Nött, Nevelkedett.* Nobili Sanguine cretus. Virg. *Iz plemenite Kervi rogyen.* Von Adelichen Geblüth Gebohren. *Nemes nembŭl ſzületett.*

Crībrārĭus, rii, m. *Reſzetàr.* Sieb-Macher, Sieber. *Roſtás, Roſta tſinálo.*

Crībrātio, onis, f. *Obchinyanye, preſzejanye.* Das reitern, Sieben. *Roſtálás.*

Crībro, as, are, avi, atum (Act.) Plin. *Obchtnyam.* Siebe, Reitere. *Roſtálok.*

Crībrum, ri, n. Plin. *Reſſeto.* r. Reiter. *Roſta.* Abaliquibus tamen cum addito: v. g. Cribrum ſetaceum, Farinarium adhibetur pro ſubcerniculo.

Crīmen, ĭnis, n. Plin. *Pregreſzka, krivnya, Grèh.* e. Laſter, e. Miſſethat, e. Sünd-Thath. *Vétek.*

Crīmĭnālis, is, *com.* le, n. Ulp. *Glavo-Krivni,* Todts-Würdig. *Fej veſztésben forgó.*

Crīmĭnālĭter, *Adv.* Ulp. *Glavo-Krivno, Glavogubno,* Todes vvürdig. *Fej veſztéskint.*

Crīmĭnātĭo, onis, f. Cic. *Krivenye, Obtuſenye.* 2. *Opſzuvanye.* e. Beſchuldigung. 2. Beſcheltung. *Vétkeſztés, Vádolás,* 2. *Káromlás.*

Crīmĭnātor, oris, m. Plaut. *Okrivitel.* 2. *Pszuvavecz.* Beſchuldiger, 2. Beſchelter. *Vádoló,* 2. *Káromló.*

Crīmĭnor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. *Krivim kôga.* 2. *Pszujem.* Beſchuldige, 2. Schelte. *Vétkeſztem, Vádolom* 2. *Káromkodom.* De aliquo, aliquem criminari, Cic. *Koga pravichnoga zakaj kriviti.* Einen eines Dings falſchlich beſchuldigen. *ártatlanra valamit hamiſſan fogni.* Criminari aliquem alicui. Terent. *Koga pred drugem pszuvati.* Einen vor einem anderen ſchelten. *Valakit más előtt gyalázni.*

Crīmĭnōsè *Adv.* Cic. Crīmĭnōsĭùs. Crīmĭnōsĭſsĭmè, Svet. *Krivichno, Greſſno, z-grehom.* Läſterlich. *Vétkeſen, Vádolás-képen.*

Crīmĭnōſus, a, um. Cic. Crīmĭnōsĭor. Cic. Crīmĭnōſiſsĭmus, Svet. *Krivni, Greſſni Oßpotni.* Läſterlich, Schmähig. *Vétkes, káromkodó.*

Crīnāle, is, n. Ovid. *Laſzna kapa, Poczuliczа.* e. Haar-Haube. *Fökötŏ.* Item. *Igla za laſzt.* e. Haar-Nadel. *Hajtŏ.*

Crīnĭcŭlus, li, m. Virg. *Laſzek.* s. Härlein. *Hajatska.*

Crīnĭo, is, īre, īvi, ītum (Act.) Stat. *Obſztiram z-laſzmi.* Mit Haar umgebe. *Hajjal. Környŭl-veſzem.*

Crīnĭor, īris, īri, (Dep.) Stat. *z-laſzmiſze obſztiram, Jeſzem laſzaſzt.* Haarig bin. *Hajjal környŭl vétetem, Hajas vagyok.*

Crīnis, is, m. Horat. *Làſz.* s. Haar. *Haj.*

Crīnĭsātus, a, um. *Sidon.* Crīnītus, a, um. Virg. *Laſzaſzt, Koſzmat.* Voll Haar, Haarig. *Hajas.*

Crīnōmĕnon, ĕni, n. Cic. *Dugovanye ono, zarad cheſzaſze kaj ſzpitava, y zarad cheſzа*

je *vſze*

Digitalizirao Google

je vſze kaiſze god govori, ali chini. 2. *Dugovanye ou dvojbi ſztojeche.* 3. *Pitanye Dvojno.* Das im Zvveiffel ſteht; Eine zvveifflhaffte Frag. Das mittel einer Rede. *Oly dolok, melyről kérdeztetik, és beſzéd indúl.* Item *Kétſégben-való dolog.* Item *Kétséges Kérdés.*

Crīnon, i, n. Plin. *Béli lilyan* vulgò *lilium.* Weiſſe Lilien. *Fejér liliom.*

Crīnōſus, a, um. *Apul.* Vide *Criniſatus.*

Crīſis, is, f. Hippoc. *Premenyanye bóli.* 2. *Oſtroſzudcsztvo.* 1. Kranckheits-Wechſel. 2. Ein ſcharffes Urtheil. *Fajdalom változáſſa,* 2. *Szórnyú itélet*

Crīſium, ii, n. Geogr. *Kriſevecz.* Creütz, zugleich Könnigliche Freye Stadt und Veſtung in Croatiē *Kereſzt városſa.* In *Militaribus* ſubjacet Generali Varaſdinenſi, & eſt ſedes unius, è primis, Gubernatoris, *vulgo* Commendantis. In *Politicis* ſuum habet Magiſtratum Civicum, à quo regitur; éſtque una ex antiquioribus *Szlavoniæ* nunc *Croatiæ* Liberis, Regiiſque Civitatibus. Ab hac Comitatus Criſienſis ſuum nomen accepit; cui, unà & Zagrabienſi *Vice-Bani* Croatiæ, ſerie non interrupta, ſupremorum Comitum aucti Titulis, præfici hactenus conſveverunt. *Criſium* ex eo vel maximè poſterorum memoriæ commendari eſt promeritum, quòd & Reges Hungariæ hoſpites quondam habuerit, & dignam Generalibus Comitiis (*Diætam* vocant) ſedem præbuerit. Hinc eſt, quòd compluribus Regiis Privilegiis & muneribus ſit honoratum. Patria eſt *Marci Criſini* Canonici Strigonienſis, qui pro defenſione Fidei Catholicæ ab hæreticis *Caſſoviæ* in ſuperiori Hungaria palmam Martyrii obtinuit: ad ejus ſepulcrum in templo Sanctimonialium S. Claræ Tyrnaviæ, Concentus angelicus perſæpe auditus, à fide dignis fertur.

Criſpātus, a, um. Claud. *Rúgan, Rúdaſzt, Ferkan.* Gekrauſt. *Fodoritott.*

Criſpĭco, as, are, *Plin.* Criſpo, as, are, avi, atum. (Act.) Virg. *Rúgam, Férchem, Férkam, Laſzitziam, okruſim.* Kräuſe, Kraus mache. *Fodoritom.*

Criſpŭlus, li, m. *Rudek.* Kraus-Haarig. *Fodor hajutskát.*

Criſpus, a, um. Cic. *Comparat.* Criſpĭor, Solin. *Superlat.* Criſpiſsĭmus, Colum. *Porugan, Rudaſzt, Kukurjav.* Gekrauſt. *Fodor.*

Criſta, æ, f. Juv. 1. *Kukma na glavah ptichjeh, Dudma,* 2. *Pernicza na ſiſzáku.* 1. Kam *oder* 1. Straus auf dem Kopff der Vöglen. 2. 1. Feder-Puſch auf den Helmen. *Madarak Bubja, Taréja.* 2. *Siſaknak bokrétája.* Attollere criſtas, *Gizdatiſze.* Stoltz vverden. *Kevélykedni.*

Criſtātŭs, a, um. Mart. *Kukmaſzt*, ali, *Pernichaſzt. Z-perniczum nakinchen.* Gekämt, der ein Feder-Puſch hat. *Taréjos, Toll bokrétás.*

Crītĭcus, a, um, *Plin.* Cicero. *Oſtroſzudni.* Urtheil-fällig, ſcharff urtheilicht. *Keményitéletű.* Dies Critica. *Dan premenyanya Bóli.* 1. Wechſel-Tag der Kranckheit. *Betegség változó nap.*

Crītĭcus, i, m. Cic. *Oſtro-Szudecz.* Ein ſcharfer Urtheiler. *Keményen Itélő.*

Crŏāta, æ, *com.* Geogr. *Horvat, Horvaticza.* Ein Croat, eine Croatin. *Horvát, Horvát Aſzſzony.* (*Populus Illyricus.*)

Crŏātĭa, æ, f. Geogr. *Horvaczko Kralyeſztvo, Zemlya, Derſava.* s. Königreich, e. Landſchafft Croaten. *Horvát Országh.* Croatia *Veteribus* Corvatia à Corvino Meſſala, qui eam Illyrii partem ſubjugavit, dicta, excurrit à *Zentina* Fluvio ſecundùm oram Maris Adriatici versùs Montana aliquantum ſupra Iſtriæ Thema (ut vult *Porphirogenitus* C. 30.) & ex alia parte attingit Serbliæ (*Serviæ*) regionem. Sunt, qui eam uſque Sibenicum Dalmatiæ Emporium extendant, eſque ſic acceptæ omnes interjacentes Maris Adriatici Inſulas attribuant. Conſtrictam alii Dalmatiâ, Boſniâ, Szlavoniâ, Mari Adriatico, Carnioliâ & Styriâ claudunt; in aſſignandis tamen harum ipſarum regionum, præſertim priorum trium, limitibus multum diſcrepant; atque ideo *Croatiæ*, aliorúmque Illyricorum Regnorum & Provinciarum magnitudinem prorſus incertam reddunt. Id quod ex eo vel maximè accidit, quòd eoſdem ferè ſemper Croatia cum Dalmatia & Szlavonia nacta Reges, certis vix umquam limitibus circumſcripta fuerit. Cæterà Regio eſt amœna, partim plana, partim montibus & Collibus aſpera; amnibus quaquaverſum ad Commercia opportunis exornata; glebâ gaudet fertili; Vinô abundat; pecore & frugibus dives; equos educat celeres ac generoſos. Si cum natura ars & induſtria major ad excolendam Croatiæ Terram concurreret, inter paucos annos cultioribus Europæ Regionibus accenſeri mereretur. Olim Croatia 11. ſupanias continebat, quibus potentiſſimæ Familiæ, jam nec de nomine

mine notæ, præficiebantur. Hoc tempore in complures diſtractam partes, eáſque diverſis ſubjectas Dominationibus boni omnes dolemus. Pars Turcam, pars Venetum agnoſcit Dominum. Tertia Croatiæ portio, quæ Auſtriacum, jure hæreditario, adorat ſolem, diſtinctis regitur legibus: Generalatus ſiquidem Varasdinenſis & Caroloſtadienſis à Conſilio bellico tum Græcenſi, tum Viennenſi jura & Præfectos Locorum accipit. Et quia primo Styria, alteri Carinthia & Carniolia ſtipendia annua ex veteri pacto ſubminiſtrat, etiam Cammera harum Provinciarum magnum ſibi in dictos Generalatus jus vendicat. Partes Maritimæ Croatiæ aliæ Marchioni *Perlæ*, aliæ Cammeræ Styriacæ parent, quæque ſupremo Regni Perceptori vi factæ conventionis non niſi trecentos annuos florenos pro *Dica* (ut vocant) regia pendunt. Reliquum verò Croatiæ in ſtatum Politicum & Militarem dividitur. Statum politicum conſtituunt 1mo quatuor Comitatus, *videlicet:* Zagorienſis, Zagrabienſis, Varaſdinenſis & Criſienſis, cum ſuis ſupremis Comitibus, Vice-Comitibus, Judicibus &c. 2do Communitas Nobilium Turopolienſium cum ſuo Terreſtri Comite. His adde Montem Claudium. Ad ſtatum militarem ſpectant Confinia & Præſidia ad Unnam & Colapim fluvios ſita. Uterque hic ſtatus alterum poſt Regem Caput veneratur Pro-Regem, quem ab antiquo *Banum* nominamus. Hic ſibi ex nobilitate perpetuum Vicarium (Vice-Banum) deligit, qui nobilibus & pacis & belli tempore præeſt. Coronam regiam Croatia cum Dalmatia conſecuta eſt ante Annos 1240. Ad Coronam Hungariæ acceſſit Croatia, Szlavonia & Dalmatia, optima & nobiliſſima antiqui æquè ac moderni Illyrici pars, An. Chr. 1095. Cùm enim *Zolimerus* Rex Croatiæ improles deceſſiſſet, *Lepa* ejus Conjunx, ſeptimo à morte Mariti Anno, conſentientibus optimatibus, *S. Ladislaum* fratrem ſuum trium Regnorum hæredem ſcripſit ac inſtituit. *Epiſcopatus* Romano obedientes 4. numerat Croatia: Zagrabienſem, olim *Siſcienſem* in antiquis PP. Conciliis nominatum; ſegnienſem; Modruſienſem ſeu Corbavienſem; ſzvidnicenſem ſeu Marchenſem, quorum ultimus eſt ritûs græci unitorum. Sciſmatici plures cenſentur. *Stridone* vulgo *Strigovo*, *Stridovo* in Inſula Muſana, Diœceſis Zagrabienſis, natum S. Hieronymum Eccleſiæ Doctorem inter cætera probat Bulla Pontificia, quæ diſertè aſſerit eo eſſe loco conditum ſtridonenſe ſacellum, cui *Indulgentias* concedit, in quo D. Doctor primam lucis uſuram accepiſſe piè creditur. Inſulas hujus Diœceſis multum etiam illuſtrârunt *S. Quirinus* Martyr Epiſc. Siſcienſis, & *S. Auguſtinus* Epiſc. Zagrabienſis. *Fluvii* Croatiæ præcipui ſunt: Savus, Dravus, Colapis, Unna, Dobra, Kerka, Mreſnicza, & Koranna. *Civitates* Liberas, Regias, & *Arces* munitas ſuis inſertas locis vide.

Crŏcātio, *vel potiùs* Crŏcĭtātio, onis, f. Feſt. *Krakanye Karvanſzko.* s. Raben-Geſchrey. *Holló Kákogás.*

Crŏcĕus, a, um, *Virg.* Crŏcātus, a, um, *Plin.* Crŏcĭnus, a, um, *Catull.* Crŏcĕātus, a, um, Plin. *S'affranaſzt, S'affranyen, S'affranate boje* vulgo *farbe.* Geſaffert, gelb vvie Saffran, Saffran-Farb. *Sáfrányozott, Sáfrány Szinû.*

Crŏcĭnum, i, n. Plin. *Maſzt iz S'affrana*, ali *olje S'affranovo.* e. Salbe aus Saffran, s. Saffran-Oel. *Ir-órvoſſág* vagy *Sáfrányból - tſinált olaj.*

Crŏcĭo, is, īre, īvi, ītum, (Neu.) Auct. Philom. *Krâkam kakti kârvan.* Schreye vvie ein Raab. *Kákogok mint az holló.*

Crŏcĭto, as, are, avi, atum (Freqv. à Crocio.) Plaut. *idem.*

Crŏcītus, ûs, m. *Non.* Vide *Crocatio.*

Crŏcŏdīlus, i, m. Plin. *Kacha velika, Krokodil, z-glavi pſzu priſzpodobna.* Ein Crocodill. *Krokodil Sarkány.* Crocodili lacrymæ. (Prov.) *zkazlive, jalne y Laslive ſzuze* (*Senſzke*). Verſtellte und falſche Thränen. *Szines és álnok* (aſzſzonyok) *Könyvetéſſe.*

Crŏcōta, æ, f. Cic. *Suta po ſztari navadi ſenſzka halya.* Ein gelbes Frauen Kleid nach alten Gebrauch. *Aſzſzonyok ſárga alſó ruhájok.*

Crŏcŏdillus, a, um. Plaut. *Prelebkek.* Sehr gering. *Igen kŏnnyû.*

Crŏcŏtĭum, ii, n. Nonn. *Chiſzta lépa y ſznaſna halya.* Sauberes klares Kleyd. *Szép tiſzta ruha.*

Crŏcŭs, ci, m. Crŏcon, ŏci, n. & Crŏcum, ŏci, n. Plin. *S'affran.* r. Saffran. *Sáfrány.*

Crolla, æ, f. pro *Corolla:* Plaut. Vide *Corolla.*

Crŏtălum, li, n. Cic. *Tambura.* r. Gymbel, e. Kläpperin. *Tollal pengetô lant.*

Crŏtălĭſtrĭa, æ, f. Petron. *Tamburaſſicza.* e. Cimbel Schlagerin. *Tollal Lantot pengetôné.*

Crŏtă-

Crŏtălus, li, m. *Tamburàſt.* r. Cymbel Schlager. *Tollal Lantot pengetŏ.*

Crŭcĭābĭlis, is, *com.* le, Plin. *Muchlyiv, Trapliv.* Beinlich. *Kinozható, Gyŏtrethetŏ.*

Crŭcĭābĭlĭtas, atis, f. *Plaut.* Crŭcĭāmen, ĭnis, n. *Prud.* Crŭcĭāmentum, ti, n. *Cic.* Crŭcĭātus, ûs, m. Cic. Svet. *Muchenye, Tráplenye, Muka.* e. Beinigung, Bein, Marter. *Kínzás, Kínlódás, Gyŏtrelem.*

Crŭcĭārĭus, rii, m. Petron. *Galſenyak, Razbojnik, Raſzpet.* Ein gehengter, ein Scheher, Gecreützigter. *Kinra mélto, Akaſztó fáravaló, Kinek kŏſzt gyŏtrŏdŏ.*

Crŭcĭārĭus, a, um. Apul. *Gàlg vreden.* Galgen vvürdig. *Akaſztó fát érdemlŏ.*

Crŭcĭfĭgo, is, ĕre, ĭxi, ĭxŭ. (Act.) Svet. *Razpinyam, Prepinyam, Propinyam, k-kriſu pripinyam, kriſu-pribiam.* Creützige, an ein Creutz hefftе. *Meg-feſzítem.*

Crŭcĭfĭxor, ōris, m. Paul. Nol. *Raſzpinyavecz, kriſu-pribiavecz.* Creutziger. *Fel-feſzitŏ.*

Crŭcĭfixus, a, um. Svet. *Raſzpet, kriſupribit, Propet.* Gecreutziget. *Meg-feſzittetett.*

Crŭcĭger, & Crŭcĭfer, ĕri, m. Prud. *Kriſnik, kriſo-noſi.* Item *kriſachecz penez*, peregr. *Krajczar.* Der ein Creutz traget. Item. Ein Creutzer. *Kereſzt bordozŏ.* Item. *Karajtzár.*

Crŭcĭo, as, are, avi, atum. (Neut. *aliis* Act.) Cic. *Trâpim, Múchim.* Beinige. *Kinzom, Gyŏtrŏm.*

Crŭcĭus, a, um. Feſt. *Nepovolyen, Oſter, Draplyechi*, Unangehnem, ſcharff, krazender. *Izetlen, kemény, Nyúzó.* Vinum crucium. Feſt. *Draplecbe, oſtro y nepovolyno Vino gerlu.* Der unangenehmer Wein. Halſs Kratzer. *Torkot nyúzó bor.*

Crūdēlis, is, *com.* le, n. Cic. *Compar.* Crudelior, Propert. *Super.* Crudeliſſimus, Cic. *Nemiloſztiven, okruten, Nemiloſztiv, ſztraſſen, kêrvolochen.* Unbarmhertzig, Grimmig, Grauſam, Tyraniſch, *Kegyetlen.* Conſilia crudeliſſima: Cic. *Kervolochno ſzvituvanye*, &c. Crudelis in liberos. Cic. *Okruten y nemiloſztiven ſzvojoj Deczi.* Grauſam und umbarmhertzig denen kindern. *kegyetlen a' gyermekiben.* Crudele Convivium, Ovid. *Kervavo y kervolochno goſchenye.* Blütige Gaſterey. *Vért ſzomjuhozó kegyetlen vendégség. Phras.* Ingenio ſanè eſt crudeli: ejus immani & fœda crudelitate omnis barbaria ſuperata eſt: crudelitate ſanguinis perlitus, omni diritate deterrimus, cui volupe ſit fœdum in modum lacerare miſeros, carnificare jacentes, omnia exempla cruciatûs edere, omni ſævitie, atrocitate plebem opprimere: barbarie omni crudelior: remotus ab omni humanitate, ferreus, immitis, implacabilis. Nerone mortalium omnium crudeliſſimŏ crudelior.

Crūdēlĭtas, atis, f. Cic. *Sztrahota ſzerditoſzti, okrutnoſzt, nemiloſzt. Prelyutoſzt, kérvolochnoſzt.* e. Grauſamkeit. *Kegyetlenség.*

Crūdēlĭter, *Adv.* crūdēlĭùs, crūdēlĭſsĭmè. Cic. *Sztraſſno, Prelyutò, Preoſtro, Nemiloſztivno.* Grauſamlich, jämmerlich, erbärmlich. *Kegyetlenûl.*

Crūdĭtas, ātis, f. Cic. *Szirovina, Preſznocha, Neprebavlenye.* e. Rohheit, Unverdeilichkeit. *Nyerſeség, Emêſztetlenség.*

Crūdus, a, um, Cic. *Preſzen, ſzirov, Nekuban*, 2. *Nezrel*, 3. *Teſek.* Rauh, roh, 2. Unzeitig, 3. Schvver. *Nyers, Fŏtelen*, 2. *éretlen*, 3. *Nebéz.* Gibus crudus, Juven. *Doſzta nekubana jeſztvina.* e. Ungekochte Speiſs. *Fŏtelen ételek.* Poma cruda, Gic. *Jabuke, ſzad nezrel.* e. Oepffel, unzeitig Obſt. *éretlen almák, gyûmŏlts.* Vulnus crudum, Cic. *Friſka rana.* e. Friſche Wunden. *Uj ſeb.* Crudus homo, Svet. *Teſek chlovek*, item *nezrel chlovek.* Harter und unzeitiger Menſch. *Nebéz és éretlen ember.*

Crŭento, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Kervárim, okervarujem, z-kervjum ſzmradim.* Mit Bluet beflecke, blutig mache. *Véreſitem, vérbe keverem.*

Cruenter *Adv.* Senec. Crŭentè *Adv. Comp.* Cruentiùs, Juſt. *ſuperlat.* cruentiſsĭmè, Oros. *Kervavo, kervarno, okervarno.* 2. *Sztraßno, prelyuto, Preoſtro.* Blutiglich, 2. Grauſam. *Véreſen*, 2. *Igen Kegyetlenûl.*

Crŭentus, a, um, *Cic.* Crŭentĭor, Crŭentiſsĭmus, *Lact.* Vellej. *Okervaren*, item *Sztraſſen, Prelyut, Preoſter.* Bluthroth, 2. Grauſam. *Véres vérben kevertt*, 2. *Igen kegyetlen.*

Crŭmēna, æ, f. Juv. *Moſsnya, Saklichek, Keſza.* r. Beutel, s. Seckel, e. Taſche. *Erſzény zatskó.*

Crŭmēnārĭus, rii, m. Lamprid. *Moſsnyár.* r. Beutelmacher, r. Taſchner. *Erſzény tſinálŏ.*

Crŭor, ōris, m. Virg. *Szukêrvicza, kervavicza, kérv vſzedena.* Der Blut - Schvveiſs auf einer Wunden. *Sebbŏl foltt vér, Alutt vér.*

Crūrĭfrăgĭum, ii, n. Plaut. *Koloterenye.* Das Radbrechen. *Kerékkel tŏrés.*

Crus, ūris, n. Cæſ. *Noſnà czèv, kòſzt od kolena do pèt.* 2. *Golen*, iliti *pêrva y gornya*

ſztran noſnè czevi, czipel. s. Schienbein. *Lábſzár.*

Crūſta, æ, f. Cic. *Kóra.* e. Rinden. *Valaminek héja.*

Cruſtārĭus, ii, m. Plin. *Ki ſztene* &c. *z-vapnom* &c. *Kinchi, Stakature-delavecz.* r. Tüncher, Gypſer, Stuccador-macher. *Háznak falait*, vagy: *Boltyát tziſrázó; Stukatór - Munkás.*

Cruſto, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Okorim, koru nakaj natéſem.* Mit Rinden überziehe. *Bé-héjazom.* 2. *idem ac* parietes calce &c. orno.

Cruſtŭlārĭus & Cruſtŭsārĭus, ii, m. Plin. *Pek* ali *Kubar Meſzo-Teſztenicz* peregr. *Paſtèt.* r. Paſteten-Becker, Koch. *Paſtétom Sûtő Szakáts.*

Cruſtŭlum, li, n. Plin. *Koricza.* s. Rindlein. *Héjatska.* 2. eſt *fruſtillum* placentæ &c.

Cruſtum, ti, n. Virg. *Kora kruſſna.* e. Brod-Rinden. *Kenyér héja.* 2. eſt fruſtum *panis, placentæ* &c.

Crūx, ŭcis, f. Cic. *Kris,* 2. *Veſzilo, Veſſalo.* peregr. *Galge.* s. Creutz, 2. r. Galgen. *Kereſzt,* 2. *Akaſztó-fa.*

*Crypta, æ, f. Virg. *Raka,* 2. *Pod zemlyum ſztanye, Bolta pod zemlyum.* Gevvölbtes-Grab, 2. Gevvölb unter der Erden. *Bólt, mellyben a' hólt teſtek tétetnek.* 2. *Föld alatt való Bólt, Pintze.*

*Cryptĭcus, a, um, Sidon. *Szkrit pod zemlyum.* Das verborgen iſt unter der Erden. *Elrejtetett az föld alat.*

Cryptōportĭcus, ûs, f. Plin. *Pod zemlyum pùt otajni.* Heimlicher Gang unter der Erden. *Föld alatt-való járó folyosó, út.*

Chrўſtallĭnum, i, n. (*intellige* vitrum) Juv. *Kriſtalſzko ſzteklo.* s. Cryſtallen - Glaſs. *Kriſtály üveg.*

Chrўſtallum, i, n. & Chryſtallus, i, f. Plin. *Kriſtàl, Kamen jako ſzvetel, prèk ſzvetel.* r. Cryſtall, hell-ſcheinender Stein. *Kriſtály Igen világoſan Tündöklő kő.* Hinc *Adj.* Chryſtallĭnus, a, um, *Plin.*

Cŭbātio, onis, f. *Varro,* Cŭbātus, ûs, m. *Plin.* Cŭbātūra, æ, f. *Plaut.* Cŭbĭtum, ti, n. *Herodot.* Cŭbĭtūra, æ, f. Plaut. *Leſanye, ſzpanye.* Das Ligen, Schlaffen. *Fekvés, Feküvés, Aluvás.*

Cŭbātor, ōris, m. *Paull.* Cŭbĭtor, oris, Colum. *Legavecz, Leſecz.* Der da ligt. *Fekűvő, Aluvó.*

Cŭbēbe, es, f. Cŭbēbæ, arum, *plur.* f. (fructus aromaticus formam piperis repræſentans.)

Cŭbĭcŭlārĭus, ii, m. Cic. *Komorſlik, Hiſni ſzlusbenig.* r. Kammer-Bedienter, Kammerling. *Ház őrző inas, Kamarásur.*

Cŭbĭcŭlātus, a, um, Senec. *Hiſni, Komorni.* Cubiculata navis: Senec. *Ladja z-hiſiczami,* ali *z-komoriczami.* Ein Schiff mit Kammeren. *Sok kamarájú hajó.*

Cŭbĭcŭlum, li, n. Cic. *Szoba, cheſzdàn prebivaliſche; Poſztelnicza, Hiſa za ſzpanye, Szoba za pochinek.* e. Kammer, s. Schlafft-Zimmer, e. Schlafft-Kammer. *ágyas-ház, háló-ház.*

Cŭbīle, is, n. Cic. *Poſztelya,* 2. *Komoricza, ſzpalnicza.* 3. *Gnyezdo ptichje,* 4. *Duplya zverinſzka.* s. Bett, 2. s. Kämmerlein, 3. Vogel-Neſt, 4. Die Höhle der Thieren. *ágy,* 2. *Kamara,* 3. *Madarak fészke,* 4. *Vad állatoknak barlangja.*

Cŭbĭtālis, is, *com.* le, n. Plin. *Laktadug, velik; Lakten.* Von einer Ellen. *Egy ſingnyű.*

Cŭbĭtus, i, m. *Cic.* Cŭbĭta, æ, f. *Lucret.* Cŭbĭtum, ti, n. Herodot. *Laket.* r. Ellenbogen. *Könyök, Kar.*

Cŭbo, as, are, ŭbŭi, ĭtum (Neu.) Cic. *Leſim, ſzpim.* Lige, Schlaffe. *Fekſzem, Fekűſzöm. Aluſzom.*

Cūbus, i, m. Vitruv. *Chetvero-verſzt-vugel, Dugovanye Chetiri vugle imajuche.* Viereck. *Négy ſzegletűdolog.* 2. Koczka. e. Würffel. *Kotzka.* hinc *eſt:* Cŭbĭcus, a, um. *Chetvero-vuglen,* ali *vuglaſzt; koczkaſzt.* Viereckigt, vvürffelicht. *Négy ſzegletű.*

Cŭcŭba, æ, f. *Szova.* e. Nacht-Eule. *Bagoly.*

Cūcŭbo, as, are, avi, atum, (Neu.) Auct. Philom. *Czuvſkam.* Schreye vvie eine Nacht-Eule. *Bagoly módra sűvöltek.*

Cŭcullus, i, m. *Juv.* Cŭculla, æ, f. *Mart.* Cŭcūlĭo, onis, m. *Capitol.* Propriè eſt *involucrum Chartaceum,* quo pharmacopolæ, aliíque mercatores pulveres, & alia hujuſmodi involvunt, ac claudunt. 2. *Transl.* eſt *pars veſtis à tergo,* qua pluviæ vel tempeſtatis causà caput obtegitur. *Kapa k-plaſchu,* ali *k-kepenku priſſita.* vulgo *kapucz.* e. Kopff-Decken *oder* e. Nebel-Kappen. *Tſuklya, Kápa.*

Cŭcŭlus, li, m. Horat. *Kukuvacha, Kukavicza.* r. Guckguck. *Kakuk.*

Cŭcŭmis, & Cŭcŭmer, ĕris, m. Plin. *Vugorek, Kraſztavecz.* e. Gorcken, Cucumeren. *Ugorka.*

Cŭcurbĭta, æ, f. Plin. *Tikva.* r. Kirbis. *Tök.*

Cŭcurbĭtārium, rii, n. Cato. *Tikvenyak; gde ſzame Tikve raſztu.* r. Kirbis-Garten. *Tök termő kert.*

Cŭcur-

Cŭcurbĭtātio, onis, f. Cæl. Aur. *Kupicz Puſchanye, kérvarenye.* Das Schrepffen. *Vér ereſztés, kóppólezés.*

Cŭcurbĭtĭnus, a, um. Cato. *Tikvichaſzt.* Wie ein Kirbiſs geſtaltet. *Tók formára tſinált*

Cŭcurbĭtŭla, æ, f. Celſ. *Tikvicza, Tikvich.* 2. *Kupicza*, ali *Rog-barberſzki, vakérvarenye.* s. Kirbislein. 2. Schrepff Köpfflein, Hörnlein. *Tókótske.* 2. *Barbély Kóppóly.*

Cŭcŭrĭo, is, īre, (Neu) Aut. Philom. *Kukurtchem, kukurikam.* Glucke vvie die Hüner, krähe, kürre vvie ein Hun. *Kukorikolok.*

Cūdo, is, ĕre, Cūdi, Cūſum (Act.) Teren. *Kujem, kovam.* Schmide. *Kovátſolok.*

Cūdo & Cūdon, onis, m. Sil. *Siſſak koſnati.* Lederne Helm, e. Gaſquet Haube. *Bórſiſak.*

Cūjas (Cūja *Lucret.*) ātis, *om. pronom.* Valler. *Odkud, Odkudnyi, Odkle, Chij, Chigov?* Von vvan? vvas Landes? *Honnan-való?*

Cūjāvis *indecl.* Apul. *Vſzaki.* Ein jede. *Mindenek.* cujavis oratio. Apul. *Vſako govorenye.* Ein jede red. *Minden ſéle ſzólás.*

Cŭĭcŭĭmŏdi. Cic. *Kakjegod.* Es ſey vvie vvill, vvas es auch nur ſey. *Mint hogy hogy.* Adme omnia, quàm diligentiſſimè, cui cuimodi ſint, ſcribas: Cic. *Kaj naj marliveſſe moreſt, kakſzugod, vſzami piſſi.* Zum fleiſsigſten Schreibe mir alle Sachen, ſie ſeyen vvie ſie vvollen. *Mint hogy hogy lehet mindeneket leg-ſzorgalmatoſſában irjmek.*

Cūjūſcĕmŏdi, Cūjūſmŏdi, Cŭĭmŏdi: Sall. Apul. *Nakakov nachin.* Auf vveliche Gattung. *Minémű.*

Cūjūſcūnquĕmŏdi. *Indecl.* Sall. *Kakov God.* Welcherley auch nur. *Akárminém̃ű.*

Cūjūſqvĕmŏdi *Indecl.* Cic. *Od vſzake fele.* Allerley Arth. *Minden ném̃ű.*

Culcĭtra, æ, f. *Cic.* Culcīta, æ, f. *Cic.* Culcitra lanea. *Vunenicza* iliti *blazina iz vune* peregr. *Matracza.* Wollenes-Bett, Modratzen. *Gyapjú párna.* Culcitra plumea. *Pernyatha, Blazina iz perjá.* s. Feder-Bett. *Tollas párna, úgy derék ally.*

Culcĭtrārĭus, rii, m. *Blazinár, Vanykuſtár.* r. Bolſter-Macher, r. Modratzen-Macher. *Parna tſináló.* Legitur etiam *Culcitarius.*

Cūlĕum, ĕi, n. Cūlĕus, ei, m. *Plin.* (*ab aliis ſcribitur*: Culleus, & Cullĕum) *Sakely iz konopely*, ali *z-koſe, vu kojemſzuſze negda zlochiniteli vtaplyali.* Ein auſs Hanff oder Leder Sack, im vvelchen man vor Zeithen die Böſvvicht in Waſſer gevvorffen hat. *Olly kender vászonyból*, vagy *bőrből tſinált ſák*, *mellyben az gonosztévőket vizbe vetették, és elmeritették régenten.*

Cŭlex, ĭcis, m. Horat. *Komár.* r. Schnack, Gels. *Szúnyog.*

Cŭlīnă, æ, f. Juven. *Kubinya.* e. Kuchel. *Konyha.*

Cŭlīnārĭus, a, um. Scrib. Larg. *Kubinyſzki.* 2. *Priproſzt, Vſzagdeſſnyi.* Der Kuchel gehörig. 2. Nichts abſonderlich. *Konyhás.* 2. Közönſéges.

Cŭlīnārĭus, rii, m. Scribon. *Kubár.* r. Koch. *Szakáts, Főzö.*

Culmen, ĭnis, n. Virg. *Vérh. Hiſni vérh.* r. Gipfel, der Haus-Gipfel. *Ház fedél, Héjazat teteje.*

Culmus, i, m. Virg. *Sitno ſziteblo.* Ein Halm *oder* Stängel vom Korn und der gleichen. *Gabona Szára.*

Culpābĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *Comparat.* Culpābĭlĭor: Salvian. *Gréſſen, Krivlyiv, krivichen, vreden krivnye.* Sträfflich. *Méltó bűntetéſre, feddéſre.*

Culpābĭlĭter, *Adv.* Symmach. *Greſslivo, Gréſſno.* Schuldbar. *Bűntetés, és feddés Képen.*

Culpātĭo, ōnis, f. Aul. Gell. *Krivenye, Potvorenye, Potvor, Potvarjanye.* e. Beſchuldigung, e. Anklag. *Feddés, vádlás, Reá-fogás.*

Culpa, æ, f. Teren. *Grèh, krivnya, krivicza.* e. Schuld, Miſshandlung. *Vétek, Bűn, Valamiben-való vétség.* 2. V. *Cauſa.* ità *J Cti.* Abeſſe à culpa. *Greha neimati.* Keine Schuld haben *Minden bűntől távul lenni. Phraſ.* Culpam contrahere, ſuſcipere, culpâ ſe contaminare, culpâ teneri, culpæ coargui. Suo vitio perire. Omnes tibi culpam attribuunt, tot malorum cauſas in te omnes congerunt, in te inclinant, penes te culpam eſſe ajunt; ſe culpæ inſontes, exſortes clamant, te culpæ omnis reum faciunt.

Culpo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Krivim Potvarjam.* Beſchuldige, anklage, tadle. *Feddem, Vétkeſitem.*

Cultellus, li, m. Varro. *Noſich.* s. Meſſerlein. *Késetske.*

Culter, tri, m. *Cic.* Cultrum tri, n. Vitruv. Lucret. Propert. *Noſs.* s. Meſſer. *Kés.* Culter tonſorius, Cic. *Britva.* s. Schermeſſer. *Beretva kés.* Culter venatorius, Mart. *Noſs zverja lovczov.* peregr. *Jagarov, Hangyar.* r. Hirſchfänger. *Vadász-kés.* Culter victorius, Plin. *Obruchnyak.* s. Bindter-Meſſer. *Abronts tſináló kés.*

Cultĭo, onis, f. Cultūra, æ, f. *Cic. Polyſzkoteſachko delo, obdelanye.* r. Acker-Bau, Feld-Bau. *Mezei mivelés.*

Digitalizirao Google

Cultŏr, ōris, m. Cic. *Tesàk, obdélavecz.* Item. *Poſtenìk, Poſtuvavecz.* r. Robother, Arbeiter. *Item* Verehrer. *Mivel, Munkás.* 2. *Valakik bŏtsûlŏ.*

Cultrārĭus, rii, m. *Nosàr.* r. Meſſer-Schmid. *Kés tſinálo.*

Cultum, ti, n. Claud. *Polye*, &c. *Obdelano, okopano, oborano.* &c. Gebauth, Ackert. &c. *ékeſen mivelt munkáltatott.*

Cultus, ûs, m. Cic. *Nakinchenye.* 2. *Oſznaſenye.* 3. *Oprava.* 4. *Poſtuvanye, Preſtimavanye.* 5. *Szlusba.* 6. Vide *Cultio.* e. Zierd. 2. r. Aufbutz. 3. e. Kleidung. 4. e. Ehr, Verehrung, e. Hochachtung. 5. r. Dienſt. 6. e. Bauung. *Tzifraság, ékeſség.* 2. *Tiſztitás.* 3. *Rubázat, óltŏzet.* 4. *Bŏtsûlet.* 5. *Szolgálat.* 6. *Mezei mivelés.* Cultu vacans, Cic. *Neobdelan*, &c. Ungebauth. *Munkáltatlan, Munkálatlan.* Tot nomina cultûs. Petron. *Tuliko nachinov nakinchenya.* So viel neue Modi ſich aufzubutzen. *Sok féle képen - való ékeſség.* Cultus regalis. Claud. *Kralyevſzko nakinchenye*, ali *kralevſzka oprava.* Königliche Zierde *oder* Kleid. *Királyi ékeſség vagy ruha.* Cultu humili aliquem educare, Liv. *Nevolyno y ſziromaski koga odbraniti y opravlyati.* Einen ſchlecht auferzigen, und kleiden. *Valakit ſzeginſégben fel-nevelni és rubázni.* Cultu dignari, Liv. *Poſtuvati, preſtimati.* Ehren. *Bŏtsûlni, Tiſztelni.* Gens aſpera cultu. Virg. *Teskoga y oſtroga derſanya narod.* s. Volck, von rauher und harter lebens-Arth. *Nebéz ſzokáſsu nemzetség.*

Cŭm *præpoſ.* Cic. *Z-, Ze, Za.* Mit. *Val, Vel, Velem, Veled.* Cum prima luce: Teren. *Z- dobajajuchum zorjum, Z-pervem dneva vigyenyem.* Mit angehenden Tag. *Véradkor.* Cum eo, *pro* hac conditione. *Z-tem nachinom.* Mit dieſem Beding, &c. Cum alter. *Obſol. pro* Cum altero: Feſt. Eſſe cum imperio. Cic. *Kralyuvati, nad drugemi zapovidati.* Das Regiment führen. *Birodalommal valakit igazgatni, rendelni.*

Cùm *Adv. vel* Qvum. Terent. *Kada, Gda, kad.* Wenn, als, Da, Dievveil. *Mikor, Ha, Midŏn.* Jam anni quinque ſunt cùm (*quum*) hoc accidit, *jur*, vel *Jurve* vel *Vre je pet lèt odonda, kadaſzeje to pripetilo.* Es ſind ſchon fünff Jahr, da ſolches geſchehen iſt. *Már ŏt eſztendeje elmultt, hogy ez tŏrtént.*

Cŭm *Conjunctio.* Cic. 1. *Pokehdob, kaiti.* 2. *Da.* 3. *Y, Takaj, Takajſſe, Takojer, Takogyer.* 4. *Tak, kak.* 1. Dievveill, indeme. 2. Daſs. 3. Und, auch. 4. Wenn, Da. 1. *Mivel, Mert*, 2. *Hogy*, 3. *és, Meg-is*; 4. *Ugy, Mint.* Præclarè facis, cum tenes memoriâ: Cic. *Verlo chiniſs, da v-pameti tozadersávas.* Du thueſt vvohl, das du es im Gedächtnuſs behalteſt. *Jól tſelekſzel hogy eſſedben tartod.* Uſus: eleganter conjunguntur Imo *Cum* & *Tum verò. Cùm* fortitudinis, *tum verò* humanitatis exſtant veſtigia: Cic. *Tak jakoſzti, kak Chlovechtva y priaznoſzti jeſzu y videſze ſzledi.* Es ſind ſo vvohl der Tapfferkeit, als auch der Freundlichkeit anzeigungen da. *Mint erŏſségnek, Mint emberségnek látatnak nyomodoki.* 2do. *Cum* & *tum. Cum* pius, *tum* dives eſt. *Onjeſzkupa poboſen y bogat.* Er iſt beydes from̃, und reich. *Egyſzers-mint ájtatos és gazdag.* 3tio *Cum* & *Tum etiam. Cum* dolore conficior, *Tum etiam* pudore. Cic. *Nekaj od ſaloſzti, nekaj od ſzramote gínem:* ali: *Nè ſzamo od ſaloſzti, nego takajſſe od ſzramote pogibam y ſzuſſimſze.* Ich vverd theils mit Schmertzen, theils auch durch Schand ausgezehret, *oder* nicht allein durch Schmertzen, ſondern auch durch Schand &c. 4to *Cum* & *Tum maximè*, item: *Cum* & *Tum præcipuè*, item: *Cum* & *Tum imprimis*, ita Cic.

Cŭmātĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Morſzkozelen.* Meer grüen. *Zŏld tenger-ſzinû.*

Cŭmĕra, æ, f. Horat. *Sitnicza, Hambár, ſitna ſkrinya.* r. Getreyd-kaſten. *Gabona tartó ſzekrény.*

Cŭmĕrum, i, n. Feſt. *Szvadbeni pehar.* Ein Hochzeit-Geſchirr. *Vendég pohár.*

Cŭmes, ĭtis, com. *obſol.* pro *Comes* Lucret. *Veliki knez*, peregr. *Groff.* r. Graff. *Záſzlós úr.* propriè. *Pajdaſs, Drùg.* r. Gefehrt. *Társ, Pajtárs.*

Cŭmīnum, *vel* Cymīnum, i, n. Plin. *Komìn.* r. kimmich, kümmel. *Kŏmény.*

Cummāxĭmè *Adv.* Teren. *Kai naj bolye, kaj naj vech.* Am meiſten. *Mind leg-jobban.*

Cumprīmè *Adv.* Cato, Cumprīmis *Adv.* Cic. *Jako, navlaſztito, oſzebujno, zevſzema.* Fürnehmlich, abſonderlich. *Mindenek-felett.*

Cumprīmùm *Adv.* Cic. *Kak berſe, kak perle, kak hitreje (hitreſſe.)* So bald als. *Mind leg-hamarább.*

Cŭmŭlātè *Adv.* Cic. Cŭmŭlātim *Adv.* Varro. *kupno, nakup, obilno, z-vêrhom.* Häuffig, Hauffenvveiſs. *Bŏvŏn, Rakáſſal, Rakáſon ként.*

Cŭmŭ-

Cŭmŭlātus, a, um. *Plaut.* jungitur *Ablativo* vel *Genit.* Cŭmŭlātĭor *apud Liv.* Cŭmŭlātĭssĭmus *apud Plaut.* reperies. *Obilen, Nakupen.* Aufgehäufft. *Rakáſos Bőséges.* Scelerum cumulatiſſimus: Plaut. *Punzla, vu zlochinſztvu Vogya.* r. Ertz-Böſevvicht. *Nagylator.*

Cŭmŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Kupim, Nakup-ſzpravlyam, Z-verhom merim.* Aufhäuffe, überhäuffe, mithäuffe, mehre. *őſzve-gyűjtőm, rakom.* Cumulare ſibi invidiam, Liv. *Jakoſzi nenavidne chiniti.* Sich ſehr verhafft machen. *Magát mindenekel gyűlőltetni.* Cumulare aliquem beneficiis, Cic. *Kőmu vnogo dobra vuchiniti.* Einem viel Gutthaten erzeigen. *Valakinek ſok jót tſelekedni.* Scelus, ſcelere cumulare, Cic. *Zlo na zlo, greh na greh chiniti.* ali *vech y vech greſſiti.* Ein Laſter über das andere begehen. *Vétket vétkekel bővitteni.* Irâ cumulari; Cic. *Jakoſze ſzerditi; Bolyeſze y bolye napuhavati, lyutiti.* Sehr zornig; mehr, und mehr zornig vverden. *Igen haragudni.*

Cŭmŭlus, li, m, Cic. *Kup, Sztòg.* r. Hauffe. *Rakás, Gyűjtés, kalangya, Boglya.* Cumulus gaudii, Cic. *Puno y vnogo veſzelja.* Groſse Freuden. *Sok és teli örömel.*

Cūnābŭla, ōrum, n. *plur.* Cic. *Zibka, Zibely.* e. Wieg. *Bőltső.* Cunabula avium, Plin. *Ptichja gnyézda.* e. Vogel Neſter. *Madár fészkek.* A Cunabulis, Plaut. *Od Dechinſztva.* 2. *Od pochetka.* Von der Kindheit an, 2. Von Anfang. *Kitſinségétől fogva.* 2. *A' kezdetétől fogva.*

Cūnæ, ārum, f. Plaut. *idem.*

Cūnālis, is, *com.* le, n. Corn. Nep. *Zibkin, Ziblyeni.* Zur Wiegen gehörig. *Bőltsői.* Cunalis honos. Corn. *Preſztimanye joſchc od zibelyi.* e. Ehr ſo einer von der Wiegen an hat. *Bőltsőtől nyert Bőtsület.*

Cunctāmen, ĭnis, n. *Paullin.* Cunctātĭo, onis, f. Cic. *Stentanye, Omuhavanye, Keſznenye, Zadêrſavanye, Suſslyanye.* e. Vervveilung, Langſamkeit. *Mulatozás, Késedelem.*

Cunctans, antis. *om.* Cunctantĭor, Cunctantiſsĭmus, Macrob. *Omuhavajuchiſze, Zadêrſavajuchi, Keſznechi.* Zauderend, aufhaltend. *Mulatozó, késődő.*

Cunctanter, *Adv.* Svet. *Stentajuch, Omuhlyivo, keſzno, zadêrslivo.* Langſamlich. *Mulatozva, Gondolkozva.*

Cunctātor, oris, m. Cic. *Stentavecz, omuhavecz, ſuſslyek, keſznivecz, Povlachavecz.* Langſamer Menſch, Zauderer, ſaumiger. *Késedelmes, Mulatozó.*

Cunctor, āris, ari, atus ſum. (Dep.) *Cic.* Cuncto, as, are, avi, atum. (Neu.) Accius Enn. *Stentam, Omuhavamſze, keſznim, ſuſslyam, Povlachimſze, zadervávamſze odlúchim.* Saume, verziehe, langſam bin. *Kések, Mulatozok.*

Cunctus, a, um. Cic. *Vſzaki, Veſz, Vaſz, Szvaki, ſzvakoj, ſzav.* Ein jeder all mit einander. *Mindnyájan, Egészen.*

Cŭnĕātim, *Adv.* Jul. Cæſ. *Zagvozdlyivo, Ponachinu klina* ali *zagvozde, zagvozdno.* 2. *Po chetah, na vnoge, na kuppeiduch.* Nach Arth eines Keyls. 2. Hauffenvveis, Trouppenvveiſs. *ék-ſzegként.* Item *Seregenként, Tſzoportonként.*

Cŭnĕātus, a, um. *Liv.* Cŭnĕātĭor. Colum. *Zagvozdni, ſpichaſzt, kakti klin, Zagvozda.* Spitzig vvie ein Keyl. *ék formáju.*

Cŭnĕo, ĕas, are, avi, atum, (Act.) Quint. *Zagvázdyam,* 2. *Kálam.* Verkeile, 2. Spalte. *ékezem,* 2. *Haſitom.*

Cŭnĕus, ei, m. Cic. *Zagvozda.* Ein Keyl. *ék,* 2. Transl. *Cheta junachka, Vnoſina, kup lyudi.* Ein Hauff Soldaten, Volcks. *Hadiſzereg, Embereknek ſokasága.*

Cŭnīcŭlŭs, li, m, Jul. Cæſ. 1. *Podkop otajni, Podzemlyum podkopana méſzta ſzuproti nepriatelu.* 2. *Morſzki zajchecz.* 3. *Slebi pod zemlyum* Plin. r. Gang unter der Erden, Minen, 2. Königlein, Erdzeiſel, 3. Riñe, *oder* Rohr, unter der Erden. 1. *áſzás ellenségellen.* 2. *Tengerinyulatska,* Item *ürge* 3. *Föld allat tſatorna.*

Cūpa, (*aliqui ſcribunt* Cuppa) æ, f. Jul. Cæſ. 1. *Bedeny,* 2. *Vinſzki lagev.* 3. *zapotrebu Nochna poſzuda.* Varro. 1. e. Tonne, 2. r. Wein-Faſs, Bier-Tonne, 3. e. Arth von Nacht-Geſchirr. 1. *kád,* 2. *Boros bordó* 3. *Etſzaki ſzükségre-való edény.*

Cŭpēdĭă, æ, f. Cic. *Selya, Poblepenye, Veliko poſelenye, Rachenye jeſzti.* e. Begierd zu eſſen. *éteknek kivánsága izűssége.*

Cŭpēdĭă, ōrum, n. *plur.* Cic. Cŭpēdĭæ, ārum, f. *plur.* Plaut. *Szlaſzchicze, zebrane y povolyne jeſztvine.* s. Leckerbiſslein, ausgeklaubte, und angenehme Speiſen. *Tſzemege; édes, és nyalánkos étkek.*

Cŭpēdĭārĭus, rii, m. & Cŭpēdĭnārĭus, rii, m. Teren. *Szlaſzchichár, koj ſzlaſzchicze prodáva: Czukorás, Czukorſzki Pek.* 2. *Meſzo-téſztenichar,* peregr. *Paſtétar.* Der ſieſſe, und Lecker-Biſslein machet, r. Zucker-Becker, 2. Paſteten-Beck. *Tſzemege tſzináló,*

vagy *áruló*. 2. *Pásztétom* Sûtô.

Cŭpēdĭpēta, æ, m. Prud. *Poſelitel ſzlaſzchicz.* Der die Begierd hat zum ſieſsen Sachen. *Nyalánkság és édeség kivánó.*

Cŭpēdo, *Lucret.* Cŭpīdo, ĭnis, f. *Feſt.* Cŭpĭdĭtas, ātis, f. & Cŭpēdĭa, æ, f. Cic. *Selya, Poſelenye, Selnoſzt, Selenye, Pohlepenye, Omilyanye.* e. Begierd, Begierlichkeit. *Kévánság, nagy kévánság.*

Cŭpīdo, ĭnis, m. Nom. propr. Ovid. *Bóg lyubavi.* Gott der Liebe. *A ſzerelemnek Iſtene. Martis* & *Veneris* filius. 2. accipitur pro *ipſo amore.*

Cŭpĭdus, a, um, Cic. *Poſeliv, Selyiv, Pohotlyiv, Pohleplyiv.* Begierig. *Kévánó, Kévánságos.* Cŭpĭdĭor; Cŭpĭdiſsĭmus. *Cic.* Cupidiſſimum alicujus eſſe. Cic. *Proti kômu biti naj bolye nagnyenomu* ali *kôga naj vech ſeleti.* Einem ſehr gevvogen ſeyn. *Valakit fŏletĕbb kivánni.*

Cŭpĭenter, *Adv.* Plaut. *Selno, Poſelno, Pohlepno.* Begierlich. *Kévánvá, Ohajtva.*

Cŭpĭo, is, ĕre, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Selim.* Begehre. *Kivánom.*

Cŭpīret, *pro* Cŭpĕret. *Lucret.*

Cŭpītor, ōris, m. Tacit. *Poſelitel.* r. Begehrer. *Kivánó.*

Cŭprārĭus, ii, m. *Kotlár.* r. Kupffer-Schmied. *Kolompár, katlan tſinálo.*

Cŭpreſſētum, ti, n. Cic. *Czipreſzovje.* r. Cypreſs-Garten. *Tziprus-fás hely.*

Cŭpreſsĕus, a, um, *Liv.* Cŭpreſsĭnus, a, um, Ovid. *Czipreſzov.* Cypreſſin, aus Cypreſſen. *Tziprusból-való.*

Cŭpreſsĭfer, a, um, Ovid. *Czipreſzo-noſz.* Der Cypreſſen traget. *Tziprus-termŏ, hordozó.*

Cŭpreſſus, i, *vel* ûs, f. Plin. *Czipreſzovo drevo.* r. Cypreſs-Baum. *Tziprus-fa.*

Cŭprĕus, ea, eum, Plin. Cŭprĭnus, a, um, Pallad. *Kotlovin*, peregr. *Kufraſzt.* Küpffern. *Rezes, Rézből-való.*

Cŭprum, i, n, Spart. *Kotlovina*, peregr. *Kufer.* Kupffer. *Réz.*

Cūr, *Adv.* Cic. *Zakaj? Zſto?* Warum? *Mire? Miért?*

Cūra, æ, f. *Cic.* Cūrantĭa, æ, f. & Cūrātĭo, ōnis, f. Cic. *Szkérb, Maranye, Briga.* e. Sorg. *Gond.* 2. V. *Diligentia.* Omni cogitatione, curáque in rem aliquam incumbere. *Cic.* Fam. 10. ep. 1. *Zevſzem miſilenyem y marlivoſztjum chefzaſze prijeti.* Mit allen Gedancken und Fleiſs etvvas angreiffen. *Minden tehetséggel valamin Munkálódni.* 3. *Vrachenye, Likarſztvo.* e. Heilung, Geſund machung, Curirrung. *Orvoſság* 4. *Prigledka, poſzluſenye, podvorjenye bólneh,* peregr. *Beteſneh.* e. Wartung, Pflegung der Kranckē. *Betegeknek ſzolgálatya, s-gondviſeléſe.* 4. Cum cura, pro *diligenter.* Bovem cum cura ſervati. Liv.

† Cūrābĭlis, is, *com.* le, n. *Izlichliv, Zvratchliv.* Das zu heilen iſt. *Meg-gyogyithato.*

Cūrātè *Adv.* Tac. *Marlivo.* Mit Fleiſs. *Szorgalmatoſon.*

Cūrātor, oris, m. Cic. *Szkerbitel, ki na kaj ſzkêrb ima.* v. g. *Dvorſzki, Spàn* &c. Sorg-Trager, Vervvalter, Schaffner. *Gondviſelŏ.* 2. Curatores dicuntur à *J Ctis*, qui puberibus dantur ad annum 25. *ætatis*: Prodigis per totam vitam. 3. *Curatores* dicuntur rei frumentariæ *præpoſiti.* ità *Feſt.* 4. V. *Medicus.*

Curcŭlĭo, ōnis, m. Virg. *Siſek kukchecz.* r. Korn-Wurm. *Gabona féreg.*

Cūrētes, um, m. *plur.* Populus eſt *Phrygiæ*, ut vult *Virg.* Strabo ſcribit Populum eſſe Inſulæ *Cretæ* ex *Ida Phrygiæ* (ut quidam aſſerunt) oriundum, qui & *Corybantes*, & *Dactyli Idæi* appellabantur.

Cŭrētes, um, m. *plur.* (qui & *Corybantes*) Populus *Illyricus*, à quo aliqui nomen *Croatiæ* deducunt; alii *Dalmatas* olim ſic dictos volunt.

Cūrĭa, æ, f. Cic. *Vechnicza, Palacha zatolnachenye.* s. Rathhaus, *Taníts-ház.* 2. accipitur pro *æde ſacra.* Varro. 3. *Dvor*, r. Hof. *Udvar.* Curia Imperialis. *Céſzarſzki Dvor.* r. Kayſerliche-Hof. *Császári Udvar.*

Cūrĭālis, is, *com.* le, n. *Cic.* V. *Tribulis, Municeps.*

Cūrĭātim, *Adv.* Gell. *Od Dvora, do Dvora*, ali: *Od Czéha do Czéha.* Vom Hoff, zum Hoff, *oder* von Zunfft, zu Zunfft. *Udvarról Udvarra* vagy *Czehről Czehre.*

Cūrĭātus, a, um, Cic. *Od chéhov odluchen, doſzudyen.* Von den Zünfften geordnet, geſchloſſen. *A kŏzŏnségtŏl választatott.* Lex curiata Cic. *Zapoved od vſzéh czehov vuchinyena.* Ein Geſetz mit aller Zunfft Vervvilligung gemacht. *Az egéſz kŏzŏnségtŏl tſinált Törvény.*

Cūrĭo, ōnis, m. Cic. *Czehmeſter.* r. Zunfft-Meiſter. *Tzéhmeſter.* 2. *Dubovni Paſztir*, peregr. *Plebánuſs.* r. Pfar-Herr. *Plébánus* 3. V. *Præco.* Ille per *Curionem* dici juſſit Trebel. *Onje po prezovichu obznaniti zapovedal.* &c. 4. V. *Curioſus, Gracilis, Macilentus.* Agnus curio. Plaut. *Agnyecz mérſſav, Szúb.* Ein dürres Lam. *Igen ŏſztŏvér Bárány.*

Cūrĭosè.

Cūrĭōsè. *Adv.* Cic. *Skérblivo, szkêrbno, kruto marlivo, vêrlomarno.* Sorgſamlich, ſorgfältiglich, mit beſonderm Fleiſs. *Felette igen ſzorgalmatoſon.*

Cūrĭōsĭtas, ātis, f. Cic. *Prevelika y nepotrebna szkêrb, szkêrblivoſzt, szkêrbnoſzt.* Vergebliche Sorg, ſehr groſſe Sorgfältigkeit. *Felettébb-való ſzorgalmatoſság.* 2. *Nepotrébna zvedlivoſzt.* r. Fürvvitz. *Szem telénség, mindent tudni akarás.*

Cūrĭōſus, a, um, Cic. *Prevech szkêrbliv.* Allzu ſorgfältig. *Felette ſzorgalmatos.* Homo curioſus & plenus negotiis. *Chlovek ſzmétſſen y prevech vu szkêrbi,* &c. 2. *Nepotrébno zvedliv. ſzmétſſen.* Fürvvitzig. *Mindent tudni, látni akaró, ſzemtelen.* 3. V. *Explorator, Delator.* Curioſum & ſpeculatorem ratus coram ſe confodi juſſit. *Svet.* 4. V. *Macer, Macilentus* Cic.

Cūro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. 1. *Marim,* 2. *Szkerbim.* 3. *Vrâchim.* 4. *Pazim, Paſzku imam.* 5. *Karam.* Cic. 1. Achte, 2. Sorg habe. 3. Heile. 4 Achtung gebe. 5. einen aufsmache, mit Worten abſtraffe. *Gondolok-vêle,* 2. *Gondját viſelem,* 3. *Gyógyitom,* 4. *Reá vigyázok,* 5. *Meg-fedd. m.* Curare cuticulam, Terent. *Paziti y ſzkerbeti zaſze.* Achten und um ſich ſelbſten ſehr ſorgfältig ſeyn. *Magára gondott viſelni.* Item *povolyiſzi chiniti.* Ihme ſelbſt vvohl ſeyn laſſen. *Maga kedvére tſinálni.* Hoc ego curare non debui. Cic. *Za to ja marati nêſzem moral.* Das habe ich nicht achten ſollen. *Azzal ſemmit nem kellet volna gondolnom.* Curari à multis: Plin. *Poſtuvatiſze od vnogeb.* Von vielen geehret vverden. *Sokaktúl tiſztelletni, Bőtsûltetni.* *Phraſ.* Magnis curis affici. Aliquid alicui curæ eſſe. Curabo tuas res diligenter. Habeo rationem dignitatis tuæ, ſumma contentione pro te decertabo. Rerum tuarum rationem ducam. In negotia tua omni cogitatione, toto pectore, curáque incumbam. Omnia ſtudioſè diligentérque curabo, rerum tuarum mihi ſemper antiquiſſima cura erit. De te curam agam. Curam ſuſcipe rerum mearum. Fac, ut meæ tibi rationes curæ ſint. Proſpice, conſule, provide rationibus meis

Currax, ācis, *om.* Plin. *Berzo tekuchi, Derchech-letechi.* 2. *Derchati ſeléchi.* Läuffig. zu lauffen begierig. 1. *Hamar futó.* 2. *Futni ſzeretó.*

Currĭcŭlŏ, *Adv.* Plaut. *Vubitnyi. Derkom, Naglo, Nanaglom, Hitro, Derchech, Beſech.* In Eyl, laufs-vveiſe. *Hertelé, Gyorſan, futva.*

Currĭcŭlum, li, n. Cic. 1. *Koleza, kochiicze. Kochiſzke.* 2. *Dêrk.* 3. *Meſzto za derkanye. Derchaliſche, Derkalnicza.* 1. Kleiner Wagen, Karrē. 2. Der Lauff. 3. Lauf-Platz. 1. *Kőnnyű ſzekér,* kis kotſi. 2. *Futás.* 3. *Futó hely.*

Currĭcŭlus, li, m. *idem.*

Curro, is, ĕre, cŭcurri, curſum (Neu.) Cic. *Dêrchim, Techem.* Lauffe. *Futok.*

Currūca, æ, f. Juv. *Mubavicza Pticza.* e. Graſsmuck. *Légy,* vagy *bogár fogó-madár.*

Currus, ûs, m. Cic. *Kóla, Vóz,* Kochiſe, *kochiſzke.* r. Wagen, Karren. *Szekér, kotſi.*

Cursātio, onis, f. *Varro.* Curſĭtātĭo, onis, f. *Solin. Cic.* Cursūra, æ, f. Varro. *Dêrk, Derchanye, Têk, Techenye, Zderkanye.* r. Lauff, das Lauffen. *Futás, Futamás.*

Curſim, *Adv.* Cic. *Dêrchech.* Im Lauff. *Futva, Hamarkodva.*

Curſĭto, as, are, avi, atum, (Frequ.) *Svet.*

Curſo, as, are, avi, atum, (Frequ.) Cic. *Szim y tam zdêrkavamſze, Guſztokrat ſzim y tam techem, prederkavamſze.* Hin und vvieder lauffe, offt hin und her lauffe. *Futoſók, futkoſók.*

Curſor, ōris, m, Cic. *Derkavecz, Tekavecz,* peregr. *Láfar,* item *Poſtarſzki ſzluga.* r. Lauffer, Poſt-Lauffer. *Futó, Poſta-Legény.*

Curſus, ûs, m. Cic. *Derk.* Lauff. *Futás.* Curſus rerum. Ovid. *Sztaliſs dugovány.* Zuſtand der Sachen. *Dolgoknak folyáſſa.*

Curta, æ, f. *item* Sĭcambrĭa, æ, f. (*nuno* Buda, æ, f.) Geogr. *Budin Varaß y oſztrebuine jakoſzti Grad.* Die Stadt Ofen in Ungarn. *Buda Várоſsa.* Buda ſedes quondam Hungariæ Regum, & florentiſſimi Regni metropolis. Civitas etiamnum eſt Regia, perampla, & divite repleta Cive. Præſidium altæ impoſitum petræ, prærálto monti *S. Gerardi* adjacet, totâ Europâ nominatiſſimũ; & copioſo, iteratis vicibus, Chriſtianorum æquè, ac Turcarum ſanguine purpuratum. Anno Chr. 1541. à morte *Joannis Zapolii* Regis altero, ſub *Ferdinando* I. Auſtriaco Romanorum & Hungarorum Rege, *Solymanius*, à *Joanne Zapolio* filii *Stephani* Tutor conſtitutus, dolõ Budam occupavit, dum ab *Iſabella* vidua *Stephani* matre in auxilium contra *Ferdinandum* evocatus, ſuum non illius in Hungaria Dominatum firmare aggreſſus eſt. Ut princeps iſthoc Chriſtianorum adverſum Turcas propugnaculum è barbaris eriperetur manibus, complures ſuſceptæ ſunt expeditiones, ſed quæ omnes in irritum cecidérunt; donec tandem ſub

piis ac glorioſis Leopoldi M. auſpiciis, An. 1686. die 18. Junii, Duce Lotharingo & Maximiliano Bavaro, libertati Chriſtianæ aſſereretur.

Curto, as, are, avi, atum, (Act.) Horat. *Krattim*, *kratko chinim*. Verkürtze, kürtzer mache. *Rövidítem*, *kurtítom*.

Curtus, a, um, Cic. *Krátek*, *krátak*, 2. *mal*, 3. *ſzlab*, 4. *ſziromaſzki*. 1. Kurtz, 2. klein, 3. gering, 4. arm. 1. *Kurta*, *rövid*, 2. *kitſiny*, 3. *Gyenge*. 4. *ſzegény*. Curta ſupellex. Pers. *Szlabo* y *ſziromaſzko pohiſtvo*; *ſziromaſka priprava*. Ein geringer Vorrath. *Kitſiny tehetség*, *ſzegény házi eſzkőz*. Curtæ rei ſemper abeſt. Horat. *Sziromahom vſzegdar menyka*. Es gehet allezeit denen Armen etvvas ab. *Széginyeknek mindenkor valami héja vagyon*. Curta ſententia. Cic. *Nezverſſeno razuma odluchenye*, *govorjenye*, *govor*. Unvollkommene Meynung. *Rövid mondás*, *Szólas*.

Curvāmen, ĭnis, n. *Plin. jun.* Curvātĭo, ōnis, f. & Curvātūra, æ, f. *Plin.* Curvor, ōris, m. *Varr.* Curvĭtas, atis, f. *Krivlénye*, *Prigiblenye*, *Privianye*, *kerchenye*, *krachenye*, *Gerbenye*, *Prigib*. r. Bug. e. Krümmung, das Bucken, Biegen. *Megbajtás*, *Horgaſitás*, *Görbités*.

Cŭrŭlis, *melius* Currŭlis, is, *com.* le, *n.* Cic. *Kolni*, *vozni*. Zum Wagen gehörig. *Szekérhez-való*.

Curvo, as, are, avi, atum, (Act.) Curt. *Krívim*, *Prigiblyem*, *Priviam*, *krattim*, *kerchim*, *Zkerchujem*, *Gerbavim*. Biege, bucke, krümme. *Meg-görbitem*, *Hajtom*, *Horgaſſitom*.

Curvus, a, um, Ovid. *Zkrívven*, *ſzlukav*, *Prignyen*, *Podvit*, *krachen*, *gerbav*. Krumm, gebogen. *Horgas*, *Görbe*.

Cūſor, oris, m. (*Scilic.* Monētæ) Liv. *penezni kovach*, *Novczo-kuj*. r. Müntzer, Müntz-Präger, r. Müntz-Meiſter. *Pénz-verő*.

Cuſpĭdātim, *Adv.* *Naoſtreno*, *nabadno*, *na nachin nabade*, *poleg nabode*, *ſpichaſzto*. Der Spitz nach, Spitzen-vveiſe, nach Arth der Spitzen. *Hegyeſſen*.

Cuſpĭdo, as, are, avi, atum, (Neut.) Plin. *Nabadu napravlyam*, *oſtrim* vulgo *ſpichim*. Zuſpitze, ſpitzig mache. *Megbegyzem*, *Hegyeſztem*

Cuſpis, ĭdis, f. Virg. *Oſtro*, *nabada*; *kraj mecha*, *noſa*, y *vſzega z-kémſze boſzti more*: peregr. *Spicza*. e. Spitz aller Sachen, mit vvelchen man kan geſtochen vverden. *Hegye vagy éle valaminek*.

Cuſtōdĭa, æ, f. Cic. 1. *Sztraſa*. e. Wacht. *Stráſa*. 2. *Chuvanye*, *vuruvanye*. e. Vervvahrung. *Vigyázás*, *őrizet*, 3. *Chuvarnicza*, *Vúza*, *Temnicza*. s. Gefängnuſs, r. Kärcker. *Fog-ház*, *Tőmletz*. Dare aliquem Cuſtodiæ: Cic. *kôga vu vúzu* (*Temniczu*) *poſztaviti*. Einen ins Gefängnuſs legen. *Valakit tőmletzbe vetni*. Cuſtodia libera: Salluſt. *V-biſi*, ali *Vu Varaſſu zaderſavanye* peregr. *Areſt*. Hauſs oder Stadt Arreſt. *Fogházbon-való őrizet*. 4. Cuſtōdĭa, *idem quod* Captivus. Cuſtodĭarum ſeriem recognoſcere: Svet. *Vlovlene*, *Vuznike broiti*. e. Gefangene zehlen. *Meg-fogottakot ſzámba venni*.

Cuſtōdĭo, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Chuvam*, *varujem*, 2. *Sztraſim*, *Pazim*, 3. *Zaderſavam*. 1. Hüte, verhüte, bevvahre, 2. Wachte, acht habe. 3. Aufhalte, behalte. 1. *őrízem*, 2. *Strázálok*, *vigyázok*, 3. *Meg-Tartoſztatom*.

Cuſtōdĭtĭo, ōnis, f. Feſt. 1. *Chuvanye*, *Varuvanye*, 2. *Sztraſenye*, *Pazenye*. 3. *Zaderſavanye*. 1. e. Bevvahrung, 2. e. Wachtung, Achthabung, 3. e. Aufhaltung, Behaltung. 1. *őrizés*, 2. *Strázálás*, 3. *Megtartoſztatás*.

Cuſtos, ōdis, *com.* Cic. *Chuvár*, *ſztraſnik*, *ſztraſan*, *ſztraſitel*, *ſztraſanin*, *viroſztov*. r. Hüter, Wachter. őrző, *Vigyázó*.

Cŭtĭcŭla, æ, f. Pers. *kóſicza*. s. Häutlein. *Bőrőtske*.

Cŭtis, is, f. Plin. *kóſa*. e. Haut. *Bőr*.

Cўănĕus, a, um, & Cўănus, a, um, Plin. *Moder*. Blau, blob. *kék*. Cўănĕus lapis. *Dragi kamen modri*. Edelgeſtein von blauer Farb. *Drága kék kő*. Vulgo, *Lapis lazŭli*.

Cўătiſſo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Natachem*, *Tochim*. Einſchencke. *Pobárt töltök*.

Cўăthus, thi, m. Sveton. *Pehárecz*, *punſmály Puna kupa*. s. Trinck-Geſchirr, Becher voll. *Pohárotska*.

Cўbēa, æ, f. Cic. *Tovorna Ládja* ali *Brod*. s. Laſt-Schiff. *Terbes őreg hajó*.

Cўbĭŏfactes, is, m. Sveton. *Sztiſzni-ruk*, *velik ſzkupecz*, *Penezo-Derecz*, *Nedaj-rad*. Ein ſehr karger *und* Geldgieriger Menſch. *Igen Fősvény*, *pénz nyúzó*.

Cўclădātus, a, um, Svet. *Z dugum* y *po Zemlyiſze vlekuchum halyum ſenſzkum oblechen*. Der ein langen Frauen Rock um hat. *Hoſzſzu Aſzſzonyi ſzoknyával föl öltözött*.

Cўclas, ădis, f. Juven. *Ténka à duga ſzuk-*

nya

nya Senſzka, Halya, kâſze po zemlyi ſimucza, vlechе; Senſzki plaſch. Langer Frauen Rock auf der Erden nachgezogen; r. Frauen - Mantel. *Vékony hoſzſzu Aſz, ſzonyok ſzoknyája, Palâſtja, Melly a' földen buzattatik.*

Cyclĭcus, a, um, & Cyclĭus, a, um, *Okruſen, okrugel.* Circul-rund. *Kerekdedéges.*

Cyclōps, ōpis, m. (*idem qui* Pōlyphēmus, i, m.) *Hiſt. pöet. Chlovek zmißleni, na chelu jedno-ok, kruto velik* (peregr. *Gigaſs*) *vu ſtulyi pod gorum* Æthna *zvanum ſztojechi.* Ein Erdichter einäugiger Menſch, (Rieſen) bey dem Berg Æthna. *Ki gondolt az homlokán egy ſzemü ember.* 2. Cyclōpes, um, m. *plur.* Virg. Populus Phœniciæ, qui artem cudendi ferrum invenit. Hinc datâ occaſione finxerunt Poëtæ Cyclopes eſſe homines monocolos, qui in antro *Vulcani* fulmina *Jovi* cudant. *Narod ſztanovitz lyuczтva vu Feniczii, od kojega naidena je meſztria ſzelezo kovati.* Gevviſſe Phönicier, ſo das Eyſen zu ſchmieden erfunden. *Bizonyos Fenicziai népek, kovács Meſterségnek ſzerzői.* 3. Transl. Vid. *Faber ferrarius*, & *ſerarius.*

Cyclus, i, m. *Okrug, kolobar.* r. Circkel-Creyſs. *Kerekdédség.* Cyclus aureus. *Zlati broj vu kalendâru.* Die guldene Zahl im Calender. *Aranyos ſzám.*

Cycnus, & Cygnus, i, m. Virg. *Labud pticza.* Ein Schvvan Vogel. *Hattyú.*

Cydōnites, æ, m. Pallad. *Kutinſzki krub*, item *Kutinſzki ſzok.* s. Kitten-Brod, r. KittenSafft. *Birſalma kenyér*, vagy *nedveſség.*

Cydōnius, & Cydonĕus, a, um, Plin. *Kutinſzki.* Von Kitten. *Birſalmájú.* Pomum cydonium, *vel* Cydoneum. *Kutina.* e. Kitten. *Birſalma.*

Cygnēus, & Cycnēus, a, um, Cic. *Labudov, Labudji.* Von Schvvan. *Hattyúi.*

Cylindrus, vel Cylinder, i, m. Plin. *Vâly, z-kêmſze ſito válya.* Langer *und* runder Waltz-Stein, *oder* Waltz - Holtz. *Kőler Hömpölygő, vagy Görgő-fa.* 2. Quidquid rotundum eſt & longum abſque cuſpide, *Cylinder* dicitur.

Cylix *idem quod* Calix.

Cyma, æ, f. & ătis, n. Plin. *Czima na zelju, zelja mladicze, naimre pak vukreta.* Die zarten Schöslein am hohen Köhl, und andern Krautern. *Tſirlája a kaposztának, vagy más kertbélinek.*

Cymātĭum, ii, n. Vitruv. *Zgotovlenoga ſztalu*

nya zvunſzko nakinchenye. e. Zierrath am Gebäu. *Kűlső ékeſség az épületnek.*

Cymba, æ, f. Cic. *Ladjicza, Chùn, Mala ladja.* Ein kleines Schifflein. *Tsónak, Tſonakotska.*

Cymbălista, & Cymbălistes, æ, m. Apul. *Czimbalâſs.* r. Cymbel - Schlager. *Tzimbalmos.*

Cymbălistrĭa, æ, f. Petron. *Czimbalaſſicza.* e. Cymbel-Schlagerin. *Tzimbalmosné.*

Cymbălum, li, n. Cic. *Czimbola.* s. Cymbel. *Trimbalom.*

Cymbĭum, ii, n. Virg. *Na ladje nachin poſzuda vinſzka, vlaska drevena kupicza, Chaſſa.* Ein Trinck - Geſchirr vvie ein Schifflein. *Hajó forma boſzſzú pohár.*

Cynanche, es, f. Medic. *Vratnà ból, otok, Kuſchari.* e. Halſs-Geſchvvulſt, Halſs-Strenge. *Nyak-dagadás, Fájás.*

Cynăra, & Cinăra, æ, f. Cynărus, & Cinarus, i, m. Colum. *ſeſiliga*, ali *Sztrichak pitomi*, peregr. *Artichovka.* e. Artiſchock. *Kerti Bogáts-kóró*, vulgò *Artitſoka.*

Cynips, ĭnĭphis, m. (apud aliquos, f.) Mart. *Paſzja muha, komár.* e. Hunds - Muck, Schnock. *Eb Bogár, légy*, item, *Szúnyog.*

Cynocephălus, li, m. Plin. *Paſzo-glav.* Hundsköpffig. *Eb-fejű.*

Cynomyia, æ, f. Plin. *Obàd muha.* Eine Art Brämen, die den Thieren das Bluth ausſaugen. *Vér-ſzívó légy, Bogár.*

Cynosbăton, i, n. *Plin.* & Cynosbătus, i, m. *Sipek.* e. Hahnbutten, Hahnroſen. *Szarka tövis.*

Cynosūra, æ, f. *Mála medvedicza, mála kóla, znamenye na nebu iz ſzedem zvézd.* Kleine Beer, Heervvagen genandt, aus ſieben Stern beſtehend. *Kis medve tſillag, kis göntzöl ſzekere.*

Cyprīnus, i, m. Plin. *Krap, Saran.* Ein Karpffen. *Ponty hal.*

Cypris, ĭdis, f. Feſtus. *Pridovek Boſicze lyubavi, ar je nyoi pervoi vu Megyimorju Cipriánſzkomu Czirkva bila zeridana.* r. Zunahm der Venus. *Szerelem Iſten aſzſzonynak neve.*

Cypſēlus, i, m. Plin. *Potochna laſztavicza.* e. Rhein-Schvvalb. *Folyó vizi fetske.*

Cyrreſtis, is, f. *Plin.* idem quod *Minerva.*

Cythĕrēa, eæ, f. *Virg.* Cythĕrēis, ĭdis, f. *Ovid.* Vĕnus, ĕnĕris, f. Horat. *Boſicza lyubavi.* e. Göttin der Liebe. *Szerelem Iſten aſzſzonya.*

Cythĕrēius, Cythĕrĭăcus, (Cythĕrāĭcus) a, um, *Ovid.* Cythereius heros, pro *Æneas*, Cythere-

therejus menſis: *Meſzecz mali traven.* r. April-Monath. *Sz. Gŏrgy hava.*

Cȳtĭnus, i, m. Plin. *Pervi czvet granat jabuke, y oſztaleb drev.* Granat-Oepffel, und anderen Frucht-Bäumen das erſte blühe. *Granát alma-fának*, vagy *más gyŭmŏlts fanak elsö-virágja.*

Cȳtĭſus, i, m. *Plin.* vide *Trifolium.*

Cȳtōnĭum, Cȳdōnĭum: ii, n. Cŏtōnĕum, ĕi, n. Macrob. *Kutina.* e. Kitten. *Birſalma.*

DA

DĂbŭla, æ, f. Plin. *Felya Pinikovine*, iliti, *Pinikovoga dréva* (*palme*) Gevviſſe Arth von Palm-Baum. *Pálma-fa.*

Dācĭa, æ, f. *Geogr.* Provincia olim erat ampla in tres diviſa partes. 1*ma* dicebatur *Dacia ripenſis* proxima Tibiſco, quæ modernæ Hungariæ eſt inſerta. 2*da* Dacia *mediterranea* ſeu *Gepidia*, quam hodie *Tranſylvaniam* vocamus. 3*tia* Demum *Dacia Alpeſtris*, quæ nunc *Valachiæ* & *Moldaviæ* nomen obtinet. Tota clauditur Iſtro, Tibiſco & Carpaticis montibus.

Dācĭa Mediterranea *ſeu* Tranſylvānĭa, æ, f. Eutrop. *Erdèly Derſava.* Siebenbürgen. *Erdèly orſzága.* Principatus eſt rerum omnium copiâ inſtructus. Stativa præbet germano militi Chariſſima. Aurum & ſalem copioſum vicinis etiam Provinciis ſubminiſtrat. Fertilitate terræ, & aëris ſalubri temperie illectæ diverſæ nationes *Tranſylvaniam* incolunt, ſiculi, (*gens eſt hungarica*, quæ puritatem linguæ hungaricæ præ cætetis ſectatur) Saxones (*populus germanicus*) Valachi (*populus ex Coloniis Rom. deſcendens*, & *Illyrio commiſtus*, ex horum enim & illorum lingua corruptam loquitur) ſuas in ea ſedes numerant; quin tamen aliis ponè ſe gentibus locum denegent. Religionem catholicam complures colunt. Luthero alii, alii Calvino adhærent. Anabaptiſtæ & Ariani, pauciores tamen, in Tranſylvania reperiuntur. Schiſmatici ritûs græci plures. &c.

Dācĭa Alpeſtris *ſeu* Moldăvĭa & Vălăchĭa, æ, f. Geogr. *Moldavſzka y Vlaſka Zemlya.* Moldau *und* Wallachey. *Móldva és Oláh Orſzág.*

Dācĭus, & Dācĭcus, a, um. Juven. *Dacianſzki* (*Erdelyſzki*, *Vlaski*, *Moldavſzki*) Datzianiſch (Siebenbürgiſch, Wallachiſch, Moldauiſch,) *Dátziai* (*Erdélyi*, *Móldovai*, *Oláh-Orſzági.*)

Dācrўmæ, arum, f. *plur.* Peſt. *idem quod* Lacrymæ.

Dācus, ci, & Daca, æ, m. (apud *Hortens. ad Lucan*, idem quod *Geta.*) Cornel. Nep. *Vu Daczii rogyen*, ali *Erdelecz*, *Moldavecz*, *Vlah.* Dacianer, *oder* Siebenbürger, Moldauer, Wallach. *Datziai* vagy *Erdélyi*, *Móldovai*, *Oláh.*

Dactўlĭŏthēca, æ, f. Mart. *Ladichicza za perſztene.* Ring-Käſtlein, r. Futeral darinn man die Ringe hält. *Gyŭrŭ-tok.*

Dactўlĭon, ii, n. *Pêrſzten.* r. Finger-Ring. *Gyŭrŭ.*

Dactўlis, ĭdis, f. Plin. *Terſz jednoga perſzta debline.* e. Wein-Reben, eines Fingers groſs in der Dicke. *Egy ujnyira vaſtag ſzŏlŏ-tŏ.*

Dactўlus, li, m. Plin. *Pêrſzt.* r. Finger. *ŭj*, 2. *Palme dreva ſzàd.* r. Datel-Kern, oder Palmen-Frucht. *Pálma-fa gyŭmŏltſe.*

Dædălēus, ēa, ēum, *Lucret.* Dædălus, a, um. *Virg. Adject.* ex nomine proprio *Dædalus*, & ſignificat *propriè* aliquid ad *Dædalum ſpectans.* 2. Metaphoricè: *Verlo* ali *Oſzebujno Meſterſzki.* Künſtlich, Kunſt-reich. *Derék Meſterséges.* 3. *Hiter, Berz.* Schnell, geſchvvind. *Gyors, Hertelen.* Dædalea fuga: Horat. *Hitro, berzo bégſanye.* Schnelle Flucht. *Gyors futás.*

Dædălus, i, m. *Nom. propr.* Viri. *Vnogo preſtiman, y oſzebujni vu Atbenianſzkom Varaſſu Meſter.* Ein Kunſt-reicher Werck-Meiſter zu Athen. *Egy Aténási Meſterséges mives ember.* Hinc. *Proverb.* cum *Metaph.* Dædalô artificioſior. *Verleſſi od najverleſſega Meſtra meſterſzki Chlovek.* Uber andere Kunſt-reiche, Kunſt-reicher Meiſter. *Leg-fŏbb Meſterséges embernél nagyobb Meſter.* Dædali machina. Prov. *Na berzom gotova* (*rogyena*) *himba, prevara.* e. Geſchvvinde Liſt. *Hirtelen ki gondolt ſzalárdság*

Dæmon, ŏnis, m. Apul. Dæmŏnĭum, ii, n. Cic. *Dŭh peklenſzki, Hman Dŭh.* r. Höliſche Geiſt, r. böſe Geiſt. *Gonoſz lélek.* 2. Vid. *Lar.* ità Cic.

Dæmonarcha, æ, m. *idem quod* Pluto. *Peklenſzki poglavar, Bog zmiſsleni.* r. Teuffel-Oberſte; r. ausgedichte höllen-Gott. *Pokolnak fejedelme, Hamis Iſtene.*

Dæmŏnĭăcus, & Dæmŏnĭŏſus, a, um. Jul. Afr. *Vrago-meten, od vraga obſzedyen.* Beſeſſen von böſen Geiſt. *Ördŏngŏs vagy gonoſzlélektŭl, Meg-ſzállot.*

Dæmŏ-

Dæmŏnĭcus, a, um. Lactant. *Vrasji.* Teuffeliſch. *ördögi.*

Dalmăta, æ, *com.* & Dalmătĭus, ii, m. Cic. *Dalmatin* (vulgari ac communi nomine *Szlovenecz*, *Horvat.*) Dalmatiner. *Dalmátziai.* (Populus Illyricus.)

Dalmătĭa, æ, f. Strabo. *Dalmatinſzko Kralyeſztvo*, *Zemlya*, *Derſava.* Dalmatien in Illyrien. *Dalmátzia Orſzág.* Dalmatia *Regnum* eſt Illyricum *Croatiæ* coævum; quamquam non deſint, qui *Dalmatiam* longè antè *Croatiam* Regni honores conſecutam dicant. Et certè convenit inter Hiſtoricos nomen *Dalmatiæ* nomine *Croatiæ* multùm antiquius eſſe: *Romani* enim omnem illam *Illyrii* partem, quam primis ſtatim temporibus imperio ſuo ſubjugârunt, à Duce ſuo Dalmatiam appellârunt. Hinc factum, ut lapſu temporis totus Illyricarum terrarum tractus, qui uſque ad Noricum, & Panoniam Saviam protendebatur, non alio, quàm *Dalmatiæ* nomine compellatus fuerit. Atque ſic latè ſumpta *Dalmatia Croatiam* modernam ac *Szlavoniam* complexa eſt; adeóque & Patriam S. *Hieronymi* in Diœceſi Zagrabienſi Sitam. *Dalmatiæ* ſtrictè acceptæ limites Croatiam reſpicientes varii à variis ſtatuuntur. Dividitur in *Cæſaream*, *Venetam*, *Turcicam* & Rempublicam *Raguſanam*. Urbes numerat: Sicum *ſeu* Sebenicum. Tanonam *ſeu* Tinnam. Tragurium *ſeu* Trau. Salonam: Epetium *ſeu* Spezze: Peguntium *ſeu* Almiſam: Narronam: Adram: Salviam *ſeu* Sylviam *nunc* Soſech. Anderium *moderni* Stingam: Burnum *ſeu* Grachivam: Blanonam; Onæum *nunc* Sabionello: Epidaurum, *quod hodie* Raguſa *appellatur.* Delminium; Riſanam: Æqvum *ſive* Znonich. Siparum *ſive* Stripnich. Aſcrivium *Italis* Cataro. Bulvam *aliis* Butuam. Ulcinium *Italicè* Dulcigno. Liſſum *vulgo Italorum* Aleſſio. Scodram *ſive* Scutari. Ederum. Diocleam, patriam Diocletiani Imp. Rom. *hodie* Medon *nominatur.* Sequentes verò Civitates ſolas aliqui antiquæ Liburniæ attribuunt; quam tamen alii ante Romanorum in Illyrico Dominatum uſque ad *Panoniam Saviam* voluunt fuiſſe protenſam. *Eæ autem ſunt:* Aulōna *ſeu* Albona. Flanona. Terſatica *ſeu* Terſactum. Flumen. Buccăris, ubi nunc elegans Portus (*Regium* dicunt) viſitur. Senia *aliis* Segnia. Teaulus *ſeu* Odria. Lopſica. Metulum. Veſſera *vulgo* Novigrad. Ænona. Jadra, *vel* Jadera. Corinium *ſeu* Lyuba. Scardona. Curcum *hodie* Zyrea. Arucia *modò* Bergame. Ex his porro aliæ ad *Croatiam*; aliæ ad *Dalmatiam*; aliæ ad modernam *Liburniam*, arctis circumſcriptam limitibus, à Geographis collocantur. Sunt etiam, qui omnes uni *Croatiæ* adjiciant, nec ullam hodie *Liburniam* dari agnoſcant. Tres in Dalmatia numerantur Archi-Epiſcopatus, *videlicet:* Jadrenſis, Spalatenſis & Raguſanus. Singuli ſuos habent ſuffraganeos Epiſcopos, eóſque complures. Ducatum *S. Sabbæ* alii Dalmatiæ, Boſniæ alii adſcribunt.

Dalmătĭca, æ, f. *Iſidor.* eſt Veſtimenti breves manicas habentis genus, quod cum apud Croatas, cæteróſque Illyros, tum maximè apud Dalmatas eſt in uſu. Hinc ob *ſimilitudinem quandam*, Veſtis Diaconi, Sacerdoti ad aram aſſiſtentis, *Dalmatica* appellatur.

Dāmă, æ, f. Hor. *Szêrna.* s. Reh. ōz. legitur apud *Virg. gen. m.* Timidi damæ, cervique fugaces: *Georg.* 3. *v.* 539. Item *Eclog.* 8. *v.* 28. cum canibus timidi venient ad pocula damæ.

Dămæus, æi, m. *Pridovek Boga* (*Zmiſslenoga*) *Vode*, iliti *neptuna.* r. Zunahme des Neptuni. *Viz Iſtennek vezetèk neve.* Dicitur etiam *Hippius*, quòd primus frenos equis impoſuiſſe credatur.

Dămā'ĭo, ōnis, m. Lampr. *Junecz*, *Telecz*, Junger Ochs. *Tulok.*

Dămaſcus, i, f. Strabo. 1. *Damask*, *varaſi glauni* iliti *najvekſsiy najperveſsivu Sziriie.* Haupt-Stadt *Damaſco* in Syrien. *Damask Siriai leg-fŏbb város.* 2. *Damask hamuka.* r. Damask Seidener Zeug. *Damask materia.*

Dămĭum, ii, n. Feſt. *Aldov davan Boſiczi Zverja* (Sacrificium Dianæ, *quæ &* Cÿbĕles, *&* Daphnĕa, *&* Bona Dea *dicitur*) s. Opffer der Dianæ zu Ehren gemacht. *Vad állat Iſten Aſszonyának áldozatja.* Hinc & Dea ipſa *Damia*, & ſacerdos ejus *Damias* appellatus eſt, *ita Feſtus.*

Damnas, ātis, m. (apud aliquos *indeclin.*) pro *Damnatus* ita JCti & Quint. *Obſzugyen*, *Zavezan*, *Duſen.* Verdammt, verpflichtet, verbunden, ſchuldig. *Valamire kŏteleſztetett*, *adós*, *kárhoztatott.* Hæres meus uxori meæ damnas eſto dare argenti, quod elegerit, pondo centum. Quint. L. 7. *Odvetek* (ali *vuchinyen Delnik*) *moj naibude zavezan* y *duſen dati ſeni mojoj ſzto litrè* (vulgo *funtov*) *ſzrebra*, *kojeſzriizbere.* Meiner Erb vvird verbunden meiner Ehe-

Frau hundert Pfund Silber, vvelches sie ervvöhlen vvird, zu geben. *Az én örökösem légyen adós az én felségemnek száz font ezüstet adni, mellyet magának fog-választani.* Hæredes mei tibi damnas sunto dare decem marcas auri, *indeclinabiliter*. Hæredes enim *damnantur* à Testatoribus ad aliquid juxta mentem Testatoris faciendum.

Damnātĭo, ōnis, f. *Cic.* Damnātus, ûs, m. Plin. *Obszugyenye, szkvarjenye.* e. Verurtheilung, Verdammung. *Meg-itelés, kárhoztatás.*

Damnĭtĭco, as, are, avi, atum, (Act.) JCt. *Schapìm, kvàr chinìm.* Schaden thue. *Kárt tsinálok.*

Dāmnĭfĭcus, a, um, Cic. *Kvàr chinechi.* Schaden bringend. *Kárt tévő.*

Damno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. 1. *Odszugyujem.* Verurtheile. *Kárhoztatom, Itélem.* 2. Vid. *improbo.* Damnare aliquem capitis (capite) Cic. *koga naszmert odszuditi.* Einen zum Todt verurtheilen. *Valakit halálra itélni.* Damnatus voti. Cor. Nep. *Zavezan zverszíti szvoj zagovor.* Schuldig seines Gelübt zu verrichten. *Köteles Bétölteni fogadását.* Damnare apocham. *Pokvariti czedulu.* Die Zettel ungültig machen. *Az irást Semmivé tenni* cum *Dativ.* Damnatus morti. *Lucr.*

Damnōse *Adv.* Horat. *Skodno, kvarno.* Schädlich. *Károsképen.*

Damnōsus, a, um, Teren. *Comp.* Damnōsĭor Svet. *Superlat.* Damnōsĭssĭmus, Plaut. *Skódliv, Kvarliv.* Schadhafft, schädlich. *Káros, kártévő.*

Damnum, i, n. Cic. *Kvàr, Skoda, Sebàp, Steta.* r. Schaden. *Kár. Phras.* Eures mihi magno damno fuit; damnis multis me affecit. Magna inde rei familiaris naufragia feci. Id magnâ rerum mearum imminutione accidit. Id rebus meis plagam maximam injecit. Inde magnum res meæ vulnus acceperunt. Magnas inde jucturas accipiam. Carpar damnis quotidianis.

Dănăce, āces, f. Lucian. *Penezi, kojeszu negda Gerki vu vuszta mértvem poszt avlyali, za placbu Brodara zmiszlyenoga.* Charon, ontis, m. *Zvanoga.* s. Geld, so bey denen Griechen den todten ins Maul gethan vvard, dem Charonti den Schiff-Lohn zugeben. *Olly pénz, mellyet régenten az gőrögök meg-boltaknak a' szájokban Uton-járó költségre és révészi fizetésére adtak volt.*

Dānĭa, æ, f. Geogr. *Danszko kralyeszivo.* Dännemarck. *Dánia Ország.* Inde: Dānus, i, m. (*populus*) & Dānĭcus, a, um. *Danszki.* Dänisch. *Dániai.*

Dănĭsta, æ, m. Plaut. *Z-penezmi krivo-tersecz*, vulgo *Usurás.* r. Wucherer. *Usorás.* 2. idem quod *Fœnerator*, vel *Campsor.* Inde: Dănĭsma, ătis, n. JCti. *Z-novczmi Krivoterszivo.* r. Wucher. *Usora.* Et Dănĭstĭcus, a, um. Plaut. *Krivoterszetzki* vulgo *Usuraszki.* Wucherisch. *Usoráboz-való.*

Dăno, is, ĕre, *Obsol.* Plaut. *idem quod* Do. Inde: Dănōsus, a, um. Plaut. *Daresliv.* Freygebig. *Bő-kezű.*

Dantiscum, ci, n. Geog. *Dantisk, Vu Polyszkoj Pruszii velik y zmosen Varasz, pri nemszkom Morju sztojechi, kôga Leto Goszpona* 1734. *Velika Muskovitska y nemszka szila teszkoje obladala.* e. Stadt Dantzig in Pohlnisch Preussen. *Dantzka Városa.*

Dānŭbĭus, ii, m. (infra Belgradum amisso priori nomine *Ister, tri, m.* appellatur) Geogr. *Dunaj, jedna Z-med perveh vu Europi tekuchih Vod. Szvoj pocbetek y tviralischema vu švabszki Némczkoga Kralyeszivoa derszavi pri meszitu* Don Eschingen *svanomteche pak* 400. *mily daleko, vu Cherno Morje, kadisze Bulgarska Szlovenszkoga Naroda Zemlya dokancha.* r. Donau-Fluss. So in Schvvaben bey Don-Eschingen entspringet, und bey 400. meilen bis in das Schvvartze Meer fliest. *Duna Vize.*

Dăpātĭcè, *Adv.* Fest. *Goszpoczki, Plemenito, Zmosno.* Herrlich. *úri módon.*

Dăpis, *gen.* Dăpem, *Accus.* Dăpe. *Abl.* (reliquis casibus in *Sing. caret.*) *Plur.* Dăpes, um, & ĭum. f. Horat. (apud quosdam autem legitur: Daps, Dăpis) *Goszpoczke, zebrane jeszivine.* Herrliche Speissen. *úri étek.*

Daphnon, ōnis, m. Mart. *Lorberova loza.* r. Lorbeer-Wald. *Lorber erdő.*

Dăpĭfer, ĕri, m. Vet. Glos. *Jeszivino-noszt.* Druchsess, der das Essen aufträgt. *étekhordozó, Aszztalnak, Tálnak.*

Dăpīno, as, are, avi, atum, (Neut.) Plaut. *Goszpoczke y zebrane jeszivine pripravlyam.* Herrliche und delicate Speisen zubereite. *úri étkeket készítek.*

Dapsĭle & Dapsĭlĭter & Daptĭcè *Adv.* Svet. *Obilnó, Gozpoczki, Plemenito, Izebrano.* Herrlich, kostbar. *úri-módon, Bővségessen.*

Dapsĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Obilen, szztrosjen, Drág.* Uberflüssig, kostbar. *Bővséges, Drágár.* Dapsiles dotes Plaut. *Dari obilni.* Grosse Gaben. *Nagy ajándék.* Dapsiles sumtus, Plaut. *Sztrosni y dragi Ztroski.*

ztroszki. Groſse und theure Unkoſten. *Nagy és drága költségek.*

Dardănium, ii, n. Plin. *Ruke zverhu lakta vezilo, kincb.* e. Arm-Zierde. *Kar ékeſség.*

Dătătim *Adv.* Plaut. pro *invicem dando.* v. g. *pilam.*

Dătĭo, onis, f. Cic. *Davanye, Danye.* e. Gebung, das Geben. *Adás.*

Dăto, as, are, avi, atum, (Frequ.) Plin. *Guſzto krat dajem.* Offt gebe. *Addogalom.*

Dător, ōris, m. Virg. *Davavecz, Davecz, Darovnik.* r. Eingeber. *Adó, valaminek adója.*

Dătum, ti, Cic. 1. *Danye, Daruvanye.* 2. *Dano, znamenuvanye Meſzta, y Dneva; gda, y gdeje piſzano.* Das einem gegeben iſt, r. Schanck, e. Gabe. 2 e. Bezeichnung des Orths und der Zeith, vvo und vvann etvvas geſchrieben. *Adás,* Item. *Helynek és időnek a' Levélben fel-jedzéſſe.* Ratio dati, & accepti; Cic. *Rachuni.* e. Rechnung. *Szám-adás.*

Dăvus, i, m. *Pridovek jednoga ſzluge, kojega* Terentius *glaſzoviti Igraſz napervo daje.* r. Zunahme eines Knechts, ſo von dem Comödien-Schreiber *Terentio* angeführet vvird. *Davus ſzolga.* Davus ſum non Oedĭpus. *Jaſzem priproſzt chlovek, ali Nerazmem, kaj govoriſz.* Ich bin ein einfältiger Menſch. *Oder:* Ich verſtehe es nicht, vvas du ſageſt. *Amiket beſzélleſz, nemértem.* eſt Prov. Terent.

Dē, *præp.* Cic. *Od, Iz.* Von, aus. *Ből, Ból, Ről, Ról. Le, Alá.* Audivi hoc de Parente meo. Cic. *Toſzem chul od Otcza mojega.* Ich habe es von meinem Vatter gehört. 2. pro *Propter. Zarad, Zhog. Radi.* Wegen. *Attért, érette.* Variis de cauſis Cic. *Zhog oſzakojachkeh zrokov.* Wegen vielerley Urſachen. *Sok-féle okokért.* 3. pro *In*, vel *Per.* De die. Cic. *cheſz dan.* Beym Tag. *Nappal.* De nocte. Cic. *cheſz nòch.* Bey der Nacht. *éjjel.* 4. pro *poſt.* De prandio. Plaut. *Po obedu.* Nach dem Mittag eſſen. *Ebéd után,* 5. pro *Super.* Regulus de captivis agit. Cic. 6. pro *Quod attinet ad.* De lanificio neminem metuo. *Plaut.* 7. Eleganter inter ponitur, *Qua de re,* &c. Cic.

Dĕa, æ, f. Cic. *Bottcza.* e. Göttin. *Iſten Aſzſzony.*

Dĕactĭo, onis, f. *Idem quod* peractio. *Feſt.*

Dĕallbātĭo, ōnis, f. *Pobélenye.* Die Weiſſmachung. *Meg-fejéritės.*

Dĕalbātor, ōris, m. JCt. *Pobelitel.* r. Weiſsmacher, Weiſser. *Meg-fejéritő.*

Dĕalbo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Bélim, Pobelyujem, Bélo chinim.* Ausvveiſse, vveiſs mache. *Meg-fejéritem.*

Dĕămātus, a, um. Plaut. *Jakolyublyen.* Sehr geliebt. *Igen ſzerettetett.*

Dĕambŭlātĭo, ōnis, f. Terent. *Prebajanye, Prebodenye, Prebagyanye, Prebod.* (*Setanye* congruit magis deambulatorio domeſtico) Das ausgehen, ſich bevvegen. *Menés, járogatás.*

Dĕambŭlo, as, are, avi, atum. (Neut.) Terent. *Prebajamſze, Prebagyamſze,* (*Setamſze* congruentius eſſe videtur reſtrictæ domi commotioni) Darauſſen mich bevvege, umgehe. *Kin járok, Menyek.* Pergimus ad illaſpatia noſtra, ubi cùm ſatis erit deambulatum, requieſcemus. Cic. lib. 1. de leg. *Idemo na one ſirine naſſe, gde, kadaſze doſzta prebodimo; hochemoſzi pochinuti.* Wir gehen auf unſere Oerter, alvvo vvir, nach der genugſamer bevvegung, ruhen vverden. *Menyünk olly helyekre, holl, midőn ſokat fogunk járni meg nyugſzunk.*

Dĕămo, as, are, avi, atum (Act.) Plaut. *Jakolyubim.* Sehr liebe. *Igenſzeretem.*

Dĕargentaſſo, is, ĕre, (Freqv.) Lucill. *V-novczeh* ali *za novcze koga vkanyujem.* Ums Geld betriege, *Pénzért meg-tſalom.* Deargentaſſere aliquem: Lucill. *V-novczeh kéga vkaniti.* Ums Geld einen betriegen, Schneutzen, abluxen. *Pénzben valakit megtſalni.*

Dĕargentātus, a, um. Oroſ. *Poſzrebernyen.* Verſilbert. *Meg-ezűſtőzött.*

Dĕarmātus, a, um. Liv. *Razoruſen.* Gevvehr loſs gemacht. *Fegyvertől meg-fosztatott.*

Dĕarmo, as, are, avi, atum. (Act.) Apul. *Razoruſim.* Gevvehr loſs mache. *Fegyvertől meg-foſztom.*

Dĕartŭo, as, are, avi, atum. (Act.) Plaut. *Razkotriſim, Razdelyujem, Lándam,* pereg. *Trancheram.* Zergliedere, Glid vveiszerlege, Trantſchiere. *Letaglom, Kontzolom.* Transl. Deartuare opes. Plaut. *Blago razmetati.* Sein Guth, Reichtum, nach einander verthuen. *Jószágot eltékozlani.*

Dĕaſcĭo, as, are, avi, atum. (Neut.) Vitruv. *Obteſzávam.* Behaue. *Meg-faragom, Bárdalom.*

Dĕāurātor, ōris, m. JCt. *Pozlatitel.* r. Vergulder. *Aranyozó.*

Dĕāurātūra, æ, f. Capit. *Pozlachenye.* e. Verguldung. *Aranyozás.*

Dĕāuro, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. V. *Inauro.*

Dēbācchātio, onis, f. Salvian. *Bukka, Halovanyenye, Lomontanye.* e. Raſerey, Schvvelgerey. *Zenebonás, Zúr-zavarás.*

Dēbācchor, āris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Pian Búchim, Holovanyim, Lomantam, Lomachem, Maſzlatbim.* Boldere vvie ein Voller Zapff, ſchvverme, Unſiniglich anfalle. *Dúbórkódóm, Kiáltozok, Zenebonázok, Zúr-zavaroskodok.*

Dēbellātor, oris, m. Arnob. *Vu Voiſzki Obladavecz, Vitez, Predobitel.* r. Ubervvinder. *Haddal, Meggyőző.*

Dēbello, ās, are, avi, atum. (Act.) Liv. *Predobivam, obladajem, Pobiam.* Ubervvinde. *Megverem, Haddal meggyőzőm.*

Dēbĕo es, ere, ēbŭi, ĭtum. (Neut.) Cic. 1. *Duſenſzem, Dugujem.* 2. *Moram.* 1. Schuldig bin. 2. Ich ſolle, ich mus. 1. *Adós vagyok.* 2. *Tartozom, keltſeleknednem.* Debeo tibi hanc fidem: Plin. *Zaovu vernoſzt oſztajem tebi duſen.* Ich bleibe dir dieſe Treu ſchuldig. *Ezért az hivségedért adós vagyok.* Vitam tibi debere fatetur. Ovid. *Daſzvoje ſivlenye ima potebi, mora valuvati*; ali: *za ſivlenye ſzvoje daje tebi duſen, valuje.* Er bekennet, daſs er um das Leben dir ſchuldig iſt. *Hogy élete altallad vagyon, Vallya és bizonyitya.*

Dēbĭbo, is, ere, ĭbi, ĭtum. (Neut.) Sol. *Izpiam.* Austrincke. *Ki-iſzom.*

Dēbĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Gingav, Nemochen, Mlabav.* Schvvach, Krafftloſs, Matt. *Erőtelen, Gyenge.*

Dēbĭlĭtas, ātis, f. Cic. *Mlabavótba, Szlaboſzt, Szlabocba, Nemochnoſzt, Mlabavoſzt.* e. Schvvacheit, Mattigkeit. *Erőtlenség.*

Dēbĭlĭtātĭo, ōnis, f. Cic. *Oſzlablenye, Omlabavlenye.* e. Schvvächung. *Erőtlenitės.*

Dēbĭlĭter, *Adv.* Pacuv. *Mlabavo, Szlabo, Nemochno.* Schvvächlich. *Erőtlenül.*

Dēbĭlĭto, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Szlabim, Mlabavim*; *Szlaboga, mlabavoga, nemochnoga chinim.* Schvvach, matt, krafftloſs mache. *Erőtlenitem.*

Dēbĭlo, ōnis, m. *idem quod* debilis. Debilo homo. Feſt. *Mlabav chlovek.* Schvvacher Menſch. *Cyenge ember.*

Dēbĭtĭo, ōnis, f. Cic. *Dúg, Duſnoſzt.* e. Schuld, das ſchuldig ſeyn. *Adóſság, Tartozás.*

Dēbĭtor, ōris, m. Cic. *Duſnik.* 1. Schuldner, Schuldiger. *Adós.*

Dēbĭtrix, īcis, f. Teren. *Duſnicza.* e. Schuldnerin. *Adósné.*

Dēbĭtum, ti, n. Cic. *Dúg.* e. Schuld. *Adóſság.* 2. debitum reddere naturæ: pro *mori*: *Corn. Nep.*

Dēbĭtus, a, um, Cic. *Duſen.* Schuldig, pflichtig. *Kőteles* vagy *tartozó.* debitam gratiam cui referre: *Iz duſnoſzti zahvaliti: Duſztu hvalu dati.* Den ſchuldigen Danck ervveiſen. *Kőteleſzen meghálálni.* 2. pro *deſtinatus.* Poſtremis malis debitus. *Sulpic. Serv.*

Dēblātĕro, Deblāctĕro, as, are, avi, atum, (Neu.) Plaut. *Bérbram, Férfram, Fiſnyarim, Tlapim, Tepem. Bérbochem, Klaſurim.* Blaudere, klappere, plappere. *Feczegek, Tſátſogok.*

Dēbuccĭno, as, are, avi, atum, (Neut.) Teren. *Vu Trumbetu, V-ſip.* &c. *Puſſem.* e. Trompeten &c. blaſe. *Trombitálok*, &c.

Dēcāchinno, ās, are. avi, atum, (Neu.) *Terent.* Dēcāchinnor, aris, atus ſum, (Dep.) Tertul. *Do ſzitoſztiſze ſzmejem, z-drugogaſze jako oſzmekávam, Rongochem.* Verlache, hefftig auslache. *Megnevetem, eleget nevetek, tsúfolom.*

Dēcāchordum, i, n. *Czitara z-deſzetemi ſztrunami.* s. Saitenſpiel, mit zehen Saiten. *Tiz-húrú lant.*

Dēcācūmĭnātĭo, ōnis, f. Plín. *Odverhunenye, verhunczev odſzechenye.* Das Stümmlen der Bäumen, e. Abköpffung. *Teteje elſzedés, metſzés.*

Dēcācūmĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Odverhunchom, verhunecz odſzekavam.* Die Gipffel der Bäumen ſtümmle, abhacke. *Tetejét elvágom.*

Dēcalco, as, are, avi, atum, (Act.) Vet. Gloſs. *Bélim, Pobelujem, z-vapnom lichim, obmaſujem.* Ausvveiſse, mit Kalch überziehe. *Fejéritem.*

Dēcălĕfăcĭo, is, ĕre, ēci, actum, (Act.) Vet. Gloſs. *Razblagyujem, Hladno chinim.* Kalt mache, mich erfriſche. *Megbivesitem, Hidegé tſinálom.*

Dēcălesco, is, ere, (Inchoat.) Vet. Gloſs. *Merzel bivam, Hladen poſztajem.* Erkalte. *Hidégűlni Kezdek.*

Dēcă'lŏgus, gi, m. Cal. *Deſzetere zapovedi Boſje.* Die zehen Geboth Gottes. *Iſtenek tiz parantſolátja.*

Dēcalvo, as, are, avi, atum, (Act.) Hieron. *Pleſzivoga chinim.* Kahl mache. *Megkopaſzitom.*

Dēcanto, as, are, āvi, ātum, (Act.) Cic. 1. *Jednu popevku Drugoch, y vechkrat popevam* 2. *Hvalim, Izviſzujem,* 3. *Vechkrat jedn-*

jedno dugovanye pripovêdam, 4. *Bâjam czopram*. 1. Ein Geſang öffter ſinge, 2. Lobe, erhebe, 3. Offt eine Sach erzehle, 4. Verzaubere. 1. *Egy éneket tôbbſzôr éneklek*, 2. *Ditſérem, Magaſztalom*. 3. *Egy dolgot tôbbſzor beſzéllek*, 4. *Meg-boſzorkányozom*.

† Dĕcānus, i, m. *Dékan*. r. Dechand. *Dékan*. 2. *Deſzetnik*. r. Corporal. *Tizedes, Káplár*.

Dĕcarno, as, are, avi, atum, (Act.) Veget. *Meſzo od koſzti oſzlobagyam, Réſem, odtergázam, chelſſem, Gulim*. Das Fleiſch ablöſe, ſchinde, vvegreiſſe. *Háſt tſontól elválaſztom*.

Dĕcās, ădis, f. *idem quod* numerus denarius. *Deſzetka, Deſzetak broj*. e. Zahl von zehen. *Tiz-ſzámú*.

Dĕcātenta, æ, m. Dĕcātēlōgus, i, m. & Dĕcāton, ōnis, m. Cæl. Rhod. *Déſmar, Deſzetár*, ki *deſzetinu pobira*. Zehender, zehnet, der die Zehenden einfordert. *Déſmát*.

Dĕcēdo, is, ĕre, eſſi, eſſum, (Neut.) Liv. 1. *Vugiblemſze*, 2. *Naſztran idem*, 3. *Odbajam kam*, 4. *Menykam*, 5. *Vumiram*, 6. *Oſztavljam*, 7. *Prebájam*. 1. Ausvveiche, 2. Abtrette, auf die Seithen gehe. 3. Wohin gehe, 4. Abnehme, 5. Sterbe, 6. Verlaſſe, 7. Abgehe. 1. *Ki-fordúlok*, 2. *Félre-megyek*, 3. *Valahova megyek*, 4. *Elfogyok*, 5. *Meg-halok*, 6. *Elhagyom*, 7. *El-járulok*. Decedere, viâ, Plaut. *Z-putaſzte tugnuti*. Von den Weeg vveichen. *útból kitérni*. Decedere de more ſuo, Plaut. *Oditi od navade ſzvoje, oſztaviti navade ſzvoje*. Von ſeiner Gevvohnheit abvveichen. *Szokát elhagyni*. Decedere officio. Plaut. *Oſztaviti chaſzt*. Von ſeinem Ambt abtretten, ſein Ambt verlaſſen. *Tiſztét letenni*. Mei deceſsêre parentes. *Vumerliſzu roditeli moji*. Meine Aeltern ſeynd abgeſtorben. *Meg-holtak az ſzûleim*. Aliquando ponitur pro ſimplici *Cedo*. Ubi non Hymetto mella decedunt. *Hor. l. 2. od. 6.*

Dĕcĕm. *Indecl.* Cic. *Deſzet*. Zehen. *Tiz*.

Dĕcembĕr, bris, m. Ovid. *Gruden*. r. Chriſtmonath. *Karátſon hava*.

Dĕcemjŭgis, is, *com.* ge, n. Svet. *Kola z-deſzetemi, kónyi*, ali *voli*. r. Wagen mit zehen Roſſen, oder Ochſen. *Tiz lovú vagy ökör-ſzekér*.

Dĕcempĕda, æ, f. Cic. *Mertuk deſzet czepehſſev dug, zkémſze polye méri*; *Polyomernicza*: *Zemlyo-mernicza*. Eine Feldmaaſs von zehen Schuh. *Tiz labni mértek*, vagy *föld mértek*.

Dĕcempĕdātor, ōris, m. Cic. *Polyo-méreez, Zemlyo-méreez*. r. Feldmeſſer. *Föld-mérô*. dicitur & *Decempeda, æ, m.* Cic. *idem*.

Dĕcemplex, ĭcis, *om.* Corn. Nep. *Deſzeterovêrſzt*. Zehenfach. *Tiz annyi*.

Dĕcemscalmus, a, um, Cic. *Ladja z-deſzetemi veſzli*. s. Schiff mit zehen Rudern. *Tiz evedzôjû hajó*.

Dĕcemvĭrālis, is, *com.* le, n. *Liv.* Leges decemvirales, Liv. *Zapovédi, deſzet na kaj odluchenih ſudczov: ſztol deſzet ſzudczov*. Die Gesätze zehen Männern, *anderſt genennet*, die Zvvölf Taffeln. *Tiz ſzemélyekbûl álló birák*.

Dĕcemvĭrātus, ûs, m. Liv. *Chaſzt deſzet ſzudczev negdaßnyéh Rimlyanov*. Die Würde oder s. Ambt der zehen Männern. *Tiz embereknek régenten tiſztséget*.

Dĕcemvĭri, ōrum, m. *plur.* Liv. *Deſzet Sztareſſin, Deſzet zmed perveh vu Rimſzkom negda Vechvichtzu*. Zehen Männer zu Rom, ſo die zvvölff Taffeln ihrer Geſetze beſtätigten und in Ordnung brachten. *Tiz tiſztbéli igazgató emberek Rómában*.

Dĕcendĭum, ii, n. JCt. *Deſzet dnevov vréme*. e. Zeit von zehen Tägen. *Tiz-napi idô*.

Dĕcennis, is, *com.* ne, n. Plin. *Deſzeták, Deſzetero-letni*. Zehen-Jährig. *Tiz eſztendôs*.

Dĕcenter, *Adv.* Cic. *Doſztojno, Priſztojno*. Fein, Gebührlich. *Illendô-képen*.

Dĕcentĭa, æ, f. Cic. *Doſztojnoſzt, Priſztojnoſzt*. e. Wohlſtändigkeit, Billigkeit, Gebührlichkeit. *Illendôség*.

Dĕceptĭo, onis, f. Vitruv. *Vkanyuvanye*. r. Betrug. *Meg-tſalás*.

Dĕceptĭōſus, a, um, Ennod. *Vkanyliv*. Betrügerisch. *Meg-tſaló*.

Dĕceptor, oris, m. Senec. *Vkanitel, mâma, prevaritel*. r. Betrüger. *Meg tſaló*.

Dĕceptōrĭus, a, um, Auguſt. vide *Deceptioſus*,

Deceptorie, *Adv.* Aug. v. *Doloſe*.

Dĕceptrix, ĭcis, f. Lact. *Vkanitelicza, prevaritelicza*. e. Betrügerin. *Meg-tſalóné*.

Dĕcerno, is, ĕre, crēvi, ētum. (Neu.) Cic. 1. *Odluchujem, odluchávam*. 2. *Doſzugyujem, doſzugyávam, dokanchám*. 3. *Vojujem*. 1. Ordne. 2. Urtheile, beſchlieſſe. 3. Streitte. 1. *Végzek, Rendelek*. 2. *Meg-itélem*. 3. *Hadakozom, Vivok*. Stipendium alicui decernere. Cic. *Platbu kômu odluchiti*. Einem den Sold verordnen. *Fizetést valakinek rendelni*. De re aliqua decernere. *Kaj dokonchati*,

konchati, doſzuditi. In einer Sach den Schlus machen, *oder* urtheilen. *Valamit végbez vinni, Meg-itélni.* Decernere acie, Cic. *Vojuvati.* Streiten. *Viaſkodni, hartzólni.* Decernere in anguſtiis. Curt. *Vuſzili, y vu teſznochi vojuvati.* In der Enge ſtreiten. *Szorongatásban viaſkodni.* 4. v. *Abſolvo.* Primus clamor, atque impetus rem decrevit. *Liv.*

Dēcerpo, is, ĕre, erpſi, erptum, (Act.) Cic. *Odtergávam, v-tergávam.* Abbreche. *Leſzakaſztom.*

Dēcertātĭo, onis, f. Cic. *Borenye, Tekmenye, Boj.* r. Streit, e. Schlacht, r. Kampff. *Megvivás, viaſkodás.*

Dēcertātōrĭus, a, um, Quint. *Boj dokanchajuchi.* Streit endigend. *Viaſkodáſt el-végező.* Decertatoria pugna. *Quint.* legitur etiam: pugna decretoria. *Boja dokanchanye.* Den Streit endigen. *Viaſkodásnak végezéſe.*

Dēcertātus, a, um. Stat. *Boj zverſzen, dokonchan.* Den Streidt vollbracht. *Megvíſztatott.*

Dēcerto, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *Borimſze, tekmimſze, vojujem.* Streite, Kämpfe. *Viaſkodom, vivok.*

Dēcervīco, as, are, avi, atum, (Act.) Sidon. *Glavu ſzlchem, odſzekujem.* Enthaubte, *Fejét-veſzem, elvágom.*

Dēceſsĭo, ōnis, f. Cic. Dĕceſſus, ûs, m. Cic. *Odhagyanye, odhod, odhajanye, odſzaſztye, ogiblenye, naſztranſze-vmeknenye.* 2. *Vumiranye, Iz ovoga ſzvéta prehajanye, Zmed ſiveh otidenye.* 3. *Menykanye.* 1. Abtrettung, Ausvveichung. 2. Das ſterben. 3. r. Abgang. 1. *Elmenés, Viſzſzavonás.* 2. *Meghalás, világból kimúlás.* 3. *Fogyadkozás.*

Dĕcĕt, ēre, ĕcŭit, *Imperſ.* Cic. *Doſztoino jeſzt, Prikladnoje.* Es geziehmet ſich, es iſt billich. *Illik, Illet.*

Dēcĭdĭum, ii, n. (à *Cado*) Senec. *Opad, Pad.* r. Fall. *Leeſés.*

Dēcĭdo, is, ĕre, cĭdi, (Neu.) Cic. *Opádam, Dolepádam,* item *vu uſſanyu vkanyujemſze.* Abfalle, niederfalle, *item* in der Hoffnung betrogen vverde. *Leeſem,* 2. *Remény ségben meg-tſalatom.* Spe decidere. Terent. *Vu uſſanyuſze ukaniti.* In der Hoffnung betrogen vverden. *Remény-ségében megtsúkónni fogyatkozni.*

Dēcīdo, is, ĕre, īdi, īſum, (Act.) Cic. *Dokanchám, Odredyujem, Dopitávam, Odluchujem,* 2. *Odſzekujem, Odſzékam, Dele ſzkohem, réſzem.* Beſchlieſse, Ende, 2. Abhave, abſchneide, herabſchneide. *Eligazitom, Elvágezem.* 2. *Lemetſzem, Vágom.*

Dēcĭdŭus, a, um, (à *Cado*) & Dēcīduus, a, um, (à Cædo) Ovid. primum. *Opadliv, Padliv,* 2dum *Poſzechliv, Odſzechliv.* Das zum Abhauen, *oder* Abfallen iſt. *Lehúllo, Leeſendó* 2dum *Elvágható, metſzhetó.*

Dĕcĭmæ, & Dĕcŭmæ, ārum, f. *plur.* Cic. *Deſzetine, Désma.* r. Zehende. *Tized, Désma.*

Dĕcĭmānus, a, um, & (*quod uſitatius eſt*) Dĕcŭmānus, a, um, Plin. *Krutó velik.* Sehr groſs. *Igen nagy.* Decimana porta. Jul. Cæſ. *Najvekſſa vrata vu taboru.* Das gröſte Thor des Feldlagers. *Táborban leg nagyobb kapu.* 2. *Deſzetinu dajuchi.* Zehend gebend. *Tizedet adó.* Ager decimanus, Cic. *Polye deſzetinu dajuche.* r. Acker der den Zehenden giebt. *Tizedet adó mezó.*

Dĕcĭmātĭo, ōnis, f. *Deſmanye Deſzetkuvanye, Deſzetinenye, z-deſzetoga jemlenye.* e. Einſammlung des Zehenden. *Tizedvétés, Désmálás.*

Dĕcĭmātor, oris, m. *Désmár, Deſzetkár, z-deſzetoga jemecz.* Der Zehender, der den Zehenden einnimbt. *Désmáló, Tizedetvevó, ſzedegetó.*

Dĕcĭmo, as, are, avi, atum, [Act.] Liv. *Deſzetoga iz Chete na ſzmert dajem,* 2. *Desmam, Deſzetkujem, z-deſzetoga pobiram,* ali *deſzetinu nakaj poſztavlyam.* Den Zehenden aus der Legion auf den Todt gebe, 2. den Zehenden einziehe, *oder* den Zehenden auf ein Ding ſchlage. *Minden tizedikét à ſeregben meg-ólóm.* 2. *Désmálok,* vagy *tizedet-veſzek, tizedet vetek valakire.*

Dĕcĭmò, Dĕcĭmùm, *Adv.* Liv. *Deſzetkrat, Deſzet pùt, do deſzetoga.* Zum zehenden mahl, zum zehenden. *Tizedikſzer.*

Dĕcĭmus, a, um. Cic. *Deſzeti.* Der zehende, *Tizedik.*

Dēcĭpĭo, is, ĕre, ēpi, eptum (Act.) Cic. *Vkanyujem, prekanyujem, varam, hinim, mámim.* Betrüge, hinder gehe. *Megtſalom, Fogom.*

Dēcĭpŭla, æ, f. *Sidon.* Dēcĭpŭlum, li, n. Apul. *Zpruſnicza ptichja, ſpruſatnicza, ſzklopalnicza, miſso-lovka.* s. Spring-Heusl für Vögel, eine Falle, Maus-Falle. *Madár-fogó, Egérfogó, keleptze.*

Dĕcīrēmis, is, f. Plin. *Ladja z-deſzetemi veſzli.* Ein Schiff mit zehen Ruderen. *Tizevedzójú hajó.*

Dēcīsĭo

Dēcīsĭo, onis, f. Cic. 1. *Od ſrechenye, odſrekanye.* 2. *Odluchenye, dokonchanye, odredenye.* Das Abhauen. 2. r. Vertrag, Endſcheid e. Beordnung. 1. *El-vágás, le-metſzés,* 2. *Végvettés, eligazitás.*

Dēclāmātio, onis, f. Cic. *Zgovarjanye, glaſzno y razluchno na pamet vnogo-govorenye, Vikanye.* e. Übung im Reden, haltung einer Rede. *Ékes emlékező elmével ſzóllás.*

Dēclāmātor, oris, m. Cic. *Lyuczkeb rechib glaſzno govoritel, Prezovich.* Der ein offentliche Rede hat, der ſich in Reden übet. *Kimagát órálásban gyakorolya, ki-kiáltó.*

Declāmo, as, are, avi, atum. (Neut) Cic. *Vichem.* 2. *Nad drugemi govorjenye imam.* Mich in Wohl-Reden übe. *Emlekezŏ elmével ſzólok.*

Declinātio, onis, f. Cic. 1. *Vugnenye, Vugibanye, naſztran idenye, ogib, ogibanye, ugnutje, oklanyanye.* 2. *Premenyanye rechih po ſzpadeb.* e. Abvveichung 2. e. Veränderung deren Wörten. *Elhajlás, eltérités.* Item. *Szó változáſza.*

Declīno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Vugiblemſze, ogibamſze.* 2. *Premenyam po ſzpádeb (iliti* Caſuſſih) *réchi.* Abvveiche, 2. verändere die Caſus. *Elhajtom, elhalok, elterŭſŏm, ſzót változtatok.* 3. V. *Inclino.* Declinat in veſperum dies. *Colum. l. 8. c. 4.*

Dēclīvis, is, *com.* ve, n. Cæſar, *Dolen, podat, podolen, nagnyen.* Nidervverts. *Hajoltt, ereſztedŏ, lejtŏr.*

Declīvĭtas, ātis, f. Cic. *Podole, dòl, dolina.* e. Nider Haltung, Gähe. *Meg-hajlóság, lejtŏség.*

Dēcocta, æ, f. (*intelligitur* Aqua) Juven. *Kubana voda.* Geſottenes Waſſer. *Főtt viz.*

Dēcoctor, oris, m. Cic. *Porludelnik blága, potroſslivecz, raſztepavecz, vaſztipnik.* Verſchvvender, Durchbringer. *Tékozló, Veſztegetŏ.* 2. *Izkubavecz,* &c.

Dēcoctum, ti, n. Plin. *Prekuban napitek. okuba, Varenicza.* Ein geſottener Tranck, das Einſieden. *Főtt viz ital.*

Dēcoctūra, æ, f. & Decoctus, ûs, m. Plin. *Kuba, kubanye.* Das Kochen. *Főzés, Megfŏzés.*

Dēcollātĭo, onis, f. Vet. Gloſs. *Glavo-ſzechenye odglavlenye.* e. Enthaubtung. *Nyakelvágáſſa.*

Dēcollo, as, are, avi, atum. (Act.) Plaut. *Glavu ſzéchem, odvratag lavu odſzekujem.* Enthaubte, von Halſs dem Kopff v veg haue. *Feiét, nyakát elvágom.* 2. *Transl.* V. *Privo.* Quibus fructibus me decollavi. Lucil.

Dēcŏlŏr, ōris, *om.* Virg. *Blyutav, Neoblichen, Merſzkeboje,* vulgò *farbe.* Ubelgefärbt, bŏſs förbig, Farb-loſs. *Szintelen, Rút-ſzinŭ.* Transl. V. *Turpis.*

Dēcŏlōrātio, onis, f. Cic. *Potemnenye Pobledenye, perve boje pokvarenye.* e. Entfärbung, *Szinetlenedés, ſzinetlenités.*

Dēcŏlōro, as, are, avi, atum (Act.) Senec. *Boju odnemlyem, pomenſſavam, premenyam, odnaſſam, kvarim, Potemnim, Pochernujem.* Entfärbe, die Farb verändere, verderbe, verkleinere. *Megſzinetlenitem.* Siniſtris rumoribus innocentiam alicujus decolorare, Symmach. *Pośteno ime,* ali *dobro derſanye kojega pomenſzati, pocherniti, odneſzti.* Eines die Unſchuld verkleinern. *Valakinek bet tületes birét, nevét elvenni.*

Dēcŏlōrus, a, um. Prud. *vu boji pokvarjen, pomenſſan, potemnyen, blèd, pochernyen, pohabiyen.* Entfärbt, in der Farb verdorben, verlohren. *Szintelen, Rút ſzinŭ, baloványos.*

Dēcŏquo, is, ĕre, ōxi, octum, Colum, *Okubávam, Prekubávam.* Einkoche überkoche. *Meg-főzŏm, el-főzŏm.* Transl. V. *Diſſipo Conſumo.* Patrimonium decoquere, &c.

Dĕcor, ōris, m. *Cic.* Dĕcŏrāmen, ĭnis, n. *Sil.* Dĕcŭs, ŏris, n. *Cic.* Dĕcŏrāmentum, ti, n. Tertull. *Vludnoſzt, dika, Lyublenoſzt, ſznaga, hvala,* kinch, *lepota, poſztenye, ſzlava,* e. Lieblichkeit, e. Ehr, e. Zierde, r. Wohlſtand, e. Würde. *ékeſség, Szépség, Betsület, Tiſztteſség.*

Dĕcōrè *Adv.* Cic. Dĕcōrĭter. *Adv.* Apul. *Lepo, Dichno, vlyudno, ſzlavno.* Zierlich, hübſch. *ékeſen, ſzépen.*

Dĕcŏrĭo, as, are, avi, atum, [Act.] Tert. *Gŭlim, Bélim, koſuderem.* Abſchäle, die Haut abziehe, ſchinde. *Meg-nyúzom.*

Dĕcŏro, [à *Decus*] Dĕcōro [à *Decor*] as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Lepotim, Dichim, Szlavim,* kinchim, *czifram.* Ziehre, hübſch mache. *ékeſitem, Tiſztelem.*

Dēcortĭcātio, onis, f. Plin. *Oluplenye, obelenye, kóre Odlúpenye.* e. Abſchälung. *Hámzás, Hántás.*

Dēcortĭco, as, are, avi, atum, [Act.] Plin. *Rúsgyim, koru odluplyujem, kóru Bélim, Gulim drevo.* e. Rinde abſchäle. *Hámzom, Hántom.*

Dĕcōrum, i, n. Cic. *Dichnoſzt, Vlyudnoſzt.* e. Ehrbarkeit, Zierlichkeit. *Diſzeſség Tiſztteſség.*

Dĕcōrus, a, um, Cic. *Lèp, Nakinchen.* Hübſch, ſchön, zierlich. *Szép, ékes, ékeſitetett.* 2. Invenitur etiam *Decorŭ,* is, *com.* re. n. Armis

Digitalizirao Google

Armis decoribus cultus. Salluſt. 3. Decorus *ſuperl.* decoriſſimus. *ità Apul.*

Dĕcōtes, ōtum, f. *plur.* Feſt. *Sztare, jako ponoſſene y ſzterte halye.* Alte, und ſehr abgeriebene Kleyder. *Régi, ó viſeltt ruha.*

Dĕcrēmentum, ti, n. Vitruv. *Odraſztek, Menykanye, odpad, Namenye idenye, zmenykanye.* Das Abnehmen. *Kiſebbedés, Alábſzállás.*

Dĕcrĕpĭtŭs, a, um, Cic. *Jako ſztar, Preſztar ſzkerchen.* Hoch alt. *Vén, Megélemedett, Agg, igen öreg.* Decrepita, ætas, *Velika ſztaroſzt.* Hoches Alter. *Nagy öregség.* Anus decrepita, Teren. *Preſztara Baba.* Ein Stein altes Mütterlein. *Vén bába.*

Dĕcreſcentĭa, æ, f. Vitruv. *Odrúſztenye, menykanye, namenye idenye.* r. Abgang. *Fogyás, kiſebbedés.*

Dĕcreſco, is, ĕre, ēvi, ētum, (Neu.) Liv. *Odraſztujem, Namenye idem, Gínem.* Abnehme. *Kiſſebbedek.* Undæ decreſcunt, Ovid. *Od padaju y menyſſe jeſzu vode.* Die Wäſſer vverden kleiner. *A' Vizek apadnak.*

Dĕcrētālis, is, *com.* le, n. *Sidon.* Dĕcrētus, a, um, Cic. *Doſzudliv, odſzugyen, Prtvolyen, Odredyen.* Beſchloſſen, beſtimmet, bevvilliget, geordnet. *Végeztetett, Rendeltetett.*

Dĕcrētōrĭus, a, um, Senec. *Dokanchajuchi, Dokonchajuchi, Dopitajuchi, Doſzudechi, Zverſſujuchi.* Beſchlieſſend. *Végezett, Elrendeltt.* Decretoria pugna: Quint. *Boj, koj praudu y nemirnoſzt med dvemi ſztranami dokancha:* e. Schlacht, vvelche zvviſchen zvveyen Partheyen die Uneinigkeit endet &c. Decretorius dies: Senec. *Odluchéni ſzmerti dan.* Der beſtimmte Tag des Todtes. *életünk napja, határa.*

Dĕcrētum, ti, n. Plin. *Doſzudyenye, odluchenye, odluka, dopitanye, dokanchanye, odſznda, zvérſſenye.* e. Raths-Erkanndtnuſs, r. Raths-Schluſs, r. Beſchluſs, e. Zuſammenſtimmung, e. Endung. *Végezés, Parantſolat-adás.* Ferreum Decretum, Ovid. *Oſztra y ſztalna odluka.* Veſter Rathſchluſs. *Erős, kemény Végezés.* Decreta Patrum: *id eſt:* Juſſa populi, quæ à Delectis ſenioribus ex populo imponebantur.

Dĕcŭbo, as, are, ŭbŭi, ĭtum, [Neu.] Apul. *Dole-légam.* Nieder liege. *Lefekſzem.*

Dĕculco, as, are, avi, atum, [Act.] Plin. *Pogaſzújem.* Nieder trette. *Letapodom, Tiporom.*

Dĕculpātus, *Pokaranya Vréden, Pokrivlyen,* Scheltens vverth, beſchuldiget. *Meg-okoſztatott, Vádoltatott, Vétkes.*

Dĕculto, as, are, avi, atum, (Act.) Feſt. *Szkrivam.* Verberge. *Elrtjtem, Dugom.*

Dĕcŭmæ, ārum, f. Cic. Vid. *Decimæ.*

Dĕcŭmānus, i, m. Cic. Vide *Decimator.* 2. *Adject.* V. *Decimanus.*

Dĕcŭmātus, a, um, Symmach. *Izebran, odebran.* Auserleſen. *Kiválaſztott.* Vir decumatæ honeſtatis, ſymmach. *Chlovek kruto-velikoga preſztimánya.* Ein gantz ehrlicher Mann. *Igen betſületes, érdemes ember.* 2. *idem quod* lectus ad ſupplicium ex decimo quoque. *Sveton.*

Decumbo, is, ĕre, ŭbŭi, ĭtum, (Neu.) Cic. V. *Decubo,* 2. k-*ſztoluſzédam, Priſztolu ſzedim.* Zu Tiſch ſitze. *Aſztalhoz ülök.* Ad cœnam vocat, venio, decumbo. *Plaut.* 3. V. *Morior.* Quod gladiatores faciunt, ut honeſtè decumbant; faciamus nos principes orbis terrarum. *Cic.* 4. Aliquando pro *Ægroto, as, are.*

Dĕcŭmus, a, um, Plaut. V. *Decimus.*

Dĕcŭplus, a, um, *Liv.* Dĕcŭplātus, a, um, Gell. *Deſzetero-verſztni.* Zehenfältig. *Tizannyi.*

Dĕcŭrĭa, æ, f. *Cic.* Claſſis, Ordo Judicum Romæ, à decies centenis Judicibus appellatus; qui in ſingulis curiis ſedebant. 2. Decuria uſurpatur pro *ſenatoribus,* qui olim & Judices erant. ità Cic. 3. *Deſzetka, deſzetina, deſzetero vojnikov,* ali *drugeh lyudih.* Eine Zahl von Zehen Männern Soldaten, *oder* anderen. *Vitézeknek* Vagy *Más embereknek tized allya,* ponitur & ſimpliciter pro *decade.* Trebel. 4. Dicitur pro *quovis ſodalitio, cœtu.* Exigam hercle ego te ex hac decuria. *Plaut.* id eſt: de hoc *cœtu* epulonum te pellam.

Dĕcŭrĭātĭo, ōnis, f. Cic. *Raſzdeſzetinenye, Nadeſzetke,* ali *ſztotine* &c. *razdelenye, popiſzavanye.* e. Abtheilung in Rotten, e. Rottmeiſterſchafft. *Tizedre* vagy *Századra oſztás.*

Dĕcŭrĭātus, ûs, m. Liv. *Idem.*

Dĕcŭrĭo, as, are, āvi, ātum, (Act.) Cic. *Vojnike ſzkup ſzpravlene na deſzetke,* ali *na dech razdelyujem y zapiſſujem.* In Rotten abtheile. *Tizedeſzévé-teſzem, Tized ſzámra* vagy *ſzázadra oſztom.* 2. ſumitur etiam pro *deſcribere homines ejuſdem tribûs.* Cic.

Dĕcŭrĭo, ōnis, m. Cic. erat quaſi *ſenator* in municipio, vel conventu. 2. *Deſzetnik nad deſzetemi vojniki.* r. Corporal über zehen

zehen Soldaten. *Tizedes.* 3. Poſtremis temporibus Decurionis nomen in aulis etiam Cæſareis adhibetur, ut: *Decuria Palatii, Cubiculariorum* &c. *idem ſignificat: græc.* Dĕcarchus, i, m.

Dĕcurro, is, ere, urri, urſum, (Neu.) Cic. *Dole dêrchim, v-dòl techem.* Hinablauffe. *Le-futok,* 2. V. *Curro,* 3. V. *Re* vel *confugio.* Decurrere ad ſenatus conſultum, *Cæſ.* Ad remedium. *Plin.*

Dĕcurſĭo, ōnis, f. *Cic.* Dĕcurſus, ûs, m. Cic. *Dole dêrchanye.* Das Hinablauffen. *Le-futás.* 2. V. *Excurſio.* 3. V. *Curriculum.* 4. V. *Spatium, Functio.* Decurſionibus equitum ea loca vaſtavit. *Cic.* Decurſus mei temporis: Honorum decurſus. *Cic.* &c.

† Dĕcurſōrĭum, ii, n. *Zdêrkaliſche, Meſzto zdêrkázanya.* r. Turnier-Platz, e. Renn-Bahn. *Futó-hely.*

Decurſus, ûs, m. Cic. V. *Decurſio.*

Dĕcurto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Okrachujem, kratye nachinyam.* Kürtzer mache, abkürtze. *Meg-rövidítem.*

Dĕcus, ŏris, n. Cic. *Dika, Lepota, Vlùd, Vludnoſzt, Ureda.* e. Ehr, Zierde, Würde. *Ékeſség, ſzépség.* 2. Decus *idem quod* ſectio *ſeu* transfixio in litteram *X.* ſive ductio in litteram *X.* JCt. Hinc

Dĕcuſsātim, *Adv.* Colum. *Nakriſcze, kriſom, Na kriſ.* Creutzweiſs, überzwerch. *Kereſztûl.* Circino decuſſatim deſcribendo, & per decuſſationem & medium centrum linea perducenda ad extremum &c. *Vitruv. l.* 1. *c.* 6.

Dĕcuſsātĭo, ōnis, f. Vitruv. *Na kriſ poteſzanye, ſzéchenye, na kris poſztavlenye.* Das Creutzweis Hauen, hacken, ligen. *Kereſztûl, kereſzt módra-tévés, tſinálás, vágás.*

Dĕcuſſio, onis, f. Tert. *Otreſzenye.* e. Herunter Schlagung, Abſchlagung, Abſchüttlung. *Leveré, Rázás.*

Dĕcuſſis, is, m. Vitruv. 1. *Deſzet Gyukezov.* 2. *Broj deſzeti.* 3. *Nakriſek.* 4. idem ac *decuſſatio.* 1. Zehen Ungriſche Dreyer. 2. Ein Zahl von Zehen. 3. r. Creutz-Strich. 4. idem ac *decuſſatio.* 1. *Tiz magyar penz.* 2. *Tiz-ſzámú.* 3. *Kereſzt formáju.* 4. Vid. *Decuſſatio.*

Dĕcuſſo, (à *Decuſſis*) & Dĕcuſſo (*Freq.* à *Decutio*) as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *V-kris poſztavlyam, nachinyam, razkriſujem, V-kris ſzéchem, delim.* Creutzweis have, hacke, lege, zertheile. *Kereſztûl vágom, téſzem.* Sic & *Derivata* primam *longam* vel *brevem* habent.

Dĕcuſſus, ûs, m. Plin. *Ottreſt.* Das Abſchlagen. *Leverés, rázás.*

Dĕcŭtĭo, is, ĕre, uſſi, uſſum. (Act.) Cic. *Ottreſzujem, otreſzavam.* Herabſchlage, Abſchüttle. *Leverem, rázom.*

Dēdamno, as, are, avi, atum. (Act.) Tert. *Nekvarnoga chinìm, Pravichnoga povedam.* Einen von Schaden bringe, Unſchuldig halte. *Karnelkûl tſinálom, Igaznak mondom.*

Dēdĕcet, ēre, ĕcŭit, *Impers.* Cic. *Nepriſztojſze; nedoſztojno, neprilichnoje.* Es gezimet ſich nicht, es ſtehet übel. *Nemillik.* 2. *Perſonaliter.* Si non dedecui tua juſſa. *Stat. l.* 10. *Theb.*

Dēdĕcor, ŏris, *om.* Auſon. Dēdĕcŏrōſus, a, um. *Aurel. Vict.* Dēdĕcŏrus, a, um. Tacit. *Oſzramoten, merzek, opſzanyen.* Schändlich, Schmählich, Schimpff-vverth, Spötlich, unanſtändig. *Gyalázatos, Illetem, Meggyalázott, Tſunya.*

Dēdĕcŏramentum, ti, n. *Aul. Gell.* Dēdĕcŏrātio, onis, f. *Tertull.* Dēdĕcus, ŏris, n. Cic. *Szramota, Opſzanoſzt, Rugota, Nepoſtenye.* (vulgo *Spot.*) *Pogerda, Nedoſztoja.* e. Schand, e. Unehr, Beſchimpffung. *Gyalázat, étlelenség. Phraſ.* Vide ne dedecori ſis majoribus; ne vita tua inſigni turpitudine notata, atque depreſſa dedecore, & infamiâ, illis probro vertat: Ne ignominiâ afficias, maculâ turpiſſimâ genus tuum notes, generi tuo ignominiam inuras, ne hanc labem tot ſcelerum in familia relinquas. Dedecus tuis imprimas, majorum tuorum famam probris flagitiiſque tuis violes: nomen tuum iis maculis obſcures, quæ nulla temporum longinquitate abſtergi poſſint.

Dēdĕcŏrātor, ōris, m. Tert. *Oſzramotitel. Pogerditel.* r. Beſchimpffer, Schänder, Verunehrer. *Gyalázó, Tſufot-* ûzó.

Dēdĕcŏro, à *Decus*, Dēdĕcōro, à *Decor.* (idem intellige de cæteris *Derivatis*) as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Szramotim, gerdim, opſzanujem.* Beſchimpffe, ſchände, entehre. *Meggyalázom.*

Dēdĕcŏrōsè *Adv.* Aur. Vict. *Oſzramotno, Merſzko, Gerdo, Rugotno, Pogerdno, neposteno.* Schändlich, Spötlicher Weiſe. *Gyalázatoſon.*

Dēdĕcŏrōſus, & Dēdĕcorus, a, um. Vid. *Dedecor.*

Dēdĭcātĭo, onis, f. Cic. 1. *Alduvanye cheſza, kômu na poſztenye.* 2. *Poſzvechenye, Poſzvetiliſche Czirkve,* &c. 3. K-*kômu kakvoga dugo-*

ga dugovanya zapiſzanye. 1. e. Opfferung. 2. e. Heiligung, Weyhe der Kirchē, &c. 3. e. Zuſchrifft. 1. *Szentelés, áldozás.* 2. *Szentegy haz ſzentelésſe.* 3. *Valakinek valami irás ajánlás.*

Dēdĭco, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Kômu kaj na poſtenye, na hvalu Aldujem; pripiſſujem.* 2. *Poſzvechujem Czirkvu, &c.* Einen etwas zu Ehr opffere; zueigne; Zuſchreibe. 2. Etwas weyhe, heilige. *Valakinek valamit Ajánlok, Jedzek.* 2. *Valakinek valamit ſzentelek.*

Dēdignātĭo, ōnis, f. Plin. jun. *Nedoſztojanye, Zaniſt-derſanye.* s. Unwürden, e. Verſchmähung, Verachtung. *Méltatlannak itélés, Meg-vetés.*

Dēdignor, aris, āri, ātus ſum (Dep.) Plin. *Nedoſztoimſze, nedoſztojamſze, kaj za nevredno derſim.* Unwürdig achte, verſchmähe. *Méltatlannak itélem.* Dedignari aliquem. Ovid. *Kôga za nevrednoga derſati; nedoſztojatiſze z-kém biti.* Einen für Unwürdig achten; Verſchmähen. *Valakit méltatlannak tartani, Meg-tátálni.* Is me nec Comitem, nec dedignatus Amicum eſt. *Ovid.* 1. de Ponto. *On mene, niti za Pajdaſſa, niti za Priatela, nevrednoga derſalni.* Er hat mich, weder für ein Geſpan, weder für ein Freund, unwürdig gehalten. *Nem itélt engemet roſz barátyának és Társának lenni.*

Dēdiſco, is, ĕre, dēdĭdĭci (Neu.) Cic. *Odoucſhamſze, odvadimſze.* Entlerne. *Viſzatanúlok, Elſzokom.* Intrat amor mentes uſu, dediſcitur uſu. *Ovid.* 2. de Remed. Amoris.

Od navade Lyubav zhaja;
Po navadi y odhaja.
Durch die G'wohnheit Liebe lebet:
Durch die G'wohnheit Liebe ſterbet.
Szivben a' ſzeretet ſzokás által telik;
Ugyan azon által hamar-is el-múlik.

Dēdĭtĭo, onis, f. Cic. *Podanye, Podloſenye.* e. Ergebung, Übergabe, Untergebung. *Feladás.*

Dēdĭtĭtius, a, um (*ſcribitur etiam* Dediticius) Cic. *Podatliv, Podloſtiv, kojſze drugomu podáje*, ali *podalje.* Ergeblich, übergeblich, untergeblich; der ſich ergiebt, oder ergeben hat. *Meg-bódolt.*

Dēdĭtus, a, um. Cic. *Podân, Podloſen.* Ergeben, übergeben, untergeben. *Magát valamire Adó, ſzánó.*

Dēdo, is, ĕre, dēdĭdi, ĭtum (Act.) Cic. *Podájem, Podlájem.* Mich ergebe, übergebe, untergebe. *Magamat megadom, Fél-adom.* Dedere aliquem alicui ad ſupplicium. Liv. *Podati kôga kômu na kaſtigu.* Einen zur abſtraffung heraus geben, übergeben. *Valakit valakinek bűntetésre kézbe adni.*

Dēdŏcĕo, ŏces, ēre, ŏcui, octum (Act.) Cic. *Odvúchám, odvadyam.* Entlehre. *Elſzoktatom, Más képen tanítom.*

Dēdŏlātus, a, um. Apul. *Zeſztrugan* peregr. *Zhoblan.* Abgehobelt. *Meg-gyalúlt.*

Dēdŏlĕo, es, ēre, ŏ'ŭi, ĭtum (Neut.) Ovid. *Saloſztitiſze*, ali *Bòl terpeti preſztajem; Odſalim, odbolim, boli vech nechutim.* Mich des Schmertzens entſchlage; Den vorigen Schmertzen nicht mehr empfinde. *Bánattól Meg-szűnöm.*

Dēdŏlo, as, are, avi, atum. (Act.) Colum. *Deſzku, &c. oſztrugávam, ſztruſem; gladkochinim; jednachim.* peregr. *Hoblam.* Behaue, glatt mache, hoble. *Megyalulom, ſimſtom.*

Dēdūco, is, ĕre, ūxi, uctum. (Act.) Cic. 1. *Dopelyavam.* 2. *Dole pelyam.* 3. *Zprevádgyam.* 1. Führe, zuführe. 2. Hinab führe. 3. Begleite. 1. *Elvezetem.* 2. *Leviſzem.* 3. *Elkéſérem.* Deducere aliquem aliquo. Curt. *Kôga kam ſzprevoditi; kôga kam dopelyati.* Einen zum ein Orth begleiten; Hinzuführen. *Valakit valahová elkésérni.* 4. Vid. *Abduco.* 5. Vid. *Derivo.* Lactan. 6. Deducere ad extremum aliquid. Cic. *Kaj Zverſſiti; na konecz dopelyati.* Etwas enden, zu ende bringen. *Valamit elvégezni, végbez vinni.* 7. Deducere aliquem à dolore. Cic. *Kôga Saloſzti (tuge, Boli) mentuvati.* Einem den Schmertzen benehmen. *Valakit Bánattól meg-menteni.* 8. Deducere aliquem in fraudem. Cic. *Kôga vkaniti, prevariti; z-prevarum vuloviti.* Einen überliſten, betrügen. *Valakit Meg-tſálni.* 9. Rationem deducere. Svet. *Rachunati.* Rechnen. *Szamot adni.* 10. Deducere rem aliquam ad otium. Cæſ. *Kakvo dugovanye ochiveſzto y ſzegurno vuchiniti.* Eine Sach in richtigkeit bringen. *Valamit meg-vilagoſittani, egyeſiteni.*

Dēductĭo, ōnis, f. Cic. 1. *Dopelyanye, Dovezenye, Odpelyanye.* 2. *Zprevadyanye.* 3. *Napelyanye.* 4. *Dole-pelyanye.* 5. *Zpelyavanye.* e. Zuführung, Abführung. 2. e. Begleitung. 3. e. Anführung. 4. e. Hinab Führung. 5. e. Ableitung. 1. *Elvezetés, Elvivés.* 2. *Elkéſérés.* 3. *Reá-vézés.* 4. *Levezetés.* 5. *Elvetés.* Aquæ deductio. *Cic. idem quod* Aquæ ductus. *Vode napelyanye.* e. Waſſer-Leitung. *Viz elvetés, botſátás.*

Dēductor,

Dēductor, ōris, m. Cic. 1. *Dopelyavecz, Dopelyitel, Dovezitel*, ali *Odpelyavecz*, &c. 2. *Szpreveditel, Zprevodnik.* 3. *Napelyavecz.* 4. *Dole-pelyavecz.* 5. *Vpelyavecz, Zpelyavecz.* 1. r. Einführer, Zuführer *oder* Abführer. 2. r. Begleiter. 3. r. Anführer. 4. r. Hinab Führer. 5. r. Ableiter. 1. *Vivő, Vezető.* 2. *Elkérérő.* 3. *Reá-Vtvő.* 4. *Levezető.* 5. *Elvető.*

Dēductōrĭum, ii, n. Pallad. *Mesito, v-kojesze Voda napelyava.* 2. *Vodena Jama.* 3. *Vode-Otok.* 1. Ein Orth, dahin mann das Wasser leitet. 2. r. Wasser Graben. 3. r. Wasser-Ablauff. *Hely, melyben a' viz bévezettetik.* 2. *Viz-árok.* 3. *Viz Le-folyása.*

Dēerro, *vel* Dēerro, as, are, avi, atum. (Neu.) Quint. *Zabájam, Zabludujem, Blúdim.* 2. *Zakrivlyam.* peregr. *Falim.* Mich vergehe, verirre, fehle. *Eltévelyedem.* Sors de errat ad parum idoneos. Tacit. *Szrecha Zabludyuje k-malo-prikladnem, k malo-vrednem.* 2. *Nevrednim sze hvala dáje.* Das Glück verfählet zu den Unvvürdigen. 2. Das Lob trifft die Untüchtigen. *A szrenetse tévelyedik az alkalmatlanok hoz.* 2. *A rosztrabbakra vakszoltak.*

Dēfæcātĭo, ōnis, f. Tert. *Zbisztrenye; Od Drosgy zchischenye, ochischenye.* e. Läuterung, von den hefen säuberung. *A' seprőtől való meg-tisztulás.*

Dēfæco (*aliis* Dēfēco) as, are, avi, atum (Act.) Plin. *Bisztrim, Iz drogy pretáchem, od szmrada chisztim.* Läutere; klar, rein mache; von den Hefen abziehe, säubere. *Meg-higgasztom, Tisztitom, szűrőm.* Defæcare Vinum. Plaut. *Vino pretochiti, od drosgy ochisztiti; Doklamsze vszede puschati.* Den Wein von den Hefen abziehen, von den Trüsen säubern; Den Wein ablassen; den Wein lassen lauter vverden. *A' bort seprőjétől levenni: Meg-szűrni, Higasztani a' bort.* Defæcatus Animus. Macr. *Glubok-razum.* Subtiler Verstand. *Tiszta elme, Tsendes elme.*

Dēfæcis (Dēfēcis) cis, *com.* ce. n. Virg. *Nedrosgyen, Prez drosgy; Chiszt, Sznasen.* Ohne hefen, trüsen; rein, lauber. *Seprő nélkül-való.*

Dēfædo, as, are, avi, atum. (Act.) Vid. *Fædo.*

Dēfalco, as, are, avi, atum. (Act.) Calep. *Pokossujem.* Tropicè: *V-tergávam, na punom ne plachom.* Mäe, mit der Sichel Abschneide. 2. Von der Bezahlung abziehe. 1. *Lekaszálom.* 2. *Levonom valakinek a' fizetését.*

Dēfāmo, as, are, avi, atum. (Act.) Aul. Gell. *Hman glaszim, posteno ime jemlyem, kvarim, odnassam, chernim.* Beschimpffe, verleumbde, Ehr abschneide, in ein bös Geschrey bringe. *Meg-gyalázom.* 2. Vid. *Diffamo* N. 2.

Dēfātīgātĭo, onis, f. Cic. *Otrudenye, Zatrudenye, ztrudenye; Vpessanye, opessanye.* e. Müttigkeit, Abmatung. *Meg-Fáradás.*

Dēfātīgo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Jako trudim, kôga trudnoga chinim.* Abmatte, Ermüde; einen müd mache. *Igen meg-Fáraszтom.*

Dēfectĭo, onis, f. Cic. 1. *Pomenykanye*, 2. *Odvergnenye, Puntaría.* 3. *zakrivenye, zabludenye.* 4. *Omlabavenye.* 1. e. Abnehmung, Ermanglung. 2. r. Abfall, e. Aufruhr. 3. e. Irrung. 4. e. Anmacht. 1. *Elfogyatkozás*, 2. *Elszakadás, Pártolás.* 3. *Eltévelyedés.* 4. *Erőtlenedés.*

Dēfector, ōris, m. Svet. *Odmetnik, Odpadnik, Zmenykavecz, Puntar.* r. Abtriniger. *Elpártoló.*

Dēfectus, ûs, m. Liv. *Pomenykanye, zmenkanye, zkrivlenye* peregr. *Falinga.* r. Mangel. *Fogyatkozás, Hiba.* Vid. *Defectio.* Defectus *vel* Defectio Lunæ *vel* Solis. Vid. *Eclipsis.*

Dēfendo, is, ĕre, endi, ensum (Act.) Cic. *Branim.* Wehre, schütze. *óltalmazom, Mentem. Synonyma*: Tueor, Tego, Protego, Propugno. *Usus*: Defendere togâ frigus. *Oblécbi balyu szuproti zimi.* Einen Rock vvider die Kälte anlegen. *Hideg ellen magát óltalmazni.* Defendere aliquem de (ab) re aliqua. Cic. *Zlo kakvo od kôga odvernuti.* Etvvas von einem abvvenden. *Valakitől Valamit elforditani.*

Dēfensĭo, onis, f, Cic. *Branenye, Obramba.* Das Wehren, e. Beschirmung, Vertheidigung. *óltalmazás, óltalom.*

Dēfensĭto, as, are, avi, atum. *Cic.* & Defenso, as, are, avi, atum. (Freqv.) Stat. *Gustokrat branim.* Offt vvehre; hefftig, tapffer Vertheidige. *óltalmazdogalom, mentegetem.*

Dēfensor, oris, m. Cic. *Obranitel, Branitel.* r. Wehrer, Beschirmer, Beschützer. *óltalmazó, Videlmező.*

Dēfĕro, ers, erre, dĕtŭli, dēlātum (Act.) Cic. 1. *Noszim, Donassam.* 2. *Prepovédam kôga, Tusim.* Trage, Bringe. 2. Anzeige, Anklage. 1. *Hozok. Elhozom.* 2. *Bévádolom. Bévárulom.* 3. Grates defero. *Hvalim, Zahvalim.* Mich bedancke, Danck sage. *Köszönöm.* 4. Vid. *Do, Tribuo.* Deferre honorem alicui. Cic. *Kôga na chaszt zvisszити.* ali: *Kôga szebi prepostaviti, kômu vekssе,*

nego ſzebi preſtinanye, &c. *dati*. Einem den Vorzug geben. *Valakinek Betsûletet, elsôſeget adni*. 5. Deferre alicui opes & gratiam ad aliquod negotium. Cic. *Kômu ſzvoju pomoth, vu kakvom poſzlu ponuditi*. Einem ſein Hülff und Gunſt zu einem Geſchäfft antragen. *Valakinek maga ſegedelmèt valamiben ajánlani*. Deferre aliquem furto. Cic. *Kôga zarad tatbine obtuſiti*. Einen des Diebſtahls anklagen. *Lopáſért valakit bévádolni*. Deferri impietatis. Tacit. *Zarad Bogo-nehojnoſzti obtuſenomu biti*. Der Gottloſigkeit halber angeklagt vverden. *Iſtentelenségért bévádoltatni*. Deferre nomen alicujus. Cic. *Kôga obtuſiti*. Einem verklagen. *Valakit bévádolni*.

Dēfervĕfăcĭo, is, ĕre, ēci, actum. Gato. *Chinìm kipeti, vreti*, *kipuche chinìm*. Sieden, ſiedig, heiſs mache. *Felforralom*, *rotyogtatom*.

Dēferveo, & dēferbeo, es, ēre. *item*, dēferveſco, is, ĕre, dēferbŭi & defervi, (Neut.) Cic. *Preſztajem kipeti, odkipujem, nevrem*. Aufhöre zu ſieden, und aufzuvvallen; erkalte. *Forrâſtól megállok, bûlôk*. 2. *Metaphoricè* pro *Ardorem, conatum animi, iram &c. deponere, remittere; miteſcere*. Hominum ſtudia deſervent. Cic. *Marlivoſzt lyudih na menſze ide*: ali: *Lyudi ſzvoju marlivoſzt pomenßavaju, oſztavlyaiu &c*. Die Leuthe laſſen vom Fleiſs ab. *Nem olly ſerények már az emberek, nem annyira vonnak már hozzá az emberek*. Ira defervеſcit. Cic. *Szerditoſzt je preſztala, benyala*. Der Zorn ſtillet ſich. *El-múlik az harag benne*.

Dēfĕtiſcor, ĕris, iſci; defeſſus ſum. (*Dep. ab antiqu*. Fatiſcor, ĕris, feſſus ſum.) Terent. *Trudimſze*, *opeßávam*. Krafftlos - oder müd vverde. *Elfáradok, bádjadok*. V. *Fatiſco. n*. 2. Item 2. v. *Ceſſo*, *deficio*. Adverte autem *feſſus* & *defeſſus*. (ut vult Diomedes contra Priſcianum.) *Adjectiva* potiùs eſſe quàm *Participia*, eò quod cum tempore non ſignificent; eáque differre à *Particip. defatigatus*, ſicut *calidus* differt à *calefactus*.

Dēfĭcĭo, is, ĕre, ēci, ectum. Cic. *Pomenykávam, dobajam na malo, ginem, Neſztajeme*. 2. *Odſztuplyam, odmetamſze, odpadam*. Mangle, Abnehme. 2. Abfalle, Abtrünnig vverde. 1. *El-fogyok, Fogyatkozom*. 2. *Valakitôl el-állok, elbajlok*. Dies jam me deficiet. Cic. *Dneva meni jur neſztane, Jurmi dan izmenyka*. Der Tag vvird mir zu kurtz vverden. *A nap már engem elhagy*. Deficere animo. *Cic*. Deficere animum. Varr. *Omegleti*. In die Anmacht fallen. *El-ájulni*. 3. Vid. *Privo. ut*: Mulier conſilio & ratione deficitur. *Cic*. pro Cluent.

Dēfīgo, is, ĕre, īxi, īxum. (Act.) Cic. *Zabádam*. 2. *Zabſam*. 3. *Zakapcham*. Einſtecke. 2. Hineinſchlage, Annagle. 3. Anheffte. 1. *Leverem*. 2. *Leſzegerem*. 3. *Bé-Kaptſolom*. Defigere ſicam in corpore. Cic. *Kratki mech*, ali *Hangyár vu telu zaboſzti*. Einen Dolchen in den Leib ſtoſſen. *Handſárral valakit által-verni*. 4. Transl. pro *obſtupefacio*. Mœſtitia ità defixit omnium animos, ut &c. *Liv. L*. 3.

Dēfingo, is, ĕre, inxi, ictum, (Act.) Gal. *Zmißlyam*. Erdichte. *Kiformálom*, *ki-gondolom*.

Dēfīnĭo (*aliis* Diffinio) is, īre, īvi, ītum, (Act.) Cic. 1. *Izpiſzujem*, *Izpiſzavam*, *z-razumom razlâſem*. 2. *Kraj*, ali: *Konecz poſztavlyam*. 3. *Imenujem*. 4. *Dokanchavam*, *Zverſsujem*, *Dokanyam*, *Doſzudim*, *Doſzudyujem*. Umſchreibe, auslege, 2. Ein Ziel ſetze. 3. Benahme, benenne, 4. Ende, ordne, beſchlieſſe. 1. *Meg-magyárazom*, 2. *Véget valaminek teſzek*, 3. *Nevezem*, 4. *Elvégezem*, *Meg-itélem*. Orationem definire Cic. *govorenye dokonyati, zversſiti*. Eine Rede beſchlieſſen, enden. *Bé-ſumálni a' beſzédet*. Mons aſpectum noſtrum definit. Gic. *Gora chinì kraj y konecz gledanya naſſega*. Der Berg macht das vvir nicht vveiter ſehen können. *Az hegy végèt teſzi az mi nézéſünknek*. Definire alicui, quid faciat, *pro* præſcribere. *Cic*.

Dēfīnītĭo, ōnis, f. Cic. *Kratko cheſzba, kajje, Izpiſzanye*, ali *Imenuvanye*; *Oddrugoga razluchenye*, *izpiſzek y razluchek*. Eine kurtze Beſchreibung, vvas ein Ding eigentlich ſey. *Rôvid Meg-magyarázás*. 2. Vid. *Decretum, ſtatutum*. ita Quint. *Dokonchanye*, *Doſzudyenye*, *Dovolyenye*. e. Beſtimmung, Entſcheidung, &c. *Legitur etiam* Diffinitio.

Dēfīnītor, ōris, m. Tert. *Dugovanya kakvoga, kaj je? Izpiſzavecz*. Beſchreiber einer Sach, vvas jene ſey. *Valaminek Magyarázója*. 2. dicitur ille, *qui rem decernit*. 3. Nomen eſt *Dignitatis* apud quoſdam ordines Religioſos. *JCt*.

Dēfĭŏcŭlus, i, m. Mart. *Jedno-ok*, *Derlyaſzt*, *Chorav*. Einäugig, überſichtig. *Egyſzemû*, *Fél ſzemû*.

Defit.

Dēfit. *Impersonal* pro *Deeſt*. Cic. *Menyka*. Es manglet. *Héjja vagyon*. Nihil tibi apud me defieri patiar. Terent. *Nikajti pri meni menykati nepuſztim*. Ich vvill dir bey mir nichts mangeln (abgehen) laſſen. *Nem tẽſzen nálam fogyatkozáſod*. Defit mihi fortuna. Cic. *Szrecba meni neſzluſi*. Es mangelt mir am glück. *Nem ſzolgál a' ſzerencſe nékem*.

Dēflăgrātĭo, ōnis, f. Cic. *Pogorenye, Izgorenye, Zgorenye*. e. Brunſt. *égés, Megégés*.

Dēflăgro, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Dogarjam, zgárjam, goreti preſztajem*. Vergrenne, verbrennt vverde; geſchvvind in Feuer und Rauch aufgehe. *Megégek*. Interdum ſpes animum ſubibat deflagrare iras veſtras. Liv. *Negda y negda jeſzemſze ufſal, da bote preſztati goreti ſzerde vaſſe*. Ich hoffete biſsvveilen, das euer Zorn nachlaſſen vvill. *Néha Néha reménlettem hogy meg-ſzűnik az haragod*. Seditio deflagrat. Tacit. *Vtiſnjeſze balabuka*. Die Aufruhr ſtillt ſich. *Meg-Szűnik a' Támadás*.

Dēflammo, as, are, avi, atum, (Act.) Apul. *Vgaſſujem, Plamen vtaſim, gaſztim*. Auslöſche. *Elóltom*. Deflammare tædam. Apul. *Lúcb, Duplyèr vgaſziti*. Eine Fackel auslöſchen. *Gyértyát elóltani*.

Dēflecto, is, ĕre, ĕxi, ĕxum, (Act.) Cic. *Na ſztran idem, odſztupujem, vugiblemſze, odvrachem, zabajam*, k-*ſztrani zaviam*. Ablencke, abvveiche, abvvende, biege. *Megbajtom, Eltérek*. Sinonym. *Torqueo, Curvo*. Deflectere ramum, Colum. *Szvers zavinuti, nagnuti*. Einen Aſt biegen. *Az ágot lebajtani*. Deflectere de via. *Od puta zajti*: item: *zabluditi*. Vom Weeg abvveichen. *Eltévelyedni az útból*. Deflectere aliquò Carinam. Ovid. *Ladju kam obernuti*. Das Schiff vvohin vvenden. *Az bajót más felé forditani*. 2. idem quod *diverto*. Sueton. *Na ſztàn, na konak idem*. Einkehre, Herberge nehme, &c. 3. *metaph*. Ab ira ſe deflectere. Stat. *Szerditoſzt vtaſiti, oſztaviti*. Vom Zorn laſſen, &c. Deflectere ſententiam. Cic. idem ac *mutare*.

Dēfleo, es, ēre, ēvi, ētum, (Neu.) *idem ac* Deploro. Cic. *Zakaivu ſztvarſze plachem*. Weine, bevveine. *Meg-ſiratom, keſergem*. Illud initium Civilis belli deflevi. *Zverhu pochetka domachega boja jeſzemſze vplakal*. Jenen Anfang des einheimiſchen Kriegs habe ich bevveinet. *Azon Városbéli zurhabe zavarnak kezdetét meg-ſirattam*. ità *Cic*.

Dēflexus, ûs, m. Colum. *Zabod, Odbod, zavinutje*. r. Abvveeg, r. Abgang, r. Bug. *Meg-hajlás, Eltérés, tevelyedés*.

Dēflo, as, are, avi, atum, (Act.) Svet. *Odpuhávam, vpuhávam*. Abblaſe, vvegblaſe. *Elfúvom*. 2. Transl. Vid. *Contemno*. Vetera & abſoleta deflabat *pro* contemnebat. *Svet*.

Dēfloccātus, a, um, *Plaut*. propriè: *Od pavuchin* &c. *oſznaſen*, &c. 2. *Ztert, potert, ſzlab*. Ohne Kräfften. *Eltörödö*. Defloccātus Senex. Plaut. *Veſz potert, y preſzlab ſztarecz*. Ein Alter ohne Kräfften, krafftlos. *Eltörödött, rosbadt vén ember*.

Dēflocco, as, are, avi, atum, (Act.) *Plautus*. Propriè: *Od pavuchine y oſztaloga ſzmrachidiſcha ſznaſim*. 2. Metaph. *Szlaboga chinìm*. Die Flocken abblaſe, von Flocken und anderen Unſauberkeiten ausbutze. *Metaph*. Schvväche, krafftlos mache. *Pók hálótúl meg-tiſztítom*; 2. *Elkoptatom, avſtom*.

Dēflōrātio, ōnis, f. Tertull. 1. *Odcvetenye*, 2. *Czettja odterganye*. 3. Metaph. *Oſzkrunenye, oſzmragyenye, Divojachtva poblenye* &c. 1. e. Entblühmung, Verblühung, 2. e. Abbrechung der Blüthe. 3. *Metaph*. e. Schändung einer Jungfrauen. 1. *Viſza virágzás*, 2. *Virág ſzakaſztás*. 3. Metaph. *Szűznek ſzeplősítése*.

Dēflōrĕo, es, ēre, ōrŭi, (Neut.) *Colum*. Dēflōreſco, is, ĕre, ōrŭi, (Inchoat.) Cic. *Odcvetujem, odcvétam, cvetí ſzti preſztajem*. Verblühe. *Levirágzom, Elvirágzok*. 2. Transl. pro *Vires, decorem aut dignitatem amitto*. Aul. Gell.

Dēflōro, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Cvétje odtergávam*, 2. *Odcvetujem*. 1. Die Blumen abbreche, 2. Entblühe. 1. *Virágát leſzedem*, 2. *Elvirágzom*. 3. Transl. pro *Contamino, conſpurco, vitio*. Liv. virgo deflorata. *Divoſka Divojachtva mentuvana*. Eine geſchändete Jungfrau. *Meg-ſzeplősítetett ſzűz leány*.

Dēflŭo, is, ere, ūxi, ūxum, (Neut.) Cic. *Odtchem, odtékam, dole czurim*. Ablauffe, abflieſſe, abrinne. *Elfolyok, lefolyok, elbúllok*. 2. Transl. pro *Delabor*: Ad leves amicitias defluxit oratio, pro *delapſa eſt, deſcendit*: Cic. *Item* pro *Pereo, Tranſeo, Intereo, Deficio*. Defluit ætas: Salluſt. *Vréme y doba odhaja*. Das Alter vergehet. *Elmúlik az élet ideje*.

Dēflŭvĭum, ii, n. Plin. 1. *Odtok, Dole-czurenye, vód odtekanye*. Das Hinabflieſſen, Ab-

Ablauff des Waſſers. *Lefolyás.* 2. Capitis, defluvium i Plin. *Glauni odtok.* r. Haupt-Fluſs. *Fő-folyás,* 2. *Metaph.* Comæ, Capillorum defluvium, Plin. *Opadanye Láſzih.* Das Ausfallen der Haare. *Hajnak elhúllása.*

Dēflŭus, a, um, Plin. *Potochliv, opadliv,* kaj *teche, czuri, opáda, izpáda,* Das abflieſst, abfällt, abfällig. *Lefolyó.*

Dēflŭxio, onis, f. *Medic.* & dēflŭxus, ūs, m. Vid. *Defluvium.*

Dēfŏdĭo, is, ĕre, ōdi, oſſum. (Act.) Cic. *Zakápam, pokápam.* Eingrabe, vergrabe. *Elásom, Eltemetem.*

Dēfŏrĕ, pro *defuturum eſſe* Cic. *Uſurpatur* & dēfŏrem, dēfŏres, dēfŏret & dēfŏrent. *exteris caret.*

Dēformātio, onis, f. Cic. *Pogêrgyenye, Nagêrgyene, Gêrdenye, Naruſenye.* r. Schmach, e. Unehr, Ungeſtalt. *Megruttás, Otſmányſtás.*

Dēformis, is, *com.* me, n. Cic. *Neprilichen, Mêrzek, Gêrd, Ruſen, Nagêrgyen, Naruſen.* Ungeſtaltet, vvüſt. *Rút termetü. éktelen, Tſunya.*

Dēformĭtas, ātis, f. Cic. *Neprilichnoſzt, Gêrdocha, Mêrſzkocha, Gêrdaba, Raſhnoſát.* e. Ungeſtalt. Unform. *Rútſág, éktelenség.* 2. Sumitur pro *dedecore.* Aut gloriæ futura eſt abſolutio rei, aut deformitati damnatio. Cic.

Dēformĭter, *Adv.* Apul. *Neprilichno, Gêrdo, mêrſzko, Ruſno.* Unformig, garſtig, häſslich. *Rútúl, éktelenül.*

Dēformo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Neprilichim, gêrdim, pogergyuiem, ruſim.* Ungeſtalte, entehre, garſtig mache. *Megrúttom, kiſzabom.* Deformare aliquem. Cic. *Kóga pogêrditi, neprilichiti, zlo ſrpiſzati.* Einen garſtig beſchreiben. *Valakit megrutitani, tſunyitani.*

Dēformōſus, a, um. Sidon. Vide *Deformis.*

Dēfoſſus, ûs, m. Plin. *Zakapanye, Pokopanye.* Das Vergraben, Verſcharren. *Elásás, Témetés.*

Defoſſus, a, um. Claud. *Zakopan.* Vergraben, Verſcharret. *Elásatött, Temettetett.*

Dēfrāudātor, oris, m. Senec. *Vkanitel.* r. Betrüger. *Megtſaló, Tſalárd.*

Dēfrāudo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Vkanyujem.* Betrüge. *Megtſalom, Rea-vészem.*

Dēfrēnātus, a, um. Ovid. *Odvuzdan.* Abgezäumbt, ungezäumt, unhändig. *Zabolátlan.*

Dēfrĭco, as, are, ĭcŭi, ictum, & atum. (Act.) Cic. *Pocheſſujem, obeſſem, drapiyem.* peregrin. *Ribam.* Abreibe, Abkratze. *Megvakarom, Levakarom.*

Dēfrīgeſco, is, ĕre, & Dēfrīgĕo, es, ēre, īxi, (Neu.) Colum. *Oblagyujem; Hladen, mêrzel poſztajem.* Erkalte. *Meghidegűlök, Meg-fázom.*

Dēfringo, is, ĕre, ēgi, actum. (Act.) Cic. *Odlamlyem, kêrſſim, odtergűvam.* Abbreche, Zerbreche. *Letőrőm, leſzegem, ſzakaſztom.*

Dēfrūgātio, onis, f. Colum. *Popaſſenye ſitka, Zgazenye, ſzterenye, zapuſchanye, Pohablenye polya.* e. Abnutzung der Aecker. *Mezei vetemények el-ététéſſe, tapodáſſa.*

Dēfrūgo, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Kvarim, zgaſujem, babim, zapuſcham polye.* Ein Aecker *oder* Erdreich abnutze, verderben laſſe. *Földnek minden zſirját elvéſzem, letapodom, Meg-étetem.*

Dēfrŭor, ĕris ēfrŭi, ĭtus ſum (Dep.) Plin. *Verlovſivam.* Stattlich genieſſe. *Jól élek véle, baſznát veſzem.*

Dēfrŭto, as, are, avi, atum. [Act.] Colum. *Varim Moſt* ali *Vino, prekubávam.* Den Moſt *oder* den Wein einkoche, geſottenen Wein mache. *Gyümöltsi lévből muſtot* vagy *bort főzök.* Defrutare Vinum. *Colum.*

Dēfrŭtum, ti, n. Virg. *Kuhan, varen moſt* ali *Vino.* Geſottner Wein *oder* Moſt. *Főtt muſt* vagy *bor.*

Dēfŭgĭo, is, ĕre, ūgi, ĭtum. [Act.] Cic. *Odbégam, beſim, pobégam, vugiblémſze.* Fliehe, meide. *Futok tőle, eltávozom.* Defugere munus. Cic. *Pobechi, odbechi od chaſzti; Beſati chaſzt.* Von einen Ambt meiden, fliehen, abſchlagen. *Futni áttiſzt viſelést.*

Dēfunctōrĭē *Adv.* Ulp. *Nemarno, Lêno.* Obenhin. *Imſzy-amúgy, Rőſten.*

Dēfunctōrĭus, a, um, Ulp. 1. *Nemaren, Lèn.* 2. *Mertvechen.* Gering, ſchlecht, faul, 2. das den Verſtorbenen dienet. *Rőſt.* 2. *Mulólag-való.*

Dēfundo, is, ĕre, ūdi, ūſum, (Act.) Liv. *Odlévam, dole vlévam.* Abgieſse, abſchütte. *Kitöltöm, Elöntöm.*

Dēfungor, ĕris, ungi, unctus ſum, (Dep.) Cic. 1. *Obverſujem, obverſavam, dokancham, zverſujem,* 2. *vumiram.* Ausrichte, 2. ſterbe. *Tiſztemet végbe-viſzem,* vagy *letéſzem.* 2. *Meghalok.* Defungi vitâ Liv. *Vumreti.* Sterben. *Meghalni,* &c.

Dēgĕnĕr, ĕnĕris, *om.* Ovid. *Odrogyen, Odverſen, Izrod.* Übel gerathen, aus den Geſchlecht ſchlagend. *Elfajúlt, elfajzott, ſzűlőitől*

szűlétől elbaſonlott. 2. pro *Vilà* degeneres animos timor arguit *Virg. Æn. 3.*

Dēgĕnĕro, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Odragyamſze, odvergujemſze, iz ſelye izbajam, Rodu neprilichimſze, Rodbini neſzpodobimſze.* Aus der Arth, Geſchlecht ſchlage. *Elſajzok, ſzűleimtűl elbaſonlok.*

Dēglăbro, as, are, avi, atum, (Act.) Paul. *Gladim, Lichim, Glatko-chinim*, 2. Transl. *Oſzkubtájem, ſzkúbem.* Glatt mache, 2. abzupffe. *Simitom*, 2. *kopaſzitom, melyeſztem.*

Dēglŏmĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Vid. Evolvo.

Dēglūbo, is, ĕre, ūbi, ĭtum, (uptum. *obſol.*) (Act.) Varro, *Gúlim, derem*, 2. *Oglabam.* 3. *Luſchim, bélim*, 4. *Chéſſem.* Schinde, die Haut, *oder* Rinden abziehe, 2. Abkipfle, 3. Abſchähle, 4. Ausreiſse. *Meg-nyúzom*, 2. *Lerágom*, 3. *Meg-hámozom*, 4. *Leſzagatom.*

Dēgluptus, a, um, Plaut. *Ogulyen, oglobán, odert.* Geſchunden, abgeſchälet. *Megnyúzott.* 2. *Obrezan po turſzki.* Beſchnitten. *Kórnyűlmetélt.* Dicitur etiam *ſubſtantivè* Deglupta, æ, m. & Ăpella, æ, m. *apud.* Plaut. *Obrezanecz.* Beſchnittener. *Kórnyűl-metéltetett.*

Dēglūtĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Od-kelyujem, odlépyem, kelſe od-jemlyem.* Entleime, das geleimte auflöſe; vvas zuſammen klebt, *oder* geleimt iſt, von einander reiſse. *Az enyvetéſt ſelzakaſztom.*

Dēglūtio (Degluttio) is, ire, īvi, ītum, (Act.) Amm. *Postram.* Verſchlicke, verſchlinge. *Elnyelem.*

Dēgo, is, ĕre, dēgi. (Neu.) Cic. *Prebívam, ſztoim.* 2. *Sivem, ſivarimſze.* Wohne, Zeit zubringe, 2. Lebe. *Lakom*, 2. *éldegelek.*

Dēgrandĭnat *Imperſ.* Ovid. *Tucha opáda, Tucha pobija.* Es haglet. *Kő-eső eſik.*

Dēgraſſor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Svet. *Raubam, ſztraſſno-robim, zlo chinim.* Beraube, ſehr beſchädige. *Széllyel kóborlok, Felkóborlom.*

Dēgrĕdĭor, ĕris, ĕdi, eſſus ſum, (Dep.) Liv. *Odſzedam, dole idem.* Abſteige, hinabgehe. *Leſzállok, Alámégyek.*

Dēgrummo, as, are, avi, atum, (Neut.) & Dēgrummor, aris, atus ſum, (Dep.) *utrumque obſolet.* *Derivatum* à grumma, æ, f. *quod* teſte Nonio *menſuram* ſignificat, qua flexæ viæ ad lineam diriguntur) Luciljus. *Mérim, nameru delim, pùt kázem.* Abmeſſe, den Weeg zeige. *Mértéklem, mérték ſzerint rendelem.*

Dēgŭlātor, oris, m. Apul. *Lakomecz, Poſerlyivecz, vſzega-pogutnenyecz.* r. Schlemmer. *Tékozló, Meg-évő, ivó.*

Dēgŭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Plaut. *Lakomimſze, Serem.* Verſchlemme. *Megeſzem-iſzom, Tékozlom.* Idem ſignificat *Antiqu.* Dēgŭmĭo, as, are, (*aliis*) Dēgŭmo, as, are, avi, atum, (Neu.) à gŭmĭa, æ, f. *quod* Voracitatem *ſignificat apud* Feſtum.

Dēguſtātio, onis, f. Apul. *Kuſſanye*, peregr. *Koſtanye.* Das Verſuchen, e. Koſtung. *Meg-koſtolás.*

Dēguſto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Kuſſam*, pereg. *Kóſtam.* Verſuche, koſte. *Megkóſtolom, Megpróbálom.* 2. Transl. pro *leviter attingo.* Lucret. Ignis tigna deguſtat.

Dĕhāurĭo, is, īre, āuſi, āuſtum, (Act.) Cato. *Zagrablyujem, Grabim.* Erſchöpffe, ausſchöpffe. *Kimeritem.*

Dĕhinc, *Adv.* Cic. *Odſzehdob, odſzad, odovle, odovde, odſzle, odverzda.* Nun hinfür, hinführo. *Ezutánn, Ettől-fogva.*

Dĕhiſco, is, ĕre, (Neu.) Cic. *Raſztájemſze, Puczamſze, Nadvojeſze razbajam.* Jähne, aufſpalte, zerlöche, aufthue. *Megbaſadok, Felnyilom.* Roſa dehiſcit. Plin. *Puczaſze, odpiraſze rósa.* Die Roſe thuet ſich auf. *Nyilik a' rósa.* In aliquem dehiſcere, Cic. *Nat kém zapocheti, kógaſze papaſzti.* Uber einen auffahren. *Valakire rohanni, Reá-fogni.*

Dĕhŏneſtāmentum, ti, n. Tacit. *Opſſanenye, oſzramotenye, obſtanoſzt.* e. Beſchimpffung, Verunehrung, das Schänden, e. Unehr. *Tiſztefségtelenség.*

Dĕhŏneſto, as, are, avi, atum. [Act.] Prud. *Szramotim, oſzmragyujem, obſſanyujem,* Schände, unehre. *Meggyalázom, ſzégyenitem*

Dĕhortātio, onis, f. *Diomedes gramm. Razgovarjanye.* e. Abredung, das Abreden, s. Widerrathen. *Valamiről elintés.*

Dĕhortor, aris, atus ſum, (Comm.) Cic. *Razgovarjam, od-govarjam.* Wiederrathe, abrede. *Valamiről elintem.*

Dējectio, onis, f. Cic. *Obalyanye, dolebitanye, obalenye, Izbichenye.* e. Vervverffung, Niedervverffung. *Alázetés.*

Dējectus, ûs, m. Liv. *Dole-bit, obalenye, Izbitek.* r. Niedervvurff, Abfall. *Elvetés. Levetés, Hányás.*

Dējĕro, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Jakoſzi*

zaprisześem, *zaklinyam*. Sehr schvvöre. *Igen erkűszőm*. Dejerare persanctè, Teren. *Jako y sztrassnosze zaprisżechi*. Hoch und grausam schvvören. *Igen erkűdni*.

Dējĭcĭo, is, ĕre, jēci, jectum, (Act.) Cic. *Obalyujem*, *Dole-hitam*, *Povalyujem*. Hinabvverffe, niedervverffe, abvverffe. *Levetem*, *Alá-hajtom*.

Dĕin *vel* Dēin *Adver*. (prima *communis*, quemadmodum in omnibus voc bus compositis ex præpos. *de* si immediatè sequatur vocalis) *Cic*. Dĕinceps, *Adv*. Dĕindĕ *Adv*. Cic. *Potlam*, *zatem*, *Poszle*, *Potle*, *vu napridak*, *odszle*, *potom*. Darnach, demnach, hernach. *Azutánn*, *még-is*, *Ennekutánna*. 2. proprie: *Deinceps* accipitur pro: *gradatim*, *per ordinem*, *per vices*. V. Liv. l. 1.

Dĕinceps, cĭpis, & ĭpĭtis, *om*. Apul. *Potlassni Poszlessni*, *Buduchi*. Das hernach geschiehet, nachfolgend. *Az Után-való*.

Dĕinceps, Dĕinde, Postĕa. Vide *Dein*.

Dĕintĕgrò *Adv*. Cic. *znovich*, *z-czeloga*. Von Anfang, von neuen. *Ujonnan*.

Dĕintĕgro, as, are, avi, atum, (Act.) Cæcil. V. *Imminuo*, *Corrumpo*, *Destruo*.

Dēĭtas, ātis, f. August. *Bosanszтvo*. e. Gottheit. *Istenség*.

Dējŭgis, is, *com*. ge, n. Auson. *Odhamlyen*, *odpresen*, *Razjarmen*, *Odjarmen*, *Razhamlyen*, 2. *Podolen*, *Podbresen*, *Dole-nagnyen*, *dolen*, *Dole-szpuschen*. Abgesöndert, ausgespannt, 2. abvverts. *Igábúl* vagy *hámbúl kieresztett*, 2. *Lejtős*, *éreszтedő*.

Dējŭgo, as, are, avi, atum, (Act.) Pacuv. *Odpresujem*, *odhamujem*, *Razjarmujem*, *od jarma puschám*. Ausvvätte, ausjoche, ausspanne. *Hámból*, *járomból*, *igából kifogom*, *kibotsátom*.

Dējungo, is, ĕre, junxi, junctum, (Act.) Cic. *Razdvájam*, *Razdrúsam*. Von einander trenne, zertheile. *Elválasztom*, *két felé osztom*.

Dēĭūrĭum, rii, n. Gell. *Jaka prisżega*, *zakletva*. Ein theurer Schvvur. *Erős esküvés*.

Dējūro, as, are, avi, atum. [Neu.] *Plaut*. V. *Dejero*. Dejurate mihi argentum daturum. *Plaut*. in Rudente. *Pravosze zaprisżesi*, *dami hoches szrebra dati*. Rechtschaffen schvvöre das du mir das Silber geben vvolleſt. *Igazán esküdgyél*, *hogy ezüstet fogsz-adni*.

Dējūrus, a, um. Cal. *Jako-prisżesnik zaklinyavecz*. Der Sehr schvvöret. *Erősen-esküvő*.

Dējŭvo, as, are, jūvi, ūtum. (Act. *Antiqu*.) Plaut. *Nepomasem*, *nechu pomochi*. Nicht helffe. *Segitteni nem akarom*.

Dē'ābor, ĕris, ābi, apsus sum. [Dep.] Cic. *Opádam*, *Dole pádam*. Hinabfalle. *Leesem*, *letsuszramodom*.

Dēlăcĕro, as, are, avi, atum. [Act.] Plaut. *Razdraplyujem*, *na falachecze derem*, *Raztergávam*. Zerreisse. *Elszaggatom*.

Dēlăcrymātio, onis, f. Plin. *Osuzenye*, *oplakanye*. e. Bevveinung. *Sirás*, *Könyvezés*.

Dēlăcrymo, as, are, avi, atum. (Neu.) Colum. *Osuzujemse*, *szuzimsze*, *Plachem*. Bevveine. *Könyvezek*, *sirok*.

Dēlævo, as, are, avi, atum. (Act.) Colum. *Gladim*, *Glatko napravlyam*. Glatt mache. *Meg-simitom*, *sikitom*.

Dēlambo, is, ere, (Act.) Stat. *Oblizavam*. Ablecke. *Megnyalom*.

Dēlāmentor, ari, atus sum (Dep) Ovid. *Javchem Jakosze tusim*, *plachem*, *salujem*. Wehklage. *Elsiratom*.

Dēlăpĭdo, as, are, avi, atum. (Act.) Cato. *Kamenye russim*, *vdiram*, *podiram*, *odnassam*, *razteplyem*. Stein ablese, vvegraume. *Kővet kibányom*, *kőtől tisztitom*. 2. V. *Dissipo*.

Dēlasso, as, are, avi, atum. [Act.] Horat. *Trúdim*, *Trudno chinim*. Müd mache, bemühe. *Meg-fáraszтom*.

Dēlātio, onis, f. Cic. *Ponasszanye*. 2. *Povedanye*. 3. *Prepovedanye*, *Tusenye*. 1. e. Herumtragung. 2. e. Erzehlung. 3. e. Angebung. e. Anklag. 1. *Bévivés*. 2. *Meg-jelentés*. 3. *Béadás*, *vádolás*, *árulás*.

Dēlātor, oris, m. Svet. 1. *Obnassavecz*, *Prinasszavecz*. 2. *Povedavecz*. 3. *Prepovedavecz*, *obtusitel*. 1. r. Zutrager. 2. r. Erzehler. 3. r. Angeber, Anklager, Tischl-Täschler. 1. *Hordozó*. 2. *Meg-jelentő*. 3. *Vádoló*, *Béadó*, *árúló*.

Dēlăvo, as, are, āvi, ātum, &c. Plaut. *Popiram*, *opiram*, *perem*. Abvvasche. *Lemosom*.

Dē'ēbĭlis, is, *com*. le, n. Mart. *Obriszlyiv*, *zbriszlyiv*, *Pobriszlyiv*. Das leichtlich abzuvvischen. *Eltörölhető*.

Dēlectābĭlis, is, *com*. le. n. Mart. *Naszladlyiv*, *Razkosnlyiv*. Lieblich, Lustbarig. *Gyönyörködő*.

Dēlectābĭlĭter, *Adv*. Liv. *Naszladlivo*, *Raszkossno*. Lieblicher Weisse. *Gyönyörködve*.

Dēlectāmentum, ti, n. & Dēlectātio, onis, f. Cic. *Naszladnosst*, *Naszladuvanye*, *Raduvanye*, *Raszkosz*. e. Belustigung, Lust. *Gyönyörüség*, *Gyönörködtetés*.

Dēlecto,

Dēlecto, as, are, avi, atum. [Act. ex *Lacto*] Cic. *Naſzladujem.* Beluſtige, erfreye. *Győnyőr ẽőztetem.* 2. Vid. *Allicio.*

Dēlector, aris, ari, atus ſum. (Paſſiv) *Naſzladujemſze, Naſzladnoſzt imam.* Mich erluſtige, ergetze. *Gőnyőrkőd őm.* Matrona amœnitate aliqua delectanda erit. *Colum.*

Dēlectus, ûs, m. *Cic.* Dilectus, ûs, m. Feſt. *Izbor. Zbor, Izbiranye, zebiranye, odebranye.* e. Wahl, e. Ervvählung. *Válaſztás, kiválogatás.* In dilectu, cenſúque primi nominantur. *Feſt.*

Dēlēgātio, onis, f. Cic. *Naruchenye, meſzto ſzebe poſztavlenye poſſilyanye, oblaſzti ſzvoje davanye.* e. Anbefehlung, gegebener Gevvalt. *Valakire valami dolog bízás, Megbiráſás.*

Dēlēgātus, ti, m. *Naruchnik, odluchnik, Meſzto koga poſztavlyen, poſzlan; Od koga oblaſzt imajuchi, Podoblaſztnik.* Dem der Gevvalt gegeben iſt, ſtatt einanderen geſetzt, Obgeordneter, Commiſſari. *Valakire valami dolgot bízó.*

Dēlēgo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Naruchám, Meſzto mene kőga poſztavlyam, poſſilyam, odluchujem.* Übergebe den Gevvalt, Statt meiner einanderen ſetze, ſchicke. *Altal-adom, Máſzra-adom, bízom.*

Dēlēnīficus, a, um. Plaut. *Vtaslyiv, Vkrotlyiv.* Das da lindert, Friedmachentlich. *Enyhítő, Meg-enyhítő.*

Dēlēnio, is, īre, nīvi, nītum. (Act.) Colum. *Vtaſujem, vmebchujem, krotim.* Mildere, beſänfftige. *Enyhítem, Engeſztelem.*

Dēlĕo, es, ēre, ēvi, ētum (Act.) Cic. *Zbriſſujem, zbriſzávam.* 2. *Vgaſſójem.* 3. *Zkantcham.* 1. Abvviſche. 2. Ausleſche. 3. Vertilge. 1. *Kitőrlőm, Eltőrlőm.* 2. *Elóltom.* 3. *Porrá teſzem, Elrontom.* Delebo omnes ex animo mulieres. *Terent.* Spe prædæ urbem delere *Cæſ.* 2. bell. Giv.

Dēlētilis, is, *com.* le, n. Varro. *Izbriſzuthi.* Damit mann vvas abvviſcht. *Kitőrlő, kitőrülhetbető.* Spongia deletilis, Varro. *Obriſſujutcha Guba*, pereg. *Spondia.* Abvviſchender Schvvam. *Tőrlő ſpongya.*

Dēlētio, ōnis, f. Lucr. *Izbriſzanye.* 2. *Vgáſſenye.* 3. *zkantchanye.* 1. Abvviſchung. 2. e. Ausleſchung. 3. e. Austilgung, Hin-Machung. 1. *Kitőrlés.* 2. *Eloltás.* 3. *Porrá tétel, Elrontás.*

Dēlētor, oris, m. Cic. *Izbriſzitel.* 2. *Vgaſzitel.* 3. *Izkantchavecz.* 1. r. Ausvviſcher. 2. r. Ausleſcher. 3. Vertilger, Zerſtörer. 1. *Eltőrlő*, 2. *Elóltó.* 3. *Porrá tévő, Puſztító.*

Dēlētrix, īcis, f. Cic. *Izbriſziteliczа.* 2. *Vgaſziteliczа.* 3. *Izkonchiteliczа.* 1. e. Ausvviſcherin. 2. e. Ausleſcherin. 3. e. Austilgerin. 1. *Eltőrlőné.* 2. *Elóltóné.* 3. *Puſztitóné, Rontóné.*

Dēlībĕrātio, onis, f. Cic. *Premiſzlenye zrokov*, ali *dugovany, odluchenye, odluka, odebranye razuma.* e. Berathſchlagung, Das Bedencken. *Végezés.*

Dēlībĕrātor, oris, m. Cic. *Odluchitel, zvolitel, Premiſzlitel.* r. Rathſchlager, Betrachter. *Végező.*

Dēlībĕrātum, ti, n. Cæſ. *Odluchenye, dugovanye dokonchano, dopitano, zvolyno, doſzugyeno.* Das man im Rath geſchloſſen hat. *Végezés, Elvégezett dolog.*

Dēlībĕro, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Odluchujem, premißlyamſzi.* Bedencke, Berathſchlage. *Elvégezek.*

Dēlībo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Kuſſam.* Koſte, verſuche. *Koſtolok.* Delibare cibum Claud. *Kuſſati*, ali: *Obleznuti jeſztvinu.* Eine Speiſs verkoſten. *Koſtolni és nyalogatni az ételeket.* 2. *Metaphoricè.* De gloria alterius delibare. Cic. *Chiju diku pomenyſſavati.* Eines ſein Ruhm mindern. *Más tiſztaſzágét alázni.* Delibare aliquid de laude alicujus. Cic. *Hvalu chiju prirezavati; koga ogovarjati.* Einem verunglimpffen, ſchimpflich nachreden, &c. 3. Delibare honores. *Pocheti obnaſſati kakvu chaſzt.* Allererſt die Ehre (Ehren-Dienſte) antretten. *Valami kevés ideig tiſztben, méltóságban lenni.* Delibare oſcula. Svet. *Kuſzcze bitati, kakti zdaleka kuſſuvati.* Kuſs zuvverffen, &c. *idem ſignificat.* Dēlībīto, as, are, avi, atum, (Frequ.) Cic.

Dēlībro, as, are, avi, atum, [Act.] Colum. *Synonym.* Decortico librum, *id eſt*, Corticem arbori detraho. *Gulim, kőra derem.* Schäle, Rinden abziehe, Bäume abſchäle. *Le-hámzom.*

Dēlībro, as, are, avi, atum, [Act. *à libra*] *Aul. Gell.* Vid. *Pondero.*

Dēlībūtus, [*propter neceſſitatem* Dēlībūtus] a, um, [*à* Dēlĭbŭo, is, ĕre, ŭi, ūtum, *Obmaſujem, Pomaſztyujem.*] Cic. *Pomazan, Namazan, Pomaſzten, Pomaſchen.* Geſalbet, beſchmieret, benetzet. *Megkenetett.* Delibutus medicamentis. Cic. *Z. Vrachtvom namazan.* Mit Artzney geſalbet. *Orvoſsággal Meg-kenetett.* Delibutum gaudio reddere. Salluſt. *Kőga jako razveſeliti.* Einen voll Freuden machen. *Valakit igen*

meg-örvendeztetni. Delibuta dona veneno, Horat. *Ochemereni dari.* Vergiffte Gaben. *Mérges ajándékok.*

Dēlĭcātè *Adv.* Cic. *Naſzladlyivo, zobjedeno, prokſſeno vu jeſztvinah, pſtju,* &c. *Rázkoſſno, Meſzo-putno.* 2. Transl. *Zebravo. oſzlaſcheno, oſzebujno techno, oblizno.* Wollüſtiglich, Zärtlich. 2. Niedlich, köſtlich, Leckerhafftig. 1. *Kényeſen.* 2. *Izeſen.*

Dēlĭcātus, a, um. Cic. *Naſzladlyiv, zobjeden, Prokſſen vu jeſztvinah, pſtju,* &c. *Razkoſſen, Meſzo-puten.* Leckerhafftig. *Kényes.* 2. Vid. *Tener, mollis* N. 3. & 5.

Dēlĭcĭa, æ, f. (delitia) Plaut. Dēlĭcĭæ, arum, f. in *plur.* tantùm, *Cic.* Dēlĭcĭum, ii, n. Cic. *Radoſzt, Veſzelje, Naſzladnoſzt.* e. Freud. e. Wolluſt. *Gyönyörködtetés, Gyönyörűség.* 2. Delitia eſt *tigni genus*, quod à culmine ad tegulas angulares infimas versùs faſtigium collocatur. *Feſt.*

Dēlĭcĭŏla, æ, f. & Dēlĭcĭŏlum, li, n. Senec. *Diminutiv.* Superioris, *idem.*

Dēlictum, ti, n. Plaut. *Pregreſzka, Grèh, Vgreſſenye.* e. Ubertrettung, r. Fehler. *Vétség, Vétek.*

Dēlĭcus, (Dēlĭcŭlus) i, m. (*ex* de & lac.) *Adjectivè.* Delicus porcus, i, m. Varro. *Odojek, praſze od mleka vzeto.* Entvvehntes Färcklein, das nicht mehr ſaugt. *Szopástól elválaſztatott malacz.* Deliculæ oves, *Cato.*

Dēlĭgo, as, are, āvi, ātum, (Act.) Cic. *Priveſujem, Zaveſujem, Obveſujem.* Verbinde. *Lekötözöm.* Deligare vulnus. Quint. *Zaverzati ranu.* Eine Wunde verbinden. *A' sebet békötni.* Deligare ad palum, Cic. K-*kolczu privezati.* An einen Pfahl binden. *Karóhoz kötni.*

Dēlĭgo, is, ĕre, ēgi, ēctum, (Act.) Cic. *Izbiram, Prebiram, Odebiram.* Ervvehle, auserleſe. *Kiválaſztom, Válogatom,* 2. pro *Colligo.* Tenui primam deligit ungve roſam, *Ovid.* 3. pro *Ejicio, ſeparo.* Plaut.

Dēlīmo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Odpilyujem, Pilim.* Abfeile. *Megreſzelem.*

Dēlĭnĕo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Rèzpotéſem, Trèk-vlechem.* Strich ziehe. *Leraj szolom.*

Dēlĭnĕātĭo, onis, f. Tertull. *Réza-potezanye Trâka-vlechenye.* e. Strich-Ziehung. *Leraj ſzolás.*

Dēlingo, is, ĕre, inxi, inctum, (Act.) Plaut. *Oblíſujem, oblizávam.* Ablecke. *Megnyalom.*

Dēlĭnīmen, ĭnis, n. *Symmach.* Dēlĭnīmentum, ti, n. *Liv.* Dēlĭnītĭo, ōnis, f. Cic. *Vtiſſenye, Vmebchanye.* 2. *Pogladenye.* 1. e. Linderung, Ervveichung. 2. e. Streichlung. *Engeſztelés.* 2. *Tapogatás.* 3. *Prilizavanye, Vablenye.* e. Schmeicheley, Anlockung. *Hizelkedés.*

Dēlĭnĭo, is, īre, īvi, ītum. (Act.) Cic. 1. *Vtaſujem, vmebcham, mehkotim.* 2. *Gládim.* 3. *Prilizavamſze, vabim.* 1. Lindere, ervveiche. 2. Beſtreiche. 3. Schmeichle, anlocke. 1. *Engeſztelem, Enyhitem, Lágyitom.* 2. *Tapogatom.* 3. *Hizelkedem.*

Dēlĭnītor, ōris, m. Cic. 1. *Vtaſitel, vmebchitel.* 2. *Pogladitel.* 3. *Prilizavecz.* 1. r. Linderer. Ervveicher. 2. r. Streichler. 3. r. Schmeichler. *Engeſztelő, ſzép ſzóval valakit meg-lagyitó.* 2. *Tapogató.* 3. *Hizelkedő.*

Dēlĭno, is, ere, īni (īvi, ĕvi) ĭtum (Act.) Cic. *Obmaſujem.* Durchſtreiche, Beflecke. *Kitörlöm.*

Dēlinquo, is, ere, līqui, ictum, (Neu. *alii* Act.) Cic. *Zagreſſujem, Vgreſſujem, Pregreſſujem, Zakaczam, Szkrivim.* Sündige, fehle. *Vétkezem.* 2. & proprie V. *Deficio.* ità *Feſt.*

Dēlĭquĕo, es, ere, ĭcŭi, [ĭqŭi] (Neu.) & Dēlĭqueſco, is, ere, Ovid. *Odtalyamſze, Talimſze, Raſztaplyamſze, Odtaplyamſze, Razcviramſze.* Zergehe, verſchmeltze. *Elolvadok.*

Dēlĭquĭæ, arum. f. *plur.* Vitruv. *Vodeni, Krónni Slèb, kaplenicza, v-koju iz krova kaplye czure.* e. Waſſer-Rinne, e. Tach-Rinne. *Ház fődél vagy Eſső-viz tſatorna.*

Dēlĭquĭum, ii, n. Plin. 1. *Pomenykanye.* 2. *Omamicza, omilyavicza, omeglenye.* 1. r. Abgang, Mangel. 2. e. Anmacht. 1. *Fogyatkozás.* 2. *El-ájulás.* Deliquium Solis. Plin. *Pomérchanye ſzuncza.* Vid. *Eclipſis* Solis. 3. Deliquium *idem quod* liquefactio. *Plaut.*

Dēlĭquo, as, are, avi, atum. (Act.) Colum. *Precziſzam, izczéjam, zlévam.* 2. *Talim* ità *Var.* Abgüſſe, Schmeltze. *Meg-ſzúrom, El-ſzúrom, Eltöltöm.* In vaſa deliquare, Colum. *Vu lagve* ali *druge poſzude zlevati.* In die Wein-Fäſſer *oder* andere Geſchirr abgüſſen. *Egy hordóból mácba tölteni.*

Dēlīrāmentum, i, n. *Plaut.* Dēlīrātĭo, ōnis, f. *Cic.* Dēlīrĭtas, ātis, f. *Inuſit. Nonn.* Dēlīrĭum, ii, n. Gelſ. *Ládenye, poládenye, pomamlenye, pameti-zmeſſanye,* vulgo *Obnorenye.* e. Vervvirrung des Verſtandts, Unſinnigkeit, Thorheit, Abervvitz. *Eſztelenkedés, Bolondoskodás, Bolondság, Szeleskedés.*

kedêt. 2. Deliratio *eſt proprie* Aberratio à à Lira *id eſt* Sulco, *vel etiam* à recta via. *Plin.*

Dēlīro, as, are, avi, atum. (Neut.) *Synonym.* à recto recedo. *proprie* ſignificat *idem ac* extra Sulcum vagor, à Sulco *ſive* lira aberro. *Plin.* 2. Metaphoricè. *Ludim, Iz pameti zbâjam, pomamlyujemſze, budaſim, mamenujem*, vulgo *norim, fantaſéram.* Närriſch, Abervvitzig vverden: Thöricht, unſinnig thue. *Szeleskedem, bolondozok.* ità *Cic.* Quidquid delirant Reges, plectuntur Achivi. *Horat.* Lib. 1. ep. ad Lollium.

Poglavarſzka pomamlenya;
Podloſnikovſzu vmorenya.

Was die groſſe Fürſten Wahnſinniglich verüben.
Das thuet den Unterthan mit Schmertzen offt betrüben, *&c.*

Dēlīrus, a, um. Cic. *Lud, pamet gubechi.* Wahnſinnig, Abervvitzig. *Megbódúlt, bolyókás. Eſzelős.* Compar. *Delirior.* Lactan.

Dēlīteſco, is, ĕre. *Liv.* Dēlītĕo, es, ēre, ĭtŭi, (Neut.) Virg. *Zkrivamſze, zatajamſze.* Mich verberge, verſtecke. *Lappangok, Elreitezem.*

Dēlītīgo, as, are, avi, atum, (Neu.) Horat. *Oſtroſze pravdam.* Sehr in Rath ſtreite, hadere und zancke. *Erősen perlek.*

Dēlīto, as, are, avi, atum, (Act.) Prud. *Aldujem.* Opffere. *áldozom.*

Dēlōrīco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Oklope* vulgo *Panczèr ſzlachim*, 2. *Razreſujem.* Einen Pantzer abthue, 2. Zerſchneide. *Pántzérból le-vetkezem*, 1. *Elmetélem.* Deloricare tunicam Cic. *Razrezati* (*Porezati*) *Dolamu, kalyu.* Einen Rock zerſchneiden. *Dolmányt meg-metélni.*

Delphin, īnis, m. & Delphīnus, ni, m. Plin. *Riba morſzka, morſzki praſzecz, ſzvinya.* s. Meer-Schvvein. *Tengeri diſznó hal.*

Dēlūbrum, ri, n. Plin. *Bolvanſzka, Krivovérzteo czirkva.* r. Götzen-Tempel. *Eretnek, bitetlenek egy háza, ſinagogája.*

Dēlūcto, as, are, avi, atum, (Neu. *Antiqu.*) Dēluctor, aris, atus ſum, (Dep.) Plaut. *Jakoſze borim.* Sehr ringe. *Erősen* vagy *Igen Tuſakodok, viaskodok.*

Dēlūdo, is, ĕre, ūſi, ūſum, (Act.) *Teren.* Dēlūdĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) & Dēlūdĭfĭcor, aris, ari, atus ſum, (Deponens) Plaut. *Oſzmebávam, zeſzmebávam, oſzmebujem*, 2. *Vkanyujem.* Auslache, 2. Betrüge. *Megtréfálom, tſzufolom*, 2. *Meg-tſzalom.*

Dēlumbis, is, *com.* be, n. Plin. *Prez bokóv, razbiteh, poterteh bokov.* Lahm an Lenden, gebrochen, geſchlagen. *Tſzipőjtben bénna, megtőretett*, 2. Transl. *Lotren, nechiſzt.* 2. Unkeiſch, unzüchtig. *Fajtalan, Parázna, Tiſztátalan.*

Dēlumbo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Boke prebiam, túchem, ſzlabim.* Schlage an der Länden, ſchvväche. *Megbénnitom, tſzipőn erőtlenitem.* Hoc ſæpè delumbatâ quadrupede approbatur, *Plin.* l. 28. c. 4. *Transl.* V. *Debilito, Minuo.* Delumbare ſententias. Cic.

Dēlŭo, is, ĕre, ŭi, ūtum, Varro. vide *Abluo.* 2. V. *Solvo* ità *Feſt.*

Dēlūtāmentum, ti, n. Cato. *Tla zemlyum polichena, polichenye z-ilovachum.* Erdreich mit Leim beſchlagen, e. Leimſtreichung. *Főldel meg-tapaſztatás.*

Dēlūto, as, are, avi, atum, (Act.) Cato. *Blátim, zablachujem, z-blatom maſem, zamaſujem.* Mit Leim *oder* Koth beſudle, kothig mache, mit Koth *oder* Leim beſchmiere. *Meg-tározom.*

Demădeo, es, ere, ŭi, (Neut.) *Ovid.* Dēmădeſco, is, ere, (Inchoat.) *Jakoſze mochim, jakoſzem moker.* Ich bin ſehr naſs. *Egészlen megázom.* Et te flente tuos demaduiſſe ſinus, Ovid. 5. Triſt.

Kajti tvâſzi nadra zmochil:
Jeſzi unoge ſzuze tochil.

Weil die Thränen dein Bruſt benetzen.
So iſt auch dein Hertz voll der Schmertzen.

Hogy kebledet meg-áſztattál.
Az oka mert ſokat ſirtál.

Demadere Vino Cic. *Pianomu biti.* Rauſchig ſeyn. *Meg-részegűlni, borosodni.*

Dēmando, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Oſtro zapovedam.* Sehr befehle. *Igen megbagyom, parantſolom.*

Dēmāno, as, are, avi, atum, (Neu.) Catul. *Dole czurim, kaplyem.* Herab rinne. *Lefolyok, kiſzivárkozom.*

Dēmarchus, i, m. *Spart.* Vid. *Gubernator.*

Dēmĕācŭlum, li, n. Apul. *Pod zemlyum zkopan pùt.* Ein Gang unter der Erden. *Főld alat-való út, menetel.*

Dēmĕmĭnī, iſsĕ, *Defect.* Mart. *Neſzpominamſze, zablyam.* Ich gedencke nicht, vergeſſe. *Nem emlékezem, el-félejtem.* Dememineſſe mortis. Horat. *Neſzpomenutiſze, zabitiſze iz ſzmerti.* Des Todts vergeſſen. *Hálálrul elfeletkezni.*

Dēmens, entis, *om.* Teren. *Manen, nepameten, lud, bedaſzt, budalaſzt.* Unſinnig, taub. *Eſztelen, bolond.*

Dēmensum, i, n. Teren. *Odmera, odmerjenye dèl, obruk, odluchenye kruha, vina,* &c. e. Abmeſſung, Theil von Wein, Brodt, &c. *El-mérélés.* Item *Valakinek ételre, és italra rendelt portziója.*

Dēmentātio, onis, f. *Pomamlenye.* Das unſinnig machen. *Meg-eſztelenités.*

Dēmenter, *Adv.* Cic. *Neſzpametno, lúdo,* peregr. *Norſzki.* Närriſch. *Eſztelenûl, bolondúl.*

Dēmentĭa, æ, f. Cic. *Bedaſztócba, manenta, neſzpametnoſzt, lúdoſzt.* Die Unſinnigkeit, Taub-Sucht. *Eſztelenség, balgatagság.*

Dēmentĭo, is, īre, īvi, ītum. (Neu.) Lucr. *Pomamlyujemſze; pamet gubim, lúdim, z-pameti idem.* Unſinnig, taub vverde. *Megeſztelenûlők.*

Dēmentior, iris, iri, itus ſum. (Dep.) Apul. *Verlo-taſem.* Sehr lüge. *Erősen hazudok.*

Dēmento, as, are, avi, atum. (Act. *in ſacris literis.*) Apul. *Pomamlyujem; ludoga, neſzpametnoga, budala chinim, iz pameti tiram.* Unſinnig, taub mache. *Megbolondîtom, Eſztelenîtem.* 2do (Neu.) Vid. *Deliro, Inſanio,* (*quaſi* De mente eo.)

Dēmĕo, as, are, avi, atum (Neu.) Apul. *Dole idem, doleſze pelyam.* Hinab gehe, Hinab fahre. *Alá-mégyek.*

Dēmĕrĕo, es, ēre, ĕrŭi, ĕrĭtum (Neu.) *Plaut.* Dēmĕrĕor, ēris, ēri, ĕrĭtus ſum (Dep.) Liv. *Zaſzluſujem.* 2. *kôga z-kêm dobrem zaveſujem, dobro chinim.* Verdiene, mich verdient mache. 2. Einen mit etvvas guths verbinde. *Meg-érdemlem.* 2. *Valakit valami* jóval *kötelezek.*

Dēmergo, is, ĕre, erſi, erſum (Act.) Ovid. *Vtaplyam, Ponđurim.* Verſencke. *Elboritom, Meritem, sûllyeſztem.* Patriam demerſam extulit *id eſt* malis oppreſſam, jacentem. *Cic.* Plebem ære alieno demerſam eſſe. *Liv.* pro *gravatam, obæratam eſſe.*

Dēmerſus, ûs, m. Apul. *Vutop, Pondúrenye, Potop, Vtoplenye.* e. Verſenckung. *élmerûlés.*

Dēmētĭor, īris, īri, enſus, *vel* Dēmētītus ſum (Dep.) Cic. *Jednako merim, odmerjam.* Ab *oder* gleich meſſe. *Egyenlőképen mérek, Elmérem.*

Dēmētītus, a, um. Cic. *Odmerjen, Izmerjen.* Obgemeſſen. *Megméretett.*

Dēmĕto, is, ĕre, eſſui, eſſum (Act.) Colum. *Odſzekávam, ſenyem.* Abhaue, Aberndte, Abſchneide. *Levágom, Learatom.*

Dēmigrātio, onis, f. Corn. Nep. *Odhajanye, Preſzelenye, odhagyanye, preſztanenye, Odidenye.* Das vveg ziehen, gehen. *Elmenés, Elköltözés.*

Dēmigro, as, are, avi, atum. (Neu.) Liv. *Odſzelyujemſze, preſzelyujemſze, odhagyam, preſztanyujemſze.* Weg ziehe. *Elköltözöm, másvá hordozkodom, elmegyek.* Demigrare ex agris in urbem, Liv. *Iz polya preſztanitiſze, preſzelitiſze vu várasz.* Von Land in die Stadt ziehen. *Mezőbûl Várasban helybeztetni magát.*

Dēmĭnuo, is, ere, ui, ūtum, Plaut. vide Diminuo.

Dēmīror, āris, ari, atus ſum. (Dep.) Terent. *Jakoſze chudim, prechuđujemſze.* Mich ſehr vervvundere. *Igen tsudálom, Almélkodom.* 2. V. *Neſcio.* Quam cauſam reperient, demiror *Terent.*

Dēmiſsè. *Adv. Niſzko.* Niederträchtig. *Alatſonyon.* 2. Vid. *Humiliter.*

Dēmiſsĭo, onis, f. Cic. *Dole ſzpuſchenye, nizkocha.* Nieder-Laſſung. *Alá-botsátás, eresztés.* 2. V. *Humilitas.*

Dēmiſsĭtĭus, a, um. Plaut. *Dole ſzpuſchen, do pèt dug.* Bis auf die Ferſchen hinab hangend. *Alá vagy le-botsátott, ereſztett, Talpig hoſzſzú.*

Dēmiſſus, a, um, Cic. *Nizek, Dug, dole viſzechi.* Nieder; lang; Nieder gelaſſen, hinabhangend. *Alatſon, alá-ereſztett.* 2. *Ponizen.* Demüthig. *Alázatos.* 3. *Transl.* Vid. *Abjectus, vilis.* Cic.

Dēmĭtĭgo, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *Krotim, otaſujem, vmekchávam.* Beſänfftige. Begütige, lindere. *Meg-enyhitem, Engeſztelem.*

Dēmitto, is, ĕre, īſi, iſſum (Act.) Cic. *Doleszpuſtbam.* Hinab-laſſe, nachlaſſe. *Alá-botſatom, Le-függeſztem.* 2. Vid. *Abjicio. Demittere animum.* Cic.

Dēmĭurgus, i, m. Liv. *Najvekſze pri Gérkeh vechnichtvo* peregr. *ſenatus.* Der höchſte Rath bey etlichen Griechiſchen Städten. *Leg-felsőbb Tanátz.* 2. apud græcos *idem ſignificat, quod Architectus.*

Dēmo, is, ĕre, empſi, emptum. (Act. ex *De* & *emo*) Cic. *Odnemlyem, odjemlyem.* Wegnehme. *Elvészem, Levészem.*

Dēmŏcrătĭa, (*apud Poëtas etiam* Dēmŏcrătĭa) æ, f. Bud. *Ladanye Puka, zapovedanye, koje vu obchini y puku ſzamomu ſztei.* e. Herrſchung und regirung des gemeinen Volcks. *Köznép-béli birodalom, Hatalom Uralkodáſſa.*

Dēmōlĭor, īris, īri, ītus ſum. [Dep.] *Plaut.* Dēmōlĭo, is, ire, īvi, ītum [Neu.] Varro, *Ruſ-*

Ruſſum, *Porusſujem*, *odſram*, *Podſram*. Schleiffe, zerſtörre. *Lerontom*.

Dēmōlītĭo, onis, f. Cic. *Porusſanye*, *odiranye*, *Podiranye*, *oderenye*, *razmetanye*. e. Vervvüſtung, Zerſtörung, Niderreiſſung, Schleiffung. *Leronтás*.

Dēmōlītor, ōris, m. Vittuv. *Porusſitel*, *oboritel*, *oderitel*, *poderitel*, *razmétavecz*. r. Niderreiſſer. *Lerontó*.

Dēmonſtrātĭo, onis, f. *Cic*. Dēmonſtrantĭa, æ, f. Plaut. *Pokazanye*, *Dopovedanye*. *Dokazanye*, *ukazanye*. r. Bevveis, e. Ervveiſung. *Meg-mútatás*, *Meg-mútogatás*.

Dēmonſtrātīvus, a, um. Cic. *Pokazliv*, *ukazliv*. Bevveislich. *Meg-mútogatáſra-való*.

Dēmonſtrātor, oris, m. Colum. *Dopovedavecz Pokazitel*, *dokazitel*. Ein Bevveiſer. *Megmútogató*.

Dēmonſtro, as, are, avi, atum. [Act.] Cic. *Pokaſujem*, *Dopovédam*. Bevveiſe, erzeige. *Megmútogatom*.

Dēmōrātor, ōris, m. Mart. *Zaderſitel*, *Zaſtavlyavecz*, *keſznitel*, *zaderſavecz*. *ſuſtlyavecz*. Der auffhaltet, Säumler, Langſamer Menſch. *Múſt kéſſedelmeskedtető*, *tartoztató*.

Dēmordĕo, es, ere, ōrdi, orſum [Act.] Plin. *Odgrizávam*, *odgriſujem*. Abbeiſſe. *Lebarapom*, *Lemardoſom*.

Dēmōrĭor, ĕris, ōri, ortŭus ſum. (Dep.) Colum. *Vumiram*. Abſterbe. *Meghalok*. 2. Transl. eſt *alicujus amore ardere*. Ea demoritur te. Plaut.

Dēmŏror, aris, ari, atus ſum. [Dep.] Virg. *Zaderſávam*, *zakaſznujem Stentam*, *zaſtavlyam*, *keſznim*, *ſuſtlyam*. Hindere, Aufhalte, ſaume. *Megtartóztatom*, *késlélttem*. 2. V. *Expecto* Mortalia demoror arma. Virg. 10. Æn. v. 30.

Dēmorsĭco, as, are, avi, atum. (Act.) Apul. *Pogrizávam*, *Zgrizávam*, *odgrizávam*. Abbeiſe. *Lebarapom*, *Lemardoſom*.

Dēmŏvĕo, es, ēre, ōvi, ōtum. (Act.) Plaut. *Odmétbem*, *odgibljem*. Wegthue, verrucke. *Máſuvá mordſtom*, *Elfordſtom*.

Demptĭlis, is, *com*. le, n. *Sznemliv*, *odjemliv*. Ausnehmlich. *Elvéendő*.

Dēmūgĭo, is, īre, īvi, ītum, (Neu.) Ovid. *Butbim*, *ruchim kaktivol*. Brülle vvie ein Ochs. *Megbúmbúlóm*, *bögök*.

Dēmulcĕo, es, ere, ulſi, ulſum, (Act.) Terent. *Gládim*, *Poglagyujem*. Streichle, liebkoſe, ſchmeichle. *Megenyhitem*, *Tórólgetem*.

Dēmùm, *Adv*. *Naj potlam*, *nakonecz koncza*, *najpoſzle*, *zadnyich*. Allererſt, nun, zuletzt, endlich, erſt. *Végre*, *Végezetre*, *Elvéltképen utolyára*.

Dēmuſsātus, a, um, pro *diſſimulatus*, Apul. *Zamuchan*. Verſchvviegen. *Elhallgattatott*. Demuſſata contumelia, Apul. *Zamuchana obſſanost*. Mit Stillſchvveigen verheleter Schmach. *Olly boſzſzúság*, *mellyet elkell nyelni*.

Dēmuſſo, as, are, avi, atum, Amm. Marc. Vid. *Muſſo*.

Dēmūtātĭo, Mūtātĭo, onis, f. Plin. *Premenenye*, *Premenyanye*, *Zmenyanye*. e. Veränderung. *Elváltoztatás*.

Dēmūto, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Premenyam*, *Razmenyam*. Verändere, vervvechsle. *Elváltoztatom*.

Dēnārĭus, a, um, Plin. *Deſzet vuſzebi derſechi*. Das zehen begreifft. *Tizſzámú*.

Denarius, ii, m. *Cic*. Nummus argenteus apud Romanos, qui primo *decem aſſes* valuit, id eſt 20. *ſolidos venetos*, (ſive 20 *nummos Hungaricos*, *Croaticos* 16.) deinde tantùm 16. Hodie verò in his partibus continet quartam partem *groſſi Croatici*, *groſſus* autem conſtat ex *quatuor nummis*, vocatúrque *Novecz*, r. Dreyer. *Kiſpénz*.

Dēnarro, as, are, avi, atum, (Act.) Teren. *Pripovédam*. Erzehle. *Megbeſzéllem*.

Denaſcor, ĕris, aſci, atus ſum, (Dep.) Non. *Vumiram*. Sterbe. *Meghalok*.

Dēnāſo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Nosz odrezávam*. Die naſen abſchneide. *Orrát elmetſzem*.

Dēnĕgo, as, are, avi, atum, [Act.] Cæſ. *Zakrachujem*, *krátim*, *zatájam*, *tàim*. Laugne, abſchlage. *Megtagadom*.

Dēnăto, as, are, avi, atum, [Neu.] Horat. *Dole-plavam*. Hinab ſchvvimme. *Alá-úſzok*.

Dēnī, næ, nă, Plin. *Deſzet po-deſzet*, *Deſzeteri*. Je zehen, zehen und zehen. *Tizen-tizen*.

Dēnĭgrātĭo, onis, f. Priſc. *Pocbernenye*, *chernenye*. e. Schvvärtzung. *Meg-feketités*.

Dēnĭgro, as, are, avi, atum, [Act.] Plin. *Pochernujem*, *chernim*. Metaph. *Merſzkoga chinìm*, *Ogovarjam*. Schvvartz mache, ſchvvärtze. *Metaph*. Nachrede, garſtig beſchreibe. *Meg-feketítem* Transl. *Megrutitom*, *Gyalázom*.

Dēnĭque, *Adv*. Cic. vide *Demùm*.

Dēnōbĭlĭto, as, are, avi, atum, (Act.) Terent. *Odplemenitim*, *Poſtenya mentujem*, *Oſzramotim*. Unedel mache, verächtlich mache, ſchände. *Nemtelenné*, *Nemzetlenné tſinálom*, *Meg-gyalázóm*.

Dēnōmĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Quint.

Imenujem, narâvam, ime dajem. Nenne, ein Nahmen gebe. *Elnevezem.*

Dĕnōmĭnātio, onis, f. Auct. ad Heren. *Imenuvanye, Imena davanye, nadavanye.* e. Nennung, eines Nahmen-Gebung. *Elnevezés.*

Dĕnŏto, as, are, avi, atum, [Act.] Liv. *Zaznamenujem, znamenujem, zabilisim.* Zeichne. *Jelentem, jegyzem.*

Dens, entis, m. Cic. *Zùb.* r. Zahn. *Fog.* Dente maledico aliquem carpere. Cic. *Kôga jako ogovarjati.* Einem übel nachreden. *Valakit igen meg-rágalmazni.* Dente Theonino circumrodere. Horat. *Jako opszuvati, pogerditi.* Sehr schmähen. *Valakit igen meg-rágalmazni.* Dens molaris. *Kútni zùb.* r. Stock-Zahn. *Zápfog.*

Densātĭo, onis, f. Plin. *Gusztenye.* e. Dickmachung. *Meg-szúrŏités.*

Densè *Adv.* Plin. *Gusztо.* Dick. *Sûrûen.*

Densĕo, es, ere, ensŭi, (Neut.) *Plin.* Denseſco, is, ere, (Inchoat.) Paull. *Gùszt bivam, poszt ajem.* Dick vverde. *Meg-sûrûdŏm.*

Densĭtas, ātis, f. Colum. *Gusztina.* e. Dicke. *Sûrûség.*

Denſo, as, are, avi, atum, (Act.) *Liv.* Densĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Gloſs. *Guszttìm, guszto chinìm.* Dick mache. *Megsûrûsztem.*

Denſus, a, um, Virg. *Gùszt.* Dick. *Sûrû.*

Dentāle, is, n. Colum. *Drêvo na kojem órno selezo sztoi.* s. Holtz daran das Pflug-Eyſen gemachet iſt. *Eke-talp, eke-fŏ.*

Dentātus, a, um, Ovid. *Veliko-zub, zubaszt, dobro-zub.* Der gute Zähne hat. *Fogas, jo-fogú, sok-fogu.* 2. *Generatim*, quod dentes habet. Mart.

Dentex, ĭcis, m. Plin. *Zubatacz, morszka riba.* Groſs Maul, Meer-Fiſch. *Nagy fogú tengeri hal.*

Dentĭcŭlātus, a, um, Plaut. *Drobno-zub.* Was kleine Zähne hat. *Apró-fogú.*

Dentĭcŭlus, li, m. Apul. *Zubek, zubchecz, zubich.* s. Zähnlein, kleiner Zahn. *Fogatska.*

Dentifrangĭbŭlum, li, n. *Plaut.* Dentarpăgă, æ, f. Varro. *Kléschicze*, ali *drugo orudje, z-kêmsze zubi znemlyu*, ali *teru.* e. Zangel mit vvelcher man die Zähne ausbricht. *Fogtŏrŏ szerszám.*

Dentifrangĭbŭlus, i, m. Plaut. *Zubo-znem, zubo-ter.* r. Zahnbrecher, der die Zähn ausbricht. *Fog-rántó, tŏrŏ.*

Dentĭfrĭcĭum, ii, n. Plin. *Zubnipràh.* s. Zahnpulver. *Fog-tiszttitópor.*

Dentĭlĕgus, i, m. Plaut. *Kômuszu nekoi zúbi van zbiti.* Dem die Zähn ausgeſchlagen ſeind. *Kivert fogú.*

Dentĭo, is, īre, īvi, ītum, [Act.] Plin. *Zubimsze, zubepuschàm, dobivam.* Zähne bekomme. *Fogasodom, fogam kél.* Pueri tardè dentientes, Plin. *Decbaki keszno zube puschajuchi.* Knaben die ſpat die Zähne bekommen. *Fogakat késŏn botsáttó gyermekek.*

Dentiſcalpĭum, ii, n. Mart. *Zubno chistilcze, zubo-dub.* r. Zahnſtöhrer. *Fog-vájó, tiszttitó.*

Dentītĭo, onis, f. Plin. *Zubov dobivanye, zubenye, zubo-tiranye, zubo-niknenye.* Das Zähnen, Zahn-vvachſen. *Fogzás, Fog-kelés.*

Dēnūbo, is, ere, upſi, uptum, (Neu.) Svet. *Zamus idem.* Mich verheurathe. *Férjhez mégyek.*

Dēnūdo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Razgályam, golochinìm.* Entblöſe. *Megmezitelenitem.*

Dēnuntĭātĭo, onis, f. Cic. *Nazveschenye, obznanenye, obznanuvanye, oglaßenye, ozvanye, ozavanye.* e. Verkündigung, Anſagung. *Megizenés, idején meg-jelentés.*

Dēnuntĭo, [*aliis* Denuncio] as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Nazveschàm, Nazveschujem, obznanujem, ozávam, oglaſſujem.* Verkündige. *Meg-birdetem, jelentem.*

Dēnŭo, *Adv.* Cic. *Iz nova, znŏvich, Ipàt, opet, zopet, nazopet.* Auf ein neues, vviederum. *Ujonnan, Ismét.*

Dēnus, a, um, *Plin.* Vide. *Deni, næ, na.*

Dĕocco, as, are, avi, atum. [Neu.] Plin. *Branim, draſim.* Egge. *Béboronálom.*

Dĕŏnĕro, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Raztovorim, terh odjemlyem, odbremenyujem, Breme dole poszlavlyam.* Ablade, entlade. *Terhét elvészem, könnyebbitem.*

Dĕorſum, *Adv.* Cic. *Dole.* Herabvverts, niedervverts. *Alá-felé.*

Dĕoſcŭlor, aris, ari, atus ſum. [Dep.] Mart. *Kuſſujem.* Küſſe. *Megtsókolgatom, Apolgatom.*

Dēpăciſcor, ĕris, iſci, actus ſum. [Dep.] Terent. *Pogadyenye chinìm, Vadlyamsze.* Ein Vertrag mache. *Valakivel megalkuszom. Fel-fogadok.*

Dēpālātio, onis, f. Vitruv. *Priraszlenye, naraszlenye.* e. Zunehmung. *Növés.* Depalatio dierum. Vitruv. *Priraszlenye dnevov.* Das Zunehmen der Tägen. *Nap növésse, hoszszrabbitássa.* 2. *Ogradyenye, objachenye*

jachenye z-kolczmi. e. Beveſtigung mit Pfählen. *Karókkal-való erősítés.*

Dēpalmo, as, are, avi, atum. (Act.) Gell. *Zdianum kôga vu vuſzta* ali *v-licze plyuſzkam.* Einen eine Maul-Schele gebe. *Tenyérrel valakit artzúl* vagy *ſzájban tſapok.*

Dēpālo, as, are, avi, atum [Neut.] Tertull. *z-kolczmi gradim, jachim.* Mit Pfählen beveſtige, Verpalliſadiere. *Meg-Karózom.*

Dēpango, is, ere, anxi, *vel* pēgi, actum (Act.) Plin. 1. *Szadim.* 2. *V-zemlyu zabiam, vtichem.* Einſetze. 2. An die Erd etvas ſchlage, *oder* ſtecke. *Földbe ültetem.* 2. *Földbe leverem.*

Dēparcus, a, um. Svet. *Jako ſzkùp.* Sehr geitzig, Karg. *Igen Fösvény, zsugorák.*

Dēpaſco, is, ere, avi, aſtum. (Act.) *Cic.* Depaſcor, eris, aſci, aſtus ſum. [Dep.] Virg. *Popaſſujem, Izpaſſujem.* Abvveide, abfreſſe. *Eleſtrem, Elétetem.* 2. Transl. pro *Conſumo, Tollo.* Depaſci veterem poſſeſſionem. *Cic.*

Dēpaſtĭo, onis, f. Plin. *Popaſzenye, Izpaſzenye.* e. Abvveidung. *Elétetés, elélés.*

Dēpāupĕro, as, are, avi, atum. [Act.] Varro. *Jako vbogcza, ſziromaha chinìm.* Sehr arm mache. *Igen meg-ſzegényſtem.*

Dēpecto, is, ere, ēxŭi *vel* pēxi, exum. [Act.] Ovid. *Raz* ali *Pochesſujem, chesſem, Grebenim.* Auskämple, Strele, Kämme. *Megfürűllőm, Gerebellek.*

Dēpĕcŭlātor, oris, m. Cic. *Tat opchinſzkoga dobra. Marhe,* &c. Dieb des gemeines Guts. *Közönséges jónak lopója, orzója.*

Dēpĕcŭlātus, ûs, m. Feſt. *Tatbina opchinſzkoga dobra, Marhe,* &c. *Robenye obchinſzkoga blaga, Poroblenye.* r. Diebſtahl des gemeinen Guts, das Rauben. *Közönséges jónak lopáſſa,* vagy *dúlássa.*

Dēpĕcŭlor, aris, ari. atus ſum. (Com.) *Kradem iz dobra obchinſzkoga.* 2. *Robim dobro obchinſzko, Marhu kradem.* Aus dem gemeinem Guth ſtehle, 2. Raube. *Közönséges jóból, marhákból lopok.*

Dēpello, is, ere, pŭli, ulſum, (Act.) Cicer. *Odtiravam, odganyam, pretiravam.* Weg *oder* abtreibe, verjage. *El-űzőm, El-kergetem.*

Dēpendĕo, es, ere, endi, enſum, (Neu.) Cic. *Dole viſzim.* Hinab *oder* nieder hange. *Lefüggők.*

Dēpendo, is, ĕre, endi, enſum, (Act.) Cic. 1. *Vaſem, Vagam.* 2. *Naplachujem.* Auf die Waag lege. 2. Bezahle. 1. *Meg-mérem.* 2. *Meg-fizetek.* Dependere mercedem. Golum. *Kôga naplatiti, kômu plachu dati.* Einem den Lohn geben. *A' bért megadni.* Dependere pœnas. *Pokaranomu biti; kaſtigu, pokaranye terpeti.* Die Straff leyden. *Megbűntettetni*; Dependere aurum. *Zlato vagati.* Das Gold abvvägen. *Az aranyat meg-fontolni.*

Dēpendŭlus, a, um, Apul. *Dole - viſzechi.* Herabhangend. *Lefüggő.*

Dēperdo, is, ĕre, perdĭdi, ĭtum, (Act.) Cic. *Pogubtyávam, gubim, pogublyűjem, zgublyávam.* Verliehre. *Elveſztem.*

Dēpĕrĕo, is, īre, īvi, *&* rĭi, (ĭtum, *inuſit.* Ex eo tamen *Partic.* in uſu ſunt) (Neu.) Ovid. *Veſzpogiblyem, gînem, prepádam, nanikaj idem* 2. *Jako lyubim, od lyubavi pogiblyem gînem,* 3. *Vumiram.* 1. Gantz verderbe, abfalle, 2. Sehr liebe, 3. Sterbe. *Elveſzek,* 2. *Feletébb ſzeretem,* 3. *Meg-halok.* Deperiêrunt naves. Cæſ. *Zginuleſzu, poginuleſzu ladje.* Die Schiff ſeynd verlohren gegangen. *Elveſztek az hajók.* Deperire aliquem, Plaut. *Kôga jako lyubiti, zakêm od lyubavi pogibati.* Einen ſehr lieben. *Valakit igen ſzeretni.* Si is, cui uſus fructus legatus eſt, deperîſſet, Cic. *Dabibil on vumerl kômuje haſzen oſztavlena.* Wäre derjenige geſtorben, dem die Nutzen verlaſſen iſt. *Ha az meg-hólt volna, kinek java moradott.*

Dēpĕxo, as, are, (*frequ.*) Terent. V. Depecto.

Dēpĭlis, is, *com.* le, n. Varro. *Laſzo - puz, Pleſſiv.* Kahl, Haarloſs. *Szőretlen, tar, kopaſz.*

Dēpīlo, as avi, atum. (Act.) Senec. V. *Spolio.*

Dēpĭlo, as, avi, atum. (Act.) Med. *Laſzi vun púchem.* Die Haar ausrupffe. *Szőrit kiſzaggatom.*

Dēpingo, is, ere, inxi, ictum, (Act.) Cic. *Naobrazim, preobrazim,* vulgò *Malam.* Abmahle. *Meg-irom, feſtem, Hſmerem.*

Dēplango, is, ere, anxi, anctum, (Neu.) Ovid. Vide *plango.*

Dēplāno, as, are, avi, atum, (Act.) Lact. *Poravnávam, zravnávam, jednáchim, ravno chinìm.* Eben mache. *Meg-ſimſtom, igazgatom.* 2. Vid. *Explano.* Nonius.

Dēplanto, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Odſzagyűjem, zaſzagyeno púchem, tergam izputávam, raſzagyűjem, preſzagyűjem.* Etvvas gepflantztes ausziehe, abbreche. *Tővéből kiſzaggatom.*

Dēplĕo, es, ēre, ēvi, ētum. [Act.] Colum. *Izpraznujem.* 2. *Odlevam.* 3. *Izpiam.* Auslehre, ausſchütte. 2. Ausgieſſe. 3. Austrincke. 1. *Kimerem, kiűrítem.* 2. *Kiöntőm.* 3. *Ki-iſzom.*

Dēplōrābundus, a, um. Plaut. *Oplachliv, jako plachuchi.* Sehr vveinend. *Igen firalmas.*

Dēplōrandus, a, um. Cic. *Plachavreden.* Würdig zu bevveinen. *Meg-firatandó.*

Dēplōro, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Jakosze plachem, oplachújem.* Sehr bevveine. *Igen meg-firatom.*

Dēplūmĭs, is, *com.* e, n. Plin. *Razperuſſen, Prez-pérja.* Ohne Federn, Federloſs. *Tollatlan, Pihetlen.*

Dēplūmo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Razperuſſim, oſzkubujem, Perje-púchem.* Die Feder ausrupfe. *Meg-mellyeſztem.*

Dēplŭo, is, ĕre, ŭi, ūtum [Neu.] Cic. *Doleczurim, Deſgyimſze.* Hinab regne, rinne. *Eddûl leeſek.*

Dēpŏlĭo, is, īre, īvi, ītum. (Act.) Plin. *Gladim, gladkochinìm.* 2. *Oſzvetlyujem, ochiſcham* peregr. *Paléram.* 1. Glätte, glatt mache, 2. Glantzend mache, ausputze, auspolire. 1. *Megſimìtom*, 2. *Fényeſztem, Tiſztìtom, Pallérozom.* 3. *Metaphoricè.* Virgis dorſum depoliet meum, Plaut. *On bude moj herbet z-ſibjem* [z-*Palichjem.*] *oſtro mazal.* ali: *On me bude po herbtu oſtro haril, bil, mel, tepel.* Er vvird mir den Buckel gerben, *oder* praf abſchmieren, abprüglen. *Az nékem jól meg-fogja kenni az bátamot,* vagy *megveri.*

Dēpŏlītĭo, ōnis, f. Varr. *Pogladenye, gladkochinyenye.* 2. *oſzvetlenye, oſzvetluvanye, ochiſchenye, oſznaſenye,* peregr. *zpaleranye.* e. Glättung, Glattmachung, 2. e. Glantzmachung, Ausputzung, Auspolierung. *Meg-Simìtás.* 2. *Fényeſztés, Megtiſztìtás, Pallérozás.*

Dēpondĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Petr. *Dolevájſem, prevájſem, prevágam.* Niedervväge, übervväge, niederdrucke. *Megmérem, meg-fontolom.*

Dēpōno, is, ĕre, ŏsŭi, ĭtum. [Act.] Cic. *Dole poſztavlyam, polájſem, ſztavim.* Niederſetze, abſetze, nieder lege. *Letéſzem, leratom.* 2. pro *credere, aliquid alicujus fidei committere.* Si gladium quis apud te ſanâ mente depoſuerit. *Cic. 3. Offic. c. 25.* 3. pro *Dimitto, Abjicio.* ùt: deponere curas &c. 4. pro *Omitto, Relinquo.* ùt: deponere provinciam. 5. *Deponi dicuntur ad mortem* ægri. Hinc *Depoſitus* dicitur qui *deploratus* & *deſperatus* eſt, aut etiam *mortuus.* Ille ut depoſiti proferret fata parentis *Virg. Æn. 12. v. 395.* Mihi videor magnam, & maximè ægram, & prope depoſitam Reip. partem ſuccepiſſe. *Cic. Verr. 1. c. 2.* Legitur *depoſivi* pro *depoſui* in præterito apud *Catul. carm. 25. v. 8.* Depoſivit olivam. & apud *Plaut.* Depoſivit caput.

Dēpontānus, a, um. *plur.* Depontani olim dicebantur ſenes ſexagenarii, qui de ponte dejiciebantur, *ideſt:* Suffragio, quod per pontem fieri ſolebat, privabantur, ità *Feſt.* De his *Ovid. 5. Faſt. v. 623.* Pars putat, ut ferrent juvenes ſuffragia ſoli; Pontibus infirmos præcipitaſſe ſenes. Hinc *Depontanus Senex*, dicitur, qui Sexagenario numero major eſt. *Feſt.*

Dēponto, as, are, avi, atum (Act.) Varr. *Iz moſzta bitam.* Von der Brucken herab ſtürtze. *Az hidról levetem.*

Dēpŏpŭlātĭo, onis, f. Cic. *Poroblenye, Raznaſzanye, Razbianye.* e. Verheerung, Zerſtöhrung, Blünderung. *Elpuſztìtás, dúlás, rablás.*

Dēpŏpŭlātor, oris, m, Cic. *Razbojnik Porobitel, Razmétavecz.* r. Verheerer, Blünderer. *Puſztìtó, Dúló, Rabló.*

Dēpŏpŭlor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) *Cic.* Dēpopulo, as, are, avi, atum, (*Antiq.*) Hirt. *Poroblyujem, Robim; Nanikaj ſzprazlyam kvarim, mechem, razmetam.* Verheere, zerſtöhre, blündere. *Puſztìtok, dúlok, rablok.*

Dēportātĭo, onis, f, Cato. *Donaſſanye, nadonaſſanye, Prinaſſanye. Nazad-noſzenye.* e. Zutragung, das Zuruckbringen. *Máſuvá-vitel.*

Deporto, as, are, avi, atum, (Act.) Cæſ. *Donaſſam, prinaſſam, nazad-noſzim, nadonaſſam.* Zutrage, zubringe. *Elhozom, elhordom.* Deportare exercitum, Cic. *Junake nazad iz tabora dopelyati.* Die Soldaten aus den Laager vviederum zuruck führen. *Viſza,* vagy *bátra ſzállitani a' hadat.* Deportare dedecus ex aliquo loco, Cic. *Z-nepoſztenyem nazad iz kakvoga meſzta dojti.* Mit Unehr von einem Orth kommen. *Gyalázatoſſan valahonan viſszatérni, jöni, térni.*

Dēpoſco, is, ere, pŏpoſci, (Neu.) Cæſ. *Potrebujem, kakti ſzvoje proſzim,* 2. *Jako, ſelno-proſzim.* Erfordere, etvvas als meine Sach begehre. 2. Sehr und mit Begierd bitte. 1. *Valamit mint magamét kereſem,* 2. *Erőſen kivánom.*

Dēpŏsĭtārĭus, rii, m. Ulp. *Prikômſze kaj oſztavlya.* Bey vvelchen etvvas niedergelegt *oder* gelaſſen iſt. *Valaminek letett tartója, őrzője.*

Dēpŏsĭtĭo, onis, f. Ulp. *Dole-ſztavlenye, poſztavlenye,*

tavlenye, poloſenye, 2. *Oſztavlenye, odpoſztavlenye*, 3. *Izmetanye*, 4. *Izverſenye*, *Izbichenye*. Das Niederlegen, Niederſetzen. 2. s. Hinterlaſſen, 3. s. Ablegen, 4. s. Auslegen, Ausvverffen. *Letévés*, 2. *Elhagyás*, 3. *Leratás*, 4. *Levétés, Lebányás*.

Dēpŏsĭtor, oris, m. Ulp. *Dole-ſztavitel, Polositel*, 2. *Oſztavitel*, 3. *Izmétavecz*, 4. *Izbitavecz, Izbititel*. 1. r. Niederleger, Niederſetzer, 2. r. Hinterlaſſer, 3. r. Ableger. 4. Ausleger. 1. *Letévő*, 2. *Elhagyó*, 3. *Leraló*, 4. *Levető*.

Depŏsĭtum, ti, n, Cic. *Zaſztavek, Záſztava, Poloset, Sztava, Oſztava, Datba na zabraubu*. e. Hinterlag, Ablag, vvas einem in vervvahr gegeben iſt. *Őrzésre adott dolog*.

Dēpoſtŭlŏ, as, are, avi, atum, (Act.) Hirt. *Jako, Lyubleno, verlo-proſztim*. Sehr, hefftig begehre, bitte. *Igen-kérem, kívánom*. Civitates contrariæ Pompejo auxilia ſibi depoſtulabant, Hirt. 6. bell. Hiſp.

Dēprædātĭo, onis, f. Jul. Firm. *Porohlenye, Razbianye*. e. Beraubung. *Meg - rablás, Dúlás*.

Dēprædor, aris, ari, atus ſum, (Com.) Hirt. *Jako-robim, Razbiam, Poroblyujem*. Beraube. *Feldúlom, Prédálom*.

Dēprælĭor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Horat. *Verlo-vojujem*, peregr. *Harczujem*. Sehr ſtreitte. *Igen vivok, Meghartzolok*.

Dēprāvātē, Dēprāvātŏ, *Adv.* Cic. *Szpachlivo, ſzpachno*. Verkehrt. *Megveſztegetettűl*.

Dēprāvātĭo, onis, f. Cic. *Izpachenye, Pohablenye, Nazlo-obernenye, Pokvarenye*. e. Verderbung, Verkehrung. *Megveſztegetés, Hamiſitás, Meg - rontás*.

Dēprāvo, as, are, avi, atum. (Act.) Senec. *Nazlo, na krivo obrácham, Pohablyujem, kvárim, zpachujem, páchim*. Verkehre verderbe. *Meg veſztegetem, hamiſan elfordítom, rontom, bontom*.

Dēprĕcābundus, a, um. Tacit. *Oproſchenye proſzechi*. Zum abbitten bereit. *Botsánatot kérő, könyörgő*.

Dēprĕcātĭo, onis, f. Cic. 1. *Proſſnya, Molitva, Molba*. e. Bitt, s. Gebett. *Kérés, könyörgés*. 2. *Oproſchenya proſſnya, Proſſenye*. e. Abbitt. *Valaminek elengedtsétért esedezés*.

Dēprĕcor, aris, ari, atus ſum. [Dep.] 1. *Jako, verlo, lepo*, ali *ponizno proſzim*. 2. *Oproſchenye proſzim*. Sehr, demüthig bitte. 2. Abbitte. *Igen esedezem*. 2. *Botsánatot kérek*. 3. idem quod *à me removeo*. Nullum periculum pro Republ. deprecor aut refugio. Cic.

Dēprĕhendo, [& Dēprendo, *Quint.*] is, ĕre, endi, enſum. Cic. *Zapopádam*. Ergreiffe. *Meg-fogom, Rajta-kapom*.

Dēprĕhenſio [Dēprenſio, &c.] Cic. *Zapopadanye*. e. Ergreiffung, Dertappung. *Rajta-kapás*.

Dēprĕhenſus (Dēprenſus) a, um. Quint. *Zapopadnyen*. Ergriffen, dertappet. *Rajtaért*.

Dēpreſsĭo, onis, f. Macrob. *Potlachenye, Dole-tiſzkanye*. e. Unterdruckung. *Lenyomás*. 2. Metaphoricè: *Ponizenye*. e. Demüthigung. *Meg-aláztatás*.

† Dēprĕtĭātus, (Dēprĕcĭātus) a, um. JCt. *Menye czenyen, czénu gubéchi*. In dem Werth geringer. *Alább ſzállittatott árrú*.

† Dēprĕtĭo, as, are, avi, atum. (Act.) JCt. *Czénu pomenyſſavam, menye-czenim: od czéne otergávam, tergam*. Weniger ſchätze, vom Werth abbreche. *Kevéſſebre bőtsűlőm*.

Dēprĭmo, is, ĕre, eſſi, eſſum. (Act.) Varr. *Synon*. Conculco, Affligo, Protero, Demitto. *Dole-pritiſzkam* ali *tlachim, Potlachujem*. Niederdrucke. *Lenyomom*. 2. Metaphoricè: *Ponizujem kóga*. Einen demüthige. *Meg-alázom*. Quàm maximè ſedata & depreſſa (*id eſt* ſubmiſſa) voce principia dicemus. *Plin*. l. 2. c. 38. *Tiho od pochetka govorili (povedali) budemo*. Wir vvollen in der Stille von dem Anfang reden, &c.

Dēprōmo, is, ĕre, ompſi, omptum. [Act.] Cic. *Synon*. Prōfĕro, Exprōmo, Expōno. *Izvagyam, van jemlyem, znemlyem, vun vadim*. Her fürnehme, hervorbringe. *Előveſzem, ki-veſzem*. Depromere Vinum Cellâ. Horat. *Vino iz Pivnicze doneſzti*. Wein aus dem Keller holen, &c. Depromere de libris aliquid. Cic. *Iz knig kaj napervo doneſzti*. Etvvas aus denen Büchern nehmen, hervor bringen, &c.

Dēprōpĕro, as, are, avi, atum. (Neu.) Horat. *Jako bitim, ſetujem, naglim*. Sehr eyle, eylends verfertige. *Igen Sietek*.

Depsĭtĭcus (*aliis* Depsĭtĭus, Depsĭtĭcĭus, Depſtĭcĭus) & Depsĭtus, a, um. Cato. *Zméſſen, Zgnyeten*. Geknätet, gevvürckt. *Dagaſztatott, gyúratott*.

Depſo, is, ĕre, depsŭi, depsĭtum (Neu.) Cato. *Méſzim, gnyetem*. Würcke, knäte. *Gyúrok, Dagaſztok*.

Dēpūber, ĕris, *om*. Dēpūbis, is, *com*. be. n. (ſumitur etiam *ſubſtantivè* utrumque in

Digitalizirao Google

genere maſculino) Feſt. *Joſche nemajuchi pavulicze nabradi; Prez pavulicz* ali *Maha.* Ohne erſten Barth. *Kinek még nintsen ſzőre az állán ſzőretlen, Pihetlen.*

Dēpŭdet, ēre, ŭdŭit, *Imperſ.* (*legitur etiam apud ſenec.* Dēpudĕo, es, ēre, ŭdŭi,) (Neu.) Ovid. *Neſzramujemſze, ſzrameslivoſzt gubim.* Scham verliehre, unverſchamtvverde. *Nem ſzégenlem.* idem ſignificat apud Hieronym. Dēpŭdeſco, is, ere, (Inchoat.)

Dēpŭdīco, as, are, avi, atum, (Act.) *Laberius* Apud Gellium l. 16. c. 7. *Synonym.* Violo, ſtupro, pudicitiam aufero. *Szramotim, oſzmragyujem, opſſanujem.* Schände; die Ehr, Jungfrauſchafft benehme. *Meg-gyalázom, Meg-ſzeplősitem.*

Dēpugnātio, onis, f. Julius Firmicus Vid. *Pugna.*

Dēpugno, as, are, avi, atum, (Neu.) Plaut. vide *Deprælior.*

Dēpulsĭo, onis, f. Plin. *Odganyanye, Pretiranye, odtiranye, dole-tiranye, nagnanye.* Das ab *oder* vvegtreiben. *Elűzés.*

Dēpulſor, ōris, m. (à *depello*) *odganyavecz, odtiravecz, Pregonitel, Preganyavecz, Odgonitel.* r. Verſtoſser, Abtreiber, Vertreiber. *Elűző.*

Dēpulſo, as, are, avi, atum, (*frequent.* à depello) Plaut. vide *Depello.*

Dēpulſum, i, n. Valer. Max. *Pretir, odtir, odgon.* e. Vertreibnüſs. *Elűzés.*

Dēpurgo, (Act.) *Cato,* Dēpūro, as, are, avi, atum, (Act.) Terent. *Ochiſchujem, oſznaſujem, Chiſztim, ſznaſim.* Reinige, ſäubere. *Meg-tiſztitom.*

Dēpŭto, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Odlúchami, odluchujem,* 2. *Czenim,* Terent. 3. *Odreſujem odrezávam, obrezávam.* 4. *stimam.* Verordne, 2. Schätze, achte 3. Abſchneide, 4. Vermeine. 1. *Elrendelem.* 2. *Bőtsűlőm.* 3. *Elmetſzem.* 4. *vélem, Gondolom.* deputare pecuniam, Vites &c. *Cato.* Deputare aliquid pretii parvi. Terent. *Kajza malo czeniti.* Etvvas gering ſchätzen. *Valamit kevéſre bőtsűlni.* Se indignum re aliqua deputare: aliquid in lucro deputare.

Dēpŭvĭo, is, ire, ūvi, (Act.) *ex* de *&* *Antiq.* pāvĭo, is, ire, vi, ītum, *quod apud* Cic. *leger*) Lucilius. *Bijem.* Schlage. *Verem.*

Dēquĕror, ĕris, ĕri, eſtus ſum, (Dep.) Valer. *Potuſujemſze, Natuſujemſze, Jákoſze túſim.* Mich ſehr beklage. *Igen panaſzolkodom.*

Dērādo, is, ere, aſi, aſum, (Act.) Plin. *Jako ſztruſem, oſztruguiem.* Sehr abkratze, abſchabe. *Levakarom.*

Dērĕlictĭo, ōnis, f. Cic. *Oſztavlyanye, zapuſchenye, zaoſztavlenye.* e. Verlaſſung, Dahinlaſſung. *Elhagyás.*

Derelictus, ūs, m. Gell. *idem.*

Dērĕlinquo, is, ĕre, līqui, ictum, (Act.) Cic. *Zaoſztavlyam, zapúſcham, oſztavlyam.* Verlaſſe, dahinlaſſe. *Elhagyom.*

Dērĕpenté, *Adv. Terent.* Dērĕpēntīnò, *Adv.* Apul. *Znagla, Na naglom.* Jähling, urplötzlich, geſchvvind, unverſöhnlich. *Hirtelen, Hamar.*

Dērĕpo, is, ere, epſi, eptum, (Neu.) Plaut. *Dole-gmazim, lézem.* Hinab krieche. *Alámúſzok.*

Dērīdĕo, es, ere, īsi, īſum, (Act.) Cic. *Oſzmehavamſze, oſzmehujemſze.* Verlache, verſpotte, auslache. *Megnevetem.*

Dērīdĭcŭlum, li, n. *Plaut.* Dērīſus, ûs, m. Quint. *Oſzmeh, oſzmehavanye, oſzmehujenye.* e. Auslachung, Verſpottung. *Tsúf, kész nevetség.*

Dērĭpĭo, is, ere, ĭpŭi, eptum, (Act.) Virg. Vide. *Diripio, Abſtrabo, Avello* Synon.

Dērīſor, oris, m. Plin. *Oſzmehavecz, oſzmehavavecz.* r. Auslacher, Spötter. *Megnevető.* 2. V. *Mimus.* Mart.

Dērīsōrĭus, a, um, Ulp. *Oſzmeſztyiv.* Lächerlich. *Nevetős, Tsúfoló.*

Dērīvātĭo, onis, f. Cic. *Izpelyanye, napelyanye, odvrachanye.* e. Ausführung, Leittung, Ableitung. *Elfolyattatás.* Derivationes fluminum, Liv. *Napelyavanya vód.* e. Ableitungen der Wäſsern. *Elfolyáſſai vizeknek.* Derivatio verborum. Quint. *Izpelyavanye rechih.* e. Ausführung der Worten. *Egy Szónak más ſzóból vitele.*

Dērīvo, as, are, avi, atum, (Neu.) Columella. l. 1. 1. *Kakvu rèchiz druge izpelyavam.* 2. *Napelyavam, navernujem vodu,* &c. 3. *accipitur pro* Transfĕro, Deflecto. *Prenáſſam.* Ein Wort aus den andern ausführe, 2. s. Waſſer anderſt vvohin leite, 3. übertrage, auf ein anderen ſchiebe. 1. *Egy ſzót márból ki-viſzek.* 2. *A'vizet márfelé viſzem, folytatom.* 3. *által viſzem.* Derivare ſuam culpam in aliquem, Cic. *Krivnyu ſzvoju preneſzti na drugoga.* Seine Schuld auf einen anderen legen. *Maga vétkét máſra fogni.*

Dērōdo, is, ere, ōſi, ōſum, (Act.) Cic. *Ogrizávam.* Abnage. *Lerágom.*

Dērŏgātĭo, onis, f. Auct. ad Herennium. *Pomenyſſanye, odnemlenye, odpoſztavlenye, vmenyſſenye.* e. Minderung, Kleinermachung. *Kiſebbitét.*

Dērŏgo,

Dērŏgo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Pomenyſſavam, odnemlyem, pomenſſujem, kaj kömu odjemlyem, ſzuprot chinim.* Etvvas einem entziehe, *oder* abbreche, mindere, Nachtheil bringe. *Kiſſebbitem, valakinek valamiét elvonzom. ellene tſinálok.*

Dērunci̇̆no, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. 1. *Raſzekujem, raſzekávam.* 2. *Razpilyujem.* Zerhacke, zerſchneide, 2. Zerſage. *Elmetélem.* 2. *Meg-fűrészelem.* Deruncinare militem Plaut. in Milon.

Dērŭo, is, ĕre, ērŭi, ŭtum, Cic. 1. Vide. *Diruo.* 2. *Dole-opádam, ruſſim.* Hinabfalle, ſtürtze. *Leeſem, le-robanok, lerontom.*

Dēsācro, as, are, avi, atum. (Act.) Stat. *Poſzvechujem, ſzvetim.* Heilige, heilig mache. *Szenté-tészem, ſzentelem.*

Dēsĕvĭo, is, ire, vi, vel ĕvĭi, ītum, (Neu.) Claud. 1. *Jako, oſtroſzc lyutim.* Colum. 2. *Preſztajem lyutitiſzc, Vtiſſujemſzc, lyutoſzt vtaſujem.* Claud. Hefftig vvüte, tobe, 2. Vervvüte, von dem Wüten ablaſſe. *Kegyetlenkedek, dűbörkődök,* 2. *Meg-ſzűnök dűbörkődni, kegyetlenkedni.*

Dēſalto, as, are, avi, atum, (Neu.) Svet. *Preſztajem ſzkakati, igrati,* peregrinè *tanczati.* Austantze, aufhöre von Tantzen. *Elhagyom az ugráſt, tántzolást.*

Deſcendo, is, ere, endi, enſum, (Neu.) Cic. *Dole idem, odſzédam.* Hinabgehe, hinabſteige. *Lemegyek, leſzállok, lebúgok.* 2. pro *Acquieſco.* Placet mihi iſta defenſio, deſcendo, *Cic. 4. ver.* 3. Translatè dicitur *de omni actione,* quæ in motu aliquo, vel mutatione *poſita eſt*: ùt: deſcendere in campum, prælium, in cauſam &c. ita *Horat. Cic.* & *alii.* Deſcendere in ſe pro *ſeipſum perpendere.* Cic.

Deſcensĭo, onis, f. *Liv.* Deſcenſus, ûs, m. Virg. *Dole-idenye, dole-ſztuplyenye, dole-bod, dole-ülézenye.* e. Abſteigung. *Leſzállás, lebágás, lemenés.*

Deſciſco, is, ĕre, ſcīvi, ītum, (Neu.) Cic. *Odvergavamſze, odmétamſze, odpádam.* Abfalle. *Elbaſonlok, El-állokt̆ŏle.* A latinis ad Romanos deſcivit, Liv. *Od Latinov jeſze odvergel, odmeknul* y *ſzkotbil* k-*Rimlyanom.* Er iſt von lateiniſchen Volck zum Römer abgefallen. *A' latinuſoktól Romajakhoz futott.*

Deſcŏbĭnātus, a, um, Varro. *Odpilyen.* 2. *Ranyen.* 3. *Oſztriſen, obrit.* 1. Abgefeilet, 2. Vervvundet, 3. Abgeſchoren. *El-fűrészelt,* 2. *Meg-ſebeſittetett,* 3. *Meg-nyiretett.*

Deſcŏbĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Arnob. *Odpilyujem, ranim, oſztriſujem, obriam.* Abfeile, abſcheere, vervvunde. *Fűrészelem, meg-ſebeſſitem, meg-nyirem.*

Deſcrĭbo, is, ere, ipſi, iptum, (Act.) Cic. *Izpiſzávam, prepiſzávam, Izpiſzujem, prepiſzujem.* Abſchreibe, beſchreibe. *Megirom, leirom.* 2. pro *Explico.* aliquem ſuis coloribus deſcribere, 3. pro *decerno.* Urbibus leges deſcripſit, *Cic.*

Deſcriptĭo, onis, f. Cic. *Prepiſzanye, izpiſzt, izpiſzanye, Prepiſz.* e. Abſchrifft, Beſchreibung. *Megirás, Leirása valaminek.* 2. Vid. *Definitio.* N. 1.

Deſcriptĭuncŭla, æ, f. Senec. *idem.*

Dēsĕco, as, are, ĕcŭi, ectum, (Act.) Varro. *Odſzekávam, odſzekujem.* Weghacke. *Levágom.*

Dēsĕcro, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. (*vulgò* Degrado:) *Odpoſzvechujem, poſzvechenye odnemlyem, redov ſzvetih chaſzt odnaſſam.* Entvveiche, entheilige. *Szentségét elveſzem.* Per ſingula membra deſecratum eſſe, *Plin.* &c.

Dēſectĭo, onis, f. Colum. *Odſzekanye, odſzechenye, odſzekuvanye.* Das Abhauen. *Levágás, lemetſzés.*

Dēsĕnĕo, es, ēre, ĕnŭi, (Neu.) Sall. *Oſztarujem,* jako *ſztar bivam.* Veralte. *Öregedem.*

Dēsĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Apul. *Odpiram.* Aufſchlieſse. *Felnyitom.*

Dēsĕro, is, ĕrŭi, ĕrtum. (Act.) *Cic.* Dēſerto, as, are, (Frequ.) Accius. *Zapuſchám, Oſztavlyám.* Verlaſſe. *Elhagyom.* Synon. *Derelinquo, Deſtituo, Prodo. Phras.* Aliena tibi curæ ſunt, tua gegligis. Aliorum rationes pluris apud te, quàm tuæ ſunt. Alienæ voluntati ut morem geras, teipſum derelinquis, te ipſum deſtituis. quid aliorum è re ſit, attendis; ratio rerum tuarum quid poſtulet, minimè cogitas. Ut ſequaris alios, diſcedis à te, deficis à te, deſciſcis à teipſo.

Dēsĕro, is, ere, ēvi, ĭtum, *Varro* (Act.) *Szejem, ſzadim.* Säe, pflantze. *Vetek, ültetek, Palántálok.*

Deſertio, onis, f. Liv. *Zaoſztavlenye, Zapuſchanye, oſztavlenye, oſztavlyanye, zapuſztenye.* e. Verlaſſung. *Elhagyás.*

Dēſertor, oris, m. Cic. *Zapuſztitel, oſztavitel.* r. Verlaſſer. *Elhagyó.*

Dēſertum, ti, n. Virg. *Puſchara, Puſchina, Oſztavleno, Zapuſcheno, meſzto. Puſztina.* e. Einöde, e. Wüſte, e. Wildnüſs, verlaſſener Orth. *Elhagyatott hely, Puſzta.*

Dēſervĭo, is, ire, īvi, ītum, (Neu.) Cic. *Szluſim, poſzluſujem.* Diene. *Szolgálok.*

Dēſes, ĭdis, *om.* Cic. *Lèn.* Faul, träg. *Henyélő, reſt, túnya.*

Dēſicco, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Poſzruſſujem, ſzuſsìm.* Austrockne. *Megſzáraztom.*

Dēsĭdĕo, es, ĕre, ēdi, (Neu.) Terent. *Lénoſzredim, Lénimſze, dàn v-lénoſzti gubìm.* Müſſig ſitze, faulentze, in der Fauligkeit den Tag verliehre. *Henyélek, veſzteg beverek.*

Dēsīdĕrābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Selyiv, ſelni.* Der zu verlangen iſt. *Kévánatos.*

Dēsīdĕrātio, onis, f. Cic. *Selya, Selenye.* Das Verlangen. *Megkévánás.*

Dēsīdĕrĭum, rii, n. Cic. *Selya, ſelnoſzt.* Das Verlangen, e. Begierde. *Kévánság.* 2. V. *Jactura.* Si ſcipionis deſiderio me moveri negem. Cic.

Dēsīdĕro, as, āre, avi, atum, (Act.) Cic. *Selìm, Poselyujem.* Verlange, vvünſche. *Kévánom, óhajtom.* *Phras.* Incredibili tui deſideriô teneor, ſumma cupiditate inflammor, totus ſum in deſiderio tui, vehementer te expecto. Nihil mihi longius, quàm ut te videam, Dici non poteſt: ut immineam in adventum tui. Sitientiſſimum me tui profiteor. Prægeſtit animus te videre, ingens tui cupido animos inceſſit, ingens ardor macerat, remordet animos cupido tui. 2. *Paſſivum*, pro *deeſſe*, ſumitur. Cic.

Dēsĭcĭa, æ, f. Cic. *Lénoſzt.* e. Trägheit, r. Müſsiggang. *Henyélés, Túnyaság, Reſtség.*

Dēsĭdĭōse, *Adv.* Liv. *Léno.* Müſſig. *Reſten, Túnyán.*

Dēsĭdĭōſus, a, um, Ovid. *Lèn, bmanyikujuchi, mangujuchi.* Faul, müſſig. *Túnya, dolgatlan.*

Dēsīdo, is, ĕre, ēdi, (Neu.) Gels. *Vſzedamſze, od drogy chiſztimſze*, 2. *Vdiramſze.* Mich ſetze, 2. Sincke. *Sűllyedek, Sőprőben ſzádok*, 2. *Meg-apadok.*

Dēsĭdŭò, *Adv.* Varro. *Dugo vremena.* Lange Zeit. *Nagy ideig.*

Dēsignātè, *Adv.* Gell. *Znamenito, zaznamenuvano*, 2. *Odluchcno, odregyeno.* Bezeichig, 2. Ordentlich. *Meg-jegyezve*, 2. *Elrendelve.*

Dēsīgnātio, onis, f. Cic. *Zaznaménuvanye*, 2. *Odluchenye.* e. Bezeichnung, Anzeichnung, 2. e. Anordnung. *Meg-jegyzés*, 2. *Rendelés.*

Dēsignātor, oris, m, Cic. *Zaznamenitel*, 2. *Odluchitel.* Der etvvas bezeichnet, 2. Ordnet. *Meg-jegyző.* 2. *Elrendelő.*

Dēsigno, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Zaznamenujem*, 2. *Odluchujem, odregyujem.* Bezeichne, 2. Verordne. *Meg-jegyzem*, 2. *Elrendelem.*

Dēsĭlĭo, is, īre, īvi, sĭlŭi, sĭlĭi, ultum, (Neu.) Cic. *Dole-zkáchem.* Hinab ſpringe. *Le ugrok.* Dēſilire de equo, Liv. *Zkochiti dole od konya, odſzkochiti.* Vom Pferd hinab ſpringen. *Leugrani a' lóról*, &c.

Dēsĭno, is, ere, īvi, & sĭi, sĭtum, (Neu.) Cic. *Preſztájem, Henyam.* Aufhöre, abſtehe. *Meg-Szűnőm, elhagyom.*

Dēsĭpĭentĭa, æ, f. Lucret. *Lúdoſzt, Budalaſchina, Bludenye*, peregr. *Noroſzt.* e. Narrheit. *Eſztelenſég, Bolondság.*

Dēsĭpĭo, is, ĕre, ĭpŭi, (Neu.) Plaut. *Lúdim, Budalim, Bludim, Pametgubìm.* Närriſch vverde, abervvitzig bin, den Verſtand verliehre. *Eſztelenkedem, Bolondoskodok.*

Dēſiſto, is, ere, eſtĭti, ĭtum, (Neu.) Cic. Vide. *Deſino*, 2. pro *Moror.* Quid illic tam diu deſtitiſti. *Plaut.*

Dēsĭtūdo, ĭnis, f. Sulpit. Sever. *Preſztajenye, zaoſztaulyanye.* Das Nachlaſſen. *Megſzűnés.*

Deſmŏtērĭon, ii, n. *vel* Desmŏtērĭum, rii, n. Cal. *Temnicza, Hiſa za krivcze.* e. Gefängnuſs, r. Kercker. *Fog-ház, Tőmlőtz.*

Dēsōlo, as, are, avi, atum, (Act. *ex* de, & ſolus) *Virg.* propriè: *Szamoga oſztavlyam;* Metaph. *Puſzto-chinim.* Vervvüſte. *Elpuſztítom.*

Dēſomnis, is, *com*, ne, n. Petr. *Prez ſzna.* Schlafloſs. *álmatlan, Alhatatlan.*

Deſpectĭo, onis, f. *Cic.* Deſpectus, ûs, m. *Cæſ.* Deſpĭcātio, onis, f. *Cic.* Deſpĭcātus, ûs, m. *Cic.* Deſpĭcĭentĭa, æ, f. *Cic.* metaph. *Zanikaj derſanye, nepreſztimanye.* proprie *Dole gledanye.* 1. e. Verachtung, 2. Das Herabſchauen. *Megútálás, Megvetés*, 2. *Alánézés.*

Deſpecto, as, are, avi, atum, (Act. *Frequ.*) Tacit. V. Deſpicio.

Deſpĕranter, *Adv.* Cic. Deſpĕrātè, *Adv.* JCt. *Zdvojno, zdvojech.* Verzvveiffelt. *Kétségben esőleg.*

Deſpĕrātio, onis, f. Cic. *Zdvojenye, neuffanye.* e. Verzvveiffelung. *Kétségben-esés.*

Deſpĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Neuffamſze, zdvâjam, vu zdvojenye idem.* Verzvveiffle. *Kétségbe-eſem, nintſen felőle reménységem.* *Phras.* Animo concidere, propè deponi, conclamare, animos deipondere, ab omni ſpe animum abducere, omni

omni ſpe ſalutis orbari, ab omni ſpe excluſum eſſe, ex alta ſpe decidere, ex magna ſpe deturbari, dejici, detrudi, depelli, non ſpe teneri, non ali ùt antèa, non paſci, non foveri.

Deſpĭcābĭlis, is, *com.* le, n. Amm. *Za nikaj derſlĭv.* Verachtlich. *Megútálóſra-való.*

Deſpĭcĭo, is, ĕre, ēxi, ectum, [Act.] Cic. metaphoricè. *Kôga za nikaj derſim, mechem.* propriè. *dole gledim.* Verachte, 2. Hinabſchaue. *Megútálom.* 2. *fellyûl alá-nézek.* 3. pro *Video, Cerno.* Catuli, qui deſpecturi ſunt, *Cic.*

Deſpĭcor, aris, ari, atus ſum, (Deponens) *Plin.* Vide *Deſpicio.* N. 1.

Deſpŏlĭo, as, are, avi, atum, (Act) Cic. *Razbiam, ſzilum jemlyem, odnášam.* Beraube. *Fel prédálom, dúlom, foſztom.*

Deſpondĕo, es, ēre, ſpondi, onſum, (Act.) Cic. 1. *Zaruchám.* 2. *Obechem.* 3. *Volyugubim, zdvajam, neujſamſze kaj chiniti.* 1. Vermähle, 2. Verſpreche, 3. Verzage. 1. *Eliegyzem*, 2. *Igérek*, 3. *Kedvemet elveſztem, kétségben-eſek.* Deſpondere filiam alicui, Cic. *Z-kêm ſzvojù kcher zaruchiti.* Einem ſeine Tochter vermählen. *Leányát valakinek eljegyzeni, mástáſitni.* identidem ſpondeo Conſuli, Vet. *Takaj to obechem ſzvétniku.* Das auch verſpreche ich dem Burgermeiſter. *Ujjonnan azt ai igérem a' Polgár meſternek.* Deſpondere ſibi domum alicujus. *Cic.* ad Attic. l. 11. *Chiu hiſu ſzebi obechati: Za tugyum hiſum blépeti.* Eines anderen Haus ihme verſprechen: Nach eines anderen Haus trachten. *Valaki házát magának intézni, kivánni.* Deſpondere animum. Liv. l. 3. *Preplaſſitiſze, zdvoiti vu chem, ſzereze y volyu k-chemu pogubiti.* Verzagen, Verzvveifflen, den Muth (Courage) fallen laſſen. *Valami felôl kétségbe-eſni.* Deſpondere Sapientiam. Colum. L. 12. *Neuſſatiſze znanye y mudroſzt zadobiti.* Verzvveifflen, die Klugheit zubekommen. *Kétségben-eſni a' bölt ſeſégrôl és tudományrôl.*

Dēſponsātĭo, ōnis, f. Deſponsĭo, ōnis, f. Vid. *Sponſalia.*

Deſponſo, as, are, avi, atum. (Act.) Svet. *Zaruchujem, zaperſztenim.* Zur Ehe verſpreche, Vermähle. *Eljegyzem, gyürôt váltok.*

Deſpūmo, as, are, avi, atum. (Neu. *aliis* Act.) Plin. *Pennu odnemlyem, oppennujem.* Abſchäume, Abſaume. *Tajtékját elhányom.* Deſpumatæ carnes. Plin. *Oppennyeno meſzo.* Abſaumtes Fleiſch. *Tajtékozott hus.* 2. *Metaphoricè.* Vinum deſpumare. *Pianoſzt zeſzpati, poſznuſze raztrezniti.* Den Rauſch ausſchlaffen. *Ki-alunni a' részegséget.*

Deſpŭo, is, ĕre, ŭi, ūtum. (Act.) Cic. *Dolepluyujem.* 2. *Kôga za nikaj derſim, Nemárim.* Hinab ſpeye, ausſpeye. 2. Verachte. *Lepôkôm, kipôkôm.* 2. *Valakit ſemire tartok.*

Deſquāmo, as, are, avi, atum. (Act.) Plaut. *Luſzke ſztruſem, luſchim.* Entſchuppe. *Hal héját levakarom.*

Deſtercŏro, as, are, avi, atum. [Act.] Ulp. *Od ſzmrada chiſztim.* Von Miſt ſäubere. *Ganéjból, motſokból ki tiſztítom.*

Deſterto is, ere, ertui, (Neu.) Perſ. *Preſztájem ſzpati, y berkati.* Aufhöre von Schlaffen und Schnarchen. *Meg-ſzünôm az aluvástól, és hortyogástól.*

Deſtillātio, onis, f. Marcell. *Kàp, kaplyenye.* Das Tropffen. *Letſepegés.*

Deſtillo, as, are, avi, atum. (Neu.) Celſ. *Dolekaplyem.* Herab tropffe. *Letſepegek, leſzivárkodok, Tſorgok.*

Deſtĭnātĭo, ōnis, f. Tacit. *Odluchenye, Namenenye, odluka, nakanenye.* e. Beſtimmung, r. Fürſatz. *Elvégezés.*

Deſtĭno, as, are, avi, atum. [Act.] Cic. *Odluchujem, kánim.* 2. *Kupujem.* 3. *Priveſujem.* 4. *Poſzilyam.* 5. *Dokanchám, Doſzugyujem.* Mir fürnehme, verordne beſtimme. 2. Kauffe. 3. Anbinde. 4. Verſchicke. 5. Beſchlüſſe. *Elrendelem, elvégezem,* 2. *Veſrek.* 3. *Meg-kötôm.* 4. Küldök, 5. *Elitélem.* Deſtinare alicui diem. Cic. *Kômu ſztanoviti dan odluchiti.* Einem einen gevviſſen Tag beſtimmen, verordnen. *Valakinek bizonyos napot rendelni.* Facio, tribus ut libertatē millibus deſtinet, Lucilius. *Chinim, da zatrijezera ſzloboſchinu kúpi.* Mache, das um drey Tauſend die Freyheit kauffe. *Tſelekſzem, hogy három ezerekért ſzabadságot vegyen.* Loro valido deſtinare ad anſulam, Apul. *z-jakem remenom, k-ruchiczi kolni privezati.* Mit ſtarcken Riem am Wagen anbinden. *Erôs ſzijal az ſzekér rakontzához kötni.* Magiſter deſtinat hoc monſtrum, &c. Pontifici ſummo. Juven. *Szpaku ovu y ſztraſſilo poſzilya Meſter Biskupu najvekſſemu.* Der Meiſter überſchickt das Geſpenſt dem allerhöchſten Biſchoff. *A' Meſter küldi ezen rettenetes, éktelen tſudát az leg fôbb Püspöknek.* Deſtinare modum nolle. Marcellus.

Nebteti dokonchati. Nicht vvollen enden, Beſchlüſſen. *Elvégezni nem akarni.*

Deſtĭtŭo, is, ĕre, ŭi, ūtum. (Act.) Cic. *Oſztávlyam, zapuſcham.* Verlaſſe, im Stich laſſe. *Elhagyom.* 2. pro *Privo* cum *ablat.* Nimiam ſiccitatem deſtituere plantas naturali alimento. *Colum. l. 9.* 3. pro *Statuo Colloco.* Ita duo deſtituit ſigna his cum clavis Senex. *Plaut.* 4. pro *Fallo.* Quæ nec ſpem vindemiæ deſtituant. *Colum. l. 4. c. 24.*

Deſtĭtūtĭo, onis, f. Cic. *Oſztavlyanye, zapuſchanye, oſztavlenye.* e. Verlaſſung. *Elhagyás.*

Deſtĭtūtor, oris, m. Tibullus. *Oſztavlyavecz, oſztavitel, zapuſchavecz, zapuſztitel.* r. Verlaſſer. *Elhagyó.*

Deſtrigmentum, ti, n. Plin. *Oſztruſek, Trészka, Oterſek.* r. Klotz. *Minden féle forgáts, Fabulladék.*

Deſtringo, is, ere, inxi, ictum. (Act.) Plin. *Odtergavam.* 2. *Oſztrugávam.* Abbreche, 2. abſtreiffe. *Leſzakaſztom, kezemmel leſzedem, leverem, levonom.* 2. *Levakarom.* Deſtringere aliquid bonis alicujus. Plaut. *Od ſzbiega dobrá kaj odterchi.* Einem von ſeinem Gut etvvas abzvvicken, Abbrechen. *Valakinek javaiból jól elkoporitani, jól eltſipni valaki jószágából.*

Deſtructĭlis, *Prud.* & Deſtructĭbĭlis, is, *com.* le, n. Lact. *Razmetlyiv, Poterlyiv, Pokvarlyiv.* Zerprechlich, zerſtörlich, verderblich. *Elromlandó.*

Deſtructĭo, onis, f. Quint. V. *Corruptio.*

Deſtructor, ris, m. Tert. *Pokvaritel, Pohabitel.* r. Verderber. *Lerontó.*

Deſtrŭo, is, ere, uxi, uctum. (Act.) Cic. *Pohablyujem, Kvarim.* Verderbe. *Lerontom, Elrontom.*

Dēſvāſor, oris, m. Amm. *Odgovoritel, Razgovoritel.* r. Abmahner, Abreder. *Valamitůl elintó.*

Dēſub, *præpoſ.* Senec. *Szpoda, pod.* Unter. *Onnan alól.*

Dēſŭbĭtò. *Adv.* Plaut. *Herzo, taki, hitro, na ſzkorom, odmah.* Gleich, alſo bald, eylends. *Hirtelen.*

Dēſŭbŭlo, as, are, avi, atum. (Act.) Varro. *ſzilom prebádam.* Mit der Ahlen durchſteche. *árral általſzúrom.*

Dēſūdo, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *Verloſze-potim.* Sehr ſchvvitze. *Igen izzadok.* 2. Transl. pro *Laboro.* Cic.

Deſvēfăcio, is, ere, eci, actum. Cic. *Odvuſham, odvadyujem.* Entvvehne. *Elſzoktatom.*

Deſvēſio, is, ĭĕri, *Varro.* Deſveſco, is, ĕre, (Neu. *Incboat.* ex *Obſol.* Deſveo, es, ere,) ēvi, etum. Liv. *Odvuchamſze, odvadgyujemſze, odvikujemſze.* Aus der Gevvonheit kommen. Mich abgevvöhne. *Róla elſzokom.*

Deſveſcendus, a, um. Quint. *Odvuchlyiv, Odvadlyiv.* Entvvöhnlich. *Elſzoktatandó.*

Deſvētūdo, ĭnis, f. Liv. *Odvadenye, Odvuchenye, odnavadenye.* e. Entvvöhnung. *Róla elſzokás.*

Dēſultōrĭus, ii, m. *Deſultorii equi* Sine ephippiis dicti, quod ex his facilè deſiliant *deſultores equites*, quibus ſingulis duo hujusmodi equi præſtò erant, ut exercitati ità milites altero de via feſſo in recentem deſilire poſſent. *Svet.* Hinc Dēſultōrĭus, a, um, *translatè* ſumitur pro *inſtabili*, & *inconſtanti.* Cic.

Dēſultor, oris, m. Liv. *Iz konya na konya bêrzo zaſzkochni vojnik.* Ein Reuther der von einem Pferd ſchnell auf das andere ſpringt. *Egyik lórúl másikra hamar ugró katona.* 2. Hodie vocantur. *Dimachi* Vid. *Dimachæ.*

Dēſultrix, īcis, f. Tertul. *Neſztalna* vg. *Senta, Dobrota, vèch.* &c. Unbeſtändige vg. Frau, Tugend, &c. *álhatatlan.* vg. *Aſzſzony, Jóság.* &c.

Dēſultūra, æ, f. Plaut. *Dole ſzkakanye.* Das Herabſpringen. *Leugrás.*

Dēſum, ĕes, ĕeſt, ĕeſsĕ, dēfŭi. Cic. *Niſzem ovde* &c. *Menykam, zmenykávam* peregr. *Falími, imam falingu.* Ich bin nicht allda: Manglet, es manglet, ich habe ein Mangel, mir gehet ab. *Jelen nem vagyok; Héjával vagyok.* ſic pro *Abſum.* Huic convivio puer optimus &c. defuit. *Cic.* 2. pro *non ſatisfacio.* Deeſſe officio, dignitati. *Cic. id eſt* non ſatisfacere officio &c. 3. *Deeſſe alicui.* Cic. pro *aliquem non juvare.*

Dēsūmo, is, ĕre, umpſi, umptum. [Act.] Liv. *Odvemlyem, Jemlyem, Izbiram.* Hinvvegnehme, ervvähle. *El-veſzem, Válaſztom.*

Dēsŭper. *Adv.* Virg. *Odrgor, rgora, odrgora.* Von oben herab. *Onnan fellyúl.*

Dēſurgo, is, ĕre, ēxi, ectum. (Neut.) Turneb. *Sztajemſze.* Aufſtehe. *Felkelek.*

Dēſurrectĭo, onis, f. Marcell. *Sztajenye.* Das aufſtehen. *Felkellés.*

Dētectĭo, onis, f. *Ulpianus. Synon.* Apertio, Retectio. *Odkrivanye, odkritje, razodivanye.* e. Entdeckung, Entblöſung. *Kifederés.* 2. Transl. *Otbituvanye, odpiranye ſzkrovnih dugovany.* e. Offenbahrung, Eröff-

Eröffnung der geheimen Sachen. *Ki-jelentés.* Synon. *Manifeſtatio.*

Dētector, ōris, m. Tertull. *Odkrivavecz, Razkrivavecz, Razodevavecz.* r. Entdecker, Entblöſer. *Ki-federő.* 2. Transl. *Ochituvavecz.* r. Offenbahrer. *Ki-jelentő.*

Dētĕgo, is, ĕre, ĕxi, ectum. [Act.] Liv. *Razkrſzam, odkrſzam, razodévam.* Entdecke, Entblöſe. *Ki-fedezem.* 2. Transl. *Ochitujem; Sztrovnoſzti povédam, odpiram, znane chinim.* Offenbahre, die Geheimnuſſen entdecke. *Ki-jelentem.* Detego inſidias. *Liv.* Synon. *Manifeſto, Patefacio.*

Dētendo, is, ĕre, endi, enſum. (Act.) Jul. Cæſ. *Odpinyam, zpuſtchám, oſzlabujem.* Abſpanne, ablaſſe, nachlaſſe. *A' felſzoritott dolgot viſzſza botſátom, Le-ereſztem.*

Dētentātio, & Dētentio, onis, f. JCt. *Zaderſzavanye, oſztavlenye.* e. Aufhaltung, zuruck Haltung. *Meg-tartoztatás.*

Dētentātor, & Dētentor, oris, m. JCt. *Zaderſitel, Vſztavitel.* r. Aufhalter, zuruckhalter. *Tartoztató.*

Dētento, as, are, avi, atum. (Act. *Freqv.* ex *Detineo*) *Guſztokrat Zadersávam.* Offt aufhalte. *Gyakorta tartoztatom.*

Dēter, *em.* inuſitatus *Poſitivus*, à quo apud Plaut. *Compar.* Dētĕrĭor, & apud Cic. *Superl.* Dētetrĭmus *uterque* uſitatus. *Zlochesztt, Hman, Hud.* Schlim, bös, liederlich. *Roſz, Hitván, Veſzett, Alább-való, Roſzſzabb.* Synon. *Vilis, pravus.* Vidi ego hominem nequam, verùm te neminem deteriorem. *Plaut.* in Bacch. *Legitur etiam:* Deter, a, um.

Dētergĕo, es, ĕre, & Dētergo, is, ĕre, erſi, erſum. [Act.] Colum. *Obriſſujem, obriſzávam, oterujem.* Abvviſche. *Meg-tőrlőm, El-tőrlőm.* Detergere faſtidia. *Colum.* pro *auferre.* Deterget nubila Cælo Notus. Horat. *id eſt* depellet. Detergere palmites. *Colum.* pro *palmites ſupervacuos deterpere, reſecare.* Detergere remos. *Cæſ.* pro *confringere.* Errata detergere. *Claud.* pro *corrigere.*

† Dētĕrĭōrātĭo, ōnis, f. JCt. *Pogorſſanye, Pobabſenye, zapuſtchanye* v. g. *Imánya.* e. Verſchlimmerung, Vervvüſtung. *Roſzabbitás, Elrontás, Alább-valóitás.*

† Dētĕrĭōro, as, are, avi, atum. (Act.) JCt. *Pogorſſavam, Pobablyujem, Zapuſtchám, kvárim, Pozlu dévam, nanikaj ſzpravlyam* v. g. *Imanye.* Verſchlimmere, Vernachläſſige, Vervvüſte, ärger mache. *Roſzabbitom, Elrontom, Alább-valóitom.*

Dētĕrĭŭs *Adv.* Cic. *Gorje, gorſſe.* Schlimmer, Liederlicher, ärger. *Roſzſzabbúl.*

Dētĕrĭus, a, um. *Feſt.* Vid. *Macilentus.* Porci deterii. Feſt. *Szuhi, Merſtavi, Mledni praſzczi.* Dürre, magere Schvveine. *Száraz, bitván diſznók.*

Dēterminātĭo, ōnis, f. Cic. *Dokonchanye, konecz.* e. Endigung, Endung. *Végezés.* 2. Vid. *Definitio* N. 2.

Dētermĭno, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. 1. *Dokanchám.* 2. *Imenujem.* 3. *Odluchujem.* Ende Schlüſſe. 2. Benenne, Andeite. 3. Beſtimme, Anordne, Beſchlüſſe. *El-végzem.* 2. *Nevezem.* 3. *Elſzánom.*

Dētĕro, is, ĕre, dētrīvi, dētrītum. (Act.) *Synon.* uſu conſumo, attenuo, deterius reddo. Quint. *Terem, zterujem, ztram; Vſivajuch dodtram.* Zerreibe, abnutze. *Letőrőm.* 2. *Metaph.* Vid. *Imminuo, Detrabo.* Laudes alicujus deterere. Horat. *Chiu bvalu pomenyſſati.* Eines Lob ſchmälern. *Valakinek hírét nevét meg-kiſebbíteni.* Alicujus famam deterere. *Sil.* pro *detrahere famæ.*

Dēterrĕo, es, errēre, errŭi, ĭtum. (Act.) Cic. *Preſztraſſujem, Preplaſſujem, Z-trahom, odvrachám.* Abſchrecke, Abvvendig mache. *El-rettentem, Elijeſztem.*

† Dētesĕro, as, are, avi, atum. (Neu.) Spec. Sax. *Peneze zaigravam.* Das Geld verſpille. *A' játzásban pénzt veſztek.*

Dētestābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Odurliv.* Abſcheilich. *útálatos.*

Dētestātĭo, onis, f. Macrob. *Kletva, 2. odurnoſzt.* e. Verfluchung. 2. r. Obſcheu. *Kiátkozás.* 2. *útálás.* 3. *Idem quod* genitalium abſciſſio. *ità Apul.* Vid. *Caſtratio.*

Dētestātor, oris, m. Tertull. *Zaklinyavecz, 2. Odurjavecz.* r. Verflucher, 2. Abſcheu-trager. *Átkozódó.* 2. *útáló.*

Dētestor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Plaut. *Odurjávam.* 2. *Zaklinyam, kunem.* 3. *Szvedoke zezávam.* Ein Abſcheu habe. 2. Verfluche. 3. Die Zeugen anruffe. *útálom.* 2. *útkozom.* 3. *Bizonságokat hívok.* Deos deteſtari. Plaut. *Boge na ſzvedoshanſztvo zazavati.* Die Götter zum Zeugen anruffen. *Iſtennel bizonyſtani,* &c.

Dētĕxo, is, ĕre, ēxŭi, extum. (Act.) Virg. *Dotkávam, tkanye dokanchám.* Ausvvebe, das Weben vollende. *Elvégzem a' ſzövéſt.* 2. idem quod, *retexo, aliquid finio, exuo, ſpolio,* ità *Plaut.*

† Dēthrŏnīſātĭo, onis, f. JCt. [*Latinè* Exāu-

ctōrātio Rēgiā.] *Izbichenye Kralya.* e. Abſetzung eines Königs. *Királyságbúl-való kivetés.*

†Dēthrŏnīſo, as, are, avi, atum. (Act.) JCt. (*Latinè* Exāuctōro.) *Izbitam kralya iz kralyeſztva.* Einen König vom Königreich abſetze, entſetze. *Királyságbúl levetem.*

Dētĭnĕo, es, ēre, ĭnŭi, entum, (Act.) Cic. *Vſztavlyam, zadertávam*, peregr. *Areſtujem.* Aufhalte. *Megtartom, tartóztatom.*

Dētĭtŭlo, as, are, avi, atum. (Act.) Corn. Nep. *Kôga pſzujem, z-nedoſztojnemi réchi kôga imenujem, ſzmradim, pogerdyujem, ime doſztojno y pravo nedajem, nepoſtujem.* Entunehre, mit ſchlimmen Worten ausmache, dem rechten Titul nicht gebe. *Igaz tituluſt nemadok, illetlen ſzókal illetem, nem bŏtſŭlŏm.*

Dētondĕo, es, ēre, tondi, onſum. (Act.) Colum. *Odbrijam, kolybam, oſztrijujem, oſſißkujem.* Abſcheere, die Haar gantz abſchneide, beſcheere. *Lenyírem, beretválom.*

Dētŏno, as, are, ŏnŭi. [Neu.] Val. *Jakogermim.* Sehr, ſtarck donnere, *Nagyot dŏrdŭlŏk, dŏrgŏk.* 2. *Metaph.* irâ detonare. Val. pro *ſævire.*

Dētonſo, as, are, [Frequent.] *Aul. Gell.* Vide *Detondeo.*

Dētorno, as, are, avi, atum. [Act.] Plin. *Z-ferkávam, odferkávam, Izferkávam.* peregr. *Dra. ſzlyam.* Ausdrehe, Ausdrechsle. *Megeſztergározom.*

Dētorquĕo, es, ere, orſi, ortum. (Act.) Virg. *Zaviam, Priviam, Dole-zviam.* Krümme, Biege, herab lencke. *Letekerem, Meghajtom.*

Dētractĭo, onis, f. *Cic.* Dētractus, ûs, m. Senec. 1. *Prigovarjanye, ogovor. Ogovarjanye.* 2. *Dole vlechenye.* 3. Æris detractio, *Vtergavanye. vtergnenye, ſztegnenye plachе.* Das Nachreden, 2. e, Entyvendung, e, Abnehmung, r. Abzug, 3. Das Abbrechen, s. Abziehen, abzvvicken von der Beſoldung, 1. *Rágalmazás*, 2. *Lebúzás*, *Levonás*, 3. *Bér*, vagy *pénz el-vonáſa.*

Dētracto, as, are, avi, atum, (Act.) Feſt. *Kôga zlo derſim.* Einen übel halte, *Valakit roſzúl tartok.*

Dētractor, oris, m. Tacit. 1. *Kí dole vlechе*, 2. *Ogovoritel, Ogovornik, Ogovarjavecz.* 3. *Vtergavecz odplachе, Zterzavecz, vchekavecz.* 1. Hinabzieher, 2. Ein Hinderreder, Verleimbder, 3. Abbrecher, Abzieher. 1. *Lebúzó.* 2. *Rágalmazó.* 3. *Bért* vagy *fizetéſt el-vonó.*

Dētrăho, is, ĕre, axi, actum, (Act.) Cic. 1. *Dole vlechem, oſztmikávam.* Herabziehe. *Vonſzom.* 2. *Vtergavam, odtergavam, ſztteſem kaj ou pláchi.* Abziehe, abbreche von der Beſoldung. *Bérit levontom.* 3. *Prigovorjam, ogovarjam.* Verleimbde, übel nachrede. *Gyalázom, Rágalmazom. Phras.* Alicujus famam detrimento afficere. De ſuis commodis aliquem detrahere. De bona fama detrahere. Famam lædere, famæ obeſſe, nocere, officere. Infamiæ notas inurere, nomen cujuſpiam ſordibus inquinare, aliquem infamem reddere, perpetuâ notare infamiâ. Perpetuò malè audire.

Dētrectātio, onis, f. Liv. *Nehtenye, odverſenye.* e. Weigerung, r. Abſchlag. *Nemakarás, Megvetés.*

Dētrectātor, oris, m. Liv. *Otimavecz.* Der ſich vveigert. *Megvetŏ.*

Dētrecto, as, are, avi, atum, (Act. *Frequ.*) Liv. *Otimavamſze, branimſze, nedamſze, neprivolim.* Abſchlage, mich vveigere. *Megvetem, nem akarom.* Synon. *Defugio, devito, recuſo, nego.*

Dētrīmentōſus, a, um, Jul. Cæſ. *Skodliv, kvarliv.* Schädlich. *ártalmas, káros.*

Dētrīmentum, ti, n. Varro. 1. *Zterenye.* 2. *Skoda, kvàr, S'teka.* 1. e. Abreibung, 2. r. Schaden, Verluſt. *Kárvallás*, kár. *Phras. Detrimentum leve.* Lætor, quod levi detrimento, quo erga me ſis animo, intellexi. Lætor, quòd mercede non ità magna, non admodùm gravi damno, ſatis exigua jactura, tuum in me animum, tuum in me ſenſum, quomodo ſis erga me animatus, quî tuus in me ſit animus, ſenſus, perſpexi, cognovi.

Dētrĭumphātus, a, um, (*alii cenſent rectius ſcribendum* detriumſatus) à græco *Triambos.* Minut. Felix *Vú premoſanſztvu y obladanyu, v-diki premochnika iliti obladavcza pelyan ſzuſeny.* Der im Triumph geführt vvorden iſt. *Győzedelmeſtűl fogásban vitetett fogoly, vagy rab.*

Dētrĭumpho, & Dētrĭumfo, as, are, avi, atum, (Act.) Minut. Felix. *Vu ſztavi y diki mojoj nad obladanemi vozimſze*, ali *ſzuſnye pelyam.* In Triumph führe. *Győzedelmes pompával a' meg-győzetteket bara viſzem.* Vid. *Triumpho.*

Dētrūdo, is, ere, ūſi, ūſum, (Act.) Cic. *Odrivávam, dole-rivam.* Herab ſchiebe, herab ſtoſſe. *Letaſzítom.*

Dētrullo,

Dētrullo, as, are, avi, atum, (Act.) Apul. *Iz jedne poſtude nochne, vu drugu zlévam.* Von einem Nacht-Geſchirr in das andere gieſſe. *Egy éjeli edénybŏl másba tŏltŏm.*

Dētruncātio, onis, f. Plin. *Odſzteblenye, poſzechenye, odſzechenye, naſzechenye.* e. Abhackung, Abſtümmlung. *Lenyeßés, tŏrſekig elvágás.*

Dētrunco, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Odſzteblújem, odſzekavam, poſzekujem, ſzverſi od ſztebla ſzechem, panye chinim.* Abhacke, vom Stamm abhaue. *Lenyeſſem tŏrſekig levágom.*

Dētūdis, is, com. de, n. *Feſt.* idem ac *detonſus.* Vide *detondeo.*

Dētŭmĕo, es, ēre, ŭmŭi, (Neu.) *Stat.* Dēturgĕo, es, ēre, ursi (Neu.) Plin. *Oplahnujem, etokaſze oſzlobadyam.* Zu geſchvvellen auf höre, e. Geſchvvulſt verliehre. *Meglobadok, meg-ſzállok, dagadni meg-ſzŭnŏk.* 2. Metaph. *idem ac* deſino irasci, furere, ſævire, ità *Statius.*

Dētŭmeſco, is, ĕre, (frequentat) Petron. *idem.*

Dēturbo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Z-gora dole-prebitavam, ſzilum dole-bitam, podiram.* Mit Gevvalt vveg *oder* herab vverffe, hinab ſtürtze. *Erŏvel letaſztom, Levetem.* 2. Metaphoricè: fortunis omnibus aliquem deturbare, Cic. *Izbititi kŏga iz vſzega imetka* ali *mentuvati.* Einen von allen ſeinigen Gut vertreiben. *Minden jószágtúl valakit meg-foſztani, menteni.*

Dēturpo, as, are, avi, atum, (Act.) Svet. *Pogerdyujem, oſzmragyujem, omerzujem, ruſnoga chinim.* Unflätig mache, ſchände, vervvüſte. *Megrútztom, tsúnyſtom.*

Dēvaſto, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Zatſtram, nanikaj mechem, fundam, vſzega mentujem.* Vervvüſte, zu Grund richte, zerſtöhre, verderbe. *El puſztítom, mindenbŭl ki-foſztom.*

Dēvectio, onis, f. (à deveho) *Dopelyanye, Dole-pelyanye, voſenye.* e. Zuführung, Abführung. *El-vitel, El-hordás.*

Dēvĕho, is, ere, exi, ectum, (Act.) *Tacit.* Dēvecto, as, are, (*Frequ.* Act.) Sedul. *Dolepelyam, vozim.* 2. *Dopelyavam, dovázam.* Hinabführe, 2. Zuführe. *Elviſzem.* 2. *Elhordom.*

Dēvello, is, ĕre, vulſi, *vel* velli, vulſum, (Act.) Claud. *Izpukavam, van púchem.* Ausrupffe. *Leſzakaſztom, kiſzakaſztom.*

Dēvēlo, as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. *Odkrivam.* Entdecke. *Felfedezem.* Synon. *Detego, revelo, velum aufero.*

Dēvĕnĕrandus, a, um, Tacit. *Vnogo-poſztuvan.* Hochgeehret. *Igen bŏtsűletes, Tiſzteletes.*

Dēvĕnĕror, aris, ari, atus ſum, (Deponens.) *Vnogo-poſztujem.* Hoch verehre, in Ehren halte. *Igen tiſztelem, bŏtsűlem.*

Dēvĕnĭo, is, īre, ēni, entum, (Neu.) Cic. *Dohajam, Doſzpévam.* Komme, gelange. *Lejŏvŏk, Eljŏvŏk.*

Dēvĕnuſto, as, are, avi, atum, (Act.) Sidon. Vide. *Deturpo.*

Dēverbĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Terent. *Jako-biem, Túchem.* Sehr ſchlage. *Igen meg-verem.*

Dēvergentĭa, æ, f. Aul. Gell. *Nagnyenye, Dole-viſzenye, Dole-zhajanye.* e. Herabhangung, Herabgehung. *Alá-felé hajlás, függés.*

Dēverro, is, errĕre, erri, erſum, (Act.) Colum. *Pométchem, Izmétchem.* Auskehre. *Megſeprem.*

Dēversĭtor, aris, ari, (Deponens) & deverſito, as, are, (frequentativ.) Aul. Gell. Vid. *Diverto.*

Dēvĕrtĭcŭlum, i, n. *Navernenye.* e. Einkehr, e. Einkehrung. *Valakiber fordúlás, térés.*

Dēveſcor, ĕris, eſci, (Deponens) ſtat. *Odjédam, dojédam, jeſzti preſztajem.* Abeſſe. *Enni meg-ſzŭnŏk.*

Dēveſtĭo, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Apul. *Szlachimſze, razpraulyamſze.* Entkleyde, mich ausziehe. *Levetkŏzŏk, levetkeztetem.*

Dēvĕto, as, are, ĕtŭi, ĭtum, (Act.) Quint. *Prepovedam.* Verbiethe. *Megtiltom* Synon *Prohibeo, interdico.*

Dēvēxĭtas, atis, f. *Podolje, nagnyenye brega.* e. Haltung, abhängende Fläche. *Hanyatlás, menedékſég hegy le-bajlásа.* V. *Declivitas.*

Dēvēxo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Trapim, múchim.* 2. *Jako ſalim.* Plage. 2. Hefftig Voppe und vexiere. *Kinzom.* 2. *Igen tſúfolom.*

Dēvēxus, a, um. *Cic. comparat.* Devexior Claud. *Podolyen, nagnyen.* Nieder hangend, gebogen. *Lebajlott.* Devexior dies, Claud. *Dan k-zabodu nagnyen.* Der Tag zu der Sonnen abgang gebogen, hangend. *A'nap nyúgotra hajlott.*

Dēvincĭo, is, ire, inxi, inctum. [Act.] Cic. *Zaveſujem.* Verbinde. *Meg-kŏtelezem.* Synon. *Ligo. Conſtringo, Alligo, Comprehendo.* Se Vino devincire. Plaut. *Zopittſze.* Sich voll Wein ſauffen. *Meg-borosodni.*

Dēvinco, is, ĕre, īci, ictum. [Act.] Cic. *Obladavam,*

dabam, Premágam, Predobivam, Obladujem. Übervvinde. *Meggyőzőm, Megbírom.*

Dēvinctus, a, um. Cic. *Compar* Devinctior. Horat. *Zavezan.* Gebunden. *Megkőtelezet.* Aliquem consvetudine sibi devinctũ tenere. *Kőga za priatela dersati, y imati.* Einen zu guten Freundt halten, und haben. *Valakit jó akarónak tartani.*

Dēvĭo, as, are, avi, atum. [Neut.] *Macrob. Zabludgyujem, zabajam, iz púta bládim.* Vom Weeg abvveiche, Irrgehe. *Eltévelyedem.*

Devirgĭno, as, are, avi, atum. (Act.) Non. Vid. *Deflоro.* N. 3.

Dēvītātio, onis, f. Cic. *Ogiblyenye, vugnenye, ugnutje.* e. Vermeidung. *Elkerülés, Eltávoztatás.*

Dēvīto, as, are, avi, atum. [Act.] Cic. *Ogiblyemsze, vugiblyemsze.* Vermeide, meide. *El-kerülem. Eltávoztatom.* 2. V. *Caveo. Vito.*

Dēvĭus, a, um. Cic. *Zvan-putni, Izputni, Blúdni.* Abvvegsam. *útból kitévelyedő.*

Dĕungo, is, ere, unxi, unctum [Act.] Plaut. *Zmasujem, Pomasujem.* Salbe, beschmiere. *Meg-kenem.* Se vinô deungere, Plaut. *2. Vinomsze opiti.* Mit dem Wein sich voll sauffen. *Meg-itasodvi.*

Dĕunx, uncis, m. Cic. *Jedenajst Unczii,* ilĭti *dvadesreti y dva lota.* Eilff Untzen, oder zvvey und zvvantzig Loth. *Tizenegy untzĭár,* vagy *buszonkét lótos.* Ex deunce hæredem aliquem facere. *Cic.* pro *totam hæreditatem relinquere alicui.*

Dēvŏco, as, are, avi, atum. [Act.] *Dole-zovem, 2. Odzivam.* Herabfordere 2. abfordere. *Alá-hívom, Szolĭtom.*

Dēvŏlo, as, are, avi, atum. [Neut.] Cic. *Doletim.* Herabfliege. *Le-röpülök.* 2. Transl. pro *citò decurro.* Liv.

Dēvolvo, is, ere, olvi, ũtum, (Act.) Cic. *Dole-valyam.* 2. Metaph. *Hitim, naglo y berzo govorim, berbochem.* Hinabvvalle, hinuntervvältze, 2. Eyle, sehr geschvvind rede. *Iebengerítem.* 2. Metaph. *Hertelen szólok.* Verba devolvere, Horat. *Prevech naglo govoriti, berbotati.* Sehr geschvvind reden, und plabberen. *Hertelen szólani.* 3. Transl. V. *Transfero.*

Dēvŏmo, is, ĕre, ŏmŭi, ĭtum, (Act.) Stat. *Blyujem, van dájem.* Ausspeye, mich erbreche, übergebe. *Kiokádok.*

Dēvŏro, as, are, avi, atum. [Act.] Cato *Náglo jem, nezgrizeno potiram, lakomoserem.* Fressse, gantz verschlucke, verschlinge. *Bésalom,* *El-nyelem.* 2. Transl. V. *Prodigo, Consumo.* Cic. Nomen alicujus devorare. Plaut. *Iz kógasze zabiti, zaboraviti.* Eines vergessen. *Valakitől elfeledkezni.* Devorare libros. Cic. *Marlivosze y poblepno vuchiti.* Fleissig und embsig lehrnen. *Minden tehetségből tanólni.* 3. pro *patienter fero.* Hominum ineptias & stultitias, quæ nobis devorandæ sunt, non tulit. *Cic. in Brut. c. 67.* 4. pro *avidissimè cupio, Inhio.* Ille Regis hæreditatem spe devoravit. *Cic. Att. l. 1.*

† Dēvōtè *Adv. Superl.* Dēvōtissĭmè. Lact. *Pobosno.* Andächtig. *Áttatosan.* &c.

Dēvōtio, onis, f. Cic. *Zagovor.* s. Gelübd. *Kőtelezés.* 2. *Poboszność.* e. Andacht. *Áttatossag.* Deciorum devotione placati sunt Dii *Cic.* 3. V. *Execratio, Imprecatio.* Svet. 4. V. *Incantamentum.* Tacit. 5. V. *Respectus N. 1.* ità *JCt.*

Dēvōto, as, are, avi, atum. [Act. *Frequ.*] Cic. *Gusztokrát Zagovor chinim, zagovárjamsze.* Offt mich verlobe. *Gyakran magamat kőtelezem.* Quæ vis patrem Decium, quæ filium devotavit. *Cic. Parad. 1. c. 3.* 2. Vid. *Devoveo.*

Dēvōtus, a, um. Cic. *Poszvecben, Áldózan, Zagovorjen.* Gevveichet, geopffert, verlobt. *Szenteltetett, áldoztatott, valakitől elkőtelezztetett, Fel-ajánlott.* 2. *Poboszen.* Andächtig. *Áttatos.* Lactant. 3. pro *impensè alicui addictus.* Cic. 4. *Proklet.* Verflucht. *átkozott.* Devota domus. Ovid. *Prokleta Hisa.* Verfluchtes Haus. *Meg-átkozot Ház.* 5. pro *Veneficio ligatus. Oczárpran.* Bezaubert, verhext. *Meg-boszorkányoszt atott.* Tunc me discedens dovotum fœmina dixit. *Tibull.*

Dēvŏvĕo, es, ēre, ōvi, ōtum. [Act.] Cic. *Zagovarjamsze, Bogu obléchem, zavjetujemsze.* Verheisse, verlobe. *Fogadom, kőtelezem.* 2. pro *impensè alicui mutuæ amicitiæ legibus astringo.* Cæs. 3. *Káuem, preklinyam.* Ovid. Verfluche. *átkozom.* aliquem diris omnibus devovere. *Cic.* 4. pro *prævio voto se morti dedere.* Quidam Imperatores se ipsos diis immortalibus capite velato &c. pro Rep. devoverunt. *Cic. de Nat. Deor.* Item 5. *Zaczoprujem, Czárpram.* Verzaubere, verhexe. *Boszorkányozom.* Devovet absentes, simulacráque cerea fingit. *Ovid.* Heroid. ep. 6. v. 91.

Dĕūro, is, ĕre, ussi, ustum, (Act.) Liv. *Zesgávam, opalujem.* Abbrenne, versenge. *Meg-égetem.*

DĔUS,

*DĔŪS, i, m. Cic. *BOG.* r. GOTT. *ISTEN.* Gentilibus, qui plures DEos coluêre, alii erant *Dii majorum gentiū*, seu *majores* nominati, videlicet: Jupiter, Mars, Apollo, Mercurius, Neptunus, Vulcanus, Juno, Vesta, Minerva, Ceres, Diana, Venus: *Minores* alii seu *minorum gentium*, ut sunt Fauni, Nymphæ, & ii omnes, qui ex hominibus in DEorum numerum sunt relati, idcirco *Advena*, & *Adscriptitii* dicti. V. *Cic. 1. Tusc. c 13. Lactant. l. 1. c. 15.* 2. nomen *DEus* tribuitur excellenti in aliqua re. In politia DEus ille noster Plato. *Cic. l. 4. Att. ep. 15.* Item benefico & servatori. *Id. post red. ad Quirit. c. 5.* Item felici, & fortunato. *Terent.* 3. Formulæ, *exclamantis:* Dii immortales! *ironiæ & indignantis:* Si Diis placet, *deprecantis:* Dii meliora! *Cic. Sic:* Dii bene vertant. *Bòg daj szrechu.* Gott gebe seinen Segen darzu. *Adja Isten jó végét.* Dii melius duint. *Daj Bòg bolye.* Gott gebe besser. *Adja Isten jobban.* ita *Plaut.* & *Terent.* 4. Dei *pro* Dii, *Plaut.* Deûm *pro* Deorum, Deis *pro* Diis, *Liv.* Dee *Vocat. pro* DEus, *Prudent.*

*Dēutĕrăgōnista, æ, m. v. *Adversator.*

*Dēutĕrĭa, æ, f. Plin. v. *Lora.*

*Dēutĕrŏlŏgus, i, m. *JCt.* v. *Advocator.*

*Dēutĕrŏgămus, i, m. *Drugòch-osenyen.* Der sich zum andernmahl verheurathet. *Másodszor megházosodott.*

*Dēutĕrŏpăthĭa, æ, f. *Bòl iz druge izhajajucha, kakti glavna bòl iz mlahavòche seludcza.* e. krancheit, so von einer andern herrühret, e. g. Hauptvvehe von schlechten Magen. *Egy betegségbûl ki jövõn betegség, mint az fej-fájás a' rosz gyomortúl.*

*Dēutĕrŏtŏcus, i, m. *Drugo-rodyen.* Der andere in der Geburts-Ordnung. *Másodszor szûletett, Elõ után szûletett.*

Dextans, antis, m. Colum. *Deszet unczih*, iliti *dvadeszeti lotov.* zehen untzen am gevvicht *Tizuntzia, Húsz lót.*

Dextellă, æ, f. *Dimin.* Cic. *Deszníchicza.* s. rechte Händlein. *Jobb-kezetske.*

Dextĕr, ĕra & tra, ĕrum & trum, Liv. *Deszni, Desznyak.* Recht, zur rechten hand. *Jobbján, Jobb-kezh.* v. *Dextimus.* 2. Transl. v. *Aptus, Accommodus, Agilis:* Rerum dexter modus. *Prikladni náchin.* Geschickte Manier. *Alkalmatos állapot, dolog.* Virg. 3. v. *Secundus N.* 2 Dexter ades. *Na szrechu* ali *szrechen dohadyas.* Glücklich kommest. *Szerentsésen jõsz.* ita *Ovid. 1. Fast. v.* 67. Dextĕrĭor, *Plin.* Dextĭmus. *Varr.*

Dextĕra, & Dextra, æ, f. *Deszna ruka, Deszni-*

cza, Deszhacha. e. rechte Hand. *Jobb-kéz.* Dare, porrigere dexteram: *Transl. pro* præstò esse, auxiliari. *Cic.*

Dextĕrē, & Dextrē, *Adv.* Liv. v. *Accommodatè, Agiliter, Secundè.*

Dextĕrĭtās, ātis, f. Liv. v. *Agilitas, Aptitudo, Alacritas.*

Dextĭmus, a, um. *Deszno-sztran: Na deszno-szträni sztojechi*, ali *postavlyen*: *Deszno-ruk, Na deszno.* Auf der rechten seiten stehend: Zur rechten Hand gelegen, gesetzt: Rechts. *Jobb kéz felõl-való.* Dextima via. *Varr.*

Dextrālĕ, is, n. Hier. *Narukva deszniczе.* s. Armband an der rechten Hand. *Jobb kéz-kötõ.* v. *Armilla, Brachiale.*

Dextrātĭo, ōnis, f. Solin. *Na deszno vratenye, obernenye, pelyanye.* e. rechter-Hand-vverts-kehrung, führung. *Jobbkéz-felé fordítás, vezetés.*

Dextrātus, a, um. *Syn.* ad dextram situs. *Auct. Limit.* v. *Dextimus.*

Dextro, ās, āvi, ātum, (Act.) Solin. *Na deszno ruku pelyam.* An der rechten Hand führe. *Jobb kéz-felõl vezetem.*

Dextrochērĭum, ii, n. *Capitol.* v. *Dextrale.*

Dextrorsum, *Cic.* Dextrorsus, *Plin.* &

Dextroversum, & Dextrovorsum, *Adv.* Plaut. *Na deszno.* zur rechten Hand, rechter Hand-vverts. *Jobbkéz-felé.*

Dī, *Præp. insepar.* v. in *Dis.*

*Dĭă, æ, f. Strabo. *Bosicza mladoszti.* e. Göttin der Jugend. *Ifjúságnak Isten-asszonya.*

*Dĭăbăthrārĭus, ii, m. Plaut. *Papuchar.* r. Schlitt-Schuhmacher. *Paputs-tsinálo.*

*Dĭăbăthrum, i, n. *Varr.* v. *Sandalium.*

*Dĭăbētēs, æ, m. v. *Transitus.* Hinc 2. v. *Syringa.* Golum.

*Dĭăbŏlŭs, i, m. Tertull. *Vrág, Málik, Szumrak, Szotona, Nápasztnik, Skrápecz, Zlódi, Paklenik, Hudich, Djaval.* r. Teuffel, böse feind. *Ördög.* Propriè v. *Criminator, Calumniator.*

*Dĭăbōtārum, i, n. Med. *Travo-Szmolenicza.* s. Kräuter-Pflaster. *Fü-plastrom, kenet.*

*Dĭăbrōsis, is, f. *Latinè* Exesio. Med. *Iz-ali prejédanye.* e. Aus-*oder* Durchfressung. *Megevés, Emésztés.*

*Dĭăcātŏchē, es, f. JCt. *Imanyo-Ladanye.* s. Besitzthum der Güter. *Jószágnak birása.*

*Dĭăcātŏchŭs, i, m. JCt. *Imanyo-ladavecz.* r. Besitzer seiner Güter. *Jószág-biró.*

*Dĭăchōrēsis, is, f. v. *Sordes N.* 1.

*Dĭăchăsŏn, i, n. Med. *Travo-szochna szmolenicza, namasztnicza.* s. Safft-Pflaster. *Fü nedvességbûl tsinált plastrom.*

*Dĭăchўtŏn, i, n. *Szlatko vino.* Süsser Wein. *édes bor.*

Digitalizirao Google

*Diăcĭnēmă, ătis, n. Med. *Zmeknenye koſzti.* e. Abvveichung, Verrenckung der Gebeine. *Tſontnak ki-forduláſa, kimenyſtéſe.*

*Diăclyſmă, ătis. n. Med. *Voda ſzuproti viſzt vonybi.* s. Mund-Waſſer, den üblen Geruch zubenehmen. *Szaj büdöſſég ellen-való Viz.*

*Diăcōdĭōn, ii, n. Plin. *Szok iz maka.* ein Mahnſamen-Safft. *Mákbül tſinált nedveſség.*

Diăcŏnātŭs, ûs, m Eccl. *Maſſnikovoga pomochnika chaſzt.* s. Helffers-Amt. *Káplánság.*

*Diăcŏne, es, & *Diăcŏniſſa, æ, f. *Pomochnicza czirkvena.* e. Kirchen-Helfferin, *Egyházi Meg-segítőné.*

*Diăcŏnŭs, i, m. Tertull. *Pomochnik Meſſnichki.* r. Helffer in Kirchen-Dienſt. *Káplán, Egyházi Meg-ſegítő.* Item *Szkerbitel almoſtva.* r. Almoſen-Pfleger. *Alamiſna gondviſelő.*

*Diăcўdōnītēs, æ, m. *Iz kutinzkoga ſzoka Nápitek.* r. Kitten Julep. *Birſalma itel.*

*Diăcўdōnĭum, ii, n. *Voda*, ali *Szok iz kutin zpreſſan.* e. Quitten-Latvverge. *Birſalma viz*, vagy *nedveſség.*

*Diădēmă, ătis, n. *Cic.* & Diădēmă, æ, f. Apul. *Koruna Kralyevzka.* e. Königliche Krone. *Királyi Korona.* v. *Mitra N. 1. Cidaris.*

Diădēmātus, a, um. *Plin.* Diademate ornatus.

Diădŏſis, is, f. v. *Digeſtio N. 1.*

*Diădūmĕnus, a, um. Plin. v. *Diadematus.*

*Diæcēſis, is, f. v. *Dioeceſis.*

*Diæ̆rĕſis, is, f. *Latinè* Diviſio. *Razdvojenye ſzlovke.* e. Zertheilung einer Sylben in zvvey. *Szilabanak ketté-válaſztáſa.* Sic apud *Virg.* aurai *pro* auræ.

*Diætă, æ, f. Cic. *Hrane mertuk, mertuchlivoſt, razlog, rèd.* e. Mäſſigkeit im eſſen, und trincken: Lebens-ordnung. *ételben-és-italban-való mértékleteſség, rendtartás.* 2 v. *Cœnatio N. 1.* ita *Solin.* 3. v. *Habitatio.* Hac adeuntur diætæ duæ, quarum in altera cubicula quatuor, in altera tria, *Plin. l. 5. ep. 6.* Ubi alii leg. *Zeta* pro *Dieta.* 4. v. *Comitia, Congregatio.* ita *Graci*, & hos ſecuti JCti, præſertim *Hungarta.*

Diætārĭus, ii, m. Ulp. *Sztolo-doornik, Pebarnik, Loſnichàr.* r. Tiſch-Diener, Tafel-Decker. *Aſztalnál udvarló ſzolga.* Item v. *Cubiculario.*

*Diætētes, æ, m. *Odreditel jéſztvin.* r. Fürſchreiber der Speis-ordnung, Verordner der ſpeiſen. *étéknek el-rendelője.* 2. v. *Arbiter N. 1.*

*Diætētĭcē, es, f. Celſ. *Prepiſzano jéſztvin Odredyenye.* e. vorgeſchriebene Speis-Ordnung. *éteknek el-rendelése.*

*Diăglўphĭcē, es, f. *Latinè* Ars ſculpendi. *Kameno Drevo-Zlato* ali *Srebro-dubczev Meſtria, Zrezavanya znanoſt.* eingegrabene Bildhauer-Kunſt. *Kép-faragó Meſterség.* Huic opponitur *Ănăglyptĭcē, ſeu ars cælandi, vel ſcalpendi imagines, quæ eminent; cùm contrà Diaglyphices imagines ſuperficie operis ſint depreſſiores, & excavatæ, ut anuli, & ſigilla.

*Diagnoſis, is, f. *Poznavanye boli.* e. Erforſchung, Erkennung der kranckheiten *Betegségnek iſmérése.* Generatim v. *Cognitio.*

Diăgōnālis, le, & Diăgōnĭcus, a, um, à *Diagonios:* ut Linea diagonalis, vel diagonica: *h. e.* angularis, ſeu ab uno angulo ad alterum perducta. *Vitruv.*

*Diăgrammă, ătis, n. *Syn.* Rei alicujus deſcriptio, delineatio, imago. *Vitruv.*

†Diăgrăphārĭus, ii, m. *Deriv. ex Græco*, &

*Diăgrăphēus, ēi, m. *Od obchinzkeh poſzlov y dugovany Piſzecz.* von öffentlichen Sachen und Händeln Schreiber *közönséges dologiró.*

*Diăgrăphĭcē, es, f. Plin. *Latinè* Ars delineandi. *Rezo-potezja znanozt, Meſtria ſzlikkovanya*, e. Reiſs-Kunſt, die Kunſt etvvas zu entvverffen *oder* abzureiſſen. *Kép iráſnak tudománya, Rajſzoló meſterség.*

*Diălectĭcă, æ, & Dialectĭcē, es, f. Cic. *Latinè* Ars diſſerendi, diſputandi, diſceptandi. *Mudro-pregovárjanya znanſztvo, Navuk razlúganya y pregovornozti.* e. Diſputir-Kunſt. *Vetekedéſnek, Diſputáláſnak tudománya.* v. *Logica.*

*Diălectĭcă, ōrum, n. *Syn.* Res dialecticæ. *Cic.*

*Diălectĭcè, *Adv.* Cic. *Syn.* More dialecticorum

*Diălectĭcŭs, i, m. *Cic.* qui tractat Dialecticam. *Navuchitel, mudro-pregovárjanya.* r. Diſputir-Kunſt-Lehrer. *Igazán-vetekedő.* Item v. *Diſceptator, Diſſertator, Logicus.*

*Diălectĭcus, a, um. *Cic.* ad Dialecticam pertinens. v. *Logicus.*

*Diălectŭs, i, f. *Latinè* Proprietas alicujus linguæ. *Suet.* v. *Idiotiſmus.* Græcæ linguæ dialectos. v. in *Lingua.*

*Diălēxis, is, f. v. *Diſputatio, Diſſertatio.*

Diālis, le, Varr. *Jupiterov.* Dem Jovi gehörig. *Jupiterhez-való.* v. *Dius N. 2.* 2. *Jednodneuni*, eines Tags. *Egy-napi.* Conſul dialis. ita *Cic.* apud *Macrob. l. 2. Satur. c. 2.*

*Diāllăgē, es, f. *Quint.* v. *Conciliatio.*

*Diălŏgiſmus, i, m. *Latinè* Sermocinatio. *Z-ſzobum Japominanye, Szamò-ſzobum pregovarjanye.* s. Geſprächt mit ſich ſelbſten durch Frag und Antvvort. *Magaval-való, ſzólás, és felelés.*

*Diălŏgus, i, m. *Latinè* Colloquium, Diſſertatio inter plures. Cic. *Dvogovorje.* s. Geſpräch, ſo vvechſels-vveiſe geſchicht. *Személyek között beſzéllgetés.*

*Diă-

*Diălўsis, is, f. *Latinè* Diſſolutio.

*Diămĕtĕr, *Geog.* Diamĕtros, tri, f. Vitr. *Potezicza*, iliti *Linea zraven poſzredini chesſa od kraja do kraja iducha: Szredomera*, eine gerad-durchgehende Mittel-Linie. *Valamit két-felé-oſztó linea.* E diametro. *Rauno ſzuproti, Pravo naproti.* Schnurſtracks zuvvider, entgegen. *Egyeneſen ellenbe.*

*Diămĕtrus, a, um. Firmic. *Zraven chez ſzredinu iuchi.* Gerad durchgehend. *Egyeneſen középen húzott.*

Diănă, & Diănă, æ, f. *Boſicza lova.* e. Göttin der Jagd. *Vadáſzáſnak Iſten aſzſzonya.* Jovi ex Latona eodem cum Apolline partu genita, quæ etiam *Luna, Proſerpina, Hecate, Lucina*, vel *Juno Lucina, Dictynna, Noctiluca, Annivoga, Trivia, Lucifera, Pergaa, Faſcelis* dicitur. Sunt autem tres: 1. Diana, filia Jovis & Proſerpinæ; 2. Filia Jovis tertii, & Latonæ; 3 Filia Upis, & Glauces. *Cic. 3. de nat. Deor.*

*Diănæă, æ, f. *Quintil.* v. *Intellectus, Mens, Ratiocinatio.*

*Diăparthĕnĭa, ōrum, n. *Dár zákonzki, z-kém daruje Mùs Senu za partu y divojachtvo.* e. Morgengabe, Geſchencke, ſo ein Mann dem Weib für die Jungferſchafft gieht. *Ajándék, mellyet a' férji eljedzett mátkájának ſzüzeſségéért ád.*

*Diăpaſmă, ătis, n. *Mart.* Siccus odor.

† Diăphănĭtās, ātis, f. *Phyſ.* v. *Pellucidita.*

*Diăphănus, a, um. *Phyſ.* v. *Perlucidus.*

*Diăphŏră, æ, f. v. *Differentia.*

*Diăphragmă, ătis, n. *Latinè* Interſtitium, Medium. *Poſzredje.* Das in der mitten iſt, r. Unterſcheid. *Minden dolognak közepe.* Hinc 2. accipitur pro *cartilagine* nares dirimente. 3. Speciatim & per excellentiam: *Opnicza, Miſſicza*, iliti *kóſicza ſzerdcze y plyucha, od jéter y ſzlezene razluchuiucha.* s. Zvverck-Fell, Bruſt-Fell, das Hertz und die Lunge, vom Leber und Miltz entſcheidet. *Hártya, melly a' ſzivet és tüdőt, a' májtúl és léptül eloſztja.* ita *Cels.*

*Diăphthŏra, æ, f. *Neprebavnoſzt jéſztvin.* e. Verderbung der ſpeiſen im Magen. *Az gyomorban étkeknek meg nem emésztése.*

*Diăpōrēsis, is f. *Quint.* v. *Addubitatio.*

*Diăpſalmă, ătis, n. v. *Pauſa.*

Diătĭum, ii, n. Mart. *Jedno-dnevni ztroſſek, Hrana jednoga dneva, Na dan odluchena hrana.* e Thägliche Zehrung auf einen tag beſtimmte Nahrung. *Mindennapi költség, Mindennapi rendelt eledel.* 2. *Dnevnik, Kniga za popiſzávanye vſzagdaſſnyih dugovány.* s. Tag-Buch, Hand-Buch. *Mindennapi dolognak feljegyző könyve.* Syn. *Ephemeris, Faſti N. 1. Logarium.* ita *Gell.*

*Diărrhœa, æ, f. *Latinè* Fluxio. *Speciatim* autem *Griſa prez kervi, Telo otvorenye*, ſ. v. *Cheſztoſzernicza.* e. Ruhr, r. Bauch-fluſs, Durchfall, Durchlauff ohne Bluth. *Hasmenés, Haſnak folyáſa, Vér nelkül-való hasrágó folyás.* Cic.

*Diaſtēmă, ătis, n. *Sidon.* v. *Spatium N. 1.*

*Diăſtŏlē, es, f. *Gram.* Figura, dum ſyllaba naturâ brevis producitur. *Kratke ſzlozke poduſenye.* e. Verlängerung einer kurtzen Syllben. *Rövid szónak hoſszabbítása.* 2. propriè, & generaliter idem eſt, ac *Dilatatio, Diductio, Prolongatio N. 1.* Hinc *Med.* Cordis diaſtole. *Odpiranye*, ali *Razſirenye ſzerdcza.* Die Oeffnung, *oder* Erweiterung des Hertzens. *Szivnek kinyitása*, vagy *nyúitása.*

*Diaſtўlus, a, um. *Latinè* Diductioribus columnis conſtructus. *Vitruv.*

*Diāthĕſis, is, f. *Latinè* Diſpoſitio, *Scil.* apud Architectos. *Vitruv.*

*Diāthўrum, i, n. Vitr. *Predvrata.* e. Vor-Thüre. *El-ső kapu, ajtó.*

*Diātrētum i, n. Ulp *Ferkanoga delanapitje poſzuda*, ein gedrehtes Trinck-Geſchirr. *Eſztergában faragott ivó edény*, v. *Toreuma.*

*Diātrībă, æ, & Diātrībē, es, f. *Syn.* Schola, locus diſputationis. Gell. *Uchilnicza mudropregovárjanya.* e. Diſputir-Schule. *Igázan vetekedés oskola.* Item v. *Diſputatio.*

*Diāulus, i, m. *Vitruv.* Spatium duo ſtadia complectens.

Dībălo, as, avi, atum, (Act. *Obſol.*) *Varr.* v. *Conſumo.* ita exponit *Scaliger.*

Dībăphus, a um. Cic, *Dvakrat vu boju namochen, Dvakrat farban*, Zvveymal gefärbt. *kétſzer feſtett.*

*Dĭcă, æ, f. *Piſzmo na pravdu pozavajuche.* r. Rechts-Handel Brieff. *Perléſznek levele.* Item v. *Iis N. 1. Cauſa, Actio N. 2.* Dicam alicui ſcribere, *Cic. vel* impingere: *Terent. h. e.* in jus vocare, accuſare, actionem alicui intendere. *Kőga napravdu pozvati, pravdati.* Einen zum gericht beruffen, mit ihme rechten. *Valakit törvénybe idézni.* Dicas ſortiri: *h. e.* ſortes ducere, ut illa cauſa prima agatur, quæ prima ex urna extracta fuerit. *Cic. 4. Ver. c. 15.* 2. Dica *pro* Dea iudiciorum Præſide. *Boſicza pravde.* e. Gerichts-Göttin. *Perléſznek Iſten-Aſzſzonya.* ita *Budæus.* 3. † Dica *in Jure Hungarico*

Digitalizirao Google

vocatur *Contributio* à Regno pro Rege, & publicis neceſſitatibus facta. v. *Tributum*. Hinc †Dicātio, ōnis, f. v. *Impoſitio N.* 2. *Exactio N.* 1.

Dīcācĭtās, ātis, f. Cic. *Z-oſzmebávanyem govorlivoſt, Nepremiſslena govorlivoſt, Klopotlivoſt.* ſreches Plaudern, unnütze Plauderey, Spötterey, Gevväſch. *Tséltſapóság, Tréfa, Tſatſogás.* v. *Loquacitas, Scurrilitas.*

Dīcācŭlē, *Adv.* Apul. v. *Loquaciter.*

Dīcācŭlus, a, um, Plaut. *Vnogo-rech, Prevech govorliv.* Plauderhafft. *Tſátſogátska.* v. *Loquaculus.* Homo dicaculus, v. *Blatero.*

*Dīcæarchæa, & Dicæarchēa, & Dicæarchīa, æ, f. Feſt. *Pravichno vladavztvo.* s. Gerecht-Regiment, gerechte Regierung. *Igaz birodalom.*

*Dīcæŏlŏgīa *vi accent.* æ, f. *latinè* Juris ſui in medium prolatio. *Gram.*

*Dīcaſtērĭum, ii, n. JCt. *Meſzto ſzuda.* e. Gericht-Stube. *Itélő-bely.* Item *Szpraviſcbe ſzudczev, Szudinztvo.* s. Gerichts-Collegium, e. Gerichts-Verſammlung, Regierung. *Itéletben egybe-gyűjtése.*

Dīcātĭo, ōnis, f. Cic. *Alduvanye, Poklonenye.* e. Opfferung. *áldozás.* 2. *Poſzvetyenye.* e. Weyhung. *Szentelés.* 3. *Podajenye, Pripiſzuvanye.* e. Ergebung, zueignung. *Feladás, Ajánlás.* v. *Dedicatio, Conſecratio, Traditio, Oblatio.*

Dīcātus, a, um, *cum Dativo.* Gic. *Alduvan, Daruvan, Poklonyen, Prikazan, Izruchen.* Aufgeopffert, Zugevvidmet, Zugeeignet, Dargegeben. *Megáldozott, Szenteltt, Ajánltatott.* Dicatiſſimus. *Vet. Inſcrip.* ap. *Gruter.*

Dīcax, ācis, *om.* dicaciŏr, dicaciſs^mus. Cic. *Vnogo-rechliv. Klopotlivo, Z-oſzmebávanyem govoriti navaden, Razpuſztyeno jezichliv, Preſzloboden vu govorenyu, Slabravecz, Tepnya.* Plauderer, Plauder-Matz, Spei-Vogel. *Sok beſzédű, Tréfás, Tſátſogó.* v. *Loquax.*

*Dīcē, es, f. v. *Dica.*

Dīcĕ, *pro* Dic. *Obſ.* Plaut. *Povech, Reczi.* Sage du. *Mond-meg.*

*Dīchalcum, i, n. Vitruv. *Novchecz, chetertu ſztran jednoga bécha vu ſzebe zaderſavajuchi: Béchecz.* ein Viertels-Pfennig. *Negyedik része a' fillérnek.*

*Dīchaſtēres, um, m. *Chetiri pervi chlovechji zúbi.* die Spitz-Zähne, ſind die vier vörderſten menſchliche Zähne. *Embernek négy első fogai.*

*Dīchēmĕrŏn, i, n. *Deſzet-dánа, Deſzet dnevov vrême.* eine Zeit von zehen Tagen. *Tiznapi idő.*

*Dīchŏtŏmĭa, æ, f. *Razdvojenye, Na dvoje rézanye.* e. Halbirung. e. Zerſchneidung in zvvey Theile. *Két részre oſztás.*

*Dīchŏtŏmŏs, i, m. *latinè* Res biſariam diviſa. *Dugoványe na dvoje razlucheno.* In zvvey Theil zertheilte Sache. *Két részre oſztott dolog.* 2. Speciatim *Fertály meſzecza.* Mondes Viertel. *Holdnak negyed része.* Idque ideo, quòd Luna tunc, per oppoſitionem Solis, velut diviſa appareat. *Aſtrol.*

†Dīcĭbĭlis, *com.* le, n. *Zrechniv, Zrechliv, Zgovorniv, Rechiſze moguch.* Das ſich reden läſt. *Mondható.* v. *Pronunciabilis.*

Dīcĭbŭlum, i, n. *Tertul.* v. *Nugæ.*

Dicis, *Gen. Sing.* à **Dico*, (latinè *Mos, Conſvetudo, Sermo.*) vel ab antiq. Nominat. *Dex* vel *Dix*, vel à verbo *Dico.* Dicis cauſa: *h.e.* conſvetudinis cauſa, ſermonis gratia. Cic. *Zbog navade, govorenya radi, na iskazu, Szamo daſze reche.* Aus der gevvohnheit, der gevvohnheit halber, der rede zugefallen, zum ſchein, das nur geſagt vvird. *Szokásból, Szokás-szerént, beſzédnek okátrt, teketetre, tſak meg-is, tſak hogy mondaſsék.*

Dīco, ās, ārĕ, āvi, ātum, (Act.) *Synon.* Addico, Dedico, Offero N. 1. Nuncupo N. 2. Conſecro. *Aldujem, Darujem. Prikaſujem, Poklanyam, Uzjetujem.* Opffere, Aufopffere, Zueigne, Widme. *áldozok, ajándékozok, ajánlok.* 2. v. *Sanctifico.* Aliquid Deo dicare. *Bogu kaj alduvati, daruvati, pokloniti, poſzvetiti.* etvvas Gott aufopfferen, Widmen, heiligen, vveyhen. *Valamit Iſtennek áldozni, ajándékozni, ſzentelni.* ita *Cic.* Dicare alicui operam. Terent. *Kômu ſzluſiti, pomochi.* Einem dienen, helffen. *Valakinek ſzolgálni, valakit ſegíteni.* 3. v. *Trado N.* 1. Se alicui in clientem dicare. *Podatiſze kômu pod obrambu.* Sich unter eines ſchutz begeben. *Magát valaki óltalma alá ajánlani.* Cic.

Dīco, is, ĕre, īxi, ctum, (Act.) *Velim*, Inf. *rechi*, Præt. *velelſzem, rekélſzem*, Futur. *rechem.* Sage. *Mondom.* Synon. *Loquor; ajo; narro; verbum*, vel *verba facio; verba, ſermonem, orationem habeo, uſurpo, profero.* Dicere ad populum, *vel* apud populum, *vel* ad concionem, *vel* pro concione. *Nad pukom ſzloſno govorenye imati. Lyudſztvu naredno pripovedati*, vulgo *prodekuvati.* Zum Volck eine rede halten, predigen. *Kőzségnek szólani, Prédikálni.* Dicere pro aliquo. *Kôga zagovarjati, Poleg kôga ſztáti.* Für einen fürſprechen, Einem beyſte-

beyſtehen. *Valaki mellett ſzólani, valaki mellett álni*, vagy *fogni*. Dicere contra, *vel* in aliquem. *Szuprot kojemu govoriti*. Wider einen reden. *Valaki ellen ſzólani*. 2. v. *Pronuntio N.1* Ita balbus, ut primam literam non poſſet dicere. 3. Dicere teſtimonium, *vel* pro teſtimonio. *h. e.* teſtificari. *Poſzvedochiti*. Bezeugen. *Megbizonyitani*. 4. Alicui diem dicere. *Kôga za ſztanoviti dan na ſzud pozvati*. Einen auf gevviſsen tag vor gericht fordern. *Valakit bizonyos nápra tôrvényre idézni*. Item: diem dicere. *Sztanoviti dan odluchiti*. Einen gevviſsen tag beſtimmen. *Bizonyos napat rendelni*. 5. Alicui Salutem dicere: v. in *Salut*. 6. Cauſam dicere: *h. e.* cauſam ſuam defendere. *Hinc*: Dicere juſſus cauſam. *Je mu zapovedano, daſze bráni*. Es iſt ihm befohlen ſich zuvertheidigen. *Meg-vagyon parantſolva hogy oltalmazza magát*. 7. Dicere ſententiam, *vel* pro ſententia: *h. e.* de re aliqua judicium ſuum explicare: *item* judicare. *Szvoje ſtimanye na pervo dati*: item *Szuditi*. Seine meynung erklären: urtheilen, ein urtheil fällen. *Maga vélekedéjet elô adni: itélni*. 8. Jus dicere: *h. e.* juri dicundo præeſſe. *Pravicze deliti, pravde ſzuditi*, Metaph. *krajati*. Das recht ſprechen, ein urtheil eröffnen. *Tôrvényt oſztani*. Hoc proprium eſt majoribus magiſtratibus; inferiores enim judices non *jus dicunt*, ſed *judicant*. 9. Dicere leges victis. *h. e.* imperare victis. *Obladanem zapovedati*. Denen übervvundenen gebieten. *Meggyôzôtteteknek parantſolni*. 10. Ad voluntatem alicujus dicere. *Kômu po vôlyi govoriti*: *Kômuſze prilizavati*. Einem nach ſeinem vvunſch reden, ſich ſchmeichlen. *Valakinek kivánságára ſzólni*: *Valakinek hizelkedni*. 11. Alicui multam dicere: *pro* indicere, imponere. *Kômu novchenu bántu poſztaviti, Kôga birſſaſiti*. Einem Straffgeld anlegen. *Valakit birságolni*. 12. Dicere Sacramento, *vel* Sacramentum. *Priſzécbi*. Schvvören. *Erkûdni*. 13. De ſcripto dicere. *S'tati, chteti*. Leſen. *Olvaſni*. 14. Omnem ſuam pecuniam doti dicere: *h. e.* addicere, in dotem promittere. 15. Conſulem dicere: *h. e.* creare, eligere. *Varaſkoga poglavára izebrati, poſztaviti, vuchiniti*. Einen zum Burger-meiſter ervvählen, ſetzen, machen. *Valakit Pólgár-meſterſégre választani*. Dicere aliquem hæredem. *Kôga za odvetka poſztaviti, vzeti*. Einen zum erb einſetzen, annehmen. *Valakit ôrôkôſsé tenni*. 16. Alicui nomen dicere: *pro* imponere. *Kômu ime dati*. Einem den namen geben. *Valakinek nevet adni*. Hactenus *Cic. Cæſ. Liv.* 17. Dicere repudium uxori. Tacit. *Z-ſenumſze razpitati: Senu od ſzebe odverchi, odtirati*. Seiner ehefrau einen ſcheide-brief geben: jene von ſich ſtoſſen, verjagen. *Feleſéget magától elûzni*. 18. Dic mihi Dameta cujum pecus. *Valuimi*, ali *povech Dameta, chije je ſivinche*. Bekenne mir, *oder* ſage, vvem gehöret das vieh. *Mondmeg Dameta páſztor, ki harma, marhája*. 19. Eſt locus, Hæſperiam Graji cognomine dicunt. *Je meſzto, koje Gerki Lasku*, ali *Latinzku zemlyu imenuju, zovu*. Es iſt ein ort, vvelches die Griechen das vvälliſche Land benennen. *Egy hely, mellet az Gôrôgôk olaſz-orſzágnak nevezik*. 20. Aliquid dicere *pro* narrare. 21. Alicujus facta dicere: *pro* laudare, dicendo celebrare. *Kojega chine hvaliti, zviſſavati*. Eines ſeine thaten loben, rühmen, preiſen. *Valaki tſelekedetit ditsérni*. 22. Carmina dicere: *pro* canere. *Hinc*: Alternis dicetis, amant alterna Camænæ. *Premenczè popevali budete: kajti jednoga naproti drugomu popevajuchega rade chuju Pêsk Boſicze*. Wechſelsvveiſe vverdet ſingen, dann einen um den andern ſehr vvohl anhören die Camænæ. *Egy-más után énekleni fogtok, mert egymás után énekléket ôrômeſt halgatjak a' Kamene Iſten-Aſzſzonyok*. 23. Junoni Sacer dictus *h. e.* Junoni dicatus, conſecratus, oblatus, devotus. Hactenus *Virg*. 24. Cœnam dicere: *pro* imperare, de cœna convenire, ſe ad cœnam invitare. *Plaut*. 25. Alicui certos nummos dicere: *pro* promittere. *Kômu ſztanovite novcze obechati*. Einem ein gevviſses geld verſprechen. *Valakinek bizonyos pénzt igérni*. ita *Sallaſt*. Dotem alicui dicere: *pro* promittere. *Terent*.

*Dicrŏtum, ti, n. Cic. *Latinè* Biremis. *Ladja dva reda véſzel imajucha*. Ein Schiff, ſo zvvey reihen der rudern hat. *Két rend evezôs hajó*.

Dictāmĕn, ĭnis, n. Hieron. *Povédanye, Napervo-dávanye, Napervo-datje, Náredba*, s. Angeben, e. Vorgebung, Vorſchrifft. *Elô-adás, Elô-tétel*. Dictamen rectæ rationis.

*Dictāmus, i, m, & Dictāmum, *vel* Dictamnum, i, n. *Cic*. herba *Pulegio* ſimilis: cum mero decocta menſtruum promovet. *Plin*.

Dictātio, ōnis, f. Symmach. *Naruchanye, Nirechenye, V-pero-dávanye, Preſztancza ſztejuch napervo-donaſſanye, Preſztatno povéda-*

Digitalizirao Google

povêdanye, peregr. *Diktuvanye*. e. Angebung, das Angeben in die feder, das dictiren. *Leírásra való beszéllés, Diktálás*. Item v. *Prælectio*. 2. Legum dictatio: *Transl.* v. *Jussio, Præceptio*.

Dictātŏr, ōris, m. Plaut. *Narechitel, V-perodávavecz, Preszlatno-povédavecz, Naruchitel*. Der etvvas in die feder angiebt, r. Angebet. *Leírásra-valót beszélló, Diktáló*. Item v. *Prælector*. 2. *Veliki Poglavicza, szvojo-volyni Zapovédavecz, szlobodno-volyni Oblaszlnik, Pravdo-krajach*. Der oberste Gevvaltshaber. *Leg fóbb Parantsoló, Fejedelem, Tiszt viselő* Summus erat apud Romanos Magistratus, quo creato, cæteri, ut Consules, Prætores &c. suam amittebant potestatem. Vitæ, necisque jus habebat, sine provocat one. Ejus Imperium semestre tantùm esse voluerunt, ne in tyrannidem deflecteret, nisi gravissima Reip. necessitas, ob quam solam designari solebat, aliter exegisset. *Cic. aliique*.

Dictātōrĭus, a um. *Liv.* ad Dictatorem pertinens. *Veliko-oblaszlnichki*. dem obersten Gevvaltshaber gehörig. *Diktátorhoz való*.

Dictātrix, īcis, f. Plaut. *Narechitelicza, V-per-dávavka, Naruchtelicza*. Die etvvas in die feder angiebt, e. Angeberin, Anvveiserin. *Elő beszéllőné, Rendelőné*. Item v. *Mandatrix, Imperatrix N.* 1.

Dictātum, i, n. *Horat.* v. *Præscriptum*.

Dictātūră, æ, f. *Cic.* Dictatoris dignitas. *Veliko Poglavnichtvo, Chaszlnichtvo, Zapovednichtvo, Szlobodno-volyno Oblaszlnichtvo*. s Ambt des obersten Gevvaltshabers. *Diktátori méltóság*.

Dictērĭum, ii, n. *Cic.* facetè, breviter, & acutè dictum. *Mudro-szalna réch, Ubod réchni, Bodliva réch, Upeknutje, Podbada, Spoticza*. ein kurtze Schertz-Rede, s. Stichel-Wort, e. Spott-Rede. *Tréfa beszéd, Gúnyoló mondás*. Item v. *Sales*.

Dictĭo, ōnis, f. Cato. v. *Vox N* 2. *Vocabulum*. 2. v. *Pronunciatio*. Dictio sententiæ. *Cic.* 3. v. *Oratio N.* 1. & 2. ita *Id. Cic.* 4. v. *Oraculum N.* 1. Liv.

† Dictĭōnārĭum ii, n. *Szlovnik*. s. Auffschlag-Buch. *Szókat fogla'ó könyv*. v. *Lexicon*.

Dictĭōsus, a, um, Varr. v. *Dicax, Verbosus*.

Dictĭto, as, ātĕ, āvi, ātum, (Neut. *Freq.* à Dicto) Cic. *Gusztokrat velim, povédam, narúchbam*. Offt sage, angebe. *Mondogalom, Beszéllgetem*. 2. v. *Prætendo N.* 2. Liv.

Dicto, ās, āvi, ātum. (Act. *Freq.* à Dico, is,) Cic. *Narécham*, ali *Narécbem*, Inf. *narechi*: *V-pero dájem, Presztancze povédam*, peregr. *Diktujem*. langsam und deutlich Hersage, in die feder Angebe, Dictire. *Leírásra-valót beszéllek, Diktálok*. v. *Prælego N.* 1. Item *Narúcham* Inf. *narúchati*. Angebe. *Reá-bizom*. v. *Præcipio N.* 3. 2. v. *Suggero N.* 1. & 2. Quintil.

Dictum, i, n. Cic. *Réch, Rechenye, Izreka*. s. Wort, r. Spruch. *Szó, Mondás*. 2. v. *Jussio, Mandatum*. Plaut. 3. Dicto audiens: *b. e.* Obediens. *Cic.*

Dictŭrĭo, is, īrĕ. (Neu. *Medit.*) Macrob. *Radbi govoriti; Selim rechi; Hochemisze rechi*, ali *povedati*. Gern reden vvolte; Ich möchte gern sagen; Ich mache mich zu reden gefast. *Szólni kívánok, órömest beszéllek, mondáshoz készülök*.

*Dictyrtus, i, m. v. *Dromas*.

*Dĭdactrum, i, n. v. *Minerval*.

*Dĭdascăla, æ, f. v. *Doctrix, Eruditrix, Magistra*.

*Dĭdascălĭă *vi accentûs*, æ, f. Cæl. Ciceroni. v. *Eruditio, Doctrina*.

*Dĭdascălus, i, m. Cic. v. *Eruditor, Magister* primo loco.

*Dĭdascălus, a, um, & Dĭdascălĭcus, a, um. Auson. *Navuku szlisajuchi*. Zur lehre gehörig, dienlich. *Tanításhoz-való*. Item v. *Magistralis*.

Dīdo, īs, ĕrĕ, dĭdĭdī, dĭdĭtum (Act.) v. *Partior*. Munia didere. *Horat.* 2. Transl. v. *Divulgo*. Diditur--per agmina rumor. *Virg.* 7. *Æneid*.

Dīdūco, is, ĕrĕ, ūxi, ctum, (Act.) *Synon*. In diversas partes, & loca duco. *Na dvoje vlécbem; Szim-tam natészem*, infin *natészati*, & *nategnuti; Razvásam, razvásati* Verbum Frequentativum, Perfectum verò *razvoziti*. Von einander ziehe; Hin und her führe. *Kétfelé-vonszom, Széllyel vontatom*. Item v. *Distrabo N.* 1. *Distendo, Extendo, Divido, Dirimo, Dilato, Recludo*. 2 *Metaph*. Animum in varia diducere. *Vezda ovo, vezda ono poboteti, pomiszliti, napervoszi vzeti, vu glavuszi zabiti*. balt dieses balt jenes fürnehmen. *most egyet, most más magában feltenni*. Cic.

Dīductĭo, ōnis, f. Senec. *Razvásanye, Razvozenye, Razprosztranenye*. e von einander Ziehung, hin und her Führung. *Kétfelé-vonás, Széllyel-vontatás*. v. *Distentio, Diremtio, Distractio N.* 1. *Divisio N.* 1. *Apertio*.

Dīĕcŭlă, æ, f. *Dimin.* à dies. Cic. *Danek, kratko vréme*. Kleiner tag, Kurtze zeit. *Napotska, Rövid időtske*.

Dīĕrectā, & Dierectè, *Adv.* Plaut. *Syn*. In malam rem, in malam crucem, in perniciem.

Digitalizirao Google

Va zalchasz, K-neszrechi, Na neszrechu, Na zlo, Na veszalo. Zum unglück, Zum hencken. *Gonoszra, Veszedelembe, Akasztó-fára.* Abin' hinc dierectè. *Idi odavle, daszе obészisi. Odbajaj od ovud k-neszrechi, na viszilo &c.* Gehe hin Zum hencken. Gehe zum tunder. *Eredj fára-való. Eredj veszel.*

Diērecto, *Adv.* Liv. v. *Dierecta.*

Diērectus, a, um. *quasi* subdio, *vel* die, *vel* in diem erectus. *Syn.* In crucem actus. Plaut. *Obészen, Na Krist pribit.* Am lichten galgen gehenckt. *Fel-akasztott, Kereszterészittetett.*

Diēs, diēi, (*apud Virg.* dii, & diē) m. *vel* f. *in plurali verò duntaxat* m. Cic. *Dan, den.* 1. Tag. *Nap.* 2. v. *Lux N.* 1. Nube diem obtendere. *b. e.* lucem diei. *Tacit.* 3. v. *Vita N.* 1. Ovid. *Hinc* Obire diem, &c. v. in *Obeo.* 4. Multo die: *b. e.* die magna ex parte acto, alto sole. *Cæs.* 5. De die *b. e.* Interdiu. *Catul.* 6. In diem, *vel* In dies *Od dneva do dneva.* Von tag zu tag. *Naprúl náprа.* Cic. 7 Dies, noctésque *pro* Assiduè &c. *Cic.* v. in *Nox.* 8. *Ablat.* Die, & Diu: *Hinc* diu noctúque: *pro* Assiduè, semper, &c. *Sallust.* v. in *Noctu.* 9 Die oculata emere. *Za gotove novcze kúpiti.* Um baares geld kauffen. *Készpínzen venni.* Emere aliquid die cœca. *Kaj na veru vzeti, kupiti.* Etvvas auff borg nehmen, kauffen. *Valamit hitelben vásárolni.* Plaut. 10. Die quinti. Die septimi. Die crastini: *pro* Die quinto, septimo, crastino, &c. *Liv. Plaut.*

Diēs Dŏmĭnĭcŭs, *vel* Dŏmĭnĭcă. *Syn.* Dies Sōlis. *Nedelya.* 1. Sonntag. *Vasár-nap.*

Dies Lūnæ, *al.* Fĕrĭă Sĕcundă. *Pondelyak, Pondelyek.* 1. Montag. *Hétfő.*

Dies Martis, *al.* Feria tertia. *Tork, Torak.* 1. Erchtag, *oder* Dienstag. *Kedd.*

Dies Mercŭrĭi, *al.* Feria quarta. *Szréda,* 1. Mittvvoch. *Szerda.*

Dies Jŏvis, *al.* Feria quinta. *Cbetertek, Cbetvertak.* 1. Pfingstag. Doñers-tag. *Csütörtök*

Dies Vĕnĕrĭs, *al.* Feria Sexta. *Pétek.* 1. Freytag. *Péntek.*

Dies Sabbăti, *al.* Dies Sāturni. *Szobota, Szubota.* 1. Sambstag. Sonn-Abend. *Szombat.*

Diescit, ēbat, *Imp.* Tertul. *Denisze, Dan poszтáje, Szvanuje.* Es taget. *Megvirrad, Virrad.*

Diespĭtĕr, ĭtris, m Horat. *Jupitera-pridavek.* 1. Zunahm Jovis *Jupiter neve.*

*Diētēris, ĭdis, f. v. *Biennium.*

†Diētim, Adv. *Na-dan.* Täglich. *Naponként.* Item v. *De die,* & *In diem* in *Dies N. 5. & 6.*

Diffāmātio, ōnis, f. JCt. *Hvvan glasz, Zlo-glasenye, Oszmradyenye, Pochernenye, Dobroga imena jemanye.* e. Verleumdung, Verkleinerung. *Meg gyalázás.*

Diffāmo, as, āvi, ātum, (Act.) Apul. v. *Defamo N. 1. Infamo.* 2. in bonam partem v. *Dido N. 2.* Auguſt.

Diffĕrens, entis, *om.* Cic. v. *Dissimilis, discordis.*

Diffĕrentĕr, *Adv.* Solin. v. *Dissimiliter.*

Differentiă, æ, f. Cic. *Razlichnoszt, Razluka. Neszklad.* 1. Unterschied. *Különbség* v. *Discrepantia, Disconvenientia, Dissimilitudo, Discordia.*

Diffĕrĭtās, ātis, f. *Obsol.* Lucr. v. *Differentia.*

Differo, ers, distŭli, dilātum, (Act. anom.) Cic. *Odlúcbim.* Auffschiebe. *Halasztom.* v. *Prorogo.* 2. Propriè *Synon.* in diversa fero. *Raznášsam.* Zertrage. *Kétfelé hozom.* v. *Dissipo N. 1. Distrabo. N. 1. Secerno.* ita *Plaut.* 3. *Transl.* Doloribus differor: *h. e.* crucior, scindor. *Terent.* 4. Aliquem dictis differre: *h. e.* maledictis incessere. *Plaut.* Et *absolutè* Aliquem differre: *pro* lacessere, proscindere, irritare. *Terent.* 5. Rumores differre: *pro* divulgare, disseminare, spargere. *Id.* Aliquem rumoribus differre *pro* diffamare. *Tacit.* 6. Est verbum Neut. *Razlucbujemsze, Razlucbamsze* Unterschieden vverde. *Különbözik.* v. *Discrepo N. 2. Discordo.* Quid res cum re differat. Hôc res à re differt. Multum inter hanc, & illam rem differt: *pro* distat, intercedit, magna differentia est, &c. *Cic.*

Differtus, a, um, *Tacit.* v. *Fartus, Refertus,*

Diffessĭo, ōnis, f. JCt. à Diffiteor. *Zatajenye.* e. Abläugnung. *Eltagadás.* v. *Inficiatio.*

Diffībŭlo, as, āvi, ātum, (Act.) Stat. *Odkapcbujem, Odkapcbam, Odkopcbujem* die häfftlein auflöse, auffschnalle. *Kikaptsolom, kinyitom.*

Difficĭlĕ, *Adv.* Cic. *Tesko Múcbno,* Schvvärlich, Mühsam. *Nehezen.*

Difficĭlis, *com.* le, *n.* Cic, *Tesek Múcbni, Nelebkek* Schvver, Mühselig. *Nehéz.* 2 Transl. ad personā v. *Morosus.* Senes moderati, nec difficiles, &c. *Id. de Sen.*

Difficilĭtĕr. *Adv.* Cic. v. *Difficile.*

Difficultās, ātis, f. Cic. *Syn.* Arduitas, Labor, Negotium. Adversitas, Anguſtia. *Teskócba, Múcbnoszt, Tegotta, Mukka, Trùd* e. Schvverigkeit. *Nehézség* Si hoc susceperis negotii, multum difficultatis experieris, multum laboris habebis: *Plaut.* Si hoc sumis, magnus in te labor, grave in te onus incumbet; multùm molestiæ sustinebis, &c. 2 v. *Inopia.* Annonæ difficultas. *Id. pro Domo,*

Difficultĕr. *Adv.* Cic. v. *Difficilè.*

Digitalizirao Google

Diffĭdentĕr, *Adv.* Cic. *Neuffano, Neuzdáno.* Miſträulich. *Félelmeſſen, Bizodalmatlanúl.*

Diffĭdentĭa, æ, f. Cic. *Neuffanozt, Neuffanye, Neuzdanſztvo, Neuzdanye.* e. Miſträuigkeit. *Bizodalmatlanság.*

Diffĭdo ĭs, ĕrĕ, diffīſus ſum, (ap. *Quint.* diffīdī) diffīſum. (Neut.) *Neuffamſze, Neuzdamſze, Neverujemſze.* Miſtraue, übel traue. *Nem bízom.* Alicui diffidere. Diffiſus ingenio. *Cic.*

Diffĭndo, ĭs, ĕrĕ, diffĭdi, diffiſſum, (Act.) Cic. *Razkalujem*, Inf. *razkoliti*: *Na-dvoje czépam, ſzécbem, kálam.* Zerſpalte, Zerſtücke. *Megbasítom.*

Diffingo, ĭs, &c. (Act.) Horat. v. *Deſtruo, Corrumpo N. 1.* Item v. *Reformo.*

Diffĭnĭo, ĭs, īrĕ, &c. v. *Definio.*

Diffĭtĕŏr, ērĭs, ēri, (Dep.) Cic. v. *Nego N. 1.*

Diffĭo, ās, āvi, ātum, (Act.) Plaut. *Syn.* Flatu proſterno, diſſipo, diſpergo. *Odpubávam, Razpubávam* Freq. *Razpubujem, razpubati*: *Razpubnujem, razpubnuti*, Perfect. Wegblaſe, zerblaſe. *Elfúvom.* Transl. v. *Annihilo, Deſtruo.*

Diffluo, ĭs, ĕrĕ, ūxi, ūxum, *Ant.* fluctum, & flūtum, (Neut.) Lucr. *Szim-tam czurìm, Raztakamſze, Razbajamſze, Razpuzivamſze: Razmácbemſze, Mokrinu puſztyam* ali *pijem*, peregr. *Diſtujem.* Zerrinne, Zerflieſſe. *Elfolyok, El ágazok.* 2 Metaph. v. *Redundo N. 1.* Luxuriâ diffluere. *Vu naſzladnoſzti y obilju plavati, bluditi.* Schvvelgen, In allen Wollüſten ſich herum vveltzen. *Gyönörűségben úſzni, merűlni.* Otio diffluere, *pro* tabeſcere, conſumi. *Cic.*

Diffringo, ĭs, ĕrĕ, &c, *Plaut.* v. *Defringo.*

Diffŭgĭo, ĭs, &c. (Neu.) v. *Defugio, Fugio N. 1. 2.* (Act.) Transl. v. *Vito.* Aliquid diffugere *Cic.* 3. v. *Renuo.* Non diffŭgio. *Var.* Alii leg. *Defugio*

Diffŭgĭum, ii, n. Tacit. *Odbeg, Razbeg, Razbéſanye.* e. Ausflucht. *Valabová-ſzaladás, ſzéllyel-futás.*

Diffulmĭno, ās, āvi, ātum, (Act.) Sil. *Syn.* Fulmine disiicio. *Razrezkávam.* Zerſtrale. *Menyűtő kővel elhányom.*

Diffundo, ĭs, ĕrĕ, ūdi, ūſum, (Act.) Cic. *Razlévam.* Hin-*und* her gieſſe. *Széllyel-öntözöm.* Item v. *Dilato, Diſpergo, Diſſipo.* 2. Transl. Animum diffundere: *pro* exhilarare: *Ovid.*

Diffūsē, *Adv.* Cic. v. *Diſperſè, fuſè, latè, ſparſim*

Diffūsĭlĭs, le, Lucr. *Razlevlio, Razſtirlio.* Zergieſslich, leicht ausbreitend. *Kiſzélesítbető.* Item v. *Fuſilis.*

Diffūsĭo, ōnis, f. Sen. *Razlévanye.* e. Zergieſſung. *Széllyel-öntözés.* v. *Diſperſio, Prolatatio. N. 1.*

Diffūſus, a, ŭm, *Part.* & *Adj.* Cic. *Razlean, Razſzipan, Razſtiren.* Hin-*und* her-gegoſſen, Zerſtreuet, Ausgebreitet, *Széllyelöntött. kiterjedt, kiſzéleſítteteti.* v. *Diſpeſſus*, Syn. *Diſperſus, Fuſus, Copioſus, Latus, Amplus.* 2. *Transl.* Homo diffuſus: *h. e.* exhilaratus. *Ovid.*

Dīgĕrĭēs, ēi, f. *Macrob.* v. *Digeſtio N. 2.*

Dīgĕro, ĭs, ĕrĕ, eſſi, eſtum, (Act.) Cic. *Syn.* Confuſa diſpono. v. *Ordino N. 1. Diſpono, Diſtinguo N. 1. 2.* v. *Dilucido N. 2. Declaro N. 1.* Virg. 3. v. *Differo N 1. Diſſipo N. 1.* Plin. 4. idem ac *Senſim conſumo.* Lucan. Hinc 5. *Prebavlyam.* Verdaue. *Meg-emésztem.* v. *Concoquo 1mo loco.* Cic. 6. Alicujus mandata digerere: *h. e.* ordine exequi. *Id.*

Dīgeſtĭbĭlĭs, le, Cœl. Aurel. *Prebavlivo, Probavni.* Verdaulich. *Meg-emésztbető.*

Dīgeſtĭm, *Adv.* Prud. v. *Diſpoſitè, Ordinatè.*

Dīgeſtĭo, ōnis, f. Celſ. *Prebavlyenye, Prebávenye.* e. Dauung, Verdauung. *Meg-emésztés.* 2. v. *Diſpoſitio, Ordinatio N. 1. Diſtributio.* ita *Vellej.* Et *Cic. Philip. 5. c. 7.* ubi tamen alii aliter legunt.

Dīgeſtīvus, a, um, *Macer.* &

Dīgeſtōrĭus, a, um, Plin. *Prebavlyajuchi, k-prebavlyenyu haſznujuchi.* Zum verdauen dienlich. *Megemésztésből ſegétő.*

Dīgeſtum, i, n. Tertull. *Redo-ſzloſno Piſzmo.* Ordentlich-eingerichtete Schrifft. *Jórendre vett irás.* 2. Digeſtă, ōrum, n. *plur.* JCt. *Knige redo-ſzloſnih rimzkih pravìcz, y ſzúdov.* Die Bücher des zuſammen getragenen römiſchen Rechts. *Római Törvény-Könyvek.* v. *Pandecta.*

Dīgeſtus, ûs, m. Stat. v. *Digeſtio N. 2.*

Dīgĭtālĕ, is, n. Varr. *Naperſztnyak, Naperſznyak.* r. Fingerhut, Fingerling. *Gyűſzű.* Item 2. v. *Cbirotheca.*

Dĭgĭtālĭs, lĕ, Plin. *Perſztni: za perſzt debel.* Eines fingers dick. *Egy újnyi vaſtag.*

Dĭgĭtātus, a, um, Plin. *Perſzte imajuchi.* Finger habend. *újas, a' minek úja vagyon.*

Dĭgĭtellus, i, m. *Dimin.* Plin. &

Dĭgĭtŭlus, i, m. Terent. *Perſztecz.* s. Fingerlein. *újatska.*

Dĭgĭtŭs, i, m. Cic. *Perſzt.* r. Finger. *új.* 1mus Digitus Veneri ſacer, dicitur *Pollex.* 2dus Marti, v. *Salutaris N. 2.* 3tius Saturno ſacer, *Medius* dictus. *Szrednyi perſzt.* r. Mittel-finger. *Közepső új.* 4tus Soli ſacer, *annularis* nominatus. *Perſzt perſzteni.* r. Ring-finger, Gold-finger. *Gyűrűs új.* 5tus Mercurio ſacer, *auricularis* dictus. *Mali perſztecz.* r. kleinſte Finger.

ger. *Kis új.* 2. Digitus *medius* dicitur *infamis.* Hinc: medium digitum alicui oſtendere. Mart. & Juven. *Iz kôgaſze oſzmehavati, y kôga oſzramotiti, obſsaniti.* Einen auslachen, und beſchimpffen. *Valakit kinevetni, tsúfolni.* 3. Monſtrari digito dicitur, qui aliqua in re *inſignis eſt.* Totum muneris eſt tui, quòd Monſtror digito prætereuntium. *Hor. l. 4. od. 3. v. 22.* 4. Digito cœlum attingere. *Cic. Att. l. 2. ep. 1.* Eſt ſummè beatum ſe putare, & velut Diis proximum.

Dīglădĭor, āris, āri, ātus ſum. (Dep.) Cic. *Z-kémſze ſzécshem, z-palaſſom harczujem, na majdanu* ali *drugde ſze bijem.* peregr. *Febtamſze.* Fechte, ſtreite. *Kardoskodom, Hárártoskodom, Valakivel Vagdalkozok.* 2. Transl. *Karamſze, pregovarjam, z-rechmi ſzécshem.* Zancke, ſtreite mit Worten, vviderſtrebe. *Pörûlök, ſzóval vesſzekedek.*

Dignanter, *Adv.* Vopis. *Doſztojno.* Würdiglich. *Illendoképen.*

Dignātio, ōnis. f. Liv. *Doſztojanye, doſztojnoſzt.* c. Würdigung. *Illendőſég.*

Dignĭtas, atis, f. Cic. *Vrednoſzt, doſztojnoſzt,* 2. *Chàſzt.* c. Würde, Ehre, Hocheit. *Illendő hetsûlet, méltóſág.*

Dignor, āris, āri, atus ſum, (Depon.) Cic. *Doſztojamſze, kôga vrednoga derſim.* Würdige, vvürdig achte. *Méltó vagyok, méltónak, érdemesnek tartom.* 2. Sumitur *Paſſivè.* Homo ex eo numero hominum, qui apud nos hoc nomine dignantur. *Cic.* in œcon.

Dignoſco, is, ere, ōvi, ōtum, (Act.) Plin. *Raſpoznávam.* Von einem anderen kenne. *Egyet mástól el-ismérem.*

Dignus, a, um, Cic. *Vrlden, doſztojen.* Würdig. *Méltó.*

Dīgrĕdĭor, ĕris, ĕdi, eſſus ſum, (Depon.) Cic. *Odhagyam, odhájam, na ſztran idem, odſztupujem.* Weggehe, abvveiche. *Elmégyek, eltérek.*

Dīgreſsĭo, onis, f. *Cic.* Digreſſus, ûs, m. Quint. *Odſztuplenye, odhajanye, na ſztran idenye.* Das Weggehen, e. Abvveichung. *Eltérés, elmenetel.*

Dījūdĭcātio, onis, f. Cic. *Raſzugyenye, Razmetanye, Szamom po ſzamom ſzudenye, Oſztro y marlivo ſzudno razlucshenye.* Das Urtheylen mit Unterſcheydung, c. Entſcheydung. *Meg-itélés.*

Dījūdĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Raſzúgyálem, Razlúcheno ſzúdim.* Urtheyle mit Unterſcheydung. *Meg-itélem.* 2. V. *Decerno.* Cic. 3. V. *Diſcerno.* Vera & falſa dijudicare. *Cic.*

Dījŭgo, as, are, *Arnob.* Vide *Dejugo.*

Dījungo, is, ĕre, Arnob. *vide Dejungo.*

Dīlăbor, ĕris, ābi, apſus ſum, (Depon.) Liv. *Razpadamſze.* 2. *Dole-opadam,* 3. *Skomcze beſim,* 4. *Odbegávam, pobegávam,* 5. *Odhajam, prehajam, Razhajamſze,* 6. *Neſztajem.* Von *oder* aus einander falle, vveglauffe, von einander gehe, vergehe. *Széllyel-húllok, le-eſſem, elmulom, titkon-futok, el-oſzlok, elenyészek.* In agros dilabi, Liv. *Na polye oditi, preiti, pobechi.* Sich in die Felder verlauffen. *Mezőre menni, futni.* Dilabi corpore. *Razpadatiſze.* Von einander fallen. *Teſtben ſzéllyel hullani.* Sunt dilapſi per agros. *Jeſzuſzo po polyu y nyivah razißli.* Sie ſeynd in die Acker von einander vveg geloffen. *Eloſzlottak ſzéllyel a' mezőn.* &c.

Dīlăcĕrātĭo, onis, f. V. *Laceratio.*

Dīlăcĕro, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. Vide *Delacero.* 2. Transl. pro *Conſumo, Dilapido, Diſperdo.* Cic.

Dīlancĭnātus, a, um. Prud. *Veſz razſzechen, Razdrapan, Razdert, Zmerczvarjen.* Zerfetzt, Zerriſſen. *Egéſzlen elvágatott, ſzaggattatott.*

Dīlănĭo, as, are, avi, atum. [Act.] Ovid. *Razmeſzarim, Razſzekávam, Naſalate ſzécshem, draplyem, rtſem, Derem, Merczvárim.* Zerfleiſche, zerſtücke, zerreiſſe, zerfetze, zerhacke. *El-kontzolom.*

Dīlăpĭdo, as, are, avi, atum. [Act.] Cato. Vide Delapido.

Dīlapsĭo, onis, f. Auguſt. *Razpadanye.* 2. *Neſztajenye.* r. Verfall. 2. Zernichtung. r. *Eloſzlás.* 2. *Enyészés.*

Dīlargĭor, iris, īri, ītus ſum. (deponens) Cic. *Ovem, onem, ſzim, y tam dajem, obilno delim, Povſzud darujem.* Hin und vvider gebe, reichlich austheile, verſchäncke. *Eloſztogatom, Bőven-oſztom.*

Dīlātio, onis, f. Cic. *Odvlachenye, odtezanye.* r. Aufſchub, Aufzug. *Elhalaſztás.*

Dīlāto, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Razproſztranyujem, raſſirujem.* Ausbreite, Ervveitere. *Kiſzélesítem.*

Dīlātor, oris, m. (à differo.) Hor. *Odvlachavecz, odtezavecz, nadalye oſztavlyavecz.* r. Aufſchüber, Aufzieher. *Halaſztó, halogató.*

Dīlāudo, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Kruto, jako, verlo hvalim.* Sehr lobe. *Igen dicsérem.*

Dīlĭgenter, *Adv.* Cic. *Marlivo, pomnivo.* Fleiſſig, Embſig. *Szorgalmatoſan. Phraſ.* Diligenter etiam atque etiam facere aliquid. Diligenter literis dat operam: accuratiſſimâ diligentiâ, mirâ accuratione, ſedulò, quàm diligentiſſimè, ſummâ curâ ſtudióque, toto animo, perſtudiosè, ſummâ induſtriâ, toto pectore, impensè admodùm, impensâ operâ, curiosè atque contentè, contentione maximâ literas perſequitur.

Dīlĭgentĭa, æ, f. Cic. *Marlivoſzt, pomnivoſzt.* 1. Fleiſs, e. Embſigkeit. *Szorgalmatoßág. Phras:* Summâ diligentiâ rem tuam curabo, omni meâ curâ, operâ, vigiliis, omni ſedulitate, omni non modò contentione, ſed etiam dimicatione in rebus tuis elaborabo. Res tuas ſummâ curâ complectar: enitar, contendam, omnem operam adhibebo, incumbam in tuam cauſam totâ induſtriâ: operæ ſtudiique plurimum in tuis rebus pono, conſumo. Curam rerum tuarum ſuſcipiam; operam ſummam, nervos omnes & induſtriam afferam. Ardore quodam & ſtudiô incitatô tua procurabo. Summâ ope nitar, animum intendam, adjungam ut tibi bene ſit.

Dīlĭgo, is, ere, exi, ectum. [Act.] Ovid. *Lyubim, rad imam, milujem.* Liebe. *Szeretem.*

Dīlōrĭco, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Razoklopim, Razpanczerim, Oklope, Panczer razveſujem, odveſujem, razrezávam.* Zerſchrentze, den Panzier aufleſe, entbinde abſchneide. *Lepántzérozom: A' Páncsért meg-oldozom.*

Dīlūcĕo, es, ere, uxi, [Neu.] Liv. *Raſzvechujem, ſzvétim.* Scheine, hell leichte. *Kivilágoſodom, Virradok.*

Dīlūcesco, is, ere, uxi, (Inchoat.) Cic. *Raſzvitamſze, Pochinyam ſzvétiti.* Anfange zu leichten, tagen. *Meg-kezdek virradni, világoskodni.*

Dīlūcĭdè, *Adv.* Cic. *Szvetlo.* Klar, hell. *Világoſan, Nyilván.*

Dīlūcĭdo, as, are, avi, atum. (Act.) Auct. ad Her. *Raſzvélchujem.* 2. *Lepſſe y razumneje napervo dajem.* 1. Erläutere, 2. Erkläre. *Meg-világoſztom.* 2. *Meg-magyarázom.*

Dīlūcŭlò, *Adv.* Cic. *Vu pervom ſzvitu, oſzvitanyu, V-zorju, Prea dnevom, Pervo neg zorja púchi.* Angehends Tags. In dem erſten anfangendem Licht, am Morgen Früh. *Virradáskor.*

Dīlūcŭlo, as, are, (Neu.) Aul. Gell. *Prichinyam ſzvetiti, Denitiſze.* Tage, Anfange Licht zu vverden. *Megvirradok, világoſodok.*

Dīlŭcŭlum, li, n. Cic. *Oſzvenenye, Juterno ſzvitanye, oſzvitanye, pervi ſzvit, ſzvanutie* Der anbrechende Tag, des Liechts Anfang. *Elsŏ világ, Virradás.*

Dīlūdĭa, ōrum, n. *plur.* Horat. *Preſztajenye od igre.* e. Unterlaſſung *oder* Ablaſſung von dem Spielen. *Játéktól meg-szűnés.*

Dīlŭo, is, ere, īlŭi, ūtum. (Act.) Cic. 1. *Popíram, opiram, oplahnujem, Razpiram,* 2. *Vodum,* &c. *Meſſam.* 3. *Razlaſem, Razrolnachujem, Razlágam.* 4. *Ochiſchamſze, obranyujemſze od tuebe,* &c. Ausvvaſche, abvvaſche. 2. mit Waſſer, &c. miſche. 3. Auslege. 4. Ablehne, ausrede. *Meg-moſom, öblítem.* 2. *Vizel egyvelitem, keverem.* 3. *Meg-magyarázom.* 4. *Magamat oltalmazom, Vétekből ki-tiſztítom.* Cui tu lacte favos, & miti dilue Baccho. *Virg.* 4. Georg. *Ti pchèl ſzetje dole vderi, z-mlekom z-mieſſaj, z-vinom zperi.* Dem du die Bienen-Häuslein mit Milch und linden Wein ausſchvvimme. *Kinek te téjjel és éder borral á' lépes-mézet elegyítsed.*

Dī'ūtum, ti, n. Plin. *Zmésſan Napiuek.* Vermiſchter Tranck. *Öſzvé kevert ital.* Abſinthii dilutum. Plin. *Pelinekvino.* 1. Wermuth-Wein. *ürmet-bor.* Vinum dilutum, &c.

Dīlŭvĭes, ĕi, f. *Horat.* Dī'ŭvĭo, ōnis, f. *Cenſorin.* Dī'ŭvĭum, ii, n. Lucret. *Potop, Potoplenye, Vodo-topje, Potopje, Vodo-topr.* 1. Waſſer-Fluſs, e. Uberſchvvemmung. *Vizözön, özön-viz.*

Dī'ŭvĭo, as, are, avi, atum. (Act.) Lucret. *Potaplyam.* Uberſchvvemme. *Elárasztom, Viz-zel béborítom.*

Dīmăchæ, ārum, m. *plur.* (*vel* Dimachi) Curt. *Konyaniki, koj na konyeh, y peſſicze vojuju.* peregr. *Dragonari.* Reither, die zu Pferd, und Fuſs dienen, Dragoner. *Katonák mint lovon, mint gyalog vitézkedők; Drágonaſok.*

Dīmădĕo, es, ēre, ădŭi. (Neu.) *Lucret.* Vide *Demadeo.*

Dīmensĭo, onis, f. Cic. *Razmerenye, Merenye, Mera.* e. Ausmeſſung, Ermeſſung, Abmeſſung. *Megmérés.*

Dīmētĭor, īris, īri, enſus ſum. (Depon.) Cic. *Razmerjam, Razmerujem, Merim.* Abmeſſe, Meſſe. *Meg-mérem.*

Dīmētītus, a, um. Cic. *Razmerèn, z meren, od meren.* Abgemeſſen. *Meg-méretett.*

Dīmētor, aris, ari, atus ſum. (depon.) Cic. *idem ac* Dimetior. Vide *Dimetior.*

Dīmĭcātĭo, onis, f. Liv. *Boj, Vojuvanye.* 1. Streit, e. Schlacht. *Vivás, Hartzolás.*

Bijem-

Dīmĭco, as, are, āvi, & ŭi, atum, (Neu.) Liv. *Bijemſze, pobiamſze z-kĕm.* Streite, ſchlage, treffe, kämpfe. *Vtook, hartzolok.*

Dīmĭdĭātim, *Adv.* Plaut. *Na-pòl.* Halb, zur Helfft. *Felenként.*

Dīmĭdĭo, as, are, avi, atum, JCt. (Act.) *Razdeâjam, prepolovim, na-pol delim, dajem, rĕſem,* &c. Halbiere. *Fĕlre-oſztom.*

Dīmĭdĭum, ii, n. Cic. *Polovicza, Pòl.* r. Halbe Theil, die Helffte. *Fele.*

Dīmĭdĭus, a, um, Cic. *Napolni, polni, pòl.* Halb. *Fél.*

Dīmĭnŭo, is, ere, ĭnŭi, ūtum, (Act.) Cic. *Pomenyſſujem, pomenyſſávam, pomanyim, na menye-chinim.* Mindere, verringere. *Megkisebbttem.*

Dīmĭnūtĭo, onis, f. Cic. *Pomenyſſanye, Pomenyenye.* e. Minderung, Verkleinerung. *Kiſcebbtĕs.*

Dīmiſsĭo, onis, f. Cic. *Odpuſchenye, odpoſzlanye, razpoſſilyanye, razpuſchenye.* e. Entlaſſung, Verſchickung. *Elbotsátás.*

Dīmiſsōrĭus, a, um, JCt. *Odpuſchajuchi, dopuſtchajuchi.* Erlaubend, vvegſchickend. *Elbotsátó, küldö, Meg-engedö.*

Dīmĭtĭgo, as, are, avi, atum, (Neu. *alias* Act.) Vid. Demitigo.

Dīmitto, is, ĕre, īſi, iſſum, (Act.) Cic. 1. *Odpuſchcham, razpuſchcham,* 2. *Razpoſſi'yam,* 3. *Dole puſcham.* 4. *Oſztavlyam, puſchcham.* 1. Hinlaſſe, entlaſſe. 2. Wegſchicke, verſchicke. 3. Herablaſſe. 4. Verlaſſe. 1. *El-botsátom, El-ereſztem.* 2. *Elküldöm, El-küldözöm.* 3. *Le-ereſztem.* 4. *El-hagyom.* Per litora certos dimittere, Virg. l. 1. Æneid. *Nĕkoje po morſzkemi bregi razpuſzti.* Etliche an das Meer-Geſtadt verſchicken. *Nĕmellyeket az tengeri partokon el-botsátani.* In partes omnes dimittere, Saluſt: *Na vſze ſztrane razpoſzlati.* In alle Orthen verſchicken. *Mindenfelé el-ereſzteni, küldeni.* Arbor folia dimittit, Plin. *Drevo liſztje puſcha.* Der Baum läſt die Blätter herab fallen. *Hullatja-el leveleit a' fa.* Dimitto te diſcedens, Lact. *Oſztavlyam te odhabajuchi.* Verlaſse dich vvegghend. *Elhadlak Elmenvén.*

Dīmōvĕo, es, ēre, ōvi, ōtum, (Act.) Cic. *Vugiblyem, na ſztran ſztavim, odpoſztavlyam, odmekávam.* Verrücke, vvegthue, vvegraume, vvegſetze. *Kimozdítom.*

Dīnoſco, is, ere, *Pert.* Vide *Dignoſco.*

Dīnŭmĕrātio, onis, f. Cic. *Razbrojenye, prebrojenye.* e. Abzehlung. *Meg-ſzámlálás, olvasás.*

Dīnŭmĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. Vide. *Numero.* Synon. *Supputo, per numeros recenſeo, colligo, metior.*

Dĭŏbŏlāris, is, *com.* re, n. Plaut. *Dva bĕcha vrĕden.* Zvvey Heller vverth. *Két fillérer.*

Dĭŏbŏlum, li, n. Dĭŏbŏlus, li, m. *Dva bĕcha.* Zvvey Heller, r. Zvveyer. *Két fillér, bĕts.*

Dĭŏdŏtus, ti, m. *Ciceronis* Præceptor, Philoſophus Stoicus.

Dĭœcēsānus, ni, m. *Biskup.* r. Biſchoff. *Püſpök.*

Dĭœcēsānus, a, um. k-*Biskupſi ſzpadajuchi, biskupſzki.* Zum Biſsthum gehörig, Biſchöfflich. *Püſpökség-bĕli.*

Dĭœcēſis, (Dĭōcēſis) is, f. *Biskupſza, ladanye Biskupſzko.* s. Biſsthum, s. Gebieth eines Biſchoffs. *Püſpökség.* 2. Vid. *Poſſeſſio, Adminiſtratio.*

Dĭœcētes, is, m. Cic. *Dvorſzki.* r. Verwalter. *Tiſztartó.* 2. Vid. *Parochus.*

Dĭōrўx, (Dĭōrix) rўgis, f. Pomp. *Jarek, (grába) na polye iz potoka velikoga izpelyan.* r. Waſſer-Graben, auf die Wieſen von einem Fluſs ausgeführt. *Tſzorgo patakotska, mely az nagy vizbül az mezöre kibotsátattatott, ereſztettett.*

Dīphtĕra, æ, f. Cal, 1. *Kóſa koze Amalthea zvane, koja je Jupitera na gori* Ida *z-ſzvojem mlekom branila, po nyĕ pak ſzmerti na ſzpomenek je nyĕ kóſu za papèr vzel, y na nyoj zapiſzaval vſza, y buduche chine chlovechanſzke,* 2. *Koſub, koſna halya.* Das Fell der Geiſs *Amalthex*, vvelche den Jupiter auf dem Berg Ida, mit Milch ernehret, nach dem dieſe geſtorben, hat er zum Andencken, ihr Fell ſtatt einen Papier gebraucht, vvorinnen hat er allet Menſchen Thun, und Laſſen aufgeſchrieben. 2. s. Leder, e. Galler, r. Leder-Rock, Leder-Beltz. *Amalthea ketskének a' bőre, melly az Jupiter iſtent az* Ida *hegyén magateji vel táplálta: az ő halála után pedig az ő bőrét papiros nak vette, és rajta az emberi tselekedeteket fől-irta,* 2. *Pásztori gubát kődmön.* Unde *proverbio factus eſt locus*: Diphteram inſpicere. *id eſt*: Antiquiora diphterâ loqui, &c.

Dīphtĕrĭa, æ, f. Cic. *Pargamèn.* s. Pergament. *Pargaména.*

Dīplōis, ĭdis, f. *Podſztavlyena oprava.* Ein doppeltes Kleyd. *Toldott öltözet.*

Dīplōma, ătis, n. Cic. *Liſzt pápin,* ali *Ceſzarov odpert, y podpechachen, moch kakvu,* ali *zapoved zaderſavajuchi.* Des Pabſten,

Digitalizirao Google

oder des Kayſer Gevvalts-Brieff. e. Bul. s. Patent. *Petsétes Pápái vagy Tsáſzári levél.*

Dipnŏlŏgĭa, æ, f. Cæl. Rhod. *Razgovor od vecherjeh.* e. Red und Diſcours von Abend-Mahlzeiten. *Vatsorákról - való beſzélgetés.*

Dīpondĭum, ii, n. Cic. *Dva ſuxta, dvoj-liternik.* Zvvey Pfund. *Két font.*

Dipsăcum, i, n. & Dipsăcus, ci, m. Plin. *Cheſsligovina, veliki na kraju oſter* vulgò *ſpichaſzti ſtrichek.* e. Kanden geſpitzter Düſtel. *Hegyes bogáts kóro.*

Dipſas, ădis, f. Luc. *Kacha lyuta, od koje vgriznyen zarad velike ſztraßno ſegye mora poginuti.* Eine Schlange, von vvelcher gebiſsen, von lauter Durſt muſs verderben. *Mérges kigyó, mely ha valakit meg harap, annak a' nagy ſzomjúságtúl megkell halni.*

Dīræ, ārum, f. *plur. Boſicze Preklinyanya, Kletve, Boſicze Jáda, lyutoſzti, ſzerde.* 2. *Kletva.* e. Furien, Flucht-Zorn-Göttinnen, 2. e. Fluchung. *Atkozódáſnak Iſten Aſzſzonyi, 2. Atkozódás.*

Dīrectè *Adv.* & Dīrectò, Cic. *Ravno, Zraven, Vraven.* Gerad, ſchnur-ſtracks. *Egyeneſen, egy átaljában.*

Dīrectĭo, onis, f. *Quint.* Dīrectūra, æ, f. *Vitr.* Dīrectōrĭum, rii, n. JCt. *Ravnanye.* e. Richtung. *Igazgatás.*

Dīrector, ōris, m, JCt. *Raunitel.* r. Regierer. *Igazgató.*

Dīrectum, ti, n. JCt. *Pravo, dobro, ravno, pravota.* Recht, gleich. *Egyenes, igyenes.*

Dīremtĭo, onis, f. Cic. *Raztergnenye, Raztavlenye.* e. Abſonderung, Entſcheydung, Trennung. *Elrontás, válaſztás, ſzagatás.*

Dīreptĭo, onis, *Apul.* Dīreptus, ûs, m. ſpart. *Razjagmenye, Razgrablenye.* e. Ausblünderung. *Ragadozás.*

Dīreptor, ōris, m. Cic. *Razgrabitel, Razjagmitel.* r. Blinder, Vervvüſter. *Ragadozó.*

Dīrĭbĕo, es, ere, Plin. Vide *Diſtribuo.*

Dīrĭbĭtio, onis, f. Cic. Vide *diſtributio.*

Dīrĭbĭtor, oris, m. Cic. Vide *Diſtributor.*

Dīrĭbĭtōrĭum, rii, n. Plin. *Meſzto, gdeſze Vojniki pregledaju, imenom zovu, plachaju.* r. Muſter-Platz, da man die Soldaten muſtert und bezahlet. *Muſtráló hely, hol a' katonákat muſtrálják.*

Dīrĭgĕo, es, ere, ĭgŭi, (Neu.) Cic. *Okrepnujem, zmerzavamſze, oſztudenim.* Zerfriere. *Elhűlök, Meg-fagyok, Meg-gömbörödöm.*

Dīrĭgo, ĭs, ĕre, exi, ectum, (Act.) Quint. *Ravnam,* Ordnung mache, ordere. *Igazgatom, Igazſztom.*

Dīrĭmo, is, ĕre, ēmi, emptum. (Act.) *Synon.* Dīvĭdo, Sēpăro, Diſtrăho, Dīrĭbĕo. Cic. *Raztavlyam, Razaſztavlyam, Raztergávam, Razluchujem.* Entſcheide, zertheile, trenne, abſöndere. *Elrontom, Elválaſztom.*

Dīrĭpĭo, is, ĕre, rĭpŭi, reptum. (Act.) Cic. *Razjagmujem, Razgrabujem, ſzilom-jemlyem, Raznaſſam.* Wegreiſſe, mit Gevvalt nehme. *Elragadozom.*

Dīrĭtas, ātis, f. Cic. *Jadovitoſzt, Okrutnoszt, Prelyutoſzt.* e. Grauſamkeit. *Kegyetlenség, ſzörnyűség.*

Dīrumpo, is, ĕre, ūpi, uptum. (Act.) Cic. *Raztergávam, Razbiam, ſzilom-terem, Potiram.* Zerreiſſe, zerbreche, zertrenne. *Elſzakaſztom, Rontom, Haſztom.*

Dīruncĭno, as, are, avi, atum. (Act.) Plaut. *Razkalújem, kálam, Razpilujem.* Zerſpalte, zerhacke, zerſäge. *Meg-haſsítom, Elfűrészelem.*

Dīrŭo, is, ĕre, ŭi, ŭtum, (Act.) Ovid. *Synon.* Everto, Dējĭcĭo, Deſtruo. *Podíram, v-díram, razdíram, razvályam, poruſſujem, v-ruſſujem, Ruſsim, dole-opadam.* Einreiſse, niederbreche, niederfalle, niedervverffe. *Lerontom, El-rontom.*

Dīruptĭo, ōnis, f. Senec. *Razterganye, razpuczanye, vruſſenye, poderenye.* e. Zerreiſſung, Niederbrechung. *Elrontás, Le-rontás.*

Dīrus, a, um, Svet. *Comp.* Dīrĭor, Cic. *Superl.* Dīriſsĭmus Cic. *Prelyút, Nemil, Prejadovit, Preſztraſſen.* Grauſam, gräulich, vvild, ſchröcklich. *Kegyetlen, ſzörnyű.*

Dīs, *Præpoſitio inſeparabilis*, ſignificat ſeparationem, perinde ac *Di.*

Dīs, ĭtis, m. *Virg.* Nom. prop. Plutonis. *Poglavar Peklenyſzki.* r. Oberer der Höllen. *Pokolbéli fejedelem.*

Dīs, m. Dĭtis. f. Dĭtĕ n. Cic. *Syncopatum* ex Dives. Vid. *Dives.*

Diſcalcĕo, as, are, avi, atum, (Act.) Svet. *Izzúvam, zezúvam.* Die Schuh aus *oder* abziehe. *A' Sarut le-vonom, levetem.*

Discăvĕo, es, ēre, cāvi, cautum, & cātum, (Neu.) Plin. *Jakoſzti pazim, jakoſze chúvam, bábam.* Mich ſehr hüte. *Eltávoztatom, óvom, Megóvom magamat.*

Diſcēdo, is, ere, eſſi, eſſum, (Neu.) Cic. *Odhájam, odhagyam.* Weggehe, davon vveiche, abſcheide, abtrette. *Elmegyek.* 2. Transl. V. *Deſino, Deficio.* A conſtantia, fide diſcedere.

Diſcen-

Diſcentiă, æ, f. Tertull. *Vuchenye.* e. Erlernung. *Tanúlás.*

Diſceptātio, ōnis, f. Cic. *Pregovarjanye, Czarganye, Poſzoagyuvanye.* 1. Streit, Zanck, e. Strittigkeit. *Vetekedés, Perlés.*

Diſceptātor, oris, m. Cic. *Razluchitel, razmeritel, pomeritel, ſrudecz med pregovarjavczi, czargavczi, y ſzvadlyivczi.* Ein Schiedmann, Abſonderer, vvillkührlicher Richter der beyde Partheyen, Friedmacher. *Mások perit megitélő Biró, Engeſztelő, Enyhítő, békeséget tsinálo.*

Diſceptātrix, icis, f. Cic. *Szudinya, Razluchitelicza, Pomeritelicza med Czargavczi, Szvadlyivczi.* e. Entſcheiderin deren ſtreitenden Partheyen. *Itélő Aſszony, Enyhítőne.*

Diſcepto, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Pregovarjamſze, Czargamſze, Szvadyamſze, Karamſze.* Diſputiere, zancke, ſtreitte. *Vetekedem, Hartzolódom valakivel.*

Diſcernĭcŭlum, i, n. Aul. Gell. 1. *Razlog, Razluchenye.* 1. Unterſchied. *Kűlőmbőzés.* 2. *Izbiranye, zebranye.* e. Auſervvählung. *Elválaſztás.* 3. *Raſzudyenye.* e. Beurtheilung. *Etitélés.* 4. *Laſzja igla, z-kűmſze laſzi razbiraju.* e. Haar-Nadel, r. Pfriem damit mann die Haar Scheitel macht. *Hajválaſztó tű.*

Diſcerno, is, ĕre, ēvi, ētum. (Act.) Cic. *Synon.* Sēpăro, Dijūdĭco, Diſtinguo, Diſpĭcĭo. 1. *Razluchujem.* 2. *Raſzugyujem.* 3. *Izbiram,* 4. *Previgyam.* 5. *propriè:* *Razlucheno, ebiſztovidim.* 1. Unterſcheide. 2. Beurtheile. 3. Auſervvähle. 4. Durchſchaue. 5. Hell und klar ſehe. 1. *Kűlőmbezem.* 2. *élitélem.* 3. *Válaſztom.* 4. *Tiſztán nézek.* 5. *által-látom.* Diſcernere litem. Virg. *Raſzuditi praudu*, ali *karku y Czarganye.* Unterſcheiden das Recht *oder* den Zancken. *A' perlekedést végképen eligazitani.* 6. Cribro diſcernere. *Obchiniti.* Reitern. *Meg-roſtálni.*

Diſcerpo, is, ĕre, erpſi, erptum. (Act.) Cic. *Razbeſzávam, raztergávam, Nafalate tergam, ebéſſem.* Zerreiſe, zertheile. *Elſzaggatom.*

Diſceſſĭo, ōnis, f. & Diſceſſus, ûs, m. Cic. *Odbajanye, odbod, odidenye, odſſaſztje.* Das vveg gehen, e. Wegziehung, Abvveichung. *Elmenés, Eltávozás.*

Diſcĭdĭum, ii, n. Cic. *Razrez, Razpor, razparanye, razrezanye, razkalanye.* 2. *Nejedinozt.* e. Zertrennung, Spaltung, r. Zvvieſpalt, das Scheiden. 2. die Uneinigkeit. 1. 1. *Elmetzés Haſitás.* 2. *Viſzſza-vonás.*

Diſcindo, is, ĕre, ĭdi, iſſŭm. (Act.) Cic. *Razrezávam, razreſujem.* Zerſchneide. *Elmerſzem, eloúgom, elmetélem.* 2. Transl. V. *Dirimo, Diſtolvo.* Amicitiæ tales diſcindendæ. *Cic.*

Diſcingo, is, ere, inxi, inctum. (Act.) Mart. *Od* ali *Razpaſſujem.* Aufgürte. *övet elől-dok.* 2. Transl. V. *Confuto.* Diſcinxit ratione dolos. *Sil. l. 7.*

Diſcĭplīna, æ, f. *Red, Navuk, V-redu-derſanye, Sztrâb,* 2. *Kaſtiga.* e. Zucht, Unterweiſung, 2. e. Straff. *Tudomány, Rendtartás,* 2. *Meg-feddés.* Diſciplinam facere: *Phras:* Pœnæ nomine ſe acerrimè verberare, voluntariam de ſe pœnam verberibus ſumere. Voluntariâ verberatione corpus coërcere, ſe flagellis cædere, flagris, verberibus in ſuum corpus animadvertere. Flagris ſe multare, ad domandum corpus verberum adhibere diſciplinam, de ſe ſupplicium non leve voluntariâ diverberatione ſumere. Voluntariâ ſui afflictatione Divinæ juſtitiæ, ſeveritati prævertere.

Diſcĭpŭla, æ, f. Quint. *Vuchenicza.* e. Lehr-Magd. *Tanúló Leány.*

Diſcĭpŭlātus, ûs, m. Tertull. *Vuchenichtvo Vuchenichki ſztalu.* Der Lehr - Jungen Stand. *Tanúlók állapotja.*

Diſcĭpŭlus, li, m, Cic. *Vuchenik.* r. Lehr-Knab, Lehr - jung. *Tanitvány.*

Diſclūdo, ĭs, ĕre, ūſi, ūſum, (Act.) Jul. Cæſ. *Zoſzeb-zapiram,* 2. *Razluchám,* 3. *Iztirávam, Pretirávam,* 4. *Odpiram.* 1. Von einander verſperre, 2. Scheide, abſondere, 3. Wegtreibe, austreibe, 4. Aufſchlieſſe, aufmache. 1. *Kűlőn rekeſztem,* 2. *Felbontom,* 3. *Kiűzom,* 4. *Felnyſtom.*

Diſclūſĭo, ōnis, f. Apul. 1. *Zoſzeb zapiranye.* Eines von einem anderen Verſperrung. *Kűlőn rekeſztés,* 2. *Razluchenye.* e. Abſonderung, Scheidung. *Felbontás,* 3. *Iztiranye.* e. Aus *oder* Wegtreibung. *Ki űzés,* 4. *Odpiranye.* e. Aufmachung, Aufſchlieſſung, *Felnyitás.*

Diſco, is, ĕre, dĭdĭci (Neu.) Cic. *Vuchimſze.* Lerne. *Tanúlok.* 2. Vera dicere didici, pro *ſolitus ſum* Plaut.

Diſcōbĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Var. V. *Sancio.*

Diſcŏlor, ōris, *om.* Horat. 1. *Vſzakojatske Boje,* peregr. *Farbe.* 2. *Neſzpodoben, nejednak, neprilichen, drugo-licz.* Von mancherley

cherley Farben, 2. Ungleich, mancherley. *Kûlômb-kûlômb-ſzinû, feſtétû, Tarka barka*, 2. *Kûlômbôzô*.

Diſcŏlōrĭus, a, um, Petron. *Idem.*

Diſcondūco, is, ĕre, uxi, uctum, (Act.) Plaut. *Nebaſznim, Skodim.* Schade, bin ſchädlich. *ártalomra vagyok.*

Diſconvĕnĭentĭa, æ, f. Tertull. *Neſzloſnoſzt, Nezpodoba, Neprikladnoſzt.* e. Ungleichheit. *Nem egyezés.*

Diſconvĕnĭo, is, īre, ēni, entum, (Neu.) Horat. *Nepogagyamſze, neſzlagamſze, zloſze pogagyam.* Ich mich nicht ſchicke, bin nicht gut miteinander, übel überein komme. *Nem egyezek.*

Diſcŏŏpĕrĭo, is, īre, ĕrŭi, ertum, (Act.) Hieron. *Odkrivam, razkrivam.* Entdecke, Decke abthue. *Fel fôdôm, kinyîtom.*

Diſcŏquo, is, ĕre, ōxi, octum, (Act.) Plin. *Prekuhávam.* Verkoche. *Meg-fôzôm.*

Diſcordĭa, æ, f. *Cic.* Diſcordĭtas, atis, f. Non. *Neſzloſnoſzt, neſzlaganye.* r. Zvvietracht. *Háborgás, viſzſza vonás.*

Diſcordĭālis, is, *com.* e. n. Plin. *Neſzlosliv, neſzloſen, nemiren, ſzvadliv.* Unruhig, zänckiſch. *Háborgó, viſzſza-vonó.*

Diſcordis, ordis, *com.* corde, n. *Pompej.* Diſcors, ordis, *om.* Liv. *Neſzkladen, neſzloſen.* Uneinig, zvveyträchtig. *Háborgó, viſzſza-vonó.*

Diſcordo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Neſzlaſemſze, neſzlaſem, neſzlogam, neſzkladamſze.* Ubel zuſammen ſtimme, bin zvviſtig. *Háborgok, nemegyezek, viſzſza-vonok.*

Diſcrĕpantĭa, æ, f. *Cic.* Diſcrĕpātio, onis, f. Liv. *Neſzloſnoſzt, Neſzkladnoſzt, Neſzlaga.* e. Zvveyträchtigkeit, Uneinigkeit, *Kûlômbôzés.*

Diſcrĕpo, as, are, ĕpŭi, (avi,) ĭtum, (*Derivata* tamen *a* Servant, ut: Diſcrepatio.) Cic. 1. *Razpuczamſze, nejednak glaſz dajem,* 2. *Razluchamſze, neſzlagamſze.* Zerklinge, zerkrache, 2. Bin uneinig, nicht übereinkomme. 1. *Meg-baſadok,* 2. *Kûlômbôzôk.*

Diſcrētē, *Adv. Cic.* Diſcrētim, *Adv.* Varro *Z-razlogom, razluchno, razloſno, razredno, razborno, rezebrano, razborito.* Unterſcheidentlich, abſonderlich, mit Unterſchied. *Elválaſztva, kûlômbezve,*

Diſcrētĭo, onis, f. Colum. *Razlog, Razbor, Razluchenye, Razloſenye, Razredenye, Razebranye.* e. Unterſcheidung, Abſonderung. *Megválaſztás, Kûlômbezés.*

Diſcrētīvus, a, um, Priſc. *Szpametno-rázlachlyiv, Prikladno razluchujuchi.* Weislich, klug unterſchiedent. *Okos adakozó.*

Diſcrētus, a, um, Plin. *Razborit, Razloslyiv, Rázloſen, Razborni.* Beſcheiden, manierlich, vernünfftig. *Kûlômbôzô, El-válaſztott.*

Diſcrīmen, ĭnis, n. Cic. *Rázlog, Razluchenye, Razluka.* r. Unterſchied, e. Abſonderung. *Kûlômbség, Elválaſztás,* 2. *Pogibel.* e. Gefahr. *Veſzedelem.* Diſcrimen capitis. Cic. *Glavna y ſitka pogibel.* e. Leibs und Lebens-Gefahr. *Fej és élet veſzedelem.* In ſummo diſcrimine eſſe. *Cæſ.* 6. bell. Gall. *Vu naj vekſſoj biti pogibeli.* In der gröſten Gefahr ſeyn. *Nagy veſzedelemben lenni.* Per tot diſcrimina rerum, tendimus in Latium. *Virg.* l. 1. *Cheſz tulike pogibeli, y z-tulikum teskóchum iti kanimo vu diáchku (Latinſzku) zemlyu.* Durch ſo viel Gefahren, und Schvverigkeiten vvir vornehmen in das Lateiner-Land zu gehen. *Olly veſzedelmek által igyekezûnk az Deák tartományban.* 3. *Boj máli, Jágma.* Kleiner Streit. *Kis hartz.* Tentare diſcrimen, Curt. *Máli boj kuſſati.* Ein kleines Treffen vvagen, verſuchen. *Kitſiny veſzedelemben forogni.* 4. *Dvojnoſzt, Dvojna, Dvojenye.* r. Zvveiffel. *Kétélkedés.* In diſcrimen venire. Curt. *Vu dvojnoſzt doj-ti, dvoiti.* In Zvveiffel kommen, zvveifelen. *Kétségben eſni.* 5. *Teskócha.* e. Schvverigkeit. *Nehézség.* Magno diſcrimine agere, Cic. *Z-velikum teskóchum kaj chiniti.* Mit harter Mühe thuen. *Nagy dologal valamit tſinálni.* 6. Pro *diviſione capillorum, quæ fit diſcerniculo.* Hæc morſu numeroſi dentis eburno multifidum diſcrimen arat. *hoc eſt* capillos pectit. *Claud.* de nup. Hon. v. 103.

Diſcrīmĭnāle, is, n. Vide *Diſcerniculum.*

Diſcrīmĭnātim. *Adv.* Varro, *Razluchno, z-razluchenyem, razloſno.* Unterſchiedentlich, mit Underſcheid. *Megválaſztva.*

Diſcrīmĭnātio, ōnis, f. Diomed. *Razcheſzranye, razluchenye.* e. Unterſcheidung. *Elválaſztás, kûlômbezés.*

Diſcrīmĭnātor, oris, m. Apul. *Razcheſztravecz. Razluchitel.* 2. *Szudecz, Dopitavecz.* Der etvvas unterſcheidet. 2. r. Richter. *Elválaſztó.* 2. *Biró.*

Diſcrīmĭno, as, are, avi, atum. (Act.) Lucret. *Razcheſztrávam, Razluchujem.* 2. *Razbiram.* Entſcheide, unterſcheide, 2. Auservvähle. 1. *Kûlômbezem.* 2. *Elválaſztom.*

Diſcrŭcĭātus, ûs, m. Prud. *Razmûchenye, Trapyenye.*

plyenye, *Muka*. Das Peinigen, e. Marter. *Kin*, *kinzás*.

Diſcrũcio, as, are, avi, atum. (Activum.) Svet. *Jako mûchbim. ſztraſſno-trapim*. Sehr plage, peinige. *Igen kinzom*.

Diſcrũcior, aris, ari, atus ſum. (Paſſivum) Cic. *Sztraſſnoſze mûchim*, *Jakoſze trapim*. Sehr geplaget, gepeiniget, geqvälet vverde. *Igen kinlóttattom*.

Diſcũbĭtus, ûs, m. Val. Max. *Zoſzeb-leganye*, *Poleganye*. 2. *Priſzedanye*, *Poſzedanye*. Das abſonderlich ligen. 2. Das zuſitzen, das Tafel-halten. *Kûlõn-ſzekûvés*. 2. *Leõllés*.

Diſcũbo, as, are, ũbui, ĭtum. [Neu.] Cic. *Szpat ligam*. Mich ſchlaffen lege. *Leſzekûſzõm*, *aluvni megyek*.

Diſcumbo, is, ĕre, ũbũi, ĭtum. (Neu.) Cic. *K-komu ſzedam*, *k-ſztolu poſzedam*, *priſzedam*. Zu Tiſch ſitze. *Aſztalhoz-ûlõk*. 2. pro *cubitum eo*. Diſcubitum noctu ut imus, ecce, &c.

Diſcũnĕātus, a, um. Plin. *Razgvozden*, *Razgvozgyen*, *Razkalan*. Mit Keilen von einander geſpaltet. *Ékkel elhaſogatott*.

Diſcũpĭo, is, ĕre, īvi, ītum. (Act.) Plaut. *Jakoſzelim*. Sehr und hefftig begehre, und vvünſche. *Igen kivánom*.

Diſcurro, is, ĕre, Diſcurri, urſum. [Neu.] Virg. 1. propriè. *Szim y tam derchim*, *techem*; *Zderkavamſze*, *Razderkavam*. Hin und vvieder lauffe. *Ide s-tova futok*. 2. Metaph. *Sapominamſze*, *Razgovarjamſze*. Geſprach halte, Diſcurire. *Beſzéllek*, *Beſzélgetek*.

Diſcurſātio, onis, & Diſcurſĭtātio, onis, f. Senec. *Szim y ram derkanye*, *zderkavanye*, *Poderkavanye*, *Razderkavanye*, *Rantekanye*. Das herum Lauffen, das hin und her Lauffen. *Alá s-fel járás*, *futás*.

Diſcurſo, as, are, avi, atum. (frequent.) Quint. *Guſztokrat ſzim y tamſze zderkavam*, *Razderkavam*. Offt hin und her lauffe. *Alá s-fel járok*, *futok*.

Diſcurſus, ûs, m. Jul. Cæſ. 1. *Razgovor*. 1. Geſpräch. *Beſzélgetés*. 2. vid. *Diſcurſatio*.

Diſcus, ci, m. Cic. *Siroka zdela*. 2. *Koſſara* ali *rogoſar*, *v-kêmſze jeſzti noſzi*. 3. *Globus* ali *okrûſilo iz ſeleza*, ali *olova* ali *iz kamena negda za igru vuchinyen*, y *za borenye*, *kôga ki je visſe*, ali *dálye bitil*, *bilje obladavecz*. ità Statius. 2. *Tanyèr*. ſic Horat. 1. Eine vveite Schüſsel 2. 1. Speiſs korb. 3. Ein Kugel aus Eyſen, Stein &c. 4. Teller. *Széles tál*. 2. *Szatyor*, vagy *kósár mellyben az étek hordoztattik*. 3. *Vas*, *vagy mát fêle golobis*, *mellyet ha ki tovább* vagy *magaſſabban hajt gyõzedelmes*. 4. *Tányir*. Malunt diſcum, quam Philoſophum audire. Cic.

Od tanyerov ino ſganczev,
Raiſſi chuju neki lyudi;
Nego rêchi mudroznanczev,
Kaj chu rêchi? ſzramje budi.
Seind viell, die mehr begehren
Schüſsel, Täller an der Wand,
Alſs Gelehrten ihre Lehren,
Was zu ſagen? Pfui und Schand!
Tányérokat nyalogatni,
Kedvesb némellyeknek,
Hogy ſem bõltsõket halgatni,
De ez nagy tsuſſ mind ezeknek.

5. Eſt *quadrata Tabula* horologii Solaris, in qua umbræ horas indicantes conſpiciuntur. *Vitruv. l. 9. c. 9.*

Diſcuſsĭo, onis, f. Firm. *Raztepanye*, *pretepanye*, *raztreſzenye*, *razbienye*. 2. *V-pameti razmiſßlyavanye kakvoga dugovanya*. e. Zerſchlagung, 2. e. Ervvegung, Ergründung einer Sache. *Elválaſztás*, *rázás*. 2. *Elméi viſgálás*.

Diſcuſſor, oris, m. Macrob. *Izpitavecz*, *Iziſzkavavecz*, *ſzpitavavecz*, *pregledavecz*. Erforſcher, der fleiſſig nachſuchet, nach forſchet. *Kérdezõskedõ*, *viſgáló*.

Diſcũtĭo, is, ere, uſſi, uſſum. (Act.) Cic. *Z-treſzavam*, *raztreſzavam*, *razteplyem*, *preteplyem*, *razmetavam*. 2. *Pretirujem*, *raztiravam*. 3. *Izpitávam*, *iziſzkavam*, *ſzpitavam*, *pregledam*. 4. *V-pameti dugovanye kakvo marlivo razmiſlyávam*. Erſchüttere, zerſchüttere, zerſchmettere. 2. Vertreibe, verjage. 3. Erforſche. 4. Fleiſſig etvvas betrachte, bedencke. 1. *Lerázom*, 2. *elûzõm*, *kergetem*, 3. *Kérdezõskedem*, 4. *elmével-viſgálok*. Diſcutere arborem, Liv. *Drevo ztreſzti*. Den Baum erſchütteren. *A'fát lerázni*. Diſcuſsâ ebrietate, Curt. *Poraſztiranomu pianſztvu*. Nach dem der Rauſch vertrieben iſt. *Midõn elmult az részegség*. De crimine diſcutere reum. *Krivoga izpitavati*. Aus einem Beklagten erforſchen. *Vétkeſt kérdezni*.

Diſertè *Adv.* Cic. *Razborno*, *naredno*, *z-lépemi réchmi*. Beredſam, mit zierlichen Worten. *ékeſen*, *magyarán*.

Diſertĭo, onis, f. Feſt. (*legitur* & Diſortio, onis, f.) *Raztavlyanye*, *razdelenye*. e. Trennung, Entſcheidung. *Elválaſztás*, *ſzíledés*.

Diſertus, a, um. Cic. *Dobro-govorlyio*, *razboren*,

ren, lepo-rechliv. Wohl beredt, der zierlich redet. *Ékesen-szóló.* Compar. *Disertior.* Disertior Socrates. *Cic.*

Disglūtīno, as, are, avi, atum. (Act.) Mantuan. *Odtelujem, kelje raztaplyam, Razkelujem,* Metaph. *Razluchujem.* Den Leim aufthue. *Elenyvezem.* 2. Transl. V. *Separo.* Hos, nulla disglutinat factio. Mantuan. *Ove, chinenye nikakvonemore razluchiti.* Diese kan keine Sach oder That entscheiden. *Ezeket semmi dolog elnem választhattya.*

Disjectĭo, onis, f. & Disjectus, ûs, m. Lucret. *Razbitanye, Razmetanye, Razverszenye Razbaczanye, Razbitavanye, Razmetavanye,* Raztepenye. e. Zervverffung, Zerstreuung. *Széllyel bányás, vetés.*

Disjĭcĭo, is, ĕre, jēci, jectum. (Act.) *Tacit* Disjecto, as, are, (frequentat.) Lucret. *Razbitávam, razmétchem, razmetam, razmetávam, razverszujem, razbaczujem, razbitujem, razteplyem, raszteptávam, szim y tambitam.* Zervverffe, zerstreue, hin und vvider vverffe, von einander vverffe. *Elbányom, ide' s-tova bányom.* 2. Transl. V. *Dirimo.* Liv.

Disjŭgātus, a, um. Arnob. *Odjarmlyen, odpreszen, odjarmen, odjarma puschen, razpuschen.* Von Joch ausgelassen, getrennt. *Igából kiboszátott.*

Disjunctĭo, onis, f. Cic. *Razluchenye, razdruszenye.* e. Absönderung, von einander Sönderung. *Elválasztás, széllyedés.*

Disjungo, is, ere, unxi, unctum. (Act.) Cic. *Razluchujem, razdelyujem, razdruszujem, raszstavlyam.* Absöndere, von einander thue, underscheide, von einander setze. *Elválaszstom, elszéledek.*

Dispālo, as, are, avi, atum. (Act.) Non. V. *Separo.* 2. Apud alios est *Neutrum* & Dispālor, aris, atus sum (*Deponens*) Svetonius. *Razderkavamsze, szim tam techem, vu zmutnyi bládim, neznam kam beszim.* Hin und her schvveiffe, umstreiffe, unvvisend lauffe, fliehe. *Ide' s-tova széledek, bódúlok.* Milites dispalati, Corn. Nep. *Vojniki szim y tam reztecheni, razdvojeni, razjedinyeni.* Herum streichende Soldaten. *Ide' s-tová szedélgő, és bódult katonák.*

Dispando, is, ĕre, andi, ansum. (Act.) Svet. *Razpreszstiram, raszirujem, raszirávam.* Ausbreite, aus einander spanne. *Kiterjeszstem, elterstem.*

Dispar, ăris, *om.* Liv. *Nepodoben, nepar, nejednak, neprilichen.* Ungleich. *Egyenetlen, nembasonló.*

Dispărĕo, es, ere, ārŭi, ĭtum. [Neut.] *Neszstajeme.* Verschvvinde. *Elenyészek, elveszek.*

Dispărĭlis, is, *com.* le, n. Cic. Vid. *Dispar.*

Dispărĭlĭtas, atis, f. Aul. Gell. *Nejednakost, nepodobnoszt.* e. Ungleichheit. *Egyenetlenség, nem egyenlőség.*

Dispărĭlĭter, *Adv.* Varro. *Nejednako, nepodobno, neparno, na drugi nachin.* Ungleich, auf andere Weise. *Egyenetlenül.*

Dispăro, as, are, avi, atum. [Act.] Aul. Gell. *Razluchávam.* Absöndere. *Elválaszstom.*

Dispărābĭlis, is, *com.* le, n. Tertul. Vide *Divisibilis.*

Dispartĭo, is, ire, īvi, itum. (Neu.) Cic. Dispertĭor, īris, īri, ītus sum. (Deponens) *Tacit.* Dispertĭo, is, ire, ivi, itum. (Neu.) Dispertĭor, iris, iri, itus sum. [depon.] *Razdelyujem, na szstrane delim, vszakomu szvoj dèl dajem.* Zertheile, ein jeden sein Theil gebe. *Eloszstom, eloszstogatom.*

Dispecto, as, are, avi, atum. (Freqv.) Cic. *Guszstokrat y marlivo razglédam, pregledávam.* Offt besehe, beschaue, eigentlich betrachte. *Gyakran jól megválaszstom, megszemlélem, visgálom.*

Dispectus, ûs, m. *Senec.* Dispectio, onis, f. Apul. *Rázgled, marlivo razgledanye, previdyenye, pregledávanye.* Das vvohl besehen, beschauen. *Jól megnézés.*

Dispello, is, ĕre, ŭli, ultum (Act.] Cic. *Razganyam, Raztirávam, Pretirávam.* Zertheile, vertreibe. *Széllyel-űzöm, elverem, kergetem.*

Dispendĭōsus, a, um. Colum. *Jako-troszkyiv.* 2. *Skodlyiv.* Sehr ausgeblich, verzehrlich. 2. Schädlich. *Igen költő, beában veszstegető.* 2. *Káros.*

Dispendĭum, ii, n. Claud. 1. *Velik potrossek, raztrossek,* 2. *Kvár, skoda.* 3. *Zabod, obbajanye.* Schvväre Unkosten, Ausgabe. 2. r. Verlust, r. Schaden. 3. r. Umvveg, Umgang. 1. *Költség, baában veszstegetés.* 2. *Kár.* 3. *Környűl menés.*

Dispendo, is, ere, endi, ensum. (Act.) Colum. *Kőga vu poszlu zadersávam.* 2. *Troszim, razdajem.* 3. *Razpreszstiram, raszirujem.* Einen aufhalte. 2. Verzehre, austheile. 3. Ausstrecke, ausbreite. *Költők,* 1. *Valakit dolgában tartóztatok.* 3. *Kiterjeszstem.*

Dispenno, is, ere, (Act.) Plaut. *idem quod* distendo, Expando.

† Dispensa, æ, f. *Potrossenye, potrossek, raztrossek,* 2. *Komora y zabranba jeszstvin.* Un-

Unko-

koſten. 2. e. Speiſs-Kammer. 1. *Költség*, 2. *Eledelek kamarája.*

Diſpensātĭo, onis, f. Cic. *Raunanye, Naregyenye, Naredenye, Preſzkerbenye.* 2. Et vulgò *Razdelenye, Razdavanye*, Razdatje. 3. *Dopuſtbenye.* e. Vervvaltung. 2. e. Austheilung. 3. e. Begnädigung, Zulaſſung. *Sáfárkodás, Sáfártág.* 2. *Eloſztás.* 3. *Engedelmeſség, ſzabadſtás.*

Diſpensātor, oris, m. Plin. *Kupecz, y zaſztol preſzkerbitel, razdelitel domachech dugovany k-bráni potrebneb.* 1. Einkauffer, Austheiler der Nahrungs Sachen. *Aſztalhoz valókat vévő, ſzerző, konyhára kiadó, oſztogató* vulgò *Sáfar.* 2. Sumitur pro eo, qui gratiam & privilegium exemptionis confert.

Diſpenſo, as, are, avi, atum. (Act. *Frequ.* à diſpendo *minus uſitato.*) Senec. 1. *Odpuſcham, dopuſcham*, 2. *Naregyujem, redim*, 3. *Preſzkerbujem.* 4. *Razdelyujem, delim, razdajem.* Erlaubnuſs ertheile, zulaſſe. 2. Verordne. 3. Verſorge. 4. Austheile. 1. *Meg-engedem.* 2. *Elrendelem.* 3. *Szerzek.* 4. *Eloſztom, kiadom.*

Diſperditĭo, onis, f. Cic. *Razgublenye, Pogublenye, Polvarenye.* e. Verderbnuſs, Verderbung. *Elveſztés, veſzedelem, Puſztítás.*

Diſperdo, is, ere, erdĭdi, ĭtum, (Act.) Cic. *Razgublyávam, Pogublyávam, zgublyávam*, 2. *Z-kantcham, na nikaj mechem, razmécbem.* Verliehre. 2. Verderbe, zu nichte mache. 1. *Elbullatom*, 2. *elveſztegetem, Tékozlom, Puſztítom.*

Diſpĕrĕo, is, ire, īvi, & ĭi, (Neu.) Terent. *Na nikaj idem, Ginem.* Verderbe, zu nichte vverde. *Eloeſzek, veſzek, rúllyedek.*

Diſpergo, is, ere, erſi, erſum (Act.) Cic. *Razteplyem, raſzipujem, raſzipávam.* 2. *Razskropujem ſtrom skropim.* Zerſtreue. 2. Zergieſſe, hin und vvider gieſſe. *Elbintem, ſzéleſztem.* 2. *Szétlyel öntözöm.*

Diſpersè *Adv.* Cic. Diſperſim, *Adv.* Varro, *Raſztepeno, raſzipano, razskroplyeno.* Zerſtreuet, zerſtreilich, zergieſſentlich. *Elſzéleſztve, Hintve, Hányva, öntve.*

Diſpersĭo, ōnis, f. & Diſperſus, ûs, m. Cic. *Razteplenye, raſzipanye.* 2. *Razskroplenye.* 3. *Razbod, razidenye.* e. Zerſtreung. 2. e. Hin und vvider beſprengung. 3. e. Von einander Gehung, zertheilung. 1. *Elbullás, Elbintés.* 2. *El öntözés.* 3. *Szétlyedés.*

Diſpertĭo, is, īre, *Cic.* Vide Diſpartio.

Diſpeſco, is, ĕre, eſcŭi, ĭtum, (Neu.) Feſt. *Izpaſzujem, dopaſzujem, paſzti-preſztajem, od paſzenya benyam, od paſſe tiram.* Von der Weide führe, vvegtreibe, zu vveiden auf höre. *A' legeltetéſt elbagyom, a' legeltetésből ſzéllyel űzöm.* 2. V. *Separo, divido.*

Diſpeſſus, a, um, Plaut. *Razſiren, razpreztert, preteguyen.* Ausgeſtreckt. *Kiterjeſztett.*

Diſpĕx, ĭcis, *om.* Minut. Vide *Providus.*

Diſpĭcĭentĭa, æ, f. Vide *Circumſpectio, Providentia.*

Diſpĭcĭo, is, ere, exi, ectum, (Act.) Cic. *Marlyivo razglédam, preglédam.* Wohl beſehe, mich vorſehe. *Jól meg-ſzemlélem.*

Diſplĭcĕo, es, ēre, ĭcŭi, ĭcĭtum, (Neu.) Cic. *Nemamſze rad, nedopadamſze*, 2. *Saloſztimſze, kajamſze, odurjavam.* Misfalle, 2. Es reuet mich, haſſe. *Nem tetſzem*, 2. *Szomorkodom, Gyűlölöm.*

Diſplĭcentĭa, æ, f. *Senec.* Diſplĭcīna, æ, f. Plaut. *Nedopadanye*, 2. *omraſenye, odurenye.* Das Miſsfallen, 2. Das Haſſen. *Nem tetſzés*, 2. *Szomorkodás, Bánás, Gyűlölség.*

Diſplĭco, as, are, ĭcŭi, (āvi,) ĭtum, (ātum,) (Act.) *Razpletávam, odpletam, razpletam.* Auffiechte, zerlege. *Kirántzolom, kiterjeſztem, elöldom.* 2. Transl. V. *Extendo dilato* Varro.

Diſplōdo, ĭs, ere, ōſi, ōſum, (Act.) Varro *Razpuczam, razpleſzkavam, pukam, putsku z-pruſujem, pruſim, pleſzkam.* Zerplatze, knalle, mit einem Knall *oder* Getöſs zerſpringe, loſs ſchieſse. *Pattantok, pattantással elrontom.*

Diſpŏlĭābŭlum, li, n. & Diſpŏlĭātĭo, onis, f. Plaut. *Razbianye.* e. Blünderung, Beraubung. *Meg-foſztás, dúlás.*

Diſpŏlĭo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Razbiam.* Beraube, blündere. *Meg-foſztom.*

Diſpōno, is, ĕre, ŏſŭi, ĭtum, (Act.) *Synon.* ordino. Cic. *Naregyújem, redim, naredſzprazlyam.* Ordne, anordne. *Rendelem.*

Diſpŏsĭtè *Adv.* Diſpŏsĭtiſsĭmè, ſidon. *Naredno, razredno, prikladno.* Ordentlich, füglich, bequem. *Renddel, rend ſzerént.*

Diſpŏsĭtĭo, ōnis, f. *Colum.* Diſpŏsĭtūra, æ, f. Lucret. *Razredenye, Naredenye, naredba, uredba.* e. Ordnung, Anordnung. *Rendelés, Helybeztetés.*

Diſpŏsĭtor, ōris, m. Senec. *Razrednik, narednik*, 2. *Pripravitel, pripravnik.* 1. Anordner, 2. Anſteller. *Rendelő, 2. Helybeztető.*

Diſpŏsĭtus, ŭs, m. *Tacit.* Vide *Diſpoſitio.*

Diſpŭdet, ēre, ŭdŭit, (ŭdĭtum eſt) Cic. *Jakomeje ſzram ſzramuiemſze; ſztid meje,*

Digitalizirao Google

ſztidimſze. Mich ſehr ſchäme. *Igen ſztégyenlem.* Diſpudet me hujus facti. Cic. *Zhog ovoga chſna ſzram meje.* Ich ſchäme mich dieſer That. *Ezt a' dolgot ſzégyenlem.*

Diſpulvĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Nævius. *Na prah túchem, terem : Prahom chinìm.* Zu Pulver zerreibe, zu Staub mache. *Porrá-tőrőm.*

Diſpūmo, as, are, *Colum.* Vide *Deſpumo.*

Diſpunctĭo, onis, f. JCt. Vide *Expunctio.*

Diſpungo, is, ĕre, unxi, unctum, (Act.) Senec. *Iſzſztrufujem, perom zbriſzavam, Iznemlyem, 2. Potroske, y dobodek ſzkupracbunam, pregledam, 3. Zverſſujem, dokánchám.* Auskratze, durchſtreiche, ausleſche, 2. Die Ausgaben und Einnahmen, gegen einander abrechne, 3. vollende. 1. *Kivakarom, tőrlőm,* 2. *Az költséget és jövedelmet őſzveſzámlálom,* 3. *Elvégezem.* De charta expungere aliquid. Senec. *Kaj iz papéra iz-ſztrugati,* ali *zbriſzati.* An den Papier etwas auskratzen, *oder* ausleſchen. *Valamit papiros a' ból kivakarni, tőrleni.* Diſpungere rationes, (pro *vulgò examinare, calculare*) Dies vitæ diſpungere, Senec. *Dohodek, y potroſſek, zrachunati, y pregledati: dneve ſivlenya rachunati.* Die Ausgabe, und ſeine Lebens - Täg zehlen und rechnen. *Meg - virgálni a' ſzám - adáſt, vagy életének napjait.* Diſpungere ordinem cœptum, Tertull. *Prichéti réd dokonchati.* Die angefangene Ordnung vollenden. *Az kezdett rendet elvégezni.*

Diſpŭtābĭlis, is, *com.* le, n. *Protigovorlyiv, pregovorlyiv, od chesſzaſze more pregovarjati.* Diſputierlich, das ſich diſputieren laſt, und von ſich reden. *Diſputálható, ellene fŏletébb ſzólható.*

Diſpŭtātĭo, onis, f. Cic. *Pregovarjanye, czarga, prerechenye.* r. Wort-Streit, eine entgegen Rede, e. Diſputation. *Diſputálás. vetekedés, ellene ſzólás.*

Diſpŭtātor, oris, m. Valer. *Protigovoritel, pregovarjavecz, czarglyivecz, czargavecz.* Der entgegen redet. *Diſputáló, vétekedő, ellene ſzoló.*

Diſpŭtātrix, īcis, f. Quint. *Pregovarjavicza, Czarglyivka, Czargavicza.* e. Entgegen Rednerin. *Vetekedőné, diſputálóné*

Diſpŭto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Pregovarjamſze, z-drugemſze za kakvu réch* iliti *dugovanye vlechem, czargamſze.* Diſputiere, entgegen rede. *Diſputálok, vetekedek, ellene ſzólok.*

Diſquāmo, as, are, Vide *Deſquamo.*

Diſquīro, is, ere, ſīvi, ſītum, (Act.) Liv. *Marlivo raziskávam, 2. Izpitávam.* Genau ſuche, unterſuche, 2. Erforſche. *Szorga'matoſon kereſem, 2. Kérdezem.*

Diſquīſītĭo, onis, f. Liv. *Marlivo ziſzkanye, 2. Raziskanye, razpitavanye.* Fleiſſige Unterſuchung, 2. e. Nachforſchung. *Szorgalmatos kereſés, 2. Kérdezés.*

Diſrāro, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Razretkujem, rétko chinìm, razregyávam,* 2. *Kerchim.* Dünner mache, 2. Etwas das dick ſtehet erhaue. *Elritkítom, 2. Kiirtom.*

Diſrumpo, is, ere, ūpi, uptum, (Act.) Cic. Vide *Dirumpo.*

Diſsĕcātor, & Diſſector, ōris, m. Plin. *Razſzekavecz, Razczepavecz.* r. Zerhacker, Zerleger. *Fel-vagdaló, El-vagdaló.*

Diſſectĭo, & Diſsĕcātĭo, onis, f. *Raſzekanye, Razczepanye.* e. Zerhackung. *Elvagdalás.*

Diſsĕco, as, are, ĕcŭi, ectum, (Act.) Plin. *Raſzekujem, Raſzékam, Razczepávam, Razſzekávam,* Razkoſſujem, Zkáſſam. Zerhacke. *Elvagdalom.*

Diſsēmĭnātĭo, onis, f. Plin. *Razſzejenye, raſzipanye ſzemena, ſzim y tam ſzejenye.* e. Ausſaat, e. Ausſtreuung. *Elvetés, magnak hintése.*

Diſsēmĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Razſzéjam, ſzim y tam ſzejem, ſzeme razſzipavam.* Hin und her ſäe, Saamen ausſtreue. *Elvetem, Hintem.* Synon. *Diſpergo, diſſipo, divulgo.*

Diſſensĭo, ōnis, f. Cic. Diſſenſus, ûs, m. Claud. *Neſzloſnoszt, Neſzlaganye, Nazlob, Nepogajanye.* e. Uneinigkeit, r. Zvvietracht. *Kűlőmbőzés, Kűlőmbet-értés.*

Diſſentĭo, is, ēre, enſi, enſum, (Neu.) Cic. Diſſento, as, are, Plaut. (Frequent.) *Neprivolyujem, drugach chútim, neſzlagamſze, nazlobim.* Nicht mit einander mitſtimme, ich bin einer anderen Meynung, nicht recht zuſammen komme. Kűlőmbőzők, kűlőmbet - értek. Idem ſignificat *Diſſentior, iris, iri, enſus ſum,* (Dep.)

Diſsēpĭo, is, ire, īvi, *vel* epſi, eptum, (Act.) Stat. *Razgragyam, razplotim, Plót razteplyem.* Entzaune, den Zaun aufbreche. *Felſejtem, ſövényit elvészem, fel-kertelem.*

Diſſeptum, ti, n. Lucret. *Razplotje.* Zerriſſener Zaun. Orth ohne Zaun. *El bőmlott s-romlott Sövény, kert.* 2. Vid. Diaphragma.

Diſsĕrēno, as, are, avi, atum. [Act.) Liv. *Razjaſznim,*

jaſznim, razvedrujem, vedro, jaſtno chinim. Hell und heiter Mache. *Felderûlôk, Tiſztûlok.*

Diſsĕro, ĕris, ĕre, ēvi, ĭtum. (Act.) *Varro* Vide. *Diſſemino.*

Diſsĕro, is, ĕre, ĕrŭi, ertum. (Act.) Cic. 1. *Razgovarjamſze, Pripovédam.* 2. *Pregovarjamſze.* Gic. Spreche, erzehle. 2. Diſputiere. *Beſzélgetek.* 2. *Vetekedek.*

Diſſertātĭo, onis, f. Plin. *Razgovor, Dugo-pominanye.* 2. *Pregovarjanye.* Cic. Weitläufftige Rede. 2. e. Diſputation, das entgegen Reden. *Beſzélgetés.* 2. *Vetekedés.*

Diſſerto, as, are, (Frequ.) Aul. Gell. *Pregovarjamſze.* Entgegen rede, Diſputire. *Vetekedek, Ellene ſzólok.*

Diſsĭdentĭa, æ, f. *Plin.* Diſsĭdĭum, ii, n. Cic. Vide. *Diſſenſio.*

Diſsĭdeo, es, ēre, ēdi, eſſum. (Neu.) Cic. Vide *Diſſentio.* 2. V. *Diſto.* Quantum Hypanis Veneto diſſidet Eridano. *Proper.*

Diſſignātĭo, onis, f. *Arnob.* Vide *Deſignatio.*

Diſſignātor, oris, m. *Plaut.* Vide *Deſignator.*

Diſsigno, as, are, avi, atum. (Act.) *Plaut.* Vide *Deſigno.*

Diſsĭlĭo, is, īre, īvi, lĭi, & lŭi, ultum. (Neu.) Lucret. *Razletavamſze, nafalate puczamſze, Raztergavamſze.* Von einander ſpringe, zerſpringe, zerſchnelle. *Ide' s-tova ſzôkdeſem, el buladok.*

Diſsĭmĭlis, is, *com.* le, n. Diſsĭmĭlĭor, Diſsĭmillĭmus, Cic. *Nezpodoben, Nepvilichen.* Ungleich. *Nem haſonlatos, kûlômbôzô, kûlômb, haſonlatlan.*

Diſsĭmĭlĭter, *Adv.* Cic. *Neſzpodobno, neprikladno, nepodobno, neprilichno.* Ungleich, Ungleichlich. *Kûlômben, Haſonlatlanúl.*

Diſsĭmĭlĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Neſzpodobnoſzt, nepodobnoſzt, neprilichnoszt, neprikladnoszt, nepodoba, neprilika, neprikladanye.* e. Ungleichheit. *Kûlômbség, haſonlatlanság.*

Diſsĭmŭlāmentum, ti, n. *Apul.* Diſsĭmŭlātio, onis, f. *Tacit.* Diſsĭmŭlāntĭa, æ, f. Cic. *Zaterplivoszt, zaterplenye, Prepuſchanye, Chesz perſzte gledenye.* 2. *Zkazlivoſzt, Z-kazanye, Potmajnoſzt.* 1. Das Nachſehen. 2. e. Verheelung, Verſtellung. *Félre hagyás, elhalgatás, tettetés.* 2. *álnokság.*

Diſsĭmŭlātor, oris, m. Cic. 1. *Zaterplivecz, Prepuſſchavecz, Chesz perſzte gledavecz.* 2. *Zkazlivecz, zkazavecz, potmajnik, potmajnecz.* 1. Geduldner, Nachlaſſer, Nachſeher, Durch die Finger zuſchauer. 2. r. Verſteller, Ein heimlicher poſshaffter Menſch. *Eltitkolô, Tettetô. Félre-hagyó, El-halgató.* 2. *álnok, Ravaſz.*

Diſsĭmŭlo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Prepuſcham, Nemárim, na chîne zle muchîm, terpîm.* 2. *Potmajno muchîm, z-kaſujemſze.* 1. Nachſehe. 2. Verheele, mich verſtelle, mich nichts mercken laſſe. *Eltitkolem, tettetem Félre-hagyom, El halgatom.* 2. *Ravaſzkodok.*

Diſsĭpābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Raſzipliv, preſzipliv.* Zerſtörlich. *Elſzéleſitbetô, Tékozolhatô.*

Diſsĭpātĭo, onis, f. Cic. *Razſzipanye, Raſzipavanye, razprudenye.* e. Zerſtreuung. *Elſzéleſztés, tékozlás.*

Diſsĭpātor, oris, m. Prud. *Raſzipavecz, Preſzipavecz, Raſzipnik.* 1. Zerſtörer. *Tékozló.*

Diſsĭpĭum, ii, n. Macrob. Vid. Diaphragma.

Diſsĭpo, as, are, avi, atum. (Act.) Jul. Cæſ. *Razſzipujem, razpêrſzávam, razſzipávam, preſzipávam, razrepujem, razrepávam, razprudim.* Zerſtreue, zervverffe. *Elhányom, elſzéleſztem. Tékozlom.* 2. Transl. V. *Divulgo.* Sic: Diſſipare famam. *Cic.*

Diſsĭtus, a, um. Apul. *Dalko ſztavlyen, raſztavlyen, daleko poſztavlyen.* Weit abgelegen, entfernt. *Távol-való.* 2. pro *Diſperſus.* Pars animæ per totum diſſita corpus. Lucr.

Diſsŏcĭābĭlis, is, *com.* le, n. Tacit. *Razdruſlivo, razpajdaſslivo.* Item, *Nedruſlivo, nepajdaſslivo.* Das ſich abſönderen läſt, Ungeſellig, Unfügſam. *Eltársalkadható.* Item, *Társolkodhatatlan.*

Diſsŏcĭātĭo, onis, f. Plin. *Razdruſenye, razpajdaſſanye, razluchenye.* e. Abſönderung von der Geſellſchafft, von einander Scheidung. *Egy mástol elválaſztás.*

Diſsŏcĭo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Razdrujujem, razpajdaſſim, razluchem jednoga pajdaſſa od drugoga.* Von ein ander ſcheide, abſöndere. *Egy mástól elválaſztom.*

Diſſolvo, is, ere, olvi, ūtum (Act.) Cic. *Razpletávam, razvezávam, razverujem.* 2. *Razpuſcham, raztáplyam, razcvtram, raztalyujem.* 3. *Naplachujem, naplachem.* Cic. Auflôſe. 2. Zerlaſſe. 3. Auszahle. *Meg-óldom.* 2. *Elolvaſztom.* 3. *Meg-fizetem.* Alienum æs diſsolvere. Cic. *Dúge naplatiti.* Die Schulden auszahlen. *Az adóſságot meg-fizetni.* Stannum diſſolvere. *Koſziter razcvreti, raztaliti.* Zin zerlaſſen. *Fejér ont meg-olvaſztani.*

Diſsŏlūtè, *Adv.*. Cic. *Razpuſcheno, preſzlobodno,*

bodno, nemarno. 2. *Prez ſzkerbi, Leve.* Ausgelaſſentlich. 2. Ohne Sorg, Faul. *ſzabadon.* 2. *Gond nélkûl, reſtûl.*

Diſsŏlūtĭo, onis, f. Cic. 1. *Razvezanye, razvúzlanye, razlúchenye.* 2. *Razpúſchenozt, razpúſchenye, velika ſzloboda y nemarnozt.* 3. *Razczviranye, raztalenye.* Auflöſung, Trennung, Abſönderung. 2. e. Ausgelaſſenheit, Liederlichkeit. 3. e. Zerlaſſung, Zerflieſſung. *Feloldás.* 2. *nagy ſzabadság.* 3. *El-olvaſztás.*

Diſsŏno, as, are, onŭi, ĭtum. (Neu.) Colum. *Neſzlagamſze, neſzloſen glaſz dajem, ſzkupſze nepriklădam.* Ungleich laute, nicht zuſammen Stimme. *Kûlömbözö hangú vagyok, Jól egyûtt nem zengek, Nemegyezek.*

Diſsors, ortis, *om.* Sidon. *Nejednakoga ſztaliſſa, blaga,* ali *ſzreche.* Ungleiches Standes oder Vermögens, Glück. *Kûlömbözö állapotú. ſzerentséjû.*

Diſsvādĕo, es, ēre, āſi, āſum. (Act.) Cic. *Razgovarjam.* Wider rathe. *Nemadom tanátstúl, valamirôl elintem.*

Diſsvāsĭo, ōnis, f. Cic. *Razgovorenye, odgovorenye.* Das Wiederrathen. *Valamitôl elintés*

Diſsvāſor, ōris, m. Cic. *Razgovoritel, razgovarjavecz, odgovarjavecz.* r. Abmahner, Abredner. *Elintô, valamirôl elkéſztô.*

Diſsvāvĭor, & Diſsāvĭor, āri, atus ſum. (Dep.) Cic. *Lyubleno kuſſujem.* Lieblich küſſe. *Szerelmeſſen tsókolgatom, Apolgatom.*

Diſsveſco, is, ere, ēvi, ētum. (Neu.) Vide *Deſuefio, Deſueſco.*

Diſſulto, as, are, avi, atum, (*Frequent.* à Diſſilio) Plin. *Blézk nazad odbiam, Blezkechem, Bleſzikam.* Widerſchein gebe, Glantz vvieder zuruck vverffe. *Világ fényeſségét viſzſza-verem.* 2. Vide *Diſſilio.*

Diſsŭo, is, ĕre, ŭi, ūtum, (Act.) Cic. 1. *Razſivávam, Razſvávam, Páram,* 2. *Razmétam, Razmechujem, Raztergávam.* Auftrenne, zertrenne. 1. *Kifejtem, viſzſzafejtem a' varrást,* 2. *Ide s-tova hányom, Elbontom.* Diſſuere Amicitiam, Cic. *Priatelſztvo razmetati, Raztergati.* Die Freundſchafft zertrennen. *Az barátságot elbontani.*

Diſtābeſco, is, ere, ābŭi, (Inchoat.) Cato *Ginem, neſztajem, veſz-gnyiem, zgnyiam.* Verfaule, verſchvvinde, vergehe. *Posbadok.*

Diſtantĭa, æ, f. Cic. *Dalekocha, Naraznozt.* e. Entfernung, r. Unterſchied. *Távol-valóság.*

Diſtendo, is, ere, endi, tentum, *vel* tenſum, (Act.) Liv. *Raſſirujem, Raſſirazam, Razpreſztiram, Razvlekujem, Preteſem.* Ausſtrecke, ausbreite, ervveitere. *Kifeſztem, Elſzéleſztem, Nyújtom.*

Diſtentĭo, & Diſtenſio, ōnis, f. Cels. *Razpretezanye, Raztegnenye, Raſſirujenye, Razſirenye, Razvléchenye.* e. Ausſtreckung, Ausbreitung, Ervveiterung. *Nyújtás, Elſzéleſztés, Ki-feſztés.*

Diſtento, as, are, (*Frequ.* à Diſtendo) Virg. *Natéſem, raztéſem, razſirujem.* Ausdehne, aus-ſpanne, Strozend mache. *Ki-feſztem, ki-feſzegetem.* 2. Metaphoricè. *Napunyavam.* Ausfülle, erfülle, voll mache. *Meg-tôltôm.* Sic cytiſo paſtæ diſtentent ubera vaccæ. *Virg.* Ecl. 9.

Od detelye ſzite tráve
Najraſzſire Vime Krave.
Der ſüſſe Klee macht die Eytter:
Bey denen Kühe all'zeit breiter.
Lóher' fúvel legeltetvén;
Ki Feſztti tôlgyét tehén.

Diſtentet ſpicis horrea plena Ceres. *Tibul. l.* 2. *Eleg.* 6.

Naj z-klaſzi Boſicza kruha
Zpúni ſtagle Goſzpodarom:
Da vlézt vu nye némre muha
Vſzaki veſzel hû za kvarom.
Füll' die Scheuern mit Früchten an
O Göttin Ceres vvir bitten dich:
So vvird der Baur und Edel-Mann
Mit Lob und Danck erfreuen ſich.
A' Sok gabonákból Ceres Iſten Aſzſzony
Az garadag tsûrökbe annyit bé-rakaſson:
Hogy még tsak egy légyis abban ne máſzhaſſon.
Es az után kiki kárán vigadhaſſon.

Diſtentus, ûs, m. Plin. V. *Diſtentio.*

Diſtermĭnātio, onis, f. Liv. *Razluchenye,* 2. *Meje,* ali *megye razpoſztavlyanye, razkotarenye.* e. Grentzſcheidung, 2. e. Abſonderung. 1. *Meg-válaſztás,* 2. *Meg-határozás.*

Diſtermĭnātor, oris, m. Apul. *Razluchitel mègy* ali *kotarov, razpoſztavlyavecz.* r. Unterſcheider deren Gräntzen, r Marckſtein-Setzer. *Meg-határozó, Válaſztó.*

Diſtermĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Razluchujem.* 2. *Megye, Meje, kotare, Razdelyujem.* Unterſcheide. 2. Gräntzen zertheile. *Megválaſztom.* 2. *Határozom.*

Diſtermĭnus, a, um, Terent. *Razluchen.* Abgeſondert, unterſchieden. *Elválaſztott.*

Diſtĕro, is, ĕre, īvi, ītum, (Act.) Gato. *Raztekujem,*

kujem, jako na drobno túchem, terem. Wohl zerreibe. *Megtöröm.*

Diſtillātio, onis, *Plin. ſ.* Vide *Deſtillatio.*

Diſtillo, as, are, *Virg.* Vide *Deſtillo.*

Diſtinctĭo, ōnis, ſ. Cic. *Razluchenye, razluchavanye.* r. Unterſcheyd, e. Unterſcheydung. *Megválaſztás, Kűlömbezés.*

Diſtinctor, oris, m. Amm. *Razluchitel, razluchavecz.* r. Unterſcheider. *Kűlömbözö, Meg-válaſztó.*

Diſtinctus, ûs, m. *Tacit.* Vide *Diſtinctio.*

Diſtĭnĕo, es, ēre, ĭnŭi, entum, (Act.) Liv. *Zaderſavam.* Aufhalte. *Megtartóztatom.* 2. *V. Impedio, moror.* Duæ Senatum diſtinebant ſententiæ. *Liv.*

Diſtinguo, is, ere, inxi, inctum, (Act.) Cic. *Razluchujem, razluchávam, razlúcham.* Zertheile, abſondere, unterſcheide. *Megválaſztom, kűlömbözem.* 2. pro *orno.* Diſtinguitur autem oratio atque illuſtratur maximè. *Cic.*

Diſto, as, are, iſtĭti, ĭtum, (Neu.) Cic. (Diſtĭto, as, ātre, Colum. *Frequentat.* à Diſto.) 1. *Narazen ſztoim*, 2. *Daleko ſztoim.* Bin von einander. 2. Entlege, fern bin. 1. *Szétyel-állok.* 2. *Távul, vagy meſzſze lakok.*

Diſtorquĕo, es, ēre, orſi, ortum, (Act.) Svet. *Zoiam, krtvim, ſum tam previam.* Hin und herbiege, verkehre, krümme verdrähe. *Eltekerítem, tekergetem.*

Diſtortĭo, & Diſtorſĭo, ōnis, ſ. Cic. *Szim y tam zvianye, previanye, kriolenye.* e. Hin und her Biegung, e. Krümmung, Verdrähung. *Eltekergetés.*

Diſtractĭo, onis, ſ. Aul. Gell. *Razvlachenye, raztegnenye.* 2. *Preterſenye.* e Trennung, 2. Verkauffung. *Ide's-tova húzás, vonás.* 2. *Fladás.*

Diſtractus, a, um, diſtractĭor Diſtractiſsĭmus, Lucret. *Razvlechen.* 2. *V-pameti zamiſslyen, zaneſſen,* 3. *Z-poſzli zaderſan.* 4. *Prodan.* 1. Von einander geriſſen, 2. In Gedancken zerſtreut, 3. Beſchefftiget, 4. Verkaufft. 1. *Elhurtzoltatott, vonatott,* 2. *Gondolatokban elmerűlt.* 3. *Dolgaiban megtartóztatott.* 4. *Eladatott.*

Diſtrăho, is, ĕre, axi, actum, (Act.) Terent. 1. *Razvlachim, razvlekujem, raznaſſam.* 2. *Prodajem, terſim.* 3. *Odlachim.* Von einander ziehe, reiſſe, 2. Verkauffe, 3. Aufſchiebe. *Ide ſ-tova húzok, vonok.* 2. *Eladom,* 3. *Halaſztom.* 4. Vide *Impedio, Separo, divido.*

Diſtrĭbŭo, is, ĕre, ŭi, ūtum, (Act.) Cic. *Podelyujem, razdelyujem, razdajem, ſzimy tam dajem, delim.* Zertheile, austheile. *Eloſztom.*

Diſtrĭbūtè, *Adv.* Diſtrĭbūtĭus, Cic. *Razdelno, razredno, razlushno.* Unterſchiedlich eingetheilet, zertheilet, ordentlich. *Eloſztva, eloſztogatva.*

Diſtrĭbūtĭo ōnis, ſ. Cic. *Razdelenye, delenye, razdavanye, razdanye, podelenye.* e. Austheilung. *Eloſztogatás.*

Diſtrĭbūtor, oris, m. Cic. *Razdelitel, podelitel, razdavavecz, delitel.* r. Austheiler. *Eloſztogató.*

Diſtrictè, Diſtrictim, *Adv.* Cic. *Oſtro, jako, zevſzema, prez miloſche, ziſztine.* Ernſtlich, gäntzlich, fürvvahr. *Igen erősen, ſzoroſan.*

Diſtrictus, ûs, m. JCt. *Okolni kraj,* kotár. Ein durchs Recht umſchränckter Orth, Ertz-gebürgiſche Greiſs. *Határ, helység.*

Diſtrictus, a, um, Cic. *Zapleten.* Verſtrickt. *Eſzſze-bomlott,* 2. *Primorjan, priſzilen,* peregr. *pritruczan.* Gezvvungen. *Kénſzerittetett.* ità Cic. 2. *Oſter, nemiloſztiven zevſzema praviczu gledechi.* Scharff, ſtreng, Kegyetlen, Irgalmatlan. 4. *Gol.* Bloſs, nackend. *Mezítelen.* Gladius diſtrictus, Cic. *Gol palaſs van iz nósnicz izvlécben.* Gezuckter und entblöſter Degen. *Mezítelen fegyver.*

Diſtringo, is, ere, inxi, ictum, (Act.) Cic. 1. *Cbverſzto, oſtro veſem, vlechem,* 2. *Zeſztrugávam, oſztruſujem,* 3. *Jako-pſzujem,* 4. *Izvlachim,* 5. *Zadersávam,* 6. *Obſzilujem, primarjam,* 7. *Jáko karam, kaſtigam,* 8. *Nikaj neodpuſcham.* Hart zuſammen ziehe, binde, 2. Abreibe, abkratze, 3. Sehr ausmache, 4. Auszieche, 5. Aufhalte, 6. Hart abſtraffe, 7. Bezvvinge. 8. Nichts nachlaſſe. *Meg-ſzorſtom, kőtőm,* 2. *Kivakarom,* 3. *Igen ſzidom,* 4. *Kirántom, ragadom,* 5. *Meg-tartóztatom,* 6. *Kénſzerítem,* 7. *Igen bűntetem,* 8. *Semmitſem engedek.* Aliquo inſtrumento quenquam diſtringere, Ovid. *Z kém koga jako zverati, y povlechi.* Mit etvvas einen hart zuſammen binden, ziehen. *Valakit valamivel igen meg-kőtni, húzni, vonni.* Item fraus diſtringit non diſſolvit. *Cic. l.* 3. *offic.* Curvo diſtringere ferro, *Mart.* l. 14. *Z prigvyenem Jelezom zeſztrugati.* Mit gebogenen Eyſen abkratzen, abreiben. *Horgas vaſſal meg-vakarni.* Carmine mordaci aliquem diſtringere. *Kôga jako opſzuvati.* Einen ſehr läſteren. *Valakit*

igen meg-pirongatni Cic. Confeſtim gladium diſtrinxit, juravſtque ſe illum ſtatim interfecturum, Cic. l. 3. Offic. *Taki je palaſs izvlekel, y priſzegel, daga hoche taki vumoriti.* Er hat das Schvverdt in Augenblick ausgezogen, und geſchvvohren, das ihn vvill gleich niederlegen. *Azonnal a' palloſt kirántotta, és meg-esküdett, hogy mindjárt meg-akarja ölni.* Pluſquam biennio negotiis diſtrictus, Quint. *Vech od dveh let vu poſzlu zaderſan.* Mehr als zvveyJahr in denenGeſchäfften aufgehaltet. *Több két eſztendőnél dolgaiban meg-tartóztatott.* Bello diſtringi, Cic. *Z-voiſzkum obſzityenomu biti, y primoranomu.* Mit den Krieg bezvvungen ſeyn. *Haddal kénſzerítteni valamire.* Genus pietatis eſt, in illos diſtringere. Senat. *Dobro delo jeſzt nye jako karati, y kaſtigati.* Es iſt ein gutes Werck ſie hart abſtraffen. *Jószágos tſelekedet őket igen meg-pirongatni, büntetni.* Diſtricta fœneratrix, *Valer.* l. 8. *Uſurafficza nikaj neodpuſchajucha.* Eine Wucherin die nichts nachlaſſet. *Uſorásné, melly ſemit el nem enged.*

Diſtrunco, as, are, *Plaut.* Vide *Detrunco.*

Diſtrŭo, is, ĕre, ūxi, uctum, (Act.) Svet. 1. *Zoſzeb kaj napravlyam.* Beſonderbar baue. *Félfelé-épitem.*

Diſturbātio, onis, f. Cic. *Zmutenye, razteranye, razmetanye.* e. Irrung, Zerſtöhrung, Vervvüſtung. *Meg-bódítás, elbányás, Haborítás.*

Diſturbo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Mútim, razmuchujem,* 2. *Razteplyem, razmechem, razbitávam.* Irr mache, 2. Zerſtöhre, vervvüſte. *Bódítom, Taſzigálom,* 2. *Elbányom, Háborítom, Zavarítom.*

Diſūnĭo, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Arnob. *Razjedinim, razdvajam, razluchujem.* Zertrenne. *Két felé oſztom.*

Dĭteſco, is, ĕre, (Inch.) Lucret. V. Opuleſco.

Dĭtĭo, ōnis, f. Cic. *Ladanye, Derſava.* s. Gebieth. *Tartomány.* 2. Vid. *Poteſtas, imperium.*

Dĭto, as, are, avi, atum, (Act.) Lucret. *Bogatogachinim.* Reich mache. *Meg-gazdagítom.*

Dĭu *Adv.* Terent. 1. *Dugo, dauno, zdavnya.* 2. Diu pro *Die. Cheſi dan, ob dan, dnevom.* 1. Lang, 2. Bey tags. *Sokáig,* 1. *Nappal.*

Dīvă, Dĕa, æ, f. Virg. *Boſicza.* e. Göttin. *Iſten aſzſzony.*

Dīvăgor, āris, āri, atus ſum, (Depon.) Lact. Synon. *erro, oberro, curro, diſcurro.* Quæ Vide, uti & *Vagor.*

Dīvālis, is, *com.* le, n. ſpart. *Boſanſzki.* Göttlich. *Iſteni.*

Dīvārĭcātio, onis, f. Vide *Extenſio.*

Dīvārĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Cato. *Raſſirujem, razkrechujem, razteſzem.* Von einander ſperre, ausſtrecke. *Elterjeſzkedem, kiterjeſztem.* Vid. *Diſtendo* & *Diſtento N.* 1.

Dīvello, is, ĕre, velli, *vel* vulſi, vulſum, (Act.) Cic. *Razergavam.* Von einander trenne, reiſſe. *Elſzakaſztom, elválaſztom.* Synon. *Separo, divido, ſeiungo, dilacero.*

Dīvendo, is, ĕre, endĭdi, ĭtum, (Act.) Cic. *Razprodajem.* Allenthalben hin verkauffe. *Eladom, elárúlom.* Synon. *Abalieno, diſtrabo.* N. 2.

Dīverbĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Lucret. *Izbubúvam, Jako biem, túchem.* Zerſchlage. *Keményen meg-verem.*

Dīverbĭum, ii, n. (Prōtăsis) Liv. *Pervaſztranigre* (*Komedie*) Der erſte Theil einer Comödie. *Komédiának első része.*

Dīvergentĭa, æ, f. Gell. *Dole gmarenye.* 1. Abgang, e. Neygung. *Lemenés.*

Dīvergĭum, & Dēvergĭum, ii, n. Feſt. *Podoſje,* 2. *Razluchenye, razdelenye.* Abhaltender Oth, 2. e. Abſonderung. *Lemenés,* 2. *Eloſzlás, El válaſztás.* Aquarum divergia, Feſt. *Razdelenye vód.* e. Waſſer-Scheidung. *Viznek máſzfelé elárkolása, folyáſa.*

Dīverro, is, ĕre, erri, erſum. (Act.) Colum. *Razmechem, Razpomechem.* Von einander kehre. *Széllyel ſeprem.*

Dīversè *Adv.* Dīversĭus, dĭverſiſsĭmè, Dīverſim, & Dīversĭmŏdè. Salluſt. *Ovak y onak, vſzakojachki.* Auf mancherley Weiſe, unterſchiedlich, an vielen Orthen. *Külömbőző-módon, külömbőző helyeken.*

Dīversĭo, onis, f. *Navernenye.* e. Einkehrung. *Valakihez térés.*

Dīversĭtas, atis, f. Plin. *Razluchnoſzt, Razluka, Razlichnoſzt, vſzakojachina, vſzakojakoſzt.* r. Unterſchied, e. Mannigfältigkeit. *Külömbség.*

Dīversĭtor, ōris, m. Petr. *Na ſztan Priemitel, naſztanitel, oſtariaſs.* Ein Wirth, r. Gaſtgeb. *Vendég-fogadó gazda.* 2. Vid. *Sequens.*

Dīverſor, oris, m. Cic. *Sztanovnik, Pribiditel.* Ein Gaſt. r. Einkehrer. *Meg-szálló vendég.*

Dīverſor, aris, ari, atus ſum. (Deponens) Cic. *Kam odſzédam, ſztanujem, jeſzam na konaku.*

naku. Einkehre, ich bin zu Herberg. *Szállásom-ülek, vendég- fogadóban lakom, Vallásban Szállok.*

Diversōrĭum, ii, n. (Hinc *Diminutiv.* Diversōrĭŏlum, li, n. *Cic.*) Curt. *Konak, Szàn.* Herberg. *Szállás.* 2. Vid. *Caupona.*

Diversus, a, um. Cic. V. *Varius, Dissimilis.* 2. V. *Contrarius.* Interrogatus à Varrone diversæ partis advocato. *Suet.*

Divertĭcŭlum, i, n. Cic. *Iz púta irbajanye, kam drugam navráchanye, navêrnenye, navratilistbe.* 1. Wegscheide, 1. Abvveg. *útról eltérés.* 2. *Poleg puta ostrarsa.* s. Wirths-Haus am Weeg gelegen. *út mellet- való Vendég- fogadó Ház.* 3. Transl. pro *excusatio* aut *prætextus.* Diverticula & anfractus & suffugia quærere. *Cic. in partit. c.* 39. *Quint. l. 9. c.* 2.

Divĕrto, is, ĕre, erti, ersum, (Neu.) *Cic.* & Divertor, ĕris, erti, ersus sum. (Dep.) Terent. *Izpúta idem, Iz putasse vgiblyem.* Abweneke, abvveiche. *Az útról eltérek, eltértem.* 2. *Navernujemsze, navrachamsze kam.* Einkehre. *Kitérek, Meg-szállok.* Divertere in tabernam. Cic. *K-ostrariisze navêrnuti.* In ein Wirthshaus einkehren. *Vendék- fogadóba térni.* 3. pro *alio me verto.* Sed redeamus ad illud, unde divertimus. *Cic. 12. Fam.*

Dives, ĭtis, *com.* Cic. *Bogat.* Reich. *Gazdag, Dús.* Construitur cum *Genit.* Dives opŭm variarum. *Virg.* Vel cum *Ablat.* Crassus tum cognomine Dives, tum copiis *Cic. 2. Offic.* 2. In *Comparativo* Dīvĭtĭor. Sed *usitatiùs* dĭtĭor à Dis *per syncop.* & *superlat.* Dĭtissĭmus magis in usŭ, quàm dīvĭtissĭmus à Dives *regulariter formando.* Unde ille licentior dithyrambus fluxit. *Cic. 3. de Orat. c.* 48. Oppida sunt regni divitiora mei. *Ovid. Heroid. ep. 16. v.* 21. Item: Ditior & affluentior videtur esse vera amicitia. *Cic. de Am.* Ità: ditissimus Habendus. *Cic. in Parad.*

Dīvĕxo, as, are, avi, atum. [Act.] Cic. *Vsrakojachki trápim, múchim.* 2. †. *Jako-salim.* Sehr, Mancherley- vveise blage. 2. † Sehr Voppe. *Minden képen gyótrŏm, kinzom.* 2. † *Tréfálok.*

Dīvīāna, æ, f. *idem quod* Diana. *Varro.*

Dīvĭdĭa, æ, f. Propert. *Poteschavanye, neprigodnost, Ogrutnost.* e. Beschvvernuss, Verdruss. *Nebeszteltség, Meg-únás, Nehézség.*

Dīvĭdo, is, ĕre, īsi, īsum. (Act.) Paut. *Razdelyuiem, razdvajam, Delim.* Zertheile. *Elosztom, megosztom.* 2. V. *Partior. Dispungo, Separo, Distraho, Distribuo.* Synon.

Dīvĭdŭĭtas, ātis, f. JCt. *Razdélenosst.* e. Zertheilung. *Elosztbatóság.* V. *Divisio.*

Dīvĭdŭus, a, um, Plin. *Razluchlyiv, Razdelyiv,* 2. *Razlucben, Razdelen.* Theilsam, getheilich, 2. Getheilt. 1. *El-osztható,* 2. *El-osztatott.*

Dīvīna, æ, f. Horat. *Desseta szeszstra, Vuhvicza.* e. Wahrsagerin. *Jövendŏlŏ Aszszony.*

Dīvīnātĭo, ōnis, f. Cic. *Zgagyanye, Prorokuvanye, zgonenye, zagonyka, doiducheb dugovany povedanye.* e. Wahrsagung. *Jövendölés.*

Dīvīnē *Adv.* Quint. *Bosanszki.* Göttlich. *Istenül.*

Dīvīnĭtas, ātis, f. Cic. *Bosanszivo, Bosztvo.* e. Gottheit. *Istenség.*

Dīvīnĭtŭs, *Adv.* Cic. *Po Bogu, od Boga.* Von Gott her. *Istentől, Isten-által.*

Dīvīno, as, are, avi, atum, (Neu. *apud Ovid.* Act.) Cic. *Prorokujem, Zgagyam, Pogagyam, Vganyam, Dojduchapovédam, nazveschám.* Wahrsage, vveisage. *Jövendölök.* Hujus *Synon. sunt.* Vătĭcĭnor, Augŭror, Conjĭcĭo, Ārĭŏlor, Fŭtūrā signĭfĭco, Præsāgĭo, Prædico, *quæ vide.* Divinare aliquid. *Ovid.* Divinare de re aliqua. Cic.

Dīvīnus, a, um, Cic. *Bosanszki, Bórji, Bosanszivcni.* Göttlich. *Istenes, Istcni.* Rem divinam facere vel divinæ rei operam dare *id est. Diis sacrificare.* Cic. 2. Interdum ponitur pro *Excellens, Præstans, Eximius.* Ratio, qua nihil est in homine divinius. Cic.

Dīvīsè *Adv.* & Dīvīsim. Gell. *Razdeleno, Razlucheno.* Absonderlich. *Osztva, külön.*

Dīvīsĭbĭlis, is, *com.* le, n. *Razdelyiv, Razdelitisze y razluchitisze mogùch.* Das sich zertheilen last. *El-osztható.*

Dīvīsĭo, onis, f. *Cic.* Dīvīsūra, æ, f. *Plin.* Dīvīsus, ûs, m, Liv. *Razdelenye, razluchenye.* e. Theilung. *Osztás.* Trium regnorum divisio, cœli, maris, inferorum, 2. Divisiones etiam dicebantur *munera* & *sportulæ,* quas die natali veteres distribuebant in conviviis, vel extra. *Martian. l. 23. dig. de ann. leg.*

Dīvīsor, oris, m. Cic. *Delitel,* Razdelitel. 1. Theiler. *Osztó, osztogató.*

Dīvīsus, a, um, Cic. *Razdelen.* Getheilet. *Elosztott, Elbasztatott.* 2. In *Comp. apud Lucr.* Dīvīsĭor. & divisior inter se, & distractior intus. *Idem l. 4. v. 958.*

Dīvĭtātĭo, ōnis, f. Petron. *Bogatoga chinenye, obogátenye.* Die Reichmachung. *Meggazdagúlás.*

Dīvĭtĭæ, ārum, *plur.* f. Cic. *Bogatcztvo, Blágo.* r. Reichthum. *Gazdagság.* 2. Accius apud Non in *fing* Divitia: Æternabilem divitiam partíſſent. *c.* 7. *n.* 64.

Dīvĭtĭor, Dīvĭtiſsĭmus, *Cic.* V. *Diver.*

Dīvĭto, as, are, avi, atum, (Act.) Accius ap. Non. V. *Dito.*

Dīum, ii, n. Corn. Nep. *Zrák, Nebo, Podnebje, chiſzto y golo nebo.* e. Lufft, r. Freyer Himmel. *ég, Levegő ég.* Sub dio agere. Corn. Nep. *Pod chiſztem y golom nebu biti.* Unter dem freyen Himmel ſeyn. *Az ég alatt bajlék nélkűl lakni.*

Dīvortĭum, ii, n. Cic. Eſt *diverticulum*, ſive *ſemita diverſa*, qua à via regia deflectimus. Objiciunt equites ſeſe ad divortia nota. *Virg.* 9. *Æn. v.* 379. 2. V. *Separatio.* Doctrinarum facta divortia. *Cic.* 1. de Orat. 3. *Razzakonenye, dveh zakonſzkeh raſzpitanye.* e. Eheſcheydung. *Házaſoknak egy máſtól elváláſok.* 4. Divortia verò fiebant his verbis: *Res tuas tibi habe: Res tuas tibi age.* Cic. in *Phil.* Ille uxorem ſuam ſuas ſibi res habere juſſit.

Dĭūrēſis, is, f. Med. *Razluchenye vodè* iliti *ſzrzaline od kervi vu bubrekeh.* e. Scheydung des Harns von dem Geblüth in den Nieren. *Vizeletnek a' vértűl a' vesében elosztáſa, válaſztása.*

Dĭūrētĭcus, a, um, Med. *Vodu iz chloveka tirajuchi.* Harn-treibend. *Vizelet ki-űző.*

Dĭurno, as, are, avi, atum, (Neu.) *Dugo ſivem, vnogo lèt terpim.* Lang lebe oder bleibe. *Sok időkig tartok, élek.*

Dĭurnum, ni, n. Tacit. *Vſzagdeſſnya brana, jeſztvina.* 2. *Cheſzdan plácha.* 3. *Rukovena molitvena kniga.* Tägliche Nahrung, Speiſs, 2 r. Taglohn, 3. s. TäglichHand-Büchlein. *Minden napi eledel.* 2. *Egy napi fizetés.* 3. *Imád, ságos könyv.* 4. V. *Diarium*, Juv.

Dĭurnus, a, um, Cic. *Dnevni, vſzagdeſſnyi, vſzagdanyi.* Täglich. *Nappali, mindennapi.*

Dĭus, a, um, Horat. 1. *Plemenit, cheſztit.* 2. *Boſanſzki, nebeſzki.* Edel. 2. Göttlich, Himliſch. 1. *Nemes.* 2. *Iſtenes.* Dia Sententia. Virg. *Boſanſzko ſztimanye, derſanye, ſzudenye, dopitanye.* Göttliche Meynung. *Iſteni itélet.*

Dĭuſcŭlè, *Adv. Auguſt.* Dĭūtŭlè & Dĭūtŭle. Gell. *Dugahno, podugo, podavno, zadoſzta dugo.* Zimlich lang. *Régtűl fogva, eltt régen.*

Dĭūtĭnè, *Adv.* Plaut. *Prezr Dugo, Davno, vdavnya, prezre vremena.* Lang, lange Zeit. *Sok ideig.*

Dĭūtĭnus, a, um. Liv. *Dug, dugodavni, dugodnevni.* Langvvierig. *Sok idejű.*

Dĭūtĭùs, *Adv.* (Compar.) Dĭūtiſsĭmè (ſuperlat.) Cic. *Duſzè, najduſze, dugſze, predugo.* Länger, ſehr lang. *Tovább, leg-tovább.*

Dĭūturnè, *Adv.* Cic. *Jako dugo.* Sehr lang, Langvvierig. *Igen ſok ideig.*

Dĭūturnĭtas, atis, f. Cic. *Dugoczba, dugovremenoſzt.* e. Langvvierigkeit. *Hoſzſzúidő.*

Dĭūturnŭs, a, um. Dĭūturnĭor, Dĭūturniſsĭmus. Cic. Ovid. Svet. *Dugo-vremeni, davni, dugo-vremni.* Langvvierig. *Sok ideig-való.*

Dīvulgo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Razglaſſujem, raznaſſam.* Unter die Leute bringe, ausbreite, gemein mache. *Kihirdetem.*

Dĭvus, a, um. Senec. *Boſzji, ſzvet, blaſen, Boſanſztveni.* Göttlich, Heilig. *Iſtenes, ſzent, Boldog.*

Do, das, dăre, dĕdi, dătum, (Act.) Cic. 1. *Dajem.* 2. *Piſſem bômu.* 3. *Zapovédam.* 4. *Zablyujem.* 5. *bitam.* 6. *Velim.* 7. *Podajemſze.* 8. *Karan, kaſtigan bivam.* 9. *Pokaſujemſze.* 10. *Vkanyujem &c.* 1. Gebe. 2. Schreibe zu einem. 3. Befehle, ſchaffe. 4. Vergeſſe. 5. Werffe. 6. Sage. 7. Ergebe. 8. Straff leide. 9. Mich ſehen laſſe. 10. Betrüge. 1. *Adok.* 2. *Irok valakinek.* 3. *Parantſolok.* 4. *Elfelejtem.* 5. *Hajtok.* 6. *Mondok.* 7. *Meg-adom magamat.* 8. *Bűntetem.* 9. *Magamat mútatom.* 10. *Megtſalom.* 11. V. *Condono. damno.* Dare ad carnificem, ad beſtias. *Terent. Uſus.* Da tua, dum tua ſunt, poſt mortem, tunc tua non ſunt.

Dôk imetki jeſzu czéli
Ti ſzam tvoje blago déli;
Ar po tvojoj taki ſzmerti
Tugyi budu vlekli berti.
Biſs dein Reichthum, dein Reichthum iſt,
Schencke, theille, vvie du vvilſt:
Dann nach dem Todt vvird nicht mehr dein,
Kombt ein frembder und g'höret ſein.
A mig tiéd a' joszágad,
A kiknek ſzűkséges adgyad;
Mert ha halál tőrben akaſzt,
Mindent tőled itt el-ſzakaſzt.

Literas ad aliquem dare. Cic. *K-kômu piſzati.* Einem Brief zuſchreiben. *Valakinek levelet*

velet irni. In mandatis, *vel* mandata alicui dare. Gic. *Kômu zapovedati.* Etvvas befehlen, ſchaffen. *Valakinek parantſolni.* Dare aliquid oblivioni. Cic. *Nakaj, iz chesſzaſze zabiti.* Etvvas vergeſſen. *El-felejteni valamit.* Ad terram dare. Svet. *Dole bitſti, na zemlyu z-kem lupiti.* Zu Boden vverffen. *Földre vetni valakit.* Dare ſe ipſum. Cic. *Podatiſze.* Sich ergeben. *Megadni magát.*. Dare ſe ad ſtudia. Cic. *Navukuſze podati.* Sich dem Studiren ergeben. *Tanúlâſra alkalmaſztatni magát.* Pœnas dare alicujus rei. Cic. *Zarad kakvoga dugovanya kaſtiganomu biti.* Wegen etvvas geſtrafft vverden, Straff leiden. *Valamiért bûntetődni.* Se in conſpectum dare. Terent. *Pokazatiſze.* Sich ſehen laſſen. *Megmûtatni magát.* Verba alicui dare. Terent. *Vkanyuvati.* Betrügen. *Valakit megtſalni.*

Dŏcĕo, es, ēre, ŏcŭi, octum. (Act.) Cic. *Vuchim.* Lehre. *Tanitok.*

Dŏcĭbĭlĭtas, atis, f. *Navuchlivoſzt, Navucheneſzt.* e. Gelehrigkeit, Faſſungs-Krafft. *Könnyen-való tanulás, tanithatóság.*

Dŏcĭbĭlis, is, *com.* le, n. Priſc. *Navuchlyiv.* Gelehrig, Gelehrſam. *Tanitható, könnyen-tanúlo.*

Dŏcĭlis, is, *com.* le, n. Dŏcĭlĭor, *Cic.* Dŏcillĭmus. JCt. *idem.*

Dŏcĭlĭtas, atis, f. Cic. vide *Docibilitas.* 2. V. *Capacitas* N. 2.

Dŏcĭlĭter, *Adv.* Diomed. *Navuchlyivo.* Gelehrlich. *Tanithaté-képen.*

Doctè, *Adv.* Cic. *Navuchno, vucheno.* Gelehrt. *Böltſen, Tudóſon.*

Doctĭcănus, a, um. Mart. *Znano-pevajuchi, Znano-Pevecz, vucheno-Popevavecz.* Wohl gelährt ſingend. *Böltt, és jó éneket.*

Doctĭlŏquus, a, um. Varro. *Vucheno-govorliv.* Gelehrt redend. *Böltsen ſzóló.*

Doctor, ōris, m. Cato. *Navuchitel, vuchitel,* r. Lehrer. *Tanító.* Laniſtæ etiam Doctores appellantur à *Quint.* & *Valer.*

Doctrīna, æ, f. Cic. *Navuk.* e. Lehr. *Tanúság.*

Doctrix, īcis, f. Apul. *Vuchitelicza, Navuchitelicza.* e. Lehrerin. *Tanítóné.*

Dŏcŭmen, ĭnis, n. *Lucret.* Dŏcŭmentum, ti, n. Cic. Vide *Doctrina.*

Dŏcus, i, m. Plin. *Tràm.* r. Thram, Balck. *Gerenda.*

Dŏdĕcăēdrum, i, n. Mathem. *Dugovanye dvanaizt vuglov.* Ein zvvölff Eckige Sach. *Tizen két ſzegletű dolog.*

Dŏdŏnĭdes, ĭdum. f. *plur.* Hygin. *Boſicze nad vodami.* e. Waſſer-Göttinen. *Vízi Iſten aſzſzonyok.*

Dŏdrans, antis, m. *Varro.* Eſt pondus, vel menſura conſtans ex novem unciis. 2. Dicitur palmus major *hoc eſt* intervallum illud, quod eſt inter pollicem, & minimum digitum diductos. *Svet.* 3. Dŏdrantālis. *Adject.* Colum.

Dogma, ătis, n. Cic. *Naredba, opchinſzki zapovedani navuk.* e. Erkanntnus, r. Lehr-Punct, s. Geſetz. *Vallás, Végezés, Tudomány.* Vid. *Decretum, Placitum.*

Dŏlābella, æ, f. (*dimin.* ex dolabra) Colum. *Sztrugálcze*, peregr. *Hoblichek.* Kleiner Hobel. *Gyalutska.*

Dŏlābra, æ, f. Cic. *dicitur* & Dŏlābrum, i, n. *Oſztrugalo, z-kêmſze drêvo, deſzke ſztruſu, ſztrugalka, ſztrugalo* peregr. *Hoblich.* r. Hobel. *Gyalu.*

Dŏlāmen, ĭnis, n. *Apul.* Dŏlātus, ûs, m. Prud. *Sztruganye, Drêva gladenye, oſztruſenye*, peregr. *Hoblanye.* Das Hobeln. *Gyalulás.* Truncus dolamine effigiatus. *Apul.*

Dŏlātĭlis, is, *com.* le, Auct. de limit. apud Fortunat. *Oſztruglyiv, ſztrugatiſze mogûch.* Das ſich Habeln läſt. *Meg-gyalulható.*

† Dŏlātor, ōris, m. *Sztrugách, oſztrugavecz*, peregr. *Tiſslyar.* r. Tiſchler, Schreiner. *Gyaluló, Aſztalos.*

Dŏlātōrĭum, ii, n. Hier. *Sztrugálnicza, klupa za ſztruganye*, peregr. *Tiſslyarnicza.* e. Hobel-Banck. *Gyaluló ſzék.* 2. V. *Dolabra.* Hier.

Dŏlendus, a, um. *Particip. paſſiv.* Cic. *Saluvanya vrêden.* Was zu bedauren iſt, das man mit Schmertzen ertragen muſs. *Siralmas, ſzomorú dolog.*

Dŏlenter, *Adv.* Cic. *Z-ſaloſztjum, ſaloſztno.* Mit Schmertzen *oder* Bekûmmernûſs. Schmertzhafftig. *Bánkodva, fájdalmaſon.*

Dŏlentĭa, æ, f. *Arnob.* & *Næv.* ut teſtatur Gell. V. *Dolor.*

Dŏlĕo, es, ēre, ŭlŭi, ĭtum. (Neu.) Cic. *Bolime, ſalmiie, ſalujemſze, kajamſze.* Schmertzen leyde, Wehtage habe. *Bánkodom, fájlalom, Fájdalomban vagyok.* 2. *Saloſztimſze, jeſzem ſaloſzten.* Ich bin traurig, etvvas betraure. *Szánakodom, ſzomorkodom.* 3. Conſtruitur vel *abſolutè* Cic. pro Marc. dolebam enim, ac vehementer angebar cùm viderem. *Vel cum Ablat.* Nemo meâ injuriâ doluit Cic. pro Planc. *Vel cum Ablat.* & *præp. ab.* Doleo ab animo, ab oculis, doleo ab ægritudine. Plaut. *Vel cum Accusat.*

Quis non doluit Reip. casum? Cic. in Vat. Item 4. Dolere alicujus vicem, *est ejus casum incommodúmque dolere.* Cic. Att. l. 6. ep. 3. Sed me hercule, Curionis & Pauli meorum familiarium vices doleo. *Phras.* Ea res mihi valde doluit. Ferrem gravius si novæ ægrimoniæ locus esset. Angebar animi mœrore necessario, magno & acerbo, sinè acerbissimo animi sensu rem audire non potui. Hausi dolorem in vita acerbissimum. Vel rei memoria meum pectus effodit. Fixus animo hæret dolor, pungit, perfodit, pervellit dolor animum. Vix consolabilis erat ægritudo. Tabesco, conficior, angor, maceror, disrumpor dolore.

Dōlĭārĭus, rii, m. Plin. *Lagvàr, Laguo-del,* peregr. *Pintar.* r. Büntter, Fass-Büntter. *Hordó-tsinálo, kádár, Pintér.*

Dōlĭŏlum, ŏli, n. Colum. *Lagvich, lagvichek.* Ein Fäßlein. *Hordotska.*

Dŏlĭto, as, are (*frequent.*) Cato *Gusztokrat. bolujem, bòl terpim,* peregr. *beteséndzem, beteguiem, beteg terpim.* Offt Schmertzen leyde. *Bándogálom, fájdalmaskodok.*

Dōlĭum, ii, n. Cic. *Veliki lagev, vossa, szùd, Hordov.* Ein grosses Fass. *Nagy bordó.*

Dŏlo, as, are, avi, atum. (Act.) Synon. *Lævigo.* Cic. *Sztrusem, osztrugavam,* peregr. *Hoblam deszku* &c. Hoble. *Gyalulok.* 2. Transl. Fuste dolare pro *valde verberare,* Hor. Dolare orationem. *Cic.* pro *emendare, perficere.*

Dŏlon, ōnis, & Dŏlo, ōnis, m. *Palicza potmajna vusrebi mech nosrecha.* Ein Stock (Stab) darinnen ein heimlicher Dolch stecket. *Olly páltza, mellyben belől bandsár vagyon elrejtve.*

Dŏlor, ōris, m. Cic. *Bòl, Bolezt, Saloszt, Pokajanye.* r. Schmertz, s. Leyd, e. Wehtag, e. Bekümmernuss. *Fájdalom, Bánat. Phras.* Dolor me incredibilis incessit. Omnes mentis meæ partes dolor exagitat, dolore angor incredibili. Ità doleo, ut nemo magis, ut nemini concedam. Hilaritas à me omnis abest. Dedi me totum mœrori. Jacet animus mœrore oppressus. Nihil me tristius. Mœrore laceror, urgeor, affligor, conficior, consumor. Mœror meus non est is, quem ulla ratio mitigare, lenire, mollire, sanare, minuere, auferre, demere eripere, consolari, levare, abstergere, exhaurire possis. Ità me dolor interrimit, perdit &c.

Dŏlōrĭfĭcus, a, um, *Bòl chinetchi.* Schmertzen bringend. *Fájdalmat tsinálo.*

† Dŏlōrōsus, a, um, *Pun boli y Saloszti.* Voll Schmertzen und Kümmernüss. *Teli fájdalommal.*

Dŏlōsè *Adv.* Cic. *Prevarno, z-prevarom, vkanlyivo, lastivo, chelarno, potmajno, bimbeno.* Betrüglich, falsch, listiglich. *Tsalárdúl, álnokúl.*

† Dŏlōsĭtas, ātis, f. *Vkanlyivoszt, chelaria, potmajnoszt, bimbenoszt.* e. Betrüglichkeit. *Tsalárdság, álnokság.*

Dŏlōsus, a, um, Horat. *Vkanlyiv, chelaren, potmajen, bimben.* Betrüglich, falsch. *Tsalárd.*

Dŏlus, i, m. Cic. *Czigania, vkanlyivoszt, prevara, chalaria bimba.* Eine List, r. Betrug. *Tsalárdság.*

Dŏmābĭlis, is, *com.* le, n. Horat. *Vkrotlio, vtaslyiv.* Bändiglich, das sich bändigen lasst. *Meg-szelidíthetó.*

Dŏmāstērĭum, ii, n. *Meszto v-kômsze krote nevkrotni.* r. Platz da man bändiget, r. Tummel-Platz. *Helly mellyben az nem szelidek meg-szeliditetnek.*

Dŏmātor, oris, m, *Tibull.* Dŏmĭtor, ōris, m. Cic. *Vkrotitel, vkrotnik.* r. Bändiger, Zähmer, Bezvvinger. *Szelidító.*

Dŏmĕfactus, a, um, Petron. *Vkroten, vtissen.* Gebändiget, gezähmt. *Meg-szelidíttetett.*

Dŏmĕfĭo, is, iĕri, actus sum. *Krotimsze.* Gebändiget vverde. *Meg-szelidíttetem.*

Dŏmestĭcātim, *Adv.* Svet. *Od hise do hise.* Von Hauss zu Hauss. *Házanként, házról-házra.*

Dŏmestĭcus, a, um, Cic. *Domachi, bisni.* Hauss-Genoss, einheimisch. *Házi.* 2. V. *Familiaris.* Cic.

Dŏmĭcellă, æ, f. *Gozpodichna.* peregr. *Kissaszonyka.* e. Freyle, Jungfrau. *Kis asszony.*

Dŏmĭcellus, i, m. (Diminut.) *Gozpodichich.* peregr. *kissur.* Junger Herr, kleiner Herr. *Kis úr, úr-fi.*

Dŏmĭcilĭum, ii, n. Cic. *Sztanye, Dòm. prebivaliszche.* e. Wohnung, Behausung, e. Herberg. *Lakó-hely, szállás, hajlék.*

Dŏmĭna, æ, f. Cic. *Goszpa, goszpoja, goszpodinya.* e. Hauss-Frau, Herrin. *Asszszony, gazda asszszony, úri asszszony.* Post an. 14. puellis Rom. Dominarum nomen datum est.

Dŏmĭnātio, onis, f. *Cic.* Dŏmĭnātus, ûs, m. Cic. *Goszpodszivo, goszpodovanye, goszpodinszt-*

oo. e. Herrſchafft, Herrſchung. *Uraſág, uralkodás.*

Dŏmĭnātor, oris, m. Cic. *Ladavecz.* r. Herrſcher. *Uraſkodó.*

Dŏmĭnĭca, æ, f. Vide *Dies Dominicus.*

Dŏmĭnĭcālis, is. *com.* le, n. *Nedelyni.* Sonntäglich. *Vaſárnapi.*

Dŏmĭnĭum, ii, n. Varro. *Goſzpochina, ladanye, oblaſzt, gozpodztvo.* e. Herrſchafft, Bothmäſſigkeit, r. Gevvalt. *Uralkodás, hatalom.*

Dŏmĭnor, āris, āri, ātus ſum, (Dep.) Cic. *Goſzpodujem.* Herrſche. *Uralkodom.*

Dŏmĭnus, ĭni, m. Cic. *Goſzpon, Goſzpodin.* Herr. *Ur.*

Dŏmĭporta, æ, f. Cic. *Pùs, Selyva.* r. Schneck, e. Schildkrott. *Tſiga, Tekenyős béka.* Non Domo Dominus, ſed Domino Domus honeſtanda eſt. *Cic. offic. 1. c. 39.*

Dŏmĭtor, ōris, m. Cic. Vide Dŏmātor.

Dŏmĭtūra, æ, f. *Plin.* Dŏmĭtus, ûs, m. Cic. *Krotenye, otiſſenye, ſztegnenye.* e. Bändigung, e. Bezähmung. *Szelidítés, Lágyítás.*

Domnă, æ, f. *Obſolet.* Vid. *Domina.*

Domnus, i, m. *Obſolet.* Vid. Dominus.

Dŏmo, as, āre, ŏmŭi, ĭtum, (Act.) *Cic.* Dŏmĭto, as, are, (*Frequ.* ex Domo, as.) Virg. *Krotim.* Bändige. *Meg-ſzelidítem, Enyhítem.*

Dŏmŭĭtĭo, ōnis, f. Cic. *Domom idenye, hodenye.* Das heim gehen. *Haza-menés, Házához-menés.* Jam domuitionem parant. Cic. *Szada*, ali *jurſze domom ſzpravlyaju.* Sie richten ſich ſchon heim zugehen. *Immár haza készülnek.*

Dŏmumrĕdĭtĭo, ōnis, f. Jul. Cæſ. *Domom povrachanye.* e. Heimkehrung. *Haza-térés.*

Dŏmuncŭla, æ, f. & Dŏmuſcŭla, æ, f. Apul. *Hiſichka, Hiſicza.* s. Häuſslein. *Házatska.*

Dŏmus, i, *vel*, ûs, Cic. *Hiſa, Kucha.* s. Hauſs *Ház.* 2. Sumitur generatim pro *quocunque habitaculo*, v. g. *templo* &c. 3. interdum pro *Familia.* Domus te tota noſtra ſalutat. *Cic.* 4. Aliquando pro *tota aliqua gente.* Cùm domus Aſſarici Phthiam, clarâſque Mycenas ſervitio premet, *id eſt* Romani. 5. pro *patria.* Qui cærete domo &c. *Virg.* 6. Transl. pro *Sepulcro.* Atque in marmorea ponere ſicca domo *ſcil.* oſſa. *Tibul. l. 2. eleg. 2. v. 22.* 7. pro *Carcere.* ità *Ter.*

Dōnābĭlis, is, *com.* le, n. Plaut, *Daruvlyiv, Prikaſlyiv.* Das man ſchencken kan. *Adbató, ajándékozható.*

Dōnārĭum, rii, n. *Virg.* Dōnātīvum, tīvi, n. *Svet.* Dōnum, i, n. Terent. *Dár, Prikaz, Prikazano dugovanye.* e. Gabe, s. Geſchencke. *Ajándék.*

Dōnātārĭus, a, um, JCt. *Daruvan, kòmuſze kaj prikaſe.* Dem etvvas geſchencket. *Aki valamit Ajándékban bír.*

Dōnātĭcus, a, um, *Feſt.* & Dōnātīvus, a, um, Plaut. *Stoſze prikaſtáje, prikazan, daruvan.* Geſchenckt. *Ajándékban-adatott.*

Dōnātĭo, onis, f. Cic. *Daruvanye, Prikazanye.* e. Schenckung, e. Verehrung, e. Beſchenckung. *Ajándékozás.*

Dōnātor, oris, m. *Prikazitel, Darovitel, Darovnik.* r. Beſchencker, r. Verehrer, r. Geber. *Ajandékozó.*

Dōnātrix, icis, f. Prud. *Daritelicza, Prikaſiteliczа.* e. Beſchenkerin, Geberin, Verehrerin. *Ajándékozónt.*

Dŏnax, ācis, m. Plin. *Terzt, Terztika.* Groſs Rohr. *Nád.* 2. Dŏnax, ăcis, f. *Animal certæ ſpeciei.* 3. Dōnax, ācis, *om.* Adject. V. *Liberalis.*

Dōnec, *Terent.* & Dōnĭcum, *Adv. Plaut. Doklam, Dokle.* Bis. *Miglen, Mig. Meddig.* 2. V. *Quamdiu.* Donec eris felix &c. *Ovid.*

Dōnĭfĭco, as, are, avi, atum, *Hygin.* Dōno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Darujem Prikaſujem.* Beſchencke. *Ajándékozom.*

Dōnum, i, n. Vide *Donarium.*

Dŏrătismus, i, m. Cæl. Rhod. *Boj, Voj.* e. Schlacht. *Harte, Viaskodás.*

Dorcădes, um, f. Strab. *Megyimorje, Harapſzkoga morja, puno ſzern, y Divjih kòz.* e. Inſel des Æthiopiſchen Meers, voll mit Gemſen, und Rehen. *Arabiai tengernek ſzigete teli őzekkel, és vad ketskékkel.*

Dorcas, ădis, f. Mart. (ab acutè videndo) *Szerna.* r. Dannhirſch, s. Reh. *Őz, Vadketske.*

Dōrĭcus, a, um, *Gerchki, Gerkov.* Griechiſch. *Görögi.*

Dōrĭi, ōrum, Dōres & Dōrĭenſes, ĭum, m. *plur. Gerki Aſianſzki.* Griechen in Aſien. *Aſiai görögök.*

Dormĭo, is, īre, īvi, ītum. (Neu.) Cic. *Szpim, ſzpávam.* Schlaffe. *Aluſzom.* Conſtruitur aliquando cum *Accuſat.* & *præp. in.* Nihil eſt, quòd in dextram aurem fiduciâ mei Dormias. *Plin.* 2. pro *Ceſſo, otioſus ſum.* Sic ferulas &c. pædagogorum dixit dormire *Martial. l. 10. epigr. 62.* cùm non uſurpantur. *Phraſ.* Cùm quieti corpus nocturno tempore daret, artus languidos ſopore placaret Multa ſe ſecundùm quietem vidiſſe narrat.

narrat. Arctiſſimus ferè eum ſomnus complectitur. Cùm quieti ſe tradit, adeò altè dormit, ut ferè in lucem quieſcat. *Hac nocte ſomnum capere non potui: Phraſ.* Vigilem, inſomnem, ſomno vacuam, ſomni expertem hanc noctem traduxi. Nunquam ſomnum hac nocte vidi. Somnus hac nocte oculos meos effugit, nunquam ſe obtulit, refugit ab oculis. Perpetuâ vigiliâ vexatus ſum: Fuerunt omnes mihi noctis partes vacuæ ſomno, expertes ſomni, ſinè ſomno.

Dormiſco, is, ĕre, (Neu. Plaut. V. *Dormio* cùm dormiſcit ei ſubduco anulum *Plaut.*

Dormītātio, onis, f. *Drèm, Dremlyenye.* Das Schlaffen. *Szúnnyadozás.*

Dormītātor, oris, m. Plaut. *Drémlyavecz, zaſzpánecz.* r. Schläffer, Schläffriger Menſch. *Aluſzékony, Szunnyadozó.*

Dormītĭo, onis, f. Varro. *Szpanye, ſzpavanye.* Das Schlaffen. *Aluvás.* 2. V. *Mors.* ità Eccleſia.

Dormīto, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *Drémlyem, zaſzpavam.* Einſchlaffe Schlumere. *Szunnyadozok.*

Dormītor, ōris, m. Mart. *Szpávavecz.* r. Schläffer. *Aluvó, ſzunyodó.*

Dormītōrĭum, ii, n. Plin. *Meſzto za ſzpánye, ſzpavanye; ſzpálnicza, ſzpavaliſche.* e. Schlaf-Kammer, ſ. Zimmer. *Háló-báz, bely.*

Dormītōrĭus, a, um. Plin. *Szpavalni, za ſzpánye odlucben.* Zum Schlaffen dienlich. *Aluvátra-való.*

† Dormītŭrĭo, is, īre. V. *Dormito.*

Dōron, i, n. Plin. *Dlan, dlanicza.* 2. *Dàr taki, iz ruke dan.* 3. *Mera dugay ſiroka jedne dlani.* 1. Die flache Hand. 2. e. Gaab, ſ. Geſchenck gleich von der Hand. 3. e. Maas einer Hand lang und breit. *Tenyér.* 2. *Kézbûl kézbe adott ajándék.* 3. *Egy tenyérré hoſzſzú és ſzéles mérték.*

Dorsŭāle, is, n. Jul. Capit. *Konyſzki pokrovecz, Guny, czaprak.* e. Rucken-Decke, Schabracke. *Ló pokrotz, Tzafrang.*

Dorsŭālis, is, *com.* le, n. Apul. *Herbetni, herbtov.* Das zum Rucken gehöret. *Hátas.*

Dorsŭārĭus, a, um, & Doſsŭārĭus, a, um. Varro. *Na herbtu noſzechi, tegliv.* Auf den Rucken tragend. *Hátas, Hátán-hordozó.*

Dorſum, i, n. Hor. *Herbet.* r. Rucken. *Hát.*

Dorsŭōſus, a, um. Solin. *Velik herbet imajuchi.* 2. *Bregovit, breſnazt, bregaſzt.* Der einen hohen Rucken hat. 2. Hügelicht. *Nagy-hátú, Hátas.* 2. *Hegyes.*

Dŏrўphŏrus, i, m. Vid. *Stipator.*

Dos, ōtis, f. Cic. *Dàr ſzvadbeni, pirni, pirka.* ſ. Heyrath-Geld, Heim-Steuer. *Menyegzői ajándék, jegy-ruha.*

Dōtālis, is, *com.* le, n. Liv. *Szvadbeno-darovni.* Zur Hochzeit-Gaab dienend. *Menyegzői ajándékos.*

Dōto, as, are, avi, atum, (Act.) Suet, *Dèl, y Dar ſzvadbeni dajem.* Ausſteure, begabe. *Jegy rubát adok, Meg-ajándékozom.*

Dōxa, æ, f. Cal. *Dika.* 2. *Velichanſztvo.* 3. Vid. *Opinio.* e. Ehre. 2. e. Majeſtät, Herrlichkeit. 1. *Dûtsőség.* 2. *Méltóság.*

Drăcæna, æ, f. Serv. *Pozoj ſzamicza, Pozojka, zmaja.* Eine Drachin. *Nyőſtény sárkány.*

Drāchma, æ, f. Cic. Unciæ pars octava. 2. *Szedem Kriſniki*, peregr. *Krajczari.* Sieben Kreutzer. *Hét karajtzár.*

Drăco, ōnis, m. Cic. *Pozoj, zmaj.* r. Drach. *Sárkány.* 2. Eſt nomen *Signi cœleſtis* ex una & 30. Stellis conſtantis. 3. Transl. Dicitur *palmes vetus & inutilis, quia tortuoſus eſt inſtar Draconis.* Nuper repertum Draconem ſerere juxta arborem. *Plin. l. 17. c. 22.*

Drăcōnārĭus, ii, m. *Veget.* Signifer, qui vexillum portabat dracone inſignitum.

Drăcōnĭgĕnă, æ, *com.* Veget. *Pozojo-rod, od pozoja rogyen.* Von Drachen gebohren. *Sárkánytúl ſzületett.*

Drăcōnītis, ĭdis, f. Drăcōntĭas, æ, f. *Pozoiſzki kamen, izglave pozoja vzèt.* r. Drachen-Stein. *Sárkány kő.*

Drăcuncŭlus, i, m. Lampr. *Pozojek, mali pozoj, zmaj.* Kleiner Drach. *Sárkányotska.*

Dragma, æ, f. Med. *Rukovet, kulikoſze najenkrat ſakum zagrabati more.* So viel alſs man mit einer Hand faſſen kan. *Egy marok* latinè *Manipulus.*

Drāma, ătis, n. *Sidon.* Eſt actus, *vel* repræſentatio rerum, fabularum, &c. in quibus perſona Poëtæ non admiſcetur.

Drāpĕta, æ, *com.* Plaut. *Vuſzkok.* Ein Flüchtiger. *Szőkőtt ſzolga.*

Drāpĕtinda, æ, f. *Igra dechinſzka, ſiſsmiſs zvana, z-veranemi ochima lov.* e. Blind-Maus, Kinder-Spiel. *Gyermeki ſzem bekőtő játék.*

Drāucus, i, m. *Mart.* qui præpoſtera venere alium ſubagitat.

Drāvus, i, m. Fluvius Illyrici. *Drava veliki Potok.* r. Drack-Fluſs. *Dráva vize.*

Drenſo, as, are, avi, atum. (Neu.) Auct. Philom. *Krichìm, glaſa puſcham kakti labud.* Schreye vvie ein Schvvan. *Fejér batyú modjára kiáltok.*

Drĕpănis, is, f. Plin. *Laſztavicza krutoſzlabeb nòg y kratkeb.* Gevviſſe Schvvalbe mit ſehr ſchvvachen und Kurtzen Füſſen. *Rövid és gyenge Lábú fetske.*

Drindrĭo, is, īre, (Neu.) Aut. Phil. *Kricsbim kakti laſzicza.* Schreye vvie eine Wieſel. *Menyét modjára kiáltok.*

Drīnus, i, m. *qui etiam* Drīlo *dicitur*, Fluvius Illyrici. *Drina potok.* r. Drina Fluſs. *Drina folyó viz.* Dalmatis. *Bojana*, ſeu *Boljana.*

Drŏmas, ădis, f. Plin. vel Drŏmăda, Drŏmĕda, Drŏmĭda, æ, f. Drŏmĕdārĭus, ii, m. Hier. *Gamila menyſſa od drugeh*, ali *vnogo berzéſza.* Cammel-Thier ſo viel geſchvinder lauffet als die andere groſſe. *Gyors teve*, *Poroſzka teve.*

Drōpāx, ācis, m. *Mart.* Unguenti genus, quo pili decidunt, & evelluntur.

Drŭĭdæ, arum, *vel* Drŭĭdes *plur.* m. *Cæſ. Plin.* Philoſophi Gallorum à *Dry* quercus, quòd in lucis præſertim quernis habitarent, & omnia ſacra fronde querna facerent. Cic. de Div. & alii.

Drungārĭus, ii, m. *Veget.* Præfectus cohortis.

Drungus, i, m. *Vopiſc.* Cuneus, *ſive* globus in acie.

Drūpa, æ, f. *Plin.* Oliva in arbore matura.

Dryădes, ădum, *plur.* f. Virg. *Boſicze velikeh ſùm y lòz.* e. Wald-Göttinen. *Erdei Iſten Aſzſzonyok.*

Dryŏpĕtes *vel* Dryŏpĕtis, is, f. Med. *Kralyevſzka Sabicza, kâſze po drevju naliſzt ju zaderſava.* s. Laub-Fröſchlein. *Zöld békátska, melly a' fa-levelén lakik.*

Dryŏphўte, es, *vel* Dryŏphĭtes, æ, f. & Dryŏphĭtus, ti, m. Plin. *Cherna Sabicza, kâ iz oblaka z-Deſgyom opada.* Schvvartzes Regen-Fröſchlein. *Esővel le-eső fekete békatska.*

Dŭă pro *Duo obſol.* Video ſepulcra dua duorum corporum. *Cic. in Or. in Acc. Poët.*

Dŭas pro *Des.* Ne duas. Plaut. *Nedaj.* Gebe nicht. *Ne adgy*, *Ne add.*

Dūbĕnŭs, i, m. pro *Dominus* apud Vet. *Feſt.*

Dūbĭcĭa, æ, f. Geogr. *Dubicza, grad y Jachina vu horvatzkoi zemlyi, ova léta lepo popravlena, kadi vſzigdar prebiva jeden ſztolne zagrebechke czirkve goſzpodin Kanonik, koja-vſzum pod'loſznum krajznum, kakti veliki poglavar,* (peregr. *Commendant*) *láda.* Dubitz, eine neulich hübſch verbeſſerte Veſtung in Croatien bey dem Unna Fluſs gelegen, vvelcher vvie auch denen zugehörigen Gränitzern, einer aus denen Hochvvürdigſten Thum-Herren von Agram, als Commendant vorgeſtellet vvird. *Dubitza vár és város Horvát orſzágban.* Præſidium & Confinium circumjacens Vener. Capitulo Zagrabienſi eſt ſubjectum.

Dŭbĭè, & Dŭbĭtantĕr. *Adv.* Cic. Dŭbĭtātim. Siſenn. *Dvojno, dvojlyivo.* Zvveiffelhafftig. *Kétségeſen.*

Dŭbĭēnus, a, um. apud Vet. *Feſt.* V. *Dubius.*

Dŭbĭĕtas, ātis, f. *Ammian.* Dŭbĭtātĭo, ōnis, f. & Dŭbĭum, ii, n. Cic. *Dvojenye, Dvojnoſzt, dvojna, dvojba.* e. Zvveiffelhafftigkeit, r. Zvveiffel. *Kételkedés, kétség.* Rem aliquam in dubium vocare. *Cic.*

Dŭbĭōſus, a, um. Gell. V. *Dubius.*

Dŭbĭtābĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. V. *Dubius.*

Dŭbĭtanter, & Dŭbĭtātim. V. *Dubiè.*

Dŭbĭtātio. V. *Dubietas.*

Dŭbĭtātīvus, a, um. Diomed. *Dvojechi.* Zvveiffend. *Kételkedvén.*

Dŭbĭtātor, oris, m. Tertul. *Dvoitel, Dvojnik.* r. Zvveiffler.. *Kételkedő.*

Dŭbĭto, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *Dvoìm.* Zvveiffele. *Kételkedem, kétlem. Phraſ.* Pendeo animi. In dubium venio. Addubito. Nuto animo. In contrarias ſententias diſtrahor. Aqua paſſim mihi hæret. Animum in diverſa verſo. Ancipiti cura jactor. Inops conſilii ſum. Conſilium capere neſcio. Inops à conſilio ſum. Utram in partem me dem non diſpicio:

Dŭbĭus, a, um. Cic. *Dvojen, Dvojétchi, Neſztalen, neſztanovit.* Zvveiffelhafft, ungevviſs *Kétséges.* Vid. *Anceps.* n. 3.

Dŭcātor, ōris, m. *Ulp. Vojvoda, Vogya.* r. Führer, Anführer, Leiter. *Vezető, Vezérlő.* Aut in Ducatorem actionem competere. *Ulpian.*

Dŭcātrix, īcis, f. Apul. *Vojvodicza.* e. Führerin, Leiterin. *Vezetőné.*

Dŭcātus, ûs, m. (*ab Inuſit.* Dŭco, as, are, avi, atum.) Svet. *Vodnya, Vodenye.* e. Führung. *Vezetés.* 2. *Vojvodztvo, chaſzt y vrednoſzt vojvode.* Deſs Führer vvürde. *Hadivezérség.* 3. *veliko vojvoczstvo*, vulgò *Hercegſtvo, Herczeſza.* s. Hertzogthum. *Hertzegség.*

Dŭcēnārĭus, a, um. Svet. *Dvejſztotine imajuchi.* Zvvey hundert habend. *Két ſzáz előttjáró.* Ducenaria pondera. Plin. *ideſt:* quod 200. librarum eſt.

Dŭcēnārĭus, ii, m. Suet. *Dvojſztotnik, 200. vojnikov pod ſzobum raunajuchi.* Hauptmann über 200. Soldaten. *Két ſzáz katonák előljárója, kapitánya.*

Dŭcēni, æ, a. Liv. Dŭcenti, æ, a. Cic. *Dvésztо.* Zvvey hundert. *Két szász.*

Dŭcentēsĭma, æ, f. *Tacit.* Vectigal, quo nummus pro singulis ducenis nummis penditur.

Dŭcentĭes, *Adv.* Cic. *Dvésztokrát.* Zvvey hundert mahl. *Két százszor.*

† Dūcĭbĭlis, is, *com.* le. n. ductĭlis, is. *com.* le, n. Plin. *Vlechlyiv, kaisze da vlêchi.* Was sich ziehen lasset. *Vezethetô.*

† Dŭcissa, æ, f. *Velika knezkinya, vojvodicza,* vulgò *Herceficza.* e. Hertzogin. *Hertzegné.*

Dūco, is, ĕre, ūxi, uctum. (Act.) Cic. *Pelyam, vodim, vozim.* Führe. *Viszem, vezetem.* 2. pro *Allicio & delectatione quadam demulceo. Cic. 2. Ver.* Si quis honore, aut gloriâ ducitur. *Item:* ducere honori. Ter. *Dèrsatisszi za poshtenye, y preshtimanye.* Für eine Ehre halten. *Ditsôségnek tartani.* 3. pro *Censeo, judico. Cic. 1. Fam.* Quæ nè tu quidem unquam timenda duxisti. 4. pro *Æstimo, parvifacio Cic. pro Arch.* Omnia pericula mortis, atque exilii parvi esse ducenda. 5. pro *Attribuo, ascribo. Cic. in Sall.* quæ in historiis gloriæ mihi ducis. 6. pro *Accipere in uxorem aliquam. Cic. pro Sext.* Duxit uxorem optimi viri filiam G. Scipionis. 7. pro *Considero, cogito. Virg. 6. Æn. v. 690.* Sic equidem ducebam animo, rebárque futurum. 8. pro *Bibo, Haurio. Hor. l. 1. od. 17. v. 21.* Hic innocentis pocula Lesbii Duces sub umbra. 9. pro *Fallo, decipio. Terent.* Etiam nunc me ducere istis dictis postulas. 10. pro *Effingo, efformo, Virg. 6. Æn. v. 848.* Ducere de marmore vultus. 11. pro *Nudo, Educo. Virg. Æn 12.* Auxilium ducto mucrone petebat. *Iszkalje pomoch vân izvlêchenem mechom.* Er hat die Hülff mit ausgezogenem Schvverdt gesuchet. *Ki vont kardal segitséget, kereszett.* 13. pro *Contrabo, Assumo. Virg. Ecl. 9.* Duceret apricis in collibus uva colorem. *Dabi na bregeh grozdje od vruchine szuncza zrelu sârbu nasze povlêklo.* Damit die Wein-Beer von der Hitz der Sonnen zeitige Farb kunte anziehen. *Hogy a' szôlô gerezdek, a' hegyeken verô-fény meleg ségétul magokhoz érett szint vonnának.* 14. pro *Ago. Virg. Æn. 4.* Nate Deâ potes hoc sub casu ducere somnos?

Tvômu chudimszе chinenyu,
Kak' porodyen od Boszicze,
Vu tak sztrasznom pripechenyu,
Tvê szmu dati moress lizze?
Da dir dein heldens Leben
Ein Göttin hat gegeben:
Kanst gleichvohl dises leyden,
Auch schlaffen ohne freyden?
Isten Aszszonytól Szûletet,
Csudâltozom mit tselekszel,
Hogy illyen nagy esetidet,
Nem visgâlod, sôt le-fekszel.

15. pro *Struo Erigo. Virg. 1. Æn.* Pars Ducere muros. 16. pro *Neo. Ovid. 4. Met.* Ducere lanam. *Vunu presti.* Die Wolle spinnen. *Gyapjút fonni.* 17. pro *Colaphum impingo. Paul. JCt.* Ducere servo pugnum. *Szlugu plyuszmuti, z-plyuszkum platiti.* Seinem Bedienten mit Backenstreich bezahlen. *Szolgât posozni, artzúl tsapni.* 18. pro *Sepelio. Virg. 4. Georg.* Ducere funus. *mêrtvoga szprevajati, y pokopati.* Den Todten begraben. *Halottatt késérni, temetni.* 19. pro *Suspiro, Flœ. Mart.* Ducere suspiria, lacrymas. *Zdihavati, plakatisze* Seuffzen, vveinen. *Fohászkodni, sirni.* 20. pro *Curo. Cic.* Sui commodi rationem habere. *Za szvoju haszen mariti.* Seine Nutzen achten. *Maga hasznáért gondolni.* 21. pro *Differo, prolongo, procrastino. Jul. Cæs.* Diem de die ducere. *Od dneva do dneva odlachiti.* Von einem Tag auf den andern auffschieben. *Naprúl napra halasztani.* 22. pro *Contrabo, Rugo, Crispo. Mart. l. 1. epigr. 41.* Qvi ducis vultus & non legis ista libenter

Ki tvâ licza léno sztrugasz,
Trad neches ova Chteti:
Nego merszko obraz rugasz,
V-nêmar, veruj, nechu deti.
Dein Angesicht gefalt mir nicht,
In dem du die Runtzeln macheſt:
Mein Schreiben hat das rechte G'vvicht
Ungern doch du solches seheſt.
Az fejedet mit vakarod,
S-bomlokodat Eszve-vonod,
Hogy ezeket nem olvasod
ôrômesiben, bidd meg bínod.

Ductārĭus, a, um. Gato. *Vozni, vlechni* Zieglich, das man ziehet. *Vezethetô, Vitethetô.*

Ductītĭus, (Ductĭcĭus.) a, um. Quint. *Razvlechlyiv, Dajuchisze tenko razvlechi.* Das sich ziehen läst. *Kinyújtható.* Ferrum ducticium. *Sicza selézna,* peregr. *Drot.* r. Drath. *Drót.*

Ductĭlis, is, *com.* le, n. *Plin.* æs ductile. Plin. V. *Ductilicius, & Ducibilis.*

Ductim. *Adv.* Plaut. *Vlekuch, z-vlechenyem, potezanyem.* Mit ziehen, Zugvveise. *Nyujtva.* 2. *Polehko, polagano, Pomaloy pomalo.* Allgemach, langsam, nach und nach. *Halogatva, Lassanként.* Ductim potiùs, quàm

quàm cæſim. Colum. *Anus ebriosa ità vinum alloquitur.* Immergere in me liquotes tuos ſine ductim. *Plaut. in Cur.*

Ductо, as, are, *Plaut.* Ductĭto, as, are, avi, atum, (Act. *utrumque &* Frequ. ex Duco) Terent. *Guſztokrat pelyam, vozim, vodim, dopelyávam, priptelyávam, privâſam, dovúſam.* Offt führe, zuführe. *Viſelem, vezetem, vezetdegelem.* 2. V. *Æſtimo.* Omne ego pro nihilo ductito, quod fuit. *Plaut.*

Ductor, oris, m. Cic. Vide *Ducator.*

Ductrix, īcis, f. Vide *Ducatrix*, JCt.

Ductus, ûs, m. *Cic.* Ductĭo, ōnis, f. Ulpian. *Voſnya, voſenye, vòd, vodenye, pelyanye.* e. Führung, Leitung. *Vitel, vezetés.* 2. V. *Derivatio.* Ductus aquarum *Cic.* Ductus literarum, *pro* apices literarum, *Solin.*

Dūdum, *Adv.* Cic. *Davno, Zdavnya.* Vorlängſt, lang. *Régen.*

Dŭella, æ, f. Bud. *Tretja ſztran jedne Uncze.* Der dritte Theil einer Untz. *Harmadrészе egy Untziának.*

Dŭellātor, oris, m. Plaut. *Majdanik, na pozvanom meſztu y poſztavlyenoj vuri ſzkup z-drugem Pobitel.* r. Streiter, Kämpffer. *Baj-vívó.*

†Dŭello, as, are, avi, atum, (Neu.) *Na majdanu vojujem, na ſztanovitom meſztu y imenuvanom, vu poſztavlyenoj vuri z-orusjemſze z-drugem biem, vojujem.* Streite in gevviſſen Ort, kämpfte. *Vivok valakivel, viaskodok.*

Dŭellōna, æ, f. *Varro.* Bellōna, æ, f. Hiſt. Poët. *Boſicza Vojſzke.* e. Kriegs-Göttin. *Hadak Iſten Aſzſzonya.*

Dŭellum, li, n. Plaut. *Majdan, Boj, ſzkupbienye na ſztanovitom y imenuvanom meſztu, v-ſztanovitoj vuri poſztavlyen.* r. Kampff zvviſchen zvveyen Perſohnen an gevviſſen Orth. *Kettő között-való viadal, Bajvívás, bad.*

Dŭĭdens, entis, *om.* pro *Bidens*, Feſt.

Dŭis, Dŭit, Dŭint, Plaut. *pro* dederis *vel* des, dederit, *vel* det, dederint *vel* dent. *Daj* ali *budeß dal* &c.

Dulcăcĭdŭs, a, um, Quint. *Rezek, Rezk.* Sauer-Süſs. *édes-tſipős.*

Dulcè, *Adv. Cato.* Dulcĭter *Adv.* Cic. *Szlatko.* Süſſiglich. *édeſen.*

Dulcēdo, ĭnis, f. *Cic.* Dulcĭtas, ātis, f. *Accius ap. Non.* Dulcĭtūdo, ĭnis, f. *Cic.* Dulcor, ōris, m. Plin. *Szladkocha, Szlazt.* e. Süſſigkeit. *édeßég.*

Dulceſco, is, ĕre, (*Incb. ex* Dulcĕo, es, ere, cŭi *Neu.* Cato) Cic. *Szladek poſztajem, bivam.* Süſs vverde. *Meg-édesűlök.*

Dulcĭārĭus, rii, m. Mart. *Szladko-chin, ſzladko-pek. Czukorâſs.* r. Zucker-Becker. *Tzukor vagy mézes pogátsa sűtő.*

Dulcĭcŭlus, a, um, Cic. *Oſzlaſzten, naſzladek.* Süſslicht. *édes-kedvű, édesetske.*

Dulcĭflŭus, a, um, Cal. *Szladko-czurechi.* Süſs flieſſend. *édeſen-fólyó.*

Dulcĭlŏquus, a, um, Apul. *Szladko-govorechi, Szladko-govorliv.* Süſs-redend. *édeſen-szóló.*

Dulcis, is, *com.* ce, n. Cic. *Szladek.* Süſs. *édes.*

Dulcĭsŏnus, a, um, Sidon. *Szladko-glaſz.* Einer ſüſslicher, lieblicher Stimm. *édeſſen, édeſſen-zengő.*

Dulcĭtas, atis, f. Vide *Dulcedo.*

Dulco, ās, are, avi, atum, (Act.) *Sidon. Apollinaris, &* Dulcōro, as, are, avi, atum, (Act.) Alvar. *Szlaſztim, ſzladko chinim.* Süſs mache. *Megédesſitem.*

†Dulcōrātĭo, onis, f. *Oſzladgyenye.* Das Süſsmachen. *édeſen tſinálás.*

Dum, *Adv.* Virg. *Doklam*, 2. *Pokehdob*, 3. *Kada*, 4. *Joſchе, Iſchе, Joſt.* 5. *Kakdugo*, 6. *Daliſztor, daiſztom*, 7. *Potlamkam.* 8. Componitur cum vocibus: *Qui, age, modò.* ùt: quidum, Agedum, dummodo, &c. 1. Biſs das, 2. Dievveilen, 3. Wann, 4. Nach, 5. So lang, 6. Wann nur, 7. Nachdem, 8. Vide ſupra N. 8. 1. *Miglen, mig*, 2. *Mert, mivel*, 3. *Mikor, midőn*, 4. *mégis*, 5. *Meddig*, 6. *Tſak*, 7. *Minekutána.* Expectabo dum veniat. Terent. in Eunuch. *Budem chakal doklam dojde.* Ich vverde vvarten biſs er kommet. *Várni fogok, még el-jőn.* Nihil dum ſciebam, Cic. *Joſchе nèſzem znal.* Ich vvuſte noch nicht. *Még eddig ſemmit-ſem tudtam.* Dum ſibi regnum pateret, quicquam penſi habebat. Saluſt. in Jugurth. *Dabiliſztor v-kralyeſztvo dojti mogel, nikaj drugo nè maril*, &c. Könnte er nur in das Königreich kommen, ſonſten hat er nichts geachtet. *Tſak királyságra juthatna, többivel nem gondol.*

Dūmālis, is, *com.* le, n. Mart. *Germaſzt.* Strauchlicht. *Bokrot.*

Dūmētum, ti, n. Cic. *Germje, šikara, Germovje, Sivicza.* s. Strauchen Orth. *Bokor, Bokros hely.*

Dūmmŏdò, *Adv.* Tibul. *Akoliſztor, Akoiſztom, Akoſzamo, Akoleprav.* Wann nur. *Hatſak.*

Dūmnē, *Adv.* Colum. *Ako liſztor nè, Ako lepravnè.* So nur nicht. *Hatſak nem.*
Dūmōſus, a, um, Cic. *Pun germja.* Voll Strauchen. *Bokros.*
Dūmŭs, i, m, Cic. *Germ.* r. Strauch. *Bokor.*
Duntāxat *Adv.* Cic. Liv. *Szamo, liſztor, Leprav.* Nur. *Tſak.*
Dŭo, æ, uo, *plur.* Cic. *Dva, dve, dvoja, dvoje.* Zvveen, zvvey, zvvo. *Kettő, két*, V. *Dua.*
Dŭŏdĕcĭes, *Adv.* Cic. *Dvanajſztkrat.* Zvvölffmahl. *Tizenkétſzer.*
Dŭŏdĕcim, *Indecl. plur.* Cic. *Dvanajſzt.* Zvvölff. *Tizenketŏ.*
Dŭŏdĕcĭmus, a, um, Plin. *Dvanajſzti, dvanadeſzti, drugonadeſzti.* Der zvvölffte. *Tizenkettődik.*
Dŭŏdēnārĭus, a, um, Liv. *Dvanajſzti broj imajuchi.* Von zvvölff beſtehend. *Tizenkét ſzámot tartós.*
Dŭŏdēni, æ, a, Plin. *Dvanajſzteri, Dvanadeſzteri.* Je Zvvölff. *Tizenketten.*
Dŭŏdēvīginti. *Indecl.* Cic. *Oſzemnajzt.* Achtzehen. *Tizennyóltz.*
Dŭŏdētrīgīnta, Plin. *Dvadeſzeti y oſzem.* Acht und zvvanzig. *Huſzonnyóltz.*
Dŭŏdē ōctōginta, Plin. *Szedem deſzet y oſzem.* Acht und ſiebentzig. *Hetvennyóltz.* & ſic in aliis.
Dŭplāris, is, *com.* re, n. *Veget.* Dŭplex, ĭcis, *com.* Virg. *Dvojverztni.* Zvveyfach. *Kettős, Kétſzeres.*
Dŭplĭcārĭus, rii, m. Liv. *Dvoju imajuchi plachu.* r. Doppel-ſoldner. *Két zóldú*, vagy *fizetésű.*
Dŭplĭcātĭo, ōnis, f. Senec. *Dvojverztenye.* e. Doppelmachung. *Kettőztetés.*
Dŭplĭcātō, *Adv.* Plin. Dŭplĭcĭter. Cic. *Dvojverztno.* Zveyfach. *Kettősön, kétſzereſen, Kétképen.*
Dŭplĭco, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Dvojverſztim, Dvojverſzto chinim, napravlyam, dvojſztruchim, Dvojſztruko chinim.* Dopple. *Kétſzerezem, kettőzőm.*
Dŭplĭo, ōnis, m. Plin. 1. *Dvojverztnoſzt, dvakrat tuliko, dvakrat vech.* 2. *Kaſtiga na dvakrat vech.* Zvveymahl ſo viel. 2. Doppelte Straff. 1. *Kétzer annyi.* 2. *Kétſzerte való bűntetés.*
Dŭplum, i, n. Cic. *Dvakrat tuliko.* Zvveymahl ſo viel. *Kétannyi*, kettős, *mégannyi.*
Dŭplus, a, um, Cic. *Dvojverſzten, dvojverzt, dvojſztruk.* Zvveyfach. *Két-annyi, kettős.*
Dūpondĭus, ii, m. Dīpondĭus, ii, m. Dīpondĭum, ii, n. Cic. *Vaga od dvéh funtov, dva funta.* Zvvey Pfund. *Két fontni.*
Dūrābĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Terpliv.* Langvvierig. *Tartó.*
Dūrăcĭnus, a, um, Svet. *Tverdo-koſen.* Harthäutig. *Kemény-héjú, kemény-bőrű.* Duracinæ uvæ, Svet. *Tverdokoſno grozdje.* harthäutige Trauben. *Kemény-hejú ſzőlő.* Duracina Perſica, Plin. *Duranczie Brezkve.* e. Harte Pferſich, Durantzen. *Durántzai Baratzk.*
Dūrāmen, ĭnis, n. *Colum.* & Dūrāmentum, ti, n. Senec. *Tverdi terſz vu ſzteblu.* Ein harter Rebſtock. *Kemény ſzőlő vészſző.* 2. V. *Induratio.* duramen aquarum, Lucr.
Dūrātĕus, a, um, Lucr. *Dreven.* Höltzern. *Fás.*
Dūrātĭo, ōnis, f. *Terplenye vremenito, obſztojenye,* 2. *Otverdenye.* e. Währung, 2. Hartmachung. *Sokáig tartás, keményités.*
Dūrē, Adv. *Cic.* Dūrĭter, *Adv.* Terent. *Tvérdo, okorno.* Hart. *Keményen.* 2. Transl. V. *Aſperè, Acerbè, crudeliter.* Cic.
Dūreſco, is, ĕre, ūrŭi, (Neu.) Cic. *Okoren, Tverd poſztajem, Otverdujem.* Hart vverde. *Meg-keményedem.*
Dūrĭcŏrĭus, a, um, Plin. *Tverdo-koren, Tverdo-koſen.* Harthäutig. *Kemény-bőrű.*
Dūrĭtas, ātis, f. *Cic.* Dūrĭtĭes, ĕi, f. *Plin.* Dūrĭtĭa, æ, f. *Cic.* Dūrĭtūdo, ĭnis, f. Cato. *Tverdozt, okornoſzt, tverdocha, tverdina.* e. Härte, Härtigkeit. *Keménység.*
Dūrĭuscŭlus, a, um, Plin. *Pritverd, natverd, tverdaban.* Etvvas hart. *Keményetske.*
Dūro, as, are, avi, atum. (Act.) Synon. *Durum facio, Firmo, ſolido.* Quint. 1. *Okorno chinim, V-tverdgyujem, Tverdo chinim,* 2. *Terpim, Obſztajem.* 1. Härte, härt mache. 2. Daure, vvähre, ertrage. 1. *Keményitem.* 2. *Megmaradok.* Labore ſe durare, Cæſ. *Od dela otverdeti, k-deluſze podati, y privchiti.* Sich durch die Arbeit hart machen, zur Arbeit gevvöhnen. *Munkától keményedni, Munkához ſzokni.* Durari ad plagas. Quint. *Za vudarcze nemarati, otverdeti, nechutiti.* Die Streich nicht mehr empfinden, nicht achten. *A' verésre magát meg keményiteni.* Carinæ vix poſſunt durare æquor. Virg. *Ladje komaj mogu morje preterpeti.* Die Schiff mögen das Meer kaum erleiden. *Az hajók elig ſzenvedhetik az tengert.* In æternum durare. Quint. *Naveke obſztati.* Evvig vvähren. *örökén meg-maradni.* Durate & voſmet rebus Servate ſecundis. Virg. *Terpite y podnaſſajte,*

doklam

doklam bolje bude. Gedultet euch, biſs es beſſer vverde. *Varakozzatok mégjóbban lésen.*

Dūrus, a, um. Plaut. 1. *Okoren, tverd.* 2. *Teſek, zel.* 3. *Oſter, nemil.* Hart, 2. Schvver. 3. Streng, Scharff. 1. *Kemény.* 2. *Nehéz.* 3. *Könyörületlen.* Dura tempora. Cic. *Teska oremena.* Schvvere Zeiten. *Nehéz időt.* Duri oris vir. Terent. *Zloga y teskoga jezika y govorenya oſter Chlovek.* Einer ſchlechten, ſchvveren, und ſcharffen Zungen, Strenger Menſch. *Roſz, és nehéz nyelvű ember.*

Dūumvir, dŭumvĭri, m. Cic. *Jeden zmed dveh koſztu ſzami ſzudezi, y Glavari.* Einer von zvveyen Oberſten Richtern die allein die Regierung führen. *Egy kettő közül, kik magok Birák, és uralkodók.*

Dŭumvĭrātus, ûs, m. Cic. *Dvoiſztudchtvo, Chaſzt dveh nad obchinum poſztavleneh ſzudezev, y poglavarov.* Das Ambt der zvveyen Ober-Herren, Richtern. *Két Biráknak Tiſztsége, s'-uralkodáſa.*

Dūx, ŭcis, *com.* Cic. 1. *Vojvoda, Veliki Knez,* peregr. *Herczeg.* 2. *Vodnik, Voditel.* 1. 1. Herzog. 2. Der da führet, Führer. *Leg főbb Vajda, Vezér, Hertzeg.* 2. *Hadnagy.*

Dўas, ădis, f. Macrob. *Dvoicza.* e. Zvveyheit. *Kettőſ.*

Dўnāſtes, *vel* Dўnaſta, æ, m. Cic. *Velikàſs, Oblaſztnik, ſzloboden Goſzpodin, Gradzki Goſzpodin, Jeden zmed perve Goſzpode.* Ein von erſten und groſſen Herren. *Fő Zászlóst-tar, ſzabad úr.*

Dўnaſtĭa, æ, f. *Veliko ſzlobodno ladanye, Goſzpodinſztvo.* Groſſe Herrſchafft. *Szabad uraság.*

Dўōta, æ, f. Horat. *Z-dvemi preruchi poſzuda vinſzka.* s. Weingeſchier mit zvveyen Handhaben. *Két-fülü boros korsó.*

Dўſcōlus, i, m. Cal. *Chlovek protiven, kruto teſek, Nikaj neterplyiv, nevugodlyiv, Markaj.* Feindſeliger Menſch, ungeduldig, dem niemand recht thun kan. *Izetlen, ſenire kellő ember.*

Dўſentĕrĭa, æ, f. Plin. *Griſa z-kervjum.* Die rothe Ruhr. *Vér-has.*

Dўſentĕrĭcus, i, m. *vel* a, um. Plin. *Griſavecz, kervo-grist.* Der die rothe Ruhr hat. *Vér-hasban ſekűvő.*

Dўſnŏmĭa, æ, f. *Calep.* eſt perverſa Juris legúmque conſtitutio.

Dўſpēpsĭa, æ, f. Galen. *Hman ſeludzza prebavlyanye, kubanye.* Uble des Magens Verdäuung. *Gyomornak nehéz megfőzése s'-emésztése.*

Dўſphĭlus, i, m. Juven. *Zkazlyiv y na ochi Priatel.* Falſcher Freund. *Szem előt-való hamis és hímes akaró, két ſzínű barát.*

Dўſpnœa, œæ, f. Plin. *Sziputi, Hriputlyivoſt, ſziputlivoſt, Hrip, Teſsko dihanye, neduha. Neduſslivoſt.* e. Engbrüſtigkeit Schvvere deſs Athems, r. Keich. *Nehezen lehellés.*

Dўſpnŏĭcus, a, um. Plin. *Sziputlyiv, Hriputliv, neduſsliv.* Engbrüſtig, keichig. *Nehezen-lehellő.*

Dўsūrĭa, æ, f. Cic. *Tesko y bolno vode puſschanye. Tesko-piſs.* e. Harn Strenge, e. Harn Winde, des Waſſers hart-laſſung. *Vizeletnek, Nehéz menése.*

Dўsūrĭăcus, & Dўsūrĭcus, a, um. Cic. *Ki vodu tesko puſscha.* Der ſchvver harnet. *Nehezen vizelletet botsátó.*

Dўtŏcĭa, Dystŏcĭa, æ, f. *Teſek porod.* Schvvere Geburth. *Nehéz Szülés.*

E.

Ē *vel* ex *Præpoſ.* Cic. 1. *Iz, Z.* Aus. *Ből, ből, belől.* E fonte haurire. Cic. *Iz dencza (vodu) grabiti, zajemati, vléchi.* ali: *kaj iz dencza (pochetka, pervoga kakti zviraliſscha) jemati.* Aus dem Brunnen ſchöpffen. *A kútból (Eredetből) húzni.* 2. *Od.* Von. *Tól, től.* Et denotat *Tempus* vel *locum.* E veſtigio. Plin. jun. *Taki od ove vure, od ovoga chaſza, vremena.* Von ſtund an, alſobald, von dieſer Zeit an. *Ez időtől fogva, mingyárt.* E conſpectu fugere. Terent. *Zpred ochi,* ali *od nazochtja chiega beſati.* Von den Augen gehen, flühen. *Valaki ſzemélyétől futni.* 3. Ponitur pro *Secundùm.* Ex ſententia res confecta eſt. Cic. *Dugovanye kakvo poleg volye (zadovolynoſzti, ſelenya, nakanyenya) vuchinyeno je (zverſſeno, dokonchano, opravleno.)* Die Sache iſt nach dem Wunſch verrichtet vvorden. *Akaratom ſzerént eſett, végezett.* 4. Denotat *Cauſam finalem* vel *utilitatem.* E re publica. Cic. *Zbog dobra opchinſzkoga, na dobro opchinſzko, na haſzen opchine.* Dem gemeinem Weeſen zum guten. *Közönség jóvátért.* E re eſt. Cic. *Haſznovito je.* Es iſt nutzlich. *Haſznos.*

Ĕātĕnŭs (Præpoſitio eſt *Tenus* Caſui ſuo *Ea,* intellige *ratione,* poſtpoſita) Cic. *Natuliko, dotle, dokebdob, dotmar, dotam, dotlek,*

onak. So fern, ſo lang, ſo vveit. *Addig, Annyiban.*

Ĕbĕnus, i, f. Vid. Hebenus.

Ēbĭbo, is, ĕre, ēbĭbi, ēbĭbĭtum, (Neu.) Ovid. *Ivpiam, vpiam.* Metaphoricè *Iſzulim.* Austrincke. *Ki-iſzom.* Ubera ebibere. *Ovid.* pro *emulgere, exſugere.*

Ēblandĭor, īris, īri, ītus ſum. (Dep.) Cic. *Z-prilizavanyem kaj dobivam, izproſſujem.* Etvvas mit Schmeichelen erlange, erſuchsſchvvănzne. *Hizelkedéſemmelmegnyerem.*

Ĕbŏrārĭus, ii, m, JCt. *Meſter, Fêrkàcb, ki kaj iz belokoſtchaka koſzti dêla, fêrka,* &c. r. Helffenbein - Drechsler. *Ki éléfánt tſontból dolgozik.*

Ĕbŏrātus, & Ĕbŭrātus, a, um. Plin. *Z-bélokoſtchaka (elefantovum) koſztjum obdelan.* Ausvvendig mit Helffenbein gemacht, ausgelegt. *éléfánt tſontjával, tetemével meg-boritott, tſinált.*

Ĕbŏrĕus, a, um. (*ab antiq. nominativo* Ĕbor) Quint. Ĕburnĕus, a, um, & Ĕburnus, a, um, (*ab* Ebur.) Ovid. *Bélo - koſztni, elefantokoſzteni.* Helffenbeinern. *éléfánt - tetembŏl - való.*

Ēbrĭa, æ, f. (*hinc* Ebrius, Ebrioſus) *Soſipater.* eſt vas vinarium.

Ēbrĭĕtas, atis, f. *Plin.* Ēbrĭōsĭtas, atis, f. *Pianſztvo, Pianchina, Pianchlivoſzt.* e. Trunckenheit. *Réſzegség.*

Ēbrĭo, as, are, avi, atum, (Act.) *Macrob.* Ēbrĭŭlo, as, are, avi, atum. (Act.) Laberius & Nonius *Zopiam, opiam, z-vinom priganyam, ſzilim.* Truncken mache. *Megréſzegîtem.*

Ēbrĭŏlus, a, um, Plaut. *Pripian, pripit, prinapit, natréſſen.* Ein vvenig truncken. *Kevésnyére boros.*

Ēbrĭōsus, a, um. Cic. *Pianchliv, Vinu podan, Guſzto pian.* Vertruncken, offt trüncken, der ſich ſtets voll ſaufft. *Réſzeges.*

Ēbrĭus, a, um. Cic. *Pian, Vinyen, pun Vina.* Truncken, voll, beſoffen, Wein - rauſchig. *Réſzeg.* 2. pro *Plenus, Abundans.* Facite mihi, cœna, ut ebria ſit. *Plaut.*

Ēbullĭo, is, ire, īvi, ītum. (Neu.) Cato. *Itkipujem, van kipim.* Ausvvalle, Aufſiede, von ſieden ſtrudle. *Kibuzgok, kiforrok.* 2. Metaphoricè pro *jactabundè aliquid oſtento, Affirmo.* ita Cic. 3. de finib.

Ēbullo, as, are, avi, atum. (Neut.) *Pers.* Vid. *Ebullio.* 2. Vid. *Erumpo, crepo, Evaneo.*

Ĕbŭlum, li, n. *vel* Ĕbŭlus, li, m. Virg. *Hebet, Hbl, Habd, Habat trava.* r. Attich ein Graſs. *Földi bodza.*

Ĕbŭr, ŏris, n. Cic. *Bélo-koſztchaka (elefantova) tſzt, Zùb.s.* Helffenbein. *éléfánt-tetem, tſont.*

Ĕbŭrātus, a, um. Plaut. Vid. *Eboratus.*

Ĕburnus, a, um. Tibul. Vid. *Eborĕus.*

Ecaſtor, *Adv. iurandi per Caſtorem.* Plaut. (*alii ſcribunt* Ædaſtor, *quaſi per* Ædem Caſtoris.) *Vid.* Ædĕpŏl.

Eccĕ, *Adv.* Cic. *Nut, Ovo, Oto, Evo, Eto.* Siehe da, Da, ſiehe. *Ibon, Imbol.* Ecce me. Terent. *Nut me, Ovo me.* Siehe mich. *Imbol vagyok.* Eccum, Eccam, Eccas: *pro* Ecce eum, Ecce eam, Ecce eas. *Terent.* Eccillum *pro* Ecce illum. Eccillum, Eccillam &c. *pro* Ecce illum, Ecce illam. *Plaut.* Jungitur etiam *nominativo.* ut: Ecce ego! *Nut ja, ovo ja.* Siehe ich; hier iſt der Mann. *Ibon én.* Eccillа, *pro* Ecce illa. Plaut.

Eccĕre (*ac ſi diceres:* Ecce Ceres! *vel ut aliis placet:* Ecce res.) *Adv. iurandi per Cererem.* Plaut. *ſicut.* Ēcĭăno *Adv. iurandi per Junonem* vel ejus ædem. *Petron.* Vid. *Ædepol, Hercle.* Formulas jurandi, & dicta confirmandi apud Græcos gentiles olim confvetas.

Ecclēsĭa æ, f. *Czirkva, Cirikva, Cterkva Szkupchina Vernih.* e. Kirche, Verſammlung, Gemein. *Szentegyház, Egyház, Szentgyülekezet, Anyaſzentegyház.* 2. Athenis erat Cœtus congregatus ad audiendum de Reipnegotiis. *Plin.*

Ecclēsĭaſtes, æ, m. *Pripovedavecz z rechib Szveteh y mudreh, nagovoritel,* peregr. *Concionator, Prodekator.* r. Prediger. *Prédikátor.*

Ecclēsĭaſtĭcus, a, um. Tertul. *Czirkveni.* Kirchiſch. *Egyházi, Papságboz-való.*

Ecdĭcus, i, m. Cic. *Obranitel, zagovoritel obchine.* r. Schirmer des Volcks. *Közönséges óltalmazó, prokátor.*

Ĕchĕnēis, ĭdis, f. Plin. Vid. *Remora.*

Ĕchīnus, i, m. Hor. 1. V. *Eres.* 2. *Koſztanya meſznyicza, jeſicza.* Plin. Die flachlichte Caſtanien Schalen. *Geſztenye töviſes héja.* 3. Athenis erat *Scrinium forenſe* in quod dicta teſtium, & totius litis acta conjiciebantur. Unde in *Echinum* conjicere dicebant, pro *acta in judicio proferre.* 4. Transl. pro *Homo moroſus, litigioſus, moribus aſper.* & *intractabilis.* Echini amicitiam priùs inire. Suidas. *Nigdarſze nepomeriti.* Ihr lebtag ſich nicht vergleichen. *Soha meg nem egyezni.*

Ēchō, ûs, *tantum habet gen.* f. Colum. *Odbia-*

nye,

nye, ali *povrachanye glaſza*, jeka, jek. t. Widerthon. *Erdő* vagy *vőlgy ſzélin ſzóznak viſzſza zengéſe.*

Eclipſis, is, f. Auct. ad Her. *Merchanye, pomrak, pomerchanye, ſzuncza* ali *meſzecza.* e. Finſternus. *Fogyatkozás napban, bóldban*, vagy *beſzédben v'-akármiben.*

Ēclōga, æ. f. Cic. 1. *Izbor, Zebſtranye.* 2. *Paſztirſzki ratgovor.* e. Erwählung. 2. s. Hirten Geſpräch. *Válaſztás.* 2. *Páſztori beſzélgetés.*

Ēcnĕphĭas, æ, m. Cic. *Razpuchenye oblaka ſzuboga.* Ein dührer Wolcken-Bruch. *Száraz ſzlőnek ſzakadáſa.*

Ecquando *Adv.* Cic. *Dagda? dakad? kada dakle? gda anda? gda pak? kada pak? kada? gda?* Wann dan? vvann? *Vallyon mikor?*

Ecquis, quæ, *vel* qua, quod *vel* quid? Cic. *Da gdo? jeda gdo? da tko? gdo? koi?* Wer, vvelcher? *De kitſzoda? vallyon ki? v-vallyon mi?* 2. Sæpe ponitur pro *Num. numquid.* Ecquid in Italiam venturi ſitis, fac ſciam. Cic.

Ecquisnam, ænam, odnam, idnam, Cic. *Gdoli? jeda gdo? tko! te gdo? teki, koj?* Und Wer. *Kitſzoda? vallyonki?*

Ecſtăſis, is, f. Plin. *Zaneſſenye, zameknenye chutenyih zamertje, od chutenyih vzetje, oſzupuenye duhe y ſiovenya.* e. Verzuckung Erſtaunung. *érzékenségben elragadás, elhámulás.*

Ecſtătĭcus, a, um. *Zamertev, od chutenyih vzet, zaneßen, zamcknyen od chutenyih.* Verzuckt. *érzékenségben elragadot.*

Ecſtrăpĕlus, i, m. Plin. *Nevugoden, y ſzuproti naravi chinechi chlovek.* Ein vvider die Natur handlender Menſch. *Terméſzet ellenvaló ember.*

Ecſtrōmă, ătis, n. *Preran y nezrel porod.* Unzeitige Geburth. *Idő előtt, éretlen ſzülés.*

Ecſtrŏpĭum, ii, n. Plin. *Preobernenye ochne ſilicze.* e. Umkehrung des Aug Glids. *Szem eretnekſégnek Meg forditása.*

Ecſtўpus, a, um. Plin. *Narpodoblyen, naprilichen, prilichlio, iz prilike* ali *figure kipa, nrezanoga* ali *ſtampanoga vzet*, ali *izmalan.* Nachgeformt, nachgemacht, nachgedruckt, *oder* abgemahlen. *Valami formára tſinált, haſonlott.*

Ecŭlĕus, ĕi, m. Cic. Vide *Equuleus.*

Ēdācĭtas, ātis, f. Cic. *Serſztvo, ſerenye, poſerlivoſt, poſerlozt.* e. Fräſſigkeit. *Nagy ebetőrég.*

Edax, ācis, *om.* Cic. *Serliv, poſerliv.* Fräſſig. *Nagy ebető.*

Ēdĕcūmo, as, are, avi, atum. (Act.) Symm. *Izbiram, prebiram, zebiram, odbiram.* Auserleſe. *Válaſztok, kiválaſztom.* Educumare equos, Symm. *Izbirati, odebrati konye.* Pferd auſerleſen. *Kiválaſztani alovakat.*

Ēdento, as, are, avi, atum. (Act.) Plaut. *Zube izbiam, zub kőga mentujem.* Die Zähn ausſchlage. *Fogát kitőrőm, kiűtőm.*

Edentŭlus, a, um, Plaut. *Prez-zub.* Zahnloſs. *Fogatlan.*

Ēdĕrā, æ, f. Vide *Hedera.*

Ēdīco, is, ere, ixi, ictum, (Act.) Cic. *Obznanujem, oglaſſujem.* 2. *Izgovarjam.* Ankündige, verkündige, 2. Ausſpreche. *Kibirdetem.* 2. *Kimondom.* 3. v. *Jubeo, decerno.* Edixit ne quis Civem Rom: vinctum teneret. *Liv.*

Ēdĭctĭo, ōnis, f. Plaut. *Obznanenye, oglaſzuvanye.* 2. *Zapoved, naredenye, rèd.* e. Ankündigung, 2. s. Geboth, e. Ordnung. *kibirdetés,* 2. *Kimondás, parantſolás.*

Ēdĭcto, as, are, avi, atum, (Frequ.) Plaut. *Pripovédam.* Erzehle. *Kimondogalom.* 2. V. *Edico.*

Ēdictum, ti, n. Cic. Vide. *Ēdĭctio*, 2. Idem ac *Mandatum, juſſum Principum, Prætorum.*

Ēdĭlis, is, *com.* le, n. Gell. *Pojedliv, jedliv*, kaiſze *more jeſzti.* Das zu eſſen iſt. *Megebető.*

Ēdiſco, is, ĕre, ĭdĭci, (Neu.) Cic. *Napametſze vuchim.* Ausvvendig lerne. *Kitanúlom, megtanúlok.*

Ēdiſsĕro, ĕris, rĕre, ĕrŭi, ertum, (Act.) Virg. *Prav povédam, izgovarjam, valujem, na pervo dajem, govorim.* Die Wahrheit ſage, auslege, zu verſtehen gebe. *Kimágyarázom, kibeſzéllem, vallom.*

Ēdĭtĭo, ōnis, f. Quint. V. *Publicatio. N.* 2. Item *Van danye, vun davanye.* Das herausgeben. *Kibotsátás, könyőnnégeſité kiadás.* Editio librorum, Quin. *Stampanye knig y van davanye.* Das Trucken *oder* herausgeben der Bücher. *Könyvek nyomtatása.*

Ēdĭtor, ōris, m. Luc. *Van-davecz, vun davavecz.* r. Herausgeber, Herfürbringer. *Kibotsátó, adó.* Editor librorum *Luc.*

Ēdĭtus, ûs, m. Apul. *Van hitanye*, ali *narave ſznaſenye, ochiſchenye.* e. Natürliche Ausvverffung. *Terméſzet félre menő tiſztítása.*

Ēdo, ēdis *vel* es, ēdit *vel* eſt, ēdi, ēſum, eſſe *vel* ēdĕre. Cic. *Jèm, jedem.* Eſſe. *Eſzem, emésztem.*

Digitalizirao Google

Ēdo, ōnis, m. Varr. *Vnogo-Jedecz, Jidacz, Serecz.* r. Fraaſs. *Nagy ebetŏ, Zabálló.*

Ēdo, is, ĕre, ēdĭdi, ĭtum. (Act.) Cic. 1. *Vandajem, na ſzvetloſzt poſztavlyam.* Heraus gebe, Ausgehen laſſe, An Tag gebe. *Kiadom, Kibotsátom.* Edere in lucem (luci) aliquid. Cic. *Kajvan dati:* ali: *Na ſzvetloſzt poſztaviti.* Etvvas an Tag (Ans Licht) geben. *Valamit világosságra adni.* Edere libros. *Knige ſtampati, pritiszkati: Knige van dati.* Die Bücher trucken: *oder* heraus geben. *könyveket nyomtatni, kiadni.* 2. *Rodim.* Gebähre. *Szülŏk.* Edere partum Cic. *Poroditi.* Gebähren. *Szülni.* In lucem edi: pro: *Naſci.* Cic. 3. Vid. *Exhibeo, oſtendo.* ùt: Edere ſpectacula, miracula, Ludos, &c. *Sveton.* 4. Clamorem edere. Cic. *Krichati, vikati.* Schreyen. *Kiáltani.* 5. Animam edere *vel* agere. Cic. *Vumreti.* Sterben. *Meghalni.* 6. Edere riſum. Cic. *Szmejatiſze.* Lachen. *Katzagni.* 7. Edere Prælium pugnam. Cic. *Vojuvati, Pobitiſzez-Nepriatelom.* Fechten, Krieg führen. *Hartzot tartani, Meg-hartzolni.* Edere Stragem hoſtium. Cic. *Nepriatele obladati, jako pobiti, na nikaj ſzpraviti.* Eine groſſe Schlacht thun. *Nagy vér-ontáſt az ellenségen tenni.* 8. Edere aliquid in aliquem. Cic. *Zverhu kôga kaj dokonchati.* Etvvas an einem ſtatuiren. *Valaki felŏl valamit elvégezni.* 9. Magnam ruinam edere. Cic. *Kajzatêrti, na nikai deti.* Etvvas vervvüſten, verheeren, verderben. *Valamit puſztítani, dulni.* 10. In aliquem ſcelus edere. Cic. *Szuprot kômu kai nedoſztojnoga zmiſzliti y nalagati: Szuprot kômu jako y nedoſztojno zagreſſiti.* Ein Bubenſtück vvieder einen auslaſſen, begehen. *Valakire vétkeket tulajdonitani:* vagy: *Szóval avagy tſelekedettel valakit gyalázni.* 11. Editus Collis. Gic. *Viſzoko Berdo, viſzok Brèg.* Hocher Bühel. *Magas halom.* 12. Edere urinam. Cic. pro *mittere.*

Ēdŏcenter, *Adv.* Gell. *Izvuchlivo.* Lehrvveiſe. *Kitanúló-képen.*

Ēdŏcĕo, es, ēre, ŏcŭi, octum. (Act.) Varr. *Izvúcham, marlivo vuchim.* Auslehre, vvohl und fleiſſig lehre. *Meg-tanítom.* Edocere aliquem aliquid *vel* de aliqua re *Saluſt.*

Ēdŏlo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Izztruſujem Izztrugávam, Izteſzávam, dobro ſztruſem, teſſem, gladim,* pereg. *dobro hoblam, izhoblam.* Hoble. *ékeſztem, jól meggyalulom.*

Ēdŏmo, as, are, ŏmŭi, ĭtum, (Act.) Cic. *Vkrohuiem, dobro krotim.* Wohl Dämme, Zähme. *Meg-ſzelidítem.*

Ēdormĭo, is, īre, īvi, ītum, (Neu.) *Cic.* Ēdormiſco, is, ĕre, (Inch.) Plaut. *Naſzpavamſze, Preſzpavamſze.* Ausſchlaffe. *Kialuſzom.*

Ēdŭcātĭo, ōnis, f. Cic. *Odkojenye, odhranyenye.* e. Auferziehung. *Feltartás, Nevelés.*

Ēdŭcātor, ōris, m, Cic. *Odkojtel, Odhranitel.* r. Auferzieher, Ernehrer. *Feltartó, Nevelŏ.*

Ēdŭcātrix, īcis, f. Colum. *Odkoitelicza, odhranitelicza, Dojka.* e. Auferzieherin, Ernehrerin, Säugamm, Ammel. *Feltartó Aſzſzony, Dajka.*

Ēdŭco, as, are, avi, atum, (Act.) Gic. *Odkajam, odhranujem.* Auferziehe, ernehre. *Feltartom, nevelem.*

Ēdūco, is, ĕre, ūxi, uctum, (Act.) Cic. *Izpelyávam, van pelyam, izpelyávam.* Ausführe, hinausziehe. *Kiviſzem, kivezetem.*

Ēdulco, as, are, avi, atum, (Act.) Gell. *Szlaſztìm, ſzlatko-chinim.* Süſs mache. *Megédeſítem.*

Ĕdūlis, is, *com.* le, n. *Apul.* Vide *Edilis.*

Ĕdūlĭtas, atis, f. Lamprid. *Selya na jeſztvine.* e. Eſs-Begierde. *étel kivánsága.*

Ĕdūlĭum, ii, n. Hierony. *Jeſztvina, Jegyek, Jèd.* e. Speiſs. *Eledel.* Dicitur etiam Ĕdū'e, is, n. In diverſis edulibus. *Lampr.*

Ēdūrè, *Adv.* Ovid. *Kruto tverdo, jako tverdo.* Sehr hart, hartiglich. *Igen keményen.*

Ēdūreſco, is, ĕre, (Inchoat.) Colum. *Jako tverd poſztajem.* Sehr hart vverde. *Igen keményedek.*

Ēdūro, as, are, avi, atum (Act.) Senec. *Jako tverdo chinìm,* 2. (Neutr.) *Preterplyujem, Obſztajem.* Hart mache, 2. Ausdaure, vvähre. *Igen Meg keményitem.* 2. *Elſzenvedem.*

Ēffābĭlis, is, *com.* le, n. Virg. *Zgovorliv.* Ausſprechlich, das man reden kan. *Kimondható.*

Effarcĭo, is, īre, arſi, artum. Cic. Ēffercio, is, ire, Plaut. erſi, ertum, (Act.) *Nagyetávam, Jako napunyávam, Naterkávam.* Wohl ſchoppe, ausfülle. *Megtŏltŏm.*

Effāris, effāre, effātus ſum, effāri, (Dep.) Varr. *Izrechi, izgovoriti.* Heraus ſagen, reden. *Kibeſzélni.*

Effaſcĭnātĭo, ōnis, f. Plin. *Vrechenye, Oczopranye, ochoranye, Vuroki.* e. Verzauberung, Vergalſterung. *Meg-igézés.*

Effascĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Vrekujem, czopram, oczoprujem, zaczoprujem.* Vergalſtere, verzaubere. *Meg-igézem.*

Effātum,

Effātum, ti, n. Cic. *Igovor, Mudrizgovor, Prirechka.* Ein Spruch. *Mondás, Bölts mondás.*

Effectĭo, onis, f. Cic. *Opraulyanye, Vchinyenye, Zverſſenye.* e. Verrichtung, Vollziehung. *Meg-tſelekedés, Munkálódás.*

Effector, ōris, m. Cic. *Vuchinitel, zverſſitel, opravitel.* Der etvvas macht, thut, verrichtet. *Tſelekedö, mivelö.*

Effectrix, īcis, f. Cic. *Opravitelicza, zverſſitelicza, vuchinitelicza.* Die etvvas thut. *Tſelekedöné.*

Effectum, ti, n. *Quint.* Effectus, ûs, m. Plin. *Chin.* e. Würckung, That. *Meglétel, Végbe-vivés.*

Effĕreſco, is, ĕre, (Inchoat.) Amm. *Divjî poſztajem, Pochinyamſze lyutiti.* Wild, zornig vverde. *Vad módra kegyetlenkedni kezdek.*

Effĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Divjega chinìm, divjim kôga, jako lyutim.* Ervvilde. *Megvadîtom, kegyetlenîtem.*

Effĕro, ers, extŭli, ēlātum, (Act.) Cic. *Iznáſſam, van noſztim.* Austrage. *Kiviſztem, Hordozom.* Efferre domo pedem. Cic. *Van iz hiſe iti.* Aus dem Hauſe gehen. *A' házból kimenni.* 2. Pro *Erigo* quod depreſſum eſt. *Cic pro ſylla.* Patriam demerſam extuli. 3. pro *Provebo, magnum facio.* Cic pro Roſc. com. Quæ res extulit eum. 4. pro *Extollo, celebro.* Laudibus aliquem in cœlum efferre, Cic. *Kôga hvalech jako izviſziti, prejako hvaliti.* Einen ungemein loben. *Valakit igen nagyon ditsérni.* 5. pro *Superbio, inſoleſco.* Inſolenter ſe efferre. *Cic.* 6. pro *Afficio.* Dolore, irâ, gaudiô efferri, lætitiâ extra ſe ferri. *Cic.* 7. pro *Vulgo, divulgo.* Cave hæc foras efferas, ut ad vulgi aures perveniant. 8. pro *Sepelio.* Lucullus matrem efferebat. *Cic. l. 15. ad Attic.* 9. pro *Produco.* Ager, qui in multos annos quievit, uberiores fructus efferre ſolet. *Cic. in Prut.* 10. pro *Perfero, Tolero.* Quemvis efferre laborem. *Lucr. l. 1. v. 141.* 11. pro *in altum elevo.* Oſtendit dextram inſurgens Entellus & altè extulit. *Virg. 5. Æn.*

Effervĕo (Efferbĕo) es. ēre, & Effervo, is, ĕre, ervī & erbŭi (Neut.) Virg. *Jako kipim, odkipujem, verlo-vrem,* 2. *Vuſiſemſze na ſzerdu, na lyutinu.* Starck ſiede, ſtrudle, 2. Erzürne. *Felforrok, kibuzgok.* 2. *haragra gyuladok.*

Effervĕſco, is, ĕre, (Incho.) Cic. *Pochinyam kipeti, vreti,* 2. *Prichinyam lyutitiſze.* Anfange ſieden, ſtrodlen, heis vverden, 2. Sehr zornig vverde. *Kiforradni kezdek,* 2. *Haragudni kezdek.*

Effĕrus, a, um, Virg. *Divji, Prelyut.* Grimmig, rauch, vvild. *Vad, ſene.* kegyetlen.

Effĭcācĭa, æ, f. *Plin.* Effĭcācĭtas, atis, f. *Cic.* Effĭcĭentĭa, æ, f. *Cic.* Vide *Effectio.*

Effĭcācĭter, *Adv. Plin.* Effĭcĭenter. *Adv.* Cic. *Zverſtlivo, opravno.* Kräfftiglich, vvürcklich. *Hathatókképen, valóban.*

Effĭcax, ācis, *om.* Liv. *Opravliv, zverſtlyiv, vuchinlyiv.* Kräfftig, vvürcklich. *Hathatós, ſzorgalmatos.*

Effĭcĭo, is, ĕre, ēci, ectum, (Act.) Terent. *Opravlyam, zverſſujem, chinìm.* Zuvvegen bringe. *Meg-tſelekſzem.*

Effictĭo, ōnis, f. Auct. ad Her. *Kipa,* &c. *Odmalanye, obrazenye,* 2. *Izmiſtlenye.* e. Abbildung, 2. e. Erdichtung. *Kiábrázolás, kiformálás,* 2. *Kigondolás.*

Effictus, a, um, *Cic.* Effĭgĭātus, a, um, Apul. *Odmalan, odobraſen,* 2. *Zeſztampan.* Abgebildet, 2. Ausgedruckt. *Kiformáltt,* 2. *Nyomtatott,* 2. *Zmiſtlyen,* Ausgedicht. *ki-költött.*

Effĭgĭes, ĕi, f. Ovid. *Oblichaj, kip, obraz, prilika, ſzpodoba.* Ein Bildnuſs, s. Bild. *ábrázat, kép.*

Effĭgĭo, as, are, avi, atum, (Act.) Prud. *Obrazim, Prilichim, Naſzpodobu malam,* &c. Bilde, abbilde, formire, abmahle. *Kiraiſzolom, ábrázolom.*

Effingo, is, ere, inxi, ictum, (Act.) Cic. *Izmiſtlyávam, zmiſtlyujem, naszpodobu dájem.* Fürbilde, ausdichte. *Kigondolom.*

Effĭo, is, ĭĕri, Plaut. *Bivam.* Werde. *Meglészek.*

Efflāgĭtātĭo, ōnis, f. & Efflāgĭtātus, ûs, m. Cic. *Iſzercza proſſnya, Jako proſſenye, molenye, Molyba.* Ernſtliche Bitt. *Szivbûl Kérés.*

Efflāgĭto, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Iſzercza proſzim, Jakoſze molim.* Ernſtlich bitte. *Szivbûl kérek.*

Efflātĭo, ōnis, f. Efflātus, ûs, m. Sen. *Izpuhanye.* Das ausblaſſen. *Kifúvás.*

Effluo, es, ere, ēvi, ētum, Quint. (Neu.) *Izplakamſze, Jakoſze plachem.* Ausvveine. *Kifrom, Igen frok.*

Effluctè, *Adv. Symm.* Effluctim. *Adv.* Plaut. *Jako, kruto, kajmorem.* Sehr, hefftig, vvie viel ich kan. *Felette-igen.* Effluctim *vel* Effluctè aliquem amare, diligere. Plaut. Symm. *Kruto jako kôga lyubiti.* Einen ſehr lieben. *Felette-igen ſzeretni.*

Effligo, is, ĕre, īxi, ictum. (Act.) Cic. *Biem,*

Digitalizirao Google

Vudiram. 2. *Múchim, Trápim.* Schlage. 2. Peinige. *Veregetem.* 2. *Gyötrôm, kinzom.*

Effio, as, are, avi, atum. (Act. *aliis* Neu.) Cic. *Van pusſem, Irpubávam, Irpusſujem. Zpubávam.* Ausblaſſe. *Kifúvom.* Efflare animam, Spiritum extremum. Cic. *Vumreti.* Sterben. *Meghalni.*

Efflōrĕo, es, ĕre, ōrŭi (Neu.) & Efflōreſco, is, ĕre (Inchoat.) Cic. *Razcvetamſze, Precvejamſze. Verlo-cvetem, Cvatem.* Sehr Blühe. *Megvirágozom.* 2. Metaph. pro *producor.* Utilitas ex amicitia efflorescit. Cic. *Iz priatelſztva haſznenizhaja.* Der Nutz kommt aus der Freundſchafft. *Az haſzon barátságból következik.* 3. pro *creſco.* Ingenii laudibus efflorescere. Cic. *Zbog razuma g'laſzovitomu biti.* Wegen ſeines Verſtandes berühmt vverden. *Elméje-által kihireſedni.*

Efflŭentĭa, æ, f. *Plin.* Efflŭvĭum, ii, n. Tacit. *Iztekanye, Iztok, Izcurenye.* e. Ausgüſſung, Ausrinnung, Auslauffung. *Kifolyás, kifolyamat.*

Effŏco, as, are, avi, atum (Act.) *Senec.* Vide *Suffoco.*

Effŏdĭo, is, ĕre, ōdi, oſſum. (Act.) Cic. *Izkapam,* 2. *Dúbem.* Ausgrabe, 2. hölle. *Kiáſom, kikapálom.* 2. *Kivájom.*

Effœcundo, as, are, avi, atum. (Act.) Vopiſc. Vide *Fœcundo.*

Effœmĭnātĭo, (*melius* Effēmĭnātĭo.) ōnis f. Firm. *Poſenchenye, Senſzke mlahavoche y mehkochenaſzleduvanye, Bedaſzto Sèn lyublyenye.* e. Weichheit, Zärtlihkeit, Zaghafftigkeit, Nachfolgung der Weibiſchen Sitten, Ein Närriſche Liebe der Weiber, *Lágyság, Puhaság, gyengeség, Bolond Aſzſzony ſzeretés.*

Effœmĭnātus, a, um. Cic. *Poſenchen, Senchaſzt, Mehkoga ſenſzkoga ſzercza y derſanya.* Weibiſch, zaghafftig. *Aſzſzonyos, lágy, puha.*

Effœmĭno, (*melius* Effēmĭno) as, are, avi, atum, (Act.) Jul. Cæſ. *Synon.* Enervo, mollio, in muliebrem mollitiem atque laſciviam converto. *Senſzkoga chinìm.* Weibiſch, (vveich) mache. *Pubává tſinálom.* Re aliqua effœminari. *Jul. Cæſ. id eſt.* propter rem aliquam animo dejici, animum deſpondere, mollescere.

Effœtus, a, um, Colum. *Plod imajuchi, kajje jur jenkrat rodilo, ali ſzad dálo; od ploda benyajuchi,* effœti agri. *Virg.* &c. Das ſchon einmahl gebohren, *oder* Frucht gegeben hat; ausgebrüdet. *Mely egyſzer már ſzült vagy terméſt hozott; Terméstől meg ſzánt.* 2. Effœta dicitur, quæ parere desîit. *Plin.* 3. Transl. V. *Debilis, Infirmus, Enervatus.* Libidinoſa adoleſcentia effœtum corpus tradit ſenectuti. *Cic. de ſen. c. 9.* 4. *comp.* Effœtĭor *habet Apul.*

Effŏro, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Izvertavam.* Ausbohre, durchbohre. *Kifúrom.*

Effractārĭus, rii, m, Senec. *Izlomitel, zlamlyavecz, zlomitel.* Der auspricht, r. Zerbrecher. *Tôrô, Fal-tôrô, rontó.*

Effractor, ōris, m, Paul. *Prediravecz, obiavecz, His-Razbiavecz, Vrát* &c. *poteritel, Razbojnik.* Ein Hauſs aufbrecher, r. Einbrecher. *Feltôrô, bétôrô, elrontó, házokat.* &c.

Effractūra, æ, f. Paul. *Obianye, razbianye vrat,* &c. *Prediranye, izkerbanye, zlamanye.* Das Einbrechen. *Kitôrés, faltôrés, Ajtó betôrés.*

Effrœnātè, *Adv.* Cic. *Szlobodno, nevurdano, nevkretno, tverdokorno, po divje.* Frevenlich, ungezämt. *Vakmerôképen, zabolátlanúl, fenéûl. Scribitur &* per e ſine dipht.

Effrœnātĭo, ōnis, f. Cic. *Nevkrotnozt.* e. Unbändigkeit. *Vakmerô zabolátlanság.*

Effrœnātus, a, um, Cic. Effrænis, is, *com.* e, n. Effrœnus, a, um, Liv. *Tverdovuzt, nezavurdan, nevkreten, tverdokoren, neovuzdan.* Ungezämt, unbändig, vvild. *Zabolátlan,* Transl. V. *Indomitus, ſævus, diſſolutus.*

Effrĭco, as, are, ĭcŭi, ictum, (Act.) Senec. *Izdraplyujem, van drapim.* Auskratze. *Kivakarom, koporom.*

Effringo, is, ĕre, ēgi, actum, (Act.) Cic. Vide *Perfringo.*

Effrondeſco, is, ere, Vopis. *Zelenimſze, ſzverſicze tiram.* Grüne, Zvveig treibe. *Zöldûlôk, Zöld-ágatskákat, botsátok.*

Effrons, ontis, *om.* Vopis. *Prezobrazan, neſzramezlyiv, Nechlovechen.* Unverſchamt. *Szemtelen, ortzátlan, embertelen.*

Effŭgĭo, is, ĕre, ūgi, ĭtum, [Neut. Cic. *Vubajam, pobegávam, otekam.* Entlauffe, entflieche, entrünne. *Elſzaladok, kifutok, eltávozok.*

Effŭgĭum, ii, n. Liv. *Vubajanye, Pobeſanye, bèg.* e. Ausflucht. *Mentség, elſzaladás, eltávozás, futás.*

Effulcĭo, is, īre, īvi, ultum, [Act.] Virg. *Podpiram.* Unterſtütze. *Meg-támaſztom.*

Effulgĕo,

Effulgĕo, es', ĕre, ulsi, [Neu.] *Elisztkamsze, lisztkamsze, razsvechujemsze.* Glantze. *Tündöklök, fénlek, világlok.*

Effundo, is, ĕre, ūdi, ūsum. (Act.) Cic. *Razali Prelévam, zlévam Izlévam.* Ausschütte ausgüsse. *Kiöntöm, kitöltöm.* 2. Transl. V. *Consumo.* Cic. 2. *Offic. c.* 15. Patrimonia effundere. *Imétek ochinsztki*, ali *Ochinsztvo potroshti.* Das Vätterlich Erbguth verzehren. *Az örökséget elkölteni.* 3. V. *Morior.* Extremum effundere Spiritum. Cic. *Dussu vpusztiti, vumreti.* Den Geist aufgeben, sterben. *Megbalni.* 4. V. *Dimitto.* Emissi carcere currus. Virg. 3. Georg. *Iz temnicze vpuschena Kóla.* Aus der Gefängnus hinlassene Wägen. *Tömlöztzbül kibotsátott szekér.* 5. V. *Profligo, Fugo.* Effundere ac profligare peditatum. Sallust. *Vojnike peszce pretirati, razgnati.* Die Fuss-Völcker vertreiben, verjagen. *a' gyalog vitézeket elkergetni.* 6. pro *Vehementer irascor.* Effundere in aliquem furorem. Cic. *Nakögasze jako szérditi, lyutiti.* Wider einen toben, sehr harpff seyn. *Valakire igen haragudni, beszonkodni.* 7. pro *se alicui rei totum dare.* Effundi in esculenta & poculenta. *Vszegasze dati vu lakomoszt, y piansztvo.* Sich in die vielfräsligkeit und truncken heit gantz ergeben. *Torkossában s-zabállásban és részegségben adni magát.* 8. pro *Aliquem honore magno afficere.* Effundere honores in aliquem. *Kőga jako presztimati.* Einen grosse Ehr anthuen. *Valakit igen bötsülni, tisztelni.* 9. pro *Condemno, Adjudico.* Effundere aliquem in carcerem. Cic. *Kőga vu temniczu odszuditi.* Einen zur Gefängnuss verdammen. *Valakit tömlöztzben, fogságban itélni.* 10. pro *Effatio, Dico.* Effudi, quæ habui, omnia. *Kajszem god znal, vszeszem povedal.* Alles vvas ich gevvust, habe ich ausgesagt. *Mindent a' mit tuttam, kibeszéltem.*

Effūsè. *Adv.* Cic. *Vnogo, preobilno, prevech, raszipno.* Sehr viel, überschvvänglich. *Bővön, kitöltve, bőséggel.* Effusius dicere, *id est:* copiosiùs. Plin. V. *Largè, prolixè,*

Effūsĭo, ōnis, f. Cic. *Izlévanye, prelévanye.* e. Ausgüssung. *Kiöntés.* 2. Transl. V. *Largitio, prodigalitas, consumptio.* Cic. pro Rosc. Am. c. 46. Quos sumptus quotidianos, quas effusiones fieri putatis? 3. Populi pro *Multitudo, eruptio, irruptio.* Cic. in Pison. c. 2. Effusiones hominum ex oppidis. 4. pro *Laxatio animi.* Effusio animi in lætitiam. *Cic. Tusc. 4. c. 31.*

Effūsus, a, um, Cic. *Izlean.* Ausgegossen. *Kitöltött,* 2. Transl. varios habet usus, ùt: effusa lætitia, effusus risus. *Liv.* Effusi honores, *Nepos.* Effusa civitas obviam. *Nepos. Milt. c. 6.* 3. Effusus in amorem, in lacrymas, in luxum, risum &c. dicitur qui immodicè amat, flet, luxui inservit, ridet.

Effūtĭo, is, ire, īvi, ītum, [Neu.] Cic. *Govorim kaj bi moral muchati, tepem, ferfram, fisznyárim.* Heraus schvvatze, liederlich ausplaudere. *Tsátsogok*, kifetsegem. Ità temerè effutiunt de mundo. *Cic. l. 2. nat. Deor. c. 27.*

Effūtītus, a, um, *partic.* ab effutior. Cic. *Neprikladno rechen, zbérbran, zsérfran, zsisznyaren.* Unbequem heraus geschvvatzt, ausgeplaudert. *Alkalmatlanúl kifetsegtetett.* Quorum partim facta apertè, partim effutita temerè. *Cic. 2. de Div. c. 55.*

Ēgĕlĭdus, a, um. *Sveton.* Ēgĕlātus, a, um. Cel. Aurel. *Odmersznyen, Odtalyen, Otoplyen, Raztalyen, Mlachen.* Entfroren, Laulicht gemacht. Laulecht. *Meg-olvaszttott, Melegsztett, melynek a' fagya kiment.*

Ēgĕlĭdo, as, are, avi, atum. *Sidon.* & Ēgĕlo, as, are, avi, atum. (*utrumque* Act.) Cel. Aurel. *Odmerzávam, Otaplyam, Raztalyujem; Mlachno, toplo chinim.* Von Frost befreye, Entfröre, aufvvärme, Laulicht mache. *Meg-olvasztom, Melegitem, Megengesztem.*

Ĕgens, entis, *om.* Ĕgentĭor, Ĕgentissĭmus, Cic. *Potreben, szromaski, ubog.* Dürfftig, arm. *Szükölködő, szegény.* Nihil rege egentius. Cic. ad Attic. L. 6. *Kraly zmed vszeh najubogessi je, kajti najvech potrebuje.* Egestates tot egentissimorum. Cic. ad Attic. L. 9. *Potreboche Vnogeh najpotrebnejsseh lyudih.*

Ĕgēnus, a, um. *Lucr.* Vid. *Egens.* Rerum cunctarum egenus. Lucr. *Zevszema szromah, ubog, potreben.* Bluth-arm. *Igen Szegény.*

Ĕgĕo, es, ēgŭi (Neu.) Cic. *Potrebujem.* Ich bin dürfftig. *Szükölködöm.* Jungitur *Genitivo* vel *Ablat.* apud Salust. etiam *Accus.*

Ēgĕrĭes, ēi, f. *Solin.* Ēgestĭo, ōnis, f. *Plin.* Ēgestus, ûs, m. Senec. 1. *Szmrad, nesznaga,* 2. *Iznassanye, Izpraznenye.* 1. r. Mist, r. Unflath, s. Koth, 2. e. Ausleerung. 1. *Rútság, Gaz, Szemét,* 2. *Kitolás, kivetés, kitúrás, kitisztitás*

Ēgermĭno, as, are, avi, atum, [Neu.] Colum. *Van tiram, klicze puschom, razviamsze.* Herfür komme, sprosse, stosse, herausvvachse. *Kitsirázom.*

Digitalizirao Google

Ēgĕro, is, ĕrĕrĕ, essi, estum, [Act.] Liv. *Vandajem povracham, vanbitam.* Hergebe, fpeye, auslähre. *Kivetem, kitolyom, okádok.*

Ĕgestas, atis, f. Virg. *Potrebocha, Sztradanye, Sztrajanye.* e. Nothdürfftigkeit, r. Mangel. *Szűgség, szegénység.*

Ēgestĭo, onis, f. *Plin.* Vide *Egeries.*

Ĕgestŭōsus, a, um, Aurel. Vict. Vide Egenus.

Ēgestus, ûs, m. *Senec.* Vide *Egeries.*

Ēgigno, nis, ĕre, ĕnŭi, ĕnĭtum, [Act.] Lucret. *Rodim.* Gebähre. *Szűlőm.*

Ēgrĕdĭor, ĕris, ĕdi, essus sum, [Dep.] Liv. *Izhajam, van idem.* Hinausgehe. *Kimégyek, kilépek.* Egredi domo, patriâ, Cic. *Iziti iz hise, iz Domovine.* Aus den Haus, Vatterland vveggehen. *Hazájából Kimenni.* Egredi suo officio, Terent. *Iziti iz chaszti szvoje, chaszt szvoju oztaviti.* Sein Ambt verlassen. *Tisztét elhadni.*

Ēgrĕgĭè, *Adv.* Cic. *Verlo, Poglavito, Junachki, Drechno.* Fürtrefflich, herrlich. *Derekasan, Nemesen, Szépen. Comp.* Egregiùs. Juven. Sat. II. v. 12.

Ēgrĕgĭus, a, um, Cic. *Poglavit, verli, drêchen.* Stattlich, ausbündig. *éker, Jeles, Derekas, Nemes.* Superl. Egregiissimus, Gel. l. 14. c. 5.

Ēgressĭo, ōnis, f. Cic. *Izhodenye, van idenye, Izlazenye.* Das Ausgehen. *Kimenés, lépés.*

Ēgressŭs, ûs, m. Tacit. *Izhod.* r. Ausgang. *Kimenetel, kimenés.*

Ēgurgĭto, as, are, avi, atum, [Act.] Plaut. Vide. *Exhaurio.* 2. *Evomo.*

Ēhēm *Interjectio* est aliquem subito deprehendentis. Terent. *Nuti! Glejda! Obe!* O ho! Potz tausend. *Oh!*

Ēhēu! *Interject. dolentis.* Cic. *Ojaj! daj! Ah! Haj Haj! Oh, Ajme, Jao! Job!* O vveh! ach! auvve! *Haj! haj! jaj szegény!*

Ēho, *Intetject. momentis*, Terent. *Nudá! Nu! Nut! Hajde! Nusze! Haj!* Wohl! Frisch auf! dran! *Noszal Rajta!*

Ēhŏdum, *Interject. vocantis.* Terent. *Holá! Chujes, Hoj Hoj!* Hörst du! Holla! *Jőszte, Hallodé, Jővel Ide.* Ehodum ad me! Terent. *Hoj hoj! Szimk-meni!* Holla! Hieher! *Jőszte ide hozzám.*

Ējă *Adverb.* modò adhortantis, modò corripientis, Terent. *Nuda, dajda, Dedar, No; 2. Date! Terte!* Ey! Lieber! ja! *Eja! noszal*

Ējăcŭlor, aris, ari, atus sum, [Depon.] Ovid. Ējăcŭlo, as, are, avi, atum, [Neu.] Gell. *Sztrelyam.* Schiesse. *Kilővőm, kivetem.*

Ējectāmentum, ti, n. Apul. *Odhitek, Izhitek, odverseg.* Was vveggevvorffen ist. *Kibánnyadék, Seprődék.*

Ējectĭo, ōnis, f. Cic. *Odhitenye, Izhichenye, odvérsenye, odhaczenye, Izversenye, Izhaczenye.* e. Ausvverffung, Vervverffung. *Kibányás, kivetés.*

Ējectĭtĭus, a, um, Plin. *Izhitajuchi, Izvergajuchi, Izversuchi.* Ausvverffend. *Kibányásra-való.*

Ējecto, as, are, avi, atum, (Act. *frequ. ab* Ejicio) Sil. *Izhitávam, Gusztovan hitam.* Offt ausvverffe. *Kibánydogalom.*

Ējectus, ûs, m. *Lucr.* Vide *Ejectio.*

Ējĕro, as, are, avi, atum, [Neu.] Cic. *Odpriszesujem, z-prisznegum od-hitávam taim, od mene odtéplem.* Abschvvöre, verschvvöre, mit dem Geschvvur abkünde. *Eskűvéssel megvetem, el-eskűszőm.* Non ego mihi illum iniquum ejero, verùm omnibus, *Cic. 2. de Orat.* &c.

Ējĭcĭo, is, ĕre, jēci, jectum, [Act.] Cic. *Izhitam, odhitam, Izhaczujem, odversujem, Izversujem, vanbitam.* Ausvverffe, absetze. *Kivetem; kibányitom, kibányom.* Ejicio fimum; *z-kidavam,* &c.

Ējŭlātĭo, ōnis, f. *Cic.* Ējŭlātus, ûs, m. Cic. *Zavianye, Tulenye, Czvilenye.* 2. *Plach z-krichem.* Das Heylen. 2. mit Schreyen Weinen. *Jájgatás* 2. *Sirankozás.*

Ējŭlĭto, as, are, [frequent.] *Jako, Gusztotulim, czvilim.* Sehr, offt heule. *Gyakran siránkozom, sivok rivok.*

Ējŭlo, as, are, avi, atum, [Neu.] Cic. *Czvêlim, zaviam, tulim.* Heule. *Sirok, sirânkozok.*

Ējūnò, *juramentum* olim mulierum per Junonem suam. *Petron.* Vide Eccere.

Ējuncĭdus, a, um, Varro. *Pretenek, jako tenek.* Sehr dünn. *Igen vékony.*

Ējūrātĭo, onis, f. Val. Max. *Z priszegum, odhitenye, tajenye, odteplenye, obranenye.* Mit dem Geschvvur Abkündung, Verschvverung. *Eskűvéssel-való megvetés oltalmazás.*

Ējūro, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. Vide *Ejero.*

Ējusmŏdi, *Indec.* Cic. *Jednak, kakti ovo, Jednake prilike.* Gleich so. *Hasonló.*

Ējusmŏdi, Ējuscĕmŏdi. *Indecl.* Cic. *Takov, na takov nachin.* Der Gestalt, dergleichen, sollich. *Ollyan, ollyatén.*

Ēlābor, ĕris, ābi, apsus sum. (Dep.) Cic. *Vubajam, vtekujem, omekavamsze, Pobegujem.*

jem. Entrünne, entlaufe, entgehe. *Elſzaladok, Elfutok, kieſem.*

Ēlăbōrātĭo, onis, f. *Auct. ad Her.* Ēlăbōrātus, ûs, m. Apul. *Dogotavlyanye, zgotavlyanye, dodelanye, izdelanye, zdelanye, uchinenye, uchimba.* e. Verfertigung, Ausarbeitung. *Meg-tſinálás, elvégezés, Meg-mivelés.*

Ēlăbōro, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *Zdelávam, Zgotavlyam, Izdelávam, vchinyam.* Ausarbeite, verfertige, bearbeite. *Meg-tſinálom, Munkálódom, Rajta-igyekezem, elvégezem.*

Ēlăcāta, & Ēlăcātēna, æ, f. Colum. Feſt. *Riba Tunini ribi ſzpodobna, ſzroliſze kakti vina.* Ein Gattung eingeſaltzener Fiſchen, gleich dem Tunn. *Tengeri hal haſonló a' Tunina halhoz.*

Ēlacteſco, is, ere, [Inch.] Plin. 1. *Mlekom bivam,* 2. *Bél poſztajem kakti mléko.* Zu Milch vverde, 2. Weiſs vverde vvie Milch. 1. *Téjjé léſzek,* 2. *Fejér léſzek mint az téj.*

Ēlæŏmĕli, n. Indecl. Plin. *Olje naj chiſsteje, divójachko zvano.* Das feinſte Oel. *Legtiſztább olaj.* Eſt mellei ſaporis.

Ēlangvĕo, es, ere, ŭi, [Neu.] & Elangveſco, is, ere, [Inch.] Liv. *Jako mlahav poſztajem.* Sehr ſchvvach vverde. *Ellankadok, hervadok.*

Ēlăpe, es, f. genus ſerpentis, Vide. *Plin. l. 22. c. 5.*

Ēlăpĭdo, as, are, avi, atum, [Act.] Plin. *Kamenye odnaſſam, odkamenya chiſstim, Izkamenim.* Die Steiner vveg trage, von Steinen ſäubere. *Kőveit-kibányom, kőtől megtiſztítom.*

Ēlăquĕo, ēas, ārē, āvi, atum, [Act.] Sidon. *Odvezlujem, odveſujem, oſzlobagyam, odpletavam.* Von Stricken erlöſe, auflöſe, aufthue. *Meg óldom, Tőrből kiſzabadítom.* Elaqueare ſe à vinculo, *Sidon.* &c.

Ēlargĭor, īris, īri, ītus ſum, [Dep.] Liv. *Prikaſujem, rad dajem, poklonim.* Verſchencke, ſchencke, gern gebe. *Kioſztogatom, eloſztom.*

Ēlaſſeſco, is, ere, [Inch.] Plin. *Truden poſztajem.* Müd vverde. *Kiſzáradok, ellankadok.*

Ēlātè *Adv.* Cic. *Zviſſeno, viſzoko, gizdavo, obolo, babato.* Hoch, prächtig, ſtoltz. *Kevélyen, felfúvalkodva, magoſan.*

Ēlātērĭum, rii, n. Plaut. *Szok iz divjeh vugorkov.* Saft von vvilden Cucumeren. *Vad ugorka nedveſsége, Leve.* 2. propriè apud Phyſicos, *idem* ac vis ſe dilatandi & ad connaturalem figuram reducendi.

Ēlātĭo, ōnis, f. Cic. *Izviſſenye, izneſſenye, obolia, obolozt, gizdozt, babatoſzt.* r. Hochmuth. *Kevélység, felfúvalkodás.*

Ēlātro, as, are, avi, atum, (Neu.) Horat. *Lájem, lájach govorim.* Belle, bellend rede. *Ugatok, ugatva ſzólok.*

Ēlātus, a, um, Liv. *Iznoſſen, van izneſſen.* Ausgetragen. *Kivitetett.* 2. Transl. Vid. *ſuperbus.*

Ēlăvo, as, are, lāvi, ōtum, vātum, & āutum, (Act.) Colum. *Izpiram, popiram.* Ausvvaſche. *Kimoſom.*

Ēlĕcĕbra, æ, f. Plaut. *Vabicza, van pozavavicza, pozavalicza, vabitelicza.* e. Heraus-lockerin, Anreitzerin. *Magához hitegetőné.* Elecebræ argentariæ, ſunt *meretrices* inde ſic dictæ, quòd argentum ex burſis eliciant. *Plaut.*

Ēlectè, *Adv.* Cic. *Zebrano, izebrano, odebrano.* Auservvählt. *Kiválaſztva.*

Ēlectĭlis, is, *com.* le, n. *Plaut.* Ēlectĭbĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *Izebran.* Köſtlich, ausgeklaubt. *Kiválaſztott.*

Ēlectĭo, ōnis, f. *Cic.* Ēlectus, ûs, m. Cic. *Izebranye, Zbor, zbiranye, Izbiranye.* e. Wahl, Ervvählung. *Kiválaſztás, Eválaſztás, Válaſztás.*

Ēlecto, as, are, avi, atum, (Act. *frequ.*) Plaut. Ēlĭcĭo, is, ĕre, ĭcŭi, ĭcĭtum, (Act.) *Van vlechem, izvlekujem.* Herausziehe, ausziehe. *Kihúzom, vonſzom.* 2. V. *Allicio.*

Ēlector, ōris, m, Cic. *Izberitel, Zbiravecz, Zeberavecz, Odberitel.* r. Ervvähler. *Válaſztó.*

Ēlectrix, īcis, f. Plaut. *Izberitelicza, Zbiravicza, Odeberitelicza.* e. Ervvählerin. *Válaſztóné.*

Ēlectrum, tri, n. Virg. *Szmola* ali *kelje iz ſztanovitoga kamenya kaplyajucha, koja od zime ztiſsnyena otverdi kakti Kamen.* r. Agtſtein, Bernſtein. *Gyanta, ſzurok,* vagy *enyv bizonyos kőből ki folyo.*

Ēlĕēmŏsўna, æ, f. *Almoſtvo.* e. Allmoſen. *Alamiſna.*

Ēlĕēmŏsўnārĭus, ii, m. *Almuſtnik.* r. Allmoſengeber. *Alamiſna adó* vagy *elvévő.*

Ēlĕgans, antis, *om*, Terent. *Izebran, Lèp, Drécben, Verli.* Auſſerklaubt, vvohl ſchön. *Ékes, ſzép, díſzes.*

Ēlĕganter, *Adv.* Cic. *Verlo, drechno, izborno, odebrano, nakincheno.* Träfflich, überaus ſchön, zierlich. *Ékeſen, ſzépen.*

Ēlĕgantĭa, æ, f. Tacit. *Izbornoſzt, Drechnoſzt, Verlo*

Verlocha, Lepota. e. Schönheit, Trefflichkeit. *ékeſſég, díſzeſſég.*

Ĕlĕgĭa, æ, f. *Plaut.* Ĕlĕgus, i, m. Ovid. *Salosztna peſzem, Turobna popevka.* s. Trauer-Lied. *Siralmas vers, ének.*

Ĕlĕgĭdārĭum, rii, n. *Petron*, Ĕlĕgĭdĭum, ii, n. Pers. *Salosztna popevchicza.* Kleines Trauer-Liedel. *Szomoru, ſiralmas éneketske.*

Ĕlĕmentum, ti, n. Cic. *Zachetek kakvoga dugovanya, Temely.* r. Anfang eines Dings. *Lételnek kezdeti, kezdete valaminek, éltető állat.*

Ĕlenchus, chi, m. Juv. *Kazálo, Pokazálo, Pokazanye.* e. Wiederlegung. *Jele valaminek, Mútógató.* 2. V. *Catalogus*, 3. Eſt ſpecies pretioſi lapidis.

Ĕlēnteſco, is, ere, (Inch.) Cæl. Aur. *Mehkek, Mehek bívam.* Weich vverde. *Lágyulni kezdek.*

Ĕlĕo, es, ere, ēvi, ētum, (Act. *obſol.*) Lucil. *Zamaſujem, pomaſujem, zaſzmragyujem.* Beſchmiere, beſudle. *Meg-mázolom, megkenem.*

Ĕlĕphantĭăſis, is, f. Plin. *Puczanye koſe, guba bol*, kraſztavicza *odcherne zlatenicze zbajajucha.* Ein Gattung der Malazey, r. Ausſatz. *Bőr-baſztás, poklosság, Fene rühesség.*

Ĕlĕphantĭnus, a, um, Cels. Vide *Eboreus.*

Ĕlĕphantĭōſus, a, um, *Virg.* Ĕlĕphantĭăcus, a, um, Firm. *Kraſztav, Gubav.* Ausſätzig. *Poklosságos, rühős.*

Ĕlĕphantus, i, m. *Virg.* Ĕlĕphas, antis, m. Cic. *Elefant, Belokoszttchak.* Ein Elephant. *élefánt.*

Ēlĕvātĭo, ōnis, f. Quint. *Podignenye, Podigavanye, Zdiſenye, Podiſenye, Zdignenye.* Das Aufheben, e. Erhebung, Aufhebung. *Föl-emelés.*

Ēlĕvo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Zdiſem, Podigűjem, digam.* In die Höhe hebe. *Felemelem.*

Ĕlēuthĕrĭus, a, um, ſuidas. *Dareslivo, lepoga derſanya.* 2. *Obranitel, oſzloboditel, obchuvavecz.* Freygebig, freudig, aufrichtig. 2. r. Erlöſer, Beſchirmer. *Adakozó, Nemes terméſzetű*, 2. *Oltalmazó, Szabadító, Megtartó.*

Ĕlēuthĕrĭa, æ, f. Vid. *Libertas.*

Ĕlēuthĕrĭa, ōrum, n. *plur.* Plaut. *Obſzluſavanye y ſzvetkovine od Samianczev negda vuchinyene*, iliti *Goſchenye y veſzelje, kojeſzu chinili iz ſzlusbe oſzloboggeni.* Ein Feſt ſo vor Zeiten, jenigen ſo Knechte vvaren, zum andencken ihrer erhaltenen Freyheit angeſtelleten. *Az Sámiaiaknak örőm szerdég napja az ſzolgálatból fel ſzabadulás-kor.*

Ēlĭcĭo, is, ĕre, ĭcŭi, cĭtum. (Act.) Liv. Vide *Elicio.*

Ēlīdo, is, ĕre, īſi, īſum. (Act.) Cic. *Izpehávam. Izbiam, Izbertávam.* 2. *Izbriſſujem, izbriſzavam*, 3. *Predſram, Razbiam, Potſram*, 4. *Izpukavam.* Ausſtoſſe, Ausſchlage. 2. Ausleſche, auskratze. 3. Zerpreche. 4. Ausrupfe. 1. *Kiűtőm, verem.* 2. *Taſzitom.* 3. *Kitőrlőm, Törőm.* 4. *Kiſzaggatom.* Elidere alicui oculum. Plaut. *Kőmu oko izpehnuti.* Einem ein Aug ausſchlagen, ausſtoſſen. *Valakinek ſzemét kiűtni.* Elidere caput alicui. Plaut. *Kőmu glavu razbiti, potreti.* Einem den Kopff zerſchlagen. *Valakinek fejét bétőrni.* Elidere ſcriptum. *Izbriſzati piſzmo.* Eine ſchrifft auskratzen, ausleſchen. *Az irást kitörleni.* Elidere herbas, Plaut. *Izpukati trave.* Das Graſs ausrupfen. *Fűvet kiſzaggatni.*

Ēlĭgo, is, ĕre, ēgi, ectum. (Act.) Cic. *Zbiram, Izbiram, zebiram, odbiram, Prebiram.* Auſerleſe, Ervvähle. *Válaſztok, kiválaſztom.*

Ēlīmātĭo, ōnis, f. Macrob. *Izpilenye, Izgladenye, opilenye, ogladenye.* Das ausfeilen. *Meg-ſimittás, furéſzlés.*

Ēlīmĭno, as, are, avi, atum (Act.) Varro. *Van z-biſe, prek praga tiram, Iztirávam, Pretirávam, Izbitam, Izvergávam.* Hinaus über die Schvvele ſtoſſe, Austreibe. *Kivetem az ajtón.* Synon. *Excludo, extra limen ejicio.*

Ēlĭmo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *ſznaſno izpilyujem, pilim, oglagyujem.* Sauber ausfeile. *Megreſzelem, Megſimittom.* Synon. *Limâ polio, perpolio.*

Ĕlinguis, is, *com.* ve, n. Cic. *Izjezichen, Prez jezika.* 2. *Ném*, Ohne der Zungen. 2. Stum. *Nyelvetlen.* 2. *Néma.*

Ēlinguo, as, are, avi, atum. (Act.) Plaut. *Izjezichim, Jezik jemlyem, Iztergávam, Odresujem, Nemoga chinim.* Die Zungen nehme, abſchneide, Stumm mache. *Nyelvét kimetſzem. Némſtom.*

Ēlĭquāmen, ĭnis n. Colum. *Razcvertje: Razcureno, Raſztaleno dugovanye.* Was ausgeſchmeltz iſt. *Olvaſztott vas, és akármi a' mi meg-olvaſztott.*

Ēlĭqueſco, is, ere, (Inchoat.) Varro. *Raztalyujemſze, Razcviramſze, Raztaplyamſze.* Zerſchmeltzt vverde. *Elolvadok.*

Ēlĭquo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Razcvi-*

ram,

ram, *Raztalyujem*, *Raztaplyam*. Zerſchmeltze. *Meg-olvaſztom*.

Ēlix, ĭcis, m. Cæl. *Jarek med ſzlogi*, *Jaruga*, *Jarek vodeni*, *zemlyeni slèb*. e. Waſſer Furch. *Viz ereſztő barázda*, *Viz baradék*, *Patakottka*.

Ēlixātūra, æ, f. Macrob. *Okubanye*, *Prekubanye*. Das Abſieden, Kochen. *Meg főzés*.

Ēlixo, as, are, avi, atum. (Act.) *Okubavam*, *Varim*, *obvarujem*. Abſiede. *Meg-főzőm*.

Ēlixus, a, um. Plaut. *Obáren*, *okuban*, *Varen*. Abgeſotten, gekocht. *Főtt*, *meg-főzött*.

Ellĕbŏrum, ri, n. Vide. *Helleborum*.

Ellўchnĭum, ii, n. Plaut. *Szteny vu ſzvechi* (perperam dicitur *lychnus*, hic ſiquidem. Lucernam, vel Candelabrum denotat, vide *Lychnus*) Der Dacht im Liecht. *Mècs*, *Gyértya bél*.

Ē ŏco, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. 1. *Iz meſzta poſztavlyam*, *Prenaſſam*, 2. *meſzta gibljem*. 2. *Hiſu*, *Vinograd*, &c. *za plachu do vremena poſzugyujem*, *dajem*, peregr. *na Arendu dajem*. 3. *Dajem za mus*. 1. Vertreibe von ſeinen Ort, übertrage, verändere. 2. Ausleiche. 3. Verheirathe. 1. *Egy belybűl másba viszem*. 2. *Bérbe-adom*, *Másnak adom*. 3. *Férjnek-adom*. Elocare gentem. Cic. *Lyuczтvo genuti* y *kam drugam preſzeliti*, *iz ſzvojega meſzta preneſzti*. Ein Volck von ſeinem Ort vertreiben anderſt vvo hin ſetzen. *A' népet már hová helyheſztetni*. Elocare fundum. Cic. Elocare boves. *Colum*. Elocare filiam. *Kcher za muz dati*. *Vdati kcher*, &c.

Ēlŏcūtĭlis, is, *com*. le, n. Apul. *Verlo*, y *dobro govorliv*. Wohl redend. *Jól és ékeſſen ſzóló*.

Ēlŏcūtĭo, onis, f. Plaut. 1. *Zrechenye Iz govorenye*. 2. *Dobro govorlivoſt*. e. Ausſprach. 2. Die Krafft vvohl zu reden. *Helyes ſzólás*, *Jó ſzólás*. 2. *ékeſſen beſzéllés*.

Ēlŏcūtor, oris, m. Enni. *Dobro lépo govoritel*. Ein Wohl Redner. *Jól és ékeſſen ſzóló*.

Ēlŏcūtōrĭus, a, um. Quint. *Lepo govorliv*. Wohl redneriſch. *ékeſſen ſzépen ſzóló*.

Ēlŏcūtrix, ĭcis, f. Quint. *Dobro govoriteliczа*. e. Wohl Rednerin. *ékeſſen ſzóló Aſzſzony*.

Ēlŏgĭum, ii, n. Cic. *Hvalni govor*, *Hvala dobroga Sivlenya*. 1. Lob-Spruch, e. Lob-Red eines guthen Lebens. *Ditsèret*, *valakiről bizonyság tétel*, *valaki életének ditsérete*.

Ēlongo, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Podugávam*, *naduſe oſztavlyam*, *odlachim*. Verlängere. *Kinyujtom*, *Elhalaſztom*. *Hoſszabbîtom*. Synon. *Protrabo*, *Differo*.

Ēlops, ŏpis, m. Plin. Vid. *Sturio*.

Ēlŏquens, entis. *om*. *Verlo-govorlin*. Wohl Beredt. *ékeſen-ſzóló*, *kibeſzéllő*.

Ēlŏquentĭa, æ, f. Quint. *Verlo*, *chiſzto*, *prikladno*, *izebrano govorjenye*, *Vludno-récbje*, *Chiſzto-richje*. e. Wohl-Redenheit. *ékeſen-ſzólás*.

Ēlŏquĭum, ii, n. Plaut. *Izgovornoſzt*, *zgovor*, *Izgovor*. e. Ausred, Ausſprach, Sprach. *Beſzéd*, *ſzózat*, *ſzó*.

Ēlŏquor, ĕris, ŏqui, ūtus ſum. (Dep.) Cic. *Izgovarjam*, *Izrekujem*, *verlo y prikladno govorim*. Ausſpreche, Ausrede, Wohl rede. *Kibeſzéllem*, *ékeſſen ſzólok*, *kimondom*.

Ēlūcĕo, es, ēre, ēlūxi, (Neu.) Cic. Ēlūceſco, is, ere, (Inch.) Hieron. *Raſzvechujem*, *ſzvetim*. Scheine, Leichte. *Kivilágoſodok*, *Fényłek*.

Ēlūcĭlĭco, as, are, avi, atum (Act.) Synon. *Luceprivo*. Laberius. *Szvetlozt odnaſſam*. Des Lichts beraube. *Világát elvéſzem*.

Ēluctor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Liv. *z-ſzilum Obladavam*, *Borenye premaſem*, *Iz toskoche izbajam*. *Szili vubagyam*, *predobívam*. Mit Gevvalt übervvinde. *Kiverekedem belőle*, *Kimenekedem belőle*.

Ēlūcŭbro, as, are, avi, atum, (Neut.) Synon. *Elaboro*, *Expolio*. Cic. & Ēlūcŭbror, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. *Pri ſzvechi kaj opravlyam*, *piſſem*, *chinim*, &c. *Zkoznujuch kaj marlivo chinim*. Beym Liecht mache, vvürcke, arbeite. *Gyértya világnál mivelek*, *irok*, &c.

Ēlūcus, i, m. *Apul*. Hēlūcus, ci, m. Feſt. *Od vina Sumaſzt*, *na pol zaſzpan*, *y mlabav chlovek*. Einen Dummel habend, und von Wein ſauffen matt, und ſchvvacher Menſch. *Borot*, *Bortúl ſzunyadozó Ember*. Alii dicunt nugarum amatorem *elucum*, alii Hallucinatorem, alii ſinè luce: à *lux*, *lucis*.

Ēlūdo, is, ĕre, ūſi, ūſum, (Act.) Cic. 1. *Oſzmehujem*, 2. *Zeſzmehávam*, *oſzmehavam*, 2. *Salim*, 3. *Vkanyujem*. Verſpotte, auslache, 2. ſchertze. 3. betrüge, *Meg-nevetem*. 2. *tsúfolkodom*, *tréfalom*. 3. *Meg-tſalom*, Synon. *Derideo*, *decipio*, *fallo*.

Ēlūgĕo, es, ere, ūxi, (Neu.) Liv. *Doſalujem*, *odſalujem*, *oplachujem*, *chernimu ſzlachim*, *preſztajem ſaloſztitiſze*, *narekovati*, *plakati*, *javkati*, &c. Aufhöre Leyd tragen, Weinen, Jammeren. *A' ſiráſt*, *bánkodáſt elvégzem*, *hagyom*, *gyáſzbúl kiőltőzők*.

Ēlumbis, is, *com*. be, n. & Ēlumbus, a, um, Feſt. *Prez lègy*, *ſzlabeh jako Bokov*, *Prez Bokov*. Ohne Lenden. *Agyéktalan*. Metaph. verò :

Digitalizirao Google

verò: *Nezderzliv, Nechiſzt, Merzek.* Unkeiſch. *Nem tiſzta, Nem ſzûz, Tiſztátlan.*

Ēlūmĭnātus, a, um. Sidon. *Szlep.* Blind. *Vak.*

Ēlŭo, is, ĕre, ēlŭi, ūtum, (Act.) Cic. *Popiram, Izpiram, Poplahnujem, Izplahnujem.* Ausvvaſche, ausſchvvänckе. *Kimoſom.* Metaph. Eluere curas, Cic. *Szkerbi odſzebe odbititi, odtirati.* Die Sorgen vertreiben. *Gondját félre hadni*

Ēlūrus, Vide *Ælurus.*

Ēluſco, as, are, avi, atum, (Act.) Juven. *Oko izpebávam.* Ein Aug ausſchlage, einäugig mache. *Egyik ſzemét kitolyom, Félſzemûvé téſzem.*

Ēlūtrĭo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Pretachem, Pretakam.* Aus einem Geſchirr in das andere ſchütte, abſchütte, Wein abziehe. *Egyik edényből mába tőltőm.*

Ēlŭvĭes, ĭēi, f. *Curt.* Ēlŭvĭo, onis, f. Cic. *Povodnya.* r. Waſſerguſs. *Seppedék, Lotspots, Moslék, ár-viz.* 2. pro *egeſtione ſordium ex urbe.* Plin.

Ēlūxŭrĭor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. (translatum eſt ad arbores) *Prevnogo rodim, Prevech ſzáda donaſſam; Prejako rozgve, klicze tiram, prevechſze ſzverſim Razraſztujem, Razſirujem.* Zu viel Frucht trage, zu viel Holtz habe. *Haſzontalan fattyú veſzſzővela' fán bővölködők.*

Ēlўsĭum, ii, n. Cic. *Raj.* s. Paradeiſs. *Gyönyörűséges Kert.*

Ēlўsĭus, a, um, Virg. *Rajev, Veſzel, Rajni, Puvradoſzti.* Luſtig. *Vig, örvendetes.* Elyſia vallis. *Ovid. 2. amor. eleg. 9. v. 60.*

Ēmăcĕro, as, are, avi, atum, (Act.) *Senec.*

Ēmăcĭo, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Merſſavoga, mlednoga chinim.* Ausmergle, *Megöſztövérítem.*

Ēmācĭtas, atis, f. Plin. *Rado-kupnoſzt, Rado-kupje, Selya velika kaj kupiti.* e. Begierd zu kauffen. *Vásárláſra kéſzség.*

Ēmăcreſco, is, ĕre, ăcrŭi, (Inch.) Ēmăcro, as, are, (Neu.) Ēmăcror, āris, āri, (Dep.) Plin. *Merſzav, mleden poſztajem.* Mager vverde. *öſztövéredem.* Synon. *Emarceo, Emarceſco.*

Ēmăcŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Szmrad Chiſztim, ſznaſim: Piknye, y kaj je zaſſöchkano izbriſzavam.* Maſen, und das beſchmirt iſt vertreibe, ſaubere, abvviſche. *Kitiſztítom, Megtiſztítom, kitörlöm.*

Emancĭpātĭo, onis, f. Bud. *Iz podloſnoſzti odpuſchenye, Odſzlobogyenye.* e. Entlaſſung aus dem Gevvalt. *Felſzabadität, Elbottátás.*

Ēmancĭpātor, oris, m. Prud. *Iz podloſnoſzti odpuſztitel, oſzloboditel.* Der einem aus dem Gevvalt auslöſet. *Fel-ſzabadító, Elbotsátó, Rab el-ereſztő.*

Ēmancĭpo, as, are, avi, atum, [Act.] Prud. *Iz podloſnoſzti odpuſchbam, oſzlobagyam, ſzlobodnoga chinim.* Aus meinem Gevvalt laſſe, frey mache. *Fel-ſzabadítom, Elbotsátom,* 2. V. *Alieno.* Emancipare agrum *Plin.* pro *alienare.* Transl. pro *totum me alicui trado.* Plaut.

Ēmanco, as, are, avi, atum, [Act.] Labierius apud ſenec. *Chuklyavoga chinim, ruku odſzekujem.* Die Hand abhaue. *Meg bénntom, Tſonkitom.*

Ēmănĕo, es, ēre, anſi, anſum, [Neu.] Modeſt. *Zaoſztajem.* Ausbleibe. *Kimaradok, kinn maradok, jelen nem vagyok.*

Ēmāno, as, are, avi, atum, [Neu.] Cic. *Vanczurim, iztéchem, izczejamſze.* 2. Transl. *Izbagyam, na ſzvetlo dobajam.* Ausflieſse, 2. Auskomme. *Kiſzivárkozok, kifolyok, kiſzármazok.* Mala iſthinc emanant. Cic. *Zla od ovud izbajaju.* Das Ubel kommbt daher. *Innen ſzármaznak az nyavalyáink.* Ex fonte emanare, Cic. *Iz denczа czureti, iztekati, izczejatiſze.* Aus den Brunnen flieſſen. *Kúthól kifolyni, tsorogni.*

Ēmanſĭo, ōnis, f. Modeſt. *Zaoſztajanye, oſztanye, Zmenkanye.* Das Ausbleiben. *Kinmaradás.*

Ēmanſor, oris, m. Modeſt. *Zaoſztajavecz, oſztajavecz, zaoſztajnik.* Der ausbleibet. *Kimaradó.*

Ēmargĭno, as, are, avi, atum, [Act.] Apul. *Kraje papéra, knige, mozolov.* &c. *odrezavam, obreſujem.* Den Rand an den Papier, Büchern, Geſchvvür, &c. umſchneide. *Széleit Valaminek elmetſzem.*

Ēmaſcŭlo, as, are, avi, atum, [Act.] Apul. *idem quod* Gaſtro, virilitatem auſero.

Ēmātūreſco, is, ere, ūrŭi, Plin. *Zrélim, zrel poſztajem.* Zeitig vverde. *Meg-érek.* 2. Transl. V. *Miteſco.* Si modo læſi ematuruerit Cæſaris ira. *Ovid. 2. Triſt. v. 132.*

Ēmax, ācis, *om.* Colum. *Kupi-rad, rado-kup.* Kauff-gierig. *Vásárláſra hajlandó, örömeſt vásárló.*

Embamma, ătis, n. Cic. *Szlaſzchiza, ſzok iliti oſzebujno napravlyena na pechenku ali kubano meſzo juha,* 2. *Namakanye kruha zu jubu.* &c. Ein ſchlickerhafftiger Soos oder Suppen über das Gebratens, oder Gekochts

kochts gemacht, 2. Das Eintuncken. *édes izű étek, valamelly mártogató jó izű levetske*, 2. *Mártogatás.*

Emblēma, ătis, n. Colum. 1. *Delo zrezano*, 2. *Dreveno malanye, v-kómsze vstakojachke boje* vulgò *fárbe dreveje vu drevo poshtavlya y kinchi.* 3. *Delo cherno.* 4. *Kip izrezanya na paper pritishnyen.* 5. *Nakinchenye poshud vshakojachkeb.* 1. Ausgeschnitene Arbeit. 2. Eingelegte Arbeit. 3. Schvvartze Arbeit. 4. Trucktes Bild. 5. e. Zierd am Trinck-Geschier. *Metéltt fábúl munka, dolog.* 2. *Fán kép irás módra-való ékesség;* 3. *Fekete munka.* 4. *Nyomtatott kép.* 5. *Valami edénynek tzifrás ékesítége.*

Embŏla, æ, f. (Act.) *Brassna prevasanye, prepelyavanye.* e. Des Profiants Uberführung. *élémek, prosontnak vizen által hordoztatása.* 2. idem quod *Navis annonaria.*

Embŏlismus, i, m. Macrob. *Med poshtavlyanye dneva jednoga vu Meszecz:* ali: *vech dnevov vu czélo leto.* (*Latinè* Intercalatio) e. Entzvvischen-setzung, vvo ein Tag in ein Monath, (*oder* mehr Täg ins Jahr) gesetzt vvird. *Közben tétel* vagy *vetés napoknak egy holnapban*, vagy *egyész esztendőben.*

Embŏlum, i, n. *Latinè* rostrum *Petron.* est pars adunca & ærata in navi.

Embŏlus, i, m. Vitruv. *Drevo z-Selezom* ali *z-brunczom na dolynem kraju vu okrug oboruseno, po kojem vu Czevi poshtavlyenem iz dencza voda sze vlèche.* Runder Stöpsel. *Vizet a' kútból felszívató rúd.*

Embryŏ, ōnis, m. & Embryŏn, yi, n. Suidas. *Zaverseg prez kipa Chlovechanskoga vu outrobi materinskoj vuchinyen.* Unzeitiges Wesen, noch nicht Kind in Mutter Leib. *Az asszony méhében-való magzat.*

Ēmĕdullo, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Iz morgyim, Mózg van jemlyem.* Dass Marck heraus thue. *Veleit kivájom.*

Ēmendābĭlis, is, *com.* le, n. Senec. *Pobolshliv.* Was sich besseren last. *Meg-jobbitható.*

Ēmendātè. *Adv.* Cic. *Popravno, Pobolshano.* Verbessert. *Meg-jobbitva, igazitva.*

Ēmendātĭo, ōnis, f. Cic. *Popravlenye, Pobolshanye, Popravek.* e. Verbesserung. *Megjobbítás, Igazítás.*

Ēmendātor, ōris, m. Cic. *Popravitel, Pobolshitél, Pobolshavecz.* r. Verbesserer. *Megjobbító.*

Ēmendātrix, ĭcis, f. Cic. *Pobolshitelicza, Poprávitelicza.* e. Verbesserin. *Meg-jobbitóné.*

Ēmendĭco, as, are, avi, atum, (Neu.) Svet. *Izprosujem, proszech dobivam*, peregr. *Petlyam, koldujem.* Erbettle. *Kiköldulom*, kéregetem.

Ēmendo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Pobolsávam, popravlyam.* Verbessere. *Megjobbítom.* 2. V. *Curo, Sano.* Dolores capitis emendantur contrito nasturtio. *Plin.*

Ēmentĭor, īris, īri, itus sum, (Dep.) Liv. *Izlasujem, Lasem.* Lüge. *Hazudok.*

Ēmercor, aris, ari, atus sum, (Dep.) Tacit. *Izkupujem, kupujem.* Kauffe. *Megvásárlom.*

Ēmĕrĕo, es, ĕrŭi, ĭtum, (Neu.) Ēmĕrĕor, ēris, ēri, itus sum, (Dep.) Plaut. *Dobroszem vredē, zaszluzujem, zaszluzávam*, 2. *Doszluzujem, doszluzávam.* Wohl verdiene, 2. Ausdiene. *Megérdemlem*, 2. *Meg-szolgálok.*

Ēmĕrĭtum, ti, n. Modest. *Zaszluzena placha.* Verdienter Sold. *Meg-szolgált fizetés, bér.*

Ēmergo, is, ere, ersi, ersum, (Neu.) Cic. *Izplavam.* Herausschvvimme. *Kimenekedem, merűlétből kiúszok.* 2. Transl. V. *Evado.* Ex probris & vitiis emergere. *Cic. ver.* 5.

Ēmersus, ûs, m. Vitruv. *Izhajanye.* Das Herauskommen. *Kimenés valahonnan.*

Ēmētior, īris, ītus sum, (Dep.) Liv. *Izmerujem, mérim.* Ausmesse. *Megmérem.*

Ēmĕto, is, ĕre, essŭi, essum, (Neu.) Horat. *Do koncza senyem, setvu dokancham.* Abmehe, Erndte, schneyde. *Learatom.*

Ēmĭcātĭo, onis, f. Apul. *Razszvetlenye.* Das Herfürscheinen. *Kivilágoskodás.*

Ēmĭco, as, are, ĭcŭi, (Neu.) Plaut. *Razszvechujemsze.* Herfür scheine. *Kivillámlom, kiszökellem, világoskodom.* 2. V. *Excello.*

Ēmigro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Odhajam, preshtanujemsze, drugamsze szpravlyam, prevúsam, preminujem.* Ausziehe, von einem Orth an das andere ziehe. *Kiköltözöm, bordozkodom.*

Ēmĭnātĭo, ōnis, f. Plaut. *Groszva.* e. Drohung. *Fenyegetés.*

Ēmĭnentĭa, æ, f. Cic. *Izvisshenost, izvisshenye, vishzokost.* e. Erhöhung, Fürtrefflichkeit. *Magasság, méltóság, magasztalás.*

Ēmĭnĕo, es, ēre, ĭnŭi, (Neu.) Cic. *Nadvisshenszem, jeszem vissi, vissesi, vissei, vekssi, preshimaness.* 2. *Van sztoim, sterchim.* 1. Übertreffe, vornehmer bin, 2. Herfür rage, füraus gehe. *Felyül-haladok, magasztaltatom.* 2. *Kitetszem.* Petra eminet mari. Plin.

Digitalizirao Google

Plin. *Pechina ſztoi van iz morja.* Der Felſs raget über das Waſſer heraus. *A' kőſzikla fel haladja az tengert.* Extra terram eminere. Plin. *Iz zemlye van ſztati.* Über die Erden heraus gehen. *Földből kiálni.*

Ēmīnor, āris, ari, atus ſum, (Dep.) Plaut. *Grozimſze jako.* Sehr drohe. *Igen fenyegetődzőm.*

Ēmĭnŭlus, a, um, Varro. *Jedno malo van ſztojechi.* Das ein vvenig herfür gehet. *Kitetſzőtske.*

Ēmĭnùs, *Adv.* Cæſ. *Zdaleka, od daleka.* Von ferne, von vveiten. *Meſzſzérűl, távolról, távol.*

Ēmīror, āris, āri, ātus ſum, (Dep.) Horat. *Jakoſze chudim.* Mich ſehr vervvundere. *Tſudálom erősen.*

Ēmiſſārĭum, rĭi, n. Svet. *Szpuſchaliſche ribnyakov* &c. *Chep ribnyakov* &c. Der Ablaſs in einem Teich, *oder* Weyher. r. Abzug, *oder* Ablauff des Waſſers. *Zúgo Halas-tónak kifolyó torka.*

Ēmiſsārĭus, rĭi, m. Cic. 1. *Szluga poſzlenik, kiſze povſzùd poſſilya,* 2. *Junak, chetnik, kiſze pred taborom poſſilya razgledavat,* 3. *Zvedavecz,* 4. *Razdrasavecz na boj zezavavecz.* 5. Emiſſarius *vel* Admiſsārĭus, rĭi, *paſztub.* 1. Ein Bedienter, den man hin und her verſchicket, 2. Parteygänger, *oder* den man voran ſchicket zu beſehen, 3. Heymlicher Ausſpäher, 4. r. Anreitzer zum Streiten, 5. Ein Spring-Hängſt. 1. *Ide s-tova* küldő *ſzolga,* 2. *Hartz-ingerlő, kémlélő,* 3. *Mindeneket Titkon ſzemlélő,* 4. *Vitgálo, hartzra-bivo,* 5. *Ménylő.*

Ēmiſsĭo, ōnis, f. Cic. Ēmiſſus, ûs, m. Lucret. *Van poſſilyanye,* 2. *Z-puſchanye, Izpuſchanye.* e. Ausſchickung, 2. Auslaſſung. *Kibotsátás,* 2. Küldés. Emiſſio ſagitarum Cic. *Zpuſchanye ſztrèl.* Die Pfeil-Loſsmachung. *Nyílak kibotsátása, ereſztése.*

Ēmiſsĭtĭus, a, um, Plaut. 1. *Otajno zezvedajuchi, poſzlan na zezvedanye.* Ausſpehiſch, ausgeſchickter, Ausſpeher. *Titkos kémlő, tudakozó.* *Transl.* Emiſſitii oculi, Plaut. *Prokſſene, zpuſchene ochi.* Freche, ausgelaſſene Augen. *Tſintalan ſzemek.*

Ēmitto, is, ĕre, īſi, iſſum, (Act.) Cic. *Z-puſcham, Izpuſcham.* Auslaſſe. *Kibotsátom,* 2. V. *Loquor, Profero.* Maledicto nihil facilius emittitur. *Cic. pro Planc. c.* 22.

Ēmmŏton, ti, n. Cic. *Szteny za ranuglubokú.*

e. Meiſſelför die hole Wunden. *Métyſzebbe ereſztő gyógyító ír.*

Ēmo, is, ĕre, ēmi, emptum, *ve.* emtum (Act.) Cic. *Kupuiem.* Kauffe. *Vészek, vásárlok.*

Ēmŏdĕror, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Ovid. Vide *Moderor.*

Ēmŏdŭlor, aris, ari, atus ſum. [Dep.] *Ovid.* Vide *Modulor.*

Ēmōlĭor, īris, īri, ītus ſum, [Dep.] Cels. 1. *Izbitam, Pretirávam, Iztirávam, ſzilom tiram, odpravlyam, odmene bitam, odvergavam.* Hinausvverffe, mit Gevvalt austreibe, abſchaffe, mich loſs mache. *Eltaſzítom, nagy erővel kivetem.* 2. Vid. *Perficio.*

Ēmollĭo, is, īre, īvi, ītum, [Act.] Tacit. *Vmebchávam, mebkotim, jako mebko chinim, izmebchávam.* Weich mache. *Meglágyſztom.*

Ēmollītĭo, ōnis, f. *Razmebkchanye.* Das Weichmachen. *Meg-lagyſztás.*

Ēmŏlo, is, ĕre, lŭi, ĭtum. [Act.] Perſius. *Zverſſeno melyem.* Ausmahle. *Kiőrlőm.*

Ēmŏlŭmentum, ti, n. Cic. *Povekſſanye, Haſzen, Napredek, Fajda, Koriſzt.* r. Nutz, Profit. *Haſzon.*

Ēmŏnĕo, es, ēre, ŏnŭi, ĭtum, [Act.] Plaut. Vide *Moneo.*

Ēmŏrĭor, ĕris, ŏri, ortŭus ſum, [Dep.] Terent. Vide *Morior.*

Ēmortālis, & Ēmortŭālis, is, *com.* le, n. Plaut. Emortualis Dies. *Dan ſzmerti.* Der Tag des Todtes. *Halála órája, Halálos nap.*

Ēmŏvĕo, es, ēre, ōvi, ōtum, (Act.) Liv. *Odmikavam, iz puta jemlyem.* Ausvvege, dannen thue, verrucke. *Ki-indſztom, kimozditom.*

Empĕnētĭca, æ, f. Cic. *Mòchy znanye jako glad terpeti, jako gladuvati.* e. Kunſt Hunger zu leiden. *Erős éhség tűrés, ſzenvedés.* Empeneticam facere, Cic. *Znati jako glad terpeti, y gladuvati.* Können ſehr Hunger leyden, hungeren. *éhséget igen ſzenvedni tűrni.*

Emphăſis, is, f. *Zgovor z-malemi rechi vech znamenujuchi, nego vuſrebi imajuchi.* r. Nachdruck, mit vvenig Worten viel ſagend. *Hathatós kevés ſzóval ſokat értő beſzéd.*

Emphătĭcus, a, um, Emphatica vox. *Rech unogo znamenujucha.* Ein Wort viel zu verſtehen gebend. *Sok értelmű ſzó.*

Emphyſma, ătis, n. *Otok ochiu-trepavicz.* e. Ge-

e. Geſchvvulſt an Augen-Wimmern. *Szem réſzének dagadáſſa.*

Emphȳsēma, ătis, n. *Otok na Ochèb.* e. Geſchvvulſt an Augen. *Szem béli dagadás.*

Emphȳtēuſis, is, f. *Szadenye, ſzejanye.* Das Anpflantzen, Anſäen. *Bé-óltás, Vetés.* 2. Apud JCt. *Davanye y prijemlenye odvetchno, naimanyena 10. lèt, zemèly &c. Za ſztanoviti dobodek y plachu.* Erbliche Verleihung eines Guts um einen geviſſen Zins. *Valamelly jószágnak, dolagnak bérbe kiadása.*

Emphȳtēuta, & Emphȳtēutes, æ, m. *Sztalni uſivavecz y ladavecz tugyeh zemèly &c. Za ſztanovitu plachu.* r. Erb-Zins-Mann; der von einem Herrn um gevviſſen jährigen Zins ein Gut erblich genieſſet. *Valaki jószágát bérbe vévő.*

Emplāſtrātĭo, onis, f. Colum. *propriè* ſignificat *unctionem emplaſtri.* 2. Transl. *Czépa zmeſanye.* e. Verbindung eines Zvveigs. *Oltoványak bé-kötése.*

Emplaſtro, as, are, avi, atum, [Act.] Colum. *Oblagam, z-pomazium* ali *z-voſchenicznm ol vſam.* Mit Pflaſter umſchlage, umpflaſtere. *Flaſtrommalkötőm.* 2. Transl. *Czèp vésem, obvlam.* Ein Zvveig vermache, verbinde. *Oltoványt bé-kötők.*

Emplaſtrum, tri, n. Plin. *Oblag, Pomaz, Szmolenicza, Voſchenicza,* peregr. *Flaſter.* Ein Pflaſter, Zvveigvvachs. s. *Iresruba, Flaſtrom.*

Empnēumātōſis, is, f. *Napuhnenye,* 2. *Debnenye.* Das Aufblähen, und ervveckende Dünſten, 2. e. Einathmung. *Fel fuvalkodás.* 2. *Lélekzés.*

Empŏnēma, ătis, n. *Poboljſanye Imanya na Arendu &c. vzetoga.* e. Verbeſſerung eines Lehn-Guts. *Bérben* vagy *árendában vett jószágnak meg-jóbbitása.*

Empŏrĭum, rii, n. Geogr. *Varaſi Tergovine,* ali *tergovechki.* 2. *Meſzto vu kômſze zlaſiu tergovechka dugovanya,* 3. *Szenyem, ſzpravifiche y ſzkup ztekanye tergovczev.* 1. e. Handel-Stadt, 2. Niederlag, 3. r. Marck. *Vásárló piartz, ſokadalmas hely.* 2. *árúnak le-rakó hellye.* 3. *Vásár, Sokadalom.*

Emproſthŏtŏnus, i, m, Med. *Napervo veſz prignyen, z-glavum k-kolenam dole gmazechi chlovek.* Der für ſich neigt vorhinſpannig. *Előre le-hajolt fejű ember.*

Emptĭo, ōnis, ſ. & Emtĭo, ōnis, Cic. *Kupuvanye.* Der Kauff. *Vévés, vásárlás.*

Emptĭōnālis, Emtĭōnālis, is, *com.* le, n, Cic. *Rado-kup.* Der gern kaufft. *örömeſt vevő.*

Emtĭtĭus, emptĭtĭus, a, um. Emtīvus, a, um, Feſt. *Kuplen, za peneze doblyen.* Erkaufft. *Pénzen-vött.*

Emtĭto, emptĭto, as, are, avi, atum. [Frequē.] *Guſztokrat kupujem.* Offt kauffe. *Veddegelek, vásároldogalok.*

Emtor (Emptor,) ōris, m. Cic. *Kúpecz.* r. Kauffer. *Vévo, Vásárló.*

Emtrix, īcis, f. Cic. *Kupitelicza, kupicza.* e. Kaufferin. *Vévőné, Vásárlóné.*

Emtŭrĭo (Emptŭrĭo,) is, ire (Neu. *Meditat.*) Varro, *Radbi kupiti, ſelyu imam kupiti.* Gern kauffe, Luſt habe zu kauffen. *Venni kivánok, Vehetnék.*

† Ēmūcĭdo, as, are, avi, atum. (Act.) *Pleſznivchu odnemlyem, ſznáſim.* Das Schimlechte vveg nehme, vveg butze. *Ki penészítem. Penésztől meg-tiſztítom.*

Ēmūcĭdus, a, um. Plin. *Pleſznivi.* 2. *Szèd.* Schimlecht. 2. Grau. *Mohos, Penészes.* 2. ősz.

Emūgĭo, is, īre, īvi, ītum. (Neu.) Quint. *Buchech kakti vol y mukuch govorim, Buchim, Múkam kakti vol.* Rede Brüllend vvie ein Ochs, vvie ein Ochs Brülle. *Kibőgök, mind az ökör.*

Ēmulgĕo, es, ēre, ēmulſi *vel* emulxi, emulſum vel emulctum. (Act.) *Dodájam, Dokanchham doiti.* Ausmelcke. *Kifejem.*

Emunctĭo, ōnis, f. Quint. *Vſzeknenye, Vſzekuvanye.* Das Schneitzen, Licht putzen. *Orra kifúvás, Gyertya hamva vévés.*

† Emunctōrĭum, rii, n. *Vſzekach, Vſzekalnik.* r. Liecht-Butzer, Shneitzer, Butz-Scheer, Liecht-Scheer. *Gyertya hamva-vévő, koppantó.*

Ēmungo, is, ĕre, unxi, unctum. (Act.) Terent. *Vſzekujem.* 2. *Vſzega mentujem.* Ausſchneitze 2. Beraube. *Orr omat* vagy *gyertyát kifúvom, meg-tiſztítom, kitiſztítom.* 2. *Mindenből kifoſztom. Proverb.* Homo emunctæ naris. *Chlovek Muder y ſzpametен.* Ein Klueger Menſch. *Bölts-okos ember.* Auro emunctus. Plaut. *Kôgaſzu penèz mentuvali.* Der um das Geld gebracht vvorden iſt. *Pénzétől meg-foſztatott.*

Ēmūnĭo, is, īre, īvi, ītum. (Act.) Tacit. *Chverſzto jáchim, Jako tverdim.* Verbollvvercke, veſt mache, vvohl vervvahre. *Igen Meg erősítem, Bérántzolom.*

Ēmūnĭtas, ātis, f. Terent. Vide. *Immunitas.*

Ēmuſco, as, are, avi, atum. (Act.) Colum. *Od Mehnya Mebleno drevo ſznaſim, od dreva*

draplyem, cheſiem. Das Mies *oder* Moos ableſe, abkratze, abmoſe, von Moos reinige. *Mohától megtiſztítom.*

Ēmūſsĭtātim. *Adv.* Feſt. *Poleg réda y mere, terte*, ali *Zpletenke*, peregr. *Snore Dervodelczev*, ali *Zidarov.* Der Richt-Schnur nach. *Tſapo* vagy *leereſztő tzérna* vagy *ſinor-módra* vagy *ſzerint.*

Ēmūſsĭtātus, a, tum. *Plaut.* idem ac *ad Amuſſim factus.*

Ēmūtĭo, is, īre, īvi, ītum. (Neu.) Plaut. Vide *Mutio.*

Ēmūto, as, are, avi, atum. (Act.) Quint. *Premenyam.* Verändere. *Elváltoztatom, tſerélem.*

Ēmўdes, um, f. *plur.* Plin. *Felya Selyveh vu ſzlatkeh Vodah prebivajucheh.* Eine Gattung Schilkroten, ſo in ſüſſen Wäſſeren ſich aufhalten. *Bizonyos édes vizekben élődő tekenyős békák.*

Ēn. *Adv. Demonſt.* Plaut. Vid. *Ecce.* 2. *Na.* Da haſt. *Ibon.* in prima ſignificatione jungitur tam *Nominativo.* Quàm *Accuſ.* In 2da *Dativo.*

Ēnæŏrēma, ătis, n. *Med.* idem quod *Nubes, Nubecula.*

Ēnarrābĭlis, is, *com.* le, n. Quint. *Pripovedliv. ſtaſze povedati more.* Das man erzehlen kan. *Kibeſzélhető.*

Ēnarrātè. *Adv. Compar.* Ēnarrātĭùs. Aul. Gell. *Obilno pripovédano.* Deutlich erzehlet. *Kimontható-képen.*

Ēnarrātĭo, onis, f. Quint. *Pripovedanye.* c. Erzehlung. *Kibeſzéllés.*

Ēnarrātor, oris, m. Aul. Gell. *Pripovedavecz.* r. Erzehler. *Kibeſzélő.*

Ēnarro, as, are, avi, atum. (Act.) Terent. *Pripovédam.* Erzehle. *Kibeſzéllem.*

Ēnarthrōſis, is, f. Ēnarthrōma, ătis, n. *V-kotriſenye, kotrigov na rèd ſpravlenye.* c. Eingliederung. *Tagoſság, Tagok őſzve rendelése.*

Ēnaſcor, ĕris, aſci, atus ſum. (Dep.) Cic.. 1. *Poragyamſze,* 2. *Zniknujem, van zhajam, niknem.* 1. Gebohren vverde. 2. Heraus vvachſe, Entſpringe. 1. *Szűletek,* 2. *Kitermek, kinőnők.*

Ēnăto, as, are, avi, atum. [Neu.] *Izplavávam. plivem, van plávam.* Durch *oder* auſs ſchvimme. Kiúſzok, *által* - úſzok. 2. Transl. V. *Expedio, Libero.* Cic.

Ēnāvĭgo, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *K-broduſze dovášam, Prevášam, Dobrodarim.* Ausfahre, zu Land fahre. Kievezek. Transl. V. *Exeo, Egredior.* E. ſcopuloſis cotibus enavigavit oratio. ità *Cicero.*

Ēnāvo, as, are, avi, atum. (Neu.) Tacit. Vide. *Navo.*

Encēnĭa, ōrum, n. *plur. Auguſt.* Dies feſtus propter dedicationem templi novi, vel alterius novi operis celebratus. Hinc jam uſus obtinuit, ut ſi quis nova tunica induatur, encæniare dicatur.

Encarpa, ōrum, n. *plur.* Encarpus, i, m. Eſt florum, frondium & pomorum implexus, ornatûs gratiâ, pictus, vel ſculptus, aut labore plaſtico factus. *Vitruv.*

Encăthiſmă, ătis, n. Med. *Vu kupelyi iz trà napravlyenoj do pupka gluboko ſzedenye.* Das ſitzen in dem Kräuter-Baad biſs an den Nabel. *Az fördőben kőldőkig-való ülés.*

Encāuma, ătis, n. *Z-ognyem pripékanye, priſiganye, ſganye.* e. Brennung, Einbrennung. *Fűben-való égetés, égés.* 2. *Ochni otok.* s. Augen Geſchvvär. *Szem dagadás.*

Encāuſtes, æ, m. *Vitruv.* Artifex, qui igne adhibito pingit, vel etiam vitra exornat inuſto colore vario.

Encāuſtĭce, es, f. *Plin.* Pictura in cornu, vitro, &c. igne adhibito.

Encāuſtĭcus, a, um. *Plin.* Per encauſticen factus. Encauſtica pictura. *Plin. Z-ognyem ſztekla, &c. malanye.* Die Mahlerey, ſo durch Liecht und Feuer am Glaſs &c. geſchicht. *Tűznél-való űvegen képirás, tzifrázás.*

Encāuſtum, i, n. *Plin,* Eſt materia inuſta ad pingendum apta igne admoto. 2. Ipſum opus pictura tali abſolutum.

Encĕphălos, i, m. V. *Cerebrum.*

Enchărāxis, is, f. V. *Scarificatio.*

Enchīrĭdĭum, ii, n. Jul. Pollux. 1. *Ruchna knificza.* 2. *Hangyar*, ali *kruto mal y kratek mech.* 3. *Sztran veſzla, za koju vozech derſe brodari.* 4. *Balangya.* 1. Hand-Büchlein, 2. Kurtzer und kleiner Degen. 3. Die Handhabe am Ruder, 4. Degen-griff, Degen-Gefäſs. 1. *Kézben-hordozó könyvetske.* 2. *Handſár.* 3. *Utólsó réſze az evedzőnek.* 4. *Kardnak, Palloſnak fogontyúja.*

Enchōrĭus, a, um. (*latinè*, Indigena) *Domachi.* Einheimiſch, Einländiſch. *Laká földében ſzületet, lakozó.*

Enchўmōma, ătis, n. Enchўmōſis, is, f. *Prelévanye, izlevanye kervi med koſum.* 2. *Modricze.* ej. Ausgüſſung des Bluts zvviſchen die Haut. 2. s. Plau-Mahl. *Bőr alatt való vérontás, folyas.* 2. Kéktég, *vérés belye.*

Enchўtum, ti, n. *Tochèr, vlévak, livak, Tochnik.*

nik, peregr. *Trabter*. r. Trachter, Triechter. *Tőltér*. Latinè: *Infundibulum*.

Enclȳsis, is, f. *Nagnyenye k-kômu*. e. Neigung. *Hajlandóság*. Latinè: *Inclinatio*.

Encolpĭum, ii, n. *Vſze ono, kaiſze god v naruchaju noſzi*. Alles daſs jenige, vvaſs man in der Schooſs trägt. *Minden féle állapot, mellyet valaki kebelében hordoz*.

Encōmĭaſtes, æ, m. *Pohvalitel, hvalitel, dichitel*. r. Lober, Rühmer, Preiſer. *Ditsérő*. Latinè: *Laudator*.

Encōmĭum, ii, n. *Hvala, pohvalenye, dichenye, hvalno fiolenya povedanye*. s. Lob, r. Ruhm, r. Preiſs, e. Lobvvürdige Lebens-erzehlung. *Ditséret*. Latinè: *Laudatio, laudum enarratio*.

Encōpe, es, f. Vide *Inciſio*.

Encrānĭum, ii, n. Vide *Encephalos*.

Encrātĕra, æ, f. *Ikre ſzlaneb rib*. Eine Prühe deren geſaltzener Fiſchen. *Sós halnak ikrája*.

Encrīnus, i, m. *Lilyana* iliti *liliuma kamen*. r. Lilien-Stein. *Liliom kő*.

Encrītus, i, m. Priſc. *Chlovek priproſzt*. Ein geringer Menſch. *Oſtoba ember*.

Encrȳphĭas, æ, m. *Z putrom y czukorom napravlyena teſztenicza, ſzpletenyka*, peregr. *Torta*. Item *Meſzo-teſztenicza*, peregr. *Paſteta*. e. Dorten, Paſteten. *Torta*, Item *Paſtétom*.

Encȳclŏpædĭa, æ, f. *Vſzega znanya zavjetje: kolobar vſzega znanya vu kojem jedno od drugega ſze derſi*. r. Zirckl aller guthen Künſten, da eine an der anderen hangt. *Tudományoknak kerekdeden egy más után való ősze-foglaláſsa*.

Endĕmĭus, a, um. *Obchinſzki*. Gemein. *Közönséges*.

Endĭæum, æi, n. Feſt. *Luknya vu ladji, cheſz koju van voda odtéche*. Daſs Loch im Schiff, da daſs Waſſer ablaufft. *Hajó lyukja, mely által a' viz kifoly*.

Endĭvĭa, æ, f. Botan. *Indiviaſalata*, r. Endivien-Salat. *Endivia ſoláta*.

Endo *præpoſ.* apud Antiquos pro *in*, Feſt. Endo procinctu. *Item Lucr.* Endo manu. *l. 2. v. 1094.* Hinc componuntur ſequentia poëtica Vocabula.

Endŏgrĕdĭor, ĕris, ĕdi, eſſus ſum. (Dep.) Lucret. *Nuter idem, vlezávam*. Hinein gehe. *Bémegyek*.

Endŏītĭum, ii, n. Feſt. Vide *Initium*.

Endŏpĕdītus, a, um. Lucret. *Zvit, zamotan, zavit, pleten*. Vervvicklet. *Ősszve kötött, tekert*.

Endŏpĕrātor, oris, m. & Endŭpĕrātor. Ennius, *V-taboru najvekſſi glavar*. r. Feld-Obriſter. *Fő hadi tiſzt*.

Endŏplŏrātus, a, um. Feſt. *Zazvan, prezvan*. 2. *Oproſſen*. Angeruffen, Angebettet. *Ki hivatott, kiáltatott*, 2. *Meg-kéretett*.

Endŏprŏcinctu. *Feſt.* pro *In procinctu*.

Endŏtŭĕor, ēris, ēri, ŭĭtus ſum. (depon.) Ennius. Vide *Intueor*.

Endōtys is, f. *Oltarſzko Pokrivalo*. Ein Altar-Tuch. *óltár béfedő, tekerő váſzony, poſztó*.

Endrŏmis, ĭdis, f. Mart. *Bunda*, iliti *Zvan y znutra keſzmata, iz oderteb kozlov*, &c. *halya*. Ein kotzender von Böck *oder* Kaſtraunen gemachtes Kleid. *Kivűl s-belűl, ſzőrős meg-ölt ketskékbűl*, &c. *tſinált öltözet*, vulgo *Bunda, kődmeny*. Sordida, ſed gelido non aſpernanda decembri, dona, peregrinam mittimus endromidem. *Mart. l. 4.*

Ako premje merſzka halya
Bunda z-kozlov izgulena;
Vendar V-Zimi ſzlűſi, valya,
Na tvá vzemi nyu ramena.
Ich ſchicke dir ein ſchlechtes Kleyd
Welches zieren die Bocks-Häut:
Verachte nicht es bringt ein Freyd
Angelegt zur Winters-Zeith.
ámbár, iégyen tsúnya ruha,
Ketskékrűl lenyúzott bunda;
Még-is télben ſokat haſznál
Melyet küldűnk, *s-néked ſzolgál*.

Endrŏmĭdātus, a, um. *Z-bundum*, iliti. *Z-chobum na obedve ſztrane jako koſzmatum oblechen*. Mit einem kotzenden von Bock *oder* Koſtraven &c. gemachten Rock bekleydet. *Bundába* vagy kődmenybe *fel öltözett*.

Endўmĭon, ōnis, Nom. propr. *Ime Paſztira kruto dugo y vnogo ſzpechega*, 2. *Dugo ſzpavavecz, zaſzpanecz, poſzpanecz*. Ein Zunahm eines Hirtens, ſo eine ſehr lange Zeit geſchlaffen. 2. verſchlaffener Menſch. *Egy ſokat aluvó pásztórnak neve*, 2. *Nagy aluvó, ſokáig aluvó* Hinc *Prov.* Endymionis ſomnum dormire. *Predugo ſzpati*. Zu lang ſchlaffen. *Sokáig alunni*.

Endўmĭōnēus, ea, um, Auſon. *Zaſzpan, poſzpan, prevech ſznu podan*. Gar zu viel dem Schlaff ergeben. *Aluvó*.

Ēnĕcātrix, īcis, f. Tertull. *Vumoritelicza.* e. Mörderin. *Meg-ölőné.*

Ēnĕco, as, are, ĕcŭi, ectum, (Act.) Terent. *Kolyem, vubiam.* Tödte. *Megőlőm.* Synon. *Interimo, interficio, occido, neco.*

Ĕnergīa, æ, f. *Hieron.* Ĕnergīma *vel* Ĕnergēma, ătis, n. (*latinè* efficacia, operatio *præsertim* interna, quæ externam dirigit, & animat.) *Mòch, krepoſzt, chin nuternyi delu zvunſzkomu ſitek davajuchi.* r. Nachdruck, e. Krafft, Würckung. *Erő, hatalom, tſelekedéſre-való tehetség.*

Ĕnergĭficus, a, um, *Verlo-chinechi, oprav-lyajuchi, mochni, krepoſzt imajuchi.* Kräfftig, vvürckend. *Ditſzéreteſen tſelekedő.*

Ĕnergūmĕnus, i, m. Cæl. Rhod. *Obſzedgyen od hmanyega duha, vragometen.* Ein von böſen Geiſt beſeſſener. *őrdőnges, őrdőgtűl meg-ſzállott.*

Ēnervātio, ōnis, f. Dēbĭlĭtātĭo, ōnis, Cic. *Oſzlabenye, omerſſanye.* e. Schvvächung, Ausmergelung. *Nyomorúság, kifogyatkozás, Meg-erőtlenítés.*

Ēnervis, is, *com.* ve, n. P*lin.* Ēnervus, a', um, *Apul. Synon.* Debilis, mollis, effeminatus, quaſi ſinè nervo. *Oſzlablyen, prez krepozti, ſzlab.* Schvvach, Krafftloſs. *Erőtlen, vajutt.*

Ēnervo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Oſzlablyavam, ſzlabim: ſzlaboga, nemochnoga chinim.* Schvväche, Krafftloſs mache. *Megerőtlenítem.*

Ēnĕus, ĕi, m. *Oſzupnyen, dreven, vſztraſſen, preſzeneten.* Stumm, taub, erſchrocken. *Meg-ájultt, ſzomorodott éjetségében.* 2. Idem quod *ſtupidus, hebes.*

Ĕnĕte, es, f. Homer. *Velike czene kopche, kapche, koje jeſzt negda boſicza Juno Noſzila.* Koſtbahre Schnallen, ſo die Göttin Juno getragen hat. *Nagy erős kapots, mellyet az Juno Iſten aſzſzony hordozott.*

Engĭbāta, ōrum, n. plur. *Orudja ſztanoviti Nachin k-znanyu vòd potreben.* s. Inſtrument zur Waſſer-Kunſt. *Bizonyos értelem a' vizek el-rendelésében, és ſzűkséges meſterség.*

Engŏnĭos, ii, m. *Vtergnenye* ali *zvianye, kerchenye ruke* ali *noge.* Die Krümme des Arms, oder Fuſſes. *Horgas fitzamodott lábú, kezű.*

Ĕnhydrĭæ, ārum, f. *plur.* Cæl. Rhod. *Napuhavanye y vetri vu télu.* Pläſten und Winde im Leib. *Felpuſſadás, avagy ſzelek az emberi teſtben.*

Ĕnim *Conjunct. Cauſal.* Liv. *Ar, kajti.* Dann. *Mert.*

Ĕnīmvērò, *Conjunctio*, Terent. 1. *Arkajti.* Dann. *Mert,* 2. *Sztanovito.* Gevviſslich. *Bizony, Nyilván.*

Ēnĭtĕo, es, ēre, ĭtŭi, (Neu.) Synon. *Valde niteo, clareo, emineo.* Cic. *Boleſze ſzvetim, Raſzvechujem.* Mit Schein übertreffe. *Kitűndőklők, Fények.*

Ēnĭteſco, is, ĕre, (Inchoat.) Quint. *Prichinyam ſzvetitiſze, raſzvechuvati.* Anfange zu ſcheinen, hervor gleiſe. *Fényleni s-tűndőkleni kezdek.*

Ēnītor, ĕris, ĭti, ĭſus, ĭxus ſum, *Cic.* (Depon.) *Terſzimſze.* Mich befleiſſe. *Erőltődőm, Igyekezek,* 2. *Ragyam, Rodim.* Gebähre. *Szűlők.*

Ēnīxē, *Adv. Plaut.* Ēnīxim *Adv.* Siſenn. *Z-terſzenyem, Jako, ſelno, iz vſze mochi.* Ernſtig, hefftig, kräfftig, nach allen Vermögen. *Nagy igyekezettel, Erősen.*

Ēnixus, ûs, m. *Porod, Porogyenye.* Das Gebähren. *Szűlés.*

Ennam *veteres dixère* pro *Etiamne. Feſt.*

Enněādĕcăĕtēris, ĭdis, f. *Vreme od devetnajſzt lèt.* r. Zeit-Begriff von neunzehen Jahren. *Tizen kilentz Eſztendeig - való idő.*

Enněāphtongus, a, um, Mart. *Z-devetemi ſztrunami, deveto-ſztrun.* Mit 9. Saiten. *Kilentz húrú.*

Ennĕas, ădis, *vel* ădos f. *Deveti broj.* Die neundte Zahl. *Kilentz ſzámú.*

Ennĕātĭcus, a, um, *Dezeto-brojni.* Zur neundten Zahl gehörig. *Kilentzedik ſzámat.*

Ēnno, as, are, avi, ātum, (Neu.) Liv. Vide *Enato.*

Ēnōdābĭlis, is, *com.* le, n. *Odvuzlyiv.* Auflöslich. *Kifejtegethető.*

Ēnōdātē, *Adv. Cic.* Ēnōdātĭus, *Cic.* Ēnōdātiſſĭmè, Auguſt. *Razloſno, razloſito, razlucheno, razumlyivo.* Deutlich, hell, verſtändlich, klärlich. *Nyilván, világoſon, kifejtegetve.*

Ēnōdātĭo, ōnis, f. Cic. *Odvuzlenye,* 2 Transl. *Raztolmachenye, vputenye.* e. Aufleſung, 2. e. Auslegung. *Fejtegetés,* 2. *Meg-magyarázás.*

Ēnōdātor, ōris, m. Tertull. *Odvuzlavecz, odveſitel,* 2. Transl. *Raztolmachitel, vputitel.* r. Aufleſer, 2. r. Ausleger, Erklährer. *Meg-fejtegető,* 2. *Magyarázó.*

Ēnōdis,

Ēnōdis, is, *com.* de, n. Plin. *Nevuzlen, Prez vuzla.* Ohne Knoden, oder Knopff. *Kőtkők nélkűl-való, Tsomótlan.*

Ēnōdo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Odvuzlujem, odvuzlávam, razvuzlávam, vuzel odvesujem.* Aufknüpffe, die Knöpff auflöse. *Tsomóit mególdom, kifejtem.* 2. Transl. V. *Explico, declaro.* Legis enodabimus voluntatem *Auct. ad Her.*

Ēnormis, is, *com.* me, n. Tacit. *Nemertuchen, prez reda velik.* Grofs über die mafs, grofs ungeheur. *Mód nélkűl-való nagy.*

Ēnormĭtas, ātis, f. Senec. *Nesmernozt, nesmerna y visse reda velikocha.* Ubermässige Gröfse. *Mód nélkűl-való Nagyság.*

Ēnormĭter. *Adv.* Plin. *Nesmérno, strassno veliko*, ali *jako, visse reda gerdo.* Aus der Weise, gar zu grob. *Mód nélkűl.*

Ēnōtesco, is, ĕre, ōtŭi. *Plin.* Vide *Innotesco.*

Ēnōto, as, are. *Apul.* Vide *Annoto Adnoto.*

Ens, entis, n. Quint. *Bitje.* Das Wesen. *Valóság, Létel, A'mi Vagyon.*

Ensĭcŭlus, i, m. Plaut. *Mechecz, mali mech.* s. Schverdlein, kleiner Degen. *Tőrőtske, Szablyátska.*

Ensĭfĕr, Ensĭgĕr, ĕri, m. Ovid. *Mecho-nosz.* r. Schverdt-Trager. *Szablya, Kard, tőrbordozó.*

Ensis, is, m. Ovid. *Mech.* s. Schverdt. *Kard, Tőr.*

Entelma, ătis, n. Eccles. *Molitva.* Ein Gebett. *Imádság.*

Entĕrŏcēlē, es, f. Gell. *Kila iz koje chreva van gmaze.* Ein Bruch vvan einem dafs Gedärm herab fällt. *Tőkősség, kinek bêle lejár.*

Entĕrŏcēlĭcus, a, um. Plin. *Kilav.* Der einen Bruch hat. *Tőkős.*

Entĕromphălus, i, m. (Entĕromphălos) Plin. *Razpuchenye*, ali *kila pubka.* r. Nabel-Bruch. *Köldők tőkősség.*

Entĕron, i, n. *Chrevo.* s. Eingevveid. *Bél.*

Enthĕātus, a, um. *Mart.* Enthĕus, a, um. *Zamertev, iz chuteny vzet, pun bosanszke jakosti, szvet, blasen.* Verzuckt, Voll der Gnad GOttes. *Isteni jelenéssel tellyes, istentől illettetett.*

Enthĕma, ătis, n. *Sibicza kâsze od dreva vrésse y zacrépi.* r. Zvveig, *oder* s. Rüthl so in einen Baum gesteckt vvird. *Bé-ültetős veszszős.* 2. Enthemata *vocantur*, quæ vulneribus applicantur, nè sanguis aut humor effluat.

Enthūsĭasmus, i, m. *Zamêrtje, iz Chuteny vzetje, otajno nazveschenye, bosanszka moch, nadebnenye bosanszko.* e. Verzuckuug, heimliche Offenbahrung, dafs GOttes Eingeben. *érzékenségtől-való el-ragadás, isteni malasztól-való meg-világosítás.*

Entŏlīna, ōrum, n. *Plur.* JCt. *Navuk napiszani dugovany*, koja *mora opravlyati on*, k' je k-*kralyu* ali k-*czeszaru poszlan.* e. Geschriebene Instructions Puncten eines Gesanden. *Követnek irásban adott mit tselekedjen oktatás.*

Entŏma, orum, n. *plur.* Idem ac *Insecta.*

Entŏmon, i, n. Plin. *Cherni za kibaviczu koren.* e. Schvvartze Niefs Wurtz. *Ptrűszentésre-való fekete gyökér.*

Ēnŭbo, is, ĕre, upsi, uptum. [Neu.] Liv. *Vdajemsze, za mus idem zvan domovine*, ali *zvan sztalisza prilike moje.* Aufs anderen Geschlecht einen Mann nehme, oder aufs den ungebührlichen Stand und ungleichen heyrathe. *Férjhez megyek idegen földre*, &c. *Illendő állapotom ellen.*

Ēnŭclĕātè. *Adv.* Cic. *Razbrano, razumno, lépo, razloszno.* Ausgeklaubt, verstândlich, klar, und heiter. *Kiválasztva, értelmesen, okossan, nyilván.*

Ēnŭcleo, a, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Izjederchim, jedro van jemlyem.* Den Kern aufs der Schalen nehme. *Magvát, bélét kiveszem.* 2. Transl. Vid. *Explico, declaro, Pando, Aperio, Enarro, Explano.* Cic. in Parti. c. 17.

Ēnūdo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Razgolim, gologa chinim.* Entblöse, nackend mache. *Meg-mezitelenitem.* 2. Transl. *Interpretor.* Rerum, &c. intelligentias enudavit. *Cic.*

Ēnŭla, æ, f. (*Aliàs* Ēnŭla campana, Helenium, vel Inula,) *Veliki koren, Tuszti koren, Voman.* e. Alaunt-Wurtz. *Nagy Gyökér*, vagy *örmény gyökér.*

Ēnŭmĕrātĭo, ōnis, f. Cic. *Izbrojenye, Izbroj.* e. Abzehlung. *Elő-számlálás.*

Ēnŭmĕro, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Izbrâjam, broim.* Abzehle. *Elő-számlálom.*

Enuncĭātĭo, Enuntĭātĭo, ōnis, f. Cic. *Izgovor*, 2. *Izglasszenye, razglasszenye, obznanenye.* r. Ausspruch, e. Ausrede, Erkindigung. *Kimondott beszéd, kibirdetés, jelentés.*

Ēnuncĭo, Ēnuntĭo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Razluchno iz govarjam.* Deutlich ausspreche. *Rendessen kibeszéllem, kibirdetem, megmondom*, 2. V. *Nuntio.* 3. V. *Divulgo* Cic.

Ēnunquam, pro *Ecquando* Fest.

Ēnuptĭo, onis, f. Liv. *Szuproti sztalissu vân vdajenye.* Das Heyrathen ausser Stand und Geschlecht.

Digitalizirao Google

Geſchlecht. *Férjhez menés állapotja ellen.*

Ēnūtrĭo, is, ire. īvi, ītum, (Act.) Plin. *Odhranújem, odkájam.* Auferziehe, ernähre. *Táplálom, Feltartom, Nevelem.*

Ĕnўdrus, i, m. *Vodena kacba.* e. Waſſer-Schlang. *Vizi kígyó.*

Ĕnўō, ûs, f. *Mart.* Cognomen Bellonæ, 2. per Metonym. V. *Bellum, Prælium.*

Ĕo, is, īre, īvi, ĭtum, (Neu.) Quint. *Idem.* Gehe. *Megyek.* Pedibus ire, Plaut. *Peſſitze iti, boditi.* Zu Fuſs gehen. *Gyalog menni.* Placidè ſuſpenſo gradu ire, *Terent.* Lanio pede ire. *Tibo y polabko boditi, gmaziti, poperſzteb boditi.* Leiſs und langſam Schleichen, auf den Zähen gehen. *Tſendeſen, laſſan, és láb újokan járni.* 2. V. *Prætereo, Elabor.* Plaut. Rud. Verba facimus, it dies. 3. V. *Nego.* Inficias ire, Quint, *Taiti.* Laugnen, verneinen. *Tagadni.* 4. Ire inſententiam pedibus, *eſt* alterius ſententiam approbare. 5. V. *Aggredior,* Ire in aliquem *Virg.* pro *aggredi.*

Ĕōaddum, Cic. *Doklam, dokle.* Biſs. *Mſglen, mſg.* Eoaddum avus fato conceſſit, Cic. *Doklam det je vumerl.* Biſs der Groſs-Vatter geſtorben. *Mſg az őrőg attyám meg-hólt.*

Ĕōmăgìs, *Adv.* Sall. *Joſche, joſt bolye, vecb.* Um ſo viel mehr. *Annál inkább.*

Ĕortŏlŏgĭum, ii, n. *Kalendar ſzvetkov zapovedaneb.* Ein Feſt-Tags-Regiſter. *Meg-tiltótt ſzentéknek kalendáriuma.*

Ēōs *vel* Ĕōs, ōis, f. *Synon.* Āurōra, æ, f. *Zorja juternicza, ſzvitanye.* e. Morgenröthe. *Hajnal virradta.*

Ĕoſphŏrus, i, m, Vide *Phorphorus.*

Ēōus, a, um, Ovid. *Juterni, iztochni, izhodni.* Das zum Morgen gehört, Morgenländiſch. *Napkeleti, reggeli.* 2. Ĕōus, ōi, m. *nom prop.* unius è *ſolis* equis.

Ĕōuſque *Adv.* Val. max. *Dotebdob, dokle, dotle, dotlek, dotogameſzta.* So vveit, ſo lang. *Elannyira, addig.*

Ĕpacmeſtĭca, æ, f. *Med.* Febris continuò invaleſcens.

Ĕpactæ, ārum. f. *plur.* ſunt ſpatium undecim dierum, quibus annus ſolaris, Lunarem quot annis ſuperat. *Sing.* Epacta, æ, f.

Ĕpăgōgĭum, ii, n. *Prednya koſicza, puzdra, Puzdricza.* &c. V. *Præputium.*

Ĕpăphærĕſis, is, f. Mart. *Kinchenye laſzib.* e. Haar-Zierde. *Haj tzifrázás.*

Ĕperchus, i, idem quod *Provinciæ Præſes.*

Ēpătārĭus, a um. *Jeterni.* Zur Leber gehörig, *Májos.* 2. V. *Epaticus.* N. 2.

Ēpătĭca, æ, Vide. *Hepatica.*

Ēpătĭcus, a, um. Plin. *Jeterni.* 2. *Bolezliva na jetrab.* Zur Leber gehörig. 2. Leber ſüchtig. *Májos.* 2. *Máju, fájos, fájdalmas.*

Ĕpāulĭa, ōrum, n. *plur.* Bud. *Dar po ſzvadbi zaruchniczi dan.* Gaben die man der Brauth nach der Hochzeit gebet. *Mátkájának lakadalom-után adott ajándék.*

Ĕpĕclĭa, orum, n. Gæl. Rhod. *Szlaſtbicze za jeſztvinami na ſztol dane.* peregr. *Confect.* 2. *Szád po jeſztvinah kubaneh dan.* 1. r. Confect. 2. s. Obſt nach dem Tiſch. *Aſztal után-való Konfekt.* 2. *Gyümőlts étkek aſztal után.*

Ĕphēbēum, ei, n. *vel* Ĕphēbĭum, ii, n. Vitruv. *Meſzto za mladencze, gdeſze vuche vſzakojáchka v. g. pleſzati,* &c. Ort, da ſich die junge Knaben in lehren, Spilen, Tantzen, &c. üben. *Hely, mellyben az inaſok ſzokták mindent tanúlnak, ugy mind tántzolni.* &c.

Ĕphēbus, i, m. Terent. *Mladenecz chetirinaiſzt lèt ſztar.* 2. *Inaß.* Ein Knab von 14. Jahren. 2. Edel-Knab. *Felſerdűlt if jú 14. eſztendős.* 2. *Inas.*

Ĕphecticus, i, m. Cic. *Dvojnik, dvojtel.* Der Zvveyfflet. *Kétséges.*

Ĕphecton, ti, n. Vitruv. *Szedmi broj.* Die Siebende Zahl. *Hetedik ſzám.*

Ĕhelcis, is, f. Gæl. Rhod. *Kerv iz plyuch izplyuvana.* s. Bluth ſo auſs der Lungen geſpeyet vvird. *Tűdőből ki pökött vér.*

Ĕphēlis, ĭdis, f. *Latinè* Tuberculum, *ſeu* aſpredo cutis in Facie. *Priſchaj na obrazu.* e. Laub-Flecken im Angeſicht. *Ortzán-való fekélyek.*

Ĕphēmĕrā, æ, f. ſcil. Febris. *Vſagdeſznya Zimlicza, Groznicza.* Ein Tägiges Fieber. *Minden napi hideg-lelés.*

Ĕphēmĕris, ĭdis, f. eſt. Diarium, Acta diurna, Calendarium, Adverſaria, Liber in quo res geſtæ per ſingulos dies ſcribuntur. Cic. pro Quinct. c. 18. Ad ephemeridem revertitur, dies profectionis.

Ĕphēmĕrus, a, um. *Jedno dneſni.* Ein Tägig. *Egynapi.*

Ĕpheſtĭi, ōrum, m. *Synon.* Lareſ. *Hiſni Bogi.* Haus Götter. *Házi Iſtenek.*

Ĕpheſtris, ĭdis, f. *Obſſivanye, oblechenye orusja.* Ein Kleid über den Harniſch, Gevvehr. *Fegyver ruházatja, öltözete.*

Ĕphĭaltes, æ, m. *Nom. propr.* Viri. 2. (noctuma ſuppreſſio, â non nullis *Dœmones incubi,* vel *Succubi* aut ſagæ dicuntur) *Bol nochna vuſznu, chloveka kakti kakvo breme pritiſzkajucha,* vulgò *Mura, Mrachnyak.*

Eine

Eine in dem Schlaff Kranckheit: Alp, Drut, ſchrãzel, daſs einen des Nachts im Schlaff zu drucken pflegt. *A betegség melyet Idértznek, és boſzorkány nyomásnak hínak.*

ĕphippiārĭus, ii, m. *Szedlàr.* r. Sattler. *Nyereggyártó, tſinálló.*

Ĕphippiārĭus, a, um. *Szedlen, kaj ide k-ſzedlu.* Zum Sattel gehörig. *Nyeregbez való.*

Ĕphipiātus, a, um. Cæſ. *Oſzedlan.* Geſatteltt. *Meg- Nyergeltetett.*

† Ĕphippĭo, as, are, avi, atum. (Act.) *Szedlam.* Sattle. *Meg-nyergelem.*

Ĕphippĭum, ii, n. *Szedlo.* r. Sattel. *Nyereg.*

Ĕphōdĭum, ii, n. *Braſſno na pùt.* 2. *Novczi za putuvanye.* e. Weeg- zehrung. 2. s. Zer-Geld. *Uti-élés, utra-való-eledel.* 2. *Utravaló pénz.*

Ĕpĭălus, li, m. Cels. *Zimlicza, Koja vruchinu y zimu ſzkup donaſſa.* Ein Fieber, das Hitz, und Froſt zugleich bringet. *Hideglelés forróſsággal és hideggel egyvelett.*

Ĕpĭcēdĭum, ii, n. *Mèrtvechka peſzem, popevka.* s. Todten-Lied. *Valaki haláláról irott verſek, halotaſ-ének.*

Ĕpĭcēphālĭum, ii, n. Cic. *Dácha od vſzake glave.* e. Kopff-Steuer. *Minden fóre vettetett adó.*

Ĕpĭchўſis, Ĕpĭchĕſis, is, f. Varro. *Tochàr vinſzki.* r. Wein Trachter. *Bor tóltsér.*

Ĕpĭcrŏcum, i, n. Feſt. *ſafranove boje, licza,* peregr. *farbe oprava.* s. Saffran- Gelbes Kleid. *Sárga* vagy *ſáffrány Szinű öltözet.*

Ĕpĭcus, a, um. & Hērōĭcus, a, um. Quintil. *Viteßki.* 2. *idem at verſus Hexameter.* Heroiſch, Heldiſch. *Hires, viterlő.*

Ĕpĭdēmĭa, æ, f. eſt *morbus* popularis, Generalis. Med.

Ĕpĭdēmĭcus, a, um. & Ĕpĭdēmĭus, a, um. *Obchinſzki.* Allgemein. *Közönséges.*

Ĕpĭdictĭcus, a, um. *Cic.* idem quod *demonſtrativus.*

Ĕpĭdipnĭdes, um. f. *plur.* Mart. Vide *Epeclia.*

Ĕpĭdrŏmus, i, m. Eſt *Funis,* quo retia explicantur, & contrahuntur. *Plin. l. 19. c. 1.*

Ĕpĭgămĭa, æ, f. 1. *Senitba, biſni zakon.* 2. *Senitba z-drugem narodom.* Die Verheyrathung, Ehe. 2. Verheyratung mit anderen Völckern. *Házaßág.* 2. *Más nemzet ségből-való házaßág.*

Ĕpĭgĕnĕſis, is, f. *Povekſſanye.* e. Vermehrung. *Nagyabbitás.*

Ĕpĭgĭus, a, um. *Po zemlyi plazechi, gmazechi.* Auf der Erden Kriechend. *Földöntsúſzó, máſzó.*

Ĕpĭgloſſis, is, f. Ĕpĭglottis, ĭdis, f. Med. *Chepecz, jezichecz vu gèrlu.* Daſs Zäpfflein im Halſs. *Nyeldeklő, nyelv-tsap.*

Ĕpĭgrăphe, es, f. *Napiſzek, napiſz.* e. Uberſchrifft. *Fellyúl-való irás.*

Ĕpĭgrus, i, m. Senec. *Klin.* r. Holtz-Nagel. *Faſzeg.* Synon. *Clavus.*

Ĕpĭlepsĭa, æ, f. *Velika bòl, Padavicza.* Die Fallende Sucht, Kórſág, *Nyavalya tőrés.*

Ĕpĭlŏgus, i, m. Cic. *Kratko zavjetje vſzega pervo govorenoga.* 2. *Dokanchanye govorenya.* Kurtzer Begriff. 2. e. Beſchluſs-Rede. *Hoſzſzù beſzédnek ſummába rekeſztő vége.* 2. *Beſzédnek elvégezése.*

Ĕpĭmēnĭum, ii, n. JCt. *Placha navſzaki meſzecz.* r. Monath-Sold. *Minden holnapra járó fizetés.*

Ĕpĭnīcĭum, ii, n. Svet. *Popevka obladavczev: Veſzelje, y popevanye, zarad obladanya ſzuprot nepriatelom zadoblyenoga.* Ein Feſt, und Geſang, aus Freyden eines Siegs; s. Triumph-Lied. *Győzedelmes ének, Víg győzedelem-után-való éneklés.*

Ĕpĭōdĭum, & Ĕpĭœdĭum, ii, n. *Popevka nad mertvem, pervo negoſze odneſze y pokopa.* Todten-Lied vor dem Begräbnus vvan man den Verſtorbenen vvill zu Grab tragen. *Halott ſelett előbb, bogyſem elviſzik temetni-való ének.*

Ĕpĭpēdōmĕtrĭa, æ, f. *Znanye meriti pólya y zemlye.* e. Feld-Meſs-Kunſt. *Meſterség ſtudomány mezőket és földeket mérni tanító*

Ĕpĭphānĭa, æ, f. *Zkazanye, Pokazanye, Ukazanye ſzpaſzitelovo,* vulgò *Tri Krályi, Vodokérſzt.* e. Erſcheinung, Offenbahrung unſers Heilands. *Meg jelenés, Viz-kereſzt napja.* 2. *idem quod* latitudinis cum longitudine menſura. 3. Eſt *Civitas* in Sicilia. Item, in Syria. 4. Epiphania, iorum. *plur.* n. Dies Feſti Epiphaniæ, Epiphaniorum, *vel Adjectivè* Epiphanii.

Ĕpĭphōnēma, ătis, n. Quint. *Navuka puno Mudro-Rechje: Izpametni izgovor na konczu kakvoga zkup ſzloſnoga govorenya pridan.* Ein feiner Spruch zu End der Rede. *Meg-beſzéllett dolognak felkiáltáßal-való dicsérete* avagy *ſzidáſa.*

Ĕpiptĕron, ri, n. *Lecba* ali *lesbecz na vodi raſztechi.* e. Waſſer-Linſe. *Vizben nővő béka lentse.*

Ĕpiſchis, ĭdis, f. *Zagvozda.* r. Keil. *ék.*

Ĕpiſcŏpātus, ûs, m. *Biskupſa, biskupſztvo.* s. Biſthum. *Püspökség.*

Ĕpiſcŏpĭum, ii, n. (*legitur* & Ĕpiſcŏpēum) *Biskupſzka palacba, Biskupov Dvòr.* r. Biſchoff-Sitz. *Püspök udvara.*

Digitalizirao Google

†Ĕpiſcŏpor, āris, ari, atus ſum. (Depon.) *Biskupujem, jeſzem Biskup.* Bin ein Biſchoff. *Pûſpôk vagyok, Pûſpôkôſkôdôm.*

Ĕpiſcŏpus, i, m. Cic. *Glavar veliki, Pazitel.* 2. *Biskup.* 3. Olim *Cæſares* nominati fuêre *Epiſcopi.* 1. Oberſter, Aufſeher. 2. Biſchoff. *Fô tiſzt viſelô.* 2. *Pûſpôk.*

Ĕpīsŏdĭon, *vel* Ĕpīsŏdĭum, ii, n. *eſt id*, quod Dramati præter fabulæ argumentum inſeritur excitandi risûs gratiâ, vulgò *Intermedium.* 2. Eſt omne id, quod à propoſito alienum eſt.

Ĕpīſtāthmīa, æ, f. Cic. *Sztan, Konak.* e. Herberg. *Szâllâs.*

Ĕpiſtŏla, æ, f. Plaut. *Liſzt.* 1. Brieff. *Levél.*

Ĕpiſtŏlārĭus, rii, m. Salv. *Liſzto-noſz.* Der einen Brieff bringt. *Levél-bordozó.*

Ĕpiſtŏlĭcus, a, um. *Aul. Gell.* Ĕpiſtŏlāris, is, *com.* re, n. *Liſztni, Liſztov.* Briefflich. *Levélhez való.*

Ĕpiſtŏlĭum, lii, n. Plin. *Liſztek, mali Liſzt.* s. Briefflein. *Leveletzke.*

Ĕpiſtŏmĭum, ii, n. Varro. *Cbep.* Ein Hahn *oder* Zapff an Fäſſern. *Tſap.*

Ĕpiſtўlĭum, ii, n. Varro. *Sztupo-glavje*, ali *koruna na verbunczu ſztupa.* Ein Deckel-Knapff, *oder* Crone oben auf einer Saul. *Oſzlop feje.*

Ĕpithălămĭum, ii, n. *Szvadbena peſzma ſzvattna popevka, ſzvattenicza.* s. Brauth-*oder*-Hochzeith-Lied. *Menyegzôre irt vers, ének.*

Ĕpĭtăphiſta, æ, m. Sidon. Apoll. *Na grobnom Kamenu Piſrecz.* 1. Grob-Schrifft-Macher. *Sîr kôven Iró, koporsói verſet tſinálô.*

Ĕpĭtăphĭum, ii, n. Cic. *Na grobnom kamenu napiſz, Grobni Napiſs.* e. Grab-Schrifft. *Koporsói vers.*

Ĕpĭthēca, æ, f. Plaut. Vide *Doſ.* 2. V. *Additio, Adjectio.*

Ĕpĭthētes, æ, &, is, m. *Vkanitel, vkanyuvavecz.* 1. Betrüger. *Tſaló, Tſalogató.*

Ĕpĭthўmĭa, æ, f. *idem quod* Concupiſcentia.

Ĕpĭtōgĭum, ii, n. Quint. *Kontuſs, kabanicza, zvunſzka halya.* 1. Uber-Rock. *Rubân fôlôtt-való ôltôzet, Felsô-kôntôs.*

Ĕpĭtŏme, es, *vel* Ĕpĭtŏma, æ, f. Cic. V. *Compendium.*

Ĕpĭtўrum, ri, n. Colum. *Jeſztvina iz olik.* Ein Speiſs von Oliven. *Olaj-fa gyûmôlts-bûl kéſzittetett étek.*

Ĕpŏcha, æ, f. Vid. *Æra.* N. 2.

Ĕpŏmis, ĭdis, f. Scal. *Chaſztni plaſch, Vrednoſzti y dike plaſch.* 1. Ehren-Mantl. *Tiſzt viſſelôk palástja.*

Ĕpŏna, æ, f. Hippŏna, æ, f. Juv. *Boſſicza nad Konyi.* Göttin der Pferden. *Lovak Iſten aſzſzonya.*

Ĕpops, ŏpis, m. Ĕpŏpa, æ, f. Vide *Upupa.*

Ĕpōſtrācĭſmus, i, m. Pollux. *Ténkoga kaménya po vodi lopuſzke bitanye, techenye, oſzmekavanye.* Deren flachen Steiner auff das Waſſer vverffung, und Auſhupfung. Das Schifflein vverffen. *Gyermekes, lapos, s-vékony kôvetzkékkel vizen-való s-ugrándozó bajtás, és játék.*

Ēpōto, as, are, avi, atum. (Neu.) Liv. *Izpiam.* Austrincke. *Meg giſzom, ki-iſzom.*

Eptăplēurus, a, um. Mathem. *Szedmeroſztran.* Das ſieben Seiten hat. *Hét réſzû.*

Ĕpŭlæ, ārum, f. *plur.* Cic. 1. *Zebrane jeſztvine, Goſzti, Goſchenye goſzpodzko.* 2. *Jeſztvine vſzagdaſsnye vſzakojachke.* Köſtliche Speiſen, ein köſtlich Mahl. 2. Allerley Tägliche Speiſen. *Válogatott étkek,* 2. *Mindenapi kûlômb-fêle eledelek.* Translatè. Bonarum cogitationum epulæ. Cic. *Dobre miſzli.* Gutte Gedancken. *Jó gondolatok.* Epulas oculis dare. Plaut. *Ochi paſzti.* Die Augen vveiden. *Szemeit hizlalni, legeltetni.*

Ĕpŭlāris, is, *com.* re, n. *Chaſztni, ſztolni, Goſztinſzki, Jeſztvinſzki.* Zur Mahlzeit gehörig. *Eledeli, ételhez-való.*

Ĕpŭlātĭo, onis, f. Colum. *Goſchenye.* e. Gaſtung. *Vendégeskedés, Lakozás.*

Ĕpŭlātor, ōris, m. *Aug.* Ĕpŭlōnus, i, m. *Apul.* Ĕpŭlo, ōnis, Liv. *Goſchenik na gozti pozvan, Napuni-terbub.* 1. Gaſt, Schmauſſer, eingeladner Gaſt. *Vendégeskedô, Dobzódó.*

Ĕpŭlis, ĭdis, f. Cal. *Meſzo-bolya med zubmi, otekanye meſza okolo zubov.* s. Zahn-Fleiſches-Geſchvvär. *Fogak kôrûl-való bûs dagadás, fájás.*

Ĕpŭlor, āris, ari, atus ſum. (Depon.) *Goztìm ſze.* Zu Gaſt eſſe. *Vendégeskedem.*

Ĕpŭlum, li, n. Cic. *Goſchenye.* e. Gaſterey. *Vendégség.*

Ĕqua, æ, f. Hor. *Bedovia, Kobila, Konyſzka Mati.* e. Stutte, Pferd-Mutter, Mehre. *Kabala, Kantza-ló, Kantza.*

Ĕquārĭa, æ, f. Varro. *Konyſzki minuſs*, e. Roſs-Zucht, Stutterey. *Ló-mênes.*

Ĕquārĭus, ii, m. Solin. *Nad konyi glavàr*, peregr. *Lovaſz-meſter.* 1. Marſtaller, Bereiter, Stahl-Meiſter. *Lováſz-meſter.*

Ĕquārĭus, a, um, Val. Max. *Konyſzki, kobilni.* Zum Pferd gehörig. *Lóhoz-való.*

Ĕques, ĭtis, m. Mart. *Konyanik.* 1. Reuter. *Lovagos, Lovag, Lovas.*

Ĕquēſtĕr, is, e, *vel* Ĕqueſtris, is, *com.* tre, n. Gic.

Cic. *Konyanichki.* Das zum Pferde dienet, Rittermäſſig. *Lovagoſi, lovagboz-való.*

Ĕquĭdem, *Conjunct. Affirmat.* Sall. *Nego kaj, doiſzto, ſzitanovito, riſztive.* Zvvar, vvasdann, fürvvahr. *Egyátalában, igazán, bizonyára.*

Ĕquĭſĕrus, i, m. Plin. *Divji y jako plaſtliv kony.* Ein vvild Pferd *oder* Roſs. *Vad-ló.*

Ĕquīle, is, n. Varro. *Konyarnicza* vulgo *Stala.* r. Pferd-Stall. *Ló-iſtálló.*

Ĕquīmentum, i, n. Sidon. Apoll. *Placha za paſztuba poſzugyenoga.* Der Lohn vor den Spring-Hengſt. *Ló bér, mény-lóért-való bér.* perperam Æquimentum.

Ĕquīnus, a, um, Gic. *Konyſzki.* Vom Roſs, dem Roſs gehörig. *Lóé, lói, lóboz-való.*

Ĕquĭo, is, ire, īvi, ītum, (Neu.) *Plin.* dicitur de *mulis* & *equis*, quum coitum appetunt. Equienti mulæ cruda braſſica datur. *Colum.* Pari ratione dicitur de *Canibus, catis, lupis, urſis* præſertim *Femellis.* Cătŭlĭo, is, ire, īvi, ītum, (Neu.) *Varro.* Et de *ſuibus*: ſŭĭo, is, ire, īvi, ītum, (Neu.) *colum.*

Ĕquīſo, ōnis, m. Varro. *Konyár*, peregr. *Lovászſz.* r. Stall-Knecht. *Lovászſz.*

Ĕquĭtābĭlis, is, *com.* le, n. Aur. Mart. *Jaſtlyiv, za jahu, za jahanye.* Da man reiten kan. *Lovagolható.*

Ĕquĭtātĭo, ōnis, f. Plin. *Jahanye.* r. Ritt, das Reuten. *Lovaglás, Nyargalás.*

Ĕquĭtātus, ûs, m. Cic. *Konyanichtvo.* Die Reuterey. *Lovag ſereg, lovas had.*

Ĕquĭtĭārĭus, rii, m. Firm. *Z-konyi muntavecz, menyávecz.* r. Roſs-Tauſcher. *Ló tserélő.*

Ĕquĭtĭum, ii, n. Tacit. Vide *Equaria.*

Ĕquĭto, as, are, avi, atum, (Neu. *apud Plin. etiam* Act.) Liv. *Jaſſem.* Reute. *Lovaglok, nyargalok.*

Ĕquŭla, æ, f. & Ĕquĭla, æ, f. Varro *Srebicza, kobillicza, bedovicza.* s. Stuttlein. *Kantrátska.*

Ĕquŭlĕus, ei, m. *Liv.* Ĕquŭlus, li, m. Cic. *Konyich, konyichecz, ſrebecz.* s. Röſslein, Füllen, junges Pferd. *Lovatska, tsikó.*

Ĕquŭlĕus, ei, m. *tormenti genus eſt.* Curt. *Nateza na drevenom oſzlu: muka od nateranya.* e. Folter-Banck, e. Folter-Leither, r. Schrangen. *Fa ſzamár, mellyen kinzattatnak, ſz-vonattatnak a' bünösök, tsigázás.*

Ĕquŭs, i, m. Plaut. *Kony.* s. Pferd, Roſs. *Ló.* Equus admiſſarius. *Paſztuh.* r. Beichellerer, r. Hengſt. *Mén-ló.* Equus ſternax. *Kony izbitlyiv.* s. Pferd das gern abvvürfft. *Magárúl levető ló.* Equus cubitor. *Kony, koj rad dole léga najmre vu vodu.* s. Pferd daſs ſich gern nieder legt, nehmlich in das Waſſer. *Lefekűső ló főképen a' vízben.* Equus dextrarius, ductĭlis. *Povodni kony.* s. Hand-Pferd. *Vezetők ló.* Equus ſuffraginoſus. *Kony z-zadnyeh nogah razbit.* s. Pferd das am Hinter-Füſſen krumm zerſchlagen. *Hátulsó lábaiban meg-romlott ló.* Equus ſuccuſſarius. *Kony natukavecz, jako treſzecz.* s. Pferd das ſehr ſchittlet, ſo einen harten Trab hat. *Fejét bányó vető ſ-igen rázó ló.* Equus calcitroſus. *Kony ki z-nogami bitá, bie.* Ausſchlagendes Pferd. *Rúgdosó ló.* Equus tolutarius, gradarius, ſolutarius. *Kony pruſzecz.* r. Zelter, Zeltner, Paſsgänger. *Sebeſſen, ſ-ſerényen járó, nyargaló ló.*

Ērādīcĭtŭs, *Adv.* Plau. *Izkorena, zevſzema.* Mit Wurtzeln, gantz und gar. *Egéſzen Gyökereſtől.*

Ērādīco, as, are, avi, atum, (Act.) Ter. *Izkorenujem, Z-korenyem púkam, iztergávam.* Aus der Wurtzel reiſse, ausrotte, ausziehe. *Gyökereſtől kiſzaggatom.* Transl. pro *funditus aliquem perdo.* Dii te eradicent, *Teren. Heaut.*

Ērādo, is, ere, āſi, āſum, (Act.) Colum. *Iztrugávam, van ſztruſem,* 2. *Izbriſſujem.* Auskratze. 2. Ausleſche, austilge. *Kivakarom,* 2. *Kitörlöm.* Eradere aliquem albo ſenatorio, Tacit. *Izbriſzati kóga iz reda vechnikov.* Einen der Rathſtell entſetzen. *Tanátſi-rendből valakit kiirni.* Transl. V. *Deleo, expungo:* Tacit.

Erciſco & Hercisco, is, ere, (Act. *obſol.*) Cic. V. *Divido.* Poſtulare aliquem familiæ erciscundæ, Cic. *Odkóga potrebuvati, daſze dèl ochinſzki razdeli.* Einen erfordern das Erb zutheilen. *Valakit jószág oſztáſra ténſzeriteni.* 2. Verbum iſtud in *Paſſivo* invenitur eſſe tam 2dæ, quàm 3tiæ conjugationis, ſed quod, excepto *Participio in dus* jam exolevit. quanquam & *Partic.* Erctus, a, um, pro *diviſus* nonnulli uſurpent; quos inter *Feſt.*

Ĕrĕbēus, ea, eum, Ovid. *Peklenſzki.* Hölliſch. *Pokolbéli.*

Ĕrĕbus, i, m. Gic. *Pekel.* Die Höll. *Pokol.*

Ērectio, ōnis, f. Vitru. *Oſzlovlenye, podignenye.* e. Aufrichtung. *Felállítat, Támaſztás, Emelés.*

Ĕrēmĭcŏla, æ, m. Ĕrēmīta, æ, m. *Puſchenik, Remetnik.* r. Einſiedler. *Remete.*

Ērēmĭgo, as, are, avi, atum, (Neu.) *Synon.* Enavĭgo, Emetior, Plin. *Prevaſamſze,*

Digitalizirao Google

prekſze na ladji vezim. Durchſchiffe. *Kievezek, által evezek.*

Ĕrēmīris, ĭdis, f. Sidon. Apoll. *Puſchenicza, vu puſchini ſztojecha ſenſzka glava, divja ſzveſztra.* e. Einſiedlerin. *Remeténé, Puſztában lakozóné.*

Ĕrēmītorĭum, rii, n. *Prebivaliſche*, ali *Huticza, duplya puſchenika.* Die Wohnung, s. Ort des Einſiedlers. *Remete hajlékjá.*

Ĕrēmōdīcĭum, ĕrēmīdĭcĭum, ii, n. JCt. (*corruptè* Hermodicium.) *Zapuſchanye, za némarverſenye, oſztavlenye pravde* ali *zakeſznenye.* Item *Zanaſſanye pravde.* e. Verſaumnuſs der Rechten, Verſaumung des Termins, das Ausbleiben vor Gericht, Auslaſſung der Rechten. *Elhagyott tőrvény, letőtt itélet*, Item *Tőrvény halogatás.*

Ĕrēmus, i, f. *Puſchina*, Remete. e. Einöde. *Puſzta, kietlen, Remete.*

Ērēpo, is, ere, epſi, eptum, (Neu.) Plaut. *Izplazujem, izgmazujem, van plazim, gmazim, izlezávam.* Hinaus ſchleiche, oder krieche. *Kimáſzok.*

Ēreptĭo, onis, f. Cic. *Otetje, oduzetje, zgrablenye, ſzilom zgrablenye, ſzilom vzeto dugovanye.* Der vveggenommene Raub. *Kiragadás, erővel el vonás.*

Ērepto, as, are, avi, atum, (frequentat.) Juven. *Guſztokrat vangmazim, plazim, lézem.* Offt hinaus ſchleiche, krieche. *Gyakran kimáſzok.*

Ēreptor, ōris, m, Cic. *Ottetnik, ſzilnijemitel, zgrabitel, razbojnik*, r. Berauber. *Ragadozó.*

Ĕres, ĕris, m. *Nemeſian*: ĕrīnācĕus, ei, Ĕrīcĭus, ii, m. *Varro.* Hĕrīnācĕus, ei, *Plin.* Ĕchīnus, i, m. Plin. *Jèz.* r. Igel. *Tőviſes Diſznó.* Nunc erem tenes. Plaut.

Ergā, Præpoſit. Cic. *Proti*, K *naproti.* Gegen. *Hozzám, Hozzád, Hozzá.*

Ergāſtērĭum, rii, n. JCt. *Hiſa*, Komora *za meſterſzko delo*, 2. *Staczun*, &c. e. Werck-Statt, 2. r. Kauff-Laden, Kram-Laden. *Munkálódó hely, Műhely*, 2. Kalmárok *bóltja.*

Ergāſtŭlārĭus, rii, n. Colum. *Pazitel nad temniczami*, ali *nad zapertemi.* r. Zucht-Kercker- *oder* Stock-Meiſter. *Tőmlőtz-tartó, őrző.*

Ergaſtŭlum, li, n. Juven. *Vuza, Temnicza, Hiſa za vlovlene, Zaderſavaliſche.* s. Gefängnuſs. *Tőmlőtz, Fogoly ház.* Ergaſtula ſolvere, Cic. *Szutnye oſzlobóditi.* Die Gefangene erlöſen. *Foglyokat kiſzabadítani.*

Ergo *Conjunc. præp.* & *poſtp.* Virg. *Anda. Ada. Daklye*, 2. *Zarad.* Darum, derovvegen, nun, doch. 2. Von vvegen, von vveillen. *Tehát*, 2. *Annakokáért.* 3. V. *Deinde.* Propert. l. 3. eleg. 2. v. 30.

Ergŏ ābus, bi, m. JCt. *Terák, zaplachu delavecz.* Arbeiter, der etvvas um den Lohn verdienet. *Pénzért dolgozó, Munkás.* 2. Idem quod *Sycophanta* vel *quadruplator.*

Ergūmĕnus, i, m. Vide *Energumenus.*

Ērĭgo, is, ere, exi, ectum. (Act.) Cic. *Podiſem, Zdigujem, zdigávám.* Aufhebe. *Feltámaſztom, Felállatom.* 2. Transl. V. *Conſolor, Sublevo.* Afflictum erexit, *Cic. pro L. Man.*

Ērīnācĕus, ei, m. Plin. Vide *Eres.*

Ērĭpĭo, is, ĕre, ĭpŭi, eptum, (Act.) Cic. Vide *Abripio.*

Ĕris, ĭdis, *vel* ĭdos, f. Stat. *Boſicza kárke.* e. Göttin des Zancks. *Veſzekedésnek, Pőrlésnek iſten aſzſzonya.*

Ĕrĭtūdo, ĭnis, f. Feſt. *Szlushba.* 2. ùt alii volunt. *Goſzpodſtvo.* e. Dienſtbahrkeit. 2. e. Herſchafft. *Szolgálat*, 2. *Uraság.*

Ĕrōdĭus, ii, m. *Pticza bélo-pepelnata, Ribich.* Ein Vogel Kybitz. *Bibitz, bal-fogó fejér tollú madár.* 2. Ut vult Suidas V. *Ciconia* 3. utì Theodor. V. *Ardea.*

Ērŏgātio, ŏnis, f. Cic. *Razdanye, Izdavanye.* Das ausgeben. *Kioſztogatás, Elköltés.*

Ērŏgātor, oris, m. Tertul. *Razdavavecz, Razdelitel.* r. Ausgeber. *Kioſztogató, Elköltő.*

Ērŏgo, as, are, avi, atum. (Act.) Synon. *Diſtribuo, Expendo.* Cic. *Van dajem, Razdávam, Troſſim.* Ausgebe, Austheile, aufvvende, verzehre. *Kioſztogatom, Elköltőm.*

Ĕrōtēma, ătis, n. Virg. *Pitanye.* Eine Frag. *Kérdés.* Latinè *Interrogatio.*

Ĕrōtēmātĭcè *Adv. Na nachin pitajuchega.* Fragens-vveis. *Kérdezésképen.*

Ĕrōtĭcus, a, um. *Jako zalyublyen.* Sehr verliebt. *Igen ſzerelmes.* Eroticum carmen. *Zalyublyena peſzem.* s. Verliebtes Gedicht, Geſang. *Szerelmes ének.*

Ērŏtundātus, a, um. Sidon. *Vuokrug napravlyen.* Rund gemacht. *Gőmbölyű módra tsinált.*

Errābĭlis, is, *com.* le, n. Lact. *Vkrivlyiv, Zabludlyiv, Vgreſslyiv.* Der fehlen kan, Irrig. *Tévelygethető, Bújdosható.*

Errābundus, a, um. *Liv.* Errātĭcus, a, um. Cic. *Zabajajuchi, Bludechi, zabludechi, ſzim tam klátechi.* Irrend, herum ſchvveiffend. *Tévelygő, Bújdosó.*

Errā-

Errātio, ōnis, f. Cic. *Zajdenye, zabajanye. Zabladenye, ſzkrivenye.* e. Irrung. *Tſvelygés, Bláidorás.*

Errātum, ti, n. Cic. Errātus, ûs, m. *Theodulf.* Error, ōris, m. Liv. *Pregreska, Blúd, Krivnya, zmenykanye, Pomenykanye, zabod, bludnoſzt* peregr. *Falinga* r. Irrthum, r. Fehler. *Vétek, Tſvelygés.* Transl. V. *Deceptio.* Cic.

Erro, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. Vide *Aberro.*

Error, oris, m. Liv. Vide *Erratum.*

Erro, ōnis, m. Ulp. *Blúditel, Zabajavecz, Bludnik.* r. Irrer. *Tſvelygő, koslató, Kuritoló.*

Ērŭbeſcendus, a, um. Horat. *Szramavréden, kiſzre zarad cheſza mora ſzramuvati.* Deſſen man ſich ſchömen muſs. *Szégyenleniváló.*

Ērŭbeſcentĭa, æ, f. Tertull. *Szramelyivozt.* e. Schamhafftigkeit. *Szégyenlés.*

Ērŭbeſco, is, ere. (Inchoat.) Cic. Transl. *Szramujemſze, Pochinyame ſzram biti.* Scham roth vverde. *Meg pirúlok, ſzégyenlem,* Propriè *Chêrlen blvam.* Roth vverde. *Megvereſedem.* V. *Rubeo.*

Ērūca, æ, f. Colum. *Guſzenicza.* r. Raupp. r. Kraut-Wurm. *Hernyó.*

Ēructātio, onis, f. Jul. Firm. *Zrigavanye, zrignenye.* Das Görpſen, Grölſen, Rülpſen. *Bőfögés, Bőſſentés.*

Ēructo, as, are, avi, atum. (Act. *Frequ.* ab Erugo, is.) Varro. *Zrigavamſze.* Görſche, Grölſze, Rülpſe. *Bőfögők, Bőſſentek.*

Ēructus, a, um. Aul. Gell. *Zrigan.* Herauſs gegrölſt. *Kibőſſentett.*

Ērŭdĕro, *vel* Ērūdĕro, as, are. avi, atum. (Neu) Varro. *Meſzto od vderte zidine ſinaſim, chiſztim.* Säubere von den Unrath ſo ein alt geſahlene Gemeur gibt. *Romlott kőfalnak hulladitéját kitiſztitom.*

Ērŭdĭbĭlis, is. *com.* le, n. Fulg. *Navuchliv.* Gelehrig, Gelehrſam. *Tanithatő, oktathatő.*

Ērŭdĭo, is, īre, īvi, ītum. (Act.) Cic. *Navucham, Vuchim.* Lehre, untervveiſe. *Megtanitom, oktatom.*

Ērŭdĭtè, *Adv.* Ērŭdītĭus, *Cic. Superl.* ērŭdĭtiſſimè, Cic. Vide *Doctè.*

Ērŭdĭtor, ōris, m Hieron. Vide *Doctor.*

Ērŭdĭtĭo, ōnis, f Cic. *Navuchenye, Vuchenye, Navuk.* e. Gelehrheit, Lehr, Untervveiſung. *Tanúság, Tudomány.*

Ērŭdĭtrix, īcis, f. Plin. *Navuchitelicza, Vuchitelicza.* e. Lehrerin. *Tanitóné.*

Ērŭdĭtŭlus, a, um. Catull. *Privuchen, maloVuchen.* Ein vvenig gelehrt. *Tudóſotska, Tudákos.*

Ērŭdītus, a, um. Cic. V. *Doctus.*

Ērūgātĭo, onis, f. Plin. *Gúzjednachenye. Ravnanye, gladenye, Poravnanye.* Das ausruntzlen. *Kiterjeſztése, ſimitáſa az homokránt zának.*

Ērūgo, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Gaze pretiravam, ravnam, jednachim, gladim, kosu nateſem.* Die Runtzeln vertreibe, ausſthene. *Sőmőrgését, Rántzolását elvéſzem, kiſimſtom, kifeſzítem.*

Ērūgo, ĭnis, f. *Gnyilenye*, ali *polſzuſſenye ſitka polyſzkoga.* e. Verfaulung *oder* Verderbung des Thaues und Saffts auf dem Getreid. *Mezei gabonának poſſadáſa*, vagy *meg-ſzáraztáſſa.*

Ērvĭlĭa, æ, f. & Ervĭlĭum, ii, n. Varro. *Lozni, divji grah.* e. Wilde Erbiſs. *Vad borsó.*

Ērumpo, is, ĕre, ūpi, uptum, (Neu.) Cic. *Naglo van ſzkachem, naſzkochujem.* Ausbreche, gäh hinaus falle, ſpringe, fahre. *Hertelen* kirohanok, *kifakadok*, kiomlok.

Ērunco, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Izpukávam, izvlekujem, iz zemlye puchem, plejem.* Ausziehe, ausjäte, ausrotte. *Kigyomlálom.*

Ērŭo, is, ĕre, ērŭi, ŭtum, (Act.) Cic. *Izkápam, izrovávam, van rovam.* Ausgrabe. *Kiásom, kitúrom.*

Ēruptĭo, ōnis, f. Quint. *Na*, ali *zaſzkochenye, naſzkoka, naſzkok, van na nepriatela vudrenye.* r. Ausfall, Ausbruch, ein Feindlicher Ausfall. *Kirohanás, kiomlás*, Reá-ûtés.

Ĕrўsīpĕlas, ātis, n. Cic. *Verbanecz, ſafelynak, poganacz, zalacz.* r. Rothlauff. *Teſtnek veres hév-keléſe, orbántz.*

Ĕrўthăce, es, f. Varro. *Pchelja trava.* s. Bienen Kraut. *Méhek fúve.*

Ĕrўthīnus, & Ĕrўthrīnus, i, m. Plin. *Riba morſzka* (*zvan terbuba beloga*) *cherlenkaſzta.* Ein Meer-Fiſch am Bauch vveiſs, an anderen röthlicht. *Tengeri hal, basán feſzér, másként vőrős.*

Ĕrўtrŏtăon, & Ĕrўthrŏtăon, ōnis, m. *Divji kokot.* r. Aurhahn. *Vad kakas.*

Ĕrўtrŏpus, ŏdis, f. *Szluka vodena.* r. Waſſer-Schnepff. *Vini ſzolonka madár.*

Eſca, æ, f. Cic. *Hrana, jéliſs, kérma.* e. Nahrung, Speiſs. *étel, eledel.*

Escāle, is, n. Juven. *Zdela za jeſztvine.* s. Eſsgeſchirr, die Schüſſel. *Eledeli tál.*

Eſcālis, is, *com.* le, n. Plaut. *Jeſztvinſzki.* Zur Speis gehörig. *Eledeli, ételhez-való.*

Eſcātĭlis, is, *com.* le, n. Tertull. *Jegylyiv, za*

jegyek, kaiſze jeſzti more. Das ſich eſſen laſt. *Meg-enni magát engedő.*

Eſcendo, is, ĕre, endi, enſum, (Neu.) Liv. *Odſzédam.* Ausſteige. *Leſzállok.*

Eſcĭfĕr, ĕra, um, Nolan. *Jeſzti-noſz, jeſzti-noſzechi.* Speiſe bringend. *étel hordozó.*

Eſco, as, are, avi, atum, (Neu.) Solin. *Jèm, jedem, branimſze.* Eſſe. *Eſzem, éldegelek.* 2. (Act.) *Vabim y okanyujem z-branum.* äze, mit Speiſen locke. *Tſalogatom, eledellel meg-tſalom, hivogatom.*

Eſcŭlentum, ti, n. Cic. Vide *Cibus.*

Eſcŭlentus, a, um, *Plin.* Eſcŭlentior, Hieron. *Jedlyio.* Eſſig, das zu Eſſen taugt. *Megebető.*

Ēsĭtĭa, ōrum, n. *plur.* Apic. *Jeſztvine kojeſze guſztokrat jedu.* e. Speiſen die man offt iſſet. *Gyakran évő étkek.*

Ēsĭto, as, are, avi, atum, (*Frequ.* Neu.) Cato. *Guſztokrat jèm.* Offt eſſe. *Eddegelek, gyakran eſzem.*

Ēſox, ōcis, m. *Plin.* Piſcis, quem ali *Lucium*, alii *Salmonem* putant.

Eſquĭlĭæ, Exquĭlĭæ, ārum, f. *plur.* Mons. exquĭlĭnus. *Naj-vekſſe berdo v-rimu na kojem ſztoji czirkva* Maria Major *Zvana.* Der höchſte Berg in Rom, da jetzt die Kirchen *Maria Maggiore* ſtehet. *Rómában lég nagyobb hegy, mellyen vagyon épitve Maria Major Temploma.*

Eſsĕdum, i, n. *vel* Eſsĕda, æ, f. ſpecies *Currûs* apud Belgas primò reperti, quo pugnare ſoliti ſunt. V. *Vehiculum.* Venit mihi obviàm cum duobus eſſedis. *Cic. Att. l. 6.*

Eſsēkīnum, (Eſzekinum) ni, n. *Antiquè* Murſĭa, æ, f. Geogr. *Oſzèk, Lépi y glaſzoviti ſzlovenſzki varaß, zkupa y gràd oſzebujne jakoſzti.* Eſſeck, vvunderſchöne Illyriſche Stadt, und ſtattliche Veſtung in Königreich Slavonien gelegen. *Eſzék, Illyriában igen ſzép Város, és nevezetes vár.* Eſſekinum *Præſidium* eſt unum ex pulcherrimis, ſitum ad Dravum. Reſidentia *ſupremi Generalis* totius inferioris Szlavoniæ. Celebre eſt hoc præſidium à ponteturcico verſùs Dardam porrecto. Celebrius ab invicta virtute, & toti Europæ nota fortitudine Comitis *Nicolai Zrinii* à *Zrin* Arce Croatica *dicti*, orti ex vetuſtiſſimo apud Croatas Comitum *Subichiorum*, & *Torquatorum Karlovichiorum* Sanguine. Hic enim, ubi priùs ad ſublimem *Bani* Croatiæ dignitatem evectus à *Ferdinando* Imp. fuiſſet, aſſumpto in Societatem Hochenlojo imperialium Copiarum Ductore, cum Exercitu 25. Millium tantum terrorem An. Chr. 1664. circumtulit, ut *Berzencza, Babocha*, aliisque locis, quæ turcæ tunc parebant, interceptis, expeditum ſibi Eſzekinum uſque iter fecerit. Huc, dum attigit, Pontem illum, quem decem intra dies paludibus Eſzekinenſibus 25. Millia operarum quot diebus inſudantium inſtraverant, Turribus frequentibus munſerant, & in longitudine ad 8565. in latitudine verò ad 17. paſſus produxerant, vix vidit, occupavit; atque 4. Non. Febr. paucis horis, inſpectante validiſſimo Turcarum milite, concremavit, ſubinde tamen ab incredibili otomanorum potentia ſex intra hebdomades ſuo loco reponendum.

Eſſentĭa, æ, f. Quint. *Bitje.* Das Weeſen. *Lévő állat, valóság, vagyonság.*

† Eſſentĭālis, is, *com.* le, n. *Bitni, Bitjiv.* Weſentlich. *Lévőséges, valóságos.*

† Eſſentĭālĭter, *Adv. Bitno, Bitjivo.* Weſentlicher Weiſe. *Valoſságoſſan, valóképen.*

Ēſtrix, īcis, f. Plaut. *Pojedalicza, Jedalicza, Poſerlyavicza, Jelo-ſzeſztricza.* e. Freſſerin, Schlemmerin, Freſs-Schvveſter. *Nagyebetőné.*

Ēsŭrĭālis, is, *com.* le, n. Plaut. *Gladni, Poſztni.* Hungerig, zum Faſten gehörig, daran man faſtet. *éhezésre való, Böjtölésre való.*

Ēsŭrĭenter, *Adv.* Apul. *Gladno, Gladovno.* Hungerig. *Ebetőképen.*

Ēsŭrĭes, ĕi, f. *Sidon.* Ēsŭrītĭo, ōnis, f. *Mart.* Ēsŭrīgo, ĭnis, f. *Non.* Fămes, is, f. Cic. *Glad, Lachnozt.* r. Hunger. *éhség, éhezés, koplalás.*

Ēsŭrĭo, is, īre, īvi, ītum, (Neu. *Meditat.*) Plaut. *Gladujem, Lachenſzem.* Mich hungeret, Hunger leyde, ich bin hungerig. *Ebetnèm, koplalok.*

Ēsŭrĭo, ōnis, m. *Plaut.* Ēsŭrītor, ōris, m. Mart. *Gladuvavecz, Gladnik.* r. Hungerleyder. *éhező, koplaló.*

Ēsŭs, ûs, m. Plin. *Jéliß, Jénye, Jèd, Jédenye.* Das Eſſen. *étel, évés.*

Ĕt, *Conjunctio*, Cic. *I, Y, Ter, Ino.* Und. *S-, és.* 2. *Takaj.* Auch. *Is, Még-is, Iſmèt.* Cic. Et autem. *Ali.* Aber. *Vagy.* Quint. 3. *Ar.* Dann. *Mert.* Quint. 4. Et ille, pro *tunc.* Quint. *Onda.* Als. *Akkor, oſztán.*

Ĕtæra, æ, f. cognomen Veneris. *Apollodor.*

Ĕtĕnĭm, *Conjunc.* Cic. *Ar, kajti jer, jere.* Dann. *Mert.* 2. pro *Quippe, utpote.* Cic.

3. Inter-

3. Interdum diviſa effertur. *Cic. de Clar. Orat.* Et dicere enim bene nemo poteſt.

Ētēsĭæ, ārum, f. *plur.* Cic. *Prikladni y vugodni vetri vu peſrſeh dnéveh, ali vu velikoj vruchini.* Die kühlen und angenehmlichen Lüfftlein in Hunds-Tagen *oder* groſſer Hitz. *Szelid s-trendes, legfő-képen ebi, vagy béo-napokban fúvó ſzelek.*

Ētēsīnus, a, um, & Ētēsĭus, a, um, Lucret. *Pribladno y vugodno vu vruchini vetren.* Schön, angenehm-vvindig, Sommer-vvindig. *Kedves s-héz-nyári melegségben-való ſzellős.*

Ēthĭcă, æ, *vel* Ethĭcē, es, f. Cic. *Zakony vuchenye doſrtojnoga derſanya, y lepoga ſivlenya.* e. Sitten-Kunſt, e. Sitten-*oder* Tugend Lehr. *Erkölts-tanitó tudomány.*

Ēthnĭcismus, i, m. Prud. *Poganinſztvo.* s. Heydenthum. *Pogányság.*

Ēthnĭcus, i, m. *Poganin.* r. Heyd. *Pogány.* Latinè *gentilis.*

Ēthŏlŏgĭa, æ, f. Ēthŏpœĭă, *vel* Ēthŏpœĭă, æ, f. Quint. *Derſanya chiega* ali *govorjenya oponaſſanye, zmiſslenye.* Das Nachthuen, eines anderen Sitten, Worten, Wercken-Fürbildung, und Sitten-Dichtung. *Valaki erkölcsének és maga-viselésének rendes ſokot követése és mútatása.*

Ēthŏlŏgus, i, m. Ēthŏpœus, œi, m. Cic. *Chinov, derſanya,* ali *drugoga recheh oponaſſavecz, zmiſslyavecz.* Eines anderen Sitten-Dichter; Fürbilder eines Dings, der eines anderen Sitten, Worten, *oder* Wercken nach thuet. *Valaki erkölcsének kimútatója, tſuſolója.*

Ĕtĭam, *Conjunc.* Cic. *I, Takaj, Takajſſe, Takogyer, Tulikaiſte, Tulikaj.* Auch. *Mégis, Iſmét.*

Ĕtĭam atque ĕtĭam, Cic. *Kruto jako, Najbolje Marlivo, Jako ſelno, pak y pak, Jos y Jos.* Sehr, zum mehreſten, ſehr fleiſſig. *Felette igen.*

Ĕtĭam dum. Terent. *Joſchbe, Iſchbe, Jos y jos, T'ſzada.* Annoch, noch. *Még-is.* Nĕquĕ ĕtĭamdum, Terent. *Ni vezda.* Noch nicht. *Még-moſtſem.*

Ĕtĭamnum. Teren. *Izda, do verda, do ſzada.* Biſs jetzt, annoch. *Moſt-is.*

Ĕtĭamne, Teren. *Joſchbeli? Iſchbeli? y ſzadáli? y vezdali?* Noch? iſt nach nicht genug? *Moſt-is? Még-ſem?*

Ĕtĭamſi, Plaut. *Ako prèm, Prim ako, Najti, Da prèm.* Obſchon gleich, vven gleich. *Ha-is, Ha úgy-is, ámbár.*

Ĕtĭāmtum, *T'onda, Jos-tada Joſchbe-onda,* Auch damahls. *Akkor-is.*

Ĕtſi, *Conj.* Vide *Etiamſi.* Cui Correſpondent: Attămĕn, Tămĕn, ſedtămĕn, Vērumtămĕn, Nihilōmĭnus tămĕn, Cic. *Vendar, Niſtar manye, Niſtarnemanye, Podpunoma.* Aber doch, jedennoch aber, den ohngeachtet, Nicht deſto vveniger. *Mindazáltal,*

Ētūſsĭo, is, ire, īvi, ītum. (Neu.) Cæl. Aur. *Izkaſslyujem.* Mit Huſten aus vverffe. *Ki köhögök, Hurutolok.*

Ĕtўmŏlŏgĭa, æ, f. Cic. & Ĕtўmon, mi, n. Aul. *Iz pelyavanye, Iz pochetka, izkorena razlaganye koje réchi.* r. Urſprung eines Worts, von Urſprung Auslegung eines Worts. *Valami ſzónak fundamentumból kihozáſſa, fejtéſſe.*

Ĕtўmŏlŏgus, i, m. Cal. *Izpelyavecz, Razloſitel iz korena rechi koje, odkudizhaja.* Der, vvelcher der Wörter Urſprung ſucht, r. Ausleger. *Valami ſzónak fundamentumból kifejtője.*

Ĕtўmon, mi, n. Vide *Etymologia.*

Ēvăcŭātĭo, ōnis, f. *Izpraznenye, Zpraznenye.* e. Ausleerung. *Ki üreſztés.*

Ēvăcŭo, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Iz praznujem.* Ausleere. *Kiüreſztem.*

Ēvădo, is, ere, āſi, āſum (Neu.) Cic. *Vubajam.* Entgehe, Entkomme, Entrinne. *Elſzaladok, kiſzabadúlok.* 2. Vid. *Fio.* Perfectus Epicureus (*perperam dicere*s: in Epicureum, in virum perfectum) Evaſerat. *Terent.* Spes vana evaſit. Cic. *Ufanye je nehaſznovito poſztalo.* Die Hoffnung iſt zu nichte vvorden. *Az reménség haſzontalanná lett.* 3. In montem evadere, pro *aſcendere.* Curt. 4. Evadere amnem pro *transfretare, trajicere, tranſveſi.* Tacit. 5. Diſcrimen evadere, in tutum evadere, pro *declinare* vel *ſuperare periculum.* Cic. 6. Antea Vide, hoc quorſum evadat: pro *quem finem hoc habiturum ſit.* Cic.

Ēvăgātĭo, ōnis, f. Plin. *Klatenye, Poteplenye, Potepavanye, Izklatenye, Izkitanye.* e. Ausſchvveiffung. *Kinn-járás, kinn-kerengés, tekergés.*

Ēvāgĭnātĭo, ōnis, f. Arnob. *Iz noſnicz izvlechenye.* e. Ausziehung aus der Scheiden. *Fegyver kivonáſa hüvelyből.*

Ēvāgĭno, as, are, avi, atum. [Act.] Juſt. *Iz noſnicz izvlekujem.* Aus der Scheiden ziehe. *Fegyvert kivonok hüvelyből.*

Ēvăgor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Izkiatujemſze, klatimſze.* Ausſchvveiffe. *Kinnjárok, Kinn-bújdoſok, tekergek.*

Ēvălĕo, es, ere, ă'ŭi, [Neu.] Stat. *Premorem, morem, izmágam, premoguchſzem*, 2. *Valyam vredenſzem.* Vermöge, Könne. 2. Gelte, vverth bin. *Meg lehet tőlem, vagyon anyi értékem*, 2. *Meg érdemlem.*

Ēvāl ĕfăcĭo, is, ere, eci, actum. [Act.] Non. *Izbithujem, van hitam.* Hinaus vverffe. *Kihányom, vetem.*

Ēvallo, as, are, avi, atum. [Act.] Varro. *Preg zida, y ogragye iz zida hitam, odbitujem.* Uber den Wall hinab vverffe. *A' kőfal keritésén által vetem.*

Ēvallo, is, ĕre, [Act.] Plin. *Sitek perem, izpíram.* Korn Waſche. *Gabonát moſok.*

Ēvānĕo, es, ēre, ŭi, (Neu.) Ēvāneſco, is, ĕre, (Inch.) Cic. *Neſztajem, neſztajeme.* Verſchvvinde. *Elenyéſzek, Elveſzek, El-tűnők.* Ēvānĭtūrus. *partic.* Evanituras brevi Religiones falſas. Lact. l. 4. c. 4.

Ēvangĕlĭum, ii, n. 1. *Dober y veſzel Poſzel, ſz. navuk.* (*Evangelium*) gute fröliche Bothſchafft, e. Heilige Lehr, das heilige Evangelium. *Örvendetes izenet, ſzent tudomány, Evangyelióm.* 2. Evangĕlĭa, ōrum, n. *plur.* Cic. *Placha za kakov poſzel, zapitek.* e. Verehrung, s. Tranckgeld. *Ajándék.* Epiſtolis tuis, quæ Evangelia reddam. Cic. *Kakov tebi zapitek, za tvoje liſzte, (Knige) dati moram?* Was ſoll ich dir für ein Tranckgeld für deine Briefe geben? *Mitſzoda ajándékot adgyak leveleidért.* Hinc proveniunt. Evangĕ ĭcus, a, um. Evangĕliſta, æ, m. Ēvangĕlismus (*ideſt* Miſſio & legatio ſalutaris) mi, m. & Evangĕlizo, as, are, avi, atum, (Act.) *Synon.* bona & pacifica Annuncio.

Ēvangĕlus, i, m. Vitruv. *Dobroglaſznik, Dobro-noſz, veſzel glaſzo-noſz, Dobro-doßel.* Ein guter Both. *Jóhír-hozó.*

Ēvānĭdus, a, um. Senec. *Neoſztanlyo, Neſztalen, Projduchi.* Verſchvvindlich, Vergänglich, Unbeſtändig. *Elveſzendő, Múlandó.*

Ēvanno as, are, avi, atum. & Evanno, is, ĕre [*utrumque* Act] Varro. *Obchinyam*, Ausvvanne, Ausſchvvinge, Ausreithere. *Megroſtálom, Meg-pallom.* Transl. V. *Amoveo.* Pomp. Evannetur & mea ocyus opera.

Ēvăpōrātĭo, ōnis, f. Senec. *Zblaplenye.* r. Dampff, r. Dunſt. *Kigőzölgés.*

Ēvăpōrātīvus, a, um. Cæl. Aur. *Zblaplio.* Der einen Dampff machet. *Kigőzölgő.*

Ēvăpōro, as, are, avi, atum. (Neu.) *Zblapim, izblapim, dim puſcham.* Ausdämpffe, Ausrauche. *Kigőzölgök.*

Ēvăris, is, *com.* re, n. Herodot. Vide *Execrabilis.*

Evaſto, as, are, avi, atum. (Act.) Liv. *Zatiram. vſze razbichujem, nazlo ſzpravlyam, opuſchujem, na nikaj mechem.* Zerſtöre, vervvüſte. *Elpuſztítom, feldúlom.*

Ēvax, *Interjec. Exſultant.* Plaut. *Hajsza! heha!* Juch! Hey! *Haja! noſza!*

Ĕubŏ'lus, i, m. Cic. *Hit naj bolſſi vu igri.* Der beſte Wurff im Spiel. *Leg jobb vetés, bajtás az játékban.*

Ĕubūlĭa, æ, f. Rhod. *Dobro tolnacha davanye, dobro ſzvituvanye, dobro nagovarjanye, nagovor.* Gutter Rath. *Jó tanács adás.*

Ĕubūlus, i, m. Suid. *Dober ſzvetnik, dober tolnachnik, Tolnacha davecz, dober nagovoritel.* r. Gutter Rath-Geber. *Jó tanács adó.*

Ĕucārĭa, æ, f. Cic. *Prilika.* e. Gelegenheit. *Alkalmatoßág.*

Ĕuchărĭſtĭa, æ, f. *Zahvalenye, zahvalnoſzt.* e. Danckſagung. *Hálá adás.* 2. *Preſzveto telo Kriſtuſſevo pod kruſſnom kipu.* Das Heilige Abendmahl. *Oltári ſzentség.*

Ĕuchĕlājon, ii, n. *Poſzlednye mázanye*, pereg. *krizmanye.* Die Letzte Oelung. *Utólsó kenet.*

Ĕuchētæ, ārum, m. *plur.* Auguſt. *Krivoverczi zvelichenye vu ſzameh molitvah poſztavlyajuchi.* Ketzer vvelche alles mitt betten ausrichten vvollen, und alſo allein ſeelig vverden. *Tſak az egy imádságban üdvőſségeket belbeſzitető eretnekek.*

Ĕuchŏlŏgēma, ătis, n. & Ĕuchŏlŏgĭa, æ, f. *Molitvena kniga.* s. Bett-Buch. *Imádságos könyv.*

Ĕuchўma, ōrum, n. *plur.* Ĕuchўla, orum. n. *plur.* Celſ. *Jeſztvine dobroga ſzoka y tĕla za okreplenye chloveka.* Speiſen vvelche gutten Safft und Nahrung geben. *Jó izű ételek.*

Ĕuchўmĭa, æ, f. *Dober ſzok, ſzmot, juſſtina, juſſnoſzt.* Gutte Saffigkeit. *Jól levéſſés, jó izű.*

Ĕuchlĭo, ōnis, m. Plaut. *Jako ſzkup chlovek, derſi, nedai, nepuſzti.* Ein geiziger Mann. *Igen fösvény ember.*

Ĕudæmon, ŏnis, m. *Dober dúh.* Ein guttes Geiſt. *Jó lélek.*

Ĕudæmŏnĭa, æ, f. *Blaſenſztvo.* e. Seeligkeit. *Boldogság.*

Ĕudĭæus, æi, m. Feſt. *Chep velik na dnu lad'e za zpuſchanye vode.* Ein groſſer Zapffen im Schiff Boden da durch das Waſſer auslauffen

lauffen kan. *Hajó fenekén vizet kibotsátó nagy tsap.*

Ēudóxĭa, æ, f. Cic. *Dober glaſs, Hvala*, 2. *Poſteno ime*, 3. *Dobra duba.* Ein guter Ruhm, Lob, 2. Ehrlicher Nahm, 3. Gut Gemüth. *Jó hir, ditsóret*, 2. *Becsületes név*, 3. *Jó illat, Szag.* 4. Nom. prop. *fæm.*

Ēvectĭo, ōnis, f. Cod. Th. *Izpelyanye, Izvozenye.* Das Ausführen. *Kihozás, vivés.*

Ēvectĭto, as, are, avi, atum, (Act. *Frequ.*) Solin. *Guſzto krat vozim, Izvázſam.* Offt heraus führe. *Gyakran kihordozom.*

Ēvĕho, is, ĕre, exi, ectum, (Act.) Juven. *Izvázſam, izpelyávam, van pelyam*, 2. *Izviſſujem, izviſzávam.* Ausführe, 2. Erhebe, erhöhe. *Kivonſzom*, 2. *Felmagaſztalom.*

Ēvello, is, ĕre, ēvelli, *vel* evulſi, ulſum, (Act.) Synon. *Extrabo, Extirpo.* Cic. *Izpukávam, van puchem, zpukávam, izkinnujem.* Ausrauffe, ausziehe. *Kiſzaggatom, gyomlálom, tépem.*

Ēvĕnĭo, is, ire, ēni, entum, (Neu.) Terent. *Prigagyamſze, dogagyamſze, pripechamſze, dogodimſze, zgagyamſze, prip chujemſze.* Begegne, vviederfahre, geſchehe. *Kijövök, Történek*, 2. pro *Extra venio*: Eam Capuam eventuram ſalvam. *Plaut.*

Ēventĭlātĭo, ōnis, f. *Opahanye, razvetrenye.* Das Ausſchvvingen. *Meg-ſzórás, ſzellőztetés.*

Ēventĭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Opahújem, razvetrujem, prevetrujem*, Transl. *raztéplem, na nikaj dévam.* Ausſchvvinge, 2. Verthue. *Meg-ſzórom, ſzellőztetem.* Transl. *Semivé-tészem.*

Ēventŭāliter, *Adv.* JCt. *Na vſzako pripechenye, pripetenye.* Allen fals, auf allen Fall. *Történet ſzerint.*

Ēventum, ti, n. *Cic.* Ēventus, ûs, m. Cic. *Zgogyenye, pripechenye, dogogyenye, pripetenye.* e. Begebenheit, Begegnuſs. *Történet*, 2. Eventus ponitur pro *fine rei.* Ex eventu homines de tuo conſilio exiſtimaturi ſunt. *Cic. in Fam.*

Ēverbĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Quint. *Jako biem, izbiam, preſſitávam, iztukujem.* Sehr ſchlage, ausklopffe. *Igen kiverem, űtőm.*

Ēvergānĕus, a, um, Vitruv. *Dobro zkupſzkloplyen.* Recht zuſammen geſügt. *Jól őſzve foglalt.*

Ēvērgĕta, & Ēvērgĕtes, æ, m. *Dobrochinitel.* r. Wohlthäter. *Jó tévő.*

Ēvergo, is, ĕre, (Neu.) Plin. *Izpuſcham, van idem.* Herfürgebe, ausgehen laſſe. *Kibotsátom, kimegyek.*

Ēverrĭcŭlum, i, n. Cic. *Veliki vlák, velika mreſa*, 2. *Metla*, 3. *Metlicza za opravu.* s. Zug-Garn, groſſe Netz, 2. r. Beſen, 3. r. Kehrvviſch. *Nagy halász háló, tőr*, 2. Sőprő, 3. *Ruha tiſztító ſőprő.* 4. Transl. Everriculum malitiæ, pro *Extirpatore malitiæ.*

Ēverro, is, ĕre, ēverri, ēverſum, (Act.) Cic. *Izmétchem, Pométchem.* Auskehre. *Kiſeprem.* Transl. V. *Expilo.* Cic. Everrere ſermones alicujus. *Sen.* pro *expiſcari, curiosè inquirere.*

Ēversĭo, onis, f. Plin. *Razmetanye, prevernenye.* e. Zerſtöhrung, das Umvverffen. *Kifordítás, elrontás eldöjtés, bomlás.*

ēverſor, ōris, m. Cic. *Razmetavecz, razmetnik, Prevernitel.* r. Zerſtöhrer, Vervvüſter. *Elrontó, Elfordító.*

Ēveſtĭgĭo, *Adverbialiter* Plin. *Taki, ſzeidom.* Von Stund an. *Mindjárást, ottan, ezentúl.*

Ēugĕ *Interjec.* Plaut. *Dobrò verlo, drécbno.* Wohlan. *Igen jól vagyon, jól, így jól, derekaſan.*

Ēugĕnĭæ, ārum, f. *plur.* Colum. *Plemenito, dobro y verlo grozdje.* e. Edle Trauben. *úri ſzőlő gerezdek.*

Ēvĭbrātĭo, ōnis, f. Aul. Gell. *Van mahnenye, izmahanye*, 2. *Izpruſenye, izbitenye* e. Herausſchvvingung, 2. Ausvverffung, Ausſchieſſung. *Kirántás, Ragadás*, 2. *Kilövés.*

Ēvĭbro, as, are, avi, atum, (Act.) Aul. Gell. *Van maſſem, izmahujem*, 2. *Izpruſujem, izbitávam.* Heraus ſchvvinge, 2. Heraus vverffe, ausſchieſse. *Kirántom, Ragadom.* 2. *Kibotsátom, kilövöm.*

Ēvictĭo, ōnis, f. Liv. *Obladanye, predoblenye.* e. Ubervvindung, Behauptung. *Meg győzés, nyerés.* 2. *Chesza prodanoga, ob ambe naſze jemlenye y oſzegurenye.* ità Ulp. Die Beſchirmung, und Gevvehr eines verkaufften Guths, und Guthheiſſung. *Az eladásban arról való kötés, hogy az eladó a' vevőt meg óltalmazza az eladott jószágban.*

Ēvĭdenter, *Adv.* Liv. *Ochiveſzto, ochitto.* Augenſcheinlich. *Nyilván, láthatólépen.*

Ēvĭdentĭa, æ, f. Cic. *Ochiveſztnoſzt, ochiveſztocha.* e. Augenſcheinlichkeit, Klarheit. *Nyilván-valóság.*

Ēvĭgĭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Tacit. *Izbugyamſze, prebugyamſze, zbugyujemſze.* Ermuntere, aufgevveckt vverde, ich bin vvachtſam. *Felſerkenek, ébredek.*

Ēvīleſco, is, ere, īlŭi, (Neu.) Svet. *Ozlocheſztim, zlocheſzt bivam, czenu gubim.* Ver-

Digitalizirao Google

achtet vverde. *Meg-roſzſzúlok, bitványodam.*

Ēvincĭo, is, ire, inxi, inctum, (Act.) Synon. Vincio, ligo, circumligo, corono. Tacit. *Izveſujem, obveſujem, zveſujem.* Verbinde. umbinde. *Meg-kŏtŏzŏm.*

Ēvinco, is, ere, īci, ictum, (Act.) Cic. *Obladujem, predobĭvam, premógam.* Ubervvinde, übertreffe. *Meg-győzŏm, megnyerem.*

Ēvĭrātĭo, ōnis, f. Senec. *Koplenye, izkoplenye.* e. Ausſchneydung, Entmannung. *Meg berélés.* 2. Transl. pro *perditio alicujus rei.*

Ēvĭreſco, is, ere, (Neu. *Incb.*) Varro. *Zelenimſze, pochinyamſze zeleniti.* Grüne, grün vverde. *Kizŏldellem, zŏldűlni kezdek.*

Ēvĭro, as, are, avi, atum, (Act.) Varro. *Kopim.* Verſchneide, entmanne. *Meg-bertlem.* Synon. *Caſtro, virilitatem exſeco.*

Ēviſcĕro, as, are, avi, atum, [Act.] Virg. *Razchinyam, chreva iznemlyem.* Ausvveide das Eingevveid ausnehme. *Bĕlit kivetem.*

Ēvītābĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. *Vugiblio.* Das man meyden kan. *Eltávoztatható.*

Ēvītātĭo, onis, f. Quint. *Vugiblenye, vugnenye, vugibanye, ogibanye.* e. Fliehung, Vermeydung. *Eltávoztatás.*

Ēvīto, as, are, avi, atum, [Act.] Plaut. *Ogiblemſze, vugiblemſze.* Meyde. *Eltávoztatom.*

Ēumărus, i, m. Plin. *Chiſma, skornya, czepeliſi, v-kojeſze lebko obuva.* e. Schuhe, &c. darein man leicht ſchleiffen kan. *Tſizma, ſaru, melly kŏnyen felvonattatik.*

Ēunūcho, as, are, & Eunūchīzo, as, are, avi, atum, [Act.] *Varr.* Vide *Eviro.*

Ēunūchus, i, m. Terent. *Zkoplenik, zkoplyen chlovek.* 2. *Hiſe za ſzpanye chuvar.* Verſchnittener, 2. r. des Schlaff-Zimmers Wächter, Hüter. *Herélttember.* 2. *Háló ház őrzője.*

Ēvŏcātĭo, onis, f. Plin. V. *Provocatio.*

Ēvŏcātor, oris, m. Cic. V. *Provocator.*

Ēvŏcātrix, īcis, f. V. *Provocatrix.*

Ēvŏco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Provoco.*

Ēvŏlĭto, as, are, avi, atum. (Frequ.) Colum. *Guſztokrat lécbem, izletávam.* Offt ausfliege. *Kirepdeſek.*

Ēvŏlo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. V. *Avolo.* 2. Transl. pro *Aſcendo.* Conſultum non eſt, ut ille altius evolet. *Cic.* 3. pro *Vito, Effugio, me eripio.* Pœnam vix evolabit, *Cic.*

Ēvolvo, is, ĕre, olvi, ūtum. [Act.] Cic. *Od-*

pletávam, odmátam, razviam, knige razvrácham. Auseinander vvinckle. *Kifejtem, oldom, által-olvaſo.* 2. *Odvalujem, van vályam.* Heraus vveltze. *Kiforgatom.* 3. Transl. V. *Meditor, Animŏ expendo.* Fleviſſe & gelidis hæc evolviſſe ſub antris. *Virg. 4. Georg.* 4. V. *Lego, perlego.* Cic. Evolvere librum. 5. V. *Explico, expono. Cic. l. 4. Acad.* Naturam rerum evolvere. Cujus ego neque principium invenire, neque evolvere exitum poſſum. *Cic. pro Cœl. c.* 23. 7. V. *Eruo. Plaut. Pſeud. 1. 3. 83.* Aut terrâ, aut mari alicunde evolvam id argentum tibi. 8. V. *Evado, Libero.* Nullo poſſum remedio me evolvere exhis turbis. *Teren. Pborm.*

Ēvŏlūtĭo, ōnis, f. Cic. *Odpletanye, odmotanye, odvianye.* e. Ausvvickelung, das auseinander vvickeln, *Kifejtegetés.* 2. V. *Lectio, Explicatio.* Pöetarum librorum evolutio. *Cic. l. 1. Fin. c. 7.*

Ēvŏmo, is, ĕre, ŏmŭi, ĭtum. (Act.) Cic. *Izblyuvávam, blyujuch ván bitam, ván dajem, Povrácham.* Mich erbreche. *Kiokádom.* 2. Transl. V. *Emitto.* Evomere iram in aliquem. *Ter. Adelph.* 3. 2. *Szuprot kŏmu ſzvoju zleati.* Seinen Zorn vvider einen ausgüſſen. *Valakin boſzſzút állani.*

Ēupepsĭa, æ, f. Med. *Dobro ſeludcza prebavlyenye, Kubanye.* Gute Däuung *oder* Kochung im Magen. *Gyomor jó emésztése, meg-főzése.*

Ēupnœa, œæ, f. *Lebkek oduſſek.* r. Leichte Athem. *Kŏnyű lebellet, Lélegzet.*

Ēurĭcĭus, a, um. V. *Orientalis.*

Ēurĭpiſtus, i, m. *Sive* homo exiguæ fidei.

Ēurĭpus, i, m. *eſt* fretum anguſtum, quod huc atque illuc jactatur, & velut vorago appropinquantia involvit. Hinc *prov.* Euripo mutabilior. Cic. *Kruto jáko neſztalen.* Sehr Unbeſtändig. *Igen állhatatlan.* 2. *Euripus Chalcidicus, eſt* mare anguſtum Boëtiam inter & Eubœam, in quod dicitur Ariſtoteles ſe præcipitaſſe. 3. *Euripus* appellatur foſſa, vel fluvius, qui locum alicujus circumcingit. *Plin.*

Ēurŭs, i, m. Ovid. *Veter od izhoda ſzunchenoga.* r. Oſt-Wind, Morgen-Wind, Süd-Oſt-Wind. *Napkeleti ſzél.* 2. Apud Poëtas. *Idem quod* pars Orientalis. *Val. Flac.*

Ēurÿthmĭa, æ, f. *Quint.* eſt *Concinnitas, Convenientia, apta diſpoſitio.*

Ēvulgo, as, are, avi, atum. [Act.] Liv. *Obznanujem, Puku, Lyuczivu na znanye dájem, Prezávam.* Offenbahr mache, gemein mache,

mache, ausruffe. *Kibirdetem, ki-jelentem.*

Ēvulsĭo, ōnis, f. Cic. *Iztêrganye, Izpuknenye, Izkinenye, Izthupanye.* e. Ausreiſſung. *Kiſraggatás.*

Ex *præp.* Cic. *Iz*, vel *z-*, *Od.* Von, Aus. *Ki, Bŏl, belŏl, belŏled, Tůl, Tŏle*, &c. Variis verbis juncta, varias habet ſignificationes. Interdum notat *locum.* Ex Æthiopia eſt uſque hæc &c. *Tert.* 2. pro *cauſa efficienti ponitur.* Gaudium tibi ex me præſtabo, Nunquam ex me doluiſti. Ex te duplex me ſollicitudo afficit *Cic.* 3. Significat *Materiam.* Simulacrum ex ære. *Cic.* 4. Jungitur *Parti.* Laborare ex oculis, ex capite, &c. *Cic.* 5. pro *Poſt.* Diem ex die expectare. *Cic.* 6. pro *Propter.* Ex Gnei literis te in amicitiam recipio. *Cic.* 7. pro *Juxta, Secundùm.* Ex, *vel* è ſua natura alios fingere. *Cic.* Ex animo pro *juxta* vel *ſecundùm animi ſententiam.* Ter. Ex conſvetudine *Plin.* pro *Secundùm conſvetudinem. Sic:* Ex æquo, ex dignitate, ex præſcripto, &c. 8. pro *Inter.* Illi ex omnibus optimè volo. *Plaut.* 9. pro *præp. pro.* Ex tempore capere conſilium. *Cic.* 10. Ex vero *Ovid.* pro *verè.*

Ēxăcerbātĭo, onis, f. *Razlyútenye, razdraſenye, razjadenye, raſzêrdenye.* e. Erzürnung, Erbitterung. *Meg boſzſzonkodás, báborodás.*

Ēxăcerbeſco, is, ere. (Neut. inch.) Apul. *Razjadujemſze, lyutimſze, ſzêrdit poſztájem.* Mich erbittere, zornig vverde. *Meg-baragszom, báborodom, boſzſzonkodok.*

Ēxăcerbo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Razdraſujem, raſzêrgyujem: lyutoga, jadovitoga chinìm.* Verbittere, zornig mache. *Megkeſzerttem, Megbúſztom, baragitom.*

Ēxăceſco, is, ere, (Neu. *Inchoat.*) Golum. *Ocztimſze.* Zu Eſſig vverde. *Megetzeteſzűlők.*

Ēxăcĭno, as, are, avi, atum. (Act.) *Pechke Znémlyem, van jemlyem.* Die Berlein und Kernlein auſs den Wein-Beer-und anderen Früchten thue. *Szőlő vagy más fèle apró magokat, kivetem, bányom.* Dicitur etiam de *Pyris, Pomis*, &c.

Ēxactè, *Adv.* Exquīsītè, *Adv.* Sidon. *Compar.* Exactĭùs, *Gell.* Ēxactiſsĭmè. JCt. *Zborno, verlo, zebrano, ſzetno.* Genau, richtig. *Szorgalmatoſzan, tſinoſzan, derekaſzan.*

Ēxactĭo, ōnis, f. Cic. *Térjanye.* 2. *Odtiranye, pretiranye.* e. Einforderung. 2. Vertreibung. *Adoſág-kivánás.* 2. *Kiűzes, elűzes.*

Ēxactor, ōris, m. Liv. *Térjavecz.* 2. Exactor Regni, &c. *Pagadur.* 3. *Pretiravecz, odgányavecz.* 1. Erforderer, Antreiber. 2. Einzieher. Einnehmer. 3. Verjager. 1. *Adóſzédő.* 2. *Beſzedő.* 3. *Kiűző, Elűző*, kergető.

Ēxactrix, īcis, f. Ennod. *Terjavicza.* 2. *Odganyauka, pretiralitelicza.* e. Erforderin, Antreiberin. 2. Verjagerin. *Béſzedőné, adó-ſzedőné.* 2. *Kiűzőné, elkergetőné.*

Ēxactus, ûs, m. *Quint.* Vide *Venditio.*

Ēxăcŭo, is, ere, ŭi, ūtum. (Act.) Cic. *Ob* ali *Naoſtrujem, oſtrim, bruſzim.* 2. Transl. *Podbuſztujem, podsztrem.* Scherffe, Metze. *Metaph.* Anreize. *Kikőſzőrűlőm, kibegyzem, elésitem.* 2. Transl. *Felingerlem, őſztőnőzőm.* In bella aliquem exacuere. Horat. *Kôgana Vojsku podbuſztiti.* Einen zum Krieg anreitzen. *Valakit hadra ingerleni.*

Ēxăcūtĭo, ōnis, f. Plin. *Ob*, ali *Naoſtrenye, nabruſſenye.* e. Schärffung. *Kikőſzőrűlés.*

Ēxadverſo, Ēxadverſum. *Adverbialiter ſumitur.* Ter. *Naproti, naſzuproti.* Entgegen, gegen über. *Ellenében.*

Ēxædĭfĭcātĭo, ōnis, f. Cic. *Izgotavlyanye biſe, ſztanya*, &c. *Dogragyenye.* 2. *Gotovo ſztanye*, &c. e. Ausbauung. 2. Ausgemachter Bau. *Megépités, felépités.* 2. *Kész épület.*

Ēxædĭfĭco, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Dokancham ſztanye, dogotavlyam biſe*, &c. *Izhù*, ali *ſztanya koga tiram.* Ausbaue, ein Bau vollende. 2. Aus dem Haus ausſtoſſe. *Megépitem.* 2. *Házból valakit kiűzők.* Ex ædibus aliquem exædificare. Plaut. *Kôga iz ſztanyay hù pretirati.* Einen aus dem Hauſs ausſtoſſen. *Valakit házból kiűzni.*

Ēxæquātĭo, ōnis, f. Liv. *Z-jedna;benye.* e. Gleichmachung, Vergleichung. *Egyenlővétévés.* 2. Vid. *Æqualitas.* Liv.

Ēxæquo, as, are, avi, atum. [Act.] Cic. *Jednáchim, ravno napravlyam.* 2. *Jednako preſtimam, kôga kômu pára chinìm.* Ebne, Eben mache. 2. Gleich ſetze, vergleiche. *Egyenlővé-téſzem.* 2. *Haſonlítom.*

Ēxæſtŭātĭo, onis, f. Med. *Izpotenye.* e. Ausdünſtung. *Ki-izzadás, veritékezés.* 2. *Oſztro kipenye.* Das ſtarck ſieden. *Kibuzgás.* 3. Maris exæſtuatio, Solin. *Burkanye morja.* Die Ebbe und Fluth, und Ungeſtümmigkeit des Meers. *Tengeri háború.* 4. pro *Effervescentia iræ.* Cic.

Ēxæſtŭo, as, are, avi, atum. (Neu.) Curt. *Od potaſzte kadìm, potiti ſe kaditiſze benyam.* Ausdünſte. *Kigőzölgők.* 2. *Burkamſze, izlévam-*

izlévamſze, prelévamſze. Ein ungeſtümm, vvüte, überlauffe. *Felbábarodom*, kiárradok. 3. V. *Efferveo, Ferveo.* Irâ exæſtuare. Cic. *Jakoſze ſzerditi.* Sehr zornig ſeyn. *Igen haragunni.* 4. Vid. *Calefio.*

Ēxaggĕrātĭo, ōnis, f. Cic. *kupov ſzkup znaſſanye, ſzkup ſzpravlyanye.* e. Aufhäuffung, Zuſammen häuffung. *Rakásba gyüjtés.* 2. Transl. *Izviſſenye.* e. Erhöbung, groſsmachung. *Magaſztalás.* 3. Amplificatio Oratoria. V. *Dilatatio, Amplificatio.*

Ēxaggĕro, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Nakup znáſſam, ſzpravlyam.* Aufhäuffe, zuſammen häuffe. *Rakárba gyüjtök.* 2. V. *Extollo.* 3. V. *Augeo, Amplifico.*

Ēxăgĭtātĭo, ōnis, f. *Naganyanye.* e. Antreibung. *Búſitás, gyötrés.* Vid. *Vexatio.*

Ēxăgĭtātor, oris, m. Cic. *Szim y tam pregényavecz, nagányavecz.* Hin-und her-Treiber. *Gyötrö, búſitó.* V. *Vexator.*

Ēxăgĭto, as, are, avi, atum. (Act) Cic. V. *Vexo, Inſector, Exerceo.* 2. V. *Tracto, Commemoro.* Fraudes alicujus & fallacias exagitare. *Cic.* 3. pro *Diſputando excutio.* Ea cauſa diu fuit exagitata. *Cic.* 4. pro *Ad iram provoco.* V. *Exacerbo.* 5. pro *huc & illuc impello.* Exagitare aliquid.

Ēxăgĭum, ii, n. JCt. *Väga.* e. Waage. *Mértét.* Erat olim certæ ponderationis genus. Sub exagio pecora vendere *JCt.*

Ēxalbeſco, is, ĕre. (Inch.) Cic. *Bèl y blèd poſztajem.* Erbleiche, vveiſs, bleich *oder* blaſs vverde. *Meg-fejéredem, balaványodom.*

Ēxalbĭdus, a, um. Plin. V. *Albidus.*

Ēxalburno, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Iz drévjalichje (koru) gúlim.* Die Rinden von Bäumen abſchäle. *Meg-bámzom, Héjját levonom.*

Ēxaltātĭo, ōnis, f. Tertul. *Izviſſenye, Podignyenye.* e. Erhöhung, Erhöhung. *Magaſztalás.*

Ēxalto, as, are, avi, atum. (Act.) Golum. *Izviſſujem, Podigujem.* Erhöhe, erhöbe. *Felmagaſztalom.*

Ēxambĭo, is, īre, īvi, ītum. (Act.) Plin. *Jakoſzelim.* Hefftig verlange. *Igen kivánok.*

Ēxamblōſis, is, f. Vid. *Abortus.*

Ēxāmen, ĭnis, n. Cic. *Roj pchelſzki.* r. Bienen-Schvvarm. *Raj méh.* 2. Transl. *Izpitávanye, Izved, Izvédanye.* e. Erforſchung. *Kérdés, keresés.* 3. Examen piſcium. *Ribji plod.* Eine Schaar Fiſche. *Hal ſzaporttás,* 4. *Jezichecz, ſeléſcze ſzrédnye vagu ravnajushe.* Das Zünglein in der Waag. *Fontnak, mértéknek közepén álló egyenes vaſa.* Æquato examine lances ſuſtinere. Virg. *Jednako dérſech jezichecz ſelezni vagati, meriti.* Das Zünglein gerad haltend vvägen. *Fgyarant tartva azon vaſat valamit mérni.* Phraſ. *Examen conſcientiæ.* Excutere conſcientiam, in ſemet ipſum diligenter inquirere, explorare quotidie latebras conſcientiæ. Diurna facta ad Chriſtianæ religionis rationem exquirere, quotidianâ perſcrutatione intimos animorum receſſus inſpicere, totum diem ſecum ſcrutari, factáque & dicta omnia noctu remetiri.

Ēxāmĭnātĭo, onis, f. Vitruv. *Izpitanye, izvédanye, izpitavanye.* e. Erforſchung, Unterſuchung. *Kérdezés.* 2. Transl. *Perpenſio.*

Ēxāmĭnātor, oris, m. Caſſiod. *Zpitávavecz, ſzkuſſavavecz.* r. Erforſcher. *Kérdezkedö.*

Ēxāmĭno, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Izpitávam, iſzkuſsávam, izvédam.* Erforſche, unterſuche. *Kérdezem.* 2. Transl. V. *Perpendo, ſcrutor.* Cic.

Ēxămo, as, are, avi, atum. (Act.) Plaut. *Jako lyubim.* Sehr liebe. *Erösen ſzeretem.*

Ēxămurco, as, are, avi, atum. (Act.) Apul *Szmrád olike zpreſſane odbitávam, ſzmásim.* Oel-truſen, Hefen von Oel abziehe, lauthere. *Olajnak törkölör tajtékját elhányom, ſeprejéröl levéſzem.* 2. Etiam ad alia transfertur. *Apul. de corio urſæ:* Soli ſiccandum tradimus, ac dum cœleſtis vaporis flammis examurcatur, &c.

Ēxămuſſim, Ădămuſſim. *Adv.* Cic. *Prav poleg mere dérvodélczev,* ali *zidárov.* Schnurrichtig. *Sinórra, egyeneſen, igen rendeſen.* 2. idem eſt quod *exactè, perfectè.* Plaut.

Ēxanguis *&* exſanguis, is, *com.* ve, n. Cic. *Prez kérvi.* Ohne-Blut, Blut-loſs. *Vér nélkül-való.* 2. V. *Pallidus.* Aſpicis exangui chartam pallere colore. Hor.

Ēxănĭmātĭo, onis, f. Curt. *Vumorenye.* e. Tödtung *Elhalás.* 2. V. Timor: ità Cic. 3. V. Ecſtaſis, Deliquium.

Ēxănĭmo, as, are, avi, atum. (Act.) Curt. V. *Occido, Neco.* Multos exanimavit rigor inſolitæ nivis. *Curt. l. 7. c. 3.* 2. V. *Terrefacio, terreo.* Mequidem exanimant & interimunt hæ voces. Cic. Audſit exanimis trepidoque exterrita curſu, &c. *Virg. l. 4. Æn.* 3. Significat *halitum intercipere* v. g. *nimio curſu fatigatis.* Prædixerunt fore, ut duplicato curſu milites exanimarentur,

&

& laſſitudine conficerentur. *Cæs. l. 3. B. C. c. 92.*

Exănĭmus, a, um. & Exănĭmis, is, *com.* me, n. Liv. *Mértev.* Todt. *Elbólt.* 2. *Kruto jako preſtraſſen, zamêrtev, napol ſiv.* Sehr erſchrocken, entſeelt, halb todt. *Igen megíjedett, rettent, kalaványodott.*

Exantĕ *præp.* Cic. *Pred.* Vor. *Előtt.* exante diem. Cic. *Pred dnevom.* Vor Tages. *Nap-előtt.*

Exanthēma, ătis, n. *Med.* Latinè *Efflorescentia.* dicuntur humorum eruptiones in cute ſubſidentes, ùt ſunt: *Morbilli puerorum, maculæ, variolæ,* &c.

Exantlo, as, are, avi, atum. [Act.] Cic. (*propriè* ſignificat: *Exhaurio Sentinam*: à græco *Hantlos* ſeu *Hantlon*, vel *Hantlia* id eſt *ſentina*) *Voda* &c. *izbichujem, van pulim, grabim.* Ausſchöpffe. *Kimerítem*; V. *Haurio.* Iſte vinum poculo pauxillulo ſæpè exantlavit. *Plaut.* 2. Transl. V. *Perpetior, ſuffero, ſupero, Perfero*; Cùm exantlaviſſet omnes labores. *Cic. 1. Tuſc.*

Exărātĭo, onis, f. Martian. Copell. *Izoranye.* Das auspflügen, ackern. *Kiſzántás.* 2. Transl. *Piſzanye*; das Schreiben. *Irás.*

Exărātus, a, um. Cic. 1. *Izkopan, izorán.* 2. *Napiſzan, izpiſzan.* 1. Ausgegraben, ausgeackert. 2. Angeſchrieben, ausgeſchrieben &c.

Exarchātus, ûs, m. *Ea Italiæ pars* eſt, quæ olim *Exarchis* paruit, cujus metropolis *Ravena.*

Exarchĭātĕr, *vel* Exarchĭātrus, i, m. JCt. *Vrachitel, Likár, Vrachár.* peregr. *Doctor, kí je bil pri kojem Cesarzu* ali *kralyu za Likárá.* Der ein Kayſerlicher, *oder* Königlicher Leib Artzt und *Medicus* gevveſen. *Fő orvos, ki régenten Trászárokat*, vagy *királyokat orvosolt.*

Exarchus, i, m. *Hoc eſt* Princeps, eximius, inter proceres excellens. *Exarchi* dicti ſunt, qui ab Imperatoribus Romanis poſt occupatam â Barbaris *Italiam*, translatâ *Conſtantinopolim* Imperii ſede, in *Italiam* mittebantur, adminiſtraturi eas Provincias, quæ adhuc eorum ditioni ſuberant, qui dum jura daturi erant, *Ravennæ* morabantur.

Exardĕo, es, ere, arſi, arſum. (Neu.) *Cic.* Exardeſco, is, ĕre, (Inchoat) Cic. *Izgárjam, Dogárjam* 2. *Vuſiſemſze*, Razſarujemſze. Entbrenne. 2. Entzündet vverde. *Megégek.* 2. *Felgyúladok.*

Exărĕſio, is, īĕri, actus ſum. (Neu. Paſ.) Plin. Exăreſco, is, ĕre, (Inch.) *Colum.* Exărĕo, es, ēre, ŭi. (Neu.) Plaut. *Vſzuſiamſze, Izſzuſamſze, zſzebávam, zeſzúſſamſze.* Dürr vverde, ausdorre. *Elaſzok, Elſzáradok, kiaſzok.*

Exăreno, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Péſzek odnáſſam, izbitávam, od péſzka ſznaſim y chiſztim.* Von Sand ſaübere. *Fövenyét kibányom, tiſztítom.*

Exarmo, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Razorusújem, orusje odnémlyem, jemlyem.* Entvvaffne, das Gevvehr nehme. *Fegyverétől meg-foſztom.*

Exăro, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *Verlo-orjem*, 2. *Oranye dokancham, doárjam.* 3. Transl. *Piſſem.* Wohl ackere. 2. Auspflüge. 3. Schreibe. *Kiſzántom, Meg-ſzántom.* 2. *Elvégzem a' szántást.* 3. Metaph. *ſrok.*

Exārthrēma, ătis, n. Exartĭcŭlātĭo, ōnis, f. Cels. *Izvinenye, izmeknenye noge*, ali *koje koſzti iz meſzta genenye.* e. Verrenckung eines Bein, *oder* Glieds. *Lábnak*, vagy *más tagnak helyéből ki-menése, fitzamadáſa.*

Exartĭcŭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) *Izmekávam, zvlam nogu*, &c. Ein Gelenck verrencke. *Kifitzamítom.*

Exartŭātĭo, onis, f. *Kojega kotriga odrezanye.* e. Glied-Abſchneidung. *Valamelly tagnak elmetſzése.*

Exartŭātor, oris, m. *Kotrigo-rez, kotrigo-ſzek.* Glied-Abhauer, Abſchneider. *Valamelly tagnak elmetſzője.*

Exartuo, as, are, avi, atum, (Act.) *Koj kotrig odreſujem, razrezávam, na déle réſem, lándam.* Glied abhaue, abſchneide, Gliedvveiſs zerlege, Tranſchire. *Valamelly tagot elmetſzek.*

Exaſcĭo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Izteſtávam, Doteſzávam.* Auszimmere, aushacke. *Bárdolom, az áts bárdjával megſimítom.*

Exaſpĕrātĭo, onis, f. 1. *Razdraſenye, razlyutenye*, 2. *Gérlavmuknenye.* 1. Das Erzörnen, 2. e. Rauchmachung. 1. *Meg-haragítás.* 2. *Torok bé-rekedés.*

Exaſpĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. 1. *Bruſzim, oſtrim.* 2. *Lyutim, Razdraſujem, Na ſzérdu giblyem*, 3. *Muklo chinim*, 1. Schärffe, vvetze, 2. Erbittere, erzörne, 3. Rauch oder heiffer mache. 1. *élesítem*, 2. *Meg-haragítom, búsítom.* 3. *Rekedezővé, rekett torkúvá teſzem, tſinálom.* Enſem ſaxo exaſperare, Sil. *Mech na kamen nabruſziti, naoſtriti.* s. Schvverdt an einem Stein ſcharff machen. *A kardot kővel megélesítteni.*

ēxaſſe, pro *ex toto* ità Plin.

ēxāuctōrātio, (Exautoratio) onis, f. ēxāuctōrītas. atis f. *Odpuſtenye y odapuſtenye od priſzrege y duſnoſzti vojnichke.* Das Entlaſſen deren Soldaten des Eyds, e. Pflicht-Erlaſſung. *Katonáknak kötelességektől és eskűvésektől meg-oldozása.* 2. *Odpuſchanye y odpoſſilyanye vojnikov od vojſzke.* e. Abdanckung der Soldaten. *Vitézeknek az hadtól elbotsátáſa.*

Exāuctōro, (Exautoro, *quibuſdam* Exauthoro) as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Od priſzege y duſnoſzti vojnichke odveſujem, odpúſcham y oſzlobágyam.* Der Pflicht, und des Eyds entlaſſe. *Katonákot* kötelességektől, *és eskűvéſſektől meg-oldom*, 2. *Od voiſzke* &c. *Oſzlobagyam, odpoſſilyam.* Die Soldaten abdancke. *Katonákot a' ſeregtől elbotsátom.* 3. Eſt etiam illa miſſio, cùm expletis ſtipendiis militantes omni militiæ onere levabantur, exceptâ tamen pugnâ in hoſtes. *Lips. l. 5. Milit. Rom. Dial. 19. Svet. in Tib.* 4. pro *officiô, dignitate* &c. *privo.* Trajanus Centurionem adulterii reum exauctoravit, atque etiam relegavit. *Plin. l. 6. ep. 31.*

Exāudĭo, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Poſzluſſam, uſzliſſam.* Erhöre. *Meg-hallgatom.* 2. V. *Audio.*

Exāudītĭo, onis, f. Auguſt. *Poſzluſſanye, Uſzliſſanye.* e. Erhörung. *Meghalgatás.*

Exāuditor, oris, m. Fort. *Poſzluſſitel, Uſzliſſavecz,* r. Erhörer. *Meg-halgató.*

Exāugĕo, es, ere, āuxi, āuctum, (Act.) Teren. *Vnogo povetſzávam.* Sehr vermehre, *Igen meg-bővöltem, öregbítem.*

Exāugŭrātĭo, ōnis, f. *Liv.* (Dēgrădātĭo, JCt.) *Poſzvechenya, Redyenya nazad jemlenye, odredyenye, odſzvetenye.* e. Entvveichung. *Szentségből-való kivetés, Tiſztségből letétves.*

Exāugŭro, [Dēgrădo JCt.] as, are, avi, atum, [Act.] Gell. *Odſzvetujem, ſzvechenye kömu jemlyem, od redov izbichujem.* Entvveiche, entſetze, degradire. *Szentségből kivetem.*

Exāuſpĭco, as, are, avi, atum, [Act.] Plaut. *Oſzlobagyam.* Loſs mache, erledige. *Megſzabaditom.*

Excæcātio, onis, f. *Oſzleplyenye,* e. Verblindung. *Megvakítás.*

Excæco, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Oſzlepujem, ſzlepim.* Blind mache. *Megvakítom.*

Excalcĕo, as, are, avi, atum, [Act.] Svet. *Izbijam.* Die Schuhe ausziehe. *Sarumat levonſzom.*

Excalcĕus, ei, m. Paul. *Golo-nog, Bòſz.* Ohne Schuh, Barfüſſer. *Mezit-lábú.*

ēxcălĕfăcĭo, Excalfăcio, is, ere, eci, actum, Plin. Vid. *Calefacio.*

ēxcălĕfactio, onis, f. *Plin.* Vid. *Calefactio.*

ēxcălĕfĭo, Excalfio, is, ĭĕri, actus ſum. *Plin.* Vid. *Calefio.*

Excandĕfăcio, is, ĕre, ēci, actum, Varro. Vide *Candefacio.*

Excandeſcentĭa, æ, f, Cic. *Naglo razlyutenye, nagla lyutoſzt, bitra ſzérdu.* Hitziger und gäher Zorn, geſchvvinder Zorn. *Felgyúladás, megbaragvás.*

Excandĕo, es, ere, andŭi, [Neut.] & Excandeſco, is, ere, [Incho.] Cic. *Razbelyujemſze; bèl, ognyen bivam, vuſiſemſze,* 2. Transl. *Nagloſze lyutim, ſzerdit poſztajem.* Weiſs, glüend, entzündet vverde, 2. Bald zornig vverde. *Felgyúladok, megtüzesülök,* 2. *Igen megbaragſzom, berteleu boſzonkodok.*

Excanto, as, are, avi, atum, [Act.] Plin. 1. *Finio* canere. 2. *Izbájam, czopram.* Verzaubere, verhexe. *Megbűvölöm, Bájolem, Boſzorkanyozom.*

Excarnĭfĭco, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. V. *Dilanio.* 2. Translatè V. *Crucio, Diſcrucio.* Democritus à Cyprio tyranno dirè excarnificatus.

Excăvātĭo, onis, f. Sen. *Izdubenye.* e. Aushölung. *Meg-vájás, kivájás.*

Excāudĭco, as, are, V. *Excodico.*

Excăvo, as, are, [Act.] Cic. *Izdubujem, van dubem.* Aushölere, hohl mache. *Kivájom.*

Excēdo, is, ere, eſſi, eſſum, [Neu.] Cic. V. *Diſcedo, Egredior, Exeo.* Excedere urbe. Cic. *Od varaſſa oditi.* Von der Stadt abziehen. *Varasból elmenni.* 2. V. *Morior.* E vita excedere. Cic. *Vumréti.* Sterben. *Meghalni.* 3. V. *Supero, Emineo.* Ejus virtus modum virtutis humanæ excedit. Partium nulla extra excedit. *Cic.*

Excellens, entis, *om.* Cic. *Kruto vêrli, Drécben, vech od drugeh preſztiman, Izviſſen.* Fürtrefflich. *Fellyul-haladó, Méltóságos.*

Excellenter. *Adv.* Cic. *Kruto vêrlo, drécbno, prevêrlo.* Fürtrefflich. *Méltóságoſon, Fennyen.*

Excellentĭa, æ, f. Cic. *Nad drugemi izviſſenoſzt, vêrlocha, drécbnoſzt.* e. Fürtrefflich-

keit,

keit, Übertreffung. *Fellyebb-haladás, Nagy méltóság.*

Excello, is, ĕre, ŭi, elsum, [Neu.] Cic. *Vekssi, vissessi jeszem.* Übertreffe. *Fő vagyok.* 2. Transl. V. *Supero, Antecello, Emineo.* Phrasis pro *excellere inter aliot.* Ingeniô præstare. Multum ad honorem antecellere. Animi viribus antestare. Ingeniô primus haberi. Quem longè ingeniosissimum ætas nostra tulit. Qui industriâ priorem neminem patiatur, pleroſque anteveniat. Haud dubiè ingenii palmam possidet.

Excelsè. *Adv.* Cic. *Viszoko.* Hoch. *Magasan, Felségesen.*

Excelsĭtas, atis, f. Cic. *Izvisszenoszt, viszokoszt, visszina, viszichina.* e. Hoheit, Höhe. *Méltóság, Felség, Magasság.*

Excelsus, a, um, Cic. V. *Altus, sublimis.*

Excentŭrĭo, as, are, avi, atum, [Act.] Plaut. *Iz szotnika chászti*, peregr. *Iz kapitanie izbichujem.* Aus der Haubtmanschafft einen thue, ausmustere. *Tisztségéből levetem, kimustrálom.*

Exceptĭo, onis, f. Cic. [Exceptĭuncŭla, æ, f. sen.] *Iznémanye, Iznémlenye.* e. Ausnehmung. *Kisogás.* 2. *Apud JCtos est* exclusio actionis, *id est*, oppositio adversùs petitionem actoris.

Exceptĭtĭus, a, um, Plin. *Van vzèt, szmèt.* Das man ausdinget, ausnimmt. *Kivétetett.*

Excepto, as, are, avi, atum, [Frequ.] Cic. *Gusztokrát van jemlyem, znémlyem.* Offt ausnehme. *Kiveddegelem*, 2. idem quod *eximium reddo & immunem.* Senec.

Excerno, is, ĕre, ēvi, ētum, [Act.] Colum. V. *Subcerno.* Excernere furfures à farina Colum. *Melyu preszejati.* Das Mehl aussieben. *Lisztet szitálni.* 2. V. *Purgo.* In area detrita frumenta &c. excernere. 3. V. *Discerno.*

Excerpo, is, ĕre, psi, ptum, [Act.] Cic. *Izbirájuch púchem, isztergávam, izpukávam.* Herausklaubend ausziehe, ausreisse. *Kivagy le-szakaszto m, ki-választo m.* 2. V. *Eximo.* Excerpere se hominum consuetudini. *Sen. ep. 5.*

Excerptĭo, ōnis, f. Gell. 1. *Izpuknenye, Istergnenye.* 2. *Iz knig izpiszavanye.* e. Ausziehung, Ausrupffung. 2. Das Auszeihnen, Aus denen Büchern ausschreiben. *Kiszaggatás.* 2. *Könyvből ki irás.*

†Excelsĭvus, a, um. *Neszmeren, Prevelik. Prez reda velik.* Das über die Mass gros ist, übermässig grosz. *Igen felette nagy.*

Excessus, ûs, m. Cic. *Odbod, odhajanye.* 2. *Nemertuchlivozt.* 3. *Szmèrt* iliti *Prehajanye iz szvéta ovoga.* Das vveg gehen, Austritt. 2. e. Unmass, übermass. 3. Der Todt, Abschied. 2. *Kimenés, Elmenés.* 2. *Mértéktelenség* 3. *Meg-halás.*

Excētra, æ, f. Cic. V. *Hydra.* Transl. Excetra pro *Execrando.* Plaut.

Excĭdĭum, ii, *Plin.* Excīdĭo, ōnis, f. Fest. *Rászip, Porussenye, szkonchanye, hámet, na nistar metanye, zaterenye.* e. Zerstörung, Vervvüstung, Schleiffung. *Elromlás, kivágás, veszedelem.*

Excīdo, is, ere, ĭdi, (Neu.) Cic. *Izpádam.* Ausfalle. *Kiesem.* 2. Transl. V. *Obliviscor.* è memoria excidere. *Liv.* pro *oblivisci.*

Excīdo, is, ĕre, īdi, īsum (Act.) Cic. *Iszekujem, poszekujem, Izrezávam.* Aushaue, Abhaue, Ausschneide. *Kivágom.* Transl. *Izbichujem, odnémlyem.* Absetze. *Letesztem, kivetem.* Aliquem numero Civium excidere. Plin. *Kôga zmed varaszcsev izbititi.* Einen von Burger-Rechts absetzen. *Valakit a' városiak számá* kôzûl *kibagyni, vetni.*

Excĭĕo, es, ēre, *vel* Excĭo, is, īre, īvi, ītum à *Cieo*: ītum à *Cio.* (Act.) Cic. *Izzávam, ván pozávam, zezávam.* 2. *Izbúgyam.* 3. *Izvlekujem, van vléchem.* Hinaus beruffe, Austordere. 2. Aufvvecke. 3. Ausziehe. *Felinditem, Felizgatom, kibsvom, felôsztônôzôm,* 2. *Alombúl valakit felkôltôk, ébreszteck.* 3. *Ki-vezetem.* Somno aliquem excire. Liv. *Kôga zbuditi.* Einen aufvvecken. *Valakit álomból felkôlteni, ébreszteni.* 4. V. *Excutio, Elicio.* Excire lacrymas. Plaut

Excĭpĭo, is, ĕre, ēpi, eptum. (Act.) Cic. *Znémlyem, Van jemlyem.* Ausnehme. *Kivészem.* 2. V. *Accipio, Recipio, Capio.* Beatam Patriam, quæ hunc virum excepit. *Cic.* Dicta mea omnia magnâ gratiâ excepit. 3. V. *Sustineo.* Labentem aliquem excipere. Se à lapsu in poplites, in pedes poplitibus excipere *Cic. Liv.* 4. V. *Sequor, Succedo.* Una calamitas alteram excipit. *Cic.* Turbulentior inde annus excepit. *Liv. l. 2. c. 61.* pro *Secutus est, Successit.* 5. V. *Suscipio.* Amicorum causâ magnos labores, molestias &c. excepit. 6. V. *Intercipio.* Literas hostium, aliquem in fuga excipere. 7. V. *Furor.* Non ego te vidi caprum excipere insidiis? *Virg. Ecl. 3. v. 18.* 8. Vid. *Eximo, Caveo.* Cum lex nominatim exciperet, ut liceret, &c. *Cic. pro Balbo.* Hac significatione sæpe usurpatur à JCtis. 9. pro *Describo aliquo dictante.* Notis quo-

Digitalizirao Google

que excipere velociſſimè ſolitum. *Suet.* 10. Excipi dicuntur etiam peregrini ab hoſpitibus. Apparatis epulis excipere. *Tacit.* Hic hoſpes te polentâ excipiet. *Sen. ep.* 21.

Excĭpĭum, ii, n. & Vēnābŭlum, i, n. Feſt. *Lovczev Dárda.* r. Jäger-Spies. *Vadáſz Dárda.*

Excĭpŭlæ, ārum, f. *plur.* Excĭpŭlum, i, n. & Excĭpŭlus, i, m. Plin. *Vérſſa, koſs za ribji lov,* 2. *Chep* ali *Pipa lagvena.* 3. *Szteklo za ſganye likarſzko.* r. Korb zum Fiſch fangen, r. Fiſch-Reuſſen. 2. Faſs-Zapffen. 3. s. Vorleg-Glaſs, Diſtillir-Glaſs. *Varſa,* 2. *Tſap,* 3. *Patikáriuſſók vizá égetŏ ûvege.*

Excīsĭo, f. Cic. *Izrézanye.* Das Ausſchneiden. *Kimetſzés.* 2. Vide *Excidium.*

Excīſo, as, are, *Plaut.* Exciſſo, as, are, avi, atum [Act.] *Non.* Vide *Excīdo.*

† Excĭtābĭlis, is, *com.* le, n. *Zbudliv, Prebudliv.* Ermunterlich. *Felébreſzhetŏ.*

Excĭtātè, *Adv.* Plin. *Berzo, marlivo, nezaſzpano.* Friſch, hurtig, fleiſſig. *Vidámon, Serényen.*

Excĭtātĭo, onis, f. *Zbudenye, prebuggyenye, izbugyenye.* Das Aufmunteren, e. Aufmunterung. *Felköltés, Felébreſztés.*

Excĭtātrix, īcis, f. *Zbuditelicza.* e. Aufvveckerin. *Felköltŏné, ébreſztŏné.*

Excĭtātor, oris, m. Prud. *Zbuditel, prebuditel, izbuditel.* r. Aufvvecker, Aufmunterer. *Felköltŏ.*

Excĭtātōrĭum, ii, n. *Zbugyavajuche oure.* e. Weck-Uhr. *Felébreſztŏ-óra.*

Excĭto, (à Cieo.) Excīto (à Cio) as, are, avi, atum (Act.) Cic. 1. V. *Adhortor, Inflammo, Impello, Invito, Incito, Commoveo, Concito, Stimulo, Elicio.* 2. V. *Voco, Evoco.* Excitandus nobis erit ab inferis C. Marius. *Cic. pro Font.* 3. V. *Expergefacio.* E ſomno excitare. Cic. *Kôga od ſzna prebuditi.* Einen vom Schlaff erwvecken. *Valakit álmából felſzerkenteni.* 4. V. *Conſolor, Recreo, Sublevo.* Excitare animos; afflictos, &c. *Cic.* 5. V. *Erigo, Ædifico.* Excitare ſepulcrum è lapide. *Cic.* Excitare ædificia, &c. *Senec.* 6. V. *Expello.* Qui hoc noctis me à portu excitavit. *Plaut.* 7. V. *Moveo.* Excitare riſum, iram, Sermonem, &c. *Cic. & alii.*

Exclāmātĭo, onis, f. Cic. *Vik, krik, zakriknenye, Zavikanenye, Zavapenye, Vàp.* s. Geſchrey. *Felkiáltás.*

Exclāmo, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *Zakrichujem, Zavikujem, Zavápim.* Ausſchreye ſehr laut ſchreye. *Felkiáltok.*

Exclāro, as, are, avi, atum. (Act.) Vitr. *Razſzvetlyujem, raſzvechujem.* Erleuchte. *Meg-világoſſtom.* 2. *Izbiſchujem.* Erläutere. *Kitiſztſtom.*

Exclūdo, is, ĕre, ūſi, ūſum. (Act.) Cic. *Van tiram, izbitávam, zvêrgávam, zbitávam.* Ausſchlieſse. *Kirekeſztem.* 2. pro *incubando pullos emittere.* Ex quibus pullos cum excluſerint. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* 3. V. *Impedio. Cic. in Ver.* 3. *c.* 56. Anguſtiis temporis excluduntur omnes. 4. V. *Excutio, Ejicio.* Excludere alicui oculos. Plaut. *Kômu ochi izbiti, izpehnuti.* Einem die Augen ausſchlagen. *Valakinek ſzemeit kiûtni.*

Exclūſĭo, ōnis, f. Ter. *Van tiranye, izganyanye, iztiranye.* e. Ausſchlieſſung. *Kirekeſztés.* 2. apud JCt. V. *Exceptio.*

Exclūſor, oris, m. Aug. 1. *Iztiravecz.* r. Austreiber. *kiûzo.* 2. *Chuvàr nad Vrâti, Vratàr.* Ein Thor Wärter. *Ajtón-álló.*

Exclūſōrĭus, a, um. JCt. *Iztirajuchi, van tirajuchi.* Ausſchlieſſend. *Kitergetŏ, kirekeſztŏ.*

Excōdĭco, as, are, avi, atum, [Act.] Pallad. *Izpukávam, iztergávam, van púchem, tergam.* Ausreiſse, ausräute. *Kiſzaggatom.*

Excōgĭtātĭo, onis, f. *Cic.* Excōgĭtātus, ûs, m. Gell. *Izmiſzlenye.* e. Erdichtung, Erfindung. *Kigondolás.*

Excōgĭtātor, ōris, m. Quint. *Izmiſslyavecz.* r. Erfinder, Erdichter. *Kigondoló.*

Excōgĭto, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Zmiſslyávam, izmiſslyujem, motrim.* Erdencke, erſinne. *Ki-gondolom.*

Excŏlo, is, ĕre, ŏlŭi, ultum, [Act.] Cic. *Nakinchujem; Lépo napravlyam,* 2. *Oram, orjem, kopam,* &c. *Délam.* Ziere, butze, 2. Baue, übe. *Megmívelem, ékesítem,* 2. *Megſzántom, kapálom,* &c.

Excōlo as, are, avi, atum, [Act.] Pallad. *Precéjam, izcéjam.* Ausſeige, durchſeige. *Meg-ſzűrŏm.*

Excommūnĭcātĭo, onis, f. Eccleſ. *Od obchine verneh razluchenye, iz obchine izbichenye, proklecztvo.* e. Ausſchlieſſung von der Chriſtlichen Gemeinde. r. Kirchen-Bann. *Kivetés, Gyülekezethŏl kirekeſztés.*

Excommūnĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Eccl. *Izvérneh obchine razluchújem, proklecztvo dévam.* Aus der Chriſtlichen Gemeinde ausſchlieſſe, verbanne. *Az hívek közül kivetem.*

Exconſul, ŭlis, m, Iſid. *Ki je bil ſzvetnik, ſztári ſzvetnik.* Der Burgermeiſter gevveſen

ſen iſt. Alt-Burgermeiſter. *A' ki Polgármeſter vólt, ó Polgár-meſter.*

Excontrārĭo, pro *E contrario Adverbialiter* Jul. Cæſ. *Náproti, naſzuproti, ſzuprotivno.* Hervvider, hergegen, hingegen. *Ellenbe.*

Excŏquo, is, ĕre, ōxi, octum, (Act.) Senec. *Iz kuhávam, dobro-kûbam.* Auskoche. *Kifŏzŏm.* 2. Transl. V. *Excogito.* Uſque dum excoxero Leoni malum. *Plaut.*

† Excordātus, a, um, *Nebatriv, Neſzèrtben, prez ſzèrcza.* Der kein Hertz hat, verzagt iſt. *Szivetlen, bátorſzágtalan.* 2. Idem quod *Inſaniens.*

† Excŏrĭātĭo, onis, f. *Oderenye, Ogulenye.* e. Hautſchindung. *Meg-nyúzás.*

† Excŏrĭātor, oris, m. *Gulyàſs, oderitel, derecz.* r. Schinder. *Meg-nyúzó.*

† Excŏrĭo, as, are, avi, atum, (Act.) *Oderujem, gúlim, derem.* Schinde. *Meg-nyúzom.*

Excors, ordis, *com.* Cic. 1. *Prez ſzerczа*, 2. *Lùd, Bedaſzt, Glyumpaſzt, Neſzpameten, Stupelyak.* Ohne Hertz, 2. Unbeſinnet, unverſtändig, tumm, taub. *Szivetlen*, 2. *balgatag, eſztelen, ſztoba.*

Excrĕābĭlis, Exſcrĕābĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Izbrakſyiv.* Leicht zu ausſpeyen. *Kipŏkbetŏ.*

Excrĕātĭo, & Exſcrĕātĭo, onis, f. *Plin.* Excrĕātus, ûs, m. Cæl. Excrētĭa, æ, f. Vitruv. Excrētio, onis, f. Plin. *Izplyuvanye, iſzrebe van bitanye, izbrakanye, van plyuvanye.* e. Ausſpeyung. *Hákogva kipŏkés.*

Excrēmentum, ti, n. Plin. *Hrâchek, ſzmràd iz tèla iduchi.* r. Ausvvurff, Unflath ſo aus dem Leib gehet. *Pŏk, Torba; teſtbŏl kimenŏ rút ág.*

Excrĕo, Exſcrĕo, as, are, avi, atum, (Act.) Cels. *Izbrákujemſze, Hrâchem.* Ausvverffe, ſpeye. *Hákogva-kipŏkŏm.*

Excreſco, is, ĕre, ēvi, ētum, (Neu.) Plin. *Izraſztújem.* Aufvvachſe. *Kinŏvŏk.*

Excrētum, ti, n. Colum. *Obchinek, ſzmrad koj od obchinyanya oſztaje.* r. Wuſt *oder* das Unreine ſo im Reiter bleibet *oder* ſonſt geſegt vvird. *Roſta-ally, utóly, utsú.* 2. Vid. *Excrementum.*

Excrŭcĭābĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Muke vréden.* Würdig gepeyniget zu vverden. *Gyŏtrelemre, kénzáſra miltó.*

Excrŭcĭo, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Jáko-trápim Jáko-múchim.* Sehr peynige, ſehr plage. *Igen gyŏtrŏm, kénzom.*

† Excruſĭo, as, are, avi, atum, (Act.) *Lúpim, Luſchim, koru odnémlyem.* Ausſchäle, die Rinden ablöſe, abziehe. *Meg-hámzom, meg-hántom.*

Excŭbātĭo, ōnis, f. Val. Max. *Sztráſenye, Viroſztuvanye, zkoznuvanye.* e. Wachthaltung. *Vigyázás, ſztrásállas, ŏr-állás.*

Excŭbĭæ, arum, f. *plur. Quint.* Excŭbĭtus, ûs, m. Hirt. *Sztráſa.* e. Wacht, Schildvvacht. *ŏr-állás, ŏrzés, Strása-állás, Stráſa.*

† Excŭbĭto, as, are, avi, atum, (Frequ.) *Sztraſim.* Wache. *Strását-állok, Strásállok.*

Excŭbĭtor, oris, m. Jul. Cæſ. *Sztráſnik, ſztrasan.* Ein Wächter. *ŏrálló, vigyázó.*

† Excŭbĭtōrĭum, rii, n. *Sztráſnicza, Sztráſna Hiſa.* Das Wacht-Hauſs. *ŏr-álló-báz, Stráſabáz, bely.*

Excŭbo, as, are, ŭbŭi, ĭtum, (Neu.) Cic. *Sztráſim, zkoznujem, viroſztujem.* e. Wächt halte, vvachte. *Strását-állok, vigyázok, ŏrſzek.* 2. pro *Fovere ova ad pullos excludendos* ità Colum. l. 8. c. 5. 2. *Transl.* V. *Proſpicio.* Qui ſemper animo ſic excubat, ut ei nihil improviſum accidere poſſit. *Cic.* 4. *Tuſc.*

Excūdo, is, ere, ūdi, ūſum, (Act.) Cic. *Zkávam, Dokávam, kújem.* Ausſchmiede, ſchmiede. *Kiverem, kikovátsolom.* 2. Transl. pro *componere & ſtudiosè invenire, elucubrare.* Excudam tibi aliquid commentarii de gloria. *Cic.* 3. pro *ova excludere.* Negat anſer aliena excudere ova, niſi ſubjecta ſua quoque habuerit. *Colum. l.* 9. 4. Ignem excudere Virg. *Ogeny zkreſzáti.* s. Feuer-Schlagen. *Tûzet ûtniki.*

Exculco, as, are, avi, atum, (Act.) Jul. Cæſ. *Z-nogami tlachim, terem, gazim, izterpávam, zgaſujem, poteptávam, van zterkávam.* Hefftig mit Füſſen trette, heraus trämple, heraus trette. *Kinyomom, tapodom, ki gázolom, tépem.* Si cujuſquam ſcrofam in publico conſpexero, exculcabo furfures. Plaut.

Ako chiu gde praſziczu,
Vani hodech ja zapazim,
Nebum gledal gazdariczu,
Vſze poſzeje iz nye zgazim.

Wann ein Mez ſich gibt hervor
In hellen Tag-Licht ohne Scheuch
Wird ſie ervvard bey jeden Thor
Mit friſchen Ruth und Geisl-Streich.

Ha valakinek diſznajàt
Tiltott bellyen vagy ártányát

Meg találom, az korpáját
Ki tapodom S'-az hurkáiát.

Exculpātio, onis, f. *Izprichávanye.* e. Entſchuldigung. *Meg-mentegetés.*

Exculpo, Exſculpo, is, ere, ulpſi, ulptum, (Act.) Cic. 1. *Izrezávam.* Ausſteche. *Kivájom, kifaragom.* 2. Exculpo, as, avi, atum, (Act.) Vide *Excuſo.* JCt.

Excūrĭo, as, are, avi, atum, (Act.) Varro. *Izvechnicze Iztiravam.* Aus dem Rath-Hauſs ſtoſſe. *Tanáts-házból* ki ûzôm.

Excurro, is, ĕre, curri, (*apud antiquos* execurri) urſum, (Neu.) Cic. *Iztekavam, Izdêrkavam, van techem, dêrchim.* 2. *Nakôga navalyújem, vudiram.* Auslauffe, 2. Einen Anfall thue. *Kifutok, valabová kimégyek,* 2. *Valakire robanok.*

Excurſātio, & Excurſio, ōnis, f. Val. Max. Excurſus, ûs, m. Virg. *Iztékanye, izdêrchanye,* 2. *Nakôga navalenye, vudrenye.* 1. Das auslauffen, 2. Der Ausfall, das anfallen. *Kifutás,* 2. *Ellenségre* kiûtés, *valakire robanás.*

Excurſātor, oris, m. *Iztekavecz, Izdêrkavecz,* 2. *Na kôga navalitel, vudritel, na chetu boditel, Chetnik.* Ein Auslauffer, 2. r. Streiffer, Parteygänger. *Kijáró, ſzéllyel* - járó, 2. *Valakire robano, portára járó.*

Excurſor, ōris, m. Cic. *idem.*

Excūſābĭlis, is, *com.* le, n. *Vrèden izprichanya zagovorjenya.* Das vvohl zum entſchuldigen iſt. *Mentheto, mentségre-való.*

Excūſābĭlĭter, *Adv.* Aug. *Izprichlivo, zagovorlyivo, izprichajuch.* Auf entſchuldigende Art. *Mentségképen.*

Excūſābundus, a, um, Apul. *Hotechiſze izprichati.* Der ſich entſchuldigen vvill. *Mentegetô.*

Excūſātè *Adv.* Quint. *Iz ſzprichavanyem.* Mit Entſchuldigung. *Mentségképen, mentegetve.*

Excūſātio, onis, f. Cic. *Izprichanye.* e. Entſchuldigung. *Mentség.*

Excūſātor, oris, m. Salvian. *Izprichavavecz, zagovoritel.* r. Entſchuldiger. *Ki mentegetô, mentô.*

Excūſātōrĭus, a, um, Quint. *Izprichajucki.* Entſchuldigend. *Mentegetô.* Epiſtola excuſatoria. Quint. *Izprichavajuchi liſzt.* s. Entſchuldigungs-Schreiben. *Mentegetô levél.*

Excūſo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Izprichávam, Zagovárjam.* Entſchuldige. *Mentem, Meg-mentem.*

Excuſsĭo, onis, f. JCt. 1. *Izbijenye, Izbitenye, Pretepanye, Z pebnenye,* 2. *Pregledanye cheſza, Previdyenye, Zirkavanye.* e. Ausſchlagung, Abſtaubung, 2. Das Nachſchauen, fleiſſige Erforſchung. 1. *Kiûtés, Kiverés, kirázás,* 2. *Meg-vizgálás.*

Excuſſor, oris, m. *Izbiavecz,* 2. *Mlatecz.* r. Ausſchlager, 2. Ausklopffer, Dreſcher. *Kiverô,* 2. *Tséplô.* 3. idem quod *Inquiſitor, Reviſor.*

Excŭtĭo, is, ere, uſſi, uſſum. (Act.) Cic. 1. *Izbiam, Izpebávam.* 2. *Ztreſzujem, Pretreſzavam.* 3. *Pregledam, Previgyujem.* 4. *Iziskujem, Zirkávam.* 5. *Nepokorenſzem.* 1. Ausſchlage. 2. Schitle. 3. Durch ſehe. 4. Erforſche. 5. Ich bin ungehorſam. 1. *Kiûtôm, Kivájom.* 2. *Kirázom.* 3. *Meg-vizgálom, ſzemlélem.* 4. *Felkereſem.* 5. *Engedetlen vagyok.* Excutere oculos. Svet. *Ochi izpebnuti.* e. Augen ausſchlagen. *Ki-vájni az ſzemeit.* Rationes excutere. Plin. jun. *Previdéti y pregledati rachune.* e. Rechnungen durch ſehen, unterſuchen. *A' ſzám-adáſokat meg-vizgálni.*

† Excŭtĭum, ii, n. Excŭtĭa, æ, f. Excŭtĭæ, ārum, f. *plur. Metla za opravu, &c.* e. Kehr-Bürſte, s. Kehr-Peſen. *Ruha tiſztitó, ſöprô.*

Exdĕcĭmo, as, are, avi, atum, [Act.] Feſt. *Deſzeto jemlyem, deſzetkujem.* Daſs Zehende nehme. *Tizedet veſzek.*

Exdorsŭo, as, are, avi, atum. [Act.] Plaut. *Hêrbet razbiam.* 2. *Koſzti od herbta jemlyem, tergam.* Den Rucken ſpalte, Zerpreche, 2. Die Gräden heraus nehme. *Hátát hétôrôm.* 2 *Tſontjait hátából kiveſzem.* Exdorſuare Congrum. Plaut. Iz *Ugora* (*Ribe.*) *herbet y koſztivzéti, ſzinéti.* Von der Meer-Aal (Fiſch) die Gräden ausnehmen. *a' tengeri ángolnának derekát és tſontját kivenni.*

Exĕ̄tæ, arum, f. *plur.* Vide *Exuviæ.*

Exĕco, Exsĕco, as, are, ĕcŭi, ectum. (Act.) Cic. *Izſzekujem.* Aus hacke. *Kivágom.*

Exĕcrābĭlis, is, *com.* le, n. Liv. *Sztraſſen, oduren.* 2. *Preteſek, nepodneſſen,* 3. *Preklet.* Grauſam, Wiedervverdig. 2. Unerträglich. 3. Verflucht. *átálator.* 2. *Nebéz, Elnemſzenvedhetô.* 3. *átkozott.*

Exĕcrābĭlĭtas, atis, f. *Apul.* Exĕcrātĭo, onis, f. Cic. *Preklinyanye, kunenye.* e. Verfluchung. *átkozódás.*

Exĕcror, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Zlo ſelim, odurjávam.* 2. *Kunem, Preklinyam.* 1. Vervvünſche, Abſchey trage. 2. Verfluche, verma'edeye. 1. *Gonoſzt kivánok, átálom.* 2. *átkozom.*

Exĕcūtio,

Exĕcūtio, (exsĕcūtio.) onis, f. Tacit. *Obverſſenye, opravlenye.* e. Vollziehung. *Megmivelés, Végbez-vitel.*

Exĕcūtīvus, a, um. JCt. *Vuchinechi, Zverſſujuchi, opravlyajuchi, nakonecz dopelyavajuchi.* Vollſtreckend, vollführend. *Megmivelhetŏ, Tſelekedhetŏ, Végbez-vihetŏ.*

Exĕcūtor (Exsĕcūtor, Exsĕqvūtor) oris, m. Svet. *Doverſſitel, vuchinitel, dokanchavecz.* 2. *Nakaj ſzkêrbitel, Pazitel.* r. Vollzieher. 2. Verſorger. *Végbez-vivŏ.* 2. *Valaminek Gondviſelŏje.*

Exĕdo, is, *vel* exes, ēdi, ēſum. (Act.) Cic. *Razali Izjédam, Pojédam.* Zerfreſſe, auseſſe. *Kieſzem, kirágom.*

Exĕdra, æ, f. Cic. *Szedaliſcbe, ſzedalnicza.* 2. *Meſzto*, ali *biſa za ſzpominanye.* Ein Ort von Stühle. 2. Ort *oder* Geſpräch-Zimer. *ŭlŏ bely akár bol.* 2. *Beſzéllgetŏ ház* vagy *bely.*

Exĕdrĭum, ii, n. (*Diminut.* ab Exedra) Cic. *Malo ſzedaliſcbe, ſzedalnichicza, ſzedalſcbecze.* 2. *Hiſichka.* Ein kleines Ort von kleinen Stühlen. 2. Kleines Zimer. *ŭlŏ betyetzke.* 2. *Házatzka.*

Exefficio, is, ĕre, ēci, ectum. (Act.) Plaut. *Ze vſzémazverſzávam, oprávlyam.* Ausrichte. *Végbez viſzem.*

Exēgēſis, is. f. *Razſzvetlenye, Razlaganye, Lepo, razumno naperzo davanye.* e. Erklärung, Auslegung. *Megvilágoſitás, Megmagyarázás.*

Exēgētes, æ, m. *Razloſitel Sz. piſzma* ali *Szveteh dugovany, Tolnachnik.* r. Ausleger und Erklährer der heiligen Schrifft *oder* heiliger Sachen. *Szent irásnak meg-magyarázója.*

Exēgētĭcus, a, um. *Razlolnachujuchi, Razlagajuchi, Razſzvetlujuchi.* Erecklärend, Auslegend. *Meg-magyarázó.*

Exemplar, āris, n. Cic. Exemplārĭum, rii, n. *Valla.* Exemplāre, is, n. *Vitruv.* Exemplum, i, n. Cic. *Ogled, Vidilo.* 2. *Náchin, Példa, Prilika ſzpodoba.* Ein Muſter, Form, Modell. 2. Exempel, Beyſpiel, Vorbild. *Példa, Eredett példa.* 2. *Előmben adatott Mód s-irás.*

Exemplāris, is, *com.* re, n. *Lepu prilíku dajúchi.* 2. *Naprilichen, Poleg prilike nachinyen.* Untadelhafft, Exemplariſch. 2 Nach dem Muſter gemacht. *Jó példát adó.* 2. *Mód ſzerént tſinált atott.*

Exemplo, as, are, avi, atum. (Neu.) Gregor. Tur. *Na ogledy pokazavnachin prikladujem, Poleg prilike dane chinim, piſſem, máſam, &c.* Nach der Form *oder* Vorſchrifft mache, Schreibe, mahle, &c. *Formájára, és módjára tſinálom, irom*, &c.

Exemptĭlis, is, *com.* le, n. Colum. *Iznemliv, lebko jemlyiv.* Leichtlich heraus zu nehmen. *Könnyen-kivehetŏ.*

Exemptĭo, *vel* Exemtĭo, ōnis, f. *Colum.* Exemptus, ûs, m. Vitruv. *Van znémlenye, iznémlenye.* e. Ausnehmung, Ausdingung. *Kivétel.*

Exemtor, *vel* Exemptor, oris, m. Plin. *Iznemitel.* Der heraus nimmet. *Kivévŏ.*

Exentĕrātĭo, onis, f. *Razparanye, razchinyanye.* Die Herausnehmung des Eingevveides. *Bél-kivetés, Has-felhaſztás.*

Exentĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Razchinyam, paramidròb, chréva iznémlyem.* Ausvveide, das Eingevveid ausnehme. *Bélét kivetem, felhaſztom.*

Exĕo, is, īre, īvi, ĭtum, (Neu.) Cic. *Izhájam, izhagyam, van idem.* Hinaus gehe. *Kimegyek.* Ære alieno exire, Cic. *Dugóvſze oſzlobóditi.* Aus den Schulden kommen. *Adoſságból meg-ſzabadulni.*

Exĕquens, entis, *om. Superlat.* Exĕquentiſsĭmus, Aul. Gell. *Opravlyajuchi, marlivo chinechi.* Ausrichtend. *Szorgalmatoſſan végbez-vivŏ.*

Exĕquĭæ, & Exsĕquĭæ, ārum, f. *plur.* Cic. *Pokop, pokapanye.* e. Leich-Begängnuſs, e. Leich-Beſtattung, e. Leich. *Halott-temetés.*

Exĕquĭālis, is, *com.* le, n. Ovid. *Pokopni, mértvechki.* Zur Leich gehörig. *Temetési.*

Exĕquĭor, aris ari, atus ſum, [Dep.] Var. ap. Non. *Pokápam.* e. Leich-Begängnuſs halte. *Halottat temetek.* 2. Idem ac *exequiis convivor.*

Exĕquor, & Exsĕquor, ĕris, ĕqui, ūtus ſum, [Dep.] *Cic.* Executioni mando, V. *Perficio, conficio, abſolvo.* 2. V. *Perſequor, ulciſcor, vindico.* Deorum, hominúmque ſimul violata jura exequemur. *Liv. l 2. c. 10.* 3 V. *Patior, ſuſtineo.* Exequi ærumnam, pro *pati.* Plaut.

Exercĕo, es, ēre, ercŭi, ĕitum, (Act.) Cic. *Chinim, privúchom, délam, trudim &c.* übe, treibe, bemühe, &c. *Gyakorlom, oktatom, mivelem, fáraſztom &c.* 2. V. *Affligo.* Fortuna variis illum caſibus exercet. Me fatum Reip. valde exercet. *Cic.* 4. pro *In opus aliquod cogo, apto.* Exercete viri tauros. *Virg. 2. Georg.* Sic exercere ſervos, remiges, jumenta &c. *Ter.* 5. Metaph. *dicimus:* Exercere ingenium, memoriam, ſtylum.

Digitalizirao Google

ſtylum. &c. *Cic.* 6. Exercere Principem, eſt *Principem agere, uti Principiũ poteſtate.* Paulatim Principem exercuit. *Suet. in Tib. c.* 32. 7. Exercere diem, eſt *diem opere tranſigere.* Exercere vectigalia, eſt *publicanum agere, vectigalia adminiſtrare.* Exercere tellurem, eſt *diligenter terram colere.* 8. V. *Foveo, nutrio, conſervo.* Militia præmiis exercetur. *Cic. de repub. ord. ad Cæſ.*

Exercĭo, & Exſercĭo, Exarcĭo & Exſarcĭo, is, īre, arsi, artum, (Act.) Tent. *Iz ali pokêrpávam.* Ausflicke. *Földozom.*

Exercĭtāmentum, ti, n. *Apul.* Exercĭtĭo, ōnis, *Gell.* Exercĭtātĭo, onis, *Cic.* Exercĭtĭum, ii, n. Gell. *Navuchanye, privuchanye, zvuchanye, naſztojanye.* peregr. *Muſtranye.* e. Ubung. *Gyakorlás, tanitás, oktatás.*

Exercĭtātè, *Adv.* Exercĭtātĭùs, Exercĭtātiſsĭmè Arnob. *Zvucheno, navuchno.* Geübt. *Gyakorolva, oktatva, tanitva.*

Exercĭtātor, ōris, m. & Exercĭtor, ōris, m. Plaut. *Podvuchavecz, privuchavecz, navuchavecz.* r. Unterrichter. *Gyakorló, máſztanitó, oktató.*

Exercĭtātrix, īcis, f. Quint. *Privuchavicza.* Die ſich übet, e. Unterrichterin. *Gyakorlóné, Máſt-tanitóné, oktatóné.*

Exercĭto, as, are, avi, atum, (Act. *Freqv.*) Tertul. Vide *Exerceo.*

Exercĭtŭo, as, are, avi, atum, [Neu.] Sambuc. *Vojnike popiſzávam, pobíram, ſzpravlyam.* peregr. *Bérmam.* Soldaten vverbe. *Hadi ſereget gyûjtôk.* 2. *V-tabor idem.* In Krieg gehe. *Táborban megyek.*

Exercĭtus, a, um, *Cic.* Exercĭtĭor, Tertull. Exercĭtiſsĭmus, Feſt. Plin. *Zvuchen.* Geübet. *Gyakorlott, forgott, kitanúlt, oktatott.*

Exercĭtus, ûs, m, Cic. *Vojſzka.* e. Armee, s. Kriegs-Heer, s. Kriegs-Volck. *Sereg, hadi ſereg.* 2. Vide *Exercitamentum.* 3. *Vnoſina velika.* Groſse Menge. *Nagy ſokaság.*

Exĕro, is, ĕre, exĕrŭi, ertum, (Act.) Plin. *Ván kâſzem, ván zplazujem.* Hinaus ſtrecke. *Kinyújtom, kivonſzom.* Exerere caput. Lucan. *Glavu van pokazati.* Den Kopff herausſtrecken. *Fejét kimutatni.*

Exerrātio, onis, f. Gell. *Zabludenye ſzkrivenye, zmenykanye.* 2. *Fulyanye, nezgodenye.* r. Irrthum, 2. Das Verfehlen. *Eltévelyedés.* 2. *Meg-vétés.*

Exerro, as, are, avi, atum, [Neu.] Gell. *Zabludujem,* 2. *Szkrivlyam,* 3. *Zmenykávam,* 4. *Fulyam, nezgagyam.* peregr. *Falim.* Irr gehe, 2. Irre, 3. Fehle, 4. Etvvas verfehle. 1. *Eltévelyedem,* 2. *Meg-vétem,* 3. *Elfogyok,* 4. *Nem találom.*

Exertè, Exertiſsĭmè, Spart. *Vérlo, marlivo.* Sehr heftig. *Derekaſſan, ſzorgalmatoſſan.*

Exerto, as, are, avi, atum, [Frequent.] *Guſztokrat ván ſztésem, zplazujem.* Offt hinaus ſtrecke. *Gyakran kinyujtom, dugdogalom.* Exertare aliquid, Stat. *Guſztokrat kaj ván poſztaviti,* &c. Offt etvvas hinaus ſtrecken. *Gyakortavalamit kinyujtogatni.*

Exertus, a, um, Stat. *Van zplaznyen, izvlécben, iztegnyen, poſztavlyen,* 2. *gol,* &c. Hinaus gezogen, gereckt, herfür rangend, 2. Entblöſt. *Kinyujtatott, kinyúlt,* 2. *Mezítelen.* Brachia exerta. Stat. *Do lakta gole rúke.* Entblöſte Aerme. *Kônyôkig mezítelen kéz.* Exertus gladius, *Van izvlecben, gol mech.* Ausgezogenes, bloſſes Schvverd. *Kivont kard.* Exerti dentes, Plin. *Zubi van zrinyeni, Iztegnyeni, ſztojechi.* Die ausſtreckte Zähne. *Ki álló fogak.* (Exertiſſimus *habet Spart.*)

Exĕſor, ōris, m. Lucret. *Izjédavecz.* r. Freſſer. *Ki-évô, kirágó.*

† Exfeſtūco, as, are, avi, atum, (Act.) idem quod *Deveſtio.* 2. idem quod *honorem alteri abrogo.* Vid. *Detrabo.* N. 3.

Exfibŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Prud. *Odkapcsujem.* Die Häfften, Schnallen aufmache, auffchnalle. *Kikaptſolom.*

Exfīlātus, a, um, Feſt. *Zván z-konczom obſzit.* Ausvvendig mit Faden genähet. *Kivûl tzérnával meg-varrott.*

Exfĭo, is, ire, īvi, ītum, (Act. *obſol.*) *Sznaſim chiſztim.* Säubere, reinige. *Meg-tiſztîtom.* Synon. *Purgo, as,* ita veteres ap. *Feſt.*

Exfītus, ûs, m. Feſt. *Oſznaſenye, ochiſchenye.* e. Reinigung, Säuberung. *Meg-tiſztítás.*

Exfŏdĭo, is, ĕre, ōdi, oſſum, (Act.) *Plaut.* Vide *Effodio.*

Exfŏlĭātio, ōnis, f. *Liſztja inpadanye.* r. Abfall der Blätter. *Levél lehullása.*

Exfŏlio, as, are, avi, atum, (Neu.) Apic. *Liſztje odtergávam.* Die Blätter abruptfe. *Levelét leſzaggatom.*

Exfrĭco, as, are, ŭi, ctum, *alîs* avi, atum, (Act.) Apul. *Izſztrugavam, Izſztruſujem.* Abreibe. *Kivakarom.*

Exgrĕgĭus, a, um, *Feſt.* Vide *Egregius.*

Exgrūmo, as, are, avi, atum, (Neu.) Varro. *Iz zemlye van gmazim, plazim.* Aus der

Erden

Erden herfür krieche. *Kimászok, tsúszok, kitürom magamat az földből.*

Exgurgĭto, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Van gêrgram, rígom.* Heraus gäckſe, kotze. *Kivabállom, ctádom.*

Exhærēdĭtātĭo, & Exhæredātĭo, onis, f. Quint. *Od ochinſztva dêla iztiranye.* e. Enterbung. *Örök égből-való kitagadás.*

Exhæres, ædis, *com.* Cic. *Od ochinſztva iztiran, prez ochinſztva.* Erbloſs. *Örökſegből kitagadott.*

Exhærēsĭmus, a, um, *Cic.* Dies exhæreſimus. *Dan kojſze van iz meſzecza jemiye, ſznémlye.* r. Tag, ſo aus dem Monath genommen vvird. *Nap melly az holnapból kivétetik.* ità Cic. Vid. *Exemptilis.*

Exhālātio, onis, f. Cic. *Zblaplenye, ſzappanye, ſzappa, ſzlap.* r. Dampff, e. Dunſt. *Kilehellés, fúvás, gőzölgés.*

Exhālo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Zblapim, ſzapu puſcham.* Ausdünſte, ausdämpffe. *Kilehellek, kigőzölgök.*

Exhāurĭo, is, īre, āusi, auſtum, (Act.) Cic. *Izgrabiem, van grabim.* Ausſchöpffe, erſchöpffe. *Kimerítem.* Exhaurire aquam è ciſterna. 2. V. *Evacuo.* Exhaurire ærarium, exhaurite ſentinam &c. *Cic.* 3. Transl. V. *Exequor.* Antequam proficiſcaris, mandata noſtra exhaurias. *Cic. Attic. l.* 5. 4. V. *Perfero, ſufero, exantlo.* Labores immanes, ærumnas, tædia &c. exhaurire. 5. V. *Ceſſo, deſino, finio.* Cic. *ad Q. Fr. l.* 1. Exhauſtus eſt enim ſermo hominum, *id eſt:* ea de re jam loqui eſt deſitum. 6. Vid. *Voro, Ingurgito.* Tantum vini exhauſeras, ut tibi neceſſe eſſet in Pop. Rom. conſpectu vomere poſtridie. *Cic. in Phil.*

Exhāuſtum, i, n. Virg. *Izgrablenye, van grabenye.* e. Ausſchöpffung. *Kimerítés.*

Exhāuſtus, a, um, Cic. *Izgrablyen, izprázznyen.* Ausgeſchöpfft, ausgeleert. *Kimerittenyen.* Ausgeſchöpfft, ausgeleert. *Kimerittetett.* 2. pro *ærumnis, laboribus*, &c. *matett.* 2. pro *Hatus.* 3. pro *Fatigatus.* Curſu exhauſtus equus. *Lucan. l.* 8.

Exhĕdra, æ, f. Vid. *Exedra.*

Exherbo, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Plévem.* Ausgäte, von Kräuteren ſäubere. *Kigyomtálom, megnyeſem a' fűtől.*

Exhærēdo, Exhærēdĭto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Od dêla ochinſztva iztirávam, pretirávam.* Enterbe, Erbloſs mache. *Örök égtűl meg-mentem, foſztom.*

Exhĭbĕo, es, ēre, ĭbŭi, ĭtum, [Act.] Cic. *Pokaſzujem,* 2. *Podajem.* Bevveiſe, erzeige, 2. Darreiche. *Kimútatom,* 2. *Elő-adom.* V. *Præbeo, ſiſto, profero.*

Exhĭbĭtĭo, onis, f. Gell. *Pokazanye,* 2. *Podajenye.* e. Bevveiſung, Erzeigung, 2. e. Darreichung. *Kimútatás,* 2. *Elő adás.*

Exhĭbĭtor, ōris, m, Arnob. *Pokazavecz,* 2. *Podavavecz.* r. Bevveiſer, 2. r. Darreicher, Darſteller. *Kimutató,* 2. *Elő-adó.*

Exhĭlărātĭo, onis, f. V. *Conſolatio.*

Exhĭlăro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Razveſzelyajem, obraduiem.* Erfreue, fröhlich mache. *Megvigaſztalom, vidámítom.*

Exhinc. Adv. *Soeton.* Exindĕ: Adv. *Virg.* Exin *Adv.* Cic. *Od onoga chaſza, od onda, Odtud, od ovud, odſzeb dob, zatem.* Darnach, nach dieſem, von dan, demnach. *Ezután, annakutánna.*

Exhorrĕo, es, ēre, orrŭi, (Neu.) Exhorreſco, is, ere, (Inch.) Cic. *Preſztraſſujemſze, ztreſzavamſze, odurjavamiſze.* Entſetze mich, einen Grauſen habe. *Eliſzonyodom, irtózom.*

Exhortātĭo, onis, f. Quint. *Nagovárjanye.* 2. *Opominanye.* e. Beredung. 2. Vermahnung. *Intés.*

Exhortor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Cic. *Opominam.* 2. *Nagovárjam.* Vermahne, 2. anrede, zuſpreche. *Intlek, Intem.*

Exhūbĕro, as. Vide *Exubero.*

Exhўdrĭas, æ, m. *Deſgyeni veter.* r. Regen-Wind. *Eſős ſzél.*

Exĭbĭlo, as, are. Vide *Exſibilo.*

Exicco, as, are, Vide *Exſicco.*

Exĭcĭa, æ, f. Plaut. *Skarje za laſz.* e. Haar-Scheer. *Haj-vágo ollo.*

Exĭent pro *Exibunt* Lact. *obſol.*

Exĭgo, is, ĕre, ēgi, actum, (Act.) Cic. *Potrebujem, Proſzim, Térjam.* Erfordere, begehre, einfordere. *Kérem, kivánom.* Exigere nomina. Cic. Ver. 3. *Dúge terjati.* e. Schulden einforderen. *Az adoſságot még-kérni.* Exigere aliquid ab aliquo. Cic. *Sta* ali *kaj od koga proſziti.* Etvvas von einen begehren. *Valamit valakitől kérni.* 2. *Iztirávam, Pretirávam, Odgányam van tiram, Izbichuiem* Wegjage, forttreibe, hinaustreibe. *Kiűzőm, Elűzőm.* Urbe aliquem exigere, Cic. *Kôga iz váraſſa van pretirati.* Einen aus der Stadt hinaus treiben. *Valakit a' várabúl kiűzni.* 3. *Troſſim, Potroſſaiem.* Zubringe. *Elvégezem.* Ætatem (vitam &c.) exigere. Plaut. *Sivlenye potroſſiti.* Das Leben zubringen. *életét elvégezni.* 4. *Dokáncham, zvérſzujem, Dogotávolyam.* Vollende, endige, aus-

ge, ausmache. *Elvégezem.* Opus exigere. Ovid. *Delo dokonchati, zvêrshiti.* Ein Werck ausmachen, vollenden. *A' dolgot végbez-vinni.* 5. *Prebádam.* Durchſteche. *által-verem, szúrom.* Ferrum per præcordia exigere. Ovid. *Prèt chesa szêrtze preboszti.* Den Degen durchs Hertz ſtoſſen. *Valakit szivében által szúrni.* 6. *Tiram, Gonim.* Treibe. *ûzôm.* Exigere ſues paſtum. Var. *Szvinye na passu tirati, goniti.* Die Schvveine auf die Weide treiben. *A' disznókat ételre hajtani, ûzni.* 7. *Ravnam, Naregyujem.* Anordne. *Elrendelem.* Actiones ſuas ad normam rationis exigere. Cic. *Chinyenya szvoja poleg razuma odrediti,* &c. 8. Transl. *Têrpim, Podnassam.* Leide, erdulde, ausſtehe. *Tartom, szenvedem.* Tu, cujus causâ hanc ærumnam exigo. Plaut. *Ti, zarad kôga ovu nevolyu têrpim.* Du, vvegen deſſen ich die Mühſeeligkeit leyde. *Te, a' ki miánn ezt a' nyomoruságot szenvedem.* 9. *Kastigam, kâram.* Straffe. *Büntetem.* Pœnam ab aliquo exigere. Ovid. *Kôga kastigati.* Einen ſtraffen. *Valakit büntetni.* 10. *Dobro razlêdam, razmisslyávam.* Wohl betrachte, ervvege. *Jól elgondolom.* Exigere de re aliqua, Plin. Jun. *Kaj dobro razmisßlyávati.* Etvvas vvohl betrachten, überlegen. *Valamirûl jól gondolkozni.* 11. *Pissem.* Schreibe. *trok.* Exigere ſtilo. Quint. *Pisrati.* Schreiben. *irni.*

Exĭgŭè *Adv. Cic.* Exĭgŭùm *Adv.* Plin. *Malo.* Wenig. *Kitsinnyé, kevélsé.*

Exĭgŭĭtas, ātis, f. Cic. *Malócha, Malosrt, Malahnocha, Malahnosrt.* e. Wenigkeit. *Kitsinység.*

Exĭgŭŭs, a, um, Cic. *Mal.* Wenig, klein. *Kitsíny, kevés.* Spes exigua. Liv. *Malo uffanye.* Kleine Hoffnung. *Kevés reménség.* Animi exiguus. Claud. *Plasslyiv, malo szêrcza.* Kleinmüthig. *Félénk, félelmes szívû.* *Comp.* Exĭgŭĭor, *ſuperl.* Exĭgŭissĭmus *rara sunt.* Si derivetur aqua, ut exiguior facta, minus ſit navigabilis. *Ulp. l. 1. §. 15. Dig. de flum.* De fratrum populo pars exiguiſſima reſtas. *Ovid. Heroid. ep. 14. v. 115.* Item exiguiſſima legata accipient ab hærede. *Plin.*

Exĭlĭo, is ĭre. V. *Exsilio.*

Exĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Lebkek, Lagek, Legek.* Gering. *Könnyû.* Item *Tenek.* Dünn. *Vékony.*

Exĭlĭtas, atis, f. Cic. *Malócha, Tenkócha.* e. Wenigkeit, Dünne. *Kitsinség, vékonyság.*

Exĭlĭtĕr, *Adv.* Cic. *Pomalo, Szlabo.* Gering. *Vékonyan, Gyengén.* Exiliter & ieiunè diſputare. Cic. *Compar.* Exĭlĭùs. Sed exiliùs de poſteriore. *Var. int. l. 4. de LL.*

Exĭlĭum, ii, n. Cic. *Pregon, Pretiranye, Pregnanye iz domovine.* Das Elend. *Szám kivetés.* Exilii causâ ſolum vertere. Cic. *id eſt:* in exilium proficiſci.

Exĭmĭè *Adv.* Cic. *Vêrlo, Gorpodzki, Drêchno, Jako dobro.* Fürnehmlich, ſehr. *Fenn, Jeleſen, ékeſen, derekaſan, úri módon.*

Exĭmĭus, a, um, Cic. Vide *Egregius.*

Exĭmo, is, ĕre, ēmi, emptum, (Act.) Cic. *Izném lyem, znémlyem, van jemlyem, izvagyujem.* Ausnehme, herausnehme, ausſchlieſse. *Kivészem.*

Eximprōvīsò, *Adv.* Cic. Iz *nenade, znenarcze, neprevigyeno.* Unverſehens. *Véletlenûl.*

Exin, *Adv.* Vide *Exhinc.*

Exĭnānĭo, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Izpraznujem,* 2. *Nanikaj szpravlyam,* 3. *Ván Grabim.* Leer mache, ausläbre. 2. Zu nichten mache, 3. Ausſchöpffe. *Kiüresztem,* 2. *Semmire teszem,* 3. *Kimerem.* Omnibus gentibus exinanitis, Cic. 2. pro lege Agr. *Po na nikaj szpravlenemi vszemi narodi.* Nach dem die alle Völcker zu nicht gemacht ſind. *Minekutánna minden nemzetségek semmivé tettek volna.* Exinanire navem. Cic. *Izpraznìti, ládju, ván izgrabiti.* s. Schiff auslähren, und ausladen. *Kiüresztem az hajót.*

Exĭnānītĭo, onis, f. Plin. *Zpraznenye,* 2. *Nanikaj devanye, vêrszenye,* 3. *Ponizenye.* e. Ausleerung, 2. Zu Nichten-Machung, 3. Erniedrigung. 1. *Megüresztés,* 2 *Semmivétés,* 3. *Megalázás.* Exinanitio Chriſti, Theol. *Ponizenye kristussevo.* e. Erniedrigung Chriſti. *Krisztusnak meg-alázása.*

Exĭndè, *Adv.* Virg. Vide *Exhinc.*

Exjŏcor, āris, āri, atus ſum, (Depon.) Catull. *Izszalimszte, Naszalimszte, Dosritoszttisze Szalim.* Ausſchertze. *Untig trèfálódok.*

Exĭſtentĭa, æ, f. Theol. *Bitié, sztanye.* Das ſeyende Weeſen eines Dings. *Jelenség, Vagyonság.*

Exiſtĭmātĭo, ōnis, f. Cic. *Stimanye, Szudenye, Dêrszanye,* 2. *Presztimávanye,* 3. *Czenenye, Preczenenye.* Das Beduncken, e. Meynung, s. Urtheil, e. Erachtung, 2. e. Achtung, Ehr, 3. e. Schätzung. *Vélekedés,* 2. *Betsület.* 3. *Valaminek árra.*

Exiſtĭmā-

Exiſtīmātor, oris, m. *Preczenitel*, 2. *Szudecz*. r. Schätzer, 2. r. Richter. *Vélekedő*, *Betſüllő*, 2. *Itélő*.

Exiſtīmo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Tak dirſim, vidimiſze, Stimam*, 2. *Czenim*, 3. *Preſtimávam, Srúdim*. Meine, dafür halte, 2. Schätze, 3. Achte. 1. *Vélem*, 2. *Betsüllem*, 3. *Nagyra tartom*.

Exiſto, is, ĕre, ſtĭti, ſtĭtum, (Neu.) Cic. *Jeſtem, Sztoim, ovdiſzem*. Entſtehe, ich bin da, entſpringe. *Vagyok, Jelen-vagyok*.

Exĭtĭābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. Exĭtĭōſus, a, um, Tertull. *Pogibelen, Pogibelni, kvár chinecsi Jako pokvarliv*. Höchſt verderblich, ſehr ſchädlich. *Veſzedelmes, Halálos, kár tevő*.

Exĭtĭābĭlĭtĕr, *Adv.* Auguſt. *Prezlo, Jako kvarlivo, Pogibelno, Pogiblivo*. Sehr verderblich. *Veſzedelmeſen, Halálosan*.

Exĭtĭālis, is, *com.* le, n. Cic. Vide *Exitiabilis*.

Exĭtĭo, onis, f. Plaut. 1. *Izbagyanye, van idetávol*. 2. *Zgublenye, Pogibelnoſzt*, 3. *Kvárnye*, 2. *Zgublenye, Pogibelnoſzt*, 3. *Kvárnye*. e. Ausgehung, 2. Das Verderben, 3. r. Schaden. 1. *Kimenés*, 2. *Veſzedelmeſség*, 3. *Kár*.

Exĭtĭōſē, *Adv.* Exĭtĭōſĭŭs, Exĭtĭōſiſſĭmē, Aug. Vide *Exitiabiliter*.

Exĭtĭum, ii, n. Virg. (*Antiquâ fuit idem ac* Exĭtus.) *Kvar velik*, 2. *Poginenye*, 3. *Pogibel*. r. Schaden, 2. e. Verderbnuſs, r. Untergang, 3. e. Höchſte Gefahr. 1. *Nagy kár*. 2. *Halállal egészen eltőrlés*, 3. *Veſzély*. *Veſzedelem*.

Exĭtus, ûs, m. Cic. *Izhod*. 2. *Zvêrha, Konecz*, 3. *Szmért*, ità Cic. 4. *Dobodek létni*. r. Ausgang, 2. s. Ende, 3. r. Todt, 4. e. Jährliche Einkünffte. 1. *Kimenetel*, 2. *Vég*, 3. *Halál*, 4. *Eſztendőbéli jövedelem*.

Exūro, as, are, avi, atum, (Neu.) Plaut. *Z prisregum potvêrgvajem, Jako prisreſem*. Mit den Schvvur beſtätige, ſehr beſchvvöre. *Esküvéſſel bizonyſtom, Igen esküſzöm*.

Exlætus, a, um, Apul. *Jako veſzel*. Sehr frölich. *Igen-vig*.

Exlĕgo, as, are, avi, atum, (Neu.) JCt. *Chinim da zapoved nikaj nevalya, niti jakoſznim da zapoved nikaj nevalya, niti jakoſzti kakve ima, zapoved kvarim*. Mache das ein Geſetz nicht zu ſtatten kommen kan. *Parantſolatot ſemmivé-tészem*.

Exlex, ĕgis, *com.* Cic. *Prez zapovedi, Nepriſzmoran obdêrſavati zapoved, Neobderſavajuchi zapoved, Sloboden*. Der kein Geſetz achtet, ohne Geſetz, von Geſetz befreyet. *Szabados, Törvény nélkül-élő*.

Exlŏquor, Vide *Eloquor*.

Exmăgiſter, tri, m. JCt. *Ki je bil skolnik, Navuchitel*. Der ein Schulmeiſter, oder Lehrer gevveſen iſt. *Régi Iskola Meſter, Letett Meſter*.

Exobsĕcro, as, are, avi, atum, (Neu.) Plaut. *Jako proſzim*. Hefftig bitte. *Szorgalmatoſan kérem*.

Exŏcŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Apul. *Szlepim, van ochi tèrgam, ochi izdregávam, Izpebávam, Izbiam*. Die Augen ausreiſſe, ausſteche, blind mache. *Szemét kitolyom, vakítom*.

Exŏdĭum, ii, n. *Var. Feſt.* Exŏdus, *vel* (*ut vult Manut. in Ortbogr.*) Exhŏdus, i, f. V. *Exitus*. N. 1. & 2. Item V. *Finis*. 2. Exodia dicebantur ridicula quædam verſibus & fabulis contexta, quibus poſt Tragoediæ caſus Mimi ſpectatores exhilarabant. Svet.

Exŏleſco, is, ĕre, ēvi, (ŏ ŭi.) ētum, (Neu.) Cic. *Od ſztarine neſztájem, ginem, preſztájem, prebágyam, dotêrgávamſze*. In Abgang komme, veralte, vergehe. *Kiavúlok, kiaggok*, 2. *Preſztajem ráſzti*. Aufhöre zu vvachſen. *A' nővéſtől meg-ſzünöm*. Ætas tua jam exolevit. Cic. *Vreſzu preſzla léta tvoja*. Deine Jahren ſeynd ſchon in Abgang gekommen. *Már el-múltak a' te eſztendőid idei*.

Exolvo; vide *Exſolvo*.

Exŏmis, ĭdis, f. *Aul. Gell.* Exŏmĭum, ii, n. Quint. *Zobuncz, a'li Halya prez rukávov*. Ein Rock ohne Ermel. *újatlan zubony, köntős*.

Exomnis, Vide *Exſomnis*.

Exŏmŏlŏgēſis, is, f. Petron. *Valúvanye, ſzpoved*. e. Bekandtnuſs, Beicht. *Meg-vallás, gyónás*.

Exomphălos, i, m. Exomphălon, i, n. Plin. *Otok púpka*. e. Geſchvvulſt des Nabels. *Köldök dagadása*.

Exŏnĕrātĭo, onis, f. *Odtovorenye, Razbremenenye, Terha odnémlenye*. e. Ausladung. *Terhétűl meg-mentés, ſzabadítás*.

Exŏnĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Odtovorujem, Razbremenujem, Razpêrtim, Têrb dole jemlem, od têrba oſzlobagyam raztovorim*. Ablade, entlade, entledige. *Terhét elveſzem*.

Exōphthālmus, i, m. *Veliko-ok*. Groſs-Aeugig. *Nagy ſzemű*.

Exoptābĭlis, is, *com.* le, n. Silon. *Preſelni*. Zu vvünſchen, ervvünſcht. *Kívánatos*.

Digitalizirao Google

Exoptātus, a, um, Exoptātĭor, Exoptātiſsĭmus, Cic. *Jako ſelen.* Sehr gevvünſcht. *Igen kivánt.*

Exopto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Kruto ſe'lim.* Hefftig vvünſche. *Igen kévánom.*

Exōrābĭlis, is, *com.* le, n. *Silon.* Exōrabĭlior Senec. *Iznroſilyto, lehek za zproſſinyu.* Erbittlich, leicht zu erbitten. *Engeſztelhetŏ, Megkérelhetŏ.*

Exōrātor, ōris, m. Ter. *Iznroſitel, Izmolitel.* r. Erbitter, Erbehter. *Megengeſztelŏ, kévéſſel megnyerŏ, kérelŏ.*

Exorbĕo, & Exſorbĕo, es, ere, orbŭi, *vel* orpſi, ĭtum, *vel* optum, (Act.) Cic. *Iſzſzérkujem, ſzérchuch piem.* Ausſchlurffe, ausſauge. *Kibŏrpentem.*

Exorbĭtantĭa, æ, f. *JCt.* Exorbĭtātĭo, onis, f. Tertull. *Preſztupl'enye, prekérſſenye,* propriè *Izhájanye kola iz kolotechine.* e. Ubertrettung, das aus dem Gleiſsfahren ſchreiten. *Vétés, által hágás, kerék vágá-ból kiugrás.*

Exorbĭtātor, ōris, m. Tertull. *Preſztuplyavecz, odviſi reda, y prevech pouſſavecz, prevzetecz.* r. Ubertretter, der als zu grob machet. *által hágó.*

Exorbĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) Plaut. *Izhajam iz kolotechine,* 2. *Nedoſztoino y prevech, negbi vaiyalo, chinìm,* 3. *Preſztupl'yuiem.* Aus dem Gleiſs fahre, oder gehe, 2. Gar zu grob komme, 3. Übertrette. *Az igaz útból kitántorodok,* 2. *Feletéb tſelekſzem,* 3. *által hágok.*

Exorbo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. Vide *Exoculo.* animam alicujus exorbare, Plaut. *Kôga vumoriti.* Einen tödten. *Valakit meg-ŏlni.* 2. Vid. *Privo.*

Exorcīzo, as, are, avi, atum, & Exorciſſo, as, are, &c. Ulp. *Hman dúha zaklinyam, Preganyam.* Beſchvvöhre ein böſen Geiſt. *ŏrdŏgŏt-ûzŏk.*

Exordĭor, īris, īri, ītus ſum, (Depon.) Cic. *Prichinyam, Pochinyam, Zachinyam.* Anfange, anhebe *Elkezdem.*

Exordĭum, ii, n, *Cic.* ĭnĭtĭum, ii, n, Quint. *Prichetek, Pochetek, Zachetek.* r. Anfang. *Kezdet.*

Exŏrĭor, ĕris, *vel* īris, īri, ortus ſum, (Dep.) Cic. *Izhájam.* Aufgehe, entſtehe. *Feltámadok.* 2. Pro *Reſpiro, Levor, Recreor.* Ego nunc paulò exorior è literis Româ allatis. *Cic.* 3. V. *Ex* vel *Inſurgo.* Exoritur clamórque virûm, clamórque tubarum *Virg.* 2. *Æneid.*

Exornātĭo, ōnis, f. Cic. *Naciſranye, Natinchenye.* e. Zierung. *Meg éte ttés.*

Exornātor, oris, m. Cic. *Natinchitel.* r. Äuszierer, Ausſchmücker. *Meg éte tŏ.*

Exorno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Natinchuiem, Naciſrávam, kiſim.* Ausziere. *Megékeſitem, tziſrázom.*

Exōro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Izproſſujem.* Erbitte. *Megnyerem.* 2. pro *Vehementer oro, rogo.* Tandem exoro &c. ut ejus mihi ſit copia. *Plaut. Mil.* 4. 6. 12.

Exors, Exſors, ortis, *om.* Liv. *Prez chesza bivajuchi, dĕla nemajuchi.* Nicht theilhafftig, ausgeſchloſſen. *Kéſzetlen.* Exors amicitiæ. Liv. *Prez priatelſztva, nemajuchi priatelſztva.* Der aus der Freundſchafft ausgeſchloſſen. *Nintſen barátja.*

Exorſum, i, n. *Virg.* Exorſus, ûs, m. *Cic.* Vid. *Exordium.*

Exos, oſſis, *om.* Plaut. *Netoſzten, Prezkoſzti.* Ohne Bein. *Tſont-nélkûl való.*

Exoſcŭlātĭo, ōnis, f. Plin. *Kuſſavanye, Polyubenye.* e. Küſſung. *Megtſokolás.*

Exoſcŭlor, aris, ari, atus, ſum, (Dep.) Gel. Svet. *Jakokuſſujem, Polyubim.* Sehr küſſe. *Meg tſókolom.*

Exoſſis, is, *com.* e, n, Apul. V. *Exos.*

Exoſſo, as, are, avi, atum, (Act.) Ter. *Koſzti ſzénélyem.* Die Bein heraus nehme. *Tſontját kivéſzem.* Murænam exoſſare. *Plaut.*

Exōſus, a, um, Cic. *activè:* qui odio habet. *Mérzechi, Odurjávajuchi* Haſſend. *Ki máſt gyûlŏl.* Trojanos exoſus. Virg. *Mérzechi na Trojantze.* Der die Trojaner haſſet. *A' Trojaiakat meg-gyûlŏlte. Paſſivè:* exoſus, *qui odio habetur.* Omnibus exoſus. Gel. *Vſzém oduzen, mérzek.* Bey jedermann verhaſt. *Mindentŏl meg-gyûlŏltetett.*

Exōtĕrĭcus, a, um. *Var. Gel.* Vid. *Peregrinus, Extraneus.*

Exōtĭcus, a, um, Plaut. V. *Peregrinus, Adventitius, Extraneus.* Non omnes poſſunt olere unguenta exotica. *Plaut. nemogu vſzi po zvanſzki maſzti diſzati.* Metaphoricè. *Nemogu vſzi po tugyeb orſzageb diſſati:* To je: *Nemore vſzem biti, dabiſze po tugyih orſzagib klatili &c.*

Expallĕo, es, ere, allui, (Neu.) Stat. *Obleduiem.* Erbleiche. *El-balaványodok, ſzárgulok.*

Expalleſco, is, ere, (Inchoat. Neu.) Cic. *Blédpoſztajem.* Bleich vverde. *Halaványodni kezdek.*

Expal-

Expallĭo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Plâſch od kôga odnaſſam, ſzilum jemlyem.* Den Mantel vveg nehme. *Palâſtyát eloéſzem, Meg-kôppenyegeſztelenitem.*

Expalpo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Z-lépemi réchi oprávolyam y dobivam.* Mit ſchönen Worten abſchmeichle. *Szép ſzóval belôle kivéſzem, megnyerem.*

Expalpōnīdes, is, m. Plaut. *Z-lépim y ſegavem govorenyem opravitel, okanitel.* Mit ſchönen Worten Abſchmeichler, Abſchvvatzer. *Szép, és tſalárdbéſzéddel élô, mſokat rávévô.* Expalpōnīdes, nummorum Plaut. eſt qui blanditiis, & fallaciis nummos ab aliquo extorquet.

Expandĭtor, ōris, m. Plin. *Raſzpreſztritel, Razpreſztiravecz, Razſiritel.* Der ſich ausbreitet. *Kiterieſztô.* Expanditor omnis. Plin. *Potok, kîſze razſiruje.* Ein Fluſs der ſich ausbreitet. *Széleſen kivetô folyó-vis.*

Expando, is, ere, andi, aſſum, & anſum, (Act.) Plin. *Razpreſztiram, Razgernujem.* Ausbreite. *Kiterjeſztem.* 2. Transl. V. *Declaro, Explico.* Rerum naturam expandere dictis. *Lucr. l. 1. v. 126.*

Expango, is, ĕre, anxi, actum, (Act.) Plin. V. *Figo, Conſtituo.*

Expansĭo, ōnis, f. Cæl. Aurel. *Razpreſztiranye, Razteguenye, Razgernenye.* Das Ausſtrecken. *Kiterjeſztés.*

Expātro, as, are, avi, atum, (Act.) Catul. V. *Patro.* Quid? an hæc ſin ſtra liberalitas parum expatravit? *Catul. in Cæſ.*

Expăvĕfăcĭo, is, ĕre, ēci, actum, (Act.) Sen. V. *Terreo, Terrefacio.*

Expăvĕo, es, ēre, āvi, (Neu.) Expăveſco is, ĕre, (Inch.) *Sztraſſimſzre, Plaſſimſzre, Preſztraſſujemſze, Preplaſſujemſze.* Erſchrecke. *Meg ſztemlem, Elrettenek.*

Expectātio, Exſpectātio, onis, f. Cic. *Pochakanye, Chekanye.* Das Warten. *Várás.*

Expecto, Exſpecto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Chákam, Chekam.* Warte. *Várok.*

Expecto, is, ere, exi, vel exŭi, exum, (Act.) Quint. *Iſzchefſujem, Pochefſujem.* Auskämme. *Kiſztſzûllôm.*

Expectŏro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Od ſzérczra bitam, odvergâvam, tiram.* Vom Hertzen treibe. *Szivemből kivetem.* Pavor mihi omnem ſapientiam ex animo expectoravit: Cic. *Sztrah mi je vſzu mudroſzt iz ſzercza pretiral.* Es hat mir der Schrocken alle Weisheit aus dem Hertzen vertrieben. *A' félelem minden bôlſzerézet ki-vetett a' ſzivembôl.* 2. Vid. *Aperio* (videlicet me) *manifeſto.*

Expĕdĭo, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Odprávolyam, oſzlobágyam, odveſujem,* od ali *Razmâtam.* Entledige, auflöſe, entvvirre. *Meg-ſzabadîtom, megôldom, kifeitem.* Laqueo ſe expedire, Cic. *Od veſzálnicz,* peregr. *galgibſze oſzloboditi.* Von Galgen, ſich loſs machen. *A tôrbôl magât ki ſzabaditani.* 2. Transl. V. *Perficio, abſolvo.* Negotia expedire: Cic. *Poſzle zvêrſſiti, opraviti.* Die Geſchäfften verfertigen. *A' dolgokat végbe vinni.* 3. pro *Promptum facio, & facilè ſine impedimento comparo.* Peto â te ut eam expedias. Expedire ſe negotiis. &c. *Cic.*

Expĕdit, *Imperſ.* Cic. *Jeſzt dobro, jeſzt haſznovito.* Es iſt gut, es nutzet. *Haſznál.* Omnibus expedit ſalvam eſſe Rempublicam. *Cic. 13. Phil.*

Expĕdītè *Adv.* Cic. *Bêrzo, lebko.* Hurtig, leichtlich, fertig. *Kéſzen, könnyen.*

Expĕdītĭo, ōnis, f. Cic. *Opravolyanye, k-poſzlu pripravolyanye.* e. Verrichtung, zu Werck-Richtung. *Elkéſzítés, dologra kéſzület.* 2. *Priprava k-voiſzki, v-tabor zpravlyanye.* e. Kriegs-Rüſtung, r. Feldzug. *Hadi kéſzûlet, hadi indulás.* In expeditionem proficiſci. *Plin.*

Expĕdītus, a um, Cic. *Gotov, pripraven, bérz, lebket, nezadêrſan.* Fertig, rüſtig, hurtig, leicht, entlediget. *Keſzîttett, kéſz, gyors, könnyû, ſzabad.* 2. Expedita Cœna. Plin. *id eſt* brevis, ſuccincta. Expeditæ rationes. Cic. *id eſt* liquidæ & minimè intricatæ. In expedito eſſe. Plin. *id eſt.* ad manum, in promptu eſſe.

Expello, is, ĕre, ŭli, ulſum, (Act.) Cic. *Iztirávam, pretirávam, frûſtam.* Austreibe. Kiûzôm. Civitate expellere. Cic. *Iz váraſſa iztirati.* Aus der Stadt treiben, jagen. *A' Városból valakit kiûzni, kergetni, kivetni.*

Expendo, is, ere, endi, enſum, [Act.] Cic. *Mérim Váſem.* Wäge. *Megmérem.* 2. Transl. Vide *Conſidero, perpendo.* Aliquid ſecum expendere. Cic. *Kaj ali ſto ſzam ſzobum premiſilyavati.* Etvvas bey ſich ſelber betrachten. *Valamit magában jól meg gondolni, fontolni.* 3. V. *Impendo.* Dignum pretium expendere. Sil. *Vredno troſſiti.* Würdiglich etvvas verzieren. *Meltán valamit elkôltelni, jóra kiadni.* 4. V. *Luo, ſolvo, do, pendo.* Pœnas alicui expendere. Cic. *Od kôga kaſtiguvanomu biti.* Von einem geſtrafft vverden.

Digitalizirao Google

vverden. *Valakitől meg-bûntettetni.*

Expenſa, æ, f. *Plin. Claud.* Expenſum, i, n. Cic. *Potroſſek, ſztroſſek.* Die Ausgabe. *Költség.* Codex accepti & expenſi. Cic. pro Roſc. Amer. c. 3. *Rachunſzka kniga prijemanya y dan dávanya.* s. Ausgab-und Einnahm-Buch, Rechen-Buch. *Jövedelemnek és költségnek feljegyző laiſtroma.*

Expenſĭlātĭo, onis, f. Aul. Gel. & JCt. *Prerachunanye ván davanya, ſztroſzkov.* e. Verrechnung, vvegen der Ausgabe. *Elköltésnek ſzámadáſa.*

Expenſo, as, are, avi, atum, [Act.] Scæv. *Sztroſzke popiſzávam, prerachunujem.* Die Ausgabe einſchreibe, verrechne. *A' költségről ſzámot adok.* 2. V. *Impendo. Expendo.* N. 3. argentum &c. acceptô expenſo. *Plaut.*

Expenſum, i, n. Cic. V. *Expenſa.*

Expergēfăcĭo, is, ĕre, ēci, actum, [Act.] Cic. *Izbugyávam, Budim.* Aufvvecke, ervvecke. *Felſerkentem.*

Expergēfactĭo, onis, f. Auguſt. *Izbugyenye Prebugyenye, Izbugyavanye, Izbudenye.* e. Aufvveckung, Ervveckung. *Felſerkentés.*

Expergēfĭo, is, ĭĕri, actus ſum, Svet. *Izbugyujemſze, Prebúgyamſze.* Aufgevveckt vverde, ervvache. *Felſerkenek.*

Expergĭſĭco, as, are, avi, atum, (act.) Gell. V. *Expergefacio.*

Expergĭfĭcus, a, um, Apul. *Izbugyávajuchi.* Aufvveckend. *Felſerkentő.*

Expergiſco, is, ere, [Neut.] *Plin.* Vid. *Expergiſcor.* 2. [Act.] Plaut. V. *Expergefacio.* Urtica lethargicos expergiſcit tactis cruribus. Plin. l. 22. c. 13.

Expergiſcor, ĕris, iſci, errectus ſum, [Dep.] *Prebúgyamſze, Z-bugyujemſze.* Ervvache, aufvvache. *Felſerkenek.*

Expergĭtè *Adv.* Apul. *Zkoznújuch, zbugyeno.* Wachſam, ervveckt. *Felſerkenve.*

Expergo, is, ĕre, errexi, ectum, [Act.] Lucr. V. *Expergefacio.* Expergite pectora tarda, ſopore exurgite. *Acc.* 2. V. *Diſpergo.* Lucr.

Expĕrĭentĭa, æ, f. *Cic* Expĕrĭmentum, i, n. Cic. *Z-poznanoſzt, z-poznanye, kuſſanye.* e. Erfahrung. Erfahrenheit, Prob, r. Verſuch. *Kűlőmbkülőmb féle dolgoknak megkiſértéſe, megprobálás.*

Expĕrĭmento, as, āre, avi, atum, [Act.] Veget. V. *Experior.*

Expĕrĭmentum, i, n. *Cic.* Vid. *Experientia.*

Expĕrĭor, īris, īri, ertus ſum, [Dep.] Cic. *Z-poznávam, kuſſám.* Erfahre, verſuche. *Megkiſértem, megpróbálom.*

Expĕrītus, a, um, pro *Imperitus.* Feſt. V. *Imperitus.*

Expers, ertis, *com.* Cic. *Prez déla, Niſtar nemaiuchi.* Kein Theil habend. *Részetlen.* jungitur cum *genit.* Conſilii, ingenii, eruditionis &c. expers. Item cum *ablat.* Ea res me domo expertem facit. *Plaut.* omnibus expers unguentis. *Catul.*

Expĕteſſo, vel Expĕtiſſo, is, ere, [Frequ. antiqu.] Plaut. V. *Expeto.*

Expĕtībĭlis, is, *com.* le, Tacit. V. *Optabilis.*

Expĕto, is, ĕre, īvi, ītum, [Act.] Cic. *Kruto proſzim, jako ſzlém.* Sehr begehre bitte, verlange. *Igen kérek, kévánom.* 2. Expetere poenas pro *punire.*

Expĭābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Ochiſztliv, Izterpliv.* Das man ausbieſsen kan, ausbieſslich, reiniglich. *Megtiſztítható, Eltörölhető.*

Expĭātĭo, onis, f. Cic. *Ochiſzchenye, Izterpienye.* e. Ausbieſsung, Verſöhnung. *Eltörlés, Tiſztulás.*

Expĭ ātĭo, ōnis, f. Cic. *Poroblenye, Oplenenye.* e. Blünderung. *Meg-foſztás.*

Expĭlātor, ōris, m Cic. *Razbojnik, Porobitel, Tát, Oplenitel.* r. Blünderer, Rauber, Dieb. *Meg-foſztó, Nyázó, Lopó.*

Expĭlo, as, are, avi, atum, [Neu.] Cic. *Razbiam, oplenyujem ſzilum jemlyem, rablaſſam.* Ausblündere, beraube. *Elprédálom, kifoſztom.*

Expingo, is, ere, inxi, ictum, [Act.] Plin. *Z-boium piſſem, izmálam.* Ausmahle. *Kirom, kifeſtem.*

Expĭo, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Ochiſzchuiem, izterplyuiem, terpech zadoſztta chinim.* Ausblüſſe, reinige. *Kitiſztítom, kitörlöm, eleget ſzenvedek.*

Expīrātĭo, Vide *Exſpiratio.*

Expīro, as, Vide *Exſpiro.*

Expiſcor, aris, ari, atus ſum, [Depon.] *Cic.* 1. propriè. *Izlavlyam, Ribe polavlyam.* Ausfiſche. *Kihalászom.* 2. Transl. *Zazvédam, izvédam, zizkávam, izpitávam.* Erkundige, erforſche. *Tudakozom.*

Expiſſo, as, are, avi, atum, [Act.] Plin. *Guſztim.* Dick mache. *Sűrítem.*

Explānābĭlis, is, *com.* le, n. Senec. *Ravnio*, 2. *Razloſzliv, Razlolnachliv.* Das ſich eben laſt machen, 2. deutlich, klärlich. *Kiegyenesíthető, Meg-magyarásható.*

Explānātè, *Adv.* Explānātiŭs, Cic. *Ravno, Zravnano,* 2. *Razloſzno, Razumno, Chiſzto.*

Eben,

Digitalizirao Google

Eben, deutlich, klar, verſtändlich. *Egyeneſen*, 2. *Magyarán*, *Nyilván*.

Explānātĭo, ōnis, f. Cic. *Razvnanye*, 2. *Razlaganye*, *Razrolnachenye*. *Razumlivo napervo davanye*. e. Auslegung, 2. e. Erklährūg. 1. *Egyeneſitès*, 2. *Megmagyarázás*.

Explānātor, oris, m, Cic. *Razloſitel*, *Razrolmachitel*, 2. *Razvnitel*, *Razvnavecz*. 1. Ausleger, Erklährer. 2. Ebner. 1. *Megmagyarázó*, *kifejtő*, 2. *Simittó*, *Egyenesitő*.

Explāno, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Razvnam*, *Jednako napravlyam*, *izravnujem*, 2. *Razlagam*, *razlaſem rétchi*, *razrolnachujem*. Eben, glatt mache, ebne, 2. Auslege, erklähre, deutlich mache. 1. *Meg-ſimitom*, *egyenesitem*, 2. *Megmagyarázom*, *kifejtem*. Explanto, as, are, avi, atum, [Neu.] Colum. *Izpukázam*; *drach*, *trávu puchem*, *plévem*. Die Pflantzen ausreiſſe, auspflantze, ausjätte. *Kigyomlálom*.

Explēbĭlis, is, *com.* le, n, Cic. *Izpunliv*, *izpunio*, *napunliv*. Leicht zu erfüllen, erſättlich. *Bételbető*, *bétőltbető*.

Explēmentum, ti, n. *Senec.* Explētĭo, onis, f. Cic. *Izpunenye*, *napunenye*. e. Erfüllung, Ausfüllung. *Bétőltés*, *tőltevény*. In eaque expletione naturæ &c. Cic.

Explĕo, es, ēre, ēvi, ētum, [Act.] Cic. *Napunyávam*, *zezſrémam pánim*, *izpunyávam*, *dopunyaiem*. Erfülle, ausfülle. *Megtőltőm*, *bétellyesztem*. 2 V. *Satio*, *ſaturo*. Quorum crudelitas noſtro ſanguine non poteſt expleri. *Cic. de or.* 3. V. *Conſolor*. Hem tot mei ſolius ſoliciti ſunt cauſâ, ut me unum expleant. *Ter. Heaut.* 4. V. *Exonero*, *Evacuo*. Navibus explebant ſeſe, terraſque replebant. *Enn. ap. Serv.* 5. Explete damnum. pro *reficere*, *reparare*. Liv. Explere labores pro *perferre*: Vellej.

Explētĭo, ōnis, f. Cic. V. *Explementum*.

Explĭcābilis, is, *com.* le n. Plin. *Razloſliv*, *razrolnachliv*, *razumlivo-povedliv*, *pokazliv*. Leicht zu erklähren. *Kifejthető*, *Megmagyarázhatő*.

Explĭcātè *Adv.* Cic. *Razpreſzterto*, 2. *Razloſeno*, *razrolmachlivo*. Ausgevvickelt Weiſe. 2. klärlich, deutlich. *Kitérjeſztve*, 2. *Nyilván*, *Magyarán*.

Explĭcātĭo, onis, f. Cic. *Razlóganye*, *razrolmachenye*, 2. *Razpletenye*, *razpreſztrenye*. e. Erklährung, 2. Ausbreitung, Ausvvickelung. 1. *Meg-ſejtés*, *Meg-magyarázás*, 2. *Kiterjeſztés*.

Explĭcātor, ōris, m, Cic. *Razrolnachitel razloſitel*, *razrolmachnik*, 2. *Razpreſztritel*. 1. Ausleger, Erklährer, 2. Ausbreiter. *Meg-fejtő*, *Megmagyarázó*. 2. *Kiterjeſztő*.

Explĭcātrix, īcis, f. Cic. *Razrolmachitelicza*, *razrolmachicza*, 2. *Razpreſztritelicza*. e. Auslegerin, 2. e. Ausbreiterin. *Meg-fejtőné*, *meg-magyarázóné*, 2. *Ki-terjeſztőné*.

Explĭcātus, ûs, m. Cic. Vide *Explicatio*.

Explĭco, as, are, ĭcŭi, & avi, ĭtum, & ātum, [Act.] Cic. 1. *Razlagam*, *razlaſem*, *razrolmachujem*, 2. *Razpreſztiram*, 3. *Odveſujem*, *odvezávam*, *razveſujem*. Erklähre, auslege, 2. Ausbreite, 3. Auſvvickle, auflеſe. 1. *Kifejtem*, *kimagyarázom*, 2. *Kiterjeſztem*. 3. *Felóldozom*, *kirántzolom*. Meas omnes cogitationes tibi explicavi. *Cic. ad Attic. libro* 10. &c.

Explōdo, is, ere, ōſi, ōſum, [Act.] Cic. 1. *Z-vikum y z-bukum vantiram*, *izganyam*, 2. *Poſpotavamſze*, *oſzmehavamſze*, 3. *Izpruſávam*, *izbitávam*. Mit Hohn und Spott oder Getöſs austreibe, verjage. 2. Ausſpotte, 3. Loſs mache. *Sűvőltéſſel*, *kiáltáſſal kivetem*, *kisűvőltőm*, 2. *Kinevetem*, 3. *Kipattantom*, *lővőm*.

Explōranter, *Adv.* Ammian. *Zezvedlivo*, *vizkajuch*. Anforſchend. *Kérdezés s-kémlőképen*.

Explōrātè, *Adv.* Cic. *Zvigyeno*, *zezvégyeno*, 2. *Sztanovito*, *iſztinſzki*, *ſzegurno*, *doiſzto*. 1. Erfahren, ausforſchendlich, 2. Gevviſslich, ſicherlich. *Még-kémlélve*, 2. *Nyilvan*, *Bizonnyal*, *Bátran*. Explōrātè navigare: Cic. *Szegurnoſzè vu ladji voziti*. Sicherlich Schiffen. *Bátran hajózni*.

Explōrātĭo, onis, f. Macrob. *Izvedavanye*, *zvédanye*, *pregledanye*, *razvigyenye*, 2. *kuſſanye*. e. Erforſchung, Erkundigung, Nachforſchung, 2. Das Koſten, verſuchen. *Kérdezés kedés Meg-visgálás*, 2. *Kóſtólás*.

Explōrātor, oris, m, Cic. 1. *Izvedavecz*, *Vúboda*, *zezvedavecz*, *razgledavecz*, *pregledavecz*, peregr. *Spion*. 2. *Kuſſavecz*. 1. Ausſpecher, Kundſchaffter, 2 Der koſtet, verſuchet. *Kém*, *megkémlélő*, *próbálo*, *kérdezősked*ő, *tudakozó*, 2. *Kóſtoló*.

Explōro, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Zezvédam*, *zpitávam*, *izpitávam*, *razgledavam*, *razvigyujem*, 2. *kaj kuſſam*, peregr. *probujem*, 3. *Vichem*, *glaſznoſze plachem*, *jako kricbim*. ità Varro. 1. Erforſche, erkundige, 2. Erfahre, verkoſte, 3. Heule und bähnne, mit heulen ſtarck ſchreye. *Megkémlélem*, *kéſtértem*, *próbálom*, 2. *Kóſtolom*, 3. *Igen kiáltok*, *ſtrok*.

Explōſio, onis, f. Cic. *Zpruſenye puſzke*, *Izbitenye*,

bitenye, 2. *Zesmehávanye*, *oszmehávanye*. Einer Bixen, Piſtolen &c. e. Loſsmachung, Ausvverffung, 2. Auslachung. *Puska kisűtés*, *lővés*, 2. *Gúnyolás*, *nevetés*.

Expŏlĭo, as, Vide *Exspolio as*, *are*, &c.

Expŏlĭo, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Oszmasujem*, *Izchiſchujem*, *oszvetlujem*, *Izgladyujem*, peregr. *Palerujem*, *paléram*. Ausputze, ausfege, polìere. *Meg-szépſtem*, *megtsiſtem*, *tsiſtitom*, *fényesítem*, *simítom*.

Expŏlītĭo, onis, f. Cic. *Ochiſchenye*, *oszmasenye*, *ogladenye*, *oszvetlenye*, peregrin. *Zpaléranye*. Das Ausputzen, ausfegen, polieren. *Kitisztítás*, *megtisztítás*, *fényesítés*, *simítás*.

Expōno, is, ĕre, ŏsŭi, ĭtum, (Act.) Cic. *Ván poszttávolyam*, *ván szitavim*, 2. *Na szrechu osztávlyam*, 3. *Razlágem*, *tolmachim*. Hinaus ſetze, lege, 2. Dem Glück überlaſſe, 3. Auslege, erklähre. *Kitészem*, *rakom*, 2. *Szerentsére hagyom*, 3. *Megmagyarázom*, 4. V. *Abjicio*.

Expŏpŭlātĭo, onis, f. Colum. *Oplenenye*, *Poroblenye*. e. Beraubung. *Pusztítás*, *Megsoztas*.

Exporrĭgo, is, ĕre, exi, ectum, (Act.) Terent. *Van podájem*, 2. *Razpreszterram*, 3. *Odlácbim*. ità Senec. Erſtrecke, darreiche, 2. Ausbreitte, 3. Aufſchiebe, verlängere. *Kiadogálom*, *nyujtom*, 2. *Kiterjeszterem*. 3. *Halogatom*. Quid menſes tibi, & annos exporrigis? Senec. *Zakaj na meszecze*, *y na léta odlächisz*? Warum auf die Monath und Jahren verſchiebeſt. *Miért holnapokra és esztendőkre halasztod*, *halogatod*.

Exportātĭo, onis, f. Cic. *Iznaſſanye*. Das Austragen. *Kihordás*.

Exporto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Iznáſſam*. Hinaustrage. *Kihordom*.

Expoſco, is, ere, pŏpoſci, (Neu.) Jul. Cæſ. *Jáko proszim*, *kruto proszim*, 2. *Ván rezávam*. Sehr hefftig bitte. 2. Heraus fordere. *Igen kérem*, 2. *Ki hívom*.

Expŏsĭtè *Adv.* Gell. Vide *Explanatè*.

Expŏsĭtĭo, onis, f. Cic. *Van poszttavlyanye*, *prigovarjanye*, *zverſenye*, e. Ausſetzung, Legung. *Kitétel*, *Meg-szolás*, *tsufolás*. 2. Vide *Explanatio*.

Expŏsĭtĭtĭus, a, um, Plaut. *Zabitlyiv*, *odvérgliv*, *zabitchen*, *zavérſen*. Vervvorffen. *Kivetett*, *elvettetett*.

Expŏsĭtor, oris, m, Cic. 1. *Prigovárjavecz*, 2. *Van poszttávlyavecz*. r. Tadler, 2. Ausleger. *Meg-szóló*, *tsufoló*, 2. *Kitivő*.

Expoſtŭlātio, onis, f. Cic. *Káranye*, *ſzerdita tusba*. 2. *Ván rezavanye*, *rezvanye*. Ernſthaffter Zanck, 2. e. Ausforderung, *Panaszolkadás*, *Zúgolódás*, 2. *Kibivás*. 3. V. *Poſtulatio*.

Expoſtŭlātor, oris, m, Pokaravecz, 2. *Ván rezavavecz*. r. Zancker, 2. r. Ausforderer. *Panaszolkodó*, *zúgolódó*, 2. *Kibivó*.

Expoſtŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. 1. *Kruto proszim*, 2. *Nad drugem zabávlyam*, *káramsze*, ali *ostro prevech govorim*, *turémsze*, 3. *Ván rezávam*. Hefftig oder ſehr begehre, 2. Etvvas hefftig vervveiſe, Zancke, 3. Ausfordere. *Igen kérem*, 2. *Zúgolódom*, 3. *Ki-hívom*, 4. V. *Conqueror*. Et plerumque uſurpatur cum ablativo perſonæ, & præpoſitione *cum* vel cum his particulis, *mecum*, *tecum*, *ſecum*, *nobiſcum*, *vobiſcum*. Interdùm verò præter ablativum perſonæ cum ablativo rei. de qua quis expoſtulat. mediante præpoſitione *de*. Locus alienus videtur tecum expoſtulandi. *Cic*. Facilis à te exiſtimari debeo, qui mihi tecum de his ipſis rebus expoſtulem. Cic. Meter.

Expreſsè, *Cic*. Expreſſim, *Adv*. Plin. *Ochivesztо ravno*, *pravo*. Deutlich, augenſcheinlich. *Nyilván*, *Nyilván ágoſan*.

Expreſsĭo, onis, m, Plin. 1. *Zgnetenye*, *ofmeknenye*, *sztiſznenye*, 2. *Dobro izgovarjanye*. Das Ausdrucken, 2. Das vvohl Ausſprechen. *Kinyomás*, *kifatsarás*, 2. *Szóknak jó kibeszéllése*.

Exprĭmo, is, ere, eſſi, eſſum, (Act.) Cic. *Ztiſzkam*, *izpreſsávam*, *ofmikávam*, 2. *Zgovárjam*. Ausdrucke, auspreſſe, 2. Ausſpreche. *Kinyomom*, *kifatsarom*, 2. *Tiſztán megmondom beszéllem*. 3. V. *Extorqueo*. Transl.

Exprŏbrātĭo, onis, f. Cic. *Zpoganyanye*, *zpotikanye*, *oponaſſanye*, *prikaranye*. r. Fürvvurff, e. Vorrückung, das Fürhalten. *Szemére-vetés*, *panaszlás*.

Exprŏbrātor, oris, m, Senec. *Szpotikavecz*, *zpogányavecz*, *zponáſſavecz*, *izpogonitel*. r. Vervveiſer, Vorrucker, Fürhalter, der einen etvvas vorvvirfft. *Szemére-bányó*, *pirongató*, *panaszoló*.

Exprŏbrātrix, īcis, f. Senec. *Szpotikavka*, *zpogányavka*. e Vorruckerin, Vervveiſerin. *Pirongatóné*, *szemére-bányóné*, *panaszlóne*.

Exprŏbro, as, are, avi, atum, [Neu.] Cic. *Szpogányam*, *oponáſſam*, *prikorim*. Vorhalte, fürvverffe, fürrucke, vervveiſe. *Panaszolem*, *pirongatom*, *szemére bányom*, *vetem*.

Expro-

Exprōmo, is, ere, ompſi, omptum, (Act.) Cic. *Iznemlyem, napervo noſzim, iznaſſam.* Herfür ziehe, hervor thue, heraus nehme. *Elő-hozom.* variè applicatur: ſupplicium in aliquem expromere, Cic. *Koga ſzmertjum kaſztigati.* Einen am Leben ſtraffen. *Valakit halállal bűntetni.* Expromere aliquid. Varr. *Kaj vàn ſzneti.* Etvvas herfür ziehen. *Valamit kivenni.* Pectore aliquid expromere, Plaut. *kaj z-recbjum povedati.* Etvvas ſagen. *Valamit ſzóval mondani.* Induſtriam in re aliqua expromere Cic. *Marlivoſzt cheſza popaſzti.* Seinen Fleiſs an ein Ding vvenden. *Szorgalmatoſan valamibez fogni.*

Expugnābĭlis, is, *com.* le, n. Stat. *Predoblivo, obladavliv.* Übervvindlich. *Könnyen megvehető, megvíható.*

Expugnātĭo, ōnis, f. Cic. *Obládanye, predoblenye.* e. Eroberung, Übervvältigung. *Viadallal megvétel, megvívás.*

Expugnātor, oris, m. Cic. *Obladavecz, Predobitel.* r. Übervvinder. *Elrontó, Hatalmmal, oſztrommal meg-vévő.*

Expugno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Obladájem, predobivam, ſzilom podláſzem.* Erobere, übervvinde. *Erővel megvéſzem, megvívom, viadállal meg-győzőm,* 2. Transl. V. *Extorqueo.*

Expŭĭtio, Exſpŭĭtĭo, onis, f. Plin. *Izplyuvanye, vàn plyuvanye.* e. Ausſpeyung. *Kipőkés.*

Expulſim, *Adv.* Varro. *Odbiajuch, biuch, iz odbianyem, z-bienyem.* Mit ſchlagen. *Kiűzve, verve.* Pilâ expulſim ludere. Varro. *Kapuſſaſzte igrati.* Den Schlagball ſpielen. *A labdâval kiűtőt, ki-kapóſt játſzani.*

Expulsio, onis, f. Cic. *Iztiranye, izganyanye, pretiranye, odtiravanye, prefrovanye, zfrúſtanye.* e. Austreibung, Verjagung. *Kiűzés, kikergetés.*

Expulſor, oris, m. Cic. *Izgonitel, odgonitel odganyavecz.* r. Vertreiber. *Kiűző, kergető.*

Expulſo, as, are, avi, atum, [Frequent. *Act.*] Mart. *Uſzevdily odtiravam, iztiravam, odganyam.* Stets austreibe, verjage. *Kiűzögetem, kergetem.*

Expultrix, īcis, f. Cic. *Izgonitelicza, odganyavicza.* e. Austreiberin, Verjagerin. *Kiűzőné.*

Expūmo, *vel* Exſpūmo, as, are, āvi, ātum, (Neu. apud alios etiam Act.) Cels. *Openujem, Jakoſze penim, penu van bitam.* Sehr ſchaume, Schaum heraus vverffe. *Kitajtékozom.*

Expungo, is, ĕre, unxi, unctum, (Act.) Cic. *Izbâdam, izdraplyuiem, vàn dráplyem.* Ausſteche, auskratze. *Kitörlöm, Szaggatom.* 2. *Metapb.* Expungere æs alienum. *Dug naplatiti.* Die Schuld bezahlen. *Az adóſtágot meg-fizetni.*

Expŭo, is, ere, ŭi, ūtum, (Act.) Cic. *Van plyúiem, izplyúvam.* Ausſpeye. *Kipőköm.*

Expurgātĭo, onis, f. Plaut. *Izcbiſchenye, treblenye, oſznaſenye, ochiſchenye.* e. Reinigung, Säuberung. *Kitiſztítás.*

Expurgo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Ochiſchujem, trebim.* Ausſäubere, reinige. *Kitiſztítom.*

Expurpŭrātus, a, um, Scrib. *Iz kermaſinſzke* ali *ſkarlatne oprave izſzlécben.* Dem der purpur ausgezogen iſt. *Skárlátból levetkeſztetett, meg-foſztatott.*

Expŭto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Izſzekávam, odrezávam, porezávam.* Ausſchneide, aushacke, beſchneide. *Kinyeſem, a' ſzőlőt meg-metſzem.* 2. Transl. V. *Perpendo, puto.* Exputare totam vitem, Colum. *Veſz tẽrſz obrezati.* Den gantzen Weinſtock umſchneiden. *Az egéſz ſzőlő-veſzſzőt megmetſzeni.*

Expŭtreſco, is, ere, ŭtrŭi, [Inchoat. Neu.] Plaut. *Pochinyam veſz gnyiti.* Gantz faul vverde. *Kirothadok.*

Exquæſtor, oris, m. *Ki je jur bil pagadùr, ſztari orſzachki naplatitel, y penez dobodneb prijemitel.* Der Seckelmeiſter gevveſen iſt. *Ki orſzág vagy vármegye-bélieknek fizetője volt.*

Exquĭlĭæ, arum, f. *plur.* Ovid. *Naj viſſeſſi breg pri Rimu, na kom MARIÆ Major zvane ſztoi Czirkva.* Der höchſte Berg zu Rom, da jetzo die Kirch Maria Majore ſtehet. *Leg nagyobb Romai hegy, mellyen boldog aſszſzony ſzentegyháza* Maria major *nevű vagyon épitve.*

Exquīro, is, ere, sīvi, ītum, (Act.) Cic. *Marlivo zizkávam, poizkávam.* Fleiſsig ausſuche. *Igen kereſem, kikereſem.*

Exquīsītè, *Adv.* Exquīsītĭùs, *Svet.* Exquīsītiſsĭmè, Aul. Gel. *Zebrano, vẽrlo, zborno, marlivo.* Mit Fleiſs, fleiſsiglich. *Szorgalmatoſon, ſzoroſan, jeleſen, kikereſve.*

Exquīsītim, *Adv.* Varro. Idem.

Exrādĭco, as, āre, āvi, ātum, (Act.) Varro. V. *Eradico.*

Exſanguis, is, *com.* ve, n. Cic. *Prez kérvi.* Ohne Bluth, Bluthloſs. *Véretlen.*

Exsănio, ias, are, avi, atum, (Act.) Colum. Cels. *Gnoj iz rane s tiſztkam.* Den Eyter austrucke. *Evèt, genyet égét kinyomom.*

Exsătio, Exătio, Liv. Exsătŭro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Naſzitchuiem, ſaſzitim.* Erſättige. *Meg-elégitem.*

Exſcalpo, is, ere, pſi, ptum, (Act.) Cato. *Izdubújem, vàn dubem, zrezávam.* Aushöhle, aushaue. *Kivájom, kimetſzem.*

Exſcendo, is, ere, endi, enſum, (Neu.) Liv. *Odſzédam.* Hinab ſteige. *Leſzállok, kiſzállok.*

Exſcensio, onis, f. Liv. *Odſzédanye, vàn idenye.* Das Ausſteigen. *Le-vagy kiſzállás.*

Exſcenſus, ûs, m. Tacit. *Idem.*

Exſcindo, Excindo, is, ĕre, ĭdi, iſſum, (Act.) Cic. *Izrezávam.* Ausſchneide. *Kimetſzem.*

Exſcrĕăbĭlis, is, *com.* le, n, Plin. *Izbrachlyiv.* Leicht auszuſpeyen. *Kipŏkbetŏ.*

Exſcrĕātio, onis, f. Plin. *Izbrakanye.* Das Ausſpeyen. *Hákogva kipŏkés.*

Exſcrĕātus, ûs, m, Cæl. Aur. *Idem.*

Exſcreo, eas, are, avi, atum, (Act.) Cels. *Izbrakujem.* Ausſpeye. *Hákogva kipŏkŏm.*

Exſcrĭbo, ibis, ere, ipſi, iptum, (Act.) Plin. *Izpiſzávam.* Ausſchre be. *Ki-irom.* Exſcribere patrem ſimilitudine. Plin. *K-otczu ſzpodobnomu biti.* Dem Vatter gleich ſeyn. *Az attyához haſonló ábrázatunak lenni.*

Exſculpo, is, ere, pſi, ptum, (Act.) Cic. *Izrezávam.* Ausſtechę, ſchnitze. *Kimetſzem, kivájom, kifaragom.*

Exsĕco, Exĕco, as, are, ĕcŭi, ectum, (Act.) Cic. *Izſzekávam.* Aushaue. *Kivágom.*

Exsĕcrābĭlĭtas, atis, f. Apul. V. *Abominatio, execrabilitas.*

Exsĕcrāmentum, i, n, Tertull. V. *Execrabilitas.*

Exsĕcrātio, onis, f, Salluſt. V. *Execrabilitas.*

Exsĕcror, aris, ari, Cic. V. *Execror.*

Exſectio, onis, f, Cic. *Izrézanye, izſzékanye.* e. Ausſchneidung, Aushauung. *Kivágás.*

Exſector, oris, m, Apul. *Izrezávavecz, Izſzékavecz, kilo-rez, kopjár.* r. Ausſchneider, Aushauer, Bruch-Schneider. *Kivágó, kimetſzŏ, meg-berélŏ.*

Exsĕcūtio, onis, f. Tac. V. *Executio.*

Exsĕcūtor, oris, m, Svet. V. *Executor.*

Exsĕquĭæ, arum, f. *plur.* Ter. V. *Exequiæ.*

Exsĕquĭālis, Ovid. V. *Exequialis.*

Exsĕro, is, ere, ĕrŭi, ertum, V. *Exero.*

Exsĭbĭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Izſzmebávamſze, ſpótamſze.* Auszuſche, auslache. *Kisúvŏltŏm, nevetem.*

Exſiccātio, onis, f. *Po-ali. preſzuſſanye.* Das Austrocken. *Meg-ſzáraztás.*

Exſicco, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Poſzuſſuiem, izſzáſſam.* Austrockne. *Megſzáraztom.*

Exſigno, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. V. *Obſigno, ſigno.*

Exsĭlĭo, is, ire, ĭvi, ĭĭi, ŭŭi, & ĭlŭi, ſultum, (Neu.) Ter. *Ván ſzkácbem.* Ausſpringe, einen Sprung aushin thue. *Kiſzökellem, kiugrok.* 2. pro *Vehementer gaudeo.* Tuis literis perlectis exilui gaudio. *Cic. Fam. 16. ep. 16.*

Exsĭlĭum, ii, n, Cic. V. *Exilium.*

Exsĭnŭo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *idem eſt atque* è ſinu emitto.

Exſolvo, is, ere, olvi, ūtum, (Act.) Ter. *Izplachuiem, naplácbam.* Bezahle, auszahle. *Kifizetem.* 2. *Raz-ali odveſuiem.* Auflöſe, aufbinde. *Meg öldom.* Exſolvere vincula &c. Nomina exſolvere. Cic. *Duge naplatiti.* Die Schulden Zahlen. *Meg fizetni az adóſságot.*

Exsŏlūtio, onis, f. ſcæv. *Iz-ali naplácbenye.* e. Bezahlung. *Kifizetés.*

Exſomnis, is, *com.* ne, n, Vellej. *Prez ſzna, zkozniv.* Ohne Schlaff, vvachtſam. *Nem albato, álmatlan.*

Exsŏno, as, are, ŏnŭi, ĭtum, (Neu.) Petron. V. *Perſono.*

Exſors, ortis, *om.* Liv. V. *Exort.*

Exſpătior, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Ovid. V. *Spatior.*

Exſpergo, is, ere, erſi, erſum, (Act.) Virg. V. *Aſpergo.*

Exſpes, *om.* Tac. *Prezuffanya.* Ohne Hoffnung. *Reménység-nélkül-való.* Exſpes vitæ. *Hor.*

Exſpīrātio, onis, f, Cic. *Zdehnenye.* e. Ausathmung. *Kilebellés, kigŏzŏlgés.*

Exſpīro, as, are, avi, atum, (Neut.) *Izdihávam, oſzlapújem.* Aushauche, ausdämpfe. *Kilebellem.* 2. V. *Morior.* 3. Expirare odorem. pro *odorem emittere.* Lucr. Catul. 4. Vid. *Deſino.*

Exſpiſſo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Guſzto chinim, ſztanyeno chinim.* Dick mache. *Megſűrítem.* Lac expiſſatum. Plin. *Sztanyeno mleko.* Dicke Milch. *Megſűrűdött, ŏſzve-ment téj.*

Exſpŏlio, as, are, &c. (Act.) Cic. V. *Spolio.*

Exſpūmo, as, are, &c. Gell. V. *Expumo.*

Exſpŭītio, Expuitio, onis, f. Plin. *Izplyuvanye. vanplyuvanye.* Das Ausſpeyen. *Kipŏkés.*

Exſpuo.

Exſpuo, is, ere, ŭi, ūtum. (Act.) Plin. V. *Expuo.*

Exſtantia, æ, f. Cæl. Aurel. V. *Extantia.*

Exſtăſis, is, f. vide. *Ecſtaſis.*

Exſtercoro, Exſterno, Exſtillo, Exſtimulator, Exſtimulo, Exſtinctio, Exſtirpatio, Exſtirpo. V. *Extercoro, Externo &c. hujus modi.*

Exſuccus, a, um, Sen. V. *Aridus, macer.*

Exsūdātio, onis, f. Med. *Inpotenye.* e. Ausſchvvitzung. *Kiveritéteztés.*

Exsūdo, as, are, avi, atum, [Neu.] Col. V. *Exudo.*

Exsūgo, is, ere, uxi, uctum, (Act.) Plaut. V. *Exugo.*

† Exſufflātio, onis, f. V. *Efflatio.* &c.

Exſul, *vel*, Exul, exŭlis, *com.* Cic. *Pregnanecz, chlovek iz domovine pretiran.* Ins Elend vertriebener, Vervvieſener. *vulgò* Bandit. *Számkivetett.*

Exſultanter, *Adv.* Plin. *Kruto veſzelo, z-velikem veſzelyem.* Mit groſſen Freuden. *Vigadva, örömmel, örvendeteſen.*

Exſultantia, æ, f. *Gel.* Exultātio, onis, f, Plin. *Odveſzelya ſzkákanye, raduvanye.* r. Freuden-Sprung. e. Frolockung. *Vig - ugrás, vigadás, tombolás, örvendezés.*

Exſultātim, Lxſultim, *Adv.* Hor. *Veſzelo-ſzkácsuch, naſzkákajuch.* Sprung - Weiſe mit Freuden. *örömtûl ugrándozva, tombolva, ugordva, vigadva.*

Exſulto, as, are, &c. Cic. V. *Exulto.*

Exſŭpĕrābĭlis, V. Exuperabilis.

Exſŭpĕrans, antis, *om*, comp. Exſuperantior *Gell.* Superl. Exſuperantiſſimus, Apul. *Preobladajuchi.* Übertreffend, vortrefflich. *Meg - győző, fellyûl - haladó.*

Exſŭpĕrantia, æ, f. Cic. Exſŭpĕrātio, onis, f, Auct. ad Her. *Preobilnoſzt, 2. preobládanye.* r. Überfluſs, 2. e. Vortrefflichkeit. *Fellyûlhaladás, fellyûl-múlás.*

Exsŭpĕro, (Exŭpĕro,) as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Preobladujem, predobivam.* Übervvinde, übertreffe. *Fellyûl - haladom, meg győzöm.*

Exſurdo, as, are, avi, atum, [Act.] Val. Max. *Oglaſſujem, g'luboga chinim.* Gehörlos mache. *Meg siketitem.*

Exſurgo, is, ere, exi, ectum, (Neu.) Cic. *Iſztajemſze, podiſemſze, goreſzeſztájem.* Aufſtehe. *Felkelek.* 2. Transl. *Napraviyamſze, zidamſze,* &c. Gebaut vverde. *Fel épitetem.* Urbs muro exurgit. Liv. *Zidaſze városſz.* Die Stadt vvird gebauet. *A' városſz fûl kő-falakkal.*

Exſuſcĭtātio, (Exuſcitatio) onis, f, Auct. ad Herenn. *Zbudyenye, Razbiſztrenye* e. Aufvveckung, Aufmunterung. *Fel-ébreſztés, Fel-gerjeſztés.*

Exſuſcĭto, (Exuſcĭto,) as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Zbudyávam, na nóge poſztavlyam, Razbiſztrujem.* Aufvvecke, aufrichte, aufmuntere. *Fel-ébreſztem. Fel-ſerkentem, Fel-gerjeſztem.* Exſuſcitare memoriam, Cic. *Pamet iliti Pomlivoſzt razbiſztriti y razveſzeliti.* Die Gedächtnuſs ermuntern. *Elmélit megvidámitani.*

Exſyncērāſtus, a, um, *Syn.* Emedullatus. Plaut. 1. *Prez mozga, mozgo-puſzt.* Kein Marck mehr habend. *Velő-nélkûl-való.* 2. *Szlab, nemoguch, nemochni.* Krafftloſs. *Erőtlen, Tehetetlen.*

Exta, orum, n, *plur.* Plin. *propriè ſunt* ſummitates fibrarum, *altàs* viſcera *aliis* ab extando, *aliis* ab exſecando (exſecta enim diis immolabantur) dicta. *Chreva, Drobecz.* s. Eingevveyd, Gehenck, oder Geſchling. *Belső részek,* ugy mint *ſzív, máj* &c.

Extābeſco, is, ere, (*Inch.* à tābeo, es, ui,) Cic. *Ginem, ſzuſſimſze, pogiblyam, nanikaj dobajam.* Verſchvvinde, ausdorre, verſchmachte. *Elſenyvedek, Elaſzſzok.* Transl. *Opinio extabeſcit.* Cic. *Szumnya,* ali *krivo ſztimanye z-vremenom neſztáje.* Der Wahn *oder* die falſche Meynung verliehret ſich mit der Zeit. *A' roſz vélekedés idővel elvész, elmúlik.* Synon. *Tabe conficior, marceſco, tabeſco.*

Extæniātus, a, um, Liv. *Verila glave mentuvan.* Dem die Haupt Binde abgezogen iſt. *Fő-kötőtől meg-foſztott.*

Extāles, ium, m, *plur.* Petr. Bles. *Siroko y debelo chrevo, cheſz koje ſzmrad ide, vratar téla.* r. Affter - Darm. *Segg - végburka.*

Extantia, (Exſtantia) æ, f. Colum. *Vàn ſtêrchanye.* e. Herfürragung. *Kitetſzés.*

Extāris, is, *com.* re, n, Plaut. K - *Chrévam* &c. *ſzpadajuchi.* Zum Eingevveyd gehörig. *Belső részekhez-való.*

Extemplo *Adv.* Varr. Extempŭlo *Adv.* Curt. *Synon.* Stătim, Illĭco, Īlĭcet, Contĭnŭò, Actūtum. *Taki, ſzteidom.* Von Stund an, alſobald, fluchs, ſtracks, in dieſem Augenblick. *Mindjárást, Mindjárt.*

Extempŏrālis, is, *com.* le, n. Quint. *Na berzom vuchinyen, Hitni, vnogo nepremißlyen.* Eylfertig, unverzüglich, ohn vorgehendes Nachſinnen. *Sietve való, bertelen tſinált; Nem ſok elmélkedéſel - való.* Ex-

temporalis Rhetor. Mart. *Dobro - Govoritel, ki prez vſzake ſzkoro priprave ſzloſno govoriti gotov je.* r. Redner, der gleich aus dem Stegreif öffentliche Rede, ohne darauf gedacht zu haben, ableget. *Az ékeſen ſzólászra mindenkor kész.* Extemporalis actio. Quint. *Nepremiſsleno chinenye.* Unbedachtſame Ubung. *Elébb megnem gondolt tſelekedet.* *Synon.* Ex tempore factus, Impræmĕdĭtātus, Sŭbĭtus, Rĕpentīnus.

Extempŏrālĭtas, atis, f, Svet. *Hitroſzt, Berzocha, Nagloſzt.* e. Behendigkeit, Geſchvvindigkeit, Fertigkeit. *Minden alkalmatoſságra készség.*

Extempŏrālĭter, *Adv.* Sidon. *Na berzom, Hitno, Hitro, Nepremiſsleno.* Behend, unverzüglich, eylfertig, ohne groſsen Bedencken. *Sietve, gondolkodás nélkül.*

Extempŏrānĕus, a, um, Vid. *Extemporalis.*

Extendo, is, ere, tendi, enſum, *vel* entum, (Act.) Colum. *Synon.* Porrigo, Protraho, Explico. *Razteſujem, Razpreſztiram, Razſtirujem.* Ausſtrecke, ausſpanne, ausbreite, ausdehne, erlängere. *Kinyújtom, kiſeſztem.* Extendere ævum, *Sil.* Extendere ætatem ſuam. Plaut. *Dugo siveti.* Eine lange Zeit leben. *Sokáig élni.* Extendere ſe ſupra vires. Liv. *Zverhu* ali *viſſe ſzvoje moguchnoſzti chiniti.* Uber ſeyn Vermögen thun. *Ereje felett iparkodni.* Extenditur in majorem partem noctis. Plin. *Szkoro czélo nòch terpì.* Es vvähret faſt die gantze Nacht durch. *Majd egész estzakán tart.* Extendere epiſtolam. Plin. jun. *Dug liſzt piſzati.* Einen langen Brief ſchreiben. *Hoſszúlevelet irni.* Rura longa extendere. Lucan. *Velika y razſirena imanya ladati.* Groſse und vveitläufftige Güther beſitzen. *Nagy darab és széles joſzágot bírni.*

Extentārium, Vexillum, i, n, Veget. *Konyanichka Zaſztava.* e. Standarte, Reuter-Fahne. *Lovaſok Zászlója.*

Extento, as, are, avi, atum, (Frequ.) Plaut. *Jakorazteſujem, Razſtirujem.* Weit ausſtrecke. *Kinyújtogatom.* Ammian. 2. *Zkuſzávam, kuſſam* peregr. *probujem.* Erfahre, verſuche. *Megkiſértem*, peregr. *Meg probálom.* Vires ſuas extentare. Plaut. *Szvoju nòch kuſſati, probuvati.* Seine Kräfften probieren, erfahren. *Ereit mutogatni.*

Extĕnuātio, onis, f, Cic. *Pomenſſavanye, Vtenyenye.* e. Verkleinerung, Verringerung, Erniedrigung, Geringmachung. *Kiſebbítés, megvékonyſztás.*

Extĕnuo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Synon.* Mĭnuo, Attenuo, Deprĭmo. 1. *Tenim, tenko-chinim.* Dünn mache. *Megvékonyſztom.* 2. *Pomenſiávam.* Verkleinere. *Kiſebbítem, Metaph.* Extenuare laudem alicujus. *Hvalu chiju pomenſſati, za nikaj derſati.* Eines Lob verringern, verachten. *Valakinek ditsíretét kiſebbíteni, meg-vetni.*

Exter, & extĕrus, a, um, *Comp.* Extĕrior, *Superl.* Extĭmus. Stat. *Zounſzki, priboden.* Aeuſſerlich, ausländiſch, frembd. *Kűlső, kivűl-való.* Extimæ partes corporis. *Zvanſzke ſztrani téla* &c.

Extercŏro, as, are, avi, atum, (Act.) Calep. *Synon.* Purgo, mundo. *Sznaſim; ſzmrad odnaſſam, odvászam.* Ausmiſte, Miſt ausfege. *Ganéjtól megtiſztítom.*

Extĕrĕbro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Prevertávam, izvertávam.* Aus - oder durchbohre. *Kifúrom.* Metaphoricè autem Vide 1. *Extorqueo.* Numquam hercle exterebrabis tu, ut ſis prior, quàm ego. *Plaut.* 2. pro *Perquiro, perſcrutor.* Exterebrat artes *pro* perquirit. *Varr.*

Extergeo, es, ĕre; & Extergo, is, ĕre, terſi, terſum, (Act.) Plaut. Vid. *Detergeo.*

Exterminātor, oris, m, Cic. *Odgonitel, na nikaj ſzpravlyavecz, dévavecz.* r. Vertreiber, Verjager, Vervvüſter, Zerſtörer. *Kiűző, Puſztító, Rontó.*

Exterminium, ii, n, *Tertul.* Exterminātio, onis, f, JCt. *Pretiranye, na nikaj dévanye.* e. Lands - Vervveiſung, Fortſchaffung, Austilgung, Zerſtöhrung. *Kiűzés, Puſztítás.*

Exterminо, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Iz domovine preganyam.* Aus dem Land *oder* Gebieth vertreibe, verbanne, vervveiſe. *Kiűzom.* 2. Vid. Depopulor.

Externo (Exſterno,) as, are, avi, atum, (Act.) Pacuv. 1. *Z-pameti tiram.* Unſinnig mache. *Elrémittem, meg-bolondítom.* 2. Vid. *Terreo.* ita Apul.

Externus, & Extraneus, a, um, *Liv.* Vid. *Exter.*

Extĕro, is, ere, īvi, ītum, (Act.) Colum. *Ztíram, teruch vàn tiram.* Austreibe, austreſche. *Kitőrlődöm.* Exterere meſſem. Varr. *Mlatiti, Vèrſſiti.* Dreſchen. *Gabonát tsépelni.* 2. Ferrum exterere. *Selezo nabruſiti, oboſtriti.* Eyſen vvetzen, ſchleiffen. *Fegyvert valaki keziből kitekerni.* 3. Vid. *Erado* N. 1.

Exterrānĕus, a, um, *Feſt.* Vid. *Exter.* 2. *Pre rano rogyen.* Vor der Zeit gebohren. *Idő előtt szűletett.*

Exterreo

Exterreo, es, &c. Cic. V. *Deterreo, Terreo.*

Extexo, is, ere, ui, extum, (Act.) Plaut. 1. *Raztkávam, odplétam.* Wieder auſvvevve, ein Gevveb auflöſe. *Kifejtem*, 2. *Metaph.* pro *averto aliquem ab aliquo propoſito.* Extexam ego eum pulchrè. Plaut. *Hochu ja nyega lépo premamiti, preobernuti* &c. Ich vvill ihn fein ſauber überreden, bekriegen. *Sulpen kifordſtom ga ótet javaiból.*

Extillo, as, are, avi, atum, (Neu.) Colum. *Van kaplyem.* Heraus tropffe, tröpffe. *Kitſepegek, tſorgok.* Extillare lachrymis *eſt* totum in lachrymas diſſolvi, *ità Terent.*

Extĭmeo, es, ere, ŭi, (Act.) *Tacit.* Extĭmeſco, is, ere, (Inch.) Cic. *Boimſze, preplaſſuiemſze.* Förchte, erſchrocken bin. *Megſtlemlem.* Variè conſtruitur: *vg.* Extimeſcere de fortunis, Cic. *Zhog ſzvojega blaga vu ſztrahu biti.* Wegen ſeiner Güther in Forchten ſtehen. *Maga gazdagſági miátt ſtlelemben lenni.* Extimeſcere minas alicujus, Tibul. *Chiieſze groſnye bojati.* Eines Trohen beförchten. *Valaki fenyegetéſétől félni.* Extimeſcere periculum ab aliquo, Cic. *Bojatiſze od kóga kakve pogibelyi.* Sich einer Gefahr von einem beförchten. *Elremúlni a' máſtól okozott veſzedelemtől.* Noſtris navibus caſus erat extimeſcendus. *Jul. Cæſ.* Invenitur etiam in ſignificatione neutra *apud Terent.*

Extĭmŭlātor, oris, m, Tacit. V. *Stimulator.*

Extĭmŭlo, as, are, &c. Vid. *Stimulo.*

Extĭmus, a, um, Plin. *Najzvunſzkei.* Der äuſſerſte. *Legutólsóbb*, kűlsőbb. Extimæ gentes. Plin. *Daleko leſzechi ſztojechi narodi.* Weit abgelegene Völcker. *Meſzſze lakó népek.*

Extinctio, onis, f, Cic. *Vgaſſenye.* e. Auslöſchung. *Kióltás.* 2. Metaph. *Na nikaj devanye, zaterenye.* item *Vtiſſenye, otaſſenye.* e. Austilgung. *item* e. Dämpffung, Friedmachung. *Semirettés, felfordítás.* item *Megtſendeſités, Békeség ſzerzés.*

Extinctor, ōris, m. Cic. *Vgaſzitel* r. Auslöſcher. *Kiólto.* 2. Metaph. *Pokvaritel, ſzkoncharecz, na nikaj ſzpravlyavecz, zatiravecz.* r. Zerſtöhrer, Verderber, Austilger. *Semirettő, elrontó.* Extinctor patriæ. Cic. *Zatiravecz y na nikaj ſzpravlyavecz domovine.* r. Verderber des Vatterlandes. *Hazának elrontója. item.* Extinctor belli, Cic. *Vtiſſitel*, iliti *mira preſzterbitel.* Ein Friedens-Stiffter. *Hadakozáſnak, megtſendeſitője.*

Extinguo, is, ere, inxi, inctum, (Act.) *Cic. Vgaſſujem, gaſzim.* Auslöſche. *Mególtom, ellótom.* Extinguere ignem, ſamem, ſitim &c. *Plin.* Metaphoricè verò. 1. *Nanikaj ſzpravlyam, zatiram, ſzkancham.* Ausrotte, austilge, verſtöhre. *Semireteſzem, felfordítom* 2 *Vtiſſujem, mir chinim.* Etvvas ſtille; Fried ſtiffte. *Megtſendeſitem.* 3. pro occīdo. Extinctus vulnere crudeli *pro* occiſus. *Virg.* 4. pro *morior.* Extingui maturiùs vulnere. *Cic.* obſcurâ & ignoboli morte extingui. *Curt.* pro *mori.* 5. Pudor extinctus. *Virg.* pro *Perditus, amiſſus.* 6. Extingui oblivione. Cic. *Zpozablenomu biti.* Vergeſſen vverden. *Valakitől elfelejtetni.*

Extinctus, ûs, m, Plin. Vid. *Extinctio.*

Extirpātio, onis, f, Colum. *Zpukanye, fundanye, zaterenye.* e. Ausrottung. *Kigyomlálás, kiſzaggatás.*

Extirpo, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *propriè idem ſignificat, ac* cum ſtirpe evello, extraho, Vid. *Eradico.* 2. Transl. pro *Tollo, Funditùs extingvo.* Extirpare perturbationes. *Cic. 4. Tuſcul.* id eſt: *funditùs tollere, extingvere.*

Extiſpex, ĭcis, m, Cic. *Gonotnik, prorok, kí iz drobcza prorokuje*, iliti *dojmacha poveda.* r. Wahrſager aus dem Eingevveid. *Bélnek nézéséből jővendőlő.*

Extiſpĭcĭum, (extiſpĭcīna, æ, f.) ii, n, Suet. *Znanoſzt, meſztria prorokuvati iz drobcza.* e. Kunſt aus dem Eingevveid zu vvahrſagen. *Bélből jővendőlő tudomány.*

Exto (Exſto) as, are, tĭti, tĭtum, (*apud aliquos* extātum *inde* extātūrus, a, um, Plin.) Virg. *Synon.* Emineo, ſuperſum, Appareo, Conſto, ſum. *Ván ſztoim, ván ſzterchim.* Herfür gehe, heraus rage. *Kiállok, kitetſzem.* Extat ab humo, ex terra, ſuper *vel* ſupra terram. Colum. *Zván zemlye ſztérchi, ſztoi.* Es gehet über die Erden aus. *Kitetſzik a' földből.* 2. pro *actu ſum.* Extant exempla. Cic. *Nabajajuſze*, ali *ochiveſzte ſzu pelde.* Es ſind die Exempel vorhanden, offenbar. *Megvagynak a' példák.* Multa tua in me extant beneficia. Cic. *Tiſzi meni vnogo dobra vchinil.* Du haſt mir ſehr viel gutes gethan. *Sokkal kőteleſztél engem.* Dum id exſtabit. Cic. *Doklam ovo ochiveſzto bude.* So lange dieſes kund ſeyn vvird. *A' mig az emlekezetben léſzen.* 3. pro *in libro ſcriptum eſſe.* Verba hæc exſtant in proximo capite. *Récbi ove vu pervom délu piſzane*

Digitalizirao Google

jeſzu. Dieſe Worte ſtehen im erſten Capitel. *Ezek az igék irattak a' könyvnek elsö részében.*

Extollo, is, ere, extŭli, elātum, [Act.] Plaut. *Synon.* In altum elevo, educo, effero. *Zvisávam, zvissájem.* Aufhebe, erhebe. *Felemelem, magasztalom.* 2. Extollere aliquid verbis. Salluſt. *Kaj jako hvaliti.* Etvvas ſehr loben. *Valamit igen dicsérni.* 3. Extollere animum, ſalluſt. *Gizdatiszte, na nyeszte derzati, napuhavatiszte.* Stoltz, hochmüthig ſeyn. *Fel fúvalkodni, kevélykedni.* Extollere ſe gloriando. Cic. *Jakoszte dichiti.* Sich hoch rühmen. *Ditseketdve magát felmagaszталni.* Extollite lumbos. Plaut. *Pokasite vasszu jakoszt.* Laſſet eure Stärcke ſehen. *Mutasszátok-ki ereiteket.* 4. Extollere Liberos. Plaut. *Deczu odbraniti, odkoiti.* Kinder auferziehen. *Gyermekeket felnevelni.* 5. Rem extollere ex die in alium. Plaut. *Kaj od dneva do dneva odlachiti.* Etvvas von Tag zum Tag auffchieben. *Napról napra valamit halogatni.*

Extorqueo, es, ēre, torſi, tortum, (Act.) Cic. *Szilum jemlyem, z-nachini szilu kakvu, y primarjanye szobum donasszajuchemi kaj dobivam.* Mit Gevvalt nehme, abnöthige, auspreſſe, abtringe. *Kitekerem, erővel kivonszom.* 2. Extorquere articulum. Senec. *Kakov kotrigszi zmeknuti.* Ein Glied verrencken. *Kifitzamitani valami szét.* Hinc derivantur *Extorſio, Extortor, Extortus,* &c. Sen.

Extorris, is, *com.* Liv. *Pretiran, prebubnyan,* peregr. *Bandit.* Vertribener, Verjagter, Landes-Vervvieſener, Vogel-frey. *peregr.* Bandit. *Számkivettetett, földtől, kibújdoszott.* Extorris urbe, Domo, à patrio ſolo. Liv.

Extrā *præpos.* Cic. *Vuni, zvan.* Drauſſen, auſſerhalb, auſſer. *Kűnn, kinn, kivűl, ki.*

Extrăho, is, ere, axi, actum, (Act.) Cic. *Vánvlechem, izvlekujem, van znemlyem.* Heraus ziehe, heraus nehme. *Kivonom, kivonszom.* 2. Extrahere certamen uſque ad noctem. *Liv. pro* producere, extendere. *Tja do nochi bitiszte, y vojuvati.* Biſs in die Nacht ſtreiten. *Mind estvelig hartzolni.* Extrahere aliquid in annum, pro *differe.* Liv. *Kaj na czelo letto odlachiti.* Etvvas ein gantzes Jahr lang auffchieben. *Valamit egész estendeig halasztani.* 3. Extrahere aliquid in lucem. Liv. *Kaj naszvetloszt poszłaviti,* iliti: *kaj na pervo doneszti.* Etvvas an den Tag (an das Licht) bringen. *Valamit világosan feltenni* 4. Extrahere ſe ex aliquo negotio, pro *liberare.* Terent.

Extrānĕus, a, um, Plaut. 1. Vid. *Exter.* 2. apud JCt. *Szloboden, Prost, nepodloszen.* Frey, ledig, keinem untervvorffen. *Szabad. szrabados.*

Extrāordĭnārĭus a, um, Cic. *Zvan reda* ali *navade vuchinyen, nenavaden, oszrebujni.* Auſſer der Gevvonheit, *oder* Ordnung gemacht, ungevvöhnlich, auſſerordentlich. *Rend-kivűl való.*

Extrāquàm, *Adv.* Cic. *Zvan tuga.* Ohne, ausgenommen. *Azonn-kivűl.* Vid. *Extrà.*

Extrārĭus, a, um, Svet. Vid. *Exter.*

Extrēmò *Adv.* Cic. *Zadnyich, na koncu.* Zum letzte, endlich. *Végezetre, utólszor.*

Extrēmus, a, um, (*Superl.* ab exter.) Cic. *Zadnyi, naj zvanszki.* Letzter, äuſſerſter. *Legolgső.* 2. *idem ac* Peſſimus. *Naj zlochesztejſſi, najgorſſi.* Der Schlimſte, Leichtfertigſte. *Leg-roszszabb.* Uſus: Extrema ætate. Tacit. *Podsztaroszt.* Im hohen Alter. *Vén égében.* Extremam manum imponere. Virg. *Kaj zvérſſiti, dogotoviti, dokonchati.* Fertig machen, vollenden. *Elvégezni.* Extrema manus nondum acceſſit operi. Cic. *Joszche ni delo dogotovleno.* Es iſt noch nicht ausgearbeitet. *Még nemvitetett végbe a' dolog.* Illud te ad extremum oro. Cic. *To szamo joszche proszim.* Dieſes bitte ich noch zu guter letzte. *Végtére tszak aztot kérem.* Extremum tunicæ. *Plin.* Extremum diei. *Salluſt.* Ponam in extremo, quod ſentio. *Cic.* Extrema voluntas *id eſt* ultima. *JCt.* &c.

Extrīco, as, are, avi, atum, [Act.] Colum. *Synon.* Explico, expedio, libero. *Izbavlyam, izbavimszte, odvuzlujem, Oszlobadyam.* Ausvvickle, ausknüpffe, auflöſe, entledige. *kiszejtem, kiszelek, kiszabadittom.*

Extrinsĕcē & extrinsĕcùs *Adv.* Cic. *Odzvuna, iz zvan.* Von auſſen, ausvvendig, ausvvärts. *Kivűl.*

Extrītŭdus, & extrīlĭdus, a, um. Aul. Gell. *Nekvaren, Prezkvára.* Schadlos. *Káratlan, kár-nélkűl-való.*

Extrorſum, & Extrorsùs, *id eſt* versûs exteriorem partem, *ſicut* introrſum & introrsùs, versûs interiorem. *Adv.* Calep. *Iz zvana.* Hinausvverts. *Kifelé.*

Extrūdo, is, ere, ūſi, ūſum (Act.) Cic. *Zrivávam, vánrivam.* Ausſtoſſe, hinaus trucke. *Kitaszitom, kitolyom.* Aliquem do-

mo *vel* ex ædibus extrudere Cic. *Kôga iz hiſe zignati, zrinuti.* Einen aus dem Hauſs ſtoſſen. *Valakit házából kibányni.*

Extruo (Exſtruo) is, ere, uxi, uctum. [Act.] Cic. *Napravlyam, podigávam* v.g. *Sztanye* &c. Aufbaue, aufrichte. *Megépſtem, megrakom.* 2. Extruere menſas epulis. Cic. *Jeſztvine na ſztol noſziti*, ali: *Sztol z-jeſztvinami napuniti.* Das Eſſen zu Tiſch tragen, *oder*: den Tiſch mit Speiſen beladen. *Az aſztalt étekkel megrakni.*

Extŭbĕrātio, onis. f. Plin. *Chefza vàn zraſztenye, naraſztenye, natok, nabubtenye.* e. Höhe, Aufſchvvellung. s. Höckerlein. *Dagadár, kidûllyedér.*

Extŭbĕro, as, are, avi, atum [Neu. *Seneca etiam* Activè *dixit.*] Plin. *Synon.* Excreſco, Intumeſco. *Naraſztujem, otekujem, nabubtim.* Aufſvvachſe, aufſchvvelle. *Kidagadok, megtſomózom.* Inde id malum, veluti ex radice extuberat. Plin. *id eſt*: provenit, naſcitur, oritur.

Extŭmeo, ēs, ĕre, &c. & Extumeſco, is ĕre, &c. Plaut. Vid. *Intumeo*, & *Intumeſco.*

Extunc. *Adv.* Apul. *Od onda, od tada.* Von danen. *Attól fogva.* Sicut è contra. Ex nunc: *Od verda, od ovoga chaſza.* Von jetzt an, von dieſer Zeit an. *Moſtantól fogva.*

Extundo, is, ere, tŭdi, ūſum [Act] Svet. *Izteplyẽ, izbiam.* Ausklopffe, ausſtoſſe, ausſchlage. *Kikotzogatom, kitaſztom, Kikalapátſolom.* Uſurpatur *Metaph.* Precibus aliquid extundere. *pro* extorquere. *Svet.* Extundere artes, *pro* invenire, excogitare. *Virg.*

Exturbo, as, are, avi, atum [Act.] Cic. *Synon.* Exloco dejĭcio, expello, vi ejĭcio. *Ván tiram, izbitávam.* Hinaus ſtoſſe, ausjage, austreibe. *Kitaszítom, kiverem, megzavarom.* Exturbo bonis, fortunis, poſſeſſionibus, &c. Cic. *Iz imanya, ladanya tiram, pregányam.* Einen von ſeinem Guth vertreibe, ausjage. *Valakit javaiból kifordítani.* Exturbare mentem alicujus. Cic. *Kôga pameti mentuvati, izpameti ztirati.* Einen von Sinnen bringen. *Valaki elméjét megbáborítani.* 2. Oculos exturbare. Plaut. *Ochi zpehnuti.* Die Augen ausreiſſen, ausſtechen. *Szemeit kiszúrni.*

Extuſſio, is, ire, īvi, ītum. [Neut.] Plin. *Iz kaſzlyuiem, kaſzlyuch ván mechem, bitam* Heraus huſte, ausvverffe. *Kikôbôgôm, kôbôgéſſel valamit kivetek.*

Exūbĕro, [*aliis* Exhūbĕro.] as, are, avi, atum [Neut.] *Virg.* Vide Synon. *Affluo, Abundo.* Poma exuberat arbor. Virg. *Drêvo je punô jábuk*, ali *vnogo noſzi, ima jábuk.* Der Baum trägt viel Aepffel. *Sok gyümölcſet termett ez a' fa.* Sumitur. 2. Activè. *Rodnoga chinim.* Fruchtbahr mache. *Termetté téſzem, tſinálom.* Flores exuberant mella. Colum. *Czverie dáje vnogo ſzoka za méd.* Die Blumen geben reichen Safft zum Hönig. *A' virágok elegendô mêznek-való nedveſséget adnak.*

Exuccus [exſuccus & *Comp.* Exſuccior *apud Lactant.*] a, um. Senec. *Szúb, prez ſzoka.* Safft-loſs, dürr. *Nedveſség nélkul-való ſzáraſz.*

Exuctus, [exſuctus] a, um. Juven. *Comp.* Exuctior, Var. *Izczecsan, izpit, zeſzuſſen.* Ausgeſogen, ausgedürret. *Kiſzopatott, ôſztövér.*

Exūdo, as, are, avi, atum (Neu.) Pli. *Izpotimſzem, potaſzementuvam.* Ausſchvvitze. *Veritékezem.*

Exverro, is, ere, &c. Vid. *Everro.*

Exverto, [Everto.] is, ĕre, erti, verſum. [Act.] Plaut. 1. Vid. *Anteverto, præcupo.* 2. Evertere. *Prebititi, preobernnti, fundati, na nikai ſzpraviti.* Umvverffen, umkehren, zerſtöhren. *Megforditani, Felforditani, Elpuſztitani.* 3. Metaph. Aliquem fortunis ſuis evertere. Cic. *Kôga vſzega mentuvati.* Einen um ſein Haab und Guth bringen. *Valakit jószágából kiforditani.*

Exūgeo, es, ēre, & exūgo, (exsūgo) is, ere, uxi, uctum. (Act.) Colum. *Czeczajuch iliti ſzaſznuch izpiam, ván vlêchem, ſzêrkam.* Ausſange, heraus locke. *Kiszopom, ſzívom.*

Exul, ŭlis. Vid *Exul.*

Exulcĕrātio, onis, f. Plin. *Razdraſenye, y ponovlenye rane*, transl. *ponovlenye ſaloſzti, razſaloſztenye ſzêrcza.* e. Verſeerung, vervvundung. *transl.* e. Erneuerung der Betrübnus, Betrübung des Hertzens. *Megſebeſſtés*, transl. *Felboſzſzontás, megſzomorítás.*

Exulcĕrātōrius, a, um. Plin. pro *exulcerans*, ſubinde etiam pro *Exulceratus.*

Exulcĕrātrix, īcis, f. Plin. *Razdraſitelicza, razſaloſztitelicza.* e. Aufritzerin, Betrüberin. *Meg ſebeſitônê*, transl. *Fel-boſzſzontónê, meg ſzomorítónê.*

Exulcĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Varro. *Chefzuch ránim, odrapiyuiem, ochelſzuiem, Razdraſuiem ranu na ſzêrbechem meſztu.* Die Haut aufkratze, vvund mache, verſerre. *Vakarva meg-ſebeſitem, ſebet tſinálok.* 2. Metaph. Animum mihi exulceravit, Cic. *Jako me je raſzerdil, razſaloſztil,*

Digitalizirao Google

loſztil. Er hat mich ſehr zornig (betrübt) gemacht. *Engemigen meg boſzontott, megbaragitott.*

Exŭlo, (Exsŭlo) as, are, avi, atum, Ovid. *Synon.* Patriâ privatus ſum, exul ſum. Iz *domovine* &c. *pretiranſzem, zvan domovine prebivati moram.* In Elend bin, vertrieben bin. *Számtivetésben vagyok.* Per externas profugus pater exulat oras. *Ovid. 3. triſt.* idem eſt ac *in externis orâ exulat,* & ſignificat locum, in quo exul degit. *E contra*: domo exulo. *Terent.* A patria exulo. *Plaut.* ſignificat locum ex quo *exul pulſus eſt.* Exulat avaritia ex urbe. Plaut. *Szkupoſzt nima vech meſztavu varaſſu.* Der Geitz iſt nicht mehr in der Stadt. *A' fösvénység a' városból kiirtatik.*

Exulto, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Od veſzelya poſzkakujem,* krutoſze *raduiem.* Vor Freuden aufſpringe, aufhupffe, ſehr fröhlich bin. örömömben *tombolok, igen örvendezek.* 2. Exultare rebus ſecundis. Senec. *Vu dobromſzepreyzeti, gizdati, na nye derſati.* Sich in dem Wohlſtand überheben. *A' jó ſzerencsében, éppen elmerűlni, és magát elbízni.*

Exum, (Exſum,) exes, exeſt, exeſſe. *Vaniſzem, zvanſzem.* Auſserhalb bin. *Kinn vagyok.*

Exundātio, onis, f. Plin. *Povodnya, Razlevanye vòd.* e. Ausflieſsung, Uberſchvvemmung, Uberlauffung. *Kiáradás.*

Exundo, as, are, avi, atum, (Neu.) Colum. *Razlevamſze, Prék idem.* Uberlauffe, überflieſse. *Kiáradok.* Exundat piſcina. *Colum.* transfertur etiam *ad alia:* Exundat eloquentia. *Tacit.* id eſt: *abundanter affluit.* 2. pro *copioſè oſtentari.* Senec. Ille exundat in omnibus. *Onſze vu vſzem zmoſnoga káſze, ſtima.* Er laſſet ſich in allen mächtig ſehen. *Mindenben kérkedező, magát nagyra tartó.*

Exungŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Nobte, kopito, parklye odémlyem, odreſujem, iztergávam.* Die Klauen abnehme, abſchneide. *Körmét elſzedem.*

Exŭo, is, ere, exui, exūtum, [Act.] Virg. *Synon. propria.* Indumenta detraho, denudo. *Szlachim, razopravlyam.* Abziehe, ausziehe. *Levetkezem, meg-foſztom.* 2. *Metaphoricè*: Exuere ſe fortunis paternis. *Liv.* pro *Spoliare.* Aliquem regno exuere. Plin. *Kôga kralyevſztva mentuvati, iz kralyuvanya izbititi.* Einen vom Reich ſtoſſen, vom Thron abſetzen. *Valakit orſzágától meg-menteni.* Spiritum inimicum exuere. Senec. *Szkérbi na ſztran oſztaviti, dobre volye biti, z-nichimſzi glave netréti.* Die Sorge fahren laſſen, gutes Muths ſeyn, ſich nichts bekümmern. *Minden gondot félre tenni, Vig kédvel lenni, ſemmin a' fejit nagyon nemtőrni.* Hominem exuere. Solin. *Vumreti.* Sterben. *Meghalni.* Mores antiquos exuere. Liv. *Sztaru navadu,* ali *pervo derſanye oſztaviti.* Seine alte Weiſe laſſen. *Elhagyni a' régi ſzokáſt.* Omnem humanitatem exuit. Cic. *Zvoſzrema nechlovechen je poſztal; iz chlovechanſztva* iliti *vrédnoga derſanya zvoſzrema ſze je zpozabil.* Er iſt gantz unmenſchlich vvorden; Er hat aller Höfflichkeit vergeſſen. *Minden emberséget félre-tett; egéſzlen embertelenné lett.* Hæc res exuit novitatis gratiam. Plin. jun. *Ova ſztvar vu ſzebe nikaj vech novoga nezaderſava,* ali: *To je vre ſztaro duguvanye, to je vre oſztarelo.* Dieſes Ding hat nichts mehr ſeldſames in ſich; *oder* iſt nichts neues mehr, das iſt ſchon vvas alts. *Ezt már nem tartyák uiſágnak, Es már régi dolog.* Exuere aliquem aliqua re. Sil. *Komu kaj vzeti, kôga chesza mentuvati.* Einen eines Dings berauben. *Valakit valamitől meg-foſztani.* Exuere alicujus aſpectum. Cic. *Kôga zpred ſzebe (iz ochib) zgubiti.* Einen vor dem Geſicht [aus Augen] verliehren. *Valakit ſzemei-elől elveſzteni.* Exuere ſe ex laqueis. Cic. *Iz lanczaſze (leſzicz, vuze, prugla &c.) oſzloboditi.* Sich von Banden loſs machen. *Magát a' tőrből kiſzabadítani.* Exuere tributa. Tacit. *Dobodke ſzkratiti, nedati.* Kein Steuer geben. *Adózni nem akarni.*

Exŭpĕrābĭlis, is, *com.* le, n. Glaud. *Premochliv, preobladliv, kaiſze preobladati more.* Übervvindlich. *Meggyőzhető.*

Exŭpĕrans, *Partic.* Vid. *Exſuperans.*

Exŭpĕrantia, æ, f. Vid. *Exſuperantia.*

Exŭpĕrātio, onis, f. Vid. *Exſuperatio.*

Exŭpĕro, as, &c. Vid. *Exſupero.*

Exurdo, as, &c. Vid. *Exſurdo.*

Exurgo, is, &c. Vid. *Exſurgo.*

Exūro, is, ĕre, uſſi, uſtum [Act.] Cic. *Popalyujem, zaſzem, zezgujem, z-ognyem ſzkancham.* Verbrenne, mit Feuer verderbe. *Megégetem, kipörsölöm.* 2. Vid. *Exſicco.* 3. *Metaph.* Venenum ferrum exurit. Curt. *Chemer prejéda ſzelezo.* Der Gifft durchbeiſt das Eyſen. *A' méreg eleméſzti a' vaſat.* Mare exurere. Prov. *Kaj nemoguchnoga ſze popaſzti,*

popaſzti. podſztupiti: ali: *zaludo ſze truditi. delati.* Unmöglicher Dinge ſich unterfangen: *oder*: Vergeblich ſich bemühen, arbeiten. *A' mi lehetetlen azon iparkodni*; vagy *hejában munkálódni.*

Exuſcĭtātio, onis, f Vid. *Exſuſcitatio.*

Exuſcĭto, as, &c. Vid. *Exuſcito.*

Exuſtio, onis, f. Cic. *Zeſganye, popalenye.* e. Verbrennung. *Meg égés.* 2. *Zeſzuſſenye. Velika ſzuſſa.* Groſſe Dürrung, dürre Zeit. *Nagy ſzárazſág.*

Exŭviæ, arum, f. *plur.* Cic. *Szlechena kóſa, oprava nepriatelu vzeta.* Ausgezogene Haut. Kleider der Feinde, e. Beut. *Lenyúzott bőr, Ellenségtől elvont ruhá.*

Exŭvĭum, ii, n. Claud. *Oprava, kóſa.* Ein Kleid, eine Haut. *Ruha, Bőr.*

F.

FĂbă, æ, f. Plin. *Bob.* e. Bohne. *Bab.* Faba arabica. *Káva.* r. Caffe. *Kávé.* Hæ toſtæ nobilem potum faciunt.

Făbācĕus, a, um. *Pallad.* Făbārĭus, a, um. Cato. *Iz boba nachinyen, k-bobu ſzpadajuchi.* Aus Bohnen gemacht, zum Bohnen gehörig. *Babból-való.*

Făbācĭa, æ, f. Plin. *Teſztenicza, jeſztvina kuhana* ali *pechena iz boba.* Bohnen-Kuchen. *Bab béles.*

Făbāgĭnus, a, um. Cato. *Bobji.* Was von Bohnen iſt. *Babból-való.*

Făbālis, is, *com.* le, n. Ovid. Vid. *Fabaginus.*

Făbāgo, ĭnis, f. *Bobja moſſnicza.* e. Bohnen-Hülſe. *Babnak hőveljke.*

Făbāle, is, n. Plin. *Bobje ſztebło, ſzlama od boba.* r. Bohnen Stengel, s. Bohnen-Stroh. *Bab ſzár, bab ſzalma.*

Făbārĭa, æ, f. Botan. *Bobu ſzpodobna trava*, ali *koren.* 2. Apud Antiqu. *Polye z bobom naſzejano.* e. Donner-Bohne, Bruch-Wurtz, s. Wund-Kraut. 2. s. Bohnen-Feld. *oder* r. Acker. *Babhoz haſonló fű, tőkőſség gyogyító fű vagy gyökér.* 2. *Babbal vetett mező.*

Făbella, æ, f. *Dimin.* Vid. *Fabula.*

Făber, bri, m, Cic. *Delo-meſter, kovàch, meſterſzki chlovek, ki kaj obteſzavaiuch*, ali *kujach* &c. *napravlya, zkup ſzlaſe.* r. Werck Meiſter. *Kézi meſter ember.* Nomen eſt *generale*, & ideo, ut certam Artificum ſpeciem ſignificet, ab *Adjectivo* deficum ſpeciem ſignificet, ab *Adjectivo* determinari debet; *ſic dicimus*: Faber ferrārius. *Selezo-kovàch, kovàch iz ſeleza delaiuchi.* r. Eyſen-Hüf-Waffen-*oder* Grob-Schmied. *Vas mives, kovács.* Faber ferārĭus. *Klyuchenichàr, klyuch-kovach*, kî *klyuchenicze &c. dela.* r. Schloſſer. *Latatos.* Faber aurārĭus. *Zlatàr.* r. Goldſchmied. *Ötves, Arany mives.* Faber argentārĭus. *Szrebernàr.* r. Silber-Schmied. *Ötves, erűſt mives.* Faber Cŭprārĭus. *Kotlàr.* r. Kupffer-Schmied. *Réz mives.* Faber ærārĭus. *Zvonov zlevàr, zvonàr*, item *Szlovo-zlevacz.* r. Glocken-und Stuck Gieſſer. *item* r. Schrifft-Gieſſer. *Harang öntő.* item. *Bőtű öntő.* Faber Stannārĭus, *ſeu* in ſtanno laborans. *Koſzitro-zlevàr.* r. Zinn-Gieſſer. *Fejér ón mives.* Faber lignārĭus. *Drevo-delacz, drevo-delecz, hiſo-delecz.* r. Zimmermann, Schreiner. *ács, fából dolgozó.* ità *Cic.* 2. transfertur etiam eleganter *ad alia*: Sic dicimus quemlibet ſuæ eſſe fortunæ Fabrum. &c.

Făber, făbra, făbrum, *Superl.* Făberrimus *ità* Solin. *Delo-meſterſzki, Delo-znan.* Werckmeiſteriſch, kunſtreich, künſtlich. *Meſterséges.*

Făbrè, *Adv.* Plaut. *Meſterſzki, znano, poleg meſterſzke znanoſzti.* Künſtlich. *Meſterségeſen.*

Făbrĕfăcĭo, is, ere, ēci, actum, Plin. *Po meſterſzki napravlyam, znano-delam.* Künſtlich mache, *oder* baue. *Meſterséggel tſinálok.* 2. Metaph. Fabrefacere fallaciam. Plaut. *Chalarnoſzt, bimbu, vkanyuvanye zmiſzliti.* Eine Liſt erdencken. *Tſalárdságot kigondolni.*

Făbrĭca, æ, f, Plin. *Meſzto za delanye, kovanye* &c. e. Werckſtatt. *Mű-hely*, 2. *Delo-znanye.* e. Kunſt zu arbeiten. *Dolgos meſterség.* ità Cic. 3. *Sztanye drevezno* ali *zidano.* s. Gebäu. *épület.* Cic. 4. *Zkup ſzloſenye zkup ſzpravlyanye*, ali *poſztavlyanye.* e. Zuſammenſetzung. *Öſzvetbelybeſzetétés.* Cic. 5. Fabricam alicui admovere. Plaut. *Kôga vkaniti, prevariti.* Einen betrügen, einen mit Liſt über den Tölpel vverffen, einen übertölpeln. *Valakit meg-tſalni.*

Făbrĭcātio, onis, f. *Cic.* Făbrĭcātus, ûs, m. Sidon. *Delanye, znano-delanye.* Das Zimmern, Bauen. *Tſinálás, épités.* Eſt nomen generale *apud Cic.*

Făbrĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Quint. *Kujem, ſztanye napravlyem, delam* barbarè *Czimpram.* Schmiede, baue, zimmere. *Kovátſolok, építek, valamit tſinálók.*

2. Metaph. Fabricare verba. Cic. *Rêchi zmiſſlyavati.* Die Wort erſinnen. *Szókot kigondolni.* Hinc derivantur *Fabricatus, a, um. Fabricator* &c.

Făbrĭcor, aris, atus ſum, [Dep.] Cic. Vid. *Fabrico.*

Făbrĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Kovachki, k-kovachu,* ali *k-biſo-delczu* &c. *ſrpodaiuchi.* Zu einem Schmied *oder* Werckmann gehörig. *Kovátſi, átſi. kézi meſterséges.*

Făbŭla, æ, f, (*Dimin,* ex faba) Plaut. *Bobek.* s. Böhnlein. *Babotka.*

Făbŭla, æ, f, *Cic.* propriè, *Obchinſzko govorenye, glaſz.* e Gemeine Red, s. Geſchrey. *Közönséges beſzéd. bſr.* Jam nos fabulæ ſumus. Terent. *Vre vſzaki od naſz govori, vſzèm ſzmo na ieziku.* Jedvveder redet von uns, vvir gehen den Leuthen in den Mäulern herum. *Már minden nólunk beſzéll, mások nyelvein hordoztatunk,* 2. *Salna pripoveſzt.* s. Mährlein. *Tréfás beſzéllés.* Anniles fabulæ: Terent. 3. *Puna navuka zmiſslenka* peregr. *Fabula.* Lehrreiches Gedicht, *peregr.* e. Fabel. *értelmes okos és tanító Kigondolt beſzéd.* peregr. *Fabula.*

Făbŭlāris, is, *com.* re, n. Sveton. *Zmiſslen.* Erdacht, erdichtet. *Költött beſzédi.*

Făbŭlātor, oris, m, Svet. *Zmiſslyavecz, ſálecz.* r. Erdichter, Fabel-Hanſs, Mährlein-Trager. *Beſzéllő. ſzószaporító.*

Făbŭlo, as, are, avi, atum, (Neut.) *Plaut.* & Făbŭlor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Liv. *Salno govorim, zmiſslyávam.* Schertzvveiſs rede. erdichte. *Beſzéllgetek, ſzótſzaporítok.* Fabulari aliquid de aliquo, *pro* fingere. *item* Fabulari cum aliquo *pro* loqui. *Terent.*

Făbŭlōsè. Fabuloſiùs, Fabuloſiſſimè, *Adv.* Plin. *Zmiſsleno, ſalno, laſlivo.* Fabelhafftig, Lügenhafftig. *Kigondolva, Hazudozva.*

Făbŭlōsĭtas, atis, f, Plin. *Zmiſslenye, ſalnih y laſlivih pripoveſztih zkup-ſzpravlyanye.* e. Erdichtung, s. Fabelvverck *Szerzés, bolondságra és tréfaságra hajlandóság.*

Făbŭloſus, a, um, *Curt.* Vid. *Fabularis.*

Făbŭlum, i, n. *Aul. Gell.* Vid. *Făbula.*

Făceſſo, is, ere, ceſſi, & ceſsīvi, ceſſum, & ceſsītum, (*Freqv.* à Facio.) Cic. Vid. *Facio.* Faceſſere alicui negotium. Cic. *Kómu ſzérk vuchiniti, ſzkêrbi dodati, neprilika vuchiniti.* Einen zu ſchaffen machen, Unruhe machen, zu thuen geben. *Valakinek bajt ſzerzeni.* Propriè Vid. *Finio, perficio.* 2. Vid. *Abeo.* Faceſſe hinc. Terent. *Odbaj od ovud, Czuti van.* Pack dich fort, *Távozzál-el innet, erigy innen.* 3. Vid. *Pello.* Faceſſe hinc hominem. Cic. *Tirajga zpred moih ochih.* Thue mir ihn aus den Augen, treibe ihn fort. *ûzd-el innen.* Reipublicæ faceſsere. Cic. *Za obchinſzku harzen nemarati.* Geme ner Stadt-Nutzen nicht achten. *Semire bajtani a' közönséges jót.* Sed hæc faceſſant. Solin. *Od toga nechu ni mirsliti,* ali: *To hochemo na ſztran oſztaviti.* Ich mag hiervon nichts gedencken, vvir laſſen dieſes fahren. *De erről nemis akarok gondolkozni, de ezek mulyanak-el.*

Făcētè, făcētiùs, făcētiſsĭmè, *Adv.* Cic. *Salno, Segavo.* Schertz-vveiſs, artig. *Tréfáſon, jeleſen.*

Făcētĭa, æ, f, *Plaut.* Făcētĭæ, arum, f, Plin. jun. *Sale* vulgō *norie, ſegavo govorenye.* e. Schertz-Worte. kurtzvveilige, artige, vexier Rede. Stiche ohne bluten, Narrenpoſſen, Poſſereyen. *Tréfa beſzédek, Helyes tsúfolódás.*

Făcētior, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Sidon. *Segavoſze ſalim, norujem.* Artig ſchertze. *Jeleſen tréfálódom.*

Făcētōſus, a, um, *Cic.* Făcētus, a, um, Plaut. *comp.* Facetior, *Feſt. Superl.* Facetiſſimus, Svet. *Sale pun, ſegav.* Schertzhafft, ſchertzhafftig, artig, kurtzvveilig. *Tréfás, mulatságos, jeles.* Accipitur in bonam & malam partem.

Făcētum, ti, n. Quint. Vid. *Facetia.*

Făcĭes, ēi, f. Cic. *Obraz.* s. Angeſicht, Antlitz. *Ortza, Artzúlat, ábrázat. Uſus* De facie nôſſe, Cic. *Po obrazu kôga poznati.* Von Angeſicht kennen. *Személyében ismérni.* 2. Facies arboris Plin. *Prilika, Podoba zvunſka drêva.* e. Geſtalt eines Baums. *Fának állása, külső mivolta.* Sic dicitur: *Amœna cæli facies* &c. 3. *Sztaliſs katonga dugovanya.* e Beſchaffenheit, r. Zuſtand. *állapot.* Triſtis eſt omnium rerum facies. Cic. *Tuſen y ſaloſzten je vſzeh ſztvárih ſztaliſs.* Es iſt alles erbärmlich beſchaffen, es hat allerſeits ein erbarmliches Anſehen. *Minden dolgoknak ſzomoru az állapotja.*

Făcĭlè, *Adv.* Plaut. *Lehko, Laſzno.* Leichtlich. *Könnyen. Uſus:* Facilè eſt dictu. Curt. *Labko je rechi, govoriti.* Es iſt leicht zu ſagen. *Könnyu mondani.* Hominum facilè miſerrimus. Cic. *Najneſzrechnejſi chlovek.* Der aller elendeſte Menſch. *Mindenekkél ſzegényebb ember.* 2. Vid. *certè, certò.*

Digitalizirao Google

certò. Cic. 3. Vid. *Liquidè, liquidò*. Donat.

Făcilis, is, *com.* le, n. Cic. *Legek, Lebkek, Lagek*. Leicht, gering. Könnyű. 2. Vid. *Mitis, Benevolus*, &c. Da te mihi facilem. Ovid. *Vchini mi ovu miloſchu, vchini poleg moje proſinye, vpuni proſinyu* [*volyu*] *moju*. Thue mit dieſen Gefallen, thue mir das zu Gefallen. *Tſelekedd meg nékem ezt a' jó-akaratot, tſelekedgyél akaratom ſzerint*.

Făcilitas, atis, f. Cic. *Lebkocha, Lebkota, Lagabnoſzt*. e. Geringheit; Gelindigkeit: Könnyűség. 2. Vid. *Manſuetudo; Promptitudo, Benevolentia*.

Făcilĭtĕr *Adv. Vitruv.* Vid. *Facilè*.

Făcĭnŏrōsus, a, um, Cic. *Zlochinſzki, zlochesztj, hmanyoche pun, Málovréden*. Boſshafftig, laſterhafftig; voller Bubenſtück. *Gonoſztéből, Lator. Comp.* Facinoroſior. *Sidon. Apol. ſuperl.* facinoroſiſſimus. *Cic.*

Făcĭnus, ŏris, n. Cic. *Zlo* ali *dobro veliko delo, velszki chin*. Schlechte *oder* güte groſse That. *Jó avagy gonoſz nagy tſelekedet*. In bonam partem ſumitur *hoc modo*: Facinus nobile, magnum, clarum, luculentum, immortale, &c. *in malam verò Sic*. Facinus atrox, audax, horendum, morte dignum &c. *item quotiès ferè ſine Adjectivo ponitur: ut:* Facinus edere, *id eſt* flagitium. Cic. Vid. *Flagitium*.

Făcio, is, ere, fēci, factum, (Act.) Cic. *Chinim, napravlyam, poſzlujem* Mache, thue, ins Werck richte. *Tſinálom, tſelekſzem, mívelem, ſzerzek, téſzem*. Uſus: Facere adversùs (contra) aliquem, Terent. *Szuprot kómu biti*. Wider einen ſeyn. *Valaki ellen lenni*. Facit hoc adversùs illum. *Toje ſzuprot nyemu*. Das iſt vvider ihn. *Az ellenne vagyon*. Viriliter facere. Horat. *Pojunachki* (*viteſzki*) *ſze derſati*. Sich tapffer halten. *Katonáſon magát tartani*. A ſe aliquid facere. Plaut. *Od ſzebe prez tugyega nagovarjanya kaj vuchiniti*. Von ſich ſelbſt (das iſt: ohne eines andern Rath) etvvas thun. *Magától más tanátſa nélkül valamit tſelekedni*. 2. Facere cædem *pro* Commitere. *Kóga vumoriti*. Einen tödten, einen Todtſchlag begehen. *Valakit meg-ölni*. 3. Ova facere. Varr. *pro* parere. *Jajcza zneſzti, poſztaviti*. Eyer legen. *Tojni*. 4. Facere mercaturam. Cic. *pro* Exercere. *Terſiti, terſtvo tirati*. e. Kauffmannſchafft treiben. *Kalmárkodni*. 5. Facere naves. Jul. Cæſ. *pro* Fabricare. 6. Facere Claſſem. Jul. Cæſ. pro *inſtruere, armare, & omnibus neceſſariis providere*. 7. Aliquid magni (parvi) facere. Cic. *pro* æſtimare. *Kaj unogo (malo) preſztimavati*. Etvvas hoch (gering) achten. *Valamit nagyra (tevéſzre) becsülni*. Pili non facere, nihili facere. Catull. *pro* Contemnere. *Zó nikaj derſati, zevſzema za nikaj preſztimavati*. Gar nicht achten. *Semminek tartani*. 8. Facere conſilium: pro *dare*. Liv. *Tolnach, ſzvituvanye dati*. Einen Rath geben. *Tanátſot édni*. 9. Facere naufragium: pro *pati*. Cic. *Ladje vtonenye terpeti*. Einen Schiffbruch leiden. *Hajó-törést ſzenvedni*. 10. Facere imperata, juſſa: pro *exequi*. Plaut. *Chiju zapoved zpuniti, obderſavati*. Eines Befehl verrichten. *Valakinek parantſolatján eljárni*. 11. Facere ſacra, facere ad aras, *id eſt*: Divina peragere, Miſſam celebrare. *Szlu bu Boju obnaſſati*, ſz. *Meſſu chteti. Bogu alduvati*. Den Göttlichen Dienſt verrichten, die heilige Meſs Gott aufopfferen. *Iſteni ſzolgálatot végbez vinni, Miſét mondani; Iſtennek áldozni*. 12. Facere æs alienum, pro *Contrahere debita*. Liv. *Zaduſitiſze*. Schulden machen. *Kölcsön pénzt kérni*. 13. Facere iter. Cic. *Putuvati*. Reiſen. *Utazni*. 14. Facere conſulem, pro *eligere*. Cic. 15. Facere animum alicui. Liv. *Kómu ſzercza dodati, kóga batrivoga vuchiniti*. Einen behertzt machen. *Valakit fel bátoritani, kedvet adni*. 16. Facit hoc ad bonos mores, *pro* Conducit, Juvat. 17. Faciam tibi copiam eius, *vel* eum videndi. *Vuchinim*, ali: *Preſzkérbim ti priliku nyega videti*. Ich vverde dir die Gelegenheit machen ihn zu ſehen. *Meg-tſelekſzem, hogy te ötet meg-látbaſſad*. Facere alicui alicuius rei copiam. *Kómu kaj preſzkérbeti, kómu kakvoga duguvanya dopuſchenye dati; kómu k chemu priliku kakzu vuchiniti*. Einem etvvas zu vvegen bringen; einem zu etvvas die Erlaubnuſs geben; einem zu etvvas die Gelegenheit machen. *Valakinek valamit ſzerzeni; valakinek valami dolognak élésére ſzabad ságot adni; valakinek valaminek megnyerésére alkalmatoſságot kéſziteni*. 18. Juſta alicui facere. Cic. *Kómu zadnyu lyubav y ſzlushbu izkazati*, iliti: *kóga pokopati pomochi*. Einem die letzte Ehr anthun, oder begraben helffen. *Valakinek utólsó tiſztelетét meg-adni*, vagy *Eltemetni ſegiteni*. 19. Facit mecum. Cic. *Z-menum chuti, derſi*.

Digitalizirao Google

derſi. Er halt mit mir. *Velem egyet ért, egyet tart.* 20. Facere fidem. Cic. *Uchiniti, daſze veruje.* Ein Glauben gevvinnen. *Azon igyekezni, hogy hidgyenek nẽki.* 21. Fac eſſe: pro *pone caſum, poſito quòd ita ſit.* Cic. *Poſztavemo, da je tomu tak.* Geſetzt, das dem alſo ſey. *Engedgyük hogy úgy légyen: Bár úgy légyen.*

Făcĭtergĭum, ii, n. Iſid. *Rúbecz.* s. Schnupftuch. *Keſzkenő.*

Factio, onis, f. Cic. *Chinenye*, 2. *Sztrâne Podignyene nekojeh ſzuprot nekojem, nekojeh zkup derſanye y zvezanye.* s. Thun. 2. Etlicher vvider andere Zuſammenrottung, e. Aufrührung. *Tſinálás*, 2. *Némelyeknek máſok-ellen fel-indulása, háboródáſa.*

Factiōſus, a, um, *Cic.* Factiōſior. *Aur. Vict.* Factiōſiſſĭmus, Plin. jun. *Szpachlyiv, zmutliv, nemiren, zbuchliv, podigliv.* Aufrühriſch. *Pártolkodó, őſzve veſztő, zenebonát, háborgáſt indító, ſzerző.*

Factĭtātio, onis, f. Tertull. *Kontinom delanye, vechkrat chinenye, guſzto-krat nachinyanye, napravlyanye.* Das ſtetige und öfftere Thun. *Tſeleteddegelés, teddegelés.*

Factĭtor, oris, m, Tertull. *Guſztokrat nachinitel, delavecz, napravlyavecz.* Der etvvas ſtets und offt thut. *Teddegelő, mívelő, tſelekeddegelő.*

Factĭto, as, are, avi, atum, [Frequent.] Cic. *Guſztokrát nachinyam, délam, chinim, napravlyam.* Offt thue. *Tſeleteddegelem, teddegelem, mívelem.*

Factor, oris, m, Ulp. *Chinitel, napravitel, nachinitel.* Der etvvas macht. *Tſinálo, tſelekedő, tévő, &c.*

Factum, ti, n, Cic. *Chin, Chinenye.* e. That. *Tſelekedet.*

Factūra, æ, f, Plin. *Delo vuchinyeno, napravleno, chin, nachinyek.* Gemachtes Werck. *Tſinálmány, végbez vitt dolog.*

Factŭrio, is, ire, [deſiderat.] Plaut. *Selim kaj chiniti.* Ich begehre zu thun. *Tſinálhatnám.*

Factus, ûs, m, Cato V. Factio.

Facul. *Adv.* Feſt. Vid. *Facilè.*

Făcŭla, æ, f. [*Diminut.* à fax.] Propert. *Duplyérecz.* e. Kleine Fackel. *Viaſz fáklyátska, gyértyátska.*

Făcultas, atis, f, Cic. 1. *Mócb, oblaſzt.* 2. *Dopuſchenye, 3. Bogacztvo, Blágo.* Cic. 4. *Zvanſztvo.* e. Macht, 2. e. Erlaubnuſs, 3. r. Reichthum, s. Vermögen, 4. e. Wiſſenſchafft, Facultet. 1. *Tehetség, Erő, talom, 2. Engedelem, 3. Gazdagság, 4. Tudomány, értelmeſség.*

Făcundè *Adv. Liv.* Facundiſſimè: ſenec. *Lépo-rechno, Lépo-govorno, Blago-rechno kraſzno-rechno, Izgovorno, Dobro-rechno.* Beredt, beredtſam. *ékeſen ſzólva.*

Făcundĭa, æ, f, *Ovid.* Făcundĭtas, atis, f. Plaut. *Izgovornozt, Lepo-rechnozt, Blago-rechnozt, Dobro-govornozt, kraſzno-rechnozt.* e. Beredſamkeit, Wohlredenheit. *ékes beſzéd, ékeſen ſzólás.*

Făcundus, a, um, Făcundĭor, Făcundiſsĭmus, *Quint.* Făcundiōſus, a, um, Gell. *Vnogorechliv, Lepo-govorliv, Blago-rechliv, kraſzno-rechliv, Dobro-govorliv.* Wohl, zierlich bered. *ékeſen ſzóló, beſzéllő.*

Fæcīnĭæ, [uvæ,] arum, f, *plur.* Colum. *Grózdje jako meſznato, vech nego drugo-grózdje drógy chinechе.* Fleiſchichte Weinbeer, ſo mehr Lagel, Truſen oder Hefen machen als die anderen. *Igen búſos ſzőlők, mellyekbűl többseprő vagyon, mint ſem máſokbúl.*

Fæcīnĭus, Fæcŭlīnus, a, um, Colū. *Jako meſznat, Drogyen.* Sehr fleiſchicht, Lagel, Truſel, Hefen machend. *Igen búſos, s-azért jobban seprős.*

Fæcŭlentè *Adv.* Plin. *Truſzno*, 2. *Droſgyeno.* Heficht, laglecht. *Seprősön, zavaroson.*

Fæcŭlentia, Fēcŭlentia, æ, f, Sidon. *Drogye nozt, Truſznocha.* Hefichtes Weſen. *Seprőség, Zavaroſság.*

Fæcŭlentus, Fēcŭlentus, a, um, Plin. *Truſſen, Mutni, Pun dróſgy.* Voller Hefen, Lagel, Truſen. *Seprős, Gazos, Zavaros.*

Fæx, *vel* Fēx, ēcis, f, Cic. *Szmèt*, 2. *Vinſzke drogye.* r. Unflat, 2. r. Lagel, e. Hefen, Truſen. *Gaz*, 2. *Seprő, Seprőlék.*

Fāgĕus, *Plin.* Fāgĭnĕus, *Ovid.* & Fāgĭnus, a, um, Virg. *Bukov, Bukoveni, a, o.* Von einer Buchen. *Bikfából-való.*

Fāgĭcŏla, æ, *com.* Plaut. *Na Bukoi prebivajuchi, gnyezdo imajuchi.* Der in Buchen niſtet, ſich aufhaltet. *Bikfán fészket rakó, lakó.*

Fāgĭnētum, ti, n. *Bukovje.* r. Buchvvald. *Bikfás Erdő.*

Fāgus, i, f. Virg. *Bukva* [*Drévo,*] r. Buchbaum. *Bikfa.*

Fāgŭ'al, ālis, n, Varro. *Kapelicza negda V-Rimu Bogu Jupiteru zezidana, vu kojoj je Bukva ſztala nyemu alduvana.* Eine Capell zu Rom, dem Jovi zu Ehren erbauet, in vvelcher ein Buchbaum ſtund, ihme aufgeopffert. *Régenten Jupiter iſtennek*

nek épſtetett kápolna, mellyben néki Bikſát áldoztak Romában.

Fălæ, *vel* Phălæ, arum, f. *plur.* dicitur *etiam* Fălandum *vel* Phălandum, i, n. *apud Enn. Turni Dreveni kojeſzu negda za varaßev jemanye*, ali *za Ingledanye imali.* Hölzerne Thurn die man vor Zeiten in Einnehmung der Städten *oder* auch in Schauſpielen gebraucht. *Fa-tornyok, mellyeket elein az városok megvévésére, bóditására, vagy meg-ſzemlélésére tſináltak.*

Fălărĭca, æ, f. Virg. Vid. *Phalarica.*

Falcātor, oris, m. & Falcātĭus, ii, m. Cic. *Vojnik z-koſzum.* Soldat ſo in Feld Senſen führet. *Kaſzával badakozó*, 2. *Koſzecz.* r. Heymäder. *Kaſzás.*

Falcĭcŭla, æ, f, Pallad. *Koſzicza, mala koſza.* Kleine Senſen. *Kaſzátska.*

Falcātus, a, um, *Plin.* formam falcis habens, *vel* falcibus inſtructus.

Falcīdĭa, æ, f. *Scil.* lex *à Falcidio Trib. pl.* lata erat, ne quis præteritô legitimô hærede, teſtamentô ullum alium ex aſſe faceret hæredem, quin quarta ſaltem pars legitimo hæredi cederet, quòd ſi ſecus fieret, liceret legitimo hæredi minuere legata, & quartam ſuam implere. *JCt.*

Falcĭfĕr, a, um, Mart. *Koſzo-noſz.* Senſen tragend. *Kaſza-bordozó.*

† Falco, as, are, avi, atum, (Act.) *latinè* falce ſeco. *Koſzim.* Mit der Senſen abſchneide, mäde. *Kaſzálok.*

Falco, ōnis, m, Jul. Firm. *Szokol*, 2. Transl. *Cklovek nuter zvitemi, y nagnyenemi zubmi.* r. Falck, 2. Menſch mit einvverts gebogenen Zähnen. *Sólyom*, 2. *Bé-hajólt fogú ember.*

† Falcōnārĭus, rii, m. *Szokolàß, 2-ſzokoli lovecz.* Ein Falckonier, ein Jäger, der mit Falcken umgehet. *Sólyom fogó; ſólyommal vadáſzó.*

† Falcōnārĭa, æ, f. *Lòv 2-ſzokoli.* Die Jagd mit Falcken. *Sólyom fogás, vadáſzás.*

Falcŭla, æ, f, *Cato.* Falcĭcŭla, æ, f. Pallad. *Szêrp.* 2. *Koſzìr, vinyak, nòsza obrezavanye tèrſzja, drevja* &c. 3. *Koſzicza.* e. Sichel, 2. s. Reben-Garten-Meſſer, 3. Kleine Senſen. *Sarló*, 2. *Katzor, ſzőlő metſzőkés*, 3. *Kaſzátska.*

Fălernum, ni, n. Mart. *Drechno vino na gori* Falernus *zvanoj vu Latinſzkoj zemlyi rastuche.* Ein köſtlicher Wein der in Italien auf dem Berg Falerno vvachſt. *Olaſz orſzágban Falernus néven hegyen termő jó bor.* Reperitur etiam Falernus, i, m. *Tibul.* ſumoſos Falernos. *Tibul.*

Fălĭſci, ōrum, m. *plur.* Virg. *Lyudztvo, koje jeſzt negda vu Latinſzki zemlyi ſztalo.* Völcker ſo vor Zeiten in Italien gevvohnet. *Olaſz orſzágban néha lakó népek.*

Fălĭſcus, i, m. Mart. *Nadeven ſzvinyſzki ſeludecz*, vulgò *Vrasja mati.* Gefüllter Sau-Magen. *Töltött diſznó Gömbötz.*

Fallācĭa, æ, & Fallācĭes, ĕi, f. Cic. *Vkanitva, Czigania, Himba.* r. Betrug, e. Falſchheit. *álnokság, Tſalárdság.*

Fallācĭlŏquentĭa, æ, f. Cic. *Vkanlyivo govorenye y neiſztinſzko.* Betrügeriſche Red. *Tſalárd, nem igaz beſzéllés.*

Fallācĭōſus, a, um, Apul. *Pun ukanitve, cziganie, neiſztine.* Voll Falſchheit. *Telitſalárdsággal, Hamisággal.*

Fallācĭter, *Adv.* Cic. *Vkanylivo, Neiſztinſzki, Neiſztinito, Himbeno.* Fälſchlich, betrüglich. *Tſalárdságoſan, Hamiſan.*

Fallax, ācis, *om. Cic.* Fallācior. *Ovid.* Fallācĭſsĭmus, *Cic.* Fallĭbĭlis, is, *Com.* le, n. *Vkanyliv, Neiſztinſzki, czigányart, varliv, Privarliv, Himben.* Betrüglich, falſch, fälſchlich, fehlbar. *Tſalárd, Hamis, Tſaló.*

Fallo, is, ere, fĕfelli, falſum, (Act.) Cic. *Vkanyujem, Varram, Hinim.* Betrüge, hintergehe. *Megtſalom.* Curam ſomno fallere. Horat. *Szkêrb z-ſznom pretirati.* Die Sorg mit Schlaffen vertreiben. *Gondját álommal enyhíteni* &c. Fraude circum venire aliquem, Cic. *Kôga vkaniti.* Einen betrügen. *Valakit meg-tſalni.*

Falsārĭus, rii, m. Svet. *Penez, piſzma* &c. *krivo-chin, Pobabitel.* Ein Verfälſcher, falſcher Müntzer, Brieff-Verfälſcher. *álnok ember, hamis pénzel és petsétttel élő, Hamis pénz verő ember.*

Falsè *Adv.* Cic. Falsò *Adv.* Terent. *Superl.* Falſiſſĭmè. *Krivo, Vkanylivo, Neiſztinſzki.* Fälſchlich. *Hamiſan, álnokúl.*

Falsĭdĭcus, a, um, Plaut. *Krivo govorlyiv, krivo-rech, neiſztinit.* Lugen-redend, lugenhafftig. *Tſalárd-ſzavú, Hazugság mondó.*

Falsĭfĭcus, a, um, Plaut. *Krivo-chin, Vkanyliv, Cziganyi.* Betrüglich. *Hamis.*

Falsĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) *JCt*, idem ac *Crimen falſi committo.*

Falsĭgrăphus, i, m. Sarisb. *Vkanitel y krivo piſzma preobrachitel*, ali *Izpiſzitel*, &c. Ein Verfälſcher, Betrüger in Schrifften. *Hamis iráſt Magyarázó*, vagy *leiró.*

Digitalizirao Google

Falsĭjūrĭus, a, um. Plaut. *Krivo - prisheſuiuchi.* Falſch ſchvvörend. *Hamis eskûvô.*

Falsĭlŏquĭum, ii, n. Plaut. *Krivo, laſno govorenye.* Falſches, lügneriſches Reden. *Hazug ſzólás, hamis beſzéd.*

Falsĭlŏquus, a, um, Plaut. Vid. *Falsidicus.*

Falsĭmōnĭæ, arum, f. *plur* Plaut. *Láſi, Vkanyuvanya, Vkanitve, Cziganie.* e. Lugen, Betrügereyen. *Hazugság, Meg-tſalás, tſalárdság.*

Falsĭpărens, entis, m Cato. *Stimanoga otcza imaiuchi, koi vendar pravi otecz nè.* Der einen vermeynten Vatter hat. *Kinek nem igaz, hamis ſzûlei vadnak.*

Falsĭtas, atis, f. Cic. *Prevara, Vkanyuvanye, Himba.* e. Falſchheit, Lügen, Betrügung. *Hamisság.*

Falso, as, are, avi, atum, (Act.) JCt. Vide *Falſifico, Adultero.*

Falſum, i, n. Tacit. *Neiſztina.* e. Falſchheit. *Hamisság.*

Falſus, a, um, *Cic.* Falſior. *Petron.* Falſiſsĭmus, Colum. *Neiſztinſzki, Neiſztinit, Vkanyliv, Nepravedni, Nepravedan.* Falſch, betrogen. *Nem-igaz, Hamis.*

Falx, falcis, f. Cato. *Koſza.* e. Senſe. *Kaſza.* 2. Falx meſſoria. Vid. *Falcula.* N. 1.

Fāma, æ, f. *Cic.* Fāmōsĭtas, ātis, f. & Fāmen, ĭnis, n. Feſt. *Glaſz, Razglaſzenye.* s. Gaſſen-Geſchrey, r. Ruff. *Hir.* Uſus: Sic Fama fert. Liv. *Tak je glaſz:* ali: *tak lyudi govore; takſze gláſzi.* So iſt der Ruff: *oder:* So geht die gemeine Red: ſo reden die Leuth; ſo vvird geſagt; ſo ſaget man. *úgy az híre; úgy beſzélnek az emberek felôle; úgy mondgyák.* Dare famæ aliquid: pro *credere.* Accipere fama & auditione. *Tacit.* pro *audire,* vel *narrata narrare.* 2. Accipitur *pro* bono nomine. *Dobro ime, dober glaſz imena.* Guter Nahm. *Jó név.* Incolumem tueri famam. Horat. *Dobro ime, dober glaſz obchuvati.* Seinen guten Nahmen erhalten. *Jó hírét nevét meg-tartani.* 3. Sumitur pro *infamia, malo nomine.* ita Cic.

Fāmēlĭcus, a, um, & Fāmēlĭcus, i, m. Feſt. *Gladen, Gladan, Lachen.* Hungerig, hungeriger. *éhezô, éhel-hólt.*

+ Fāmĕo, es, ere, (Neu.) Vid. *Eſurio.*

Fāmes, is, f. Cic. *Glád, Lachnost.* r. Hunger. *éhség.* Transl. V. *Deſiderium.*

Fāmeſco, is, ere, (Inchoat.) Alcim. *Gladenbívam.* Hungerig vverde. *éhezek.*

Fāmĭger, ĕra, ĕrum, *Varro,* Famigerātor, oris, m. Plaut. *Glaſzo-noſz, Razglaſzitel.* Ein Mährlein-Trager. *Hir bordozó.*

Fāmĭgĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Prerávam, Razglaſſuiem* Ausruffe, ausſchreye. *Kihirdetem, Elbire-ítem.*

Fămĭlĭa, æ, f. Cic. *Druſina, Chelyád.* s. Hauſs-Geſind. *Tſeléd.* 2. *Plemmé, Ród.* r. Stam. *Nemzetség.*

Fămĭlĭareſco, is, ere, (Inchoat.) Sidon. *Poznavamſze, znan, domach bivam* Heimlich bekand vverde. *Eſmérkedem, othon-valóvá-leſzek.*

Fămĭlĭāris, is, *com.* re, n. Cic. *Domachi, priatelſzki, druſinſzki, Chelyadni.* 2. *Z-kim zpoznan, poujſan, ſzloboden.* Zur Hauſshaltung gehörig. 2. Der mit jemand Bekand iſt, Gemein, Vertreulich, Frey. *Tselédbezvaló, házi, barátságot.* 2. *Szabadot, eſmérôs.* Quotidianâ cum aliquo uti conſvetudine; arctiſſimâ neceſsitudine coniungi. *Cic.*

Fămĭlĭārĭtas, atis, f. Cic. *Prinavadnoſzt, vnogo-ujſanoſzt, velika zpoznanoſzt, ſzkrovnopriatelſztvo, obitelnoſzt.* Geheime Freundſchafft, ſonderbahre Bekandtſchafft, Verträulichkeit. *Barátság, egyûtt nyájaskodás.*

Fămĭlĭārĭter, *Adv.* Cic. *Priatelſzki, naujſano, ſzlobodno, obitelno.* Freundlich, Verträulich. *Barátságoſan, Nyájaſon.*

Fāmōſa, orum. n. *plur.* Gloſſ. *Oſzramotlyivo napiſzek otajno ſzuprot kómu vuchinyen,* vulgò *Paſqvil.* Ein Paſquill. *Valaki ellen hamiſan költött irás.* Vid. *Paſquillus.*

Fāmōſus, a, um. Plin. *Glaſzovit, na glaſzu.* 2. *Izglaſſen, Hman glaſza.* ità Cicero. Berühmt. 2. Verſchreit eines übeln Nahmen. *Hires, nevez,* 2. *Gyalázatos.*

Fămŭla, æ, f. Cic. *Szluzbenicza, dekla.* e. Diennerin, e. Magd. *Szolgáló, ſzolgáló leány.*

Fămŭlanter. *Adv.* Accius. *Szluzbeno, Szluſech.* Dienſtiglich, unterthäniglich. *Szolgai módon.*

Fămŭlāris, is, *com.* re, n. Cic. *Szluzbeni.* Zum Dienſt gehörig. *Szolgai.*

Fămŭlātio, onis, f. *Apul.* Fămŭlātĭum, ii, n. Macrob. Fămŭlātus, ûs, m. Cic. *Szlugi, dvorjaniki.* 2. *Szluſenye, ſzluzba, dvorenye.* e. Knechten. s. Dienſt-Geſind. 2. Das Diennen. *Szolgák, udvari ſzolgát.* 2. *Szolgálás, ſzolgaság, ſzolgálat, udvarlás.*

Fămŭlor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Gic. *Szluſim.* Dienne. *Szolgálok.*

Fămŭlĭtas, atis, f. Accius. *Szluzba.* e. Dienſtbahrkeit. *Szolgalát.*

Fămŭlus, li, m. Cic. *Szluga, ſzluzbenik.* r. Knecht, r. Dienner. *Szolga.*

Fămŭ-

Fămŭlus, â, um. Ovid. *Szluſni, ſzlubeni.* Dienſtlich. *Szolgálatra-való.*

Fānātĭcè *Adv.* Apul. *Mahnito, pameti-gubno, zmutno, bedaſzto.* Unſinniglich. *Bolonatúl, eſztelenűl, ſzellőſen.*

Fānātĭcus, a, um. Cic. *Mahnit, vrago-duſſen, obſzegyen od duha, zvan pameti.* Unſinnig, beſeſſen von einem Geiſt, ſchvvermeriſch, fantaſtiſch. *Eſzelős, lélektűl megſzállott.*

†Fannātĭo, onis, f. *Vrême vukőmſze koſſute plode.* Die Zeit in vvelcher die Dannhirſchen trächtig ſind. Idő *mellyben az ſutàk az ſzarvaſokkal ſzaporitáſnak okáért őſzve-gyülnek.*

Fānum, ni, n. Cic. *Czirkva, czrikva, czerkva.* e. Kirch. *Templom.*

Făr, āris, n. Cic. 1. *Sitek vſzakojachki.* Allerley Getreyd. *Minden féle gabona.* 2. propriè nunc accipitur pro *farre adoreo* id eſt pro *Siligine & tritico.*

Farcīmen, ĭnis, n. Varro. *Klobaſzicza.* r. Bratvvurſt. *Kolbáſz.*

Farcĭo, is, īre, farſi, fartum, *aliis* farctum (Act.) Cic. *Nadévam, nagnyetávam.* 2. Transl. *Tuſztim.* Ausfülle, anfülle. 2. Mäſte. *Megtőltőm.* 2 *Hizlalom.*

Fărīna, æ, f. Varro. *Melya, Braſſno, Múka.* s. Mehl. *Liſzt.*

Fărīnăcĕus, a, um. Fărīnŭlentus, a, um. Apul. *Melyni, iz melye.* Aus Mehl gemacht. *Liſztből való, Liſztes.*

Fărīnārĭum, rii, n. Vet. Onomaſt. *Hambar za melyu.* ali *druga poſzuda, ſkrinya melyna.* r. Mehl Kaſten, e Mehl-Kamer. *Liſztes ka, Liſztes ſzekrény.*

Fărīnārĭus, a, um. Cato. *Melyni, k-melyi zpadajuchi.* Das zum Mehl dienet. *Liſztes.*

Fārio, ōnis, m. Vide. *Trutta.*

Fāris, *vel* fāre, fātur, fāri, fatus ſum. Cic. (Dep. *Defect.*) Fandus *Feſt. Fatu,* Solin. *Govoriti.* Reden *Szólni.* Ajunt ex oraculo ità fatam Pythiam. *Cic.*

Farrāceus, a, um, & Farrācĭus, a, um. *Plin.* Farrĕus, a, um. Colum. *Pſſenichni, Hérſeni,* &c. Von Weitzen Mehl, &c. *Búzai, buza liſztből való, rozſos* &c.

Farrāgo, ĭnis, f. Feſtus. *Iz vnogeh trav,* ali *ſitka zmeſſana hrana, kérma, zmeſz.* Von allerley Kraut, *oder* Getreyd, &c. Gemiſchtes Futter vor Viech, zuſammen gemiſchtes Ding. *Egyveles gabona,* vagy *fű.*

Farreātio, ōnis, f. Feſt. *Kolach,* ali *pogacha pſſenichna z kojum alduvanum jeſze potvergyavala ſzvadba popovſzka ſztaroga vremena.* Ein Opffer-Kuchen damit die Hochzeiten in alten Zeiten beſtättigt vvorden. *Búza kaláts, mellyel régenten áldozat után az papi házaſſág meg-erősittetett.*

Farrĕum, ei, n. Plin. *Hleb, Kolach, pogacha* ali *druga jeſztvina kubana iz pſſenichne melye.* Ein Lab, *oder* Kuchen aus Weitz-Mehl. *Tripó* vagy *búza kaláts.* 2. *Stagely, Hambar ſitni.* r. Stadel, Getreyt-Kaſten. *Paita, tsűr, gabona tartó ſzekrény.*

Fartĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Nadet, Otuſchen.* Das gefüllt iſt, gemäſt. *Hizlalt, meg-töltött.*

Fartim *Adv.* Apul. *Nadevaſuch, nagnyetuch.* Gefüllt, ausgeſtopffet. *Meg-töltve.*

Fartor, oris, m. Cic. *Nadevavecz, klobaſzichàr, devenichàr.* r Füller, Wurſtmacher. *Töltő, kolbáſz tſinálló.*

Fartum, i, n. Plaut. *Nadev.* Fülle. *Töltelék.*

Fartūra, Farctūra, æ, f. Cic. Fartus, ûs, m. Arnob. *Nádev, nadevanye, natuſchenye, otuſztenye, nagnyetenye.* e. Füllung, Mäſtung, Stopffung. *Töltés, hizlalás.*

Fartus, & Farctus, a, um. Cic. *Nadeven, nadet, otuſchen, nagnyeten.* Gefüllt, Gemäſtet. *Hizlalt, töltött.*

Fas, *Indeclinab* & ſolùm in *Nominativo, Accuſat, Vocat.* habetur. Cic. *Pravo, vredno, ſzlobodno, poboſno, doſztojno.* Recht, billich, Gottſeelig. *Mélto, ſzabad.*

Faſcĭa, æ, f. Cic. *Povoj, plenicza, povialo, povezilo, povezacha.* Ein Windel, Binden, Umſchlag. *Mindenféle kötő, póla.*

Faſciātim, *Adv.* Quint. *Obviajuch, naprilíku kiticze.* Bündvveiſe, Büſchelvveiſe. *Polálva, meg-kötve.*

Faſcĭcŭlus, i, m. (*Dimin.* à faſce) Cic. 1. *Sznopek, kiticza,* 2. *Povojek.* s. Büſchlein, 2. s. Bündlein. *Bokréta, nyalábotska.* 2. *Kötelétske, póla.* 3. Vid. *Manipulus.*

Faſcĭnāmentum, ti, n. *Apul.* Faſcĭnātio, onis, f. Plin. *Vrechenye, chàranye, czopria.* e. Verzauberung, Hexerey, Bezauberung. *Igézet.*

Faſcĭnātōrĭus, a, um, JCt. *Vrechliv, vrechni, vrechlyiv.* Zauberiſch. *Igézős.*

Faſcĭno, as, are, avi, atum, (Act.) *Virg.* Faſcĭnor, aris, ari, (Depon.) *Vrekujem, czópram, chúram.* Verzaubere, vergalſtere, beſchreye, behexe. *Meg-igézem.*

Faſcĭnum, i, n. Horat. *Z kémſze vrethe, czopria, vűroki.* e. Zauberey, das Beſchreyen. *Igézet.* 2. Dicitur etiam Faſcinus, i, m. *Auct. Car. Priap.* Non me vocabis &c. ad feriatos faſcinos.

Faſcio,

Digitalizirao Google

Faſcio, as, are, avi, atum, Lampr. *Z-plenicrami obviam, poviam.* Verbinde. *Bépólálom.*

Faſcĭŏla, æ, f. Cic. *Plenichicza, povojecz.* s. Kleine Bündel. *Pólátſka*, kŏtŏtſke.

Faſcis, is, m. Jul. Cæſar. *Synon. propriè*: Lignorum vel aliarum rerum congeries. *Sznop*, kitta, *rukovet z-cheſza god ztup ſzpravlyen.* peregr. *Puſſely.* s. Büſchel, e. Binde, r. Bindel von Holtz *oder* anderen Dingen. *Kéve, nyaláb, rakás.* Sic legimus apud *Jul. Cæſ.* 8. *bell. Gall.* Faſces ſtramentorum ac Virgultorum. *apud Martial. lib.* 14. Faſces calamorum, &c. Et quia faſces quarundam rerum, præſertim majores, bajulis graves ſunt, ideo per *Translationem* Faſcis pro *onere* nonnumquam ſumitur. *Tĕrh, breme.* Bürde, Laſt. *Tereh, Nehézség.* Ità Virgil. *in buc.* - - Ego hoc te faſce levabo. 2. Faſces, ium. *plur.* apud Romanos Magiſtratuum erant inſignia. Fiebant autem plerúmque ex virgis betulæ, quorum cuilibet ſecuris ita includebatur, ut circumductô lorô ſola ſecuris acies in ſumitate faſcis emineret; idque, ſi Plutarcho credimus, eo conſilio factum, ut palàm conſtaret Magiſtratum in ſumendis ſuppliciis non debere eſſe præcipitem, utpote cui Faſces quidem, ſed ligati præferrentur. Hujuſmodi Faſces *Regibus & Conſulibus* numerô 12. *Dictatoribus* 24. *Pro-Conſulibus & Prætoribus* Seni, à totidem Lictoribus præferri partim, partim poſtferri Solebant, quoties nempe illi prodibant in publicum Magiſtratûs togâ inſignes. Porrò Virgis cædebantur facinoroſi de plebe homines, quorum emendatio ſperari potuit; deplorati verò ſecuri ſubjiciebantur capite minuendi. *Znamenye Rimſzkeh negda Chaſztnikov najveiſſih y Vechnikov*, vulgo *ſenatorov. Znamenye pak ovo bili jeſzu ſznopi* peregr. *puſslyi iz brezovoga fibja, z-remenom obviti: vu kojeh ſzretira babarſzka tak je bila obmotana y zavezana, daſze je ed vgor ſznopa ſzama oſztrina ſzekire videti mogla. Po tom Poglavari Rimſzki na znanye dati hoteli jeſzu, da Vechniki vu kaſtiganyu malovrédneh nagli biti nemoraju; poteh dob ſznope one, iz kojih oſztrina ſzekire jeſze videla, pred nyimi y za nyimi vſzegdar dobro zvezane ſzlugi Varaſzki (Habari, Grabanti) noſzili jeſzu.* Ein Zeichen der Römiſchen Raths-Herren, *das iſt* Die Büſchel-Ruthen, ſo man der Obrigkeit zu Rom vortrug, in deren Mitten ein ſcharffes Henckers-Beil gebunden war. *Régenten Romai Tanáts béliekneh jele.* Az az: *Nyalábban öſzve-kŏtŏtt veſzſzŏ, melynek közepén bŏbérok, ſzéles feiſztje* vagy *bárdja együtt-kŏtve volt, és úgy a' méltóſágok-előtt vitetett.* Hinc factum, ut faſces *transl.* pro *ipſo Magiſtratu* acciperentur. *Véchnichtvo, chaſzt Rimſzkih vechnikov y Poglavarov.* e. Würde der Römiſchen Obrigkeit. *Romai tanáts béli méltóſág.* Non illum populi faſces, non purpura flexit. *ita Virg.* Nunc verò ad omnes Dignitates non ineleganter transfertur: *ſic dicimus*: Faſces tenet, Faſces conſecutus eſt, *id eſt* certam Dignitatem. Ex quo natum eſt *Proverbium:* Faſces ſunt Faſces. *Chaſzt je térh y breme.* Würde iſt Bürde. *A' méltóság nehézség.* ita Cic. Faſces habere. Svet. *Zapovédati, Poglavarom biti.* Das Regiment vvürcklich führen. *Parantſolni, moſtan a' Birodalmat igazgatni.*

Făſellus, Faſcēlus, & Phăſēlus, li, m. Ovid. *Ladja berza, chün, Saichicza bitra.* Ein ſchnelles Schifflein. *Sebes hajótſka.*

Făſēlus, li, m. Virg. 1. Vid. *Faſellus.*. 2. Vid. *Faſeolus.*

Făſĕŏlus, & Phăſĕŏlus, li, m. Colum. *Baſulyek.* Kleine Bohnen. *Apró rátz babotſka, Faſzulyka, Horgas bab.*

Faſti, orum, m. *plur.* Cic. *Dnevnik*, vulgô *Kalendar*, iliti *kniga dugovany vſzakoga dneva chesz czelo leto zaderſzavajuchа.* Calender *oder* Buch, in vvelchen man von Tag zum Tag durchs Jahr alle Geſchichten aufzuzeichnen pflegt. *Kalendárium*, vagy *könyv, mely minden napi történt dolgokat eſztendô-áltai magában foglal.* 2. Faſti dies dicti ſunt, quibus licebat fari Prætoribus tria verba hæc: *Do, dico, abdico.* Nefaſti verò, quibus fari vetabantur. Ille nefaſtus erit per quem tria verba ſilentur: Faſtus erit per quem lege licebit agi. *Ovid.* l. 1. Faſt.

Faſtĭdienter, *Adv. Apul.* Faſtĭdĭōſĕ *Adv.* Varro. Faſtĭdĭōſe *Adv.* Cic. *Ogrutno, grustno, doſzadlivo.* Mit Verdruſs, ecklich. *útálva, unalmaſan, unalkodva.*

Faſtĭdio, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Gruſztimiſze, durimiſze, Doſzagyamiſze.* 2. *Gizdamſze, obolimſze.* ità Plautus. Ein Verdruſs, Grauſen habe, verſchmähe, 2. Ich bin ſtoltz und hoffärtig. *Megútálom, megúnom,* 2. *Kevélykedem*, kényes vagyok.

Faſtĭdĭum, ii, n. Cic. *Gruszenye, dodeanye, durenye, doſzágyenye.* 1. Verdruſs, Eckel, Abſcheu.

Digitalizálta Google

Abſcheu. *Elúvás, megutálás.* 2. *Obolozt girdozt.* e. Hoffart. *Kevélység* ità *Cic.*

Faſtigātio, onis, f. & Faſtigiātio onis, f. Plin. *Ospicsenye, naostrenye.* e. Zuſpitzung. *Megtettézés, begyezés.*

Faſtīgio, as, are, & Faſtīgo, as, are, avi, atum. (Activ.) Liv. *Ostrim*, vulgò *Ospicsujem, vékh délam.* Zuſpitze, in die Höhe wie ein Hügel erhöhe. *Meg-begyezem, tetézem.*

Faſtīgium, ii, n Varro. *Verhunecz hiſe, dreva, czirkve* &c. 2. *Glubina koje velike jame.* Varro. 3. *Konecz, krai kakvoga dugovanya.* 4. *Izvisſenye.* Der Gipffel oben am Hauts, 2. Die Tieffe einer Gruben, 3. Das End, das eiſerſte und letzte eines Dings, 4. e. Erhebung, Würde. *Hegyes tetéje valaminek.* 2. *Valamelly árroknak nagy mélysége.* 3. *Vége valaminek.* 4. *Felmagaſztalás.* Faſtigium tenere inter homines. Plin. *Med lyudmi izvisſenemu biti, nad drugemi preſtimavanye imati.* Oben anſitzen, über andere erhebt ſeyn. *Mások fölött fel magaſztaltatni.* Faſtigium operi imponere. Cic. pro *finire opus.*

Faſtōsè & Faſtuōsè *Adv.* Mart. *Obolo, gizdavo, babato.* Stoltz, hochtrabend. *Kevélyen.*

Faſtōſus, Faſtuōſus, a, um, Mart. *Obol, gizdav, babat.* Stoltz, hochtrabend, prächtig. *Kevély, nagy akaratú.*

Faſtus, ûs, m. Claud. *Gizdozt, obolozt, Izvisſenoſzt, babatoſzt, naveliko derſanye.* r. Pracht, Hochmuth, e. Prahlerey, Hoffart. *Kevélység, nagy akarat.*

Faſtus, a, um, Ovid. *Szudnyi.* Des Gerichts. *Törvényes.* Faſtus dies, Ovid. *Dan za ſzud, ſzudnyi dan.* r. Gerichts-Tag. *Törvény napja.*

Fātālis, is, *com.* le, n. Cic. *Szmertni*, 2. *neſzrechni.* Tödlich, 2. Unglückſeelig. *Halálos*, 2. *Bóldogtalan, ſzerencsétlen.*

Fātāliter, *Adv.* Cic. 1. *Z-borjem naredyenyem, volyum.* 2. *Szmertno, neſzrechno.* Tödlich, unglückſeelig. *Isteni végezés ſzerint*, 2. *Halálosan, ſzerencsétlenül.*

Fătĕor, ēris, ēri, aſſus ſum, (Dep.) Cic. *Valuiem.* Bekenne. *Meg-vallom.*

Fătĭcĭnus, Fătĭcănus, Fătĭdĭcus, i, m. Ovid. *Odluchenya Borjega navveſztitel, Prorok, ve ovina.* r. Wahrſager, der Ordnung Gottes Vorſager. *Isteni akarat jelentő, jövendőlő.*

Fătĭfĕr, ĕra, ĕrum, Fătĭfĭcus, a, um, Claud.

Szmerto-noſz, ſzmertni. Tödlich. *Halálhozó, halálos.*

Fătīgātio, onis, f. Curt. *Trudenye.* e. Müdigkeit. *Fáradás, fáraſztás.*

Fătīgātōrĭus, a, um. Sidon. *Trudliv*, 2. *muchliv, traplív.* Müd machend, 2. Vexieriſch, plagend. 1. *Fáraſztó*, 2. *Kinzó.*

Fătīgo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Trudim.* Müd mache, bemühe. *Fáraſztom, Fáradok.* 2. Vid. *Torqueo.* Fatigari fame, igne &c. *Cic.*

Fătīm. *Adv.* Serv. *Zadoſzta, obilno.* Gnugſamlich, überflüſſiglich. *Bővségesen.*

Fătiſco, is, ere, (Inchoat.) Virg. *Puczamſze, Razpadamſze.* 2. *Prepádam, Truden, ſzlab poſztajem; Namenyeidem.* Von einander gehe, aufſpalte, mich zerthue. 2. Müd, matt, mager, Krafft-loſs vverde. *Megnyilatkozom, Haſadok.* 2. *Poſſadok, Fáradozok.*

Fātor, āris, ari, (*Frequ. Dep.* à Faris.) Feſt. *Vugo govorim.* Viel rede. Sokat *ſzólok, beſzéllek.*

Fătŭè *Adv.* Quint. *Bedaſzto, budalaſzto, maneno.* Närriſch. *Gorombául, Bolondúl.*

Fătŭĭtas, atis, f. Cic. *Budalaſchina, budalia, budalozt, manenozt.* e. Thorheit. *Bolondság, bolyókáſság, eſztelenség.*

Fātum, ti, n. Virg. 1. *Poſzlanye Boſie, naregyenye boſanſzko.* 2. *Szmert*, 3. *Boſji odgovor.* Virgil. l. 5. Æneid. 4. *Neſzrechno pripechenye.* e. Schickung, oder Ordnung Gottes, 2. Der Todt, 3. Eine Göttliche Antvvort, 4. Ein unglückſeeliger Zufall. *Isteni végezés, rendelés*, 2. *Halál*, 3. *Isteni felelet*, 4. *Szerencsétlen eſet, történet.*

Fătŭor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Senec. *Budalim, bedalim.* Ich bin närriſch, oder thöricht. *Bolondoskodom.* Deſine fatuari. Sen. *Preſztani budaliti.* &c.

Fătŭus, a, um, Cic. *Manen, budalozt bedaſzt.* Thor, Tölpel, Narr. *Bolond, eſztelen.*

Fāuces, ĭum, f. *plur.* Vide *Faux.*

Fāventĭa, æ, f. Accius. *Dobro k-komu nagnenye, ſelenye.* e. Wohlgevvogenheit. *Jó akarat, kivánás.*

Fāveo, es, ere, fāvi, fautum, (Neu.) Cic. *Dobroſzem k-kómu nagnyen, dobro kómu ſelim, chinim.* Ich bin vvohl einem geneigt, vvohl vvolle, thue. *Jót kivánok, kedvezek.*

Fāvilla, æ, f. Terent. *Pérhavka, ſerſavka, ognyeni pepel.* Glüende Aſchen, darinn das Feyer verborgen iſt. e. Funck. *Tűzes hamu.* 2. V. *Cinis.* Virg.

Digitalizirao Google

Făvillācĕus, a, um, Sil. *Perhavtni, pepepelni.* Das von Aſchen iſt. *Tûzet hamvas.*

Făvillātĭcus, a, um, Solin. *Perhavki, pepelu ſzpodobeu.* Aſchen gleich. *Hamuhoz haſonló.* 2. V. *Favillaceus.*

Făvĭtor, ōris, m. *pro* Fāutor, oris, m. *Pomochnik, dobro ſelitel, dobro-rad.* Ein vvohlgeneigter Patron. *Jó akaró, jót kivánó.*

Fāunus, i, m. Aur. Vict. *Lovni, ſumſzki, planinſzki Bòg.* r. Wald - Gott. *Az erdei Iſten.*

Făvōnĭus, ii, m, Cic. Vide. *Zephyrus.*

Făvŏr, ōris, m. Senec. *Miloſcha, dobro k-komu nagnenye, milozt.* e. Gunſt, Gevvogenheit, Gnad, geneigter Willen. *Jó akarat, kegyelem.*

Făvōrābĭlis, is, *com.* le, n. Liv. *Prieten, dobro volyni, z-dobrem k-komu nagnyeni, dobro-ſelni.* Wohlgevvogend, gut vvollend, machend. *Kedvez, Jót kivánó.*

Făvōrābĭlĭter, *Adv.* Svet. *Dobro Volyno, ſelno, dobro-chinlivo, prietno.* Wohlgevvogendlich, güttiglich. *Kedvesen.*

Fāuſtè *Adv.* Cic. Vide *Feliciter.*

Fāuſtĭtas, atis, f. Hor. V. *Felicitas.*

Fāuſtus, a, um, Terent. Vide *Felix.*

Fāutor, oris, m, Cic. Vide *Favitor.*

Fāutrix, īcis, f. Cic. *Dobro ſelitelicza, chinitelicza.* e. Gönnerin. *Jó akaróné.*

Făvus, i, m. Cic. *Szetina, ſzetiè, voſchina.* s. Bienen-Häuſslein, Waben. *Lép méz, Lépes méz.*

Fāux, fāucis, f. Cic. *Poſiraka zachetek, Lamp* r. Rachen, Schlund. *Nyeldeklő.*

Fax, făcis, f. Cic. *Duplyèr, Baklya, Iùch,* 2. Transl. *Pricbetnik, zachetnik, zrok, pochinyavecz, prichinyavecz.* Brennende Fackel, 2. r. Urheber, e. Urſach. *Fáklya,* 2. Transl. *El* ő *kérdő, oka valaminek.* Addere facem alicui, Tacit. *Kôga podhuſzti-ti.* Einen anreitzen. *Valakit ősztönözni, buſzítani.* Fax accuſationis & origo. Plin. *Zrok tuzbe* y *Pricbetek.* Die Urſach und Anfang der Anklag. *Vádoláſnak oka, és kezdője.*

Făxim, Faxo, pro *fecerim.* vel *faciam.* Cave faxis, Terent. *Pazi chuvaiſze, da to nevuchinil.* Siehe, das du es nicht thueſt. *Ne tſelekedd.* &c.

Fĕbreſco, is, ere, (Inchoat.) Solin. *Zimliczu dobivam.* Das Fieber bekomme. *Hideg lelészkedek.*

Fĕbrĭcĭto, as, are, avi, atum. (Neu.) Colum. *Zimliczu imam.* Das Fieber habe. *Hideglelés bánt.*

Fĕbrĭcōſus, & Fĕbricŭ ōſus, a, um, Gell. *Zimlyichav, groznichav.* Voll Fieber. *Hideglelős.*

Fĕbrĭcŭla, æ, f. Cic. *Zimlichicza, Groznichicza.* Kleines Fieberlein. *Hideglelés etske.*

Fĕbrĭs, is, *com.* le, n. Apul. *Zimlichen Groznichin.* Febriſch, fieberlich, zum fieber gehörig. *Hideglelési.*

Fĕbrĭo, is, ire, īvi, ītum, [Neu.] Cels. Vid. *Febricito.*

Fĕbris, is, f. Cic. *Accus.* Febrim, *vel* brem, *Abla.* febri, *vel* bre. *Zimlicza, Groznicza, Merzlicza.* Das Fieber. *Hideglelés, Hideg.*

Fĕbruārius, ii, m. Varro. *Szvétchen Meſzecz, veliàk.* Der Monat Hornung. *Böjt-elő-hava.*

Fĕbruātum, i, n. *Feſt.* Fĕbruāmentum ti, n. *Cenſor.* & Februātio, onis. *Ochiſchenye,* e. Reinigung. *Megtiſztítás.*

Fĕbruo, as, are, avi, atum, [Act.] Varro. *Chiſztim, ſunaſim.* Reinige, ſäubere. *Megtiſztítom.*

Fĕbruus, ui, m. *Macrob.* Cognomen Plutonis.

Fĕcĭālis, is, *com.* le, n. Cic. 1. quod pertinet ad Feciales Viros, quorum 20. Romæ Collegium à numa Pompilio fundatum incoluêre. 2. *Mir chinechi,* ali *Voiſzku obznanujuchi.* Deren Verrichtung vvar, den Frieden zu ſchlieſſen, oder Krieg anzukündigen. *Béke-ség ſzerző vagy badat hirdető.*

Fĕcialis, is, m. Liv. Feſt. *Poſzel,* ali *chaſztnik, koj more mir vuchiniti,* ali *potverditi,* ali *pak razmetati y Boj naruchiti.* Ein Bothſchaffter der den Krieg kan andeuten, oder den Frieden beſchlieſsen. *Tiſzt-viselő, kinek hatalma vagyon vagy békeſséget tſinálni, vagy meg-erősíteni az badat.*

Fĕl, fellis, n. Cic. *Such.* e. Gall. *Epe.*

Fē ĭcĭtas, atis, f. Cic. *Szrecha.* e. Glückſeeligkeit. *Bóldogság, ſzerentſe.*

Fēlĭcĭter, *Adv.* Cic. *Szrechno.* Glücklich. *Szerencséſen, Bóldogúl.*

Fēlĭcĭto, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Szrechnoga chinim.* Glückſeelig mache. *Bóldogítom, ſzerencséſítem.*

Fēlis, (*meliùs* Fē es, *vel* Felles.) is, f. Plin. *Mácbka.* Eine Katz. *Matska.* 2. Transl. V. *Fur. Raptor.* Feles Virginaria. *Plaut. id eſt:* Raptor Virginis.

Fēlix, īcis, *om.* Cic. *Szrechen.* Glücklich, Glückſeelig. *Bóldog, ſzerencséſ.* Scribitur et am fœlix. *Manut. & alii.*

Fellĭco, *vel* Fellĭto, as, are, avi, atum. (*Frequ.*) Solin. *Czeczam.* Sauge. *Szopok.*

Fel.īdŭ-

Fellĭdŭcus, a, um, Cæl. Aurel. *Sùch vanzleuczi.* Die Gall ausziehend. *Epét kibúzó.*

Fellĕus, a, um, Plin. *Suchen, gorek odſucha.* Bitter von Gall. *Epé, keſerů.*

Fellō, as, are, avi, atum, (Act.) Varro Vide. *Fellico.*

Fellōſus, a, um. Cæl. Aurel. Vide *Felleus.*

Fĕmĕn, ĭnis, n. *Plin.* Fĕmur, ŏris, n. Cic. *Sategwo. Bedro.* Die äuſserſte Dicke am Schenckel. *ágyék. Tromb.*

Fĕmĭna, Fœmĭna, æ, f Cic. *Senſzka glava.* s. Weibsbild. *Aſzſzonyállat, nő, nőſtény.*

Fĕmĭnāle, & Fĕmŏrāle, is, n. Svet. *Gacbe ſzvitice.* e. Gattehoſen. *Gatya, Berbe.*

Fĕmĭnĕus, & Fĕmĭnīnus, a, um, virg. *Senſzki.* Weibiſch, Weiblich. *Aſzſzonyos, Aſzſzonyi.*

Fĕnĕbris, vide *Fœnebrů.*

Fĕnĕrātor, vide *Fœnerator.*

Fĕneſtella, æ, f. *Colum.* Fĕneſtrŭla, æ, f, Apul. *Prozorek, okénecze, oblotbecz.* s. Fenſterlein. *Ablakotska.*

Fĕneſtra, æ, f. Cic. *Prozor, okno, oblok.* (Deriv. ab *obloſen.*) s. Fenſter. *Ablak.*

Fĕneſtrālis, is, *com.* le, n. Ovid. *Okneni, prozorni, oblochni.* Zum Fenſter gehörig. *Ablakboz való.*

Fĕneſtrātus, a, um, Vitruv. *Oknazt, oblochen,* 2. *Odpert.* Das Fenſter, hat, 2. Offenſen. *Ablakos,* 2. *Megnyilt.* Pectora feneſtrata. Vitruv. *Lyudi odpertoga ſzêrcza.* Offenhertzige Leuth. *Hív és tiſzta ſzivů emberek.*

Fĕneſtro, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Oknim, okno, prozor napravlyam.* s. Fenſter mache. *Ablakot tſinálok.*

Fĕra, æ, f. Cic. *Zver, Zverche.* Wildes Thier, Gevvild. *Vad.*

Fĕrācĭtas, Colum. Vid. *Fertilitas.*

Fĕrālĭa, ōrum, n. plur. Var. *Dan vſzeh mêrtveh, vſzeh duſſicz dan.* Aller Todten Tag, aller Seelen Tag. *Minden meg-hóltak napja,* 2. *Koſzti lyudih mertveh.* e. Todten Gebeiner. *Hólt emberek tſontjai, tetemi.*

Fĕrālis, is, *com.* le, n. Lucret. *Mêrtvechki.* Das den Todten zuſtehet. *Halálos.* Feralis cœna. Apul. *Mêrtvechka vecherja, kármina.* s. Todten-Mahl. *Temetés-utánvaló vatſora.*

Fĕrax, ācis, *com.* Ovid. *Ploden, Roden.* Tragbar fruchtbar. *Bőtermő, tenyéſző.*

Fercŭlum, i, n. Juv. 1. *Jeſztvina,* 2. *Vechjeſztvin namah noſznya,* peregr. *Pogáſs* 3. *Sztolecz* &c. *za noſznyu, noſzilo,* 4. *Mêrtvéchki kony,* &c. 1. e. Speiſs, 2. e. Tracht der Speiſen, 3. r. Trag-Seſſel, und alles darauff man vvas trägt, 4. r. Sarg, e. Tragbahre. 1. *étek, étel,* 2. *étek fogás,* 3. *Szék* vagy *pad, melyhen valaki bordoztatik,* 4. *Szent mihály lova.*

Fĕrè, Pĕnè *Adv.* Terent. *Szkoro, Malo danè.* Schier, faſt. *Tſak-nem, majd, de nem.* 2. Idem ac *plerumque.* Ut ferè fit. *Cic.*

Fĕrentārĭus, ii, m. Varro. *Lehkega oruſja vojnik.* Ein leicht bevvaffneter Kriegs-Mann. Könnyű *fegyverű vitéz.* Ferentarius amicus. *Plaut.* dicitur, qui eſt celer, & expeditus ad opem ferendam.

Fĕrĕtrum, tri, n. Liv. Vid. *Ferculum. N.* 3.

Fĕrĭæ, arum, f. *plur.* (à *ſing.* Feria. Eccl.) Cic. *Szvetki, ſzvetechni dnevi.* e. Feyertäg. *Innepek, ünnepek.* Feriæ belli. Gell. *Pokoj, počbinek vojſzke, y mir do chaſza.* r. Stillſtand im Krieg. *Hadakozástól ſzünés.* Indicere ferias. Cic. *Nazvestiti ſzvetke* ali *ſzvetkuvanye od dela.* Anſagen zu feyeren. *Innepeket jelenteni* vagy *parantſolni.*

Fĕrĭātus, a, um, Cic. 1. *Szvetechni,* 2. *Dan gubetchi, hmanyikujuchi, manguiuchi, lèn.* Feyerlich, 2. Müſſig. ünnepi, 2. *Hivalkodó.* Malè feriatus. Horat. *Hman, Merzko-leń,* (ſcilicet *chlovek.*) Ubler, ſchlechter Menſch, *oder* ein Müſſiggänger. *Roſzember,* vagy *rőſt.*

Fĕrīnus, a, ŭm, Cic. *Zvérji, divji.* Wilder Arth, vvild. *Vadi, vadtól-való.*

Fĕrio, is, ire, (Act.) Cic. *Vudiram, biem.* Schlage. *ůtőm, verem.* Translatè. Ferire alicuius frontem: Cic. *Kôga obſſamiti.* Einen ſchamroth machen. *Valakit meg-gyalázni, beſztelenitemi.*

Fĕrior, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. *Hmanyikujem, neposzlyujem.* Ich bin müſſig. *Hivalkodok,* 2. *Idem ac* ferias celebro. *Szvetim.* &c.

Fĕrĭtas, atis, f. Mart. *Okrutnoſzt, divjina, ſztraßnocha,* 2. *Narav zverinſzka.* e. Grauſamkeit, 2. Wilde Art. *Kegyetlenség,* 2. *Vadság.*

Fermè *Adv.* Teren. Vide. *Ferè.*

Fermenteſco, is, ere, (Inchoat.) Plin. *Vkvaſzujemſze, podiſemſze kakti okvaſſeno teſzto.* Sauer vverde, aufgehe vvie ein ſauriger Taig. *Kovâſzoſodok, kovâſzorúlok.*

Fermento, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Kvaſzim, okiſzelim,* 2. Neutraliter. *Kiſzamſze, burkamſze, kipim.* Verſäure, 2. Brauſe. *Megkóltóm, ſavanyitom, megkovâſzolom.* 2. *Meg kovâſzoſodom* &c.

Fermentum, ti, n. Plaut. *Kvâſz.* r. Sauertaig,

taig, e. Hefen, r. Hebel, Grum. *Kovácz.* 2. Transl. V. *Ira.* Tota in fermento jacet. Plaut.

Fĕro, fers, ferre, tŭli, (tĕtŭli *Plaut.*) lātum, (Act.) Cic. *Noszim.* Trage, bringe. *Hozom, bordozō.* 2. V. *Tolero, patior.* Ferre cōtumelias Plaut. *Obſſanoſzti pune réchi podneſzti.* Schmach-Reden leiden, dulten. *A' boſzſzúságokat el-ſzenvedni.* 3. V. *Aufero.* poſtquam te fata tulerunt. *Virg. Ecl. 5. v. 28.* Argentum ab aliquo ferre. Plaut. *Penezet kôga odneſzti.* Geld von einem hinvveg tragen. *Pénzét valakinek el-vinni.* 4. V. *Produco, gigno.* Fert omnia tellus. *Virg. Ecl. 4. v. 39.* Arabia fert Saccharum. *Plin.* 5. V. *Dico, ajo.* Apollinem Delphos ferunt adveniſſe. *Cic.* 6. V. *Conſtituo, Decerno* Ferre ad populum de re aliqua. *Cic.* 7. V. *Opinor, Conjicio, ſpero.* Ut opinio mea, ut conjectura fert. *Cic.* 8. V. *Percipio, reporto.* Avano populo repulſam fert. *Item* palmam, primas ferre &c. *Cic.* 9. V. *Extollo, celebro, laudo.* In cœlum te omnes laudibus ferunt. *Cic.* 10. V. *Obtineo, conſequor.* Quot ſuffragia tuliſti? Cic. *Sic variis nominibus adjunctum, varias habet ſignificationes, ùt:* Ferre aliquem in oculis, *eſt* impensè amare. Ferre ſententiam, *pro* pronunciare, *Cic.* Ferre ventrem *eſt* gravidam eſſe *Varro.* Ferre alicui aliquid expenſum *pro* Alicui aliquid adſcribere, attribuere, in acceptis referre. *Transl.* ferre pedem *pro* opem ferre, adeſſe, *Virg.* Ferre ſe, *eſt* ire, incedere, *Suet.* Ferri rabie *pro* rapi. *Plin.* &c.

Fĕrōcĭa, æ, f. & Fĕrōcĭtas, atis, f. Cic. *Jadovitoſzt, divjo-lyutoſzt.* e. Grauſamkeit. *Kegyetlenség.* 2. V. *Inſolentia.*

Fĕrōcio, is, ire, (Neu.) Gell. *Krutoſze jáko, alipo divje lyutim, jadim, dúſzimſze.* Ich bin vvild, übermüthig, mich ergrümme, tobe. *Dühösködök, kegyetlenkedek.* 2. V. *Inſoleſco.*

Fĕrōcĭter, *Adv.* Cic. *Divjo-lyuto.* Übermüthig, Wild. *Vadúl, kegyetlenúl.*

Fĕrox, ōcis, *com.* Cic. *Divjo-lyut, prelyut, kruto jadovit.* Wild, übermüthig. *Vad terméſzetű, kegyetlen.*

Ferrāmentārĭus, ii, m. Firmic. *Selezàr, kiſzſelezom tĕrſi, ali ſelezo nathinya.* r. Eyſen Handler, *oder* Eyſen-Schmied. *Vas-áros, vas-tſinálo, vas-mives.*

Ferrāmentum, i, n. *plur.* Ferramenta, orum n. Cic. *Selezno orudelie.* Eyſen-Werck. *Vas-ſzerſzám.* 2. V. *Arma.* Cic.

Ferrārĭa, æ, f. Jul. Cæſ. *Selézna ruda.* e. Eyſen-Ertzgrube, s. Eyſē Berg-Werck. *Vas-bánya.*

Ferrārĭus, a, um. Plin. *Selézni.* Zum Eyſen gehörig. *Vaſas.* Ferraria officina. Plin. *Kovácshnicza.* e Schmied-Werckſtatt. *Kovács mű-hely.*

Ferrārĭus, ii, m. Firm. *Kovách, Selezàr.* r. Eyſen-Schmied. *Kovács, vas-mives.*

Ferrātĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Selezo-noſzechi.* Eyſen tragend. *Vas termő.*

Ferrātus, a, um. Hor. *Podkovan.* Mit Eyſen beſchlagen. *Megvaſazott.*

Ferrātus, i, m. Tac. *Vojnik oklopnik.* r. Kürreſier-Reuter. *Vaſas katona.*

Ferrĕus, a, um. Cic. *Selézni.* Eyſern. *Vaſas.* 2. Transl. V. *Durus.* Cic.

Ferrĭfŏdīna, æ, f. Varro. V. *Ferraria.*

Ferrĭtĕrĭum, ii, n. Plaut. *Vúzza okovaneh, kadi ou ſelezju bodech nye dodiraju.* e. Gefängnuſs, allvvo die Gefangene ihre Feſſeln an Händen und Füſſen abreiben und abnutzen. *Oly temletz, a' hol a' vasban-lévő rabok a' kezeken és lábakon-lévő vaſat koptatnyák.*

Ferrĭtĕrus, a, um, & Ferrĭtrĭbax, ācis, *om.* Plaut. *Vu ſelézneh putah bodechi, vuſelézju okovan.* Der in Eyſen und Banden iſt. *Vas bikót viſelő.*

Ferrūgĭnĕus, a, um. Plaut. *Selezno-bergyav.* Eyſen-Roſtig. *Vas-roſdás.*

Ferrūgo, ĭnis, f. Plin. *Hergya na ſelezu.* Der Roſt am Eyſen. *Vas-roſda.* 2. Transl. *dicitur* color rufus.

Ferrum, i, n. Cic. *Selezo.* s. Eyſen. *Vas.* 2. per Synec. *ponitur pro* re facta ex ferro: ut: gladio &c. *Cic.*

Ferrūmen, ĭnis, n. Plin. *Varnicza.* s. Löth-Werck, Löth-Metall. *Forraſztó ſzerſzám.*

Ferrūmĭnātio, onis, f. JCt. *Zkup varenye.* e. Zuſammenlöthung. *Egybe-forraſztás.*

Ferrūmĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Varim.* Löthe, *ősſzve-forraſztom.*

Fertĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Roden, ploden.* Fruchtbahr. *Termett, Tenyéſzső.*

Fertĭlĭtas, atis, f. Colum. *Rodnozt, plodnozt.* e. Fruchtbarkeit. *Tenyéſzés, termettség, termés.*

Fertĭlĭter, *Adv.* Plin. *Rodno, plodno.* Fruchtbar. *Termetten.*

Fertōrĭum, rii, n. Cæl. Aurel. Vide. *Fercu-lum.* N. 3.

Fertus, a, um. Cic. *Roden, ploden.* Fruchtbar. *Termett, gyümölcsős.*

Fervĕfăcĭo, is, ere, ēci, actum, (Act.) Plin. *Chinim kipiti, vreti.* Siedend *oder* heiſs mache. *Meg-forralom, bevittem.*

Ferven-

Ferventer, *Adv.* Cic. *Jako-ſelno, verlo-jako, vruche.* Sehr hefftig, eyferig, hitzig, einbrünſtiglich. *Hevenyében, forrón.*

Ferveo, es, ere, fervi, & ferbŭi, [Neu.] *Plin.* & Fervo, is, ĕre, &c. Terent. *Kipim, vrem.* Siede, ſtrodle. *Buzgok, forrok.* 2. Transl. Fervere irâ. Senec. *Jakoſze lyutiti, ſzerditi.* Sehr zornig ſeyn. *Igen boſzonkodni, baragudni.*

Ferveſco, is, ere, (Inch.) Lucret. *Zakipujem, pochinyam kipeti, vreti, vruch biti.* Anfange hitzig vverden, ſieden, ſtrodlen. *Forrani, buzgani kezdek.*

Fervĭdè *Adv.* Vide *Ferventer.*

Fervĭdus, a, um, Horat. *Vruch, kipuch.* Sehr *oder* heiſs ſiedend. *Forró, hév.* 2. Transl. V. *Vehemens, Ferox, diligens, ſedulus.* Cic.

Fĕrŭla, æ, f. Mart. (à ferendo) *Prichka*, peregr. *Paczka.* Eine Batzen. *Lapotzka.*

Fervor, ōris, m. Cic. *Vruchina, sár, Vrénye.* c. Hitz, das Sieden, Strodlen. *Rekkenő hévség, Forróság, Melegség.* Transl. V. *Amor.* Cic.

Fĕrus, a, um, Cic. *Divji.* 2. Transl. *Prelyut, Jakoſzerdit, Divjo-lyut, Sztraſſen.* Sehr zornig, vvild, grauſam. *Iſzonyú, vad, kegyetlen, Dúbőr.*

Feſnōæ, Feſcennīnæ, & Feſcennōnēæ, arum, f. *plur.* Feſt. *Sene znajuche odczoprati*, iliti *od czoprie oſzloboditi.* c. Weiber ſo da die Bezauberungen und Hexereyen vertreiben konten. *Boſzorkányságtúl meg-ſzabadító aſszonyok.* Hinc *Carmen feſcenninum*, quod omni ſpurcitia plenum eſt. *Feſt.*

Feſſus, a, um, Cic. *Truden, Trudan.* Müd. *Fáradtt, Fáradott.*

Feſtīnābundus, a, um, Val. Max. *Hitechi, Naglechi.* Eylfertig. *Sietős.*

† Feſtīnantia, æ, f. Vid. *Feſtinatio.*

Feſtīnātè, Feſtīnanter, & Feſtīnè *Adv. Cic.* Feſtīnātim, *Nonn.* Feſtīnātò. Quint. *Poſzpeßno, Naglo, Hitro, Berzo.* Eylend, geſchvvind. *Sietve, Hamarsággal, Sietséggel, Hamar, Hertelen.*

Feſtīnātio, onis, f. Cic. *Hitenye, Berzenye, Poſzpeſſenye, Hitrozt, Nagloſzt, Poſzpeſsnozt, Hitnya.* Das Eylen, die Eylfertigkeit. *Sietség, Hamarság.*

Feſtīnātor, oris, m. Quint. *Poſzpeßnik, Naglitel, Popaſchitel.* Der Eylet, eylender. *Sietős.*

Feſtīno, as, are, avi, atum, (Act.) Quint. *Hitim, Setujem, Naglim.* Eyle. *Sietek.* Synon. *Propero, maturo, Accelero.*

Feſtīnus, a, um, Claud. *Nagel, Hiter, Berz.* Geſchvvind, eylfertig. *Sietős, Gyors, Hamarkodó.*

Feſtīvè, *Adv.* Cic. Feſtīvĭùs, & Feſtīviſsĭmè. *Aul. Gell.* Feſtīvĭter *Adv.* Gell. *Veſzelo, Drago, Prietno, Ravno prav, Povolyno, z. Salno.* Lieblich, holdſeeliglich, angenehm, recht gut, vvohlan. 2. Schertzvveiſs. *Vigan, éppen-jól, kedvesen.* 2. *Tréfásan.*

Feſtīvĭtas, atis, f. Terent. *Lyublyenozt, Prietnozt, Nakinchenozt, Dragozt.* 2. *Veſzelja ſzvetek, ſzvetkovina, veſzelo obſzluſavanye ſzvetka.* c. Lieblichkeit, Holdſeeligkeit, Zierlichkeit, 2. s. Freuden-Feſt. *Vigság, kedvesség.* 2. *Vigságnak, örömnek napja.*

Feſtīvus, a, um, Cic. *Veſzel, Drag, Priet,* 2. *Szvetechni.* Luſtig, lieblich, angenehm, 2. Feyertäglich. *Vig, kedves,* 2. *ünnepi.*

Feſtra, æ, f. *Feſt.* (ad ſimilitudinem feneſtræ minuſculum oſtium.) Macrob. *Okenczе, vratcza.* s. Fenſterlein, Thürlein. *Ablakotska, Ajtótska.*

Feſtūca, æ, f. Plin. *Truba, Plevicza, Szlamichicza.* c. Spreiſsen, r. Strohalm, Splitter. *Szálka.*

Feſtum, ti, n, Ovid. *Szvetek, Szvetkovina, Szvetak.* Ein Feſt. *Innep, ünnep.*

Feſtus, a, um, Liv. *Szvetechni, ſzvetkovni, ſzvetachni.* Feyerlich. *Innepi, ünneplő.*

Fēudum, i, n. JCt. *Pogodba, vu koji, Imanye, zemlya* &c. *dájeſze na haſzen y vſivanye tak, da on koj takvo imanye*, &c. *priemlye, mora (akoprem z-penezi nikai nè duſen) biti veren Goſzponu, od kôga je vzel imanye, y ſzram poſzebi moramu na ſzlushu biti, kadamu ſze reche*, ali *zapovè.* c. Lehen, s. Lehn-Guth, das einer aus Gnad des Lehen-Herrns genieſſet, und deſſentvvegen ſchuldig iſt dem Lehen-Herrn für dem Nieſsbrauch treulich zu dienen, und beyzuſtehen, doch ohne Schuldigkeit etvvas in Geld *oder* Natura zu zahlen. *örökbe adott* jószág, *fejedelemtől valakinek* kőrőtt jószág.

Fex, fēcis, f. Vide *Fæx.*

Fība, æ, f. Apic. Vide *Fibula.*

Fiber, bri, m. Plin. Vide *Caſtor.*

Fibræ, arum, f. plur. ſunt rei cujuſque extremitas, ſed propriè rei inciſæ. Pulmo in duas fibras ungulæ modô dividitur. Celſ. 2. *Silichicze kakve godſztvari.* Die Zäſerlein, Fäſelein an jedvveder Sache. *Az*

Digitalizirao Google

teſt bli inak-kőzűl leg kiſebb inatskák. 3. *Silicze okolu korenya.* s. Härlein an denen Wurtzeln. *Fáknak gyökereteskli.* 4. V. Præcordia, Viſcera. Nec enim mihi cornea fibra eſt. *Perſ. Sat.* 1. id eſt non ſunt mihi ità dura præcordia, ut laudis amore non capiar.

Fĭbratus, a, um, Plin. *Silichicze imajúchi.* Das Fäſerlein hat. *Szálkár, ſzőſzős.*

Fĭbrīnus, a, um, Plin. Vid. *Caſtoreus.*

Fĭbŭla, æ, f. Jul Cæſ. *Kopcha, zapinyach, kapcha.* e. Hafften, eine Spange. *Kapots,* 2. eſt *ferramentum*, pro tignis conjungendis. *Celſ.*

Fĭbŭlārĭus, rii, m. *Kopchar.* Hefftleinmacher. *Kapotſ-tſinálló.*

Fĭbŭlātio, onis, f. Vitruv. *Kopchenye kapchenye, zapinyanye, zapnenye.* e. Hefftung. *őſzve-kaptſolás.*

Fĭbŭlo, as, are, ávi, atum. (Act) Colum. *Kopchim, Kapchim, ſzkup-ſzpinyam, zakapchujem, zapinyam.* Zuſammen hefftе, füge. *őſzve kaptſolom.*

Fĭcārĭa, æ, f. Pallad. *Figa, ſzmokva drevo.* r. Feigenbaum. *Fige fa.* 2. V. *Ficetum.*

Fĭcārĭus, a, um, Cato. *Figov, ſzmokven.* Zum Feigen Baum gehörig. *Figér.*

Fĭcĕdŭla, æ, f. Gell. *Figo-ſzmokvo-jedicza pticza.* Feigen-Vogel. *Fige évő - madár.* r. 2. Sed perperàm. *Szluka.* Schnepf. *Szolonka.*

Fĭcētum, ti, n. Mart. *Figoviſche, ſzmokviſche, vert za fige.* r. Feigen-Garten. *Figés kert, vagy bely.*

Fĭcĭtas, atis, f. Nævius apud Non. *Obilje, y vnoſina Fig.* r. Uberflus der Feigen. *Fige bővtége, ſokaſága.*

Fĭcĭtor, oris, m. Næv. apud Non. *Figo-rad, figo-lyub.* Liebhaber der Feigen. *Fige-ſzerető.*

Fictè *Adv.* Cic. *Zmiſslyeno.* Erdichtet. *Tettetés képen, ki-gondolva.*

Fictĭle, is, n. Juv. *Zemlyena poſzuda.* Irrden Geſchier. *Földből-való edény.*

Fictĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Iz zemlye nachinlyiv, zemlyeni, iz zemlye napravlyen, lonchariſzki.* Töpfferen, Irrden, aus der Erden gemacht. *Földből, ſárból tſinált tatott.*

Fictio, onis, f. Quint. *Zmiſslenye, zmiſslyaványe.* e. Erdichtung. *Kigondolás, tettetés.*

Fictor, oris, m. Plaut. *Zmißlyitel, zmißlyavecz, izmißlitel.* 2. *Lonchár.* Der etwas erdichtet. 2. r. Hafner. *Kikőltő, gondoló.* 2. *Gerentsér, Fazakas.*

Fictrix, īcis, f. Cic. *Zmißlyavicza, izmißlyavicza.* 2. *Lonchariczа.* e. Erdichterin. 2. e. Hafnerin. *Kitőltőné, gondolónė.* 2. *Fazakaſné.*

Fĭcŭlnĕus, a, um. *Varro.* Ficulnus, a, um. Eraſ. Vide *Ficarius.* 2 Metaph. *Zlochefst.* Schlecht. *Semmire-kellő, roſzſz.* item Vid. *Debilis*, ità Varro.

Fĭcŭlus, li, m. (*Dimin*) *Figicza, mala figa.* Kleine Feigen. *Figicke.*

Fĭcus, ci, *vel* ūs, f. Plin. *Szmokva, figa ſzád,* ali *drevo.* e. Feigen-Frucht *oder* r. Feigen-Baum. *Fige gyümőlts vagy fa.* Ficum petere *prov.* Calep. *Prilizavatiſze.* Schmeichlen, Streichlen. *Hizelkedni.* Ficos dividere. Mart. *Szkupo-zderſavati, nerad dati, deliti, ſzkúp biti.* Zuſam̃ ſammlen, ungern austheilen, gorg vverden. *Főſvénykedni.*

Fĭcus, ci, m. Mart. *Mozol* ali *Bradavka ná meſztu ſzramerlyivom.* Feig-Blatter *oder* Feig-Wartzen an den Schaam-Gliedern. *Szemérmes helyen ſzőmőltső, rúly.*

Fĭdè, Fĭdēlĭter & Fĭdenter *Adv.* Cic. *Verno.* 2. *Ujjano, naujſanom.* Treulich. 2. Verträulich. *Hiven, bizséggel, bűséggel.* 2. *Bizodalmaſon.*

Fĭdĕcommitto, *vel* Fĭdĕĭcommitto, & *loco hujus* Fĭdĕcommitto, is, ere, iſi, iſſum (Act.) & *ſic de cæterís verbis ex fide compoſitis.* JCt. *Nadrugoga oſztavlyam, na drugoga veru puſchам, zauſſam.* Anbefehle, anvertraue. *Mástra hagyom, bízom.*

Fĭdē-jŭbeo, es, ere, iuſſi, juſſum. JCt. *Za kőgaſze jemlyem, jeſzem poruk.* e. Bürgſchafft leiſte. *Kezes lészek.*

Fĭdējuſſio, onis, f. JCt. *Poruchtvo.* e. Bürgſchafft. *Kezeſség.*

Fĭdējuſſor, oris, m. JCt. *Poruk, jemecz od ſztrane drugoga.* r. Bürg. *Kezes.*

Fĭdē-juſsōrĭus, a, um. JCt. *Porukov, porukni.* Des Bürgs. *Kezeſségi.*

Fĭdēlè, *Adv.* Vid. *Fidè.*

Fĭdēlĭa, æ, f. Cic. *Verch z-vuſzkem vrátom. ſtucza zemlyena za napitek, poſzuda.* r. Krug, Erdenes Geſchier zum trincken engen Hals habend. *Föld edény.* Diſce nec invideas, quod multa fidelia potet. *Perſ.*

Vűchſze niti nenavidi,
Da on vnoge vêrche zléva:
Megyimorſzka ſtucza vidi,
Nit nerazme kam z-nye déva.

2. Eâdem fideliâ. *Z-jednem delom, z-jednim poſztom, trudom, prilikum.* Zugleich, mit einer Mühe, arbeit, Gelegenheit. *Egy munkával, fáradsággal, alkalmatoſsággal.* Eâdem fideliâ duos inalbare parietes. *Cic.*

propriè:

propriè: *Z - jednim poſzlom y prilikum dve ſzténe pobeliti.* Translatè verò: z - jedvum prilikum dvem poſzluſiti. Zugleich zvveyen dienen. *Egy alkalmatoßsággal kettőnek ſzolgálni.*

Fidēlis, is, *com.* le, n. Cic. *Veren.* Treu. *Hív. bú.*

Fidēlitas, atis, f. Cic. *Vernoſzt.* e. Treue. *Hivség, búſég.*

Fidēlitet, *Adv.* Vide *Fidè.*

Fidentia, æ, f. Cic. Fidūcia, æ, f. Cic. *Szegurno ujjanye, y jakoſzti dodavanye.* Das groſſe Vertrauen. *Bizonyos reménység, bizodalom.*

Fides, fīdēi, f. Cic. *Vera, vira.* r. Glaub. *Hit,* 2. V. *Auxilium.* Fidem alicujus implorare *Ter.* Homo promptâ fide. *Cic.*

Fides, ium, f. *plur.* Cic. *Guſzle, igra na ſztrunye.* s. Saiten Spiel, e. Gaigen. *Hegedű, minden hároſz muſika.*

Fidīcen, ĭnis, m. Cic. *Guſzlár, guſzlách.* peregr. *begeduſi.* Der auf die Saitten Spielt. *Hegedűs.*

Fidīcīna æ, f. Terent. *Guſzlaricza*, pereg. *Hegeduſſicza.* e Saitten-Spielerin. *Hegedűsné.*

Fidīcīnius ludus, i, m. Plaut. *Guſzleni navuk, ſkola.* e. Saitten-Schul. *Hegedűlni tanitó órkala.*

Fidīcŭla, æ, f. Cic. *G. ſzlicze.* Kleine Saiten-Spiel, Gaigen. *Hegedűtzke.*

Fido, is, ĕre, fīſus ſum (Neu.) Virg. *Veruiem, ufam.* Traue, glaube. *Bizom bifzek.* Synon. *fidem habeo, credo, ſpem & fiduciam in aliquo repono.*

Fidūcĭa, æ, f. Cic. Vid. *Confidentia, fidentia.*

Fidus, a, um. Cic. *Ufan, veruvan, veren.* Treu, dem zuglauben iſt. *Hiv, bű, bizodéges.*

Figlīna, æ, f. Plin. *Loncharnicza.* e. Haffner-Werckſtatt. *Fazakas műhely.* 2. Accipitur et am *pro* ipſa arte figulorum, *Plin.*

Figlīnum, i, n. Plin. *Loncharſzko delo.* Des Haffners Arbeit. *Fazakas mű, munka.*

Figlīnus, a, um. Plin. *Loncharſzki.* Dem Haffner gehörig. *Fazakaſi, fazakaſzhoz-való.*

Figmentum, ti, n. Cic. *Dugovanye, zmiſzlyeno.* Ein erdichtes Ding. *Kigondolt dolog.*

Figo, is, ĕre, fixi, fictum. (Act.) Cic. *Vbádam, zabádam, zabíam, vupſram.* Stecke, annagle, anſchlage. *által űtőm, ſzegezem.* Figere cuſpide. Cic. *Preboſzti.* Durchſtechen. *által-ſzúrni.*

Figŭlāris, is, *com.* le, n. Colum. Vid. *Figlinus.*

Figŭlātūrĭo, is, ire, ivi, itum (Neu. *Deſider.*) Cic. *Loncharieſze vuchiti ſelim.* Verlange

ein Haffners Handvverck lehrnen. *Fazakaſzágot tanúlni kivánok.*

Figŭlīna, Vid. *Figlina.*

Figŭlīnus, Plin. Vid. *Figlinus.*

Figŭlo, as, are, avi, atum (Act.) Tertul. *Lonchárim, Iz blatá kai napravlyam.* Haffners-Handvverck treibe. *Fazakaſzkodok.*

Figŭlus, li, m. Plin. *Lonchár.* r. Haffner. *Gerentsér, Fazakas.*

Figūra, æ, f. Terent. *Prilika, kip, oblichaj. Obraz.* e. Geſtalt, e. Form, s. Vorbild. *Kép, ábrázat.*

Figūrātio, onis, f. Gell. *Obrazenye, Prilichenye.* e. Bildung, Formirung. *Kiábrázolás, Formálás.* 2. Idem quod *Imaginatio.* Quint.

Figūro, as, are, avi, tum. [Act.] Cic. *Obrazim Napriliku, kip napravlyam.* Geſtalte, Bilde, formire. *ábrázolok, Formálok.*

Filāmentum, ti, n. Feſt. *Izkonczev delo.* 2. *Silichicze vu czvetiu*, &c. s Faden-Werck, 2. Fäſerlein in Blumen, &c. *Tzérnaſz Munka.* 2. *Virág inatſkája.*

Filātim. *Adv.* Lucr. *Pokonczu, na koncze.* Dem Faden nach. *Szálanként.*

Filĭa, æ, f. Cic. *Kchi, Kcher, Hcher.* e. Tochter. *Leányka.* Filia familias. *Kchi pri biſi, doma.* Tochter im Hauſs. *Leányka a' háznál.*

Filiāſtra, æ, f. Valla *Paſtorkinya.* e. Stief-Tochter. *Moſtoha leány.*

Filiāſter, tri, m. Vall. *Paſztorek.* r. Stief-Sohn. *Moſtoha fiu.*

Filiātio, onis, f. JCt. *Kőga za ſzina jemlenye, ali za kcher.* e. Annehm- und - Erkennung für einen Sohn, *oder* Tochter. *Fiává, vagy leányává valakit vévés.*

Filĭco, ōnis, m. Cic. *Nevréden, zlocheſzt, nechimuren chlovek.* Unnutzer, und nichtsvvürdiger Menſch. *Semmire-való, kellő ember.*

Filĭŏla, æ, f. Cic. *Kcherchicza, kcherka.* s. Töchterlein. *Leányotzka.*

Filĭŏlus, li, m. Teren. *Szinek, ſzinchek, ſzinko, Szinak.* s. Söhnlein. *Fiatzka.*

Filĭus, ii, m. Cic. *Szin.* r. Sohn. *Fiu.* Filius Familias, filii familias, m. Cic. *Szin prihiſi, doma.* Sohn im Hauſs. *Fiu a' háznál.* Illum filium familias habere devinctum. Cic. *pro Cœl. c. 15.*

Filix, ĭcis, f. Horat. *Praprut, paprut, preprut.* s. Farnkraut. *Perie, őrdőg bordája fű.*

Filum, li, n. *Cic.* Fīlus, li, m. Arnob. *Konecz, nit.* e. Faden. *Tzérna, fonal.* Pollice filum ducere. Ovid. *Preſzti.* Spinnen. *Fonni.* 2. Uſurpatur *pro* lineamentis faciei: *item* pro *Chorda.* Sonantia fila movere. Ovid.

Naſz-

Digitalizirao Google

Na-ſtrune igrati. Auf den Saiten ſpielen. *Az húrt pengetni.* 3. pro *linea.* Filum ducere atramento. Varr. *Z-chernilom*, (*z-tintom*) *jeden potez* (peregr. *liniu*) *vuchiniti.* Mit der Dinten einen Strich machen. *Tentával vonárt* [*lineát*] *húzni.* 4. *Metaph.* Filum vitæ: pro *tempore vitæ.* Filum providentiæ: pro *ſerie providentiæ.* Filum æquæ: Pro *recto curſu aquæ.* Filum orationis: pro *debita orationis partitione* &c. Sic paſſim Authores. *Hinc elegánter dicitur:* Filum providentiæ cujuſpiam hominis eſſe præciſum, interruptum, turbatum &c.

Fimbrĭa, æ, f. Solin. *Perèm. okrajek oprave.* s. Gebräme, Saum am Kleyd. *Ruha perém, Paſzamány.* 2. Sumitur pro *qualibet extremitate.* Et madentes cincinnorum fimbriæ. *Cic. in Piſon.*

Fimbriātus, a, um. Svet. *Operéman.* Verbrämt, verbordirt, eingeſäumt. *Perémes, paſzamányos.*

Fĭmētum, ti, n. Plin. *Gnoiſche, Szmetiſche, gnojnik.* r. Miſthauffen, e. Miſt - Grube. *Ganéj-bely.*

† Fĭmo, as, are, avi, atum, (Act.) *Gnoim.* Miſte, dünge. *Ganéjozok.*

Fĭmus, i, m. Fimum, i, n. Plin. *Szmràd, Gnoj.* r. Miſt. *Ganéj.* Fimum Caballinum. *Konyſzki Gnoj.* r. Roſs-Miſt, *Ló ganéj.*

Fīnālis, is, *com.* le, n. JCt. *Krajni, Zverſhliv, dokanchliv.* Zum End gehörig. *Végső, végi.*

Fīnāliter, *Adv.* JCt. *Krajno, zverſhlivo, dokonchlivo, na konczu, na kraju, na zverhi.* Endlich, ſchlieslich. *Utolyára, Végtére, végső-képen.*

Findo, is, ere, ĭdi iſſum, (Act.) Plaut. *Kalam, razczepávam.* Spalte. *Megbaſítom, hasítok.* Findere mare. Proper. *eſt* navigare. Findere aëra *Ovid.* eſt *volare.*

Fingo, is, ere, inxi, ictum (Act.) Cic. *Zmißlyam. izmißlyaiem, izmiſhlyam.* Erdichte. *Gondolok, kőltők.* 2. V. *Simulo.* 3. V. *Imaginor.* Finge aliquem nunc fieri ſapientem. *Cic. 4. Acad.*

Fīnio, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Dokanchom, dokányam, zverſhaiem.* Ende. *Elvégezem.*

Fīnis, is, m. *vel* f. in *Ablat.* fine, *vel* fini, Cic. *Konecz, zverha, kraj.* s. Ende, r. Schluſs. *Vég.* 2. V. Intentio. 3. V. Mors. Septem à Neronis fine menſes ſunt. *Tacit.*

Fīnītè, *Adv.* Cic. *Krajno, zverſhno, dokonchno.* Mit gevviſſer Maſs oder Ziel, End. *Végezetre, elvégezve.*

Fīnītĭmus, a, um. Cic. *Bliſni, krajinſzki, mejaſzki.* Nach gelegen. *Határos, végbéli ſzomſzéd.* Transl. V. *Similis.* Ita finitima Sunt falſa veris. Cic. 4. *Acad. c.* 21.

Fīnītio, onis, f. Quint. Vide *Definitio.* 2. *Dokonchanye, zverſhenye* e. Endigung. *Végezés.*

Fīnītor, ōris, m. Cic. *Zverſhitel, dokonyavecz, dokonchitel.* 2. *Polyo-mernik, zemlyo-mer, mernik.* r. Endiger: 2. Auſsmeſſer, r. Feld-Meſſer, r. Land-Meſſer. *Végező.* 2. *Földmérő.*

Fĭo, is, fĭĕri, factus ſum. Cic. *Bivam, poſztájem.* Werde, geſchehe. *Léſzek, lejendő léſzek.*

Firmāmen, ĭnis, n. *Ovid.* Firmāmentum, ti, n. Gell. *Chverſztocha, tverdina, jakoſzt.* e. Stärcke, e. Veſte. *Erősség.*

Firmātor, oris, m. Tacit. *Tverditel, objachitel.* r. Befeſtiger, Beſtättiger. *Erősítő.*

Firmè *Adv. Salluſt.* Firmiter. *Adv.* Varro. *Chverſzto, tverdo, ſztalno.* Kräfftig, ſtarck, ſteiff, beſtändig. *Erősen.*

Firmĭtas, atis, f. *Cic.* Firmĭtūdo, ĭnis, f. Plaut. *Sztalnoſzt, chverſztocha, tverdoſzt, jakoſzt.* e. Beſtändigket, Veſte, Standhaifftigkeit. *Erősség.*

Firmo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Tverdim, jácchim, chverſztim.* Befeſtige, feſt mache, ſtärcke. *Erősítem.*

Firmus, a, um. Cic. *Chverſzt, ják, ſztalen.* Veſt, ſteiff, ſtarck, beſtendig. *Erős.* Transl. V. *Sanus, incolumis.* Cic.

Fiſcālis, is, *com.* le, n. JCt. *Komorni.* Das zu rend-Cammer gehöret. *Tárházi, közönséges jóhoz-való.*

Fiſcārĭus, ii, m. *Firm.* Fiſci curam gerens.

Fiſcella, æ, f. *Cato.* Fiſcellum, li, n. Colum. *Szapletenka, ſzirna czedilnicza, ſzirna leſza.* 2. *Koſz za ribe, verſſa.* 3. *Kladicza volovſzka, 2-kumſze vuſzta ſzklaplyaju.* r. Käſs-korb. 2. Fiſch-korb. 3. Maul-korb. *Túró vagy ſajt ſzűrő kosár.* 2. *Varſa.* 3. *Kalodátska, melyel az ökrök ſzája béreketſztetik.*

Fiſcelus, li, m. *Lyubitel razpúznencza*, ali *mehkoga drugoga ſzira.* Liebhaber des vveichen Käſes. *Lágy túro, vagy ſajt ſzerető.* 2. vid. *Fiſcella.* N. 1. & 3.

Fiſcīna, æ, f. Cic. *Rogosàr*, koſſara &c. peregr. *Korba.* e. Zeine, r. Korb. *Koſár, ſzatyor.* Fiſcina ficorum. Cic. *Koſſara fig.* r. Feigen-Korb. *Fige kosár.*

Fiſcus, ci, m. Colum. *Koſſara, koſs.* 2. *Ladicza* ali *ſep za novcze* ali *za kinch.* 3. *Komora kralyevſzka* &c. 4. *Kralyevi, obchinſzki* &c. *Novczi, Dohodki.* 5. Fictione juris. *Chaſznik, ki haſzen komore y dohodkov*

bodkov kralyevſkih, varaſkih &c. *iſtbe, y ſzterbi.* peregr. *Fiskus.* 1. r. Korb, 2. Geld - *oder* Schatz - Kaſten, *oder* Sack, 3. Deren Fürſten, &c. e. Schatz - *oder* Rent-Kammer. 4. Das Königliche, Gemeine &c. Geld, Einkommen, der Gemeine Seckel. 5. r. über die Königlichen, Gemeinen &c. Einkünften Sorghaber. 1. *Kosár, kas.* 2. *Pénzes vagy kintſe-láda vagy tüſző.* 3. *Királyi* &c. *tárház.* 4. *Királyi pénz.* 5. *Tárház gondviſelő.*

Fiſsĭlis, is, *com.* le. n. Virg. *Razczepliv, Razkolyiv.* Geſpaltlich. *Kétfelé-Haſadó, Haſztó.*

Fiſsūra, æ, f. *Colum.* Fiſſum, i, n. *Cels.* Fiſſus, ūs, m. *Cic.* Fiſſio, onis, f. Cic. *Raſzcep, Czep, Puklina, Razkálanye, Razkol, Rèz.* e. Spalt, Ritze, Schrunde, Zerſpaltung. *Haſadás, Haſadék.*

Fiſsĭpes, ĕdis, *om.* Auſon. *Razkolenoga kopſta.* Das zerſpaltene Klauen, Stuffen hat. *Kétfelé haſitott ſark.*

Fiſtūca, æ, f. Cæſ. *Tukach, Bat, z - kèmſze zemlya nabija, tücbe.* Ein Schlägel, Stämpffel, damit die Erden geſchlagen vvird. *Leverő kos, ſulyok, kivel valamit a' földbe vernek.*

Fiſtūcātio, onis, f. Vitruv. *Nabianye zemlye, Natukanye, zabianye.* Das Einſchlagen der Pfählen, &c. *Koſſal, ſulyokkal valaminek földbe leverése.*

Fiſtūco, as, are, avi, atum, (Act.) Vitruv. *V-zemlyu zabiam, zemlyu nabiam, natukávam, ravnám.* Pfähl in die Erden ſchlage, einſchlage, eben mache. *Sulyokkal verem, egyene ſtem.*

Fiſtŭla, æ, f. Cic. 1. *Piſzka, Piſchal, Piſchalka, ſvéglya, ſzoiralo,* 2. *Csèv.* Eine Pfeiffe, Flöten. 2. Ein Rohr. *Sip,* 2. *Ttű, Tsèv, Tsiv, Tsö.*

Fiſtŭlātor, oris, m. Cic. *Sveglár, Piſzkavecz.* r. Pfeiffer. *Sípoló, Sípos.*

Fiſtŭlo, as, are, avi, atum, (Neut.) Plin. *Lyuknyaſzt, ſ'upely y jamichaſzt jeſzem,* 2. *Piſzkam, fuchkam,* ità JCt. Ich bin Löchericht, voller Löcher vverde, 2. Pfeiffe. *Lyukas, odvas, árokos vagyok.* 2. *Fütyölök. Sípolok.*

Fiſtŭlōſus, a, um, Colum. *S'uplyaſzt, Piſchiv, S'uplyiv. Jamichaſzt.* Gelöchert, fiſtulirt. *Lyukatſos, odvas.*

Fixŭla, æ, f. Feſt. Vide *Fibula.*

Fixus, a, um, Cic. *Zaboden, zabit.* Geſteckt angeheffi. *Bévéretett.* 2. V. *Firmus.*

Flăbellĭfĕr, a, um, Plaut. *Branilo-, Mahalo-, Muhalo-, Hladilo-noſzecz.* Der einen Wedel, *oder* Sommer-Fecher trägt. *Legyező, árnyék hordozó.*

Flăbello, as, are, avi, atum, (Neu.) Tertull. *Vetrimſze, Hladimſze, od miih ſze branim, z-mahalczem maſſem.* Fuchere, vvedele. *Legyezek, ſzellőzők.*

Flăbellum, & Flābellum, li, n. (*Dim. à* flabrum.) Teren. *Branilnicza, Muhalnicza, Branilcze, Mahalnicza, Mahalcze, vetrenik, Hladnik.* s. Wederlein, r. Fliegen-Wedel, Sommer-Fecher. *Legyezőtske, Szellőtske.*

Flăbĭlis, is, *com.* le. n. Cic. Flăbrālis, is, *com.* le. n. Prud. *Publiv, Prepublv, vetren.* Das man blaſen kan, lüfftig. *Fúható, ſzeles, ſzellős.*

Flăbrum, ri, n. Virg. *Branilo, Mahalo, Hladilo, Muhalo, vetrenik, puhalo.* r. Wedel, Mucken-Wedel, Sommer-Fecher. *Legyező, ſzellő, fúvás.*

Flacceo, es, ere, cŭi, (Neut.) *Varro* Flacceſco, is, ere, (Inch.) Cic. *Venem: Mlahav, ſzlab, nemochen bivam.* Schvvach, *oder* vvelck vverde. *Lankadok, ſonnyadok.*

Flaccĭdus, a, um, Cic. *Povenyen, mlahav, nemochen, ſzlab.* Welck, Schlottericht, ſchvvach. *Lankadt, Hervadt.*

Flaccus, a, um, Cic. *Vuho-klapaſzt, vuhoklap, z-klaplyenemi vuhi, dugo-vuh.* Der hangende Ohren *oder* ſchlapp Ohren hat. *Leſzuggő nagy fülű.*

Flăgellātio, onis, f. *Bitbuvanye.* e. Geiſslung. *Oſtorozás.*

Flăgellātor, oris, m. Cic. Flăgrātor, oris, m. Feſt. *Bichom vudritel, Bitbuvavecz.* r. Geiſsler, Peitſcher. *Oſtorozó.*

Flăgello, as, are, avi, atum, (Act.) Mart. *Bichujem.* Geiſsle, peitſche. *Veſzſzőzőm, oſtorozom.* 2. *Mlatim.* Dreſche. *Sajtolom.* Flagellare frumentum. Plin. *Sitek mlatiti.* s. Getreyd treſchen. *Gabonát tsépelni.* 3. Flagellare annonam. Plin. *Sitka czenu podignuti.* Des Getreyds Theurung machen. *A' gabonának árrát fel-verni.* 4. Flagellare mortuum. Prov. *Mertvoga ogovariati.* Dem Todten übel nachreden. *A' kimeg-bólt, azt gyalázni.*

Flăgellum, li, n. (*Dimin. à* Flagrum) Var. *Bich.* e. Geiſsel, Peitſchen. *Oſtor.* 2. Eſt lorum & quodvis verber, quo ſervos nudatos Rom. cædere ſolebant.

Flăgĭtātor, oris, m. Cic. *Proſzitel, Proſzecz.* Der da fordert. *Igen kérő.*

Digitalizirao Google

Flāgĭtiōsè, *Adv.* Cic. *Greßno, ſzramotno.* Läſterlich, ſchändlich. *Gonoſzúl, Vétkeſen.*

Flāgĭtiōſus, a, um. flāgĭtiōſior, *Salluſt.* flagitioſiſſĭmus, Tac t *Greßno - ſzramoten.* Schändlich, laſterhafft. *Gonoſz tévő, Gonoſz-lator, vétkes.*

Flāgĭtĭum, ii, n. Teren. *Velika budoba, ſzramota, nechiſzta odurnoſt, ſmrad iz vſzakojachkoga grehov ſzmrada.* Schandliche That, grois Laſter, allerley Sünd. und Miſſethat. *Gonoſzság, vétek.* 2. Eſt *efflagitatio* ſive *acrĭ poſtulatio* cum clamore aut conviciis. *Plaut.*

Flāgĭto, as, are, avi, atum, (Act. *Frequ.*) Teren. *Szeodily proſzim; Verlo, Jako proſzim.* Stets begehre, ernſtlich bitte. *Erőſen kérem, igen kivánom*, 2. V. *Accuſo.* Peculatorem flagitari juſſit. *Tacit.*

Flāgranter, *Adv.* Tacit. *Goruche, Verlo-ſelno.* Hitzig, heifftig, inbrünſtig. *égve, burgón.*

Flāgrantia, æ, f. Gell. *Plaſzikanye, plaſzk, zár.* 2. *Hlepenye.* e. Brunſt, r. Brand, 2. e. Begierd. *égés, lángolás*, 2. óhajtás.

Flāgrĭo, ōn s, m. Afran. apud Non. *Bichúvan, nechimuren ſzluga*, ali *chlovek, palichja vréden*, ali z - *palichjem pretiran, potepuh.* Ein boſshaffter Knecht, *oder* Menſch, ausgeſtrichener Kerl. *Semmirekellő-ember, Páltzát vagy oſtorozást érdemlő, kioſtoroztatott.*

Flāgro, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Sarimſze, Plaſzikam, Gorim.* Brenne, Flammen gebe. *éget, lángolok.*

Flāmen, ĭnis, n. Horat. *Szapa, Prepuh, Vibrek* e. Blaſe, r. Wind. *Fúvás, ſzellő, lebellés.* 2. Flamen, m. *Apud Romanos* Sacerdos, qui unius alicujus DEI ſacra curabat. *Cic.*

Flamma, æ, f. Cic. *Plamen.* e. Flammen. *Láng.* Transl. V. *Amor.* Aſſumere novas flammas. *Cic. 3. de Or.* eſt *novo amore flagrare.*

Flammandus, a, um. Tacit. *Zgorliv, koi mora zgoreti.* Das ſoll verbrennet vverden. *Meg-égetni-való.*

Flammea, eæ, f. Botan. Vide *Viola.*

Flammeārius, rii, m. Plaut. *Cherlenitel.* Ein Roth Färber. *Veres feſtékkel feſtő.*

Flammeus, a, um. Cic. *Plamno - cherlen. Ognyeno - cherlen.* Feuer - roth, Flammenroth. *Láng ſzínű, veres, piros ſzínű.*

Flammĭdus, a, um. Apul. *Ognyen, plamnen.* Feurig. *Lángadozó.*

Flammĭfer, ĕra, um. Cic. *Plamno - noſz, plamenit.* Das Flammet. *Láng - hozó.*

Flammĭgĕro, & Flammĭgo, as, are, avi, atum, (Neu.) Gell. *Plamnim plamnom ſzrichim, plamen puſchaw.* Feuer ausvverffe. *Lángot ereſztek.*

Flammo, as, are, avi, atum. [Act.] Virg. Vid. *Incendo, Inflammo.*

Flammōſus, a, um. Gæl. *Pun plamna.* Voll Flammen. *Teli lángal, lángos.*

Flammŭla, æ, f. Cic. *Plamnek, plamenek, mali plamen.* Kleine Flamme, Flämmlein. *Lángotska.*

Flātĭlis, is, *com.* le, n. Prud. Vid. *Flabilis.*

Flātor, oris, m. Feſt. *Puhavecz, napuhavavecz.* r. Blaſer. *Fuvalló, Fúvó, fújó.*

Flāto, as, are, avi, atum. (Neu. *Frequ.*) *Guſztokrat, puſſem.* Oft blaſe. *Gyakran fúvok.*

Flātŭlentia, æ, f. Medic. *Vetrenoſzt, napuhnyenoſzt, otok od vetrov.* e. Wind Blähung, Schvvellung von Winden. *Szellősség, puffadás.*

Flātŭlentus, a, um. *Medic* & Flātuōſus, a, um. *Vetren, od vetrov napuhnyen, otechen.* Windig, blaſtig. *Sellős, puffadós.*

Flātūra, æ, f. æris flatura. Vitruv. *Razsvrenye, zlevanye meda, bruncza,* &c. e. Schmelzung deſs Ertzes, &c. *Ertznek &c. el - olvaſztása.*

Flātus, ûs, m. Cic. *Puhanye, ſzóp, púh.* 2. *Veter.* e. Blaſung, Hauchung. 2. r. Wind. *Fuvás.* 2. *Szél.* Transl. V. *Favor.* Cic. Item V. *Superbia.* Sil.

Flāvēdo, ĭnis, f. *Sutina, ſutoſzt.* Die gelbe Farb, e. Gelbe. *Sárgaság.*

Flāveo, es, ere, ŭi, [Neut.] & Flāveſco, is, ere, [Inchoat.] Virg. *Sutimſze, sút poſztájem.* Ich bin gelb, gelb vverde. *Sárgavagyok, sárgallok.*

Flāvĭcŏmus, a, um. Petron. *Suto-laſz.* Gelb-Haarig. *Sárga, veres hajú.*

Flāviſsæ, arum. f. *plur. obſolet.* Gell. V. *Theſaurus.*

Flāvus, a, um. *Virg.* Flāvĭdus, a, um. Gell. *Sút, rigy.* Gelb. *Sárga.*

Flēbĭlis, is, *com.* le, n. Hor. *Plachlyiv, placha vréden.* Bevveinend, kläglich. *Siralmas.*

Flēbĭlĭter. *Adv.* Cic. *Plachlyivo, z - placbom, plachno.* Mit vveinen. *Sirván, siralmaſan.*

Flecto, is, ere, exi, exum, (Act.) Cic. *Zvlam, priviam, nagibljem.* Biege. *Hajtom.* 2. Transl. V. *Diverto, Declino.* flectere currum de via. Cic. *Kola z puta obernuti.* Den Wagen von dem Weeg ableiten. *Kifordulni, kitérni a' ſzekérrel az útból.* 3 V. *Moveo*, aliquem oratione flectere. Cic. *Koga nagovoriti, nakaj genuti.* Einen bereden. *Valakit beſzédivel könyörületeſ égre forditani.* 4. V. *Averto.* ni ſi Dii immortales omni ratione placati ſuo numine prope fata

ipſa

ipſa flexiſſent. *Cic. in Catil.* 5. Flectere genua, flectere cantus *Lucr.* &c.

Flegmen, ĭnis, n. *Med.* dicitur, cùm ex labore viæ ſanguis circa talos effluit.

Flēmen, ĭnis n. Plaut. Feſt. *Idem.*

Fleo, es, ere, ēvi, ētum [Neu. *alii* Act. *eò quod utrámque habeat ſignificationem, id quod & de pluribus alii verbis nota*) Cic. *Plachemſze, plachem.* Weine. *Sirok, ſiratom.*

Flētus, ûs, m. Cic *Plach.* Das Weinen. *Siralom, ſirás, rivás.*

Flexănĭmus, a, um, & Flexănĭmis, is, *com.* e. n. Cic. *Szercso-genyliv, nagovorliv, giblív.* Hertz-bevveglich, bevveglich. *Szivét meghaitó.*

Flexĭlis, is, *com.* le, n. *Ovid.* Flexĭbĭlis. Cic. *Sidek, voitliv, prigiblív.* Das ſich biegen laſt. *Hajlandó*, hajtható. 2. Transl. V. *Inconſtans.* Cic.

Flexĭlŏquus, a, um. Cic. *Récho-plet*, kí z-rechmi *plete. dvojno govori.* Zvveiffelhafftig in Reden. *Kétséges érte'mû, beſzédû.*

Flexio, onis, f. Cic. *Privianye, zgibanye, oklanenye.* e. Biegung. *Meghajtás, hajlás.* 2. Vid. *Anfractus.*

Flexo, as, are, avi, atum, (Act. *Freqv.*) Cato. *Privſam, zviam, zaviam.* Biege. *Hajtom.*

Flexum, i, n. Geogr. (*olim dictum* Poſonium urbs.) Vid. *Poſonium.*

Flexuōſè, *Adv.* Plin. *Zaviato.* Krumm. *Horgaſon, tekergôſón.*

Flexuōſus, a, um, Cato. *Zaviat.* Daſs ſich biegen laſt. *Horgas-borgas, tekergôs.*

Flexūra, æ, f. Svet. Colum. *Zavianye, zviánye, privianye, zavoj.* e. Krümmung. *Hajtás, meghajtás.*

Flexus, ûs, m. Quint. *idem.*

Flo, as, are, avi, atum, (Neut.) *ejus tamen compoſita etiam* Activam *habent ſignificationem.* Cic. *Pfúſſem.* Blaſe *fúvok.* Flare & ſorbere. *prov.* eſt rebus diverſiſſimis eodem tempore operam dare. *Plaut.*

Floccĭdus, a, um, Apul. *Pahulyaſzt, pahulyen, ſaſulyaſzt, Pazderliv.* Voll Wollen, Flöcklein. *Piber, Pozdorjás.*

Floccĭfăcio, is, ere, eci, actum, (Act.) Terent. *Zaniſtar, za malo derſim.* Verachte, vvenig achte, gering ſchetze. *Semmire betrúſóm, ſemminek tartom.*

Floccĭpendo, is, ere, pendi, enſum, [Act.] Terent. *idem.*

Floccŭlus, i, m. Plin. *Pavulicza, pahulyek, pazderek.* s. Flöcklein. *Pihetíke.*

Floccus, i, m. Plin. *Pahuly, pahaly, pazder, pavulya, ſaſulyek.* e. Flocken, e. Fäſslein. *Pih.* 2. Transl. ſumitur pro *re nullius pretii.* Aliquem flocci pendere. *Ter.* Vel: Ne quidem flocci facere. *Cic.*

Flŏces, ōcum, *plur.* f. Gell. *Chiger, vino iz tropìn nachinyeno.* Treſter Wein. *Tſiger.* 2. *Vinſzke droſgye.* e. Hefen. *Bor ſeprô.*

Flŏrēnus, i, m. *Kanyichki.* Ein Gulden. *florint.* à flore lilii, quem moneta aurea *Florentiæ* An 1252. cuſa referebat, dictus.

Flŏreſco, is, ere, (Inchoat.) Colum. *Zacsvetujem.* Anfange zu blühen. *Virágozni kezdek.*

Flŏreo, es, ere, ŏrui, [Neut.] Cic. *Czvetem, czvatem.* Blühe. *Virágozok.* 2. Transl. V. *Excello, vigeo.* Florere ingeniô, gloriâ, auctoritate &c. *Cic.*

Flŏrĭdè, *Adv. Apul.* Florĭdĭus. *Lact.* flŏrĭdiſſimè. *Czvetno, czvatno.* Blühend. *Virágoſan.*

Flŏrĕus, a, um. *Czvetni, czvatni.* Blühend. *Virági, virágból-való.*

Florĭdus, a, um, [*Diminutiv.* Flŏrĭdŭlus *Catull.*] Cic. *Czveten, czvaten.* 2. *Iz czvetja napravlyen.* Blühend. 2. Von Bluhmen gemacht. *Virágos.* 2. *Virágból tſinált.*

Flŏrĭfĕr, & flŏrĭgĕr, a, um, Lucret. *Czvetonoſz, czvet donoſſájuchi, imajuchi.* Das Bluhmen tragt. *Virág-hozó.*

Flŏrĭlĕgĭum, ii, n. *Pobiranye, têrganye czvétja.* e. Bluhmen-Sammlung, Bluhmen leſe. *Virág ſzedés, ſzaggatás.*

Flŏrĭlĕgus, a, um. Ovid. *Czveto-ber, czveto-brách.* Das Bluhmen ſammlet. *Virágſzedô.*

Flŏrĭpărus, a, um, Auſon. Vide *Flŏrĭfer.*

Flŏrŭlentus, a, um, Solin. *Pun czvetja.* Voll Bluhmen. *Teli virággal, virágos.*

Flŏs, ōris, m. Virg. *Czvèt, Czvìt.* e. Bluhm. *Virág.* 2. Transl. pro *Excellentia* in quacunque re, *ut.* Flos æris, flos ſalis, juventutis &c.

Floſcŭlus, li, m. *Cic.* Floſcellus, li, m. Apul. *Czvetek, Czvitak.* s. Blühmlein. *Virágotska.*

Fluctĭcŏla, æ, *com.* Sidon. *Vuvodi prebivaiuchi.* Der im Waſſer vvohnet. *Vizben lakó.*

Fluctĭcŭlus, i, m. Apul. *Vodeni mali ſzlâp, Vàl.* Kleine Welle. *Habotska.*

Fluctĭfrăgus *vel* Fluctĭfrăgus, a, um, & *ſic de aliis hujuſmodi.* Lucret. *Razmetajuchi vodene ſzlape, valove.* Das die Wellen zerſchlaget. *Hab-tôrô*, Rontó.

Fluctĭgĕna, æ, m. Mart. *Vu vodi rogyen.* In Waſſer gebohren. *Vizben ſzûletett.*

Fluctĭsŏnus, a, um. Sil. *z-vodum-dumechi szlapechi.* Mit Waſſer rauſchend, brauſend. *Viz-zengéző.*

Fluctĭvăgus, a, um, Stat. *Naszlapeh plavajuchi*, ali *vozechiſze.* Der auf Wellen ſchvveht, *oder* daher fährt. *Habok között Lábbogó, úszó.*

Fluctuātim, *Adv.* Arnob. *Szlope hitajuch*, 2. *Girdavo, Oholno.* Die Wellen vverfend, 2. Stoltz, hochmüthig. *Habozva, Hánykódva*, 2. *Kevélyen.*

Fluctuātio, onis, f. Liv. *Vodeno valyanye, lulyanye, ſzlapov gibanye.* e. Waſſer-Schvvebung, Schvvenckung. *Habzás, Hajozás.*

Fluctuātus, a, um, Plin. *Od ſzlapov ſztreſzen, valyan, ſzim y tam hitan.* Hin und vvieder von Wellen gevvorffen. *Ide s-tova Hányattatott, Habozott.*

Fluctuo, as, are, avi, atum, (Neu.) *Plin.* Fluctuor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Liv. 1. *Szlape hitam, chinim.* Wellen treibe, mache. *Hánykódom.* Validè fluctuat mare. *Plaut.* 2. *pro* fluctibus jactor, agitor. *Szim y tamſze od ſzlapov hitam.* Hin und vvieder von Wellen gevvorffen vverde. *Habozok, lábbogok.* Quadriremémque in ſalo fluctuantem reliquerat. *Cic.* 3. pro *fluito, innato, ſupernato.* Lapidem fluctuare tradunt, *id eſt* ſupernatare. *Plin.* 4. Metaphoricè *pro* vacillo, anxius hæreo, dubius ſum. *Dvoim, neznam s'toſzem chinechi.* Zvveiffele. *Kételkedem.* Fluctuare animo. Liv. *Dvoiti.* Zvveiffelhafftig ſeyn. *Kételkedni.* Invenitur etiam *apud nonnullos* fluctuo *Activ.*

Fluctus, ûs, m. Cic. *Szlàp, vàl vodeni.* e. Wellen, Waſſer-Wellen. *Habzás, Hab*, 2. V. *Perturbatio, Agitatio.* Cic.

Fluenter, *Adv.* Plin. *Vodo-tekuch*, kaktipotok. Wie ein Fluſs. *Folyva, Folyváſt.*

Fluentĭsŏnus, a, um, Catull. Vid. *Fluctiſonus.*

Fluentum, ti, n. Virg. *Otok od velikoga potoka*, v. g. *Draviſche, ſzraviſche*, &c. *Mali potok.* Ein kleiner Fluſs, Waſſer-Strom, s. Bächel. *Folyó-viznek úgymint ſzávának, drávának* &c. *elſzakatt ina*, ki *árradott vize.*

Fluĭbundus, a, um, Mart. *Tekuchi.* Flieſsend. *Folyó, folyható.*

Fluĭdus, a, um, Liv. *Czurechi.* Flüſſig. *Hig, Folyó.*

Fluĭto, as, are, avi, atum, (Neu. *frequent.*) Liv. *Sztovdil plavam.* Stetig fort und fort ſchvvimme. *úszdogalok, fenn lábbogok.* 2. Transl. V. *Dubito.*

Flūmen, ĭnis, n Cic. *Potok, Réka.* Ein Fluſs. *Folyó viz.* 2. Transl. V. *Copia* Flumen orationis, verborum. *Cic.*

Flūmĭnālis, is, *com.* le. n. *Cæl. Aurel.* Flūmĭnĕus, ea, um, *Ovid.* Flŭviālis, is, *com.* le, n. *Colum.* Flŭviātĭcus, a, um, *Colum.* Flŭviātĭlis, is, *com.* le, n. Vitruv. *Potochni.* Voń Fluſs. *Folyó vizi.*

Flūmĭnōſus, a, um, JCt. *Pun potokov.* Das voll von Flüſſen iſt. *Folyó-vizes, teli folyóvizekkel.*

Fluo, is, ere, uxi, uxum. (Neu.) Cic. *Czurim, Techem.* Rinne, flieſſe. *Folyok.* 2. Transl. V. *Naſcor, Exeo, Emano.* Hæc omnia ex eodem fonte fluxerunt. *Cic. de nat. Deor.* 3. V. *Tendo.* Videamus illius conſilia, quo fluant. *Cic.* 1. 6. *Fam.* 4. V. *Succedo, Evenio.* Ad voluntatem noſtram, fluentibus. *Cic.* 1. *Off.* c. 26. 5. V. *Diffluo, Dilabor.* Fluit voluptas corporis. Fluunt omnia, nec diutiùs uno eodémque ſtatu perdurant. *Cic.* 6. V. *Excido, Cado.* Excident gladii, fluent arma de manibus. *Cic. Phil.* 12. c. 2. 7. *pro dedere ſe Vitiis, mollitiei, voluptati.* Voluptate liqueſcere & fluere mollitiâ. *Cic. Tuſc.* 4. c. 22. 8. V. *Abundo.* Fluere facetiis: *Plaut.* pro *abundare.*

Fluor, ōris, m. *Apul.* fluxus, ûs, m. *Cels.* fluxūra, æ, f. *Colum.* flūxio, ōnis, f. Plin. *Czurenye, Techenye, Tęchenye.* Das Flieſſen. *Folyás.*

Fluſtra, ōrum, n. *plur.* Feſt. *Krotkocha morja.* e. Meer-Stille. *Tengeri tſendeſség.*

Flūta, æ, f. Macrob. *ſive* Anguilla marina. *plural. uſitatior eſt.*

Flūto, as, are, avi, atum, (Frequent.) Lucret. Vid. *Fluito.*

Flŭviātus, a, um, Plin. *Z-vodum zmeſſan.* Gevväſſert. *Vizzel kevertt.* 2. Idem ac *maceratus in flumine.* Plin. l. 16. c. 39.

Flŭvĭdus, a, um, Lucret. Vid. *Fluidus.*

Flŭvius, ii, m. Lucret. *Potok.* Ein Fluſs. *Folyó-viz.*

Fluxè *Adv.* Varro. *Czurkom, Czurech, Tekuch.* Flüſſiglich, rinnend. *Folyva.* 2. Idem ac *Remiſsè, Lentè.*

Fluxus, a, um, Plin. *comp.* Fluxior Svet. 1. *Czurechi, Tekuchi, Czurliv.* 2. Transl. *Prehajajuchi, Neſztalni*, 3 *Zpuſchen, malovreden*, 4 *Raſſiren, razpuſchen*, 5. *Mehek, ſenſzti.* 1. Flüſsig. 2. *Metaph.* vergehentlich, unbeſtändig, 3 Ausgelaſſen, liederlich, 4. Weit, ſchlappericht, 5. Weich,

Digitalizirao Google

5. Weich, vveibiſch. *Elfolyó*, *Tſepegő*, 2. *Múlandó*. 3. *Szabad életű*, *akaratú*, *ſemmire-kellő*. 4. *Elterjeſztett*. 5. *Lágy*, *Aſzſzonyos*. Formæ gloria fluxa eſt, Sall. *Lepote dika je neſrtalna*. Die ſchöne Geſtalt verliehrt ſich bald. *A'ſzépségnek dicsősége álhatatlan, és múlandó*. Veſtimenta fluxa. Plin. *Siroka y rarpuſchena oprava*. Weit, ſchlotterende Kleydung. *Széles, bő öltözet, ruha*. Animi fluxioris eſſe. Svet. *Zpuſchenomu y malovrednomu biti*. Ausgelaſſen und liederlich ſeyn. *Szabad akaratúnak, ſemmire-kellőnek lenni*.

Fluxus, ûs, m. Cels. Vid. *Fluor*.

Fŏcāle, is, n. Quint. 1. *Ogerlin*, *Navratnyak*, peregr. *Holztub* 2. *Golèr*, 3. *Selezo*, z-*kemſze laſzi ferkaju*, *rugaju*. ita Horat. 1. e. Halsbinde, s. Halstuch, 2. r. Kragen, 3. Ein Eyſen, damit man das Haar kräuſelt. *Nyakra-való*. 2. *Gallér*, 3. *Haj fodorító-vas*.

Fŏcāle, is, n. (*à* focus) Senec. *Kubinſzka kerpa*, *zaſztor*, iliti *Priprega kubára*. e. Schürtze, s. Schurtztuch, r. Kuchen-Fleck. *Konyhán egy-máſt törlő ruha*, *ſzakáts előkötő*, peregr. *ſurtz*.

Fŏcānĕus, a, um, Focaneus palmes. Colum, *Mladicza, zaverſek med dvemi rozgvami, y med oſztalem ſzverſiju priraſchena*. Ein Nebenſchoſs ſo zvviſchen den Gabeln der Wein-Reben ausſchieſt. *Két ſzőlő tő*, vagy *más ágak között kinőtt fattyú ágatska*.

Fŏcārĭa, æ, f. JCt. *Kubaricza*, 2. *Kubinyſzka dekla*. e. Köchin, 2. e. Kuchen-Magd. *Szakátsné*, 2. *Konyha ſzolgáló*.

Fŏcārĭus, a, um. *Kominſzki*. Das zur Heerdſtatt dienet. *Tűz belyes, tűz belyben-való*.

Fŏcārĭus, rii, m. JCt. *Kubinſzki decbak*. r. Kuchel-Bub. *Konyha gyermek*, *kukta*, *tűz-rakó*.

Fŏcillātio, onis, f. *Okreplenye*, 2. *Sztoplenye*, *prigrejenye*. e. Erquickung, 2. e. Ervvärmung. *Enyhítés*, 2. *Megmelegítés*.

Fŏcillātor, oris, m. 1. *Okrepitel*, *objachitel*, 2. *Prigrejavecz*, *ſztopitel*. r. Erquicker, 2. r. Ervvärmer. *Enyhítő*, 2. *Meg-melegítő*.

Fŏcillātrix, īcis, f. *Okrepitelicza*, *objachitelicza*, 2. *Zgrejavitelicza*, *ſztopitelicza*. e. Erquickerin, 2. e. Ervvärmerin. *Enyhitőné*, 2. *Melegitőné*.

Fŏcillo, as, are, *Plin*. Fŏcĭlo, as, are, avi, atum, (Act. à Foveo.) Ovid. 1. *Krépim*, 2. *Topim grejem*. Erquicke, 2. Ervvärme. *Táplálom*, *éleſztem*, 2. *Melegitem*.

Fŏcillor, aris, ari, atus ſum, [Dep.] Varro. *Krepimſze*, *jachimſze*, 2. *Grejemſze*, *Topimſze*. Ich vverde erquicket, 2. Ervvärmet. *Megéledek*, 2. *Melegſzem*. Eſt etiam verbum *Paſſivum* apud Plin.

Fŏcŭla, orum, n. *plur*. *Plaut*. Fŏcŭlāre, is, n. Nonius. *Hrana*, *kreplenye*. e. Nahrung. *Táplaló eledelek*.

Fŏcŭlor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Vide. *Focillo*.

Fŏcŭlus, i, m. (Fŏcillus, i, m.) *Diminut*. Juven. *Malo ognyiſchce*. Kleiner Heerd. *Tűz helyetske*.

Fŏcus, ci, m. (à *foveo*.) Cato. *Kémin*, *ognyiſchce*, 2. *Hiſa*, *ſztanye*, *domovina*. 1. r. Heerd, e. Feuerſtatt, 2. e. Hauſs-Wohnung, s. Vatterland. *Tűz-bely* 2. *Ház*, *házánk*.

Fŏdĭco, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Pribádam*, *podbádam*, *bodem*, *dubem*, *klyujem*, *kopam*. 2. Transl. *Turobnoga chinim*, z-*rechmi bodem*, *vuſiſem*, *ból dodajem*. Einen anreitze, grüble, grabe. 2. *Metaph*. Bekümmert mache, Stich-Wort gebe. *áskálok*, *turkálok*, *ſzurkálok*, *vájkálok*, 2. Transl. *Szomorítom*, *ſzóval ſzúrom*. Fodicare alicui animum. Plaut. *Kőmu ból vu ſzerczu dodati*. Einen im Hertzen vveh thuen. *Valakinek ſzivében fájdalmat okozni*.

Fŏdīna, æ, f. Plin. *Ruda*, *jamavudárſzka*, *iz koje-ſzeſzrebro*, *zlato*, *ſelezo &c. kopa*. e. Ertz-Grube, Gold-, Silber-Grube, &c. *érts*, *Ezűſt*, *arany &c. bánya*.

Fŏdio, is, ere, fōdi, foſſum, (Act.) Cæſ. *Kopam*, *dubem*. 2. Transl. *Bodem*, *prebadam*, *morim*. 1. Grabe. 2. *Metaph*. Steche, durchſteche, umbringe, tödte. *ások*, *kapálok*, *vájok*. 2. Metaph. *Szúrom*, *megbólom*. Stimulis bovem fodere, Cic. *Z-bodalom* pereg. *Spiczum iz ocseli* ali *iz ſeleza bodech vola priganyati*, *tirati*. Einen Ochſen mit dem Stachel *oder* Eyſen forttreiben. *ősztönnel az ökrőt ősztönözni*, *ſzurkálni*. Fodit eum dolor. Terent. *Veliku ima on ból*. Er hat groſsen Schmertzen. *Nagy fájdalomban vagyon*. Dicitur & per 4*tam Conjugationem*. Fodio, is, īre &c. Fodior, iris, iri, &c. Adhuc fodiri poſſunt. *Colum*. *lib*. 11. c. 2.

Fœciālis, is, *com*. le, n. Vide. *Fecialis*.

Fœcundè, *Adv*. Cic. *Rodno*, *Plodno*. Fruchtbar. *Gyümölcsön*, *Termetten*.

Fœcundĭtas, atis, f. Plin. *Rodnoſzt*, *Plodnoſzt*.

Digitalizirao Google

e. Fruchtbarkeit. *Tenyéſzet, Bőség, Jszaporaság.*

Fœcundo, as are, avi, atum, (Act.) Virg. *Rodno, plodno, obnim.* Fruchtbar mache. *Szaporitom, termőzé téſzem.*

Fœcundus, a um. Plin. Fœcundior, *Juven.* Fœcundiſſimus, Tacit. *Roden, ploden.* Fruchtbar. *Tenyéſző, Gyümölcsző* 2. V. *Copioſus, abundans.* Fœcundi calices quem non fecêre diſertum. *Hor.*

Fœdātus, a, um. Cic. *Oſzmragyen, pogergyen.* Beſudlet, verunreiniget. *Undokitott, otsmányoſtott.*

Fœdè *Adv.* Fœdiùs, Fœdiſſimè. Cic. *Merſzko, oſzmragyeno, pogergyeno, gerdo.* Schändlich, unflätig, garſtig. *Undokúl, otsmányúl.*

Fœdĕrātus, a, um. Cic. *Zdruſen, vuveren, zvezan vu vernoſzti.* Verbündet, Allirt, *Frigyes, ſzővetſéges.*

Fœdĕro, as, are, avi, atum (Act.) Tacit. *Vu vernoſzti kőga veſem, druſim, moje ſztrane chinim.* Verbünde, durch einen Bund vereinige, Alliere. *Szővetkezek, frigyeskedek.*

Fœdĭfrăgus, a, um. Cic. *Vuſzkok od vere dane, krivoroteni, kvari vera, prekêrſſitel zaveza.* Bund-brüchtig. *Hitit-hagyott, bit tőrő.*

Fœdĭtas, atis, f. Cic. *Gerdocha, Merſzkocha, Gerdoba.* e. Garſtigkeit, Abſcheulichkeit, e. Schand. *Undokſág, otſmányſág.*

Fœdo, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Pogergyuiem, ſzmradim, merſzkoga chinim.* Beſudle, verunreinige, beflecke, bemackle. *Undokítom, Tſúnyítom.* 2. Transl. V. *Dehoneſto.* Cic.

Fœdus, a, um. Fœdior. *Liv.* Fœdiſſimus. Cic. *Gerd, Merzet, Pogan.* Garſtig, unflätig, ſchändlich. *Undok, otſmány, Fertelmes.*

Fœdus, ĕris, n. Cic. *Pogodba, záves vu vere, vurotenye.* e. Bündnuſs, r. Bund, e. Verbindung, Vereynigung. *Frigy kőtés, ſzővetség.* Transl. accipitur pro *quocunque pacto amicitiæ vinculo.* ut: fœdus conjugale &c. Item pro *Lege.* Virg. *Phras.* Fœdus cum aliquo facere, agere, ſancire, jungere, ferire, icere, paciſci cum aliquo, in fœdus tranſire. Fœderibus cum hoſte devincire fidem, fœdere ſtare.

Fœmĭna, (Femina) æ, f. Plin. Fœmella, (Femella) æ, f. diminut. *Sena, Jenchicza, Szamicza.* s. Weib, Weiblein. *Aſzſzony, aſzſzonyka.* dicitur etiam de animantibus, *ut:* Porcus fœmina *Cic* &c.

Fœmĭnĕus, a, um. *Juv.* Fœmĭnīnus, a, um Quint. *Senſzki.* Weibiſch, Weiblich. *Aſzſzonyos, Aſzſzonyi.*

Fœnārĭus, a, um Cato. *Szenov, a, o. Szenſzki, a, o.* Zum Heu gehörig. *Szénás.*

Fœnĕbris, is, *com.* bre, n Liv. *Uſuraski, krivo kamatni.* Wucheriſch. *Uſoráboz-való.*

Fœnĕrā'ĭa, orum, n *plur.* Cic. *Tempus*, quo Uſurarius accipit, vel reddit uſuram.

Fœnĕrārius, a, um. Vide *Fœnebris.*

Fœnĕrārius, rii, m. Firm. *Uſurás, kamatnik.* r. Wucherer. *Uſorás.*

Fœnĕrātio, onis, f. Cic. *Uſuraſtvo, krivokamatenye.* Daſs Wuchern. *Uſorálkodás.* V. *Fœnus. N. 1.*

Fœnĕrātĭtĭus, a, um. *Calep.* Vide *Fœnebrĭs.*

Fœnĕrātŏ, *Adv.* Plaut. *Po uſuri, uſuraski, kamatno.* Wucheriſch. *Uſoráſon.*

Fœnĕrātor, oris, m Cic. Vide *Fœnerarius.*

Fœnĕrātōrĭus, a, um. Val. Max. Vide *Fœnebris.*

Fœnĕrātrix, īcis, f. Val. Max. *Uſuraſiicza, kamatnicza.* e. Wucherin. *Uſoráſné.*

Fœnĕro, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *Na uſuru, kamatu dajem* ali *jemlyem.* Auf Wucher gebe *oder* nehme. *Uſorákodom, Uſorúra adok*, vagy *vészek.* 2. Transl. Interdum pro *cum lucro licite, reddo.* Terent.

Fœnĕror, aris, ari, atus ſum (Deponens) Martial. *idem.*

Fœnĭcŭlārĭus, a, um. Cic. Vide *Fœnarius.*

Fœnĭcŭlum, li, n. Plin. *Szlatki januſs, Szlatki kopar, Koromach.* r. Fenchel. *Kapor.*

Fœnĭfex, ĭcis, & Fœnĭſex, sĕcis, m. Plin. *Koſzecz.* r. Mäder. *Kaſzás.*

Fœnile, is, n. Colum. *Szenik, ſzenyàt.* r. Heugaden, ein Ort da man daſs Heu behaltet. *Széna-tartó hely.* 2. per abuſum ſumitur pro *Prato.*

Fœnĭſĕca, æ, *com.* Colum. Vide *Fœnifex.*

Fœnĭſĕcĭum, ii, n. *Colum.* Fœnĭſĕcĭa, æ, f. Varro. *Koſzitva, koſzenye, koſzitba.* Daſs Mäden. *Kaſzálás.*

Fœnŏgrăecum (Fœnum græcum) i, n. Colum. *Trava, Borja travicza zvana, piſzkavicza.* r. Bocks-Horn (Kraut) *Bak ſzarvú fű.*

Fœnum, i, n. Colum. *Széno.* s. Heu. *Széna.*

Fœnus, ŏris, n. Cic. 1. *Uſura, kamata* iliti *vech neg kőga ide jemlyenye.* 2. *Haſzen, Dobitek.* 1. r Wucher. 2. r. Nutz, Gewin. 1. *Uſora.* 2. *Haſzon, Nyereség.* 3. V. *Cenſus.* N. 5. Dare peccuniam fœnori. Cic. *Dati penete na vujem*, vulgò *na Intereſs.* s. Geld auf Zinſs auſsleichen. *Intereſsre pénzt adni.* Nummi in fœnore poſiti. Horat. *Pene-*

neze

neti na uſuru dani. In Wucher gelegteſs Geld. *Uſorára adott pénz.*

Fœnuſcŭlum, li, n. [*Diminut.*] Plaut. *Malauſura*, ali *mal dobicbek*. Kleiner Wucher, *oder* Gevvinn. *Uſorátska.*

Fœteo, es, ere, fœtui, [Neu.] Mart. *Szmerdim, vonyam.* Stincke. *Búdós vagyok.* Synon. *malè oleo.*

Fœtĭdĭtas, atis, f. Senec. *Szmerdlivocha, ſzmerdlivoszt; hman, merſzka duba, vonyba.* Böſer Geruch. *Búdósség.*

Fœtĭdo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Vonyazi, ſzmerdeti chinim.* Stinckend mache. *Búdóſztem.*

Fœtĭdus, a, um. Plaut. *Szmerdliv, vonyav, vonyúchi.* Stinckend. *Búdós, dobos.*

Fœtĭfĕr, ĕra, ĕrum. Plin. (â fœtus) *Szàd, plòd donaſſayuchi,* Frucht tragend. *Gyúmólts, magzatot hozó, ſzülő.*

Fœdĭfĭcus, a, um. Plin. *Ploden.*, Fruchtbar. *Gyúmólts, tenyétző, tenyészö.*

Fœtor, ōris, m. Colum. *Szmrad, vojnha, vonyba.* r. Geſtanck. *Bűz, búdósség. Phras.* Fœtente eſt Spiritu. Non modò non animum integrum, ſed ne animam quidem puram conſervare potuit. Ore fœtido teterrimam peſtem nobis inhalat. Homo contaminato ſpiritu, qui omnes abs ſe odoris fœditate depellat, locum mutare cogat, qui aliorum naſis maximam exhibeat moleſtiam.

Fœtŭlentus, a, um. Apul. Vide *Fœtidus.*

Fœtus, ûs, m. Cic. *Szàd, plòd, zanoſſek.* e. Leibs-Frucht, *und* andere Frucht. *magzat, és egyéb-féle gyúmólts.*

Fœtus, a, um. Virg. *Noſzèch, brej, ploden.* Frſichtig, daſs da trägt. *Terbes, hoſas.* Fœta ovis. Virg. *Ovcza breja.* Trachtiges Schaaff. *Haſas jùb.*

Fŏlĭāceus, ea, eum. Plin. *Liſztov, kakti liſzt.* W e Blăter. *Leveles.*

Fŏlĭātĭlis, is, *com.* le, n. Fortunat. *Liſzteni, liſzten, liſztan.* Blätterich. *Leveles.*

Fŏlĭōſus, a, um. *comp.* Folioſior. Plin. *Pun liſztia, liſzten.* Voll Blätter. *Igen leveles, ſok levelű.*

Fŏlĭum, ii, n. Plin. *Liſzt.* Ein Blat *Levél.*

Follĭco, as, are, avi, atum (Act.) Apul. *Napukavam.* 2. (Neu.) *chesa noſzgovorim, buntam.* 3. *Otéchem.* Aufblaſe. 2. Durch die Naſe rede. ſchnauffe. 3. Geſchvvelle. *Felfúvom.* 2. *Az orrommal fúvok, Orrommáltal ſzólok.* 3. *Meg daggadok.* Caligæ follicantes, & follicatæ. Hier. Gege. ali *ſiroke blache*, vulgò *plyundre.* e. Blunder-Hoſen. *Bő nadrág*, avagy *Plundra.*

Follĭcŭlāre, is, n. Feſt. *Sztran veſzla z-kósum obvitoga.* Ein Theil von dem Ruder ſo mit Leder umgebunden. *Evezős lapátnak bőrrel béborttott részre.*

Follĭcŭlus, i, m. Svet. *Mali mèh, pubalcze iz kóſe, meßíchek.* s. Blas-Balgl. *Fúvót ka.*

Follis, is, m. Juv. *Méh.* r. Blas-Balg. *Fúvó.* 2. Eſt *pila maxima* vento inflata vulgò *Balòn.* Folle decet pueros ludere. *Mart. l. 14. ep. 47.*

Fōmentātio, onis, f. *Toplenye, grejenye, okreplenye.* e. Wärmung, Zutüſchung. *Táplálás, melegítés.*

Fōmento, as, are, avi, atum. (Act.) Cæl. Aurel. *Grejem, krepim, topim, netim.* Wärme, kräftige. *Melegítem, táplálom.*

Fōmentum, i, n. Colum. *Netilo, krepoſzt, objachenye, toplota.* e. Kräfftigung, e. Ervvärmung. *élődés, Melegség.*

Fōmes, ĭtis, m. Prud. *Podnétek, gubaza kreſzanye, czanyek zeſgani, y oſztala kojaſze rada vuſgu.* r. Zunder; allerley das gut iſt Feuer zuerhalten, *oder* anzuzinden. *Taplo, Tűz éleſztéſre égetett ruha.* 2. Transl. *Fomes* dicitur, quidquid nos excitat & ſtimulat ad aliquid agendum. *Gell.* Sic dicitur *Fomes peccati*, &c.

Fons, fontis, m. Cic. *Zdenecz (najmre tekuchi) ſztudenecz.* r. Brunn, r. Brunn Quell. *Forrás, kút-fő.* 2. Metaph. *Pochetek, zrok.* r. Urſprung, e. Urſach. *Kezdet*, ok. Sceleratiſſimorum Conſiliorum fontes aperire. Cic. ad Brut. *Nai gorieb to nachev pochetke y zroke povedati.* Die ſchlechteſte Räth offenbahren und Urſachen vorbringen. *Legroſzabb tanács-adáſnak kezdetét mondani.*

Fontālis, is, *com.* le, n. *Plaut.* Fontānus, a, um. *Solin.* Fontānĕus, ea, um. Plin. *Zdenchen, zdenchji.* Von dem Brunn. *Forrásbéli, kúti.*

Fontānālĭa, Fontĭnālĭa, orum, n. *plur.* Feſt. *Obſzluſavanye negdaſſnye*, iliti *Szvetek zdenczèv, v-kojemſzu vencze v-zdenczebitali, y zdenczekorunili.* s. Brunnen-Feſt. *Kút ünneplő napok.*

Fontĭcŭlus, i, m. *Diminut.* Horat. *Zdenchecz*, Ein Brünnlein. *Kútocska, Forrásocska.*

Fontĭgĕnus, a, um Mart. *Iz Zdenczaizhajajuchi.* Aus einen Brunnen entſproſſen. *Kút forrásból származó.*

Fŏrā, orum, n. *plur.* Vide *Forum.*

Fŏrābĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. *Vertliv, dublív.* Das ſich bohren laſt. *Meg-furható.*

Fŏrāgo,

Digitalizirão Google

Fŏrāgo, ĭnis, f. Feſt. *Nit preje*, ali *konecz*, z - *kojem Tkalczi jednoga dneva tkanye razluchavaju od tkanya drugoga dneva.* r. Faden damit die Weber ihr Tag-Werck abzutheilen von Werck deſs anderen Tag pflegen. *Foral* vagy *tzérna ſzál, mellyel az takátrok ſzövéſeket napról napra elrendelik.*

Fŏrāmen, ĭnis, n. Cic. *Prelo, ſkulya, lyuknya, vútlina, vèrt.* s. Loch. *Lyuk, lik.*

Fŏrāmĭnātus, a, um. Sidon. *Vutel, lyuknyaſzt, ſkulaſzt.* Gelöchert. *Lyukaſztott.*

Fŏrāmĭno, as, are, avi, atum. (Act.) Sidon. *Prelo, lyuknyu, ſkulyu napravlyam.* Durch löchere, ein Loch mache. *lyukat tſinálok, lyukaſztom.*

Fŏrāmĭnōſus, a, um. *Vutel, lyuknyaſzt, ſkulyaſzt.* Voll mit Löchern. *Lyukas, likas.*

Fŏrārĭa, æ, f. Mart. *Filyarka* ali *ſena vſzaka, koja mleko, ſzir, verhnye*, &c. *jabuke y ſzád vſzakojachki na piacz noſzi prodavat.* s. Weib *oder* e Magd, ſo Millch, Käſs, &c. und allerley Frucht auf dem Platz traget, und verkauffet. *Minden - féle állapottal kuſárkodó aſzſzony, kuſárné.*

Fŏras, *Adv.* Cic. *Van, vun, nadvor, vanka.* Hinauſs, herauſs. *Oda - ki, kifelé, ki.*

Fŏrātĭa, & Fŏrārĭa, æ, f. Vide *Foraria.*

Fŏrātus, a, um. Vitruv. *Vértan, duben, ſupel, vutel.* Gebohrt, durchlöchert. *Lyukas, likaſztott, ſúratott.*

Fŏrātus, ûs, m. Lact. Vide *Foramen.*

Forceps, ĭpis, f. Feſt. Plin. &c. *maſc. verò.* Priſc. Cel. *Kleſcbe.* e. Zangen. *Fogó, harapófogó.* Ad id facto forcipe. *Celſ.* 2. ponitur Transl. pro *chelis cancrorum, ſcorpionum, & quarundam locuſtarum.* Plin. l, 9 c. 31.

Forcillo, *legitur &* Furcillo, as, are, avi, atum (Act.) Plaut. Vid. *Debilito.*

Forda, æ, f. Ovid. *Breja krava.* Trächtige Kuhe. *Haſas, borjuzó tehén, Tőlgyes ûnő.*

Fordĭcīdĭa, orum, n. *plur.* Feſt. *Szvetek vu kojemſzu negda breje krave alduvali.* Feſt da man tragende *oder* trächtige Kühe opfferte. *Innep, mellyben régenten az borjuzó tebeneket áldoztàk.* Dicitur *etiam* Fordicidium, ii, n. Sing. *Feſt.*

Fŏrenſis, is, *com.* ſe, n. Cic. *Szudnyi.* Gerichtlich. *Tőrvényes.* Nec ſi id facerem in cauſis forenſibus, &c.

Fŏres, Fŏrium, f. *plur.* nunc *uſitatior.* Cic. *item.* Fŏris, is, f. *Sing.* uſus eſt Cic. Plaut. Terent. *propriè* Significat januam, quæ *foris* aperitur, ità Serv. Sumitur tamen *pro* omni porta. *Vrata* naimre *zvunſzka.* e. Thür von auſſen. *Kûlsô aitó.* 2. Metaph. *dicitur.* Fores amicitiæ, gratiæ, &c. pulſare: pro *amicitiam, gratiam cujuſpiam quærere.* Fores amicitiæ &c. aperire: *pro* amicitiam alicui offere. *Prilika prijatelſztva kômu dati.* Gelegenheit zur Freundſchafft machen. *Valakinek barátságra alkalmatoſágot adni, utat nyitani.* ità Cic. Item: In foribus adeſſe: Præ foribus eſſe. *Plin.* de eo eleganter dicitur, quod inſtat & proximum eſt.

Forfex, ĭcis, f. Colum. *Skarje.* e. Scheer. *Ollô, ollô.* 2. Eſt genus *aciei.* inſtructæ in militia ad figuram forficis. *Gell. l.* 10. *c.* 9.

Forfĭcŭ'a, æ, f. [*Diminut.*] Plin. *Skaricze.* s. Scheerlein. *Ollótska.* 2. Transl. *Forficula* dicuntur extremitates brachiorum, &c. in cancris, &c.

Fŏri, orum, m. *plur.* Cic. *Table*, iliti *debele deſzke na ladji, pokojebſze ſzim y tam hodi.* e. Brucke am Schiff, ſo man darauff hin und her gehet. *Széles deſzkákból-való pallò az hajóban, mellyen ide s-tova járnak.* 2. V. *Circus, N.* 2. Item *Sulcamen.*

Fŏrĭa, orum, n. *plur.* Varro. *Tenyko y mehko chlovechje blato.* 2. *Driſztavicza.* Menſchlicher dünner Koth. 2. Durchlauff. *Emberi teſtnek vékony és lágy Foſa.* 2. *Has folyás.*

Fŏrĭca, æ, f. Juv. *Zabod, Meſzto za potrebochu izpraznitiſze.* Ein Abtritts Ort. *Szûkséger bely, árnyék ſzék.*

Fŏrĭcārĭus, rii, m. *Cal.* Fŏrnĭcārius, rii, m. Budæus. *Chiſztitel zaboda*, iliti *meſzta za potrebochu znaſitel.* Der den Abtritt ſäuberet. *árnyék ſzék, ſzûkſéger bely tiſztitó.*

Fŏrĭcŭla, æ, f. (*Diminut.*) Varro. *Mala vrata.* s. Thürlein. *Ajtótska.*

Fŏrinsĕcŭs, *Adv.* Solin. *Zvuna, izvan, izvuna, izvana.* Von auſſen her, auſſerhalb. *Kûvûl, kivûl.*

Fŏrio, as, are, avi, atum, (Neu.) Schol. ad Juven. *Potrebochu od mene puſchbam, na zabodu ſeludecz chiſztim.* Den Unrath des Leibs von mir laſſe. *Szûkrégemet bátúl tiſztítom.*

Fŏrĭŏlus, i, n. Nonius. *Driſztavecz, Griſavecz.* Der den Durchbruch hat. *A'kinn a' has-folyás vagyon.*

Fŏris, *Adv.* Cic. *Vani, Vuni, na dvoru, napolyu.* Drauſsen. *Ott kûnn, kivûl, kinn.*

Forma, æ, f. Cic. 1. *Zvunſzka prilika vſzakoga dugovanya*, 2. *Nachin*, 3. *Kip.* 4. *Lepota*, 5. *Obraz*, 6. *Szpodoba*, 7. *Felya.* Aeuſserliche Geſtalt eines jeden Dinges,

2. c. Ma-

2. e. Manier, 3. e. Bildung, 4. e. Schönheit, 5. Das Geſicht, 6. e. Gleichnüſs, 7. e. Arth. 1. *Minden dolognak Kûlsô, állapotja.* 2. *Mód* 3. *kép*, 4. *Szépség*, 5. *ábrázat. Arcza*, 6. *Hasonlatosſág*, 7. *Valaminek Neme, nem.*

Formāmentum, ti, n. Lucret. *Szpodobenye, Obrazenye.* e. Bildung, Geſtaltung. *Formálás, ábrázolás.*

Formātor, oris, m. Plin. *Szpodobitel, obrazitel, nakakov nachin y priliku nachinitel,* 2. *Navuchitel.* r. Geſtalter, Formirer, 2. r. Lehrmeiſter. *Formáló, ábrázoló,* 2. *Tanitó Mester.*

Formātrix, īcis, f. Claud. *Szpodobiteliczа, obraziteliczа, koja na kakovu priliku y nachin* kaj *napravlya*, 2. *Navuchiteliczа.* e. Bilderin, 2. e. Lehrmeiſterin. *Formálónė, ábrázolónė,* 2. *Tanitónė.*

Formātūra, æ, f. Lucret. Vide *Formamentum.*

Formīca, æ, f. Hor. *Mrávlya, Mrav.* Ein Ameis. *Hangya*, 2. Formicæ Indicæ, *animalia Ægypti lupi magnitudine, felium colore ſed cornuta.* Plin. l. 11. c. 30.

Formīcābilis, is, *com.* le, n. Formīcālis, is, *com.* le, n. Formīcans, antis, *om.* Plin. *Gibuchiſze kakti Mravlya.* Sich bevvegend vvie ein Ameis. *Hangya módra mozgó.* Pulſus formicabilis, formicans. *Szlabo y mlakavo file bienye.* Schvvacher Puls. *Érnek gyenge és gyors ûtése, verése.*

Formīcārium, rii, n. *Mraviſche, mravinyak, mravnyak.* r. Ameis-Hauffen. *Hangya rakás hely, bangya-boly.*

Formīcātio, onis, f. Plin. *Vrucha ſzerblyavicza.* Ein heiſse Raud. *Hangya módra peſgés, ziſzketés.*

Formīcātum, ti, n. Apul. Vide *Formicarium.*

Formīcinus, a, um, Plaut. *Mraviji, mravlyinſzki.* Den Ameiſen zugehörend. *Hangyai.*

Formīco, as, are, avi, atum, [Neu.] Plin. *Idem kakti mravlya.* Krieche vvie ein Ameis. *Mégyek mind a' bangya.*

Formīcōſus, a, um, Plin. *Pun mravlyih.* Voll Ameiſen. *Teli bangyával.*

Formīcŭla, æ, f. Matt. *Mravlyicza.* Ein Ameiſlein. *Hangyátska.*

Formīdābilis, is, *com.* le, n. Ovid. *Sztraſſen, ſztrahovit.* Erſchröcklich. *Rettenetes, Iszonyú.*

Formīdātio, onis, f. & Formīdo, ĭnis, f. Cic. *Plaſilivoſzt, plahoſzt, ſztrah zelik.* s. Schrecken, groſse Forcht. *Nagy rettegés, félelem, iszonyodás.*

Formīdo, as, are, avi, atum, Formido mihi (Neu.) *Plaut.* Formido te [Act.] Cic. *Boimſze, ſztraſſimſze.* Förchte, mich ſchrecke. *Félek, rettegek.*

Formīdŏlōsè, *Adv.* Cic. *Sztraſlivo, ſztrahovito. Bojazlivo, plaſslivo, ſztraſsno.* Erſchröcklich. *Félelmeſen, rettegve.*

Formīdŏlōſus, a, um, Cic. *Sztraſsliv, plaſsliv, ſztrahovit, bojazliv.* Erſchröcklich, forchtſam. *Félelmes.* Compar. Formidoloſior, *Veget.* Superl. Formidoloſiſſimus, *Svet.*

Formo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Priliku y ſzpodobu napravlyam, prilichim.* Geſtalte, Bilde; Form, oder Geſtaltgebe. *Formálok, ábrázolok.* 2. *Podvúcham, Privúcham Navúcham.* ità *Quint.* Untervveiſe, unterrichte. *Tanitok.*

Formōsè, *Adv.* Apul. *Prilichno.* Hübſch. *ékeſen, rendeſen.*

Formōsĭtas, ātis, f. Cic. *Lepa prilichnozt, Prilichna lepota.* Die Schönheit von Geſtalt. *ékeſség, Rendeſség.*

Formōſus, a, um, Formoſior, Formoſiſſimus, Terent. *Lepo-prilichen, prilichno-lep.* Hübſch, vvohlgeſtaltet. *ékes, rendes.*

Formŭla, æ, f. [*Diminut.*] Plaut. *Mali nachin, mala prilika, nachinecz*, vulgo *forma.* e. Kleine Weiſe, s. Muſter, e. Form. *Formátska.*

Formŭlārius, rii, m. Quint. *Piſzecz, koj vſzakojache nachine piſzati zna.* r. Schreiber der allerhand Formular hat und kan. *Iró-Deák, külömb féle irást tudó, iró.*

Formus, a, um, Feſt. Vide *Calidus.*

Fornācālĭa, orum, n. *plur.* Plin. *Pechih ſzvetek na kojem ſzu pechàm na zahvalnozt negda ſzvoje aldove chinili.* s. Kuchen-Feſt. *ûnnepek, mellyekben régenten az kementzéknek áldozatott tſináltak.*

Fornācārĭus, rii, m. Ulp. *Pek.* 2. *Lonchàr.* 3. *Petchàr, kí pechi kuri.* r. Beck, 2. r. Offner, 3. r. Einheitzer. *Kenyér sûtô*, 2. *Gerentsér, fazakas*, 3. *kementze fûtô.*

Fornācĕus, ea, um, Plin. *Na ſzpodobu pechi napravlyen.* Wie ein Ofen geſtaltet, oder gemacht. *Kementze formára tſinált.*

Fornācŭla, æ, f. [*Diminut.*] Juv. *Mala pèch, pechicza.* Ein Oefelein. *Kementzétske.*

Fornax, ācis, f. Plin. *Pèch.* Ein Ofen. *Kementze.* 2. Fornax *Dea* fuit, in cujus honorem Fornacalia inſtituit Numa. *Plin. l. 18. c. 2.*

Fornĭcārĭus, rii, m. Scæv. *Tergoveez, ki pod boltum terfi* 2. *Prâznik, Kurviſs. Loter.* r. Kramer ſo unter den Gevvölbern feyl hat. 2. Ein Hurer. *Bóltos kalmár*, 2. *Kurválkodó.*

Fornĭcātio, onis, f. Senec. 1. *Bólt-veranye, vér, Bóltanye.* 2. *Kurvarija, Praznenye Put.* r. Schvvibbogen, e. Gevvölbung. 2. e. Hurerey. *Bóltozár*, 2. *Kurválkodás.*

Fornĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Bóltam, Bolte vésem.* Wölbe. *Bóltozok.*

Fornĭcor, aris, atus ſum, [Dep.] JCt. *Kurvarimſze.* e. Hurerey-Treibe. *Kurválkodok.*

Fornix, ĭcis, m. Cic. *Bólta, Vèz.* s. Gevvölb, r. Schvvibbogen. *Bóltozat, Bolt.* 2. Transl. Idem ac *Meretricia cella.* Lenonum pueri quocunque in fornice nati. *Juv. ſat.* 3. *V.* 156.

Fŏro, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Vertam.* Bohre, löchere. *Fúrok.*

Forpex, ĭcis, f. Vitruv. *Laſzne Skarie.* e. Haar-Scheer. *Nyirő ollő.* Legendum fortè eſſet *Forfex.*

Fors, *Vocat.* ô fors. *Ablat.* Forte, f. Cic. *Szrechno pripechenye.* 2. *Szrecha.* r. Glückfall, 2. s. Glück. *Szerentsés eſet*, 2. *Szerentse.* ità Cic.

Fors, *Adv.* Forsăn, Forsĭtăn: *Terent.* Fortaſsĭs, Fortaſsĕ: *Cic.* Fortaſsĕăn. Apul. *Morebiti, Moſebiti, Bêrs.* Vielleicht. *Talám, Netalám.*

† Fortālĭtĭum, ii, n. *Grád, zavetje, Jachina, ogrogya za obramba.* e. Veſtung, beveſteter Orth. *Vék, ótalom hely.*

Fortax, ācis, f. Turn. *Zid.* iliti *Kómin na kojem pèch ſztoi.* r. Heerd darauf der Oſen ſtehet. *Kementze tartó allya, kő fala.*

Fortè, *Adv.* Liv. Fortŭĭtō *Adv.* Cic. *Naſzrechu, po ſzreche, Napetcze, Iz nenade, z-pripechenyem.* Zum Glück ohngefehr. *Történet-ſzerint, ſzerentsére.*

Fortéſco, is, ere, [Inch.] Aul. Gell. *Jak poſztajem.* Starck vverde. *Meg-erősödöm.*

Fortex, ĭcis, m. Juv. *Belota na kraiu roſe liſta.* Das vveiſse am Roſen Blat, an der Spitz. *Roſa levél ſzélén-való fehérség.*

Fortĭcŭlus, i, m. Cic. *Nekuliko jàk.* Etvvas ſtarck. *Erősſet ke.*

Fortĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Jákim, Tverdim, Krépim.* Starck mache. *Meg-erősitem.*

Fortis, is, *com.* te, n. Jul. Cæſ. *Ják, Machen.* Starck. *Erős.* Phras. *Vir fortis:* ſingulari animi magnitudine, qui humana omnia premat; omnia, quæ in hominem cadere poſſent, ſubter ſe habeat & deſpiciat: firmiore animô præditus; infra ſe omnia humana ducens. Robuſtô animô & invictâ conſtantiâ: cui ſuppetunt animi ad invidiam ſuperandam: quem nullus unquam terror deficiat.

Fortŭĭtŏ, *Adv.* Jul. Cæſ. *Jako, Mochno, Precze.* Starck. *Erősen.*

Fortŭĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Jakoſzt, Moch, krépoſzt.* e. Starcke. *Erősség.*

Fortiuſcŭlus, a, um, Plaut. Vid. *Forticulus.*

Fortŭĭtus, a, um, Tacit. *Pripetliv, Dogodni, Nenadni.* Zufällig, vvas ſich ohngefehr zutragt. *Történetből való.*

Fortūna, æ, f. Cic. *Szrecha*, s. Glück. *Szerenſze*, 2 *Pripechenye, Pripad.* r. Fall. *Történet.* Forte fortuna Cic. *Napetcze*, vel *Na ſzrechu.* Ohngefehr, *vel* zum Glück. *Történet ſzerint*, vel *ſzerentſzére.* 3. Vid. *Condi tio.* Cic 5. de fin. Infimæ fortunæ homo 4 Vid. *Divitiæ* Cic D v. in Verr. Cur &c. eos nunc planè fortunis omnibus conaris evertere? *Idem de amicitia* C. 16 Sæpè enim quibuſdam aut animus abjectior eſt, aut ſpes amplificandæ fortunæ fract or. 5. Frequenter epithetis: *Secunda & adverſa* d ſtingu tur. *Cic. in Famil.* Vidimus aliquoties ſecundam pulcherrimè te ferre fortunam, magnámque ex ea re te laudem adipiſci; fac, aliquando intelligamus a verſam quoque te æquè ferre poſſe. 6 Ab antiqu s *Fortuna* Dea credita eſt. *Cic. de Amic. Cap* 15. Non enim ſolum ipſa Fortuna cæca eſt, ſed nos etiam plerúmque efficit cæcos, quos complexa eſt. *Phras. Fortunæ ſe committere.* Ut negotium meum caſus gubernabit, quemcunque curſum fortuna dederit, acquieſcam; in dubiam aleam ivi, quam fortuna rem dabit, in eam v res & conſilium applicabo. Sorti rem commiſi, fortunæ mea conſilia applicabo.

Fortūnātè, *Adv.* Cic. Fortūnātim, *Enn.* ap. Non. *Szrechno.* Glücklich. *Szerentſzésen.* Fortunatim, feliciter, ac bene vertat. *Enn.* apud Non Cap 2. N. 33. 4.

Fortūnātus, a, um, Cic. *Szrechen.* Glückſeelig. *Szerentsés.*

Fortūno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szrechu daiem ſzrechnoga chinim.* Glückhafft mache. *Szerentsésitem.* Tibi patrimonium Dii fortunent. *Cic. L.* 2 *Fam. Epiſt.* 2.

Fŏrŭli, orum, m. *plur.* [*Dimin.* à fori] Feſt. Vid.

Vid *Circus*. 2. *Kniſne polichicze, Pridelicze kniſne, ormarchiczi, za knige prechke.* s Bücher - Ladlein, Kaſtlein, &c. *Könyv ládát kák, Polczot kök, kis almáriom.*

Fŏrum i, n. Cic. *Terſiſche, Terg, meſto za terg.* Pforepr. *Piacz.* r. Marckt, Platz. *Piatz.* 2. *Meſzto na kömſze praude ſzude Orſzachke; Varoſſke Hiſe.* Das Gerichts-Hauſs, Rath-Hauſs, Richt Hauſs. *Törvénytévő hely; Tanátz Ház.* Foro uti *prov. eſt* præſentem rerum ſtatum boni conſulere. & ſe omni fortunæ accomodare. *Terent.* Cedere foro dicuntur, qui a re alieno oppreſſi ſolvendo non ſunt. *Juv. Sat.* 11. *v.* 50.

Fŏrus, i, m. Colum. Vid. *Foramen.*

Forvus, a, um, Serv. Vid. *Calidus.*

Foſsa, æ, f. *Cic.* Fŏvĕa, eæ, f. Plaut. *Graba, Jama.* e. Grub. r. Graben. *árok, Verem.*

Foſsārĭus, ii, m. Hieron. *Grabar, Jamo-kopàr.* r. Grabet. *árok-ásó.*

Foſsĭlis, is. *com.* ie, n, Plin. *Kopni.* Das ſich graben läſt. *áſott, Vúható, árható.*

Foſſio, ōnis, f. Cic. *Koppanye.* Das Graben. *ás, kapálás.*

Foſſo, as, are, avi, atum, (Act) Varro. *Koppam.* Crabe. *áſok, kapálok.*

Foſſor, ōris, m. Virg. *Koppàcb.* r. Graber. *ásó, kapás.* 2. Transl. pro *Homo agreſtis & imperitus.* Cum ſis cæterà foſſor. *Pers.*

Foſsŭla, æ, f. [*Diminut.*] Colum. *Grabicza, Jamicza.* Ein Gräblein. *árkotska, Vermetske.*

Foſsūra, æ, f. Svet. Vid. *Foſſio.*

Fōtus, ûs. m. Plin. Vid. *Fomentum.*

Fŏvĕa, eæ, f. Plaut. Vid. *Foſſa.* 2. Vid. *Fraus, inſidiæ.* Ego ille doctus leno penè in foveam incidi. *Plaut.*

Fŏveo, es, ere, fōvi, fōtum, (Act.) Cic. *Krépim, Greiem, Topim, Netim.* Kräfftige, erwärme, warm halte. *Táplálom, Melegitem.* 2. Vid. *Tueor.* 3. Vide *Nutrio, Alo.* Vitam ſpes fovet. *Tibul.*

Fŏvĕŏla, æ, f. Gal'en. *Velik ochiu otok.* Hoches Augen-Geſchwär. *Nagy ſzem dagadás.*

Frăceo, es, ere, ăcŭi, (Neu.) *Nonius.* Frăceſco, is, ere, [Incho.] Colum. *Od ſztarine tulnem, gnyiem, pleſznivem.* Von Alter ſchimmlicht, und faul werde. *Meg-rothadok, Avaſodok.* Synon. *Corrumpor, vetuſtate putrefio.* 2. Transl. Vid. *Diſpliceo.* Fracebunt. *id eſt* diſplicebunt. *Feſt.*

Frăces, ium, f. *plur.* Colum. *Szemrad, y Drosgye oſha.* e. Trüſen *oder* Hefen des Oel. *Olai ſeprőlttje, Garza.*

Frăcĭdus, a, um, Cato. *Tahten, Pleſznivo, Napol gnyil.* Teig, halb faul, ſchimmlicht. *Porhadt, ſenyvedett, Rothadott, Penéſzes.*

Fractillum, i, n. Iſid. *Melin mali za kavu,* ali *za Pèrper,* &c. e. Kaffee-Mühl, *oder* Pfeffer-Mühl, &c. *Kávé, Bors &c. őrlő, tőrő malmotska.*

Fractio, onis, f. *Poterenye, Lamlyenye, Utergnenye, Utergnutje,* kerßenye. Das Brechen, e. Brechung. *Meg-törés, ſzaggatás.*

Fractūra, æ, f. Plin. *Lom, Lamanye, Utersek.* Ein Bruch. *Törés, Romlás, ſzegés.*

Frænum, i, n. Vid. *Frenum, cum derivatis.*

Frāga, ōrum, n. *plur.* Virg. *Jagode.* e. Erdbeer, *Eperi.* Dicitur etiam Fragum, i, n. *in Sing.* ità Apul.

Frāgāria, æ, f. Plin. *Jagodna trava, Jagodina.* s. Erdbeer-Kraut. *Eperi-fü.*

Frăgĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Kerbek, Kerbket, Kerſtiv.* Gebrechlich. *Romlandó, Töredékeny.* 2. Transl. Vid. *Caducus, Inconſtans.*

Frăgĭlĭtas, atis, f. Plin. *Kerbkocba, Kerbkoſst.* e. Gebrechlichkeit, Brüchigkeit. *Romlandóság.* 2. Trans. Vid. *Imbecillitas.*

Frăgĭlĭter, *Adv. Comp.* Fragiliùs, Plin. *Kerbko, Kerßtivo.* Gebrechlich. *Romlandó képen, Gyarlón.*

Frăgĭum, ii, n. Apul. Vide *Fractura.*

Fragmen, ĭnis, n. *Virg.* Fragmentum, i, n. Cic. *Kerbet, Okerbek, Vlomek, Kerßek, Okerßen falat.* Ein gebrochenes Stuck. *Töredék, Hulladék.*

Frăgor, ōris, m. Plin. *Puk, Praſzk, Ropot, Luſsk.* r. Knall, Krach, Knack. *Harſogás, Tſattogás, Ropogás.*

Frăgōsè, *Adv.* Plin. *Z Praſzkum, Luſskum, Hruplivo, Z-ropotom.* Mit einem Krach, *oder* Knall. *Harſogva, Ropogva.*

Frăgōſus, a, um, Valer. *Praſzketliv, Luſzketliv, Ropotliv.* Item *Kerßliv, Vlomliv.* Krachig, knallig, Schrofficht. *Harſogós, Ropogós.* Item *Romlandós.* 2. Transiat. Vid. *Rudis, Impolitus.* 3. Vide *Aper, durus.* Quint.

Frăgrans, antis. *Om.* Virg. *Lepo - diſſechi.* Wohl-riechend. *Jó illatú, ſzagú.*

Frăgrantia, æ, f. Val. Max. *Lepa duha.* Wohlriechender Geruch. *Jó illat, ſzag.*

Frăgro, as, are, avi, atum. (Neu) Mart. *Lepo diſſim, duha vugodnu dajem.* Einen guten Geruch von mir gebe. *Jó ſzagot,*

vagy *illatot botsátok*. Synon. *Redoleo*, *oleo*, *frangendo odorem emitto*.

Frăgŭla, æ, f. Botan. Vid. *Fragaria*.

Frămĕa, eæ, f. Juv. *Szablya*, olim *frulicza*, *dárda*. r. Säbel, ein gebogenes ſcharffes Gevvöhr, vor Zeiten ein ſpitziges Gevvöhr. *Szablya*, *kard*, *Dárda*.

Frango, is, ere, frēgi, fractum, (Act.) Cic. *Terem*, *Lamlyem*, *Lomim*, *Kerſſem*, *Potiram*. Breche, zerbreche. *Tŏrŏm*, *Rontom*. 2. Transl. Vid. *Dejicio*, *Debilito*. Fractum Hanibalis animum &c. *Cic*.

Frāter, tris, m. Cic. *Brat*. r. Bruder. *Ŏtsém*, vagy *Bátyám*. Frater germanus *eſt ab eodem patre & Matre*. Uterinus *ſolùm ab eadem matre*.

Frātercŭlus, li, m. *Dimin*. Cic. *Bratecz*. s. Brüderlein. *Ŏtsétském*.

Frāternè, *Adv*. Cic. *Bratinſzki*. Brüderlich. *Atyafiſágoſon*, *Atyafiú-képen*.

Frāternĭtas, atis, f. Quint. *Bratinſztvo*. e. Brüderſchafft. *Atyafiſág*.

Frāternus, a, um, Cic. *Bratinſzki*. Brüderlich. *Atyafiúi*.

Frātilli, & Frantelli, orum, m. *plur*. Feſt. *Od ſzága* &c. *dole viſzechi kraj*. e. Frantzen an Teppich &c. hinab henckende. *ſzŏnyegeknek*, &c. *ſzélei*, *kárpit rojtja*.

Frātrĭcīda, æ, *Com*. Cic. *Brato morecza* ali *Brato-Moricza*. r. Bruder Mörder, *oder* e. Brüder Mörderin. *Báttya*, *ŏttſe*, *Attyafia gyilkoſa*.

Frātrĭmōnĭum, ii, n. JCt. *Bratovo ochinſztvo y imanye*. e. Habſchafft des Brüders, Brüders Güther und Vermögen. *Atyafiúi jószág*.

Frātruēlis, is, & Frātruus, ui, m. Iſid. *Szinovecz*, *bratov ſzin*. r. Bruders-Sohn. *Bátyám* vagy *ŏtſém fia*.

Frāudātio, onis, f. Cic. *Vkanyuvanye*, *Cziganenye*. r. Betrug. *Megtſalás*.

Frāudātor, oris, m. Cic. *Vkanitel*. r. Betrüger. *Meg tſaló*.

Fraudātōrĭus, a, um, *JCt*. Fraudŭlentus, a, um, Cic. *Cziganyaſzt*, *Vkanyujuchi*, *pun Cziganſe y vkanyuvanya*. Betrügeriſch, voll Betrug. *Tſalárd*, *álnok*.

Fraudātrix, īcis, f. *Vkanitelicza*. e. Betrügerin. *Meg-tſalóné*.

Frāudo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Synon*. Decipio, Fallo. Deſtituo Ludifico. *Chalavim*, *Vkanyujem*, *z-Cziganium bodim*. Betrüge, hintergehe. *Meg-tſalom*. 2. V. *Detrab*. N. 2. Fraudare Stipendium militum. *Jul. Cæſ*. 3. Fraudare genium in re aliqua. *Cic. pro* ſibi ipſi aliquid *ſubtrahere*, ſeipſum re aliqua privare. Reperitur etiam Fraudor, aris, (Dep.) *Hinc* Frauſus. *Feſt*.

Fraudŭlenter, *Adv*. Colum. Fraudŭlentiùs, *Plin. Jun*. Fraudulentiſſimè Plaut. *Vkanylivo*, *Cziganſzko*, *Chalárno*, *Prevárenè*, *z-Cziganium*. Mit Betrug. *Tſalárdúl*.

Fraudŭlentia, æ, f. *Plaut*. Fraus, dis, f. Cic. *Czigania*, *vkanylivoſzt*, *Chalaría*, *Hinba*, r. Betrug, e. Liſt. *Tſalárdſág*.

Frāus, audis, f. Cic. Vid. *Dolus*, *Deceptio*, *Fallacia*. 2. Pro *Culpa*, *Crimine*. Ulp. lib. 130. dig. de V. 5.

Frāuſus, a, um, (Antiqu. Particip. Activæ ſignific.) Liv. *Ki je kŏga vkanil*. Der einen betrogen hat. *Ki valakit meg-tſalt*. Capitalem fraudem frauſus eſt. Liv. *Jega tak vkanil*, *daie vréden glavnoga zgublyenya*. Hat einen ſo betrogen, das er des Todts vverth iſt. *Ugy meg-tſalta*, *hogy meg-érdemelye az fejét elveſzteni*.

Frax, ācis, f. *Legitur* & Frages & Flaces. Vid. *Fraces*.

Fraxātor, oris, m. Feſt. *Ki ſztraſe okolo pohaja*, *y pregleda*. Der die Wachten Rund beſuchet. *Őr-állók*, *Jztrázák viſgálója*.

Fraxĭnētum, ti, n. Plin. *Jeſzenovje*. r. Orth vvo die Eſchen-Bäumer vvachſen. *Kŏrŏs-fa nŏvŏ bely*, *erdŏ*.

Frāxĭnĕus, ea, um. *Colum*. Fraxĭnus, a, um, Ovid. *Jeſzenov*. Deſs Eſch-Baum. *Kŏrŏs fából-való*.

Fraxĭnus, i, f. Virg. *Jeſzen*, *jeſzenovo drevo*. r. Eſch-Baum. *Kŏrŏs-fa*.

Fraxo, as, are, avi, atum, (Neu.) Teſt. *Sztraſe pobagyam*. De Wachten beſuche. *Sztrázákat viſgálok*.

Frĕmĕbundus, a, um, Ovid. *Duſzechiſze*. Trĕmendus, a, um, Sat. *Prejako ſzerdit*, *od lyutine ruchech*, *morgujuch*, &c. Gar, ſehr zornig; brauſend, raſend. *Igen haragos*, *agyarkodó*.

Frĕmĭtus, ūs, m. Jul. Cæſ. *Duſzenye*, *morguvanye*, *mermranye*, *praſzka*. Das Murren, Rauſchen, Brauſen. *Morgolódás*, *agyarkodás*, *zúgás*.

Frĕmo, is, ere, ui, ĭtum, (Neu.) Plin. *Duſzimſze*, *buchim*, *z-mermranyem ſumim*. Murre, brauſe, brumme. *Agyarkodom*, *zúgolódom*, *dúlok-fúlok*. Fremebat ereptum

ſibi

Digitalizirao Google

sibi consulatum. *Item.* Fremunt imani murmure venti. Ovid. &c.

Frĕmor, ōris, m. Virg. Vid. *Fremitus.*

Frēnātor, (Frænator,) oris, m. Plin. *Zavuzditel, ki vuzda.* Der zaumt. *Meg-zabolázó.*

Frendeo, es, ēre, endui, essum, *Cic.* & Frendo, is, ĕre, essi, essum, [Neut.] Plaut. 1. Vid. *Frango.* Hinc *porcelli* dicuntur *nefrendes*, eò quòd nondum fabam frendere, *id est* frangere possint. 2. *accipitur* pro *fremo, sævio.* Plaut. *Od szerde s-kergutam, brussztam, z-zubmi skripam, penimsze &c.* Von Zorn mit den Zähnen kirre, knirsche, saume, &c. *Fogamot haragomban tsikorgatom, agyarkodok.* Ità frendebat dentibus. *Plaut.*

Frēno, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Vuzdam, zavuzdávam, zasolyujem.* 2. Metaph. *Krotim, tissim.* Zäume, 2. *Metaph.* Demme, bändige. *Meg-zabolázom.* 2. Metaph. *Szelidítem, letsendesítem.*

Frēnum, (Frænum,) i, n. in *plur.* hi freni, & hæc frena, orum, Cic. *Vuzda sodalya.* r. Zaum, s. Gebiss. *Fék, zabola, kantár.* 2. Frenos alicui injicere. Cic. *Kôga k-chemu primorati* alí: *kôga vuchem obladati.* Einen bezvvingen. *Valakit valamire kénszerísteni.* Mordere frenos. *proverb.* pro nolle pati disciplinæ & legum rigorem.

Frĕquens, entis, *com.* Cic. Vid. *Frequentatus.* N. 1.

Frĕquentāmentum, ti, n. Gel. *Oszebujni nazbin popevanya, y z-glaszom zigravanya y vechkrat podrugachenya.* Eine absonderliche Arth zu singen, *oder* Coloriren mit der Stimm. Triller zu machen, und öffter vviederhohlen. *Szónak külömbözteté-sével, és kettőztetésével kivált-tépen-való rendes énekles.*

Frĕquentārius, a, um, *Antiqv.* Fest. Vid. *Frequens.*

Frĕquentātio, onis, f. Cic. *Guszto krat chinenye, pohajanye.* &c. Ein steter Gebrauch. *Gyakorlás.*

Frĕquentātor, oris, m. Apul. *Navadni pohajavecz, chesztopoboditel.* Der offt besuchet. *Gyakorló.*

Frĕquentātus, a, um, Cic. *Vnogi.* Viel. *Sok.* 2. *Glaszovit.* Berühmt. *Hires-neves.* Aliud genus est non tam sententiis frequentatum. *Cic. in Brut. C. 95.*

Frĕquenter, *Adv.* Cic. Vide *Crebrò, sæpè.*

Frĕquentia, æ, f. Cic. *Vnosina, vnostvo.* e. Menge, Viele. *Gyakorság, sokaság.* Summa hominum, assidua amicorum frequentia me celebrat & ornat. *Cic.*

Frĕquento, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Gusztokrat kam hodim, pohajam.* Offt besuche. *Gyakorlom.* 2. pro *Celebro* sicuti & *Celebro* pro *Frequento.* Musa quibus numeris herbas & arma frequentas. *Sulpic.* 3. Vid. *Congrego, concervo.* Quos cùm casu hîc dies ad ærarium frequentasset. *Cic. Catil.* Item Frequentare alicui, *est* frequentem operam dare. *Plaut.* Cist. 1.

Fressus, a, um, & Fresus. Col. Fest. Cels. *Potért, sztert.* Zerbrochen, Gereumlet. *Meg-tőretett.* Cicera fressa. *Col.*

Frĕtum, i, n. *Cic.* locus angustus in mari, *à fervendo* dictum quasi *fervetum*, quòd eò semper concurrant æstus & effervescant. *Morja teszkőcba, vuzina.* e. Meer-Enge, r. Sund. *Szoros hely a' tengeren.* 2. Ponitur pro *ipso mari.* Vid. *Mare.* 3. Transl. Vid. *Fervor. Commotio ad iram.* 4. Reperitur & Fretus, ûs, m. *Cic. Ver. 7. C. 66. ut refert Gel.* Item: Nam fretus ipse anni permiscet frigus & æstum. *Lucr.* L. 6. V. 363.

Frētus, a, um, Cic. *Jungitur* Ablat. *Nakajsze ujjajuchi.* Sich auf etvvas vertröstend verlassend. *Bizván, Bizott.* Ingeniô, Innocentiâ, Militiâ fretus, &c. *Cic.*

Frētus, ûs, m. Symmach. Vid. *Fiducia.*

Friābĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Perhek, perhkek.* Marb, mürb. *Elmorsólható, tőrsölhető.*

Frĭbŏlum, i, n. *Ap. Isid.* Dicitur genus divortii, cùm conjuges eô animô separantur, ut rursum ad se invicem revertantur.

Frĭbŏlus, a, um, Aristoph. *Jednoga bécha vréden.* Ein Pfenning vverth. *Egy jllért érő.* 2. Transl. Vid. *Frivolus.*

Frĭbuscŭlum, li, n. *JCt.* est leve jurgium inter maritum & uxorem. *Dicitur* & Frĭvuscŭlum.

Frĭcātio, onis, f. *Colum.* Frictio, onis, f. *Cels.*

Frĭcātūra, æ, f. *Vitruv.* Frĭcātus, ûs, m. Plin. *Chesranye, sztruganye.* peregr. *Ribanye.* Das Reiben, Kratzen. *Vakargatás, vakarás.*

Frĭcātor, oris, m. Cels. *Sztrugavecz, chesravecz.* r. Reiber, Kratzer. *Vakaró.*

Frĭcātūra, æ, f. Vid. *Fricatio.*

Frĭcātus, ûs, m. Frictus, ûs, m. Juven. Vid. *Fricatio.* Adject. Frĭcātus, Frictus. *Juven.* & Frixus *Cels.*

Frĭco, as, are, ŭcui, (*olim* frĭcāvi) ictum, & atum, *in usu est.* (Act.) Plin. Colum. *Chesem,*

ſem, *ſztruſem*, *drapʼyem*. peregr. *Ribam*. Reibe kratze. *Vakarom tŏrsŏlŏm*. 2 Metaph *Sztp minam, napamet donaſſam, poravlyam*. Wiederhohle, erinnere, erneuere *Emlſtem, eſzemre bozom, juttatom*.

Fricătrix, īcis, f. Tert. *Sztrugachicza, chesſzavicza*. e. Reiberin, Kratzerin. *Vakaróné*.

Frigĕfăcio, is, ere, eci, actum, (Act.) Cic. Vid. *Frigero*.

Frīgĕdo, ĭnis, f. Varro Vid. *Frigus*.

Frīgĕfacto, Frīgĭdĕfacto, as, are, avi, atum, (Frequent.) Plaut. *Guſztokrat hladim*. Offt kühle. *Gyakran hidegitem*.

Frīgĕfactio, onis, f. Cic. *Hladenye*. e. Erkühlung. *Hidegitéſ, hiveſitéſ*.

Frīgeo, es, ere, īxi, (Neut.) Cic. *Zimem, zima mi jeſzt*. Es ſt mir kalt; Froſt leyde. *Fázom*. 2. Metaph. *Léno, mlahavo, polahko, keſzno chinĭm*, ali *opravlyam*. Nachläſſig verrichte, faul ſchvvach vvürcke. *Erŏtlenŭl, reſtŭl, laſſan mivelem*. Frigent judicia. Cic. *Lenoſze*, ali *polahkoſze ſzúdi*. Das urtheilen gehet her langſam und nachläſſig. *Reſten, és laſſan folynak a' tŏrvények*.

Frīgĕro, as, are, avi, atum, (Act.) *Catull*.

Frīgĭdo, as, are, avi, atum, [Act.] Lucil. *Hladim*. Kühle. *Hidegitem*.

Frīgeſco, is, ere, (Inchoat.) Cato. *Narimujem, hladen, merzel bivam*. Kalt vverde. *Hiveſedem, fázni kezdek*. 2. Transl. Vid. *Langveſco*. Frigeſcit opus. *Quint*.

Frīgĭdārĭum, rii, n. Plin. *Hladilnicza, poſzuda za bladenye*. e. Kühl-Wanne. *Hŭttŏ edény*.

Frīgĭdè *Adv*. Plin. *Merzlo, bladno, ſztudeno*. 2. Transl. *Nerado, nevugodno*. Kalt. 2. Transl. Ungenehm, kaltſinnig. *Hidegen*. 2. Transl. *Nem örŏmeſt, izetlenŭl, kedvetlenŭl*.

† Frīgĭdĭtas, atis, f. *Merzlina*. e. Kälte. *Hidegſég*. Vid *Frigus*.

Frīgĭdŭlus, a, um, *Catull*. Frīgĭdiuſcŭlus, a, um, Aul. Gel. *Pribladen, primerzel*. 2. Transl. *Nevugoden, netechen*. Etvvas kalt. 2. *Transl*. Unangenehm, abgeſchmackt. *Hidegetske*. 2. Transl. *Izetlen*.

Frīgĭdus, a, um, Plaut. *Merzel, bladen, zimen, ſztuden*. Kalt. *Hideg, Hives*. 2. Transl. Vid. *Segnis, Langvidus*. 3. Frigida *ſine adito* ponitur pro *aqua non calida, non tepida*. Plin. Frigidam ſuffundere. *Plaut*. *Prov*. à fabris ferrariis: *eſt* rem magis inflammare.

Frīgilla, & Fringilla, æ, f. *Avien*. Genet. Epic. *Zeba pticza*. peregr. *Fink*. r. Finck. *Pinty, pintyŏke madár*. 2. *Merzlo, prezy, bladnenicza*. Ein kaltes Bad. *Hideg fördŏ*.

Frīgo, is, ere, īxi, ictum, & ixum, (Act.) Feſt. Plin. Vid. *Torreo*.

Frīgŏrĭfĭcus, a, um, Aul. Gel. *Merzlo, ſztudeno, bladno chinechi*. Kalt machend. *Hideget thinálŏ*.

Frīgus, ŏris, n. Cic. *Zima, merzlina, blad*. r. Froſt, e. Kälte. *Hideg*.

Frīguſcŭlum, i, n. Ulp. *Prihladnoſzt, pribladno*. Etvvas kalt. *Hidegetske*. 2. Transl. *dicitur* dum amor conjugalis, ex diſſidio, non nihil remiſit. *Ulp*.

Frīgŭtio, *vel* Friguttio. *Plaut*. Fringultio *vel* Fringuttio, is, ire, īvi, ītum, [Neut.) Apul. *eſt* cantare proprium fringillæ avis. 2. *Transl*. dicitur de hominibus fracta voce & ſubtili loquentibus. *Fulgent*. Vix ſyllabas ſingulas fringultientem. *Apul. in Apol*.

Fringilla, *vel* Frīgilla, æ, f. *vel* Fringillus, i, m. Mart. Feſt. *Zeba*, peregr. *Fink pticza*. r. Finck ein Vöglein. *Pinty, pintyŏke madár*. Nunc ſturnos inopes, frigillarúmque querellas audit. *Mart. lib. 9. ep. 55*.

Frio, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Terem, na drobno tuchem, drobim, na drobno ſztruſem, razdrobujem*. Zerma'me, zerreibe, zerbroſame. *Tŏrŏm, tŏrsŏlŏm*.

Frītillus, i, m. Mart. *Stabla na kojuſze z kockzkami igra*, ali: *na koiſzekotacheczi poteſu*. s. Bret-Spiel. *Oſztábla, kotzka tábla*. 2. Vid. *Pyrgus*. N. 1.

Frītinnio, is, ire, īvi, ītum, (Neu.) Non. *Chvergechem, piſchim kakti laſztovicza*. Pipſe, *oder* zvvitſchere vvie die Schvvalben. *Fetske módon, ſitſiritŏlŏt*. 2. Dicitur de infantibus *loqui incipientibus* & *garrientibus*. Sic dulci Marcus, qui nunc ſermone fritinnit. *Epig. 8. inter opera Jenecæ*.

Frīvĭcŭlum, Frīvuſcŭlum, li, n. Ul. *Pomenykanye lyubavi, y mala ſzerda y neſzloſu ſzt med muſom y ſenum*. e. Nachlaſſung der Liebe, und kleiner Zvvietracht zvviſchen zvveyen Eheleuten. *Házaſok közŏtt ſzeretetnek valami kevés egyenetlenſége, s viſzſza vonáſa*.

Frīvŏla, orum, n. *plur*. Feſt. *Male czene poſzude biſne iz Zemlye nepraulyene*. 2. Metaph. *Rechi malo-iſztinſzke, malo vredne, Nebaſznovite, neveruvane*. Klein, zerbrechlich,

Ich Haus-Geſchier, alte Scherben. 2. Nicht Wahrhafftige, unnützige, liederliche Worten. *Kőrőnsléger, és keveset érő bizni főldi* &c. *edények.* 2. *Haſzontalan beába-való beſzéd.*

Fri|ō'ārĭus, ii, m. JCt. *Terſecz, tergovecz, koi z-marchem terſi y male czene złocheſzta y nepreſztimana duguvanya prodaie.* r. Kramer ſo mit geringen Dingen Kram führet. *Kalmár, ki kevés értekü dolgokkal kereskedik.*

Fri|ō us, a, um. Plin. *Praven vu rezheb, malo-vréden, nevalyan, nikakve czene.* Lahr in reden, nichtsvvürdig, ſchlecht, unnütz. *Hijába-való, ſemmire kellő.*

Frixōrĭum, Frictōrium, rii, n. Val. *Praſilnicza, poſzuda zapraſenye.* e. Tempf-Pfanne, Reſt-Pfanne. *Rántó, ſütő, pergelő edény.*

Frixus, a um Celſ. *Zpraſen, zfrigan.* Geröſtet. *Rántott, pergelt.*

Frondārĭus, a um. Plin. *Szverſen.* Zur Aeſten gehör g. *ligat.*

Frondātio, onis, f. Colum. *Kleſztrenye, ſzverſeh ſzedenye.* e. Behauung der Aeſten. *ág vágá. metszés.*

Frondātor, oris, m. Virg. *Szverſo-ſzrek, ki ſzverſi ſzécbe, kleſztritel.* r. Aeſt-Behauer. *ág-nyesző, erdőlő, vágó, metszős.*

Frondeo, es, ere ondui [Neu.] Colum. *Szverſi puſcham, ſzverſimſze, kitimſze, lisztimſze.* Aeſt bekomme. Blätter überkomme. *ágazom, ágaim nőnek.*

Frondeſco, is, ere. [Inchoat] Colum. *Iiſztimſze, pocsinyam dobiuati ſzverſi, zelenitiſze.* Anfange zu grünen. Aeſten bekommen. *ágazom, nőnök, zőldellek.*

Frondĕus, ea, eum Plin. *Szverſzi, kitni.* Von Laub. *Zőld, ági, ágbor-való, ágas.*

Frondĭfer, a, um. Lucr. *Szverſo-noſz, Kitonoſz.* Aeſt-Laub tragend. *Zőld ág borzó.*

Frondo, as, are, avi, atum (Act.) Colum. *Kleſztrim, ſzverſi ſzécbem, odſzekuiem.* Laub, Aeſten behaue. *ágat vágok, metszek.*

Frondōſus, a, um. *Liv.* Frondoſior. Sil. *Pun ſzverſi, Granovit.* Voll mit äſten. *ágas, Burkos, ágas-bogas.*

Frons, ondis, f. Virg. *Szvers, kita, veja, Grana.* r. Aſt, s Laub ág, *Zőld-ág.*

Frons, ontis, f. Cic. *Obraz.* s. Angeſicht. *ábrázat.* 3. *Poczelek, perva ſztran.* r. Anfang *Kezdet, Elei.* 4. *Szrame liposzt* e. Schamhafftigkeit *Szemérem, ſzemérmetesség.* Frons caperata. Plaut. *Nepovolyen y lyat obraz.* e. Verdrüsliches Geſicht. *Komor, Kedvetlen, Tekéntet, ábrázat.* Dura primâ fronte quæſtio. Quint. *Terko z-pocsetka pitanye.* Den erſten Anſehen nach harte Frag. *Nebéz kérdés elsőre-nézve.* Frons illi perſit. Perſ. *Vſzraje ſzramevivoſzt pogubil.* Er hat alle Scham verlohren. *Minden ſzemérmetesség-et elvesztette.*

Frontā'le, is, n. Plin. *Kinch konyſzki. Remenye na chelu konyſzkom.* &c. 2. *Kenſzki Fézir. Nachelak.* e Stirn-Zierd an Pferden, &c. Stirn-Blat, Stirn-Riem. 2. Weiber-Zierd am Stirn. *ősztők nyomtatója a' lónak.* 2. *Homlok-elő, homlok kötő.*

Frontātus, a, um. Vitruv. *Na pervo poſztavlyen.* Zu forderſt geſtellt. *A' mi elől vagyon téve.* 2. Idem ac *frontem habens.* Plin.

Frontiſpĭcĭum, ii, n. Eraſm. *Perva ſztran koiega ſztanya. Czirkve*, &c. Der Vordertheil an einem Gebäu, Kirchen, &c. *Épületnek első része.*

Fronto, ōnis, m. Cic. *Chelak, ki veliko ima chelo.* Der eine groſſe Stirn hat. *Homlokos, Nagy homlokú.*

Frontōſus, a, um Frontoſior. Auguſt. *Chelaſzt, veliko chelo imajuchi.* 2. Metaph. *Prez ſzrama, nechlovechen.* peregr. *Grobian.* Groſſe Stirn habend. 2. *Metaph.* Unverſchaumt, grob. *Homlokos.* 2. Metaph. *Szemé metlen, embertelen.*

Fructĭfĕr, a, um. Plin. *Roden, ploden, plodovit. ſzadni.* Fruchtbahr, Frucht-tragend. *Gyümölts-hozó, termő.*

Fructĭfĭcātio, onis, f. Tertull. *Donaſſanye ſzáda.* e. Frucht Bringung. *Gyümölts termés, hozás.*

Fructĭfĭco, as, are, avi, atum. (*uſurpatur* & Activè, & Neut.) Tertull. *Szád noſzim, daiem.* 2. *Rodno, plodno chinim.* Frucht gebe. 2 Fruchtbar mache. *Gyümölt öt hozok, termek.*

Fructĭfĭcus, a, um. *Szad noſzechi, dajuchi.* Frucht bringend. *Gyümölts-hozó.*

Fructuārĭa, æ, f. *Sena szád prodavajucha* e. Verkaufferin der Obſt-Früchte. *Gyumölts árulóné*

Fructuārĭus, a, um. & Fructuōſus, a, um Cic. *Haſznovit.* Nutzlich. *Haſznos.* 2. *Szádni.* Zum Früchten gehörig. *Gyümölts ős.*

Fructus, a, um. Cic. *Vſzivajuchi.* Genoſſen, genieſſend. *Vsze-élt.* Amœnitate ſumma fructus eſt. Cic. &c.

Fructus, ús, m. Cic. *Szád plod.* 2. *Haſzen,* e Frucht. 2. r. Nutz. *Gyümölts.* 2. *Haſzon.* 3. Transl. Vid. *Fœtus* Scil. *animalium.*

Fruendus, a, um. Cic. *Vſzivanya vréden,* Daſs zu ge-

zugenieſſen iſt. *a' mivel élhetni.* Fruendus ager. *Cic.* &c.

Frūgālis, is, *com.* le, n. Varro. *Comp.* Frugalior. *Seneca. Super.* Frugaliſſimus. Cic. *Mertuchlivo.* peregr. *Sparlivo, ſporen.* Mäſſig, ſparſam. *Mértékletes.* Frugali menſa uti *pro* parcè vivere, &c.

Frūgālĭtas, atis, f. Cic. *Mertuchlivozt*, peregr. *ſparlivozt, ſpornozt.* e. Mäſſigkeit, Sparſamkeit. *Mértékletſség, takarékoſság.* 2. *Szàd, plod-zemelyſzki.* Erd-Früchte. *Földi gyümöltsterméſ.* Ita Apul.

Frūgālĭter. *Adv.* Cic. *Mertuchlivo*, peregr. *Sporno.* Sparſamlich. *Mértékleteſen.*

Frūgāmentum, i, n. Feſt. *Iz ſzada haſzen.* e. Frucht-Nutzung. *Gyümöltsh-haſzon.*

Frūges, gum. f. Cic. *Vſzakojachki zemlye ſzàd, plod.* Allerley Erd-Frucht. *Minden-féle földi zetemény.* Transl. Vid. *Utilitas.*

Frūgeſco, is, ere, (Inchoat.) Prud. *Poſztajem ploden biti, pochinyam roditi.* Fruchtbar vverde. *Gyümöltsözni kezdek.*

Frūgi. *Nom. indecl. gen. om.* Cic. *Haſznovit, dober.* Nutzlich, Gut. *Haſznos, jó.* Frugi homo. Cic. *Haſznovit, dober chlovek.* Ein nutzlicher, guter Menſch. *Haſznos, jó ember.* 2. ſumitur *pro* eo, qui in victu, veſtitu, ſimilibuſque temperans eſt. *Cic. in Ver.* Homines ſatis fortes, & ſatis planè Frugi, ac ſobrii. 3. Sumitur *pro* eo, quod modica impenſa fit. Frugi victus. *Quint.* Frugi cœnula. *Juven.* &c.

Frūgĭfĕr, a, um. Liv. *Sitek, ſzàd noſzechi.* 2. Transl. *Ploden, roden.* Frucht-tragend. 2. Fruchtbahr. *Gyümöltsh bozó.* 2. *Termö.* 3. Vid. *Utilis.*

Frūgĭlĕgus, a um Ovid. *Sitek heruchi.* Fruchtſammlend. *Gyümölts, gabona-ſzedö.*

Frūgĭpărus, a, um. Avien. Vid. *Frugifer.*

Frūgĭperda, æ, *com.* Plin. Transl. *Kvari-kruh, malovréden chlovek, y ſzamoza ſreti, pianchuvati rogyen, chlovek prez vſzake haſzne.* Ein Unnützriger Menſch, nur zum freſſen und ſauffen gebohren. *Kenyér-veſztegetö, haſzontalan, ſemmire-való ember.* Propriè arborem ſignificat, quæ facilè fruges amittit. *Homer.*

Frūgĭperdus, a, um. Plin. *Szàd nikakov nedonaſſajuchi.* Der keine Früchten bringet. *Gyümöltsetlen.* Frugiperda Salix. Plin. *Vérba Prez vſzakoga ſzáda.* Weiden-Baum ohne Frucht. *Gyümöltsetlen füz-fa.*

Frūgis. genit. (*à Nominat. antiq.* Frux) *Defectiv. Dat.* Frugi. *Accus.* Frugem. Terent. *Haſzne, koriſzti.* 2. *Sitek.* 3. *Szàd.* Nutzens.

2. s. Getraid. 3. e. Frucht. *Haſzon.* 2. *Gabona.* 3. *Gyümöltsh.* Ad frugem redire *pro* ex malo bonum factum eſſe.

Fruiſcor, ĕris, uiſci. (Dep.) Aul. Gell. Vid. *Fruor.*

Frūmen, ĭnis, n. Iſid. *Jabuchicza gerlina.* 2. *Poſiraki.* r. Halſs-Opfel. 2. r. Schlund. *Adámalmája a' torokban.* 2. *Nyelö-torok.*

Frūmentācĕus, a, um. *Veget*, Frūmentārius, a, um. Julius Cæſ. *Sitni.* Des Getraids. *Gabonár.*

Frūmentātio, onis, f. Jul. Cæſ. *Sitka ſzpravlyanye.* e. Getreid-Samlung. *Gabona-gyüjtér.* 2. Eſt diſtributio frumenti. *Svet.*

Frūmentātor, oris. m. Liv. *Braſſnár, hitnik ki ſito v-tabor zvaſa.* peregr. *Proſuntár.* 2. *Szpravlyàch ſitka.* r. Proſiant-Meiſter. 2. r. Getraids Einſammler. *Proſont-meſter.* 2. *Gabona gyüjtö.*

Frūmentor, aris, ari, atus ſum (Dep.) Cic. *Sitek, tek ſzpravlyam.* Getraid einſammle. *Gabonát-gyüjtök.*

Frūmentum, i, n. Plin. *Sitek, tek.* s. Getraid. *Gabona.*

Frŭniſcor, eris, iſci. Lucil. Vid. *Fruor.*

Fruor, eris, uĭtus ſum. (fructus ſum *apud Priſcian.* Dep.) Terent. *Vſzam.* Genieſſe. *élek-véle.* 2. Vid. *Delector.* Qui fruitur pœnâ, ſeruus eſt. *Claud.*

Fruſtātim. *Adv.* Plin. *Naſalate, na darape, na komade.* Stuck-Weiſe. *Darabonként.*

Fruſtillātim. *Adv.* (Dimin.) Plaut. *Na ſalachecze, na komadiche.* Auf klein Stücklein. *Apró-falatonként, darabonként.*

Fruſtillum, i, n. Arnob. Vid. *Fruſtulum.*

Fruſtrā. *Adv.* Terent. *Zahman, zaſztuvy, zaludo.* Umſonſt. *Hijában.*

Fruſtrātio, onis, f. Colum. *Vkanyuvanye.* Das Betrügen. *Meg-tſalatás.*

Fruſtrātus, ûs, m. Vid. *Fruſtratio.*

Fruſtro, as, are, avi, atum. (Act.) Colum. *Vkanyujem.* Betrüge. *Meg-tſalom.*

Fruſtror, aris, ari, atus ſum. (Comm.) Priſc. Vid. *Fallo, decipio, fruſtro.* Spes me fruſtrata eſt. Cic. *Vkan lomeje ujjanye.* Die Hoffnung hat mich betrogen. *Meg-tſalt a' reménség.* Primum à Fabio maximo fruſtratus, deinde à Valerio Flacco repulſus. *ità Plin.*

Fruſtŭlentus, a, um. Plaut. *Pun ſalatov, ſalataſzt.* Voller Stücken. *Darabokkal-teli.*

Fruſtŭlum, li, n. (*Diminut.*) Plaut. *Falatheez, komadich.* Ein Stücklein. *Darabotska.*

Fruſtum, i, n. Plaut. *Falat, küſz, darap, komàd.*

mód. Ein Stuck. *Darab, falka.* Fruſtum hominis. *Eſt* Convicii genus. *Plaut.*

Frŭtētōſus, a, um. Fructētōſus, *vel* Frŭtectōſus. Plin. *Pun germia, ſtkárje.* 2. *Klimaſzt, kerlív.* Voll Stauden. 2. Schoſs *oder* Zvveig-reich. *Bokror.* 2 *Bimbor, tſemetés.*

Frŭtētum, i, n. Colum. Frŭtĭcētum, i, n. Horat. *Stkárje, tumicza.* s. Geſtaude, Buſch-Holtz *Bokror-bely.*

Frŭtex, ĭcis, m. Plin. *Stkarje.* e. Staude, Hecke *Tſemete, bokor, kóró.*

Frŭtĭcātio, onis, f. Plin. *Szvérſicz puſchanye.* e. Ausſproſſung der Bäumer. *Tſemetézés, bimbózás.*

Frŭtĭcesco, is, ere. (Inch.) Plin. Frŭtĭco, as, are, avi, atum. (Neut.) *Colum.* Fruticor, aris, ari, atus ſum. (*Depon.*) Cic. *Puſchanſzere, ſzverſicze.* Ausſproſſe, ausſchieſſe, Reiſſer gevvinne. *Bimbózom, tſemetézem, Karózom.*

Frŭtĭcōſus, a, um. Frŭtĭcōſior, Frŭtĭcōſiſſimus. Plin. *Germaſzt, ſtkaraſzt, pun mladicz.* Schoſs-voll, Staudigt. *Tſemetés, kórós.* &c.

Fūca, æ, f. Galen. *ſveltbicza, ribicza mala káſze med kamenyem rada derſi.* s. Stein-Piſchlein. *Kő kővi-bal.*

Fūcātus, a, um. Cic. *Laſzlivo ſarban, naſajtan, namazan.* Falſch gefärbt. *Hamiſan feſtett.* 2. Transl. ponitur pro *Simulatus, Fictus.* Cic.

Fūco, as, avi, atum. (Act.) Virg. *Vkanlyivo, laſzlivo ſarbam, z-bojum-maſem.* pereg. *Malam.* Falſch färbe. *Hamiſan feſtem.*

Fūcōſus, a, um. Cic. Fūcĭlis, is, *com.* le, n. Feſt. *Laſzlivo, vkanlyivo po obrazu z-bojum namazan.* Falſch angeſtrichen, gefärbt. *Feſtett, tettetett ſzínű.*

Fūcus, i, m. Cic. *Laſzliva maſzt, boja za obraz, rumenilo.* vulgò *Farba.* 2. *Oſzinecz, medo-tát.* 3. Transl. *Vkanitva, chalaria.* 4. *Lén chlovek.* Ita Virg. r. Anſtrich, e. falſche-Farb. 2. Eine Hummel, Bräme, r. Hönig-dieb. 3. *Transl.* r. Betrug, e. Falſcheit. 4. Ein Fauler Menſch. *Artzkendező feſtik.* 2. *Here, mézlopó fêreg.* 3. Transl. *Tſalárdság.* 4. *Tűnya, reſt ember.* Fucum alicui facere. Plaut. *Kőga vkaniti.* Einen betrügen. *Valakit még-tſalni.* Sinè fuco Cic. *Prez cziganie, y chalarie.* Ohne betrug. *Minden ſzine ſkedés nélkűl.* Ignavum fuci pecus. Virg. *Lén chlovek.* Ein fauler Menſch. *Tűnya ember.*

Fŭgā, æ, f. Cic. *Bég, beſanye.* e. Flucht, Vermeidung. *Futás, ſzaladás.* Fŭgēla, æ, f. [*Dimin.*] Apul. *Phras.* In fugam ſe conjicere, dare; fugam arripere; fugâ ſalutem quærere, petere. Fugâ ſibi conſulere. Terga vertere. Fugam capeſſere. Fugâ dilabi; in fugam effundi; in pedes ſe conjicere, in fugam converti; in fuga ſibi præſidium ponere; effusè loca tuta petere.

Fŭgācĭtas, atis, f. Plin. *Beſzlyivoſzt.* e. Flüchtigkeit. *Szaladás.*

Fŭgax, ācis, *om.* Ovid. *Beſzlyiv.* Flüchtig. *Futható.*

Fŭgio, is, ere, fūgi, ĭtum. (Act.) Cic. *Beſim.* 2. *Habamſze.* 3. *Neznam, ſzkrovno mi jeſzt.* Die Flucht nehme, Entrinne 2. Meyde. 3. Weiſse nicht, es iſt mir verborgen. *Futok, ſzaladok.* 2. *Távoſztatom.* 3. *Nem tudom, titkon nékem.* Hoc me fugit. Cic. *Toga neznam.* Ich vveiſs es nicht. *Nem tudom ezt.*

Fŭgĭtīvārĭus, a, um. Varro. *Iſzkavecz oneh, koiſzu pobegli, Lovecz, y nazad dopelyavecz.* Der die Flüchtigen ſucht und zuruck bringet. *Elſzökőtteknek felkeresője s'-viſzſza-hozója.*

Fŭgĭtīvus, a, um, Cic. *Od-*, ali *Pobeglyiv.* Flüchtig. *Elſzökő.*

Fŭgĭto, as, are, avi, atum, (Frequ.) Terent. *Szim y tam, od onud, y od onud beſim.* Hin und her, von dann und von dort fliehe. *Ide s'-tova futkározok.*

Fŭgĭtor, ōris, m. Plaut. *Vuſzkok.* r. Entloffner. *Futó.*

Fŭgo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Pretirávam v-ſzkok tiram, Preganyam.* In die Flucht ſchlage, fort treibe. *ûzőm, kergetem, Futamtatom, Futtatom.*

Fulcīmen, ĭnis, n. *Lucret.* Fulcīmentum, ti, n. *Plaut.* Fulcrum, i, n. *Svet.* Fulmentum, i, n. *Varr.* Fultrum, i, n. Varr. *Podpornya, podpor, podpora.* Eine Stützen, r. Schutz-Pfeiler, Unterſatz. *Támaſz, Gyámol.*

Fulcio, is, ire, fulſi, fultum, (Act.) Cic. *Podpiram.* Unterſtütze. *Támaſztom, Gyámolitom.*

Fulcrum. Vide *Fulcimen.*

Fulgeo, es, ere, fulſi, fulſum, (Neu.) Cic. *Szvétimſze, Liſzikamſze, Leſcbimſze, Treſcbim.* Scheine, ſchimmere, gleiſse, glantze. *Fénylek, tűndőklők, villámlok.* Transl. Vid. *Emineo.*

Fulgeſco, is, ere, (Inchoat.) Firm. *Pochinyamſze ſzvétiti, Liſzikati, Leſcbiti.* Anfange ſcheinen, Glantzen. *Fényleni kezdek.*

Fulgĕtra, æ, f. *Plin.* Fulgĕtrum, i, n. *Plin.*

Digitalizirao Google

Fulgur, ŭris, n. Lucret. *Obleſzk, Bliſzk, Liſzk, Munya.* r. Blitz. *Villámlás.*

Fulgĭdus, a, um, Lucr. *Liſzkav, ſzvetel. Bliſzkiv.* Glantzend, ſcheinend. *Villámló, Fényes.*

Fulgo, is, ere, fulſi, fulſum, [Neu.] *Lucr. Senec. Non. Virg.* Vid. *Fulgeo.* Tremulo tempeſtas impete fulgit. *Lucr. L. 6. V.* 173.

Fulgor, ōris, m. Cic. *Szvetlina, Liſzk, Bliſzk.* r. Schein, Blitz, Glantz. *Fénylés, Villámár.*

Fulgur, ŭris, n. Lucr. Vid. *Fulgetra.*

Fulgŭrālis, is, *com.* le, n. Cic. *Bleſzichni, Bleſzkiv.* Dem Blitz gehörig. *Villámláſi.*

Fulgŭrātio, onis, f. Senec. *Bleſzikanye, Leſzikanye, Bleſzkanye.* Das Blitzen, Wetterleuchten. *Villámlás.*

Fulgŭrātor, ōris, m. Cic. *Bleſzko-babor, ki iz bleſzikanya babori.* Der aus dem Blitz vveiſsaget. *Villámlásból Jövendölö.*

Fulgŭrĕus, a, um. Cæſ. Vid. *Fulguralis.*

Fulgŭrĭtas, atis, f. *Lucr.* Vid. *Fulgor.*

Fulgŭro, as, are, avi, atum, (Neut.) Stat. *Leſzikamſze, Bleſzikamſze, Bleſzkamſze.* Blitze, vvetterleuchte. *Villámlok.*

Fŭlĭca, æ, f. *Virg. Kokoska, pticza berechna,* e. Rohrhenne. *Vizi-tyúk.*

Fūlīgĭnĕus, a, um. *Prud.* Fūlīgĭnōſus, a, um, Petron. *Szajav, ſzajaſzt, chern od ſzaj.* Ruſsig. *Kormos.*

Fūlīgo, ĭnis, f. Quint. *Szaja, ſzaje, v-dimnyaku,* ali *vu pechi.* r. Rus am Ofen, *oder* in dem Rauchfang. *Korom.*

Fŭlix, ĭcis, f. Cic. Vid. *Fulica.*

Fullo, ōnis, m. Plin. *Liny riba,* 2. *Cherv, ſtrigavicza,* 3. *Meſter, ki ſzukno, opravu pere, chiſzti, ſznaſi.* r. Schleyn-Fiſch, 2. r. Ohren-Wurm, 3. r. Walcker, Bleicher, Kleyder-Butzer. *Tzompó hal,* 2. *Fülbe máſzó féreg,* 3. *Poſztó tiſztitó, feſtö.*

Fullōnĭca, æ, f. Ulp. *Meſtria prati, beliti y chiſztiti halye, ſzukno.* e. Walcker-Kunſt. *Feſtö meſterſég.* 2. Officina Fullonis. *Cato.*

Fullōnĭum, ii, & Fullōnĭcum, ci, n. *Ammian.* V. *Fullonica.*

Fullōnĭus, Fullōnĭcus, a, um, Plin. *Szukno-, Halyo-pralſzki &c.* Zu Walcken gehörig. *Feſtöböz-való, Feſtöi.*

Fulmen, ĭnis, n, Cic. *Trèſzk, Grom.* r. Donner-Streich, Strahl. *Meny-ütö-kö. Meny-kö.* 2. Transl. idem ac *grave infortunium ex improviſo* eveniens. *Liv.* fulmina fortunæ contemnere *Cic.*

Fulmĭnaſter, tri, m. Cic. *Chlovek, ki govori, prodekuje &c. kakdabi germel, treſzkal.* Der im Reden, Predigen gleichſam donnert. *Szóval dörgö ember.*

Fulmĭnātor, oris, m. Arnob. *Treſzkavecz.* r. Donnerer. *Dörgö, dörgös.*

Fulmĭnĕus, a, um, Ovid. *Treſzkov, treſzkovni.* Donneriſch. *Meny-kövez.* 2. Transl. Vid. *Celer, vehemens.* Ovid. 2. Faſt.

Fulmĭnĭfĕr, a, um. Quint. *Treſzk donaſſajuchi.* Die Strahlen tragend. *Meny-követ-hozó.*

Fulmĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Senec. *Treſzkam.* Mit Strahlen ſchieſse. *Dörgök.*

Fultrum, i, n. *Varr.* Vid. *Fulcimen.*

Fultūra, æ, f. Plin. *Podſztavlenye, podpiranye.* e. Unterſetzung, Unterſtützung. *Meg-támaſztás.*

Fulvaſter, tra, trum. *Apul.* Fulviaſter, a, um, Cic. *Temno-sùt,* ali *cherlen, koſztanyo-sùt.* Dunckel-roth. *Verhenyös sárga.*

Fulvus, a, um, Virg. *Idem.*

Fūmārĭum, ii, n. Mart. *Dimnyak.* r. Rauchfang, s. Rauchloch. *Kémény.* Kürtö.

Fūmĕus, ea, eum, *Mart.* Fūmōſus, a, um, *Ovid.* Fūmĭdus, a, um, Ovid. *Dimaſzt, dimen.* Rauchig, raucherícht. *Füſtös, Füſti.*

Fūmĭfĕr, a, um, Virg. *Dimmo-noſz.* Rauch bringend. *Füſt-hozó.*

Fūmĭfĭco, Fūmĭgo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Kadim.* Ein Rauch mache. *Füſtölgök. Füſtölöm.*

Fūmĭfĭcus, a, um, Varr. *Dimmo-chin.* Ein Rauch machend. *Füſtölgö.*

Fūmĭgātio, onis, f. *Dimenye, kadenye.* e. Räucherung. *Füſtölés.*

Fūmĭgātōrĭum, ii, n. Paul. Diac. *Dimnicza, kadilnicza.* s. Rauch Faſs. *Fuſtölö edény.*

Fūmo, as, are, avi, atum, (Neu.) *Dimimſze, kadimſze.* Rauche. *Füſtölgök.*

Fūmōſus, Vid. *Fumeus.*

Fūmus, i, m, Mart. *Dim.* r. Rauch. *Füſt.* 2. Transl. *Promiſſio magnifica ſinè effectu.*

Fūnāle, is, n. Cic. *Baklya, Duplyèr,* 2. *Vuſe.* e. Fackel, Torſche, 2. Strick. *Fáklya, Viaſz-gyertya,* 2. Kötél.

Fūnālis, is, *com.* le, n. Svet. *Vuſinſzki.* Dem Strick gehörig. *Kötéli.*

Fūnambŭlo, ōnis, m. Fūnambŭlus, i, m. Terent. *Na vuſu pleſzavecz, ſzkakavecz.* &c. r. Seil-Tantzer. *Kötelen járó.*

Fūnārĭus, ii, m. Aurel. Vict. & Ammian. V. *Reſtiarius.*

Functio, onis, f. Cic. *Obnaſſanye, zverſſavanye.*

nye. e. Verrichtung, Vervvaltung. *Tiſztviſelés.*

Funda, æ, f. Virg. *Precha.* e. Schlinge. *Paritia.* 2. *Plahticza* Retis rotundi genus, quo in fundum miſſo piſces extrahuntur. *Virg.*

Fundāmen, ĭnis, n. Ovid. *Dno, temely*, peregr. *Fundamentum.* r. Grund, s. Fundament. *Fundámentom.*

Fundāmentum, i, n. Cic. *Idem.* 2. Transl. Vid. *Principium, Initium.*

Fundātio, onis, f. Cic. *Poſztavlyenye temelya*, vulgò, *fundamenta.* e. Grundlegung. *Fundálás, fundámentom vetés.* 2. Transl. *accipitur pro* dotatione cujuſpiam loci, monaſterii, Eccleſiæ, *&c. ità JCt.*

Fundātor, oris, m. Apul. *Poſztaviteltemelya.* r. Grundleger. *Fundáló, fundámentom vető.* 2. Transl. *pro* eo, qui aliquem pium locum dotat, eíque media intertentionis attribuit. *ità JCt.*

Fundĭbŭlārĭus, ii, m. & Funditor, oris, m. *Liv.* Fundĭbŭlātor, oris, m. *Veget.* Fundĭbălus, i, m. Funditŭlārius, ii, m. Fundĭbălista, æ, m. *Veget.* Fundĭbălārius, ii, m. Liv. *Prechàr, vojnik, ki z-prechum hita, vojuje.* r. Schläuderer. *Paritjás, paritjával vlvó.*

Fundĭto, as, are, avi, atum, (Frequ.) Plaut. *Guſztokrat z-prechum hitam.* Offt mit Schlingen vverffe, ſchläudere. *Gyakron paritjával hajtok*, 2. *Guſzto-krat vlévam.* Offt gieſse. *Gyakron töltögetek.*

Fundo, as, are, avi, atum, [Act.] *Synon.* Fundamentum jacio, ago, pono, conſtituo. Virg. *Temely poſztavlyam.* Den Grund lege, baue. *Fundámentomot vetek.* 2. *Idem ac* loco alicui de annuis proventibus provideo *ità JCt. Kaj podiſem.* pereg. *fundujem.* Stiffte. *Fundálok.* 3. Transl. ad incorporea ſignificat *idem ac*, ſtabilio, firmum facio.

Fundo, is, ere, fūdi, fūſum, [Act.] Cic. *Vltvam, Tochim.* Gieſse. *Töltök, öntök.*

Fundŭlus, i, m. Plin. *Péſzak ribicza.* e. Grundl, (s. Fiſchlein.) *Kövi halatska, mely a' viz fenekén hever.*

Fundus, i, m. (perperàm Fundum, i, n.) Cic. *Meſzto nakojemſze kaj napravlya.* peregr. *Grund, Fundus.* 2. *Zemlye ſztanovitaſztran, Baſchina.* JCt. 3. *Dno.* r. Grund, 2. s. Feld-Gut, 3. r. Boden. *Hely, a' hol valamit tſinálnak, épitnek.* peregr. *fundus.* 2. *Földnek bizonyos réſze, jószág.* 3. *Fenék.* 4. Transl. ſumitur *pro* cujuſcunque rei fundamento. Plaut.

Fūnĕbris, is, *com.* re, n. Cic. *Mertvéchki, Pokopſzki.* Das zur Leich dienet. *Halotti.* Funebre Convivium. *Karmina, Goſchenye mértvechko.*

Fūnĕrālis, is, *com.* le, n. JCt. Vid. *Funebris.*

Fūnĕrārius, ii, m. JCt. *Ki na ſzprevod ima ſzkerb.* Der die Begräbnuſs verſorget. *Temetéſre gondviselő.*

Funĕrēpus, i, m. *Apul.* Vid. *Funambulo.*

Fūnĕrĕus, a, um, *Mart.* Vid. *Funebris.*

Fūnĕro, as, are, avi, atum, (Neu.) *Plin.* Funeror, aris, atus ſum. (Depon.) Horat. *Pokápam.* Begrabe. *Eltemetem.* Synon. *Juſta mortuo perſolvo, funebrem pompam duco.*

Fūneſto, as, are, avi, atum, [Neu.] Catull. *Z-pokopom nedoſztojnem obſzanujem, ſzmradim*, ali *Bantujem.* Mit einer Leich Leyd mache, verunreinige. *Valakit temetéſsel meg-bőtstelenitek. Meg-ſertetem.* Synon. *Cæde polluo, funere inquino.*

Fūneſtus, a, um, Liv. *Pokop tuſen, Zlochesztimajuchi*, 2. *Salozten, Turoben.* Funeſta veſtis. Cato. *Saloſztnahalya, chernina*, 3. *Mertvechki, ſztraſsen.* Leich habend, 2. Traurig, 3. Tödlich, Greulich. *Roſszúl temetett, Halottas*, 2. *Szomorú, Gyászos.* 3. *Halálos.*

Fūnētum, i, n, Plin. *Terſz k-kolczu privezan, y obvit.* e. Wein-Reben am Stock gebunden und geflochten. *Karóhoz kötött szőlő veſzſzős.*

Fungīnus, a, um, Plaut. *Glivov, Glivni, Glivaſzt.* Schvvammicht. *Gombás.*

Fungor, eris, fungi, functus ſum. (Depon.) Cic. *propriè* idem eſt ac *perficio, finio.* Sed generatim ſumitur pro: *Chàſzt kakvu obnaſſam.* Ein Ambt vervvalte. *Tiſztemben, hivatalomban elsárok, dolgamat végbe-viſzem.* Conſtruitur cum *Ablat.* ſinè *præp.* ſuo munere fungi. *Cic.* Item cum *Accus. Reperitur apud Plaut. Terent. & Svet.* Diem fungi, *eſt* mori *Juſtin. vel* Vitâ fungi. *Idem.*

Fungōsĭtas, atis, f. Plin. *Rablott glivja, &c.* e. Schvvämigkeit. *Ritkaság, likatſoſsága valaminek.*

Fungōſus, a, um, Plin. *Glivaſzt, Gubazt, Rabel kakti guba, Gliva.* Schvvammicht. *Ritka, Puha, Pőſſeteges.*

Fungus, i, m, Horat. *Gliva, Guba.* r. Erd-Schvvamm, Pfifferling. *Gomba.* 2. Vid. *Ellychnium.* 3. Transl. Vid. *Inutilis ſtolidus.* Plaut.

Digitalizirao Google

Fūnĭcŭlus, i, m, Cic. *Vuſinchecz, Vêrbcza, konopacz.* Ein kleiner Strick. *Kôteletske.*

Fūnĭrēpus, i, m. Vid. *Funambulo.*

Fūnis, is, m. Virg. *Vuſe, konop, povraz.* Ein Strick, s. Seil. *Kôtél.* Reducere funem, *eſt* mutare opinionem aut conſilium. *Pers. ſat. 5. V. 118.*

Fūnus, ĕris, n. Cic. *Szprevod mertvoga tĕla.* 2. *Pokop.* 3. *Szmert.* Sic *Cic.* e. Leich, 2. s. Begräbnuſs, 3. r. Todt. *Halottas bázhoz-való menetel,* vagy *gyûlés.* 2. *Temetés,* 3. *Halál.* Solvere juſta paterno funeri. Cic. *Poſteno y doſztojno otcza ſzvôga u-zemlyu ſzpraviti, pokopati.* Seinen Vatter ehrlich zur Erden beſtatten, begraben. *Tiſzteſségeſen az attyának meg-hólt teſtét eltemetni.* Crudeli funere extinctus. Virg. *Z ſztraſznumje ſzmertjum vumerl.* Er iſt eines grauſamen Todts geſtorben. *Rettenetes iſzonyú halállal hólt-meg.*

Fur, fūris, *com.* Cic. *Tât, Taticza.* Ein Dieb, e. Diebin. *Lopó, or, orozó, Lopónė,* &c.

Fūrācĭtas, ātis, f. Plin. *Nagnenye, Hlepenye kraſzti, kradlivoszt.* e. Begierd zu ſtehlen, e. Stehlleichtigkeit. *Lopórág, Lopásra hajlandóság.*

Fūrācĭtĕr, *Adv.* Cic. *Hlepno-tatinſzki, Tatbeno.* Mit Luſt zu ſtehlen, diebiſch. *Lopóúl.*

Fūrax, ācis, *om.* Cic. *Kradljiv, Tatljiv.* Diebiſch. *Igen lopó.*

Furca, æ, f. Virg. *Vilicze,* 2. *Ville, Raſzobe, Roglye, y vſze kaj je villam ſzpodobno,* 3. *Szoha, veſsalo,* pereg. *Galge.* e. Gabel, 2. Alles vvas zvvey-Zänckig iſt, vvie eine Gabel, 3. r. Galgen. *Villa, Vas-villa, fa-villa,* 2. *Minden a' mi két ágú,* 3. *Akaſztó-fa.* In Furcam agi. Plaut. *Obeſzitiſze.* Aufgehenckt vverden. *Fel-akaſztatni.*

Furcifer, ĕri, m. Cic. *Obiſsenik,* vulgò *Galge-noſz, Gallsenyak.* Ein Galgenbub, Galgen-Schvvengel, Galgen-Trager. *Akaſztó-fa bordozó, Akaſztó ſzára-való.*

Furcilla, æ, f. [Dimin.] Varr. *Raſzohnicze,* 2. *Vilichicza.* Ein Gäblein. *Villátska.*

Furcillo, as, are, avi, atum, [Act.] Plaut. *Z-villichiczum ali z raſzohiczum podpiram.* Mit einem Gabelein beveſtige. *Villával támaſztom, támogatom.*

Furcŭla, æ, f. Liv. Vid. *Furcilla.*

Fūrenter, *Adv.* Cic. *Preſzerdito, Mahnito, Maſzlachno.* Unſinnig. *Dühösön, Bolondól.*

Furfur, ŭris, m. Plaut. *Poſzeje, Mekine.* e. Kleyen. *Korpa,* 2. *Pêrbuti glavnè.* Weiſe Schuppen die vom Haupt fallen. *A' fön-lévő korpa.*

Furfŭrācŭlum, i, n. *Arnob.* Vid. *Terebra,* 2. Vid. *Caligo, Eclipſis, Tenebræ.* Ita Iſidor.

Furfŭrācĕus, & Furfŭrĕus, a, um, Aul. Gell. *Poſzejſzki, Iz poſzej.* Von Kleyen. *Korpából-való.*

Furfŭrōſus, a, um, Plin. *Poſzejaſzt, Mekinaſzt, ſzpodoben poſzejam.* Wie Kleyen. *Korpás.*

Fŭrĭa, æ, f. Cic. *Lûd, Mahnit, Maſzlachki Chlovek,* 2. *Griz, Muka nuternyega zpoznanya.* Ita *Virg.* 3. Furiæ, arum, f. plur. *Peklenſzke Boſicze.* Alecto, Tiſiphone, y Megæra *tak zvane tri Poglavara peklenſzkoga kchere.* Unſinniger Menſch, 2. e. Peyn des Gevviſſens, 3. Drey helliſche Göttinen gley oben genandt. *Dühös, Maſzlagos ember,* 2. *Lelki iſméretnek gyötrelme, férge,* 3. *Három pokolbéli Iſten aſszonyok.*

Fŭriālis, is, *com.* le, n. Cic. *Ludo-ſzerdit, Mahnit, Maſzlachen.* Toll, unſinnig, vvütig. *Dühöſsége.*

Fŭriālĭter, *Adv.* Ovid. *Mahnito, Maſzlachno, noro-lyuto.* Unſinnig. *Dühöſen.*

Fŭriātus, a, um, Virg. *Ludo-raſzerdyen, Maſzlako-razlyuten, Mahnit, od ſzerde divji.* Ervvildet, unſinnig gemacht, ertäubet. *Dühöſzködött, Dühödt.*

Fŭrĭbundus, a, um, Horat. *Jako raſzerdyen, razlyuten, jadovit.* Sehr zornig, vvütig, raſend. *Igen megharagudt, teli dühöſsége-gel.*

Fŭriōsè, *Adv.* Cic. *Jako-lyuto, jadovito, zvan ſzrebe, ſzerdito, mahnito, maſzlachno.* Unſinnig. *Dühöſen, igen haragudva.*

Fŭriōſus, a, um. Furioſior, *Ovid.* Furioſiſſimus. Cic. *Jako-lyut, od ſzerde zvan ſzrebe, mahnit.* Sehr zornig, vvütig, unſinnig, raſend. *Dühös, igen haragos.*

Furnācĕus, a, um, Plin. *Pechni, vu pechi pechen.* Zum Ofen gehörig, im Ofen gebachen. *Kementzki, sûtő kementzében ſült.*

Furnārĭa, æ, f. Svet. *Pekarſa,* 2. *Pecharicza, Pekaricza.* s. Becker-Handvverck, 2. e. Beckerin. *Kenyér* vagy *akármi sûtés,* 2. *Sûtőné.*

Furnus, i, m, Plaut. *Kruſsna. Pech.* r. Backofen. *Sûtő kementze.*

Fŭro, is, ere, *finè præt. & ſup.* [Neu.] Cic. *Prejakoſze lyutim, Maſzlachim, od ſzerde kakti ſztekam.* Raſe; ich bin raſend, und unſinnig

finnig von Zorn; Wütte; Tobe. *Igen haragſzom, dühöſködöm.*

Fūror, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Cic. *Kradem.* Stehle. *Lopok, orozok.* Phraſ. Furtum facere, avertere pecuniam publicam; depecu'ari; compilare provinciam; ex compoſito aliquid ſubducere; furtis ſe adſtringere, illigare.

Fūror, ōris, m. Cic. *Veliko y neraſzloſno lyutenye, mahnitoſzt, maſzlak.* Das Wütten, e. Unſinnigkeit, Raſerey. *Igen nagy harag, dühöſſég.*

Furtim, *Adv.* Cic. Furtīvè. *Adv.* Plaut. *Taczki, po tatinſzki, tatbenim nachinom, vkradczè, muchèch, ſzkrivczè, kradom.* Verſtohlen, Diebiſch. *Orozva, lopva.*

Furtīvus, a, um. Plaut. *Tatbeni, tatczki, tatinſzki, vkragyen.* Geſtohlen. *Lopott.* 2. Vid. *Clandeſtinus.* Furtivum iter. *Cic.*

Furtum, i, n. Cic. *Tatbina.* r. Diebſtahl. *Lopás.* 2. Furtum dicitur, quid quid clam agitur. *Virg. Vellej.*

Fūrunculus, i, m. Plin. *Tatich.* Kleiner Dieb. *Lopótzka.* 2. *Vruchi otok, veliki vruchi priſchaj*, ali *mozólecz cherleni, kervavi mozol.* Ein hitzig Geſchvvär, Blut-Eiſs. *Kelevény, vér-kelés.* 3. Dicitur palmes juxta alium bonum palmitem enatus, quòd ſuccum ei ſuffuretur. *Colum.*

Furvus, a, um. Ovid. *Skuro-chern, temno-ſkur, temen.* Schvvartz-Dunckel, Finſter. *kormos, rótét-ſzin, fekete.*

Fuſcātor, oris, m. Lucan. *Potemnitel, mrachitel.* Der etvvas verdunckiet. *Sötét, fekete-ſzin feſtő.*

Fuſcīna, æ, f. Cic. *Oſzti* ali *vilicze, z-kojemiſze ribe nabadaju vu vodi.* e. Fiſch-Gabel. *Halászó ſzigony.*

Fuſcītas, atis, f. Apul. *Szivoccha, ſkuroſzt, mrachnoſzt.* e Dunckelheit. *Szürkéség.*

Fuſco, as, are, avi, atum. (Act.) Ovid. *Szivo, ſkurochinim, mrachim, temnim.* Verdunckle, ſchvvärtzlich *oder* braun mache. *Meg-ſzürkítem, feketítem.*

Fuſcus, a, um Cic. *Skür, ſzivo, plàv, potemnyen, mrachen, Vran, a, o.* Braun, Dunckel-Schvvartz. *Barna, feketellő, ſzürke-ſzin.*

Fūsè. *Adv.* Cic. *Sirno, obilno.* Weitläufftig, überflüſſiglich. *Bővön.*

Fūsīle, is, n Plin. *Zleani pily, kip*, &c. Gegoſſen Bild, &c. *öntött kép.*

Fūsilis, is, *com.* le, n. Colum. *Zlevliv, kajſze more zleati, razcverliv.* Güſſig, das ſich güſſen laſt. *Meg-öntbető.*

Fūſio, onis, f. Cic. *Zlevanye, vlevanye.* 2. *Razczviranye.* r. Guſs, Ausguſs. 2. e. Schmelzung. *öntés.* 2. *Olvaſztás.*

Fūſor, oris, m. Cal. *Zlevàch*, koj *brunczi*, &c. *zleva.* r. Güſſer, Schmeltzer. *értz, ón, rézz*, &c. *öntő.*

Fūſōrium, ii, n. JCt. *Pèch, biſa, razczviralnicza, zlealnicza, vu kojoiſze brunczi*, kotlovina &c. *razczvira, zleva.* 2. *Zlealnicza, vu kojoiſze ſzmrad*, ali *kaj za otok zleva.* r. Schmeltz-Ofen. s. Güſs Haus. 2. r. Schütt-Stein vvo man Unflat, &c. Ausgüſſet. *értz, ón*, &c. *öntő hás.* 2. *Hely, melyen a' gaz, mocskok, és egyéb rútság ki-öntetik.*

Fuſterna, æ, f. Plin. (*alii* Suſterna, æ, f.) *Naj gornya jelve dreva ſztran fruntaſzta, y vuzlaſzta.* r. Oberſte Theil der Tannen, vvelicher knodicht iſt. *Fenyő-fának ágas-bogás felső része.*

Fuſtĭbŭlum, i, n. Feſt. *Nakoſzanyka, oſchek, kihacha.* Knopfeter Prügel, Schieſs-Prügel. *Paraſzt hot, görtsös bot.*

Fuſtĭbŭlātor, oris, m. Feſt. *Kolchàr, kibachàr.* Der einen Knopfeten Prügel, *oder* Schiefs-Prügel führet. *Paraſzt botos.*

Fuſtĭcŭlus, i, m. Pallad. *Mali oſchek, kibachicza.* Kleiner Stock, *oder* Prügel. *Bototzka.*

Fuſtĭgātio, onis, f. JCt. *Palichuvanye, z-palichjem pretepanye.* e. Abprüglung. *Megpáltzázás.*

Fuſtĭgo, as, are, avi, atum. (Act.) JCt. *Palichje da'em, preteplyem, z-paliczami rójtam.* Mit Prügel ſchlage. *Páltzázom, Botozom.*

Fuſtim, *Adv.* Val. Max. *Z-oſchekom, z-kibachum.* Miteinen Knüttel, Prügel. *Páltzázva, botozva.*

Fuſtis, is, m. Cic. *Oſchek, ſchàp, kibacha.* r. Knüttel, Prügel. *Bot.*

Fuſtuārium, ii, n. *Cic.* Vid. *Caſtigatio.*

Fuſtuārius, ii, m. JCt. *Z-paliczami dobro ſztepen, ſzpraſſen.* Einer der geprügelt vvird. *Jól meg-páltzáztatott.*

Fūſum, i, n. Virg. *Nit iz preje, Preja.* Ein Faden. *Fonal.*

Fūsūra, æ, f. *Plin.* Vid. *Fuſio.*

Fūſus, a, um. Cic. *Zlean.* Zerlaſſen. *öntött.* 2. Idem ac *Fugatus, proſligatus.* 3. Vid. *Copioſus, abundans.* Gell.

Fūſus, i, m. Plin. *Vreteno.* e. Spindel. *orsó.*

Fūtĭlis, is, *com.* le, n. Terent. *Malovrêden, nevalyan, lebudikakov.* Leichtfertig, Liederlich, Heillos, Unnutz. *Semire-kelló, tréfás ember, kiben a' szó meg-nem-áll.*

Fūtĭlĭter, Fūtĭlè. *Adv.* Enn. *Malovrédno, nevalyano,*

Digitalizirao Google

valyano, lebúdikak. Leichtfertig, Unnützig. *Tſéltſapó-módon.*

Fūtĭlĭtas, atis, f. Cic. *Malovrédnoſzt, zlochefztocha, nevalyanoſzt, dugovanye lebudikakvo.* e. Leichtfertigkeit. *Tſéltſapóság, ſemmire-valóſág.*

Fūtum, i, n. *Varr.* Fūtis, is, f. Sipont. *Vodena poſzuda, verch.* s. Waſſer-Geſchier. *Viz-hordó edény.*

G.

GĂbălus, i, m. Varr. (*Legitur*, & Gabala, æ, f.) *Veſſala, galge*, pervo toga, *Kris.* Ein Galgen *Vorzeiten* Creutz. *Akaſztó-fa*, Régen, *Kereſzt.* 2. dicitur homo ſceleratus ſuſpendio dignus.

Găbăta, æ, f. Mart. *Zdela muska gluboka.* Ein dieffe bauren Schüſſel. *Mély paraſzt tál.*

Găbēlla, æ, f. JCt. Vid. *Tributum.*

Găgātes, is, m. Plin. *Sztanoviti chernikamen, z-vodumſze vuſiſe àz-oljem vgaſſuje.* Ein gevviſſer ſchvvartzer Stein den man mit Waſſer anzindet, mit Oel aber ausleſchet. *Egy bizonyos ſekete kő, mely vizzel meggyúl, olajjal pedig el-aluſzik.*

Găgītes, is, m. Plin. *Orlov kamen, nahajaſze vu orlovom gnyezdu.* r. Adler-Stein. *Saskő, mely a' ſaſnak féſzkében találtatik.*

Gălāctītes, æ, m. Galen. *Beli mramor.* r. Weiſſer Marmel-Stein. *Fejér márványkő.*

Gălactŏpōta, æ, m. Gălactŏphŏgus, i, m. Colum. *Mleko-piecz.* r. Milch-Trincker. *Téjivó.*

Galba, æ, m. Svet. *Cherv kojſzer agya vu braſztovom drevu.* r. Holtz-Wurm in denen Eych-Baumer. *Tölgy-fában termő féreg.*

Galbănātus, a, um. Mart. *V-belom opravlyen.* Weiſs bekleydet. *Fejérbe öltözött.*

Galbănus, i, f. Galbănum, i, n. Plaut. *Sztanoviti ſzok vu vracharniczi.* 2. *Syrianſzka ſzmola.* 3. *Bélo-ſzvetla oprava.* Sic *Juven.* Ein Safft der Artzney. 2. Von Syrien Gummi. 3. Ein Weiſſes Kleyd. *Bizonyos nedveſség* vagy *lév az orvoſoknál.* 2. *Sztiai gyanta, Gumi.* 3. *Fejér öltözet.*

Galbĕus, Galbĭnus. Galbĭnĕus, a, um. *Veg. Vopiſc.* Vid. *Galbus.* 2. *Galbinus* ob veſtes Galbini coloris, quibus molles & effœminati utebantur, ſumitur pro *molli* & *laſcivo.*

Fuſcos Colores, galbinos habet mores. *Mart.* l. 1. Epigr. 97.

Galbŭla, æ, f. *Mart.* Picus viridis. *Vugapticza.* r. Pyroler *oder* Gevvolff-Vogl. *Zöldbarkály.*

Galbŭlus, i, m. Varr. *Czipreſzovoga dreva ſzád, orésiecz.* s. Cypreſſen-Nüslein. *Tzipros-fának a' dióia.*

Galbus, a, um. *Zeleno-sùt.* Grün-Gelb. *Zöldellő-sárga.*

Găle, es, f. Plin. Vid. *Muſtela.*

Gălĕa, eæ, f. Jul. Cæſ. *Siſſak.* r. Helm. *Siſak.* Galeam, Gladium, haſtam Lacedæmonii invenêre. *Plin. L. 7. c. 59.*

Gălĕārĭus, rii, m. Veget. *Siſſak na glavi imajuchi.* Der einen Helm auf hat. *Siſakos.*

Gălēna, æ, f. Plin. *Olovna vu rudah* ali *ſzreberna ſila.* e. Bley-*oder* Silber-Ader. *Abányákban ónnak* vagy *ezüſtnek ere.*

Gălĕo, as, are, avi, atum. (Act.) Hirt. *Siſſakomſze pokrivam, na glavu poſztavlyam.* Ein Helm auffeze. *Siſakba öltöztetem.*

Gălĕōtæ, arum. m. *plur.* Cic. *Razrolnachniki Chudneh znamenyv.* e. Ausleger der Wunder Zeichen. *Tſudálatos jeleknek meg-magyarázói.*

Gălēra, æ, f. *Soſipat. Apul.* Gălērus, i, m. *Cic.* Galerum, i, n. Stat. *Skrilyak.* Ein Huet. *Kalap, kalopos-süveg.*

Gălērĭta, æ, f. Plin. Vid. *Alauda.*

Galgŭlus, i. ex termin. *gen. m.* ex Signif. (& ſic de aliis Similibus) *Gen. Epic.* Plin. *Szternad, Szternadka.* r. Ammerling Vogel. *Sármántyú madár.*

Galla, æ, f. Plin. *ſiſka, ſiſketa, Jabuchicza* ali *zerno na hraſztu raſztuche.* 2. *Chernilo ſoſſtarſzko.* 3. *ſilek, ſoſztarſzko ſilo.* Ita Macrob. r. Gall-Apffel. 2. e. Schuſter-Schvärtze. 3. e. Schuch-Ahl. *Galles, Biga.* 2. *Varga feſték.* 3. *Varga-tő, ár.*

Gallĭa, æ, f. Geogr. *Franczoſzka zemlya.* s. Franckreich, die Landſchafft Gallien. *Frantzia orſzág.* Regnum eſt, ſeu Ingeniorum, ſeu Terræ culturam ſpectes, omnium etiam Europæorum facilè princeps.

Gallĭcæ, arum. f. *plur.* Cic. *Franczuſzke ſkornye za deſgyeno vreme.* Rundſchuch, Stiffel ſo die Frantzoſen tragen, vvan es Regen-Wetter iſt. *Franttzia ſarú erős időben.*

Gallĭcānus, Gallĭcus, a, um. Cic. *Franczuſzki.* Franzöſiſch. *Frantziai.*

Gallĭcĭnĭum, ii, n. Apul. *Kukurikanye.* s. Hahnen Geſchrey. *Kakas kukuritáſa.* 2. *Cheterto nochi zkoznuvanye.* Sic Ammian. Die vierte Nacht-Wache. *Etſzakának negyedik réſze virraſztáſa.*

Gallīna,

Gallīna, æ, f. Cic. *Kokoſs*. Eine Henne. *Tik, tyúk*. Gallina glociens. *Kvochka*. e. Gluck-Henne, Bruth-Henne. *Kotló, karittálo, kodkodátsoló tyúk*. Gallinæ albæ filius. *Juven.* hoc eſt: *Felix, nobilis*.

Gallīnācĕus, ea, eum. Varr. *Kokoſsji*. Von Hinnern. *Tyúki*. Gallinaceum Lac. *prov. pro* rerum omnium Copia, ut vel lactis gallinacei Sperare poſſis hauſtum. *Plin.*

Gallīnāgo, ĭnis, f. *Szluka, kojaſze pri vodah nezaderſava*. r. Schnepff ſo ſich nicht im Waſſer auffhalt. *Szolonka* peregr. *Sneff madár, mely nem a' vizek mellet lakik*.

Gallīnārĭa, æ, f. Plin. *Kokoſſaricza, kâ Kokoſſi hrani, tuſzti*. e. Hüner-Schopperin. *Tyúk bizlalónė, éltetónė*.

Gallīnārĭum, ii, n. Colum. *Kurnyak*, kokóſsnyak. s. Hünner-Hauſs. *Ketretz, tyúk-ól*.

Gallīnārĭus, ii, m. Plin. *Kokoſsár*. r. Hüner-Warter, Hüner-Vogt. *Tyúkáſz*.

Gallīnārius, a, um, Colum. Vid. *Gallinaceus*.

Gallīnŭla, æ, f. Apul. *Kokoſska*. Ein Hünlein. *Tyúkotska*.

Gallo, as, are, avi, atum, [Neut.] Varro. *Lúdim. Máſzlachim; ſzim tam búbam, treſzkam, biem*. Unſinnig vvüte. *Bolondoskódom*.

Gallŭlaſco, is, ere, (Inchoat.) Næv. *Gerla glaſz gubim, Glaſz gerleni premenyam*. Die Stimm ändere, (vvann ſie einem bricht.) *Torkomat el-veſztem*, 2. *Mah me pobia, koſzmat na bradi poſztajem, Bradu dobivam*. Mannbar vverde, einen Bart bekomme. *Pibeſedek, ſzőrősödők, ſzakállaſodok*.

Gallŭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) *Noni*. Vid. *Pubeſco*.

Gallus gallīnācĕus, galli gallinacei, m. Cic. *Kokot. Pevecz*. Ein Hahn. *Kakas*. Gallus indicus. *Puran*. Indianiſcher Hahn. *Púlyka, púika*, vagy *Póka*.

Gallus, i, m. Geogr. *Franczuz*. Ein Franzos. *Frantzia*. Populus cultiſſimus.

Galrēda, Gĕlātīna, æ, f. Botan. *Hladnetina*. r. Sultz. *Kotſonya, Hideg étek*.

Gammărus, i, m. Mart. Rak *morſzki*. r. Meer-Krebs. *Tengeri rák*.

Gānĕa, eæ, f. *Colum*. Gānĕum, ei, n. Terent. *Burdelnicza; Nechiſzta, nepoſztena Hiſa*. Ein Sauff- und Huren-Hauſs. *Bordély ház*. 2. Vid. *Ingluvies*. Plin. L. 8. c. 51. de Porco.

Gānĕo, ōnis, m. Cic. *Burdelnik, Kurvinſzke Hiſe Goſzpodár*. r. Huren-Wirth. *Bordély-ház gazdája*, 2. *Vſzagdeßnyi po kurvinſzkeh hiſah klateß, Tepecz, kurviſs, kozel ſzmerdechi*. Der täglich in die Huren-Häuſer gehet, Huren-Treiber, ſtinckender Bock. *Bordélyba járó, kurvás, búdős bak*.

Ganges, is, m. Ovid. *Potok Ganges vu Indii*. Der Fluſs-Ganges in Indien. *Nagy folyo-viz Indiában*. Fluvius aurô dives.

Gangărĭdæ, arum, m. *plur*. Virg. *Lyudztvo poleg potoka* Ganges *Sztojeche*. Die Völcker ſo an Fluſs *Ganges* Wohnen. *Gánges folyó-viz-mellet lákó népek*.

Gangræna, æ, f. Plin. *Bòl, rak zvana* iliti *gnyilo vuſgano divje meſzo*. Eine Kranckheit Krebs genandt. *oder* Brand an faulen Fleiſch. *Fene, vad-hús*.

Gannio, is, ire, īvi, ītum, [Neu.] Plin. Feſt. *Lajem, ſchavkam kakti liſzicza*. Belle, beffze vvie ein Fuchs. *Nyikogok mint a' róka*. Transl. Vid. *Garrio, murmuro*. Quid ille gannit? *Terent*.

Gannītus, ûs, m. *Mart*. Gannītio, onis, f. Feſt. *Schavkanye, Lajanye Liſzichje*. Das Fuchs-Belffern. *Róka nyikogás*.

Gargărizātio, onis, f. Plin. *Gérgranye, Gerla popiranye*. Das Gurglen des Halſes. *Torkában rotyogtatás*.

Gargărizo, as, are, avi, atum, (Neu.) Plin. *Gergram, Gerlo popiram*. Hals gurgle. *Torkomban meg-rotyogtatom*.

Gargittĭus, tii, m. Jul. Poll. *Peſz veliki, ki je Geryona Marhu od oroſzlanyov chuval*. Der groſse Hund ſo des Geryonis Rinder vor den Lövven bevvahret. *Geryon nevű embernek marháit az oroſzlántól meg-őrző nagy kutya*.

Garrio, is, ire, ivi, itum, [Neut.] Cic. *propriè* dicitur de avibus. *Tranſfertur* ad homines. *Krichim, neprilichno govorim, tepem, fêrfram*. Schreye, plaudere. *Tſátſogok, kiáltozok*.

Garrītus, ûs, m. Liv. *Krich*. s. Geſchrey, Geſchvvätz. *Kiáltozás*.

Garrītĭdo, as, are, avi, atum, (Neu.) *Varro*. Vid. *Garrio*.

Garrŭlĭtas, atis, f. Svet. *Vnogo-rechnoſzt, slabranye, chverchanye*. e. Schvvätzhafftigkeit. *Tsevegés, tsátſogás*.

Garrŭlus, a, um, Virg. *Krichliv, vnogo-rechliv, krichi-rad*. Schreyend, Plauderend. *Tsátsogó, kiáltozó*.

Gărum, i, n. Plin. *Tuſztina, maſzt ribja*. 2. *Hladnetina, ſzlane ribje ikre*, &c. e. Fiſch-Fette, Sultz. 2. e. Fiſch-Brühe, &c. *Hal háj, hal zsír*. 2. *Sós hal ikrája*.

Gărus, i, m. Plin. *Riba morſzka iz ſelye kobilicz*.

bilica. Ein Fiſch aus Heuſchrecken Arth. *Sárka formájú tengeri hal.*

Gărÿŏphĭlum, li, n. Vid. *Caryophilum.*

Gaſtrĭcus, a. um, Med. *Seludezov, terbuhov.* Zum Bauch *oder* Magen gehörig. *Gŏmbŏtzŏc, haſas.*

Gaſtrĭmargĭa, *uſus* Gaſtrĭmargĭa æ, f. *Poſerlivoſzt, ſerenye.* e. Schlemmerey, Freſſerey. *Nagy torkoſság.*

Gaſtrĭmargus, i, m. Græc. *Poſerlivecz, ſerlivchlovek.* r. Schlemmer, Praſſer. *Igen torkos.*

Gaſtrŏtŏmĭa, æ, f. Med. *Rezanye, odpiranye terbuha.* e. Bauchſchneydung, Eröffnung. *Haſnak felmetſzéſe.*

Gāudeo, es, ere, Gāvīſus ſum, (Neu.) Cic. *Synon.* Lætor, exulto, triumpho, geſtio, gaudio afficior. *Veſzelimſze, radujemſze, veſzelſzem.* Mich freuet, ich bin frölich, ich erfreue mich. *Örülök, örvendek, örvendezek.* Phras. De proſpero rerum alicujus ſucceſſu immortaliter gaudere, lætitiis perfundi, voluptate propè inſanire, ex iis voluptatem non mediocrem capere, in ſinum gaudere, inſatiabili gaudio repleri, omnibus lætitiis inceſſere, vix præ gaudio ſui compotem eſſe, ſuperfundenti ſe lætitiæ non temperare, præ lætitia ſibi non conſtare, 2. Vid. *Delector.* Cic. Virg.

Gaudĭālis, is, *com.* le, n. Apul. *Veſzele nature, narave.* Luſtiges Gemüths. *Vigtermészetű.* 2. Vid. *Lætus, jucundus.*

Gaudĭbundus, a. um, & Gaudebundus, Apul. *Idem.*

Gaudiŏlum, i, n. (*Dimin.*) Plaut. *Veſzelicske.* Kleine Freud. *Örömötske.*

Gaudium, ii, n. Cic. *Veſzelie, radoſzt.* e. Freud. *Öröm, vigság.* Gaudio affici, perfundi. Cic. *Veſzelitiſze, raduvati.* Sich erfreuen. *örülni.*

Găvĭa, æ, *gen. Epic.* Plin. *Ribich pticza.* r. Küvvitz-Vogel. *Hal fogó, halászó madár.*

Gāvīſus, a, um, Cæl. ad Cicer. *Razveſzelen.* Erfreut. *Meg-örvendeztetett.*

Gāulus, i, m. Plaut. *Mala okrugla ladja.* Ein klein rundes Schiff. *Gömbölyű, kerekdéd hajótska.*

Gāunācum, i, n. Gāunāca, æ, f. Varr. *Jako debela halya.* Ein grob dick Kleyd. *Igen vaſtag goromba ruha.*

Gāurānus, a um, Plin. *Verli.* Köſtlich. *Jeles.* Gauranum vinum. Plin. *Verlo vino.* Köſtlicher Wein. *Jeles*, jó *bor.*

Gāurus, i, m Geogr. *Gora vu kampanii, na kojoj verlo, y dribno vino raſzte.* Ein Berg in Campanien, darauf köſtlicher Wein vvachſet. *Kámpániában hegy, melyen igen derekas bor termik.*

Gāusăpe *in ſing. in ſecl. in plur.* Gausăpă, ōrum, n. *Mart.* & Gāusăpă, æ, f. Varr. *Choha.* Ein Zottigt, Haaricht, rauches Kleyd. *Guba, Laſnak, ſzőr,* 2. Ponitur pro *barba hirſuta & prolixa.* Tu cum maxillis balanatum gauſape pectas. *Perſ. ſat. 4. v. 37.*

Gausăpātus, a, um, Senec. *Z-chobum oblechen.* Mit zottigten Kleyd bekleydet. *Gubában fel-öltözött.*

Gausăpīna, (*intellige* veſtis) æ, f. Mart. Vid. *Gauſape.*

Gāusăpīnus, a, um, Mart. *Chobaſzt, iz chobe, k-chobi ſzpadajuchi.* Zum zottigten Kleyd gehörig. *Gubához való, gubás.*

Gāzā, æ, f. Curt. *Bogatztvo,* 2. *Vſze bogato pohiſtvo,* 3. *Kinch.* r. Reichthum, 2. s. Haab und Guth. 3. r. Schatz. *Gazdagság,* 2. *Minden házi jószág,* 3. *Kintz.*

Gāzella, æ, f. Scal. *Divja kozicza, od koje dobajo mork, piſma.* s. Bieſem-Böcklein. *Batſamot vad ketskéke.*

Gāzŏphўlācĭum, ii, n, Græc. *Skrinya, ladicza, komora, vu koijſze kinch y oſztala draga dugovanya chuvaju, kinchna komora, skrinya &c.* r. Schatz-Kaſten, e. Schatz-Kammer, &c. *Kintz-tartó hely, Láda, kamara.*

Gedānum, i, n. Geogr. Vid. *Dantiſcum.*

Gĕhenna, æ, f. Hier. *Rarbojna dolicza.* Metaph. *Pekel.* Ein Würg-Thal, Rauber-Thal. *Metaph.* Die Höll. *Tolvajos völgy.* Metaph. *Pokol.*

Gĕlābĭlis, is, *com.* le, n. Aul. Gell. *Zmerzliv.* Gefrierlich. *Meg-fagyható.*

Gĕlāsīnus, i, m. *Mart.* Dicitur Deus ex primis quatuor, qui ridendo denudantur.

Gĕlaſco, is, ere, (Inchoat.) Plin. *Zmerzavamſze.* Gefriere. *Meg-fagyok.*

Gĕlātio, onis, f. Plin. *Zmerzavanye.* Das Frieren. *Fagyás.*

Gĕlĭcĭdĭum, ii, n. (*ex* gelu & cădo, is,) Colum. *Opadanye mraza,* 2. *Sztreſſina.* Das Reiff-Fallen, 2. r. Eyſs-Zapff. *Jég-tsepegés,* 2. *Fagy.*

Gĕlĭde, *Adv.* Horat. *Merzlo, bladno, ſztudeno, mrazno.* Kalt. *Hidegen, fagyoſon.*

Gĕlĭdus, a, um, Ovid. *Merzel, bladen, ſztuden, ledven.* Eyſskalt. *Fagyos,* 2. *Gelida* abſolutè accepta pro *aqua gelida* uſurpatur. *Horat.*

Gĕlĭfa-

Gĕlĭfactus, a, um, *Fortun.* Gĕlātus, a, um, Colum. *Zmerſnyen, ledven.* Gefroren. *Meg-fagyott.*

Gĕlo, as, are, avi, atum, (Act.) Juv. *Zmerſnyeno, mrazno chinim.* Gefroren mache. *Meg-fagyalom, fagyoſztom.*

Gĕlor, aris, ari, atus ſum, (Paſſiv.) Colum. *Zmerzavamſze.* Gefroren vverde. *Megfagyok.*

Gelsĕmīnum, i, n. Botan. *Gelzemin, jalſemin czvét* ali *trava*, r. Gelſemin, Jaſmin, *Gelſemin nevû virág* vagy *fû.*

Gĕlu, *Indecl.* Virg. *Szrèß, Lèd.* s. Eyſs. *Fagy, jég.*

Gĕmĕbundus, a, um, Ovid. *Jako ſaloſztno zdihavajuchi, jechechi, ſzkuczajuchi.* Sehr von Traurigkeit ſeufftzend. *Sobajtozó, ſzomorú, nyegõ.*

Gĕmellar, āris, n. Colum. *Poſzuda, v-koju joſchc jenkrat vlezne tuliko, kuliko vlezti more zu drugu; poſzuda, mera jedenput vekſſa od druge.* 2. *Poſzuda dveh pintov.* Eines Geſchirr da noch einmahl ſo viel hinein gehet als in ein anders, 2. Geſchirr, das zvvey Maaſs hält. *Oly edény, melyben kétſzer annyi megyen mint másban.* 2. *Két pintes* vagy *ejteles edény.*

Gĕmellīpărā, æ, f. Ovid. *Rodicza dvojkov.* e. Zvvilling-Gebährerin. *Kettõs gyermek ſzülõ.*

Gĕmellus, a, um. (Dimin.) Ovid. *Dvojek, dvojki.* Zvveyfach, Zvvilling. *Kettõs, kettõsõtske.* Fratres gemelli. *Ovid.* 2. ponitur pro *valdè ſimili.* Par nobile fratrum *&c.* & amore gemellum. *Horat.*

Gĕmĭnātio, onis, f. *Cic.* Gĕmĭnĭtūdo, ĭnis, f. Nonius. *Dvojverſztenye, dvojverſztnoszt, dvojſztrukoszt, dvojſztruchina.* e. Verdoppelung, Verzvveyfachung. *Kettõztetés, kettõzés.*

Gĕmĭno, as, are, avi, atum, [Act.] Terent. *Dvojverſzttim, dvojſztruchim,* 2. *Podrugachujem.* Zvveyfach mache, 2. Verdopple. *Kettõztem, kettõztetem,* 2. *Meg-máſztom.* 3. Vid. *Jungo, copulo.* Serpentes avibus geminentur, tigridibus agni. *Horat. in art. poët. v.* 13.

Gĕmĭnus, a, um, Cic. *Superl.* Geminiſſimus, Plaut. *Dvoi, a, e.* Zvveyfach, doppelt. *Kettõs.* Fratres gemini, *id eſt* duo Fratres uno partu editi. *ſic Virg. L.* 8. *Æneid.* geminos huic ubera circum &c. *item* trigemini, quatergemini, *id eſt*, tres vel quatuor ſimul nati. *Colum. l.* 4. 2. Transl. Vid. *Similis.* Par eſt avaritia, ſimi-

lis improbitas, eadem imprudentia, gemina audacia. *Cic. pro Roſcio.*

Gĕmiſco, is, ere, (Inch. Neut.) Claud. *Odnuternye ſztiſzke y jaloſzti, zdihavam, jechim, ſzkuczam.* Vor innerlichen Aengſtigkeiten ſeuffze. *Sohajtok, keſervesvagyok, nyögök.*

Gĕmĭtus, ûs, m. (Legitur apud *Plaut.* gemiti *in genit.*) Cic. *Zdihavanye, ſaloſztno jechanye, ſzkuczanye.* Das Seufftzen, r. Seufftzer. *Sohajtás, keſergés, nyögés.*

Gemma, æ, f. Colum. *Terſzovo oko,* 2. *Iz dragoga kamena ali iz gyungya poſzuditza za pitje,* 3. *Dragi kamen, biſzer, gyungy.* s. Reb-Aug, 2. Ein Trinck-Geſchirrlein aus Edelgeſtein, *oder* Perlen, 3. r. Edelgeſtein, gute Perl. *Szõlõ bimbó, ſzõlõ ſzem,* 2. *Gyémántból-való ivó-edény.* 3. *Gyémánt, drága kõ,* vagy *gyöngy.*

Gemmans, antis, *om.* Mart. *Szvétecbiſze kakti dragi kamen.* Glantzend vvie ein Edelgeſtein. *Tündöklõ mint a' gyémánt.*

Gemmārĭus, ii, m. Plin. *Drago-kamenar, ki drago kamenye réſe, gyungyar, biſzernik,* 2. *Terſecz z-dragem kamènyem, gyungyom, biſzerom.* r. Edelgeſtein-Schneider, 2. Der mit Edelgeſtein handlet. *Gyémánt metszõ, faragó,* 2. *Gyémántal kereskedõ, gyöngy áros.*

Gemmaſco, is, ere, (Inchoat.) Plin. *Terſzno oko van rivam, puſcham,* 2. *Tverd kakti koj dragi kamen poſztajem,* 3. *Dragem kamenom, gyungyom, biſzerom bivam.* Reb-Augen überkomme, 2. Hart vvie ein Edelgeſtein vverde, 3. Zu Edelgeſtein vverde. *Bimbózom, bimbóval fakadok,* 2. *Meg-Keménnyedem mint a' gyémánt,* 3. *Drága kõvé változom.*

Gemmātus, a, um, Plin. *Z-dragem kamenyem, gyungyom, Biſzerom nakinchen.* Mit Edelgeſtein *oder* Perlen geziert. *Gyémántal fel-ékesítetett.*

Gemmĕus, a, um, Cic. *Gyungyeni, Biſzerni, dragokameni.* Von Edelgeſtein. *Drága kõvei, gyémántos.* Metaph. *Lyublen, Drág.* Lieblich. *Kedves, ſzerelmes.*

Gemmĭfĕr, a, um, Plin. *Gyungyo-noſz, drago kamenye noſzechi, rodechi.* Edelgeſtein-Perl-tragend. *Drága kõ, Gyöngy termõ, hozó.*

Gemmo, as, are, avi, atum, (Neu.) Colum. *Oka, pupke puſcham, rivam,* 2. *Szvétimſze kakti dragi kamen.* Sic. *Virg.* Augen *oder* Knoſpen ausſchlage, treibe, 2.

Glantze vvie ein Edelgeſtein. *Bimbótzom*, 2. *Tündöklöm mint a' gyémánt.*

Gemmōſus, a, um, Apul. *Pun gyungya, Biſzera, dragoga kamenya.* Voll Perlein, Edelgeſtein. *Gyémántos, gyöngyös, drága kövés.*

Gemmŭla, æ, f. [Dimin.] Apul. *Malo oko na terſzu, okeko*, 2. *Gyungyek, dragi kamenecz.* Ein Aeugelein an Reben, 2. Ein Perlein, kleiner Edelgeſtein. *Szöllö bimbötska*, 2. *Gyémántotska.*

Gĕmo, is, ere, ui, ĭtum, (Neu.) Cic. *Jechìm, ſzkuchim, od nyuternye ſztiſzke tesko zdihávam.* Aechze, krächze, vvinſele, von innerlichen Aengſtigkeiten hart ſeufftze. *Sohajtok, nyögök.*

Gĕmŭlus, a, um, Apul. *Jechechi, ſzkuchechi, ſaloſztno zdihavajuchi.* ächzend, ſeufftzend. *Sohajtó.*

Gĕmurſa, æ, f. Plin. *Kurje oko pod* ali *med naj menyſſem nogè perſzteczom.* s. Hüner-Aug unter *oder* zvviſchen den kleinſten Zehen. *Láb új alatt-való kelés* vagy *tſomózás.*

Gĕna, æ, f. Stat. *Nadochnicza y podochnicza*, iliti *koſicza*, z-*kûmſze ſzmejechemu ochi pokrivaju*, 2. *Licza*, Horat. 3. *Sztran licza okolo vuſzt na kojoi pochinya brada raſzti.* Ita Virg. s. Augen-Häutlein, e. Augen-Wimpern, 2. e. Backen, 3. Derjenige Theil um den Mund, vvo der Barth am erſten hervor vvachſt. *Szem héjja*, 2. *Orczza*, 3. *Poſa*, vagy *akármely réſz, a' hol a' ſzakál nöni-kezd.*

Gĕnāvĭus, a, um. *Varr.* Vide *Guloſus.*

Gĕnĕālŏgĭa, [*aliàs reipſa penultima* brevis *eſt, uti & in cæteris ſimilibus græcis.*] æ, f. Cic. *Rodo-rèd, rodſztva pokazanye.* s. Geſchlecht-Regiſter. *Nemzetségnek lajſtroma.*

Gĕnĕālŏgus, i, m. Prud. *Kolena*, iliti *roda rédom popiſzavecz, piſzecz.* r. Geſchlecht-Regiſter-Schreiber. *Nemzetséget rendel le-iró.*

Gĕnĕarcha, æ, m. Græc. *Pervi, odkojega ſzeje koje koleno pochelo*, y *ròd kojzachel.* Das Haupt eines Stamms *oder* Geſchlechts. *Nemzetségnek elsö* kezdöje.

Gĕnĕr, ĕri, m. Cic. *Kchere mùs, zet.* r. Tochter-Mann, Eydam. *Leányom férje*, vö.

Gĕnĕrābĭlis, is, *Com.* le, n, Plin. *Rodliv, Plodliv.* Gebährlich, vvas leicht gebohren vvird. *Születhetö.*

Gĕnĕrālis, is, *com.* le, n. Quint. 1. Vid. *Univerſalis, Communis*, 2. *Glauni.* Hauptſächlich. *Nemi, nemzetségi.* 3. † *Poglavàr Vojnichki.* r. Feld-Herr. *peregr.* r. General. *Ezeres.* pereg. *Gyenerâlis.* Hinc *etiam* † Gĕnĕraliſſĭmus, i, m. pro *ſummo helliduce.*

Gĕnĕrālĭter, *Adv.* Cic. *Obchinſzki.* Insgemein. *Közönségeſen.*

Gĕnĕrātim, *Adv.* Jul. *idem* ac *Generaliter*, 2. *Po rodu.* Geſchlechten nach. *Nemzetség-ſzerint.* Generatim diſtributi in Civitates. Jul. Cæſ. *Po rodu razdeleni po varaſſeh.* Den Geſchlechten nach in die Städte abgetheilet. *Nemzetség-ſzerint el-oſztattak a' városokban.*

Gĕnĕrātio, onis, f. Cic. *Ròd, Plod, Porod, Plemen, koleno, Pokolenye.* e. Entſprieſſung, Geburth, r. Stamm. *Születés, Nemzetség, Fajzat, Faj.*

Gĕnĕrātor, oris, m. Cic. *Roditel.* r. Gebährer, Schöpffer, Vatter. *Szülö, Nemzö, Fajzó.*

Gĕnĕrātrix, īcis, f. *Pompon. Mela.* Vid. *Genitrix.*

Gĕnĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Rodim, Lésem, Plodim.* Gebähre. *Szülök, Nemzek.*

Gĕnĕrōsè, *Adv.* Horat. *Plemenito, junachki, gyegyerno, viteski, verlo.* Adelich, tapffer, friſch, fürtrefflich. *Nemeſen, fö módra, bátran.*

Gĕnĕrōsĭtas, atis, f. Plin. *Plemenitoſzt, poglavitoſzt, gyegyerlivoſzt.* Gute Arth, edler Stamm, e. Tapferkeit, Mannhafftigkeit. *Nemeſség, fö nem, bátorság.*

Gĕnĕrōſus, a, um, Cic. *Plemenit, poglavit, gyegyeren, drécben, goſzpodzki.* Wohlgebohren, Edl, Mannlich, Tapffer, Herrlich. *Nemes, fö nemböl-való.*

Gĕnĕſis, is, *vel* ĕos, f. Svet. *Porod, rodſztvo.* e. Geburt. *Szülés, nemzés.* 2. Nomen libri primi *Moſis.*

Gĕnĕthlĭa, orum, n. *plur.* Græc. *Obſzlaſzavanye dneva poroda.* Des Geburts-Tag Feyerliche Begehung. *Születése napján-való vendégség.*

Gĕnĕthlĭăcus, i, m, Aul. Gell. *Vubvecz, kiis dneva porogyenya dojducha poveda.* r. Wahrſager aus den Geburts-Tag. *Születése óráiából jövendölö.*

Gĕnĕthlĭăcus, a, um, Cal. *Porodſzki.* Zur Geburth gehörend. *Születésröl-való.*

Gĕnĕthlĭălŏgĭa, æ, f. *Vubvenye, iz vure poroda buducheh dugovany povedanye.* e. Wahrſagung aus der Geburts-Stund. *Születésnek óráiából jövendölés.*

Gĕnĭālis,

Gĕnĭālis, is, *com.* le, n. Juv. *Naturi povolyen, veſzel, drag, porodſzki.* Der Natur angenehm, lieblich, luſtig, des Geburths-Tag. *Vig. Örvendetes, ſzületéſe napjához-való.*

Gĕnĭālĭtas, atis, f. Ammian. *Veſzelocha.* e. Frölichkeit. *Gyönyörüség.*

Gĕnĭālĭtĕr, *Adv.* Ovid. *Goſzpodſzki, veſzelo, povolyno, obilno.* Herrlich, frölich. *Vigan, Nemerúl.*

Gĕnĭcŭlātim, *Adv.* Plin. *Od kolencza do kolencza.* Von einem geleich, Knotten-Weiſe. *Bötkönként, Izenként.*

Gĕnĭcŭlātio, onis, f. Teren. *Prigibanye kolena.* Das Knie biegen. *Bötkösség.*

Gĕnĭcŭlātus, a, um, Plin. *Kolenaſzt, pun kolen.* Das voll Gelenck und Knotten iſt, knötigt. *Bötkös, ízes.*

Gĕnĭcŭlo, as, are, avi, atum, [Neu.] Aul. Gell. *Koleno prigiblyem, poklekam.* Die Knie biege, knie. *Térdet hajtok, térdepelek.*

Gĕnĭcŭlum, i, n. (*Diminut.*) Plin. *Kolencze.* Kleines Knie, *oder* Knielein. *Térdetske.*

Gĕnĭmen, ĭnis, n. Vide. *Generatio.*

Gĕnĭtābĭlis, is, *com.* le, n. *Lucr. ap. Var.* Gĕnĭtālis, is, *com.* le, n. *Cic.* Gĕnĭtīvus, a, um, Ovid. Svet. *Porodni.* Dienlich zu gebähren *Szűletésre-való.*

Gĕnĭtālĭter, *Adv.* Lucr. *Porodno.* Dienlich zu gebähren. *Szűletés-képen.*

Gĕnĭtor, oris, m. *Otecz, Roditel.* r. Vatter, Gebährer. *Atya, Nemző, Szűlő.* Genitor Deorum *id eſt* Jupiter. Ovid. 2. Triſt.

Gĕnĭtrix, īcis, f. Ovid. *Roditelicza, Roditza, Mati.* e. Gebährerin, Mutter. *Szűlő Anya.* Frugum genitrix *id eſt* Ceres. *Ovid. 5. Met. v.* 490.

Gĕnĭtūra, æ, f. Plin. *Rogyenye.* e. Gebährung. *Szűlés, Nemzés.*

Gĕnĭtus, ûs, m. Apul. Vide *Generatio.*

Gĕnĭus, ii, m. Apul. *Natura, Narav. Chùd, Nagnenye nature,* 2. *Duh dobri,* ali h*manyi.* Die natürliche Art, angebohrne Neygung, 2. Guter *oder* böſer Geiſt. *Természet,* 2. *Jó* vagy *gonoſz lélek.* Indulgere genio, *eſt* naturæ ductum ſequi. Defraudare genium, *eſt* negare naturæ, quod appetit. *Ter. Phor.* 1.

Gens, gentis, f. Cic. *Narod, Pokolenye.* Ein Geſchlecht, Stamm, ein Volck. *Nemzetség.* 2. Sumitur *latè pro* Populo aliquo, ſeu civibus alicujus urbis: *ut:* gens Faliſcorum &c. *Plin.*

Gentĭcus, a, um, *Tacit.* Gentĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Od ſztanovitoga naroda, Pokolenya, Lyudztva.* Von einem gewiſſen Geſchlecht, Stammen, Volck. *Egy nemzetnek tulajdona,* 2. *Poganinſzki.* Heydniſch. *Pogányi.* 3. *Iz jednoga naroda, Lyudztva, Pokolenya.* Von einem Geſchlecht, Volck. *Egy nemből-való:* Gentilis meus *Auguſt.*

Gentĭlĭtĭus, a, um, Cic. *K-rodu* ali *kolenu poroda ſzlißajuchi.* Das einem Geſchlecht, *oder* Stamm gehört. *A' mi valami nemzetnek tulajdona.*

Gentīlĭtas, atis, f. Plin. jun. *Pokolenye, Plemen, Plemenſztvo,* 2. *Rodbinſztvo,* 3. *Poganinſztvo.* Ein Geſchlecht, Stamm, 2. e. Freundſchafft, 3. Heydenſchafft. *Nemzetség,* 2. *Rokonság,* 3. *Pogányság.*

Gĕnū, *Indecl.* in Sing. *Plur.* Gĕnŭă, uum, ĭbus, & ŭbus, Tacit. *Koleno.* e. Knie. *Térd.*

Gĕnŭālĭa, ĭum, *plur.* n. Ovid. *Podveſzye.* s. Knie-Band. *Térd-kötő.*

Gĕnŭflĕxio, onis, f. *Klechanye, kolèn prignenye.* Das Knien, Knie biegen. *Térd hajtás, Térdepelés.*

Gĕnŭĭnus, a, um, Cic. *Pravi, iſztinſzki, domachi, Narodni, Naturalſzki.* Eigentlich, angebohren, der Rechte, natürlich. *Igaz, Természet ſzerént-való.* 2. Genuinus dens. Cic. *Kutni zùb.* r. Stock-Zahn. *Záp fog.*

Gĕnŭs, ĕris, n. Teren. *Plemen, Ròd, Koleno.* e. Arth. s. Geſchlecht, Herkommen, r. Stamm. *Nem, Nemzetség, Faj,* 2. Vid. *Species.* Cic. 3. V. *Soboles. Liberi.* Hymen Uraniæ genus. *Catul.*

Gĕōdæsĭa, æ, f. *Meſtria y znanye Meriti.* e. Meſs-Kunſt, Viſier-Kunſt. *Föld-mérésének tudománya.*

Gĕōdætes, æ, f. (*Latinè,*) Ăgrĭmenſor, oris, m. *Polyo-, zemlyo-merecz.* r. Feld-Meſſer. *Föld-mérő.*

Gĕōgrăphĭa, æ, f. *Izpiſzavanye zemèly* ali *Kraleſztvih.* e. Erd-*oder* Land-Beſchreibung. *Föld, vagy Király ság-Leirása.*

Gĕōgrăphus, i, m. *Orſzagov Izpiſzavecz, Zemlyo-piſz.* Erd-*oder* Land-Beſchreiber. *Föld, vagy Király ság-Leiró.*

Gĕōmĕtres, Gĕōmĕtra, æ, m. *Zemlyo-merecz.* r. Erd-Meſſer. *Föld-mérő.*

Gĕōmĕtrĭa, æ, f. *Znanye y meſtria zemlyu meriti.* e. Erdmeſſerey-Kunſt. *Föld-mérés tudománya.*

Gĕōmĕtrĭcè, *Adv. Mèrech Zemlyu, Po znanyu y meſtrij mèrenya zemlye.* Nach der Kunſt der Ausmeſſung der Erden. *Föld-mérésſzerént.*

Digitalizirao Google

Gĕōmĕtrĭcus, a, um. Plin. *Zemlyo-merſzki, Zemlyo-merni.* Zum Erdmeſſen gehörig. *Föld-mérésre-való.*

Gĕorgĭca, ōrum, n. *plur.* Virg. *Knige od oranya, ſzétve y oſztaloga Polyſzkoga dela.* Bücher ſo vom Acker-Bau handlen. *Mezei mûrôl, vetésrôl &c. irott könyv.*

Cĕorg[a]a, æ, f. *latinè* Agricultura.

Georgĭcus, a, um, Colum. *Polyſzko-teſachki.* Zum Acker-Bau gehörig. *Mezei mûvôrvaló.*

Gĕorgus, i, m. Colum. Vide *Agricola, Colonus.*

Gĕrārĭa, æ, f. Plaut. *Dekla, chuvaricza, Ponoſſavicza detinſzka, Deczo-noſzicza.* e. Kinder-Magd. *Gyermek kordozó, örzô leány, vagy aſzſzony.*

Gerdĭus, ii, m. Lucill. Vide *Bajulus.* 2. V. *Textor.*

Germānè *Adv.* Cic. *Bratinſzki.* Brüderlich. *Atyafiui-képen, Igaz barátſágoſan.*

Germānĭa, æ, f. Geogr. *Nemſka zemlya.* s. Teutſchland. *Német orſzág.*

Germānĭcus, a, um. *Nemski.* Teutſch. *Németes.*

Germānĭtas, atis, f. Cic. *Pravo bratinſztvo.* Rechte Brüderſchafft. *Igaz Atyafiúſág.*

Germānĭtùs *Adv.* Pompon. Vide *Germanè.*

Germānus, a, um. Cic. *Pravo-bratinſzki.* 2. *Nemſki, a, o.* Recht Brüderlich. 2. Teutſch. *Igaz barátſágos.* 2. *Németes.* 3. Transl. ſumitur pro *mero, vero, ſyncero.*

Germen, ĭnis. n. Plin. *Klicza.* r. Schoſs, Sproſs, Ein Zvveyg. *új nôvés, jôvés.* 2. V. *Origo.* quæ germen ab æthere traxit. *Prud.*

† Germĭnaſco, is, ere. (Inchoat.) *Pochinyam klicze puſchati, kliti.* Anfange hervor zuſproſſen. *Tſirázni, bimbózni kezdek.*

Germĭnātio, onis, f. *Klienye, niknenye, klicz puſchanye.* Daſs hervor ſproſſen. *Bimbózás, tſirázás.*

Germĭnātus, ûs, m. Plin. *idem.*

Germĭno, as, are, avi, atum. (Neu.) Plin. *Niknem, klicze puſcham.* Auſsſproſſe, hervor ſproſſe. *Bimbózóm, tſirázom.*

Gĕro, is, ere, eſſi, eſtum. (Act.) Cic. Variè ſumitur. 1. *Imam.* 2. *Derſimſze zlo* ali *dobro, Ponaſſamſze.* 3. *Chinim.* 4. *Obnaſſam.* 5. morem gero, *Pokorenſzem, Podlaſemſze.* 1 Habe. 2. Mich halte, auf führe, 3. Thue. 4. Verwalte. 5. Mich untergebe. gehorſamme. 1. *Vagyon,* 2. *Jól vagy roſzſzúl viſelem magamat.* 3. *Tſelekſzem.* 4. *Viſelem.* 5. *Engedelmes vagyok.* Ingenium callidum gerere. Plaut. *Segavu imati glavu.* Ein verſchlagenen Kopff haben. *álnok, elmés fejünek lenni.* Se gerere honeſtè, Cic. *Poſtenoſze derſati.* Sich ehrlich halten. *Bôtrûletesen viſelni magât.* Se pro Cive gerere. Cic. *Za varaſchanaſze imati.* Sich für einen Burger halten, auſsgeben. *Városi polgárnak tartani magât.* Gerere Magiſtratum. Cic. in Catil. *Obnaſſati vechnichtvo, glavarſztvo.* Eines Oberen Ambt verwalten. *Tanât-béli araſságot viſelni.* Gerere ali cui morem. Cic. *Kômu pokornomu y poſzluſſnomu biti.* Einẽ gehorſamen, folgen. *Valakinek engedelmeskedni.*

Gĕro, ōnis, m. Plaut. Vide *Bajulus.*

Gerræ, arum, f. *plur.* Plaut. Feſt. *Koſs zemlyum nabit za obrambu veliceh puſſak, y ſztrelavcev, koſſara.* 2. Transl. *Norie, budalie, lebudikakve ſtale.* r. Schantz-Korb. Geflochtener-Korb. 2. Narren-Poſſen, liederliches Geſchvvätz, nichts vvürdige Dingen. *Sántz kosárok, kosár.* 2. *Tréfaság, bolondság.*

Gerres, ium, m. *plur.* Mart. *Zlochefzte ſzlane ribe.* Schlechte eingeſaltzene Fiſch. *Hitván sós halak.*

Gerro, ōnis, m. Tacit. *Bedák, klopotavecz, ſzlabravecz, netechni ſzalecz, ſzerſzravecz, ſiſnyar.* Närriſcher Blauderer, Klopper-Maul, Unnützriger Schvvätzer, Maul-Treſcher. *Tséltſapó, Bolond beszédes, tſevegô.*

Gĕrŭla, æ, f. Apul. Vide *Geraria.*

Gĕrŭlo, ōnis, m. Gĕrŭlus, li, m. Vide *Bajulus.*

Gĕrŭlus, a, um. Solin. *Noſzechi.* Tragend. *Hordozó.*

Gĕrūsĭum, ii, n. & Gĕrūsĭa, æ, f. Varro. *Szpraviſche ſztareh preſztimaneh lyudih.* e. Verſammlung alter anſehlicher Männer. *Vénekbôl-álló gyûlés.*

Gĕſōdānum, i, n. Geogr. Vid. *Lincium.*

Geſta, orum. n. *plur.* Plaut. 1. *Verli, drécbni chini.* 2. *Kniga vu* koju*ſzze vſzakojachka pripechenya* v. g. *Varaſzka zapiſzavaju.* peregr. *Protokollum.* 3. *Popiſzavanye verleh, drécbneh, viteſzkeh chinov.* Herrliche Thaten. 2. ein Buch, vvorin alles aufgeſchrieben vvird, vvas v. g. in einer Stadt vorgehet *peregr.* Protocoll. 3. e. Beſchreibung der vollbrachten Thaten. 1. *Ditsérettes lôtt, Viſelt dolgok.* 2. *Tôrtényt dolgokrúl irtt könyvek.* 3. *Tôrténet dolgoknak meg-irása.*

Geſtāmen, ĭnis, n. Virg. *Vſze kaiſze noſzi y ponaſſa, Térb.* Alleſs vvaſs man tragt, e. Bürde *oder* e. Laſt. *Minden a' mi hordoztatik.*

Geſtātio, onis, f. *Cels.* Geſtātus, ûs, m. Plin. *Noſsenye, ponaſſanye.* Daſs Tragen. *Hordozás, viſelés.*

Geſtātor,

Geſtātor, oris, m. Val. Flacc. *Noſzitel, ponaſſavecz.* r. Trager. *Viſelő, hordozó.*

Geſtātōrĭum, rii, n. Svet. *Noſzitnicza, ponaſſalo.* Eine Senffte, r. Trag-Seſſel. *oder* etvvaſs anders darinn man einen tragt, *Séttzel, ſzék a' melyben az embert hordozzák.* Denique eſt *Carruca, Sella,* & *omne id,* in quo geſtatur. *Plin.*

Geſtātōrius, a, um, Svet. *Noſſni, ponoſſni.* Zum tragen dienlich. *Viſelésre, hordozáſra-való.*

Geſtātrix, īcis, f. Val. Flacc. *Noſzitelicza, ponaſſavicza.* Eine Tragerin. *Viſelőné, hordozóné.*

Geſtĭcŭlārĭa, æ, f. Gell. *Na vuſu* &c. *ſzkakavicza ſena.* peregr. *Kauklaricza.* e. Gaucklerin, Ausſpöterin. *Kőtélen ugrándozó aſzſzony, máſt tſuſolónė.* V. *Mima.*

Geſtĭcŭlārĭus, rii, m. *Ammian.* Geſtĭcŭlātor, oris, m. Colum. *Na vuſu,* &c. *ſzkakavecz, norĳb ſzpravlyavecz.* Ein Gauckler, Poſſenreiſſer. *Kőtélen járó, ugrándozó, tréfaságot úzŏ.* V. Mimus.

Geſtĭcŭlātio, onis, f. Apul. *Na vuſu,* &c. *ſzkakanye, igranye, norĳb ſzpravlyanye, oponaſſanye.* Die Gaucklerey, Poſſen-Ubung, Ausſſpötung. *Kőtélen ugrandozás, jádzás. tréfa úzés.*

Geſtĭcŭlor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Svet. *Na vuſu* ali *drugde poſzkakuiem, norie delam, druge oponaſſam.* Gauckle, Poſſen-treibe. *Kőtélen* vagy *máſutt ugrándozok, bolondorkodok.*

Geſtio, onis, f. Cic. *Obvbrſſavanye.* e. Verrichtung, Vervvaltung. *Viſelés, tſelekedés.*

Geſtio, is, ire, īvi, ītum. (Neu.) Cic. *Jakoſze raduiem, verloſze veſzelim.* Frolocke, mich frölich Erzeige. *Őrvendek, vigadok.* 2. Pro *valde cupio.* Geſtio ſcire omnia: *Cic. ad Att.*

Geſtĭto, as, are, avi, atum. (Freq. à geſto) Plaut. *Szevdil ponaſſam.* Sehr offt trage. *Hordozdogalom.*

Geſto, as, are, avi, atum. (*Freqv.* Act. à gero) Tacit. *Ponaſſam, guſztokrat noſzim.* Offt trage. *Viſelgetem.*

Geſtor, oris, m. Plaut. 1. Vide *Gero, onis.* & *Geſtator.* 2. Vide *Gerro, onis.*

Geſtōrĭum, rii, n. Svet. Vide *Geſtatorium.*

Geſtuōsè *Adv.* Apul. *Z-chini.* 2. *Z-rukami maſſuch.* Mit Gebärden. 2. Mit Händen Schvvingend. *Tſelekedetekkel,* vagy: 2. *Kézzel bánnyva, vetve.*

Geſtuōſus, a, um. Apul. *Vnogo z-rukami ſzim y tam maſſuthi.* Vill mit Händen ſchvvingend. *Kezét ide s'-tova hánnyó, vetŏ.*

Geſtŭrĭo, is, ire (Meditat.) Ammian. *Selem z-rukami ſzim, ytam mahati.* Ich vvil gern hin und her mit Händen ſchvvingen. *Kezemet ide s'-tova hánni vetni kivánom.*

Geſtus, ûs, m. Cic. *Naredba tĕla, y rŭk mahanye.* e. Gebehrden, Minen und Weiſe eines Menſchen. *Maga viſeltſe.*

Gĕſum, i, n. *Cic.* Geſſum, i, n. Liv. *Sztrĕla.* 2. *Kopje.* r. Pfeil. 2. r. Wurff-Spieſs. *Nyíl.* 2. *Dárda, Kopja.* Geſa in hoſtem conjicere. Cic. *Sztrele vu nepriatela zpuſztiti, kopjemſze hititi.* Pfeil auf dem Feind abſchieſſen, die Wurffſpieſs vverffen. *Nyílat ellenségre eresztení, Dárdát hajtani.* Geſſa gerere. Liv. *Sztrele, kopje noſziti.* Pfeil, Wurff-Spies tragen. *Nyílakat, Dárdákat hordozni.*

Gĕtæ, arum, m. *plur.* Ovid. *Moldavecz,* &c. r. Moldaver, &c. *Moldvai népek.*

Gĕtĭcus, a, um. *Moldavſzki,* &c. Aus Moldau gebürtig, &c. *Moldvai,* &c. 2. Sumitur pro *Turcico, barbaro.*

Gibba, æ, f. *Ammian.* Gibber, ĕris, n. & Gibbus, i, m. Juv. *Gerba na herbtu.* peregr. *Puklya.* Ein Buckel. *Gőrbeség.*

Gibbĕr, ĕra, ĕrum. *Varro.* Gibbĕrōſus, & Gibbōſus, a, um. *Jul. Firm.* Gibbus, a, um. Svet, *Gerbav, gerbaſzt,* peregr. *Puklyaſzt.* Bucklicht. *Gőrbe, gőrbe hátu, púpos, Tſúdſos.*

Gibbōſĭtas, Gibbĕrōſĭtas, atis, f. *Gerbavoſzt, gerbina, gerbavina.* e. Bucklichkeit. *Gőrbeség.*

Gibbus, i, m. Svet. Vide *Gibba.*

Gibbus, a, um. Vide *Gibber.*

Gĭbĕrĭa, æ, f. Feſt. *Zdela z-ſzadom puna.* Eine Schüſſel voll Obſt. *Gyümőltsel teli tőltött tál.*

Gĭgantēus, ea, eum, Ovid. *Goliatchki.* 2. *Sztraſsno velik.* Zum Rieſen gehörig. 2. Ungeheuer groſs. *Oriási.* 2. *Kivált-képen nagy.*

Gĭgantŏmăchĭa, æ, f. *Goliatchki boj, voiſzka.* Der Rieſen-Krieg. *Oriás had.*

Gĭgas, antis, m. Juv. *Goliat.* r. Rieſe. *Oriás.*

Gĭgĕrĭum, rii, n. Lucil. *Kokoſzki ſeludecz, kokoſzji dŏb.* s. Eingevveid der Hünner, als Magen, &c. *Tyúk aprólék, bél.*

Gigno, (*Antiqv.* Gĕno) is, ere, gĕnŭi, gĕnĭtum. (Act.) Cic. *Rodim, plodim.* Gebähre. *Szülők, nemzek.*

Gilbus, Gilvus, a, um. Virg. *Rigy, Oloze Farbe, Voſzchene Farbe.* Gelb - Braun, bleich-

Digitalizirao Google

bleich'-Farb, Wachs-gelb. *Verhenyős, Viasz-színű, ón színű.*

Gingĭber, Vide *Zingiber.*

Gingīva, æ, f. *Plin.* Gingīvŭla, æ, f. (*Diminut.*) Apul. *Zuberine*, iliti *meszo okolo zúbi.* Das Zahnfleiſch. *Iny, fogak-kőrűl-lévő hús.*

Gingrio, is, ire, ivi, itum, (Neu.) Feſt. *Gágam kakti guszka.* Gage vvie ein Ganſs. *Gágogok mint a'lúd.*

Gingrītus, ûs, m. Arnob. *Gáganye guszkino.* Das Gagen *oder* Schnatten der Gänſen. *Lúd gágogás.*

Girgillus, i, m. *Kolovrat*, ali, *Vitlo, nakőszve preja navia.* s. Spiñnrad, e. Garnvvind. *Tszőrlő, gombolyító.*

Gith, *Indeclin.* Plaut. *Cherni koriander cherni Komin.* Schvvartzer Coriander, ſchvvartzer Kümmel. *Fekete Kóriánder Kőmény.*

Glăbella, æ, f. Mart. *Med-óbervje.* Das mittelſte zvviſchen denen zvvey Augen-Bräumen oben auf der Naſen. *Szemöldők közi.*

Glăber, bra, brum, Varro. *Compar.* Glabrior, Plaut. *Gladek, Prez dlàk.* Glatt, ohne Haar. *Sima, szőr nélkűl-való.*

Glăbrārĭa, æ, f. Mart. *Sena, kojaszi laszi izpukava, iztergava.* Ein Weib ſo ſich die Haar ausrupfft. *Magának baját szaggató aszszony.*

Glăbreo, es, ere, ui, [Neut.] *Colum.* Glabreſco, is, ere, (Inch.) Cic. *Puznem, Plesivem, Gladekbivam.* Glatt und ohne Haar vverde. *Koppasz lészik, simúlok.*

Glăbrētum, ti, n. Colum. *Zemlya gladka, nerodna; neplodno Meszto.* Ein unfruchtbahret Orth, *oder* Erd. *Kopály, kopár, Gyümöltstelen hely.*

Glăbrio, onis, m, Cic. *Gladek y prez dlàk chlovek.* r. Menſch der gantz kahl und ohne Haar iſt. *Kopasz és szőr nelkűl-való ember.*

Glăbrĭtas, atis, f. Arnob. *Gladkocba.* e. Glätte. *Simaság.*

Glăbro, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Dlake, laszi, scbetine odnemlyem, púchem, briem, gladim.* Die Haar ausrupffe, abſchabe, glatt mache. *Koppasztom, Simitom.* Sues candente aqua glabrare, Colum. *Kernyakom z-vrelum vodum scbetine jemati, pukati, odscbetiniti, gladiti.* Denen Schveinẽ die Borſten mit ſiedenden Waſſer vvegnehmen, ausrupffen, glatt machen. *Disznót mellyeszteni.*

Glăbrōsus, & Glăbrĭōsus, a, um, Vide *Glaber.*

Glăcĭālis, is, *com.* le, n. Ovid. *Ledven, ledden, ledni.* Eyſicht. *Jeges, fagyos.*

Glăciātus, a, um. Colum. *Zledven, zmerszuye.* Eys-gefrohren. *Meg-fagyott, alutt.*

Glăcies, ĕi, f. Cic. *Led.* s. Eys. *Jég.*

Glăcio, as, are, avi, atum, [Act.] Plin. Horat. *Ledom cbinim, led napravlyam.* Eys mache. *Jegesitem, meg-fagylalom.*

Glăcĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) Auct. Philom. *Gágam kakti guszka.* Schnattere vvie ein Gans. *Lúd módra gágogok.* Cacabat hinc perdix, hinc glaucitat improbus anſer. *Auct. Phil.* alii legunt *glocitat*, alii *gratitat*, vel *gracitat.*

Glădiātor, oris, m. Cic. *Mecbo-bojnik.* r. Schvverdt-Fechter. *Kardos-bajnok.*

Glădiātōrĭum, ii, n. Apul. *Meszto za mecbni boj, bisa za navuk mecbom vojuvati.* r. Fecht-Boden, s. Fecht-Hauſs. *Bajnokok, viaskodók helye*, vagy *Ház, mellyben tanitnak, kardal viaskodni.*

Glădĭātōrĭus, a, um, Cic. *Mecbo-vojnicbki.* Fechteriſch. *Bajnokboz, hartzolásboz-való.*

Glădiātūra, æ, f. Tacit. *Mecbo-vojnicbtvo, mestria szécbenya, mecbo-vojnicbtva, Mecbo-bodszivo, bodenicbtvo.* e. Fecht-Kunſt. *Bajvaiadalra, hartzolásra tanitó tudomány.*

Glădĭŏlus, i, m. Apul. *Mali mech, pallasszcz.* s. Schvverdtlein, ein Dolch. *Kardotska, tőrőtske.*

Glădius, ii, m. Cic. *Pallasz, mech.* s. Schvverdt, r. Degen. *Kard, tőr.* Gladius plumbeus in eburnea vagina, *Proverb.* id eſt: *Lép chlovek prez pameti.* Ein ſchöner Menſch ohne Verſtand. *Szép ember esz nélkűl.* 2. Transl. ſumitur *pro* cauſa, vel materia occiſionis. *Plaut.* ſuo gladio jugulari, *eſt* ſuo dolo aut invento decipi. Gladio plumbeo jugulare *eſt* futili levique argumento convincere aliquem. Cùm illum plumbeo gladio jugulatum tamen iri diceret. *Cic. ad Attic.*

Glandārĭus, a, um, Varro. *Seludni, seludov.* Des Eychels. *Makkos.*

† Glandātio, Glandĭnātio, onis, f. *Branye, y szpravlyanye seluda,* 2. *Szvinyszki sir.* e. Eychlen-Sammlung, 2. Eychel-Maſtung. *Mak szedés,* 2. *Makkal-való Hizlalás.*

Glandĭfer, a, um, Plin. *Seludo-roden, seludom roden, seludo-nosz.* Eychlen tragend. *Makk-termő.*

Glandĭum, ii, n. Plin. *Vratna ikra, zavratnyak divjaka, podgerlka.* Drüſen an Hälſen

ſen der Wild - Schvveine. *Vad kannak ikrás torka.*

Glando, ĭnis, f. Avien. V. *Glans.*

Glandŭla, æ, f. (*Diminut.*) Plaut. 1. *Mali ſelud*, 2. *Vratno ikraſzto meſzo.* Kleine Eychel, 2. Drüſelein an Schvveinenen-Hals. *Makkotska*, 2. *Diſznónak Torka alatt - való ikrás hús.* 3. Glandula plumbea. *Sprib.* s. Schrot. *Serét.*

Glandŭlōſus, a, um, Colum. 1. *Pun ſeluda*, 2. *Ikraſzt.* Voll Eychlen, 2. Druſicht. *Makkos.* 2. *Ikrás.*

Glans, andis, f. Plin. *Selud*, 2. Plumbea glans. *Olovno zerno, zêrno iz olova.* 1. Eine Eychel, 2. Eine Bley-Kugel. *Makk*, 2. *ón golyóbis.*

Glārĕa, eæ, f. Virg. *Mùly, vòd velikeh prùd po bregeh, debeli péſzek.* r. Grieſs, grober Sand. *Kővetſes ſóli.*

Glārĕōla, æ, f. Plaut. *Mali mùly, málo péſchje, máli péſzek.* Kleiner Grieſs, kleiner Sand. *Kővets, rógótske.*

Glārĕōſus, a, um, Plaut. *Mulynaſzt*, *peſznat, pruden.* Grieſicht, Sandicht. *Kővetſes, Rógós.*

Glāucĭnus, a, um. Mart. *Selezno-moder, Plav.* Liecht-blau, Eyſen-blau. *Világos kék.*

Glāucĭto, as, are, avi, atum, [Neu.] (Frequent.) Auct. Phil. *Vreſchim kakti machka.* Schreye vvie ein Katz. *Matska módra miogok.*

Glāucōma, ătis, n. & Glāucōma, æ, f. *Plaut.* Glāucōſis, is, f. *Belo - modra y zelena piknyicza vu oku, od koje oko boli.* 2. *Szleparia, vkanlyivozt*, ità Plaut. Ein Weiſs-Blauer grünner Fleck in Aug von vvelichen die Augen leiden. 2. r. Betrug. s. Blend-Werck. *Fojér, kék, vereſſel - elegy ſzem homályoſsága.* 2. *Ravaſzság. meg - tsalás.*

Glāucōpis, ĭdis, f. Plin. *Sena machkineh plaveh ochiu.* Ein grau - Aügig Weib. *Kek ſzemú aſszſzony.* 2. V. *Bubo.*

Glāucus, a, um. Aul. Gell. *Plav, moder, machkineh ochiu.* Grau - blau. *Kék matska ſzemú.*

Glēba, æ, f. Virg. *Gruda.* r. Erden-Kloſs, Erd-Schroll, Erd-Knoll. *Gőrőngy, darab-föld, tſoport, hant.* Ex gleba natus. *Prover.* id eſt: *Priproſztoga roda.* Von Schlechten Herkommen. *Gaz nemből - való.*

Glēbālis, is, com. le, n. *Ammian.* Glēbŭlentus, a, um. *Apul.* Glēbōſus, um. Plin. *Grudaſzt, grudovit, pun grùd.* Schrollicht, knollicht, voll Erd-Schrollen. *Gőrőngyős, tſoportos, hantos.*

Glēbārĭus, rii, m. Varro. *Grudo-tuk, ki grude raztukuje.* Der die Erd-Schrollen zerſchlaget. *Hant - rontó, tőrő.*

Glēbŭla, æ, f. (*Diminut.*) Juv. *Grudicza*, Kleiner Erd - Schroll. *Gőrőngyőtske.*

Gleſſum, i, n. Plin. Vid. *Electrum.*

Glēucĭnum, i, n. (*Scilic.* Oleum) Colum. *Pervo olje koje ſzamo odſzebe prez preſſe czuri, czvèt olja.* Vorſchuſs, von den Oliven ehe daſs Oel herauſs gebreſt vvird. *Sajtolásnélkül folyó ſzín olaj.*

Glīrārĭum, rii, n. Varro, *Puſſina*, ali *puno meſzto puhov, puhóvje.* Ort da viel Pillich ſind, *oder* ernähret vverden. Kőzű, *patkányos hely.*

Glīrĭus, a, um. Iſid. *Zaſzpan, poſzpan* kakti *puh*, Schläfrig vvie ein Pillich. *álmas mint a' gőzű.*

Glis, īris, m. Plin. *Puh*, (perperàm *Stakor.*) Ein Pillich. *Gőzű, Patkány.*

Glīs, ītis, f. Plin. *Illovacha zemlya.* e. Töpffer-Erd, r. Laim. *Agyag.*

Glis, ĭſſis, f. *Lopùh tráva.* e. Kletten. *Lapú.*

Gliſco, is, ere, (Neu.) Tacit. *Kliem, raſztem, na dalyeſze zpuſcham.* Glimmere, vvachſe. *Nevekedem, öregbedem.* 2. pro *vehementer cupio.* Gliſcis regnare. *Stat. l. 3. Theb.*

Glittus, a, um. Feſt. Vide *Levis, tener.*

Glŏbātim, *Adv.* Ammian. *Kupom.* Häuffig. *Tsoportonként.*

Glŏbōsè *Adv. Oblichno, okruglo.* Rund, Kuglicht. *Gőmbőlyen.*

Glŏbo, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Krusſim, okruglo chinim.* Rund, Kuglicht mache. *Gőmbőlyſtem.*

Glŏbōsĭtas, atis, f. Cic. *Okruglina, krusſina.* Die Runde. *Gőmbőlyűség.*

Glŏbōſus, a, um. Cic. *Okrugel, oblichaſzt.* Rund, Kugelicht. *Gőmbőlyű.*

Glŏbŭlus, li, m. (*Diminut.*) Plin. *Okruglicza, oblichicza.* vulgò *Globuſſecz.* s. Kügelein. *Golyobisotska.*

Glŏbus, i, m. Varro. *Okruglo, okrup, oblo, oblicza*, vulgò *Globus.* Runde, e. Kugel. *Golyóbis.* Globus plumbeus. *Olovno zerno.* Bley-Kugel. *ón golyóbis.*

Glōcĭo, Glōcĭdo, as, are, avi, atum. (Neu.) Colum. *Kvochem.* Gaxe *oder* glucke vvie eine Henne. *Kotyogok, kodátsolok.*

Glōcĭto, as, are, avi, atum, (Frequent.) Feſt. *Guſztokrát kvochem kakti* kokoſs. Offt Gaxe, glucke. *Gyakrán kotyogok.*

† Gloctŏrĭum, ii, n. *Klokoticza.* e. Angſter, ein Glas Geſchier zum trincken. *kotyogós üveg.*

Gloctŏro, as, are, avi, atum. (Neut.) Auct. Phil.

Digitalizirao Google

Phil. *Klokochem kakti ſtròk, ſtêrk.* Schnattere vvie ein Storch. *Klokolok mintaz gólya.*

Glŏmĕrābĭlis, is, *com.* le, n. Manil. *Na klupko motliv, zvitliv.* Daſs man aufvvinden kan. *Gombolyſtható.*

Glŏmĕrāmen, ĭnis, n. *Lucret.* Glŏmus, i, m. & ĕris, n. Plin. *Klupko.* Ein Kugel-Faden, Kneul. *Gombolyag.*

Glŏmĕrātim. *Adv.* Plin. *Na klupko zviajuch, motajuch.* Aufvvindend, die Wollen aufvvindend. *Gombolyagonként.*

Glŏmĕrātio, onis, f. Plin. *Klupchenye, motanye, na klupko zvianye.* Daſs aufvvinden. *Gombolyttás.*

Glŏmĕrātor, oris, m. Ennius. *Namotavecz, na klupko zviavecz, motavecz.* Der auf Kneul vvindet. *Gombolyttó.*

Glŏmĕro, as, are, avi, atum. (Act.) Colum. *Namótam na klupko, zviam, motam.* An ein Kneul die Faden aufvvinde. *Gombolyítom.* 2. Transl. pro *Congrego, cogo.* Legiones in teſtudinem glomerabantur. *Tac.*

Glŏmĕrōſus, a, um. Colum: *Klupchaſzt, kakti na klupko zvit, zmotan.* Kneulicht, vvie ein Kneul zuſammen gevvicklet. *Gombolyittatott, gombolyagos.*

Glŏmus, i, Vide *Glomeramen.*

Clōrĭa, æ, f. Cic. *Dika, ſzlava.* e. Ehr, r. Rhum. *Ditsőség, Ditsêret.*

Glōriābundus, a, um. Aul. Gell. *Hvalechiſze, Dichechiſze.* Rhum redig. *Ditsekedő,*

Glōriandus, a, um. Cic. *Hvale, ſzlave vréden.* Rhum-Würdig. *Ditsőitendő, ditsérendő.*

Glōriātio, onis, f. Cic. *Dichenye, ſzlavlenye.* e. Rühmung, Lobpreiſung. *Ditsekedés.*

Glōriātor, oris, m. Apul. *Szamszvoj dichitel, Hvalitel, ſzlavitel, Hvala-Peter.* Der ſich rühmet, Prahler, Groſsſprecher. *Ditsekedő.*

Glōrĭfĭcātio, onis, f. Tacit. *Dike, ſzlave davanye, dichenye.* Daſs einen rühmen, Lobpreiſen, e. Herrlichmachung, Verherrlichung. *Ditsêret, Ditsőség adás.*

Glōrĭfĭco, as, are, avi, atum. (Act.) *Diku, ſzlavu dajem, dichim, ſzlavim.* Rühme, Ehre, verherrliche. *Ditsêretet, ditsőséget adok, ditsőítem.*

Glōrĭŏla, æ, f. Cic. *Dichicza, ſzlavicza.* Kleiner Rhum. *Ditsőségetske,* hîr *nevetske.*

Glōrĭor, aris, ari, atus ſum (Dep.) Cic. *Dichimſze, ſzlavimſze.* Ich rühme mich. *Ditsekedem, kérkedem.* Interdum conſtruitur *abſolutè* ſinè caſu aliquo, & *præp.* Tu gloriaris. *Cic.* Interdum cum *ablat.* & *præp. de.* Quis aut de miſera vita poſſit gloriarí, aut non de beata? *Cic. 2. Fin. c. 8.* Interdum cum *præp. in:* Nobis quoque licet in hoc quodammodo gloriari. *Cic. in offic.* Interdum cum *Accus. communi.* Equidem poſſe vellem idem gloriari, quod Cyrus. *Cic.* Aliquando cum *Ablat. ſine ulla præp:* Nominibus veterum gloriantur. *Cic. in or. c. 50.* aliquando cum *Dativo:* Is mihi etiam gloriabitur ſe omnes magiſtratus ſinè repulſa affecutum *hoc eſt:* apud vel coram me.

Glōriōsè, *Adv.* Cic. *Odicheno, ſzlavno.* Rühmlich. *Ditsőségeſen.* 2. Accipitur in malam partem & *pro* inani jactantia.

Glōriōſus, a, um. Cic. *Dichen, odichen, ſzlaven.* Rühmlich. *Ditsőséges.* 2. Interdum accipitur in malam partem, *ut:* glorioſus dicitur, qui ſe inaniter jactat, laudaríque quærit.

Glōrĭus, a, um. *idem.*

Glōs, ōtis, f. Feſt. Mariti ſoror, vel etiam fratris uxor. *Szvâſzt, neveſzta.* e. Schvvägerin. *ángyom, bátyâm feleſége.*

Gloſſa, æ, f. Plaut. Quint. *Jezik.* e. Zung. *Nyelv.* Metonymicè ſumitur *pro* ſermone. *propriè* verò gloſſæ vocantur vocabula obſcuriora & minùs uſitata, quæ interpretatione opus habent. 2. Gloſſa accipitur etiam *pro* interpretatione ſive explicatione eorum, quæ ab aliis obſcurè ſcripta fuêre.

Gloſsārĭum, rii, n. Aul. Gell. *Kniga raſztolnachenya. Mudro-rechénya.* s. Auslegung-Buch, deren Gelehrten Aufſſpruch-Buch. *Bőlts ſzólás magyarázó könyv.*

Gloſsātor, oris, m. JCt. *Raztolnachitel, razloſitel.* Ein Ausläger. *Magyarázó, kifejező.*

Gloſsēma, ătis, n. Quint. *Raztolnachenye rechi, koja teſko razmetiſze more.* e. Auslegung eines Worts, das ſchvver zuverſtehen iſt. *Nehéz értelmű ſzóknak magyarázáſa.*

Gloſsŏgrăphus, i, m. *Piſzecz raztolnachenya teſke razumliveh rechèh.* Der die Auslegungen über die Wörter, ſo ſchvver zuverſtehen ſeynd, ſchreibt. *Nehéz értelmű ſzóknak kimagyarázója, irója.*

Glottis, ĭdis, f. Plin. *Chepecz.* s. Zünglein. *Nyeldeklő, nyelv tsapja.* 2. Eſtavis è genere coturnicum, quæ à lingva prælonga *Glottis* dicitur. Vid. *Ortygometra.*

Glūbeo, es, ēre, *Cato.* Glūbo, is, ĕre, ūbi, ĭtum, [Act.] Feſt. *Oglablyem, ogrizavam, lúpim.* Abknipffe, abſchele. *Nyúzom, hántom, hámazom.* Synon. *Pellem,* vel *corticem detrahe, Excortico.*

Glūtĕn,

Glūtĕn, ĭnis, n. & Glūtĭnum, i, n. *Plin.* Glūtĭnĭum, ii, n. Apul. *Kelje.* r. Leim, e. Pappe. *Enyŏ, enyv.*

Glūtĭnāmentum, ti, n. *Plin.* Glūtĭnātio, onis, f. Apul. *Kelenye.* e. Leimung. *Enyvezés.*

Glūtĭnātor, oris, m. Cic. *Kelitel.* Ein Leimer. *Enyvezŏ.*

Glūtĭno, as, are, avi, atum, [Act.] Plin. *Kelim.* Leime. *Enyvezek.* Synon. *Conjungo, ferrumino.*

Glūtĭnōsus, a, um, *Plin.* Glutinosior, *Strab. Larg.* Glūtĭnōsĭssĭmus, Colum. *Kelyen, ketyív.* Leimicht. *Enyves.*

Glūtĭnum, Vide *Gluten.*

Glūtio, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Juven. *Posíram, Guchem.* Verſchlinge, ſchlucke. *Bényelem.* Synon. *Devoro.*

Glūto, ōnis, m. Pers. *Posiravecz, Serecz, oblizavecz, poſerlivecz.* r. Schlucker, Schlemmer, Schlecker. *Torkos, dobzódó.*

Glūttus, i, m. Pers. *Posiraki* .e. Gurgel. *Nyeldeklŏ, torok.*

Glūvĭa, æ, f. Lucil. *Poſerliva ſena, nigdar ſrita.* e. Freſſige Weibs-Perſohn, ſo nie zu erſättigen iſt. *Torkos aſzszony, dobzódóné.*

Glўcēa, eorum, n. *plur.* Paul. Aegin. *Noſzni znutra priſchaj, otok.* s. Naſen - Geſchvvär. *Orr dagadás, belŏl kelés, fekély.*

Glўcўmēlum, i, n. *Szlatka jabuka.* r. Süſs-Apffel. *édes alma.*

Glўcyrrhīza, æ, f. Glўcyrrhīzon, i, n. Plin. *Szladki koren.* e. Süſs-Wurtz. *édes gyŏkér.*

Gnæus, æi, m. Feſt. Vide *Nævus.*

Gnārè *Adv.* Apul. *Znano, znajuch.* Wiſſentlich. *Tudóſan, értelmeſen.*

Gnārĭtas, atis, f. Salluſt. *Znanoſzt, znanye.* e. Wiſſenſchafft, Erfahrenheit. *értelmeſség, tudóſság.*

Gnārus, a, um, Sil. *Znajuchi, znan.* Erfahren, verſtändig. *Tudós, okos.*

Gnāta, æ, f. Nāta, æ, f. Virg. *Kchi, kcher.* e. Tochter. *Leányom.*

Gnāthōnĭcus, a, um, *Terent.* Părăsītĭcus, a, um, V. *Paraſitus.*

Gnāthos, *vel* Gnāthus, ti, m. Vid. *Gena.*

Gnātus, ti, m. Lucr. Vide *Filius.*

Gnāvè *Adv.* Vell. Pat. *Bérzo, pétno, marlivo.* Hurtig, fleiſſiglich, emſiglich. *Serényen, ſzorgalmatoſan.*

Gnāvĭtas, atis, f. Arnob. *Fletnoszt, marlivoccha.* r. Fleiſs, e. Embſigkeit. *Serény ég.*

Gnāvĭtĕr, *Adv.* Liv. Vide *Gnavè.*

Gnāvo, as, are, &c. (Neu.) Cic. V. *Navo.*

Gnāvus, a, um, Plaut. *Fleten, marliv, naſztojen.* Hurtig, embſig, fleiſſig. *Serény, gyors ſzorgalmatos.* Synon. *Navus, Strenuus, celer.*

Gnĕphōſus, a, um, Feſt. Vide *Obſcurus.*

Gnōme, es, f. Quint. idem ac *Sententia brevis.*

Gnōmon, ōnis, m. Plin. *Vure na ſzunczu kazalo.* peregr. *Czegar.* r. Richt-Scheit-Zeiger auf der Sonnen-Uhr. *Mútató vas az árnyék órában.*

Gnōmōnĭca, æ, f. *Meſtria ſzunchene vure napravlyati.* e. Kunſt, Sonnen-Uhr zu machen. *árnyék óra tsinálo meſterség.*

Gnōmōnĭce, es, f. Plin. *Szunchena vura.* e. Sonnen-Uhr. *árnyék óra.*

Gōbĭo, ōnis, m. & Gōbĭus, ii, m. Plin. *Glavàch, riba mála.* r. Kopp, ein Fiſchlein. *Gob hal, nagy fejŭ kis hal, gŏrgŏtse.*

Gomphĭāſis, is, f. Med. *Gibanye zubov.* Die Wackelung der Zähnen. *Fogak mozditáſa, ingatáſa.*

Gomphĭasmus, i, m. Cæl. Rod. *Sztomine zubne.* Stumpe Zähne. *Fog-váſolás.*

Gomphus, i, m. Stat. *Dreveni chavel, klin.* Höltzerner Nagel. *Fa-ſzeg.*

Gŏnăgra, æ, f. Med. *Vulogi v-kolenah.* s. Zipperlein an den Knyen. *Térdekben lévŏ köſzvétny.*

Gordĭus, ii, m. *Nom. propr.* Curt. *Pervi Frigianſzki kraly y otecz Mide, koj poklam kambi bil od pluga na kralyeſztvo vzet, je ſzvojeh kòl remenye tak chelarno zavuzlal, da nye nè nigdo mogel odvezati, y nye je vu czirkvu Jupitera obeſzil, z-obechanyem, da nigdo drugi Aſiu neoblada, nego on, koj iz remeny vuchinyen vuzel odveſe, koje z-vremenom je Alexander kraly z-mechom preſzekel, y raſztepel, y Aſiu obladal. Odkud izeßla je prirechka iliti navadno govorenye:* Gordius nodus: *Gordie vuzel, to je: tesko zmeteno dugovanye, vu kojemſze Chlovek najti, y pomochi nemore.* Der erſte Phrygiſche König, und Vatter *Midæ*, der von Pflug zum Königlichen Thron gekommen, hat ſeinen Wagen-Riemen, der ſo künſtlich in einander gebunden, das ihn niemand aufzulöſen vermöchte, in Tempel Jovis aufhengen laſſen, mit dieſem hinzufügen, das keiner *Aſien* eroberen vvürde, er habe dann zuvor dieſes Gordii Knoten aufgelöſet, daher Sprüchvvort: *Nodus Gordius:* Eine vervvirrte Sachen, daraus man nicht kommen kan. *Elsŏ Frigyiai király, Midáſnak attya, ki minekutánna*

Digitalizirao Google

az eléttûl királyságra vúlaſztatott vólna, az maga ſzekerén lévô ſzijakat olly meſterségeſen ôſzve tſomáſzta, hogy azt ſenki fel nem oldozhatta, és azon ſzijas tſomót az Jupiter *Templomában fel-akaſztotta illyen igérettel, hogy ſenki más meg-nem gyôzi* Aſiát, *hanem tſak az a'ki azon ſzijakból tſinált tſomót fel-oldja, mellyet idô folyâſa után nagy Sándor király kardal által vágván, és fel óldván Aſiát meg gyôzte. Honan tikôlt ezen közenséges mondás:* Gordius tſomója *Azaz: nehéz ôſzve keveredett dolog, melyben az ember nem tudja, ſ-nemit érti, mit tſelekedjen, ſ-mihez kapja magât.*

Goſsĭpĭum *vel* Goſsўpĭum ii, n. Plin. *Pamuk, bumbak, gyoput.* e. Baumvvolle. *Pamut, gyapott.*

Goſsĭpĭnus, Goſsĭpĭus, a, um. *Bumbachni, pamuchni.* Baumvvollen, Barchend. *Pamutos, gyapottas.*

Grăbātus, i, m. *Apul.* Grăbātum, ti, n. Cæl. Aurel. *Sziromaska mala poſztelya.* Ein kleiner und Armer bett. *Szegény ágyatska.*

Graccĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) Auct. Phil. Vide *Glacito.*

Grăcĭlentus, a, um, *Aul. Gell.* Grăcĭlis, is, *com.* le, n. Teren. *Tenek, gingav, ſzuhorlaſzt.* Dünn, Rah, Mager. *Vékony, kartsú, ôſztövér, gyenge.*

Grăcĭleſco, is, ere, [Neut. Inch.] Plin. *Tenek, lebek poſztajem, gingavim.* Dünn, gering, mager vverde. *Vékonyodom, keskenyedem, ſzegárodom.*

Grăcĭlis, Vide *Gracilentus.*

Grăcĭlĭtas, atis, f. Cic. Grăcĭlĭtūdo, ĭnis, f. Non. *Tenkocha, tankocha, tenkozt, gingavocha.* e. Dünnigkeit, Geringigkeit. *Vékonyság, keskenység, kartsúság.*

Grăcĭlo, as, are, avi, atum, [Neu.] Auct. Phil. Vide *Glocio.*

Grācŭlus, i, m. (Gen. Epic.) *Varro.* Grācŭla, æ, f. (Gen. Epic.) *Quint.* Grācus, i, m. (Gen. Epic.) Varro. *ſ'ojka.* r. Häher. *Szajkó.* Hic graculus mas, hæc Gracula mas. *Szamecz ſ'ojka.* Hic Graculus fœmella. *S'ojka ſzamicza.* r. Häher Mandel, Häher Weibel. *Him ſzajkó, nôſtény ſzajkó.*

Grădārĭus, a, um, Jul. Fir. *Korachliv. Sztupliv.* Schritt gehend. *Léptetve-járó.* Gradarius equus. *Pruſzecz kony dobroga boda.* r. Paſsgänger. *Jó lépô ló.*

Grădātim, *Adv.* Varro. *Korakom, ſztupaj po-*

GRA. GRÆ.

ſztupaju. Schritt vor Schritt. *Garáditſonként, nyomdokonként.*

Grădātio, onis, f. Cic. *Korácshanye, od jednoga do drugoga viſſe ſztupanye.* Daſs Aufſteigen von einem Tritt zum anderen. *Felyebb-fellyebb hágás.*

Grădātus, a, um. Plin. *Na ſztupajêv nachin napravlyen.* Stiegen oder Stuffenvveiſs gemacht. *Garádits módra tſinált.*

Grădĭor, ĕris, grădi, greſſus ſum. [Depon.] Colum. Virg. *Korakam, ſztépam, idem.* Trette, fortſchreite, gehe. *Lépek, járok, mégyek.*

Grādĭvĭcŏla, æ, *com.* Sil. *Poſtuvavecz Boga voiſzkè.* Der den Kriegs-Gott *Mars* verehret. *Hadak Iſtenét tiſztelô, bôtsûlô.*

Grādĭvus, *vel* Grădĭvus, i, m. Senec. *Mars Bòg voiſzke.* r. Kriegs-Gott *Mars. Hadak Iſtene.*

Grădus, ûs, m. Cic. *Korak, ſztupaj.* 2. *Sztupalnicze, ſztupicza.* peregr. *ſtênge.* 3. Metaph. *Chàſzt, meſzto vredvoſzti.* 4. *Razluchenye vu chaſzteh.* 5. *Koleno poroda.* &c. 1. Ein Schritt, 2. Die Stiegen, Staffeln, 3. e. Stell, e. Würde, 4. r. Unterſchied der Aembter, 5. r. Grad in der Freundſchafft. 1. *Lépés, 2. garádits, által vetô fák az lajtorján, 3. tiſzt, 4. tiſztviſelésben kûlômbôzés, 5. Atyafiságos garádits.* Item *gradus latitudinis, altitudinis* apud Geogr. &c. 1. Gradum aliquo facere, Cic. *Nekam pojti.* Etvvo hin gehen. *Valahová menni.* 2. Centum gradibus aditur turris. Liv. Cheſz ſzto ſztupalnicz ideſze vu turen. Es iſt durch hundert Staffeln auf den Thurm zu gehen. *Száz garáditſon mehetni az toronyban.* 3. Altiſſimus dignitatis gradus. Cic. *Velika chaſzt, y meſzto vrednoſzti veliko.* Hohe Ehr. *Nagy méltóság, tiſztviſelés.* 4. Senatorius gradus. Cic. *Vechnichka vrédnozt, y chaſzt.* e. Raths-Herren-Würde. *Tantáts-béli érdemes tiſztviſelés.* 5. Gradus *Conſanguinitatis, Affinitatis,* JCt. *Pervo, drugo &c. Koleno Rodbinſztva, ſzvakſztva.* &c.

Græcānĭcus, & Grājŭgĕnus, a, um, *Plin.* Grājus, a, um, Cic. Græcienſis, is, *com.* ſe, n. *Plin.* Græcus, a, um, Plaut. *Gerchki.* Griechiſch. *Gôrôgbôz-való.*

Græcātim, *Adv.* Tertull. Po *Gerchi.* Nach Arth der Griechen. *Gôrôgûl.*

Græcātio, onis, f. Vet. Gloſs. *Naſzleduvanye Gerchkoga zakona, nachina.* e. Nachfolgung,

folgung der Manier deren Griechen. *Gŏrŏg̃ŏg̃ szokásás kövétés.*

Græcè *Adv.* Cic. *Gerchki.* Griechiſch. *Gŏrŏg-nyelven.*

Græcia, æ, f. Geogr. *Gerchka zemlya.* s. Griechen-Land. *Gŏrŏg ország.* Quondam omnium cultiſſima.

Græcĭgĕnă, æ, *com. Auguſt.* Grā̆ĭngĕna, æ, *com.* Cic. *Gerchkoga roda, Gerk, med gerki rogyen.* Der *oder* die in Griechen-Land gebohren, r. Griech. *Gŏrŏg nemzet. Gŏrŏg országban szŭletett.*

Græcium, ii, n. Geog. *Gradecz, lépi y pervi varaſs ſtajerſzke Derſave.* Grätz, e. Haupt-Stadt in Steyer-Marck. *Grétz Városa.*

Græcor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. *Po gerchki ſivem.* Nach Arth der Griechen lebe. *Gŏrŏg módra élek.* 2. *Serem, piem, lebudi kak ſvem.* Freſſe, ſaufſe, liederlich lebe. *Dobzódom, Lakozom.*

Græcŭlus, i, m. (*Diminut.* uſurpatur per contemptum.) Cic. *Gerchich, Gerkecz, mali gerk.* Kleiner Griech. *Gŏrŏgŏtske*, 2. *Sziromah gerk.* Ein armer Griech. *Szegény Gŏrŏg.*

Græcus, a, um, Vide *Græcanicus.*

Græcus, i, m. Geogr. V. *Græcigena.*

Grallæ, arum, f. *plur.* Feſt. *Hodalnicze*, e. Krucken, Steltzen. *Fa láb.*

Grallātor, oris, m. Plaut. *Hoditel na hodálniczah.* Der auf Krucken *oder* Steltzen gehet. *Fa-lúban járó.*

Grāmen, ĭnis, n. Virg. Plin. *Tráva.* s. Graſs. *Páſit, fű.*

Grămĭa, *vel* Grăma, æ, f. *Feſt.* eſt pituita oculorum, quæ palpebras velut conglutinat. V. *Lippitudo.*

Grāmĭnĕus, a, um, Plin. Grāmĭnōſus, a, um, Colum. *Traven, pun tráve.* Graſſicht, voll Graſs. *Páſtos, Füves.*

Grămiōſus, *vel* Grămōſus a, um, Cæcil. *Kérmesliv.* Trieff-oder Butter-Aeugig. *Tſipár, Vakſi.* Synon. *Lippus, Pituitoſus.*

Gramma, ătis, n, V. *Linea.*

Grammătēus, ei, m. Apul. V. *Notarius.* hinc Archi-grammateus *id eſt* Protonotarius.

Grānārium, ii, n. Varro. *Sitnicza, Hambár.* r. Korn-Boden, s. Korn-Haus. *Gabonás báz.*

Grānātim, *Adv.* Apul. *Po zérnu, od zerna do zérna.* Körner-Weiſs. *Szemenként.*

Grānātum, i, n. Plin. V. *Malogranatum.*

Grānātus, a, um, Col. *Pun zérnya, koſchicz.* Voller-Körner. *Magvas, Magos.*

Grandævĭtas, ātis, f. Acc. ap. Non. *Sztaroſzt velika.* Hohes Alter. *Nagy vénség, élemedet idő.*

Grandævus, a, um, Ovid. *Vnogo-dobni, Vnogo-letni, kruto ſztar.* Eines groſſen Alters, vvohl betaget. *Nagy idéjű, Időr, koros.*

Grandæbŏlæ, arum, f. *plur.* Med. *Dlake pod pazuhum.* Die Haar unter den Achſeln. *Hónal-alatt-való ſzőr.*

Grandeſco, is, ere. (Inchoat.) Cic. *Velik poſztájem, Ráſztem.* Groſs vverde, vvachſe. *Nagygyá-léſzek*, Növök.

Grandicŭlus, a, um, (*Dimin.*) Plaut. *Povelik.* Gröſſigt. *Nagyotska, öregetske.*

Grandĭlŏquus, a, um, Cic. *Velika dugóvanya, govorecki, Bahato govorliv.* Groſs-ſprechend, prahleriſch in Worten. *Fennyenſzóló.*

Grandĭnat, *Imperſ.* Sen. *Tucha, lèd opáda.* Hagel fallet, ſteinigt, ſchloſſet. *Kő-esőt eſik.*

Grandĭnōſus, a, um, Colum. *Pun tuche.* Voller Hagel. *kő-esős.*

Grandio, is, ire, īvi, ītum, [Act.] Plaut. *Velikoga chinìm.* Groſs mache. *Nagygyátéſzem.* Virgultáque grandiri ſinas. *Cato.*

Grandis, is, *com.* de, n. Cic. *Velik.* Groſs. Nagy. Comp. *Grandior.* Grandioribus literis &c. erat inciſum. *Cic. in ver.* ſuperl. *grandiſſimus.* Grandiſſimæ olivæ. *Plin. 15. c. 3.*

Grandĭtas, atis, f. Cic. *Velikocha.* Die Gröſſe. *Nagyság.*

Grandĭter, *Adv.* Sidon. *Veliko, jako, kruto.* Groſs, hefftig, ſehr. *Nagyon, erősen.*

Grandiuſcŭlus, a, um, Teren. V. *Grandiculus.*

Grando, ĭnis, f. Cic. *Tucha.* r. Hagel, e. Schloſſen. *Kő-eső.*

Grānĕa, eæ, f. *Cato.* dicitur puls, vel potus ex frumento, vel (*ut Hieron. in Paralip. ſcribit.*) eſt cibus è primitivis ſpicarum, & granis toſtis.

Grānellum, i, n. Grānŭlum, i, n. (Dimin.) Plin. *Zérncze.* s. Körnlein. *Magotska, ſzemetske.*

Grānōſus, a, um, Plin. *Pun zérnya.* Voll Körner, *oder* körnen. *Magvas.*

Grānum, i, n. Cic. *Zérno.* Ein Kern, s. Korn. *Mag, ſzem.*

Grăphe, es, f. Plin. V. *Scriptura.*

Grăphārĭum, ii, n. *Mart.* theca, in qua ſtyli reponebantur, quibus & ſcribere & pingere ſolebant, antequàm penicilli & colores invenirentur.

Grăphĭce, es, f. Plin. *Malarie meſtria.* e. Mahler-Kunſt. *Feſtő meſterség.*

Grăphĭcē, *Adv.* Plaut. V. *Accuratè, egregiè, eleganter.*

Grăphĭcus, a, um, Plaut. *Verlo, drécbno, oſzebuino, po meſterſzki napravlyen.* Meiſterlich, künſtlich, &c. gemacht. *Meſterségeſen, szépen tſinált.*

Grăphis, ĭdis, f. Vitr. V. *Penicillus.* 2. Eſt lineandi peritia, 3. Eſt ipſa delineatio, ſeu primus linearum ductus.

Graſsārĭus, ii, m. Feſt. V. *Latro.*

Graſsātio, onis, f. Plin. *Naglo y ſzilno bodenye, cbinenye, klatenye.* &c. Das vvichtige und hefftige gehen, thuen, &c. *Kóborlás*, 2. *Razbianye.* e. Rauberey. *Dúbőskődés, tolvajkodás.*

Graſsātor, oris, m. Cic. *Razboinik.* peregr. *Tolvaj.* r. Rauber. *Kóborló, tolvajkodó.* 2. Generatim dicitur de quovis *viarum obſeſſore*, ſive in urbe, ſive extra urbem. 3. Olim ſumebatur pro *Adulatore*, quod parafiti, atque adulatores per plateas otioſi graſſarentur, id eſt: deambularent ac vagarentur.

Graſsātūra, æ, f. Svet. V. *Graſſatio.*

Graſſor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Liv. *Naglo bodim, razbajamſze*, &c. Ungeſtümig, oder ſehr, mit Gevvalt gehe. *Kóborlok.* Se jure graſſari non vi, *hoc eſt*: jure procedere. *Liv. l.* 3. 2. Sæpius in deteriorem partem ſumitur; *Razbiam.* Raube. *Tolvajlok.* 3. à Veteribus uſurpatum eſt pro *Ădūlor.* Obſequio graſſare &c. *Horat. l.* 2, *Sat.* 5.

Grātābundus, a, um, *Tac.* Grātŭlābundus, a, um, Gell. *Radujuchiſze.* Frolockend. *örvendező.*

Grātanter, *Adv.* Ammian. *Veſzelech, rad. zveſzeljem.* Mit Freuden, gern. *Vigan, örömeſt.*

Grātè adv. Liv. *Zabvalno.* Danckbarlich. *Kedvesen.*

Grātes, um, f. Cic. *Zabvalnoſzt.* e. Danckſagung. *Hálá-adás.* Agrippinam laudibus gratibúſque venerati ſunt. *Tac. Amm.* 12. *c.* 27.

Grātĭa, æ, f. Cic. 1. *Miloſcha, Milozt*, 2. *Zabvalnozt*, 3. *Oprâſchanye*, 4. *Volya, Lyubav.* Et aliis variis accipitur modis. 1. e. Gnad, 2. r. Danck, 3. e. Nachlaſſung, 4. r. Willen, Gefallen. 1. *Kegyelem, Irgalmaßág*, 2. *Hálá-adás*, 3. *Engedelmeßég*, 4. *Kedv, akarat, ſzerelem.* 5. Vid. *Elegantia, Pulchritudo, Venuſtas,* Non erit ignotæ gratia magna lyræ. *Ovid. l.* 3. *de arte amandi. v.* 400. Gratias habere, referre. *Zahvaliti.* Sich bedancken. *Hálát adni. Meg kőszőnni.* Habere quem in gratia, Svet. *Kőga vu miloſchi imati.* Einem mit Gnaden gevvogen ſeyn. *Valakit kedvelni.* Facere gratiam delicti, Liv. *Oproſztiti pregreſku.* Das Unrecht nachlaſſen, verzeihen. *Vétkét meg-botsátani.* Gratiæ causà, Cic. *Za volyu, za lyubav.* Zu Gefallen. *Kedvért, ſzeretetért.*

Grātĭæ, arum, f. *plur.* Cic. 1. *Hvala, Zahvala*, 2. *Dobrote, tri Boſicze.* Aglaja, Thalia, Euphroſine. r. Danck, 2. Drey Göttinnen. *Hálá-adás*, 2. *Barátságnak bárom iſten aſszſzonyi.*

Grātĭfĭcātio, onis, f. Cic. *Drago y povolyno chinenye, vugogyenye, na volyu poſzluſenye.* e. Willfahrung, Dienſt-Ervveiſung. *Kedveskedés, Kedvére ſzolgálás.*

Grātĭfĭcor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. *Drago y povolyno dugovanye chinim, navolyu chinim, vugagyam, iz Zahvalnozti vuchem kômu ſzluſim.* Zu Gefallen thue, ein Dienſt thue, etvvas dienſtlich ervveiſe. *Kedveskedem, kedveskedek, ſzolgálatot tészek.* Reperitur cum *Accus*: perverſam gratiam gratificans. *Cic. in Tuſc.* Et cum *Ablat.* & præp. *pro.* Gratificari pro Romanis poſſet. *Liv. Phras.* Gratificari alicui de aliqua re. Voluntati alicujus obſequi, ſtudiis alicujus ſervire. Alicui velificari. In juſtam ejus cupiditatem incumbere. Pro ſuo in aliquem officio agere.

Grātĭfĭcus, a, um, Colum. *Zahvalen.* Danckbar. *Hálá-adó, kedveskedő.*

Grātĭis, *Adverb.* pro *gratis*, Plaut. *Z-miloſzbe, Zaſztuny Zobſztuny, ſztuny.* Umſonſt, aus Gnaden. *Ingyen, kegyelemből.*

Grātĭōsè, *Adv.* Ulp. *miloſztivno, Prietlivo, Lyubleno, Dobro-chinivlivo.* Günſtiglich, mit Gunſt, Gnad. *Kedveſen, kedveskedő képen, kegyelmeſſen.*

Grātĭōsĭtas, atis, f. Tertull. *Prietnoſzt, dragoſztivoſzt.* e. Angennehmlichkeit. *Kedveſség, kegyelemség.*

Grātĭōſus, a, um. Cic. *Dragoſztiv, Vugoden, miloſztiv, lyublyen.* Angehnem, Gnädig, Mildreich, Lieblich. *Kedves, kellemetes, kegyelmes.*

Grātis, *Adv.* Cic. Vide *Gratiis.*

Grātĭtō, as, are, avi, atum [Neu. *Freqv.*] Auct. Phil. Vide *Glacito.*

Grātĭtūdo, ĭnis, f. JCt. (*melius dicitur.* grata mens,

mens, voluntas) *Zabvalnozt.* e. Danckbahrkeit. *Hálaadatóság.*

Grātor, aris, ari, atus ſum, [Depon.] Ovid. Virg. *Veſzelimſze, radujemſze.* Frolocke, mich erfreye. *örülök, hálát adok.*

Grātuītò, *Adv.* Cic. Vide *Gratiis.*

Grātuītus, a, um. Plin. *Nezaſzluſen, zaſztunyſzki, zaobſztunyſzki, iz miloſcbe prikazan.* Unverdient, aufs Gnaden Geſchenckt. *Ingyen-való.* Gratuitum hoſpitiū. *Plin.* &c.

Grātŭlābundus, a, um. Aul. Gell. *Dobro ſelèch, ſzrechu ſelèch.* Glück vvünſchend. *örvendező.*

Grātŭlātio, onis, f. Cic. *Szrecbe ſelenye, raduvanye.* e. Glückvvünſchung. *örvendezés, kedv-mútatás.*

Grātŭlātor, oris, m. Cic. *Szrecbe ſelitel.* r. Glückvvünſcher. *Valakinek örülő, ſzerencsét kivánó.*

Grātŭlātōriè. *Adv.* Auguſt. *Radujuch, veſzelech, ſzrechu ſelèch.* Erfreuend, Glückvvünſchend. *örvendezve, vigan.*

Grātŭlātōrius, a, um. Cic. *Szrechu ſelechi, radujuchiſze.* Glückvvünſchend. *örvendetes.*

Grātŭlor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) *Selim ſzrechu,* &c. *radujemſze.* Glück vvünſche. *örvendezek, ſzerencsét kivánok.*

Grātus, a, um. Cic. *Comp.* Gratior. *Ovid.* Superlat. Gratiſſimus. *Cic.* Vide *Gratificus.*

Grăvābilis, is, *com.* le, n. Cæl. Aurel. *Teſek* Beſchvvärlich. *Nehezkedő.*

Grăvāmen, ĭnis, n. Caſſiod. *Smechina, tegota, térh.* 2. *Turba.* ità JCt. 1. e. Beſchvvehrung. 2. e. Klag. *Nehézség.* 2. *Panaſz.*

Grăvaſtellus, i, m. Plaut. *Sztar chlovek, ſztaracz, ſztarecz.* Ein alter Mann. *öreg ember.*

Grăvātè. *Adv.* Plaut. Grăvātim, Liv. *Z-teſkochum, nerad, teſko.* Hart, Ungern. *Nebeſztelve, nehezen.*

Grăvēdĭnōſus, a, um. Cic. *Hubnyav, huntav, iz velike mokrine glavo-bolyen.* Pfnüfflechtig, dem Pfnüfel untervvorffen. *Náthás, nehezedett fejű, feje-fájó.*

Grăvēdo, ĭnis, f. Cic. *Hubnyavicza, glavnà ſmebchina, zapiranye noſza, Iz mokrine velike glavo-bolya, Iz glave vu noſz otok.* r. Haubt-Fluſs, Pfnüfel, Schnupffen, Strauchen. *Főnek nehézsége, fájdalma, Náthа.*

Grăvĕŏlens, entis, *om.* Virg. *Teſko-dub, zlo-dub ſzmêrdechi.* Übel riehend, ſtinckend. *Nehéz ſzagú, Büdös.*

Grăvĕŏlentia, æ, f. Plin. *Teſko-duba, zlo-duha, ſzmerdlivoszt.* Ein ſtarck-böſer Geruch, Geſtanck. *Nehéz Büdösség.*

Grăveſco, is, ere, [Inch.] Tacit. 1. *Teſek poſztajem.* 2. *Povekſzávamſze.* Schvver vverde. 2. Zunehme. *Megnehezedem.* 2. *Nevelkedem, Sokaſodom.* Graveſcit valetudo. Tacit. *Povekſzavaſze ból.* Die Kranckheit nimt zu. *Nevelkedik a' betegség.*

Grăvĭdĭtas, atis, f. Cic. *Smebkocha, ſmechina ſenſzke utrobe.* e. Schvvangerheit, das Schvvanger ſeyn. *Aszszonyi Terbeség.*

Grăvĭdo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Noſzechu (Breju) ſmebku chinim.* Schvvanger mache. *Terbesitem, neherkesztem.* 2. Transl. Vid. *Onero.*

Grăvĭdus, a, um, Cic. *Teſek, ſmehkek, Noſzèch, Brej.* Schvver, ſchvvanger. *Terber, Nebezker.* propriè dicitur (*ſicut* & Gravido, as.) de feminis, quæ concepto fœtu gravantur; *impropriè* verò etiam ad alia transfertur.

Grăvis, is, *com.* ve, n. Cic. *Teſek, ſmehkek.* Schvver, vvichtig. *Terber, Nehéz, Sulyos.* 2. Transl. V. *Moleſtus.* Cic.

Grăviſtellus, Vide *Gravaſtellus.*

Grăvĭtas, atis, f. Cic. *Teſina, Smechina, Smehkocha, Teskócha.* Die Schvvere, e. Beſchvverlichkeit. *Nehézség*

Grăvĭtĕr, *Adv.* Cic. *Teſko, ſmehko.* Hart, ſchvver. *Nehezen.*

Grăvĭtūdo, ĭnis, f. Apic. Vide *Gravedo.*

Grăviuſcŭlus, a, um, Aul. Gell. *Priteſek Poteſek.* Ein vvenig ſchvver. *Nehezetske, Sulyoſotska.*

Grăvo as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. *Teſim, ſmehchim.* Beſchvvere. *Nehezsztem, Terbelem,* 2. pro *moleſto.*

Grăvor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Nerad,* ali *z-teskochum,* ali *nedoſztojamſze,* ali *nechemiſze, végyamiſze kaj chiniti,* &c. Ungern, *oder* mit Beſchvverden, *oder* ich vvürdige mich nicht, ich vveigere, ich beſchvvere mich etvvas zu thun. *Nehezsztetem, Terheltetem, nem méltoztatom.* Ne graveris hoc facere, Cic. *Neſzkratiſze to vuchiniti.* Beſchvvere dich nicht dieſes zu thun. *Ne nehezteld ezt tſelekedni.* 2. eſt Verb. *Paſſiv.* ab *Act.* gravo. Vid. *Gravo.*

Grĕgālis, is, *com.* le, n. Cic. *Chrédni.* Zur Heerd gehörig. *Tſordás* 2. Vid. *Vulgaris,* Gregalia poma: *Senec.*

Grĕgārius, a, um, Sall. *Obchinſzki,* 2. *Chrédni.* Gemein, 2. von der Heerd. *Közönséges,* 2. *Tſordai.* Gregarius miles: Sall. *Vojnik*

nik iz obchine; Vojnik priproſzt pretzházſzti. Ein gemeiner Soldat. *Köz katona, közönséges vitéz.*

Grĕgātim, *Adv.* Varro. *Od chrtde do chrtde, od ſztada do ſztada, kupom.* Hauffenvveiſs. *Seregenként, Nyájanként, Tsordánként.*

Grĕmĭum, ii, n. Cic. *Naruchaj, Nadra, krílo.* r. Schooſs. *Kebel.*

Greſſio, onis, f. Pacuv. *Hodenye.* Das Gehen. *Menés, Járás.*

Greſſor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Plaut. *Idem.* Gehe. *Megyek.*

Greſſus, ûs, m. Cic. *Hòd, korak, ſztupaj.* r. Gang, Schritt. *Járás, Menés.*

Grex, grĕgis, m. Cic. *Chréda, Jato, ſtado.* e. Heerd, e. Schaar. *Nyáj, ſereg, tſorda.* 2. accipitur etiam pro *multitudine avium.* Horat. 3. Transl. pro *multitudine hominum.* Me in gregem veſtrum recipiatis. *Terent.*

Grillus, Vide *Gryllus.*

Grīphus, phi, m. Aul. Gell. 1. Vid. *Rete*, 2. *Zapleteno, zmeteno govorenye, kojeſze niti razumeti, niti raztolmachiti lahko nemore.* Ein vervvirrte dunckle Red, die ſchvver aufzulöſen. *ſzive keveredett ſzó, mellyet könnyen meg-nem értbetni.* Synon. *Ænigma.*

Groccio, is, ire, ivi, itum, (Neu.) Apul. *Kvákam, krómpam, kvárkam kakti karvan, krómpach.* Kräe vvie der Rab. *Holló módra krákolok.*

Grōma, æ, f. Vide *Gruma.*

Groſſeſco, is, ere, (Inch.) *Debel poſztajem.* Dick vverde. *Vaſtagúlok.*

Groſsĭtas, atis, f. Groſsĭtĭes, ĕi, f. *Debelina.* e. Dickheit. *Vaſtagság.*

Groſsĭtūdo, ĭnis, f. Solin. *Idem.*

Groſſiuſcŭlus, a, um, (Dimin.) *Pridebel.* Gröblicht. *Kevéſſé vaſtag.*

Groſsŭlus, i, m. (Diminut.) 1. *Figicza nezrela, ſzmokvicza.* 2. *Groſzitzek, Groſzich.* Kleine unzeitige Feigen, 2. kleiner groſchen. *éretlen fügétske,* 2. *Garaſotska.*

Groſſus, i, m. *vel* f. *Figa nezrela, ſzmokva, Rana Figa.* 2. *Groſs.* unzeitige Feigen, frühzeitige Feigen. 2. Ein Groſchen. *éretlen Füge,* 2. *Garas,* 3. Groſſus, a, um, Vid. *Craſſus.*

Gruis, is. f. (*Epic.*) Vide *Grus.*

Grūma, æ, f. Non. *Mera z-kûmſze piti, polya y oſztale zemlye mére,* 2. *Kriſo-putje.* s. Feldmeſſer-Inſtrument, 2. r. Creutz-Weeg. *Föld mértèk, út-jegyzö, mérö,* 2. *keresztút.*

Grūmātĭcus, Grōmātĭcus, a, um, Caſſiod. *Mero-polyſzki, zemélyſzki.* Zum Feld, und Erden-meſſen gehörig. *Föld méréshez-való.*

Grūmātĭcus, *vel* Grōmātĭcus, i, m. Hygin. *Polyo-zemlyo-ali: puto-merecz.* r. Feld-*oder* Erd-Meſſer. *Föld-mérö, út-mérö.*

Grūmōſus, a, um. Plin. *Grudo-naſzipliv, pun grudeneh kupov ſzkup zraſchenih.* Voll Häuffen, aufs Erd-Schöllen zuſammen gevvachſenen Klumpen. *Dombos, göröngyös.*

Grūmŭlus, i, m. (Dimin.) Plin. *Kupecz zemlye.* Ein kleines Häufflein Erde. *Dombotska, göröngyötske.*

Grūmus, i, m. Col. *Kup iz zemlye, grùd, kaménya ſzkup zraſchenoga.* Ein Häuffen Erde, aufs Erd Schollen, Steiner zuſammen gevvachſene Erde. *Domb, göröngy, rakás, hant.*

Grunnio, (*ant.* Grundio.) is, ire, ivi, *vel* ii, ītum. (Neut.) Plin. *Krulim po ſzvinyſzki.* Gruntze vvie die Schvvein. *Nyikorgok, görrögök mint a' diſznó.*

Grunītus, ûs, m. Cic. *Krulenye, brup ſzviniſzki.* Das gruntzen der Schvveinen. *Nyikorgás, röhögés, diſznó módra görrögés.*

Gruo, is, ere, grui. (Neu.) Aut. Phil. *Krichim kakti ſerjàv.* Schreye vvie ein Kranich. *Daru módra kiáltok.*

Grus, is, m. (*legitur etiam* Gruis, *in Nomin.*) Cic. *Serjàv.* r. Kranich. *Daru.* Ferentes membra gruis Sparſi *Hor. l. 2. Sat. ult. ad fin.* Item *gen.* f. perſvaſa gruis. *Phædr. l. 1. fab. 8. v. 7.*

Gryllo, *vel* grillo, as, are, avi, atum. [Neu.] Auct. Phil. *Chvêrchim kakti ſzmêrchek.* Schreye vvie ein Grill. *Kiáltok mint a' házi ptrütsök.*

Gry, n. *Indecl.* Lipſ. *Nikaj, nituliko.* Nichts, Nicht ſo viell. *Semmi, ſemit-ſem.*

Gryllus, i, m. Plin. *Szmêrchek, ſchuritz, chvêrchek.* e. Grill, e. Mühheim, Heime. *Ptrütsök.* 2. Grilli etiam dicuntur picturæ quædam ridiculæ. *Plin. l. 35. c. 10. ſub fin.*

Gryps, *Gen.* grȳphis *vel rectiùs* grȳpis, m. & Grȳphus, i, m. *Plin.* (*Gryphes* ſunt animalia pennata & quadrupedia: omni ex parte *Leones*; alis ſolùm & facie *Aquilis* ſimilia, Equis valde infeſta. *Virg.*) *Griff, orlu, vech pak Oroſzlanu ſzpodoben zvèr.* r. Greiff, ein Thier dem Adler und dem Lövven gleich. *Griff madár.*

Grȳpus, i, m. (*latinè*) Aduncus, naſi aquilini. *Orlovoga noſza ſztvàr.* Der eine Habicht-Naſe hat. *Sas orru.*

Gŭbernācŭlum, i, n. Cic. *Rudo na ládji, kormàn, timùn.* Das Steuer-Ruder im Schiff. *Kormány.*

Digitalizirao Google

Kormány. 2. Transl. *Ladanye, ravnanye lyuztvà.* Das Herrſchen. *Uralkodás.*

Gŭbernātio, onis, f. Cic. *Ravnanye ládje.* e. Schiffs-Lenckung. *Kormány hajtás, kormányozás.* 2. Transl. *Ladanye, Goſzpodovanye, ravnanye lyuztvà.* e. Herrſchung, Vervvaltung. *Igazgatás, uralkodás.*

Gŭbernator, oris, m. Cic. *Ladjo-Ravnitel.* r. Schiff-Vervvalter. *Hajó igazgató.* 2. Transl. *Meſzto kralya ládavecz, Ravnavecz.* r. Vervvalter, Land-Pfleger. *Király hellyében tetetett igazgató.* Item transfertur & ad alias Præfecturas.

Gŭbernātrix, īcis, f. Cic. *Ladavicza, ravnitelicza, vladavka, vladavicza.* e. Regentin, Regiererin, Herrſcherin. *Igazgató-aſzſzony.*

Gŭbernĭum, ii, n. Cic. Vid. *Gubernaculum. n. 2.*

Gŭbernĭus, ii, m. Aul. Gell. Vide *Gubernator.*

Gŭberno, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Ládju ravnam.* Schiff vervvalte, ſteure, regire. *Hajót igazgatok.* 2. Transl. *Ládam, ravnam.* Vervvalte, regiere. *Igazgatom, birom.*

Gŭla, æ, f. Plaut. Transl. *Poſerlivoſzt, Lakomoſzt,* propriè *Poſirák.* e. Schlemerey, Freſſerey. 2. Der Schlund. *Zabállódás, Torkoſſág.* 1. *Torok, Nyelŏ torok.* Gulam laqueo frangere. Sall. *Kŏga obeſzíti.* Einen erhencken. *Meg-fojtani, fel-akaſztani valakit.*

Gŭlo, ōnis, m. Apul. *Lakomecz, Poſerlivecz, Vnogo-Sereez.* r. Viell-Fraſs. *Torkos.*

Gŭlosè, *Adv.* Colum. *Lakomno, Poſerto.* Freſſiglich. *Torkoſan.*

Gŭlōſus, a, um. Mart. *Lakom, Poſerliv.* Freſſig. *Torkos.*

Gŭmen, ĭnis, n. Vide *Gummi.*

Gŭmĭa, æ, m. *Apul.* Vide *Gulo.*

Gummātus, a, um. Pallad. *Szmolaſzt, ſzmolen.* Gummicht, Bechig. *Gyantás, ſzurkos.*

Gummi, n. *Indeclin.* Gummis, is, f. Plin. *Gumiumſzka ſzmola* peregr. *Gumi.* s. Bech. *Matſka méz .gyanta.*

Gummītio, onis, f. Colum. *Szmolenye gumiuma.* Mit Bech, Gummi bekleibung. *Gyantározás.*

Gummĭnus, a, um. Plin. *Iz ſzmole gumiumſzke.* Von Gummi-Bech. *Gumiból-való.*

Gummōſus, a, um. Plin. *Jako ſzmolen, ſzmolnat, pun ſzmole gumiumſzke.* Voll Gummi-Bech. *Szurkas, igen gyantás.*

Gummus, a, um. *Szmolen, iz Gumiuma.* Aufs Gummi Bechig. *Gumiból-való.*

Gurdus, i, m. Quint. *Bedák, Glyumpalo, glyumpák.* r. Narr, Tölpel. *Bolond, balgatag.*

Gurges, ĭtis, Cic. *Vir, viranyek, vertalecz vu vodi gluboki.* e. Waſſer-Strudel, r. Waſſer-Wirbel. *örvény.* 2. Metaph. *Lakomecz, poſerlivecz.* Ein Schlemmer. *Torkos.* Gurges eſt, natus ſuo abdomini. Cic. *On jeſzt velik lakomecz.* Er iſt ein Schlemmer. *Igen nagy torkos, nagy chetŏ.*

Gurgĭto, as, are, avi, atum (Act.) Vide *Satio, Ingurgito.*

Gurgŭlĭo, ōnis, m. Varro. *Gergrányek, guehanyek, gêrchanyek, poſirák.* 2. *Siſek.* ità *Plin.* e. Lufft-Röhre, r. Schlund. 2. r. Korn-Wurm. *Nyeldeklŏ, lélekzŏ.* 2. *Búza féreg.* 3. *Chepecz.* s. Halſs-Zäpfflein, Zünglein. *Nyelv-tſap.*

Gurguſtiŏlum, i, n. Apul. *Téſzno prebivaliſche, muska mala hiſichka, kulibieza, paſztirſzka hutieza.* Ein enge und ſchlechte Wohnung, s. Bauern-Häuſs ein, Hüttlein. *Paraſzt hajlékotska.*

Gurguſtĭum, ii, n. Cic. *Idem.*

Gurrio, is, ire, īvi, ītum. (Neu.) Apul. *Krichim kakti ſzlavichek.* Schreye vvie ein Nachtigall. *Fülemüle módra kiáltok.*

Guſtātio, onis, f. Petron. *Kuſſanye, okuſzenye.* Daſs Verſuchen, e. Koſtung. *Kóſtolás.*

Guſtātor, oris, m. *Jeſztvin okuſzitel, kuſſavecz.* Einer, der die Speiſen koſtet. *Kóſtoló, próbáló.*

Guſtātōrĭum, rii, n. Plin. *Jedalnicza, kuſſalnicza, hiſa za jegyek, obed, vecherju.* Ein Eſs-Stuben. *Ebédlŏ, Vatſoráló ház.*

Guſtātus, ûs, m. *Cic.* Guſtus, ûs, m. Cic. 1. *Okuſz.* 2. *Tek.* Daſs Koſten, *oder* Verſuchen. 2. r. Geſchmack. *Kóſtolás.* 2. *iz-érzés.*

Guſto, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Kuſſam,* peregr. *Kóſtam.* Verſuche, koſte. *Megkóſtolom.* 2. Metaph. *V-pamet jemlyem, zapazujem.* Mercke. *Eſzre-veſzem.* Guſtare ſermonem alicujus. Plaut. *Nekojega govorenye v-pamet jemati.* Eines Reden mercken. *Valaki ſzavát eſzében venni.* 3. *Malo znam, razmem.* Etvvas vvenig vviſſe, verſtehe. *Keveſét tudok.* Guſtare aliquid primis labris. Cic. *Dugovanye kakvo malo,* ali *nikaj razmeti, znati.* Kleine, *oder* ſchlechte Wiſſenſchafft eines Dings haben. *Valami dolgot keveſre* vagy *ſemmiképen nem érteni.* 4. *Komaj pochinyam.* Kaum anfange. *Alig kezdek.* Vix guſtavit Philoſophiam. Cic. *Komaj je pochel vuchitiſze mudroznanſztva.* Er hat die Philoſophey kaum angefangen. *Tſak elig kezdette-el az bŏltſeségnek tanúlását.*

Guſtus, ûs, m. Plin. *Tek, ſzlaſzt.* Der Geſchmack. *iz-érzés.*

Gutta, æ, f. Ovid. *Kaplya.* Ein Tropff. *Tſepp.*

Guttans, antis, *em.* Plin. (quaſi à participio verbi

Digitalizirao Google

Verbi non Latini *Gutto*) *Kaplech.* Tropffend. *Tſeppenként - héllő.*

Guttātim, *Adv.* Apul. *Kapom, kaplyà po kaplyi.* Tropffen vveiſs. *Tſöppönként.*

Guttātus, a, um. Pallad. Matt. *Pokaplyen, poskroplyen.* peregr. *Pöſprihán.* Getröpffelt, geſprengt. *Tſeppegetett*

Guttērĭa, æ, ſ. Med. *Zgarjavicza, bòl vu poſirakeh.* Präune im Halſs, e. Kranckheit deſs Schlucks, *oder* Kehle *Torokban lévő, égetős fájdalom.*

Guttŭ'a, æ, f. (*Diminut.*) Plaut. *Kaplyicza.* s. Tropffe'n. *Tſöppötſke.*

Guttŭlus, i, m. Plaut. *Klokotuſſicza.* 2. *Putra* iliti *poſzuda z-teryiem y vuzkem vratom.* Ein Angſter, Ein Geſchier mit engen halſs. *Kótyogós üvegetske, Bugyogós, ſzoros nyakú korsó.*

Guttur, ŭris, n. Plaut. *Girlo, gùt.* e. Gurgel, e. Kehl. *Torok.*

Gutturnĭum, ii, n. Feſt. *Pehar, z-kèmſze na ruke vleva.* 2. *Pehar iz kòga kapom czuri.* Gieſs-Krug. 2. r. Krug auſs vvelichen daſs Waſſer tropffend rinnet. *Moſdó korsó.* 2. *Oly edény mellyből tſeppenként tſepeg a' viz.*

Guttŭrōſus, a, um. Ulp. *Kehlyav, kehlyaſzt.* Kropfficht. *Gelyvás, golyvás.*

Guttus, i, m. Plin. *Poſzuda za vlevanye.* 2. *Poſzuda za olje.* 3. *Klokotuſſa.* 1. s. Güſs-Faſs. 2. Oel-Krug. 3. Enghalſig Glaſs. Ein groſſer Angſter. *öntőző edény.* 2. *Olajos korsó* 3. *Kótyogós üveg.*

Gўăra, æ, f. Gўărus, i, m. Juv. *Malo megyimorje vu Gerchkom morju.* Ein kleine Inſul in dem Griechiſchen Meer. *Egy ſpigetetske az Görög tengeren.*

Gўgarthus, i, m. *Paul.* Lectus eſt in quo Paralytici, mente capti, Dæmoniaci vincti ſeſe jactant.

Gymnăsĭarchus, i, m. *Cic.* Gymnaſiarcha, æ, m. *Glavar nad Skolami najvékſſi.* Der oberſte Schul-Herr. *Iskolában fő parantsoló.*

Gymnăsĭum, ii, n. Plaut. *Meſzto, na kojemſze znanya vſzakojacskka vuche,* vulgò *Skole.* Ein Orth in vvelchen man ſich übet. *Deáki tudományt tanúló - hely, Iskola.*

Gymnaſtes, æ, m. Gymnaſta, æ, m. *Meſter od navuka,* vulgò *Skolnik, navuchitel.* r. Schulmeiſter. *Iskola tanító meſter.*

Gymnaſtĭca, æ, f. Quint. *Meſtria od navuka.* e. Lehr-Kunſt. *Tudománynak és értelemnek meſterſége.*

Gymnĭcus, a, um, Cic. *Ludi gymnici* in Arcadia primùm, *ut ſcribit Plin. l. 7. c. 56.* à Lycaone inventi, ac tum ſubinde Romæ à Nerone inſtituti, *teſte Suet. in ejus vita* C. 12. dicebantur ii, in quibus nudi & uncti palæſtritæ ſeſe exercebant.

Gymnŏpōdĭa, orum, n. *plur.* Pollux. *Szvetek negdaſſni, zu kojem na hvalu Bolvanov bóſzi ſzkakali y pleſzali jeſzu.* Ein Feſt bey denen Alten, in dem man zu Ehren deren Göttern barfuſs tanzete. *Oly innep vólt a' régieknél, mellyen a' Bálványok tiſztеſségére mezít-láb tántzoltak, ugrándoſztak.*

Gўnæcēum, ēi, n. Terent. *Goſzpilnicza, Goſzpoczkeb ſenſzkeb glàv hiſa, Divojachnicza, divojachka hiſa.* s. Frauen-Zimmer, Jungfrau-Zimmer, Zimmer *oder* Gemach, vvo ſich das Weibliche-Geſchlecht allein aufzuhalten pfleget. *Aſzſzonyok lakó házok, palotájok.*

Gўnæcŏcrātĭa, æ, f. *Senſzko gozpodztvo y ladanye nad mùſi ſzvojemi, ſenſzko rávnanye y gozpoduvanye nad goſzpodari (ne muſi y gozpodari, nego ſzlepo zalyublyeni prez blach bedáki, ſeno-lizavczi.*) e. Weiber-Regierung, e. Weiber-Herrſchafft über die Männer, (Männer? ſo verliebte Narren, ohne Hoſen, garſtige Weiber-Lecker.) *Aſzſzonyoknak férjeken való uralkodáſa. (de az ollyanok nem férfiak és gazdák, hanem vak módra feleség ſzeretők, és feleség nyalogatók.) latinè.* Dominium uxorium.

Gўnæcŏcrātŭmĕnus, i, m. *Mús ſeni podloſen, kojega blache ſena noſzi, koj chiniti mora, nè kaj ſzam hoche; nego kaj ſena zapovéda, vech ſena nego mùs: pfi.* Der dem Weib gehorchen muſs, Weiber-Mann, *oder* mehr Weib als ein Mann, der thun muſs nicht vvas er, ſondern vvas das Weib haben vvill, pfui! *Feleségének engedelmes férfi, kinek gattyáját az feleſége bordozza és azt kell néki tſelekedni, a' mit az felleſége parantſol, de azollyan-inkább aſzſzony hogy ſem férfi.*

Gўnæcŏnītis, ĭdis, f. Corn. Nep. Vide. *Gynaceum.*

Gўnæcŏnŏmus, i, m. *Koj ſzkèrb y paſzku ima nad ſenſzkeb glav odbranenyu.* Der auf die Weiber-Zucht Achtung giebt. *Aſzſzonyi állatok táplálója, gond-viſelője.*

Gypsātio, onis, f. Auguſt. *Iz gipſza vápnom délanye,* iliti: *ztuchenem kamenom* &c. *lichenye, mazanye.* e. Gypſung, das Gypſen. *Gipſus méſzſzel-való munkálódás, kendőzés, gyantázás.*

Gypsātor,

Gypsātor, ōris, m. *Iz gipſza vapnom*, iliti: *Z-bélem kamenom ztuchenem* &c. *délavecz*. r. Gypſer, Stuccador. *Gipſius méſzſzel munkálódó.*

Gypsātus, a, um, Gypsātior, Gypſatiſſimus, Cic. *Z-gipſza vápnom*, iliti *z-bélem kamenom ztuchenem*, &c. *namázan y polſchen, pobélen*. Gegypſet, gevveiſet. *Gipſius méſzſzel mázolt, fejérſtett, mázas.*

Gypsēus, ea, ĕum, Spart. Iz *gipſza vápneni*, *iz béloga kaména ztuchenoga nachinyen*, *bélo-kameniti*. Aus Gyps gemacht. *Mázból-való.*

Gypſo, as, are, avi, atum, [Act.] Colum. *Iz gipſza vápnom*, iliti. *Z-bélem kamenom máſem, lichim, délam*. Gypſe, vveiſs mache. *Gipſius méſzſzel mázolok, dolgozok.*

Gypsōplaſtes, æ, m. Vide *Gypſator*.

Gypſum, i, n. & Gypſus, i, m. Plin. *Béli kamen*. r. Gyps, ſpat, Spar-Kalck. *Fejértő méſz, máz, gyanta.*

Gȳrātio, onis, f. *Okolo mahanye*, *ferkanye okruſenye, koturenye, vu okrug obrachanye*. Das Umdrehen, ein Ring, Kreiſs, e. Umvvendung. *Körül tekerítés, kerengés.*

Gȳrātor, ōris, m. *Vu okrug mahavecz, obrachavecz, okruſitel, koturitel*. r. Umdreher; eines Kreyſs, rings Umvvender. *Körül tekerítő, kerengető.*

Gȳrātus, a, um, Plin. *Vu okrug mahan, obrachan, koturen, okruſen*. Girckel-Weiſe geſchvvimmet, gedrehet, ungetrieben. *Tekerített, kerengített.*

Gyrgithium, ii, n. Suid. Vide. *Gygarthus.*

Gȳro, as, are, avi, atum, (Act.) Vitruv. *Vu okrug maſiem, vértim, obráchám, koturim*. Im Ring umtreibe. *Körül tekerítem, karikálom, kerengetem.*

Gȳrus, i, m. Cic. *Okrúg, kolobar, mäh vu okrúg, okolo*. Das Ring-vveiſs Schvvencken, r. Kreyſs, Wirbel. *Kerengő, kerekség, kerengőzés*. Equum cogere in gyrum, Ovid. *Konya vu okrug verteti, obrachati*. Das Pferd in einem Creyſs umvvenden tummeln. *Lovat kerengetni.*

H.

HA. *Interjectio*, Corripientis, vel admonentis. *Ha*. Ha. *Aha*. Plautus.

Häbēna, æ, f. Cic. *Szitezalo, remenye na vuzdi*, 2. *Vſzaki remen*. Hor. 3. Metaph. *Razpuſchenoſzt, ſzloboda*. 1. r. Zügel, 2. Ein jeder Riem, 3. e. Ausgelaſſenheit, Freygelaſſenheit. *Fék ſzár*, 2. *Minden-féle ſzíj*, 3. *Szabad Akarat*, 4. *Oblaſzt*. e. Gevvalt. *Hatalom*. Retum habenas alicui dare Cic. *Kömu oblaſzt dati*. Einem die Gevvalt übergeben. *Valakinek hatalmat adni*. In ſcalis latuit metüens pendentis habenæ. Horat. 2. Ep. 2.

Med ſztupinah ſzkrivenoga
Derbtalaje ſztraſſno gacha:
Kâd na klin' obeſſenoga,
Jeſze bojal kriv korbacha.

Häbēnŭla, æ, f. Cels. *Remenyiche na vuzdi*. s. Riemlein am Zaum. *Gyeplőtske, fék ſzáratska.*

Häbĕo, es, ere, ui, ĭtum, (Activ.) Cic. *Imam*. Habe. *Vagyon, Bírom, tartom, lakom*. Habe tibi. Cic. *Imaiſzi*. Habe es dir. *Légyen tiéd*. Uſus: Aliquem habere deſpicatui *vel* deſpicatum. Terent. *Kőga za nikaj imati, derſati*. Einen verachten. *Valakit ſemmire tartani*. Aliquid potius habere aliqua re, Cic. *Jédno dugovanye na vech neg drugo preſtimavati*. Ein Ding einen anderen vorziehen. *Valami dolgot máſnál nagyobbra bötsülni, tartani*. 2. pro teneo. Somnus eos habet. Ovid. *Szpanye nye zaderſava*. Der Schlaff hält ſie auf. *Az álom őket tartóztatja*. De me ſic habeto. Cic. *Do mene tak derſi*. Halte von mir alſo. *Rólam így vélekedjél*. 3. Sic habeto. *Cic. pro* intellige. *Tak to razmi*. Verſtehe es alſo. *úgy értsd-meg*. 4. Habere aliquem in ſuis. Cic. *pro* numerare inter ſuos amicos. *Kőga med ſzvojemi brojiti*, ali *med dobremi priateli rachunati*. Einen unter die Seinigen zehlen, oder unter ſeine gute Freunde rechnen. *Valakit jó Akarói-közi ſzámlálni*. 5. Sus deque habere aliquid. Plaut. *Kaj za malo derſati, preſtimavati*. Etvvas nicht groſs achten. *Valamit nem nagyra betsülni, tartani*. 6. Habere aliquid inſuper. Aul. Gell. *pro* contemnere, negligere. *Kaj za nikaj derſati, za kaj nemarati*. Etvvas verachten, nicht achten. *Valamit megvetni, nem bánni*. 7. pro *Fero*. Ægrè habuit filium id auſum. Plaut. *Ner ad je videl, da je to ſzin vuchinil*. Er hat es ungern geſehen, das der Sohn ſolches gethan. *Nem örömest látta, hogy az fia azt tselekedte*. 8. pro *Scio, poſſum*. De illis, quid agam, non habeo *pro* non ſcio. *Cic*. Nihil habeo ad te ſcribere *pro* nihil poſſum. *Cic*.

9. Habere aliquem aliquo numero, *pro* aliquantum æſtimare. *Cic.* 10. Habere ſe, *pro* gerere *Cic.* 11. Haberc in votis, pro *deſiderare.* 12. Habere alicui honorem, pro *deferre, exhibere honorem.* 13. Habere alicui gratias, pro *grates agere, gratum eſſe.* 14. Habere rationem abſentis pro *ſollicitum eſſe de abſente, ejus recordari.* 15. pro *Facio.* Habere verba, ſermonem *&c.* 16. pro *Judico, dico.* Aliquid in bonis, in perditis, in deſperatis habere: Aliquid in beneficio, pro derelicto habere *&c.* 17. pro *Tracto.* Præclarè, bene, malè aliquem habere. *Plaut.* 18. Bellè me habeo, pro *Bene ſentio, valeo.* 19. Res ſe præclarè habent, pro *optimè ſnbſiſtunt*, vel *optimè conſtitutæ ſunt.* 20. Hoc habet in deliciis, pro *hoc eſt illi in deliciis*: vel: *hoc illum ſummè delectat.* 21. Aliquid religioni habere, *pro* ducere. *Kaiſzi zagréb derſati*, ali *vu kakvom dugovanyu grebaſze bojati.* Etvvas für die Sünd halten, ſich über etvvas ein Gevviſſen machen. *Valamit véteknek tartani*: vagy: *Valamiben a' vétektől félni.* 22. Eleganter jungitnr cum *Participiis paſſivis*: Ità perſvaſum, perſpectum, exploratum habeo &c.

Hăbĭlis, is, *Com.* le, n. Cic. *Prikladen, ſpreten.* Geſchickt, füglich. *Alkalmatos, illendő, bajlandó, reá-termett.* Comp. Habilior. *Szet.* Superl. habiliſſimus *Celſ.*

Hăbĭlĭter, *Adv.* Paul. *Prikladno, ſpetno.* Geſchicklich, füglich. *Alkalmatoſan, helyeſen.*

Hăbĭlĭtas, atis, f. Cic. Vid. *Aptitudo.*

Hăbĭlĭto, as, are, avi, atum, (Act.) JCt. *Prikladnogachinim*, Geſchickt mache. *Alkalmatoßá tſinálom.*

Hăbĭtābĭlis, is, *Com.* le, n. Cic. *Prebivavlyiv, gdeſze ſztáti y prebivati more.* Da man vvohnen kan. *Lakható.*

Hăbĭtācŭlum, i, n. Prud. *Prebivaliſche, ſztanye.* e. Wohnung. *Lakó-hely.*

Hăbĭtātio, onis, f. Cic. *Idem.*

Hăbĭtātor, oris, m. Cic. *Prebivalitel, prebivalnik, ſztanovnik, naſztanyenik.* r. Einvvohner. *Lakó.*

Hăbĭtātrix, īcis, f. Auſon. *Hiſaricza, prebivalitelicza, naſztanyenicza.* e. Einvvohnerin. *Lakóné.*

Hăbĭtio, onis, f. Aul. Gell. *Imanye.* Das haben. *Vagyonság.*

Hăbĭtior, *comp.* Plaut. *ſuperlat.* Habitiſſimus. Aul. Gell. *ab Adject.* Habitus, a, um, Plaut. *Tuſzt, tuſzteſſi, najtuſzteſſi, debel, debleſſi, naj debleſſi.* Fett, fetter, der Fetteſte, ſtarck, ſtärcker, der ſtärckeſte. *Kövér, kövérebb, leg-kövérebb. vaſtag, vaſtagabb, leg-vaſtagabb.* Equus habitiſſimus Aul. Gell. *Kony naj tuſzteſſi, y jakſſi.* Das fetteſte Pferd und ſtärckeſte. *Leg kövérebb, és vaſtagabb ló.*

Hăbĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Sztoim, prebivam.* Wohne. *Lakom.*

Hăbĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Prilichnoſzt, prikladnoſzt, ſztaliß kojega téla.* Des Leibs Beſchaffenheit. *állapotja, mivólta akárminek.*

Hăbĭtŭrio, is, ire, (Deſiderat.) Plaut. *Radbi imati.* Ich möchte haben. *örömeſt akarnám ha vólna.*

Hăbĭtus, ûs, m. Cic. 1. *Prilika, prikladnoſzt tela,* 2. *Navada, obichaj,* 3. *Szpodoba.* 4. *Oprava, noſsnya.* 1. e. Geſtalt des Leibs, 2. e. Gevvohnheit, 3. e. Gleichnuſs, 4. e. Kleydung, Tracht. *állapot, állás, termet,* 2. *Szokás,* 3. *Haſonlatoſság,* 4. *öltözet.*

Hāc, *Adv.* Terent. *Ovud, ovúda, ovèm, ovudek.* Hiedurch. *Erre, ezen.*

Hac Illac. *Adv.* Terent. *Szim tam; Ovud, Onud.* Daher, Dorthin, Hin- und vvieder. *Erre amarra.*

Hac propter. Varro. *Zato.* Darum. *Azért.*

Hactĕnŭs. *Adv. temporis.* Hūcuſquĕ. Cic. *Do vezda, doſzada, doſzad, Doſzlye.* Biſs hieher, Biſs auf dieſe Zeit. *Eddig.*

Hadrŏbōlum, i, n. Plin. *Sztanovita ſzmole felya.* Ein Art Gummi-Bech. *Bizonyos ſzurok.*

Hædīle, is, n. Horat. *Kozarnicza, kozelſzko ſztanye, zapor.* peregr. *ſtala.* r. Geiſs-Stall. *Ketske ól, Gödölye akol.*

Hædīcŭlus, Hædillus, i, m. *Plaut.* Hædŭlus, i, m. Juv. *Kozlek.* s. Geiſs-Böcklein. *Gödölyétske.*

Hædīnus, a, um. Cic. *Kozelſzki, kozlichti.* Von Geiſſen *oder* Ziegen. *Gödölyéből-való, ketskés.*

Hædus, (Hœdus *cum aliis ſuprà derivatis*:) i, m. Cic. *Kozel, Jaracz.* r. Bock, e. Geiſs. *Ketske, Gödölye.*

Hæma, ătis, n. Vid. *Sanguis.*

Hæmălops, ōpis, m. *Kervavo y modro-Oko.* Blutiges Aug, blau und braun geſchlagenes Aug. *Véres, kék-ſzem.*

Hæmanthĭnum, i, n. *Cherlyeno ſzteklo.* Rothes Glaſs. *Veres üveg.*

Hæmanthĭnus, a, um, Plin. *Cherlen.* Roth. *Veres.*

Hæmătītes, æ, m. *Plin.* Ămĕtўſtus, i, m. Ovid.

Kerveni Kamen. r. Bluth-Stein. *Vér kő.* Unus è pretiosis lapidibus.

Hæmătōsis, is, f. *kervi bivanye y kubanye vu télu.* e. Blutmachung, Blut-kochung in dem Leibe. *Vérnek a' testben maradásá, és meg-emesztése.*

Hæmōptŏe, es, f. Hæmōptēsis, is, f. Græc. *kervi iz jezika plyuvanye.* e. Blut-Ausspeyung aus der Zungen. *Nyelvéből vér-eresztés, botsátás.*

Hæmorrhăgĭa, (*usio*) Hæmorrhăgĭa, æ, f. & Hæmorrhœa *vel* Hæmorrhēa, æ, f. Medic. *Kervi Otok.* r. Blut-fluss. *Vér folyás.* Latinè *Sanguinis fluxus, profluvium.*

Hæmorrhŏĭcus, a, um, Med. *Kervi otok od zada terpechi.* Der dem Blut-fluss untergeben ist. *Vér folyást alöll szenvedő.*

Hæmorrhŏĭdes, ŏĭdum, f. *plur.* Med. *Sile Zlate.* Die guldene Adern. *Aranyos erek.*

Hæmorrhŏis, ĭdis, f. Lucret. Plin. Cels. *Kacha, od koje griza vszakero iztechi mora.* Eine Schlangen, aus welcher bifs das velliges Bluth entfliefsen muss. *Kigyó, Mellynek marása után a' testből minden vér kifoly.* 2. Hæmorrhoides *plur. Otok kerveni zlatebni.* r. Blut-fluss der guldenen Adern. *Arany érnek folyása.*

Hæmorrhūsa, æ, f. *Med.* Fœmina menstruis laborans defluxionibus.

Hæmōstătĭcus, a, um, Med. *Kerv vsztavlyajuchi.* Bluth-stillend. *Vér tartóztató.*

Hærēdĭpĕta, *rectiùs* Hērēdĭpĕta, æ, *Com.* Colum. *Ochinsztva prosziteły, Izłavecz.* Der nach Erbschafft strebt. *örökség kereső.*

Hærēdĭtārĭus, Hērēdĭtārĭus, a, um, Cic. *Odvetni, Delnichki.* Erblich. *örökös.*

Hærēdĭtas, Hereditas, atis, f. Cic. *Ochinsztvo, Dèl, Baschina.* e. Erbschafft, s. Erbtheil. *örökség.*

†Hærēdĭto, Heredito, as, are, avi, atum, *Meliùs* in hæreditatem venio. *Jeszem délnik ochinsztva.* Erbe. *örökösedem.*

Hærēdĭum, Heredium, ii, n. Varro. *Imanye dela ochinszkoga.* s. Erb guth. *örökös jószág.*

Hæreo, es, ere, hæsi, hæsum, (Neu.) Cic. *Vusztajem.* Anhange. *Rajta maradok, Akadok.* 2. Vid. *Dubito.* Hæret aqua, *id est* Negotium malè procedit. *ità* Cic. Hæret lingua mea. Terent. *Odsztraba govoriti nemorem.* &c.

Hæres, (Heres) ēdis, *Com.* Cic. *Délnik blaga ochinszkoga, odvetek.* r. Erb. *örökös.* Hæres ex asse *dicitur*, qui solus in totam hæreditatem succedit: Hæres ab intestato, *id est:* Qui absque ultima voluntate, *seu* Testamento hæreditatem adit, & obtinet. *ità JCti.*

Hæresco, is, ere, (Inch.) Lucr. *Vgrezujem, Pochinyam vusztajati.* Anfange zu hangen. *Hozzá rogazkodok.*

Hærĕsĭarcha, æ, f. *Pochetnik krive vere.* r. Urheber der Kezerey. *Eretnekségnek kezdője.*

Hærĕsis, is, f. Cic. *Krivo-versztvo.* peregr. *Heretickanszivo.* e. Kezerey. *Eretnekség.*

Hærĕtĭcus, a, um, Plin. *Krivo-verni, Krivo-Verszki.* Kezerisch. *Eretneki.*

Hæreticus, i, m. Plin. *Krivoverecz,* peregr. *Heretnik.* r. Kezer. *Eretnek, Hamis hitü.*

Hæsĭtābundus, a, um, Plin. *Komaj Zgovorliv, dvojech, vusztajuch.* Kaum redend, Zvveiffelhafftig, zvveifflend. *Akadozó, kételkedő.*

Hæsĭtantia, æ, f. Cic. *Vusztajanye, komaj zgovorenye, dvojnoszt, vu recheh popikavanye, muczanye, z-jezikom metenye.* e. Stammlung, r. Anstoss, e. Gazung, r. Zvveiffel. *Tántorgás, akadozás, kételkedés.*

Hæsĭtātio, onis, f. Cic. *Idem.*

Hæsĭtātor, oris, m. Plin. *Vusztajavecz, Mutavecz, V-rechèh popikavecz.* 2. *Zamudlivecz, vu vszakom szkoro meszto zadersavavecz, Omubavavecz,* 3. *Dvoitel.* Der hanget, 2. r. Vervveiler, 3. Der immer zvveifflet. 1. *Akadozó.* 2. *Késedelmes.* 3. *Kételkedő.*

Hæsĭto, as, are, avi, atum, (Neut. Fr.) Cic. *Po meszto szem zadersávam, Vusztajem, Poszto jam.* 2. *Dvoim.* Hange, stecke, bleibe, 2. Zvveiffle. *Kételkedek.* 2. *Késedelmeskedek Mulatozok.*

Hăgĭŏgrăphus, i, m. *Szvéteh dugovany piszecz.* Der heilige Sachen schreibet. *Szent dolgokat iró.*

Hăgĭŏlŏgĭum, ii, n. *Réd popiszan.* vulgò *Kalendar szvetczev.* Calender der Heiligen. *Szentek Kalendáriumja.*

Hăhă, *Interj. adclamantis.* Senec.

Hălăpanta, æ, m. *Fest.* Hălŏphanta, æ, *com.* Plaut. *Vajda nad laszci.* r. Erzlugner. *Fő bazug.*

Hālec *vel* Ālec, *item* Hā'lex, ēcis, f. Plin. (*apud Horat. etiam* gen. n.) *Szerdun,* vulgò *Haring.* r. Hering. *Hering.* 2. idem ac liquamen ex piscium intestinis factum. *Mart.*

Hālēcŭla, æ, f. Colum. *Szerdlnicz, Harinchecz.* Ein kleiner Hering. *Heringetske.*

Digitalizirao Google

Hălĭca, æ, f. *Colum.* & Ălĭca, æ, f. *Pira, zlochesʒt ſitek.* e. Spälte, Graupen. *Tzirok, Tönköly*, vagy *Tenkely.*

Hălĭcācăbum, i, n. Halicacabus, i, m. Botan. *Sidovſzka Viſsnya.* e. Juden - Kerſchen, Boberellen. *Sidó tſereſnye, Pap monya.*

Hălĭæ̆ētus, *alii* Hălĭætus, ti, m. Plin. *Morſzki Orel.* r. Meer-Adler. *Tengeri ſas keſetyü, ölyv.*

Hălĭĕutĭca, orum, n. *plur.* Plin. *Knige od rib naturæ.* Bücher von der Natur der Fiſchen. *Halaknak terméſzetekről irt könyv.*

Hălĭnĭtrum, i, n. Vid. *Nitrum.*

Hă ſphlœus, ei, f. *Czerovo Drevo, Czer.* r. Baum vvie Eicheln, ſo auch ebenfals Eicheln trägt. *Tſer - fa.*

Hălĭto, as, are, avi, atum, (*Frequent.* ab *Halo.*) *Guſztokrat ſzapu puſchom, ſzopim.* Offt hauche. *Lehelldegelek.*

Hălĭtus, ûs, m. Cic. *Dehnenye Hukanye, ſzapa, Düh, Duſſecz, Duſnák.* r. Ahtem, Dampff, Dunſt. *Fluvás, Lehellés.* Extremum halitum effare, *pro* mori.

Hallūcĭnor, V. *Allucinor, Erro.* 2. Idem ac *Decipior.*

Hallus, i, m. *Feſt.* & Halluc, ūcis, m. *Rúke ali noſni pálecz*, item *Pálecz na ruki.* Der Daum an der Hand, *oder* groſse Zehen am Fuſs. *Láb* vagy *kéz nagy ujja, hövelyk.*

Halma, ătis, n. Cæl. Rod. Vid. *Saltus.*

Halme, es, f. Idem quod *Muria* vel *Salſugo.*

Hălo, ōnis, m, Feſt. *Sum vu glavi joſchè od ſznochkanyega prevech pitja.* Ein Rauſch noch vor geſtrigen viel trincken. *Fej - zengés tegnap eſtvéli ſok italtól,* 2. *Kolobar oblachni okolo meſzecza, ali zvèzd.* r. Circkul um Mond und Sternen. *Nap és hold udvara, ſzérüje.*

Hălo, as, are, avi, atum, (Neu.) Virg. *Dehnem ſzapu, dubu puſchom.* Einen Dampff, Geruch gebe. *Pihök, lebellek.*

Hălŏbarches, Hălŏſarches, æ, m. *Glavar nad ſzoljum.* r. Saltz-Vervvalter. *Só - felett - való tiſzt.*

Hălŏphanta, æ, m. Plaut. Vid. *Sycophanta, kalapanta.*

Hălŏpōlĭum, ii, n. *Terſztvo z - ſzoljum.* r. Saltz-Handel. *Sóval - való kereskedés.*

Hălos, i, f. Senec. Vid. *Halo, onü.*

Hălŏſachne, es, f. *Morſzka penna.* r. Meer-Schaum. *Tengeri hab.*

Hălŏſanthus, i, m. *Najbolya y najlepſſa ſzol.* Das feinſte und beſte Saltz. *Leg - jobb, és leg-ſzebb só.*

Hălōſis, is, f. Svet. *Bojno dobitje y vzetje grada kakvoga, ali varaſſa.* e. Eroberung einer Stadt, oder Veſtung. *Vallamelly városnak meg-vévése.*

Halter, ēris, m. Mart. *Olovni globuſs, z-kèmſze pleſzavczi na vuſu ravnaju.* e. Springkugel, s. Gevvicht, Kugel der Seil-Tantzer. *ón golyobü, mellyel kötelen az tántzoſok magokat igazityák.* V. *Alter, ĕrü.*

Hălўſis, is, f. Aſtrol. *Kolobar oblachni okolo ſzuncza.* Ein Circkel von Wolcken um die Sonnen. *Nap körül bomályos udvari ſzérü.*

Hāma, æ, f. Plin. *Hakely, kvaka za obrambu ognya.* Ein Feuer-Hacken. *Vas horog*, vagy *tráklya melyel égéskor az ház ſedelét vonnyák-le.*

Hămădrўădes, ădum, f. *plur.* Virg. *Lòz velikeh* ali: *Sùm Boſicze, ville.* e. Walt-Göttinnen. *Erdei iſten aſzſzonyok.* Singul. *Hămădrўăs, ădü.* Synon. *Drўădes.*

Hāmātĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Vudichliv.* Das zu dem Angel gehört. *Gattos, Horgos.*

Hāmātus, a, um, Cic. *Vudichaſzt, vudiczu imajuchi.* Mit Angel bevvahret, angelicht. *Horgos, ſzigonyos.*

Hămāxa, æ, f. Aul. Gell. Vide *Plauſtrum.*

Hīmĭōta, æ, m. Plaut. *Vudichar: Ribich, ki na vudicze lovi,* 2. *Na morju razbojnik.* Der mit dem Angel fiſchet, 2. Ein See-Rauber. *Horgáſz, Haláſz,* 2. *Tengeri tolvaj.*

Hammōnĭum, ii, n. Varro. *Boja,* peregr. *Farba, z-kojumſze cherlenkaſzto bojati,* peregr. *farbati more.* Ein Farb vvomit man röthlicht färben kan. *Piros feſték.*

Hāmo, as, are, avi, atum, (Act.) Petron. *Z-vudiczum popadam, na nachin vudicze zviam, priviam.* Mit dem Angel fange, ergreiffe: biege, krümme vvie ein Angel. *Horoggal-fogom, horog módra tekerem.*

Hāmŭlŭs, i, m. (*Diminut.*) Cels. *Vudichicza, kvachicza.* Ein Angelein, s. Häcklein. *Tſattotska, Horgotska.*

Hāmus, i, m. Plaut. *Vudicza.* e. Angel. *Horog, Tſatt.*

Hānŭla, orum, n. *plur.* Feſt. *Male krivoverczev czirkvicze.* Kleine Götzen - Tempel. *Hitetlenek templomotskája.*

Hăpălārĭa, ium, n. *plur.* Auſon. *Poſzude v-kèhſze jajcza chuvaju.* Gefäſse in vvelchen die Eyer auf behalten vverden. *Edény, mellyben az tyúkmonyak tartatnak.*

Hapſus, i, m. Cels. *Vebet, Puna Saka.* r. Lock, Flock, Hand voll. *Teli marok,*

Hără,

Hărĕ, æ, f. Plaut. *Kotecz, ſzvinyarnicza, ſzvinyak.* r. Schvvein-Stall. *Diſznó ól.*

Hăriŏlă, æ, f. Plaut. *Vubvicza, zgagyavicza, dojducheh povedavicza.* e. Wahrſagerin. *Jövendölö Aſzſzony.*

Hăriŏlātio, Ăriŏlātio, onis, f. Cic. *Povedanye dojducheh, zganyanye, prorokuvanye.* Das Wahrſagen. *Jövendöles.*

Hăriŏlor, *vel* Ăriŏlor, āris, ari, atus ſum, (Depon.) Terent. *Dugovanya dojducha povedam, zgagyam, prorokujem, vubvem.* Wahrſage, errathe. *Jövendölök.*

Hăriŏlus, Ăriŏlus, i, m. Terent. *Zgagyavecz, iſztino-kaſecz, povedavecz, vubvecz, gonotnik.* r. Wahrſager, Errather. *Jövendölö.*

Harmŏnīa, æ, f. Cic. *Szloſenye, ſzloga, ſzloſno-glaſzje, glaſzo-ſzloſnoſzt.* e. Zuſammen-ſtimmung. *Ikes egyezö zengés, megegyezés.*

Harmŏnĭce, es, f. Græc. *Meſtria* iliti *znanye glaſzo-ſzloſnoſzti.* e. Kunſt der Muſic. *Muſikaj meſterség.*

Harmŏnĭcus, a, um, Plin. *Szloſno-glaſzni.* Zuſammen ſtimmend. *Egyezö zengésü.*

Harpăgātus, a, um, Plaut. *Z-ſeleznum machkum potegnyen, vzet.* Mit einem Hacken vveg genommen. *Vas matskával vonatott, húzatott.*

Harpăgo, as, are, avi, atum, [Act.] Plaut. *Z-ſeleznum machkum k-meni vlêchem.* Mit Hacken zu mir ziehe. *Horgáſzok.* 2. Metaph. *Kradem. ſzilum jemlyem.* Stehle, mit Gevvalt nehme. *Lopok, erövel elveſzem.*

Harpăgo, ônis, m, Græ. *Selezna machka.* Ein Feyer-*oder* Schiff-Haggen, r. Feyer-Hacken, Schiff-Haggen. *Vas matska, kútból kivonó horog.* 2. Transl. Vid. *Raptor, fur.* Plaut. 3. V. *Avarus.* Plaut.

Harpaſtum, i, n. Mart. *Okruglo zeſſita kóſa, y napuhnyena z dlakami* &c. vulgo *Pila.* Ein mit Haaren, *oder* Woll ausgefüllter Ballen. *Lapta*, 2. *Velika pila*, vulgo *Ballon.* Groſser Ballen. *Nagy lapta.* Harpaſto ludere. Mart. *Kapuſsa v-kolobar igratiſze*, ali *Balona, to jeſzt veliku pilu na viſſinu poſſikavati.* Dem Ballen ſchlagen, mit Ballen ſpielen. *Nagy laptával jádzani.*

Harpa, æ, f. *Plin.* eſt Avis ex ſpecie vulturis. Vid. *vultur.*

Harpe, es, f. Lucan. *Szablya.* Ein Säbel, *oder* krummes Schvverdt. *Szablya.*

Harpўĭæ, *vel* Harpўiæ, Harpўæ, ārum, f. *plur.* Virg. *ſunt tres crudeles inferni Aves,* Aëllo. Ocypetes & Cæleno, 2. *Apellativè* Harpўa, æ, f. Virg. *idem ac* Avis rapax. *Hinc Transl.* 3. Vid. *Prædo, Raptor* &c.

Hărumce, pro *Harum*, cum particula demonſtrativa *Ce.* Cato.

Hărundo, ĭnis, f. Vid. *Ărundo.*

Hărufpex, ĭcis, *com.* Feſt. Vid. *Ăruſpex.*

Hăruſpĭca, æ, f. Plaut. Vid. *Ăriŏla.*

Hăruſpĭcīna, æ, f. *Cic.* Hăruſpĭcĭum, ii, n. Catull. *Meſtria vubvenya, povedanya dojducheh dugovany, zgagyanye &c.* e. Wahrſager-Kunſt. *Jövendölö tudomány.*

Haſta, æ, f. Cic. *Kopje.* r. Spieſs. *Kopja, Dárda.*

Haſtārĭus, a, um, Feſt. *Kopjen.* Zum Spieſsen gehörig. *Kopjás, dárdás.*

Haſtarius miles, Liv. *Kopjanik junák.* Mit Spieſsen bevvaffneter Soldat. *Kopjás, dárdás vitéz.*

Haſtĭcus, a, um, Svet. Vid. *Haſtarius.*

Haſtĭle, is, n. Liv. *Kopiá drévo, kopjenicza.* e. Spieſs-Stangen. *Dárda nyele.*

Haſtŭla, æ, f. (*Dimin.*) Plin. *Malo kopje, kopjicbe.* Ein Spieſslein. *Kopjátska, dárdátska.*

Hāu, *Interject.* Plaut. *Hu! jaj!* Au, au vveh! *Hú.*

Hāud, *Adv.* Cic. *Nê.* Nein, nicht. *Nem.*

Hāurĭo, is, ire, hāuſi, hauſtum, (Act.) Cic. *Zaimlyem.* Schöpffe. *Merſtek.* Variè Sumitur. *Metaph.* ſtudia haurire: Cic. *Vuchitiſze.* Lernen. *Tanólni.* Auribus gaudia haurire. Liv. *Kaj veſzeloga chuti.* Etvvas luſtiges hören. *Vſg birt hallani.* Incendium hauſit urbem, Liv. *Varaß je pogorel.* Die Stadt iſt verbrunnen. *El-égett a' város.* Latus alicujus haurire. Virg. *Koga vu rebro vboſzti, poſzechi.* Einen in die Seyten ſtechen, &c. *Valakit óldalban ſzúrni, vágni.* Primam lucem haurire, *pro* naſci, *Curt.* Calamitates, haurire, *Cic.* pro *pati* & *perpeti*, &c.

Hāuſto, as, are, (Frequent. ab *Haurio*) Feſt. Vid. *Haurio.*

Hāuſtor, oris, m, Lucret. *Zajemitel, Grabitel, koj zajemlye, Grabi.* r. Schöpffer, der ſchöpfft. *Merſtö.*

Hāuſtrum, i, n. Lucr. *Zaimach, Herg. s.* Schöpff-Geſchirr, ein Schöpff-Rad, *Viz meritö-edény*, Vid. *Sitŭla, Cadus.* ità Nonius.

Hāuſtus, ûs, m. Cic. 1. *Grablenye, vode zaimanye*, 2. *Napitek.* Das Schöpffen, 2. Ein

Trunck. *Meritès*, 2. *Ital.* Hauſtus aquæ mihi nectar erit. Ovid. *Napitek vodè bude meni jako vugoden.* Ein Trunck Waſſer vvird mir vvohl ſchmecken. *Egy ital viz fog nékem tetſzeni.*

Hebdŏmăda, æ, f. Hebdŏmas, ădis, f. Cic. (ſeptĭmāna *barbarè dicitur.*) *Tieden, nedelya dána.* e. Wochen. *Egyhét, Hétnap.*

Hebdŏmădālis, is, *com.* le, n. Sidon. *Tiedenſzki, na tieden.* Wochentlich. *Hétnapi.*

Hebdŏmădārius, ii, m. JCt. *Szluzbe kakve chez tieden obnaſzavecz, opravitel.* Der durch eine Wochen etvvas zu verrichten hat. *Hétnapi ſzolga, betes.*

Hebdŏmădātim, *Adv.* Aul. Gell. *Od tiedna do tiedna.* Von Wochen zu Wochen, Wochentlich. *Hétrŏl hétre, hetenként.*

Hĕbĕnŭs, i, f. Hĕbĕnum, i, n. Ĕbĕnus, i, f. Virg. *Indianſzko drévo tvêrdo, Ebanovo drévo.* Hart Indianiſch Holtz, s. Eben-Holtz. *Indiai fekete-fa, ébanum-fa.*

Hĕbĕo, es, ere, (Neu.) Lucr. *Túpſzem, jeſzem tumpaſzt.* Ich bin ſtumpff. *Tompúlok, életlenülök.* Synon. *Hebes ſum.*

Hĕbes, ĕtis, *om.* Cic. Hĕbĕtĭor. *Svet.* Hebetiſſimus, Plin. *Túp, Tumpaſzt.* Stumpff. *Tompa, életlen, Homályos.*

Hĕbeſco, is, ere, Cic. *Túp poſztajem.* Stumpf vverde. *Meg-tompúlok.*

Hĕbĕtātio, onis, f. Plin. *Tupenye, Tupoga chinenye.* Das ſtumpff machen. *Tompítás, életlenítés.*

Hĕbĕtātrix, ĭcis, f. Plin. *Tupitelicza.* e. Stumpffmacherin. *Valamit tompán tſinálóné, meg-homályositóné.*

Hĕbĕtātus, a, um, Solin. *Túp vuchinyen.* Stumpff gemacht. *Meg-tompúlt.*

Hĕbĕteſco, is, ere, (Inchoat.) Plin. Vid. *Hebeſco.*

Hĕbĕto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Tupim, túpo chinim.* Stumpff mache. *Tompítom, életlenítem, Homályositom.*

Hĕbĕtūdo, ĭnis, f. Macrob. *Tupoſzt.* e. Stümpffe, Blöde. *Tompaság, homályoſság.*

Hĕbræus, (*ab* Hĕber nepote Semi.) æi, m. *Sidov.* Ein Hebräer. *Sidó.*

Hĕbræus, a, um, Hĕbrăĭcus, a, um. *Sidovſzki.* Hebräiſch. *Sidó-béli.*

Hĕcătombe, es, f. Juv. *Odſzto márh aldov.* Ein Opffer von hundert Thier. *Száz baromból-álló áldozat.*

Hĕcătomphŏnĭa, orum, n. *plur.* Plutarchus, *Obſzluzávanya negdaſznya ſzvetkovna, kojemi ſzu vſzegdar ſzto aldovov alduvali.* Gevviſſe Vor Zeiten Feſt-Tägen, an vvelchen allemahl, 100. Opffer geopffert vvurden. *Bizonyos ünnepek régenten, melyekben ſzáz áldozatokat tſináltak.*

Hĕcătŏn, *latinè* Centum.

Hĕcătonchĭros, i, m. *latinè* Centimănus.

Hĕcătontarchus, i, m. *Sztotnik.* peregr. *Kapitan.* r. Hauptmann, über hundert Mañ. *Százados Kapitány.* Vid. *Centurio, onis.*

Hecta, æ, f. Feſt. *Dugovanye kruto male vrednoſzti.* Ein ſehr geringe Sach. *Igen kevés értekü, érdemü dolog.* Hic homo me hectæ facit. Pompon. *Ov me chlovek kruto za malo dérſi.* Der Menſch halt ſehr vvenig von mir. *Ez az ember engem igen kevéſre bötsül.* Propriè autem ſignificat. *Meburicz na krubu. &c.*

Hectĭca, æ, Hectĭce, es, f. Galen. *Szuha hól.* peregr. *Szuhi beteg.* e. Dürrſucht, Schvvindſucht. *Száraz beteg ség.*

Hectĭcus, a, um. *Szuho-bolyen, ſzuhu hól imajuchi.* Dürrſüchtig, Schvvindſüchtig. *Száraz beteg ségben-lévö.*

Hectŏrĕus, ea, eum, Ovid. *Viteski, Junachki.* Tapffer, heroiſch. *Vitéz.* propriè quod ad *Hectŏrem* Heroem celeberrimum *Priámi* & *Hecubæ* filium ſpectat, qui in bello Trojano ab *Achille* interemptus eſt. *ità Virg.*

Hĕcŭba, æ, f. *Sena Priama, y mati Hectora, kojaſzeje po obladanoj y od nepriatelov vzetoj Troji varaßu, na pſza preobernula,* 2. Metaph. *Huda y zla ſena.* Das Ehe-Weib Priami und Mutter *Hectŏris* ſo da nach eingenommener Stadt Troja in einen Hund vervvandelt vvorden. 2. *Metaph.* Ein böſes Weib. *Priamus feleſége, Hektornak annya, melly az Trója gyözedelme után ebbé változtatott,* 2. Metaph. *Gonoſz és roſzſz aſzſzony.*

Hĕdĕra, æ, f. Feſt. *Berßlyan, trava v-zimi y vu-letu zelena,* 2. *Znamenye vina za kerchmarenye* vulgó *Czégar/e* Epheu, eine Art des Wind krauts, 2. Wein-Zeichen. *Folyó boroſtyán,* 2. *Bor tzégér.*

Hĕdĕrācĕus, a, um, Cato. *Berßlyanyov, izberßlyana nachinyen,* Ephevenin. Aus Epheu gemacht. *Boroſtyánbol-való.*

Hĕdĕrōſus, a, um, Prop. *Pun Berßlyanya.* Voll Epheu. *Boroſtyános.* Dicitur & Hĕdĕrĭgĕr, ĕra, ĕrum, *Catull.*

Hĕdra, æ, f. *Sztolecz, ſzedalo.* r. Stuhl, Sitz. *Szék, ülö-bely.* Hinc. *Cathĕdra, Exĕdra.*

Hēgūmĕnus, i, m. *Græc.* Idem quod *Præfectus Monaſteriorum,* hinc Raſcianorum Religioſo-

ligioſorum. *Igŭman* (ut vocant) *Guardiānus.*

Hei, *Interj: ingemiſcentiũ.* Cic. *Oh! Ai! Ah!* Ey, ey, ach! *Jaj.*

Hējŭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Aul. Gell. pro *Ejulo.*

Helcĭārĭus, ii, m. Matt. *Kì Ladje obtêrſene, ali Brode potêſe, vlêche.* Der ein Schiff ſchvvet geladen mit Seil ziehet. *A' ki kŏtêlen terbes hajót von, hajó húzó.*

Helcĭum, ii, n. Apul. *Konyſzki hàm*, s. Pferd-Kommet, Pferd - Geſchirr. *Szŭgy hám, hám.*

Helcusma, & Helcyſma, ătis, n. Plin. *Idem quod* ſeoria argenti.

Hēlĕnĭum, ii, n. Plin. *Vêliki koren.* e. Alant-Wurtz. *örvény nagy gyökér.*

Hēlĕnītes, æ, m. *Korenek vino.* r. Alant-Wein. *Orvény gyökeres bor.*

Hēlĭăcus, a, um, Idem quod *ſolārĭũ.*

Hēlĭce, es, f. ſeu urſa major. *Vekſa medvedicza zvézda, kola zvezdena na nebu od ſzevera vetra.* Der Heer-Wagen von den zvvey himmliſchen Geſtirnen gegen Norden, davon das eine *Arctos* oder *Helice*; das andere *Cynoſūra* (der kleine Bähr) benamſet vvird. *Göntzöl ſzekere, égitſillagzat:* ità Aſtrologi.

Hēlĭŏcămīnus, i, m. *Letna biſa.* e. Sommer-Stuben, s. Sommer-Hauſs. *Nyári-ház.*

Hēlĭŏlātra, æ, m. *Szuncze za Boga poſtujuchi.* r. Verehrer der Sonne. *Napot Iſten gyanánt tiſztelő.*

Hēlĭŏtrŏpĭum, ii, n. Hēlĭŏpus, i, m. Solin. *Szunchena roſa, ſzunchéni czvèt, Navrot.* e. Sonnen-Blum, Sonnen-Winde. *Katáng kóró, napra fordúló virág.*

Hēlix, ĭcis, f. Plin. *Szlàk.* Erden-Epeu. *Földi boroſtyán.*

Hellădĭcus, a, um, Vid. *Græcus, a, um.*

Hellas, ădis, f. *Gerchka zemlya.* s. Griechen-Land. *Görög országh.*

Hellĕbŏrum, i, n. Ĕlĕbŏrus, Hĕlĕbŏrus, i, m. Virg. *Maſzlak, chemerika trava ali koren chemerike.* e. Nieſs-Wurtz. *Ptrůſzſzentő gyökér, záſzpa.*

Helluātio, Hēluatio, onis, f. Cic. *Serenye, Srénye, Sdrénye.* Das Schlemmen, e. Schvvelgerey. *Dobzódás, zabálódás.*

Helluātor, Hēluator, oris, m. *Serecz, Poſerlivecz.* r. Schlemmer, Schvvelger. *Dobzódó.*

Hēlops, ŏpis, m. Colum. Vid. *Sturio.*

Hēlos, i, m. *Kurje okona nogi.* s. Hünner-Aug an Füſsen. *Szömölcs az lábon*, latinè: *Clavus pedis, fungus*, 2. Inuſtio olivæ à ſole, 3. *Hĕlos*, Civitas Ægypti.

Hēlŏſis, is, f. *Prevernenye trepavicze.* e. Umkehrung der Augen-Lieder. *Szem-héjának ki-fordúlúſa.*

Hēlūcus, i, m. Feſt. *Od vcheraßnyega pitja lèn, poſzpan, Neprikladen.* Von geſtrigen Sauffen faul, ſchläfferig, ungeſchickt. *Tegnapi italtól reſt, ſzúnyadozó, Alkalmatlan.*

Helvellæ, arum, f. *plur.* Cic. *Iz vſzakojachkeh tràv Salata, zmèſz.* r. Kräutel-Salat. *Kŭlŏmb-fêle fŭvekbŏl tſinâltt ſaláta.*

Helvēlæ, arum, f. *plur.* Genus eſt viliſſimæ *braſsicæ.* 2. Vid. *Helvellæ.*

Hēluātio, Vid. *Helluatio.*

Hēlŭo, & Hĕluo (*idem eſt de aliũ hujus generis.*) Helluo, onis, m. Cic. *Serecz, Poſerlivecz, Lakomecz.* r. Schlemmer, Praſſer, ein Fraaſs. *Dobzódó, zabálódó, Pazárló,* 2. Transl. *pro* eo, qui ſceleribus ſuis Patriam perdit & infamat, *vel* qui Patriæ &c. bona prodigit ac devorat.

Helvŏlus, a, um, Helvĕŏlus, a, um, Cato. *Rùſz.* Schiller. *Verbenyŏs ſzínŭ,* Helvolum Vinum. *Ruſzo vino.* Schiller-Wein. *Verbenyŏs - bor.*

Hēluor, Helluor, aris, ari, ātus ſum. (Dep.) Cic. *Serem, Pianchujem, Lebudi kak ſivem.* Freſse, praſſe, ſchlemme, liederlich lebe. *Dobzódok, zabállok, Réſzegeskedek, Pazárlok.*

Hēlus, i, m. Vid. *Olus, Braſſica.*

Helvus, a, um, Varro. *Rùſz.* Schiel. *Verbenyŏ, Tégla ſzínŭ, Tetſzin.* Synon. *Albĭdus, Fulvus.*

Helxīne, es, f. Plin. *Szlàk.* e. Winde, Zaun-Glocken. *Pogoly fŭ.*

Hēm, *Interject.* indignantis, *vel* admirantis, *&c.* Terent. *à! ah! ai! o! ha!* Ey! ach! *ím maid! úgy néked!* Hem aſtutias! Terent. *Ah chelarie!* Ach Argliſtigkeiten! *Haj ravaſzság!* &c.

Hēmĕrēsĭus, a, um, Plin. Vid. *Diurnus.*

Hēmĕtis, ĭdos, f. Plin. *Czer, czerovo drevo ſzadovno.* Art von einem Baum Eicheln tragend. *Makkot tſere - fa.* Vid. *Ilex.*

Hēmĕrŏbĭus, ii, m. Plin. *Chervchez jeden ſzamo dan ſivuchi,* 2. Metaph. *Chlovek neſzterbliv, koj ſzamo od dneva do dneva ſive.* Ein Wurm der nur einen Tag lebet, 2. Sorgloſer Menſch, der in den Tag hinein lebt. *Egy napig élő féreg,* 2. Metaph. *Gondviſeletlen, naprol napra élődő ember.*

Hēmĕrŏdrŏmus, mi, m. Liv. *Berzo - hodecz, Derka-*

Digitalizado Google

Derkavecz, Berzecz, Berzo-tek, ki na dan vnogo prederchi, peregr. *Lajár*. Schneller Lauffer, der ein Tag vveit lauffet. *Serényen járó, futó.*

Hēmĕrōgĭum, ii, n. Vid. *Calendarium.*

Hēmi, *Voci alicui conjunctum*, ſignificat idem, quod *Dimidium.*

Hēmĭcrānĭa, æ, f. Med. *Bòl glave iz jedne ſzamo ſztrane z-velikem otokom.* s. Haupt-Weh, an einer Seyten des Haupts mit groſser Geſchvvulſt. *Egy réſzről nagy dagadáſſal-való fej fájás.*

Hēmĭcўclus, i, m. *Cic.* Idem quod *Semicirculus.*

Hēmĭcўlindrus, i, m. Euclid. *Pòl vála* iliti *dréva okrugloga, z-kémſze ſito &c. válya.* Die Helffte eines runden Waltz-Stein, *oder* Holtz. *Fél hómbólgó, Górgó-fa, fél kerék oſzlop.*

Hēmĭlāutus, a, um, Catull. *Napòl opran.* Halb gevvaſchen. *Félnyére meg-moſott.*

Hēmĭna, æ, f. Plaut. *Pòl méczlya (Maſzlina.) mera.* c. Maaſs von halben Seitel. *Fél meſzſzely.*

Hēmĭnārĭus, a, um, Quint. *Pòl meczelyni, pol meczlya derſechi.* Halb Seitel haltend. *Fél meſzſzeles.*

Hēmĭŏlĭus, a, um. *Idem quod* totus cum dimidio, Aul. Gell. *Pol-drugi.* Anderthalb. *Más-fél.*

Hēmĭpāgĭa, æ, f. Vid. *Hemicrania.*

Hēmĭplāgĭa, Hēmĭplēgĭa, æ, f, Med. *Idem quod* dimidia apoplexia. *Gutta* iliti *Kaplya, koja Polovitczu téla vudri.* Halbe Schlag ſo nur eine Seyte trifft. *Fél guta ütés, mely tſak egyik réſzét üti-meg a' teſtnek.*

Hēmĭplēxĭa, æ, f. Med. *idem.*

Hēmĭrā'ŏpĭa, (*melius* Hēmŏrā'ŏpĭa) æ, f. *Vu nochi vigyenye, boíye neg vu dnevu, Machkin vid.* Des Nachts beſſer als am Tag ſehen, s. Katzen-Angeſicht. *Etzakán jobban mint nappal-való látás, Matska ſzemü nézés.*

Hēmis, *in compoſitione* idem atque *ſemis*, vel *dimidium.*

Hēmisphærĭum, ii, n. Vitruv. *Pol neba, pol kolobara nebeſzkoga ali zemelyſzkoga po okruſilu pravo razdelyenoga.* Der halbe Himmel, die Helffte der Erd oder Himmels da durch einen Circul die Sphæra in zvvey gleiche Theilen getheilet vvird. *Fél ég, Fél gömbölyegtég, A' földnek* vagy *világnak fele.*

Hēmĭtŏgĭum, ii, n. *Pòl halye pervu ſzamo ſztran imajuche.* r. Halb-rock, ſo nur das vorder Theil hat. *Oly ruha, melynek tſak elsö réſze vagyon.*

Hēmĭxeſtes, æ, m. Bud. *idem ac* ſemiſextarius.

Hēnĕtĭa, Vēnĕtĭa, æ, f. *Benetki.* Venedig. *Velentze.*

Hēnĕti, Ēnĕti, *hodie* Vēnĕti, m. *plur.* Geogr. *Benetchani.* Die Venetianer. *Velentzeiek.*

Hēpăr, ătis, n. Plin. *Jétra.* Die Leber. *Máj.* Latinè *Jecur.*

Hēpătārĭus, a, um. *Plaut.* Hēpătĭcus, a, um, Plin. *Jeterni.* Denen Leber gehörig. *Májos.*

Hēpătĭcus, i, m. Medic. *Jetro-bolyen, ſzuhoj boli podloſen, ſzubo-bolyen.* Leber-ſüchtig. *Mája-fájó.*

Hēpătītes, æ, m. Plin. *Dragi kamen, zarad ſzpodobe jéter, kamen jeterni zvan.* Ein Edel-Geſtein, vvegen der Gleichheit, r. Leber-Stein genandt. *Máj haſonlatoßágú drága kö.*

Hēpătītis, is, f. *Vusganye jéter.* c. Entzündung der Leber. *Máj, égés, gyúladás*, Latinè: *Accenſio jecörü.*

Hēpĭălus, i, m. Ēpĭălus, i, m. *Metúlyecz, koj okolo y vu ſzvechu léche, ſzvétchni metúly.* Ein Schmetterling, ſo um die Liechter flieget. *Gyertya körül rebdezö pillangótska, legyetske.*

Hepsēma, ătis, n. Plin. *Moſt, kojegaſzeje tretji dél pokuhal.* r. Moſt ſo den dritten Theil eingeſotten. *Fött muſt, mellynek harmadik réſze elforrott.*

Hepsētĭa, æ, f. Græc. *Zdolnya Kruha kora.* Die untere Rinde des Brods. *Kenyérnek alsó héja.*

Hepta, æ, f. *idem quod* ſeptem.

Heptăchordus, a, um, *Hæſiod. Szedem ſztruny imajuchi*, Sieben Saiten habend. *Hét húros.*

Heptăgōnĭa, æ, f. Liv. *Szedmero-vuglina, dugovanye ſzedem vuglov imajuche, ſzedem vuglov.* Sieben Eck. *A' mi hét ſzegletü.*

Heptăgōrum, i, n. *Hygin. Idem.*

Heptăpăchys, is, f. *Mera, ali duſina ſzedem réſov.* c. Maaſs *oder* c. Länge von ſieben Elen. *Hét réſü mérték*, vagy *Hoſzſzaság.*

Heptăpўlus, a, um. Apul. *Szedem vrát imajuchi.* Sieben Thör, *oder* Porten habend. *Hét ajtós, kapus.*

Heptaſtŏmus, a, um. *Na ſzedem ſztran odpert.*

Sieben

Sieben Oeffnungen habend. *Hét réſzre felnyilt.*

Heptătēuchus, a, um, & Heptătĭcus. *Szedem vu ſzebe Knìg zaderſavajuchi.* Aus ſieben Bücheren beſtehend. *Hét féle Könyvekből-álló.*

Heptătŏnus, a, um. Vid. *Heptachordus.*

Heptēres, is, f. Liv. *Ladja z-ſzedmemi veſzli.* Ein Schiff mit ſieben Rudern. *Hét rend evezőjű hajó.*

Hĕra, æ, f. Cic. *Goſzpa, hiſna goſzpodaricza.* Die Frau im Hauſs, e. Hauſs-Frau. *Gazda aſzſzony, házi gazdáne.* 2. Hĕrā. *Boſtieza Juno.* Die Göttin Juno. *A' Júnó Iſten aſzſzony.*

Hērāclĭus, *vel* Hērāclēus, *aut* Hērăclēĭŭs, lăpis, lapidis, m. Plin. *Kamen za poznanje ſzrebra, zlata.* Ein Prob-Stein. *Proba-kő.* Sic dictus ab *Hĕrăclēa Lȳdĭæ urbe.* Unde & *Lapis lydius* appellatur.

Herba, æ, f. Cic. *Trava.* s. Graſs, s. Kraut. *Fű.* Dare alicuî herbam. Gregor. Tur. *Kèga oſztvariti, z-chemerom vumoriti.* Einen mit Gifft vergeben. *Valakit méreggel megölni.*

Herbācĕus, a, um. Plin. *Trávni.* Das von Graſs iſt. *Fűből-való.*

Herbārĭum, ii, n. Med. *Kniga od vſzakojachkeh trav.* 2. *Travnik, travinyak.* s. Kräuter-Buch. 2. Ein Ort vvo das Graſs vvachſet. *Minden-féle füvekről irott könyv.* 2. *Füves hely.*

Herbārĭus, a, um. Plin. *Travni.* Den Kräuteren gehörig. *Füves.*

Herbaſco, is, ere. (Incho.) Plin. *Travum poſztajem.* Zu Kraut, Graſs vverde. *Füvéleſzek.*

Herbeo, es, ere, ui, (Neu.) Plin. Vid. *Herbaſco.*

Herbeſco, is, ere. Cic. Vid. *Herbaſco.*

Herbĕus, ea, eum. Cic. *Travo-zelen.* Graſsgrün. *Fű-ſzinű.*

Herbĭdo, as, are, avi, atum. [Act.] Mart. Capell. *Travno, travnato chinim.* Graſſicht mache. *Füvesitem.*

Herbĭdus, a, um. Plin. jun. *Travnat, pun tráve.* Voll Kraut *oder* Graſs. *Füves, teli füves.*

Herbĭfĕr, a, um. Plin. *Travu rodechi, noſzechi.* Das Graſs *oder* Kraut herfür bringend. *Füvetermő.*

Herbĭgrădus, a, um. Cic. *Po travi plazechi, gmazechi.* Im Graſs Kriechend. *Füben-járó.* Herbi grada Cochlea. Cic. *Pùs.* e. Schneck. *Füben-járó tſiga.*

Herbĭsĕcus, a, um. Virg. *Travo-rez, travokoſz.* Graſs obſchneidend. *Fű-metſző.*

Herbōſus, a, um. Herbōsĭor, Herbōſiſsĭmus. Plin. *Traven, travaſzt, pun trave.* Graſſicht, voll Graſs. *Füves.*

Herbŭla, æ, f. *Dimin.* Cic. *Travicza.* s. Kräutlein. *Füvetske.*

Herbuſcŭla, æ, f. Capell. *Idem.*

Herciſco, & Herciſcor, Vid. *Ereiſco.*

Herclè, Hercŭlè. *Adv. Jurantis.* Plaut. *Zaiztinu, ſztanovito.* Fürvvahr. *Bizonyára.* Quaſi diceres: *me Hercules perdat* &c. Vid. *Ædĕpŏl.*

Hercŭlĕè. *Adv.* Cic. *Verlo, Viteski, Junachki.* Topfferlich. *Ugyan emberűl, katonáſan.* Adject. à *Subſtant.* Hercŭles, is, m. qui fuit inſignis heros, ex fabulis græcis notiſſimus. *Hinc proverbia.* Dextro Hercule. *Szrechno.* Glücklich. *Szerentſeſen.* Clavam Herculi extorquere. *Cheſzaſze prijeti, kaj nè moguche.* Was unmögliches vornehmen. *Lehetetlenen iparkodni.* Herculem laceſsĕre. *Na jakſſegaſze poſztaviti,* ali *z-moguchneiſſem y jakſſem kaj imati, z-nyimſze boriti.* Mit einem Stärckeren zu thun bekommen. *Magánál erősebbre támadni.* Ad columnas Herculis. *Nepreſztancze.* Unaufhörlich. *Szűntelen, Végezet-nelkűl.* Herculis cothurnos infanti aptare. *Kaj neſzpodobnoga, bedaſztoga chiniti.* Etvvas ungereimtes thun. *Valamit balgatagúl tſelekedni.* Nec Hercules contra duos. *Tesko ſze je jednomu ſzuprot dvem ali vech poſztaviti: Inache: vech pèſz na jednoga.* Viel Hunde ſind des Haaſen Todt. *Sok lùd diſznót győz.* Denique *Metaph.* Hercules hebræus *dicitur* Samſon, poteſt & ad alios fortitudine ſingulari præſtantes nomen *Hercules* propter ſimilitudinem transferri.

Hĕrĭſŭga, æ, m. Catull. *Szluga od goſzpodara beſzechi.* Ein entloffener Knecht. *Urától elſzökő ſzolga.*

Hĕrĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Goſzponov, goſzpodarov.* Dem Herrn gehörig. *úré, gazdáé, úrhoz tartozó.*

Hērīnāceus. Vid. *Erinaceus.*

Hermăphrŏdītus, i, m. JCt. *Obojega ſzpola chlovek.* Zvvitter, Zvviedorn, der Mann und Weib zugleich iſt. *A kinek férjfi, és aſzſzonyi ſzemérmetes teſte vagyon.*

Hermēnĭa, æ, f. Gal. Idem quod *Interpretatio.*

Hermes, is, & ētis, m. *Tolmachnik kriveh Bogov.* Der Götter Dollmetſcher. *Bálvány Iſtenek tolmátſa.* Synon. *Mercurius.*

Hermŏclĭnĭum, ii, n. *Razgrealnicza, z-kůmſze poſztelya razgreva,* ali: *poſztelnya grealnicza.* vulgò *Skandalet.* r. Bett-Wärmer. *ágy melegitő ſzerſzam.*

Hermŏglўphus, i, m. Stat. *Kipo-rez, kamenorez,* peregr. *Piltávar.* Ein Bildhauer. *Kép faragó.*

Digitalizirao Google

Hernĭa, æ, f. Celſ. *Kila.* r. Leiſten-Bruch, Leib-Schaden. *Tôkôßég.*

Hernĭōſus, a, um. Med. *Kilav.* Der ein Bruch hat. *Tôkôs.*

Herniōtŏmĭa, æ, f. *Kile rezanye.* e. Schneidung eines Bruch. *Tôkôßég metſzés.*

Herniŏ-ŏmus, i, m. Med. *Kilo-rez.* r. Bruch-Schneider. *Tôkôßég metſzô.*

Hērōdĭus, ii, m. Homērus. *Morſzka guſzka.* e. Meer-Gans. *Tengeri lúd.* Theodōrus verò *ardeŏlam* vocat.

Hērōĭcus, a, um. Cic. Vid. *Heĉtoreus.*

Hērōĭna, æ, f. & Hērōis, ĭdis, f. Svet. *Vitezicza, viteskinya, ſena kruto ſzpametna.* Eine Heldin. *Vitézné, fô aſzſzony, úri aſzſzony.*

Hēros, ōis, m. Cic. *Vitez, junak,* &c. r. Held. *Vitéz, hirés katona, nevezetes ember.*

Hērōum, ōi, n. Liv. *Viteski grob.* r. Helden-Grab. *Vitézi koporſó, úri temetô hely.*

Hērōus, a, um. Cic. *Viteski, junachki, drêchni, glaſzoviti,* &c. Helden-hafftig. *Vitézi, fô emberi.*

Herpes, ētis, m. Herpēta, æ, f. Med. *Do koſzti grizechi y izjedajuchi mozol.* Ein um ſich, auch biſs auf die Beiner freſſend Geſchvvär. *Tſontig rágó fekély, tüzes orbántz.*

Herpillus, i, m. Serpyllum, li, n. & Serpyllus, li, m. Plin. *Chrêveze trava za ptieze dobra.* r. Quentel, Hünner-Klee, Wild-Poley, Hünner-Darm. *Galamb begy nevü fü.*

Herthus, i, m. *Tacit.* Vid. *Terra.*

Hĕrus, i, m. Terent. *Hiſni goſzpon, goſzpodar,* r. Hauſs-Herr. *Házi gazda.*

Heſpĕrĭa, æ, f. Poëtæ. *Latinſzka zemlya.* Italien. *Olaſz orſzág.* Heſperia ultima, *Spanyolſzka zemlya.* Spanien. *Spanyol orſzág.*

Heſpĕrus, i, m. & Heſpĕrūgo, ĭnis, f. Senec. *Zvezda vecherna.* Der Abend-Stern. *eſtveli tſillag.*

Heſternus, a, um. Terent. *Veheraſſni, veheranyi.* Geſtrig. *Tegnapi.*

Hĕtærĭa, æ, f. Vid. *Sodalitas, Societas.*

Hĕtĕrŏclĭton, i, n. Cal. *Koje nè obderſava reda obchinſzkoga, y ſzuprot obchinſzkomu derſanyu chini.* Das von gemeiner Regul obvveicht. *Közönséges rendhéli jót megvetô.*

Hĕtĕrŏclĭtus, a, um. *Rèd, nachin obchinſzki neobderſavajuchi, y ſzuprot chinechi,* ali: *od obchinſzkena vade odhajajuchi.* Von der gemeinen Regul und Satzungen obvveichend. *A közönséges jót semmire tartó.*

Hĕtĕrŏcrānĭa, *vel propter accentum* Hĕtĕrŏcrānēa *aut* Hĕtĕrŏcrānĭa Vid. *Hemicrania.*

Hĕtĕrŏdŏxus, xi, m. *Koj krivi navuk derſi y naſzleduje.* Der eine unrichtige Lehr führet. *Hamis hit követô.*

Hĕtĕrŏgĕnĕus, *aut* Hĕtĕrŏgĕnĭus, a, um. *Szuprotivne y druge felye, ali naroda.* Das eines anderen Geſchlechts iſt, *oder* vvieder ſtehet. *Más külömbözô nemböl-való.* Huic opponitur *Hŏmŏgĕnĕus,* vel *Homogenĭus, a, um.* Vide ſuo loco.

Hĕtĕrōnўmus, a, um. *Idem ac* diverſum nomen habens. *Drugoga imena,* &c.

Hĕtĕros. Vid. *Falſus.* Item Vid. *alius, a, um.*

Hēus! *Adv. vocantis.* Plaut. *Hoj! chujes! hodi ſzim.* Holla, hie zu. *Hallodé.*

Heu. *Interj. dolentis.* Terent. *Jaj! oh!* Ey! ach! *Oh! jaj!*

Hex. *Nomen numerale. indecl.* Latinè: Sex. *Séſzt.* Sechs. *Hat.*

Hexăchordus, i, m. Vitruv. *Igra na ſéſzteh ſztrunyah.* Inſtrument mit Sechs Saiten. *Hat húrú muſika.*

Hexăclīnon, i, n. Mart. *Séſzt ſztolczev.* Sechs Seſſel. *Hat ſzék.*

Hexăĕdron, i, n. *Séſzt vuglov.* Sechs-Eck. *Hat ſzeglet.*

Hexămĕrus, a, um. *Séſzto-dnev.* Sechs-Tägig. *Hatod napi.*

Hexăgōnum, i, n. *Séſzt zevſzema jednaki vugli, ſéſzt jednakeh ſztran imajuchi.* Das Sechsgleiche Seiten, *oder* Winckel hat. *Hat egyenlô ſzegletek, kiknek hat egyenlô reſzek vagyon.*

Hexăgōnus, a, um. Colum. *Séſzto-vuglaſzt.* Sechs-Eckig. *Hat ſzegletü.*

Hexămĕter, ĕtri, m. (Verſus) *vel* Hexămĕtrum, i, n. (Carmen.) *Séſzto-nog, red popevke.* s. Sechs-füſſig Sang. *Hat lábú vers.*

Hexăplus, a, um. *Latinè* Sexdŭplex. *Séſztero-ſztruk, ſéſztero-verſzt.* Sechs-fach. *Hatos, hatſzoros.*

Hexaſtўlos, i, m. Vitruv. *Kaj ſéſzt ſztupovima.* Das Sechs Säulen hat. *Hat oſzlopú.*

Hexērēs, is, f. Liv. *Ladja z-ſéſztemi veſzli.* Schiff das ſechs Ruderen hat. *Hat lapáttal evedzôs hajó.* Latinè: *Navis,* quæ ſex remorum ordinibus agitur: *ſicut Birēmis* à duobus *Trirēmis* à tribus remorum ordinibus dicta, *&c.*

Hexis, is, f. Apul. *Tela prikladna ſzloſnoſzt.* e. Geſtaltung deſs Leibs. *ékes termetü-teſt.* Latinè *Habitus corporis.*

Hiāſco, is, ere, (Inch.) Gato. Vid. *Hiſco.*

Hiātus, ûs, m. *Cic.* Transl. *Zianye, Puklina, puczavicza zemlye.* 2. propriè. *Zevavicza, vuſzt razteſenye.* e. Spalt, Klufft. 2. Daſs Jähnen. *Nyilás, haſadás.* 2. *ásitás.*

Hĭberna, Hўberna, orum, n. *plur.* Cic. *Sztanovanye*

huvanye zimſzko vojnikov. s. Winter-Läger, s. Winter-Quartier. *Teli kvártély.*

Hibernāculum, Hȳbernaculum, i. n. Liv. *Sztan, meſzto prebivanya vu zimi.* Winter-Quartier, s. Loſchierung-Ort. *Teli ſzállás, lakás.*

Hibernātio, ōnis, f. Vid. *Hyematio.*

Hiberno, Hyberno, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *Chez zimu, ali v-zimi prebivam, ſztanujem, zimujem.* Das Winter-Läger habe, überwintere. *Telelek.*

Hibernus, Hȳbernus, a, um. Cic. *Zimſzki.* Das zum Winter dienet. *Teli.*

Hibla, Hȳbla, æ, f. Strab. *Gora vu Sicilii.* Ein Berg in Sicilien. *Sitziliai hegy.* Gelebratur à copioſis apibus in eo mellificantibus.

Hibrĭda, Hȳbrĭda, æ, Hibris, Hȳbris, ĭdis, com. Plin. *Pòl divjaka, praſze iz divjaka y domache praſzicze.* Halb vvild Schvvein, Schvvein ſo von einen vvilden Eber und Zahmen Sau gevvorffen. *Vad kantól és ſzelid házi, emitől fajzott ſüldö, malatz.*

Hicce, hæcce, hocce. Terent. *Ov, a, o.* 2. *Ravno ov.* Der, die, das. 2. Eben dieſer. *Ez, az.* 2. *éppen ez.*

Hiccinĕ, hæccine, hoccine. Plin. *Ov lije? te jeli ov?* Iſt dan dieſer? *Ugyan azé? ezé az?*

Hic. *Adv. loci.* Teren. *Ovde, ovdi, ovdek, ovdeka.* Hie. *Itt, itten.*

Hiems, Hyems, ĕmis, f. Tacit. *Zimſzko, vreme, zima.* Der Winter. *Tél.* Hieme uti injucundâ, triſti, & perodioſa.

Hiĕrăcītēs, æ, m. Plin. *Jaſztrebove farbe kamen, jaſztrebov kamen.* r. Habicht-Stein. *Ölyv ſzínü-kö.*

Hiĕrarcha, æ, m. *Glavar veliki nad dugovanyu duhovnom, ſzvétem, veliki duhovnik.* r. Ertz-Prieſter. *Szentséges rend fejedelme, fö pap.*

Hiĕrarchīa, æ, f. *Glavarſztvo czirkveno.* 2. *Red y vrednoſzt Angelſzka.* e. Kirchen-regierung. 2. e. Ordnung der heiligen Engeln. *Szent fejedelemſég.* 2. *Angyali rend és méltóság.*

Hiĕrāx, ācis, m. Latinè: *Accĭpĭtĕr, ĭtris.*

Hiĕrŏcŏmīum, ii, n. *Ubogczev hiſa.* peregr. *Spital.* s. Siechen-Hauſs, Spittal, Lazareth. *Pokloſóknak iſpotályok, iſppotály-ház.*

Hiĕrŏdūlus, *vel juxta accentum.* Hiĕrōdŭlus, i, m. *Szlusbe czirkvene dvoritel, czirkveni ſzluga.* Der den Gottes-Dienſt abvvartet. *Sentegy-ház ſzolgája.*

Hiĕrŏglўphĭcum, i, n. *Szpodoba y pelda od prilike ſzvinſzke vzeta.* Ein etvvas Geheimes Sinn-Bild von Thieren hergenohmen, eine bildnuſs-Schrifft. *Oktalan állatok képéröl vett haſonlatoság.*

Hiĕrŏglўphĭcus, a, um. *Z-mudrom ſzpodobum y od ſzvin vzetum na razmenye dan.* Mit Sinn-Bilderen von Thieren genommenen, etvvas verſtehen gebend. *Okoßan élö-allaktoktól vett haſonlatoſságnak értelemre adáſához-való.*

Hiĕrŏglўphus, i, m. *Szveteh dugovany ali kipov izrezavecz.* Der heilige Sachen *oder* Bilder ſticht, *oder* gräbt. *Szend dolgoknak vagy képeknek ki-ſaragója.*

Hiĕrŏphanta æ, m. *Corn. Nep.* Vid. *Hierodulus.* & Latinum *Ædĭtĭmus, Ædĭtŭus.*

Hiĕrŏphўlax, *vel juxta accentum (& ſic de pleriſque græcis.)* Hiĕrōphўlax, *vel ut aliis placet* Hiĕrŏphўlax; ācis, m. Scæv. *Chuvar ſzvéteh czirkveneh dugovany.* Der über die heilige Kirchen ſachen Sorg hat, r. Kirchen-hüter. *Szentséges állapot örzője.*

Hiĕrŏſarchus, i. m, Alex. ab Alex. *Najvetſſi nad ſzvétem dugovanyu, Papa.* r. Kirchen-Obriſter. l'abſt. *Fö pap, Romai Pápa.* Latinè *Præpoſitus ſacrorum.*

Hiĕrŏthēca, æ, f. *Poſzvechena poſzuda.* Ein gevveichtes Gefäſs, *Szentelt edény.* Latinè *Capſa,* vel *capſŭla benedicta, ſacra.*

Hila, Hilla, æ, f. (*plur.* Hilla, orum, n.) Horat. *Klobaſzicza.* Wurſt. *Kolbász.* Hilla infumata. *Plaut.*

Hĭlărè *Adv. Tacit.* Hĭlăriùs. *Cic.* Hilariſſimè *Plaut.* Hĭlărĭtĕr. Auct. ad Herenn. *Veſzelo, raduychſte.* Luſtig, frölich, vvohlauf. *Vigan, Vidáman.*

Hĭlărēſco, is, ere, (Neu. Inch.) Varr. *Veſzel poſztajem.* Frölich, luſtig vverde. *Meg-vidúlok.*

Hĭlărĭa, (*vel juxta græcam ſcriptionem, Latinis tamen non uſitatam* Hĭlărĭa) ōrum, n. *plur.* Budæus. *Szvétek, vu kojem negda na protuletje pochetek dugſſega od nochi dnéva obſzluſavali jeſzu.* Feſt im Frühling, da Tag und Nacht gleich ſind, und gleych darauf der Tag länger vvird. dann die Nacht. *Innep vólt a' régieknél, melyet Tavaſzkor, mikor a' nap hoſzſzabbúlni kezd, illettek.*

Hĭlărĭs, is, *com.* re n. & Hĭlărus, a, um. Cic. *Veſzel, biſzter, gyegyeren.* Frölich, muthig, freudig, hurtig, luſtig. *Vig, vidám.*

Hĭlărĭtas, atis, f. *Cic.* Vid. *Jucunditas, latitia.*

Hĭlăro, as, are, avi, atum. (Act.) *Cic.* vid. *Exhilaro.*

Hĭlum, (aliis Hĭlum) i, n. Cic. *Piknyicza chernа na bobu, bobje oko.* 2. Metaph. *Nikaj, dugovanye nikaj nevredno.* Das kleine ſchvvartze Flecklein an den Bohnen. 2. Ein nichtsvvürdiges Ding, Nichts. *A babnak feketéje.* 2. *Semmi, ſemmire-való dolog.* Hinc componitur *Nihilum,* quaſi *ne hilum quidem;* &

Digitalizirao Google

per Apocŏpem *nihil*, & per ſyncŏpem *Nil*. Ex nihilo nihil, in nihilum nil poſſe reverti. *Lucret.*

Hinc, *Adv.* à loco. Terent. *Od ovud, od ovde, odaulye.* Von hier, dannen. *Innen, Innét.*

Hinnĭbĭlis, is, com. le, n, Cæl. Aurel. *Viſchiv, herzliv,* Das vviehret. *Nyerítbetŏ.*

Hinnĭbundè, *Adv.* Claudius ex Nonio. *Herſuch kakti kony.* Wiehrend vvie ein Pferd. *Nyerítve, Nyerítŏ formán.*

Hinnĭbundus, a, um, Non. *Viſchechi, berſuchi.* Wiehrend. *Nyerítŏ.*

Hinnio, is, ire, ivi, itum, [Neu.] Quint. *Hérſem, Viſchim kakti kony.* Wiehre vvie ein Pferd. *Nyerítek.*

Hinnĭto, *vel* Hinnĭtĭto, as, are, avi, atum, (Frequent.) Varro. *Gúſztokrat herſem, berſechem, Viſchim.* Offt vviehre. *Nyerítdegelek.*

Hinnītus, ûs, m. Cic. *Herzanye, Viſchenye.* Das Wiehren. *Ló nyerítés.*

Hinnŭlĕus, ĕi, m. Hinnŭlŭs, i, m. Plin. *Mlado od zveri,* ali *ſivincheta domachega; ſrebchecz, Telchecz, Divjachecz, Medved checz &c.* Ein junges von einem Thier; als s. Röſslein, Oechslein, Reh-böcklein, Hirſchlein, junge Wild-Schvvein, Bährlein, &c. *ŏznek, ſzarvasnak s-egyéb oktalan állatoknak vembe, fia.*

Hinnus, i, m. Varr. *Mezg.* r. Maul-Eſel, Pferd-Eſel. *ŏſzvér.*

Hio, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Ziam, chubim.* Auſthue, jähne, klaffe, geine. *Nyílok, nyitva-vagyok.* Tellus æſtu hiat. *Salluſt. zemlyaſze od vruchine púcza, resi.* &c. Nec flos ullus hiat. Propert. *Ni jeden czvètſze nè joſche odperl.* 2. Metaph. *Nakai blepim, komaj chakam, jako ſelim.* Etvvas hefftig begehre. *Valamit igen óhajtok, kivánok.* Semper ad ſpem futuri hiat. ſenec. *Vſzegdar jako blepi y komaj chaka na dojduche.* Er vvartet hefftig auf das künfftige. *Mindenkŏr óhajtja a' jövendŏt.* 3. Oratio hiat. *Quintil.* pro *non cohæret.* 4. Vid. *Miror, Dubito, Stupeo.*

Hippāce, es, f. Plin. *Kobilyak, kobilſzki ſzir, z-kobilyega mleka ſzir.* Käs von Roſsmilch. *Ló* vagy *kantza téjből tſinált ſajt.*

Hippāco, as, are, avi, atum, [Neut.] Feſt. *Nedußlivem, ſzopim, tesko-diſzem, ſzoputim.* Keiche, hart *oder* ſtarck athme. *Nehezen lebellek, fúvok.*

Hippāgōga, æ, f. *Liv.* Hippāgo, ĭnis, f. *Aul. Gell.* Hippāgĭum, ii, n. *Konyſzki bród, vukŏmſze konyi prevaſaju.* Ein Schiff, darinn die Pferd über das Waſſer geführt vverden. *Révhajó, Lóvakat a' vizen általkŏltŏztetŏ hidas.*

Hipparchus, i, m. *Idem quod* Magiſter equitum.

Hippăsĭa, æ, f. *Latinè* Equitatio.

Hippĕlăphus, vel Hippĕlăphos, i, m. Theodor. *Konyo-jelen, jelen z-konyſzkemi grivami velikemi, y dugemi, y k-tomu bradaſzt.* r. Pferd-Hirſch. *Ló formájú ſzarvas.*

Hippĭa, æ, f. *Chrevcze trava, kokoßja trava razßirena.* Groſser Hünner-Darm, gevviſſes Kraut. *Galamb-begy nevü fü.*

Hippĭădes, ădum, f. *Statuæ* mulierum equeſtres.

Hippŏboſcus, i, m. *Konyàr, paſztìr konyſzki.* r. Roſs-Hirt. *Ménes Páſztor, ló Páſztor, Tſikós.*

Hippŏcampi, orum, m. *plur. Nonius.* Hippocampæ, arum, f. *plur.* Plin. *Morſzki konyi.* Meer-Pferden. *Tengeri lovak.*

Hippŏcentāurus, i, m. Hiſt. Poët. *Napervo chlovek, od zàd kony; konyo-chlovek.* Von vornen Menſch, von hintenher Pferd, halb Menſch, halb Pferd. *Oly állat, melynek fele ember, fele ló.*

Hippŏcŏmus, i, m. Pollux. *Konyo-terſecz, konyo-menyecz.* r. Roſs-Tauſcher, Pferd-Handler. *Ló tſerélŏ, ló árros,* 2. *Konyſzki Vrachàr, likàr.* r. Roſs-Heiler, Roſs-Artzt. *Ló orvos.*

Hippŏcrēne, es, f. Poës. *Boſicza, Muſæ zvanęb, zdenecz.* Ein Muſen-Brunn. *A' Músák kúttya.* Hippocrena non hauſi. Maſen. *ja nè ſzem Diak pete skole.* Ich bin kein Poët. *Nem vagyok Poéta.*

Hippŏdrŏmus, i, m. Plaut. *Derchalnicza gdeſze na konyeh zderkavaju, vtéchu.* r. Reñ-Platz, e. Renn-Bahn. *Ló-Futtató hely.*

Hippŏmăchīa, æ, f. Cal. *Boj konyanichki.* r. Streit zu Pferd. *Lovai viadal.*

Hippŏmănes, is, n. Plin. *Falachecz méſza na chelu ſrebeta, kŏga mati, kakga zleſe, taki zgrize y odtergne.* Ein Stücklein Fleiſch, ſo das Füllen an Stirn von der Mutter bringt. *Ló vembetskének homlokán függŏ darabotska hús, mellyet mihelyt ſzül, azonnal le-harap az Annya.*

Hippŏmărăthrum, i, n. Plin. *Divji ſzlatkijanuß.* Wilder Fenchel. *Vad ánis, ló kŏmény.* Latinè *Fœniculum ſylveſtre.*

Hippŏmulgus, i, m. *Kobilo-dojecz.* r. Roſs-Meckler. *Kantza ló fejŏ.*

Hippōna, æ, f. *Hiſt. Poët.* Dea Equorum.

Hippŏpēra, æ, f. Senec. *Konyanichka biſzaga.*

Ein

Ein Fell-Eyſen, ſo man zu Roſs führet. *Lovag tárka, Turba.*

Hippŏphorbus, i, m. *Konyſzki paſztìr, konyàr.* r. Pferd-Warter, Hirt. *Ló pásztor* Latinè: *Paſtor Equorum.*

Hippŏpĭon, ii, n. & Găvĭon, ii, n. Avicen. *Jechmenecz, Mozolecz na oku.* s. Eyter, Eyter-Geſchvvär im Aug. *Szemen nŏvŏ árpa, ſzamŏltsŏtske.*

Hippŏpŏdes, ŏdum, m. *plur.* Solin. *Morſzki lyudi z-konyſzkemi nogami.* e. Meer-Menſchen mit Pferd-Füſsen. *Ló lábú tengeri emberek.*

Hippŏpŏtămus, i, m. Solin. *Morſzki kony, Vodeni kony.* s. Meer-Pferd, Waſſer-Roſs. *Tengeri ló, vizi ló.*

Hippŏs, i, m. Latinè: *Equus.*

Hippŏsĕlīnum, i, n. Plin. *Divji perſſin*, pereg. *petroſil.* Wilder Peterſil, Alexandriſch Peterlein. *Vad Petreſelyem.*

Hippŏtŏxŏta, æ, f. Hirc. L. 5. belli Aſiat. *Sztrélo-konyanik.* Pfeil-führende Reiter. *Nyílas lovaſok.*

Hippūris, is, f. Plin. *Konyſzka zveticza, tráva.* s. Roſsvvadel-Kraut. *Ló fark fü.* Latinè *Equisĕtum.* Vulgo *Cauda equina.*

Hippus, i, m. Vid. *Hippos.*

Hīr, *Indecl.* Cic. *Dlan.* e. Fläche *oder* Höhle der Hand. *Tenyér.* Synon. *Vola manûs.*

Hīra, æ, f. Plaut. *Prazno Chrevo.* r. Leere Darm, der ledige Darm. *üres bél.*

Hircīnus, a, um. (*Legitur &* Hirquīnus.) Plaut. *Kozelſzki, Jaraczki.* Zum Bock *oder* Geiſs gehörig. *Ketske-bakhoz-való.*

Hircĭpīlus, a, um, Feſt. *Tverdó laſz, kozlólaſz.* Hart-haarig, Böck-haarig. *Kemény ketske-bak bajú.*

Hircĭpes, ĕdis, *om.* Mart. *Kozlo-nog, kozonog.* Bock *oder* Geiſs-Füſſig. *Ketske-baklábú.*

Hircŏmulgus, i, m. Mart. *Koze-dojecz.* r. Geiſs-Melcker. *Ketske fejŏ.*

Hircōſus, (*Hirquōſus*) a, um, Plaut. *Kozlomſzmerdechi, kozlaſzt.* Bockenlechtig, ſtinckend. *Ketske bak ſzagú, Bak büzü.* 2. Metaph. Vid. *Laſcivus.*

Hircus, i, m. Virg. *Kozel, Pêrch, Jaracz.* r. Bock. *Ketske-bak.*

Hirnĕa, eæ, f. Plaut. *Vinſzki pehar.* Ein Wein-Krug. *Boros korsó.*

Hirquīnus, a, um, Vid. *Hircinus.*

Hirquĭtallio, is, ire, īvi, itum, [Neu.] Cenſorin. *Po kozlu ſzmerdim.* Nach dem Bock ſtincke. *Büdös vagyok mint a' ketske-bak.* Dicitur *propriè* de pueris pubeſcentibus, vel quòd tunc vocem edant raucam, hircinæque ſimilem; vel certè quòd tunc primùm hircum olere incipiant, cùm priùs omnium laſcivorum motuum expertes, ideóque feliciſſimi, & Angelis quàm hircis ſimiliores fuerint.

Hirquĭtallus, i, m. Cenſor. *Gerlo-glaſzo-gub, kŏmuſze glaſz premenya y gerlo gubi.* Der die Stimm anhebt zu änderen. *A' kinek meg-tſattant a' ſzava, ſzó zengéſét el-veſztette.* 2. Idem ac, *qui hircum olet.* Hoc nomine *propriè* appellantur pubeſcentes maſculi & femellæ.

Hirquus, i, m. Virg. *Kùt, kraj ochni.* Ein Augen-Winckel. *Szem vég, ſzem ſzeglet.*

Hirrio, (*alìs* Hirtio) is, ire, ivi, ītum, (Neu.) Gal. *Hêrchim kakti ſztochni peſz.* Murre vvie ein vvindiger Hund. *Morgok mint a' dühŏs eb.*

Hirrītus, ûs, m. Sidon. *Peſzje hêrchanye.* s. Hunds-Murren. *Eb morgolódás.*

Hirsūtĭa, æ, f. Solin. *Koſzmina, koſzmatoſzt.* e. Haarichte Rauhe, rauhe Haarichtigkeit. *Szŏrŏſség.*

Hirsūtus, a, um, *Cic.* Hirtĭpĭlus, & Hirtus, a, um, Vellej. Pat. *Koſzmat.* Rauh, Stachelicht, Haaricht. *Szŏrŏs, Borzas.*

Hĭrūdo, ĭnis, f. Cic. *Piavka.* Ein Egel, Blůt-Sauger, r. Sau-igel, Blůt-igel. *Vér ſzopó.* 2. Metaph. *Hirudo plebis, Patriæ &c.* Qui Plebem, Patriam exſugit.

Hĭrundĭnĕus, ea, eum, Hirundĭnĭānus, & Hirundĭnīnus, a um, Plaut. *Laſztovichki, Laſztovichji.* Den Schvvalben gehörig. *Fetskér.*

Hĭrundo, ĭnis, f. Cic. *Laſztovicza.* Eine Schvvalbe. *Fetske.*

Hiſco, is, ere, (Neu. Inch. *ex* hio.) Liv. *Zévam, vuſzta odpiram, chmérgam.* Das Maul aufſperre, aufthue, jähne. *Számat fel-nyítom, husadok, meg-nyílom.* Nec hiſcere quiſquam audebat. Liv. *Ni vuſzta odpreti*, ali: *ni chmérgnuti nijeden nèſze uſſal, &c.*

Hiſpānĭa, æ, f. Geogr. *Spanyolſzko kralevſztvo.* Das Königreich Spanien. *Spanyol Orſzág.* Una ex primis Europæ Regionibus, propter fidei Romanæ puritatem *Catholica* dicta.

Hiſpānus, i, m. Geogr. *Spanyol.* Ein Spanier. *Spanyol.* Gens acris ingenii.

Hiſpĭdo, as, are, avi, atum, [Act.] Catull. *Koſzmato, Laſznato chinìm.* Rauh, haarig mache. *Szŏrŏsítem, borzosítom.*

Hiſpĭdōſus, *Catull.* Hiſpĭdus, a, um, Cic. *Koſzmat,*

mat, *Laſzaſzt*, *Bradaſzt*. Rauh, haaricht, bartig. *Borzas, ſzőrős*. Non dico pueris ſed hiſpidoſis. Catull. *Negyvorim Deczi, nego bradáchom y ſzpametnem, verſztnem lyudem*. Ich ſage es nicht den Kindern, ſondern bärtigten und verſtändigen Männern. *Nem gyermekeknek ſzólok, hanem férfiaknak*.

Hiſter, tri, m. Liv. 1. *Igrach, noruvavécz*. r. Gauckler. *Játékos, komédiás*. 2. *Hiſter* & Iſter, tri, m. Vid. *Danubius*. ità falluſt.

Hiſtŏrĭa, æ, f. Cic. *Pripoveſzt iſztinſzka*. Wahrhafftige Erzehlung. *Meg-lett dolognak meg-iráſa*.

Hiſtŏrĭālis, is, *com*. le, n. Plin. *Iſztinſzko-pripoveſztni*. Zur Wahrhafftigen Erzehlung, *oder* Geſchicht gehörig. *Hiſtoriához-való*.

Hiſtŏrĭca, æ, f. *Hiſtŏrĭce*, es, f. *Hiſtŏrĭŏgrăphĭa*, Quint. *Navuchno znanye* iliti *Meſtria pripoveſzti y pripechenya piſzati*. Die Kunſt Geſchichten, *oder* Hiſtorien zu ſchreiben. *Hiſtoria tudománnya*, vagy *iráſa*.

Hiſtŏrĭcus, i, m. *Cic*. Hiſtŏrĭŏgrăphus, i, m. Jul. Cap. *Piſzecz pripoveſztih*. r. Hiſtorien-Schreiber. *Hiſtoria irő*.

Hiſtrĭo, ōnis, m. *Cic*. Vid. *Hiſter*. N. 1.

Hiſtrĭŏdŏmĭce, es, f. *Meſtria napravlyati ladje*. e. Schiff-Bau-Kunſt. *Hajó tſinálómeſterség*.

Hiſtrĭŏnĭa, & Hiſtrionĭca, æ, f. Plaut. *Veſzelo-igre znanoſzt*. Gauckler, *oder* Schau-ſpielers-Kunſt. *Játékos tudomány*.

Hiſtrix, ĭcis, f. Plin. *Morſzka ſzvinya jeſu ſzpodobna*. s. Meer-Schvvein als vvie ein Igel. *A' tőviſes diſznóhoz haſonló Tengeri diſznó*.

Hittus, i, m. (*ab* Hittio, is, ire, ivi, ītum, *Neu*. Vet. glos. *Czvilenye péſzje*. s. Winſeln der Hunden. *Eb mikogás*.

Hiulcè, *Adv*. Cic. *Razpuczano, ziaſzto*, 2. *Neprikladno*. Spaltig. Gazend. 2. Ungeſchickt. *Haſadtan, repedezve*, 2. *Alkalmatlanúl*.

Hiulco, as, are, avi, atum, (Act.) Catull. *Odpíram, ziaſzto chinim, kálam*. Aufthue, ſpalte, von einander treibe. *Meg-hasítom, repedeztetem*.

Hiulcus, a, um. Cic. *Razkalan, razpucben, razdvojen*. 2. Transl. *Neprikladen*. Ausgeſpalten, von einander getrieben, zerſchrickt, 2. Ungeſchickt, untauglich, ungereimt. *Haſadozott, repedezett*, 2. *Alkalmatlan*. Oratio hiulca, Cic. *Govorenye neſzloſno, neprikladno*. e. Rede ſo gantz nicht zuſammen hängt, und ungereimt iſt. *Alkalmatlan, oſtoba beſzéd*. Gens hiulca. Plaut. *Narod y pokolenye neprikladno y bedaſzto*. Ungeſchicktes und ungereimtes Volck. *Oſtoba, buta nemzet ég*.

Hŏdĭe, *Adv*. Cic. *Deneſz, Danaſz*. Heut. *Ma*. Qui non eſt hodie, cras minus aptus erit, Ovid. *Kaiſze cblovek z mladoſzti ne nauchi, necheſze ni pod ſztaroſzt*. Was Hänslein nicht lernet, lernt Hanns nimmermehr. *A' mit ifiú korában valaki meg-nem tanúl, vénségében ſem fogia meg*. 2. Accipitur pro *hoc tempore, hac ætate*. Cic.

Hŏdĭēdum, *Adv*. *melius dicevercum* Cic. hodieque. *Joſche deneſz*. Heutenoch. *Mégma*.

Hŏdĭĕque, *Adv*. Liv. *Dodeneſz, do vezda*. Biſs auf den heutigen Tag, biſs jetzo. *Mai napig, mind eddig*.

Hŏdĭernus, a, um, Cic. *Denéſznyi, Danaſznyi*. Heutig. *Mai*.

Hŏdæpŏrĭcum, i, n. Latiné. *Itinerarium*.

Hŏdæpŏrus, i, m. *Szim tam po varaſzéh hodiuſz, putnik*. r. Wanders-Mann. *Ideſz-tova bujdosó, vándorló*.

Hœdĭle, is, n, Vid. *Hædile & alia ſimilia*.

Holcas, ădis, f. *Latinè* Navis oneraria.

Holcĭmus, a, um, latinè: *Glutinōſus*,

Hŏlĕrum, i, n. *Lucill*. Idem quod *Holus*.

Hŏlĭmos, i, m. Med. *Ból jeterna*. r. Leber-Schmertz. *Máj fájás*.

Holmiſcus, i, m. Pollux. *Jamicza vu kutnom zubu*, propriè *Jamicza kutnoga zuba, gde je zùb ſztàl*. e. Zahn-Lucke. *propriè* Das Grüblein vvo ein Stock-Zahn geſtanden. *Hátulsó fogaknak lyukatskája, odva*. propriè *Ki-vont hátulsó fognak lyuka*.

Holmus, i, m. Latinè: *Mortarium*.

Hŏlŏcāuſtum, i, n. & Hŏlŏcāutōma, ătis, n. Prud. *Aldov czéle ſzvine*, ali *pak zeſgane*. Gantz und Brand-Opffer. *Egéſz áldozat, egéſzen égetendő áldozat*.

Hŏlŏchrўſus, a, um, *Veſz zlàt*. Gantz gülden. *Egéſzen aranyos*.

Hŏlŏgrăphum, i, n. *Zadnya volya*, peregr. *Teſtament, z-ſzamum nachinitela teſtamenta rukum napiſzan*. s. Teſtament, vvelches der Teſtator mit eigner Hand geſchrieben. *Oly teſtámentom, mellyet a' teſtáló maga kezével ír*.

Hŏlŏgrăphus, a, um. Sidon. *Z-pravum ſzvojum rukum napiſzan*. Mit eigner Hand geſchrieben. *Saját kezével írott*.

Hŏlŏphanta, æ, m. *Plaut*. Vid. *Sycophanta*.

Hŏlŏpos-

Digitalizirao Google

Hŏlŏporphўrus, a, um, *Latinè* Totus purpureus.

Hŏlŏsĕrĭcus, a, um, Lamprid. *Barßonſzki, Iz barßona, Chiſzto ſzvilyen.* Gantz Seiden. *Bárſonyos.* Holoſerica veſtis, *vel* Holoſerica, orum, n, *plur. ſubſtantivè.* Lamprid. *Barſſonſzka halya.* Gantz Seiden Kleyd, Kleyd aus Sammet. *Bárſony ruha.*

Holoſericum villōſum, i, n. Vopiſc. *Barſſon, kadif.* r. Sammet. *Bárſony.*

Hŏlus, ĕris, n. *item* Holus *vel* Holos, i, m. Vid. *Olus.*

Hŏmāgĭum, ii, n. (Hŏmĭnĭum, ii, n. JCt. *Priſzega vernozti, koju podloſni najvekßemu goſzpodinu ſzvojemu jeſzu duſni.* e. Huldigung, (Eyd,) vvelche die Unterthanen ihrer höchſten Lands - Obrigkeit ſchvvören müſſen. *Földes Urunkhoz valò hüſégre eskűvés ünk.*

Hŏmēlĭum, ii, n. Feſt. *Sztanovita ſkerlyakov ſelya.* Gevviſſe Arth von Hütten. *Bizonyos kalapos-ſüvegnek formája.*

Hŏmērŏ - maſtix, ĭgis, m. Plin. *Prigovarjavecz Homera.* Des Homeri Tadler. *Homérust ſzidalmazó.*

Hŏmĭcīda, æ, m. Cic. *Lyudomorecz.* r. Todtſchläger, Menſchen-Mörder. *Gyilkos, Ember ölő, öldöklő.*

Hŏmĭcīdĭum, ii, n. Cic. *Lyudo-morſztvo.* r. Todtſchlag, Mord. *Gyilkoßág.*

Hŏmo, ĭnis, *m.* apud alios *com.* Cic. (Hŏmo, ōnis, m. Ennius.) *Chlovek.* r. Menſch. *Ember.* Poſt homines natos, Cic. *Odſzpomenka lyudih*, ali: *od pocbetka ſzvéta.* Bey Menſchen Gedencken, *oder:* von Anbeginn der Welt. *Emlekezettől-fogva*, vagy *világ kezdetétől-fogva.* Mortui boves incurſant vivos homines. Plaut. *Lyudiſzez-volovſzkum ſilum &c. biju.* Die Leut vverden mit Karbatſch gebeitſchet. *Szijal verettetnik az emberek.*

Hŏmœŏmĕrĭa, e, f. Lucr. *Délov y ſztràn med ſzobum ſzpodoba, y jednakozt.* Der Theile Gleichheit. *Részeknek haſonlatoßága.*

Hŏmŏgĕnĕus, ea, eum, *Latinè* æqualis, ſimilis, ejuſdem generis *vel* ſpeciei *aut* rationis. *Jednakoga kolena, plemena, y roda, Jednak, ſzpodoben.* Gleiches Geſchlechts. *Egyenlő nemből-való.*

Hŏmŏlŏgēſis, is, f. & Hŏmŏlŏgĭa, æ, f. *Latinè.* Confeſſio, Pactum, Aſſenſus. *Invenitur etiam:* Hŏmŏlŏgo, as, are, &c. *apud Budaum.*

Hŏmōnўmĭa, æ, f. *Latinè* diverſa ejuſdem nominis. *Dvojverſztno znamenuvanye, kadſze jedna rech na dve ſztrane razmeti more.* e. Zvveydeutung, vvann ein Wort zvveyerley Bedeutung hat. *Valamely ſzónak két-féle értelme.*

Hŏmōnўmum, i, n. *dicitur* dum res diverſæ eodem nomine ſeu vocabulo nominantur: *latinè* vox æquivoca.

Hŏmōnўmus, a, um, Idem ac *æquivocus.*

Hŏmŏphăſis, is, f. *Idem quod* petitio principii apud ſcholaſticos.

Hŏmŏphŏrĭum, ii, n. *Latinè* genus Pallii. *Sztanoviti plaſch.* e. Arth eines Mantels. *Bizonyos palást.*

Hŏmŏplăta, æ, f. Latinè: *Scapula.*

Hŏmŏtŏna, æ, f. *Szevdily terpétcha zimlyicza.* Anhaltendes Fieber. *Mind-untalan rázó hidegletés.*

Hŏmŏūsĭus, a, um, *Latinè* ejuſdem ſubſtantiæ, cöeſſentialis.

Hŏmŭlus, i, m. (*Diminut.*) Hŏmuncio, onis, m. & Hŏmuncŭlus, i, m. Cic. *Chlovechecz.* Kleiner Menſch, s. Menſchlein. *Emberke, kis ember.*

Hŏneſtāmentum, i, n. Senec. *Kinchenye, Lepotenye.* e. Zierde, Ehre. *Meg-tiſztelés, ékeſſités.*

Hŏneſtas, atis, f. Cic. *Chlovechnozt, Poſtenozt.* e. Ehrbarkeit. *Tiſzteſség, betsület.*

Hŏneſtè, *Adv.* Cic. *Poſteno, Chlovechno.* Ehrlicher-Weiſe, ehrlich. *Tiſzteſségeſen, betsületeſen.*

Hŏneſtĭtūdo, ĭnis, f. *Nonius* Vid. *Honeſtas.*

Hŏneſto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Poſtujem, Poſteno kômu chinìm, Poſtenoga chinìm.* e. Ehr anbiete, Ehr anthue, ehrlich mache. *Tiſztelem, betsülöm*, Synon. *Decoro, honoro, honore afficio.* Nec domo Dominus, ſed Dominô domus honeſtanda eſt. *Cic. 2. offic.*

Hŏneſtum, i, n. Cic. Vid. *Honeſtas.*

Hŏneſtus, a, um, Cic. *Poſten, Doſztojen, chlovechen,* 2. *Sznaſen, Lèp.* Ehrlich, ehrſam, vvohl geacht, 2. Schön, hübſch. *Tiſztes, betsületes, emberséges,* 2. *Szép, díszes.* Honeſta facies. Terent. *Lèp obraz.* Ein ſchönes Angeſicht, ſchöne Geſtalt. *Szép ſzemély, ábrázat.*

Hŏnŏr, ōris, m. Cic. (Honos.) *Poſtenye.* e. Ehr. *Tiſztelet, betsület, Tiſzteſség.* Habere honorem alicui. Cic. *Kôga poſtuvati, poſteno kômu vuchinit.* Einem Ehr ervveiſen. *Valakit betsülni.*

Hŏnōrābĭlis, is, *com.* le, n. Honorabilior. Cic. *Poſtuvani, Poſtenya vréden.* Ehr-vvürdig. *Tiſztelendő, Tiſzteletes.*

Hŏnōrā-

Digitalizirao Google

Hŏnōrābĭlĭtĕr, *Cassiod.* Hŏnōrĭfĭcè, *Cic.* Hŏnōrātè *Adv.* Tacit. *Posteno, Postuvano, Hvale vrédno, chlovechno.* Ehrlich, ehrbar, Ehrent vvegen. *Betsületesen, Tiszteletesen.*

Hŏnōrārĭum, ii, n. Cic. (*Barbarè* Regale.) *Chaszti dár, Aldomasz.* r. Ehren-Schanck. *peregr.* e. Diſcretion. *Tiszteszéges ajándék.*

Hŏnōrātus, a, um, honoratior, honoratiſſimus, Tacit. *Vu postenyu y vrednozti poszta vlyen, postuvan.* In Ehren geſezt, geehrt. *Tiszteletes, betsületes.*

Hŏnōrĭfĭcè, *Adv.* Cic. Vid. *Honorabiliter.*

Hŏnōrĭfĭcentia, æ, f. Arnobi. *Postenye, Dika.* e. Ehr-Zierd, Ehr-Ervveiſung. *Tiszteszég tévés.*

Hŏnōrĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Lact. Vid. *Honoro.*

Honorificus, a, um, *Cic.* honorificentior, honorificentiſſimus. Vellej. Pat. *Posteno-chinechi.* Ehrlich. *Tiszteszég tévő.*

Hŏnōrĭpĕta, æ, *com.* Apul. *Za dikum, postenyem, izvisenyem hlepitel.* Der nach Ehr ſtrebet. *Betsület kivánó.*

Hŏnōro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Postujem.* e. Ehr ervveiſe. *Tisztelem, betsülöm.*

Hŏnōrus, a, um, *Tacit.* Vid. *Honeſtus.*

Hŏplŏmăchus, i, m. Mart. *Vojnik oboruszen.* Ein gevvaffneter Soldat. *Fegyveres katona.*

Hōra, æ, f. Cic. *Vura.* e. Stund. *óra.* In horas exſpectare. Plin. *Szkorosze cheſza nadeati,* ali: *Komaisze cheſza dochekati.* Auf ein jede Stund etvvas ervvarten, *oder* etvvas kaum ervvarten. *Valamit mindegyre várni,* vagy *valamit elig várni.*

Hōrālis, lis, *com.* le, n. Fort. *Vuru jednu dug, vreme y chasz jedne vure.* Ein Stund lang. *Egy óráigvaló.*

Hōrārĭum, ii, n. *Vuro-delo* (vulgo *vura*) *vszakojachko, kaſeche broj vùr.* Ein Inſtrument *oder* Uhr, ſo die Stunden anzeigt. *mutató óra, ütő óra, óra.*

Hōrārĭus, horologiārius ii, m. *Vuro-del, vúrar.* r. Uhrmacher. *óra tsinálo, órás.*

Hōrārius, a, um. *Svet.* Vid. *Horalis.*

Horctus, a, um, *Feſt.* Vid. *Bonus.*

Horda, & Forda, æ, f. Varr. *Breja krava.* Eine tragende Kuhe. *Borjas tehén, hasas ünő.*

Hordeācĕus, ea, eum, Plin. *Jechmenov, Jechmeni, a, o.* Von Gerſten. *árpából-való.*

Hordeŏlus, li, m. Mart. *Jechmenecz.* Ein Gerſtchvvär ſo zu äuſerſt an den Augbraunen vvächſt. *árpa szem.*

Hordĕum, ei, n. Plin. *Jechmen.* e. Gerſten, *árpa.*

Hordĭcālĭa, lium, n. *plur.* Varr. *Negdasnye obszluszavanye dneva, vu kômszu krave breje poszztale.* Feſt-tägen, an vvelchen tragende Kühe vvurden. *Régen ünnep napok, mikor a' tehenek borjúztak.*

Hordĭcĭa, & hordĭcīdĭa, ōrum, n. *plur.* Feſt. *Szvetek na kômszu negda krivoverczi breje krave tuklı y Bogom szvojem alduvali.* Ein Feſt bey denen Heyden, daran tragende Kühe geſchlachtet und geopffert vvurden. *Oly innepek voltak, melyekben a' hasas tehenezet meg ölték, és a' bálványoknak feláldozták.*

Hornōtĭnus, a, um, Cic. *Letoszny.* Heurig. *Ez idei.*

Hōrŏlŏgĭfex, ĭcis, m. JCt. Vid. *Horarius.*

Hōrŏlŏgĭum, ii, n. Cic. Vid. *Horarium.*

Hōrŏmĕtrum, i, n. *Mertuk z-kêmszе vure mére.* Ein Stund-abmeſſend Inſtrument. *órát mérő mérték.*

Hōroſcŏpus, i, m. Plin. *Hip vukômszе chlovek rodi.* e. Geburths-Stund, und Augenblick da der Menſch gebohren. *Embernek születése orája, szem-pillantása.*

Horreārius, ii, m. JCt. *Sitnik, koj ima szkêrb nasito y staglye.* r. Magazin-Korn-Häuſer-Vervvalter. *Tsúr őrző, Tsúr biró, gondviselő.*

Horrendùm, *Adv.* Virg. *Sztraszno, szztrahovito, Rusno.* Schröcklich, Grauſam. *Retteneteſen, Iszonyún.*

Horrendus, a, um, Cic. *Sztraszen, Ruszen.* Greulich, abſcheichlich. *Retteneter, Iszonyú.*

Horreo, es, ere, horrui, [Neu.] Cic. *Sztraszimszе, Durimiszе, Boimszе, Plaszimszе.* Ich bin rauh, ſtachelicht, fürchte, mich entſeze, erſchrecke, einen Grauen habe. *Irtózom, Iszonyodom, Rettegek.* Horrent capilli, Comæ. Tibull. *Laszi na visák idu.* Die Haare ſtehen, (ſteigen) gen Berg. *A' hajam szálai féltemben fel-álnak.*

Horreſco, is, ere, (Inchoat.) Cic. *Pochinyamszе bojati, sztraszити.* Anfange zu fürchten mich entſezen. *Retegni kezdek.*

Horreŏlum, li, n. Valer. Max. *Staglinecz, mali stagely, skedeny.* Kleiner Stadel. *Tsúrótske, pajtátska.*

Horrĕum, ei, n. Cic. *Stagely, Skedeny.* e. Scheuer, r. Stadel. *Tsúr, Pajta.*

Horrĭbĭlis, is, *com.* le, n. Cic. Horribilior, *Jul. Caes.* Horrĭdus, a, um, Cic. *Sztraszen, ruszen,*

Digitalizirao Google

ruſen, ſztrahovit. Erſchröcklich, Grauſam, Greulich, Abſcheilich, heſslich. *Iſzonyú, borzaſztt, rettenetes.*

Horribiliter, *Adv.* Horribiliùs, *Cic.* Horridè, *Adv.* Cic. *Sztraſſno, ruſno, ſztrahovitó.* Greulich, Erſchröcklich, Grauſamlich. *Iſzonyán, borzaſzan.*

Horricŏmis, is, *com.* me, n. Apul. *Czapaſzt jako koſzmat, dlakaſzt.* Zotticht, Strebhaaricht. *Igen ſzőrös.* Horricomes canes, Apul. *Czapaſzti pſi.* Zotticht Hunden. *Igen ſzőrös ebek.*

Horridè *Adv.* Cic. Vide *Horribiliter.*

Horriditas, atis, f. Nœv. *Derhtanye od ſzimẽ* ali *od ſztraha.* Das Zitteren von der Forcht, oder Kälte. *Félelem, rettegés, iſzonyúság.* 2. Vide *Horror.*

Horridŭlus, a, um. Cic. *Nekuliko ſztraſſen, ruſen.* Etwas greulich, grauſam. *Kevéſzte iſzonyú.*

Horridus, a, um. Vide *Horribilis.*

Horrifer, a, um. Cic. *Sztraſſechi, ſztrah dodajuchi.* Schrecken machend. *Iſzonyító, rettentő.*

Horrifico, as, are, avi, atum, [Act.] Virg. *Sztráh chinim, plaſſim, ſztraſſim.* Erſchrecken mache. *Elrettentem.*

Horrificus, a, um. Cic. *Sztráh chinechi, plaſzechi.* Furcht verurſachend. *Iſzonyító, rettentő.*

Horripilo, as, are, avi, atum. (Neu.) Apul. *Jeſzem czapaſzt, jako koſzmat, dlakaſzt.* Ich bin Zotticht. *Igen ſzőrös vagyok.*

Horrisŏnus, a, um. Cic. *Sztráho-glaſzen.* Ein erſchröckliches Getöſs machend. *Rettenetes zúgáſſal-való.*

Horror, ōris, m. Cic. *Sztráh, ſztrahota.* 2. *Chám, dergot.* e. Erſchreckung, Forcht. 2. Das Schanderen, Zitteren. *Iſzonyodás, reſzketés.* 2. *Meg-bámúlás, zſibbadás.* Animum alicujus horrore perſtringere. Cic. *Kőga jako od ſztráha derhtati vuchiniti.* Einen vor Forcht ſehr ſchüchtern machen. *Valakit félelemmel igen meg-rettenteni.* Horrore perſundi. Cic. *Sztraſſnoſzte preſztraſſiti.* Grauſam Erſchrecken. *Igen eliſzonyodni.*

Horſum, *Adv.* Plaut. *Ovùd, ovuda.* Hieher-vverts, herzu. *Idefelé, erre.*

Hortāmen, ĭnis, n. Hortāmentum, i, n. Hortātio, onis, f. & hortātus, ûs, m. Cic. *Nagovor, nagovarjanye.* e. Bereduug, Anreizung. *Intés, nógatás, kiſztetés.*

Hortātor, oris, m. Cic. *Nagovoritel, nagovarjavecz, nudkavecz.* r. Anreizer, Bereder, Antreiber. *Intő, izgató.*

Hortātrix, īcis, f. *Nagovoritelicza, nagovarjavicza, nudkavicza.* e. Anreizerin, Ermahnerin. *intőné.*

Hortātus, ûs, Vide. *Hortamen.*

Hortellus, i, m. (Diminut.) Cic. *Vertecz, verchak, Baſchicza.* s. Gärtlein. *kertetske.*

Hortenſiānus, hortenſius, a, um. Plin. *Vertarov, Baſchárov.* Gärtneriſch. *Kertész-béli.* 2. quod ad Hortenſium (eſt *Nomen prop. viri:*) ſpectat.

Hortenſis, is, *com.* ſe, n. *Plin.* Hortŭālis, is, *com.* le, n. Apul. *Vertni, pvvertelyni.* Waſs aus garten iſt. *Kerti.* Hinc Hortenſia, ium. *n. plur.* Plin. *Povertlye.* Die Garten-gevvächſe. *Kerti vetemények,* &c.

Hortĭcultūra, æ, f. *Verta obdelanye.* r. Garten-bau. *Kerti munka.*

Hortŭlio, onis, m. Jul. Firm. *Verthyar. baſchar.* r. Gärtner. *Kertész.*

Hortor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. *Nagovarjam, nudkam, nutkujem.* Ermahne, anreize, antreibe. *intem, intlek.*

Hortŭlānus, i, m. Tertull. Vide *Hortilio.*

Hortŭlus, i, m. Cic. Vide *Hortellus.*

Hortus, i, m. Cic. *Vert, Baſcha.* r. Garten. *Kert.* Hortus olitorius. Cic. *Zelja vert.* Kraut-Garten. *Kapuſztás kert.* Alcĭnŏi *vel* Adŏnĭdis horti. *Prover.* id eſt: *Goſz podzki veſzelja-verti.* Herrliche Luſt-Gärten. *luri múltatozó kertek.* Horti penſiles, quos in aëre extruxit *Sĕmīrămis.*

Hoſpes, ĭtis, *com.* Cic. *Hiſni goſzpodár.* 2. *Sztanovnik.* 3. *Prihodnik.* 4. *Goſzchenik, gőſzt.* 5. *Kerchmár, oſtariaß.* r. Hauſs-Herr. 2. Einvvohner. 3. Fremhdling. 4. Gaſt. 5. Wirt. *Háti Gazda.* 2. *Lakós.* 3. *Jövevény.* 4. *Vendég.* 5. *Kortſmáros.* 6. Metaph. *idem ac* Ignarus rerum novarum. *Phras.* Hoſpitii jus, & amicitiæ officium præſtare. Commodô hoſpitiô, hoſpitali mensâ, blandè & benignè accipere. Hoſpitio, ædibus ſuis aliquem excipere. Humanô Hoſpite ûſus ſum. Satis lautè apud amicum diverſatus ſum.

Hoſpĭta, æ, f. Cic. *Goſzpodaricza hiſna,* pereg. *Gazdaricza.* 2. *Prihodna ſena.* 3. *Kerchmarticza,* &c. e. Hauſs-Frau. 2. Frembdes Weib. 3. e. Wirtin, &c. *Háti gazda aſzſzony.* 2. *Jövevény aſzſzony.* 3. *Kortſmárosné,* &c.

Hoſpĭtācŭlum, li, n. JCt. *Hiſa zagoſzte, ſztanovnike, prihodnike.* e. Gaſt-Stuben. *Vendég ház.*

Hoſpĭtāle, is, n. Vitruv. *Dvor goſzchenichki.* r. Gaſt-Hoff. *Vendég uavar.* 2. *hiſa ubogeh,* peregr. *Spital.* s. Armen-Haus *peregr.* Spital. *Ispotály.* ità Eccl.

Hoſpĭtālis, is, *com.* le, n. *Cic.* Hoſpitalior,

Digitalizirao Google

Flor. hoſpitaliſſimus, Cic. *Goſchenichki, goſzteni,* 2. *Naſztanovni*, 3. *Goſzpodarov.* Das den Gäſten, 2. Ankommenden Fremden, 3. Wirthen gehörig iſt. 1. *Vendéglö*, 2. *Befogadó* 3. *örömeſt, Gazdálkodó.*

Hoſpĭtālĭtas, atis, f. Cic. *Lyublyeno na ſztan priemſztvo, goſztinſztvo* e. Freundliche Empfangung der Gäſten, e. Gaſt-Freyheit. *Jó gazdaſág, gazdálkodás, vendéglés, ſzivesen ſzálásra bevévés.*

Hoſpĭtātor, oris, m. Apul. *Naſztanitel.* r. Beherberger. *Szálásra-vévö.*

Hoſpĭtiŏlum, i, n. *Sztancheez, mali ſztàn.* e. Kleine Herberge. *Szálláſotska.*

Hoſpĭtĭum, ii, n. Cic. *Sztàn,* 2. *Goſztilnicza, goſchnicza,* 3. *Priatelſztvo.* ita Cic. e. Herberg. 2. s. Gaſt-Haus, 3. e. Freundſchafft. *Szállás,* 2. *Vendég-fogadó hely,* 3. *Barátság.* 4. Vid. *Caupōna.* Fuit mihi cum illo vetus hoſpitium. Cic. *Biliſmo ſztup ſztari priateli.* Wir ſeind alte Freunde gevveſen. *Régi barátok együtt vóltunk.* Item. *jaſzem z-ſnyim imel ſztari ſztan.* Ich habe mit ihm eine alte Herberg gehabt. *Vele-együtt régi ſzálláſom vólt.* Hoſpitium facere cum aliquo, hoſpitio iungi &c.

Hoſpĭtor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Senec. *Na ſztân priemlyem, naſztanujem,* 2. *Na ſztanu jeſzem, ſztanujem.* Beherberge, 2. Zu Herberg lige. *Szállásra fogadok,* 2. *Szállásom vagyok.*

Hoſpĭtus, a, um, Stat. *Tugy, zvanſzki, ſztranſzki, prihodni,* 2. *Sztanovni.* Frembd, 2. Das ſich bevvohnen laſt. *Idegen, jövevény,* 2. *Jó ſzivel fogadó.* Terra hoſpita, Virg. *Sztanovna zemlya na koji gdo ſztoi.* Erden, da man herbergt. *Idegen földön megtelepedés.*

Hoſtĭa, æ, f. Cic. *Aldov.* s. Opffer. *áldozat.*

Hoſtĭcăpax, ācis, m. Feſt. *Nepriatelov loveez.* Der die Feinde auffanget, vvegnimt. *Ellenség fogdosó.*

Hoſtĭcum, i, n. Liv. *Zemlya nepriatelſzka, meſzto nepriatelſzko.* Des Feinds-Land. *Ellenség földe.*

Hoſtĭcus, a, um. *Horat.* Hoſtĭfer, a, um, Manil. *Nepriatelſzki.* Feindlich. *Ellenséges.*

Hoſtīlis, is, *com.* le, n. Cic. V. *hoſticus.*

Hoſtīlĭtas, atis, f. *Nepriatelſztvo.* e. Feindſchafft. *Ellenségeſség.*

Hoſtīlĭtĕr, *Adv.* Cic. *Po nepriatelſzki, nepriatelſzki.* Feindlicher-Weiſe. *Ellenségeſen.*

Hoſtīlius, a, um, Feſt. Vide *hoſticus.*

Hoſtīmentum, ti, n. Plaut. Feſt. *Povrachanye dobra vzetoga, nadomeſchanye.* e. Wiedergeltung der empfangenen Wohlthaten. *Meg-fizetés, viſſza mérés, haſonlóval fizetés.*

Hoſtĭo, is, ire, ivi, itum, [Neu *obſol.*] Plaut, Feſt. *Povracham, nadomeſcham, zadovolyno chinim.* Wiedergelte, vergleiche. *Meg-fizetem, viſſza-adom,* 2. V. *Coëreeo.* ità Pacuv. 3. Vid. *Offendo, cado. Pacuv.*

Hoſtis, is, *com.* Cic. *Nepriatel.* r. Feind. *Ellenség.*

Hoſtŏrium, ii, n. Cal. *Drèvo za jednachenye, gladenye,* s. Streich-holtz. *Simító, pallérozó fa.*

Hoſtus, i, m. Cato. *Tuliko olja, kulikoſrega na jentrat z-preſſa; jedna olja preſſa.* Ein Truck Oels, ſo viel man auf einmahl trucken kan. *Annyi olaj, kit egyſzerre ki-ſajtolnak.*

Hūc *Adv.* Teren. *Szim, ſzimo, ovam, ovamo, ámo.* Hieher, daher. *Ide.*

Huccĭne, *Adv.* Salluſt. *idem ac* an huc? *Szimli?*

Hūcuſquĕ, *Adv.* Plin. *Do ovde, dovlye, dovdek.* Biſs hieher. *Eddig.*

Hūiuſcĕmŏdi, Hujuſmodi, *Indeclin.* Salluſt. *Ovakov, ovaki, na ov nachin.* Solcher, dergleichen, auf dieſe Arth. *Illyen.*

Hūmānè, *Adv.* Cic. *Chlovechki, lyudzki, Poſteno, Prietno dvorjanſzki, priatelſzki.* Menſchlich, ehrlich, freundlich. *Emberségeſen, barátságoſon, emberül.*

Hūmānĭtas, atis, f. Cic. *Chlovechtvo, Dvorjanſztvo, poſtenye.* e. Menſchheit, Freundlichkeit. *Emberség.*

Hūmānĭtĕr, & humaniùs. *Cic.* humaniſsĭmè *Adv.* Petron. *Chlovechki, dvorjanſzki, poſteno, lyudſzki.* Höfflich, freündlich. *Emberségeſen, betsületeſen.*

Humanĭtùs *Adv.* Cic. *Na chlovechanſzki nachin, chlovechki, po chlovechanſzki.* Menſchlicher-Weiſe. *Emberi mód ſzerént.*

Hūmānus, a, um, Cic. *Chlovechanſzki, chlovechen, dvorjanſzki, poſten, prietliv, lyudzki.* Menſchlich, höfflich, freundlich, gütig. *Emberséges, emberhez illö.* Summâ comitate aliquem complecti.

Hŭmātio, onis, f. Cic. *Pokapanye, pokop.* e. Begräbnuſs, zur Erden Beſtättigung. *Eltemetés.*

Hŭmātor, oris, m. Lucan. *Pokópich.* r. Todtengräber. *Temetö, eltemetö.*

Hūmectātio, onis, f. Virg. *Pomochenye, namochenye.* e. Befeuchtigung. *Nedvesités.*

Hūmecto, as, are, avi, atum. (Act.) Virg. *Mochvarno chinim, mochim* Befeuchte, naſs mache. *Nedvesitem.* Synon. *Irrĭgo.*

Hūme-

Digitalizirao Google

Hŭmectus, a, um. *Varro* humectior. *Apul.* humectiſſimus. *Macrob.* Vide *humidus*.

Hūmeo, es, ere, humui, [Neut.] Ovid. *Mochvarenſzem, jeſtem moker.* Ich bin feucht, oder naſs. *Nedves vagyok.*

Hŭmĕrāle, is, n. Ulp. *Ramèn pokrivalo, nárameк, oplechek.* Ein Achſel-Kleid, e. Achſel-Decken. *Vállra-való, ſioknya váll.*

Hŭmĕrōſus, a, um. Colum. *Ramenaſzt, plechaſzt.* Der breite Schulteren hat. *Vállas.*

Hŭmĕrus, i, m. Cic. *Rame, plecha.* e. Schulter, e. Achſel. *Váll.*

Hūmeſco, is, ere. (Inch.) Plin. *Mochvaren, moker poſztajem.* Feucht, naſs vverde. *Megnedveſedem.*

Hūmĭdŭlus, a, um. *Vuhkek, malo mochvaren, ptimochvaren.* Ein vvenig naſs, feucht. *Nedveſetske.*

Hūmĭdĭtas, atis, f. Ovid. *Vlaga, mochvar, mochvarina, mochvarnoſzt, vuhkoſzt, vuhkocha,* e. Feuchtigkeit, Naſsigkeit. *Nedveſség.*

Hūmĭdus, a, um. Colum. *Vuhkek, mochvaren.* Feucht, naſs. *Nedves.*

Hūmĭfer, a, um. Cic. *Vuhko-noſzi, mochvarno chinechi, vlago-noſzi.* Feucht und naſs machend. *Nedvesitô.*

Hūmĭfĭco, as, are, avi, atum (Act.) Auſon. *Vuhko, vlagno, mochvarno, mokro chinim.* Feucht, naſs mache. *Nedvesitem.*

Hŭmĭfĭcus, a, um. Apul. *Vuhko, vlagno, mochvarno chinechi.* Feucht, naſs machend. *Nedvesitô.*

Hūmĭgātus, a, um. Apul. *Vuhkek, mochvaren, moker vuchinyen.* Befeuchtet. *Nedves, áztt.*

Hūmĭgo, as, are, avi, atum. (Act.) Apul. Vide *humecto.*

Hŭmĭlĭātio, onis, f. Tertull. *Ponizenye.* e. Erniedrigung. *Alázatoſság.*

Hŭmĭlĭo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Ponizujem, ponizávam.* Erniedrige. *Megalázom, alatsonitom.*

Hŭmĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Ponizen.* 2. Metaph. *Zahichen, nepreſztiman, ſzlab.* 3. *Nizek.* 1. Demüthig. 2. *Metaph.* Verachtet. geting. 3. Niedrig. *Alázatos.* 2. *Meg-vettetett.* 3. *Alatson.*

Hŭmĭlĭtas, atis, f. Salluſt. *Ponizenoſzt.* 2. *Nizkocha.* e. Demüttigkeit. 2. e. Nidrigkeit. *Alázatoſság.* 2. *Alatsonság.*

Hŭmĭlĭter, *Adv.* Cic. 1. *Ponizno.* 2. *Niſzko.* Demüthiglich. 2. Niederträchtiglich. *Alázatoſan.* 2. *Alatsonúl.*

Hŭmi-rŭbus, i, m. *Kupinſzki germ.* e. Brombeer-Staud. *Tüskés bokor.*

Hŭmo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Zakápam.* Begrabe. *Eltemetem.*

Hūmor, oris, m. Cic. *Vuhkocha, mochvar, vlaga.* e. Feuchtigkeit. *Nedveſség.*

Hūmōrōſus, a, um. Apul. *Jako vuhlek, puñ mochvarnoſzti, vlage.* Voll Feuchtigkeit. *Igen nedves.*

Hŭmus, i, f. Cic. *Zemlya, tla.* e. Erden, r. Erdboden. *Föld.*

Hungărĭa, (Ungaria) æ, f. Geogr. *Vugerſzka Zemlya.* Das Königreich Hungarn, Ungern. *Magyar Orſzág.* Hungaria, Græcorum ac Romanorum tempore ſub *Pannŏnĭæ* nomine celebrabatur. Appellationem hanc traxit à *Pannŏnĭbus* populo bellicoſiſſimo, quem nonnulli eundem fuiſſe cum *Illyrico* aſſerunt. Et certè id evincere videtur vel ipſa *lingua Slavonica* maximæ etiamnum Hungariæ parti dominans, quam antiquis Pannonibus communem fuiſſe, & per eorum poſteros cum Hunnis commiſtos ad noſtra uſque tempora, etſi non nihil mutatam, perſeverâſſe, vix quodpiam ratione nixum dubium ſuboriri poteſt. Linguam autem Slavonicam Idiomati Illyrico, quod his etiam temporibus Latè per Illyricum, & Moſcoviam floret, ſimillimam eſſe, hujúſque, ſi non ſororem, certè filiam, peritorum nemo controvertit. Pannoniam ſubinde ſub ſex ducibus, quorum Princeps *Athĭla*, (aliis *Attyla*) Hunni ex *Scythĭa Europæa* (volunt alii ex *Aſiatica.*) oriundi, magnô numerô, invaſerunt. Hi Europam propè univerſam fœdè lacerantes, à Theodorico tandem & Aëtio Romano Senatore in campis Catalaunicis victi, *Pannonias* repetiêrunt: ubi novis ex Scythia, ſub ſeptem Ducum gubernio, aucti ſuppetiis ſedem fixêre; abolitóque *Pannonum*, & aſſumpto *Hungarorum* nomine (quod ex vocibus *Hunnus* & *Avares* conflatum creditur) ex *Pannonia Hungariam* effecerunt. Hungari poſita ſenſim gentili feritate Civilem cum triumphatis Pannonibus vitam colere, legibus ſubjici, atque ad omnem humanitatem informari cœpêre; donec plenè exculti ſub SS. Duce *Stephăno Geyſæ*, primi ex hungaris fidem Catholicam profeſſi, filio, victas Religioni orthodoxæ manus darent. Tantus SS. Ducis Zelus, populíque ſubiecti tam bellè mutati pietas illud promeruit, ut coronâ regiâ Polono Ducí deſtinatâ Sylveſter II. Papa divinitùs præmonitus, deferente eam Legato *Aſtrico* Colocenſi Epi-

Digitalizirao Google

ſcopo, *A. Chr. 1000. die 27. Martii*, S. Stephanum honorârit: eique ſingularia quædam privilegia vigore Bullæ eodem tempore tranſmiſſæ impertierit. Primum eſt: *S. Stephanum* eiúſque legitimos ſucceſſores, authoritate apoſtolica *Reges Apoſtolicos* eſſe declaratos, illiſque crucis præferendæ, quæ eſt Apoſtolatûs inſigne, jus conceſſum. *Alterum*: Sedis Romanæ vice Eccleſias Regni (*verba ſunt Bullæ*) diſponere atque ordinare, iiſque Prælatos præficere. Et hæc præcipua. Ex prima Regum familia, cujus præcipua gloria ſunt SS. *Stephanus* & *Ladislaus*, tot numerat Hungaria Sanctos, quot nulli hactenus aliorum Regnorum ac Provinciarum domui inter ſuos cenſere licuit. Sunt & alia quàm plurima, quæ Regnum Hungariæ commendant, ſed quia paſſim à Domeſticis & exteris conſcripta viſuntur, nec nobis hiſtoriam texere propoſitum, ſufficiet inſtituto noſtro pauca ex multis delibâſſe. Regio eſt pulcherima, cui Nobiles, Regiæque Civitates plurimæ, divite repletæ Cive; Munimenta totâ Europâ celebrata; copioſam conciliant elegantiam & venuſtatem. Rebus omnibus, quæ traducendæ humanæ vitæ ſerviunt, non modò ad commoditatem, verùm etiam ad delicias magnâ ſui parte inſtructa, ut adeò una ſibi ſufficere videatur. Metallum omnis generis, Salem & Colores profundit largiſſimè. Cornuta pecora ſingularis bonitatis & magnitudinis, quibus ſuperabundant Incolæ, Italis, & Germanis; Vinum Bohemis, Polonis, Sileſiis, &c. liberaliter ſubminiſtrat. Ab aurea *Kremnicii* cuſa moneta; Atque à liquore verè aureo, quem Montes *Tokaini*, vel ideo omnium montium primi & nobiliſſimi, generant, orbi plurimùm innotuit; & gentes etiam remotiſſimas in ſui æſtimationem & amorem excivit. *Inſigne* Hungariæ duobus ſcutis conſtat. Primum exhibet in *campo rubro quatuor albas faſcias*, quæ, ut concors vult ſententia, quatuor fluvios *Danubium*, *Savum*, *Dravum*, & *Tibiſcum* Significant. Et hoc antiquæ Pannoniæ fuiſſe *inſigne* valde eſt probabile, ut quæ latiùs patens etiam *Savum* & *Dravum* complectebatur, quos moderna Hungaria propriè accepta excludit. Scutum alterum ſub aſpectum ponit modernæ Hungariæ *inſigne* proprium, éſtque privilegiorum Pontificiorum Regníque Apoſtolici maximè index. Eſt autem *Campus* itidem *ruber* cum *triplici monte viridi* ſive *Tricolli* Hungariæ; hujus medio, ſummóque vertici *Corona* impoſita, Coronæ *crux duplex argentea* (paſſim patriarchalem dicimus.) inſerta conſpicitur, Sed & de hoc ſatis.

Hunnus, i, m. Ungărus, i, m. Geogr. *Vugrin*, r. Hunger, Ungarer. *Magyar*.

Hūſo, ōnis, m. Plin. *Viza riba*, *Vizovina*. r. Hauſen, ein Fiſch. *Viza hal*.

Hўăcinthus, thi, m. Virg. *Hiaczint czvèt* ali *dragi kamen*. e. Hyacinth-Blum, oder s. Edelgeſtein. *Hiatzint fü*, vagy *drága kö*. 2. Nom. propr. *pulcherrimi pueri*, quem *Apollo* adamabat.

Hўădes, ădum, f. *plur*. legitur & *hўăs*, in ſingulari. *Szedem zvézd, koje kadáſze na nebu pokaſu, ſzkoro vſzegdar deſcb znamenuju*. Das Sieben Geſtirn, vvelches mehren theils Regen-Wetter in ſeinen Aufgang mit ſich bringt. *Het tſillagok, mellyek midőn ki nyilattoznak, erőt jelentenek*. ità Aſtronŏmi.

Hўălĭnus, a, um, Vide *Vitreus*.

Hўălŏïdes, um, f *plur*. *idem quod* humor vitreus in oculis. *Ochni otok*. &c.

Hўă ŏthēca, æ, f. *Meſzto za chuvanye ſzteklà*, r. Glaſs-Kalter. *üveg tartó, őrző hely*.

Hyălurgĭa, æ, f. *Szteklenicza, gdeſze ſzteklo napravlyaju*. e. Glaſs-Hütten. *üveg tſinálló hely*.

Hyălurgus, i, m. *Szteklàr, koj ſzteklo napravlya*. r. Glaſs-macher. *üveg tſinálló*. Vid. *Vitriarius*.

Hўălus, i, m. Vide *Vitrum*.

Hўberna, orum, n. *plur*. Vide *Hiberna*.

Hўberno, Vide *Hiberno*.

Hўbernus, Vide *Hibernus*.

Hўbla, Vide *Hibla*.

Hўbrĭda, Vide *Hibrida*.

Hўbris, Vide *Hibrida*.

Hydātŏïdes, is, m. eſt humor oculi aqueus.

Hўdĕrĭcus, a, um. Vide *Hydropicus*.

Hўdron, i, n Cæl. Rod. *idem ac* tuber terræ.

Hўdra, æ, f. Hўdrus, i, m. *Vodena kacha*. e. Waſſer-Schlang. *Vizi kígyó*.

Hўdrargўrum, i, n. (ex minio excoctum, purgatumque) Plin. *Sivo ſzrebro, ochiſcheno*, s. Queckſilber. *Eleven kéneſő*.

Hўdrāŭla, & Hydrāŭles, æ, m. item Hydraulus, *vel* Hydraulos, li, m. *Orgunaß na vodéneh orgulah*. r. Organiſt der a f die Waſſer-Orgel ſchlägt. *Vizi Orgonás*.

Hydraula, æ, & Hydraŭlis, is, f. *Orgule vodene, negda od Gerkov zmißljene*. e. Waſſer-Orgel die vor Zeiten die Griechen ausgedichtet. *Vizi orgona régenten a' Görögöktül kigondoltt*.

Hydrau-

Digitalizirao Google

Hydrāulax, ācis, m. Cal. *Brazda, Járek vodeni.* e. Waſser-Furch. *Viz barázda.* Latinè *Sulcus*, vel *Canalis aquaticus.*

Hȳdrāulĭca, æ, f. Vitruv. *Meſtria po czeveh izpelyati vodu iz doline na viſſinu*, 2. *Vodeni mlh. z-kêmſze voda na viſzinu*, ali *kam drugam tira.* Die Kunſt das Waſſer von unten heraus durch die Röhren biſs zu oberſt eines Orths zu leiten, 2. Die Waſſer-Pompe. *Tſlvékben alatſonfágról magaſságra az vizet felvinni meſterség*, 2. *Vizet fúvó, mellyel az viz magaſſágra felhuzetik.*

Hydraulis, is, m. Petron. Vide *Hydraula, æ, m.*

Hydrēlæum, æi, n, Galen. *Olja z-vodum zmeſſanye.* e. Vermiſchung aus Waſſer, und Oel. *Olajt vizzel egybe-keverés.*

Hȳdrĭa, æ, f. Cic. *Poſzuda vodena, vedricza.* s. Waſſer-Gefäſs, groſser Waſſer-Eymer. *Viz edény, veder.*

Hydrŏcardĭa. æ. f. *Szerczo - Vodena bòl.* e. Hertz-Waſſer-Sucht. *Viztól ſziv fájdalom.*

Hȳdrŏcēle, es, f. Plin. *Vodena Kila.* r. Waſſer-Bruch. *Tôkôs, Tôkiben gyúlt viz.*

Hȳdrŏcĕphălum. i, n. hydrocephalos, *vel* us, i, m. Cels. *Glavo - bolya iz mochvarnoſzti med lubanyum y kosum ſztojeche.* s. Haupts-Weh von vielen Flüſsen zwiſchen Hirnſchaalen und Haut liegenden. *Fej fájás az kapunya és bőr között-való nedvesſégtül.*

Hȳdrŏlĕgĭa, æ, f. *Sztara negdaſsnya vodena vura meſzto ſzadaſsne péſchene potrebuvana.* Ein vor Zeiten Waſſer-Uhr, welche ſtatt der Sand Uhr gebraucht wurde. *Régi viz óra, mely régenten a' moſtani folyó órát helyett vólt.*

Hydromantes, æ. m. Catull. *Vuhvecz, koj iz ſztahiſſa vode doiducha povéda.* r. Wahrſager aus dem Waſſer. *Vizből jövendölő.*

Hydrŏmantĭa, æ, f Auguſt. *Vuhvenye iz vode.* Das Wahrſagen aus dem Waſſer. *Vizből jövendölés.*

Hydromantĭcus. i, m. Vide *Hydromantes.*

Hydrŏmel, & hydromĕli, n. *Indeclin. Medicza*, barbarè *Serbet.* s. Honig-Waſſer. *Mézes viz, Méh-ſer.*

Hydromphălus, *vel* hydromphălos, i, m. hydromphalum, i, n. Cal. *Vodena na pupku kila.* r. Waſſer-Bruch des Nabels. *Köldökön vizi tökösſég.*

Hȳdrŏmȳla, æ, f. hydromylĭum, ii, n. Vitruv. *Vodeni melin.* e. Waſſer-Mühl. *Vizi malom.*

Hȳdrŏpăraſtăta, æ, f. *Meſnik, koj pri meſi meſzto vina vodu poſzveti y alduje.* r. Prieſter der bey der Meſs, Waſſer ſtatt des Weins vweihet und gebrauchet. *Pap, ki miſe ſzolgáltatáskor vizet bor helyet fel-áldoz.*

Hydrŏphŏbĭa, & hygrophobĭa, æ, f. Plin. Cels. *Bòl iz griza ſztochnoga pſza dobajajucha, v-kojoj bolen nemore ni z-daleka vode gledati, menye piti.* Ein Kranckheit, nach empfangenen tollen Hunds-Biſs, da der Krancke kein Waſſer auch von vweiten leyden kan. *Dühös eb marásától-való fájdalom, mellyben az vizet ſemmiképen nem láthatya az ollyan beteg.*

Hydrŏphŏbus, i, m. *Vgriſen od ſztochnoga pſza, y z-daleka ſze vode bojechi, menye nyu pijuchi.* Von tollen Hund gebiſsen, der das Waſſer fürchtet, und noch vweniger trüncket. *Dühös ebtül meg-harapott, ki az vizet távulról ſemnézheti, annál inkább ſem láthatja.*

Hydrophŏrus, i, m. *Vodo-noſz.* r. Waſſer-Trager. *Viz-hordozó.*

Hȳdropĭcus, a, um. *Vodenu bòl imajuchi, Vodenichen.* Waſſer ſüchtig. *Vizkórſágos.*

Hydrōpĭſis, is, f. *Plin.* Hydrops, ōpis, m. *Vodena bòl, vodena nemoch, Boleſzt.* e. Waſſer-ſucht. *Viz kórság.*

Hȳdrŏpōta, & hydropotes, æ, m. *Vodopia.* Ein Waſſer-Trüncker. *Bornemiſzſza.*

Hȳdrops, ōpis, m. Vide *Hydropiſis.*

Hydrotĭcus, a, um. *Vodu tirajuchi, ſzilechi*, 2. *Pòt tirajuchi.* Waſſer-treibend, 2. Schvveiſs-treibend. *Vizet hajtó*, 2. *Izzadáſt kergető.*

Hydrus, i, m. Plin. Vide *Hydra.*

Hyĕmālis, is, *com.* le, n. Colum. *Zimſzki.* Winterlich. *Téli.*

Hyemātio, onis, f. Varro. *Zimuvanye.* e. Ubervvinterung. *Telelés.*

Hyemātus, a, um, Plin. *Zmerſnyen.* Uberfrohren. *Meg-fagyott.*

Hyĕmo, as, are, avi, atum, (Neu.) Plin. *Zimujem, chesz zimu prebivam.* Ubervvintere. *Telelek.* Synon. *Hyberno, Hyemem perago.*

Hyems, ĕmis, Vide *Hiems.*

Hȳgĕa, eæ, f. Mart. *Boſicza zdravja.* e. Göttin der Geſundheit. *Egésségnek iſten aſzſzonya.*

Hygĭēĭa, æ, f. *idem quod* Sanitas.

Hygrŏcollȳrĭum, ii, n. *Ochna voda.* s. Augen-Waſſer. *Szemben-való viz.*

Hyllus, i, m. *Nom. prop.* filius Hercŭlis.

Hȳmen, & Hȳmen, ĕnis, m. membranula in natura muliebri, nota virginitatis, quamvis inter rei Anatomicæ peritos ſatis conſtet in virginum diſſectionibus pelliculam ejuſmodi nullam inveniri *ità Cal.* 2. *Popevka ſzvadbena, ſzvatovna, Piſzma pirovna, Pirovnicza*, Ovid. 3. *Bòg ſzvadbeni.* 2. s. Braut-Lied, 3. r. Gott der Hochzeiten. 2. *Menyegzői ének*, 3. *Menyegzői Iſten.*

Hȳmĕnæus, æi, m. *Nom. propr.* Virg. 2. Vide *Hymen. N.* 2. & 3. Item *Szvadba.* e. Hochzeit. *Lakadalom. Lagzi.*

Hymnĭa, æ, f. *Cognomen eſt* Diānæ.

Hymnio, is, ire, ivi, itum, (Act.) Prud. Vide *Canto, Cano.*

Hymnŏlŏgus, i, m. Firm. 1. *Peſzmo-Pevecz, Popevavecz*, 2. *Pohvalitel.* r. Lieder-Singer, 2. r. Lobſprecher. *énekelŏ*, 2. *Ditsérŏ.*

Hymnus, i, m. Mart. *Hvalna popevka, peſzem.* s. Lob geſang, Lied. *ének, iſteni ditséret.*

Hȳpæthrum, i, n. & Hypethrĭum, ii, n. (*barbarè* Altāna.) *Sztaliſche na zraku pod nebom prez krova.* Offener Orth unter dem Himmel. *peregr.* Altan. *Fedetlen hely, ſzabad ég allyai.*

Hypæthrus, a, um, Virg. *Nepokrit, pod ſzamem nebom.* Unbedeckt, offen unter dem Himmel. *Fedetlen.*

Hȳpăgōgēus, ei, m. *Orúdje, z-kémſze kamenye gladi.* s. Inſtrument die Steiner damit glatt zu machen. *Szerſzám, mellyel az kŏvek palléroztatnak.*

Hȳpăpante, es, f, *idem ac* Feſtum Purificationis, B. V. M. *Szvechnicza*, &c.

Hyparchus, i, m. *Latinè* Gubernator.

Hȳpĕra, æ, f. *Na Ladji vuſe.* s. Segel - Seil am Schiff. *Hajó kŏtél.*

Hȳpĕraſpiſtes, æ, m. *idem ac* Propugnator.

Hȳperbŏla, æ, & Hyperbole, es, f. *latinè.* Exceſſus.

Hȳperbŏrĕus, a, um, Vid. *Septemtrionalis.*

Hȳpĕrīon, ŏnis, m. *idem ac* ſol. *Item* Pater Solis. *ita Poëtæ.*

Hypnāle, es, f. *Kacha, koja chlovekavu ſznu morì.* e. Schlange, ſo den Menſchen im Schlaff tödtet. *Kigyó, melly az embert álmában meg-ŏli.*

Hȳpŏcātharſis, is, f. *Mehko y lehko Terbuha oshiſzchenye.* e. Gelinde Bauch-Reinigung. *Lagy és könnyü has menés, tiſztulás.*

Hypocāuſtum, i, n. Vitruv. *Hiſa*, ali *meſzto za pòt, kupely za pòt, Potnà kupely.* s. Schweiſs-Bad, e. Bad-Stuben *oder* ſonſt eine Stuben, Orth zu baden. *Izzadó fördŏ, fördŏház.* 2. Vid. *Cella* N. 1. 3. 4. & 5.

Hypŏchondriăcus, a, um. *Od ſzlezene bolezy cherne zlatenicze veſz zamiſslyen y ſaloſzten.* Von der Milz-vvehe, und ſchvvartzer Gall-Kranckheit melancholiſch. *Lép, és fekete epétül eſze-nelkül való ſzomorú.*

Hypochondrĭum, ii, n. Hypochondrĭa, æ, f. *Teſchina, ſztrán téla.* Das vveiche Orth unterhalb den kurzen Rippen. *Két vétonya az embernek.* 2. Transl. Vid. *Triſtitia, Mœror.*

Hypochўma, ătis, n. Hypochўſis, is, f. *Okrepnenye oka.* r. Uberlauff der Augen, Staaren im Aug. *Szemben - való nedveſségnek meg-keményedése.*

Hypŏcrĭſis, is, f. *Latinè* Simulatio. *Zkazlivozt, Liczumirnoſt, Liczumirje.* e. Gleiſsnerey, Heucheley. *Kép mútatás, ſzin mútatás.*

Hypocrĭta, æ, m. *Zkazlivecz, zkazlivicza, Liczumirecz.* r. Gleiſsner. *Kép-mútató.* Latinè *ſimulator.*

Hypocrĭtĭcus, a, um. *Zkazliv, Liczumiren, Neiſztinit.* Gleiſsneriſch. *Kép-mútató.*

Hypocĭdaſcā'us, li, m. *Podvuchitel.* r. Unter-Lehrmeiſter. *Oskola meſter alat - való Tanító, Preceptor.*

Hypodўtes, æ, m. *Nuternya dolamicza, haljicza, zobun.* s. Unter-Kleyd. *Dolmányotska, Belső ruha.*

Hypogēum, ei, n. *Latinè* Cella ſubterranea. *Hiſa pod zemlyum, zemunicza, pivnicza, &c.* s. Hauſs unter der Erden, r. Keller, &c. *Föld alatt-való ház, pintze, &c.*

Hypŏgloſſis, ĭdis, f. Cal. eſt *Caruncula* quâ lingua cohæret inferiori parti; vel *inflammatio* linguæ in parte inferiori, 2. *Medicina* contra raucedinem.

Hypolāis, ĭdis, f. (Avis.) *Mubo - lovicza pticza.* e. Graſsmuck. *Légy* vagy *bogár-fogó madár.*

Hypomnēma, (*juxta accentum græcum* hypomnēma) ătis, n, Cic. *Zaznamenuvanye dugovany*, 2. *Raztolnachenye*, 3. *Kniga zapiſzanya vſzakojachkeh chesz leto dugovany.* e. Aufzeichnung deren Sachen, 2. Eine Auslegung, Erklährung, 3. Regiſter *oder* Buch gemeiner Handel, s. Jahrzeit-Buch. *Dolgoknak fel jedzéſe*, 2. *Magyarázás*, 3. *Eſztendŏbéli dolgokat fel-jedző könyv.* Ita Cic.

Hypopēdĭum, hypopōdĭum, ii, n. *Latinè* ſcabellum pedum. *Noſna klupchicza.* r. Fuſs-Schäm-

Digitalizirao Google

Schämmel. *Láb-alatt-való ſzék, Zámoly.*

Hypophāulum, i, n. *Medic.* Vid. *Diæta.*

Hypŏpўon, ii, n. *Ochni gnoj.* s. Aug-Eyter. *Tſipa.*

Hypōpўon, ii, n. Cal. *Modricza pod okom.* Blauer Strich, *oder* e. Maſen unter dem Aug. *Szem-alatt-való kékség.*

Hyposphagma, ătis, n. Galen, *Latinè* ſuffuſio ſanguinis, Corruptio ſanguinis ſuccutanei à verbere &c. inducta. *Modricza kervava med koſum y meſzom od vudarcza kakvoga vuchinyena,* 2. *Modro,* ali *kervavo oko.* Die Unterlauffung des Blůts von einem Schlag, 2. Blaues, *oder* blůtiges Aug. *Megtſörött fekete vér a' bör-alatt,* 2. *Kék* vagy *véres ſzem.*

Hypoſtăſis, is, f. Vid. *Perſona N.* 2.

Hypotĕnūſa, æ, f. Geometr. *Naprèk rèz,* peregr. *Linia.* e. Zvverg-Linien. *Kereſztůl tſinált linea.*

Hypōthēca, æ, f. Cic. *Zalog, zaſztav dugovanya negibuchega.* s. Unterpfand, e. Verpfändung eines unbevveglichen Dings. *Zálag.* Hypotheca conventionalis, expreſſa, tacita, legalis &c. *ità JCti.*

Hypothecārius, a, um, JCt. *V-zalog dan, ali priet; k-zalogu ſzpadajuchi, ſzliſſajuchi.* Was auf Pfand gegeben, *oder* genommen vvird, zu Pfand gehörig. *Zálagban adott* vagy *vett; Zálaghoz-való.*

Hypothecārĭus, ii, m. JCt. *Latinè: Creditor,* cui Debitor rem quampiam immobilem vg. Prædium (per hoc enim hypotheca differt à pignore, quod ſolùm circa rem mobilem verſatur) in hypothecam dat. *Poſzuditel penez &c. Za imanye &c. vu zaleg dano; Priemitel, Ladavecz vg imanya za dug zaloſenoga.* r. Ausleyher des Gelds auf die Verpfändung eines unbevveglichen Guths; r. Empfanger *oder* Beſizer eines um die Schuld verſetzten Guths. *Zálagért pénzt adó:* vagy *Jószágot zálagban tartó.*

Hypothĕſis, is, f. *latinè* Conditio, ſub qua aliquid dicitur, quæritur, &c. *Theſis* è contra eſt, dum aliquid abſolutè proponitur, &c.

Hўpŏthўra, æ, f. *Hypothyrum,* i, n. Vitruv. *Idem ac* Cavitas valvarum.

Hypozўgĭa, orum, n. plur. *Sivina, kojajárem vlèche.* s. Joch-Thier. *Iga-hűzó barom.*

Hysgĭnus, a, um, Tertul. *Fiolichne boje* peregr. *farbe.* Viol-Färbig. *Viola ſzínű.*

Hyſsōpītes, æ, m. Colum. *Iz Iſopa Vino, ze-*

lenduhovo-vino. r. Iſopp-Wein. *Iſópos bor.*

Hyſsōpus, i, f. Hyſſopum, i, n. Plin. *Iſop, Velenduh.* Hyſopp. *Isóp.*

Hyſtĕra, æ, f. *Latinè* Uterus.

Hyſtĕra, orum, n. *plur.* ſtrabo. *Idem quod* ſecundinæ. *Zaporod.* e. Nach-geburth, *Szuletés-után való.*

Hyſtĕralgĭa, æ, f. Medic. *Maternicza.* Mutter-Weh. *Anya-méh.*

Hyſtĕrŏlŏgĭa, æ, f. *Zadnyi govor, govorenye,* 2. *Zmeſſanye chesza, kadaſze pervo poſztavi nazàd, y zadnye na pervo.* e. Lezte Rede, 2. e. Vermiſchung, vvann das erſte zu lezten, und das lezte zu erſt geſezt vvird. *Utólsó beſzéd, beſzélgetés,* 2. *Egybe-zavarás, keverés, mikor valaminek az eleje hátúl, az hátulya elől fordúl.*

Hyſtĕrŏtŏmŏtŏcĭa, æ, f. Embrўŏtŏmĭa, æ, f. Medic. *Ploda,* iliti *deteta izrezanye iz terbuha.* e. Auffchneydung einer menſchlichen Frucht. *Magzatnak a' méhből kimetſzése.* Latinè *Sectio uteri, partus Cæſareus.*

Hyſtĕrŏtŏmĭa, æ, f. Medic. *Razkotriſenye rodeche Matere.* e. Zergliederung der Gebähr-Mutter. *Nehezkes aſzſzonynak izenként felbontása.*

Hyſtrix, ĭcis, f. Vid. *Hiſtrix, ĭcis.*

I.

Ī *Imperat.* (*ab* eo) *Pojdi, idi.* Gehe du. *Eredj, Menj.*

Jacchus, chi, m. *Virg.* Vid. *Bacchus.* 2. per *Metonym.* Vid. *Vinum.*

Jăceo, es, ere, jacui, (Neu.) Cic. *Synon.* Cubo, Decumbo, proſtratus ſum. *Lésim.* Lige. *Fekſzem, Fekűſzöm.* 2. Transl. Vid. *Torpeo, Deſideo.*

Jăcio, is, ere, jēci, jactum, (Act.) Cic. *Hítam, Baczam, Mechem, Berczam.* Werffe. *Hajítom, Vetem.*

Jactābundus & Jactĭtābundus, a, um, Gell. *Znaſſajuchiſze, Hvalechi,* 2. *Szlape hitajuchi.* Ruhmſichtig, ſich lobend, preyſend, 2. e. Wellen vverffend. *Ditſekedő, kérkedő.* 2. *Habzó, Hánykodó.*

Jactans, antis. om. *Quint.* Jactantior. *Virg.* Jāctantiſſimus. *Spartian.* Vid. *Jactabundus.*

Jactan-

Digitalizirao Google

Jactanter, *Adv. Amian.* Jactantiùs. Tacit. *Hvalech, znaſſajuch.* Mit Ruhm, prächtig. *Kérkedve.*

Jactantia, æ, f. Quint. *Szamoga ſzebe hvalenye, znaſſanye, prejtimavanye.* e. Ruhmredigkeit. *Kérkedekenység.* Jnanis jactantia. Quint. *Prazna hvala.* &c.

Jactātio, onis, f. Cic. *Raztreſſenye, Razgibanye.* 2. *Hitanye, Metanye, Baczanye, Berczanye.* e. Bevvegung, das Schütteln, 2. Das Werffen, Schmeiſsen. *Meg-rázatás.* 2. *Hányás s'-vetés,* 3. Vid. *Jactantia.*

Jactātor, ōris, m. Claud. *Pohvalicza, ſzamoj hvalitel, Hvala-Januß.* Ein Prahler, r. Ruhmreder, Groſsſprecher. *Kérkedő, Maga hányó.*

Jactātōrĭum, ii, n. Galbin. *Hitalnicza, z kojumſze kamenye, ſztrele &c. hitaju.* Ein Werff-Zeug, mit vvelchem man Steiner, Pfeilen &c. vvürfft. *Szerſzám, melyből kővet, nyílat hajthatni.*

Jactātus, ûs, m. *Virg.* Vid. *Jactatio.* N. 2.

Jactĭto, as, are, avi, atum, (Frequent. à *Jacto*) Cic. *Guſztokrat hitam,* 2. *Guſztokratſze hvalim, znaſſam.* Liv. Offt vverffe, 2. Ich rühme mich offt. *Gyakron bánnyom, búnydogalom,* 2. *Kérkedezek.*

Jacto, as, are, avi, atum, (*Frequent. à jacio.*) Cic. *Idem.* 2. Transl. Vid. *Oſtento, vexo, Objicio.* Jactari fluctibus, Conviciis. *Cic.* Jactari odiis: *Virg.* Jactari morbo: *Horat.* Jactare genus: *pro* laudare ſuam originem: *Ovid.*

Jactuōſus, a, um, *Noni.* Vid. *Jactans.*

Jactūra, æ, f. Cic. *Izhitanye vu morje blaga, vu pogibeli vtoplenya.* r. Ausvvurff der Güther in das Meer an ein Schiff-Gefahr. *Jóſzágnak, partékának veſzedelemkor tengerbe hányáſa, vetéſe,* 2. *Kvar.* r. Schaden. *Kár-vallás.* Jacturam facere. Cic. *Kvarnomu biti, kvar imati.* Schaden leyden. *Kárt vallani.*

Jactus, ûs, m. Cic. *Hit, Hitecz, hitacz.* r. Wurff, Schuſs. *Hagyttás, hanyttás, hajtás.* Jactus fulminis *Cic.* Ad teli jactum per venire: *pro* propè invicem accedere: *Curt.*

Jăcŭlābĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. *Hitliv, ſztrelyiv, kaj.* ali *iz chſzaſze hititi more.* Das ſich vverffen laſt, aus vvas man ſchieſsen kan. *El-lőbető, elhagyitható.*

Jăcŭlāmen, ĭnis, n. & Jăcŭlāmentum, i, n. *Liv.* Jăcŭlātio, onis, f. Quint. *Hitanye, ſztrelyanye.* s. Schieſsen. *Hagyitás, lövés,* 2. Transl. *Z rechmi bodenye, pehanye.* s. Stichvvort. *Szóval-való ſzúrás.*

Jăcŭlātor, oris, m. Liv. *Sztrélecz, hitavecz.* r. Schütz, Werffer. *Hagyitó. Lövő.*

Jaculātōrius, a, um, JCt. *Sztrélczov, ova, ovo, ſztrélni.* Zum Schieſsen gehörig. *Lövésbez-való.*

Jaculātrix, īcis, f. Ovid. *Sztrelyavicza, ſztrelkinya.* e. Schieſserin. *Lövőné.*

Jăcŭlor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) *Sztrelyam, hitam.* Schieſſe, vverffe. *Lővők, hagyitok, hajnyitok, hajtok.*

Jăcŭlum, i, n. Cic. *Kopje, darda, ſida.* e. Wurff-Spieſs. *Hagyitó darda.* 2. Idem quod *Jactus.* ità Claud.

Jăcŭlŭs, i, m. Ælian. *Kacha na drevo gmazecha, iz kógaſze hita na mimo iducche.* Eine Schlang die auf dem Baum kriechet, und von oben her auf die Leute ſich vverffet. *Fára máſzó kigyó, melly az által-menőkre lobotsatkozik.*

Jălўſis, is, m. Vid. *Bacchus.* Legitur & *Jalyſſus.*

Jam. *Adv.* Terent. *Szada, vezda, ſzad.* Jezund, jezt. *Immár, már, moſt.* Jamdūdum. *Adv.* Plaut. Jam prīdem, jam dĭu *Adv.* Cic. *Jur zdavnya, jur od davna, vre zdavnya, joß od davna.* Schon längſt. *Már régen.* Nota etiam *uſus ſequentes:* Jam jam. Cic. *Taki, kak najberſé.* Alſobald, ohne verzug, grad jezt. *Mindjárt, majd majd.* Jam tum. Cic. *Vre onda.* Schon damahls, ſchon dazumahl, zur ſelben Zeit. *Már akkor.* Jam tum, cùm juſſit. Terent. *Ravno onda, kada je zapovedal.* Eben zu der Zeit, als er befohlen hat. *épen akkor, mikor parantſolta.* Jam à principio. Cic. *Taki od pochetka.* Stracks von Anfang. *Mindjárt kezdetétől-fogva.* Jam inde à pueritia, *vel* jam uſque à pueritia, &c. Terent. *Vre taki od detinſztva.* Gleich von Kinds-Weſen an. *Már mindjárt gyermekségemtől-fogva.* Jam olim. Terent. *Vre od negda.* Schon längſt. *Már régtől-fogva.* Jam primùm. Terent. *Sztopram ſzada.* Erſt jezt. *Még moſt.* Jam verò. Cic. *Szada pak.* Nun aber. *Már pedig.* e. g. Jam verò quid dicam? *pro* nunc verò, *&c.* Jam tandem, pro *tandem aliquando.* Cic. *Komaj negda, jedvaj jenkrat.* Nun einmahl. *Már valaha.* Perficiam, ut jam tandem, quod intendo, eveniat. *Vuchinim, da vre negda jeden pút, kaj kanim, na konecz dojde.* Ich vverde verſchaffen, das endlich, vvas ich vorgenommen, geſchehe. *Megtſelekſzem, hogy már valába meg-légyen, a' mit akartam.*

Jānēum, ei, n. Vid. *Alumen.*

Jānĕus, ei, m. Feſt. Vid. *Janitor.*

Jānĭtor,

Jānĭtor, oris, m. Cic. *Vratàr.* r. Thor-hüter, Portner. *Ajtón-álló.*

Janĭtrix, īcis, f. Plaut. *Vratarícza.* e. Thorhüterin, Portnerin. *Ajtón állónė.*

Janthĭnus, a, um, Mart. *Fiolichni.* Violbraun. *Viola-ſzínů.*

Jānŭa, æ, f. Cic. *Vráta.* e. Thür, Pforte, s. Thor. *Ajtó.*

Jānŭal, is, n. Feſt. *Pogácha, Gibanícza, Janu kralyu diachkomu (Latinſzkomu) alduvana.* Gevviſſe Arth von Kuchen, *oder* Torten, dem lateiniſchen König *Jano* geopffert. *Pogátſa,* vagy *béles, mellyet régenten Jánus Iſtennek áldoztak.*

Jānŭārĭus, ii, m. (à Janua anni, *vel* à Jano) Cic. *Szécben* ali: *Proſzinecz meſzecz.* Der Monath Jenner. *Kis karátſon hava,* vagy *Boldog aſszſzony hava.*

Jānus, i, m. *Nom. propr.* qui bifrons fuiſſe ob ſingularem providentiam dicitur, eò quòd & præterita noſceret, & futura proſpiceret.

Jāpyx, ygis, m. Horat. *Veter od ſzunchenogá zahoda.* r. Weſt-Wind. *Napnyugoti ſzél.* Synon. *Cāurus.*

Jasmīnum, i, n. *Botan.* Vid. *Gelſeminum.*

Jaſpis, *vel* Iāſpis (*ſic & in aliis ſimilibus una ſyllaba (præſertim in carmine) dividi poteſt in duas.*) ĭdis, m. Plin. *Zelenkaſzti dragi kamen.* Ein grünliches Edelgeſtein. *Zöld drága jáſpis kő.* Pro exemplo ſerviat *Diſtichon* ſubjunctum:

Sardŏnўchas, ſmaragdos, Adamantes, Iāſpĭdăs uno.
Portat in articulo Stella Severe meus.
Mart. l. 5.

Jaſpŏnyx, ўgis, m. Plin. *Bèlkaſzti ſznèg dragi kamen.* s. Schneevveiſse-Eedelgeſtein. *Hó formájú fejér drága kő.*

Jātrăliptes, æ, m. Petron. *Vrachàr, likàr, ſzame maſzti napravlyajuchi, y z-ſnyimi vrachechi y terſechi.* r. Arzt der nichts als Salben macht, und andere damit ſalbet und handlet. *Keneteket tſináló* vagy *járúló orvos.*

Jatrus, i, m. Plin. *Vrachàr, likàr,* 2. *Ime perſzta perſzténoga.* 1. r. Arzt, 2. r. Zunahm des Ring-Finger. *Orvos,* 2. *Gyűrű kordozó újnak neve.*

Jāurīnum, i, n. Geogr. *Gyura, glaſzoviti varaſs, Gràd y Jachina va Vugerſzkom kralyeſztvu.* Rab, eine berühmte Stadt und Veſtung in Ungarn. *Győr, Egy nevezetes várost és egyſzer s-mind Vár Magyar országban.* Sedes eſt Gubernatoris militaris

Vulgò Generalis, qui annua Stipendia ab Imperio Romano-Germanico accipit. Eſt autem Generalatus Jaurinenſis uti inter Cæſareo-Regios antiquiſſimus, ità dignitate primus. Huic proximus eſt Varaſdinenſis *in Croatia*, vel ſi antiquorum linguâ loqui malis, *in Szlavonia ſuperiore*, de quo ſupra. Vid. *Croatia.*

Jāzĭgĭa, æ, f. Geogr. Vid. *Dacia.*

Jazĭges, um, m. *plur.* Vid. *Dacus.*

Ibērĭa, æ, f. Geogr. *Spanyolſzki kotàr Arágónĭa zvana,* ali: *Spanyolſzko kralyeſztvo.* e. Hiſpaniſche Landſchafft Aragonien, *oder* das gantze Königreich Spanien. *Spanyol országnak határa, melly Aragoniának nevezetik,* avagy *Egéſz ſpanyol ország.*

Ĭbex, ĭcis, m. Plin. *Divji kozel.* r. Stein-bock. *Vad ketske.*

Ĭbĭ *vel* ĭbī *Adv.* Cic. *Onde, ondi, totek, totu.* Dort, an dem Orth. *Ott, amott, ottan.*

Ĭbīdem, *vel etiam* ibĭdem. *Adv.* Cic. *Onde-iſzto, onde-ravno.* Eben daſelbſten, eben dort. *Ugyan ott.*

Ĭbis, is, & ĭdis, f. (Epic.) Solin. *Egiptonſzki ſtrok, ſtörk, nekî chern, nekî naſſem ſzpodoben.* Ein Egyptiſcher Storch. *égyiptomi gólya.*

Ĭbyx, ўgis, *vel* ўcis, f. Plin. *Ribich, chulik pticza.* r. Kybiz, ein Waſſer-Vogel. *Halfogó bíbitz nevű madár.*

Ichnĕumon, ŏnis, m. Plin. *Egiptonſzki miſs.* Eine Egyptiſche Mauſs. *égyiptomi egér.* Detinent ſe ad Nilum *fluvium.*

Ichnŏgrăphĭa, æ, f. *Vitruv.* Eſt futuri operis delineatio. *Kìp, obraz, pelda* ali *ſzpodoba zrezana* ali *zmalana dugovanya nakanyenoga* vg. *hiſe, koju hoches zidati vuchiniti.* &c.

Ichthyŏcolla, æ, f. Plin. *Kelje ribje.* r. Leim von einem Fiſch, Hauſen-Blaſs. *Halból főtt enyv.*

Ichthyŏphăgus, (*aliis* Icthiopăgus,) i, m. *Ribo-jed.* Ein Fiſch-Freſser. *Hallal élő, hal évő.*

Ichthyopōla, æ, m. *Ribo-terſecz, Rìb prodavavecz.* r. Fiſch-Handler. *Hal-áros.*

Ichthyopōlĭum, ii, n. *Tergoviſche ribje; meſzto za prodavanye rìb.* r. Fiſch-Marckt. *Hal-piatz.*

Ichthyŏtrŏphĭum, ii, n. Colum. *Chuvalnicza rìb; Ribja poſzuda, vu kojoj ſze ſive chuvaju ribe.* r. Fiſch-Gehalter; Fiſch-Weyer. *Eleven hal tartó bárka.*

Īco, is, ere, īci, ictum, (Act.) Cic. *Synon.* Ferio, percutio. *Biem,* 2. *Chinìm.* Schlage.

2. Mache. *Verem, útom*, 2. *Tsinálom.* Icere fœdus, Cic. *Vachiniti verno druſtvo, y zavez.* Ein Bund machen. *Szövetséget, frigyet kötni.* Tu fœdus iceras. *Cic. in Piſon.*

Īcon, ŏnis, f. Icŏna, æ, f. Iconĭa, orum, n. *plur.* Plin. *Kìp, obraz.* s. Bild, e. Bildnuſs. *Kép, ábrázat.*

Icŏnĭcus, a, um. Svet. *Obrazni, Kipni, ſzpodobni.* Der Bildnuſs, vveſentlich abgemahlet. *ábrázati, képi.*

Īcŏnĭſmus, i, m. *Stampan, namalan obraz, kìp, obrazenye, zmalanye obraza.* &c. r. Abtruck einer Bildnuſs. *Nyomtatott*, vagy *írott kép, ábrázat.* 2. Eſt Figura Rhetoricæ, ſimilis Ethopœjæ.

Iconŏclāsĭa, æ, f. *Poruſſenye, pogerdenye, preganyanye, zkanchanye kipov.* Das Stürmen der Bilder. *Kép öldözés, káromlás.*

Iconŏclaſta, æ, m. *Poruſſitel, zkonchitel kipov.* r. Bilder-Stürmer. *Kép öldöző, káromló.*

Īcŏsăēdrum, i, n. & Icoſiedrum. *Mathematicum corpus* ex viginti triangulis æqualibus conſtans.

Ictĕrĭcus, a, um. Juven. *Zlatenichen, punzlatenicze, kralyevſzku bòl imajuchi, veſz sùt.* Gelb ſüchtig. *A' kinna' sárgaſág vagyon.*

Ictĕrĭtĭa, æ, f. Ictĕrus, i, m. Plin. *Zlatenicza y ſutina poviſzem telu razleana, kralyevſzka bòl.* peregr. *Kralyevſzki beteg*, 2. *Szternatka pticza.* Plin. L. 3. C. 1. e. Gelbſucht, 2. r. Amerlinck, Vögelein. *Sárga betegség*, 2. *Gáborka madár.* Avis *Icterus* vocatur à colore (*flavo*) quæ ſi ſpectetur, ſanari id malum (*videlicet* regium morbum) tradunt & avem mori. Hanc puto latinè vocari Galgulum *ita Plin l. 30. c. 11.* Aliqui Chloridem putant. Vid. *Chloris.*

Ictis, ĭdis, f. Plin. *Kúna.* r. Mader. *Nyeſt, erdei menyét.*

Ictus, ûs, m. Cic. *Vudarecz.* 2. *Hìt.* r. Streich, 2. r. Wurff. *ütés, tsapás*, 2. *Hagyítás.*

Īcuncŭla, æ, f. Svet. *Kipecz, kipchecz, obrazchecz, peldicza.* s. Bildlein. *Képetske.*

Id, ējus, n. Cic. Id temporis, Cic. *Vu onom*, ali *ovom vremenu.* Zu jener, dieſer Zeit. *Azon időben.* Aliquid id genus, Cic. *Nekaj takvoga.* Etvvas dergleichen. *Valami haſonló.*

Idcircò, *Conj.* Cic. *Zato, zarad toga, toga-radi, radi-toga.* Derohalben, darum, deswegen. *Azért, annak-okáért.*

Īdēa, eæ, f. Cic. *Prilika, naçhin.* peregr. *Forma.* e. Geſtalt, s. Vorbild, s. Muſter. *Formája*, vagy *képzelése, valaminek.*

Ĭdentĭdem, *Adv.* Cic. variè ſumitur. 1. *Guſzto krat, ſzplob.* 2. *Negda y negda, kad kad.* 3. *Vſzegdàr, kontinoma.* 4. *Jedno z-drugem, jedno na drugo.* 1. Offt, immerfort, 2. Dann und dann, 3. Allemahl, 4. Nach und nach, eins über das ander. 1. *Mind untalan, ſokſzor, gyakran.* 2. *Néha néha, egſzer s-máſzor*, 3. *Mindenkor*, 4. *Egyik a máſikra.* Hoc identidem dicitis. *To guſzto krat velite.* Das ſaget ihr offt, *Azt gyakran mondjátok.*

Ĭdentĭtas, atis, f. Schol. *Jedinoſzt, iſztocha.* e. Ebenvveſenheit, einerley. *Egység, egyeſség.*

Ĭdĕò, *Conj.* Cic. Vid. *Idcirco.*

Ĭdĭŏchīra, orum, n. plur. *Prave ſzvoje rùke piſzma.* Eigene Handſchrifften. *önnön maga keze iráſa.* 2. *Zpochetka vuchinyeno piſzmo, iz kôgaſze drugo izpiſzáva.* peregr. *Original.* Latinè, *Originale ſcriptum.* Original oder Haupt- und Urſchrifft. *Valamely dolognak elsö leiráſa, eredete.*

Idiōgrăphum, i, n. *Idem quod* Idiochira, N. 1.

Idiōgrăphus, a, um. Aull. Gell. Vid. *Autographus.*

Īdiōma, ătis, n. *Vlaſztovitoſzt, oſzebujnoſzt jezika kojega.* e. Eygenſchafft einer Sprach. *Nyelvnek tulajdonsága.*

Īdiōta, æ, com. Cic. *Chlovek prez chaſzti.* 2. *Proſchak, Priproſchak, ki nezna piſzma*, ali *nikaj nè vuchen.* Ein Menſch der kein Ambt hat, 2. Ein ungelehrter, unverſtändiger Menſch. *Tiſzt-viſelés-nélkül-való ember*, 2. *Tudatlan, paraſzt, iráſt nem tudó ember.*

Idiōtiſmus, i, m. *Oſzebuini kojega naroda nachin govorenya.* Abſonderliche Redens-Arth. *Köz ſzóláſnak formája, mondja.*

Īdōlēum, ei, n. *Meſzto krivih Bogov, Bolvanſzka biſa.* s. Götzen-Haus. *Bálványoknak háza.*

Īdōlŏlātra, æ, m. *Bolvanìn, Bolvano-ſzluga, ki bolvane poſtuje, kipe iz drevja, kamenya, &c. za Boge derſi.* r. Götzen-Diener, der die Holtz-, Stein-, &c. Bilder für ein Gott haltet, und verehret. *Bálványt imádó, tiſztelö.*

Idololatrĭa, æ, f. Idolŏmănĭa, æ, f. *Bolvanov poſtuvanye, za Boga imanye, Bolvanſztvo.* r. Götzen-Dienſt, und e. Verehrung. *Bálvány imádás.*

Idolŏthўtum, i, n. *Aldov, kiſze Bolvanom daje.* s.

je. s. Götzen-Opffer. *Bálványoknak tett áldozat.*

Īdōlum, i, n. Cic. *Bolvan, kìp krivoga boga, 2. Sztreſſilo.* r. Götz, s. Götzen-Bild, 2. s. Geſpenſt. *Bálvány, 2. Tündér; Ludértz.*

Īdōnĕē, *Adv.* Cic. *Prilichno, Prikladno, Verſztno, Vugodno.* Bequemlich, füglich, geſchicklich. *Alkalmatoſan, illendō-képen.*

Idoneus, a, um, Cic. *Prikladen, Verſzten.* Geſchickt, bequem, füglich. *Alkalmatos, illendō.*

Īdyllĭum, ii, n. *Kratko izmiſslenye.* Kürtzes Gedicht. *Rövid ki-gondolás.*

Jĕcĭnŏrōſus, Jĕcŏrōſus, a, um. Scribon. *Jetrōbolen, kì na jetrab terpi.* Leber-Süchtig. *Mája fájó.*

Jĕcūnānus, i, m. *Feſt.* Vid. *Victimarius.*

Jĕcūr, ŭris, *vel* cĭnŏris, n. Cic. *Jetra.* e. Leber. *Máj.*

Jecuſcŭlum, i, n. (Dimin.) Cic. *Jetricza.* s. Leberlein. *Májatska.*

Jējūnātio, onis, f. Tertull. *Poſztenye.* s. Faſten. *Böjtölés.*

Jejūnātor, oris, m. Auguſt. *Poſztitel.* Der da faſtet. *Böjtölö.*

Jejūnè. *Adv.* Cic. *Nateſchè; Nataſchè.* 2. Metaph. *Zlocheſzto, ſzlabo, Próſzto; Nevolyno.* Nüchtern. 2. *Transl.* Schlecht, ſchvvach, elendlich, ohne Nachtruck. *ehomra.* 2. *alávalóul, ſzegénÿul, Gyengén, paraſztúl.*

Jejunĭōſus, a, um. Jejunioſior. *Plaut.* Jējūnus, a, um. Cic. *Teſeh, Taſeh, Poſztni.* Nüchtern. *ehomra-való.*

Jejūnĭtas, atis, f. Cic. *Teſchina, Taſchina.* 2. Transl. *Neznanoſzt.* e. Nüchterkeit. 2. e. Unvviſſenheit. *ehonſág.* 2. *Alávalóſag, Tudatlanſág.* Jejūnitas bonarum artium. Cic. *Neznanoſzt dobreh meſtriih.* e. Unvviſſenheit in Künſten. *A jó meſterſégeknek tudatlanſága.*

Jējūnĭum, ii, n. Colum. *Poſzt.* s. Faſten. *Böjt.*

Jējūuo, as, are, avi, atum. (Neut.) Pruden. *Poſztim, Poſztimſze.* Faſte. *Böjtölök.*

Jējūnus, a, um. Cic. Vid. *Jejunioſus.* Biduum ſinè alimento traho. Cibi nihil cepi.

Jentācŭlum, i, n. *Mart.* Jentātio, onis, f. Firm. *Predobedje, Predrúchak,* peregr. *Froſtukely.* s. Frühſtuck. *Feleſtökóm.*

Jento, as, are, avi, atum. (Neu.) Varr. *Predobedujem, Predrúcham.* peregr. *Froſtuklyam, froſtuklyujem.* Frühſtücke. *Feleſtökómezek.*

JĒSŪS, *gen. & Dat.* u *Accus.* um m. *Latine* Salvator. *Prelyublyeni ſzveta odkupitely zvelichitel, jedini ſzin Bosji, druga vu preſzvetom Trojſztvu perſzona, y Szin vſzegdar prechiſzte Devieze MARIE vſzeh greſſnikov zagovornicze, y zavetnicze.* Der allerliebſter Welt-Erlöſer und Seeligmacher, Sohn GOtt des Vatters, andere in heiligſter Dreyfaltigkeit Perſon, Sohn der Unbefleckter Jungfrauen MARIÆ aller Sinder Vorſprecherin. *A leg-ſzerelmeſebb világ meg-váltója, és üdvezitője; az Atya Iſtennek egyetlen egy fia, ſzent Háromſágnak máſodik ſzemélye, mindenkoron ſzeplőtelen ſzűz MARIAnak, minden bünösök ſzó-ſzólójának ſzerelmes magzatja.*

Īgĭtŭr, *Conj.* Cic. Vide *Ergo.*

Ignārius, a, um. *Marcell.* Vid. *Ignitus.*

Ignārus, a, um. *Quint.* Ignariſſimus, a, um. Plaut. *Neznajuchi.* 2. *Nepoznan.* Unvviſſend. 2. Unbeckandt. *Tudatlan.* 2. *Eſmëretlen.* Clementia ignara barbaris. *Tac.* pro *ignota.*

Ignāvè. *Adv. Cic.* Ignavĭter. *Adv.* Hirt. *Lèno, bojezlivo, nemarlivo.* Faul, Träg. *Tunyán, reſtûl.*

Ignāveſco, is, ere. (Inchoat.) Tertull. *Lèn, nemarliv poſztajem.* Faul vverde. *Reſtûlni, tunyáúlni kezdek.*

Ignāvĭa, æ, f. *Cic.* Ignāvĭtas, atis, f. *Juſt.* Vid. *Inertia, timiditas, formidatio.*

Ignāvĭo, ōnis, m. Aul. Gell. *Lenyák.* r. Faulenzer. *Tunya.*

Ignāvus, a, um. Cic. 1. *Lèn.* 2. *Bojezliv, neſzerchen.* 3. *Bedaſzt, glyumpaſzt, neprikladen:* Faul, Träg. 2. Verzagt, ohne Hertz. 3. Untüchtig, Ungeſchickt. 1. *Tunya, reſt.* 2. *Felénk.* 3. *Balgatag, oktalan.* Habet in Comp. *Ignavior.* Plaut. ſuperl. *Ignaviſſimus.* Terent. Ignavus & timidus miles. Cic. *Lèn, bojezliv, y neſzerchen vojnik.* Faul, Träg, und verzogter Soldat. *Tunya és félénk katona.*

Igneſco, is, ere. (*Inch.* ab antiquo Verba *Igneo, es, ere.* &c.) Colum. *Vuſiſemſze, ognyen poſztajem.* Feurig vverde. *Meg-tüzeſédem.* 2. transl. pro *Exeandeſco, vehementer iraſcor.*

Ignĕus, a, um. Cic. *Ognyen.* Feurig. *Tüzes, égö.*

Ignia, orum, n. *plur.* Feſt. *Pitnye od ſganyá ali zemlye na poſzudi zemlyeni.* Flecken und Schäden an irrdenen Hafen und Schüſſeln. &c. *Fazakas edényeken-levö motskok.*

Ignĭārĭum, ii, n. *Plin.* Ignĭtābŭlum, i, n. Feſt. *Kreſzalnicza; kreſzalo, ognyilo.* s. Feur-Zeug. *Tüz ki-lütö ſzerſzám.*

Ignĭārius, a, um. Plin. *Kreſzalni, ognyeni.* Zum Feur-zeug, *oder* Fever gehörig. *Tüz lütö ſzerſzámhoz-való, tüzhöz-való.*

Ignĭcŏlor, ōris, *om* Compoſ. *Ognyô-lizz.* peregr. *Ognyo-ſzin.* Feur-Färbig. *Tüz ſzinü.*

Ignĭcŏmans, antis, *om.* Prud. *Ognyolicző-lyſz.* Feur-Farbende Haar habend. *A kinek tüz ſzinü haja vagyon.*

Ignĭcŏmus, a, ur. Virg. *Idem.*

Ignĭcŭlus, i, m. (*Diminut.*) Cic. *Mali ogeny, ognyecz.* s. Feuerlein. *Tüzetske.*

Ignĭfĕr, á, um. Lucr. *Ognyo-noſz.* Feur-tragend. *Tüz hozó.*

Ignĭfluus, a, um. Claud. *Ognyo-czur, ognyo-czurechi.* Feuer-flieſſend. *Tüzzel-folyó.*

Ignĭgĕna, æ, *com.* Ovid. *Ognyo-rod, iz ognya rogyen.* Von Feur gebohren. *Tüzből ſzületetett.*

Ignio, is, ire, ivi, ītum. (Act.) Prud. *Ognyeno chinim.* Feurig mache. *Tüzeſſé tſinálom.*

Ignĭ-pŏtens, entis. *om.* Virg. *Ognyo-mochen, z-ognyem moguchi, ladajuchi.* Feur-mächtig, der mit Feuer gebiethen kan. *Tüzzel-biró.*

Ignis, is, m. (*in Ablat. ſing.* Igne & Igni) Cic. *Ogeny.* s. Feuer *Tüz.* 2. Transl. *Nepriatelſztvo veliko.* e. Groſſe Feundſchafft. *Ellenség.* Ignem igni ne addas. Prov. *Szerdu y nepriatelſztvo, nepridaj k-ſzerdi y k-nepriatelſztvu:* Drugach: *ne vlëj olje vu ogeny.* Man ſoll den Zorn und die Feindſchafft nicht vermehren: *oder:* Mann ſoll nicht Oel ins Feuer gieſſen. *Ellenségnek nagyobb ellenkezéſre okot ne adj.* 3. *Lyubav.* e. Liebe. *Szerelem, ſzeretet.* Vulnus alit venis & Cœco carpitur igni. *Virg. Æneid. 4. v. 2.*

Ked lyubávi hrani plamen,
ák' prem z-nyega chine noreza;
kakti tverdi tërpi kamen,
za ſzlavichka derſi skvoreza.

Ignis Sacer. Vid. *Canceroma.* Ignis feſtivus. *Krëſz, ogeny na veſzelje gorechi.* s. Freuden-Feuer-Werck. *Vigaſságnak Tüze.* Igni & aqua alicui interdicere. Cic. *pro* aliquem in exilium mittere. *Kóga z-domovine pretirati.* Einem das Land verbiethen, aus Land vertreiben. *Valakit ſzámkivetésben küldeni.* Igni, ferróque minari. *id eſt* propriè *Kómuſze z ognyem y z-mechom ali z-ſzablyun groziti.* Transl. *Kómu naj vekſſe nepriatelſztvo nazveſztiti y izkazati.* Mit Feuer und Schwerd drohen. *Transl.* Einem die allerärgſte Feindſchafft ankündigen. *Tüzzel és ſégyverrel valakit fenyegetni.* 2. Transl. *Valakinek igen nagy ellenkezéſt tudtára adni.*

Ignitabŭlum, i, n. *Feſt.* Vid. *Igniarium.*

Ignītus, a, um. *Comp.* Ignitior. *Cic.* Vid. *Igneus.*

Ignĭvŏmus, a, um. Lact. *Ognyo-blyujuchi, ognyobit.* Feur-Speyend. *Tüz okádó.*

Ignōbĭlis, is. *com.* le, n. Ignobilior, Ignobiliſſimus. Cic. *Neplemenit.* Unedel. *Nemtelen, nem nemes.. Phras.* Nulla parentum laude commendatus, obſcurô locô natus. Ignobili, obſcuro, infimo genere editus. Conditione & fortuna, genere infimus. 2. Vid. *Vilis, Abjectus.*

Ignōbĭlĭtas, atis, f. Cic. *Neplemenitoſzt, neplemenſztvo.* Unedle geburht, Stand. *Nemtelenség.*

Ignobiliter. *Adv.* Solin. *Neplemenito.* Unadelich. *Nemtelenül.*

Ignōmĭnĭa, æ, f. Cic. *Szramota,* peregr. *Spot,* e. Schand, Spott. *Gyalázat.*

Ignomĭniātus, a, um. Aul. Gell. *Oſzramoten, opſſanyen.* Verleumdet, Geſchändet. *Meggyaláztatott, gyalázatos.*

Ignomĭniōsè. *Adv.* Cic. *Oſzramotno, merſzko.* Schimpfflich, ſchmählich. *Gyalázatoſon.*

Ignōmĭniōſus, a, um. *Quint.* Vid. *Ignominiatus.*

Ignōrābĭlĭtĕr. *Adv. Apul.* Ignoranter. *Adv.* Cyprian. *Neznano, neznajuch.* Unbekantlich. *Tudatlanúl.*

Ignorantia, æ, f. *Cic.* Ignorātio, onis, f. Cic. *Neznanoſzt, neznanye.* e. Unvviſſenheit. *Tudatlanſág.*

Ignōrātus, a, um. Ignoratior. Tacit. *Neznan.* Unbeckand. *Nem tudatott.*

Ignōro, as, are, avi, atum. (Neu.) Terent. *Neznam.* Ich vveiſs nicht. *Nem tudom.* Phraſ. *Quid eventurum ſit, ignoro;* Quid caſurum ſit, quid conſequi poſſit, non diſpicio; quid tempus laturum, daturum ſit, exploratum non habeo; latent me, quæ naſci poſſunt; futura me fugiunt; non aſſequor ea, nec conjecturâ complector. Divinare non poſſum, aut mente percipere, ferre, patefacere, quæ dies ipſa poteſt. 2. *pro* non noſco. (Act.) *Ovid.* Ignorat Patrem ſuum. Terent. *Nepozna Oteza ſzvojega.* Er kennet ſeinen Vatter nicht. *Nem iſmëri az maga attyát.*

Ignoſcentia, æ, f. Aul. Gell. *Oproſzchenye, Odpuſchenye.* e. Verzeichung. *Meg-botsátás, botſánat*

Ignoſcĭbĭlis, is, *com.* le, n. Aul. Cell. *Odpuſztliv, odproſztliv.* Verzechlich, das zu verzeihen iſt. *Meg-Botſátható.*

Ignoſco, is, ere, ōvi, ōtum. (Act.) pro *valde noſco,* item pro *valde diſco.* ità *Varro.* ſed hæc ſignificatio conſvetudine eſt abrogata. 2. *Oprañcham, odpuſchám.* Vergebe verzeiche. *Megbotſátok.* Ignoſcet præteritis. Ignoſcere adoleſcentiæ. *ità Cic.* 3. pro *neſcio.* Quid legerint, ignoverunt. *ità Lactant.*

Ignōtum eſt. *Imperſon.* Terent. *Jeſzt oproſchéno.* Man hat es verziehen. *Meg-botsátatott.*

Ignōtūrus, & Ignoſciturus, a, um. Cic. *Ki bude oproſztil.* Der verzeihen vvird. *Meg-botsátandó.*

Ignō-

Ignōtus, a, um. *Cic.* Ignotior. *Quint.* Ignotiſſimus. Claud. *Nepoznan,* Unbeckant. *Iſméretlen.*

Ĭlarcha, æ, & Ilarchus, i, m. Cæl. Rhod. *Konyanichki ſztotnik.* peregr. *Kapitan.* r. Rittmeiſter. *Száz katonáknak Kapitánya.*

Ĭle, is, n. Plin. *Uſitatius in plurali.* Ĭlĭă, ilium, ilĭbus. Senec. *Chrêva, drob.* Das Gedärm, Eingevveyd. *Bél,* vagy *haſnak belsŏ réſze.*

Ĭlĕos, Ilĕus, ei, m. Plin. *Dugo chrêvo.* r. Lange Darm. *Hoſzſzú bél.* 2. Eſt *Inverſio ſtomachi* ac *inteſtinorum,* dum ſurſum ſtomachus per os ejicit, quod viâ ordinâriâ egerendum eſſet. Vulgo *Volvulus* dicitur.

Ĭlex, ĭcis, f. Virg. *Czerovo drevo, ezer.* e. Stein-Eych, eine Art des Eychbaums. *Tser-fa.*

Ĭlĭa, ium. n. *plur.* Vid. *Ile.*

Ĭlĭa, æ, f. *Nom: prop.* Mater Romuli & Remi.

Ĭlĭăcus, a, um. Plin. 1. *Chrêvni, k-chrevam zpádajuchi.* 2. *Chrevo-bolni.* Zu Gedärm gehörig. 2. Darm-Gichtig, Bauch-grimmig. *Bélhez-való.* 2. *Bele-fájó.* Morbus, dolor (Paſſio, Affectio) iliacus. *Chrevo-bolja, kada ſzmrad nè dole, nego gore chez vuſzta ide.* Das *miſerere,* e. Darmvvinde. r. Darm-Gicht. *Bél-betegség, mikor a' rútság felfélé megy.*

Ĭlĭās, ădis, f. Gic. *Kniga Homerowih zmiſſleny od poruſſenya Troje Varaſſa.* 2. *Velika vnoſina.* s. Buch des Homeri Gedichten von der Zerſtöhrung Troja. 2. Groſſe menge. *Homérus könyve a' Trója veſzedelmérŏl.* 2. *Nagy Sokaſág.*

Ĭlĭcĕt. *Adv.* Terent. Plaut. 1. *Pojti je, naj bude kak hoche, iti je.* 2 *Vezdaj, taki.* 3. *Konecz y zverha jeſzt.* 4 *Nekaj da, Toſzezna, prez dvojne, za ſztanovito.* Es mag gehen vvie vvill, es iſt zugehen. 2 Alsbald, gleych, in Augenblick. 3. Es iſt aus, ein End. 4. Ohne Zweiffel, vvas dann, vergevviſs. *Elkel menni.* 2 *Mindjárt, ezentúl.* 3 *Meg-lett, vége vagyon.* 4 *Igenis, kétség-nélkŭl.*

Ĭlĭcētum, ti, n. Mart. *Czerovje, Lùg czerov, Meſzto gde czeri raſztù.* Ort vvo Stein-Eychen-Baumer vvachsen. *Tser-fa erdŏ.*

Ĭlĭcĕus, a, um. *Stat.* Ĭlignĕus, a, um. *Cato.* & Ilignus, a, um. Plin. *Czerov.* Von Stein-Eych-Baum. *Tser-fás.*

Ĭlĭōsus, a, um. Plin. *Chrevo-Bolen.* In Darm leydend. *Bél-fájós.*

Ĭlĭum, ii, n. Ilios, ii, f. *Varaſs Troja.* e. Stadt Troja. *Trója Városa.*

Illăbĕfactus, a, um. Ovid. *Neozkrunyen, nevraſen, czél.* Unverletzt, gantz. *Romlatlan, épen maradtt, ſzeplŏtelen.*

Illăbor, ĕris, ābi, apſus ſum. (Dep.) Cic. *Na, ali vukaj vugoduo padam.* Sanfft an etvvas falle, mich hinein laſſe, *Kieſem, belé-eſem, Reá-eſem.*

Illăbōrātus, a, um. Quint. *Nevdélan, nedodelan.* Unausgearbeitet. *Tſinálatlan, Miveletlen.*

Illăbōro, as, are, avi, atum. (Neut.) Tac. *Na ali chesz kakvo dugovanye ſztadélam.* Uber eines Ding arbeite. *Rajta-dolgozom, Valamin munkálódom.* 2. *Jakoſze veſz delu podajem.* Mich ſehr bearbeite. *Egéſzſzen magamot dolŏgra adom.*

Illāc, *Adv.* Cic. *Tam, onud,* Dorthin, dardurch. *Ammarra, arra,*

Illăcĕrābĭlis, is, *com,* le, n. Sil. *Nerazdérliv,* Unzerreiſslich, *Elſzakaſzthatatlan,*

Illăchrўmābĭlis, is, *com,* le, n. Horat. *Niti z-plachom negenliv, niti ſzuzami neizproſzliv,* Mit vveinen und Zähren nicht bevveglich, unerbitlich. *Könyhulatáſra ſem hajlndó.*

Illăchrўmo, as, are, avi, atum. [Neu,] & Illachrymor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Scribitur* & Illacrymor. *ſzuze puſcham, plachemſze,* Zähren vergieſse, vveine, *Könyvezek, meg-ſiratom.* alicujus morti illacrymari. Cic. *Nad chium ſze ſzmertjum zplakati.* Eines Tod bevveinen, *Valaki halálát meg-ſiratni,*

Illæc *pro* illa hæc: *Terent.* Nimia illæc licentia, *Terent,*

Illæsĭbĭlis, is, *com,* le, n. Lact, *Nevrazliv.* Unverletzlich, *Sérthetetlen,*

Illætābĭlis, is, *com,* le, n, Virg. *Neveſzel.* Unluſtig. *Vigſágtalan, ſzomorú.*

Illævĭgātus, a. um, Diomed. *Neoglagyen.* Ungeglättet. *Simitatlan,*

Illapſus, ûs, m, Colum *Nuter-opad.* Das hinein fallen, *Bell-eſés, ereſzkedés, folyás,*

Illăqueo, as, are, avi, atum, (Act.) Gic, *Z-zanykami zamátam,* Verſtricke, an ſtrick binde, *Megkŏtelezem, tŏrbe ejtem,*

Illătĕbro, as, are, avi, atum. [Act.] *Nuter ſzkrivam.* Hinein verberge. *Barlangba elrejtem, ellappantom,*

Illātio, onis, f. Ulp. *Nuter noſſenye.* Das hinein tragen, *Belŏle kihozás, behozás,* 2, Apud Philoſ, *eſt* concluſio ſyllogiſmi.

Illātro, as, are, avi. atum, (Neu,) Sil. *Nuter,* ali *Nutri lájem.* Hinein belle. *Bé-ugatok, Reá-ugatok.*

Illaudābĭlis, is, *com.* le, n. Gell. *Hvale nevrêden.* Das nicht kan gelobet vverden. *Nem dicsérendŏ.*

Illaudātus, a, um, Virg. *Nepohvalen.* Nicht gelobet. *Nem dicsértetett.*

Illĕ, illă, illud, *gen.* illĭus, Cic. *On, ona, ono.* Jener, jene, jenes. *Ez, Az, ő.*

Illĕce, illăce, illudce. *Plaut.* pro *ille.*

Illĕcĕbra, æ, f. Cic. *Naſzladno vabenye, nagibanye.* e. Anreitzung. *édesgetés a' gyönyörüségre.*

Illĕcĕbrōſus, a, um, Plaut. *Naſzladno-vabliv, Naſzladliv.* Anreizeriſch, anreizlich, anlockend. *édesgető.*

Illectāmentum, i, n. *Apul.* Illectātio, onis, f. *Gell.* Illectus, ûs, m. Plaut. *Privabenye, Mamenye.* e. Anlockung, Anreizung. *Kiſztetés, édesgetés.*

Illēgĭtĭmus, a, um, Val. Max. *Nepravdeni, Nepravi, Protiven zapovedi.* Unrechtmäſſig, den Geſätzen nicht gemäſs. *Akadályos, nem Törvény-ſzerént-való.* 2. V. *Adulterinus, ſpurius.*

Illĕpĭdè, *Adv.* Plaut. *Nepovolyno, Nelyublyeno.* Unfreündlich, unlieblich. *ékeſség-nélkül, értetlenül, kedvetlenül.*

Illĕpĭdus, a, um, Cic. *Nepovolyen, Nelyublyen.* Unholdſeelig, unlieblich. *ékeſségnélkül-való. ízetlen, Durva.*

Illex, ĕgis, *om.* Plaut. *Prez zapovedi ſivuchi, zpuſchen vu vſzem ſzloboden.* Ohne Geſätz. *Törvény-nélkül ſzabadon élő.*

Illex, ĭcis, *om.* Plaut. *Vabèchi.* Anreitzend. *Hozzá-tſaló, édesgető,* 2. Subſtantivè *Vabecz (pticza.)* r. Lock-Vogel. *Tſalóka madár.*

Illī, *Adv.* pro *Ibi.* Terent.

Illībātus, a, um, Liv. *Nedoteknyen, Neoſzkrunyen, Czèl.* Unberührt, unbefleckt, unbetaſtet, gantz. *Illetlen, ſzeplőtelen, ép.*

Illīběrālis, is, *com.* le, n. Plin. V. *Ignobilis ſordidus, Inhumanus,* 2. *Nedareſliv.* Unfreygebig. *Zobrák, nem adakozó.* Duplex eſt omnino jocandi genus, *unum illiberale, petulans* &c. Alterum *elegans, urbanum* &c. Cic. 1. Offic.

Illīběrālĭtas, atis, f. Cic. V. *Inurbanitas,* 2. *Nedareſlivoſzt.* e. Unfreygebigkeit. *Nemadakozáſság, Fösvénység.*

Illīběrālĭter, *Adv.* Terent. *Neblagovechno, Nedvorjanſzki, Muski.* Unhöfflich. *Embertelenül,* 2. *Nedareſlivo.* Unfreygebig. *Nemadakozva, Fösvénylül.*

Illic, æc, oc. *pronom.* pro *ille.* Terent. 2. *Adv.* Plaut. *Tam, Onde.* Dort, daſelbſt. *Amott, ott.*

Illĭcio, is, ere, exi, ectum, (Act.) Cic. V. *Allicio.*

Illĭcitè, *Adv.* Varro. *Neſzlobodne.* Unerlaubt. *Tilalmaſon.*

Illĭcĭtus, a, um, Cic. *Neſzloboden, Nedopuſcheu.* Unerlaubt. *Nem ſzabad, Tilalmas.* Superlat. Illicitiſſimus. *Auguſt. ep.* 202.

Illĭcium, ii, n. Varro. V. *Illectāmentum.*

Illĭco, *Adv.* Cic. V. *Illicèt. N.* 2.

Illīdo, is, ere, īsi, īſum, (Act.) Val. Max. V. *Allido.*

Illĭgo, as, are, &c. (Act.) Cic. V. *Alligo.*

Illĭmis, is, *com.* me, n. Ovid. *Neblaten, Prez blata.* Ohne Lätt, oder Koth. *Sár-nélkülvaló.*

Illinc, *Adv.* Cic. *Od onud.* Von dannen. *Amonnan.*

Illĭnīmentum, i, n. *Cæl. Aur.* Illĭtus, ûs, m. Plin. *Máz, Mazanye.* e. Salb, e. Salbung, Beſtreichung. *Kenet, kenés, mázolás.*

Illĭnio, is, ire, & Illĭno, is, ere, īvi, & ēvi, ĭtum, [Act.] Colum. *Namazújem.* Beſtreiche, beſchmiere. *Belé-kenem, Reá-kenem, Bé-kenem.*

Illĭquĕfăcio, is, ere, eci, actum, (Act.) Cic. *Raztalyujem, Razvzviram.* Zerlaſſe, einſchmeltze. *Meg olvaſztom, Belé-olvaſztom.*

Illīſio, onis, f. & Illīſus, ûs, m. Plin. *Nakaj treſzk, bit, vudarecz.* e. Anpitſchung, Anſtoſsung. *Belé ütés, Hozzá-ütés, tſapás.*

Illĭtĕrātus, a, um, Cic. *Piſzmo-neznan, Neveuchen.* Ungelehrt, der vveder Schreiben noch leſen kan. *Deáktalan, Tudatlan.*

Illĭuſce, *Genit.* pro *Illius.* Cato.

Illix, ĭcis, *om.* Apul. V. *Illex, icis.*

Illò, *Adv.* Terent. *Tam, onamo.* Dorthin. *Amoda, oda.*

Illŏcābĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Nenameſztliv, Nevdatliv.* Unausſteurlich, unvermiethlich. *Nem helybeztetbető, Férjnek nem adhatő.* Virgo illocabilis, Plaut. *Divojka kâſze vdati nemore.* Eine Jungfer die keinen Mann bekommen kan. *Férjhez nem mehető leány.*

Illūc, *Adv.* Cic. V. *Illò.*

Illūceo, es, ere, uxi, (Neu.) Cic. *Szvetimſze, ſzvitamſze.* Hell, licht vverde. *Megvilágoſodom, Virradok.* Ubi illuxit, Liv. *Kakje ſzvenulo.* Als der Tag angebrochen. *Mibelyt megvirradott.*

Illūceſco, is, ere, (Inchoat.) Cic. *Pocbinyam ſzvetitiſze,* ali *ſzvitatiſze.* Anfange ſcheinen, licht zu vverden. *Megvilágoſodok, Világoſulni kezdek.*

Illuctor, aris, ari &c. (Dep.) Stat. V. *Luctor.*

Illūdo, is, ere, ūſi, ūſum, [Neu.] Cic. *Oſzmehavamſze iz kôga, za Bedáka derrim.* Verſpotte, einen auslache. *Megnevetem, megtsúfolom.*

tsúsolom. 2. Interdum ponitur pro *Ludendo noceo, decipio.* Illius miseri fortunis ac dignitati illusit. *Cic. pro Rosc.* Interdum pro *Corrumpo stuprô.* Illusisse puritiæ Britannici Neronem. *Tac. Ann.* 13. c. 17. Illudere pecuniæ, *est* pecuniam prodigere, *Tac.* Illudere chartis, *est* per ludum studiis operam dare. *Horat.* Constructur vel *absolutè.* Illuseras herì inter scyphos. *Cic.* vel cum *Accus.* Ipsa verò præcepta sic illudere solebat. *Cic. 1. de Or.* vel cum *Ablat. & præp. in.* In quibus sic illudatis. *Teren.* vel cum *Accus. & præp. in.* Ut ne impunè in nos illuseris. *Teren.* Vel cum *Dativo.* Illudere alicui. Cic. *Iz kôgasze oszmehavati,* ali: *kôga za márkaj dêrsati,* ali: *kôga vkaniti.* Einen auslachen, verspotten; *oder* verachten, *oder* betrügen. *Valakibôl tsúfot lúzni,* vagy *semmire tartani, meg-utálni,* vagy *tsalni.*

Illūmĭnābĭlis, is, *com.* le, n. Claud. *Razszvetliv.* Leicht zu erleuchten. *Meg-világosittható.*

Illūmĭnātè, *Adv.* Cic. *Razszvetleno, szvetlo.* Klärlich, hell. *Megvilágositva.*

Illūmĭnātio, onis, f. Macrob. *Razszvetlenye, oszvetlenye.* Das Erleuchten, e. Erleuchtung. *Meg-világositás.*

Illūmĭnātor, oris, m. Lact. *Razszvetitel, oszvetitel, Razszvetlitel.* r. Erleuchter. *Megvilágositó.*

Illūmĭno, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Razszvetlujem, Oszvetlujem, szvetlim.* Erleuchte. *Meg-világositôm,* 2. Transl. *Krichim.* Ziehre. *Fel-ékesitem. szépitem.* Illuminare orationem. Cic. *Nakinchitt govorenye.* Die Rede ziehren. *Szóládat, beszédet fel-ékesitteni.*

Illūmĭnus, a, um, Apul. *Neszvetel, prez szvetloszti, Temen.* Ohne Schein, dunckel. *Sôtétes.* Noctis illumino tempore. Apul. *Vu neszvetlom y temnom nochi vremenu.* Bey dunckler Nachts-Zeit. *Etzakai sôtétes idôben.*

Illunc pro *illum* Plaut. *Onoga.* Denselben. *Amazt.*

Illūnis, is, *com.* ne, n. Plin. *Nemeszecben, prez meszecza, Temen.* Ohne Mondschein, finster. *Setétes, mikor a' hôld nem fénylik.*

Illūnius, a, um, Apul. *Idem.*

Illŭrii, orum, m. plur. *Idem quod* Illyrij.

Illūsio, onis, f. Cic. 1. *Oszmehavanye, oszmeh,* 2. *Za-nikaj derszanye,* 3. *Szalenye, Szala,* 4. *Vkanyuvanye, Varanye,* e. Verlachung, 2. Verachtung, 3. Das Schertzen, Spass machen. 4. e. Betrügerey. *Kinevetés,* 2. *Meg-utálás, Tsúfolás, semmire tartás,* 3. *Tréfálás,* 4. *Tsalás.*

Illūsor, oris, m. August. *Oszmehavavecz, s'potlivecz,* 2. *Vkanitel, Prevaritel.* r. Aushöner, Verlacher, Verspotter, 2. r. Betrüger. *Kinevetô,* 2. *Meg-tsaló.* &c.

Illustrāmentum, i, n. *Quint.* Illustrātio, onis, f. *Quint.* illustrātus, ûs, m. *Cic.* Vid. *Illuminatio.*

Illustrātor, oris, m. *Hieron.* Vid. *Illuminator.*

Illustrè *Adv.* Cic. Vid. *Illuminatè.*

Illustris, is, *com.* e, n. Illustrior, Illustrissimus, Cic. Senec. *Szvetel,* 2. Transl. *Plemenit,* 3. *Predert. Prêk-vidliv.* Scheinbar, heiter, 2. Edel, 3. Durchsichtig. *Fényes, világos,* 2. *Nemes, nemzetes,* 3. *által-látható.*

Illustro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. Transl. 1. *Dichim. Izvissujem. Prestimanogachinim,* 2. *Kinchim,* 3. *Na szvetloszt dajem.* Erhöhe, gross mache. 2. Ausziehre, 3. Ans Tages-Licht bringe. 1. *Ditsôitem, Magaszt alom,* 2. *Tzifrázom,* 8. *Világositom,* 4. Propriè Vid. *Illumino.* N. 1.

Illūtĭbarbus, i, m. (*ex* lŭtum & barba: *vel* Illūtibarbus *ex* In lavo & barba) Apul. *Blato-brad, Neszmago brad, Bradâch nevumien. zamazan, Merzek.* Ungeschoren, unsauber, ungevvaschener Barttrager. *Sáros szakállu.*

Illūtibĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Neochiszitliv, Neoszmaslív.* Das man nicht säuberen kan. *Kimosbatatlan.*

Illŭvies, ēi, f. Terent. *Szmrâd, Neszmaga, otok pun szmetjà y szmrada.* r. Wust, Unflat, ein Gus voll mit Unreinigkeit. *Otsmányság, szennyesség.*

Illўrĭcum, ci, & Illўrĭum, ii, n. Illўrĭa, æ; & Illўris, ĭdis, f. Geogr. *Illirianszka zemlya, Derszava;* iliti *Veliko szlovenszko Czarszivo, Kralyevszivo; koje vu szebi vech kralyeszivih, kakti Horvatzko, Dalmatinszko, Boszanszko, Bogarszko, Szerblinszko, szadasznye szlovenszko* &c. *Zaderszava.* Das in Historien berühmbte und grosmächtige Land Illyrien, vvelches in sich begreifft mehr Königreich und Landschafften, als Croatien, Dalmatien, Selavonien, Bosnien, Servien, Bulgerey &c. *Nagy, és az históriákban igen dicsért tartomány Illiriom, melly magában foglalja Horvát, Dalmátzia, Bosznya, Bulgar, Rátz, és Tót &c. Országokat.* Illyrium Regio quondam Europæarum amplissi-

Digitalizirao Google

pliſſima : Hancenim *D. Hieronymus* à Conſtantinopoli uſque ad alpes julias ; *Cluverius* à Gallia, lacúque brigantino ad Pontum euxinum protendit. Sic accepti Illyrici limites ſunt : *Mare ponticum, Ægeum & Adriaticum, Græcia, Italia, Gallia, Germania & Danubius :* atque adeò ſinu ſuo complectitur. 1. *Pannoniam* ſuperiorem ſeu Occidentalem, quæ & *prima Conſularis* & *Noricum* dicebatur ; eſtque illa terræ portio, in qua hodie *Croatia, Carniolia, Carinthia, Vindorum Marchia, Styria, Auſtriæ pars major*, & huic vicina *Hungariæ plaga* ſita eſt. 2. *Pannoniam* inferiorem ſeu orientalem, quæ & *ſecunda Conſularis*. In hac cenſetur eſſe hodierna *Sclavonia, Boſnia* & pars *Hungariæ* cis danubianæ. Ubi adverte eum Pannoniarum tractum, qui *Savo, Dravóque* intercipitur, etiam *Valeriam, Pannoniam interamniam* ſeu *interamnenſem, ſaviam* & *Ripenſem* dictam eſſe. 3. *Mœſiam* utrámq;, id eſt, *Serviam, Bulgariam, Raſciam* & *Dardaniam*. 4. *Thraciam ſeu Romaniã*. 5. *Liburniam* veterem, per quam intellige omnem illam plagam, quæ ab Iſtria uſque Græciam ſecundùm oram Maris Adriatici porrigitur; videlicet *Iſtriam, Dalmatiam, Albaniam* & *Epirum*. Sunt qui & ipſam veterem *Daciam* veteri *Illyrio* adjiciant. Sed neque deſunt, qui illud pro temporum diverſitate & bellorum vario eventu arctioribus circumſcribant limitibus. Quamquam, ſi à populi *illyricè*, id eſt: *Slavicè, Croaticè* &c. loquentis, ac latiſſimè diffuſi multitudine, *Illyrii* magnitudinem metiri placeret, illud hodiéque ampliſſimum eſſe facilè evinceremus. Natio porro illyrica, quam generali vocabulo, eóque antiquiſſimo *Orbinus* & *Ranzanus* Sclavõnes, alii *Szlavones, Szlaunios* aut *Szlavonios* ab illyrica voce *Szlava*, latinis *gloria*, cujus numquam non ſtudioſi erant Illyri, nominant; originem traxit ex poſteris *Japhet* Noëmo patre geniti. Ab his enim lingua ſzlavica (corruptè) ſclavonica, quam recepto hucuſque apud eruditos more Illyricam (*alii* Croaticam, Dalmaticam &c.) dicimus, ſuum ſumpſit exordium in *Scandinavia*, maxima Europæ ad ſeptemtrionem Peninſula, quam primi incoluêre. Multùm ſubinde crevit Slavorum numerus ; ideóque pars magna illorum ad ſarmatiam ſuas ſedes promovit. *Sarmatia* autem Poloniam, Ruſſiam, Moſcoviam, Lithuaniam, Pruſſiam, Pomeraniam & Tartariam Occidentalem comprehendit. Ex Sarmatia denique iteratis vicibus eæ Slavorum deductæ ſunt Coloniæ, quæ reliquæ toti, utut ampliſſimæ plagæ, ad ſinum uſque Maris adriatici, occupandæ ſuffecerunt. Hinc factum, ut lingua etiam *Slavica* aliàs *Illyrica* latiſſimè per orbem diffunderetur. Hæc ſiquidem etiam noſtris hiſce temporibus à *Croatia, Dalmatia, Albania, Thracia, Boſnia, Servia, Bulgaria, Slavonia, Iſtria, Carniolia, Carinthia, inferiori Styria, Moravia, Bohemia, magna parte Hungariæ, Polonia, Lithuania, Moſcovia, Ruſſia* &c. incolis cũ lacte ſugitur; apud Turcas verò etiam *Aulica* titulô gloriatur. Et quamvis à frequentibus gentium migrationibus, quas confuſio linguarum comitari conſvevit, lingua Slavonica in compluribus Provinciis multum detrimenti acceperit, ea tamen in Illyrico ſtrictè tali ab omni ferè corruptela immunis perſtitit ; unde & promeruiſſe videtur, ut aliarum ; ſeu ſolâ dialecto diverſarum, ſeu etiam à puritate longiùs abeuntium, affinium tamen, Mater diceretur. Sacra verò inde nominatur, quòd Sacrum Miſſæ Officium *Illyricè* æquè atque *Latinè, Hebraicè*, & *Græcè* peragere liceat ; qui mos à SS. *Cyrillo & Methodio* Epiſcopis, authoritate Sedis romanæ, introductus, etiamnum in pluribus illyricanis Eccleſiis viget. Hæc de lingua Slavorum. Nunc, qua ratione Slavi nomen Illyrorum obtinuerint, perſequamur. Nationi Slavicæ adeò, ut vidimus, diffuſæ plures imperitâſſe Duces ac Regulos extra controverſiam eſt : hinc evenit, ut à diverſa imperantium appellatione diverſa etiam Slavi ſortirentur nomina, quæ & ipſis, quas incolebant, Provinciis adhæſerunt. Nonnunquam verò locorum nomina populo ſunt attributa. Polyphẽmus igitur (ut vult Appianus) ex Galatẽa *Celtum* genuit & *Illyrium*, qui ex Sicilia ad Slavonios advenæ principatum ſupra certas Slavorum ditiones ſunt conſecuti, quibus unà & ſubjecto populo ſua nomina impoſuerunt, Illyrio *Dardãnus & Autarius* ; Autario *Pannonius & Scordiſcus* : Pannonio ſeu Pæõno *Tribãlus* natus eſt filius, & ſic de cæteris Ducibus, quorum nomina Slavonios ab invicem diſtinxerunt. Cæterùm appellatio *Illyrorum* præplacuit, ut adeò communem ſibi omnes Slavi vellent. Illyri animô & linguâ ſemper conjunctiſſimi, etſi terrarum intervallo diſſiti, gentibus à ſua alienis formidandi vivebant. Cui eruditos Annalium ſeu græcos, ſeu latinos ſcriptores conſulere integrum, deprehendet ſanè maximam

nam Virtutis bellicæ gloriam, atque Civilis vitæ laudem nullo non tempore accreviſſe Illyris. Alii enim Sclavorum, Dalmatarum, Pannoniorum; alii Libuſnorum, Tribalorum, Mœſiorum, Venedorum, Iſtriorum; Croatarum alii & Dardanorum, Celtarum, Albanorum, Thracum, Epirotarum, Bulgarorum &c. facta heroica univerſæ poſteritati, verbis haud ambiguis, commendárunt. Nec immerito: Græcos enim ſæpiùs in triumphum duxerunt Illyri. Ab his bello ſuperatus Philippus Macedónum Rex, *filio ſuo Philippo* Alexandri M. patre in obſidem dato, pacem mercatus eſt. Ab Alexandro M. Orbis domitore non tam victi, quàm pugnæ vario ſucceſſu ad ſocietatem bellorum, quæ is contra alias gentes geſſit plurima, ſunt invitati. Romanorum deindè potentiam omnium ferè ultimi ſunt venerati, quam longiſſimo tempore viribus & viris freti contemnebant. Et certè etiam porro contempturi erant, ni domeſticæ Civium diſcordiæ aditum romanis præbuiſſent. *Agro* Rex Illyrorum Annis ante Chriſtum natum ducentis, viginti & uno è vivis ſublatus, in Teutam conjugem imperii faſces tranſtulit, apud quam ſubindè reus agebatur Demetrius partium ad mare adriaticum præfectus. Hic pelli ſuæ malè metuens cum multis Urbibus ad Romanos defecit, ſimul commodam occaſionem Cn. Fulvio Centimăno præbuit oram maritimam pro Senatu romano occupandi: & hæc prima inclinatæ ad romanorum pedes illyrorum gloriæ cauſa. Neque tamen diu romanorum jugum Dalmatæ ſuſtinuerunt, qui, ut palàm facerent, quo in pretio eſſet apud Illyros libertas, excuſſo romanorum dominatu, eorum ſocios infeſti laceſſere non deſiterunt. Irritati tot injuriis, cladibúſque acceptis romani *Anitium* prætorem cum valido exercitu adversùs Illyros expediunt. Is expugnatâ Scodrâ ab arte & natura probè munitâ *Gentium* Illyrorum regem captivis ſuis annumeravit, coactóque Procerum Illyricorum Concilio edixit, Illyros libertate priſtina minimè privandos, modò dimidium tributi, quod Regi ſuo pendere ſolebant, ſenatui romano non denegarent. Stabilitâ his pactis pace Illyricum in tres Provincias partitus diſceſſit. At Illyri nativæ memores libertatis, cui inſveverant, paſſim imperia romanorum detrectare cæperunt; ipſisque adeò Congentilibus ſuis, quos romanis adhærere noverant, igni, ferróque minabantur: donec multis atriti cædibus, primùm poſt Chriſtum natum, atque poſt tot relatas de romanis victorias eorum tandem imperio omnes acceſſerunt. In diviſione demùm Orientalis ab occidentali imperio, Illyrium Orienti obtigit, à quo etiam magna gentis Illyricæ, quam ſecundam S. Paulus Apoſtolus ad veræ fidei agnitionem convertiſſe creditur, pars ſciſmate græco eſt infecta, cui hodiedum plurimi perditè adhæreſcunt. Hæc aliáque ſimilia uberiùs ſcire cupiens conſ' lat Herodotum, Porphyrogenitum, S. Hieronymum, Tacitum, Appianum, Orbinum, Cluverium, Ranzanum &c. in quibus ſparſim multa leget, quæ ad pleniorem hiſtoriæ Illyricæ notitiam non mediocriter faciunt. Multa præterea hanc in rem ſuppeditant rerum Polonicarum & Bohemicarum ſcriptores Dubravius, Balbinus, Vietrovſzkius &c. Item Hiſtorici Ungariæ Bonfinius & Iſtvanfius. Minimè verò negligendi domeſtici Tomco, Ratkaius, Ritter &c. ut qui præ cæteris curioſi erant in rebus ad Illyrium pertinentibus velut in unum faſcem conferendis. His adde Joann. Lucium & Ludov. Tuberonem. Quod verò ad Modernum Illyricum ſtrictè ſumptum attinet, iſtud longè arctioribus, ac vetus, circumſeptum eſt terminis. Præter enim Dalmatiam, Croatiam, Boſniam, Slavoniam, Serviam, Bulgariam, ac minoris nominis provincias, quas paulò antè recitata regna continent, nihil ultrà Illyrio vicinorum avaritiâ attribuit, ſuis duntaxat intenta proferendis finibus. Deſcriptionem autem perbrevem Regnorum ac Provinciarũ illyricarum, ſuo ordine, in hoc opere reperies. Quia tamen eorundem inſignia conſulto alibi prætermiſimus, hîc ſub unum omnia aſpectum collocare placuit. *Croatiæ* itaque ſcutum gentilitium nobiliſſimum vel ex eo eſt, quia antiquiſſimum. Exhibet autem *Fritillum* ſeu *Teſſellas argenteas rubrìs mixtas*, vel: ùt Comes Revva loquitur: *Campum clatratum*, aut *cancellatum*. *Clypeum albo & rubro colore diſtinctum*. Dalmatiam pro inſigni ſuo *tribus Leonìs capitibus coronatìs in triquetro conſtitutis* uti contendit Petrus de Revva. Nec deſunt, qui illi *tria Leopardorum capita coronata in campo cæruleo* attribuant. De Sclavoniæ ſcuto gentilitio non convenit inter ſcriptores, quantum tamen ex vetuſtioribus iconibus conjicere fas eſt, Slavonia in *Campo viridi tres albos canes* (venaticos dicunt) *decurrentes* oſtentat. *Boſnia*

refert

refert in *campo viridi* (aliis *aureo*) *Brachium rubeo colore veſtitum cum framea argentea*. Ex ſententia verò Revvæ utitur pro inſigni *armatâ hominis cubitô*, aut *ferratâ dextrâ gladium vibrante*. Serviæ pro inſigni obvenit *Caput apri inſertô ori ſpiculô in campo rubro*. Bulgaria denique *in terno campo rubeo*, reliqui enim ſunt cærulei; *quaterniâ faſciâ* (alii dicunt *geminâ*) *auratâ obliquè ſciſſum lupum album currenti ſimilem* exhibet. Et hæc de Illyrico , quod nonnunquam generali nomine *Slavonia* , aliàs etiam *Dalmatia* aut *Liburnia* &c. dicebatur : imò & *Croatiæ* nomine totum ſignificari *Illyricum* non raro audies.

Illўrĭcus, a, um. Illўrĭcānus, a, um, & Illўrĭus, a, um. *Illirianſzki* ali *Szlovenſzki* , *Horvátczki* &c. Illyriſch , *das iſt :* Croatiſch, Dalmatiniſch &c. *oder* zum Croaten, Sclavoniern &c. gehörig. *Illiriai*, az az : *Horváti*, *Dalmátziai* &c.

Illўrus, i, m. & Illўrĭus, ii, m. *Illirianecz*, ili-ti *Szloveneczi*, *Horvat*, *Dalmatin* , *Boſznyak* &c. r. Illyrier, *das iſt :* r. Croat , Sclavonier, Dalmatiner, Boſnier &c. *Illirus*, az az : *Horvát*, *Tót* , *Dalmata*, *Boſznyai* &c. Populus illyricus, quem Illyricum propriè tale procreat, eſt univerſim armorum amans, laudis militaris appetens, & adeò bellicoſus, ut parem fortè ſibi alium quempiam, ſuperiorem certè nullum habeat : id quod tot inſignia domi , foriſque edita Illyrorum antiquorum & præſentium facinora abundè probant, probarèntque ampliùs, ſi occaſio exercendæ virtutis bellicæ crebrior iſtis præberetur.

Īmāgĭnābĭlis, is , *com.* le , n. *Namiſzliv* , *na pamet doneſzliv*, *miſzliv*. Einbildende *oder* in Gemüth vorſtellende Krafft habend. *Elmében kigondolhatô*.

Īmāgĭnārĭē, *Adv.* Sidon. Apoll. *Mnech*, *Pred pamet poſztavlyeno* , *ſtimano*. In der Einbildung. *Vélekedve*, *Elmélkedve*.

Imaginarius, a, um. Svet. *V pameti poſztavlyen*, *tak ſtiman*. In der Einbildung beſtehend, eingebildet. *Elmélkeadô*, *képzelô*, *vélekeadô*. *Elmében formált*.

Imaginarius, ii. m. Vid. *Pictor*. 2. Vid. *ſignifer*.

Īmāgĭnātio, onis. f. Plin. *Mnenye*, *Namiſ'ye nye* . e. Einbildung , *Gondolkodás*, *képzelés*.

Imagĭnĭfer, ĕri, m. Veget. *Kipo - noſz*. Der ein Bild (*Contreſait*) *oder* Bildnuſs tragt. *Kép bordozó*.

Īmāgĭno, as, are, avi, atum. (Act.) Aul. Gell. *Kip*, *obraz*, *ſzpodobu pred ochi daiem*, *poſztavlyam*, *kaſem*, 2. *Kipe napravlyam*. Ein

Bild vorſtelle, 2. Ein Bild mache. *Képet-adok*, *mútatok*, 2. *Képet tſinálok*.

Īmāgĭnor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Plin. *Mnim*, *Pred pamet poſztavlyam*. *Miſzlim*, *ſtimam*. Einbilde, nachſinne, erdencke, in die Gedancken *oder* Sinn faſſe. *Elmélkedem*, *képzelem*. Imaginari aliquid, *ideſt :* Ante oculos animoſque proponere, verſare aliquid.

Īmāgĭnōſus, a, um. Catull. *Pun kipov*. Voll Bilder. *Képpel-teli*, *képes*.

Īmāgo, ĭnis, f. Cic. *Kìp*, *Prilika*. Ein Bild, e. Bildnuſs. *Kép*. 2. Interdum imagines dicuntur ſomnia. *Virg*. 3. Echo etiam imago dicitur , quod vocis imago ſit. *Varro*. 4. Imago eſt cogitatio , quâ aliquid animo velut præſens proponitur. Magnam partem noctium in imagine tua vigil exigo. Plin. l. 7. ep. 5.

Īmāguncŭla. æ, f. Svet. *Kipecz* , *Prilichicza*. Ein kleines Bild. *Képetske*.

Imbarbeſco, is , ere, (Inchoat.) Feſt. *Bradami rájzte*, *Pochinyam bradat biti*. Bartig vverde, Barth bekömme. *Szakállaſodom*.

Imbēcillis, is, *com*, le, n. Cic. *Szlab*, *Gingav*. Schvvach, unkräfftig. *Gyenge*, *Erôtlen*.

Imbēcillĭtas, atis, f. Cic. *Szlaboſzt*, *Gingavocha*. e. Schvvachheit. *Erôtlenség*. 2. Transl. ponitur *pro* vilitate & parvitate animi. Cic.

Imbecillĭter , Adv. Cic. *Szlabo* , *Gingavo*. Schvvächlich , Krafft-loſs. *Erôtlenûl*.

Imbecillus, a, um, Cic. V. *Imbecillis*. Comp. imbecillior. Superl. imbecillimus. Cic. dicitur & imbeciliſſimus. Imbeciliſſima materia. Celſ. l. 2. c. 18. Imbecilliſſimus , ac facillimus ſanguis. Senec. de benef. l. 4. c. 18.

Imbellia , æ, f. Macrob. *Nerazumnoſzt* , *y neznanye ravnati y ladati Boj* , *y tabora*. e. Unvviſſenheit im Krieg. *A' hadi dolgokhoz nem tudás*, *nem értés*.

Imbellis, is, *com*. le, n. Cic. *K-voiſzki neprikladen*, *Bojerliv*, *ſztraßliv*. Zum Krieg ungeſchickt, verzagt, furchtſam. *Nem méretſz* , *Erôtlen*, *Puha* , *Bátortalan*.

Imber, bris m. Cic. *Nagel z-vihrom deszy*. r. Platz-Regen , Schlag - Regen. *Zápor-eső*. Imbrem cribro gerere. *prov*. eſt incaſſum agere. In ablat. Sing. habet imbre , & imbri. & ventis pulſatus & imbri. Virg. 4. Æneid.

Imberbis, is, *com*. be. n. Cic. *Golo brad*, *Nebradat*, *Prez bráde*. Unbebartet, glatt um das Maul, ohne Barth. *Szakáltalan*, *ſzakállatlan*.

Imberbus, a, um. Lucil. ap. Non. *Idem*.

Imbĭbo, is, ere, ĭbi, ĭtum, (Neut.) Cic. *Vame piem*,

piem, mokrinu vume vlechem. Eintrincke. *Beiszom.*

Imbĭto, as, are, avi, atum. (Neu. *ab* ito, as.) Plaut. V. Ineo, Intro. Ingredior.

Imbrex, ĭcis, m. Plin. *Krovni cherèp.* r. Dach-Ziegel. *Ház fedő tserép.* Tegula ab imbrice differt, quòd imbrex in modum canalis factus sit, Tegula verò nomen generale est, & interdum pro imbrice usurpatur. Vitr. Reperitur etiam in gen. fœm. Meas confregisti imbrices. Plaut. Mil.

Imbrĭcium, ii, n. Mart. V. *Imbrex.* Imbricio poteras sexte lavare pedes. Mart. l. 2. ep. 39.

Imbrĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. Sidon. Vitr. *Tserépom pokrivam.* Mit hohlen Ziegel decke. *Tseréppel béjazom.*

Imbrĭcus, a, um, *Plaut.* Imbrĭdus, a, um, Solin. *Vibro-Desgyen.* Platz - Regenhafftig. *Zápor-erőt hozó, Záporos.*

Imbuo, is, ere, ui, ūtum, (Act.) Cic. propriè. *Napunyazam.* Anfülle. *Betőltöm.* 2. *Namatbem*, eintuncke. *Belé-mártom.* Mundam lanam imbuere oportebit. Col. l. 10. 3. Transl. *Podvuchom.* Untervveise. *Tanitok.* Parentum præceptis imbui. Cic.

Imĭtābilis, is, com, le, n. Cic. *Naszledliv*; *Moguch naszleduvatisze.* Leicht nach zu machen. *Követhető.*

Imitāmen, ĭnis, n. *Ovid.* Imitāmentum, ti, n. *Gell.* Imitātio, onis, f. Cic. *Naszleduvanye.* e. Nachmachung, Nachfolgung. *Követés.*

Imĭtātor, oris, m. Cic. *Naszlednik.* r. Nachfolger. *Követő.*

Imĭtātrix, īcis, f. Cic. *Naszlednicza.* e. Nachfolgerin. *Követőné.*

Imĭtor, aris, ari, atus sum. (Dep.) Cic. *Naszledujem.* Nachfolge. *Követem.* Phras. *Decet te majores imitari:* Maiorum laudem cupidissimè persequi; vitam avorum & consvetudinem exprimere; imitando consequi; è majoribus similitudinem ducere; maiorum vestigia persequi; ad majorum facta te exercere; in maiorum mores & instituta abire; ingredi vestigia majorum; facta eorum & consulta sectari, adumbrare; eorum vestigiis inhærere, insistere; ad majorum mores velut ad legem unicam mores suos & actiones exigere, castigare, &c.

Imĭtus, *Adv.* Aul. Gell. *Iz dubline, iz temelya*, vulgo *iz fundamenta.* Von Grund aus. *Fundámentomból.*

Immăcŭlābilis, is, *com.* le, n. Apul. *Neoszkrunyliv, Nevteplív.* Unbefleckig, umbefleckelich. *Szeplőtelenithetetlen, Motskosithatatlan.*

Immăcŭlo, as, are, avi, atum. (Act.) Vid. *Maculo.*

Immădeo, es, ere, ădui. (Act.) Ovid. *Veszsze mochim, mochvaren, vuhkek bivam.* Ganz nass und feucht vverde. *Megázom, megnedvesedem.*

Immāne quantum. Aurel. Vict. *Sztrasznem pachinom, kruto sztrasno, nigdar nevidyeno.* Schröcklicher - Weise. *Rettenetesen.*

Immānis, is, *com.* ne, n. Cic. *Kruto-strasznen.* Sehr grausam, heslich, Scheilich. *Igen szörnyű, iszonyú.* 2. Vid. *Ingens; Immensus.* Cic.

Immānĭter *Adv.* Ammian. *Sztrasznó, kruto jako.* Grautam unmenschlich, vvild, hefft g. *Felette kegyetlenül, szörnyüséggel, rettenetesen.*

Immanĭtas, atis, f. Cic. *Sztrahovitost, grozovitoszt, sztrasznaodurnost, divjina.* e. Grausamkeit, Abscheilichkeit, Grimmigkeit. *Kegyetlenség, szörnyüség, rettenetesség.*

Immāno, as, are, avi, atum (Neu.) Aug. *Nutet czurim.* Einflieszen. *Bésolyok.*

Immansvētus, a, um. Cic. *Neukroten, divji, nevtisszen.* Unbindig, ungezämt Wild. *Nem szelid, vad.* Compar. Immansvetior. Superl. Immansvetissimus. Senec.

Immarcescĭbĭlis, is, *com.* le, n. Hieron. *Nepovenyen, netuhten, negnien.* Unverfaulich, Unvervvelcklich. *Elhervathatatlan.*

Immarceo, es, ere, arcui (Neu.) Imarcesco, is, ere, (Inch.) Horat. *Venem, gniem, tuhtenim.* Verfaule, vvelck vverde. *Elhervadok, fonnyadok.*

Immātūrè, *Adv.* Apul. *Nezrelo, pred vremenom, pred dobum.* Unzeitig. *éretlenül, igen idején.*

Immātūrĭtas, atis, f. Cic. *Nezrelócha, nezrelost.* e. Unzeitigkeit, Unreiffe. *éretlenség.*

Immātūrus, a, um. Cic. *Nezrel.* Transl. *Prerán.* Unzeitig. 2 Gar zu fruh. *éretlen.* Transl. *Igen hamarán-való.* Immatura mors. Cic. *Prerana szmert.* Fruhzeitiger Tod. *Idő-előtt-való halál.*

Immĕdiātè. *Adv.* Aul. Gell. 1. *Iszkerezè, vtik, taki-poleg.* 2. *Taki.* Unmitelbarer - Weise. 2. Als bald, gleych. *éppen, szintén mellette.* 2. *Mindjárást.*

Immĕdiātus, a, um. *Isztterni, taki poleg, vtik sztojechi.* Unmittelbarer. *Mellette - való, leg-közelebb.*

Immĕdicābĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. *Nezlichliv, nezvrachliv.* Unheilsam, unheilbar. *Meggyógithatatlan.*

Immĕdicātus, a, um. Apul. *Neozdravlyen, neizlichen, nezvrachen.* Ungeheilt. *Nem gyógyúlható.*

Immĕdĭtātè. *Adv.* Aul. Gell. *Nepremiszlyeno* Unbedachtsamer-Weise, ohne Bedacht. *Gondolatlanúl.*

Digitalizirao Google

Immĕdĭtātus, a, um Apul. *Nepremiſlyen.* Unbedacht. *Nem gondoltt.*

Immĕmor, ŏris, *com.* Cic. *Neſzpomenliv.* Uneingedenck. *Nem emlékező.*

Immĕmŏrābĭlis, is, *com* le, n. Plaut. *Neſzpomenliv, ſzponienka nevreden.* Ungedencklich. das man nicht gedencken kan, noch ſoll. *Reá nem emlékezhető.*

Immĕmŏrātus, a, um. Horat. *Nigdar neſzpomenyen, ali chujen.* Das nie erzelt oder gehört vvorden iſt. *Kit ſenki nem emlit.*

Immensĭtas, atis, f. Cic. *Nezmernoſzt, neizmernoſzt.* e. Unermäſslichkeit. *Mérhetetlenség.*

Immensùm. & Immensè. *Adv.* Tacit *Nezmerno, neizmerno.* Unmäſslich. *Mérhetetlenúl.*

Immenſus, a, um. Cic. *Neznerey.* Unermäſslich. *Mérhetetlen.*

Immeo, eas, avi, atum. (Neu.) Plin. *Nuter idem, vlezávam.* Hinein gehe, ſchliefſe, fahre. *Bémégyek, béhatok.*

Immĕrenter, *Adv. Val. Max.* Immerĭtò *Adv.* Terent. *Nevrédno, nezaſzluſno.* Unvvürdig, unverdienter-Weiſe. *érdemetlenúl.*

Immergo, is, ere, erſi, erſum. (Act.) Cic. *Vtápiyam.* Eintuncke, hineinſtoſſe. *Belé-meritem, bé-mártom.*

Immĕrĭtum, i, n. Plaut. *Nezaſzluſnoſzt, nevrédnoſzt.* r. Unverdienſt. *érdemetlenség.*

Immĕrĭtus, a, um. Liv. *Nevréden.* Unvvürdig. *Nem érdemlett, érdemetlen.*

Immersābĭlis, is, *com.* le, n. Hor. *Nevtopliv.* Das man nicht eintuncken, verſencken kan. *Elmérithetetlen.*

Immētātus, a, um. Hor. *Nezamegyen, na megye nepoſztavlyen, neokotaren.* Nicht mit dem Marck-Stein abgemeſſen. *Határozatlan, határ-nélkül-való.*

Immĭgro, as, are, avi, atum (Neut.) Cic. *Prenaſſamſze vkaivomeſzto, Preſzelujemſze.* Einziehe zu vvohnen. *Bihordozkodom, béköltözöm.*

Immĭnentĭa, æ, f. Gell. *Pribliſavanye, doſzpevnoſzt.* Die nache, Gegengvvart eines Dings, Bevorſtehung. *Közelgetés*

Immĭneo, es, ere, ĭnui, (Neu.) Cic. *Pribliſávamſze, blizu dohajam, doſzpévam.* Hinzu nahe. *Reá-következem, Közelgetek.* 2. V. *Inſto, Impendeo.*

Immĭnŭo, is, ere, nui, ūtum. (Act.) Cic. Vid *Minuo.*

Immĭnūtio, onis, f. Cic. *Pomenyſſanye.* e. Verminderung. *Megkiſſebbités.*

Immiſceo, es, ere, &c. (Act.) Liv. V. *Miſceo.*

Immĭſĕrābĭlis, is, *com.* le, n. Hor. *Od nikud miloſzerdnoſzti nemajuchi.* Mit dem man kein Erbarmen hat. *A' kivn ſenki nem könyörül.*

Immĭſĕrĭcordĭa, æ, f. Liv. *Nemiloſzerdnoſzt.* e. Unbarmhertzigkeit. *Irgalmatlanság, könyörületlenség.*

Immĭſĕrĭcordĭter. *Adv.* Ter. *Nemiloſzerdno.* Unbarmhertzig. *Irgalmatlanúl.*

Immĭſĕrĭcors, ordis: *com.* Cic. *Nemiloſzerden* Unbarmherzig. *Irgalmatlan, könyörületlen.*

Immiſsārĭum, ii, n. Cic. *Zaderſaliſche vode.* r. Waſſer-Behalter. *Viz-tartó hely.*

Immiſſio, onis, f. Cic. *Nuterpuſchanye.* e. Einlaſſung. *Bébotsátás, béereſztés.*

Immĭtĭgābĭlis, is, *com.* le, n. Aurel. *Nevkrotliv, nevtaſliv, nevmirliv.* So nicht zu lindern iſt. *Enyhitetlen.*

Immītis, is, *com.* te, n. Plin. V. *Acerbus, Immaturus.* Immitia poma. *Plin.* immitis uva. *Horat.* 2. Transl. *Nekrotek, divji.* Nicht mild, Unbarmherzig, Wild. *Nem ſzelid, kegyetlen.* Immitia vulnera. *Ovid.* Immitior. *Tacit.* Superl. immitiſſimus. *Plin.*

Immitto, is, ere, īſi, iſſum, (Act.) Cic. *Nuterpuſchám.* Hinein laſſe. *Bé-botsátom.* 2. V. *Immiſceo, Inſero.* Immiſit ſe armatum in hoſtium manus. *Cic.* 3. V. *Suborno.* Alii Tarquinium â Cicerone immiſſum dicebant. *Saluſt. in Catil.* 4. Immittere aliquid in aures: *hoc eſt:* auſcultare. *Plaut.*

Immixtim, *Adv.* Plaut. V. *Mixtim.*

Immò, Īmò. *Adv.* Cic. *Dapache, da joſs.* Ja, ja auch, ja vvohl. *Sőt, sőt inkább, vajnem.* Sæpè admittit particulas: *certè, enim, etiam, verò,*

Immōbĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Negenliv.* Unbevveglich. *Mozdithatatlan, Megindithatatlan.*

Immōbĭlĭtas, atis, f. Arnob. *Negenlivoſzt.* e. Unbevveglichkeit. *Mozdithatatlanság.*

Immŏdĕrāte, *Adv.* Cic. *Nerazloſito, nevrédno, Nemertuchno.* Unmäſſig. *Mértékletlenúl.*

Immŏdĕrātio, onis, f. Cic. Immoderantia, æ, f. Tertul. *Nerazloſitoſzt, Nemertuchlivoſzt.* e. Unmäſſigkeit. *Mértékletlenség.*

Immŏdĕrātus, a, um. Cic. *Nerazloſit, Nemertuchliv.* Unmäſſig. *Mértékletlen.*

Immŏdeſtè, *Adv.* Plaut. *Necheduo.* Unbeſcheiden. *Mód-nélkúl, Szertelenúl, ſzemérmetlenúl.*

Immŏdeſtia, æ, f. Plaut. *Necheduoſzt.* e. Unbeſcheidenheit. *Mód-nélkúl-valóság, Diſztelenség.*

Immŏdeſtus, a, um. Cic. *Necheden* Unbeſcheiden. *Mód-nélkúl-való, diſztelen*

Immŏdĭcè, *Adv.* Cic. *Prevech, viſſe reda.* Zu viell, über die Maaſs, zu ſehr, aus der Weiſe. *Felettébb, mértékletlenúl.*

Immŏ-

Immŏdĭcus, a, um. Cic. *Visſe redni, odviſs, zvêrhu mere, nerazloſit.* Übermäſſig, über die Maafs ergeben. *Mód-nélkül-való, felettébb-való.*

Immŏlātio, onis, f. Cic. *Áldov ſzveti, áldozvanye.* e. Opfferung. *áldozás.*

Immŏlātor, oris, m. Cic. *Áldovnik.* r. Opfferer. *áldozó.*

Immŏlo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Áldujem.* Opffere. *Megáldozom.*

Immŏrior, ĕris, ŏri, ortuus ſum. [Dep.] Hor. *Vu-ali nad kém vumiram.* Über einem Ding erliege, und ſtetbe. *Belé-halok.* Immori ſtudiis. *Hor.* Immori vino. *Plin.*

Immŏror, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Quint. *Zadérſzvanſze, késznim, ſtontam.* An einem Ortbleibe, mich ſaume, verzögere. *Bennemúlatozok, késdóbom.*

Immortālis, is, *com.* le, n. Cic. *Nevumertelni, nevumerliv.* Unſterblich. *Halhatatlan.*

Immortālĭtas, atis, f. Cic. *Nevumertelnoſzt, nevumertlivoſit.* e. Unſterblichkeit. *Halhatatlanság.*

Immortālĭtĕr, *Adv.* Cic. *Nevumertelno, nevumerlivo.* Unſterblich. *Halhatatlanúl.*

Immōtus, a, um. Plin. *Négenyen.* Unbevvegt. *Megmozdúlhatatlan.*

Immūgio, is, ire, &c. [Neu.] Virg. V. *Mugio.*

Immundābĭlis, is, *com.* le, n. Tertul. *Neochiſztliv, neoſznasliv.* Das nicht kan gereiniget vverden. *Meg tiſztithatatlan.*

Immundĭtĭa, æ, f. *Cato.* Immundities ĕi, f. Colum. *Neſznaga, nechiſztócha.* e Unreinigkeit. *Tsinatlanság, nem tiſztaság, ſundaság.*

Immundus, a, um. Catul. *Neſznaſen, nechiſzt.* Unſauber, Unrein. *Tsinatlan, tiſztálatlan, ſunda.*

Immūnĭficus, a, um. Plaut. V. *Illiberalis. N. 2.*

Immūnis, is, *com.* ne, n. Cic. *Prez chaſti.* Der kein Ambt zuvervvalten hat. *Tiſzt-nélkül-való 2, pro* Non particeps, V. *Expers.* Immunes tanti nec ſinit eſſe boni. *Ovid. l. 4 triſt. el. 2.* 3. *pro* eo qui nulli obnoxius aut devinctus eſt, *Prószt, ſzloboden.* Phlicht-frey. *Szabados.* Immunia jugera, Vineæ, &c. *Cic.* 4. V. *Innoxius.* Immunis aram ſi tetigit manus. *Hor. l. 3. od. 23.*

Immūnĭtas, atis, f. Cic. *Bitje prez vſzake chaſzti.* Das Weſen ohne allē Ambt und Dienſt. *Tiſzt-nélkül-valóság.* 2. *Szloboda, oſzlobogyenye od térhov obchinſzkeh.* e. Freyheit, Ausdingung von gemeinen Beſchvverden. *Szabadság, mentség.* 3. Vid. *Innocentia*, &c.

Immurmŭro, as, are, &c. Virg. V. *Murmuro.*

Immūtābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Nepremenyliv, nemmenliv.* Unveränderlich. *Elváltozhatatlan.*

Immūtābĭlĭtas, atis, f. Cic. *Nepremenlyivoſzt, nezmenlivoſit.* e. Unveränderlichkeit. *Elváltozhatatlanság.*

Immūtābĭlĭtĕr, *Adv.* Cic. *Nepremenlivo.* Unveränderlich. *Megváltozhatatlanúl.*

Immutātio, onis, f. Cic. *Premenyanye, zmenyanye.* e. Veränderung, Abvvechslung. *Megváltoztatás, megváltozás.*

Immūteſco, is, ere, ui, (Neu.) Quint. *Nèm poſztajem, zamuknujem.* Erſtumme, ſtill ſchvveige. *Megnémúlok, elhalgatom.*

Immūto, as, are, &c. (Act.) Cic. V. *Muto.*

Imò, *Adv.* Cic. V. *Immo.*

Impācātus, a, um. Virg. *Nemiren.* Unruhig. *Nem tſendes, békételen.*

Impactio, onis, f. Senec. V. *Illiſio.*

Impāges, is, f. Feſt. *Zabit klin, ſzklopecz.* Ein eingeſchlagener Nagel, Zvverch-Leiſte. *Foglaló ſzeg, kereſztül belé-kótsoló fa.*

Impalleo, eś, ere, allui, [Neu.] *Stat.* Impalleſco, is, ere, [Inchoat.] Perſ. *Blèd bivam.* Erbleiche, bleichvverde. *Elsárgúlok, halaványodok.*

Impar, ăris, *om.* Cic. *Nejednák, nepar.* Ungleich, Ungerad. *Feletlen, egyenetlen.*

Impărātus, a, um. Cic. *Nepripravlyen.* Unbereit. *Keszületlen, készítetlen.*

Impārens, entis, *om.* Feſt. V. *Inobediens.*

Impārentia, æ, f. Gell. V. *Inobedientia.*

Impărĭlis, is, *com.* le, n. Aurel. Vict. V. *Dispar, impar.*

Impărĭlĭtas, atis, f. Col. Gell. *Nejednakoſzt.* e. Ungleichheit. *Egyenetlenség.*

Impărĭtĕr, *Adv.* Hor. *Nejednako.* Ungleich. *Feletlenúl, egyenetlenúl.*

Impartĭo, is, ire, &c. V. *Impertio.*

Impaſco, [Neu.] & Impaſcor, &c. [Dep.] V. *Paſco.*

Impaſſĭbĭlis, is, *com.* le, n. Lact. *Terpeti nigdar nemogùch.* Den Leiden nicht untervvorffen. *A ki nem ſzenvedhet.*

Impătĭbĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Nepodneſzliv.* Unleidlich. *Szenvedhetetlen.*

Impătiens, entis, *om.* Colum *Neſzterpliv.* Ungedultig. *Nem türhetö, türhetetlen.*

Impătienter, *Adv* Plin. *Neſzterplivo.* Ungedultiglich. *Türhetetlenúl.*

Impătientia, æ, f. Plin. *Neſzterplivnoſzt.* e. Ungedult. *Türhetetlenség.*

Impavidè, *Adv.* Liv. *Nebojezlivo.* Unerſchrocken. *Mérészen.*

Impăvĭdus, a, um. Liv. *Nebojezliv, neplaßliv.* Unerſchrocken. *Mérész.*

Impeccābĭlis, is, *com.* le, n. Gell. *Nevgreſsliv, nigdar*

nigdar grèſſen. Unſündhafftig, der ſündigen nicht kan. *Vétkezhetetlen.*

Impecto, is, ere, exui, exum. (Act.) Varr. *Laſzi neraunam, necheſsem.* Die Haar nicht ſtrehle *oder* kämme. *Nem feslem.* 2. Vid. *Verbero, Impello.* Sed hoc jam. *Obſol.* eſt.

Impĕdĭco, as, are, avi, atum. (Act.) Ammian. *V-zanyke zamâtam, zaplétam, lovìm.* In Schlingen anfeſſele, fange. *Tórbe ejtem, tórbe kerengetem.*

Impĕdīmentōſus, a, um. Caſſiod. *Idem ac* impedimentis plenus. *Szpachen.* Voller hindernuſs. *Akadályos.*

Impĕdīmentum, ti, n. Cic. *Szpáchka.* e. Hindernus. *Akadály.* Alicui impedimento eſſe. Cic. *Kómu na ſzpáchku biti.* Einem verhinderlich ſeyn. *Válakit meg-akadályoſztatni.* 2. Impedimenta dicuntur *Sarcinæ, inſtrumenta, jumenta*, &c.

Impĕdĭo, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Plaut. *Noge zapletam, zamâtam.* Die Füſſe vervvickele. *Lábát ôſzve tekerem, kôtelôzem.* Ipſus ſeſe impedivit in plagas. *Plaut. Mil. 4. 9. 11.* Item Transl. *Páchim, mútim.* Verhindere. *Akadályoſztatom.*

Impĕdītio, onis, f. Cic. *Zapletenye, zamotanye.* Das Vervvickeln. *Oſzre-kôtôlôdzés.* 2. *Szpachenye.* e. Verhinderung. *Meg-bántás, Akadályoztatás.*

Impĕdo, as, are, avi, atum. (Act.) Colum. *Kole zabiam, kolcze zabádam, kolim.* Pfähle ſtecke, anpfähle, anſtengele. *Meg támogatom, karózom.* Impedare vineam. Colum. *Nakoliti vinograd.* Einen Wein-Garten bepfählen. *A ſzôlôt meg-karózni, ki-karózni.*

Impello, is, ere, ŭli, ulſum. (Act.) Cic. *Priali natirávam, priganyam, primárjam.* Antreibe, anreize. *Reá ûzôm.* 2. *Nuter tiram.* Hinein treibe. *Belé-hajtom.*

Impendĕo, es, ere, endi, enſum. (Neu.) Cic. *Nad kém viſzim.* Ober-über ein hange. *Felette-függôk.* Accendit etiam mora, quæ quaſi ſaxum Tantalo, ſemper impendet. *Cic.* 2. Transl. V. *Inſto, Immineo.* Quanta impenderet procella reipublicæ. *Cic.*

Impendiò, *Adv.* Cic. *Vnogo vech, vnogo bolye.* Vielmerh. Sehr. *Sokkal tôbb.* 2. V. *Valde, Impensè.* Impendiò loquacior. Cic. *Jako rechliv, vnogo bolye govorliv.* Sehr ſchvvätzig. *Sok beſzédü, tsátſogó.*

Impendiōſus, a, um. Plaut. *Prevech troſsliv.* Viel, und prav aufgehen laſsend, verthuig. *Bô-költségü.*

Impendium, ii, n. Cic. *Sztroſsek, troſsek.* e. Aufgab, Unkoſt, Koſten. *Költség.*

Impendo, is, ere, endi, enſum. (Act.) Cic. *Troſsim, ſztroſske chinim.* Unkoſten mache. *Reá-költôm, elköltôm.* 2. Transl. dicitur de *Opera, Labore, cura.* &c. conſtruitur cum *Dativ.* Roſatiis impendere curam. *Cic.* vel cũ *Accuſat. & præp: in.* Operam, curam, pecuniam impendere in eas res, quas &c. *Cic. 6. Verr.*

Impennātus, a, um, Feſt. V. *Implumis.*

Impenſa, æ, f. Cic. V. *Impendium.*

Impensè *Adv.* Cic. propriè ſignificat *ſumptuosè.* Transl. verò. V. *Vehementer, valde, magnopere.*

Impenſus, ûs, m. Symmach. V. *Impendium.*

Impĕrātīvè. *Adv.* Ulp. *melius*; cum Imperio, Imperando. *Zapovedajuch.* Gebietend. *Parantſolva.*

Imperativus, a, um, *meliùs* imperans. Macrob. *Zapovedajuchi.* Gebietend. *Patrantſoló.*

Impĕrātor, oris, m. Cic. *Vodnik y glavár najvekſſi vu vojſzki.* Oberſter eines Kriegs-Heers. *Fô hadi vezér.* 2. â Julio *Cæſare* ad ſucceſſores appellatio Imperatoris derivata eſt. *Czeſzar, czar.* r. Kayſer. *Tsáſzár.* 3. Generaliter ponitur *pro* omni eo, qui imperat. *Cic.*

Impĕrātōrĭus, a, um. Cic. *Zapovedni* ali *Czeſzarſzki.* Kayſerlich. *Tsászári.*

Impĕrātrix, icis, f. Cic. *Zapovedalitelicza, zapovedavka.* e. Befelcherin, Schafferin. *Parantſolóné.* 2. *Czeſzaricza, czaricza.* e. Kayſerin. *Tsáſzárné.* Hæc utraque vox etiam ad alios ſuperiores transfertur.

Impĕrātus, ûs, m. *Ammian.* Impĕrātum, ti, n. Corn. Nep. Vid. *Mandatum.*

Impercĭto. *Futur. imperat.* pro *parcito.* Feſt.

Imperco, is, ere, &c. Plaut. Vid. *Parco.*

Imperfectè. *Adv.* Gell. *Nezverſſeno, nezgotovleno, neopravleno.* Unvollkommen. *Készületlenül, véghez nem vitetve.*

Imperfectio, onis, f. Auguſt. *Nezverſſenoſzt, nezgotovlyenye, neopravlenye.* e. Unvollkommenheit. *Készületlenség.*

Imperfectus, a, um. Ovid. *Nezverſſen, nezgotovlyen, neopravlyen.* Unvollkommen. *Nem kéſzi, nem tökletes.*

Imperfoſsus, a, um. Ovid. *Nepredren, neprekopan.* Das nicht durchgeſtochẽ, *oder* durchgegraben iſt. *által-ásatlan, által-lyukaſztatlan.*

Impĕriālis, is, *com.* le. n. *Czeſzarſzki* ali *Czarſzki, kralyevſzki.* &c. Keyſerlich, Königlich Fürſtlich. *Császári, királyi.* 2. Imperialis, is, m. *Czeſzarſzki talér.* r. Reichs-thaler. *Császári* vagy *Királyi tallér.*

Impĕrio-

Impĕriōsè, *Adv.* Varro. *Zapovedlivo, Zapovedno.* Herrischer-Weise. *Parantsolva.*

Impĕriōsus, a, um, Liv. 1. *Ladajuchi.* 2. *Zapovedliv.* Der zu regieren hat, 2. Herrisch, gevvaltig. *Uralkodó, Igazgató,* 2. *Parantsoló.*

Impĕrītè, *Adv.* Cic. *Neznano, Nezpoznano.* Unvveisslich, ungeschickt, unerfahrner Weise. *Tudatlanúl.*

Impĕrītia, æ, f. Plin. *Neznanye, Nezpoznanye.* e. Unvvissenheit, Unerfahrenheit. *Tudatlanság.* Synon. *Inscitia, Inertia, Defectus experientiæ.*

Impĕrĭto, as, are, avi, atum, (Frequent.) Liv. *Gusztokrat zapovedam, Prevech zapovedam,* 2. *Ladam, Goszpodujem.* Offt und gar offt befehle, 2. Regiere, herrsche. *Parantsoldogalok,* 2. *Uralkoddogalok.*

Impĕrītus, a, um, *Plaut.* Imperitior. *Minut.* Imperitissimus. Cic. *Nezpoznavszi, neznauszi, Neznajuchi, Nezpoznajuchi, ki nikaj nè videl niti zpoznal.* Unerfahren, unvvissend. *Tudatlan, osztoba, goromba.* Phras. *Homo dicendi, juris, rerum omnium imperitus, & rudis:* Nulla cognitione rerum, nullâ scientiâ ornatus; qui insciтè faciat, dicátque omnia. Rerum indoctus & ignarus; omnis eruditionis expers; rabula indoctus, inurbanus; moribus agrestis; in quo literarum minimum. Homo remotus à Dialecticis, sinè ulla bona arte, sinè humanitate, sinè ingenio, sinè literis ad rempublicam se conferre audet.

Impĕrium, ii, n. Plaut. *Zapoved, Oblaszt, Zapovednichtvo,* 2. *Goszpodzstvo, Czeszarszstvo,* ali *Czarszstvo,* 3. *Gornya nemszka zemlya.* s. Geboth, Herren-Geheiss, e. Gevvalt, 2. e. Herrschafft, s. Kayserthum, 3. s. Reich. *Parantsolat,* 2. *Birodalom, Uraság, Czászárság,* 3. *Felső Német Országa Rajna vize körül.*

Imperjūrātus, a, um, Ovid. *Nepriszeszen.* Nichtgeschvvoren, nicht meineydig. *Hiti szegetlen.*

Impermissus a um. Horat. *Nedopuszchen.* Unerlaubt, nicht zugelassen. *Meg - nem engedtetett, Tilalmas.*

Impermixtus, a, um, Ambros. *Nezmeszan.* Unvermischt. *Összve nem kevert.*

Impĕro, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Zapovedam, Goszpodujem, kralyujem.* &c. Gebiethe, befehle, herrsche. *Parantsolok, Uralkodom.* Legitur etiam *Passivè* Imperor *apud* Senec.

Imperspectè, *Adv.* Aul. Gell. *Neprevigyeno.* Unvorsichtiger-Weise. *Gondolatlanúl.*

Imperspĭcuus, a, um, Plin. jun. *Prèk-nevidliv.* Undurchsichtig. *által-nem látható, nem világos.* 2. Vid. *Obscurus.*

Imperterrĭtus, a, um, Prudent. *Nepreszirasszen,* Unerschrocken. *Meg - nem rettenő, bátor.*

Impertĭnens, entis, *com.* Mart. Cap. *K-chemu nejduchi, neszlisszajuchi.* Ungereimbt zur Sach. *Valamihez nem illendő.*

Impertĭnenter, *Adv.* JCt. *K-chemu nejdùch, neszlisszno.* Zur Sach ungereimbt, undienlich. *Nem illendő-képen, illetlenúl.*

Impertĭnentia, æ, f. JCt. *K-chemu neprilichnoszt, Neszlisszoszt.* e. Undienlichkeit. *Illetlenség.*

Impertio, is, ire, ivi, itum, (Act.) Cic. Impertior, iris, iri, ītus, sum. (Depon.) Cic. *Podajem, delim, Darujem, Delnika chinìm, razdelujem.* Mittheile, theilhafftig mache, gebe. *Részeszé tészem, Adok, Ajándékozok.* Aliquid alicui impertiri, *vel:* re aliqua impertire aliquem, *vel:* impertiri alterum re aliqua. Cic. *Koga vuchem delnika vuchiniti, tômu kaj dati, daruvati.* Einem etvvas geben *oder* mittheilen. *Valamiben valakit részeszé tenni, valamit ajándékozni, adni.*

Impertītio, onis, f. Arnob. *Razdelenye, Podelenye, Danye.* e. Mittheilung, Gebung. *El-osztás, részekre osztogatás, adás.*

Imperturbātus, a, um, Plin. *Nezmuten, Nerazsalosztten.* Unberuhiget, unbetrübt, unbekümmert. *Meg-nem háborodó, Fel-háborittatatlan.*

Imperversus, a, um, Manil. *Nepreobernyen, Neprevernyen.* Unverkehrt. *Meg - nem fordúlt, el-nem fordúlt.*

Impervestīgābĭlis, is, *com.* le, n. *Neszledliv, Neziszkliv, Neziszkan, Kaisze iziszkati,* ali *izpitati nemore.* Unerfuchlich, unerforschlich. *Fel-kereshetetlen.*

Impervius, a, um, Tacit. *Neprejdliv, Neprejden, Neproszliv, Neprelazliv, chesz kaj nè mochi prejti.* Nicht durchgängig, unvvegsam, undurchgängig, ungangbar. *útnélkúl való, Járatlan, mellyen el-nem mehetni.*

Impes, ĕtis, m. *obsol.* Lucr. Vide *Impetus.*

Impesco, is, ere, escui. [Neut.] Fest. *Na passu puscham, Tiram.* Auf die Weide lasse, treibe. *Legeltetésre bot átom, ûzôm.*

Impĕtĭbĭlis, is, *com.* le, n. Solin. *Neizprosztliv, Neprosztliv, kaisze prosziti nemore.*

Ungebir-

Digitalizirao Google

Ungebittlich. *Kérbetetlen.* Impetibile ſcelus. Solin. *Grèh kojega oproſchenye je Neizproſzlivo.* Eine Sünd oder Schand-That, die nicht kan abgebettet vverden. *Megnem botsáthatandó vétek.*

Impĕtīgĭnōſus, a, um, JCt. *Liſſav, liſſaſzt, ſzrabliv.* Voll Zittermahl, krätzig. *Fokadétos, ſzeplős, Rőbő.*

Impĕtīgo, ĭnis, f. *Plin.* (& Impĕtix, icis, f. *obſol.* Feſt.) 1. *Liſchaj*, 2. *Szubi ſzrab.* s. Zittermahl, 2. dürre Krätzen. *Szeplő*, 2. *Száraz ſenyedék, ſzáraz rüb.*

Impĕto, is, ere, īvi, ītum. [Act.] Apul. *Synon.* Invado, is, Adorior, peto. *Navalyujem, zaganyamſze, nakőgavudiram, Naſzkachem, nad kojem kaj zachinyam*, 2. *Pſzujem, Pſſanim, karamſze.* Uberfalle, anfalle, anlauffe, anrenne, 2. Einem ausmache, ſchände, zancke. *Reá robanok, Meg-bántom*, 2. *Meg-gyalázom.* Impetere aliquem verbis. *Kőga opſzuvati.* Einen ausmachen, ſchänden. *Valakit ſzóval meg-gyalázni.* Jurgiis aliquem impetere. Apul. *Z-kémſze karati.* Mit einem zancken. *Valakivel perelni.*

Impĕtrābĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Izproſzliv, S'toſze izproſziti more.* Erbittlich, leicht zu erlangen und zu erhalten. *Meg-nyerhető, Meg-ſzerezhető.*

Impĕtrātio, onis, f. Cic. *Izproſſenye, Naproſſenye.* e. Erlangung, Erhaltung, Ausbittung. *Meg-nyerés, El-nyerés.*

Impĕtrātum, ti, n. JCt. *Idem.*

Impĕtro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Izproſſam, Napreſſam, Zadobivam.* Erbitte, ervverbe, überkomme. *Megnyerem*, Synon. *obtineo, Conſequor.*

Impĕtuōſus, a, um, Plin. *Nagel, Mahnit, Navalyiv.* Gäch, anläuffig, ungeſtümmig. *Sebes, rohanó, Erőſzakos.*

Impĕtus, ūs, m. Cic. 1. *Máh, Nagloſzt, Navaly*, 2. *Szila.* r. Schvvung, e. Anfallung, Ungeſtümmigkeit, 2. e. Gevvalt. *Rohanás, Reá rőhanás*, 2. *Erőſzak.*

Impexus, a, um, Virg. *Nepocheſzan.* Ungekämpelt, ungekämmt. *Fűſületlen, Etſeletlen, Borzas.* 2. Transl. V. *Incultus.*

Impĭa, æ, f. Botan. *Chrevczi ptichja trava.* r. Hünner Darm, s. Vogel-Kraut. *Tyúk* vagy *madár hús nevű fű, Gyomor-fű.* Synon. *Centuncŭlus, i, m.* Liv.

Impiātus, a, um, Apul. 1. *Vtepen, zaſzmragyen*, 2. *Gréſzen.* Beſudelt, 2. Laſterhafftig. *Bűnnel ferteztetett*, 2. *úrtalmas, gonoſz.*

Impĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Zaſzmolujem, z-ſzmolum maſem, tverdim.* Verpiche, mit Pech beſtreiche, ſtarck mache. *Meg-ſzurkozom, ſzurokkal bé-kenem.*

Impiè *Adv.* Quint. *Nepoboſno, Hman, Greſzno, Bogo-nebojno, Nezdußno.* Gottloſs, böſs, läſterlich. *Iſtenteleníul.*

Impiĕtas, atis, f. Cic. *Nepoboſnoſzt, Nezdußnoſzt, Bogo-Neboinoſzt.* e. Unfrommigkeit, Gottloſigkeit, Ungottsförchtigkeit. *Iſtentelenség, Nem aitatoſság.*

Impĭger, a, um, Cic. *Nelen, Marliv, Poſzlochen.* Untrág, fleiſsig, hurtig, embſig. *Szorgalmatos, gyors.*

Impĭgrè, Adv. Liv. *Neléno, Marlivo.* Fleiſſig, embſiglich. *Gyorſan, ſzorgalmatoſan.*

Impĭgrĭtas, atis, f. Cic. *Nelénoſzt, Marlivoſzt.* e. Unfaulheit, Embſigkeit, r. Fleiſs. *Gyorſaság, ſzorgalmatoſság.*

Impĭlia, orum, n. *plur.* Varro. *Vupletki, mali povojczi*, ali *terticze, z-kémiſzi ſene laſzi véſu (bolye rethem) z-kémiſzi vu ſzadaßnye vreme murke glave laſzi véſu*, ar.

Szad je Vreme chalarie,
Murke glave kam gledite?
Senſzke znate Cziganie,
Ter z-vaſz ſzameh S'to chinite?
Laſzi ſzvoje ſztriſu ſene,
Duge pak vam oſztavlyaju,
Z-Vami razum da premene,
Kratku Pamet vam davaju.
Vi batrive pak Dalile,
Oſztriſene Samſonicze,
Kéſzte laſzi zahitile,
Pamet iſchuch, drugo licze.
Golo pachi joß bradiſche,
V-kubinyuſze vſze ſzkup ſzkrite,
Kelje takvo dà ognyiſche,
Daſzi brade prikehite.
Ak' vaſz Muſi pak popadu,
Glejte dobro kak vchinite,
Ter vam ſzpuchu mudru bradu,
I vſzu pamet pogubite.

Die kleine Bänder damit die Weiber ihre Haar binden. *Aſzſzonyok haj kötője, fonója, pántlikája*, 2. Dicuntur pedum tegumenta è lana Coacta. Ità Vulpian. *Gladki ſzág, gúny.* s. Filtz-Werck, glatte Teppich. *Sima ſzőnyeg, kötött botos kaptzák.*

Impingo, is, ere, ēgi, actum, (Act.) Cic. Varie ſumitur. 1. *Nuter-rivam, ſztiſzkam, vudiram*, 2. *Naſztupujem, zadevamſze*, 3. *Zakaczújem*, 4. *Biem*, 5. *Krivim, Potvarjam*, 6. *Okavam*, 7. *Kuſſujem*, 8. *Naſzúd zovem.* 1. Eintreibe, einſtoſse, 2. Anſtoſse,

Anſtoſse, 3. Einſchüſtere, einbüſse, 4. Schlage, 5. Zumeſſe, überzeuge, 6. Anſeſſele, 7. Küſse, 8. Vor Gericht biete. 1. *Bétaſztom*, 2. *Megbotlom, meg-akadok*, *Botorkázom*, 3. *Vétek, vétkezem*, 4. *Verem, lŏm*, 5. *Okozom, Vétkeſſé téſzem*, 6. *Vasba verem, Bĕkózom*, 7. *Tſŏkolom*, 8. *Törvényre hívom*. Impingere in lapidem. *Zadetiſze vu Kamen*. An einen Stein anſtoſsen. *Kŏbe meg-akadni*, *meg botlani*. In aliqua re impingere. *Vu kakvom dugovanyu zakaczati*. In einer Sach einſchüſteren. *Valamely dologban vétkezni*. Impingere alicui pugnum, Plaut. *Koga Z-S'akum vudriti*. Einen mit der Fauſt ſchlagen. *Valakit poſon tſapni*. Impingere culpam in aliquem, Plaut. *Drugoga kriviti*. Aut einen die Schuld legen. *Maga vétkét máſra kenni*, *máſt okozni*. Compedes alicui impingere, Cic. *Koga okovati*. Einen anfeſſelen, in die Eyſen ſchlagen. *Valakit vasba verni*. Impingere Epiſtolam, Cic. *Z-piſzanyem iliti z-liſztom potvoriti*. Mit einen Schreiben überzeugen. *Vélctlen igen kedvetlen levelet adni-meg valakinek*. Suavium alicui impingere, Plaut. *Kŏga kußnuti*. Einen küſsen. *Valakit meg-tſŏkolni*. Diem alicui impingere, Terent. *Koga na ſzŭd pozvati, grozitiſze*. Einen vor Gericht bieten. *Valakit törvényre bíni, valakit törvényel fenyegetni*.

Impinguo, as, are, avi, atum, (Act.) Gal. *Tuſsito chinim, Tuſztim*. Fett mache. *Kövérítem*.

Impio, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. 1. *Maſsem*, *ſzvaradim*. Vid. *Contamino, Polluo*. 2. *Duſsu z-grehi zaſsmragvujem*, *Greſſim*. Die Seel mit Sünden beflecke. *Lelkemet vétkekkel ferteztetem*. Erga parentes ſe impiare: Plaut. *Szuprot roditelom vgreſſiti*. Sich gegen den Elteren verſündigen. *Szülŏk ellen vétkezni*.

Impius, a, um, Lucr. *Nepobuſen*, *Nezduſsen*. Gottloſs. unandächtig unfromm. *Iſtentelen, nem Ajtatos*.

Implācābĭlis, is, com. le, n. Cic. *Nevtaſhyiv, Neutißliv*, *Nevmirliv*. Unverſöhnlich, unfriedlich. *Engeſztelhetetlen*.

Implācābĭlĭter, *Adv.* Tacit. *Nevtaſhyivo, Nevtißlivo*, *Nevmirlivo*. Unverſöhnlich. *Engeſztelhetetlenül*.

Implācātus, a, um, Ovid. *Nevtaſhyiv*, *Nevtißen*, *Nevmiren*. Unverſöhnt, unberuhiget. *Engeſzteletlen*.

Implācābĭlĭtas, atis, f. *Nevtaſhyivoſst*, *Nevtißlivoſst*, *Nevmirenye*, *Nevmirenye*. e. Unverſöhnlichkeit. *Engeſztelhetetlenség*.

Implăcĭdus, a, um, Horat. *Nepovolyen*, *Nepokojen*, *Nemiren*. Unangenehm, unfriedſam, unruhig. *Nyughatatlan*, *kedvetlen*.

Implāgo, as, are, avi, atum, (Act.) Sidon. Apoll. *Z-mreſami obſztiram*, *obviam*. Mit Netzen oder Garnen verſtricke. *Hálókkal környúl-veſzem*.

Implāgĭum, ii, n. Sidon. Apoll. *Obſztrenye, obvianye z-mreſami*. e. Verſtrickung mit Netzen. *Hálókkal körül-vétés*.

† Implāno, as, are, avi, atum, (Act.) Cyprian. Vid. *Decipio*.

† Implānātor, oris, m. Vid. *Impoſtor*.

Implānus, a, um, Aurel. Vict. *Neraven, Nejednak*. Uneben. *Nem egyenes, Egyenetlen*.

Implecto, is, ere, exi, (exui.) exum, (Act.) Apul. *Zapletávam*, *zamátam*. Einflechte. *öſzve-gömbölyítem, Egybe-kötelezem*.

Implēmentum, i, n. *Napunenye, ſzpunenye*. e. Erfüllung. *Meg-töltés*.

Impleo, es, ere, ēvi, ētum, (Act.) Cic. *Púnim, zaltvam, Napunyavam*. Erfülle, anfülle. *Megtöltöm*.

Implexus, ûs, m. Plin. 1. *Obimlenye*, 2. *Zaplet*. e. Umfahung, 2. Vervvicklung. 1. *ölelgetés*, 2. *Egybe-fúzés, Egybe-foglalás*.

Implexus, a, um, Plin. *Zapleten*, *zamotan*. Eingeflochten, vervvicklet. *Egybe-kötelezett*, *Egybe-fúzetett*.

Implĭcātè, *Adv.* Firm. Vide. *Intricatè*.

Implĭcātio, onis, f. Cic. & Implicātūra, æ, f. Sidon. *Zapletenye, Vpletenye*. e. Einvvicklung, Vervvirrung. *Belé-kötelezés*.

Implĭcātus, a, um, Cic. Implicatior, Implicatiſſimus, *Aul. Gell.* Vide *Implexus*.

Implĭcĭtè, *Adv.* Cic. *Zapleteno*, *zamotano*. Vervvirret. *Belé-kötelezve*.

Implĭco, as, are, ĭcui, (avi,) ĭtum, & atum, [Act.] Cic. Varie Sumitur. 1. *Zaplétam, zamátam*. Einvvickle, vervvirre. *Belé-kötelezem*, 2. Transl. *Páchim*. Verhindere. *Meg-gátolom, akadályoſztatom*. Implicari curis, Cic. *Z-poſzli ſzpachenomu biti*. Von Sorgen verhindert ſeyn. *A' gondokban elmerülni*. 3. *Bludim*. Irre. *Tévelygek*. Erroribus implicari. Cic. *Bluditi, ſzkriviti*. Irren. *Tévelygni*, 4. Transl. V. *Occupo, detineo*.

Implōrātio, onis, f. Liv. *Molenye, Proſſenye, Tuſna proßnya, z-plachem moliva*. e. Klägliche Bitt. *Siralmas kérés, ſegitſégrebívás*.

Implōro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Synon.*

 Invoco,

Digitalizirão Google

Invoco, opem peto. *Plachuch proſzim, Tuſnoy ſaloſztnoſze molim, Pomochiſchem.* Mit vveinenden Augen bitte, anruffe, Hülff begehre. *Segitségre - hívom, ſegitséget kévánok, ſiralmaſan kérek.*

Implumbo, as, are, avi, atum, (Act.) Vitruv. *Z-olovom varrim*, peregr. *lotam.* Mit Bley löthe. *Ónnal egybe-foglalom, forraſztom.*

Implūmis, is, *com.* me, n. Horat. *Nepernat, Neperutaſzt, Prez perja.* Ohne Federn. *Tollatlan, Pihetlen.*

Implŭo, is, ere, ŭi, ūtum, (Act.) Plin. *Nuter desgyim, Czur m.* Hinein regne. *Bé vagy Reá-eſem.*

Impl'ŭvia, æ, f. Varro. *Deſsgyeni kepenyek.* r. Regen-Mantel. *Esŏ-ellen-való Köppenyeg.*

Implŭvĭum, ii, n. Varro. *Prékkap pri hiſi, kud voda deſsgyena pretéche, y od zgor ſzvetloſzt zu ſztanye dohája.* Ein Ort im Haus dahin das Regen Waſser laufft. *Esŏ vizfogó, olly helly a' háznál, a' hová az esŏ-viz gyül.*

Impœnĭtendus, a, um, Apul. *Nevalyen, ſaluvanya nepotreben.* Das nicht zu bereuen iſt. *Nem ſzánáſra-való.*

Impŏlītè, *Adv.* Cic. *Neoſzvetleno, Nevdelano, Neochiſtheno, Priproſzto.* Unſäuberlich, ungearbeit, gröblich. *Tiſztátalanúl, Nemékeſen.*

Impŏlĭtĭa, æ, f. Aul. Gell. *Nemarlivoszt, zapuſztlivoſzt, Nemarnoſzt.* e. Hinläſſigkeit, Faulheit, r. Unfleiſs. *Gondviſeletlenség, Dſztelenség, nem tsinoſság.* Synon. *Incuria, negligentia, ſocordia.*

Impŏlītus, a, um, Cic. *Neochiſchen, Neoſznaſen, Neoſzvetlan.* 2. Metaph. *Muski Nechlovechen.* 1. Unausgebutzt. 2. *Metaph.* Bäuriſch, unhöfflich. *Kitiſztítatlan, ékeſítetlen, 2. Embertelen.*

Impollūtus, a, um, Sil. *Neoſzkrunyen, Neoſzmragyen, Chiſzt.* Unbefleckt, unbeſudelt, rein. *Fertezetlen, tiſzta.*

Impŏmenta, Impŏnĭmenta, orum, n. *plur.* Feſt. *Szàd y ſzlaſchicze za odneſſenemi iz ſztola jeſztvinami*, pereg *Confect. Poſtpaſt.* r. Nachtiſch, Confect. *Gyümöltz, az étkek után való fogás.*

Impōno, is, ere, ŏſui, ĭtum, [Act.] Cic. Variè ſumitur. 1. *Nuter poſztavlyam, Vtiſchem,* 2. *Zapovédam,* 3. *Vkanyujem.* Einlege. 2. Befehle, auflege, 3. Betrüge. *Reá-tészem, Bétészem,* 2. *Megbagyom, Parantſolom,* 3. *Megtſalom.* Spes tibi impoſuit. Quint. *Uſſanye te je vkanilo.* Die Hoffnung hat dich betrogen. *Meg tſaltt a' reménség.* Imponere alicui. Quint. *Kôga ukaniti.* Einen betrügen. *Valakit meg-tſalni.* Imponere alicui ſilentium. *Kômu, da muchi, zapovedati.* Einem das Stillſchvveigen befehlen. *Megparantſolni hogy ne ſzóljon.*

Imporcātor, & Imporcĭtor, ōris, m. Varro. *Brazdàr, ki brazde napravlya na ralyi.* Der Furchen im Acker machet. *Barázdát-tſinálò.*

Imporco, as, are, avi, atum, (Neu.) Colum. *Brazde naprávlyam, brazdim.* Furchen mache. *Barázdát tſinálok.*

Importo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Nuter noſzim, Donaſſam, Nanaſſam.* Eintrage, einbringe. *Ébordom.* Importare alicui calamitatem, Cic. *Zrok biti kômu nevolye velike.* Einem groſses Elend verurſachen. *Oka lenni valaki nagy nyavalyájának.*

Importūnè, *Adv.* Cic. *Neprilichno, V nedoſztojno vreme, doſzadlivo, do gruſztenya.* Ungelegentlich, zur Unzeit. *Alkalmatlanúl, Helytelen idŏben.*

Importūnĭtas, atis, f. Intempeſtīvĭtas, atis, f. Cic. *Neprilika, Doſzadlivoſzt, Doſzadenye.* e. Ungelegenheit. *Alkalmatlanság.*

Importūnus, a, um, Cic. *Neprilichen, Nevpetliv, Doſzadliv, Naſzitliv, Zlo-vpetliv, Teſek.* Ungelegen, ungeſtüm, überlegen, beſchvverlich, unbeſcheyden. *Alkalmatlan, nem idejében-való.*

Importuōſus, a, um, Plin. *Nebroden: prez Broda, Brodiſcha; Nebrodovit.* Ohne Port, oder Schiff-Lenden. *Révetlen.*

Impos, ŏtis, *om.* Plaut. *Nemoguch, ſzam ſzebi nezadovolyen.* Der ſeiner nicht mächtig iſt, ungevvaltig, unmächtig. *Meg-fogyatkozott, Tebetségtelen.* Impos animi, Plaut. *Prez pameti.* Unſinnig. *Nintſen elméjén, Eſzetlen.*

Impŏsĭtĭo, onis, f. Plin. *Nuter poſztavlenye, vtikanye,* 2. *Poſztavlyanye* v. g. *dáche,* &c. Das Einlegen, 2. Das Auflegen, e. Auflage, v. g. eines Steurs, &c. *Bétévés,* 2. *Portió, Adó &c. vetés.*

Impŏsĭtĭtius, a, um, *Varro* Impŏsĭtīvus, a, um, Plin. *Drugach neg jeſzt, Pridan y primiſlyen.* Anderſt als iſt, auferlegt. *Maskint mint vagyon kigondolt, adatott.*

Impŏsĭtus, ûs, m. Plin. *Poſztavlenye.* Das Auflegen. *Reá-tétel, Feltétel.*

Impoſsĭbĭlis, is, *com.* le, n. Quint. *Nemoguchi, a, e.* Unmoglich. *Lebetetlen.*

Impoſ-

Digitalizirao Google

Impoſsĭbĭlĭtas, atis, f. Apul. *Nemoguchnoſzt.* e. Unmöglichkeit. *Lehetetlenség.*

Impoſtor, ōris, m. Ulp. *Potmajnik, Nalaſivecz, vkanitel, Potvoritel.* Lugneriſcher Anklager, Betrüger. *Tſalárd, Megtſaló, Hazudozó.*

Impoſtūra, æ, f. Ulp. *Vkanyuvanye.* r. Betrug. *Megtsalás.* Impoſturam facere. Ulp. *Vkaniti.* Betrügen. *Megtſalni.*

Impŏtens, entis, *om.* Cic. *Nemoguch, ſzam neſzvoj, ſzvojeh poſeleny neladavecz.* Unmächtig, der ſeine Begierden nicht kan überwinden, *Erőtelen, ki magával nem bír.* Impotens iræ, Liv. *Kojſze od ſzerde zderſati nemore.* Der den Zorn nicht hinterhalten kan. *A' ki nem bír haragjával.*

Impŏtenter, *Adv.* Senec. *Comp.* impotentiùs Liv. *Superl.* impotentiſſimè. Senec. 1. *Nemoguchno.* Unmöglich. *Lehetetlenül*, 2. V. *Tyrannicè.*

Impŏtentia, æ, f. Cic. *Nemòguchtvo, Nemoch.* e. Unvermöglichkeit. *Lehetetlenség, Erőtelenség.* 2. Vid. Tyrannis.

Imprægno, as, are, avi, atum, (Act.) JCt. *Noſzécshu chinim.* Schwängere, ſchwanger mache. *Terhesé teſzem, harát jeltſinálom.*

Impræpĕdītò, *Adv.* Ammian. *Neſzpachno, Neſzpachlivo.* Unverhündert. *Gátolhatatlanúl.*

Impræpĕdītus, a, um, Ammian. *Neſzpachen.* Ungehindert. *Gátolhatatlan.*

Impræſentiarum, (*elegantiùs* in præſentia rerum) Tacit. *Szada, vszda; vuſzadaßnye, vszdaßnye vreme.* Jetzund, in dieſer Zeit. *Moſtan, Moſtani alkalmatoſsággal.*

Impranſus, a, um, Horat. *Prez obeda.* Ohne Mittagmahl, der nicht zu Mittag gegeſſen. *Ebéd nélkűl-való, Ebédetlen.*

Imprĕcātio, onis, f. Senec. *Zlo ſelenye, kletva, preklinyanye.* e. Verfluchung. *átok, valakire gonoſz kívánság.*

Imprĕcor: aris, ari, atus ſum, (Depon.) Quint. *Zlo ſelim, kúnem, Preklinyam.* Böſes vwünſche, fluche. *Megátkozom, Gonoſzt kívánok.* Accipitur etiam in *bonam partem*, ſalutem alicui imprecari, Apul. *Koga pozdraviti.* Einen grüſsen. *Valakit köſzönteni.*

Imprenſibĭlis, is, *com.* le n. Aul. Gell. *Nerazumliv, Nerazmen, kaiſze razmeti zadoſzta nemore, nepreſzeſsliv.* Nicht begreiflich, das nicht kan genug verſtanden vverden. *Meg-fogható atlan.*

Impreſsĭbĭlis, is, *com.* le, n. *Pritiſzkliv, kaj ſze more pritiſzkati* ali *ſtampati.* Das leicht eingedrucket vverden kan. *Meg-nyomtatható.*

Impreſſio, onis, f. Varro. *Navalenye, Nakŏga vudrenye,* 2. *Pritiſzkanye, ſtampa,* 3. *V-pamet Zabianye, Jako zapametenye.* 1. Einfall, 2. Der Druck, 3. e. Einbildung, Eindruckung. *Reá robanás,* 2. *Megnyomás, Nyomtatás.* 3. *észre-vévés.* Impreſſionem facere in hoſtes, Varro. *Navaliti na nepriatele.* Die Feind anfallen. *Az ellenségre lűtni, robanni.*

Imprīmis *Adv.* Liv. *Z-pervincze, naj pervo, naj bolye.* Fürnehmlich, am allermeiſten. *Leg-elsőbbször, Eleintén, Leg-jobban.*

Imprĭmo, is, ere, eſſi, eſſum, (Act.) Cic. *Stampam, Pritiſzkam,* 2. *V-pamet zabiam,* 3. *Pechatim,* ità Cic. Drucke, eintrucke, 2. Einbilde, einpreſse, 3. Verpetſchiere. 1. *Belé-nyomom, Reá-nyomom,* 2. *észre veſzem,* 3. *Bépetsételem.*

Imprŏbābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Nepokazliv, Nepotverdliv,* 2. *Odbitliv, kudliv.* Nicht zuſagen, ungevviſslich, 2. Vervverfflich, Tadlens vvürdig. *Nem javallandó,* 2. *Reánem hagyható.*

Imprŏbātio, onis, f. Auct. ad Herenn. *Nepotvergyenye, kudenye, odbitenye.* e. Vervverffung. *Nem javallás.*

Imprŏbator, oris, m. Apul. *Nepotverditel, kudlivecz, odbitatelecz, zavergavecz.* r. Vervverffer. *Nem javalló.*

Imprŏbè *Adv.* Improbiùs, improbiſſimè: Svet. *Krivo, Nedoſztojno, krivichno, Gréßno, Hman, zlocheſzto.* Unrecht, ungebührlich, boſshafftig, läſterlich. *Nem jámborúl, Latrúl, Gonoſzan.*

Imprŏbĕrĭum, Imprŏbrum, Imprŏperium, ij, n. *Zla kakvoga dela zpoganyanye, pod nóſz vtikanye.* Das Fürvverffen. *Szemére-hányás, gyalázás, pirongás.*

Imprŏbĕro, Imprŏpĕro, & Imprŏbro, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Zlo kakvo delo zpoganyam, pod nóſz bitam.* Eines Übel-That vorvverffe, tadle. *Szemére hányom, Pirongatom.*

Imprŏbĭtas, atis, f. Cic. *Nechimurnoſzt, krivichnoſzt, Malovrednoſzt. Grehota.* e. Unfrömmigkeit, Böſsfertigkeit, Gottloſigkeit. *Nem jámborság, Gonoſzság.*

Imprŏbo, as, are, avi, atum, (Act.) Synon. *Damno, rejicio, vitupero* Cic. *Nepotvergyujem, nehvalim, kudim.* Nicht billige, nicht lobe, verachte. *Nem javallom, nem ditsérem.*

Imprŏbro, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut.

Digitalizirao Google

Szrámotim, Pfranim, Gerdim. Schmäche, ſchimpffe, verunglimpffe. *Szemére bánnyom, Pirongatom valamirül.*

Imprŏbŭlus, a, um, (Diminut.) Liv. *Nekulikóman, Jedno málo zlochesźt.* Ein vvenig boſshafftig, ſchlecht. *Tſintalanka.*

Imprŏbus, a, um, Cic. *Nechimuren, Maloréden, Hman, Zel, Zlochesźt, Nepravichen.* Boſshafftig, gottlos, arg, ſchlecht, unfrom, ungerecht. *Nem jümbor.* 2. Vid. *Magnus, difficilis.* Labor omnia vincit improbus. *Virg. 1. Geor. v. 145.*

Imprōcērus, a, um, Aul. Gell. *Neviſzok.* Nicht hoch gevvachſen. *Nem magas, Alatſon.*

Imprōcreābĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *Neſztvorliv.* Unerſchüfflich. *Nem teremtethető.*

Imprōlis, is, *com.* le, n. Feſt. *Prez decze.* Ohne Kinder. *Gyermek-nélkül-lévő.*

Imprōmiſcuus, a, um, Aul. Gell. 1. *Nezmeſſan,* 2. *Neobchinſzki.* Nicht gemiſcht, 2. Nicht gemein. *Nemelegyült.* 2. *Nem-közönségés.*

Impromptus, a, um, Liv. *Negotov, Nepripraven,* 2. *Keſzen.* Nicht fertig, 2. Langſam, unbehend. *Keſzületlen,* 2. *Kíſedelmes, késő.*

Imprŏpĕrātus, a, um, Virg. *Neberz, keſzen.* Nicht eylend, langſam. *Kíſedelmeskedő.*

Imprŏpĕrĭum, ii, n. Vide. *Improberium.*

Imprŏpĕrio, is, ire, ivi, itum, (Act.) Cic. Vide. *Improbo.*

Imprŏpĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Nazochi zlo kakoo ſzponaſſam, ſzpoganyam, ſzramotim, pßanim, Gerdim.* Fürvverffe, ſchände, ſchmäle, vorn Geſicht übel rede, ſchimpffe. *Pirongatom, ſzidom, ſzemére hányom.*

Imprŏprĭè, *Adv.* Plin. *Nèpravo, Nevlaſztovito.* Nicht eygentlich. *Nem tulajdonúl.*

Imprŏpriĕtas, atis, f. Aul. Gell. *Nevlaſztovitoſzt.* e. Uneygentlichkeit. *Nem tulajdonság.*

Imprŏprius, a, um, Quint. *Nevlaſztovit.* Nicht eygentlich. *Nem tulajdona valakinek.*

Improſpĕr, a, um, Tacit. *Neſzrecben.* Unglücklich. *Szerentétlen.*

Improſpĕrè, *Adv.* Colum. *Neſzrechno.* Unglücklich. *Szerentsétlenül.*

Imprōtectus, a, um, Aul. Gell. *Nebranyen, Prez obrambe,* 2. *Nepokrit.* Unbeſchirmt, ohne Schutz, 2. Unbedeckt. *óltalom-nélkül-valo, oltalmatlan,* 2. *Fedeletlen.*

Imprōvĭdè, *Adv.* Liv. *Neprevigyeno, Nepripravno.* Unfürſichtig. *Meggondolatlanúl vigyázatlanúl.*

Imprōvĭdus, a, um, Liv. *Neprevidliv, Nepripravlyen, Neſzpraven.* Unfürſichtig, unbereit. *Jövendöt meg-nem tekintő, vigyázatlan.*

Imprōvīſō, *Adv.* Cic. & Improviſè Plaut. *Neprevigyeno, nenadjajuch, neznanczè, Iz nenade, nezprauno.* Unverſehens. *Reménytelenül.*

Imprōvīſus, a, um, Cic. *Nenadeav, Neprevigyen.* Unverſehen. *Reménytelen.*

Imprūdens, entis, *om*, Plaut. *Nerazumen, neſzpameten, bedaſzt.* Unvveiſs, thöricht, unbehutſam. *Eſztelen, oktalan.*

Imprūdenter, *Adv.* Terent. *Nerazumno, neſzpametno, bedaſzto.* Unvveislich, unbedächtlich, thörlich. *Eſztelenül.*

Imprūdentia, æ, f. Cic. *Nerazumnoſzt.* e. Unvveisheit. *Eſztelenség, oktalanság.*

Impūbes, & Impubis, is, *com.* be, n. Impūber, ĕris, *om.* Plin. Liv. Ovid. *Golo-brad, prez bráde, mladenecz 14. lét.* Unmannbar, ohne Barth, Jüngling unter 14. Jahren. *Szakállatlan iſjatska, bajuſzatlan, ſzőrötlen 14. eſztendős iſju.*

Impūbeſcens, entis, *om.* Plin. *Mladenecz joſcbe, nàb iliti pavulicze na bradiſchu nepuſchajucbi.* Jüngling, der die erſten Barth-Haaren nicht hat. *Iſjatska, a' kinek ſzakálla még nints.*

Impŭdens, entis, *om.* Cic. *Neſzrameſliv, prez ſzrameſliv-ſzti, neſztidliv.* Unverſchämt, unſchamhafftig. *Ortzátlan, ſemmit nem ſzégyenlő.*

Impŭdenter, *Adv.* Cic. *Neſzrameſlivo, prez ſzráma.* Unverſchamter-Weiſe. *Ortzátlanúl.*

Impŭdentia, æ, f. Cic. *Neſzrameſlivoſzt, neſzramnoſzt, Neſztidlivoſzt.* e. Unſchamhafftigkeit, Grobheit. *Szemtelenség, ortzátlanság.*

Impŭdicè, *Adv.* Eutrop. *Neſzramno, nechiſzto,* Unzüchtig, unkeuſch. *Szemérmetlenül, ſzemtelenül.*

Impŭdicĭtĭa, æ, f. Cic. *Neſzramnoſzt, nechiſztocha.* e. Unkeuſchheit, Unzucht. *Szemérmetlenség.*

Impŭdicus, a, um, *Plaut.* Impudicitior, *Plaut.* Impudiciſſimus, Senec. *Neſzramoten, neſzramen, nechiſzt.* Unkeuſch, unzüchtig. *Szemérmetlen, ſzemtelen.*

Impugnātio, onis, f. Cic. Vide. *Oppugnatio.*

Impugno, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. Vide *Oppugno.*

Impulſio, onis, f. Cic. *Nagnanye. Vagnanye, otiranye, natiranye, primoranye.* 1. Antrieb,

Digitalizirao Google

trieb, Zvvang. *Reá-hajtás, ingerlés, kénszerítés.*

Impulsor, oris, m. Cic. *Nagonitel, naganyavecz, natiravecz, primoravecz.* r. Antreiber, Anstiffter, Zvvinger. *Kiszitetô, Nógató, Reá-hajtó.*

Impulsus, ús, m. Cic. *Nágon, nátir.* r. Antrieb. *Indíttás, Reá-hajtás.*

Impunctus, a, um, Apul. *Vboden.* Gestochen. *Meg-szúratott.*

Impūnè, *Adv.* Cic. Impuniùs, Impunissimè, Cic. *Prez kastige.* Ohne Straff. *Büntelenül.* Nec quum malè facerem, crederem mihi impuniùs licere. *Terent. in Heaut.* Impunissimè Tibi quidem hercle vendere has ædes licet. *Plaut.* Impuniùs id factum putavit. *Cic.* 6. *Verr.* 2. Idem ac *Sinè damno.* Virg.

Impūnis, is, *com.* ne, n. Solin. *Prez kastige nekastigan.* Ohne Straff, ungestrafft. *Büntelen.*

Impūnĭtas, atis, f. Cic. *Nekastiguvanye.* c. Erlassung der Straff. *Büntetéstól-valo szabadság, Büntelenség.*

Impūnītus, a, um, *Cic.* Impunitior, Horat. *Nekastigan.* Ungestrafft. *Büntetetlen.*

Impūrātus, a, um, Terent. *Nechiszt, nesznaszen.* Unrein, unflätig. *Tiszta talan.*

Impūrè, *Adv.* Liv. *Nechiszto, neszna szno.* Schändlich, unsäuberlich. *Tiszta talanúl.*

Impūrĭtas, atis, f. Cic. *Nechiszto cha, neszna ga.* c. Unreinigkeit, Unlauterkeit. *Tiszta talanság.*

Impūrus, a, um, Cic. *Nechiszt, neszna szen.* Unrein, unsauber. *Tiszta talan.*

Impŭtātio, onis, f. *Privachunanye,* 2. *Potvorenye.* c. Zurechnung, 2. c. Zumessung. *Hozzá-számlálás,* 2. *Néki tulajdonitás.*

Impŭtātor, oris, m. Senec. *Ki na drugoga mecse, krivi, Potvoritel.* r. Zumesser, der einem anderen etvvas aufrupfft *oder* vervveist. *Valakit valamiben okozó.*

Impŭto, as, are, avi, atum. (Act.) Quint. *Na drugoga navergavam, mechem, potvarjam, krivim, drugomu pripißujem.* Zurechne, einem eines Dings beschuldige. *Néki tulajdonitom, okozom.*

Impŭtātus, a, um, Plin. *Neobrezan, neoklesztren,* 2. *Drugomu pripiszan, na drugoga zverszen.* Unbeschnitten, 2. Beygemessen, zugerechnet. *Tiszti tatlan, metszetlen,* 2. *Okoztatott.*

Impŭtresco, is, ere, ŭtrui, [Neutr.] Colum. *Pochinyam z-nutra gnyiti.* Etvvorinn faule. *Belől rothadni kezdek.*

Īmus, a, um, Cic. *Najdolnyi, najdolneiszi.* Unterste, niedrigste. *Leg-alsó.* Inde imŭs *Adv.* Apoll. *Od zdol gore.* Von unten auf. *Leg-alsóbban.* 2. V. *Postremus.* Horat.

Ĭn, *Præpos.* cum *Accus*, & *Ablat.* Cic. *Vu, Na, ú.* An, in, auf. *Ban, Ben, an, en.* Hoc sum in te animo, Cic. *Ovak od tebe dersim, ovak ti bochu.* Ich bin also gegen dir gesinnt, also vvill ich dir. *Azt tartom felöled, úgy vélekedem felöled.* In Aquam scribere, Prov. *Zabiti.* Vergessen. *Elfelejteni.* In doctis est: Cic. *Med vuchenemisze broji.* Er vvird unter die Gelehrten gezehlt. *Böltsek-közé szám'áltatik.* Ponitur ergo *In* 1. pro *usque ad.* 2. pro *Erga.* 3. pro *Contra.* 4. pro *Inter.* 5. pro *Propter.* ita Cic. Liv. Plaut. &c.

Īna, æ, f. Fest. *Laszna filicza.* Die kleine subtile und dünne Ader. *Leg kisszebb eretske.*

Ĭnabruptus, a, um, Stat. *Nerazpuchen, neodtérgnyen.* Ungebrochen, unabgerissen, *Nem basadozott, El-nem szakasztatott.*

Inabsŏlūtus, a, um, Apul. *Nezvérszen, negotov, nedokonchan, nedogotovlyen.* Unausgemacht. *El-nem végesztetett.*

Inaccensus, a, um, Claud. *Nevuszgan.* Unangezündet. *Gyújtatlan.*

Inaccessĭbĭlis, is, *com.* le, n. *Tertull.* Ĭnădĭbĭlis, is, *com.* le, n. Sidon. Inaccessus, a, um, Plin. *Nepristupliv, k-kómu dojti nè mochi.* Unanzugänglich, vvo man nicht hinkommen kan. *Hozzá nem mehetô, mehetetlen.*

Inaccūsātus, a, um, Tertull. *Neobtuszen.* Unverklagt. *Bé-nem vádoltatott.*

Ĭnăceo, es, ere, ăcui, (Neu.) *Apul.* Inacesco, is, ere, (Inch.) *Kiszel poszta jem.* Sauer vverde. *Savanyóú-leszek.*

Ĭnăchĭdæ, arum, m. *plur.* Argīvi, orum, m. *plur.* Stat. *Gerki.* c. Griechen. *Görögök.*

Inadspĭcuus, a, um, Auson. *Nevidliv.* Unanzusehend, das nicht anzusehen ist. *Látha tatlan.*

Inadversùm, *Adv.* Jul. Cæs. *Naproti.* Vornen zu. *Innenn ellenében.*

Inadvertentia, æ, f. Plin. *Nezpazenye.* c. Unbesonnenheit. *észre nem vévés.*

Inădūlābĭlis, is, *com.* le, n. Aul. Gell. *Neprilizliv, ki prilizanye nemore terpeti.* Der ihm nicht schmeichlen lasst. *Nem hizelkedhetô.*

Inăduslus, a, um, Prud. *Osgàn, oszmojen.* Eingebrandt. *Meg-égettetett.*

Inædĭficātio, onis, f. Plaut. *His, sztanya na-*

pravlenye, e. Aufbauung. *Ház épûlêt, épîtés.*

Inædĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Jul. Cæſ. *Zverhu chesza zidam, Hiſe, ſztanye délam.* Auf etwas baue. *Reá épîtek*, 2. *Pridelavam k ſztânyu*, 3. *Hiſe, ſztanye podiram.* 2. Zubaue. 3. Ein Gebäu abbreche, ſchleiffe. 2. *Epûletbez más épûletet épîtek*, 3. *Az épûletet, elbontom.*

Inæquābĭlis, is, *com.* le, n, Varro. *Nezjednachliv.* Ungleichlich. *Nem egyenlôitheto, Egyenetlen.*

Inæquàbĭlĭtas, atis, f. Arnob. *Nejednakoſzt, neravnoſzt.* e. Ungleichheit. *Egyenetlenſég.*

Inæquābĭlĭter, *Adv.* Varro. *Néjednako, néravno.* Ungleich, uneben. *Egyenetlenûl.*

Inæquālis, is, *com.* le, inæqualior, *Plin.* Inæqualiſſimus. Svet. *Néjednák, néraven.* Ungleich, uneben. *Nem egyenlô.*

Inæquālĭtas, atis, f. Colum. *Nejednakoſzt, neraunoſzt.* e. Ungleichheit, Unebene. *Egyenetlenség.*

Inæquālĭter, *Adv.* Colum. Vide *Inæquabiliter.*

Inæquo, as, are, avi, átum, (Act.) Jul. Cæſ. *Jednáchim, Ravnam.* Eben mache, Ebne. *Egyeneſé-tîſzem, Meg-egyengetem.* aliquid inæquare terrâ. Jul. Cæſ. *Nekaj zemlyum pojednachiti.* Etwas mit Erden gleich machen. *Valamit földel egyeneſíteni.*

Inæſtĭmābĭlis, is, *com.* le, n, Liv. *Nepreczenliv, nepreczenyen.* Unſchätzbar. *Megbetsûlhetetlen.*

Inæſtuo, as, are, avi, atum, (Neu.) Horat. *Jakoſze razdrachujem, od Vruchineſze vuſiſem*, 2. Metaph. *Lyutimſze, ſzerdimſze.* 1. Sehr groſse Hitz habe, vor groſser Hitz entzünde mich. 2. *Metaph.* Ich bin Zornig. *Megbevûlôk*, 2. Metaph. *Haragſzom.* Bilis inæſtuat præcordiis: Horat, *Jakoſze ſzerdim.* Ich bin ſehr zornig. *Igen haragſzom.*

Inaffectātus, a, um, [Inadfectatus] Plin. *Neprimoran.* Ungezvvungen. *Reá nem vágyott.* Synon. *Connaturalis.*

Ĭnăgĭtābĭlis, is, *com.* le, n. Senec. *Negiblyiv, nemabliv.* Unbevveglich. *Nem ingatható.*

Ĭnăgĭtātus, a, um, Senec. *Nemaban, neczoczan.* Unbevvegt. *Nem ingattatott.*

Ĭnăgo, is, ere, ēgi, actum, [Act.) Apul. *Dole bitam, trêſztam, lúpam, porivam.* Hinab vverffe, ſtürtze. *Lebányom, vetem, taſzítom.* Inagere aliquem in præceps, Apul, *Kôga naglo dole porinuti.* Einem herab ſtürtzen. *Valakit hertelen levetni.*

Ĭnălbeo, es, ere, ui, (Neu.) *Apul.* Ĭnălbeſco, is, ere, [Inch.] Cels. *Bèl poſztajem* Weiſs vverde. *Meg-fejérûlôk, fejéredem.*

Inalbo, as, are, avi, atum, [Act.] Apul. *Bélo chinim, belim.* Weiſs mache, vveiſse. *Meg fejérîtem.*

Inalgeſco, is, ere, [Inchoat.] Gelſ. *Pochinyam zebſzti.* Anfange kalt zu vverden. *Megbidegûlôk, bidegedem, fázni kezdek.*

Inaltātus, a, um, Apul. *Izviſsen.* Erhöhet. *Fel magaſztaltatott.*

Ĭnalto, as, are, avi, atum, [Act.] Paullin. *Izviſſujem.* Erhöhe. *Fel-magaſztalom.*

Ĭnămābĭlis, is, *com.* le, n. Senec. *Nelyubliv, nelyublyen.* Unlieblich. *Szerethetetlen.*

Inămāreſco, is, ere, [Inch.] Horat. *Subkek, Gorkek poſztajem.* Anfange bitter zu vverden. *Megkeſeredem.*

Inambĭtiōſus, a, um, Ovid. *Neohol, nepohlepen.* Unehrgeitzig. *Tiſzteſséget nem balászó.*

Inambŭlātio, onis, f. Plin. Vide *Deambulatio.*

Inambŭlo, as, are, avi, atum, [Neu.] Cic. Vide *Deambulo.*

Ĭnāmiſsibĭlis, is, *com.* le, n. Lact. *Nezgubliv, nepogubliv.* Unverliehrlich. *El-nem veſztheto.*

Inămœnus, a, um, Ovid. *Neveſzel, neraſzkoſſen, nepovolyen, netecsen, nemil.* Unlieblich, unluſtig, unangenehm. *Kietlen, Gyönyörûſégetlen, kedvetlen.*

Ĭnāne, is, n. Virg. *Praznocha, zrák.* e. Leere, e. Lufft. *üreſség, levegô-ég.* Magnum per inane, Virg. *Po ſzirokom zraku y praznochi.* Durch die vveite Lufft. *Szélyes levegô égen.*

Ĭnānĕfăcio, is, ere, eci, actum, JCt. *Kvárim, zabman chinim.* Caſſiere, unnütz mache. *Hejába tſinálom.*

Ĭnāneſco, is, ere, [Inchoat.] Ammian. *Prazen, puſzt poſztajem.* Anfange leer zu vverden. *üres, puſzta leſzek.*

Ĭnānĭa æ, f. Ĭnānĭtas, atis, f. Plaut. *Praznocha, praznina, teſchina.* e. Leerheit, Ledigkeit. *üreſség, thomság.* 2. Metaph. *Neſztalnoſzt.* e. Eytelkeit. *álhatatlanság.* ità Plin.

Ĭnānĭlŏgus, Inanilŏquus, a, um, Plaut. *Prazno-govorliv, Markaj teplív.* Der unnütze Dingen redet. *Hejába-valóságot beſzélló.*

Ĭnănĭmālis, is, *com.* le, n. *Apul.* Inanimātus, a, um,

a, um, Cic. *Neſiven, Prezſiolenya.* Leb-los. *Nem eleven.*

Ĭnānīmentum, i, n. Plaut. *Prazno, meſzto.* Leerer Ort. *üres hely.*

Ĭnănĭmus, a, um, Gic. *Prez duſſe, Prez ſitka.* Ohne Seel, ohnlebhafft. *Lélek-nélkül-való.*

Ĭnānĭo, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Synon. *Evacuo.* Plin. *Praznim, prazno chinim, izpraznujem.* Leere, leer mache, ausleere. *Megüresitem.* Veſicas inanit. Plin. *Izprazznuje mehure, vodu puſcha.* Das Harn-Blaſen oder Ploter ausleere, das Waſser abſchlage. *Holyagot üresit, vizeletet botsátt.* Inanire alvum, Plin. *pro* purgare.

Ĭnānis, is, *com.* ne, n. Inanior, Inaniſſimus, Cic. *Prazen*, 2. *Teſch, Taſch.* Leer, 2. Nüchtern. *Hejában-való, üres*, 2. *ébomralevő.* 3. Transl. V. *Vanus.*

Ĭnānĭtas, atis, f. Vide *Inania.* 2. Transl. V. *Vanitas.*

Ĭnānĭtĕr, *Adv.* Cic. *Zahman, zaludo, prez haſzne, prez napredka*, 2. *Prez zroka.* Umſonſt, 2. Ohne Urſach. *Hejában, üreſien, haſzontalantúl*, 2. *Ok-nélkül.*

Ĭnānĭtio, onis, f. idem quod *Exinanitio.*

Ĭnantè *Adv.* Propert. Veget. *Na, ou.* An, auf. *Ben, ban, an.* 2. *Odſzeh dob, odſzada, ùnapridak.* Hinfüro, ferner, künfftig. *Ettúl fogvájt, Mostanságtúl-fogva.*

Inapertus, a, um, Sil. *Neodpert, neotvoren, zapert, zatvoren.* Nicht offen, verſperrt. *Kinyitatlan, Nyitatlan.*

Ĭnappărātio, ons, f. Auct. ad Herenn. *Nepripravlyanye, lénoſzt, nemarlivoſzt, nepripravnoſzt.* e. Unbereitung, r. Unfleiſs. *Készületlenség, Reſtség.*

Inappĕtentĭa, æ, f. Ănŏrĕxĭa, æ, f. Med. *Nehotenye jeſzti.* e. Unluſt zu eſſen. *Enni nem kivánás.*

Ĭnapprĕhensĭbĭlis, is, *com.* le, n. Tertull. Vide *Incomprehenſibilis.*

Ĭnăquōſus, a, um, Cyprian. *Nevoden, prez vodè.* Ohne Waſser. *Vizetlen, viz-nélkülvalò.*

Ĭnarcŭlum, li, n. Feſt. Scalig. *Siba ali ſzvers iz velikoga ſipka zvinyena, koju je negda naglavi noſzila kralicza, kadaje aldov chinila.* Zweig von einem Granat-Apffel-Baum, welchen die Königin, wann ſie zu Opffern pflegt, auf dem Haupt getragen. *Gránát alma fából öſzve-tekertt veſzſzö, mellyet eleintén az királyné az fején hordozott mikor áldozatot tſinált.*

Ĭnardeo, es, ere, arſi, arſum, [Neu.] Inardeſco, is, ere, (Inch.) Cic. *Vuſiſemſze.* Angezündet vverde. *Felgyúladok.*

Ĭnārĕfactus, a, um, Plin. *Vſzehnyen, v-ſzuſſen.* Gedörret, getrocknet. *Megaſzott, ſzáradtt.*

Ĭnārēſco, is, ere, (Inch.) Colum. *Vſzehujem, vſzuſſamſze.* Verdorre, vertrockne, dürr vverde. *Megaſzok, ſzáradok.*

Ĭnargentātus, a, um, Plin. *Poſzrebernyen.* Überſilbert, verſilbert. *Megezüſtözött.*

† Inargento, as, are, avi, atum, (Act.) *Poſzrebrujem.* Verſilbere. *Meg-ezüſtözem.*

Ĭnargūte, *Adv.* Aul. Gell. *Nemudro, tupo, proſzto, nè oſtro.* Nicht ſpitzfindig, nicht ſubtil, einfältig. *Nem okoſan, nem eſzeſen, nem éles elmével.*

Ĭnăro, as, are, avi, atum, (Neu.) Colum. *Nuter oram, oriem, podárjam.* Einackere, unterpflüge. *Felſzántom.*

Inartĭfĭcĭālis, is, *com.* le, n. Quint. *Nemeſterszki, nezvnanſzki.* Unkünſtlich, unartlich. *Meſterség-nélkül-való.*

Inartĭfĭcĭālĭter, *Adv.* Quint. *Nè po meſterſzki, nemeſterſzki, nè po znanoſzti.* Nicht künſtlich, unkünſtlich. *Meſterség-nélkül.*

Inaſcenſus, a, um, Plin. *Nezaſztupliv, nezaſztuplen.* Ungeſteiglich. *Mellyre fel-nem mehetni.*

Inaſpectus, a, um, Stat. *Nevigyen, nezagledan.* Nicht angeſehen. *Láthatatlan, melly még nem vólt ſzem-elött.*

Inaſsātus, a, um, Plin. *Nepecheu.* Ungebraten. *Nem ſültt.*

Inaſsvētus, a, um, Ovid. *Nenavaden, nenavagyen, neobiknyen.* Ungevvohnt. *Szokatlan.*

Inaſsvētūdo, ĭnis, f. *Nenavada, neobichaj.* e. Ungevvohnheit. *Nem ſzokás.*

Ĭnātēres, um, f. Græc. *Dveh bratov ſene.* e. Weiber zvveyer Brüder. *Két bátyák feleségei.* Sicut è contra: Æĕlii, orum, m. *plur. Dveh ſzeſztrih Mósi.* e. Männer Zvveyer Schvveſtern, *Két nének Ferjei.*

Ĭnattĕnuātus, a, um, Ovid. *Neiztenyen, neiztenchen, neiztanyen.* Unverminderet, Ungeſchvveineret. *Meg-nem vékonyíttatott, nem kiſebbedett.*

Ināudax, ācis, *om.* Horat. *Nebatriv, neſzérchen, bojezliv, plaſiliv, ſztraſsliv.* Nicht kühn, forchtſam, verzagt. *Mérészteleu, félénk, nem bátor.*

Ināudĭbĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Nevreden poſzluſſanya, kóga nè mochi chuti.* Das nicht gehöret vverden kan. *Nem halhatható.*

Inaudientia, æ, f. Cyprian. *Nepoſzluſſnoſzt, nepokornoſzt.* e. Ungehorſamkeit, r. Ungehorſam. *Nem hallás, engedelmetlenség.*

Ĭnādio,

Digitalizirao Google

Ĭnāudio, is, ire, ivi, ītum. (Act.) Cic. *Chujem, zachujem, pochujem.* Erhöre, höre. *Meghallom.*

Inaudĭtiuncŭla, æ, f. Aull. Gell. *Z-daleka chujenye, zachujenye, pochujenye.* 2. *Neſztanovitoſzt chujenya, govorenya, povedanya.* Das von vveiten hören. 2. e. Ungevvisheit von hören, ſagen. *Meſzſzünnen-valóhallás.* 2. *Hallāſinak, beſzédnek nem értése.*

Ināversĭbĭlis, is, *com.* le, n. *vel* Ināversābĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *Neogibliv.* Nicht abgevvöhnlich. *El-nem kerülhető.* Synon. *Inēvītābĭlis, indeclīnābĭlis.*

Ināugŭrātò, *Adv.* Cic. *Szrechu po pticzah nazveſchajuch.* 2 *Poſzvechujuch.* Durch Vögel Geſchrey. 2. Gevveihter-Weiſe. *Jövendölésképen madarak által.* 2. *Fel-ſzentelve.*

Inaugŭrātus, a, um. Apul. *Poſzvechen, alduvan.* Gevveichet, Geopffert. *Meg-ſzenteltt, áldozratott.*

Ināugŭro, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Poſzvechujem.* 2. *Szrechu nazveſzchujem, po ptichjem glaſzu ſzrechu povedam.* Einſegne, einvveiche. 2. Einem das Glück durch Vögel Geſchrey ankündige, Weis ſage. *Szentelem.* 2. *Szerentsés madarak ſzava-által jövendölök.*

Ināurātor, oris, m. Jul. Firm. *Pozlatitel, zlatár.* r. Vergulder. *Aranyozó.*

Ināuris, is, f. Plin. *Navuſſnicza, navuhicza.* s. Ohren-Ringlein, Ohren-Gehenck. *Fülön ſzöggö, ſülbe-való.*

Ināurītus, a, um. Aul. Gell. *Prez vüh.* Ohne Ohren. *Fületlen.*

Ināuro, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Zlatim, pozlachujem.* Vergulde, über gulde. *Megaranyozom.*

Ināuſpĭcātò, *Adv.* Cic. *Vu hman chaſz, v-neſzrechen hip, v-neſzrechno vreme, u-zlu uuru, neſzrechno, ù zao chaſz, ù zlu úru, ſzèt.* Zu einer unglücklicher *oder* böſen Stunde, unglücklich. *Rósſzi órában, ſzerentsétlenül.*

Inauſpĭcatus, a, um. Inauſpicatior, Inauſpicatiſſimus. Plin. *Zlo-noſz, neſzrechno-hod, neſzrechen.* Etvvas Böſes bringend, *oder* deutend, Unglückſeelig. *Szerentsétlen, roſzſzorában ſzött.*

Ināuſus, a, um. Senec. *Neſzmen, nepouffan.* Das keiner ſich unterſtanden zu thuen. *Kit mégſenki meg-nem mertt probálni.*

Inbalnĭtĭes, ĕi, f. Lucil. *Neredna kupely, kupely viſze reda.* 2. *Nepotrebuvanye kupelyi, nekúpanye.* e. Unordnung des Bads. 2 Unbrauchbarkeit des Bads. *Rendetlen ſzörö.* 2. *Szükségtelen ſzörö.*

Incăduus, a, um. Ovid. *Neſzechliv.* Das man nicht abhauet. *Mellyet még-nem vágnak vagy vágtak.*

Incălātīvè, *Adv.* Feſt. *idem quod* Vocativè.

Incăleo, es, ere, ălui, (Neu.) & Incaleſco, is, ere, (Inch.) Liv. *Topel poſztajem.* Warm vverde. *Megkezdek melegülni.*

Incălĕfăcio, is, ere, eci. actum. Ovid. Vide *Calefacio.*

Incallidè, *Adv.* Cic. *Neſzegavo, nechalarno.* Ohne Liſt, unverſchlagener Weiſe. *Nem ravaſzúl, együgyüen.*

Incallĭdus, a, um. Cic. *Neſſegav, prez ſzége, nechalaren, prez chalarie, priproſzt, Nepotmajen.* Ohne Liſt, Unverſchlagen. *Nem ravaſz, együgyü, nem álnok.*

Incălo, as, are, avi, atum. [Act. *Obſol.*] Feſt. *Zazávam.* Anrufle. *Hívom.*

Incandeſco, is, ere, andui (Inchoat.) *Bél od ognya poſztajem, razbelyujemſze.* Glüend vverde. *Megtüzesedem.*

Incandĭdo, as, are, avi, atum. (Act.) Firm. *Belim, bélo chinim.* Weiſſe, vveiſs mache. *Fejéritem.*

Incāneſco, is, ere, anui, (Inchoat.) Catul. *Szèd poſztajem.* Grau vverde. *Őſziilni kezdek.*

Incantāmentum, ti, n. *Plin.* Incantātio, onis, f. Plin. *Bajanye.* 2. *Charanye, ſzatria, zaczopranye, baboria.* e. Zauberey, Hexerey, Verzauberuug. *Bübájolás, Meg-bivölés, boſzorkányozás.*

Incantātor, oris, m. Firm. *Bajavecz, charavecz, ſzatrivecz, czopravecz.* r. Zauberer. *Bübájoló, boſzorkányozó.*

Incantātrix, īcis, f. *Baboricza.* e. Zauberin. *Bübájolónè.*

Incanto, as, are, avi, atum. (Act.) Apul. *Bajam, cháram, ſzatrim, czopram.* Durch Zauberey verhexe. *Megbivölöm, bájolom.* 2. pro *Canto in aliquo loco.* Apul.

Incānus, a, um. Virg. *Jako ſzèd, bél.* Sehr vveiſs, grau. *Igen elöſzülött, ősz.*

Incăpācĭtas, atis, f. Schol. *Neprĭimlivoſzt, tupoſzt.* e. Unfehigkeit. *Tökfejüség, tompa elmejüség.*

Incăpax, ācis, *om.* Plin. *Neprĭimliv, tüp, tupoglav.* Unfehig, untüchtig. *Tök fejü, tompa elmejü.*

Incăpīſtro, as, are, avi, atum (Act.) *Oglavnichim, glavnik nà konya poſztávlyam.* Ein haltere. *Meg ſzékezem, kantározom, zabolázom az lovat.* Metaph. Malis incapiſtrare erroribus, Apul. *Kóga vpleſzti vu kakvu krivnyu, zmutnyu.* Einen in Irrthum vervvickeln. *Valakit bünbőbe tenni, vétekbe keverni.*

Incarcĕrātio, onis, f. *V-temniczu poſztavlenye, vuzenye.*

Digitalizirao Google

vuzenye. e. Einſchlieſſung ins Gefängnus. *Tömlötzbe-vetés.*

Incarcĕro, as, are, avi, atum. (Act.) *Vuzim, vu temniczu poſztavlyam.* Ins Gefängnus lege. *Tömlötzbe vetem.*

Incarnātio, onis, f. Theol. *V-telovlenye, v-chlovechenye.* e. Menſchvverdung. *Meg-teſtesülés.*

Incarnātus, a, um. Theol. *V-telovlen, v-chlovechen.* Eingefleiſchet, Menſch vvorden. *Meg-teſtesültt.*

Incaſſum, *Adv.* Salluſt. *Zaſztuny, zahman, zaludo.* Unſombſt, vergeblich. *Hejában.*

Incaſtīgātus, a, um, Horat. Vide *Impunitus.*

Inceſtus, a, um. *Nechiſzt.* Unkeiſch. *Tiſztátalan, fertelmes, dorgálatlan, bűntetetlen.*

Incăvillātio, onis, f. *Potmajno oſzmehavanye.* e. Höniſche Auslachung. *Titkos kinevetés, tsúfolás.* In *auget hic ſignificationem.*

Incăvo, as, are, avi, atum. (Act.) Colum. *Dúbem.* Hohl mache. *Megvájom.*

Incāutè, *Adv.* Cic. *Nepazech, prez paſzke, nezvigyeno, nepazltvo.* 2 *Bedaſzto, neſzpametno.* Unbehutſamlich, Unbevvarlich. 2. Thöricht, Ungeſcheid. *Nem okoſon, eſztelenül.*

Incāutēla, æ, f. Salvian. *Nepazltvoſzt, neprevidnoſzt.* e. Unbedachſamkeit. *Őrizettetlenség, nem idején-való gondviſelés.*

Incāutus, a, m. Tacit. *Nepazliv, prez paſzke.* Unbehutſam. *Eſztelen, őrizet-nélkül-való.*

Incēdo, is, edere, eſſi eſſum, (Neu.) Cic. *Bahato idem. 2. Hodim. 3. Nuter idem.* Stoltz her gehe. 2. Gehe. 3. Hinein trette. *Kevélyen járok. 2. Mégyek. 3. Bémégyek.* Omnibus lætitiis incedere. Cic. *Jakoſze veſzeliti.* Gantz frölich ſeyn. *Igen vigan lenni.* Tardo paſſu incedere. Ovid. *Polahko hoditi.* Gemach gehen. *Laſſan járni.* &c.

Incĕlĕbrātus, a, um. *Tacit.* Incĕlĕbris, is, *com.* bre, n. *Neobſzluſen, prez glaſza, nerazglaſſen, neviſſen.* Ungemeld, unberühmt. *Nem híres, nem nevezetes.*

Incendiārius, rii, m. Quint. *His vuſigaveez, Ognyа podlagaveez.* Ein Brenner, Häuſer Abbrenner, Mord-Brenner, Feuer-Einleger. *Gyújtogató, Ház-égető.*

Incendiārius, a, um. Ammian. *Vuſiſuchi, vuſgajuchi.* Anzündend. *Gyújtogató, égető.*

Incendiōſus, a, um. Apul. *Vuſisliv.* 2. *Ognyen.* Das anzindet. 2. Feurig. *Felgyújthatò.* 2. *Tüzes.* Folia incendioſa, Apul. *Meburezi ognyeni.* Feurige Blätter. *Tüzes hólyagotskák.*

Incendium, ii, n. Cic. *Pogor, ogenj.* e. Feuers-Brunſt, eine Brunſt. *Gyúladás, égés.* Transl. *Nenavidnoſzt.* ità Cicero. r. Neyd. *Irígység.*

Incendo, is, ere, endi, enſum, (Act.) Cic. *Vuſiſem.* Anzünde. *Felgyújtom.* Transl. Animum alicujus irâ incendere, Terent. *Kőga razlyutiti, razſzerditi.* Einen erzürnen. *Valakit meg-boſzſzontani, haragítani.*

Incensè *Adv.* Aul. Gell. *Vuſgano, zaſgano* Enzündet, entbrennet. *Felgyújtva.* 2. Transl. V. *Valdè, vehementer.*

Incenſio, onis, f. Feſt. Vide *Accenſio.*

Incenſo, as, are, avi, atum. (Act. *Freqv. ab* Incendo.) Lambert. *Temian vuſiſem, kadim.* Weyrauch anzünde, rauche. *Temjént gyújtok, füſtölök vele.*

Incenſor, oris, m. Veget. 1. Vide *Incendiarius, rii.* 2. Metaph. *Hiſztitel, podſigaveez, podhuſztitel.* r. Anreizer. *Boſzſzuságra, haragra ingerlő, inditó.* Incenſor turbarum. Ammian. *Podſigaveez podiganya, y zmutnye.* Erwvecker, Anreizer der Aufruhr. *Felháborodáſra inditó.*

Incensōrium, rii, n. Vide *Acerra.*

Incenſūm, i, n. Iſidor. Vide *Thus.*

Incenſus, a, um. Cic. *Vuſgan.* Angezündet. *Felgyúladott.* 2. Metaph. *Razſzerdyen, razlyuten.* Bevvegt, erzürnet. *Megharagudtt.*

Incentio, onis, f. Aul. Gell. *Na guſzle, tamburu &c. z-popevkum igranye.* s. Geſang auf Inſtrument. *énekeldegelés muſika mellet.*

Incentīvum, i, n. Varro. *Podſiganye, podhuſztenye.* e. Reizung. *Inditó ok, erősség.*

Incentīvus, a, um. Varro *Podſigajuchi, podhuſztechi.* 2. *Na pervo popevajuchi, popevku pochinyajuchi.* 1. Anreizend. 2. Vorſingend. *Meginditó, felgerjeſztő.* 2. *Előre éneklő.*

Incentor, oris, m. Varro. *Pred-péveez, napervo popevaveez.* 2. *Podſigaveez, nahuſztitel.* 1. r. Vorſinger. 2. r. Anreizer. *Előre-éneket.* 2. *Felgerjeſztő.*

Inceps, *Adv.* (*Obſolet.*) pro *Deinceps.* Feſt.

Incepſit (*Obſolet.*) pro *Inceperit.* Feſt.

Inceptio, onis, f. Cic. *Prichinyanye, pochinyanye, zachinyanye.* r. Anfang. *Elkezdés.*

Incepto, as, are, avi, atum (*Freqv. ab* Incipio. *vel* Incœpto, as, &c. *Freq. ex* Cœpi.) Terent. *Guſztokrat prichinyam.* Offt anfange. *Elkezdegelem.*

Inceptor, *vel* Incœptor, oris, m. Terent. *Pochetnik, zachetnik, prichetnik.* r. Anheber, Anfänger. *Elkezdő.*

Inceptum, *vel* Incœptum, i, n Salluſt. *Prichetek, zachetek, pochetek.* s. Vorhaben, r. Anfang. *Elkezdés, kezdet.*

Incērātus, a, um. Gels. *Navoſzhen, ovoſzhen.* Gevvichſet. *Viaſzſzazott, viaſzſzal, bévontott.*

Incernĭcŭlum, li, n. *Plin.* Crībrum, i, n. Cic. *Reſſeto.* s. Sieb, r. Reiter. *Roſta.* pro purgan-

Digitalizirao Google

do frumento antequam molatur. Ne frumenti negotiatores, ab incerniculis eum arcerent. *Plin. l. 8. c. 44.*

Incerno, is, ere, ēvi, ētum, (Act. *aliis* Neu.) Cato. *Obchinyam.* Ausreitere. *Meg-roſtálom, gaſztól meg-válaſztom.* Terram cribro incernito. *Cato de re ruſtica c. 48.*

Incēro, as, are, avi, atum. (Act.) Juven. *Voſchim, z-voiſzkom gladim, jáchim.* Wichſe, mit Wachs überziege. *Megviaſzſzazom, viaſzſzal bēöntöm.*

Incertè, *Adv. Enn.* Incertò, *Adv.* Plaut. *Neſztanovito, dvojno.* Ungevviſslich, Ungevvis. *Bizonytalanúl.*

Incertĭtūdo, ĭnis, f. JCt. *Neſztanovitoſzt.* e. Ungevviſsheit. *Bizonytalanság.*

Incerto, as, are, avi, atum. (Act.) Plaut. Apul. *Dvojno, neſztanovito chinìm.* Ungevviſs mache. *Bizonytalanná-tészem.* Sermonem incertare: Apulēius, *Neſztanovito y dvojno govorenye chiniti.* Eine ungevviſsliche Red machen. *Bizonytalan és kétséges szóláſt tsinálni.*

Incertus, a, um, Liv. *Neſztanovit.* Ungevviſs. *Bizonytalan.*

Inceſſanter, *Adv. Nepreſztanczè, prezpreſztanyka.* Unaufhörlich. *Mind-untalan.*

Inceſſio, onis, f. Cic. *Pſzuvanye, ſpotanye.* Das Schelten. *Szitkozódás, pirongatás.*

Inceſſo, is, ere, effi, *vel* ceſſivi, ītum, (Act.) Liv. 1. *Nakōganavalyuiem,* 2. *Pszujem,* 3. *Popádam,* 4. *Pochinyam,* 5. *Jenavadno,* 6. *Dobajam,* 7. *Hitam.* Anhalte, 2. Schelte, 3. Angreiffe, 4. Anfange, 5. Es iſt der Brauch, 6. Ankomme, 7. Werffe. *Valakire robanok,* 2. *Szidom,* 3. *Fogom, kapom,* 4. *Kezdek.* 5. *Szokásban veſzem.* 6. *Jövök járok,* 7. *Hajtom.* Inceſſit morbus in caſtra; Liv. *Navalyilaſe bòl y nemoch na tabor.* Es hat eine Kranckheit das Lager angefallen. *A' Beteg-ség és erötlenség az Táborra robantt.* Inceſſere maledictis, Quint. *Pſzuvati z-hman rechmi ruſiti, preklinyati.* Schelten, verfluchen. *átkozni, ſzidni valakit.* Inceſſit me, *vel* mihi cupido, Liv. *Popalameje ſelya.* Es hat mich ein Luſt angegriffen. *Meg-fogott engem az kivánság, meg-kivántam.* Quum Autumnus inceſſerit, Colum. *Kadaſze pochne jeſzen.* Wann der Herbſt anfangen vvird. *Midön az öſz kezdödni-fog.* Quoniam inceſſit mos, Cæſ. *Pokehdobje navada poſztala.* Dievveilen alſo gebräuchlich iſt. *Mintbogy ſzokáſban vétetett.* Inceſſere hoſtes ſaxis, Liv. *Hitati na nepriatele kamenye.* Die Feind mit Steinen vverffen. *Köovekkel bajigálni az ellenségeket.* &c.

Inceſſus, ûs, m. Ovid. *Höd, korak, korachaj.* r. Gang. Tritt. *Járás, Menés.*

Inceſtè, *Adv.* Lucr. *Kervno-Szramotno, Rodonechiſzto, z rodom neſzramotno.* Mit Blut-Schand. *Attyafiával-való paráznáúl.*

Inceſtĭficus, a, um, Stat. *Z-rodom nechiſzto chinechi.* Ein Blut-Schand begehend. *Attyafiával paráználkodó.*

Inceſto, as, are, avi, atum, (Act.) *Tacit. Synon.* Polluo, Conſpurco, Fœdo. *Z-rodom nechiſzto ſivem.* Ein Blut-Schand begehe. *Attyafiával paráználkodom.*

Inceſtum, ti, n. & Inceſtus, ûs, m. Cic. *Rodo-praznoſzt, Rodo bludnoſzt, Rodo-bludenye.* e. Blut-Schand. *Rokonſággal-való paráznaság.*

Inceſtuōſus, a, um, Cic. *Rodo-bluden, Rodo-prazen, Rodo-nechiſzt.* Blut-Schänderiſch. *A'ki vér-ſzerint-való attyafiával paráználkodik.*

Inchoāmentum, & Incoamentum, ti, n. Martian. Capell. *Prichetek, Pochetek, Zachetek.* r. Anfang. *Kezdet.*

Inchoātio, & Incoātio, onis, f. Cic. *Prichinyanye, Zachinyanye, Pochinyanye.* e. Anfahung. *Elkezdés.*

Inchoātīvus, Incoativus, a, um. *Pochevſſi, Prichevſſi, Zachevſſi.* Anfangend. *Elkezdendö.*

Inchoātor, & Incoātor, oris, m. Prud. *Pochetnik, Prichetnik, Zachetnik.* r. Anfänger. *Elkezdö.*

Inchoo, Incoo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Prichinyam, Pochinyam, Zachinyam.* Anfange. *Elkezdem.* Phras. Tantum abeſt, ut opus ad finem deduxeris, ut etiam in ipſis pene principiis conſtiteris. Tantum abes à perfectione operis, ut principia ipſa vix appareant.

Incīdo, is, ere, ĭdi, āſum, (Neut.) *Vpadam, nuter opadam.* Hinein falle. *Réa-akadok, Reá-találok, Be'é-eſem.*

Incīdo, is, ere, īdi, īſum, (Act.) Cic. *Vreſujem, vuſzekavam, nuter réſem, ſzécbem.* Abhaue, abſchneide. *Megmetſzem. Bévágom.*

Incīduus, a, um, Ovid. *Nepoſzekliv, neſzecbliv, nepoſzechen.* Unabgehauig, unabgehauen. *Megvághatatlan, nem vágható.*

Incīle, is, n. Colum. *Jarek za izpelyanye vödè.* r. Canal *oder* s. Gräblein, dadurch man das Waſser leitet. *Viz árok, Tſatorna.*

Incīlo, as, are, avi, atum, (Act.) Accius apud Non. *Pſzujem, ſpótam, ſzitkozom.* Schelte. *Fed-*

Digitalizirao Google

te. *Feddem, pirongatom.* Incilare aliquem probris: Accius. *Kôga opſzuvati, oſzramotiti.* Einen ſchänden. *Valakit pirongatni, ſzidni.*

Incĭnĕrātio, onis, f. *Na pepel zeſgarye.* e. Verbrennung zu Aſchen. *Hamura égetés.*

Incingo, is, ere, inxi, inctum, [Act.] Apul. *Opaſſujem, ogragyam.* Umgürte, umgebe. *Bĕövedzem* vagy *Környúl-véſzem.* Incingere ſe gladio, Apul. *Páloſs opaſzati.* Das Schvverdt umgürten. *Palloſt ſe kötni.*

Incĭno, is, ere, ĭnui, entum, (Act.) Prop. *Zapévam, z-drugemi popévam.* Zugleich ſinge. *énekĕlek, együtt mássokal énekelek.*

Incĭpio, is, ere, ēpi, eptum, (Act.) Cic. *Prichinyam, pochinyam, zachinyam.* Anfange, anhebe. *Elkezdem.*

Incĭpiſſo, is, ere, *obſol.* Plaut. Vid. *Incipio.*

Incīsè, Incīſim, *Adv.* & Mĭnūtātim, Cic. *Na ſalatcze.* Stuckvveiſe. *Darabonként.*

Incīſio, onis, f. Colum. *Zarezanye, vrezanye.* 1. Einſchnitt. *Metſzés*, 2. Vid. *Inſitio N.* 3.

Incīſor, oris, m. Iſid. *Zarezavavecz, vrezavavecz.* r. Zerſchneider, Einſchnitter. *Metſzö.*

Incīſōrius, a, um. *Zarezni.* Damit man ſchneidet. *Metſzö.*

Incīſum, i, n. & Incīſus, ûs, m. Cic. *Zárez.* 1. Schnitt, s. Strichlein. *Metſzés.*

Incīſūra, æ, f. Plin. Vide *Inciſio.*

Incīta, æ, f. Varro. 1. *Megyja krajinſzka*, 2. *Zadnyi rèd* ali *rez na ſtable igri*, 3. Transl. *Naj vetſze ſziromaſtvo.* 1. Die Granitz Linien, 2. Die auiserſte Linien auf dem Damen Bretſpiel, 3. *Metaph.* e. Höchſte Armuth. 1. *Vég bili bátor*, 2. *Oſztáblán utólsó-rend*, 3. *Leg nagyobb ſzegénység.* Ad incitas redactus: Plaut. *Vbogczomje pojztal.* Er iſt ein Bettler vvordē. *Kolduságra jutott.*

Incĭtābŭlum, i, n. *Aul. Gell.* Incītus, ûs, m. *Plin.* Incitāmentum, ti, n. Cic. Incĭtātio, onis, f. Cic. Incītātus, ûs, m. & Incītāmen, ĭnis, n. Cal. *Prignanye, nagnanye, nudkanye, podbuſztenye, natiranye* e. Anreitzung, r. Antrieb. *Reá kiſztetés, izgatás, ingerlés.*

Incĭtātē, *Adv.* Cic. *Berzo, bitro, naglo.* Schnell. *Gyorſan, hamarkodva.*

Incĭtātio, onis, f. Cic. Vide *Incitabulum.*

Incĭtātor, oris, m. Prud. Vide *Incenſor, Metaph. N.* 2.

Incĭtātrix, ĭcis, f. Lactant. *Nadbuſztitelicza,* e. Anreitzerin. *Ingerlőné.*

Incĭto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Nadbuſztujem, podſzſzem, podbuſztujem, buſztim, drásim.* 2. *Tiram, primárjam, potiravam, pganyam.* 1. Anreitze, anhetze, 2. Antreibe. *Ingerlem, Izgatom* 2. *Reá hajtom.*

Incīvīlis, is, *com.* le, n. Aul. Gell. *Nechlovechen.* Unhöfflich. *Embertelen, paraſzt.*

Incīvīlĭter, *Adv.* Incivilius. Stat. *Nechlovechno, nedvorjanſzki.* Unhöfflich *Embertelenül.*

Incĭāmātio, onis, f. Tertull. *Zakriknenye, zavikanye, nazavanye.* e. Anſchreyung, Anruffung. *Réa-kiáltás.*

Inclāmĭto, as, are, avi, atum, (Frequ.) Plaut. *Guſztokrat na koga krichim, nakrikavam, zavikujem, nazavam, zazovam.* Offt anſchreye, anruffe. *Reá-kiáltogatok.*

Inclāmo, as, are, avi, atum, (Neu.) Liv. *Nakôga krichim, nazávam, zazávam, glaſzno zovem.* Anſchreye, laut ſchreye, anruffe. *Békiáltom, elő kiáltom.*

Inclāreo, es, ere, ui, [Neut.] & Inclārēſco, is, ere, (Inch.) Plin. *Razglaſſujemſze, pochinyam naglaſzu biti.* 2. *Razſzvechujemſze, ſzvetelpoſztajem.* Berühmt vverde, 2. Hell, klar vverde. *Elhíreſedem*, 2. *Megvilágoſodom.*

Inclārus, a, um, Symmach. *Neſzvetel, temen*, 2, *Nerazmen.* Nicht klar, 2. Zvveiffelhafftig, unverſtändlich. *Nem világos* 2. *értelmetlen.*

Inclēmens, entis, *om.* Liv. *idem quod* Immiſericors.

Inclēmenter, *Adv.* Terent. Vide *Immiſericorditer.*

Inclēmentia, æ, f. Virg. Vide *Immiſericordia.*

Inclīnābĭlis, is, *com.* le, n. Senec. *Prigiblio.* Das ſich biegen laſt. *Hajlandó.*

Inclīnāmentum, ti, n. *Aul. Gell.* Inclīnātio, onis, f. Cic. 1. *Nagnenye, prignenye*, 2. *Prenbrachanye.* 1. e. Neygung, Biegung, Zuneygung, 2. e. Veränderung. *Hajlás*, 2. *Meg-forditás.* Inclinationes rerum & temporum Cic. *Preménenye dugovàny y vremèn.* e. Abvvechslung der Sachen und der Zeiten. *Az időknek és dolgoknak megváltozásók.*

Inclīnātus, ûs, m. Aul. Gell. *idem.*

Inclīnis, is, *com.* ne, n. Valer. Flacc. *Prignyen, nagnyen.* Geneigt, gebogen. *Hajlott.*

Inclīno, as, are, avi, atum. (Act.) Liv. *Synon.* Inflecto, Accedo, Appropinquo, Admoveo. *Na-ali prigiblyem.* Biege Neige. *Hajlok.* 2. Significat *propendere, proclivem fieri.* 3. Acies *inclinari* dicitur, cum retrocedit, & paulatim in fugam convertitur. *Liv.* 4.

Digitalizirao Google

Inclinat dies, vel Sol, cùm ad veſperam vergit. *Hor.* Inclinata & prope jacens fortuna. Cic. *pro* malè mutata.

Inclūdo, is, ere, ūſi, ūſum. (Act.) Cic. *Nuter zapiram, zapiram.* Einſchlieſſe, einſperre. *Bérekeſztem, zárom.* Certis finibus orationem includam, circumſcribam, cancellos non egrediar.

Inclūſio, onis, f. Cic. *Zapiranye, zatvorenye,* Das Einſchlieſſen. *Bérekeſztés, zárás.*

Inclўtus, a, um. *Cic.* Inclūtus, a, um. Virg. *Verlo-glaſzovit, vnogo ſzlavni, vu velikom preſtimanyu y diki poſztavlyen.* Sehr berühmt, Fürtreflich. *Igen hires, jeles, ditsséretes.*

Incoactus, a, um. Val. Max. *Neprimoran, nepriſzilen*, peregr. *nepritruezan.* Ungezvvungen. *Kinſzerités-nélkül-való.*

Incoctile, is, n. Plin. *Kalajſzana poſzuda.* Ein verzinntes Geſchirr. *Belöl meg-ónozott* vagy *mázolt fo'ð edény.*

Incoctio, onis, f. Cæl. Aur. *Pokuhanye.* Das Einkochen. *Belé-fózés, meg-fö'és.*

Incœnātus, a, um. Plaut. *Prez vecherje.* Ohne Abend Eſſen. *Vatſorálatlan.*

Incœnis, is, *com.* ne, n. Plaut. *idem.*

Incœno, as, are, &c. (Neu.) *Svet.* V. *Cœno.*

Incœptio, onis, f. Cic. *Pri-ali pochinyanye*, Das Anfangen. *Kezdés, el-kezdés.*

Incœpto, as, &c. V. *Incepto.*

Incœptor, oris, m. *Ter.* Vid. *Inceptor.*

Incœptum, i, n. Incœptus, ûs, m. *Nep.* V. *Inceptum.*

Incōgĭtābĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Nepremiſliv.* Unbedacht. *Gondolhatatlan.* Nunc demum ſcio me fuiſſe excordem, cœcum, incogitabilem. *Plaut. Mil.*

Incōgĭtans, antis, *om.* Teren *Nemiſlechi.* Unbeſonnen, unbedacht. *Gondolatlan.*

Incōgĭtandus, a, um. Plaut. *Nemiſliv.* Undencklich. *Nem Gondolhatandó.*

Incōgĭtantia, æ, f. Plaut. *Nemiſlyenoſt.* e. Unbeſonnenheit, Unbedachtſamkeit. *Meggondolatlanság.*

Incōgĭtātus, a, um. Plaut. *Nemiſlyen.* Unbeſonnen, Unbedacht. *Maga meg gondolatlan.*

Incōgĭto, as, are, avi, atum. (Neu.) *Horat.* valde cogito. V. *Cogito.*

Incŏla, æ, *com.* Cic. *Sztanovnik, ſelyár.* r. Einvvohner. *Lakósa valamelly köz helynek.*

Incŏlātus, ûs, m. Ulp. *Sztanuvanye na tugyem meſztu, ſelyaria, ſelyarſztvo.* Das Einvvohnen in frembden ort. *Valamelly városban*, vagy *helyben lakás.*

Incŏlo, is, ere, ŏ'ui, ultum. (Act.) Cic. V. *Inhabito.*

Incŏlŭmis, is, *com.* me, n. Cic. V. *Sanus, ſalvus, Integer.* Incolumes ædes. Ulp. *id eſt* integræ. *Compar.* incolumior. *ità Gell. l. 17. c. 2. ex Q. Claud. Ann.* Phras. Incolumes tibi ſunt adhuc res tuæ, integræ: nihil dum perdidiſti. Eodem locô ſunt, quô antè fortunæ tuæ. Nulam res tuæ jacturam fecerunt, nihil adverſi ſubiérunt.

Incŏlŭmĭtas, atis, f. Cic. *Dobro zdrávje.* e. Vollkommne Geſundheit. *Egéſzség, épség.*

Incŏmes, ĭtis. *om. Antiq.* Feſt. *Prez pajdaſſa, drúga, tovaruſſa.* Ohne Geleits-Mann. *Társ-nélkül-való.*

Incŏmĭtātus, a, um. Cic. *Nezprevodyen, prez zprevodnikov.* Unbegleitet. *Kiſzenki nem kéſér.*

Incommendātus, a, um. Ovid. *Nepreporuchen.* Deſſen ſich niemand annimmt. *Ditséret és ajánlás-nelkül-való.*

Incommŏdātio, onis, f. Cic. *Neprilike chinenye,* e. Ungelegenheit. *Alkalmatlanság tſinálás, ártás.*

Incommŏdè. *Adv.* Cic *Neprilichno, Nenaredno, neprikladno.* Ungelegen. *Alkalmatlanúl.*

Incommŏdĭtas, atis, f. Cic. *Neprilika.* e. Unbeqvemlichkeit, Ungelegenheit. *Alkalmatlanság.* 2. V. *Damnum, Moleſtia, Detrimentum.*

Incommŏdo, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *Chinim nepriliku.* e. Ungelegenheit mache. *Alkalmatlankodok.* 2. *Bantujem, s'kodim.* Ich bin beſchvvährlich, überläſtig, Schaden zufüge. *ártok, kárt-téſztek, bántom.*

Incommŏdum, i, n. Cic. V. *Incommoditas.*

Incommŏdus, a, um. Cic. *Nehaſinovit, neprilichen.* Schädlich, Ungelegen, unbequem, überlegen. *Káros, alkalmatlan.*

Incommūtābĭlis, is, *com.* le, n. Varro. *Nepremenyliv, nezmenyliv.* Unveränderlich. *Elváltozhatatlan.*

Incompărābĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Nepriſzpodobliv,* Unvergleichlich. *Haſonlíthatatlan.*

Incompărābĭlĭter, *Adv.* Hier. *Nepriſzpodobliv.* Unvergleichlich. *Haſonlíthatatlanúl.*

Incompertus, a, um. Plin. *Nezman.* Unerkannt, unerfahren, *Tudhatatlan, eſzméretlen.*

Incompĕtens, entis, *om.* JCt. *Nedoſztojen.* Nicht zukommend. *Nem illendö.*

Incompĕtenter, *Adv.* Caſſiod. JCt. *Nedoſztojno,* Nicht zukommend. *Nem illendö-képen.*

Incompŏsĭte, *Adv.* Liv. *Neſzloſno, nenaredno.* Unordentlich. *Rend-nélkül.*

Incompŏsĭtus, a, um. Liv. *Neſzloſen, nenaredyen, prez reda.* Unordentlich, ungereimt. *Rendeletlen.*

Incom-

Digitalizirao Google

Incomprĕhensĭbĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Nepreſzhetliv, nepremiſzlìv.* Unbegreifflich. *Meg-foghatatlan.*

Incomprĕhenſus, a, um. Cic. *Nepreſzheſen.* Unergriffen. *Meg nem fogatott.*

Incomtus, *vel* incomptus, a, um. *Cic.* Incōmis, is, *com.* me, n. Macrob. *Neſzpravlyen, nenakinchen, nevluden, neſzpreten.* Ungebutzt, ungeziert. *Nem tsinos, ékeſség-nélkûl-való.*

Inconceſſus, a, um. Ovid. *Nedopuſchen.* Unbevvilliget. *Nem engedett.*

Inconcĭlio, as, are, avi, atum. (Act.) Plaut. *Nemirim, nemirne chinim, czargu podiſem, razdvájam.* Uneinig, zvveyträchtig mache. *Elſzéleſztem, öſzve-háboritom.*

Inconcinnĭtas, atis, f. Svet. *Nevludnoſzt, nenakinchenoſzt, neſzpretnoſzt, neſzpravnoſzt.* e. Ungereimheit, Ungeſchicklichkeit. *Illetlen tétele valaminek, étkelenség, diſztelenség.*

Inconcinnus, a, um. Cic. *Nevluden, mêrzek, nenakinchen, neſzpreten.* Ungereimt, unfein. *étkelen, diſztelen.*

Inconcŭpiſco, is, ere, (Inchoat.) Apul. *Jako ſzélim.* Sehr begehre. *Igen kivánom, kérem,*

Inconcuſſus, a, um. Stat. *Neſztreſſen, negenyen, nepreplaſſen, ſzêrehen, ſztálen.* Unbevvegt, unerſchrocken, ſteiff, ſtät. *Meg-nem rázatott, mozdúlhatatlan, álhatatos, ſzîves.*

Incondĭtè, *Adv.* Cic. V. *Incompoſitè.*

Incondĭtus, a, um. (à Condio.) Plin. *Nezachinyen, netéchen.* Ungeſchmackt. *ízetlen.* Metaph. V. *Incompoſitus, Inconcinnus.*

Incondĭtus, a, um. Cic. V. *Incompoſitus.* 2. pro *non ſepultus.* Incondita corpora. *Lucan. l. 6. v. 101.* 3. pro *non condĭtus*, ſeu *repoſitus.* Inconditum fructum mercantibus vendere. *Col. l. 3. c. 2.*

Inconfūſus, a, um. Senec. *Nezmêſſan, nezmuten.* Unvermiſchet. *öſzve-elegyitetlen rendes.*

Incongĕlābĭlis, is, *com.* le, n. Gell. *Nezmérzliv, kajſze zmerznuti nemore.* Das nicht gefrieren mag. *Meg-fagyhatatlan.*

Incongruens, entis, *om.* Gell. *Nepriſztojen, nedoſztojen.* Ungereimt. *Illetlen.*

Incongruus, a, um. Val. Max. *idem.*

Inconſcius, a, um. Liv. *Neznajuchi.* Unvviſſend. *Tudatlan.*

Inconſentānĕus, a, um. Mart. V. *Incongruens.*

Inconſīdĕrantia, æ, f. Cic. *Nepremiſzlyenoſzt, nepremiſzlenye.* e. Unbeſonnenheit, Unbedachtſamkeit, Sinnloſigkeit. *Maga-gondolatlanſága, észre nem vévés.*

Inconſīdĕrātè, *Adv.* Cic. *Nepremiſzlyeno.* Unbedächtlich. *Maga-gondolatlanúl.*

Inconſīdĕrātio, onis, f. V. *Inconſiderantia.*

Inconſōlābĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. *Nerazveſzelyiv, nigdar nerazveſzelen.* Der nicht zu tröſten iſt. *Megvigaſztalhatatlan.*

Inconſpĭcuus, a, um. Flor. *Nevidliv, neglaſzovit.* Unanſehnlich. *Meg nem látſzó, nem látſzatós.*

Inconſtans, antis, *om.* Cic. *Neſztalen.* Unbeſtändig. *Állhatatlan.* Animo in omnem partem mobilis, fluctuans, flexilis.

Inconſtanter, *Adv.* Cic. *Neſztalno.* Unbeſtändiglich. *állhatatlanúl, Tökéletlenûl.*

Inconſtantia, æ, f. Cic. *Neſztalnoſzt.* e. Unbeſtändigkeit. *állhatatlanság. Phras.* Non puto mihi famam inconſtantiæ pertimeſcendam, ſi tam ingratum hominem, tam immemorem officii, proſequi officiis nolui. Non vereor, ne quis tribuat, adſcribat inconſtantiæ, levitati; ne quis in me inconſtantis, levis, mobilis, parum firmi animi vitium conferat; notam inurat inconſtantiæ; ne inconſtantiæ nomine malè audiam.

Inconſultè, *Adv.* Cic. *Preztolnacha, prezpitanya.* Ohne Rath. *Meg-nem gondolva.* 2. V. *Temerè, ſtultè.*

Inconſultò, *Adv.* Ulp. *idem.*

Inconſultus, a, um. Cic. *Tolnacha nepitan.* Ohne gefragenen Rath. *Tanátsal nem élö.* 2. *pro* eo, cui non eſt datum conſilium. Inconſulti abeunt, ſedémque odêre Sybillæ. *Virg. Æneid. 3. v. 452.* Item interdum *nomen* eſt, & *activè* ſumitur. pro *imprudente, temerario, nullius conſilii.* Homo inconſultus, &c. hæc non videbat. *Cic. pro Dejot.*

Inconsūtĭlis, is, *com.* le, n. *Nezazeſzliv, Nezeſſit.* Ungenähet. *Varhattatlan.*

Incontāmĭnātus, a, um. Varro. *Neoſzkrunyen, Nevtepen, Neoſzmragyen.* Unbefleckt, unvervvüſtet. *Meg-nem ferteztetett.*

Incontĭnens, entis, *om.* Sen. *Nezdérsliv, Nevſztegnyen.* Ungehalten. *Ki magát meg-nem tartóztatja.* 2. *idem ac* Intemperans, qui ſe à libidine, guláve non continet.

Incontĭnentia, æ. f. Cic. *Nezdérslivoſzt, nezdérſanye.* e. Ungehaltenheit. *Magát meg-nem tartóztatás.* 2. Sumitur *pro* intemperantia gulæ, aut libidinis.

Inconvĕniens, entis, *om.* Quint. *Nepriſztojen, Nedoſztojen.* Unanſtändig, ungereimt, ungezimt. *Alkalmatlan, illetlen, nem illendô.*

Inconvĕnientia, æ, f. Cic. *Nepriſztojnoſzt, nedoſztojnoſzt.* e. Ungebühr, e. Unanſtändigkeit. *Alkalmatlanság, illetlenség.*

Incŏquo, is, ere, oxi, octum, [Act.] Plin. *Vkuhavam, pokuhávam.* Einkoche. *Belé-ſzôzôm.*

Digitalizirao Google

Incorpŏreus, a, um. *Gell.* Incorpŏrālis, is, *com.* le, n Quint. *Neteloven, prez téla.* Leiblos. *Teſt-nélkül-való.*

Incorpŏro as, are, avi, atum. (Act.) Solin. V. *Unio, Conjungo.*

Increātus a, um Lact. *Neſztvorjen.* Unerſchaffen. *Teremtetlen.*

Increēdendus, a, um. Apul. V. *Incredibilis.*

Increēdĭbĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Neverovni, neveruvliv.* Unglaublich. *Hihetetlen.* Phraſ. *Incredibile eſt:* Non eſt, ut credatur; ut habeatur fides; fidem ſuperat; à vero longè abeſt: veritatis imaginem nullam oſtendit. Ejuſmodi eſt, ut fide careat; ut adjungi fides nulla poſſit. Humanam fidem excedit; Ultra fidem eſt.

Increēdĭbĭlĭtas, atis, f. Apul. *Neveruvanoſzt, neveruvanye.* r Unglaub. *Hihetetlenség.*

Increēdŭlus, a, um. Gell. *Neveruvliv, neveruvan.* Unglaubig. *Hihetetlen.*

Incrementum, i, n. C.c. (incrementŭlum, i, n. *Dimin.* Apul.) *V-raſztenye, priraſztenye, naraſztenye, povekßávanye.* e. Zuvvachſung, Zunehmung, Mehrung. *Neveredés, öregbedés.*

Increpātus, a, um. Liv. *Pokaran, opſzuvan.* Geſcholten. *Meg-feddetett.*

Increpĭtus, ús, m. *Apul.* Increpātio, onis, f. JCt. *Pſzovka, pſzuvanye, karanye.* Das Schelten. *Feddés.*

Increpo, as, are, ĕpui, (*ap. Plaut.* Increpāvi) ĭtum. (Neu.) Cic. (*legitur &* Increpātum *ſed variùs*) V. *Crepo.* 2. V. *Pracĭno, Intŏno.* Age tu hymenæum increpa. *Turpil.* 3. Transl. pro *audiri, referri* Simul atque increpuit ſuſpicio tumultûs. *Cic. pro Mur. c. 10.* Item eſt verbum *Activ.* & ſignificat *Objurgare, Accuſare.* Vid. *Objurgo.* Cum illius in me perfidiam increparet. *Cic. ad Q. Fr.* Item V. *Ferio, pulſo.* Aut ſtimulo tardos increpuiſſe boves. *Tibul l. 1. el. 1 v. 12.*

Increſco, is, ere, ēvi, ētum. (Neu.) Liv. *Naraſztujem, ráſztem.* Wachſe. *Növök. 2. Poveſſávamſze* vermehret vverde, zunehme. *Felnevekedem, öregbedem.*

Increto, as, are, avi, atum (Act.) Petron. *Z belilom máſem, belim.* Weiß anſtreiche. *Fejérrel békenem, béfeſtem.*

Incruentus, a, um *Liv.* Incruentātus, a, um. Tac. *Neokervaren, prez kérvi prelevanya.* Unblutig, ohne Blut vergoſſen. *Vérhullatlan, vér-nélkül-való.*

Incruſtātio, onis, f. *Z klakom mazanye, lichenye.* e. Uberglāſtung. *Bémázolás, beſzínlés, fedés, héjazás.*

Incruſto, as, are, avi, atum. (Act.) Varro. *Líchim, z-klakom* &c. *máſem.* Mit Glaſt überziehe, übertünche, gläſte. *Bémázolom, béſzedem, héjazom.*

Incŭbātio, onis, f. Incŭbātus, ûs, m. & Incŭbĭtus, ûs, m. Plin. *Nalegavye, nadleſanye, na ruke naſzlányanye.* Das auf etvvas ligen, das unterſtützen auf den Armen. *Reá fekvés,* 2. *Na jajczah ſzedanye, ſzed.* Das Brüten, e. Brütung, e. Brut. *Tyúkmony-ülés.*

Incŭbātor, oris, Macrob *Nalegavecz, naſzlanyavecz,* 2. *Nakrivom dugovanyu ſzedavecz.* ità Macrob. r. Anlehner, Unterſtützer, 2. Der etvvas unrecht beſitzet. *Rajta-ülő, fekvő,* 2. *Hamiſan bírt jószágot őrző.*

Incŭbĭto, as, are, avi, atum. (frequ.) Colum. *Najajczeh ſzedim.* Brüte. *Rajta-üldögelek.*

Incŭbo, as, are, ŭbui, (*apud Plin.* bavi) Cŭbĭtum & ātum. (Neu.) Cic. Senec. *Nalegamſze, naſzlanyamſze,* 2. *Leſim, chevim, chepim,* 3. *Na jajczeh ſzedim.* Auf etvvas lige, anſpreitze 2. Anknühe, hab ſitze, 3. Brute. *Reá-fekſzem,* 2. *Meglülöm, Rajta-üldögelek,* 3. *Tyukmonyat ülök.* Incubare ovis, Plin. *Najajczah ſzedeti.* e. Eyer brüten. *A'tyukmonyat ülni.* Incubuitque toro, dixitque noviſſima verba. *Horat. V poſztelyuje ſzedum jeknal,* 2. *zadnyum rechjam taki ſzkreénul.* &c.

Incŭbus, i, m. *ſive* Incŭbo, ōnis, m. *Cal. Aur.* Morbus eſt, noctu quiescentes inſeſtans, cùm ſcilicet extrema quædam vis dormientes videtur invadere, & velut pondere ſuo preſſos gravare. 2. Sunt *dæmones* cum *ſtrygibus* agentes inſtar maritorum.

Inculco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *V-puchlujem, dopovédam, natukávam, zobicam, natiſzkávam.* Untervveiſe, eintrette einſtoſse, einknete, eintreibe. *Belé tsömöm, Nyomdem.*

Inculpābĭlis, is, *com.* le, n Solin. & Prud. *Nekrivljiv, nekriv.* Untadelich. *Büntetéſt nem érdemlő ártatlan.*

Inculpo, as, are, avi, atum, (Act.) JCt. *Krivo tuſim, nepravo na kôga kvionyu mechem,* Unſchuldig anklage. *Büntelenül bé-árulom.*

Inculte *Adv.* Cic. *Prez kincha, próſzto, priproſzto, neſzpnoſno.* Ohne Zierd, gemein, unſauber. *Paraſztul, ékeſség-nélkül.*

Incultus, a, um, Cic. *Neobdelan,* 2. *Nenakinchen, próſzt, neoſznaſen, neſznaſen.* Ungebaut, 2. Ungeziert, unausgebuzt, unſauber. *Miveletlen,* 2. *ékeſitetlen.*

Incultus, ûs, m. Liv. *Neobdelanye,* 2. *Nekinchenye*

chenye. Ungebäu, 2. Das keine Zierd iſt. *Miveletlenség*, 1. *Diſztelenség.*

Incumba, æ, f. Vitruv. *Gornya ſztran ſztupa, na koju bolta vuperta ſztoi.* Der Obertheil einer Saulen, darauf das Gevvölb liget. *Fel ő riſze az oſzlopnak, melyen a' bólt fekſzik.*

Incumbo, is, ere, ŭbui, ĭtum, (Neu.) Cic. Vide *Incubo numero 1mo.* 2. Variè *conſtruitur.* Incumbere in *vel* ad ſtudia. Cic. *Marlivoſze vuchiti*, ali *navuku dati.* Dem ſtudieren fleiſſig obliegen. *Szorgalmatoſon tanúlni.* Incumbere gladio, *vel* in gladium. Virg. Cic. *Na palaßſze nalechi.* Sich auf einen Degen lehnen. *Fegyverbe ereſzkedni.* Cicero ferè ſemper uſurpat cum *præpoſ.* In, *vel* ad *in Accuſat.* Dum vult niſum maiorem exprimere; *ut:* Incumbas in rempublicam. Ad id bellum incumbere. ut in me omnis illa inclinatio incumberet. 3. *Navalyujem.* Anfalle. *Reá rohanok.* Si morborum peſtifera vis incubuit, Lactant. *Akoje kuga navalila.* Wann die Peſt ſchon eingeriſſen. *Ha már a' peſtis* vagy *Dögbalál erőt vett.*

Incūnābŭla, orum, n. *plur.* Liv. *Zibka.* 2. Transl. *Prichetek, pochetek.* e. Kindsvviegen, 2. r. Anfang. *Böltső, böltsőbéli rengetés 2. kezdet.* Incunabula amicitiæ, Cic. *Pricbetek priatelſztva.* r. Anfang der Freundſchafft. *Barátságnak kezdete.*

Incunctābĭlis, is. *com.* le, n. *Neſztenthiv, nemudliv, nezaderſavliv.* Ohnverzüglich. *Nem késedelmes, nem mulatozó.*

Incunctanter, *Adv. Neſztentajuch, nemudèch, nezaderſavajuchſze.* Ohne Verzug. *Nem mulatosva.*

Incūrābĭlis, is, *com.* le, n. *Nezvrachbliv, neizlichbliv.* Unheilſam. *Gyógyíthatatlan.*

Incūrātus, a, um. Horat. *Nezvrachen, neizlichen.* Ungeheylt. *Gyógyíttatlan, kiregond nints.*

Incūrĭa, æ, f. Cic. *Nezkérblivoſzt.* e. Sorgloſigkeit. *Gondviſeletlenség.*

Incūriōsè, Incurioſiùs, Incurioſiſſimè, Tacit. *Neſzkérblivo, prezbr ge.* Hinläſſiglich. *Szorgalmatlanúl gondviſeletlenül.*

Incūriōſus, a, um. Incurioſior, Incurioſiſſimus, *Plin.* Incūrĭus, a, um, Juſt. *Neſzkérbliv.* Sorglos, hinläſſig, unfleiſſig. *Gondviſeletlen.*

Incurro, is, ere, curri, urſum, (Neu.) Cic. 1. *Nuter derebim, techem.* 2. *Napádam.* 3. *Navalyújem, vudiram.* Hineingehe, 2. In etvvas gerathe, 3. Anfalle. *Belé-futok*, 2. 1. *Belé-ütközöm.* 3. *Reá-rohanok.* Item *varie ſumitur*; Incurrere in oculos. *Pred ochi dojti, viditiſze.* Vor die Augen kommen, geſeben vverden. *Szeme-eleiben jöni.* Incurrere in hoſtes. Cic. *Navaliti, vudriti na nepriatele.* Die Feinde anfallen. *Neki menni az ellen égnek.* In morbum incurrere. Cic. *Obeteſati, vu bòl opaſsti.* In eine Kranckheit fallen. *Betegségben eſni.* Verbis in aliquem incurrere. Cic. *Nadkém, zabavlyati.* Einen mit Worten anfahren. *Valakire ſzóval támadni.* &c.

Incurſio, onis, f. Cic. *Navalenye, nepriatelſzkó vudrenye, zatechenye.* Feindliches Einfallen. *Reá-ütés.*

Incurſĭto, as, are, avi, atum, (Frequent.) Senec. *Guſztokrat navalyújem, zatekavamſze, vudiram na nepriatele.* Offt anfalle, einfalle. *Reá-futoſok, belé-ütközöm.*

Incurſo, as, are, avi, atum, (Neu. Frequ.) Cic. *Navalyújem, vudiram na nepriatele, zatekujemſze.* Anfalle, einen Einfall thue. *Reá-futok, reá-ütök.* Incurſare in fortunas alicujus. Cic. *Na dobrochieyimetek navaliti.* Einem in ſeine Güther einfallen. *Valaki jószágára rohanni.*

Incurſus, ûs, m. Cic. Vide *Incurſio.*

Incurveſco, is, ere, (Inchoat.) Cic. *Gerbav bivam, pochinyamſze zviati, gerbaviti.* Krumm vverde. *Megborgadok.*

Incurvātio, onis, f. *Privinenye, prignenye.* Das Krümmen. *Meghajtás, Görbítés.*

Incurvo, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Priviam, prigiblyem, gerbim.* Krümme, biege. *Megborgasztom, Görbítem.*

Incurvus, a, um, Plin. *Privit, privinyen, prignyen, Gerbav.* Krumm, gebogen. *Horgas, görbe.*

Incus, ūdis, f. Horat. *Nakovalo.* Ein Amboſs. *ülő-vas, ülő.* 2. Metaph. Incudi reddere verſus. Horat. *Pobolßati rèd popevke*, ali *peſzmired prechteti.* Die Verſe vvieder überleſen, verbeſſeren. *A' verſet ismég megolvaſni, meg jobbítani.*

Incūsābĭlis, is, *com.* le, n. Tertull. *Krivliv, tuſliv, krivnye vrêden.* Des Anklagens vvürdig. *Bé-vádolható, vádolást érdemlő.*

Incūsātio, onis, f. Cic. *Obtuſenye, okrivenye, Pokrivenye.* e. Anklag, Klag. *Vádolás.*

Incūſo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Krivim, tuſim.* Anklage, beſchuldige. *Panaſzolkodva-vádolom.*

Incūſſus, ûs, m. Tacit. *Vudarecz, záboj, bienye.*

nye. Das Schlagen. *Béverés, Meg - ütés.* Armorum incuſſu præcipitati, Tacit.

Incuſtōdītus, a, um, Ovid. *Nechuvan.* Unvervvahrt. *őrſzetlen.*

Incŭtio, is, ere, uſſi, uſſum, (Act.) Cic. *Zabiam.* Hineinſchlage. *Belé ütöm.* Metaph. Incutere alicui terrorem. Liv. *Kôga vu ſztrah nagnati,* Einem ein Schrecken einjagen. *Valakit meg-ijeſzteni.* Incutere ſcipionem in caput alicujus: Liv. *Kôga z-palczum po glavi tudriti.* Einem den Stecken auf den Kopff ſchlagen. *Valakinek fejébe verni a' páltzát.* Alicujus animo religionem incutere. Liv. *Kôga na duſsno ſzpoznanye dopelyati, preſztraſſiti.* Einem ein Gevviſſen machen: *oder* einem die Forcht der Sünden einjagen; erſchrecken. *Valakit lelkében meg-dobbantani.*

Indāganter, *Adv.* Colum. *Ziſzkajuch, iziſzkavajuch, iſchuch.* Mit Nachſuchen, unterforſchen. *Vadáſzva, kereſve.*

Indāgātio, onis, f. Cic. Indāgo, ĭnis, f. *Tacit.* Indāgātus, ūs, m. Apul. *Izvedanye, zezvedanye, iziſzkanye, ziſzkavanye.* e. Nachſuchung, Nachforſchung. *Keresés, tudakozás.*

Indāgātor, oris, m. Colum. *Izvedavecz, iziſzkavecz, zezvedavecz.* r. Nachſucher, Nachforſcher. *Kérdezkedő, keresö, tudakozó.*

Indāgātrix, icis, f. Cic. *Izvedavka, iſzkavicza, zezvedavka, zezvedavicza.* e. Nachſucherin, Nachforſcherin. *Kérdezkedőné, tudakozóné.*

Indāgo, as, are, avi, atum, (Activ.) *Izizkujem, zizkavam, zezvédam, izvédam, trafim.* Nachſuche, erforſche, ausſpühre. *Vitgálom, kereſem, tudakozom.* Verbum hoc propriè ad venatores pertinet, qui feras inveſtigant ſeu indagant. *Transfertur* autem etiam ad alios.

Indāgo, ĭnis, f. Tacit. 1. Vide *Indagatio.* 2. *Lovne mreſe, z-kémi Lovczi obſztiraju loze,* ali *prebivaliſche zvérja.* s. Garn ſo die Jäger ausſpannen, und die Wälder umgeben. *Vadáſz bálo.* Saltuſque indagine cingunt. Virg. 4. Æneid. *I lûge z-mreſami obtſztiraju.* Und ſie die Wälder mit Netzen umgeben. *A' berkeket hálókkal környül-veſzik.* 2. *Lov.* r. Fang. *Fogás,* 4. Metaph. *Vkanenye.* r. Betrug. *Megtſalás.* Romæ teſtamenta & orbos velut ejus indagine capi. *id eſt* captorem eſſe orborum, ità ut nullus captiones ejus evadat: *Tacit. L, 13. de Seneca.*

Indē, *Adv.* Liv. *Odtud, odtuda, odatle.* Von dannen, daher. *Onnét, Ennekutánna,* 2. *Zato.* Deſſentvvegen. *Azért,* ità Terent. 3. *Potlam, zatèm.* Darnach, nach dieſem. *Azutánn, Annakutánna.* Sic Livius. Inde ab ineunte ætate. Plaut. *Od mladoſzti.* &c.

Indēbĭtus, a, um, Ovid. *Neduſen, neduſan.* Unſchuldig. *Méltatlan.*

Indĕcens, entis, *om.* Indecentiſſimus, Senec. *Nedoſztojen, nepriſztojen.* Ungebührlich, unanſtändig. *Diſztelen, illetlen.*

Indĕcenter, *Adv.* Indecentiùs, Indecentiſſimè Quint. *Nedoſztojno, nepriſztojno.* Ungebührlich, ungeziemlich. *Illetlenül.*

Indĕcentia, æ, f. Vitruv. *Nedoſztojnoſzt, nepriſztojnoſzt.* e. Ungebührlichkeit, Ungebühr. *Illetlenség, Nemilliség.*

Indĕcet, *Imperſ.* Plin. jun. *Nedoſztoiſze, nepriſztoiſze.* Es gebühret, *oder* geziemt ſich nicht. *Nem illik.*

Indēcīſus, a, um, JCt. *Nedoſzugyen, nedopitan, nedokonchan.* Unerörtert *El-igazítatlan, Meg-nem itélt.* Lis indeciſa. *Nedokonchana pravda.* Unerörterter Streit-Handel. *El nem végezett, itéletett törveny.*

Indēclīnābĭlis, is, *com.* le, n. Senec. *Nevugibliv, neognutliv, kôgaſze nè mochi ognuti.* Unvermeydlich. *Elkerülhetetlen, eltérhetetlen,* 2. Quod Caſuum inflexione caret *ità Gramm.*

Indēclīnātus, a, um, Ovid. *Nevugnyen,* 2. *Sztalen, nepremenyen.* Unvermeydet, 2. Standhafftig, ſtät, unverändert. *El - nem került.* 2. *állandó.* Indeclinata Amicitia Ovid. *Nepremenyeno, ſztalno Priatelſztvo.* e. Beſtändige Freundſchafft. *állandó barátság.*

Indēcoctus, a, um, Corn. Nep. *Neprebavlyen, Neſzkuhan.* Unverdäut, ungekocht. *Megnem emésztetett, fött.* 2. Metaph. Indecoctus dolor, Corn. Nep. *Neprebavlena ból, iz kojeſze nè mochi ſzpozabiti.* Unverdäuter Schmertz, deſſen man nicht vergeſſen kan. *Szivnek nagy fájdalma, mellyről nem könnyen feledjtkezhetni.*

Indĕcor, ŏris, *om.* (Virg. Attic. apud reperitur etiam) Indecŏris, is, *com.* re, n. *ut:* Indecoris vita. Vide *Indecens.* item *Inutilis, Ineptus.*

Indĕcōrè, *Adv.* Plaut. Vide *Indecenter.*

Indĕcōrus, a, um, Plin. *Merzek, nepriſztojen.* Ubel anſtändig, garſtig, ungebührlich. *Rút, gyalázatos, illetlen.*

Indēfātī-

Indēfătīgābĭlis, is, *com.* le, n. Senec. *Nevtrudliv.* Unermüdet, der nicht müd vvird. *Fáradhatatlan.*

Indēfectus, a, um, Apul. *Prez pomenykanya, nepomenykan.* Unmangelbar. *Nem béjas.*

Indēfensè, *Adv.* JCt. *Nebranechfse.* Unbeſchirmlich. *Nem pártfogólul, óltalmazatlanúl.*

Indēfēnsus, a, um, Liv. *Nebranyen.* Unbeſchirmt, unbeſchützet. *óltalmazatlan.*

Indēfeſsè, *Adv.* Spart. *Nevtrudno, nepreſztancze, ſztalno.* Unbemüdt. *El-fáradhatatlanúl, ſzorgalmatoſan.*

Indēfeſſus, a, um, Apul. *Nevtruden, nepreſztavſi, nepreſztajuchi, ſztalen.* Unermüdet, nicht abgemattet, ſtandhafft. *Elfáradhatatlan, állhatator.*

Indēficienter, *Adv.* Vide *Indefinenter.*

Indēficio, is, ere, eci, actum, Tibull. *Nikakvoga pomenykanya nemam, nepomenykazam.* Keinen Mangel habe. *Semmi béjával nem vagyok.*

Indēfinītè, *Adv.* Aul. Gell. *Nedokonchano, nezpiſzano.* Unerörtert, unbeſchrieben, ohne eine gevviſſe Zeit. *El-nem Végezve.*

Indēfinītus, a, um, Aul. Gell. *Nedokonchan, neizpiſzan, prez ſztanovitoſzti.* Unerörtert, unbeſchrieben. *Meg-nem határozott, el-nem végezett.* Tempus indefinitum, Aul. Gell. *Vreme nedokonchano, neſztanovito.* Ungeſchehene Zeit, ungevviſs. *El-nem végezett idő.*

Indēflētus, a, um, Ovid. *Neoplakan.* Unbevveint. *Meg-ſiratatlan.*

Indēflexus, a, um, Plin. *Neprignyen, neprivinnyen.* Ungebogen. *Meghajlatlan.*

Indēfectus, a, um, Ovid. *Nezbichen, neobalyen,* 2. *Sztalen.* Nicht abgevvorffen, 2. Beſtändig. *Levettetlen,* 2. *állhatator.*

Indēlassātus, a, um, Manil. Vide. *Indefeſſus.*

Indēlēbĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. *Nezbriſzliv, nepomerlyiv.* Unauslöſchlich. *Eltörölhetetlen.*

Indēlectātus, a, um, Petron. *Nevaſzladen, prez naſzladnoſziti.* Unergötzet. *Kinek nintſen ſemmihez kedve.*

Indēlibātus, a, um, Ovid. *Neokuſſen, nekuſſan,* peregr. *Nekoſtan.* Unverſucht. *Meg-nem kóſtolt.*

Indēlictus, a, um, Feſt. *Nekriv, prez krivnye.* Ohne Schuld. *Bűntelen.*

Indemnātus, a, um, Cic. *Za krivcza neoſzudyen.* Unverurtheilt. *Vétkeſnek nem tartott.*

Indemnis, is, *com.* ne, n. Senec. *Nekvaren, prez kvara.* Schadlos. *Kár-vallatlan, kárnélkűl-való.*

Indemnĭtas, atis, f. Lact. *Zachuvanye od kvara, nekvarnoſzt.* e. Schadloſ-Haltung. *Káratlanság, kár-nélkűl valóság.*

Indēmonſtrābĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *Nepokazliv.* Unbevviesslich. *Meg-nem mutatható.*

Indēmūtābĭlis, is, *com.* le, n. Tert. *Nepremenyliv, nevmenyliv.* Unveränderlich. *El-nem változtatható.*

Indēnunciātus, a, um, Senec. *Nenazveſzhen, neozvan.* Unangekündiget. *Meg-nem izentetett.*

Indēpendens, entis, *óm.* *Szvoj, nikomu podloſen, nepodloſen, prōſzt.* Frey, niemand untervvorffen. *Szabados, ſenki-alatt nemlévő.*

Indēpendenter, *Adv.* JCt. *Nepodloſno, ſzlobodno, z-drugem nikaj nemajuch.* Gantz frey. *Szabadoſan, ſenki-alatt nem-lévő-képen.*

Indēpendentia, æ, f. JCt. *Z nikem nikaj nemanye, nepodloſenye, nepodloſnoſzt, ſzlaboda, ſzloboſchina,* 2. *Naivekſa zmoſnoſzt,* e. Freyheit, 2. e. Höchſte Gevvalt. *Szabadoſság, ſenki-alatt nem-lévő ég.*

Indēpiſcor, eris, iſci, &c. (Depon.) Vide *Indipiſcor.*

Indēplōrātus, a, um, Ovid. Vide *Indefletus.*

Indēprāvātus, a, um, Senec. *Nepokvarjen.* Unverderbt. *Megveſztegetetlen.*

Indēprĕcābĭlis, is, *com.* le, n. Aul. Gell. *Neizproſzliv.* Unabbittlich. *Megkérelhetetlen.*

Indēprĕhensĭbĭlis, is, *com.* le, n. Quint. *Nenajdliv, nepopadliv.* Unbegreifflich, nicht zu erfinden, zu begreiffen. *Megtapaſztalhatatlan, fel-találhatatlan.*

Indēprĕhenſus, a, um, Prud. *Nepopaden, nepopadyen.* Unergriffen. *Raſta-nem találtatott.*

Indepto, as, are, avi, atum, (Frequent.) Varro, *Vétkrat dobivam, zadobivam.* Offt erlange. *Megnyerem.* Hæreditatem indeptare. *Varro.*

Indēſertus, a, um, Ovid. *Neoſztavlyen.* Unverlaſſen. *El nem hagyatott.*

Indēſes, īdis, *om.* Aul. Gell. *Nelèn, nevtrúdliv.* Nicht faul. *Nem rejt, Fáradhatatlan.*

Indēſinenter, *Adv.* Varr. *Nepreſztancze, nepreſztajuch.* Unaufhörlich. *Szüntelen.*

Indeſpectus, a, um, Lucan. *Nepogerdyen, neopſzanyen, zanikaj nederſan.* Unveracht. *Meg-nem utált.*

Digitalizirao Google

Indētonſus, a, um, Ovid. *Neobrit, neobriven, nepokolyban.* Unbeſchoren. *Megnyiretlen.*

Indēvītātus, a, um, Ovid. Vide. *Indeclinabilis.*

Indēvŏrātus, a, um, Mart. *Nepojeden, nepoſert.* Ungefreſſen. *Meg nem étetett.*

Indēvōtus, a, um, Gallíod. *Nepoboſen.* Unandächtig. *Nem ajtátos.*

Index, ĭcis, m. Colum. 1. *Tuſecz, prepoveditel.* Synon. in hac ſignificatione *Dēlātor, oris.* Svet. 2. *Kazallo, pokazallo,* Colum. 3. *Kratko dugovany vu knigi zaderſaneh pokazanye* Barbarè *Laiſtrom.* Aul. Gell. 4. *Kamen za poznanye ſzrebra,* &c. Ovidius. 5. *Perſzt od pálcza pervi, z kémſze kaſe.* 6. *Kazallo na vuri.* 1, r. Anzeiger, Angeber, Verräther, 2. e. Anzeigung, 3. s. Regiſter, 4. r. Probſtein, 5. r. Zeigfinger, 6. r. Zeiger an der Uhr. *Bé-vtvő, bémutató,* 2. *Mútató,* 3. *Mútató tábla a' könyvbe,* vagy *laiſtrom,* 4. *Ezüſt próbakő,* 5. *Mútatóúj,* 6. *Azóra mútatója.*

Indĭcātio, onis, f. *Plaut.* Indĭcātūra, æ, f. Plin. *Oznanenye,* 2. *Czéne poſztavlyanye, povedanye, Czenenye,* 3. *Kazanye.* e. Anzeigung, 2. r. Anſchlag, e. Schäzung, vvas ein Ding vverth ſey, 3. e. Weiſung. *Megmondás, jelentés,* 2. *Valaminek árra megmondáſa, árának reá tartáſa,* 3. *Megmútatás, ki-beſzélés, ki-bírdetés.* Tua merx & tua indicatio, Plaut. *Tvoje je blago, y ti nye znas czeniti.* Die Wahr iſt dein, du vveiſt ſelbige anſchlagen. *Tiéd az árú, és te tudod az árrát.*

Indĭcĭto, as, are, avi, atum, [Act.] Vide. *Indigito.*

Indĭcĭum, ii, n. *Cic.* Indĭcīna, æ, f. Apul. 1. *Prepovedanye chie krivnye, zdavanye y oznanenye chiega kman dela,* &c. 2. *Znamenye,* 2. *Plácha onoga, ki chie zlo delo,* ali *kaj takvoga,* &c. *prepovè,* JCt. Ein Anzeigung *oder* Entdeckung eines Laſters, &c. 2. Ein Anzeichen, 3. r. Lohn ſo dem, der etvvas anzeigt, gegeben vvird. 1. *Véteknek,* &c. *Kijelentéſe,* 2. *Jel,* 3. *Vétket* &c. *kijelentőnek árra, fizetéſe.* Per indicium res enunciata, Cæſ. *Po prepovedanyu dugovanye znano.* Durch Verrätherey entdeckte Sach. *El-árúlá ból ki-nyilatkozott dolog.* Ipſe fur indicium â me accepit. JCt. *Szam tàt je od mene plácbu prijel.* Er ſelbſt, der Dieb iſt gevveſen, hat von mir den Lohn bekommen. *Maga az lopó én tőlem bért vett.*

Indĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Oznanujem, naznanye dajem,* 2. *Czenim,* 3. *Na rèd poſztavlyam.* Verkündige, anſage, 2. Schäze, 3. Anordne, anſeze, auflege. 1. 1. *Kihírdetem,* 2. *árrát betsülem,* 3. *Elrendelem.* Indicare in vulgus, Cic. *Oznaniti,* ali *púku na znanye dati.* Jedermann kund thun. *Közönségeſsé tenni.* Rogito piſces, indicant caros. Apul. l. 1. *Proſzim y proſzim ribe, ali nye drago czene.* Ich halte an um die Fiſch, allein ſolche vverden hoch geſchäzet. *Kérdegelem az halat, és igen drágán tartják.*

Indico, is, ere, ixi, ictum, (Act.) Cic. *Oznanujem.* Verkündige, ankündige. *Megbírdetem.* Indicere bellum, Cic. *Vojſzku oznaniti, na znanye dati.* Einem den Krieg ankündigen. *Hadat izenni valakinek,* 2. Sumitur pro *Impono, ordino, demando.* Tributum indicere populo. Sveton. *Dácbu zapovedati, poſztaviti, odrediti.* Den Tribut *oder* Steuer dem Volck auflegen, anordnen. *A' községre adót vetni, rendelni.* Indicere diem Liv. *Sztanoviti dan za praudu odluchiti.* Einen Tag zum Gerichts-Termin anſetzen, beſtimmen. *Törvénykezéſre napot ſzabni, rendelni.*

Indictio, onis, f. & Indictum, i, n. Bud. *Stibra, dácha, za ſztanye ſelyarſzka plácha,* peregr. *Chins,* 2. *Czéna, Preczenenye.* e. Steuer, r. Tribut, e. Zins, 2. e. Schäzung. *Adó-felvetés, Bér,* 2. *Valaminek árra, betsi.*

Indictivus, a, um, Feſt. *Obznanyen.* Ausgeruffen. *Kibírdetett.*

Indictus, a, um, Cic. *Zapovedan,* 2. *Obznanyen.* Gebothen, 2. Angekündet. *Parantſoltatott,* 2. *Meg bírdetett.*

Indĭcŭlum, i, n. Auguſt. *Pokazalcze, Malokazallo.* Kleines Regiſter. *Laiſtromotska.*

Indĭcus, a, um, *Indianſzki.* Indianiſch. *Indiai.*

Indĭdem, *Adv.* Cic. *Ravno odtud, od toga meſzta, natom meſztu.* Eben von dem Orth her, dannen, eben da. *Ugyan-onnan.*

Indĭes, *Adv.* Salluſt. *Na vſzaki dan, od dneva do dneva, vſzakdanyi, vſzegdaßnyi.* Tag für Tag, täglich. *Minden nap, naponként.*

Indiffĕrens, entis, *em.* Cic. *Vſze jednak, na nijednu ſztran bolye nenagnyen, nerazlichen, prez razlike.* Gleichgültig, auf keine Seyten beſſer geneigt, nicht unterſchieden. *Köz dolog, ſem jó, ſem gonoſz.* &c.

Indiffĕrentia, æ, f. Aul. Gell. *Na nijednu bolye ſztran nenagnyenye, vſze jednakoſzt, nerazlichenoſzt, nerazlika.* Weder auf eine Seyten, vveder auf andere Neygung, Gleichgültig-

Digitalizirao Google

gültigkeit, ohne Unterſcheyd. *Nem külömbözés.*

Indifferenter, *Adv.* Svét. *Na nijednu bolye ſztran: nit ſzim, niti tam vſzejednako, nerazlichno.* Weder mehr auf dieſe vveder auf andere Seyten, gleichgültiglich. *Válogatás-nélkül, külömböség-nélkül, elegy, elvegy.*

Indĭgĕna, æ, *com.* Liv. *Domo-rodacz, ki ſztoi na onom meſztu, na kojemſze je rodil; Zleſenik, domachina, domorodyen, ſzkup zu orſzagu prebivaliſche imajuchi y na nyem ſztojechi.* Daheim gebohren, eingebohrner, Inheimiſcher, s. Lands-Kind. *Földében-lakó, haza-fia.*

Indĭgĕnĭtālis, is, *com.* le, n. Cic. Vide *Nativus.*

Indĭgentia, æ, f. Cic. *Potrebochina, potrebocha, potriba,* 2. *Sziromastvo.* e. Nothdurfft, Dürfftigkeit, 2. e. Armuth. *Valaminek ſzükſége,* 2. *Szegénység.*

Indĭgĕnus, a, um, *Apul. & veteres.* Vide *Nativus.*

Indĭgeo, es, ere, ĭgui, (Neu.) Cic. *Treba mi jeſzt, Potrebochu imam, Potrebocha mi je, Potrebujem, potribu imam, tribujem.* Bedörfte, ich bin mangelbar. *Szükölködöm.*

Indĭges, ĕtis, m. *vel* Indĭgĕtes, um, *plur.* m. Liv. *Iyudo-Bogi; Iz Iyudih Bogi vuchinyeni,* 2. *Iyudi ozvani od Sz. Czirkve ſzvetczi,* 3. *Pridovek rima varaſſa.* Vergötterte Menſchen, 2. Canoniſirte Heiligen. 3. r. Zunahme der Stadt Rom. *Emberből lett iſten,* 2. *Az Anyaſzentegyháztól ſzentek közé ſzámláltatott.* 3. *Vezeték neve Roma városának.* Roma Urbs, Indiges, terrarúmque Dea. *ità Frontin.* 4. & quidem propriè *Indigetes* à gentilibus vocabantur *Dii tutelares.* Hinc accepta occaſione *Chriſtiani* peculiares Urbium, certorum ſtatuum & ordinum *&c.* tutelares Sanctos, *Indigetes ſuos*, nominare conſueverunt. *Szvetczi za oſzebujne zagovornike y zavetnike* peregr. *Patrone Kojega Meſzta, Reda*, ali *Sztalisſa izebrani.* e. Schutz-Heiligen. *óltalmazó ſzentek, Pátrónuſok.*

Indigeſtè, *Adv.* Aul. Gell. *Neredno, zmeſſano, nerazlucheno, zmeteno, prezreda.* Vervvirrt, unordentlich. *Rend-nélkül, rendetlenül.*

Indĭgeſtio, onis, f, Medic. *Seludcza neprebavlenye.* Des Magens Unverdaulichkeit. *Nem emésztés a' gyomorban.*

Indĭgeſtus, a, um, Ovid. *Nereden, prez reda, zmeten, nenaredyen, nerazluchen,* 2. *Neprebavlen.* Unordentlich, vervvirret 2. Unverdäut. *Rendeletlen,* 2. *Megnem emésztett a' gyomorban.* Rudis indigeſtáque moles. Ovid. *Zmeten, prez reda, y veſz zmésſan kup.* Ungeordneter und vervvirrter Hauff. *Rend-nélkül-való rakát, gyüjtés.*

Indĭgĭtāmenta, Indĭgĕtāmenta, orum, n. *plur.* Feſt. *Knige, vu kojeſze Iyudi, ſzvetczi ozvani. zapiſſuju.* Bücher, darinnen die Nahmen der Canoniſirten Menſchen, und Heiligen ausgeſprochen, beſchrieben ſind. *Könyvek, a' hová a' ſzentek közé ſzámláltattaknak nevei irattatnak.*

Indĭgĭto, as, are, avi, atum, (Act.) Macrob. (*apud Arnob.* Indĭgĕto) 1. *Zazavam,* 2. *Z-perſztom kaſem.* 1. Anruffe, 2. Mit dem Finger deute. 1. *Hivom, nevezem, emlitem, jelentem,* 2. *Ujjal mútatom.* Apollinem indigitare. Macrob. *Krivoga boga Apollo zvanoga zazavati.* Den Abgott *Apollo* anruffen. *Apollò Istent ſegítségül hini,* 3. Vid. *Nomino.*

Indignābundus, a, um, Liv. *Iyut, ſzerdit.* Zornig. *Haragos,* 2. *Nepodneſzliv, neterpliv, zlovolyen.* Unvvillig. *Boſzſzonkodó, türhetetlen.*

Indignans, antis, *om.* Indignantior, Indignantiſſimus, Colum. *idem.*

Indignanter, *Adv.* Ammian. *Neterplivo, nepodnoſzlivo, zlovolyno, nepodnoſſno, ſzerdito, Iyuto.* Unvvilliglich, zorniglich. *Megbaragudva, baragoſon.*

Indignātio, onis, f. Juv. *Zlovolynoſzt, nepodnoſſnoſzt, Iyutoſzt, ſzerda, nebotnoſzt.* r. Unvvill, Zorn, Widervvillen. *Boſzſzonkodás, Harag.*

Indignātiuncŭla, æ, f. Plin. *Mála nepodnoſſnoſzt, zlovolynoſzt, Iyutina, nebotnoſzt.* Kleiner Unvvill, Zorn. *Boſzſzonkodáſotska, Haragotska.*

Indignè, *Adv.* Cic. *Nevredno.* Unvvürdig. *Méltatlanúl.*

Indignĭtas, atis, f. Cic. *Malovrednoſzt, nevrédnoſzt, odurnoſzt, nedoſztojnoſzt, merſzko dugovanye.* e. Ungebührlichkeit, Unvvürdigkeit, r. Übelſtand, ein garſtige Sach. *Méltatlanság.*

Indignor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. *Mermram, Iyutimſze.* Ich bin murriſch, ich erzürne mich, murre. *Boſzſzonkodom, baragſzom, nem méltóztatom.*

Indignus, a, um, Liv. *Nevréden, nevridan.* Unvvürdig. *Méltatlan.* Tantô beneficiô

Digitalizirao Google

indignus es: *Phrat.* Non es, is cui tanta gratia conferri debeat. Non ità meritus, non ea tua merita ſunt, ut affici beneficiô debeas. Non eſt is animus tuus, qui tantam gratiam capiat, comprehendat, complectatur, concipiat, excipiat; qui tantum ferat beneficium. Beneficii magnitudo tua merita exced t, ſuperat, vincit. Impar es tanto beneficio. Inferiora ſunt beneficiô merita tua. Minora ſunt tua merita, quàm ut tantum illis beneficii debeatur.

Indĭgus, a, um. Virg. *Potreben, potribit.* Bedürfftig. *Szükölködö.*

Indĭligens, entis, *om.* Virg. *Nemarliv*, Unfleiſſig. *Szorgalmatlan.*

Indĭligenter, *Adv.* Terent. *Nemarlivo.* Unfleiſsiglich. *Szorgalmatlanúl.*

Indĭligentia, æ, f Cic. *Nemarlivoſzt.* 1. Unfleiſs, 2. Hinlaſſigkeit. *Szorgalmatlanság, gond tlanság.*

Indĭmenſus, a, um, Ammian. *Nezmerliv.* 2. *Nezmerjen.* Unermeſslich, 2. Ungemeſſen. *Mérhetetlen*, 2. *Méretetlen.*

Indĭmiſſus, a, um, Tert. *Neodpuſztben.* Unerlaſſen. *El nem ereſztett.*

Indĭpiſcor, ĕris, iſci, eptus ſum, [Depon.] Liv. *Dobivam, zadobivam* Uberkomme, erlange. *Megnyerem.* Apud *Plaut.* legitur etiam *Activè* Indĭpiſco, is, ere.

Indĭrectè, *Adv.* Plin. *Neravno, krivo.* Nicht gleich, überzwverg. *Egyenetlenûl.*

Indĭrectus, a, um. Quint. *Neraven, kriv.* Ungericht, krumm, nicht gerad. *Nem egyenes, egyenetlen.*

Indiſcĭplīnātio, onis, f. Caſſiod. *V-redu y v-ſztrábu nederſanye.* Nicht-haltung in der Zucht. *Fenyitéktelenség, rend-nélkûlvaló tartás.*

Indiſcĭplīnātus, a, um, Cyprian. *V-redu y V-ſztrahu neodbranyen, prez reda y ſztraha fiouchi, irpuſchen.* Übel auferzogen, keine Zucht annehmend. *Fenyitéktelen, rend-nélkûl tartott.*

Indiſcrētè, Indiſcrētim, *Adv.* Solin. *Nerazloſno, neprilichno,* 2. *Nechlovechno.* Ohne Unterſcheyd, unbedachtſamlich, 2. Grob. *Válaſztatlanúl,* 2. *Embertelenûl, gorombán.*

Indiſcrētus, a, um, Varro. *Nerazlosliv,* 2. *Nechlovechen, nedvorjanſzki.* Ohne Unterſcheyd, nicht unterſchieden, 2. Unhöfflich, grob. *Válaſztatlan, dolgot megválaſztani nem tudó,* 2. *Embertelen.*

Indiſcrīmĭnātim, *Adv.* Varro. *Prez irbiranya, van jumlyenya; nerazluchajuch, ne-*

razluchno. Ohne Unterſchied. *Egy-arlnt, válogatá nélkûl.*

Indĭſſertè, *Adv.* Cic. *Nerazborno, nerazgovorno.* Ohne Wohlredenheit. *ékes beſzédnélkûl.*

Indĭſſertus, a, um, Cic. *Dobro-negovorliv, nerazboren.* Unberedt. *Nem ékes beſzédû, nem bô ſzavú.*

Indiſpŏſĭtè, *Adv.* Senec. *Neprikladno, nenaredno, prez reda, nepripravno, neredno.* Unbequem, unordentlich, ungeſchickt. *Rendetlenûl, alkalmatlanûl.*

Indiſpŏſĭtio, onis, f *Nenaredyene, nenarednozt,* 2. *Bôl, zmeſſanye zdravja, zlo chutenye.* 1. e. Unordnung, 2. e. Unpäſslichkeit, Kranckheit. *Rendetlenség,* 2. *Egéſzségtelenség.*

Indiſpŏſĭtus, a, um, Tacit. *Prez reda,* 2. *Neprikladen,* 3. *Zmeten,* 4. *Nepripravlyen.* Unordentlich, 2. Unbequem, 3. Vervvirrt, 4. Unbereit. 1. *Rendetlen,* 2. *Alkalmatlan,* 3. *Háborított, zavarodott,* 4. *Nem kéſzûlt, kéſzületlen.*

Indiſsĭmĭlis, is, *com.* le, n. Vell. Paterc. *Jako neſzpodoben.* Sehr ungleich. *éppen haſonló.* Indiſſimillimus. *idem apudeundem.*

Indiſsĭmŭlābĭlis, is, *com.* le, n. Aul. Gell. *Neramuchliv.* Nicht beſchvveiglich vertuſchlich. *El-titkolhatatlan, tettethetetlen.*

Indiſsŏciābĭlis, is, *com.* le, n. Lact. *Nerazdruſliv, nerazluchliv, nerazdelyiv.* Unzertrennlich. *El-válaſzthatatlan.*

Indiſsŏlūbĭlis, is, *com,* le, n. Cic. *Nerazluchliv, nerazverliv.* Unauflöslich. *Mególdhatatlan, meg-bonthatatlan.*

Indiſsŏlūtus, a, um, Cic. *Neodverzan, nerazverzan, zverzan.* Unaufgelöſt, verknüpfft, *ſzive-kötött, El nem óldatott.*

Indiſtinctè, *Adv.* Aul. Gell. *Nerazluchno, nerazluchujuch.* Ohne Unterſchied. *Megválaſztatlanúl.*

Indiſtinctus, a, um, Quint. *Nerazluchen.* Ohne Unterſchied, nicht unterſchieden. *Megválaſztatlan.*

Indiſtrictus, a, um, Ovid. Vide *Illaſus.*

Indĭtus, a, um, Tacit. *Nuterpoſztavlyen,* 2. *Dan.* Hineingelegt, 2. Gegeben. *Belé-tétetett,* 2. *Bé adott.*

Indĭvĭduus, a, um, Cic. *Nerazdeliv, nerazluchliv.* Unzertrennlich. *El-oſzolhatatlan, el-válaſzthatatlan.*

Indīvīsĭbĭlis, is, com. le, n. Mathem. *Nerazdelyiv.* Unzertheilig. *El-oſzthatatlan.*

Indīvīsĭbĭlĭter, *Adv.* Mathem. *Nerazdelno,*

neraz-

nerazdeleno. Unzertheilig. *El-oſztbatatlanúl.*

Indīvīſus, a, um, Varro. *Nerazdelen, ezèl,* 2. *Jedin, ſzloſen.* Unzertheilt, gantz, 2. Einmüthig. *El-oſztatlan, egéſz,* 2. *Egyező, egyenlő.*

Indivulſus, a, um, Macrob. *Neodtergnyen,* 2. *Sztalen.* Unzertrennig, 2. Beſtandig. *Elválaſztatlan,* 2. *Meg maradandó.*

Indo, is, ere, dĭdi, ĭtum, (Act.) Plaut. *Nuter poſztavlyam, nadajem, dajem.* Hinein thue, hinein lege, auflege, gebe. *Biteſzem, bèadom.* Dii me infelicitent, ſi ego in os meum vini guttam indidi, Plaut. pro *Impoſui.* Indere alicui nomen, *Plaut. pro* Dare &c. *Kőmu ime nadati* ali *dati.* Einem einen Nahmen geben, auflegen. *Valakit el-nevezni.*

Indŏcĭbĭ ĭtas, & Indŏcĭlĭtas, atis, f. Apul. *Nenavuchlivoſzt.* e. Ungelehrſamkeit. *Tanítbatatlanság.*

Indŏcĭlis, [Indŏcĭbĭlis] is, *com.* le, n. Cic. *Nenavuchliv.* Ungelehrſam. *A'kit meg-nem tanítbatni, tanítbatatlan.*

Indoctè, *Adv.* Cic. *Nenavuchno.* Ungelehrt, unartig. *Tudatlanúl.*

Indoctus, a, um, Cic. *Nevuchen.* Ungelehrt. *Tudatlan.* Indoctior, Indoctiſſimus. *Cic.*

Indŏlātĭlis, is, *com.* le, n. Sidon. *Neoſztruſliv, negladliv.* Ungehoblich, das nicht kan gehobelt vverden. *Meg-ſimíttbatatlan.*

Indŏlātus, a, um, Arnob. *Neoſztruſen, negladyen,* peregr. *Neohoblan.* Ungehobelt. *Simítatlan, Gyalúlatlan.*

Indŏlentia, æ, f. Cic. *Nefálenye, nechutenye boli, neturobnoſzt, nebòl, neſaloſzt, neſaloſztenye.* e. Unbetrübung, Unempfindlichkeit des Schmertzens. *Fájdalmatlanság.*

Indŏleo, es, ēre, ŏlui, ĭtum, [Neu.] & Indŏleſco, is ere, [Inch.] Cic. *Jako mi je jal, boli me jako.* Ich bin hefftig bekümmert, traure. *Igen bánom, Fájlalom.* Tuis malis indolui, &c.

Indŏles, is, f. Cic. *Chùd, narava* ali *Narav* peregr. *Natura, nagnenye.* e. Art, Neygung, Zuneygung, Natur. *Elmének természet-ſzerínt-való indúlatja,* 2. Vid. *Incrementum,* ita Feſt. 3. Accipitur *pro* præſtantia virtutis *ità Liv. L.* 1. *ab urbe.* 4. Vid. *Ingenium,* 5. Sumitur etiam *pro* Prudentia.

Indŏlŏrĭa, æ, f. Sidon. Apoll. Vide *Indolentia.*

Indŏmābĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Nevkrotliv.* Ungezäumlich, nicht zu demmen, zähmen, bändigen. *Szelídítbetetlen.*

Indŏmĭtus, a, um, Cic. *Nevkroten.* Unbändig, ungezähmt. *Nem ſzelid, ſzelídítlen.* Metaph. Oculi indomiti, Plaut. *Prokſzene y malovrédne ochi, Jaſztrebechke ochi.* Leichtfertige fürvvitzige Augen, des Habicht Augen. *Ide s tova kandáſzó, vigyázó ſzemek.* Mare indomitum. Tibul. *id eſt* fluctuans, æſtuans &c.

Indōnātus, a, um, Lamprid. *Nedaruvan.* Unbegabet. *Nem ajándékoztatott.*

Indormio, is, ire, īvi, ītum, (Neu.) Cic. *Zaſzpavam, pochinyam ſzpati.* Einſchlummere, darüber einſchlaffe. *Rajta elaluſzom,* 2. Metaph. *Zamúdyam, ténſzem.* Nachläſsige, ich bin faul. *El-hagyom, El henyélem.* Indormire cauſæ alicui, Cic. *Zamuditi odgovor na pravdi,* ali *poſztel kakov raſzpati.* Ein Rechts-Handel verſaumen, oder einen Handel verſchlaffen. *Elhenyélni az törvényt,* vagy *Valami bajjal, ügyel rejtűl bánni.*

Indōtātus, a, um, Terent. *Prez ſzvadbenoga dara, nedaruvan.* Unbegabt, unbeſchenckt, ohne Heuraths-Guth. *Nem ajándékoztatott, nem ékeſzítetett.* Indotata Virgo. Terent.

Indŭ. *præpoſitio obſoleta,* pro *In. vg.* Indumări, *pro* in mari. *Feſt.*

Indŭbĭtābĭlis, is, *com.* le, n. Quint. *Nedvojliv, nedvojen.* Unzvveiffelhafftig. *Két ég-nélkül-való.*

Indŭbĭtābĭlĭter, *Plin.* Indŭbĭtātè *Vell. Pat.* & Indŭbĭtanter, *Adv.* Plin. *Nedvojno, nedvojech; ſztanovito, zaiſztо, za ſztanovito.* Ohne Zvveiffel; Gevviſslich, unfehlbarlich, gevviſs. *Nem kételkedve, Bizonyoſſon.*

Indŭbĭto, as, are, avi, atum, [Neu.] Stat. *Dvoim, nèſzem ſztanovit.* Zvveiffle, einen Zvveiffel habe. *Kételkedem.*

Indŭbius, a, um, Tacit. *Nedvojni, ſztanovit.* Ungezvveiffelt, unfehlbar, gevviſs. *Nem kételkedő, Bizonyos.*

Indūciæ, ārum, f *plur.* [*à ſing. obſoleto* Inducia.] Cic. *Boja preſztanek do nekuliko vremena.* r. Anſtand des Kriegs auf eine gevviſſe Zeit. r. Stillſtand. *Frigy, badakozó két fél-között bizonyos napig való ſzövetség.* Facere inducias in decem dies, Cic. *Od boja chesz deſzet dni preſztati;* ali: *Mir deſzet dnevov vuchiniti.* Auf zehen Tag Stillſtand machen. *Tiz napig-való frigyet ébtni.*

Indūco, is, ere, uxi, uctum, (Act.) Cic. *V pelyavam, nuter pelyam, úvedem.* Einführe.

Béviſzem. 2. Variè accommodatur, *vg.* Inducere calceum pedi, *vel* in pedem. *Czepelisſa obuti, navlechi.* Einen Schuch anziehen. *Tzipellusbe öltözni, lábába vonni.* Inducere aliquem in miſericordiam. Cic. *Kôga na miloſzerdnoſzt genuti.* Einen zur Barmherzigkeit bevvegen. *Valakit kônyörületeſségre inditani.* In animum meum inducere non póſſum ut credam, Cic. *Nemoremſzi ſzam dopovedati, da to verujem.* Ich kan mich ſelbſt nicht bereden, das ich es glaube. *Nem vehetem-reá magamot, hogy el-hidgyem.* Inducere parietes, Senec. *Sztene pobeliti.* Die Wänd vveiſsen. *A' falakot meg-fejérſteni.* Alicujus nomen inducere, Svet. *Chije ime izbriſzati.* Eines Nahmen durchſtreichen. *Valaki nevét kitörölni.* Inducere homines honeſtiſſimos, *pro* Decipere, Cic.

Inductio, onis. f. Cic. *Nuterpe'yanye, V-pelyanye,* 2. *Napelyanye, vkanyuvanye,* 3. *Izbriſzanye kakvoga piſzma.* ità Ulp. e. Einleitung, Einführung, 2. Das Anführen, e. Verführung, r. Betrug, 3. Das Ausſtreichen *oder* abvviſchen einer Schrifft. 1. *Bévitel,* 2. *El-hitetés,* 3. *Le-törlés,* 4. Eſt etiam *incruſtatio* & *tectorii appoſitio.* Pallad.

Inductor, oris, m. Plaut. *V-pelyavecz,* 2. *Napelyavecz, vkanyuvavecz.* r. Einführer, 2. r. Verführer, Betrüger. *Bévezetô,* 2. *Reá-vévô, Megtſalô.*

Inductrix, īcis, f. Apul. *V-pelyavicza,* 2. *Napelyavicza, Vpuchavicza, Vkanitelicza.* e. Einführerin, 2. e. Verführerin, Betrügerin. *Bévezetônè,* 2. *Reá-vévônè, Meg-tſalónè.*

Inductus, ûs, m. Auct. ad Herenn. Vide *Inductio.*

Indūcŭ'la, æ, f. Plaut. *Nuternya balicza, Podbalya, Podbalicza.* s. Unter-Kleyd. *Alsó dolmányka, zubbon.*

Indŭfŏrus, *ſeu* qui in foro eſt. *Enn. Feſt.*

Indulgenter, *Adv. Cic.* Indulgentiùs, *Cic.* Indulgentiſſimè: Quint. *Dopuſchenoſzlobodno, dopuſchajuch, Milo.* Nachläſſiglich, mit Willfahrung. *Kedvezve, Lágyon, Engedve.*

Indulgentia, æ, f. *Senec.* Indulgĭtas, atis, f. *Siſenna apud Nonn.* Baſſus aſſidua indulgitate victus. *Odpuſchenye, dopuſchenye, proſchenye. proſtenje.* e. Nachlaſſung, Erlaubnuſs, Bevvilligung, r. Ablaſs, vvillfahr. *Engedelmeſség, kedvezés.*

Indulgeo, es, ere, ulſi, ultum, (Act. *apud Gell.*) Cic. *Odpuſchom* 2. *Dopuſcham* Nachlaſſe, 2. Erlaube. *Engedek, kedvezek.* 2. *Szabadságot adok.* 3. Sumitur pro *operam do, cupiditatibus obſequor, ſervio,* ità Virg. *ut:* Genio, animo, luſui, amori, odio, dolori, iræ, mœrori, lætitiæ, ſenſibus, propriis commodis, voluptatibus carnis *&c.* indulgere, *ſeu:* deditum eſſe, operam dare, obſequi. Indulget Fortuna malis, ut lædere poſſit. Cato. *Hmanyem y Boga nebojechem ſzrecha je na vekſši kvàr, neg haſzen.* Der Gottloſen Glück gereicht ihnen mehr zum Schaden, dann zum Nutzen. *A' ſzerentſe az Roſzſzaknak inkább ártalmokra vagyon, hogy ſem haſznokra.* 4. Indulge valetudini tuæ. *Cic. pro* Conſule tuæ valetudini, curandæ valetudini tuæ ſervias, ſtudeas. *Szkêrbiſze za zdravje tvoje.* Trage Sorg deiner Geſundheit. *Viſelly gondot egéſzségedre.* 5. Indulgentem eſſe in aliquem: *id eſt:* facilem, mitem. *ità Plin.* Conſtruitur non numquam etiam cum *Accuſat.* Nimis me indulgeo *Terent.* pro *nimis mollis, mitis ſum erga aliquem* vel *in aliqua re.* Te, qui iram indulges nimis, manus abſtinere à muliere melius eſt. *Lucil.* pro *Te, qui iræ deditus es:* vel: *qui iræ frenos laxas.*

Indūmentum, ti, n. Cic. *Oditely, Odev, Oprava, Prateſs.* s. Kleyd, e. Kleydung, s. Habit. *öltözet, Ruha.*

Induo, is, ere, ui, ūtum, (Act.) Cic. *Oblâchim, Opravlyamſze.* Anlege. *öltöm, öltözöm.* ſumitur *variè.* Induere annulum digito. Plin. *Perſzten na perſzt poſztaviti.* Einen Ring an ſeinen Finger ſtecken. *A' gyürût ujjába tenni.* Induere ſe in laqueum, *vel* laqueo: Cic. *Obeſzitiſze.* Sich verſtricken. *Magát nagy bajba elegyíteni, teverni.* Induere ſoleas jumentis, Plin. *Konya* ali *drugo ſivinchepodkovati.* Ein Roſs, *oder* ein ander Thier beſchlagen. *Lovat* vagy *egyéb állatot patkolni.* Metaph. Induere animum bonis artibus, Tacit. *dobreſze Meſtrie vuchiti.* Gute Kunſt lernen. *Szép és jó meſterségeket tanúlni.* Meliores induere mores. Teren. *Bolyega ſze derſanya prieti, pobolſßatiſze.* Sich beſſeren. *Erkölcsöbbé lenni, Magát meg-jobbítani.*

Indŭpĕdio, is, ire, ivi, itum, [Act.] pro *Impedio,* Lucret. *Páchim.* Verhindere. *Megakadályoſztatom.* legitur & *Endŭpĕdio,* Vid. *Impedio.*

Indŭpĕdītus, a, um, Lucr. *pro* Impeditus.

Indŭpĕditè, *pro* Impeditè, *Lucr.*

Indŭpĕrātor, oris, m. Gic. *Naj vekſſi vu vojſzki Glavàr.* r. Kriegs-Oberſter. *Leg-nagyobb*

Digitalizirao Google

gyobb hadi Vezér 2. *Czeſzar*. r. Kayſer. *Tſaſzár*. Et ſic de aliis, quæ componuntur ex antiquis Præpoſitionibus *Indo*, *Indu*, *Endo* pro *In*: ut: Indŭgrĕdior, Endŏpĕrātor &c.

Indūrātio, onis, f. Auguſt. *Otverdenye*. e. Verhärtung, Verſtockung. *Meg-keményülts*.

Indūrātor, oris, m. Hieron. *Tverditel*, *Tverdochinitel*. r. Verhärter, Hartmacher. *Megkeményitő*.

Indūreo, es, ere, ūrui, (Neu.) & Indūreſco, is, ere, (Inchoat.) Colum. *Tverd poſztajem*. Hart vverde, verſtarre. *Megkeményülök*, *keményedem*.

Indūriōſè, *Adv*. Caſſiod. *Jako tverdo*. Sehr hart. *Igen keményen*.

Indūriōſus, a, um, Val. Max. *Jako tverd*. Sehr erhartet. *Igen kemény*.

Indūro, as, are, avi, atum, (Act.) Senec. *Tverdochinim*, *otvardyujem*, *ochverſztujem*. Verharte, hart mache. *Megkeményitem*.

Indūſiārĭus, ii, m. Plaut. *Rubachàr*, *ki z-rubachami terſi* ali *nye napravlya*. r. Hembd-Verkauffer, *oder* Hembdmacher. *Imeg* vagy *ing-árulló*, *tſinálló*.

Indūſiāta, æ, f. *Plaut*. Indūſĭum, ii, n. Varro. *Rubacha*, *koſſulya*. Ein Hembd. *Imeg*, Ing.

Indūſiātus, a, um, Varro. *Rubachji*, *z-rubachum oblechen*. Des Hembds, mit Hembd angethan. *Inget*, *Ingben öltözött*.

Indūſio, as, are, avi, atum, (Act.) Martian. *Z-rubachum* ali *Z koſſulyum pokrivam*, *rubachu oblächim*. s. Hembd anziehe, mit dem Hembd bedecke. *Ingel bé-takarom*, *inget magamra vészek*.

Indūſium, ii, n. Vide *Induſiata*.

Induſtrĭa, æ, f. Cic. *Oſzebujna marlivoſzt*, *Preſzkerblivoſzt*, *oſzebujni trùd*. Abſonderlicher Fleiſs, e. Müh und Arbeit. *Nagy serény ség ſzorgalmatoſság*.

Indūſtriè, *Adv*. Induſtriùs, *Cic*. Induſtriōsè, Induſtrioſiſſimè, Cato. *Kruto marlivo*, *preſzkèrbno*. Fleiſsig, embſiglich. *Serényen*.

Induſtrius a um, Cic. *Comp*. Induſtrior. *Plaut*. & Induſtriōſus, a, um, Val. Max. *Kruto marliv*, *ſzkèrbliv*, *delatliv*, *náſztojni*, *nabajaſliv*, *obartan*. Embſig, fleiſsig, vvizig, behend. *Serény*, *ſzorgalmator*.

Indūtĭlis, is, *com*. le, n. Cato. *Oblecbliv*, *opravliv*, *obutliv*. Zum Anziehen, Anlegen tüchtig, tauglich. *Fel-öltheto*.

Indūtus, ûs, m. Tacit. *Oblächenye*, *oblécbenye*, *obuvanye*, *opravlyanye*, 2. *Oprava*. Das Anlegen, 2. Die Kleydung, s. Kleyd. *Fel-öltözés*, 2. *öltözet*, *ruha*.

Indŭvĭæ, ārum, f. *plur*. Plaut. *Oprava*. e. Kleyder. *Ruházat*, *öltözet*.

Indŭvĭum, ii, n. *Plin*. Induvium arboris. *Kora na drevu*. Die Rinde an einem Baum. *Fa-héj*.

Indūxim, is, it. *obſol. pro*. Inducam, as, at. *Plaut*.

Inēbriātio, onis, f. *Opianye*, *zopianye*, *zopitje*, *opitje*. Das Vollſauffen. *Meg-részegedés*.

Ĭnēbrio, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Opiam*, *zopiam*, *pianoga chinim*. Truncken mache, voll ſauffe. *Megrészegitem*. 2. Metaph. Voluptatibus inebriari. *Vu naſzladnoſztiſze zakopati*. *Naſzladnoſztjam ſze vſzega podati*. In den Wollüſten gantz erſoffen ſeyn. Den Wollüſten ſich völlig ergeben. *A' gyönyörüségekben uſzkálni*, *Egészszen magát gyönyörüségekben botsátani*.

Ĭnĕdĭa, æ, f. Cic. *Neied*, *Glàd*. r. Hunger. *Nem-évés*, *éhség*, *koplalás*.

Inēdĭtus, a, um, Ovid. *Naſzvetlo*, *na dèn nedan*. Das noch nicht an Tag gebracht iſt. *Ki-adatlan*.

Ĭneffābĭlis, is, *com*. le, n. Plin. *Neizgovoren*, *neizgovorliv*. Unausſprechlich. *Kimondhatatlan*.

Ineffābĭlĭtas, atis, f. Auguſt. *Neizgovornoſzt*, *Nezgovorlivoſzt*. e. Unausſprechlichkeit. *Kimondhatatlanság*.

Ineffabilĭtĕr, *Adv*. Auguſt. *Neizgovorno*, *neizgovorlivo*. Auf unausſprechliche Arth *oder* Weiſe. *Kimondhatatlanúl*.

Ĭneffĭcācĭtĕr, *Adv*. JCt. 1. *Nezverſſeno*, *nemochno*, 2. *Nehaſznovito*, *zabman*. Unkräfftiglich, 2. undienlich, unnützlich. *Nem készen*, 2. *Erőtlenül*, *hejában*.

Ineffĭcax, ācis, *om*. Plin. *Nezverßliv*, *neopravliv*; *nemajuchi jakoſzt kaj opraviti*, *na konecz dopelyati*. Das kein Krafft *oder* Würckung hat, etvvas zu vvegen bringen; Unkräfftiglich. *Erőtelen*, *nem hatható*.

Ĭneffĭgiābĭlis, is, *com*. le, n. Tertull. *Nakip nenapravliv*, *neſzpodobliv*, *neobrazliv*. Unabbildlich. *Formálhatlan*, *ábrázolhatlan*.

Ineffĭgiātus, a, um, Aul. Gell. *Na kakov kip nenapravlyen*. Ungeſtaltet. *ábrázatlan*, *Formátlan*.

Ĭneffŭgĭbĭlis, is, *com*. le, n. Apul. Vide *Inevitabilis*.

Ĭnēlăbōrātus, a, um, Quint. *Neizdelan*, 2. *Zloebeſzto*

Digitalizirao Google

chesito zdelan. Unausgemacht, 2. Schlecht gemacht. *El-nem készült, 2. Rosszúl készültt.*

Inĕlĕgans, antis, *com.* Plin. *Neverli, nelèp, nepriszstalni, nedrèchni, nenativeben.* Unzierlich, unlieblich, nicht hübsch, nicht ſtattlich. *étesség nélkül való, kelletlen.*

Inelegantĕr, *Adv.* Cic. *Nelépo, neverlo, nedrèchno, priprosito.* Unzierlich, heſslich, nicht hübſch. *ékesség nélkül.*

Inelŏquens, entis, *com.* Lact. *Verlo negovorliv, lépo negovorliv.* Unberedt. *Nem ékes szávú.*

Inelŏquibĭlis, is, *com.* le, n. Lact. Vide *Ineſſabilis.*

Inēluctābĭlis, is, *com.* le, n. Quint. *Is chesza sze nè mochi izkerpati, oszloboditi, kaj nè mochi obladati.* Unüberwindlich, daraus man ſich nicht helffen kan. *Mellyből ember ki-nem menekedhetik.*

Inēmendābĭlis, is, *com.* le, n. Quint. *Nepobolsliv, nepopravliv, kaisze nikak pobolsiati nemore.* Das man nicht verbeſſeren kan, unverbeſſerlich. *Meg jobbíthatatlan.*

Inēmendātus, a, um, Hieron. *Nepobolstan.* Unverbeſſert. *Meg-nem jobbított.*

Inēmŏrior, ĕris, ŏri, ortuus ſum, (Dep.) Horat. *Nad chèm vumíram, zverbu chesza umiram.* Auf oder über etwas ſterbe. *Belé-halok.*

Inemtus, a, um, Colum. *Nekuplen.* Unerkaufft. *Vá árlatlan.*

Inēnarrābĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Nepovedliv, nepripovedliv.* Unzehlich, unſäglich. *Kibeszéllhetetlen.*

Inenarrabĭlĭter, *Adv.* Liv. *Nepovedlivo, nepripovedivo.* Auf unausſprechliche Arth und Weiſe. *Kibeszéllhetetlenül.*

Inenarrātus, a, um, Aul. Gell. *Nepripovedan, nepovedan.* Unerzehlet. *Kibeszélletlen.*

Inēnōdābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Nerazvuzliv, Nerazvezliv.* Unauflöslich. *Kióldhatatlan.*

Inēnormis, is, *com.* me, n. Apul. *Nepreveliki.* Nicht zu groſs. *Nem mód - nélkül nagy.*

Ineo, is, īre, īvi, ĭtum, Cic. 1. Vide *Ingredior*, 2. Sumitur variè, *ut:* Inire certamen Cic. *Boj pocheti.* Einen Streit anfangen. *Megvíni.* Inire conſilium, Cic. *Tolnach chiniti.* Mit einen zu Rath gehen. *Tanátskozni.* Inire Rationem. Cic. *Rachunati.* Rechnen. *Számot venni.* Inire ſomnum, Virg. *Szpat iti.* Sich Schlaffen legen. *Alunni menni* Febris ipſum iniit. Plaut. *Zimicza gaje popala.* Das Fieber iſt ihm ankommen. *Az hideglelés kórnyúl vette.* Gratiam ab aliquo [cum aliquo, apud aliquem] inire, Cic. Liv. *Zabvalnoszt, Priatelszstvo, miloszchu pri kom zaszluſiti.* Danck, Freundſchafft, Gunſt bey einem verdienen. *Valakinek kedvében, barátságában, jóakaratjában esni.*

Ineptè, *Adv.* Quint. *Neprikladno, neszpretno, neprilichno.* Ungeſchickt, unbequem. *Alkalmatlanúl.*

Ineptĭa, æ, f. Cic. *Neprikladnoszt, neszpretnoszt, 2. Bedalia, noria.* e. Ungeſchicklichkeit, 2. Lapperey. *Alkalmatlanság, 2. Bolondság.* Mittere ineptias. Terent. *Na kraj osztaviti norie y Bedalie.* Die Narrenpoſsen fahren laſſen. *Félre hadni, tenni a' bolondságokat.*

Ineptio, is, ire, ivi, itum, [Neut.] Terent. *Norie, bedalie zganyami, lebudkaj, y neprilichne réchi tepem.* Narren poſsen treibe, ungereimbte Sachen rede oder treibe. *Alkalmatlankodom.*

Ineptiŏla, æ, f. (Diminut.) Auſon. *Noriicza, Mala neszpretnoszt*, ali *Bedalia.* Kleine Thorheit. *Alkalmatlankodásotska.*

Ineptĭtūdo, ĭnis, f. Cæcil. *Neprikladnoszt, neszpretnoszt, budalaszthina.* e. Ungeſchicklichkeit. *Alkalmatlanság.* Vid. *Ineptia.*

Ineptus, a, um, *Cic.* Ineptior, ineptiſſimus, Quint. Catull. *Neprikladen, neszpreten.* Ungeſchickt, ungereimbt. *Alkalmatlan, Illetlen.* 2. Vid. *Stupidus, Rudis.*

Inĕquĭtābĭlis, is, *com.* le, n. Curt. *Z-konyom nebodliv, kud sze na konyu pojti nemore.* Da man nicht zu Pferd kommen kan. *Lovaglhatatlan.* Inequitabiles campi. *Curt.*

Ĭnĕquĭto, as, are, avi, atum, (Neut. *alias* Act.) *Jaſſem.* Reite, zu Pferd ſitze. *Lovaglok, nyargalok.* 2. Metaph. Vid. *Inſulto* N. 2. Inequitare inimico *pro* inſultare.

Ĭnermis, is, *com.* me, n. Inermus, a, um, Tibull. *Neoboruſen, neoruſen, prezorusja.* Gewöhr los, unbewaffnet. *Fegyvertelen, fegyvertelen.*

Inermo, as, are, avi, atum, (Act.) Feſt. *Orusje iz kóga jemlyem, odnaſſam.* Wehr-los mache, entwaffne, der Waffen beraube. *peregr.* Deſarmire. *Fegyvertől meg-foszstom.*

Ĭnerrābĭlis, is, *com.* le, n. Cæl. Aurel. *Nezabludliv, nezkrivliv.* Unirrſam, der nicht irren kan. *Ki-beszélhetetlen.*

Inerro, as, are, avi, atum, (Neu.) Plin. jun.

Bludim,

Bludim, zabájam, szim y tam z-puta bodim. Irr gehe. *Bújdosom, Tévelygek.*

Iners, ertis, *om. Plin.* Inertior *Cic.* Inertissimus, Curt. 1. *Nikakve mestrie neznajuchi: prez znanya, y Mestrie.* 2. *Lèn. Tùp.* Kunst-los, ohne Kunst, 2. Faul, träg. *Mesterség-nélkül-való, Tudatlan, 2. Túnya.* Iners ad rem aliquam. *Lèn na kakvo dugovanye.* Träg zu einem Ding, *Valamire rest és túnya.* Iners membris: Plin. *Szlabeb, nechversteh kotrig, Prez jakeh kotrig, Mlahav, Nejak.* Krafft-los. *Gyenge erejü.* Sal iners, Plin. *Szòl prez jakoszti.* Unkräfftig Saltz. *Erö-nélkül-való só.* Inertes querelæ, Liv. *Nebaszmobite, nevalyane, lebudi kakve tusbe.* e. Unnütze Klagen. *Haszontalan panaszolkodások.*

Inertĭa, æ, f. Cic. *Lénoszt, 2. Neznanye mestrie, 3. Naszladnoszt.* ità *Plin. jun.* 1. e. Trägheit, Nachlässigkeit, 2. e. Unvvissenheit, 3. e. Wolluſt. *1. Restség, Túnyaság, 2. Tudatlanság, 3. Gyönyörüség.*

Inertĭcŭlus, a, um, (Diminut.) Plin. *Prilèn, Nekuliko lèn.* Etvvas faul. *Erötlenetske, Gyengéstke.*

Inērŭdītè, *Adv.* Ineruditissimè. Quint. & Svet. *Nevuchbeno.* Ungelehrt. *Tudatlanúl.*

Inērŭdītus, a, um, Quint. *Nevuchen.* Ungelehrt. *Tudatlan.*

Ineſco, as, are, avi, atum, (Act.) Terent. *Z-jeszivinum drásim, vkanyujem.* Mit Speisen reitze, betrüge. *ételre tsalogatván meg-fogom, meg-tsalom.*

Inēsus, sis, m. Plin. *Jéliß, jèd, jènye, jédenye.* Das Essen. *Evés.*

Inēvītābĭlis, is, *com.* le, n. Plin. jun. *Neogibliv, Neognutliv.* Unvermeydlich. *Eltávoztbatatlan.*

Inēxătŭrābĭlis, *vel* Inexsaturabilis, is, *com.* le, n. Virg. *Nezaszitliv.* Unersättlich. *Megelégitbetetlen, Bételbetetlen.*

Inēxcĭtābĭlis, is, *com.* le, n. Senec. *Neprebudliv, nezbudliv.* Unervvecklich. *Fel-nem költhetö.*

Inexcĭtātus, a, um, Plin. *Neprebudyen.* Unervvecket. *Fel-nem serkentt, költött.*

Inexcōgĭtābĭlis, is, *com.* le, n Lact. *Nezmiszliv.* Unausdencklich. *Ki-gondolhatatlan.*

Inexcōgĭtātus, a, um, Plin. *Nezmißlyen.* Unausgedacht. *Kit még senki meg-nem gondoltt.*

Inexcultus, a, um, Aul. Gell. *Neobdelan.* Ungebauet. *Megtekintetlen, miveletlen.*

Inexcūsābĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. *Neizprichan, kaisze izprichati nemore, neoszvetlyiv.* Das man nicht mag entschuldigen. *Menthetetlen.*

Inexercĭtātus, a, um, & Inexercĭtus, a, um, Cic. *Nezvuchen.* Ungeübt. *Gyakorlatlan.*

Inexēsus, a, um, Minut. Felix. *Neizjéden.* Unzernaget. *Ki-nem ett, ki-nem rágott.*

Inexhāustus, a, um, Cic. *Neizgrablen, neizpit.* Unerschöpfflich. *Kimerithetlen.*

Inexōrābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Neizprosziv, Nenamolen.* Unerbittlich. *Megengesztelhetetlen, kérelhetetlen.*

Inexpectātus, *vel* Inexspectatus, a, um, *Synon.* Improvīsus, a, um, Quint. *Nechakan, Nenadian.* Unversehens, unervvartet. *Váratlan, véletlen.*

Inexperrectus, a, um, Ovid. Vide. *Inexcitatus.*

Inexpertus, a, um, Curt. *Neizkussan, ki nikaj nè kussal.* Unversucht, unerfahren. *ki semmit nem próbáltt.*

Inexpiābĭlis, is, *com.* le, n. Liv. *Neochiszthiv.* Unversöhnlich. *Kitiszthathatatlan.*

Inexpiātus, a, um, Auguſt. *Neochischen.* Unausgesöhnet. *Ki-tiszthatatlan.*

Inexplēbĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *Neizpunliv, nenapunliv, 2. Nezaszitliv.* Das nicht zu erfüllen ist, 2. Unersättlich. *Telhetetlen, 2. Meg-elégithetetlen.*

Inexplicabilis, is, *com.* le, n. Cic. *Neoszlobodliv, neraszpreszthv, neraztolnachliv, 2. Zabludliv.* ità *Liv.* Das nicht zu erklären, und zu auslegen ist; das man nicht aussprechen kan, 2. Irr. *Meg-fejthetetlen, 2. Tsavargó.* Vlæ inexplicabiles, Liv. *Bludni puti.* e. Irrvvege. *Tévelygö útak.*

Inexplĭcābĭlĭter, *Adv.* Apul. *Neraszvezlivo, neoszlobodlivo, neraztolnachlivo, neraszpreszthvo.* Unerklährlich, unaussprechlich, unauflöslich. *Meg-fejthetetlenül, kiterjeszthetetlenül.*

Inexplĭcātus, a, um, Mart. *Nepreszterr, neraszloszen, neraztolnachen, neodvit, neraszvezan, zamotan, nepovedliv.* Unausgestreckt, unausgelegt, nicht erkläret, vervvirrt. *Meg-nem fejtett, kiterjeszthetlen, Egybe-kevert, zavorodott.*

Inexplōrātè, & Inexplorato *Adv.* Liv. *Neizvidyeno, neizvedano, nepregledano.* Unbekandtlich, ohne Erkundigung. *Megtèmletlenül, Megvizsgálás-nélkül.*

Inexplōrātus, a, um, Liv. *Neizvidyen, neizvedan, nepregledan.* Unerforschet, unversucht, unerfahren. *Kémletlen, kisértetlen.*

Inexpugnābĭlis, is, *com.* le, n. Liv. *Nepredoliv,*

bliv, neobladliv. Das nicht zu erobern iſt. *Megvíhatatlan, Meggyőzhetetlen.*

Inexpŭtābĭlis, is, *com.* le, n. Colum. *Nezrachunliv, neizbrojliv.* Unauszahlbar, nicht auszurechnen. *Meg számlálhatatlan.*

Inexsătŭrābĭlis, is, *com,* le, n. Virg. Vide *Inexaturabilis.*

Inexſpectatus, Vide *Inexpectatus.*

Inexſtirpābĭlis, is. *com.* le, n. Plin. *Neizkorenliv, neizpukliv, neizkonchliv, nedajuchiſze fundati, neizkerchliv.* Das man nicht ausreuten kan. *Kigyomlálhatatlan.*

Inexsŭpĕrābĭlis, *vel* Inexuperabilis, is, *com.* le, n. Liv. Vide. *Inexpugnabilis.*

Inextinctus, *vel* Inexſtinctus, a, um, Ovid. *Nevgaſſen.* Unausgelöſcht. *Elóltatlan.*

Inextinguĭbĭlis, & Inexſtinguibilis, is, *com.* le n. Varro. *Nevgaſzliv, nepogaſzliv.* Unauslöſchlich. *Elólthatatlan.*

Inextrīcābĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Neoſzlobodliv,* Unauflöslich. *Kifejthetetlen.*

Inextricabĭlĭtĕr, *Adv.* Plin. *Neoſzlobodlivo.* Unauflöslicher Weiſe. *Ki-fejthetetlenül.*

Infābre, *Adv.* Liv. *Neznanſzki, nemeſterſzki, priproſzto.* Nicht meiſterlich, tölpiſch. *Meſterségtelenül, tudátlanúl.*

Infăbrĭcātus, a, um, Virg. *Neodelan, nedogotovlyen.* Ungevvercket, ungezimmert. *Faragatlan.*

Infăcētiæ, arum, f. *plur.* Plaut. *Neposſtenoſzt, nethlovechtvo, nedvorjanſztvo; Réchi nepriſichne, muske.* e. Unhöfflichkeit, Bauriſche Worten. *Paraſzt, emberségtelen beſzédek.*

Infăcētus, a, úm, Cic. 1. *Nechlovechen,* 2. *Nerazgovorliv.* Unholdſeelig, unhöfflich, 2. Unberedt. *Nem nyájas, nem emberséges,* 2. *Nem ékes ſzavú.*

Infăcundia, æ, f. Aul. Gell. *Nerazgovorlivoſzt, priproſzto-rechnoſzt.* e. Unberedſamkeit. *Nem ékeſen-való ſzólás.*

Infăcundus, a, um, Liv. *Nerazgovorliv.* Unberedt. *ékeſen ſzólás nélkül-való.*

Infallĭbĭlis, is, *com.* le, n. *Nevkanyliv, neprevárliv, neſzkrivliv.* Unbetrüglich, unfehlbar. *Nem tsalárd, nem hamú, nem ravaſz.*

Infāmātus, a, um, Ovid. *Zlo-oglaſzen.* Übel verſchreyt. *Meg-gyaláztatott, Gyalázatba kevertt.*

Infāmĭa, æ, f. Cic. *Hman, zal glaſz: neposſtenye, poſtenya jemlenye.* Böſer Leumund, e. Unehr, Schmach, Ehrverletzung. *Gyalázat, Roſzſz hir, név. Phras.* Conflare infamiam alicui, infamia aliquem aſpergere, infamiæ notam alicui inurere. Laborare infamiâ, ſubire infamium. Inuſta eſt mihi nota ad ignominiam ſempiternam. Æterna meo nomini macula adhæreſcet. Infamiæ ſuſpectum eſt nomen meum; gravi ignominiâ ſum affectus; ignominioſè tractatus. Dedecore & infamiâ opprimor.

Infāmis, is, *com.* me, n. Terent. *Zlooglaſſen, neposſten.* Ehrlos, verſchreyt. *Gyalázatos.*

Infāmo, as, are, avi, atum, (Act.) Quint. *Zloglaſzim, zlo odkôga govorim, Hman od drugoga tepem, neposſtenoga chinim.* Verleumde, unehrlich, *oder* Ehrlos mache, verſchreye. *Meggyalázom, ki bireſitem.*

Infandùm! *Interjectio,* Synon. *Mălum.* Virg. *ô zlo! ô Neſzrecha!* Item pro *Adverbio.* Infandè, Virg. *Neſzrecha prevelika! ò zlo prez koncza y kraja!* O Übel über die Maaſs, aus der Weiſe. *ô Mértik-nélkûl-való Roſzság.*

Infandus, a, um, Cic. *Nezrechliv, od ſzrama nezgovorliv.* Unſäglich; das ſo ſchändlich, das man es nicht ſagen kan. *Mondhatatlan, ſzéggyentől ki beſzélhetetlen.* Res infanda & crudelis, Cic. *Dugovanye merſzko, nezrechlivo y ſztraßno.* Eine ſchändliche, unausſagliche und grauſame Sach. *Kimondhatatlan és Kegyetlen dolog.*

Infans, antis, *com.* (à *non fando* d ctus) Plin. 1. *Dête negovorlivo, govoriti neznajuche,* 2. *Kaj je god mlado, ou ſivini, pticzah &c.* Ein Kind vvelches noch nicht reden kan, 2. Eines jedes junges Thier, Vogel. &c. *Tſetſemő gyermek ki ſzólni nem tud.* 2. *Ijju lelkes állat.*

Infans, antis, *om. Adject.* Cic. *Compar.* Infantior. Cic. *Superl.* Infantiſſimus, Auth. ad Heren. 1. *Negovorliv, govoriti neznajuchi.* Unberedt. *Szólni nem tudó.* Nihil infantius hoc homine Cic. *Ov chlovek dokoncza nikaj govoriti nezna, ov chlovek je zevſzema nerazgovorliv.* Der Menſch iſt gar unberedt. *éppen ſzótalan ember.* 2. accipitur *pro* Parvus: *Mal.* Klein. *Kitſiny.* Infans boletus, Plin. *Mala blagva gliva.* Kleiner Pfifferling. *Nevedékeny apró fúr gomba.* 3. *pro* Infandus. *Nepovedliv, nerechliv, nezgovorliv; kaj je tesko y nè vrédno povedati.* Das nicht zu melden. *Kimondhatatlan.* Infans facinus. *Accius* apud Non *Hman y nepovedliv chin, kojega je tesko povedati.* Eine böſe That, die nicht zu melden. *Kimondhatatlan roſzſzt ſelekedet.* 4. Metaph. *pro* rudis, ſtupidus, ſtultus. *Bedak, Bedaſzt, Budalaſzt, Dechinſzki, Neſzpameten.* Närriſch,

Digitalizirao Google

rísch, thöricht, einfältig, kindísch, ungeſcheyd, unvernünfftig. *Goromba*, *Bolond*, *gyermekes*, *Eſztelen*. &c.

Infantāria, æ, f. Mart. *Sena v-detinſzkoj poſzteli*. e. Kindbetterin. *Gyermek ágybanlłoḋ aſszony*.

Infantĭa, æ, f. Cic. *Detinſztvo*. e. Kindheit. *Gyermekség*.

Infantĭcīda, æ, *com*. Apul. *Deczo-mor*, *Deczo-morecz*, *Deczo-moricza*. r. Kinder-Mörder, e. Kinder-Mörderin. *Gyermek ḋlḋóklṍ*.

Infantĭcīdĭum, ij, n. Apul. *Deczo-morſztvo*. r. Kinder-Mord. *Gyermek ḋlḋóklés*.

Infantīlis, is, *com*. le, n. Apul. *Dechinſzki*, *detinſzki*. Kindísch. *Gyermekségi*, *Gyermeki*.

Infantŭla, æ, f. (Diminut.) *mala Deklicza*. Junges Mägdlein. *Leányka*.

Infantŭlus, li, m, Apul. *Déte do chetertoga leta*. Junges Knäblein bis 4. Jahren. *Négy eſztendṍn alól-való gyermeketske*.

Infarcĭo, is, ire, arſi, artum, (Act.) Cic. *Synon*. Impleo, Inculco, Intrudo. *Nadévam*, *napunyavam*, *nuter gnyetem*, *rívam*, *nagnyetávam*. Fülle, einſtoſſe, hinein ſchleppe, ſchoppe. *Bé-tṍltṍm*. Cibum ori diducto per vim infarcire, Sveton. *Vnogo y naglo z-ſzilom jeſzti*: ali: *z-ſzilom jeſztvine vu ſze gnyeſzti*. Die Speiſe mit Gevvalt hinein freſſen, ſtoſſen, &c. *A'mi elég azon felyṻl magát étkekkel bé-tṍlteni*, vagy *Igen mohon enni*. 2. Metaph. Infarcire verba. Cic. *Vnogo prez reda govoriti*, *tlabrati*. Viel Schvvatzen. *Sok hejába-valót beſzéleni*.

Infas, *obſol pro* Infans. *Enn*.

Infātīgābĭlis, is, *com*. le, n. Plin. *Nevtrudliv*, *neopeßliv*, *neumorliv*. Unermüdet, der nicht müd vvird. *Fáradhatatlan*.

Infātīgābĭlĭtĕr, *Adv*. Auguſt. *Nevtrudlivo*, *neopeßlivo*, *neumorlivo*. Unermüdet. *Fáradhatatlanúl*.

Infātŭo, as, are, avi, atum, (Act.) Synon. *Fatuum & ſtultum reddo*, *dementem efficio*, *mente privo* Senec. *Omamlyujem*, *zmamlyujem*, *kṍmu pamet jemlyem*, *Ludoga chinim*. Bethöre, zu Narren *oder* toll mache. *izetlenítem*, *megbolondítom*.

Infaustus, a, um, Ovid. *Neſzrecben*, *neſzricban*. Unglücklich. *Szerentétlen*.

Infector, oris, m. Plin. *Galichitel*, *Bojacz*, *ſztroilecz*, *ki z-galiczem*, *z-ſztroilom iliti z-bojam maje*. Vulgò à Germanis acceptum *Farbaß*, ali *Farbar*. r. Färber. *Feſtṍ*, *bázoló*. 2. Accipitur etiam *pro* eo, qui venenṍ vel aliâ re inficit.

Infectus, a, um, *ab inficior*, Svet. *Sztrojen*, vulgò *pofarban*, *vu farbu namochen*, 2. *Ockemeren*, *oſztuarjen*, *otrovan*, *okuſen*. ità Svet. 1. Gefarbt, eingedunckt, 2. Vergifftet. *Feſtiet*, 2. *Mérgeſitett*, 3. Ex *præpos*. In *pro* non, & factus. *Nevuchinyen*, *nenapravlyen*, *neopravlyen*. Ungemacht, unverrichtet. *Tſinálatlan*, *végbe nem vitt*. Infectis rebus abſcedere. Corn. Nep. *Nikaj neopravivſſi oditi*. Unverrichter Sache vveggehen. *A' dolgokat végbe nem vívén elmenni*. Infectum argentum. Liv. *Neobdelano* ali *vu peneze nezkovano ſzrebro*. Silber das nicht ausgearbeitet *oder* gemünzet iſt. *Valamire fel nem dolgozott ezüſt*. 4. Metaph. Pravis moribus infectus. Liv. *Z-zlochteſztim derſanyem* (*navukom*) *oſzmradyen*, *oſzkrunyen*, *ogerdyen*. Mit böſen Sitten angeſtecket. *Roſzſz erkölcsṍkkel meg-rútított*. Eaſdem ſignificationes habet verbum *Inficio* cum ſuis cœteris *Derivatis*.

Infēlīcĭtas, & Infœlicitas, atis, f. Cic. *Neſzrecha*, *neſzricha*. s. Unglück. *Bóldogtalanság*.

Infēlīcĭter, & Infœlicitet *Adv*. Liv. *Neſzrechno*. Unglücklich. *Bóldogtalanúl*.

Infēlīcĭto, & Infœlicito, as, are, avi, atum, (Act. Freq.) Plaut. *Neſzrechnoga chinim*. Unglückhafft mache, in Unglück führe. *Megbóldogtalanítom*, *Bóldogtalannà-téſzem*.

Infēlix, & Infœlix, īcis, *om*. Cic. *Neſzrechen*, *neſzrichan*. Unglückſeelig, elend. *Bóldogtalan*, *ſzerentſétlen*.

Infensè, *Adv*. *Tacit*. Infensiŭs, *Liv*. Infenſiſſimè, JCt. *Naſztorno*. Feindſeeliglich. *Fenekedve*, *ártalmaſon*.

Infenſo, as, are, avi, atum, (Act.) Tacit. *Naſztorim*. Anfeinde. *Fenekedem*, *ártok*. Vid. *Infeſto*. 2. *Naſztoren*, *neprtatel jeſzem*. Feindſeelig bin. *Ellenkedem*, *ellenséget vagyok*.

Infenſus, a, um, *Cic*. Infenſior. *Claud*. Infenſiſſimus, JCt. *Naſztoren*, *nazloben*. Feindſeelig. *Fenekedṍ*, *roſzſzat kivánṍ*. ſumitur tam *Activè* quàm *Paſſivè*: id eſt, tam *pro* eo, qui aliis eſt infenſus & inimicus; quàm *pro* eo, qui alios habet ſibi infenſos & inimicos: *ità Cic*.

Infĕr, ĕra, ĕrum, *obſol*. Infĕrus, a, um, &. Infernus, a, um, Cic. *Dolnyi*. Untere. *Alatt-valṍ*.

Inférax, ācis, *om.* Hieron. *Neroden, Neploden, Jalov.* Unfruchtbar. *Gyümöltsezlen, termetlen, Tenyészetlen.*

Infercio, is, ire, &c. Vid. *Infarcio.*

Inférи, orum, m. *plur.* Cic. *Dolina, Dublina vu zemlyi, Pekel.* e. Dieffe in der Erden, e. Hölle. *Föld-alatt-való, helyek, Pokol,* 2. *Idem ac* Manes, Dii inferni, *Mértvi pod zemlyum prebivajuchi.* Die Verſtorbene unter der Erden. *Meghóltak lelkei, föld alatt-való lelkek.* Credebant enim gentiles, poſt mortem *malos* ſuppliciis apud *Inferos* DEos, *bonos* præmiis apud *ſuperos* affici. *Uſus.* Ab inferis revocare. Cic. *Od mertvih zbuditi.* Von Tódten aufervvecken. *Halottaiból fel-támaſztani.* Ab inferis proficiſci. *Prov.* id eſt longam viam facere. *Daleko putovati.* Eine vveite Reiſe thun. *Meſzſze útazni.* Ab inferis teſtes excitare, Cic. *Od daleka ſzvedoke izkati.* Von Weiten die Zeugen herſuchen. *Távol-való és bizonytalan bizonyságokat kezesül hini.*

Infĕrиæ, arum, f. *plur.* Virg. *Obverſſavanye za mértve, Aldov y Meſſa zá mértve.* Zum Seel-Ambt gehöriges Opffer, ſo man den Todten Opffert; s. Seel-Ambt. *Halotti áldozat.*

Infĕriālis, is, *com.* le, n. Apul. *Mértvo-meſſni, Meſſo-mértvechni, Mértvo-aldovni.* Zum Seel-Ambt gehörig. *Halotti áldozathoz-való.*

Infernas, ātis, *om.* (*oppoſitum* Supernas, ātis, *om.* Plin. *Od zgòr. gornyi.* Von oben, obere. *Onnan felyül-való*) Vitruv. *Od zdòl, dolnyi.* Von unten her. *Onnan alól-való.*

Infernè, *Adv.* Plin. *Zdola, od zdòl.* Von unten. *Alatt, alól.*

Infernus, ni, m. *plur.* Inferna, orum, n. Vid. *Inferi* N. 1, ità Scriptores *Sacri*, cum grammaticis aſſeclis, non item *Claſſici.*

Inférо, ers, erre, tŭli, illātum, [Act.] Cic. *Vnaſſam, nuter noſzim.* Hineinbringe, eintrage. *Bé-hozom, bévíſzem.* Pecuniæ quidam plus intulerunt. Plin. *Nekojiſzu vech penèz (novècz) doneſzli.* Etvvelche haben mehr Geld zugebracht. *Némellyek többpénzt hoſztak-bé.* Nota etiam *uſus ſequentes.* Inferre pedem huc. Liv. *Szim dojti, priſztupiti.* Hieher kommen, zutretten. *Ide Jöni, közelgetni,* 2. Crimen alicui inferre. Cic. *pro* Dare, objicere. *Kömu kakvo zlo-chinſztvo zponaſſati*, ali *pripiſzati.* Einem eine Ubelthat vorvverffen, *oder* zumeſſen. *Valakit árultatáſſal bé-vádolni, vétket ſzemére vetni.* 3. Inferre alicui injuriam. *Cic.* Inferre damnum, detrimentum, cladem alicui. Jul. Cæſ. *Kömu kriviczu, kvár &c. vuchiniti.* Einem unrecht Schaden, &c. zufügen, verurſachen. *Valakinek boſzſzú ágot, kárt &c. tenni.* 4. Litem capitis in aliquem inferre: Cic. *Kóga na glavno zgublenye tuſiti.* Einen auf Leib und Leben klagen. *Halálra, feje veſztéſire valakit kereſni.* 5. Arma, bellum patriæ inferre. Cic. *pro* Bellum contra patriam ſuſcipere, gerere. *Z-Voiſzkumſze ſzuprot Domovini podignuti, Vojuvati ſzuprot Domovini.* Das Vatterland bekriegen. *Az hazára hadat indítani, hadakozni.* 6. Vid. *Ingero* N. 1. Inferre ſe in locum aliquem. *V-kakvo meſztoſze vrinuti.* Sich in ein Ort eindringen. *Magát bé-ſzerkeztetni, taſzítani.* 7. Inferre ſermonem de re aliqua: pro *Aſferre, in medium ferre: Cic.* Inferre mentionem alicujus rei. Liv. *Iz cheſzáſze ſzpomenuti.* Eines dings gedencken. *Valamirôl emlekezni.* 8. Inferre ſtuprum in domum aliquam. Cic. *id eſt*: ſtuprum in domo aliqua committere, patrare. *Nechiſzto delo vu kojoj hiſi vuchiniti.* Unzucht in einem Hauſs begehen. *Valamely házban paráznaſágot elkövetni.* 9. Vid. *Concludo* N. 2. *ità Senec.* Quid hinc infers. *Kaj z-toga izpelyavaſs, dokanchaſs?* Was ſchlieſſeſt du hieraus? *Mit hoſzſzebbôl ki?* 10. Inferre ſe. *Liv. pro* Cum impetu irruere. *Navaliti.* Mit Gevvalt anrennen, anfallen. *Reá-rohanni.* 11. Inferre manus alicui. Cic. *pro* Injicere. *Kóga zgrabiti, popaſzti, vloviti, zhubati.* Einen Feindlich angreiffen, fangen, ſchlagen. *Valakit meg-ragadni, meg-fogni, ölözni.* Alicui violentas inferre manus, *vel:* Mortem alicui inferre: Cic. *pro* Occidĕre. *Kóga vumoriti.* Einen umbringen, tödten. *Valakit meg-ölni.* 12. Converſa ſigna in hoſtem inferre. *Cæſar, id eſt.* Signa contra hoſtem ferre: *Seu:* Hoſtem aggredi: 13. Inferre vim alicui: pro *cogere, adigere aliquem ad aliquid.* 14. Inferre ſe in diſcrimen: pro: *Objicere, exponere ſe periculo.* 15. Inferre metum *pro* Incutere. &c.

Infervĕfăcio, is, ere, eci, actum, (Act.) Colum. *Jako kipeti*, ali *jako vruche chinìm.* Sehr ſiedend *oder* heiſs mache. *Igen felforralom.* Synon. *Calefacio.*

Infervĕfio, is, ĭĕri, actus ſum, (*Paſſ. Sign.*) Scrib. Larg. *Jakoſzem vrùch, vrùch bivam, Jako*

Jako kipim. Sehr heiſs vverde, ſehr ſiede. *Igen fel-forrok, Igen meg-melegedem.* Synon. *Caleſio.*

Inferveo, es, ere, erbui, (Neu.) *Cato.* Synon. *Căleo, incăleo.* Inferveſco, is, ere, (Inchoat.) Plin. *Synon.* Incăleſco. *Pochinyam jako vriuch biti,* ali *kipeti.* Ich anfange ſehr heiſs zu vverden, *oder* ſieden. *Igen kezdek melegedni, forrani, buzgani.*

Infĕrus, a, um, Vid. *Infer.*

Infeſtātio, onis, f. Feſt. *Nazloba, zabava, ſztuſſavanye, ſzuprotichinenye, napaſzt,* e. Feindſeeligkeit, Anfechtung, Widerthuung. Beleydigung. *Fenekedés, Elenkezés, Ingerlés.*

Infeſtātor, oris, m, Plin. *Nazlobitel, zabavicza, Nadrapicza.* Feindſeeliger Menſch; r. Anfechter, Bedranger. *Fenekedô, Elenkezô, zaklatô.*

Infeſtè, *Adv. Liv.* Infeſtiùs, *Flor.* Infeſtiſſimè. Cic. *Nazlobno, ſzuprotivno, zabavno, ſzkuſsávajuch, zabavlivo, Nepriatelſzki, napaſztno.* Feindſeelig, ſchädlich. *Ellenséges-képen, Izgatva, Ingerelve.*

Infeſtīvĕ, *Adv.* Aul. Gell. *Nechlovechno, Nedvorjanſzki, Neprietno, Nevugodno.* Unhöfflich, unannehmlich. *Embertelenül, nem kedvesen.*

Infeſtīvus, a, um, Aul. Gell. *Nechlovechen, nedvorjanſzki, nevugoden.* Unhöfflich, unangenehm, plump. *Nem nyájas, komor, nem kedves.*

Infeſto, as, are, avi, atum, (Act.) Synon. *Divexo, moleſtiam infero.* Plaut. *Nazlobujem, zabavlyam, ſzkuſſavam, naproti chinim, napaſztujem.* Ich bin feindſeelig, ſchädige, groſſe Unruhe mache, ich bin ſehr beſchvvörlich. *Izgatom, ingerlem, bolygatom.*

Infeſtus a, um, Cic. *Synon.* Infenſus. *Nazloben, ſzuprotiven, zabavliv, nepriatelſzki; zlu, nevolyi &c. podloſen.* Feindlich, vviedervvärtig der Gefahr, Schaden &c. untervvorffen. *Fenekedô, ellenséges.* Sumitur tam *Activè* quam *Paſſivè.* Animo infeſto aliquem reprehendere. Gic. *Kôga z-nazlobnem ſzerdczem pokarati.* Einen mit Feindlichen Gemüth beſchelten. *Valakit ellenséges ſzivből pirongatni.* Infeſtum eſſe telis, Cic. *Vu bitanyu dàrd, ſutrèl, kopiá &c. pogibeli biti.* Dem allerley Gevvurff und Geſchoſs untervvorffen ſeyn. *Veſzedelemben lenni a' lövéſektől.* Infeſtis ſignis. *Cæſ.* Infeſtis haſtis in hoſtem provolare. *Liv.* pro *irruere.* Infeſtior, Infeſtiſſimus. *Cic. pro Plancio.*

Infĭbŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Feſt. *Zakopchujem.* Einheffte, einſchnüre, die Hafften einneſtle. *Békaptſolom.*

Infĭcētè, *Adv. Solin.* Infĭcetiſſimè: Plin. *Nepovolyno, neprikladno, nedoſztojno,* Metaph. *Neſzláno!* Unannehmlich, unangenehm, vvidervvärtig, unartig. *izetlenül, kedvetlenül.* Metaph. Vid. *Inſulsè N.* 1.

Infĭcētus, a, um, *Plaut.* Inficetior Catull. *Nepovolyen, neprikladen, nedoſztojen.* Metaph. *Neſzlàn, nechlovechen.* Unangenehm, unartig, *izetlen, értetlen,* Metaph. Vid. *Inſulsus N.* 1.

Infĭciālis, is, *com.* le, n. Cic. *Tajiv.* Laugnend. *Tagadbató, mellyet ellebet hazudni.*

Infĭciandus, a, um, Ovid. *idem ac* negandus.

Infĭcias, *Accuſat. plur.* conſtruitur cum verbo *eo, ire, ire,* tantùm. *ùt:* Inficias, ire, Plaut. *Tajti ſi nevaluvati.* Laugnen und nicht geſtehen vvollen. *Elbazudni, tagadóſt tenni, tagadni.*

Infĭciātio, ōnis, f. Cic. *Tajenye, nevaluvdnye.* Das Laugnen. *Tagadás.*

Infĭciātor, oris, Cic. *Tajnik, zataitel, zatajnik, nevaluvavecz.* r. Laugner. *Tagadó.*

Infĭciātrix, īcis, f. Prud. *Zatajnicza, zataitelicza, tajnicza.* e. Laugnerin. *Tagadónè.*

Infĭcĭo, is, ere, eci, ectum, (Act.) Varro, 1. *Z-bojam,* pereg. *farbum lichim,* pereg. *farbam.* Färbe, eintuncke. *Feſtem, feſtikbé mártom.* Capillos nigro colore inficere. Plin. *Laſzi pocherniti.* Die Haaren ſchvvartz färben. *Az haját feketén megfeſteni.* 2. Metaph. *Maſem, zamaſujem, ſzmradim, oſzmradyujem.* Beſchmire, beflecke, beſudle. *Bémótítom, bémocskolom, mázolom.* 3. pro *nihil facio, deſes ſterto.* 4. Veneno inficio, *Oſztvarjám, otrújem, okuſivam.* Vergifftte. *Méreggel meg-ételem.* Aliquem inficere. *Kôga otrovati, okuſiti oſztvariti.* ita Sveton, Einen vergifften. *Valakit meg-ételni.*

Infĭcior, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. *Tàim, nevalujem.* Etvvas laugne. *Tagadom.*

Infĭdēlis, is, *com.* le, n. *Jul. Cæſ.* Infidelior, infideliſſimus, Cic. *Neveren.* Untreu. *Nem hív, Hitetlen.*

Infĭdēlĭtas, atis, f. Jul. Cæſ. *Neverноſzt, nevera.* e. Untreu, Treuloſigkeit, Miſstrauigkeit. *Hitetlenség.*

Infĭdēlĭter, *Adv.* Salvian. *Neverno.* Treuloſig, untreu. *Hitetlenül.*

Infīdus, a, um, (à *fido, ĭs.*) Liv. *Neverszan, neuffan, neveren.* Treulos. *Nem hîv, hivségtelen.*

Infīgo, is, ere, ixi, ixum, (Act.) Plin. *Zabádam, vubádam, vtíchem.* Einſtecke, einheffte. *Belé-lŏdm, belé-ſzegezem.*

Infĭmas, ātis, *com.* Vide *Infimus.*

Infĭmātes, atum, m. *plur.* Plaut. *Iz naroda* ali *lyudztva naj menyſſi y naj zlocsheſzteiſſi.* Die niederſten *oder* ſchlechteſte eines Volcks. *Kŏzség, alsó rend.* His opponuntur. *Summātes* & *optĭmātes* ita Plaut.

Infĭmātus, a, um, Apul. *Zaposztávlyen, za drugemi zavérſen.* Nieder gedruckt, am unterſten gevvorffen. *Megvetett, alányomatott.*

Infĭmo, as, are, avi, atum, (Activum) Apul. *Med naj zadnyejſſe poſztavlyam, ponizujem.* Unter die allerlevte ſetze, erniedrige. *Alávalóvá teſzem.* Infimare aliquem, Apul. *Kŏga zaposztaviti.* Einen nieder drucken, nachſetzen. *Valakit alávalová tenni, megvetni.*

Infĭmus, a, um, Cic. *Naj nizejſſi, naj menyſſi, naj zadnyejſsi, naj nepreſztimaneiſſi, naj zdolneſſi.* Der niedrigſte, der allerunterſte, der geringſte. *Legalább-való, legalió.* Infimis precibus aliquid petere: Liv. *Naj ponizneiſſe proſziti.* Aufs allerdemüthigſte bitten. *Alázatos kŏnyŏrgéſſel kérni valamit.*

Infindo, is, ere, īdi, iſſum, (Act.) Virg. Vide *Findo.* propriè ſignificat, *fidendo incīdo.*

Infinībĭlis, is, *com.* le, n. *Apul.* Vide *Infinitus.*

Infīnĭtas, atis, f. & Infinītio, onis, f. Cic. *Nedokonchnozt.* e. Unendlichkeit. *Végbetetlenség.*

Infīnītè, Cic. & Infinitô *Adv.* Plin. *Nedokonchno, prez kraja y koncza.* Unendlich, ohne End. *Végetlenül, végbetetlenül.*

Infīnītĭes, *Adv.* Vid. *Infinitè.* 2. *Nezbrojno, prez broja.* Unendlichmahl. *Számtalanúl.* meliùs dixeris *ſinè numero.*

Infīnītus, a, um, Cic. *Nedokonchan, nedokonchliv, vĕchni,* iliti *vekovechni, prezkoncza y kraja.* Unendlich, evvig. *Végbetetlen, végetlen.* 2. idem ac *valde longus magnus.* Comp. Infinitior; *Cic. in Top.* c. 8. Partium diſtributio ſæpè eſt infinitior.

† Infirmārĭa, æ, f. *Hiſa bolneh, nevolyneh, nemochneh.* e. Krancken-Stuben. *Betegek háza.* Latinè *Ædes infirmorum.*

† Infirmarĭus, rij, m. *Bolneh dvoritel, ſzluga.* r. Krancken-Warter. *Betegekhez látó.* Meliùs *ab obſequiis infirmorum &c.*

Infirmātio, onis, f. Cic. *Omlabovenye, oſzlablenye, obolenye:* peregr. *obeteſanye.* e. Schvvächung, Kranckvverdung. *Erŏtlenítés, meg-betegülés.*

Infirmè, *Cic.* & Infirmĭtĕr, *Adv. Arnob.* Infirmiùs. Svet. *Mlabavo, nevolyno, ſzlabo, bolyno.* Schvvach, Krafft-los. *Erŏtlenül.* Tonitrua & fulgura paulò infirmiùs expaveſcebat. Sveton. *Germlyavicz, y bleſzikavicz jeſze kruto jako bojal.* Er fürchtete ſich ſehr vor den Gevvittern. *Igen erŏſſen félt az égi-báborútól.*

Infirmĭtas, atis, f. Cic. *Nemoch, ſzlaboſzt, Gingavócha; Bòl* peregr. *Beteg.* e. Schvvachheit, Blödigkeit, Krafftloſigkeit, Kranckheit. *Erŏtlenség, betegség.* 2. V. *Invaliditas.*

Infirmo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Synon.* Infirmum, debilem reddo; Refuto, Imminuo, Refello. *Mlahavó, nemochno, bolno chinìm,* 2. *Pomenyſſavam, Prigovarjam, kvárim.* Schvväche: kranck, *oder* krafftlos mache, 2. vermindere, vviderſage, ungültig mache, vernichtige. *Meg-erŏtlenítem,* 2. *Elenne mondok, ſemmivé teſzem, meg-hamiſítom.* 3. pro Dubium reddo: ità Cic. *Dvojno chinìm.* Zvveifelhafftig mache. *Kételkedŏvé teſzem* Infirmare fidem. Cic. *eſt* fidem frangere. Infirmare legem. Quint. *eſt* Legi authoritatem adimere.

Infirmus, a, um, Cic. *Mlabàv, ſzlab, nemochen, Bolen, boleſztan* peregr. *beteſen.* Schvvach, unvermöglich, Krafft-los, unpäſslich, kranck. *Gyenge, erŏtlen, beteg.* Synon. *Imbecillis, debilis, languidus, non firmus,* 2. *Nederzliv, kaj nevalya, nederzì niti krepoſztiném.* Ungültig. *Nemtartható.* Infirmior. *Horat.* infirmiſſimus. *Cic.*

Infit. *Verb. Defect.* 1. pro *inquit.* Liv. 2. pro *incipit.* Plaut.

Infĭteor, eris, eri, eſſus ſum, (Depon.) Feſt. *Nevalujem.* Nicht bekenne. *Nem vallom.*

Inflābĭlis, is, *com.* le, n. Lact. *Napublív, kajſze napuhnuti puſzti.* Aufblaſslich, das ſich aufblaſen läſt. *Fel-fúható.*

Inflăgro, as, are, avi, atum, (Neu.) Solin. *Vuſiſemſze, podſiſemſze.* Angezündet vverde. *Fel-gyúladok.*

Inflammābĭlis, is, *com.* le, n. *Vuzgliv, kajſze vuſgati more.* Das ſich anzünden läſt. *Meg-gyújtható.*

Inflammanter, *Adv.* Aul. Gell. *Plamneno, vuzgano*

vurgano. Erhizt, entbrennt. *Langolva, fel-gyúitva.*

Inflammātio, onis, f. Cels. *Plamnenye, vusganye.* e. Anzündung, Entzündung. *Felgyúladás.*

Inflammātor, oris, m. Cic. *Vuſtgavecz, zaſigavecz.* 2. Metaph. *Nadbuſztitel, podbuſztitel.* 1. Anzünder, 2. r. Anreitzer. 1. *Gyújtogató,* 2. *Fel-ingerlő.*

Inflammātrix, īcis, f. Ammian. *Zaſigavicza, vuſigavicza.* 2. Metaph. *Nadbuſztiteliczа, Podbuſztiteliczа.* e. Anzünderin, 2. e. Anreizerin. 1. *Gyújtogatónė.* 2. *Fel-ingerlőnė,*

Inflammo, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Plamnim, plamen chinim, vuſiſem.* 2. Metaph. *Huſztim, drāſim.* Ein Flammen mache, anzünde, 2. Anreize, anheze. *Felgyúlaſztom,* 2. *Fel-ingerlem.*

Inflātè, Inflatiùs, *Adv.* Jul. Cæſ. *Napubnyeno,* 2. Metaph. *Obolo, Gizdavo.* Aufgeblaſen, 2. Hochmüthig, ſtoltz. *Felfúva,* 2. *Kevéljen.*

Inflātio, onis, f. *Cels.* Inflātus, ûs, m. Cic. *Napubnenye, napuhavanye, naduvanye, otechenye, otekanye.* 2. Metaph. *Oboloſzt, Gizdoſzt.* e. Aufblaſung, Geſchvvulſt, 2. r. Hochmuth, e. Hoffarth. *Felfúvás, megdagadás,* 2. *Felfúvalkodás.*

Inflecto, is, ere, exi, exum, (Act.) Cic. *Prigiblyem, priviam, zviam, nagiblyem.* Metaph. *Giblyem, nagovarjam, nanye jemlyem.* Biege, erbiege, krümme, 2. Zu etvvas bevvege, antreibe. *Bébajtom, béborgaſztom,* 2. *Indîtom.* Lacrymis aliquem inflectere. Aul. *Kôga z-ſzuzami genuti.* Einen mit Weinen bevvegen. *Valakit ſirāſsal felindîtani.*

Inflētus, a, um, Val. Flacc. *Neoplakan.* Unbevveint. *Meg-nem ſiratott.*

Inflēxibĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Nevgiblio, nenagiblio, nenagnutlio, nezvinlio; kajſze nagnuti, privinuti, &c. nedà.* Unbieglich, das man nicht krümmen kan. *Hajólhatatlan, hajthatatlan.*

Inflēxio, onis, f. *Cic.* Inflexus, ûs, m. Terent. *Zvienye, privianye, nagnenye, prignenye, pognenye, prigibanye.* e Biegung, Neygung. *Megbajtás, Horgaſztás, Indîtás.*

Infligo, is, ere, ixi, ictum, (Act.) Cic. *Biem, vudiram, zabádam, &c.* Schlage, einen Streich gebe, zufüge. *lutôm, tſapom.* Infligere alicui colaphum. *Kôga plyuſznuti.* Einem einen Backenſtreich geben. *Valakit nyakon tſapni.* 2. Metaph. Sibi turpitudinem infligere. Cic. *Szamoga ſzebe oſzramotiti.* Sich ſelber ſchänden. *Maga magát meg-gyalázni.*

Inflo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Napuhavam, nadubujem, napubujem.* 2. Metaph. *Kôga obologa chinim.* Aufblaſe. 2. *Metaph.* Stoltz mache. *Felfúvom, fuvallom.* 2. Metaph. *Fúvalkodtatom, kevélyé teſzem.* Inflare animum alicujus, Cic. *Kôga Gizdavoga vuchiniti.* Einen ſtoltz machen. *Valakinek ſzívét kevélységre emelni.* 3. Inflare alicui ſpem. Liv. *Kômu uffanye povekſſati.* Einem die Hoffnung mehren. *Valakit reménséggel táplálni,* vagy: *valakit igen felbiztatni.*

Influentia, æ, f. Firm. *Nuter czurenye, vutok.* 1. Einfluſs. *Bé-folyás.*

Influo, is, ere, uxi, uxum, (Neu.) Cic. *Nuter czurim, techem.* Hinein rinne, flieſſe, laufe. *Belé-folyok.* 2. Metaph. *Variè uſurpatur: ut:* In animos hominum influere. Cic. *Lyudem dragomu y povolynomu biti.* Der Menſchen Gunſt erlangen. *Jó akarbivá tenni az embereket.* Influuut nobis omnia bona. Seneca. *Obilje nam vſzakoga dobra dohaja.* Es fallet uns alles hauffenvveis zu. *Minden jók reánk jönek, ſzaporadnak.*

Influxio, onis, f. *Macrob.* Influxus, ûs, m. *Firm.* Vide *Influentia.*

Infŏdio, is, ĕre, ōdi, oſſum, (Act.) Colum. *Zakúpam, vukápam.* Eingrabe; vergrabe, beſtatte *Bésôm, Békapálom.*

Infœcundè, *Adv.* Aul. Gell. *Neplodno, nerodnò.* Unfruchtbarlich. *Gyümöltſetlenül, tenyéſzetlenül.*

Infœcundĭtas, atis, f. Colum. *Neplodnoſzt, nerodnoſzt.* e. Unfruchtbarkeit. *Gyümölt-telenség.*

Infœcundus, a, um, *Plin.* Infœcundior. *Colum.* Infœcundiſſimus: JCt. *Neroden, Neploden.* Unfruchtbar. *Gyümöltſetlen, tenyéſzetlen.*

Infœlix, Vide *Infelix.*

Informābĭlis, is, *com.* le, n. Terent. 1. Vid. *Ineffigiabilis.* 2. Transl. Vid. *Indocibilis.*

Informātio, onis, f. Cic. *Vputenye, naputenye, podvuchanye, prilike davanye.* e. Unterviveiſung. *Megtanítás, oktatás,* 2. *Formálás.*

Informātor, oris, m. Terent. *Vputitel, podvuchitel, vuchitel.* 1. Untervveiſer, 1. Lehrmeiſter. *Megtanító, oktató.*

Informātrix, īcis, f. JCt. *Vuchiteliczа, vputiteliczа.*

Digitalizirao Google

titelicza. e. Lehrmeiſterin. *Meg-tanitóné, oktatóné.*

Informīdātus, a, um, *Nebojezliv, nebojan, neſztraßliv.* Ungefürchtet. *A' kitől nem félnek.*

Informis, is, *com.* me, n. Plin. *Neprilichen, nekipen.* Unformlich, ungeſtalt. *Rút, formátlan.* Informis caro. Plin. *Neprilichno, nekipno meſzo.* Ungeſtaltet Fleiſch. *Formátlan hús.* Informis hyems. Horat. *Neprilichna y merſzka zima.* Ein ungeſtalter und garſtiger Winter. *Alkalmatlan, tſúnya tél.*

Informĭtas, atis, f. *Neprilichnoſzt, Merſzkocha.* e. Ungeſtalt. *Rútság, Formátlanság.*

Informĭter, Adv. *Neprilichno, Merſzko.* Unförmlich, garſtig. *Rútúl, formátlanúl.*

Informo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Prilichim: pervu priliku, kip* ali *obraz dajem.* 2. Metaph. *Vpuchujem, puchim, napuchujem, podpucham, navucham, natukavam kaj v-glavu.* Entvverffe, bilde, die erſte Form *oder* Geſtalt gebe. 2. *Metaph.* Unterrichte, Lehre. *Formálom, leraiſzolom.* Metaph. *Tanítom.* Artibus ad humanitatem ætas puerilis informari ſolet. *Cic.* Animus bene à natura informatus. *Cic. 1. offic.*

Infŏro, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Nuter vertam.* Einbohre. *Béfurom.* 2. *Prezazam: na tergoviſchu* iliti *piaczu kaj razglaſzujem, ozávam.* Offentlich verkünde ausruffe. *Kibírdetem.* Plaut. *Synon.* In foro traduco. fori fabulam facio.

Infortūnātè, *Adv.* Cic. *Neſzrechno.* Unglückſeelig. *Szerentétlenül.*

Infortūnātus, a, um, Infortunatior, Infortunatiſſimus. Cic. *Neſzrechen.* Unglückhafftig, unglückſeelig. *Szerentétlen.*

Infortūnĭtas, atis, f. *Aul. Gell.* Infortūnĭum, ii, n. Liv. *Neſzrecha.* s. Unglück. *Szerentsétlenség.*

Infoſſio, onis, f. Pallad. *Zakapanye, vukapanye.* e. Eingrabung. *Bétás.*

Infrā, *præp.* Cic. *Pod, zdola, ſzpoda, od zdòl.* Unter, unterhalb. *Alatt, Alattad, Alatta.*

Infractio, onis, f. Cic. *Potrenye.* e. Zerbrechung, Erſchlagung. *Törés, Meg-ſzegés.*

Infractus, a, um, Cic. *Potert, zlomlyen.* Gebrochen. *Romlott, Törött.* 2. Transl. accipitur *pro* Vilis, remiſſus, abiectus, dejectus. *ità Cic. 1. Acad.* Res infracta *pro* perdita, afflicta, deſperata. *idem ad Attic. l. 9. 3.* Legitur in ſignificatione contraria *apud Plin. Serv.* pro *Invictus, Fortis, non fractus, Conſtans.* Fractæ opes infractos animos repererunt: Symmach. L. 1. ep. 3. *Na nikaj zpravlyen Imétek batrivo y nezdvojlivo ſzerdcze je naſſel:* iliti: *Akoprem je pomenyſſano y pogublevo blago, ſzerdcze vendar ſzvoju jakoſzt y batrivoſzt je obderſalo.* Die zu Grund gerichte Güther haben ein ſtarckmüthiges und unverzagtes Hertz angetroffen. *A' meg-kiſſebbitett gazdaságok mérész és bator ſzivet találtak:* vagy: *ámbár a' gazdaság igen meg-kiſſebbitetett légyen, a' ſzivnek mindazonáltal bátorságát meg-nem kiſſebbitette.* Animo infracto eſſe. *Batrivomu biti.* Unverzagt ſeyn. *Bator ſzivel lenni. Comp.* Infract or. *Valer. Max.*

Infrænis, *vel potiùs* Infrēnis, is, *com.* ne, n. *&* Infrēnus, a, um, Colum. *Neovuzdan, Prez vúzde.* Zaum-los. *Féketlen, zabolátlan.* 2. Metaph. Vid. *Demens:* ità *Colum.*

Infræno, *meliùs* Infrēno, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. V. *Freno.*

Infrangĭbĭlis, is, *com.* le, n. *Senec.* Infrăgĭlis, is, *com.* le, n. Pl n. *Nepoterliv, nevlomliv.* Unbrechlich. *Nem romlandó, Törhetetlen.*

Infrĕmo, is, ere, &c. *Virg.* Vid. *Fremo, frendo.* 2. idem ac *Perſtrepo perſono, ſonitu horrorem incutio.*

Infrĕquens, entis, *om.* Cic. *Rédek, malogdaßnyi.* Selten, ungevvöhnlich. *Nem gyakorta-való.* 2. Activè pro *eo, qui non frequentat.* In prædiis infrequens *Cic.* Infrequentior. *Cæſ.* Infrequentiſſimus: *Liv.*

Infrĕquentia, æ, f. Cic. *Rédkocha, y malocha ſzpravlyeneh.* Kleine Verſammlung. *Ritkaság, emberek kevéſſége.*

Infrĭco, as, are, ĭcui, ictum, (*&* aturus,) (Act.) Colum. *Nuterſztruſem, naſztrugávam.* Einreibe. *Belé-tórsólom, morſolem, ſurlom.*

Infrictio, onis, f. Cels. *V-ſztruganye, naſztruganye.* Das Einreiben. *Belé-tórsólés, ſurlás.*

Infrīgĭdo, as, are, avi, atum, [Act.] Cæl. V. *Refrigero.*

Infrīgo, is, ere, ixi, ixum, *&* ictum, (Act.) Plin. *Praſim.* Röſte, frecaſſire. *Belé-pergelem.*

Infringo, is, ere, ēgi, actum, (Act.) Cic. *Potíram.* Zerbreche. *Eltórdom.* 2. Transl. V. *Debilito, Minuo.* Gloriam per tales viros infringendam. *Cic. pro Mil.* 3. V. *Illido, Inſtigo.* Plus quingentos colaphos infregit mihi. *Terent.* 4. V. *Reprimo.*

Ut

Ut primus excursus, visque militum infringeretur. *Cas.* 2. B. *Cic.* 5. Vid. *Violo.* Infringere jus. *Tac. l.* 4. *Ann.*

Infrio, as, are, &c. (Act.) Cato. Vid. *Frio.*

Infrons, ondis, *com.* & infrondis, is, *com.* de n. Ovid. *Neszvérsázt, neszvérsen, prez szvérsi.* Ohne Aesten. *Zöld ágatlan.*

Infructuósitas, atis, f. Tertul. V. *Inanitas.*

Infructuósus, a, um, Colum. *Neroden, neploden, prez száda.* Unfruchtbar. *Gyümöltstelen.*

Infrúnitus, a, um, Senec. *Lúd, Mabnit, prez rázloga.* Närrisch, ohne Witz. *Eszetelen, bolond, tszetlen bolond.*

Infúco, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Zkazlivo y lastivo málam, namasujem.* Eine falsche Farbe anstreiche. *Bésestem, kendözöm, titkolom.*

Infúla, æ, f. *Cic.* Vid. *Mitra, Diadema.* 2. Erat ornamentum victimarum. *Varro.* 3. pro *velamine caducei* adhibebatur. 4. *Infula* dicebantur ornamenta & insignia Magistratuum. *JCt.*

Infúlatus, a, um, *Suet.* id est *Infulâ ornatus.*

Infúmibúlum, i, n. Plin. *Dimno prelo, lyuknya za dim.* s. Rauchloch. *Füstös lyuk.*

Infundíbúlum, i, n. Cato. *Tocher, Lakomicza,* r. Einguss, Trachter. *Töltsér.* 2. dicitur *Canalis*, per quem frumentum in molam decurrit. *Vitruv. l.* 10. *c.* 10.

Infundo, is, ere, údi, úsum, (Act.) Cic. *Vlévam, nalévam, natákam, nuter tochim.* Einschencke, eingiesse. *Belé - töltöm.* 2. *Metaph.* Vitia in Civitatem infundere. Cic. *Zla vnoga y pregreske vu varasz doneszti.* Viel Laster und Ubel in eine Stadt bringen. *Sok roszságokat és vétkeket a városba bé vinni.*

Infurnibúlum, i, n. Plin. *Pechna lopata z-kúmsze krub nuter poszlavlya y rovna.* Kuchen-*oder* Brod-Schauffel, so man das Brod hinein thuet. *Sütö lapát.* Vid. *Pala n.* 2.

Infúsco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Changyavoga, pochernoga chinim.* Braun *oder* Schwärtzlicht mache. *Barnitom, Meg-setetitem.* 2. Transl. Infuscari barbarie. *Cic.* pro *inquinari, infici.* Infuscare vinum. Plaut. *Vino z-vodum zmeszati.* Wein mit Wasser mischen. *A' bort vizzel meg - elegyszteni.*

Infúscus, a, um. Colum. *Pochern, Changyav.* Schwärtzlicht. *Feketés, barnás.*

Infúsio, onis, f. Infúsum, i, n. Infúsus, ûs, m. Plin. *Nalevanye, vlevanye, natakanye.* e. Eingiessung, r. Einguss. *Belé-töltés.*

Infúsor, oris, m, Prud. *Vlevavecz, nalevavecz, natakavecz.* r. Eingiesser. *Belé-töltö.*

Ingélábilis, is, *com.* le, n. Gell. *Nezmerzliv.* Das nicht gefrieret. *Fagybatatlan.*

Ingémínátus, a, um, Ovid. *Dvojverszt vuchinyen, Podrugachen.* Gedoppelt, zvveyfach. *Meg - kettöztetett.*

Ingémíno, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Dvojverszt chinim, napravlyam, podrugachujem.* Doppelt mache. *Megkettöztetem.* 2. Vid. *Augeo* N. 1. *Accumulo* N. 1. & 2. 3. Est *Verbum Neutrum* & sumitur *Passivè.* Ingeminant Austri, & densissimus imber. *ità* Virg. *pro* Ingeminantur *seu* crescunt, augentur. *Povekszavajusze vetri y guszti dergy.* Es nehmen zu die Winde, und ein dicker Platz-Regen. *Sokasodnak a' szelek és az igen sürü zápor eső.*

Ingémo, is, ere, ui, ítum, (Neu.) & Ingémisco, is, ere, (Inch.) Cic. *Synon.* Vehementer gemo; Ægrè, graviter fero. *Krutosze salujem, zdihávam, szkechim, jechim.* Sehr bedaure, seuffze, *Igen nyegek, sohajtok.* Ingemiscere malo alicui, Cic. *Jakosze zbog* ali *zverhu kakvoga zla vaz-saloszliti, y zdihavati.* Uber ein Ubel (Unglück) sehr seufftzen. *Valami rosszban (szerentsétlenségen) igen bánkódni, jajgatni.*

Ingénéro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Synon.* Ingigno; gignendo insëro, indo. *Plodim, Priradyam.* Eingebähre. *Belé-nemzem.* Ingenerantur hominibus mores à stirpe generis. Cic. *Prirodyeno je lyudem dersanye od naroda* iliti *od szvojeh sztareszeh.* Es vverden denen Menschen ihre Sitten von ihren Aeltern angebohren. *Belé - rögzik az emberekben az erkölts a' maga szüleitöl.* 2. Metaph. *Zaszadyujem, priszadyujem.* Einpflantze. *Belé - öltom.* Ingenerare alicui amorem. Cic. *Kôga na lyubav obernuti,* iliti *lyubav vu chiem szerdcu zaszaditi.* Einem zur Liebe bevvegen, *oder* einem die Liebe einpflanzen. *Valakit szeretetre gerjesztени:* vagy *Valakiben szeretetet öltani.*

† Ingéniárius, ii, m. *melius dixeris* Architectus militaris, structor munimentorum &c. *Koj gráde, Jachine &c. Podignuti, y vu potrebni sztaliss poszlaviti zna, y razme.* peregr. *Ingyenir.* r. Vestung- &c. Baumeister. *peregr.* Ingenieur. *A' ki várak, Bástyák* &c. *épitésében ért.* peregr. *Indsenyér.*

Ingĕnĭcŭlo, as, are, avi, atum, [Neut.] & Ingĕnĭcŭlor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Lamprid *Poklékam, kolena prigiblyem, na kolena opûdam.* Die Knye biege. auf die Knye niederfalle. *Térdre esem.*

Ingĕniŏlum, i, n. (Diminut.) Arnob. *Mala Pamet, Razumecheez.* Kleiner und geringer Verſtand. *Elmétske.*

Ingĕniŏ è, *Adv.* Cic. *Szpametno, Múdro, Razumno, chalarno.* Künſtlich, Artlich, Sinnreich, Liſtig. *Elmésen, Ravaſzúl.*

Ingĕniōſus, a, um. Cic. *Chalarno-Szpameten.* Sinnreich, Scharffſinnig. *Elmés.* Vir ſumma indole, mente acri, egregiâ ingenii acie, abundantiâ ingenii præditus.

Ingĕnĭtus, a, um. Ovid. *Prirodyen, V rodyen, od Nature dân, iman, priſztojen.* Angebohren, von Natur geſchickt und tauglich. *Bennetermett, ſzûletett; Terméſzettûl adatott.*

Ingĕnium, ii, n. Cic. *Csûd, Narav, Prirodni razum, naravſzko nagyenye.* Die angebohrne Art, Natürliche Zuneigung. *Elme, Termeſzeti hajlandóság.* Uti alicujus ingenio, *Tacit.* Eſt *opera alicujus uti.* Ingenio ſuo vivere. Liv. *Po ſzvojoj volyi y chûdi ſiveti.* Nach ſein ſelbſten Willen und Sinn leben. *Maga akaratján járni.* 2. Vid. *Mores.*

Ingens, entis, *om. Terent.* Ingentior *Symmach.* Ingentiſſimus, Veget. *Jako velik, Golem.* Sehr groſs. *Igen nagy.* Ingentior armis *Virg.* Ingens animi. *Virg.* pro *Fortis.* Ingens eloquio. *pro* Valde eloquens.

Ingĕnŭè, *Adv.* Svet. *Chlovechno, poſteno, pravolépo, neprimorano, ſzvoj volyno, ſzlobodno.* Höflich, Aufrichtiglich, vvollund von freyen aufrechten Gemüth. *Emberségeſen, ſzabadon, bátran.*

Ingĕnŭſtas, atis, f. Synon. V. *Honeſtas, liberalitas, nobilitas.* Cic. *Dobro y lépo doſztoinoſzt, plemenito rodyenoſzt, ſzerczo-odpertoſzt, prirodyena ſzlobodnoſzt, dobrotivoſzt.* e. Angebohrne Freyheit. e. Aufrichtigkeit, Treymüthigkeit, Erbahrkeit. *Nemes erkôltsi, diſzeſség.* &c.

Ingĕnŭus, a, um. Liv. *Plemenito-poſteno-rodyen, nature dobre y derſanya, lepe chûdi, dobrotiven.* Ehrlicher Geburth, Sitten; Aufrichtig, züchtig. *Nemes erkôltsû, terméſzetû, jeles.* Ingenuæ artes. *Cic.* pro *liberales.*

Ingĕro, is, ere, eſſi, eſtum, (Act.) Plaut. *V-tiſzkam, nuter tiſzkam, v-tikavam.* 2. Metaph. *Naſsepchujem, natukávam.* Hinein thue. 2. *Metaph.* Einblaſe, einbleue. *Belétolyom.* 2. *Sûgom.* 3. Variè ſumitur, *ut*: Scelus, ſceleri ingerere: Svet. *Grèh na grèh chiniti.* Ein Laſter über das andere begehen. *Vétket vétekre tſinálni.* Ingerere probra in aliquem. *Liv.* pro *maledicere alicui.* Ingerere cibum *&c.* ægroto: *Celſus* pro *porrigere.*

Ingeſtābĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Nenoſsliv, neponoſsliv.* Nicht zu tragen. *Viſelhetetlen.*

Ingigno, is, ere, ĕnui, ĕnĭtum, (Act.) *Cic.* Vid. *Ingenero.*

Ingĭtas, (*quaſi diceres* Indĭgĭtas.) atis, f. *Plaut* Vide *Paupertas.*

Inglŏmĕro, as, are, avi, atum (Act.) Stat. *V klupku zviam, na klupku motam, namótam, v-klupchim.* Aufeinen Kugel Faden vvinde, aufvvinde. *Bé-gombolyitom.*

Ingrātĭus, a, um. Cic. *Nedichen, prez dike, hvale nevréden.* Unberühmt, ohne Ehr, nicht-Lobvvürdig. *Ditséret nélkûl-való., ditsôségtelen.*

Inglŭvĭes, ēi. f. Apul *Putacha; Kehlya na ptichjem, kokoſsijem &c. gerlu.* 2. Metaph. *Poſerlivoſzt lakomoſzt.* 3. *Poſsrak.* ità *Apul.* Der Kropff an Vöglen, 2. *Metaph.* e. Freſſigkeit, Gierigkeit. 3. e. Gurgel. *Madaraknak begye. 2. Metaph. Zabálódás, torkoſság. 3. Nyeldeklô.*

Inglŭviōſus, a, um. Feſt. *Poſerliv, lakom.* Freſſig, Gierig. *Torkos, zabálódó.*

Ingrandeſco, is, ere, andui, (Incoat.) Colum. *Poſztajem velik.* Groſs vverde. *Megôregbedem, nagyá leſzek.*

Ingrātè *Adv.* Terent. *Nezábvalno.* Undanckbahrlich. *Háládatlanúl.*

Ingrātĭfĭcus, a, um. Cic. Vide. *Ingratus.*

Ingrātiis, *Ablat. Adverbialiter poſitus.* Plaut. *Prez volye, prez hvale.* Ohne Danck, ohne Willen. *Kedv-nélkûl, háládatlanúl.*

Ingrātis. *Adv.* Cic. *Nerado, nehoteno.* Wider vvillen. *Kedvem-ellen.* Synon. *Ingratiis, invitè, ingrato animo.*

Ingrātĭtūdo, ĭnis, f. Caſſiod. *Nezahvalnoſzt.* e. Undanckbarkeit. *Háládatlanság.*

Ingrātus, a, um. & Ingratior. *Liv.* Ingratiſſimus, Senec. *Nevugoden, nezahvalen.* Undanckbar. *Kedvetlen, háládatlan. Phraſes.* Gratiam non referre, non reddere. Gratiam ab aliquo non referre. Ingratum ſe præbere. Officium ſuum non præſtare. Officium in ſe reqviri, deſiderari ſinere. Alicujus in ſe meritis haud reſpondere Alicujus in ſe non imitari officia. de ſe bene meritis obſequia non rependere. &c.

Ingrăvātè *Adv* Ammian. *Prez teskóche.* Unbeſchvvehrt, ohne Beſchvvehrung. *Nehézség-Nélkûl.*

Ingrăveſco, is, ere, (Inch.) Cic. *Teſek poſztajem.* Schvvehr vverde. *Megnehezedem.* Synon.

Gravior & molestior fio. Ingravescit morbus. *pro* crescit. *Cic.*

Ingrăvo, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Tessim, teskszem, tesho chinim.* Ich bin beschwerlich, beschwehre. *Megnehesitem.*

Ingrĕdior, ĕdĕris, ĕdi, essus sum. (Depon.) Cic. *Nuter dohajam, nuter idem, vlezávam.* Hineingehe, Eintrette. *Bémegyek, járok.* 2. Vid. *Gradior, eo.* Ingredi iter pedibus. Cic. *Pessieze putuvati; na pùt sze pessieze odpraviti.* Zu Fuss gehen, sich zu Fuss auf den Weeg begeben. *Gyalog útozásra eredni.* 3. Ingredi in vitam. *Cic.* pro *nasci.* Ingredi Consulatum. *Cic.* pro *inire, auspicari.* Ingredi orationem ad dicendum. Cic. *Pocheti szlosno-govornoszt imati.* Anfangen Wohl zu reden. *Az ékes szóláshoz fogni.*

Ingressio, onis, f. *Cic.* Ingressus, ûs, m. Quint. *Nuter idenye, vlézenye.* 2. *Pochinyanye.* r. Eingang. 2. r. Anfang. 1. *Bémenés.* 2. *Elkezdés.*

Ingruo, is, ere, ui, (Neu. *Deriv. à* Grus.) Synon. *Confertim & cum clamore impetum facio; more grunan* (qui non nisi magno agmine & vehementi clangore volitant.) *irruo, incurro, incursionem facio.* ità Plaut. Virg. *Z-krichom y vekszinom Nadopádam, naszilyujem, navalyujem.* Ungestümm anfallen, Hauffenweis einfalle. *Reá-rohanok, omlok.* Dicitur etiam de *Bello, pluvia, tempestate, ruina.* &c. Ingruit pluvia: pro *irruit*, &c. 2. Vid. *Immineo, Accedo, Appropinquo.* Ingruente hyeme: *Colum.* pro *imminente.*

Inguen, ĭnis, n. (ab Anatomicæ rei peritis *Inguen* vocantur partes corporis concavæ utrinque ad pubis latera sitæ, ubi suâ instructum coxâ Femur, & Coxendix coëunt) Liv. *Slézda.* e. Lenden-Seite, Schaam-Seite. *ágyék.* 2. Sumitur *pro* partibus genitalibus, *seu* pudendis utriusque sexûs. Virg. *Szram, szrameslive sztráni.* e. Schaam am Leib. *Szemérem test.* Obscænum inguen. *Horat.*

Ingurgĭtātio, onis, f. Firm. *Slévenye, naszerenye, naglo-szerenye;* Das Schlemmen, das Hineinschlicken. *Dobzódás, Torkát meg-tôltés, zabálás.*

Ingurgĭto, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Slévim, naglo szerem, natramisze.* Erlend schlucke, voll schöppe. *Dobzódom, Torkomat meg-tôltöm, mohon zabálódom.* Ingurgitare se cibis. *Cic.* pro *implere.* 2. Metaph. Ingurgitare se in flagitia. Cic. pro *immergere.*

Inguslābĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Neokuszliv.* Das nicht zu kosten ist; unversuchlich. *Kóstolhatatlan.*

Inguslātus, a, um. Hor. *Neokuszen, neokusszan.* Unversucht, nicht gekostet. *Kóstolatlan.*

Inhābĭlis, is, *com.* le, n. Liv. *Neprikladen, neprilichen.* Unbequem, untauglich, ungeschickt. *Alkalmatlan valamire.*

Inhābĭtābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Neprebivalni, nenaszlányen.* Unbevvohnt. *Lakhatatlan.*

Inhăbĭto, as, are, avi, atum. (Neu.) Liv. *Sztánujem, prebivam, sztoim.* Wohne, bevvohne, einvvohne. *Lakom, benne-lakom.*

Inhæreo, es, ere, æsi, æsum. (Neu.) & Inhæresco, is, ere, (Inch.) *Veznem, greznem.* Anhange, anklebe, anhaffte, *Beleragadog.* Inhærere limo. *V-blato vgreznuti.* In Koth stecken, ankleben. *Meg-akadni a' Sárban.* Synon. *Adhæreo, affigor.* 2. Inhærere voluptatibus, pro *deditum esse.* Cic. *Szlaszt jam podanomu biti.* Den Wollüsten ergeben seyn. *Kût gyönyörüségekre hajlandó lenni.* 3. Inhærere alicujus vestigiis. pro *aliquem imitari, sequi.* Colum. *Kôga naszledurvatt.* Einem nachfolgen. *Valakit követni.* 4. Hæc inhærent (*pro* sunt) in mente. Cic. *Ova dugovanya jeszu na pameti.* Die Ding sind in dem Gedächtnus. *Ezek vadnak a' gondolatomba, eszembe.*

Inhālātio, onis, f. *Plin.* Inhālātus, ûs, m. Apul. *Nadehnenye, naszopenye.* e. Einhauchung. *Belé-lehellés.*

Inhālo, as, are, avi, atum (Act.) Cic. *Nadehnujem, nadehávam, naszopujem.* Hinein hauche, Anhauche. *Belé-lehellek.*

Inhĭbeo, es, ere, ĭbui, ĭtum. (Act.) Cic. Vid. *Prohibeo, Cohibeo.* Profluvium Sanguinis Inhibere: pro *Sistere.* Plin. *Kêrvi*, ali *Kêrvi ezurenye vsztaviti.* Den Blut-Fluss stopffen. *A' vér folyást meg-állitani.* Inhibere cursum. *Curt.* Inhibere remos. Quintil. *id est.* In re cæpta ulteriùs *non progredi*, sed *subsistere.* Inhibere incendium. *Curt.* pro *impedire*, vel etiam pro *extinguere.* Inhibere supplicium alicui: *pro* minari, intentare: *vel pro* Pœnâ corporis aliquem multare. *ità Cic.* Phil. 13. c. 18.

Inhĭbĭtio, onis, f. Cic. *Prepovédanye, nedopuszhanye, zaprehenye, zkrachenye.* s. Verboth, e. Verhinderung. *Megtiltás, Tartóztatás*, &c.

Inhio, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. V. *Hio.* 2. Transl. *Jáko selim.* Hefftig begehre. *Igen kivánom.* Hæreditatem *vel* hæreditati inhiare. Plaut. *id est* vehementer appetere, ut lupus esuriens escam.

Inhŏnestāmentum, i, n. Sen. Apul. Vid. *Dedecus.*

Inhŏnestas, atis, f. Terent. *Nepostenoszt, nedoszlojnoszt.* e. Unerbahrkeit, *Tiszteletlenség.*

Ĭnhŏneſto, as, are, avī, atum (Act.) Ovid. V. *Dedecoro.*

Ĭnhŏneſtus, a, um. Cic. *Nepoſten, nechiſzt, mèrzek.* Unehrbar, unehrlich, ſchändlich. *Tiſztelenſégtelen, betsületlen.*

Ĭnhŏnōrātus, a, um Cic. *Nepoſtuvan, nepoſten.* Ungeehrt, unbehrühmt, verachtet: *Tiſztelletlen. Compar.* Inhonoratior, *Superl.* inhonoratiſſimus. *Liv.*

Inhŏnōro, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Nepoſtujem, obſſanyujem.* Entehre, Verunehre. *Meggyalázom.*

Inhŏnōrus, a, um. Plin. V. *Inhonoratus.*

Inhorreo, es, ere, ui, (Neu.) Virg. *Sztraſſen poſztájem, od ſztraha derhebem, preſzenetimſze:* Grauſam vverde, von Forcht zittere. *Iſzonyodom, Iſzonyú vagyok.*

Inhorreſco, is, ere. (Inchoat.) Plin. *Idem.*

Inhortor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Apul. V. *Hortor.*

Inhospĭtālis, is, *com.* le, n. Plin. *Neſztanovni, naſztàn neprijemlyujuchi.* Ungeheur, Ungaſt-Frey. *Nem gazdálkodó, ſzállás-tagadó.*

Inhoſpĭtālĭtas, atis, f. Cic. *Neſztanovnichtvo, naſztàn nepriemſztvo.* e. Ungaſt-Freyheit. *Szállás-tagadás, Gazdátlanság.*

Inhoſpĭtus, a, um Virg. *Nenaſztanyen, zaſztanye, prebivanye nepriliehen.* Unbevvohnt. *Meg ſzálláſra alkalmatlan.*

Inhūmānè. *Adv.* Cic. *Nechlovechno, nepoſteno.* Unmenſchlich, unfreundlich, gröblich. *Embertelenül.*

Inhūmānĭtas, atis, f. Cic. *Nechlovechnoſzt, nepoſtenoſzt, nedvorjanſztvo.* e. Unmenſchlichkeit, Unfreundlichkeit, Grobheit. *Embertelenség.*

Inhumāniter, *Adv.* Cic. V. *Inhumanè.*

Inhumānus, a, um. Cic. *Nechlovechen, nedvorjanſzki.* Unmenſchlich, Unfreundlich. *Embertelen. Phraſ.* Humanitatis expers, vitæ communis ignarus, nunquam particeps humanitatis, multum ab humanitate diſcrepans, inops humanitatis, immemor. Ab omni humanitate derelictus; inſvavium morum; omnem humanitatem exuens; ſummâ morum acerbitate præditus: Immanitate naturæ omni humano generi inſociabilis, à cultu & humanitate longiſſimè remotus; agreſtis, aſper, ferus & durus.

Inhŭmo, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Zakópam, z-Zemlyum pokrivam.* Vergrabe, zur Erden beſtatte. *Földbe-takaritom, Eltemetem.*

Ĭnĭbĭ, *Adv.* Cic. *Ravno onde, Pravo tade, Ravno na tom meſztu.* Eben an den Ort. *Ugyan-ott.*

Injectio, onis, f. *Quint.* Injectus, ûs, m. Plin.

V-hitanye, nuterhitanye. r. Einvvurff. *Bévetés, Belé-tevés.*

Injĭcio, is, ere, ēci, ectum. (Act.) Cic. *Nuter hitam.* An-*oder* Hinein vverffe. *Belé-vetem.* 2. pro *Apprehendo.* Manum alicui injicere. *Plaut.*

Ĭnĭmīcālis, is, *com.* le, n. Sidon. V. *Inimicus, a, um.*

Ĭnĭmīcè. *Cic.* Inimīcĕter. *Adv.* Gell. *Po nepriatelſzko, nepriatelſzki.* Feindlich. *Ellenségeſen.*

Ĭnĭmīcĭtĭa, æ, f. Cic. *Nepriatelſztvo.* e. Feindſchafft. *Ellenkezés, Barátságtalanság.*

Ĭnĭmīco, as, are, avi, atum. (Act.) Hor. *Nepriatelim, nepriatele chinim.* Feindſeelig mache. *Ellenségeſé-tészem.* Et miſeras inimicat urbes. *Hor. L. 4 od. ult.*

ĭnĭmīcus, a, um. Cic. *Nepriatelſzki.* Feindlich. *Kedvetlen, ellenséges.* Inimicior, Inimiciſſimus. *Colum.*

Inimicus, i, m. Cic. *Nepriatel.* Ein Feind. *Ellenség.* 2. V. *Diabolus.* ità Arnob.

Ĭnĭmĭtābĭlis, is, *com.* le, n. Quint. *Nenaſzledliv.* Unnachthunlich. *Követhetetlen.*

Ininde. *Adv.* pro *Ex eo loco.* Liv. *Iz onoga meſzta.* Von den Ort. *Abból a' helyből.*

Ĭnīquè *Adv.* Cic. *Krivo, nepravichno.* Unrecht. *Hamiſan.*

Iniquĭtas, atis, f. Cic. *Nejednakoſzt.* e. Ungleichheit. *Igyenetlenség.* 2. V. *Injuſtitia, Injuria.* Cic. 3. V. *Difficultas, Anguſtia.* Serviêrunt tempora in quitate preſſi. *Liv. l. 35.*

Ĭnīquus, a, um. Cic. *Nejednák.* Ungleich. *Egyenetlen.* 2. V. *Injuſtus, non æquus.* 3. V. *Impar.* pugnâ congreſsus iniqvâ. *Virg. 10. Æn. v. 889.* Item ſumitur pro *Inimico, noxio, infeſto.* Cic. Ver. 7. *Compar.* Iniqvior, *Liv. ſuperl.* iniquiſſimus. *Cic.*

Ĭnĭtĭa, orum, *plur.* n. *Cic.* Ĭnĭtālia, um, n. *Capitol.* Alii legunt *Initialia.* Cereris erant ſacra, ità dicta, quòd eſſent initium melioris vitæ. *Vid. Varr. de re ruſt. l. 2. c. 4. Szvetek Boſicze polyſzkoga ſzáda.* Feſt der Göttin der Feld-früchten. *Tzéres Iſten Aſzſzony áldozatja.*

Initiālis, is, *com.* le, n. Apul. *Prichetni.* Anfänglich. *Elkezdő.*

Initiāmentum, i, n. *Senec.* Vid. *Initium.*

Initiātio, onis, f. Svet. *Eſt* ipſa ſacrorum celebratio. *Poſzvechenye, redenye.* e. Einvveihung. *Felſzentelés.* 2. Vid. *Inchoatio.*

Initiātor, oris, m. *Tertull.* Qui in ſacrorum communionem aliquem adſciſcit. *Poſzvetitel, reditel.* r. Einvveiher, *Felſzentelo.* 2. Vid. *Inchoator.*

Initio,

Ĭnĭtio, as, are, avi, atum. (Act.) *Poſzvechujem, rédim.* Einvveihe. *Felſzentelem.* Synon. *Sacris imbuo, Inauguro.* Hinc *Initiatus* idem eſt ac *Conſecratus, ſacris imbutus.* Unde & feſta Cereris *Initia* dicebantur, eò quòd iis, non nisi *Sacris imbuti* ſeu initiati, intereſſe auderent. 2. Vid. *Inſtituo N. 3. Docco, Erudio, Edocco.* Studiis initiari. *Quintil.* pro *Inſtitui.* 3. Vid. *Inchoo.* Ver initiatur, cùm primam *arietis* partem *Sol* ſuerit ingreſſus, Jul. Firmicus. *Protuletje ſze pochinya, kada ſzuneze vu Znamenye Oven zvano pochne iti.* Der Frühling fangt ſich an, da die Sonne in das Himmliſche Zeichen, der Widder benahmſet, eingehet. *A tavaſz kezdödik mikor a' nap abban az égi jegyben menyen, mellyet Baknak hinak.*

Initiô: *Ablat. adverbialiter poſitus* ſinè præpoſ. *ab.* Cic. *Z-pochetka. Z-pèrvineze,* Anfangs, anfänglich, vom Anfang. *Elein, kézdetetöl.*

Ĭnĭtium, i, n. Cic. *Prichetek, Pochetek.* r. Anfang. *Kezdet.* Synon. *Principium, Exordium, Primordium, Cœptum, Incœptum, Ingreſſus.* Initium facere, ſumere, capere, ducere, ab aliqua *vel* ex aliqua re. *vel* Initium reiponere. Cic. *Kaj pocheti:* ali: *od chesa pochetek vuzbiniti.* Etvvas anfangen; den Anfang von einem Ding machen. *Vallamit elkezdeni.* vagy *Valami dologtól kezdetet venni.* Ad initium reverti. Cic. *Na pochetek ſze povernuti: Pak na pèrvo, ſztáro dojti.* Wieder zum Anfang ſich Wenden: Wieder auf das erſte, alte kommen. *Iſmég az eleire viſzſza- térni: Iſmég az elöbbire, régire jöni.* 2. Sumitur *pro* fine & extrema re: alicujus parte. *ità Curt.*

Ĭnĭtus, ûs, m. Plin. V. *Coitus.* 2. V. *Ingreſſus, Aduentus.* Lucr.

Injûcunde, *Adv.* Cic. *Nevugodno, Neveſzelo, nepovolyno.* Unlieblich, unangenehm, *Gyönyörüségtelenül.*

Injûcunditas, atis, f. Cic. *Neradoſzt, neveſzelje, nevugodnoſzt.* e. Unfreundlichkeit, unannehmlichkeit, Unlieblichkeit. *Gyönyörüségtelenség.*

Injûcundus, a, um. Cic. *Neveſzel, nevugoden.* Unfreundlich, unlieblich. *Gyönyörüségtelen.*

Injûdĭcātus, a, um. Gell. *Neoſzudyen.* Unverurtheilt. *Meg - nem itélt.*

Injunctio, onis, f. Sidon. V. *Juſsum, Mandatum.*

Injungo, is, ere, unxi, unctum. [Act.] Cic. *Zklaplyam, zkupvèſem.* Zuſammen fûge, und gatte. *Öſſve kötöm.* 2. Transl. V. *Demando, Præcipio.* 3. V. *Addo.* Injungere iniuriam. *Liv. l. 3. c. 65.* pro *facere, addere.* Injungere alicui laborem: *pro* imponere *demandare,*

Injûrātus, a, um, Cic. *Nepriſzeſen, koj nè priſzégel.* Der nicht geſchvvoren hat. *Eskütlen.*

Injûrĭa, æ, f. Cic. *Krivicza, krivda, y vſzako ſzuprotivno chinenye.* e. Unbilligkeit, Ehren-Verletzung, Beleydigung, Läſterung, Schand, &c. *Boſzſzúság, méltatlanság,* &c. Injuria eſt, quæ aut pulſatione corpus, aut convitiô aures, aut aliqua turpitudine vitam cujuſpiam violat. Fitque *vel* Vi *vel* fraude. *Uſus:* Injuriam alicui *facere*, inferre, afferre, imponere, conflare. Injuriâ aliquem afficere, onerare, lacerare. Injuriam in aliquem jacere, mittere. Inde nata, orta eſt injuria. 2. Injuriam *pati*: accipere, ferre æquô animô præſtat; quàm inferre. Injuriâ premi, affligi; nec tamen injuriam reddere, fortis eſt indicium animi. 3. Injuriis *reſiſtere:* Injurias propulſare, ulciſci, inſectari, perſequi. Injuriam prohibere. Ab injuria aliquem deterrere. 4. *Abſtinere* injuriâ: Injuriarum obliviſci. Injurias oblivione conterere, beneficiô penſare, bene meritis compenſare. 5. *Immerito injuriam inferre.* Si me injurium ſenſiſſes; ſi quâ te læſiſſem; Si tuis commodis adverſatus eſſem; ſi quâ eſſes à me laceſsitus, provocatus injuriâ; ſi quando tecum iniquiùs egiſſem, jure hæc in me conferres: nunc verò, contrà quàm juſtitia præſcribit, contrà quàm meritus ſum; injuriam abs te tuli. Læſus à te ſum immerito meo, nullo meo merito, nullâ culpâ, nihil tale meritus. Provocâſti me injuriâ nullius affinem culpæ, omnis expertem culpæ, ab omni culpa vacuum: ſed parem aliquando gratiam referam; ſed erit, cùm idem tibi reponam; ſed par pari referam &c. *ità Cic. Liv. Curt. &c.*

Injûriè, *Adv.* Næv. apud Non V. *Injuriosè.*

Injûrior, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Senec. *Krivo,* ali *ſzuprot chinim.* Unrecht thue. *Boſzſzúsággal-illetem.*

Injuriôsè, *Adv.* Cic. *Krivo, obſſanlivo.* Unrecht, ſchimpflich. *Boſzſzúságoſon &c.*

Injûrĭum, ii, n. Feſt. V. *Perjurium.*

Injurĭus, a, um, & Injuriôſus, a, um, Cic. *Nepravichen, krivo chinliv, kriviczu, chinechi.* Unbillig, unrecht. *Boſzſzúságos, boſzſzúság-tévö.*

Injuſſus, a, um, Horat. *Nerechen, nezapovédan.* Ohne Befehl, ohne Geheiſs. *Haggyatlan, Parantſolatlan.* Injuſſu meo, *Subſt.* Curt.

Injuſtè, *Adv.* Cic. *Krivichno, krivo.* Ungerecht. *Nem igazán, Hamiſan.*

Injuſtĭtĭa, æ, f. Cic. *Krivicza, nepravda.* e. Ungerechtigkeit. *Hamiſság.*

Injuſtus, a, um, Cic. *Krivicben, neprauden.* Ungerecht. *Hamis, nem igaz.*

Jnjux, ŭgis, *com.* Feſt. *Nevjarmen, prezjárma, nevpreſen.* Ohne Joch, frey. *Iga-nélkűlvaló.*

Inlĭcĭtātor, oris, m. Feſt. V. *Emptor.*

Inlutibarbus, i, m. *Apul.* Vid. *Illutibarbus.* Et ſic de cæteris hujuſmodi.

Innaſcor, ĕris, aſci, ātus ſum, (Dep.) Cic. *Priradyamſze.* Angebohren vverde. *Benne-termek.* Synon. *Naſcendo inferor.*

Innītor, ĕris, īti, ixus, *vel* iſus ſum, (Dep.) Cic. *Naſzlanyamſze, nalegamſze.* Mich anlehne, aufliege. *Reá-támaſzkodom.*

Inno, as, are, avi, atum, (Neu.) *Cic.* Innăto, as, are, avi, atum, (Frequ.) Virg. *Zverbu plavam.* Oben auf Schvvimme. *Benne-úſzok.* Innatare, flumini *vel* flumen. *Plin.*

Innŏcens, entis, *om.* Cic. *Nekriv.* Unſchuldig. *ártatlan.* Vid. *Juſtus.*

Innŏcenter, *Adv.* Cic. *Nekrivo, negrészno.* Unſchuldiglich. *ártatlanúl.*

Innŏcentia, æ, f. Cic. *Nevraſenoſzt, nekrivnoſzt, negrészноſzt.* e. Unſchuld. *ártatlanság.*

Innŏcŭus, a, um. *Plin.* Innoxius, a, um, *Liv.* Innox, ŏcis, *om.* Plaut. V. *Innocens.*

Innōmĭnābĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *Neimenuvlio.* Das nicht kan genennet vverden. *Meg-nem nevezhető.*

Innōteſco, is, ere, nōtui, (Neu.) Tacit. *Synon.* Notus fio, Inclareſco. *Znan bivam, vu glaſz dobajam, glaſzovit poſztajem.* Bekandt, kund vverde; an Tag komme. *Megesmérkedem.* Illud mihi ex fama innotuit. *Ono mi je iz glaſza (povedanya) znano poſztalo.* Jenes iſt mir aus gemeiner Rede kund vvorden. *Az nékem birébŏl adatott tuttomra.*

Innŏvātio, onis, f. Arnob. V. *Renovatio.*

Innŏvo, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. V. *Renovo, reparo.*

Innūbĭlo, as, are, avi, atum. [Act.] Solin. *Oblachim: mrachno, temno chinim.* Verdunckle, bevvolcke. *Bé-homályoſzítom.*

Innūbĭlus, a, um, *Lucr.* Innūbis, is, *com.* be, n. Senec. *Prez oblaka, vedro.* Heiter, ohne Wolcken. *Felhőtlen, tiſzta.*

Innūbo, is, ere, nupſi, nuptum, (Neu.) Lucil. V. *Nubo.*

Innŭbus, a, um, *Ovid.* Innuptus (*ſed de ſemina tantùm*) a, um. Cic. *Nevdan.* Unverheyrathet, unverehlicht. *Házaſulatlan.*

Innŭmĕrābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Neizbrojliv, Nigdar neizbrojen.* Unzahlbar. *Számlálhatatlan.*

Innŭmĕrābĭlĭtas, atis, f. Cic. *Neizbrojnoſzt.* e. Unzahlbarkeit. *Számlálhatatlanſzág.*

Innumerabĭlĭtĕr, *Adv.* Lucr. *Neizbrojlivo.* Unzahlbarlich. *Számtalanſzor, ſzámlálhatatlanúl.*

Innŭmĕrālis, is, *com.* le, n. *Lucr.* Innŭmĕrōſus, a, um, *Plin.* Innŭmĕrus, a, um, *Cic,* Vid. Innumerabilis.

Innuo, is, ere, ui, ūtum, (Neu.) Cic. *Namigávam, z-glavum nakimávam.* Wincke, ausdeute. *Reá-intek.*

Inŏbēdiens, entis, *om.* Caſſiod. *Nepokoren.* Ungehorſam. *Engedetlen.*

Inobſequens, entis, *om.* Cic. *idem.*

Inobſervābĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Nezpazliv, v-pamet nevjemliv.* Unmercklich. *eſzébe nem vehető.*

Inoculātio, onis, f. Plin. *V-czéplenye.* Das Zvveigen, Aeugeln. *ágatskák Béoltáſa.*

Inoculātor, oris, m. Plin. *Vczepitel, koj czépi.* r. Zvveiger, Aeugler, Pfropffer. *Faſzem bitó.*

Inŏcŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Pod kóru czépim.* Einzvveige, äugele. *Faſzemet, bimbót bé oltok.*

Inŏdōro, as, are, avi, atum, (Act.) Col. *Hman y nepovolymu dubu dajem, ſzmerdlivo kaj chinim.* Einen böſen Geruch gebe, ſtinckend mache. *Meg-ſzagosítom, Büdősítem.*

Inŏdōrus, a, um, Apul. *Nediſſechi, dube nikakve nemajuchi.* Das kein Geruch hat. *Szagotlan.*

Inoffenſus, a, um, Gell. *Nevráſen, nesbantuvan.* Unverlezt, unanſtöſſig. *Botránkoztatlan, Bántatlan.*

Inofficĭōſus, a, um, Cic. *Nepoſzluslio, nepoſzlufechi.* Undienſtbar. *Barátſágtalan.* Inofficioſus in aliquem. Cic.

Inŏleo, es, ere, ēvi, ētum. [Neut.] *Gell.* Inŏleſco, is, ere, (Inch.) *Virg.* Vid. *Accreſco, Adnaſcor.* Inolevit conſvetudo. *Gell.* pro *facta, nata, confirmata eſt.* 2. Inŏ'ui, ĭtum, Vid. *Oleo.*

Inōmĭnālis, is, *com* le, n. *Gell.* Inomĭnātus, a, um, *Horat* pro *malè eminatus.* Vid. *Infauſtus, Infelix.*

Inŏpāco, as, are, avi, atum, [Act.) Col. *Szenchim, ſzenczu,* ali *temno nachinyam.* Beſchatte, Schatten mache. *Árnyékozom.*

Inŏpĭa,

Digitalizirao Google

Inŏpĭa, æ, f. Cic. *Sziromaſtvo, Pomenykanye.* e. Armuth, r. Mangel. *Szükség.*

Inŏpīnābĭlis, is, *com.* le, n. Gell. *Nenadliv, nenadian.* Das man nicht gemeynt. *Vélbetetlen, reménybetetlen.*

Inŏpīnanter, *Adv. Tibul.* Inopīnātè & inopinātò, *Adv.* Liv. *Iz nenade, z-nevarczè, neuſſano.* Unverſehens, unverhofft, unvermuthet. *Véletlenül.*

Inŏpīnātus, a, um, Cic. *Neſtiman, nenadean, nechákan.* Unverſehens, unverhofft. *Véletlen.*

Inŏpīnus, a, um, Virg. *Idem.*

Inŏpiōſus, a, um, *Plaut.* Inops, ŏpis, *om.* Cic. *Nebog, ubog, ſziromah, potrében.* Bedürftig, mangelbar. *Segítség-nélkül-való, ſzükölködő.*

Inordĭnātè, *Adv.* Cels. *Prez reda, nenaredno.* Unordentlich. *Rendeletlenül.*

Inordĭnātim, *Adv.* Amm. Marcell. *Idem.*

Inordĭnātio, onis, f. Apul. *Nenarednoſzt, nered.* e. Unordnung. *Rendeletlenség.*

Inordĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Col. *Redim, naredyujem, na rèd dévam.* In Ordnung ſetze. *Rendelem.* Retinet ſignificationem *ſimplicis*, quam *Derivata* negant.

Inornātè, *Adv.* Auth. ad Her. *Nenakincheno, priproſzto.* Unzierlich. *ékeſségtelenül.*

Inorno, as, are, avi, atum, (Act.) Tertull. V. *Orno.* Retinet ſignificationem *ſimplicis.*

Inŏris, is, *com.* re, n. *Turpil. ap. Feſt.* Inōrus, a, um, Gell. *Nevuſzten, prez vúſzt.* Ohne Maul. *Szájatlan.*

Inōtiōſus, a, um, Quint. *Nelen, poſzlujuchi.* Unmüſſig. *Soba nem bevevő.*

Inquies, ētis, f. Plin. V. *Inquietudo.*

Inquies, ētis, *om.* Salluſt. V. *Inquietus.*

Inquiētātio, onis, f. *Liv.* Inquiĕtas, atis, f. *Cæl. Aur.* Vid. *Inquietudo.*

Inquiētātor, oris, m. Tertull. *Bantluvavecz, zabavlyavecz.* Unruhiger Menſch. *Háborító.*

Inquiēto, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Nemirujem, zabávlyam.* Unruhig mache. *Nyugodalmát háborgatom.*

Inquiētūdo, ĭnis, f. ſenec. *Nemir, nemiruvanye, nepochinek.* e. Unruh, Beunruhigung. *Nyughatatlanság, háborítás.*

Inquiētus, a, um, Liv. *Nemiren, nepochinyen, zabavlyiv.* Unruhig. *Nyughatatlan.*

Inquĭlinātus, ûs, m. Sidon. Apoll. Vide. *Incolatus.*

Inquĭlinus, i, m. Cic. *Selyér, Hſſar, Sztanovnik.* r. Einvvohner, Hausgenoſs, Hausmann. *Zſellér.*

Inquĭnāmentum, ti, n. Aul. Gell. *Szmrád, Neſznága.* r. Unflath, e. Unſauberkeit. *Fertelem, fertő, motlék.*

Inquĭnātè *Adv.* Cic. *Szmradlivo, zatepeno, zamazano, vtepeno, neſznaſno, omernlyano, oſzkrunyeno.* Unfläthig, befleckt, unſauberlich, beſudelt. *Meg-ferteſztetve, paraſztúl.*

Inquĭno, as. are, avi. atum (Act.) Cic. *Zaſzmradyujem, zamaſujem, oſzmradyujem, vtéplyem, oſzkrunyujem, pomerlyujem.* Beſudle, beflecke; Unflätig, unſauber mache; ſchände, vervvüſte. *Békeverem, Meg ferteztetem.* Inquinat egregios adjuncta ſuperbia mores. *Claud.*

Verlo, lépo baſi derſánye.
Merſzka gizdoſzt vſze oſzmradi:
kiſze jako dersi na nye.
Drugi z-nyim nehode radi.

Inquio, is, it, *Cic.* In *Imperat:* Inque, pro *die* vel *reſponde*: Terent. *Velim, ti velis, on veli.* Ich ſage, du ſageſt, er ſagt. *Mondom.* Synon. *Dico, Ajo, Affirmo.* Inque tu. Terent. *ti odgovori.* Du gibe Antvvort. *Te feleli.*

Inquīro, is, ere, īsīvi, ītum. (Act.) Cic. *Ziſzkujem, ziſzkávam, zpitávam, pozvédam, izvédam, tráſim.* Unterſuche, nachforſche, nachfrage, erkundige. *Fel-keresem.* Inquirere in aliquid, *vel* de re aliqua. Cic. *kaj ziſzkavati; zakaj ſzpitavati.* Einem Ding nachforſchen. *Valamiről tudakozódni.*

Inquīsītè. *Adv. Aul. Gell.* Inquiſitiŭs, Inquiſitiſſimè. JCt. *Ziſzkano, zpitano, traſeno.* Nachforſchlich. *Kérdezve, felkeresve.*

Inquīsītio, onis, f. Quint. 1. *Izkanye, ziſzkavanye, pozvedanye, Zpitavanye, ſupitanye.* e. Unterſuchung, Erkundigung. Nachfragung, Erforſchung. *Felteresés, kérdezés.* 2. *Szkup ſzpravlyanye.* e. Zuſammen Samlung. *ősszve-ſzedés.* Inquiſitio novorum militum. Curt. *Szkup-ſzpravlyanye noveh vojnikov.* e. Recruten-Werbung. *Katonák gyüjtése, ſzedése.*

Inquisītor, oris, m. Cic. *Izizkavecz, Traſnik, zezvedavecz,* 2. *Zpitavavecz, upitavecz.* r. Ausſucher, Ausſpecher, 2. Nachfrager, Nachforſcher. *Felkeresö,* 2. *Kérdezö.*

Inrādo, is, ere, āſi, āſum, (Act.) Cato. *Nuter ſztruſem,* peregr. *Nuter rîbam.* Einſchabe, einreibe. *Bé-vakarom.*

Insălūbris, is, *com.* bre, n. Inſalubrior, Inſaluberrimus: Aul. Gell. Plin. *Nezdrav.* Ungeſund. *Nem egészséges.*

Insălūbrĭtas, atis, f. *Nezdravje.* e. Ungeſundheit. *Egészségtelenség.*

Inſalu-

Digitalizirao Google

Insalubrĭter, *Adv.* Salvian. *Nezdravo.* Ungesund. *Egéſzségtelenül.*

Insălūtātus, a, um, Virg. *Nepozdravlyen.* Unbegrüſſet. *Köſzöntetlen.* Inſalutato hoſpite diſcedere Virg. *Oditi. y od nikoga proſchenye nevzeti: ali: z-nikemſze blagoſzloviti.* Weggehen, und von niemand Abſchied nehmen, vveder einen grüſſen. *Elmenni minek-előtte ſenkitől el-nem bútſúznék.* Synon. *Clanculum ſe ſubducere.*

Insānābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Neizlechliv, neizvrachtliv, neozdravliv, koiſze izvrachiti, ozdraveti nemore.* Unheylſam. *Gyógyíthatatlan.* Inſanabilior. *Liv.*

Insānè, *Plaut.* Insānĭtĕr. *Pomp. ap. priſc.* Insānùm, *Adv.* Plaut. 1. *Prejako,* 2. *Prenaglo,* 3. *Mahnito.* 1. Gar ſehr, 2. Gar zu geſchvvind, 3. Unſinnig. *Igen erősen,* 2. *Igen hamar,* 3. *Eſzelősön, bolondúl*

Insānĭa, æ, f. & Insānĭtas, atis, f. Cic. V. *Dementia, ſtultitia.*

Insānio, is, īre, īvi, ītum, [Neu.] Cic. *Mahnitim, iz pameti idem, Bedalim, Pamet gubim.* Ich bin taub, blöd, unſinnig. *Bolondoskodom.* E poteſtate mentis exire, à mente diſcedere, abire. *Obnoreti.* Närriſch vverden. *Bolondoskodni.* Inſanire inſaniam hilarem. Senec. *Vu bedalaſchini veſzelomu biti.* Bey ſeiner Unſinnigkeit frölich ſeyn. *Maga bolondságában gyönyörködni.*

Insānus, a, um, Cic. *Mahnit, nepameten, zevrele pameti.* Unſinnig, thöricht, taub, blöd. *Bódult, Bolond, Eſzelős.* 2. V. *Ingens, immenſus, magnus:* Inſani ſumptus, Cic. *Velikiſztroſzki.* Groſe Unkoſten. *ektelen nagy költéſek.* Inſani fluctus. *Virg.* pro *Ingentes &c.* 3. Vide *Vanus, nugigerulus.* Pers. Sat. 3.

Insătiābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Nezaſzitliv.* Unerſättlich. *Telhetetlen.*

Insătiābĭlĭtas, atis, f. Ammian. *Nenaſzitlyivoſzt.* e. Unerſättlichkeit. *Telhetetlenség.*

Insatiabĭlĭter, *Adv.* Lucr. *Nezaſzitno, neſzitno, nezaſzitlivo.* Unerſättlich. *Elégithetetlenül.*

Insătiĕtas, atis, f. Plaut. Vide. *Inſatiabilitas.*

Insătīvus, a, um, *Plin.* quod non ſeritur. *Neposzean, ſzam od ſzébe raſztech.* Ungeſäet, von ſich ſelbſt vvachſend. *ültetetlen, vettetlen.*

Insătūrābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. Vide. *Inſatiabilis.*

Inſaturabilĭter, *Adv.* Lucr. Vide. *Inſatiabiliter.*

Inſcendo, is, ere, endi, enſum, [Neu. *Gellio* Act.) *Plaut.* Vide *Aſcendo, conſcendo.*

Inſcenſio, onis, f. Plaut. *Vlezenye, nuter-idenye, gore zplazenye, nakaj zbajanye.* e. Hineinſteigung, Hinaufſteigung. *Be-hágás, Fel-hágás.*

Inſciè, *Adv.* Apul. *Neznano.* Unvviſſend. *Tudatlanúl.*

Inſciens, entis, *om.* Teren. Vide. *Ignarus.*

Inſcienter, *Adv.* Cic. Inſcientiſſimè: Hygin. *Neznajuch.* Unvviſſend, unvviſſendlich. *Tudatlanúl, Gorombáúl.*

Inſcientia, æ, f. *Terent.* Inſcītia, æ, f. Cic. *Neznanye, neznanoſzt, neumetje.* e. Unvviſſenheit. *Tudatlanság.* Ex inſcitia laborare: Cic. *Neznati.* Nicht vviſſen. *Nem tudni.*

Inſcītus, a, um, *Plaut.* Inſcitior, *Cic.* Inſcitiſſimus, Plin. 1. *Neznan,* 2. *Nenakinchen,* 3. *Neprikladen, nedvorjanſzki, muzkt, bedaſzt.* 1. Unbevvuſt, 2. Unzierlich, 3. Ungeſchickt, grob, närriſch. 1. *Tudatlan, Goromba,* 2. *ékeſítetlen,* 3. *Durva, Alkalmatlan.*

Inſcius, a, um, *cum genit.* Cic. Vide. *Ignarus.*

Inſcrībo, is, ere, ipſi, iptum, (Act.) Cic. *Napiſſujem, zapiſzávam, zpiſſujem, upiſſujem.* Einſchreibe. *Bérom, Felirom,* 2. Metaph. *Biem, Pechatim.* Schlage, verſiegle. *Verem, petsétlem.* Corpus tuum virgis vimeis inſcribam. *Plaut.*

Inſcriptio, onis, f. *Plin.* Inſcriptūra, æ, f. Tertull. *Napiſzanye, napiſzek, úpiſzanye, zapiſzanye, v-piſzanye.* e. Einſchreibung, Überſchrifft. *Fellyúl-valóirás.*

Inſcriptum, ti, n. Lucr. *Czedulicza, napiſz, zapiſz.* r. Zettul, e. Überſchrifft. *Tzédula, Jegy valamin.*

Inſcrūtor, aris, ari, &c. [Depon.] *Macrob.* Vide *Scrutor.*

Inſculpo, is, ere, ulpſi, ulptum, [Act.] Cic. *V-rezávam, dúbem.* Einſchneide, eingrabe. *Belé-metſzem.* Metaph. Hoc animo meo inſculptum eſt. Cic. pro *Inhæret.*

Inſĕcābĭlis, is, *com.* le, n. Quint. *Nevſzekliv, nerazſzechliv, nerazdvojliv.* Unzerthelig, unzerhacklich. *Elvagdalhatatlan.*

Inſĕco, as, are, ĕcui, ectum, [Act.] Liv. *Zaſzekujem, nuter ſzécbem, v-ſzekávam.* Ein Hacke, aufhaue, einſchneide. *Bévágom, Fel-vágom.*

Inſectātio, onis, f. Quint. *Preganyanye, Nazlobenye.* e. Verfolgung. *Kergetés.*

Inſe-

Digitalizirao Google

Insectātor, otis, m. Quint. *Pregonitel, nazlobnik.* r. Verfolger. *Háborgató.*

Insecto, as, are, avi, atum, (Neu.) *Plaut.* Insector, aris, ari, atus sum, (Dep.) *Cic.* Legitur *passivè sicut & Consector* apud Nonium. *Preganyam, nazlobim.* 2. *Tiram, naganyam.* Verfolge, 2. Nachsetze. *üldözöm,* 2. *Kergetem,* 3. Metaph. *Pszujem, spótam.* Sehmähe. *Szidom.* Insectari aliquem maledictis, Cic. *Kôga pszuvati, pszaniti.* Einen schmähen. *Valakit szidni.* Aliquem hastâ insectari. Cic. *Kôga z-kopjem naganyati, za nyim ostro techi.* Einem mit Spiess nachsetzen. *Valakit kopjával kergetni.*

Insectum, i, n. *plur.* Insecta, orum, n. Plin. *Neszнage male vszakojachke, kakti chervi, guszenicze, muhe* &c. Kleines Ungezieffer, *alt,* r. Wurm, e. Raupen, Mucken, &c. *Minden-féle aprô állat, úgy mint; az férgek, bogarak, darázsok.* &c.

Insĕcūtio, & Insĕquūtio, onis, f. Prud. Vide *Insectatio.*

Insĕcūtor, (Insequutor,) oris, m. Vide *Insectator.*

Insēdābĭlis, is, *com.* le, n. Lucr. *Nevtaslivi, Nevtisslivi.* Das man nicht stillen kan. *Meg-tszendesíthetetlen.*

Insedabiliter, *Adv.* Lucr. *Nevtaslivo, nevtisslivo.* Nicht stillend. *Tszendesíthetetlenül.*

Insēdātus, a, um, Cic. *Nevtasen, nevtisszen.* Ungestillet. *Tszendesítetlen.*

Insēmĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Aul. Gell. *Szejem.* Einsäe. *Belé-vetem.* Synon. *Insero, implanto.*

Insĕnesco, is, ere, ĕnui, (*Inch.* Neu.) Tacit. *Sztar poszтajem.* Alt vverde. *Belé-aggok.* Insenescere curis, Tacit. *Od szkerbi oszтarati.* Von Sorgen alt vverden. *A gondokban meg-vénülni.* 2. Insenescere libris &c. pro *Immorari, & quasi ætatem in iis consumere, atterere.*

Insensātus, a, um, Insensuālis, is, *com.* le, n. *Cassiod.* Insensĭtīvus, a, um. *Prez chutenya.* Sinn-los. *érzékenség-nélkül-való.*

Insensĭbĭlis, is, *com.* le, n. *Aul. Gell.* Insensilis, is, *com.* le, n. Lucr. *Nechutliv.* Unempfindlich. *érezhetetlen.*

Insensibilĭtas, & Insensilĭtas, ātis, f. *Nechutlivoszt, nechutenye.* e. Unempfindlichkeit. *érezhetetlenség.*

Insēpărābĭlis, is, *com.* le, n. Cypr. *Nerazluchliv.* Unzertrennlich. *Elválaszthatatlan.*

Inseparabiliter, *Adv.* Macrob. *Nerazluchlivo, nerazluchno.* Unzertrennlich. *Elválaszthatatlanúl.*

Insĕptum, i, n. Fest. *Meszto neogradyeno.* r. Orth, so keinen Zaun hat. *Kerteletlen hely.*

Insĕpultus, a, um, Cic. *Nezakopan, nepokopan.* Unbegraben, un zur Erden bestattet. *Eltemetetlen.* Mortem insepultam minari. Seneca. *Grozitisze kômu, da nebude po szmerti zakopan.* Einem drohen, das er nach dem Todt nicht soll begraben vverden. *Valakit fenyegetni, hogy el-nem fog-temettetni.*

Insĕquens, entis, *om.* Liv. *Nenaszledujuchi,* 2. *Naganyajuchi,* 3. *Za kêm iduchi.* 1. Nicht nachfolgend, 2. Nachsetzend, treibend, 3. Darauf folgend, nachkommend. 1. *Nem követô,* 2. *üldözô, kergetô,* 3. *Következendô.*

Insequenter, *Adv.* Gell. *Nenaszledujuch,* 2. *Za kêm iduch.* 3. *Nagnano, pretirano,* 4. *Nazlobno.* Unfolgendlich, 2. Nachfolgendlich, darauf folgendlich, 3. Nachsetzend, 4. Mit Verfolgung. *Nem követve,* 2. *Következendô-képen,* 3. *Kergetve,* 4. *üldözve.*

Insĕquor, ĕris, ĕqui, sĕcūtus, *vel* quutus sum, (Dep.) Cic. 1. *Naszledujem, zadrugemidem.* 2. *Preganyam, nazlobujem,* 3. *Kôga tiram, naganyam.* 1. Nachfolge, darauf folge, 2. Verfolge, schmähe, 3. Einen vor meiner jage, einem nachsetze, nacheyle. 1. *Követtem,* 2. *üldözöm,* 3. *Kergetem.*

Insĕrēnus, a, um, Stat. *Nevéder.* Nicht heiter. *Nem tiszta, homályos.*

Insĕro, is, ere, ĕrui, ertum, [Act.] Cic. *Nuter poszтavlyam, vtíchem, med-poszтavlyam.* Hinein thue, einstecke, einmische. *Belé-szerkeztetem, belé-tészem.* Cibum in os inserere. Cic. *Jeszтvinu vu vuszta vteknuti, vrinuti.* Die Speiss ins Maul stossen, schieben, thuen. *Szájába adni az ételt.* 2. pro *Inscribo, infero.* Insertus libro, vel in librum. *V-knigu poszтavlyen* ali *zapiszan.* In das Buch gesetzet, *oder* eingeschrieben. *Könyvbe íratott.* 3. Inseritur huic loco fabula. Liv. *pro* Volat, vagatur per hunc locum *vel* Pervadit hunc locum fabula.

Insĕro, eris, ere, ēvi, ĭtum, (Act.) Colum. *Szejem, szadim, czépim.* Einsäe, einpflantze, peltze, einzvveige. *Belé-vetem, belé-oltom.* 2. Transl. Natura tibi vitia insevit Horat. *Natura je vu te krivnye y zlavnoga zaszadila,* Die Natur hat dis Fähler

Digitalizirao Google

und viel Ubels eingepflantzet. *Sok vétkeket a' terméſzet belé ôntôt.* Hinc *Partic.* Inſĭtus, a, um, Cic. 1. *pro* inſeminatus, implantatus, 2. *pro* Innātus, Adnatus, Ingenitus &c.

Inſerpo, is, ere, erpſi, erptum, (Neu.) Stat. *Nuter plazim, gmazim, Lézem.* Hineinkrieche, ſchleiche. *Belé-máſzok.* Synon. *Obrepo, Leniter invado, ſurrepo,*

Inſertātio, onis, f. Cæl. Aurel. *Nuter poſztavlenye, vtetnenye.* Das Hineinthun, Rucken, ſetzen. *Belé-tétel, Belé taſzítás.*

Inſertim, *Adv.* Lucr. *Nuter poſztavlyajuch, vtichuch.* Durch das Hineinthun. *Belé-ereſztve, téve.*

Inſerto, as, are, avi, atum, (Act. Frequ.) Virg *Guſztokrat nuter poſztavlyam, med-poſztavlyam, v-tíchem.* Offt hinein thue, einſtecke, entzwiſchen ſetze. *Belé-teddegelem, belé-mártogatom.*

Inſervio, is, ire, īvi, ītum, (Neu.) Cic. Vide *Servio.* 2. Transl. V. *Studeo, Nitor.* Artibus inſervire pluribus. *Cic.*

Inſeſſor, oris, m. Symmach. *Na pútu zaſzedavecz, Razbojnik.* Der auf den Weeg nachſetzet, r. Straſſen-Rauber. *úton-álló tolvaj.*

Insĭbĭlo, as, are, &c. *Ovid.* Vide *Sibilo.*

Inſiccābĭlis, is, *com.* le, n. Sidon. *Nevſzuſslív, nepoſzuſslív.* Das nicht leicht trocken vvird. *Szárazhatatlan.*

Insĭcĭārius, rii, m. (*legitur &* Eſiciarius) *ab* Inſicium. *Nadevavecz jetreni: devenichár jetreni, ki jeternicze devenicze napravlya.* Der eine gefüllte Leber, *oder* Leber-Wurſt machet. *Májból kolbáſzt tſinálo.*

Insĭcium, ii, n. Varro. *Vſzakojachka jeſztvina ſzkoſzana,* 2. *Jetrenicza devenicza,* 3. *Jetra ſzkoſzana.* 1. e. Zerhackte Speiſs, 2. e. Leber-Wurſt, 3 Gehackte Leber. 1. *Aprôn vagdalt étek,* 2. *Májos,* 3. *Megvagdalt máj.*

Insĭdeo, es, ere, ēdi, eſſum, (Neu.) Cic. *Nakaj ſzédam, zaſzedam, zgora ſzedim,* 2. *Szkrivcze zaſzédam, Obſzédam, obſztíram.* Auf etvvas ſitze, oben ſitze, 2. Heimlich nachſetze, umgebe, beſetze. 1. *Reá-ülök, Fel-ülök, rajta ülök.* 2. *Meg-ſzállom, környül-veſzem,* 3. Transl. V. *Conſiſto,* Item *Inhæreo, immineo, incumbo,* Cic. Hor. Inſidere equo: Liv. *Na konyu ſzedeti.* Auf einem Pferd ſitzen. *Lóra ülni.* Inſidere animo. Cic. *Vu ſzerdczu imeti.* In Hertzen haben. *Elmájában forgatni.* Inſidere arcem militibus. Liv. 6. Bell. Pun. *Koji grád obſzeſzti, obſztreti.* Ein Schloſs mit Soldaten beſetzen, umgeben. *A' várat katonakkal környül-venni.* Inſidere itinera: Liv. 5. bell. Pun. *Pute zaſzeſzti.* Die Straſſen verlegen. *Az útakat el állani.* Legitur *paſſivè* inſideri *apud Liv. 5. bell. pun.*

Insĭdĭæ, arum, f. Cic. *Zaſzeda, záſzed, otajno zaſzedanye, buſzia.* Heimlicher Auffatz, Hinterliſt. *Les.* Inſidias parare, moliri, ponere, tendere alicui. *Cic.* pro *Inſidiari.*

Insĭdianter, *Juſt.* Inſidĭōsè, *Adv.* Cic. *Zaſzedlivo, otajno, zaſzedelnki, vkanylivo.* Hinterliſtiglich, heimlich, betrüglich. *Leſelkedve, ólálkodva.*

Insidiātor, oris, m. Cic. *Zaſzedavecz, zaſzednik.* r. Laurer, der hinterliſtig nachſtellt. *Leſekedô, ólálkodó.*

Inſidiātrix, īcis, f. Amm an. *Zaſzedavicza, zaſzednicza, zaſzedavka.* e. Laurerin, ſo hinterliſtiger Weiſe einem nachſtellet. *Leſekedône, ólálkodóné.*

Insĭdior, āris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. *Zaſzédam, otajno na kôga chakam.* Laure, hinterliſtig nachſtelle, *oder* aufsetzig bin. *Leſekedem, ólálkodom.*

Inſidioſè, Vide *Inſidianter.*

Insĭdiōſus, a, um, Inſidioſior, Inſidioſiſſimus. Cic. *Zaſzedlivo.* Hinterliſtiger-Weiſe aufſetzig. *Leſekedô, ólálkodó.*

Insīdo, is, ere, ēdi, eſſum, (Neu.) Quint. *Nakaj ſzedam:* 2. *Nuterſzedam:* 3. *Doleſze z-puſchám, ſzédam.* Auf etvvas ſitze, 2. Einſitze, 3. Mich niederlaſſe, ſetze. *Reá-ülök,* 2. *Bé-ülök,* 3. *Le-ülök.*

Inſigne, is, n. Cic. 1. Vid. *Signum. N.* 1. Inſigne Fortunæ, Cic. *Znamenye* ali *zlamenye ſzrechе.* Ein Zeichen des Glücks. *Szerentsénck jele.* 2. *Kinch, kinchenye, nakinchenye, nakitenye.* r. Schmuck, e. Zierd. *ékeſség.* Inſigne capitis: *id eſt:* ornamentum, ornatus. Inſigne Regni: *Cic.* Vid. *Diadema.* 3. Inſignia *vocantur,* quæ veſtibus, vexillis &c. inſignita ſunt; *aut etiam* ipſæ veſtes, vexilla, aliáque ſimilia, quibus v. g. Acies ab acie, eques ab equite, una familia ab alia, Rex à Conſule &c. diſcerni ac dignoſci poteſt, *ità* Liv. Saluſt. &c. *Czimer, znamenye kojega roda, gráda &c.* e. Wappen. *Tzimer.* Inſignia Regalia, Conſularia, Quæſtoria, Prætura &c. *Oprava y oſztala druga, po kojehſze kraly, Poglavár vechnikov, &c. poznáva.* 4. Inſigne militum. *Zaſztava vojnikov.* e Soldaten-

daten-Fahne. *Katonák zâszlója.* Insignia Danaum: *Virg.* Vid. *Clypeus.* 5. Insignia laudis, gloriæ &c. *dicuntur* facta heroica, quæ ad laudem & gloriam alicujus faciunt. *Sic etiam dicimus* Insignia Urbis, Familiæ, Provinciæ &c. *Oszebujna y szpomenka najvredneiſſa dugovanya kojega varaſſa, pokolenya, derſave &c.* Die fürtrefflichſte und denckvvürdigſte Ding einer Stadt, Geſchlechts, Landſchafft. *Valami városnak, nemzetségnek, Tartománynak kiváltképen-való, és emlekezetre méltó, tiſztességet dolgai.* ità Cic.

Insigno, is, ire, ivi, itum, (Act.) Virg. *Zaznamenujem*, 2. *Kinchim.* Zeichne, 2. Ziehre. *Jegyezem*, 2. *ékesítem.* Sinon. 1. *Signo noto, distinguo*, 2. *Insignem, celebrem, memorabilem facio.* Insignire annum cladibus *Terent. pro* celebrem reddere à cladibus. *Po voiſzke razbojeh leto glaſzovito vuchiniti.* Ein Jahr mit Feld-Schlachten berühmt machen. *Valamely eſztendőt viadal-által nevezetessé tenni.*

Insignis, is, *com.* ne, n. Cic. 1. *Zaznamenuvan*, 2. *Verli, dréchen.* Gezeichnet, 2. Vornehm, vortrefflich. *Jegyzet*, 2. *Jeles.* Compar. insignior: ſuperl. insigniſſimus. *Liv. L. 4. c. 4.*

Insignīte, & Insignīter *Adv.* Cic. *Verlo, zevſzema dobro, Drécsno, viteski.* Uberaus, gar ſehr. *Jeleſen.*

Insĭlĕ, is, n. Lucr. *Tkalcheva za pritiſzkanye klupcsicza.* r. Trittſchämmel an Weberſtuhl. *Oſztovátában-lévő lábító.*

Insĭlio, is, ire, ŭl, īvi, & ĭ ii, ultum, (Neu.) Liv. *Na ali vu kaj ſzkáchem.* Etvvorein, oder etvvorauf ſpringe. *Belé-ugrom, belé-ſzökellem.* Insilire in equum. Liv. *Na konya ſzkochiti.* Auf ein Pferd ſpringen. *A' lóra ülni.* Insilire undis. Ovid. *Vu vodu ſzkochiti.* Ins Waſſer hinein ſpringen. *Vizbe ugrani.*

Insĭmŭlātio, onis, f. Cic. *Potvorenye, potvarjanye.* e. Beſchuldigung. *Vádolás, Bűnbe-keverés.*

Insĭmŭlātor, oris, m. Apul. *Potvoritel, potvarjavecz.* r. Beſchuldiger. *Vádoló, Bűnbe-keverő.*

Insĭmŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Potvarjam. túſim, drugoga krivìm.* Beſchuldige. anklage. *Vádolom, bűnbe-keverem.* Aliquem avaritiæ inſimulare, Terent. *Kőga, daje ſzkùp, potvoriti.* Einen des Geizes anklagen, für einen Geitzigen ausgeben. *Valakit fösvénynek állitani.*

Insincērus, a, um, Virg. *Neiſztinſzki, neprav.* Falſch. *Nem tiſzta, nem őszinte-való, megveſztegetett.*

Insinuātio, onis, f. Cic. *Objavlenye, obznanenye, naznanenye, oglaſſenye*, 2. *Prilizavanye, priſerkanye, napianye.* Das andeuten, 2. e. Einſchleichung, das Schmeichlen. *Magának ki-jelentése*, 2. *Béſzerkeztetés, béſzínlés.*

Insĭnuo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Javlyamſze, oglaſſujemſze.* 2. *Prilizavamſze, priſerkavamſze, napiamſze, Ponudyamſze.* 3. *V-nadra poſztavlyam, jemlyem*, ità Virg. Andeute, 2. Mich einſchmeichle, 3. In die Schoſs lege, *oder* nehme. *Magamat ki-jelentem.* 2. *Magamat bé-ſzínlem*, 3. *Kebelembe teſzem, veſzem.* Inſinuare aliquem animo alterius. Plin. *Kőga vuchiniti kőmu povolynoga.* Einem eines Gunſt zuvvegen bringen. *Valakit valakinél kedveſſé tenni.* Inſinuare ſe in conſvetudinem alicujus, *vel* inſinuare ſe ad aliquem. Cic. *Znanoga ſze pri kőm*: ali: *Priatelom chiniti:* ali: *za priatela napiati.* Sich bey einem bekandt machen: *oder* für einen Freund einſchmeichlen. *Valaki esmérettségébe férkeztetni magát*: vagy: *Valakinek magát barátjává ajánlani.*

Insĭpĭdus, a, um, Gell. *Netéchen*, peregr. *Neſmaben.* Ungeſchmackt. *izetlen.*

Insĭpiens, entis, *om.* Cic. *Lùd, bedaſzt, neſzpameten.* Thor, unvveis. *Eſztelen, Bolond.* Inſipientiſſimus. *Seneca.*

Inſipienter, *Adv.* Plaut. *Lúdo, neſzpametno, Bedaſzto.* Thörlich. *Tudatlanúl, eſztelenűl.*

Insĭpientia, æ, f. Cic. *Neſzpametnoſzt, ludoſzt.* e. Thorheit. *eſztelenség, bolondság.* Synon. *Imprudentia, Dementia, ſtultitia, temeritas.*

Insĭpo, as, are, avi, atum, [Act. *obſol.*] Cato. *V-ſzipávam.* Einſchütte. *Bévetem.* Omnia bene permiſceto, & in ollam novam inſipato. *Cato de re ruſt. c. 85.*

Inſiſto, is, ere, ſtĭti, ſtĭtum, (Neu.) Cic. 1. *Sztojìm nachem.* Auf etvvas ſtehe. *Valamin állok. Rajta-állok.* Alternis pedibus inſiſtere. Plin. *Szada na jedni, ſzada na drugi nogi ſztáti.* Bald auf einem, bald auf dem anderen Fuſs ſtehen. *Most egyik, most másik lábán állani.* 2. *Naſzlanyamſze.* Mich anlehne. *Reá-támaſzkodom.* Inſiſtere haſtæ. Plin. *pro* inniti. *Na kopjeſze naſzloniti, nalechi.* Sich auf einen Spieſs lehnen. *A' kopjához támaſzkodni.* 3. *Za*

Digitalizirao Google

kim idem; *ſzledim, naſzledujem kôga*. Einem nachgehe, nachfolge. *Utánna megyek, követem*. Inſiſtere veſtigiis alicujus. *pro* inhærere, ſequi, imitari. *Kôga ſzlediti, po kojega ſzledeh iti*. Item: *Kôga naſzleduvati vu derſanyu*. In eines Fuſstapffen tretten, einem nachgehen. *Item*: Einem in etwas nachfolgen. *Valakinek nyomdokán menni*. Item: *Valakit valamiben követni*. 4. Inſiſtere veſtigia: *Virg*. pro *firmare, greſsum figere*. 5. Inſiſtere viam. Cic. *Putuvati*. Fort reiſen. *útazni*. 6. Inſiſtere in aliquam rem, *vel* alicui rei. Cæſ. *pro* operam dare. *Chemuſze vſzega dati, za kakvo dugovanye jakoſze ſzkerbeti*. Allen Fleiſs auf ein Ding vvenden. *Valamely dolgon igen ſzorgalmatoskodni*. 7. pro *ſolicito, urgeo, impello*. Frequentiúsque, ut ageret, inſiſtebat. Plin. *Dabi to vuchinil, vechkratga je primarjal*. &c. 8. pro *Reſiſto*. Cic. Vide, ne impulſus irâ gravè inſiſtas. Terent. *Vidy, daſze od ſzerde nagnan jakoſzuprot nepoſztaviſs*. Sehe, damit du von dem Zorn angetrieben, dich nicht hefftig vviederſetzeſt. *Lásd hogy az haragod miatt igen erôſſen ellene-ne álly*. 9. pro *morari, ſiſtere gradum*: Cic. *Poſztájam, zaderſávamſze*. Mich aufhalte, verꝛvveile, auf einen Orth bleibe. *Mulatozok, meg-állapodom, késôdöm*. 10. In aliqua re inſiſtere. *Quint*. pro *ſiſtere, quieſcere in aliqua re*.

Insĭtio, onis, f. & **Insĭtus**, ûs, m. *Colum*. 1. Seminis: *Szejenye*. 2. Plantæ: *Szadenye*. 3. Surculi: *V-czéplenye*. 1. Das Säen, 2. Das Einpflantzen, 3. e. Einzvveigung. 1. *Bé-vetés*, 2. *ültetés*, 3. *öltás*.

Insĭtĭtius, a, um, *Plin*. **Insĭtīvus**, a, um, Cic. *Za ſzejanye, ſzadenye, vczéplenye prikladen*. Das Zuſäen, Einzupflantzen, Einzuzvveigen iſt. *Vetni-való, plántálni* vagy *ültetni-való, öltani-való*. Transl. Inſitivus hæres. Plin. *Vuchinyen odvetek, prijet za odvetka*. Eingeſezter Erb. *örökségre felvétetett*.

Insĭtor, oris, m. Plin. *Szejach, ſzaditel, czepitel*. r. Säer, Pflantzer, Einzvveiger. *Vetô, ültetô, öltô*.

Insĭtum, i, n. Colum. *Czèp, mladicza, Sibicza za v-czéplenye*. r. Zvveigſchoſs. *öltovány*, &c.

Insŏciābĭlis, is, *com*. le, n. Liv. *Nezdruslivo, z-drugem neſzpravlivo, nevpajdaſslivo*. Ungeſellig. *Társalkodhatatlan*.

Insociabiliter, *Adv*. Horat. *Prez pajdaſſa, nepajdáſsno, nedruſno, brez drúga, prez tovaruſſa*. Ungeſellig, ohne Geſellen. *Társalkodhatatlanúl*.

Insōlābĭlĭter, *Adv*. Hor. *Prez radoſzti, nerazveſzelivo*. Ohne Troſt. *Vigaſztalhatatlanúl*.

Insōlens, entis, *com*. Cic. Inſolentior, Inſolentiſſimus, Eutrop. *Nenavaden, neobichan*. Seltſam, ungevvohnt. *Szokatlan*. 2. Transl. V. *Superbus, Arrogans, Audax*, Cic.

Insŏlenter, *Adv*. Cic. *Oholo, Gizdavo*, 2. propriè: *Nenavadno, redkokrat*. Hoffärtiglich, 2. Seltſam. *Kevélyen, nyalkán*, 2. *Szokatlanúl, ritkán*.

Insŏlentia, æ, f. Cic. 1. *Nenavada*. 2. *Gizdoſzt, oholoſzt*, 3. *Novina*. 1. e. Ungevvohnheit, 2. r. Hoffarth, 3. Eine neue Sach. *Szokatlanság*, 2. *Kevélység, büſzkeség*, 3. *ûjság*. Insŏlentia verborum, Liv. *Nenavadne réchi*. Ungevvohnte Wort. *Szokatlan ſzólás*. Inſolentia hominis, Cic. *Gizdoſzt chloveka*. Des Menſches Hoffart. *Embernek kevélysége*. Moveor etiam loci ipſius inſolentiâ: Cic. pro Deiot. *Szamoga metakaj meſzta novina nagiblye*. Es thut mich auch die Neuigkeit und Seltſamkeit des Orts darzu bevvegen und antreiben. *Kénſzeritt és indított engem még az helynek ûjsága-is*.

Insŏleſco, is, ere, (Incoat.) Sall. *Na velikoſze pochinyam derſati, obol poſztajem biti*. Hochmüthig, ſtoltz vverde. *Elbiſzem magamat, Fennyen vagyok*.

Insŏlĭdè, Inſolidùm: *Adv*. Synon: *Integrè, plenè*. Senec. *Na czélom, navſzem*. Gäntzlich, gantz. *Egéſzen*.

Insŏlĭdus, a, um, Senec. *Neczel, neveſz*. Nicht gantz. *Nem egéſz*. 2. pro *Non ſolidus*.

Insŏlĭtus, a, um, *Caſ*. Vide *Inſolens*.

Insōlo, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Na ſzunczu ſzuſſim, na ſzuncze poſztavlyam*. An der Sonne drückne, dörre, an die Sonn lege. *Verô-fényen ſzáraztom*.

Insŏlūbĭlis, is, *com*. le, n. Quint. *Neodvezliv, nerazveſzliv*, 2. *Neizplatliv, nezplachen*. Unauflöslich, 2. Unbezahlig. *Mególdhatatlan, fejthetetlen*, 2. *Meg-fizethetetlen*. Inſolubile debitum, Sen. *Dúg nigdar nezplachen*. Eine Schuld die nicht kan bezahlt vverden. *Meg-fizethetetlen Adóſság*.

Insŏlūbĭlĭter, *Adv*. Macrob. *Nerazveſzlivo, neodveſzlivo*. Unauflöslicher-Weiſe. *Meg-*

öldha-

bídbatatlanúl, 2. *Nezplacheno*. Unbezahliger Weiſe. *Meg-fizetbetetlenúl*.

Insŏlūtus, a, um, Senec. *Neplachen*, *nenaplachen*, *neizplachen*. Unbezahlt. *Megnem fizetett*.

Insomnĭa, æ, f. Terent. *Zkoznuvanye*, *kada gdo ſzpati nemore*. Das Wachen, vvann einer nicht ſchlaffen kan. *álmatlanság*, *nem alkatás*.

Inſomniōſus, a, um. Cato. 1. *Pravo y mirno nefpechi*, 2. *Vnogo ſzenyajuchi*. ità Colum. 1. Schlaff-los, der nicht recht ſchlaffen kan. 2. Vill traumend. *álmatlan*, *álmában nyughatatlankodó*. 2. *álmadozó*.

Inſomnis, is, *com.* ne, n. Virg. *Prez ſzna*. Ohne Schlaff, Schlaff-los. *álmatlan*. Noctem inſomnem ducere, *Virg*. *Cheſz vſzu nòch zkoznuvati* Die gantze Nacht vvachen. *Az egész éjtzakán vigyázni*.

Inſomnium, ii, n. Cic. *Teski ſzeny*, *vſzakojachka vu ſznu napervo dohadyanya*. Harter Traum: s. Geſicht, ſo einem im Schlaff fürkommt. *Nehéz álmadozás*, *külömb-féle álomlátás*.

Insŏno, as, are, ŏnui, ĭtum. (Neu.) Lucan. *Zazvanyam*, *zafvenchujem*, *zaglaſſujem*, *ſvenchim*. Erthöne, erſchalle. *Megzendülök*, *harſogok*.

Inſons, ontis, *om.* Liv. Vide. *Innocens*, *Innocuus*.

Insŏnus, a, um. Apul. *Neglaſzen*, *prez gláſza*. Ohne Thon. *Zengés-nélkül-való*.

Insōpītus, a, um. Ovid. Vide *Inſomnis*.

Inſpătior, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Prud. Vide *Spatior*.

Inſpectātio, onis, f. Senec. *Vugledanye*, *v-gledanye*, *nuter gledanye*, *premiſſlyanye*. e. Einſehung. Einſchauung, Betrachtung *Benézés*, *Meg-nézés*, *Meg-gondolás*, *gondolkozás*.

Inſpectio, onis, f. Cic. *Prigledanye*, *ſzkérb zverhu cheſza*. 2. *Nuter gledanye*. e. Beſichtigung, Beobachtung. 2. e. Einſchauung. *Meg-látogatás*, *reá-vigyázás*. 2. *Benézés*, *nézegetés*.

Inſpecto, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Marlivo*, *guſztokrat prigledam*. Fleiſſig und offt beſichtige. *Nézellem*, *ſzemlélem*.

Inſpector, oris, m. Plin. *Prigledaveez*. Ein Auffeher, Beſchauer, Achthaber. *Megnéző*, *ſzemlélő*.

Inſpectus, ûs, m. Apul. Vide *Inſpectio*.

Inſpērābĭlis, is, *com.* le, n. Ammian. *Nenadliv*, *kaiſze gdo nenadia*, *niti neuſſa*. Das nicht zuhoffen iſt. *Reménylhetetlen*.

Inſpērans, antis, *om.* Cic. *Neuffajuchiſze*. Nicht hoffend. *Reménység-nélkül-való*.

Inſpērātus, a, um. *Plin*. Inſperatior, Inſperatiſſimus. Plaut. *Nenádian*, *neuffan*. Unverhofft. *Reménytelen*.

Inſpergo, is, ere, erſi, erſum. (Act.) Cic. 1. Inſpergo pulvere, &c. *Poſzipávam*, *vſzipávam*. Beſtreue, Einſtreue. *Bé-hintem*, *reá hintem*. 2. Inſpergo aquâ. *Skropim*, *poskraplyam*. Beſprenge, einſpritze. *Bé-hintezem*, *Reá-hintezem*. 3. vid. *Miſceo*. Inſpergere potioni Salem: Plin. *Napitek z-ſholtum zmeſſati*. Den Tranck mit dem Saltz miſchen. *Az italt sóval meg-elegyíteni*.

Inſperſio, onis, f. *Pallad*. Inſperſus, ûs, m. Apul. 1, pulveris: *Poſzipanye*. 2. aquæ: *Poskroplenye*. 1. Das beſtreuen. 2. e. Einſprengung. 1. *Bé-hintés*. 2. *Bé-hintezés*.

Inſpĭcio, is, ere, exi, ectum. (Act.) Cic. *Nuter gledim*. 2. *Priglédam*. Einſchaue. 2. Beſichtige, Aufſicht habe. *Bé-nézek*. 2. *Meglátogatom*.

Inſpīrāmentum, ti, n. *Cæl. Aurel.* Inſpīrātio, onis, f. Firm. *Nadehnenye*, *Priſſeptanye*. Das Einblaſen, Einhauchen, e. Einathmung. Einſprechung. *Belé-lehellés*, *Fúvás*; *súgás*, *Bé-ſuttogás*.

Inſpīrātor, oris, m. Cæl. Aurel. *Nadehnitel*. *Priſſeptaveez*. r. Einblaſer, Einhaucher, Einſprecher. *Bé lehellő*, *Fúvó*; *ſuttogó*.

Inſpīro, as, are, avi, atum. (Act.) Virg. *Nadehnujem*, *nadehávam*, *naſſeptyujem*. Einhauche, Einblaſe, Einathme, Einſpreche. *Belé-fúvok*, *Ihlek*, *Lehellek*; *Súgok*.

Inſpiſsātio, onis, f. Med. *Zguſztenye*. e. Dickmachung. *Meg-Sürüités*.

Inſpiſſo, as, are, avi, atum. (Act.) Med. *Guſztim*, *Güſzto chinim*. Dick mache. *Meg-Sürüstem*.

Inſpŏliātus, a, um. *Neporoblyen*, *nerazbit*, *neoplenyen*. Unberaubt. *Meg-foſztatlan*.

Inſpuo, is, ere, ui, ūtum. (Act.) Plaut. *Nuter plyujem*. Einſpeye. *Belé-pökdöm Reá-pökdöm*.

Inſpūto, as, are, avi, atum. (Act. *Frequ.*) Plaut. *Guſztokrat plyujem*. *Plyuſkam*, *Fliechkam*. Offt ſpeye, mit Speichel ſpritze. *Belépökdösök*.

Inſtăbĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Neſztalen*, *neobſztojechi*, *Premenliv*. Unbeſtändig, unſtät, veränderlich. *Nem állandó*, *állhatatlan*.

Inſtăbĭlĭtas, atis, f. Plin. *Neſztalnoſzt*, *neobſztojnoſzt*. e. Unbeſtändigkeit. *állhatatlanság*.

Inſtans, antis, *om.* Inſtantior, inſtantiſſimus. Aul. Gell. 1. *Naſztojni*, *naſztojechi*. 2. *Bliſnyi*, *Priblíſavajuchiſze*, *ſzadaſnyi*. 1. Anhaltend, hefftig, nachdrücklich. 2. Inſtehend, vorhanden, gegenvvärtig. *Rajta-lévő*. 2. *Közelgető*, *Jelen-való*. 3. Inſtans tempus. *Jeden chaſz*, *hip*. Ein Augenblück. *Egy ſzempillantás*. ita Phyſici.

Inſtantāněus, ea, um. 1. *Neſztaken.* Unbeſtändig. *Nem állandó.*

Inſtanter, *Adv. Quint.* Inſtantiùs, inſtantiſſimè Aul. Gel. Svet. *Naſztojno.* 2. *Nepreſztancze, ſzevdily.* 1. Anhaltender-Weiſe. 2. Inſtändig, unaufhörrlich, beharlich, ſtätig. *Kénſzéritve.* 2. *Mind-untalan, mind-egyre.*

Inſtantia, æ, f. Plin. *Naſztojanye, naſztojnoſzt.* 2. *Na pervo donaſſanye, proſſnya.* 1. e. Anhaltung. 2. Vortrag, eine Bitt. *Rajta-lévőség, kénſzerítés.* 2. *Könyörgés, kérés.*

Inſtăr, n. *Indecl.* ponitur *adverbialiter*, cum *Genit.* Cic. *Kakti, nanáchin, na priliku.* Gleich, Gleichvvie. *Képen, módjára, Helyett.* Mittitur Gylippus Solus, ſed in quo inſtar omnium auxiliorum erat, *id eſt;* ſed qui Solus tantum potuit, quantum omnes auxiliarii. *Item.* Inſtar omnium auxiliorum in eo eſt. Juſt. *On more ſzam tulſo pomochi, kuliko vſzi drugi.* Er kan allein ſo vvoll helffen, als alle andere. *ő egyedül annyit tehet, mind a' többi minyájan.* Ad inſtar omnium: *Gell.* vel: Inſtar omnium. Svet. *Zverhu vſzega.* Über alles. *Mindenek felett.*

Inſtāurātio, onis, f. Cic. Vide *Renovatio.*

Inſtaurātor, oris, m. *Ponavlyávecz, popravitel, prenapravitel.* r. Erneurer, Zurechtbringer. *Helyére-hozó, Meg-újító.*

Inſtaurātīvus, a, um. *Cic.* vide *Renovativus.*

Inſtāuro, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Popravlyam., ponavlyam, prenapravlyam.* Erneuere, zurechtbringe, verbeſſere, vviderum aufs neue enrichte. *Felépitem, helyére-hozom, megújitom.* Inſtaurare tunicam adversùs hyemem. Plin. *Popraviti, ponoviti halyu ſzuproti zimi.* den Rock vvider den Winter verbeſſeren, erneueren. *A' dolmányt az hideg ellen meg-újitani, meg-jobbitani.*

Inſterno, is, ere, ſtravi, atum. (Act.) Liv. *Podſztiram, preſztiram.* 2. *Odévam.* Beſtreue, überbreite. 2. Bedecke. *Alá-teritem.* 2. *Béteritem, reá-teritem, fel teritem.*

Inſtīgātio, onis, f. Auct. ad Herenn. *Podbodenye, nadhuſztenye, naduſzenye, Podbadanye.* e. Anhezung, Anreizung, r. Antrieb, e. Anregung. *Izgatás, ingerlés.*

Inſtīgātor, oris, m. JCt. *Podbadávecz, nadhuſztávecz, nadhuſztitel.* r. Anreizer, Anhezer, Antreiber. *Izgató, únſzoló, kénſzerítő, ingerlő.*

Inſtigātrix, īcis. f. JCt. *Podbadávicza, podbadávka, nadhuſztitelicza.* e Anreizerin, Anhezerin, Antreiberin. *Izgatóné, ingerlőné.*

Inſtigo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Podbádam, nadhuſztujem.* Metaph. *Podsiſem.* Anreize, Antreibe, Anheze: *Metaph.* Das Feuer unterlege. *Izgatom, őſztökéllem.* 2. *Ingerlem.* Inſtigare aliquem in alterum. Liv. *Kőga ſzuprot drugomu nahuſztiti.* einem vvider einen anderen anhezen. *Valakit valakire ingerelni, izgatni.*

Inſtillātio, onis, f. Plin. *Nuter kaplyenye.* e. Eintröpfflung. *Belé-tſepegetés.*

Inſtillo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Kaplyu po kaplyi puſcham, ezurkom vlévam.* Eintröpffle, tropffenvveis eingieſſe. *Belé-tſepegetem.* Metaph. Inſtillare alicui pietatem. Cic. *Kőga polahko na poboſnoſzt vuchiti.* Einen die Frömmigkeit lehren. *Valakit Iſtenes életre tanitani.*

Inſtĭmŭlo, as, are, avi, atum. (Act.) Ovid. Vide *Inſtigo.*

Inſtinctus, ûs, m. Sen. Vide *Inſtigatio.*

Inſtīpo, as, are, avi, atum. (Act.) Marcell. Emp. *V-tiſzkam, nuter gnyetem.* Hinein ſtopffe, feſt aufeinander ſtopffe. *Bé-ſzoritom, tőmöm, bé-nyomom.*

Inſtĭpŭlor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Plaut. *Obechem.* Verheiſſe. *Igérem, fogadok.* Inſtipulatus eſt viginti minas. Plaut. *Je obechal dvadeſzeti funtov.* Er hat zvanzig Pfund verſprochen. *Húſz fontot igért,*

Inſtĭta, æ, f. Horat. *Senſzke halye perém.* s. Gebram, e. Borten an einen Weiber-Rock. *Aſzſzonyi ruhán köntösön-való perém.*

Inſtĭtio, onis, f. Cic. *Poſztajanye.* Das ſtillſtehen. *Meg-allapodás, békével maradás.*

Inſtĭto, as, are, &c. (Frequ.) Cæſ. *Guſztokratſze ſzuprot poſztávlyam.* Offt vvider ſtehe. *Ellene tuſakodom, fegyverrel ellent-hányok.*

Inſtĭtor, oris, m. Quint. *Terſecz, tergovecz,* peregr. *Krámar.* 2 proprie *Naſztojnik.* r. Kauffman, Kramer, Handler. 2. r. Wider-Steher, der Anhaltet. *Kalmár.* 2. *Ellene támadó, tuſakodó.*

Inſtĭtōrĭum, rii, n. Svet. *ſtaczùn, terſilnicza,* peregr. *duchàn.* r. Kram-Laden. *Kalmárok bóltja.*

Inſtitorius, a, um, Svet. *Terski, tergovni, tergovechki.* 2. *Naſzto nſiti.* Krameriſch. 2. Anhaltend. *Kalmári árúhoz-való.* 2. *Ellene tuſakodó, támadó.*

Inſtĭtrix, īcis, f. JCt. *Dekla meſzto Goſzpe v-ſtaczúnu ſzedecha.* e. Magd ſo für ihre Frau in dem Kram-Laden ſitzt. *Szolgáló leány a' ki az aſzſzonya helyet a' bóltban árúl.*

Inſtĭtuo, is ere, ui, ūtum. (Act.) Cic. 1. *Kánim.* 2. *poſztávlyam, odredyujem.* 3. *navúcham, vuchim.* 4. *Pochinyam.* 1. Fürnehme. 2. Setze, Verordne 3. Unterꝛvveiſe, lehre. 4. Anfange. 1. *Igyekezem, magamban felteſzem.* 2. *Szer-*

zem, rendelem. 3. Oktatom, tanitom. 4. Kezdem. Instituere in aliquem pœnam. Cic. *Poſztaviti kômu kaſtigu.* Einem eine Straff ſetzen. *Valakire bûntetéſt rendelni.* Instituere hæredem: Cic. *Kôga za delnika odluchiti; vuchiniti.* Einen zu Erben ordnen, machen. *Valakit ôrôkôſſé tenni.* Aliquem literis Græcis instituere. Cic. *Kôga Gerchki govoriti vuchiti.* Einen in der Griechiſchen Sprach untervveiſen. *Valakit Gôrôg nyelvre tanitani.* Ubi vineæ inſtitui poſſunt. Cic. in Rullum. *Gdeſze Vinogradi poſztaviti, zaſzaditi mogu.* Womann die Weingarten anſetzen kan. *Ahol a' ſzôlôt óltani lehet.* Sicut facere inſtituiſtis, benignè audiatis. Cic. pro Cluent. *Kakſzte chiniti pocheli, dobrovolyno poſzluhnete.* Wie ihr zuthun angefangen, höret an güttiglich *A mint elkezdettétek tſelekedni, jó kedvel halgaſſátok.* Iter inſtituere. Cic. *Putuvati nakaniti.* Eine Reiſe vornehmen *útazni igyekezni.* Inſtituere amicitiam cum aliquo. Cic. *pro* inire, facere.

Inſtĭtūtio, onis, f. Quint. *1. Nakanenye. 2. Naredyenye; 3. Navúchanye, vuchenye. &c.* Das fürnehmen. 2 e. Anordnung. 3. e. Untervveiſung. *1. Magában feltévés. 2. Rendelés. 3. Oktatás, tanitás.*

Inſtĭtūtor, oris, m. Firm. *Navuchſitel, naredítel,* &c. r. Untervveiſer, Lehrer, Verordner. *Oktató, tanitó, rendelo. &c.*

Inſtĭtūtum, i, n. Quint. *Navada, obichaj. 2. Rèd, naredba, dopitanye. 3. Zapoved, poſztavlenye. 4. Nakanyenye. 5. Pochetek.* 1. c. Gevvohnheit. 2. e. Ordnung, Anſtalt. 3. s. Geſetz. 4. Das Fürnehmen. 5. r. Anfang. *1. Szokás. 2: Rend, rendelés. 3. Parantsolat, tôrvény. 4. Magában feltévés. 5. Kezdet.* More, inſtitutóque majorum. Cic. *Po navadi ſztarejeh.* Nach Älteren Gevvohnheit. *Az elſink ſzokáſa-ſzerént.* Abduci ab inſtituto ſuo. Cic. *Od nakanenya ſzvojega zaderſanomu biti.* Von ſeinem Fürnehmen abgehalten vverden. *Feltett ſzándékába meg-akadályoztatni.* Leges & inſtituta cognoſcere. Cic. *Naredbe y zapovedi zpoznati, y valuvati.* Die Anſtalt und Geſetzen bekennen. *A tôrvényt, rendeléſt, és parantſolatot meg-iſmérni, vallani.* Ad hoc noſtrum inſtitutum illa nihil pertinent. Juven. *Na ove naſſe nakanenye ona nikaj nejdu, niti nepomagaju.* Jene Ding gehören zu unſeren Vorhaben nicht. *A mi feltett ſzándékunkhoz azok nem tartoznak, nem illenek.* &c.

Inſto, as, are, ſtĭti, ſtĭtum. (Neu.) Cic. *Naſztoim, Primárjam, marlivoſze derſim.* Drangbin, anhalte, auf etvvas dringe, antreibe. *Rajta-vagyok, kénſzeritem.* Inſtare veſtigiis, Liv. *Kôga ſzledurvati.* Einem auf dem Fuſs nachfolgen. *Kôvetni valakit.*

Inſtrāgŭlum, i, n. Cato. *Poſztilek, pokróvecz* &c. *Za preſzteranye.* Allerley Decke, Streu, &c. *Lepel, lepedô, boritó &c.*

Inſtrātum, i, n. Ulp. *Idem.*

Inſtrēnuus, a, um. *Plaut.* Vid. *Imbellis, Timidus, Piger.*

Inſtrĕpo, is, ere, ui, ĭtum. (Neu.) Virg. V. *Strepo.*

Inſtringo, is, ere, inxi, ictum. (Act.) Quint. *Jako,* ali *chverſzto vésem, ſztiſzkam.* Hart einbinde. *Igen meg-ſzoritom.*

Inſtructio, onis, f. Cic. *Naredenye, v-rèd poſztavlyanye poſzpravlyanye.* e. Ausrüſtung. Zurüſtung, Ordnung *Készület, készités.* 2. *Navuchanye.* e. Untervveiſung. *Tanitás.*

Inſtructor, oris, m. Cic. *Nareditel, pripravitel, poſzpravitel.* r. Zubereiter. *Felkészitô.* 2. *Navuchitel.* r. Untervveiſer. *Tanitó.*

Inſtructus, ûs, m. Cic. V. *Apparatus.*

Inſtrŭmentum, i, n. Cic. *Orudje, orudelje.* s. Handvvercks-Zeig, Werck-Zeig. *Eſzközz.* 2. Transl. V. *Subſidium, Auxilium.* Cic. *3. Inſtrumenta litis* dicuntur ea *chirographa,* ſeu *tabulæ,* quibus lis inſtrui poteſt. *Quint.*

Inſtruo, is, ere, uxi, uctum (Act.) Cic. V. *Paro, Adorno, compono.* 2. & *proprie* Significat in aliqua re ſtruere, ædificare. V. *Struo, Ædifico.* 3. V. *Ordino, diſpono.* Terent. 4. V. *Docco, Erudio.* Inſtruere ad omne officii munus. *Cic. de Senect.* Inſtruere locum inſidiis. Fraudes alicui inſtruere. *Liv.*

Inſvāſum, i, n. *Feſt.* Eſt color ſimilis luteo, qui fit ex fumoſo ſtillicidio.

Inſvāvis, is, *com.* ve, n. Cic. *Nevugoden, nepovolyen, netéchen, nelyubljen.* Unlieblich. unannehmlich. *Gyônyôrûségtelen.*

Inſvāvĭtas, atis, f. Gell. *Nevugodnoſzt.* e. Unannehmlichkeit. *Gyônyôrûségtelenség.*

Insŭbĭdè, *Adv.* Gell. V. *Improviſò.* 2. alii exponunt: *Invenuſtè, Ruſticè.*

Insŭbĭdus, a, um. Gell. V. *Improviſus.* 2. alii exponunt: *Invenuſtus, Ruſticus, truculentus, durus.*

Inſucco, as, are, avi, atum. (Act.) Colum. *Szochno chinim, vlagu dodájem, primáchem.* Befeuchtige, ſafftig mache, beneze. *Meglevezem.*

Inſvĕfăcio, Cæſ. Vid. *Aſſveſacio.*

Inſveſco, is, ere, ēvi, ētum, (Neu.) Liv. V. *Aſſveſco.* Inſvevit fallere patrem. Terent. *Navadilſzeje Otcza vkanyuvati.* Er iſt gevvohnt

Digitalizirao Google

vvohnt den Vatter zu betrügen. *Szokásbà vette az attyát meg-tſalni.* Hoc Pater me inſvevit. Horat. *K-tomu me je Oteez navadil, privchil.* Der Vatter hat mir dieſes gevvohnt. *Arra ſzoktatott az atyám.* Inſveſcere alicui rei. *Tacit.* 2. *Paſſivè.* Sic inſveſci debent. *Colum. l. 11. c. 3.*

Inſvētè *Adv.* Cæl. Aurel. *Nenavadno, neobichno.* Ungevvöhnlich. *Szokatlanúl.*

Inſvētūdo, ĭnis, f. Spart. *Nenavada, nenavadnoſzt, neobichaj.* e. Ungevvohnheit. *Szokatlanság.*

Inſvētus, a, um. Cic. *Nenavadyen, nenavaden, nenavuchen, neobichen.* Ungevvohnt. *Szokatlan.*

Inſuffĭciens, entis, *com.* JCt. *Nezadovolyen, nezadoſzta.* Nicht genug, ungenugſam. *Nem elegendö.*

Inſuffĭcientia, æ, f. Tertull. *Nezadovolynoſzt.* e. Ungenugſamkeit. *Nem elegendöség.*

Inſufflātio, onis, f. Hier. *Podpuhavanye, nuter puhnenye.* e. Anblaſung, Einblaſung. *Bé-fúvás, Fel-fúvás.* 2. Transl. Vid. *Inſtigatio.*

Insŭla, æ, Cic. *Medyimorje, kotàr z-vodami okolo y okolo obſztert.* e. Inſul, Engelland, s. Land mit Waſſer umgeben. *Sziget, vizzel környúl-vett tartomány.* 2. Metaph. *Hiſa naſzamom od drugeh bis razdelena ſztojecha*, ità *Vitruv. Svet.* Ein freyſtehendes Haus, daran kein angebaut. *Egyedül-való ház, magános ház.*

Insŭlānus, a, um, & Insŭlāris, is, *com.* re, n. Plin. *Medyimorſzki, med-vodni.* Zu einer Inſul gehörig. *Szigetbéli, ſzigeti.*

Insŭlārĭus, rii, m. Pompon. *Megyimorcban, 2. Glavàr y chuvàr Medyimorja, 2. Vu biſi na ſzamom ſztanovnik.* Ein Inſulaner, 2. Uber die Inſul Vervvalter, Hieter der Inſul, 3. Ein Hauſs-Vogt, ſo in freyſtehenden Hauſs vvohnet, daran kein angebaut. 1. *Szigetben-lakó, ſzigetből-való*, 2. *Szigetnek gondviſelöje, tiſztje*, 3. *Magános házban-lakó.*

Insŭlātus, a, um, Apul. *Medyimorjom vuchinyen.* Zu einer Inſul gemacht. *Szigetté lett.*

Insŭlenſis, is, *com.* ſe, n. Solin. Vide. *Inſulanus.*

Insŭlōſus, a, um, Ammian. *Medyimorjen, pun medyimorja.* Voll Inſuln. *Szigetekkel teli.*

Inſulsè, *Adv.* Cic. *Neſzlano, netechno.* 2. Metaph. *Neprikladno, nevugodno, neprilichno, nedoſztojno, nevpretno.* Ungeſalzen, ungeſchmackt. 2. *Metaph.* Unbequem, unartlich, unangenehm, ungeſchickt. *Sótalanúl, izetlenül.* 2. Metaph. *Oſtobáúl, Diſztelenül.*

Inſulsĭtas, atis, f. Cic. *Netechnoſzt, netèk, neſzlanocha, neſzlanoſzt.* 2. Metaph. *Neprikladnoſzt, nevugodnoſzt, nevpretnoſzt.* e. Ungeſalzenheit, r. ungeſchmack. 2. *Metaph.* e. Unbequemigkeit, e. Unannehmlichkeit, Grobheit, Unartigkeit, Ungeſchicklichkeit. 1. *Sótalanság, izetlenség*, 2. Metaph. *Oſtobaság, diſztelenség.*

Inſulſus, a, um: Inſulſiſſimus, Plaut. *Neſzlan, netichen.* 2. Metaph. *Neprikladen, neprilichen, nevugoden, nedvorjanſzki, muski.* 1. Ungeſalzen, ungeſchmackt. 2. *Metaph.* Ungeſchickt, ungereimbt, thöricht, bäuriſch. 1. *Sótalan, izetlen*, 2. *Oſtoba, goromba.* Aliquem operâ ſuâ ex inſulſo, falſum facere: Plaut. *Iz kôga neprikladnoga, kaj dobra y prikladnoga vuchiniti.* Aus einem Ungeſchickten etvvas geſchicktes und rechts machen. *Alkalmatlanból alkalmatoſt tſinálni.*

Inſultātio, onis, f. Quint. Vide. *Exagitatio, inſectatio.*

Inſultātōrìè, *Adv. Poſpotajuch, oſzmehavajuch.* Spöttiſch, höhniſch. *Fel-ingerelve, boſzſzontva.*

Inſulto, as, are, avi, atum, (Frequ. à *Neu.* Inſilio, lui, ultum.) Cic. 1. *Naſzkakujem*, 2. *Iz drugaga norcza delam, poſpotavamſze, oſzmehavam.* Mit ungeſtüme Springe, 2. Spotte, poche, trotze. *Rajta-ta padok*, 2. *Boſzſzontom, Ingerlem.*

Inſultūra, æ, f. Plaut. *Naſzkakanye, Goreſzkocbenye.* e. Hinaufſpringung. *Rajta-tapodás*, 2. *Oſzmehavanye, draſenye, zponaſſanye.* e. Verſpottung, Vorvverffung. *Ingerkedés, boſzſzontás.* Synon. *Inſultatio, Exagitatio, Inſectatio, divexatio.*

Inſum, ĭnes, eſſe, fui, (Neu. Defect.) Terent. *Vu chem jeſzem, z-nútraſzem.* Ich bin in etvvas, darinnen bin. *Benne-vagyok.* Spes nobis ineſt. *Plaut. pro* ſperamus. *Ufſamoſze.* Wir hoffen. *Vagyon reménységünk.* In ſumma: Cic. *Vu zavjetju, z-jednum rechjum.* In allen, in der Summ, mit einem Wort. *Summa ſzerént, röviden.*

Insūmo, is, ere, umſi, *vel* umpſi; umtum, *vel* umptum, (Act.) Cic. Vide *Impendo, expendo.* Inſumere operam. Cic. *pro* Strenuè laborare, agere.

Inſuo, is, ere, ui, ūtum, (Act.) Liv. *Vuſzvánvam,*

vam, nuter s'ivam, naßoávam. Einnähe. *Betl-varrom, Bévarrom.*

Insŭper, *Conjunct.* Cic. *Zverhu-toga, k-tomu, nato, izvisse, veche.* Über dieſes, ferner, darüber, über das. *Annak felette, azon-felyül.* 2. pro *deinceps.* Sveton. *Odſzebdöb, napotlam, odſze, u nápridak.* Hernachmahls. *Ennekutánna.* Inſuper habere aliquid. Gell. *Kaj za malo.* ali *za nikaj derſati.* Etvvas vvenig *oder* gar nicht achten. *Valakit kitſinyre* vagy *ſemmire tartani.*

Insŭpĕrābĭlis, is, *com.* le, n. Plin. Vide *Invincibilis.*

Insŭpĕrhăbeo, es, ere, ăbui, ĭtum, [Act.] Apul. *Za malo*, ali *za nikaj kôga derſim.* Einen vor gering *oder* nichts halte. *Valakit kevésre* vagy *ſemmire tartok.*

Insurgo, is, ere, exi, ectum, [Neut.] Quint. *Podiſemſze, gore ſztajem, zdiſemſze*, 2. *Szuprotſztajem.* Auffiehe, 2. Mich vvider einen ſetze, empöre, erhebe. *Felkelek*, 2. *Reá-támadok.*

Inſuſceptus, a, um, Ovid. *Nepriet.* Nicht aufgenommen. *Fel nem vétetett.*

Inſuſtentābĭlis, is, *com.* le, n. Lact. Vide Intolerabilis.

Insŭſurro, as, are, avi, atum, (Neu.) Sen. *Prißeptyujem, naßseptyujem, naßseptávam, tibo na vuho govorim.* In das Ohr blaſe, in das Ohr ſage. *Fülbe-ſuttogom, Fúvom, ſúgom.*

Insŭſurrātio, onis, f. *Naßseptanye, prißseptanye.* In das Ohr blaſen, ſagen. *Fülbe-ſuttogás, ſúgás.*

Insŭſurrātor, oris, m. *Naßseptavecz, prißseptavecz:* In das Ohr Einblaſer, Einſager. *Suttogó, fülébe-ſúgó.*

Insŭſurrātrix, īcis, f. *Naßseptavicza, prißseptavicza, koja kaj na vuho povéda*, e. In das Ohr Einblaſerin, Einſprecherin. *Fülébe-ſúgóné, ſuttogóné.*

Intābeſco, is, ere, ābui, (*Intb.* à tabeo.) Colum. *V-ſzuſſamſze, ginem.* Eintrockne, ſchvvinde, verdorre. *Elporhadok, béjzáradok.*

Intactĭlis, is, *com.* le, n. Lucr. *Nedotekliv.* Unberührlich, unbegreiflich. *Illetbetetlen, nem illetbetö.*

Intactus, ûs, m. Lucr. *Nedotik, netik.* e. Unberührung. *Nem illetett.*

Intactus, a, um, Liv. *Nedotetnyen.* Unberührt. *Illetlen, ép.*

Intāmĭnātus, a, um, *Horat.* Vide *Immaculatus.*

In tantum, in quantum: Eătĕnus, Quătĕnus. Senec. *Tuliko. kuliko. nátuliko; da.* So viel; als. *Annyira, annyiban.*

Intectus, a, um, Tacit. *Nepokrit, nepokriven, neodet, neodeven.* Unbedeckt. *Bé-nem fedetett.*

Intĕgellus, a, um, (Diminut. ab *Integer.*) Cic. *Priczel, nedotekvyen.* ichCatull. 2. *Zdrav.* Sic. *Cicero.* Gantz, unberührt, 2. Geſund. *Egéſz, ép.* 2. *Egéſzséges* &c. Vid. *Integer.*

Intĕger, tĕgra, tĕgrum: Cic. 1. *Czél.* Gantz. *Egéſz.* Integer ævi homo. *pro eo*, cui ætas eſt integra, non imminuta. *ità Ennius* de Diis utpote immortalibus. 2. *Neoſzkrunyen, nevtepen, nedotekvyen, chiſzt.* Unverſehrt, Unbefleckt, Unverletzt, Rein, Unberührt. *Tiſztaſzéges, ép.* Synon. *Immăcŭlātus, Intāmĭnātus, Intĕnĕrātus, Impollūtus, Incorruptus, Inviŏlātus, Intactus, Pūrus.* Integra Virgo. Plaut. *Nevtepena, nedotekvyena, neoſzkrunyena Divojka.* Eine unberührte reine Jungfrau. *Tiſztaſzéges ſzüz.* 3. *pro* Sanus, Fortis, Vegetus, Validus, Incolumis, Robuſtus. *Ják, gyegyeren, zdrav.* Starck, Friſch, Geſund. *Erös, egéſzséges.* Quum crebrò integri deſeſſis ſuccederent. Cæſ. *kadabi guſztokrat jáki, y zdravi, na meſzto f labeh y trúdnch dohajali.* Als zum öfftieren friſche und geſündte, die ſchvvachen und ermüdeten ablöſeten. *Mikor gyakran az épek és egéſzségeſek, a' meg-fáradtak és erötlenek helyett állananak.* 4. *pro* Juſtus, Rectus, Sincerus, honeſtus, Ingenuus. *Pravichen, dréchen, vérli, poſten.* Gerechtig, Recht, Rechtſchaffen, Auffrichtig, ehrlich, ehrſam. *Igaſz, jeles.* Vir integer. Cic. *Pravi y vérli ohlovek.* Ein rechtſchaffener Mann. *Jeles és derekas ember.* 5. *pro* Liber, ſui juris. *Szloboden, ſzlobodno-volyen.* Frey, Freyvvilig. *Szabados, ſzabad akaratú.* Aliquid alicui integrum eſſe. Cic. *Kaj kómu ſzlobodno biti* ali *chiniti: ſzlobodnomu biti.* Freye Hand, *oder* die Freyheit haben etvvas zuthun: Frey ſeyn. *Valakinek valamire Szabadſága lenni.* 6. *pro* habens poteſtatem. *Obláſzt imajuchi.* Gevvaldt habend. *Tehetséges.* Integrum mihi eſt ſuſcipere. Cic. *Imam oblaſzt prijeti.* Ich habe die Gevvaldt aufzunehmen. *Vagyon tehetségem ſelvenni.* 7. *pro* Sobrius, temperans. *Trézen, Mertuchliv.* Nüchter, Mäſſig. *Józon, Mértékletes.* Multò plura eventent, ſi ad quietem integri iremus; nunc onuſti cibô & vinô &c. Cic. *Vnogo bi nam vech doſslo y pribíjalo, dabi na pokoj trézni iſsli; ſzada pak napunyeni z-jéſztvinami y z-vinom, &c.* Es möchte uns vveit mehr zukommen, vvan vvir uns zu der

Digitalizirao Google

Ruh niechter begebeten; jezt aber mit Speisen und Wein beladen. &c. *Sokkal többjók reánk jönének há az alúváſra józonon mennénk: Moſt pedig étkekkel és bóral teli, &c.* 8. *pro* Nulli parti adhærens, ad neutram partem declinans. *Z-nijednum ſztránum nederſzechi*; ali: *Niti na jednu, niti na drugu ſztrán nagnyen.* Mit keiner Seiten mehr haltend: *oder:* Weder auf eine, vveder auf die andere Seiten mehr geneigt. *Egy réſzre ſem hajlandó.* 9. In integrum aliquid reſtituere. Cic. *Kaj zopet vu dober*: ali: *vu perviſztaliſs poſztaviti.* Etvvas vvieder gut machen: *oder:* Etvvas in vorigen Stand ſezen. *Valamit a' régi és jó állapotjára iſmég viſzſza-hozni.* 10. Res adhuc eſt integra: *vel:* Res adhuc in integro eſt. Cic. *Joſchе je vréme, joſche nitaj nè zamudyeno*: ali: *Dugovanye je joſche dobro, y vu dobrom ſztaliſſu*: ali: *Dugovanye kaivo joſs nè zdvojeno.* Es iſt noch Zeit, Es iſt nichts verſäumet: *oder* Es iſt noch die Sache gut, und in guten Stand: *oder:* die Sache iſt noch nicht verzvveifflet. *Még elég ideje vagyon, Még ſemmi el-nem veſzett*: vagy: *Még az dolog jó állapotjában vagyon*: vagy; *Még vagyon reménység felőle.* 11. Integer à debitis. Curt. *Pròſzt od dugov.* Frey von Schulden. *Az adóſſágoktól ſzabad.* 12. Mihi non eſt integrum hoc facere. Cic. *pro* non licet, prohibeor, non audeo. *Nem ſmem*, ali: *prepovedano mi je to vuchiniti.* Ich darff nicht: *oder* Es iſt mir verbothen dieſes zu thun. *Nem merem*; vagy *meg-tiltatott nékem hogy azt ne tſelekedjem.* Integra ætate eſſe. Cic. *pro* optimæ: *vel:* vegetæ ætatis eſſe. *Vu najbolſſoj dobe biti.* In ſeinem beſten Alter: *oder*: in der Blühte des Alters ſeyn. *életének leg-jobb idejében lenni.* Integri ſensûs homo. Cic. *Zdrávoga razuma chlovek.* Menſch einer geſunden Vernufft *Ember kinek helyén vagyon az elméje.* Ab integro. *Virg.* de integro. *Adv.* Cic. *pro* De nuò, rurſus, iterum. Ad N. 1. 2. 3. & 4. Spectantes *Uſus:* Cùm eſſet exemplum innocentiæ, quo nemo integrior, nemo Sanctior: vitæ innocentiſſimæ, integerrimæ. Dum exiſtimatio, valetudo eſt integra. Integerrimas gentes, florentes ac integros hoſtes devicit. *Ad N 5. 6. 10. &c.* Si mihi integra omnia & libera eſſent. Hæc re adhuc integra feceram. Viderint, quibus integrum eſt. Rem ad meum reditum integram eſſe juſſi. Rem integram ad Senatum referam. *poet.* Vulnere intacti, nuſquam antè libatis viribus, integri, Vigentésque cum feſſis pugnârunt. Integros milites deſatigatis ſufficere *pro* ſubſtituere. Eâ victoriâ, quam integri de hoſte retulimus, Imperium incolume, Sarta tecta Reſp. manſit. Integro & florente exercitu, integram (*id eſt*: plenam) Victoriam retulit. Integris adhuc bellatorum viribus, hoſtis in triumphum ductus eſt. Recipe me Integrum diſcipulum: *id eſt*: rudem, & nihil penitùs ſcientem.

Intĕgo, is, ere, exi, ectum. [Act.] Liv. Vid. *Tego.* Integebatur porticus lignis. Cæſ. 2. bel. Civ. *Szetaliſche, zhodaliſche priſztrohſſno z-drevom je pokrito bilo.* Der Spatier-Gang vvare mit Holtz bedeckt. *Fával vala bé-fedve a' tornátz.*

Intĕgraſco, is, ere, (Inch.) Terent. *Pochinyam pak krépoſzt dobivati, k-mene dohajati, zdrav y gyegyeren biti.* Ich fange an die Kräfften zu überkommen; friſch und geſund zu vverden. *Meg-újúlok, épölök.* Synon. *Integror, inſtauror, ab integro redeo, ad priorem ſtatum me repono.*

Intĕgrātio, onis, f. *Czélo-v-chinyenye, popravlyanye, ponovlenye.* e. Ergänzung, Verneurung. *Meg-újitas.*

Intĕgrātor, oris. m. *Czélo-vchinitel, popravitel, ponovitel.* r. Ergäntzer, Erneuerer. *Meg-újító.*

Intĕgrātrix, īcis, f. *Popravitelicza, ponovitelicza.* e. Ergäntzerin, Erneuerin. *Meg-újítóné.*

Integrè *Adv.* Cic. 1. *Czélo.* 2. *Pravichno, iſztinito, verno, pravo.* 3. *Chiſzto, neoſzkrunyeno, nevtepeno.* 1. Gäntzlich. 2. Redlich, recht, aufrichtig. 3. Rein, keuſch, unverlezt, unversehrt. 1. *Egéſzen.* 2. *Igazan, helyeſen.* 3. *Tiſzteſségeſen, tiſztan, ſértüzen.* &c. V. *Integer.*

Integritas, atis, f. Cic. 1. *Czelócha, punocha,* 2. *Iſztinitoſzt, pravdenoſzt, Pravednoſzt, pravichnoſzt,* 3. *Chiſztócha, nevtepenoſzt, neoſzkrunyenoſzt, nebludnoſzt.* 4. *Zdravje, jakóſzt.* &c. 1. e. Gäntzlichkeit. 2. e. Redlichkeit, Gerechtigkeit, Aufrichtigkeit. 3. e. Reinigkeit, Unverſehrtheit. 4. e. Geſundheit, Kräfftigheit. 1. *épség.* 2. *Igazság, helyjeség.* 3. *Tiſzteſség, tiſztaság, Fertelmetlenség.* 4. *Egéſzség.* &c. Vid. *Integer.*

Intĕgro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Czélo chinim, z-novich pochinyam, ponavlyam.* Gantz mache, von vorn anfange, vvider-hole, erneuere. *Meg-újítom, egéſzítem, elkezdem újitani.* 2. Vid. *Recreo, refocillo.*

Intĕgŭmentum, ti, n. Cic. *Pokrivalo, odevalo.* e. Decke. *Fedél, Lépel, Lepedés.* Integumenta vitiorum quærere. Cic. *pro* vitia tegere, excuſare.

Intel-

Intellectio, onis, f. Auct. ad Herenn. *Razmenye.* e. Verſtehung. *értelmeſség, értelem.*

Intellector, oris, m. Auguſt. *Razumlivecz, koj kaj razme.* Der vvas verſtehet. *értő.*

Intellectuālis, is, *com.* le, n. *Razumlio.* Verſtändlich. *érteni-való, értelembez-való.*

Intellectuālĭtas, atis, f. Tertull. *Razumlivoſst.* e. Verſtändigkeit. *értelmeſség.*

Intellectus, ûs, m. Quint. *Razum.* r. Verſtand. *értelem.*

Intellexem, es, et: *pro* Intellexiſſem, es, et. *Plaut.*

Intellextin? *pro* Intellexiſtine? Terent. *Jeſzili razmel?* Haſt du es verſtanden? *Megértettedé.*

Intellĭgenter, *Adv.* Cic. *Razumno.* Verſtändlich. *értelmeſen.*

Intellĭgentia, æ, f. Cic. *Razumnoſzt, razmenye.* e. Verſtändigkeit, r. Verſtand. *értelem.*

Intellĭgĭbĭlis, is, *com.* le, n. Macrob. *Razumlio, kajſze z-razumom preſzécbi more.* Verſtändlich. *Meg-értbető.*

Intelligibilĭtĕr, *Adv.* Intelligibiliùs. *Idem.* Vide *Intelligenter.*

Intellĭgo, is, ere, exi, ectum, (Act.) Cic. *Razmem, razumim.* Verſtehe. *értem.* Synon. *Cognoſco, mente percipio, penetro, aſſequor.* Ex quo uno cætera facilè intelligetis. Cic. pro *Aſſequemini &c.*

Intĕmĕrandus, a, um, Valer. Flac. *Neoſzkrunlyio, nevteplio, nezamerlyio.* Das da nicht muſs befleckt vverden. *Nem fertéztetendő, nem rútitandó,* 2. *Nevratlio, nezbantuvan.* Nicht zu beleydigen. *Megnem bántandó.*

Intĕmĕrātus, a, um, Virg. *Neoſzkrunyen.* Unbefleckt. *Ferteztetetlen, rutitatlan.*

Intempĕrans, antis, *om.* Cic. *Nemertuchlio, Nemertuchen.* Unmälſig. *Mértékletlen.* Synon. *Immoderatus, incontinens, ſenſibus indulgens & frenos laxans, immodicus, Voluptatibus ſerviens.*

Intemperanter, & Intemperatè *Adv.* Cic. *Nemertuchlivo, nemertuchno, neobichno.* Unmäſſiglich, ohne Maſs, ohne Beſcheydenheit. *Mértékletlenül.* Intemperantiùs: *Cic.* Intemperantiſſimè: *Apul.* Synon. *Immodicè, immoderatè.*

Intempĕrantia, æ, f. Cic. *Nemertuchlivoſzt, nemertuchnoſzt, nezderſtlivoſzt, chutenyzpuſtbenoſzt.* e. Unmäſſigkeit, Unenthaltung, Sinn-Auslaſſenheit. *Mértékletlenség.* Sic dicitur: Intemperantia animi, ſenſum; intemperantia in victu &c. *pro* Incontinentia.

Intempĕrātus, a, um. *Comp.* Intemperatior, *Superl.* Intemperatiſſimus. *Cic.* Vid. *Intemperans.*

Intempĕrĭæ, arum, f. *plur.* (*ab obſol. ſing.* Intemperia, æ, f.) Vocabantur *Deæ,* quibus gentiles vim nocendi, & per intemperantiam ſæviendi poteſtatem attribuebant. Has Cato *de re ruſt. c.* 141. facto ſacrificio propulſari jubet. *Hudi ſkodlivi dúhi.* Die böſe Plag-Geiſter, Wüt Geiſter, Furien. *Gonoſz lelkek.* Larvæ hunc atque intemperiæ agitant Senem. *Plaut.* 2. *Zla vremena, zburkanye zráka.* Böſe Wetter, s. Ungevvitter. *Rút idők.* ità Cato. 3. *Poſzli, opravki.* e. Verrichtungen, Geſchäffte. *Nagy és nehéz dolgok.* ità *Aul. Gell.*

Intempĕries, ēi, f. Cic. 1. *propriè* de Cœlo, Aëre &c. dicitur, quum Aër eſt immoderatè Calidus *aut* frigidus, humidus *vel* ſiccus. Intemperies Cœli. Liv. *Zburkanye zráka.* e. Unmäſſigkeit der Lufft. *égnek háborítáſa.* 2. Vid. *Intemperantia.*

Intempeſtas, atis, f. Plin. *Hman, zlo vréme.* Schlecht Wetter, s. Ungevvitter. *Háború idő.*

Intempeſtīvè, *Adv.* Cic. *Nevdobno, zvan dobe, zvan vremena, neprilichno.* Unzeitig, zur Unzeit, unbequem, ungelegen. *Alkalmatlanúl.*

Intempeſtīvĭtas, atis, f. Aul. Gell. *Nedoba.* e. Unzeitigkeit. *Alkalmatlanság.*

Intempeſtīvus, a, um, Cic. *Nevdobni, zvan dobe, zvan vremena, neprilichen, nenarejden.* Unzeitig, ungelegen. *Alkalmatlan.*

Intempeſtus, a, um, Cic. 1. idem ac *Intempeſtivus.* 2. Intempeſta nox, *Tiha noch, mirna noch: Vréme okolo pol nochi.* Die ſtille Nacht-Zeit, beyläuffig der Mitternacht. *Nyúgadalmas éjtzaka: késő és ſetét éjtzaka, éjfél.*

Intempŏrālis, is, *com.* le, n. *Prud.* Vide *Intempeſtivus.*

Intendo, is, ere, endi, entum, & enſum, (Act.) Cic. 1. *Napinyem, natéſem.* Spanne, ausſpanne, anſpanne, ausdehne, ausſtrecke, auseinander ziehe, ausbreite. *Kiterjeſztem, kiſeſztem.* Intendere arcum. Cic. *Nategnuti, napéti lúk.* Ein Handbogen anſpannen. *A kéz-t at meg-húzni.* Tabernacula intendere Cic. *Satore podignuti y razpreſztréti.* Zelten ausſpannen *oder* auffſchlagen, &c. *Synon.* Vehementer tendo, extendo, diduco. 2. Metaph.

Kánim, napervoſzi kaj jemlyem, miſzlim. Gedencke, mir fürnehme, Vorhaben habe. *Igyekezem.* Fugam intendere. Curt. *pro* meditari. *Béſati nakaniti ali miſzliti.* Gedencken die Flucht zu nehmen. *Futástól gondolkozni.* 2. *Marlivo pázim, pazku ali ſzkérb imam.* Embſig mercke, auf etvvas genauer acht gebe. *Figyelmezek, reá-halgatok.* Rei alicui propiùs intendere animum, *pro* Adjicere, applicare. Solin. *Na kakvo dugovanye marlivo paziti.* Auf ein Ding genauer mercken. *Valamire ſzorgalmatoſan figyelmezni: Elmédet igen reávetni.* Animum in aliquid intendere. *Solin.* Item: Re aliqua animum intendere. *Cic.* pro *totâ ingenii viribus in aliquid incumbere.* Quæro, non quibus intendam rebus animum, ſed quibus relaxem. *Cic. in Hortenſio.* 4. Intendo, *vel* Actionem intendo, *ſumitur pro* Ago. *ità Cic.* 5. pro *Augeo*: ità Plin. *Sic dicimus:* Curas, ſolicitudines, dolores &c. intendi: *pro* augeri creſcere. 6. Intendere alicui actionem perduellionis. Cic. *pro* Accuſare aliquem reum eſſe perduellionis.

Intenſio, onis, f. Cic. 1. *Nategnenye, napinyanye.* 2. *Povekſſanye.* Das Spannen, 2. e. Vermehrung. 1. *Kifeſzítés, kiterjeſztés.* 2. *öregbítés.* ità uſus.

Intentè, *Adv.* Intentiùs: *Liv.* Intentiſſimè: Lamprid. *Marlivo, Pazech, z-terſzenyem.* Fleiſſig, aufmerckſam, bedachtſam, ernſtlich. *Figyelmeteſen, ſzorgalmatoſan.*

Intentio, onis, f. & Intentus, us, m. Cic. *Nakanenye.* 2. *Nategnenye, napinanye.* 3. *Terſzenye.* 4. *Povekſſavanye.* ità Aul. Gell. 5. Vorhaben, e. Meynung, Abſicht, s. Abſehen. 2. Das Spannen, 3. e. Anvvendung. 1. Fleiſs, 4. e. Vermehrung, Erhebung, Erhöhung einer Sache. *Igyekezet*, 2. *Kifeſzítés, Terjeſztés.* 3. *Akarat*, 4. *öregbítés.* Atque ſic fert *uſus.*

Intento, as, are, avi, atum, (Act. Frequ. *ab intendo*) Cic. *Nagráſamſze, grozimſze.* Dräue, ſchröcke, vvieder einen etvvas habe. *Fenyegetdegelem, Fenyegetem.* 2. Variè ſumitur: *v. g.* Intentare alicui mortem, Virg. *Kôga nakaniti, boteti vumoriti.* Einen vvollen umbringen. *Valakit baláſſal ijeſzteni.* Intentare manus alicui (*vel* in aliquem) Liv. *Kôga z-rukami zgrabiti, popaſzti, vloviti, zbiti.* Einen mit Händen ergreiffen, anfahren: die Hände an einen legen. *Valakit kizzel meg-kapni, fogni:* vagy: *Valakire kezét felhúzni.* Synon. *Injicere alicui manus.* Vid. *Injicio.* 3. Vid. *Tento, Experior.* ità *Liv.* 4. Alicui aliquid intentare. *Cic. id eſt:* Adversùs aliquem aliquid moliri, ſuſcipere efficiendum. *Szuprot kômu kaj nakaniti, kovati.* Wider einen etvvas ſchmieden, oder vorzunehmen trachten. *Valakire valamit igyekezni tſelekedni.*

Intentus, a, um, Cic. 1. *Napet, nategnyen.* 2. *Fazliv. pazechi.* 3. *Marliv.* Geſpannt, angezogen, 2. Merckend, acht gebend, 3. Fleiſſig. 1. *Kiterjeſztetett, kifeſzitetett.* 2. *Figyelmeter, Reá-Vigyázó.* 3. *Szorgalmator, ſerény.*

Intentus, ûs, m. Cic. V. *Intentio. N.* 2.

Intĕpĕo, es, ēre, ĕpui, (Neu.) *Propert.* Intĕpeſco, is, ere, (Inch.) Colum. *Mlachen bivam.* Laulicht vverde. *Meg-kezdek hûlni.* Synon. *Incaleſco, tepidueſco.* 2. Ab oppoſito Vid. *Refrigeo* & *Refrigeſco.*

Intĕr, *præpos.* cum *Accuſat.* Cic. *Med, Medyu, medy, opoſzred.* Zvviſchen. *Között, között.* 2. Accipitur etiam pro *In, poſt, invicem, mutuò, ſub.* Cic. Virg. *Dii inter ſe diligunt.* &c.

Intĕralbĭco, as, are, avi, atum, [Neu.] Plin. *Med drugemiſzebelim.* Zvviſchen anderen vveiſslicht herfür ſcheine. *Közöſleg fejéreſedem.*

Intĕramnus, a, um, & Intĕramnis, is, com. ne, n. JCt. *Med vodami ſztojechi.* Zvviſchen Wäſſeren liegend. *Viz-között ſekü-vő-való, lakó.*

Intĕrānĕa, eorum, n. *plur.* Cic. Vid. *Inteſtinum.*

Intĕrāreſco, is, ere, ārui. (Inch.) Cic. *Synon. penitùs areſco, aridus fio, exarefio, exareo, exareſco,* &c. *Zeſzemaſze ſzuſſim, ſzebnem, zeſzuſzamſze.* Gar verdorre, vertrockne. *Egéſzen kiapadok, kiſzáradok.*

Intĕrātim, *Adv.* (*obſol.*) pro *Interea:* Feſt.

Intĕrbĭbo, is, ere, ĭbi, ĭtum, [Neut.] Plaut. *Vſze izpiam.* Gar austrincke. *Mind megiſzom, mind kiiſzom.*

Interbĭto, as, are, avi, atum, (Frequ. *ab eo, is*) Plaut. *Med-dobadyam, nad dobajam.* Darzvviſchen komme. *Közikbe-mégyek,* 2. V. *Pereo.* Plaut.

Interblandior, iris, īri, ītus ſum. (Depon.) Auguſt. *Z-tém,* ali *poleg cheſzaſze prilizávam.* Darbey ſchmeichle. *Valaki körül bizelkedem.*

Intercălāris, is, com. re, n. Cic. Intercălārĭus, a, um, Liv. *Preſztupni, medſztupni, naddobajajuchi, med-dobajajuchi.* Eingeſchaltes

Digitalizirao Google

tet, darzvviſchen kommend. *Közibe-tebetö, ſzámlálható, vetbetö.* Intercalaris verſus, Virg. *Med poſztavlena peſzem, ali rèd.* Darzvviſchen geſetzter Vers. *Közbe-tétetett vers.*

Intercălārium, rii, n. Cic. *Vrême med vremenom preſztupnem, vrême med-ſztupno.* e. Zeit ſo zvviſchen eingeſetzt vvird. *Közbe-vetett idö.*

Intercălātio, onis, f. Macrob. *Medpoſztavlyanye, kada najmre jeden dan cheſz oſzako cheterto leto vu meſzecu ſzvécbnu imajuchemu dnevov 28. pridájeſze jeden, iliti 29.* Das darzvviſchen ſetzen, vvann nemlich ein Tag alle 4. Jahr in dem Februario mit eingeſchaltet vvird, das, da er ſonſt 28. er als dann 29. Täg bekommt. *Egy napnak közbe-vetése: ugy mint, mikor minden négy eſztendö-mulva Boldog aſzſzony havába, mellynek 28. napja vagyon, egy nap közbe-vettetik, és úgy 29. napja léſzen.*

Intercălātio Epactarum. *Zoveſze, kadaſze k-navadrem 12. meſzeczom jednoga leta, trinaiſzti pridaje.* Intercalatio epactarum: Wird genennet, vvann zu denen ordentlichen zvvölff Monathen des Jahrs, der dreyzehende hinzu geſetzt vvird. Intercalatio epactarum: *Hivattatik, mikor az eſztendönek közönséget tizenkét hólnapjaihoz tizen harmadik ſzámláltatik.* Ità Aſtronomi.

Intercălātor dies, *vel* Intercălāris dies: Macrob. *Preſztupni, ali Medſztupni dan.* r. Schalt-Tag. *Közibe-ſzámláltatott nap.*

Intercălo, as, are, avi, atum, [Act.) Plin. *Medpoſztavlyam vrême preſztupno,* 2. *Odlácbim.* ità *Liviut.* Zvviſchen einſetze, einſchalte, einen Schalttag, oder Zeit einſchiebe, 2. Etvvas auffſchiebe. *Közibevetem á napot,* 2. *Halogatom.*

Intercăpēdĭnātus, a, um. *Martial. Capell.* à ſequenti: *Med vremenom*, ali *med dvojem meſztom poſztavlyen.* Zvviſchen zvveyen Zeiten *oder* Orten geſetzt, gelegen. *Két idö vagy hely-között tétetett.*

Intercăpēdo, ĭnis, f. *Cic.* 1. Intercapedo temporis: *Med vremenye, ſzredina med dvojem proſſaſztnom vremenu.* 2. Intercapedo loci: *Medmeſztje; Dutina, Sirina ſzredine med dvojem razluchenom meſztu.* 1. Die darzvviſchen lauffende Zeit, 2. Die Weite, Länge, zvviſchen zvveyen Oerteren, Dingen. *Idönek két idö-között vetése,* 2. *Köz-köz hely.*

Intercēdo, is, ere, eſſi, eſſum, (Neu.) Cic. 1. *Med-dobajam*: ali: *Med-dobadyam; Med-poſztavlyen jeſzem.* Darzvviſchen komme, darzvviſchen lige, *oder* geſetzt bin. *Közibe-jútok.* Synon. *Intervenio, interponor, interjaceo, inter duo medius ſum.* Vix Annus interceſſerat. Cic. L. 2. de Orat. *Komaj je jedno leto med-temtoga preſzlo: iliti: Jedno ſzamo leto je med-tèm poſztavlyeno bilo.* Es iſt kaum ein einziges Jahr unterdeſſen vorbey, *oder* darzvviſchen verfloſſen &c. Inter eos Sylvæ intercedebant: *id eſt:* interjacebant. *Cæſ.* Si nulla ægritudo huic gaudio interceſſerit: *id eſt:* intervenerit: *vel* ſi nulla ægritudo hoc gaudium turbaverit. *ità* Terent. 2. *Med-poſztavlyamſze; za drugoga ſzve jemlyem, zaveſujem; za drugoga veru dájem, porok bívam.* Für einen gut ſtehe, mich verbinde, Bürg vverde. *Közben-járok.* Synon. *Spondeo, fidejubeo, fidem interpono* vel *obligo pro aliquo.* Intercedere pro aliquo. Cic. *Za-kögaſze vzéti, porokom biti.* Für einen gut ſtehen, Bürg vverden. *Mástért kezes lenni, közbenjárni.* Adſcribit & quaſi calcar admovet, interceſſiſſe ſe pro iis magnam pecuniam: pro *ſpopondiſſe.* ità *Cic.* Attic. l. 6. 3. *Za kögaſze molim, proſzim.* Für einen bitte, fürſpreche. *Mástért eſedezem.* Pro filio apud Patrem interceſſit. *ità Cic.* Hæc ſignificatio convenit cum præcedente. 4. Vid. *Obſto, Adverſor, Impedio.* Meæ rogationi nemo Tribunorum interceſſit. Cic. *pro* nemo adverſatus eſt: *vel:* Nemo rogationem meam impedivit. 5. Intercedit mihi cum illo amicitia, familiaritas. Jul. Cæſ. *Med menum, y med nyim dobro je priatelſztvo: ali: Ja imam z-nyim dobro priatelſztvo: ali: Jaſze z-nyim dobro razmem.* Zvviſchen mir und ihm iſt gute Freundſchafft: *oder*: Ich habe gute Freundſchafft mit ihm: *oder*: Wir verſtehen uns guth untereinander. *Jó barátság vagyon közöttünk.* Veteres mihi neceſſitudines cum his omnibus intercedunt, quibuscum ego agere de te non deſtiti. *Cic. famil. 6. in ep. ad Appium pulcbrum.*

Interceptio, onis, f. Cic. *Prevzetje, zaderſanye, prevjemlenye, zavjemlenye.* e. Auffahung, das Auffangen, e. Aufhaltung. *Elfogás, Megtartóztatás.*

Interceptor, oris, m. Liv. *Prevjemnitel, prevjemnik, prevzetnik, zavjemitel, za-*

Digitalizirao Google

derſitel. r. Auffänger, der einem ſtürkomt, r. Aufhalter. *Elfogó, Megtartóztató.*

Interceſſio, onis, f. *Cic.* Interceſſus, ûs, m. *Val. Max.* 1. Vide *Impeditio.* 2. *Za drugoga proßnya, molyba, jemlyenye.* e. Vorbitt, Vorſprechung, Vermittelung. *Eſedezés, közben-járás.*

Interceſſor, oris, m. Cic. 1. *Idem quod* oppoſitor, impeditor. 2. *Proſzitel, za drugoga molitel, kiſze za kôga jemlye.* r. Vorbitter, Vorſprecher; der für einen gut ſteht. *Eſedező, közben-járó.*

Intercīdo, is, ere, īdi, īſum, (Act.) Plin. *Na dvoje ſzêchem, kálam, preſzekujem.* Entzvvey zerhacke, zertheile, abhacke. *Ketté-vágom, közöpett elmetſzem.*

Intercĭdo, is, er, īdi, cāſum, (Neu.) Liv. *Prepádam, Ginem.* Verfalle, untergehe, verlohren vverde. *Eleſem, meg eſem, bitvánodom, elveſzek.* Synon. *Pereo, intereo, temporù ſpatio evaneſco.*

Intercĭlĭum, ii, n. Iſid. *Med-obervje.* r. Raum zvviſchen den Augen-Liedern. *Szemöldök köze.*

Intercĭno, is, ere, cĭnui, centum, (Act.) Horat. *Med-ali z-drugem popévam.* Mit, unter, *oder* darzvviſchen ſinge. *Máſſal együtténeklek, zengek; közötte-éneklek.*

Intercĭpio, is, ere, ēpi, eptum, [Act.] Liv. *Prevjémlyem.* Auffange, vvegnehme. *Béſogom, elfogom.* Alicui Sermonem medium intercipere. Quint *pro* interfari, interloqui, intergarrire. *Chije govorenye pachiti; Rlchi y ſzpomenek kômu prevzeti.* Einem mitten in die Rede fallen. *Valakinek az beſzédét el-bontani.*

Intercīsè, *Adv.* Cic. *Na déle, razdeleno, raſzechêno.* Zerſchnittener-Weiſe. *Tsákkelyenként, darabonként.*

Intercīſio, onis, f. Plin. *Preſzékanye, Razſzekanye.* e. Durchhackung, Schneidung: r. Durchſchnitt, das von einander Hauen. *által-metſzés.*

Interclāmo, as, are, avi, atum, (Neu.) Ammian. *Med-druge krichim.* Darzvviſchen ſchreye. *Együtt kialtok.* 2. Eſt Verbum *Activ.* Vid. *inter & clamo N.* 2. *&* 4.

Interclūdo, is, ere, ūſi, uſum, [Act. *ex* iter *&* claudo.] Cic. *Pùt zaprám, preprechujem: obſztíram, opoſzred jemlyem.* Den Weeg verlege, verſchlieſſe; etvvas einſchlieſſe, umgebe, umringe. *útát meg-rekeſztem, el-rekeſztem.* 2. Vid. *Impedio, probibeo.* Hoſtibus Commeatum intercludere: *vel:* Commeatu *aut* à Commeatu hoſtes intercludere. *Caſ.* 1. *Bel. Gall. id eſt:* Impedire, & itinera obſidere, ne inimicis Commeatus poſſit deferri, *velctiam:* ne ultro citróque hoſtes commeent, prohibere, impedire: *vel:* Commeandi poteſtatem hoſtibus adimere. *Hranu taborſzku (braßno) nepriatelom zkratiti, zaprêti, preprechiti.* Den Feinden das Proviant abſchneiden. *Az ellenségnek élését elfogni.* Intercludi dolore. *Cic.* pro *impediri.* Intercludere alicui fugam. Cic. *pro* prævertere, antevertere, impedire, prævenire fugam alicujus.

Interclūſio, onis, f. Cic. *Obſztertje, obſztiranye, zapertje, zapiranye, preprechenye opoſzred vzetje, nedopuſchanye, zkrarenye.* e. Umgebung, Einſchlieſſung, Verhinderung. *Meggátolás, Elfogás.* Intercluſio animæ. Cic. *Zagutenye.* Das Ervvürgen. *Fúladozás.*

Intercŏlumnĭum, ii, n. Cic. *Med-ſztupje, proſztor med-dvemi ſztúpi.* r. Platz unter zvveyen Säulen. *Oſzlopok köze.*

Interconcĭlio, as, are, avi, atum, (Act.) Quint. *Jednoga z-drugem mirim, mîr medyu drugemi chinîm* Mit einander verſöhne. *öſzve-engeſztelem, béktltetem.*

Interculco, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Med drugemi drugoga z-nogami gazim, tlachim.* Darzvviſchen nider mit Fieſſen trette, *oder* ſtampffe. *Közibe-tapodom.*

Intercurro, is, ere, curri, urſum, (Neu.) Cic. *Opoſzred techem, dêrchîm.* Darzvviſchen lauffe, ſcheide. *Közibe-futok.*

Intercurſo, as, are, avi, atum, (Frequ.) Plin. *idem.*

Intercurſus, ûs, m. Liv. *Med, ali opoſzred techenye, derkanye, derk, tek:* e. Darzvviſchen-Lauffung. *Közibe-elegyedés, futás.* 2. Vid. *Interceſſio.* Conſulum intercurſu (*id eſt* interventu) rixa ſedata eſt. *Liv.*

Intercus, ŭtis, *om.* Cic. Intercŭtāneus, a, um, Medic. *Podkosni, medkôſum y mêſzom poſztavlyen.* Zvviſchen Haut und Fleiſch. *Bôr allyai.* 2. Transl. V. *Occultus,* Gell. l. 13. c. 8.

Interdiānus, a, um. Cæl. Aurel. *Deneßnyi, chesi dan bivajuchi.* Täglich, das bey Tag geſchicht. *Nap között-való.*

Interdīco, is, ere, ixi, ictum, (Act.) *Synon.* Veto, prohibeo. Cic. *Prepovédam.* Vervvehre, verbiete. *Megtiltom.* Alicui Aquâ & igni interdicere. Plin. *Kôga iz orſzaga pretirati:* ali: *kômu prepovedati vu orſzagu biti.* Des Lands vervveiſen: *oder* verbie-

Digitalizirao Google

verbitten in Land zu vvohnen. *Valakit házából ſzamkivetéſre küldeni, vetni.*

Ieterdictio, onis, f. Cic. *Prepovedanye.* e. Vervvehrung, Verbietung. *Megtiltás.*

Interdictor, oris, m. Tertull. *Prepoveditel, prepovednik.* r. Verbieter. *Megtiltó.*

Inter dictōrius, a, um. Salvian. *Prepovedajuchi.* Verbietend. *Megtiltói.*

Interdictum, ti, n. Plaut. *Prepoved.* r. Verboth. *Tilalom, Meg-tiltás.*

Interdĭu, *Adv. Horat.* Interdiùs (obſol.) *Adv.* Plaut. *Po dne, po-dnévu, vu dne, dnevom, cheſz dan, danom.* Unter Tagen, bey Tages, des Tags über. *Nappal.*

Inte d ›, as, are, ĕdi, ătum. (Act.) Lucr. *Delim, med druge dájem.* Austheile, darzvviſchen gebe. *Közibe-adom.*

Interductus, ûs, m. Cic. *Medvéchenye, potega vu piſzmu, med reehmì zárez.* r. Zvviſchen-Zug, s. Strichlein unter den Wörtern. *Az irásban-való jegy vonás, által-vonás.*

Interdum, *Adv. Terent.* (Interduătim, *Adverb. Obſolet.* Feſt.) *Negda.* Bisvveilen, zu Zeiten. *Néha.* Synon. *Aliquando, nonnunquam.*

Intĕrĕā, *Adv.* Terent. & Intĕrim, *Adv.* Quint. *Med-temtoga, med-tèm Uto, utom.* Unterdeſſen, Inzvviſchen, Mitlervveile, Indeſſen. *Azonközben.* Synon. *Tantiſper, hoc interim ſpatio.*

Intĕremtio, onis, f. Plin. *V-morjenye, vubienye.* r. Todtſchlag, e. Mordthat, e. Tödtung. *Megölés.*

Interemtor, oris, m. Sen. *Vumoritel, vubitel.* r. Todtſchläger, Mörder. *öldöklö ember-ölö.*

Intĕremtrix, īcis, f. Lact. *Vumoritelicza, vubitelicza, vubialicza.* e. Todtſchlägerin, Mörderin. *öldöklönö.*

Intĕrĕo, is, ire, īvi, & ĭi, ĭtum, (Neu. *Anom.*) Cic. *Pogiblyujem, ginem, na nikaj idem, vuniram, prehadyam, neſztajeme.* Verderbe, umkomme, zu grund gehe, untergehe, ſterbe. *Elveſzek, elſogyok, meg-halok.* A valentiore interire: Cic. *id eſt:* occidi, interfici. Segetes intereunt, Virg. *Szterni idu na nikaj, ginu.* Die Saat zu grund gehet, verdirbt. *Jószágok elveſznek.* *Phras.* Multi cives peſte *interière:* Magna Civium interitio facta eſt. Terræ vaſtitatem ab hoſtium barbara manu inductam, Internecio civiuum conſecuta eſt. Ad occaſum, interitum, exitium civitatis vergunt, ruunt omnia: Peſte velut incendio conflagravit civitas. Res, copiæ, civitates peſtilentiâ admodùm ſunt acciſæ. Perinde ac ſi internecino bello certatum eſſet, ità exhauſta eſt civitas.

Intĕrĕquĭto, as, are, avi, atum. (Neu.) Liv. *Med, zmèſz, opoſzred jaſſem.* Darzvviſchen reite. *Maſök között lovon mégyek, közíben lovaglok.*

Intĕrerro, as, are, avi, atum. (Neu.) Prud. *Okolo, opoſzred blúdim (ali bolye govorèch) Lúdim, izgubivamſze, iz púta (pameti) izhadjam, zablyeſztivamſze.* Herum, darzvviſchen irre. *Ide s'tova tévelygek.*

Intereſt. *verbum impers.* (*quaſi diceres* in reeſt) Variè ſumitur: *ut:* Hoc inter me & te intereſt. Cic. *Ovo je med tobum, y menum razluchenye.* Das iſt der Unterſchied zvviſchen mir und dir. *Mink egy máſztúl külömbözſünk.* Quid intereſt, proferantur nec ne? Cic. *Kaj je zato? aliſze napervo doneſzu ali nè?* Was ligt daran, mann mag es vorbringen, oder nicht? *Mi az? vagy elül hozatatnak, vagy nem?* Item conſtruitur cum *Genit.* quorundam pronominum. *Ejus, ipſius, iſtius &c.* Iſtius intereſt. *Nyemu je zato, Nyegova je ſzkèrb.* Es iſt ihm daran gelegen. Es iſt ſeine Sorg. *Ennek az haſznára vagyon, ennek az gondgya.* Item: *Ablat. Meâ, tuâ ſuâ, noſtrâ, veſtrâ* intereſt. *Je meni, tebi, nyemu, nam, vam zato.* ali *ſzkèrb.* Es iſt mir, dir, ihm, uns, euch daran gelegen, *oder* die Sorg. *énnékem, tenéked, annak, minéklunk, tinéktek Haſznúnkra* vagy *gondviſelésünkre vagyon.* Item cum vocibus: *Permagni, multùm, Plus, plurimum, parum, paululùm, nihil, aliquid, Magis, minus, maximè, minimè.* &c. intereſt. Hominum intereſt. Cic. *Lyudem je zato,* ali: *lyudem je ſzkèrb nato.* Es iſt den Menſchen daran gelegen. *Embereknek haſznakra* vagy *gondviſelésökre vagyon.* vagy: *Az embereknek ſzükséges.* Triduum non intereſt ætatis. Cic. pro *non deeſt, non intercedit.* Tuâ non intereſt. *Phras.* Hoc tuâ minimùm refert meâ plurimùm. Hoc tuâ nullam in partem intereſt, meâ plurimùm. Hoc ad te nihil, adme valde pertinet, attinet. Tua res in hoc nulla, mea verò tota agitur. Hoc ad tuas res momenti nihil adfert, vim nullam habet, minimum valet: ad meas res multum intereſt, multum habet ponderis.

Interfăcio, is, ere, eci, actum. (Act.) Liv. *Med-ali opoſzred chinìm, napravlyam.* Derzvviſchen thue, *oder* mache. *Közben-mivelem.*

Interfāris, atur, ari, atus ſum (*Defectiv.* Depon.) Liv. *Prevzeti rèchi, med govorèche govoriti, Réchi preſzechi.* Einen einreden, indie Red fallen, darzvviſchen reden. *Közben-Szólni, elbontani az beſzédett* vagy *ſzolaſt.*

Interfātio, onis, f. Quint. *Prevzetje réchih, preſzechenye réchi, Med govorèche govorenye, Med-govor.*

govor. Das einreden, zvviſchen reden. *Közben-ſzólás.*

Interfectībĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *Vumorliv.* Tödtlich. *Meg-ölhetetlen.*

Interfectio, onis, f. Lampr. *Vumorjenye, vubitje.* r. Mord, Todtſchlag. *Megölés.*

Interfectīvus, a, um, Cæl. Aur. V. *Lethabilis.*

Interfector, oris, m. Cic. *Vubitel, Vumoritel.* r. Todtſchläger, Mörder. *Megölö.*

Interfectrix, īcis, f. Tac. *Vumoritelicza.* e. Todtſchlägerin, Mörderin. *Megölö aſzſzony.*

Interfĭcio, is, ere, eci, ectum, (Act.) *Cic.* Vid. *Occido.* Multi ſanè interfecti ſunt: *Phras. & Synon.* Max ma cædes eſt facta, perpetrata. Hoſtium copiæ occiſione, internecione deletæ ſunt. Mortem multi oppetiêre. Mors allata, illata eſt plurimis. Sententiæ mortis ſubjecti ſunt quàm plurimi. Complures acerbiſſima morte affecti, è numero viventium exturbati, jugulati, trucidati, de medio ſublati, interemti, luce privati, cæſorum ſyllabo inſerti, interfectis annumerati ſunt. Multi cervices, jugulum dedêre; ferrum corpore recepêre; ferrô concidêre. Multi capite minuti, plexi ſunt. Plures feralem ictum ſubiverunt, vindex ferrum experti ſunt. Non pauci ſuis ipſi manibus vitam exhausêre; ſe ipſos morte multârunt; violentas ſibi manus intulerunt; uſuram vitalis auræ ſibi ipſi ademerunt; filum vitæ ſibi præciderunt; ſui ipſorum effecti carnifices mortem ſibi concivêre.

Interfio, is, ĭĕri, [*obſol.*] Lucr. *pro* Conſumor, deſtruor, intereo, pereo.

Interfluo, is, ere, uxi, uxum, [Neu.] Liv. *Med-ali: opoſzred-tecſhem.* Zvviſchen, *oder*: durch flieſse, rinne, laufle. *Közbenfolyok.* Flumen medium oppidum interfluit. *Plin.*

Interfluus, a, um, Plin. *Opoſzred-ali: Medtekúcbi.* Darzvviſchen flieſſend. *Közbefolyó.*

Interfŏdio, *Lucr.* Interfringo, *Cato.* Interfulgeo, *Liv.* Interfŭo, *Stat.* &c. Vid. *Inter & ſimplicia verba*, è quibus componuntur.

Intergarrio, is, ire, īvi, ītum, [Neu.] Apul. Vid. *Interloquor.*

Interjăceo, es, ēre, jăcui, [Neu.] Plin. *Medali: vu ſzredí leſim.* Zvviſchen *oder* in der Mitte liege. *Közben-fekſzem.* Synon. *Interpoſitus ſum, Intercedo* N. 1.

Intĕrĭbi, *Adv.* Plaut. V. *Interea,*

Intĕrĭbĭlis, is, *com.* le, n. Arnob. V. *Tranſitorius, vanus, mortalis.*

Interjectio, onis, f. *Quint.* Interjectus, ûs, m. Cic. *Medbitanye, Medpoſztavlyanye, Medbit.* e. Zvviſchen-Einvverffung, r. Einvvurff, e. Untermengung. *Közbe-vetés.*

Interjĭcio, is, ere, jēci, jectum, [Act.] Cic. *Medbitam, medpoſztavlyam.* Zvviſchen einvverffe, darzvviſchen lege. *Közbe-vetem.*

Intĕrim, Intĕrĕā, *Adv.* Cic. *Medtemtoga, doklam.* Unterdeſſen, dievveil, indeſſen. *Azonközben, azonban.*

Intĕrĭmo, is, ere, ēmi, emptum, [Act.] Cic. V. *Occido, Maclo.* 2. Transl. V. *Deſtruo, deleo.* Cic.

Intĕrior, *com.* interius, n. *Gen.* oris, Cic. *Nuterneiſſi.* Invvendig, Inner. *Belsőbb.*

Intĕrĭtio, onis, f. & Intĕrĭtus, ûs, m. Cic. *Poginenye, zginenye, poruſſenye.* r. Untergang, e. Zerſtöhrung. *Kimúlás, elveſzés.*

Interlŏquor, ĕris, lŏcūtus ſum, [Dep.] Ter. *V-réch pádam, réch preſzekujem.* In die Rede falle. *Belé, közbe-ſzólok.*

Interlūnis, is, *com.* ne, n. Ammian. *Medmeſzechni; Novo-meſzechni, kada meſzecz iz naſſe ſztráni od ſzunicza nè razſzvécben, y zato nyega joß nè videti.* Wenn ſich der Mond erneuert, da noch kein Mond am Himmel zu ſehen iſt. *Hóld közé, midőn a' Hóld nem világosít.*

Interlūnĭum, ii, n. Horat. *Med-meſzechje; ali novo-meſzechje, kada joß meſzecza nè videti.* r. Zvviſchen-Mond; *oder* r. Neu-Mond, da der Mond noch nicht ſichtbar iſt. *Hóld köz, midőn a' Hóld nem világosít.*

Intermĕdĭum, Interlūdĭum, Interſcēnĭum, ii, n. *Med-igra.* s. Zvviſchen-Spiel. *Közbejáték.*

Intermĕdius, a, um, Cic. Vid. *Medius.*

Intermĭnor, aris, ari, atus ſum, [Dep.] Plaut. *Jako, ali ſztraſznoſzt grozim.* Sehr drohe. *Igen meg fenyegetem.* & Intermĭno. *Plaut.*

Intermiſſio, onis, f. *Cic.* Intermiſſus, ûs, m. Plin. *Zaoſztavlenye, oſztavlyanye.* e. Unterlaſſung, r. Anſtand. *Félbe-hagyás, botsátás.*

Intermitto, is, ere, īſi, iſſum, (Act.) Cic. Vid. *Ceſſo, omitto, deſero.*

Intermŏrior, ĕris, &c. [Dep.] Cic. V. *Pereo, intereo.*

Intermūrālis, is, *com.* le, n. Liv. *Medzidni.* Das zvviſchen *oder* innerhalb der Mauer iſt. *Kétfalközött-való.*

Inter-

Intermundium, ii, n. *Cic.* Eſt ſpatium medium inter plures mundos, *uti Epicurus* ſomniabat.

Internĕcio, ōnis, f. Cic. *Vſzeh hametom pomorienye, zkonchanye.* e. Gäntzliche Niederlag, Tödtung. *Halállal egéſzen eltörlés.*

Internectio, onis, f. Feſt. V. *Occiſio, Internecio.*

Internĕco, as, are, ĕcui, ectum, (Act.) Plaut. *Vſze hametom morim.* Zugleich umbringe, alles ermorde. *Mindenestől-fogva elveſztem, megölöm.*

Internōdium, ii, n. *Plin.* Internodius, ii, m. *Colum.* Eſt Spatium medium inter duos nodos.

Internuncio, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *id eſt:* nuncios viciſſim mitto.

Internuncius, [Internuntius] ii, m. Cic. *Od vech ſztrán poſzlenik, Med-poſzel.* r. Unterboth, r. Unterhändler, Mittler. *Közben-járó.*

Internundĭnium, ii, n. Varro. *legitur &* Internundĭnum. Eſt autem ſpatium temporis medii nundinarum ad nundinas. *Vréme med ſzenymi, med-ſzenymje.* r. Raum und Zeit zwviſchen den Meſſen und Jahrmärckten. *Két ſokadalom-között-való idö.* 2. Dicitur tempus, continuis novem diebus durans. *Devet dan bivajuchi.* Neun Tag mit einander vvährend. *Kilenczed-napiidö.*

Intĕrordinium, ii, n. Colum. Spatium, quod eſt inter ordines arborum. *Meſzto, proſztor med rédom raſztúchem drévjem &c. Med-redje.* r. Platz und Weite zvviſchen zvveyen Zeilen, *oder* Reyhen. *Rend közi, ágyak közi a' kertben, meſzgye.*

Interpĕdio, is, ire, &c. (Act.) Macrob. V. *Impedio.*

Interpellātio, onis, f. Cic. *Prekoſzenye, ali preſztécbenye govorenya, Med-govorenye.* Das Einreden, zvviſchen Reden. *Közbeſzólás,* 2. Transl. V. *Impeditio, impedimentum.*

Interpellātor, oris, m. Cic. *Medgovoritel, pregovoritel, preſzekavecz govorenya.* r. Einreder, der darzvviſchen redet. *Közben-szóló.*

Interpello, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Medgovorim, V-rèch pádam, pregovarjam.* Einrede, in die Rede falle. *Közbe-ſzólítom.* 2. Transl. V. *Impedio, Remoror.* Sive error aliquis, ſive etiam fortuna partam jam &c. victoriam interpellaſſet. *Caſ.* 3. *B. C.* Item interdum pro *Commoneo, Dico.* Verùm tu quid agis? interpella me, ut ſciam. *Lucil. ap. Non. c. 4. N.* 264. Item interpellare debitorem, *eſt* debitum exigere. *Pomp.*

Interpōlātio, onis, f. Plin. V. *Renovatio, Reparatio.* &c.

Interpōlātor, ōris, m. *Tertul.* Qui antiquas veſtes renovat, ut faciliùs vendat. Vid. *Reparator.* &c.

Interpōlātrix, īcis, f. *Pompon.* Quæ rei veteri novam ſpeciem inducit. *Ponovitelicza.* e. Erneuerin. *Meg-újítónö.*

Interpōlis, is, *com.* le, n. Plin. *Ponovlyen, popravlyen, pobolſſan.* Erneuert, verbeſſert. *Meg-újíttatott.* 2. Transl. Interpoles vetulæ & edentulæ. *Plaut.* Quæ videlicet vitia corporis fuco occultant.

Interpōlo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Ponávlyam, popravlyam, Iz chesza ſztaroga nóvo nachínyam.* Erneuere, verbeſſere, etvvas altes vvieder neu mache. *Meg-újítom, óbúl újat tſinálok.* Togam interpolare. *Cic.* 2. Vid. *Impedio, moror. Curt.* 3. Vid. *Addo, Interpono N.* 1. *Inſero, erui &c.* Interpolare alicujus ſcripta. Cic. *id eſt:* ſcriptis alicujus aliquid inſerere, immiſcere, addere, 4. Vid. *Interrumpo N.* 1. ità *Curt.*

Interpōlus, a, um, Ulp. V. *Interpolis.*

Interpōno, is, ere, ŏſui, ĭtum, (Act.) Cic. *Med poſztavlyam.* Zvviſchen einſetze, lege. *Közibe tészem, vetem.* 2. V. *Oppono, intercedo.* Tribus ſe interponebat. *Cic. pro Mil.* Interponere auctoritatem ſuam; *eſt:* ne aliquid fiat, auctoritate ſua impedire. *Cic. 2. Phil.*

Interpŏsĭtio, onis, f. & Interpŏsĭtus, ûs, m. Cic. *Med poſztavlyenye, za drugogaſze jemanye.* e. Zvviſchen Einſetzung, Unterhandlung. *Közbe-vetés, közibe-tétel.* Vid. Interceſſio: N. 2.

Interpres, ĕtis, *com.* Cic. *Razloſitel, preobrachavecz, tolnachnik.* r. Dolmetſcher, Ausleger. *Tolmáts, Magyaráró.* Apud alios eſt *Adject. gen. om.*

Interprĕtātio, onis, f. *Cic.* Interprĕtāmentum, i, n. Gell. *Razloſenye, preobernyenye, raztolnachenye.* e. Auslegung, Verdolmetſchung. *Tolmátslás, Megmagyarázás.*

Interprĕtātor, oris, m. Tertull. V. *Interpres.*

Interprĕtium, & Interpendium, ii, n. *Amm.* eſt lucrum inter emptum & venditum. *Dobichek na ſztváři kupleni y pak prodani. &c.*

Interprĕtor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. V. *Expono, explico, explano. 2. paſſivè:* Locum, qui olea arbor interpretatur : *uſurpavit Ammian. l. 22. c. 12.* juxta quem proinde eſt *Verb. Com.*

Interpunctio, onis, f. Cic. *Medpiknyicza, ali zárez, razluchenye réchi od réchi.* e. Unterſcheydung der Wörter. *Ponttal-való mégkülömböztetés, megválaſztás.*

Interpunctum, i, n. Cic. V. *Interpunctio.*

Interpungo, is, ere, unxi, ctum. (Act.) Senec, *id eſt:* Interpunctionibus diſtinguo. *Z-piknyiczami ali z-zárezi réchi vu piſmu razluchávam. &c.*

Interregnum, i, n. *Cic.* Tempus illud, quo Regnum rege vacat. *Vréme ono, vu kojem kralyevſztvo kralya néma.* &c.

Interrex, ēgis, m. *Cic.* Qui regis demortui munere fungitur, donec Rex novus creetur. *Meſzto kralya preminuchega poſztavlyen, doklamſze novi kraly izbere y poſztavi.* r. Stadthalter eines abgeſtorbenen Königs. *A' király halála utánn-való orſzág Gubernátora az új király válaſztáſáig.*

Interrĭtus, a, um, Ovid. *Nepreſztraßliv, nevjztraſſen.* Unerſchrocken. *Rettenetlen.*

Interrŏgātio, onis, f. Cic. *Pitanye, Izvédanye.* Eine Frag. *Kérdés.* Hujus *Diminut.* Interrogatiuncula, æ, f. *Cic.*

Interrŏgātōrius, a, um, Tert. & JCt. *idem ac* ad interrogandum pertinens.

Interrŏgo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Pitam, Izvédam.* Frage, forſche. *Kérdem. Uſus:* Quid egiſſet ex aliquo quærere, requirere, ſciſcitari, captioſo etiam interrogationis genere uti, percontari ſollicitè, rogitare; nihil tamen percontationibus ex eo exſculpere poſſe. &c.

Interrumpo, is, ere, ūpi, uptum, (Act.) Cic. *Vu ſzredini preſztájem, pretergávam, razdvájam.* Zerbreche, unterbreche. *Közbenelſzakaſztom.* 2. V. *Dirimo, deleo, deſtruo.*

Interruptio, onis, f. Cic. *Vu ſzredi preſztájenye, pretergavanye.* Die Zerbrechung, Unterbrechung. *Közben-elſzakaſztás.* 2. Vid. *Impeditio N.* 2.

Interſcalmĭum, ii, n. Vitr. *Proſztor med bervényem, ali ladje klupmi.* r. Ort zvviſchen den Ruder-Bäncken. *Evezŏ ſztékeknek közi.*

Interſcăpĭlĭum, [Interſcăpŭlium] ii, n. Apul. Spatium illud in dorſo, quod inter ſcapulas eſt. *Medplechje.* Der Theil zvviſchen den Schultern. *Válla-közi.*

Interſcrĭbo, is, ere, ipſi, iptum, (Act.) Plin. *Med kaj piſſem.* Darzvviſchen ſchreibe *Közbe irom.*

Interſcindo: *Cic.* Interſĕco: *Auct. ad Heren.* Interſēpio: *Cic.* Interſĕro, is, ēvi, ĭtum: *Colum.* Interſĕro, is, ĕrui, ertum: *Ovid.* Interſiſto. *Quint.* Interſterno. *Plin.* Interſto: *Quint.* Interſtrĕpo: *Virg.* Interſtringo: *Plaut.* Interſtruo: *Silius.* Intertingo: *Plin.* Intertráho: *Plaut.* Interturbo: *Terent.* Intervăco: *Colum.* Intervello: *Plaut.* Intervĭgĭlo: *Senec.* Intervĭreo: *Claud.* Intervŏmo. *Lucan.* Interjungo: *Liv.* Interlăbor, ĕris, &c. *Stat.* Interlăteo: *Senec.* Interlĭgo: *Stat.* Interlĭno. *Cic.* Interlūceo: *Liv.* Interlūdo: *Auſon.* Intermăneo: *Lucan.* Intermeo: *Plin.* Interluo: *Cato.* Intermĭco: *Claud.* Intermiſceo: *Liv.* Internaſcor: *Plin.* Internecto. *Stat.* Internĭteo: *Plin.* Internoſco: *Cic.* Intĕro: *Terent.* Interplĭco: *Stat.* Interprĕmo: *Plaut.* Interpurgo: *Plin.* Interpŭto: *Cato.* Interquĕror: *Liv.* Interquieſco: *Plin. jun.* Interrādo: *Colum.* Intondeo: *Colum.* Intrĕmiſco & Intrĕmo: *Ovid.* Intrōdo, as, ĕdi, ātum: *Cic.* Intrōfĕro: *Cic* Introrĕpo: *Apul.* Intrōrumpo: *Plaut.* Introſpecto: *Plaut.* &c. Vid. *Præpoſitiones & Verba ſimplicia*, ex quibus componuntur: Nonnulla autem *Compoſita* eandem prorſus ſignificationem cum *ſimplicibus* habent, perinde ac ſi nullam penitùs *præpoſitionem* ſibi ſociatam haberent. Idem eſto judicium de plurimis aliis *Compoſitis & Derivatis*, quæ datâ operâ prætermiſi, ne à ſuperfluis vocibus nimiùm tumeret liber.

Interſpīrātio, onis, f. Cic. V. *Reſpiratio.*

Interſpīro, as, are, avi, atum, [Neu.] Catull. V. *Reſpiro.*

Interſtinguo, is, ere, inxi, inctum, (Act.) Feſt. V. *Extinguo.*

Interſtĭtio, onis, f. Gell. *Preſztajenye, preſztanek.* e. Unterlaſſung. *Közben-hagyás.*

Interſtĭtium, ii, n. Macrob. *Proſztor, vréme, ſzredina med dvemi dugovanyi.* Die Weite, *oder* Raum zvviſchen zvveyen Dingen. *Közi valaminek, két ſél között-való köz.*

Interſum, es, fui, [Neu. *anomal.*] Cic. *Odeſzem, nazochiſzem.* Da bin ich, gegenvvärtig bin, beyvvohne. *Jelen-vagyok, közte-vagyok.* 2. Significat in medio eſſe, interjacere, interponi *Cic.* 1. *Catil.* 3. Transl. V. *Differo, diſcrepo*: Et conſtruitur

tur cum *Accuſ.* & præp. *inter*. Sed inter hominem & belluam hoc maximè intereſt, quòd &c. *Cic. 1. offic.*

Intertignium, ii, n. *Vitr.* Spatium inter tigna. *Med-tramje, S'irina y proſztor med Roſeniczami vuſztanyu.* Die Weite zvviſchen zvveyen Balcken in einem Gebäu. *Gerendák közi.*

Intertrīgo, ĭnis, f. Plin. *Od jahanya &c. oderta kósa:* vulgò *vùt.* e. Fratt-Reibung, r. Reitvvolff. *Agyéknak, alſetnek lovaglásban, járásbanfeltörése, börnek feldörgölése.*

Intertrīmentum, i, n. Liv. *Oglodanye, ocſebanye, oſztruſenye dveh med ſzobum dugovàny.* e. Abreibung, Abnutzung zvviſchen zvveyen Dingen. *öſzve törés.* 2. Transl. ſumitur *pro* damno & jactura in negotio dantis & accipientis. *Cic. 2. Ver. C. 50.* Vide *Detrimentum.* 3. Accipitur *pro* evanida argenti parte, quæ ex coctione deperit, *Liv.*

Intertrītūra, æ, f. JCt. V. *Intertrimentum, N. 1. & 3.*

Intervallum, i, n. Cic. *proprie* eſt ſpatium inter palos, qui vallum caſtrenſe conſtruunt. *Proſztor med kolczmi.* 1. Platz zvviſchen zvveyen *oder* mehr Stecken. *Két vagy több karó - között - való hely.* 2. Per ſynecdochen. *Poſzredje, proſztor med dvemi ſztvári, dutina vu vremenu.* &c. 1. Zvviſchen-Zug, Unterſcheyd, e. Weite, r. Raum, &c. *Köz üreſség, vagy köz kétt-dolog között.*

Intervĕnio, is, ire, &c. (Neu.) Cic. *Nad-dobadyam, nad-doſzpévam, med-dobijem.* Darzvviſchen komme, darzu komme. *Közibe-jutok Reá - mégyek.* Nox intervenit pugnæ *&c.* 2. V. *Intercedo*, ità *Cic. 2. Phil.*

Intervēnium, ii, n. *Vitr.* dicitur id, quod eſt inter venas terræ. *Proſztor med zemlye ſilami.* Die Weite zvviſchen den Adern des Erdreichs. *A' föld erei között-való föld.*

Interventio, onis, f. JCt. *idem ac* Interceſſio, Interpoſitio, *ſeu* fidejuſſio.

Interventor, oris, m. Cic. V. *Interpellator.* 2. Accipitur interdum *pro* fidejuſſore, Interceſſore. *JCt.*

Interventus, ſis, m. Cic. V. *Interventio.*

Interverto, is, ere, erti, erſum, (Act.) Cic. *Kakvu ſztvár s'egazo prevrácham, chalarno podkápam.* Ein Ding liſtiger Weiſe unterſchlage, vervortheile, *álnoksággal elaktatom, elfordítom.* Synon. *Callidè ſurripio, intercipio, ad me transfero, ab alio averto.*

Intĕrŭla, æ, f. Tert. V. *Subucula, induſium,* & *veſtis* omnis corpori proxima.

Intĕrŭlus, a, um, Apul. V. *Interior.*

Inteſtābĭlis, is, *com.* le, n. *Horat.* qui in jure teſtimonium nec dare, nec recipere poteſt. *Koj niti dati, niti prijeti ſzvedochanſztvo, nima oblaſzti; y zato zádnye volye odluku* iliti *Teſtament vuchiniti nemore.* Untüglich ein Teſtament zu machen. *Teſtámentom tételre alkalmatlan.* 2. V. Deteſtabilis. *Gell. l. 7. c. 18.*

Inteſtātò, *Adv.* Cic. *id eſt:* Sinè teſtamento. *Synon.* Ab inteſtato.

Inteſtatus, a, um, Cic. qui potuit teſtamentum facere, nullum tamen confecit. *Koj Teſtamentum nevuchinil.* Der kein Teſtament gemacht. *Teſtámentom nélkül meghólt.* Inteſtatò vel inteſtatus mortuus eſt. *Cic.* 2. Cujus verbis non habetur fides. 3. Qui nullis teſtibus convictus eſt: *Plaut.* Alii aliter.

Inteſtīnum, i, n. Cic. *Chrévo.* Ein Darm. *Bél.* Inteſtinus, i, m. *habet Plin. l. 11. c. 37.*

Inteſtīnus, a, um, Cic. *Nuternyi, ſzkroveni.* Invvendig, innerlich. *Leg-belsö.* 2. pro *Civili* ſæpe ponitur: *ut:* inteſtina diſcordia, inteſtina peſtis, odium, &c. *Liv.*

Intĕxo, is, ere, xui, xtum, (Act.) Cic. *Vtkávam, Med-kajtkem.* Unter anders einvvebe. *Belé-ſzövöm.* 2. Transl. V. *Immiſceo.* Læta triſtibus intexere. Cic. *Veſzelje Z-ſaloſztjum méſſati, ali, premeniti.* Die Freuden mit traurigen Dingen miſchen, oder vvechslen. *A' ſzomorúságot vigaſsággal elegyíteni.*

Intĭmè, *Adv.* Cic. *Najnuterneiſſe.* Inniglich, invvendig, auf inniglichſte vveiſe. *Legbelsö-képen.* 2. Transl. *Iz ſzérdcza, ſzérdcheno.* Hertzlich. *Szivbéli belsö indúlatból.*

Intĭmo, as, are, avi, atum, (Act.) 1. *Nazveſcham, nazveſztvam, znano kaj ſchnim, naznanye dájem.* Ankünde, andeute, anmelde, kund thue, zu vviſſen gebe *oder* mache. *Meg-jelentem, birdetem, tudtára-adom.* Synon. *Inſinuo N. 1. Annuncio*, ità Liv. 2. *pro* Intimum reddo. *Tertull.*

Intĭmus, a, um, Cic. *Najnuterneiſſi, zu ſzredini cheſza poſztavlyen, najzkrovneiſſi.* Der Innerſte, in der Mitten geſetzt, der geheimlichſte. *Leg-belsö.* 2 *pro* Familiaris, domeſticus, acceptus &c. In intimis alicujus ſum. *vel:* Intimus ſum alicui. *Jeſzem*

kômu oſzebujno lyublen, povolyen, priet, drâg, vugoden, zauffan: ali: *vu velikoj lyubavi y zauffanoſzti ſztoim* ali *jeſzem pri kojem.* Ich bin einem, oder bey einem ſehr beliebt, angenehm, vertraut: *oder:* Ich ſtehe bey einem in einer ſehr groſſen Liebe, und Verträulichkeit, als ſeyn geheimſter Freund. *Valakinél igen kedves, bizodalmas, és hites vagyok:* vagy: *Valakinél nagy ſzeretetben és hitben vagyok.*

Intingo, is, ere, inxi, inctum, (Act.) Plin. *Synon.* Immergo, Madefacio, Inficio N. 1. Aliquid colore imbuo *vel* induco. *Namázchem, mokrochinim.* &c. Eintuncke, naſs mache. *Belé-mártom, meg-mártom.*

Intŏlĕrābĭlis, is, *com.* le, n, Cic. *Nepodneſzliv.* Unleidlich, unerträglich. *Elviſelhetetlen, Türhetetlen.*

Intolerabĭlĭter, *Adv.* Colum. *Nepodneſzlivo.* Unerträglich. *Elſzenvedhetetlenül.*

Intŏlĕrandus, a, um. *Liv.* Vid. *Intolerabilis.*

Intŏlĕranter, *Adv.* Cic. *Nezterplivo, neterpno.* Ungedultiglich, unleidlich. *Szenvedetlenül.* Intolerantiûs: *Gell.*

Intolerantĭa, æ, f. Cic. *Nepodneſzlivoſzt, neterplivoſzt, nepodneſztnoſzt.* e. Unerträglichkeit, Unleidlichkeit, Ungedult. *Szenvedhetetlenség.*

Intollo, is, ere, &c. (Act.) *Apul.* Vid. *Attollo.*

Intŏno, as, are, tŏnui, ĭtum, *apud Horat.* ātum, (Neu. *alias* Act.) Cic. *Germim, glâſz podiſem, zaviknujem, bruſztimſze;* *ſztraſſim, plaſſim z-oſtrem glaſzom kôga.* Donnere, die Stimm erhebe, erthöne, tobe, poche, poltere, mit heftigen Schreyen ſchröcke. *Dô gôk, dördül'ök, Fenyegetőzöm.* Vox ejus intonuit. Cic. *On jeſzâko zakriknul, zaviknul.* Er hat ſich ſtarck hören laſſen. *Igen nagyon kiáltot.* Minas intonare: *Ovid.* pro *minari.* Canis ingenti latratu intonuit: *Cic.* pro *Horridè latravit.* 2. Intonare aliquid *pro* Canere, præcinere: *adhibet Eccleſia.*

Intorquĕo, es, ere, torſi, tortum, (Act.) *Cic.* Vid. *Torqueo.* Haſtam alicui: *Virg.* Telum in aliquem intorquere: Cic. *pro* cum impetu ejaculari, ejicere, vibrando emittere.

Intra, *præp. cum Accus.* Cic. *Med, Vu.* Zvviſchen, innerhalb, unter. *Közt, között, belé, ben, belől.* 2. Intrà *Adv. ſinè Caſu:* Colum. *Znútra.* Drinnen, invvendig, hineinvverts. *Benn, belől, oda bé.*

Intractābĭlis, is, com. le, n. Virg. *Neprivolyiv, tvérdokoren, tvérdo-glav, nenagnutliv.* Ungeſchlacht, hartnäckigt, hartſinnig, unbevveglich. *Tapogathatatlan, enyhithetetlen,* Vid. *Indomabilis.*

Intrĕpĭdè, *Adv.* Liv. *Neplabo, neplaßlivo, neſztraßlivo, nederhtlivo, batrivo.* Unerſchrocken. *Bátran, Rettentetlenül.*

Intrĕpĭdus, a, um, Ovid. *Neplab, neplaßliv, neſztraßliv, batriv.* Unerſchrocken, unverzagt, behertzt. *Bátor, méréſz.*

Intrĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. Vid. *Involvo N.* 2. *Implico.*

Intrĭgo, ĭnis, f. Varro. Vid. *Intertrigo.*

Intrinsĕcùs, *Adv.* Varro. *Znútra.* Invvendig. *Belől, belsőképen.*

†Intrinsĕcus, a, um, (*huic oppoſitum* †Extrinſecus, a, um.) *Nuternyi.* Innerlich. *Belsővaló.* Synon. Internus, a, um, *Senec.*

Intrīta, æ, f. *Plin.* Intrītum, ti, n. & Intrīmentum, ti, n. *Apul.* Eſt edulii genus, ex allio, porro, caſeo, oleo, & ovis factum, ità dictum, quòd in mortario teratur. 2. Sic vocatur *Calx* ſubacta & macerata. 3. Eſt *Emplaſtri* genus, quo inſitiones ligantur.

Intro, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. Vid. *Ingredior, Introeo.* 2. Transl. Vid. *Inſinuo.* Intravit animum militaris gloriæ cupido. Intravit eos metus. *Tacit.*

Intrò, *Adv.* Cic. *Nuter.* Hinein. *Belé, bé.*

Intrōcēdo, is, ere, eſſi, eſſum, (Neu.) Apul. *Nuter priſztuplyujem.* Mich hinein begebe. *Bé-mégyek.*

Intrōclūdo, is, ere, ūſi, ūſum, (Act.) Senec. *Z-nútra zapíram.* Invvendig beſchlieſſe. *Bérekeſztem, Bézárlom.*

Intrōdūco, is, ere, uxi, uctum, (Act.) Cic. *V-pelyávam, nuterpelyam.* Hinein führe, oder leite. *Bévíſzem, Béhozom.* Conſvetudinem introducere. Cic. *Navadu pocheti.* Eine Gevvohnheit aufbringen. *Új ſzokâſt hozni-bé.*

Introductio, onis, f. Cic. *V-pelyanye, vpelyavanye, nuter pelyanye, vodyenye.* e. Einführung, Einleitung. *Béhozás, Bévitel.*

Intrŏĕo, is, ire, īvi, ĭtum, (Neu. *Anomal.*) Cic. *Nuter idem, nuter dohajom ali dohadyam.* Hinein gehe. *Bémégyek.* Introire in vitam. Cic. *Porodituſze, na ſzvèt dojti.* Gebohren vverden, in die Welt kommen. *Születettetni, világra lenni.*

Intrōgrĕdior, eris, ĕdi, eſſus ſum, (Dep.) Cic. Vid. *Introeo.*

Intrŏĭtus, ûs, m. Cic. *Nuter-hòd, nuter hodenye; Vleziſche, vuhodiliſche.* e. Eingehung, r. Eingang. *Bémenés, bémenetel.*

Intrō-

Intrōmitto, is, ere, īsi, issum, (Act.) Cic. *V-puschaw, nuter puschaw.* Hinein lasse. *Bé-botsátom.*

Introrsum, *Cas.* & Introrsus *Adv.* Liv. *Nuter obrachajuch, od znútra. k-nuternyoj Jztráni.* Hineinvverts, einvverts, darinn. *Béselé.*

Introspĭcio, is, ere, exi, ectum, [Act.] Cic. *Vgléda, nuter gledím.* Hineinsehe, einschaue. *Bénézek.* Metaph. Voluntates aliorum introspicere: Tacit. *pro* Aliorum sensa & intentiones considerare. *Tugye miszli y nakanyenya premißlyavati:* iliti: *Na drugeh nakanyenya paziti.* Frembde Meynungen beovvachten: *oder*: mercken, vvie andere gesinnet sind. *Vigyázni, mit mások gondolnak és akarnak.* Introspicere in mentem suam. Cic. *pro* seipsum contemplari. *Szamoga szebe premißlyavati.* Sich selbsten betrachten, *oder*: in sich selbst gehen. *Maga magát meg-visgálni.*

Intrōvŏco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Nuter zovem, ozávam.* Hiein ruffe, einruffe. *Bébívom.*

Intrūdo, is, ere, ūsi, ūsum, (Act.) Cic. *V-rivávam, nuter rivam.* Hinein stosse, eintringe. *Bétolyom.*

Intŭbus, i. m. Intŭbum, i, n. Intybus, i, m. & Intybum, i, n. Plin. *Indivia salata.* 1. Endivien, Weegvvart. *Endivia Saláta, katáng-kóró.*

Intueor, eris, eri, ĭtus sum, (Depon.) Cic. 1. *Gledím,* 2. Transl. *Premißlyam.* 1. Anschaue, 2. Betrachte. *Reá-nézek, Szemlélem.* 2. *Meg-gondolom.*

Intuĭtus, ûs, m. Quint. *Pogled, Gled, Gledanye.* 1. Anblick, das Anschauen, *oder* Ansehen. *Reá-nézés, Tekintés.*

Intŭmeo, es, ere, ŭmui, (Neu.) & Intŭmesco, is, ere, (Incoat.) Horat. *Otéchem, natéchem, naduvamsze.* Geschvvelle, aufblehe. *Feldagadok, Fluvalkodom.* 2. Transl. V. *Superbio.* Item V. *Irascor.* Ovid.

Intŭmescentia, æ, f. *Otok.* c. Geschvvulst. *Dagadás, Felsluvás.*

Intŭmŭlātus, a, um, Ovid. *Nepokopan, nezakopan.* Unbegraben. *Temetés nélkül-való.*

Intundo, is, ere, ŭdi, ūsum, (Act.) Scrib. Larg. *Nabiam, pribiam, natukávam, v-tukujem, naterkávam.* Einstosse, einschlage. *Bé verem, Bényomom.*

Intuor, ĕris, intui, ūtus sum, (*Obsol.*) Plaut. Vide *Intueor.*

Inturbātus, a, um, Plin. *jun. Nezmuten.* Unbetrübt. *Háborítatlan, zavaratlan.*

Inturbĭdus, a, um, Tacit. *Nemuten, nezmessan,* 2. *Miren, pokojen.* 1. Nicht trüb, unvervvirt, 2. Nicht unruhig, ruhig. *Zavaratlan,* 2. *Tsendes.*

Intus, *Adv.* Plin. *Nutri, znútra, lunutra, nutre,* Drinnen. *Otthenn.* Intus domum nostram: Plaut. *Nutre v-nassoj hisi,* Drinnen, in unseren Haus. *Benn, a' mi házunkban.*

Intūtus, a, um, Plin. *Nesseguren.* Unsicher. *Nem bátorságos.*

Invādo, is, ere, āsi, āsum. [Neu] Cic. *Synon.* Adorior, irruo, impetum facio, aggredior, apprehendo, peto vehementiùs aliquem, Capio. *Na kôga navalyujem, nadszkakujem, nadíram.* Anfalle, angreiffe. *Reá támadok.* Invadere capillos alicujus, Proper. *Kômu v-laszi szkochiti.* Einem ins Haar fallen. *Valakinek hajába kapni.* Invadere in fortunas alicujus: Cic. *Na chie imanye y blago z szilum navaliti.* Einem mit Gevvalt in das Seinige fallen. *Valaki javait bántani.* Invasit cupiditas plerisque *Varr*, vel: Libido plerosque invasit. *Sallust.*

Invălentia, æ, f. Apul. *Nemoch, Szlaboszt, Nemochnoszt.* e. Unpäßlichkeit, Unvermöglichkeit, Leibs-Schvvachheit. *Tebetetlenség.*

Invăleo, es, ēre, ălui, (Neu.) & Invălesco, is, ĕre, (Inch.) Plaut. 1. *Objachujemsze, jakszi poszstájem, premásem, obladujem.* Zunehme, stärcker vverde, über die Hand nehme, übervvachse. *Meg-erôsedek, felhaladom, erôt-vészek.* Increbuit passim & invaluit consuetudo. *Vre je pri vnogeh poszstala y preobladala navada.* Die Gevvohnheit ist schon gemein, und hat über hand genommen. *Immár sokaknál szokásba ment.* ità Plin. 2. *Ginem, szlab poszstájem.* Abnehme, schvvächer vverde. *El fogyok, erôtlen leszek.* ità Quintil.

Invălētūdĭnārius, rii, m. Sen. *Bolesztliv, bolen, nemochni, Hatesliv chlovek.* Kränklicher Mensch. *Betegeskedő ember.*

Invălētūdo, (*Licent.* Invălētūdo.) ĭnis, f. (Invălĭtudo.) Cic. Vide *Invalentia.*

Invălĭdĭtas, atis, f. *melius latinè dixeris* Infirmitas. *Nevalyanye.* e. Ungültigkeit, *Tarthatlanság.*

Invălĭdus, a, um. Liv. *Nejak, nemochen, bolesztan, bolen, szlab.* Schvvach, blöd, kranck, Krafft-los. *Erôtlen.* 2. Vid. *Infirmus. N.* 2.

Invăriābĭlis, is, *com.* le, n. Vide *Immutabilis.*

Invāſor, ōris, m. Aurel. *Nadſzkochitel, nakôga navalyitel, popaditel, nadericza.* r. Anfaller, Feindlicher Angreiffer. *Reá-támadó, reámenő, rohanó.*

Invāſus, ûs, m. Cæl. Aurel. *Nakôga naſzkochenye, navalyenye.* r. Anfall. *Reá-támadás, rohanás.*

Inūber, ĕris, *om.* Aul. Gell. *Neploden, neroden.* 2. *Szùh, prázen.* Unfruchtbar. 2. Mager, Leer, Dür. *Meddő, nem gyümöltsös.* 2. *Száraz, üres.*

Invectio, onis, f. Cic. *V-pelyanye, nuter vozenye, vuvezenye, pripelyanye.* e. Einführung Zufuhr. *Béhordás, bévitel.* 2. *Opſzuvanye, ſzerdito pokaſanye.* e. Anfahrung mit ſchelten. *Pirongatás, ſzidás.* Vid. *Inſectatio.*

Invectĭtius, a, um. Plin. *Od kud drugod dopelyan, doneſſen.* Anderſt vvoher gebracht. *A' mibe hordatik másunnan.*

Invectivè. *Adv.* Plin. *Karajuch, pſzujuch.* Scheltend, nach Art eines ſcheltenden. *Pirongatva, ſzidva.*

Invectīvus, a, um. Plin. *Karajuchi, pſzujuchi.* Scheltend. *Szidalommal kárhoztató.* Invectiva oratio *dicitur*, qua quis reprehenditur.

Invectuālĭter. *Adv.* Sidon. Vide *Invectivè.*

Invectus, ûs, m. Plin. Vide *Invectio.*

Invĕho, is, ere, exi, ectum. (Act) Cic. *V-pelyujem, v-pelyávam, nuter pelyam, vozim, nuter vezem, pripelyávam.* Hineinführe, hinzu führe, hinzubringe, ein führe; *Béhordom, bévißzem.* Invehi equo. Liv. *Jahati.* Reiten. *Lovagolni.* Invehi Navi. *Virg.* pro *Navigare.* Invehi curru, flumine. Cic. *Nakólah &c. ali po vodi dojti, pripelyatiſze.* Auf einem Wagen, auf dem Waſſer kommen. *Szekeren, vizen jöni.*

Invĕhor, eris, ĕhi, ectus ſum. (Dep.) Cic. *Synon.* Inſector, maledictis aggredior, Sermonis impetu in aliquem feror. *Kôga pſzujem, preklinyam, káram; z-jadovitemi rechmi na kôga navalyujem.* Schmähle, läſtere, ſchelte; grob anfahre, einen ausſchände. *Szidalmazom, pirongatom, ſzidalommal valakit kárhoſztatok.* Graviter in aliquem invehi. Cic. *Kôga merſzko oſſpotati, pſzuvati.* Einen hart anfahren, ausſchänden. *Valakit erősen ſzidalmazni,* 2. Vid. *Adorior, Invado.* Vehementer invehi in hoſtes. Curt. *Oſtro y mochno na nepriatela vudriti, navalyiti.* Den Feind tapffer angreiffen, anfallen. *Fellette keményen az ellenségre rohani, támadni.*

Invēlātus, a, um. Scrib. *Nepokrit, nezakrit.* Unverdeckt, unbedeckt. *Bétakaratlan.*

Invendĭbĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Neprodajen, ſto ni na prodaju.* Unverkäufflich. *Elnem adható.*

Invendĭtus, a, um, Ulp. *Neprodan.* Unverkaufft. *El-nem adatott.*

Invĕnĭbo. *futurum Obſolet.* pro *Inveniam.* Pompon.

Invĕnio, is, ire, ēni; entum, (Act.) Synon. *Reperio.* Terent. *Nahadyam, nahajam, zmiſslyujem.* Finde, Erfinde, erdencke. *Találok, lelek, Meglelem.* 2. Vid. *Ădipiſcor.* 3. vid. *Agnoſco, cognoſco.*

Inventārĭum, rii, n. JCt. *Knìga vu kojuſze dugovanya domácha &c. popiſzavaju.* s. Buch darein eines Haus-Rath und Guth &c. beſchriben iſt. *Feljegyző Laiſtrom.*

Inventio, onis, f. Plaut. *Najdenye, nahajanye, naſſaſztje, zmiſslenye.* e. Erfindnng, Erfinnung r. Fund *Találás, megtalálás, fel-gondolás.*

Inventiŭncula, æ, f. (Diminut.) Quint. *Najdenicze, najdenicza, naſſaſztnicza.* s. Fündlein. *Találáſotska.*

Inventor, oris, m. Cic. *Nahajavecz, najditel, naſſaſztnik, pochetnik, zmiſslyavecz.* r. Erfinder, Urheber, Erſinner. *Találó, lelő, kigondoló.*

Inventrix, īcis, f. Plin. *Nahajavicza, najditelicza, naſſatnicza.* e. Erfünderin. *Találóné.* &c.

Inventum, i, n. Terent. *Najdilo, naſſaſzt, zmiſslyavka.* r. Fund, ein erdacht-Ding. *Találmány.*

Inventus, ûs, m. Plin. vide *Inventio.*

Invĕnuſtè *Adv.* Gell. *Merſzko, nevludno.* Garſtig, Heſslich. *Rútúl, ektelenül.*

Invĕnuſtus, a, um, Cic. *Nelep, nelyubleu, merzek, nevluden.* Nicht hübſch, Unlieblich, Heſslich, Garſtig, Unholdſeelig. *ekeſségtelen, ektelen.*

Invĕrēcundè, *Adv.* Macrob. *Neſzrameslivo, neſztidlivo, ſzramotno.* Unverſchämt, *Szemérmetlenül.*

Invĕrēcundĭa, æ, f. Senec. *Neſzrameslivoſzt, ſztidlivoſzt, prezochnoſzt.* e. Unverſchämte vveiſe, Unſchamhafftigkeit. *Szemérmetlenség.*

Inverecundus, a, um. *Cic.* Inverecundior *Val. Max.* Inverecundiſſimus. Plaut. *Neſzramesliv, ſzramoten, neſztidliv.* Unverſchämt, unſchamhafftig. *Szemérmetlen.*

Invergo, is, ere, erxi, erctum. (Neu.) *Synon.* Infundo, Illabor, Influo. Plaut. *Nalĕvam, nuter vlĕvam, nuter techem.* Eingieſse, darauff gieſse, einflieſſe. *Belé-folyok, reá-hajlok, reá-hajtom.* 2. Vid. *Inflecto, N.* 1.

Inverſio, onis, f. Cic. *Prevernenye, obernenye,*

nye, prevrachanye, obrachanye. Das Umkehren, e. Umkehrung. *Meg-fordítás.*

Inversūra, æ, f. Vitruv. *Preobrachanye, preobernenye.* e. Verkehrung. *Viſzſza-fordúlás.* Vid. Inverſio.

Inverto, is, ere, erti, erſum, [Act.] Cic. *Prevrácham, preobrácham, preobernujem.* Verkehre, umkehre, umvvende. *Meg-fordítom, el-fordítom.*

Inveſpĕraſcit, aſcĕre, *Imperſon.* Liv. *Vecheriſze, vecher dohaja, vecher poſztáje, htova, pochinyaſze.* Abend vverde. *Béeſtvledik.* Inveſperaſcebat: Tacit. *Dobadyaſſe vecher.* Es vvurde Abend. *Eſtvéluli kezd vala.*

Inveſtīgābĭlis, is, *com.* le, n. Eraſm. *Neſzledlio, netraſliv, nezvedliv.* Unerforſchlich. *Meg-tudakozhatatlan.*

Inveſtīgātio, onis, f. Cic. *Szledenye, traſenye, zvédanye.* e. Nachtrettung, Geſpur, Erforſchung, Nachforſchung, Erkundigung. *Kereſés, felnyomozás, tudakozás.*

Inveſtīgātor, oris, m. Cic. *Szleditel, Traſitel, ſzlednik, traſnik, zezvédavecz.* r. Nachtretter, Nach-*oder* Erforſcher, Nachſucher. *Felkeresŏ, Felnyomozŏ.*

Inveſtīgo, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Szledim, tráſim, ziſzkávam.* Nachſuche, Tritt zu Tritt nachgehe, erforſche. *Kereſem, Tudakozom, nyomozom.* Synon. *Inquiro, indago.*

Inveſtīmentum, ti, n. Liv. *Oprava, obutely.* s. Kleyd. *Ruba.*

Inveſtio, is, ire, īvi, ītum. (Act.) Plin. *1. Opravlyam, obláchim.* Bekleide. *Meg ruházom.* 2. Inveſtire bona: *id eſt:* Alicui aliquam terræ portionem adūſum e. g. in feudum, &c. conferre. *Kŏmu kakvo imanye na vſivanye, y dohodek dati.* Einem ein Lehen verleihen. *Valakinek valami jószágot véle-élésre adni.* Inveſtire pecuniam: *id eſt:* mutuò dare, ad cenſum elocare. *Novcze na vujem (Intereſs) dati,* Geld aufs Intereſſe anlegen. *Pénzt Intereſre kiadni.* JCt.

Inveſtis, is, *com.* te, n. Nonius. Vid. *Impubes.* Huic oppoſitum eſt *Veſtĭceps, ĭcĭpis.*

Inveſtītūra, æ, f. JCt. *Vpelyanye vu kakvo imanye* ali *poſztavlyanye y podiganye na kakvo chaſzt.* e. Einſetzung *oder* Inſtallirung in ein Amt *oder* Gut. *Jószágnak véle-élésére* vagy *tiſztségre vitel, Bé-vezetés.* Inveſtitura alia eſt *Secularis,* alia *Eccleſiaſtica.*

Invĕtĕraſco, is, ere. (Inch. Neut.) Cic. *Oſztárujem, ſztar, navaden poſztajem.* Veralte, alt vverde, in die Gevvohnheit kome. *Meg-aggok, meg-öregedem, meg-vénhedem, ſzokásba menyek.* Synon. *Vetuſtatem acquiro, Invaleſco, In conſvetudinem abeo vel venio.*

Invĕtĕrātio, onis, f. Cic. *Oſztarenye, ſztarína, ſztara navada.* s. Alterthum. *Megaggás, vénhedés, valamiben megrögzés.* Synon. *Vetuſtas, Antiquitas.*

Invĕtĕrātus, a, um. Cic. *Sztar, ſztaro-navaden, zakorenyen.* Veraltet, alt-gevvöhnlich, eingevvurzelt. *Megaggott.* Inveteratus malorum: *Koj je vu zlu oſztarel.* Der in böſen alt vvorden. *A' ki a' roſzſzaſágban megvénült.* Inveteratum malum. Cic. *Sztáro, zakorenyeno zlo.* Ein altes, eingevvurzeltes übel. *Régi, megrögzött roſzſzaság.* Sic: Inveteratus dolor, invidia inveterata. *Cic.*

Invĕtĕro, as, are, avi, atum. (Act.) Curt. *Sztaro kaj chinim, ſztaroſzt chemu dájem.* Alt mache. *Meg-öregítem.* ità *Plin.* 2. eſt *Verb. Neu.* Vid. *Inveteraſco, Invaleſco.* ità Cic.

Invĭcem, *Adv. Med ſzobum, jeden z-drugem, premenczè.* Unter einander, Wechſels-Weiſe. *Viſzontag, költsön.*

Invictus, a, um. *Superl.* Invictiſſimus: Cic. *Neobládan, nepredoblen, nepredobit, nepredobliv.* Nicht übervvunden, unübervvindlich. *Győzetlen, győzhetetlen.*

Invĭdentia, æ, f. Gell. *Nazlobenye, nenavidenye, veliki názlob, jál.* Hefftiger Neyd, Haſs, e. Miſsgunſt. *Irígykedés.*

Invĭdeo, es, ere, īdi, ĭſum, (Neu.) Cic. *Nazlobim, nenavidim; nenaviden, jálen, ſzuprotiven, nazloben jeſzem.* Ich bin einem neydig, miſsgünſtig, neyde. *Irígylem, irígykedem.* Synon. *Æmŭlor, alterius felicitate offendor.* Nemo alterius, qui ſuæ confidit, virtuti invidet. *Cic. 6. Philipp.* Fortuna mihi invidet divitias. *Plin.* 2. Sumitur *paſſivè impers.* Qui invident, egent: illi, quibus invidetur, rem habent. *Plaut.*

Invĭdiŏla, æ, f. (*Dimin.*) Cic. *Mala nenavidnoſzt.* Kleine Miſsgunſt, kleiner Neyd. *Irígyſégetske.*

Invĭdia, æ, f. Cic. *Názlob, nenavidnoſzt, Jál.* r. Neyd, e. Neydigkeit, Miſsgunſt. *Irígység.* Invidia temporum. Plin. *Zla, neſzrechna vreména.* Böſe, unglückliche Zeiten. *Roſzſz, ſzerentsétlen idők.* Abſit verbo invidia. Curt. *Najbude prez vſzake hvale moje to rechęno.* Dieſes ohne Ruhm zu melden. *Kérkedékenység-nélkül légyen mondva.* Sumitur jam *Activè*, jam *paſſive*

passivè; cùm è contra Invidentia solùm *Activè* accipiatur. *Usus:* Alicui invidiam *conflare*, concitare, parare: Aliquem in invidiam vocare, adducere. Invidiam in aliquem transferre. Invidiæ & odio hominum quempiam exponere. *Passivè:* Invidiam *pati*, subire, assumere, sustinere, habere: In invidia esse: In invidiam venire, incidere: Invidiâ premi, flagrare, conflagrare. Ex invidia laborare. &c.

Invĭdiōse, *Adv. Cic.* Invidiosiùs, *Vellej. Pat.* Invidiosissimè: Cic. *Nazlobno, nenavidno. Jálno.* Neydig, missgünstiglich, verhast. *Irígységesev, Irígyùl.*

Invĭdiōsus, a, um, Cic. *Nenaviden.* Verhast. *Irígységet szerzŏ. gyùlŏlséges.*

Invĭdus, a, um, Cic. *Nenaviden, Jálen, Nazloben.* Neydisch, neydig, missgünstig. *Irígy.*

Invĭgĭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Pazim, paszŧu imam, zarad kakvoga dugovanya marlivo szkoznujem.* Achtung habe, vvachtbar bin, ob einem Ding fleissig vvache. *Reá-szorgalmatoson vigyázok.*

Invincĭbĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *Nepredobliv, neobladliv.* Unüberwindlich. *Meggyŏzhetetlen.*

Invīnius, a, um, Apul. Vide *Abstemius.*

Inviŏlābĭlis, is, *com.* le, n. Silius. *Neoszkrunljiv, neprekersljiv.* Unverletzlich. *Megfertezhetetlen, selbonthatatlan, meg-sértbetetlen.*

Inviŏlātè, *Adv.* Cic. *Neoszkrunyeno, neprekerssheno.* Unversehrt, unverletzt. *Megfertezhetetlenül, bántás-nélkŭl.* Synon. *Integrè, incorrupte.*

Inviŏlātus, a, um, Cic. *Neprekerssen, neoszkrunyen, nezbantuvan.* Unverletzt, unversehrt, unbeleydigt. *ép, sértetlen, megbántatlan.* Inviolata stabit nostra amicitia, *&c.*

† Invīscātio, onis, f. *Lepchenye.* Das Verleumen. *Léppel-való Bémázolás.*

† Invisco, as, are, avi, atum, (Act.) *Lepchim.* Verleime. *Léppel bémázolom, békenem.*

Invīsĭbĭlis, is, *com.* le, n. Prud. *Nevidliv.* Unsichtbar. *Láthatatlan.*

Invisibĭlĭtas, atis, f. *Nevidenoszt.* e. Unsichtbarkeit. *Láthatatlanság.*

Invīsītātus, a, um, Quint. *Nepohodyen, nepoboden.* Unbesucht, unbeschauet. *Megnem látogattatott.*

Invīso, is, ere, īsi, īsum, (Act.) Cic. *Pobadyam,* Heimsuche. *Meglátogatom,* 2. V. *Inspitio, Intueor.* Virg. *Usus:* Et ut invisas nos, non solùm rogo, sed etiam suadeo. *Cic. ad Attic. l. 1.*

Invīsor, oris, m. Apul. *Nazlobnik, nenavidnik, oduritel, merzitel.* r. Hasser, Misgönner, neydiger Mensch. *Gyŭlŏlŏ, Irígy ember.*

Invīsus, a, um, & Invisior, Invisissimus: Senec. *Nerad vidyen, oduren, Merzek,* 2. *Nevidyen,* 1. Verhast, vvidervvertig, 2. Nicht gesehen. *Gyŭlŏlséges,* 2. *Nem láttatott.* Invisus Deo, Liv. *Oduren Bogu.* Dem Gott vvidervvertig. *Isten-előtt gyŭlŏletes.*

Invītābĭlis, is, *com.* le, n. Aul. Gell. *Veszel, vugoden, k-szebi povlechliv, vabliv.* Lieblich, annehmlich, lockend, anreizend. *Hozávonó, Hitegetheto.* 2. Nonnumquam sumitur pro *Inevitabilis.*

Invītāmentum, ti, n. Invītātio, onis, f. & Invitātus, ûs, m. Cic. *Pozvanye, pozavanye.* e. Einladung. *Elhívás Elhitegetés. usus:* Primò meâ sponte, deinde tuo invitatu hoc egi &c.

Invītātor, oris, m. *Pozóvich.* r. Einlader. *Elhívó, hozzá vonó, kínáló, hitegetŏ.*

Invītè, invitiùs, invitissimè: Cic. *Nerado, nehtech, prék volye, prez volye, szuprot volyi, primorano.* Ungern, mit Unvvillen, ohne Willen, Widervvillen. *Akarat-ellen.* Synon. *Repugnanter, invitò, coactè.*

Invīto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Pozávam, vábim.* Einlade, locke, anreitze. *Elhívom, kínálom.* Synon. *Voco, allicio.* Aliquem ad aliquid præmiis invitare. *Cic.* pro *allicere, stimulare.* Quis est, qui eum tectô, domóque non invitet? &c.

Invītus, a, um, Cic. *Nerad, nehotéchi, prot volye chinéchi.* Ungern, unvvillig, gezvvungen. *Akaratja ellen - való,* Synon. *Recusans, tergiversans, coactus, dolens, rogatus,* &c. *Usus:* Invitus, per vim & imperium feci. Sapiens nihil facit invitus. Invitâ Minervâ aliquid facere, dicere. Cic. *id est:* contra naturam & indolem aliquid agere.

Invius, a, um, Liv. *Prez puten, neputen, kadi putuvati ni mochi.* Unvvegsam. *útatlan. Usus:* Invii saltus: *Liv.*

Ĭnŭla, Ĕnŭla, æ, f. Colum. *Veliki koren, Oman.* e. Alant-Wurtz. *örmény gyökér.* Vid. *Helenium.*

Ĭnulte, *Adv.* Curt. *Nesanteno, nesantech, neoszviteno.* Ungerochen. *Bluntetetlen.*

Inultus, a, um, Cic. *Nesanten, neoszviten.*

Ungero-

Digitalizirao Google

Ungerochen. *Büntetés nélkül-való, Boſzſzú állatlan.*

Inumbro, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Szenczu chinìm, ſzenchim.* Beſchattige, Überſchatte. *Béárnyékozom, Megbomályoſſtom.*

Inunco, as, are, avi, atum, [Act.] Colum. *Zakvachujem, kvaku vtichem, vlechem z-kvakum, grabim, popádam.* Mit einem Hacken ziehe, ervviſche. *Horoggal-elrántom, fel-kapom.*

Ĭnunctio, onis, f. Plin. *Namazanye, pomaz.* e. Anſalbung. *Megkenés.*

Inundâtio, onis, f. Curt. *Povodnya, poplavenye, Razlevanye vòd.* r. Überlauff des Waſſers. Waſſer-Guſs, e. Überſchvvemmung. *Kiáradás.*

Ĭnundo, as, are, avi, atum, (Neu.) Virg. Vid. *Exundo.* 2. Sumitur *Activè* Cic. *Povodnyu chinìm, potaplyam.* Ubervväſſere, Überſchvvemme. *Kiáradok.* Terram inundat aqua: Cic. *pro* obtruit, operit.

Ĭnungo, is, ere, unxi, unctum, (Act.) Plin. *Namaſujem, namazívam.* Beſalbe. *Megkenem.* Synon. *Illinio, Illino.*

Invŏcātio, onis, f. *Nazavanye, Zazavanye.* e. Anruffung. *Segítségül-hivás.*

Invŏcātus, a, um, Cic. *Nezvan.* Unberufft. *Hivatlan.* 2. *pro* Vocatus in auxilium. *JCt.*

Invŏco, as, are, avi, atum, (Act.) Quint. *Nazávam, zazávam, pomoch proſzim.* Anruffe, um Hülff ſchreye. *Segítségre-hívom.*

Invŏlātus, ús, m. Cic. *Létanye.* Das Fliegen. *Bé-repülés, Reá-rohanás.*

Invŏlentia, æ, f. *Salvian.* Nŏlentia, æ, f. Tertull. *Nehtenye, nehotenye.* Das nicht vvollen. *Nem akarás.*

Invŏlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Varr. Invŏlĭto, as, are, avi, atum, (frequent.) Horat. *Zaletavamſze vu kaj.* Anfalle. *Reárohanok* Synon. *Invado.* 2. Accipitur *pro* Introvŏlo, Introvolito. *Varr.*

Invŏlŭcer, Vide *Involucris.*

Invŏlŭcre, is, n. Plaut. *Ogernyacha, z-kûm Podbrivach (Barber) one, koje podbríva, pokríva.* EinScheertuch, Barbier - Tuch. *Fö-törlö, vagy az beretválandó ember eleibe teríteni ſzokott ruha a' borbélyoknál.*

Invŏlŭcris, is, *com.* & Invŏlŭcer, m, cris, f. cre, n. Aul. Gell. *Joſche neletechi, koj joſche létati nemore.* Noch nicht fliegend, das noch nicht fliegen kan. *Repülbetetlen, ſzárnyatlan.*

Invŏlŭcrum, i, n. Cic. *Zavitek, zamotak, zaviàk, povitek, zavialo, zamotalo.* Alles

darein man etvvas vvicklet, e. Überdeck, Rolle. *Bétakaró, valaminek takarója.*

Invŏluntārius, a, um, Cæl. Aurel. *Nedobrovolyen, neprivolyen, nehotechi, nerad.* Unvvillig. *Akarat-nélkül-való.*

Involvo, is, ere, olvi, vŏlūtum, (Act.) Cic. *Obvlam, namátam, navíam,* 2. *Zamátam, zapletam, zamotávam, zakrívam.* 3. *Nuter valyam, valyam.* Etvvorauff vvickle, 2. Einvvickle, verberge, 3. Hineinvvaltze. 1. *Bé-tekerem,* 2. *Bétakarom,* 3. *Reábengerítem.*

Invŏlūtè, *Adv.* Spart. *Zoíto, zamotano, Zapleteno.* Vervvirt. *Bé-tekerve, bé-takarva.*

Involvŭlus, i, m. & Involvŭlum, i, n. *Plaut.* Convolvulus, li, m. *Chervek, kiſze vu liſztje drevja, y terſzja zamáta.* Ein Vürmlein, das ſich in die Bäumen, *oder* Reben blätter einvvicklet. *Szöllö levelét öſzve-ſodró férgetske.*

Ĭnurbānè, *Adv.* Cic. *Nechlovechno, nedvorjanſzki, muski.* peregr. *Grobianſzki.* Unhöfflicher-vveiſe. *Paraſztúl, embertelenûl.*

Inurbānus, a, um. Cic. *Nechlovechen, nedvorjanſzki, muski.* Unhöfflich, Bäuriſch. *Embertelen, paraſzt.*

Inurgeo, es, ere, urſi, (Act.) Lucr. *Natirujem, primarjam, priganyam.* Antreibe, Nöthige. *Kénſzerítem, nógatom, kiſztetem.* Synon. *Urgeo, impello, ſtimulo.*

Inūrīno, as, are, avi, atum. (Neut.) Colum. *Pod vodum plávam, hodim, gnazim.* Untet dem Waſser ſchvvimme, gehe, krieche. *A vizbe bírvárkodom, viz-alatt úſzok, menyek.*

Ĭnūro, is, ere, uſſi, uſtum. (Act.) Cic. *Pripèchem, pripékam, priſgávam, priczverkávam, prisiſem.* Einbrenne, Anbrenne, Aufbrenne. *Bégetem, belé-slutöm.* Stigma fronti inurere. Liv. *Znamenku k-chelu priſgati.* Ein Zeichen an die Stirne brennen. *Valaki homlokára bélyeget slutni.* Metaph. Inurere alicui maculam infamiæ. Cic. *Kôga obſſaniti.* Einem eine Schandflecken anhencken. *Valakit meg gyalázni.*

Inuſitatè, *Adv.* Cic. *Nenavadno, neobichno, neobichajno.* Ungevvöhnlich. *Szokatlanúl.*

Ĭnūsĭtātus, a, um. *Cic.* Inuſitatior, Inuſitatiſſimus. Plin. *Nenavaden, neobichni, neobichajni, neobikovan.* Ungevvönlich, ungebräuchlich. *Szokatlan*

Ĭnūſus, ús, m. Plaut *Vmanyikuvanye.* r. Müſſigang. *Hívalkodás, túnyászság, henyélés.*

Ĭnūtĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Nehaſznovit, nekoriſztan.* Unnütz. *Haſzontalan.*

Ĭnūtĭlĭtas, atis, f. Cic. *Nehaſznovitoſzt, nehaſzen, nekoriſzt,*

nekoriſzt. e. Unnützlichkeit. *Haſzontalanság.*

Inutĭlĭter. *Adv.* Plin. *Nehaſznovito, nekoriſztno.* Unnützlich. *Haſzontalanúl.*

Ĭnūtrĭum, ii, n. *Geogr.* hodie Oenĭpons, ontis, m. *vel* œnĭpontum, ti, n. Civitas in Tyroli.

Invulgo, as, are, avi, atum. (Act.) Aul. Gell. *Púku, obchini na znanye dâjem, obznanujem.* Gemein mache, publicire. *Kihiresitem.*

Invulnĕrābĭlis, is, *com.* le, n. Senec. *Nevrasliv, kaiſze raniti nemore.* Unverletzlich. *Megnem sérthetŏ.*

Invulnĕrātus, a, um. Cic. *Neranyen, nevraſen.* Unverletzt. *Sebesitetlen.*

Ĭō! *vel* Īō! *Interjec. Gaudentis.* Ovid. *Juh! ju! Hu!* Ahe! Heja! *Haja! ohja! ehja!* Eſt etiam Irridentis. *Plaut.* Item dolentis: *Tibull.*

Jōbĭlum, li, n. Vide *Jubilum.*

Jŏcābundĭtas, atis, f. Apul. *ſála, igra, noruvanye.* e. Schertzhafftigkeit *Tréfaság.*

Jŏcābundus, & Jŏcŭ ābundus, a, um, *Val. Max.* Jŏcŭlans, antis, *om.* Liv. *ſályiv, ſályen, ſalechi.* Schertzend. *Tsúfolódó, tréfás.*

† Jŏcālĭa, ĭum, n. plur. *Vſzakojachke ſále.* Alles vvomitman Kurtzvveil, und Freud hat, *Tréfaságok.*

Jŏcālĭter, *Ammian.* Jŏcŭlārĭter. *Plin.* Jŏcōsè. *Cic.* Jŏcanter, Jŏcŭlārĭter. Jŏcò, *Adv.* Terent. *Sálno, iz ſále, ſálezè, z-ſálom.* Im Schertz, Schimpffs-vveiſe. *Tréfáſon, tsúfságoſon.*

Jŏcaſta, æ, f. *Nomen Propr.* Filia Creonis Conſors Laji. (perperam uſurpatur pro *Sáleez.*)

Jŏcor, aris, ari, atus ſum. & Jŏcŭlor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Cic. *Salimſze, Igramſze.* Schertze, ſpiele. *Tsúfolódom, tréfálódom. játſzom.*

Jŏcōsè, *Adv.* vide *Jocaliter.*

Jŏcōſus, a, um. Cic. *Sálen.* Schertzhafftig. *Tsúfos, tréfás*

Jŏcŭlāris, is, *com.* re, n. *Terent.* Jŏcŭlātōrĭus, a, um. *Cic.* Vid. *Jocoſus.*

† Jŏcŭlārĭtas, atis, f. Jŏcātio, onis, f. Cic. *Sálenye.* Das Schertzen. *Tréfálódás.*

Jŏcŭlātio, onis, f. Firm. *idem.*

Jŏcŭlātor, oris, m. Cic. *Sáleez.* r. Schertzer, Poſſenreiſser. *Tsúfolódó, tréfálódó.*

Jŏcŭlum, li, n. Cic. (Diminut.) & Joculus, li, m. Plaut. *Sálicza, mala ſála.* s. Schertzlein. *Tréfátska.*

Jŏcus, i, m. *plur.* Joci, & Joca, orum. Plaut. *Sála.* r. Schertz. *Tsúfság, tréfa.*

Jŏhia, *Interjectio Renuentis, & Cunctantis.* Plaut. *Aj moj dragi! aj idi. ò nedaj Bog!* Ey! behüte Gott! *Ej kérlek! ne adja Iſten.*

Jŏviālis, is, *com.* le, n. Macrob. *Jupiterov.*

2. Metaph. *Priet, vugoden, odperte volye, ſálen, veſzel.* Dem Jupiter gehörig, 2. Angenehmen, Auffrichtig. Luſtig. *Jupiter Iſtenhez-való. 2. Mulatságos, nyájas, víg.*

Ips, ĭpis, f. Plin. *Keber, kukecz, koj mladicze terſzja, y drévja pupke objéda.* s. Würmlein ſo die Reb- *und* Bäum-Augen zernagt. *Szŏlŏ-ſzem rágó féreg, ſzú, moly.* Sicut *Cis* Frumentum, *Trips* ligna, *Sis* veſtes, *His* vel *Is* vitrum, *Midas* ſabam. *Plin.*

Ipsĕ, a, um. (*Apud Antiquos* Ipſus, a, um.) Cic. *Szam, iſzti.* Selbſt, Derjenige. ŏ, ŏ *maga.* Sum mihi ipſe teſtis (*perperam* mihi ſolus) Cic. *Ja ſzam jeſzem moj ſzvedok.* Ich bin ſelbſt mein eigner Zeug. *Magam bizonyſága vagyok.*

Ipſiſsĭmus, a, um. & Ipſipſus, a, um. Plaut. *Ravno on ſzam.* Eben er ſelbſt. *épen ŏnnŏn maga, épen az.* Cæterùm *Ipſiſſimus* etiam aliis perſonis applicatur. *Plaut.* 2. Vid. *Ipſe.*

Īra, æ, f. Cic. *Szerda, Jád.* r. Zorn. *Harag. Uſus* Per iram fecit. *Cic.* Iram movere in aliquem. *Terent.*

Īrācundè, Iracundiùs, Iracundiſſimè. Cic. *Szerdito, lyúto.* Zorniglich. *Haragoſon.*

Īrācundia, æ, f. *Terent.* Īraſcentia, æ, f. Apul. *Szerditoſzt, lyutina, lyutoſzt.* r. Zorn, e. Zornmüthigkeit. *Haragoſság.*

Īrācundĭter, *Cæcil. ap. Non.* Īrātè, & Iratiùs. *Adv.* Golum. vide *Iracundè.*

Īrācundus, a, um. *Plaut.* Iracundior. *Horat.* Iracundiſſimus. Senec. *Lehko, berzo ſzerdit, lyút.* Leicht Zornig. *Haragos, könnyŭ haragra. 2. Dugo ſzerdit.* Lang zornig. *Sokáig haraguó.* Ità Horatius.

Īraſcĭbĭlis, is, *com.* le, n. Firm. *Szerdit.* Zornig. *Haragudható.*

Īraſcor, ĕris, aſci, atus ſum. (Depon.) Cic. *Szerdimſze, lyutimſze.* Bin zornig, mich zörne. *Haragſzom.*

Īrātè, *Adv.* Golum. vide *Iracunditer.*

Īratus, a, um. Iratior, Iratiſſimus. Cic. *Szerdit, raſzerdyen, razlyúten.* Zornig, Ertzirnet. *Meg-haragutt. Uſus:* Iratum Mare. *Horat.* pro *Fluctuans, æſtuans. &c.* Venter iratus: Horat. *id eſt:* Fame preſſus. Irata ſitis *id eſt:* Magna. *Propert.* Iratum habere aliquem: *pro* inſtenſum. *Cic.*

Īrcĕus, ei, m. Ircĕa, æ, f. Feſt. *Devenicza.* e. Wurſt. *Kolbász.*

Īrēnarcha, & Irenarches, æ, m. Ulp. *Glavár nad Varaskemi ſzlúgi.* vulgò *Sergi, grabanti.* r. Rumor-Meiſter, Rumor-Hauptman. *Darabontok, Város ſzolgai gondviſelŏje, tiſztje.*

Īrēne,

Digitalizirao Google

Īrēne, es, f. *Boſicza mira.* e. Göttin des Friedens. *Békeség Iſten Aſzſzonya.*

Īrēnĭcus, a, um. *Mirni.* Zum Frieden gehörig. *Békeségbez tartozandó.*

Irenōdĭa, æ, f. *Popevka od mira.* s. Friedens-Lied. *Békeségi vers.*

Īrĭnum, i, n. Plin. *Mazt iz modreh lilyanov, iliti liliumov napravlyena.* Ein Salb von blauen Lilien gemacht. *Kék liliomból-való kenet, ír.*

Īris, ĭdis, *vel* iris, f. Virg. *Duga. puga.* 2. *Lilion*, ali *Lilyan módri.* ità Plin. *l: 21. cap. 7.* r. Regenbogen. 2. Blaue Gilgen, Lilien. *égi Szivárvány. 2. Kék liliom.*

Īrĭnus, a, um. Plin. *Iz modroga liliuma napravlyen.* Aus blauen Lilien gemacht *Kék liliomból-való.*

Īrōnĭa, æ, f. *græc.* Cic. Vid. *Illuſio.*

Irpex, (Irpix,) ĭcis, f. *plur.* Irpĭces, um, f. Feſt. *Grablye ſelezne. 2. Brána.* Eyſerne Rechen. 2. e. Egge. *Vas gerehlye. 2. Borona.*

Irpus, i, m. Feſt. *Vük.* r. Wolff. *Farkas.*

Irrādio, as, are, avi, atum. (Act.) Plaut. *Razſzvechujem, z-ſzvetlemi tráki kaj napunyavam.* Beſcheine, Beſtrahle. *Megvilágositom.*

Irrāſus, a, um. Plaut. *Neoſtruſen, neobrit.* Unabgeriben, Unbeſchoren. *Nyiretlen, vakaratlan.*

Irrātiōnābĭlis, is, *com.* le, n. Quint. *Nerazumliv.* Unvernünfftig. *Oktalan, okos elme nélkül-való.*

Irrationabĭlĭtas, atis, f. Apul. *Nerazumlivoſzt, nerazum.* e. Unvernünfftigkeit, r. Unverſtand. *Oktalanság, elmétlenség.*

Irrationabĭlĭtĕr, *Adv.* Apul. *Nerazumno, prez razuma.* Unvernünfftiglich, ohne Verſtand, ohne Raiſon. *Oktalanúl, elmétlenül.*

Irratiōnālis, is, *com.* le, n. *Quint.* vide *Irrationabilis.*

Irrāucesco, is, ere. (Inchoat.) *Cic.* Irrāucio, is, ire, āuſi, āuſum. (Neu.) Priſcian. *Zamukliv, hrepav poſztajem.* Heiſser vverde. *Bérekedek.*

Irrāucus, a, um. Plin. *Zamukliv, Hrepav.* Heiſſer. *Rekedezŏ, rekett.* Synon. *Raucus.*

† Irrĕcĭtābĭlĭtĕr, *Adv.* Lact. Vid. *Ineffabiliter.*

Irrĕconcĭlĭābĭlis, is. *com.* le, n. *Nevmirliv, nepomerliv.* Unversöhnlich. *Meg-engeſztelhetetlen, meg-békéltethetetlen.*

Irrĕcordābĭlis, is, *com.* le, n. Arnob. *Nezpomenlyiv.* Deſſen man ſich nicht beſinnen kan. *Reá-emlekezhetetlen.*

Irrĕcūpĕrābĭlis, is, *com.* le, n. *nazad nedobliv.* Unvviederbringlich. *Viſzſza-nyerhetetlen, vehetetlen.*

Irrĕdīvīvus, a, um. Catull. *Neoſtvlyiv.* Das da nicht kan vvieder lebendig gemacht vverden. *Meg-nem elevenendŏ, Meg-nem épitendŏ, viſzſza-nem jövendŏ.*

Irrĕdux, ŭcis, *om.* Lucan. *Nepovernliv, nepovrachliv, nepovratliv.* Unvviederkehrlich. *Meg-nem térendŏ.*

Irrĕformābĭlis, is, *com.* le, n. Tertull. *Nepopravliv, neponovliv.* Unvverbeſſerlich. *Meg-nem jobbíthatandó.*

Irrefragābĭlis, is, *com.* le, n. *Chemuſze ni mochi ſzuprot poſztaviti.* Dem ſich man nicht vviederſetzen kan &c. *A' ki-ellen ſenki magát nem mérészli tenni.*

Irrĕfrāgābĭlĭtĕr, *Adv.* Sarisb. *Szuprotiſze neſztavlyajuch, iz vſzeh volye.* Unvviederſetzlich, mit aller Willen. *Minden akarattal ellene-álva, Engedetlenül.*

Irrĕfūtābĭlis, is, *com.* le, n. *Negovorliv, ſzuproti nerechliv, Kómuſze ſzuproti nemore rechi, ali govoriti.* Das nicht zuvvider legen iſt. *Meg-hamisíthatatlan, tzáfolhatatlan.*

Irrēgŭlāris, is, *com.* re, n. JCt. *Prez réda, neredni.* Ohne Ordnung, Unordentlich. *Rendetlen, törvénytelen.*

Irregularĭtas, atis, f. JCt. *Prez-rednoſzt, nered.* e. Unordnung. *Rendetlenség, Törvénytelenség.* 2. Eſt Inhabilitas tam ad ſuſceptionem ordinum, quàm ad ſuſceptorum exercitium; oritur autem vel ex *delicto*, vel ex *defectu.* ità *Jus Canon.*

Irregularĭter, Irregulātim, *Adv.* JCt. *Prez reda, neredno.* Ohne Regul, Unordentlich. *Rendetlenül, törvénytelenül.*

Irrĕligātus, a, um. Ovid. *Nezvezan, odvezan, pröſzt.* Ungebunden, Aufgelöſt. *Meg-nem kötött, elóldott.*

Irrĕligio, onis, f. Apul. *Nepoboſnoſzt, Boga nepoſtuvanoſzt, neredovniehtvo.* e. Gottloſigkeit, Ungevviſſenhafftigkeit. *Hitetlenség, Iſtentelenség.*

Irreligiōsè. *Adv.* Quint. *Nepoboſno, neredovnichko.* Gottloſig, ohne Religion. *Hitetlenül.*

Irreligiōſus, a, um. Plin. *Nepoboſen, neredovnichki, Boga nepoſtujuchi.* Gottlos, ohne Religion. *Hitetlen, Iſtentelen.*

Irrĕmeābĭlis, is, *com.* le, n. Senec. *Nepreßliv, neputen, kuda iti ni mochi.* Da man nicht gehen kan, Unvveegſam. *A' honnat viſzſza nem térhetni.*

Irrĕmĕdĭcābĭlis, is, *com.* le, Plin. *Nezvrachliv, neizlichliv.* Unheilſam. *Meg-gyógyíthatatlan.*

Irrĕmiſsè. *Adv. Neodpuſcheno, neoproſcheno.* Unnachläſſig. *Meg-nem botſátva.*

Irrĕmiſsĭbĭlis, is, *com.* le, n. Theol. *Neoproſztliv,*

ſztliv, neodpuſztliv. Unvvergeblich. *Megnem botsátandó.*

Irrĕmūnĕrābĭlis, is, *com.* le, n. *Nedarovliv, nedarovit, nenaplatliv.* Unvergeltlich, *Meg-fizetbetetlen.*

Irrĕpărābĭlis, is, *com.* le, n. Virg. *Nepopravliv, nenadomeztliv.* Unvviederbringlich, unerſetzlich. *Helyre bozathatatlan.*

Irrĕpertus, a, um, Hor. *Nenajden, nenaſſaſzt, nenaſſaſztni.* Unerfunden. *Találatlan.*

Irrĕpo, is, ere, epſi, eptum, (Neu.) Cic. *Szkriveczè, neznano v-lezávam, nuter lézem, plazim, gmazim.* Heimlich hinein ſchleiche, krieche. *Bétſúſzok, Bémáſzok.*

Irrĕpoſcĭbĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *Nazad neproſzliv, nepotrebliv.* Ungeforderlich, *Viſzſza nem kívánbatandó.*

Irrĕprĕhensĭbĭlis, is, *com.* le, n. Firm. *Nepokarliv, neoſpotliv.* Untadelich. *Meg-feddhetetlen.*

Irrĕprĕhenſus, a, um, Ovid. *Nepokaran, neoſpotan.* Ungeſcholten, ungeſtrafft. *Megnem feddetett.*

Irrepto, as, are, avi, atum, (Frequent.) Stat. *Guſztokrat nuter lézem, plazim.* Offt hinein krieche, ſchleiche. *Laſſan-laſſan bétſúſzok, máſzok.*

Irreptor, oris, m. *Skomczè nuter lézecz, plazitel, Gmazitel.* Heimlicher Einſchleicher. *Laſſan bétſúſzó.*

Irrĕquiētus, a, um, Plin. *Nemiren, nepochinyen.* Unruhig. *Nyúgbatatlan.*

Irrĕsĕcātus, a, um, Hor. *Nepoſzecken, neokleſtren, neodrezan.* Ungehackt, unabgeſchnitten. *Elmetſzetlen.*

Irrĕſectus, a, um, Horat. *idem.*

Irrĕsŏlūbĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *Neodvezliv, neoſzlobodliv, neodreſliv, neoproſztliv.* Unauflöslich. *El-óldbatatlan, elſzabadítbatatlan.*

Irrĕsŏlūtus, a, um, Ovid. *Neproſzt, neodvézan, neoſzlobodyen.* Unaufgelöſt. *Mególdatlan, Meg-nemſzabadúlt.*

Irreſtinctus, a, um, Mart. *Nevgaſſen.* Ungelöſcht. *Meg-nem óltott.*

Irrĕtio, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Zamreſujem, Z-mreſum zaplétam, zamátam, lovìm.* Verſtricke, in ein Garn bringe, vervvickle, fange. *Hálóba-ejtem, meg-fogom.* 2. Metaph. *Na zlo pelyám, napelyávam, Vkanyujem.* Verführe, betriege. *El-bitetem, roſzſzra ingerlem.* Irretire ſe erratis: Cic. *Vu krivnyeſze zapleſzti.* Sich mit Fehlern verſtricken. *Magát tévelygésben ejteni, kótódózni.* Irretire aliquem illecebris: Cic. *Kôgaz-naſzladnoſztmi vabiti, vkaniti.* Einen mit Wollüſten anreitzen, betrügen. *Valakit gyönyörüségekkel hitegetni, meg-fogni, megtſalni.*

Irrĕtortus, a, um, Horat. 1. *Negenyen, raven,* 2. *Nezvit, nezguvan.* Unabgevvend, unvervvend, ungerührt, gerath, 2. Ungebogen, ungekrümmt. 1. *Egyeneſen-álló, mozdúlatlan,* 2. *öſzve nem tekert, öſzve nem gúnyolt.*

Irrĕvĕrens, entis, *om.* ſpart. *Nepoſtujuchi,* Unverſchämt, unehrbietig. *Nem tiſztelő.*

Irrĕvĕrenter, *Adv.* Plin. *Nepoſtuvano, nepoſtujuch.* Ohne Ehrerbietung. *Tiſztességtelenúl.*

Irrĕvĕrentia, æ, f. Tacit. *Nepoſtuvanoſzt, nepoſtuvanye.* e. Unehrbietigkeit. *Tiſztesség nem tétel.*

Irrĕvŏcābĭlis, is, *com.* le, n. Lucr. *Nigdar nazad nevzetliv, nepozovliv, nedozovliv, kajſze nazad povernuti y dozvati nemore.* Unvviederruflich, unvviederbringlich. *Viſzſza-hihatatlan.*

Irrĕvŏcandus, a, um, Claud. *idem.*

Irrĕvŏcātus, a, um, Horat. *Nazad nedozvan.* Den man nicht zuruck rufft. *Viſzſza-hivatlan.*

Irrĕvŏlūtus, a, um, Mart. 1. *Neodvalyen,* 2. *Neprevernyen.* Umgevvältzt, 2. Unumgekehrt. 1. *Viſzſza-fordúlatlan,* 2. *Megnem fordított.*

Irrīdeo, es, ere, īſi, īſum, [Act.) Cic. *Oſzmehazam kôga, zeſzmehazawſze.* Verlache, auslache. *Megnevetem, tsúfolom.* Synon. *Derideo, ludibrio habeo, parvi facio.* Irridere aliquem. *Phras.* Ludibriô lædere: Deſpicatui habere, convicium facere; multa dicere in aliquem, quibus totus explodatur; cum riſu cavillari aliquid; alicui illudere; aliquem ludificari: In ora hominum pro ludibrio abire; per civium ora traduci, deridiculo haberi, licentiſſimè eludi; conviciis, ſibilis conſcindi.

Irrīdĭcŭlè, *Adv.* Cæſ. *Oſzmeßno, ſzmébavredno, neprikladno.* Lächerlich, ungereimbt. *Megnevethetô-képen, Meg-nevethetően.* Synon. *Infacetè, ineleganter.*

Irrīdĭcŭlum, & Dērīdĭcŭlum, i, n. *Plaut.* Irrīſio, onis, f. *Cic.* Irrīſus, ûs, m. Plin. *Oſzmeh, oſzmehavanye, poſzmehavanye, zeſzmehavanye, poſpotavanye.* e. Auslachung, Verlachung, r. Spott. *Megnevetés, tsúfolás.*

Digitalizisao Google

tsúfolás. Irridiculo habitus, Plaut. *Oſzmejan*. Ausgelachet. *Kinevetett*.

Irrĭgātio, onis, f. Cic. *Poskroplenye, zalevanye*. e. Wäſſerung. *Megöntözés*.

Irrĭgo, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Poskroplyujem, zalévam*. Bevväſſere, befeuchtige, befeuchte. *Megöntözöm*. Irrigare aquam in areas, Cato. *Grede poskropiti*. Die Garten-Bether vväſſeren. *A' vetemények ágyakat meg-öntözni*.

Irrĭguus, a, um, Cic. *Poskropliv*, 2. *Poskropechi, zalevajuchi, czurechi*. Wäſſericht, 2. vvas da vväſſert. *Megöntöztethetö*, 2. *Meg-öntözö*. Fons irriguus. Virg. *Zdenecz ſkropechi*. Ein vväſſerender Brunn. *Ki-folyó kút fö*.

Irrĭpio, is, ere, ĭpui, eptum, (Act.) Cic. *Znutra, ali nuter vlécbem, zgrablyujem, vgrablyujem*. Darinnen *oder* hinein ziehe, reiſse. *Béragadom, Hozzám-vonom*. Irripiunt ſe in ædes ſubitò. Cic. *pro* inferunr.

Irrĭſio, onis, f. Vide *Irridiculum*.

Irrĭſor, oris, m. Cic. *Oſzmebavavecz, poſzmebavavecz, zeſzmebavavecz, poſpotavavecz, poſpotlivecz*. r. Verlacher, Auslacher, Verſpötter. *Megnevetö, tsúfoló*.

Irrītābĭlis, is, *com*. le, n. Cic. *Razdraſliv, razjadliv, nadbuſztliv, raſzérdliv, razlyutliv*. Anreitzlich, erzürnlich, zornmüthig. *Hamar-felháborodó, hirtelen haragú*.

Irrītābĭlĭtas, atis, f. *Apul*. Irrītāmen, ĭnis, n. *Ovid*. Irrītātio, onis, f. *Liv*. Irrītāmentum, ti, n. Plin. *Razdraſnya, razdraſenye, razbuſztenye, razjadenye, nadbuſztenye, raſzérdenye, draſenye*. e. Anreitzung, Reitzung, Erzürnung. *Ingerlés, baragra gerjeſztés*.

Irrītātor, oris, m. Sen. *Razdraſitel, naduſsitel, razjaditel*. r. Anreitzer. *Ingerlö, baragra gerjeſztö*.

Irrīto, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Razdraſujem, naduſzujem, podpubávam, podſiſem, zaderczávam*. Anreitze, zum Zorn reitze. *Ingerlem, boſzſzontom, búsítom*. Irritare Crabrones. *Prov. id eſt* · Homines ad rixas, aliudve ſimile proclives, novis præterea ad id ipſum urgere ſtimulis.

† Irrīto, as, are, avi, atum, (Act.) JCt. *pro* Irritum facio.

Irrītus, a, um, Liv. *Zabman, zaludo, zalùd, nevalyan, za nikaj*. Vergeblich, ungültig, unkräfftig, umſonſt, nichtig. *Hijabanvaló, baſzontalan*. Spes ad irritum cadit. Liv. *Ujanye na nikaj ide, zahman y zaludo je*. e. Hoffnung iſt umſonſt, nichtig. *Eltünt, elveſzett a' reménység*.

Irrōbŏro, as, are, avi, atum, [Neu.) *Aul. Gell*. Vid. *Invaleo N. 1. Inveteraſco*. Irroboravit, inveteravitque falſa opinio. Gell. *Neiſztinito ſtimanye je preobladalo, navadno poſztalo*. Der falſche Wahn hat über die Hand genommen. *Az hamis vélekedés ſzokássá ment*. 2. Sumitur. *Activè pro* Roboro. *V-terdyujem, v-terditi; objachujem, objachiti: Kajtzérdo* ali *jáko chinim*. Stärcke, bekräfftige, ſtarck *oder* veſt mache. *Meg-erösítem*.

Irrŏgātio, onis, f. Cic. *Napoſztavlyanye, odluchenye, poſztavlyanye* vg. *Birſaga, ali kaj drugoga ſzuprotivnoga*. e. Auflegung. *Reá-vetés, büntetés*. Irrogatio mulctæ: Cic. *Poſztavlyanye ali odluchenye birſaga, pokore*. &c. ali: *kaſtiganye, birſaſenye*. e. Auflegung der Buis, Straff: e Abſtraffung. *Büntetésnek reá-vetése, Megbirságolás*. Synon. *Impoſitio N. 2. Injictio, conſtitutio multæ*.

Irrŏgo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Pokoru, kaſtigu* ali *kaj drugo ſzuprotivno odluchujem, poſztavlyam, dopitávam; obſzudyujem*. Auflege, aufferlege. *Reá-vetem, Meg-büntetem*. Vetant XII. Tabulæ leges privatis hominibus irrogari. Cic. pro *imponi*. Irrogare alicui mortem. Tacit. *Z-ſzmertjum kóga kaſtigati, na ſzmert obſzuditi*. Einen am Leben ſtraffen, zum Todt verurtheilen. *Valakit halállal büntetni*. Irrogare alicui pœnam: *Plaut*. pro *Injigere*.

Irrōro, as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. *Naroſzujem, z-roſzum mochim, ſkropim*. Bethaue, mit Thau befeuchte, beſprenge. *Meg-harmatozom, nedvesítem*. Agros irrorare aquâ *vel* Aquam irrorare agris. Ovid. 2. *Metaph*. Somnus irrorat oculis. *Silius l. 1. Szeny dáje ochima pokoj*. Der Schlaff giebet denen Augen die Ruhe. *Az álom nyúgadalmat ád a' ſzemeknek*. 3. Sumitur. *Neut. Impersonaliter*. Irrōrat. *Roſziſze*. Es thauet, *Harmatozik*, ità Colum.

Irrŭbeo, es, ere, ŭbui, [Neut.) & Irrŭbeſco, is, ere, (Inch.) Stat. *Zacherlenujemſze, zarumenujemſze: cherlen, rumen poſztájem*. Roth vverde. *Meg-veresédem*. Irrubuit Cælum. Stat. *Néboſze je zacherlenilo*. Der Himmel iſt roth vvorden. *Az ég meg-veresült*. Ignis irrubuit vultibus. Stat. *pro* ſuffudit vultus.

Digitalizirao Google

Irructo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. Vid. *Eructo.*

Irrūfo, as, are, avi, atum, (Act.) Hieron. *Hergyavo chinìm.* Roth mache. *Verhenyõsítem.*

Irrūgio, is, ire, īvi, *vel* ĭi, ītum, (Neu.) *Jáko ruchim.* Hefftig brülle. *Reá-ordítok, igen sívok.*

Irrūgo, as, are, avi, atum, (Act.) Aul. Gell. *Naguzávam, guzam, guzano chinìm.* Runzlicht mache. *Meg-ránczolom.*

Irrumātio, onis, f. *Catull.* 1. *apud Antiquos* Vid. *Ruminatio.* 2. Metaph. *Podrugachenye, zopet na pervo donassanye.* e. Wiederhohlung. *Másodszorozás, kétszerezés.* 3. Vid. *Lactatus, ûs.*

Irrumātor, oris, m. Catull. 1. Juxta Antiqu. *Presivavecz, presvekavecz.* r. Wiederkäuer. *Kérõ-rágó, kérõdõ, kérõzõ.* 2. Metaph. *Zopet na pervo donassavecz, podrugàcb.* r. Wiederholer. *Másodszorozó, kétszerezõ.* 3. idem quod *Lactans.* Hinc Transl. *Irrumator* dicitur, qui obsceno Veneris genere se oblectat.

Irrūmo, as, are, avi, atum, (Neu.) 1. *Apud antiquos juxtà Fest.* Vid. *Rumino.* 2. Metaph. *Podrugachujem, podrugachiti: zopet na pervo donassam.* Wiederhohle. *Másodszorozom, kétszerezem.* 3. (Deriv. à *Ruma*) Vid. *Lacto.* Hinc *Irrumare* accipitur *Transl. pro* obsceno veneris genere se oblectare.

Irrumpo, is, ere, ūpi, uptum, [Neut.] Cic. *Z-szilum nabrupujem, navdíram, navalyujem.* Mit Gevvalt einfalle, einbreche. *Reá-tõrõk, Bé-robanok.* Synon. *Invado, cum impetu ingredior, aliquid rumpendo irruo.*

Irruo, is, ere, ui, ŭtum, [Neu.] Cic. Vid. *Invado.* In possessiones alicujus irruere. *Cic.* pro *invadere.* In aliquem irruere. Cic. pro *aggredi aliquem cum impetu.* In odium alicujus irruere *pro* Incidere. *Cic.*

Irruptio, onis, f. Cic. *Navalyenye, navdrenye, navudiranye, naszkochenye.* r. Einfall, Angriff. *Bétörés, bérohanás, béütés.*

Irtiŏla, æ, f. *Plin.* Est genus peculiare vitis in agro Umbriæ, piceno, & Mevanati. *Oszebujni Terszt latinszki vu Umbrii.* Ein vvelscher Weinstock in Umbrien. *Olasz szõlõ veszszõ Umbriában.*

Īrus, i, m. *Homer.* Est nom. propr. pauperrimi Viri. *Ime jednoga kruto uboga cbloveka v-gêrcbkoj zemlyi, vu varassu Ithaca zvanom.* r. Zunahm eines sehr armen Mannes in der Stadt *Ithaca* in Griechen-Land. *Egy igen szegénynek neve Itaka városában, mely gõrõk országban vagyon.* 2. Appellativè & per synecdoch. *Bogecz, Proszecz, Sziromab, ubog.* Ein jeder Bettler, Allmosen-Sammler, Armer Mann. *Kóldús, szegény.* Iro pauperior: *Proverb.* Ovidii. *Zevszema sziromab, nista neimajuchi, kruto ubog.* Blut arm. *Igen szegény, igen nyomorúlt.*

Īs, ĕă, ĭd, ējus. Cic. *On, ona, ono. Ov, ova, ovo.* Der, derselbige. *Az. Ujus:* Is amicus est, qui in re dubia juvat. Plaut. *On je isztinszki priatel, koj vu szuprotivcbini y potrebocbi na pomoch s'etuje.* Der ist ein rechter Freund, so in Widervvärtigkeit und Noth mit der That hilfft. *Az az igaz barát, a' ki utólsó szükségben és szérentsétlenségben segétségül vagyon.* Quæ primùm navigandi nobis facultas data erit, eâ utemur. Cic. *Z-pervam prilikum na ladji pelyati (vezti) sze bocbemo.* Wir vvollen uns der ersten Gelegenheit zu Schiffen gebrauchen. *Elsõ alkalmatossággal bajókázni akarunk.* 2. Simus ii, qui haberi velimus: pro *simus tales, quales &c.* Eâ (pro *tali*) te sapientiâ esse judico, ut meum Consilium non anteponam tuo. Cic. *Za tak razummoga tebe prestimávam, dasze moj rázlog y szvituvanye tvojemu prepostaviti nebi ujjal.* Ich halte dich für so verständig, das ich meinen Rath dem deinigen nicht vorziehen dörffte. *Oly bõltsnek állítlak lenni, bogy a' te tanátsodnak az enyimet nem merjem eleibe tenni.* 3. Aut aliquid id genus. Cic. *Ali kaj drugo takvoga.* Oder sonst etvvas dergleichen. *Vagy valami basonló.* Miseram eâ re: *id est* propterea *Cic.* Id ætatis sumus: *Cic.* Id auctoritatis nemo est. *Tacit.* pro *Eâ ætate, eâ auctoritate.* Id genus homines *vel* Id genus hominum: *Terent.* pro *bujusmodi homines.* Id tempus *vel* id temporis venit ad me. Cic. *Rauno onda je k-meni dossel.* Er ist eben dazumahl (zu der Zeit.) zu mir kommen. *éppen akkor jõtt bozzám.*

Īs, ĭdis, m. Plin. *Cbérv, ki szteklo zjéda, grize.* s. Würmlein, so das Glas zernagt, r. Glas-Wurm. *üveg-féreg, mely üveget rág.*

Īsăgōge, es, f. *Grac.* 1. propriè: *Kakvoga navuka ali Mestrie pocbetek y pervi dèl pelyajuchi na vekssi navuk: Privuchanye, vpelyavanye vu kakov navuk.* e. Erste Unterwveisung, und Anfang einer Kunst *oder* Wissenschafft: e. Einleitung, Einführung

in

in die Lehr. *Valami tudománynak az elei.* Vid. *Inſtitutio N. 2. Introductio.*

Īsātis, is, f. Græc. 1. *Bojo-trava, iz koje módra boja* (peregr. *Farba:*) *bíva*: *Módro-bojavicza*: Polonis *Farbownik.* s. Wayd-Kraut, damit man blau färbet. *Feſtő-fű.* 2. Eſt ſpecies *lactucæ ſylveſtris.* ità *Plin.*

† Iſca, æ, f. Aëtius. *Orehovoga dréva ſzérchika.* r. Nuſs-Holtz-Kern. *A' dió-fának belső kemény béle.*

Iſchădes, (*juxtà accentum* Iſchādes) ădum, f. *plur.* Græc. *Szube ſige*; *ſzube ſzmokve.* Dürre Feigen. *Aſzſzú ſige.*

Iſchădoptes, æ, m. Græc. *Krubiz fig*, s. Feigen-Brod. *Fige-Kenyér.*

Iſchĭa, orum, n. *plur.* (Iſchium, ii, n.) aliis Iſchĭa, æ, f. *Græc.* Plin. Vide *Coxendix.*

Iſchiăcus, & Iſchiădĭcus, a, um, Plin. *Kukobolyen, ledjo-bolyen.* Hüfft-Weh habend. *Far-tábás.*

Iſchiădes, ădis, f. *vel* Iſchĭas, ădis, f. Plin. *Ledjo-bòl, kuko bòl, kukov boleſzt.* s. Hüfft-Weh, Lenden-Weh. *Tſipő-tſont fájdalma.* Eſt ſpecies *Arthrītĭdis*, vulgo *ſciatĭca.* Medic.

Iſchŭrĭa, æ, f. (*juxta accent.* Iſchurĭa) *Græc.* Medic. *Lúcbecz bòl:* iliti: *Vode chlovechje zapiranye, zabêrtvenye.* e. Harns-Verſtopffung. *Vizelletnek fúladáſa, Tſepegve folyáſa, ſzorúláſa, felakadáſa.* Synon. *Stranguria.*

Iſiciarius, ii, m. & Iſicium, ii, n. Vid. *Inſiciarius & Inſicium.*

Īsŏpўron, & Iſopyrum, i, n. *Græc.* Plin. *Latinſzki baſuly ali bob.* Welſche Fiſolen, *oder* Bohnen. *Olaſz faſzulyka, bab.*

Iſtāc, *Cato.* Iſthāc *Adv.* Terent. *Ovkd, ovem putom, tùd, túda, tuder.* Dadurch, hindurch, daſelbſt. *Arra felé, felétek.*

Iſtăce, pro *Iſta.* Cato. *Ova, Ta.* Dieſe da. *Ez, az, amaz.*

Iſtactĕnus, *Adv.* Plaut. Vide *Hactenus.*

Iſtĕ, ă, ŭd, *Pronom.* Cic. *Ov, ova, ovo, Taiſzti.* &c. Der, die, das. *ímez.*

Iſtĕr, tri, m. Vid. *Danubius.*

Iſthic, iſthæc, iſthoc, *vel* Iſtic, æc, oc. Terent. *Ov iſzti, ova Iſzta, ovo iſzto.* Dieſer da. *Szinte ímez.*

Iſthīc, *Adv.* Terent. *Totu, tote, toteka, totekar, ovde.* Daſelbſt, da, da dann. *Imitt, ott, Amott.*

Iſtĭncce, iſthæcce, iſthocce. *Ravno ov, te pravi.* Eben dieſer da. *épen ez.*

Iſthinc, *vel* Iſtinc, *Adv.* Cic. Vide *Hinc.*

Iſthmus, i, m. Svet. *Vuſzka na dugom zemlya med dvojem Morju.* Enges und ſchmales Land, zvviſchen zvveyen Meeren. *Hoſzſzú és keskeny föld két tenger-között.*

Iſtic, *Adv.* Cic. Vide *Iſthic.*

Iſtĭmŏdi, pro *Iſtiusmodi*, Plaut. *Takov, na ov nachin.* Dergleichen. *Ollyan, ollyat ért.*

Iſtò, *Adv.* Plin. Illò, Terent. *Tam, tamo, tamoka*, 2. *Ovde, ovdeka, tu, tote.* Dorthin, daſelbſt hin. 2. da *Amoda, oda, imitt, ott.*

Iſtorſum, *Adv.* Terent. *Tùd, túda, tudar.* 2. *Ovud.* Dahin, dorthinvverts, 2. Daher. *Oda-felé, A'-felé.*

Iſtrĭa, (Hiſtria) æ, f. Geogr. *Iſztria ſzlovenſzkoga naroda derſava, ſzada z-vékſſe ſztráne Benetanczem podloſna.* e. Illyriſche Landſchafft Hiſterreich, zu dieſer Zeit vvird unter die Welſche Landſchafften gerechnet. *Iſtria, Illiriának Tartománya.* Olim celebrioribus Illyrorum Provinciis accenſebatur, hodie à pleriſque Geographis Italiæ adjicitur, eò quòd major ejus pars Veneto ſubſit. Pars altera Auſtriacum agnoſcit Dominum: Populus Illyricam loquitur & Italicam.

Iſtūc, *Adv.* Terent. *pro* iſtud, *Ovo.* Das. *Oda.*

Iſtuccīne, pro *Iſtudne*: Terent. *Jeli ovo.* Ob das. *Ezé? Azé?*

Iſtŭla, (Viſtŭla) æ, f. Geogr. *Veliki potok ov Polyſzkoj zemlyi.* r. Weichſel-Fluſs in Pohlen, *Nagy folyó-viz Lengyel országban.*

Ĭtă, *Adv.* Cic. 1. *Ovak, tak, jer.* Alſo, ja. *úgy. uſus:* Ità eſt. Cic. *Tak je.* Es iſt alſo. *úgy vagyon.* Itáne? *Takli?* Iſt dem alſo? *úgyé?* R. Ità ajunt. *Tak povedaju.* Alſo vvird geſagt. *úgy mondják.* Adhibetur etiam in jurejurando: *ut:* Ità me DEus amet: *vel* Ità mihi velim DEum propitium. Cic. Terent. *Tak mi Bòg pomozi.* So vvahr mir GOtt helffe. *Iſten úgy ſegéljen.* 2. Præpoſitâ negatione accipitur pro *valde, adeò.* Nec ità multo poſt: *vel* non ità multum poſt. Cic. *Ni tak vnogo za tèm.* Nicht ſo gar lang hernach. *Nem ſokkal azután.* 3. *ponitur pro* Itáque, igitur. *Anda, ada.* Nun, darum, derovvegen. *Annakokáért.* Ità nobiliſſima Civitas Græciæ, & olim potentiſſima, ſepulchrum Civis ſui ignorâſſet, niſi ab homine Arpinate didiciſſet. *Cic.* 4. Ità *præponi ſolet particulæ* Sanè, ut, uti, etſi, quaſi, tamquam, quemadmodùm, quomodo, ſicut, ſi, ne, ut ne, ut non. *Uſus:* Facis ità, ut te facere oportet. Plaut. *Tak chinis, kako je trêba, kakoſze tebi doſztoja.*

Du

Du thuſt, vvie es dir vvohl anſtehet. *úgy tſeleikſzel, a' mint ſzükség tſelekedned.* Ità ſanè res ſe habent. *Cic. pro* Ità prorſus. &c. *Synon.* Sic, ità enim verò, præclarè, certè, ut maximè, profectò &c.

Ītălĭa, æ, f. Geogr. *Latinſzka zemlya.* Welſchland. *Olaſz-orſzág.* Sic dicta ab Italo Rege ſiculorum: olim *Heſpĕrĭa* magna vocata: Aliàs quoque teſte Plinio *Oneria*, & *Auſonia.* Regio eſt amœna adeò, ut ab Urbium nobiliſſimarum frequentia, Ædificiorum eleganti magnificentia, & delicioſa agrorum cultura, *Hortus Europæ* paſſim audiat. Huic uni cùm ob Primatum ſedis Apoſtolicæ; tum ob plurimorum Martyrum, & innumerabilium ſanctorum ſplendorem ac gloriam, Cæteræ Orbis Provinciæ Principatum aut deferunt, aut certè, ſi, quid æquum ſit, nôrunt, deferre deberent. Quod ad ſcientias, Artésque attinet; de earum palma cum Hiſpania ac Germania jure contendit: ſed neque ipſi adeò Galliæ hanc ità concedit, ut nihil inde decerptum honoribus ſuis reſervet.

Italĭcus, a, um, & Italus, a, um, *Talianſzki, vlaſzki, latinſzki.* Welliſch, Italiäniſch. *Olaſzi.*

Ītălus, i, m. *Latin, Talian:* propriè: *Vlah.* Welſcher, Italiäner. *Olaſz ember.*

Ītăně? *Adv. Sciſcitantis.* Vide *ficcine.*

Ĭtĕm, *Adv.* Plin. *Takaj, Tulikaſſe, Takogyer; Pak tak, k-tomuvech, k-tomuviße, veche.* Und, aber, desgleichen, auch. *Ismét.* In mentem venit te divitem eſſe, me item eſſe pauperrimum, Plin. &c.

Ĭtĕr, ĭtĭnĕris, n. Liv. *Pùt, Putuvanye.* r. Weeg e. Reiſe. *út.*

Ĭtĕrātio, onis, f. Colum. *Podrugachenye, Povrachanye, Povernenye.* e. Wiederholung. *Ismét elöl-kezdés.*

Ĭtĕrātīvus, a, um, Diomed. *Podrugachliv, Povrachliv.* Das vviederhohlet vvird. *újolag mívelt.*

Ĭtĕrātò, *Juſt.* Ĭtĕrum, *Adv.* Cic. *Pak, drugoch, zopet, nazopet, opet.* Wiederum, zum andern mahl, abermahl. *újolag, ismét.*

Ĭtĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Drugáchim, Podrugachujem, Povrachham, Pakchinim, Pak pochinyam.* Wiederhohle, vviederum anhebe. *Megkettöztetem, újolag mívelem.* Vitam morte iterare. Plin. *Poſzmerti pak ofiveti, gore ſztati.* Von Todten vviederum auferſtehen. *Halottaiból ismég feltámadni.* Iterare agrum, Golum: *Polye podorati, drugoch orati.* Einen Acker zum andern mahl pflügen. *Másodſzor ſzántani.* Verba iterare: *Cic.*

Ĭtĕrum, *Adv.* Cic. Vid. *Iteratò. Uſus:* Semel atque iterum: ſemel aut iterum: & iterum ac ſæpius: iterum ac tertiùm *vel* tertiò: iterum iterúmque, id eſt: *ſæpe, frequenter.* ſemel atque iterum pecuniam dare coacti ſunt. *Jeſzu drugoch primorani bili peneze dati.* Sie ſind zum andern mahl Geld zu geben gezvvungen vvorden. *Ismét kénſzerittettek pénzt adni.* ità *Cic.* Primò, iterum, tertiò, Cic. *Pervich, drugoch y tretjich.* Zum erſten, andern, und dritten mahl. *Elöbbſzör, másodſzor, harmadſzor.*

Ĭthăca, æ, f. *Geogr.* Inſula in Mari Jonio. *Ulyſſis* patria, frequentibus ſcopulis aſpera, caprarum feraciſſima; lepores non educat.

Ĭthymbus, i, m. Poll. *Veſzeli ſzkok, ali Peſzem negda Bogu pianſztva vuchinyena.* Ein Tantz oder Lied vor Zeiten zu Ehren dem Baccho gethan. *Táncz vagy énekléſ régen a' Bakkus Iſten tiſzteletire tſinált.*

Ĭtĭdem, *Adv.* Terent. *Takaj, ravno tak, takajſſe, takojer, takogyer.* Ebner maſſen, gleichfals, gleicher Weiſe, gleicher Geſtalt. *Iſmét, haſonló-képen.*

Ĭtĭner, ĕris, n. *obſol.* idem quod *Iter.* Plaut.

Ĭtĭnĕrārĭum, rii, n. Auguſt. *Putovna kniga, vu kojuſze dugovanya na putu pripechajucha zapiſzavaju.* s. Reis-Buch, darein die auf der Reis geſchehende Sachen beſchrieben vverden. *útan járáſnak meg-iró könyve.* 2. *Mèſzt y puta vojnichkoga naredba.* e. Marſch-Route. *Katonák útazásának elrendeléſe.*

Ĭtĭnĕrārius, a, um, Lamprid. *Pútni, putovni.* Zur Reis gehörig. *útozáshoz-való.*

Ĭtĭnĕror, aris, ari, atus ſum. (Depon.) *Apul.* Claſſici verò Authores, *pro* Itineror *ponunt*, iter facio. *Putujem.* Reiſe. *útazok.*

Ĭtio, onis, f. Terent. *Hodenye, Idenye.* Das Gehen. *Menés.*

Ĭtĭto, as, are, avi, atum, (*Frequ. ab* ito) *Guſztokrat ſzim y tam hodim.* Offt hin und her gehe. *Ide 's-tova járogatok, mendegelek.*

Ĭto, as, are, avi, atum, (*Frequent. ab* eo) Feſt. Vid. *Itito.*

Ītŏnĭda, æ, f. *Feſt.* Agnomen Minervæ.

Ĭtrĭum, (Ĭtrĭon,) ii, n. Græc. *Pogacha ali kolàch z-medom*

Digitalizirao Google

z-medom napravlyen. Ein Brodt mit Hönig gemacht. *Mézes pogátsa.*

Ĭtus, ûs, m. Gic. *Hòd.* r. Gang. *Menés.*

Ivănicĭum, ii, n. (Joannŏpŏlis, is, f.) Geogr. *Ivanich, Grad y Varaß Horvatzki.* Ivanitſch eine Veſtung in Croaten. *Ivanits, vár és Város Horvát országban.* Munimentum eſt in Croatia Generali Varasdinenſi ſubiectum; Reſidentia unius è Præfectis militaribus Confiniorum *Tribuni* titulo inſignis.

Jŭba, æ, f. Plin. *Griva oroſzlanyſzka, konyſzka, &c.* Die langen Hals-Haar an den Thieren, als: Löwen, Roſs &c. *Serény, Nyakon-való ſzőr.*

Jŭbar, ăris, n. Virg. *Szvetloſzt, Leſzk, ſzvetlina,* 2. *Dika, kinch.* r. Glantz, s. Licht, 2. e. Ehr, Zierd. *Fény, világoſiág.* 2. *Tiſztеßég, ékeßég.*

Jŭbātus, a, um, Plaut. *Grivaſzt.* Das Hals-Haar hat. *Serényes.*

Jŭbeo, es, ere, juſſi, juſſum, (Act. *apud nonnullos* Neu.) Cic. 1. *pro* Præcipio, impero, mando, Hortor. *Zapovedam, nagovarjam.* Heiſse, befehle. *Meg-hagyom, parantſolom.* Jubere aliquem aliquid facere. Cic. *Kŏmu kakvo delo (poſzel) zapovedati.* Einen etvvas zu thun heiſsen. *Valakinek valami dolgot parantſolni.* Adverte autem *Jubeo* conſtrui cum *Accus. perſona,* quæ jubetur, & *Infinitivo Activo:* cum *paſſivo* verò, ſi illa deſit. *ut:* Hoc me facere juſſit: Hoc fieri juſſit. &c. *Cic.* 2. *pro* Precor. *Selim, proſzim.* Wünſche, begehre. *Kévánom.* Jubeo te ſalvere. Terent. *Selim, da zdrav budeß:* ali: *Bòg ti pomozi:* *Daſzi zdrav: zdrav budi.* Wünſche, das du geſund bleibeſt: *oder:* GOtt grüſſe dich: ſey gegrüſt. *Kévánom, hogy egéſzſzegben maradj, légy.* 3. Vid. *Statuo, Decerno, Ordino, Creo.* Populus Rom. legem juſſit: pro: *Statuit.* Conſulem juſſit: pro: *Creavit.* &c.

Jŭbĭlæum, (*apud alios* Jŭbĭlæum *à Jubilo*) & Jubileum, i, n. *vel:* Annus Jubilæus. Eccleſ. *Obſzluſavanye, ali ſzvetek radoſzti y veſzelja: Leto veſzelja y radoſzti.* 2. *Szveto Leto, Godiſche: Obilno proſchenye Z-ſzebuinemi miloſchami nahinchено.* peregr. *Jubileum.* s. Jubel-Feſt, Jubel-Jahr, 2. Vollkommener Ablaſs mit abſonderlichen Gnaden. *Örömnek innep-napja, örömnek eſztendője.* 2. *Kivúltképen-való telyes bútsú.*

Jŭbĭlātio, onis, f. & Jubilātus, ûs, m. Varr. *Huſztanye veſzelo, veſzelja y radoſzti krich.*

Das Jubiliren, Freuden-Geſchrey. *örömben kiáltás.*

Jŭbĭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Feſt. *Od veſzelja buſzkam, Juhkam.* Von Freuden jauchze, frolocke. *örömemben kiáltok.*

Jŭbĭlum, i, *Silius.* Vide *Jubilatio.* Poſt nubila jubila. Proverb. *Po dergyu ſzuneze ſzveti.* Nach dem Regen ſcheinet die Sonne. *Eső-utánna' nap fénylik.* Id eſt: *Po ſaloſzti dobaja veſzelje.* Nach der Betrübnuſs kommt die Freude. *Szomorúság-utánn öröm, vígaság következik.*

Jūcundè, *Adv.* Cic. *Veſzelo.* Luſtig, frölich. *Kedvеſen, Vigan.*

Jucunditas, atis, f. Cic. *Radoſzt, Naſzladyenye, Veſzelocha.* e. Freundlichkeit, Luſtbarkeit. *Gyönyörűség, Vigaság.*

Jūcundor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Aug. *Radujemſze, Veſzelimſze, naſzladujemſze.* Mich erfreue, ergötze. *Vigadozok, gyönyörködöm.*

Jūcundus, a, um. Cic. *Dobrvolyen, veſzel, priet, drág, povolyen.* Luſtig, frölich, lieblich, Angenehm. *Gyönyörű kedves.* Jucundus ſum alicui. Cic. *Kŏmu drág y povolyen jeſzem.* Einem Lieb und angenehm bin. *Valakinél kedves vagyok.*

Jūdæa, æ, f. Svet. *Sidovſzka zémlya.* s. Jüdiſches-Land, Juden-Land. *Zſidó ország.*

Jūdæus, a, um Svet. *Sidovſzki.* Jüdiſch. *Zſidói.*

Jūdæus, æi, m. *Sidov.* Ein Jud. *Zſidó.*

Jūdaĭcus, a, um. Juven. Vide *Judæus, a, um.*

Jūdex, ĭcis, m. Cic. *Szúdecz* peregr. *Rihtar, Biro: Szudinya* peregr. *Rihtarieza, birovieza.* r. Richter, e. Richterin. *Bíró, Biróné.* Eſt & gen: f. Hanc ſibi Judicem conſtituit. *Cic. Phil. 5. c. 18.*

Jūdĭcātio, onis, f. Cic. *Szudenye.* Das Urtheilen, e. Urtheilung. *Megitélés.* 2. V. *Judicatum.*

Jūdĭcātò, *Adv.* Aul. Gell. *Previdyeno, premiſſlyeno.* Bedächtlich, Bedächtig, Behutſam. *Meg-gondolva, itélettel.*

Jūdĭcātrix, ĭcis, f. Quint. *Szudinya.* peregr. *Rihtarieza,* ali *birovieza.* e. Richter n. *Itélet-tévő aſzſzony.*

Jūdĭcātum, ti, n. Cic. *Odſzudyeno dugovanye, ſzúd vuchinyen.* Eines Gerichts rechtlicher Ausſpruch. *Megitéltetett dolog.* Synon. *Res judicata.* Cic.

Jūdĭcātus, ûs, m. Cic. Vide *Judicatio.* 2 *Oblaſzt ſzuditi.* e. Macht zu urtheilen. *Iteletre-való Hatalom.*

Jūdĭcĭālis, is, *com.* le, n. Cic. *Szúdnyi, pravedeni.* Zum Gericht gehörig. *Itélethez-vagy törvényhez-való.*

Digitalizirao Google

Jūdĭciālĭter, *Adv.* Cic. *Z-ſzúdom, z-pravdum,* Gerichtlich. *Törvényes-képen.*

Jūdĭciārĭus, a, um. Cic. Vide *Judicialis.*

Jūdĭciosè, *Adv.* Amm an. *Szpametno, razumno.* Vernünfftiglich. *Meg-itélve, okoſon, bôltsen.*

Jūdĭciōſus, a, um. Amm an. *Szpameten, razumen.* Vernünfftig, Verſtändig. *Okos, értelmes.*

Jūdĭcium, ii, n. Cic. *Szùd.* s. Gericht, s. Urtheil. *Törvény-tétel, ítélet.* 2. *Razum.* r. Verſtand. *értelmeſség. Phras* Judicium alicui intendere, conflare. Judicio aliquem circumvenire; judiciô aliquem opprimere. Alieno judicio, quàm ſuo ſtare præſtat. In jus rapi, trahi, de capite cauſam dicere cauſæ dictionem denunciare alicui. Judicio cum aliquo contendere. Hic ingeniô, ille judiciô præſtat, &c

Jūdĭco, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Szúdim.* Urtheile. *Megitélem.* 2. *Stimam, tak dersim.* Ich vermeine, darfür halte. *Gondolom, vélem. Synon.* Jus dico, cauſas cognoſco, &c.

Jŭga, æ, f. Agnomen Junonis. *Feſt.* Veteres enim opinabantur Junonem Matrimonia jungere.

Jŭgābĭlis, is, *com.* le, n. *Macrob.* Jŭgālis, is, *com.* le, n. Cic. *Zakonyſzki.* 2. *Jarmenni, hamni.* 1. Zur Ehe gehörig. 2. Zum Joch gehörig. *Házaſsághoz-való.* 2. *Igához-vagy járomhoz-való.*

Jŭgāmentum, ti, n. Cato. *Vſzakojachko vezilo.* Allerley Band. *ôſzve-gúzſolás, ôſzve-tsatlás, kôtés.*

Jŭgārĭus, rii, m. Colum. Vide *Bubulcus.*

Jŭgātio, onis, f. Cic. *Szkloplenye, vjarmenye,* e. Zuſammen Fügung, Bindung: Zuſammen Jochung. *ôſzve-kôtés, ôſzve járma zás. ſzôlô kôtés a' karóhoz.*

Jŭgātor, oris, m. Arnob. *Szklopitel; Vjarmnik, Vjarmitel, ki vole v-jarem poſztavlya.* r. Zuſammen füger; Anſpanner der Ochſen, der zuſammen Jocht. *Egybe-kötô, Járomba fogó.*

Jŭgātōrĭus, a, um. Varro. Vide *Jugabilis. N.* 2.

Jūgĕrātim, *Adv.* Colum. *Na ráli, Rál po ráli.* Acker-vveiſe. *Hóldonként.*

Jūgĕrum, i, n. (*Antiquis* Juger, *vel* Jugus, eris, n.) Cic. *Rál.* r. Acker. *Egy hóld ſzantó-föld.*

Jūgis; is, *com.* ge; n. Cic. *Szevdilyni, Sztálni, Nepreſztalni.* Stets, immervvährend. *Szüntelen.* Theſaurus jugis mihi in domo eſt. Plaut. *Nepreſztalni, ali Sztalni imam doma kinch.* Ich habe zu Haus (oder Daheim) einen immervvährenden Schatz. *Otthon el-fogyhatatlan kintſem vagyon.* Jugis Puteus. *Cic.* Fons jugis aquæ: *Horat.* id eſt: *indeficiens.*

Jūgĭter, *Adv.* Plaut. *Nepreſztanczè, ſztalno, vſzigdar, ſzvagda, vazda, vſzele, prez preſztanyka.* Stets, ohne Unterlaſs, Allezeit. *Szüntelenül, mindenkor, állhatatoſon.*

Jŭglans, andis, f. *Cic.* Nucea; *Oreh.* 2. Amygdalina: *Mandala.* 1. e. Nuſs. 2. e. Mandel *1. Dió. 2. Mandula.* Propriè eſt ſpecies Nucis optima, Jovi quondam ſacra.

Jŭgo, as, are, avi, atum (Act.) Virg. *Szklaplyem, v-jarem poſztavlyam, Jármim, Hámim.* Zuſammen geſelle, zuſammen kuppele, unter ein Joch ſpanne, einſpanne. *Egybe-fogom, ôſzve-ſzerkeztetem, Egybe-jármazom.*

Jŭgo, is, ere. & jŭgio, is, ire. īvi, ītum (Neu.) Varr. & Feſt. *Piſchim, kakti Jaſztreb.* Schreye vvie ein Hünner-Geyer. *Kánya módra kiáltok.* Jugit milvius. Varro. *Krichi, piſchi jaſztreb.* Der Hünner-Geyer pfeiffet, ſchreyet. *Kiált a' kánya.* 2. Transl. *Fuchkam, Puſſem, na ſveglyu* &c. *igram.* Pfeiffe. *Sztvôltôk.* Jubet tibiam jugere. Feſt. *Zapovéda vu ſip puhati, ali na ſveglyu igrati.* Er heiſet, ſchaffet pfeiffen. *Parantſólja hogy ſípoljon.*

Jŭgōſus, a, um. Ovid. *Goraſzt, Planinaſzt.* Bergicht. *Meredekes, Hegyes, bértzes.* Jugoſæ ſylvæ. *Ovid.*

Jŭgŭlātio, onis, f. Hirt. *Klanye, kolyenye.* e. Erwürgung, Tödtung. *Megölés, Torka megmetſzés.*

Jŭgŭlo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Kolyem kakti praſzeza; vrat, Gerlo, poſtrake prebadam, réſem.* Die Gurgel oder den Hals abſteche. *Megölöm, torkát megmetſzem.* Vid. *Interficio, occido.* Metaph. Jugulare aliquem ſuis verbis. Terent. *Kôga z-nyegvemi rechmi obladati.* Einen mit ſeinen eigenen Worten übervveiſen. *Magát maga ſzavaival meg-fogni, elnyomni.*

Jŭgŭlum, i, n. *Cic.* Jŭgŭlus, i, m. Quint. *Po ſiraki okolo vratne jabuchicze.* Gurglein umb den Knopff am Hals, e Gurgel. *Torok.* Jugulum petere. Quint. *Noſs vu poſtrake,* iliti, *vu vrát zaboſzti.* Das Meſſer an die Kehle ſetzen. *A' kést torkába ſzúrni, torkát meg-metſzeni.* Metaph. *Kôga nakaniti na nikaj deti, ſzpraviti, zatrêti.* Einen zum nichten bringen vvollen; auf eines Untergang, und Verderben ziehlen. *Valakit nagy nyomorúságra igyekezni vetni, ſemmivé tenni.*

Jŭgum, i, n. Cic. 1. *Vérh, Vérhunecz Gore.* e. Spitz *oder* Gipffel eines Bergs. *Hegy teteje.* Arduo jugo ſurgit alta rupes. *Senec.* Juga montium petere &c. 2. *Járem, hám konyſzki.* s. Joch. *Iga, Járom.* Leones

nes jugum ſubeunt: *id eſt* Juncti inſtar boum jugum ferre coguntur. *Plin.* Hinc *Metaphoricè: velika teſkocha, terh.* e. Beſchvver'lichkeit, Schvvehre, Laſt. *Nehezſég.* Ego ac tu idem trahimus jugum: *id eſt:* pari onere premimur: *vel:* Simili aut eodem gravi negotio occupamur ac diſtinemur. Item: *Szlushá, ſzuſanſztvo.* e. Dienſtbarkeit, Leibe genſchafft. *Szolgálat, Fogság.* Aliquem ſub jugum mittere. Liv. *Kôga vu te'ku ſzlushu nagnati:* ali: *Vu ſzuſanſztvo poſztaviti.* Einen in die ſchvvere Dienſtbarkeit, *oder* Leib-Eygenſchafft bringen: Einem das Joch der Dienſtbarkeit auflegen. *Valakit fogságra, ſzolgálatra hajtani. Uſus:* Hoſtes ſub jugum mittere: Victis jugum imponere: Colla jugo Victoris ſubdere. Jugum excutere: Cervices jugo Dominantis ſubducere, imperia detrectare, &c. 3. *Jeden pàr, Dvoicza.* Ein paar. *Egy pár.* Jugum hominum impiorum. Cic. *Dvoicza zlochesztib y Boga neboiſchib lyudib.* Ein paar gottloſer Menſchen. *Egy pár roſzſz ember.* Jugum boum Plin. *Jeden pàr volov.* Ein paar Ochſen. *Egy pár ökör.* 4. *Tkalchevo vreteno.* r. Weber-Baum. *Takátſ-Zugoly fája.* Tela jugo juncta eſt. *Ovid.* l. 6. Metam. *Na vreteno tkalechno platno je navito.* Das Wäbb iſt dem Weber-Baum angebunden; *oder:* um Weber-Baum umgevvicklet. *A' váſzony zugoly fára tekertetett.* 5. *Brajde prt Terſziu,* iliti: *Letve, na kojeſze terſzi priveſuju.* Die Latten, daran man die Reben auf bindet. *Kereſztûl tett fák, a' mellyekre a' ſzôlô felfoly.* ità Plin. 6. Juga longa. Virg. *Duge klupi na ladji.* Lange Schiff-Bänck. *Hajóban hoſſzú pad. Synon.* Tranſtra. 7. *Ràl, kojaſze chesz dan z-jednim plugom zorati more.* Ein juchert Feldes. *Egy hóld ſzántó-föld.* Vid. *Jugerum.* ità Varr. *L.* 1. *de re ruſtic. c.* 10. 8. Sumitur pro ſigno zodiaci, quod *libra* dicitur. Cùm in jugo luna eſſet. Cic. *Kadahibil Meſzecz vu znamenyu nebeſzkom, kojeſze Vaga zove.* Als der Mond in der Waag vvar. *Mikor a' hóld font nevû égi jegyben vólna.* Hinc etiam *Jugum* dicitur ferrum vel lignum transverſum in Libra, à quo lances dependent. *Prechka na vagi, na kojoj zdelicze viſze.* Das Mittel an der Waag. *A' fontnak közepén-való vas, melyrôl ſugnek a' ſerpenyók.*

Jŭjŭbæ, arum, f. *plur.* Medic. *Cherleni na perſzah priſchaji.* Rothe Bruſt-Beerlein. *Kôles forma veres kelésetskék a' teſten.*

Jŭlăpĭum, ii, n. Jŭlāpum, Jŭlēbum & Jŭlēpum, pi, n. *item* Jŭlēpus, pi, m. Medic. *Szladki ſzok za napitek, iz drobnoga cherlenoga grozdicha y czukora vuchinyen.* Ein ſüſſer Safft, zum Trincken dienend. *Apró veres ſzôlôbôl kinyomott innya - való édes lév.*

Jūlĭus, ii, m. *Svet.* 1. Nomen proprium *Caji Cæſaris* primi Romanæ Monarchiæ Inſtitutoris; & celeberrimi Belliducis. Romæ tandem viginti tribus confoſſus vulneribus, quæ in ſenatu à Conjuratis acceperat, interiit. Originem traxiſſe dicitur à Julo Aſcanio Æneæ filio. *ità Virg.* Hinc 2. Menſis *quintilis*, in honorem Julii Cæſaris, eo menſe, nati, *Julius* appelari cœpit. *Szerpen, Jakopovchak.* r. Heu-Monath. *Szent Jakab hava.*

Jūlus, *vel* Iūlus, li, m. *Virg.* 1. Nomen proprium *Aſcanii* Æneæ patre geniti. 2. *Appellativè propriè* Jūli, ōrum, m. *plur.* Plin. *Pupki na drevju, koje ſztrovo drévo pred czvetjem vantira.* Die erſte Spriſslein *oder* Blätter an den Bäumen, vvelche vor der Blühe ausgetrieben vverden. *Virágzandó fáknak bimbója.* Latiùs etiam ſumitur pro ipſo arborum, præſertim nucum *flore.* Hinc 3. Metaphoricè: *Pervi mah ali pavulicza na bradi.* Die erſten Barth-Haare. *Elsô ſzôrôtske, Pib.* Quis te Julum inficiabitur? *Gdo reche, da nè ſzi golobrad:* iliti: *da niſzi joſchè vu pavuliczah y mahu.* Wer ſolt laugnen, das du noch die erſten Barth-Haare trägſt. *Ki fogja tagadni, hogy ſzôrôtlen vagy.* Ex hac enim Metaphora contendit *ſervius* Aſcanium dictum eſſe Julum, quòd nempe adhuc adoleſcens, quùm primam cœpiſſet emittere lanuginem, Mezentium ſingulari certamine ſuperâſſet. 4. *Julus* eſt ſpecies vermis. *Cherv koſzmat y vnogo-nog.* Ein raucher und viel-füſſiger Wurm. *Szôrôs és ſok lábú féreg.*

Jūmentārĭus, a, um, Apol. *Tovorno-ſivinſzki.* Zum Laſt-Thieren gehörig. *Baromboz-való.*

Jūmentum, ti, n. Colum. *Vſzako delajuche, terh noſzeche ſivinche, kakti Mezg, kony* &c. Ein jedes arbeitſames, laſtbares, und Laſt-tragendes Thier: als, Maul-Eſel, Roſs, &c. *Minden-féle dologra-való barom, ugy mint ſzamár, ló* &c. Suo ſibi jumento malum accerſere. Plaut. *Szamomuſzi*

muſzi zkrokom biti ſzvojega zla. Seines Übels und Unglücks ſelbſt Urſach ſeyn. *Maga kárának oka lenni.*

Juncētum, ti, n. Varro. *Rogozovina, Rogózje, meſzto nakôm rogoz rāſzte.* r. Orth, allvvo Binzen vvachſen. *Kákás hely, Szittyos hely.*

Juncĕus, ea, eum, *Colum.* Juncīdus, a, um, *Varro.* Juncĭnus, a, um, Plin. *Rogozni, iz rogoza, k-rogozu ſzliſſajuchi.* Binzern, aus Binzern, zu Binzen gehörig. *Szittyos, kákás, kákából való.*

Juncōſus, a, um, Plin. *Rogoza pun.* Binzicht, *Kákával bővös.*

Junctim, *Adv.* Svet. *Szklopno, zdruſno. ſzkup.* Sämmentlich, beyſammen. *öſzve-foglalva.*

Junctio, onis, f. Cic. *Szklopenye, ſzloſenye, ſzkup poſztavlyanye, zdruſenye.* c. Zuſammenfügung. *öſzve-foglalás, kötés.*

Junctor, oris, m. *JCt.* Boum: *Vjarmitel,* Equorum: *Pripregavecz, V pregavecz.* r. Anſpanner der Pferde, Ochſen, &c. *Járomba fogó, hámba fogó.*

Junctūra, æ, f. Quint. Vide *Junctio.*

Junctus, a, um, *Liv.* Junctior: *Ovid.* Junctiſſimus. Tac. *Szkloplen, ſzloſen, zvezan, ſzkup-ſzpravlyen.* Zuſammen gefügt, vervvand, verbunden. *öſzve-foglaltatott. Uſus.* Mihi cognatione, ſanguine junctus. Vineæ mœnibus junctæ. Puella matrimonio juncta &c. *Liv.*

Juncus, i, m. Virg. *Rogoz.* s. Binz-ried-gras. *Kúka ſás, ſzittyó.* Hinc. *Dimin.* Juncŭlus, li, m. Variæ autem ſunt Junci ſpecies, ut refert *Plin.*

Jungo, is, ere, junxi, junctum, (Act.) Cic. *Szklaplyem, ſzkup poſztavlyam, druſim,* 2. *Vpreſujem, Pripregávam.* Zuſammen füge, ſetze, 2. Einſpanne. *öſzve-foglalom,* 2. *Bé-jármazom. Uſus.* Conſvetudinem & amicitiam cum aliquo jungere, Dies noctéſque fletibus jungere. Libenter me tibi jungam: ad tuas rationes me adjungam; res meas tecum, vel tuis ſociabo. Ad te unum omnia mea conferam, ſocietatem tecum & fœdus inibo: ſuminâ conjunctione tecum agam; Societate, fœdere tibi jungar. Bene mihi tecum ſemper conveniet: Arcta nos inter neceſſitudo numquam non intercedet. Qui cognatione invicem jungimur, etiam amoris vinculô arctiùs connectamur. Quem mihi *vel* mecum Amicitia junxit, eum amoribus meis nulla temporum iniquitas eripiet.

Jūnĭcŭlus, i, m. Plin. *Sztari terſz, terſzovo ſzteblo.* r. Stamm des Weinſtocks. *Mag veſzſzô, Homlitó ſzőlő-veſzſzô.*

Jūnĭpĕrus, i, f. Plin. *Bor, Borovichno drévo* ali *gérm.* r. Wachholder-Baum, Kranavvitz-Baum, *oder* e. Staude. *Gyalog fenyô, Mag-termô fenyô.*

Jūnĭus, ii, m. Macrob. (olim *ſaturnalis* dictus, & Mercurio Sacer.) *Ivanſchak, klaſzen, Mlechen, Lipan.* r. Brachmonat. *Sz. Iván hava.*

Jūnix īcis, f. Plaut. *Junicza, Telicza.* c. Junge Kuhe. *üſzô, ünô.*

Jūno, ōnis, f. *Nom. propr.* Saturni filia, uxor Jovis, Dea Regnorum, & Divitiarum, Præſes nubentium, ac parturientium. 2. Junonis nuncia. *Puga, Duga.* r. Regen-Bogen, *égi ſzivárvány.*

Jūnōnālia, ium, *plur.* n. *Szvetek negdaßnyi y obſzluſavanye dneva na diku Boſicze Juno imenuvane.* Feſt zu Ehren der Juno, *Júnó tiſzteletire rendelt innep volt.*

Jūnōnĭcŏla, æ, *com.* Ovid. *Poſtuvavecz y Poſtuvavka Boſicze Juno.* Der die Göttin Juno ehret. *Júnó iſten aſzſzonyt tiſztelô.*

Jūnōnĭgĕna, æ, *com.* Ovid. *Od Boſicze Juno rodyen.* Von der Juno gebohren. *Júnó iſten aſzſzonytól ſzületett.*

Jūnōnĭus, a, um, *Ovid.* & Jūnōnālis, is, *com.* le, n, Ovid. *K-Boſicze Juno ſzpadajuchi.* Der Juno gehörig. *Júnóhoz-való.*

Jūpĭtĕr, Jŏvis, m. *Poët.* 1. Plures viri, præſertim Reges hoc nomen olim gerebant; unde factum, ut Reges omnes, teſte Iſacio, paſſim *Jovis* appellarentur. 2. *Poëſis graca* Deum fulminis, Aëris, Cœli, aliorúmque Deorum, quos dari fingebat, Præſidem *Jovem* vocabat. *Hinc* Jupiter. *Bóg nad vſzemi krivemi Bogi.* Gott über alle falſche Götter. *Hamis iſteneknek Iſtene. Uſus:* Ne Jupiter quidem omnibus placet. *Prov.*

Akoprem zlat imaß veſz gràd,
Goſzti, poſzti, ſzlúſi, míti:
Budi bradaſzt, âl' golobrad,
Nemreß vendar vſzem dràg biti.

Niemand kan jedermann angenehm und lieb ſeyn. *Senki nem tehet mindeneknek eleget.* Jovis omnia plena. Prov. *Bog je vſzagdi,* GOtt iſt allenthalben. *Az Iſten mindenütt vagyon.* Dies Jovis (*id eſt* Dies Jovi Sacer.) *Cheteretek.* Donnerſtag, Fünſtag, *Tſötörtök.* 3. Jupiter *pro* Planeta. *Zvezda zmed bludecheh y pervih jedna.* Einer von den Haupt-Planeten. *Egy a' tſillagok közül.* ità Aſtron. 4. Jupiter *pro* Aëre. *Zrak.* c. Lufft. *élterô-ég.* Jove aperto. Plin. *Vane na zraku.* In freyer Lufft, unter

ter dem freyen Himmel. *Az ég-alatt kinn, hajlék-nélkül.*

Jūrāmentum, i, n. *Sen.* Jūrandum, i, n. Plaut. *Priszega.* r. Schvvur, Eyd. *Esküvés.*

Jūrātio, onis, f. Macrob. *Priszeganye.* r. Eyd-Schvvur, das Schvvören. *Esküvés, hit adás.*

Jūrātò, *Adv.* Plaut. *Z-priszegum.* Mit einem Eyd-Schvvur. *Esküvéssel.*

Jūrātor, oris, m. Senec. *Priszesnik.* r. Schvvörer. *Esküvő.*

Jūrātus, a, um. Cic. *Priszesni.* Der geschvvoren hat. *Megesküdt.* Jurati judices. Cic. *Priszesni szudczi.* Die geschvvorne Richter. *Esküdt Bírák.* Sumitur *Activè & passivè.*

Jūrĕa, (*intellige* placenta) & Jurca, æ, f. Plaut. *Hladnetina.* Ein Sultz; ein Kuchen aus Brühe gemacht. *Hideg étek.*

Jūrĕjūro, as, are, avi, atum, (Neu.) Liv. *Priszésem.* Schvvöre. *Esküszöm.*

Jurgātōrĭus, a, um. *Ammian.* Jurgiōsus, a, um. Aull. Gell. *Szvadlivo, karlivo, vadlivo.* Zänckisch. *Feddődő, Garázdás, zsémbes.*

Jurgĭum, ii, n. Cic. *Szvada, karka, szvadenye, karanye, vada.* r. Zanck, Hader. *Feddődés, Morgás.*

Jurgo, as, are, avi, atum, (Neu.) *Terent.* Jurgor, aris, ari, atus sum, (Depon.) Horat. *Szvadyujemsze, karamsze, vadimsze.* Zancke, Hadere. *Zsémbelődöm, Feddődöm, viszszátvonok, garázdálkodom.*

Jūrĭdĭcĭālis, & Jūdĭcĭālis, is, *com.* le, n. Cic. *Pravdeni.* Zum Rechten gehörig. *Törvényhez-való.*

Jūrĭdĭcus, a, um, Plin. *Po pravdi vucsbinyen, dopitan.* Nach dem Recht gesprochen. *Törvényre rendeltetett.* Juridicus Conventus. *Plin.* ubi *Activè* sumitur. Hinc.

Jūrĭdĭcus, i, m. Sen. *Meszto szudcza poszta-olyen, pravde povedavecz.* Des Richters Stadthalter, Rechtsprecher. *Vitzé Bíró, Törvény-kimondó.*

Jūr sconsultus, i, m, Cic. *Pravdasz, Pravdo-znanecz.* r. Rechts-Gelehrter. *Törvény tudó.*

Jūrisdictio, onis, f. Cic. *Szudno primoranye, 2. Oblaszt.* r. Gerichts-Zvvang, 2. e. Macht, Gevvalt, Bothmässigkeit. *Törvény szolgáltatásra-való hatalom, 2. Tebetség.*

Jurispĕrītus, i, m. *JCt.* Vide *Juriconsultus.*

Jūrisprūdentĭa, æ, f. Ulp. Jurispĕrītĭa, æ, f. *Pravdo-znanye.* e. Wissenschafft des Rechts. *Törvény-tudomány.*

Jūro, as, are, avi, atum, (Neu. *apud Lucan.* Act.) Cic. Vid. *Jurejuro.* In verba alicujus jurare: Gæs. *Zevszemasze rechih cheb derszati.* Sich steiff und gäntzlich an eines Worten halten. *Más szava után esküdni.*

Jūrŭlentus, a, um, Cels. *Jussen, Jubaszt.* Suppicht, vvas mit Brühe zugerichtet ist, *Leves, ázalékos.*

Jus Montanum, is, i, n. JCt. *Gornicza.* s. Berg-Recht, r. Zehend des Wein. *Bor dézma.*

Jūs jūris, n. Cic. 1. *Pravda, Praviczа.* Das Recht, *Törvény. Usus:* Jure optimo. Plaut. *Poleg vszake pravicze.* Mit sehr guten Recht. *Méltán és igazság-szerént.* Jure *adverbialiter*, Quint. *pro* Meritò. *Praudeno.* Mit allen Recht, billich. *Méltán, törvény-szerént.* Jus gentium. Ulp. *Pravicze vszèh narodov.* Das Völcker-Recht. *Mindenütt bévett szokás.* Jus naturale. Ulp. *Naravszke (iliti vu naturi kakti zakorenyene) Pravicze.* Das natürliche Recht. *Természet törvénye.* Jus Civile. Ulp. *Czeszarszke, kralyevszke &c. pravicze.* Das bürgerliche Recht, das Kayserliche Recht. *Tsászári, királyi, Hazai törvény.* Jus publicum. JCt. *Obchinszke pravicze.* Das Staats-Recht. *Közönséges törvény.* Jus singulare. Plaut. *Oszebujnejednoga pravicze.* Besonderes Recht. *Valakinek tulajdon törvénye.* Jus bellicum. *Junachke, vojnichke pravicze.* Das Kriegs-Recht. *Hadi törvény.* Jus alluvionis. *Zverbu kakvoga dugovanya po povodnyah zadoblenoga pravicze.* s. Zuvvachs-Recht. *Viz ki-áradás-miatt-való törvény.* Jus Commercii. *Pravicze terstva.* s. Handlungs-Recht. *Kalmári törvény.* Jus feudale. *Pravicze davanya Imàny na vszivanye.* s. Lehn-Recht. *örökbe odott jószágról való törvény.* Jus divinum. *Odluchenya y Pravicze bosanszke,* s. Göttlich Recht. *Isteni törvény.* Jus Canonicum, Ecclesiasticum, Pontificium. *Czirkvene pravicze.* Das Geistliche Recht. *Szentegyház törvénye, Papi törvény.* Jus Municipale. *Kojega kralyevsztva, varassa, &c. Oszebujne pravicze.* s. Land-Recht, Stadt-Recht. *Valami országnak, városnak, &c. tulajdon törvénye.* Jure agere: *id est:* juste aliquid moliri, Jus dicere: *pro* sententiam ferre. Aliquem in jus vocare: *id est:* alicui litem indicere. Jus obtinere, consequi, indipisci &c. 2. *Oblaszt*, 3. *Juha, Chorba.*

Digitalizirao Google

2. r. Fug. e. Macht. Gevvalt, 3. e. Brühe, Suppe. 2. *Szokás*, 3. *Lév*. Jus concretum. *Hladnetina*. s. Sultz. *Kotsonya*.

Juscŭlentus, a, um, Apul. *Juſsen, V-jabi kuhan*. In der Brühe gekocht. *Lévben fött, lever*.

Juscum, i, n. Apul. *Uſitatius* Juſcŭlum, li, n. (Diminut.) Cato. *Juſſicza*. Ein Brühlein. *Levetske*.

Jusjūrandum, Jurisjurandi, n. Cic. Plaut. Vide *Juramentum*. Jurejurando rem quærunt. *Plaut*. Jurejurando majores arctius eſſe voluerunt. *Cic. 3. Offic. &c.*

Juſſio, onis, f. & Juſſum, i, n. *Cic. Zapovedanye*. r. Befehl. *Parantſolás*.

Juſſor, oris, m. *Zapovednik, zapovedavecz, zapoveditel*. r. Befehler. *Parantſoló*.

Juſſus, ûs, m. Cic. Vide Juſſio.

Juſtă, ōrum, n. *plur*. Cic. *Pokop, obſzluſavanye za mertve*. e. Begräbnüs, s. Seel-Ambt. *Halott temetési tiſztesség* vagy *tor*. Ultima iuſta alicui ſolvere. *Kôga poſteno pokopati*; ali *kômu zadnye poſtenye izkazati*. Einen ehrlich begraben, *oder* einem die letzte Ehr bevveiſen. *Valakit eltemetni*. Solvere juſta funeri alicujus. Cic. *idem*. Juſtis exequiarum carere. *Cic*.

Juſtè, *Adv*. Cic. *Pravichno, pravo, pravedno*. Recht, nach Gerechtigkeit. *Igazán*.

Juſtĭdĭum, ii, n. JCt. *Szudnyi dan*. r. Gerichts-Tag. *Törvény napja*.

Juſtĭfĭcātio, onis, f. JCt. *Pravde, pravicze dopitanye*, e. Rechtfertigung. *Igazság tétele*.

Juſtĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) JCt. *Pravichnoga chinim*. Gerecht ſpreche, rechtfertige. *Igazzá tſinálom*.

Juſtĭfĭcus, a, um, Catull. *Praviczu chinechi*. e. Gerechtigkeit übend. *Igazság-tévő*.

Juſtĭtĭa, æ, f. Cic. *Pravicza, pravda*. e. Gerechtigkeit. *Igazság*.

Juſtĭtiārius, a, um, JCt. 1. *Szamoga ſzebe za pravichnoga derſechi*. 2. *Szudnoga ſztola ſzluga*. 1. Der ſelbſt gerecht ſeyn vvill. 2. Gerichts-Bedienter. *Igaznak látſzó*. 2. *Igazság tétel ſzolgája*.

Juſtĭtĭum, ii, n. Cic. *Pravdo-preſztanye, vreme vu kôm pravde ne teku*. r. Anſtand der Gerichten. *Törvénynek és perlésnek ideigvaló meg-szünése*.

Juſtus, a, um, Cic. *Pravichen, pravedan pravedni*. Gerecht. *Igaz*.

Jŭvāmen, ĭnis, n. *Macrob*. Jŭvāmentum, i, n. Veget. *Pomoch, Pomaganye*, e. Hülff. *Segítség*.

Jŭvāvĭa, æ, f. Jŭvāvĭum, ii, n. *bodiè* Salisburgum, i, n. Geogr. *Szolo-grad ſzolenſzko. Varaſſ*. Saltzburg. *Saltzburg vára*. Urbs ampla, Reſidentia Archi-Epiſcopi Primatis Germaniæ.

Jŭvāvius, ii, m. *Geogr*. Fluvius, à quo ſalisburgum ſuum nomen traxit. *Szolenicza, Potok*. e. Saltz ein Fluſs. *Só folyó-viz*.

Jŭvĕnālia, ium, n. *plur*. Tacit. *Igre y dnevi radoſzti na zdravje mladeh lyudih*. s. Freuden-Feſt, in Geſundheit junger Leute. *Az ifjúságnak elő-meneteliért-való áldozat és innep*.

Jŭvĕnālis, is, *com*. le, n. *Plin*. Jŭvĕnīlis, is, *com*. le, n. *Liv*. Juvenilior. Ovid. *Mlàd*. 2. *Detinſzki, dechinſzki*. Jung, 2. Kindiſch. *Ifjúi, ifjúsági*, 2. *Gyermeki*.

Jŭvenca, æ, f. Varro. *Junicza, telicza*. Junge Kuh. *Tehén tinó*.

Jŭvencŭlus, i, m. (*Diminut*.) Catull. *Junchecz, telchich*, 2. *Mladenchecz, Mladichich*. s. Kalb, Stierlein, junges Oechslein, 2. r. Jüngling, s. Knäblein. *Tinótska, Tulokotska*, 2. *Ifjatska*.

Jŭvencus, ci, m. Varr. *Junecz, Telecz*. Junger Ochs *oder* Stier. *Tinó, Tulok*. 2. apud Horat. *Mladenecz, Detich, Ditecz*. r. Jüngling. *Ifjú*.

Jŭvĕneſco, is, ere, (Inch.) Plin. *Mlàd poſztájem, Mladimſze*. Jung vverde. *Megifjadom*.

Jŭvĕnīlĭtas, ātis, f. *Varro*. Jŭventus, ūtis, f. *Cic*. Jŭventa, æ, f. Liv. *Mladoſzt*. e. Jugend. *Ifjúság*. *Synon*. Ætas florens, vigens, firma, valida, integra. 2. *Juventus & Juventa* Accipitur pro ipſa juvenum multitudine. 3. *Juventus* Vid. *Iuventas*.

Jŭvĕnīlĭter, *Adv*. Cic. *Mladovito, kakti mladi tyudi*. 2. *po detinſzko*. Nach Arth der Jugend, 2. Kindiſch. *Ifjúi-képen, ifjan*, 2. *Gyermeki-módra*. *Uſus*: Juveniliter exultare.

Jŭvĕnis, is, *com*. Accipitur *Subſtantivè & Adjectivè*. Plaut. *Comp*. Jūnĭor. *Horat*. Jŭvĕnior: Apul. *Mladenecz, Mladich*; *Mladenka*; *Mlàd*. r. Jüngling, junges Mägdlein, jung. *Ifjú, menyetske, ifjúi*. Imberbis Juvenis. Horat. *Golobrad mladenecz*. Bart-loſer Jüngling. *Szakállatlan Ifjú*. Juvenes anni. Ovid. *Mladoſzt, Mlada léta*. e. Jugend, die jungen Jahre. *Ifjú ág, Ifjuság ideje*. Læta juvenem frons decet, triſtis Senem. *Prov*. *Veſzela Mladoſzt, (Mladoſzt noroſzt) ſztaroſzt nikam nemore*. Was jung iſt, das ſingt; vvas alt iſt,

Digitalizirao Google

ist, das hinckt. *Ifjúság bolondság, a' vénség semit nem tehet.* Facta sunt juvenum, Consilia mediocrium, vota senum. *Prov. Mládeh chini, szrednyeh tolnachi y razlogi, sztareh poselenya redko gda zavman jeszu.* Der jungen That, der Mittlern Rath, der alten Wunsch, sind selten umsonst. *Ifjak tselekedeti, közép rend tanátsai, vének kivánsági ritkán hijába-valók.* Synon. *Adolescens.*

Jŭvĕnor, aris, ari, ātus sum, (Dep.) Horat. *Vetraszto chinim ali govorim, kakti mladi lyudi.* Läppisch thu *oder* rede, vvie junge Leute. *Ifjú-módra tsintalankodom.*

Jŭventas, atis, f. (*aliàs* Hebe.) Horat. *Bosicza Mladoszti.* e. Göttin der Jugend. *Ifjúság Isten aszszonya.* 2. Vid. *Iuvenilitas & juventus N.* 1. Juventas occipit, & molli vestit lanugine malas. *ità Lucr.* 3. Vid *Lanugo.* Virg.

Juventus, utis, f. Vid. *Juvenilitas.*

Jŭverna, Iverna, & Jerna, æ f. *bodie* Hibernia, æ, f. *Juven.* Insula est ad Brittaniam spectans. *Ludo-semlya, Medmorje,* s. Irrland. *Hibernia ország.*

Jŭvo, as, are, jūvi, (Act.) Cic. *Synon.* Auxilior, opem fero, adsum, præstò sum alicui. *Pomasem, Pomagam.* Helffe. *Segitek.* Consilio & re juvare aliquem. *Cic. Kôga z-razlogom y chinom pomochi.* Einem mit Rath und That helffen. *Valakit tanát ával, munkájával segíteni.* 2. Jŭvat *Impers.* Cic. *Razveszeluje, na radoszt y veszelje je.* Es ergözet, beluftiget, es ist ein Lust, es freuet einen. *örömömre vagyon.* Id demum juvat. Cic. *Ono najpotlam razveszelyuje, ono zadnich haszni y na veszelye je.* Das erfreuet zum letzten, das endlich helffet, das ist alsdann eine rechte Freude. *Az immár végzésztal, az végezetre haszonra és örömre vagyon.* Sic: Juvat indulgere labori: juvat meminisse laborum: juvat meminisse dolorum, quosquis generoso pertulit pectore &c. *Invenitur etiam cum Dativo.* Quando ità tibi juvat, vale. Plaut. *Pokehdob te to tak veszeli, osztani zdrav.* Dievveilen es dich also freuet, so bleibe gesund. *Mivel magad úgy kivánod, maradj egészségben.*

Juxta *Præp.* Cic. 1. *Poleg, polag, kod.* Neben, bey, beyneben, nächst, nebst, darbey. *Mellett, közell.* Juxta te sum. Plaut. *Jesztem poleg* ali: *kod tebe.* Ich bin neben deiner. *Melletted vagyok.* Synon. *Prope, propter,* 2. *Szkup, szkupa, zajedno.* Zugleich, mit einander. *Együtt.* Synon. *Conjunctim, Simul.* Quum interea lucubrando faceret juxta ancillas lanam: *id est* simul cum ancillis. *Varro* 3. *pro* post. *Za.* Nach. *Után.* Juxta Varronem doctissimus. Aul. Gell. *Za Varronom najvuchenejszi.* Der Gelehrteste nach dem Varro. *Varró után leg-böltsebb.*

Juxtà *Adv.* Cic. *Synon.* Æquè, similiter, eodem modo. *Jungitur autem eleganter postpositæ particulæ* Ac. *Kakti, tak, kak: kakano; kako, kao.* Gleich, vvie. *Mindjárt, szintén úgy.* Hyemem átque æstatem juxtà pati. Cic. *Tak zimu, kak vruchinu terpeti.* Die Kälte gleich als die Hitz leiden. *Hideget, meleget egyaránt szenvedni.* Juxtà ac is meus Frater esset. Cic. *Kakti, dabi moj Brat bil.* Nicht anderst, als vväre er mein Bruder. *Mintha az én bátyám volna.*

Juxtim, *Adv.* Svet. *Taki poleg, v-tik, zpot, úzpol.* Gleich darneben, zu nächst darbey. *Mellette, egyaránt, éppen mellette.*

Ĭynx, iyngis, m. (ex signific. *generù Epic.*) Græc. *aliàs* Vertĭcilla, æ, f. *vel* Torquilla, æ f. Plin. *Verto-vrat pticza.* r. Drehehals, Wende-hals, gevvisser Vogel. *Nyakát forgató madár.*

K.

Etsi Litetera K apud Latinos nullus sit usus, quia tamen in antiquis Inscriptionibus ac Diplomatibus nonnullæ reperiuntur voces, cum litera K scriptæ, eas hîc inserere visum est.

KAlendæ, arum, f. *plur. Svet.* Vid. *Calendæ.*

Kalendarium, ii, n. Vid. *Calendarium.*

Kalo, as, &c. Vid. *Călo, as &c.*

Karolus, *pro* Cărŏlus.

Karthago, *pro* Carthāgo, ĭnis, f. *Geogr.* Est autem Nom. propr. Civitatis, à *Didone,* post Trajanum bellum in *Africa* conditæ. Hæc cum Romana Urbe de orbis imperio multos Contendit annos; donec tandem, tertiô bellô punicô à Scipione Æmiliano penitùs everteretur. Est & alia Carthago in Hispaniis sita, quæ ad prioris distinctionem nova dicitur.

Kaustĭcus, a, um. Vid. *Caustĭcus.*

Kĕy-

Digitalizirao Google

Kĕyri (Cheiri.) Græc. *Súte fiolicze.* Gelbe violen, Negel-violen. *Sárga viola.* Vocatur aliàs apud *Botan.* Leucorum luteum, *vel* Viola lutea.

Kĭci, n. *Chuda-drevo.* Wunder-Baum. *Iſuda-fa.* Legitur apud *Botan.* Rĭcĭnus, i, f. *vel* Cataputia major.

Krapĭna, æ, f. Geogr. *Krapina, Varaſi y Gràd Szlovenſzki vu ſzadaſſni Horvatzki zemlyi leſechi, koj vu ſztarih negda vremenah kruto zmoſen y glaſzovit je bil.* Krapina, ein uralte Illiriſche Stad in Croaten, vvelche vor zeiten hoch berühmt, und mächtig vvar. *Krapina, egy igen régi Város Horvát országban, mely igen nevezetes vólt régenten.* Civitas hæc (niſi humanis traditionibus, omnino inhumani, fidem omnem abrogare malimus) jam tum ante Chriſtum natum floruit, & plura gloriæ ſuæ ſæcula numeravit. Imperatorum enim Illyricorum Regia fuiſſe traditur, átque adeò totius ampliſſimi Illyrii caput. *Chebus* & *Lehus* regii Principes, à quibus Regna *Bohemiæ* ac *Poloniæ* ſuum ſumpſêre exordium, eam natalem habuerunt: Non nulli tertium nomine *Moſcum*, primum gentis Moſcoviticæ Ducem ac Fundatorem adjiciunt. Et Certè etiam poſt tot retro lapſorum ſæculorum viciſſitudines, ſacrum quid & magnificum hodiéque ſpirant vel ipſa Krapinenſia rudera, quæ ab invitis etiam advenis loci reverentiam extorquent. Hæc porrò traditio minimè pugnat cum narratione hiſtorica, quam *paginâ 319. & ſequentibus* addidimus: utut enim veriſſimum ſit, Gentem Szlavonicam, è Sarmatia deductis Coloniis, Illyiricum primùm occupâſſe, atque in eo ſedem fixiſſe; fieri tamen potuit, ut auctus ſubinde Illyrorum numerus, ſparſo ad ſeptentrionales plagas Szlavico populo ſuppetias ferret; ſícque nominatis ſubjectus Ducibus, novis Regnis initia daret: id quod & factum ſcribitur.

Kÿpellŏmăchĭa, æ, f. Græc. *Borenye y vadlya vu pitju y pianſztvu.* Wett-Streit im Sauffen. *Ivásban és dorbézolásban fel-tétel, ki többet ihatik.*

Kÿpellŏmăchus, i, m. Græc. *Vitez, ali pervnik vu pitju.* Held im Sauffen. *Ivásban vitézkedő.*

Kyrĭēles *Indecl. id eſt* Litaniæ. *Hinc invenitur* Kyrieleiſare *pro* Litanias decantare. *ità Eccles.*

Kÿrie ĕleiſon: *Latinè* Domine miſerere. *Goſzpone ſzmiluijſze.* Herr erbarme dich. *Uram irgalmazz.*

L.

LĂbărŏphŏrus, ri, m. Græc. *Zaſztavnik.* r. Fahnlein-Trager. *Záſzló-tartó.*

Lăbărum, i n. *Græc.* Vexillum erat ab auro, gemmiſque dives, quod Imperatoribus exercitum ducentibus præferri Solebat: Huic ſubinde *Conſtantinus M.* crucis inſigne ſuffecit. Inde autem nomen *Labari* ad ſignificanda etiam alia vexilla eſt translatum: Vid. *Vexillum* Hodie tamen hoc nomine potiſſimùm piorum Cætuum rotunda vexilla compellamus. *Bratovſzka zaſztava:* peregr. *Labarum.* e. Bruderſchafft Fahne. *peregr.* Labarum. *Társaság záſzlója:* peregr. *Labarom.*

Lăbaſco, is, ere: (Inch.) *Terent.* Labaſcor, ĕris, aſci (Dep.) *Varr* Lăbĕfīo, is, ĭĕri, factus ſum. *Na poruſſenye nagnyen jeſzem, ruſſitiſze* ali *opadati pochinyam.* Zum Fall geneigt bin, anfange zum ſchvvancken, niederſencke. *Esŏ fèlben vagyok, eltántorgani fogok.* 2 idem ac *Animo concido, frangor, de priſtina conſtantia remitto.* Labaſcit victus uno verbo, quàm cito! *Terent.*

Labda, æ, *com.* Varr. *Neſzramlyiv, neſzramoten chlovek.* Unverſchämter Menſch. *Artzátlan ember.*

Lăbĕcŭla, æ, f. (*Dimin.*) Cic. *Truſſieza, truhieza, oſzkrunyenieza, zamazlivieza, mala oſzkrunyenoſzt, malo zamazanye, vtepenye, piknyieza.* s. Flecklein, Mäslein. *Eſetetske, motskotska.*

Lăbĕfăcio, is, ere, eci, actum. (Act.) Cic. *Habim, kvarim, ruſſim, poruſſujem; kaj mlahavo, gibuche, padajuche chinim.* Beſchädige, verderbe, einreiſse, niederbreche, ſchvvăche, vvanckel-mühtig mache. *Meg-rútitom, Meg-erŏtlenitem, Meg-tántorítom.* Dentes alicui labefacere. Terent. *Kŏmu gibuche zube vuchiniti.* Machen das einen die Zähne vvacklen. *Valakinek fogait meg-mozditani.*

Lăbĕfactātio, & Lăbĕfact o, onis, f. Plin. *Szlabenye, gingavenye, podiranye, ruſſenye.* e. Schvvächung, Wackelung, Zerrüttung, Niederre ſſung. *Meg-gyengeitès, leontás, meg-bontás.* Labefactio dentium. Plin. *Szlabenye, treſzenye zubov.* Das Wacklen der Zähne. *Fogaknak meg-mozdulása.*

Lăbĕfacto, as, are, avi, atum (Act. *Frequ. à* Labefacio.) *Cic.* Vid. *Labefacio. Uſus.* Leges Labefactare. *Cic.* Fidem alicujus pretio

Labe-

Digitalizirao Google

labefactare. *Liv.* 2. Alicujus commoda labefactare. Cic. *id. eſt*: alicui damnum inferre. 3. Labefactare aliquem: *pro* Aliquē à propoſito dimovere. *Kôga od vuchinyenoga nakanyenya*, ali *odluchenya odvernuti.* Einen von ſeynem Fürſaz obvvendig machen. *Valakit fel-tett ſzándékáról le-vetni.* ità *Terent.* 4. pro *imminuo, violo, vexo.* Cic.

Lăbellum, i, n. (*Dimin. à* Labrum) Cic. *Vuſznichicza, Chubichicza.* Ein Leffzlein, lippe, mündlein. *Ajakotska.* Digito labellum compeſcere. *Muchati, ſutiti.* Das maul halten, Still ſchvveigen. *Halgatni.* 2. *Poſzuda, verch, pehar z-vuſzthiczum.* Ein Geſchirr, Krug mit Mündlein. *Szájas-korsó.* ità Cic.

Labēna, æ, f. *Szneſna velika klupka.* Groſse ſchnee-klumpen, ſchnee-lauenen. *Hóbol tſmált nagy gombolyag.*

Lăbens, entis, *om. Particip.* Virg. *Prehajajuchi, Neſztajuchi.* Vergänglich, hinfahrend. *El-múló, múlandó.* Anni labentes tacito pede. Ovid. *Szkrovczè prehajajucha léta.* Unvermerckter-Weiſe hinlauffende Jahren. *Titkon el-múló eſztendők.* *Synon.* Tranſiens, evaneſcens, fluxus N. 2. Evanidus. 2. *Opadajuchi, ruſſechiſze.* Hinfällig. *E-ő, búló.* ità Liv.

Lăbĕo, ōnis, m. Plin. 1. *Chubàt, veliko-vuſzt.* Der ein groſses Maul hat, Groſs-Maul. *Nagy ajakú.* 2. *Sztanovita riba.* Ein gevviſſer Fiſch. *Egy bizonyos hal.*

Lăberna: Vid. *Laverna.*

Lābes, is, f. (*à labendo.*) Cic. 1. *Vrußenye, opad, opadanye, zemlye prepaſzt, kvàr.* r. Niederfall, Einfall, Erdfall, Schade. *Eſet, Föld-Szakadás, kár.* Synon. *Ruina, Lapſus.* 2. Vid. *Macula.* Accipitur autem *translatè, idque frequentius pro* dedecore, & quovis fœdiore animi vitio. *Oſzkrunyenoſzt, ſzmrad, pregreska, otepenoſzt, truha, ſzramota.* e. Beſudelung, s. Gebrechen, e. Schande, r. Schandfleck. *Szeplő, ſzenny, motſok, gyalázat.* Inferre labem alicui. Cic. *Kôga oſzmraditi, oſzramotiti.* Einem einen Schandflecken anhencken. *Valakit meg-ſzeplőſziteni, rútítani.* *Uſus*: Hanc labem turpitudinis & inconſtantiæ poterit populi romani dignitas ſuſtinere? Hunc tu quas conſcientiæ labes in animo cenſes habuiſſe? quæ vulnera? *Cic.* Num tu hanc aſperſam nominis tui labem perferre diutius poteris? Vide, ne quæ labes integris, probrum caſtis, infamia bonis inferatur. Hunc hominem Reipublicæ labem fore præ-

videō. Labem ejus dignitati aſperſit, intulit; notam infamiæ inuſſit.

Lăbĭa, æ, f. *Nonius* Vid. *Labium.* Labiæ primores: Gell. *Napervo vuſztnicze, chube.* e. Vörder-Lippen, Leffzen. *Első ajakak.*

Lăbĭdus, a, um, Vitruv. *Opádliv, ſzklizek, gdeſze labko opade.* Schlüpfferig, da man leicht fällt. *Síkos, Síkamló.* Labidum iter. Vitr. *Pút, na kôtorſze lebko opada.* r. Weeg, darauf man leicht fällt. *Síkándozó út.*

Lăbĭlis, is, *com.* le, n. Arnob. *Padliv, vrußliv, na vrußenye nagnyen.* Hinfällig, zum Fall geneigt. *Esendő.*

Lăbĭŏlum, li, n. (*Diminut.*) Vid. *Labellum.*

Lăbiōſus, a, um, Lucret. *Vuſztnichaſzt, chubaſzt.* Groſſe Leffzen habend. *Ajakos, nagy ajaku.*

Lăbium, ii, n. Gato. 1. *Vuſztnicza, chuba, nadzubnicza.* e. Leffzen, Lippen. *Ajak.* Labia, orum, n. *plur. uſitatius eſt.* 2. Vid. *Labrum.*

Lăbo, as, are, [Neut.] Cic. *Opádam, dole gmazim, dole lézem.* Dahin falle, darnieder ſincke, vvancke, ſchvvancke, zum fallen hencke. *Tántorgok, esdegelem.* Labant genua. Virg. *Kolena derbchu, od mlabavoche prepadaju.* Die Knie ſchvvancken. *Tántorognak a' térdeim.* 2. *Transl.* Vid. *Deficio.* Labat ipſi animus. Liv. *pro* deficit, *ſeu pro* Ipſe animo concidit, à fortitudine & conſtantia remittit. *On je vſzu ſzerdchenoſzt.* (peregr. *koraſu*) *y batrivoſzt pogubil:* ali: *On néma ſzerdcza, boſiſze.* Er hat allen Muth verlohren: *oder*: Er hat kein Hertz, er fürchtet ſich. *Nintſen ſzive, félénk.* Sic *dicitur*: Labat Conſilium, memoria, fides, pietas, &c. Labare ſermone: Plin. *Vu govorenyuſze popikavati, mucsati, terkati.* In der Rede ſtoſſen, gatzen, ſtammeln. *Beſzédében tſapongani, tétovázni.*

Lābor, ĕris, Lābi, lapſus ſum, (Dep.) Cic. *Opádam, pádam, ruſſimſze.* Falle, ſchlipffe, ſincke. *Eltántorodom, eldőlök, esem.* Labi ad opinionem. Cic. *Vu kakvu ſztimanye opaſzti, doſzpeti:* ali: *K-kakvomu ſtimanyu pridatiſze, privoliti.* Auf eine Meynung fallen. *Valamelly értelmet bévenni.* Labi ad foſſam: *pro* Cadere, ruere. 2. *pro* Evaneo. *Prehajam, veſztajeme, ginem.* Vergehe. *Elenyészem.* Tempora Labuntur. *Vréme prehaja.* Die Zeit vergehet. *Az idő múlik.* 3. *pro* Deficio, erro, pecco, fallor, decipior. *ità* Cic. Labi conſilio: Cic. *Vu razlogu y tolnaſtvu zmenykati, vkanitiſze.*

Digitalizirao Google

pkanitiſze. In dem Rath manglen, fehlen. *A' tanâts-adâtban vêteni.* Labi imprudentiâ: Gic. *Iz nerazumnoſzti luditi, zakrivêti.* Aus Unverſtand fehlen. *Gondolatlanûl vêtkezni.* Diſciplina paulatim labitur. Quint. *pro* deficit, exoleſcit.

Lăbor, ōris, m. *Cic.* Lăbos, oris, m. Plaut. *Delo, poſzluvanye, trùd.* e. Arbeit, Mühe. *Munka.* Laborem ſero; inani ductus ſtudio operam ludo; oleum & operam perdo; inutiliter ſtudium omne conſumo, loco: &c. *Prez haſznesze trudim y delam.* Ohne Frucht und Nutzen mich bemühe und Arbeite. *Haſzon-nélkûl dolgozom.* 2. Labores Solis, Lunæ. Vid. *Eclipſis.* 3. Defungi laboribus. Horat. *Pogibel prebaviti y obladati.* e. Gefahr ausſtehen. *Synon.* Afflictio, contentio animi, opus, vigiliæ, ſudor, aſſiduitas. *Uſus.* Alienus à noſtra ætate nos labor tenet. Multum laboris ac operæ in latinitatem inſumpſi. Laborem ſuſcepi, tuli, ſuſtinui, finivi. *Phras. Labor magnus:* Multum mihi oneris impoſui, injunxi. Aſſiduis laboribus, curis, concurſationibus conficior. Multa me deprimit laborum moles. Immenſi laboris, & multi certaminis ea res eſt, cui meam omnem operam loco. Multam operam pono in condiſcendis geometriæ placitis.

Lăbōrātio, onis, f. Hieron. *Delanye, poſzluvanye.* e. Arbeitung. *Dolgozás.*

Lăbōrātor, oris, m. *Delavecz, Tesák.* r. Arbeiter. *Dolgos, dolgozó.*

Lăbōrātōrium, rii, n. *Hiſa, komora za delanye.* r. Arbeit-kommer. *Dolgozni-való ház, kamara.*

Laborātus, a, um. Virg. *Delan.* Gearbeitet. *Tſinéltatott.*

Lăbōrĭfer, ĕra, ĕrum. Ovid. *Delo-terpliv, teſzko delo podnaſſajuchi.* Arbeittſam, der ſchvvehre arbeit, vertragen kan. *Munka tehetô.*

Lăbōrĭōsè, *Adv.* Cic. *Tesko, muchno, z teskem trudom, delom.* Schvvehrlich, mit groſſer Arbeit. *Munkáſon, bajoſon.*

Labor ōſus, a, um. Cic. *Poſzliv, delatliv, vdelu marliv* Arbeitſam, Embſig. *Munkás.* Sumitur *Activè & Paſſivè.*

Lăbōro, as, are, avi, atum. (Neut.) Cic. *Delam, poſzlujem.* Arbeite, etvvas mache. *Munkálkodom, mívelek.* 2. *Bòl terpim, bolenſzem.* Ich bin kranck. *Fáradozom, igyekezem.* Laborare ex pedibus. Cic. *Biti bolnomu na nogah, noge bolne imeti.* übel, kranck zum Fuſs ſein. *Lábai fájni.* Laborare morbo *vel* ex morbo. Cic. *Beteſnomu biti.* Kranck ſeyn. *Betegeskedni.* 3. *Trudimſze, muchimſze, ſzkerbim.* Mich bemühe. *Nyavalgok.* De hac re non laboro. Cic. *Zato ſze dugovanye ja netrudim, neſzkerbim, niti nemuchim.* Ich bemühe mich nicht hierum oder in der Sach. *Ebben a' dologban nem fáradozok.* Laborare in famam. *Senec.* pro *Solicitum eſſe de bono nomine.* 4. Laborare ære alieno. *Duſnomu biti.* Schuld g ſeyn. *Adós lenni.* 5. Malis laborare alicujus. Cic. *Zarad chiega drugoga zla ſaloſztnomu biti.* Anderer leuthe unglück ihme laſsen zu hertzen gehen. *Más'ok nyavalyáit ſájlalni, rajta-busúlni.* 6. Ambitione laborare. Horat. *Oholnomu biti, giſzdaſtſze.* Hoffärtig, ehrgeizig ſeyn. *Kényeskedni, kevélykedni.* 7. Vitiis laborare. Liv. *pro* eſſe vitiis infectum. *Phras. Labores ſuſcipere, opus facere.* Labore ſe exercere, laboribus ſe frangere operam dare; contendere omnibus nervis, curis ac vigiliis angi, multum laboris exhaurire, ſub re: non mediocrem operam adhibere, multum operæ rei cuipiam perficiendæ tribuere. *Transl. ad animi morbos.* Inſcitiâ, ambitione, animô, cerebrô, ex deſiderio alicujus, ex invidia laborare. Inviſum eſſe, alienâ injuriâ laborare, commoveri, affici. Domeſticâ crudelitate, inteſtinis hoſtibns laborat Respublica.

Lăbōſus, a, um. Luc l'. Vid. *Labidus. vel* Lăbōſus *à Labos.* Vid. Laborioſus.

Lăbrātum, i, n. Vet. Gloſs. *Kuſſecz na ruku.* Hand-kuſs. *Kéz-tsók.*

Lăbrax, ācis, m. Plin. *Riba z-velikemi vuſzti.* 2. *Kurviſs.* Ein Fisch mit groſsen maul. 2. Hurren-Jäger. 1. *Egy nagy ſzájú hal.* 2. *Kurválkodó.*

Labrōſus, a, um. Vid. *Labioſus.*

Lăbrum, ri, n. Cic. 1. Vid. *Labium.* Hinc *Metaphoricè:* Primoribus, *vel* primis, *aut* ſummis labris aliquid deguſtare: *id eſt:* leviter & perfunctoriè aliquid attingere, parum eſſe in re quapiam verſatum. Hunc cenſes primis, ut dicitur, labris guſtâſſe Phyſiologiam. *Cic.* 1. de nat. Deor. *derſiſs y ſzudiſs, daſze je ov kruto malo iz Mudro-Znanoſzti ſzvêta nauchil:* ali: *da je ov mudro-znanoſzt iſztom zadebnul.* Du haſt darfür, das dieſer vvenig aus der Philoſophey gelernet hat: *oder:* das dieſer die Philoſophey kaum geſchmäckt hat. *Te véled, hogy ez keveſet tanúlt a' Filoſofiából.* Quæ iſti Rhetores, ne primoribus quidem labris attigerunt. &c. *Cic.* Mordere labrum. *Prov.* ad imitationem græ-

græcorum. *Krutoſze ſzerditi, lyutiti.* Sich ſehr zörnen. *Igen haragudni.* 2. *Labra.* Dicuntur cujusvis rei extremitates. *Srelo, vuſztje, gornyi kraj vſzakojachke poſzudey drugih takaj dugovany.* r. Rand, *oder* der obere Theil an einem Geſchirr, *oder* auch anderen Dingen. *Minden-féle edénynek vagy akárminek-ü kinyílt felsô réſzé.* A' labris poculum argento circumcludere. Cæſar. *Pehar okolo gornye ſztrani z-ſzrebrom okovati.* Einen Becher oben mit Silber einfaſſen. *Felsô réſzét a' pohárnak megaranyozni.* Labrum foſſæ. Gæſ. *Srelo, gornyi kraj okolo Grabe.* Der Rand an einen Graben. *ároknak felsô kerûleti.* 3. Labrum *dicitur* Vas in balneo: *Cic.* Vas amplum & patulum, in quod aqua è fonte delabitur. *Plin.* Labra Vinaria, lupinaria, olearia, &c. *Cato*: Vocantur vaſa ſupernè aperta ad muſtum, oleum &c. excipiendum parata. *Vſzaka poſzuda ſiroka od zgòr odperta: kakti Bedeny, Vodilnicza, parilnicza, kupelynicza, drevenka, vagan. &c.* Ein jedes breites und oben offenes Faſs: als r. Poding, s. Waſſer-Faſs, Waſch-Faſs, r. Zuber, e. Bad-Stande, r. Kübel. &c. *Minden-féle, a' mi felyûl kinyílt, és ſzéles: úgy mint kád, ſajtár, Medentze, Feredô kád, Véka, Tſeber. &c.*

Lăbruſca, æ, f. & Labruſcum, i, n. Virg. *Vinika, Divji terſz.* e. Wilde Wein-Reben. *Vad-ſzôlô.*

Lăburnum, ni, n. Plin, *Szmerdeche drévo, na kojega czvèt pchele nigdar neſzedaju.* Stinckender Baum. *Büdös-fa.*

Labyrinthēus, *Catull.* Labyrinthĭcus, a, um. Sidon. *Zmétſſan, preprechen, zmutliv, zakajavliv, zkrivliv.* Verwirrt, verwickelt, irrgänglich. *Keringôs.* Viæ labyrinthicæ.

Lăbўrinthus, i, m. *Græc.* Plin. *Preprechen zert, zabodiſche.* r. Irr-Garten, Irr-Gang. *Fertélyes épület, keringés.* 2. Transl. *Sumitur pro* omni re difficili & inexplicabili.

Lāc, lactis, n. *Virg.* Lactĕ, is, n. Plaut. *Mléko.* e. Milch. *Téj.* Serum Lactis. *Szirotka.* s. Käſs-Waſſer, e. Milch-Schotten. *Savó.* Flos Lactis. *Vérhnye, czvèt Mléka.* r. Milch-Raum, Milch-Schaum. *Téj-fel.* Lac agitatum. *Sztepki.* e. Butter- *oder* Rühr-Milch. *Vert téj. Köpûltt téj.* Lac concretum. *Sztanyeno, kiſzelo Mléko.* Geſtockte *oder* geronnene Milch. *Alutt téj.* Lac Virginis. *Divojachko Mléko.* e. Jungfer-Milch. *Leány téj.* Lac gallinaceum, *id eſt:* Album ovi. *Belanyek vu jajczu kokoßjem.* s. Eyer-Weiſs. *Tyukmony fejére.* Lac amygdalinum. *Mandalſzko Mleko, dobro za pitje.* e. Mandel-Milch. *Mandulából tſinált téj.* 2. Metaph. Aureum lac haurire: *pro* à præſtanti Magiſtro optimâ doctrinâ imbui.

Lăcĕr, (*legitur &* Lacerus.) ĕra ĕrum, Lucret. *Razdrapan, raztergan, razdert.* Zerriſſen, zerfetzt, zerlumpt. *Szakadozott, Rongyos.*

Lăcĕrābĭlis, is, *com.* le, n. Auſon. *Razderliv, Razterglív.* Zerreiſslich. *El ſzakaſztható, ſzaggáthatô.*

Lacerātio, onis, f. Cic. *Drénye, drapanye, razderenye, deranye, razterganye,* 2. *Razmerczvarenye.* e. Zerreiſſung, das Zerreiſſen, Zerfetzen, 2. e. Zerfleiſchung. *Elſzaggatás,* 2. *Felmészárlás.*

Lacerātor, oris, m. Auguſt. *Razderlivecz, Razdiravecz.* r. Zerreiſſer. *Elſzaggató.* 2. Idem ac *Dilaniator.*

Lăcerna, æ, f. Cic. *Kepenyek, bunda, Japungyia, kapenak.* r. Regen Mantel, Wetter-Mantel. *Köpenyeg, Felsô-ruha.*

Lăcernŭla, æ, f. (*Diminut.*) Arnob. *Kepenychecz, Japungyicza, Bundicza.* Ein kleiner Regen-Mantel, Mäntlein. *Köpenyegetske, felsô ruhátska.*

Lăcĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Synon.* Dilanio, Conſcindo, diſcindo, membratim diſcerpo. *Derem, draplyem, raztergavam, merczvárim.* Zerreiſſe, Zerfleiſche. *Elſzaggatom, Meg-veſzſzôzôm.* 2. *Metaph.* Lacerare aliquem contumeliis, Cic. probris. *Liv. pro* Conviciis inſectari. *Kôga pſzuvati, ſzramotiti.* Einen ſchmähen, ſchänden. *Valakit ſzidni, ſzidogatni.* Lacerare famam alicujus. Liv. *Kôga ogovarjati.* Einen verleumbden. *Valakit gyalázni.* 3. Lacerare patriam: *Cic. pro* Nocere patriæ. 4. Meus me mœror lacerat & conficit. *Cic.* pro *Affligit N.* 2. *Vexat. cruciat.* 5. Lacerare rem ſuam: Cic. Plaut. *Szvoj imétek na nikaj ſzpraviti, razfrovati, raztepſzti.* Das ſeinige verthun, verſchvvenden. *Javait eltékozolni.* Lacerare diem. Plaut. *Den zavman potroſſiti.* Den Tag unnütz zubringen. *Hijában eltölteni a' napot.*

Lăcerta, æ, f. Cic. *Kuſchar, guſcher dvoje felye; jedniſzu menyſſi z-chernkaſztemi piknyiczami; drugi zeleni y vetſſi, drugach: zelembak, zelembaki.* Grüner Heydex, Aidex, Adex. *gyék.*

Lăcertōſus, a, um. *Miſſichaſzt, ſilaſzt, dugoruk.* Adericht, langen Arm habend. *Ius,*

Digitalizirao Google

eres; *Hoſzſzú kezú, hoſzſzú karú.* ità Varro. 2. *Jako-ruk.* Starck an Armen. *Erős kézű, karú.* Vid. *Robuſtus, Validus.* ità Cic.

Lăcertus, i, m. Cic. propriè *Miſſicza, Miſſ:* ali: *Silne ſtrani téla, vu kojih jakoſzt ſztoi.* Die Maus, *oder* die Aderichten Theile des gantzen Leibs, daran die Stärcke liegt. *Inas és eres réſzei a' tejtnek, mellyekben az erő vagyon.* Hinc 2. Vid. *Brachium.* Item: *Gornya ſztran ruke zverhu lakta.* Der obere Theil der Hand, Obertheil des Arms. *A' karnak felső réſze könyökig.* Cic. 3. *Metaph.* Vid. *Vires, ium.* Cic. 4. Vid. *Lacerta.* Virg. 5. *Klen riba.* Gevviſſe Art von Fiſchen. *Egy bizonyos hal.*

Lăceſſio, is, ire, ivi, itum, (Act.) *Cic.* Vid. *Laceſſo.*

Laceſsītio, onis. f. Ammian. *Zezavanye, draſenye, podſiſenye.* e. Anreitzung. *Boſzſzontás, ingerlés.*

Lăceſſo, is, ere, īvi, & eſſi, ītum, [Act.] Cic. *Podſiſem, draſim, zezávam, vábim, mámim.* Reitze, anreitze, trotze, ausfordere, ausbiethe, locke. *Boſzſzontom, ingerlem.* Vid. *Irrīto, incĭto, provŏco.* Sumitur autem tam in bonam, quàm in malam partem. *Ut:* Méque amabis & ſcripto aliquo laceſſes. *Cic. l. 12. Fam.* Ultro maledictis me laceſſiſti. *Cic. Phil.* 2. Aliquem præliô, bellô laceſſere: Cic. *Kőga z-bojem na boj zezvati, vabiti, nagnati, primorati.* Einen mit Krieg zum Krieg ausfordern, auslocken, anreitzen, trotzen. *Valakit hartzal hartzra gerjeſzteni.* 2. Laceſſere Deos: *pro* precibus fatigare. *Horat.* 3. Vid. *Titillo.* Lucret. 4. Vid. *Ferio, tango.* Lucr. 5. Hos ego ſermones laceſſivi numquam: Cic. *id eſt:* nunquam promovi, excitavi, provocavi.

Lăchănizo, Lachanīzo, as, re, avi, atum, [Neu.] *Græc. Svet.* Vid. *Langueo.*

Lăchănŏpōla, æ, m. Græc. *Vertar ſalátu, zelje &c. prodavajuchi.* Ein Gartner, der Salat, Kraut verkaufft. *Kerti vetemény árulò.*

Lachanopōlis, ĭdis, f. Græc. *Vertaricza ali Druga ſena, kâ povertelje prodáva.* e. Kräuter-Frau. *Paréj* vagy *kerti vetemény árulò Aſzſzony.*

Lăchănŏpōlĭum, ii, n. *Græc.* Virg. *Piacz na kőmſze ſzamo povertelje prodáva.* Ein Platz vvo man die Kräuter verkaufft, r. Kräuter-Marck. *Zöld piatz.*

Lăchănum, i, n. *Græc.* Horat. *Povertelje.* Allerhand Eſs-Kräuter. *Minden enni-való kerti vetemény, parti, Laboda &c.*

Lăchrўma, (*melius* Lacryma, *ut Manut. in Orthogr.*) æ, f. Cic. *Szuza.* e. Zähren, Thränen. *Könyo, Könyhullatás.*

Lăcīnia, æ, f. Cic. *Skricz balye, ſzkut, kraj balye.* 2. *Rez, falat razdrapanoga ſzukna.* ali *balye.* 3. Zipffel am Kleyd; belege, *oder* e. Falt eines Kleyds, 2. Ein abgeriſſener Stuck Tuch, *oder* des Kleyds. *Haſitték, ſzél á rubázaton Poſztóból* vagy *Rubázból leſzakaſztott darab.*

Laciniātim, *Adv.* Apul. *Na Skricze, Nabrâno, Narugano.* Falten-Weis. *Fürtönként, Haſábonként.*

Laciniātus, a, um, *Plin.* Vid. *Laciniosus.*

Lăcīnĭo, as, are, avi, atum, (Act.) Apul. *Stricze, Szkute popravlyam.* Die Falten mache. *Rántzolok, rántzot-tſinálok.*

Laciniōsè, *Adv.* Plin. Vide. *Laciniatim.*

Laciniōſus, a, um. Apul. *Skriczaſzt, ſzkutaſzt, nabrán.* Voller Falten, falticht. *Rojtos, Haſogatott.*

Lăcīno, as, are, avi, atum, (Act.) Prud. Vide *Lacero.*

Lăcio, is, ĕre, Lăcui, & lexi, lăcĭtum, & lectum, [Act.) Lucret. *Vkanyujem.* Betrüge. *Megtſalom.* Verb. eſt *obſol.*

Lăcon, & Lăco, ōnis, m. Horat. Corn. Nep. *Jàk y berz peſz.* Ein ſtarcker und geſchvvinder Hund. *Erős és ſerény kutya.* 2. idem quod *Lacedæmonius.*

Lăcōnĭcè, *Adv.* Horat. *Na kratkom,* Kürtzlich. *Rövideden.*

Lăcōnĭcum, i, n. Cic. *Botna kupely, Hiſa za kupely.* s. Schvvitz-Bad, e. Bad-Stube. *Gőzferedő, Izaſztó feredő.*

Lăcōnĭcus, a, um, *Horat.* 1. *K Lacedemonczem* iliti *ſpartanczem ſzpadajuchi.* Zum Spartanern gehörig. *Spártabéliekhez-való* 2. Laconicus Sermo. *Kratko govorenye.* e, Kurtze Red. *Rövid ſzólás.*

Lăcōniſmus, i, m. *Græc.* Cic. *Kratkorechje, nachin na kratkom kaj rechi,* ali *govoriti.* Kurtze Art zu reden. *Lakóniai módra-való rövideden, és fontoſon ſzólás.*

Lăcrўma, (*apud Terent.* Lacruma) æ, f. Cic. Vid. Lachryma.

Lacrymābĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. *Oplachlio, placha, ſzuz vreden.* Thränen-vvürdig, das zu bevveinen iſt. *Meg-ſiratható.*

Lachrymābundus, a, um, Liv. *Szuzechi, ſzuze tochechi.* Die Thränen gieſſend, vveinend. *Síránkozó. Siratandó.*

Lacrymātio, onis, f. Plin. *Szuzenye.* Das Zähren

Digitalizirao Google

Zähren gieſsen, Weinen. *Strás, könyvezés.*

Lăcrўmo, & Lăcrŭmo, as, are, avi, atum, (Neut.) *Terent.* Lăcrўmor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. *Szuzim, ſzúze tochim.* Thräne, Zähren vergieſse. *Strok, könyvezek.* Synon. *Illacrymor, ploro. fleo, lugeo.* Lacrymari. *Phras.* Literas lacrymis propè delere, lacrymis debilitari, confici. Fletu impediri. Oculos miserè corrumpere. Lacrymis nunquam abſtinere, in lacrymis jacere: lacrymis nullum finem ponere: Luctu contabeſcere, conſumi: modum lugendi nullum facere; totum in luctu verſari; lacrymis uſque indulgere. Lachrymas excire, lamentis ſe conficere. 2. *Lacrymis modum ponere*: Lacrymas tenere, cohibere, reprimere. Imperare dolori, temperare lacrymis. Citò areſcit, conſumitur lachryma in alienis malis.

Lacrymōsè, *Plin.* Lacrymabilĭter, *Adv.* Ovid. *Szuzno.* Mit Thränen, Zähren. *Könyvezve, Siralmaſon.*

Lacrymōſus, a, um, Horat. *Pun ſzúz, ſzuzlio.* Voll Thränen, triefend. *Könyvező, ſiránkozó, keſervés.*

Lacrymŭla, æ, f. Cic. *Szuzicza.* Ein Thränlein. *Könyvetske, könyhullatáſotska.*

Lactārĭus, a, um, Plin. *Dojechi, Mleko imajuchi, davajuchi.* Zu ſaugen gebend, das Milch hat, giebt. *Tejes, Tejet-adó.* Lactaria animalia. *Varro.*

Lactārius, rii, m. Lamprid. *Napravitel mlechneh jeſztvin.* r. Milch-Speiſs-Macher. *Tejes-étel-tſináló.*

Lactātus, ûs, m. Plin. *Dojenye, z-mlekom odbranenye, Czeczanye.* e. Mit Milch-Ernährung, Säugung. *Szoptatás, ſzopás.*

Lacteo, es, ere, (Neu.) Cic. *Czeczam, ſzaſzvem.* Sauge. *Szopok.* Vituli lactentes, Ovid. *Czeczajuchi telichi.* Säugende Kälber. *Szopó Borjuk.* 2. pro *Lacte plenum eſſe.* Ut: Lactentia frumenta: Lactens ficus, Ovid.

Lacteŏlus, a, um, Cato. *Kakti Mléko bél.* Weiſs vvie Milch. *Fejérlő mint a' téj.* (Dimin. à Lacteus.) Lacteolæ puellæ. Cato.

Lactes, ium, f. plur. Plaut. *Mebka chreva.* Die vveiche Darm. *Gyenge bélek.* Et Lactes, is, f. Sing. apud Priſc. Lactes piſcium. Plin.

Lactesco, is, ere, (Incoat.) Cic. *Mlechimſze, Mlekom poſztajem.* Zu Milch vverde. *Megtejeſedem, Tejjé válom.*

Lactĕus, a, um, Cic. *Mlechen.* Was von Milch iſt. *Tejes.* Lactea Cœli via. Ovid. pro *Candida, alba.*

Lactĭcīnĭa, orum, n. plur. Apic. *Mlechne jeſztvine.* e. Milch-Speiſen. *Tejes ételek.*

Lactĭcŏlor, ōris, om. Auſon. *Mlechne Boje farbe.* Milch-Färbig. *Tejes feſtékü.*

Lactĭnĕus, a, um, Venant. Fortun. Vide *Lacteus.*

Lactĭto, as, are, avi, atum, (Freq. Act.) *Mart.*

Lacto, as, are, avi, atum, (Act.) Varro. *Doim.* Zu Saugen gebe. *Szoptatok.* 2. Transl. *pro* blanditiis traho, allicio, decipio. *Terent.*

Lactōſus, a, um. *Pun Mlika.* Voll Milch. *Téjel teli.*

Lactūca, æ, f. Varro. *Saláta, Jedo-trava.* r. Lattich, Salat. *Saláta.*

Lactūcella, & Lactūcŭla, æ, f. Colum. *Salaticza, mala Saláta.* Klein Salat, Lattich. *Apró Saláta.*

Lăcūna, æ, f. Varro. *Mlaka, Bara, kál.* Eine Lacken, Pfütze. *Tótſa, Potſolya, Motsár.* 2. Eſt *Cavitas* infra ſupercilia. *Varro* 3. *Transl.* Explere lacunam rei familiaris: *Cic. pro* ſarcire damnum acceptum. 4. Lacuna in auro: *Cic. id eſt:* fraus, *vel* imminutio valoris, *Hinc* Lacuna famæ. *Gell.*

Lăcūnar, āris, n. *Svet.* Eſt tignorum interſtitium. *Med roſeniczami y ſztênum proſztor, Podkàp:* ali: *Popodenye.* &c. r. Eſtrich, e. Vertäfelung eines Gemachs. *Bóltozásnak párkánya.* V. *Laquear.* 2. Eſt trabs præcipua in ædificiis. Vid. *Trabs.* ità *Cic.*

Lăcūnārium, ii, n. (*Dimin. à* Lacunar.) *Vitr.* Vid. *Lacunar.*

Lăcūnārius, (*à* Lacuna) rii, m. Jul. Firm. *Grábar, Jamo-kopàch,* r. Gruben-Graber, *árok-ásó.* 2. V. *Laquearius.*

Lăcūnātus, a, um, Plin. *Na priliku grabe zrézan, ſupely.* Hohl vvie eine Grube. *üres mint a' lyuk* vagy *árok.*

Lăcūno, as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. *Na ſzpodobu grabe zrezávam, dubem, perſzenicim.* Eine Grube, *oder* Tilck mache, etvvas hohl mache nach der Geſtalt einer Gruben. *árkot tſinálok, árok módra kivájom.* Item V. *Fornico.*

Lăcūnōſus, a, um, Cic. *Mlakaſzt, Grabaſzt, Baraſzt, Berechaſzt.* Voll Gruben, Lacken, Pfützicht, Grubicht. *Vermes, Motsáros.*

Lăcus, ûs, m. Cic. *Jezeriſche, Jezero.* Einer See. *Gödör, Verem, Tó.* 2. Transl. Vid. *Labrum N.* 2. ità *Cic. Ovid.* Item Vid. *Foſſa:* Vitruv. 3. Vid. *Lacunar. N.* 1. Lucil.

Lăcuſcŭlus, i, m. Colum. *Jezerisebecze, Jezercze,*

zercze, *malo jezero*. Kleiner See. *Tavatska*, *tótska*.

Lăcuſtris, is, *com.* tre, n. *K-jezeriſchu ſzpadajuchi*, *iz jezeriſcha*. Zum See gehörig, aus dem See. *Tóból-való*. Lacuſtres piſces. *Ribeiz jezeriſcha*. See-Fiſchen. *Tóbéli halak*.

Lădănum, *jonicè* Lādănum, i, n. Plin. *Szok* ali *roſzna pavulicza trave* Lada *zváne*. r. Safft von dem Kraut Lada. *Jó illatú ſzurkos nedveſség*. Dicitur etiam *Labdănum* vel *Laudănum* à Medic.

Lædo, is, ere, Læſi, Læſum, (Act.) Cic. *Synon.* Verbo factóve aliquem offendo. *Ranim*, *Vrajujem*. 2. Metaph. *Bantujem*, *Vrédim*. 1. Verletze, beſchädige. 2. *Metaph.* Beleidige. *Meg-sértem*, 2. *Meg - bántom*. Perjuriô, dictis, ludibriis aliquem lædere. *Cic. Syn.* Alicujus nomini lucem eripere, tenebras obducere. 3. Lædere fidem: *id eſt:* violare. *Cæſ.*

Læmargĭa, æ, f. *Græc.* Vide. *Guloſitas*.

Læmargus, i, m. *Græc.* Vide *Gulo*.

Læna, æ, f. Cic. *Gornya halya*. Ein Oberkleyd. *Felső ruha*. Veſtis erat Flaminum *ſeu* Sacerdotum romanorum. *Cic.* Item Regum & Heroum, *Virg.*

Læſio, onis, f. Cic. *Ranenye Vrazenye*. 2. Metaph. *Zhantuvanye*, *Urédenye*. e. Verletzung, r. Schade, 2. e. Beleydigung. *Sértés*, *Sérelem*, 2. *Bántás*.

Lætābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Razveſzelio*, *Veſzelio*. Erfreulich. *örvendetes*.

Lætăbundus, a, um, Gell. *V. ſzelech*, *Veſzel*. Sich erfreuend. *Vigadozó*.

Lætāmen, inis, n, Plin. *Gnoj*, *ſzmrad*. r. Miſt. *Gané*, *Gánézas*. Lætamen efferre. Pall'ad. *Gnoj van noſziti*, *voziti*. Miſt austragen, führen. *Ganéjt kihordani*, *vinni*.

Lætandus, a, um, Cic. *Veſzelja vréden*. Freuden - vvürdig. *Vigaſságra méltó*.

Lætans, antis, *om.* Cic. Vide *Lætabundus*, *Lætus*.

Lætanter, *Adv.* Lamprid. Lætè, *Adv.* Cic. *Veſzelo*. Freudlich, frölich. *Vigan*. Lætiùs, *Pallád*. Lætiſſimè *Gell.* Synon. *Jucundè*, *Hilariter*, *bilarè*.

Lætātio, onis, f. *Jul. Cæſ.* Lætĭtĭa, æ, f. *Cic.* Lætĭtūdo, ĭnis, f. Accius. *Veſzelje*, *Radoſzt*, *Raduvanye*. e. Freud. *örülés*, *öröm*, *vigaſság*.

Lætĭfĭcātio, onis, f. Arnob. *Razveſzelenye*, *Genenye na veſzelje*. e. Freudmachung, Bevvegung zur Freude. *Vigaſztalás*, *Vidámítás*.

Lætĭfĭcātor, oris, m. Tertull. *Razveſzelitel*, *Veſzelitel*. r. Freudmacher. *Vigaſztaló*, *Vidámító*.

Lætĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) *Luc.* Læto, as, are, avi, atum, (Act. *obſol.*) Accius. *Razveſzelyujem*, *veſzelim*, *veſzeloga chinim*. Erfreue, frölich mache. *Vigaſztalom*, *Vidámítom*. 2. Idem ac *pinguem facio*, *Stercoro*. Lætificare agros. *ità* Cic.

Lætĭfĭcus, a, um. Cic. *Razveſzelechi*. Das frölich macht, erfreulich. *Vidámító*, *Vigaſság-ſzerző*.

Lætiſco, is, ere, *pro* Lætus fio, (Neu. Inch.) Siſen. *apud* Non. *Veſzel poſztajem*. Erfreuet vverde. *Vig kezdek lenni*.

Lætĭtĭa, æ, f. Cic. Vide. *Lætatio*. *Uſius* · Hic tu qua lætitiâ perfruere? *Cic.* Lætitiâ efferri. *Terent.* Lætitiam capere, afferre, lætitiâ afficere. Cic. 2. Lætitia agrorum, arborum: *id eſt* Fertilitas. *Colum.*

Lætor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. *Veſzelimſze*, *Radujemſze*. Ich freue mich. *Vigadok*, *örvendek*. *Synon.* Exulto, triumpho, lætitiâ efferor, lætitiam apertè ferro, lætitiis incedo. *Uſius.* De tua fortuna lætor. Tuis præclaris operibus, in tuis progreſſionibus magnopere mihi lætandum duco. *Phræ.* Tuis rebus valde *lætor*: Magnam lætitiam è rebus tuis capio, haurio, ſuſcipio, ſumo; Res tuæ vehemens mihi gaudium præbent, pariunt; gaudiô me afficiunt ſingulari res tuæ. Magna mihi inde voluptas, jucunditas, delectatio oritur. Lætitiâ me res tuæ ſecundæ complent, cumulant, perfundunt. Magnam animi voluptatem, hilaritatem colligo è fecundis rebus tuis.

Lætus, a, um, *Cic.* quí gaudium internum animi, etiam vultu oſtendit, & in lætitiam convertit. *Veſzel.* Luſtig, frölich. *Vig. Uſius*: Vagantur læti. *Cic.* Lætus beneficiô. *Tacit.* Lætus de amica. *Terent.* Lætus laboris, *poëticè* Lætus bellare, Lætiſſimus ire. *Silius.* 2. Læta cædes *pro* lætitiam afferens. *Tacit.* 3. Lætiſſimi fructus vitium: *id eſt* fertiles & uberes. *Cic.* 4. Læta armenta: *id eſt* pinguia. *Virg.* 5. Lætus *pro* libens. *Plaut.* 6. *pro* Felix, fauſtus. *Plin.*

Læva, æ, f. (*intellige* Manus) Cic. *Levacha*, *Livicza*, *Leva Ruka*. Die lincke Hand. *Bal kéz*.

Lævè, *Adv.* Horat. *Na levuſztran*, *nalevo*, *k-ſzebi*. Auf lincke Hand, auf lincke Manier. *Balfelől*, *Balog módra*. 2. Transl.

Vid.

Digitalizirao Google

Vid. *Siniſtrè N.* 1. 3. *Bedaſzto, Glyumpaſzto.* Törlich, plump. *Bolondúl.*

Lævĭgābĭlis, is, com. le, n. *Ogladliv, Kaiſzegladko vuchiniti more.* Das ſich glätten laſt. *Meg ſimíthaló.*

Lævĭgātio, onis, Vitr. f. *Gladenye.* e. Glattung. *Megſimítás.*

Lævĭgātōrius, a, um. *K - gládenyu ſzluſechi.* Zum Glätten *oder* Reiben dienlich. *Megſimítátra-való.*

Lævĭgātor, oris, m. *Gladitel.* r. Glattmacher. *Meg-ſimító.*

Lævĭgo, (*vel* Lēvĭgo: *idem eſt de Deriv.*) as, are, avi, atum, (Act.) Varro. *Gladim, Gladko chinim, Chiſztim, ſzvetlim.* peregr. *Palíram.* Glatt-mache, glätte, poliere. *Meg-ſimittom, pallérozom.*

Lævis, (*vel* Lēvis) is, *com.* ve, n. Varro. *Gladek, oſzvetlen, ochiſchen,* peregr. *zpaleran.* Glatt, auspoliert, ausgebuzt. *Sima, Pallérozott.*

Lævĭtas, atis. f. Plin. *Gladkocha, Skalnoſzt, Puznoſzt, Skál.* e. Glätte, Schlüpffrigkeit. *Simaság, ſikamlás, ſikándorás.* Lævitas inteſtinorum, Cels. *Griſa, Driſztavicza.* r. Durchlauff. *Haſnak menése.*

Lævo, as, are, avi, atum, (Act.) Stat. Vide *Lævigo.*

Lævor, oris, m. *Lucr.* Vide *Lævitas.*

Lævorſum, Lævorsùs: *Adv.* Apul. *Nalevo, na levu ſztran.* Auf die lincke Seiten. *Balkéz-felé.*

Lævus, a, um. Cic. *Lèv, a, o.* Linck. *Balog.* 2. Metaph. *Neſzrecben.* Unglücklich. *Szerentétlen.* 3. Vide *Fatuus, Stolidus, Horat.*

*Lăgănum. i. n. Horat. *Strukely, Teſztenicza nadevena z ſzirom, &c. ſzirna pogacha, kolach z-ſzirom napravlyen.* e. Käs-Strudel; eine Gattung Küchlein, ſo aufgehen; e. Paſtete mit Käs &c. gefüllt. *Túrós bélet, ſajtos palatſinta, pogátſa.*

Lăgēna, (Laguna) æ, f. Plaut. Mart. *Baril,* peregr. *Flaſzka.* Eine Flaſchen, s. Lägel. *Palatrk, Tſobolyó, Tſobán, Légely, Kártya* vagy *Kártos.*

*Lăgēos, ei, f. *Virg.* Uva leporina. *Siprîna grozdje.* Eine Gattung Weinbeer, ſo die Haaſen ſehr lieben. *Bizonyos ſzőlő neme, mellyet a' nyúlak ſzeretnek.*

*Lăgēus ea eum, *Sil.* idem quod *Ægypticus.*

*Lăgō s ĭdis, f. *Latinè* Lepus marinus Horat. *Morſzka riba, meſzo imajucha zajchevе dube.* Ein Meer Fiſch, deſſen Fleiſch vvie Haaſen-Fleiſch ſchmeckt. *Tengeri hal, mellynek a' húſa oly ízű, mint a' nyúl-hús.*

*Lăgōnōpŏnus, i, m. Plin. *Grizavicza, chrev griz.* s. Darm-Grimmen, Reiſsen. *Nyúlallás, haſnak tekerélſe.*

*Lăgōphtalmus, i, m. Cels. *Ochiu pomeny kánye, ból, kada gornya trepavicza dolnyu doſzrechi, y z-nyumſze ſzklopiti nemore, zajchev pogled, ſmír, ſmirênye.* e. Augen - Kranckheit, da die obere Augen-Braunen zu denen unteren nicht langen: s. Haaſen-Geſicht. *Szemnek nyavalyája, mikor a' felső ſzemhéja fenn marad, nem búnyódik-bé; Nyúl módra nézés, kantſalság.* Huic contrarium vitium eſt *Ectropium, ii, n. Græc.* cùm inferior palpebra attolli, & cum ſuperiore committi non poteſt.

*Lăgōpus, ōpŏdis, f. Mart. 1. *Béla, vu velikeh planinah ſztojecha, Terchka,* 2. *Zajcheva trava, koja napriliku zajcheve noge raſzte medſitkom.* ità Plin. s. Weiſs Rebhuhn, vvelche in hohen Gebürg ſich aufhaltet, s. Schnee-Huhn, Stein-Huhn, 2. r. Katzen-Klee, e. Haaſen - Pfötlein, gevviſſes Kraut. *Gatyás fajd, havaſi fogoly madár.* 2. *Nyúlláb fű, ugorka nősző fű.* Lagopus ſiſtit alvum è vino pota, aut in febri ex aqua. Naſcitur in ſegetibus.

*Lăgōtrōphĭum, (Lagotrophion.) ii, n. & Lagotrophĭa, æ, f. Colum. *Meſzto, vukôm-ſze zajczi hráne.* r. Ort, da die Haaſen ernehret vverden. *Nyúlakot éltető hely, Nyúlaskert.*

Lăguncŭla, æ, f. (Diminut.) Colum. *Barilecz, Barilchecz.* Kleines Fläſchlein, Läglein. *peregr.* Bouteille. *Palatzkotska.*

Laĭcus, a. um, *â græco* Laos *latinè* populus. Tertull. *Obchinſzki, ſzvetzki, nepoſzvechen.* Gemein, vveltlich, ungevveiht. *Közönséges, világi, külső rendbéli.*

Laicus, i, m. *Chlovek prez ſz. redov: Redovnik prez redov* vulgò *Lajkuß.* Ein Menſch ohne Weyhe: Geiſtlicher, ſo keinen Geiſtlichen Orden hat, Lay-Bruder. *Világi, külső rendbéli ember: Papi rend nélkülvalóſzerzetes:* peregr. *Fráter Lajkus.*

Lālætānĭa, æ, f. (Laletania) *Mart.* ubi hodie pars Cataloniæ. *Kotar vu ſpanyolſzkoj zemlyi.* Eine Landſchafft in Spanien. *Tartomány Spanyol - országban.* Lalætanum vinum. Plin. *Gingavo, zlocheſzto vino, kakti laletanſzko.* Schlechter Wein, gleichvvie der Laletaniſche pflegt zuſeyn. *Roſzſz bor, mint a' Lálétániai.*

Lălisĭo, ōnis, m. Mart. *Divji oſzlich, takzvan doklamſze doji.* Ein junger Wald - Eſel, alſo

Digitalizirao Google

alſo benahmſet, da er noch ſäugt. *Erdei ſzamárotska.*

Lallo, as, are, avi, atum, [Neu] Pers. *propriè* Vid. *Sugo, Lacteo.* 2. Transl. *Bekam, Berbram, Nemrem prav izrechi kakti malo dete.* Lalle, nicht recht Reden könne. *Gögitsélek, Dadogok.*

Lallus, i, m. *Auſon.* Vox nutricum prolectantium infantes ad lac ſugendum.

Lāma, æ, f. Horat. *Latinè* Collectio aquarum, Lacuna major. Vid. *Lacuna N.* 1.

Lambĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. Vide *Lacero, Laceſſo.*

Lambĭto, as, are, avi, atum. [Act. Freq.] Solin. *Guſztokrat liſem, oblizávam.* Offt lecke. *Gyakran nyalok.*

Lambĭtus, ûs, m. Vict. *Oblizavanye, Lizanye, Liz.* Das Ablecken, Lecken. *Nyalás.*

Lambo, is, ere, ambi. (Lambĭtum *Obſol.* apud *Priſc.* (Act.) Colum. *Liſem*, Lecke. *Nyalom, nyalok.* 2. transl. *idem ac* Leviter tango. *Virg. vel* Alluo. *Horat.*

Lāmella, æ, f. (*Dimin.*) Vitruv. *Plaſticza, Ploſchicza.* peregr. *Plehek.* Ein Blechlein. *Lamátska, plehetske, Bádokotska.*

Lāmenta, æ, f. *Obſol.* Pacuv. *apud* Non. Lamentātus, ûs, m. *Apul.* Lāmentum, i, n. *Cic.* Lāmentātio, onis, f. Cic. *Tuſenye, plakanye, javkanye, tuga, plach glaſzni, narekuvanye.* e. Wehklag, s. Kläglich heulen, und Schreyen, e. Wehklagung von groſsen Leyd. *Siralom, ſiralmas panaſzolkadás.*

Lāmentābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Placha, tuge, y javkanya vréden, oplachliv.* Kläglich, das zum Weinen bevvegt. *Sirahmas.* Voce lamentabili deplorare. Cic. *id eſt* Lamentis plena voce aliquid deflere.

Lamentārius, a, um. Plaut. *Na plach gibuchi.* Zum Weinen bevvegend. *Siráſra indito, gerjeſztő.*

Lamentātio, onis, f. Vid. *Lamenta.*

Lāmentor, aris, ari, ātus ſum. (Depon.) Cic. *Glaſznoſze plachem, tugujem, javchem, narekujem.* Jammere, Wehklage, mit Geſchrey Weine. *Siratom, ſirok.* Paſſivè ſumit *Apul.* Mœretur, fletur, lamentatur diebus pluſculis.

Lamentum, i, n. Vid. *Lamenta.*

Lămĭa, æ, f. Plin. *Riba morſzka, z-tulikemi Lampi, da z oklopi junaka more poſreti; y verujeſze, daje ova riba Jonu proroka poſerla bila.* 2. *Czopernicza.* 3. *Nochno ſztraſſilo.* r. See-Fiſch, See Hund vvelcher einen pantzerten Soldaten verſchlicken kan, etvveliche glauben das diſer Fiſch den *Jona Propheten* verſchlicket hat. 2. Eine Zauberin, Hexe. 3. Nacht-Geſpenſt. *1. Tengeri kutya-hal, a' melly egy vaſas katonát lovastól együtt elnyelhet: mondják hogy Jónás Prófétát ollyan nyelte volna-el. 2. éjel járó bódongós aſszony. 3. Rettegtető éjeli állatok.* 4. Lamiæ, arum, m. *plur.* Juven. Nobilis familia Æliorum Romæ.

Lāmĭna, æ, f. Cic. Lamna, æ, Horat. *Plocha, Plaſta*, peregr. *Pleh.* Ein Blech, eine Küpfferne, Zinnerne, &c. Blatte. *Laposan kivertt réz, ércz, Lánna, Bádok.*

Lāmĭnārĭus, rii, m. *Plaſto-del, Plocho-del.* r. Plech-Schlager, Spengler. *Bádokot laposan kiverő, értzet &c. vékonyon tsináló.*

† Lāmĭno, as, are, avi, atum. (Neut.) *Plaſte, ploche.* peregr. *Pleh delam, napravlyam.* Blech ſchlage, ſpengle. *értzet &c. Laposan kiverek, tsinálok.*

Lāmĭnŭla, (Lamnŭla) æ, f. *Tertull.* Vide *Lamella.*

Lāmĭum, ii, n. Plin. *Kopriva nepekucha.* Taub-Neſſel, nicht brennende Neſſeln. *Hólt tsalán, paréj.*

Lampădārĭus, rii, m. *Szvecho noſz, ki lampaſs noſzi, ſzvéti.* r. Lampen-Träger. *Lámpás, fáklya hordozó.*

Lampădŏdrŏmi, orum, m. *plur.* Græc. *Z. Goruchemi duplyeri na poſztavleno meſzto tekuchi.* Die mit brennenden Fackeln nach dem Ziel lauffen. *égő gyértyákkal fogadásból futók.*

Lampădŏdrŏmĭa, æ, f. Græc. *Vadlanye za derchati, ali vadlyo-derk z-goruchemi duplyeri.* Das Wett-Lauffen mit brennenden Fackeln. *Meg-gyújtott gyertyákkal fogadásból futás.*

Lampădŏphŏra, æ, f. Græc. *Noſzenye ſzvécbe, ſzvechenicze*, iliti *Lampaſſa.* e. Tragung einer Lampen. *Lámpás hordozás.*

*Lampas, ădis, f. Cic. *Szvechenicza, ſzvechnyak, ſzvetnicza, ſzvetnyak*, vulgò *Lampaſs.* Eine Lampe, Leichter. *Lámpás.* Propriè. Vide *Ignis, ſplendor, fax.* Virg. 1. Æneid. v. 6. *dicitur &* Lampāda, æ, f. *Plaut.*

Lampĕtra, æ, f. (*dicitur etiam* Lampreta) Plin. *Piskur berechni*, ali *pak morſzki* peregr. *Lampreta.* Tſchik, Biskurn, ein Fiſch in dem Moraſt ſich aufhaltend, gröſſer als ein Neunaug: *oder* gleiches Meer-Fiſchlein, Lampreten, groſs Neunaug. *Tsik, bereki vagy tengeri hal* peregr. *Lámpréta.*

Lampsăna, æ, f. Plin. *Divji vukret.* Wilder-Köhl. *Vad kápóſzta.*

*Lampўris, ĭdis, f. Plin. *Chervek, kiſze v-nochi ſzveti.* Ein Würmlein, ſo Nachts ſcheinet,

Leucht-

Digitalizirao Google

Liecht-Muck. *éjjel tündöklő bogaratska.* Latinè: *Cincidēla, nitedŭla, noctilūca.*

Lāmpȳrus, i, m. *Plin.* Piſcis ad formam lacertæ.

Lāna, æ, f. Cic. *Vuna.* e. Wolle. *Gyapjú.*

Lānāris, is, *com.* re, n. Varro. *Vunaſzt, vunen.* Von Wollen, das Wollen trägt. *Gyapjas.*

Lānārĭus, rii, m. Plaut. *Vunár.* r. Wollen-Bereiter. *Gyapjú-mives, tſapó.*

Lānātus, a, um. *Colum.* Vide *Lanaris.*

Lancĕa, æ, f. Varro. *Szulicza, kopje, darda.* e. Lanze, r. Spieſs, r. Speer, e. Pique. *Láncza, dárda.*

Lanceārĭus, rii, m. Vet: *Szulichár, dardáſs, kopjamik.* r. Lantzen oder Spieſs-Träger, l'Iquenier. *Dárda hordozó, dárdás.*

Lanceātus, a, um. Firm. *Z-ſzuliczum oboruſen.* Mit einen Lantzen bewaffnet. *Dárdás.*

Lanceo, as, are, avi, atum. (Neu.) *Z-ſzuliczum, z-kopjemſze bitam, bodem.* Lantzen auf einen vverffe. *Máſra dárdát hajtok.*

Lancĕŏla, æ, f. *Capitol.* Lancella, æ, f. Medic. (*Diminut.*) *Szulichicza, dardicza, Malo kopje.* 2. *Barberſzko Selezeze.* 1. s. Spieſslein. 2. Laſs-Eyſen, e. Lantzetten. *Dárdátska, Láncſátska.* 2. *érvágó vas.*

Lancĭno, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. Vide *Lacero, vexo.*

Lancŭla, *vel* Langŭla, æ, f. (*Diminut.* à Lanx.) Varr. *Vaſicza za zlata vagamye.* s. Gold-Wäglein. *Fontostka.*

Lănĕa, *vel* Lania, æ, f. Liv. Vide *Laniena.*

Lānĕſtris, is, *com.* tre, n. Vopiſc. *Iz vune.* Aus Wollen. *Gyapjúból-való.*

Lānĕus, ea, eum. Cic. *Vunaſzt, vunen.* Wollen. *Gyapjúi.* Metaph. Laneo pede incedere. *Na tihom hoditi.* In der Stille gehen. *Láb-hegyén menni.* Vid. *Mollis* Catull.

Langvĕfăcio, is, ere, eci, actum. (Act.) Cic. *Mlahavim, Mlahavo kaj chinim.* Schvvach mache. *Ellankaſztom.*

Langveo, es, ere, gŭi (Neu.) Cic. *Mlahavſzem, Mlahavochu imam.* 2. *Lenimſze.* Ich bin ſchvvach, Matt. 2. Ich bin faul. *Ellankádok.* 2. *Reſt vagyok.* Langvet juventutis noſtræ induſtria; *Phras. & Uſus:* Ut pulcherrimè calebat, ità ignaviter nunc facit omnia, indormit. Reſtinctô ſtudiorum ardore, ità frigidè agit, ut nolle exiſtimetur. Juventute utimur frigidiſſimâ: Ardor omnis refrixit penitùs & obriguit: Fractis animis elangveſcit, ceſſatione torpet. Veternus quidam occupavit, invaſit juventutem: Tam ſolutè, tam leviter, tam oſcitanter agit. Niſi faces admoveamus, ni calefaciamus, frigore frigeſcunt. Otiô ſeneſcere, hebeſcere juventutem vidēmus. Juventus non gloriâ movetur, non utilitate; pene jam elanguit. Non jam eadem juventus eſt, tardè commovetur, raro incaleſcit.

Langveſco, is, ere, (Inch. Neu.) Cic. *Mlahav, lèn poſztajem.* Matt, Schvvach, faul vverde. *Ellankadok, bádjadok.*

Langvĭdè, Langvidius *Adv.* Cæſ. *Mlahavo, lèno.* Gemächlich, faul, kraffilos. *Lágyan, puhán.*

Langvĭdŭlus, a, um. (*Diminut.*) Catull. *Primlahav, Prilèn; Nekuliko mlahav, Lèn.* Etvvas ſchvvach, matt, faul. *Lankadttotska, Fonnyadtt.*

Languĭdus, a, um, Cic. *Mlahav, trom, lèn.* Schvvach, matt, faul. *Lágy, lankadtt, reſt.*

Languĭfĭcus, a, um, Auſon. *Mlahavoga, lènoga chinechi.* Matt machend. *Ellankaſztó.*

Languor, oris, m. Cic. *Mlahavòcha, Mlahavoſzt, Lènòcha.* e. Schvvachheit, Mattigkeit, Trägheit, Faulheit. *Lankadttság, Erőtlenség, Reſtség.* Langvori ſe dare, permittere, dedere &c.

Lănĭārĭus, rii, m. *Varro*, Lănĭo, ōnis, m. *Paul. JCt.* Lănĭus, ii, m. Cic. *Meſzár.* r. Fleiſcher, Metzger. *Hús-vágó, Mészáros.*

Lănĭātio, onis, f. *Senec.* Lanĭātus, ûs, m. Cic. *Meſzarenye, na ſalate ſzèchenye, Merczvarenye.* Das Fleiſch-hacken, morden, metzeln, e. Zerfleiſchung, Zerreiſsung. *Darabokra ſzaggatás, elvagdalás, Felmészárlás.*

Lānĭcĭum, ii, n. Virg. *Iz vune dobichek.* r. Nutzen von der Wolle. *Gyapjú mk, tſapó mk.*

Lănĭēna, æ, f. *Plaut.* Lănĭārĭum, rii, n. *Varro.* Laniātōrĭum, rii, n. Vet. Gloſs. *Meſznicza, Meſzarnicza.* s. Schlacht-Haus, e. Fleiſch-Banck. *Mészárſzék, Marha-nyúzó hely.* 2. Laniena. *Meſzarenye, Merczvarenye, Marhe tuchenye.* Das Schlachten, Morden. *Felmészárlás.*

Lānĭfex, ĭcis, m. Lānĭfĭcus, i, m. *Vuno-del, vuno-chin, vunár.* r. Wollen-Weber. *Gyapjúval-bánó.*

Lānĭfĭcium, ii, n. Colum. *Vuno-chinſztvo, delo iz vune: vunſzka, vunena tkalchia.* e. Wollen-Arbeit, s. Wollen-Handvverck, e. Weberey. *Gyapjúval-bánás.*

Lānĭfĭcus, a, um, Tibull. *Vuno-chin, vuno-pred.* Das Wollen macht, ſpinnet. *Gyapjúval bánó.*

Lānĭgĕr, a, um, Cic. Lānĭlĕr, a, um, Plin.

Digitalizirao Google

Vuno-noſz. Das Wollen trägt. *Gyapjas.* Lanigeri greges. *&c.*

Lănio, onis, m. Vide *Laniarius.*

Lănio, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Meſzárim, naſalate ſrécbem, draplyém, tergam, mercavárim.* Zerſtücke, zerreiſſe, zerhacke, zerfetze. *Elſzaggatom, méſzárlom, darabokra-vagdalom.*

Lănĭōnĭus, a, um, Svet. *Meſzarov.* Dem Metzger, Fleiſcher gehörig. *Méſzárosbozvaló.*

Lāniſta, æ, m. Cic. 1. *Na greben vune chiſztitel.* 2. *Z-mechi vojuvanya, bodenya Meſter, Navuchitel.* r. Wollen-Kämmer, 2. r. Fecht-meiſter. *Gyapjú rendelő,* 2. *Viadal Meſter.*

Lāniſtĭtĭus, a, um, *Petron.* h. e. Ad Laniſtam pertinens.

†Lānĭtor, Lānĭlŭtor, ōris, m, *Vuno-per.* r. Wollen-Waſcher. *Gyapjú mosó.*

Lānōsĭtas, atis, f. Tertull. *Vunſztvo, Vunina.* e. Wolligkeit. *Gyapjaſság,*

Lānōſus, a, um. Colum. *Vune pun, Vunaſzt, Vunat.* Voll mit Wollen, vvollig, vvollicht. *Gyapjas.*

Lānūgĭnōſus, a, um, Plin. *Pavulichaſzt, Pun máha y pavulicz na bradiſchu.* Der viel kleine erſte Härlein hat. *Szőrős, Pibes.*

Lānūgo, ĭnis, f. Lucr. *Mah, Pavulicze na bradiſchu.* Die erſten Bart-Haare, Milch-Haare, Gauch-Haare. *Pib, Mob.*

Lānŭla, æ, f. Cels. *Vunicza, mala vuna,* Kleine vvollen-Flecklein. *Gyenge gyapjú.*

Lanx, lancis. f. Virg. 1. *Zdela ſiroka y okrugla,* 2. *Mérna zdelichka na vági.* Eine breite und runde Schüſſel. 2. Waag-Schüſſel. *Sík tál, tál.* 2. *Mérték ſerpenyő.* ità Cic. *Hinc,* Æqua lance penſare, *dicitur pro* juſtè, rectè.

*Lăpăthum, thi, n. Lapathos, i, m. & Lapathes, is, f. Plin. *Kiſzelicza trava.* s. Sauer-ampffer, Lende-Kraut. *Keserü lapu,* Mollit alvum. *latinè* Rumex *vocatur.*

Lăpĭcīda, æ, m. Varro. *Kamenár. Kamenorez, kameno-delecz.* peregr. *Staimeczar.* r. Steinmetz. *Kő faragó, kő-vágó.*

Lăpĭcīdīna, æ, f. Cic. *Kamena ruda, kameniſche, kamenarnicza.* r. Steinbruch. *Kőbánya, kő-vágó hely.*

Lăpĭdārius, a, um, Plaut. *Kamenarov, kamenarnichin.* Dem Steinbruch gehörig. *Kőbányához-való.*

Lapidarius, rii, m. Ulp. *Kameno-ter, kamenár.* r. Steinbrecher. *Kő-ſzegő, kő-áſó, kővágó.*

Lăpĭdātio, onis, f. Cic. *Kamenuvanye.* e. Steinigung. *Megkövezés,*

Lapidātor, oris, m. Cic. *Kamено-tuk, kamenuvavecz, z-kamenyem bitavecz.* r. Steinvverffer. *Kővező, kővel-bajigáló, kő-bánvó,*

Lăpĭdeſco, is, ere, (Inch. Neu.) Plin. *Kamenom,* ali *kameno-tverd poſztajem.* Zu Stein, *oder* Stein-hart vverde. *Kővé-léſzek, kővé-válom.*

Lăpĭdĕus, ea, eum, Cic. *Kameni, kamenati.* Steinern. *Kőből-való, kővi.* Metaph. *Teſek.* Schvvehr. *Nehéz.* Lapideus ſum, Plaut. *Jeſzem teſek.* Ich bin ſchvvehr. *Nehéz vagyok.* 2. Vid. *Durus.*

Lăpĭdĭcīda, æ, m. & Lăpĭdĭcæſor, ōris, m. V. *Lapicida,*

Lăpĭdĭcīna, æ, f. Vid. *Lapicidina.*

Lăpĭdo, as, are, avi, atum, (Act.) Sveton. *Kamenujem, z-kamenyem bitam.* Steinige. *Megkövezem.* Metaph. Aliquem verbis lapidare. *Kőga jako opſzuvati, obſſaniti.* Einen hart ſchmähen. *Valakit igen meg-ſzidalmazni.* Synon. Lapidibus cædo, obruo, lapides in aliquem jacio.

Lăpĭdōsĭtas, atis, f. Tertull. *Kamenitoſzt.* Steiniges Weeſen. *Kövesség.*

Lăpĭdōſus, a, um, Plin. *Kamenit, kamenat, kamenyaſzt.* Steinigt. *Köves.* 2. V. *Durus.* Virg.

Lăpillus, *Horat*, Lapillŭlus, i, m. (Dimin.) Solin. *Kamenecz, kamenchecz.* s. Steinlein. *Követske.*

Lăpio, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Pacuv. *apud* Non. *Kaj na kamen obracham, tverdo chinim, kamen napravlyam.* Etvvas hart *oder* zu einen Stein mache. *Kővé teſzem.* 2. apud *Feſt.* Lapire aliquem. *Kőmu ſaloſzt dodati.* e. Schmertzen machen. *Fájdalmasítani.*

Lăpis, ĭdis, m. Cic. *Kamen.* r. Stein. *Kő.* Lapis, & lapillus pro diverſitate Adjectivorum ſibi junctorum diverſas ſignificant gemmas, & ſpecies lapidum. *Uſus:* Lapidem ferre altera manu, altera panem oſtentare. *Prov.* Plaut. *eſt* coram amicè blandiri, clam nocere. Lapidem *vel* aërem verberare. *Prov.* h. e. In vanum laborare: *Plaut.* omnem movere lapidem: h. e. omnia experiri, conari. *Plin.* Lapis bibulus: *Virg.* Vid. *Pumex.* Lapis viridis: *Plin.* Vid. *Smaragdus.* Lapis vivus: *Catull.* Vid. *Pyropus.* Lapis parius, (à Paros *Inſula*] Hor. Vid.

Digitalizirao Google

Vid. *Parius Lapis*. 2. idem ac *Lydius Lapis*. Vid. ſuo loco. Lapillus niveus. *Dragi kiſzer, gyungy*. Perlen. *Gyöngyök*. Lapis molaris. Quint. *Melinſzki kamen*. r. Mühl-Stein. *Malom-kö*. Lapis Sacer. Tibull. *Megye-kamen*. r. Gräntz-Stein, Marck-Stein. *Határ kö*. 2. Metonymicè. V. *Milliare*. Romani enim ſingula paſſuum millia erecto lapide diſtinguebant, cui inſcriptus numerus deſignabat, quotum milliarium eſſet. *Hinc* ad decimum ab urbe lapidem manere: *eſt*, ad decem milliaria abeſſe: *Liv.* 3. Transl. Vid. *Durus, ſtolidus, ſtupidus, rudis, negligens, incurioſus*. Quid ſtas, lapis? Terent. *Kaj ſztoiſs, budalo?* Was ſteheſt du, Stock? *Mit állaſz oſtoba Tök kolop?* Lapides loqui: h. e. duro & aſpero ſermone uti. *Plaut*. 4. Homo de lapide emptus: *id eſt* Vilisſimus, & nullius pretii. *Cic*. Erat enim Romæ *Lapis* locus eminens, ſeu ſuggeſtus lapideus, ad quem ſervi, viles homines, exponebantur venales.

Lappa, æ, f. major, *aliàs* perſonata. Plin. *Lopuh*. e. Groſſe Klette. *Lapu*.

Lappa, æ, f. minor, *aliàs* Ăpārīne, es, f. Plin. *Toricza*. e. Mitlere Klette, s. Kletten-Kraut. *Ragadó fü*.

Lappācĕus, a, um, Plin. *Pun toricz, lopuſſuſzt*. Voll Kletten. *Ragadó ſüi, lapui*.

Lapsābundus, a, um. Senec. *idem ac* Labaſcens.

Lapsăna, æ, f. Plin. *Divji vukret*. Wilder Köhl. *Vad kápoſzta, erdei ſokhagyma*.

Lapſio, onis, f. Cic. *Padanye, opadanye*. Das Fallen. *Esés*.

Lapſo, as, are, avi, atum. (Neu. *Frequ. à* Labor, eris) Virg. *Popikavamſze, poſſemerujemſze, ſztoro opadam*. Wancke, zum fallen daumle, Dorckle. *Tſiſzamodom, Iſzamodom*.

Lapſus, ûs, m. Horat. *Pád, padecz, opadacz*. r. Fall. *Eſet, vétek*. 2. Transl. V. *Error, culpa*. ità Plin.

Lăquĕăr, Lăquĕāre, āris, n. *Virg*. Laqueārĭum, rii, n. Serv. *Perſznice, poperſznicze, gornya ſztran ſzobe, Czirkve, &c*. Ein Vertäfelte Tille, die Büne eines Zimmers, *oder* Kirchen, &c. e. Stuben-Decke. *Menyezet, padlás felsö réſze*. Item V. *Fornix, lacunar*. Plin. Laquear enim à Lacunar per *Antiſthacon* ſeu immutationem literarum venit.

Laqueārius, rii, m. JCt. *melius* Lacunarius. *Boltar; perſzniez, gornye ſztrane vu ſzobi, Czirkvi &c. napravlyavecz*. r. Gevvölb-Macher. Gipſer, Stuccador. *Boltozás, menyezet ſzinálo*.

Lăqueātus, a, um. Cic. *Poperſznichen, z-perſznieczami pokrit; od zgòr z-deſzkami obit, obdelan; podboltan*. Vertäfelt, untergevvölbt. *Menyezetes, deſzkás, bóltos*. 2 apud Colum. *Zapleten, zamotan, z-vuſem zvezan*. Vervvücklet, verſtrickt. *Törbe eſett*.

Lăqueo, as, are, avi, atum (Act.) Solin. 1. Vid. *Lacuno, fornico*. quæ tutiùs, quàm *Laqueo*, in hac ſignificatione adhibueris. 2. *Zapletávam, zamátam, z-vuſem zadergnujem*. Wervvücke, Einſtricke, vverſtricke. *Törbe eſtem*.

Lăquĕus, ei, m. Cic. *Zanyka, zadergalyka, zadergnicza, pruglo, váſe* r. Halſſing, Seil, r. Fallſtrick, Strick. *Tör, kötél*. 2. Transl. *Vſzako dugovanye z-kêmſze kaj more vloviti, zapleſzti, ali vkaniti*. Ein jedes Ding, damit man etvvas fangen, verſtricken, *oder* betrügen kan. *Minden-féleeſzközz, mellyel meg-fóghatni, törbe-ejteni, meg-tſalni lehet*. ità Cic. *Uſus*: Collum in laqueum inſerere: h. e. ſe ex funè ſuſpendere. *Cic*. Laqueo gulam frangere: *Salluſt*. Laqueo vitam finire: *Senec*. eſt ſuſpendiô interire. Laquei verborum, argumentorum, legum, judicii. *Cic*. Induere ſe in laqueos. *Vu kakvu teſtöchuſze zapleſzti*. ſich in die Vervvirrte Sachen einmiſchen. *Törbe eſni*.

Lār, lăris, m. *Plaut*. Lăres, ium, m *plur*. Tibull. *Hiſni Bogi, kuchni krivi Bogovi, domachi dubi, y churvari*. e. Haus-Götzen. *Házi Iſtenek*. Erant duo filii Laris, ſeu Laræ, aut Larundæ Nymphæ, qui compita ſervare, & pro urbis Romæ conſervatione vigilare credebantur. *Ovid. 2. Faſt*. 2. Metonymicè, Lar *vel* Lares. Vid. *Ædes, Domus, Urbs*. Antenorei Laris: *id eſt* Urbis Patavii. *Mart*. *Uſus*: Homo ſine pignore, ſine Lare. Curt. *Kruto ſziromah chlovek, Kój niſta néma*. Ein Bluth-armer Menſch, der nichts hat. *Igen ſzegény embet, a' kinek ſemmije nintsen*.

Lărārĭum, rii, n. Lamprid. *Kapelicza hiſneh Bogov*. e. Haus-Götzen-Capellen. *Házi Iſtenek Kápolnája*.

Lardārĭum, rii, n. JCt. *Szlaninſzka igla*. 2. *Szlanilnicza, vu kojojſze ſzlanine chuvaju*. 3. *Dácha od ſzlanin, kojeſze prodavaju*. 1. e. Spick-Nadel. 2. Eine Speck-Kammer. 3. Speck-Zoll, ſo man von dem Speck, der zu verkauffen iſt, zahlet. 1. *Szalonna tö*, peregr. *Spékelö*. 2. *Szalonna tartó hely*. 3. *Eladó ſzalonnából-való vám, adó*.

Lardum, i, n. *Ovid*. Lārĭdum, i, n. Plaut *Szalonna*. r. Speck von Schvveinen. *Szalonna*.

Largè, *Cic*. Largĭter, *Adv*. Plaut. *Adv*. *Obilno*.

Digitalizirao Google

Reichlich, überflüſſig. *Bővőn.* Synon. *Affatim, abundè, liberaliter.*

Largĭfĭcus, a, um. Lucan. *Obilno-chin, obilnochinechi.* Reichlich, überflüſſig-machend. *Bővőb.*

Largĭfluus, a, um. Cic. *Obilno-tek, obilno ezurechi, tekuchi.* Uberflüſſig-, reichlich-flüſend. *Bővőn-folyó.*

Largĭ-lŏqvus, a, um. Plaut. *Obilno govorliv*, ali *govorechi; vnogo-rechliv.* Überflüſſig redend. *Bővőn-szóló.*

Largior, iris, iri, ītus ſum. (Depon.) Cic. & *Lārgio*, is, ire, ivi, itum. (Neu.) *Obſolet.* Lucil. *apul.* Non. *Obilno dajem, prikaſujem.* Reichlich gebe, ſchencke. *Nyújtok, Bővőn-adok.* Dona in quemquam conferre; liberalitate uti, munere afficere aliquem.

Largĭtas, atis, f. Cic. *Dareslivoſzt.* e. Groſſe Freygebigkeit. *Bő-kezűség, adakozóság.*

Largĭter. Adv. Plaut. Vide *Largè.*

Largītio, onis, f. Cic. *Obilno davanye, prikazanye.* Das freygebige ſchencken. *Bővőn-adás.*

Largītor, oris, m. Cic. *Obilno delitel, nadelitel.* Der reichlich austheilt. *Bővőn-adó.*

Largĭtūdo, ĭnis, f. *Nepos.* Vide *Largitas.*

Largiuſcŭlus, a, um. (*Diminut.*) Solin. *Pridaresliv, nekuliko daresliv.* Um etwas freygebiger, nicht gar Freygebig. *Kevéſſe-bő.*

Largus, a, um. Cic. *Dareslivi.* Freygebig. *Bő.* 2. Idem ac *Prodigus, in dando effuſus.* Cic.

Lărĭcĕus, & *Lări-nus*, *Plin. Lărignus*, a, um. Vitruv. *Tiſzov.* Zum Lerchen-baum gehörig. *Terpertina-fából-való.*

Lărigna, æ, f. *Lăriſma*, ătis, r. Botan. *Terpentinſzko olye.* Terpentin Oel. *Terpentina olaj.*

Lărĭfŭga, æ, m. Petron. *Hiſo-bez, klátes.* Der nicht zu Haus bleibt, r. Stirtzer. *Háztól futó, ház-kerülő.*

Lārīnus, a, um. Plin. *Tűſzt.* Fett. *Kővér, zſiros.* Larini boves, Plin. *Tuſzti voli.* Fette ochſen. *Kővér ökrök.*

Lărix, ĭcis, f. Plin. *Tiſzovo drévo, tiſza.* r. Lerchen-Baum. *Fenyő faneme, melly terpentinát tſepeg, tiſza-fának-is hijják.*

Lārva, æ, f. Plaut. *Nochni duh, ſztraſſilo.* 2. *Tugyi obraz, preobraz, obraz norſzti.* r. Nacht-Geiſt, s. Geſpenſt, r. Rumpel-Geiſt. 2. Ein vermummtes Geſicht, ein Larve, Narren-Antlitz, Maſque. *éjjeli bújdosó lélek.* 2. *áll-ortza, idegen ábrázat.* Transl. V. *Stupidus, inſanus.* Plaut.

Larvālis, is, *com.* le, n. (*dicitur & Larvialis*) Senec. *Kakti nochni duh, ſztraſſilo, norſzko-obrazen.* Wie ein Larve: dem Nacht-Geiſt, Geſpenſt gehörig. *Kisértő, áll-ortzás.*

Larvātus, a, um. Plaut. *Norſzki, po faſſenſzki obrazen, tugyega obraza.* Vermummet, vermaſquet. *áll ortzájú, más ſzinbe öltözött.* 2. V *Furiosus.*

Larvo, as, are, avi, atum. (Act.) Firm. *Preoblachimſze vu halye faſſenſzke, napravlyeni obraz na obraz poſztavlyam: Z-Norſzkim preobrazenyem kóga plaſſim.* Mich Verkleide, Vermumme, ein Larven oder Maſque vor das Geſicht thue; mit Larven ſchröcke. *Máſok ábrázatjába, ruhájába, ſzinébe öltözöm. áll-ortzával ijeſztek.*

**Lārus*, (*Laros,*) ri, m. *Morſzka Kokoßka.* Ein Meer-Hünlein, gewiſſer Vogel. *Tengeri tyúkotska.*

**Lārўngŏtŏmĭa*, æ, f. *Poſirakov rézanye.* e. Gurgel-Schneidung. *Torok metſzés.*

**Lăsănum*, i, n. Horat. *Nochna poſzuda*, ali *ſztolecz zapotrebozhu.* s. Nacht-Geſchirr, r. Nacht-Scherben, Kammer-Topf. *éjjeli ſzükségre-való edény, buddó edény.*

Laſcīvè, *Adv.* Mart. *Synon.* Libidinosè, molliter, petulanter, procaciter. *Bludno, Lotro-ſelno, nechiſzto-blepno, nechiſzto-prokſzeno.* Geil, unzüchtig, leichtfertig. *Fajtalanúl, bujául, ſzilajúl.*

Laſcīvĭa, æ, f. ſæpe caret omni malitiâ, nonnumquam verò cum hac conjungitur: idem dic de *cæteris Derivatis.* Cic. *Synon.* Petulantia, procacitas, Libido. *Prevzetnoſzt, Prokßenoſzt, Lotro-Selnoſzt, Nechiſzto-blepnoſzt, Bludnoſzt.* e. Leichtfertigkeit, Uppigkeit, Frechheit, Muthvvilligkeit, Geilheit. *Szilajság, fajtalanság, bujaság.* Laſcivia Orationis. *Quint.* Cùm nempe intemperanti, & nimis florido ſtylo quis utitur.

Laſcīvĭbundus, a, um. *Synon.* Laſciviens. Plaut. *Lotro-Selen, Nechiſzto-blepechi, bludechi; Prokßechiſze, Podſzkakajuchi od prevzetnoſzti.* Geil-begierig, frech, muthvvillig, hupffend, ſpringend. *Fajtalankodó.*

**Laſcīvio*, is, ire, īvi, *vel* ĭi, ītum, (Neu.) Liv. *Bludim; nechiſzto-ſelim, blepim: Prokſſimſze; prevzet, prokßen jeſzem.* Uppig, geil, frech, ausgelaſſen, muthig bin, geilere. *Szilajkodom, Fajtalankodom.* Nunquam vacat laſcivire diſtrictis. Senec. *Obterßeni z-velikemi poſzli, nimaju chaſz prokßeni biti.* Die mit ſteten Geſchäfften beladen ſind, haben niemahl Zeit Kurtzvveil zu treiben. *A' kik gondokkal teli vadnak*

Digitalizirao Google

vadnak, ritkán tſintalankodhatnak. 2. Metaph. Arbores laſciviunt, Luxuriant: *pro* copioſos flores &c. emittunt.

Laſcīvĭtas, ātis, f. Firmic. V. *Laſcivia, Procacitas.*

Laſcīvus, a, um, Cic. *Na nechiſztochu vutgan, lutro-ſelen, nechiſzto-bludno-blepen, bluden; Prokßen, prevzet, razpuſchen.* Geil, üppig, muthvvillig, unzüchtig, frech, Meiſter-los, ausgelaſſen. *Szilaj, fajtalan, buja.* Siculi, ut ſunt laſcivi & dicaces. *Quintil.*

Lăſer, ĕris, n. Plin. *Diſſechi ſzok ali trava vrajje blato zvána.* r. Teuffels-Koth-ſafft, *oder* e. Meiſter-Wurtz. *ördög ſzarnak bíjók a' patikában.* Laſer cyrenaicum.

Lāſerpĭtiātus, a, um, Cato. *Z-korenom* alj *z-ſzokom trave vrajje blato zvánje zmeſſan, zachinyen.* Mit Meiſter-Wurtz *oder* Laſer-Safft vermiſcht. *Bludȯr ſuves.*

Lāſerpĭtĭum, ii, n. Plaut. (Med. *Aſam fatidam* appellant.) *Szok*, ali *koren ſzmerdechi.* s. Laſer-Kraut, *oder* r. Meiſtervvurtz-Safft. *Egy bludȯr flunek ȯſzve-ſzurítet leve.* Hinc laſerpitĭfer, *Catull.* Laſerātus, *vel* Laſaratus, *Plin.* Laſerpitiātĭum, ii, n. *Petron.*

Laſſeſco, is, ere, (Neu. Inch.) Plin. *Synon.* Fatigor, laſſor, feſſus fio. *Truden poſztajem, trudimſze, muchimſze.* Müd vverde. *Fáradok, lankadok.*

Laſsĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Vtrudenye, trùd, opeſſanye, ſumorenye.* e. Mattigkeit, Ermüdung. *Fáradtſág, Bádjadás, lankadás.*

Laſſo, as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. *Trudim, trudnoga chinim, ſumorim.* Müd mache, abmatte, ermüde. *Fáraſztom.*

Laſſŭlus, a, um, Catull. *Malo truden, natruden, pritruden.* Ein vvenig müd, abgemattet. *Fáradttotska.*

Laſſus, a, um, Plaut. *Truden, ſumoren, pozren.* Müd, matt, erlegen. *Fáradtt, lankadtt. Uſus:* Laſſus de via: *Plaut.* Laſſus viâ. *Ovid.* Laſſus viarum: *Horat.* Terra laſſa. *Plin.* h. e. ſterilis & effœta.

Lātè, *Adv.* Cic. *Siroko, na ſirokom, razſſireno.* Breit. *Széllyel, ſzéleſen.* Longè, latéque. Cic. *Dalko y ſiroko, dugo y razſſireno.* Weit und breit. *Széllyel és boſzſzan, ide 's tova.* Latiùs, latiſſimè. *Cic.*

Lătĕbra, æ, f. Cic. *Szkrivaliſche, ſzkroviſche, taiſche, zakutek, otajno zdubeno meſzto.* e. Klufft, der Schlupffvvinckel, ein verborgener, heimlicher Orth. *Barlang, rejtek hely, bluvó hely.* 2. Transl. *idem ac* Excuſatio & declinatio rei objectæ. *Cic.*

Lătĕbrĭcŏla, æ, m. Plaut. *Vu ſzkrivenom, otajnom meſztu Prebivavecz, Puſchine ſztanovnik.* Der in einem verborgenen Ort, *oder* in Höhlen vvohnet. *Barlangban-lakó.*

Latebrōsè, *Adv.* Plaut. *Synon.* Occultè, Clam. *Szkrivno, ſzkrovno, tajno, otajno, zakrito.* Heimlich, verborgener-Weiſe. *Rejtekben, titkon.*

Lătĕbrōſus, a, um, Cic. *Pun zakutkov, kruto ſzkroven, otajen, temen, tmichaſzt.* Voll Hölen, ſehr verborgen, heimlich, finſter. *Teli rejtekekkel, rejtek helyes, barlangos.*

Lătenter, *Adv.* Cic. V. *Latebrosè.*

Lăteo, es, ere, lătui, (Neu.) Cic. *Synon.* Delitesco, in occulto ſum. *Szkriven, ſzkroven, otajen &c. jeſzem, ſztoim.* Verborgen liege, unbekandt bin. *Lappang k. Uſus:* Latere tectô. Terent. *Szkrivenomu pod krovom biti.* Unter dem Dach verborgen liegen. *A' padláſon elrejtezve lenni.* Latere in ſpecu, latere ſub. tecto. *Cic. Liv.* 2. Vid. *Ignoro.* Hoc me latet: *Ovid.* Hoc mihi latet. Cic. *Zato ja neznam; to mi je ſzkrovno, neznano.* Das vveiſs ich nicht: das iſt mir verborgen, unbekandt. *Azt nem tudom.* In hac autem ſignificatione ſumitur *impersonaliter*, & potiſſimùm cum *Accus. perſona*, & *Nominat.* rei ignoratæ conſtruitur.

Lăter, ĕris, m. Cic. *Opeka.* peregr. *Czigel.* r. Ziegel. *Tégla.* Laterem lavare: *Prov.* Terent. *Zavman delati.* Umſonſt arbeiten. *Hijában munkálódni.*

Lătĕrālis, is, *com.* le, n. (*à* Latus) Plin. *Sztranen, na ſztrani, na boku.* Auf der Seiten, *bldali.*

Lătĕrālĭter, *Adv. Od ſztrane, od Boka.* An der Seiten. *óldalúl.*

Lătĕrārĭa, æ, f. Plin. *Opekalnicza.* peregr. *Cziglenicza.* r. Ziegel-Ofen, Ziegel-Hütte. *Tégla vetȯ hely, tégla tsúr, tégla égetȯ kementze.*

Lătĕrārius, ii, m. Non. *Opekàr* vulgò *Cziglàr.* r. Ziegel-Brenner, Ziegler. *Tégla tſinálò, Téglás.*

Lătercŭlus, li, m. Colum. *Mala opeka, opekicza.* peregr. *Cziglek.* Kleiner Ziegel. *Téglátska.*

Lătĕrĭtĭus, & Laterarius, a, um, Plin. *Opechni, iz opeke napravlyen.* peregr. *Cziglen.* Vom Ziegel gemacht. *Téglából tſinált.*

Digitalizirao Google

Lāterna, æ, f. Cic. *Szvechnicza*, *Lucherba*. e. Latern. *Lámpás*. Vid. *Lampas*.

Lāternārĭus, ii, m. Cic. 1. Vid. *Lampadarius*. 2. *Szvechniczo-del*, *Lucherbo - delavecz*, *napravlyavecz*. r. Latern - Macher. *Lámpás - tsináló*.

Lāteſco, is, ere, (Neu. Inch.) Colum. *Vſſirinu raſztem*, *debei poſztajem*. Breit, dick vverde. *Kiſzéleſedem*, *kiterjedek*.

Lătеſco, is, ere, (Inch. *à* Lateo.) Cic. Vid. *Lateo*.

Lătex, ĭcis, m. Lucr. Vid. *Fons*. 2. Metonymicè Vid. *Humor*, *Liquor*. Virg. *Vſze kaj je god mokro*, *kakti vino*, *voda*, *olje &c.* Allerley feuchtes, als Wein, Waſſer, Oel. *Minden-féle a' mi nedves*, *ugy mint bor*, *viz*, *olaj*. Sic dicitur: Latex lyæus: V. *Vinum*. Latex palladius: V. *Oleum*. Sacer Latex: *id eſt*: Aqua baptiſmatis. &c.

*Lāthyris, ĭdis, f. Plin. *Vnogo-liſzt*, *Mlechtrava*. s. Spring - Kraut, e. Spring-Körner, Treib-Körner. *Fünek neve*, *ugró gyökér*.

Lătiālis, is, *com.* le, n. *Plin.* Lătiāris, re, Cic. Vid. *Latinus*, *a*, *um*.

Latialĭter, *Virg.* Latiarĭter, *Ado.* Sidon. V. Latinè.

Lătĭbŭlo, as, are, avi, atum, *Obſol.* (Neu.) *Varr.* Latibulor, aris, atus ſum, *Obſol.* (Dep.) Accius *apud* Non. V. *Lateo*.

Lătĭbŭlum, li, n. Cic. V. *Latebra*.

Lātĭclāvĭus, a, um, Valer. Max. *id eſt*: qui latum clavum habet. *Hinc* Laticlavia tunica. Valer. Max. *Sztareh rimſzkeh vechnikov halya*, *velike z ſzvilum cherlenum naſſite chavle za znamenye imajucha*. Ein Kleyd der Raths-Herrn zu Rom, vvelches ſehr dicht mit Purpur, vvie breite Blatten, *oder* Koppen an den groſsen Nageln, anzuſehen vvar. *Római tanáts úri drága köntös*. 2. Lātĭclāvii, orum, m. *plur.* Svet. Dicti ſunt Senatores & Patritii Romani, ejusmodi tunicâ inſignes. *Rimſzki negdaßni vechniki iliti ſenatori z rechenum halyum oblecheni*. e. Römiſche Raths-Herrn, mit dem obbemeldten Purpur-Rock angethan. *Római tanáts urak*.

Lātĭfŏlius, a, um, Plin. *S'iroko-liſztni*, *s'iroko-liſzt*. Breitblätterig. *Széles-levelü*.

Lātĭfundĭum, ii, n. Plin. *S'iroka Ledina*, *Baſchina*, *proſztran kotár*. Ein vveit und breitliegender Boden, ein breites Land-Guth. *Széles mezei örökség*.

Lātīnè, *Adv.* Cic. *Latinſzki*. (Italus enim illiricè propriè *Vlah*, & ſic de cæteris jus generis) vulgò *Diachki*, *po diachki*. Lateiniſch, nach Arth der Lateiner. *Deákúl*.

Lătīnĭtas, atis, f. Cic. *Synon.* Latina locutio, ſermo latius, lingua latia. *Latinſzko* (vulgo *diachko*) *govorenye*, *latinſzki jezik*, *latinſztvo* ali *diachtvo*. Die lateiniſche Sprach, das Latein. *Deák ſzó*, *deákúl tudás*. *Phras.* Incorruptâ quadam latini ſermonis integritate, ad latii ſermonis leges caſtigata locutione uteris. Nihil ab emendata latinitate alienum, abhorrens loqueris. *Vel è converſo*: Non es is, qui aliquid purè latinè reddas: Tibi minimè licet verba latinitate donare: Non es idoneus auctor latinitatis. Id eſt: *Ti nészi verli latin ali diak*. Du biſt kein guter Lateiner. *Te nem vagy jó deák*.

Lătīnīzo, & Lătīno, as, are, avi, atum, (Act.) Cæli. Aurel. *Synon.* Latinè aliquid reddo, Latinitate dono. *Na latinſzki* (*diachki*) *jezik preobrácham*. Ins Latein überſetzen, lateiniſch gebe. *Deákra fordítom*.

Lătīnus, a, um, *Cic.* Quidquid ad Latium, vel ad populum Latinorum ſpectat. *Latinſzki*, vulgo *Diachki*, *k - latinom ali k-latinſzkoj zemlyi ſzpadajuchi*. Lateiniſch, zum Lateinern *oder* Lateiner - Land gehörig. *Látziumi*, *deáki*, *Látziumbéli*. Latinior, Latiniſſimus. *Hieron*.

Lătīnus, i, m. 1. *Nomen propr.* Viri ex Fauno, qui fuit Saturni nepos. nati: ſunt, qui ab hoc nomen Latii & Latinorum deducant. Regni faſces in Latio (*Italia*) tenente Latino Æneas, Trojâ à græcis expugnatâ, in Italiam venit, cui pars agri Laurentis in poſſeſſionem, & Lavinia Latini filia in matrimoniū eſt conceſſa. Latinus in prælio cum Rutulis interiit. *ità Virg.* 2. Appellativè: *Chlovek vu latinſzkoj* (*Diachkoj*) *zemlyi rodyen*, *ſitojechi*. r. Einvvohner des Lateiner-Lands. *Látziumba ſzületett*, *Látziumba lakó*. 3. *Ki latinſzki* (*diachki*) *zna*. peregr. *Diak*. Der lateiniſch kan. *Deákúl tudó*, *Deák*.

Lātio, onis, f. Cic. *Noſzenye*. e. Tragung. *Hozás*, *vitel*.

Lătĭtābundus, a, um, Sidon. *Szkrivajuchiſze*, *Jelejuchiſze ſzkriti*. Sich verbergend, der verborgen ſeyn vvill. *El-rejtezni kivánó*.

Lătĭtātio, onis, f. Quint. *Szkrovno*, *otajno bivanye*, *ſzkrivanye*, *tajenye*, *ſzkrienye*. Das Verbergen, e. Verbergung. *Lappangás*, *Lappangás*.

Lătĭto, as, are, avi, atum, (Freq. Neu.] Cic. V. *Lateo*.

Lātĭtūdo,

Digitalizirao Google

Lātĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Sirina.* Die Breite. *Szélesség.*

Lātĭum, ii, n. Cic.. *Latinſzka (diachka) zemlya, derſava vlaßke ali talianſzke,* vulgo *latinſzke zemlye med hetrurium derſavum, Terracinum varaſſu , y Tyberù potoku leſecha.* Der Lateiner-Land in Italia nahe bey Rom, heutiges Tags Champagna di Roma. *Látzium , olaſz orſzági tartomány a' Tiberis mellet a' tengerig.*

Lātius, a, um, Ovid. V. *Latinus.*

*Lātŏmĭa, (*juxta accent.* Lātŏmĭa) *vel* Lāutŭmĭæ, Lātŭmiæ, *aut* Latomiæ, arum, f. *plur.* Plaut. *Rude kamenate.* e. Stein-Brüche. *Kò-bánya.* V. *Lapicidina.* 2. Cicero ſic præcipuè Carcerem Syracuſanum appellavit: Ex quo translatum eſt nomen ad ſignificandos carceres Romanos, Liv. *Vuza y ſzuſanſztvo vu rimu, vu kojemſzu ſzuſni morali kamenye trèti y rezati.* e. Gefängnüſs zu Rom, vvo die Gefangene Stein brechen, und ſchneiden muſten. *Tòmletz Romában, mellyben a' rabok kòveket vágtanak, metſzettenek.* V. *Carcer.*

*Lātŏmus, i, m. Vid. *Lapicida, lapidarius.*

Lātōnĭa, æ, f. à Matre Lātōna. *Virg.* Vid. *Diana.*

Lātōnĭgĕna, æ, *com.* ſunt Apollo & Diana Latonâ matre nati. *Senec.*

Lātor, ōris, m. Senec. *Noſzecz, Noſzitel.* r. Trager. *Hozò, Vivò.* Lator literarum: Svet, *Liſzto-noſz, knigo noſz.* r. Brief-trager. *levèlhozò.* Legum *vel* Legis Lator: Cic. *Zapovedi odreditel, Praviczo-davavecz , odluchitel kakvoga obderſavanya y zapovedi.* r. Geſetz-Geber. *Tòrvény ki-adó.* Lator ſuffragii. *Na izboru ali pri drugom kakvom dokanchanyu, ſzvojega glaſza y privolyenya davavecz.* r. Stimmgeber, der zu etvvas ſeine Stimme giebt. *Vokſoló.*

Lātrātor, oris, m. Virg. *Lajavecz, ſchavkavecz.* r. Beller, Kreffer. *Ugató.* Metaph: *Berbravecz, ſerfravecz, ſiſnyavecz, Blaznik.* r. Zungen-Dreſcher, verleumbder. *Tsátſogó, más-ellen ſzóló.* ità Quintil.

Lātrātus, ûs, m. Virg. *Laj, lajanye, ſchavk, ſchavkanye.* Das Bellen, Klaffern. *Ugatás.*

*Lātrīa, æ, f. Vid. *Cultus: N. 4. & 5.*

Lātrīna, æ, f. *Plaut.* quaſi *Lavatrina* à Lavando. Lucill. 1. *Hiſni zahod, komornyak.* 2. *Mlaka,* ali *jama vſzakojachkoga ſzmrada kubinyſzkoga.* 3. *Otok vſzega Varaſſa ſzmrada.* 1. Haus-Abtrid 2. Senck-Grube, Lacken allerley Unflaths. 3. r. Guſs und Abzug voll Unflath, Stadt-Mering. 1. *árnyék-ſzék, ſzükség tenni-való hely.* 2. *Gòdòr, mellyben a' konyhán-lévò moslék foly.* 3. *Hely, mellyben az egéſz város gazza lefoly.*

Lātro, as, are, avi, atum. (Neu.) Cic. *Lajem.* Belle. *Ugatok.* Transl. Stomachus mihi latrat. Horat. *Jakoſzem gláden.* Es hungert mich ſehr. *Igen eròſen ehetném.*

Lātro, ōnis, m. Cic. *Razbojnik, lúpes, lupeſnik, puſztaia, hajdùk.* r. Straſſen-Rauber, Mörder. *Tolvaj, lator, puſztai.*

Lātrōcĭnālis, is, *com.* le, n. Apul. *Razbojnichki.* Straſſen-Rauberiſch. *Tolvajsághoz-való.*

Latrocinalĭter, *Adv.* Martian. Capel. *Razbojnichki, razbojnim nachinom.* Rauberiſch, Mörderiſch-Weiſe. *Tolvajúl.*

Lātrōcĭnātio, onis, f. Plin. *Razbianye.* e. Stroſſen-Rauberey. *Latorság, tolvajság.*

Latrocĭnium, ii, n. Cic. *Razbojnichtvo, razboj, lupeſtvo, puſztainſztvo.* e. Rauberey. *Tolvajság.* 2. Apud veteres: *Vojſzka.* r. Krieg. *Had.* Qui apud Regem in latrocinio fuiſti, ſtipendium acceptâſti. Plaut. *Kiſzi pod Kralyem bil vu vojſzki, plachuſzi vzel.* Der du unter dem König zu Feld gedienet, haſt auch die Beſoldung empfangen. *Ki a' Királyalatt hadakoztál, fizetéſt-is vettél.*

Lātrōcĭnor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. *Razbiam na pútu, púte zaſzédam.* Auf der Straſſen raube. *Tolvajlok, latorkodom.* 2. Apud veteres V. *Milito.* Plaut.

Lātruncŭlārĭus, a, um: Senec. *Szkakove igre, k-Szkaku igri ſzpadajuchi.* Zum Schach Spiel gehörig. *Szák játékhoz-való.*

Lātruncŭlātor, oris, m. Ulp. *Izizkavecz razbojnikov.* 2. *Szudecz zverhu razbojnikov.* r. Rumor-Meiſter der die Rauber auffſuchet. 2. Ein über die Rauber Banrichter. *Latrokat fogdosó.* 2. *Tolvajokat itélò Biró.*

Lātruncŭlus, i, m. (Dimin.) Cic. *Razbojnichecz, mali razbojnik, hajdukich, lupeſich.* s. Straſſen-Räuberlein. *Latrotska, tolvajotska.* 2. Transl. *Kamenczi, ſztupichki, ali ſzkaki, igre ſzkaknicza zváne.* r. Schach-Stein. *Szákon-való ravátolyotskák, kòvetskék.* Latrunculis ludere. Senec. *Na ſzkaknicza , ali z-ſzkaki ſze igrati.* In dem Schach-ſpiel ſpielen. *Szákkal jádzani.*

Lātus, a, um, Latior, *Cic.* Latiſſimus: *Senec.* Vid. *Amplus.*

Lātŭs, ĕris, n. Cic. *Bok, ſztran.* e. Seite. *óldal. Uſus:* Dolor Lateris. *Cic. Bokov bòl, Bodecz.* s. Seyten-Weh, *oder* r. Stich. *óldal fájdalom.* Regi à Latere: Curt. *Kralyov ſzvitnik, tolnachnik.* Des Königs geheimer Rath. *Királynak leg-belsò tanáts-*

nátt-adója. Lateri alicujus adhærere. Liv. *Blizu kôga biti.* Bey einem nahe ſeyn. *Valaki mellett lenni.* Homines mihi à latere: Curt. *Moji priateli.* Meine Freunde. *én jó barátim.* Latus tegere, claudere: h. e. Alicui à latere incedere, illudque protegere ac defendere. *Horat.* Hinc dicitur: Latere tecto diſcedere; *pro* periculum evadere, ſuperare. *Terent.* 2. Metonymicè Vid. *Vires.* Cic. 3. *Latus* dicitur etiam de rebus aliis: *ut:* Latera Inſulæ: *Cic.* Latus campi, navis: *Ovid.* Latera exercitûs. *Caſ.*

Lătuscŭlum, i, n, (Diminut. à Latus) Lucret. *Bochecz, bokich, ſztranyka.* s. Seitlein, kleine Seite. *óldalotska.*

Lăvācrum, i, n. Gell. *Kupely, pralynyak.* r. Ort da man badet, ein Bad, e. Wäſch-Standen. *Feredô, mosódás, mosdás.*

Lăvātio, onis, f. Plin. *Pranye.* Das Waſchen, e. Waſchung. *Moſodás, mosás.* 2. V. *Lavacrum.* ità Cic.

Lăvandŭla, æ, f. Botan. *Spikinarda.* e. Lavendel, Spicanarde. *Levendula, Spikinárd.*

Lăvātrīna, æ, f. *Varro.* Vide. *Balneum, latrina, lavacrum.*

Lāudābilis, is, *com.* le, n. Cic. *Hvale vréden.* Lobvvürdig, löblich. *Ditsséretes.*

Laudabĭlĭtas, atis, f. JCt. *Hvale-vrédnoſzt.* e. Lobvvürdigkeit. *Ditsséreteſség.*

Laudabilĭtĕr, *Adv.* Cic. *Hvale-vrédno.* Löblich, mit Lob. *Ditsséreteſen.*

Lāudănum, i, n. Med. *Lik iliti vrachtvo iz makovoga ſzoka, koje jemlyuchi ſzeny dobiva.* Gevviſſes Artzney-Mittel aus Mahnſaamen zubereitet, um, der es einnimmt, ſchlaffend zu machen. *Máknak nedveſségéből tſinált orvoſság, melly álmat okoz annak a'ki béveſzi.*

Laudātè, *Adv.* Cic. *Hvalno.* Gelobet. *Ditsérve.* Laudatiùs, laudatiſſimè. *Plin.*

Laudātio, onis, f. Cic. *Hvalenye, Falenye.* s. Lob. *Ditsséret.*

Laudātīvus, a, um, Quint. *Hvaliv, za hvalenye prikladen.* Löblich, das zu Lob bequem iſt. *Ditséretbez-való, ditséretre-való.*

Laudātor, oris, m. Cic. *Hvalitel, Hvalnik.* r. Lober, der etvvas lobt. *Ditsérô.*

Laudātrix, īcis, f. Cic. *Hvalitelicza, Hvalnicza.* Eine Loberin. *Ditsérônè.*

Lāudēmĭum, & Laudimium, ii, n. JCt. *Dácha od vſivanya kakvoga imanya, koju onda vſivavecz Goſzponu imanya takvoga dati mora, kada nyemu vſivanye ſzvojega imanya vre dopuſcheno potvérdyáva y ponavlya.* s. Lehn-Geld, Handlohn. *életre vett jószágtól a' föld urának járó pénz, adó.*

Lāudĭcœnus, i, m. Plin. *Liſi-tanyèr, hvalitel vecherje,* iliti *on ki kôga ſzamo zato hvali, daſze pri nyem veckrat obleznuti, y nabraniti more.* r. Suppen-Freſſer, der einen pur allein um des Mauls vvillen lobt. *Udvari hazug, nyalakodó, máſt jó lakástrt ditsérô.*

Lāudo, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Hvalim, preſlimávam.* Lobe. *Ditsérem. Phras.* In aliquem omne laudis genus conferre: Laudibus quempiam effere, celebrare, cumulare; in ore, animóque habere.

Lăvendŭla, æ, f. Vide *Lavandula.*

Lāver, ĕris, n. Plin. *Vodeni opib.* r. Waſſer-Eppich. *Iſten korsókája fü.*

Lăverna, æ, f. Horat. *Boſicza Tátov.* e. Diebs-Göttin. *Lopók iſten Aſzſzonya.*

Lăverna, æ, m. *Auſon.* **Lăvernio**, onis, m. *Feſt.* Vid. *Fur.*

Lăvo, is, ĕre, *Obſol.* Horat. & **Lăvo**, as, are, lāvi, lōtum, lāutum, & **Lăvātum**, (Act.) Cic. *Perem, mivam, bmivam.* Waſche. *Moſom.*

Lāurĕa, æ, f. 1. propriè: *Liſzt od drêva javorike.* s. Lorbeer-Blat. *Boroſtyán-fa levél.* Ovid. 2. *Javorika drêvo.* r. Lorbeer-Baum. *Boroſtyán-fa.* Horat. 3. *Vénecz iz javorike.* r. Lorbeer-Krantz. *Boroſtyán levél koſzorú.* Cic. 4. Metonymicè tam *Laurus,* quàm *Laurea* accipitur pro rei militaris gloria, item pro victoria: ità *Cic.* Vid. *Gloria, Victoria.*

Laureātus, a, um, Cic. *Z-javorikovoga liſztja vénczem korunyen.* Mit Lorbeer-Blättern gekrönt. *Boroſtyán levél koſzorúval koronáztatott.* Victoribus ejusmodi Laurea corona decernebatur olim à Romanis.

Lāurentĭa, æ, f. Liv. *Pridavek odkoitelicze Romula y Rema pochetnikov Rima varaſa.* Zunahme der Ernehrerin des Romuli und Remi. *Romulus és Rémus Dajkájának vezeték neve.* In hujus honorem Romani Ferias *Laurentalia* dictas inſtituerunt.

Laureŏla, æ, f. Cic. *Iz Javorike vénchecz.* s. Lorbeer-Kräntzlein. *Boroſtyán levél koſzorútska.* 2. *Vénecz zamuchenike, Sz. Devicze.* &c. Laureolam in muſtaceo quærere, Cic. *Vu malom dugovanyu dikuſzi izkati.* In ge-

ringen

Digitalizirao Google

ringen Sachen eine Ehr ſuchen. *Alatson dolgokban ditsőséget keresni.*

Laurētum, i, n. Plin. *Javoriſche, javoriſchnyak, meſsto gde Javorike raſztu.* r. Lorbeer - Garten. *Borostyán-fás hely.* 2. Eſt Civitas Piceni in Italia, celebris ab ædicula B. V. M. quæ Angelorum virtute à Nazareth Terſactum in Groatiam, inde Lauretum translata eſt.

Laurĕus, ea, eum, Plin. *Javorikov.* Von Lorbeer. *Borostyán-fából-való.* Ramus Laureus. Plin.

Laurīces, um, plur. Plin. *Mlade tekunicze, morſzki kralyiczi, zajchetzi.* Junge Caninichen, Meer-Königlein. *Iurgétskék.*

Laurĭcŏmus, a, um, Lucr. *Z-Javorikami obraſzten, nakinchen.* Mit Lorbeer - Bäumen bevvachſen, geziehret. *Borostyánnal ékesítetett.*

Laurĭfĕr, a, um, *Plin.* Laurĭger, ĕra, ĕrum, Ovid. *Javoriko-noſsi.* Lorbeer tragend. *Borostyánt hozó, viſelő, termő.*

Laurĭnus, a, um, *Plin.* Vide *Laureus.*

Lāurus, ri, f. Horat. *Javorika, lovorika drévo.* r. Lorbeer-Baum. *Borostyán-fa.*

Lāus, Lāudis, f. Cic. *Hvala, fala.* s. Lob. *Ditséret.* Laudi aliquid alicui dare: ponere aliquid in laude alicujus. *Cic.*

Lāutè, *Adv.* Cic. *Obilno, goſzpodzki.* Reichlich, ehrlich. *Frisſen.*

Lautĭa, orum, n. *plur.* Liv. *Dári tugyem poſzlanikom* vulgò *Ablegatom, od Rimlyanov negda dani.* e. Geſchencke ſo die Römer frembden Bothſchafftern gaben. *Ajándékok, mellyeket a' Romaiak idegen, külső követeknek attak régenten.*

Lāutĭtĭa, æ, f. Cic. *Obiljè, zmoſnoſzt, ſznaga y lepota vu opravi, pohiſtvu, najmre pak vu jeſztvinah, goſchenyu.* e. Pracht, Herrlichkeit, Uberfluſs und Säuberkeit in Kleydern, Haus - Rath, ſonderlich aber in Speiſen und Mahlzeiten. *Bőség, nagyság és tsinoſság a' ruhában, házi eſzközben, főképen pedig az étkekben, és vendégségben: fris étkek, fris Lakodalom.* 2. apud Feſt. *Melya iz pſzenicze vu vodi namochene, y oprane.* s. Mehl aus gevvaſchenen Weitzen. *Meg-ázott, és meg-moſott búzából-való liſzt.*

Lautiuſcŭlus, a, um. (*Dimin.*) *id eſt* aliquantum lautus. *Apul.*

Lāutŭmārius, ii, m. *Cic.* h. e. Lautumiarum Incola. *Zlocheſzt chlovek, ki vu kamenitih ruddh, ali vu vúzi zbog ſzvojih pſzín prebivati morá.* Ein Ertz-Böſevvicht, der immer vvegen loſer Händel im Gefängnüs vvohnen muſs. *Hamis ember, a' ki a' maga hamiſſágiért tömletzét érdemli.*

Lautimiæ, *vel* latumiæ, arum. f. *Cic.* V. *Latomiæ.*

Lāutus, a, um. (*à* Lavo) *Cic.* propriè: *Vmit, opràn.* Gevvaſchen. *Moſott.* 2. Transl. *Obilen, velik, zmoſen, drág.* Uberflüſſig, groſs, mächtig, koſtbar. *Iris, nagy, hatalmas, bőtsős.* Vid. *Abundus, mundus, nitidus, elegans, magnificus, delicatus, pretioſus, dives, potens, magnus.* Hujus porrò translationis origo inde eſt, quòd homines opibus abundantes & magnifici crebrò admodum ſeſe in balneis lavare conſveverint: ità *Cic.* Lautum Patrimonium. Cic. *Veliko, obilno, y bogato ochinſztvo.* Eine groſſe, und reiche Vätterliche Erbſchafft. *Nagy és gazdag atyai örökség.* Lauti cibi. Terent. *Oſzebujne czéne y dobrote jéſztvine.* Koſtbahre Speiſen. *Drága étkek.* Lauta cœna: h. e. Magnifica & opipara: *Cic.* Lauta Civitas, *id eſt* Dives & potens. *Cic.* Lautum negotium: h. e. Magnum. *Cic.* Lautior, Lautiſſimus. *Cic.*

Laxāmentum, i, n. Cic. *Razpuſchenye, popuſchenye, razſſirenye.* 2. *Pochivanye, pochinek, polehochieza, odehnenye, razveſzelenye.* e. Erbreittung, Nachlaſſung. 2. e. Ruhe, Ergötzlichkeit, Erlabung. 1. *Még-tágitás.* 2. *Nyugodalom, vídámság.*

Laxātio, onis, f. Vitruv. Vid. *Laxamentum.*

Laxātīvus, a, um. Cæl. Aurel. *K-razpuſchanyu, ali razſſirenyu haſznujuchi.* Das zu der Erveiterung, Laxirung dienet. *Meg-tágitáſra-való.*

Laxè *Adv.* Cic. V. *Lautè, largè.*

Laxĭtas, atis, f. Cic. V. *Amplitudo, capacitas N. 1.* 2. Vid. *Remiſſio.* Laxitas animi. *Senec.* Hinc Metaph. *Razpuſchenoſzt vu derſanyu, ſzloboda, nechednoſzt.* e. Ausgelaſſenheit. *Kikapóság, pajkoſság, ſzabadság.*

Laxo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Popuſcham, odpuſcham, ſzlabim, ſzlabo kaj chinim.* Nachlaſſe. *Tágitom, bővitem.* 2. Transl. V. *Amplio, Dilato, Lenio, Recreo.* ità Cic. 3. Vid. *Aperio:* ità Virg. *Uſus:* Laxare habenas equo. Curt. *Vuzdu konyu popuſztiti.* Den Zügel ſchieſſen laſſen. *Lónak kantár-szárát megbotsátani.* Laxare animum à laboribus, curis &c. Cic. *Henyati, ali pochinutiſzi od dela y ſzkêrbi.* Sein Gemüt von der Arbeit erhohlen, ſich zur Ruhe begeben. *Meg-ſzünni, meg-nyúgodni a' dolgoktól, és gondoktól.* Annona non multum Laxaverat. Liv. *Dra. gocha, y czéna hrane ni vnogo menyſſa poſztala.* Die Theurung deren Lebens-mitteln hat nicht viel nachgelaſſen. *Nem ſokat ótsódott-meg az éles.* Item pro *libero:* La-

xare aliqem à vinculis: Laxare aliquem curis: *id eſt* liberare. *Cic.* Laxare habenas cupiditabus: h. e. totum ſe iis dare. Laxare alvum: *id eſt* purgare. &c.

Laxus, a, um. 1. Vid. *Amplus*: Colū. 2. Vid. *Longus*: Cic. 3. Vid. *Magnus*. Mart. 4. propriè *Odpuſchen, popuſchen, oſzlaben, razſſiren.* Nachgelaſſen, Erweitert. *Bő, tág, kibotsátott.* ità *Virg.* Hinc ttansl. Laxæ vitæ homo. *Razpuſchenoga, nechednoga ſitka chlovek.* Menſch eines aufgelaſſenen lebens. *Szabadon élő ember.* &c. Laxior: *Plin.* Laxiſſimus: *Cic.*

Lĕa, æ, f. Lucr. Vid. *Leæna.* 2. * Lēa, æ, f. eſt ſpecies braſſicæ. *Plin.*

* Lĕæna, æ, f. Virg. *Lávicza* iliti *oroſzlanyicza.* e. Lövvinn. *Noſtény oroſzlán.*

* Lĕbēs, ētis, m. Virg. *Kotel.* r. Keſſel, Tiegel. *Vas fazék, ſerpenyő.*

Lectè *Varr.* Lectiſſimè *Adv.* Cic. *Zebrano, oſzebujno, izebrano.* Auſerleſen. *Válogatva.*

Lectīca, æ, f. Cic. *Noſzilnicza, ſztolecz za noſſnyu, vu kojemſze gdo noſziti chini: negda vu takvih noſzilniczah poſztelicza naprávlyena je bila.* r. Trag-Seſſel, s. trag-Bett, e. Senffte. *Zettzel-ſzék, lektika.*

Lectīcārĭŏla, æ, f. *Mart.* vilis fæmina, quæ amores Lecticariorum ſectatur.

Lectīcārĭus, rii, m. Cic. *Koj recbenu noſzilniczu noſzi, Poſztelyo-noſz, noſzitel.* r. Senfften-Trager. *Lektika hordozó.*

Lectīcŭla, æ, f. (*Diminut.*) Cic. *Noſzilnichicza, poſztelicza.* e. Kleine Senfften. *Lektikátska, ágyatska.*

Lectio, onis, f. Cic. *Chtenye, Chtejenye, Chitanye.* Das Leſen, e. Leſung. *Olvasás,* 2. *Zebiranye, Odbiranye,* e. Auserleſung, Wahl. *Válaſztás.* Svet. 3. *Branye, Pobiranye, ſzkup ſzpravlyanye.* e. Zuſammen-Sammlung. *Szedés.* Colum. Eam lectionem nemo ratam habuit. Liv. *Ovo zebiranye nigdo nè potverdil.* Es hat dieſe Wahl niemand gut geheiſſen. *Ezt az válaſztáſt ſenki meg-nem bizonyitotta, erősitette.*

Lectĭſterniātor, oris, m. Plaut. *Poſztelye napravlyavecz, Popravlyavecz.* r. Bettmacher. *ágy-vető.*

Lectĭſternĭum, ii, n. Liv. *Poſztelyo-ſzpravai kakti vilabni, blazine y oſztala za poſztelyu potrebna.* s. Bett-Gerath. *ágy eſzköz.* Apud Romanos *Lectiſternium* Sacrificii, per triduum fieri ſoliti, genus erat: inde ſic dictum, quòd inſtructis Lautè epulis, quibus manu factorum Deorum locò Flamines numerô ſeptem fruebantur, ſex

præterea Lectis totidem pulvinaria impoſita, ac inſtrata in templis Deorum viſerentur. *Primus Lectus* Jovi & Junoni: *2dus* Neptuno ac Minervæ: *3tius* Marti & veneri: *4tus* Apollini ac Dianæ: *5tus* Vulcano & Veſtæ: *6tus* Mercurio ac Cereri Sacer erat.

Lectĭto, as, are, &c. *Cic.* Lecto, as, are, avi, atum, (Act. Frequ.) Horat. *Guſztokrat Chtejem, Pobiram.* Offt leſe, ſammle. *Olvasdogalok, olvasgatok, ſzedegetek.*

Lectiuncŭla, æ, f. (Diminut.) Cic. *Kratko, malo chtenye.* Ein kurtze, *oder* kleine Leſung. *Kitſiny olvasás, Letzkittke.*

Lector, oris, m. Cic. *Chtavecz, Chtejecz, Chitavecz.* r. Leſer. *Olvasó,* 2. *Pobiravecz.* r. Sammler. *Szedő.*

Lectuālis, is, *com.* le, n. Spartian. *Na poſztelyi leslio, rad leſechi.* Bett-lägerich, gern ligend. *ágyba heverő, ődmeſt feklvő.*

Lectŭlus, i, m. (Diminut.) Cic. *Poſztelicza.* s. Bettlein. *ágyatska.*

Lectūra, æ, f. Vide *Lectio.*

Lectŭrĭo, is, ire, (Deſiderat.) Sidon. *Hotenye imam chteti, chitati.* Ich habe eine Begierd zu leſen. *Olvashatnám.*

Lectus, ûs, m. Tacit. *Izbor, zbor.* e. Erkieſung, Ervvählung. *Kiválaſztás.*

Lectus, i, m. Cic. *Poſztelya, Leſalnicza, Poſztely.* s. Bett. *ágy, nyoſzolya.*

Lectus, a, um, Lectior, Lectiſſimus, Cic. *Chten, chtan.* Geleſen, *Olvaſott.* 2. pro *Electus, præſtans:* Cic. *Zebran, odebran, verli, oſzebujni.* Ervvählt, auserleſen, vornehm, fürtrefflich. *Válaſztott, bires, never, nevezetes.* Lectiſſimi atque ornatiſſimi Viri. *Cic.* 3. apud Quint. *pro* Collectus cum delectu. *Pobran, zebrano ſzkup ſzpravlyen.* Eingeſammlet. *Válogatott.* Lecti flores. &c.

* Lēcўthus, thi, m. Gic. *Olenka, Ulenka, Ulenicza, Bojanicza, Poſzuda za b ju iliti farbu.* r. Oehl-Krug, e. Farb-Büchse. *Olajos korsó, haſas üveg.* Non eſt oleum in Lecytho: *Prov.* Ariſtophanis. *Nega miloſzerdnoſzti.* Es iſt kein Barmhertzigkeit. *Semmi irgalmaſság.* 2. Transl. Vid. *Pigmentum*; item *Splendor, ornatus orationis:* ità *Cic.* Lecythum habere in malis *vel* ad mala: dictum eſt *ænigmaticum* Ariſtophanis: *id eſt:* Anus, quæ rugas, illitis pigmentis, diſſimulat, ac tegere ſtudet.

Obraz ſztruſi, kak znaß maſo;
Akoti je parta ſztara:
Z-oljem, z-maſztjum, z-farbum laſi;

Dobit

Debit vendar nechesh pâra. &c.

Lēgālis, is, *com.* le, n. Quint. *Zakonſzki, zapovedzki.* Zum Geſetz gehörig. *Tôrvényi, Tôrvényhez-való.*

Lēgāta, æ, f. Cic. *Nameſztnicza, meſzto kôga poſzlana.* e. Abgeſandterin, Bothſchafftерin. *Tiſzt-tartóné, Követné.*

Lēgātārĭus, a, um, JCt. *Kômuje kaj vu teſtamentu oſztavleno.* Dem etvvas im Teſtament vermacht iſt. *Kinek teſtámentomban valamit hagytak.* 2. *pro* Delegatus, demandatus: *Cic.*

Lēgātio, onis, f. Cic. *Poſzelſztvo. meſzto ſzebe poſhlyanye.* e. Bothſchafft, Geſandſchafft. *Követség.* 2. Vid. *Legatus:* ità *Cic. & Quintil.*

Lēgātor, oris, m. Svet. *Koj vu Teſtamentu kômu kaj oſztavlya.* Der einem in Teſtament etvvas vermacht. *Teſtámentom-tévő.*

Lēgātum, i, n. Cic. *Oſztavek, vu teſtamentu dugovanye kômu zvunſzkomu oſztavlyeno.* e. Vermächtnüſs, das im Teſtament vermacht vvorden einem, der kein Erb nicht iſt. *Teſtámentomban hagyott jószág.*

Lēgātus, i, m. Cic. *Poſzel, nameſztnik, od ſztrane kakvoga Goſzpodina, z-kakovum oblaſztjum poſzlan, odluchen.* r. Abgeſandte, Bothſchaffter. *Követ, Tiſzt-tartó.*

Lēgībĭlis, is, *com.* le, n Up. *Statliv, chteti ſze moguch.* Leſerlich, leslich, das man leſen kan. *Megolvasható.*

Lēgĭcrĕpa, æ, m. Plaut. *Zapovedi kuditel.* r. Geſetz-Tadtler. *Tôrvény megvetô.*

Lēgĭfĕr, a, um, Virg. V. *Legislator.*

Lēgĭo, ōnis, f. *Cic.* Vulgo † Rĕgĭmen, ĭnis, n. *Kupchina izebranih vojnikov*, vulgo *Regiment.* Ein hauffen Kriegs-Leuth, ein Regiment Soldaten. *Válaſztott had ſereg*, vulgo *egy Regiment.* A Romanis *Legio*, à legendo milite dicta, dividebatur in decem Cohortes peditum: Cohors (*peregr.* Battalio) in quinquaginta manipulos: Manipulus viginti quinque milites habebat. His adjungebantur tres Centuriæ, *vulgo* Companniæ, nonnumquam verò tres Turmæ, *peregr.* Squadrônes Equitum. Unde una Romana Legio numerabat Pedites 12500. Equitum tres centurias, vel tres turmas centuriis majores. Neque tamen numerus hic in Legionibus idem ſemper fuit: Nam ſub Romulo in una Legione cenſebantur tria millia peditum, trecenti equites. Bello punico Legio complectebatur, teſte *Livio*, quatuor millia; bello vero Aſiatico contra Antiochum quinque millia, quadringentos; & bello perſico ſex millia, teſte *eodem.* Denique, ut vult Vegetius, Legio eſt 6666. Militum. Porrò Legiones ex ſolis Civibus Rom: Auxilia ex ſociis Legebantur, quibus varia nomina imponebant. Hodie *Legiones* aliæ ſolos pedites, Equites aliæ comprehendunt: iſtæ duobus millibus militum, iſtæ uno definiuntur; quem numerum etſi excedant, aut deſiderent ſæpius; exceſſus tamen & defectus non ità magnus eſſe conſvevit. *Uſus:* Legiones ſcribere. Cic. *Kupchine vojnichke podignuti, Vojnike kupchiti, pod zaſztave zapiſzavati*, peregr. *bermati.* Regimenter vverben. *Regimenteket fel-állítani.* Legiones ſupplere. Liv. *Kupchine vojnikov ſzpuniti.* Die Regimenter ergäntzen. *Regimenteket bé-tölteni.* Tu in Legione, ego in culina: *Prov. Naiſze vſzaki ſzvojega poſzla y ſztaliſſa derſi.* Ein jeder bleib in ſeinem Beruff. *Kiki elégedjék-meg maga állapotjával.*

Lēgiōnārĭus, a, um, Cic. *Jeden iz zebraneh vojnikov kupchine*, ali: *Szpadajuchi k-vojnichkoj kupchini.* Zum Regiment gehörig. *Seregbez-való*, vagy *Regimentbez-valo.* Legionarii milites. Cic. *Redo-vuchni Vojniki.* Regulirte, vvohl unterviſene Soldaten. *Jól meg-tanított régulás katonák.*

Lēgĭrūpa, æ, m. & Legirupio, onis, m. Plaut. *Zapovedi prekerſſitel.* r. Geſetz-Brecher. *Tôrvény ſzegô.*

Lēgĭrŭpus, (*licent. & neceſſ.* Lēgĭrŭpus) a, um, Prud. *Zapoved prekerſzechi.* Geſetzbrechend. *Tôrvény ſzegô.*

Lēgislātio, onis, ſ. *Davanye, Poſztavlyanye zapovedi.* e. Geſetz-Gebung. *Tôrvényſzerzés.*

Legis lātor, oris, m. Cic. *Zapovedi-poſztavitel, Zakonik.* r. Geſetz-Geber. *Tôrvényſzerzô.* Vid. *Lator.*

Legis-pĕrītus, i, m. Cic. *Pravdo-znanecz.* r. Geſetz-*oder* Schrifftgelehrter. *Tôrvény-tudó.*

Legis-ruptio, onis, ſ. Plaut. *Zapovedi prekerſzenye.* e. Übertrettung des Geſetz. *Tôrvény ſzegés.*

† Legiſta, æ, m. Vide *Juriperitus*, *Juriconſultus.*

† Legiſtĕrĭum, rii, n. *Pravdo-znanye.* Die Rechts-Wiſſenſchafft. *Tôrvény-tudománya.*

Lēgĭtĭma, æ, f. JCt. *Tretji dèl dêla onoga*,

Digitalizirao Google

koj ide detetupo navadi, iz oſztavlyenoga pravoga ochinſztva. Der dritte Theil derjenigen Theilſchafft, ſo ſonſt ordentlich ein Kind bekombt. *Egy réſznek harmadik réſze, mikor az fiak az atyai örökſégből oſztozódnak.*

Lēgĭtĭmè, *Adv.* Cic. *Pravdzno, Pravo, Popraviczi, Pravem nachinom, Po zakonu, Pravedno, zakonito, Poleg praude.* Rechtmäſſiglich, mit Recht, Rechtmäſſiger-Weiſe. *Törvény-ſzerént.*

Legitimātio, onis, f. JCt. *Opoſtenenye, poſtenenye zvan birnoga zakona rodyene detcè: Detcze poſtene, iz nepoſteneh chinenye.* e. Ehrlichmachung der unehrlichen Kinder. *Fattyut het ſuleteßé tévés.*

Lēgĭtĭmo, as, are, avi, atum, (Act.) JCt. *Iz nepoſteneh poſtenu chinim deczu: kaj pohalßávam, podverdyavam.* Unehrliche Kinder, ehrlich mache, erkenne: etvvas gut mache, verbeſſere. *A' Fattyut het ſuleteßé teſzem: Valamit meg-jobitok, ſujitok.*

Lēgĭtĭmus, a, um, Cic. *Pravi, zakonſzki, poſteni, pravedni.* Billich, rechtmäſſiglich, ehrlich. *Törvény-ſzerént-való.*

Lĕgiuncŭla, æ, f. (*Diminut.*) Liv. *Mala, na malo ſzpravlyena kupchina vojnikov.* Ein klein Regiment Soldaten. *Kis hadi ſereg.*

Lēgo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. 1. *Poſſilyam, odluchujem.* Verſchicke, abſende. *Követségben küldöm.* Legare quempiam aliquò ad aliquem. Cic. *Kôga kam poſzlati, odrediti, odluchiti.* Einen an ein Ort verſchicken, abſenden. *Valakit valahová küldeni.* Legare ſibi aliquem: Cic. h. e. ſufficere, ſubſtituere; loco ſui ad aliquid deſtinare. *Kôga meſzto ſzebe poſztaviti.* &c. 2. *Oſztavlyam, delnika chinim.* Vermache, hinterlaſſe, theilhafftig mache. *Teſtámentomban-hagyom.* Legare aliquid alicui. Cic. *Kômu kaj vu zadnyoj volyi oſztaviti.* Einem etvvas vermachen. *Valakinek valamit hagyni.* Teſtamentô aliquid alicui legare: *idem.* 3. Metaleptice: V. *Committo N.* 1. Legare alicui negotium: Plaut. *Kômu kakov poſzel zaufati, izruchiti, naruchiti, preporuchiti.* Einem ein Geſchäfft anvertrauen, auftragen, anbefehlen. *Valakire bizni a' dolgot.* 4. Vid. *Adſcribo, imputo.* Patere proſpera omnia tuo conſilio aſſignare, adverſa caſibus incertis belli, & fortunæ legare. Liv.

Lĕgo, is, ere, lēgi, lectum, [Act.) *Cic.* 1. propriè: *Berem, Pobiram, ſzkup ſzpravlyam.* Leſe, ſammle, zuſammen trage. *Szedek.* Synon. *Colligo, deligo, hinc atque illinc decerpo.* Poma legere ab arboribus. Tibull. *Jabuke iz jablanov tergati, zbirati, pobirati.* e. Aepffel von den Bäumen abbrechen, leſen, ſammlen. *A' fákról gyümöltsöt ſzedni.* Hinc 2. Metaleptice *Chtejem, ctejem, chitam.* Leſe, ableſe. *Olvaſok.* Libros Legere. Cic. *Knige chteti.* e. Bücher leſen. *Könyveket olvaſni.* 3. Vid. *Eligo.* Legere ſenatum: Cic. *Vechnichtvo zebrati, odrediti, poſztaviti.* Den Rath ervvählen. *Tanátsot válaſztani.* Legere aliquem in ſenatum. Cic. *Kôga za vechnika. (Senatora.) Zebrati, ſzvétnikom vuchiniti.* Einen zum Raths-Herrn machen. *Valakit tanátsbéli tiſztségre válaſztani.* Legere milites. Cic. *Vojnike pobirati, popiſzavati, ſzpravlyati, kupchiti,* peregr. *bermati.* e. Soldaten vverben. *Katonákot ſzedni, verbuválni.* 4. V. *Ferio.* Legere aliquem pugnô: Plaut. *Kôga zdravo zbiti, vêrlo zbubati, dobro ztluchi.* Einen praf abprüglen. *Valakit meg-verni, öklözni.* 5. Oram alicujus regionis legere: *Liv.* h. e. Præternavigare, & quaſi lambere. 6. Sermonem alicujus legere. Plaut. *Verno kôga poſzlubnuti, poſzluſſati.* Einen fleiſſig zuhören. *Valakit örömeſt hallgatni.* 7. Legere viam. *Virg.* h. e. iter facere.

Lĕgŭla, æ, f. Sidon. *Súp'la zvanyſzka ſztrán vuha.* Der hohle euſſere Theil der Ohren. *Fülnek külsö üres réſze.*

Lēgŭlējus, (*alii legunt* Lēgŭlēius) ji, m. *Cic.* Vid. *Advocatus, Jurĭconſultus, Legis-peritus.*

Lĕgŭlus, li, m. *Cato.* Qui uvas, oleas &c. colligit. *Brách, Pobirách, ſzpravlyách.* r. Sammler, Winſer, Leſer. *Szedö.*

Lĕgūmĕn, ĭnis, n. *Cic.* Lĕgārĭum, ii, n. *Varr.* Lĕgūmentum, ti, n. Gell. *Szochivo, ſzochivje;* iliti *vſze kajgod iz ſzemena v-zemlyu poſzadyenoga vu Moßnyiczah raſzte: kakti grah, bob, baſuly.* &c. e. Hülſen-Früchte, s. Gemüſs, Zimmes: als Erbſen, Bohnen, &c. *Borsó, bab, és efféle béjas gyümöltsi vetemény.*

Leguminaria, æ, f. *Szochivaricza, koja ſzochivo prodáje.* Die die Hülſen-Früchte verkaufft. *Héjas vetemény árúlóne.*

Lĕgūmĭnārĭus, ii, m. *Szochivar, kiz-ſzochivom terſi.* Der die Hülſen-Früchte verkaufft. *Héjas vetemény árulö.*

Lēgum lātor, oris, m. Quint. Vid. *Legislator.*

*Lēma, æ, f. Plin. *Kermeslyecz béli vu ochnom*

Digitalizirao Google

nom kutczu. e. Augen-butzen, r. Augen-Zieger, Butter in Augen. *Szem végén-való fejér nedvesség.*

Lembārĭus, ii, m. Ulp. *Vojnik na Ladji, Ladjo-bojnik.* r. Soldat zu Schiff. *Hajói katona.*

Lembŭlus, Prud. Lembuncŭlus, i, m. (*Dimin.*) Tacit. *Ladicza, Chunek.* Ein kleines Schifflein. *Tsónakotska.*

Lembus, i, m. Liv. *Chùn, berza Ladja.* r. Weidling, kleiner Kahn, Boot. *Halászbajó, tsónak.*

*Lemma, ătis, n. *Latinè* Sumptio: ità Cic. *Mudro-kratek napiszek, podpiszek, govor.* Eine kürtzlich viel begreiffende über- oder Unterschrifft. *értelmes rövid írás, értelmes summás beszéd.*

Lemniscātus, a, um, *Synon.* Lemnisco ornatus: Cic. *Z-traki, ali z-veziczami* peregr. *Z-pantleki dole viszechemi nakinchen.* Mit herunter hangenden Bänderen gezieret; mit Fransen belegt. *Kanafos, flurtós, pántlikás.* Transl. *idem ac* decorè ornatus.

Lemniscus, i, m. Plin. *Vezicza, veza, privezach.* peregr. *Pantlin.* e. Fransen, Bänder oder Schnüre an Kleydern. *Pántlika.* 2. V. *Linamentum* ità Fest.

Lēmōnĭum, ii, n. Plin. *Kachja tráva, Mlechecz, Mlêchna tráva.* s. Natter-Kraut, Milch-Kraut. *Kigyó gyökér, Tejes fü.*

Lĕmŭres, ŭrum, m. *plur.* Varr. *Nochneh hman duhov skazila. Sztrassila.* e. Nachts-Gespenster, Polter-Geister, Schreck-Geister. *éjjeli bolygó, ijesztö lelkek, lüdértzek.* Legitur apud *Apul.* Lemur, ŭris, m. *singul.*

Lĕmŭrĭa, orum, n. *plur.* Ovid. *Nochneh sztrassil, y sztrassechéh duhov szpetek, za pretiranye takveh duhov negda obszlusavan.* s. Der Nachts-Gespenster und Schreck-Geister-Fest, sie zu vertreiben. *éjjeli bolygó, ijesztö lelkek tisztességére rendeltetett innep volt régenten, hogy kiki magától az által azokat elüzze.*

Lēna, æ, f. Tibull. *Rosianka, nad kurvami goszpodaricza.* e Kupplerin, Huren-Wirthin. *Kerítö Aszszony, Bordély tartó aszszony.* 2. Transl. V. *Conciliatrix, Allectrix, Blandus, Blandidicus.* ità Cic.

Lēnæus, æi, m. Agnomen Bacchi. Inde Lenæus, a, um, *Virg.*

†Lendĭgĭnōsus, a, um, *Gnyidav, gnyidaszt.* Nüssigt. *Serkés, serkével teli.*

Lēnĕ, *Adv.* Mart. Vid. *Leniter.*

Lēnīmen, ĭnis, n. *Ovid.* Lenīmentum, ti, n. Plin. *Polehchicza, odehnenye.* e. Linderung. *Megenyhités.*

Lēnio, is, ire, īvi, & ĭi, ītum, (Act.) Cic. *Vtisszujem, krépim, lehkotim, polehchiczu dájem, krotkoga chinìm.* Miltere, lindere, leicht mache, erleichtere, besänftige. *Enyhítem, tsendesítem, megengesztelem.*

Lēnis, is, *com.* ne, n. Lenior, leniissimus, Cic. *Mehkek, tih, krotek.* Gelind, sanfft, still. *Lágy, gyenge, tsendes.* Vid. *Mollis n.* 1. *Pacatus, mitis.*

Lenĭtās, ātis, f. & Lenĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Mehkocha, Tihocha, Krotkocha.* e. Gelindigkeit, Mildigkeit, Sanfftmuth. *Lágyság, Gyengeség, Tsendeség, Engedelmesség.*

Lēnĭter, leniùs, leniissimè, *Adv.* Cic. *Mehko, krotko, tiho, mirovno.* Gelind, lind, sanfft, mildig. *Lágyan, gyengén, tsendesen, gyengédeden, balkal.*

Leniuscŭlus, a, um, (Dimin.) Plin. jun. *Pritih, nakrotek, malo mehkek.* Etwas sanfftmüthig, etwas gelind. *Gyengétske, lágyatska, tsendesetske.*

Lēno, ōnis, m. Cic. *Nad kurvami goszpodar, z-neszramestivemi senami terszecz, Mladenczev y Divojak oszkrunitel, Rosian.* r. Kuppler, Huren-Wirth. *Kerítö ember, bordély-tartó gazda.* 2. Transl. V. *Delinitor, Mediator.* ità *Isidor.* apud *Justin.*

Lēnōcĭnĭum, ii, n. *Cic.* Lenocĭnāmentum, i, n. Sidon. *Z-szramotnim delom terszenye, z-nepostenemi senami Goszpodarsztvo*, peregr. *Rosiansztvo.* e. Huren-Wirthschafft, Kupplerey. *Bordélyasággal-való kereskedés.* 2. Transl. V. *Delinimen, illecebra*, item *ornamentum.* Lenocinia verborum. Cic. *K-lyubavi vabeche, maszne, prilizlive réchi.* Zu der Lieb anreitzende, schmeichlerische Worten. *Szerelemre gerjesztö szók, hizelkedö beszédek.* Lenocinia Corporum: *id est:* insignia ornamenta. *Cic.*

Lēnōcĭnor, aris, ari, atus sum, (Dep.) Cic. propriè: *Z-nepostenemi szevodim, zvagyam, z-nyimi goszpodarim, terfim*, peregr. *Rosianim.* Mit Huren umgehe, Kupplerey treibe, Huren-Wirthschafft halte. *Kurvát kerítek, Bordélyoskodom.* 2. Transl. *K-lyubavi nagovarjam, vabim, podsisem; Prilizujem* ali *prilizavamsze.* Zur Lieb anreitze, schmeichle. *Valakit szerelemre gerjesztek, édesgetek; Hizelkedem.*

Lēnōnĭus, a, um, Plaut. *K-nepostenomu télo terstvu szpadajuchi, na nechisztoszt vlekuchi.* &c. Kupplerisch, Huren-Wirtisch,

zur Kupplerey gehörig. *Bordélysághoz-való.*

Lens, dis, f. Plin. *Gnyida.* e. Nüſs von Läuſen. *Serke.*

Lens, tis, f. Virg. *Lécha.* e. Linſe. *Lednek, Lentſe.* 2. Transl. *Zeſztrugano y egladyeno ſzteklo, jedno zmed tréb, kojaſze perva poſztavlyaju vu Gledi-czèv*, peregr. *vu perſpectiv.* Ein Linſen-förmiges, *oder* hohl geſchliffenes Perſpectiv Glaſs, ſo voran in einem Perſpectiv eingeſetzt vvird. *Perſpektivában-létzö meg-ſimított, kipallérozott lentſe formájú üveg.*

Lentè, Lentiùs, *Cic.* Lentiſſimè *Adv.* Senec. *Mudno, polahko, polagano, ſtentlivo.* Langſamlich, gemächlich, nach und nach. *Laſſan.* Synon. *Tardè, cunctanter, remiſſè, ſegniter.* Feſtina Lentè: *Prov. Auguſti* apud *Svet.* h. e. Age ſedulò, ſimul tamen & ſapienter. *Hitri, berzi, ſ'etui, paſchiſze; ali ſzpametno:* iliti: *Polahko hodech, dalye zajdeſs.* Ey'e mit Weile. *Igyekezzél, de jól meg-gondolva:* vagy: *Laſſan járj, tovább juttz.*

Lenteo, es, ere, ŭi, [Neu.] Lucr. *Muden, keſzen jeſzem.* Langſam, vveich bin. *Laſſú vagyok, lágy vagyok.*

Lenteſco, is, ere, (Inch.) Ovid. *Muden poſztajem.* Langſam vverde. *Meg-laſſodom.* 2. apud Virg. *Mehkeh, lepchen bivam.* Weich, zäh vverde. *Meg-lágyúlok.*

Lentĭcŭla, æ, f. (*Dimin. à* Lens, tis.) Plin. *Léchicza.* Kleine Linſen, Linſen - Mues. *Lentsétske.* 2. apud Celſ. *Lechicza na obrazu ali télu, iliti piknyicze léchi ſzpodobne.* e. Sommer-Sproſſen, Rieſeln in Angeſicht *oder* Händen, Laub - Flecken am Leib. *Szeplő.*

Lentĭcŭlāris, is, *com.* re, n. Apul. *Lechni, lechji, léchi ſzpodoben, k-lechi ſzpadajuchi.* Von Linſen. vvie eine Linſen. *Lentsés, lentsébŏl-való.*

Lentīgĭnōſus, a, um, Val. Max. *Lecho-pikaſzt, lechno-piknyaſzt, pun bergyavih piknyicz.* Rieſelicht, voll Laub-Flecken, Sommer-Sproſſen. *Szeplős, teli ſzeplővel.*

Lentīgo, ĭnis, f. *Plin.* Vid. *Lenticula N.* 2.

Lentĭpes, ĕdis, *om.* Auſon. *Keſzno-nog, mudno-nog.* Langſam an Füſſen, ſchvvehr-füſſig. *Nehéz lábú, laſſan járó.*

Lentiſcĭfĕrus, a, um. *Ovid. Mirtvikovinu noſzéchi, rodéchi.* Maſtix-tragend. *Máſtiksermő.*

Lentiſcĭnus, a, um, Plin. *Mirtvikov, iz mirtvikovine dréva.* Aus Maſtix-Baum gemacht. *Lentiskusból-való.*

Lentiſcus, ci, f. Cic. *Mirtvika, mirtvikovo drévo.* r. Maſtix-Baum. *Arabiában-termő ſa, mellyből a' Máſtiks, jó illatú gyanta ſzepeg.*

Lentĭtĭa, æ, f. Plin. *Sidkocha, Mehkocha, lepchena mokrina.* e. Zähe, vveiche, k'eberichte Feuchtigkeit. *Higányú ág, Enyveſség.*

Lentĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Kaſznocha, keſznina, Polaganoſzt, Mudnocha.* e. Langſamkeit. *Szívóſság, Laſſúság.*

Lento, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Kôga ali kaj kaſznim, mudim, odvlachim.* Einen aufhalte, vervveile. *Meglaſſúítom.* 2. *Mehchim, lepchenoga chinim.* Weich, zäh, klebericht mache. *Meg-lágyítom, enyveſitem.*

Lentor, ōris, m. Plin. Vid. *Lentitia.*

Lentŭlus, a, um, Cic. *Prikeſzen, primuden.* Etvvas langſam. *Laſsú, reſtetske.*

Lentus, a, um, 1. *propriè* Vid. *Mollis N.* 1. *Tener.* Salicis virgis lentior: *Ovid.* 2. Transl. Vid. *Tardus Piger.* Lentus in dicendo: *Cic. in Brut.* 3. Vid. *Placidus, lenis.* In quo ego nimiùm patiens & lentus exiſtimor. *Cic.* 2. *de Or.* 4. Vid. *Otioſus, ſecurus.* Tu Tityre lentus in umbra. *Virg. Ecl.* 1. 5. Vid. *Frigidus.* Noctis lentus non deficit humor. *Virg.* 1. *Georg.* 6. *pro* Temperatus. *Mertuchliv, ſzmeren, neprenaglen.* Mittelmäſſig, beſcheiden, gemach. *Mértékletes, maga meg-gondoló.* ità *Plin. L.* 12. *c.* 19.

Lēnullus, (*alii legunt* Lenŭlus) & Lenuncŭlus, i, m. (*Dimin. à* Leno) Plaut. *Nepoſtenih sèn Goſzpodarchich.* s. Huren-Wirthlein. *Bordély-tartó gázdatska, kurva-keritő-inas.* 2. Lenunculus *apud* Cæſ. *Ribichov Ladjicza.* s. Fiſcher - Schiffhein. *Halász-tsónakotska.*

Leo, ōnis, m. Cic. *Lâv, oroſzlany.* r. Löwv. *Oroſzlán.* Fuit Leo Cybele ſacer, cujus & currum trahere fingitur. *Transl.* verò dicitur de viro forti, ut Cervus & Lepus de imbelli, ac timido. Hinc *Tertull. de coron. mil. c.* 1. *ait:* In Prætoriis Leones, in caſtris Lepores. *Uſus:* Subulâ Leonem excipere: *Prov. apud Senec.* h. e. Viribus majora aggredi. *Vech nakaniti, neg gdo vuchiniti more:* iliti: *Prijetiſze chesza zverhu ſzvojega razuma.* Mehr vornehmen als man verrichten kan. *Sokat akar a' ſzarka, de nem bírja a' farka.* Leonem ſtimulas. *Jakßega y zmosnejſſega, negſzi-*

ſzam,

ſzam, na zlo tvoje buſztiß, draſiß y podſtſeß. Einen ſtärckeren, dann du biſt, zu deinem Untergang anreitzeſt. *Náladnál erősebbet a' magad károdra gerjeſzteſz.* Leonem ex ungvibus æſtimare. *Iz jednoga druga, ali iz cheſza maloga vnoga y vekßa ſzpoznati, previdéti, razumeti, preczeniti.* Aus einem Ding die übrige, *oder*, aus geringen Sachen viel andere und groſse Dingen erkennen, vorſehen, verſtehen. *Egy dologból a' többit*, vagy *egy kà dologból ſokkal nagyobbakot meg-ismérni, megſtélni.* Ex unguibus leo noſcitur: *id eſt:* Ex ſigno res, ex loquela & moribus externis agnóſcitur homo. &c. *Poznati je pticzu iz peſzme.* Aus den Federn erkennt man den Vogel. *Madarat éneklé éből ismérbetni-meg.* 2. Leo, quem in nemea ſylva Hercules interemit, fingitur in Cælum eſſe à Jove translatus. *Znamenye nebeſzko*, iliti, *Zvezdiſche jedno zmed dvanajſzteh, po kojeh ſzuncze hodi.* Das fünffte Geſtirn in dem Thier-Kreiſe. *Egy az égi jegyekközül, mellyet oroſzlánnak mondanak.* ità Plin. 3. apud *eundem* Leo marinus. *Felya morſzkeb Rakov.* Eine Gattung Meer-Krebs. *Egy bizonyos nem a' tengeri rákok-közül.*

Leo, les, lēre, lēvi, lētum, (Act. *obſol.*) Priſc. 1. propriè: V. *Lævigo.* 2. Metalepticè, V. *Ungo, Linio.* Hinc compoſ. *Deleo.*

Leōnĭcīda, æ, *com.* Solin. *Zvèr vu Sirianſzkoj zemlyi, koja oroſzlanya morì: Lávomorecz.* Ein Thier in Syrien, ſo den Löwven tödtet. *Egy bizonyos fene-vad ſiriában, melly oroſzlánokot öl.*

Leōnīnus, a, um, Varr. *Lávov, oroſzlanyſzki, Oroſzlanyov.* Lövviſch, von einem Löwven. *Oroszláni. Verſus leoninus*, ſic dictus à *Leone vel Leonio* Monacho S. Benedicti, qui circa annum Chr. 1160. indignum ac frivolum ejusmodi carminis, in medio, & in fine ſimiliter cadentis, genus non quidem invenit, cum primis tamen ſub Ludov. VII. Rege Pariſiis ſectatus eſt, ac frequentavit. *ità Hiſt.* Societas Leonina. *Pajdaſtvo*, ali *druſtvo dveh takvo, da ſzam jeden veſz dobichek vléche, drugi pak ſzam veſz zgubichek y kvar podneſzti mora.* Eine gevviſſe Geſellſchafft zvviſchen zvveyen, da einer allein den Gevvinn und Nutzen hat, der andere aber den Schaden allein tragen muſs. *Kettő-között-való tárſaság, kik-közül egyik nyereséget húz a' máſik pedig kárt vall.*

Leŏpardus, i, m. Vopiſc. *Lávo-riſz, oroſzlanyo-riſz.* r. Leopard, s. Panterthier. *Párdutztól és oroſzlántól fajzott vad állat.*

* Lĕpargus, i, m. *Sznego-bèl vol*, ali *oſzel.* Schnee-vveiſser Ochs *oder* Eſel. *Igen fejér ökör vagy ſzamár.* 2. Metaph. *Delavecz chlovek.* Arbeitſamer Menſch. *Dolgos ember.*

* Lĕpaſta, *vel* Lepiſta, æ, f. Varr. *Sztanovita vodena poſzuda, odzgòr na ſzpodobu skolyke odperta.* s. Waſſer-Geſchirr. *Vizes edény.*

Lĕpĭdiānă'ax, ācis, f. JCt. *Zapoved, koja prepoveda drage czéne jeſztvine vu goſchenyu.* Ein Geſetz, vvieder die Köſtlichkeit in Gaſtereyen. *Drága étkeket tiltó törvény.*

Lĕpĭdè Cic. Lĕpĭdŭlè, *Adv.* Plaut. *Prietno, lyubleno, povolyno, ſzmeſſno, vludno* Lieblich, Angehnem, Holdſeelig, Artig. *ékeſſen, díſzeſen, kedveſen.*

* Lĕpĭdĭum, ii, n. Colum. *aliàs* Piperitis. *Paprika.* s. Pfeffer-Kraut. *Bors fü.*

Lĕpĭdus, a, um. Cic. *Povolyen, priet, vugoden, ſzmeſſen, vluden, lyublen.* Angenehm, Artig, Holdſeelig, lieblich. *ékes, kedves* Lepidi mores. Plaut. *Povolyno, y vugodno derſanye.* Angenehme Sitten. *Kedves erkölcsök.*

Lĕpor, *vel* Lepos, ōris, m. Cic. *Vugodnoſzt, prietnoſzt, lyublenoſzt, vludnoſzt.* e. Angenehmigkeit, Holdſeeligkeit, Lieblichkeit. *ékeſség, kedveſség.* Synon. *Venuſtas, Jucunditas, feſtivitas, hilaritas, humanitas, urbanitas, concinnitas.* In Sylvis lepŏres, in verbis quære lepōres. *Adagium vulgare.*

Lĕpŏrārĭum, rii, n. Varro. *Meſzto, vu kömſze vnogo zajczev zadersáva, zvérnyak.* Ort vvo ſich viel Haaſen aufhalten, Thier-Garten. *Nyúlas kert, vad kert.*

Lĕpŏrīnus, a, um. Varro. *Zajechki, zajchji, Zechji.* von Haaſen. *Nyúli.*

Lĕpra, æ, f. Plin. Vid. *Elephantia.*

Lĕprōſus, a, um. Prudent. *Gubav, kraſztav.* Auſsätzig. *Bélpoklos.*

* Leptŏcārўon, ii, n. Vid. *Avellana.*

* Leptŏrax, ācis, f. Plin. *Grozdje, koje ſzlatke, ali kruto male pechke ima.* e. Trauben mit ſüſen doch kleinen Beerlein. *Igen apró magú ſzőlő ſzemek.*

Lĕpŭs, ŏris, m. Cic. *Zajecz, zajacz, zeez.* Ein Haas. *Nyúl.* Duos inſequens lepores, neutrum capit. Prov. *Koj prevech proſzi, nikaj ne dobì.* Welcher zu viel haben vvill, der bekommt gar nichts. *A' ki felette ſokat kér, ſemmit ſem nyér.*

Lepuſcŭlus, i, m. (*Diminut.*) Cic. *Zajcheez, zajchek,*

zajchek. zechich. Ein Häslein. *Nyúlatska.*

Lĕrĭa, orum, n. *plur.* Feſt. *Peremi zlati*, ali *ſzreberni*, peregr. *Galoni.* Gold, *oder* Silber borten, Gallaunen. *Ezüſt* vagy *arany paſzamány, perém*

**Lerna*, æ, *vel* Lernē, es, f. *Z-ſveplom ſzmerdeche, y lyudem &c. kruto ſkodlivo v-Gerchkoj zemlyi jezeriſche; odkuda Pete ſkole znanezi zmiſzlili jeſzu, da je vu nyem bila kacha vodena ſzedmo-glava,* Hydra *zvána, koju je Herkules ſzkonchal.* Stinckend-Schvvefelichter und eben darum denen Menſchen, &c. Schädlicher See in Griechen Land, Daher die Poëten gedichtet, es vväre in demſelben die ſieben-Köpffigte Waſſer-Schlangen, *Hydra* genant, ſo Hercules erleget. *Kénkötöl büdös, és azért ártalmas tó Görök orſzágban: Innét költötték a' poéták hogy bét fejü sárkány* (Hydra) *lakott vólna benne, mellyet Herkules öltmeg.* Hinc: *Lerna malorum* Prov. à Græcis ortum. *Meſzto* ali *Chlovek vſzega zla, y neſzrecche pun.* Ein Ort vieles unglücks: ein meſch alles Schanden voll. *Sok nyomorúságokkal teli hely:* item: *Sok vétkekkel, roſzſzasággal teli ember.* Ex *Lerna* Lernæus, a, um. *Lucret.*

Lesbĭăcus, a um. *Cic.* quod ad *Lesbum* pertinet.

**Lesbĭus*, & *Lesbōus*, a, um. *Horat.* h. e. Ex Lesbo.

**Lesbos*, i, f. *Ovid.* Olim Hemerte, *Laſia*, Ægira, Pelaſga, Ætiope, Macaria dicebatur. Inſula eſt Aſiæ minoris in mari ægæo, versùs oram Troadis, & Myſiæ majoris. Soli fertilitate, & vini generoſitate cæteris inſulis præſtat.

Leſsus, ûs, m. Cic. *Saloſztna popevka, mértvechka popevka, narekuvanye.* Ein Kläglichs vveinen und Heulen; s. Todten-lied. *Siralom, óhajtás.*

Lēthābĭlis, *vel Letabilis*, *Ammian.* & *Lethālis vel Letalis*, is, *com.* le, n. Virg. *Szmertni.* Tödtlich. *Halálos.*

**Lethæus*, a, um. Ovid. *Iz peklenſzkoga potoka, Lethe imenuvanoga.* Von Hölliſchen Fluſs *Lethe. Léthé pokolbéli folyó-vizhez-való.* 2. Transl. Vid. *Oblivioſus.*

Lethalĭter. Adv. Plin. *Szmértno, na ſzmért.* Tödtlich. *Halálosan.*

**Lēthargĭa*, æ, f. *Plin.* Vid. *Veternus.*

Lethargĭcus, a, um. Plin. *Mertvi ſzeny imajuchi, od ſzna nezbudliv.* Schlaffſüchtig. *álomi mélységbe esett betegséghez-való.* 2. V. *Furioſus.* Horat.

**Lēthargus*, i, m. Cels. Vid. *Veternus.*

Lēthātus, *vel Letatus*, a, um. Ovid. *Vumorjen, vubit, mertev.* Getödtet, todt. *Megöletett.*

**Lēthē*, es, & *Lethes*, æ, f. Ovid. *Peklenſzki potok, iz kóga piuchi zak jako zablív poſztane, da ſzam ſzvoje ime nezna povedati.* r. Höllen-Fluſs, auſs vvelchen trinckend gantz vergeſſen vvird, das er auch ſeinen eigenen Nahmen nicht zu nennen vviſſe. *Neve egy pokolbéli folyó-viznek, mellyben ha ki feredik* vagy *iſzik, mindenkről elfelejtkezik.* Ità Poëtæ, idque inde, quòd Ethnici morientibus rerum omnium oblivionem ſurrepere paſſim crederent. 2. V. *Oblivio.* Hinc, Lethen bibere, *eſt* rerum præteritarum obliviſci, oblivioſum reddi: *ut:* Non ego, ſi biberes ſecuræ pocula lethes, Excidere hæc credam pectore poſſe tuo. *Ovid. de pont. l. 2. El. 4.*

Lēthēus, Vide *Lethæus.*

Lēthĭfer, a, um, Virg. Vide *Lethabilis.*

Lētho, *vel* Leto, as, are, avi, atum, [Act.] Virg. *Morim, vubiam, ſzmért dodajem.* Tödte. *Megölöm.*

Lethum, *vel* Letum, i, n. Cic. à. Lethe, *vel ſup.* Letum. *Szmert.* r. Todt. *Halál.* Non eſt lethi fuga. Pers. *Szmerti nè mochi vujti.* Dem Todt kan niemand entrinnen. *A' halált ſenki el-nem kerülheti.*

Lĕvāmĕn, ĭnis, n. *Levāmentum*, i, n. *Lĕvātio*, onis, f. Cic. Vide. *Allevamentum.*

Lĕvaſſo, *pro* Levavero. *Cic.*

Lĕvātor, oris, m. Liv. *Labkotitel, polebchitel.* Ein Erleichterer. *Könnyebbitö.* 2. Vid. *Fur. ità* Petron.

Lēuca, æ, f. Ammian. Hieron. *Franczoſzka milya zemlye, korakov 1500 imajucha.* Eine Frantzöſiſche Meile von 1500 Schritt. *Frantzia mért-föld 1500 Lépésből álló.* alii Scribunt *Leuga.* & *Leuva.* Nunc bis mille paſſibus conflat.

**Lēucăcantha*, æ, f. Plin. *Veliki ſztrichak po liſztju bile piknye imajuchi.* Ein groſser Diſtel mit vveiſsen Flecken. *Nagy fejér makulát bogáts-kóró.*

**Lēucăthiops*, ŏpis, *com.* Plin. *Béli harap.* Der vveiſse Mohr. *Fejér ſzeretſen.*

**Lēucargĭlĭon*, *vel* Leucargilium, ii, n. Plin. *Béla ilovacha.* Weiſser Lätt, Leim, Thon. *Fejér agyag.*

**Lēucē*, es, f. *Plin.* Nomen herbæ ſimilis Mercuriali. 2. *Nomen. propr.* plurium Inſularum Aſiæ minoris.

**Leucĭſcus*, i, m. *Bélyka ribicza.* 2. *ſi ſi ſmiſſu ſzpodobna laſztovicza, koja ako opadne, teskoſze*

Digitalizirao Google

koſze podigne, jako pivchi. s. Weiſs-Fiſchlein. 2. Eine Arth Schvvalben denen Blindmäuſen gleich. 1. *Fejer hal.* 1. *Bizonyos nemü ſelyske halfonló a' denevérhez.*

*Lēucŏchrўſus, i, m. Plin. *Dragi kamen zlatu ſila imajuchi.* Gevviſſer Edelgeſtein, mit guldener Ader. *Egy drága kö, mellynek aranyos ere vagyon.*

*Lēucŏgæa, æ, f. Plin. *aliàs* Galactites, Lēucŏgrăphia. *Veſa bèl kakti mléko dragi kamen.* Ein Edelgeſtein, der Milchvveiſs iſt. *Téj ſzínü, formájú drága kö.*

*Lēucōion, *melius* Leucŏïon, Leucojum *vel* Leucoium, ii, n. *Plin.* 1. Vid. *Viola.* 2. Vid. *Caryophillum.* Leucoion album, luteum, purpureum. *Colum.*

*Lēucŏgrăphis, ĭdis, f. Plin. *Trava zdrava onem, koji z-kervjum mechu.* Gevviſſes Kraut, ſo denen Blutbrechenden nutzlich iſt. *Egy bizonyos fü, melly halfzós azoknak, a' kik vért pöknek,* vagy *okádnak.*

*Lēucōnĭum, Leuconĭcum, i, n. Mart. Vid. *Goſſipium.*

Lēucŏphæātus, *vel* Leucopæatus, a, um, Mart. *Vu pepelnate ſarbe opravu oblechen.* Der ein Aſchenfarbiges Kleyd an hat. *Szürke, hamu-ſzín ruhába öltözött.*

*Lēucŏphæus, a, um, Plin. *Pepelnato-bojen,* iliti *pepelnato-farben, pepelnate ſarbe.* Aſchenfarbig. *Szürke, hamu ſzínü.*

*Lēucŏphŏrum, *vel* Leucophoron, ri, n. Plin. *Kelje, z-kémſze zlato k drevu keli.* r. Gold Leim. *Arany-enyv.* Fit ex Sinopidis ponticæ dimidia libra, ſalis lucidi libris decem & melini græcienſis libris duabus, mixtis, & per dies 12. unà tritis.

*Lēucŏphthalmos, *vel* Leucophthalmus, i, m. *Plin.* Gemma candidam, & nigram oculi ſpeciem continens; *aliàs* rutila.

*Leucōſtŏtos, i, m. Plin. *Cherleni, belo-pikaſzt mramor.* Rother, vveiſs-gedüpfelter Marmor. *Fejér makulás veres márvány.*

Lĕvĭcŭlus, a, um, (*Dimin.* à Levis) Cic. *Prilebkeb, prilebek, lebko verujuchi.* Etvvas gering, etvvas leichtfertig. *Könnyetske, állhatatlan elméjüetske.*

Lĕvĭdenſis, is, *com.* ſe, n. (*alii legunt.* Levidenſus, a, um,) Cic. 1. *Rétko zetkan kakti darovecz, darovcben.* Schlecht obenhin gevvebet, zotticht. *Ritkán, gyiren, tágon ſzött.* Levidenſis (levidenſa) veſtis. Iſidor. *Iz pripröſztoga ſzukna, iz darovcza oprava.* Ein Kleyd von groben Faden, grob Kleyd. *Vaſtag ruha, tzondra-poſztó ruha.* 2. Metaph. Vid. *Vilis.* Munus levidenſe. Cic. *Zlocheſzt, male tzéne, pripröſzt dár.* Ein geringes Geſchenck, ſchlechte Verehrung. *Alá-való, tſekély ajándék.*

Lĕvĭfĭdus, a, um, Plaut. *Kömu nikaj ſzkrovanoga zaufati ni mochi, rech nederslivo, neveruvan, nepouſſan, nezamuchliv.* Der ſeine Zuſag nicht hält, den man nicht trauen kan, leichtſinnig. *A' kire ſemmi titkot nem bízhatni, nem halgatható, mindent kifetsegö.*

Lĕvĭgo, as, &c. Vide *Lævigo cum ſuis.*

† Lĕvio, as, are, avi, atum, (Act.) Vet. Dict. *Lebko chinim.* Leicht mache. *Könnyüvé tſinálom, teſzem, meg-könnyebbítem.*

Lĕvĭpēs, ĕdis, *om.* Cic. *Lebko-nog.* Ring zu Fuſs, leichtfüſſig. *Könnyü lábú, jó futó.*

Lēvĭr, (*q. d.* Lævus vir.) ĭri, m. Feſt. *Brat ſene,* ali *mlaſa dever.* Des Ehemanns, oder Ehevveibs-Bruder. *Férjem bátja, feleségem bátja.*

Lēvĭrātus, ûs, m. JCt. *Deverſztvo, ſenè ali mlaſa bratinſztvo.* Des Mannes, oder Weibs-Bruderſchafft. *Férjem* vagy *feleségem attyafiúsága.*

Lĕvis, is, *com.* ve, n. Cic. *Lebkek, lebek, lagak, legek, lagahan.* Leicht, gering, nicht ſchvver. *Könnyü.* Levis armatura. *Cic.* Hinc *Transl.* ad orationem: ſed hæc fuerit nobis, tanquam levis armaturæ, prima orationis excurſio: *id eſt:* Prima leviorum & debiliorum argumentorum textura. 2. *Transl.* ad Animum: *Neſztalen, nepreſtiman, zlocheſzt, neſzpameten.* Unbeſtändig, leichtſinnig, leichtfertig, unbehutſam. *állhatatlan, alá-való, oktalan.* ità Cic. Homo levis, Plaut. *Neſztaleny zlocheſzt chlovek.* Ein unbeſtändiger und leichtſinniger Menſch. *állhatatlan, kevés érdemü ember.* 3. Transl. ad Inanimata: Vid. *Vanus, inanis.* Quod apud omnes Leve & infirmum eſt. *Cic.* 4. Vid. *Parvus, exiguus.* Cic. 5. Vid. *Mitis, benevolus, benignus.* Cic. 6. Levi brachio agere: h. e. negligenter. *Cic.* 7. In levi aliquid habere: *eſt* parum curare. *Tacit.*

Lĕvĭſomnus, a, um, Lucr. *Labkoga ſzna, Lebko-ſzeny, koj labko y téchno ſzpava.* Der einen leichten Schlaff hat. *ébren-alvó.*

Lĕvĭtas, atis, f. Cic. *Labkocha, Lebkota.* e. Leichte, Leichtigkeit. *Könnyüség.* 2. Transl. V. *Inconſtantia, vilitas, vanitas, debilitas, imprudentia,* ità *Cic.* Summæ levitatis homo. Cic. *Najneſztalnejſi, &c.*

Digitalizirao Google

Chlovek. Ein unbeſtändiger &c. Menſch. *Nagy állhatatlanságú &c. ember.* Homines levitate Græci, crudelitate barbari. *Cic. pro Flac.*

Lĕvĭtĕr, Leviùs, Leviſſimè, *Adv.* Cic. *Lehko, lahko, lagahno.* Leicht, leichtlich. *Könnyen.* 2. Transl. V. *Negligenter, debiliter, modicè, leniter, breviter, facilè.* ità Cic.

Lĕvĭtes, *vel* Levita, æ, m. V. *Diaconus.* Eſt ſacer ordo Eccleſiaſticus ſacerdotio proximus. Origo nominis habetur à tribu *levi*, ex qua apud hebræos ſacrorum Miniſtri, inde *Levitæ* dicti, aſſumebantur. Albiſo Antiſtes, Proculúſque Levites. *Sidon.*

Lĕvo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Diſem, podigujem, zdigávam.* Hebe, auf hebe, erhebe. *Emelem, Felemelem.* Levare manum. *Quintil.* 2. Vid. *Minuo.* Levare annonam. *Cic. id eſt:* pretium annonæ minuere. *Czénu bráne pomenyſſati; menyſſu, lekßu vuchiniti.* Die Theurung der Nahrung ringern, leichter machen. *Alábbſzállſtani az élés árrát.* 3. V. *Lenio, recreo, conſolor.* Nonnihil me levant literæ tuæ. *Cic.* 4. V. *Libero.* Levare aliquem metu: *Liv.* Levare alicui metum. *Cic.* Epiſtola tua me ægritudine levavit: *pro* liberavit. *Cic.* 5. Vid. *Subvenio, adjuvo.* Gaditani populum Romanum in caritate frumento ſuppeditato levaverunt. *Cic. pro Corn. balb.* 6. Vid. *Exonero,* Ego te hoc faſce levabo. *Virg.* 7. V. *Sano.* Serpentum ictus contactu levare. *Plin.* 8. Vid. *Aufero.* Arcta levari vincla jubet Priamus, *Virg.*

Lēvo, *vel* Lævo, as, are, avi, atum, (Act.) Stat. *V. Lævigo, Polio.*

Lēvor, ōris, m. Lucr. V. *Lævitas.*

Lex, lēgis, f. Cic. *Zakon, Zapoved,* s. Geſatz, Geſetz, r. Befelch. *Törvény, parantſolat.* Vid. *Jus, ejúsque diviſiones. Uſus:* Lege agebatur, cùm Prætor pro tribunali ſedens tria verba, *Do, Dico, Addico* proferebat. V. *Faſti.* Item. Lege agere: *pro* Exequi ſententiam à Judice latam. *Liv.* Item: Lege agere: *pro* Judicio aliquid experiri, *ſeu* lite cum aliquo contendere. *Cic.* Legibus aliquem aggredi: *id eſt:* lite aliquem impetere. *Suet.* Lege ad me rediêrunt bona: h. e. Jure, *vel* ſecundùm legem, ex lege. *Terent.* Legibus aliquem ſolvere, *id eſt* Aliquem per privilegium ab obſervatione legis eximere. *Cic.* 2. Accipitur *Lex* pro Conditione, pacto. *Dogovor, dogovorjenye, nachin.* e. Bedingung, s. Beding. *Ok, állapot, mód.* Eâ lege. Terent. *Z-ovem dogovorom, iliti nachinom.* Mit dem Beding. *Ollyan okkal móddal.* 3. Vid. *Norma N.* 1. Hanc ad legem formanda nobis oratio eſt. *Cic.* 4. *Navada, obichaj.* e. Gewohnheit. *Szokás.* Ego mea lege utor. Terent. *Jaſze moje navade derſim: Ja poleg moje navade chinim.* Ich halte meinen Brauch: ich richte mich nach alten Brauch. *én a' magam ſzokáſom-ſzerént élek, tſelekſzem.*

* Lexĭcŏgrăphus, i, m. *Szlovo-knìg piſzecz: Rècho-knig napravitel, ſzkup-ſzpravlyavecz, koj Diktzionarium zpiſſuje.* r. Wort-Buch-Schreiber, Dictionari-Schreiber. *Szók értelmét le-írója, Diktziónáriomot írò.*

* Lexĭcon, *vel* Lexicum, i, n. *Rechna kniga, ſzlovo-kniga.* s. Wörter-Buch. *Szók értelmét magában foglaló könyv, Diktziónárium.* V. † *Dictionarium.*

* Lexĭdĭon, *vel* Lexidium, ii, n. (*Dimin. à* Lexicon.) Gell. *Szlovo-kniſicza, mala rechna kniga.* s. Wörter-Büchlein, kleines Lexicon. *Diktziónáriomot ka.*

* Lexis, is, *vel* eos, f. Cic. *Latinè* Dictio. *Rèch, ſzlovo.* s. Wort. *Szó.*

Liæ, ārum, f. plur. *Luknye y prèla na viſſini brodnoga ſztúpa, chesz kojeſze vuſa prevlekuju.* e. Löcher zu öberſt im Segelbaum, dadurch die Seiler gehen. *árbotzfa tetején-lévő likak, mellyeken a' kötelek által-járnak.*

Liacŭlum, i, n. *Vitr.* Inſtrumentum, quo lævigantur intectoria parietum. *Gladilo, Lichilo, &c.*

* Lĭbădĭon, *vel* Libadium, ii, n. Plin. *alias*

* Centāurĭa, æ, f. *vel* Centaurĭum, ii, n. *item* Centaurēa, æ, f. *vel* Centaurēon *aut* Centaurion & Centaurĭum, ii, n. Plin. *Zemlyo-ſuchka, cherleno-kitticza,* vulgò *Czentauria tráva.* s. Tauſendgulden-Kraut, Erd galb, Biber-Kraut, Fieber-Kraut. *Föld epéje fü, Tzentauria-fü.*

Lĭbāmen, ĭnis, n. *Virg.* Libāmentum, ti, n. Cic. *Aldov z-polevanyem, ali okuſzenyem bivajuchi:* iliti *Vſze ono, kaiſze od hráne pravomu Bogu ali krivem Bogom alduje.* Allerley Opffer-Fladen: alles vvas man dem vvahren Gott, *oder* falſchen Göttern von der Leibs-Nahrung aufopffert. *Minden ételi,* vagy *itali áldozat,* ita Cic. *Hinc apud Gell.* Transl. *Okuſz, obuz; zalóſaj za okuſzenye*

Digitalizirao Google

okuſzenye. s. Koſt-Biſslein. *Kóſtolásra-való ſalatotska.*

Lĭbănōtis, ōtĭdis, f. Plin. V. *Rosmarinus.*

Lĭbănus, i, f. Iſid. *Temianovo drevcze, nakojem temian rászte.* s. Weihrauch-Bäumlein. *Temjén-fátska.* 2. V. *Thus.* 3. Libanus, i, m. Mons eſt Syriæ omnium Palæſtinorum celeberrimus: ab agro Damaſceno Tripolim uſque Phœnicis urbem excurrit. Eminentia altiſſimi hujus montis juga longiſſimè conſpicuas exhibent nives. Fertilis tamen eſt & amœnus, in valles & campos hinc inde effuſus. Cedris abundat. Jordanis fontes è Libano prodeunt. Huic ex adverſo ſitus eſt Mons Antilibanus, valle duntaxat interjacente ſeparatus. Olim murô jungebantur. In medio horum montium Orontes fluvius oritur. *Plin.*

Lĭbārius, ii, m. Senec. *Z-pogachami terſecz, pogachár, kolachár.* r. Fladen macher, Fladen-Verkauffer. *Kaláts-sütô, árúló.*

Lĭbātio, onis, f. Cic. *Aldovanye jéſztvin.* e. Speiſs-Opfferung. *ételi* vagy *itali áldozattal áldozás.* 2. *Kuſſanye, okuſzenye, oblezsenye, obuznenye jeſztvinſzkoga aldova,* ali *cheſza drugoga.* Das Koſten, Verſuchen, eines Speiſs-Opffers. e. Koſtung ins gemein. *áldozatnak* vagy *ákárminek elsô kóſtolaſa.*

Lĭbella, æ, f. (*Dimin. à* Libra) Cic. *Vaſicza, Vagicza, mala mera.* Eine kleine Waage. *Mértéketske,* Item. *Litricza, Polovicza male oke* vulgo *funtek.* Ein Pfündlein. *Egy Fontotska.* Hinc. Ex Libella hæres. *Cic.* h. e. Ex aſſe hæres. V. *As N.* 1. 2. Accipitur Libella *pro* nummulo argenteo, quia hic apud Rom. unam libram ſeu aſſem æris valebat. *Szreberni novcsecz.* Silberner Pfennig. *Kitsiny Ezüſt pénz.* V. d. *As N.* 2. ità Cic. 3. *Szpletenyka, terticza za méru* (peregr. *ſnora*) *Dervo-delzev, ali zidarov.* e. Richtſchnur. *Mérô ſnór.* Plin.

Lĭbellārium, ii, n. (*alii legunt* Librarium) Cic. *Knisni ormár, knisna ladicza, vu kojoiſze vſzakojavbna piſzma y liſzti chuvaju.* r. Bücher-Kaſten, e Truhe, vvo die Brieflichen Urkunden aufbehalten vverden. *Könyvek almárium, Láda.* Vid. *Archivum, Tabularium.*

Lĭbellio, ōnis, m. Varr. V. *Tabellarius.* 2. apud Stat. *Knigo-piſzecz, knigo-terſecz; koj knige piſſe, ali prodaje.* r. Buch-Schreiber, Buch-Verkauffer. *Könyv író, könyv árúló.*

Lĭbellus, i, m. (*Dimin.*) Cic. *Knisicza, knisichka.* s. Büchlein. *Könyvetske.* 2. Vid. *Epiſtola.* 3. V. *Commentarius.* 4. Accipitur pro ſcripto quocunque, quod ſupplicationem, accuſationem, aliúdve ſimile continet: *ita Cic.* Hinc, Libellus ſupplex: Mart. *Proßnye piſzmo.* e. Bittſchrifft. *Alázatos ſupplikátzio.* A libellis Miniſtri, quorum apud Principes muneris eſt, libellos ſupplices accipere, evolvere, illíſque reſpondere. *Suet.* Libellus famôſus. JCt. *Piſzmo ſzuprot poſtenyu:* vulgo *Paſquill.* e. Schmähſchrifft, s. Paſquill. *Páſquillus.* 5. Libellus *etiam dicitur* ſcripti genus, quo quis in judicium vocatur. *Plaut.*

Lĭbens, *vel* Lŭbens, entis, *om.* Cic. *Rad, dobrovolyen.* Gern, gutvvillig. *örömeſt, akarat-ſzerént-való.* 2. Vid. *Lætus, hilarus.* Terent.

Libenter, (Lubentet) *Cic.* Libentiùs, *Horat.* Libentiſſimè *Adv.* Cic. *Rad, dobrovolyno, iz drage volye.* Gern, vvilliglich. *örömeſt. Synon.* Libenti animo, magna voluntate, ſtudioſè, non repugnanter, non gravatè, ſummô ſtudiô, ſumma voluntate, egregiâ animi alacritate; non modò non recuſans, non repugnans, ſed ultro etiam & ſponte ſe offerens. *Phræs.* Reducem te cupidè & libenter videbo, delectabit me tuus reditus; delectabor, acquieſcam tuo reditu; In optatis mihi eſt te coram amplecti; hilarè & libenter tibi obviàm (obvius) procedam; Lætè, comiter te accipiam. *Libenter tibi gratificabor: aliter:* Animo libenti ac prolixo, benignè, facilè, ſtudioſè, perlibenter, propensè; animô æquô, imò verò & gaudenti; pronis animis; ſtudiô effuſô tibi omnia concedam, votis tuis & deſideriis ſerviam, obtempetabo, morem geram, petitionis compotem faciam; utráque manu, ſumma alacritate dabo omnia, nihilque eorum, quæ petieris, negabo.

Lĭbentĭa, & Lŭbentia, æ, f. Plaut. *Dobrovolya, drago-volya.* e. Gutvvilligkeit, Beliebung. *Jó kedv, jó akarat valamibez.* Synon. *Voluptas, gratia, complacentia, Libido N.* 2. 2. Lubentia. *Boſicza naſzladnoſzti y veſzelia.* e. Göttin der Wolluſt, und der Freuden. *Gyönyörüségnek, és vigaſságnak Iſten aſzſzonya.*

Liber, bri, m. Cic. *Mezdro, nuternya kóra drévna, na koju negda piſzali jeſzu.* s. Baſt, oder die innere Rinde eines Baums, darauf man vor Zeiten geſchrieben. *Fa béjnak*

Digitalizirao Google

vékony fejér belső hártyája, mellyre írtak a régiek. Hinc 2. Metonymicè: *Kniga.* s. Buch. *Könyv.* 3. *Sztrán, dèl Knige.* Ein Theil in einem Buch. *Könyv része.* 4. Vid. *Inventarium*: ità Cic.

Liber, ĕri, m. Cic. V. *Bacchus.* 2. Transl. V. *Vinum.* Horat.

Liber, ĕra, ĕrum, Cic. *Szloboden, pròszt, szamszvoj, nepodloszen, nezavezan, szvojvolyni.* Frey, ledig, unbeherrscht, ungebunden. *Szabados, szabad, nem köteles. Synon. Liberatus*, solutus, expeditus; nulla re implicatus, non impeditus; Nullius dominationi subditus, parens; Suo jure & libertate utens; nemini mancipatus; suum jus retinens, &c. *Usus: Liber* ab aliqua re, *vel* aliquâ re. Cic. *Pròszt, oszlobodyen od kakve sztvári.* Frey, befreyet von einem Ding. *Mentt valami dologtól.* Est mihi liberum. Quintil. *Na moioj volyi sztoi.* Es steht mir frey. *Szabadságomban áll.* Liber Laborum. *Horat.* Non potest jure quiritum liber esse, qui in numero Quiritum non sit. Cic. *Nemore zarad praviczszabinczev szloboden biti, koj szabinecz ni, &c. Liber* à delictis, sumptu, molestia, munere: *Cic.* Liber à Legibus: *Plaut.* id est *Immunis, non obnoxius.* Liber à fide: h. e. qui fidem solvit; qui id, quod promisit, præstitit. *Liv.* Liber ab irrisione: *id est*, qui nihil irrisione dignum egit. *Cic.* Liberum arbitrium Liv. *Szlobodna volya.* Freyer Willen. *Szabad akarat.* 2. Vid. *Audax, impudens, temerarius.* ità Cic. Liberâ lingvâ uti. Plaut. *Batrivo, odperto goveriti.* Ohne Scheu reden. *Szabadoszon beszélleni.* 3. Liberum tempus: h. e. ab omni labore vacuum. *Cic.* Vid. *Vacuus.* 4. Liberum Cœlum: *id est*: omnibus commune. *Cic.* 5. *Liber* campus: h. e. Amplus, magnus, patens, apertus. *Cic.* 6. Libera mandata; *id est*: quæ plenam rei constituendæ potestatem continent. *Liv.* &c.

Lĭbĕra, æ, f. *Cic.* Filia Jovis primi, & Cereris, Soror *Liberi*, *aliàs* Proserpina. 2 etiam *Ariadna*, eò quòd *Liberi* uxor fuerit, ab Ovidio *Libera* nominatur.

Lĭbĕrālia, ālium, n. *plur.* Cic. V. *Bacchanalia.*

Lĭbĕrālis, is, *com.* le, n. 1; propriè *Ingenuus, nobilis, liber N. 1.* ità Cic. pro Cæl. *Usus:* Liberales artes, quæ ingenii, non manuum ministeriô exercentur, & ideo liberos homines decent. Illiberales verò seu Mechanicæ, quæ in manuum opera consistunt, ideóque servis propriæ: *Cic.* Liberale conjugium: h. e. quod liberè & inter liberos fit. *Terent.* 2. Vid. *Sincerus, benignus, humanus.* ità Cic. *Usus:* Liberale responsum. Cic. *Chlovecheh, vrèden odgovor.* Hefliche, Ehrliche Antvvort. *Emberséges, betsületes felelet.* Liberali ingenio esse Terent. *Dobre, povolyne, lyublene nature, odpertoga szerdeza biti.* Von einer angenehmen und lieblicher Natur, von einem aufrichtigen Gemüth seyn. *Igaz és jó indulatú, elmejú, természetű lenni.* 3. Vid. *Elegans, pulcher, egregius:* Nam egregia forma hominis liberi propria esse vulgò existimatur. *Usus:* Liberali facie est. Terent. *Lépe y verle prilike, obraza je.* Er ist von einer Stattlicher und schöner Gestalt. *ékes és szép szemellyű.* 4. idem ac *Munificus*, Virtus enim munificentiæ non servorum, sed liberorum est. *Dareslivi, blágo-daran, darovit.* Freygebig. *Adakozó, bő-kezű.* ità Cic. *Usus:* Roscius semper liberalissimus, munificentissimúsque fuit. *Cic.* Animum ad spem liberalioris fortunæ adjecit. *Liv. l. 22. c. 26.*

Liberālĭtas, atis, f. Cic. 1. Vid. *Ingenuitas, humanitas, honestas, nobilitas, benignitas, bonitas. &c.* Pudore & liberalitate Liberos retinere satius est, credo, quàm metu. *Terent.* 2. sæpiùs accipitur pro *munificentia.* Cic. *Dareslivoszt, blagodarnoszt, blagodarszivo, blagodarje, chaszinoszt, radodarszivo.* e. Freygebigkeit. *Adakozóság, bő-kezüség.* Eâ liberalitate utamur, quæ prosit amicis, noceat nemini. *Cic. 1. offic.* Hæc virtus inter vitium Avaritiæ & prodigalitatis media consistit.

Liberalĭter, *Adv.* Cic. *Dareslivo, blago-darno, obilno.* Genugsam, überflüssiglich. *Adakozóúl, bő-kezüen, bőven.* 2. Vid. *Honestè, ingenuè, bene, liberè. &c.* Liberaliter aliquem tractare. Cic. *Kóga verlo, obilno gosztiti, chaszititi.* Item *Kóga poszteno imati, derszati.* Einen Ehrlich und überflüssig Gastiren, einen ehrlich halten. *Valakit betsületesen megvendégelni*, vagy: *Szivesen, sogadni, látni.* Liberaliter educatus. *Cic.* h. e. optimis moribus, & honestis disciplinis instructus. &c.

Lĭbĕrātio, onis, f. Cic. *Oszlobodyenye, izbavlenye, oproschenye.* Eine Erledigung, Erlösung. *Szabaditás, szabadúlás.*

Lĭbĕrātor, oris, m. Cic. *Synon.* Vindex, Assertor Libertatis. *Oszloboditel, oprosztitel, izbavitel.* r. Erlöser, Ledig-Macher. *Szabaditó.*

Lĭbĕre, *Adv.* Cic. *Szlobodno.* Frey, Freymüthig. *Szabadon.* 2. Vid. *Confidenter*; Liberè loqui, dicere, agere, &c. *Cic.*

Lĭbĕ-

Lĭbĕri, orum, m. *plur.* Cic. *Detcza, ſzini, ſzinovi y kchere.* e. Kinder. *Fiaim, leányim, gyermekim.* Liberi, dicitur etiam de unica prole, *item* de Nepotibus & Pronepotibus. *Cic.*

Lĭbĕro, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Szlobodnoga chinìm, iz ſzlusbe vu ſzloboſchinu poſztavlyam, oſzlobadyam, ſzlobodim, izbavim.* In die Freyheit ſetze, erledige, befreye, erlöſe. *Meg-ſzabaditom. Uſus:* Aliquem ab aliqua re, *vel* aliquâ re liberare. *Cic.* Arcem urbis ab incendio & flamma liberavi: *id eſt:* defendi, incolumem ſervavi. *Cic.* Liberare fidem ſuam: *Cic. pro* præſtare promiſſum. *Veru dano ſzpuniti, obechanyu zadoſztavuchiniti, vu veri y iſztini obſztati.* Dem Verſprechen nachkommen, ſein Glauben halten. *Fogadását, meg-tellyesiteni.* Liberare ſe ære alieno. Cic. *Dúge naplatiti, dúgovſze mentuvati.* Die Schulden bezahlen, ſich von Schulden los machen. *Adóſſágát letenni.* Liberare aliquem culpâ. Cic. *Kóga od pregreßke odvezati, próſztoga vuchiniti.* Einen von der Schuld los ſprechen, ihme die Übertrettung nachlaſſen. *Válakit meg-menteni a' vádtól.* Synon *Libertatem do, in libertatem vindico, in integrum reſtituo, ſolvo, laxo, levo.*

Liberta, æ, f. Horat. *Szlobodnyakinya, ſzlobodnyaeha.* Eine Freygebene *oder* Freygelaſſene. *Szabadságot nyert rab-aſzſzony.*

Lĭbertas, atis, f. Cic. *Szloboſchina, ſzloboda.* e. Freyheit. *Szabadság.* 2. Vid. *Confidentia, fidentia, audacia. Cic. Liv.* 3. *Libertas* vocatur Dea libertatis *Cic.* 2. *de nat. Deor.*

Lĭbertīna, æ, f. Cic. Vide *Liberta.*

Lĭbertīnĭtas, atis, f. Ulp. *Sztaliß ſzlobodnyachki, Szlobodnyachtvo.* r. Zuſtand der Freygelaſſenen, e. Freygelaſſenſchafft. *Szabadoſók állapotja, ſzabadoßág.*

Lĭbertīnus, i, m. Cic. *Szlobodnyak rodyen, ali vuchinyen.* Von einem Freygelaſſenen gebohren, *oder* ein Freygelaſſener. *Rabi állapotból ſzabadságra mentt ember, ſzabados ember.*

†Lĭberto, as, are, avi, atum (Act.) *Kóga vu ſzlobodu poſztavlyam, ſzlobodnoga chinìm.* In die Freyheit ſetze. *Szabadoſsá teſzem.*

Lĭbertus, i, m. Cic. *I ſzluge vuchinyen ſzloboden.* Ein Freygelaſſener Knecht. *Rabi ſzolgaſágból ſzabadságra mentt.*

Lĭbet, *vel* Lŭbet, ere, uit, ĭtum eſt. *Impers.* Cic. *Rachiſze, hocheſze, lyubiſze.* Es geluſtet, es gefallet, es geliebt. *Tetſzik.* *I* libet mihi hoc facere. Cic. *Hochemiſze, da tò vuchinìm.* Es Gelällt mir ſolches zuthun. *Tetſzik nékem azt tſzelekedni.*

*Lĭbēthra, æ, m. *Solin.* fons in monte Libethro Muſis Sacer: unde Lĭbēthrĭdes, ĭdum, f. *plur.* idem quod Muſæ. *Virg.*

Lĭbīdĭnor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Svet. *Nechiſzto ſivem, naſzladnoſztjam ſzluſim.* Unzucht treibe. *Bujálkodom.*

Lĭbīdĭnōsè, *Adv.* Cic. *Nechiſzto, prazno, naſzladno.* Unzüchtig, Wollüſtig. *Bujálkodva.* &c. V. *Sequens.*

Lĭbīdĭnōſus, a, um. Cic. *Nechiſzto-ſelyen, nechiſzt, pun merſzkoga poſzelenya.* Geil, Mutwillig, Frech, Unzüchtig, Unkeiſch. *Bujálkodó, buja.* 2. V. *Intemperans.* 3. Metaph. Dapes libidinoſæ. Colum: *Jeſztvine goſzpodzke, zebrane, y oſzebujno pripravlyene.* Herrliche und wohl Zugerichtete Speiſen. *úri ês diſzeſen kéſzített étkek.* Libidinoſior, Libidinoſiſſimus. *Cic.*

Lĭbīdo, *vel* Lŭbēdo, ĭnis, f. *Cic.* 1. Accipitur in genere tam in bonam, quàm in malam partem: Vid. *Cupedo.* 2. Vid. *Intemperantia.* 3. Vid. *Laſcivia.* ità *Cic.* 4. Fingere aliquid ad libidinem: *id eſt:* Secundùm ſuum placitum & arbitrium. *Cic.*

Lĭbĭtīna, æ, f. 1. *Nom. propr.* Deæ, in cujus templo vendebantur & locabantur ea, quæ ad apparatum funebrem pertinebant, *ità Poetæ.* 2. Metonymicè V. *Mors.* ità *Horat.* Vitare Libitinam. Horat. *Szmertiſze chuvati, vugibati.* Den Todt meiden *Az halált távoztatni, kerûlni.* In libitinæ rationem venire. Svet. *Vumreti.* Sterben. *Meg-halni.*

Lĭbĭtīnārĭus, ii, m. Senec. *Pokopich mertveh.* r. Todten-Graber. *Halott-temetô, sir-ásó.*

Lĭbĭtīnenſis, is, *com.* ſe, n. Lamprid. V. *Lethalis.*

Lĭbĭto, as, are, avi, atum. (Act. Freq.) Cic. *Guſztokrat kuſſam.* Offt verſuche. *Kóſtolgatom.* Vid. *Sequens.*

Lĭbo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Aldujuch polêvam, aldujem.* Opfferend güſſe, opffere. *áldozva öntök, áldozom* Libare aliquid Diis. Cic Liv. *Bogom kai alduvati.* Den Göttern etwas opfferen. *Valamit Iſtenneknek áldozni.* 2. Transl. *Kuſſam, obuznujem, okuſznujem.* peregr. *Kóſtam.* Verſuche, koſte. *Megkóſtolom, megilletem.* Metunt flores, & flumina libant. *Virg.* h. e. Leviter deguſtant, & quaſi primis duntaxat labris attingunt. 3. V. *Deligo.* Libâſque (*pro* ſeligis, deligis, legendo excerpis) ex omnibus, quodcunque te maximè ſpecie veritatis movet. *Cic.* 4. Nomini ſuo ex aliorum laboribus libare laudem: h. e. Laudis alteri debitæ partem præripere, & ſibi vendicare. *Tugye hvale ſztràn*

Digitalizirao Google

ſzebi pripiſzatiy oſzveiti. Von frembden Lob etvvas ihme zueignen. *Más ditſiretibŏl valamit magának tulajdonítani.* ità *Auth. ad Heren. l. 4.* 4. Oſcula libavit natæ: h. e. leviter dedit. *Virg.*

†Lībo, ōnis, m. V. *Libum* N. 2.

Lībra, æ, f. Liv. *Litra, pŏl oke,* vulgo *jeden funt.* s. Pfund. *Egy font.* 2. apud Cic. *Vaga, mera.* e. Waag, Maaſs. *Mérŏ-eſzközz, mérŏ-font, mérték.* Hinc Libra mercalis *ſeu* Regia. *Litra ikŭti funt tergovſzki, ima lotov* 32. Kramer-Pfund hält 32 Loth. *Kalmárok fontja harmintzkét latos.* Libra Medica (Romana.) *Apatekarſzki ſunt imajuchi 24 lote.* Apothecker-Pfund hält 24 Loth. *Patikai font huſzon négy latos.* Libra nummularia (vulgo *Marca*) *Funt ali penez zlata ali ſzrebra, ima lotov* 16. Das Gold *oder* Silber Mintz hält 16 Loth. *Arany* vagy *ezŭſt mérŏ-font tizenhat latos.* 3. Eſt Signum Zodiaci, ideo *Libra* dictum, quòd Sol in hoc ſigno conſtitutus diem æqualem nocti faciat. *Aſtron.*

Lībrālis, is, *com.* le, n. Plin. *Jednoga funta, litreni.* Einpfünd g. *Fontos, fontnyi.*

Lībrāmen, ĭnis, n. Liv. *Jednaka mera, jednako merenye, vaganye.* 2. *Mäh.* Die Gleichheit in Abmeſſen. 2. r. Schvvang. 1. *Megmértéklés, mérés, ŏzſve mérés.* 2. *Lenyomás, leŭtés.*

Lībrāmentum, i, n. 1. Vid. *Libramen, aquabilitas.* ità Cic. *Hinc* Libramentum aquæ in Aquæ ductibus, eſt collatio altitudinis loci, unde deducitur, cum altitudine loci, ad quem ducitur, ut aqua commodè vel aſcendere, ubi opus ſit, vel deſcendere poſſit. *ita Plin.* In machinis (vulgo *tormentis*) bellicis Libramentum vocantur illa pondera, quæ Balliſtis illigantur, ut facilius & majore impetu miſſilia ejici poſſint, *Tacit.* Hinc apud *Liv.* Libramentum. V. *Pondus N.* 1.

Lībrārĭa, æ, f. Gell. V. *Bibliotheca.*

Lībrārĭŏlus, li, m. Cic. *Synon.* Servulus à manu. *Piſzaricz, od ruke ſzluſicza.* Ein Schreiberlein. *író deákotska, írótska.*

Lībrarium, rii, n. Cic. V. *Libellarium.*

Lībrārius, ii, m. Cic. *Knigo-piſzecz, knig prepiſzavavecz.* r. Buchſchreiber, Abſchreiber. *Könyv író.* 2. apud eundem: *Knigo-terſecz.* r. Buchführer. *Könyv árrost.* Vid. *Bibliopola.* 3. Lībrārius (à Libra) Juven. *Chaſztnik, koj dobodke y pláche delĭ; Pagadur Vojnichki &c.* r. Ausſpender, Kriegs-Caſſirer. *Kifizetŏ, katonáknak fizetéſt oſztogatŏ.*

Lībrārius, a, um, (à liber) Cic. *K-knigam, ali k-knigo-piſzczem ſzpadajuchi.* Zu den Büchern, *oder* zur Bücher-Schreiberey gehörig. *Könyvhöz-való.* Hinc: Taberna Librariа: Cic. *Knigo-terſilnicza, ſtaczun za prodavati knige.* r. Buchladen. *Könyves bólt, könyv-árulŏ bólt.* Vid. *Bibliotheca.*

Lībrātius, a, um, (à libra) Colum. Vid. *Libralis.*

Lībrātio, onis, f. *Diomed.* Vid. *Ponderatio.* 2. Libratio aquarum *Vitruv.* Vid. *Libramentum ſub N.* 1.

Lībrātor, oris, m. Plin. *Merecz, Meritel, Vagavecz; Meſter vodo-mere, Vodo-merecz, vode napelyavavecz.* r. Waag Meiſter; Brunnen-Meiſter, Waſſer-Leiter. *Mérŏ, fontolŏ; Vizi meſter éget tudŏ.* 2. apud Tacit. L. 13. Annal. c. 39. *Hitavecz kaménya, Vojnik z-kaményem.* r. Stein-Schütz, Schleuder, r. Steinvverffer im Krieg. *Kŏ hajigáló régen az badakozáſban, Pattantyus.*

Lībrīle, is, n. Feſt. *Prechka na vúgi, iz koje zdelicze viſze.* e. Waag-Stange. *Serpenyŏ rúdja.* 2. apud Gell. V. *Libra N.* 2.

Librilis, is, *com.* le, n. Jul. Cæſ. V. *Libralis.*

Lībrĭpens, endis, m. Plin. *Plácho-merecz, Novácz Vagavecz, Vaga-Meſter.* r. Müntz-Wäger, Waag-Meiſter. *Pénz-fontolŏ, Pontolŏ-Meſter.*

Lībro, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Vágam, mérim.* Wäge, meſſe. *Fontolok, meg-mérem.* Librare aquam: *Vitruv.* Eſt ejus altitudinem explorare, háncque cum altitudine loci, quo illa ducenda eſt, conferre. 2. Transl. Vid. *Examino, exploro N.* 1. *&* 2. *perpendo.* ità *Stat.* 3. Metaleptice. V. *Æquo N.* 1. ita *Colum.* 4. pro *Jaculor, Librando jacio.* Virg. *Z-velikim mahom hitam.* Mit groſſen Schvvung vverffe. *Erŏſzakkal hajítom.* Telum librare. *Kopje oſtro hitati, z-nabadum ſztrelyati.* Ein Spieſs ſcharff vverffen, mit einem Wurff-Spieſs ſchieſſen. *Hajigálni, Lŏvŏldözni.* Hinc 5. Librat ſe avis, cùm ſe in aëra tollit, vel inde demittit. Virg. Librat ſe ſe ex alto Aquila. *Iz viſſineſze dole puſcha orel, iz gora dole leti.* Der Adler-Laſt ſich von oben herunter. *A' ſas le-ſelĭ-repŭl.*

* Libs, lĭbis, m. Plin. V. *Africus.* 2. apud *Sidon.* Homo ex Libya.

Lībum, i, n. Varr. *Pogacha z-ſzirom y z-jajczi napravlyena, Bolvanom negda alduvana.* Item *Gibanicza, y vſzakojachki drugi*

prokſſeni

Digitalizirao Google

prokſſeni krub, ali Teſztenicza. Brod, mit Käſs und Eyer gemacht, vvelches vor Zeiten den falſchen Göttern geopfferet vvorden. *item* Eine Illyriſche Torten (*Gibanitza* oder *Pogatſcha* benahmſet) aus Mehl, Käſs, Butter, Milchreim, *oder* Schmaltz gemacht, auch ein jedes ſchleckerhafftiges Brod *oder* Kuchen. *Tú ôval és tikmonnyal ſütött áldozati kaláts*. Item *Béles és minden féle gyengén tſinált fünk*. 2. *Hleb kruha, czipov, czéli krub*. Ein Laab Brod. *Tzipó, egy egéſz kenyér*.

Līburna, vel Liburnīca, æ, f. Liv. *Labka y hitra Ladja, za tirati ali vloviti kôga*. Ein Ring-Jagd-Schifflein. *Könnyü bajó, folyó bajó*. Navis à Liburnis inventa, à quibus & nomen traxit.

Liburnĭa, æ, f. Geogr. *Liburnia Illyrianſzka (ſzlovenſzka.) Derſava*. Liburnien, Eine Illyriſche Landſchafft. *Libunnia, Illyriomnak tartománnya*, Liburnia à Liburno Attico dicta, Provincia erat ex antiquioribus Illyricis una, quæ oram Maris Adriatici (*aliàs* Illyrici, Liburnici &c.) totam ferè complectebatur. Alii minorem fuiſſe volunt, eamque Iſtriâ ac Dalmatiâ claudunt. Hodie à peritioribus Geographis nulla Illyricæ terræ portio hoc nomine compellatur; quidquid enim ad ſinum Adriaticum inter Iſtriam & Dalmatiam Continentis eſt, totum id ad Croatiam pertinet, ſi Fluminenſes, à Mari & Croatia arctiſſimis conſtrictos limitibus, excipias; hi ſiquidem Cammeræ græcenſis ſubditi, quàm Croatiæ Cives liberi eſſe malunt. Ne verò, dum Croatæ audire renuunt, & Italos ſe eſſe ſapientibus perſvadere deſperant, Carnioli audiant; vetuſto Liburnorum nomine gloriari elegerunt. Sed quàm id glorioſum apud Romanos fuerit, ſatyram quartam & ſextam Juvenalis conſulant.

Līburni, orum, m. *plur*. Populus Illyricus, quem ab Amazonibus originem duxiſſe, & Rhætorum vindelicorum partem fuiſſe, Servius ex Horatio contendit. *Virg. 1. Æn*. Illyricos penetrare ſinus, atque intima tutus Regna Liburnorum.

Liburnĭcus, & Liburnus, a, um: quod ad Liburnos vel ad Liburniam ſpectat, *ut*: Liburnicæ inſulæ. *Plin. l. 31. c. 26*. Contis roſtra liburna ſequi. *Propert. L. 3. El. 9. v. 41*.

Lībus, i, m. *Non*. Vid. *Libum*.

*Lĭbўa, æ, *vel* Libўē, es, f. Geogr. 1. *Velika Afrikanſzke zemlye ſztran y Derſava*. Groſſe Landſchafft in Africa. *Nagy tartomány áfrikában*. 2. Sumitur pro tota Africa.

Lĭbўcus, *Virg*. Libyſsĭnus, & Libyſſus, a, um. Catull. *Libianſzki, Afrikanſzki*. Libyſch, Africaniſch. *Libiabéli, áfrikabéli*.

Lĭbўs, ys, *vel* ўos, m. Prudent. *Libianin, Afrikanecz*. Ein Libyer, Africaner. *Libiabéli, áfrikabéli*.

Lĭbyſſa, æ, f. *Catul*. Libyſtis, ĭdis, f. Virg. *Libianka, Afrikanka*. e. Libyerin, Africanerin. *Libiabéli Aſzſzony, áfrikabéli Leány*.

Lica, *vel* Licca, æ, f. Geogr. *Lika, horvatzka Derſava*. Lica, Croatiſche Landſchafft. *Lika, horvát országban Tartomány, vármegye*. Comitatus eſt Croatiæ Generalatui Carloſtadienſi inſertus. Gubernatorem proprium habet, qui in militaribus quidem à Generali Carloſtadienſi, in Civilibus verò à ſola Cammera Cæſarea dependet. Anno 1685 plurimum detrimenti ab ignibus Turcorum accepit; ſed quod cùm aliàs, tum vel maximè anno hoc 1739 utcunque reparavit; quando nempe, Duce illuſtri Viro *Joſepho Depoczi*, Supremo Liccenſium Præfecto, Mille Liccani Croatæ viginti barbarorum millia, illatâ magnâ clade, factis compluribus Captivis, obtentâque opimâ prædâ, in fugam conjecerunt.

Līcens, entis, *om. Stat*. Licentior, licentiſſimus, Cic. *Szloboden, razpuſchen, ſzpuſchen, kômuſze prevech prepuſcha; Koj ono, kaj hoche, obderſava*. Frey, frech, freventlich, dem gar zu viel nachgelaſſen vvird. *Szabados, Igen bátor, erkölſetlen, illetlen módon élő*.

Līcenter, Licentiùs, licentiſſimè *Adv*. Cic. *Prevech ſzlobodno, ſzpuſchéno, razpuſchéno*. Freventlich, frech, ungebunden, ausgelaſſener-Weiſe. *Szabadon, ortzátlanúl*.

Līcentia, æ, f. Cic. propriè & frequentiùs in malam partem accipitur. *Prevech velika ſzlobodnoſzt, razpuſchenoſzt, zpuſchenoſzt*. Uber die Maaſs groſſe Freyheit, Frechheit. *Igen nagy ſzabadság, nagybátorkodás*. 2. In bonam partem. *Dopuſchenye, ſzlobo-ſchina*. e. Erlaubnuſs, s. Gutheiſſen. *Engedelem*.

Līcentiōſus, a, um. Senec. V. *Licent. Liber N. 2*.

Līceo, es, ēre, lĭcui, ĭtum, (Neutrum Paſſivum) Cic. *Czenimſze, prétztnyamſze*. Geſchätzt vverde, feil vverde. *árron - tartatom*. *Uſus*: Quanti licuit hortus? Cic. *Za kuliko*

Digitalizirao Google

liko je vert preczenyen, preſtiman? Wie theuer iſt der Garten geſchätzt vvorden. *Mint tartják a' kertet?* Parvô pretiô licet. Martial. *Za maloſze czeni, za malu nyega czénu puſcha.* Es vvird um ein geringen Preiſs geſchätzt, er biethets vvohlfeil. *ótſón tartja, nem drágán tartja.* Licet præſenti pecuniâ: *pro* æſtimatur. *Plaut.*

Lĭceor, ēris, ēri, ĭtus ſum. (Dep.) Cic. *Czénu poſztavlyam, obéchem, povekſsavam.* Ein Ding feil biethe, ſchätze, den Preiſs ſetze. *árrát igérem.* Liceri contra aliquem. Cic. *Naproti drugomu za kakvo dugovanye vech obechati.* Wider einen auf ein Ding biethen. *Valaki ellen többet igérni.* Conſtruitur vel *abſolutè*, vel cum *Accus*, vel cum *Genit.* vel cum *Abl. pretii.*

Lĭcet, ēre, uit, *Impers.* Cic. *Szvobodno, dopuſchéno je.* Es iſt erlaubt. *Szabad. Uſus:* Per me licet tibi hoc facere. Cic. *Ja nebudem ſzuprotiven, ako to vchiniſs.* Meinethalben magſt du dieſes vvohl thun. *Tſelekedd, nem bánom.* Licet tibi eſſe bono viro, *vel* bonum virum. Fremant omnes, licet, dicam, quod ſentio. *Cic.*

Lĭcèt, *Conj.* Cic. Vid. *Etiamſi.*

* Lichen, ēnis, m. Plin. *Liſſaj, Liſchaj.* 2. *Jetrenyak trava ſzuprot liſſaju haſznovita.* s. Zittermahl. 2. s. Stein-Leber-Kraut. *Semerjeg, sömör.* 2. *Máj fü.*

Lĭciātōrĭum, ii, n. Jun. *Tkalechko Vratillo, navialo.* r. Weber-Baum, Wendel-Baum. *Tekerö-fa, a' mellyre hátúl a' fonalat, elöl a' váſznat tekerik a' takátsok.*

Lĭcĭtātio, onis, f. Cic. *Preczénenye, czéne povekſsavanye.* Ein Both auf ein Ding, e. Feilſchung, Daraufbiethung. *árrán-kérés, árrát felverés.*

Licitātor, oris, m. Cic. *Pogadyavecz, czenitel, czéne poſztavlyavecz, zviſſavavecz, naddavavecz.* Der mehr biethet. *árrát felvévö, felverö.*

Lĭcĭtè, & Licitò *Adv.* Solin. *Szlobodno, dopuſchéno.* Frey, ſicher, kek, mit Erlaubnuſs. *Szabadoſon.*

Lĭcĭtor, aris, ari, atus ſum, (Dep. *Frequ. à* Liceor.) Curt. Vid. *Liceor.*

Lĭcĭtus, a, um, Virg. *Szloboden, Dopuſchen.* Erlaubt, zugelaſſen. *Szabados, ſzabad.* Licita negotiatio, Ulp. *Dopuſchéno keresztvo.* Erlaubte Handlung. *Szabados kereskedés.*

Lĭcĭum, ii, n. *melius* Licia orum, n. *plur.* Virg. *Stranczeli*, item *Nitbalnicza, Berdo*, ali *greben tkalechi.* Die Franſen, Trümmer, daran die Weber das Garn aufknüpffen. Item s. Weber-Blat, Weber-Kamp. *Szövéſtöl maradtt Roſt.* Item *Nyüſt ſonal, Borda.*

Lictor, oris, m. Cic. *Varaßki, Gradjzki, ſzudczov ſzluga.* r. Stadt-Schloſs- *oder* Stadt-Richter-Knecht. *Város ſzolgája, Poroſzló.*

Lictōrĭus, a, um, Plin. *K-varaßkem ſzlugam ſzpadajuchi.* Den Stadtknechten zugehörig. *Poroſzlóhoz-való.*

Lĭdūna, æ, f. Marcell. Emp. *Opadanye, y odraſztenye, odſztuplenye morja.* r. Ablauff des Meers. *Tengernek megapadáſa, viſszaſza menése.* Huic opponitur *Malina.*

Lien, ēnis, m. *Cato* & Liēnis, is, m. Cels. *Szlezena.* s. Miltz. *Lép.*

Liēnĭcus, Lienōſus, a, um, Plin. *Szlezenaſzt, Bòl imajuchi na ſzlezeni.* Miltz-ſüchtig. *Dagadott lépü, lépfájó.*

* Lientĕrĭa, æ, f. Cels. *Driſztavicza, Driſzk.* r. Durchlauff. *Has folyás.*

Lientĕrĭcus, a, um, Plin. *Driſztav.* Bauchflüſſig. *Hasa folyáſos.*

† Lĭga, æ, f. Vide *Societas, Fœdus.*

Lĭgāmen, ĭnis, n. *Colum.* Lĭgāmentum, ti, n. Tacit. *Vezilo, vez, kakti Podvesnya, Hlachnyak, ſzvitnyak.* s. Band, e. Wied. *Kötél, kötözet.*

Lĭgātĭo, onis, f. *Scrib. Larg.* & Ligatūra, æ, f. Pallad. *Vezanye.* e. Anbindung. *Kötés, kötözés.*

† Lignārium, ii, n. *Dervarnicza, komora vu kojuſze derva ſzpravlyaju.* e. Holtz-Kammer, r. Holtz-Boden. *Fa-tartó hely.*

Lignarius, ii, m. Liv. *Dervar.* r. Holtz-Hacker. *Fa-vágó, Fa-ſzedö.*

Lignārĭus, a, um, *Capitol.* quod ad ligna pertinet: *ut:* Faber lignarius. *Dervo-delya.* r. Zimmermann. *áts meſter.* &c.

Lignātio, onis, f. Jul. Cæſ. *Dervarenye, ſzechenye, ſzpravlyanye derv.* e. Holtzſammlung, Holtzung. *Fa-ſzedés Fa-vágás, Faſzerzés á' tüzre.*

Lignātor, oris, m. *Vojnik, kí po derva ide. ſzécche, veſe, noſzi.* r. Soldat der um das Holtz gehet, hacket, bindet, traget. *Katona a' ki fáért menyen, fát vág, össze köti, viſzi.* ità Liv. 2. V. *Lignarius.*

Ligneŏlus, a, um, (*Dimun. à* Ligneus.) Cic. V. *Ligneus.*

Lignĕus, a, um, Cic. *Derveni, dreveni.* Hölzerner, von Holtz. *Fából-való, Fás.*

† Lignīle, is, n. V. *Lignarium.*

† Lignĭpes, ĕdis, *om. Drevenu nogu imajuchi*, ali *vu drevenih czoklyah hodechi.* Einen

Digitalizirao Google

nen höltzernen Fuſs habend, *oder* höltzerne Schuhe tragend. *Fa-lábu*, vagy *fa-tzipellős viselő.*

Lignor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Liv. *Dervarim, derva zvásam, derva zpravlyam.* Holtze, nach Holtz ausgehe, Holtz zuführe, ſammle. *Fát ſzedek, gyűjtök.* Verbum eſt militare, *quemadmodùm* & Aquor, Pabulor, Frumentor &c.

Lignōſus, a, um. Plin. *Dreven, drevenaſt, tvérd kakti drévo.* Holtzigt, hart vvie ein Holtz. *Fát, kemény mint a' fa.*

Lignum, i, n. Cic. *Dervo, Drévo.* s. Holtz. *Fa.*

Līgo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Veſem, zavuzlujem.* Binde, knüpffe. *Kőtőm, kőtőzőm.* Transl. Ligare quempiam legibus: *Stat.* Ligare pacta: *pro* firmare *Propert.*

Lĭgo, ōnis, m. Horat. *Motika.* e. Haue, r. karſt. *Kapa.*

Līgŭla, æ, f. (à Ligo.) Juven. *Vezilcze, Podveſnyicza, Remenchecz.* &c. s. Bändlein, e. Neſtel, s. Schuh-Riemlein. *Kőteletske, kőtőző ſzíjatska.* 2. Lĭgŭla, *à lingua:* Mart. Vid. *Lingula.*

Lĭgūrio, (*apud Manutium* Ligurrio) is, ire, ivi, ītum, (Act.) Cic. V. *Abligurio.*

Ligurītio, onis, f. Cic. V. *Abliguritio.*

Ligurītor, oris, m. Auſon. V. *Abliguritor.*

Lĭguſtrum, i, n. Virg. *Drévo, biſzerno - béli ezvét imajuche, ſzeme pak cherno korian dru ſzpodobno.* s. Beinholtz, Mundholtz. *Fagyal-fa.* Accipitur etiam tàm pro flore, quàm pro ſemine, *ſeu* baccis Liguſtri. Creſcit ad aquas.

Līliācĕus, a, um, Pallad. *Lilyanov, Liliumſzki.* Zum Lilien gehörig, aus Lilien. *Liliomi.*

Līliētum, ti, n. Pallad. *Liliumſzki vert, Lilyano-baſcha, Meſzto lilyanov.* r. Lilien-Garten, s. Lilien-Feld, vvo die Lilien vvachſen. *Liliomos kert.*

Līlium, ii, n. Varr. *Lilyan, Lilium.* e. Lilien, Gilgen. *Liliom.*

Lil um convallium, Lilii convallium, n. *Gambelium, Gyurìcz, protuletni Lilyanecz.* s. May-Blümlein, Thal-Lilien. *Gyöngy virág.*

Līma, æ, f. Apul. *Gladilka, ſpolyarſzka pilicza.* Eine Feile. *Reſzelő.* 2. Metaphoricè: *Pobolſzanye, Popravlyanye.* e. Verbeſſerung. *Meg-jobbitás, Friſſelés.* Ultimam (ſupremam) limam operi addere Quintil. *Kakvo delo dobro pregledati y pobolſzati, popraviti.* Ein Werck recht überſehen, und verbeſſeren. *Valami dolgot jól meg-olvaſni, és meg - jobbitani.*

Līmārĭus, a, um, Front. V. *Limoſius.*

Līmātè, limatiūs, *Adv.* Cic. 1. propriè. *Izpileno, ogladyeno, oſznaſeno.* Ausgefeilet, ausgeſäubert. *Reſzelve.* 2. Transl. *Pobolſzano, popravlyeno, nakincheno.* Verbeſſert, ausgeziert. *Meg-jobbitva, meg-ſzépitve.*

Līmātŭlus, a, um, (*Dim. à* Lima) Cic. V. *Subtilis.* Limatulum judicium. *Cic.*

Līmātūra, æ, f. Plin. *Odpilki, odpadki odpilenya.* r. Feil-Staub, Feil-Späne. *Reſzelés por.*

Līmātus, a, um, Cic. 1. *Izpilen, ogladyen, oſzvetlen.* Gefeilt, geſäubert, gebutzt. *Meg-reſzelt, tiſztitatott.* 2. *idem ac* ſubtilis, ornatus, emendatus. *Pobolſzan, popravlyen, nakinchen.* Verbeſſert, geziert. *Meg-jobbitott, meg-ſzépitett.* Vir moribus & urbanitate limatus. Cic. *Lépoga y doſztojnoga derzánya chlovek.* Ein Mann von feinen Sitten. *Emberiséges jó erkölcsű ember.*

Līmax, ācis, m. Varr. *Púc.* e. Schneck. *Tſiga.*

Limbŏlārĭus, *vel* Limborārius, ii, m. Plaut. *Peremar; ki pereme déla, ali balye ſenſzke z-peremi obßváva.* r. Blegenmacher, Verbrähmer, der die Saume der Weiber-Röcke zu machen pfleget. *Perémező ſzabó.*

Limbŭlus, li, m. (*Dim. à* Limbus) Plaut. *Krilcze, peremecz.* s. Säumlein, Blegelein. *Szélyetske, Perémetske.*

Limbus, i, m. Virg. *Krilo, obtoka, perèm.* r. Saum am Kleyd, Blege. *Perém.* 2. Limbus Patrum, Limbus parvulorum: Theol. *Meſzto v-zemlyi poleg pekla za negdaſnye ſz. Otcze, y za neokerſchenu detczu* Limbus *zvano.* e. Vorhöll für die alte Vätter, und vor die ungetauffte Kinder. *Limbus, pokol tornátza.*

Līmĕn, ĭnis, n. Cic. *Prag.* e. Schvvelle an einer Thür. *Küſzöb.* apud *Plaut.* Limen inferum. 2. *Szlemenadvráti.* r. Zvverch-Thramel ober der Thür. *Ajtó ſzemöldök.* apud *Plaut.* Limen ſuperum. 3. *Vubod vu biſu, ſzobu &c.* Der Eingang ins Haus, Zimmer, &c. *Ház &c. eleje.* 4. V. *Domus, Ædes.* Virg. 5. Transl. V. *Initium.* Limen vitæ. Senec. *Pochetek ſivlenya.* Der Anfang des Lebens. *életnek kezdete.* Eſt in limine ſenectæ, Prov. *Pochinya ſztar biti.* Er fangt an alt zu vverden. *Vénség elejére jutott.* In limine offendere. Prov. *Takiſze z-pochetka popiknuti*: iliti: *taki z-pochetka ſzkrivnyiti, faliti.* Gleich im Anfang fehlen. *Mindjárt az elein meg vétkezni.*

Digitalizirao Google

vétkezni. 6. Muſas (Artes, Diſciplinas, ſcientias) vix à limine ſalutavit. *Prov. metaphoricum apud* Senec. *On ni gluboko vu navuk pogledal:* iliti: *on ſzeje joſchemalo navchil.* Er hat ſich in Studieren nicht vertiefft. *Tſag alig kapott-belé a' tudományba.* 7. Mors eſt in limine, *vel* præ foribus. Prov. *Szmért vre kúchi:* iliti: *blizu je.* Der Todt klopfft ſchon an: *oder:* der Todt iſt ſchon nahe bey. *Ajtón van az halál.*

*Līmĕnarcha, æ, m. Paul. JCtus. *Poglavàr nadhrodiſchem.* r. Meiſter der See-Häven. *Révi tiſztttartó.*

Līmĕs, ĭtis, m. Gic. *Szteza.* s. Fuſs-Pfad. *ösveny.* 2. Vid. *Via.* Liv. 3. *Meja, megya; kamen ali drugo znamenye megye.* e. Gräntzen, r. Marck-Stein. *Határ, határ jel, határ kö.* Virg. *Hinc metaphoricè:* Limites poteſtatis excedere: *Zverhu dane oblaſzti chiniti.* Mehr als erlaubt iſt, thun. *Többet hogy-ſem ſzabat tſelekedni.*

Līmeum, ei, n. Plin. *Chemerika tráva zkúmſze Sztrêle, mechi &c. chemeriti mogu.* Gevviſſes Kraut, damit man die Degen und Pfeile vergifften kan. *Fegyvert meg-mérgeſitö fü.*

Līmĭcŏla, æ, *com.* Auſon. *Vu blatu prebivajuchi.* Der in Koth vvohnet. *Sárban lakó.*

Līmĭgĕnus, a, um. Auſon. *Vu blatu rodyen.* In Koth gebohren. *Sárban ſzületett.*

Līmĭnāris, is, *com.* re, n. Vitruv. *K-pragu ſzpadajuchi, pragov, vratni.* Zur Thür-Schvvellen gehörig. *Küſzöbbez-való.*

Līmĭnĭum, ii, n. *Iztiranye, izczukanye van iz biſe, ali zſzeb krajov; izegnanye, Pregon.* e. Ausſtoſſung aus dem Haus *oder* Gräntzen; Elend. *Házból*, vagy *hazából kiüzés, kikergetés.*

Līmis, is, *com.* me, n. Plin. V. *Limus.*

Līmĭtānĕus, a, um, Spartian. *Krainſzki, Mejaſni, Krajni.* Angräntzen *Határos, öſszve érö.* Limitaneus miles. *Krainſchani, krainſzki vojniki, ſztraſani.* e. Grentz-Soldaten. *Határ-örzö vitézek.*

Līmĭtāris, is, *com.* re, n. Varr. *K-megyi ſzpadajuchi.* Zu den Gräntzen gehörig. *Határhoz-való.* Limitare iter: Varr. *Krainſzki napravlyen pùt* &c.

Līmĭtātio, onis, f. Colum. *Megye poſztavlyanye, megyenye, mejenye, mejaſſenye, razluchenye zemlye, krajev zaznamenuvanye.* e. Untermarck, e. Unterſcheidung der Erden und Gräntzen. *Meghatározás.* Hinc Transl. ad alia: V. *Diſtinctio.*

Līmĭto, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Synon.* Limitibus diſtinguo, divido, termino. *Meje, ali megye poſztavlyam; kraje razluchavam, razdelujem; megyim; mejaſſim.* Marck-Stein ſetze, begräntze, Unterſchied mache, unterſcheide. *Meghatározom.* Hinc Transl. ad alia. Limitare poteſtatem cuiuſpiam, *eſt* eam reſtringere, & veluti certis limitibus circumſcribere.

Līmo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Synon.* Limâ polio, lævigo, ſuperflua detraho. *Plim.* Feile. *Megreſzelem.* 2. Transl. V. *Lævigo, Mundo.* ità Cic. 3. V. *Corrigo N.* 1. *Emendo N.* 1. Veritas ipſa limatur in Diſputatione. Cic. *Vu mudrom razgovoru ſzama takajſſe iſztina bolyeſze iſchè, zpoznáva, y nahaja.* Die Warheit vvird durch die Diſputation genauer geſucht, und leichter gefunden. *Az igazság ſzebben kitetſzik a' vetélkedéſſel.*

Līmò, Adv. Solin. *Skilyaſzto, ſperlyaſzto, potmajno, iz ſztrane, na krü.* Schielicht, überzvverg, über die Seite ſehend. *Kantſalúl, Félre nézve, kanditsúl.*

† Līmŏnāda, æ, f. Medic. *Iz Citròn, ali iz lemonſzkoga ſzoka, czukora y vodè napitek:* vulgo *Lemonada.* Ein Sommer-Tranck von Limonien-*oder* Zitronen-Safft, Zucker und Waſſer gemacht: *vulgo* Lemonadi. *Lémóna* vagy *tzitrom lèböl nádmézzeltſzínált nyáriital:* vulgo *Lémónáda.*

*Līmōnĭum, ii, n. Plin. *Divja blitva, Lemonſzka trava.* Wilde Rohnen, Limonien-Kraut. *Vad tzékla.* Item: *Kaçbji koren.* e. Nater-Wurtz. *Kígyó-gyökér.*

Līmōnĭum malum. *Lemonſzka jabuka, Lemona.* r. Limonien-Apffel. *Lémóna alma.* Limonia malus, *Lemonſzko drévo.* r. Limonien-Baum. *Lémóna-fa.*

Līmōſus, a, um. Virg. *Ilovachen, blaten, berechen, kaluſen.* Leimicht, lettig, moraſtig, kothig. *Sáros, motsáros.*

† Limpĭdo, as, are, avi, atum, (Act.) *Biſztro chinìm, biſztrim.* Klar mache, lautere, *Higgadttá, tiſztává tſinálom.*

Limpĭdus, a, um, Colum. *Synon.* Clarus, purus, Pellucidus. *Biſzter, Chiſzt, ſzvetel kakti voda.* Lauter, hell, klar vvie Waſſer. *Higgadtt, tiſzta mint a' viz.* Limpida vox; limpidæ gemmæ: *Plin.* Limpidior aqua: *Vitruv. L.* 8. *c.* 7.

Limpĭtūdo, ĭnis, f. Plin. *Biſztrócha, chiſztócha.*

sha. e. Klarheit, Lauterkeit. *Tiſztaság*, *Higgadtság*.

Līmŭlus, a, um. (*Dimin. â* Limus, a, um.) Plaut. V. *Limus, a. um.*

Līmus, i, m. Virg. *Mùl*, *kalusa*, *kalina*, *blato*, r. Schleim, Lett, Koth. *Iſzap*, *sár*.

Līmus, a, um, Terent. *Synon.* Obliquus, transverſus, obtortus: *Skilyav. ſperlyoſzt*, *krivo-ok*, *Iszſztrane gledechi*, *prevernyen*. Überzvverg durch, ſcheel, ſchelb, über die Seiten. *Horgas*, *bajlott*, *tekergős*, *kandits*. Limis (*apud Plaut.* Limulis, *apud Ammian.* Limibus) oculis intueri. Plin. *Potmajno*, *krivo*, *iz ſztrane*, ali *skilyavo pogledati*. Überzvverg, über die Seiten, *oder* ſcheel anſehen. *Fél ſzemre nézni*, *meglopni ſzemével*. Limus aſpiciens dicitur, qui ſe ſimulat non videre, quod tamen transverſâ facie, & obliquè intortô oculô videt.

Līnāmentum, ti, n. Cels. 1. *Szatèny za rane*: all: *Ochesano y naſztrugano platno*, *mekka guba*, *kudelya*, *kojaſze vu rane poſztavlya za izvlechenye ſzmrádа*. Ein Meiſsel, ſo man in die Wund thut. *Pib kérd*, *ſeb kérd*, *tépett ruha a' ſebre*. 2. apud Plin. *Konecz. preja*, *pregyaiy vſze kajje iz kudelye*, *Lána &c.* r. Faden, und alles vvas aus dem Flachs iſt. *Tzérna*, *Fonal*, *és minden a' mi lenből van*.

Līnāria, æ, f. (*intellige* Avis) *Jurichicza*, *lanenka*, *konoplyenka pticza*. r. Hänffling, Flachs-Finck Vogel. *Kenderike madár*. 2. Herba Linaria. *Divji làn*, *ſztanovita trávа*. s. Flachs-*oder* Lein-Kraut; s. Harn-Kraut. *Vad len*, *béka len*.

Līnārĭus, ii, m. (*alii leguut* Lanarius) *Plaut*. *Gudelyar*, *koj kaj iz Lána napravlya*. Der im Flachs arbeitet. *Lennel mivelkedő*.

Līnārĭus, a, um. *K-lanu*, *k-kudelyi ſzpadajuchi*, *laneni*, *kudelni*. Zum Flachs gehörig. *Lenbez-való*.

Lincĭum, ii, n. Geogr. *Linez*, *glauni várаß gornye Auſztrie*. Lintz eine Haupt-Stadt in Ober-Oeſterreich. *Lintzſő Város felső Auſztriában*.

Linctus, ûs, m. Plin. *Lizt*, *Lizanye*. Das Lecken, e. Leckung. *Nyalás*.

Līnĕa, æ, f, (*à* Linum.) Mart. 1. *Konopchicz*, *konopich*, *ſzpletenicza* peregr. *Snora na vudiczi*. e. Angel-Schnur, r. Faden. *Hoſzſzú póráz*, *madzag*, *ſpárga*. Hinc Transl. apud *Plaut*. Lineam mittere: *eſt*: Decipere, fallere. 2. V. *Libella N.* 3. ità *Cic.* 3. Transl. *Rédka*, *potezicza*, *potez*, *rèz*. peregr. *Linea*. r. Strich, e. Linie. *Linea*. ità Plin. *Uſus*: Primas rei cujuſpiam lineas ducere: h. e. prima illius principia examinare, pertractare. *Quintil*. Mors ultima linea rerum: *id eſt* Finis. *Horat*. Ad lineam *vel* rectâ lineâ agere, *eſt*, juſtè & æquè agere: *Cic.* Lineas egredi, tranſilire, tranſire; *pro* à recto deflectere, errare, peccare. *Cic.* 4. apud *JCtos* Linea vocatur ordo conſanguinitatis; éſtque alia *Recta vel directa*, aſcendentium videlicet aut deſcendentium; *Indirecta* alia ſeu *Lateralis*, eorum nempe, qui in arbore conſanguinitatis ad duo latera collocantur, ut ſunt ſorores, Fratres, &c. eorúmque proles.

† Līneāle, is, n. *Raunilo potezov*, peregr. *Linoval*. Ein Linial, gevviſſes inſtrument, nach vvelchem man Linien ziehet. *Lineálo eſzköz*.

Lineālis, is, *com.* le, n. Ammian. V. *Lineārĭs*.

Līneāmentum, ti, n, Cic. 1. V. *Lineatio*, 2. *Oblichaj*, *nachin oblichaja*, *Prilika obraza ali chesza drugoga*. Die Geſtalt des Geſichts oder eines andern dinges. *ábrázatnak jelentése*. Animi enim lineamenta ſunt pulchriora, quàm corporis. *Cic.*

Līneāris, is, *com.* re, n. Quintil. *Potezni*, *Redkovni*, *k-potezom ſzpadajuchi*. Mit Linien, zur Linien gehörig. *Lineai*, *Lineához való*.

Līneātio, onis, f. Vitruv. Lineamentātio, onis, f. Firmic. *Potezanye reza*, *Rédkovanye*, peregr. *Linuvanye*, item: *ſzpodoblenye*, *obrazenye chesza* peregr. *riſzanye*, e. Linierung, der Linien-Zug, s. Abreiſſen. *Le-lineálás*, *le-rajzolás*.

Līneo, as, are, avi, atum, (Act.) Cato. *Reze potesem*, peregr. *Linujem*; item: *Obrazujem*, *ſzpodobu chemu dájem*. Liniere, mit Linien entvverffe, abreiſſe. *Le-lineálom*, *kirajzolom*.

Lineŏla, æ, f. Gell. *Rezicza*, *potezek*, *Rédkicza*, *Traket*. peregr. *Linicza*. s. Strichlein, kleine Linien. *Lineátska*.

Līneus, a, um, Virg. *Lanen*, *Platnen*. Flächſern, leinern. *Lenből-való*.

Lingo, is, ere, linxi, linctum, (Act.) Plaut. *Lísem*, *obuzávam*, *oblizavam*, *oblizujem*. Lecke. *Nyalom*.

Lingua, æ, f. Cic. *Jezik*. e. Zunge. *Nyelv*. 2. Metonymicè V. *Locutio*, *ſermo*: ità Cic. 3. V. *Idioma*. Hinc dicimus, Lingua latina, græca &c. Et in græca quinque diverſas dialectos, *Linguas* nominamus, videlicet

Digitalizirao Google

videlicet Communem, Atticam, Æolicam, Jonicam & Doricam: *ità Cic. & Horat.* 4. Lingua: *Jezichecz trâva okolu zdenczev raſztucha.* e. Ochſen-Zunge, Hunds-Zunge ein Kraut. *ökör-nyelv fü.* Duplicem habet linguam. *Prov.* h. e. duplicis cordis homo, qui aliud ore, aliud mente volvit. *Neiſztinit, vkanyuvavecz, dvojega ſzerdcza chlovek.* Falſcher Menſch. *Két ſzívü. tſalárd ember.*

Linguārĭum, ii, n. Senec. *Operi jezik*, iliti *Primorana dácha (Birßag) za bedaſzto govorenye*, vulgo *Emenda Linguæ.* Item: *Preczep, lokot za jezik.* e. Zungen-Straff. *item.* r. Zungen-Zaum, s. Maul-Schloſs. *Nyelv-bírság, nyelv-büntetés.* Item: *Száj-ra-való zár.*

Linguātus, a, um, Tertull. V. *Linguoſus.*

Linguax, ācis, *om.* Gell. V. *Verboſus.*

Lingŭla, (*Martial.* contendit debere dici *Lĭgŭla â lingua*, non autem *Lingula*) æ, f. Priſcian. *Jezichecz.* s. Zünglein. *Nyelvetske.* 2. Transl. apud *Colum. Plin. Varr. & Vitruv.* propter ſimilitudinem. *Motichicza, Lopatichicza, Prebodalcze, Mechecz, y oſztala druga orudelja jezikuſzpodobna.* s. Hauelein, Schäuffelein, Spieſslein, r. Dolch, und andere Werckzeug der Zungen gleich. *Kapátska, vas árótska, Törötske, és minden nyelvhez haſonló eſzköz.*

Lingŭlāca, æ, f. Varr. 1. *Sena klafura, klopotalnicza, Fiſnyarka, dugoga jezika, Berbravka.* 2. *Sztanovita riba jeziku ſzpodobna.* 1. e. Schvvätzerin, Plauderin, s. Waſch-Maul. 2. Eine Gattung Fiſches der Zungen gleich. 1. *Nyelves Leánka, Tſátſogó Aſzſzony.* 2. *Bizonyos hal nyelvhez haſonló.* Hinc de piſce & muliere lepidè dixit *Plaut.* Vis ne Lingulacas? Quid opus eſt? quando uxor eſt domi; ea nobis lingulaca eſt: nam nunquam tacet.

Lingŭlātus, a, um, Vitruv. *Jeziku ſzpodoben.* Der Zungen gleich. *Nyelv formájú.*

Linguōſus, a, um, Petron. *Jezichliv, velikoga jezika, pun recbih.* Waſchhafftig, von groſser Zungen, groſs Maul, r. Maul-macher. *Nyelves, nagy nyelvü, ſzós.*

Līnĭgĕr, a, um, Ovid. V. *Linteatus.*

Līnīmen, ĭnis, n. *Priſcian.* Līnīmentum, i, n. *Pallad.* Līnītus, ûs, m. *Cels.* Vid. *Unctio.*

Līnio, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Colum. *Máſem, z-maſztjum zmazivam, z-rukum ali drugach z-kém mehkem kóga gládim.* Salbe, ſchmiere, beſtreiche. *Kenem, meg-kenem, Törsölöm.*

Līnĭphiārĭus, ii, m. & Līnĭphĭo, ōnis, m. *Vopiſc.* Vid. *Linteo.*

Līnĭpōla, æ, m. *Z-lanom terſecz, platnar, z-platnom terſecz.* r. Flachs-Händler, Leinvvad-Krämer. *Len-árúló, Váſznat árúló, váſzon rubával kereskedő.*

Linna, æ, f. Iſidor. *Franczuſzka oprava.* Frantzöſiſches Kleyd. *Frantzia ruha.*

Lĭno, is, ere, lini, lĭvi, lĕvi, lĭtum, (Act.) Horat. V. *Linio.* 2. idem ac *Poliendo exerno:* Vid. *Limo n.* 3. Lucretii poëmata, ut ſcribis, lita ſunt multis luminibus ingenii. *Cic. ad Q. Fr. L. 2. Ep.* 11.

† Līnoſpermon, mi, n. *Melius Latinè.* Semen lini. *Lúna ſzeme, leneno ſzeme.* r. Lein-Saamen. *Len-mag.*

Līnoſtrŏphon, *vel* linoſtrophum, i, n. Plin. *Pluchja-tráva.* r. Andorn, s. Lungen-kraut. *Tüdő-fü.*

Līnōſus, a, um. *Lanaſzt, pun lúna.* Flachsreich, Lein-reich. *Lenes, teli lennel.*

Linquo, is, ere, Līqui, lictum, (Act.) Cic. *Puſcham, oſztavlyam.* Laſſe, verlaſſe. *Elhagyom.* Linqui animô. Svet. *Omegleti.* In Ohnmacht fallen. *Elájúlni.* Animas, *vel* lumina vitalia linquere. Cic. *Vumreti.* Sterben. *Meg-halni.* Linquentem animum revocare. Curt. *Od omeglyavicze k-ſzebi dojti.* Aus Ohnmacht zu ſich kommen. *Felébreſzteni az elájúlttat.*

Linteāmĕn, ĭnis, n. Apul. *Vilaben, Plahta,* s. Leylach. *Lepedő.* Item V. *Linteum.*

Linteārĭus, a, um, Ulp. *Rubni, Rubji, k-rubju ſzpadajuchi, Platnen.* Zu Leinvvad gehörig. *Rubából-való.*

Lintearius, ii, m. JCt. *Rubjàr, Platnàr, Vilabnàr, kî kaj iz platna dĕla.* Der etvvas aus Leinvvad macht. *Váſzonból dolgozó, Lenből dolgozó.* 2. Vid. *Linipola.*

† Linteātor, oris, m. V. *Linteo.*

Linteātus, a, um, Liv. *Platnenu opravu noſzechi; vu platno oblechen; Z-vilabnom, z-plahtum, z-pechum odet, pokrit, odeven,* In *oder* mit Leinvvad bekleidet; mit Leilach bedeckt. *Len rubába öltözött; Lepedővel bétakartt.*

Lintĕo, ōnis, m. Plaut. *Rubni Tkalecz, Platna za rubje pripravlyavecz.* r. Leinvveber, Leinvvadmacher. *Lenből ſzövő takáts, váſznas.*

Linteŏlum, i, n. (*Dim. à* Linteum.) Plin. *Rubchecz, obriſzachecz, Plahticza, Ponyavicza, Pechicza.* s. Tüchlein. *Keſzkenőtske, kis rubátska.* 2. Vid. *Linamentum.*

Linter, tris, m. & f. Cic. *Chun, Ladjicza iz czeloga*

Digitalizirao Google

czeloga drévna izdubena. r. Weidling, Kahn, kleines Schiff-Boot aus einem Stuck gemacht. *Tſónak.* Hinc propter ſimilitudinem: *Korito.* e. Molder, r. Bach-Trog. *Válu, tekenő.* Et apud Tibull. *Kopanya pri preſſi, vu kojuſze moſt ztéche.* e. Höhle in einem Preſs-Boden, darauſs der Moſt flieſſet. *Sajtó-válu.*

Lintĕum, ei, n. (à Linum.) Cic. Plaut. Virg. *Obriſzàcb, Ruchnik, Rubecz, Plahta, Ponyava, Rubje, y vſze drugo, kaj je iz platna napravlyeno.* s. Hand-Tuch, Facinet, (Fatſcheinle) Schnupptuch, Leilach, allerhand Leinvvad, und alles vvas aus Leinvvad gemacht vvird. *Kendő, kendezö, tezkenő, lepedő, és minden a' mi váſzonból tſinált.*

Linteus, ea, eum, Cic. *Lanen, Platnen, iz platna ali Lána.* Von Leinvvad. *Lenbőlvaló, váſzből-való.* Libri Lintei: Liv. *Knige na platnu piſzane, ali pritiſznyene.* e. Bücher auf Leinvvad geſchrieben oder gedruckt. *Váſzonra írtt*, vagy *nyomtatott könyvek.*

Lintrārĭus, ii, m, Ulp. *Chunáricz, Brodarich, ki na chunu prevára.* r. Schiffmann, der in kleinem Schifflein übers Waſſer führet. *Tſónakkal által-bordozó.*

Lintrĭcŭlus, i, m. Cic. *idem ac* Parvus Linter.

Līnum, i, n. Virg. *Predivo, Lìn.* r. Flachs. *Szőſz. Len.* 2. V. *Filum, funis, Carbaſa, Rete, Caſſis, & quidquid ex lino ſit:* ità Cic. Virg. Ovid. &c.

Lio, as, are, avi, atum, (Act.) Tertull. V. *Lavigo.*

Lĭpio, is, ere, (Neu.) Auctor Carm. de Philom. *Piſchim kakti kanya, iliti kanyub.* Schreye vvie ein Geyer. *Héja módra kiáltok.* Accipiter pipat, milvus hiánſque lipit. *Idem V.* 24.

* Līpŏthўmīa, & Līpopſychīa, æ, f. *Jáka y velika omeglyavicza, omeglyenye.* e. Schvvehre und ſtarcke Ohnmacht. *Nehéz el-ájulás.*

Lippio, is, ire, īvi, ītum. (Neu.) Cic. *Kermeslive imam ochi, ochi mi ezure.* Trieffende Augen habe. *Tsipás ſzemmel vagyok.* 2. Metaph. Lippiunt mihi fauces fame: Plaut. *Jakoſzem gladen.* Es hungert mich ſehr. *Igen ehetném.*

Lippĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Kermeslivoſzt, kermeslyi, ochno czurenye.* Das Augen-Trieffen. *Szem tſepegés, tſipáſság.*

Lippus, a, um. Horat. *Kermesliv, oko-czurliv,* Trieff- *oder* Butter-äugig. *Tsepegő-ſzemű,*

tſipás. 2. Metaph. Homo vilis, & parvi momenti. *Priproſzt y zlocheſzt chlovek.* Schlechter und geringer Menſch. *Tſekély és ſemmire kellő ember.* Lippis & tonſoribus notum. Prov. *Vſzakomu je znano:* ali: *Tő vſzaki zna.* Es vveiſs es jederman. *Mindenekné tudva vagyon.*

Lippŭlus, a, um. (*Dim.*) Arnob. V. *Lippus.*

* Lipsăna, orum. n. *plur.* Ulp. *Oſztanyki od ſzvetch tél, ſzvetztvo, ſzvetinye, Mochi.* Übergebliebene heilige Leiber, Heilig-Thümer. *Szentek ereklyéi, Tſontjai.*

* Lĭpўrĭa, æ, f. Med. *Vruchina ból.* Hiziges Fieber. *Forró betegség.*

Lĭquābĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *Razezverliv.* Zerſchmelzlich. *Meg-olvaſztható.*

Lĭqvāmen, ĭnis, n. Colum. *Razezverta tuſztina.* Zerlaſſene Fette. *Meg-olvaſztott zsír.*

Lĭquāmĭnōſus, a, um. Marcell. *Pun tuſztine.* Voll Fetten. *Teli kövérséggel, zsírral.*

Lĭquātio, onis, f. Vopiſc. *Razezviranye, ezvrenye, raztalenye, razpuſchanye.* e. Schmelzung, Zerlaſſung. *Meg-olvadás, meg olváſztás.*

Lĭquĕfăcio, is, ere, eci, actum. (Act.) & Liquo, as, are, avi, actum. [Act.] Cic. *Czvrem, razezviram, talim, razpuſchaam, raztaplyam.* Schmeltze, zerlaſſe, flieſſend mache. *Megolvaſztom.* Liquefacere voluptatibus ali quem. Cic. *id eſt* Mollem & effeminatum reddere.

Lĭquĕfio, is, ĭĕri, actus ſum. (Neu. Paſs.) Cic. *Talimſze, razezviramſze, raztaplyamſze, razpuſchamſze.* Weich, Zerſchmelzt vverde. *Megolvadok.*

Lĭquens, entis, *om.* Varr. *Czurechi.* Flüſſig. *Olvadó, kifolyó.* Lĭquentia mella. Virg. *Czurechi méd.* Flüſſiger Hönig. *Folyó méz.* Vid. *Liquidus.*

Lĭqueo, es, ere, lĭqui. (Neu.) *Plaut.* Lĭqueſco, is, ere. (Incoat.) *Cic.* Vide *Liqueſio.* 2. Liqueo *idem ac* Clarus, purus fio.

Lĭquet, ēbat, *Impers.* Cic. *Ochiveſzto, ochito, znano je, znaſze, vidiſze, videti je.* Es iſt klar und offenbar, es iſt bekandt. *Nyilván vagyon.*

Lĭquidè Gell. Liquidò, Liquidiùs. *Adv.* Cic. *Ochiveſzto, ochito, znano.* Klärlich, deutlich, offentlich. *Nyilván, nyilvánsággal.*

Lĭquĭdĭtas, atis, f. Apul. *Vlaga, ſzok, y vſze kaj je mochvarno, mokrina.* e. Feuchtigkeit, feuchte. *Nedveſség.*

Lĭquĭdiuſcŭlus, a, um. Plaut. *Namoker, malo-ſzochen, vlagan.* Etvvas naſs, feucht. *Nedveſetske.* 2. Vid. *Lenis, mollis. N.* 1.

Digitalizirao Google

Liquidum, i, n. Horat. *Voda.* s. Waſſer. *Viz.* Cyathus liquidi: Horat. *Peharecz pun vodè.* r. Becher voll Waſſer. *Kautsó teli vizzel.*

Lĭquĭdus, a, um. Cic. *Moker, mokrek, czurechi, tekuchi.* Naſs, feucht, gelind, flüſſig. *Hig, olvadt, folyó.* 2. Vid. *Purus, limpidus, clarus &c.* Liquidiſſima Cæli tempeſtas: h. e. Serena. *Lucret.* Hinc *Transl.* Oratio ità erat pura, ut nihil liquidius: *id eſt:* purius. *Cic.* Liquidum auſpicium: h. e. fauſtum. *Plaut.* Liquida vox: *id eſt:* pura, limpida. *Lucret.* Liquida fides: h. e. Sincera. *Valer. Max.* Liquidô animô eſſe: h. e. ſine curis. *Plaut.* Videre aliquid mente liquida: h. e. clarâ, nullo turbatâ affectu. *Catull.* Liquida voluptas: h. e. pura, & ab omni dolore immunis ac libera. *Cic.* Liquidus venter: *id eſt:* Fluidus, fluxus. n. 1. *Mart.* Liquidi odores: *ſunt* Ungventa olida. *Horat.* Ad liquidum aliquid redigere: *Senec.* h. e. apertum, manifeſtum, clarum, indubitatum reddere. Ad liquidum res explorare: *Liv.* h. e. ſine ambagibus, & clarè rei veritatem indagare.

Lĭquīrĭtĭa, & *Glyzirrhiza, æ, f. *Szladko drevò* s. Süſs-Holtz. *édes fa.*

Lĭquo, as, are, &c. Vid. *Liquefacio.*

Lĭquor, ĕris, lĭqui, (Depon.) Virg. Vide *Liqueſio.*

Lĭquor, ōris, m. Cic. *Szok, vlaga, mokrina, y kaj god teche kakti voda.* r. Safft, e. Feichtigkeit, flüſſig Ding. *Nedveſség.*

Līra, æ, f. 1. *Brazda, jarek.* ità Non. 2. *Szlog.* ità *Colum.* e. Acker-Furch, Waſſer-Furch eines Ackers. 2. Ein Beeth oder aufgevvorfene Erde zvviſchen zvveyen Furchen. *Barázda,* vagy *barázda közi, mellyen a' viz elfoly.* 2. *Felszántott hóld föld.* 3. Metaph. *Nehaſznovito, bedaſzto govorenye.* ità *Plautus.* Ein Unnütz, Törliches Geſchvvätz oder Reden. *Haſzontalan bolond beſzédek.*

Līrātim, *Adv.* Colum. *Na brazde, na jarke.* 2. *Na ſzloge, ſzlog po ſzlogu.* Der Waſſer-Furcht nach, Furchenvveis. 2. Beethvveis. *Barázdánként.* 2. *Hóldanként.*

Līrĭnon, i, n. *Plin.* Ungventum ex liliis confectum.

Līrĭnus, a, um. Plin. *Liliumſzki, lilyanov, iz liliumov, iz lilyana.* Aus Lilien, oder Gilchen. *Liliomból - való.* Lirinum oleum. Plin. *Liliumſzko olje.* s. Gilchen- oder Lilien Oel. *Liliom olaj.*

*Līrĭŏpē, es. f. Ovid. *Boſicza morſzka.* Eine Waſſer-Göttin *Viz Iſten aſzſzony.*

Līro, as. are, avi. atum. (Act.) Varr. *Brazde, jarke med ſzlogi za etecbenye vodè napravlyam.* 2. *Szloge délam.* 3. *Draſim, branim.* Waſſer-Furchen mache. 2. Zur Saat furche. 3. Egge. *Folyamatot-tſinálok.* 2. *Mag-alá ſzántok.* 3. *Boronálok.* Metaph. *Nehaſznovite, y bedaſzte réchi govorim.* Ein unnütz Geſchvvätz oder Törliches Reden führe. *Eſztelenkedem, bolondságot beſzéllek.*

Līs, lītis, f. Cic. *Právda, ſzvada, vada.* r. Rechts-Handel, Zanck, Hader. *Pör, pörlödés, vetekedés.* Lite cadere. *Feſt.* Litem perdere. Cic. *Prævdu pogubiti.* Sach-Fällig vverden, den *Proceſs* Verlieh ren. *A perlekedeſt elveſztemi.* Litem alicui intendere: *pro* movere. *Cic.* Hinc: Litem movebit, ſi vel Aſinus canem momorderit. *Prov.* h. e. Ille promptus eſt ad lites movendas. Litem dare: h. e. adjudicare: *Cic.* Litem ſuam facere, *eſt* Cauſam litis ſuſcipere, & velut ſuam defendere. *Cic.* Litem perorare: *id eſt:* Cauſam dicere. *Cic.* Litem in rem ſuam vertere: h. e. Rem inter duos controverſam ſibi adjudicare, cùm nempe illi, agente judice, jure ſuo cedunt. *Liv.* Lites ſequi. Terent. *Prævdatiſze.* Rechten. *Perlekedni.* 2. V. *Certamen, controverſia.*

Lĭſa, æ, f. Med. *Velika vratna ſila.* Groſſe Hals-Ader. *Vaſtag ér a' nyakban.*

Lĭtābĭlis, is, *com.* le, n. Litabilior. Lact. *Bogu daruvliv, alduvliv.* Was man opffern kan. *Fel-áldozható.*

*Lĭtānĭæ, arum, f. (*á* Litania) *plur.* Sidon. *Ponizne molitve, y proſſnye,* vulgò *Litanie.* Demüthige Gebether *vulgò.* Litaney. *Alázatos imádságok,* vulgò *Litániák.*

Lĭtāmĕn, ĭnis, n. Prudent. *Aldurvanye, Bogu daruvanye. Bogo-vtiſſenye.* e. Opfferung, Verſöhnung. *áldozás, engeſztelés.*

Lĭtātio, onis, f. Liv. V. *Litamen.*

Lĭtātò *Adv.* Liv. *Aldujuch, za aldovom, na ſzrechu aldovov.* Wanns Opffer gerathen. *áldozati engeſztelés-ſzerént.*

Lītĕra, (*apud Manutium* Littera.) æ, f. Cic. *Szlovo* peregr. *Litera.* Ein Buchſtab. *Betü.* Litteras invenerunt Cadmus, & Evander; auxerunt Palamēdes & Simonĭdes. *itá Plin. Uſus:* Ad Litteram: Cic. *Od réchi do réchi.* Von Wort zu Wort. *Szóról, ſzóra.* Ad literam. Quinct. *vulgo* Litteraliter, juxta ſenſum literalem. *Poleg razuma y znamenuvanya rechih.* Nach dem Wort-Verſtand, vvie die Worte lauten. *Betü-ſzerént.* 2. Homoiotrium literarum. *Plaut.* Vid. *Fur.* 3. Literam longam ex ſe facere. Plaut. *Szamoga ſzebe obeſziti.* Sich ſelbſt aufhencken. *Magát fel-akaſztani.* 4. Litera ſalutaris, eſt A, quia

quia *Absolvo*; tristis verò C, quia *Condemno* significat. *Cic. pro Mil.* 5. per Synecdochen apud *Cic.* 3. *Ver.* Vid. *Scriptum, scriptura.* 6. Metonymicè apud *Cic.* pro *Scribentis manu.* 7. Literæ, arum: *plur.* Vid. *Doctrina, eruditio, peritia, scientia.* Litteris operam dare; versari in litterarum studiis; Litteris se dare, dedere; totum se ad litteras abdere. *Cic.* Literis probè eruditus, imbutus, tinctus. *Cic.* aliíque. *Dobro vuchen.* Stattlich gelehrt. *Jól tudós, okós, bölts.* Vir nullis litteris, sinè litteris. *Cic.* Nesciens litteras. *Senec.* In omni disciplina rudis. *Sveton.* Id est: *Priprosztyak, nevuchen, piszmo-neznanecz.* Einfältig, Ungelehrt, in Schreiben und lesen Unerfahren. *Deáktalan.* 8. Vid. *Monumentum, codex, libellus, scripta, scriptura.* Hinc literis aliquid mandare, consignare, &c. *pro* scribere. *Cic.* 9. Vid. *Epistola, tabella n.* 2. Litteras scribere, exarare; conficere; reddere *pro* perferre, accipere, mittere. *Cic.* Poëticè etiam litera *pro* Epistola: ità *Ovid.* 10. Litteræ publicæ. *Cic.* Vulgò barbarè *Registra publica*, vel græcè *protocollum.* &c.

Lĭtĕrārius, Litterarius, a, um. Plin. *Szlovni, piszmeni, navuchni.* Zu den Buchstaben, Geschrifft, und studiren gehörig. *Betüi, deáki.* Ludus literarius. Plin. *Skola, mesto za navuk.* e. Schul, s. Ort zum lehrnen, *Oskola, tanúló hely.*

Literātè, Litteratè, *Adv.* Literatiùs. Cic. *Piszmeno, mudro, vucheno.* Der Schrifft nach, Gelehrt. *Tudóson.* Vid. *Doctè, eruditè, eleganter.*

Literātor, Litterator, oris, m. Svet. *Szlovo-znanecz, malo-vuchen.* r. Anfanger in Lesen, und Schreiben, vvenig Gelehrt. *írni, olvasni tudó, kevéssé tudós.*

Literātrix, Litteratrix, īcis, f. Senec. *Szlovo-znanka, malo chteti y piszati vuchena.* e. Anfangerin in Lesen und Schreiben. *írni, olvasni tudó Aszszony.*

Literātŭlus, Litteratulus, i, m. Hieron. *Malo vuchen.* Ein vvenig Gelehrt. *Tudósotska.*

Literātūra, Litteratura, æ, f. Cic. *Piszmo-znansztvo, szlovo-znansztvo, liter znanye, piszmo,* Die Kunst der Buchstaben, und Geschrifft. *Deákságnak mesterssége.* 2. Vid. *Eruditio.*

Lĭtĕrātus, *Litteratus*, a, um. *Cic.* Literatior, *Senec.* Literatissimus. *Cic.* Literōsus *vel* Litterosus, a, um. Non. *Piszmo-znan, knigo-znan, vuchen.* 2. Apud Plaut. *Z-sganyem na chelu zaznamenuvan.* 3. Apud eundem: *Z-szlovami*, vulgò *literami zaznamenuvan.* Gelehrt, Schrifft-Gelehrt. 2. Dem man ein Zeichen an der Stirn gebrennt; 3. Mit Buchstaben bezeichnet. *írni, olvasni tudó, tudós.* 2. *Gonosztévő, kire bélyeget sütnek.* 3. *Akármi, a' mire bélyeget sütöttek, betüvel jegyzettek.*

Lītĕrĭo, Litterio, onis, m. Ammian, Vide *Literatulus.*

Literŭla, Litterula, æ, f. (Dimin.) Cic. *Malo szlovo,* vulgò *mala litera.* Kleiner Buchstab. *Betütske.*

*Lĭthargўrĭum, ii, n. & Lithargўrus, i, m. Plin. *Szreberna penna, szreberna szmèt.* r. Silber-Schaum, e. Silber-Glätte. *Ezüst tajték, Glét, máz.*

*Lithargĭus, ii, m. *Izkavecz kamènya po rudah.* Ein Erforscher der Steine in Berg-Wercken. *Kö-bányász.*

*Lĭthiăsis, is, f. *Bubrekov-ból, iz kojesze kameneez naprávlya.* Lenden-Weh, in vvelichen sich sammlet der Sand, und Stein gemacht vvird, Lenden- *oder* Blasen-Stein. *Vesének fájdalma, mellyből követskék termenek az emberbe.*

*Lĭthŏcolla, æ, f. Plin. *Kelje, z kojemsze kamenye szkup keli.* e. Kütt, damit man die Stein zusammen löth, e. Stein-Kütt. *Enyv, mellyel követ enyveznek-ősszve.* Fit ex Lapide pario, aut marmore cum taurino glutine.

*Lĭthŏglўphus, i, m. Plin. *Kameno-rez, kamenar.* r. Bild-Hauer, Stein-Hauer, *Kö-metszö.*

*Lĭthontriptĭcus, a, um. Vide *Nephtripticus.*

*Lithostra, æ, m. *Taraczar, ki taracz po vuliczah &c. naprávlya.* Der die Gassen mit Steinen besetzet. *Utzát kövel pádimentomozó.*

*Lĭthostrōtus, (juxta accentum Lithostrŏtus.) & Lithostratos, i, m. Lithostrotum, i, n. *Taracz, mesto z-kamenyem popodyeno.* Ein besetze, *oder* Ort mit Steinen besetzt oder gepflastert. r. Stein-Weeg. *Kövel pádimentomozott, követstsel hintett hely.*

*Lĭthŏtŏmĭa, æ, f. Vid. *Lapicidina.* Item est operatio chirurgica, vi cujus calculi in vesica comminuuntur.

Lĭthŏtŏmus, i, m. Gell. V. *Lapicida.* Item Chirurgus, qui calculos exscindit, vel in vesica comminuit.

Lĭthurgus, i, m. Vide *Lapicida, Lapidarius.*

Lĭtĭcen, ĭnis, m. Varr. *Sipus, trublyar, ki vu zaviátu vo nichku trublyu,* vulgo *trubentu trubi, pusse* r. Zincken-Blaser. *Horgas trombitájú, sípos.*

Lītĭgātio, onis, f. *Pravdanye, karka, karanye, szvada, szvadenye, vadenye.* r. Rechts-Handel, e. Zänckerey, r. Streit. *Pörlödés, versengés, vetekedés.*

Lĭtĭ-

Lītĭgātor, oris, m. Cic. *Pravdaſs, kiſze pravda; ſzvadlivicza, ſzvadliveez.* Der einen Rechts-Handel Führet, r. Zancker, Streiter. *Pŏrlŏdŏ, verſengŏ.*

Litigātrix, īcis, f. Cic. *Pravdaſſicza, ſzvadlivka ſena.* Die einen Rechts-Handel führet, e. Zanckerin. *Pŏrlŏdŏné, verſengŏné.*

Lītĭgātus, ûs, m. Quintil. Vid. *Litigatio, lis, contentio. N. 2.*

Litigiōſus, a, um. Cic. *Kiſze rad pravda, ſzvadliv, vadliv.* Zänckiſch, Streitiſch, Zanckſüchtig, haderhafftig. *Verſengŏs, feddŏdŏ.* 2. Res litigioſa *pro* Controverſa. *Cic.*

Lītĭgĭum, ii, n Plaut. Vid. *Lis, contentio N. 2. controverſia.*

Lītĭgo, as, are, avi, atum (Neu.) Cic. *Pravdamſze, vadimſze, ſzvadyujemſze.* Rechte, Zancke, Streite, Hadere. *Pŏrlŏk, háborgok, verſengek.*

Lĭto, as, are, avi, atum (Act.) Cic. *Aldov dajem Bogu, z-aldovom mi Boga miloſztivnoga chinim.* Opffer thue, mit Gott mich verſöhne. *áldozattal engeſztelem, kérlelem.* Litare Diis victimas: h. e. Cæſis victimis Deos placare, Diis ſatisfacere. *Propert.* Vid. *Placo, ſatisfacio.* 2. Vid. *Sacrifico.* Hoſtiam, honorem, laudem Deo litare: *pro* Sacrificare. *Tertull.*

Lītŏrālis, is, *com.* le, n. *Catull.* Litorĕus, a, um. Virg. *Bregovni, vodo-krajni, k-vodnem krajom ſzpadajuchi.* Zum Ufer gehörig, Ufericht. *Parti, parthoz-való.*

Lītŏrōſus, a, um. Plin. *Bregaſzt, bregovit, blizo morja, vode poſztavlyen.* Voll mit Ufer, Nahe bey dem Meer-Geſtadt. *Partos, part-mellett-lévŏ.*

Lītūra, æ, f. Cic. *Piſzma prekriſenye, zbriſzanye, pomachkanye cheſza, pomazanye.* r. Durſtrich, e. Aufslöſchung, Beſtreichung. *Kitŏrles, által-vonás, Bémázolás, békenés.*

*Lĭturgĭa, æ, f. *Szvete meſſe nachin.* Das Amt der heiligen Meſs. *Szent Misében-való tzeremónia.*

Liturgus, i, m. *idem quod* circa res Sacras operans, Sacerdos.

Lītūro, as, are, avi, atum. (Act.) Sidon. Apol. *Piſzmo izbriſſujem, machkam, máſem.* Austilge, durchſtreiche, auskratze. *Kitŏrlŏm, békenem, bémázolom.*

Lītus, *aliis* Littus, ŏrĭs, m. Cic. *Kraj vodeni, breg morſzki, y oſztaleh velikeh potokov.* s. Geſtad am Meer *oder* Fluſs. *Part, mart.* Litus *propriè* de mari, Ripa de fluminibus dicitur. *Ovid.* Sed apud *Virg.* pro eodem ſumuntur.

Lĭtus, ûs, m. Plin. Vide *Linitio, unctio.*

Lĭtuus, ui, m. Cic. 1. *Mala zaviata vojnichka trublya* vulgo *trubenta.* Kleine gebogene Kriegs-Trompete, Zincke. *Hadi borgas trombita.* Synon. *Buccina.* Jam Lituus pugnæ ſigna daturus erat. *Ovid.* 2. Apud Cic. *Palicza zgora zaviata, kojuſzu negdaſſni zgoniteli, iliti Proroki, na krich ptichji dojducha povedajuchi, ponaſſali.* Ein Stab oben gebogen den vor Zeiten die Weiſsager getragen *Jŏvendŏlŏk borgas botjok vólt.* Hinc propter ſimilitudinem. V. *Pedum.*

Līvēdo, ĭnis, f. Apul. *Modrina, bledo-modrina,* e. Blaue. *Kékség.*

Līveo, es, ere, (Neu.) Virg. *Bledo-moder jeſzem, olovneſzem farbe.* 2. Apud *Tacit.* Metaph. *Nenavidim, jalenſzem.* Ich bin Bleu-Färbig, *oder* Schvvartz-Bleich. 2. *Metaph.* Ich bin neudig. *Megkékŭlŏk.* Metaph. *Irigykedem.*

Līveſco, is, ere, (Incoat.) Lucr. *Od vudareza &c. moder, bledo-moder. olovne farbe poſztajem.* 2. Apud *Claud.* Metaph. *Nenaviden, jalen biti pochinyam.* Blau, Schvvartz-Bleich vverde. 2. *Metaph.* Neydig, Miſsgünſtig vverde. *Elkékŭlŏk, feketedem,* 2. Metaph. *Irigykedni kezdek.*

Līvĭdē, *Adv.* Plin *Od vudareza &c. modro, cherno-bledo.* 2. Metaph. *Nenavidno, jalno.* Schvvartz-Bleich, ſchvvartzlicht. 2. *Metaph.* Misgünſtlich, verhaft. *Elkékŭlve.* 2. Metaph. *Irigykedve, irigyŭl.*

Līvĭdŭlus, a, um. (Dimin.) Juven. *Namoder, Malo-moder, Modrichaſzt,* 2. Metaph. *Malo jalen, Nenaviden.* Etvvas blau. *Metap.* Etvvas neydiſch. 1. *Kékeſetske.* 2. Metaph. *Irigyetske.*

Līvĭdus, a, um. Cic. *Moder, Bledo-moder, Pochern, cherno-bled.* Metaph. *Jalen, Nenaviden.* Blau, Schvvartz-Bleich. *Metaph.* Misgünſtig, Neydiſch. *Kékes, Fekete.* Metaph. *Irigy.*

Līvor, ōris, m. Cic. *Modricza, Chernyavka,* Metaph. *Jal, Nenavidnoſzt.* r. Blauer Strich, e. Male vom Schlagen. *Metaph.* r. Neyd, Misgunſt. *Kék, ón ſzín, kékség.* Metaph. *Irigység.* Paſcitur in vivis Livor, poſt fata quieſcit. *Ovid.*

Jàl ſivlenyu neda mira,
Vſzudſze paſzech, iſche ſtra:
Tada vech dât nemre rane,
Kád po ſzmertiga neſztane.

Lix, līcis, f. Varro. *Lúſni pepel, Voda z-pepelom zmeſſana,* r. Laug-Aſchen, Waſſer mit Aſchen gemiſcht. *Hamu, Párlúg.*

Lixa, æ, m. Liv. *Kuhta, kuhar taborſzki, Pralyecz,*

lytez, popiraveez kuhinyſzki, vode prinaſſaveez. r. Sudel-Koch, Feld-Koch, Kuchel-Wäſcher, Kuchel-Bube der Waſſer zu trägt. *Főzö, mosó, moslék tiſztitó a' táborban.* 2. Transl. Lixæ, arum. *Malo dobra, zlocheſzti lyndi.* Allerhand Lumpen-Volck. *Gizgaz emberek.*

Lixāmĕn, ĭnis, n. Lixāmentum, i, n. & Lixātūra, æ, f. *Sidon. Apol.* Vid. *Coctio, coctura.* 2. *Oparenye.* e. Mit Laug-Siedung. *Lúggal forralás, Lúgzás.*

Lixīvĭa, æ, f. Colum. *Lúg.* e. Laug. *Párlúg. Lixiviam ſapere.* Colum. *Po lúgu diſſati.* Nach Lauge ſchmecken. *Lúgtól ſzagos lenni.*

Lixīvĭum, ii, n. Colum. V. *Lixivia.*

Lixīvĭus, *Plin.* Lixīvus, a, um. Colum. *Luſni.* Laugicht. *Lúgos.*

†Lixo, as, are, avi, atum. (Act.) *Varim, kúham.* Siede. Koche. *Forralok, Sűtök, főzök.* 2. *Parim.* In Laug Siede. *Lúgzok, ſzapúllok.*

Lixŭla, æ, f. Varro. *Mochnyak; iz melye, vodè y ſzira kaſſicza.* Mus *oder* Brey von Mehl, Waſſer und Käſs. *Liſztel, ſajtal, és vizzel tſinált dara, gombótz.*

Lixus, a um. *Varen, prekuhan.* Geſotten, gekocht. *Forralt, főtt.*

*Lŏba, æ, *vel melius* Lolæ, arum, f. *plur.* Plin. *Szteblo ali lást ſita, tliti proſza indianſzkoga.* Halm am Indianiſchen Hirſe. *Indiai köles ſzár.* Item *Kukuruza, turſzka pſſenicza.* Türckiſcher Wajtzen. *Török búza, kukuruza, málé.*

*Lŏbus, i, m. *Dolnya mehka ſztrán vuha, kojaſze natéſe opominajuch kóga.* Das unterſte am Ohr-Lapplein. *Fülnek leg-alsó reſze.* 2. Lobus hepatis aut pulmonis. *Zvunſzka ſztran jeter ali plyúch.* Der äuſserſte Theil an der Leber oder Lungen. *Külsö réſze a' májnak vagy tüdönek.*

Lŏcālis, is, *com.* le, n. Ammian. *Meſztni, kmeſztu ſzpadajuchi.* Zum Ort gehörig. *Helyes, helyhez-való.*

Lŏcā̆ĭter, *Adv.* Ammian. *Od meſzta do meſzta, po meſztu.* Orts-Weiſe. *Helyeſen.*

Lŏcārĭum, ii, n. Varr. *Plácha od ſztanuvanya, od meſzta, od ſtale.* Miethzins, Standoder Stall-Geld. *Ház-vagy Iſtálló-bér*

Lŏcārĭus, ii, m. *Mart.* Qui in ſpectaculis & ludis publicis ſedes locabat.

Lŏcātio, onis, f. Cic. *Naſztanenye. ſztána &c. za pláchu davanye.* e. Vermiethung, Aufleihung einer Wohnung &c. um bezahlung. *Bérbe-adás.* Synon *Elocatio.* 2. apud *Quintil.* Vid. *Collocatio, diſpoſitio. &c.*

Lŏcātĭtĭus, a, um. Sidon. Vid. *Conductitius.*

Lŏcātor, ōris, m. Plin. 1. *Cheſza za pláchu poſzuditel.* Der etvvas um die Bezahlung ausleihet. *Bérbe-adó.* Synon. *Elocator.* 2. Locator operæ. *Za pláchu delavecz, teſák.* Der um die Bezahlung arbeitet, r. Taglöhner *Fizetésért dolgozó, napſzámos.* 3. *Na meſzto, na réd poſztavlyavecz.* Der etvvas auf ein Ort, in die Ordnung ſetzet. *Helyheztetö.* V. *Diſpoſitor N. 1.*

Lŏcellus, i, m. (*Dimin.* à Loculus.) Mart. *Moſnyichka, keſzicza, ſep, ſaklinecz.* Kleiner Beutel, Schiebſack, s. Secklein. *Erſzényetske, tarſoly, zſeb.* 2. Vid. *Loculus. N. 1.*

*Lŏchia, orum, n. plur. *Otok ſenſzki za porodom, ochiſztenye poroditelicze.* Der Nachfluſs einer Kindbetterin, Kindbetts-Reinigung. *Az Aſszſzonyon ſzülés-után-való vérfolyás.*

Lŏcĭto, as, are, avi, atum (Act. *Frequ. à loco.*) Terent. *Guſztokrat kaj za pláchu poſzudyevam, na vſivanye dajem.* Offt und ſtets vermiethe, um Geld verleihe. *Bérbe-addogalom, valamit nyereségre kiaddogalok.* Agellum locitare foras. *Terent.*

Lŏco, as, are, avi, atum (Act.) Cic. 1. *Nameſztujem, poſztavlyam, ſztavim.* An ein ort ſtelle, ſetze. *Helyheztetem, valahová-téſzem.* Synon. *Colloco, pono.* Locare inſidias alicui. Plaut. *Kómu pút zaſzeſzti, otajno na kóga chakati.* Einem heimlich nachſtellen. *Valakinek leſt hányni.* Caſtra locare ad urbem, *id eſt,* Metari, collocare prope urbem. In inſidiis locare milites &c. *Cic.* 2. Vid. *Eloco N. 2.* Et tunc conſtruitur cum *Accus.* rei, *Dat.* perſonæ, & *Abl.* pretii; utut non ſemper omnes hi caſus exprimantur. *Cic.* Argentum fœnori locare. Plaut. *Novcze na dobichek, na vujem poſzuditi.* s. Geld auf Wucher, Zins ausleihen. *Uſorára, intereſre pénzt adni.* Vectigalia Genſoribus locare. *Cic.* Non ſolùm autem rem quampiam, ut Domum, agrum &c. ſed etiam operam, laborem, obſequia homines hominibus locant. Operam ſuam tribûs nummis locare alicui. Plaut. *Kómu za tri novcze delati.* Einem um drey dreyer dienen, arbeiten. *Valakinek három pénzért dolgozni.* 3. Vid. *Eloco N. 3.* Locare Virginem in matrimonio. *Cic.* Vel: in matrimonium. Plaut. *Divojku vdati, za mus dati.* Eine Jungfrau verheyrathen. *Elházaſitani leányát.* Item: Filiam locare. Virginem nuptum locare Adolescenti. *Terent.* Locare aliquam alicui nuptiis. *Auth.*

Digitalizirao Google

ad Heren. h. e. nuptui tradere. 4. V. *Insumo, impendo.* Argentum, operam, beneficia bene vel malè locare. Liv. Plaut. *Penéze, delo, dobrochinenya dobro y haſznovito, ali pak zlo y nehaſznovito potroßiti, vu kai poſztaviti.* s. Geld, e. Arbeit, Wohlthaten gut und nutzlich, oder aber übel und unnutzlich anvvenden, anlegen. *A' Pénzt, dolgot, Jótéteményeket jól és haſznoſon*, vagy *roſſzúl és haſzontalanúl eltöltteni.* Addi autem poteſt in hac ſignificatione vel *Accu.* rei cum præp. *Ad*: vel *Dat.* perſonæ. *Plaut.* 5. Idem ac *aliquid alicui, conſtitutâ mercede, faciendum committo, do.* Quod opus DLX. millibus faciendum locâſti. *Cic.* Et gaudet iiſdem caſibus, quibus in 2da ſignificatione.

Lŏcŭlāmentum, i, n. *Colum.* Eſt locus ab alio vicino diſtinctus, ubi Aves, apes &c. nidificant, aut etiam majora animalia habitant. *Hinc:* Loculamenta Columbarum, *Golubinyak.* s. Tauben-Haus. *Galamb-hág.* Loculamentum Avium. *Ptichje duplye, gnyezdo.* s. Vogel-Haus, s. Neſt. *Madár lyuk, Féſzek.* Loculamenta Apium. *Pchelni koſs.* r. Bienen-*oder* Immen-Korb. *Méhkorár, Méhek álláſok.* Loculamenta librorum. *Kniſne police, ormarczi.* s. Bücher-Geſtell. *Könyvek póltzok.* Loculamentum dentium. *Meſzo okolo zúb.* s. Zahn-Fleiſch. *Fog-hús.* 2. Accipitur pro omni capſula, theca & inſtrumento, cui aliquid includi poteſt. *Senec.*

Lŏcŭlātus, a, um, Varr. *Vnogo mèſt zaderſavajuchi, pun prèl, lúkeny: na vnogo ſztràn razdelen, predélan, preprechèn,* Viel Unterſchläg, Löcher, Abtheilungen habend; unterſchieden, abgetheilt. *Külömb-féle retteſzekkel teli, fias, Lyukatſos.*

Lŏcŭlōſus, a, um, *Synon.* Loculamentis plenus. *Plin.* Vid. *Loculatus.*

Lŏcŭlus, li, m. Plaut. *Meſzt aſzcze, malo meſzto.* Ein kleiner Ort. *Helyetske.* 2. per Synecdochen apud *Varr.* Vid. *Loculamentum & Loculamenta.* 3. apud *Horat.* Vid. *Locellus N.* 1. 4. apud Plin. *Mertvechki lèſz, mertvechki kony, grob. &c.* r. Sarck, e. Todten-Bâar. *Sz. Mihály-lova, koporsó.*

Lŏcum-tĕnens, tis, m. (*intellige* Vir.) Compoſit. *Nameſztnik, meſzto drugoga poſztavlyen, Pod-ſztotnik*, vulgo *Lajdinont, Vice-Kapitan:* Latinè *Pro-centurio, Sub-Centurio.* Ein Stell-Vertretter, r. Blatzhalter, Unter-Hauptmann. *peregr.* Lieutenant. *Hely-tartó, Hadnagy.*

Lŏcŭples, ētis, *om.* Locupletior, Locupletiſſimus, Cic. 1. Vid. *Dives, Abundus.* Annus locuples frugibus. h. e. Abundans, fertilis. *Horat.* Homines egentes in locupletes (*id eſt* in multa poſſidentes) armabantur. *Cic.* Translatè *ad alia*: Locuples oratio: *id eſt:* Dives verborum, copioſa & abundans. *Cic.* 2. Locuples Auctor, teſtis, fidejuſſor &c. h. e. Firmus, magnæ auctoritatis, indubitatæ fidei, de qua nemo ambigere debeat.

Lŏcŭplēto, as, are, avi, atum. [Act.] Cic. V. *Dito.* Synon. Opibus, divitiis augeo; Fortunis orno. *Uſus:* Orationem graviorum artium inſtrumentô, villam picturis, Civitates Fortunis locupletâſti. *&c.*

Lŏcus, i, m. *Plurali* Loci, orum, m. & Loca, orum, n. Cic. *Meſzto.* s. Orth. *Hely. Uſus:* Summa eſt huius loci amœnitas. Loca, ſiquid ſcribere velis, ab arbitris libera. Locus naturâ & arte munitus, opportuniſſimus, ædificiis frequens, uberrimô agrô, mitiſſimô cœlô. &c. E *ſuperiore loco* dicere, agere, dicitur Orator, qui pro roſtris dicit, & agit aliquid: *Ex Æquo*, qui in ſenatu: *Ex inferiore* denique, qui ad judices. *ità Cic.* Nam ſive de cœli natura loquitur, *&c.* Sive ex inferiore loco, ſive ex æquo, ſive ex ſuperiore. *Cic.* 2. *de Orat.* 2. Vid. *Status, Conditio N.* 1. *&* 2. *Fortuna N.* 1. 2. *&* 3. Optimô locô ſtat Reſpublica. In eum locum res rediit, reducta eſt; *vel* eo loci res eſt, ut pejore eſſe non poſſet. *Cic.* 3. Vid. *Pretium, Æſtimatio, gratia, amor, Dignitas, honor. Auctoritas.* Quem locum apud Cæſarem obtinuiſti? Eodémque apud me locô eſſet, quo eſt apud Patronum ſuum. Principem ſemper locum tenuiſtis. Nec juſtitiæ ullus eſſet, nec bonitati locus (*id eſt* æſtimatio, pretium) *Cic.* Hinc locô movere, dejicere, deturbare: *eſt vel* ex loco pellere: *Terent. vel* Dignitatem, honorem, poteſtatem &c. adimere. *Cic.* 4. Dare locum: *Interdum ſignificat* Cedere, *ut* Dandus eſt locus Fortunæ, cedendum ex Italia. *Cic. Fam.* 11. *ep.* 1. *Interdum* Dare cauſam, anſam. Quoad ætas M. Gœlii dare potuit ſuſpicioni locum. *Cic. pro Cæl. Interdum* dare facultatem, opportunitatem. Nec das reſpondendi locum. *Cic* 2. *de nat. Deor.* C. 3. 5. Vid. *Occaſio, tempus, ſpatium.* Si nunc eſt ullus gaudendi locus. *Cic.* nullum locum prætermittemus tui juvandi,

aut

aut levandi. *Cic.* Hinc: Priore loco causam dicere, *est* eam priùs defendere, quàm quis accusatus sit. *Cic.* Posteriore loco dicere *est* Defensorem causæ in judicium jam delatæ agere. 6. Vid. *Genus.* Homo honestô, equestri, summô, clarissimô: *vel contrà*: Ignobili, obscurô, infimô locô natus. *Cic.* 7. pro *Vice.* In parentis eum loco colere debebam. Cur eum habes in loco patrui? Illis in patris locum successisset. *Cic.* 8. In injuriæ, præmii, beneficii loco aliquid numerare, ponere, putare: *Cic.* h. e. in numerum beneficii &c. referre, *vel* pro beneficio &c. reputare. 9. *Locus* etiam dicitur alicujus Doctrinæ, vel libri pars. *Cic.* 10. Non soli Homero locus est in Poëtis: *id est* non is solus inter Poëtas numeratur. *Cic.* 11. Is enim, si eo loco esset, negavit se facturum fuisse: *Cic.* h. e. Is enim, si ejus negotium esset, si ejusdem res ageretur. &c.

Lŏcusta, æ, f. Tacit. *Kobilicza, kobilka.* e. Heuschreck *Sárka.* 2. apud Plin. *Felyerakove morszta kolicza, riba.* In Gestallt eines Meer-Krebsen Meer-Kizlein. *Tengeri rák formájú tengeri ketskétske.* 3. Hoc nomine appellabatur Mulier veneficiis insignis, Neroni grata. *Tacit.*

Lŏcūtio, *vel* Lŏquutio, onis, f. Cic. *Govorenye.* e. Rede. *Szólás.*

Lŏcūtus, (Ajus Locutius ab ajendo) ii, m. Liv. *Pridevek Rimszkoga bolvana, kôgaszu zazavali su to ime, dabi nyihova detcza berszt govoriti mogla.* Zunahme eines falschen Römischen Gottes, welcher, um die Kinder bald redend zu machen, angeruffen wurde. *Rómaiak hamis istene neve, kit segitségül hittak, hogy hamarább a' kis gyermekek szóllni kezdjenek.* Cùm enim noctu audita esset vox humana major, admonens Gallos adventare Romam, DEI cujuspiam vox esse credebatur; cujus nomen, cùm ignorarent Romani, ex reipsa Ajum Locutium nominavêre. *Liv. l. 5. c. 50.*

Lŏcūtor, *vel* Lŏquutor, oris, m. Gell. *Govoritel, govornik.* r. Sprecher, Redner. *Szóló.* 2. Vid. *Blatero, onis.*

† Lŏcūtōrĭum, Lŏquutorium, ii, n. *Govorilnicza, hisa za govorenye, szpominanye* vulgo *Parlamentum.* e. Sprach-Stuben. *Beszélgetô ház.*

Lŏcūtŭlējus, ji, m. Gell. *Jezichlivi Klasura, Berbrasr.* Metaph. *klopotecz.* e. Grosz-Zung, Blauderer, Wäscher. *Nyelves, tsúfolódó, lingvax, verbosus.*

Lŏcūtus, (Loquutus) ûs, m. *Apul.* Vide *Locutio, sermo, loquela.*

Lōdĭcŭla, æ, f. (Diminut.) Svet. *Malo poszteljye pokrivalo, vilahnecz.* s. Bett-Decklein, Leilach. *ágy-lepletske.*

Lōdix, īcis, f. Juv. *Poszteljye pokrivalo, vilaben.* e. Bett-Decke, Leilach. *ágy lepel.* Vid. *Linteamen, tegumentum.*

Lœbertas, *pro* Libertas *apud vet. Fest.*

Lœbĕsus, a, um, *Fest.* pro *Liber, a, um.*

* Lœdŏrĭa, æ, f. Macrob. Vide *Convicium.*

* Lœmōdēs, is, *com.* e. n. Vide. *Pestilens.*

* Lœmōdŏchĭum, ii, n. *vulgo* Lazărētum, i, n. *Hisa z-kugum bolneh, vu kojisze kuszti vrûche*, vulgo *Lazaret.* s. Haus *oder* Lazaret, da denen Pesthafftigen Krancken geholffen wird. *Dög-halálosok száza Lázárétom.*

* Lŏgārium, ii, n. Ulp. *Za osztagdasznye rachune, y troskov popiszavanye knisicza.* Tägliches Rechnungs Register. *Minden napi dolgokot bé-irásra-való könyvetske.*

* Lŏgēum, ēi, n. *Vitruv.* 1. Vid. *Theatrum.* 2. Vid. *Cathedra.*

* Lŏgi, ōrum, m. *plur.* Cic. V. *Facetiæ.*

* Lŏgĭca, æ, *vel* Logicē, es, f. Cic. *Mudrogovornoszti znanye; Mestria, navuk mudroga pregovarjanya, razumneh miszlih.* &c. Vid. *Dialectica.*

Lŏgĭcus, a, um. Cic. *K-znanoszti mudroga pregovarjanya szpadajuchi.* Zur Logic oder Vernünfft-Lehre gehörig. *Logikai tudományhoz való.*

Lŏgĭcus, ci, m. Sidon. *Razumno-miszlih znanecz, mudroga pregovarjanya naucbitel.* Der die Logic oder Vernunfft Lehre, Disputir-Kunst verstehet: r. Vernunfft-Künstler, Vernunfft-Lehrer. *Logika tudományt tudó, Mester, Tanító.*

* Lŏgista, æ, m. Vid. *Arithmeticus.*

* Lŏgistĭca, (*intellige* Ars) æ, f. & Logistice, es, f. Vid. *Arithmetica.*

* Lŏgŏdædălĭa, æ, f. Auson. *Mestria, znanye lepo, nakinchheno govoriti.* e. Zierliche Wörter-Kunst. *Szépen, ékesen szólni tanító tudomány.*

* Lŏgŏdædălus, i, m. *Kinchitel govorenya z-zebranemi rechmiza vkanîti, prevariti kôga: ki szamo na lépe rechi pázi, za dugovanye pak malo mára, recho chinecz.* Der schöner und zierlicher Worte, um einen zu betrügen, sich bedienet; die Wahrheit

Digitalizirao Google

aber zu bevveiſen ſich nicht viel bemühet. *Tſalástra kéſzített feſtett beſzédű.*

* Lŏgŏmachĭa, æ, f. *Pregovarjanye, Tekmenye vu rechih, Recho-boj, karka nad rechmi.* r. Wort-Streit, Wörter-Kampff, Zanck über die Wörter. *Szó vagy ige-hartz, ſzóval-való tuſakodás.*

* Lŏgŏgrăphus, i, m. *Réchih, Rachunov popiſzavavecz; obchinſzkih dugovany, y pripecheny zpiſzavavecz.* r. Wort-oder Rechnung-Schreiber; gemeines Weeſen und Geſchicht-Schreiber. *Beſzédeknek vagy ſzámvetéſnek letrója; Megſzólt dolog és Hiſtória-író.*

* Lŏgos, *vel* Logus, i, m. Plaut. 1. V. *Sermo.* 2. apud Cic. V. *Facetia.*

Lŏliācĕus, a, um. Varro, *Kukolyni, iz kukolya.* Aus Lülch *oder* Unkraut. *Konkolyból-való.*

Loliārĭus, a, um. Colum. *K-kukolyu zpadaiuchi.* Zum Lülch gehörig. *Konkolyi, rosnoki.*

Loligĭnĕus, Loligĭnōſus, & Loliōſus, a, um, Plin. *Kukolyaſzt, pun kukolya, dracha.* Voll mit Lülch, voll Unkrauts. *Konkolyos; konkolyal* vagy *Roſnokkal teli.*

Lōlīgo, aliis Lolligo, ĭnis, f. Horat. *Kalamar, morſzka riba chernu kervi imajucha kakti tinta,* r. Meer-Fiſch, der ſchvvartz Blut hat vvie Dinten, Dinten-Fiſch, Black-Fiſch. *Tengeri hal, melly mint a' tinta, olly fekete vért ont-ki.* Succus ſeu ſanguis loliginis *aliàs* ſepia dicitur, & Metonymicè *pro* Atramento accipitur. V. *Atramentum.* 2. Metaph. V. *Invida, Livor N.* 2. ità Horat.

Lŏlium, ii, n. Cic. *Kukoly, Drach.* r. Lülich, s. Unkraut. *Konkoly, Roſnok.* Metaph. Loliô victitare *Prov.* Plaut. *Zlocheſzte ochi imati.* Schlechte Augen haben. *Roſzſz ſzemei vadnak.* Et careant loliis, oculos vitiantibus, agri. *Ovid. 1. Faſt.*

Lōmentum, i, n. Mart. *Bobja, Bobova melya,* s. Bohnen-Mehl. *Babliſzt. 2. ſzvetlo-modra, nebeſzka ſarba.* Liechtblaue, Himmel-Farbe. *ég ſzín kék.*

Londĭnum, i, n. Tacit. *Londin, ſztolni varaß y prebivalische kralya Anglianſzkoga.* London die Haupt-Stadt in Engeland. *Londin, fő város, angliának.*

Longābo, ōnis, m. Varro. V. *Longanon.*

Longævĭtas, atis, f. Macrob. *Dugo-vechnoszt, dugo vreme, velika ſztaroſzt.* Immervvehrende Zeit, hohes Alter. *Sokáig tartó idő, örökség; nagy vénség.*

Longævus, a, um, Virg. *Dugovechni, ſztar,*

Dugo ſiv. Lang vvehrend, lang lebend, alt: *Hoſzſzú életű, ſokáig tartó.*

Longănĭmĭtas, atis, f. *Dugo-ſzterplivnoszt, ſztalno-terplivnoszt.* e, Langmüthigkeit. *Nagy türhetőség.*

Longănĭmus, a, um, & Longănĭmis, is, *com.* me, n. *Dugo-terpliv, dugo-terpliven,* Langmüthig. *Nagy türhető.*

Longānon, *vel* Longâno, ōnis, m. Veget. *Dugo y ravno chrévo.* Ein langer und gerader Darm. *Hoſzſzú és egyenes burka, ſzeggvég burka.* 2. Metaph. *Iz dugoga chréva devenicza, duga klobaſzicza.* Eine lange Wurſt. *Hoſzſzú Májos, kolbász.* ità Varro.

Longè, iùs, ſſimè, *Adv.* Cic. *id eſt:* Longô intervallô, longô loci ſpatiô. V. *Procul.* Et conſtruitur vel *Abſolutè:* ut: Longè abſum. Cic. *Daleko ſzem.* Ich bin vveit entfernet. *Távol vagyok.* Longè, latéque: *id eſt:* In multis, variiſque locis. *Cic.* Vel cum *Abl.* & præp. A vel Ab. Satis longè ab oppido ad fanum. Oppidum eſt non longè à ſyracuſis. *Cic.* Longè eſſe alicui: *Virg. vel:* Longè eſſe ab aliquo *Cæs.* h. e. unum ab altero procul diſtare, *quod ſignificat* unum alteri valde diſſimilem eſſe: *vel* unum ab altero juvari non poſſe. Vel cum *Genit. Gentium.* pro *Longiſſimè, omnino procul.* Tu autem abes longè Gentium. *Cic.* Longiſſimè ab imperitorum intelligentia disjunctum. *idem.* 2. Vid. *Longinquè,* loco barbaræ locutionis *à longè, de longè.* Litora longè reſonantia. *Virg.* 3. Vid. *Intervallum temporis, Diu n.* 1. Tempus muneris dandi longè abeſt. Varro vitam Nævii producit longiùs. *Cic.* Hinc: Longè proſpicere futuros caſus: *eſt* eos longè ante videre, quàm eveniant. *Cic.* 4. Vide *Valdè, multùm.* Et tunc jungitur vel *ſuperlativis,* aut *Adjectivis* vim ſuperlativorum habentibus: *ùt:* quarum ſacra longè maximis, atque occultiſſimis cæremoniis continentur. Pœtus longè princeps. *Cic.* Vel cum *Compar.* Pedibus longè melior Lycus. *Virg.* Vel cum *nominibus* diverſitatem aut diſſimilitudinem ſignificantibus: *ut:* Longè alia conditione ego ſum, ac cæteri Imperatores. Facultates longè diversæ. *Cic.* Vel cum *Verbis* Antecello, præſto, ſupero, vinco, diffundo, diſcrepo, diſſentio, fallor, & *ſimilibus.* Longè illam vitam huic anteponit. *Cic. 3. offic.* Sic dicimus: Longè falleris opinione tua: longè omnes ſuperas. Vel denique cum *Adverbiis.* Aliter, ante, poſt,

pòſt, ſecus *& ſimilibus*. Eſt longè aliter in verſibus. *Cic.*

Longeſco, is, ere, (Inch.) Obſoletum. *Dug bivam*. Lang vverde. *Hoſzſzú leſzek*. Meliùs *longus fio, in longum creſco*.

Longĭmănus, a, um. *Dugo-Ruk*. Lange Hände Habend. *Hoſzſzú kezú*. 2. Cognomen *Artaxerxis* Regis Perſarum, qui alteram manum longiorem habuit.

Longinquè, *Adv*. Enn. *apud* Non. *Z-daleka*. Von vveiten. *Meſzſzúnen*.

Longinquĭtas, atis, f. Cic. *Dalekocha, Dalechina*. Die Länge und Weite, *oder* Ferne des Orts. *Meſzſzeſég, távol - valóság*. 2. Vid. *Diuturnitas*.

Longinquus, a, um, *Cic*. Longinquior. Cæſ. *Dalek, dalechni, z-daleka*. Weit, fern gelegen, entlegen. *Meſzſzúnen-való, Távol-való*. E Longinquis venire locis. Cic. *Od daleka dojti*. Von Weiten herkommen. *Meſzſzúnen jöni*. 2. Vid. *Diuturnus*. Longinquus morbus. Liv. *Dugo terpécha boleſzt*. Langvvierige Kranckheit. *Hoſzſzú betegség*. 3. per Catachreſin V. *Longus*. Longinqua vita : *Plaut*. Longinqua æquora: *pro* Longa: *Claudian*. 4. Metaph. V. *Exter, peregrinus*. ità *Cic*. 5. Vid. *Tardus*. ità *Plaut*.

Longĭpes, ĕdis, *om*. Plin. *Dugo - nog*. Langfüſſig. *Hoſzſzú lábú*.

Longiſco, is, ere, (Neu. Inch.) Enn. *apud* Non. Vide *Longeſco*.

Longĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Duſina*. e. Länge. *Hoſzſzúság*. 2. V. *Longinquitas N*. 1. 3. Vid. *Diuturnitas*. ità Cic.

† Longĭturnĭtas, atis, f. V. *Diuturnitas*.

† Longĭturnus, a, um, Vide *Diuturnus*.

Longiuſcŭlus, a, um, Cic. *Pridug*. Etvvas länger. *Hoſzſzatska*. Synon. Paulò longior.

Longo, as,, are, avi, atum, (Act.) Venant. Fortunat. *Kaj dugo chinim*. Lang mache. *Hoſzſzúvá teſzem*. Vid. *Extendo, Diſtendo*.

Longŏbardĭa, æ, f. *Geogr. Lombardia, gornya ſztran Talianſzke ihti Vlaßke zemlye*. e. Lombardey. *Lombárdia*. Regnum & pars Italiæ, nomen accepit à Longobardis, qui eam occupârunt. Continet majorem partem Veteris Galliæ cisalpinæ. Dividitur in ſuperiorem & interiorem. *Longobardia ſuperior* continet Pedemontium, Ducatum mediolanenſem & montem ferratum. *Inferior* verò Ducatum Mantuanum, Mutinenſem & Parmenſem : *Item* partem occidentalem ditionis Venetæ, ubi territoria Cremenſe, Bergomenſe, Brixianum, Veronenſe, Vicentinum, & Patavinum. Adde Ducatum Ferrariæ, & Territorium Bononienſe.

Longŭlè, *Adv*. (Dimin.) Plaut. *Podugo, Malo na duſem*. Etvvas länger. *Hoſzſzatskán*.

Longŭlus, a, um, (Diminut.) Cic. Vide *Longiuſculus*.

Longùm, Adv. Virg. *Dugo vremena, dugo*. Lange Zeit. *Hoſzſzú ideig*. Longùm vale Virg. *Dugo vremena zdrav oſztani*. Lange Zeit gehab dich vvohl. *Sokáig élj*. Synon. *Diu*.

Longūrĭo, ōnis, m. Varro. *Dug chlovek, Duga ſtanyga, Dugàch*. Langer Menſch, lange Stangen. *Hoſzſzú ember*.

Longūrĭus, ii, m. Cæſ. *Dug Drùg za podiganye, Kolecz*. 2. *Zatvor biſni*. Langer Hebbaum, Stange, 2. Riegel an einem Gebäu. *Hoſzſzú rúd, Hoſzſzú karó*. 2. *Záró fa*.

Longus, a, um, Cic. *Dug*. Lang. *Hoſzſzú*. Conſtruitur cum *Accus*. vel *Abl. menſura*. Septem pedes longus. *Plin*. Sesquipede, quàm tu, longior. *Plaut*. Interdum cum *Genit*. longus pedum 50. *Colum*. 2. Transl. V. *Diuturnus*. Horæ longæ videbantur, *Cic*. Longum eſt: *pro* multi temporis. *Cic*. 3. Longa oratio : *id eſt:* prolixa, diffuſa. *Cic*. 4. Ille nihil ſibi fuiſſe longius ait, quàm ut me videret: *id eſt:* Ille nihil æquè ſe deſiderare ait, quàm &c. vel: Ille nullius rei tanta cupiditate aut expectatione teneri ſe ait, quantâ &c. *Cic*. 5. Ne longum faciam : *pro* ut breviter dicam. *Horat*. 6. Homo longus: *pro* ſtolidus. *Catull*.

Lŏquācĭtas, atis, f. Cic. *Rado-rechlivoſzt, Rado-govorlivoſzt, jezichtvo, vnogo-govorlivoſzt, klafurlyivoſzt*. e. Schvvatzhafftigkeit, Plauderey, das viel Reden, Begierd viel zu Reden. *Trátſogás, Nyelveſség*.

Loquacĭtĕr, *Adv*. Cic. *Vnogo-govorlivo, jezichlivo, Rechlivo*. Schvvätziglich, mit viel unnützen Reden. *Trátſogva*.

Lŏquācŭlus, a, um. (Dimin.) Lucret. Vid. *Garrulus, verboſus*.

Lŏquax, ācis, *om*. Cic. V. *Lingvoſus, verboſus*.

Lŏquēla, æ, f. Cic. *Govor, govorenye*. e. Rede. *Beſzéd, ſzó*. Fallacis loquelæ : Cic. *Alii legunt* Fallaciloquentiæ.

Lŏquĭtor, aris, ari, atus ſum. (Dep. Frequ.) Plaut. *Guſztokrat govorim*. Offt, immer rede. *Szóldogalok*. Vid. *Garrio, Blatiere N*. 2.

Lŏquor, ĕris, cūtus *&* quūtus ſum. (Dep.)

Digitalizirao Google

Cic. *Govorim.* Rede. *Szôlok.* Conſtruitur variè: *ut:* Aliâ quadam linguâ loqui. ornatè loqui. Loqui cum aliquo aliquid, *vel* de aliqua re aut perſona. Sæpius iſta loquemur inter nos. &c. *ita Cic.* Loqui alicui. *Plaut.* Merum bellum loqui. Lucr. *Nikaj, nego od ſzamoga boja govoriti.* Von nichts anders, als von Kriegen reden. *Egyedûl tsak az hadakozásról beſzélleni.* Loqui ad voluntatem: *id eſt:* Aſſentari, adulari. *Cic.* Loqui ad voluptatem: *eſt* Sermone ſuo alios recreare velle. *Cic.* Loqui in eandem ſententiam. *id eſt:* (ut barbarè aliàs dicitur:) in eundem ſenſum. Cæſ. *Jednako z-drugim govoriti, jednake miſzli y volye z-nyim biti.* Einerley Meynung ſagen. *Mûßal egyet érteni, tartani.* 2. Monumenta vetuſtatis loquuntur: *id eſt* oſtendunt, indicant, teſtantur. *Cic.* Vid. *Indico, oſtendo, teſtor.* Res ipſa loquitur: *pro* certiſſima eſt, nec indiget ſermone & confirmatione. *Cic.* 3. Loquitur: *paſſivè impersonaliter* uſus eſt *Varro.*

Lôra, æ, f. *Varro. Iz tropin z-vodum poleaneh z-preſſana chavarika, cligèr.* r. Treſter-Wein, Lauer. *Tsíger, Lôre.*

Lôrāmentum, ti, n. Juſtin. *Veliki remen.* Groſser lederner Riem. *Nagy ſzíj.* Vid. *Lorum.*

Lôrārius, ii, m. Aul. Gell. 1. *Szluga, kî je negda pri Rimlyaneh ſzluge druge z-remenyem moral pretepati.* 2. *Remenár.* r. Knecht, der die Knechte bey Römern muſte peitſchen. 2. r. Riemer. *Szolga vólt a' Rómaiaknál a' ki más ſzolgákot ſzíjjal vert.* 2. *Szíj-gyártó.*

Lôrātus, a, um, Virg. *Z-remenyem zvezan.* Mit Riemen gebunden. *Szíjjal megkôtôztetett.*

Lôrĕa, eæ, f. *Cato* Vide *Lora.*

Lôrĕus, a, um, Plaut. *Remenat, iz remena.* Aus Riemen. *Szíjból-való.*

Lôrīca, æ, f. L. Eſt munimentum pectoris, quod *teſte Varrone* olim ex loris, aut crudo corio fiebat, donec ſubinde ferreæ loricæ inveniretur. *Obramba perſz, oklop, kôſna ali Selezna nadperſzinya*, peregr. *Panczèr.* r. Pantzer, Harniſch. *Vas Pántzél,* ità Cic. 2. Metaph. *Mali krov pred zidom, priſztrohßek.* s. Vordächlein einer Mauer, Sturm-Dach. r. Eſterich. *Kô-falnak, ház-fedelének bépárkányozáſa.* Curt. *Item* Vid. *Albarium, tectorium.* Vitruv. *Item* Vide *Munimen, Munimentum, Mœnia.* Cæſ. *Denique* Vid. *Sepimentum.* Apul.

Lôrīcātio, onis, f. Vitruv. *Oklopov oblechenye.* Beharniſchung. *Vas öltözés.* 2. Vid. *Tabulatio, Tectorium.*

Lôrīcātus, a, um. Liv. Vid. *Cataphractus.*

Lôrīco, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Oklope, Panczèr oblachim.* Pantzer anthue. *Páncélba öltözöm.* 2. Metaph. apud *Varr.* Loricare parietes: *eſt* iis albarium vel tectorium inducere.

Lôrīcŭla, æ, f. (Diminut.) Hirt. *Oklopecz, oklopchek.* Kleiner Pantzer. *Kitſiny páncélotska.*

Lôrīpes, ĕdis, *om.* Juven. *Krivo-n g, S'antav, S'épav, Rom, zvernyene noge imajuchi.* Krummfüſſig. *Horgas lábú, Tzibertes.* Loripedem rectus derideat, Æthiopem albus. *Juven.*

Lôrum, i, n. Cic. *Remen.* Ein Riemen. *Szíj.* 2. apud *Ovid.* Vid. *Habena N.* 1. 3. apud *Gell.* Vid. *Ligamen.*

Lôrus, i, m. *Inuſitatum.* Apul. Vid. *Lorum.*

Lŏthăringĭa, æ, f. *Geogr.* Regnum Lotharii, olim Auſtraſia, quæ tamen latiùs patebat. Pars eſt Galliæ belgicæ, inter Campaniam ad occidentem, & Alſatiam ad orientem, inter Luxemburgum ad ſeptentrionem, & inter Burgundiæ Comitatum ad meridiem. Nomen accepit à Lothario Galliæ Rege.

Lôtio, onis, f. Cels. *Pranye.* e. Waſchung. *Mosás, Mosódás.*

Lôtium, ii, n. Svet. *Voda chlovechja, ſzczalina.* s. Menſchen-Waſſer, Harn, Bruntz. *Húgy, vizellet.*

Lôtor, oris, m. *Pralyecz.* r. Waſcher. *Mosó.*

Lôtrix, ĭcis, f. *Pralya.* e. Wäſcherin. *Mosóné.*

Lôtūra, æ, f. Plin. Vide *Lotio.*

Lôtus, ûs, m. Cels. V. *Lotio.*

Lubens, Lubenter, Lubentia, lubet, Lubido. Vid. *Libens &c.*

Lŭbrĭcè, *Adv.* Cic. *Zkuzko, zklizko, zklizlivo, Gliſzko, Puzko, S'kalko.* 2. Metaph. *Neſztalno, zkazlivo, Dvojno.* Schlüpfferig, 2. unbeſtändig, zweiffelhafftig. *Síkon.* 2. *állhatatlanúl.*

Lubrĭcĭtas, atis, f. *Skàl, glizkocha, zkliſzkocha.* 2. Metaph. *Neztalnozt, zkazlivozt.* e. Schlüpffrigkeit, 2. e. Unbeſtändigkeit. *Síkság.* 2. *állhatatlanság.*

Lŭbrĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Juven. *Zklizamſze, Glizko, zklizko, puſzko, s'kalko,* ali

ali *gladko napravlyam*. Schlüpfferig, glatt mache. *Tſiſzamóßá-téſzem, ſikſztom.*

Lŭbrĭcum, i, n. Tacit. Vide *Lubricitas.*

Lubricus, a, um, Cic. *Szkuzek, ſkalen, zklizek, puzek, zkliziv, glizek, ſkalek, puziv, gladek.* 2. Metaph. *Neſztalen, laſliv, neſztanovit, zkazliv.* Schlüpfferig, glatt, 2. Unbeſtändig, falſch, ungevviſs, lugneriſch. *Síkamló, tsuſzamló.* 2. *állhatatlan, hamis, tsalárd.* Vid. *Mobilis, difficilis, N.* 1. *Incertus, Inconſtans,* ità Cic. *Item* Vid. *Fallax* ità *Virg.* ſpes lubrica. Stat. *Laſlivo, y vkanylivo uſſanye.* Eine betrügliche Hoffnung. *Megtſaló reménység.*

Lūca, *vel* Lucas bos, Lucæ bovis, *com.* Plin. *l.* 8. *c.* 6. Vid. *Elephantus.* Sic dictus à Lucania, in qua Romani, Pyrrhi bello, primùm conſpexerunt Elephantos, quos, utpote maximos inter animalia ibidem viſa, more ſuo, boves nominârunt.

Lūcānĭca, æ, f. (genus eſt farciminis à *Lucanis*, Regni Neapolitani populis, primùm inventum) Cic. *Globaſzicza.* e. Bratvvurſt. *Kolbáſz.*

Lūcăr, āris, n. Liv. *Od komedie plácha; Dácha za meſzto komedie; Penezi, Novczi, za igre vidyene dani, ali vzeti.* s. Schau-Geld bey Schau-Spiel; Loſungs-Geld. *Komédiáſok bérek, fizetéſek.* 2. apud *Feſt.* Pretium eſt, quod ex lucis captatur. *Dobodek iz gajev, Plácha od gajev.* &c.

Lūcārĭa, ōrum, *vel* Lucaria, ium, n. *plur.* Feſt. *Szvetechno obſzluſavanye Rimlyanov vu gajeh nato odlucheneh.* s. Feſt, ſo von denen Römern in denen Lucis *oder* Walderen begangen vvurde. *Innep nap, mellyet a' Romaiok a' berkekben illettek.* Victi enim à Gallis Romani, fugâque dilapſi in magno inter viam ſalariam & Tyberim luco ſeſe occultaverunt.

Lŭcellum, i, n. (*Dimin. à* lucrum) Cic. *Mal dobitek, mali dobitek.* Kleiner Gevvinn, s. Gevvinſtlein. *Nyereſégetske.*

Lūceo, es, ere, luxi, (Neu.) Cic. *Szvétim, ſzvetimſze.* Leichte, ſcheine. *Világoſodom, világoskodom.* Synon. *Splendeo, lucem emitto.* Luce lucere alienâ: *id eſt*: re aliena gloriari, &c. *Cic.* Lucere alicui facem. Plaut. *Kômu z duplyerom ſzvetiti, z ſzvéctom pred kém iti.* Einem Fackel *oder* Latern vortragen, einem vorleuchten. *Valaki elôtt lámpáſt vinni.* 2. Transl. æquitas lucet ipſa per ſe *id eſt* ſe ipſam abundè commendat, clara & manifeſta eſt. *Cic.*

Lūcerna, æ, f. Cic. *Leſcherba, Lampaß, ſzvétilnicza, vu kojoj olje gori.* Ein Ampel, Leuchte. *Lámpás, Gyertya.* Vid. *Lampas.* 2. Nomen proprium Civitatis Helvetorum. 3. Piſcis.

Lūceſcit, ēbat. *Imp.* Cic. *Daniſze, ſzvetlo* ali *dan poſztaje.* Es taget. *Megvirrad.*

Lūceſco, is, ere, (Incoat.) Virg. *Pochinyamſze ſzvétiti, zoriti, daniti.* Anfange zum leuchten, liecht vverde. *Világoskodni kezdek, világos léſzek.*

Lūcet, ebat, *Imp.* Cic. *Szvetiſze.* Es ſcheinet, es iſt heiter, liecht. *Virrad, verrad.* Vid. *Luceſcit.*

Lūcī, *Adv.* Plaut. V. *Interdiu.*

Lūcĭdè, *Adv.* Cic. *Szvetlo.* Klärlich, hell. *Világoſtúl, Tündöklôtul.*

Lūcĭdĭtas, atis, f. V. *Claritas, ſplendor.*

Lūcido, as, are, avi, atum, (Act.) Caſſiodorus. *Szvetlim, ſzvetlo chinim.* Licht mache. *Világoſſá tſinálom. Meg-világoſitom.*

Lūcĭdus, a, um, Quint. *Szvetel.* Klar. *Világos.*

Lūcĭfĕr, a, um, Cic. *Szvetlo-noſsa, ki ſzvetloſzt donaſſa.* Liecht-tragend, das Licht bringt. *Világoſſág-hozó.*

Lūcĭfĕr, i, m. Cic. *Danicza zvezda.* r. Morgenſtern. *Hajnal tsillag.*

Lūcĭfĭcus, a, um, Cæl. Aurel. *Szvetlo-chin, ki ſzvetlo napravlya.* Liecht machend. *Világoſſág tsinálló.*

Lūcĭfŭga, æ, *com.* Senec. V. *Luciſugus.*

Lūcĭfŭgus, a, um. Cic. *Szvetlo-beg, ki od ſzvetloſzti beſi.* Licht ſcheuend, Lichtfliehend. *Világoſſágtól-futó.*

Lūcīna, æ, f. Cic. Virg. *Pridovek Boſicze Poroda* Juno *zvane.* Zunahme der Geburts Göttin *Juno* genant. *Születés Iſten Aſzſzonyának neve.* 2. Vid. *Luna.*

Lūcĭus, ii, m. Auſon. *Schuka riba.* r. Hecht. *Tſuka.* 2. Prænomen eſt Romanis familiare, quod primo ſic dicto ideo impoſitum creditur, quia prima luce natus fuit: *Feſt.*

Lŭcrātīvus, a, um, Quintil. *Dobitliv.* Gevvinnſam. *Nyereſéges.*

Lŭcrātor, oris, m. Svet. *Dobitel, dobivavecz.* r. Gevvinner, Wucherer. *Nyerekedô.*

Lucrĭ-cŭpĭdo, ĭnis, f. Apul. *Selya y hlepenye dobitka, dobichka.* e. Gevvinn-Sucht. *Nyereſég-kévánſág.*

Lŭcrĭfăcio, is, ere, feci, factum, (Act.) Mart. *Dobivam.* Gevvinne, Gevvinſt mache. *Megnyerem, nyerek.* Lucrifacere injuriam, Plin. *Zaſzluſeneſze, za vuchinyenu krivicza, kaſtige oſzloboditi, izbaviti.* Einer verdienten Straff entge-

Digitalizirao Google

entgehen. *Valakit blintetetlen ſzidni*: Lucri facere nomen. Varro. *Verloſzi ime zadobiti.* Einen groſſen Nahmen überkommen. *Nagy nevet nyerni.*

Lucrilĭcābĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Dobichek donaſſajuchi, dobitliv, dobitko-noſz, dobitko-dobliv, haſznovitliv.* Das man gevvinnen kan, nutzbar, profitirlich. *Haſznot-hozó.*

Lucrifĭcus, a, um. Plaut. V. *Lucrificabilis.*

Lŭcrĭfĭo, is, ĕĕri, actus ſum. (Paſs *Anom.*) Cic. *Dobivamſze, k-dobitku bivam.* Gevvonnen vverde. *Megnyerettetem, megnyeretem.*

Lucrĭfŭga, æ, *com.* Plaut. *Ki za dobichek nemára.* Der dem Gevvinn nicht achtet. *Nyereségen nem kapó.*

Lŭcrĭo, onis, m. *Feſt.* Lŭcrĭpĕta, æ, *com.* Plaut. *Lakom na dobichek, dobichka ſelen.* Ein Gevvinn Süchtiger, Gevvinn-begieriger. *Nyereség-liző.*

Lŭcror, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. Vide *Lucrifacio.*

Lŭcrōſus, a, um. Ovid. *Pun dobichka, pun haſzne.* Gevvinn-reich, voll Gevvinn, und Nutz. *Nyereséggel teli, nyereséges.*

Lŭcrum, i, n. *Cic.* Lucrus, i, m. Plaut. *Dobĭchek, dobitak.* r. Gevvinn. *Nyereség. Uſus:* Lucri eſt: *Plaut.* Lucro eſt: *Cic.* h. e. prodeſt. Ponere aliquid in lucro: *id eſt*: fortunæ adſcribere, *vel etiam* Lucrari. *Cic.*

Lucta, æ, f. *Sidon.* Luctātio, onis, f. Liv. 1. *Borenye vu igri dvèh, koj kôga na zemlyu obali.* 2. Metaph. *Borenye na ſzmertnom vremenu.* Item *Boj, vojuvanye.* 1. Das ringen in Spielen, ſo ein andern zum Boden vverffen mag. 2. *Metaph.* r. Lezter Todt-Kampff. *Item* e. Kämpffung, r. Streit, Kampff. 1. *Kluſzkŏdés, birakozás.* 2. *Halállal-való tuſakodás.* Item: *Veſzekedés, viadal, verekedés.*

Luctāmĕn, ĭnis, n. Virg. V. *Lucta.*

Luctātio, onis, f. Cic. V. *Lucta.*

Luctātor, oris, m. Plaut. *Boritel vu igri, boritel na ſzmerti, vojnik.* Der ringet in dem Spiel, der ringet in Todts-Zeit, r. Kämpffer, Fechter. *Kluſzkŏdŏ, bajnokoskodó, tuſakodó.*

Luctātus, ûs, m. Plin. Vide *Lucta.*

Luctĭfer, a, um. Senec. *Tugo-noſz, placho-noſz.* Leid bringend. *Siralom-hozó.*

Luctĭfĭcābĭlis, is, *com.* le, n. Perſ. *Tuſen, placha pun.* Kläglich, betrübt, voll Leid. *Siralommal-teli.*

Luctĭfĭcus, a, um. Cic. *Placho-tugo-chin.* Das Leid, kläglich, betrübt machet. *Siralom-ſzerzó.*

Luctĭſŏnus, a, um. Ovid. *Tuſno-glaſz.* Kläglich lautend. *Siralmas-ſzavú.*

Luctĭto, as, are, avi, atum. (Frequ.) *Priſcian.* & Lucto, as, are, avi, atum. (Neu.) Terent. V. *Sequens.*

Luctor, aris, ari, atus ſum (Depon.) *Borimſze, vojujem.* Ringe, Kämpffe. *Kluſzkŏdŏm. Hartzolódom.* 2. apud Quint. Vid. *Conor, nitor.* 3. apud Cic. V. *Diſputo.*

Luctuōsè *Adv.* Liv. *Plachlivo, tuſno, ſaloſztno.* voll traurens, kläglich. *Siralmaſon, keſerveſen.*

Luctuōſus, a, um. Horat. *Plachliv, tuſen, ſaloſzten.* Kläglich, leidig, traurig. *Siralmas, keſerves.* 2. apud Cic. Vid. *Luctifer, Luctificus.*

Luctus, ûs, m. Cic. (*apud veteres genit.* lucti.) *Plach, tuga, ſaloſzt.* e. Klag, s. Leyd. *Siralom, sirás, keſergés.* 2. Accipitur pro ipſo habitu hominis lugentis, *Liv.*

Lūcŭbrātio, onis, f. Cic. *Zkoznuvanye, poſzluvanye, zkup-ſzprávlyanye, poſzel, delo nochno priſzvèchi.* e. Wache, Zuſammen-Tragung, Schreibung eines Wercks, Arbeit bey dem Liecht. *éjjeli gyertya világnál-való munkálódás, irás, tanúlás, dolog, munka.*

Lucubrātiuncŭla, æ, f. Aul. Gell. *Malo delo y poſzluvanye priſzvèchi.* Kleine Arbeit bey dem Liecht. *Világnál-való munkálodáſotska.*

Lucubrātōrĭus, a, um. Sveton. *K-nochnomu nauku, poſzluvanyu &c. ſzpadajuchi, prikladen.* Zur Nachts-Arbeit gehörig, tauglich. *éjjeli munkalódáſhoz-való.*

Lucubrātus, a, um. Cic. *id eſt*: Lucubrando elaboratus.

Lūcŭbro, as, are, avi, atum. (Neu.) Liv. *Delam, poſzlujem, vuchimſze po nochi priſzvèchi.* Des Nachts bey Liecht arbeite, ſtudire. *Valamit gyertya világnál mivelek, tanúlok, trok.*

Lūcŭlentè, & Luculentĕr, *Adv.* Cic. *Szvetlo, ochiveſzto, verlo, drèchno, jako, vnogo, veliko, vidno.* Klar, Scheinbar, Stattlich, Wohl, Sehr, Viel, Groſs, Deutlich. *Világoſon, nyilván, bŏſegeſen, helyeſen.* Synon. *Clarè, ſplendidè, abundè, ſatis, lautè.*

Luculentĭa, æ, f. Arnob. V. *Splendor, nitor.*

Lūcŭlentus, a, um, (*à* Lux) Cic. V. *Lucidus, ſplendidus, Illuſtris &c.* Propriè dicitur de camino, aut ſoco: Metaphoricè etiam de rebus aliis. *Szvetel, ochiveſzten, verli, drèchen, obilen, velik.* Liecht, ſcheinbar, klar, hell-leuchtend, ſtattlich, vornehmlich, anſehnlich, berühmt, reich, groſs. *Világos, nyilvan-való, Hires, nevezetes, gazdag, nagy. Uſus:* Camino luculento utendum: h. e. lucido. *Cic.* Luculentioribus verbis rem comprehendere: *id eſt:* Magis perſpicuis, ornatis, & apertis. *Cic.* Luculentus

Digitalizirao Google

tus ſcriptor: *id eſt:* Probatus, optimus, præſtans. *Drécben, preſtimanya vréden, y glaſzovit piſzecz.* Fürtrefflich und berühmter Schreiber. *Hires, nevezetes író.* Luculenta forma. *Terent.* Luculenta facies. Apul. *Lep obitchai, obráz.* Schöne Geſtalt, ſchönes Angeſicht. *Szép ſzemély, ábrázat.* Luculenta plaga. Cic. *Veliki vudarecz.* Groſſer Streich. *Nagy tſapás.* Multos jam lucrum luculentos homines reddidit: *id eſt:* divites, opulentos. *Plaut. Vnoge je lyudi dobichek bogate vuchinil:* Es hat viel Leute der Gevvinn reich gemacht. *A nyereség ſokakot gazdagokká tett.*

Lūcŭmo, *per ſyncop.* Lucmo, ōnis, m. Auſon. V. *Melancholicus, Inſanus N.* 1. 2. apud. *Pauſan.* Nom. propt. Regis Arcadiæ.

Lūcuncŭlus, i, m. (*Dim. à* Lucuns.) Apul. *Kolachicz, z-melyum bélum poſzipan y opechen ſtrukely, vertany, perècz.* Ein vveiſſer Kuchen. &c. *Kittiny lepény, Pánkó.*

Lūcuns, untis, f. Varro. V. *Lucunculus.*

Lūcus, i, m. Cic. *Synon.* Nemus; Sylva ſacra; Locus arboribus conſitus, aquam habens, Diſſque Sacer. *Gàj, negda krivem Bogom meſzto ſzveto:* r. Luſt-Wald, Tann-Wald, Hain, vor Zeiten für die Abgötter auserleſt. *Berek, ſzentelt berek.*

Lūdĭa, æ, f. Mart. *Sena Igravicza, ſzkakavecz* vulgo *Kauklericza.* e. Comödiantin, Gauckletin. *Játékos, tántzos Aſzſzony.*

Lūdĭbrĭōſus, a, um. h. e. ludibrio plenus. Ammian. *Oſzmehzni, oſzmébo-pun. oſzmehazanya vréden.* Lächerlich, auslachens vverth. *Tſufos, tſufságra méltó.*

Lūdĭbrium, ii, n. Cic. *Szmèh, oſzmeh, ſzramota, Rugota,* peregr. *ſpot:* s. Spottvverck, Geſpött, Gelächter, e. Auslachung. *Tſufság. Játék.* Haberi ludribrio: *eſt* Deridèri, illudi, contemni. *Terent.* Eſſe alicui lud brio, *id eſt* Contemni, irrideri ab aliquo. *Cic.* 2. apud *Liv.* Ludibrium interdum accipitur pro ipſo homine, qui ludibrio habetur.

Lūdĭbundus, a, um. Cic. *Igrajuchi, oſzmehavajuchi, ſzmejech kaj chinechi.* Spielend, auslachend, lächerlich, kurtzvveilig, mit Lachen etvvas machend. *Játékos, tréfás.* Ludibundi oculi. *Igrajuche y zalyublene ochi.* Spielende und verliebte Augen. *Játzodozó és tſiklándozó ſzemek.*

Lūdĭcer, cra, crum. Cic. (apud Priſcian. Ludicris, is, *com.* cre, n. *apud aliquos* Ludicrus, a, um.) *Igrajuchi, norujuchi; vrtme-troßni, ſzaleni.* Schertzhafftig, kurtzvveilig. *Tréfás.*

Ludĭcrè, *Adv.* Apul. *Szalno, ſzméßno, vremetroßno, Igrajuch.* Schertzlich, kurtzvveilig, poſſentreiberiſch. *Tſufoſon, tréfáſon.*

Ludĭcrum, cri, n. Catull. V. *Jocus, nugæ.* 2. apud Tacit. V. *Ludus N.* 1. *ſpectaculum N.* 1.

Lūdĭfăcio, is, ere, feci, actum, (Act.) Plaut. V. *Ludificò.*

Lūdĭfĭcābĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Synon.* Plenus ludo, jucunditate. *Oſzmeſſen, oſzmeßliv, pun ſzale, igre.* Vexieriſch, lächerlich. *Játékos, mulatságos.*

Ludificātio, onis, f. Cic. V. *Deceptio, fraus, irriſio.*

Ludificātor, otis, m. Plaut. V. *Deceptor, fraudator, irriſor.*

Lūdĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Decipio, irrideo.*

Ludificor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Idem ac Ludifico.* Tu me hîc etiam nebulo ludificabere? *id eſt* ludendo & ridendo decipies. *Terent.*

Ludĭfĭcus, a, um, Plaut. *Oſzmehavajuchi, zigrom y ſzalum vkanyujuchi.* Auslachend, mit Spielen, und Schertzen betrügend. *Kinevetõ, játzodva és tſintalankodva megtſaló.* Item V. *Ludificabilis.*

Lūdĭmăgiſter, tri, m. & Magiſter Ludi: Cic. *Navuchitel piſzma y oſztaloga navuka; meſter navuka; vuchitel piſzmo-znanya,* vulgo *Skolnik.* r. Schulmeiſter. *Tanitómeſter, oskola-meſter.*

Lūdi-mŏdĕrātor, oris, m. V. Ludimagiſter.

Lūdĭo, ōnis, m. Liv. V. *Sequens.*

Lūdĭus, ii, m. Cic. *Na vuſu ſzkakavècz, igràſz, ſzalecz,* vulgo *Kaukler.* r. Seil-Täntzer, Gauckler. *Kötélen tántzoló, tzinkos, komédiát, játékos, alakos.* Vid. *Hiſtrio, joculator.*

Lūdo, is, ere, lūſi, lūſum. (Neu.) Cic. *Igram, igramſze.* Spiele. *Játſzom. Uſus* In foro aleâ ludere. *Cic.* Ludum ludere. *Terent.* Ludere aleam *pro* aleâ, dixit *Sveton.* 2. Ludere ſuô coriô. Mart. *Iz ſzvojega dati, darezlivomu biti, kaj pocheti.* Aus eigenen Guth etvvas geben, freygebig ſeyn, etvvas anfangen. *Magáéból, ſajátjából adni, adakozó lenni, valamit kezdeni.* Ludere alieno corio: Mart. *Z-tugyem darezlivomu biti.* Aus frembden Guth freygebin ſeyn. *Máséból adakozó lenni.* 3. Ludere in numerum. Virg. *Szkakati, pleſzati (tancsati) polek popevke ſzpadanyá.* 3. Springen,

Tantzen dem Geſang nach. *A' mint vonnyák úgy tántzolni.* 4. Ludere calamô, *vel* ludere carmina, verſus *vel* verſibus. Virg. *Peſzme piſzati, delati, ſzkup zpravlyati.* e. Verſe ſchreiben, machen. *Verſeket írni, tſinálni.* 5. Vid. *Jocor.* In me quidem ille luſit, ut ſolet. *Cic.* 6. Eſt Verbum *Activ.* & ſignificat idem ac *Irrideo, illudo, Vexo.* Eum luſi jocoſè ſatis: h. e. irriſi, vexavi. *Cic.* Nec, me cur ludatis, ſcire poſſum. Plaut. *Zakajſze iz mene oſzmehavate, znati nemorem.* Ich kan nicht vviſſen, vvarum ihr meiner Spottet. *Miért nevettek - ki engemet, nem tudhatom.* 2. Idem ac *Decipio.* Spe vanâ aliquem ludere. *Virg* item: Ludere aliquem dolis: Horat. *Kôga vkaniti, napelyati, z-obechanyem vu nebaſznovitom ujjanyu zaderſati.* Einen betrügen. *Valakit megtſalni.* Ludere operam: *Plaut.* eſt eam perdere, & fruſtra laborare. *Za ludo y prez haſzne poſzluvati, delo gubiti.* Vergeblich Arbeiten. *Hijában dolgozni.* In illis fructus eſt, in his opera luditur. Terent. *Iz onehſze dobiva, iz oveh ſze pak zgubiva. &c.*

Lūdus, i, m. *Cic.* Eſt quodvis ludicrum ad animi recreationem, vel corporis exercitationem, propoſitâ tamen lucri ſpe, & damni periculo, fieri ſolitum; quæ autem ad ſolam voluptatem fiunt *luſus* dicuntur. *Igra.* s. Spiel. *Játék.* 2. Interdum ponitur pro Joco: *Horat.* Vid. *Jocus.* 3. Per Synecdochen ſpeciei. V. *Cantilena.* ità Virg. 4. Transl. *pro* re jucunda & factu facili. *Cic.* 5. *pro* re vana, inani, futili. Hinc: Ludos operam facere, *eſt* operam perdere. *Plaut.* 6. Vid. *Irriſio, illuſio N.* 1. *&* 2. Hinc *Ludos facere* vel *ludos aliquem facere*, eſt illudere alicui, irridere aliquem. *Plaut.* 7. Vid. *Deceptio, dolus.* Ludum novi tuum. Plaut. *Zpoznalſzem cziganiu y vkanyuvanye tooje.* Ich habe deine Falſchheit und Betrügerey vvohl in obacht genommen. *Jól megismértem ravaſzságodot, és tſalárdságodot.* 8. Metonymicè: *Meſzto za delo, za nazuk, za igre, za vojuvanye, borenye. &c.* Ein Ort, allvvo man arbeitet; ſtudieret, ſpielet, fechtet, kämpffet, ringet, &c. *Dolgozó, tanúló, játzó, viaskodó &c. hely.* ità Cic. *Hinc.* Ludum aperire, tenere, habere. Cic. *Vuchiti, navuk derſati.* Lehren. *Tanitani, oskolát kezdeni.* 9. Ludi, orum *plur.* Erant publica ſpectacula in Cavea, aut circo, religionis causâ, & ad populi voluptatem facta, & inſtituta. *Cic.* Apud *græcos* quatuor Ludorum genera præcipua erant: Olympici, Pythii, Iſthmici, Nemæi. Apud *Romanos* alii in Circo, Circenſes dicti, fiebant: videlicet Romani, Plebeji, Apollinis, Martis, Cereris, Cybeles, Auguſti, &c. *Alii* in Theatro, videlicet Tragœdiæ, Comœdiæ. *Alii* extra Circum & Theatrum; cujuſmodi fuêre Compitalia, Floralia, Lucaria &c. ità *Liv. Virg. &c.*

Luēla, æ, f. Lucr. V. *Expiatio, Pœna.*

Lues, is, f. Cic. *Propriè* magis latè patet, quàm peſtis. *Obchinſzka bôl, nemoch, zadobitliva boleznoſzt, kuga.* e. Gemeine Kranckheit, Sucht, Peſt. *Közönséges dög nyavalya, Dög-bâlal.*

Lūgeo, es, ere, luxi, *Supinum* quærit Alvarus, Lexicographi paſſim ponunt *Luctum*: id quod ſatis probare videtur nomen *Luctus* non aliunde derivatum. (Neu.) Cic. *Tugujem, ſaloſztno ſivem, turobno zdihávam, vu ſzerdczu me muchim.* Betaure, betrübt *oder* leidig bin, Hertz-Weh leyde. *Strok, keſergek, gyáſzolok.* Synon. *Fleo, Ploro.* Hos pro me lugere, bos gemere videbam. *Cic.* 2. Sumitur *Activè.* Vid. *Defleo, Deploro.* Et tum Remp. lugebam. *Cic.* 3. Lugere parentem &c. *Liv.* eſt ejus interitum veſte lugubri teſtari.

Lūgŭbrè, *Adv.* Plaut. *Turobno, ſaloſztno, terplivo, tuſno.* Traurig, jämmerlich, leidig, kläglich. *Siralmaſon.*

Lūgŭbris, is, *com.* bre, n. Cic. *K-tugovanyu zpadajuchi, turoben, tuſen, terpni.* Zum Leyd *oder* Trauren gehörig, traurig, leydig. *Siralomra - való.* Lugubria, ium, n. *plur.* Ovid. *Chernina.* s. Trauer - Kleyd, *Gyáſz ruha.*

Lugubrĭter, *Adv.* Apul. V. *Lugubrè.*

Luĭtio, onis, f. Ulp. *Odkuplenye, za kakvu pregreßku zadovolyenye, zadoſzta chinenye, odkuplenye.* s. Löſe-Geld, e. Rantzion. *Megváltás, Változás, Adóság, Fizetés.*

Lūma, æ, f. Feſt. *Polyſzka kupinicza.* Stechender Feld-Dorn. *Réten-termô tövü kóró.*

Lūmārius, a, um, Varro. *K-polyzkomu kupinyu zpadajuchi.* Zum Feld-Dorn gehörig. *Tövisbez-való.*

Lumbāgo, ĭnis, f. Feſt. *Legyo-bolya, kuko-bolya.* s. Lenden-Weh. *ágyéki fájdalom, Tzomb fájás.*

Lumbellus, i, m. Apic. V. *Lumbulus.*

Lumbĭfrăgĭum, ii, n. Plaut. *Legyo-ter, Potrenye*

trenye klukov. r. Lenden - Bruch. *ágyéktörés.*

Lumbo, ōnis, m. *Iſidor.* Lumbāre, is, n. Feſt. *Preprêga, Vezilo Rokov.* s. Schurtz-Tuch *oder* e. Binde um die Lenden. *ágyék ſzorító ſzíj* vagy *kötél.*

Lumbrīcus, ci, m. Colum. *Gliſzta.* r. Regen-Wurm, Erd-Wurm, Darm-Wurm, Spul-Wurm. *Geleſzta.*

Lumbŭlus, i, m. (*Dim.*) Plin. *Mali Bók, mala legya.* Kleine Lenden. *ágyékotska.*

Lumbus, i, m. Cic. *Bók, Legya.* e. Lenden. *ágyék, tzomb.*

Lūmectum, *vel* Lūmētum, i, n. Varr. *Meſzto puno polyſzkib kupinicz, polyſzko kupinye.* e. Feld-Diſtel. *Tövis-termö kely.*

Lūmen, ĭnis, n. Cic. *Synon.* Lux, ſplendor. *Szvetlozt, ſzvetlina.* s. Liecht, r. Schein. *Világ, Világoſság.* 2. Metonymicè accipitur *pro* quolibet corpore lucido, quod lucem emittit, vel claritatem aliquam diffundit, aut recipit: *Cic.* Vid. *Candela, Luna, Sol, Lucerna, Lampas, Oculus &c.* 3. Vid. *Dies.* Si te ſecundo lumine (*id eſt* Die) hîc offendero, moriêre. *Cic.* 4. Transl. Idem ac *Colorum claritas.* Sic in pictura lumen opponitur umbris. *Plin.* 5. Vid. *Præſtantia.* Hinc: Lumina Civitatis extincta ſunt. Cic. *Najverleſſi y najpreſztimaneiſſi varaſſa lyudi pomerli jeſzu.* Die vornehmſte, und fürtreflichſte Männer aus der Stadt ſind abgeſtorben. *A városnak leg - jeleſebb és kiváltképen - való férfiai megh'tak.* 6. Vid. *Indicium N.* 2. *Nota, ſignum.* Quòd in eo quasi lumen aliquod probitatis, & virtutis proſpicere videamur. *Cic.* 7. Vid. *Ornamentum.* Lumina orationis, *ſunt* ſententiæ, Figuræ aptæ &c. Lumina Patriæ, *ſunt* Docti & præſtantes viri. *Cic.* 8. Vid. *Explanatio N.* 2. Cic. 9. Vid. *Claritas, Perſpicuitas.* Oratio, quæ lumen adhibere rebus debet. *Cic.* 10. Vid. *Feneſtra.* Luminibus obſtruere: *id eſt* Altius ædificando, vel parietem objiciendo, Domûs vicinæ feneſtris adimere lucem. *Cic.* Transl. verò *obſtruere alterius luminibus*, eſt ejus nominis claritatem obſcurare. *Cic.* 11. Alicujus menti lumen præferre: *eſt:* Alicui conſilium dare, opem ferre, ſubſidio eſſe. *Cic.* 12. Metaph. Lumen *pro* Vita. V. *Vita.* Lumine adempto animam moribundo in corpore ponam. *Lucret.*

Lūmētum, i, n. V. *Lumectum.*

Lūmĭnāre, is, n. Cic. Vid. *Lumen N.* 1. 2. 5. & 7.

Lumĭnātus, a, um, Apul. *Oſtro-Vid, biſztro-Vid.* Scharfſichtig. *éles nézésü.*

Lūmĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Apul. Vid. *Illumino.*

Lumĭnōſus, a, um, Cic. *Szvetlaſzt, pun ſzvetloſzti, jako ſzvetel.* Voll Liecht, ſehr liecht. *Világgal teli, igen világos.*

Lūna, æ, f. Cic. *Meſzecz, jedna zmed ſzedmih meſzto preminyajucheb zvezda.* r. Mond. *Hóld.* 2. Eſt Dea partûs. V. *Lucina* ità Cic.

Lunāris, is, *com.* re, n. Cic. *Meſzechni.* Des Monds, zu Mond gehörig. *Hóldbozvaló.*

Lunātĭcus, a, um, Veget. *Meſzechliv, vibraſzt, mahnit, cherno-kerv, V-pameti zmeſſan, z-kojim Meſzecz vnogo lúda.* Mondſüchtig, in Hirn verruckt, dem Monds-Einfluſs untervvorffen. *Havas, Hóldnak járáſa ſzerént bolondoskodó.*

Lunātio, onis, f. Mathemat. *Menyanye Meſzecza, Mena.* r. Mondſchein. *Hóld-fordúlás.*

Lunātus, a, um, Virg. *Pognyen, zkluchen, na ſzpodobu polovicze Meſzecza napravlyen, Meſzechno-obichni.* Gemacht, geſtaltet vvie ein halber Mond. *Mint a' hóldnak a' ſzarva meghajlott.*

Lūno, as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. *Prigiblyem, kluchim na ſzpodobu pòl meſzecza.* Krümme, biege. *Megborgaſztom.*

Lunŭla, æ, f. Plaut. *Mali meſzecz, Meſzechek.* s. Möndlein. *Holdotska.* Transl. *Perſztenecz, kolobarecz, polovicza kolobara; y vſze malo, na ſzpodobu obichaja meſzechnoga napravlyeno.* s. Finger-Ringel. &c. *Gyürücske. &c.* Patricii romani Lunulas in calceis geſtabant figurâ Cinſignes, quo ſignificabant ſe vel è numero centum illorum Patrum, quos primò Romulus in ſenatum adlegerat, eſſe; vel certè ex antiqua Evandri Regis ſtirpe oriundos, qui originem ſuam ad Lunam uſque referebàt. *ità Plutarch.*

Luo, is, ĕre, lui, *apud Claud. legitur* pœnas Luitura. (Act.) Cic. *Synon.* Solvo, perſolvo, patior, ſatisfacio. *Plácham, terpim, zadoſzta chinim.* Bezahle, büſse, leide, genug thue. *Meg-ſizetek, ſzenvedem.* Æs alienum luere. Curt. *Tugye penezze pozernuti, Dúg naplatiti.* Die Schuld bezahlen. *Az adoſságot meg fizetni.* Luere peccata. *Liv.* vel: Luere peccati pœnas, ſupplicium. *Cic.* h. e. Peccati pœnas dare, ferre, pati, ſubire. *Luere capite:* Eſt capite plecti, puniri;

Digitalizirao Google

puniri; caput perdere. *Liv.* 2. Vid. *Lavo, Eluo, Abſtergeo.* Morte, ſanguine ſuo maculas furtorum luere, *pro* Eluere, abſtergere, delere. *Cic.*

Lŭpa, æ, f. Ovid. *Vuchicza.* e. Wölffin. *Nőſtény farkas,* 2. Vid. *Meretrix, Scortum, Lena N.* 1. ità Cic.

Lŭpānăr, āris, n. *Quintil.* Vid. *Ganea N.* 1.

Lŭpānāris, is, *com.* re, n. *Apul.* Vid. *Leno-nius.*

Lupanārĭum, ii, n. Ulp. V. *Lupanar.*

Lupanātĭus, ii, m. Lamprid. V. *Leno, Ganeo.*

Lŭpātus, ti, m. *Solin.* Lupatum, ti, n. Virg. *Oſtra ſvala.* Ein ſcharff Gebiſs. *Kemény, Erős zabola.*

Lupatus, a, um, Horat. *Z-oſtrum ſvalum zavuzdan.* Mit einem harten Gebiſs gezäumt. *Kemény zabolával meg-zabolázott, ſzoritott.*

Lŭperca, æ, f. Dea Romanorum, quæ Romulo & Remo Lupam reddidiſſe benignam credebatur. ità *Arnob.*

Lŭpercālia, lium, n. *plur.* Ovid. *Szvetek y obſzluſavanye paſztirov na bvalu y diku Bolvana ſzvoga* Pan *zvanoga.* s. Wolffs-Feſt, vvelches von denen Römiſchen Hirten dem Abgott *Pan* zu Ehren gehalten vvurde. *Pásztorok innepe, mellyet illetek a' Pán Iſten tiſztteſtégére.* Fiebant hæc ſacra Romæ à Lupercis in Antro *Lupercal* dicto, quod ab Evandro *Pani* DEo Arcadiæ ſacratum fuerat, ne lupi in oves ſævirent. *ità Juſtin.*

Lŭpercālis, is, *com.* le, n. Svet. *id eſt* ad lupercalia pertinens.

Lŭpercus, ci, m. Ovid. *Pop, ki je Aldove y Szluzbe Panu Bolvanu chinil,* Heydniſcher Pfaff, der dem Hirten-Abgott Pan geopffert, und gedienet hat. *Pán Iſtennek áldozó pap.*

Lŭpillus, i, m. (*Dimin.*) *Plaut.* Parvus lupinus.

Lŭpīnārius, a, um, Cat. *K-vuchjáku zpadajuchi.* Zum Feigen-Bohnen gehörig. *Füge babboz-való,*

Lupinarius, ii, m. Lamprid. *Z-vuchjákom terſecz.* r. Feig-Bohnen-Krämer. *Füge babbal kereskedő.*

Lŭpīnus, i, m. *Virg.* Lupinum, i, n. Colum. *Vuchjak, Vuchji bob.* e. Feig-Bohne. *Füge bab.*

Lŭpīnus, a, um. Cic. *Vuchji, Vukov.* Wölffiſch. *Farkaſi.*

Lŭpor, aris, atus ſum. (Dep.) *Turpil. apud Non.* Vid. *Meretricor.*

Lŭpŭlārius, ii, m. *Hmelyo-brách, Hmelyoterſecz.* r. Hopffen-Sammler, Hopffen-Krämer. *Komló ſzedő, komló kereső.*

Lŭpŭlus, i, m. *Hmely, Mely.* r. Hopffen. *Komló.* 2. Lupulus (*Dim.* à lupus) *idem ac* Parvus lupus.

Lŭpus, i, m, *Cic.* Animal Marti ſactum: Horat. *Vük, kurják.* r. Wolff, *Farkas. Uſus:* Ovem lupo commiſiſti: *Prov.* Terentii. *id eſt:* Ei rem cuſtodiendam tradidiſti, contra cujus inſidias illam cuſtodire debueras. Lupo agnum eripere: *Prov.* Plauti. *id eſt:* velle recipere prædam, dum recipi non poteſt. *Lupum auribus tenere: Prov.* Svetonii. Eſt in periculo verſari. Lupus eſt in fabula *Prov.* Terentii. *dicitur* de eo, qui ſupervenit ſermoni de ſe facto: quemadmodum enim lupus eorum, quos prior aſpexerit, vocem intercludere fertur; ità homo ſermonem de ſe factum interrumpit. *Lupus pilum mutat non mentem. Prov. Metaphoricum. Sztaroſzt ſzéde laſzi kman lyudem donaſſa, budobu vendar nyihovu neodnaſſa.* Das Alter bringet zvvar graue Haar, benihmt doch die Bosheit nicht. *A' vénség őſz hajakot hoz, de a' kamißágot el-nem viſzi.* 2. Metaph. V. *Heluo N.* 1. *Lucius N.* 1. ità *Plin.* 3. Vid. *Lupatus, ti.* ità *Ovid.* 4. apud *Liv. Selezni macheh, Hakely.* Ein Haggen, damit man etvvas heraus zeucht. *Vas matska.* 5. *Lupus* ſalictarius. Plin. V. *Lupulus N.* 1. 6. *Lupus apud Medic.* Eſt morbus carnes corporis exedens.

Lūra, æ, f. Feſt. *Vuſzta ali gornya ſztrán kosnatoga mehura.* Das Maul *oder* der obere Theil eines Schlauch. *Száknak, tőmlőnek a' ſzája.* Item V. *Culeum* vel *Culeus*, & *Uter, utrus.*

Lurcabundus, a, um, Cato. *Seruchi.* Schlemmend. *ételben telhetetlen.*

Lurco, ōnis, m. Plaut. *Potroßlivecz, Raſzipnik imetka ſzvojega &c.* Vid. *Helluator, Heluo.*

Lurco, as, are, avi, atum, [Neut.] *Varr.* Lurcor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Lucil. V. *Heluor.*

Lurcōnĭānus, a, um, *Tertull.* Ad lurconem pertinens. *K-ſerenyu zpadajuchi, Poſzerliv, Pianchliv, vſzega potroßliv.* Schlemmeriſch, verſchvvenderiſch. *Nagy ebetőhőz-való.*

Lūrĭdus, a, um, Horat. *B'yutav, temno-ſut, Jako blèd, mertvechke boje.* Miſt-färbig, ſchvvartz-gelb, gantz bleich, todt-färbig. *Kék, sárga kék, veres utánn kékellő.*

Lūror,

Lūror, oris, m. Lucret. *Bledina, blédoſzt, pobledenye, mertvoſzchkafarba.* e. Bleichе, Todten-Farb. *Sárgaság.*

Luſcĭnĭa, æ, f. Plin. V. *Philomela.*

Luſcĭnĭŏla, æ, f. (*Dim. à* Luſcinia) Plaut. *idem ac* parva philomela.

Luſcĭnius, ii, m. Senec. V. *Philomela.*

Luſcīnus, a, um, *Plin.* & Luſcĭōſus, a, um. Plin. *Temno-vid, ki pri ſzvétchi y pri drugoj, ſzvetloſzti menye vidi.* Wenig, ſchvvach ſehend; der beym Liecht vveniger ſiehet. *Gyengén látó; A' ki a' gyertyánál nem jól lát.* Vid. *Myops.*

Luſcĭtio, onis, f. Teſt. *Falinga ochib, zbog koje gdo malo vidi.* Mangel der Augen, da einer vvenig ſiehet. *Vakokodás, gyengén látás.*

Luſcĭtĭōſus, a, um, Plaut. V. *Luſcinus.*

Luſcus, a, um. Cic. V. *Cocles.*

Lūſio, onis, f. Cic. *Igranye.* Das Spielen, e. Zeit-Vertreibung, e. Kurtzvveil. *Játſzodás.*

Lūſĭtānĭa, æ, f. *Cic. aliàs* Portugallia, æ, f. Geogr. *Luſitanſzko kralyeſztvo.* Das Königreich Portugall. *Portugáll orſzág.* Hodie proprios habet Reges, quorum ſedes eſt *Liſabóna* (*ŭlyſippo*) totius Regni caput. Quondam pars erat Hiſpaniæ, dicta Luſitania à Luſo Bacchi filio; *Alias* Lyſitania à Lyſa ſocio Luſi. *Hinc* Luſitani, Lyſitani, Lyſiades populi. &c.

Lūsĭto, as, are, avi, atum, (Neut. *Freq. à* Ludo.) Plaut. *Guſztokratſzeigram.* Oft ſpiele. *Játſzodozom.*

Lūſor, oris, m. *Ovid.* 1. Propriè: *Igraß, Igravecz.* r. Spieler. *Játſzó.* Item V. *Joculator.* 2. apud Eundem: Luſor Amorum. *Piſzecz, zpiſzavavecz od lyubavi.* r. Schreiber von Liebes-Sachen. *A' ſzeretetről iró.* 3. apud Plaut. V. *Deceptor.*

Lūsōrĭè, *Adv.* JCt. V. *Jocaliter.*

Lūsōrĭum, ii, n. Lampid. *Igraliſche, meſzto zaigru.* r. Spiel-Platz. *Játékhely.*

Luſorĭus, a, um, Plin. *Igrachki, k-igri ſzpadajuchi.* Zum Spiel gehörig. *Játékravaló.*

Luſtrālis, is, *com.* le, n. Virg. *K-Ochiſztenyu y pomirenyu ſzpadajuchi, ochiſztliv, zadoſzta chinliv.* Zur Reinigung und Verſöhnung gehörig, verſöhnlich. *Tiſztitáſravaló, ſzentelésre-való* Aqua luſtralis. Ovid. *Szveta voda, poſzvechena, blagoſzlovlena voda.* s. Weih-Waſſer. *Szentelt viz.* Sacrificium luſtrale. Liv. *Pomirenya aldov.* s. Verſöhn-Opfer. *Megengeſztelésre-való áldozat.*

Luſtrāmen, ĭnis, n. *Valer.* Luſtrāmentum, ti, n. Marcell. *Odepranye, poſzvechenye, ochiſztenye po aldovu, s'atranyu ali bajanyu.* e. Reinigung durchs Opffer, Zauberey. *Tiſztúlás áldozat-által.* &c. Vid. *Expiatio.*

Luſtrātio, onis, f. Colum. V. *Luſtramen, expiatio.* 2. Metaleptice apud Cic. *Pobajanye, pregledanye, previdyenye.* e. Beſichtigung, Muſterung. *Szemlélés, meg-nézéllés, Tzirkálás, valaminek ſok között kereséſe.* Vid. *Circuitio, peragratio.*

Luſtrātor, oris, m. Apul. *Pregledavecz, Previdyavavecz.* r. Beſeher. *Tzirkáló.* Vid. *Circator,*

Luſtrĭcus, a, um, Sveton. *id eſt* Pertinens ad Purgationem, luſtrationem, expiationem. V. *Luſtralis.* Luſtricus dies: Feſt. *Dan ochiſztenya, kerſztitki, dan kerſzta iliti kerſztenya.* r. Reinigungs-Tag, daran einer getaufft vvird. *Kereſztelésnek napja.* Hinc. Luſtricus Pater. *Kuma na kerſztu.* r. Tauff-Gevatter, der einem aus der Tauff hebt. *Kereſzt atya.* Luſtrica Mater. *Kuma na kerſztu.* e. Gevatterin, die ein Kind aus der Tauff hebt. *Kereſzt anya.*

Luſtrĭfĭcus, a, um, Valer. V. *Luſtralis.*

Luſtro, as, are, avi, atum. [Act.] Cic. *Chiſztim, ochiſztujem, blagoſzlavlyam, opiram.* Reinige, vveihe. *Megtiſztitom, ſzentelem.* Vid. *Purgo, expio.* 2. Metaleptice. *Pregledam, razgledam, previdyevam.* Beſichtige, muſtere. *Meg járom, Szemlélem.* Vid. *Circumeo, peragro.* ità *Cic.* Luſtrare Campos. Lucr. *Pregledati polye.* Die Felder beſichtigen. *A' mezőt meg-járni, ſzemlélni.* Luſtrare Exercitum. Cæſ. *pro* Recenſere, recognoſcere. Corpus luſtrare oculis: *pro* circumquaque aſpicere. *Virg.* Ratione & animo aliquid luſtrare: *id eſt*: Perpendere, examinare. *Cic.* Alicujus veſtigia luſtrare: *pro* ſequi. *Virg.* Lampade luſtrare terras: *pro* Illuſtrare, illuminare. *Virg.*

Luſtro, ōnis, m. Catull. *Kurviſt.* r. Huren-Jäger. *Kurvákodó.* Vid. *Ganeo, n.* 2.

Luſtror, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Plaut. V. *Meretricor, beluor, diſſipo.*

Luſtrum, tri, n. 1. apud Virg. *Duplyey prebivaliſche zvérja.* e. Höle und s. Läger vvilder Thieren. *Barlang.* 2. apud *Cic.* Transl. V. *Ganea. n.* 1. 3. apud *Liv.* & *Varr.* Vid. *Luſtratio. n.* 1. & 2. 4. apud Cic. Tacit. &c. *Peto-letje, pet lèt vréme.* Fünff-jährige Zeit. *Öt eſztendő elforgáſa.*

Lūſus, a, um, Cic. *Oſzmehuvan, zeſzmean,*

Digitalizirao Google

z-ſzmehom priet. Ausgelacht, verſpottet. *Kinevettetett.* 2. *Vkanyen, privaren.* Betrogen. *Meg-tſalatott.*

Lūſus, ûs, m. Quint. *Igra.* s. Spiel. *Játék.* Vide etiam *Jocus.*

Lŭtāmentum, ti, n. Cato. *Iz blata delo, zid.* Koth-Werck, Koth-leinene Mauer. *Sárból-való tapaſz. Fal.*

Lŭtārĭus, a, um, Plin. *Vu blatu sivuchi, prebivajuchi.* In Koth lebend, vvohnend. *Sárban-lakó.*

Lŭtātus, a, um, Pers. *Zablachen, z-blatom zatepen.* Mit Koth befleckt, beſchmiert. *Sározott.*

Lŭtĕa, æ, f. *Plin.* Lūtum, ti, n. *Virg.* Lūtĕum, ei, n. Vitruv. *Sztanovita trava, po berechnih y mochvarnih meſztah ráſzte, czvèt ſuti ima za ſarbanye ſzukna haſznovit.* s. Bruſt-Kraut mit einer gelben Blume, damit man gelb färbt, Streich-Kraut. *Sárgán-feſtő fű.* Aliàs *Ungvis milvinus.*

Lŭtenſis, is, *com.* ſe, n. Plin. *V-blatu rodyen, odbranyen.* In Moraſt erzogen. *Sárban-nőtt.*

Lūteŏlus, a, um, (*Dim.* à Lūteus.) Virg. *Naſut, poſut, malo sùt.* Gelblicht, ein vvenig gelb. *Sárgátska, sárgálló.*

Lŭteſco, is, ere, (Neu. Inch.) Colum. *Blatom poſztajem, na ſzpodobu blata mehkek bivam.* Zu Koth vverde, als vvie Koth vveich vverde. *Sárrá leſzek, sár módjára meg-lágyúlok.*

Lŭtētĭa, æ, f. *vel* Lutetia pariſiorum. *Geogr.* Vid. *Pariſii.*

Lŭtĕus, a, um, Ovid. *Blaten, iz blata nachinyen.* Kothig, leimig, aus Koth gemacht. *Sáros, sárból-való.* 2. Transl. apud *Cic.* Vid. *Vilis, Ineptus. n.* 1. Luteus homo. Plaut. *Zlocheſzt chlovek.* Nichts-vverthiger Menſch. *Semmire kellő ember.*

Lūtĕus, a, um, Virg. *Sutkaſzt, Blédo-cherlen, Blédo-sùt.* Bleich-gelb. *Verhenyő, sárga.* Luteum ovi. *Plin.* Vid. *Vitellus N.* 1. Sic dicitur *Lutea aurora, luteus ignis, Luteum aurum, malum Cydonium &c. ità Virg. &c.*

Lŭto, as, are, avi, atum, (Act.) Cato. *Blatim; z-blatom lichim ali máſem.* Mit Koth ſchmiere, anſtreiche. *Bésározom, sárral tapaſztom.* 2. apud Mart. V. *Maculo n.* 1.

Lūtor, ōris, m. Apul. 1. Vid. *Luror, pallor.* 2. Lŭtor. V. *Lŭtum.*

Lŭtōſus, a, um, Plin. *Synon.* Cœnoſus, Lutô plenus, lutô infectus. *Blataſzt, pun blata, blaten, luſen, zkalyen.* Kothig, voll Koths, trüb. *Sáros.*

Lŭtra, *vel* Lytra, æ, f. Animal amphibium, à *Fibro*, qui caudam piſcis habet, ſolâ hac differt. Varro. *Vidra.* e. Otter. *Vidra.*

Lŭtŭlentus, a, um, Cic. Vid. *Lutoſus.*

Lŭtŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Zateplyem, vteplyem.* Beſudle, beflecke. *Bémázolom &c.* Vid. *Luto.* 2. Transl. Lutulare aliquem. *Plaut.* Eſt etiam aliquem injuriâ, contumeliâ afficere.

Lŭtum, ti, n. Cic. *Blato, kaly, kalyuſa.* r. Koth, Leym, Lett. *Sár.* In eodem luto hæſitare, *eſt* ità cuipiam negotio &c. implicari aliquem, ut ſe inde extricare non poſſit, quin in idem, aliudve ſimile recidat. *Terent. Hinc etiam:* In eodem luto hærere. *Vu jednatoj zkérbi pogibeli &c. biti.* In gleicher Gefahr ſtecken. *Ugyan azon veſzedelemben forogni.* In medio nunc luto ſum. *Prov.* Plauti. *Zapuſztyen jeſzem prez pomozhi, y tolnacha.* Ich ſteck da ohne Hülff und Rath. *Segítség és tanáts-nélkül vagyok.*

Lux, lūcis, f. Cic. *Synon.* Splendor, fulgor, claritas præſertim ſolis. *Szvetloſzt, ſzvetlina.* s. Liecht. *Világ, világoſság.* Luce meridianâ clarius. Cic. *Zeroſzema ochiveſzto.* Klar und offenbar. *Mindenek láttára, nyilván.* 2. Vid. *Dies:* Cic. *Hinc* Primâ luce. Liv. *Vu zorju, rano.* In aller Fruhe. *Jó reggel.* 3. Æſtiva Lux: *pro* Æſtas. *Virg.* 4. Vid. *Vita.* Lucem intueri, aſpicere: *eſt* vitâ frui, vivere. *Cic.* Uſuram lucis alicui dare: *id eſt:* ſinere aliquem vivere. *Cic.* 5. Verſari in luce: *id eſt:* in loco publico. *Cic.* 6. Transl. ſumitur pro omni re amabili, *item* pro omni eo, quod aliquid illuſtrat vel ornat. Vid. *Lumen n.* 5. 7. & 9. 7. apud Stat. V. *Oculus.* 8. apud Cic. Vid. *Stella &c.*

Luxātio, onis, f. *Premeknenye, zvinenye, zkluchenye, zmeknenye, zdruchenye, iz meſzta genenye.* e. Verrenckung, Ausvveichung. *Kifitzamodás.*

Luxātūra, æ, f. Marcell. Empir. V. *Luxatio.*

Luxo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Zvan meſzta giblyem, zmekavam, zviam, kluchim.* Verrencke. *Kimenyítem, kifitzamítom.*

Luxŭrĭa, æ, f. & Luxuries, ēi, f. Cic. 1. V. *Luxus N.* 1. *Intemperantia, ſuperfluitas.* 2. Vid. *Laſcivia.* 3. Transl. Accipitur *pro* ſumma germinum ubertate ac redundantia. *Preobilje y vnoſina vu czvetju, liſztju, ſzverſju,*

ſzverſju, ſzadju, drevju, terſzju, ſitku iliti ſzterni vſzakojachki, travi. &c. r. Uberfluſs, da einer Baum, Weinreben &c. zu viel Schoſs hat. *Elégen fellyûl-valóság, Bőſég a' virágokban, levelekben, gyûmöltſökben, fákban, ſzőlő-veſzſzőkben, gabonákban. &c.* Hinc: Luxuria ſegetum, foliorum &c. *Et Metaph.* Luxuria orationis, ſermonis &c. *ità Cic.*

Luxŭriŏ, as, are, [Neu.] *Liv.* Luxŭrior, aris, ari, (Dep.) Colum. *Prez ſzkerbi vu obilju vſzega ſivem.* Ohne Sorg in Viellerey aller Dingen lebe. *Bőségben, mértékletlenségben élek.* Vid. *ſuperabundo, Laſcivio N.* 1. 2. Transl. Luxuriantur arbores. Colum. *Drevje v-mèzgide, Mezgyiſze, pupke puſcheba, Liſztiſze, ſzverſíſze. &c.* Die Bäum treiben zu viel Aeſte, Blätter &c. aus. *Mezgéſülnek, igen bimbóznak, leveleznek a' fák.* Luxuriat humus. Ovid. *Zemlya jáko rodi, kruto je rodna.* Die Erden iſt ſehr fett und fruchtbar. *Igen termékeny a' föld.*

Luxŭriōsè, *Adv.* Cic. V. *Delicatè, molliter, intemperanter, laſcivè.*

Luxurioſus, a, um, *Cic.* Luxurioſior: *Senec.* Luxurioſiſſimus: *Trebell.* 1. Vid. *Intemperans, Delicatus, Mollis, Laſcivus.* 2. Metaph. dicitur de herbis, arboribus & plantis omnibus, cùm nimiâ foliorum, florum, frondium &c. ubertate abundant. *Prevech Czvetja, liſztja, ſzverja &c. imaiuchi.* Uberflüſſige Blüthen, Blätter, Zweigen habend. *Bimbókkal, virágókkal, levelekkel &c. bőpölkődő.*

Luxus, ûs, m. Cic. *Prevbilnoſzt, preobilje vu kakvom dugovanyu; iliti vſze ono, kai je prevech y viſſe reda vu krani, opravi &c. Blago-raſzipnichtvo, Raſzipnoſzt.* Ein Uberfluſs, Unordnung, Unmäſſigkeit, in der Nahrung, Kleydung &c. e. Verſchvvendung. *Bőség, bővölkődés, mértéktelenség az ételben, Rubázatban &c. Eltékozlás, veſztegetés, Pazárlás.* 2. apud *Virg.* accipitur in bonam partem pro *Magnificentia apparatûs.* 3. Vid. *Luxatio.* Apul.

Luxus, a, um, *pro* Luxatus, Feſt. *Zmeknyen, Zvinyen, zdruchen, zpetnyen, zdruknyen, prevernyen.* Verrenckt, verſtauchet. *Fitzamodott, kimenyúlt.*

* Lÿæus, a, um, *Virg.* Cognomen Bacchi. *Inde* Lyæus, *vel* Lyæius, a, um.

* Lÿcanthrōpĭa, æ, f. *Latinè* Rabies Lupina. *Zteklina, zteklozſt od grizaſztochnoga pſza ali vúka.* e. Raſerey von einem raſenden Hund - *oder* Wolffs-Biſs. *Kutya vagy farkas Dühőſség.*

* Lÿcēum, i, n. Cic. *Pri Athenianſzkom varaſſu ſkola, iliti meſzto navuka, gde je Ariſtoteles vuchil.* Die hohe Schul bey der Stadt Athen, allvvo der Ariſtoteles gelehret hat. *Egy hely vólt Athénásban, holott az áriſtóteles oskolája vólt.*

* Lychnītēs, æ, m. Plin. *Beli mramor kamen.* 2. *Dragi ognyo-ſzvetel kamen.* Ein vveiſſer Marmol - Stein, 2. Ein liechtrother Edelgeſtein. *Fejér márvány kő, 2. Tűz módra tündöklő drága kő.*

* Lychnītis, ĭdis, f. *Plin.* Herba foliis aut quaternis craſſis, pinguibus, plumoſis, ad lucernarum lumina utilibus.

* Lychnōbĭus, ii, m. Senec. *Nocho-del, ki ſzamo po nochi dêla.* Der nur des Nachts arbeitet. *éjjel dolgozó, a' ki tſak éjjel dolgozik.*

* Lychnūchus, i, m. Cic. *Szvechnyak y vſze drugo, kaj ſzvechu derſi,* 2. *Szvechàr, ki ſzvechu noſzi.* r. Liecht - Stock, Leichter, Lampen - Stock, und alles darauff ein Liecht ſtehet, 2. r. Liecht-Trager. *Gyertya - tartó, 2. Gyertya-bordozó, Szövétnek bordozó.*

* Lychnus, i, m. Cic. V. *Lampas, Lucerna, Lumen N.* 1. & 2. Item. *Szteny.* r. Dagt. *Mêts, Gyertya bél.*

* Lÿciſca, æ, f. Virg. *Peſz od vuka y pſzicze, rodyen,* ali *Vuku ſzpodoben.* Ein Hund der von einer Hündin und Wolff gebohren, *oder* dem Wolff gleich. *Farkaſtól és nőſtény kutyától fajzott kutya,* vagy *Farkas forma kutya.*

* Lÿcophthalmus, *vel* Lycophthalmos, i, m. Plin. *Vukovomu oku ſzpodoben dragi kamen.* Ein Edelgeſtein, dem Wolffs - Aug gleich. *Drága kő farkas ſzem formájú.*

* Lÿcos, ci, m. 1. V. *Lupus.* 2. apud Plin. *Felya najmenyſih pavukov.* Eine Gattung von kleinſten Spinnen. *Leg kiſſebb pókoknak neme.*

* Lycurgus, i, m. *Cic.* Nobilis ſpartiata, Frater Polybitæ Lacedæmoniorum Regis, ejúſque in Regno ſucceſſor: Juſti, æquique tenaciſſimus. Hinc per *Antonomaſiam* pro ſeveriſſimo judice ponitur: Et Lÿcurgēus, a, um: *pro* ſeverus. ità *Cic.*

* Lÿdĭus, *Ovid.* Lydus, a, um, *Cic.* Ortus ex Lydia, *ſeu* Mœŏnĭa (Meonia) Aſiæ Regione. *Lidianſzki.* Lydiſch. *Lidiabéli.* Lydius Lapis, *vel* Heraclius lapis: ità Theophraſt. *Kamen za zpoznanye zlata ali ſzrebra.* r. Probier-Stein. *Próba-kő.*

* Lympha, æ, f. Virg. Vide *Aqua.*

Lymphā-

Lymphāticus, a, um, 1. propriè. V. *Aqueus*. ità Virg. 2. *Mabnit, Maſzlachen.* Unſinnig, raſend. *Fluves, bavas, Dlubò-kòdò.* Vid. *Inſanus N. 1. furiosus:* ità Liv. &c.

Lymphātio, ōnis, f. & Lymphatus, ûs, m. Plin. *Mabnitoſzt, Maſzlak.* e. Unſinnigkeit. *Dlubòskòdés.* Vid. *Dementia, furor, ſtultitia.*

Lymphātus, a, um, *Cic.* Vid. *Lymphaticus N. 1. 2.* apud. *Cal. Aurel.* Vid. *Aqueus.* Lymphatum vinum: Cæl. Aurel. *Vino zvodum meſſano.* Mit Waſſer vermiſchter Wein. *Vizzel elegyitett bor.*

Lympho, as, are, avi, atum, (Act.) Stat. *Kôga na preveliku y preſztraßnu ſzerdu y Lyutinu zuſtſem: Mabnitoga, Maſzlachnoga chinim.* Einen unſinnig mache, verwirre. *Dlubò ítem, ha agítom, eſzeloſztem.*

Lympĭdus, a, um, Vide *Limpidus.*

Lyncĕus, a, um, (à Lynx) Cic. *Heuſzov.* 2. Metaph. *Oſtro-gled, biſztro-ok.* Von Luchs, 2. Scharffſichtig. *Hiúzi.* 2. *Finyesſzemù.* 3. Lincēus, ei, m. *Nom. prop.* unius ex Argonautis, optimi viſûs. *Inde* Lyncēus, a, um. *Varr.*

*Lynx, lincis, m. & f. Virg. *Heuſz.* Ein Luchs. *Hiuz.* 2. Metaph. *Oſtro-vid, biſztro-gled, oſtro-ok.* Scharffſichtig. *élesſzemù.*

*Lўra, æ, f. Cic. *Lajna.* Ein Leyer. *Lant.* Aſinus ad Lyram. Prov. *Glyumpaſzt y neprikladen k-ebemu.* Untauglich zu einer Sach. *Valamire alkalmatlan.*

Lўrĭcus, a, um. Horat. *K-lajni ali k-drugoj na ſztrune igri ſzpadajuchi: Na lajnu igrajuchi y popevajuchi.* Auf die Leyeren ſpielend, und ſingend: Zur Leyer, Harpffen, &c. dienlich. *Liráboz-valò, lantboz-valò.* Hinc Lyrica Carmina, Lyricus Poëta &c.

† Lўrĭpipiārĭus, ii, m. *Dudaß.* r. Dudelſack-Blaſer. *Dudás.*

† Lyripipĭum, ii, n. *Dude.* r. Dudelſack. *Duda.*

* Lўriſtes, æ, m. *Plin.* Lўrĭcen, ĭcĭnis, m. Ovid. *Igravecz na lajnu.* r. Leyerer, Leyermann, der an Leyer ſpielet. *Lantos.*

* Lўrŏpæus, æi, m. *Lajnar, kî lajne za igru napravlya.* r. Leyeren-Macher. *Lant tſinálo.*

* Lўtra, æ, f. V. *Lutra.*

* Lўtrum, i, n, Feſt. *Penezi odkupni, z-kîmiſze gdo odkupuje.* s. Lös-Geld, e. Ranzion. *Váltó pénz.*

* Lytta, æ, f. Plin. *Peſzji pod jezikom chervek, kiſze vu paſzjem jeziku nahaja, kôga dabi gdo ſchenczem, iliti czuchiczem ſznel, nebi potlam ſztochni poſztajali.* r. Hunds-Wurm unter der Zungen, vvann ſolcher denen jungen Hunden ausgeſchnitten vvird, ſo vverden ſie nicht darnach raſend. *Eb nyelvèben termò féreg, mellyet ha nyelvéből ki-nem véſznek, megdùbòdik.*

M.

MAccus, a, um, (à Macco muliere ſtupída & ſtolida) *Apul.* Vid. *Fatuus, demens, ſtupidus, ſtultus.*

Măcĕdo, vel Macedon, ŏnis, m. Cic. *Macedonianecz.* r. Macedonier. *Mátzédòniai.*

Măcĕdŏnĭa, æ, f. Cic. *Maczedonia kralyeſztvo Gerchko.* Macedonien, Griechiſches Königreich. *Jeles fòldù ſzéles tartomànya Gòròg orſzágnak.*

Macedŏnĭus, a, um, *Ovid.* Macedonienſis, is, *com.* ſe, n. *Plaut.* Macedonĭcus, a, um, Cic. *Macedonſzki.* Macedoniſch. *Mátzédòniai, Mátzédòniához-való.*

Măcellārĭus, ii, m. Svet. *Hrano-terſecz, prodavavecz ne ſzamo meſza, nego vſzega kaj god za hranu chlovechju je, meſzar, braßnar.* &c. Der allerley Speis verkaufft, r. Mezger, Fleiſchhacker, Proviant-Meiſter, &c. *Eledel árúló kúſár, mészáros, prôfont-meſter.*

Macellarius, a, um, Val. Max. *Meſzarſzki, terſiſchti,* ali *piaczki, braſznarſzki, k-brani chlovechanſzkoj zpadajuchi, y na prodaju iduchi.* Fleiſchhaueriſch, und alles zum Speis-Marck gehörig. *Mészárſzéki, piatzi.*

Măcellōta, æ, f. Varro. *Vertna vrata.* e. Garten-Thür. *Kert aitó.*

Măcellum, i, n. Cic. *Meſzto na kômſze vſzakojachka dugovanya k-brani doſztojna prodavaju: brano-terſiſche.* r. Ort, vvo allerhand Lebens-Mittel verkaufft vverden; r. Speis Marck. *étek piatz.* 2. Vid. *Laniena.*

Măcellus, a, um (*Dimin. à* Macer.) Lucill. *Szuborkaſzt, Mledaban, merſſav. Mleden,* Mager, ſchlanck. *ôſztòvér.*

Măceo, es, ēre, ui, (Neut.) Plaut. *Mlédenſzem, merſſavim.* Ich bin mager. *ôſztòvér vagyok.*

Măcĕr,

Măcĕr, era, um. *Cic.* Vide *Macellus.*

Măcĕrātio, onis, f. Arnob. 1. *Mlidenye, merſſavenye.* 2. apud Vitruv. *Namakanye vu vodi, vu vinu &c. vperbkotenye, mochenye, kiſznutje.* Das mager machen, 2. das Einvveichen, e. Einvveichung, Einbeitzung, Marbmachung, Einvväſſerung. *Fonnyaſztás, tórés, ſaggatás,* 2. *Vizben áztatás.*

Macerātūra, æ, f. JCt. *Idem.*

Măcĕreſco, is, ere, [Neu. Inch.] Cato. *Namochen vu vodi, ocztu &c. mebkek, perbkek bivam.* In Waſſer &c. vveich, marb vverde. *Megázom, lágyúlok.*

Măcĕrĭa, æ, f. *Cic.* Maceries, ēi, f. *Afran.* apud Non. *Zid prez vapna, y pészkaſztojechi; ſzubi iz ſzamoga kamena nanizani zid; okolo Terſzja zid, ogradja, oberſzje.* e. Mauer von trockenen Steinen, ohne Pflaſter *oder* Kalck; e. Weinberg-Mauer. *Mész nélkül tſinált fal; ſzőlő körül-való kő-fal, sövény, mesge.* 2. Măcĕries *idem ac* macies.

Măcĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Synon.* Attenuo, Conſumo, Macrum reddo. *Kóga mlednoga, merſzavoga chinim.* Mager mache, ausmergele, abzehre. *ószszövértem fonnyaſztom, ſenyveſztem.* Incluſos fame macerare. *Liv.* 2. apud Caton. *idem ac* Emollio, ſubigo, mollem tenerúmquereddo. *Z-namakanyem mebchim; mebko, perbko chinim; vu ocztu trápim.* peregr. *Páczam.* In Waſſer vveiche, vväſſere; in Eſſig einbeitze. *áztatom, lágyítom, pátzolom.* Aquâ *vel* in aqua aliquid macerare: Cato. *Kaj vu vodi trapiti, mebchiti.* Etvvas in Waſſer einbeitzen. *Valamit vizben megáztatni.* Sale aliquid macerare. Terent. *Kaj naſzoliti.* Etvvas einſaltzen. *Valamit bésózni.* Calcem macerare. Vitruv. *Vapno namochiti, z-vodum poleati.* Kalch anfeuchten. *A' meſzet mególtani.* 3. Transl. ad Animum. Vid. *Fatigo, crucio, vexo.* Noli te macerare: Terent. *Naiſzc trapiti y prevech ſaloſztiti, aliz-ſzkerbjum tréti.* Bekümmere und plage dich nicht. *Ne búſulj.*

Măceſco, is, ere, [Neu. *Inch.* à Maceo) Varr. *Mliden, merſzav poſztajem, ſzuſſtijze pochinyam.* Mager vverde, anfange abzunehmen. *Megőſzszövétedem, bitványosom.*

* Măchæra, æ, f. Plaut. *Synon.* Sica, gladius, Gulter. *Habarſzki mech, bangyar, dug nos, ſzablya.* s. Schvverdt, r. Dolch, s. Meſſer. *Tőr, kard, bandzsár, nagy kés.*

* Machærĭum, ii, n. (*Dim.* à Machera) Plaut. V. *Gladiolus.*

* Măchærŏphŏrus, i, m. Cic. *Mecho-noſz, ſzablyo-noſz &c.* Der ein Schvverdt, Dolch &c. trägt. *Tőr, kard-viſelő, fegyver-viſelo.*

* Machærōpæus, i, m. *Szablyár, noszár, mechovdelavecz, czeſztar.* r. Dolch-*oder* Degen-Schmied, Meſſer-Schmied, Schvverdfeger. *Tőr, kard, kés &c. tſinálő, csiſzár.*

* Machærŏpōla, æ, m. *Z-ſzablyami, mechi, bangyári &c. terſecz.* r. Schvverd-Degen-*oder* Meſſer-Kramer, Klingen-Händler. *Tőr, kard, kés &c. árrúlő.*

* Machærŏpōlĭum, ii, n. *Szablyarnicza &c. vu kojoiſze ſzable, mechi &c. delaju y prodáju.* r. Schvverdfegers-Laden, Schvverdt-Degen-*oder* Meſſer-Kram. *Fegyver tſinálő, árrúlő hely, bólt.*

* Măchāōn, ōnis, m. Filius Æſculapii, Medicus inſignis. *Hinc* Ars Machaonia *id eſt* Medica.

* Măchĭna, æ, f. Cic. Horat. &c. *Poleg razuma y meſtrie napravlyeno orudelje, naſſaſzt, ſzlóga, ſztvor* peregr. *Gruſt za podignuti, ali potegnuti kaj. &c.* Künſtliches Werckzeug, s. Gebäu, Gerüſt &c. *Okos kigondoltt ſzerſzám, meſtertéges tſinálmány, gépely, állás az épület körül. Uſus.* Machinæ belli: *id eſt* Inſtrumenta, quibus utuntur milites præſertim in obſidionibus: Cujuſmodi ſunt: *Turres, baliſtæ, vineæ, arietes, tormenta, æneæ fiſtulæ. &c.* ita Vitruv. *Vojnichko, taborſzko orudje, takti velike puſke, lumbarde &c.* s. Feld-Zeug, als Feld-Stuck. *&c. peregr.* e. Artillerie. *Mindenféle hadi eſzközz: ugy mint ágyu, taratok &c.* Item Vide *Fabrica* N. 4. *moles, cumulus.* Ut: Machina Mundi. h. e. Moles, Fabrica. *Lucret.* 2. Transl. Vid. *Dolus, inventum, aſtus.* ità *Cic.*

Măchĭnālis, is, *com.* le, n. *Plin.* Ad Machinas ſpectans.

Măchĭnāmentum, ti, n. *Liv.* Vid. *Machina.*

Machĭnārĭus, ii, m. JCt. *id eſt* Machinarum opifex. *Taborſzkoga orudja &c. napravlyavecz, meſter, ſzkerbitel, zmiſtlyavavecz, najditel.* r. Kriegs-Zeug-Meiſter, Sorger, Erfinner, Erfinder. *Hadi ſzerſzámokot &c. tſinálo, kigondoló, feltalálo.*

Machinarius, a, um: Ulp. *idem ac* Machinalis. *K-orudju vojnichkomu &c. zpadajuchi.* Zur Rüſtung *oder* Machine gehörig. *Hadi &c. ſzerſzámokhoz-való.*

Machinātio, onis, f. Cic. Vid. *Inventio, fabrica-*

Digitalizirão Google

bricatio, artificium. 2. apud *Cæs.* Vid. *Machina. N.* 1. 3. Transl. V, *Dolus, astus.* ità *Cic.*

Machinātor, oris, m. *Liv.* Vid. *Machinarius, ii.* 2. Apud *Cic.* Transl. in genere V. *Inventor, Architector seu Architectus, Artifex.* Scelerum Machinator. Cic.

Machinātrix, īcis, f. *Senec.* Vid. *Inventrix.*

Machinātus, ûs, m. Apul. V. *Machinatio.*

Māchĭnor, aris, ari, atus sum. (Dep.) *Cic.* Accipitur in bonam & malam partem V. *Molior, excogito, meditor.* Natura machinata est: *Cic.* h. e. Conata & molita. *Cic.* Machinari pestem in aliquem: *Cic.* Turno necem machinatur: *id est* Meditatur. &c. *Liv.*

Machinōsus, a, um. Sveton. *Po razumnom y mesterszkem orudju vuchinyen, szkup-szlosen.* Künstlich und mit Machinen gemacht. *Mesterséges tsinálmányos.* 2. Transl. *Punvkanyuvanya y himbe.* Voller List. *Teli ravaszsággal. Fortélyos.*

Machĭnŭla, æ, f. Fest. *idem ac* Parva machina.

Măcĭdātus, a, um. Apul. *Namochen.* Von eingegossenen Safft *oder* Wasser beseuchtet. *Megázott, áztatott.*

Măcies, ēi, f. *Cic.* Măcor, & Măcror, oris, m. *Pacuv. apud Non.* Măcrēdo, ĭnis, n. *Colum.* Măcrĭtas, ātis, f. *Vitr.* Măcrĭtūdo, ĭnis, f. Plaut. *Mlednoszt, mlednócha, merszavoszt, merszavócha, szuhocha.* e. Mägere, Magerkeit, Dürre. *ôsztövérség, elszáradás, fonnyadás.*

Măcĭlentus, a, um, Plaut. *Vtenchen, zeszuszen, merszav vuchinyen.* Ausgemergelt; mager, dürr gemacht. *Kifonnyatt, ôsztövérúltt.*

Măcio, as, are, avi, atum, (Act.) Solin. *Mledno. Merszavo chinim.* Mager mache. *Megôsztövérítem.*

*Măcis, ācis, *vel* ĭdis, f. (Macir) Plaut. *Vulgo* Nux muschata. *Oreszecz,* vulgò *Muskatnusz.* e. Muscatnuss. *Szeretsen - dió.* Hinc: Flos Macis. *Oreszka czvét.* peregr. *Muskaplet.* e. Muscaten - Blum, *oder* Blüth. *Szeretsen - dió virág.* Fructus est Indicus magnitudine minora nostra persica æquans. Nux ipsa triplici cortice clauditur; Primus nonnihil viridior in arbore rumpitur, ubi Fructus maturitatem attigerit. *Zdus* flavior *Flos macis* dictus. *Tertius* durior nucleum, quem *nucem muschatam* vocant, tegit.

Măcor, ōris, m. Vide *Macies.*

Măcrescо, is, ere, (Inchoa.) Varr. Vide *Macesco.*

Măcreo, es, ere, ui, (Neu.) Colum. Vide *Maceo.*

† Macro, as, are, avi, atum, (Act.) Vide *Macio.*

*Măcrŏchīra, æ, f. (*legitur* & Macrochēra) Lamprid. *Halya z-dugemi rukavi, tuba, kontusz.* r. Rock mit langen Ermeln: Geistlicher Oberrock. *Hoszszú tüjü ruha.*

Măcrŏcollum, *vel* Macrocōlum, i, n. Cic. *Veliki papèr.* (vulgo charta regia) 2. *Pargamèn.* Grosz Regal-Papier, 2. Pargament. *Öreg régál papiros.* 2. *Pargament, bártya.*

*Măcrŏcosmus, i, m. *Veliki szvèt.* Die grosse Welt. *Ez a' nagy világ.*

*Măcrŏlŏgĭa, æ, f. *Vnogo y dugo govorenye.* Das vveitläufftiges Reden. *Bôv beszéllés.* Huic opponitur *Laconismus.*

*Macropnœa, œæ, f. *Teska oduha, odebnenye,* e. Harte Athem - Holung. *Nehéz lebellet.*

Macror, oris, m. Vide *Macies.*

Mactābĭlis, is, *com.* le, n. Lucr. *Vubitliv, oumorliv, zatuchliv.* Der geschlachtet vverden kan. *Megölhetô.*

Mactātor, oris, m. Senec. *Vubitel, oumoritel, úboicza, ubojnik.* r. Tödter, Schlachter. *Megölô, levágó.* Item V. *Lanio.*

Mactātio, onis, f. *Klanye, oubianye, morenye, tuchenye.* Das Schlachten, Tödten, Mezgen. *Megölés, levágás.*

Mactātus, ûs, m. Lucret. *idem.*

Macte *Vocat. â* Mactus, a, um. Plaut. *Nuda bolye! junachki! dokonicza verlo!* Wohl an frisch! fürtrefflich! tapfferlich. *Nszatebát! jeleszen! friszen.*

Mactè, *Adv.* Plaut. *Jako, verlo.* Sehr, starck. *Igen, erôszen.* Mactè amare. Plaut. *Jako ljubiti.* Sehr lieben. *Igen, erôszen szeretni.*

Mactræ, arum, f. *plur.* Svet. *Szlaschicze, jesztvine zebrane.* e. Kostbare Speisen, Schlecker-Bissle in. *Tsemegе, drága ételek, utól ételek.*

Macteŏla, æ, f. (Dim. à Mactra *vel* Mactræ) Arnob. *Szlaschichicza, mala jesztvinicza zebrana y jako techna.* Klein Schlecker-Bissle in. *Tsemegétke. utól étketske.*

Macto, (*quasi* magis aucto *ab* augeo) as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Propriè significat* Deorum felicitatem sacrificiis augere. Hinc *Transl. Ad alia* Vid. *Augeo, cumulo.* Mactare honoribus. Cic. *Chiu diku povekszati, kôga jako hvaliti, dichiti; veszko kômu pocztenye izkazati, ouchiniti.* Eines Ruhm vermehren, einem grosse Ehr anthun. *Megtiszteini.* 2. Metaleptice V.

Immolo

Immolo. Mactant (*pro* immolant) lectas de more bidentes. *Virg.* 3. Transl. ad res alias extra sacrificium. V. *Occido.* Clodius divisores tribuum domi suæ crudelissimâ morte mactavit: *pro* interfecit, occidit. *Cic.* 4. Mactare infortuniô *pro* afficere. *Plaut.* 5. Hoc me mactat *pro* Fatigat molestiam creat. *Plaut.*

* Mactra, æ, f. Gell. *Koritozatéfzto.* r. Bachtrog. *Sütô tekenô, dagafztô tekenô.*

Mactus, a, um, (*Compos. ex* magis auctus, *quasi* Mauctus Cato. *Synon.* Auctus. Cumulatus. *Povekfzan, fzaporben.* Gemehrt, beglücket. *öregbültt, nevekedett.* Hinc: herba macta, *id est* Adulta, matura, magna. *Cato.* Item V. *Magnus, egregius.* Inelegan-ti usu est Vocativus sing. *Macte*, & Plur. *Macti*, quot es gratulamur, plaudimus, cohortamur, & ferè cum Ablat. constructuntur. *Macte* de uno, *Macti* de pluribus dicitur. *sic:* Macte novâ virtute puer: h. e. Aucte, cumulate. *Virg.* Item: Macte virtute esto. Senec. *Verlo, junachki, hvale-vrédno, batrivoszе derfi.* Halted ich vvohl, tapffer, stattlich, fürtrefflich. *Ember légy, emberûltartsd magad, Derekasonforgódjál.* Macti virtute estote. Liv. *Szerdchenô y glaszovitoszе derfète.* Halteteuch vvohl und tapffer. *Erôsen étszivesen tartsátok magatokat.* Jungitur interdûcum Genit. Macte animi vir. *id est* Cumulate animô, egregie, præstans Vir. *Martial.* Reperitur etiam Macte sine omni casu *pro* Euge, belle, egregiè. V. *Macte.* Hæc autem loquendi formula ortum habet à *Sacrificiis*, in quibus Flamen dicere solebat ad DEum *Macte esto* pro *Mactus* h. e. *Cumulatus, auctúsque hac hostiâ.*

Măcŭlă, æ, f. Plin. *Oszkernya, pika odszmrádа, zámasza.* e. Flecken, Maasen. *Motsok.* 2. apud *Plaut.* Vid. *Nota N.* 1. *Signum N.* 1. 3. Transl. apud *Cic.* Vid. *Dedecus, infamia, ignominia, nota N.* 2. 4. Rete minutis maculis: Cic. *Mrefza z-vuzkemi prelczi, ali luknyiczami.* Ein Netz mit engen Schlupffen. *Kitfiny szemü hálô.*

Maculātio, onis, f. Apul. *Zamazanye, pomazanye, oszmradenye.* e. Befleckung, Beschmitzung, Beschmierung, Besudelung. *Szennyezés, Motskolás.*

Maculātūra, æ, f. Firm. *idem.*

Măcŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. Vid. *Inficio N.* 1. *Inquino, contamino, Fedo N.* 2. 2. Transl. apud *Cic.* Vid. *Fedo N.* 1. *Deboneſto, infamiâ afficio.*

Maculōsus, a, um, Cic. *Neszna-sen, zamazan, szmradlivo.* 2. apud Virg. *Pikaszt, szár.* 3. apud *Cic.* Metaph. *Nechiszt, neszramoten.* Voll Unsauberkeit, unrein, 2. Maasechtig, voll Maasen, fleckig. 3. *Metaph.* Unkeusch, unzüchtig. *Szennyes, motskos.* 2. *Jegyes.* 3. *Ortzátlan, szemérmetlen.*

* Mădărōsis, is, f. *Pazenye laszib, plessina, plessiosszt.* 2. *Izpadanye ochneb trepavicz.* Das Ausfallen des Haars, glatzkopff, 2. Das Ausfallen der Augenbraunen. *Hajbullás, kopaszság.* 2. *Szemöldök kihullása.*

Mădĕfăcio, is, ere, eci, actum, (Act.) Plaut. *Mocbim, kvaszim.* Nass mache, beseuchtige, benetze. *Meg-nedvesitem.* 2. *Metaph.* Madefacere se vinô. Plaut. *Opitiszе.* Sich besauffen. *Magát Megrészegiteni.*

Mădĕfio, is, ĭĕri, actus sum. (Pass. Anom.) Gic. *Moker poszlajem.* Nass vverde. *Megnedvesülök.*

Mădeo, es, ere, ădui, (Neu.) Gic. *Jeszem moker.* Ich bin nass. *Nedvesedem, nedvesvagyok.* Madere vinô, Cic. *Pianomu biti.* Truncken seyn. *Megrészegülni a' bortól.* Madere metu, Plaut. *Od sztrabaszе potiti.* Aus Furcht schvvitzen. *Izzadni féltében.*

Mădesco, is, ere, (*Incb. à* Madeo) Ovid. *Moknem.* Nass vverde. *Megkezdek nedvesedni.* Vid. *Madesio.*

Mădĭdè, *Adv.* Plaut. *Mokro.* Nass, feuchtig. *Nedvesen.* Madidè madere: *est* egregiè ebrium esse. *Plaut.*

Mădĭdo, as, are, avi, atum, (Act.) *Claud.*

Mădĭfico, as, are, avi, atum, (Act.) *Plin.* Vide. *Madefacio.*

Mădĭdus, a, um, *Cic.* Madidior Plin. *Moker.* Nass Feucht. *Nedves vizenyôs.* 2. apud *Plaut.* Vid. *Ebrius N.* 1. Madidâ esse memoriâ: Cæcil. *Szlabu y malu imati pamet.* Ein schvvaches Gedächtnuss haben. *Rôvid és kevés elméjü lenni.*

Mădor, ōris, m. Sallust. *Mokrina, mochvar, mochvarnoszt, vlaga,* peregr. *Fajbtnocha, fajhtenoszt.* e. Nässe, Feuchte. *Nedvesség.*

Mădrĭtum, i, n. *Geogr.* Princeps & Regia Civitas Hispaniarum. *Madrit, glavni (sztólni) varaß spanyolzki.* Madrit Haupt-Stadt in Spanien. *&c.*

Mădūsa, æ, *Fest.* Madulsa, æ, m. (*obsol.*) Plaut. *Pianecz, sztreszi kanta.* Ein Betrunckener, Vollsauffer. *Részeges.*

Mæander, (*Ovid. 8. Met.*) & Mæandrus, (*Silius L. 7. V. 159.*) dri, m. *Fluvius* ingens *Phrygiæ magnæ* in Asia: Oritur ex Aulocrene fonte. Et quia multum limi secum vehit, obliquum adeò cursum tenet, ut in

Digitalizirao Google

seipsum recurrere videatur ; Sexcentas enim flexiones facit. *Hinc* 1. More Mæandri illud fieri dicitur, quod tortuosè & flexuosè fit. *Colum.* 2. Transl. omnes gyri, obliquitates & flexus *Mæandri* vocantur. 3. *Mæandri* etiam dicuntur Consilia vafra, astuta & dolosa. *ità Cic.*

Mæandrātus, a, um. *Varr.* Vid. *Tortuosus.*

Mæandrĭcus, a, um. *Tertull.* & Mæandrĭus, a, um. *Avien.* h. e. Ad Mæandrum pertinens. *Sic* Fluxus *Mæandricus.*

Mæcēnas, ātis, m. Vid. *Mecœnas.*

Mælĭum, ii, n. Varro. *Z-nabadami* (vulgo *spiczami*) *naperen ogerlin za pfze.* Stachlichtes Halsband der Hunde. *Kutya nyakára-való szeges öröv.*

*Mænădes, ădum, f. *plur. â monte* Arcadiæ Mænălo. Catull. *Mahnite y piane Jene, koje szu krivoga Boga piansztva Popicze vu Aldovu bile.* Unsinnige volle Weiber, so des Bacchi Priesterinnē gewesen. *Esztelenkedö Aszszonyok, kik a' Bakhusnak áldoztak.* Singul. Mænas, ădis, f. *Senec.*

*Mæŏnĭdes, (*Patron. à* Mæŏne Patre) æ, m. *Mart.* Cognomen Homeri. *Hinc* Vates Mæŏnĭcus.

Mæōtis, ĭdis, f. *Cic.* Lacus in Tartaria.

*Mæōtrum, i, n. *Plácha bába pupkorezneh*, r. Hebammen-Lohn. *Bábák fizetése.*

Māgālĭa, orum, n. *plur.* Virg V. *Mapalia.*

Măgĕ. *Adv. poëticum.* Plaut. V. *Magis.*

*Măgĭcē, es, f. Pl n. *alias* Măgĭa, æ, f. *Czopria.* e. Zauberey. *örökösség, Bűvölés,* V:d. *Incantamentum.*

*Măgĭcus, a, um. Cic. *Czoperni, Charovni,* Zauberisch. *örökösségi, varázsláši,*

*Măgīrus, i, m. Vid. *Cocus,* Archimăgīrus. *Glavár nad kuhinyum, kubo-mester.* r. Kuchel-Meister. *Konyha-mester.* Magirĭscĭum, ii, n (*Dim. à* Magirus) *idem ac* Parvus Cocus. *Plin.*

*Măgĭrĭcus, a, um. *Kubarszki.* peregr. *Szokuhhi.* Zum Kochen dienlich. *Főzé hezvaló.*

Măgis. *Adv.* Cic. *Vech. Veche, Bolye.* Mehr. *Többb, Inkább.* Annos natus magis quadraginta. Cic. *Vech ie sztar, nego cheter, deszet lèt.* Er ist mehr als viertzig Jahr alt. *Tölb ideje vagyon negyven esztendönél.* Magis & magis: *Cic.* Magis magisque *Liv.* Magis atque magis: *Plaut. idem ac* plus & plus. *Vechyvech: z-kem duse, z-tém vech.* mehr und mehr, Je länger, je mehr. *Többés többb, minél tovább annáltöbb,* Tacita bona est mulier magis, quàm loquens. *Plaut:*

Jél na szvetu z-kojem kútu.
Sena, koja rada muchi?
Jeli vidèt gde na plutu,
Kû jezichni negù suchi?
Kakszve rodi, tâk je znati,
Daje senszko pokolenye:
Ar nemore zamuchati
Kaj je; vreschech da znamenye,
Vech je sena, nego Sena,
Kâ z-jezikom nejisnyari,
Ter vu rècheh nè prokszena,
Tû ischite Goszpodari, &c.

Das Weib ist besser, wann es schweiget, als wann es redet. *Jobb az aszszony mikor halgat mint-sem mikor beszél.* 2dò: Magis, *pro* Potiùs. *Raisi.* Lieber. *örömesttebb.* ità Cic.

Măgister, tri, m. Cic. *Navuchitel, Mester.* r. Lehrer, Meister. *Gondviselö, Mester.* Propriè V. *Præfectus, Gubernator.* Hinc. Magister equitum. *Liv.* Aliàs *Vulgo* Generalis Equitatús, *vel* Cavalleriæ. *Najvetszi konyanichki Poglavar.* General von der Cavallerie, *Lovas régimentek fö Generálisza.* Magister Peditum: *vulgo* Generalis armorum Præfectus. *Najvekszi peszizev poglavar.* r General-Feld-Zeugmeister, General von der Infanterie. *Gyalogság fö Generálisza.* Sic dicitur: Magister Artium, Conv vii. Navis, scripturæ, Auctionis, Vicorum &c. *Cic. aliique.* 2. apud Terent. V *Præceptor, Pædagogus.* Transfertur & ad alia: *ut:* Stylus optimus dicendi Magister. *Cic.*

†Măgistellus, i, m *Mesterichek.* s. Meisterlein, *Mesteret ke.*

Măgistĕrĭum, ii, n. Cic. *Poglavarsztvo: Navuchitelsztvo: vrednoszt y Chaszt Navuchitelszka, Mesterszka, poglavarszka.* s. Regiment, e. Meisterschafft, die Würde eines Lehrers, Meisters, Vorstehers. *Felyül-valóság: Tanittóság; Tanitók, Mesteret &c. méltosága.*

Măgistra, æ, f. Cic. *Navuchitelicza, Mestricza, Poglavaricza.* e. Lehrerin, Meisterin, Vorsteherin. *Tanitóné, Mesterné, Tisztartone.*

Magistrālis, is, *Com.* le, n. Vopisc. *Navuchiteszki, Mesterszki.* Lehrmeisterisch. *Gondviselöi, Mesterséget.*

Magistrātus, ús, m. Cic. *Poglavarsztvo, Sztaressinsztvo varassa, &c. Goszpoda varatska: Chaszt y vrédnoszt Glavarov varasskeh &c.*

leb &c. e. Obrigkeit einer Stadt &c. Das Ambt, und Würde Stadts-&c. Obrigkeiten. *Tiſzt, Tiſztbéli ſzemélyek.* Magiſtratu abire, ſe abdicare, *pro* Officium Magiſtratûs deponere.

Măgiſtro, as, are, avi, atum, (Act.) *Feſt.* Vid. *Guberno N.* 1. *&* 2. *Impero, Doceo, Inſtituo N.* 2. *&* 3.

*Magma, ătis, n. Plin. *Oſztanyki od cheſza zpreſſanoga.* Das Dicke ſo verbleibet nach dem etwas ausgedruckt. *Szőlő törköly, teneteknek a' ſeprejek.*

Magmentum, i, n. (*quaſi* Majus augmentum) Varro, *Sztanovita jeſztvina za aldov kripem Bogom negda davana Bogu voiſzke* Mars *zvanemu, y Jupiteru.* Gewiſſe Speiſe von Heyden ihren Abgöttern Marti, und Jovi aufgeopfferte. *ételi á'ldozat vólt régena' pogányoknál, Márſnaknác Jupiternek.*

Magnālĭa, ium, n. *plur.* Tertull. *Chini veliki y prechudni.* Groſse und vvunderbarliche Thaten. *Nagy értſuſálatos tſelekedetek.*

Magnănĭmĭtas, atis, f. Cic. *Jako - volynoſzt ſzercbenoſzt.* e. Groſsmüthigkeit. *Bátor ſzív, nemes elme* Synon. *Magnitudo animi.*

Magnănĭmus, a, um, Cic. *Szercben, jakovolyen.* Groſsmüthig. *Szívés, Bátor, Nemes elmétű.*

Magnātārĭus, ii, m. Apul. *Veliki Terſecz, Tergovecz,* peregr. *Kramár.* r. Groſs-Händler. *Nagy kereskedő, Fő árrost ember.*

Magnas, ātis, m. Magnātes, ātum, m. *plur,* JCt. *Velikaß, Velikaßi: Veliki Goſzpon, Velika Goſzpoda.* Groſser Herr, groſse Herrn. *Fő és Feiéntetes úr, nagy méltóſágú urak.*

*Magnes, ētis, m. Cic. *Kamen ſelezo-vlek, ſelezo-vuk.* r. Magnet-Stein. *Mágnes kő.* Sic dictus à Magneſia urbe Lydiæ, ad quam naſcitur, ità *Lucr.*

Magnētĭcus, a, um. Claud. *Magneſſov, kamena ſelezo-vleka.* Magnetiſch. *Mágnes kőből-való.*

Magnĭdĭcus, a, um. Plaut. *Veliko-govorliv, recblív, obolo govorliv.* Groſs-ſprechend, prahleriſch. *Fennyen ſzóló kérkedező.* Magnidicamendacia Plaut. *Obole láſi.* Prahlende Lügen. *Kérkedező hazugſágok.*

Magnĭfăcio, is, ere, eci, actum, (Act.) Terent. *Na veliko derſim, Preſtimávam.* Groſs mache, hoch ſchätze, hoch preiſe, rühme, lobe. *Nagynak tartom.*

Magnĭfĭcātio, onis, f. Macrob. *Naveliko derſanye, preſtimavanye, hvalenye.* Die Groſsmachung, Hochſchätzung. *Nagynak-tartás.*

Magnĭfĭcè, entiùs, tiſſimè, *Adv.* Cic. *Goſzpodzki, zmoſno.* Herrlich, prächtig, mächtig. *Nagyſágoſon, fő módra, úri módon.* Synon. *Magnopere, ſummè, ſplendidè, lautè, honorificè.*

Magnifĭcenter, (*abinuſit.* Magnificens.) *Adv.* Vitr. *Idem.*

Magnĭfĭcentia, æ, f. Cic. *Veliko-moguchtvo, Veliko moſtvo, Veliko-chinſztvo, Velichanſztvo, Goſzpodztvo.* e. Hochachtbarkeit, Herrlichkeit. *Nagyſág.*

Magnĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Velichim.* Sehr rühme. *Magaſztalom.* Vid. *Exalto, extollo, Magnifacio.*

Magnĭfĭcus, a, um, entior, tiſſimus, Cic. *Goſzpodzki, veliko-mochni, vnogo preſtimani.* Herrlich, mächtig, hochgeehrt, prächtig. *Nagyſágos, Méltóſágos.* 2. Vid. *Lautus, ſplendidus.* Magnifici apparatus, *Cic.*

Magnĭlŏquentia, æ, f. Cic. *Veliko-rechje, vnogo-govornoſzt, vnogo-richie, Govorenye od veliceh dugovany.* Eine Rede von hohen, und groſsen Dingen. *Mélyen ſzólás.*

Magnĭlŏquus, a, um. Tacit. *Ki od velikeh rechih govori, velika govorechi, velle-richav, na velikoſze vu govorenyu derſechi.* Der groſse Ding redet, ſtoltz mit Worten, Groſs-Rühmer. *Mélyen ſzóló, úri hatálommal-szóló.*

Magnĭ-pendo, is, ere, pendi, penſum, (Act.) Terent. Vide *Magni-facio, Magnifico.*

Magnĭtas, atis, f. *Accius.* Magnĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Velikoſzt, velikocha, velichina.* e. Gröſſe *Nagyſág, öregség.* Magnitudo animi: *pro* præſtantia. *Cic.*

Magnŏpĕrĕ, *Adverbialiter* Cic. *Kruto jáko, verlo, oſtro, veliko.* Sehr hefftig, groſs, ſonderlich. *Erősen, nagyon. Synon.* Summè, etiam atque etiam, vehementer, apprimè, admodùm, oppidò, cum primis, majorem in modum, non vulgariter, non mediocriter, non parum, non ex communi conſuetudine, non ùt ſolet, non ùt mos eſt, extra morem, ſic ut nihil magis, ſic ut nihil tale, ſic ut nihil ſupra, ſic ut nihil ultra, ſic ut nihil aliud, ſic ut conferri nihil poſſit, ſic ut nihil ſimile, ſic ut ejuſmodi nihil ſit. &c.

Magno, ponitur abſolutè *pro* magno pretio. *Cic.* Magno vendere. Plin. *Drago prodati.* Theuer verkauffen *Drágán adni.*

Magnùm, *Adv.* Plaut. V. *Magnopere, valde.*

Magnus, a, um, Cic. *Velik, Golem.* Groſs.

Nagy, breg. Magni eſſe, *vel* fieri: *pro* æſtimari. *Cic.*

Măgus, i, m. (*Dictio perſica*) 1. Propriè *Mudroznanecz, Mudaracz, Vilovnik.* Ein vveiſer Mann, Weiſſager. *Bölts, Jövendölö.* Vid. *Sapiens, Philoſophus.* ità Cic. 2. *Czepernik, viſtacz.* r. Zauberer, Schvvartz-Künſtler. *ördöngös, Bübájos.*

Mājālis, is, *com.* le, n. *Veliko-travni.* Zum Mayen gehörig. *Pünkösti havához-való.* 2. apud *Cic.* Majalis à *Maja* Atlantis filia, quæ ex Jove Mercurium ſuſcepit. Vid. *Porcus, ſus.* Verres enim anniculi caſtrati Maiæ immolabantur. *Varro.*

Majeſtas, atis, f. Cic. *Velichanſztvo.* e. Maieſtät. Herrlichkeit, s. Anſehen. *Nagy méltóſág, felſég.*

Majōrāna, æ, f. Botan. *Majoran.* r. Mayeran. *Majoran, Maſeran* ein Kraut. *Majoránna.*

Majōrennis, (Major annis) is, *com.* ne, n. JCt. *Sztarej vu letab, nemajuchi vech tutora, ali kôga nad ſzebum rauniteła.* Aelter an Jahren, voigtbar, mündig, der keine Gerhaben oder Curatores und Vormünder mehr bedarff. *A' kinek annyi ideje vagyon, hogy már tutorſág alatt nem él.*

Majōres, ōrum, m. *plur.* Cic. *Pregyi.* Die Groſs-Aeltern, Vor-Aeltern. *Eleink, Atyáink.*

Mājus, ji, m. (Apollini olim Sacer.) Cic. *Veliki traven, Filipovſchak, Roſo-czvet Szviban.* Der Mey-Monath. *Pünkösſt-hava.* Majus à *Majoribus*, (alii volunt à *Maja*) ſicut Junius à *Junioribus* dictus. Huncutrique honorem Romulo debent, qui populum in majores & minores partitus, Majum à *Majoribus*, Junium à *Junioribus* nominavit. *Adj.* Majus, a, um. *Cic.*

Majuscŭlus, a, um, (Diminut.) Cic. *Povelik.* Gröſslicht. *Nagyobbatska.*

Māla, æ, f. Plin. Vide *Gena N.* 2. *Maxilla.*

Mălăcĭa, æ, f. Jul. Cæſ. *Tiſſina morja, Vtaſenye morja.* e. Meer ſtille. *Tengeri tſendeſség.*

Mălăciſſo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Tiſſim, krotim.* 2. *Mehchim.* Zahm mache, bändige, 2. Weich mache. *Tſendeſitem, ſzelidítem.* 2. *Lágyygyá tészem, Lágyitom.*

*Mălăcoſtrăcon, i, n. *Mehkeb lupàny rak.* r. Krebs von vveichen Schaalen. *Lágyhátú rák.*

*Malacoſtrăcus, a um. *Mehkeb lupany ali mehko-kor.* Weiche Schaalen habend. *Lágy-héjú, lágy-hátú.*

Mălactĭcus, a um, *Razmeſchechi.* Erweichend. *Lágyygyá-tevő.*

*Mălăcus, a, um, Plaut. *Mehkek.* Weich. *Lágy. Puha.*

*Mălagma, ătis, n. Colum. *Mehka ſzmoleniczra odkoje meizo mehko biva.* peregr. *Flaſter mehki.* Weich Pflaſter. *Lágyító ír, vagy kenet.*

†Mălărium, ii, n. Vide *Pomarium.*

*Mălaſſo, Mălaxo, as, are, avi, atum, (Act.) Varr. V. *Mollio.* Philoſophia malaxat hominem: *Varro: pro* Emollit; mitem, mollem reddit.

Mălaxātio, onis, f. Priſcia *Meſchenye, Vmekkenye* e. Knetung, Weichung. *Meglágyítás.* 2. *Verotenye.* e. Beſänfftigung. *ſzelidités.*

*Malce, es, f. Cxl. Rhod. *Ozebenye rùk y nòg* r. Froſt in Händen und Füſſen. *Kéznek vagy lábnak hidegtől megtſipése, megzsibbése.*

Mălè, *Adv.* Cic. *Zlo, hman, zlochesztno.* Böslich, übel. *Gonoſzúl, Roſzſzúl.* Synon. *Pravè, nequiter, vitiosè, improbè, malitiosè.* 2. Vid. *Valde.* Addebat ſcriptores illos malè multatos. *Cic.* Tibi timui malè Terent. *Jakoſzemſze za te bojal. &c.* 3. Vid. *Infeliciter.* Malè rem gerere: *pro* infeliciter. *Nepos.* Hinc: Malè tibi vertat: *eſt imprecatio Terentii* Res malè cecidit: *pro* infeliciter ceſſit, ſucceſſit. *Caſ.* 4. Malè cogitare de aliquo: *eſt* alicui malè velle. *Cic.* 5. Malè aliquem habeo: *ideſt:* Vexo, malè accipio. *Terent.* 6. Malè audire apud homines: *eſt* malam famam habere. *Cic.* Similiter uſurpantur. *Pejùs & peſſimè.*

Mălĕdĭcè, *Adv.* Cic. *Zlogovorech, zlogovorno, zlorizhno, kúnech.* Schmählich. *Szitkozúl.*

Maledicentĭa, æ, f. Aul. Gell. *Zlogovorenye, kunenye preklinyanye, zlorichje.* Das Schmähen, e. Läſterung. *Szitkozódás, átok.*

Mălĕdĭco, is, ere, ixi, ictum, (Neu.) Cic. *Zlogovorim, kúnem, preklinyam, merzko pſzujem, rúſim.* Schändlich zu rede, fluche, läſtere, ſchelte. *átkozom, ſzidom, gonoſztmondok.* Neſcis, cui nunc maledicas Viro. *Terent.* 2. Accipitur *Paſſivè Impers.*

Maledictio, onis, f. Cic. Vide *Maledicentia.*

Maledictor, oris, m. Feſt. *Preklinyavecz.* r. Verflucher. *Szitkozodó, átkozódó.* Vid. *Maledicus.*

Maledictum, i, n. Cic. *Preklinyanye, kletva, kunenye.* r. Fluch, e. Schmach-Rede, Läſterung. *Szitok, átok.*

Maledĭcus, a, um, *Cic.* Maledicentior: *Plaut.* Maledicentiſſimus, Cic. *Kunechi, preklinyajuchi, zlogovorechi, pſzujuchi.* Läſterend,

ſcheltend,

ſcheltend, fluchend, ſchmähend. *Gonoſzúl ſzóló, ſzitkozódó.*

Mălĕfăcio, is, ere, eci, actum, (Neut.) Cic. *Zlo, nazlobno chinim.* Böſes thue. *Gonoſzúl tſelekeſzem.* Dii iſti Segulio malefaciant. *Cic.* 2. Uſurpatur *Paſſivè impers.* Plaut.

Malefactor, oris, m. Plaut. *Zlochinitel, zlotvor,* r. Ubelthäter. *Gonoſztévő.*

Malefactum, i, n. Cic. *Zlochinſztvo, zlochinenye, hudodelſztvo, zlotvorſztvo.* Eine böſe That. *Gonoſz tſelekedet.*

Mălĕfĕriātus, a, um. Horat. *Nemiren,* 2. *Lèn,* Unruhig, 2. Faul. *Nyughatatlan.* 2. *Reſt.*

Mălĕfĭcè, *Adv.* Plaut. *Zlochinſzki, hudodelſzki, skodlivo.* Boshafftiglich, ſchädlicher Weiſe. *Gonoſzúl.*

Malefĭcentia, æ, f. Plin. Vide *Malefactum, damnum, Injuria.*

Malefĭciōsè, *Adv.* Cic. V. *Malitiosè, Malefícè.*

Mălĕfĭcium, ii, n. Cic. Vide *Malefactum, Injuria, noxa.*

Malefĭcus, a, um, Cic. *Zlo-chin, zlochinecz, zlotvor: skodliv, kvar chinechi, Hudodelnik,* ali *Hudodelniczа.* Schädlich, r. Ubelthäter, *oder* e. Ubelthäterin. *Gonoſztévő, kárté vő.*

Mălĕfĭdus, a, um, Virg. *Neveruvan, Nevérni.* Untreu. *Hitetetlen.*

Mălĕ nātus, malè ſanus &c. *dua voces* ſunt.

Mălĕ prĕcor, &c. *Cic.* Vid. *Impreçor.* Idem eſt de aliis verbis, quibus *malè* præponi poteſt.

Mălĕſvādus, a, um, Virg. *Na zlo nagovarjajuchi.* Ubel *oder* zum Böſen rathend. *Gonoſzra-intő, kiſztető.*

Mălĕtractātio, onis, f. Arnob. *Zlo derſanye.* Ubele Behandlung. *Roſzſzúl tartás.*

Mălĕvŏlè, *Adv.* Plaut. *Zlo botech, zlovolyno.* Miſsgünſtig. *Gonoſzúl akarva.*

Mălĕvŏlens, entis, *com.* Plaut. *Zlo botechi.* Ubel vvollend. *Gonoſz-akaró.*

Malevŏlentĭa, æ, f. Cic. *Zlovolynoſzt, zlovolya, zlo botenye.* Böſer vvill, Ungunſt. *Gonoſz-akarat.*

Mălĕvŏlus, a, um, Cic. *Zlovoly, zlo-botechi, zlovolyen.* Ubel vvollend, bös vvill. *Gonoſz-akaró.*

Mălĭcŏrĭum, ii, n. Plin. *Granatzke Jabuke kóra.* e. Granat-Aepffel-Schaale *oder* Rinde. *Poma-gránát héja.*

Mălĭfĕr, a, um, Virg. *Jabuko-noſz, Jabuko-rod.* Aepffel-tragend. *Alma hozó, Termő.*

Mălignè, *Adv.* Liv. 1. V. *Avarè, illiberaliter N.* 2. 2. *Zlobno, hudobno, nazlobno, neverno, neiſztinſzko.* Boſshafftig, ungünſtig, untreulich. *Gonoſzúl, mérgeſül.*

Mălignĭtas, atis, f. Liv. 1. V. *Avaritia, illiberalitas N.* 2. 2. *Hudoba, zloba.* e. Boſsheit, Ungunſt. *Gonoſzſág, fösvényſég.*

Mălignus, a, um, Plaut. 1. V. *Avarus, illiberalis N.* 2. 2. *Zloben, nazloben, hudoben.* Boſshafftig, Bösvvillig. *Gonoſz indulatú.* Vid. *Malevolus, invidus, improbus N.* 1. *&c.* ità *Virg.* 3. Malignus ager *pro* ſterilis. *Virg.* 4. Maligna via *pro* Anguſta, ardua, difficilis. *Terent.*

Mălīna, æ, f. Marc. Emp. *Povekßanye morja.* Das Anlauffen des Meers. *Tengernek kiárradáſa.* Huic oppoſitum: Vid. *Liduna.*

Mălīnus, a, um, Colum. *Jabuchni, Jablanſzki, iz Jablana vuchinyen.* Zum Apffel, *oder* Aepffel-Baum gehörig, aus Aepffel-Baum gemacht. *Alma fából való.*

Mălĭtĭa, æ, f. Senec. *Zlócha, hmanyocha, hudoba.* e. Boſsheit, r. Muthvvill, e. Bösvvilligkeit. *Gonoſzſág.* 2. apud *Cic.* Vid. *Aſtus, Dolus, Aſtutia, verſutia.*

Mălĭtiōsè, *Adv.* Plaut. *Hudobno.* Bösvvillig, Boſshafftig. *Gonoſzúl, Latrúl.* 2. apud *Cic.* V. *Callidè N.* 1. *Aſtutè, dolosè.*

Mălĭtiōsĭtas, atis, f. Tertull. Vide *Malitia.*

Malitiōſus, a, um, Cic. *Hudoben, hman, zelzao.* Bösvvillig, boſshafftig. *Gonoſz.* 2. Vid. *Aſtutus, fallax, fallacioſus, doloſus, verſipellis N.* 2. *Vaſer, Callidus N.* 1. *&c.*

Malleātor, oris, m. Mart. *Z-kladivom natukavavecz: kladivar, kiz kladivom pribia, natukáva, tuche, kakti kovach &c.* Der einen Hammer braucht, r. Hammer-Schmied. *Pőrőllyel verő, kalapátſoló, kalopáló.*

Malleo, as, are, avi, atum, (Act.) Ulp. *Z-kladivom biem, tuchem, pribiam, natukávam.* Mit einen Hammer ſchlage. *Pőrőllyel verem, kalapátſolom.*

Malleŏ āris, is, *com.* re, n. Colum. 1. *Propriè* ad malleum ſpectans. 2. Transl. *Iz terſzove mladicze.* Von einen jungen Reb-Schoſs. *Az új jövétben való.*

Malleŏlus, i, m. Feſt. *idem ac* Parvus malleus. 2. apud Cic. *Iz terſza mladicza.* 3. *Szmolenyka z-ſveplom &c. napravlyena, kojuſzu vuſganu iz gradov na nepriatele hitali.* 2. r. Reb Schoſs, 3. r. Pech-Krantz. 2. *új jövés a' ſzőlő tővéről,* 3. *Szurokból &c. tsinált kénkövel koſzorú, mellyet az ellenſégre a' várakból hajigálnak.*

Malleus

Malleus, ei, m. Plaut. *Kladivo.* r. Hammer. *Pôrôly, kalapács, verô.*

Mallo, ônis, m. Veget. *Komôrka, Moßnyicza.* e. Schelffen, Hülſen. *Borſô, &c. tokja, hôvelyke.* 2. Idem ac *Tumor morboſus* in genibus vel Articulis jumentorum.

Mallŭvĭum, ii, n. Feſt. *Vmivalnicza, Medenicza za Vmivanye.* s. Waſch-Faſs, Hand-Becke. *Moſdô medentze.*

Mālo, māvis, mallĕ, malui, (Neu. *Def.* & *Anom.*) Cic. *Rajſſi hochu, vólyim.* Lieber vvolle. *Inkább - akarom.* Apud *Plaut.* Mavolo *pro* malo *ſeu* magis volo.

Mālŏgrānātum, i, n. Hieronym. *Sipek veliki, Jabuka puna zernya.* r. Granat - Apfel. *Gránát-Alma.*

*Maltha, æ, f. Plin. 1. *Vóiſzk z-ſzmolum zmeſſan.* Ein Wax mit Bech vermiſcht. *Szurokkal elegyitett. 2. Iz ſivoga vapna z-ſzalom ſzvinzkim zmeſſanoga kelje, za zidanye haſznovito y naiſztalneijſſe.* Märter, mit Schvvein-Fette gerührter unausgeleſchter Kalck. *óltatlan méſzbôl zsírral tſinált enyv.* Vid. *Gluten.* 3. Eſt certum genus *limi* in quodam ſtagno ad urbem *famoſatam* provenientis; naturæ adeò mirabilis, ut aquâ accenſus, non niſi terrâ reſtingui poſſit, ità *Plin.*

Maltho, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Z-rechenim iz vapna keljem máſem, lichim, kelim.* Mit dem Kalck - Küttanſtreiche, kütte. *Enyvezek.* Vid. *Glutino.*

Malva, æ, f. Cic. *Szlez tráva.* Ein Pappeln, Käslein-Kraut. *Málva-fû.*

Malvātĭcum Vinum, i, m. *Malaſia.* r. Malvaſier-Wein. *Málvás bor.*

Mālum, i, n. Cic. *Jabuka.* r. Apffel. *Alma.* Malum punicum *ſeu* granatum. V. *Malogranatum.* Malum Cydonium, Cotoneum. V. *Cotoneum, Cydonius.* Malum aureum. *Narangya.* Eine Pommerantzen. *Narants.* Malum perſicum. *Brezkva, Brezka.* e. Pfirſchen. *Baratzk.* Malum citreum. *Czedronzka jabuka, Czitrona.* Eine Citron. *Tzitrom.*

Mălum, i, n. Cic. *Zlo.* Ein Ubel. *Roſzſzſág.* Vid. *Adverſitas, Miſeria, Ærumna, Calamitas, Peccatum, ſcelus, flagitium, Incommodum, detrimentum, lues, Peſtis, pœna, malefactum* &c. ità *Cic. Terent. aliſque.*

Mălum! *Interjectio* eſt iraſcentis, deteſtantis, & indignantis. *ût:* quæ, malum! iſta fuit amentia? *Cic.*

Mălus, a, um, Cic. *Hman, zal, zlochesſt.* Bös, ſchlecht. *Roſzſz, gonoſz.* Homo minimè malus: *id eſt* bonus. *Cic.* 2. Vid. *Noxius* ità *Horat.* 3. apud *eundem* Vid. *Infelix, Infauſtus, Inauſpicatus.* 4. apud Tibull. V. *Magicus.* Hinc: Malum carmen: Vid. *Incantamentum.* 5. Mala facies: *id eſt:* deformis. *Quintil.* 6. Mala ætas, eſt ſenectus *apud Plaut.*

Mālus, i, f. Virg. *Jablan.* r. Apffel - Baum. *Alma-fa.* Malus Aſſyria, medica *vel* Cytrea. *Czitronſzko drévo.* r. Citron - Baum. *Tzitrom-fa,* &c.

Mālus, i, m. Cic. *Brodniſztùp, Jedarni pány.* r. Segel-*oder* Maſt - Baum, Schiff - Baum. *árbotz-fa, vitorla-fa.*

Mămilla, æ, f. (*Dim. à* Mamma) Juven. V. *Mamma.* Item V. *Mammula N. 1. & 2.*

Mămillānus, a, um, Plin. *K-czeczkom ſzpodoben.* Denen Dutten gleich. *Tſets-formájú.*

Mămillāre, is, n. Mart. *Senſzki Rubecz; naperſznicza; Perſzni zaſzlon, zaſztor, zakrivalo.* s. Weibs-Tüchel, Bruſt-Tuch, Müder. *Aſzſzony keſzkenô, mely takaró, Tſets fedél. &c.*

*Mamma, æ, f. (apud Græcos veteres idem ac *Mater*) Cic. *Czeczek, ſzaſzacz, Perſza, Perſzi.* e. Dutten, Bruſt. *Tſets, tôlgy.* 2. Transl. apud *Plin.* accipitur pro parva illa extuberantia in arborum cortice, unde primùm rami ac germina enaſcuntur.

Mammālis, is, *com.* le, n. Apul. *K-czeczkom zpadajuchi.* Zu denen Brüſten gehörig. *Tſetshez-való, Tſetſes.*

Mammeātus, a, um, Plaut. V. *Mammoſus.*

Mammōna, æ, f. Vox eſt Chaldaica: *Auguſt.* Vid. *Divitiæ.*

Mammōſus, a, um, Mart. *Czeczkaſzt, puno czeczkov, velike czeczke imajuchi.* Vollbrüſtig, groſſe Dutten habend. *Tſetſekkel teli, nagy tôlgyû.*

Mammŭla, æ, f. (*Dim. à* Mamma) Varr. 1. *Mali czeczek, czeczkek.* e. Kleine Bruſt, s. Dütlein. *Tſetſetske,* 2. *Bradavka na Czeczku.* s. Brüſt - Wärtzlein, Dutten-Wärtzlein. *Tſets-bimbója.* 3. Dicitur etiam de meatibus pudendis, qui aliquam mammulæ ſimilitudinem referunt. *Celſ.*

Mānābĭlis, is, *com.* le, n. Lucr. *Czurliv, tekliv, Czedliv, Labko prebajajuchi.* Flüſſig, leicht durchgehend. *Folybató.*

Mānālis, is, *com.* le, n. *Feſt.* 1. à *Mano. Vſzevdily czurechi, tekuchi.* Stets flieſſend. *Mindenkor folyó.* 2. *Manalis à Manes:* Feſt. *id eſt.* Ad manes ſpectans.

Mānātio,

Mānātio, onis, f. Frontin. *Vodè &c. czurenye, tecbenye, czedenye.* e. Flieſſung, Rinnung des Waſſers. &c. *Folyás, ſzivárgás.*

Manceps, cĭpis, m. *Compoſit. ex* Manus & capio. 1. apud *Tertull.* Vid. *Poſſeſſor.* 2. apud *Cic.* Vid. *Emtor, Emphyteuta, &c.* qui conducit vel emit aliquid publicum. 3. apud Plin. V. *Mercator, quæſtor.* 4. apud Plaut. V. *Fidejuſſor.* 5. apud Plin. V. *Redemtor.*

Mancĭŏla, æ, f. Gell. *Ruchicza.* Kleine Hand, s. Händlein. *Kezetzke.*

Mancĭpātio, onis, f. JCt. V. *Abalienatio.* 2. apud Plin. V. *Venditio.* 3. apud *JCtos* Vid. *Appropriatio.*

Mancĭpātus, ûs, m. Plin. *idem.* 2. *Szuſanztvo.* e. Leibeigenſchafft. *Rabſág.*

Mancĭpĭ (*apud alios* Mancŭpi *pro* Mancipii *aut* Mancupii) res. Cic. *Laſztovita dugovanya, oſztvojene ſztvari, z-kojemi je gdo ſzloboden ctiniti kaj hoche.* Eigenthümliche Sachen *oder* Güther, damit einer thun darff, vvas er vvill. *Sajátunk, Tulajdonunk.* Vid. *Sequens.*

Mancĭpĭum, (*apud Antiqu.* Mancŭpĭum à *Manus* & *capio*) ii, n. *Senec.* propriè. V. *Dominium, proprietas, Poſſeſſio.* Hinc apud *Cic. Res mancipi* dicuntur, quas quis alienare poteſt, *non mancipi* verò, quæ alienari nequeunt. *Hinc etiam* Sui mancipii eſſe *pro* ſui juris eſſe. *Brut. ad Cic.* 2. Vid. *Mancipatio.* ità Cic. 3. apud eundem. *Szuſenj, rob, robinya, Podlosnik, vuznik prodan ali v-boju vlovlyen.* Leibeigener Menſch. *Rab.*

Mancĭpo, as, are, avi, atum, [Act. *à mancept*] Cic. *Synon.* In mancipium ſeu dominium alterius aliquid trado, vendo, obligo, Vid. *Abalieno, vendo, alieno.* Mancipare alicui aliquid. Cic. *Kômu kaj prodati, v-ruke dati, izruchiti.* Einem etvvas verkauffen, einhändigen. *Valamit valakinek eladni, kôtelezni.* 2. apud *Solin.* Vid. *Approprio.*

Mancŭpo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *idem.*

Mancus, a, um, Cic. *Jedno-ruk, prez jedne rûke, knaſzt, chuklyav, neczèl.* Einhändig, der nur eine Hand hat, mangelhafftig, nicht gantz. *Tſonka, bénna, nem egéſz.* 2. Transl. V. *Infirmus, debilis.*

Mandātārĭus, ii, m. JCt. *Zapoved* ali *oblaſzt od drugega dânuimajuchi.* r. Befehlhaber, Gevvalthaber. *A' kinek máſtol parantſolatja, batalma valamire vagyon.*

Mandātor, oris, m. Tertull. *Zapoveditel, Zapovednik.* r. Befehler, Befehlgeber. *Parantſoló.*

Mandātrix, īcis, f. Claudian. *Zapoveditelicza.* e. Befehlgeberin, Gebietherin. *Parantſolóné.*

Mandātum, i, n. Cic. *Zapoved.* r. Befehl, s. Geboth, r. Geheis. *Parantſolat.*

Mandātus, ûs, m. Svet. V. *Mandatum.* Uſurpatur autem ſolùm in *Abl. ſingul.* Mandatu meo, *id eſt* Juſſu meo. *Leg. 45. Dig. Mandati.*

Mandĭbŭla, æ, f. & *Mandĭbŭlum*, i, n. Macrob. V. *Maxilla.*

Mando, ōnis, m. *Lucil.* apud Non. V. *Comedo, Edo, Heluo N. 1. Gulo.*

Mando, is, ere, mandi, manſum, [Act.) Cic. *Svechem, ſvekam, grizem, jeſztvine z-zubmi koßem, drobim.* Käue, beiſſe, zerbeiſſe. *Rágom, eſzem.* Alia vorant, alia mandunt. *Cic. 1. de nat. Deor.*

Mando, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. 1. V. *Jubeo.* Mandare alicui aliquid: Cic. *Kômu kaj zapovedati, naruchiti.* Einem etvvas befehlen, anbefehlen. *Valakinek valamit parantſolni.* 2. Mandare aliquem in ultimas terras: *pro* mittere. Cic. *Kôga vu daleke orſzage poſzlati.* Einen in vveit entfernte Lande ſchicken. *Valakit ſzámkivetésbe meſzſze küldeni.* 3. Mandare aliquem vinculis. Cic. *Kôga vu ſelezje y vúzuposztaviti.* Einen in Eyſen ſchlagen, und ins Gefängnüs ſetzen. *Valakit fogságra adni.* 4. Vid. *Committo* N. 1. *trado.* Hinc: Terræ mandare corpus. *pro* ſepelire. Virg. *Kôga zakopati.* Einen begraben. *Valakit eltemetni.* Mandare ſemina terræ. Colum. *Szejati.* Säen. *Vetni.* Mandare aliquid memoriæ, animo, menti &c. Cic. *Na pametſze ſta vuchiti, zapametitiſzi kaj.* Etvvas ausvvendig lernen. *Megtanúlni.* Mandare aliquid literis. Cic. *Od cheſza piſzati, kakvo dugovanye vu piſzmo poſztaviti ſzkup ſzpraviti.* Etvvas ſchrifftlich verfaſſen. *Valamit irásba hagyni.* Sic: Mandare aliquid monumentis, immortalitati, poſteritati &c. Mandare alicui Magiſtratum, honores &c. Cic. *Kômu kakvu chaſzt dati, kôga na chaſzt zoiſziti, podignuti.* Einem einen Ehren-Stand auftragen. *Valakinek tiſztet adni.* Mandare ſe fugæ. Cæſ. *Pobechi, vu bèg ſze puſztiti,* Flüchtig vverden, ſich in die Flucht begeben, Flucht nehmen. *Elſzaladni.* Aliquid alicujus fidei mandare, *pro* credere, committere. Plaut. *Kômu kaj zauffati.*

Digitalizirao Google

Einem etwas anvertrauen. *Valámit valakire bízni.* Mandare filiam Viro: *pro* locare, elocare. Plaut. *Kcher vdati.* Die Tochter verheurathen. *Elházasítani Leányát.*

* Mandra, æ, f. Mart. *Pojata sivinzka na sirokom polyu.* r. Vieh-Stall auf vveitem Feld. *Akol, ól.* Item V. *Bovile, Ovile, Spécus, Stabulum.*

* Mandrăgŏra, æ, f. Plin. *Trava szeny donassajucha, veliko-zelje.* Alraun, ein Kraut. *Natragulya, álom-hozó fü.* Mandragoram bibisse. *Prov. græc.* h. e. Pigrum, desidem & negligentem esse in suo negotio. *Lenomu, poszpanomu, nemarlivomu biti vu szvojem poszlu, ali chaszti obnassanyu.* Nachlässig, schläffrig seyn in seinem Amt. *Restül és tünyától vinni végbe tiszt ségét, dolgait.*

Mandūco, as, are, avi, atum, (Act.) Svet. V. *Comedo; Edo; Mando, is &c.*

Mandūco, onis, m. *Apul.* Mandūcus, ci, m. Plaut. V. *Comedo; Edo, onis &c.*

Mānè, *Adv.* Cic. *Synon.* Prima luce, diluculô, cum prima luce, simul atque luceret, Antelucano tempore, ad primam auroram, luce appetente, orta luce, sub ortum Solis, Albente cœlo, ubi dies cœpit, ubi lux adventabat, ipso diei crepusculô, dubio adhuc die, sub noctis extremum. *Ranno, Jutro, v-jutro, zaranna.* Frühe, Morgenfrüh, am Anfang des Tags, *Reggel.* Jungitur 1. *Adverbiis.* Bene manè: Cic. *Kruto ranno.* Gar früh. *Jó reggel.* 2. Instar substantivorum *Adjectivis.* Clarum manè. Pers. *Szvetlo, chiszto, Jaszno jutro.* Der helle Morgen. *Világos virradtta.* Veteres etiam dicebant *Mani* pro *Manè*; sicut *Luci* pro *Luce*, *vesperi* pro *vespere.*

Mănĕo, es, ere, mansi, mansum, [Neu.] Cic. *Synon.* Moror, loco insisto. *Sztoim, osztajam.* Bleibe. *Maradok, mulatok.* Vid. *Consisto N.* 1. Manere apud aliquem, manere sub Jove *pro* pernoctare: Cic. 2. Vid. *Consisto N.* 2. *Duro N.* 2. *Persevero.* Lex manet: *id est* perseverat, vim suam retinet. *Cic.* Manere in officio, fide &c. h. e. perseverare. *Liv.* Manere promissis, *id est:* stare. *Virg.* 3. Vid. *Expecto, Immineo.* Et construitur cum *Accus.* Mansurus (*pro* expectaturus.) Patruum Pater est, dum huc adveniat. *Terent.* Cujus te fatum manet, *id est:* expectat, tibi imminet: *Cic.*

Mānes, ĭum, m. *plur.* Cic. Virg. *Dusse pokojneh, Dubi mertveh lyudih: Bogi mertvechki, nochni.* Die Geister der Abgestorbenen. *Megbólttaknak lelkek, bújdosó lelkek.* Observa autem nocturnos spiritus ab antiquis *Lemures* vocitatos fuisse, ex his boni *Lares*, mali *Larvæ* appellabantur. Et quia incertum erat, An hujus vel illius demortui spiritus, boni vel mali compellationem sortitus sit; Eos posteri universim *DEos Manes* nominabant. 2. Metonymicè. Vid. *Pœna, Supplicium, Miseria, Inferi N.* 1. Quisque suos patitur *Manes*: *id est* supplicia, quæ sunt apud *Manes. Virg.* Transl. verò ad alia. *Vszaki chlovek szvoje nevolye ima.* Es hat ein jeder Mensch auch seine Plage. *Mindennek vagyon maga baja.*

Mango, ōnis, m. Mart. *Szusnov nakincheneb prodavavecz.* Der die Leibeigene aufbutzet, und also verkaufft. *Fel tzifrázott Rabot eladó.* 2. apud *Plin.* Transl. ad alia. *Ponavlyavecz, Popraplyavecz sztarih dugovàny, da nye lese prodati more.* Grempler, der die alte Dinge zum verkauffen ausbesseret. *ó rubát meg-tujító, hogy annál inkább eladhassa.* 3. apud Quintil. *Sunta-munta, ki konye &c. mènya; Tersecz.* r. Ross-Tauscher. *Ló tserélö, Lóval kereskedö &c.* Hinc Mangōnĭcus, a, um, *Plin.* h. e. Pertinens ad Mangones.

Mangōnĭum, ii, n. Plin. *Ponavlyanye, osznassenye, kinchenye kakvih dugovany, dasze lagle prodati mogu; prodavanye, preménye-nye takvih dugovàny.* e. Erneuerung, Ausbesserung, Aufbutzung eines Dings auf dem Kauff; e. Tauscherey. *Valaminek ujitása, szebbítése, hogy jobban eladassék; vagy ollyan dolognak eladása.*

Mangōnīzo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Kakvo dugovanye ponavlyam, popravlyam, sznásim, kinchim za prodaju.* Etwas erneuere, ausbessere, aufbutze zum verkauffen. *Valamit meg-jobbítok, szépítek &c. hogy könnyebben eladhassam.*

* Mānĭa *juxta accentum, aliàs* Mănĭa, æ, f. Cic. *Mahnitozt, Ludozt, Maszlak, Pomamlenye.* e. Wütende Unsinnigkeit, Raserey. *Dühöszig.* Vid. *Furor, Insania.* 2. apud *Varr.* Dea Mater Manium *seu* Larium & Larvarum, *alias* Eumenĭda. Hinc apud *Fest.* accipitur etiam pro qualibet deformi persona, & terriculamento infantum.

Mănĭăcus, a, um, Ammian. *Mahnit, Lud, maszlacben.* Rasend, taubsüchtig. *Bódúlt.* Vid. *Insanus N.* 1. *Furiosus.*

Mănĭca,

Mānīca, æ, f. Virg. *Rukáv.* r. Ermel. *Kôntôs &c. úja.* 2. apud eundem: *Selezne Liſzicze.* e. Hand-Feſſel. *Bilinis.* 3. apud Cic. V. *Chirotheca.* 4. Apud Juven. *Narukva iz ſeleza &c.* e. Blech-Handſchuh. *Kar vas.*

Mānīcātus, a, um, Cic. *Rukáve, Rukavicze ali narukve kakve god imajuchi; z-rukavi napravlyen.* e. Ermel, Handſchuh habend; mit Ermel gemacht. *Kôntôs újas, keſztyûs.*

Mānīcŭla, æ, f. Plaut. *Ruchicza.* s. Händlein. *Kezetske.* 2. Transl. apud Varr. *Drévo na pluſnih ruchiczah v-ki ſe poſztavlyeno.* s. Holtz an der Pflug-Stertze. *Az eke markolatján fa.*

Mānīfestārĭus, a, um, Plaut. V. *Manifeſtus.*

Manifeſtātio, onis, f. Sulpic. ſever. *Ochituvanye, oznanenye, pred ochi poſztavlenye, objavlenye, prepovedanye.* e. Offenbahrung. *Nyilván-valóſág.*

Manifeſtè, & Manifeſtò, *Adv.* Cic. *Synon.* Apertè, clarè, perſpicuè, non obſcurè. *Ochiveſzto, ochito, na zochi, na javi.* öffentlich. *Nyilván.*

Mānīfesto, as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. *Ochitujem, na znanye dajem, ochiveſztno kaj chinim, prepovédam, obznanujem, javim.* Offenbahre, entdecke. *Kijelentem, kimondom.*

Mānīfestus, a, um, Cic. Manifeſtior, Manifeſtiſſimus, Quintil. *Ochiveſzten, ochit, znan.* Offenbahr. *Nyilván-való.* Jungitur elegantèr. *Genitivo.* Jugurtha manifeſtus tanti ſceleris. *Salluſt.* Manifeſtus mendacii. Plaut. *V-láſi zapopan, kojega làs je ochiveſzta.* Der auf einer Lügen öffentlich ergriffen vvird. *Rajta értek a' hazugságon.*

Mānīōsus, a, um, Ammian. V. *manacus.*

Mānĭpŭlāris, (*per Syncopen* Maniplaris) is, re, n. Cic. *K-vojnichkoj chheti zpadacom.* *vojnichke chete.* Zur Kriegs Rottgehörig. *Zászló alljához való.* Manipulares judices. Cic. *Iz vojnichkih chèt izebrani ſzudczi.* Aus Kriegs-Rotten ervvählte Richter. *Köz vitézekből válaſzlott Bírák.* 2. propriè: *Rukovetni.* Zur Hand-voll gehörig. *Egy maroknyi.*

Manipulārĭus, a, um, Sveton. *Idem.*

Manipulātim, *Adv.* Liv. *Na chete, Po chetah.* Von Rottzu Rotten, Rott-Weis. *Zászló alljánként, ſeregenként.* Manipulatim ſtructa Acies. *Liv.* 2. propriè: *Na rukoveti, po rukoveti, Rukovet po Rukovet.* Hand-voll-vveis. *Maroklatonként.*

Mānĭpŭlus, (*per Sync.* Maniplus) li, m. Plin. *Rukovet, Sznop.* Eine Hand-voll. *Egy marok, egy kéve.* 2. apud Ovid. *Cheta vojnichka.* Eine Rott Kriegs-Leuthe. *Egy zászló allja.* Manipulus furum. *Terent.*

Mānĭus, ii, m. Plin. *V-jutro rodyen.* Einer, der am Morgen gebohren. *Reggel ſzületett.*

Manna, æ, f. Plin. *Manna Vrúchov, droltinicze iz temianovoga dréva opadajuche, dobra dúha od ſzvetih tèl.* s. Manna, r. Himmel-Honig, von Weihrauch-Baum fallende Bröſamlein, der liebliche Geruch von heil. Leibern. *Patikában-való Manna, Fáról-való édes nedvesség. &c.* 2. Manna, n. *Indecl. ab hebr.* Man. Tertull. *Nebezki kruh, Angelzki kruh.* s. Himmel-Brod, Engel-Brod. *Mennyei kenyér, Angyali kenyér.* Cæterùm ſumuntur etiam pro eodem.

Mannŭlus, li, m. (*Dim.*) Mart. *id eſt* Juvenis mannus. *Srébe.* Ein Füllen. *Tſitkó, Tſikó.*

Mannus, i, m. Lucret. *Mal y berz kony, konyichek.* Ein kleines und geſchvvindes Pferdlein. *Kis, és gyors lovatska.*

Māno, as, are, avi, atum, (Neu.) Liv. &c. *Czedimſze, Czurìm, techem, púſcham.* Tropffe, rinne, flüſſe. *Folyok. ſzivárkodom, tſepegdegelek. Uſus:* Toto corpore ſudor gelidus manat. *Virg.* Arbor manat picem: *id eſt* ex arbore pix fluit, manat. *Plin.* Culter manat cruore: h. e. ex cultro ſtillat, fluit ſanguis. *Liv.* Aqua fontibus *vel* è fontibus manat, *pro* fluit. *Feſt.* 2. Vid. *Percrebeſco, ſerpo.* Cùm triſtis à Mutina fama manaret. *Cic.* Manaverántque à Capua conſilia in exercitum omnem. *Liv.*

Manſio, onis, f. Cic. *Oſztajanye, zaoſztajanye, zaderſanye vu kakvom meſztu.* Das Hinterbleiben, verbleiben an einem Ort, r. Auffenthalt. *Maradás.* 2. apud Plin. *Sztanye, prebivaliſche.* Das Wohnen, Nacht-Lager. *Szállás, Laká-hely.* Vid. *Diverſorium.*

Manſito, as, are, avi, atum, (Neu. *Frequ.* à maneo) Tacit. *Guſztokrat oſztajem, zaoſztajem.* Stets und offt bleibe, mich aufhalte. *Maradozok, Lakdogalom.* 2. à Mando, is, Plaut. *Guſztokrat jèm, ſvechem.* Offt eſſe, ſtets käue. *Eddegelem, Rágódom.*

Manſtūtor, oris, m. (*quaſi* Manu-tutor, qui manu tenet & tuetur) Plaut. *Branitel, obranitel.* r. Beſchirmer, Beſchützer. *óltalmazó.*

Manſvēlācio, is, ere, eci, actum, (Act.) Liv. *Krotim, tiſſim.* Begütige, ſtille, bändige, bezähme.

Digitalizirao Google

bezȟhme. *Meg-ſzelidítem.* Vid. *Cicuro, Lenio.*

Manſvēfīo, is, ĕri, factus ſum. (Paſs. *Anom.*) Gœſ. *Krotimſze, Pitomimſzé; Pitom, krotek, tib poſztájem.* Zahm, ſtill vverde. *Meg-ſzelidúlȯk.*

Manſveſco, is, ere, ēvi, [Neut.] Stat. V. *Manſveſio.* Hinc *metaph.* Tellus manſveſcit arando: *id eſt* bona & fertilis redditur. *Virg.* 2. Activè apud Stat. V. *manſuefacio.*

Manſvētārĭus, ii, m. Lamprid. *Vkrotitel divjih ſztvarih, kakti kòny, medvedov &c.* r. Bändiger, der die vvilden Thiere zahm machet. *Vadat-ſzeltditȯ.*

Manſvētè, *Adv.* Cic. *Krotko, tibo, pitomo.* Sanfftmüthig, gelind. *Szelideu.*

Manſvētūdo, ĭnis, f. Cic. *Krotkócha, Tibócha, Pitomoſzt.* e. Sanfftmüthigkeit. *Szelidſég, ſzeliggyſég.*

Manſvētus, a, um, Cic. *Synon.* Lenis, mitis, Placidus, Cicur, Facilis N. 2. *Krotek, tib, Pitom.* Sanfftmüthig, gelind, zahm. *Szelíd, ſzelid.*

Manſum, ſi, n. *Cic.* Cibus, quem dentibus ſuis comminutum Nutrices infantibus præbent.

Mantēle, is, n. *Mart.* Mantēlĭum, ii, n. Varr. *Satólnyat.* s. Tiſch-Tuch. *Abroſz.* 2. apud Plin. V. *Mappa N. 1.*

Mantēlum, & Mantellum, i, n. Lucill. V. *Mantele.* 2. Vid. *Tegumentum*: Hinc *metaph.* à Plauto uſurpatur pro quolibet velamine ad occultandum dolum ſerviente. *Vkanylivi izgovor, bimbeno zakrivalo.* e. Betrügeriſche Austede, ein Deckmantel der Boſsheit. *Hazugſág, Ravaſzſág fedezȯ.*

* Mantēs *vel* mantis, is, m. Cic. V. *Vates, Divinus & ſacerdos N. 2.*

* Mantēum, ei, n. Plin. *Meſzto za prorokuvanye.* r. Orth zum Wahr-*oder* Weiſſagen. *Jövendȯlȯk, varázslók ȯſzvegyülȯ helyek.*

Mantĭca, æ, f. Horat. *Biſzaga, putna torba, ſakely na ſzredini razrezan za pobiranye kruha &c. baſznovit.* s. Felleiſen, r. Wadſack, e. Sattel-Taſche, r. Tourniſter, Rantzen. *Nyakbavetȯ két fél iſzák, tariſznya, által-vetȯ.*

* Mantĭcē, es, f. Cic. *Prorochanſztvo, Prorokuvanya znanye, Prorochtva úmetje.* e. Wahr-*oder* Weiſſager-Kunſt. *Jövendȯlȯ, vagy varázslȯ, Jóſolȯ meſterſég.*

Mantĭcŭla, æ, f. (*Dimin.*) Feſt. *Torbicza, Biſzaſieza.* s. Räntzlein, kleines Felleiſen, Säcklein. *Iſzákotska, Tariſznyátska, által-vetȯtske.*

Mantĭcŭlārĭus, ii, m. Tertull. *Biſzago-kradlyivecz, moßnyo-* ali *keſzo-vez, tát.* r. Beutelſchneider, Dieb. *Erſzény lemetélȯ, Lopó.*

Mantĭcŭlor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Feſt. *Tórbe preglédam, pod kepenyek ali plaſcb otajno jemlyem, zpred ocbi kradem; Izſepa kaj tatczki vadim, jemlyem; Tugye moßnye praznim, odreſuiem, &c.* Aus der Taſchen nehme, unter den Mantel ſtecke, heimlich vor Augen ſtehle, Beutelſchneiderey treibe. *Tzigánykodom, valaki erſzényében* vagy *zſebében kereskedem.*

Mantīle, is, n. *Ovid.* propriè V. *Mantele,* Vulgo verò accipitur pro ſolo Linteo, quo manus terguntur. V. *manutergium.*

Mantīliārĭus, ii, m. Plaut. *Ki Ruchnike, ſztólnyake &c. déla, ſiva* r. Handtuch-*oder* Handquel-macher, Schneider. *Kendȯ, Abroſz tſinálȯ ſzabó.*

Mantiſcĭnor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Plaut. V. *Divino.*

Mantiſſa, æ, f. (*aliàs* Mantīſa) Feſt. *Pridavek, Pridav, Pridodak, Nadavek, Nadodak, Nadodavak.* e. Zugab, r. Zuvvurff, e. Zuvvaag. *Rendelt elédelhez adatott tóldalék, ſzerzés.*

Manto, as, are, avi, atum, [Neut. *obſol.*) Plaut. V. *Expecto, maneo.* Manta modò: *pro* expecta. *Plaut.*

Mănuāle, is, n. *Ruchna knißicza, molitvena knißicza,* vulgo *manuval.* s. Hand-Büchlein, Beth-Büchlein. *Imádſágos könyv.*

Manualis, is, *com.* le, n. Plin. *Ruchni, naruchni, k-ruki zpadaiuchi, za jednu ruku ſ'irok.* Zur Hand gehörig, Hand-breit, Hand-vveit. *Kézi, kézhez-valȯ, kézben foghatȯ, egy kéz, egy nyomni ſzéles.*

Mănuārĭus, a, um. Gell. *Z-rukami zaſzlußen, z-delom rúk zadoblyen.* Mit Hand-Arbeit gevvonnen. *Kézi munkával nyert, kereſett.* Item V. *manuarius.*

Mănūbĭæ, arum, f. *Plur.* Cic. *Vojnichki dobitek, dobichek od obladanoga nepriatela vuzet, zadoblen.* e. Kriegs-Beut von übervvundenen Feind gevvonnen. *Ellenſégtȯl táborba nyert préda.* Hinc Transl. ad alia in genere V. *Præda, ſpolium.* ità *Cic.* Manubias facere: *pro* prædari. *Cic.* 2. apud Aſconium. *Penezi iz prodanoga rechenoga dobitka prieti.* Aus Verkauffung der Kriegs-Beut gelöſtes Geld. *Prédából árúltt pénz.*

Manubiālis,

Digitalizirao Google

Manubiālis, is, *com.* le, n. Svet. *Vu nepriatelske vojſzke razboju doblen, k-vojnicbkomu ſzilnomu dobitku zpadajuchi.* Von übervvundenen Feinden gevvonnen, zur Kriegs-Beut gehörig. *Prédából-való.*

Manubiārĭus, a, um, Plaut. *Idem.*

Mănŭbĭus, a, um, Plaut. *Idem.*

Mănŭbriātus, a, um, Amm'an. *Derſalo imajuchi.* Hefft habend, mit einer Handhab. *Nyeles, maroklatos.*

Manubriŏlum, i, n. Celſ. *Ruchicza, derſalcze, Toporiſchecze, Balangyicza.* Kleines Hefft, Hefftlein, Handgrifflein. *Nyeletske, Maroklatotska.*

Mănŭbrĭum, ii, n. Plaut. *Ruchicza, Derſalo, Toporiſchce, Balangya &c.* e. Handhebe, r. Hefft. *Maroklat, nyele valaminek.*

Mănuciŏlum, *vel* Maniciolum, li, n. Petron. V. *Faſciculus N.* 1. *Manipulus N.* 1.

Mănŭcŭla, (*aliŭ* Mănūcŭla, *idem eſt de caterĭs hujuſmodi derivatĭs*) æ, f. Vitruv. V. *Manica N.* 1.

Manucŭ'ātus, Maniculātus, *vel* Manuleātus, a, um, Plaut. V. *Manicatus.*

Mănū dūco (*vel inſtar Compoſitæ vocĭs* Mănŭdūco, *id quod & de aliŭ hujusmodi compoſitĭs, quæ brevitatĭs gratiâ prætermitto, intelligi debet.*) is, ere, uxi, uctum. (Act.) *Za ruku pelyam, vodim, kôga vu kaj vputyujem.* Bey der Hand führe, anleite. *Kézen vezetem, valakit valamire igazgatok.*

Manuductio, onis, f. *Za ruku pelyanye, vodenye, vputenye.* e. Handleitung, Anleitung. *Kézen vezetés, igazgatás, oktatás.*

Manuductor, oris, m. *Za ruku voditel, vodya, vpuchavavecz.* Bey der Hand Führer, Leiter. *Kézen vezetŏ, igazgató, oktató.*

Manufactūra, æ, f. Plin. *Ruke-delo, z-rukum vuchinyeno dugovanye.* e. Hand-Arbeit, Waar ſo mit der Hand gemacht vvird. *Kézi munka, kézzel tſinált munka.*

Manufactus, a, um, Cic. *Z-rukum napravlyen, Ruko-delni.* Von Hand gemacht. *Kézzel tſinált.* Item V. *Artificialĭs.*

Mănŭlĕa, (Mănūlĕa) æ, f. Vitr. V. *Manica N.* 1.

Manuleārĭus, ii, m. Plaut. *Krajàch, ki z-rukavi opravu déla.* r. Schneider der mit Ermeln Kleyder machet. *Hoſzſzú újú rukát varró ſzabó.*

Manuleātus, a, um, Plaut. V. *Manicatus.* Homo manuleatus: *id eſt* Tunicis manicatis indutus. *Sveton.*

Manumiſſio, onis, f. Cic. *Szlobode davanye, oſzlobodyenye: od podloſnozti odpuſchanye, odvezanye: ſzlobodnozti dopuſchanye.* e. Freylaſſung, Befreyung, Erlaſſung der Leibeigenſchafft. *Rabſágból, jobbágyſágból ſzabadſágra botſátás.*

Manumiſſor, oris, m. Tertull. *Szlobode davavecz, ſzloboditel, puſztitel, odpuſchavecz, ki kôga iz ſzuſanſztva ali podloſnozti ſzvoje puſcha.* r. Befreyer, Lediglaſſer, der einen in die Freyheit ſetzet. *Rabſágból, jobbágyſágból ſzabadſágra botſátó.*

Mănūmitto, *aliŭ* mănŭmitto, is, ere, īſi, iſſum, (Act.) *Sic & alia quàm plurima verba, cum ſuis derivatĭs, eodem jure componi poſſunt.*) Cic. *Szlobodu dájem, ſzlobodnoga chinim, odpoſſi'yam, vu ſzobodſchinu poſztavlyam; Iz ſzlu'be, duſne podloſnozti ali ſzuſanztva drugam puſcham.* e. Freyheit gebe, in die Freyheit ſetze, frey mache, der Dienſtbarkeit, Leibeigenſchafft-erlaſſe. *Szabadſágra botſátom; Jobbágyomat, rabomat ſzabad emberré téſzem.*

Mănŭor, aris, atus ſum. *Verb. Antiqu.* (Depon.) *Laberius* apud Gell. V. *Furor.*

Manuprētĭum, ii, n. Cic. *Plácha za delo, preſtimavanye dela.* r. Macher-Lohn, e. Schätzung der Arbeit. *Munkái bér, munka fizetés.* Alii legunt *Manupretium & Manipretium.*

Mănŭs, ûs, f. Cic. 1. *Ruka.* e. Hand. *Kéz. Uſus:* Plenâ manu. Cic. *Z-punum rukum, obilno.* Mit voller Hand, reichlich. *Teli kézzel, Bŏven.* Vide *Amplè, Copioſè, Abundanter.* Per manus: *pro* Operâ manuum. *Cic.* Manibus, pedibúſque aliquid agere: *pro* omnibus viribus, omni conatu, ſummâ diligentiâ. Terent. *Z-vſzum marlivoſztjum y mochjum kaj opravlyati.* Mit allen Fleiſs und Kräfften etvvas verrichten. *Nagy ſzorgalmatoſſággal és erŏvel valamit véghez vinni.* Multas manus poſcit hoc opus: *pro* Eſt multi laboris. *Plin.* Manus conſerere, conferre. *Cic.* Item: Accedere ad manum: Nepos. *Iz bliza vojuvati, pochetiſze bitti, na ruke ali ſzablye dojti.* Nahe ſtreiten, anfangen zu ſtreiten, ſchlagen, fechten. *Kŏzélről bartzolni, badakozni, viatkodni, kardoskodni kezdeni.* Vide *Conſero.* Manum non verterim: *Cic. Vulgus verò:* Nec pedem moverem propterea. *Ja nebi zato ni ruku (nogu) zdignul, genul.* Ich vvollte nicht die Hand darum umkehren. *Még a' kezemet* vagy *lábamot ſem mozdítanám-meg érette.* Manus dare. *Horat.* Et Manus ſurſum tollere. Cic. *Podloſitiſze, podatiſze, pokornomu biti, privoliti.* Sich unterv'verffen, ergeben,

Digitalizirao Google

gehorchen, *oder* gehorſam ſeyn, zu etwas verwilligen. *Kezet adni, Magát más-alá vetni, Engedelmes lenni, Egyet érteni.* Manum afferre *vel* inferre: *pro* vim facere. *Cic.* Vide *Infero N.* 11. Manibus prælium facere: *id eſt:* Manus conſerere, comminus pugnare. *Salluſt.* Manu docere: *pro* apertè docere. *Cic.* Manum ferulæ ſubducere: *Eſt* in literis profeciſſe, & jam deſinere in ludo litterario verſari. *Juven.* Manus tollere: *id eſt* ſigna lætitiæ dare. *Cic.* Manum de tabula tollere. Cic. *Vu zverßenyu kakvoga poſzla lenomu biti; pochet poſzel oſztaviti.* In Vollendung eines Dings nachläſſig ſeyn; von der angefangenen Arbeit aufhören, nachlaſſen. *Valami dolognak elvégezéſében reſtelkedni; Az elkezdett munkát félbe-hadni.* Manus tendere. Gæſ. *Pomoch, miloſchu proſziti; molitiſze.* Um die Hülffe, Barmhertzigkeit anruffen. *Segétſéget és irgalmaſságot kérni.* Manum habere intra pallium *vel* ſub pallio: h. e. Languere, in otio verſari, ſinè labore eſſe. *Quintil.* Ad manus rem venire; *vel* Rem ad manus revocare: *pro* Ad arma venire, prælium incipere, Manus conſerere. *Cic.* Summam manum alicui rei imponere: *eſt* rem perficere. *Virg.* Abſtinere manus: *pro* Continere animi impetum. *Cic.* Manus Manum lavat. *Prov. Senecæ.* h. e. Alter alteri ſuccurrit, opitulatur, auxilio eſt, opem fert. 2. Metonymicè *Oblaſzt, mòch, krépoſzt.* e. Gevvalt, Macht. *Hatalom, Tehetség, Erő. Uſus:* Præ manibus, *vel* manu eſſe. *Plaut.* Inter manus, *vel* ſub manu (Manibus) *vel* in manu (Manibus) alicujus eſſe. Cic. *Riti pod chium oblaſztjum.* Unter eines Gevvalt ſeyn. *Valaki hatalma alatt lenni.* Eſt ad manum. Cic. *Pri rukah imam, pod mojum oblaſztjum je.* Ich habe es bey Handen, unter Händen. *Kezemben* vagy *kezemnél vagyon; hatalmamban vagyon.* Non eſt in mea manu. Plaut. *To ni na mojoj volyi; To ni pod mojum oblaſztjum.* Das ſteht nicht bey mir. *Nem rajtam áll, nintſen az én akaratomban.* 3. Pariter Metonymicè. *Ruke piſzmo.* e. Handſchrifft. *Kéz írás.* Manus eorum docent. Cic. *Piſzma nyihova vuchè y ſzvédoche.* Ihre Handſchrifften bevveiſen dieſes. *Magok kezek írásai bizonyítják.* 4. iterum *Metonymicè* Vid. *Pictura.* ità Mart. 5. Transl. *Vnoſina, kup lyudztva, kupchina Junakov* &c. Ein Hauffen Volcks. *Hadi Sereg, Gyülés.* Parata prælio manus. Tacit. *Kupchina junakov za vojuvanye pripravna.* Ein Hauffen Soldaten, ſo zum Streit gerüſtet. *Hadakozásra készen-lévő ſereg.* 6. Præ manu dare pecuniam alicui, Terent. *Kômu penezė napervo odbroiti.* Einem Geld vorſchieſſen. *Valakinek pénzt előre adni.* 7. Ferrea manus. Lucret. *Selezna machka.* Ein Eyſerner Hacke. *Vas matska, vas borog.* &c.

Mănus, a, um, (*obſol.*) *Varr.* & Mănuus, a, um, (*obſol.*) Feſt. V. *Bonus.*

Mănutĕneo, es, ere, ui, entum, (Act.) *Kaj branim, vu pervom ſztaliſſu vderſavam.* Vertheidige, ein Ding bey ſeinem Weſen erhalte. *óltalmazom, maga állapotjában meg-tartom.*

Mănutergĭum, ii, n. Iſidor. *Ruchnik, obriſzach.* s. Handtuch, Wiſchtuch, e. Handquele, s. Schnuptuch. *Kendő, teſzkendő.*

Măpālĭa, ium, n. *plur.* Liv. *Paſztirzke buticze, Muske biſicze, Poſzke kuchitze.* e. Schäffer-Hütten, s. Hirten-Bauern-*oder* Feld-Häuslein. *Kalyibák, Juhász hajlékok.*

Mappa, æ, f. Quintil. *Sztolni rubecz, zabriſzanye rùk y vuſzt rubecz.* s. Teller-Tuch, e. Tiſch-Serviet, s. Fa ſcheinle, Facinet. *Aſztal keſztenő, Tányér törlő.* 2. In ſenſu vulgari V. *Mantele N.* 1. 3. apud *Mathem.* Mappa geographica. *Karta zemelyzka, na kojoiſze ali vſza zemlya, ali pak ſztran kakva zemlye izpiſſuje.* Eine Land-*oder* Welt-Charte, vvorauff entvveder die gantze Welt, oder ein Theil derſelben entvvorffen iſt. *Tábla, mellyen vagy az egéſz világ, vagy réſze a' földnek le-irattatik.*

Mappŭla, æ, f. (*Dim. â* Mappa) *Hieronym.* Parva mappa, Linteolum. *Vulgo* Vid. *Mappa N.* 1. 2. propriè: *Mali ſztolni rubchecz, obriſzachicz.* s. Teller-Tüchlein, Tiſch-Tüchlein. *Aſztal keſzkenőcze.*

* Mărasmus, i, m. Medic. *Tela ginenye, neſztajenye.* e. Leibs-Verzehrung. *Teſtnek elaſzáſa, ſzáradáſa.*

* Mărăthrītēs, æ, m. Colum. *Iz ſzladkoga Januſſa Vino.* r. Fenchel-Wein. *Kapros-vagy Kőménves-bor.*

* Mărăthrum, *vel* Marathron, i, n. Plin. Vid. *Fœniculum.*

Marceo, es, ere, cui, (Neu.) Liv. *Vènem, tubnem, ginem.* Welch vverde, vervvelcke, verderbe. *Elhervadok, Fonnyadok.* 2. Transl. apud *Lucr.* Vid, *Deficio N.* 1. *Langueo.*

gueo. Marcet animus : *pro* Languet. *Cels.* Marcere vinô. Liv. *Od vina oſzlabiti*, *ſzlabomu poſztáti*. Vom Wein ſchvvach vverden. *Bortól meg-erőtlenedni.*

Marceſcĭbĭlis, is, *com*, le, n. PP. *Povenliv*, *tuhniv*, *ginliv*, *gnyinliv*, *vbeſza neſztúje*, *prehajajuchi*. Vervvelcklich, vergänglich. *Elfonnyadható*, *hervadható*.

Marceſco, is, ere, (Inch.) Plin. *Venuti*, *ginuti*, *tubneti*, *gnyiti pochinyam*. Welck, vverde; anfange faul, vvelck zu vverden. *Fonnyadni*, *hervadni*, *ſenyvedni kezdek*. 2. Metaph. V. *Langueſco*. Marceſcere deſidiâ & otiô. Liv. *Zevſzemaſzе poléniti*; *V-nemár y lénoſzt ſze puſztiti*; *Dokoncza lenomu poſztati*, *biti*. Gantz faul und träg ſeyn. *Elpuhúlni a' nagy reſtség miá.*

† Marchĭo, ōnis, *com*. *Et* † Marggravius, ii, m. *Latinè* Limitum Dominus, *vel* Limitum Præfectus. *Goſzpodin Megye*, *Megyo vlaſztelin*, *Poglavár Megye*. r. Marggraff, Grentz-Richter. *Márk-gróf-tür*; *Tartománynak*, *határnak tiſztje*.

† March ōnātus, ûs, m. *Megyo-Vlaſztelinztvo*; *Mègy poglavarztvo*, *Goſzpodinztvo*. e. Marggrafflichaft. *Márk-gróf-úraság*; *Tartománynak*, *határnak tiſztsége*.

Marcĭdŭlus, a, um, (Dim.) Martian. Capell. *Malo povenyen*, *navenyen*; *malo tubnen*, *Prituhnen*. Etvvas vvelck, ein vvenig faul *oder* hinfällig. *Kevéſre fonnyadtt*, *roſzbadott*.

Marcĭdus, a, um, Ovid. *Povenyen*, *tuhnen*. Welck. *Elfonnyadtt*, *elhervadtt*. Transl. apud *Plin*. Vid. *Languidus*.

Marcĭus, (Martius, Marſicus) panis, *aliàs* Paſta regia. *Marczepan*, *oſzebuine ſzladkoſta regia*. *Marche y dobrote krub*. r. Marcipan. *Márczafánk*.

Marcor, ōris, m. Senec. *Tuhnenoſzt*, *venenye*, *gnyilina*, *Povenyenoszt*. e. Vervvelckung *Elfonnyadás*, *Elhervadás*. 2. Transl. apud *Vellej*. Vid. *Languor*.

Marcŭlus, i, m. Martial. *Kovachko*, *najmre pak kotlarzko kladivcze*, *iliti natukachecz*. s. Schmied-Hämmerlein, Kupfferſchmied-Hämmerlein. *Kovátſok kalapátſa*, *Réz mívéſek kalapátſa*.

Măre, măris, n Cic. *Morje*, *more*. s. Meer. *Tenger*. Mare cœlo miſcere: *Virg. vel* confundere: *Juven*. h. e. omnia perturbare, nihilque non tentatum relinquere, Mari, terráque quærere; *eſt* ſummam diligentiam in re quapiam inveſtiganda adhibere. *Cic*. Maria & montes polliceri: *eſt* res maximas polliceri. *Salluſt*.

Marga, æ, f. Plin. *Béla zemlya za gnojenye polya haſznovita*. Gevviſſe vveiſse Erden. *Fejér kréta ſzabádu föld*.

* Margăris, ĭdis, f. Plin. *Od palme drévá ſzitá biſzeru ſzpodoben*. Eine Gattung Dattel-Kern. *Pálma gyümölts gyöngyhöz haſonló*.

* Margărīta, & Margārīta, æ, f. Cic. *Biſzer*, *Gyungy*. s. Perlein. *Drága gyöngy*.

Margarītārĭus, ii, m. Jul. Firm. *Biſzernik*, *Biſzero-terſecz*, *Gyungyar*, *Gyungyo-terſecz*. r. Perlein-Krämer, Jubilierer. *Gyöngy-árrost*.

Margarītātus, a, um, Fortunat. *Z-biſzerom nakinchen*. Mit Perlein geziehret. *Gyöngyel ékeſitett*.

Margarītĭfer, ĕra, ĕrum: Plin. *Gyungyo-noſz*, *Biſzero-noſz*. Das Perlein trägt. *Gyöngytermö*.

Margarītum, i, n. Tacit. V. *Margarita*.

Marginālis, is, *com*. le, n. *Krajni*, *k-kraju* ali *k-okrajku zpadajuchi*. Zum Rand gehörig. *Szélhez-való*.

Margĭnātus, a, um. Plin. *Kraj ali okrajek imajuchi*. Das einen Rand hat. *Széles*, *kinek ſzéle van*.

Margĭnĕus, a, um. *Idem*.

Margino, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Kraje délam*, *okrájam*. Einen Rand mache, Berande. *Békerítem*, *Bépárkányozom*.

Margo, ĭnis, m. *vel* f. *Curt*. Extremitas, atis, f. Cic. *Kraj*, *okrajek*, *konecz*. Rand, Bort eines Dings. *Széle akárminek*. Margines Libri, folii, fluminis, imperii &c. *id eſt* Extremæ partes, ſeu Extremitates.

MĂRĬA, *vel* MARĬA, æ, f. *Preſzladko y ſzlavno Ime Bogorodicze*, *prechiſzte vſzagdar Devicze*; *prez vſzake trube y ſzkrunye gréha od Sz. Anne y Joakima prietey rodyene kchere*. r. Süſſe Nahmen der Gebährerin Gottes, der reinſten Jungfrauen; vvelche ohne einziger Mackel der Sünde von der Heil. Anna und Joackim empfangen und gebohren vvorden. *Gyönyörüséges és leg-édeſebb neve az iſten ſzent Annyának*, *mindenkoron ſzeplőtelen maradott ſzűznek*; *a' ki minden makula és motſok-nélkül ſzent Annától és Sz. Jóákimtól fogantatott és ſzületett*.

Mărīnus, a, um, Cic. *Morſzki*, *od morja*, *k-morju ſzpadajuchi*. Aus dem Meer, dem Meer zugehörig. *Tengeri*.

Mărīſca, æ, f. Cato. *Velika y netechna ſzmokva*.

Digitalizirao Google

kva. Groſse und ungeſchmackte Feigen. *Nagy ès ízetlen fúge.* 2. Transl. apud *Juven.* idem ac *Tubercula ulceroſa*, quæ ex præpoſtera libidine in poſteriore corporis parte enaſcuntur.

Mărĭſcus, ci, m. *vel* Mărĭſcum, i, n. Plin. *Morſzki veliki rogoz.* Groſser See- *oder* Meer-Bintz. *Nagy tengeri kâka.*

Mărīta, æ, f. Horat. *Zakonzka Sena.* e. Ehefrau. *Férjhez mentt Aſzſzony.*

Mărītālis, is, *com.* le, n. Colum. *Zakonzki, biſno-druſni.* Zu der Ehe gehörig. *Férjhez-való.*

Mărĭtĭmus, a, um, Cic. *Primorzki.* Bey dem Meer. *Tenger mellyéki.* Item V. *Marinus.* Æſtus maritimi *pro* marini. *Cic.*

Mărīto, as, are, avi, atum, (Act.) Sveton. *Za muſa dajem, V-dajem, Omuſim.* Verheirathe, verehliche. *Férjnek-adom.* Dicitur etiam de viris apud *Tacit.* item de Beſtiis apud *Varr.* item de rebus aliis, ut vitibus &c. apud *Horat.* Adulta vitium propagine maritare altas populos: *id eſt* Palmites Vitium altis populis illigare, innectere, circumvolvere. *Horat.*

Mărītus, i, m. Cic. *Mus, biſvi tovaruß, biſni drùg, zakonzki cblovek.* r. Ehemann. *Férj.* Dicitur etiam de beſtiis apud *Horat.* *&c.*

Mărītus, a, um, Liv. *Hiſno-zakonzki, biſno-tovaruski, biſno-druski, drusni* Ehlich. *Férjes, Férji.*

Marmor, ŏris, n. Cic. *Mramor, kruto tverdi kamen.* r. Marmelſtein. *Márvány-kő.* 2. Poëticè apud Virg. V. *Mare.*

Marmŏrārĭus, ii, m. Senec. *Mramorar, ki Mramore réſe, gladi, &c.* r. Marmorſtein-Polierer, der im Marmelſtein arbeitet. *Márvány-kő faragó.*

Marmŏrātio, onis, f. Apul. *Mramorenye, Zidanye iz mramora.* e. Bemarmelung, r. Bau aus Marmelſtein. *Márványozás, Márványból épités.*

Marmŏrātum, i, n. Varr. *Iz ztuchenoga mramora y vapna ali drugoga belila napravlyena maz; Pomramorenye; Na ſzpodobu mramora ſztèn kinchenye.* Pflaſter von zerſtoſſenen Marmelſtein und Kalck gemacht. *Márvány kőből tſinált méſz.*

Marmŏrātus, a, um, Cic. *Pomramoren; Z-mramorom obdélan.* Mit Marmelſteinen beſetzt oder belegt. *Márvány-kővel megrakodtt.* Marmorata pavimenta. *Cic.*

Marmŏrĕus, a, um, Cic. *Mramorni, Mramorzki, iz mramora.* Marmelſteinern, aus Marmelſtein. *Márvány-kőből való.* 2. apud *Ovid. Metaphoricè* Collum marmoreum. *Bélo y lépo gladko gerlo.* Ein vveiſs und ſchön glatter Hals. *Feiér ſzép nyak.*

Marmŏro, as, are, avi, atum, (Act.) Lamprid. *Z-mramora délam; na ſzpodobu mramora napravlyam, obdelávam, kinchim.* Aus Marmelſtein mache, dem glatten Marmelſtein gleich mache. *Márványozok, Márvány-kő formára tſinálok.*

Marmŏrōſus, a, um, Plin. *Pun mramora, mramoru ſzpodoben.* Voll Marmor, dem Marmolſtein gleich. *Márványos, Márványhoz haſonló.*

*Marra, æ, f. Colum. *Plevelnyak; motichicza za podrezavanye ali izkápanye trav, dracha.* e. Jäthaue, s. Grab-Eyſen, e. Krauhacke. *Gyökér ásó kapátska, gyomláló kapátska.*

Mars, martis, m. *per Syncop. ab antiq.* Mamers. *Et per Epentheſin.* Māvors, ortis, m. Cic. *Bòg vojſzke pri Poganineh.* r. Kriegs-Gott Mars bey denen Heyden. *A' hadnak Iſtene.* Mars communis. *Cic. id eſt:* Varius; quia jam huic, jam illi parti favet. 2. Metonymicè. *Boj, Voj, Vojſzka.* r. Krieg. *Had.* Hinc: Aperto marte aliquem aggredi. Ovid. *Odperto y ochiveſzto ſzuprot kómu vojuvati: Ochiveſztoſze kóga popaſzti.* Einen aufrichtig und öffentlich beſtreiten: *oder*: Einen öffentlich angreiffen, anfahren. *Nyilván valaki ellen hadakozni:* vagy: *Himezés hámozás-nélkül ſzóval reámeni.* Æquo marte pugnare. Liv. *Z-jednakum jakoſztjum y ſzrechum vojuvati, boritiſze.* Mit gleichen Kräfften und Glück ſtreiten. *Egyenlő erővel és ſzerencsével hadakozni.* Siniſtro marte pugnare. *Neſzrechno vojuvati.* Unglüchlich kriegen. *Szerencsétlenül hadakozni.* Ancipiti, dubio, *vel* vario marte pugnare. *Dvojno vojuvati:* iliti: *Neſztalnu ſzrechu vu bojuimati.* Zvveiffelhafftig kämpffen. *Kétségesen hadakozni.* Noſtro marte aliquid agere. Cic. *Iz ſzame naſſe moguchnoſzti, prez vſzake tugye pomochi, kaj chiniti, opraviti.* Aus unſeren eigenen Kräfften etvvas thun. *Magunk tehetségünkből mivelni valamit.* 3. Mars. *Jedna zmed ſzedem meſzto preményajucseh zvézd* iliti *Planèt, koja vu dveh lettah jenkrat nebo obhaja.* Einer aus den ſieben Planeten, vvelcher bey nahe in zvvey Jahren um den Himmel herum laufft. *Egyike a' hét planétáknak.* ità Cic.

Marspĭter,

Digitalizirao Google

Marspĭter, ĭtris, m. *id eſt* Mars pater; *Sicut* Jupiter, Jovis pater. *Gell.*

*Marsŭpĭum, ii, n. Varro. *Moßnya, keſza za novcze.* s. Geld-Seckel, r. Beutel. *Erſzény, Tarſoly.*

Martes, is, f. Martial. *Kuna.* e. Marder. *Neſt, Nyeſt.* Martes ſcythica. *Nyuſzt.* r. Zobel. *Nyuſzt, Nuſzt.*

Martiālis, is, *com.* le, n. Cic. 1. *K-krivomu Bogu Mars zvanomu zpadajuchi.* Item: *Vojnichki, Taborſzki, Junachki, Viteski.* Zu dem Abgott Mars gehörig. *Item:* Kriegeriſch, tapffer, Heldenmüthig. *Márthoz-való.* Item: *Hadakozó, badi.* 2. Martialis, is, m. *Poëta epigrammaticus*, qui ſub Imperatoribus Domitiano, Nerva, & Trajano vixit ac floruit.

Martiānus, a, um, Cic. V. *Martialis N.* 1.

Martĭcŏla, æ, m. *Ovid.* Qui Martem colit. *Vojnik, Junak.* r. Kriegs-Mann. *Tábori ember, katona.*

Martĭgĕna, æ, *com.* Ovid. *Od Boga Voiſzke Mars zvanoga rodyen, rodyena.* Von Mars gebohren. *Márstól ſzületett.* Apud *Plin.* Martigenus, a, um. *idem.*

Martĭus, ii, m. Varro. *Szuſſecz Meſzecz*, ali: *Gregurſchak.* r. Mertz-Monath. *Böſtmás hava.* Sumitur *Adjectivè* Martius, a, um. Cic. *K-ſzuſzczu meſzeczu zpadajuchi, ſzuſzchev.* Zum Mertz-Monath gehörig. *Márczius.* Idus martiæ. *Cic.* Item

Martĭus, a, um, Ovid. V. *Martialis, bellicoſus.*

Martŭlus, li, m. Vid. *Marculus.*

*Martўr, ўris, *com.* Prudent. *Muchenik: ki, z-preleanyem kervi ſzvoje, Iſztini prave vere ſzvedochanztvo daje, y nyu potverdyava.* r. Martyrer, Blut-Zeug, der mit Vergieſſung ſeines Bluts die Chriſtliche Wargheit bezeuget. *Márthirom, Vérrel Bizonyság-tévő.* Propriè V. *Teſtis.*

*Martўrĭum, ii, n. *propriè* Vid. *Teſtimonium.* Apud Xtianos *Muchenichtvo, Muchitelztvo.* r. Martyrer-Tod, e. Marterung. *Márthiromság* ità Tertull.

†Martўrĭzo, as, are, avi, atum, (Act.) *Muchenike chinim, za kerſztyanzku praviczu muchim Muchenike.* Martyrer mache, Martyrer beinige. *Márthirommá teſzem, kénzom.*

*Martўrŏlŏgĭum, ii, n. *Muchenikov Kniga.* s. Martyr-Buch. *Márthiromokot bliró könyv.*

Mās, măris, m. Cic. *Szamecz, Muzka glava.* r. Mann, s. Mänal, Mannsbild. *Him, Férfi.* dicitur promiſcuè de hominibus & beſtiis.

Mascŭleſco, is, ĕre, (Inchoat.) Plin. *Synon.* Maſculus fio. *Szamecz poſztájem. Muzkoga ſzpola bivam.* Männlich vverde. *Férfiúvá léſzek.*

Maſcŭlētum, ti, n. Plin. *Meſzto, na kojem ſzamczi terſzi na viſzinu rozgue puſchajuchi poſzadyeni jeſzu.* r. Ort, allwo die hoch auferzogene Männel-Wein-Reben gepflantzet ſind. *Magasan fák a felbotſzatott ſzőlő veſſzőkkel teli hely.*

Maſcŭlinè, *Adv.* Arnob. *Po muzko, kak Jze muzkoga ſzpola dyſztoja.* Männlich. *Férfiúi módra.*

Maſcŭlīnus, a, um, Plin. *K-muzkomu ſzpolu zpadajuchi, muzkoga ſzpola, Muzki.* Zum Mannsbild gehörig, des Männlichen-Geſchlechts, Männlich. *Férfiúi, himbez-való.*

Maſcŭlus, i, m. (*Dimin. à* Mas) Liv. *Szamchecz.* s. Männlein. *Himetske, Férfiatska.*

Maſcŭlus, a, um. Horat. 1. V. *Maſculinus.* 2. apud eundem *Transl.* Vid. *Fortis, Animoſus, Generoſus.*

Maspĕtum, ti, n. *Plin.* Folium Laſerpitii Apio ſimile.

Maſſa, æ, f. Virg. *Téſzto.* r. Teig. *Téſzta.* Transfertur etiam ad alia: *Ut* Maſſa picis. *Virg.* Maſſa ferri. *Colum.*

Maſſăgĕtæ, arum, m. *plur.* à *Singul.* Maſſăgĕtes *vel* Maſſageta. Populus Sarmatiæ Europæ, *aliis* Scythicæ.

Maſſĭcus, i, m. Horat. *Breg vu Kampanii, na kojem oſzebujne dobrote vino ráſzte.* Ein Berg in Campanien, darauf köſtlicher Wein vvächſt. *Hegy Kámpániában, mellyen igen jó bor termik.*

Maſſĭcus, a, um. Horat. *Zpadajuchik-rechenoj geri ali bregu.* Zum benandten Berg gehörig. *Maſſikáboz-való.* Maſſicum Vinum, Virg. *Goſzpodzko y verlo Vino.* Ein herrlicher und köſtlicher Wein. *Drága és úri bor.*

Maſſo, as, are, avi, atum, (Act.) Lucr. *Teſztim, Vteſztim, Téſzto napravlyam.* Teig mache, dick mache. *Dagaſztom.*

Maſſŭla, æ, f. (Dimin.) Colum. *Téſztecze, Malo téſzto.* Kleiner Teig. *Téſztátska.*

Maſtĭcātio, onis, f. Cæl. Aurel. *Svekanye, Svechenye.* Das Käuen. *Megrágás.*

*Maſtĭchē, *vel* Maſtĭcē, es, f. Plin. *Szmola iz drêva Maſtik, drugach Mirtovike.* Ein Gummi aus dem Maſtix-Baum. *Máſtix fáról-való ſzurok.*

Digitalizirao Google

Maſtĭcĭnus, a, um, Pallad. *Mirtviko-ſzmoleni.* Zum Maſtix-Gummi gehörig. *Máſtiks ſzurokhoz-való.* Vid. *Lentiſcinus.*

Maſtĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Medic. *Szem, Szekam.* Kaue, Käue. *Megrágom az-eledelt.* Vid. *Mando, is.*

Maſtīgĕus, a, um, & Maſtigeus, ei, m. Plaut. Vid. *Sequens.*

*Maſtīgĭa, æ, m. Plaut. *Bichuvanya vréden chlovek.* Menſch der Geiſslens vverth iſt. *Oſtorozásra méltó.*

*Maſtīgŏphŏrus, i, m. Prudent. Vide *Lictor.*

*Maſtix, īgis, m. *Bich, Korbàch.* Eine Geiſſel, Beitſche. *Oſtor, korbács.* 2. Metaph. *Kî drugoga nazochi z-rechmi pſzuje, krivo govoreth:* ali *iz ſále pßani, ſzramoti, prigovarja.* r. Verläumbder, Schmächer, Schelter, Tadler. *Máſt ſzemben gyalázó, meg-ſzóló, Tsúfoló, Trêfálódó.*

Maſtrūca, *vel* Maſtrūga, æ, f. Veſtis ex pellibus, qua Sardi utebantur. *Cic.*

*Maſtus, i, m. Virg. 1. Vide *Mamilla.* 2. Transl. *Czèvzdenchena, iz koje voda Czuri na priliku pèrſz* ali *Czeczka napravlyena,* s. Brunnen-Rohr denen Brüſten gleich. *Kút tsév, tsetshez haſonló tſatorna.* ità Vitruv.

*Mătæŏtechnīa, æ, f. *Meſtria prez vſzake haſzni.* Eine vergebliche Kunſt. *Haſzontalan meſterség.*

Mătella, æ, f. (*Diminut. à* Matula) Mart. *Nochna potreboche poſzudicza.* s. Nacht-Geſchirrlein. *Húgyó edènyetske.*

Mătellĭo, ōnis, m. Cic. *Vodena Poſzuda.* s. Waſſer-Geſchirr. *Viz-edèny,* 2. apud Vitr. Vid. *Matella.*

Mătecŏla, æ, f. Cato. *Plevacha, Grablye, Motichicza.* e. Jetthaue, Karſtlein. *Gereblye neme, kapát'ka.*

Măter, tris, f. Cic. *Majka, Mati, Mater.* e. Mutter. *Anya.* 2. Transfertur & ad Arbores, & ad cauſas rerum alias etiã inanimatas.

Mătercŭla, æ, f. Cic. *Majchicza, Mamicza.* s. Mütterlein. *Anyátska.*

Măterfămĭlĭâs, Matrisfamiliâs, f. Cic. *Goſzpodinya, Goſzpodaricza.* peregt. *Gazdaricza.* e. Haus-Frau. *Gazd-Aſszſzony.*

Mătĕrĭa, æ, *vel* Materies, iĕi, f. Cic. *Materia, dugovanye, ſztvàr vſzakojachka, iz koje kaj biva, chiniſze.* Aller Zeug, allerley Materi, vvoraus man etvvas macht. *Matèria, minden a' miből valami léſzen.* Materia dicendi; *id eſt* Res, de qua fit ſermo. *Quintil.* 2. apud Salluſt. V. *Occaſio, Cauſa.* Cupido pecuniæ eſt materies omnium malorum: Salluſt. *Szkupoſzt y prevelko blepenye za peneze vſzega zla y neſzreche je zrok.* Aus dem Geitz kommt alles Unglück her. *A' fösvénység, és a' pénznek felettébb-való kivánsága, minden roſzſznak és ſzerentétlenségnek eredete és oka.*

Mătĕrĭālis, is, *com.* le, n. Macrob. *K-materii zpadajuchi, iz materie.* Zum Zeug gehörend, aus Materi gemacht. *Matériához-való, Matériából-való.*

Materialĭter, *Adv.* Sidon. *Poleg materie, po materialzki.* Nach der Materi, Zeugvveis. *Matériául.*

Materiārĭus, ii, m. Plaut. *Drévja y ſztaleb k-ſztanyu potrébneh ſztvarih pripravitel, preſzkerbitel.* Der das Holtzvverck und andere Nothvvendigkeiten zum Bauen verſchafft. *A' ki épületre-való fát és egyéb a' mi épületre ſzükséges ſzerez, készitt.* 2. Vid. *Faber lignarius.*

Materiarius, a, um, Plin. *K-ſztanyu ali k-podignyényu ſztanya potrebni. zpadajuchi.* Zum Bau-vverck gehörig. *épitéshez tartozó, ſzükséges.* Vid. *Materialis.*

Materiātio, onis, f. Vitruv. *Drévja k-katvomu ſztanyu pripravlyanye.* e. Verſchaffung des Holtzvvercks zu einem Gebäu, Zimmervverck. *épületre-való fa bordás, készités.* 2. Vid. *Ædificatio.*

Materiātūra, æ, f. Vitruv. *Idem.*

Materiātus, a, um, Cic. *Iz dréva &c. napravlyen.* Aus Holtzvverck &c. gemacht. *Fából &c. épültt.*

Mătĕrĭnus, a, um, Cato. Vid. *Durus N. 1. Materina terra, id eſt:* dura, ſolida. *Cato.*

Materiŏla, æ, f. (Dimin.) *Tertull.* Parva materia.

Mătĕrĭor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cæſ. *Dervarim; Drevje za ſztanye, ogradyu &c. ſzechem, ſzkerbim, zvaſam.* s. Bau-Holtz niederhaue, verſchaffe, zuführe. *épületre-való fát vágok, ſzerzek, hordok.* 2. apud Vitruv. *Activè* Materio, as, are, avi, atum. *Iz drévja ſztanye podiſem, napravlyam.* Aus Holtzvverck baue, Gebäu aufführe. *Fákból épitek.*

Mătĕris, *vel* Mătăris, is, f. & Mătăra, æ, f. Cæſ. *Negdaßnyih Franczuzov Darda, kopje, ſzulicza.* Der alten Frantzoſen Lantzen, Wurff-Spieſs. *A' régi Frantziáknál dárda, kopja.*

Mătĕrnus, a, um, Cic. *Materinſzki, majkin, materin.* Mütterlich. *Anyai.*

Mătertĕra, æ, f. Cic. *Materina ſzeſztra,*

Tecza,

Tetza, Tetka, Teta. e. Mutter-Schvveſter. *Anyám néննye.*

* Māthēmātīca, æ. *vel* Mathematīcē, es, f. Seneca. *Znanoſzt, znanye zemlyo-mere, &c. Rachunſztva, zvezdarie.* Die Wiſſenſchafft alles auszumeſſen, Rechnen, Sternkucken. *Matématika, Mértésnek, ſzámvetésnek, tſillagba nézésnek tudománya.*

* Māthēmātĭcus, i, m. Cic. *Diak, ali Navuchitel zemlyo-merenya, Rachunſztva, zvezdarie.* Gelehrter in der Mathematick, Meſſer, Künſtler, Sternkucker. *Mátématikát Tudó.*

* Mathematicus, a, um. *Plin.* Ad Matheſim pertineus.

* Māthēsis, is, f. Juven. V. *Mathematica.*

Mātrālĭa, ĭum, n. *plur.* Ovid. *Szvetkovina y obſzluſavanye negdaßnye* Roditelicz, *najmre pak matere* Matuta *zváne.* e. Feſt-Täge der Mütter, abſonderlich der Mutter, vvelche *Matuta* genanndt. *Innepek régen az anyáknak, leg fő képen egy Matuta nevű anyának.*

Mātreſco, is, ere, (Inch.) Pacuv. *apud* Non *Materi ſzpodoben bivam.* Der Mutter gleich, ähnlich vverde, nacharte. *Anyához haſonló leſzek.*

Mātrīcālis, is, *com.* le, n. Apul. *K-materniczi zpadajuchi.* Zur Mutter gehörig. *Aſzſzony méhébez - való.* Matricalis herba, *Apul.* Apud *Botanum* Mātrīcārĭa, æ, f. *Materinska tráva.* s. Mutter-Kraut. *Aſzſzony méhét gyogyító fű, mádra fű.*

Mātrĭcīda, æ, *com.* Cic. *Majko-moreez.* r. Mutter-Mörder. *Anya-ölő, Anyának gyilkoſa.*

Mātrĭcīdĭum, ii, n. Cic. *Majko ali matero-morſztvo.* r. Mutter-Mordt. *Anya-ölés.*

Mātrĭcŭla, æ, f. Veget. *Kniga vu kûſze zapiſzavaju imena.* s. Buch darinn die Nomina geſchrieben, s. Nahmen-Buch. *Embernak neveiket bé-iró könyv, vagy laiſtrom.*

Mātrĭmōnĭālis, is, *com.* le, n. Jul. Firmic. *Hiſno-zakonſzki.* Zur Ehe gehörig. *Házaſághoz-való.*

Mātrĭmōnĭum, ii, n. Cic. *Hiſni zakon, hiſno druſztvo, tovaruſtvo, ſenitba.* r. Eheſtand. *Házaſág. Uſus:* Collocare aliquam in Matrimonium. Aliquam in matrimonium ducere: Matrimonium inire: *Phras.* Nuptias, connubium, Societatem vitæ perpetuam, ac mortis tantùm vi dirimendam, oneroſam, & ærumnoſam contrahere, inire. Ad rem uxoriam animum adjungere.

Thori conſortem accipere. In Sanctum connubii fœdus, & indiſſolubilem vitæ, thoríque ſocietatem convenire. Uxorem ſibi adſciſcere, matrimonio conjungere. Conjugem ſibi nuptiis jungere, copulare. *Secundum Matrimonium. Phras. & Uſus:* Ad ſecunda vota tranſire; Ad ſecundas nuptias animum adjicere: Ad ſecundos, tertios thalamos procedere. *vel è contra:* poſt virum ſuum primum, alterum neſcire: Viduum thorum ſanctè conſervare, viduitatem colere.

Mātrĭmus, a, um, Cic. *Koj joß ſivu ima Majku.* Deſſen Mutter noch bey Leben iſt. *Anyát, kinek él még az annya.* Puer patrimus & matrimus. Cic. *Decbak, koj joſcbe ima otcza y Majku ſive.* r. Bub deſſen Vatter und Mutter noch bey Leben iſt. *Gyermek, kinek az attya és annya él.*

Mātrix, ĭcis, f. Plin. *Materinzka vutroba, Plodnicza, Maternicza, prijetja detinzkoga vu vutrobi meſzto.* e. Gebähr-Mutter, Mutter-Thier; r. Empfängnüſs-Ort in Mutter-Leib. *Aſzſzonynak a' méhe, Anya méh, foganásnak helye a' husban.* 2. apud Varr. *Plodna ſena, mati.* Fruchtbares Weib, Mutter. *Kebeles aſzſzony, Anya.* Hinc: *apud Colum.* Aviculæ incubantes *Matrices* vocantur. *Transl.* verò apud *Sveton.* Arbor Matrix: *id eſt* germinans & frondes mittens. Civitas Matrix: *id eſt* à qua aliæ ortum ducunt, *vel* cui aliæ ſubſunt.

Mātrōna, æ, f. Cic. *Zakonſzka, poſtienya vredna ſena; Goſzpa, Goſzpoja.* s. Ehren-Weib, e. Ehren-Frau. *Tiſztes öregaſzſzony, Fő aſzſzony.*

Mātrōnālĭa, ĭum, n. *plur.* Juven. *Szvetki zakonyſzkeh sèn, Tovaruſſicz biſneh.* e. Feſt-Täg der Ehe-Weiber, Ehe-Frauen. *Házas Aſzſzonyok innepe.*

Matronālis, is, *com.* le, n. Liv. *Poſtenya vrédnoj Goſzpi doſztojen, Goſzpin, k-vrédnoj zakonzki ſeni zpadajuchi.* Das einem Ehren-Weib, Frauen zuſtehet. *Házas aſzſzonyi, Tiſztes aſzſzonyi.*

Matronātus, ûs, m. Apul. *Poſteneh zakonzkeh Goſzpeh, ali ſenſzkeh glàv ſztaliſs.* r. Ehrbarer Weiber, *oder* Frauen-Stand. *Tiſztes házas aſzſzonyok állapotja.*

Mātruēlis, is, m. *Mart.* Ex Matris Fratre natus. *Vujchecz, vujchevo déte.* Der Mutter Bruder Kind, ein Vetter. *Annya báttya fia.*

Matta, æ, f. Ovid. *Szpletenka iz ſzaſſa, voſcba, debele vune: ſturra, Paſztirſzko ſzu-*

Digitalizirao Google

proti bman vremenu iz ſzaſſa &c. pokrivalo: Bunda. Eine Matze, e. Stroh-Decke, r. Hirten-Mantel. *Gyékény, ſzalma takarodzó, Bunda.*

Mattĭcus, i, m. Feſt. *Buchaſztaga licza chlovek.* r. Menſch der groſſe Backen hat. *Nagy pofáju ember.*

*Mattĭya, *vel* Mactya (Mattĕa *vel* Mactea, *Sveton.*) æ, f. Mart. *Szlaſchicze; ſzladka, zebrana jeſztvina.* e. Schleckerhaffte Speis. *Drága étek, tſemege.*

Mătŭla, æ, f. Plaut. *Nochna poſzuda.* s. Nacht-Geſchirr. *Hugyó edény.*

Mātūrātè, *Adv.* Livius. *Zaran, Rano, Zagoda, k-vremenu, k-chaſzu rechenomu.* Fruhe, bey Zeiten, fürderlich, zu rechter Zeit vvann es ſeyn ſoll. *Idején, ſietve.* Synon. *Tempeſtivè, opportunè.* 2. Vid. *Cito, feſtinatè.*

Mātūrātio, onis, f. Auct. ad Herenn. *Paſchenye, ſ'ctuvanye, naglenye, hitenye, berzenye, zaranenye, hitrenye.* Das Eylen. *Sietés, ſietség.*

Mātūrātus, a, um, Cic. 1. V. *Maturus N. 1.* 2. apud Liv. V. *Citus, Celer, tempeſtivus, Feſtinus.* Maturato opus eſt. Liv. *Potrebnoje hiteti, berzomu biti.* Man muſs eylen. *Hamar kell bánni vêle.*

Mā ūre, iùs, iſſimè, *Cic.* Maturimè. *Adv.* Cæſ. Vide *Maturatè.*

Mātūreſco, is, ere, ūrui, (Neu.) Jul. Cæſ. *Zarimſze, zrelimſze, zrel poſztajem.* Zeitig vverde. *Megérem.* 2. apud *Ovid.* & *Quint.* etiam ad alia transfertur: *ut*: Maturuit Ingenium, puella, liber, &c.

Mātūrĭtas, atis, f. Cic. *Zrelina, zrelozt, dozorenye, dozrianye.* e. Reiffe, Zeitung. *érettség.* 2. Metaph. V. *Perfectio.* Maturitas ætatis, ingenii &c. *Cic.* 3. apud Tacit. V. *Prudentia.* 4. apud Cic. V. *Opportunitas.*

Mātūro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Zrelim, zrelo chinim.* Zeitig mache. *Megérlelem.* 2. apud *eundem.* Vid. *Feſtino, Accelero.* Maturare cœpta: Liv. *Rano kaj zverſſiti, Paſchitiſze pocheto dugovanye zverſſiti.* Bey Zeiten etvvas vollenden. *Valamit idején elvégezni, elkezdett dolgot sietni elvégezni.* Maturare fugam. Virg. *Naglo pobechi.* Eilends fliehen. *Elſzaladni.*

Mātūrus, a, um, maturior, maturiſſimus, *Cic.* Maturrimus. Tacit. 1. *Zrel.* Zeitig. *érett, érett.* 2. Transl. Vid. *Opportunus, Aptus, Tempeſtivus.* Virgo matura viro. Gell. *Divojka verſztva, zamuzna.* Mannbare Jungfrau, tauglich zum Heyrathen. *Férjhez adható Leány.* Sic dicitur: Maturus ad arma, maturus malitiæ. *Liv.* 3. Maturus ævi homo: *pro* Senex. *Virg.* 4. Facultas dicendi matura *pro* perfecta *Cic.* Maturâ luce, *pro* plena, perfecta. *Virg.* 5. Maturô judiciô condemnari, *id eſt:* gravi, conſtanti. *Cic.* 6. Animô & ævô maturum eſſe, *pro* prudentem & expertum eſſe. *Ovid.* 7. Vid. *Celer, Feſtinus* ità Cic. Maturam aliquam rem facere: *id eſt:* Rem quampiam citò expedire, ad finem deducere. *Gell.*

Mātūta, æ, f. Cic. *Synon.* Aurora. *Zorja, Zora, Juternicza.* e. Morgenröthe. *Hajnal, Reggel.* Erat autem Cadmi filia, uxor Athamantis, quæ à Græcis *Ino* aliàs etiam *Leucothea* dicebatur.

Mātūtīnālis, is, *com.* le, n. *Auctor Carm. de Philom.* Vid. *ſequens.*

Mātūtīnus, a, um, Cic. *Juterni.* Was morgen fruhe geſchicht, zum morgens früh gehörig. *Reggeli, Holvali.*

Māvŏlo, &c. Plaut. Vide *Malo.*

Māvors, ortis, m. Cic. Vide *Mars.*

Mavortĭus, a, um, Virg. Vide *Martialis N. 1. Bellicoſus.*

Maurĭcè, *Adv.* Gell. *Harapſzki.* Mohriſch. *Szeretſenül.*

Māurĭtānĭa, æ, f. Tacit. *Harapſzka ou Afriki zemlya.* Das Mauritanien, *oder* Mohren-Land in Africa. *Szeretſenek földje Afrikában.*

Māurĭtānus, *vel* Māurus, i, m. Salluſt. *Cherni Harap.* Schvvartzer Mohr. *Szeretſen.*

Māuſōlēum, ēi, n. *Mart.* Mausŏli Regis Cariæ ſepulchrum, eâ magnificentiâ ab Artemiſia uxore extructum, ut inter ſeptem orbis miracula numerari meruerit. *Hinc* Appellativè & per *Synecdoch.* Manſoleum: *Kralyevzki grob: glaſzovito y lépo pokopa meſzto.* Fürſtlich Begräbnüſs, ein ſtattlich und ſchönes Grabmahl. *Királyi koporstój épület, minden ſzép és drágalátos koporstó, sír.*

Maxilla, æ, f. Plin. *Laloka, chelyuſzt.* r. Backe, Kienbacke, Kiefer. *áll, áll-tſont, állkaptza.*

Maxillāris, is, *com.* re, n. Plin. *Lalochki, Lalochni.* Zum Kienbacken gehörig. *állſonthoz-való.*

Maxĭmè, *Adv.* Cic. *Krutojako, Najvech, Najbolye, Nad vſzem, velle, verlo.* Sehr hefftig, überaus. *Föképen, igen erősen.*

Maxĭmĭtas,

Maxĭmĭtas, (*aliâ* Maxŭmĭtas,) atis, f. Lucret. *Velikócha.* c. Gröſſe. *Nagyság.*

Maxĭmŏpĕrè, *Adv.* Cic. Vid. *Maximè.*

Maxĭmus, (*aliâ* Maxumus,) a, um, Cic. *Najvekſſi, Najvecbi.* Der allergröſte. *Igen nagy, Leg-nagyobb.*

*Māza, æ, f. Suid. *Sganecz.* &c. Ein Teig mit Milch *oder* Schmaltz gemacht, Stertz. *Gombótz.* &c.

*Māzăra, æ, f. Cæſ. Vid. *Materiâ.*

*Māzŏnŏmum, i, n. Horat. *Velika y globoka zdela, Medenicza.* Eine groſse und tieffe Schüſſel. *Nagy tál, medentze.*

Meābĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Prohodliv, prolazliv, chesa kajſze prejti more.* Dadurch man leichtlich kommen kan. *Könnyen által-járható által ſzúródbetö.*

Meapte, *Terent.* ex ablativo *mea*, & particula *pte* extra compoſitionem nihil ſignificante: Meapte cauſa. Terent. *Zarad meneſzamoga.* Von meiner ſelbſt vvegen. *Magam kedvéért.*

Meātus, ûs, m. Plin. *Prehod, Prélaz, Prelazenye, Prohod, Hód.* r. Durchgang, Gang. *Menés, Járás.* Meatus Siderum: *id eſt* motus, curſus. *Plin.* Meatus avium: *pro* Volatus. *Plin.* 2. apud *eundem* Vid. *Foramen, Porus.*

Mĕcaſtor, *Adv. Jurandi,* Terent. *Takmi kaſtor pomozi, takomi kaſtora, po Boga kaſtora.* Alſo helffe mir Caſtor. *Káſtorra erkûſzöm, káſtor engem úgy ſegéljen.* Vid. *Hercle, Ædepol.*

*Mēchănēma, ătis, n. Sidon. *Latinè* Ingenioſum manûs artificium, opus artificioſum. Vid. *Machina, Inventum.*

*Mēchănĭca, æ, f. *vel* Mechanice, es, f. Jul. Firmic. *Meſtrio-znanoſzt, meſterzkoga dela znanye.* s. Handvverck, e. Kunſt. *Kézi-meſterség.*

*Mēchănĭcus, ci, m. Sveton. *Meſterzki chlovek, delo-znanecz.* r. Handvvercker, r. Handvvercks-Mann, Werck-Meiſter. *Kézi meſter ember.*

*Mechanicus, a, um, Lamprid. *Meſterzki, delo-znanzki.* Künſtleriſch. *Meſter emberi.*

Mēcœnas, (*apud Manut. Mecēnas*) ātis, m. *Mart.* Nomen proprium cuiuſdam Thuſci, Equitis Romani, Auguſto chariſſimi. Huic, velut præcipuo ſtudiorum Fautori, Virgilius ſua Georgica, & Horatius Libros Carminum inſcripſêre. Munificus planè erat in doctorum hominum egeſtate ſublevanda. Hinc *Appellativè* Mecœnas. *Oſzebujni Pomochnik, obranitel y nadelitel Piſzmo-*

znanczev, y vuchenih lyudih vu potrebochi poſztavlenih. Ein vornehmer Helffer, Beſchützer und Wohlthäter, Gönner, und Beförderer der Gelehrten Nothdürfftigen. *Kiváltképen való ſegitője és Pátronuſa a' ſzükölködö tudós és bölts embereknek.*

*Mēcōnĭum, ii, n. *Iz maka zpreſſan ſzok.* r. Magſaamen-Saffi. *Mák nedveſség, mák olaj.*

Mēcum, *Euphoniæ causâ pro* cum me. Cic. *Z-menum.* Mit mir. *én velem, velem.* Mecum facit: *pro* mecum ſentit, meæ eſt ſententiæ & opinionis: *Cic.* Tacitè mecum gaudeo: *id eſt:* Intra me: *Terent.* Sic dicimus *Tecum, ſecum, nobiſcum, vobiſcum,* ità Cic.

*Mēdēa, æ, f. *Cic.* Erat inſignis incantatrix; Æetæ Colchorum regis filia; Abſyrti fratris ſui, propriorúmque filiorum, quos ex Jaſone ſusceperat, crudelis interfectrix.

Mĕdēla, æ, f. Gell. V. *Medicamen. N.* 1. 2. Transl. V. *Auxilium.*

Mĕdeor, ēris, ēri, (Dep.) Cic. *Vrachim. Lichim, k-zdraviju pomáſem, zdravim.* Artzneye, heile. *Orvoslom, gyógyítom.* Mederi vulneribus: *Cic.* Mederi contra ſerpentium ictus: *Plin.* Mederi morbum. *Terent.* 2. Transl. V. *Adjuvo, Auxilior, ſubvenio.* Mederi afflictæ Reipublicæ. *Cic.* Mederi ſatietati Lectoris: h. e. Cavere, ne ſatietate obtundatur. *Nepos.* Mederi inopiæ frumentariæ: *id eſt:* Providere, né res frumentaria deſit. *Cæſ.*

Mĕderga, *pro* Erga me. *Plaut.*

*Mēdia, æ, f. Plin. *Derſava Aſie med Armenium y Parthium.* Das Land Meden in Aſien, zvviſchen Armenien und Parthien gelegen. *ásiai Tartomány, árménia és Párthia között.*

Mĕdiānus, a, um, *Vitruv.* Mediālis, is, *com.* le, n. Solin. *Poſzrednyi, ſzrednyi.* Das in der Mitte iſt, das Mittelſt. *Közepi, közbenvaló.*

Mĕdiaſīnum, i, n. Medic. V. *Diaphragma. N* 2.

Mĕdiaſtīnus, i, m. Cic. Colum. *Domachi, biſni ſeluga.* r. Haus-Knecht. *Házi Szolga.*

† Mĕdiātio, onis, f. Vid. *Conciliatio.*

Mediātor, oris, m. Prudent. V. *Conciliator.*

Mediātrix, īcis, f. Alcimus. V. Conciliatrix.

† Mĕdiātus, a, um, *pro* Diviſus, ſeparatus, Diſiunctus. *Hinc* † Mediatè *Adv.*

Mĕdibĭlis, is, *com.* le, n. Feſt. *Vrachlip, Zvracklív,*

Zdrachliv, *Ozdravliv*, *Lichliv*. Heilbar, das zum heilen iſt. *Orvoſolbató*.

*Mĕdĭca, æ, f. Trium foliorum herba, nomen accepit à Media, ex qua ad nos translata eſſe ſcribitur. *Virg.* Vid. *Trifolium*.

Mĕdĭcābĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. V. *Medibilis*. 2. apud Colum. V. *Medicinalis*.

Medicabĭlĭter, *Adv.* Pallad. *Vrachlivo*, *Lichlivo*, *Vrácbech*. Heilſamlich. *Orvoſolbatoúl*.

Medicābŭlum, i, n. *Vrachárnicza*, *meſzto vrachenya*. r. Ort, da man heilet. *Orvoslò hely*. Vid. *Apotheca N.* 1. 2. Vid. *Medela*.

Mĕdĭcāmen, ĭnis, n. Cic. *Vrachtvo*, *Lik*. e. Artzney. *Orvoßág*. 2. apud Tacit. V. *Venenum*. 3. apud Plin. *idem ac* ſuccus, quo lanæ tinguntur.

Mĕdĭcāmentārĭus, a, um, Plin. *K-vrachtvu zpadajuchi*, *k-vrachenyu haſznovit*, *Vrachni*, *Lichni*. Zur Artzney gehörig, dienlich. *Orvoßágra-való*, *egéßégre haſznos*. Hinc. 1. Medicamentaria (*intellige* Ars) æ, f. Plin. V. *Medicina N.* 1. 2. Medicamentarius (*ſubaudi* Artifex) ii, m. Plin. *Vracho-chin*, *Liko-chinacz*, vulgo *Apotekàr*. r. Artzneymacher, Apothecker. *Orvoßág tſinálò*, *Patikárius*. Item V. *Medicus*, *i*, *m*.

Medicāmentōſus, a, um, Cato. *Vrachtva krépoſzt imajuchi*, *k-zdravju haſznovit*. Kräfftig zur Artzney. *Orvoßágra-való erejù*, *orvoßágos*.

Medicāmentum, ti, n. Cic. V. *Medicamen N.* 1. 2. apud Senec. V. *Venenum*. 3. Transl. V. *Auxilium*, *Lenimen*. Medicamenta doloris, *id eſt*: Lenîmina. *Cic.*

Mĕdĭcaſter, ſtri, m. *Markakov Vracharicz*, *Likaricz*. Schlechter Artzt. *Alá-való orvos*.

Medicātio, onis, f. Colum. *Vrachenye*, *Lichenye*. e. Heilung, das Artzneyen. *Orvoslás*.

Medicātor, oris, m. Tertull. V. *Medicus*, *i*.

Medicātus, ûs, m. Ovid. V. *Medicatio*. 2. Vid. *Medicina N.* 1.

Medicātus, a, um, (*à* Medico, as, &c.) Virg. *Z-vrachtvom zmeſſan*, *napravlyen*. Mit Artzney gemiſcht, gemengt. *Orvoßággal elegyìtett*, *kéſzìtett*. Vina medicata: h. e. condîta medicamentis, aromatibus, herbis vel radicibus. *Colum.* 2. Vid. *Venenatus*. Medicatus boletus, *id eſt*: Veneno infectus. *Sveton*. Medicata venenô tela. Silius. *Otrovane ſztrèle*. e. Vergifftete Pfeile. *Mérgel meg-kent nyilak*. 3. Medicatus, a, um, ior, iſſimus, (*Adject. à* Medicor.) Plin. V. *Medicamentoſus*.

Mĕdĭcīna, æ, f. 1. *Znanye vrachenya*, *Likoznanoſzt*. e. Artzney-Kunſt. *Orvoſi tudomány*. 2. Vid. *Medicamen N.* 1. 3. Transl. V. *Lenimen*, *Auxilium*, *Opis*. Hucuſque *Cic.* 4. apud *Non.* Vid. *Venenum*. 5. apud *Plaut.* Vid. *Medicabulum N.* 1. Medicinæ, ſeu Artis medendi Inventor perhibetur eſſe Chiron Centaurus, qui herbarum vires ſingulariter intellexit. Nonnulli id honoris Æſculapio deferunt; Ovidius verò Apollini, Homerus cuidam Pæoni.

Medicīnālis, is, *com.* le, n. Plin. *Vrachni*, *Lichni*. Zur Artzney gehörig. *Orvosló*, *orvoßági*. Vid. *Medicamentarius*. Medicinalis Ars. *Cels.* Vid. *Medicina N.* 1.

Medicīnĭus, a, um, Auſon. *Idem*.

Mĕdĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *Synon*. Medicamentô inficio, tingo, imbuo. *Z-vrachtvom méſſam*, *zachínyam*. Mit Artzney miſche. *Orvoßággal elegyìtem*, *kenem*. Medicare capillos, *id eſt* Fuco tingere. *Ovid.* 2. apud *Sil.* Vid. *Sequens*.

Mĕdĭcor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Virg. V. *Medeor N.* 1. & 2. Conſtruitur autem vel cum *Dativ.* vel cum *Accus*.

Medicōſus, a, um, Cæl. Aurel. V. *Medicamentoſus*.

Mĕdĭcus, i, m. Cic. *Vrách*, *Vrachar*, *Likár*. r. Artzt. *Orvos*. 2. apud *Plaut.* Vid. *Chirurgus*.

Mĕdĭcus, a, um, Varr. V. *Medicinalis*. Ars medica: *alii Legunt* Ars medicina. *Varr. Lib. 4. de L. L.* Vid. *Medicina N.* 1.

Mēdĭcus, a, um. *Lucan.* Ad Mediam ſpectans, *vel* quod eſt ex Media.

Mĕdĭdies, ēi, m. (*obſol.*) Cic. V. *Meridies*.

Mĕdiè, *Adv.* Plaut. Vid. *Mediocriter*, *temperanter*.

Mĕdiĕtas, atis, f. Apul. *Polovicza*, *ſzredina*, *ſzreda*, *Poſzridak*. Der halbe Theil, die Helffte, die Mitte ſelbſt. *Fele* vagy *közepe valaminek*. Vid. *Dimidium*. Cicero verò *de Univ. c.* 7. ità loquitur: Ut in ſingulis eſſent bina media, vix enim audeo dicere medietates.

* Mĕdimnus, *vel* Medimnos, i, m. & Mĕdimnum, *vel* Medimnon, i, n. Cic. *Mera ſ'eſzt vaganov ali drevènyk vu ſzebe zaderſzavajucha*. s. Getraid-Maaſs von ſechs Metzen. *Hat köblü gabona mértèk*.

Mĕdio, as, are, avi, atum, (Act.) Pallad. V. *Dimidio*.

Medio-

Digitalizirao Google

Mediocricŭlus, a, um. (*Dim. à* Mediocris.) *Cato.*
Mĕdĭŏcris, is, *com.* cre, n. Cic. *Szrednyi, Poſzrednyi.* Mittelmäſſig. *Közép ſzerént-való, mértékletes.*
Mĕdĭŏcrĭtas, atis, f. Cic. *Poſzrednyoſzt, ſzredina, ſzredocha, ſzrednya doba.* e. Mittelmäſſigkeit. *Középség, mértékletesség.* Vid. *Temperantia.*
Mediocrĭter. *Adv.* Cic. *Szrednye, Poſzrednye.* Mäſſiglich, mittelmäſſiger-Weiſe. *Közép ſzerént, meglehetősön.* Vid. *Temperanter, moderatè.*
Mĕdĭŏlānum, *&* Mĕdĭōlānum, i, n. Liv. *Milyan veliki latinzki, negda Franczuzki varaſs, grád.* Groſse Stadt Mayland in Welſchland. *Egy igen nagy város olaſz országban.*
Mĕdĭŏxĭmè, *Adv.* Varr. Vide *Mediocriter.*
Medioxĭmus, Medioxŭmus, a, um, *Plaut.* Vide *Mediocris, Medius N.* 1.
Mĕdĭtābundè, Adv. *Vu miſslenyu, zamiſzleno.* In vollen Gedancken. *Gondolkodva, E'mélkedve.*
Mĕdĭtābundus, a, um, Juſtin. *Premiſslyavajuchi, Zamiſzlen, vu miſslenyu hodechi.* Betrachtend, in Gedancken gehend. *Gondolkodó, Gondolkozásban forgó.*
Mĕdĭtāmen, ĭnis, n. Sil. V. *Conſideratio.*
Meditāmentum, i, n. Tacit. *Idem.*
Mĕdĭtātè, *Adv.* Plaut. Vide *Conſideratè.*
Meditātio, onis, f. Cic. Vide *Conſideratio.*
Mĕdĭtātīvus, a, um, Priſcian. *Pun premiſslyavanya.* Betrachtung voll. *Teli gondolkozáſsal.*
Meditātor, oris, m. Prud. *Premiſszlitel, Razmiſszlitel.* r. Betrachter, der tieff nachſinnet. *Gondolkodó.* Vid. *Conſiderator.*
Mĕdĭtātus, a, um, 1. Activè: *Dobro premiſslyavajuchi.* Wohl betrachtend. *Jól meggondoló.* 2. paſſivè. *Dobro premiſs'yen.* Das vvohl betrachtet vvorden. *Jól meggondoltatott.*
Mĕdĭterranĕum, ei, n. Plin. *Szredina zemlye med dvemi kraji.* s. Mittel der Erden entzvviſchen zvveyen Ecken. *A' föld között-való.*
Mĕdĭterrānĕus, a, um, Cic. *Szredo-zemlyeni, medzemlyam poſztavlyen.* Mittelländiſch, mitten im Land. *Földdel minden-felől békerittetett.*
Mĕdĭtor, āris, ari, ātus ſum. (Depon.) Cic. *Premiſslyam, Razmiſslyam.* Betrachte. *Gondolkodom, meg-gondolom.* Vid. *Conſidero.* Uſus: Meditari aliquid, *vel* de aliqua re; meditari ſecum. *Cic.*
Mĕdĭtrīna, æ, f. Feſt. *Boſicza Vrachtva, Lárie.* e. Göttin der Artzney. *Orvoſság iſten Aſzſzonya.*
Mĕdĭtullĭum, ii, n. Gic. *Szréda, Szredina, Poſzredje, Szrediſche kakvoga dugovanya.* Die Mitte eines Dings. *Akármiuék a' közepe.*
Mĕdĭum, ii, n. Gic. V. *Meditullium, dimidium, medietas.* Uſus: In medium aliquid afferre, *vel* proferre: *Item* in medio ponere, *vel* proponere: *id eſt:* Publicè, palam, in cœtu hominum, in loco publico, *vel* luce publica aliquid exponere. *Cic.* De *vel* è medio pellere: *pro* Extra conſortium & Societatem abigere. *Cic.* De *vel* è medio tollere, *pro* occidĕre, *vel* è conſpectu auferre. *Cic.* De medio recedere *vel* diſcedere: *pro* è conſortio *vel* conſpectu abire, ſecedere, ſeſubducere, occultare. *Cic.* è medio excedere, *pro* mori. *Terent.* 2. Vid. *Communitas, communis uſus.* ità *Cic.* Conſulere in medium. Virg. *Szkerbetiſze za dobro obchinſzko, obchine haſzen izkati.* Für die Gemeinde Sorgen, dem Gemeinen Beſten rathen. *A' közönséges jót munkálódni.* 3. In medio eſſe, in medio poſitum eſſe: *pro* manifeſtum, facile, vulgare, in promptu eſſe. *Cic.* Sumere aliquid de medio, *id eſt:* Ex uſu vulgari, *vel* ex rebus manifeſtis, & paſſim notis. *Cic.* 4. Vid. *Dubietas, Ambiguitas &c. Hinc* Relinquere aliquid in medio, *id eſt:* Indeciſum, controverſum relinquere, nihil de eo ſtatuere. *Cic.*
Mĕdius, a, um, Gic. 1. *Szrednyi, poſzrednyi, vuſzrednyi, vu ſzredini ali med dvemi kraji poſztavlyen.* Zvviſchen zvveyen, das mitten iſt. *Közép ő. Uſus:* Medius Juvenum *pro* In medio juvenum. *Ovid.* Medius inter duos: *Cic.* 2. Sumitur *pro* moderato, temperato. V. *Mediocris.* Medium ingenium *pro* temperatum, moderatum, mediocre. *Tacit.* Mulier ætatis mediæ. Phædr. *Szrednye dobe ſena.* Eines mittelmäſſigen Alters Weib. *Jókorbéli Aſzſzony.* 3. Vid. *Anceps, Dubius, Ambiguus.* ità *Cic. Liv.* 4. Sed rariùs V. *Dimidius* ità Capitol.
Mĕdĭus fīdĭus, *Adv. & Formula Ethnica jurandi* Per Jovis filium (*antiqu.* fidium.) *id eſt* Herculem. Cic. *Na moju veru, tako mî vere.* Bey meiner treu. *Hitemre.* Vid. *Me-Hercule, Me-caſtor, Ædepol.*
Mĕdulla, æ, f. Virg. *Mozg, Mozak.* s. Marck. *Velő.* 2. apud Cic. *Szerchika vu drévu.* Das Hertz in Bäumen. *Fa béli.* Accipitur etiam apud eundem pro *interiore*, uti &

pro

Digitalizirao Google

pro *optima cujuſque rei parte*. In medullis ac viſceribus alicujus inhærere. Cic. *Jako dragomu y prietnomu pri kôm biti.* Einem gar lieb ſeyn. *Valakinél nagy ſzeretetben lenni.* Medulla Svadæ, *id eſt*: ſingularis eloquentia. *Cic.*

Mĕdullāris, is, *com.* re, n. Apul. *Mozgyen.* Dem Marck gehörig. *Velős.*

Mĕdullātus, a, um, Apul. *Pun mozga.* 2. *Tüſzt.* Voll Marck, 2. Fett. *Velős*, 2. *Kövér.*

Medullĭtŭs, *Adv.* Varr. *Do Mozga, iz mozga, zevſzema van iz ſzerchike.* Biſs zum Marck, gar von dem Marck aus, von dem innerſten heraus. *Velőig.* 2. Transl. V. *Intimè*: ità *Plaut.*

Mĕdullo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. V. *Emedullo.*

Medullōſus, a, um, Celſ. V. *Medullatus.*

Medullŭla, æ, f. (Dim.) Catul. *Mozgek, mali mozg.* Ein kleines Marck. *Velőtske.*

*Mĕdūſa, æ, f. *Ovid.* Filia Phorci ex Ceto marina bellua, cujus crines in angues mutâſſe fingitur Minerva.

*Mĕgæra, æ, f. *Virg.* Furia infernalis, Acherontis & noctis filia. *Jedna iz peklenſzkih vraſicz.* Eine aus den hölliſchen Furien. *Egy a' pokolbéli dühök Aſzſzonyok közül.*

Mĕgălēsĭa, orum, n. plur. *Cic.* Feſta Deorum Matri, uxori Saturni, Cyběle dictæ, ſacra.

*Mĕgallĭum, ii, n. *Plin.* Præſtantiſſimi unguenti genus.

* Mĕgălŏpſychĭa, æ, f. Vide *Magnanimitas.*

*Mĕgiſtānes, num, m. *plur.* Senec. *Velika Goſzpoda.* Groſſe Herren. *Nagyságoſok, Tekintetes ſzemélyek.* Vid. *Magnat.*

Mē-Hercŭle, *Adv. jurandi. Item* Me Hercules. Cic. *Za ſztanovito, Iſztinito, Takomi Herculeſſa.* Fürvvahr, bey dem Hercule. *Bizonyára mondom, Herkulesre mondom.* Vid. *Hercle.*

Mĕjo, is, ĕre, minxi, minctum, *aliâ* mictum *à Mingo* (Neu.) Pers. V. *Mingo.*

Mĕl, mellis, n. Cic. *Mèd.* Honig. *Méz.* 2. Transl. accipitur *pro* quavis re dulci, ſvavi, amabili. *Horat.*

*Mĕlampŏdĭum, ii, n. Plin. *Cherni za kibanye koren.* e. Schvvartze Nieſs-Wurtz. *Fekete kunyor fü.*

*Mĕlampus, ŏdis, m. 1. *Nom. prop. Viri.* Virg. 2. *apud* Ovid. *Veliki Akteona peſz.* Der groſſe Hund des Actæönis. *Aktéon nagy kutyája.* 3. Melampodis herba, quæ turbatum cerebrum componit & ſanat.

*Mĕlanchætes, is, m. *Cherno-czapaſzt peſz, Cherno-czapak.* Schvvartz-zottichter Hund. *Hoſzſzu fekete ſzörü kutya.*

* Mĕlanchŏlĭa *juxta accent. aliàs* Melancholĭa, æ, f. *Latinè* Atra bilis, quæ ſæpè in furorem agit homines. Gic. *Cherna zlatenicza, cherna kerv: odkuda: turobnoſzt, ſaloſzt.* e. Melancholey, ſchvvartze Gall, ſchvvartz Geblüth; von dann e. Traurigkeit, Schvvermuth. *Fekete epe, Fekete vér, Mellyből a' ſzomorúság, komor kedv jő.* Hinc. 2. Meton. V. *Maror, Triſtitia.*

Melancholĭcus, a, um, Cic. *Pun cherne zlatenicze, kervi.* Voll ſchvvartzer Gall und Geblüth, melancholiſch. *Teli fekete epével, vérrel.* 2. Metonymicè. *Saloſzten, turoben, ſzom ſzebi y drugem teſek.* &c. Vid. *Triſtis, Mœſtus.*

* Mĕlancŏrўphus, i, m. Plin. *Latinè* Ātrĭcăpilla, æ, f. Feſt. *Pticzа muhi-lovicza, muho-jedicza, cherno-glavka vnogo ſzlavichku zpodobna.* e. Graſsmuck, mit einem ſchvvartzen Kopff, Mücklein. *Fekete fejü légy fogó madárka.*

*Mĕlandrys, ўos, m. *Plin.* Eſt Species Thynnorum, V. *Thynnus.* 2. Melandryum, ii, n. *Plin.* Species herbæ inter ſegetes creſcens, flore albo, odorem ſpargens, medetur morbis jecinoris.

Mĕlānĭa, æ, f. Plin. *Chernyavka, Cherni liſſai.* Ein ſchvvartzer Fleck. *Fekete jegy, motſok.* Vid. *Nigredo.*

*Mĕlănorrhĭzon, i, n. Vid. *Melampodium.*

*Mĕlantērĭa, æ, f. *Cherniło Soßtarſzko.* e. Schuſter-Schvvärtze. *Fekete varga feſték.*

*Mĕlanthĭum, ii, n. Plin. *Churek tráva, cherni komin.* Schabab, Römiſcher Koriander, ſchvvartzer Kümmel. *Sarkantyú virág, Fekete köménу.*

*Mĕlănūrus, i, m. Colum. *Morſzka riba ochatka, uklatta.* Gevviſſer Meer-Fiſch. *Tengeri bizonyos hal.*

*Mĕlāppĭum, ii, n. Plin. *Mandaſia jabuka.* 2. *Muskatna velika jabuka.* Ein Apffel, *Mandaſia* genandt, 2. Ein groſser Muskateller-Apffel. *Mandaſia alma*, 2. *Nagy muskotály alma.*

*Mĕlē, n. *plur. Indecl.* Lucr. V. *Melos.*

*Mĕleāgris, ĭdis, f. Varro. *Indianſzka kokoß.* Ein Indianiſches Huhn. *Indiai Tyúk.*

*Mēles, *vel* Mēlis, is, f. Plin. *Apud alios* Mælis, *vel* Mæles, is, f. *Jazvecz.* Ein Dachs, gevviſſes vvildes Thür mit kurtzen Füſſen. *Borz.*

*Mĕlĕtēma, ătis, n. Vide *Meditatio.*

*Mĕlĭa, (*juxta accentum verò* Melĭa) æ, f. Plin.

Vide

Vide *Fraxinus*. 2. Melia tetra. V. *Melinum N.* 2.

*Mĕlĭcrăton, ti, n. *Medicza.* r. Meth. *Méb-ſer. méz-ſer.* Vid. *Hydromel.*

*Mĕlĭcus, a, um, Cic. V. *Lyricus, muſicus.*

*Mĕlĭlōtus, ti, m. Plin. *Trâva ſafranu ſzpodobna.* r. Stein-Klee. *Sár kelep, ſom-kóró flu.*

*Mĕlĭmĕli, is, n. Colum. *Kutinzki ſzok, iz kútin napravlyena ſzlaſtbicza.* r. Quitten- oder Kütten-Safft, e. Quitten-Latvverge. *Bitalmából ſutott liktárium.*

*Mĕlĭmēlum, i, n. Varr. *Kakti mèd ſzladka jabuka.* Ein Apffel vvie Honig ſüſs, Paradaſslein. *édes alma, Paraditſom alma.*

*Mĕlĭnum, vel Mĕlĭnum, i, n. Varr. *Meliſza trâva, pchelzka trâva.* s. Meliſſen-Kraut, Bienſaug, e. Honig-Blum, s. Mutter-Kraut. *Méh-flu.* Latinè *Apiaſtrum, i, n.* Varr. 2. apud Plin. *Béla farba.* Weiſse Farb. *Fejér feſtlk.* Vid. *Creta N.* 1. 3. apud Plin. *Kutinſzko olje.* s. Quintten-Oel. *Biſalma olaj.*

*Mĕlĭnus, vel Mĕlĭnus, a, um, Plaut. *Medo-Sut.* Honig-Gelb. *Méz ſzínü.* 2. *Jazvechji, Jazvechev.* Des Dachs. *Borzból-való.*

Mĕlĭor, *com.* melius, n. *Genit.* meliōris. (*Compar. Anomal. â* Bonus) Cic. *Bolſſi, Bolji.* Beſſer. *Jobb.*

†Meliorātio, onis, f. JCt. *Pobolſſanye, Popravlyanye kakvoga dugovanya, Imanya &c.* e. Verbeſſerung, Beſſerung eines Dings, Erb-Lehens, &c. *Megjobbitás, Jószágnak &c. meg-épitése.* Vid. *Emendatio.*

Meliōreſco, is, ere, (Inch.) Colum. *Bolſſi poſztájem.* Beſſer vverde. *Jobbá leſzek.*

†Mĕlĭōro, as, are, avi, atum, (Act.) Ulpian. *Bolſſe chinim, Pobolſſavam, Popravlyam.* Beſſer mache, verbeſſere, in Beſſerung bringe. *Meg-jobbitom, Jobbá téſzem.* Vid. *Emendo N.* 1.

*Mĕlis, is, f. Plin. V. *Meles.*

*Mĕliſſa, æ, f. Nympha, quæ mellificium prima invenit? *Colum.* 2. Vid. *Melinum N.* 1.

*Mĕliſsŏphyllum, (*per Syncop.* Meliphyllum) i, n. Plin. Vid. *Melinum N.* 1.

*Mĕlĭta, æ. & Mĕlĭtē, es, f. *Cic.* Inſula Maris africi inter Siciliam & Africam, ſedes Equitum S. Joannis Jeroſolymitani; Hinc *Melitenſes* dicti, quemadmodum priùs *Rhodii* à Rhodo Inſula appellabantur. 2. *Melita* vulgo *Meleda* Inſula Dalmatiæ in mari adriatico. *Melitenſès vel Melitæi catuli.* Plin. *Mali goſzpinzki pſzi.* Die Frauen-Hündlein. *Aſzſzonyok kis ebetskéi.*

*Mĕlītēs, is, *vel* æ, m. Plin. *Medo-sùt dragi kamen.* Ein Honig-gelber Edelgeſtein. *Egy méz-formájú ſárga drága kö.*

*Mĕlītītes, is, *vel* æ, m. Plin. *Medeno vino, Z-medom kubano vino, iz meda y moſta kuban napitek.* r. Honig-Wein, mit Honig gekochter Wein, aus Honig und Moſt gekochter Tranck. *Mézzel főtt bor.* 2. apud eundem: *Kamen pepelnate ſarbe, koj raztuchen medo-ſzladku dubu dáje.* r. Stein, vvelcher, ſo er zerſtoſſen vvird, einen Honig-ſüſſen Geſchmack von ſich giebt. *Hamu ſzín kö, melly ha aprón töretik, ſzagos mint a' méz.*

*Mĕlĭtrŏphīum, ii, *vel* Melittophēum, ēi, n. Varr. V. *Alveare, Apiarium, Mellarium.*

*Mĕlĭtton, ōnis, m. Varr. *idem.*

*Mĕlĭtūrgus, i, m. Varr. V. *Mellarius, ii, m.*

Mĕliùs, *Adv.* Cic. *Bolſſe, Bolye.* Beſſer. *Jobban.*

Mĕliuſcŭlè. *Adv.* Cic. *Pobolye, malo bolye, nekuliko bolye.* Ein vvenig beſſer, etvvas beſſer. *Jobbatskán.*

Meliuſcŭlus, a, um. Plaut. *Malo bolyi, nekuliko bolſſi, Pobolji.* Ein vvenig beſſer. *Jobbatska.*

Mella, æ, f. Colum. *ſerbet, Medo-voda.* s. Honig-Waſſer. *Mézes viz.*

Mellārĭum, ii, n. Varr. *Pchelſzki vert.* Biennen-Garten, Biennen-Haus. *Méhes kert.* Item V. *Apiarium, Alveare.*

Mellārĭus, ii, m. Varr. *Pchelzki ſakerbitel,* ali *medo-delecz.* Biennen-Wärter, *oder* Honig-Macher. *Méh tartó,* vagy *Méz ereſztő, Mézzel bánó.*

Mellarius, a, um. Plin. *K-medu zpadajuchi, Medeni.* Zum Honig gehörig. *Mézhez-vagy Méznek-való.*

Mellātio, onis, f. Colum. *Medenye, Medaizvadenye.* e. Sammlung des Honigs, Honigausnehmung. *Méz ſzüret, méh felverés.*

Mellātium, ii, n. Non. V. *Mella.*

Mellĕus, a, um. Plin. *Medeni, Iz meda, medu ſzpodoben.* Von Honig, aus Honig, dem Honig gleich. *Mézi, Mézből-való.* 2. Transl. V. *Dulcis, ſuavis.*

Mellĭcŭlum, i, n. (*Dim.* à mel) *Vox blandientis.* Meum melliculum. Plaut. *Drago ſzerdcze moje.* Mein liebes Hertz. *én ſzivetském.*

Mellĭfĕr, ĕra, ĕrum. Ovid. *Medo-noſz.* Honig bringend. *Méz hozó.*

Mellĭfĭcium, ii, n. Colum. *Meda-chinſztvo.* s. Honigvverck. das Honig machen. *Méz tſinálás, méz gyüjtés.*

Mellĭfĭco, as, are, avi, atum, (Neu.) Virg.

Mèd napravlyam, znáſſam. Honig mache. *Mézet gyûjtök, tſinálok.*

Mellĭficus, a, um, Colum. *Medo-chin, medodel, k-delanyu meda zpadajuchi.* Das Honig macht, zum Honigvverck gehörig. *Méz tſinálò.*

Mellifluens, entis, *om.* Auſon. V. *ſequens.*

Mellifluus, a, um. Avien. *Medo-tzurechi.* Honig flieſſend. *Mézzel folyó.* Vid. *Dulciſluus.* 2. Metaph. V. *Dulcis, ſuavis, gratioſus, dulciloquus.*

Mellĭgĕnus, a, um, Plin. *Jedne z-medom felyes medu ſzpodoben, jednak.* Dem Honig gleich, ähnlich. *Méz nemù, méz îzù.*

Mellīgo, ĭnis, f. Plin. 1. *Szlaſchicza, kû iz czvetja, drèvja, ali tràv pchele za mèd pobiraju.* 1. Safft von Blumen, Bäumen, oder Kräutern, ſo die Bienen ſaugen, Honig zu machen. *A' lèv, mellyet a' méhek a' virágokról, Fákról, és Füvekről ſzînak.* 2. Transl. apud eundem: *Szokkakvogagodjoß nezreloga ſzáda.* Safft deren unzeitigen Früchten. *Akármit ſoda gyûmölts nedveſſége.*

Mellilla, æ, f. (*Dim. â* mel.) Vox blandientium feminis. *Plaut.* Vid. *Melliculum, Dulcedo, Suavitas.*

Mellillus, a, um, Plaut. Vid. *Dulcis, ſuavis, gratioſus, dulciloquus.*

Mellīna, æ, f. & *Mĕlīna, æ, f. Plaut. V. *Melicraton.*

Mellĭnĭa, æ, f. Plaut. V. *Melicraton.* Item V. *Dulcedo, ſuavitas, gratioſitas.*

Mellītŭlus, a, um, (*Dim. â* Mellitus.) Apul. *Priſzladek, poſzladek, malo ſzladek.* Etvvas ſüſs. *édeſetrte.*

Mellītus, a, um, Horat. *Z-medom napravlyen.* Mit Honig gemacht. *Mézzel tſinált.* 2. apud *Cic.* Vid. *Dulcis, ſuavis.* Melitiſſimus *apud Apul.*

*Mĕlo, ōnis, m. *Pallad.* 1. Proprie Vid. *Mālum.* 2. propter ſimilitudinem cum malo cidoneo: *Dinya.* e. Melaun, *Dinnye.*

*Mĕlōdes, is, m. Sidon. *Szladko-pevecz, ſzladko-pojacz, drago-poja.* Ein lieblicher Singer. *édeſen énekló.* Vid. *Muſicus, Dulciloquus, Dulciſonus, Cantator, Concentor.*

*Mĕlōdĭa *juxta accentum, re ipſa* Melodia, æ, f. Martian. Capella. *Szladka y draga popevka, vugodno ſzkup ſzlaganye giáſza.* Ein lieblicher Geſang, angenehme Zuſammenſtimmung *Kedves éneklés, Együtt zengése az éneknek.* Vid. *Melos, Concentio, Cantilena.*

*Mĕlōdus, a, um, Auſon. *Szladko-drago-glaſz.* Lieblich thönend. *édeſen énekló*, vagy *zengó.* Vid. *Dulciſonus, Melicus.*

*Mĕlŏmĕli, is, n. Vid. *Melimeli.*

*Mĕlŏpĕpo, *vel* Mĕlŏpĕpon, (*juxta accent.* Mĕlŏpĕpo) ōnis, m. Plin. *Gerchka, z-chernemi koſtch czami dinya.* e. Waſſer-Melaun, Melone. *Görög dinnye.*

*Mĕlos, n. *Indecl.* (Accius tamen apud Cic. uſurpavit in *Dativ.* & *Abl.* Melo &c.) Pers. *Vugodnozt gláſza od peſzme.* r. Thon und Annehmlichkeit des Geſangs. *Gyönyörkeges ének zengése.* Vid. *Concentio, Cantilena, Cantatio.*

*Mĕlōta, æ, f. *Mĕlōtē*, es, f. *Declin. prima, vel* Melote, is, f. *tertia.* Caſſian. *Ovchja kóſa z-vunum.* Ein Schaaf-Fell mit der Wollen. *Szörös bárány bör.*

*Melpŏmĕnē, es, f. *Horat.* Una ex novem *Muſis*, Inventrix Tragœdiarum. *Jedna zu ed devet Navuka Boxicz*, iliti *Popevkih.* Eine aus den neun *Muſen*-Göttinnen. *Egy a' kilenz Musák közül.*

Membrāna, æ, f. Cic. *Mrenna, tenyka koſicza.* Zartes Häutlein. *Hártya, Lantorna.* 2. apud *Plin.* Membrana Ligni. *Mezdra, Lichje na drèvju.* Die Zarte Rinden zu innerſt am Holtz. *Fa belsö béja.* 3. apud Horat. *Pargaména*, s. Pergament. *Pergámen.* Erant autem Chartæ ex pellibus animalium, Pergamenæ dictæ à Pergamo Civitatē, ubi primùm in ejuſmodi pellibus ſcribi cœptum.

Membrānācĕus, a, um, Plin. *Pargamenſzki, kóſichni, mezdren.* Pergament zugehörig, dem Pergament gleich. *Pergámenás, bártyás.*

Membrānĕus, a, um, Ulp. *Iz Pargaména: mezdreni, Pargamenſzki, koſichni.* Aus Pergament, aus zarten Häutlein, *Pergámenából-való, Hártyából-való.*

Membrānŭla, æ, f. (Diminut.) Cic. *Tenyka koſichicza, mezdricza, Pargamenychicza.* Ein Häutlein, kleines Pergament. *Pergámenátska, hártyátska.*

Membrātim, *Adv.* Cic. *Na vude, od ſztrane do ſztrane.* Gliedvveis, Glied zu Glied, *Tagonként.* Vid. *Fruſtatim.*

Membrātūra, æ, f. Vitruv. *Kotrigovje; vudov y kotrigov ſztaliſi, vjedinyenoſzt.* e. Glieder-Geſtalt. *Tagainak állások.*

Membrōſus, a, um, Auct. Priap. *Velike vude imajuchi.* Groſs von Gliedmaſſen. *Nagy tagú, tagos.*

Membrum, i, n. Cic. *Vùd tèla.* s. Glied des Leibs. *Tag.* 2. apud eundem Transl. ad in-

inanimata. *Sztrôm*, *Dèl*, *Falat*. Ein Theil, Stuck. *Réſz*, *darab*. Vid. *Pars*, *fruſtum*.

Mĕmĕ, *Accuſat. gemin. pronominis ego*. Virg. *Item* Memet *pro* meipſum; Plaut. *Mene ſzamoga*. Mich ſelbſt. *ônnôn magamat*.

Mĕmĭni, iſti, init. (*Præt. ab antiq.* meneo, *vel* meno) *Inf.* Meminiſſe. (*Verb. Defect.* Neu.) Cic. *Szpominamſze*. Ich bin eingedenck, ich erinnere mich. *Megemlekezem*, *emlekezem reá*. Synon. *Recordor*, *memoria teneo*. Conſtruitur vel cum *Genit.* Meminiſſe conſtantiæ. *Cic.* vel cum *Accus.* Quem tu meminiſti. *Cic.* vel cum *Abl.* & præp. *de*. Meminero de omnibus, quæ te velle ſuſpicor. *Cic.* vel cum *Infin.* Memini, te mihi Phameæ cœnam narrare. *Cic.* vel cum *membro orationis*. Quæ ad te ultro attulerim, meminiſſe te credo. *Cic.* 2. *pro* Commemoro, mentionem facio. *Szpomenek cheſza chinim*. Melde, Meldung mache. *Emlîtem*.

Mĕmor, ŏris, *om.* Cic. *Szpomlyiv*, *Pametliv*, *Nepozabliv*. Der eines Dings eingedenck iſt, unvergeſſen. *Megemlekezô*. Memorem in bene meritos animum præſtare. Cic. *Zahvalnoga pokazatiſze*, *zahvalnomu biti*. Sich danckbar erzeigen, danckbar ſeyn. *Hálaadô lenni*. Transfertur etiam ad inanimata. *Liv.*

Mĕmŏrābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. Memorandus, a, um, Plaut. *Szpomenyka ali ſzpomena vréden*. Denckwürdig. *Emlekezetô*, *emlîtésre méltó*.

Memŏrācŭlum, i, n. Apul. V. *Mnemosynon*.

Memorātio, onis, f. Corn. Gall. *Povedanye*, *ſzpomenek*, *ſzpominanye*. e. Erzehlung, Erinnerung. *Megemlítés*, *elôbozás*.

Memorātor, oris, m. Propert. *Pripovedavecz*, *ſzpominavecz*. r. Erzehler, Erinnerer. *Megemlítô*, *elôbozó*.

Memorātrix, īcis, f. Val. Flacc. *Pripovedavicza*, *ſzpometnicza*. e. Erzehlerin, Erinnerin. *Megemlítôné*, *Elôbozónê*.

Mĕmŏrātus, a, um, *Adject.* ior, iſſimus, Gell. V. *Celebrâ*.

Memoratus, ûs, m. Aul. Gell. Vid. *Memoratio*.

Mĕmŏrĕ, *Adv.* Pomp. *apud* Non. *Napamet*. Ausvvendig. *Könyv-nélkûl*.

Mĕmŏrĭa, æ, f. Cic. *Pamet*, *Pomnya*. e. Gedächtnus. *Emlekezô elme*. 2. Vid. *Recordatio*. Aliquid memoriâ complecti, comprehendere, tenere: *vel* Rei cujuſpiam memoriam habere, tenere, retinere, ſervare, conſervare: *vel* Aliquid in memoria habere, retinere &c. *pro* ſcire, recordari. *Cic.* Rem aliquam memoriâ repetere; *vel* in memoriam revocare, reducere, redigere; *vel* in memoriam rei redire, reverti &c. *id eſt* Alicujus Rei memoriam & recordationem renovare, refricare. *Cic.* Aliquid memoriæ mandare, imprimere &c. *pro* Addiſcere. *Cic.* Memoriam alicujus rei deponere, abjicere; *vel* memoriâ aliquam rem deponere; *pro* Obliviſci. *Cic.* Aliquid in memoria, *vel* memoriæ inſidet, inhæret: *pro* memini, recordor optimè. *Cic.* Geſta aliqua poſteritatis memoriæ tradere, prodere, conſecrare, mandare, commendare; *vel* ad memoriam poſterorum propagare; *vel* memoriam ſui relinquere. &c. *id eſt:* Tale quidpiam agere, vel præſtare, quod poſterorum recordationem mereatur, & cujus poſteri recordari ac meminiſſe, ſi non debeant, meritò certè poſſint. *Cic. alîſque.* Ex memoria alicui aliquid exponere &c. *id eſt* memoriter dicere, è memoria recitare. *Cic.* Memoriâ falli, vacillare: *id eſt:* In recordatione cujuſpiam rei errare, non bene meminiſſe. *Cic. Phraſis* Juvat hæc ſubinde in memoriam revocare, rem commemorando renovare, vetera recognoſcere, excitare antiquitatis memoriam, mentem ad antiqua revocare, jucunda recordatione in antiquis verſari; animum ad vetera illa referre; antiquitatis ſpeciem animis repræſentare: *id eſt* antiquitatis meminiſſe, recordari utile eſt. 3. V. *Mnemoſynon*, *Nomen*, *Fama*. Fortium virorum memoriam (*hoc eſt* nomen, famam) honore proſequi. *Cic.* 4. Vid. *Tempus*. Omni memoria: *pro* omni tempore. *Cic.* Sic dicimus *noſtrâ memoriâ*, *Patrum*, vel *ſuperiore memoriâ hoc*, *illûdve geſtum eſſe*. Nihil poſt hominum memoriam glorioſius accidere vidi: *id eſt* Toto anteacto *ſeu* retrolapſo tempore. *Cic. L.* 10. *Fam. ep.* 16.

Memoriæ, arum, f. *plur.* Cic. Gell. &c. *Piſzma za ſzpomenek*. 2. *Chîniy pripechenya ſzpomenyka vredna*. 3. *Pripoveſzti*. 1. e. Gedenck-Schrifften. 2. e. Denckwürdige Thaten und Geſchichten. 3. e. Hiſtorien. *Emlekezetre-való dráſok*, 2. *Emlekezetre méltó történt dolgok és tſelekedetek*, 3. *Hiſtóriák*.

Mĕmŏriālis, is, *com.* le, n. Svet. *Zapametliv*, *Pomnyiv*, *ſzpomlyiv*, *k-zapametenyu haſznovit*. Zu gedencken dienlich. *Emlékezetû*.

Digitalizirao Google

zetk. Memorialis libellus, *Knificzа*, ali *Piſzmo ſzpomenyka, ſzpomenutja.* Ein Gedenck-Buch *oder* Schrifft, *Kis jegyzö könyvetske*, vagy *irás.*

Memoriŏla, æ, f. Cic. *Pameticzа, mala pamet, Pomnyiczа.* Klein Gedächtnuſs. *Emlékezetetske.*

Memoriōsè, iùs, iſſimè, *Adv.* Frontin. Vide *Memorè.*

Mĕmŏriōſus, a, um, oſior, oſiſſimus, Feſt. *Dobro-pameten, Dobro-pomniv, dobre pameti, dobroga ſzpomenutja.* Ein gut Gedächtnüs habend. *Elmés, jó elméjü.*

Mĕmŏrĭter, *Adv.* Cic. Vide *Memorè.*

Mĕmŏro, as are, avi, atum, (Act.) Cic. *Povedam, Na pamet donaſſam, opominam.* Erzehle, melde, vorbringe. *Emlitem, Elŏſzámlálom:* Synon. *Commemoro, Recordor, memini.*

Menda, æ, f. Ovid. V. *Macula.* Nocte latent mendæ *Prov.* Ovid. *Po nochiſzu vſze krave cherne.* Bey der Nacht ſind alle Katzen ſchvvartz. *éjtzaka a' fejér tehénis feketének látſzik.*

Mendācĭ'ŏquus, a, um, Plaut. *Laſliv, Laſlivo govovechi.* Lügneriſch. *Hazugság-ſzóló.*

Mendāciŏlum, & Mendaciuncŭlum, i, n. Cic. *Laſicza, mala lás.* Kleine Lügen. *Hazugságotska.*

Mendāciſsĭmè, *Adv.* Auguſt. *Naj laſlivejſze, Prelaſlivo.* Am lügenhafftigſten. *Igen hazugúl.*

Mendācĭter, *Adv.* Solin. *Laſlivo.* Lügenhafftig. *Hazugúl.*

Mendācĭum, ii, n. Cic. *Lás.* Ein Lug, Lugen. *Hazugság.*

Mendaciunculum, i, n. (Diminut.) Cic. Vide *Mendaciolum.*

Mendax, ācis, *om.* Cic. Mendacior, Mendaciſſimus, Plaut. *Laſliv.* Verlogen, Lügenhafft, Lügneriſch. *Hazug.* Item V. *Futilis, Vanus.* Mendax fundus: h. e. qui ſpes coloni fruſtratur. *Horat.* Mendax alicujus rei: *pro* in aliqua re. *Plaut.*

Mendĭcābŭlum, i, n. Plaut. *Proſzecz, Proſzjak, Vbogecz*, Peregr. *Kóldus, Petlyar, Peklyar*, (Varasdini *Stercz.*) Ein Bettler. *Kóldús.*

Mendĭcātio, onis, f. Senec. *Proſſenye*, peregr. *Petlanye, Peklanye, kolduvanye.* Das Bettlen. *Kóldúlás.*

Mendĭcè, *Adv.* Senec. *Vboski, Proſzechki, po proſzjachki, Proſzjachki.* Peregr. *Petlyarſzki, Peklyarſzki, Po kolduſzko.* Bettleriſch. *Kóldúl.*

Mendĭcĭtas, atis, f. Cic. *Vboſtvo, Proſzechtvo, Proſzjachtvo.* Peregr. *Petlyarſztvo, Peklyarſztvo, kolduſztvo.* e. Bettlerey, Betteley. *Kóldúſság.* Vid. *Inopia.*

Mendĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Od hiſe do hiſe hranu iſchem, vu ime boſje proſzim.* Peregr. *Pek'gam, Petlyam, Koldujem.* Bettle, Allmoſen ſuche, ſammle. *Kóldúlok, küldúlok.*

Mendĭcŭla, æ, f. Plaut. 1. *Proſzicza, Proſzkinya, Vboſicza, Sziroticzа.* Peregr. *Peklyaricza, Petlyaricza, kolduſſicza.* e. Bettlerin. *Kóldúsné.* 2. Veſtis genus, quo Magiſtratus apud Oſcos utebantur.

Mendĭcŭlus, i, m. (Diminut.) Cic. *Szirotek, Vbogchecz.* Junger Bettler. *Kóldúſotska.*

Mendĭcus, a, um, *Superl.* Mendĭciſsĭmus, a, um. Cic. *Vbog, Proſzechki, Proſzjachki,* Bettleriſch, Bettelhafft. *Kóldúshoz-való.* Vid. *Pauper. Inopioſus, Egenus.* Item Mendicus, *Subſ.* Vid. *Mendicabulum.* Item Mendica, æ, f. *ſubſt.* Vid. *Mendicula N.* 1.

Mendōsè, *Superl.* Mendoſiſſimè, *Adv.* Cic. *Zfaleno, krivo.* Fälſchlich, mit Fehlern. *Vétkeſen, Hibáſon.*

Mendōſus, a, um, Mendoſior, Mendoſiſſimus, Cic. *Pun fáling, y ſzkrivenya, krivonye: Faliv, Greſſliv.* Voller Fehler. *Vétkes, Hamis, Hibás.*

Mendum, i, n. Cic. Vid. *Error.*

* Mēninx, ingis, f. *Koſicza na mosgyanib.* s. Hirn-Häutlein. *Agyvelö bétakaró hártyák. Meninx dura, vel* Dura Mater. *Tverda gornya koſicza okolu mosgyanov.* Die harte ober Hirn-Haut. *Külsö kemény agyvelö hártya. Meninx pia, vel* pia Mater. *Szlabo-tenyka pod tverdum mosgyanov koſicza.* Zartes und unteres Hirn-Häutlein. *Belsö gyenge agyvelö hártyátska.*

Mĕniſcor, ĕris, isci, (Depon. *Obſolet.*) Vide *Memini.*

Mens, mentis, f. Cic *Pamet, Miſzel, Razum,* e. Vernunfft, s. Gemüth. *Elme, ész, értelem. Uſus:* Mentis errore affici, à mente diſcedere, mente captum eſſe, mente emotâ eſſe; de mente deturbari, dejici: à mente deſeri &c. *id eſt* ſtultum, dementem fieri, Mentis ſuæ eſſe, mentis compotem eſse; mente conſtare, conſiſtere &c. *id eſt* Bonæ & ſanæ mentis eſſe. *ità Cic. aliique.* 2. Vid. *Memoria N.* 1. & 2. ità *Cic.* 3. Vid. *Conſilium N.* 1. & 2. *Sententia.* Defendebam, hac eum mente fuiſſe: *pro* hac opinione, ſententia, Animo, conſilio. *Cic.* Dii tibi illam mentem indiderunt; Dii fecerunt,

fecerunt, ut ad illud mentem appelleres, ut mentem in ea re locares, ut eam mentem ſuſciperes. Nihil me ab hac mente avocabit, nihil ſemel conceptam mentem flectet, nullo pacto ab hac mente diſcedam, deſiſtam, deſciſcam, deflectam &c. *ità paſſim Claſſici.* 4. Vid. *Voluntas.* Una mens omnibus, *pro* una voluntas, una voluntatis inclinatio & affectio. *Virg.* 5. Vid. *Arbitrium, Libertas N.* 1. Et me linque meæ menti, *id eſt* arbitrio, libertati. *Sil.* 6. Demittere mentem, *pro* Deſperare. *Virg.* 7. Mens *pro* Dea à Romanis colebatur. *Liv.*

Menſa, æ, f. Cic. *Sztol.* r. Tiſch. *Aſztal.* Menſarum aſſecla. Cic. *Liſi-tanyèr.* r. Schmarutzer. *Mindenlátt Nyalakodó.*

Mensālis, is, *com.* le, n. Vopiſc. *Sztolni, kſztolu ſzliſſajuchi.* Zum Tiſch gehörig. *Aſztalhoz-való.*

Mensārius, ii, m. Cic. *Penèz Zmenyavecz, Z-penezi Terſecz, kamatar.* r. Wechsler, Wechſel-Herr, *peregr.* Banquirer. *Pénzváltó.*

Menſio, onis, f. Cic. *Merenye.* Das Meſſen. *Mérés, Mértéklés.*

Menſis, is, m. Cic. *Meſzecz, Miſzacz.* Propriè. *Meſzeczo-tek, Meſzeczo-techina.* s. Monath. *Hó,* vagy *Hólnap, Hónap.*

Menſor, oris, m. Colum. *Merecz, Mernik, Meritel.* r. Meſſer. *Mérő,* 2. apud *Veget. Taborſzki Vojnikov Naſztanitel, Voiſzke Razdelitel.* r. Quartier-Meiſter. r. Fourier *Táborhely járó.*

Menſtrua, ōrum, n. *plur.* Cels. V. *Menſtruum* N. 2.

Menſtruālis, is, com. le, n. Plaut. *Meſzechni, meſzechki, Jednoga meſzecza.* Monathlich, eines Monaths. *Minden hónaponként-való, minden hólnapi.* 2. Idem ac menſtruis, ſeu ſanguinis profluvio obnoxius.

Menſtruum, ui, n. Liv. *Hrana na jeden meſzecz; Plácha jednoga meſzecza.* 2. apud Colum. *Senſzki Czvèt.* 1. e. Monath-Speis, monathlicher Lohn, *oder* Sold, 2. e. Weiber-Zeit, *oder* monathliche Blume, r. Weiber-Fluſs. *Egy hónapig-való élés, próſont; Hó pénz.* 2. *Havi vérfolyás.*

Menſtruus, a, um, Cic. Vide *Menſtrualis N.* 1.

Mensŭla, æ, f. (Diminut.) Plaut. *Sztolek, mali ſztol.* s. Tiſchlein. *Aſztalotska.*

Mensŭlārius, ii, m. Senec. Vide *Menſarius.*

Mensūra, æ, f. Plin. *Mera, mertuk.* s. Maas. *Mértét.* 2. apud Cic. Transl. V. *Modus.*

Mensūrābilis, is, *com.* le, n. Prud. *Merliv, kaiſze more meriti.* Ermeſslich, das da kan gemeſſen vverden. *Megmérhető.*

Mensūrālĭter, *Adv.* Hygin. *Na meru, po meri, merno.* Meſslich, auf ermeſsliche Weiſe. *Megmérve.*

† Mensūrārius, ii, m. V. Menſor *N.* 1.

Mensūrātio, onis, f. V. *Menſio.*

Menſurātor, oris, m. V. Menſor. *N.* 1.

Menſurnus, a, um, Cic. Vide *Menſtrualis.*

Mensūro, as, are, avi, atum, (Act.) Veget. *Mérim.* Meſſe. *Mérek.*

Mentăgra, æ, f. Plin. V. *Lichen N.* 1.

† Mentālĭter, Adv, *V-pameti,* Bedächtlich, ſinnlich. *Elmével.*

* Mentha, (*alii* Menta) æ, f. Plin. *Meticza tráva.* e. Müntze, Deumente Kraut. *Fodor ménta.*

* Menthaſtrum, i, n. Plin. *Divja meticza tráva.* Wilde müntz, *oder* vvilde Poley, Roſs-Müntz Kraut. *Vad ménta, ló ménta.*

Mentīgo, ĭnis, f. Colum. *Kraſzte na gubczu Ovàcz, &c.* Ein böſe Raude um das Maul und Leffzen der Schaaffen, &c. *Apró baromſzáján* vagy *ajakán termő gonoſz fekely.*

Mentio, onis, f. Cic. *Szpomenek, ſzpominak, ſzpomenenye, ſzpomen.* e. Meldung, Erinnerung. *Emlekezet, Emlités.* Vid. *Memoria N.* 2. *Recordatio.* Non in oblivione eſſe, ſed in aſſidua commemoratione. Mentionem de aliquo ferere, agitare inferre &c.

Mentior, īris, īri, ītus ſum, (Depon.) Cic. *Laſem.* Lüge. *Hazudok.* 2. Vid. *Fingo, ſimulo, Imitor.* Mentiris Juvenem. *Mart.*

Mentītio, onis, f. Cic. Vide *Mendacium.*

Mento, ōnis, m. Arnob. *Veliko-bradiſchaſzt, veliko-podbradaſzt; velikoga bradiſcha, Podbradnyaka.* Der ein groſſes Kinn hat. *Nagy állú.*

* Mentor, ŏris, m. Cic. V. *Calator, Tornator.*

Mentŭla, æ, f. *Catull.* Membrum pudendum Viri.

Mentum, i, n. Cic. *Bradiſche, Podbradek, Podbradnyak.* s. Kinn. *áll, ál.*

Meo, eas, are, avi, atum, [Neut.] Plin. *Idem, Prehadyam, Vozimſze, ſzim y tam hodim, Techem, Czurim.* Gehe, hinüber gehe, fahre, hin und her gehe, vvandere, flüſſe. *Megyek, Járok.* Aqua meat, *pro* fluit. *Plin.*

Meopte, *id eſt* meo ipſius. *Plaut.*

Mĕphȳticus, a, um, Sidon. *Szmerdechi, vonyechi.* Stinckend. *Büdös, Dobos.*

Digitalizirao Google

* Mĕphȳtis, is, f. Virg. *Gnyila z-ſveplom ſzmerdecha zemlya, mlaka, kalȳ, Peklenieza, Vonyha &c.* Vid. *Fœtor, Fœtiditas, Graveolentia.* 2. apud *Plin.* Eſt Dea contra graveolentiam olim invocata.

Mepte, *pro* me ipſum, Plaut. *Mene ſzamoga.* Mich ſelbſten. *Magamat.*

Mĕrācus, a, um, ior, iſſimus, Gic. *Chiſzt, nezméſſan.* Rein, lauter, unvermiſcht. *Tiſzta, elegyítetlen.* Vinum meracum, *Cic.* Vinum merum. Plaut. *Chiſzto, y nezmeſſano vino.* Reiner und unvermiſchter Wein. *Tiſzta és elegyítetlen-bor.* Hinc *Dimin.* Meracŭlus, a, um. *Plin.*

Mercābĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. *Kuplio, kupni.* Käufflich. *Megvehetŏ, vásárolhatŏ.*

Mercālis, is, *com.* le, n. Colum. V. *Vendibilis.*

Mercātio, onis, f. Aul. Gell. *Terſenye, Pazarenye,* r. Kauff und Verkauff, das Handlen, Kauffen und Verkauffen. *Vásárlás, kereskedés, kalmárkodás.*

Mercātor, oris, m. Cic. *Terſecz, Tergovecz,* peregr. *Krámar.* r. Kauff- *oder* Handelsmann, Kramer. *Kalmár.*

Mercātōrĭus, a, um, Plaut. *Terſechki, Tergovechki, Terſtveni, Pazarſzki,* peregr. *Kramarſzki.* Kauffmanniſch, Krameriſch. *Kalmári.*

Mercātūra, æ, f. Cic. *Terſtvo, Pazarſztvo, Tergóvoje;* peregr. *Kramarſztvo.* e. Handelſchafft, Kauffmannſchafft. *Kalmárság, kereskedés.* Mercaturam facere, exercere &c. *pro* mercari *Cic.*

Mercātus, ûs, m. Cic. Vide *Mercatio.*

Mercēdŭla, æ, f. (Diminut.) Cic. *Plachicza, Naplachicza, mala plácha.* s. Löhnlein, kleiner *oder* geringer Lohn. *Béretske, Jútalmatska.*

Mercēnārĭus, ii, m. Cic. *Pláchni terák, delavecz za plácbu najet.* r. Taglöhner, Miedling. *Fizetésért dolgozó, Béres, nap-számos.* Vid. *Stipendiarius.*

Mercenarius, a, um, Cic. *Za placbu najet, najmeni, náplachni.* Taglöhneriſch, um Lohn beſtellt, gedingt, gemiethet. *Valamit pénzért tselekedŏ, Fizetésbez-való.* Equites marcenarii. Curt. *Pláchni konyaniki.* Beſoldende Reuter. *Béres Lovas katonák.* Vid. *Servilis.*

Merces, ēdis, f. Cic. *Plácha.* r. Lohn. *Bér, Jútalom.* Vid. *Stipendium, Pramium, Pretium.*

Mercĭmōnĭum, ii, n. Plaut. 1. Vid. *Mercatura, mercatio.* 2, *Vſzakojachko blago na prodaju,* peregr. *Krama.* e. Waare, 9. Kauffmanns-Gut. *árrú, kalmár marha, eladó marha.*

Mercor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Terſim, Pazárim, Prodajem y kupujem.* e. Handlung treibe, Kauff-ſchlage, kauffe und verkauffe. *Kalmárkodom, veſzek'seladok.* Præſenti pecunia, *vel* græca fide mercari ab aliquo aliquid. Plaut. *Kaj od kŏga za gotove novcze kupiti.* Etvvas von einem um baar Geld kauffen. *Valakitŏl valamit kész pénzel vásárolni.*

Mercŭrĭus, ii, m. (*Dim.* Mercŭriŏlus, i, m. *Apul.*) Cic. Sex hoc nomine cenſentur. Celeberrimus erat Sextus ex Jove tertio, & Maja Atlantis filia natus. Hunc Poëtæ, Eloquentiæ Præſidem, Alatum Deorum nuntium, mercatorum & Furum DEum eſſe fingebant; id quod cœci gentiles etiam crediderunt. *Hinc Adject.* mercurialis: *ut:* mercuriales Romæ mercatores & Equites. *Cic.* mercurialis herba. *Plin.* 2. Mercurius, ex ſeptem Planetis unus: *ità Cic.* 3. apud Chymic. *Sivo ſzrebro.* s. Queckſilber. *Kén-esŏ.*

Merda, æ, f. Horat. *Chlovechanzko &c. blato.* r. Menſchen-Koth, Unflath. *Szar, Ganélat.*

Mĕrè, *Adv.* Plaut. *Szamo, chiſzto, nezmeſſano.* Lauter, allein, hell, unvermiſcht. *Tiſztán, ſzintén, elegyítetlenül.*

Mĕrenda, æ, f. Plaut. *Juſina, Jeliſs zvan obeda po poldan.* e. Jauſen, das Nachmittag Eſſen. *Ozſonna.* Propriè *Cœna,* quæ ſub Veſperam mercenariis dari ſolebat.

Mĕreo, es, ēre, ĕrui, ĕrĭtum, [Neu.] & Mĕreor, ēris, ēri, ĭtus ſum, (Depon.) *Cic.* ſumitur in bonam & malam partem. *Zaſzluſujem, vredenſzem.* Verdiene, vvürdig bin. *Reá-ſzolgálok, megérdemlem.* 2. Sumitur *pro* Stipendia facere in militia *ſeu* Stipendii gratiâ militare, idque fere Verbum mereo. *Szlutim vu vojſzki, za plácbu vojujem.* Zu Feld diene, um Beſoldung ſtreite. *Fizetésért vitézkedem.* Et uſurpatur vel *Abſolutè.* Quo tu Imperatore meruiſti. *Cic.* vel cum *Accus.* Meruiſſe ſtipendia. *Cic.* vel cum *Abl. inſtrumenti.* Merere equŏ Cic. *Na konyu ſzlushiti, vojuvati.* Zu Pferd dienen. *Lovon ſzolgálni, vitézkedni.* Merere pedibus: Liv. *Peſticbki ſzlushiti, vojuvati.* Ein Fuſs-Knecht, Muſquetier ſeyn. *Gyalog hadban lenni.* Vel cum *Abl. pretii.* Merere parvŏ, magnŏ ære, mille nummis. *Cic.* vel cum *Abl. Societatis*

cietatis, interpositâ præp. *Cum*. Cum aliquo merere. *Cic.* vel cum *Abl.* additâ præp. *sub*. Triennio sub Asdrubale Imperatore meruit. *Liv.* vel cum *Dat. Commodi*: Non hi tibi merent. *Stat*. 3. Mereo etiam, sed frequentiùs Mereor denotat aliquid boni vel mali in aliquem conferre. Conjungitur autem cum *Abl.* & præp. *De*, vel cum *Accus.* & præp. *Erga*. Quid de te merui? Terent. *Kajszem ti vchinil?* Was habe ich dir gethan. *Mit tselekedtem néked?* Eleganter hìc adduntur Adv. *Bene, melius, optimè: Malè, pejus, pessimè. e. g.* Bene mereri de aliquo. Cic. *Kômu dobro poszlushiti:* ali *znogo dobra vuchiniti*. Sich um einen verdient machen, *oder* viel guts thun. *Valakinek valamiben jól szolgálni:* vagy *valakivel valami jót tenni*. Malè mereri de aliquo. Plaut. *Pri kôm zakaczati, kômusze zameriti, kômu kaj zla vuchiniti*, ali *kôga zbantuvati*. Einem etvvas übels thun, einen beleidigen. *Valakit gonoszszal illetni*. 4. Mereo, *pro* Turpem quæstum facio. *Svet*. Hinc dictæ *Meretrices*, quia turpem corpore suo quæstum faciunt, & merentur.

Mĕrĕtrīcĭè, *Adv.* Plaut. *Bludno, kurvinszki, po kurvinszko*. Hurisch, auf hurische Weise. *Kurvúul.*

Mĕrĕtrīcĭum, ii, n. Svet. *Bludnoszt, kurvaria, kurvinsztvo, kurvarenye*. e. Hurerey, r. Huren-Handel. *Kurvaság.*

Meretrīcĭus, a, um, Cic. *Kurvinszki, bludnichki*. Hurisch. *Kurvához-való, Illendô.*

Mĕrĕtrīcor, aris, ari, atus sum. (Depon.) Colum. *Kurvamsze, kurvarimsze, Bludim*. Hurerey treibe. *Kurválkodom.*

Mĕrĕtrīcŭla, æ, f. Cic. *Blúdnicza, kurvicza, Mlada kurva*. Junge Hure, unzüchtiges Thier. *Kurvátska.*

Mĕrĕtrix, īcis, f. Cic. *Kurva, Blúdnicza vu szmradu vtoplyena, vech sivinche negosena, Mlaka daleko szmerdecha, kvari szvèt, Pogerdenye kipa Bosjega, Porußenye pokolenya chlovechanszkoga, siva y siroka vrata peklenszka*. e. Hure, unzüchtiges in Unflath schvvimmendes Weib. *Kurva, tsúnyaságokban elmerûlt tisztátalan szajha.*

Merga, æ, f. Fest. *Raszohe, ville, Roglye*. e. Korn-Gabel, Heu-Gabel. *Villa, mereklye*. 2. Vid. *Falx*. ita Plaut.

Merges, ĭtis, m. Virg. *Sznop, Rukovet iz klaszja*. r. Korn-Garbe, s. Garb. *Búza kéve, Galona kéve*. Vid. *Manipulus N. 1.*

Mergo, is, ere, mersi, mersum, (Act.) Cic. *Namáchem, Vtaplyam, vu Vodu vtichem*. Eintuncke, versenke, ins Wasser stosse. *Elmerítem*. 2. Transl. *pro* Involvo, obruo. *Liv. &c.* Ultimis suppliciis aliquem mergere. Plin. *Kôga na Szmert kasztigati*. Einen am Leben straffen. *Valakit halállal bûntetni*. Mergi secundis rebus: *Liv.*

Mergus, i, m. Ovid. *Pondúrek, Popek, Raczicza berechna*. Ein Taucher, e. Tauch-Endte, s. Tuck-Endtlein. *Búvár, Búár*. 2. apud Colum. *Grebenicza od terszа*. r. Grub-Reb, Wein-Fechser. *Homlitani-való szôlô-tô*. Hinc *Dim.* Mergŭlus. *Pallad.*

Mĕrĭbĭba, *vel* Mĕrŏbĭba, æ, f. Plaut. *Vinopijka, kâ szamo Vino pije*. e, Wein-Trinckerin. *Bor ivóné.*

Mĕrĭ-bĭbŭlus, i, m. August. *Vino-pia*. r. Wein-Trincker. *Bor ivó.*

Mĕrĭdiālis, is, *com.* le, n. *Gell.* Meridiānus, a, um. Cic. *Poldnevni, Poldanyi*. Mittägig, zum Mittag gehörig. *Délre-való, Déli.*

Mĕrĭdiātio, onis, f. Cic. *Po pol dan pochivanye, Po obedu szpanye*. e. Mittag-Ruhe, der Schlaff nach dem Essen. *Déli alvás.*

Mĕrĭdĭes (*Lieent.* Mĕrĭdĭes.) iēi, m. Cic. *Poldan, Poldne*. r. Mittag. *Del*. 2. apud *eundem* ponitur *pro* ea cæli parte, ad quam meridies notatur. 3. apud *Varr.* per Catachresin *pro* media nocte.

Mĕrĭdio, as, are, avi, atum. (Neu.) & Meridior, aris, ari, atus sum (Depon.) Catull. Svet. *Okolo poldan szpìm, Pochivam*. Zu Mittag schlaffe, Mittags-Ruhe halte. *Délelek, Ebéd utánn aluszom*. Apud aliquos, sed tamen absque classico Authore V. *Prandeo.*

Mĕrĭdiōnālis, is, *com.* le, n. Jul. Firmic. Vide *Meridialis.*

Mĕrĭtissĭmè, *Solin.* Meritissimô, *Adv.* Cic. *Najvredneje, najvrednejsse, Prevredno*. Sehr vvohl verdient, sehr billig. *Felette méltán.*

Mĕrĭtò, *Adv.* Cic. *Vrédno, zaszlusheno*. Billig. *Méltán.*

Mĕrĭto, as, are, avi, atum. (Act.) *Freq.* à mereo) Cic. *Gusztokrat zaszlushujem*. Offt verdiene. *érdemeldegelem.*

Mĕrĭtōrĭum, ii, n. Firm. *Sztanye, Hisa zaplâchu*. s. Zins-Haus. *Bérbe fogadott ház.*

Meritorĭus, a, um, Cic. *Zaszlushni, najemni, náplachni, Plâchu-szlushni, za plâchu dani, poszudyeni*. Das um Geld geliehen vvird, damit man Geld verdienet. *A mit pénzért adnak* vagy *pénzzel fogadnak*. Meritoria vehicula: Svet. *Kola za plâchu dana y poszudyena*. Wägen, die ums Geld gegeben und geliehen vverden. *Pénzel fogadott kotsi* 2.

Taberna

Taberna meritoria: *Juven.* Vid. *Caupona, Diverſorium.* 3. Meritorii pueri: *id eſt* Meretricii, qui ad turpem quæſtum proſtituuntur. *Cic.* Hinc Domus meritoria: Vid. *Ganeа N. 1.* Firmie.

Mĕrĭtum, i, n. *Cic.* *Najem, Zaſzlúſenye, Zaſzlusba, vrédnoſzt.* r. Verdienſt. *Szolgálat, érdem.* Accipitur in utramque partem: In bonam V. *Beneficium.* In malam V. *Culpa, Delictum, malefactum.* Meritô meô: *id eſt* meis beneficiis, benefactis; *vel è contra* meâ culpâ. *Cic. Plaut.* Pro merito. Terent. *Poleg vrédnoſzti y zaſzluſenya.* Nach dem Verdienſt. *érdeme ſzerént.* Tot tua extant in me merita: *pro* tot beneficia à te accepi. *Cic.* Nullis ſuffragantibus meritis Conſulatum eſt Conſecutus: *id eſt* nullis bene factis, præclarè geſtis præcedentibus. *idem.* 3. Meritum *pro* Cauſa. *JCt.* 4. Meritiſſimum, i, n. Plaut. *pro* Maximum meritum

Mĕrĭtus, a, um. uſurpatur *Activè*, nonnumquam & *Paſſivè.* Cic. *Vréden, zaſzluſen, ki je kaj zaſzluſil.* Werth, Verdient, der etvvas verdienet hat. *érdemlett, méltó.* De Populo Romano bene meritus. Cic. *Ki je lyudztvu Rimſzkomu vnogo poſzluſil, y dobra vuchinil.* Der ſich um das Römiſche Volck vvohl verdienet, und vielGuths gethan hat. *A ki a' Római nemzetnek Sokat ſzolgált*, vagy *Sok jókkal vólt.* Vid. *Mereo N. 2.* Iracundia merita. Cic. *Zaſzluſena*, ali *vrédna ſzerda.* Verdienter *oder* billiger Zorn. *Megérdemlett* vagy *igaz harag.*

Mĕro, ōnis, m. Svet. V. *Bibaculus, Bibo, Potator.*

*Mĕrŏpē, es, f. *Ovid.* Inter Plejades ſtellas obſcuriſſima dicitur.

*Mĕrops, ŏpis, m. Virg. *Súna.* r. Immen- *oder* Biennen-Fraſs. *Kűllő.* 2. Marina hirundo.

Mersĭto, as, are, avi, atum. (Act. *Freq. à* Mergo) Solin. *Guſztokrat namáchem, vtaplyam.* Offt eintuncke, ſencke, ins Waſſer ſtoſſe. *Elmerítdegelem, Mártogatom.*

Merſo, as, are, avi, atum. (Act. *Freq.* à Mergo) Virg. *idem.*

Mĕrŭla, æ, f. Cic. *Kòſz.* Eine Amſel. *Rigó.* Apud *Auct. Carm. Phil. legitur* Merulus, i, m.

Mĕrŭla lăcūſtris, merulæ lacuſtris, f. Plin. *Liny Riba.* Ein Schlein-Fiſch. *Egy bizonyos hal.*

Mĕrum, i, n. Plaut. *Vino prez vode, chiſzto Vino.* r. Wein ohne Waſſer, Lauter Wein. *Szín bor, tiſzta bor.*

Mĕrus, a, um, Cic. *Szam, Chiſzt, nezmeſſan, Jedini.* Allein, Lauter, unvermiſcht, gantz allein. *Szinte, Tiſzta, Tſupa, merő azon.* Vid *Meracus, ſolus, purus.*

Merx, mercis, f. Cic. Vide *Mercimonium N. 2.*

*Mĕsāuli, orum, m. & Mĕsāulæ, arum, f. *plur.* Ædium ambulacra inter duas aulas, id eſt, inter duas Cubiculorum Series intercedentia. *Vitruv.*

*Mĕſentĕrĭum, ii, n. *Obraſzt chrèv, Tuſztina na chrévah.* s. Krös an Därmen. *Bél kőrűl-való ſzemérdek kővérség, Fodor háj.*

*Mĕſes, is, m. *Plin.* Ventus inter Boream & Græciam medius.

*Mĕsŏchŏrus, i, m. Plin. *Rannitel Muſike, Glavár nad Muſikaſſi.* r. Capell-Meiſter. *Muſikáſok között leg-nagyobb.*

*Mĕsŏlăbum, i, & Meſolabĭum, ii, n. *Vitruv.* Inſtrumentum, quod ad inveniendum rei alicujus medium ſervit.

*Mĕsŏcrānĭum, ii, n. *Verhunecz glave, lubanye ſzredina.* Das obere in mitten des Haupts, r. Scheitel des Haupts. *Koponyának a' tetéje.*

*Mĕsŏpŏtămĭa, æ, f. *Cic.* Regio Aſiæ ampla & fertilis, inter Euphratem & Tigrim fluvios ſita.

*Meſpĭlum, i, n. Plin. *Neſplin.* Meſpel. *Náſzpolya.*

*Meſpĭlus, i, f. Plin. *Neſplinovo drévo.* r. Meſpel-Baum. *Náſzpolya-fa.*

Meſsĭas, æ, m. *Vox hebr.* Vid. *Chriſtus.*

Meſſis, is, f. Cic. *Setva, vrème ſetvé.* e. Erndte, Erndten-Zeit. *Aratás, Aratáſi idő.*

Meſſor, ōris, m. Cic. *Snyách.* r. Schnitter. *Arató.*

Meſsōrĭus, a, um. Cic. *Snyachki, ſetni, ſetveni, k-ſetvi zpadajuchi.* Zur Erndte gehörig. *Aratói, Aratáshoz - való.*

*Mĕsŭrānĭum, ii, n. *Szredina Neba.* e. Mitte des Himmels. *Az égnek közepe.*

Mēta, æ, f. Cic. V. *Finis N. 1. Terminus N. 1. Extremitas.* 2. Speciatim V. *Terminus N. 1. Lapis Sacer, limes N. 3.* ità *Virg. Front &c.* 3. apud Horat. *Namera, Znera; Zaznamenuvano meſzto, kamgdo dojti, dotechi, ali ſztreliti móra.* s. Ziel im Lauff-*oder* Schieſs Platz, r. Zvveck. *Tzel.* 4. Transl. *Vſzako dugovanye vuſzku y ſpichaſztu Zverhu imajuche.* Alles vvas zum Ende ſpitzig iſt. *Akármi hegyes rakás, hegye s aſztag.* Vid. *Conus N. 3.* Meta fœni, Lignorum, &c. *id eſt* Cumulus in cuſpidem deſinens, *vel* extremitatem faſtigiatam habens. *Colum.* 5. apud. Paul. JCt. *Dolnyi melinzki Kamen.* r. Untere Mühl-Stein. *Alsó malom kő.* Contrarium docet *Scaliger ad Manil.* vult enim *Metam* Superiorem, *Catillum* vero inferiorem lapidem molarem eſſe.

*Mĕtăbăſis, is, f. *Latinè* Tranſitio. *Quintil.*

Eſt

Eſt Figura Rhet. cùm à quibuſdam jam dictis ad alia tranſimus.

*Mĕtăbŏlē, es, f. *Latinè* Traiectio. *Terent.* Eſt figura, quæ fit contrariis ità diſpoſitis, ut à priori poſterius proficiſcatur. e. g. Quoniam id fieri, quod vis, non poteſt; id velis, quod poſſit. *Terent. Andr.* Dicitur etiam *Metaboliſmus, i, m. *idem.*

*Mĕtăcarpĭum, ii, n. V. *Vola.*

*Mĕtăciſmus, i, m. Eſt, cùm Verborum conjunctio aſſiduitate literæ M colliditur, vel cùm voci in literam M deſinenti poſtponitur ſtatim alia à *Vocali* incipiens. *e. g.* Mammam ipſam amo, quaſi meam animam. *Martian. Capell.*

*Mĕtăgramma, ătis, n. *Prepoſétavlyenye*, ali *prepiſzavanye piſzma.* e. Uberſetzung einer Schrifft, Abſchrifft. *Egy iráſnak máſivá által-iráſa, Leiráſa.*

*Mĕtălepſis, is, f. *Latinè* Transmutatio. *Quintil.* Tropus eſt in Rhet. notus. e. g. Poſt aliquot, mea regna videns mirabor, ariſtas. *Virg. i. Ecl.*

Mĕtallārĭus, ii, m. JCt. *Rudár, Rudo-del*; *Rudo-kop, Kopách.* r. Berg-Mann, Ertz-oder Berg-Knapp, r. Ertz-Graber. *Bányában dolgozó, értz ásó.*

Mĕtallĭcus, i, m. Plin. *idem.*

Metallicus, a, um. Plin. *Brunehen, meden, Ruden.* Zum Ertz gehörig, aus Ertz gemacht. *értzhez-való.*

Metallĭfer, ĕra, ĕrum. Silius. *Medo-noſz, Medovit, Rudo-noſz, Rudovit.* Ertz bringend, Ertz-reich, Metall-reich. *értz-hozó, Bányáſzna-termŏ.*

Mĕtallum, i, n. Plin. *Medo, kakti zlato, ſzrebro, Kotlovina, Koſziter, Olov, Oczel, Brunecz, Selezo*, &c. Metall, allerley Ertz. *értz.* 2. Vid. *Fodina.* Tacit. 3. V. *Lapicidina.* Lucan.

Mĕtămorphōſis, is, f. Ovid. V. *Transfiguratio.*

*Mĕtănœa, æ, f. Auſon. V. *Pœnitentia, Reſipiſcentia.*

*Mĕtăphŏra, æ, f. *Latinè* Translatio. Cic. *Prenaſſanye Réchi vu drugo Znamenuvanye, y to zbog ſzpodobnozti.* Eine Art zu reden, da ein Wort von ſeiner eigentlichen deutung auf eine andere gezogen vvird. *Szónak maga értelmébŏl más értelemre vivéſe.*

*Mĕtăphrăſis, is, f. Figura Rhet. *Govorenya na drugi náchin preobernenye.* e. Redens-Veränderung in eine andere Art. *A beſzédnek egy módról más módra változáſa.*

*Mĕtăphysĭca, æ, *vel* Metaphyſice. es, f. *Znanoſzt Premiſilyavanya:* vulgo *Deveta Skóla.* e. Uberſorſchungs-Kunſt, Betrachtungs-Wiſſenſchafft: *vulgo* e. Neunte Schul. *A dolgoknak mivóltát viſgáló tudomány:* vulgo *A kilenczedik Oskola.* Hinc Metaphyſicus, i, m. *Profeſſor*, vel *Studioſus Metaphyſicæ.* Et Metaphyſicus, a, um. *pertinens ad Metaphyſicā.*

*Mĕtaptōſis, is, f. Medic. *Premênenye jedne boli vu drugu.* e Veränderung einer Kranckheit in die andere. *Egy betegſégnek más betegſégre változáſa.*

*Mĕtaſtăſis, is, f. *Zverſenye krivnye na kŏga drugoga, ki na zochi dojti nemore.* Ableinung der Schuld auf einen, der nicht gegenvvärtig ſeyn kan. *Vételnek ollyanra fogáſa, a' ki jelen nem lehet.*

Mĕtātio, onis, f. Colum. *Mejenye, méj poſztavlyanye, kotarenye.* e. Marckſtein-Setzung, Austheilung, Eintheilung. *Határozás, Határ kimérés.*

Mĕtātor, oris, m. Cic. *Méjnik, Kotaro-Razdelnik, Mejo-mereez.* r. Marck-Stein-Setzer, Ausmeſſer. *Határozó, Kimérŏ.* 2. Vid. *Menſor N. 2.* Metator Urbis, Caſtrorum. *Cic.*

Mĕtātōrĭus, a, um. Sidon. *K-kotarenyu, merenyu,* ali *Razdelenyu méj zpadajuchi.* Zu der Feldmeſſerey &c. gehörig. *Határhoz-való*, &c.

*Mĕtaxa, æ, f. *Koſzmata, neobdelana ſzvíla,* ali *Poplun iz takve ſzvile napravlyen.* Eine rauhe und ungearbeitete Seiden, *oder* eine Decke aus ſolcher Seiden. *Ki kéſzítetlen ſzéplus ſelyem, vagy Ollyanból-való takarodzó.*

* Mĕtāxārĭus, ii, m. JCt. *Z-neobdelanum koſzmatum ſzvilum Terſecz.* Der mit rauhen Seiden handlet. *Ki kéſzítetlen ſelyemmel kereskedŏ.*

Mĕtellus, i, m. *Cic.* Familia erat plebea apud Romanos clarorum virorū virtute inſignis.

*Mĕtempsȳchōſis, is, f. *Prehadyanye dûſs iz tela jednoga vu drugo.* Der Seele vvandern aus einem, in einen andern Leib. *Lélseknek egy teſtből más teſtbe által menéſe.*

*Mĕtĕōrum, i, n. *Dugovanye zmeſſano, kojeſze vu zraku pripécha, y chini.* s. Lufft-Geſicht, ſo ſich in der Lufft zuträget. *A' levegŏ égben ſokféle réſzekből ŏſzve eleggyitett eſzközök.*

* Mĕthŏdĭcē, es, f. *Quintil.* Pars grammaticæ, rationem loquendi complectens.

*Mĕthŏdĭcè, *Adv.* ab *Adject.* Methodicus, a, um, Cels. *Redno.* Ordentlich. *Jó Renddel.*

* Mĕthŏdus, i, f. Auſon. *Náchin, Réd Navuka, Meſtrie, znanya.* e. Richtige Lehr-Art. *A' tanításban-való jó rend.* Vid. *Modus N. 1.*

Mĕtĭcŭlōſus, a, um, Plaut. Vide *Timidus.*

Mĕtior, īris, iri, menſus ſum, (Depon.) Cic. Vide *Dimetior, menſuro.* 2. Transl. apud eundem V. *Æſtimo.* Magnos homines vir-

tute metimur, non fortunâ, *id eſt* à Virtute, non à fortuna æſtimamus. *Nepos.* Peccata non rerum eventu, ſed vitiis hominum metienda ſunt: *pro* æſtimanda, conſideranda, ponderanda, menſuranda. *Cic.*

Mĕto, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. V. *Metor.*

Mĕto, is, ĕre, meſſui, meſſum, (Act.) Cic. *Senyem.* Erndte, Getraid ſchneide. *Aratok, Learatom, metélem.*

*Mĕtōnўmĭa *juxta accent. re ipſa* Metonymĭa, æ, f. *Cic.* Tropus, dum contimens pro contento, vel ſignum pro re ſignificata, vel cauſa pro effectu; aut contra ponitur. *Synon.* Hypallăge, Transnominatio, Denominatio.

*Mĕtōpoſcŏpĭa, *re ipſa* metopoſcopĭa, æ, f. *Latinè* Divinatio ex facie.

*Metopoſcŏpus, i, m. *Latinè* Divinator ex facie. *Sveton.*

Mĕtor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. *Mejim, megyim; meje, kraje poſztavlyam, nameſchujem.* Auszyle, ausmarcke, abtheile, Marckſtein ſetze. *Határt kijárok.* 2. apud Ovid. V. *Metior.* Metari cœlum *pro* menſurare: *Ovid.* 3. apud Virg. V. *Diſpono, Colloco, Paro, Eligo.* Caſtra metari, *id eſt:* Locandis Caſtris locum præfinire, circumſcribere: *vel:* Caſtra collocare, diſponere. *Vojſzki meſzto pripraviti, odluchiti: Voiſzku naſztaniti, na rèd poſztaviti.* Das Lager ſchlagen. *Tábort járni,* Salluſt.

Mĕtrēta, æ, f. *Mart,* Eſt menſuræ genus apud græcos decem, congios, id eſt ſexaginta ſextarios, ſeu unam Amphoram atticam cum quadrante complectens. Vulgo hodie V. *Modius.*

*Mĕtrŏpŏlis, is, f. *Latinè* Urbs Matrix, ſeu Mater Urbium. *Sztolni varaß, Pervi varaſs, Glavni varaß.* e. Haupt-Stadt. *Fővároſ.*

*Metropŏlīta, æ, m. & Metropolītes, æ, m. *Vu Glaunom Varaßu ſztojéchi.* Der in Haupt-Stadt vvohnet. *Fő városban lakó,* 2. Vid. *Archiepiſcopus.*

* Metropolītānus, a, um. Ad metropolim pertinens.

*Mĕtrum, tri, n. Quintil. V. *Menſura.* 2. apud Colum. V. *Verſus, ûs, m.*

Mĕtuendus, a, um, Cic. *Sztrabovit, kôgaſze je bojati potrebno.* Der zu fürchten iſt. *Félő, kitől félni kell.*

Mĕtŭla, æ, f. (*Dim. â* meta.) Plin. *Nameriſza, zmerilcze,* peregr. *mala méta, méti-eza, Czil,* Kleines Ziel. *Hegyes rakáſotska, Buglyátska.*

Mĕtuo, is, ere, mĕtui (Act.) Cic. V. *Timeo.* Metuo te, *id eſt* Timeo, ne quid mali mihi inferas. Metuo tibi, *id eſt:* Timeo, ne quid mali tibi accidat. *Virg.* De vita mea metuit. *Cic.* Metuo amori meo moram. *Plaut.* Inſidias à me metuunt: *Cic.* Ab inimico ſibi periculum metuebat. *Auct. ad Heren.* Metuo, ne langueſcat ſenectute, *id eſt* nollem eum langueſcere: *Cic.* Metuis, ut, *vel* ne non meæ domui curetur ſatis diligenter: *pro* velles domui meæ ſatis non eſſe proviſum. *Terent.* Metuo æquore tingi. *Virg.* Adverte *metuere* ſervorum, *vereri* verò Liberorum proprium eſſe. *Cic.*

Mĕtus, ûs, m. Cic. V. *Timor.*

Mĕtūtus, a, um, (*Particip. antiq. ab obſol. ſup.* Metutum) Lucr. *Bojan, od kôga ſze gdo boji.* Der gefürchtet vvorden iſt. *A' kitől valaki félt.*

Meus, a, um, Cic. *Moj.* Mein. *Enyim.* Meus ſum, *id eſt:* mei juris, meæ poteſtatis. *Pers.* Nihil addo de meo: *id eſt:* Totum hoc alienum eſt, nec in minima parte à me inventum. *Terent.* Vocat. maſc. *mi,* apud Sidon. verò *meus.*

Mi pro Mihi: Catull. *Meni.* Mir. *Nekem.*

Mīca, æ, f. Lucr. *Majczukeni péſzek, kiſze med drugem kakti ſzrebro ſzvéti.* Kleines Sändlein, ſo unter andern gleich vvie Silber glitzert. *Fövenyben fényló követske.* Hinc transl. ad alia. *Drobtina, merva, mervieza.* s. Bröſamlein. *Akármi morſalek, darabotska.* Nulla in eo mica ſalis eſt: *Prov.* Catulli. *On je zevſzema nezpameten, neſzpreten: ni malo néma pameti.* Er iſt gar unverſtändig, ungeſchickt: Er hat kein Körlein Verſtand. *éppen oſtoba és eſztelen; egy ſzikra eſze ſintſen.* Ne micam bonæ mentis habet. *Niti dobroga láſza ni na nyem.* Es iſt kein gutes Haar an ihm. *Mégjó ſzőr ſints rajta.* Prov.

Mĭcāmen, ĭnis, n. Plaut. *Leſzk, leſzikanye, bliſzkanye, bleſchenye.* e. Scheinung, das Schimmern, Glitzern. *Fénylés, Tſillámlás.*

Mĭcātus, ûs, m. Martian. Capell. *idem.*

Mĭcātus, a, um, Plin. *Razdroblyen, drobno ztuchen.* Klein geſtoſſen. *Aprón morſoltt.*

Mĭco, as, are, mĭcui, (Neu.) Liv. *Leſchimſze, Leſzkamſze, Bleſzikamſze, Bliſzkamſze.* Schimmere, glitzere. *Fénylem, Tſillámlom, villámlom.* 2. apud Cic. Transl. *Trepechem.* Zittere. *Reſzketek.* 3. apud *eundem:* mico digitis. *Na broiſze perſztov, perſzte káſuch y zteſujuch, igram.*

Grad

Grad *oder* ungrad mit Fingern ſpiele. *Ujjaimmal játſzodozom.*

* *Mĭcrŏcoſmus*, i, m. *Mali ſzvèt*, *Cblovek.* Die kleine Welt, der Menſch. *Kìs világ*, *azember.*

* *Mĭcroſcŏpĭum*, (*apud alios Măcroſcŏpĭum*) ii, n. *Szteklo povekßavanya*, *chesz kojeſze dugovanye vnogo vekße vidi*, *nego je vu ſzebi.* s. Vergröſſerungs-Glas. *Valamit nagyobnak mutató üveg.*

Mictio, onis, f. Veget. *Vode od ſzebe puſchanye*, *Piſſanye.* Das Harnen, Waſſer abſchlagen, e. Harnung. *Húgyozás.*

Mictōrĭus, a, um, *Cæl. Aurel. Mictuālis*, is, *com.* le, n. *Apul.* Ad mingendum pertinens.

Mictŭrĭo, is, īre, (Neu. *Meditat.*) Juven. *Radbi vodu puſztiti*, *piſſati.* Zu Harnen verlange. *Huddozhatnám.* Item ſimpliciter V. *Mingo.*

Mictus, ûs, m. Cæl. Aurel. V. *Mictio.*

Mĭcŭla, æ, f. (*Dim. â Mica.*) Gels. *Drobtinicza.* s. Bröſerl. *Morſátska.*

* *Mĭdās*, æ, m. *Ovid.* Rex Phrygiæ, Filius Gordii, homo ſtolidus, aures prælongas aſininis non abſimiles habuit; pecuniæ tamen copiâ cunctos pene Reges anteceſſit. Atque hæc fuit fabularum occaſio. Hinc & *Prov. Midæ* auriculis (*intellige juxta fabulam* aſininis) dignus: *id eſt:* homo ſtolidus, ſtupidus, hebes.

Z - Vlubi rúſen jeſzt on oſzel,
Kìbi vſze rad imal zlato:
Kômu v - blagu veſz je poſzel,
Kak dâb ſivel ſzamo zato.

2. apud Theophr. *Bobji chervèk*, *Bobji ſiſek.* r. Bohnen-Wurm. *Bab féreg.*

Mĭgrātio, onis, f. Cic. *Preſztanenye*, *Preſzelenye*, *ſzelenye*, *ſzprimlenye*, *prenaſſanye.* e. Veränderung der Herberg, r. Auszug. *Elköltözés*, *ſzállás váltás.*

Mĭgro, as, are, avi, atum, [Neut.) Cic. *Szdàn preménnyam*, *preſztanújemſze*, *ſzelimſze*, *drugam odbíjam.* Die Wohnung, Herberg verändere, vwandere. *Portékástól valahová költözöm*, *Hordozkodom.* *Uſus & Synon.* Solum vertere; in aliam civitatem nomen dare; Novum domicilium deligere; alias ſedes petere, vetere ſtatione relicta. 2. *Migrare è vel* de vita: Cic. *Vumreti.* Sterben. *Meghalni.* 3. Legitur nonnunquam apud *Cic.* & *Liv.* Activè *pro Muto*, transfero.

Miles, Itis, *com.* Cic. *Vojnik*, *Vojàk*, *Bojnik*, *Vojno-junak.* r. Kriegs-Mann, Landsknecht, Soldat. *Vitèz*, *Vitézlö*, *Katona.* *Miles Sing.* pro collectione militum elegantèr uſurpat *Liv. L.* 22.

Mĭlĭārĭa, æ, f. Varr. *Proſzo-jedka pticzа.* r. Vogel der vom Hirs lebet. *Köleſſel élö madár.*

Mĭlĭārĭus, a, um, Plin. *Proſzeni*, *proſzen*, *probni.* Zum Hirs gehörig. *Köleshez-való*, *köleſſel élö.* *Milliaria* herba, *Plin.* quæ milium necat.

Mĭlĭtāris, is, *com.* re, n. Cic. *Vojnichki*, *vojachki*, *bojnichki*, *junachki*, *k-boju ali voju zpadajuchi.* Soldatiſch, zum Krieg gehörig, kriegeriſch. *Vitézi*, *hadhoz-való.* *Militaris via*, *id eſt* publica, communis, regia, conſularis; cujusmodi erant Romæ Salaria, Flaminia, Appia, Æmilia. *Cic. Orſzachki pùt.* e. Land-Straſſen. *Orſzág útja.*

Mĭlĭtārĭter, *Adv.* Liv. *Vojnichki*, *po vojnichko*, *junachki*, *po junachko.* Soldatiſch, Kriegeriſcher-Weiſe. *Katona módon*, *katonáſon.*

Mĭlĭtārĭus, a, um, Plaut. V. *Militaris.*

Mĭlĭtĭa, æ, f. Cic. *Vojnichtvo*, *Vojuvanyè*, *Vojſzka.* r. Krieg, s. Kriegs-Weeſen. *Vitézség.* Militiæ nomen dare. Cic. *Vojnikom* (pereg. *Szoldatom*) *poſztati.* Sich unter die Soldaten ſchreiben *oder* vverben laſſen. *Katonáválenni.* Domi, militiæque. Cic. *Vu vremenu mira y boja.* In Kriegs- und Friedens-Zeiten. *Mind békeséges*, *mind hadi időben.* Militiam urbanam ſequi: *id eſt:* In judiciis forenſibus verſari, Advocatum cauſarum agere. *Cic.*

Mĭlĭto, as, are, avi, atum, [Neu.) Cic. *Synon.* Mereo N. 2. Stipendia facio, ſtipendia belli ſequor, mereor. *Vojuvam*, *zaplácbu vu taboru ſzlußim.* Kriege, im Krieg um Sold diene, ſtreite. *Vitézkedem*, *Hadakozom.*

Mĭlium, ii, n. Plin. *Proſzo*, *Proba*, *drobno ſzemo.* r. Hirs. *Köles.*

Mĭllĕ, *Nom. numer.* Cic. *Jezero*, *Tiſzuche*, *Hilyadd.* Tauſend. *Ezer.* Accipitur 1. *ſubſtantivè*, & eſt in *Singul. Indecl.* In *plur.* verò habet millia, millium, millibus. *gen. n.* Et conſtruitur cum *Genit.* mille hominum verſabatur. *Cic.* Decem millia, (*intellige* hominum) & ducenti homines. *Cic.* 2. *Adjectivè*, & eſt *gen. om. Indecl. numeri duntaxat pluralis.* Edixitque, ut ab urbe abeſſet mille paſſus, *vel* mille paſſibus. *Cic.*

Millĕpĕda, æ, f. *Plin.* Vermis piloſus, ex genere erucarum. V. *Centipeda.*

†*Millēsĭes*, Adv. *Jezerokrát.* Tauſendmahl. *Ezerſzer.*

Millēsĭmus, a, um, Cic. *Jezerni, tiſzuchni.* Der tauſendſte. *Ezeredik.*

Milliārĕ, is, n. Cic. *Jezero korakov, jedna milya zemlye.* Tauſend Schritt, eine Meil. *Ezer lépés, mély föld.*

Milliārium, ii, n. Cic. Vide *milliare.*

Milliārĭus, a, um, Varr. *Jedno jezero vu ſzebi zaderſavajuchi.* Ein tauſend in ſich begreiffend. *Ezer-ſzámú.*

Millies, *Adv.* Cic. Vide *milleſies.*

†*Millĭo*, ōnis, m. *Deſzet ſzto jezer, miliòn.* Zehenmal hundert tauſend, million. *Tizſzáz ezer, ezerſzer ezer.*

Millus, i, m. millum, i, n. Varro. *Peſzji z-chavli naperen ogerlin, navratnyak, korlat.* Stachlichtes Halsband, *oder* Ring der Hunde. *Eb nyakára-való órv.*

* *Milton*, i, n Vitruv. *Fárha Czinober zvana.* Zinnober-Farb. *Veres feſték.* Apud alios *miltus i, f.* Vid. *Minium.*

Milvīnus, a, um, Cic. *Kanyev, kannyi.* Was von einen Weyhe *oder* Geyer iſt. *Héjai, kányai.*

Milvĭus, ii, m. *Plin.* milvus, i, m. Cic. *Kanya, kanyacz, kányuh.* r. Weyhe, Geyer. *Héja, Kánya.* Dicitur *Tyansl.* De homine rapaci. *Plaut.*

Mīma, æ, f. Cic. V. *Geſticularia.*

Mīmārĭus, a, um, *Capitol.* Ad mimos vel mimas pertinens.

* *Mīmēſis*, is, f. Quintil. V. *Geſticulatio, imitamen.*

Mīmĭcè, *Adv.* Catull. *Oponoßno, ſzmeßno.* Lächerlich, kaukleriſch. *Játék módra.* Vid. *Ludicrè.*

Mīmīcus, a, um, Cic. *Oponaßajuchi, ſalni, ſzmeßliv.* Kaukleriſch, lächerlich, kurtzvveillig. *Játékhoz-való.* Vid. *Ludicer.*

Mīmŭla, æ, f. (*Dim. á* mima) *Cic.* Parva mima.

Mīmus, i, m. Cic. V. *Ludio, Geſticularius.*

M n'? pro mihine? *Pers.*

Mīna, æ, f. mna, æ, f. *Vocabulum Atticum.* Eſt autem libra, vel nummus. Et quidem mina attica ſeu vetus continet 75. græca verò, ſeu major 100 Drachmas; *ità Plin. Alii aliter.* 2. apud *Varr.* mina menſuræ genus eſt, qua menſores agros metiuntur. 3. *apud eundem* mina ovis dicitur, quæ eſt ventre glabro. 4. *apud vulgus* minæ dicuntur loca ſuffoſſa, atque pulvere pyrio farta, quæ *Latinè* Cuniculos vocat *Liv.*

Mīnācĭæ, arum, f. *plur.* Plaut. *Grozecbe*, ali *grozlive rèchi*, Dreu-Worten. *Fenyegetés.* Vid. *minæ.*

Mīnācĭter, *Adv.* Cic. *Grozlivo, z-grosnyum.* Mit Drohen. *Fenyegetve.*

Mīnæ, arum, f. Cic. *Groſnya.* e. Drohung, *Fenyegetés.* Cato uſus eſt *ſing.*

Mīnanter, *Adv.* Ovid. Vide *Minaciter.*

Mīnātio, onis, f. Cic. *Groſenye, nagraſanye, Groſnya.* e. Drohung. *Fenyegetés.*

Mīnātor, oris, m. Tertull. *Grozlivecz, nagraſavecz, grozlivicza.* r. Droher. *Fenyegetö.*

Mīnātōrĭus, a, um, Amm. *Grozliv, nagraſliv.* Bedrohlich, drohig. *Fenyegetö, fenyegetöi.*

Minctio, onis, f. & *Minctūra*, æ, f. Veget, V. *Mictio.*

Mīnax, ācis, *om. Cic.* Qui frequenter minatur. V. *Minatorius.*

Mĭneo, es, ere, ui, (Neut. *Obſol.*) Lucr. V. *Promineo, exto N. 1.*

† *Mīnĕra*, æ, f. V. *Metallum.* Sic Minera ſolis. V. *Aurum.* Minera Saturni V *Plumbum.* Minera Martis V. *Ferrum.* prout nempe effoditur.

†*Mīnerālĭa*, ĭum, n. plur. *Bruncza, ſzleza &c. Kamenye, y oſztala takva pod zemlyum.* s. Ertz-Metall-&c. Steine, Welche aus der Erden gegraben vverden. *Réz, vas-&c. kö, melly a' bányákból kiáſatik.*

† *Mīnerālis*, is, *com.* le, n. Ad mineras ſpectans.

† *Mīnerārĭus*, ii, m. V. *Metallarius.*

Mĭnerva, æ, f. Quinque Minervæ à *Cic. L. 2. de nat. Deor.* numerantur. Præcipua cenſetur, quam Poëtæ ex cerebro Jovis primi natam fabulantur. Hæc ingeniorum &, bonarum artium Dea, Inventrix Olei, Lanificii, & belli habebatur. ità Cic. *Boſzicza ali Boginya Navukov, Mudroſzti, y razuma.* e. Göttin der Wiſſenſchafften, Weisheit und Vernunfft. *A' tudományok Iſten-Aſzſzonya.* 2. Metonymicè V. *Ingenium, ars, ſcientia. Hinc* Pingvi (craſsâ *vel* rudi) Minervâ aliquid facere: Horat. *Priproſzto y bedaſzto kaj vuchiniti.* Etvvas grob und einfältig machen. *Valamit gorombúl mivelni.* Invitâ Minervâ aliquid agere. Cic. *Szuproti voiyi y nagnyenyu ſzvojemu, nerado kaj chiniti.* Etvvas vvider ſeinen Willen, Natur und ungern thun. *Maga akaratja ellen, kénſzeritve valamit tſelekedni.* Item apud *eundem* Invitâ Minervâ. *Lumpaſzto, neprikladno, bedaſzto.* Ungeſchickt, Dumm. *Együgyüen.* Sus Minervam, *Subaudi* docet, *vel* monet. *Prover.* h. e. Indoctus doctum docet, â qvo ipſe docendus eſset: *Ità Cic.* Omnis Minervæ homo: *id eſt:* Valde ingenioſus, eruditus, & doctus. *Petron.*

3. apud

3. apud Ovid. *Metonymicè* Vid. *Ianificium.*

Mĭnervāl, ālis, n. Varro. *Navuchitelov pláchа: Pláchа kâſze daje navuchitelom od vuchenikov.* s. Lehr-Geld, Einſtand-Geld eines Schulers. *Tanitásért-való jutalom, tanitó bér.*

Mingo, is, ere, minxi, minctum, *apud Horat. verò* mictum. (Neut.) Veget. *Vodu puſcham, piſſam.* Das Waſſer abſchlage, harne. *Vizellem, hugyom, huddom.*

Mĭniācĕus, a, um. Vitruv. *Cherlen kakti Czinober.* Roth vvie Zinnober. *Veres mint a' miniom.* Vid. *Miniatus.*

Mĭniānus, a, um. *Cic.* Mĭniārĭus, a, um. Plin. *idem.*

Mĭniārĭa, æ, f. Plin. *Cherlene zemlye (Czinober zvane) rúda.* e. Mennig-*oder* Berg-Zinnober-Grube. *Miniom bánya.*

Mĭniātus, & Miniātŭlus, a, um. Cic. *Z-Czinobrom pofarban.* Mit Berg-Zinnober gefärbt. *Miniommal feſtett, miniomos.* Item. Vid. *Ruber.*

Mĭnĭcŭlārĭus, ii, m. JCt. *Cherlinichàr, ki z-czinobrom fárba.* Der etvvas mit Zinnober *oder* mennig färbet. *Miniommal feſtô.*

Mĭnĭmè *Adv.* Cic. *Nikak, nikako, zevſzema nikak, po nijedan pût, na nijedan nâchin.* Mit nichten, durchaufnicht. *Semmiképen-nem.* Minimè gentium. *Terent.* Minimè omnium: Minimè verò. *Cic.* h. e. *Prorſus non, nequaquam.* Minimè feceris, *pro* Ne feceris, non facias. *Plaut.*

Mĭnĭmŏpĕre *Adverbialiter, pro* minimo opere *Licin. apud Priſcian.* Vid. *Minimè.*

Mĭnĭmùm *Adv.* Cic. *Naj menye.* Zum vvenigſten. *Egy igen kevéſſé.* Vid. *Minimè.* 2. apud Varr. *pro* Ad minimum, ut minimum. Vid. *Saltem.*

Mĭnĭmus, a, um. (*Superl. anom. à* Parvus) Cic. *Naj manyi, naj menyſſi.* Der aller Kleineſte. *Legkiſebb.*

Mĭnio, as, are, avi, atum. (Act.) Plin. *Synon.* Miniô tingo. *Z-Cinoberom farbam, málam, cherlenìm, z-cherlenum zemlyum máſem.* Mit Minien mahle, Roth mache, roth färbe. *Miniommal feſtem, veresitem.*

Mĭniſter, ſtri, m. Cic. *Dvorjanik, ſzlusbenik, dvoritel, dvornik, dvorjanin.* r. Diener, Bedienter, Autvvarter. *Segitô, udvarló ſzolga.* Miniſter à *minùs* vel *minor:* ſicut Magiſter à *Magis.*

Miniſtĕriālis, is, *com.* le. n. *Dvorjaniehki, dvorjanſzki, ſzlusbeniehki, ſzlusbeni.* Zum Dienſt gehörig. *Szolgálati, ſzolgálathoz-való, udvarlásboz-való.*

Mĭniſtĕrium, ii, n. Virg. *Dvorjanſztvo, dvorba, ſzlusbenichtvo, ſzlusba.* r. Dienſt, e. Dienſtbarckeit, s. Ambt, e. Verichtung. *Szolgálat.* 2. apud *Plin.* accipitur pro *Miniſtris*, ſicut ſervitium pro *ſervis.*

Miniſtra, æ, f. Cic. *Dvoritelicza, Szlusbenicza, dvorjanka, ſzluskinya* e. Aufvvarterin, Dienerin. *Szolgáló-aſzſzony* vagy *Leány.* Miniſtræ & ſatellites voluptatum, *Cic.*

Miniſtrātio, onis, f. Vitruv. *Dvorenye, ſzluſenye.* Das Dienen, r. Dienſt, e. Bedienung. *Udvarlás, ſzolgálat.*

Miniſtrātor, oris, m. Cic. V. *Miniſter.*

Miniſtrātōrĭus, a, um. Mart. Vid. *Miniſterialis.*

Miniſtrātrix, icis, f. Cic. Vid. *Miniſtra.*

Mĭniſtro, as, are, avi, atum. (Neut. *apud Cic.* Act. *apud Colum.*) Cic. *Dvorim, ſzluſim, podájem.* Diene, aufvvarte, Darreiche, Bediene. *Szolgálok, Szolgáltatok, oda-adom.* Vinum verba miniſtrat. Horat. *Vino rechi dáje, ebinì govoriti.* Wein gibt vvörter, der Wein macht reden. *Sokat beſzél a' bortól az ember.* Miniſtrare pocula alicui: *pro* Implere, *vel* impleta porrigere. *Cic.*

Mĭnĭtābĭlĭter, *Adv.* Pacuv. Vid. *Minaciter.*

Mĭnĭtābundus, a, um. Liv. *Synon.* Valde minans, plenus minarum. *Grozechiſze.* Drohend. *Fenyegetô.*

Mĭnĭto, as, are. avi, atum (Neu.) *Plaut.* Mĭnĭtor, aris, atus ſum. (Depon.) Cic. *Grozimſze, Nagraſamſze.* Drohe, dräue. *Fenyegeddegelem, fenyegetem.*

Mĭnium, ii, n. Vitruv. *Cherlenyaeha, eberlena zemlya Cinober zvana.* s. Minien, Mennig, Zinnober. *Miniom.* In fodinis cum argento vivo inveniri ſolet.

Mĭno, as, are, avi, atum, [Neut.] *pro* minor (ſicut Partio *pro* Partior, munero *pro* muneror, minito *pro* minitor) uſurpabant veteres, ita *Priſcian.* 2. poſterioribus ſæculis *mino, as, &c.* (Act.) Vid. *Impello, Pello, Urgeo.* minare pecus: *id eſt:* Ante ſe pellere agere, ſtimulô increpare, vel urgere, ità *Auſon. Feſt.*

Mĭnŏr, āris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. V. *Minito.*

Mĭnor, *com.* minus, n. *Genit.* mĭnōris, Cic. *Menyſſi, manyi.* Kleiner, minder. *Kiſebb.* Minoris aliquid vendere, emere, Cic. *Kaj ali ſto za leſeſſu czénu prodati, kupiti.* Etvvas vvohlfeiler verkauffen, kauffen. *Valamit ólt ſóbban eladni, venni.* Minor natu, ætate, annis. Cic. *Mlajſſi.* Jünger. *Iſiabb.* Minores, *pro* Junioribus, *vel etiam pro* Poſteris, *ſicut* majores *pro* ſenioribus, *vel* Anteceſſoribus. *Horat.*

Mĭnōrātio, onis, f. JCt. *Pomenyſſanye.* e. Verringerung. *Kiſebbítés.*

† Mĭnōrennis, is, *com.* ne, n. *pro* minor annis. *JCt.*

Mĭnōro, as, are, avi, atum, (Act.) JCt. Vide *Minuo.*

Mintrio, is, ire, īvi, ītum, & mintro, as, are, avi, atum, (Neu.) Auct. Phil. *Czvílim, Czvichìm kakti miſſi.* Winſele vvie die Mäuſe. *Tzintzogok, mint az egér.*

Mĭnuiſco, is, ere, [Neut. *Incb.*) Auſon. *Menyſſi poſztajem, manyi bívam.* Weniger, kleiner vverde. *Kiſebbedem.*

Mĭnuo, is, ere, mĭnui, ūtum, (Act.) Cic. *Pomenyſſávam, menye chinim, na, menyſſe zpravlyam, drobim, mervim.* Verkleinere, vermindere, zerbresle, minder mache. *Kiſebbitem.*

Mĭnūrio, is, ire, īvi, ītum, [Neu.) Sidon. *Czverchìm kakti ptichicze, Guchim kakti golubi.* Zvvitſchere vvie die Vögelein, ruckſe vvie die Tauben. *Tſipegek mint a' madárak, Burukolok mint a' galamb.*

Mĭnūrītio, onis, f. Cic., *Ptìcz chergetanye, cherchanye, czverchanye, popevanye.* e. Vogel-Zvvitſcherung, r. Vogel-Geſang. *Madarak Tſipegéſe, énekléſe.*

Mĭnùs, *Adv.* Cic. *Menye.* Weniger, minder. *Kevésbé.* Quo minùs, *pro* ut non, ut ne. *Cic.* Sin minus, *pro* Quòd ſi verò non, ſed ſi non. *Cic.* minus, minūſque, *pro* quò diutiùs, eò minùs. *Terent.*

Mĭnuscŭlus, a, um, (*Diminut.*) Cic. *Majczuken, majczen, majczek, droben, ſzitan.* Der minſte. *Kisded, kitſinke.*

Mĭnūtăl, ālis, n. Mart. *Drobno ſztoſzana jeſztvina.* e. Zerhackte Speis. *Vágottból ſött étek.* Dicitur etiam de aliis rebus minutis. *Tertull.*

Mĭnūtātim, *Adv.* Cic. *Na male ſalate, na ſalatbecze, na drobno, na merve, drobno, ſzitno.* Von Stuck zu Stuck, in kleinen Stücklein, faſt klein. *Apró darabonként, aprbra, aprónként, aprón, apródonként.* 2. apud Varr. *Polahko, Pomalo, Polagabno.* Allgemach, nach und nach. *Laſſanlaſſan, Gyengén.*

Mĭnūtè, iùs, Cic. iſſimè, *Adv.* Cato. V. *Minutatim N.* 1.

Mĭnūtĭa, æ, f. *Feſt.* mĭnūtĭes, iēi, f. Apul. *Kruto malo y nepreſtimano dugovanye, kakti ſzuncheni pràh &c.* Kleines und verachtes Dinglein, Stücklein. *Aprolékſág, Apróság.* Minutia etiam vocabatur porta urbis Romæ ſacello DEI *Minutii* proxima.

Mĭnūtim, *Adv.* Golum. Vid. *minutatim.*

Mĭnūtio, onis, f. Gell. *Pomenyßanye, namenye chinenye, droblenye, mervlenye.* e. Verminderung, Verkleinerung. *Kiſebbítés, kiſebbedés.*

Mĭnūtŭlus, a, um, Plaut. *Jako droben, mal, ſziten.* Sehr klein, kleinlicht. *Igen apró.*

Mĭnūtus, a, um, *Cic.* minutior *Quintil.* minutiſſimus, *Svet.* Eſt Nom. Adject. *Droben, mal, zlocheſt.* Klein, gering. *Kittíny, kù, kevéſet érò, alá-való.* 2. Particip. à *minuo* Tacit. *Pomenyſſan na menye zpravlyen.* Vermindert, verringert. *Meg-kiſebbített.* Capite minutus, *pro* privatus. *Tacit.*

Mīrābĭlis, is, *com.* le, n. mirabilior, *Cic.* mirabiliſſimus, Golum, *Chuden, Chudovit, Chuda vrlden.* Wunderbarlich, vervvunderlich, vvunderns vverth. *Tſudálatos.*

Mīrābĭlĭtas, atis, f. Cic. *Chudnovitoſzt, Chudnoſzt, Chudnoviſchina.* e. Vervvunderung. *Tſudálatoſság.*

Mirabilĭter, *Adv.* Cic. *Chudno, Chudnovito.* Wunderlich. *Tſudálatoſon, Tſudaképen.*

Mīrābundus, a, um. Liv. *Chudechiſze, Pun chudenya.* Sich vervvunderend, voll Vervvunderung. *Tſudálkozó.*

Mīrācŭla, æ, f. Plaut. *apud* Varr. *Merzka y odurna za tri filére kurva.* Garſtige drey Hellers-Hur. *Fertelmes búrom fillérü Kurva.*

† Mīrācŭlōsè, Adv. *Chudno, Chudovito.* Wunderbarlich, vervvunderlich. *Tſudálatoſon.*

† Mīrācŭlōſus, a, um, Vid. *Mirabilis.*

Mīrācŭlum, i, n. Cic. *Chudo. Chudovito dugovanye.* s. Wundervverck. *Tſuda.* Miracula mundi ſeptem hæc ſunt: Templum Dianæ Epheſinæ, Mauſoleum, Coloſſus ſolis, Jovis olympici ſimulacrum, Muri Babylonis, Pyramides Ægypti, Domus Cyri Medorum regis, quam *Mennon* illigatis auro lapidibus conſtruxit. Aliqui ſeptimo loco ponunt Templum Jovis Capitolini; Alii Turrim Phari Inſulæ. *Plin.*

Mīrandus, a, um, Cic. V. *Mirabilis.*

Mīrātio, onis, f. Cic. *Chudenye.* e. Vervvunderung. *Tſudálás.*

Mirātor, oris, m. Mart. *Chuditel, Chudivacz.* Der ſich vervvundert, vervvunderer. *Tſudálló.*

Mirātrix, īcis, f. Juven. *Chuditelicza.* e. Vervvunderin. *Tſudálónt.* Miratrix turba: *Juven.*

Mīrè, & Mīrĭfĭce, *Adv.* Cic. Vide *Mirabiliter.*

Mīrĭfĭ-

Mīrĭficiſsĭmus, a, um, *Terent.* Mirificentiſſimus, a, um, Auguſt. *Precbuden.* Sehr vvunderbar. *Igen-igen tſudálatos.*

Mīrĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Chudnoga chinim.* Wunderſam mache. *Tſudálatoſá teſzem.*

Mīrĭfĭcus, a, um, Cic. *Chudo-chinechi.* Wunderbar. *Tſudálatos.* Vid. *Mirabilis.*

Mīrĭo, onis, m. Varro. *Chlovek z-vuſztmi zaviatemi, krivo-vuſzt.* r. Menſch mit einem krummen Maul, Krumm-Maul. *Fél ſzájú, görbe ſzájú.* 2. apud Tertull. V. *Admirator, ſtupor N.* 1.

Mirmillo, (myrmillo, murmullio, *vel* mirmilio. *Feſt.*) ōnis, m. Cic. *Mecho-Borecz kiſze z-drugem ſzechse*, ali *bode*; *y na ſzmert s'etuje.* r. Fechter auf Leib und Leben. *Viadalra, élet veſztésre ki-hivó, kimenő.*

Mīror, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. *Chudimſze.* Ich vervvundere mich. *Tſudálom, Tſudálkozom.* 2. Mirari *pro* neſcire, *Terent.* 3. Mirari ſe, *pro* ſibi placere. *Mart.* De hac re valde miror: *Phras.* Magna me tenet admiratio hujus rei, magnâ hujus rei capſor admiratione; Magna mihi de hoc negotio incidit, vel me in ceſſit admiratio; magnam hæc res habet admirationem, admirationem facit: Hujus negotii eventu ſtupeſco.

Mīrus, a, um, *Cic.* mirior. *Feſt.* Vide *Mirabilis.* mirum, quantum illi viro hæc fides fuerit. *Liv.*

Mis, *Genit. antiquus ab* Ego. *Enn. apud Priſcian.*

Miſcellāněa, orum, n. *plur.* Juven. *Knige, ou kéſze vſzakojachka dugoványa, prez vſzakoga reda zapiſzavajuts'under bunder Kniga.* Bücher die allerley Sachen ohne Ordnung begreiffen; Miſchmaſch. *Könyv, mellyben elegyesleg ſok féle dolgok vagynak felirva.*

Miſcellāněus, a, um. Aul. Gell. *Iz vnogeh dugovany ſzkup zmeſſan.* Zuſammen-gemiſcht aus vielen Dingen. *öſzve zavartt, elegyes.*

Miſcellio, ōnis, m. Feſt. *Chlovek zmeſſane glave, ypameti neſztalen vu dokanchanyu.* Ein Vervvirrter Kopff. *Meg-bódúltt fejű ember.*

Miſcellus, a, um. Svet. Vid. *Miſcellaneus.*

Miſceo, es, ere, miſcui, miſtum, & mixtum. (Act.) Cic. *Méſſam.* Miſche. *Elegyitem, zavarom, keverem.* Miſcere Conſilia cum aliquo: *pro* Communicare. Senec. *Z-kémſze dogovarjati, tolnach chiniti.* Mit Einem berathſchalgen. *Valakivel tanátskozni.* Miſcere omnia, *pro* Perturbare, commovere, Res novas agitare. *Cic.* Miſcere ſe partibus: *pro* Adhærere. *Vellej.* Miſcere certamina, Miſcere manus. *Liv.* Vid. *Manus conſerere &c.* Miſcere ſeditiones, *pro* Agitare. *Tacit.* Miſcere corpus cum aliqua. Cic. *Z-kojum nechiſzto, bludno ſveti..* Mit einer unzucht treiben, ſich fleiſchlich vermiſchen. *Valakivel viaskodni.* Miſcere mulſum, *pro* Potum ex melle alteri miniſtrare, præbere. *Cic.*

Miſellus, a, um. (*Diminut. à* miſer) Cic. *Sziromacheez.* Armſeelig. *Nyavalyáſotska.*

Miſer, a, um. Cic. *Nevolyen, nebog, ſziromah, ſziromaski.* Elend, Armſeelig. *Szegény, nyavalyás, nyomorúltt.* Miſer animi, animô, *vel* ex animo. *Plaut.*

Miſĕrābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Nevolyen, nebog, pomiluvanya vréden.* Erbarmungs-vverth, Elend. *Szánakozáſra méltó.*

Miſerabĭlĭter, *Adv.* Cic. *Nevolyno.* Elendlich, Erbärmlich, Jämmerlich. *Nyomorúltúl, nyavalyásúl, ſzánakodva, ſzánva.*

Miſĕrandus, a, um. Cic. *Szmiluvanya vréden.* Erbärmlich. *Szánandó, keſerülendő.*

Miſeranter *Adv. Gell.* Vid. *Miſerabiliter.*

Miſerātio, onis, f. Cic. *Szmiluvanye, pomiluvanye.* e. Erbarmung, s. Mitleiden. *Szánakodás, keſerülés.*

Miſerātor, oris, m. Juvenc. *Szmilenik, pomilitel, ſzmilyuvecz, ſzmilitel.* r. Erbarmer. *Szánó, keſerülő.*

Miſerātrix, īcis, f. *Szmilitelicza, ſzmilyuvaviczа, Pomilitelicza.* e. Erbarmerin, Mitleiderin. *Szánóné, keſerülőné.*

Miſĕre, *Adv.* Cic. V. *Miſerabiliter, infeliciter.*

Miſĕreor, ēris, eri, ertus ſum, (Dep.) Cic. *Szmilujemſze, pomilyujem.* Mich erbarme, Mitleiden habe. *Szánom, keſerülöm.* Antiqui apud *Non.* Miſereo, es, &c. (Neu.) dicebant, *pro* Miſereor.

Miſĕreſco, is, ere, (Inchat.) Liv. *Pochinyamſze ſzmiluvati.* Anfange zu erbarmen. *Szánakodom, keſerülöm.* Miſereſcere Regis: *Virg.*

Miſĕret, ēbat. *Impers.* Cic. *Item* miſereſcit, ebat, *Imperſ.* Terent. *Milomi jeſzt.* Es erbarmet, *oder* jammert mich. *Könyörülök, Szánom.* Miſeret me illius. Cic. *Je miga milo.* Ich erbarme mich ſeiner. *Szánom ötet.* Miſereſcat te inopis. Terent. *Szmiluiſze nad ſziromahom.* Erbarme dich über den Armen. *Könyörüly az ügye fogyottan.*

Miſĕrĭa,

Digitalizirao Google

Mĭsĕrĭa, æ, f. Cic. *Nevolya, Neboſtvo.* s. Elend. *Nyavalya, Nyomorúſág.* Vid. *Infelicitas.*

Mĭsĕrĭcordĭa, æ, f. Cic. *Miloſzerdnoſzt. Miloſzerdje.* e. Barmhertzigkeit. *Irgalmaßág.*

Miſerĭcordĭter, *Adv.* Claud. *apud* Non. *Miloſzerdno.* Barmhertziglich. *Irgalmaſúl.*

Mĭsĕrĭcors, ordis, *com.* Cic. miſericordior. *Plaut.* miſericordiſſimus, Auguſt. *Miloſzerden.* Barmhertzig. *Irgalmas, kegyelmes.*

Mĭsĕrĭmōnĭum, ii, n. *Laber.* apud *Nonium.* Vide *Miſeria.*

Mĭsĕrĭter, *Adv.* Catull. V. *Miſerabiliter.*

Mĭsĕrĭtūdo, ĭnis, f. *Accius* apud *Non.* Vid. *Miſeria.*

Mĭsĕror, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. Vide *Miſereor.* miſerari Fortunam alicujus. *Cic.* Accius apud Non. miſero, as, are, avi, atum, dixit. *pro* Miſeror.

Mĭsĕrŭlus, a, um, Catull. *Neboſecz, ſziromaſſecz; neboſicza, ſziromaßkinya* : Neboſe, *ſziromaſchbe.* Armſeelig, armſeelige, armſeeliges. *Nyavalyáſotska.* Vid. *Miſellus.*

Miſſa, (*ſubaudi* Hoſtia) æ, f. Cic. *Maſſa, Meſſa, Miſza, Aldov meßni.* DieMeſs, sMeſs-Opffer. *Miſe, ſzent Miſe áldozatja.* Audire Miſſam; *Phras.* Intereſſe divinis, ſacris, divino ſacrificio, rem divinam obire. *Miſſam facere,* ſacrificare; ſacrificium, ſacrum, res ſacras, ſacra, rem divinam facere, conficere, peragere; ſacris operari; ſacra perpetrare; cœleſtem hoſtiam immolare; rem divinam apparatiſſimâ pompâ conficere, ſolemnia miſſarum inire.

Miſsĭcŭlo, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.*) Plaut. *Guſztokrat poſſilyam, s'alyem.* Offt Schicke. *Gyakran küldözgetek, küldözöm.*

Miſsĭlis, is, *com.* le, n. Liv. *Poßalov, za poſzlanye, kaiſze more poſzlati.* Item *Hitlov, k-bitanyu prikladen, kaiſze hititi, ali baczíti more.* Das man ſchicken, *oder* vverffen kan. *Kúlthetö.* Item *Hagyſthatö. Miſſile* pondus. *Propert.* Miſſiles lapides. *Liv.* 2. Abſolutè Miſſilia, ium, n. *plur.* Liv. *Vſzajachko oruſje y orudelje za bitanye, kakti ſztréla, ſida, kopje &c.* Allerley Gevvehr, ſo man vvirfft *oder* ſchieſt, als Wurff-Pfeil, Lantze, Granaten &c. *Mindenfêle hagyitó, lövellö fegyver, nyil.* 3. Miſſilia *abſolutè* dicebantur munera rerum variarum, quæ â Principe ſpargebantur in populum, ad diripiendum. *Vſzakojachkib dugovány dári, kí ſze na prikazen daju, poſſilyaju, ali hitaju.* Allerley Gaben, die man ausgiebt, verſchickt, verſchenckt, *oder* ausvvirfft. *Mindenfêle ajándékok, mellyeket küldnek, Adnak* vagy *Elvetnek.* ità Sveton.

Miſſio, onis, f. Cic. *Poſzlanye, Poſſilyanye.* e. Sendung, Verſchickung, Ausſchickung, das Schicken. *Küldés.* 2. apud Cæſ. *Odpravlenye, Razpuſchbanye, ſzlobode davanye.* e. Abfertigung, Loslaſſung, r. Urlaub. *Elereſztés, Botsátás.* Vid. *Licentia N.* 2. *Dimiſſio, Manumiſſio.* Quibus miſſionem negâſſet ante Belli finem. *Liv.* 3. apud Vitruv. *Hitanye, Baczanye.* e. Werffung. *Hagyítás, Lövés.*

Miſsĭto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.* â Mitto.) Liv. V. *Miſſiculo.*

Miſſor, oris, m. Cic. *Poßilyavecz.* Item *Hitavecz.* r. Ausſchicker. *Item* r. Ausvverffer. *Küldö.* Item *Hagyító.* Vid. etiam *Manumiſſor.*

Miſſus, ûs, m. Liv. 1. V. *Miſſio N.* 1. & 2. *Emiſſio, Dimiſſio.* 2. apud Capitol. *Jeden rèd y noßnya jéſztvin,* vulgo *Fogás.* Tracht-Eſſen. *Egy rendbéli tál étek, egy fogás.*

* Miſthōtes, æ, m. Vid. *Mercenarius.*

Miſtĭlis, *vel* Mixtĭlis, is, *com.* le, n. *Zmeſsliv, kaiſze zmeſſati more.* Das ſich miſchen *oder* mengen läſt. *Elegyíthetö.*

Miſtim, *vel* mixtim *Adv.* Lucr. *Zméſſano.* Vermiſcht, vermenget. *Elegyesleg.*

Miſtio, *vel* mixtio, onis, f. Vitruv. *Méſſanye, zméſſanye.* e. Miſchung, Vermiſchung. *Elegyítés, zavarás.*

Miſtūra, *vel* mixtura, æ, f. Lucr. *idem.*

Miſtus, *vel* mixtus, a, um, Cic. *Zméßan.* Vermiſcht, vermenget. *öſzve-elegyített, zavartt.* Miſtus aliquâ re, ex aliqua re, *vel* cum aliqua re. *Cic.* Gravitas modeſtiæ miſta *Ovid.* miſtiſſimus: *Vellej.*

Mĭtella, æ, f. (*Dim.* â mitra) Cic. *Kapichicza.* s. Mützlein, Käpplein. *Fökötötske, ſapka.* Item ſpeciatim: *Papinzka, ali Biskupzka kapicza.* s. Pabſt-*oder* Biſchoff-Mützlein, kleine Haupt-Zierde. *Pápái* vagy *Püspöki ſüvegetske.* 2. Vid. *Faſcia, Faſciola:* ità Cels.

Mĭteſco, is, ere, (Inch.) Plin. V. *Manſuefio.* 2. Vid. *Matureſco.* Uvæ miteſcunt. *Colum.* 3. Transfertur ad inanimata. Miteſcente hyeme, *pro* remittente â nimio frigore. *Liv.*

Mĭthrĭdātes, is, m. Rex Ponti, qui duarum & viginti gentium linguis promptè loquebatur. Bellum cum Romanis geſſit acerrimum,

um, à Sylla & Pompejo bis victus. Venenis comedendis adeò insveverat, ut iis, eùm etiam maximè vellet, confici non potuerit. *Martial.* Hinc

Mithridāticus, a, um. Ad Mithrydatem spectans: *ut:* Mithridaticum antidotum, *aliàs etiam* Mithridātum, & Mithridatium, ii, n. *dictum ab Inventore.* Plin. *Terjak, Vrachtvo szuproti chemeru,* vulgo *Mediretot.* Eine Lattvverge vvider das Giffit, sonsten Mithridat genannt. *Mérgy-ellenvaló Terjék. orvosság.*

Mītĭfico, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. V. *Mansvefacio.* 2. Mitificare cibum, *pro* concoquere. *Cic.*

Mitĭfĭcus, a, um, *Apul.* 1. Activè: *Kretkchi; krotkoga, tiboga chinechi; k-vtisseuyu hasznujuchi.* Sanfft, gelind machend, besänfftigend. *Szelidítő, engesztelő.* 2. Passivè V. *mansvetus.*

Mītĭgābĭlĭter, & mītĭganter, *Adv.* Cæl. Aurel. Vid. *Mansvetè, benignè, leniter.*

Mitigātio, onis, f. Cic. *Krotenye, Vtisseuye.* e. Milderung, Linderung. *Meg-szelidités, Engesztelés.*

Mitigātor, oris, m. *Krotitel, Vtisitel.* r. Besänfftiger, Linderer. *Meg-szelléditő, Engesztelő.*

Mītĭgātōrĭus, a, um, Plin. V. *Mitificus N.* 1.

Mītĭgo, as, are, avi, atum, (Act.) 1. V. *Mansvefacio.* 2. Vid. *Maturo N.* 1. 3. Vid. *Concoquo N.* 1. ità Cic.

Mītĭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Plin. *Popévam kakti szlavichek.* Singe vvie ein Nachtigall. *Filemile módra éneklek.*

Mītis, is, *com.* te, n. Cic. *Tih, krotek, Dragovolyen.* Mild, gelind, sanfftmüthig. *Szelid, szilligy, Engedelmes.* Vid. *Mansvetus, Benignus, Lenis.*

Mītiùs, *Ovid.* mitissimè, *Cæs.* Adverbia sinè Positivo. *Krotkejsse, najkrotkejsse; Tibeisse, najtibejsse.* Sanfftmüthiger, allersanfftmüthigst. *Szeltdebben, Leg-szeltdebben.*

Mitiuscŭlus, a, um, (*Dim.* à mitis.) Cæl. Aurel. *Prikrotek, Pritih.* Etvvas sanfftmüthig. *Egy kevésre szelid.*

*Mītra, æ, f. Virg. *Kinth gláve, kapa povojcze dole visztche imajuchа.* e. Hauptzierd, Mütze, Haube. *Fej ékesség, napkeleti népek, ázsiaiak süvege.* Hinc 2. speciatim *Birkupzka, ali Papinzka kapa.* peregr. *Infula.* r. Bischoffs-Hut, e. Inful. *Pispóki süveg.*

Mītrātus, a, um, *Plin.* Qui mitram habet, gestat, *ut:* Mitrati Arabes. *Plin.*

Mītrŭla, æ, f. (*Dim.*) Solin. V. *Mitella.*

Mitto, is, ĕre, mīsi, missum, (Act.) Cic. *Salyam, Possilyam.* Schicke, sende. *Khldem.* Mittere alicui subsidium, *vel* mittere alicui aliquid subsidio: *pro* Aliquem aliquâ re missâ juvare. *Cæs.* 2. Vid. *Dimitto.* ità *Plaut. &c.* 3. Mittere curas. Liv. *Szkerbi na sztrán puszttiti.* Die Sorgen geben, fahren lassen. *Félre tenni a' gond-kot.* Mitte me. Terent. *Puszti me, ostavi me na miru.* Lasse mich gehen. *Hagyj békét, eresz-el engem.* 4. Mittere vocem, *pro* Emittere. Cic. *Pregovoriti, Réch rechi.* Reden. *Kimondani.* 5. Mittere se è Saxo, *pro* Dejicere, Deturbare, Præcipitem agere. *Ovid.* Hastam mittere, *pro* Jacere. *Ovid.* 6. Mittere Urbes in servitutem. *pro* subjicere, in potestatem suam accipere, sub suum dominatum redigere. *Liv.* 7. Mittere aliquem in Fabulas & Sermones: *pro* Aliquem risui exponere, Fabulam ex aliquo facere. *Quintil.* 8. Mittere Corpus sepulcro, *pro* sepelire. *Stat.* 9. Mittere aliquem in negotium: *id est:* Alicui quæstum exercendum committere. *Cic.* 10. Mittere in acta, *pro* referre. *Senec.* 11. Mittere aliquem in suspicionem, *pro* suspectum reddere. *Quintil.* 12. Mittere se in fœdera, *pro* Fœdus cum aliquo inire. *Virgil.*

*Mna, æ, f. Vid. *Mina.*

*Mnēmŏnĭca, ōrum, n. *plur.* Auth. ad Hetenn. *Náchin, y Navuk, kakszе more dobra pamet dobiti, ali pamet pomochi.* r. Unterricht, *oder* Mittel, vvie man zu einen guten Gedächtnüss gelangen kan. *Elmét segítő, emlekeztetésre-való tanittás.*

*Mnēmŏnĭcus, a, um, *Pametji.* Zur Gedächtnüs gehörig. *Emlekezetbez való, Elmébez-való.*

*Mnemonicus, i, m. *Navuchitel, kakszе pamet dobra more dobiti.* Gedächtnus-Künstler, vvie man zu einem guten Gedächtnüs gelangen kan. *Elmét segítő, Emlekeztetésre-való Tanitó.*

*Mnēmŏsўnē, es, f. Cic. *Boszicza Pameti.* e. Göttin der Gedächtnüs. *Emlekezet Isten-Asszszonya.* V. Vid. *Memoria.*

*Mnēmŏsўnon, i, n. Catull. *Znamenye szpomenka, kaj dano kômu na szpomenek, Pametenye, szpominek, szpomen, szpomina.* s. Denckmahl, Gedenck-Zeichen, e. Gedächtnüs. *Emlekeztető, jegy, ajándék.*

Mōbĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Pometliv, Gibliv, Gibúchi, Genliv.* Bevveglich.

Mozgó, Ingó. Mobiles res, *vel* Mobilia (*scilicèt* Bona) *Gibúchi imétek, Gibúcha imanya.* Bevvegliche Güter. *Ingó - bingó javaink.* Mobile lignum alienis viribus. Horat. *Giblivo ali Genlivo drévo.* Holtz, das ſich bevvegen läſt. *Ingófa.* 2. Transl. V. *Inconſtans*, ità Cic.

Mōbĭlĭtas, atis, f. Cic. *Giblivoſzt, Pomeklivoſzt, Giblivózba, Ganutje.* e. Bevvveglichkeit. *Mozgóság.* 2. Apud *eundem* Transl. Vid. *Inconſtantia.*

Mobilĭter, *Adv.* Cic. *Giblivo, Genlivo.* Bevvveglicher Weiſe. *Mozgadozva, Ingadozva.* 2. apud *eundem* Transl. V. *Inconſtanter.*

Mōbĭlĭto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.*) Lucr. *Guſztokrat giblyem, pomikávam.* Offt bevvege, bevveglich mache. *Mozgaddogal m.*

Mobilitor, aris, ari, atus ſum. (Paſſiv.) Lucr. *Giblyemſze, Pomikavamſze.* Bevvegt vverde. *Mozgattatom, Ingattatom.*

Mŏdĕrābĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. *Naredliv, Izporeden, Razborliv, vladliv, Ravniv, ſzteszliv, zderzliv.* Beſcheiden, vernünfftig, zügig, ſich vvohl ziehen laſſend, leichtlich zu meiſteren. *Vèle könnyen bánható, magát meg-mérsékló.*

Mŏdĕrāmen, ĭnis, n. Ovid. *Ravnanye.* e. Beſcheidenheit, Regierung, Leitung. *Igazgatás.*

Moderāmentum, ti, n. Gell. *idem.*

Mŏdĕranter, *Lucret.* Mŏdĕrātè, *Cic.* Moderātim, *Adv.* Lucr. *Razloſno. z razlogom, z-dobrem náchinom, ſzporedno.* Maſſiglich, beſcheidentlich. *Jó móddal, mértékleteſen.*

Mŏdĕrātio, onis, f. Cic. *Ravnanye, Izamoga ſzebe zderſanye, ſztegnenye.* e. Mäſſigung. *Igazgatás, Mérſéklés*

Mŏdĕrātor, oris, m. Cic. *Ravnitel, Ladavecz, Navuchitel.* r. Regierer, Ordner, Lehrmeiſter. *Igazgató, Tanító - Meſter.*

Moderātrix, īcis, f. Cic. *Ravnitelicza, Ladavicza, Navuchitelicza.* e. Regiererin, Ordnerin, Lehrmeiſterin. *Igazgatóné, Tanítóné.*

Mŏdĕror, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic. *Ravnam, ládam,* item *zderſavamſze, zderſávam, v-redu derſim.* Maſſige, regiere, in Zucht halte. *Igazgatom, Rendelem.* Moderari animo & orationi. Cic. *Zderſatiſze vu hotenyu, y govorenyu.* Sich in ſeinen Begierden und Reden mäſſigen. *Elméjét és beſzédét rendeſen igazgatni.* Moderari curſum equorum. Liv. *Konye vu nyihovom derkanyu ravnati.* Die Pferd in ihrem Lauff regieren. *Igazgatni a' futáſt a' Lovan.*

Mŏdeſtè, *Adv.* Cic. *Chedno.* Beſcheidentlich, züchtiglich. *Jó móddal, mértékleteſen.* Vid. *moderatè, Humiliter N.* 1.

Mŏdeſtia, æ, f. Cic. *Chednoſzt.* e. Beſcheidenheit, Zucht. *Szemérmeſség.* Vid. *Humilitas N.* 1. *moderamen, mediocritas.*

Mŏdeſtus, a, um, Cic. *Cheden.* Beſcheiden, züchtig, eingezogen. *Szemérmes, módos.* Vid. *Humilis N.* 1. *Humanus, mediocris.*

Mŏdiālis, is, *com.* le, n. Plaut. *Vaganſzki, kuplenichki, drevenyſzki, jeden vaganimajuchi.* Der Korn - maaſs gehörig, das ein Metzen hält. *Köblös, négy részes.*

Mŏdĭcè, *Cic.* modicùm *Adv.* Plaut. *Malo, majczuno, mervo.* Ein vvenig, vvenig. *Kevéſſé.* Synon. *Parum.* Item *Temperatè, moderatè, mediocriter.*

Mŏdĭcellus, a, um, Svet. *Majczuken, malahan, majuczek.* Gar klein. *Kevesetske, Jótska.*

Mŏdĭcum, i, n. Juven. *Jedno-malo.* Ein vveniges. *Egy kevés.*

Mŏdĭcus, a, um, 1. V. *Parvus, Puſillus.* 2. Idem ac *Mediocris, modeſtus, moderatus, temperatus.* 3. Vid. *Paucus:* ità Cic.

Mŏdĭfĭcātio, onis, f. Senec. V. *Temperamentum, modus N.* 1. *menſura.*

Modificātor, oris, m. Apul. *Synon.* moderator, Temperator. *Mertuka poſztavlyavecz, Náchina vu kakvom dugovanyu nahajavecz, davavecz.* r. Mäſſiger. *Mérséklő, módot ſzabó.*

Mŏdĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) *Hinc* modificatus, a um, Paſſivæ ſignificationis: *Cic. &* modificor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Gell. *Synon.* modum, vel menſuram alicui rei pono; modum rei invenio; Tempero. *Mertuk chemu poſztavlyam, kaj na ſztanoviti náchim napelyávam.* Einem Ding gevviſſes Ziel und Maas erfinde, ſetze, ſtecke: etvvas mäſſige. *Megmérséklem, módot, mértéket ſzabok.*

Mŏdimpĕrātor, oris, m. *Varr.* Magiſter Convivii. *Goſztyenya Raunitel, koi dokáncha kulikoſze pri ſztolu piti móra.* r. Taffel-Herr, der an Mahlzeiten vorſchreibet, vvie vielmann trincken ſoll. *Vendégség Tiſztje, a' ki az ivásban módot ſzab.*

Mŏdiŏlus, i, m. Plaut. *Vaganchecz, drevenychicza, kuplenichecz.* s. Mäſslein. *Köblöcske.* &c.

Mŏdĭus,

Mŏdĭus, ii, m. Cic. *Vagan, kabal, drevenyka, kuplenik.* (hæc pro varietate locorum) Ein Korn-maaſs, eine Metzen, Scheffel. *Kóbôl, Negyed, Véka.* De capacitate & magnitudine tam modii, quàm modioli varii variè ſentiunt.

Mŏdô, *Adv.* Cic. *Szada, ſzad, vezda.* Jetzt. 2. *Moſt, moſtan.* 2. Vid. *Dummodo.* 3. Vid. *Duntaxat.* 4. Vid. *Saltem:* ità Cic.

Mŏdŭlāmen, ĭnis, n. *Auct. Philom.* &

Modulāmentum, i, n. Aul. Gell. *Sumborenye, ſumbor, Prebiranye vu peſzmi poleg znanya popevati.* Ein Geſang, Melodey. *éneklés, ének-mondás.* Vid. *Melodia, melos.*

Mŏdŭlātè, *Adv.* Cic. *Z-oſzebuinem náchinom:* Item *poleg reda navuchbeno popevajuch.* Nach der Kunſt, nach dem Sing-Tackt. *éneki mondás-ſzerént, rendeſen.*

Modulātio, onis, f. Quintil. Vide *Modulamen.*

Modulātor, oris, m. Horat. *Navuchni poleg navuka znanya popevati, popevavecz, prebiravecz.* Nach der Kunſt Singer. *Meſterségeſen énekló.* Vid. *Cantator, melodes.*

Modulātus, ûs, m. Senec. Vide *Modulamen.*

Modulātrix, īcis, f. Stat. *Poleg meſtrie popevanya popevavicza, prebiravicza.* Nach der Kunſt Singerin. *Meſterségeſen énekló-né.* Vid. *Cantatrix.*

Mŏdŭlor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) 1. *Propriè* cum menſura & numerorum ratione aliquid compono: *ità* Cic. 2. apud Virg. *Poleg navuka znanya popévam, prebiram.* Nach der Kunſt ſinge. *Nótájára énekłem.*

Mŏdŭlus, i, m. (*Dim. â* modus) Horat. *Mertuk, mera.* e. Maaſs, e. Leiſt. *Mérték, kapta.* Vid. *Menſura.* Metiri ſe quemque ſuô modulô, ac pede verum eſt. *Horatii* Prov. *Pretegnutiſze poleg odeve:* iliti: *Kaj poleg ſzvoje moguchnoſzti odrediti, chiniti.* Sich ſtrecken nach ſeiner Decke. *Magához ſzabni magát.* 2. apud Plin. *Náchin popevanya.* e. Weiſe des Geſangs. *ének nótája, mód.* Vid. *Melodia, melos, modulatio.*

Mŏdus, i, m. Cic. *Náchin, Prilika, Példa.* peregr. *Fórma.* e. Weiſe, Art, Manier. *Mód, mértékletesség.* Vid. *Menſura, temperatio, moderamen.* Adhibere modum. Cic. *Z-dobrim raszlogom y nachinom kaj chiniti.* Vernünfftig und mit guter Manier etwas thun. *Valamit jó móddal tſelekedni.* 2. apud *eundem* accipitur ſpeciatim pro *menſura* illa, quam Poëtæ in ſcribendis verſibus, muſici inter canendum adhibent. Vid. *Modulatio, melodia.* Saltare ad Tibicinis modos: Cic. *Poleg prebiranya vu ſip igravcza pleſzati.* Nach der Pfeiffen Tantzen. *úgy járni a' mint fújják.* 3. idem ac *Ratio, via, ſpatium, tempus, finis.* e. g. ſtatuere, adhibere, præſcribere, imponere modum alicui rei: *pro* moderari, temperare, modificare, *vel* finire aliquid. *Cic.* Servare, tenere modum, *id eſt* obſervare tempus, rationem, temperamentum, mediocritatem rei. *Cic.* Modus ludendi, h. e. ratio, tempus. *Cic* Præter modum, *pro* ultra debitam menſuram. *Cic.* Modô, h. e. debito ordine, rectè. *Cic.* 4. apud eundem: *Sztaliß, Derſanye, Ponaſſanye.* r. Zuſtand, e. Auffführung. *állapot.* Ejuſdem modi homines. *Cic.* 5. Vid. *Copia, Quantitas.* Nihil ſcripſit niſi de modo agri, *id eſt* de quantitate, magnitudine, vel copia agri. *Cic. Att. L.* 13. *ep.* 33.

*Mœcha, æ, f. Martial. V. *Concubina, Adultera.*

*Mœchāgrĭa, orum, n. plur. *Kaſtiga zakonzkih glàv vu lotruvanyu zapopadenih.* e. Straff derjenigen, ſo im Ehebruch ergriffen vvurden. *Paráznaságban talált tattaknak büntetése.* 2. *Zapopadanye lotrov.* e. Ertappung im Ehebruch. *Paráznaságban találás, Rajtakapás.*

Mœchātio, onis, f. V. *Fornicatio N.* 2. *Adulterium.*

Mœchātor, oris, m. V. *Fornicarius N.* 2. *Adulter.*

Mœchīle, is, n. Petron. 1. V. *Ganea N.* 1. *Locus adulterii.* 2. Vid. *Fornicatio N.* 2. *Adulterium.*

Mœchīmōnĭum, ii, n. Laber. *apud* Gell. V. *Adulterium, Fornicatio N.* 2.

*Mœchiſſo, as, are, (Neu.) Plaut. V. *Mœchor.*

*Mœchor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Catull. Vid. *Fornicor, Adulteror.*

*Mœchus, i, m. Plaut. V. *Mœchator.*

Mœne, is, n. *Ennius apud Feſtum.* Vid. *Murus.*

Mœnĕra, ĕrum, n. *plur. pro* Munera. *Lucr.*

Mœnĭa, ĭum, n. *plur.* Cic. *Zídi okolo Varaſſa, gradski zídi, kamenztagradya.* e. Stadt-Mauer, Ring Maur. *Város falai, kőfal.*

Mœniānus, a, um, Svet. *Na gradyi* iliti *zídu varaskom ſztojechi.* An der Stadt-*oder* Ring-Maur vvohnend. *Város kőfala mellett lakó.*

Digitalizirao Google

Mœnio, is, ire, ivi. itum, (Act. *Obſol.*) Priſcian. Vid. *Munio.* Hinc

Mœnītus, a, um, *pro* Munitus. Plaut. *Objácben, jáko ogradyen.* Beveſtiget. *Meg-erősittetett.*

Mœreo, es, ere, (mœrui *obſol.*) mœſtus ſum. (Neut. Paſs.) Cic. *Saloſztimſze, Tugujem, vu turobnoſzti ſivem.* Leyd trage, traure. *Szánakodom, ſzomorkodom.* Dolore & eventu alterius mœrere. Cic. *Nad drugemſze ſaloſztiti; zvérhu neſzrecbe y ſaloſzti drugoga tuguvati.* Mitleyden mit einem haben; über eines andern Unglück und Traurigkeit Leyd tragen, trauren. *Valakit ſzánni; Valaki fájdalmán, ſzerencſétlenségén bánkodni.* Mœreo caſum *vel* de caſu ejuſmodi: h. e. Doleo ejuſmodi caſum eveniſſe, indoleo ejuſmodi caſui. Cic. Vid. *Ingemo, Lugeo, Gemo, Doleo.*

Mœro, as, are, avi, atum, (Act. *Obſol.*) Pacuv. *Saloſztim, zlovolyujem, ſaloſztnoga chinim, ſaloſzt kömu dodajem, &c.* Vid. *Contriſto.*

Mœror, oris, m. Cic. V. *Mœſtitia.* Mœrore confici, affligi, premi, contabeſcere &c. *pro* valde triſtari, mœrere: Cic. Mœrore aliquem afficere, *pro* Contriſtare: mœrorem deponere, demere &c. Cic. *aliique.*

* Mœsĭa, *vel* Mȳsĭa, æ, f. *Velika ſzlovenzkoga naroda derſava. ſzuproti ſzunchenomu izhodu, poleg dunaja do Morja potochena.* Mœſien, eine groſſe Illyriſche Landſchafft gegen Aufgang der Sonne. *Illiriomnak nagy tartománya nap-kelet felől a' Duna mellet.* Regio eſt ampla Europæ, Pars & Provincia Illyrici Orientalis, ab Oriente in Occidentem extenſa: ad Meridiem Macedoniâ, Thracia & Hæmo monte clauditur. A ſeptentrione habet Daciam, à qua Danubiô fluviô ſeparatur. In ea ſunt Dardani, Mœſi, Triballi, Pontóque contermini ſcythæ. *ità Plin.* Hodie in Serviam, & Bulgariam dividitur; hæc *Inferior*, illa *Superior Mœſia* olim dicebatur. Vid. *Servia, Bulgaria.*

Mœstè, *Adv.* Auth. ad Her. *Saloſztno, turobno, tugovito, zlovolyno, tugo-volyno.* Betrübt, traurig, mit Leyd und Schmertz. *Keſerveſen, ſzomorúan.*

Mœstĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Sidon. V. *Mœro.*

Mœstĭfĭcus, a, um, Non. *Saloſzt donaſſajuchi, ſaloſztèchi, tugu dodajuchi.* Traurig, oder betrübt machend. *Szomorúb, keſervesitéob.*

Mœstĭter, *Adv.* (apud Vet.) Plaut. V. *Mœstè.*

Mœstĭtĭa, æ, f. Cic. *Velika tuga, ſaloſzt.* Groſſe Betrübnuſs. *Nagy ſzomorúság.* Vid. *Triſtitia, Luctus, Dolor.*

Mœstĭtūdo, ĭnis, f. (apud veteres) Plaut. V. *Mœſtitia.*

Mœsto, as, are, avi, atum, (Act. *Obſol.*) Laber. *apud* Non V. *Mœro.*

Mœstus, a, um, Cic. *Turoben, ſaloſzten, Túſen, tugo-volyen, kruto ſaloſzten.* Betrübt, ſehr traurig, vvehmüthig. *Szomorú, keſerves, igen ſzomorú.*

Mŏla, æ, f. Cic. *Melin.* e. Mühl. *Malom,* Mola verſatilis, *Manualis*, Truſilis, *Manuaria. Serne, Sermlye, Ruko-melin.* e. Handmühle. *Kézzel forgató malom.* Mola Aquaria. *Na vodi Melin, Vodenicza.* e. Waſſer-mühle. *Vizi malom.* Mola alata. *Vetro-melin, kôga veter obrácba.* e. Windmühle. *Szél malom.* Mola navalis. *Ladjo-melin, melin na Ladji.* e. Schiff mühle. *Hajói malom.* Mola jumentaria, Aſinaria &c. *Melin, kôga voli, konyi ali oſzli obrachaju.* e. Ochs-Roſs-*oder* Eſels-mühle. *Malom, mellyet ökrök, Lovak,* vagy *ſzamárok forgatnak.* Mola Chartaria. *Papérzki melin.* e. Papier-mühle. *Papiros malom.* Mola Olearia. *Melin za preſſavye olja.* e. Oehl-mühle. *Olaj malom.* Mola quadrina. *Na chetiri kola melin; Z-chetiremi kameni melin;* Eine Mühle mit vier Gängen. *Négy kerekű malom. &c.* Molas verſare, molis operam dare: Plin. *Mlinarom biti, Mlinarſtu obnaſſati.* Ein Müller ſeyn, das Müller-Handvverck treiben. *Málnár lenni, Málnárkodni.* 2. Meton. *apud* Virg. V. *Farreum N.* 1. 3. Transl. V. *Mandibula.* 4. denique Mola dicitur informis quædam caro utero mulieris accreſcens.

Mŏlāris, is, *com.* re, n. Plin. *Melinzki, kmelinu zpadajuchi.* Mühleriſch, zur Mühle gehörig. *Malomi.* 2. Dens molaris. Juven. *Kútni zúb.* Ein Stock-Zahn. *Zápfog.* 3. Molaris, is, m. *abſolutè, pro* Saxo grandi. *Virg.*

Mŏlārius, a, um, Cato. *idem.*

Mŏlendĭnārĭus, a, um, JCt. Ad molendinum pertinens.

Mŏlendĭnum, i, n. JCt. *Melinzko ſztanye.* s. Mühl-Gebäu. *Malom ház.*

Mōles, is, f. Ovid. *Veliko velike terſine dugovanye, ſmebki terb.* Ein groſſes und ſchvveres

Digitalizirao Google

ſchvveres Ding, ſchvvere Laſt. *Nagy és nehéz dolog, nehéz terh.* Rudis, indigeſtáque moles. *Ovid.* 2. apud Cic. *pro* Magno ædificio. *Veliko ſztanye.* Groſſes Gebäu. *Nagy épület.* 3. Transl. *apud eundem* Vide *Pondus N.* 1. *Gravitas*, *Magnitas.* 4. apud Virg. V. *Difficultas N.* 1. Tantæ molis erat Romanam condere gentem: *id eſt:* tantæ difficultatis. *Virg.* 1. *Æn.* 37.

Mŏleſtè, *Adv.* Cic. *Neprigodno*, *Doſzadlivo*, *Doſzadno*, *Muchno*, *Trudlivo*, *Zabavno*, *Zabaulivo*, *Dodno.* Beſchvvehrlich, verdrüſslich. *Nehezen.* Vid. *Gravatè*, *grăviter*, *Ægrè.*

Mŏleſtia, æ, f. Cic. *Neprigodnoſzt*, *neprilika*, *zabavlivoſzt*, *zabav*, *dodeanye*, *domaranye*, *doſzada*, *doſzadjevanye*, *doſzadenye*, r. Verdruſs, e. Beſchvvehrlichkeit, Ungelegenheit. *Nehézség*, *Alkalmatlanság.* Item V. *Gravitas*, *Fatigatio*, *Difficultas.*

Mŏleſto, as, are, avi, atum, (Act.) Apul. *Nepriliku chinim*, *zabavlyam*, *nepokoim*, *mir nedam*, *doſzadyujem.* Verdrüslich bin, beleidige, Verdruſs mache. *Nehézségére vagyok.* Vid. etiam *Gravo*, *Fatigo.* Nolo te moleſtare: *Phras.* Nolo te moleſtiâ aliquâ afficere. Nolo, ex mea opportunitate moleſtiam capias; meis rebus angaris; otiô tuô non gaudeas. Adeò nihil oneris imponere tibi vel audeo, vel debeo; ut animum tuum ab omni ſollicitudine abducere malim. Nullum tibi negotium conflabo, faceſſam.

Mŏleſtus, a, um, Cic. *Neprigoden*, *zabavliv*, *doſzadliv.* Uberlegen, verdrüſslich, beſchvvehrlich. *Bajos*, *nehéz.* Vid. *Incommodus.* Curabo, ne tibi ægrè faciam; ne tibi gravis, ne labori, oneri aut ſumptui ſim; ne moleſtus tibi interveniam, adveniam.

Mŏlĕtrīna, *vel* Molitrina, æ, f. Cato. V. *Mola*, *molendinum.*

Mŏlīle, is, n. Cat. *Melinzko orudelje*, *ali Hámi za mlenye ſzlaſechi.* s. Mühlzeug, e. Mahlrüſtung. *őrlő ſzerſzám*; *őrlő bám*, *mellyet a' marha nyakába vetnek.*

Mŏlīmen, ĭnis, n. *&* Mŏlīmentum, i, n. Liv. *Vzetje.* Das Fürnehmen. *Vágyakodás*, *valamihez való kezdés.* Vid. *Conatus*, *Intentio N.* 1. *Machinatio N.* 1.

Mŏlīna, æ, f. Ammian. V. *Hydromyla*, *mola.*

Mŏlior, iris, īri, ītus ſum. (Dep.) Liv. *Kakvo veliko y tesko dugovanye*, *z-velikim terſzengem giblem.* Ein ſchvvehre Laſt mit groſser Bemühung bevvege. *Valami nagy és nehéz dolgot mozdítok.* Montes ſuâ ſede moliri, *pro* movere. *Liv.* 2. apud Cic. V. *Conor*, *meditor*, *cogito*, *intendo N.* 2. Octavius magna molitur. Cic. *Oktavius velika dugovanya chiniti kâni.* Octavius gedencket etvvas vvichtiges zu thun. *Oktávius gondol valami kivált-képen-való dolgot mivelni.* 3. apud eundem V. *Ædifico N.* 1. *Ago N.* 1. *Laboro N.* 1. *Fabrico.* 4. Vid. *Aggredior.* Mundum efficere moliens (*pro* Aggrediens) DEus, terram primùm, ignémque jungebat: *Cic.* Uſus: Claſſem moliri, *pro* parare. *Virg.* Inſidias moliri, *pro* meditari, *vel* tendere. *idem.* Fulmina moliri, *pro* jaculari. *idem.* Iter moliri, *pro* peragere, iter facere. *idem.* Fugam moliri, *id eſt* Fugere, *vel* fugam parare. *idem.* Moliri moram, *pro* morari, facere moram. *idem.* Nonius dixit molio, is, ire, īvi, ītum *Activè*, & molior *Paſſivè*; id quod hodie inuſitatum eſt.

Mōlītio, onis, f. Cic. V. *Molimen.* 2. Molitio agrorum. *Colum.* Vid. *Agricultura.*

Mōlītor, (à Molior) ōris, m. *Cic.* Qui aliquid molitur, ſeu machinatur, conatur, ſtruit, meditatur. *Velikoga china ali dugovanya nakanitel*, *pochetnik*, *zachetnik*, *terſzitel*: *Verto glavesz.* Der ſich unterſtehet etvvas groſses fürzunehmen, Urheber, Unterſteher, Unruhiger Kopff. *Valamin igen igyekező*, *elkezdő.* Rerum novarum molitores: *pro* Authores. *Sveton.* Vid. *Architector*, *Machinator.*

Mŏ'ĭtor, oris, m. (à Molo.) *Mlinar.* r. Müller. *Molnár.*

Mŏlītōrĭus, a, um, *Mlinarſzki*, *k-mlinaru zpadajuchi*, *mlinarov.* Müllerisch. *Molnári*, *molnárhoz-való.* Ars molitoria. *Mlinaria.* s. Müller-hand-vverck. *Molnárság*, *molnár meſterség.*

Mōlītrix, īcis, f. Svet. *Velikih dugovàny nakanitelicza*, *pochetnicza*, *zachetnicza*, *terſzitelicza.* Die ihr vornihmt etvvas groſses zuthun, e. Urheberin groſser dingen. *Valamin igyekezőné.* Synon. *Machinatrix.*

Mŏlĭtrix, īcis, f. *Mlinaricza.* e. Müllerin. *Molnárné.*

Mŏlĭtūra, æ, f. Plin. *Mlenye*, *ſernenye*, *ſernlyenye.* Das Mahlen. *őrlés.*

Molleſco, is, ere, (Neut. *Inch.*) Plin. *Maknem*, *mehkeh poſztájem.* Weich vverde. *Meglágyúlok.* 2. Transl. Vid. *Manſvefio.* Ovid.

Molleſtra, æ, f. Feſt. *Ovchja kósa.* s. Schaff-fell. *Bárány bőr*, *jú bőr.*

Mollĭcellus, (*Dimin. à* Molliculus) *Catull.*
Mol'ĭcŭ'us, a, um. (*Diminut. à* Mollis) Plaut. *Namehkek.* Etvvas vveich. *Lágyatska, gyengétske, kényeſetske.*
Mollĭcĭna, æ, f. Non. *Tenka y mehka halya, oprava.* Weiches und lindes Kleid. *Vékony és gyenge Ruha.*
Mollĭcŏmus, a, um. Avien. *Mehko-laſz.* Weich-härig. *Lágy hajú, gyenge hajú.*
Mol'ĭfĭco, as, are, avi, atum. (Act.) Æmil. *Mehchim, mehko chinim.* Weich oder lind mache. *Lágyitom.*
Mollĭfĭcus, a, um. Cæl. Aurel. *Mehko chinechi.* Weich-machend. *Meg-lágyító.*
Mollīmentum, i, n. Seneca. *Mehchanye, mekchanye.* e. Weich-machung, Gelindigkeit. *Enyhités.* 2. Transl. Vid. *Delinimen, Lenimen.*
Mollio, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Cic. Vid. *Mollifico.* 2. Transl. Vid. *Mitigo, Lenio, Manſvefacio.* Gell. 3. Vid. *Effœmino, tempero.* Cic.
Mollĭpēs, ĕdis, *om* Cic *Mehko nog.* Lind-füſig. *Lágy lábú, gyenge-lábú*
Mollis, is, *com.* le. n. 1. *Mehkek.* Weich, Lind. *Lágy, puha.* 2. Transl. Vid. *Flexilis N. 1.* 3. Vid. *Debilis.* 4. Vid. *Effœminatus, Delicatus N. 1. Laſcivus.* Hucusque *Cic.* 5. apud Virg. Vid. *Amœnus.* 6. apud Cic. V. *Manſvetus, Lenis N. 1. Facilis N. 2. Mitis &c.* 7. Vid. *Jucundus.* 8. V. *Maturus. N. 1.* Ità Virg. 9. Cœlum molle *id eſt* : temperatum. *Plin.*
Mollĭter *Adv.* Cic. 1. *Mehko.* Weich. *Lágyan, puhán,* 2. transl. V. *Laſcivè, Delicatè, effœminatè.* ex Adiect. *effœminatus.* 3. Vid. *Leniter, Manſvetè, Benevolè, Benignè &c.*
Mollĭtia, æ, & Mollĭtĭes, ē, f. Cic. 1. *Mehkocha.* e. Weiche, Lindigkeit. *Lágyſág, puhaság.* 2. transl. V. *Effœminatio, Laſcivia, Langvor, Deſidia.* &c. 3. Vid. *Manſvetudo, Lenitas, Amœnitas, Benignitas, Facilitas N. 2. &c.* ità Cic.
Mollĭtūdo, ĭnis, f. Cic. Vid. *Mollitia.*
Molluſcŭlus, a, um. (*Dimin. à* Mollis) Plin. Vide *Molliculus.*
Molluſca, æ, f. Plin. *Mehkach oreh.* Ein Nuſs mit vveichen ſchalen. *Gyenge héjú dió.*
Mŏlo, is, ere, mŏlui, ĭtum. (Act.) Terent. *Melyem, Sernem, ſermlyam.* Mahle. *őrlök, megőrlöm.*
* Mŏ ŏcl ē. es, f. Colum. Vid. *Malva.* Hinc
Mŏlŏchĭnārius, ii, m. *Plaut.* Qui aliquid colore Malvæ ſeu purpureo ting t.
Mŏlŏchĭnus, a, um. *Non.* Malvæ colorem referens, *Ad* purpureum colorem accedens.
* Mŏlŏchītes, is, *vel* æ, m. *Plin.* Pretioſus Lapis colorem malvæ referens.
* Mŏlorthus, i, m. Stat. Vid. *Perpendiculum.*
* Mŏloſſus, i, m. Virg. *Veliki peſz meſzarſzki, ovcharſzki paſz.* Ein groſser Fleiſchhacker - *oder* Schaffer - Hund. *őreg eb, komondor, ſzelendek.*
Mŏ'uſca, æ, f. Plaut. *Breſzkva.* e. Pfirſing. *Baratzk.*
* Mŏlybdæna, æ, f. Plin. *Sila olova y ſzrebra ſzkup zmeſſanoga.* e. Blei-und Silber-Gruebe, Ader. *ón és ezüſt ér, folyás; Ezüſt ér ónnal elegy a' bányában.*
* Mŏlybdītis, is, f. Plin. *Olovna pena.* r. Bley-Schaum. *Gelét, Glét.* Sic. *Argyritis*, vel *Argyritet, is, f.* Spuma Argenti. *Chrylitis, is, f.* Spuma aurea. *Plin.*
* Mŏ'yris, ĭdis, f. Ariſtot. *Kobilicza velika, koja ſzadje pojéda.* e. Heuſchrecke, ſo die Frucht abfrißt. *Nagy ſáska, melly a' gyümölcſöt veteményeket elrontja.*
Mŏmen, ĭnis, n. Lucr. V. *Momentum.*
Momentā ĭter, *Adv.* Fulgent. *V jednom hipu, za Chaſz, za ochno megnenye.* Augenblicklich. *Egy ſzempillantá ban.*
Momentānĕus, a, um, Lucr. *Hipni, za ochno megnenye terpechi, chaſzni.* Augenblicklich. *Egy-ſzempillantáſznyi.* Item V. *Fluxus N. 2. Inconſtans, Caducus, Vanus.* ità Tertull.
Momentārĭus, a, um, Apul. *idem.*
Mŏmentōſus, a, um. Quintil. *Vnogo zadersavajuchi, velike ſztvári vu ſzebi derſechi, velikoga preſztimanya ali preczembe, ne nikaj, je nekaj.* Das viel in ſich hat, das etvvas iſt, vvichtig. *Nem ſémi, értekes, valamit é' ő.*
Mŏmentum, i, n. Cic. 1. V. *Pondus N. 1.* Hinc Transl. V. *Pretium, vires, Robur N. 2. Efficacia.* 2. Accipitur. *pro* Tempore. *Hip, chaſz, oko-megnenye.* r. Augenblick. *Egy ſzempillantá.* 3. apud Plin. *pro* re quacunque minima. *ut :* Cinis earum bibatur, addito Reſinæ momento, *id eſt* Reſinæ pauxillo. *Plin.*
* Mŏmus, i, m. *Vitruv.* Deus Nocte matre, Somno patre genitus, qui ipſe otioſus aliorum Deorum acta cum ſumma libertate carpere fingitur. Hinc per ſynecdoch. *Prigovarjavecz, koi vſzaholye bocbe znati, vtekni nyſz.* Ein Tadler aller Dinge. *Kinek ſémmi nem tetſzik, a' mit lát, mindenben gántſot talál.*
* Mŏnăchus, i, m. (*idem quod* ſolitarius) *Szamótbnik,*

Digitalizirad Google

mochnik, Redovnik ou ſzamochi, ali puſchini ſivúchi. r. Mönch. *Egyedûl élô Barát.* Monachorum vitam amplecti: *Phrat:* Religioſorum caſtra ſequi, vitam inire, inſtituta profiteri. Omnia vitæ hujus blandimenta deſpicatui habere, aſpernari, conculare: Rebus humanis, & caducis hujus vitæ commodis, voluptatibus nuntium remittere; & totum jam in cœlis animô & cogitatione conſiſtere. Rebus mortalibus valere iuſſis, mancipare ſe cœnobiis, addicere ſe religioni *vel* vitæ monaſticæ, ut in religioſorum familiis, humanarum rerum curâ ſoluti Deo liberiùs, & divinis rebus vacare poſſint. Ad Chriſti vexilla confugere; Deo ſe devovere; in religioſam ſę dicare familiam; religionis arctiſſimô ſacramentô ſe obligare; Religioſæ militiæ, Cœtui ſacro nomen dare; ad religioſum ordinem appellere animum; religioſis viris accenſeri; in cœnobium ſe cauſâ religionis conferre; in monachum tonderi. In familia DEO dicata vivere, nec ampliùs ſæculi fluctibus involvi.

* Mŏnarcha, æ, m. *Szamo-ladavecz, Ceſzar, ali kràly.* Monarch der allein herrſchet, Kayſer, König. *Egyedûl uralkodô batalmas Fejedelem, Tſâſzár, király.*

Mŏnarchātus, ûs, m. *Szamo jednega Ladanye, kralyuvanye.* Das eines allein herrſchen. *Egyedûl-való uralkodás, Hatalmaſſág.*

* Mŏnarchĭa, æ, f. Tertull. *Kralyevſztvo, koje ſzam kraly vavna, láda: ſzamo-ladavſztvo.* s. Königreich über welches einer allein herrſchet, regieret; e. Monarchie da einer allein regieret. *Egyedûl-egy fejedelemſég.* Hinc

Mŏnarchĭcus, a, um. Ad Monarchiam, *vel* Monarcham ſpectans.

* Mŏnas, ădis, f. Macrob. V. *Unitas N.* 1.

Mŏnaſterĭālis, is, *com.* le, n, Sidon. *Szamóchnichki, ſzamo-ſztanovni*, vulgò *Kloſterſzki.* Einſiedleriſch, klöſterlich. *Kalaſtromboz-való, kalaſtromi.*

* Mŏnaſtērĭum, ii, n. Auguſt. *Szamochnikov ſztanye, ou puſchini na ſzamom prebivaliſche:* peregr. *Kloſter.* s. Kloſter, e. Einöde. *Kalaſtrom.*

* Mŏnaſtrĭa, æ, f JCt. *Szamochnicza, Redovna Goſzpa:* vulgo *Opaticza.* Eine Nonne, Cloſter-Frau. *Apátza, Kalaſtromi aſzſzony.*

* Mŏnāulos, i, m. Mart. *Jedne verſzti piſzkalka, ſveglya.* e. Einfache Pfeiffen. *Egy Tſövû ſip.*

Mŏnēdŭla, æ, f. (*ſic dicta â* moneta, quia monetam & pecuniam furatur) *Kavka, Chavka, Choka pticzа.* e. Tull, Dole Vogel. *Tſóka madár.*

Mŏneo, es, ere, ui, ĭtum, (Act.) Cic. *Opominam.* Vermahne, vvarne. *intek, intem.*

Mŏnēris, is, f. (Italis *Felucca*) Liv. *Ladjicza, ou koiſze gdo ſzam vozi, chùn.* s. Schifflein, da einer allein rudert. *Egy evezôs bajótska, tſónak.*

Mŏnēta, æ, f, Mart. *Penez.* e. Müntz, s. Geld. *Pénz.* 2. Mater muſarum. *Liv.* 3. Nomen Junonis. *Cic.*

Mŏnētālis, is, *com.* le, n. Cic. *Penezni, Kpenezom zpadajuchi.* Der Müntz gehörig. *Pénz verêshez-való, vertt pénzhez-való, Pénzhez-való.*

Mŏnētārĭus, ii, m. Firmic. *Penezàr, novczodelavecz, kipeneze kûje.* r. Müntzer, Müntz-Meiſter. *Pénz-verô.*

Mŏnētārĭus, a, um, Firmic. V. *monetalis.* monetaria Officina. *Hiſa. ſtaczun, gdeſze penezi dêlaju: Penezarnicza.* s. Müntz-Haus. *Pénz verô ház.*

† Mŏniālis, is, f. Vid. *monaſtria.*

Mŏnīle, is, n. Ovid. *Gyungyeni ali zlati lanchecz. gerla kinch.* e. Guldene Kette. Hals-Zierde. *Arany láncz, Nyaki drúga ékeſség.* 2. apud Virg. *Kantàr, viſzechi na konyſzkem vratu kinch, lépa konyzka ſzprávа.* r. Pferd-Schmuck. *Lóra-való ékes ſzerſzám, mint a' ſzûgyellô, tzafrang.*

Mŏnĭmentum, ti, n. Cic. V. *monumentum.*

Mŏnĭtio, onis, f. *Opominanye, opomenutje.* e. Ermahnung, Erinnerung, Warnung. *intés.*

Mŏnĭtor, oris, m. Terent. *Opomenitel, opominavecz.* r. Mahner, Erinnerer, Warner. *intô.* 2. apud Cic. V. *Pædagogus, Inſtitutor.* 3. apud eundem V. *Conſiliarius.*

Mŏnĭtōrĭus, a, um, Senec. *Opominajuchi, kopimananyu ſzluſechi.* Mahnend, erinnerend, vvarnend. *intô, jóvendôlô.*

Mŏnĭtum, i, n. Cic. *Opomenek, opomena.* e. Mahnung, Warnung. *intés.* Vid. *Monitio, Præceptum.*

Mŏnĭtus, ûs, m. Cic. *idem.*

* Mŏnŏcĕros, ōtis, m. Plin. *Jedno-rog, jednoroſecz zvèr.* s. Einhorn Gevvild. *Egy ſzarvú állat, Vad.*

* Mŏnŏchordum, i, n. *Guſzle ſzamo z-jednum ſztrunum.* e. Geigen, *oder* Inſtrument, ſo nur eine Saiten hat. *Egy húrú hegedû.*

*Mŏnŏ-

*Mŏnŏchordus, a, um. *Jedno-ſztrunen.* Mit ein Saiten. *Egy hárú.*

*Mŏnŏchrōmătus, a, um. Plin. *Jedne farbe.* Einfärbig. *Egy ſzínű.*

*Mŏnŏcōlus, i, m. Solin. *Jedno-vud, jednoga vuda chlovek, &c.* Der nur ein Glied hat. *Egy ízű..*

*Mŏnŏcoſmum, i, n. *Kóla, Taliga, kochíe, koje ſzamo jeden kony vlechе.* (*Ital.* ſedia volante (Wagen, ſo nur ein pferd ziehet. *Egy lovú taliga, kotſi.*

Mŏnŏcŭlus, i, m. (Vox eſt hybrida, ex græco *Monos*, & Latino *Oculus* conflata. *Jul. Firmic.*) *Jedno-ok, chorávecz.* Einäugiger. *Egy ſzemű.*

*Mŏnŏdos, i, m. Plin. *Jedno-zub, ki ſzamo jeden zúb ima.* Der nur einen Zahn hat. *Egy fogú.* Hoc nomine vocabatur filius Regis Bithyniæ, qui locò dentium in ſuperiore oris parte os unum continuum habuit. *Plin.*

*Mŏnŏgămia, æ, f. Tertull. *Senitva ſzamo jenkrat vuchinyena.* Da mann nur einmal heyrathet *Egyſzeri házaſság.*

*Mŏnŏgămus, i, m. Hieronym. *Jenkrat ſzamo oſenyen.* Der nur ein Ehe-Belb genommen hat. *Egy feleségű ember.*

*Mŏnŏgrammus, a, um. (Transl. à *Monogrammos*, quod picturam tenuem, lineis conſtantem denotat.) Cic *Szlab, ſzuhorlav, mleden, merſſav, ſztenchan.* Schvvach, Dürr, Mäger. *Erőtelen, ſzáraz, horpaſz, vékony.*

*Mŏnŏmăchĭa, *re ipſa* Monomachĭa, æ, f. *Boj dveh ſzámeh, Majdan.* Ein Beſonderer Kampff, da zvvey mit einander ſich ſchlagen. *Két ſzemély közöt-való bajviadal.* Vid. *Duellum.*

*Mŏnŏmăchus, i, m. *Kiſze ſzam z-kém na majdanu bie..* Der ſich allein mit einem anderen ſchlagt, balget. *Máſſal megvívó.* Vid. *Duellator.*

*Mŏnŏphăgĭa, æ, f. *Szamo-jedje, Jednoga na ſzamom jédenye.* Das Allein-Eſsen. *Egyedűl-való évés.*

*Mŏnŏphăgus, i, m. *Szamo-jedecz.* Allein-Eſsend. *Egyedűl évő.*

*Mŏnophthalmus, i, m. Vid. *Monoculus.*

*Mŏnŏpŏdĭum, ii, n. Liv. *Sztol jedno-nog.* r. Tiſch mit einem Fuſs. *Egy lábú aſztal.*

*Monopodius, a, um. Lamprid. *Jedno-nog.* Ein-füſſig. *Egy-lábú.*

*Mŏnŏpōla, æ, m. Cat. *Szamo-terſzecz, preterſzecz, ki ima oblaſzt v.g. Duhan &c. ſzam prodávati, á nigdo drugi.* Der eine Sach v.g. Taback &c. allein Verkaufft. *A' ki valamit egyedűl árúl, és mindennek tsak tőle kell vásárlani.*

*Mŏnŏpōlĭum, ii, n. Svet. *Szamo-terſtvo, preterſtvo, Szamoga jednoga takvo terſtvo, da nigdo poleg nyega z-takvim dugovanyem terſiti neſzme.* e. Freyheit da einer allein mit einer Sichern vvaare handlet, kauffet, und verkauffet. *Egyedűl-való kalmárkodás, mellyet máſnak nem ſzabad árúlni.*

*Mŏnoptĕrus, a, um. Vitruv. *Jednu krelyut imajuchi.* Einen Flügel habend *Egy ſzárnyú.*

*Mŏnŏſyllăbus, a, um. Auſon *Jedne ſzilabe.* Nur ein Sylbigt *Egy Sillabából-álló.*

*Mŏnoxўlus, a, um. *Iz jednoga czeloga dréva zdüben, ali naprávlyen.* Aus einem gantzen Stuck Holtz gemacht. *Egy merő fából vájott.* Monoxyla Navis, *vel* Monoxўlum, i, n. Plin. *Ladja iz jednoga czeloga dréva naprávlyena.* g. Schiff aus einem gantzen Stuck gemacht. *Egy merő fából vájott hajó.*

Mons, montis, m. Cic. *Gora.* Ein Berg. *Hegy.* Montes aureos polliceri: *Prov. Hyperbolicum Terentii:* h. e. Magna quæque promittere, & immenſarum rerum ſpem alicui facere. *Item* Parturiunt montes, naſcetur ridiculus mus: *Prov.* Horatii: *id eſt:* Res magnæ ſunt propoſitæ & conceptæ; ſed ſinè effectu.

Monſtrābĭlis, is, *com.* le. n. Plin. *Pokazliv.* Das zu zeigen iſt. *Mútatható.*

Monſtrātio, onis, f. Terent. *Kazanye, pokazanye.* e. Zeigung, Weiſung. *Mútatás.*

Monſtrātor, oris, m. Virg. *Kazitel, kazavecz, kaztvacz.* Ein Weiſer, Zeiger. *Mútató.*

Monſtrātus, ûs, m. Apul. Vid. *Monſtratio.*

Monſtrĭfĕr, a, um, & Monſtrĭfĭcus, a, um. Plin. *Sztraboten, ſztraffen, ſztrabovit, Rusen, neprilichen, gerd, gerdoben, ſzpachliv, chuden.* Ungeheur, Ungeſtaltet, Wundergeſtaltig, Wunderſam, unförmlich, Heſslich. *Tsudás, képtelen, tsudálatos formájú.*

Monſtrĭfĭcè *Adv.* Plin. *Chudno, ſzpachlivo, ſztraſſno, ſztrabovito.* Wunderlich, Ungeſtaltet. *Tsudáſon, képtelenül.*

Monſtro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Káſem, pokaſujem.* Ertzeige, deute, Zeige, vveiſe. *Mútatom, mútatok.*

Monſtrōsè *Adv.* Cic. Vid. *Monſtrifice.*

Monſtrōſus, a, um. Cic. Vid. *Monſtrifer.*

Monſtrum, tri, n. 1. Propriè *Kazilo, dugovanye za kazanye.* Ein muſter, ein Ding zum zeigen. *Mútató eſzköz.* 2. Vid. *Oſtentum N. 1. Prodigium.* Ità Cic. 3. *apud* Terent. *Sztraſſilo, plaſſilo, ſzpátska, od na-*

rave

vave odverſek, neſzpretvi plod. s. Ungeheuer, e. Wunder-gebuhrt, Miſs-gebuhrt. *Tſudér, természet ellen-való ellés, születtés.* Hinc 4. *Transl.* accipitur *pro* Homine ſceleſto, ſententia abſurda &c. *Cic.*

Monſtruōsè, *Adv.* (legunt aliqui apud *Cic.*) Vid. *Monſtrificè.*

Monſtruōſus, a, um, Monſtruoſior, Monſtruoſiſſimus *Lactant.* Vid. *Monſtroſus.* Aliqui etiam apud *Cic.* Monſtruoſus *pro* Monſtroſus legunt.

Montāna, orum, n. *plur.* Liv. *Gore, bregaſzta méſzta.* s. Gebürge, die Bergichte Oerter. *Hegyek, hegyes völgyes helyek.*

Montānus, a, um. Cic. *Gorſzki, Gorni.* Bergicht, Waſs aus einem Berg kommt. *Hegyi.*

†Montāniſta, æ, m. *Gornyák.* r. Berg-rechtgeber, der Berg-recht, *oder* Wein-zehend geben muſs. *Dézsmát-adó, fizető.*

Montĭcŏla, æ, m. Ovid. *Nagorecz, Gorecz, ki v-gori ſztoi.* Auf dem Berg *oder* im gebürg vvohnend. *Hegyen-lakó.*

Montĭcŭlus, i, m. (Dimin.) *Goricza, Breſanyek.* s. Berglein, r. Hügel. *Hegyetske.*

Montĭgĕna, æ, *com. V-gori rodjen.* Im gebürg gebohren. *Hegyen-ſzülettetett.*

Montĭvăgus, a. um. Cic. *Gorſzki klátesz, kiſze po gorah klátí.* Berg-Streichend, in bergen ſtreiffend, herum ſchvvermend. *Hegyen bolygó, bújdosó.*

Montōſus, & Montuōſus, a, um. Cic. *Goraſzt.* Bergicht, *Hegyes, halmos.*

Mŏnŭmentum, ti, n. *Dicitur,* quidquid res præteritas in memoriam revocat, aût revocare poteſt: *ut ſunt:* Libri, Hiſtoriæ, Statuæ, Goloſſi, columnæ, Sepulcra, Fana, Faſti, Magnifica ædificia, Tituli, & cætera ejusmodi, ità *Cic.* Vid. *Mnemoſynon, memoriæ, ſignum N. 1. Memoria N. 2. & 3. Inſigne N. 1. 3. & 5.* Commendare aliquid monumentis, celebrare aliquid monumentis annalium: *id eſt* Ad poſterorum memoriam conſcribere, Ad Poſteritatem transmittere. *Cic.* Item 2. *transl.* Inſigne honoris, & monumentum laudis. Multa ſunt tuæ clementiæ monumenta. *Cic.* Vid. *Inſigne N. 5.*

Mŏra, æ, f. Cic. *Synon.* Cunctatio, Dilatio, Prolatio, Tergiverſatio, Retardatio, Procraſtinatio, Tarditas. *Stentanye, zadérſavanye, mudenye, keſznenye.* e. Verzveilung, Weile, r. Verzug. *Késedelem, várakozás.* 2. apud Liv. Vid. *Impedimentum.* Reſtituendæ Romanis Capuæ mora tu es: *id eſt:* Tu es in mora, ſeu Tu es impedimentô, Tu impedis & moraris. *Liv.*

Mŏrācillus, a, um. (Dim.) Feſt. Vid. *Duriuſculus.*

Mŏrācĭus, a, um. Feſt. Vid. *Durus N. 1.*

Mŏrālis, is, *com.* le, n. Cic. *K-derſanyu zpadajuchi.* Zu den Sitten gehörig, Sittlich. *Erkŏltsŏket nézŏ, tanitó.* Moralis philoſophia. *Cic.* Vid. *Ethica.*

Mŏrālĭtas, atis, f. Macrob. *Synon.* Morum conditio. *Sztaliſs, náchin derſanya.* e. Sittenheit. *Erkŏltsŏſség.*

Mŏrāmentum, ti, n. Apul. Vid. *Mora.*

Mŏrātim *Adv.* Solin. *Z-ſtentanyem, mudno, zderſavajuch.* Mit Verzug. *Késedelmeſul, várakozva.* Vid. *Lentè.*

Mŏrātio, onis, f. Vitruv. Vid. *Mora.*

Mŏrātor, oris, m. Liv. *Stentavecz, pachitel, zaderſavavecz, ki kŏga zadersáva, ſtenta.* r. Verhinderer, Verzögerer, der einen Verſaumt, *oder* Verhindert. *Késleltetŏ, várakozó.*

Mŏrātōrĭus, a, um. Plaut. *Zadersliv, zaderſavajúchi.* Zum Verzug gehörig, Verzögerig. *Késelŏ, múlattató.*

Mŏrātus, a, um. Cic. *V-reduſze lepo, ali zlo derſechi, Dobroga ali zlocheſztoga derſanya.* Guthe *oder* böſe Sitten an ſich habend. *Szoktatott, tanittatott.* Bene moratus: Cic. *V-reduſze lépo, y dobro derſechi.* Guthe Sitten an ſich habend. *Jó erkŏltsŭ, emberŭl tanúlt.* Malè moratus. Plaut. *Zloſze, y merſzko derſechi.* Schlechte und üble ſitten an ſich habend. *Roſz erkŏltsŭ, ebĕl tanúlt.* 2. Transfertur etiam ad alia, *ùt* Fabula rectè morata. *Plaut.*

Morbĭdus, a, um. Plin. *Hateſen, nezdrav, nemochliv, Bolezliv, hateſliv,* peregr. *Beteſliv.* Kräncklich, ungeſund, ſiech. *Beteges, vajutt.* 2. Vis morbida: *id eſt* Morbum afferens. *Lucan.* Vid. *Sequens.*

Morbĭfĭcus, a, um. *Bŏl, nemoch chinechi.* Krancheit-bringend. *Betegítŏ.*

Morbilli, orum, m. *plur.* Med. *Kozicze, koze dechinſzke, doberez.* e. Kind-Blattern, Flecken, e. kotzſucht. *Apró himlŏ.*

Morbōſus, a, um. Cic. *Pun boli, nemochi, boleſzti vſzakojachke.* Voll Kranckeiten. *Beteges, betegséggel teli.*

Morbus, i, m. Cic. *Bŏl, nezdravje.* e. Kranckheit, ſucht. *Betegség.* Vid. *Infirmitas N. 2. Ægrimonia.* In morbum delabi, incidere, cadere; morbô corripi, affici, implicari; in morbum implicari &c. *Obeteſati.* Kranck vverden. *Meg-betegŭlni. Cic. &c.* Morbo *vel*

Digitalizirao Google

cum morbo conflictari, morbô opprimi, laborare, urgeri, teneri, intabescere &c. Cic. *Betegnomu biti.* Mit einer Kranckheit beladen seyn. *Beteg lenni, Betegségbe esni.* Morbô liberari, levari &c. Cic. *Ozdraveti; Bolisze mentuvati; iz bolesztisztati.* Von der Kranckheit aufstehen, los vverden *Betegségbôl kônnyebbedni, kikelni.* Morbus major, caducus, comitialis. *Cel.* Vid. *Comitialis N.* 2. *Epilepsia.* morbus epidemicus. *Obchinzka bôl.* Die anfällige Land-Kranckheit. *Elragadó közönséges betegség.* Vid. *Epidemia.* Morbus gallicus, *aliàs* Neapolitanus. *Franczuszka bôl, okolo neszramnoga meszta beteg.* e Franzosen. *Frantzia betegség.* Morbus regius. *Razleánye zlatenicze, suto-bôl, kralyevszki beteg.* e. Gelbsucht. *Sárgaság.* Morbus cronicus. *Dugo terpécha bôl.* e. Langvvierige Kranckheit. *Sokáig tartó betegség.* Morbus acutus. *Nagli beteg, Bodecz.* Geschvvinde und gefährliche Kranckheit, *Hirtelen-való, és veszedelmes betegség.* Vid. *Calculus N.* 2. *Colica &c.* ità Medic. 2. *Transl. ad animum:* Morbus animi Vid. *Vitium N.* 1. & 2. ità Cic. 3. *apud eundem* Morbus DEus est, Herebi & Noctis filius, mortis frater.

Mordācĭtas, atis, f. Plin. *Vgrizenye, vjedlivoszt, vjedenye.* e. Beissung. *Marósság, tsipősség.* 2. Metaph. *Ogovorlivoszt.* e. Verleimbdung. *Rágalmazás.*

Mordacĭter, *Adv.* Ovid. *Vgrizlivo, grizlivo, vjedlivo.* Beissigt. *Marósságúl.*

Mordax, ācis, *om.* Plaut. *Vjedliv, vgrizliv, grizliv, na vgrizenye nagnyen.* Beissigt. *Maró, Harapó, Tsípós.* 2 Metaph. *apud* Cic. *Ogovorliv; ki rad ogovárja, prigovarja.* Ubel nachredend, schmähend. *Rágalmazó.* 3. Urtica mordax. *pro* pungens, urens. *Plin.* 4. Sollicitudo mordax, *id est:* Animum excrucians. *Horat.*

Mordeo, es, ere, mŏmordi, morsum, (Act.) Cic. *Grizem, vjédam, kolyem.* 2. Metaph. *Ogovarjam, zlo od drugoga govorim.* 1. Beisse. 2. *Metaph.* Ubel nachrede, schmähe. 1. *Marom, Harapom.* 2. Metaph. *Rágalmazom.* 3. Vid. *Molesto.* 4. Morderi, *pro* vehementer dolere. ità *Cic.*

Mordĭcĭtùs, *Adv.* Plaut. *Grizom, z grizom, Grizuch, vjeduch.* Mit Beissen. *Mardosva, Harapólag.*

Mordĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Cæl. Aurel. V. *Molesto, mordeo.*

Mordĭcùs, *Adv.* Cic. Vid. *Mordicitùs.*

Mōrè, *Adv.* Plaut. Vid. *Stultè, Ludicrè.*

Mŏrētum, i. n. *Ovid.* Mŏrētārĭum, ii, n. *Terent.* Cibus ex Allio, apio, ruta, coriandro, bulbo, caseo, oleo & aceto constans. V. *Intrita N.* 1.

Mŏrĭbundus, a, um, Cic. *Vumirajuchi.* Sterbend. *Halo félben-való, meg-halo.*

Mōrĭcætum, i, n. *Morvjè, meszto na kôm morve raszto.* r. Orth vvo Maul Heidel-*oder* Schvvartzbeer vvachsen. *Szederjes bely.*

Mōrĭgĕrātio, onis, f. Nonius. *Podlosenye, Pokornoszt.* e. Willfahrung, r. Gehorsam. *Szót fogadás, engedelmesség.*

Mōrĭgĕro, as, are, avi, atum, [Neut.] Plaut. *Vgagyam. Po volyi chinim, Podlasemsze, Poszlussam, Pokorenszem.* Willfahre, ich bin gehorsam. *Valakihez lebot-a kozom, engedek.* Alicui morigerare, Plaut. *Kômu vgoditi,* ali *po volyi chiniti.* Einem zu Willen seyn, genug thun. *Valakihez lebotsátkozni.*

Morigeror, aris, ari, atus sum, (Dep.) Cic. *idem.*

Mōrĭgĕrus, a, um, Terent. *Pokoren, poszlussen, po-volyi chinéchi.* Gehorsam, gefolgig, vvillfährig. *Szót fogadó, engedelmes.*

Mōrĭo, ōnis, m. Mart *Dvorni bedak, s'alecz,* peregr. *Norcz.* r. Hof-Narr, Schalck-Narr. *Udvari bolond.*

*M*ŏrior, ĕris, mŏri, mortuus sum, (Depon.) Cic. *Vumiram, umiram.* Sterbe. *Meghalok. Morior: Synon.* & *Phras.* Naturæ debitum persolvo; Animam ago; Naturæ satisfacio; Vitam pono; mortem obeo, oppeto; De vita decedo; Ex vita, à vita discedo, recedo, excedo, migro, emigro, demigro; Vitam amitto, dimitto, reddo; Extremum vitæ spiritum edo; vitam pro patria profundo, pono; Ago supremum vitæ diem; Lucis usuram reddo; vitam cum morte commuto; *M*ortem occumbo; Diem obeo; Extingvor; è viventium numero eripior; Naturæ concedo; fato cedo; lethum oppeto; *M*orbô consumor, conficior; è vivis excedo, *ità passim Classici.* Consciscere sibi mortem: *pro* suæ ipsius mortis causam esse. *Cic.*

*M*ŏrĭtŭrĭo, is, ire, (*M*editat.) Cic. *Radbi vumreti, ali · vre vmiram.* Zu Sterben begehre, *oder:* schon sterbe. *Halni kivánok,* vagy *szinte halok.*

*M*orlachĭa, æ, f. Geogr. *Horvatzkoga kralyeszivo desava poleg morja.* Eine Landschafft des Königreich Croaten bey Adriatischen *M*eer gelegen. *Horvát országnak*

nak tartománya a' tenger mellet. Provincia eſt maritima Croatiæ, quam alii à Licca & Corbavia diſtinguunt, alii cum utraque confundunt.

Mŏror, aris, ari atus ſum (Dep.) Cic. *Zadersavamſze, ſtenamſze, kaſznim.* Aufhalte, verziehe, vervveile, ſaume. *Késlelem*, Vid. *Cunctor.* 2. *Morari aliquem, pro* Detinere. *Cic.* Vid. *Retardo, Detineo, Impedio N.* 2. Nihil vos moramur Patres, *id eſt* non detinemus nec impedimus veſtrum abitum. *Capitol.* 3. *Morari* alicubi, *pro* manere. *Cic.* Vid. *Maneo N.* 1. 4 *Morari* cum aliquo: *pro* unà vivere. *Senec.* 5 Iſtas factiones nihil moror, *pro* nihili facio, negligo. *Plaut.*

Mŏror, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Sveton. V. *Deſipio, inſanio, fatuor.*

Mŏrōsē, *Adv.* Cic. V. *Faſtidienter, Lentè, Cunctanter, Tardè, Negligenter.*

Mŏrōsĭtas, atis, f. Cic. *Gruſztlyivoſzt, Gruſztina, Gruſztócha. Nepovolynoſzt, ſzvojvolynoſzt.* e. Eigenſinnigkeit, s. Grauen, r. Eckel, ungeſchlachte der Sitten, da einem nichts gut genug iſt. *Kedvetlenség.* Vid. *Faſtidium.* Item V. *Tarditas, Negligentia, Lentitudo.*

Mŏrōſus, (*per licent.* Mŏrōſus) a, um, Cic. *Gruſztliv, ſzamſzebi nepovolyen, chudtn.* Ungeſchlachtet, feindſeelig, unfreundlich, verdrieſslich. *Komor, kedvetlen.* Item Vid. *Durus N.* 3. *Piger, Tardus.*

* Morphēus, i, m. *Ovid.* Somni Filius, vel Miniſter. 2. *Transl.* Vid. *Somnus.*

Mors, mortis, f. Cic. *Szmért.* r. Tod. *Halál.* Omnia ſub leges, mors vocat atra ſuas. *Ovid.*

Boſanſzkeſzu rkchi práve,
átſze boches veſz odreti;
Szuprot ſzmerti néga tráve,
Vujti nemres, moras vmreti. &c.

2. *Mors* apud veteres pro *Dea* colebatur, velut hæc vitæ, necíſque poteſtatem haberet. Ex Herebo & Nocte natam delirabant. Cic. 2. *de Nat. Deor.* Aliquem ad mortem dare. *Plaut. vel:* Aliquem morti dare. *Horat.* h. e. occĭdere, *vel* Adjudicare morti. V. *Morior.*

Morsĭcātim, *Adv.* Varro Vid. *Mordicitùs.*

Morsĭco, as, are, avi, atum (Act. *Frequ. à* Mordeo) Apul. Vid. *Mordeo.*

Morſiuncŭla, æ, f. Plaut. *Grizecz, grizek, mali grìz.* s. Biſslein. *Harapáſótska.*

Morſus, ûs, m. Cic. *Grìz, vgrìz, vjed, ugrizacz.* r. Biſs. *Harapás, rágás.* 2. Metaph. *Ogovor, pſzuvanye, draſenye.* e. Verleumdung. *Rágalmazás, ſzégyenítés.* ità *Hor.* Inſequi aliquem morſibus. Ovid. *Kóga ogovarjati.* Einen verleumden. *Valakit rágni, gyalázni.* 3. Vid. *Dolor, Ægrimonia, mœror.* ità Cic.

Mortālis, is, *com. Subſt.* Cic. Vid. *Homo.*

Mortālis, is, *com.* le, n. Cic. *Vumerliv, umertelni.* Sterblich. *Halandó, halálos.* 2. Activè *pro* mortem afferens. *Virg.* Vid. *Mortifer, Lethalis.* Vulnus mortale, *id eſt* Lethale: *Virg.* Sic dicitur *Peccatum mortale,* quia mortem animæ infert.

Mortālĭtas, atis, f. Cic. *Vumertlivoſzt, umertelnoſzt.* e. Sterblichkeit. *Halandóság.* 2. apud Curt. *Narav, Natura chlovechanſzka.* Die menſchliche Natur. *Emberi Természet.*

Mortalĭter, *Adv.* Auguſt. *Szmertno, vumerlivo.* Sterblicher-vveiſe. *Halandó-képen.* 2. Activè V. *Mortiferè.*

Mortārĭŏlum, i, n. Macrob. *Musárecz.* Kleiner Mörſel. *Kis mosár, kúlútske.*

Mortārium, ii, n. Plaut. *Musár.* r. Mörſel, mörſner. *Mosár, kúlu.*

Mortĭcīnum, i, n. Varr. *Merczina, Czerklina,* s. Todten-Aas. *Dög.*

Mortĭcīnus, a, um. Varro. *Szam iz ſzebe mertev, vczerknyen, czerknut, merczinyaſzt.* Selber geſtorben, verreckt. *Döggel hóltt.* Caro morticina. Plin. *Czerklina, vczerknyeno méſzo, mercina.* s. Schind-fleiſch, Aaſs. *Dög hús, érzékenység nélkül-való hús.*

Mortĭfĕr, & Mortiferus, a, um, Cic. *Szmertni, ſzmerto-noſz.* Tödtlich. *Halált-hozó, ſzerzŏ.*

Mortiferè, *Adv.* Plin. *Szmertno.* Tödtlich. *Halálosan.*

Mortĭfĭcātio, onis, f. Tertull. 1. *Vumorjenye, Vumarjanye.* 2 *Traplenye, múchenye, kaſtiganye.* e. Tödtung. 2 e. Caſteyung, Bezähmung, Abtödtung. 1. *Halóvá tévés.* 2. *Sanyargatás.*

Mortĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) 1. *Mertvoga chinim, vumarjam.* Tödte. *Halóvá teſzem.* 2. *Trápim, múchim, kaſtigam.* Abtödte, caſteye. *Sanyargatom, Fenyítem.*

Mortĭfĭcus, a, um, Val. *Max.* Vide. *Mortifer.*

Mortuālia, ium, n. *plur.* Plaut. *Mertvechke popevke.* Die Todten-Lieder. *Halotti énekek.*

Mortuālis, is, *com.* le, n. Plaut. *Mertvechki, k-ſzmerti zpadajuchi.* Tödtlich, zum Todt gehörig. *Hólttboz való.*

Mortuārius, a, um, Gato. *idem.*

Mortuus, a, um, Cic. *Mertev.* Todt, geſtorben. *Hólt, halott, meghólt.*

Mŏrŭla, æ, f. (Diminut.) *Malo S'tentanye, na malom keſznenye, mudénye.* Kleiner Verzug. *Kevéßé-való kétés, mulatozás.*

Mōrum, i, n. Horat. *Murva ſzadje.* ilitivoche. e. Maulbeer. *Szederj.*

Mōrus, i, f. Plin. *Murva drévo.* r. Maulbeer-Baum. *Szederj-fa.*

Mōrus, a, um. Plaut. V. *Fatuus, ſtultus &c.*

Mos, mōris, m. Cic. *Navada, zakon, s'ega, obichaj.* r. Gebrauch, e. Weiſe, Art, Gewohnheit. *Szokás, mód.* 2. Morem gerere alicui, Terent. *Pokornomu, podloſnomu biti.* Einem gehorſam ſeyn. *Valakinek ſzavát fogadni.* 3

Mōres, morum, m. *p'ur.* Terent. *Chlovechtvo: Lépo* ali *merzko derſanye*, e. Höfflichkeit: gute oder böſe Sitten. *Erkölts: jó* vagy *roſzſz maga viſeléſe.* Depravati mores: Cic. *Merzko y hman derſanye.* Uble Aufführung und böſe Sitten. *Meg-veſztegetett erkölt-ök.*

Moſchāta. *Scil.* Nux. V. *Mach.*

Moſchovĭa, *Moſcovia, Moſcia*, æ, f. *aliàs* Ruſsĭa, æ, f. Geogr. *Moskovitzko Czarſztvo vu Europi najvekſše, y zbog oſzebujne domáchih vojnikov ſzerdcbenoſzti y jakoſzti najzmoſneiſſe.* Das gröſte in Europa, und mächtigſte Kayſerthum *Moſchau*, ſonſten Ruſsland. *Európában leg-nagyobb, és leg-hatalmoſabb Muſzkák Birodalma, Tſáſzárſága.* Regio Europæ ampliſſima; *Mari* Caſpio adjacet. Hoc vel maximè tempore, à ſingulari armorum vi, ac felicitate latiſſimè inclaruit. Nomen accepit ab urbe *Moſcha* ad fluvium *moſchum* ſita, quæ totius Ruſſici imperii Caput audit. V. *Illyricum.*

Moſchus, i, m. *vel* Moſcovīta, æ, m. (*aliàs* Ruſſus, i, m.) Lucan. *Moskovita, Narod ſzlovenzki kruto glaſzoviti.* Ein Moſchoviter, hochberühmtes Illyriſches Volck. *Muſzka, Leg-nevezeteſebb népe Illiriomnak.*

* Moſchus, chi, m. Vid. *Balſamum.*

Moſcŭlus, i, m. Cato. *Navadicza, mala navada, malabni obichaj.* e. Kleine Gewvonheit. *Szokáſotska.*

Mŏtăcilla, æ, f. Varro. *Verto-repka, Paſztiricbicza ptichicza.* e. Bachſteltz s. Vögelein. *Barázda billegetö, Leányka madár.*

Mōtio, onis, f. Cic. *Gibanye, miczanye, ganenye, genenye, krenenye, maknenye, ganutje.* e. Bevvegung. *Mozgás, ingadozás.*

Motiuncŭla, æ, f. Senec. *Malo gibanye, genenye.* e. Kleine Bevvegung. *Mozdúlátſatska.*

Mōto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq. à* moveo) Virg. *Guſztokrat giblyem, miczam, okrechem.* Offt bevvege. *Mozgatom, ingatom.*

Mōtor, ōris, m. Mart. *Genitel, Ganitel, krenitel, me*-ali *maknitel.* 2. *Pochetnik, Prichetnik.* r. Bevveger. 2 r. Urheber. *Mozgató, ingató.* 2 *Elkezdö.*

Mōtus, ûs, m. Cic. 1 V. *Motio.* 2 Vid. *Tumultus, Perturbatio.* Motus animi, *id eſt:* Affectio, Inclinatio. *Cic.* Terræ motus. *Potreſz.* s. Erdbeben. *Föld indúlás.*

Mŏveo, es, ēre, mōvi, mōtum, (Act.) Cic. *Giblyem, miczam, premeſztujem.* Bevvege, rucke. *Mozdítom, mozgatom, indítom, ingatom.* 2 Vid. *Diſcedo N.* 1. Canuſiô moverat, *pro* Diſceſſerat. *Cic.* 3 Transl. V. *Privo, Dejicio, Deturbo.* Poſſeſſione, ex agro aliquem movere, *pro* Poſſeſſione, Agrô privare, *Cic.* Locô movere aliquem, *id eſt* de gradu ſuo *vel* dignitate, *aut etiam* de Conſtantia *vel* ſententia aliquem dejicere. *Cic.* Senatu *vel* è Senatu movere aliquem: h. e. Ex ordine & dignitate ſenatoria ejicere. *Cic.* 4. Caſtra movere ex loco ad locum: *id eſt* Transferre, mutare; *vel* diſcedere facere. *Cæſ.* 5 Vid. *Curo, as &c. N.* 1. Nec me movet, (*id eſt* non curo) præſens homo fuerit, nec ne. *Papin. JCtus.* 6 Arma movere. *Virg.* Bellum movere adversùs aliquem *Liv.* h. e. Bellum alicui inferre, *vel* præliari cum aliquo. 7 Animum ad aliquid movere: *pro* Aliquem allicere, inducere ad aliquid *Virg.* 8 Moveri precibus &c. *pro* Flecti. *Cic.* 9 Riſum movere, *pro* Excitare. *Horat.* 10. Stomachum alicui movere: *id eſt propriè* Turbare, ad vomitum excitare: *ità Plin.* Metaphoricè verò *Kôga na ſzerditoſzt genuti.* Einen zum Zorn anreitzen. *Valakit megboſzſzontani.*

Mox, *Adv.* Cic. *Taki, ſzeidom, odma.* Behend, bald, von Stund an. *Majd, majdon, mindjárt.* 2. apud Plin. V. *Poſtea.*

Muccēdo, *vel* Mūcēdo, ĭnis, f. Apul. V. *Mucus.*

Muccinium, *vel* Mūcīnĭum, ii, n. Arnob. *Noſzni rubecz.* s. Schnupfftüchlein. *Orr tör, ſö keſztenö.*

Muccōſus, *vel* Mūcōſus, a, um, Colum. *Item* Mucculentus, *vel* Mūcŭlentus, a, um. Arnob. *S'merklyiv, ſmerklyav, pun lepchene ſzlitne.*

ne. Rotzig, ſchnudericht. *Nátbás, Takanyos.*

Mūceo, es, ere, mūcui, [Neu.) Cato. *Pleſznivem, Pleſznio jeſzem.* Ich bin ſchimlicht. *Penyéſzes vagyok.*

Mūceſco, is, ere, (Inch.) Plin. *Pleſznio poſztájem.* Ich fange an ſchimlicht zu vverden. *Meg-penyéſzesülök, Penyéſzülni kezdek.*

Mūcĭdus, a, um, Juven. *Pleſzniv.* Schimlicht. *Penyéſzes.*

Mūcor, ōris, m. Colum. *Pleſznina, Pleſznivóćha, Pleſznivoſzt.* Das Nüchteln, r. Schimmel. *Penyéſz, Peniſz.*

Mūcōſus, a, um, V. *Muccoſus.*

Mŭc o, ōnis, m. Colum. *Oſtrína,* ali *nabada,* vulgo *Spicza kakvoga god orusja.* e. Schärffe, oder Spitze eines Gevvehrs. *Fegyverunek hegye, éſ tle.* Vid. *Acies N.* 1. *Cuſpis, Acumen N.* 2. 2 apud *Cic.* per Synecdochen. V. *Enſis, Gladius N.* 1. 3 per Catachreſin V. *Cacumen*, ità Plin. 4 apud *Cic. Metaphoricè* Vid. *Potentia, Auctoritas, vis, Fiducia. Mucro* ſtyli, *id eſt:* Vis, Auctoritas. *Cic.* Hic eſt mucro defenſionis tuæ, *pro* Fiducia. *Idem.*

Mŭcrōnātus, a, um, Plin. *Nabadaſzt, Bodaſzt:* peregr. *Spicbaſzt.* Geſpitzt, ſpitzig. *Hegyeſittetett, Hegyes.* Synon. *Cuſpidatus, ad formam Mucronis factus.* Item V. *Acutus N.* 1.

Mūcus, *vel Muccus,* i, m. Catull. *Smerkely, ſzoporina, moßurina.* r. Rotz. *Takony.*

Mūgil, is, & Mūgĭlis, is, m. Plin. *Szom, glavách riba.* r. Schaaden, Groſskopff Fiſch. *Hartſa, egy nagy fejü hal.* Aliàs etiam *Capito major* appellatur.

Mūgĭnor, (*Legitur etiam Mugĭnor.*) aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. V. *Moror, Tardo:* item *Diſſimulo.* 2. apud Non. V. *Murmuro.*

Mūgio, is, ire, īvi, & ĭi, ītum, (Neu.) Liv. V. *Boo.* 2 Transfertur ad alios ſonos: *ùt* Terra, ventus mugit. *Virg. &c.*

Mūgītor, oris, m. *Valer. Flacc.* Qui mugit.

Mūgītus, ûs, m. Virg. Vid. *Boatus.* 2. Transl. *pro* quovis ſono ſimili mugitui: *ùt* Mugitus Terræ. *Cic.* Vid. *Motus Terræ.*

Mŭla, æ, f. Juven. *Mezgicza, mezginya.* e. Mauleſelin. *Nőſtény öſzvér.* Fœta mula. *Prov.* Svetonii. *Nigdar neszchinyeno, niti nevidyeno dugovanye.* Ein ungeſehenes und unerhört Ding. *Soha nem látott, hallatott dolog.*

Mūlāris, is, *com.* re, n. Colum. *Mezgeni, mezgov.* Den Mauleſeln gehörig. *öſzvéri, öſzvérhez-való.*

Mulcēdo, ĭnis, f. Gell. *Gladenye.* e. Streichlung. *Enyhítés, Törölgetés* Vid. *Blandimentum, Blanditia, Blandiloquentia, mitigatio.*

Mulceo, es, ere, mulſi, mulſum, *aliàs* mulctum, (Act.) Virg. *Gladim, Vtaſujem.* Streichle, ſtille. *Törölgetem, Enyhítem.* Vid. *Blandior, manſuefacio, lenio, mollio N.* 2.

Mulcĭber, ĕris, *vel* cĭbris, m. *Item* Mulcĭber, ĕri, *vel* cĭbri, m. Ovid. V. *Vulcanus.* 2 Metonymicè V. *Ignis.*

Mulco, as, are, avi, atum, [Act.) Cic. V. *Multo N.* 2. *Punio, Percutio N.* 1.

Mulcta, æ, f. Vide *Multa.*

Mulcto, as, are, &c. Vide *Multo.*

Mulctor, ōris, m. *Dojecz, Doitel.* r. Melcker. *Fejő.*

Mulctra, æ, f. & Mulctrāle, is, n. *Virg. item* Mulctrum, i, n. Horat. *Doilnicza*, peregr. *Sabtarka.* s. Melck-Geſchirr, r. Melck-Kübel. *Fejő-Sajtár, Fejő-edény, dézſa.*

Mulctus, ûs, m. Varr. *Dojenye.* Das Melcken. *Téj-fejés.*

Mulgeo, es, ēre, mulſi, *vel* mulxi, mulſum, *vel* mulctum. (Activ.) Virg. *Doim.* Melcke. *Fejek, Fejem.*

Mŭlĭēbris, is, *com.* bre, n. Cic. 1 *Senſzki.* Weibiſch. *Aſzſzonyi.* Vid. *Fœmineus.* 2 Transl. V. *Effœminatus, Delicatus, Debilis, Languidus.* 3. Muliebria, ium, n. *plur.* Pudenda mulierum. *Tacit.*

Muliebrĭter, *Adv.* Cic. *Senſzki, po ſenszko.* Weiblicher Weiſe. *Aſzſzony módra.* Item V. *Effœminatè, molliter N.* 2.

Mŭlier, ĕris, f. Cic. V. *Fœmina.* 2 apud Plaut. *idem ac* Homo effœminatus, imbellis.

Mulierārĭus, a, um, Cic. V. *Muliebris, Fœmineus.* 2. apud Jul. Capitol. *Seno-ſelitel, ſeno-lyabitel.* Weiberſüchtig. *Aſzſzonyember, Aſzſzonyokkal társalkodó, Aſzſzont ſzerető.* Vid. *Effœminatus.*

Muliercŭla, æ, f. (Diminut.) Cic. *Senchicza.* s. Weiblein. *Aſzſzonyotska.*

Mŭlĭĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Varr. V. *Effœmino.*

Mulĭĕrōsĭtas, atis, f. Cic. *Seno-Selenye, za ſenami pohlepnoſzt.* Hefftige Begierd zum Weibern. *Aſzſzony-emberség, Aſzſzonyok utánn járás.* Vid. *Effœminatio.*

Mulĭĕrōſus, a, um, Cic. *Seno-ſelni, ſeno-blepni.* Weiber-begierig. *Aſzſzony kévanó.* Vid. *Mulierarius N.* 2.

Mūlīnus, a, um, Vitruv. Vid. *Mularis.*

Mūlio, ōnis, m. Juven. *Mezgàr.* r. Eſeltreiber, Maul-eſeltreiber. *öſzvérrel-bánó.*

Mūliōnĭcus, a. um, *Lamprid.* Mūliōnĭus, a, um, Cic. *Mezgárov.* Zum Eſeltreiber gehörig. *öſzvérrel bánáshoz-való.*

Mullĕus, ei, m. *Plin.* Calcei purpurei genus, quo primùm Albaniæ Reges, deinde Patritii Romani utebantur. *Kralyevſzka Lépo naſsita &c. obuv.* Köſtlich geſtickter, Königs-Schuh. *Piros tzepellus neme.* Vid. *Calceus.*

Mullŭlus, li, m. (Dim.) *Cic.* Parvus mullus.

Mullus, i, m. Cic. *Bradàch, Berkach riba Morſzka.* r. Meerbarben. *Tengeri hartſa.* 2. Fluviatilis mullus. *Mrena.* r. Barm. *Márna.* Dicitur aliàs Piſcis Barbatus *Cic.* Et Barbo, ōnis, m. *Scil.* minor mugile.

Mulſĕus, a, um, Colum. *Medichen.* Aus Honig. *Mézes.* Vid. *Dulcis.*

Mulſum, i, n. Plin. V. *Melicraton.*

Mulſus, a, um, Plin. 1. Vide *Mulſeus.* 2. Transl. V. *Suavis, Amabilis.* Plaut.

Multa, æ, f. Cic. *Kaſtiga, oſzuda penezna, Birſsàg.* Auferlegte Geld-ſtraff. *Birság.* 2. Transl. apud *Plaut.* Vid. *Pœna.* Multam committere, *pro* aliquid multâ dignum perpetrare, *Cic.* multam facere alicui, *pro* irrogare, imponere. *Cato.*

Multangŭlus, a, um, Lucr. *Vnogo-vuglat.* Viel-eckicht. *Sok-ſzegü, ſzegeletü.*

Multātio, onis, f. Cic. *Penezno kaſtiganye, penezno oſzudenye, Birſsaſenye.* e. Geldſtraff. *Birsággál.* Item V. *Punitio.*

Multātĭtĭus, a, um, Liv. *Iz kaſtige penezne, y birſsaga dohajajuchi, Birſsaſni.* Von den Geldſtraffen herkommend. *Birsághól ſzedett.* Multatitia pecunia. Liv. *Birſsasni novczi, Iz penezne kaſtige novczi.* s. Straffgeld. *Birság pénz, Bitang.*

Multēsĭmus, a, um, Lucr. Vid. *Multus, multifarius.*

Multĭ-barbus, a, um, Apul. *Vnogo-bradaſzt.* Der viel Barth hat. *Nagy-ſzakállú.*

Multĭ-bĭbus, a, um, Plaut. *Vnogo-piecz.* Der viel trinckt. *Nagy-ihatú.* Vid. *Bibo, onis &c.*

Multĭ-căvus, a, um, Ovid. *S'uplyaſzt, Vnogo-luknyaſzt.* Gelöchert, der viel Löcher hat. *Nagy-likú, Lyukatſos.*

Multĭ-cŏlor, ōris, om. Plin. *Vnogo-bojan, Vnogo-ſztroj, Vnogo-ſarb.* Vielfärbig. *Sok ſzinü.*

Multĭfārĭam, *adv.* Cic. *Na vnogi ſztrane, na Vnogo-ſely, Vnogo-verſztno, na vnogi náchin.* Viel-fältiger-vveiſe. *Sok-képen.*

Multifariè, *Adv.* Plin. *idem.*

Multĭfārĭus, a, um. Gell. *Vnogo-verſzt.* Vielfältig. *Sokféle.* Vid. *Varius. Multiplex.*

Multĭfĕr, ĕra, ĕrum. Plin. *Vnogo-noſz, vnoge ſelye ſztvari noſzechi.* Das vielerley ding herfür bringt. *Sokat-termö.* Item Vid. *Fertilis.*

Multĭfĭdus, a, um. Martial. *Na vnoge dèle razkolen.* In viel theil geſpalten. *Sok-felé haſadó, ſok-ágú.*

Multĭfŏrātĭlis, is, *com.* le, n. *Apul.* & Multĭ-fŏris, is, *com.* re. n. Plin. *Vnogo prèl iliti vértov imajuchi, vnogo-vrátni, luknyaſzt, vnogo-luknyav.* Viel Thör, *oder* viel Löcher habend. *Sok-likú, Lyukatſos.*

Multĭ-formis, is, *com.* me, n Colum. *Vnogoliczaſzt, Mnogo-licz.* Vielerley geſtalt. *Sok-formájú.* Item Vid *Varius.*

Multĭformĭter, *Adv.* Aul. Gell. *Na vnogi náchin.* Vielerley-vveiſe *Sok formán.* Itē V. *Multimodis,* ſeu *Variis modis*

Multĭfŏrus, a, um Ovid. Vid. *Multiforis.*

Multĭgĕnĕris, is, *com.* re, n. Plaut. & Multĭgĕnus, a, um. Plin. *Vnogo ſzpol, vnogofely.* Von vielerley Art. *Sok-nemü.*

Multĭjŭgus, a, um. *Apul.* Multĭ-ŭgis, is, *com.* ge, n. Liv. *Vnogo jarmni, vnogo-hamni, vnogo jármov ali hámov imajuchi.* Vieljoch *oder* kommet habend. *Sok jármú.* 2. apud Cic. V. *Varius, multiplex.*

Multĭ-lāudus, a, um. Amm. *Vnogo hvalen, jako-hvalen.* Viel, ſehr gelobt. *Igen ditséretes, jeles.*

Multĭlŏquax, ācis, *om.* Plaut. *Vnogo-govorlyiv, vnogo-rechliv, klafurlyiv.* Viel-redend, Schvvatzhafftig. *Sok-ſzavú, ſokat-ſzóló.*

Multĭlŏquĭum, ii, n. Plaut. *Prevnogo-govorenye, klafurenye, vnogo-govornoſzt.* Viel Wortmachung, e Schvvätzerey, plauderey. *Sok-beſzéd.*

Multĭlŏquus, a, um Plaut. Vid. *Multiloquax.*

Multĭmŏdis, *Adverbialiter acceptus Ablat.* Cic. *Z-vnogem náchinom, na vnogi náchin.* Auf mancherley vveiſe. *Sok-módon.* V. *Multiplicĭter, Variè.*

Multĭmŏdus, a, um. Liv. V. *Multiplex, Varius.*

Multĭ-nōdus, a, um. & Multĭnōdis, is, *com.* de, n. Apul. *Vnogo-vuzlaſzt.* Voller knöpfflein, viel knorricht. *Sok tſomójú, gombú.*

Multĭ-nōmĭnis, is, *com.* ne, Apul. *Vnogo-imen, vnogo imèn imajuchi.* Der viel nomen hat. *Sok nevú, Sok-nevezetü.*

Multĭ-

Multi-nūbus, a, um. Hieronym. *Vnogokrat oſenyen.* Der *oder* die offt geheyrathet hat. *Sokſzor házasúló, Férjhez menő.*

Multi-nummus, a, um. Varro. *Vnogo-novchen, penezit.* Viel Geld habend, bringend. *Sok-pénz érő, ſok-pénzt hajtó, ſok-pénzű.*

Multi-partītus, a, um. Plin. *Na vnoge déle, ſztráne razdelen.* Vielfältiglich getheilet. *Sok-réſzre oſztatott.*

Multi-pĕda, æ, f. Plin. Vid. *Millepeda.*

Multĭpēs, ĕdis, *om.* Plin. *Vnogo-nog.* Vielfüſſig. *Sok-lábú.*

Multĭplex, ĭcis, *om.* Cic. *Vnogo-verſzt, vnogo-ſztruk.* Vielfältig, mancherley, mannigfältig. *Sok-féle, ſok-rétű.*

Multĭplĭcābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Povnoslyiv, vnoslyiv.* Das gemehret vverden kan. *Szaporodható, ſokasúlható.* Interdum accipitur pro *Multipilex.*

Multĭplĭcātĭo, onis, f. Colum. *Vnoſenye. mnoſenye, povnoſenye, poveksávanye.* e. Vermehrung. *Szaporitás, ſokasitás.*

Multĭplĭcĭter, *Adv.* Plin. *Vnogo-verſztno, vnogo-ſztruko.* Vielfältiglich. *Sok-féle-képen.*

Multĭplĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Jul. Cæs. *Vnoſim, Vnogo-verſztim, vnogo-ſztruchim, vnogo-verſztno chinim.* Mehre, vielfältig mache. *Szaporitom, ſokasitom.*

Multĭ pŏtens, entis, *om.* Plaut. *Vnogo-moguchi, premoguch.* Viel vermögend, Gevvaltig. *Sok-tehetségű, nagy hatalmú.*

Multi-ſcĭus, a um. Apul. *Vnogo-znajuchi* Viel vviſsend *Sokat-tudó.*

Multĭ sŏnōrus, a, um. *Claud.* Multi-sŏnus, a, um. Mart. *Vnogo-glaſzen, vnogo-verſztno-glaſzen.* Laut-thönend, das veilerley thon *oder* klang hat. *Nagy hangú, hangitsáló, ſokfele-ſzavú, nagy zörgéſſel-való.*

Multĭtĭa, ōrum, n. *plur.* Juven. *Iz pretenykoga platna opræva.* e. Kleider von aller reinister Leinvvand. *Gyenge, lágy len-ruha.*

Multĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Vnoſina, mnoſtvo.* e. Viele, menge. *Sokaſág, ſokaſág.* V. *Frequentia, Copia N. 1.* 2 V. *Populus, Plebs, Celebritas N. 1.*

Multĭvăgus, a, um. Plin. *Vnogo klatechiſze, klatesliv.* Umſchvveiffig. *Sokat-bujdosó.*

Multĭvĭra, æ, f. Minut. *Vnogo-muſina, koja vnogo muſev je imala.* Die viele Männer hat. *Sok férjű Aſſzony.*

Multĭvĭus, a, um. Apul. *Vnogo-putni.* Das viel Weege hat. *Sok útú.*

Multĭvŏlus, a, um. Catull. *Vnogo-hotliv, vnoga hotechi.* Viel-vvollend. *Sok-akaratú, ſokakaró.* Sic & alia plura componi poſſunt.

Multo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Kaſtigujem, birſtáſim, peneznu kaſtigu poſztavlyam.* Straffe, Geld-ſtraff auflege. *Megbirságolom.* 2. Latiùs apud *Cic.* Vid. *Punio.* item V. *Privo.* Vitia hominum &c. Damnis, ignominiis, vinculis, verberibus, exilio, morte multantur, *pro* puniuntur *Cic.* Bonis omnibus exules multantur, *pro* privantur, ſpoliantur, *Cic.*

Multò *Adv.* Cic. *Mnogo, velle.* Viel, Ein gutertheil mehr. *Sokkal.* Eleganter jungitur *Comparativis,* & *Superlativis;* Atque his vocibus, *Alius, aliter, Secus, Antè, poſt, Præſto, Malo, Antecello. &c.* Non multò poſt. Cic. *Malo zatèm.* Ein vvenig darnach. *Egy kevéſſé az utánn.* Multò minoris vendidit: Cic. *Vnogo je leſe prodal.* Er hat es viel vvolfeiler verkaufft. *Sokkal kevesebben adta-el. &c.*

Multŏpĕrè, *Adv.* Plaut. *jako vnogo.* Sehrviel. *Igen-felette, ſokságoſon.* Vid. *Multum. Valde.*

Multŏtĭes, *Adv.* Florus in Epitome Livii. *Vnogokrat, mnogokrat.* Mehrmal, vielmahl, offt. *Sokſzor.*

Multùm, *Adv.* Cic. *Vnogo, mnogo.* Viel. *Sokkal.* Vid. *Valde, vehementer.*

Multus, a, um. Cic. *Vnogi, mnogi.* Viel. *Sok.* Vid. *Frequens N. 1. Copioſus.* 2. Vid. *Frequens N. 2. Celebris, Præclarus.* Tuum nomen multum eſt in his locis. Cic. *Ovud je verli glaſz imena tvojega.* Es iſt dein Namen ſehr berühmt in dieſen Oerteren. *A' te neved itt igen hires.* 3. Vid. *Prolixus, longus, Nimius, multiloquax.* Multus in laudando. Cic. *Prevech hvalechi.* Zuviel lobend. *Igen ditsérő.* Multus ſermo, ad multum diem protractus. Cic. *Dugo govorenye.* Eine lange Red. *Hoſſzú beſzéd.* 4 Vid. *Multiplex.* Cic.

Mūlus, i, m. Cic. *Mezg.* r. Meul-eſel. *öſzvér.* 2. Transl. *idem ac* homo ſtolidus, ſtupidus, hebes. *Plaut.*

† Mūmĭa, æ, f. Arab. *Szmola piſmena, zkûmſze chlovechanſzka tĕla máſu, da dugo céla obſztojè.* 2. *Z-takvum ſzmolum namazana y poſzuſzena chlovechanſzka tĕla.* r. Balſam, mit vvelchen man die Menſchen-Leiber balſamiret, das ſolche gantz und unverſehrt lang bleiben mögen. 2. Mumien, balſamirt und ausgedörrte Menſchen-Leiber. *Balſamőzából - való kenet, mellyel az hóltt teſtéket kenik, hogy el-ne rodhadgyanak.* 2. *Illyen kenettel kentt, és épen maradtt emberi teſtek.*

Munctio, onis, f. Arnob. *Vſzekuvanye, vſzekanye.*

Digitalizirao Google

kanye. Das Schneutzen. *Orr kifúvás, hamu vétés.*

Mundānus, a, um. Cic. *Szvetzki, ſzvitovni.* Weltlich. *Világi.*

Mundātor, ōris, m. Jul. Firm. *Chiſztitel, ſznaſitel.* r. Reiniger, Ausfeger. *Tiſztító.* Mundator orbis. *Sznaſi-ſzvèt.* Reiniger der Welt. *Világ tiſztító.*

Mundè, *Adv.* Plaut. Vide *Purè.*

Mundiālis, is, *com.* le, n. Tertull. Vid. *Mundanus.*

Mundialĭter, Mundānè, *Adv.* Tertull. *Szvetzki, poſzvetzki, poſzvitovno.* Weltlich. *Világi-képen.*

Mundĭcīna, æ, f. Apul. *Prah za chiſztenye.* s. Pulver zu reinigen. *Tiſztító por.* Mundicina dentium, Apul. *Zubni prah.* s. Zahn-Pulver. *Fog tiſztító por.*

Mundĭfĭcātio, onis, f. *Chiſztenye.* e. Reinigung. *Tiſztítás.*

Mundĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Macer. *Chiſztim, ſznáſim.* Reinige. *Tiſztítom.*

Mundĭter, *Adv.* Plaut. Vid. *Mundè.*

Mundĭtĭa, æ, *Cic.* Mundities, iēi, f. Catull. *Sznága, Chiſztoczba.* e. Sauberkeit, Reinigkeit. *Tſinoſság, Tiſztaság.*

Mundo, as, are, avi, atum, [Act.) Plin. *Szvāſim, Chiſztim.* Reinige. *Meg-tiſztítom.*

Mundŭlè, *Adv.* Apul. *Preſznaſno, prechiſzto.* Sauberlich, gar zu ſauber. *Magát tſinoſgatóúl.* Vid. *Effœminatè, delicatè N.* 1.

Mundŭlus, a, um, (*Dim.* â Mundus) Plaut. *Prevech chiſzt, ali ſznaſen.* Gar zu ſauber. *Maga tſinoſgató.* Vid. *Delicatus, effœminatus.*

Mundus, a, um. Cic. *Chiſzt, ſznáſen.* Rein, ſauber. *Tiſzta, tſinos.*

Mundus, i, m. Cic. *Szvèt.* e. Welt. *Világ.* 2. Mundus muliebris. *Senſzki kinch,* peregr. *Smuk.* r. Weiber-Schmuck. *Aſzſzonyi ékeſség.* ità *Cic.* Oculus mundi: Ovid. V. *Sol.*

Mūnĕrābundus, a, um, Apul. *Daruvati botechi.* Der einen beſchencken vvill. *Megajándékozni akaró.*

Mūnĕrālis, is, *com.* le, n. Feſt. *Darovni.* Das zum Gaben gehört. *Ajándékozá hoz-való.* Lex muneralis: Feſt. *Zapoved prepovedajucha dáre davati,* ali *jemati.* Das Geſetz vvider Gaben geben, und Penſion nehmen. *Ajándékozáſt tiltó törvény.*

Mūnĕrārĭus, ii, m. *Quintil.* Qui ludos gladiatorios populo exhibet. 2. *Adjectivè:* Munerarius, a, um, Vide *Muneralis:* ità Trebell.

Mūnĕrātio, onis, f. Ulp. *Daruvanye, Prikazanye.* e. Schencke. *Meg-ajándékozás.*

Mūnĕrātor, ōris, m. Flor. *Darovnik, Daritel.* r. Schencker. *Ajándékozó.*

Mūnĕrĭ-gĕrŭlus, i, m. Plaut. *Daro-noſz, ki dare noſzi.* Der ein Geſchenck trägt. *Ajándék vivő.*

Mūnĕro, as, are, avi, atum, (Act.) *Plaut.* Mūnĕror, aris, ari, ātus ſum. (Depon.) Cic. *Darujem* Beſchēcke. *Ajándékozok.* Vid. *Largior.* Munerare aliquem re aliqua, Cic. *Kogá z-kakvem dugovanyem daruvati.* Einen mit etvvas beſchencken. *Valakit valamivel meg-ajándékozni.*

Mungo, is, ere, munxi, munctum, (Act.) Catull. *Vſzekujem.* Butze, ſchneutze. *Kifúvom, kiſzívom.*

Mūnĭa, ōrum, n. Cic. *Chàſzt, obchmſzka ſzluſba.* s. Ambt. *Tiſzt,* vagy *tiſzti-ſzerént-való ſzolgálat.*

Mūnĭceps, cĭpis, *om.* Cic. *Szkup varaſchan, Gradjanin,* pergr. *Purgar.* r. Mitburger. *Városi polgárok közzé irattatott.*

Mūnĭcĭpālis, is, *com.* le, n. Cic. *Varaſki, Gradſzki, varaſchanzki, orſzachki.* Der Burgern, *oder* Land-Leuthen; der Stadt, *oder* dem Land gehörig. *Tartományi, városi, polgári, varos régi ſzokáſa-ſzerént-való.* Jus municipale JCt. *Varaske ali orſzachke pravicze.* s. Stadt-*oder* Land-Recht. *Városi.* vagy *Tartományi* &c. *Törvény.*

Mūnĭcĭpātim, *Adv.* Sveton. *Od varaſſa do varaſſa, od grada do grada.* Von einem Flecken (*oder* Stadt) zum andern. *Városonként.*

Mūnĭcĭpĭum, ii, n. Cic. *Gràd, Meſzto, Váraß ſzvoje pravicze y ſzudni ſztol imajuchi, ſzamo kralyu ſzvômu podloſen.* 2. *Varaſſanſztvo.* Ein Flecken *oder* Stadt, ſo das Burger-Recht und ſein eigen Gericht hat, die einem Fürſten *oder* König untervvorffen iſt. 2. e. Burgerſchafft. *Minden falu és város, mellynek tulajdon törvénye és igazsága vagyon.* 2. *Polgárság.* Propriè *Municipium* erat oppidum jure ſuo & legibus utens, cujus incolæ jure civium romanorum gaudebant.

Mūnĭco, as, are, &c. (*obſol.*) Feſt. V. *Communico N.* 1.

Mūnĭfĕr, a, um, Plaut. Vid. *Munerigerulus.*

Mūnĭfex, ĭcis, *om.* Plin. *Chaſzt ſzvoju dobrò obnaſſajuchi,* Der ſein Ambt vvohl beobachtet.

bachtet. *Tiſztiben bíven el-járó.* Item V. *Abundus, Liberalis N.* 4. *Largus N.* 1.

Mūnĭfĭcè, *Adv.* Cic. Vid. *Liberaliter N.* 1. *Largè, Abundanter.*

Mūnĭfĭcentĭa, æ, f. Liv. V. *Liberalitas N.* 2. *Largitas.*

Mūnĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Lucr. *Daruiem, obilno delim.* Reichlich beſchencke, beſeelige, begabe. *Bőzőn adakozom, ajándékozok.* Vid. *Largior, dito.*

Mūnĭfĭcus, a, um, munificentior, munificentiſſimus, Cic. V. *Liberalis N.* 4. *Largus N.* 1.

Mūnīmen, ĭnis, n. Virg. *Tverdyava, báſta, obramba, zavetje, Jachina, ogradya za obrambu.* peregr. *Feſztunga.* r. Schirm, Schutz, e. Veſtung, Paſtey, Schantz, s. Bollwerck. *Erősítés, Kerítés, Palánk, Bástya.* Vid. *Vallum, Fortalitium.*

Mūnīmentum, ti, n. *Caſ.* Vid. *Munimen.*

Mūnĭo, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Tverdim, Jáchim.* Bevvahre, beveſtige. *Erősítem, bé-kerítem* Vid. *Fortifico.* 2 Vid. *Sterno N.* 2. *Reficio N.* 1. *Inſtauro.* Munire viam, alveum, ripam, aditum. 3 *Transl.* Vid. *Paro N.* 1. *Præparo.* Hucuſque *Cic.* Viam ſibi ad dignitatem conſequendam munire, *pro* præparare. *Cic.* Munire ſe audaciâ contra pudorem, *pro* obfirmare. *idem.*

Mūnis, is, *com.* ne, n. Plaut. Vid. *Officioſus, munifex* N. 1.

Mūnītè, *Adv.* Varro V. *Tutè.*

Mūnītio, onis, f. Cic. Vid. *Munimen.*

Mūnīto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.*) Cic. *Gaſztokrat tverdim, Jáchim.* Offt beveſtige. *Erősítgetem, erősítdegelem.*

Munītor, ōris, m. Liv. *Tverditel, objachitel.* Der beveſtiget, r. Beveſtiger. *Meg-erősítő, óltalmazó.* Vid. *Ingeniarius.*

Mūnītus, a, um, munitior, munitiſſimus, Cic. *Vtverdyen, objáchen.* Bevvahrt, beveſtiget. *Meg-erősíttetett, óltalmaztatott.* Item *Transl.* Pectus Sapientiâ mūnitum &c. *pro* obfirmatum *Cic.*

Mūnus, ĕris, n. Cic. 1. *Chaſzt.* s. Ambt. *Tiſzt.* Vid. *Officium, negotium, onus.* Munus ſuum curare, colere, efficere, exequi, ſuſcipere &c. *Cic.* 2. Vid. *Donum, Beneficium.* Divino munere (*id eſt* donô, beneficiô) Reip. donatus. *Cic.* munera Liberi. Vid. *Vinum.* munera terræ. V. *Fructus* N. 1. *Fruges.* ità Horat.

Munuſcŭlum, i, n. Cic. *Darecz, mali dár.* Kleines Geſchenck. *Ajándékotska.*

Mūræna, *vel* murēna, æ, f. *Plin.* fluviatilis muræna. (*Vulgo ſed perperàm* Ruta) *menyk riba, mlich.* Ruten ein Fiſch. *Meny-hal.* Muræna marina, eſt piſcis ſimilis Anguilæ V. *Lampetra.*

Mūræniŭla, æ, f. (Dimin.) *Svelchicza, Lampreta y oſztale múle kachiczam ſzpodobne Ribicze.* e. Neunaug, Lamprette, Pricke. *Kilenc ſzemű bal, és minden-féle halatskák, akár folyó vízi, akár tengeriek, mellyek kü kigyókboz haſonlók.*

Mūrālis, is, *com.* le, n. Liv. *Zidni.* Zur Maur gehörig. *Kősali.*

† Mūrārĭus, ii, m. *Zidár.* r. Maurer. *Kő-mives.*

Mūrātus, a, um, Veget. *Zezídan, iz zída.* Gemauert. *Kősallal kerittetett.*

Murcĭa, *vel* * Myrtĕa (*â* Myrto) æ, f. Plin. V. *Venus.* 2. apud Arnob. *Boſicza Lénoſzti.* e. Göttin der Faulheit. *Reſtségnek Iſten Aſzſzonya.* 3. Murcia Civitas Hiſpaniæ.

Murcĭdus, a, um, *Plaut.* Murcus, a, um, Ammian. V. *Ignavus, Piger, Segnis.*

Mūrex, ĭcis, m. Colum. *Pűſt ali Riba morſzka, iz kojè kervi napravlyaſze ſkarlatna y karmaſinſzka cherlena boja, ſztroj,* vulgò *farba.* Eine Gattung Meer-Fiſch *oder* Schnecken, aus deſſen Bluth gleich vvie Purpur-Farb gemacht vvird: Purpur-Schneck. *Tengeri tſiga* vagy *hal, mellynek vérével á bársonyt feſtik.* 2. Metonymicè Vid. *Purpura, Color purpureus.* 3. pro *quolibet flore purpureo.* ità Virg. &c.

Murgīſo, ōnis, m. Feſt. *id eſt* Homo deſidioſus, iners.

Mŭrĭa, æ, f. *Colum.* Mŭrĭes, iēi, f. Cato. *Szlána voda, zelja ſzok, Ráſzol.* s. Saltz-Waſſer, Kraut-Waſſer, e. Saltz-*oder* Fiſch-Brühe. *Sós víz, káposzta-lév, ſós hal-lév.* Vid. *Salſilago.*

Mŭrĭātĭcus, a, um, Plaut. *Dugo vu ſzlani vodi,* ali *Ráſzolu namochen.* Das lang in Saltz-Waſſer *oder* Brühe gelegen iſt. *Sós vizben ázott, bésózatott.*

Mūrĭcātim, *Adv.* Plin. Convolutè inſtar muricum.

Mūrĭcātus, a, um, *Plin.* Factus inſtar muricis, *vel* murice tinctus.

Mūrĭcĕus, a, um, *Auſon.* Spectans ad muricem. *vel* ex murice factus.

Mūrĭcĭdus, a, um, Plaut. V. *Ignavus, imbellis.*

Mūrĭlĕgŭlus, a, um. *Juſtin. L.* 2. *Codic.* Piſcator muricum.

Mūrĭnus, a, um, (*â* Mus.) Plin. *Miſzji.* Von Mäuſen.

Digitalizirao Google

Mäuſen. *Egéri, Egér-forma.* 2. Murĭnus, (*â* Murus) ad murum ſpectans. V. *Muralis.*

Murmur, ŭris, n. Cic. *Mermranye, morguvanye, S'um vodeni.* Das Murren, und Brummen, Gemurmel, Getümmel, Geräuſch, das Rauſchen eines Waſſers. *Morgás, zôrgés, zúgolódás, zúgás.* 2 Transl. *pro* quolibet ſtrepitu. *Cic. Virg.* Vid. *Fremitus, Tumultus &c.*

Murmŭrābundus, a, um, Apul. *Mermrajuchi, morgujuchi.* Brummlend. *Morgolódó, Zúgó.*

Murmŭrātio, onis, f. Senec. Vid. *Murmur.*

Murmŭrātor, oris, m. Plaut. *Mermravecz, morguvavecz.* r. Murmeler. *Morgolódó, zúgolódó.*

Murmŭrillo, as, are, avi, atum, (Neu.) Plaut. *Namermravam.* Etwas murre. *Morgolódom.*

Murmŭrillum, i, n. (*Dim. â* murmur.) Plaut. *Namermranye, malo mermranye.* Klein Gemurmel, Geräuſch. *Dunnogás, morgolódás.*

Murmŭro, as, are, avi, atum, (Neutr.) Cic. *Morgujem, mermram, s'umim.* Murre, brumme, rauſche. *Morgok, Dôrgôk, zúgok.* 2 Transl. generatim V. *Strepo, ſtrepito,* ità *Plaut.* 3. Vid. *Muſſo N.* 1. ità Ovid.

Murſa, *vel* **Mursĭa**, æ, f. Geogr. V. *Eſſekinum.*

Murſenſis, is, *com.* ſe, n. Ammian. Hieron. *Oſzechki.* Oſſecker, Eſſecker. *Eſzék városa-bêli.*

Murtātum, i, n. Plin. *Iz debeloga cŝrêva verlo perprena devenicza.* Ein Pfeffer-Wurſt. *Borſos kolbáſz.*

Mūrus, i, m. Cic. *Zid.* e. Maur. *Kô-fal.* 2. Transl. V. *Præſidium, tutela, agger &c.*

Mus, mūris, m. Cic. *Miſs.* e. Mauſs. *Egér.*

Mūſa, æ, f. Cic. *Boſicza navukov; popevka, vila, popevavicza, pivalicza, mudro-pojka, devetſze takvih boſiczbroi.* Calliope, Clio, Erato, Thalia, Euterpe, Melpomene, Terpſichore, Polyhymnia, *vel* Polymnia, Urania. *Ovid.* e. Göttin der freyen Künſte. *Tudomány Iſten-Aſzſzony.* 2. Meton. V. *Cantilena, melos, Verſus, Carmen, Muſica, Scientia &c.* ità *Virg.* Officia Muſarum, earúmque Præſidis Phœbi, ſequentibus verſibus expreſſit *Auſon.*

Clio geſta canens transactis tempora reddit:
Melpomene tragico proclamat mœſta boatu:
Comica laſcivo gaudet ſermone *Thalia:*
Dulciloquis calamos *Euterpe* flatibus urget:
Terpſichore affectus citharis movet, imperat, auget:
Plectra gerens *Erato* ſaltat pede, carmine, vultu:
Carmina *Calliope* libris heroica mandat:
Uranie Cœli motus ſcrutatur, & Aſtra;
Signat cuncta manu: Loquitur *Polyhymnia* geſtu.
Mentis Apollineæ vis has movet undique *Muſas.*
In medio reſidens complectitur omnia *Phœbus.*

* **Mūſæum**, (*ſed melius*) Muſēum, ēi, n. Varr. *Hiſa za vuchênye.* e. Studier-Stube. *Tanúló-ház.*

Muſca, æ, f. Varro. *Muha.* Eine Fliege, Muck. *Légy.* 2. Muſca, *pro* homine importuno, moleſto: *Cic.*

Muſcārĭum, ii, n. Mart. *Muhalnik, muhalnicza, Branilnyak, Branilnik.* r. Fliegen-Wadel. *Legyezô.*

Muſcārĭus, a, um, Plin. *K-muham zpadajuchi, muhaſzti.* Zum Fliegen gehörig. *Légyhez-való.*

Muſcerda, æ, f. Plin. *Miſsje lajno, blato.* r. Mäuſe-Koth. *Egér-ſzar.*

Muſcētum, i, n. *Muhovje, meſzto vú kôm ſze vnoſina mùh zaderżáva.* r. Orth allvvo ſich viele Fliegen *oder* Mucken aufzuhalten pflegen. *Hely ahol ſok Légy vagyon.*

Muſcĭdus, a, um, Sidon. V. *Muſcoſus.*

Muſcĭpŭla, æ, f. Varro. *Miſſo-lovnicza, miſsnicza.* e. Mauſs-Falle. *Egér-fogó.*

Muſcōſus, a, um, Cic. *Mehnaſzt, pun mehna, mehlena, maha.* Mooſigt, voll Mieſs. *Mohos, teli mohval.*

Muſcŭla, æ, f. Auguſt. *Muſsicza.* Kleine Mucke, Fliege. *Legyetske.*

Muſcŭlōſus, a, um, Celſ. V. *Nervoſus.*

Muſcŭlus, i, m. Cic. *Miſſek.* s. Mäuſslein, *Egeretske.* 2 apud Plin. *Vu télu miſsicza, miſsek.* s. Mäuſslein des Leibs. *Embernek teſtén-való inas domború hús.* 3 Genus Concharum, *Plaut.* 4. Certus piſciculus, qui caudæ ſuæ motu curſum Balænæ moderatur. *Plin.*

Muſcus, i, m. *Meben, mah, mehlen na drévu &c.* s. Mooſs *oder* Mieſs an den Bäumen &c. *Moh, Fa-moha.*

* **Mūsēum**, ei, n, Varro. Vid. *Muſæum.*

* **Mūsēus**, (Muſæus.) a, um, Lucr. *Vilni, Boſicz navuka.* Zum Muſen gehörig. *Múſákhoz-való.*

* **Mūsĭca**, æ, Mūsĭcē, es, f. Cic. *Znanye y Meſtria popevanya, ſzlosno-ſzkladno-glaſzje.* e. Sing-*oder* Thon-Kunſt, e. Muſic. *énekléſi*

Digitalizirao Google

ilſi tudomány, ének vagy éneki gyakorlás.

Mūsĭcè, *Adv.* Plaut. V. *Lautè, Abundè, Delicatè.* Item propriè *Szloſno, ſzkladno-glaſzki.* Muſicaliſch. *Muſikai módon.*

Mūsĭcus, i, m. Cic. *Vuchen po meſtrii Popevanecz; ſzloſno-ali ſzkladno-pevecz*, peregr. *Muſikàſs.* r. Sing-Künſtler, Singer, Muſic-Verſtändiger. *énekes Meſter.*

Muſicus, a, um, Cic. *K-znanyu ſzloſno popévanya zpadaiuchi.* Zur Sing-Kunſt gehörig. *éneki tudományhoz-való.*

Mūsĭnor, aris, ari, atus ſum. (Dep.] Plin. V. *Cano, Scribo, Fingo N.* 1.

Muſsĭtātio, onis, f. *Apul.* Muſsātio, onis, f. Ammian. *Septanye, ſepchenye; mumlanye, Natihom, ſkomcze govorenye, Réchih ztegnenye.* Das heimliche Murmlen, Mumlen, und Verbeiſſung der Red. *Suttogás, tſendes beſzélgetés.*

Muſsĭtātor, oris, m. *Septavecz.* Heimlicher Murmler. *Suttogó.*

Muſsĭto, as, are, avi, atum, (Neu. *Freq. à* Muſso) Plaut. *Guſztokrat ſepchem.* Offt murmle, heimlich, ſtill rede. *Suttogok.*

Muſſo, as, are, avi, atum, [Neut.) Liv. *Sepchem, tiho govorim.* Heimlich Brumle, ſtill rede. *Súgok, tſendeſen ſzólok.* Vid. *Mutio.* Interdum etiam accipitur *pro* Taceo: *Terent.*

Muſtācĕum, ei, n. & Muſtaceus, ei, m. Cic. *Jéſztvina z-moſtom zméſſana, kuhana ali pechena.* e. Speiſs mit Moſt eingemengt, gekocht, *oder* gebraten. *Muſtal elegyített főtt* vagy *ſültt ételek.* Laureolam in muſtaceo quærere: *Prov.* Ciceronis: *id eſt* ex re exigua, vili & frivola laudem quærere.

Muſtārĭus, a, um, Cato. *Moſten, k-moſtu ſzliſſajuchi.* Zum Moſt gehörig. *Muſtbozvaló.*

Muſtēla, æ, f. Cic. *Laſzicza.* Ein Wieſelein. *Menyét, görény.*

Muſtēlātus, a, um, *Apul.* Coloris muſtelini res. V. *ſequens.*

Muſtēlīnus, a, um, Terent. *Laſzichji.* Wieſelein gehörig, *oder* gleich. *Menyéti.*

Muſtĕus, a, um, Varr. *Iz moſta, moſtu ſzpodoben, moſten.* Aus Moſt, dem Moſt gleich. *Muſtos.* 2. Transl. apud Plin. V. *Dulcia:* item *Recens.*

Muſtrĭcŭla, æ, f. Afran. apud Feſt. *Stoßtarſzko drévo, kopito: Stoßtarſzka fórma ali mera.* r. Schuſter-Leiſt, s. Muſter. *Varga kapta, fa, mérték.*

Muſtŭlentus, a, um, Plaut. *Po moſtu diſſechi, pun moſta.* Als vvie Moſt, voll Moſt. *Maſtos, muſtalteli.*

Muſtum, i, n. Cic. *Moſt.* r. Wein-Moſt. *Muſt.*

Muſtus, a, um, Cato. *Synon.* Recens, novus, dulcis. *Veſzel, nov, ſzladek.* Luſtig, neu, friſch, süſs. *édes-kedvü, új.* Muſta juventa. Plaut. *Veſzela y gyegyerna mladoſzt.* Luſtige und friſche Jugend. *Vig és friß ifiuság.*

*Mūſurgĭa, æ, f. *Znanye*, ali *meſtria popevanya.* e. Geſang-Kunſt. *éneki tudomány, meſterség.*

*Mūſurgus, i, m. *Znaiſzlitel popevkih.* r. Geſang-Dichter. *ének ſzerző.*

Mūtābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Premenlyiv, zmenlyiv, neſztalen.* Veränderlich, unbeſtändig. *Változandó, változó.*

Mutabĭlĭtas, atis, f. Cic. *Pre-* ali *Promenlyivoſzt, neſztalnoſzt.* Veränderliches Weſen, e. Wanckelmüthigkeit, Unbeſtändigkeit. *Változóság.*

Mūtātio, onis, f. Cic. *Preménenye, premenyanye, promina, prominba.* e. Veränderung, Vervvandlung. *Változás.*

Mūtātor, oris, m. Lucan. *Premenitel, ménya-vecz.* r. Veränderer. *Változó.*

Mūteo, es, ere, mūtui, (Neu. *Obſol.*) Vid. *ſequens.*

Mūteſco, is, ere, [Neu. Inch.] Apul. *Némim, ném poſztájem.* Erſtumme, ſtumm vverde. *Megrémülök.* Taciturnitate muteſcere. *Apul.*

Mūtĭcus, a, um, Varro. Vid. *Truncus, a, um.* mutica ſpica, *id eſt* ariſtis carens, *Varro.*

Mutilātio, onis, f. Cels. *Obſzekuvanye, Prirézanye, Okernenye, Okerßenye.* e. Behauung, Stutzung, Verſtümmelung. *Megtſonkítás, Bénnítás.* Vid. *Amputatio, Diminutio, Deſectio.*

Mūtĭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Okerßujem, Prirezávam.* Verſtümmele. *Megtſonkítom, Bénnítom.* Vid. *Amputo, deſeco, diminuo.* Mutilatus exercitus, *pro* diminutus. *Cic.*

Mūtĭlus, a, um, Cæſ. *Kernyaſzt, priſzécben, obrézan.* Geſtümmelt, abgeſtoſſen, abgeſchnitten. *Bénna, tſonka.* Synon. *Truncatus, mutilatus, membro aliquo diminutus, truncus, a, um.* Mutilum cornibus pecus: *Cæſ.* vel *abſolutè* mutilum pecus: *Colum.* h. e. Cornibus carens. 2 *Transl.* apud Cic. V. *Imperfectus.*

Mūtio, *vel* Muttio, is, ire, īvi, ītum, (Neu.) Plaut. *Múmlyam, muczam.* Muckſe, nüſcle.

Digitalizirao Google

ſele. *Motſzanok*, *lopva ſuttogok*. Vid. *Muſſo*.

Mutītio, *vel* Muttitio, onis. f. Plaut. *Mutzanye, mumlyanye*. Das Muckſen. *Motſzanás, Dunnogás*.

Mūtīto, (*Turneb. legendum putat* Mutuĭto) as, are, avi, atum, [Neut. *Freq. â* Mutuus) Gell. *idem ac* mutua cum aliquo convivia agito.

Mūto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Ményam, Preményam*, *zményam*, *Preobrácbam*. Vervvechsle, verändere. *Változtatom*, *tſerélem*. Synon. *Verto*, *vario*, *inverto*. Mutare aliquid in pejus, in peiorem partem. Mutare animum, mores &c. *Cic*. Aliquid cum aliquo ære mutare, *pro* vendere, *Colum*. Factum mutare, *pro* Pœnitere. *Terent*. Mutare fidem, *pro* Fidem non ſervare. *Plaut*. Gaudium mœrore mutare, *id eſt* gaudium cum mœrore permutare, gaudium in mœrorem vertere. *Cic*.

Mūtuārĭus, a, um, Apul. V. *Mutuus*.

Mutuātio, onis, f. Cic. *Na poſzudbu jemlyenye, ù zájem uzímanye*, peregr. *Na porgu uzimanye*. e. Entlehnung, auf Borg-Nehmung. *Kôltſôn vévés*. Transfertur etiam ad alias acceptiones, & Dationes. *Cic*.

Mutuātĭtius, a, um, Gell. *Na poſzudbu dan, ali vuzet*. Auf Borg gegeben, *oder* genommen. *Kôltsôn-adott*, vagy *vôtt*.

Mutuātus, a, um, 1. *Activè* Cic. V. *Mutuor*. 2 *Paſſivè â* mutuo. *Poſzudyen, na poſzudbu vuzet*. Geborgt, entlehnt. *Kôltsôn vôtt*. Luna mutuatâ à ſole luceſulget, *pro* acceptâ. *Plin*.

Mūtuè, *Adv*. Cic. *Jeden drugomu, Premenczè jeden proti drugomu*, *med ſzobum*. Wechſel-Weiſe, hinvvieder, gegen einander, unter einander. *Viſzontag*. Officiis mutuè reſpondent. Cic. *Jeden drugomu pomáſe, med ſzobumſze pomáſu*. Einer helffet den andern, ſie helffen ſich unter einander. *Egyik a' máſikot ſegélti*.

Mutuĭter, *Adv*. Varr. *idem*.

Mūtuĭto, as, are, avi, atum, (*Freq. â* mutuo) Plaut. *Guſztokrat na poſzudbu jemlyem, na poſzudbu vechkrat proſzim*. Offt auf die Borg nehme, begehre. *Gyakran kôltsôn veſzek* vagy *kérek*.

Mūtŭlus, i, m. *Varr*. Lignum *vel* Lapis extra murum, aut alium parietem prominens, cui capita trabium inſident & innituntur.

Mūtuò, *Adv*. Cic. V. *Mutuè*.

Mūtuo, as, are, avi, atum, (Act. *apud alios* Neu.) 1. Vid. *Mutuor*. Aliquid ab aliquo mutuare. *Cæcil*. apud Non. *Meliùs tamen dixerù* Aliquid ab aliquo mutuum accipere. *Kaj od kôga poſzuditi, na poſzudbu vzeti*. Von einem etvvas entlehnen, auf die Borg nehmen. *Valamit valakitôl kôltsôn venni*. 2 *pro* mutuum do. *Poſzudyujem; na poſzudbu, ù zájem dajem*; peregr. *Porgujem, na porgu dajem*. Leihe, borge, lehne. *Kôltsôn adok*. Aliquid alicui mutuare: *Plaut*. Alii & meliùs *legendum cenſent* mutuum dare. *Kômu kaj poſzuditi, kômu kakovu ſztvàr ù zájem dati*. Einem etvvas borgen, leihen. *Valakinek valamit kôltsôn adni*.

Mūtuor, aris, ari, ātus ſum, (Dep.) *Cic*. 1 Propriè *Na poſzudbu*, ali *poſzudujemlyem, ù zájem uzimlyem, ali uzimam*. Auf Borg nehme, entlehne. *Kôltsôn véſzek*. Mutuari aliquid ab aliquo: *Cic*. Vid. *Mutuo N*. 1. 2 Transl. *ad alia*. Orator ab Academicis ſubtilitatem mutuatur, *pro* accipit. *Cic*. Virtus à viris nomen eſt mutuata, *pro* Indepta, nacta eſt, accepit. *Cic*.

Mūtus, a, um, Cic. *Nèm. govoriti nemoguch, negovorechi*. Stumm, Sprachlos, nicht redend. *Néma, ſzótalan, nem beſzélô*. Mutum eſſe ſatius eſt, quàm, quod nemo intelligat, dicere. *Cic*. Forum mutum. h. e. In quo cauſæ non aguntur. *Cic*. Mare mutum, *pro* Placidum. *Plaut*. Commendatio muta, *dicitur* Facies formoſa, quæ etiam non loquens, ſatis ſe tuetur, & acceptam reddit. *Quintil*.

Mūtuum, (*intellige* Argentum, aurum &c.) ui, n. Plaut. *Poſzudyeno dugovanye, poſzudba, zájém*; peregr. *Pórga*. Geborgtes Ding, e. Borg, e. Darlehn. *Kôltsôn adott jószag, kôltsôn*.

Mūtuus, a, um, Cic. *Synon*. Reciprocus, par, æqualiter reſpondens. *Jeden proti drugomu, med dvemi, med ſzobum*. Eins ums ander. *Viſzontag-való*. Vid. *Reciprocus*. Mutuis officiis Remp. gubernare, *id eſt* paribus. *Cic*. Mutuus amor. Plin. *Lyubav jednaka med nekojemi*. e. Gegenliebe. *Egymás ſzeretet*. 2. Dare aliquid alicui mutuum: *Cic*. Vid. *Mutuo N*. 2. Dicitur autem (uti & *mutuor*) de illis rebus, quæ non ſolent eædem reſtitui, ſed ejuſdem generis, ut ſunt *pecunia, frumentum &c*. In aliis autem Verbum *Commodo* uſurpandum eſt. 3 Accipere ab aliquo aliquid mutuum. *Cic*. Vid. *Mutuor N*. 1. 4 Transl. *ad alia*: Si pudoris egeas, ſumas mutuum. *Plaut*.

*Myăcan-

*Myăcanthon, i, n. *Plin.* Aſparagus Sylveſtris.

*Mydriăſis, is, f. *Celſ.* Oculorum morbus, dum pupilla effunditur & dilatatur, ejúſque acies habeſcit.

*Myja, *aliàs* Mynda, æ, f. *Igra dechinzka, S'iß-Miß zvana.* Ein Kinder-Spiel, Blinde-Maus benahmſet. *Szemkötös játék.*

*Myllus, i, m. *Plaut.* Pars pudenda mulieris.

*Myŏpăro, ōnis, m. Cic. *Berza morſzkih razbojnikov ladja.* Eine Gattung Raub-Schiff, Jagt-*oder* Caper-Schiff. *Tolvajkodó ſebes hajó.* Italis *Nave corſara.*

*Myops, ŏpis, *com.* Ulpian. *Kratko-vid, kî ſzamo iz bliza vidi.* Kurtzſichtig, der nur in der Nähe ſihet. *Rövid látású, Homályos ſzemű.*

*Myrācŏpum, i, n. Medic. *Màſzt, koja trudnoſzt odnemlye.* e. Salbe, ſo die Müdigkeit benimbt. *Kenet, melly a' fáradſágot elvéſzi, meg-könnyebbíti.*

*Myriarcha, æ, m. *Glavàr zverhu jezero lyudih.* Der über tauſend geſetz iſt. *Ezer férjfiak eleje, tiſztje.*

*Myrĭas, ădis, f. *Broj, deſzet jezèr vu ſzebe zaderſavajuchi.* Eine Zahl von zehen tauſenden. *Tiz-ezer.* Per Synecdoch. *Veliki Broj.* Eine groſse Zahl. *Nagy ſzám.*

*Myrĭca, æ, f. *Virg.* Genus humilis & parvi virgulti. Alio nomine Myrica Sativa *Tamarix,* ſylveſtris *Bria* vocatur. *Nizko razteche tamarzko ſ'ibarje,* e. Tamarisken-Staude. *Tamarik tſemete, hanga-fa.*

*Myrĭnus, i, m. *Plin.* Mas muræna. *Morſzka riba Angvili ſzpodobna, van ſterchechе zúbe imajúcha.* Gevviſser meer-Fiſch dem aal-Fiſch gleich, die Zähne auſserhalb habend. *Tengeri hal haſonló az ángolnához, kiálló fogakkal.*

*Myrmēcĭa, ōrum, n. *plur.* Vid. *Formicarium.*

*Myrmēcĭum, ii, n. Cels. Vid. *Verruca.*

*Myrmex, ĭcis, f. Vid. *Formica N.* 1.

*Myrŏpōla, æ, m. Plaut. *Z-maſztjum terſecz, Patikàr.* r. Salben-Kramer. *Kenetekkel kereſkedő, Patikárius.*

*Myropōlĭum, ii, n. Plaut. V. *Apotheca N.* 1.

*Myrothēcĭum, ii, n. Cic. *idem.*

*Myrrha, (*More Latinorum y in u mutantium* Murrha, *& ſic de derivatis*) æ, f. Plin. *Mirha-drévo.* r. Myrrhen-Baum. *Mirha-fa.* 2. V. *Statte.* 3 apud *Ovid.* Cinyræ Regis Cypriorum Filia, ob illicitos cum Patre amores in Arabiam profuga, ubi in arborem ſui nominis eſt converſa.

*Myrrhātus, a, um. JCt. *Z-Mirhe ſzokom* (vulgò *z-Mirhum*) *zachinyen, zméſſan.* Mit Myrrhen, *oder* beſſer zuſagen, mit Myrrhen-ſafft angemacht, gemiſcht. *Mirhával kéſzített, elegyített.*

*Myrrhĕus, a, um. Horat. *Iz mirhe, mirheni.* Von Myrrhen. *Mirhás.*

*Myrrhĭna, æ, f. Plaut. *Szladki napitek, vino z-mirhum zachinyeno.* r. Süſſer tranck, mit myrrhen angemachter Wein. *édes ital, mirhás bor.*

*Myrrhĭnus, *vel* Murrĭnus, a, um. *Seneca.* Quod eſt ex Murra vel Myrrha lapide pretioſo. 2. Myrrhinus â *Mirrha arbore.* V. *Myrrheus.*

*Myrrhītes, æ, m. *Plin.* Species gemmæ, quæ colorem Myrrhæ, odorem ungventi habet. 2. Vid. *Myrrhina.*

*Myrtācĕus, a, um. Cels. Vid. *Myrteus.*

*Myrtātus, a, um. *Plin.* Myrtô conditus. *Z-Szádom mirrovinzkem zachinyen, zméſſan, napravlyen.* Mit heidelbeer gemacht, gemiſcht. *Mirtus gyümöltsével készített, elegyített.*

*Myrtētum, i, n. Virg. *Mirroviſche; meſzto gde mirrovine raſztu.* s. Ort, vvo viel Myrten vvachſen. *Mirtus-fás hely.*

*Myrtĕus, a, um. Tibull. *Mirrovji, iz mirrovine.* Aus myrten, von myrten. *Mirtus-fái, Mirtuſi.* Myrteum oleum. Cels.

*Myrtĭnus, a, um. & Myrtĭdănus, a, um. Plin. *idem.* Myrtidanum vinum, *Plin.* V. *Myrtites.*

*Myrtĭŏ us, a, um. Colum. *Mirrovo-ſarb, mirrovo-farben.* Myrten-färbig. *Mirtus feſtékű, ſzínű.*

*Myrtītes, æ, m. Colum. *Mirrovinſzko vino, z-ſzádom mirrovine zachinyeno y napravlyeno vino.* r. Myrten-Wein. *Mirtuſos bor.*

*Myrtuōſus, a, um. Plin. *Pun mirrovine, mirrovini ſzpodoben.* Voll myrten, der myrten gleich. *Teli mirtuſial, mirtuſos.*

*Myrtum, i, n. Cels. *Szàd iz Mirrovine, oſzebujno povolyne dobrote y dúhe, ſzuproti grizu haſznovit.* e. Myrten-frucht, Heidelbeerfrucht. *Igen jó illatú és ízű mirtus-fa gyümölts.*

*Myrtus, i, f. *Virg.* Arbor eximiæ pulchritudinis & ſaporis in Arabia, & vel ideo Veneri Sacra. *Mirrovina drévo.* r. Myrten-Baum. *Mirtus-fa.*

*Myſta, *vel* Myſtēs, æ, m. Senec. *Meſſnik.* r. Prieſter. *Pap.*

*Myſtăgōgus, i, m. Cic. *Chuvár poſzvechenih ſztvarih, Glavar meſsnichki.* r. Vervvahrer der heiligen dingen, Prieſterlicher Oberer. *Szent eſzközökre vigyázó, fő pap.*

*Myſtax, ăcis, m. *Muſztàch, berk.* r. Knebel-Bart, e. Schnauze. *Bajuſz.*

* Myſtēriarcha, *vel* Myſteriarchēs, æ, m. Prudent. *Szkrovnih y ſzvetih dugovàny navuchitel; ali pak ſzkerbitel y chuvàr, najmre pri ſztolnoj glavnoj Czirkvi*, vulgo *Cuſtos*. r. Geheimnuſs-Lehrer; *oder aber* r. Dom-*oder* Thum-Cuſtos. *Titkos és ſzent dolgokot magyarázó*, vagy pedig *Titkos és ſzent eſzközökre vigyázó*, vulgo *Kuſtós*. Vid. etiam *Myſtagogus*.

* Myſtērium, ii, n. Cic. *Szkrovnoſzt, otajſztvo*. s. Geheimnuſs. *Titok*. Vid. *Arcanum*. Myſteria aperire. Cic. *Szkrovna dugovanya na pervo dati, razglaſziti; ſzkrovnoſzti ochitovati*. Geheime dinge offenbahren. *Titkos dolgokot kijelenteni*.

Myſticè *Adv.* Solin. Vid. *Arcanè*.

Myſtĭcus, a, um. Virg. Vid. *Arcanus*.

* Mythĭcus, a, um. Plin. Vid. *Fabuloſus*.

* Mythiſtŏrĭa, æ, f. *Capitolin.* Narratio fabuloſa. *Zmiſlyena pripoveſzt*. e. Erdichte hiſtorie *oder* Geſchicht. *Költött beſzéd*. Vid. *Fabula*.

* Mythŏlŏgĭa, æ, f. *Razſzvetlenye iliti Raztolnachenye zmiſlenih pripoveſztih*. e. Erklärung der fabelen. *Fabuláknak értelmes kimagyarázáſok*.

* Mythŏlŏgus, i, m. *Razſzvetlitel, ki zmiſlene pripoveſzti raztolnachuje, iliti razſzvetluje*. Der die Fabeln erkläret. *Fabulákot Magyarázó*.

* Mythos, *vel* Mythus, i, m. Auſon. V. *Fabula*.

* Mytĭlus, i, m. *Plin.* piſcis ex genere concharum, cujus exuſti cinis carni affectæ applicitus caufticam virtutem habet.

* Myūrus, i, m. Medic. *Szlabo, mlahavo Sile tuchenye, ali igranye: Sile ſzlabo-igra*. Schvvache Puls. *Gyenge erek ütése, járása*.

* Myxos, *vel* Myxus, i, m. (à Myxa *Latinè* Mucus) *Czévchicza ſzvécshnyaka, ali Lampaſſa, vu kojoj ſztènj ſztoi*. s. Röhrlein an der Ampel, darinnen der dach iſt. *Métses lámpáskának a' tsöje, mellyen a' zsiros gyapjatska égdegel*.

N.

* NAblĭum, ii, n. *Ovid.* Inſtrumentum muſicum. V. *Pſalterium*.

Næ, *Adv. Affirm.* Cic. *Sztanovito, Zaiſzto, Iſztinito, Iſztinſzki, Doiſzto*. Geviſs, vvarlich, fürvvar, *Bizonyára, Igenis*. Præponitur ferè cuipiam Pronomini, & Indicativum, vel Conjunctivum poſtulat. *ut:* Næ iſti vehementer errant; *pro* Profecto, Gertè, utique iſti &c. *Cic. Catil.* 2. *c.* 2. Næ ego multò libentius emerim diverſorium Tarracinæ. *idem*.

* Nænĭa, æ, f. Cic. *Mertvechka peſzem, vſzaka ſaloſztna peſzem, narekuvanye, narek*. s. Todten-Lied, Leich-Geſang, Klag Lied, Klag-Geſchrey. *Halottra-való vers, ſzomoru és keſerves ének, Halotti ének, Siralom, Jajgatás*. 2. Transl. apud *Horat.* Vid. *Ineptia N.* 2. *Jocus, Nugæ*. Næniæ pueriles, *id eſt:* Nugæ, Crepundia. *Phædr.* 3. Dea funerum, ſeu funebrium carminum, â Romanis cultu honorata. *Feſt.*

Nævĭus, a, um, Arnob. *Liſſaſzt, znamenykaſzt*. Die Flecken, *oder* Mähler an ſich habend. *Jegyes*. Vid. *Maculoſus N.* 2.

Nævŭlus, i, m. Gell. *Od narave iliti nature znamenycbicza, Liſſajtbecz, Piknyicza*. Angebohrnes kleines Mahl, Flecklein. *Vellünk ſzületett jegyetske, motskotska*.

Nævus, i, m. Cic. *Prirodyeno znamenye, znamenyka materinzka, od narave na télu znamenyka*. e. Angebohrne Maaſe an Leib, s. Muttermahl. *Vellünk ſzületett Jegy, Bélyek*. 2 Transl. ad Animum: *Zmenykanye, krivnya, Pregreska, zkaznoſzt, zlócha*. r. Mangel, Fehl, s. Gebrechen. *Hiba, Fogyatkozás*. Vid. *Macula N.* 1. 2. & 3.

Naĭădes, *vel* Naïdes, um, f. *plur.* Ovid. *Boſicze potokov y zdenczev*. Der Flüſſen und Brünnen-Göttinnen. *Folyó-vizek, és kútak Iſten-aſzſzonyik*. Sing. Naias, ădis, *vel* Nāis, ĭdis, f. *idem*. 2 apud Virg. V. *Nympha N.* 1.

Nam, *Conjunct. Cauſal.* Cic. *Ar, Kajti, jer, jere, jerbo*. Dann, denn, ſintemal. *Mert, Lám*. 2 apud Terent. V. *Ideo*.

Námque, *vel* Nánque, *Conj.* Cic. V. *Nam, enim, ſiquidem, certè*. 2 Vid. *Sed, verùm*.

Nāna, æ, f. (*intellige* Femina) Lamprid. *Magaßicza, neſzpretno mala ſena*. e. Zvvergin. *Puja Aſzſzony*.

Nanciſcor, ĕris, ciſci, nactus ſum, (Dep.) Cic. *Zadobavlyamſze cheſza, zadobivam, dobívam*. Uberkomme, zuvvegen bringe, erlange. *Találok, ſzerit-tészem, kereſek, elnyerem*. Vid. *Adipiſcor, Conſequor N.* 2. 2 Vid. *Invenio* N. 1. Quoniam nacti te ſumus aliquando otioſum, *pro* invenimus. Cic.

Nānus,

Nānus, i, m. Propert. V. *Pygmæus, æi.*
Nānus, a, um, Feſt. V. *Pygmæus, a, um.*
Nāpēæ, *vel* Napææ, arum, f. *plur.* Virg. Vallium, ſylvarum & ſaltuum Deæ, ſeu Nymphæ. V. *Dryades.*
Nāpellus, i, m. Medic. *Vuchják, vuchja tráva ali koren.* Das gifftige Kraut Eiſen-Hütlein, e. Münchs-Kappen, Wolffs-Wurtzel. *Katika répája fü, Farkas répa.*
Nāpīna, æ, f. Colum. *Za merkvu zemlya, polye.* r. Steck-Ruben-Acker. *Karó Répás-föld, Repeſes bely.*
Nāpūra, æ, f. Feſt. *Vlúſe iz ſzlame.* s. Stroh-Seil. *Szalma tekerts, kötél, búrs-kötél.*
Nāpus, i, m. Colum. *Merkva.* e. Gelbe Ruben, Steck-Rüben. *Karó-répa, Murok.*
Narciſſus, i, m. Plin. *Czvèt Narcziſz.* e. Mertzen-Blum, Narciſſen-Blum, s. Röhrlein. *Nártziſſus, köles-virág.* 2. *Nomen propr.* pulcherrimi Juvenis, Cephiſo *vel* Cepheo amne, & Lyriope nymphâ nati, qui in fonte conſpectæ ſuæ imaginis amore captus contabuit, atque in florem ſui nominis mutatus eſt. *Ovid. 3. Met.*
Nardīnus, a, um, Plin. *Iz Spikinarde, Spikinardov.* Aus Spicanarden gemacht. *Spikinárdi.*
*Nardus, i, f. & Nardum, i, n. Cels. *Spikinarda.* e. Spicanard, s. Narden-Kraut. *Spikinárd.* Item V. *Lavandula.* Eſt autem duplex, alia piſtica, hortenſis, & nobilior; alia ſylveſtris, ruſtica & ignobilis nardus. *Horat. Tibull.*
Nāris, is, f. *Ovid.* Nares, ium, f. *plur. uſitatior.* Cic. *Noſznicza.* s. Nasloch. *Orrlik, Orr lyuk.* 2. per ſynechd. V. *Naſus.* Obeſæ naris homo. Horat. *Tüp y noſzpameten chlovek.* Tölpiſcher und unverſtändiger *Menſch. Oſtoba ember.* Acutæ, *vel* Emunctæ naris homo. Horat. *Szpameten, S'egav chlovek, kojega je tesko vkaniti.* Ein kluger, liſtiger, ſchlauer und abgeſeimter *Menſch. Eſzes és fortélyos ember.*
Narrābĭlis, is. *com.* le, n. Ovid. *Pripovedliv, Kaiſze pripovedati, ali napervo, doneſzti more.* Das mann erzehlen kan. *Beſzéllhetö.*
Narrātio, onis, f. Cic. *Pripovédanye, povédanye.* e. Erzehlung. *Beſzéllés.*
Narratiŭncula, æ, f. Quintil. *Kratko pripovédanye.* e. Kurtze Erzehlung. *Beſzéllgetéſetske.*
Narrātor, oris, m. Cic. *Pripovédavecz, povédavecz.* r. Erzehler. *Beſzéllö.*
Narrātus, ûs, m. Ovid. Vid. *Narratio.*
Narro, as, are, avi, atum (Act.) Cic. *Povédam, pripovédam, káſem, kazivam.* Erzehle, Vorbringe, Sage. *Beſzéllek.*
Naſcendus, a, um. Gell. Vid. *Naſcibilis.*
Naſcentia, æ, f. Vitruv. Vid. *Nativitas.*
Naſcĭbĭlis, is, *com.* le, n. Tertull. *Rodliv, porodliv, kajſze poroditi hoche.* Das da ſoll gebohren vverden. *Születendö, ſzülethetö.*
Naſcor, ĕris, naſci, nātus ſum. (Dep.) Cic. *Rodimſze, Poradyamſze, Radyamſze.* Gebohren vverde. *Születem.* *Uſus:* Patriæ non nobis naſcimur; In miſeriam naſcimur; Certo patre, ſummo loco (*id eſt* è nobiliſſimis & potentibus) natus; Ex me natus; Prope annos quinquaginta, *vel* ad Annos quinquaginta natus; *id eſt* homo annorum propè quinquaginta. ità *Cic.* De pellice natus. *Ovid.* 2. transfertur ad res inanimatas pro *Inchoo, Incipio eſſe.* Qui non naſcentibus Athenis, ſed jam adultis fuerunt. *Cic. in Brut.*
Nāsīca, æ, *com.* Arnob. *Velikoga noſza chlovek, noſzina.* Der groſse naſe hat. *Nagy orrú ember.*
Nāsĭterna, æ, f. *Plaut.* Vas aquarium cum tribus anſis, veluti naſis.
Nāſo, ōnis, m. *Poët.* Cognomen Ovidii à magno naſo deſumptum. *Appellativè* V. *Naſica.*
Naſſa, æ, f. Cic. *Verſſa za lòv ribji.* e. Fiſcher-Reuſe. *Varſa, véſz, verſe.*
Naſturtĭum, ii, n. Cic. *Hren.* r. Krenn, Kreſſig. *Torma.*
Nāſus, i, m. *Cic.* Naſum, i, n. Plaut. *Nöſz.* e. Naſen. *Orr.* 2. Metaph. Suſpendere aliquem nasô. Horat. *Iz kögaſze oſzmehavati.* Einen höniſch auslachen, Verſchimpffen, Verſpötten. *Valakit meg-tsúfolni, gúnyolni.* Vid. *Dicacias.* 3. Vid. *Acumen, Sagacitas, Calliditas, Sapientia, Aſtutia, Acrimonia, Ira.* Naſus ſtyli, *id eſt* Satyra, quæ quamdam acrimoniam & acerbitatem habet. *Mart.* Et pueri naſum Rhinocerotis habent. *idem.* h. e. Nec pueri ſuâ aſtutiâ carent. &c.
Nāsūtè *Adv.* Senec. *Noſzato, noſzaſzto.* Nasvveiſe. *Orrosúl.* 2. Metaph. Vid. *Aſtutè.*
Nāsūtŭlus, a, um (*Dim. à* Naſutus) Apul. *Malo-noſzat.* Kleine Naſe habend. *Orroſotska.* 2. Metaph. *Nekuliko chalaren, s'egav, priſzerdit* Etvvas liſtig, zornig. *Ravaſzotska, ſinnyátska, ſinnyáſotska.*
Nāsūtus, a, um. Horat. *Noſzat, noſzaſzt, veliko-noſz.* Groſs-naſig. *Orros, Orrúval gúnyoló.* 2. Metaph. *apud* Martial. V. *Aſtutus, Sagax.* Item Vid. *Dicax, Derisor.* Naſutior, *Mart.* Naſutiſſimus, *Senec.*
Nāta, *Virg.* Gnāta, æ, f. Terent. Vid. *Filia.*

Nātābĭ-

Digitalizirao Google

Nătābĭlis, is, *com.* le, n. Goripp. *Plavliv, preplavliv, kudſze preplavati more.* Dadurch man ſchvviſſmen kan. *Megúſzható.*

Nătābŭlum, i, n. Apul. *Meſzto plavanya.* r. Ort, allvvo man ſchvvimmet. *úſzni-való hely.*

Nătāles, ium, m. *plur.* Tacit. *Synon.* Conditio Sanguinis, Familiæ origo, generis nobilitas *vel* Ignobilitas. *Ròd, plemen, koleno.* r. Stamm, s. Geſchlecht. *Nem.* Vid. *Genus N. 1. Gentilitas N. 1. & 2. Genitura.* 2 Transl. & generatim V. *Origo N. 1.* ità Tertull.

Nātālis, is, *com.* le, n. Cic. *K-porodu ſzliſſajuchi, Porodni.* Zur Geburth gehörend. *Szuletésunki.* Natalis dies, *vel abſolutè* Natalis, (*inteligitur tamen* dies) is, m. Cic. *Dan poroda, porodni dan, Porodyenya dan, Rojſztvo.* r. Gebuhrts-Tag. *Születésünk napja.* Natale ſolum. Ovid. *Meſzto porodyenya.* r. Gebuhrts-Orth. *Születésünk helye.* Vid. *Patria.* 2 Transl. *ad inanima.* Natalis Romæ. Cic. *Dan pochetka Rimſzkoga, vu kojem najmre Rim zidati y napravlyati jeſze pochel.* r. Tag, an vvelchem mann angefangen Rom zu bauen. *Róma kezdetének napja.* 3. accipitur *pro* nativo, Inſito, Congenito. *Colum.*

Nātālĭtium, ii, n. *Cenſorin.* Natalitia, orum, n. *plur.* tantùm uſus Cic. *Dar porodni, obſzluſavanye dnéva narodyenya.* e. Gebuhrts-Tags-Gabe, freudliche Begehung eines Gebuhrts-Tags. *Születéſekor adott ajándék, ſzületéſe napjának tiſzteſsége.* Natalitia dare, *pro* Natalem diem celebrare. *Cic.*

Natalĭtius, a, um, Cic. V. *Natalis.*

Nătātĭle, is, n. Varr. V. *Natabulum, Piſcina.*

Nătātĭlis, is, *com.* le, n. Prudent. *Plavliv, Plavajuchi,* ali *Plavati mogùch.* Schvvimmend, *oder* das da ſchvvimmen kan. *úſzó,* vagy *úſzható.*

Nătātio, onis, f. Cic. *Plavanye, Plivanye, Plovanye, Plòv, Plovſztvo.* Das Schvvimmen, e. Schvvimmung. *Feredés, úſzkálás.*

Natātor, oris, m. Ovid. *Plavavecz, Plavecz, Plivacz, Plovecz.* r. Schvvimmer. *úſzkáló.*

Nătātōrĭa, æ, f. Sidon. V. *Piſcina, Natabulum.*

Nătātus, ûs, m. Claud. V. *Natatio.*

Nătes, ium, f. Mart. *Dvè zadnye meſzaſzte ſztráne téla, zadnyichke dvè blazine, zadnyicza.* Die zvvey Arſch-Backen. *Segg poſája.* Vid. *Clunis*, Natis *Sing.* Horat. Sed jam rarò in uſu eſt.

Nātĭnātio, onis, f. Feſt. V. *Negotiatio.*

Natinātor, oris, m. Feſt. V. *Negotiator, negotioſus.*

Nātĭnor, aris, ari, atus ſum, (Dep. *Obſol.*) Cato apud Feſt. V. *Negotior.*

Nātio, onis, f. (*â* No.) Cic. V. *Natatio.*

Nātio, onis, f. (*â* Naſcor) Cic. *Národ.* s. Land-Volck, Geſchlecht, e. Landsmannſchafft. *Egy egéſz nemetzetség.* Vid. *Genus N. 1. Gentilitas N. 1. Gens.* Re ipſa tamen *Natio* Latiùs patet, quàm *Gens.* Erudita illa græcorum natio. *Cic.* 2 V. *Origo N. 1.* Natione *Macedo, id eſt* origine, Nativitate, *Plin.* 3 Natio *Nomen propr.* Deæ, quæ partus Matronarum tuetur. *Cic.*

†Nātiŏnālis, is, *com.* le, n. *Národni, národſzki, k-kakvomu národu ſzliſſajuchi.* Das der Nation *oder* Lands-Völcker iſt, einem Land-Volck gehörig. *Nemzetségi, nemzetséghez-való.* 2. in ſenſu vulgi. *Poleg ſzvojega ſzamo národa derſzechi.* Der nur ſeinen Lands-Leuten vvohl gevvogen iſt. *Tſak maga nemzetségével tartó.*

Nātīvĭtas, atis, f. Vlp. *Porod, Rodſztvo, narodyenye, rodyenye, porodyenye.* e. Geburth. *Születés.*

Nātīvus, a, um, Cic. *Ródni, Prirodni, Prirodyen, naravni, od narave dan, z-naturum zadoblen.* Natürlich angebohren, von Natur gegeben. *Természet-ſzerint-való, vellünk ſzületett.* Nativum malum. Cic. *Zlo od nature: zlo z-porodom zadobleno.* Übel von der Natur. *Természetből-való roſzſzság.* Nativus ſermo, Curt. *Materinzki jezik.* e. Mutter-Sprache. *Tulajdon nemzetsége nyelve.* Vid. *Primitivus, Domeſticus, Proprius, Nationalis N. 1. Genuinus N. 1. Naturalis.*

Năto, as, are, avi, atum, (Neu. *Freq. â* No.) Cic. *Guſztokrat plavam.* Offt ſchvvimme. *úſzkálok.* 2. Vid. *Madeo, Mano N. 1. Exundo N. 1. Abundo.* Natabant pavimenta vinô, *pro* madebant, *vel* exundabant. *Cic.* Natare in Vino, *id eſt* Abundare, *vel* plenum vinô eſſe. *idem.* 3. Metaph. V. *Nuto, Metuo, Dubito, Dubius & Anxius ſum.* Mihi quidem Democritus natare videtur in natura Deorum, h. e. Hæſitare, dubitare, dubius hærere. *Cic.*

Nătrix, ĭcis, m. & f. Cic. *Vodena katha, zmia vodena.* e. Waſſer-Schlang. *Vizikígyó.*

Nātū, *Abl. uſitatus ab inuſitato & Defect.*

Natûs, ûs, *quod idem eſt ac* Nativitas. *Liv.*

Natu

Natu maior. *Sztareſſi, ſztarei.* Der Aelte-re. *Vénebb, idősebb.* Natu maximus. *Najſztareſſi.* Der Aelteſte. *Leg-vénebb, Leg-idősebb.* Natu minor. *Mlajſſi.* Jünger. *Kiſſebb.* Natu minimus. *Najmlajſſi.* Der Jüngſte. *Leg-kiſſebb, Leg-ifiabb.* Dicitur etiam *grandi natu.* ità Liv.

Nātūra, æ, f. Cic. *Narav, Natúra, nuternyi ſztaliß kakvoga dugovanya.* e. Natur, innerliche Eigenſchafft, und Beſchaffenheit eines Dings. *Terméſzet.* Naturæ ſatisfacere, cedere &c. *pro* moti. *Cic.* Vid. *Morior.* Naturâ inſitum eſt: *item* ità natura comparatum eſt, *pro* naturale, congenitum, *Cic.* 2 Rerum natura. *Cic.* Vid. *Mundus, Univerſitas N.* 1. 3 Vid. *Subſtantia, Res, Eſſentia.* Natura tenuis aëris. *Lucret.* 4 Vid. *Proprietas, Vis, Virtus, Potentia.* 5 Vid. *Indoles N.* 1. *Inclinamentum N.* 1. Ut natura fert, aliquid facere; *id eſt:* juxta inclinationem & naturalem propenſionem. 6 Vid. *Animus, Mens, Conſilium, Ratio, Judicium.* Naturâ duce errare nemo poteſt. 7 Vid. *Origo, initium, Principium, Cauſa.* Hæc vitia â natura nactus es &c. 8. Vid. *Status, Conditio.* Ea erat natura temporum, is curſus &c. ità paſſim *Cic. aliique Claſſici.* 9 Vid. *Temperamentum N.* 2. Tametſi bona eſt natura &c. *Terent.* 10 V. *DEus:* ità Cic.

Nātūrālis, is, *com.* le, n. *Cic. Synon.* Phyſicus, Innatus, Inſitus, Naturæ conjunctus, â natura profectus *vel* ortus, ſecundùm naturam, quod à natura eſt. *Naturalzki, naravji, naravſzki, k-naravi ſzliſſajuchi, Poleg narave vuchinyen.* Natürlich. *Terméſzeti.* 2. apud *JCtos* Naturalis filius V. *ſpurius.*

Naturālĭter, *Adv.* Cic. *Poleg narave, po naravi, od narave, naturalzki, naravzki.* Der Natur nach, natürlich, natürlicher-Weiſe. *Terméſzet-ſzerént.*

Nātus, i, m. Cic. V. *Gnatus.* Dicitur etiam de pullis beſtiarum. *Colum.*

Nāvāle, is, n. *Ovid.* Navalia, ium, n. *p'ur. uſitatior.* Cic. *Brodiſcbe, Meſzto gdeſze ladje delaju, ali ſztojé.* r. Orth. allvvo die Schiffen gemacht vverden, *oder* Stehen. *Hajó tartó,* vagy *Hajó tſinálò bely.* Vid. *Portus.*

Nāvālis, is, *com.* le, n. Cic. *Ladji, Brodni, Brodeni, Brodſzki, Plavni, K-Brodom ſzliſſajuchi.* Zu denen Schiffen gehörig. *Hajói.* Bellum navale. Cic. *Voiſzka na vodi, ou Ladiah.* r. Krieg zu Waſſer. *Vizi ſereg, viadal.*

* Nāvarchis, ĭdis, f. *Ladja Glavára nad brodmi najvekßega.* s. Admiral-Schiff. *Tengeri kapitány hajója.*

* Nāvarchus, i, m. Cic. *Glavàr brodarſzki, Poglavàr ou ladji.* Ein Schiff-Oberſte. *Hajó ura* vagy *Kapitányja.*

Nāuci, *Genit. uſitatus ab obſol.* Naucum, i, n. *vel* Naucus, ci, m. *Feſt.* Propriè *Lupinya orehova, kóſicza ali mezdrisza orehova &c.* e. Nüſſen-Schaale: das innere Häutlein, die Schelffe invvendig von den Nüſſen &c. *Dió &c. bártyája.* 2 Transl. apud *Plaut.* Homo nauci, *id eſt* nihili, nullius frugis. *Cblovek zlocheſzt, kî nikaj ni vréden: Markaj, Nikaj dobra.* Nichts-vverthiger Menſch. *Semmire-való ember.* Nauci, *vel* Flocci aliquem facere. Plaut. *Kôga za nikaj, za lebudkaj derſati.* Einen für nichts halten. *Valakit ſemminek tartani.*

Nāuclĕrĭcus, & Nauclerius, a, um, Plaut. *Brodarov, Brodarſzki: Brodaru, naulaſztito pak goſzpodaru Ladje ſzliſſajuchi.* Dem Schiff-Herren gehörig. *Hajós meſteri.*

* Nāuclērus, i, m. Plaut. *Goſzpon, ali Goſzpodàr Ladje iliti Broda.* r. Schiff-Herr, Schiff-Patron. *Hajós-Meſter, hajós-úr.*

Nāutŭla, &c. *per Syncop.* Vid. *Navicula.*

Nāucŭlor, &c. Vid. *Naviculor.*

Nāufrăgālis, is, *com.* le, n. Martian. Capel. *Vtonlyiv, Vtoplyiv.* Schiff-brüchig. *Hajótörésſt ſzenvedbetò.*

Nāufrăgĭum, ii, n. Cic. *Ladjo-terje, ladje ali Broda Vtoplenye, Vtunenye,* Razbienye, *Razkloplenye, Razderanye.* r. Schiff-Bruch. *Hajó-törés, vizi veſzedelem, Elmerülés.* 2 Transl. V. *Calamitas, Damnum, Exitium, Jactura.* Cic.

Nāufrăgo, as, are, avi, atum, [Neu.] Sidon. *Synon.* Naufragium facio, vel patior, ſubeo. *Vtaplyamſze, Ladjo-terje terpim.* Schiff-Bruch leyde. *Hajó-törésſt ſzenyvedek.* Omnes Naves naufragârunt. *Petron.*

Naufrăgus, a, um, *Cic.* Nāvĭfrăgus, a, um. *Ovid.* 1 Paſſivè *Vtoplyen, kiſze je v-ladji vtopil, Ladjo-terje podnaſſajuchi aliterpéchi.* Der Schiff-Bruch erlitten hat. *Hajó törésſt ſzenvedò.* Homo naufragus: h. e. qui navi fractâ bona amiſit. *Cic.* 2 Activè *Vtaplyajuchi; Ladjo-terje y potop chinéchi.* Das Schiff-Bruch verurſachet. *Hajó törò.* Unda naufraga: *id eſt,* quæ naufragium efficit. *Tibull.* 3 Transl. Homo pa-

 trimoniô

Digitalizirao Google

trimoniô naufragus. Cic. *Chlovek, ki ſzeje vſzega otchinſztva mentuval.* r. Menſch, der um alle Erbſchafft kommen. *Ember, kinek minden őstől-maradtt java elveſzett.*

Nāvĭcŭla, æ, f. Cic. *Ladjicza.* s. Schifflein. *Tſónakotska.*

Nāvĭcŭlārĭa, æ, f. Cic. *Brodarztvo, Brodarſa, Ladjarztvo, Ladjarſa, Brodarzka znanoſzt y Meſtrſa.* e. Schiffer-Kunſt. *Hajós-Mesterség.*

Navicularius, ii, m. Cic. V. *Nauclerus.*

Navicularius, a, um. JCt. V. *Nauclericus.*

Nāvĭcŭlātor, oris, m. Cic. V. *Nauclerus.*

Nāvĭcŭlor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Mart. V. *Navigo.*

Nāvĭgābĭlis, is, *com.* le, n. Liv. *Brodliv, Ladjo-vozliv, gde je brodariti*, ali *kudſze je z-ladji pelyati mochi.* Schiffreich, da man ſchiffen kan. *Evezhetô, Hajóval megjárható.*

Navigātio, onis, f. Cic. *Na ladji vozenye, Vosnya vu Ladji, Brodenye, Ladjarenye,* e. Schiff-fahrt. *Hajózás, Hajón-járás.*

Navigātor, oris, m. Quintil. *Kiſze na Ladji vozi, Ladjenik.* Der auf ein Schiff fahret, *Hajókázó.*

Nāvĭgātus, a, um, Plin. *Kudaſze Ladje voze, plavaju.* &c. Vid. *Naviger.* Navigatus fluvius. *Plin.*

Nāvĭgĕr, ĕra, erum, Lucr. *Ladjo-noſz, Ladje noſzechi.* Schiff-tragend. *Hajó viſelhetô, Hajóval meg-járható.* Mare navigerum, *Lucr.*

Nāvĭgiŏlum, li, n. (Dim.) Cic. V. *Navicula.*

Navĭgium, ii, n. Cic. *Vſzakojachke felye Ladja, Bròd, Plav.* Allerley Schiff. *Akármi hajó.* 2 apud *Servium* Vid. *Navigatio.*

Nāvĭgo, as, are, avi, atum, [Neu.] Cic. *Na Ladji ſze vozim, Brodarim.* Im Schiff fahre, ſchiffe. *Hajókázom, Evezek.* Pinus (*id eſt* Navis ex pinu facta) navigat in undis. *Ovid.* Cum Meſcenio naviga, *pro* Navi iter fac, Navi veharis. Cic. 2 Propriè, minùs tamen uſitatè *Navigo* pro *Navem ago, promoveo, impello:* & tunc eſt *Verb. Act.* Nautæ appellantur omnes, qui navis navigandæ causâ in navi ſunt. *Ulp. L.* 1. *Dig.* 3 In portu navigare. *Prov.* Terentii. *Szegurnomu ſiveti, zvan vſzake pogibeli biti.* Verſicheret leben, vveit von aller Gefahr ſeyn. *Bátorságos állapotban lenni, veſzedelem kivül lenni.*

*Nāvis, is, f. Cic. *Ladja, Bròd, Plav.* s. Schiff. *Hajó.* Navis Prætoria. *Liv.* In qua Prætor, vel Dux claſſis bellicæ navigat. V. *Navarchus.* Italis *La Capitana.* Navis præſidiaria. Liv. *Jako oboruſna za obrambu drugih Ladja.* s. Convoy-Schiff. *Hadi hajó, kéſérô hajó.* Actuaria navis. *Caſ.* quæ remis agitur. V. *Biremis &c.* Piratica, prædatoria navis. *Liv.* Vid. *Myoparo.* Speculatoria navis. Liv. *Labka y berza ladja za zezvédanye nepriatelzkih ladjih; ſztraſi-ladja.* s. Speh-Schiff. *Vigyázó hajó, kémlelô hajó.* Frumentaria navis. Liv. *Hránu, Braßno,* peregr. *Profunt noſzecha Ladja.* s. Proviant-Schiff. *Profont-hajó.* Navis curſoria, *Sidon.* Vid. *Lembus.* Piſcatoria navis, Liv. *Ribjichka Ladja.* s. Fiſcher-Schiff. *Halász-hajó.* Oneraria navis, *Cic.* item: Vectoria navis, Svet. *Blágo, Terh noſzecha Ladja.* s. Laſt-Schiff, Transport-Schiff. *Tereh-hordozó hajó.* Subducere naves, *id eſt:* Ad portum, vel in navalia pertrahere ad ſarciendum, aut cuſtodiendum. *Contra verô* deducere naves, *eſt* eas ad navigandum in aquam immittere. *ità Virg.* 3. *Æn.* Navem conſcendere; nave, vel è navi egredi; navi iter facere, Navigare mare, *vel* Mari, *Caſ.* 2 Transl. V. *Fortuna N.* 1. 2. 3. Hinc in eadem navi eſſe: *pro* Eſſe in eodem periculo; Parem, vel eandem cum alio fortunam experiri. *Cic.* 2. *Fam. ep.* 5. 3 propter ſimilitudinem, Navis templi *Gornya ſztrán Czirkve.* Der obere Theil der Kirchen. *Templomnak elsô réſze, bóltja.*

Nāvĭta, æ, m, Cic. V. *Nauta.* Navita de ventis, de tauris narrat arator. *Propert. L.* 2. *eleg.* 1. *v.* 42. Metaph. *idem eſt*, ac Quilibet libenter loquitur de re ſibi nota, & circa quam vi ſuæ profeſſionis verſatur.

Nāvĭtas, atis, f. Cic. V. *Gnavitas, Celeritas, Diligentia, Induſtria.*

Nāvĭter, *Adv.* Cic. V. *Gnaviter, Strenuè.*

Nāulum, i, n. Juven. *Brodovina, od brodovne voſnye plácha.* s. Schiff-fahr Geld, Schiff-Lohn. *Hajó bér, Rév bér.* Transfertur & ad alia ſimilia vectigalia.

*Nāumăchĭa, æ, f. Sveton. *Latinè* Pugna navalis. *Brodni Voj, na Ladjah boj, vojuvanye na vodi.* r. Schiff-Streit, Streit zu Waſſer. *Vizen-való hadakozás.*

Naumachiārĭus, ii, m. Svet. *Vojnik, Bojnik na vodi.* r. Streiter auf dem Waſſer. *Vizen hadakozó katona* Vid. *Claſſiarius.*

Naumachiarius, a, um, Plin. *Vodo Bojnichki, Ladjo-Vojnichki.* Das zum Krieg auf dem Waſſer dienlich, denen Schiff-Soldaten gehörig. *Vizi hadbozi-való.*

Nāvo,

Digitalizirao Google

Nāvo, as, are, nāvāvi, nāvātum, (Act.) Cic. *Synon.* Studiosè aliquid ago, efficio, impleo; Alterius juvandi gratiâ induſtriam adhibeo, operam colloco. *Terſzimſze vuchiniti, naſztajem, trudimſze, verno chinim, marlivo opravlyam.* Mich befleiſſe etvvas zu thun, Fleiſs anvvende, mich bemühe: fleiſſig thue, verrichte. *Rajta-igyekezem, ſerénykedem.* Operam ſuam *vel* ſtudium alicui navare. Cic. *Kômu pomochi, ali z-pomochjum ſzvojum poſzluſiti.* Einem mit ſeiner Hülffe behülfflich ſeyn, *oder* bedienen. *Valakinek ſzolgálatjában lenni.* Fortiter in acie operam navare: *id eſt:* ſtrenuè pugnare, omnes præclari militis partes explere. *Liv.* Benevolentiam navare in aliquem, *pro* Conferre, vel oſtendere, præſtare, *Cic.* Opus, vel operam Reip. navare: h. e. bonum publicum curare, bono Reip. ſtudere, providere. *Cic.* Bellum navare Veſpaſiano, *id eſt:* pugnare pro Veſpaſiano, bellare ſub Veſpaſiano. *Tacit.* Flagitium navare, *pro* intendere & perpetrare. *Tacit.* Navatæ operæ honos ei habitus eſt: *idem ac* pro opera & labore præſtito honorem retulit. *Curt.*

*Nāupēgus, i, m. Firmic. *Ladjàr, ki ladje dela.* r. Schiff-macher. *Hajó-tſinálo.*

Nāuſea, æ, f. Cic. *Seludcza zburkanye, gnyuſzenye, gruſztenye, gnyùſz.* s. Aufſtoſſen des Magens, s. Grauſen, Grauen, r. Eckel. *Tsômôr, gyomor émelygés.*

Nauſeābĭlis, is, *com.* le, n. *Cæl. Aurel.* Nauſeam afferens. *Od chesza gnyuſzenye dobája.* Das ein Eckel verurſachet. *Tsômôrbozó, émelygôs.*

Nauſeābundus, a, um, Senec. *Pun gnyuſzenya, gnyuſzenye imajúchi.* Eckel habend. *Meg-tſemerlô.*

Nauſeātor, oris, m. Senec. *Gruſztitel, merzitel, kômuſze kaj gnyuſzi.* r. Kotzer der den Eckel hat. *Tsômôrlô, émelygô.*

Nāuſeo, as, are, avi, atum, [Neut.] Cic. *Gnyuſzi mî ſze, durimiſze, gruſztimiſze, merzimiſze, ſeludecz mê na povrách anye tira, gnyuſzenye imam.* Zum Brechen genöthiget vverde, ein Eckel *oder* Unvvillen habe. *Tsômôrlôm, émelygek.* 2. Interdum *Activè:* Aliquam rem nauſeo: *id eſt* Ab aliqua re ad nauſeam moveor. Cic.

Nauſeŏla, æ, f. (*Dim.*) Cic. *Malo gnyuſzenye.* s. Ecklein. *Tsômôrôtske, émelygétske.*

Nauſeōſus, a, um, Plin. V. *Nauſeabilis.*

Nāuſtĭbŭlum, i, n. Feſt. V. *Linter.*

Nāuta, æ, m. Cic. *Brodàr, ladjo-vozecz, ki na ladji ſzlúſi.* r. Schiff-Mann, Schiff-Knecht. *Hajós, Révéſz.*

Nautālis, is, *com.* le, n. Auſon. *Brodárom ſzliſſajuchi.* Schifferiſch, denen Schiff-Knechten gehörig. *Révéſzhez-való, Hajósi, Révéſzi.*

*Nāutĕa, æ, f. Plaut. *Brodnicza, V-brodu ſzmerdecha voda.* Stinckend Schiff-Waſſer. *Hajóba gyúltt záros víz.* Transl. etiam alias ſordidas aquas denotat.

*Nautĭcus, a, um, Cic. V. *Nautalis, navalis.* Panis nauticus. Plin. *Brodarzki krub, dvakrat opechen krub,* peregr. *Púkota.* s. Schiff-Brod, *peregr.* e. Biſcoten. *Hajói kenyér,* peregr. *Piskóta.*

*Nautĭlus, i, m. Plin. *Riba morzka hobotniczi ſzpodobna.* Ein Meer-Fiſch, gleich einer Meer-Spinnen. *Tengeri hal, baſonló az habarnitzához.*

*Nautŏlŏgus, i, m. *Priemitel brodovine ilitè pláche od brodov, y prevázanya dobajnjuche.* r. Einnehmer des Schiff-Geld. *Hajó-bért ſzedô.*

Nāvus, a, um, Cic. V. *Gnavus, Induſtrius, ſolers, ſolicitus.*

*Nāxĭum, ii, n. *Plin.* Cos eſt poliendis marmoribus, & ſcalpendis gemmis ſerviens, creſcit in Cypro inſula.

Nĕ, *Adv. Interrog. ſemper poſtponitur.* Eſt ne? Cic. *Je-li?* Iſt dem alſo? *Ugy-é?* 2. Nĕ *Adv. Probibent. præponitur Modo ſubjunctivo.* Hoc ne feceris. Terent. *Toga náj, ali nemoj chiniti.* Du ſolſt dieſes nicht thun, thue dieſes nicht. *Azt ne tſelekedd.* 3. Nĕ *Adv. jurandi.* pro *Non.* Ne vivam, ſi ſcio. Cic. *Nedaj mi Bòg ſiveti,* ali: *Naj vumrem, ako znam.* Gott ſtraffe mich am Leben, *oder* ich ſoll ſterben, ſo ich vveiſs. *Ne élek,* vagy: *bár haljak-meg, ha tudom.* 4. Nĕ *Adv. Dubitan.* Vid. *Utrùm, An.* Honeſtum ne factu ſit, an turpe, dubitant. *Cic.* Juſtitiæ ne priùs mirer, belli ne laborum. *Virg.* 11. *Æn.* 5 *Ne Adv. Interrog. ſimul & dubitant.* poſtponitur particulæ Nec. Doleam nec ne (*pro* vel non) nihil intereſſe. *Cic.* 6 Ne non, *vel* ne nihil, V. *ùt:* item V. *Metuo.* Ne amicis nihil tribuamus, epulamur unà: *pro:* ùt amicis aliquid tribuamus &c. *Cic.* 7 *Ne Conj. Disjunct.* Vid. *neque:* quo caſu illi, intercedente aliâ quapiam voce, poſtponitur particula *quidem.* Nunquam illum, ne minimâ quidem re, offendi: *pro:* Neque in minimo illum unquam offendi, aut contriſtavi. *Cic.* 8 *Ne pro* ut non. Crude-

Digitalizirao Google

lis Caſtor, ne dicam ſceleratum & impium. *Cic.* 9 *Ne* vos, ne te diutiùs teneam; *Ne* te pluribus morer; ne multa, ne multis, ne plura, ne pluribus; ne longus ſim; ne longum ſit; ne longum faciam. &c. *id eſt:* ut brevi expediam, ut breviter colligam, ut compendiô omnia complectar, ut paucis dicam. *Cic.* 10 *Ne* funera: h. e. non funera, *vel* Funera non ritè peracta. *Tibull.* Funera ne funera. *Pokop y nikakov pokop:* ali: *Pokop y prez nyega.* e. Leichen und keine Leichen. *Temetés nem temetés.*

Nĕăpŏlis, is, f. (*olim* Parthenŏpe, es, f. *Plin.*) Cic. Urbs nobiliſſima & ampliſſima, Regni neapolitani caput.

* Nĕbris, ĭdis, f. Stat. *Jelenzka, koſſutna, ali ſzerminſzka kóſa.* s. Hirſchen-Fell, Gemſen-Fell. *Szarvas* vagy *őz bőr.*

* Nĕbŭla, æ, f. Plaut. *Megla, Magla.* r. Nebel. *Kőd.*

Nĕbŭlo, ōnis, m. Cic. *Meglenyak, mrachnyak, oblizavavecz, oſzmeknyenecz, tepecz, potepùh, markaj.* Liederlicher Vogel, Schelm, Schalck, Lotterbub, Lecker, Landlauffer. *Hitvány, koborló ember.*

Nĕbŭlōsĭtas, atis, f. Arnob. *Meglina.* e. Nebelhafftigkeit. *Kődőſség.* Vid. *Caligo, Fuligo.*

Nebulōſus, a, um, *Cic.* Nebulis plenus. *Meglen, Maglen, Meglenaſzt.* Nebelicht. *Kődős.* Vid. *Caligineus.* Comp. Nebuloſior: *Cato.*

Nĕc, Conj. Disjunct. Cic. *Niti.* Weder. *Sem nem.* Nec melior fuit Africanô quiſquam, nec clarior. Cic. *Niti je gdo bil bolſi od Afrikana, niti glaſzovitrjſſi vojvoda.* Es iſt vveder beſſer, noch berühmter Feld-Herr gevveſen, dann der Africanus. *Sem jobb, ſem hireſebb hadi ember nem vólt ſenki Afrikánuſnál.* 2 Nec *Adv.* Negant. Vid. Non. Senatori, qui nec aderit, aut cauſa, aut culpa eſto. *Cic.* 3. Nec quidem. *Senec.* Vid. *Ne N.* 7. 4 Nec dum, Cic. *Joſche nè.* Noch nicht. *Még ſem.* 5 Nec nè. *particula dubitantiæ.* Cic. *Ali nè.* Oder nicht. *Avagy nem.* 6. Nec non: Vid. *Et, etiam.* Nec non ſæpe Laudabo. *Cic.* Hinc *nec non etiam* idem eſt ac *& etiam.* 7 Nec nihil, *pro* Aliquid. *Terent.* 8 Nec verò, *pro* Certè non, Profectò non. *Cic.*

Nĕcātor, oris, m. Lamprid. V. *Interfector.*

Nĕcātus, a, um, Salluſt. *Vumorjen, vubit, zaklan.* Umgebracht, hingerichtet. *Megöletett.*

Nĕceſsārie, & neceſſariò *Adv.* Cic. *Potrébno, vſzakojako, vſzakojachki, od potribe, poleg potribe.* Nothvvendiglich. *Szükségeſen.* Neceſſariò fieri dicitur, quod aliter fieri non poteſt.

Nĕceſsārius, a, um, Cic. *Potrében, potrebliv, móran.* Nothvvendig, unumgänglich, nöthig. *Szükséges.*

Neceſſarius, ii, m. Cic. *Dober y zaufani Priatel.* Guter und vertrauter Freund. *Jó barátom, kőteles barátom.* Vid. *Amicus, Familiaris, Cognatus, Conſanguineus.* Sie etiam *neceſſaria* de feminis dici poteſt.

Nĕceſsĕ, *Indecl.* (*ab obſol.* Neceſſis, is, *com.* ſe, n. *Donat.*) Cic. *Potrebno, tò mora biti.* Nothvvendig, nöthig, von nöthen, das mus ſeyn. *Szükség.* Neceſſe fuit dari literas &c. *Cic.* Vid. *Sequens* N. 1.

Nĕceſsĭtas, atis, f. Cic. 1. *Potrebocha, Potrebnozt, Potriba, Primoranozt.* e. Nothvvendigkeit. Noth. *Szükség.* Alicui ultimam neceſſitatem denunciare. Tacit. *Szmert kőmu nazveſztiti.* Einem den Todt ankünden. *Valakinek Halált izenni.* Alicui neceſſitatem imponere, afferre &c. *pro* cogere aliquem. *Cic.* 2 apud *eundem* Vid. *Amicitia, Familiaritas, Cognatio, Conſanguinitas, Conjunctio.*

Nĕceſsĭto, as, are, avi, atum, (*Frequ. â* neceſſe) *Philoſophi.* Vid. *Cogo.*

Nĕceſsĭtūdo, ĭnis, f. Cic. V. *Neceſſitas.* Adverte tamen *neceſſitatem* in prima, *neceſſitudinem* in ſecunda ſignificatione ſæpius, & elegantius â Cicerone uſurpari.

Neceſſum, n. *Indecl.* Cic. V. *neceſſe.*

Nĕco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Occído, Interficio.*

* *Nĕcrŏmantĭa*, æ, f. Cic. *Prorokuvanye iz mertvih tèl, Cherno-Znanſztvo, Chernoprorochtvo.* e. Weiſſagung aus den Todten-Cörpern, Schvvartz-Kunſt. *Halottaknak megnézéſekből-való jövendölés.*

* *Necromanta*, *vel* Necromantes, æ, m. *Prorok iz mertvih tèl, Cherno-znanecz.* r. Schvvartz-Künſtler, Todten-Beſchvvöhrer. *Halottaknak megnézéſekből-való jövendölő.*

* Nectar, ăris, n, Cic. *Bogov-Napitek.* r. Götter-Tranck. *Iſtenek italа.* 2. Transl. *Dobro Vino, ſzladek napitek.* Guter Wein, ein ſüſſer Tranck. *Jó bor, édes ital.* Item V. *Mel* ità *Virg. &c.* Hinc Nectărĕus, a, um. *Mart.* Quod ad nectar pertinet, vel quod ſaporem aut odorem nectaris habet. V. *Dulcis, Melleus &c.*

Nectărĕa, æ, f. Plin. V. *Enula.* Hinc nectareus,

Digitalizirao Google

reus, a, um. *id eſt* ad nectaream ſpectans.

Nectărītes, æ, m. Plin. *Korenek, ſzladki napitek.* r. Alant-Wein, ſüſſer-Getranck. *örmény gyökeres bor, édes ital.* Vinum cum nectarea confectum.

Necto, is, ere, nexui, & nexi, nexum. (Act.) Cic. *Pletem, zkup vészem, szláſem, zklaplyam.* Flechte, knüpffe, binde. *Foglalom, kötöm.* Alicui coronam nectere. Horat. *Kömu korunu pleszti.* Einem eine Cron flechten. *Valakinek koszorut fonni, kötni.* 2. Transl. Dolum alicui nectere. *Liv.* item: Retia alicui nectere. Propert. *Okolo kôga z-cziganium obhajati.* Einen mit Hinterliſt hintergehen. *Valakit tſalárdsággal reá-szedni.* Moras nectere, *pro* morari. *Valer. Flac.* Moram ex mora nectere, *id eſt* diu morari; iterum, iterúmque morari. *idem.* Cauſas inanes nectere: h. e. Cauſas ſeu rationes frivolas prætendere, afferre ad excuſandum quidpiam. *Virg.*

Nĕcŭbi, *Adv.* Liv. *pro* ne alicubi. *Da ni kadi, da nigder, da nigdi, da nè gde vu kojem meſztu.* Damit nicht irgends vvo, das nirgend, damit nicht an einem Ort. *Sobol ſem, ſobol.* 2. apud eundem *pro* ne aliquo tempore, *item pro* ne ulla in re.

Nĕcundĕ, *Adv.* Liv. *pro* ne ex aliquo loco. *Da nè odkud, da od nikud.* Das nicht etvvann vvoher. *Sem valabonnan.*

Nĕdum, *Adv. vel Conj.* Cic. 1. Si non præcedat negatio, *idem eſt ac* multo magis. *Nè kaj nebi, vnogo bolye.* Geſchvveige denn, vielmehr. *Nem bogy ſokkal inkább.* Sanguinem pro te funderem, nedum pecuniam tibi crederem: Cic. *Kerv bi prelealza tè, Nè kaj nebi,* ali *vnogo bolye bi peneze tebi zaufal.* Ich ſetzete Leib und Leben für dich, vielmehr vvürde ich auch mein Geld dir anvertrauen. *Még a' véremet-is ki-önteném értted, nem hogy pénzt ne adnék.* Si verò præcedat negatio, ſervit parti deteriori, & accipitur *pro* multo minus. *Vnogo menye, z-tèm menye.* Viel minder, viel vveniger. *Sokkal kevesebbé, annál kevesebbé.* Plures non ſuſtinerent ſumptus hoſce, nedum unus. Cic. *Vech nyih nebi ove ſztroſzke podneſzlo, à vnogo menye ſzamo jeden.* Die Koſten könten ihrer viel nicht ertragen, vielvveniger einer allein. *Többen ſem ſzenvedhetnék-el ezt a' költséget, annál kevesebbé egy.* 2. Nedum, poſitum ad orationis initium accipitur *pro* non ſolùm. *Nèſzamo.* Nicht allein. *Nem ſzak.* Nedum hominum humilium, ſed etiam ampliſſimorum virorum conſilia ex eventu probari ſolent. *Cic.*

Nĕfandus, a, um, Cic. V. *Infandus, Abominabilis, Impius, Sceleratus, Sacrilegus, Execrabilis.*

Nĕfans, antis, *om.* (*obſol.*) Lucil. apud Non. *idem.*

Nĕfārĭè, Adv. Cic. *Neizgovorno zlem náchinom.* Unſaglich bös. *Iſzonyú latrúl.* Vid. *Abominanter, Impiè, ſceleratè.*

Nefarius, a, um, Cic. V. *Nefandus.*

Nĕfas, n. *Indecl.* Cic. *Synon.* Impium & execrabile facinus. *Velika krivicza, odurno zlo, merzek chìn ali grèh, neizgovorna odurnoſzt.* Groſſes Unrecht, abſcheuliches Übel, ein unbillige That *oder* Laſter, ein unſagliche Schand. *Nagy hamiſság* vagy *méltatlanság, utálatos Roſzſzság, kegyetlen dolog* vagy *gonoſzſág, kimondhatatlan utálás.* 2 Nefas! *Conj.* Virg. V. *Infandum.* 3 Nefas *Adjectivè* Vid. *Impoſſibile, Illicitus, Impius:* Levius fit patientiâ, quidquid corrigere eſt nefas: *pro* quidquid corrigi non poteſt. *Cic.* Videtis nefas eſſe dictu, *pro* illicitum, impium, *idem.* 4 Per fas & nefas agere: h. e. nec juſtum, nec injuſtum attendendo. *Liv.*

Nĕfaſtus, a, um, Cic. *Neſzudnyi, nezrechliv, nezgovorliv.* Nicht des Gerichts, unsäglich, unausſprechlich. *Nem törvényes, Mondhatatlan.* Nefaſti dies V. *Faſti.* Accipitur etiam nefaſtus in partem deteriorem apud Cic. Vid. *Infandus, Impius.* 2. apud *Liv.* Nefaſtus V. *Infauſtus, ominoſus.*

Nĕfrens, endis, m. Varr. *Odojek, malo práſze, koje joſs nikaj tverdoga grizti nemore.* Abgeſaugtes Ferckelein, junges Schvveinlein, ſo noch nichts hartes beiſſen kan. *Szopáſtól elſzakaſztott ſüldö, melly még nem rágódhatik.*

Nĕgābundus, a, um, Feſt. *Tajechi.* Laugnend. *Tagadó.*

Nĕgantia, æ, f. Cic. *Szkratenye, odverſenye, neprivolyenye.* e. Abſchlagung, Weigerung. *Ellene Tuſakodás.* Vid. *Inficiatio.*

Nĕgātio, onis, f. Cic. *idem.*

Nĕgātīvus, a, um, Cajus JCtus. *Tajlyiv, tajechi, neprikladliv, zkratliv.* Laugnend, laugneriſch. *Tagadói.* Vid. etiam *Negatorius.*

Nĕgātor, oris, m. Prudent. *Zkratitel, neprivolyitel.* Verneiner, Abſchlager. *Segítségét meg-vonó, el-tagadó.* Item V. *Inficiator.*

Nĕgātōrius, a, um, Ulp. *K-zkratenyu, ali*

Digitalizirao Google

Tajenyu ſzpadajuchi. Zum Abſchlagen, *oder* Laugnen gehörig. *Tagadásboz-való.*

Nĕgātrix, īcis, f. Prudent. *Zkratitelicza.* e. Verneinerin. *Segétségét megvonóné, el-tagadóné.* Item Vid. *Inficiatrix.*

Nĕgĭto, as, are, avi, atum. (Act. *Freq.* à Nego.) Plaut. *Guſztokrat zkratyujem, tajim.* Offt Verneine, abſchlage, laugne. *Segitségemet eltagaddogalom, tagaddogalom.*

Neglectè *Hieron.* Neglectim *Adv.* Petron. V. *Negligenter.*

Neglectio, onis, f. *Cic.* Neglectus, ûs, m. Terent. *Nemaranye, zamudyenye, zapuſtchanye, Oſztavlyanye.* e. Verachtung, verſäumung, Vernachläſſigung. *Elhagyás, megvetés, elmúlatás.*

Neglĭgens, (*Contrarium* Diligens.) entis, *com.* Cic. *Nemarliv, nemaran, neſzkerbliv, zapuſztliv.* Nachläſſig, hinläſſig, Fähriäſſig, unachtſam. *Gondviſeletlen, Reſt, henyélö.*

Negligenter *Adv.* Cic. *Nemarno, nemarlivo, neſzkerblivo, zapuſztlivo, markak, lebudkak.* Nachläſſig, liederlicher-vveiſe, Schläfferig. *Reſtul, gondviſetlenül, ímmel ámmal.*

Neglĭgentia, æ, f. Cic. *Nemarnoſzt, nemarlivoſzt, zapuſtchenoſzt.* e. Hinläſſigkeit, nachläſſigkeit, Fährläſſigkeit, versäumung. *Hivalkodás. henyélés.* Vid. *Deſidia, Inertia N. 1. Socordia, pigritia, incuria.*

Neglĭgo, is, ĕre, neglexi, neglectum (Act.) Cic. *Zapuſtcham, zaoſztavlyam, nemarim, za nemar mechem.* Nachläſſige, nicht achte, versäume, aus der acht laſse, Fahren laſse. *Elhagyom, megvetem, megútálom.*

Nĕgo, as, are, avi, atum (Act.) Cic. V. *Inficior, inficias eo.* 2. apud Terent. *Nékam, nikam, nedopuſtcham, zkratyujem, neprivolyujem.* Verneine, Abſchlage, verſage. *Megvetem.* V. *Denego, Recuſo.* Negat ſe facturum *pro* recuſat. *Terent.* Opem negavit patriæ, *id eſt:* Noluit opem ferre patriæ. *Ovid.*

Nĕgōtiālis, is, *com.* le, n. Cic. *Poſzliv, k-poſzluvanyu zpadajuchi.* Geſchäfftig, zum geſchäfften gehörig. *Munkához-való, kereskedéshez-való.*

Nĕgōtiātio, onis. f. Cic. *Poſzluvanye, Poſzlov opravlyanye, terſenye.* s. Geſchäfft, e. Geſchäfft-treibung, Verrichtung, Handlung, Handthierung, r. Handel. *Munkálkodás, kereskedés.* Vid. *Mercatio, Mercatura.*

Negotiātor, oris, m. Cic. *Poſzlov opravitel.* r. Geſchäfft-Treiber. *Munkálkodó.* Vid. *Mercator.*

Negotiātōrius, a, um. Vopiſc. Vid. *Negotialis, Mercatorius.*

Negotiātrix, īcis, f. Tertull. *Terskinya, premétavicza.* e. Handthiererin. *Munkálkodóné, kereskedőné.*

Nĕgōtĭnummĭus, a, um. Apul. *Tergo-novchen, tergovechkim novczom ſzliſſajuchi, Dobichek donaſſajuchi.* Zum handel-geld gehörig. *Kereskedő pénzhez-való.*

Negotiŏlum, i, n. *Cic.* Parvum negotium.

Nĕgōtior, aris, ari, atus ſum (Dep.) Cic. *Poſzlujem, Terſim, Premétchem.* Geſchäfftig bin, Handle, Handthiere. *Munkálódom, kereskedem.* Vid. *Mercor.*

Negotiōsĭtas, atis, f. Gell. *Vnoſina poſzlov, Preveliko zpuſtchenye vu terſtvo, viſſe reda ſzkerb terſtva.* e. Menge der Geſchäffen, gar groſse ſorg der handlung, Wann mann ſich viel zu thun, und ſchaffen macht. *Igen gondos munkálódás, kereskedés.*

Negotiōſus, a, um. Cic. *Poſzlen, pun ſzkerbi y poſzlov, z-terſtvom ali z-drugem delom obterſſen.* Geſchäfftig, mit handlung *oder* mit einer andern arbeit überladen. *Munkás, Dolgos.* Negotioſior, *Senec.* Negotioſiſſimus: *Auguſt.*

Nĕgōtium, ii, n. (*ex* Nec & Otium *q. d.* non otium.) Cic. *Poſzel.* s. Geſchäfft. *Gond, munka, dolog.* Item Vid. *Cura N. 1. Moleſtia, ſolicitudo.* Negotium alicui faceſſere, exhibere. *pro* Moleſtiam exhibere, Curam & ſolicitudinem augere. *Cic.* Item Vid. *Labor N. 1. Opus N. 1.* Plurimum in eo negotii (*pro* Laboris) habui. *Cic.* Item Vid. *Controverſia, diſcrepantia, diſſenſio.* Video, mihi cum homine audaciſſimo, paratiſſimóque negotium eſſe. *Cic.* Item apud *Horat.* Vid. *Mercatura. &c.* Dare negotium alteri: *pro* Dare mandata, vel in mandatis. *Cic.* Nullo negotio, *id eſt* Facilè. *Cic.* Negotium conficere, curare, procurare, agere. &c. *Cic.*

Nĕgŭmo, as &c. *apud veter. pro* Nego. *Feſt.*

*Nēma, ătis, n. JCt. Vid. *Filum.*

*Němĕſis, is, f. *Horat.* Dea ſcelerum ultrix, & bonorum remuneratrix, Jovis & Neceſſitatis (*juxta alios* Juſtitiæ) filia. *Synon.* Rhamnūſis, Adraſtēa, Rhamnūsĭa. *Boſicza pravicze.* e. Göttin der gerechtigkeit. *Igazságnak Iſten Aſzſzonya* 2 Meton. *Szerda, raſzerdyenye zarad zleh y greſſneh chínov.* r. Zorn, unvvillen, ſo aus den thatten der gottloſen geſchöpfft vvird. *Harag, Boſzſzú-állás a' vétkek miátt.*

Němo,

Nēmo, ĭnis, *com.* Singul. tantùm Cic. *Nigdo. Niſche, Nitko.* Niemand. *Senki.* Nemo unus. *pro* Nullus omnino. *Liv.* Nemo homo: *pro* Nullus homo. *Cic.* Unus nemo. Liv. *Nigdo ſzam.* Keiner allein. *Egy ſem.* Nemo non. *Cic.* Vid. *Omnis.* Non nemo. *Cic.* Vid. *Aliquis.* Item Vid. *Nauci N. 2.* Me noverat nemo magis, quàm is, quem tu neminem putas: *id eſt* quem tu nullius momenti putas. *Cic.*

Nēmŏrālis, is, *com.* le, n. *Mart.* Nēmŏrenſis, is, *com.* ſe, n. Colum. *Lugovni, lugni, Gájni, k-gáju zpadajuchi.* Waldicht, zum luſtvvald gehörig. *Erdei, berekből-való.*

Nēmŏrīvăgus, a, um. Catull. *Gájo-klatni, po gájehſze klatechi.* In Luſt-vvälder herum ſchvveiffend. *Erdőn bújdosó.*

Nemorōſus, a, um. Virg. *Gájaſzt, lugovit, pun gájevy drevjicha.* Sehr vvaldicht, voll holtz. *Erdős, Berkes, ligetes.*

Nempĕ, *Adv.* Cic. *Synon.* Nimirum, Quippe. Scilicèt, Videlicèt. *Najmre, navlaſztito.* Nemlich. *Tudnillik.* 2. apud *eundem* eſt Adv. Confirm. & cum confirmatione reſpondentis. *Sztanovito, doiſzto, iſztinito.* Warlich, Fürvvahr, Freylich. *Bizonyára, Nyilván.* Quid ergo tulit Pompejus? nempe ut quæreretur. *Cic.*

*Nēmus, ŏris, *Cic.* propriè *Gáj veſzelja, ſetanya; lúg.* Ein Luſt- *oder* Spazier-Wald, *Erdő, Berek, liget.* Nemus, ſaltus, lucus & ſilva ab ipſis etiam *claſſicis* paſſim confunduntur, utut aliquâ ratione differe videantur.

*Nēnia, æ, f. Gic. Vid. *Nænia.*

Neo, nes, nēre, nēvi, nētum. (Act.) Ovid. *Predem.* Spinne. *Fonok.*

*Neōcŏrus, i, m. Firmic. Vid. *Æditimus, Campanarius N. 2.*

Nĕŏgămus, i, m. *Mlado-ſenya.* r. Neu-Verlobter, der erſt in die Ehe getretten *új házas.*

*Neŏmēnĭa, æ, f. Hieron Vid. *Novilunium.*

*Neŏnymphus, i, m. *Novi zaruchnik.* Neuer Bräutigam. *új vő-Legény.*

*Nĕŏphȳtus, i, m. *Novák, novo-rodyen, ztopram poſzadyen, ſztopram nakaj vzet ali poſztavlyen.* r. Neuling, friſch gepflantzet, erſt zu etvvas ervvählt, geſetzt. *újonnan ſzületett.* Transl. *Novo-kerſztyen.* Neugetaufft. *újonnan kereſzteltt.*

*Nĕōtĕrĭcus, a, um, Aurel. Vict. Vid. *Juvenis Adj. Recens.*

Nĕpa, æ, f. Gic. V. *Scorpius.*

Nĕparcus, a, um, Plaut. V. *Liberalis* N. 4.

*Nĕphralgĭa, æ, f. Medic. V. *Nephritis.*

*Nĕphrĭtĭcus, a, um, Medic. *Legyo-bolen, Boleſztan na bubrekeh, k-boli bubrekov zpadajúchi.* Kranck an Lenden, *oder* Nieren, zum Nieren-Weh, *oder* Grieſs gehörig. *Veséje fájó, veséje fájóhoz-való.*

*Nĕphrītis, ĭdis, f. Medic. *Bubreko-bolya; Bòl, Vusganye Bubrekov.* s. Nieren-Weh, r. Grieſs, e. Anzündung der Nieren. *Vesék fájdalma, veſe fájás, vese felgyúladás.* Vid. etiam *Lumbago.*

*Nĕphros, i, m. *Bubrek.* e. Nieren. *Veſe.* Vid. *Renes.*

*Nĕphrŏtŏmĭa, æ, f. *Izrezanye kamencza iz bubrekov.* r. Stein-Schnitt aus der Nieren. *Veséből kővetsték kivágása.*

Nĕpos, ōtis, m. *Cic.* Ex Filio vel Filia natus. *Vnuk.* r. Enckel, s. Enckels-Kind. *Unoka, Onoka.* Nepos ex filia. *Vnuk, kcherinzki ſzin.* s. Tochter-Kind, r. Tochter-Sohn. *Leányom gyermeke, Leányom fia.* More Italorum: Nepos ex Fratre, *melius Latinè* Fratris filius. *Bratich, Szinovacz, Bratov ſzìn.* r. Des Bruders-Sohn. *Bátyám* vagy *ötsém fia.* Nepos ex ſorore: *melius latinè* Sororis filius. *Szeſztrich, ſzeſztrin ſzin.* r. Der Schvveſter Sohn. *Néném* vagy *hugom fia.* 2 Nepotes *apud Horat.* Vid. *Poſteri, Poſteritas.* 3 Transl. V. *Prodigus.* Nepos in patrimonio ſuo. Gic. *Raſzipnik otchinſztva ſzvojega.* Der ſein Erbſchafft verthut. *őstől maradtt jószagnak eltékozlója.*

Nĕpōtālis, is, *com.* le, n. Ammian. V. *Prodigus, Intemperans, Vorax.*

Nĕpōtātus, ûs, m. Plin. V. *Prodigitas, Intemperantia, Helluatio, Voracitas, Voratio.*

Nĕpōtīnus, a, um, Sveton. V. *Nepotalis.*

Nĕpōtor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Senec. *Synon.* Prodigè, luxuriosè vivo. V. *Diſſipo, Heluor.*

Nĕpōtŭlus, i, m. Plaut. *Vnuchich.* Kleiner Enckel. *Unokátska.*

Neptĭcŭla, æ, f. Symmach. *Vnuchicza.* Junges Enecklein, s. Kinds-Töchterlein. *Leány unokátska.*

Neptis, is, f. Gic. *Vnuka.* s. Encklein, Enencklein, e. Kinds-Tochter, Neffin. *Leány unoka.*

Nepţūnus, i, m. *Cic.* Saturni & Opis filius, Tridentem pro ſceptro gerens. *Bòg morja y oſztáleb Vòd.* r. Meer-Gott, Waſſer-Gott. *Tengernek és más vizeknek Iſtene.* Hinc Neptūnĭus, a, um, *Cic.* & Neptūnālis, is, *com.* le, n. *Varr.* Ad Neptunum ſpectans: *ut* Neptunalia feſta. *Varr.*

Nĕpūrus, a, um, Feſt. V. *Impurus.*

Nēquà,

Nēquà, *Adverbialiter* Cic. *Synon.* Nequâ viâ, ne per aliquem locum. *Da nikud, dakud nè.* Das nirgend durch. *Hogy ne valamerre.* 2 apud Virg. *pro* ne aliqua ratione.

Nēquam, *oms.* Nom. *indeclin.* Nequior, nequiſſimus. Cic. V. *Prodigus, nauci N.* 2. *Inutilis, Improbus, Impurus, Intemperans, Laſcivus, Doloſus.* 2 transfertur etiam ad alia, *ut* nequam Liber. *Ovid.*

Nēquando, *Adv. Temp.* Cic. *Da gda nè, Da kada nè, Da ni kâd.* Das nicht etvvan. *Ne valaha.*

Nēquāquam, *Adv.* Cic. *Synon.* Minimè, nullo pacto, nulla ex parte. *Nikak, zevſzema nikak, pod nijeden náchin.* Gar nicht, mit nichten, durchaus nicht, auf keine Weis. *Semmiképen nem.*

Nĕquĕ, *Conj. Disjunct.* Cic. *Niti, ni. Takai ni.* Weder, noch, auch nicht. *Sem - nem.* Neque ego, neque tu. Cic. *Niti ja, niti ti.* Weder ich, noch du. *Sem én, ſem te.* Neque enim, neque verò audiendi ſunt, qui &c. *Cic.*

Nĕquĕ dum Cic. Vid. Nec *N.* 4.

Nĕqueo, is, ire, īvi, & ĭi, ītum. *apud alios* nequĭtum *ab* eo, ĭtum. [Neu. *Anom.*) Cic. *Nemorem.* Nicht könne, nicht möge. *Nem lehet, tőlem, nem tehetem.* Fut. nequibo *pro* nequeam. *Lucr.* Partic. nequiens, nequeuntis, *Auſon.* Paſſivè *imperſon.* nequitur *pro* non poteſt. *Salluſt.* nequitum *pro* non potuit. *Pacuv.*

Nēquicquam, *vel* nēquidquam, *Adv.* Cic. V. *Fruſtrà.* 2. apud *eundem* ſed rariùs, Vid. *nihil, non.* Secernere â corpore animum, nequicquam aliud eſt, quàm emori diſcere. *Cic. 1. Tuſcul. c.* 22.

Nēquis, nequa, nequod, *vel* nequid (*Anom.*) Cic. *Da nebi gdo, kî, ali koi; Da nijeden, Da niſche, Da nitko.* Das nicht vver, das nicht einer, das nicht jemand, das niemand, das keiner. *Hogy valaki ne, hogy ſenki ne.*

Nēquĭtĕr, *Adv.* Cic. V. *Prodigè, Inutiliter, Intemperanter, Ineptè.* 2. apud Liv. V. *Malitiosè N.* 1. & 2. *Improbè, Malè* N. 1. *Laſcivè.* nequiùs: *Liv.* nequiſſimè: *Plin.*

Nēquĭtĭa, æ, f. *Cic.* nequities, ēi, f. Horat. 1. V. *Prodigitas, Inutilitas, Intemperantia, Ineptia.* 2 apud *Ovid.* Vid. *Malitia, Improbitas, Impudentia, Impuritas, Laſcivia.* Feneſtram pateſacere ad nequitiam. Terent. *Kômu prilику dati na zlo chinenye.* Einem Gelegenheit machen zu denen Übelthaten. *Valakinek a' roſzſzra alkalmatosságot adni.*

Nēquĭtùs, *Adv.* Feſt. V. *Nequiter.*

Nervĭa, æ, f. *Non.* nervĭum, ii, n. *Varr.* Magis tamen in uſu eſt *Plur.* utriuſque. *Iz file, ali iz chrêva ſztruna.* e. Nerven-*oder* Darm Saite. *Inbol-vagy bélből-való hur.* Vid. *Chorda.*

Nervĭcus, a, um. (*ali legunt.* * Nēurĭcus & *fortaſſe rectiùs.*) Vitruv. *Bolen* ali *Boleſztan vu bélth ſilah.* An den Nerven kranck, gichtbrüchig. *Inai fájó.*

Nervīnus, a, um. Medic. *Sitni, bélim ſilam ſzliſſajuchi.* Den Nerven gehörig. *Inakhoz-való.*

Nervōsè, *Adv.* Cic. *Krepno, mochno.* Kräfftiglich, gevvaltig. *Vaſtagon.* Vid. *Firmè, Fortiter.*

Nervōsĭtas, atis, f. Plin. V. *Vires, Fortitudo, Firmitas, Robur N.* 2.

Nervōſus, a, um, Plin. *Silav, Silaſzt.* Adericht, viel und ſtarcke Nerven habend. *Inas.* 2 Transl. apud *Cic.* ídque uſitatius V. *Validus, Firmus N.* 1. *Fortis, Roboroſus.* Idem eſto judicium de *Derivatis.*

Nervŭlus, i, m. (Dim.) Cic. *Silicza.* s. Spann-Aederlein. *Inatska, Idegetske.*

Nervus, i, m. Cic. *Sila béla prez kervi, krépno-Sila.* e. Spann - Ader, Senn - Ader, Nerve. *In, ideg.* 2. Meton. & Transl. *apud eundem* Vid. *Robur N.* 2. *Vires, Fortitudo, Firmitas.* Omnes nervos intendere, Contendere omnibus nervis, *vel* omnes nervos. Cic. *Z vſzum marlivoſztjum kaj chiniti,* ali *vſzu moch y jakoſzt vu kakvom dugovanyu izkazati, y kakti na pomoch dozvati.* Alle Krafft in einer Sach anvvenden. *Minden erejével rajta lenni.* 3 Vid. *Chorda, nervia.* Cic. 4 V. *Amentum, Chorda arcûs.* Virg.

Neſcienter, *Adv.* Prudent. V. *Inſcienter.*

Neſcientia, æ, f. Claud. Mamert. V. *Inſcientia, Ignorantia.*

Neſcio, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Cic. V. *Ignoro N.* 1. 2 neſcio te *pro* non noſco Plaut. *Nepoznam te.* Ich kenne dich nicht. *Nem ismérlek.* Vid. *Ignoro N.* 2.

Neſcītus, a, um, *Adject. ex Particip.* Sidon. V. *Ignoratus, Inſcitus N.* 1.

Neſcius, a, um. Cic. *Neznajuch, neumitan, neviſztovit, neviſzt.* Unvviſſend. *Nem tudó, Tudatlan.* Vid. *Ignarus N.* 1. 2 Paſſivè apud Plaut. *Neznan, nezpoznan.* Unbevvuſt, unbekandt. *Nem tudatott, nem ismértetett.* Vid. *Ignoratus, Ignarus N.* 2.

*Neſtŏ-

*Neſsŏtrŏphīum, ii, n. Golum. *Paßnik, ogradya, gdeſze racze zaperte hráne y poſzu.* r. Endten-Stall, *oder* Endten-Weid. *Rétze tartó bely.*

*Neſtŏr, ŏris, m. *Ovid.* Filius Nelei & Gloridis, Rex Pyli in Peloponneſo. Vir erat apud Græcos ſingularis eloquentiæ, exquiſitæ prudentiæ, magníque judicii, ætatem vixit ſolito longiorem. Hinc *Appellativè* accipitur *pro* Homine valde prudente & eloquente. *ità Homerus.*

Nētrix, īcis, f. *Prelya.* e. Spinnerin. *Fonó Aſzſzony.*

Nētus, ûs, m. *Predenye.* Das Spinnen. *Fonás.*

Nēu, *â* neve *per Apocopen deductum.* Vid. *nec N. 1. neque.* neu ſe, neu alium, Jul. Cæſ. *Niti ſzebe niti drugoga.* Weder ſich, vveder einen anderen. *Sem magát, ſem máſt.* 2 Vid. *nec N. 5.* ità Virg.

Nēve, *Conj. Diuj.* Cic. V. *Neu.*

Nēvŏlo, nēvis, nēvult. *Antiq.* [Neut. *Anom.*) Plaut. V. *Nolo.*

Nēurĭcus, a, um. *id eſt* Contractus, nervos affectos habens. *Vitruv.* Vid. *Nervicus.*

*Nēurŏbăta, *vel* nēurŏbătes, æ, m. Jul. Firm. Vid. *Ludio, Geſtĭcularius, Hiſtrio.*

*Nēurŏlŏgīa, æ, f. *Latinè* Deſcriptio nervorum.

*Nēuroſpaſton, i, n. Aul. Gell. *Igra dreveneh kipov, kojiſze potéſuch, kak dabi ſiveli, giblyu.* Ein Spiel da die Höltzerne Bilder durch heimlich Gedräth *oder* Haare bevvegt vverden; Pollicinell-Docken. *Apró játſzó képek, mellyeket ſinórok által rángatván játſzodtatnak, alakok.*

Nēutĕr, a, um, nēutrīus, *in verſu etiam* neutrius. Cic. *Ni jedan ni drugi: niti ov, niti on: zmed dveh nijeden.* Weder der noch jener; keiner aus beyden. *Egyik ſem.*

Nēutĭquam, *Adv.* Cic. Vid. *Nequaquam.*

Nēutrālis, is, *com.* le, n. Quint. *Ni od jedne, niti od druge ſztrane.* Keines aus beyden, unpartheiſch. *Egyik réſzre ſem tartozó.*

Nēutrō, *Adv.* Liv. *Niti ſzim niti tam: ni na jednu, ni na drugu ſztrán.* Weder auf dieſe, noch auf jene Seite. *Egy felé ſem.*

Nex, nĕcis, f. Cic. *Szilna ſzmert, od drugoga vuchinyena ſzmert, vumorjenye, zaklanye, umor.* Gevvaltiger Todt. r. Todtſchlag. *Erőſzakkal-való halál, halál.*

Nexĭbĭlis, is, *com.* le, n. *Ammian.* Item

Nexĭlis, is, *com.* le, n. Lucret. *Zvezlyiv, vezlyiv.* Bündig. *öſzve-kötheto.*

Nexio, onis, f, Arnob. *Zvezanye, ſzkupvezanye, ſzkup-ſzpravlyanye.* e. Bündung. *Kötögetés, öſzve kötés.*

Nexo, as, are, &c. *Virg.* & nexo, is, ere, nexui, nexum, (Act. Freq.) Priſcian. *Vechkrat Szkupvesem, zvesujem.* Offt bünde, zuſambünde, offt zuſammen knüpffe. *Kötögetem, Foglalgatom.* Vid. *Necto N. 1.*

Nexum, i, n. & nexus, ûs, m. Cic. *Szklopenye, vèz.* e. Schlieſſung, r. Bund. *Kötelesség, kötelezés, öſzve kötés.* Frequentiùs tamen accipitur à Cic. *pro* Obligatione civili.

Nexus, a, um, Cic. *Zvezan, ſzkloplyen.* Verbunden, verhafft. *Kötött, öſzve foglalt.*

Nī, *Conjunct. per Apocopen pro* niſi. Cic. *Akonè.* Wo nicht. *Hogyha nem, hapedig nem.* Jungitur tam *Conjunctivo*, quàm *Indicativo.*

*Nĭcētērĭon, *vel* Niceterium, ii, n. *Juvenalis Interpres*, Præmium, quod victores è collo ſuſpenſum geſtabant: cujuſmodi eſt Torques &c.

Nĭco, is, ere, nīci, nictum, *obſol.* (Act.) Plaut. *Znamenye dajem.* Zeichen gebe. *Jelt adok.* Item V. *Moveo N. 1.* Emoriere ocyus, ſi manu niceris. *Plaut.*

Nĭcōtiāna, æ, f. (à *Nicotio* Regis Galliæ Conſiliario dicta *herba*) Hiſtor. *Dubán*, peregr. *Tobák.* r. Toback, s. Wund-Kraut. *Tobák.*

Nictātio, onis, f. Plin. *Zlochima miganye, namigavanye.* Das Wincken der Augen. *Pillogatás, Hunyorgatás.*

Nicto, as, are, avi, atum, (Neu. *Freq. â* niveo *verbo inuſitato.*) *Plaut.* nictor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Plin. *Zlochima dájem znamenye, Migam, namigávam.* Mit den Augen Wincke, *oder* Zeichen gebe. *Pillogatok, Hunyorgatok, ſzememmel jelt adok.*

Nicto, is, ĕre, (Neu.) *Ennius* apud Feſt. *Lájem, chevkam kakti kopov peſz, kada zajcza* &c. *chuti, diſſi.* Belle vvie ein Spür-Hund, *Kutya módon blúzlogetem, nyomozom.*

Nictus, ûs, m. Feſt. Vid. *Nictatio.*

Nīdāmentum, i, n. Plaut. *Gnyézdo.* s. Neſt. *Féſzek.*

Nideo, es, ere, nīdui (Neu. *obſol.* Renideo *uſitatius*) Vid. *niteo. 2 Po ſzmradu ali oſzmodyenyu, ali po kubi diſſim.* Schmecke nach einem gebrendten Ding, rieche nach Speiſen. *égett ſzagú vagyok.*

Nīdĭcus, a, um, *Varro.* Ad nidum pertinens.

Nīdĭfĭcĭum, ii, n. Apul. *Gnyèzd napravlyanye, Gnyézdenye.* Das neſten. *Féſzek-rakás, tſinálás.*

Nīdĭfĭco, as, are, avi, atum, (Activ.) Colum.

Gnyézdimſze, Gnyézdo-napravlyam. Niſte, Neſt mache. *Féſzket-rakok.*

Nīdĭfĭcus, a, um, Senec. *Gnyézdo - chinétchi.* Neſt machend. *Féſzek-rakó.*

Nīdor, ōris, m. Cic. *Duha po ſzmrádu, ali oſzmojenyu, ali po kubi y jeſztvinah; duha nepovolyna.* r. Küchen-Geruch, Geſchmack eines gebrendten Dings. *égett ſzag, ſültt étek ſzag.*

Nīdŭlor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Aul. Gell. Vide *Nidifico.*

Nīdŭlus, i, m. Cic. *Gnyézdiche.* s. Neſtlein. *Féſzketíke.*

Nīdus, i, m. Cic. Vid. *Nidamentum.*

Nīgellus, a, um, Varr. *Pochern, malo chern, prichern.* Schvvärtzlicht. *Feketétske, barna.*

Nīger, a, um, Cic. *Chern, vran.* Schvvartz. *Fekete.* 2 apud *eundem* Transl. V. *Malus. Nauci N.* 2. *Doloſus, infidelis, falſus, falſidicus, falſificus.* Nigrô *vel* atrô calculô notatus: *id eſt* malè apud aliquem deſcriptus, malè audiens, malam famam habens.

Nīgrans, antis, om. Virg. *Chern, chernkaſzt,* Schvvàrtz. *Feketéllő.*

Nīgīna, æ, f. *Plin.* Herba tribus foliis intubaceis, applicata cicatrices ad colorem reducit.

Nīgrātus, a, um, Tertull. *Pochernyen,* Geſchvvärtzet. *Meg-feketített.*

Nīgrēdo, ĭnis, f. Apul. *Chernína.* e. Schvvärtze, *Feketeség.*

Nīgrĕfăcio, is, ere, ēci, actum, *Obſol.* (Activ.) *Chérnim, cherno-chinim.* Schvvartz mache. *Meg-feketítem.*

Nīgrĕfīo, is, fĕri, actus ſum, (Neutro-Paſs.) *Accius.* & Nīgreſco, is, ere, (Neu. *Inch.*) Virg. *Chern bívam.* Schvvartz vverde, *Meg-feketűlök.*

Nīgreo, es, ere, ui [Neu.) Pacuv. *Chern jeſzem, Chernimſze.* Schvvartz bin, *Fekete vagyok.*

Nīgrĭco, as, are, avi, atum, (Neu.) Plin. *Nachern jeſzem, maloſze chernim.* Ich bin ſchvvärtzlicht. *Feketéllem.*

Nīgrĭcŏlor, ōris, *om.* Solin. *Cherno-farb, Cherno-bojan.* Schvvartz-färbig. *Fekete ſzínű.*

Nīgrĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Marcell. empir. V. *Nigrefacio.*

Nīgrĭtĭa, æ, f. *Plin.* nigrities, iēi, f. *Cels.* & nigrĭtūdo, ĭnis, f. *Plin.* Vid. *nigredo.*

Nīgro, as, are, avi, atum, [Neu.) Lucr. V. *nigreo.* 2 Activè V. *Nigrefacio.* Stat.

Nĭgror, ōris, m. Cic. Vide *Nigredo.*

Nīhĭl, *Indeclin.* Cic. *nikaj, niſt, niſto, niſtar, niſs.* Nichts. *Semmi.* neque nihil. Terent. *Je nekaj.* Es iſt etvvas. *Van valami.* Nihil dum Cic. *Joſcse nikaj.* Noch nichts, *Még ſemmi.*

Nīhĭlĭfăcio, is, ere, eci, actum, (Act.) & nĭhĭlĭæſtĭmo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Za nikaj dersim.* Nicht achte, verachte. *Semminek-tartom.*

Nihilipendo, is, ere, pendi, enſum, (Activ.) Plaut. *idem.* Et ſic etiam alia componi poſſunt.

Nihilnon, Liv. *Vſze.* Alles. *Minden.*

Nīhĭlōmĭnŭs, *Cic.* nĭhĭlō sēcĭŭs, *Terent.* Conjuguntur vulgo per modum Adverbii. *Niſtarmanye, niſtarnemanye, pod punoma, véndar.* Nichts deſtovveniger, *oder* minder, gleich vvohl. *A' hijával, a' miatt.*

Nĭhĭlum, i, n. Cic. *Niſtar, nikaj, niſt, kaj nikaj nè.* Das nichts iſt, nichts. *A'mi nintſen, ſemmi.* Minus nihilô eſt. Terent. *Jeſzt menye, nego niſt.* Iſt vveniger als nichts. *Semminél kevéſebb,* Homo nihili. *Cic.* Vid. *Nauci N.* 2.

Nīl, *per ſyncop.* Nepos. V. *Nihil.*

Nīlum, n. *per ſyncop.* Lucr. V. *nihilum.*

Nimbātus, a, um: *pro* Faſciâ ligatus, *vel, ut alii interpretantur,* unguentô perfuſus, illitus. *Z-nachelnyákom,* vulgo *z-fizérom, ali z-drugem povojczem zavezan ali nakinchen.* Mit einer Stirn-Binden, *oder* ſonſten mit einem Band verbunden *oder* gezieret. *Homlok elővel* vagy *egyéb kőtővel kőtött,* vagy *tzifrázott.* Item *Z-diſſéchum maſztjum namazan, ali polean.* Mit vvohlriechender Salbe begoſſen. *Illatos kenettel meg-kent* vagy *öntetett.*

Nimbĭfĕr, ĕra, erum. *Ovid.* Ferens nimbos.

Nimbōſus, a, um, Virg. *Vihren, vihraſzt, desgyen, pun desgya nagloga.* Ungeſtüm, regneriſch. *Zápor esős.*

Nimbus, i, m. Cic. *Viher, Desgy z-vetrom, Nagel desgy.* Ein ſchnellér Schlag- *oder* Platz-Regen. *Zápor esső.* 2. apud *Virg.* Sed rariùs pro *Nube* accipitur. 3. Transl. apud *Cic.* pro quavis ſubita & repentina calamitate, & Infortunitate. 4. apud *Valer. max.* pro qualibet denſa & ſubita ſparſione, vel multitudine, quæ in modum nimbi, aut procellæ ingruit. 5 *Meton.* Vid. *Ventus.* ita Virg. 6. apud Arnob. *Nachelnyak, Inache Fizèr ali Fizir.* e. Stirnbinde, s. Stirnband. *Homlok elő, homlok kőtő.*

Nĭmĭè,

Digitalizirao Google

Nĭmĭè, *Adv.* Macrob. *Prevech, kruto jako, prejáko, odvisse, velle jako, vissze reda.* Gar zu viel, gar ſehr. *Igen, Felettébb, Felette igen.* Vid. *Immodicè, immoderatè.*

Nimiĕtas, atis, f. Colum. V. *Immoderatio, Redundantia, Superfluitas.*

Nĭmĭŏ, *Adverbialiter* Plaut. V. *nimiè, valde.*

Nimĭŏpĕrĕ, *Cic.* Vid. *nimiè, Immodicè, valde.*

Nimiŏ plus. Cic. V. *Immodicè, Immoderatè.*

Nĭmĭrum, *Adv.* Cic. Vid. *Nempe N.* 1.

Nĭmis, *Adv.* Cic. Vid. *Nimiè.*

Nĭmĭm, *Adv.* Cic. V. *Nimiè.*

Nĭmĭus, a, um, Cic. *Prevechni, odvißni.* Uberflüſſig, zu viel. *Felettébb-való.* Vid. *Immodicus, Immoderatus.*

Ningit, ningebat, ninxit, *Impers.* (*Ab obſol.*

Ninguo, *vel* Ningo, is, ĕre, ninxi, *pro* ningit, *Apul. Neu.*) Virg. *Szneſi, Szněg ide.* Es Schneyet. *Hóúl-eſik, Hó módra eſik, havaz.*

Ningor, oris, m. Apul. *Szneſno vrémě,* e. Schneyens-Zeit. *Havas idő.*

Ninguĭdus, a, um, Auſon. *Szneſen, pun ſzněga.* Schneyicht, voll Schnee. *Havas, Hóbéeſte, hóval-teli.*

Ninguis, is, f. *Obſolet.* Lucr. V. *Nix.*

Ningŭlus, a, um. *Obſolet.* Enn. apud Feſt. V. *Nullus, nemo.*

* Ninnĭus, ii, m. Parvus equus. Vid. *Hinnulus.*

Nĭſi, *Conj.* Cic. 1. V. *Ni.* 2 Vid. *Praterquam.* 3 Vid. *Duntaxat, Tantùm.* niſi quòd: niſi fortè: niſi verò: *hucuſque Cic.*

Nīſus, ûs, m. Cic. *Terſzenye, naſztojenye.* e. Unterſtehung, des Fleiſs Anvvendung. *Igyekezés ſzándék, erőlkődés.* Vid. *Conamentum.*

Nīſus, i, m. Virg. *Kraguly.* r. Sparber. *Karoly madár.* Erat hoc nomine Rex Megarenſium in avem mutatus.

Nĭtĕdŭla, æ, f. Cic. *Polyſzki miſſek.* Eine kleine Feld-Maus. *Mezei egeretske.* Item V. *Cicindela.*

Nĭtĕfăcio, is, ere, ēci, actum, (Act.) *Gell.* nitidum facio. V. *Nitido.*

Nĭtēla, *vel* nitella æ, f. Solin. *Zlata iſzkricza, ſzvetli prah.* Glantzend Gold-Körnlein. *Fénylő morſalék, ſzikra.* Item V. *Nitor.* 2. apud Mart. V. *Nitedula.* 3 *Práh zklmſze orusje &c. gladi, ſzvetli.* peregr. *Paléra.* s. Pallier-Pulver, ſo das Gevvehr &c. gläntzend macht. *Pallérozó por.*

Nĭtēlĭnus, a, um. *Plin.* Ad nitelam animal. ſpectans; vel eidem ſimilis. *Cherlenkaſzt.* Rötlicht. *Vereſellő, Tſillámló.*

Nĭteo, es, ere, nĭtui, (Neu.) Cic. *Szvetimſze, Leſchimſze, ſziam: ſznaſen,* ali *Chiſzt ſzem.* Scheine, gleiſſe, glantze, ſchimmere; ſchön, ſauber bin. *Tündöklöm, fénylem, tiſztá vagyok.* Transl. Oratio nitet, *pro* exculta, expolita eſt. *Cic.* nitent oratores, *pro* florent, celebres ſunt. *Vellej.*

Nĭteſco, is, ere, (Neu. *Inch.*) Cic. *Pochinyamſze ſzvetiti, leſchiti, chiſzt y ſznaſen biti.* Anfange zu ſcheinen, glantzen, und ſauber ſeyn. *Fényleni, tündökleni kezdek, tiſzta leſzek.*

Nītĭbundus, a, um, Aul. Gell. *Jakoſze terſzechi.* Sich unterſtehend. *Igen igyekező.*

Nītĭdè, *Adv.* Plaut. *Szvetlo, leſchivo, jaſzno, ſznáſno, Chiſzto.* Gläntzlich, ſcheinlich, rein, ſäuberlich. *Fényeſen, tiſztán.*

Nĭtĭdĭtas, atis, f. Accius apud Non. Vid. *Nitor.*

Nitidiuſcŭlè, *Adv.* (Diminut.) Plaut. *Naſzvétlo, nekaj ſzvetlo, chiſzto, ſznaſno.* Etvvas gläntzlich, ſcheinlich, rein, ſauber. *Fényeſetskén, tiſztátskán, ſzépetskén.*

Nitidiuſcŭlus, a, um, Plaut. *Nekaj chiſzt, ſznaſen, priſzvetel.* Etvvas reinlicht, etvvas glantzend. *Tiſztátska, fényeſetske.*

Nĭtĭdo, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Szvetlim, chiſztim, ſznáſim.* Gläntzend mache, hell mache, ſäubere, ausbutze. *Fényeſitem, tiſztítom, pallérozom.*

Nĭtĭdus, a, um, Cic. *Szvetel, chiſzt, ſznaſen, jaſzen, lép.* Gleiſſend, glantzend, reinlich, ſauber, ſchön, aufgebutzt. *Tündöklő, tiſzta, ſzép.* 2 Transl. Jumenta nitida, *pro* Pingvia. *Horat.* nitida verba: *id eſt*: Ornata, culta, elegantia. *Cic.* Homo nitidus, *pro* Urbanus. *Horat.*

Nītor, oris, m. Cic. *Szvetlina, leſchina, léſzk, ſznága, chiſztina.* r. Glantz, Schein, e. Säuberkeit, Reinigkeit. *Fénylés, tündöklés, tiſztítás.* 2. Transl. accipitur. *pro* vitæ cultu, orationis ornatu: *Cic.*

Nītor, ĕris, nīti, nīxus, *vel* nīſus ſum. (Depon.) Cic. *Terſzimſze, naſztoim.* Unterſtehe, mich untervvinde, ſtrebe, mich befleiſſe. *Igyekezem.* Vid. *Conor.* 2 V. *Incubo N.* 1. *Innitor.* Haſtâ *vel* In haſta niti: *pro* incumbere, fulciri, firmari, ſuſtentari. *Virg.* Transl. etiam ad Incorporea. *Oſztavlyam na kôga, uſſamſze, zanaſſamſze.* Mich verlaſſe auf einen, gründe, hoffe. *Valakiben bízom, valakihez folyamodom.* Conſiliô alicujus niti. Cic. *Vu tolnach y navuk kojega uſſatiſze*, ali *oſztaviti: Puſztitiſze y zanaſſati na tugyi navuk.*

Digitalizirao Google

Sich auf eines Rath verlaſſen. *Valaki tanátsába bízni.*

Nĭtrārĭa, æ, f. Plin. *Ruda*, ali *Jama ſzanitra*, ali *ſzalnitra*. e. Salpeter-Grube, *Salétrom verem.*

Nĭtrātus, a, um, Mart. *Szanitren, ſzalnitrom nachinyen*, ali *zmeſſan*. Salpeteriſch, geſalpetert. *Salétromos.*

Nĭtrōſus, a, um, Plin. *Jako ſzalnitren, pun ſzanitra*. Voll Salpeter. *Sok ſalétromos, ſalétrommal teli.*

Nĭtrum, i, n. Plin. *Zemelyſzka ſzòl, ſzalniter, ſzòlnitra*. r. Salniter, Salpeter. *Salétrom.*

Nĭvālis, is, *com.* le, n. *Cic.* nīvārius, a, um, Mart. *Szneſen, k-ſznegu zpadajuchi.* Schneyicht, zum Schnee gehörig. *Havi, hóból-való.*

Nĭvātus, a, um, Sveton. *V-ſznegu hladyen.* Im Schnee gekühlet. *Hóban hidegĭtett.*

Nĭvĕ, *Compos. ex* ni & ve. Plaut. V. *ni.*

Nīveo, es &c. *Inuſitatum.* Vid. *Conniveo*, quod in uſu eſt.

Nĭveo, es, ere, nivui: *vel* Nĭvo, is, ere, nīvi (Neu. *obſol.*) Pacuv. *idem ac vetuſtum* Ningo, *vel* ninguo: V. *ningit.*

Nĭveſco, is, ere, (Inch.) Tertull. Vid. *Albeſco.*

Nĭvĕus, a, um, Aut. ad Her. V. *Nivalis.* 2 apud *Virg.* Metalepticè. *Bél kakti ſznèg.* Schnee-vveiſs. *Fejér mint a' hó.* Vid. *Albus N.* 1. *Candidus N.* 1.

Nĭvōſus, a, um, Liv. V. *Ningvidus.*

Nix, nĭvis, f. Cic. *Sznèg.* r. Schnee. *Hó.* Transl. apud *Horat.* Nives capitis. *Szedine.* Graue Haar. *ŏſzség.* Vid. *Canities.* Sub nive quod tegitur, cùm nix perit, omne videtur. *Prov. Metaphoricum.*

Lácze gledech je ſzi ſzvetecz,
Arje lépo tvé derſanye:
Z-nútra pakſzi merzek tepecz,
Dojde negda vſzem na znanye.

Kein Faden iſt ſo rein geſponnen,
Er kommt endlich an die Sonnen,
Nem léſzſz ſoha úgy el-rejtve;
Hogy légy mindenkor bé-fedve.

Nīxor, aris, ari, ātus ſum. (Dep.) Lucr. Vid. *Nitor.*

Nīxus, ûs, m. Quinctil. V. *Conamen, Molimen.* Apud *Gell.* autem ſpeciatim *Porodyenye, Materinzko ou porodu terſzenye y trùd.* Das Gebähren, e. Mutter-Angſt bey der Gebuhrt. *Szülés, ſzülé ben igyekezet.*

*No, nas, nāre, nāvi, nātum, [Neu.] Cic. *Plávam, Plivam.* Schvvimme. *úſzok.* Nare ſine cortice. *Prov. Metaphoricum* Horatii. *Znati kaj iz ſzamoga ſzebe: kaj prez tugye pomochi vuchiniti.* Etvvas von ſich ſelbſten vviſſen: etvvas ohne Beyhülff eines anderen thun. *Maga magának elegendŏ lenni: Más ſegĕtſége nélkül valamit tſelekedni.*

Nōbĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Plemenit, glaſzovito-rodyen.* Edel, vvohl-gebohren. *Nemes. Synon.* Nobili, ſummo genere natus; nobili, ſummô, equeſtri, honeſtô locô natus; Clariſſimô Patre, amplâ & honeſtâ familiâ natus, genitus; ſtirpe antiquiſſimâ ortus; Regali ſanguine creatus; Proſapiâ generosâ profectus; non ignobilis, non obſcurus; In veteri dignitate, fortunáque natus &c. *ità Cic. aliſque.* 2 apud *Liv.* Nobilis, is, m. *abſolutè pro* viro nobili. 3 *apud Cic.* Vid. *Egregius, Celeber, Clarus N.* 2. *Excellens, Famoſus N.* 1. *& 2. Inſignis N.* 2. Nobilis Rhetor Iſocrates, h. e. Excellens, celebris. *Cic.* Nobile ſcortum, *id eſt* Famoſum, inſigne, ſingulariter nequam, *Liv.*

Nōbĭlĭtas, atis, f. Cic. *Synon.* Claritas, Antiquitas, Dignitas, Excellentia generis; Amplitudo nominis; vetuſtas familiæ, *Plemenſchina, Plemenitoſzt, Plemenſztvo.* Edler Stand, edle Art. *Nemeſség.* 2 apud *Liv.* Nobilitas *pro* Collectione nobilium hominum. *Plemenitaſzi, Plemeniti Lyudi.* r. Adel, Edle Leuth. *Nemes emberek.* 3 in genere apud *Cic.* Vid. *Claritas N.* 2. *Celebritas N.* 2. *Excellentia, Bonitas.*

Nobĭlĭter, *Adv.* Plin. *Plemenito, glaſzovito, verlo, goſzpodzki.* Adelich, berühmter Weiſe, ſtattlich, herrlich. *Nemeſül, nemeſen.* Vid. *Decorè, Honorabiliter, inſignitè & inſigniter.*

Nōbĭlĭto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Synon.* Nobilem facio, dignitatem addo, decoro. *Plemenitim, plemenitoga chinim.* Adele, Adelich mache, zum Edel-Stand erhebe. *Megnemesítem.* 2 apud *eundem idem ac* notum, celebrem & inſignem facio. V. *Illuſtro.*

Nŏcenter, *Adv.* Colum. *Skodlivo.* Schädlich, *ártalmaſon, vétkeſen.* Vid. *Damnosè.*

Nŏceo, es, ēre nŏcui, nŏcĭtum [Neut.] Cic. *Skódim.* Schade, Beſchädige. *ártok.* Nocere nocti, *id eſt* Cœnam nimis differendo, tempus dormiendi ſibi adimere. *Plaut.*

Nŏcīvus, a, um, Plin. *Skodliv.* Schädlich, *ártalmas.* Vid. *Damnoſus.*

Nocteſcit, ēbat, *Impers.* Gell. *Nochtſze.* Es nachtet. *Eleſtvéledik, éjjeledik.*

Noctĭcŏla, æ, m. *Prudent.* Qui noctem colit.

Noctĭcŏ-

Noctĭcŏlor, ōris, *com.* Auſon. *Nochno-bojen, Temen, Chern.* Dunckel-färbig, ſchvvartz. *Sötét ſzinü, fekete.* Vid. *Ater, niger N.* 1.

Noctĭfĕr, ĕra, erum, Catull. *Nochno-noſz.* Nacht bringend. *éj-hozó.* 2 Subſtantivè apud eundem V, *Veſper, Heſperus.*

Noctĭlūca, æ, f. Varr. V. *Luna N.* 1. *Lucerna N.* 1. *Cicindela*, & quidquid noctu lucet.

Noctĭvăgus, a, um, Virg. *Po nochi ſze klatechi, nochni kláteſs.* Nacht-ſchvvärmend. *éjjel kurityoló, éjjel-bolygó.*

Noctĭvĭdus, a, um, Martian. Capell. *V-nochi vidétchi.* Bey der Nacht ſehend. *éjjel látó.*

Noctĭvĭgĭlus, a, um, Plaut. *Po nochi zkoznujúchi.* Bey der Nacht vvachend, *éjjel vigyázó.*

Noctū, *Ablat. uſitatus pro* nocte. Cic. *Po nochi.* Zu Nacht, bey Nacht. *éjtſzakán, éjjel.* Diu, noctuque Laborare. Cic. *Dan y nòch delati.* Tag und Nacht Arbeiten. *éjjel nappal foglalatoskodni.*

Noctua, æ, f. Varr. *Szova.* e. Nacht-Eul, r. Kautz, Liecht-ſcheuender Vogel. *Bagoly.* Noctuas ferre Athenas, *id eſt:* Eò rem quampiam ferre, ubi maxima ejus eſt copia. *Prov. Ciceronis.*

Noctuābundus, a, um, Cic. *Po nochi hodétchi*, ali *klatechiſze.* Zu Nachts gehend, *oder* herum ſchvveiffend. *éjjel-járó, kóborló.*

Noctuīnus, a, um, Plaut. V. *Glaucus.*

Nocturnus, a, um, *Cic.* Noctĭus, a, um, *Lucr.* Noctturnālis, is, *com.* le, n. Sidon. *Nochni, k-nochi zpadajúchi.* Nächtlich, der nacht gehörig, *éji, éjjeli, éjtſzakai, éjbez-való.* 2 apud *Plaut.* nocturnus, i, m. *ſubſtantivè*: DEus noctis. apud *Stat.* verò V. *Veſper.*

Noctŭvĭgĭlus, a, um, Plaut. V. *Noctivigilus.*

Nŏcŭmentum, i, n. Quint. V. *Damnum.*

Nŏcuus, a, um, Cic. *idem ac* nocens. V. *nocivus.*

Nōdātio, onis, f. Vitruv. *Vuzlanye, vuzlov napravlyanye, zavuzlanye.* e. Knüpffung, Verknüpffung. *Tſomózás, öſzve-tſomózás.*

Nōdĭa, æ, f. *Plin.* Herba *alio nomine* mularis, qua nomæ curantur, pota verò in vino adverſus ſcorpiones eſt efficaciſſima.

Nōdo, as, are, avi, atum, [Act.) Virg. *Vuzlam, vuzle chinim, zavuzlujem.* Knüpffe, verknüpffe. *Tſomózom, öſzve-tſomózom.*

Nōdōsĭtas, atis, f. Auguſt. *Vnoſina vuzlov, vuzlenoſzt.* e Menge der Knöpffen, *oder* Knoten. *Tſomók ſokasága, tſomóſság.* Item V. *Duritas.*

Nōdōſus, a, um, Lucr. *Vuzlaſzt, vuzlat, vuzliv, hergaſzt, pun vuzlov, pun bèrg.* Knöpficht, knörricht, knotigt, voller Knöpffen, voller Knoten. *Tſomós, görtsös, botkos.* Item V. *Durus N.* 1. 2 Transl. apud *Horat.* Vid. *Arduus, difficilis, implicatus, implexus.*

Nōdŭlus, i, m. Plin. *Vuzlek, gumbek, hergicza.* s. Knöpfflein, Knötlein. *Tſomótska, gombotska.*

Nōdus, i, m. Cic. *Vuzel, gumb, berga.* r. Knopff, Knotte. *Tſomó, görts, gomb, botkó.* 2 apud *eundem* Transl. V. *Ænigma N.* 1. *Difficultas N.* 1. Expedire nodum. Cic. *Tesko dugovanye dobro opraviti, na konecz dopelyati.* Eine ſchvvehre Sach richtig machen. *A' bajból kifejteni magát.* Nodus gordius. Curt. *Nerazvezliv vuzel.* Unauflöslicher Knopff. *Kibonthatatlan tſomó.* 2. Metaph. & uſitatiùs V. *Gordius ad ſinem.* Nodum in ſcirpo quærere. *Prov. Metaphoricum* Terentii. *Vuzel na ſzitini iliti ſzitju izkati.* Einen Knopff in ſemſen ſuchen. *Kákán görtsöt kereſni:* Ideſt Metaphoricè. *Vu labkom dugovanyu dvoiti, prevechſze ſzkerbeti, teskochu vu nyem imati, ali chutiti.* In einem leichten Ding zvveiffen, gar zu viel ſorgfältig ſeyn, eine Schvvehrigkeit empfinden. *Könnyü dologban kételkedni, igen gondoskodni, nehézséget érzeni.* 3. Vid. *Vinculum.* ità Cic.

Nŏĕlæ, arum, f. *plur.* Feſt. *Bradavke, koje kozam na poſirakih zvuna gerla raſztu, y viſze.* Die Wärtzlein, ſo den Geiſsen an dem Schlund des Halſes ausvvendig vvachſen und hangen. *Szakák vagy dömöltſök, mellyek a' ketskék torkán nönek és függenek.*

Noēma, ătis, n. Quint. *Zkrovno razmenye jednoga kratkega y ſzpametnoga Zgovora.* Verborgener Verſtand eines Spruchs. *Valami homállyos közmondáſnak értelme.*

Nŏla, æ, f. Quint. *Okrugli Zvonebecz, kakviſze na Konye za ſzankanye poſztavlyaju.* Eine Schelle, Klöcklein. *Tſengetyü, zergö.* 2 Nŏla, æ, f. *Plin.* Civitas Campaniæ.

Nōlentia, æ, f. Tertull. *Nehtenye.* r. Unvvill, Wiedervvill. *Nem akarás.*

Nōlo, non vis, non vult, nollĕ, nōlŭi, *á* non & volo: *Hinc apud veteres* Nevolo, nevis &c. *pro* nolo dicebatur (Neu. *Anom.*) Cic. *Necbu, neebem.* Ich vvill nicht. *Nem akarom.*

Nōluntas, atis, f. Enn. V. *Nolentia.*

Nŏme, es, f. & Nŏmæ, arum, f. *plur.* Plin. V. *Cancroma, Carcinoma, Ulcus.*

Nōmen, ĭnis, n. Cic. *Ime.* r. Name. *Nev, nevezet,*

Digitalizirao Google

nevezet. Item V. *Prænomen, Cognomen, Agnomen.* Nomen alicui imponere, nomine aliquem donare. Cic. *Ime, ali Pridovek kõmu dati.* Einem den Namen geben. *Valakinek nevet adni.* Notus nomine *vel* de nomine. Horat. *Po imenu ali Pridævku znan.* Nach dem Namen beckandt. *Nevérõl iſméretes.* Habere tria nomina. *id eſt* Civem Romanum eſſe, hi enim tria nomina olim gerebant. *Juven.* Dare edere, profiteri nomen ſuum: *pro* offere, addicere ſe militiæ. *Liv.* 2 Vid. *Nobilitas N. 1. & 2. Fama, &c.* 3 Vid. *Cauſa.* Amicitiæ nomine. Cic. *Zbog priatelſztva.* Freuudſchaffts halber. *Barátſágnak ſzine alatt.* Nomine tuo. Cic. *Meſzto tebe.* An Statt deiner. *Te éretted.* Hoc nomine ad te veni. Cic. *Zato, zarad toga,* ali *zbog toga ſzem k-tebi doſſel.* Derenthalben, *oder* um desvvegen bin ich zu dir kommen. *Azért,* vagy *ollyan okból jõttem hozzád.* 4 Nomen *pro* Pecunia credita, *vel* debita. V. *Debitum N. 1.* Neque in tuas Tabulas ullum nomen referes, *id eſt* Nullum debitum, vel nullum Debitoris nomen in tuo libro notabis, ſcribes. *hucuſque Cic.* Optima nomina, non appellando, fiunt mala: *id eſt* Optimi debitores fiunt mali, ſi moneri longiùs negligantur. *Colum.* Nomina facero: *ex mente Ciceronis* Eſt pecuniam mutuam ab altero accipere: *apud Senec. verò* Pecuniam alteri credere. Nomina tranſcribere in alios: *id eſt* pecuniam aliis creditam, & librum, in quo debita ſunt conſcripta, alteri donare, committere, tradere. *Liv.* Expedire, Solvere, Liberare nomina. Cic. *Duge naplatiti.* e. Schulden bezahlen. *Adóſságait mog-ſzetni.* Exigere nomina. Cic. *Duge terjati.* e. Schulden einfodern, einziehen. *Megkérni az adóſságot.* Ratio autem horum eſt, quia Nomina Creditorum & Debitorum, uti & quantitas debiti vel Crediti in libris ad id deſtinatis notari ſolent.

Nõmenclātio, onis, f. Cic. Nomenclātūra, æ, f. Plin. *Imenuvanye, Povedanye Imèn.* e. Nennung, Benennung, Benahmſung, Erzehlung der Nahmen. *Nevezés, Nevèn nevezés, Neveknek ſzámlálása.*

Nomenclātor, oris, m. *Cic.* Nomencŭlātor oris, m. Mart. *Imenovnik, imenuvavecz, po imenu zovecz.* r. Nenner, Namſer. *Nevèn nevezõ, neveket elõ-ſzámláló.*

Nõmĭnābĭlis, is, *com.* le, n. *Imenuvlyiv.* Nennbar. *Nevezhetõ.*

Nõmĭnālia, ium, *plur.* n. Tertull. *Godovni dan.* r. Namens-Tag. *Neve napja.*

Nõmĭnālis, is, *com.* le, n, Varro. *Imenovni.* Zum Nahmen gehörig. *Névhez-való.*

Nominālĭter, *Adv.* Arnob. *Po imenu, z-imenom.* Dem Nahmen nach, nahmentlich. *Név ſzerint.*

Nõmĭnātim, *Adv.* Cic. V. *Nominaliter.* Item apud eundem: *Navlaſztito, vuprav, vu glavu.* Eigentlich, ſonderlich. *Kiváltképen, nevezeteſen, fõképen.*

Nominātio, onis, f. Cic. V. *Nomenclatio, Appellatio N. 1.*

Nõmĭnātīvus, a, um, Varr. *Imenovit, Imenujuch.* Nennend. *Nevezõ.*

Nõmĭnātor, oris, m. Vid. *Nomenclator.*

Nomĭnĕtĕnus, *Adverbialiter,* Tacit. V. *Nominaliter.*

Nomĭnĭto, as, are, avi, atum, (Act. *Frequ.*) Lucr. *Guſztokrat imenujem.* Offt nenne. *Nevezdegelem.*

Nõmĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Synon.* Appello, nuncupo, nomen impono, voco. *Imenujem.* Nenne, Namſe. *Nevezem.*

Nõn, *Adv.* Cic. *Nè, ni.* Nicht. Nem. Nihil non tibi debeo: *pro* Omnia tibi debeo. *Ovid.* Non modò: *pro* non ſolùm. *Cic.* Vid. *nedum N. 2.* non ſcelus? *pro* non ne ſcelus? *Cic.* non poſſum non facere: *vel* non poſſum quin faciam. Cic. *Moram rauno tak ali tò vuchiniti: Nemorem nikak drugach vuchiniti.* Ich muſs eben alſo *oder* dieſes thun: ich kan nicht anderſt thun. *Lehetetlen éntõlem hogy másképen tſelekedjem.* Non unus: *id eſt* plures. *Cic.* Non, non hoc tibi ſic abibit: *pro* omnino non, profectò non. *Catull.* Non ità, non quòd, non quò, non ut, non verò, non niſi &c. *eleganter uſus eſt Cic.*

Nõnæ, arum, f. plur. *Cic.* Dies eſt ſeptimus Menſis Martii, Maji, Julii, Octobris; in reliquis verò dies quintus; ideo *nonæ* dictus, quia à die quinta vel ſeptima menſis incluſivè, uſque, ad *Idus*, id eſt uſque ad diem 13 vel 15 incluſivè, *novem* dies numerantur. *ità Varro.*

Nõnāgēnārĭus, a, um, Plin. *Devetdeſzeto-letni, devetdeſzetni.* Neuntzig-Jährig, neuntzigſte Zahl habend. *Kilentzven eſztendõs, kilentzvenes.*

Nõnāgēni, æ, a, Plin. *Devetdeſzet y pak devetdeſzet; po devetdeſzet.* Je neunzig und neunzig. *Kilentzvenen-kilentzvenen.*

Nõnāge-

Nōnāgēsĭmus, a, um, Cic. *Devedeſzeti.* Der neunzigſte. *Kilentzvenedik.*

Nōnāgĭes, *Adv.* Cic. *Devedeſzetkrat.* Neunzigmahl. *Kilentzvenſzer.*

Nōnāginta, *num. numer. Cardin. Indeclinab.* Cic. *Devetdeſzet.* Neunzig. *Kilentzven.* plura vide ad calcem libri, in *Tabula numeri.*

Nōnānus, a, um, Tacit. *Deveto-redni, k. devetomu broju zpadajuchi.* Zur neundten Zahl gehörig. *Kilentzven renden-való.*

Nondum, *Adv.* Cic. *Nè joſche, Iſche ni, Joß nè, nè joß.* Noch nicht. *Még ſem.*

Nongenti, æ, a. *plur.* Cic. *Devet ſzto.* Neun hundert. *Kilentz ſzáz.*

Nōningentĭes, *Adv.* Vitruv. *pro* noviescenties. *Devetſztokrat.* Neunhundertmahl. *Kilentz-ſzázſzor.*

Nonnĕ, *Adv.* Cic, *Neli tak?* Iſt dem nicht alſo? *Nemé? nemde nem?*

Nonnēmo, ĭnis, *com.* Cic. V. *Aliquis.*

Nonnĭhĭl, Cic. *Nekaj, nekuliko, neſto.* Etvvas. *Valami, valami kevés.* Vid. *Aliquantum.*

Nonnullus, a, um, Cic. V. *Aliquis.*

Nonnunquam, *Adv.* Cic, *Kad-kad, negda,* Biſsvveilen. *Néha, valaha.* Vid. *Interdum.*

Nonnuſquam, *Adv.* Plin. *Negde, v-nekeh meſztah, gde y gde.* Irgendsvvo, an etlichen Orten. *Nébol, valahol.* Vid. *Alicubi.*

Nōnò, nōnùm. Adv. *Devetìch, deveti pùt, devetikrat.* Zum neundten, zum neundten male. *Kilentzedikſzer.*

Nōnus, a, um, Plin. *Deveti.* Der neundte. *Kilentzedig.*

Nōrĭcum, ci, n. Pars veteris Illyrici, Rhætis, Vindelicíſque finitima; hodie pars eſt circuli Auſtriaci & Bavariæ. V. *Cluverium L. de noric. & vindelic.* Hinc Norĭcus, a, um, *Horat.*

Norma, æ, f. Lucret. *Vuglo mera, Naredba, namera, omera, raunavicza.* s. Winckel-Maſs, e. Richt-Schnur, s. Richt-Scheit. *Szegelet linea, Linea, mérséklő fa,* vagy *rúd.* Vid. *Amuſſis Perpendiculum, Regula N.* 2. 2 Metaph. V. *Regula N.* 1. *Formula, Modus N.* 1. *Lex. N.* 2. ità Cic.

Normālis, is, *com.* le, n. Quint. *Poleg mere y zmerjenya napravlyen.* Nach dem Winckel-Maſs gemacht. *Régulára ſzabott, Mértékre tſináltt, lineázott.*

Normālĭter, *Adv.* Ammian. *Poleg mere y raunanya.* Nach dem Winckel-Maſs &c. *Mérték ſzerint.*

Normātio, onis, f. Frontin. *Poleg mere chinenye, zmerjanye, poleg namere raunanye.* Das ſtellen und thun nach dem Winckel-Maſs, e. Einrichtung nach der Regul, Ordnung. *Régula ſzerint tſinálás, Mértéklés, Rendelés.*

Normātor, oris, m. *Po nameri zmerjavecz, Ravnavecz.* Der nach dem Winckel-Maſs etvvas ſtellet, richtet. *Lineázó, Elmérsékló.*

Normo, as, are, avi, atum, (Act.) Diomed. *Po nameri y zmerjanyu chinìm, opravlyam.* Nach der Regul und Schnur einrichte, nach dem Winckel-Maſs mache. *Lineára ſzabom.*

Nōro, as, are, avi, atum, [Act. *obſol. & prorſiu jam inuſitatum*) *pro* Scio, noſco.

Nos, noſtrum *vel* noſtri, *om.* Pron. *plur. ab* Ego. Cic. *Mi.* Wir. *Mi, Mü.* Noſmet, nos ipſi, *vel* noſmet ipſi. Cic, *Mi ſzami.* Wir ſelbſt. *Mi magunk.*

Noſcĭbĭlis, ís, *com.* le, n. Auguſt. *Poznanlyiv.* Erkenndtlich. *Esmérhető.*

Noſcĭtābundus, a, um, Aul. Gell. *Poznavajuchi.* Erkennend. *Esmérgethető.*

Noſcĭto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq. à* noſco) *Liv.* Vid. *Noſto.*

Noſco, is, ere, nōvi, nōtum, (Act.) Cic. *Poznavam, znàm.* Erkenne, vviſſe, abnehme. *Esmérem, tudom.* Noſſe aliquem de facie *&c.* nôſſe animum alicujus. *Terent.* h. e. Perſpectum & bene cognitum habere.

* Nŏsŏcŏmĭum, ii, n. Hieron. *Vbogéchka biſa, bolneh y nemochneh ſztanye,* peregr. *Spitàl.* s. Armen-Siechen - *oder* Krancken-Haus, r. Spital, *Betegek Iſpotályjok.* Vid. *Hoſpitale N.* 2. *Infirmaria.*

* Nŏsŏcŏmus, i, m, V. *Infirmarius.*

Noſter, a, um, *Pronom.* Cic. *Naſs.* Unſer. *Miénk.* 2, Noſtri dicuntur, qui ſunt ejuſdem Familiæ, Patriæ, vel Gentis, ità *Plaut.*

Noſtĭn, *pro* noſtine? Terent. *Neznaſsli? nepoznaſsli?* Weiſs du nicht? kenneſt du nicht? *Tudodé? Esmértedé?*

Noſtrāipſorum, *vel* noſtrāptĕ culpâ, Terent. *Po iſztoj naſz ſzámeh krivnyi.* Durch unſere eigene Schuld. *Mi magunk vétkünk mián.*

Noſtras, ātis, *om.* Pronom. Cic. *Naſski, znaſsteh ſztran, naroda naſſega.* Der unſerige, unſers Landes. *Mi félénk, bozzánk tartozó, Felekezetünk.*

Nŏta, æ, f. Cic. *Znamenye, znamenyka, zaznamenuvanye.* s. Zeichen, Merckmahl, Gemerck. *Jegy, Megjegyzés.* Vid. *Signum, indici-*

Digitalizirao Google

indicium N. 2. 2 Speciatim V. *Litera N.* 1. *Scriptura.* ità *Cic.* Per notas ſcribere. Svet. *Rêchi ou piſzmu okratitì.* Die Wort im Schreiben abkürtzen. *Szókot az írásban megrövidíteni.* Literarum notæ. *Cic.* 3 Vid. *Infamia, Ignominia, Dedecus, probrum.* Notam inurere alicui. Cic. *Kôga pogerditi, oſzramotiti, obſſaniti.* Einen verleumbden. *Valakit hírében gyalázni.* Habere notam, laborare notâ, ferre notam, ſubire notam, *pro* Ignominiam &c. *Cic. aliique.* Nota Cenſoria: *id eſt* Infamia & ignominia à Cenſoribus cuipiam inuſta, hi enim Cives, Romanos reos ex ſuis ordinibus pellebant, adimendo, quod in unoquoque ordine ſummum erat: Senatores videlicet ſenatu, Equites equo, & anulo aureo privando &c. *Cic.* Eximere aliquem notæ: Gell. *Kômu poſtenye ſzvoje y pervi dober glaſz nazad povernuti.* Einem ſeine Ehr und guten Nahmen vvieder geben. *Valakinek jó hírét nevét viſzſza adni.* 4. Accipitur etiam in bonam partem. *Ovid.* Primæ notæ homo. *Velikoga preſtimanya y najbolſſega glásza chlovek, chlovek z-med najverlejſſeh jeden.* Ein vvohl berühmter Menſch, einer aus den ehrlichſten Menſchen. *Nay hotsúletú és jó hírú ember; Egy a' leg-nevezeteſebb emberek közúl.*

Nŏtābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Oſzebujni, pomnye vréden, zaznamenuvanya vréden.* Sonderbar, denckvvürdig, merckens vverth. *Megjegyzendô.* Vid. *Conſpicuus, Inſignis N.* 2. *Memorabilis.*

Notabĭlĭter, notabiliùs, *Adv.* Tacit. *Znamenito, pomnyivo, vidlivo, znano.* Merckлich, klärlich, ſcheinbarlich. *Nyilván, Megjegyezhetô képen.*

Nŏtācŭlum, i, n. *Minut. Felix.* Vid. *Nota N.* 1.

Nŏtārĭātus, ûs, m. JCt. *Chàſzt varaſzkoga &c. piſzcza, iliti Piſzara*: vulgo *Notaria.* s. Stadt-Schreiber-Notarius-&c. Amt. *Nótárius Tiſztje.*

Nŏtārius, ii, m. Mart. *Piſzecz, piſzar.* r. Schreiber. *író deák.* Notarius publicus, juratus, Cæſareus, Civitatis, &c. *Piſzecz, piſzàr obebinſzki, priſzeſni, Czeſzarſzki, varaſzki.* Ein offentlicher, geſchvvorner, Kayſerlicher, Stadt-Schreiber. *Közönséges, Megeskütt, Tſáſzári, Városi író deák, Feljegyzô, Nótárius.*

Notātio, onis, f. Cic. *Znamenuvanye, pomnenye.* e. Aufzeichnung, s. Gemerck. *Feljegyzés, megjegyzés, Reá-vigyázás.* 2. Vid. *Caſtigatio.* Notatio Cenſoria. *id eſt* Caſtigatio, Punitio. *Cic.* Vid. *Nota cenſoria.*

Nŏteſco, is, ere, nŏtui (Neu. *Inch. ab inuſit.* Noteo. *Plin.*) Tacit. *Znan poſztajem, poznavamſze.* Bekandt *oder* kund vverde. *Eſmérethetôvé - lészek, Hírefedem.* Vid. *Innoteſco.*

* **Nŏthĭa**, ōrum, n. plur. *Blago od Otczane zakonſzkoj deczi oſztavlyeno.* s. Guth ſo unehlichen Kindern vom Vatter gegeben vvird. *Fattyoknak attyoktól adatott jószág, örökség.*

* **Nŏthus**, i, m. Colum. Vid. *Spurius.*

Nōtĭfĭcātio, onis, f. *Obznanenye, na znanye danye, naznanenye.* e. Kundthuung. *Tudtára adás, ki-jelentés.*

Nōtĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. *Obznanuiem, na znanye dájem, oglaſſujem.* Kund thue, zu erkennen gebe, zu vviſſen thue. *Tudtára adom, ki-jelentem.*

Nōtio, onis, f. Cic. *Znanye.* Das Wiſſen. *Eſméret, Megtudás.* 2 *Notio* verbi. *id eſt* Vis & ſignificatio verbi. *Cic.*

Nōtĭtĭa, æ, f. *Cic.* notities. iēi. f. Vitr. *Znanye, znaneſzt, ſzpoznanye.* e. Wiſſenſchafft, Erkandtnus, Kundſchafft. *Megértés, megtudás.* 2. *Notitiam* feminæ habere, eſt cum ea concumbere. *Caſ.*

Nŏtĭus, a, um, Hygin. V. *Auſtralis.*

Nŏto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Zaznamenujem.* Mercke, aufmercke, zeichne, aufzeichne. *Meg jegyzem, észre - vészem, Másban valamit meg - jegyzek.* 2 Notare, *pro* ab alio dictata vel dicta, compendiosè calamô, vel memori mente excípere. *Quintil.* 3 Vid. *Arguo, Reprehendo, Caſtigo, Afficio ignominiâ.* Furti aliquem notare. Cic. *Kôga za táta potvoriti, derſati, imati: kôga z-táta imenom ogerditi, oſzramotiti.* Einen des Diebſtahls beſchuldigen, bezüchtigen; für einen Dieb halten. *Valakit lopásban bűnösnek tenni.*

Nōtor, ōris, m. Senec. *Poznavavecz*, Item *na znanye davavecz, obznanitel.* r. Kenner. *Item* Der etvvas bekandt machet. *Eſmérô*, Item *Tudtára adó.*

Nōtōrius, a, um, Apul. *Vſzem znan, ochivesztен.* Jedermann kund, bekandt, offenbar, kundbar. *Tudva-való, nyilván-való, esméretes.*

Nōtus, a, um, Cic. *Poznan, znan.* Bekandt. *Eſméretes.* Item apud *eundem* Vid. *Amicus, Familiaris, Domeſticus.* 2 *Activè* notis prædicas, *id eſt* ſcientibus. *Plaut.* notior, *Cic.* notiſſimus. *Caſ.* 3 Subſtantivè notus,

Notus, i, m. *Znanecz.* Bekandter. *Esmérõm.*

* Nõtus, i, m. Ovid. V. *Auster.* 2 apud Virg. V. *Ventus.*

Nõvācŭla, æ, f. Cic. *Britva.* s. Scheermeſſer. *Berettva.* 2 Interdum generatim V. *Culter.* ità Colum.

Nõvālis, is, f. *Varr.* novale, is, n. Virg. *Zemlya ali ral za dojduche leto zpraſſena,* iliti *zoràna, kojaſze iſztom vſzako drugo letto ſzéje.* s. Brach-Feld, *oder* Brach-Acker, ſo nur alle andere Jahr geſäet vvird. *Szántó-föld, mellyet más eſztendõre ſzántanak-fel, és tſak minden máſodik eſztendõn vetnek-bé.* 2 apud *Plin.* novale: *Czelina pervikrat zoràna y poſzejana.* Ein neues Feld-Acker, ſo zum erſten geackert und angebauet vvird. *Gyep* vagy *Ugar, mellyet elsõben ſzántanak-fel, és vetnek-bé.*

Nõvāmen, ĭnis, n. Tertull. *Novina.* e. Neuigkeit. *újság.* Item V. *Novatio.*

Nõvātio, onis, f. Arnob. *Novo-chinênye, novlenye.* e. Neumachung, Neuerung. *újítás.* Item V. *Mutatio.*

Nõvātor, oris, m. Gell. *Novo-chinitel, Pervi kakve ſztvári zmiſzlitel ali pochetnik, novitel.* Neumacher, Erneuerer. *újító.*

Novātrix, īcis, f. Ovid. *Novo-chinitelicza, perva chesza pochetnicza, novitelicza.* e. Neumacherin, Erneuerin. *újítóné.*

Novātus, ûs, m. Auſon. V. *Novatio.*

Novātus, a, um. Cic. *Znovich napravlyen, ponovlyen, preobernyen.* Neugemacht, erneuert, umgekehrt. *újonán-tſinált, megújíttatott, újúltt, megfordittatott.* Novatus ager. Cic. *Drugoch tu jednom lettu orana,* ali *preobernyena, zpraſſena za ſzejanye zemlya.* &c.

Nõvè, *Adv.* Auth. ad Her. *Na nõvi nâchin.* Auf eine neue Weiſe. *új módra, új formán.*

Nõvellæ, (*intellige* Leges, Conſtitutiones,) arum, f. *plur.* JCt. *nõva doſzudyenya, nova odluchenya, novih návad poſztavlyanya, nove zapovedi, nove pravicze.* Neue Verordnungen, neue Satzungen, neue Rechte, Novellen. *új rendeléſek, új itéletek, új tõrvénnyek.*

Nõvellaſter, ſtra, ſtrum, *Marcel. Empir.* Vid. *Novellus.*

Nõvellētum, i, n. JCt. *Mladje, mlado terſzje, ſztopram zaſzadyeno terſzje, novo terſzje.* Ein neu-gepflantzter Weinberg, *oder* Weingarten. *új ültetett ſzõlõ, új ſzõlõ.*

Nõvellĭtas, atis, f. Tertull. Vid. *Novamen, novatio.*

Nõvello, as, are, avi, atum. (Act.) Sveton. *Mlado terſzje ſzadìm, mladicze ali mladje zakúpam, ſznaſim.* Neuen Weinberg anlege, neue Reben einſchlage, butze. *új ſzõlõt ültetek* vagy *palántálok; új fövéſt bomlítok, tiſztítok.* Transfertur etiam ad culturam agrorum &c.

Nõvellus, a, um, Cic. *Prinov, novkaſzt, nõv.* Neulicht. *újatska, újságbéli.* Arbor novella: *id eſt* primò plantata, tenera. *Cic.*

Nõvember, bris, m. Cato. *Szeſzvethak Meſzecz.* r. Winter-Monat, Schlacht-Monat, Wolffs-Monat. *Sz. András hava.*

Nõvēnārius, a, um, Varr. *Deveteri, devet zaderſavajuchi.* Neune in ſich begreiffend. *Kilentz-ſzámú.*

† Nõvemdĕcim, (*melius Latinè* Undeviginti.) *Devetnaiſzt.* Neunzehen. *Tizenkilentz.*

Nõvendiālis, is, *com.* le, n. Cic. *Devetodnevni; Devet dnevov terpechi, cheſz devet dnevov bivajuchi.* Neuntägig, neun Tag vvährend. *Kilentz napig tartó.*

Nõvēni, æ, a, Ovid. *Po devet, devet y devet, deveteri.* Je neun und neun. *Kilentzenkilentzen, kilentz-kilentz.*

Nõvennis, is, *com.* ne, n. *Devet lèt ſztar, deveto-letni.* Neun Jahr alt, neun Jährig. *Kilentz eſztendõs.*

Nõvennĭum, ii, n. *Devet lèt zaderſavajſuche vrême.* Neun Jahr Zeit. *Kilentz eſztendeì idõ.*

Nõverca, æ, f. Cic. *Machuha.* e. Stieff-Mutter. *Moſtoha anya.* 2 Transl. dicitur de re infeſta, inimica, contraria. *Plin.* novercæ enim prolibus ex priore uxore apud Matitum repertis inimicæ eſſe ſolent.

Nõvercālis, is, *com.* le, n. Tacit. *Machubin.* Der Stieff-Mutter gehörig. *Moſtohai.* 2 Transl. V. *Infeſtus, Contrarius, Inimicus, Adverſarius.* ità Senec.

Nõvercor, aris, atus ſum. (Dep.) Sidon. *Po machuhinſzkoſze derſim, barachem: Hûd, oſter, nemiloſztiven jeſzem, kakti Machuha paſztorkom.* Mich auf Stieff-Mütteriſche Manier erzeige, auffühere: Bös, Ungnädig, Unbarmhertzig bin, als vvie eine Stieff-Mutter. *Moſtoha módra tſelekſzem: kemény és kegyetlen vagyok, mint a' moſtoha anya.* Imbecillitati alicujus novercari. *Sidon.*

Nõvies, *Adv. Numer.* Varr. *Devetkrat.* Neunmahl. *Kilentzſzer.*

Nŏvĭlūnĭum, ii, n. *Novi Meſzecz.* r. Neu-Mond. *Hóld újsága.*

†Nŏvĭmeſtris, is, *com.* ſtre, n. *Devéto-Meſzechni, devet meſzecznov ſztar.* Neun Monatlich. *Kilentz hónapi.*

Nŏvĭŏdūnum, i, n. *Cæſ.* Urbs Sveſsŏnum in Gallia.

Nŏvĭŏmăgum, *vel* nŏvŏmăgum. *Auſon.* Urbs Belgii ad Vahalim.

Nŏviſsĭmè, *Adv.* Cic. V. *Poſtremò, nuperrimè.*

Nŏviſsĭmus, a, um, Cic. *Najzadnyeiſſi, naj poſzlednyi.* Allerletzte, allerjüngſte. *Utólsó, leg-utólsó.*

Nŏvĭtas, atis, f. Cic. *Novina, novi náchin, novo pochetje.* e. Neue, Neulichkeit, neues Aufkommen *oder* Herkommen eines Dings. *újság, új mód, új dolog.* Novitas Familiæ. *Vellej.*

Nŏvĭter, *Adv.* Plaut. V. *Novè.*

Nŏvĭtĭus, a, um, Cic. *Szkorani, vetomadni.* Neulich, gantz neu. *Moſtan támadott.* Vid. *Novus N. 1. Novellus, nuperus.*

Nŏvo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Novochinìm, novim.* Neu machen, neuere. *újonnan tſinálom, újſtom.* Vid. *Innovo, Renovo.* Novare agrum. Cic. *Praſſiti, pripraviti zemlyu za ſzéjanye. &c.*

Nŏvus, a, um, Cic. *Nòv, ſztopram zmißlyen ali najden.* Neu, erſt erdenckt *oder* erfunden. *új, Elöbbſzör kigondoltt,* vagy *találtt,* Nova nupta. Cic. *Vulgo* neo-nupta. *Szneha. Mlada ſenza,* Junges Weib. *új házas Aſzſzony.* Res novæ. Cic. *Vulgo* nova, orum, n. plur. *novine, nóva pripechenya.* e. Neue Zeitungen. *újtágok.* 2 Idem ac *Mirandus, Inauditus, inſolens N. 1. Seu Inſolitus, Inſvetus, Inuſitatus.* Rerum novarum eſſe cupidum, Studere rebus novis: *Id eſt* Inſolitis &c. *Cic.* Novior, *Varr.* Noviſſimus, *Cic.*

Nox, noctis, f. Cic. *Nòch.* e. Nacht. *éj, éjtſzaka.* Ab occaſu ſolis, uſque ad ejuſdem ortum ſeptem numerantur temporis ſpatia, quæ noctem complent. 1mum: V. *Veſper.* 2dum: V. *Crepuſculum veſpertinum.* 3tium: V. *Conticinium.* 4tum: Concubia, *vel* Intempeſta nox. Cic. V. *Intempeſtus N. 2.* 5tum: V. *Gallicinium. N. 1. & 2.* 6tum: V. *Crepuſculum matutinum, diluculum.* 7mum: V. *Aurora, Matuta.* Nec deſunt, Authores Claſſici, qui noctem in quatuor vigilias partiantur: Duæ præcedunt, duæ ſequuntur mediam ſeu concubiam noctem. Prima noctis vigilia. *Per-*

vo nochi zkoznuvanye, od ſzunchenoga zaboda do devete vure. Die erſte Nacht-Wacht von der Sonnen Niedergang biſs neun Uhr. *Elsö vigyázáſa az éjtſzakának, nap baladattól fogva kilentz óráig.* 2da noctis vigilia. *Drugo nochi zkoznuvanye, od devete do dvanajſzte vure.* Die anderte Nacht-Wacht von neun Uhr bis Mitternacht. *Második vigyázáſa az éjtſzakának, kilentz órától fogva éjfélkorig.* 3tia noctis vigilia. *Tretje nochnò zkoznuvanye, od pol-nochi, iliti od dvanajſzte do tretje vure.* Die dritte Nacht-Wacht, von Mitternacht, *oder* von zvvölff bis drey Uhr. *Harmadik vigyázáſa az éjtſzakának, éjfélkortól* vagy *Tizenkét órától fogva három óráig.* 4ta noctis vigilia. *Cheterto nochnò zkoznuvanye, od tretje vure do vremena, doklamſze ſzvane.* Die vierdte Nacht-Wacht, von drey Uhr bis auf den Tag-Schein. *Negyedik vigyázáſa az éjtſzakának, három órától fogva nap keletig.* ità paſſim *Cic. aliique.* Concubiâ, *vel* media nocte, Cic. *Opòl nochi.* Zu Mitternacht. *éjfélkor.* Ad multam noctem pugnatum eſt. *Cæſ. Do pozne nochi boj je terpel.* Der Streit hat bis in die ſpate Nacht hinein getauret. *Késö éjjelig tartott az hartz.* Noctes, Dieſque. Plaut. V. *Diu noctúque, ſemper, Continuò N. 2.* Nocte. *Cic.* Vid. *Noctu.* Dare noctes alicui: *Horat. item* Locare noctes: *Ovid.* Meretricum eſt admittentium amatores: *oppoſitum eſt* negare noctem. *Ovid.* Poſcere, rogare noctem: Amatorum eſt. *Ovid.* 2 Nox *Meton.* apud Stat. V. *Somnus.* 3 Metaph. apud Virg. V. *Mors,* 4 apud Cic. V. *Calamitas N. 2.,* 5 apud eundem V. *obſcuritas.* 6 apud Ovid. V. *Cæcitas, Ignorantia, Inſcitia.* 7 apud *eundem* eſt DEa, filia Terræ, incertô Patre nata.

Noxa, æ, f. Cæſ. V. *Nocumentum.* 2 per *Synecdochen* apud Cic. V. *Culpa, Delictum.* Nocere noxam: *id eſt* Culpam vel Crimen admittere, perpetrare. *Liv.* 3. Metaleptícè Vid. *Caſtigatio, Pœna, Punitio.* Servum noxæ dedere, *pro* Pœnæ ſubjicere, tradere. *Ovid.* Aliquem noxæ eximere, *pro* culpam remittere, pœnâ liberare. *Liv.*

Noxālis, is, *com.* le, n. Ulp. V. *Noxius.*

Noxĭa, æ, f. Cic. V. Noxa *N. 1. & 2.*

Noxiālis, is, *com.* le, n. Prudent. V. *Noxius.*

Noxiōſus, a, um, Senec. V. *Noxius.*

Noxĭtūdo,

Digitalizirao Google

Noxĭtūdo, ĭnis, f. Accius apud Non. V. *Noxia.*

Noxĭus, a, um, Cic. *Kriv, grêßen.* Schuldig, ſündig, ſündhafft. *ártalmas, vétkes.* Vid. *Improbus, Facinoroſus.* 2. Generatim V. *Damnoſus.* ità Virg. &c.

Nūbēcŭla, æ, Plin. *Oblachecz, mali oblak.* Ein Wölcklein. *Felhôtske, Fellegetske.* 2. Metaph. Frontis nubecula, Cic. *Gruſzten obraz, Hud pogled.* Verdrüſslich Geſicht, ſaurer Anblick. *Komor tekintet, kemény nézés.*

Nūbes, is, f. Cic. *Oblak.* c. Wolcke. *Felleg, Felhô.* Metaph. V. *Triſtitia, Infortunium, Severitas.* 2. Vid. *Multitudo, Turba N.* 1. Nubes Peditum. Liv. *Vnoſina peſczev vojnikov.* Ein groſser Hauffen zu Fuſs Soldaten. *Sok gyalog had.*

Nūbĭfĕr, a, um. Ovid. *Oblako - noſz.* Das Wolcken bringt. *Felleget-hajtó, hozó.*

Nūbĭfŭgus, a, um. Colum. *Oblake pretirajuchi.* Die Wolcken vertreibend. *Felleget-eloſzlató, kergetô.*

Nūbĭgĕna, æ, *com.* Stat. *Z-oblaka rodyen.* Aus Wolcken gebohren. *Fellegbôl-ſzületett.*

Nūbĭger, ĕra, erum, Stat. V. *Nubifer.*

Nūbĭlārĭum, ii, n. Colum. *Stagely, ali drugo meſzto, vu kôſze pred oblaki y deſgyom ſitek ſzpravlya.* r. Stadel, *oder* ein anderes Ort, darein man das Getreid von Wolcken und trüben Wetter vervvahret. *Tsûr, a' bol a' gabona az esô-ellen tartatik.*

Nūbĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Zamusni, a, o.* Mannbar. *Férjhez-adható.*

Nūbĭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Varr. *Synon.* Nubilum vel obſcurum facio. *Oblachno, temno chinim, oblachim, mrachim.* Wölckicht, trüb mache; mit Wolcken überziehe, verfinſtere. *Fellegeſé, homályoſá tſinálom; Fellegezem.*

Nūbĭlor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cato. *Meglenſzem, Oblachimſze, Tmichoſzt bivam ali jeſzem, z-oblaki ſze pokrivam.* Wölckicht, trüb, finſter vverde, *oder* bin, mit Wolcken überzogen vverde. *Felleges, Homályos vagyok: Fellegzem.* Accipiuntur etiam *nubilo* & *nubilor* pro eodem. Si nubilare cœperit: Varro. *Akoſze pochne oblachiti.* Wann Wolcken daher kommen. *Ha fellegzeni kezd.*

Nūbĭlōſus, a, um, Apul. *Oblachen, mrachen.* Wölckicht, trüb. *Felhôs, felleges, ſetétes, homályos.*

Nūbĭlum, i, n. Virg. *Oblachina.* Trüb, gevvölckig Wetter. *Fellegzet, homályos idô.* Vid. *Nubes N.* 2. 2. Transl. V. *Triſtitia.* Plin.

Nūbĭlus, a, um, Plin. V. *Nubiloſus.* 2. Transl. V. *Obſcurus.* Plin. 3 V. *Triſtis, mœſtus.* Ovid.

Nūbo, is, ere, nupſi & nuptus ſum, nuptum, (Act.) Arnob. Propriè V. *Cooperio, tego, obduco N.* 1. *Velo.* Quia autem ſponſæ apud veteres nubere, id eſt velare capita ſolebant; dum viro tradebantur. Hinc 2. Metonim. *Vdajemſze, za mus idem, muſa jemlyem.* Verheyrathet vverde, Freye, Mann nehme, Manne. *Férjhez-mégyek.* Alicui nubere. *Kojega za hinoga tovaruſſa vzeti.* Einen zur Ehe nehmen. *Férjhez menni, kibázasúlni.* Nupta eſt cum illo. *Za nyega je vdana.* Sie iſt mit jenem verheyrathet. *Hozzá mentt férjhez.* In familiam claram nubere. *Iz glaſzovitoga Roda muſa vzeti.* Aus einem vornehmen Geſchlecht Mann nehmen. *Nagy familiában házaſodni.* Filiam ſuam nuptum collocare, dare &c. V. *Loco N.* 3. Hucuſque *Cic.* 3 Figuratè etiam vir nubere dicitur, dum ſe uxori ſubjicit. *Juven &c.* Uxori nubere nolo meæ: *pro* Parere, ſubjici. *Mart. L.* 8. *Epigr.* 12.

Nechu ſeni za mus iti,
Ar podloſen nemrem biti.
Nejdu za mus ſzame ſene,
Ar y za mus idu múſi;
Kiſzu ſzlugi ſzvoje ſene,
Szuprot kêmſze veſz ſzvèt tuſi.

Ich vvill meinem Ehevveib nicht untervvorffen ſeyn. *Nem akorok a' feleségem alatt lenni.* 4 Transl. dicuntur nubere vites arboribus, & Arbores vitibus &c. *Plin.*

Nŭcāmentum, i, n. Plin. *Berſzt, iliti dugovati czvèt na orehovom y leſzkovom drêvu viſzechi.* c. Kätzlein an Nuſsbäumen, und Nuſsſtauden. *A' dió és mogyoró fáknak hoſzſzú virágjok, berkéjek, vagy matska farkatskájok.*

Nŭcētum, i, n. Stat. *Oréßie, meſzto na kômſze orehovine ſzadè.* r. Ort da man Nuſsbäume pflantzet, r. Nuſs-Garten. *Dió-fás hely.*

Nŭcĕus, a, um, Plin. *Orehov, oreßji, iz orehovoga drêva.* Nuſsbäumern. *Dió fábólvaló.*

Nŭcĭfrangĭbŭlum, i, n. Plaut. *Oreho-terecz, tiſzkalcze, z-kêmſze orebi ali lêßnyaki teru.*

Digitalizirao Google

r. Nuſs-*oder* Haſelnuſs-Beiſſer, Nuſs-Knicker. *Dió* vagy *mogyoró törö*. Item V. *Dens.*

Nŭcŭprūnum, i, n. Plin. *Szliva vu orehovo drévo vcziepleno.* r. Pflaumen-*oder* Zwvetſchgen-Baum, ſo in einen Nuſsbaum-Stamm eingepfropffet, *oder* geimpffet. *Szilva-fába oltott dió.*

Nŭcĭfrăga, (Avis.) æ, f. Plin. *Dlezk.* r. Kernbeiſs, ein Vogel. *Dió rontó Harkály.*

Nŭclĕus, ei, m. Plaut. *Jedro, daklo orehovo, &c.* r. Nuſskern, *oder* anderer Kern in Schalen gevvachſen. *Dió bèle, magva, ſzéki akármelly kemény gyümölcznek.* Nucleus ferri, Plin. V. *Chalybs.* Qui vult nucleum, frangat nucem: *Prov. Metaph.* Terentii. *id eſt* qui vult commodum, non fugiat laborem.

Nŭcŭla, æ, f. Plin. *Oréſſecz, mali oreh.* s. Nüſslein. *Diótska.*

Nūdè. Adv. *Golo.* Bloſs. *Mezítelenül.* 2. *Próſzto, priproſzto.* Schlecht, obenhin. *Nyilván.*

Nūdĭpes, ĕdis, *om.* Tertull. *Boſzo-nog, bòſz.* Barfuſs, barfüſſig. *Mezítláb, Mezítlábú.*

Nūdĭtas, atis, f. Quint. *Golocha, Golota.* e. Blöſſe. *Mezítelenség.* 2. Metaph. V. *Paupertas, Inopia.*

Nūdĭus, Vox ex *nunc* & *dies* conflata, jungitur numeralibus, tertius, quartus, quintus, &c. *e. g.* Nudius tertius dedi ad te epiſtolam: *id eſt* Nunc eſt dies tertius, quòd ad te epiſtolam dederim. Cic. *Predevcherom* ali *pred dvemi dnevi jeſzem tebi liſzt poſzlal: iliti: danaſz je tretji dan, daſzem liſzt tebi piſzal.* Ich habe dir vorgeſtern, *oder* vor zvvey Tagen einen Brief zugeſchickt: *oder:* Heut iſt der dritte Tag, das ich dir einen Brief geſchrieben. *Tegnap előtt* vagy *két nap előtt küldöttem néked levelet:* vagy *Ma harmadik napja, hogy néked levelet írtam.* Et ſic de aliis.

Nūdo, as, are, avi, atum (Act.) Cic. *Synon.* Nudum facio, detego, ſpolio. *Golim, gologa zhinim, do gologa ſzláchim.* Entblöſſe, Nackend ausziehe. *Megmezítelenítem.* Transfertur ad multa alia V. *Detego N. 1. & 2. Manifeſto.* Animum nudare, *pro* Manifeſtare, &c. *Liv.* Nudatô gladiô. Liv. *Z golem mechom.* Mit bloſsen Degen. *Kivontt fegyverrel.* 3 Vid. *Spolio, Privo.* Perditos Magiſtratus præſidiô nudare. *Cic.*

Nūdus, a, um. Cic. *Gol, razkrit, razodeven.* Nackend, bloſs, entblöſſt. *Mezítelen.* Nudus pedem. *Ovid.* Nudus pede. *Virg.* Nudus veſtium. *Ovid. hæc poetica ſunt.* Nudus veſtibus, *vel* à Veſtibus. *Cic.* 2. Transl. ad varia V. *Simplex N. 2. Sincerus N. 1.* 3 Vid. *Inops, Pauper.* ità *Cic.* 4 Urbs nuda præſidiô: *pro* ſpoliata, privata, deſtituta. Cic. Ab amicis nudus. Cic. *Od priatelov oſztavlyen, priatelov mentuvan, priatela nemajuchi.* Von Freunden verlaſſen, keinen Freund habend. *Barátitól Elhagyatott.* 5. Sterile ac nudum ſolum: Curt. *Nerodna, puſzta y prazna zemlya.* Ein unfruchtbare, vvüſte und leere Erden. *Termiketlen, puſzta, és üres föld.*

Nūgæ, arum, f. *plur.* Cic. *Sále, norie, nehaſznovito govorenye.* e. Narrenpoſſen, unnütz Geſchvvätz. *Hivság, tſél-tſap, bívalkodó beſzéd.* Vid. *Ineptiæ. Jocus.* Et hoc per *Synecdochen: proprie* autem V. *Nænia N. 1.* ità Plaut.

Nūgācĭtas, atis, f. *Norchia, Prokßia.* e. Waſchhafftigkeit. *Tſintalanság.* Vid. *Futilitas, Jocabunditas.*

Nūgālis, is, *com.* le, n. Gell. *Pun Sále, Sálen, Prokßen.* Voll unnützes Geſchvvätz, Narrenpoſſen treibend, leichtfertig, plauderhafftig. *Hivságos, hivsági, bívalkodásboz-való, nevetséges.*

Nūgāmentum, ti, n. Apul. V. *Nugæ.*

Nūgārĭus, a, um, Varr. V. *Nugalis.*

Nūgātor, oris, m. Cic. *Sálecz, Prokßenyak, Trudi-jezik, Norchák.* r. Narrenpoſſentreiber, Plauderer, Spaſs-Vogel. *Hivsággal máſt mulattató, Tſél-tſapó.* Vid. *Joculator, Mimus.*

Nūgātōrĭè, *Adv.* Cic. V. *Futiliter, Jocaliter, Inaniter N. 1. Frivolè.*

Nugatorius, a, um, Cic. V. *Nugalis, Frivolus, Jocoſus, Jocabundus, Futilis, Inanis N. 1.*

Nūgātrix, īcis, f. Prudent. *Prokßenka, Prevzetna ſena.* e. Narrenpoſſen-Treiberin. *Hivsággal máſt mulattatóné, tſél-tſapóné.* Vid. *Mima.*

Nūgax, ācis, *om.* Cic. V. *Nugalis, garrulus, frivolus, jocoſus, nūgator, nugatrix.*

Nūgĭgĕr, ĕra, erum, Cic. *Sálo-noſz.* Narrenpoſſen tragend. *Hazugság bordozó.* Vid. *Nugax.*

Nūgĭgĕrŭlus, a, um, Plaut. *idem.*

Nūgĭvendus, a, um, *alii legunt* Nūgĭvendŭlus, a, um, Plaut. V. *Frivolarius.* Item V. *Nugiger, nugax.*

Nūgo, ōnis, m. Apul. V. *Nugator, nugax.*

Nūgor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. Vid. *Jocor, Ineptio.*

Nullātĕnus, *Adverbialiter* Sumitur. *Zevſzema nikak, Pod nijeden náchin.* Keines Wegs, Gantz nicht, keinerley Weiſe. *Semmiképen nem.*

Nullĭbi,

Digitalizirao Google

Nullĭbi, *Adv.* Vitr. *Nigder, Nikadi.* Nirgends. *Soholſem.*

Nullĭfĭco, as, are, avi, atum. (Act.) Tertull. Vid. *Annullo, Annihilo.*

†Nullĭtas, atis, f. *Niſtarſztvo, Niſtehet, Nikakocha.* c. Nichttigkeit. *Semmiſég.*

Nullus, a, um. Cic. *Nigdo, Nijeden, Nigdor, Nitko.* Keiner, niemand. *Senki, Egy ſem.* 2. ponitur pro *Non:* nullus dubito, *hoc eſt.* Non dubito. *Cic.* 3 Nullus non. Senec. V. *Omnis.* 4 Nullus dum, *pro* Nullus adhuc. *Liv.* 5 Nullo numerô homo. *Cic.* Vid. *Nauci N. 2.* 6 Homo nullis literis: *Plin.* Vid. *Illiteratus,* 7 Vid. *Irritus.* Nullus contractus, *pro* Irritus, Inanis, nullius valoris. *Cic.*

Num, *Adv. Interog.* Cic. *Jeli? Neli?* Ob? Ob nicht? *Vallyon? Vallyon nem-e'?*

Nŭmella, æ, f. Plaut. *Klada, Terlieza.* 1. Arreſt-Stock. *Kaloda.* 2 apud Colum. *Korlat. &c.* s. Hals-Eyſen. &c. *Kopó-Lántz. &c.*

Nūmen, ĭnis, n. *à* Nuo. 1. Propriè V. *Nutus.* Lucret. 2 *Speciatim* ſumitur *pro* Deorum nutu, voluntate, potentia. *Bosja Mòch, Jakoſzt, volya, odluchenye.* e. Göttliche Macht, Gevvalt, Krafft, r. Willen, e. Verordnung. *Iſteni erô, Iſteni akarat.* Divino numine redditus ſum Reip. Cic. *Z-volyum y oſzebujnem odluchenyem Bosjem jeſzem nazad vu Domovinu dozvan.* Ich bin durch beſondere Schickung Gottes zuruck in Vatterland beruffen vvorden. *Iſten akaratjából állíttattam viſſza a' haza igazgatására.* 3 Numen Senatûs: *id eſt* Poteſtas, Potentia, Auctoritas, Voluntas. *Cic.* 4 Promiſsáque numine firmat: *id eſt* Invocato DEO firmat. *Ovid.* Vid. *DEus,*

Nŭmĕrābĭlis, is, *com.* le, n. Horat. *Brojlyiv, ſtoſze broiti more.* Zahlbar, das mann zählen kan. *Könnyen megolvasható, Felſzámlálható.*

Nŭmĕrālis, is, *com.* le, n. Priſcian. *K-broju zpadajuchi.* Zur Zahl gehörig. *Számlálás-hoz-való.*

Nŭmĕrārius, ii, m. Sidon. V. *Calculator, Quæſtor.* Hinc *Adject.* Numerarius, a, um.

Nŭmĕrātim Adv. *Na broj, po broju, Poleg broja.* Nach der Zahl. *Olvaſva, ſzám ſzerint.*

Numerātio, onis, f. Senec. *Brojenye.* Das Zählen. *Számlálás, Megolvasás.* 2 Vid. *Solutio N. 2.* Colum.

Nŭmĕrātô, *Abl. abſolutè pro Adv. poſitus.* Cic. *Odbrojeno, gotovo naplacheno.* Dahin gezählt, baar bezahlt. *Számlálva.* Mihi res & conditio placet, ſed ità, ut numeratô malim, quàm æſtimatine: *id eſt* Potius numeratâ pecuniâ, quàm aliorum bonorum æſtimatione. *Cic.*

Nŭmĕrĭa, æ, f. *Varr.* Dea, quæ partûs celeritati præerat.

Nŭmĕrô & Numerè *Adv.* Plaut. *Prenaglo, preberzo, prerano.* Zubald, gar zufrühe. *Igen hamar, igen ſzaporán.* Vid. *Citò, Feſtinatè, Maturatè.* Numerò huc advenis ad prandium. Plaut. *Preranoſzi ſzim doſsel k-obedu.* Du biſt gar zufrühe hieher Zu mittagmahl kommen. *Igen idején jöttél ide az ebédre.*

Nŭmĕro, as, are, avi, atum (Act.) Cic. *Broim.* Zähle. *Meg-ſzámlálom, megolvaſom.* Pecuniam alicui numerare: *vel ſine Aceus.* Numerare: *pro* Præſentem pecuniam alicui dare, ſolvere. Cic. *Kèmu gotove novcze odbroiti, dati, ali platiti.* Einem baares Geld abzählen, geben *oder* Zahlen. *Valakinek kéſz pénzt olvaſni, adni,* vagy *fizetni.* 2 Vid. *Habeo, Cenſeo.* In mediocribus orator bus, *vel* inter mediocres Oratores numerare aliquem: *pro* habere, æſtimare, cenſere. *Cic.* Aliquid in bonis, *vel* malis numerare: *pro* inter bona, *vel* mala aliquid referre, &c. *idem.* In beneficii loco, *vel* In beneficii partem aliquid numerare. *id eſt* Aliquid pro beneficio reputare, æſtimare, &c. *idem.*

Nŭmĕrōsè, *Adv.* Cic. *Po broju, lépo, ſzloſno.* Nach der Zahl, ſchön, Reim-vveis, ordentlich. *Szám ſzerint, ſzépen, ékeſſen, vers-ſzerint.* Vid. *Concinnè.* Numerosè dicere. *id eſt* Oratione concinnè & ſvaviter conclusâ uti. *Cic.* Fidiculæ numerosè Sonantes, *id eſt* per numeros, & menſuras muſicas. *idem.* 2 Vid. *Copiosè.* Feſt.

Numerōsĭtas, atis, f. Sidon. *Veliki broj.* e. Groſſe Zahl. *Nagy ſzám.* Vid. *Multitudo N. 1. Copia N. 1.* 2 Vid. *Concinnitas, Elegantia.* Numeroſitas carminis. *Macrob.*

Numeroſus, a, um. Plin. *Velikoga broja, vnogo-broj.* Zahl-reich. *Nagy ſzámú, ſok ſzámú.* Vid. *Copioſus.* 2 V. *Concinnus, Aptus.* Oratio numeroſa: *Cic.*

Nŭmĕrus, i, m. Cic. 1. *Broj.* e. Zahl. *Szám.* 2 Vid. *Multitudo N. 1. Copia N. 1.* 3 Digerere in numerum, *pro* in ordinem. *Virg.* 4 Vid. *Concinnitas, Rythmus, Carmen N. 1.* Numerus orationis, Cantûs, &c. *Cic.* 5 Vid. *Exiſtimatio, Honor.* Quo numero fuiſti? *id eſt* In quo honore & exiſtimatione. *Cic.* 6 V. *Perfectio.* Omnibus numeris abſolutum opus. Cic. *Zevſzema verlo y zverſſeno delo.* Ein gantz vollkommnes Werck. *Egéſzen elkéſzûltt munka.*

*Nŭmiſmă, ătis, n. Horat. *Znamenye iliti kìp na novczech.* Das Gebräge auf dem Geld. *Jegy,* vagy *kép a' pénzen,* Item V. *Moneta. N. 1.*

ta N. 1. Hinc. numiſma ſacrum. *Sulenczia, Medalicza.* r. Ablaſs-Pfennig. *Olvasóra-való ſzentség, pillangó.*

Nummārĭus, a, um, Cic. V. *Monetalis, Monetarius.* 2. Nummarius judex. *Cic.* Vid. *Mercenarius.* 3. Nummarius, ii, m. *Subſt.* Vid. *Subſt. Monetarius.*

Nummātio, onis, f. Cic. *Obilnoſzt novàcz, Bogatſztvo va gotovih novczih.* r. Uberfluſs, Reichthum an baaren Geld. *Bőség, gazdagság a' pénzben, pénzeſség.*

Nummātus, a, um, Cic. *Obilen, pun novàcz, obilje penèz imajuchi, bogat va gotovih novczih.* Den Uberfluſs in Geld habend; reich, vermögend an baaren Geld. *Igen pénzes.*

Nummōſus, a, um, Nigid. apud Gell. *idem.*

Nummŭlārĭŏlus, i, m. *Senec.* Parvus, *vel* vilis & ſordidus nummularius.

Nummŭlārĭus, ii, m. Ulp. V. *Menſarius.*

Nummŭlus, i. m. Cic. *Novczhecz, Bèch, mali penez.* Kleines Geld. *Kis pénz.*

Nummus, (*vel* nūmus: *idem eſto judicium de Derivatis.*) i, m. Cic. *Vſzakojachke felye novecz, ali penez.* Allerley Geld-Müntz, Pfenning. *Minden-féle pénz.* Speciatim Nummus croaticus. *Novecz horvatzki, chetiri ieden groſs chine.* Croatiſcher Dreyer, deren viere einen Groſchen ausmachen. *Horvát kis pénz, melly négy egy garaſt téſzen.* Hungaricus: *Novecz vugerzki ali gyukez, pet nyih ide za groſs.* Ein Ungriſch *oder* ungriſcher Dreyer, deren fünffe auf ein Groſchen gehen. *Egy magyar pénz, mellyből ót egy garaſt téſzen.* Generatim V. *Numiſma, Moneta N.* 1.

Num nam. *Adv.* Terent. V. *Num, An.*

Num qua (*intellige* viâ) *Adverbialiter.* Plaut. *Jeli kùd?* Ob irgends vvo? *Merre?*

Nunc, *Adv.* Cic. *Szada, Vezda.* Jezt. *Moſt.*

Nuncia, *vel* nuntia. æ, f. Cic. *Poſzlo-noſzicza, Glaſzaricza, Glaſzo-noſzicza.* e. Bothſchafferin. *Hír mondóné, Jelentőné.* Hiſtoria nuncia vetuſtatis. *Cic.*

Nunciātio, onis, f. Cic. *Naruchenye, Poruchenye, obznanenye, nazveſzchenye, navestenye.* e. Verkündigung, Andeutung. *Hír mondás, Jelentés.*

Nunciātor, oris, m. Arnob. *Poruchitel, obznanitel, nazveztitel.* r. Verkündiger, Anſager. *Hír mondó, meg-jelentő.*

Nunciātrix, īcis, f. Iſidor. *Obznanitelicza.* e. Anſagerin. *Hír mondóné.*

Nuncio, *vel* nuntio, (*idem eſt de derivatis.*) as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Poruchàm, obznanujem, naručbam, nazveſzchàm.* Verkündige, anſage, e. Bothſchafft bringe, ſage. *Hírré-adom, Meg-jelentem, Izenem, Hírdetem.*

Nuncium, ii, n. Varr. *Poſzelſztvo, ſztvàr kàſze po poſzlu, ali Poſzlaniku na znanye daje.* e. Bothſchafft, Poſt. *Izenet, Hír.*

Nuncius, *vel* nuntius, ii, m. Cic. *Naznveſztitel, Poſzel, Poſzlenik, Liſzto noſzecz.* r. Ankündiger, Anſager, Both, Brief-trager. *Hírdető, Jelentő, Levél hordozó.* 2. apud eundem V. *Nuncium, Mandatum.* 3. Nuncium uxori remittere: *pro* Repudiare uxorem. *Cic.* Nuncium virtuti remittere: h. e. virtutem deſerere, â virtute ad vitia animum transferre. *idem.* 4. Adjectivè, *pro* Nuncians. Habes animi nuncia verba mei. *Ovid.*

Nuncŭbi, *Adv.* Terent. *Je-da-ligde? Jedagdi? Jeligde? Jeli va-ctem.* Irgendsvvo? Jemahls. *Valkyon bol?*

Nuncŭpātim, *Adv.* Sidon. V. *Nominatim.*

Nuncŭpātio, onis, f. Sveton. V. *Nominatio.* 2 apud Plin. V. *Dedicatio.*

Nuncŭpātor, oris, m. Apul. V. *Nominator.* Item, qui aliquid dedicat.

Nuncŭpo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Nomino.* 2. Vid. *Dedico.* nuncupare vota: *pro* offerre, votis ſe Deo conſecrare. *Cic.* nuncupare Teſtamentum. *id eſt* vivâ voce ſupremam voluntatem declarare. *Juſtin.*

Nundĭnæ, arum, f. *plur.* Cic. *Szenyem, Szejem, Szajam.* r. Jahrmarck, Meſsmarck. *Vásár, ſokadalom.* Item V. *Mercatio, mercatura.*

Nundĭnālis, is, *com.* le, n. Plaut. *Szejemſzki, ſzenyemszki, k-ſzenymu zpadajuchi.* Zum Jahrmarck *oder* Meſſe gehörig. *Sokadalmi.*

Nundĭnātĭus, a, um, Plin. *Idem.*

Nundĭnātio, onis, f. Cic. *Szenymuvanye, Szejmuvanye.* Das Marcken. *Sokadalmazás.* Vid. *Mercatio.*

Nundĭnātor, oris, m. Quintil. V. *Mercator.*

Nundĭnor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Cic. *Szejmújem, Na Szejmu Terſim.* Auf der Meſs handle, krame. *Sokadalomban árúlok, vásárlok.* Vid. *Mercor.* Sententiam ſuam pretiô nundinari. Apul. *Szùd y doſzudyenye ſzvoje za novcze prodati.* Sein Urtheil um Geld verkauffen. *Maga itéletét és értelmét pénzen adni-el.* Dicitur etiam Nundino, as, are, avi, atum, [Neu. *apud alios* Act.) Firmic. *idem.*

Nundĭnum, i, n. Cic. V. *Nundina.* Item V. *Nundinatio.*

Nun-

Nunquam, *Adv.* Cic. *Nigdar, nikada.* Niemahls, zu keiner Zeit, nimmer. *Soha nem.*

Nunquando, *pro* Num aliquando, Cic. *Jeli kada? jeli gda?* Ob jemahls? *Vallyon valaba, ha valaba.*

Nunquid, *Adverbialiter.* Cic. V. *An, num, nonne?*

Nunquidnam, *Adv.* Cic. *idem.*

Nunquis, nunquæ, nunquod, *vel* nunquid, *pro* numquis &c. Cic. *Jeli koi, jeli gdo.* Ob einer? *Vallyon kitſoda?*

Nuo, is, ere, nui, nūtum, (Neu. *Obſol.*) Lucret. V. *Annuo.*

Nūper, *Adv.* Cic. *Neki dan, onomadne, vetomadne, ſzkoro, nedavno.* Neulich, kürtzlich, nicht lang. *Minap, nem régen.*

Nūperrĭmè, *Adv.* Cic. *Pred malemi dnevi, dokoncza naſzkorom, zadnyi pùt, kruto ſzkoro, to neki dan, naj poſzlej.* Unlängſt, jüngſt, gar neulichſt. *Tſak moſt nem régen.*

Nūpĕrus, a, um, Plaut. *Onomadni, nekodnevni, nekodavni, nekodanyi.* Neu, kürtzlich, friſch. *Minapi, nem régi.*

Nupta, æ, f. Terent. *Vdana ſzneha.* e. Braut, Ehe-Frau. *Férjhez mentt Aſzſzony, Menyetske.*

Nuptĭæ, arum, f. *plur.* Cic. *Szvatba, Pìr.* e. Hochzeit. *Menyegzŏ, lakadalom.* 2. Meton. *pro* Copula venerea. *Petron.*

Nuptiālis, is, *com.* le, n. Cic. *Szvatbeni, ſzvatni, pírni, pírovni.* Zur Hochzeit dienlich. *Lakodalmi, Menyegzŏbŏz-való.* Carmen nuptiale, V. *Epithalamium.*

Nuptialiter, *Adv.* Tertull. *Szvatbeno, po ſzvatbeno, pírovnim náchinom.* Hochzeitlich. *Menyegzŏi módon.*

†Nuptio, as, are, avi, atum, (Act.) Gloſs. *Szvatbu pripravlyam.* Hochzeit mache. *Lakodalmat tſinálok.*

Nuptūrio, is, ire, (Medit.) Apul. *Selimſze ſeniti,* ali *zamus iti.* Ich bin begierig zu heyrathen *oder* zu Mannen. *örŏmelt férjhez mennék.*

Nuptus, a, um, Cic. *Vdan.* Verehlichet. *Elházaſultt, Férjhez mentt.*

Nuptus, ûs, m. *Vdánye.* e. Verehlichung. *Elházaſulás. Férjhez menés.*

Nŭrus, ûs, f. Cic. *Szneha ſzinova ſena.* e. Schnur, Sohns Frau. *Menyem, menyed.* Antiquis *Aram.*

Nuſpĭam, *Gell.* Nuiquam, *Adv.* Cic. V. *Nullibi.* Nuſquam gentium, Terent. *Dokoncza nigdi.* Gar nirgend. *Sohol e' világon.*

Nuſquam non, *Adv.* Plin. V. *Ubique.*

Nūtābĭlis, is, *com.* le, n. *Apul.* Nūtābundus, a, um, Silius. *Kimajuchi, treſzechiſze, dolegmazechi.* Wanckend. *Ingó, hajladozó, eſdegelŏ.* Transl. V. *Dubius, Hæſitabundus, Anxius.*

Nūtāmĕn, ĭnis, n. *Silius.* Nūtātio, onis, f. Plin. *Dolegmazenye, kimanye.* Das Wancken, e Nickung. *Hajlás, Ide's-tova hajlás, tétovázás, eſdegelés.* Transl. V. *Dubietas, Hæſitantia.*

Nūto, as, are, avi, atum, (Neu. *Freqv.* à Nuo.) Plaut. *Guſztokrat namigavam, glavu nagiblyem, potverdyujem.* Offt vvincke, nicke mit dem Haupt. *Integetek.* Vid. *Annuo.* 2. apud *Cic.* Transl. *Puzim na vruſſenye, podiranye.* Mich ſencke, beuge. *Hajladozok.* Vid. *Labo.* 3 apud eundem V. *Dubito, Hæſito N.* 2. *Fluctuo N.* 4. Nutare in aliqua re, Cic. *Vu kakvom dugovanyu dvoiti.* In einer Sach zvveiffelhafftig ſeyn. *Valamiben kételkedni.* Animi nutant: *id eſt* Dubii fluctuant. *Cic.*

Nūtrĭcātio, onis, f. Aul. Gell. Vid. *Educatio, nutritio.*

Nutricātus, ûs, m. Plaut. *idem.*

Nūtrīcĭa, *vel* nutritia, orum, n. *plur.* Ulp. *Plácha Dojkina za dojenye.* r. Saugammen-Lohn. *Dajka Fizetéſe, bére.*

Nūtrīcius, *vel* Nutritius, ii, m. V. *Nutritor.* 2 apud Colum. *Adjectivè.* Ad nutricium ſpectans.

Nūtrĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. V. *nutrio.*

Nūtrĭcor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *idem.*

Nūtrīcŭla, æ, f. (Diminut.) *Cic.* Parva nutrix.

Nūtrīmen, ĭnis, n. *Ovid.* Nūtrīmentum, i, n. Cic. *Hrana, kerma, zderſavanye.* e. Nahrung, r. Unterhalt. *Eledel, Táplálat.* Vid. *Cibus, Alimentum.* 2. Transl. Nutrimentum eloquentiæ. *Cic.* 3. Vid. *Nutritio.* Sveton.

Nūtrĭo, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Cic. V. *Alo, Edŭco, Lacto, Cibo.* 2. Transl. ad incorporea. Nutrire vinum, Colum. *Paſzku y ſzkerb na vino imati.* e. Sorg zum Wein haben. *Borra gondot viſelni.* Vid. *Conſervo.*

Nutrītio, onis, f. Gic. *Hranenye.* e. Ernehrung. *Táplálás.* Vid. *Cibatio, Educatio, Lactatus.* 2. Transl. V. *Conſervatio.*

Nūtrĭtīvus, a, um. *Hranechi, zderſavajuchi, Jaczechi.* Nehrend, nehrlich, erhaltend, ſtärckend. *Táplálo, meg-tartó, meg-erŏsttŏ.*

Nūtrītor,

Digitalizirao Google

Nūtrītor, oris, m. Stat. *Hranitel, kermitel.* r. Ernehrer. *Tápláló, nevelő.* Vid. *Altor, Educator.* 2. Transl. *Zderſavavecz.* r. Erhalter. *Tartó.*

Nutritōrius, a, um, Priſcian. V. *Natritivus.*

Nūtrītus, ûs, m. Plin. Vid. *Nutritio.*

Nūtrix, īcis, f. Cic. *Dojka, Doitelicza, kermitelicza.* e. Säugamme. *Dajka.* Vid. *Educatrix, Altrix.* 2. Transl. Nutrix ager: *Plin.* nutrix oratoris eloquentia. *Cic.* 3 apud Catull. V. *Mamilla.*

Nūtus, ûs, m. Cic. *Namiganye, z-glavum potverdyenye, namegnenye, kinutje, magnutje, magnenye.* Das Wincken des Haupts, *oder* Augen. *Intés.* 2. apud eundem Meton. V. *Voluntas, Aſſenſio, Annutus.* Ad alieuius nutum totum ſe fingere. Cic. *Vſzega ſze na volyu chiu dati, obernuti.* Sich gäntzlich in eines Willen ſchicken. *Valakinek mindenben kedvét keresni.* 3. Transfertur ad inanimata. Nutu legum: *Cic.*

Nux, nŭcis, f. Cic. *Oreh y Vſzakojachi ſzàd lupinyu tverdu imajuchi.* e. Nuſs, und allerley Früchte in harten Schalen. *Dió, és minden kemény hajú gyümölts.* Nux Sardinia *vel* Caſtanea. *Koſztany.* e. Käſten, Caſtanien. *Geſztenye.* Nux juglans, perſica, *vel* regia Vid. *Juglans.* Nux Pontica, *vel* avellana. *Léßnyak.* e. Haſelnuſs. *Mogyoró.* Nux Græca. *Mandula.* Mandelkern. *Mondola.* Nux juglans duri putaminis. *Oreh koſchàk, koſztiß.* Harte Nuſs. *Fás dió.* Nux juglans teneri putaminis. *Oreh Mebkiß.* e. Weiche Nuſs. *Gyenge héjú dió.* &c. ita Cels. Plin. Virg. &c. 2. *Orehovo y vſzakojachko drévo, na kojem z-tverdemi lupinyami ſzàd ráſzte.* r. Nuſsbaum, und allerley Bäumer, daran Früchte mit harten Schalen vvachſen. *Dió-fa, és minden kemény hajú gyümölts-fa.* Vid. *Corylus, Amygdalus* &c. ità paſſim *Claſſici.* Nuces relinquere: *Prov. Metaph.* Perſii: *Dechinſzku igru oſztaviti*: iliti: *Sále-ſze oſztaviti y haſznovitih dugovany-ſze prieti.* e. Kinder-Schuh ausziehen. *érni kezdeni, elhagyni a' gyermeki bolondságot.*

*Nyctălops, ōpis, *om.* Ex mente *Priſciani* Significat eum, qui noctu quidem ſatis, Interdiu verò nihil cernit: Oppoſitum ſignificat apud *Plin.* Item V. *Luſcinus, Luſcus, Myops.* Hinc

* Nyctălōpĭa, æ, f. Vid. *Luſcitio.*

*Nyctĭcŏrax, ăcis, m. *Nochni karvan, Krampach, Gauran.* e. Nacht-Rabe. *éjjeli holló.*

*Nyctĭphўlax, ăcis, *com.* Vid. *Circator, Cuſtos.*

*Nyctŏſtrătēgus, i, m. *Latiné* Vigiliarum Præfectus. *Sztrâſa-Meſter, ki na nochne ſztraſe ſzkerb ima.* r. Wacht-Meiſter, ſo des Nachts über die Stadt-Wächten Sorg haben muſs. *Strâſa-Meſter, a' ki az éjjeli vigyázókra gondot viſel.*

*Nympha, æ, & Nymphē, es, f. Cic. *Boſieza vodè, Vila.* e. Waſſer-Göttin. *Viz Iſten Aſzſzony.* 2 per Catachreſin V. *Oreades, Dryades, Hamadryades.* 3 Vid. *Nova nupta, Sponſa.* ità Ovid.

*Nymphæa, æ, f. *Aliter* Heraclion, Nenuphar. *Plin.* Herba, quæ Venerem extingvit.

*Nymphēum, i, n. Julius Capitol. *Zpelyanye y ztekaliſche vòd za obchinſzko razveſzelenye.* s. Ort, vvo die Wäſſer zuſammen lauffen, der allgemeinen Ergötzlichkeit halber; Waſſer-Kunſt. *Hely, a' hová a' vizek öſzve folynak, közönséges mulatságra.* 2 apud Plin. *Czirkva Vil vodenih.* Der Waſſer-Göttin Tempel. *Viz Iſten Aſzſzonyok temploma.* 3. apud *Cæſ.* Eſt Promontorium & Portus in ora Liburniæ, non procul â Liſſo appido.

* Nymphus, i, m. Vid. *Sponſus.*

*Nyſa, Niſa, *vel* Niſſa, æ, f. *Geogr.* Urbs Arabiæ, ubi Bacchus â Nymphis educatus traditur. 2 Nyſa Urbs Indiæ â Baccho condita & nominata. 3 Niſſa olim Neſſus, Urbs Illyrica Mœſiæ ſuperioris, Patria Conſtantini Magni Imper. Hanc Anno 1737. Turcæ, amicis pactis, Chriſtianis tradiderunt, ſed quam poſtliminio, ſub finem ejuſdem Añi, receperunt.

O.

O! *Interj. Exclamantis, Dolent. Admirant. Indign. Exult. Irriden. O! O! O!* Jungitur *Nomin. Accus. vel Vocat.* O Vir fortis! Terent. *ô jaki chlovek!* O Starcker Mann! *ô erôs ember!* ô fallacem hominum Spem! Cic. *ô zkazlivo y vkanlyivo uffanye chloveehanſzko!* ô Falſche und betrügeriſche Hoffnung deren Menſchen! *ô tſalárd reménſége az embereknek!* ô paterni generis oblite! Cic. 2 *Adv. Vocandi.* O mi Furni! Cic. *ô moj dragi Furni!* O Lieber Furni! *ô édes barátom Furni.* 3 Adv. Optandi. V. *Utinam.* ô tantùm libeat. *Virg.* O utinam, ô ſi. *Ovid.* 4 Interdum O *omittitur.* Me cæcum! qui hæc ante non viderim. *Cic.*

Ŏb. *Præp.* Cic. *Za, Zarad, Zavoly, Zbog, Radi.* Um

di. Um, Wegen. *ért, Miatt, Azért.* 2 apud eundem: *Pred.* Vor. *Ez előtt, Az előtt.* Mors ab occulos verſatur. Cic. *Szmertſze pred ochima verti.* Der Todt ſchvvebet vor den Augen. *Szemtim előtt forog az halál.* In compoſitis ferè ſemper accipitur pro *circum, contra.*

Ŏbăcerbo, as, are, avi, atum. (Act.) Feſt. V. *Exacerbo.*

Ŏbærātus, a, um. *Caſ.* Obæratior, Tacit. *Veſz vu dugéh.* Tieff in Schulden ſteckend. *Adoſſágba kötelezödött.*

Obambŭlātio, onis, f. Auct. ad Herenn. Vid. *Deambulatio, Spatiatio.*

Ŏbambŭlo, as, are, avi, atum. (Neutr.) Liv. Vid. *Deambulo, Circumambulo, Spatior.*

Obardeo, es, ere, &c. Stat. V. *Exardeo.*

Ŏbāreſco, is, ere, (Inchoat.) Lact. *Veſz ſze v-ókol ali na okolo ſzuſſiti pochinyam.* Um und um dürr vverde. *Körös-környül ſzáradni kezdek.*

Ŏbarmo, as, are, avi, atum. (Act.) Horat. *Oboruſim, oboruſnoga chinim.* Bevvaffne. *Fegyverbe öltöztetem, Elkéſzitem.* Vid. *Armo.*

Ŏbăro, as, arare, avi, atum. (Neu.) Liv. *Vókol orjem, obarjam.* Umher ackere. *Béſzántom, környül-ſzántom.*

Ŏbāter, tra, trum. Plin. *Nachern, Prichern.* Schvvertzlicht. *Feketéllö.* Vid. *Nigellus.*

Obāudio, is, ire, ivi, itum, (*reipſa eſt* Act. *conſtruitur tamen, ùt plurimum more* Neutrorum.) Feſtus. *Pokorenſzem, Poſzluſſam.* Gehorche, Gehorſame. *Engedelmeskedem, ſzótfogadok.*

Ŏbāuro, as, are, avi, atum. (Act.) Apul. Vid. *Inauro.*

Obba, æ, f. Varro. *Drevena vinſzka poſzuda, Baril.* Höltzernes Trinck-Geſchier. *öreg fa Palatzk, tſobolyó, légely.*

Ōbbĭbo, is, ere, ĭbi, ĭtum. (Act.) Cic. *idem ac* Celeriter bibo. V. *Bibo.*

Ōbbrūteo, es, ere, utui, (Neutr.) *Lucr.* Item

Obbruteſco, is, ere, (Inchoat.) *Govedom poſztajem, nerazumen bivam.* Zu einem unvernünfftigen Thier vverde, *oder* unvernünfftig vverde. *Baromma léſzek, Elbámúlok, Megkábúlok.* Vid. *Bruteſco.*

Obcæco, as, are, &c. V. *Oecæco.*

Ōbcēdes, is, f. Plaut. Vid. *Occiſio, Cædes, Nex.*

Obcæno, *vel* Obcœno, as, are, avi, atum. (Neutr.) Plaut. V. *Cæno.*

Obcăleo, es, ere, ălui, (Neutr.) Celſ. *Okolo y okolo ſzem vruch, topel.* Ich bin um und um vvarm. *Körös-környül megmelegűlök.*

Obdo, is, ere, dĭdi, ĭtum, (Act.) Terent. *Zarivávam, zaſztunyujem, zaklépam, zakvachujem.* peregr. *zariglyavam.* Fürſtoſſe, als einen Riegel vorſchiebe, verſtopfte, zuſchlieſſe, verriegle. *Ellenébe-téſzem, bé-tſukom, bé-ſztömöm a' zárt.* Vid. *Oppono, claudo N 1.*

Obdormio, is, ire, īvi, ītum. (Neu. Cic. *Zaſzpavam, zadremlyujem.* Einſchloffe. *Elaluſzom, ſzenderedem.* Vid. *Indormio.*

Obdormiſco, is, ere, (Inchoat.) Cic. *idem.*

Obdūco, is, ere, uxi, uctum. (Act.) Cic. *Navláchim, natéſzem, Pokrivam, zaſzlanyam.* Überziehe, bedecke, fürſpanne, fürziehe. *Bévonſzom, Béboritom.* 2 apud eundem V. *Circumdo.* 3 V. *Induco.* Conatus eſt clariſſimis rebus tenebras obducere. *Cic.* 4 Obducere frontem, *pro* Contrahere, Corrugare. *Horat.* 5 Obducere diem, *pro* Conſumere. *Cic.*

Obductio, onis, f. Cic. *Navlechenye, nateſzenye, zakrivanye.* r. Uberzug, e. Bedeckung, Überziehung. *Bévonás, boritás, bétakarás.* Item V. *Circumductio in prima ſignificatione.*

Obducto, as, are, avi, atum. (Act. *Freq.*) Plaut. *id eſt* Frequenter Obduco, Induco, Circumduco.

Obdulco, as, are, &c. Ambroſ. V. *Dulco.*

Obdulceſco, is, ere, (Inchoat.) Vid. *Dulceſco.*

Obdūreo, es, ere, ūrui, (Neutr.) & Obdūreſco, is, ere (Inchoat.) Cic. Vid. *Indureo.* 2 Transl. apud eundem V. *Aſſveſio.*

Obdūro, as, are, avi, atum (Act.) Horat. V. *Induro.* 2 Transl. apud Ovid. *Podnaſſam, terpim dobrovolyno.* Ausdaure, Ertrage, Ausharre. *Elviſelem, elſzenvedem.*

Ŏbēdiens, entis, *om. Cic.* Obedientior, *Liv.* Obedientiſſimus. Plin. *Pokoren, poſzluſzen.* Gehorſam, Gefolgig. *Engedelmes, ſzó-fogadó.*

Obedienter, *Adv.* Liv. *Pokorno, poſzluſzno.* Gehorſamlich. *Engedelmeſzen, ſzó-fogadó képen.*

Obedientia, æ, f. Cic. *Pokornoſzt, poſzluh.* r. Gehorſam. *Engedelmeſség, ſzó-fogadás.*

Ŏbēdio, is, ire, īvi, ītum, (Neutr.) Cic. Vid. *Obaudio.* Legitur etiam *Obœdio.*

Ŏbĕdo, is, ere, ēdi, ēsum. (Act.) *Vókol pojedam, izjedam, Objedam.* Verzehre, Um freſſe. *Környül elrágom, elészem.*

*Ŏbĕliſcŏlychnĭum, ii, n. Quintil. *Lampaſs kiſze na turne &c. zaradi putnikov obeſſa.* e. Latern, ſo man zu Nutzen der Reiſenden an hohe Thürne &c. aufzuhängen pfleget. *Lámpás, mellyet az útazók kedvekért világólni magos tornyokra, &c. teſznek.*

*Ŏbĕliſcus, ci, m. Plin. *Okrugel, Szuproti verhunczu tenyſſi, y na kraju bataſzt ſztup, ſztupich.* Eine runde Saüle, oben ſpitzig mit einem Knopff, und unten breit. *Kerekdéd oſzlop*

Digitalizirao Google

oſzlop alól ſzélyes, felyûl éleskeny, a' tetein gomb.

* Ŏbĕlus, i, m. 1. apud Græcos V. *Veru.* 2 Transl. apud Auſon. *Zárez, znamenyka vu piſzmu za pobolßanye kakve falinge.* s. Strichlein in der Schrifft, um etvvas zu verbeſſern. *Az írásban nyárſatska forma jegyzéſetske.* Obelô notare. *Pomachkati, pobriſzati, z-perom potegnuti.* Mit der Feder in der Schrifft Zeichen machen. *Tollal az írásban jegyeket tſinálni.*

Ŏbeo, is, īre, īvi, *vel* ĭi, ĭtum, (Neu. *Anom.*) Cic. V. *Circumeo.* 2 apud eundem. *Obnaſſam, opravlyam chaſzt, poſzel &c.* Verrichte, ablige. *Dolgomat végbe-viſztem.* Vid. *Fungor, Exequor N.* 1. Provinciam obire. Cic. 1. *Derſavu obhajati, obboditi.* Im Land herum ziehen, das Land umgehen. *Tartományt környûl-járni.* 2. *Szvoju chaſzt obnaſſati, opravlyati ſzvoj poſzel.* Sein Amt verrichten. *Maga hivatalyában éljárni.* Obire munus vigiliarum. *Liv.* obire vigilias. *Plin.* id eſt *peragere.* Obire bella, Labores, pericula &c. *pro* ſuſcipere, ſubire *Liv.* Id enim obire non potui: *pro* Exequi. *Cic.* 3 Vid. *Circumdo.* Campus obitur aquâ: *pro* cingitur, circumdatur. *Ovid.* 4 Vid. *Morior, Intereo.* Obire diem ſuum, *vel* obire mortem, *aut* morte. Cic. *Vumreti.* Sterben. *Meghalni.* Obire ſupremum diem. *idem.* 5. Vid. *Occĭdo N.* 1. Obeunt ſidera. Plin. *Zvezde zabajaju.* Die Stern nieder gehen, das Geſtirn geht unter. *A' Tſillagok elhaladnak, elenyéſznek.* 6 Tres noctes obeunt. Plin. *Tri nochi prebajaju.* Es gehen drey Nachte hin. *Három éjtſzakatelik-el.* 7 Vid. *Luſtro N.* 2. Oculis obire Exercitum: Plin. *Voiſzkú pregledati.* Ein Kriegs-Heer beſehen. *Szemeivel el-járni a' ſereget.* 8 Obire cœnas: *id eſt:* Modò apud hunc, modò apud illum cœnare. *Cic.* 9. Hæreditatem obire: *pro* Adire, capere. *Cic. &c.*

Ŏbĕquĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) V. *Circumequito.* Stationibus hoſtium obequitare. Liv. *Nepriatelſzku voiſzku obbajati.* Die Feindliche Poſtirung und Lager umreiten. *Környûl-nyargalni az ellenség táborát.* Syracuſas obequitare. *idem.*

Ŏberro, as, are, avi, atum, [Neu.) Plin. *Synon.* Circumerro, Circumvagor, Circumeo, Circumvado, is, &c. *Szim y tam bodim; V-ókol ſze lajbarim, klatárim; okolo blúdim.* Hin und vvieder gehe, herum ſchvveiffe, irr umgehe. *Ide ſ' tova bujdoſom, bolygok.* Oberrare Civitatem: In domo oberrare. *Plin.* Eâdem chordâ ſemper oberrare: *id eſt* eandem ſemper chordam pulſare: *vel Metaphoricè* eandem crambem recoquere. V. *Crambe.* Horat.

Ŏbeſco, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. V. *Paſco, Cibo, Alo, Ineſco.* Alii legunt *obeſo* pro *obeſco.*

Ŏbēsĭtas, atis, f. Sveton. V. *Craſſedo N.* 1. *Pinguedo.*

Ŏbēſo, as, are, avi, atum, (Act.) V. *Impinguo, ſagino.* Madefacto triticeo pane obeſant ayem. *Colum.* Alii legunt *obeſcant.*

Ŏbēſus, a, um, Virg. V. *Craſſus N.* 1. *&* 2. *Pinguis.* 2. Transl. V. *Heber, Rudis.* Item V. *Tardus, Piger.* ità *Horat.* Naris obeſæ homo V. *Naris.*

Ŏbex, ĭcis, m. *apud Plinium* f. Virg. V. *Obſtaculum, impedimentum N.* 1. Item *Zaſzunyka, zavernka, zapor, zavor,* peregr. *Rigely, veruga za zapiranye kola.* r. Fürſchub, Riegel, Lumme am Rad. *Reteſz, zár.*

Ōbfirmātè, *Adv.* Svet. *Tverdokorno, Tverdo-volyno, Tverdo-glauno, ſzuprotivno.* Hartſinnig, vvideriſetzlich. *Megátalkodva, Fejeſen.* Item V. *Conſtanter, Firmè.*

Obfirmātus, obfirmatior, obfirmatiſſimus. Cic. V. *Conſtans, Firmus N.* 1. *Imperterritus, obſtinatus.* Perferam abitum ejus animô forti atque obfirmatô. *Plaut.*

Obfirmo, *vel* offirmo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. V. *Firmo, Confirmo, N.* 1. *Fortifico.* 2 Eſt Verb. Neu. *Vterdo-volyimſze, ſztalno obſztajem, Nakanenya mojega tverdokorno ſzederſim.* Beſtändig beharre, ſteiff an meiner Meynung bleibe. *álhatatoſon túrok, Magam Szándékomban keményen megmaradok.* Vid. *Indureo.* ita Terent.

Obfuſco, as, are, avi, atum. (Act.) Tertull. *Nacherno, temno chinim.* Schvvärtzlicht mache. *Feketitem.* Vid. *Obtenebro.* Obfuſcare juſtitiam. *idem.*

Obgannio, *vel* oggannio, is, ire, īvi, *&* ĭi, ĭtum, (Neu.) *Terent.* 1. propriè teſte Donatô. *Naproti chevkam katti liſzicza.* Entgegen belle *oder* beiſſe, vvie ein Fuchs. *Ellene tſevegek.* 2. Metaph. *Szuprot govorim, vuha z-nepovolynemi rechmi napunyávam, zaglußujem.* Wiederſpreche, die Ohren voll ſchreye. *Ellene ſzót vitatok.* Vid. *Murmuro, garrio, immurmuro.*

Ŏbhæreo, es, ere, hæſi, hæſum. (Neu.) Lucr. V. *Adhæreo, Hæreo N.* 1. *Inhæreo N* 1.

Obhæ-

Obhæreſco, is, ere, (Neu. *Inch.*) Apul. V. *Hæreſco, obhæreo.*

Obherbeſco, is, ere. (Neu. Inch.) Feſt. *Z-trávum ſze zaraſztujem.* Mit Graſs vervvachſen vverde. *Fűtől kőrnyűl ottetem.* Vid. *Herbaſco.*

Obhorreo, es, ere, rui. (Neu.) Plin. *Sztraſſen ſzem, ſztraſſen bivam.* Ich bin grauſam, grauſam vverde. *Iſzonyű-vagyok.*

Ōbjăceo, es, ere, jăcui, (Neu.) Liv. *Naproti lesim.* Entgegen lige. *Ellene fekſzem*, 2. apud Enn. V. *Circumjaceo.*

Objectācŭlum, i. n. Varr. Vid. *Obex N.* 1. & 2. *Impeditio N.* 2.

Objectāmentum, i, n. Apul. V. *Objectio.*

Objectātio, onis, f. Cæſ. *idem.*

Objectio, onis, f. Cic. *Szuprot govorenye, ſzuprot-poſztavlyanye.* Das vvieder oder entgegen Reden, Einvvenden, e. Einrede, r. Wiederſtand. *Ellen-vetés, Ellén-ſzólás.* Vid. *Exprobratio, Improberium, Impeditio N.* 2.

Obiecto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.*) Cic. V. *Objicio, cum quo in omnibus convenit.*

Objectum, i, n. Solin. *Predſztavek, predvernek.* r. Entgegenſatz. *A' mit ellenbe téſznek, vetnek.* Apud Theol. & Philoſophos vocatur res, de qua agitur.

Obiectus, ûs, Tacit. V. *Objectamentum.*

Ōbjĭcio, is, ere, jēci, jectum, (Act.) Cic. *Naproti hitam.* Fürvverffe, entgegen vverffe. *Ellene-vetem, Eleibe téſzem.* Spem, Lætiam, Lucrum &c. alicui objicere, *pro* offerre, *Cic. Plaut. &c.* 2. Vid. *Oppono, Expono N.* 1. *Conjicio N.* 1. Objicere aliquid Adverſario: *pro* opponere. *Cic.* Objicere ſe periculis *vel* in pericula: *pro* Conjicere ſe in pericula, exponere ſe periculis. *Cic.* 3. Transl. Alicui crimen objicere; *vel* Alicui de aliqua re objicere; *vel* Alicui aliquam rem in magnis criminibus, *aut* in maledicti loco objicere; *vel* Alicui objicere, quòd &c. *id eſt* Exprobrare, Improberare. *Cic.* 4. Moram objicere, *pro* Retardare, Impedire, morari aliquam rem. *Plaut.* 5. Formæ menti meæ objiciuntur: *pro* occurrunt, incidunt. *Cic.* 6. Metus animo objicitur: *pro* Imminet. *idem.*

Ōbjĭgĭto, as, are, &c. *Feſt.* idem ac *Ante agito.*

Ōbĭnānis, is, *com.* ne, n. Varr. V. *Inanis.*

Ōbīraſcor, ĕris, ci, atus ſum. (Dep.) Senec. *Jakoſze ſzerdim, Lyatim.* Mich hefftig erzürne. *Erőſen meg-haragſzom.* V. *Furo.*

Ŏbĭtĕr, *Adv.* Plin. *Kaktak, kako tako, po putnichko, lebudkat.* Obenhin, beyfälliger Weiſe. *Az alkalmatoſság a' mint hozta, tſak múlólag.*

Ŏbĭtus, ûs, m. Cic. 1. V. *Occaſus N.* 1. 2 Vid. *Occaſus N* 2. *Mors N.* 1. *Interitio.*

Ŏbĭtus, a, um. *Particip. ab* obeo, V. *Obeo.* Quos â Majoribus noſtris morte obitâ poſitos in illo loco videtis. *Cic.*

Objurgātio, onis, f. Cic. *Pokaranye, drugach zmivanye.* peregr. *Féganye.* r. Filtz, Vervveiſs. *Dorgálás, Feddés.*

Objurgātor, oris, m. Cic. *Karavetz, z-oſtremi rechmi zmivavecz*, peregr. *Fégavecz.* r. Beſtraffer, der mit ſtrengen Worten vermahnet. *Feddő, dorgáló, pirongatózó.*

Objurgātōrius, a, um. *Cic.* Ad objurgationem ſpectans, objurgationem continens. *ut* objurgatoria epiſtola. *Cic.*

Objurgĭto, as, are, avi, atum, [Act. *Freq.*] Plaut. *Guſztokrat karam, z-rechmi kaſtigujem.* Offt Vervveiſs gebe, mit Worten ſtraffe. *Feddőzőm, zſémbelődőm.*

Objurgo, as, are, avi, atum, (Activ.) Cic. *Karam, z-rechmi kaſtigam, oſtro opominam.* peregr. *Fégam.* Mit Worten ſtraffe, Vervveiſs gebe. *Meg-feddem.* 2. Vid. *Caſtigo, Improbero.* Quintil.

Objūro, as, are, avi, atum, (Act.) Feſt. V. *Adjuro.* Item *Neutraliter.* Vid. *Jurejuro.*

Oblangueo, es, ere, angui, (Neu.) Cic. V. *Langueo, Langueſco.*

Oblăqueo, as, are, avi, atum, (Act.) Tertull. V. *Illaqueo, Circumdo.*

Oblātio, onis, f. Aſcon. *Ponudenye, Alduvanye, Daruvanye.* e. Darreichung, s. Opffer, e. Eingabe. *áldozat, Jóakaratból-való adomány.*

Oblātītius, a, um. *Sidon.* Oblātīvus, a, um. *Serv.* Eſt id, quod offertur.

Oblātor, oris, m. Tertull. *Alduvavecz, Darovnik, Ponudyavecz, Ponuditel.* r. Opfferer, Darreicher. *áldozó, Jóakaratból-való adó.*

Oblătrātor, oris, m. Sidon. *Szuprot lajavecz.* Metaph. *Ogovarjavecz.* r. Widerbeffizer, Wiederbelfferer. *Metaph.* Heimlicher Wiederſprecher, der übel nachredet. *Valaki ellen ugató.* Metaph. *rágalmazó.*

Oblătrātrix, īcis, f. Plaut. *Szuprot Lajavicza, Lajavka.* Metaph. *Ogovoritelicza.* e. Widerbeffzerin. *Metaph.* Die einen übel nachredet. *Valaki ellen ugató nőſtény eb.* Metaph. *Valaki ellen nyelvekedő aſzſzony.*

Oblătro, as, are, avi, atum, (Neu.) Sil. *Oblajem,*

Digitalizirao Google

jem, vókol lajem, na kôga lajem. Metaph. *Ogovarjam, zlo od druguga govorim.* Anbelle, vviederbelffere, keiffe. *Metaph.* Einem übel nachrede. *Ellene ugatok, Kôrûl-ugatok.* Metaph. *Nyelveskedem, Ellene-szólok.*

Oblātum, i, n. Liv. *Sztvàr alduvana, dàr, Ponuda, Prikaz.* e. Gabe, Ehren-Schencke. *áldozat, Adomány.*

Oblectāmen, ĭnis, n. *Stat.* Oblectāmentum, i. n. Cic. *Naszladnyenye, Naszladnoszt, Raduvanye, Radoszt.* e. Ergötzlichkeit, Freud, Erlustigung. *Gyönyörködés, Gyönyörködtetés, Mûlatság.* Vid. *Delectamentum.*

Oblectātio, onis, f. Cic. Vid. *Oblectamen.*

Oblectātor, oris, m. Apul. *Naszladnik, Naszladitel.* r. Ergötzer. *Gyönyörködtetô.*

Oblecto, as, are, avi, atum, (Activ.) Cic. V. *Delecto.* Oblectare animum: Se re aliquâ, *vel* cum re aliqua oblectare. *Cic.*

Oblector, aris, ari, atus sum, (Depon.) Ego me oblectabar in Cumano: *Cic.* 2. est Verb. *Passiv.* Ludís oblectamur & ducimur. *Cic.* Vid. *Delector.*

Oblēnio, is, ire, īvi, & nii, ītum, [Act.] Senec. V. *Lenio, Delenio, Mitigo N.* 1. *Delinio.*

Oblīdo, is, ere, īsi, īsum, (Act.) Colum. V. *Lædo. N.* 1.

Oblīgātio, onis, f. Cic. *Obvezanye, zavezanye, zavez.* e. Verbindung. *Békötés, kötelezés.* Transfertur etiam ad animum, scripturam, aliáque, quibus se aliquis alteri obligat. *Cic.* Vid. *Debitio.*

Oblīgātōrius, a, um, JCt. *Zavezlyiv.* Das verpflichtet, verbündlich. *Kötelezésbezvaló.*

Oblīgātus, a, um, Horat. *Zavezan, obvezan.* Verbunden, umgebunden. *Békötött, kötteles.* 2. Transl. V. *Debitus. N.* 1. Cic.

Oblīgo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Obvesujem, okolo vésem, zavesujem.* Umbinde, zubinde, verbinde. *Békötöm, kötelezem.* 2. Transl. apud *eundem*: Sibi aliquem obligare beneficiô. *Kôga z-dobrem chinom szebi zavezanoga ali dusnika vuchiniti.* Mit Gutthaten einen ihm verbindlich machen. *Valakit jótéteményivel magához kötelezni.* Maximis me beneficiis tibi obligâsti: *Phras. & Synon.* Omnia tibi debeo: Maximis me beneficiorum vinculis astrictum tenes· Multis beneficiis velut pignoribus authoratum me habes. Agere mecum potes velut è syngrapha, ità me tibi devinctum possides &c. Fidem suam pro aliquo apud aliquem obligare: *id est* Fidejubere pro aliquo. *Cic.* Sacramentô se militiæ obligare. h. e. Ad vexillum jurare, *Cic.* Se furti obligare: *pro* Furtum committere, *vel* se Furti reum facere. *Gell.* Bona sua pignori obligare: *pro* oppignerare. *Svet.*

Oblīgūrio, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Cic. Vid. *Abliguro, Dissipo N.* 1.

Oblīgūrītor, oris, m. Jul. Firmic. V. *Abliguritor, Dissipator.*

Oblīmo, as, are, avi, atum, (Activ.) Virg. *Omasujem.* Mit Koth bestreiche, besudle. *Bésározom.* 2. Transl. apud Claud. Luxus oblimat mentes. *Obilje szlepi pamet y razum.* Der Überfluss verblendet die Gemüther. *A' Bôség megvakitja az elmét.*

Oblĭnio, ĭnis, ire, īvi, ītum, *Colum. Item*

Oblĭno, is, ere, īni, īvi, ēvi, ĭtum, (Activ.) Cic. *V-okol masem, Namasujem, Pomasujem.* Überschmiere, umstreiche, bestreiche, überstreiche. *Bémázolom, Békenem, Motskolom.* Vid. *Circumlinio.* Metaph. Se oblinere externis moribus. Cic. *Tugyi chûd y derszanye naszve vzeti.* Frembde Sitten an sich nehmen. *Más erkölcsét magára venni.*

Obliquātio, onis, f. Macrob. Vid. *Incurvatio, Curvamen.*

Oblīquè, *Adv.* Cic. *Krivo, Neravno, zvinyeno, zaviato, na sztran nagnyeno.* Uberzvverck, krumm, schelb, auf eine Seite gebogen. *Félen, tszavarodva, bargason.*

Oblīquĭtas, atis, f. Plin. *Krivina, na sztran nagnyenoszt.* e. Krümme. *Horgaßág, tszavarodás, elhajlás az egyenestôl.* Vid. *Curvamen.*

Oblīquo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Na sztran nagiblyem, zaviam, krivim.* Auf eine Seiten biege, krumm mache. *Megborgasitom, Az egyenestôl félre tszavarîtom, eltérîtem.* Vid. *Incurvo, Curvo.* 2. Transl. Obliquare preces: *id est* varie versare, precibus circumvenire aliquem. *Stat.*

Oblīquus, a, um, Cic. V. *Curvus, Incurvus, Inclinis, Indirectus, Limus.* 2. Transl. V. *Invidus, Invidiosus, Infestus.* Obliquô oculô alterius commoda limare. *Horat.* Allocutiones obliquæ. *Quintil.*

Obliterātio, onis, f. Plin. V. *Deletio N.* 1, & 2. *Maculatio.* 2. Transl. V. *Oblivio.* Arnob.

† Obliterātor, oris, m. Tertull. *Pomachkavecz, Izbriszitel, Izbrisavecz.* r. Auslöscher, Austilger. *Kitörlô, Eltörlô.* Vid.

Deletor.

Digitalizirao Google

Deletor N. 1. 2 Transl. Vetuſtatis obliterator, *pro* oblivionem inducens. *idem.*

Oblĭtĕro, as, are, avi, atum, (Activ.) Cic. Propriè V. *Pomachkujem, Pomerchkavam, Izbriſſujem, Pobriſzavam.* Auslöſche, austilge, durchſtreiche. *Eltörlöm, kitörlöm, meghomályositom.* Vid. *Deleo N.* 1. 2 Transl. *Zablyenyu dajem.* In Vergeſſenheit bringe. *Feledékenységben bozom.* Res vetuſtate obliterata. Liv. *Dugovanye Zhog Sztarine zableno.* e. Sache die von Alters vvegen längſt vergeſſen iſt. *Régi vólta mián feledékenységbe mentt dolog.*

Obl'ĭteſco, is, ere, &c. Cic. Vid. *Deliteſco.*

Obliviālis, is, *com.* le, n. Prud. *Zablivoga chinechi.* Vergeſſen machend. *Elfelejtítő, felejteni tſinálló.*

Oblīvio, onis, f. Cic. *Zablivoſzt, zablenye, pozablenye, zaboravenye.* e. Vergeſſenheit. *Elfelejtés.* Oblivioni dare. Cic. *Zábiti, zaboraviti.* Vergeſſen. *Elfelejteni.* Oblivione aliquid delere, *pro* obliviſci. In oblivione jacere: *vel contra:* Tuas laudes nulla unquam obſcurabit oblivio. Nunquam me tui capiet oblivio. Nunquam in oblivionem venient tuæ laudes, nulla vetuſtas obruet. Erunt ſemper, qui laudes tuas ab oblivione & ſilentio vindicent. *ita Cic. Liv.*

Oblīviōſus, a, um, Cic. *Zablyiv, zaborcolyiv.* Vergeſslich. *Feledékeny.* Vid. *Immemor.*

Oblīviſcendus, a, um, Plaut. *Kaiſze mora zabiti y zaboraviti.* Das man vergeſſen muſs. *Felejteni-való.* Mores oblivicendi. *Plaut.*

Oblīviſcor, ĕris, iſci, ītus ſum. (Depon.) *cum Genit. vel Accuſ.* Cic. *Záblyam, Pozablyujem, zaboravlyam, zaboravim.* Vergeſſe, in Vergeſſenheit ſtelle. *Elfelejtem.* Obliviſcor injuriarum: Totam cauſam oblitus eſt. *Cic.*

Oblīvĭum, ii, n. Virg. Vid. *Oblivio.*

Oblīvĭus, a, um. *Varr.* Obſoletus, oblivione deletus, oblivioni traditus.

Oblŏco, as, are, avi, atum. (Act.) Svet. Vide *Loco N.* 1. & 2.

Oblŏcūtor, & Oblŏquūtor, oris, m. Plaut. *Pregovarjavecz ſzuprotivno-govoritel, ogovarjavecz, ogovoritel.* r. Widerſprecher, Widerpart, der einem Übel nachredet. *Ellene ſzóló, Reá-ſzóló, Gyalázó.*

Oblongŭlus, a, um. Aul. Gell. *Podug, podugovat.* Langlicht. *Hoſzſzúka.*

Oblongus, a, um. Liv. *idem.*

Oblŏquĭum, ii, n. Sidon. *Szuprot rechenye, ſzuprot govorjenye, ogovor.* e. Widerſprechung, das Übel Nachreden. *Ellene ſzólás, Gyalázás, Reá-ſzólás.* Vid. *Contradictio, Calumnia N.* 2. *Detractio N.* 1.

Oblŏquor, eris, lŏqui, ūtus, *vel* quūtus ſum, (Depon.) Cic. V. *Contradico, detrabo N.* 3. *Calumnior.*

Oblūcĭno, as, are, avi, atum. (Neu. *Obſol.*) Feſt. *Lúdim, Blúdim vu pameti.* Irre im Sinn. *Eſzelőrkődöm.*

Oblucŭtio, onis, f. Arnob. *Borenye, ſzuprot ſztajenye.* Das Widerſtreben, e. Widerſtehung, Widerſetzung. *Ellene-tuſakodás.*

Oblŭctor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Colum. *Borimſze, Naprotiſze ſztavim, ſzuprotſze poſztavlyam.* Widerſtehe, vviderſtrebe, vviderſetze mich. *Ellene-tuſakodom, ellenzem, ellene-állok.* Vid. *Contravenio.*

Ob'ūdo, is, ere, ūſi, uſum, (Neutr.) Plaut. *Naproti igram.* s. Gegenſpiel treibe. *Viſzontag játſzom.* Vid. *Ludo.*

Obmōlior, iris, iri, ītus ſum, (Depon.) Liv. *Z-velikem kakvem dugovanyem kaj zapiram, tverdim; kakvo veliko dugovanye ſzuprot, ali na pervo ſztavim.* Entgegen baue, etvvas groſses entgegen ſetze. *Valami nagy dolgot ellene-téſzek.*

Obmurmŭro, as, are, avi, atum, (Neutr.) Ovid. *Naproti, ſzuproti mermram.* Wieder einen murre. *Viſzſza morgok.*

Obmūteſco, is, ere, ūtui, *ab inuſit.* Muteo. (Neu. Inch.) Cic. *Onemim, Nèm poſztájem, Múknem.* Verſtumme. *Megnémúlok.* V. etiam *Conticeſco.* 2 Transl. V. *Ceſſo.* Studium obmutuit: *pro* Ceſſavit. *Cic.* 3. Vid. *Exoleſco N.* 1. Lydium ſardibus emeßatur, quod nunc obmutuit: *id eſt* Exolevit, non eſt in uſu. *Plin.*

Obnăto, as, are, avi, atum, (Neu.) Virg. *Naproti plúvam.* Dargegen ſchvvimme. *Ellene-úſzkálok.*

Obnātus, a, um, Liv. *Poleg rodyen*, ali *ki je poleg zraſzel.* Darbey gebohren, *oder* gevvachſen. *Mellé-ſzületett*, vagy *nőtt.*

Obnĕdo, is, ere, xui, exum, (Act.) Feſt. V. *Circumligo, obligo N.* 1. *Ligo N.* 1.

Obnĭger, a, um, Plin. *Pochern, Nachern, Chernkaſzt.* Schvvärtzlicht, etvvas ſchvvartz. *Feketéllő.* Vid. *Nigellus.*

Obnītor, eris, īti, īſus, & ixus ſum, (Depon.) Cic. *Szuprotivimſze, Pertimſze, Borimſze, ſzuprotſze terſzim.* Widerhalte, vvider

befleiſse. *Ellene-tőrekedem.* Item V. *Obluctor, Adverſor.*

Obnīxè, *Adv.* Terent. *Kruto, Jako, Mochno, ſzilno, z-vſzum mochjum.* Hefftiglich, mit aller Möglichkeit und Macht. *Erős tőrekedéſsel, Nagy elſzántt igyekezettel.*

Obnōxiè, *Adv.* Liv. *Podverſno, Podano, Podato.* Untervvürffig. *Vétke lévén reá, Reá kőtelezve.*

Obnoxio, as, are, avi, atum, (Act.) Claud. *Cbinimſze vrednoga kaſtige.* Ich mache mich ſtraffvvürdig. *Magamot bűntetéſre méltónak téſzem.*

Obnoxiōsè, *Adv.* Plaut. V. *Obnoxiè.*

Obnoxiōſus, a, um, Plaut. V. *Obnoxius.*

Obnoxius, a, um, Liv. *Zavezan, Podverſen, Podan, Prignyen.* Untervvorffen. *Kőteles, valamibe elegyedett, valami alá vettetett, kinek vétke vagyon valamire.* Uxori obnoxius, *pro* ſubjectus, obligatus. *Terent.* Culpæ obnoxius, *Gell.* Crimini obnoxius, *pro* reus criminis, culpæ ſubjectus. *Liv.* Pœnæ obnoxius es. Horat. *Vrédenſzi kaſtige: Tiſzi kaſtigu zaſzluſil.* Du haſt eine Straff verdienet. *Te meg-érdemletted a' bűntetéſt.* 2. Vid. *Morigerus.* Niſi mihi obnoxius eris, &c. Salluſt. *Akomi nebudes pokoren.* Wirſt du mir nicht gehorchen. *Ha nékem engedelmes nem léſzeſz.*

Obnūbĭlo, as, are, avi, atum, (Activ.) Gell. Vid. *Nubilo.*

Obnūbĭlus, a, um, Cic. V. *Nubilus N. 1. & 2.*

Obnūbo, is, ere, upſi, uptum, (Activ.) Cic. V. *Nubo N. 1. Abſcondo.* Obnubito caput. Cic. *Pokri glavu.* Bedecke dein Haupt. *Veſs rubát a' fejére*, vagy *kősd-bé a' ſzemét.*

Obnunciātio, *vel* Obnuntiatio, onis, f. Cic. *Zloglaſzenye, zla nazveſchenye, obznanenye.* e. Verkündigung eines Übels. *Gonoſz hír mondás.*

Obnuncio, *vel* obnuntio, as, are, avi, atūm, (Activ.) Cic. *Zle gláſzi noſzim, obznanujem, nepovolyne novine povedam, nazveſzcham.* Böſe Bothſchafft *oder* Zeitung bringe. *Gonoſz hírt hozok.*

Obnuptus, a, um, Macrob. *Pokrit, zaſztert.* Verborgen, bedeckt. *Befedett, bétakart.*

Ŏbŏleo, es, ere, ŏlui, *ſup. inuſit.* ĭtum (Neut.) Plaut. V. *Fœteo.* Oboles allium. Plaut. *Szmerdiſs po cheſsnyaku.* Du ſtinckeſt nach Knoblauch. *Büdös vagy a' fokhagymától.* 2 Metaph. *V-pamet jemlyem, zapazujem, zadibázam, zadibujem.* Mercke, in obacht nehme, ſchmecke. *Sajdítom, gyanítom.* Hu-

ic oboluit marſupium, quod habes. Plaut. *Zadebnula je nyemu tvoja moſsnya.* Ihme hat dein Beutel geſchmecket. *Eſzébe vette, hogy tele az erſzényed.* Hanc rem ſubolui: *pro* Adverti, olfeci, ſubodoratus ſum, Prævidi. *Plaut.*

* Ŏbŏlus, i, m. Terent. *Bèch.* Ein Pfenning. *Batka, Fillér.*

Ŏbōmĭnor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Apul. *Previdim, Previdyujem zlo kakvo ali neſzrechu dojduchu.* Eines Unglück, *oder* etvvas übels vorſehe. *Valami roſzſzat* vagy *ſzerencſetlenſéget előre meg-látok, ſzövendőlők.*

Ŏbŏrior, ĕris, *vel* ŏrīris, īri, ortus ſum. (Dep.) Cic. Vid. *Orior, Exorior N. 1. Exſurgo N. 1. Adnaſcor.* Obortum eſt bellum. Liv. *Pochelſze je, ali poſztal je, ali iz toga je iziſsèl boj.* Es iſt ein Krieg entſtanden. *Had támadott.* Lux mihi oborta eſt. *Cic.* Lætit a mihi oborta eſt. *Terent.*

Obrēpo, is, ere, epſi, eptum. [Neu.] Cic. Vid. *Irrepo.* In animum alicujus obrepere. Cic. *Zkrovczeſze kőmu prikerpati.* Sich heimlich bey einem einflicken. *Valakibez magát titkon béſzúrni.* Obrepit ſenectus, Mors, Sommus, Fames, Dies &c. *id eſt* Tacitè & ſenſum fallendo advenit, ingreditur, *Cic.* 2. Vid. *Fallo.* obrepere Civitati, *pro* Fallere Civitatem, incautam aggredi. *Plin.* 3. Ad Magiſtratus obrepere. h. e. Magiſtratûs honores dolô conſequi. *Cic.*

Obreptio, onis, f. Arnob, *Otajno, vkanlyivo vlezenye.* Eine heimliche und betrügeriſche Einſchleichung. *Titkon és ravaſzon be-ſzúnődés, Bémáſzás.*

Obrepto, as, are, avi, atum, (Neu. *Freq. ab* obrepo) Plaut. *Guſztokrat otajno y vkanlyivo vlezujem.* Offt heimlich und falſch einſchleiche. *Gyakran titkon és ravaſzon bémáſzok, béſzúnődőm.* Vid. *Irrepto.*

Obrētio, is, ire, &c. Lucr. Vid. *Irretio, Circumretio.*

Obrīgeo, es, ere, ĭgŭi, (Neutr.) Cic. *Okrepenim, odrevenujem, od zime dreven poſztajem.* Vor Kälte erſtarre. *Meg fagyok, Merevedem.* Nive, pruinâ obrigere: *Cic.*

Obrīgeſco, is, ere, (Inch.) Senec. *idem.*

* Obrīzum, *vel* obruſſum, i, n. Plin. *Chiſzto zlato.* Fein Gold. *Tiſzta finum arany.*

Obrōdo, is, ere, ōſi, ōſum, (Act.) Plaut. *Ogrizávam.* Umbeiſse, umnage. *Kőrűl rágom Megrágom.*

Obrŏgo, as, are, avi, atum, (Activ.) Cic. *Páchim,*

Digitalizirao Google

chim, szuprot govorim. Hindere, vvidersede. *Belé-szólok, Ellene-mondok, Ellenetselelszem.* Vid. *Derogo.* Legibus obrogatur: *pro* Derogatur. *Cic.*

Obructo, as, are, &c. Apul. *Naprotiszе zrigavam.* Entgegen görrse. *Ellene bőfögők.* Vid. *Eructo.*

Obrumpo, is, ere, ūpi, ūptum, (Activ.) Varro, Vid. *Rumpo.*

Obruo, is, ere, ui, ŭtum, (Activ.) Cic. *Zemlyum* &c. *Zaszipavam, zarussujem, zametavam.* Mit Erden *oder* anderen Dingen bedecke, vergrabe. *Béboritom, elborttom, valamit fellyűl reá-bányok.* 2. Metaph. V. *Adorior N.* 1. *&* 2. *Invado.* Usus: Obruere se vinô: Cic. *Prevech vina vusze vlevati, zopitiszе.* Sich mit Wein überladen, ein Rausch bekommen. *Igen megtőlteni magát borral megrészegűlni.* Magnitudine laborum obrui: *pro* Gravari, nimium onerari. *Cic.* Vid, *Onero, gravo, &c.*

* Obrūsa, *vel* obrussa, æ, f. Cic. V. *Lydius lapis.* Ad obrussam aliquid examinare: Lips. *Marlivo kaj izkati, zezvedati.* Fleissig erforschen, durchsehen. *Valamit szorgalmatoson megvizsgálni.*

Obrȳzum, *vel* obryssum, i, n. Plin. V. *Obrizum.*

* Obrȳzus, a, um. *Oszmaszen, chiszt.* Gesäubert, rein. *Meg tiszтitott, tiszta.*

Obsævio, is, ire, īvi, & ĭi, ītum, (Neutr.) Plaut. Vide *Contra & Savio.*

Obsătūro, as, are, avi, atum, (Activ.) Terent. *Prevech szítim.* Zu viel ersülle, sättige. *Igen Megelégítem.*

Obscævo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *id est* malum omen adfero, V. *Obominor.* Alii legunt. *Obscæno vel obsceno.*

Obscēnè, obsceniùs, obsceniſſimè *Adv.* Cic. *Merszko, nechiszto* Garstig, unflätig. *Otsmányúl, undokúl, trágárúl.* Vid. *Impurè, impuditè.*

Obscenĭtas, atis, f. Cic. *Nechiszтocha, neszsnaga, merszkocha, gerdoba, neszsnaszoszt, gerdocha.* e. Unkeuschheit, Unsauberkeit, r. Unflat. *Otsmányság, Undokság, Rútság, Gyalázat.* Vid. *Impudicitia, Impuritas, Immunditia, Turpitudo.*

Obscēnus, (*quod quidam deducunt ab* obs & cano: *alii ab* ob & scena: *Nonnulli ab* oscis:) *alii* obscœnus (*ab* obs & Cœnum: *idem sentiendum de Derivatis.*) a, um, Cic. V. *Impurus, Impudicus, Turpis, Sordidus N.* 1. Hinc obscena, orum, n. *plur. absolutè*, sunt pudenda. *Cic.* 2 *Zlo znamenujuchi, neszrechu kakvu nazveszchajuchi.* Etvvas böses bedeutend, ein Unglück andeutend. *Valami roszszat jelentő, szerencsétlenséget jegyző.* Obscenæ volucres. Virg. *Pticze kakvo zlo znamenujuche.* Vögel, die etvvas böses bedeuten. *Roszszat jövendölő madarak.* Obscenior, obsceniſſimus. *Cic.*

Obscūrātio, onis, f. Cic. *Potemnenye, Pomrachenye, Pomerknenye, Potminenye.* e. Verfinsterung, Verdunckelung. *Homályosítás.* Obscuratio solis. Plin. V. *Eclipsis.* 2. Transl. Obscuratio nominis, Famæ &c. V. *Diffamatio, Denigratio, Contemtio, Contemtus, Imminutio.*

Obscūrè, *Adv.* Cic. *Temno, Mrachno, Merklo.* Dunckel, finsterer *oder* dunckler Weise. *Homályosan.* 2. Transl. V. *Ignobiliter, Abjectè, Clam.*

Obscūrĭtas, atis, f. Cic. *Merklina, Merkloszt, Tma, Tamnoszt, Temnoszt.* e. Verfinsterung. *Homályosság.* Vid. *Caligo N.* 1. 2. apud Plin. V. *Caligo N.* 2. 3. Transl. V. *Difficultas N.* 1. Maxima rerum obscuritas. *Cic.* 4. Vid. *Ignobilitas, Vilitas.* Cic.

Obscūro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Synon.* Lucem eripio; Tenebras offundo, obduco; obscuritatem affero. *Temnim.* Verdunckle. *Meg-homályosítom.* Vid. *Nubilo.* 2. Transl. Magnitudinem periculi lucrum obscurat: pro *tegit, minuit.* Nomen alicujus obscurare: *id est* Ignobile, vile & contemptum reddere, extenuare. *Cic.* Vid. *Minuo, Extenuo N.* 2. *Vilipendo, Contemno. &c.* 3. Obscurare orationem Allegoriis: h. e. Involutam & intellectu difficilem reddere. *Cic.* Vid. *Involvo, implico, intrico.*

Obscūrus, a, um, Virg. *Temni, Tamni, Merkel, Merkli.* Dunckel, finster. *Homályos.* 2. Transl. *Teszek, nerazmlyiv, kaiszе teszko razmeti more.* Undeutlich, unklar, schvvehr zu verstehen. *Nehéz értelmű, értetlen, a' mit nehezen érthetni meg:* Vid. *Difficilis, Implexus.* Res obscurissimas videre. *Cic.* 3 V. *Dubius, Incertus.* Spes obscura. *Cic.* 4 V. *Ignobilis, Vilis.* Majoribus obscuris ortus. *Cic.* 5 V. *Fallax, Astutus.* Quòd si, quàm audax est ad conandum, tam esset obscurus in agendo, fortasse nos fefelliſſet. *Cic. Verr.* 1. *c.* 2. 6. Non obscurus: V. *Manifestus.* Non

obscura

obſcura benevolentia tua in me. *Cic.* Obſcurior, obſcuriſſimus. *Cic.*

Obsĕcrātio, onis, f. Cic. *Synon.* Per ſacra petitio, Precatio, Obteſtatio, Preces. *Za Boga, Po Bogu ali za volyu Bosju proßnya, molyba: kruto jáka proßnya:* e. Um Gottes Willen Begehrung, ernſtliche Bitte. *Iſtenért kérés.* Vid. *Deprecatio N.* 1.

Obsĕcro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Synon.* Oro, obteſtor, Precor, per ſacra rogo, opem â ſacris imploro, enixis precibus auxilium invoco. *Za Boga, ali za volyu Bosju proſzim, Molim.* Um Gottes Willen bitte. *Iſtenért* vagy *Iſten nevében kérem, kénſzerittem.* Vid. *Deprecor N.* 1. Obſecro & obteſtor aliquem: obſecro precibus. Obſecro per Fratris mortui cinerem. *Cic.* Obſecro abs te, ut &c. *Plaut.* 2. Obſecro *Adverbialiter.* Cic. *No, Nuda, Dajda, Te drági, za Boga, po Bogu.* Ey lieber, um Gottes Willen. *De, de kérlek, az Iſtenért.* Obſecro, an is eſt? Terent. *Za Boga? jeli on?* Um Gottes Willen! iſt er es? *Az Iſtenért! Vallyon ő-é?* Iliti: *Proſzim, moj dragi,* ali *Te dragi! jeli on?* Ey lieber! iſt er es? *De kérlek! vallyon ő-é?*

Obsĕcundanter, *Adv.* Nigidius apud Non. V. *Obedienter.*

Obsĕcundātio, onis, f. JCt. V. *Obedientia, Morigeratio.*

Obsĕcundātor, oris, m. *JCt.* Qui obſecundat. *Tugye volye zpunitel.* Der eines Willen thut, vvilfähriger Menſch. *Akaratját tſelekedő.* Vid. *Morigerus.*

Obsĕcundo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. V. *Obedio, Morigero.*

Obsĕcūtio, *vel* obsĕquūtio, onis, f. Arnob. V. *Obedientia.*

Obsĕcūtor, *vel* obſequutor, oris, m. Tertull. V. *Obſecundator.*

Obsēpio, is, ire, īvi, *vel* epſi, eptum, (Act.) Cic. *Ogradyam, V-ókol gradim.* Umzäune, verzäune. *Békerítem, Békertelem.* Transl. Honores adipiſcendi viam alicui obſepire, *pro* impedire, præcludere. *Cic.*

Obsĕquēla, æ, f. Plaut. V. *Obedientia, Morigeratio.*

Obsĕquens, entis, *om.* obſequentior. *Cic.* obſequentiſſimus, Colum. V. *Obediens, Morigerus.*

Obsĕquenter, *Adv.* Plin. V. *Obedienter.*

Obsĕquentia, æ, f. Jul. Cæſ. V. *Obſequela.*

Obsĕquĭbĭlis, is, *com.* le, n. Aul. Gell. *Poſzluſtiv, Poſzlußʼyiv, Podvorliv.* Dienſtbar, folgſam. *Szolgálatra kész.* Sumitur ut plurimum *Activè.* Vid. *Morigerus.*

Obsĕquiōſus, a, um, Plaut. *Rad ſzluſechi, Dobrovolyno tugyu volyu zpunyavajuchi; ki kômu rad poſzluſi, podvori; kî rad poſzlubne drugoga nakanenye.* Gern dienend, freyvvillig eines anderen ſeyn Willen vollziehend; der einem gern dienet, aufvvartet, folget. *Örömeſt ſzolgáló, örömeſt más akaratját bétöltő, a' ki örömeſt ſzolgál.* Vid. *Morigerus.*

Obsĕquium, ii, n. Cic. *Pokornaſzlusba, Poſzlußno ſzluſenye, poleg tugye volye chinenye.* Gehorſame Willfahrung, Dienſt; Eines andern ſeines Willens Vollziehung. *Engedelmes hívség, Engedelmes ſzó fogadás, Jó akaratból-való ſzolgálat.* Obſequium amicos, veritas odium parit. *Prov. Terentii Andr.* 1. 41.

Obsĕquor, ĕris, ĕqui, cūtus, *vel* quūtus ſum. (Dep.) Cic. V. *Morigero, Obedio, Inſervio N.* 1. Animo ſuo obſequi, *vel* Animo obſequi: *Eſt* ſibi ſeu genio ſuo indulgere, morem gerere, inſervire. *Plaut.*

Obsĕro, as, arĕ, avi, atum, (Act.) Terent. *Zakleplyem, Zaklényam, z-klyuchenitzum* ali *Z-lokotom zapíram.* Zuſchlieſſe, mit einem Schloſs zumache. *Bézárom, Lákatlom.* Vid. *Claudo N.* 1.

Obsĕro, is, ere, ēvi, ĭtum. (Act.) Cic. *Obſzéjam, obſzejávam, v-ókol ſzéjem, nadſzejávam, drugi pùt ſzejem, podſzejávam.* Besäe, übersäe, umsäe, untersäe. *Maggal bévetem, újolag bévetem.* Vid. *Sero N.* 1. 2 apud Colum. *V-ókol ſzadim.* Herum pflantze. *Környúl-ültetem.*

Obſervābĭlis, is, *com.* le, n. Quintil. *Poſtuvanya vréden, pazenya vréden, kajſze v-pamet vzeti more.* Ehrens-vverth, Merckens-vverth, das mann in Obacht nehmen kan. *Betsületet érdemlő, Reá gondot tartani méltó észbe vehető.* Vid. *Honorabilis. &c.*

Obſervandus, a, um Cic. *Vſzega poſtenya vréden, Na kôga je vrédno paziti.* Aller Ehren vvertеſter, der da ſoll beobachtet vverden. *Minden betsületre méltó, Halgattatni méltô.* Vid. *Reverendus, Honoratus.* Comparativô & ſuperlativô caret, uti & *Reverendus.*

Obſervans, tis, *om. Nom. ex Particip.* Cic. *Synon.* Reverens, Alicuius reſpectum habens. *Poſtenye davajuchi, Poſtujuchi, vu poſtenyu kôga derſechi.* Die Ehre gebend, vvohl ehrend, einen in Ehre haltend. *Máſt betsülő, Miſt nagyra tartó.* Obſervantior, *Claud.* Obſervantiſſimus. *Cic.* Obſervantiſſimus mei homo.

Digitalizirao Google

mo. *Cic.* 2 Legum obſervans. *id eſt* Leges exequens, cuſtodiens.

Obſervanter, *Adv.* Gell. *Marlivo pázech, poſtujuch.* Wohl beobachtend, Ehrerbiethiglich. *Szorgalmatoſon reá halgatva, betsülve.* Vid. *Obedienter, Reverenter, Honorabiliter.*

Obſervantia, æ, f. Cic. 1 V. *Reverentia.* Aliquem obſervantiâ colere: *pro* revereſi, honorem deferre. *Cic.* 2 Vid. *Obſervatio N. 1.* Obſervantia Temporum. *Vellej.* 3 V. *Obſervatio N. 2.* Juris obſervantia defecit. *Pompon.*

Obſervātè *Adv.* Gell. *Pazlivo, pazech, v-pamet jemlyuch.* Angemerckter-Weiſe. *Reá halgatva, elméjében tartva.* Vid. *Attentè, curiosè.*

Obſervātio, onis, f. Cic. V. *Animadverſio N. 1. Attentio, Memoratio.* Aliquid perpetuâ obſervatione dignum. *Quintil.* 2 apud Plin. *Obderſavanyè, zpunyavanye.* e. Haltung, Volziehung. *Megtartás, Bétöltés.* 3. V. *Cautela.* Summa erat obſervatio in bello movendo apud antiquos. *Cic. 1. Offic.* 4. V. *Honor, Reverentia.* Quo minus Religionibus ſuus tenor, ſuáque obſervatio redderetur. *Val. Max. L. 1. C. 1. N. 8.*

Obſervātor, ōris, m. Plin. *Pazitel, ki na kaj paſzku ima.* r. Wahrnehmer, der auf etwas achtet. *Reá halgató, Reá vigyázó.* Vid. *Animadverſor.* 2 apud Senec. *Obnaſſaveez, Obderſavaveez.* r. Beobachter, Vollzieher. *Reá gondot tartó, viſelö.*

† Obſervātōrium, ii, n. *Aſtron.* Locus, ex quo, ope tuborum opticorum, &c. Curſus & Conjunctio ſiderum obſervatur.

Obſervātrix, īcis, f. Tertull. *Pazitelicza, koja na kaj paſzku ima, ali koja kaj v-pamet jemlye.* e. Wahrnemerin, Beobachterin. *Reá halgatónè, Reá vigyázónè.*

Obſervātus, a, um. Cic. *V-pamet vzet.* In acht genommen, Wahrgenommen, gemercket. *Meg-jegyzett, éſzben tartott.*

Obſervātus, ûs, m. Varr. V. *Obſervatio.*

Obſervĭto, as, are, avi, atum. (Act. *frequ.*) Cic. *Synon.* Frequenter, Studiosè, curiosè obſervo. *Guſztokrat, ali marlivo pazim, paſzku na kaj imam, V-pamet jemlyem.* Offt und genau, in Acht nehme. *Gyakran és ſzargalmatoſan reá halgatok.*

Obſervo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Zkraja, zkrovcze pázim: v-pamet jemlyem, paſzku imam.* Heimlich in Obacht nehme, Wahrnehme, Beobachte. *Reá vigyázok, reá halgatok.* Vid. *Attendo N. 1. Animadverto N. 1.* Obſervare ſe ſe. Cic. *Na ſze y na ſzvoje chinyenye paſzku imati.* Auf ſich ſelbſten, und auf eigenes Thun und Laſſen Acht geben. *Magára, és maga dolgaira gondot viſelni.* 2 apud eundem *Obderſávam, chuvam.* Behalte, hüte. *Reá gondot tartok, viſelek.* Leges obſervare. Cic. *Zapovedi Obderſavati.* Die Geſetz halten, in Acht nehmen. *A' törvényt megtartani.* 3 Nutum alicujus obſervare. h. e. Ad nutum alicujus ſe fingere, Voluntati alicujus in omnibus obſequi. Cic. *Chiu volyu vu vſzem izkati y zpuniti.* Sich nach eines Willen richten, Eines ſein Willen in allen ſuchen und volziehen. *Mindenben más akaratját kereſni, bétölteni.* 4 V. *Colo N. 1. Revereor, Honoro.* Me ſicut alterum parentem & obſervat, & diligit. *Cic.* 5 V. *Cuſtodio N. 1. & 2.* Oſtium obſervare. Plaut. *Vrata chuvati, na vrátah ſztraſiti, paziti na vráta.* Das Thor hütten, Bey dem Thor vvachen, Aufs Thor acht haben. *Az ajtón állani.* 6 Obſervare ſidera: *pro* Conſiderare, contemplari eorum curſum &c. *Virg.*

Obſes, ĭdis, *com.* Cic. *Za poruchanſztvo zaſztavlyen, zarad vekſsega veruványa y ſzegurnoſzti zaloſen chlovek; kojega obladavezem obladani negda davali jeſzu z-tem náchinom, dabi obladavczi z-nyim poleg ſzvoje volye chinili, akolibi obladani ſzvoje obechanye nezpunili.* Geiſel, Pfandman, des gegebenen glaubens halber verſezter menſch. *Kezes, Rabságban másért hagyatott kezes,* vagy *Zálog ember.* 2 Transl. ad alia. Habemus â C. Cæſare ſententiam tanquam obſidem perpetuæ in Remp. voluntatis. *Cic.* Libertatem animi obſidem alicui relinquere. *Szloboſchinu,* iliti *ſzlobodu volye ſzvoje kömu zaloſiti, za poruchanſztvo dati.* Die Freyheit des Gemüths einem zu pfand laſſen. *Maga elméje ſzabadságát másnak zálagúl adni.* Cic. Obſides imperare: *pro* Exigere, habere velle. *Cic.*

Obſeſſio, onis, f. Cic. *Obſzedenye, podſzedenye.* e. Belägerung. *Vár meg-ſzállás, vár ſzállás. &c.*

Obſeſſor, oris, m. Cic. *Obſzednik, podſzednik.* r. Belägerer. *Meg-Szálló, vár ſzálló.*

Obſeſſus, a, um. Cic. *Obſzeden, obſzedyen, podſzedyen.* Belägert, verſperrt. *Megſzállatott.* A Dæmone obſeſſus. Vid. *Energumenus.*

Obsĭdātus, ûs, m. *Ammian.* Obligatio, vel ſtatus & Conditio obſidum.

Obsĭdeo, es, ere, ēdi, eſſum (Act.) Cic. *Obſzedam, podſzedam, oblégam, kakvo meſzto ſzilno zapiram.* Belägere, verlege, umgebe. *Meg-ſzállom, ellenſbe-ſzállok.* Varia pericula vitam humanam obſident. Cic. *Vſzakojachke*

jachke pogibeli ſivlenye chlovechanſzko obſzedaju. Des menſchen Leben iſt mit vielen geſahren umgeben. *Az ember életét ſok féle veſzedelmek veſzik-környûl.* Obſidere Capitolium, itinera, Arces, Urbes &c. *Cic.* Vid. *Cingo N. 2. Inſideo N. 2.* 2 Sumitur Neutraliter Vid. *Sedeo N 1.* ità Terent.

Obsĭdĭæ, arum, f. Colum. Vid. *Inſidiæ.*

Obsĭdio, onis, f. Cic. Vid. *Obſeſſio.*

Obsĭdiōnālis, is, *com.* le, n. Liv. *K-obſzedanyu iduchi.* Zur Belägerung gehörig. *Vár ſzállához-való.*

Obsĭdior, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Colum, V. *Inſidior.*

Obsĭdium, ii, n. Tacit. Vid. *Obſeſſio.* Obſidiô, *vel* obſidione urbem cingere, premere &c.

Obsīdo, is, ĕre, ēdi, eſſum, (Neu.) Lucr. 1. V, *Circumſedeo.* 2 Activè. V. *Obſideo N. 1.*

Obsĭgillo, as, are, avi, atum, (Activ.) Senec. *Szkrivam.* Verberge. *Elrejtem.* Nunc multa obſigillant, & aciem veſtram vel ſplendore nimio repercutiunt, vel obſcurè retinent. *Senec. ep. 115.* 2 V. *Obſigno.*

Obſignātio, onis, f. JCt. *Zaznamenuvanye, zabiliſenye, zapechatenye.* e. Verſieglung, Verpitſchierung. *Megjegyzés, Megpetsétlés.*

Obſignātor, oris, m. Cic. *Zaznamenitel, pechatnik, zabilisitel.* Verſiegler. *Meg-jegyzô, Meg-petsétlô, Elpetsétlô.*

Obſigno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Zaznamenujem, zabiliſim, pechatim.* Verſiegle, verpitſchiere. *Meg-jegyzem, Meg-petsétlem.*

Obsīpo, as, are, avi, atum, [Act. *ab antiq.* Sipo. *Feſt.*) Plaut. V. *Objicio. N. 1. Diſpergo.* Obſipare pullis eſcam. *Feſt.* Obſipare aquulam. *Plaut.*

Obſiſto, is, ere, ſtĭti, ſtĭtum, (Act.) Cic. *Szuprot ſztajem, nedamſze.* Widerſtehe, mich vviderſetze. *Ellene-állok.* Vid. *Adverſor, obnitor.*

Obsĭtus, a, um, Liv. *Obſzéjan, obſzadyen.* Umgeſäet, umgepflantzet. *Bévettetett, Bévültettetett.* 2. Transl. *Zakrit, Pokrit, zaſztert.* Uberzogen, bedeckt. *Bétakartatott, Bévonatott.* Annis & pannis obſitus. Terent. *Sztar y zlocheſzto opravlyen.* Alt und übel bekleidet. *Vén s rongyos ember.* Obſita tenebris loca: *id eſt* repleta. *Cic.*

Obsŏlĕfăcio, ăcis, ere, ēci, āctum, (Act.) Arnob. *Sztaro, nenavadno, zatreno chinim, chinim preſztajati.* In Abgang bringe. *Szokásból levetem, ki-avítom.* Vid. *Invetero, antiquo.*

Obsŏlĕfīo, is, īĕri, actus ſum, (Paſs. *Anom.*) Svet. *Prebajam, naſztarinu idem iz navade izbajam.* Abkomme, in Abgang gehe, abnehme. *Kiaggok, kiavúlok, ſzokásból letétetem.* Vid. *Exoleſco.*

Obsŏleo, es, ere, ēvi, ētum, [Neu.] Cic. V, *Exoleſco, obſoleſio.*

Obsŏleſco, is, cere, (Inch.) Cic. V. *Exoleſco.*

Obsŏlētè, obsŏlētiùs, *Adv.* Cic. *Sztaro, zaterto, dotergnyeno, nenavadno.* Alt, veraltet, verlegen. *ómódra, régi módra.* Vid. etiam *ſordidè N. 1.*

Obsŏlētus, a, um, Cic. *Nenavadni, zatert, dotergnyen, ſztar.* Abgangen, veraltet, das nicht mehr im Brauch. *Kiavúltt, megavúlt, ſzoktalan, régi.* Obſoletior, *Cic,* obſoletiſſimus, *Senec.* 2, ſumitur pro *detrito, ſordido &c.* obſoletiſſimi veſtitu. Senec. *Sztaru, y zevſzema penoſſenu opravu noſzechi.* Die gar abgeſchabene Kleyder tragen. *ó és igen meg-kopott ruhát hordozók.*

Obsŏlīdo, as, are, avi, atum, (Act.) Vitruv, Vid. *Obſirmo.*

Obsōnātor, oris, m. (*legitur &* opsōnātor.) Plaut. *Kubo-kupecz, ki za kubinyu kupuje potrebna, ſzmoko-kupecz.* r. Speis-Einkauffer. *étek vásárló, eledvi bé-ſzedô.* Vid. *Promus condus.*

Obsōnātus, ûs, m. Plaut. *Za kubu kupuvanye, Jeſztvinzkih ſztvarih pripravlyanye.* e. Einkauffung der Speiſen. *étel nemû vásárlás, élés béſzedés.*

Obsōnĭto, as, are, avi, atum, (Frequent.) Cato. *Guſztokrat za kubu kupujem.* Offt für die Kuchel, *oder* die Speiſe einkauffe. *Gyakran eledelt, konyhára valót vásárlok.*

* Obsōnĭum, opſonium, ii, n. Plaut. *Tèk, ſzmòk, y vſze kaiſze z-krubom jè.* s. Zugemüſs und alles vvas man mit Brod iſſet. *Eledel, étel, valamit ember kenyérrel eſzik, ázalék.*

Obsŏno, as, are, ŏnui, ĭtum, [Neu.] Plaut. *Naproti zvonim.* Wiederſchalle. *Ellene Zenget.* Sermone alicui obſonare: *pro* obſtrepere. *Plaut.*

Obsōno, as, are, avi, atum, (Neu. *aliû* Act.) Plaut. *Zà kubu kupujem, za jeſztvineſze ſzterbim, pokupujem.* e. Speiſe einkauffe. *Eledelt, ételt keſzítek, véſzek, béſzedek.* Famem obſonare, *pro* Acuere, excitare, irritare. *Cic.*

Obsōnor, aris, atus ſum, (Dep.) Terent. V. *Obſono.*

Obsŏnus, a, um, Varro. V. *Abſonus N. 1.*

Obsŏphă-

*Obsōphăgus, i, m. Vid. *Gulo, Guloſus.*

*Obſōpō'a, æ, m. *Za jeſztvine dugovanya, ali takaj jeſztvin Prodavavecz.* Der die Sachen zur Speiſe, *oder* die Speiſe verkauffet. *Eledel árrúló.*

Obsōpio, is, ire, īvi, ītum, (Act.) Scribon. Larg. V. *Indormio.* Somnô obſopitus. *Solin.*

Obſorbeo, es, ere, orbui, *apud Alvarum caret ſupinô, apud alios,* orpſi, orptum, (Activ.) V. Plaut. *Abſorbeo, exorbeo.*

Obſordeo, es, ere, ordui, (Neutr.) *Non. &* Obſordeſco, is, ere, (Inchoat.) Cæcil. *Szmradom poſztajem.* Wüſt vverde. *Megſzennyeſedem, ſzirtoſodom.*

Obſtāculum, i, n. Plaut. *Szpachka, pachka, prêprechka, ſzuprotſztavnoſzt.* r. Widerſtand, e. Verhinderung, Hindernuſs. *Akadály, Megakadályoztatás.*

Obſtantia, æ, f. Vitruv. *Szuprot ſztajenye, ſzpachenye.* e. Gegenhaltung, Verhinderung. *Ellene állás, akadályoztatás.*

Obſtātur, *Impers.* Cic. *Szuprotſze chinì, ſzpachka ſze dêla.* Mann hindert, Mann vverſtehet. *Ellene tetetik, akadályoztatik*

Obſtātūrus, a, um. Quintil. *Buduch ſzuprot ſztajuchi, ſzpachku chinechi.* Der vvird vverſtehen. *Ellene-állandó.*

Obſterno, is, ere, travi, atum (Act.) Apul. *Na pervo dajem, pred ochi poſztavlyam.* Vorſtelle, vor augen ſtelle. *Eleibe têſzem, Elôre adom, ſzeme eleibe têſzem.*

†Obſtĕtrīcātio, onis, f. *Pupko-rezanye.* Das Nabels-ſchneiden. *Köldök metſzés, Bábálkodás.*

Obſtĕtrīcĭum, ii, n. Arnob. *Pupko-rézne babe meſtria.* s. Der Heb-ammen-amt. *Bábák tudománya.*

Obſtĕtrīcĭus, a, um. Arnob. *Pupko-rezni, k-pupko-rezni babi zpadajuchi.* Zum heb-ammen-amt gehörig, der Heb-ammen gehörig. *Bábához tartozandó.*

†Obſtĕtrĭco, as, are, avi, atum (Neut.) *Pupko-rezne babe poſzel, ali duſnoſzt obnaſſam.* Einer heb-Ammen-ambt verrichte. *Bábálkodom.*

†Obſtĕtrĭcor, aris, atus ſum (Dep.) Vid. *Obſtetrico.*

Obſtĕtrix, īcis, f. Terent. *Pupko-rezna baba, pupo-rezka.* e. Heb-Amm. *Bába Aſzſzony.*

Obſtĭnātè, *Adv.* Terent. *Okorno, tverdo-glavno, ſzvoj-volyno, ſzamo-volyno.* Steiff, beharrlich, Eigenſinnig, halsſtarrig. *Vakmerôképen, Megáltalkodva.* Obſtinatiùs, obſtinatiſſimè, *Sveton.* Sumitur autem in malam & bonam partem. V. *Obſirmatè.*

Obſtĭnātio, onis, f. Cic. *Okornoſzt, tverdo-glavoſzt, tverdokornoſzt, ſzamo-volya, ſzamovolynoſzt, ſzvoj-volynoſzt.* e. Hartnäckigkeit, beharrung, hartſinnigkeit, halsſtärrigkeit, Eigenſinnigkeit, Truzigkeit. *Megáltalkodás, Vakmerôség, Akaratoſság.* Synon. *Pervicacia, Pertinacia, Perſeverantia, Firmitas, Obſirmatio.*

Obſtĭnātus, a, um, tior, *Liv.* iſſimus, Senec. *Okoren, Tverdo-glav, tverdo-koren, ſzamo-volyen, ſzvoj-volyen.* Hartnäckig, ſteiff, halsſtarrig, eigenſinnig, trutzig. der ſeinen Kopff aufgeſezt hat. *Megáltalkodott.* Animi obſtinati ad decertandum, *Curt.* Mori obſtinatus. *Liv.*

Obſtĭno, as, are, avi, atum, [Act.] Plaut. V. *Obſirmo N.* 1. Affinitatem obſtinavit gratia. *Plaut.* 2 Accipitur *Neutraliter.* Liv. *Tverdo-glavimſze; okornoſze derſim; Tverdokornoſze ſzuprot poſztavlyam, glavu podiſem; Tverdokorimſze, Tverdokorenſzem.* Hartnäckig, eigenſinnig vverde, mich truzig vviderſetze, mein Kopff auffſetze, ſteiff fürnehme. *Eltökéllem magamban.* Vid. *Obſirmo N.* 2. Obſtinaverant animis vincere, aut mori. *Liv.*

Obſtīpus, a, um. Colum. V. *Obliquus N.* 1.

Obſto, as, are, ſtĭti, ſtĭtum, [Neu.] Cic. *Na putu* ali *ſzuprot ſztoim.* Im Weeg, *oder* entgegen ſtehe. *Elleibe-állok, ellene-állok.* Vid. *Impedio N.* 2. *Adverſor, obſiſto.* Commodis alicujus officere & obſtare. Cic. *Chijemu napredku y haſzni skoditi, y nyega pachiti.* Eines ſeinem Vorgang und Nutzen ſchaden, und verhinderen. *Valaki ellõmenetelinek és javainak ártani, és meg-gátolni.*

Obſtrāgŭlum, li, n. Plin. V. *Corrigia N.* 2. 2. Juxta Lexicographos, ſed ſinè Authore Claſſico V. *Integumentum.*

Obſtrĕpĭtācŭlum, i, n. Tertull. V. *Reclamatio, ſtrepitus, oppoſitio.*

Obſtrĕpĭto, as, are, avi, atum. [Neu. *Freq.*] *Claudian.* Frequenter obſtrepo.

Obſtrĕpo, is, ere, ui, ĭtum, [Neu.] Cic. *Szuproti buchim; ſzuprot berbochem, berbram.* Widerſtrebe: Ein Getös vvider einen mache. *Ellene-zajgok, zörgök.* Vid. *Contradico, Reclamo, Obluctor.* Accipitur etiam *Paſſivè:* Ejusmodi res obſtrepi clamore militum videntur & tubarum ſono. *Cic. l. 5. Famil. ep. 4.* Item *Impersonaliter:* Decemviro obſtrepitur. *Liv.* 2 Generatim. V. *Impedio:* ità Plin.

Obſtrictus, ûs, m. Senec. V. *Anguſtia N.* 1.

Obſtrictus, a, um, Ovid. *Zavezan.* Verbunden. *Meg-kôtôtt.* 2. Transl. V. *Deditus, Addictus.* Voluptatibus obſtrictus tenetur. *Cic.* Item V. *Debitus, obligatus.* Beneficii vinculis obſtrictus. *Cic.*

Obſtrĭgillātor, oris, m. Varr. V. *Reprehenſor, Repugnator, Adverſarius.*

Obſtrĭgillo, (*aliqui legunt* Obſtringillo] as, are, avi, atum, [Neu.] Varro. V. *Obſto Impedio N.* 2. *Obſiſto, Adverſor, Repugno, Noceo.* Lex neque innocenti propter ſimultatem obſtrigillat: *id eſt:* Non repugnat, non adverſatur, non officit. *Varro.*

Obſtringo, is, ere, inxi, ictum, [Act.] Cic. V. *Devincio, obligo N.* 1. *&* 2. Viminibus obſtringere; *pro* Ligare. *Plaut.* Gollum alicui obſtringere. Plaut. *Kôga zagutiti, zaduſſiti.* Einen erwürgen. *Valakit megfojtani.* 2. Transl. Aliquem jurejurandô obſtringere. Jul. Cæſ. *Kôga z-priſzegum zavezati,* ali *zavezanoga vuchiniti.* Einen mit dem Eyd verbinden. *Valakit megesketni, bé-eskетni.* Aliquem ære alieno obſtringere. Cic. *Kôga vu dúge natirati, nagnati, z dugmi zavezati.* Einen in Schulden bringen. *Valakit adóſtágra ingerelni.* Alicui memoriâ beneficii æternâ obſtringi. Cic. *Kômu ſze zarád dobrochinyenya na véke zavezanoga vuchiniti, oſztati.* Einem in Evvigkeit mit Danckbarkeit verbunden bleiben. *Valakinek jó tétemények bŕŏtŏsŏn kŏteles lenni.* Scelere ſe obſtringere: *pro* ſcelus committere, perpetrare. *Cic.* Fidem ſuam alteri obſtringere: *pro* obligare. *Plin.* &c.

Obſtructio, onis, f. Cic. *Ogradyenye, zametanye, zapletenye, opletenye, zabertvenye, zatverdenye, zaprenye.* Das Umbauen, Überbauen, mit Holtz *oder* Steinen umgeben, e. Verſtopffung, Vermachung, Einſchlieſſung. *Bédugás, Bétŏltés.*

Obſtruo, is, ere, uxi, uctum, [Act.] Cic. V. *Obſepio, obturo, occludo.* Iter obſtruere. Cic. *Pút zametati, preprechiti, zagraditi.* Den Weeg vermachen. *útját elvenni, elrekeſzteni.* 2 Luminibus vicini obſtruere. Cic. V. *Lumen N.* 10. 3 Aures alicui obſtruere: h. e. Inexorabilem reddere. *Virg.*

Obſtŭpĕfăcio, is, ere, eci, actum. [Act.) Liv. *Oſzupnyenoga, ali odrevenyenoga chinim.* Erſtaunend mache. *Elrémítem, Elbámítom.*

Obſtŭpĕfĭo, is, ĭĕri, actus ſum. [Paſs. *Anom.*] Cic. *Oſzupnujem, ſzúpnem, odrevenujem, oſzupnyen ali odrevenyen bivam, prez chutenya biti poſztajem.* Erſtaune, erſchröcke, aus Sinnen falle. *Elrémúlók, Bámúlok, Elbalok.* Obſtupefactis hominibus. *Cic. pro Dejot. C.* 12.

Obſtŭpeo, es, ere, ŭpui, (Neu.) Cic. *idem*

Obtŭpeſco, is, ere, (Inch.) Cic. *idem.*

Obſtŭpĭdus, a, um, Plaut. *Oſzupnyen, odrevenyen.* Erſtaunend. *Elbámúltt, Bámúltt.*

Obſum, es, eſsĕ, obfui, (Neu. *Anom.*) Cic. V. *Noceo, impedio N.* 2. *Adverſor.* Gloria multis obfuit *Ovid.*

Obſuo, is, ere, ſui, ūtum, (Act.) Ovid. *Obſzvávam, obſzivam.* Umnehe. *Bévarrom, kŏrúl-varrom.*

Obſurdeſco, is, ere, dui *ab obſol.* obſurdeo (Neu. *Inch.*) Cic. *Glub poſztajem.* Gehör-loſs vverde, das Gehör verliehre. *Meg-ſiketúlók.*

Obtĕgo, is, ere, exi, ectum, [Activ.] Cic. V. *Obduco N.* 1. *Contego, Nubo N.* 1. *Circumtego.*

Obtemperanter, *Adv.* Prudent. V. *Obedienter.*

Obtemperatio, onis, f. Cic. V. *Obſecundatio.*

Obtempĕro, as, are, avi, atum, [Neutr.] Cic. V. *Obſecundo.*

Obtendo, is, ere, endi, enſum, *&* entum, [Activ.] 1. V. *Oppono.* Huic mons adverſus Antilibanus obtenditur. *Plin.* 2. V. *Obtego.* Quaſi velis obtenditur uniuſcujuſque natura. *Cic.* 3. V. *Excuſo, Prætexo N.* 2. Rationem turpitudini obtendere: *id eſt* Turpe facinus ratione excuſare. *Plin.*

Obtĕnĕbro, as, are, avi, atum, [Act.] Lact. Vid. *Obſcuro N.* 1. 2. V. *Obſcuro N.* 2.

Obtentio, onis, f. Arnob. V. *Obtentus.*

Obtento, as, are, avi, atum, [Act. *Freq. ab* obtineo] Vid. *obtineo, Tento N.* 2. Spes me obtentabat: *pro* obtinebat, ſeu occupabat. *Cic.* 2. obtento *ab* obtendo: Vid. *Obtendo.*

Obtentus, ûs, m. *ab* obtendo. Virg. V. *obductio N.* 1. *Intenſio N.* 1. 2. Transl. V. *Prætextus:* Salluſt. 3 obtentus *ab* obtineo: *Zadobitje, doblenye, obderſanye.* Das Erlangen, e. Erlangung, Erhaltung. *Megnyertt, megnyerés.* Vid. *Acquiſitio.*

Obtĕro, is, ĕrĕre, trīvi, trītum, [Act.] Varr. Vid. *Attero N.* 1. 2. Metaph. Vid. *Annihilo, conculco, deprimo.* Cic.

Obteſtātio, onis, f. Cic. *Jaka molyba, jaka proſsnya, proſzenye iz Jzerdcza.* Ernſtliche Bitt und zu ſprechen. *Nagy reménykedés, eſedezés.* Vid. *Obſecratio.*

Obteſtor, aris, ari, atus ſum, (Depon.) Cic.

Kruto

Digitalizirao Google

Kruto jakoſze molim, jako proſzim. Hefftig bitte. *Igen reménykedem, eſedezem.* Vid. *Obſecro.* 2. apud eundem. *Zaklinyamſze, Boga za ſzvedoka nazavam &c.* Beſchvvöhre. *Eskűſzöm.* Superos, fidem &c. obteſtor: *pro* in teſtes voco. *Cic.*

Obtexo, is, ere, exui, extum, [Activ.] Plin. *Vókol-tkem.* Umvväbe. *Béſzövöm.* Vid. *Circumtexo.* 2. Vid. *Obtego.* Cœlum obtexitur umbrâ. *Virg.*

Obtĭcentia, æ, f. Quint. Vid. *Taciturnitas, Réticentia.*

Obtĭceo, es, ere, ĭcui, [Neu.] Terent. Vid. *Sileo, Taceo, Reticeo.*

Obtĭneo, es, ere, ĭnui, entum, [Activ.] Cic. *Zadobſvam, dobſvam, obderſujem.* Ervverbe, erhalte, erlange. *Megnyerem, Bírom, ſzert-téſzek-reá.* Obtinere regnum *pro* Conſequi. *Cic.* Fama obtinet. Liv. *Takſze povéda, takſze glaſzi.* Es iſt die gemeine Rede, man ſaget. *Az a' bire, úgy mondják.* 2. Vid. *Conſervo.* Morem ſuum obtinere. *Cic.* 3. V. *Habeo.* Alterius parentis locum apud me obtinet. *Cic.* 4. V. *Suſtineo.* Obtinere partes accuſatoris. *Cic.* 5. V. *Occupo N.* 1. Urbem armis obtinere. *Liv.*

Obtingit, ĕbat, ĭgit, ingĕre, [*Imperſon.*] Terent. *Pripechaſze, dogagyaſze.* Es begegnet, vviederfahret. *Történik, eſik, megeſik.* Provincia tibi obtigit: *id eſt:* Tibi eſt Provinciæ Regimen per ſortes commiſſum. *Cic.* Dicitur etiam *obtingo.*

Obtinnio, is, ire, &c. Apul. Vid. *Circum & Tinnio.*

Obtorpeo, es, ere, orpui. [Neutr.] & obtorpeſco, is, ere. [Inch.) Cic. *Zvan ſzebe paſztajem, odrevenim; dreven, tverd, nechutliv bivam.* Erſtarre, unempfindlich vverde. *Megtomphlok, érzékenységemet elveſztem, megreſtűlök.* Miror ei manum non obtorpuiſſe. *Cic.*

Obtorqueo, es, ere, orſi, ortum. (Act.) Cic. *Zaviam, Okolozviam, obrachom.* Umdrehe, umvvende. *Öſzve-tekerem, fatſarom.* Gulam obtorquere alicui. Cic. *Kömu vrat zavinuti.* Einem den Hals umdrehen. *Nyakát kitekerni.* Proram intorquere in undis. Stat. *Perou ſztran Ladje vu vodi obernuti, okrenuti.* Den vörderen Theil des Schiffs im Waſſer umvvenden. *Első részét a' hajónak megfordítani a' vizben.*

Obtrectātio, onis, f. Cic. *Ogovarjanye, ogovor, raztreſzanye.* e. Böſe Nachrede, Verleumbdung, Ehr-Abſchneidung. *Rágalmazás, ſzólás, Gyalázás.* Vid. *Detractio N.* 1. *Obloquium.*

Obtrectātor, oris, m. Cic. Vid. *Oblocutor, detractor N.* 2.

Obtrecto, as, are, avi, atum, [Neu.] Cic. *Ogovarjam, Raztreſzam, zlo govorim.* Übel nachrede, verleumbde, läſtere. *Rágalmazom, ſzólom, gyalázom.* Vid. *Obloquor, maledico.* Obtrectare laudibus alicujus, Liv. *Kömu poſtenye jemati.* Einem die Ehr abſchneiden. *Valaki bírét 's nevét motskolni.* 2. V. *Culpo, Damno N.* 2. Conſvetudinem obtrectare. *Cic.* 3. Impers. Si obtrectabĭtur, utar &c. *Cic.*

Obtrītus, ûs, m. Plin. *Szterenye, zdrusganye, ſztertje.* Das Zertretten, Zerſtampffen, Zerreiben. *Eltapodás, Megtörés.* Vid. *Contritio N.* 1.

Obtrūdo, is, ere, ūſi, ūſum, (Act.) Cic. *Naproti rivam.* Vorſchiebe. *Reá-tolyom, Taſzítom.* Vid. etiam *Detrudo, deturbo.* Monumenta obtruſit; *pro* deturbavit. *Cic.* 2 & ſæpiſſimè apud *Cic.* Alicui aliquid obtrudo. *Kömu kaj 2-ſzilom dajem, nebotechemu dájem: ſzuproti volyi ponujam.* Einem etvvas mit Gevvalt auftrage, auftringe, aufſeile, aufbürde. *Valakinek valamit erővel adok.*

Obtruncātio, onis, f. Colum. *Obſzekávanye, odſzechenye rák, nög &c. na télu:* ali *ſzversja, verhuncza na drevu, doſzteblapanyom chinenye.* e. Weghauung, Abſchneidung, Behauung. *Megtſonkítás, Elvágáſa fejének,* &c. *Elmetſzés.* Vid. *Amputatio, occiſio, detruncatio, frondatio.*

Obtrunco, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Glavu, ruke &c. odſzekujem.* Enthaupte, den Kopff, die Hände &c. abhaue. *Fejét véſzem, megtſonkítom, megnyeſem.* Vid. *Occido, amputo, detrunco, frondo.*

Obtueor, eris, ēri, ĭtus, *obſol.* ūtus ſum, (Dep.) Plaut. *Marlivo vu kajgledim, Preglédam.* Steiff *oder* ſtarr etvvas anſchaue, beſchaue. *Egyeneſen reá-nézek, ſzememet reá-függeſztem.*

Obtŭmeſco, is, ere, [Inch.] Plin. V. *Intumeo N.* 1.

Obtundo, is, ere, obtŭdi, obtūſum, [Act.] Firmic. *V-okol bijem, túchem, natukávam.* Um und um ſchlage. *Környűl-verem.* 2 Metaleptice V. *Hebeto, Debilito.* Aciem oculorum obtundere, *pro* hebetare, debilitare. *Plin.* Hinc Transl. Mentem obtundere. Cic. *Pamet túpu y mlabavu vuchiniti.* Die Gedächtnuſs ſtumpff und

Digitalizirao Google

ſchvvach machen. *Megtompſtani az elmét.* Obtundere alicui aures. Cic. *Kôga z-prevelh vnogim pripovédanyem zaglussiti.* Einen mit vielfältigen Geſchvvätz betauben. *Fûleit valakinek ſokkal fáraſztani.* Aliquem longis epiſtolis obtundere. Cic. *Kômu z-dugemi liſztmi nepriliku chiniti.* Einem mit langen Brieffen beſchvvehrlich ſeyn. *Hoſzſzú levél-irásokkal fáraſztani valakit.* Ne me obtundas de hac re ſæpius: *pro* ne mihi moleſtiam & faſtidium afferas, eandem rem ſæpius repetendo, & inculcando. *Terent.*

Obtūrācŭlum, i, n. *Marcell. Empir.* Item

Obtūrāmentum, ti, n. Plin. *Zabertva, chep.* 1. Loſsladen, Zapff, Stempffel, damit man verſtopfft. *Dugó, dugó tſap.*

Obturbātor, oris, m. *Aſcon.* Vid. *Turbator, Interpellator.*

Obturbo, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. V. *Turbo, Interpello.*

Obturgeſco, is, ere, [Inch.] Lucr. V. *Intumeo & Intumeſco N.* 1.

Obtūro, [*Aliqui legunt* obthuro] as, are, avi, atum, (Act.) Varr. *Zatíkam, bertvim, toerdim, zabertvávam, zatverdyujem.* Verſtopffe, zuſtopffe, zuſchlieſſe. *Béducgom, Ajtajút bérakom.* Obſtructas eas partes, atque obturatas eſſe dicebat. *Cic.*

Obtūsè, obtūsiùs, *Adv.* Cic. *Túpo, tumpaſzto, neſzpametno, bedaſzto.* Stumpff, grob, unverſtändlich, *Tompán, oſtobától, értetlenül.*

Obtūſus, a, um, *Nom. ex Part. Izbit, obbit, iztúcben.* Umgeſchlagen. *ôſzve-veretett.* Pugnis obtuſus. Plaut. *Z-ſákami ztúcben, zjekan.* Mit Fäuſten abgeſchmieret. *ökôllel megveretett.* 2. Transl. V. *Rudis, hebes, debilis, craſſus, ſtupidus.* Vires obtuſæ: *id eſt* debiles, debilitatæ. *Lucr.* obtuſa falx: *pro* Hebes, non acuta. *Colum.* Ingenium obtuſum: *pro* Craſſum, ſtupidum &c. *Cic.*

Obtūtus, ûs, m. Cic. *Vugled, Pogled, Glèd, Vìd.* Das Anſchauen, r. Anblick. *Egyeneſen reá-nézés, ſzeme reá-függeſztés.* Obtutum in aliquid *vel* aliquò figere. Effugere obtutum oculorum. *Cic.*

Obvāgio, is, ire, ivi, ītum, (Neu.) Plaut. V. *Contra* & *Vagio.*

Obvallātio, onis, f. *Objachenye, náſzipov podignenye, ogradya, ogradyenye, obtverdyenye baſtib, zídov &c.* e. Beveſtigung deren Paſteyen, s. Vollvverck. *Kôrnyûl árkolás.* Vid. *Circummunitio.*

Obvallo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Circummunio, vallo, circum & vallo.* Locum obvallatum nobilitas tenebat. *Cic.*

Obvārĭcātor, oris, m. Feſt. *Na pútu zmutitel, zpachitel, nazkochitel.* Der im Weeg ſtehet, und verhinderet. *úton akadályoſztató.*

Obvārĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Feſt. *Na pút ſztajem, páchim, mútim, zaderzávam.* Im Weeg ſtehe. *útón állok.* Vid. *Obſto.*

Obvāro, as, are, avi, atum, (Act.) Enn. apud Non. V. *Depravo.*

Obvĕnio, is, ire, vēni, entum, (Neu.) Cic. 1. V. *Obvio N.* 1. Eas daturus eram ei, qui mihi primus obveniſſet. *Cic.* 2 V. *Evenio N.* 1. *obtingit.* Sorte Provincia Sicilia Verri obvenit: *pro* obtigit. *Cic.* obvenit vitium, quod futurum prævideras: *pro* Contigit, evenit, accidit. *Cic.* 3. V. *Obtineo N.* 1. Fundus mihi hæreditate, *vel* ex hæreditate obvenit: *id eſt* Fundum hæreditate obtinui, conſecutus ſum. *Varr.*

Obventio, onis, f. Ulp. *Létni dobodek.* Jährliches Einkommen. *Eſztendônként-való jôvedelem, baſzon vétel.*

Obverbĕro, aś, are, avi, atum, [Act.) Apul. V. *Verbero.*

Obverſātio, onis, f. Cic. *V-ókol bodenye, obbajanye; Pred ochmi prebajanye, ſzimtam bodenye.* Das Umgehen, das vor den Augen hin und her gehen. *Elôtte-járás, ſzem elôtt forgás.*

Obversè, *Adv.* Colum. *Naproti obernyeno.* Entgegen gekehrt. *Ellenébe-fordúlva.*

Obverſor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Plin. *Vſzeſtat ſze pred ochima vertim, na ócbi bodim, obbajam, prebajamſze, okolo chesza ſze omubávam.* Stets vorſchvvebe, vorn Augen komme, um etvvas herum bin, *oder* gehe. *Elôtte forgok.* 2. Transl. *Obverſari,* idem eſt, ac animo apparere, ità ut res coram adeſſe, & veluti oculis cerni videatur. *Cic.* Mihi ante oculos obverſatur Reip. dignitas. Cic. *Vſzevdily meni pred ochima,* ali *po pameti bodi chaſzt y odisbenozt naſſe obchine.* Es kommt mir ſtets vor Augen, *oder* in Gedancken die Würde unſerer Gemeinſchafft. *Mindenkor nékem a' kôz jónak méltósága ſzemem elôtt* vagy *eſzemben forog.* Gladis memoria non animis modò, ſed prope oculis obverſabatur. *Liv.*

Obverſus, a, um, Plin. *Na proti obernyen, na ópak obernyen.* Entgegen gekehrt. *El-*

lenébe

Digitalizirao Google

lenèbe fordúltt. Capita obverſa ſoli. *Colum.*

Obverto, is, ere, erti, erſum, (Act.) Cic. *Naproti obracham.* Entgegen kehre. *Ellenbe-forditom.* Terga alicui obvertere. Virg. *Kômu herbet obernuti.* Einem den Rucken kehren. *Valakinek hátat forditani.* Alicui cornua obvertere: *pro* Adverſari. *Plaut.*

Obvĭam, *Adv. ex* ob & viam: *quaſi diceres,* Contra viam. Cic. *Naproti, naprot, naprotiva.* Entgegen. *Elômbe, elodbe.* Alicui obviam ire, *vel* obviam ſe ferre alicui. Cic. *Pred kôga iti.* Einem entgegen gehen. *Eleibe kimeni.* Mihi obviam veniſti. Cic. *Jeſzi pred me doſzel.* Du biſt mir entgegen kommen. *Elômbe ſzöttél.* 2. V. *Adversùm, contra.* Cupiditatibus obviam ire. Cic. *Szuproti poſzelenyamſze poſztaviti.* Sich denen Begierlichkeiten vviderſetzen. *Kivánságok-ellen magát tenni.* Ire obviam periculis: *pro* Fortiter & generoſo pectore adire pericula, ſe imperterritè in pericula immittere, conjicere. *Salluſt.* 3. Nulla mihi res obviam eſt: *pro* in promptu. *Plaut.*

Obviātio, onis, f. *Naproti idenye, pred kôga bodenye, zeſztajenye.* Das entgegen Gehen, Begegnen. *Eleibe menés, ôſzve találkozás.*

Obvio, as, are, avi, atum, (Neu.) Quintil. 1. Obviam eo. *Naproti idem, pred kôga bodim, ſztajemſze* ali *zeſztajemſze z-kem.* Entgegen gehe, begegne. *Eleibe menyek, ôſzve találkozom, ſzembe találkozom.* 2. V. *Obſiſto.* Nequitiâ obviatum eſt legi. *Quint.*

Obvius, a, um, *Cic.* Quod alicui occurrit, vel obviam fit. *Naproti idachi, pred kôga bodechi ali dojduchi, ſztajechiſze, zeſztajuchiſze, pred ochi dobajajuchi.* Entgegen gehend, am Weeg entgegen kommend, begegnend. *Eleibe akadó, ôſzve találkozó, ſzembe találkozó.* Mihi obvius fuit, *vel* factus eſt. *Cic. vel* ſe mihi obvium dedit, præbuit. *Liv. vel* Illum obvium habui. Tacit. *Jeſze z-menum zeſztal:* ali *Jeſzemſze z-nyim zeſztal.* Er iſt mir begegnet: *oder* Ich bin ihme begegnet. *Velem ôſzve találkozot:* vagy *én véle ôſzve találkoztam.* 2 V. *Adverſus N.* 1. Signa obvia ſignis. *Lucan.* 3. Transl. Res obvia: *id eſt* quæ facilè haberi poteſt. Urbs obvia inimicis: h. e. quæ facilè adiri, capi, & obtineri poteſt ab inimicis. *Virg. &c.*

Ŏbumbrātio, onis, f. Arnob. *Obſzénchenye.*

Das überſchatten. *Béárnyékozás.* Vid. *Obſcuratio N.* 1.

Ŏbumbro, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. *V-ókol ſzénczu chinìm.* Allenthalben überſchatte. *Béárnyékozom.* Vid. *Obſcuro N.* 1. 2. Transl. V. *Obſcuro N.* 2. Sub erroris imagine crimen obumbrare: *pro* Tegere, velare. *Ovid.* obumbrata nomina: *id eſt* obſcura & vilia facta. *Tacit.* Sapientiam vinô obumbrare: *pro* minuere, obfuſcare. *Plin.*

Ŏbuncātus, a, um, Gæl. Aurel. *Zoit, zaviat, zkrenyen, baklyaſzt.* Krumm. *Horgas.*

Ŏbuncus, a, um, Virg. *idem.*

Ŏbundo, as, are, avi, atum, (Act.) Stat. V. *Exundo.*

Obungo, is, ere, unxi, unctum, (Act.) Apul. *V-ókol máſem, zmaſtujem.* Herum ſalbe, überſchmiere. *Békenem.*

Obvolvo, is, ere, volvi, lūtum, (Act.) Cic. *Obviam, o-okol zaviam.* Umvvickle, vervvickle, einvvickle. *Bétakarom.* 2. Transl. V. *Obtego.* Verbis decoris obvolvas vitium. *Horat.*

Obvŏlūtio, onis, f. Macrob. *Obvianye, zavianye, zamotanye, oblosenye.* e. Einvicklung. *Bétakarás.*

Obvŏlūtus, a, um, Cic. *Obvit, zavit, zamotan.* Vervickelt, eingevvickelt. *Bétakartt.*

Ŏbuſtus, a, um, Ovid. *Obgan.* Allenthalben verbrennt. *Kôrôkôrnyúl mégegett.*

Occa, æ, f. Colum. *Bráná.* e. Egge. *Eke, Borona.*

Occæco, *vel* obcæco, as, are, avi, atum, (Activ.) Liv. *Zaſzlepujem, ſzlepìm.* Verblende. *Megvakitom.* 2 Transl. occæcare foſſas: *pro* obtegere. *Colum.* Occæcatum Semen. *pro* occultatum, terrâ obrutum: *Cic.* Obſcura narratio totam obcæcat orationem: *id eſt* omnem claritatem & perſpicuitatem orationi adimit. *Cic.* Fortuna occæcat animos. *Liv.*

Occallātus, a, um, Senec. *Siaſzt, tverd.* Verhartet. *Néki keménnyedett.* Vid. *Calloſus.*

Occalleo, es, ere, allui, (Neu.) Plaut. *Od klechanya, dela &c. na kôſi otverdyujem; tverd, ſiaſzt bivam.* Erharte, Schvvillen überkomme. *Munkától &c. fel tôrtt, a' tenyerem, talpam, nyakam meg-keménnyedett a' bôrôm.* 2 Transl. Jam prorſus occallui. *id eſt* diutinâ malorum conſvetudine adverſa patienter ferre, perferre, perpeti didici. *Cic.*

Occalleſco, is, ere, (Inch.) Ovid. V. *Calleſco, occalleo.*

Digitalizirao Google

occalleo. 2 Transl. V. *Indureo.* Os meum occalleſcere ſenſi. *Ovid.*

Occāſio, onis, f. Cic. *Prilika, Prigoda.* c. Gelegenheit. *Alkalmatoſság.* Vid. *Opportunitas.* Datâ occaſione: *pro* facta opportunitate. *Cic.* Arripere occaſionem: *id eſt* Apto & commodo tempore uti. *Plaut.*

† Occaſiōnālĭter, *Adv.* JCt. *Z-prilikum, po priliki.* Bey geviſſer Gelegenheit. *Alkalmataſsággal.*

Occaſiuncŭla, æ, f. (Diminut.) Plaut. *Prilichicza, mala prilika.* c. Kleine Gelegenheit. *Kis alkalmatoſság.*

Occāſus, ûs, m. Auth. ad Her. *Zabod, zapad.* r. Niedergang, Untergang. *Elenyéſzés, elbaladás.* Occaſus ſolis. Auth. ad Heren. *Szunchéni zabod, zapad.* r. Niedergang der Sonnen. *Nap-elbáladás.* Item V. *Occidens:* ità Cic. 2. apud eundem *Prebajanye, preminutje, umertje, neſztajenye.* r. Abgang, Untergang, Todfall. *Elveſzés, meghalás.* Vid. *Interitio, mors* N. 1. Poſt occaſum amici. Cic. *Poſzmerti Priatela.* Nach des Freunds Tod. *Barátomnak halála-után.* Urbis occaſus. Cic. *Varaſſa iliti gráda na niſst zpravlyanye, poruſsenye, na nikaj devanye, zkonchanye.* Der Stadt Untergang. *Városnak elromláſa, elveſzéſe.*

Occātio, onis, f. Cic. *Vlachenye, branenye, draſenye.* Das Eggen. *Boronálás.*

Occātor, oris, m. Colum. *Branacz, vlachár, ki vlachi.* Der Egget. *Boronáló.* Transl. Occator ſcelerum. *Plaut.*

Occātōrius, a, um, Colum. *K-vláchenyu zpadajuchi, Branen.* Das zum Eggen dient, gehöret. *Boronálásboz-való.*

Occēdo, is, ere, eſſi, eſſum, (Neu.] Plaut. V. *Obvio.*

Occento, as, are, avi, atum, (Act.) *Plaut.* Frequenter occino.

Occentus, ûs, m. Val. Max. *Naproti popévanye.* r. Widergeſang. *Ellene-éneklés.*

Occepto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq. ab* occipio) Plaut. *Vnogokrat pochinyam.* Offt anfange. *Gyakran elkezdegelem.*

Occĭdens, entis, m. (*intellige* ſol.) Cic. *Meſzto, vu kojem ſzunecze zabája, zahod ſzunchéni.* s. Weſten, s. Orth, vvo die Sonne untergehet, r. Niedergang der Sonnen. *Napnyúgot.*

Occĭdens, entis, *om.* Particip. *Padajuchi, zapadajuchi, opadajuchi, preminujuchi, vmirajuchi, neſztajuchi.* Nieder-*oder* untergehend, hinfallend, zu Grund gehend, ſterbend. *Hanyatló, enyéſzö.* Vita occidens; Reſp. occidens. *Cic.*

Occĭdentālis, is, *com.* le, n. Plin. *Szunczozahodni, pri ſzunchenom zahodu ſztojechi, k-zahoduſzliſſajuchi, proti zahodu.* Weſtlich, Abendlich, zum Niedergang gehörig, gegen Niedergang. *Napnyúgoti.*

Occīdio, onis, f. Liv. V. *Interfectio, Internecio, Occiſio, Cades, &c.* Occidione occīdĕre: *id eſt* Internecione delere. Liv. *Vſze hametom pomoriti, potúchi, poraſati, zkonchati, vubiti.* Alles umbringen. *Mind egymáſra megölni, mind egy lábig levágni.* Copiæ occidione occubuerunt, occīdērunt, ceciderunt, periverunt &c. *id eſt* ad internecionem, vel internecione deletæ, interemptæ, interfectæ, cæſæ, occiſæ ſunt. *Tacit. &c.*

Occĭdo, is, ere, occĭdi, occāſum, (Neu. *à* Cado.) Propriè. *Opádam, zapádam, dole idem, zabajam.* Niederfalle, niedergehe, untergehe. *Elenyéſzem, elbaladok, leéſem.* Signa de Cœlo ad terram occidunt: *pro* Cadunt. *Plaut.* Sol occidit. *pro* occubuit. *Catull.* 2 Metaleptičè. V. *Intereo, evaneo, flacceo, morior.* Vulnere, *vel* ex vulnere occidit. Ovid. *Od rane je vumerl, preminul.* Er iſt an einer Wunde geſtorben. *Meghaltt a' ſeb-miáu.* Sulpicius occidit: *pro* mortuus eſt. *Cic.* ſpes noſtra occidit: *pro* Evanuit, interiit. *Plaut.* A forti Achille occidit: *pro* occiſus eſt. *Ovid.* Herba occidet: *pro* flacceſcet. *Virg.* Suâ ſtultitiâ occidet: *id eſt* de priſtina dignitate dejicietur, deturbabitur. *Cic.* Occidi: *pro* Perii, nullus ſum, inſtar mortui factus ſum. *Terent.* Adhibetur velut Interjectio deſperantis.

Occīdo, is, ere, occīdi, īſum, (Activ. *à* Cædo.) Cic. *Morim, vubijam, kolyem, rásam.* Tödte, umbringe. *Megölöm, levágom.* Vid. *Interficio, Interimo, Cædo. &c.* Aliquem fæpe rogando occidere *pro* excruciare, affligere. *Horat.* 2 Transl. Remp. occidere: *pro* Evertere. *Cic.*

Occĭduālis, is, *com.* le, n. Prudent. V. *Occidentalis.*

Occĭduus, a, um, Gell. V. *Occidens, Particip.* Transl. Occidua ſenectus: *id eſt* ad interitum vergens. *Ovid.* 2 apud Claud. V. *Occidentalis.*

Occillo, as, are, avi, atum, (Act.] Plaut. Vid. *Comminuo.*

Occĭno, is, ere, ĭnui [*Quidam etiam legunt* occănui *apud Salluſt. Sed credo erro-*

rem

rem esse typi,) entum. (Act.) Liv. *Naproti drugomu popévam.* Entgegen ſinge. *Ellene éneklek.* Synon. *Cano, Cantu obſtrepo, Incino.*

Occĭpĭo, is, ere, ēpi, eptum, (Act.) Plaut. V. *Incipio.*

Occĭpĭtium, ii, n. Plaut. V. *Occiput.*

Occĭput, ĭtis, n. Auſon. *Zatilnyak, zadnya ſztran glave.* Der Nacken, das Hinter-Theil des Haupts. *Nyakſzirt, Fönek hátúlsó réſze.*

Occīſio, onis, f. Cic. *Vubijanye, pomorjenye, vumorjenye, zaklanye, raſanye.* r. Todtſchlag, e. Ermordtung, Tödtung. *Megölés, megöletés.* Occiſione occidere. Cic. V. *Occidione occidere.*

Occīsĭto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.*) Feſt. *Guſztokrat morim, vubijam.* Offt tödte. *Gyagran ölöm, öltögetem.*

Occīſor, oris, m. Plaut. V. *Interfector &c.*

Occlāmĭto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.*) Plaut. *Guſztokrat krichim, vreſchim.* Offt hefftig ſchreye. *Gyakran és erösen kiáltozok.*

Occlūdo, is, ere, ūſi, ūſum, (Activ.) Cic. Vid. *Claudo. N.* 1. & 2.

Occo, as, are, avi, atum, (Neutr.) Varro. *Vláchim, draſim, grude razteplyem, drobim.* Egge, die Schöllen zerbreche. *Boronálok, boronálom.*

Occœpi, iſti, pit. (Neut. *Defect.*) *Plaut.* Item Cœpi, iſti, pit. (Neu. *Defect. ab obſol.* Cœpio) Nepos. V. *Incipio.*

Occŭbo, as, are, ŭbui, ĭtum, (Neu.) Liv. Vide *Morior, Intereo, Occĭdo N.* 1. Occubare morte *pro* Mortuum eſſe. *Liv.* Occubuit Hector *pro* mortuus eſt. *Virg.* Sol occubuit; *pro* occidit. *idem.*

Occulco, as, are, avi, atum, [Act.] Cato. Vide *Conculco.*

Occŭlo, is, ere, ŭlui, ultum, (Activ.) Cic. Vid. *Abſcondo, Abdo N.* 1. *Celo, Occulto.*

Occultātio, onis, f. Cic. *Szkrivanye.* Das Verbergen, e. Verbergung. *Eltitkolás, Rejtés.* Vid. *Celamen.*

Occultātor, oris, m. Cic. *Tajitel, Tajnik, ſzkrivavecz, ſzkrivàch.* r. Verberger, Verheeler. *Rejtegetö, Titkoló.* Vid. *Celator.*

Occultātrix, īcis, f. Scrib. Larg. *Szkrivavicza, Tajiteliczа.* e. Verbergerin, Verheelerin. *Rejtegetöné, Titkolóné.*

Occultè, *Cic.* Occultim. *Adv.* Solin. V. *Celatim.*

Occulto, as, are, avi, atum, (Activ. *Freq.*) Cic, *Szkrivam, zatájam, Tajim.* Verheele, verberge, verſtecke. *Elrejtem, Titkolom.* Occultare fugam. Jul. Cæſ. *Orajno beſati.* Heimlich fliehen. *Lopva elillantani.* Occultare ſe ab aliquo: *Plaut.* Latebris ſe occultare, rem aliquam alicui occultare. &c. Cic. *Synon.* Abdo N. 1. Abſcondo, Tego, Obtego, Contego, Celo, ab oculis removeo, Tenebris involvo, Luci publicæ eripio &c.

Occultus, a, um, tior, iſſimus: *ab* occulo. Cic. *Synon.* Abditus, Abſconditus, Latens. *Szkriven, ſzkrit, otajen.* Verborgen, heimlich. *Titkos, elrejtetett.* Vid. *Clandeſtinus, Arcanus.* Homo occultus: *id eſt* Fictus, Aſtutus, Diſſimulator, Arcani tenax. *Cic.* In occulto: *item* Ex occulto. *Cic.* Vid. *Occultè, Arcanè.*

Occumbo, is, ere, cŭbui, ĭtum, (Neu.) Cic. V. *Intereo, occĭdo N.* 1. Mortem pro Patria occumbere. *Cic.* Morte occumbere: *Liv.* Morti occumbere. *Virg.* Ferrô, &c. occumbere: *Ovid.* Sævo certamine occumbere. *Sil.* Occidione occumbere: Tacit. *id eſt* Mori.

Occŭpātio, onis, f. Cic. 1. *Oſzvojenye, Zavjemlenye, Zavjetje.* e. Eygenmachung, Einnehmung, gevvaltthätige Beſitzung. *Elfoglalás, Megvétel,* Obſeſſio templorum, occupatio fori. Cic. 2. *Poſzel, Poſzluvanye, Poſzlov Opravlyanye, Zabavlyanye.* s. Geſchäfft, e. Verrichtung, Geſchäfft-Treibung. *Gond, Munka, Munkálkodás, Foglalatoſſág.* Impediri, diſtineri, implicatum eſſe occupationibus: *id eſt* negotiis. *Cic.*

Occŭpātĭtĭus, a, um, Feſt. *Zavjemlyiv, zavjetlyiv, oſzvojlyiv.* Das ſich in Beſitz nehmen läſt. *Elfoglalható.*

Occŭpātus, ûs, m. Claud. apud Sidon. V. *Occupatio.*

Occŭpātus, a, um. Curt. *Zavjet, oſzvojen, predoblen.* Eingenommen, in Beſitz genommen, eygen gemacht. *Elfoglaltt.* Alpium tranſitus præſidiis occupati. *Tacit.* Accepto vulnere occupatus: *id eſt* morte ſublatus. *Caſ.* Hinc Transl. Animi beneficiis occupati, *pro* Attracti, Devincti. *Liv.* 2. apud Cic. *Z-poſzlom zaderſan, z-delom obterßen.* Beſchäfftiget. *Munkás, Dolgos, Foglalatos.* Re aliqua, *vel* in re aliqua occupatus. *Cic.* Auditioni occupatus: *Plin.* Occupatior, Occupatiſſimus. *Cic.*

Occŭpo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. 1. *Zavjemlyem, Poſzvojívam, Oſzvájam, Preobladujem.* Einnehme, Eygenthum ma-

Digitalizirao Google

che, mich bemächtige eines Dings. *Elfoglalom, Magamnak véſzem.* Urbem occupare. Cic. *Gràd iliti varaß zavjeti, preobladati, oſzvojiti.* Die Stadt einnehmen, überfallen. *Megveni a' várost, birtokúba ejteni.* 2. apud eundem. *Poſzla dodajem, z-poſzlom zaderſávam, zabavlyam.* Zu ſchaffen gebe, mit Arbeit belade, aufhalte. *Valakinek foglalatoßágot ſzerzek, dolgot adok.* Vid. *Diſtineo N.* 1. In ea funditus delenda occupati fuerunt. Cic. Affectibus occupari. *Quintil.* 3. V. *Prævenio, Anteverto.* Occupant bellum facere. *Liv.*

Occurro, is, ĕre, occurri, occurſum, (Neu.) Cic. *Naproti derchim.* Entgegen laufe. *Eleibe-futok.* Vid. *Obvio N.* 1. 2. Transl. *Napamet dobajam, napervo dobajam.* Einfalle, fürkomme. *Eſzébe jutok.* Multa mihi occurrunt: *vel* Multa animo, menti occurrunt. Cic. *Vnoga meni napamet dobajaju.* Es fällt mir viel ein. *Sokak jutnak eſzembe.* Paludes occurrunt oculis: *id eſt* videndas ſe offerunt. *Colum.* 3. V. *Prævenio, Anteverto.* Sed ego occurram expectationi veſtræ. *Cic.* 4. V. *Obſto, obſiſto, adverſor.* Occurritur autem nobis, & quidem â doctis & eruditis &c. *Cic.* Etiam inermes armatis occurrerunt. *Cæſ.* 5. Occurrere ſupplicibus & calamitoſis: h. e. Eoſdem ultrò & ſponte juvare. *Cic.*

Occursācŭlum, i, n. *Apul.* Quidquid alicui occurrit.

Occursātio, onis, f. Cic. *Naproti derchanye, ſzim-tam zderkavanye.* Das entgegen lauffen. hin und vvieder lauffen. *öſzvefutas, öſzve-találkozás, ide 's-tova-futás,*

Occursātor, oris, m. Auſon. *Naproti, Tekavecz, ſzim-tam derkavecz.* r. Entgegenlauffer, hin und vvieder Lauffer. *öſzvefutó, Eleibe-futó, öſzve-találkozó, ide 's-tova-futó.*

Occurſio, onis, f. Senec. V. *Occurſus.*

Occurſĭto, as, are, avi, atum, (Neu. *Freq.*) Solin. V. *Occurſo.*

Occurſo, as, are, avi, atum, (Neu. *Freq.*) Virg. *Guſztokrat naproti derchim, techem, pred kôga bodim.* Offt entgegen laufe, gehe, begegne. *Gyakran eleibe-futok. megyek.* Vid. *Obvio.* 2. Transl. Multa mihi occurſant: *pro* Frequenter incidunt, ſeu in mentem veniunt. *Plaut.* occurſant animo. Plin. *idem.* Vid. *Occurro N.* 2.

Occursōrius, a, um, Apul. *Naproti tekuchi, iduchi.* Entgegen lauffend, gehend. *Eleibe-futó, eleibe-menő.* 2. *Napervo ali napamet dobajajuchi.* Fürkommend, einfallend. *Eſzibe jutó, jövő.*

Occurſus, ûs, m. Ovid. *Naproti derk, zaſztanek.* r. Entgegen lauff, e. Begegnung. *Eleibe-futás, öſzve-futás, öſzve-találkozás.* Vid. *Obviatio.*

* Ōceănus, i, m. Cic. *Veliko y viſzoko morje vſzu zemlyu obhajajuche.* Das groſſe und hoche Meer, ſo den gantzen Erd-Kreiſs umgiebt. *A' nagy és magas tenger, melly a' föld kerekségét környúl állja.* Poëticè V. *Mare.* 2. Oceanus filius eſſe Cœli & Veſtæ olim credebatur, quem veteres ex Tethyde 24 filios genuiſſe ſunt fabulati. Horum nomina adnecto: Eūrўnŏme, Perſa, Æthra, Plejŏne, Clўmĕne, Trīton, Dōris, Proteus, Coruphice, Nereus, Ăchĕlōus, Īnăchus, Peneus, Nilus, Alpheus, Crinīſus, Thebrus, Axius, Aſōphus, Cephiſſus, Mæander, Phillyra, Sperchius, Sol.

Ŏcella, æ, *com.* Plin. *Cblovek, male ochi imajuchi.* r. Menſch, kleine Augen habend. *Kitſin ſzemű ember.*

Ŏcellātus, a, um, Varr. *Vnogo-ok, okeka imajuchi, Prelaſzt, Lyukaſzt, Lyuknyaſzt.* Viel-äugig, mehr äuglein habend, gelöchert. *Sok ſzemű, ſok lyukú, roſtás, retzés.*

Ŏcellus, i, m. (*Dim.*) Catull. *Okeko, malo oko.* s. Aeuglein. *Szemetske.* 2 Transl. Ocellus Italiæ: *id eſt* Res præſtantiſſima, aut pulcherrima Italiæ. *Cic.* 3 Meus ocellus, mea roſa. *Plaut.* Vid. *Melliculum.*

* Ōchlŏgōgus, i, m. *Priproſztoj obchini pokoren, poſzluſſen, podloſen.* Dem gemeinen Volck gehorſam, nachgebend, untervvorffen. *Községnek engedelmeskedő.*

* Ōchlŏcrătīa, æ, f. *Ladanye priproſzte obchine, kada najmre vſza obchina goſzpoduje, y med ſzobum ſzkupa zapovedi poſztavlya.* e. Regierung des gemeinen Volcks, da der Pöbel die Herrſchafft hat. *Község Birodalma, Uralkodáſa.*

* Ōchra, æ, f. Plin. *Suta zergána zemlya.* Gelb-verbrennte Erden, e. Augergeel, Berggeel. *Sárga és megégetett föld.*

Ōcior, ociſſimus. V. *Ocyor, ocyſſimus.*

Ōciter. Vid. *Ocyter*, quæ ſcribendi forma magis in uſu eſt.

Ōcium, ii, n. V. *Otium:* Probat enim *Manutius* otium, ejúſque derivata per *t* ſcribi debere.

Ōciùs, ociſſimè. Vid. *Ocyùs, ocyſſimè.*

Ŏcrĕa, eæ, f. Liv. *Skornya.* r. Stiefel. *Saru, ſzeker-*

ſzekernye. Proprié *Nogo-oklop*. r. Bein-Harniſch. *Túbori vèz ſaru*. Militaris calceamenti genus, ad obtegendas tibias ex ære factum. *Liv*.

Ocreātus, a, um, Plin. *Vu s'kornyah, s'kornyaſzt, s'kornat*. Geſtiefelt. *Saru, ſzekernyés*.

Ŏcreo, as, are, avi, atum, (Act.) Horat. *Skornye oblúvam*. e. Stiefel anziehe. *Saruba öltözöm*.

* Octachordos, i, m. & f. *Item* Octachordon, i, n. Vitruv. *Tambura &c. oſzem ſztrùn imajucha*. Muſicaliſches Inſtrument, acht Saiten habend. *Nyóltz-húrú lant*.

* Octāĕtēris, ĭdis, f. *Vréme od oſzem lèt*. e. Zeit von 8. Jahren. *Nyóltz-eſztendöig-való idö*.

* Octaēdrum, i, n. Figura mathematica 8 Triangula ſolida, 12 Latera, & 24 Angulos habens.

* Octăgōnus, a, um. V. *Octangulus*. Hinc apud *Mathem*. Octagonum, i, n. Figura octo angulorum.

Octangŭlus, a, um. Apul. *Oſzmero-uglaſzt*. Acht-Eckig. *Nyóltz ſzegeletü*.

Octans, antis, m. *Vitr*. Eſt Pondus vel menſura octavam partem continens.

* Octaſtўlon, i, n. Vitruv. *Dugovanye z-oſzmemi ſztúpi*. Ein ding mit acht Säulen. *Nyóltz oſzlopokon álló*.

Octāviānus, i, m Cognomen Auguſti, inde factum, quod ex celeberrima Octaviorum familia in Cæſarum genus fuerit adoptatus. *Svet*.

Octāvùm, *Adverbialiter*: Liv. *Oſzmìch, oſzmi-pùt, oſzmi-krat*. Zum achten, zum achten mahl. *Nyóltzadikſzor*.

Octāvus, a, um. Horat. *Oſzmi*. Der achte. *Nyóltzadik*.

Octāvus dĕcĭmus, octava decima, um. &c. Gell. *Oſzemnaiſzti*. Der Achtzehende. *Tizen-nyóltzadik*.

Octennis, is, *com*. ne, n. Ammian. *Oſzmak, oſzmo-letni*. Acht-jährig. *Nyóltz-eſztendös*.

Octennĭum, ii, n. Vid. *Octaëteris*.

Octĭduānus, a, um. *Oſzmo-dnevni, oſzmero-dnevni*. Acht-tägig. *Nyóltz-napi*.

Octĭdŭum, ii, n. *Oſzemdnieza, vréme od oſzem dnevov*. e. Acht-tag-Zeit. *Nyóltz-napig-való idö, nyóltzadnap*.

Octies, *Adv*. Cic. *Oſzemkrat, oſzempúti*. Achtmahl. *Nyóltzſzor*.

Octingēnārĭus, a, um. Varr. *Oſzmero-ſztotni, Oſzem ſztotin vu ſzebi zaderſavajuchi*. Acht hundert in ſich begreiffend. *Nyóltz ſzázas*.

Octingentēsĭmus, a, um. Cic. *Oſzmo-ſztotni, oſzemſzto-redni*. Der Achthunderſte. *Nyóltzſzázadik*.

Octingenti, æ, a. *plur*. Cic. *Oſzemſzto*. Achthundert. *Nyóltz-ſzáz*.

Octingentĭes, *Adv*. Aſcon. *Oſzem-ſztokrat, Oſzem-ſztopúti*. Achthundertmahl. *Nyóltzſzázſzor*.

Octĭpēs, ĕdis, *om*. Ovid. *Oſzmero-nog, oſzem nog imajuchi*. Acht-füſſig. *Nyóltz-lábú*.

Octo *Nom. Adject. Num. Card. Indecl*. Virgil. *Oſzem*. Acht an der Zahl. *Nyóltz*. Hinc derivantur & componuntur:

Octōber, bris, m. Auſon. *Liſzto-pad, Lukovchak meſzecz*. r. Wein-Monat, Saat-Monath. *Mindſzent-hava*.

Octodĕcim: *Nom. Adject. Num. Card. Oſzemnaiſzt*. Achtzehen. *Tizen-nyóltz*.

Octŏgămus, i, m. Hieron. *Oſzem Sèn imajúchi, ki je oſzem sèn imal*. Der acht Weiber gehabt. *Kinek nyóltz feleſége vólt*.

Octōgēnārĭus, a, um. Plin. *Oſzemdeſzeto-letni, oſzemdeſzet lèt ſztar*. Achtzig-jährig, achtzig jahr alt. *Nyóltzvanos, nyóltzvan eſztendös*.

Octōgēni, æ, a. *Nom. Num. Diſtrib*. Liv. *Vſze po oſzem-deſzèt, oſzemdeſzèt y oſzemdeſzèt*. Je achtzig und achtzig. *Nyóltzvan-nyóltzvan*. 2 apud Plin. Vid. *Octoginta*.

Octōgēsĭmus, a, um. *Nom. Num. Ordinis*. Cic. *Oſzemdeſzéti*. Der Achtzigſte. *Nyóltzvanodik*.

Octōgĭes, *Adv*. Cic. *Oſzemdeſzétkrat, oſzemdeſzetpúti*. Achtzigmal. *Nyóltzvanſzor*.

Octōginta, (*Nonnulli legunt* Octuāginta) *Nom. Adject. Num. Card. Indecl*. Cic. *Oſzemdeſzit*. Achtzig. *Nyóltzvan*.

* Octŏgōnus, a, um. Vitruv. Vid. *Octagonus*.

Octōjŭgis, is, *com*. ge n. Liv. *Oſzmero-jarmni, oſzem jarmov imajuchi*. Acht joch habend. *Nyóltz egy rendben*, vagy *kötésben*.

Octōnārius, a, um. Plin. *Oſzmeri, Broj iz oſzem dugovàny*. Das vom achten iſt. *Nyóltzból-álló*.

Octōni, æ, a. *plur. Nom. Num. Diſtrib*. Cic. *Vſze po oſzem, oſzem y oſzem*. Je achte und achte. *Minden nyóltzad, nyóltzad-nyóltzad*. 2 apud Ovid. Vid. *Octo*.

* Octŏphŏrum, i, n. Cic. *Zà noſſnyu ſztolecz, kojega oſzmericza ſzlugov noſzi*. e. Senffte ſo von achten getragen vvird. *Szék, mellyet nyóltzan hordoznak*.

Octuāgĭes, *Plerique legunt* Octogies. *Adv*. Plin. V. *Octogies*.

Octŭplĭco, as, are, avi, atum (Act.) Liv. *Oſzmero-verſztim, oſzmero-verſzto napravlyam*.

Digitalizirao Google

lyam. Achtfältige. *Nyóltzorozom, Nyóltz-félévé téſzem.* Octuplicatóque cenſu ærarium fecerunt. *ideſt* Octuplo, ſeu octo vicibus multiplicato. *Liv.*

Octŭplus, a, um. Cic. *Oſzmero-verſztni, oſzempúti tulik.* Achtfältig, Achtmal ſo viel. *Nyóltz annyi, nyóltz-féle.*

Octuſſis, is, m. *Horat.* Nummus octo aſſium. *Oſzmàk penez, oſzem novacz valyajuchi.* Eine Müntz acht dreyer geltend. *Nyóltz kis pénzt magában foglaló pénz.*

Ŏcŭlāris, is, *com.* re, n. Veget. *Ochni.* Zum aug gehörig. *ſzemhez-való.*

Ocularĭtĕr, *Adv.* Sidon. *Z-ochmi, z-ochima, na zochi.* Mit augen. *Szemeſen.* Intueri oculariter. *Sidon.*

Ŏcŭlārĭus, a, um. Vid. *Ocularis.* Faber ocularius. *Ochalo-delaveez.* r. Brillen-macher. *Pápa ſzem* vagy *ókulár tſináló.* Medicus olarius. Cels. *Oko-vrách, ki ochi vrách.* r. Augen-Arzt, Oculiſt. *Szem-gyógyító orvos.*

Ŏcŭlārius, ii, m. *Marcell. Empir.* Chirurgus oculorum.

Ŏcŭlāta, æ, f. Plin. *Veliko-oka riba.* Groſsaug Fiſch. *Nagy ſzemû hal.*

Ŏcŭlātus, a, um. Plaut. *Ochaſzt, ochi imajuchi, oſtro-vid, oſtro-videchi.* Der augen hat, ſcharffſichtig. *Szemes, éleſen látó.* Oculatior, *Tertull.* Oculatiſſimus: *Plin.* Locus oculatiſſimus: *id eſt* Maximè conſpicuus. Homo oculatiſſimus: *id eſt* Valde perſpicax & providus. *Plin.* Plus valet oculatus teſtis unus, quàm auriti decem: *id eſt* Teſtis perſpicax, & de viſu, ſeu qui, quod vidit, teſtatur. *Plaut.*

Ŏcŭlĕus, a, um. Plaut. *Ochaſzt, pun ochih.* Voll Augen. *Szemmel teli, ſzemmel rakva.* 2 Transl. Vid. *Perſpicax.* ità Apul.

Ŏcŭliſsĭmus, a, um. Plaut. *Najdragſſi, najlyubleneiſſi.* Der allerliebſte. *Legſzerelmeſebb.*

Ŏcŭ ĭtŭs *Adv.* Plaut. *Tak lyubleno, kakje oko: kakti oko drágo, kruto lyubleno.* Lieblich und hertzlich, vvie die Augen. *Tellyes ſzeretetbŏl.* Amat eam ocülitus. Plaut. *Lyubi nyu kakti ochi ali duſu ſzvoju.* Er liebet ſie, gleich vvie ſeine Augen *oder* Seel. *úgy ſzereti, mint a' ſzemét vagy lelkét.*

Ŏcŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Tertull. *Videti chinim. Vid povrácham, razſzvetivam.* Sehend mache, beleuchte. *Látóvá téſzem, megvilágoſitom.* Hinc Transl. V. *Inoculo, gemmo N.* 1.

Ŏcŭlus, i, m. Cic. *Oko.* s. Aug. *Szem.* Emiſſitii Oculi. Plaut. V. *Emiſſitius.* Molibus' eſt oculis. Ovid. *Labko je nyega na plach genuti, takiſze plácbe.* Ihn iſt leicht zum Weinen bevvegen. *Mindjárt ſirbat.* Lynceus oculus. *Oſtro-videche oko, biſzter pogled.* Ein ſcharffes Geſicht. *éleſen-látó ſzem.* Oculi cærulei, glauci, nigri, Cæſii &c. *Plaut. Plin.* Oculi torvi, minaces, ardentes &c. dicuntur de irato & ſævo â *Cic. Ovid. &c.* Fero aliquem in oculis: *vel* eſt mihi aliquis in oculis. *Cic. Item* Geſto aliquem in oculis. *Terent. Item* Amo aliquem plus meis oculis. Catull. *Kôga kruto-jáko lyubim.* Einen ſehr liebe. *Valakit erôſen ſzeretek.* Dolent mihi oculi: *id eſt* obliquô oculô alterius commoda aſpicio. *Nevidim rad, terko mi je videti, nerad gledim y vidim.* Ich ſiehe es nicht gern. *Nem ôrômelt látom.* Proverb. *Ciceronis.* Adjicere oculos alicui rei, *vel* ad aliquam rem: eſt eam vehementer cupere. *Cic.* Alicujus oculos in oculis habere: *eſt* oculos illius obſervare, quo ſpectent. *Plaut.* Aliquem ante oculos, *vel* præ oculis habere: *pro* Imitari aliquem. *Senec.* Eſſe in oculis civium, obverſari ante oculos, habitare in oculis: *id eſt* Patere omnium oculis, notum eſſe omnibus &c. *Cic.* Vid. *Lux N.* 5. Alicujus conſpectu oculos paſcere: *pro* Delectari: *Cic.* Captus oculis. Cic. V. *Cæcus.* Haurire oculis. Virg. *Videti.* Sehen. *Látni.* Magnus in omnium oculis. Cic. *Od vſzih jáko preſtiman, pri vſzih vu velikom gláſzu y preſtimanyu poſztavlyen.* Von allen hochgeſchätzet und geehret. *Nagyra betsûli a' kôz nép.* In oculis exercitûs. Liv. *Pred vſzum voiſzkum*, iliti *nazochi voiſzke.* Vor dem Heerzug. *A' Tábori ſereg-elôtt.* 2 Transl. Oculus: *Najpreſtimanejſſa*, ali *najdragſza ſztvàr.* Ein vornehmſtes, *oder* angenehmſtes Ding. *Leg-drágább, legkedveſebb dolog.* ità *Cic. Plaut. Terent. &c.* 3 apud *Plin.* oculi: *Piknye po s'aroj ſivini, zverju, y na perju pávov, puranov &c.* Die Flecken auf den Thieren, vvie auch auf den Pfauen-Schvvänzen &c. *Tarka jegyek az állatokon, vadakon, és pávák &c. Farkain.* 4 apud *Colum.* Oculus: *Pupek, oko protuletno na terſzju, ali na s'ibiczah drévja.* s. Aeuglein *oder* Knoſpen an den Reben *oder* Zvveigen. *Bimbó a' ſzôlô veſzſzôn* vagy *ágakon.* Vid. *Gemma N.* 1. *Gemmula N.* 1. Hinc imponere oculos: *eſt* Inoculare. *Virg.*

*Ōcўmum,

Digitalizirao Google

* Ōcўmum, *vel* Ōcĭmum, i, n. Varr. *Zmèſz tràv za bránu y paßu ſvóine.* Allerley Kräuter für das Vieh. *Mindenſéle fű a' barmok legeltetéſére.* 2 apud Plin. *Baſilika tráva.* Baſilien-Kraut. *Barſalikom-fű.*

* Ōcўor, ocyſſimus, *ſinè poſitivo.* Plin. *Berzeſſi, Hitrejſſi*: *Najberzeſſi, Najbitrejſſi.* Schneller, hurtiger: der allerſchnelleſte, allerhurtigſte. *Gyorſabb: Leg-gyorſabb.* Vid. *Celer, Citus, Agilis, Alacer.*

* Ōcўtĕr, *Adv. obſol.* Apul. V. *Citatim, Citò, Celeranter, Agiliter.*

* Ōcўùs, *Cic.* Ocyſſimè *Adv.* Salluſt. *Hitrejſſe, Berzeſſe: Najbitrejſſe, Najberzeſſe.* Geſchvvinder, aufs geſchvvindeſte *Gyorſabban: Leg-gyorſabban.*

* Ōda, æ, *vel* Ōdē, es, f. Auth. Carm. de Philom. V. *Carmen, Cantilena.*

Ōdēum, ei, n. Cic. *Hiſa navuchno-popevavczev* vulgò *Muſikaſſev.* Ein Stuben, *oder* Orth für Singer und Muſicanten, s. Opern-Haus. *Muſikáſok helye, énekl̃ok karjok.*

Ōdi, ōdiſti, ōdit, ōdiſſe, ōdĕrim, ōdĕram, ōsūrus. &c. (Neu. *Defect.*) Cic. *Odurjávam.* Haſſe. *Gyűlől̃om.* Malè odiſſe aliquem. Cic. *Kôga zevſzema odurjavati.* Einen ſehr haſſen. *Valakit igen gyűlől̃ni.* Apertè enim odiſſe magis ingenuum eſt, quàm fronte occultare ſententiam. *Cic. de Amic. c. 18.*

Odibĭlis, is, *com.* le, n. Lamprid. *Odurlyiv, oduren.* Verhaſt. *Gyűlől̃etes.*

Ŏdiōsè, *Adv.* Cic. *Odurno, naſztorno, omrazlyivo.* Feindſeelig, verhaſt. *Gyűlől̃ségeſen, gyűlől̃ve.* Item V. *Moleſtè, Faſtidienter.*

Ŏdiōsĭcus, a, um, Plaut. *Omrazlyiv, oduren, protivен, merzek, merziv, teſék.* Verhaſt, verdrüſslich, feindſeelig, beſchvverlich. *Gyűlől̃ségeſ, ellenſéges.* Synon. *Faſtidioſus, a, um, ſior, iſſimus, Cic.*

Ŏdiōſus, a, um, odioſior, *Cic.* odioſiſſimus, Capitol. V. *Odioſicus.* 2. Vid. *Moleſtus.*

Ŏdium, ii, n. Cic. *Omrazlyivoſzt, omrazenye, odurjávanye, merzenye, omraza.* Ein Haſs, Widervill, alter Groll. *Gyűlől̃ség.* 2 apud eundem V. *Moleſtia, Faſtidium.* Uſus: In aliquem magnum odium concitare, ſtruere, excitare, conflare, concipere. Conciliare alicui odium. Eſſe alicui odio, haberi odio, eſſe in odio. In odium aliquem vocare. Odium ſubire, in ſe convertere. Odium in aliquem capere, explere: odium deponere. Omnium odiô flagrare. odiô ab aliquo diffidere. In odium venire omnibus. Habere odium alicujus rei. Habere odium in aliquem. *Ita paſſim Cic. Quint. &c.*

* Ŏdontalgĭa, æ, f. *Zubna ból.* e. Zahn-Weh, Zahn-Schmertzen. *Fog-fájás.*

Ŏdŏr, ōris, m. Cic. *Duha, Miriſz.* r. Geruch. *Szag, Bűz, Illat.*

Ŏdōrābĭlis, is, *com.* le, n. *Moguch diſſati, duhu dati.* Riechlich, das da kan gerochen vverden, und Geruch geben. *Szagolható.*

Ŏdōrāmĕn, ĭnis, n. *Macrob.* Ŏdōrāmentum, i, n. Plin. 1. V. *Odor.* 2 apud eundem. *Koren, y oſztala lepo diſſecha.* s. Gevvürtz und andere vvohlriechende Sachen. *Illatozó gyökér, és minden a' mi só ſzagú.*

Ŏdōrārĭus, a, um. Plin. *Lepo diſſechi, k-diſſanyu ſzliſſajuchi.* Das da reucht. *Szagtlvő.*

Ŏdōrātio, onis, f. Cic. *Diſſanye, Pridihavanye, Vohanye.* Das Riechen, e. Riechung, *Szaglás, ſzagát érzés, illatozás.*

Odorātor, oris, m. *Pridihavavecz, Duhavecz, Vohavecz.* Der riechet, der einen Geruch empfindet. *Szagát érzŏ.*

Odorātus, ûs, m. Cic. 1. V. *Odoratio.* 2. *Chutenye y Mòch pridihavanya, diſsanya.* r. Sinn, ſo den Geruch empfindet. *Szaglás.*

Odorātus, a, um, Horat. *Dúhu od drugoga imajuchi, diſsécbi po dúhi zadobleni.* Einen anmuthigen Geruch bekommend und von ſich gebend. *Máſonnan vett ſzagát ki adó, ki botsátó, jó ſzagos.* 2 apud Virg. V. *Odorifer N. 1.* Odoratior, odoratiſſimus, *Plin.*

Ŏdōrĭfĕr, ĕra, ĕrum, Plin. *Dobro diſſechi, dobro duhu imajuchi.* Wohlriechend, guten Geruch habend. *Jó ſzagos, jól illatozó.* 2. *Dúhu, diſſecha dugovanya noſzechi.* Riechende Sachen tragend. *Szag-hordozó.* Gens odorifera: *id eſt* Arabica, quæ odoramenta portat. *Ovid.*

Ŏdōrĭſĕquus, a, um. *Po dúhi iduchi, dúhu ſzledujuchi.* Dem Geruch nachfolgend. *Szagon nyomozó.* Canes odoriſequi. *Liv.*

Ŏdōro, as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. *Synon.* Odore repleo, imbuo: Facio odorem. *Lépu dúhu chemu dodajem, Lépo diſſati chinim.* Wohlriechend mache. *Jó ſzaguvá teſzem.* Aërem odorare fumîs. *Ovid.*

Ŏdōror, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Plaut. *Synon.* Olfacio, odorem percipio, ex odore aliquid deprehendo. *Diſſimi, Pridihávam, Dúhu priemlyem, voſſem.* Rieche, ſchmecke, den Geruch empfinde. *Szaglom, ſzagát érzem.* 2 Transl. V. *Exploro N. 1.*

Digitalizirao Google

Indago, Inveſtigo, Animadverto N. 1. Præſentiſco. Omnia veſtigare & odorari. *Cic.* Aliquem odorari: *eſt* callidè & clam explorare, quid is in animo habeat. *Cic.*

Ŏdōrus, a, um, Ovid. V. *Odoriſer N.* 1. 2 apud Virg. *Dubu prijemlyujuchi, chutechi.* Den Geruch empfindend. *Szagát érzŏ.* Odora canum vis. *Virg.*

*Oecŏnŏmīa, æ, f. Cic. *Goſzpodarſztvo, Hiſno ravnanye.* e. Haus-Wirthſchafft, Haushaltung. *Gazdaság, Házi gondviſelés.*

Occŏnŏmĭca, (*Scilic.* Ars) æ, f. *Znanye Goſzpodarſztva y hiſe ravnanya.* e. Kunſt und Wiſſenſchafft einer Haus-Wirthſchafft, und der Haus-Ordnung. *Gazdaſági, és Házi gondviſeléſi tudomány.*

Oecŏnŏmĭcus, a, um, Cic. *Goſzpodarſzki, khiſnoj ſzkerbi y rédu ſzliſſajuchi.* Zur Haus-Wirthſchafft, und Haus-Haltung gehörig, Wirthſchafftériſch, Haushalteriſch. *Gazdaſági, Házi gondviſelésbez-való.*

*Oecŏnŏmus, i, m. *Goſzpodar, Hiſnih potrebòch ſzkerbitel.* r. Haus-Wirth, Haus-Vogt, Haushalter, Schaffner, Hofmeiſter. *Gazda, Házi Gondviſelŏ, Tiſztartó.*

*Oecūmĕnĭcus, a, um, V. *Univerſalis.* Concilium œcumenicum. *Obchinſzko Sz. Matere Czirkve Zpraviſche.* e. Allgemeine Kirchen-Verſammlung. *Közönséges Anyaſzentegyház gyülése.*

*Oedĭpus, i, m. Laji Regis Thebanorum, & Jocaſtæ filius, qui Sphingis ænigma diſſolvit. in Phocidem quæſiturus Patrem venit, ubi eundem ignarus interfecit. Thebas redux, ob ingenii præſtantiam Rex creatus, Matrem ignorans in uxorem accepit. &c. *Plaut.* Hinc 2 *appellativè* ponitur pro Homine Callido, arguto, aſtuto, & ſagaci. *Terent.* Davus ſum non Oedipus. *idem.* Vid. *Davus.*

*Ōenŏphŏrum, i, n. Cic. *Za noßnyu vina poſzuda.* s. Wein-Geſchirr. *Bor-hordó kantsó, kanna.*

*Oenŏphŏrus, i, m. *Z-vinom dvoritel, Vinonoſzecz.* Der mit Wein Aufvvartet, r. Weintrager. *Bor-hordozó.*

*Oenŏpōla, æ, m. *Kerchmar, Z-Vinom terſecz, kì vino na prodaju tochi.* r. Weinſchenck. *Kortſomáros, Tſaplár.* Vid. *Caupo.*

*Oenŏpōlĭum, (*apud græcos etiam* Oenopolīum *per* ej.) ii, n. Plaut. *Kerchma, Meſzto, vukomſze vino na prodaju tochi.* s. Geſchenck-Haus. *Kortſoma, Bor-ház.* Vid. *Caupona N.* 1.

*Oeſtrum, i, n. *vel meliùs* Oeſtrus, i, m. Virg. V. *Aſilus.* 2 Metonimicè V. *Furor.* Juno enim immiſſo æſtro animali in pellicem ſuam Jo, eam in furorem convertit. *Hinc* Perciti œſtrŏ Poëtæ: *pro* Furore divino correpti. *Horat.*

*Oesўpum, i, n. Plin. *Màſzt y ſzmràd na ovchji vuni.* Die Fette, und der Koth, ſo an der Schaaf-Wollen zu finden. *Moſatlan Gyapjúban-való zsír, és gaz.*

Ŏfella, æ, f. Mart. V. *Offula.* Exiguæ fruſtis imbutus ofellæ. *Juven.*

Offa, æ, f. Cic. *Veliki zaloſaj cheſza god, kaiſze jeſzti more.* Ein groſſer Mund voll eines Dings, ſo ſich eſſen läſt. *Egy falat akármi enni-valóból.* 2 apud Plin. V. *Maſſa N.* 1. 3 Transl. accipitur pro quacunque re informi, & nondum elaborata. *Juven.* 4 Alicui offam objicere: *Transl.* ſignificat Alicujus deſiderium in aliqua re nonnihil explere: *Propriè* autem ſignificat eſcam præbere. *Virg.* Inter os & offam, multa intervenire poſſunt: *Item* inter calicem, ſupremáque labra multa cadunt. *V-jednem ochnem megnenyu, vnogaſze vechkrat pripechaju.* Es trägt ſich offt viel in einem Augenblich zu. *Egy ſzempillantásban gyakron sokak történnek.* Adagium hoc ab Ancæo Neptuni filio, Rege Samiorum traxit originem. Hic enim ex prima â ſe plantatæ vineæ vindemia repletum calicem ori admoturus, intellexit vineam ab immani apro vaſtari. Abjecto itaque poculo, cùm aprum vellet interficere, ab illo dente ictus interiit. *Ovid.*

Offātim, *Adv.* Plaut. *Na zaloſaje.* Biſſen-Weis. *Falatonként.* Vid. *Fruſtatim.*

Offector, oris, m. Feſt. *Naſkoditel.* r. Schaden-Zufüger. *Bántó, kárt tévŏ.* 2 V. *Infector N.* 1.

Offendĭcŭlum, i, n. Plin. *Popik, naſzkok, na kaj gdo naſzkochi &c.* r. Anſtoſs. *Botlás.* Vid. *Illiſio, Impedimentum N.* 1. *Obſtaculum.* 2 Transl. V. *Offenſa N.* 2. *Scandalum, Exacerbatio.*

Offendo, is, ere, endi, enſum, (Act.) Cic. *Naſzkakujem: Popikavam, terkam, ranimſze na kaj.* Anrenne, anſtoſſe, mich an etvvas verletze. *Megbotlom.* Vid. *Incurro N.* 2. *Impingo N.* 2. *Lædo N.* 1. *Allido.* Ad ſtipitem offendere. Colum. *Na koleczſze naterknuti, popiknuti, pobiti.* Sich an einen Zaun-Stecken ſtoſſen. *A' tőkébe megütni magát. &c.* Pedem offendere ad lapidem: *pro* Lædere. *Cic.* Puppis offendit in

dit in ſcopulis: *pro* Impegit in ſcopulos, *Ovid.* 2 Metalepticè *Napetczè nahájam, zeſztájem.* Zufälliger Weiſe finde, antreffe. *Reá-találok.* Vid. *Invenio, Deprehendo, Comperio, Obvio N.* 1. Aliquem, *vel* in aliquem offendere. Cic. *Kôga kadi najti,* ali *z-kémſze ſztati.* Einen antreffen, begegnen. *Valakire találni, valakivel találkozni.* 3. V. *Lædo N.* 2. *Exacerbo, Irrito, Moleſto.* Aliquem aliqua re, vel in aliqua re offendere. Cic. *Kôga vu kakvom dugovanyu razjaditi, razchemeriti, razdraſiti, urediti, zbantuvati.* Einen in einen Ding beleidigen. *Valakit valamiben megbántani, haragítani.* 4 Transl. V. *Erro, Pecco.* Quis eſt tam Lynceus, qui in tantis tenebris nihil offendat? *Cic.* Apud aliquem offendere: *pro* Infeliciter agere, in ejus odium incurrere, in malam opinionem incidere. *Cic.* Aliquid in aliquo me offendit: *id eſt* Invenio aliquid, quod me lædat, quod mihi diſpliceat. *Cic.* &c.

Offenſa, æ, f. *Cic.* Sumitur tam *Activè*, quàm *Paſſivè.* 1. Sed rariùs uſurpatur in ſignificatione propria: V. *Offenſio N.* 1. 2. Transl. & uſitatiùs: *Zamera, zamer ſzuprotivchina, nepovolynoſzt.* e. Beleydigung, Ungnad, Ungunſt. *Megbántás, sértés.* Vid. *Læſio N.* 2. *Exacerbatio, Moleſtia, Irritabilitas, Odium.* Magna in offenſa ſum apud Pompejum hoc tempore. *Cic.* Divortium fecit cum Petina, ex levibus offenſis. *Suet. in Claud. c.* 26.

Offensăcŭlum, i, n. Apul. V. *Offendiculum.*

Offensātio, onis, f. *Senec.* Frequens offenſio, Lapſio, Lapſus, Erratio, Error, Offendiculum.

Offensātor, oris, m. Quint. 1. *Popikavavecz, Naterkavecz, Naſzkochitel, kiſze vechkrat popikáva &c.* Der an etwas auf dem Weeg offt anſtoſſet. *Meg-botló, a' ki gyakran az úton megbotlik.* 2. *Mucsavecz, kômuſze vechkrat jezik zadéva; Pomenykavecz vu chtenyu &c.* r. Stammler, Gatzer, der mit der Zungen offt anſtöſſet, irret, fehlet. *Akadozó nyelvű, a' ki gyakran nyelvében hibázik, vét, roſzszúl olvas.* 3. *Zbantuvavecz, kiſze vechkrat zamérja, bantuje, nepriliku, ali kakvu ſzpachku chinì &c.* r. Beleydiger, der offt beleydiget, Ungelegenheit und Verdruſs verurſachet. *Gyakran megbántó &c.*

Offenſio, onis, f. Cic. 1. *Popiknenye, Nazkochenye, Naterknenye.* Das Anſtoſſen, Anrennen, r. Anſtoſs. *Botlás, útközés.* Hinc Transl. V. *Læſio N.* 1. *Nocumentum.* In corpore ægro odioſa eſt omnis offenſio. *Cic. de ſen.* 2. V. *Offenſa N.* 2. *Inimicitia, diſſidentia, Invidia.* Incurrere in odium, offenſionémque populi. In offenſionem alicujus cadere. Gravem offenſionem in aliquem concitare. Suſcipere offenſionem apud populum. Timere, vitare offenſionem. *Cic.*

Offenſiuncŭla, æ, f. *Cic.* Parva offenſio.

Offensīvus, a, um. *Zameruſuchiſze, ſzuprotivchinu chinechi, bantujuchi.* Beleydigend. *Megbántó.* Fœdus offenſivum. Polit. *Závez vere tretjemu ſzuprotiven y nepriatelzki.* s. Beleydigungs-Verbündnüſs. *Bántó frígy.*

Offenſo, as, are, avi, atum, [Act. *Freq.*) Liv. *Guſztokrat nazkakujem na kaj, Popikavamſze, Naterkavam, Ranim.* Offt anrenne, anſtoſſe, verletze. *Gyakran megbotlom.* 2 *Vechkratſze zamérjam, bantujem,* Offt beleydige. *Megbántogatom.* Vid. *Offendo.*

Offenſor, oris, m. Arnob. 1. *Nazkochitel, Popikavavecz, kiſze na kakvo dugovanye terkne, pobije, rani.* r. Anrenner, Anſtoſſer, Verletzer. *Meg-botló.* 2 Transl. *Kiſze zamérja, bantuje, ſzpachku chinì. &c.* r. Beleydiger. *Megbántó.*

Offenſum, i, n. *Activè* Cic. V. *Offendiculum N.* 1. *&* 2.

Offenſus, ûs, m. Lucr. V. *Offenſio N.* 1. *Incurſus.*

Offenſus, a, um, 1. *Ranyen, pobit.* Vervvundet, verletzt, angeſtoſſen. *Meg-ſértetett, megütttetett, megbotlott.* Pede offenſo: *pro* Læſo, vulnerato. *Ovid.* 2 *Uredyen, zbantuvan, razchemeren.* Beleydiget. *Megbántatott.* Voluntas offenſa. *Cic.* 3 V. *Exoſus paſſivè, Inviſus N.* 1. *Invidioſus.* Invidioſus multis & offenſus. *Cic.* 4. V. *Infenſus Activè, Iratus.* Homo cum Republica conjunctus, mihi offenſus. *Cic.* Offenſior. *Cic.*

Offĕro, ers, erre, obtŭli, oblātum, (Act. *Anom.*) Cic. *Ponudyam, Nudim, Dájem, Aldujem.* Antrage, fürbiethe, darbiethe, opffere. *Ajánlom, Adom, Eleibe-viſzem, áldozom.* Vid. *Præſento.* Te mihi opportune offers: *pro* ſiſtis. *Terent.* Se alicui obviam offere: *pro* ire obviam, præſentare, præſentem ſiſtere, obviare. *Cic.* 2 V. *Infero.* Reginæ ſtuprum obtulit: *pro* intulit. *Cic.* Hoſtibus mortem offerre: *pro* inferre, *idem.* 3 Metum alicui offere: *pro* injicere. *Cic.* 4 Alterius ſceleri ſe offerre:

pro

Digitalizirao Google

pro opponere. *Cic.* 5. Temerè ſe periculis offerre: Vitam ſuam in diſcrimen offerre: Se pro patria ad mortem offerre: *pro* Tradere, exponere. *Cic.* 6 Beneficium alicui offerre: *Cæſ.* Alicui in omnia operam ultro offerre: Alicui auxilium, occaſionem &c. offerre: *Cic. pro* Polliceri, deferre, ſponte dare, &c.

† Offertōrĭum, ii, n. V. *Oblatio.* 2 *Meſzto alduvanya.* s. Orth der Opfferung. *áldozni-való bely.*

Offertus, a, um, Plaut. V. *Plenus, Refertus.* Offertiſſimus gaudiô. Plaut. *Pun veſzelja.* Voll Freuden. *Teli vigasággal.* Alii tamen legunt *effertiſſimus* in eadem ſignificatione.

Offĕrūmenta, æ, 1. Plaut. V. *Vibex.* Item. V. *Verber.*

Offĕrūmentum, ti, n. Feſt. *Dàr Bogom alduvan.* s. Geſchencke, ſo denen Göttern aufgeopfferet vvird. *Iſtennek ſzenteltt ajándék.* Vid. *Oblatum.*

Offĭciālis, is, *com.* le, n. Lactant. *K-chaſzti, ali ſzlusbi ſzliſſajuchi.* Zu einem Amt *oder* Dienſt gehörig. *Tiſztihez-való, ſzolgálathoz-való.* Vid. *Miniſterialis.*

Offĭciālis, is, m. Apul. *Chaſztnik, ſzluga kakvu chaſzt imajuchi:* peregr. *Officzèr, officzian.* r. Beambter. *Tiſzt viſelô.*

Offĭcīna, æ, f. Cic. V. *Opificina.* Nec verò quicquam ingenuum poteſt habere officina. *Cic.* 1. *offic.* Transfertur etiam ad loca, in quibus artes ingenuæ & liberales tractantur. Vid. *Muſæum, Odeum &c.* Officina ſapientiæ, officina dicendi. *Cic.* 2 apud Svet. V. *Taberna, Apotheca.* 3 apud Colum. V. *Aviarium N.* 1.

Offĭcīnātor, oris, m. Apul. *Meſterzki goſzpodar, Meſterzki chlovek.* r. Handvvercks-Meiſter, Handvvercks-Mann. *Meſter ember, Mûbely gazdája.*

Offĭcīnālis, is, *com.* le, n. *K-meſterzkoj bolti ali Duchánu ſzliſſajuchi.* Zur Werckſtatt gehörig. *Mûbelyhez-való.*

Offĭcio, is, ere, ēci, ectum, [Neu.] Cic. V. *Noceo.* Qui nomini officient meo. *Liv.*

Officiōsè, *Adv.* Cic. *Poleg chaſzti, po chaſzti, z-chaſztjum.* Von Amts vvegen. *Tiſztiſzerint.* Item V. *Civiliter N.* 2. *Comiter, Humanè, Humaniter.* Officioſiùs: *Cic.* Officioſiſſimè. *Plin.*

Offĭciōsĭtas, atis, f. Sidon. V. *Civilitas N.* 2. *Comitas, Humanitas.*

Offĭciōſus, a, um, V. *Obſequioſus, Miniſterialis.* Amicitia officioſa, Labores officioſi. *Cic.* Item V. *Civicus & Civilis N.* 2. *Comis, Humanus.* Volumnia debuit in te officioſior eſſe, quàm fuit. *Cic.* 14. *Fam. ep.* 16. Natio officioſiſſima: *pro* Humaniſſima & obſequioſiſſima. *Idem in Piſon. c.* 23.

Offĭcĭum, ii, n. Cic. *Chàſzt, duſnoſzt, duſna ſzlusba.* s. Amt, e. Pflicht. *Tiſzt, Hivatál.* Item. V. *Munus N.* 1. *Miniſterium N.* 1. *Obſequium.* Conferre in aliquem officia ſua. Cic. *Szvoju vernu ſzlusbu kêmu izkazati, dobrovolyno poſzluſiti.* Einem ſeinen treuen Dienſt ervveiſen. *Valakinek maga ſzolgálatját kêtelezni.* Eſſe frequenter in officio: *pro* ſæpe in officio ſuo adimplendo verſari. *Cic.* Amicitiæ officia omnia ſanctè, diligentérque ſervare; Satisfacere oſficio: Fungi officiô: exequi officia: Explere officii ſui partes. *vel contra:* Officium ſuum deſerere, diſcedere ab officio ſuo; deeſſe ſuo officio. *Cic.* Manere in officio. *Tacit.* Meminiſſe officium ſuum. *Plaut.* Vir ſingulari beneficio in Remp. *pro* optimè de Rep. meritus. *Cic.* ſuprema officia alicui exhibere &c. *pro* Juſta, ſeu Funus curare. *Tacit.* 2. V. *Honor.* Alicui officii causà aſſiſtere. *Svet.* 3 V. *Beneficium N.* 1. Odioſum ſanè genus hominum officia exprobrantium. *Cic. de Amic. c.* 20. Multa â te officia in me collata, profecta ſunt. Multa exſtant ejus in me officia. Vincere ſtudiis amicorum officia. Tibi nullum â me amoris, ſtudii, pietatis officium defuit. Non committam, ut meum officium deſideres, requiras &c. *ità paſſim Cic. &c.*

Offĭgo, is, ere, ixi, ixum, (Act.) Liv. *Affigo, Injigo.*

Offirmo, as, are, &c. V. *Obfirmo.*

Offlecto, is, ere, exi, exum, (Act.) Plaut. *Naproti zvíam, zaviam, obrácham.* Entgegen biege, vvende. *Ellene meghajtom, ellene térſtem.* Item V. *Circumflecto.*

Offōco, as, are, avi, atum, [Act.] Flor. V. *Suffoco.* 2 apud Feſt. *Herbram, gerlo z-vodum zpiram.* Gurgle. *Torkában leereſztett vizzel torkát moſni.*

Offrēno, as, are, avi, atum, (Act.) V. *Freno.* Ut offrenatum me ſuis ductarent dolis. *Plaut.*

Offringo, is, ere, offrēgi, offractum, (Act.) Varro. *Zopet terem, drobim.* Wiederum zerbreche. *Ismég rontom, tôrôm.* Vid. *Confringo, Perfringo.*

Offūcĭa,

Offūcĭa, æ, f. Plaut. V. *Fucus N.* 1. 2 Metaph. V. *Fraus N.* 1. *Techna.* ità Gell.

Offūla, æ, f. (*Dimin. ex* offa) *Colum.* Parva offa. *Zaloſajecz kruha, méſza &c.* Ein Stücklein *oder* Biſslein Brod, Fleiſch. &c. *Egy falatotska kenyér, hús &c.*

Offulcio, is, ire, offulſi, offultum, (Act.) Apul. V. *Fulcio.*

Offulgeo, *vel* obfulgeo, es, ere, offulſi, *apud quoſdam* offultum, *ſed quod potius ad Verbum* offulcio *ſpectat.* (Neu.) Vid. *Affulgeo, Fulgeo, Circumfulgeo.* Nova lux oculis offulget. *Virg.*

Offundo, ís, ere, offūdi, offūſum, [Act.] Cic. *Naproti vlévam.* Entgegen gieſſe. *Béöntöm, Reá-öntöm.* Item V. *Circumfundo.* 2. Transl. V. *Obtenebro, obſcuro.* Obſcuratur & offunditur luce ſolis, lumen lucernæ. Quaſi noctem quandam rebus offundere: Hæc doctorum animis offuſa caligo eſt &c. *Cic.* Errorem alicui offundere. Liv. *Kóga vkaniti, krivo vputiti.* Einen betriegen, falſch berichten. *Valakit megtſalni.* Caliginem oculis offundere. *Ochi ſzlepiti.* Die Augen blenden. *Megvakítani.* Idem.

Offuſco, as, are, &c. Vid. *Obfuſco.*

Offūſus, a, um, Cic. *Naproti Zlean.* Entgegen geſchütt. *Reá-öntetett.* 2 Transl. Pavore offuſus: *pro* Correptus, repletus. *Tacit.* Caligo animis offuſa. *Cic. &c.*

Oggannio, is, &c. Vid. *Obgannio.*

Oggĕro, is, ĕre, eſſi, eſtum, (Act.) Plaut. Apud veteres V. *Injicio N.* 1. 2. uſitatiùs *Zpoganyam, zponaſſam.* Vorwerffe. *Felbányom.* Vid. *Improbero, Objicio N.* 3.

Oh, *Interj.* variis animi affectionibus ſignificandis ſerviens. *Plaut. &c.*

Ohe, *Interj. Exclamantis.* Mart.

Oho, *Interj. Admirantis &c.* Plaut.

Ohoho, *Interj. Ejulantis,* Plaut.

Ŏlax, ācis, *om.* Martian. Capell. V. *Olidus.*

Ŏlĕa, æ, f. Cic. *Olika, Ulika drévo.* r. Oel-Baum. *Olaj-fa.* 2 accipitur interdum pro ipſo oleæ fructu: ità *Varro, Horat. &c.*

Ŏleācĕus, a, um, Plin. *Olju, ali oliki ſzpodoben, Olyen.* Dem Oel, *oder* dem Oel-Baum gleich, ölechtig. *Olajboz-baſonló, Olajfáboz-baſonló, Olajból-való.*

Ŏleāgĭnĕus, a, um, *Varro &* oleāgĭnus, a, um, Virg. *Iz olike dréva, Ulikven.* Vom Oel-Baum. *Olajfából-való.*

Ŏleāmen, ĭnis, n. & Ŏleāmentum, ti, n. Scribon. Larg. *Iz olja màzt &c.* Eine Oel-Salbe. *Olajos kenet.*

Ŏleāris, is, *com.* re, n. Plin. *K-olju ſzliſſaju-chi, Oljen.* Zum Oel gehörig. *Olajbozvaló, olaji.*

Ŏleārĭus, a, um. V. *Olearis.* Cella olearia. *Cic.*

Olearius, ii, m. Plaut. *Oljar, ulàr, ki olje napravlya, ali prodáje, z-oljem terſecz.* r. Oelmacher, Oel-Verkauffer. *Olaj-tſináló, olaj-ſztő, olaj árúló.*

Ŏleaſtellus, i, m. Colum. *Divja olikvicza, drévcze olikovomu drévu ſzpodobno.* Wildes Oel-Bäumlein, ein Bäumlein dem Oel-Baum gleich. *Vad olaj-fátska.*

Ŏleaſter, ſtri, m. Virg. *Divja olika.* Ein vvilder Oel-Baum. *Vad olajfa.*

Ŏleātus, a, um. *Z-oljem, ali iz olja napravlyen, z oljem zméſſan.* Mit Oel, *oder* aus Oel gemacht, mit Oel gemiſcht. *Olajjal tſinált, elegyített.* Pultes oleatæ. *Cal. Aurel.*

Ŏleĭtas, atis, f. Cato. *Bratva, pobiranye,* ali *Vréme branya olik.* e. Oel-Leſe, *oder* die Zeit Oliven abzuleſen. *Olaj ſzüret,* vagy *Olaj gyümölcs ſzedésnek ideje.*

Ŏlentĭca, orum, n. *plur.* Loca mali odoris, *Feſt.* Vid. *Oletum N.* 2.

Ŏlentĭcētum, ti, n. V. *Sterquilinium, Oletum N.* 2. Semper in olenticetis ſuis jacet. *Apul.*

Ŏleo, es, ēre, ŏlui, ŏlĭtum, (Neu.) *Cic.* Accipitur in bonam & malam partem. *Diſſim, Dubu od mene dajem, diſséch jeſzem, dubu imam.* Rieche, einen Geruch von mir gebe, riechend bin. *Szagos* vagy *büdös vagyok.* Malè olet omne cœnum. *Cic.* Unguentum, quod crocum olet. *idem.* Nardô olere. *Propert.* 2 Transl. Nihil olet ex Academia. *Cic.* Aurum huic olet: *pro* Hic auri odorem ſentit, aurum cupit. *Plaut.*

Ŏleōſus, a, um, *Plin. oljen, oljaſzt, olja-pun.* Oelicht, Oel-reich. *Olajos, olajjal teli.* 2. Vid. *Pinguis.* Butyrum oleoſum. *Plin.*

Ŏlĕrācĕus, a, um, Plin. *Povertelyni, vertnotravni.* Zum Garten-Kräutern gehörig. *Kerti vetemény ſzabású.*

Ŏlĕro, as, are, avi, atum, (Neu. *aliis* Act.) Priſcian. *Povertlye ſzéjem, ali ſzadim.* Allerley Kuchen-*oder* Garten-Kräuter Säe, *oder* pflantze. *Minden kerti vetemények vetek,* vagy *palántálok.* Hortulos olerare: *pro* inſeminare. *Cn. Martius* apud *Priſcian.*

Ŏleſco, is, ere, (Neu. *Inch.*) Lucr. V. *Creſco, Adoleſco.*

Ŏlēto, as, are, avi, atum, (Act.) *Frontin.* oletô in-

Digitalizirao Google

tô inquino. *Szmerdeche chinìm, vonyhu chemu dodajem.* Stinckend mache. *Megbûſzítem.*

Ŏlētum, i, n. (*Deriv. ex* Oleo) Pers. *Szmerdlyiva ſztvàr, chlovechje blato.* Stinckendes Weeſen, r. Menſchen-Koth. *Bûdôs dolog, Ember ganéj.* 2 *ſzmrâda meſzto,* Stinckendes Orth. *Bûdôs hely.*

Ŏlētum, ti, n. *ab* Olea: Cato. *Meſzto gdè olike raſztu, ulikovje, ulikov vert,* r. Oel-Garten. *Olajfás kert.*

Ŏlĕum, ei, n. Cic. *Olje, Ulje,* s. Oel. *Olaj.* Oleum & operam perdere. Cic. Plaut. *Zaludo delati, poſzluvati.* Sich umſonſt bemühen, arbeiten. *Hijában munkálódni.*

Olfăcio, is, ere, ēci, actum, [Act.] Cic. 1, V. *Odoror N.* 1. 2 Transl. *Domiſlyavam-ſze, zadebavam, zpoznavam.* Mercke, *észre vészem.* Vid. *Odoror N.* 2. *Subodoror, Præſentio, Præſagio N.* 1. *Præſentiſco. &c.* ità Cic.

Olfactātrix, &c. V. *Olfactrix.*

Olfacto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.*) Plaut. *Guſztokrat pridihávam, privuhávam.* Offt rieche, zuſchmecke. *Gyakran ſzaglok, Büzöldegelek.* Membrana partûs aſinarum olfactata. *Plin.*

Olfactōrĭum, ii, n. *Plin.* Faſciculus florum, vel aliorum odorum. Vid, *Odoramen, N.* 2.

Olfactrix, īcis, f. Plin. *Pridihavalicza, vohavicza.* e. Riecherin, Zuſchmeckerin. *Szaglóné.* 2 Transl. *Prokſzena Jena, kojabi vſze znati rada, zezvedavicza.* s. Weibsbild, ſo alles, vvas geſchiehet, vviſſen vvill, e. Nachforſcherin. *Mindent tudni akaróné, észre vévöné.* Alii legunt *Olfactatrix.*

Olfactus, ûs, m. Plin. V. *Odoratio.* Item V. *Odoratus N.* 2.

Ŏlĭdus, a, um, Horat. *Diſſtchi, dúbu dajúchi, diſzliv.* Riechend, einen Geruch gebend. *Szagos, Büdös.* Olidæque murice veſtes. *Mart.* Accipitur in utramque partem.

* Ŏlĭgarchĭa, æ, f. *Poglavarſztvo, kada ſzamo nekoji, ter najverlejſhi y najvrednejſhi ladaju y goſzpoduju.* Ein Regiment, da ihrer vvenig, und zvvar die Vornehmſten regieren. *Bíradalom, a' hol kevefek de a' leg-fövebbek igazgatnak.*

* Ŏlĭgochrōnĭus, a, um, Firmic. *Malo vremena terpéchi, kratkoga fivlenya.* Eine kurtze Zeit vvährend, eines kurtzen Lebens. *Kevés ideig tartó, rövid életü.*

Ōlim, *Adv. Temp.* Cic. *Negdé, vu neko vreme, vu nekoju dobu.* Einmahl, vor Zeiten, vor Alters. *Régen, ez elött,* Sic olim Loquebantur. Cic. *Takſzu negda govorili.* Alſo haben vor Zeiten geredet. *úgy ſzollottak régenten.* Item V. *Jamdudum,* ità *Plin.* Item V. *Nuper.* ità Terent. 2 *Negda, Z dojduchem vremenom.* Ins künfftig, mit der Zeit. *Még valaha, még egyſzer valaha,* Hæc olim meminiſſe juvabit, Virg. *Haſznovito negda bude iz togaſze ſzpominati,* Es vvird mit der Zeit nutzlich ſeyn deſſen zu gedencken. *Még valaha édes léſzen ennek emlekezete.* 3 apud Horat. V. *Aliquando.*

Ŏlĭtor, oris, m. *quaſi* olerum cultor. *Cic.* Vid, *Hortulanus.*

Ŏlĭtōrius, a, um, Plin. *Povertelni, Baſchotravni, Zelji.* Zum Kraut gehörig. *Kerti veteményhez-való.* Vid. *Oleraceus, Hortenſis.* Forum olitorium. *Liv.*

Ŏlīva, æ, f. Cic. *Olika ſzàd.* Oliven, die Frucht. *Olaj gyümölts.* 2 V. *Olea N.* 1. ità *Horat. &c.* Fuit autem Palladi, item Paci ſacra. Hinc, qui ſupplices pacem petebant, ramum olivæ præferebant. *Virg. &c.*

Ŏlīvārĭus, a, um, Colum. *Olikov.* Zu Oliven gehörig, dienlich. *Olajhoz-való.*

Ŏlīvētum, ti, n. Cic. V. *Oletum ab Oleo.*

Ŏlīvĭfer, ĕra, erum, Ovid. *Olike noſzechi, zolikami roden.* Oliven tragend. *Olaj-gyümölts termö.*

Ŏlīvĭtas, atis, f. Cic. V. *Oleitas.*

Ŏlīvĭtor, oris, m. Apul. *Bràch olìk, ſzkerbitel olìk.* r. Oliven-Leſer, Oliven-Sorger. *Olaj-gyümölts ſzedö, Olaj-fa mivelö.*

Ŏlīvo, as, are, avi, atum, [Neu.] Plin. *Olike pobiram, berem, tergam.* Oliven ableſe, ſammle. *Olaj gyümölts öt ſzedek.*

Ŏlīvum, i, n. Virg. *Olikovo olje,* s. Baum-Oel. *Fa-Olaj.* Vid. *Oleum.*

Olla, æ, f. Cic. *Lonecz.* r. Hafen, Topff, s. Erden-Geſchirr. *Fazék.* Dum fervet olla vivit amicitia. *Proverb. Priatelſzvo terpi, doklamſze kubinya kadi.* Die Freundſchafft vvähret ſo lang, biſs die Kuchen rauchen kan. *Addig tart a' barátság, még zsíros a' konyha.*

Ollar, āris, n. Varr, *Pokrivalo,* ali *pokrivàch loncheni, Riglya.* r. Hafen-Deckel. *Fazék-fedö.*

Ollāria, æ, f. Plin. *Meda, Bruncza, Olova &c. ſzkup meſſanye.* e. Miſchung des Ertz &c. *értzeknek öſzve-ereſztéſek.*

Ollāris, is, *com.* re n. Colum. *Loncben, vu lonczu.*

Digitalizirao Google

lonczu derſan, Lonczu ſzliſſajuchi, Lonczu ſzpodoben. Dem Hafen gehörig, in Hafen behalten, dem Hafen gleich. *Fazékba tartott, rakott, Fazékhoz haſonló.*

Ollŭla, æ, f. [*Dimin.*] Varr. *Loncbecz.* s. Häflein, Töpflein. *Fazékatska, Tsupor.*

Ŏlor, ōris, m. Plin. V. *Cycnus & Cygnus.* Ad vada Mæandri concinit albus olor. *Ovid.* 2 olor *ab* oleo. V. *Fœtiditas, Fœtor.* Nam *odor* ferè de bono, *olor* de malo odore uſurpatur. ità *Arnob.*

Ŏlōrīnus, a, um, Plin. *Labudov, k-labudu ſzpadajuchi.* Von Schvvanen, des Schvvanen. *Hattyúi, Hattyúból-való.*

Ŏlŭs, ĕris, n. Plaut. *Zelje y vſzako povertlye za kubinyu.* Allerley Kuchen-*und* Garten-Kraut. *Mindenféle kerti fü-zetemény.* 2 per ſynecdochen apud *Horat.* idem ac tenuis & parcus victus.

Ŏluſcŭlum, i, n. (*Dim.*) Cic. *Zeljicbe, y oſztalo poverteliſcbe.* Kleines Kraut und allerhand Garten-Gevvächs. *Paréj ſaláta &c.*

* Ŏlympĭa, orum, n. *plur.* Cic. Certamen gymnicum, ſeu ludi, qui in honorem Jovis olympici apud olympiam urbem Elidis, quovis quinquennio, vel, ut aliis placet, menſe quinquageſimo celebrabantur. Inſtituti dicuntur ab Hercule poſt ſuperatum Augiam Elidis Tyrannum, ejúſque ſtabulum repurgatum, ut Juventus græca cæſtibus, curſu, ſaltu, diſco & palæſtrâ ſeſe exerceret. Victor ex Ludo oleâ redimitus, per murorum ruinas ſublimis in curru ad Civitatem revehebatur. *Hinc*

Olympiăcus, a, um. *Aut. ad Her.* ſpectans ad olympia.

* Ŏlympĭas, ădis, f. Ovid. *Vréme chetireh czéleh lét y vijſe*, iliti *Vréme petdeſzét Meſzeczov.* Eine Zeit von vier gantzen Jahren und darüber, *oder* von 50. Monathen. *Négy eſztendő elforgáſa, és többb.* Apud quoſdam V. *Luſtrum N. 4.* 2 Eſt Nom. proprium Filiæ Neoptolemi Regis Moloſſorum, ex qua Philippus Macedoniæ Rex Alexandrum Magnum genuit. *Juſtin.*

Ŏlympĭcus, a, um. *Horat.* ſpectans ad Ŏlympĭam Elidis urbem in Peloponeſo.

Ŏlympĭus, a, um, *Cic.* Ad Olympum vel olympiam pertineus. 2 *Transl.* Vid. *Cæleſtis.*

Ŏlympus, i, m. *Lucan.* Mons celeberrimus Oſſæ & Pelio montibus attiguus, qui Theſſaliam â Macedonia dividit. 2 *Transl.* apud Senec. V. *Cælum.*

Ŏlўſippo, & Ulyſippo, ōnis, m. *Plin.* Civitas Ulyſſis. *Pervi varaſs, y prebivaliſchè kralya Luſitanzkoga.* Königliche Haupt-Stadt Liſſabon in Portugall. *Fő város Luſitániában.*

Ŏmāſum, i, n. Plin. *Debelo y tüſzto ſivinſzko chrévo.* Der fette und dicke Darm der vvieder-käuenden Thiere, als Ochſen, Kühe, Kälber, Schaafe. *Öreg kövér bél, az ökörben, Tehénben &c.*

Ōmĕn, ĭnis, n. *Cic.* Propriè. *Preznamena, Prorochtvo ſzreche ali neſzreche z-chlovechanzkim jezikom vuchinyeno.* Ein Vorzeichen *oder* Vorbedeutung zum Glück *oder* Unglück. *Jövendöt jelentés, jövendöre mútató jó vagy roſz jel.* Item V. *Augurium, Auſpicium.* Bubo dirum mortalibus omen. *Ovid.* Accipere omen bonum, *id eſt* fauſtam precationem. *Cic.* Bonis, optimis, *vel* cum optimis ominibus aliquid incipere: *id eſt* fauſtis acclamationibus & auſpiciis. *Liv.*

Ōmentum, ti, n. Plin. *Mreſicza okolo drobcza.* Netze im Bauch, vvelches die Gedärme bedecket. *Bél körül-való retzés hártya.* 2 V. *Inteſtinum.* Juven.

* Ōmĕtis, ĭdis, f. Ovid. *Vezilcze na obravê iz ramen viſzécbe.* s. Band *oder* Schnur an Kleyd von Schültern herunter hängend. *Ruha vállától le-függő kötő, pántlika.*

Ōmĭnātio, onis, f. Feſt. *Preznamenuvanye ſzreche ali neſzreche.* e. Vorbedeutung, Vorſagung eines Glück *oder* Unglück. *Jövendölés.*

Ōmĭnātor, oris, m. Plaut. *Dojduche ſzreche ali neſzreche povedavecz, Preznamenuvavecz, Prorok.* Eines zukünfftigen Glücks *oder* Unglücks-Vorſager, Vorbedeuter, Wahrſager. *Jövendölő.*

Ōmĭnor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic, *Synon.* Auguror, futurum aliquid pronuntio. *Doiduchu ſzrechu ali neſzrechu povédam, preznamenúvam, prorokujem.* Zukünfftiges Glück *oder* Unglück vorſage, vvahrſage, vveiſſage, muthmaſſe, beſorge. *Jót* vagy *gonoſzt jövendölök.* Alicui aliquid, *vel* Alicui bene aut malè ominari. *Cic.*

Ōmĭnōsè, *Adv.* Quintil. *Neſzrechu pre znamenújuch, z-preznamenum neſzreche.* Mit Vorzeichen eines Unglück. *Jövendöre mútató roſzſz jellel, ſzerentſétlenül.*

Ominoſus, a, um, Plin. *Neſzrechu preznamenujúchi.* Ein Unglück vordeutend. *Roſzſzat jelentő, ſzerentsétlen.*

Ŏmitto, is, ere, ŏmīſi, ŏmiſſum, (Act.) Cic.

Digitalizirao Google

Synon. Rem aliquam penitus relinquo, prætermitto, prætereo, miſſam facio, non exequor. *Oſztavlyam, Puſtham.* Unterwvegen laſſe, gehen *oder* liegen laſſe, ſeyn laſſe, unterlaſſe. *Elhagyom, Belé-hagyom.* 2. V. *Taceo.* Omitto, quid ille prædo fecerit. *Cic.* 3 V. *Dimitto N.* 1. Nullo pacto poteſt prius hæc in ædes recipi, quàm illam omiſerim. *Plaut. Mil.* 4. 2. 2.

Omnĭcănus, a, um, Apul. *Vſza popevajuchi.* Alles ſingend. *Mindent éneklő.*

Omnĭcarpus, a, um. *Vſza tergajuchi, ogrizavajuchi.* Alles abbrechend, abbeiſſend. *Mindent Leſsaggató.* Capræ omnicarpæ. *Varr.*

Omnĭcŏlor, oris, *om.* Prudent. *Vſzakojachke boje,* iliti *farbe.* Von allerley Farben. *Minden ſzínű.*

Omnĭfāriam, *Adv.* Gell. *Vſzakojachki, ſzvakojaki, z-vſzakim náchinom, pod vſzaki pùt.* Mancherley Weiſe, in alle Weege. *Mindenképen.* Vid. *Omnimodè.*

Omnĭfārĭus, a, um, Sveton. *Vſzakojachki, ſzvakojaki, vſzakojachke felye.* Mancherley. *Mindenféle.*

Omnĭfĕr, a, um, Ovid. *Vſza-noſzechi.* Alles tragend. *Mindent-hozó, termő.*

Omnĭformis, is, *com.* me, n. Apul. *Vſzakojachkoga licza, vſzake felye.* Das allerley Geſtalt hat. *Minden formájú.*

Omnĭgĕnus, a, um, Virg. *Vſzakojachki, vſzako-verſztni, vſzaſto - rodni.* Allerley Art, alles hervor bringend. *Minden-némű.*

Omnĭmŏdè, *Adv.* Lucr. *Zevſzema, na vſzaki náchin.* Gäntzlich, auf alle Weiſs. *Minden módon.* Vid. etiam *Omnifariam.*

Omnimodis, *Adv.* Lucret. V. *omnimodè.*

Omnĭmŏdus, a, um, Lucret. *Vſzeh nachinov.* Auf allerley Weiſe. *Minden-modú.* Vid. *Omnifarius, omnigenus.*

Omnīno, *Adv.* Cic. *Neg kajda, da ſto, y-kruto, zevſzema.* In allen, überall, auf alle Weiſs, gäntzlich. *Egéſzen, Mindeneſtől-fogva, Igenis.*

Omnĭpărens, entis, *om.* Virg. *Vſza-rodechi.* Alles zeugend, gebährend. *Mindennek ſzülője, ſzerzője.*

Omnĭpăter, pătris, m. Prudent. *Vſzih ſztvarih otecz.* Aller Dingen Vatter. *Minden dolgoknak attya.*

Omnĭpăvus, a, um, Gæl. Aurel. *Vſza bojechi.* Der alle Dinge fürchtet. *Mindentől-félő.*

Omnĭpŏtens, entis, *om.* Cic. *Vſzamoguchi.* Allmächtig. *Mindenható.* Omnipotentiſſimus. *Macrob.*

Omnĭpŏtentia, æ, f. Macrob. *Vſzamoguchnoſzt, Vſzamoguchanſztvo.* e. Allmächtigkeit, Allmacht. *Mindenhatóság.*

Omnis, is, *com.* ne, n. Cic. *Veſz, vſzaki, ſzvaki.* Alles, ein jedvveder. *Minden.* Omne genus hominum: *pro* omnis generis homines. *Varr.*

Omnĭſcius, a, um. *Vſza znajuchi.* Allvviſſend. *Mindent-tudó.*

Omnĭtuens, entis, *om.* Lucr. *Vſza videchi.* Alles ſehend. *Mindent-látó.*

Omnĭvăgus, a, um, Cic. *Vſzuda-bod, po vſzudſze klatechi.* Uberall umſchvveiffend. *Mindenüt bújdosó.*

Omnĭvŏlus, a, um, Catull. *Vſza-hotechi.* Alles begehrend. *Mindent-akaró.*

Omnĭvŏrus, a, um, Plin. *Vſze-ſer, vſza pojedajúchi.* Alles ausfreſſend. *Mindentmegtvő.*

* Ōmŏphăgus, i, m. *Szirovo meſzo jeduchi.* Rohes Fleiſch Freſſer. *Nyers hús évő.*

* Ŏnăger, *vel* Ŏnăgrus, ăgri, m. Cic. *Divji oſzel.* Wilder-Eſel, r. Wald-Eſel. *Vad ſzamár.*

* Ŏnāgos, i, m. Plaut. *Oſzlàr.* r. Eſel-Treiber. *Szamárral Bánó.*

Ŏnĕrārius, a, um, Cic. *Tovorni, Terho-noſz.* Die Laſt tragend. *Terhes-való.*

Ŏnĕrātio, onis, f. Auguſt: *Nakladanye, Tovorenye, Terſſenye, Opertenye.* e. Beſchvvehrung, Beladung. *Meg-terhelés.*

Ŏnĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Nakladam, Tovorim, Terſſim, Terh poſztavlyam, Pertim.* Belade, beläſtige. *Megterhelem.* 2 Metaph. *Napunyam, Punim.* Erfülle. *Megtöltöm.* Onerare ſe vinô. Curt. *Z-vinomſze napuniti, vinaſze naſreti.* Sich voll mit Wein anfüllen. *Borral magát meg-tölteni.* Onerare aliquem promiſſis. Liv. *Kômu vnoga obetati.* Einem groſſe Verheiſſungen thun. *Valakinek ſokat igérni.* Argumentis onerare judicem: *pro* Moleſtare. *Cic.*

* Ŏnĕrŏcrītes, æ, m. *Prorok, ki iz ſzèny buducha povéda.* r. Wahrſager aus den Träumen. *álomból jövendölő.*

Ŏnĕrōſus, a, um, Virg. *Obterßen, Teſek.* Läſtig, vvichtig, ſchvvehr. *Terhes, Terhelő, Nehéz.* 2 Transl. V. *Moleſtus.*

* Ŏniſcus, i, m. Plin. *Koſzmati y vnogo-nog chervo.* Ein rauher und vielfüſſiger Wurm. *Szörös pap matska fereg.* Vid. *Centipeda.*

Ŏnŏcrŏ-

Digitalizirao Google

*Ŏnŏcrŏtălus, i, m. Plin. *Vodeni Bik, Neſzit vodeni, pticza kebljava, kaktioſzel kricheccha.* r. Waſſer-Stier, Nimmerſatt, Waſſer-Vogel mit einen Kropff, Eſel-Schreyer. *Vizi bika, vizben ſzamárúl bőſſentő gelyvás madár.*

Ŏnŭs, ĕris, n. Cic. *Terh, Breme.* e. Laſt. *Tereh.* 2 Transl. Vid. *Dignitas, Officium.* Cic. 3. V. *Moleſtia.* Ne & ipſe oneri eſſet: *pro* ne eſſet moleſtus. *Liv.*

Ŏnuſtus, a, um, Cic. *Obterßen, Natovoren.* Beladen, beſchvvert. *Megterheltetett, Töltött.*

*Ŏnyx, ŏnўchis, m. *vel* f. Plin. *Dragi kamen nohta chlovechjega farbe, vſzakojachke filicze imajuchi.* Onych ein Edelgeſtein ſo in der Farb einem Menſchlichen-Nagel gleich mit allerley Strichlein geziehret. *Oniks drága kő.* 2 Vid. *Alabaſtrites.* Plin.

Ŏpācĭtas, atis, f. Colum. *Tmina od ſzencze.* e. Schattung, Finſtere *oder* dunckle vom Schatten. *árnyékoſság, ſetétség.* Vid. *Obſcuritas N.* 1. *Caligo N.* 1.

Ŏpāco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szenczu chinim, temnim, zakrivam, pokrivam.* Beſchattige, verfinſtere, bedecke. *Megſetétitem, homályositom, fedem, takarom.* Vid. *obumbro. N.* 1. Rami opacant humum. *Virg.*

Ŏpācus, a, um, *Cic.* opacior. *Plin.* opaciſſimus. Colum. *Szenchen, temen, prèk nevidlyiv.* Schatticht, finſter, undurchſichtig. *Setét, homályos.* Vid. *Umbroſus N.* 1. *Obſcurus N.* 1. In viridi, opacáque ripa inambulantes. *Cic.*

*Ōpălus, i, m. *Plin.* Gemma colore candido, in qua ſimul & Carbunculi ignis, & Amethyſti purpura, & Smaragdi viror translucet. *Oſzebujne lepote indianzki dragi kamen, vnoge farbe imajuchi.* Ein Indianiſcher Edelgeſtein, von ſehr ſchönen und vielen Farben. *Sok ſzínt mútató igen ſzép drága kő.*

Ŏpella, æ, f. Horat. *Malo delo, mal poſzel, delcze, poſzlek.* e. Kleine Arbeit. *Mivetske, Munkátska.* Vid. *Opera.*

Ŏpĕra, æ, f. Cic. V. *Labor. N.* 1. *Negotium N.* 1. *Induſtria, Fatigatio, Cura N.* 1. & 2. In aliquam rem, *vel* alicui rei operam dare: *pro* Studiosè aliquam rem agere. *Cic.* Deditâ *vel* Datâ operâ. *Cic.* V. *Studiô.* Eſt operæ pretium hoc, illudve agere: *pro* utile, *vel* dignum eſt, cui opera impendatur. *Cic.* 2 V. *Obſequium, Auxilium, Opis.* Alicui homini operam & ſtudium navare: *pro* Patrocinari, opem ferre, auxilio eſſe, adeſſe. *Cic.* 3 Vid. *Operarius, Mercenarius ſubſtantivè accepta.* Publicis operis diſturbare domum, ædificare navem. *Cic.* Plura de hac voce Vid. in Verbis *Fero, Impendo, Loco, Navo &c.*

Ŏpĕræ, arum, f. *plur.* Cic. *Teſaki, Delauczi.* Die Werckleute, Arbeiter, Taglöhner. *Munkáſok, Munkát felfogadó emberek, munkák.*

Ŏpĕrārĭa, æ, f. Plaut. *Teſakinya, Delavkinya, Teſachicza, Poſzluvavicza.* e. Arbeiterin, Taglöhnerin. *Napſzámos aſzſzony,* vagy *leány.*

Ŏpĕrārĭus, ii, m. Cic. *Teſàk, Delavecz, Poſzluvavecz.* r. Arbeiter, Taglöhner. *Munkás, napſzámos.*

Operarius, a, um, Cic. *Teſachki, delatni, poſzlen.* Was den Arbeitern zuſtehet. *Munkás, munka-tévő.*

Operātio, onis, f. Cic. *Delanye, Poſzluvanye.* e. Würckung, das Arbeiten, s. Werck. *Mivelés, Munkálódás.*

Operātor, oris, m. Firmic. V. *Operarius.*

Operātrix, īcis, f. Tertull. V. *Operaria.*

Ŏpercŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Z-pokrivalczem pokrívam, prikrívam.* Mit einem Deckel zudecke. *Fedővel befedem, Béſzádolom.*

Ŏpercŭlum, i, n. Cic. *Loncheno y oſztale poſzude pokrivalcze, pokrivalo, pokrivàch, poklop.* Des Hafen und des übrigen Geſchirrs Deckel. *Fedő, Fedele az edénynek.* Dignum patellâ operculum. *Prov.* Cùm Magiſtrô dignus aliquis diſcipulus inventus eſt. *Reperitur apud Hieron.*

Ŏpĕrīmentum, i, n. Plin. V. *Cooperimentum, Integumentum.*

Ŏpĕrio, is, ire, ĕrui, ertum, [Act.] Cic. V. *Cooperio, Tego N.* 1. *Obtego.* Caput operire. Horat. *Pokriti glavu.* Das Haupt bedecken. *Fejét bé-takarni.* Transl. Contumeliâ aliquem operire: *pro* gravi contumeliâ afficere. *Cic.* 2 V. *Claudo N.* 1. Fores operire. Plaut. *Vráta zapréti.* Das Thor zuſchlieſſen. *Bézárni az ajtót.* 3 Transl. V. *Occulto, Celo, Abſcondo &c.* Luctum operire. Plin. *Saloſzt y tugu nepokazati, zkriti.* Das Leyd verbergen, verheelen. *Szomorúságát titkolni.* Hinc *Paſſivum* operior. *&c.*

Ŏpĕrior, īris, īri, &c. (Dep.) Vid. *Opperior.*

Ŏpĕror, āris, āri, atus ſum. (Dep.) V. *Laboro, Ago N.* 1. *Efficio, Facio.* In cute curanda plus æquo operata Juventus. *Horat. l.* 1. *ep.*

Digitalizirao Google

l. 1. *ep.* 2. *v.* 29. 2 Studiis litterarum operari: *pro* dare operam, ſtudere. *Tacit.* 3 operari ſacris: *vel abſolutè* operari. *Sz. Meſſu ſzluſiti, chteti.* Die heilige Meſs leſen. *Szent Misét ſzolgálni, mondani.* Divis operari: *pro* ſacrificium offerre Deo. *Virg.*

Ŏpĕrōsè, *Adv.* Cic. V. *Laboriosè, Difficulter.*

Operōsĭtas, atis, f. Quinctil. *Tesko delo, trudlyivo poszluvanye, Marlivo délanye.* Schvvehre Arbeit, Arbeitſamkeit, embſige Bemühung. *Nehéz munka, Baj.* Vid. *Labor N.* 1. *Diligentia, Curioſitas N.* 1.

Operoſus, a, um, Cic. Sumitur *Activè* & *Paſſivè.* Vid. *Laborioſus, Curioſus N.* 1. *Diſficilis.*

Ŏpertāneus, a, um. V. *Occultus.* Sacra opertanea. Plin. *Vu ſzkrovnih meſztah bivajuchi aldovi &c.*

Ŏpertè, *Adv.* Gell. V. *Occultè.*

Ŏperto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.*) Feſt. V. *Frequenter* & *operio.*

Ŏpertōrĭum, ii, n. Senec. V. *Cooperculum, operculum.*

Ŏpertum, i, m. Cic. V. *Myſterium.* Item V. *Oraculum N.* 1.

Ŏpertus, ûs, m. Apul. *Pokrivanye, odevanye.* e. Bedeckung, Zudeckung. *Béſedés, Fedezés, Takaródzás.*

Ŏpĕrŭla, æ, f. Arnob. V. *Opella.*

Ŏpes, ŏpum, ŏpĭbŭs, f. *plur.* Cic. *Imétek vſzakojachki, z-kém gdo láda.* s. Haabund Guth. *Jószág, Marha.* Vid. *Bonum, Divitiæ, Facultas N.* 3. Divitiæ, ut utare; opes, ut colare; honores ut laudere. *Cic. de Amic.*

* Ŏphĭăſis, is, f. Cels. *Béla kraſzta po glavi:* peregr. *Grinta.* r. Kopfft-Grind. *Koſz.*

* Ŏphītes, æ, m. Plin. *Kachji kamen: Mramor kachje piknye po ſzebi imajuchi.* r. Schlangen-Stein, Serpentin-Stein. *Kígyó-kő, tarka márvány-kő.*

Ŏpĭcus, a, um, Cato. V. *Agreſtis, Impolitus N.* 2. *Inhumanus, Incultus N.* 2. *Rudis, Indoctus.* 2 apud Juven. V. *Impurus, Immundus, Turpis, Sordidus.*

Ŏpĭfer, ĕra, ĕrum, Plin. *Pomagajuchi, Pomochni, pomoch donaſſajuchi.* Helffend, zur Hülff kommend. *Segítő.*

Ŏpĭfex, ĭcis, m. Cic. V. *Factor, Author, Magiſter, Inventor. &c.* Opifex, ædificatórque Mundi DEus. *Cic. 1. de nat. Deor. c.* 8. 2 per Synecdochen: *Priproſzti Meſter, Meſterzki chlovek, Ruko-delavecz, Rukódelja.* r. Handvvercks-Mann, Hand-Werckeſ. *Meſter-ember, Kézi-mûvesz.* Omnes autem opifices in turpi ſunt exercitio. *Cic. 1. Offic. c.* 42.

Ŏpĭfĭcīna, æ, f. Plaut. *Delovnicza, Meſterzka bólta, Hiſa ali komora za meſterzko delo.* e. Werckſtatt, Handvvercks-Stube. *Mûhely.*

Ŏpĭfĭcĭum, ii, n. Varr. *Meſtria Ruko-delavczev, delo meſterzko.* s. Handvverck. *Mû, Miv, Tſinálmány.*

Ŏpĭfĭcius, a, um, Apul. *Meſterzki, Rukodelavni.* Werckmeiſteriſch, Handvverckeriſch. *Kézi munkáboz-való.*

Ŏpĭlĭo, (*apud Virg.* Ūpĭlĭo) ōnis, m. Colum. *Ovchár, Chóban.* r. Schaaf-Hirt, Schäfer. *Jubász, Ibász, Jób pásztor, Pakulár.*

Ŏpīmè, *Adv.* Plaut. *Bogato.* Reichlich. *Gazdagon.* Vid. *Lautè, Copiosè, Abundanter.*

Ŏpīmĭtas, atis, f. Plaut. Vid. *Abundantia, Copia N.* 1. *Divitiæ, Opulentia.*

Ŏpīmo, as, are, avi, atum, [Act.] Colum. *Tuſztìm.* Fett, Feiſt mache, mäſte. *Megkövérítem, Zsírosítom, Meghizlalom.* Item V. *Dito.*

Ŏpīmus, a, um, Cic. V. *Abundus, Copioſus, Dives, Pinguis.* Opima præda, opimus ager. *Cic.*

Ŏpīnābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Stimanlyiv, tak derſlyiv.* Wahrſcheinlich, glaublich. *Vélhető, Hihető.*

Ŏpīnātio, onis, f. *Cic.* Opināmentum, i, n. *Apul.* Opinātus, ûs, m. *Lucr.* Opinātum, i, n. Liv. *Stimanye, Mnenye, Mna, tak derſanye.* e. Meynung, r. Wahn, e. Muthmaſſung. *Vélés, Vélekedés.* Vid. *Exiſtimatio N.* 1.

Ŏpīnātò, Adv. Cic. *Stimano, Mnivo.* Vermerckter Maſſen. *Mikor vélném.* Vid. *Conſideratè.*

Opinātor, oris, m. Cic. *Stimavecz, ki tak derſi, Stima, Mnivacz.* Wähner, der vermeynet. *Véletedő, Mindenben akadozó.*

Ŏpīnio, ōnis, f. Cic. 1. V. *Opinatio.* 2. V. *Exiſtimatio N.* 2. *Fama N.* 1. & 2. Magna eſt hominum opinio de te, magna commendatio. *Cic.*

Ŏpīniōſus, a, um, opinioſior, opinioſiſſimus, Cic. *Pun ſtimanya, Jako ſtimanlyiv, Mniv.* Voller Meynungen. *Igen kételkedő, vélekedő.* Homines opinioſiſſimi. *id eſt* Propriis opinionibus pleni. *Cic.*

Ŏpīnor, aris, ari, ātus ſum. (Depon.) Cic. *Stimam, Mnim, Chinimiſze.* Vermuthe, meyne, vvähne, muthmaſſe. *Vélekedem, Vélem.* Vid. *Arbitror.* Primus, ut opinor, introi-

introitus. *Cic.* Partes perturbationum ex duobus inopinatis bonis naſci, & ex duobus opinatis malis. *Cic.*

Ŏpīnus, a, um. *Stimajuchi.* Vermeynend, muthmaſſend. *Mellyet ember vár.* Ferè cum *nec* jungitur. Mihi nec opino occurrit &c. *Liv.*

Ŏpĭpărè, *Adv.* Cic. *Obilno, Verlo, Pogoſzpodzki.* Uberflüſſig, herrlich, köſtlich. *Bővőn, Friſen, Gazdagon.*

Ŏpĭpăris, is, *com.* re, n. *Apul. &* Opiparus, a, um, Plaut. *Obilen, Verli, Goſzpodzki pripravlyen, Vnogo ſztojechi.* Reichlich, köſtlich, herrlich. *Bővőlkődő, Gazdagon kéſzített, költséges.* Vid. *Opimus.*

Ŏpis, ŏpem, ŏpĕ, f. (Defect.) Cic. *Pomoch.* e. Hülff. *Segítség, ſegedelem.* Vid. *Auxilium &c.* Non opis eſt noſtræ. Virg. *Nè na naſſoj mochi.* Es iſt nicht in unſern Vermögen. *Nintſen a' mi tehetségünkben.* Aliquid opis adferre. Cic. *Nekuliko pomochi.* Etvvas helffen. *Valamit Segélteni.*

Ōpis, is, f. *Virg.* Nympha, Comes & Miniſtra Dianæ.

Ŏpĭter, ĭtris, m. *Feſt.* dicitur, cujus Pater, ſuperſtite avo, mortuus eſt.

Opitulātio, onis, f. Ulp. Vid. *Ŏpis.*

Opitulātor, oris, m. Apul. V. *Auxiliator, Adjutor.*

Ŏpĭtŭlor, aris, ari, atus ſum. (Depon.) Cic, V. *Auxilior, Adjuvo, Subvenio, Medeor.* Reipublicæ opitulari. *Cic.* Medicina opitulatur morbis. *Plin.* Apud Liv. legitur etiam *Opitulo, as &c. idem.*

Ŏpĭtŭlus, a, um. Feſt. *Pomagajuchi.* Helffend. *Segéltő.* Opitulus. *Subſtantivè* dictus eſt Jupiter, quaſi *opis lator.*

* Ŏpĭum, ii, n. Plin. *Szok makov,* ali *iz maka zpreſſano mleko.* r. Maagſamen-Safft, *oder* aus Maagſamen ausgebreſte Milch. *Mákból fatſartt lév.*

* Ŏpŏbalsămum, i, n. Plin. *Szok oſzebujne dúbe iz piſmenoga dréva czurécbi.* Wohlriechender oprechter Balſam-Safft. *Igén jó ſzagú leve a' balſamom fának.* Arbor autem Balſami in ſola Judæa naſcitur, quæ inciſa lapide, vitro vel oſseis cultellis ejuſmodi ſuccum miræ ſvavitatis emittit. ità *Plin.* De hoc *Stat. l. 2. Silv. 2. v. 141.* Candida felices ſudent opobalſama virgæ.

* Ŏpōrĭnus, a, um, Mart. V. *Autumnalis.*

* Ŏpōrŏthēca, æ, f. Varro. *Szadovnyak, meſzto, kam ſze jeſzenſzki ſzád zpravlya.* r. Orth allvvo Herbſt-Obſt behalten vvird,

e. Obſt-Kammer, r. Obſt-Gehalter. *Őſzi gyümőlts tartó hely.*

Ŏportet, ēre, ŏportuit, (Imper.) Cic. *Jeſzt potrebno, Trebaje.* Es iſt von Nöthen. *Megkell lenni.* Apollinis ſignum ablatum certè non oportuit. *Cic.* Accedat ſvavitas quædam, oportet, ſermonum. *idem.*

Oppango, is, ere, oppēgi, actum. (Act.) Plaut. *Zpinyam, kopchim.* Anheffte. *Őſzve tſattolom.* Vid. *Affigo, Conjungo.*

Oppecto, is, ere, xi *vel* xui, xum (Act.) Plaut. Vid. *Circum & Pecto N. 1.*

Oppēdo, is, ere, oppēdi (Neut.) Horat. Vid. *Contra & Pedo.* 2. Metaph. *Szuprot govorim, mermram, prigovarjam.* Widerſpreche, tadle, murre. *Ellene-ſzólok, viſzſza-morgok.*

Oppĕrior, īris, īri, ertus *vel* rītus ſum (Dep.) Cic. Vid. *Expecto vel exſpecto, Præſtolor.* Hoſtem magnanimum opperiens. *Virg.*

Oppeſsŭlātus, a, um. Plaut. *Zaſzunyen, pripert,* peregr. *Zariglyan,* Verriegelt. *Bézárlott.*

Oppeſsŭlo, & Obpeſsŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. *Chverſzto zapiram, Zaſzunyávam,* peregr. *Zariglyávam,* Verriegele. *Bézárlom.* Oppeſſulatas ante fores graditur. *Plaut.*

Oppĕto, & Obpeto, is, ere, īvi, & ĕtii, ītum. (Act.) *Cic.* 1. Propriè Vid. *Contra & Eo, Contra & Peto.* 2 uſitatiùs Vid. *Morior, Intereo, Obeo N. 4.* Mors neceſſitatem habeat naturæ, aut ſi ante oppetenda eſt, oppetatur cum gloria. *Cic.* Claræ mortes pro patria oppetitæ. *Idem.* Mortem oppetere, *vel ſimpliciter* Oppetere: *pro* Mori. *idem.*

Oppĭco, as, are, avi, atum (Act.) Cato. *Zaſzmolyujem, z-ſzmolum kelim, ſzmolim.* Verpiche. *Bé-ſzurkozom.*

Oppĭdānus, a, um. Cic. *Varaski, Tergoviſchni,* Städtlich, ſo in der Stadt iſt. *Városbéli.* V. *Civicus N. 1.*

Oppidanus, i, m. Jul. Cæs. *Varaſchan, varoſſecz, gradyanin,* peregr. *Purgar.* 1. Stadt-Mann, Burger. *Városi-ember.*

Oppĭdātim, *Adv.* Svet. *Od Varaſſa do Varaſſa, cheſz vſze varaſſe.* Von Stadt zu Stadt, durch alle Städte. *Városonként.*

Oppĭdŏ *Adv.* Cic. Vid. *Multùm, Valdè, Sanè.* Oppido pauci. Cic. *Kruto retki, Nyih kruto malo.* Faſt vvenige. *Igen keveſen.*

Oppĭdŭlum, i, n. Cic. *Varaſſecz, Tergoviſchtze,* Ein Marckflecklein, Städtlein. *Városotska.*

Oppĭdum, i, n. Cic. *Tergoviſche.* r. Marckfleck, *Város.* Vid. *Urbs, Civitas.* ità *Cic.* Differt autem

autem à Caſtello magnitudine, à Vico mœnibus.

Oppignerātio, & Obpigneratio, onis, f. *Zaloſenye, zaſztavlenyé.* e. Verpfändung. *Zálagba adás, vetés.*

Oppignĕro, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Zalágam, zalosívam, v-zalog dájem, zaſztavlyam.* Verpfände, zu pfand gebe, verſeze, *Zálagba-vetem.* Libelli etiam pro vino ſæpe oppignerabantur. *Cic.* Perperam ſcribitur *Oppignoro.*

Oppīlātio, onis, f. Cic. *Zachepujenye, zabertvenye, zatikavanye, zateknenye, zapiranye.* e. Verſtopffung, Verſperrung. *Béſzorítás, Bérekeſztés.* Vid. *Obſtructio.*

Oppīlo, as, are, avi, atum (Act.) Cic. *Zachepujem, zabertvavam, zatichem.* Verſtopffe. *Rekeſztem, zárom.* Vid. *Obturo, occludo.* Niſi ille ſe ſub ſcalas tabernæ librariæ conjeciſſet, hiſque oppilatis, impetum tuum compreſſiſſet. *Cic.*

Oppleo, es, ere, ēvi, ētum, (Act.) Cic. *Zapunyávam.* Zufülle. *Megtöltöm.* Vid. *Impleo.* Mors prava oppleta tenebris. *Cic.*

Opplōro, as, are, avi, atum (Neut.) Auct. ad Her. *Szuprot narekujem, plachemſze, plachuch gluſſim.* Vor einen Weine, mit Weinen betaube. *Elötte sírok, reá-sírok.*

Oppōno, is, ere, ŏſui, ĭtum, (Act.) Cic. *Szuprot poſztavlyam.* Entgegen ſetze. *Eleibetészem.* 2. Vid. *Obnitor.* Hoſti ſe opponere. *Cic.*

Opportūnè *Adv.* Cic. *Zadobe, vu pravo vréme, ravno prav, ravno dobro, ù dobar chaſz.* Zu rechter zeit, juſt recht, zum allen glück. *Jókor, Idején, korán, Alkalmatoſon.* Vid. *Commodè.* Opportuniùs. *Cic.* Opportuniſſimè. *Lucr.* 2 Vid. *Idoneè, utiliter.* Cic.

Opportūnĭtas, atis, f. Cic. *Prilika, prigoda.* e. Gelegenheit, Bequemlichkeit. *Alkalmatoſság, idejében-valóság.* Opportunitas temporis. *Cic.* Loci: *Cæs.* Ætatis: *Salluſt.* V. *Commoditas.* 2 corporis opportunitas. *Cic.* Vid. *Aptitudo.* 3 Vid. *Utilitas.* Amicitia magnas opportunitates habet. *Cic.*

Opportūnus, a, um. & Commodus, a, um. Cic. *Prilichen, prigodan.* Kommlich, vvohl gelegen. *Idein, korán-való, Alkalmatos, jó alkalmatoſságú, illendő.* Opportunior. *Plin.* Opportuniſſimus. *Cic.* Opportuna Urbs. Liv. *Prilichen Váraſs, vu kömſze po vſzud dobre prilike nahajaju.* Ein bequeme Stadt, die überal guthe gelegenheiten hat. *Olly Város, mellynek minden jó alkalmatoſsága megvagyon.* 2 V. *Utilis.* Res alicui opportunæ. *Cic.* 3 Vid. *Aptus, Idoneus.* Ad omnia hæc magis oportunus. *Terent.* 4 Opportunus injuriæ. *pro* Obnoxius. *Plin.*

Oppŏsĭtio, onis, f. & Oppŏsĭtus, ûs, m. Cic. *Szuprot poſztavlyanye.* r. Entgegenſatz. *Ellene-tétel.* Vid. *Contrarietas, Adverſatio.*

Oppreſſio, onis, f. *Cic.* Oppreſſus, ûs, m. Lucret. *Pritiſzkanye, zagnyetenye, potlachenye.* e. Unterdruckung. *Lenyomás, megnyomoritás.* Legum & libertatis oppreſſio. *Cic.* 3. *Offic. c. 21.*

Oppreſſiuncŭla, æ, f. Plaut. *Malo pritiſzkanye, gnyetenye, potlachenye.* Kleine Unterdruckung. *Aprőbb nyomorgatás, terhelés.* Vid. *Compreſſio.*

Oppreſſor, oris, m. *Potlachitel, pritiſzkavecz, ſzamoſzilnik.* r. Unterdrucker. *Lenyomó, Megnyomorító.* Vindex & Oppreſsor conjurationis. *Cic.*

Opprĭmo, is, ere, eſſi, eſſum, (Act.) Vid. *Deprimo N. 1. Comprimo N. 1. Obruo N. 1.* Ruinâ opprimi. *Cic.* Somnus eum oppreſſit: *pro* Invaſit, obruit. Terent. *Szeny je nyega obladal.* Der Schlaff hat ihn überfallen. *Elnyomta őtet az álom.* Os opprime. Terent. *Muchi.* Schvveige ſtill. *Egyet ſe ſzolj.* 2 Transl. V. *Occulto, Celo, Tego, Deprimo N. 2.* Quo ſtudioſius ab ipſis opprimitur, & abſconditur, eo magis eminet & apparet. *Cic.* 3. Alieno ære, criminibus opprimi: *pro* gravari, onerari. 4. Rempublicam armis opprimere: *pro* Invadere, vexare, evertere. 5. Dolore, morte opprimi: *pro* obire, occumbere, mori. 6. Tertia te epiſtola ante oppreſſit, quàm &c. *pro* prævenit. 7. Ad quam diem hìc ità poſſim eſſe, ut ne opprimar: *pro* ne ex improviſo deprehendar. *ità Cic.*

Opprŏbrāmentum, ti, n. Plaut. V. *Opprobrium.*

Opprŏbrātio, onis, f. Gell. *Pſzuvanye, oſzramotenye, zponaſſanye.* e. Scheltung, Vervveiſung, Schmähung, Beſchimpffung, Vorvverffung. *Gyalázás, ſzidalmazás, ſzemre-hányás.* Vid. *Exprobratio.*

Opprŏbrium, ii, n. Cic. V. *Ignominia, dedecoramentum, Improperium, Infamia.* Eſſe alicui opprobrio: *pro* Dedecori eſſe. *Cic.* Mordear opprobriis falſis: *id eſt* Calumniis, improperiis, exprobrationibus. *Horat.*

Opprŏbro, *vel* obprobro, as, &c. *Plaut.* quaſi diceres, Probrum objicio. *item* Ex prŏbro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. Vid. *Improbero, Improbro, Impropero,* Oggero *N. 2. Dedecoro, Calumnior.* Rus tu mihi opprobras? *pro* objicis? &c. *Plaut.*

Oppugnātio, onis, f. Cic. *Szuprot-borenye, bienye, vojuvanye, Podſztupenye, Podſz-*

tup

Digitalizirao Google

tup, Podjémlyenye, Nazkochenye, e. Gegenſtreitung. Beſtreitung, r. Anfall zum Sturm, e. B. ſtürmung. *Ellene-vivás, oſtromlás.* Vid. *Obluctatio, Invaſio.* Nec ſegnior oppugnatio eſt, quàm pugna fuerat. *Liv.*

Oppugnātor, oris, m. Cic. *Szuprot vojuvavecz, Nazkochitel, Podſztupitel, Podjemitel.* r. Beſtreiter, Bekrieger, Stürmer. *Vizó, oſtromló.* Vid. *Adverſarius, Invaſor.* Antonius oppugnator Patriæ. *Cic.*

Oppugnātōrius, a, um, *Vitruv.* Ad oppugnationem pertinens.

Oppugno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Szuprot chemu vojujem, Podjémlyem, Podſztupam, Udiram.* Beſtreite, bekriege, ſtürme. *Ellene-vivok, oſtromlom.* Vid. etiam *Adorior N. 1. & 2. Invado, Impeto. &c.* Aggeribus, Vineis, Turribus oppugnare oppidum. *Cic.* 2 Transl. Exiſtimationem alicujus oppugnare. Commoda patriæ verbis oppugnare. *idem.* Alicui os oppugnare: *pro* Pugnis cædere. *Plaut.*

Oppŭto, as, are. avi, atum, (Neu. *aliâ* Act.) Plin. *Obrezávam, obſzekávam.* Umhaue, abhaue. *Megnyeſem, Elvagdalom.* Vid. *Circumſcindo, Deputo N. 3. Deſeco, Frondo.*

Ops, ŏpis, f. *ab abſol. Adject.* Ops. *Varr.* Cæli & Veſtæ filia, Saturni ſoror & Conjux, quæ & Terra, & Rhea, & Cybele, & Magna Mater, & Mater DEorum, & Berecyntia &c. vocatur. Alii Filiam Oceani & Salaciæ, Neptem Cœli & Veſtæ fuiſſe ſcribunt. Nomen traxit *ab Antiq. & obſol. Adject.* Ops, *quod idem eſt ac* Dives, opulentus: *& cujus contrarium* Inops *pro* Paupere, in uſu hodiéque permanet.

Ops, ŏpis, f. *Nomin. obſol.* Cic. 1. Vid. *ŏpis, Auxilium, Facultas* N. 1. *Vires.* Omni ope, atque opere enitar. *Cic.* 2 Ops, ŏpis, *om. Adj. obſol.* Feſt. V. *Dives, opulentus.* 3 opes. &c. *plur.* contrariam obtinet ſignificationem. Vid. *opes.*

Opſonium, ii, n. *&c.* Vid. *obſonium.*

Optābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Selen, Selenya vréden: Sto je vrédno, daſze poſeli.* Wünſchens vverth, vvas zu vvünſchen iſt. *Kivánatos.*

Optabiliter, *Adv.* Cic. *Selno, Z-poſelenyem, zvolyno, poleg ſelye.* Nach allen Wunſch, ervvünſcht. *Kivánatoſon.*

Optātio, onis, f. Cic. *Selya, ſelenye.* r. Wunſch. *Kivánát.* Dare optationem alicui. Cic. *Kômu kaj na volyu, na izbor puſztiti.* Einem etvvas frey laſſen, *Valamit valakinek válaſztáſra engedni.* Alii legunt *optionem.* Vid. *optio.*

Optātīvus, a, um, Priſcian. *Selyu zaderſavajuchi, znamenujuchi.* Einen Wunſch begreiffend, bedeutend. *Kivánságot jelentő.*

Optātò, *Adv.* Cic. Vid. *Optabiliter.* Niſi quid te aliud impediet, mihi optatò veneris. *Cic.*

Optātum, i, n. Cic. V. *Deſiderium N. 1. Votum N. 2. optatio.*

* Optērĭa, orum, n. *Plur.* Munera Conjugum? *Dari, koje vu bisnom zakonu poſztavlyenè jeden drugomu davati navadu imaju.* e. Gaben, ſo Heuraths-Leüthe einander zu geben pflegen. *Ajándék, mellyet a' férjek egymásnak ſzoknak adni.*

* Optĭcē, es, *vel* optĭca, æ, f. Vitruv. *Znanye y meſtria vidyenye ravnajucha.* e. Sehe-*oder* Perſpectiv-Kunſt. *Látni tanító meſterség.*

Optĭmas, ātis, *com.* Cic. *Najpreſtimaneiſſi vu obchini, ſztareſſina, ſztaroſzta.* Der Fürnehmſte des Volckes. *Népnek eleje.*

Optĭmè, *Adv.* Cic. *Najbolye, Predobro.* Aufs allerbeſte, ſehr gut. *Igen jól.* Vid. *Inſignitè, Præclarè.* 2 Nonnumquam apud *Terent.* Vid. *opportunè.*

Optĭmĭtas, ātis, f. Plaut. V. *Commodum, utilitas.*

Optĭmus, a, um, Cic. *Najbolyi, Najbolſſi, Predobri.* Der Allerbeſte. *Igen jó.*

Optio, onis, f. Cic. *Na volyu puſchanye, zebranya ſzloboſchina, Dopuſchenye poleg ſzvoje ſelye kaj izebrati.* e. Wilkühr, e. Freyheit nach eigenem Willen etvvas zu ervvählen. *Valamit elválaſztáſra - való ſzabadság.* Alicui optionem dare, deferre, facere. Cic. V. *Optatio in ſimili.* 2 Metonymicè optio, onis, m. Varr. *Podſztotnik, Pomoobnik Vojnichkoga Poglavara.* r. Unter-Hauptmann, Helffer eines Kriegs-Officiers, *vulgo* Lieutenant, Adjutant. *Hadnagy, Vitzé hadi tiſzt, ſegítő, ſeregbajtó.* Vid. *Locumtenens.* 3 Transl. ad alia V. *Adjutor,* Plaut.

Optiōnātus, ûs, m. Cato. *Vojnichkeh Pomochnikov, ali Nameſztnikov Chàſzt.* e. Adjutanten-*oder* Lieutenants-Stelle. *Adjutánt, Hadnagy és ſeregbajtó tiſztsége.*

Optīvus, a, um, Horat. V. *Adoptatitius, & Adoptivus.*

Opto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Cupio, Deſidero, Expeto N. 1. 2 V. Eligo.* Cic.

Digitalizirao Google

Optŭmus, a, um, &c. *Plaut.* more veterum. V. *optimus.*

Ŏpŭlens, entis, *om.* Salluſt. V. *Dives, Abundus, Abundans, Locuples.*

Opulenter, *Adv.* Liv. *Bogato, Blagovito.* Reichlich. *Gazdagon.*

Ŏpŭlentia, æ, f. Salluſt. V. *Divitiæ, Opes, Abundantia.*

Ŏpŭlentĭtas, atis, f. Plaut. V. *Opulentia.*

Ŏpŭlento, as, are, avi, atum, (Act.) Horat. V. *Dito.*

Ŏpŭlentus, a, um. Cic. V. *Opulens.* Provincia pecuniæ opulenta. *Tacit.* Populi opulentiſſimi. Liv.

Ŏpŭleſco, is, ere, (Neu. *Incb.*) Furius *apud* Gell. *Bogat poſztájem.* Reich vverde. *Meggazdagúlok, gazdagúlni kezdem.*

Opŭlus, i, f. Varr. *Klendrévo.* r. Maſsholder-Baum. *Jubar fa.* Vid. *Acer.* Non deſunt, qui interpretentur *opulum* eſſe ex genere ſambuci.

Ŏpus, ĕris, n. Cic. *Propriè* eſt id, quod fit operando. *Delo.* s. Werck. *Tſinálmány.* Interdum pro ipſa actione ponitur, ità *Virg.* Vid. *Opera N. 1. Operatio.* Item V. *Artificium.* In aureo lecto &c. magnificis operibus picto. *Cic.* Item V. *Obvallatio, Munitio.* Locum reperit egregiè naturâ, & opere munitum. *Cæſ.* Item generatim V. *Ædificium.* De extruendis, reficiendiſve operibus ad P. C. referebatur. *Sveton.* Opere magno, *vel* maximo. *Plaut.* Vid. *Magnopere.*

Ŏpus, *Nom. Indecl. Adjectivè & Subſtantivè* Sumitur: Vid. *Indigentia N. 1. Indigus, utilitas, utilis.* Legem curiatam Conſuli ferre opus eſſe, neceſſe non eſſe. *id eſt* utile eſſe, non autem neceſſe. *Cic.* Ex quo apparet, quòd *opus* utilitatem, vel indigentiam, non verò neceſſitatem denotet. Paſſim tamen *opus & neceſſe* pro eodem uſurpantur. Conjungitur cum *ſum, es, eſt,* & ferè *Dativum perſonæ* expreſsè, vel occultè poſtulat. Si *ſubſtantivè* adhibeatur, verbum *ſum* tertiæ perſonæ numeri ſingularis eſſe debet, atque tunc vel *Abſolutè* ponitur: *ut:* Fortaſſe, ſi opus fuiſſet, definiviſſes. *Cic.* vel cum *Ablat.* Apud Terentiam gratiâ opus eſt nobis. *Cic.* Vel cum *Genit.* ſed rariùs: opus erit elegantioris alicujus &c. *idem.* Vel cum *Conjunct.* & particula *ut:* Nunc tibi opus, ægram ut te aſſimules. *Plaut.* Vel cum *Infinit.* Anne opus ſit quidem nihil unquam omnino deeſſe amicis. *Cic.* Vel cum *Particip.* Primùm erat nihil, cur properato opus eſſet. *idem.* Sumptum *Adjectivè* ante ſe *Nominativum* exigit, quo caſu Verbum *ſum* ſecundùm numeros & perſonas variari debet: *ut:* Dux nobis & Auctor opus eſt. *Cic.* Ad comparanda ea, quæ opus erant, *Liv.* In utraque uſurpatione conjungi etiam poteſt cum Præp. *Ad.* Præſidiô firmiori opus eſſe ad iſtam Provinciam. *Cic.* Interdum locò *ſum* ponitur *habeo.* Feræ graminibus opus habent. *Colum.* Si ità factô opus eſt. *Synon.* Si ità commodum veſtrum fert: ſi ità res cogit, rerum ordo poſtulat, res deſiderat; ſi ità rationes poſtulant &c.

Ŏpuſcŭlum, i, n. Cic. *Delcze, malo delo.* s. Wercklein. *Munkátska, Mívetske.*

Ŏră, æ, f. *vel* Herſĭlĭa, æ, f. *Ovid.* Dea Juventutis & Pulchritudinis.

Ōra, æ, f. Cic. *Synon.* Extremitas. *Kraj.* Das äuſſerſte eines Dings, r. Rand. *Kûlsô ſzéle valaminek.* Ora veſtis. Feſt. *Skricz, Szkut.* r. Saum an Kleydern. *Kôntôsnek a' ſzéli.* Vulneris oræ. Cels. *Zounſzke ſztrani rane.* Die äuſſerſte Theil der Wunde n. *A' ſebnek ajakaji.* Poculorum ora. *Lucr. Gornya ſztran, iliti vuſztnicza poſzude za pitje.* r. Rand an Bechern. *Kantſok ſzája, teteje.* 2 Speciatim & Frequentiſſimè uſurpatur *pro* Regione litorali, ſeu *pro* extremitate Regionis prope litus maris. Ora maritima. Cic. *Primorje.* s. Land am Meer. *Tenger mellyéki tartomány.* Transfertur etiam ad alia litora. Ora dravana. *Podravje.* s. Land am Drack-Fluſs. *Dráva mellyéke.* Ora Savana. *Poſzavje.* s. Land am Sau-Fluſs. *Száva mellyéke.* Colopiana ora. *Pokupje.* s. Land am Kulpa-Fluſs. *Kupa viz mellyéke.* Solvere oram. *Quint.* Oram reſolvere: Liv. *K-bregu privezanu Ladju odvezati, genutiſze od kraja iliti bregavodenoga.* s. Schiff abbinden, vom Land abſchiffen. *El-ereſzteni a' hajót, a' parttól el-ereſzkedni.* Hinc 3 per *Synecdochen* Ora V. *Regio,* ità Cic.

Ōrăcŭlum, i, n. Cic. Ōraclum, i, n. Ovid. 1. *Boſanzki Odgovor.* Gottes Antvvort. *Iſteni felelet.* Ab Jove oraculum petere, poſcere. *Cic.* 2 *Meſzto ali Czirkva Boſanzkih odgovorov.* Ort *oder* Tempel, vvo dergleichen Antvvorten gehohlet vvurden. *Jôvendô mondó kápolna.* Plin. 3 Meton. V. *Idolum N. 1.* Conſulere oraculum. *Cic.* 4 Generatim V. *Vaticinatio, Vaticinium.* Quibus inflatæ mentes oracula funderent.

Cic. 5 *Mudri kakov y glaſzoviti izgovor.* Ein Sinnreicher und glaubvvürdiger Spruch *oder* Bericht. *értelmes és bölts közmondás.* Græcè Ăpōphthegma, ătis, n.

Ōrārĭum, ii, n. (*ab* os, oris.) *obſol.* Lucil. apud Non. V. *Mappa N.* 1. *Mappula.*

Ōrārĭus, a, um, (*ab* ora) Plin. *Krajni, Breſni, pri kraju, poleg brega vozechi.* Zum Land am Meer &c. gehörig, am Geſtadt ſchiffend. *Part mellet - való.* Naves orariæ. Plin. *Male ladje, na kojibſze pri kraju vozi.* Die Ring - *oder* kleine Schifflein, auf vvelchen man beym Geſtadt ſchiffet. *Kis bajótskák, mellyekben a' viz mellet eveznek.*

Ōrāta, æ, f. Macrob. *Sztanovita Zlatkaſzte* ali *cherlenkaſzte boje, iliti farbe Paſzterza, komarchja, iliti Biſztranga Riba.* e. Rothe Forel, Lachs-Forelle. *Piſztrang hal.* Vid. *Aurata.*

Ōrātim, *Adv.* Solin. *Po krajeh, poleg morja ali druge vode.* Dem Bort nach. *Part mellet, Partonként.*

Ōrātio, onis, f. 1. Generatim V. *Locutio*, *ſermo.* 2 Speciatim *Szloſno-govor, Naredno govorenye, Mudro-ſzloſno govorenye.* Ordentliche Rede, *oder* Oration. *Tellyes rendes beſzéd.* Item *Molitva.* s. Gebeth. *Imádság.* ità Cic.

Ōrātiuncŭla, æ, f. (Dim.) Cic. *Govorenyicke.* e. Kleine *oder* kurtze Rede. *Beſzédetske.* Item *Molitvicza.* s. Gebethlein. *Imádságotska.*

Ōrātor, oris, m. Cic. *Szloſno govoritel.* r. Wohl-Redner. *ékeſen ſzóló.* 2 apud Liv. V. *Legatus.* Differt â Rhetore, quòd *orator* ſit, qui in judiciis, concionibus, vel ſenatu &c. cauſas agit: *Rhetor* verò, qui profitetur artem bene dicendi. *ità Cic. in L. Rhet.*

Ōrātōrĭa, æ, f. (*intellige tamen* Ars) Quintil. *Meſtria ali znanye ſzloſno govornoſzti.* e. Rede-Kunſt, Kunſt der Wohlredenheit. *Szóláſi Meſterség.*

Ōrātōrĭè, *Adv.* Cic. More oratorum. *Poleg náchina ſzloſno govoritelov,* ali *ſzloſno-govorenya: Mudro-govoritelzki.* Nach der Redner - *oder* Rede-Kunſt, vvohl - redneriſch. *Szóláſi meſterséggel.*

† Ōrātōrĭum, ii, n. *Meſzto ali hiſa molitve, Czirkva.* s. Beth-Haus, e. Kirche. *Imádkozó hely, kápolna.*

Oratorius, a, um, Cic. *Szloſno-govoriteſzki.* Kunſt - *oder* Wohl - redneriſch. *ékeſen ſzólásboz-való.*

Ōrātrix, īcis, f. Plaut. *Szloſno govoriteliczа, Molitelicza.* e. Wohl-Rednerin, Bitterin. *ékeſen ſzólóné, Imádkozó aſzſzony.*

Ōrātum, ti, n. Terent. V. *Precis, Precatio, Petitio, petitum.*

Oratus, ûs, m. Cic. *idem.*

Orbātio, onis, f. Senec. V. *Privatio.*

Orbātor, oris, m. Ovid. *Mentuvavecz.* r. Berauber. *Megfoſztó.*

Orbĭcŭlātim, *Adv.* Plin. *Vu okrug, na okruglo.* Rund, Rings-Weiſe. *Kerekdédenként.* Vid. *Circulatim.*

Orbĭcŭlātus, a, um, Cic. V. *Rotundus, Globoſus.*

Orbĭcŭlus, i, m. (Dim.) *Plin.* Parvus orbis. *Vſze kaj je god na malom okruglo, kakti karichicza, Tanyérecz, Kolobarecz, Oblochna ſzteklo,* peregr. *Sajba.* Alles vvas klein und rund iſt: e. g. s. Ringlein, Tellerlein, Kreiſslein, eine Scheibe. *Minden a' mi kitſinyés kerekdéd,* e.g. *Karika, Tányérotska, kereketske, üveg tányérotska.*

Orbĭcus, a, um, V. *Orbiculatus.* Sidera cœli circa terram, atque axem volvuntur motu orbico. *Varr.*

Orbĭfĭco, as, are, avi, atum, [Act.] *Accius* apud *Non.* Vid. *Orbo.*

Orbĭle, is, n. Varr. *Gornyi kolobar kotácha ali kola.* e. Radfelge, r. Umkreiſs. *Kerék talp.*

Orbis, is, m. Cic. *Vſze kaj je okruglo, vu okrug napravlyeno:* v. g. *karika, perſzten.* Alles vvas rund iſt: v. g. r. Ring, Ringl. *Minden a' mi kerek: v. g. karika, gyürü.* Vid. *Circulus, Gyrus, Rotunditas.* In orbem ferri. *Cic.* In orbem volvi. *Liv.* Stellæ conficiunt orbes ſuos. Cic.. *Zvezde vokol obhajaju vſzu zemlyu.* Die Stern laufen den gantzen Erdkreiſs um. *Ottan - ot kerülnek a' tſillagok.* Terrarum orbis. Cic. *Zemelſzki ſzvèt.* r. Erd-Kreiſs. *Föld kerekſége.* Orbis cœleſtis Cic. *Kolobar, ali okruglina nebeſzka.* e. Himmliſche Kugel. *ég kerekſége* Totus orbis. *Ovid.* Vid. *Mundus N.* 1. *Globus.* Item V. *Regio.* In noſtro orbe proximè laudatur ſyriacum. *Plin.* Item V. *Annus.* Triginta orbes imperio explevit. Virg. *Trideſzeti lèt je kralyuval.* Er hat dreyſſig Jahr geherrſchet. *Harmintz eſztendeig uralkodott.* Item apud Virg. V. *Rota.* Item apud Vatr. V. *Orbile.* Item apud Ovid. *Tanyèr.* Teller. *Tányér.* Verborum, *vel* orationis orbis: *id eſt* Periodus. *Cic.* Saltatorium orbem verſare: *pro* in orbem ſaltare. *V-kolo zkakati, kolaſze ali prichkancza igrati.* Rund herum tanzen, das Kehraus anſtellen. *Kerek tántzot járni, Lapotzkás tántzot jádzani.* ità Cic.

Orbĭta, æ, f. Cic. *Kolo - techina.* e, Fahrgleiſe. *Ke-*

Digitalizirao Google

ſte. *Kerék vágás.* Item apud *eundem* Vid. *Rota, Rotunditas, Circulus.*

Orbĭtas, atis, f. *Cic.* 1. Proprie. *Mentuvanye, zgublenye detcze, ali Roditelov.* r. Verluſt der Kinder *oder* der Aeltern. *Gyermeketl vagy atjok elveſztéſe, árvaság.* Item V. *Viduitas.* 2 Transl. ad alia & generatim V. *Privatio.* Orbitas luminis. Plin. V. *Cæcitas.* 3 Meton. V. *Paupertas, Miſeria.*

Orbĭtōſus, a, um, Virg. *Kolotechni, pun kolotechine.* Viel Fahrgleiſe habend. *Kerék vágásos.*

Orbĭtūdo, ĭnis, f. apud Veter. *Accius* apud *Non.* Vid. *Orbitas.*

Orbo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. Propriè. *Cheſza dragoga kakti otcza, matere, detcze kôga mentujem, ſzirotim, vu ſzirotinſztvo poſztavlyam, ſziroticzechinim.* Einen um etwas liebes, als um ſeine Aeltern *oder* Kinder bringe, in Wayſen-Stand ſetze. *Kedves javától meg-foſztom.* Transl. & generatim V. *Privo.* Italiam juventute, Aliquem auxiliô orbare. *Cic.*

Orbus, a, um, Cic. 1. propriè: *Cheſza dragoga, kakti otcza, Matere, Detcze &c. mentuvan.* Beraubt, einſam, der um etwas liebes kommen iſt. *Kedves javától megfoſztatott.* Patre orbi filii. *Cic.* 2 Transl. idem ac *privatus, ſpoliatus.* Uſque eo orba fuit ab optimatibus illa concio. *Cic.* Orbus auxilii, opûmque. *Plaut.* Orbam luminibus exegit ſenectam. *Plin.*

Orca, æ, f. *Plin.* Marinæ beluæ genus Balænis infeſtum. 2 apud *Varr.* Genus vaſis.

* Orcheſtra, æ, f. Cic. *Oſzebujno meſzto za Goſzpodu na obchinzkeh igrah iliti Komediah.* r. Herren-Sitz im Schau-Spiel. *A' játék nézô épületben Fô rendek ülô helyek, vagy karjok.* 2 apud Græcos: *Meſzto za igro znancze iliti Muſikaſſe na komediah.* r. Orth, *peregr.* s. Apartement, allwo bey einer Opera &c. die Muſicanten ſitzen und ſpielen. *Muſikáló hely.*

* Orchītis, *vel* Orchītes, is, f. *Varr.* Magna olea.

Orcus, i, m. Cic. *Peklenzki Bòg.* Pluto *imenuvan.* Der Hölliſche Gott Pluto. *Pokolbéli Iſten, Plútó.* 2 apud *Homer.* Fluvius Theſſaliæ, ex ſtyge palude profluens, aquis valde pinguibus: & ideo dictus Fluvius inferorum. 3 *Meton.* Vid. *Inferi.* Bene vale, apud orcum (*id eſt* Inferos) te videbo. *Plaut.* 4 V. *Mors.* Impudens orcum moror: *pro* Mortem differo. *Horat.*

Ordĭnālis, is, *com.* le, n. Priſcian. *Rèdzna-*

menujuchi. Eine Ordnung bedeutend, zur Ordnung gehörig. *Rendhez-való.*

Ordĭnārĭus, a, um, Colum. *Redni, Naredni.* Ordentlich, nach der Ordnung. *Rendes, Rend-ſzerint-való.* 2 V. *Conſuetus.* Liv.

Ordĭnātè, *Adv.* Auct. ad Her. *Redom, na redu, po redu.* Ordentlich, nach der Ordnung. *Szép renddel, rend-ſzerint.*

Ordĭnātim, *Adv. Brut. Cic. L. 11. Fam. ep. 13.* Vid. *Ordinatè.*

Ordĭnātio, onis, f. Colum. *Redyenye, naredba, na rèd poſztavlyanye.* e. Ordnung, Anordnung. *Rendelés.* 2 In ſenſu vulgi V. *Initiatio N.* 1.

Ordĭnātor, oris, m. Senec. *Reditel, naredi-tel, na rèd poſztavitel.* r. Anordner. *Rendelô, Rend-ſzabó.* 2 In ſenſu vulgari. V. *Initiator. N.* 1.

Ordĭnātus, a, um, Liv. *Redyen, odredyen, na rèd* ali *na rèd poſztavlyen.* Geordnet, in die Ordnung geſetzt. *Elrendeltetett, Rendes.* Vulgo *ordinatus* pro *ſacris initiatus, ordine eccleſiaſtico inſignitus.*

Ordĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Redim, naredyujem, na rèd poſztavlyam.* Ordne; in Ordnung ſtelle, ſetze *oder* richte. *Rendelek, Rendelem, Elrendelem.* Res ſuas ſuô arbitriô ordinare. *Senec.* 2 In ſenſu vulgari. *Rédim, Rede popovſzke dâjem. &c.* Vid. *Initio N.* 1.

Ordior, īris, īri, orſus ſum. (Dep.) Cic. V. *Inchoo, Incipio.* Sed ut unde eſt orſa, in eodem terminetur oratio mea. *Cic.* Alterius vitæ initium ordimur. *idem Attic. L. 4. ep.* 1. 2 V. *Texo.* Aranea orditur telas. *Plin.* Ordiendus. *Cic.* Ordiundus. *Liv.*

Ordĭum, ii, n. Lucr. V. *Initium.*

Ordo, ĭnis, m. Cic. *Rèd, Naredba.* e. Ordnung. *Rend.* Vid. *Ordinatio, Collocatio, Diſpoſitio, Digeſtio N.* 2. 2 ſæpe ponitur *pro* ſtatu, Conditione, vel qualitate hominum. *Sztaliſs Popovzki, Redovnichki, Poglavarzki, Konyanichki &c.* r. Geiſtliche Orden, allerley Menſchen-Stand. *Papi, ſzerzeteſi, világi rend, ſzer, állapot.* Hinc: Ordines alicui conferre: *pro* Initiare aliquem. Sacri ordines. *Szveti redi.* Die Heilige Orden. *Szent rendek.* Sunt autem tres, alio nomine Maiores. *Subdiaconatus, Diaconatus, Presbyteratus,* quorum perfectio eſt 4tus *Epiſcopatus.* Minores verò, ſeu non ſacri. 4. *Oſtiaratus, Lectoratus, Exorciſtatus, & Acolythatus.* ità *Eccl.* Tres quoque erant apud Romanos civium Ordines: Senatorius, Equeſter, & Plebejus.

bejus. *Cic. Liv. &c.* 3. Ordo pro multitudine hominum ejuſdem claſſis, ſeu *pro* ipſis ejuſdem dignitatis hominibus uſurpatur. *Cic.* Ordine *vel* ex ordine. *Cic.* Vid. *Ordinatè.* In ordinem cogere, redigere: *propriè* eſt aliquem ſua eminentiore dignitate privare, & ad inferiorem ordinem reponere. *Liv. Translatè* verò ſignificat coërcere, cohibere. *Plin.*

Ōrĕa, æ, f. Cato. *Szala na vuzdi.* Das Gebiſs am Zaum. *Zabolár fék.* Vid. *Frenum.*

*Ŏrĕădes, ădum, f. *plur.* Virg. Nymphæ montium. *Vile, Boſicze gòr.* e. Berg-Nymphen, Berg-Göttinen. *Hegyi nimſák*, vagy *Iſten-Aſzſzonyok.* Sing. *Oreas, adis. f.*

*Ŏreŏsĕlīnum, i, n. Plin. *Divji perſzin*: peregr. *Petroſil.* e. Berg-Peterlein, vvilde Peterſilien. *Vad petreſélyem.* Apium montanum.

*Ŏrestes, is, m. Agamemnŏnis Argivorum Regis, & Clytemneſtræ filius. Pylădem omnium profectionum ſuarum perpetuum habuit comitem, & periculorum ſocium; inter quos tanta interceſſit amicitia, ut alter pro altero mori non recuſaret. *Cic. de Amic. Virg. 2 Æn. &c.*

Ōrĕ-tĕnus. Tacit. *Do vuſut.* Biſs zum Mund. *Szájjal.*

*Ōrexis, is, f. Juven. *Velika ſelya y blepenye jeſztvine &c.* Groſſer Luſt zum eſſen &c. *Nagy ételi kívánság.* Vid. *Ambelatio N. 2. Appetentia.*

Orgănārĭus, ii, m. Firmic. *Orgulo-delecz, orgul delavecz.* r. Orgelmacher. *Orgonatſinálo.*

Orgănĭcus, i, m. Lucr. *Orgulàſs, Orgunàſs, ki znano vu Orgule prebira.* r. Organiſt. *Orgonával ſipoló, Organiſta.*

Orgănĭcus, a, um, Lucr. *Orgulam ſzliſſajuchi, pun lyublenoga orgul-gláſsa.* Zur Orgel gehörig, voll des lieblichen Orgel-Thons, *ékes orgona zengésü.*

†Orgănĭſta, æ, *com.* Vid. *Organicus, i.*

†Orgănĭſtrum, tri, n. Eccl. *Meſzto, gde Orgule ſztojé.* r. Ort, vvo die Orgel ſtehet. *Orgona hely.*

*Orgănum, i, n. Cic. V. *Inſtrumentum.* 2 apud *Vitruv.* per Antonom. *Orgule.* e. Orgel. *Organa.* Per excellentiam enim omnia muſicorum inſtrumenta *Organa* vocantur. *Quintil.*

*Orgĭa, ōrum, n. *plur.* Virg. Quælibet ſacra apud Græcos. 2 ſpeciatim V. *Bacchanal.*

*Orgўa, Orgyia, *apud nonnullos* Orgĭa, æ, f. *Szeſeny, ſzeſaj, Raztegaj.* peregr. *Klafter.* Ein Klafftet *oder* Lachter. *Egy ólni mértèk.*

Ōrĭa, (Horia) æ, f. Plaut. *Ribjicska ladja, Ladjicza.* Ein Fiſcher-Schiff, *oder* Kahn. *Halászó Hajó.*

*Ōrĭchalcum, i, n. V. *Auricbalcum.*

Ōrĭcilla, (*nonnulli legunt* Auricilla) æ, f. Catull. *Zvunſzki kraj vuha.* e. Ohrläpplein. *Fül gombája.*

Ōrĭcŭlārius, a, um, Gels. V. *Auricularis.*

Ŏriens, entis, *om.* Particip. Cic. *Izhajajuchi, van iduchi.* Aufgehend, anbrechend. *Támadó.*

Ŏriens, entis, m. *Subſt.* Cic. *Meſzto ſzunchenoga izhajanya, ſzunchent Izhod, Iztok.* s. Ort, vvo die Sonne aufgehet, r. Aufgang der Sonnen, der Morgen *oder* Oſt. *Napkelet, Támadat.*

Ŏrientālis, is, *com.* le, n. Pallad. *Szunczoizhodni, iztochni.* Morgenländiſch, Oſtlich. *Napkeleti.*

Ōrĭfĭcĭum, ii, n. Macrob. *Vuſztno prelo, vuſzta vſzakojachke poſzude.* s. Mundloch, offene Theil eines Geſchirrs. *Száj lyuka, Edénynek a' ſzája.*

Ōrĭgănum, i, n. & Origanus, i, m. Plin. *Dobramiſzel trava.* Wilder Wohlgemuth, *Fekete gyopár, ſzú fü, ſzurok fü.*

Ŏrĭgĭnāle, (*intellige* ſcriptum inſtrumentum) V. *Autographum, Chirographus* & *Chirographum.*

Ŏrĭgĭnālis, is, *com.* le, n. Apul. *Pochetni, Pervo-pochet, od pochetka izhodni.* Urſprünglich, vvas von Urſprung her iſt. *Eredethez-való, Eredetből-való.*

Ŏrĭgĭnātio, onis, f. Quint. V. *Etymologia.*

Ŏrĭgĭnĭtus, *Adv.* Ammian. *Iz pervo-pervà,* Urſprünglich. *Eredetétől.* Vid. *Initiò.*

Ŏrīgo, ĭnis, f. Cic. *Izhod,* r. Urſprung. *Eredet,* Vid. *Exordium, Initium, Cauſa, Ortus, Auctor* N. 1. & 4. *Fons.* 2 Vid. *Natales* N. 1. Trojanus origine Cæſar. *Virg.*

*Ōrĭon, Ōrĭon, *vel* Ŏrĭon, ōnis, & ōnis, m. *Virg.* Aſtrum eſt octo, & triginta ſtellas complectens. Enſem videtur habere ſtellarum fulgore terribilem. Si fulget, ſerenitatem; ſi obſcurus ſit, tempeſtatem denotat.

Ŏrior, ĕris, ĭtur, & īris, īri, ortus ſum. (Dep. *in omnibus reliquis temp.* 3. *Conj.*) Cic. *Pochinyamſze, na ſzvetloſzt dobíjam, Izhájam.* Entſpringe, herkomme, entſtehe, aufgehe. *Eredek, Támadok.* Item V. *Naſcor, Exorior* N. 1. *Exſurgo* N. 1. Partic. *Oriturus.*

Ŏrītes, æ, m. *Plin.* Gemma globoſa, cui ignis non nocet.

Ŏriundus, a, um, Liv. *Od kôga, ali iz kojega meſztarodom, izhajajuchi.* Von einem Orth &c. gebürtig. *Eredendô, valahonnan-valô.* Nati Cartagine, ſed oriundi ab Syracuſis. *Liv.* Item. *Rodjen.* Gebohren. *Szûletett.* Qui ab ingenuis oriundi ſunt: *pro* Nati. *Cic.*

* Ŏrix, ĭgis, m. V. *Oryx.*

Ornāmentum, ti, n. Cic. 1. *Kinch, Czifra, Lepotenye, Nakitje, Nakinchenoſzt.* e. Zierde, r. Aufbutz, Schmuck, Geſchmuck, e. Ausrüſtung. *ékeſség.* Vid. *Elegantia.* Quod ornamentum pueritiæ Pater dederat. Ornamenta orationis. *Cic.* 2. V. *Honor, Gloria, Dignitas, Decus Honorificentia:* Te mihi ornamento fore dixit. Ornamentum Reipub. *Cic.* 3 Accipitur pro *Beneficio honorifico.* Quæcunque â me ornamenta in te proficiſcentur. *Cic.* 4 Generatim V. *Apparatus, Inſigne* N. 2. 3. 4. & 5. Ornamenta Conſularia, triumphalia &c. *Tacit.* Neque verò cæteras copias, ornamenta, præſidia veſtra cum illius latronis inopia, ac egeſtate debeo conferre. *Cic.*

Ornātè, ornatiùs, ornatiſſimè, *Adv.* Cic. *Nakinchene, Lépo-ſzpravno.* Zierlich, ſchön. *Diſzeſen, ékeſen.* Vid. *Eleganter, Luculentè.*

Ornātio, onis, f. Vitruv. *Kinchenye, Nakitjenye, Nagizdanye, Czifranye.* Das Zieren, Aufbutzen, Schmücken. *ékeſztes.* Item V. *Ornamentum* N. 1. 2 Transl. V. *Glorificatio, Honorificentia, Honeſtamentum.*

Ornātor, oris, m. Jul. Firmic. *Nakinchitel, Czifravecz, Lepote dodavavecz.* r. Zierer, Schmücker, Putzer. *ékeſitô, öltöztetô.* 2 Transl. *Dichitel, odichitel, ſzlave* ali *poſztenya davavecz.* r. Rühmer, Ehrer. *Dîtsôség adó.*

Ornātrix, īcis, f. Svet. *Kinchitelyicza, Czifravicza, Divojka, koja Goſzpe opravlya, kinchi, y nyim laſzi rúga.* e. Zierin, Schmückerin, Aufputzerin, s. Putz-Mägdlein. *ékeſitô, öltöztetô Leány* vagy *aſzſzony.*

Ornātus, ûs, m. Cic. V. *Ornamentum, Ornatio, Elegantia.* Ornatus orationis: *pro* Elegantia. *Cic.* Ornati *pro* ornatûs. *Terent.*

Ornātus, a, um, tior, tiſſimus, Cic. *Nakinchen, nakitjen, olepoten, naczifran, narúgan.* Geſchmücket, geziert, gebutzt, aufgebutzt, gekräuſet. *ékes, ékeſittetett, ſzépitett.* Magnificentius, atque ornatius eſſe illo nihil potuit. *Cic.* Item V. *Elegans, Luculentus metaphoricè, Honoratus, Conſpicuus.* Inter ornatiſſimos homines ſummo ſplendore fuit. *Cic.* 2 pro *Inſtructus, Paratus.* Domicilia Regis omnibus rebus ornata. *Cic.* Satis probè ornatus exercitus. *idem.*

Ornĕus, a, um, Colum. *Javorov.* Des Hagbuch. *Gyertyán-fából-való.*

* Ornĭthĭæ, arum, m. Plin. *Polnochni, iliti od ſztrane ſzeverzke vetri.* e. Mitternächtiſche Winde. *Napkeleti-ſzélnek egy neme.* Teſte *Colum.* Die 20. Februarii ſpirare incipiunt, & per Dies 30. ſpirant.

Orno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Kinchim, Lepotim, kitim.* Ziere, ſchmücke, aufbutze. *Felékeſitem, ſzépitem.* Vid. *Como, Exorno.* Capillos ornare. *Ovid.* 2 Vid. *Apparo, Apto, Adorno* N. 2. Convivium ornare. Cic. *Goſztyenye iliti verſi obed pripraviti.* Gaſterey anſtellen. *Vendégséget készíteni.* Fugam ornare. Terent. *V-zkok, V-bèg ſze pripravlyati.* Sich zur Flucht rüſten. *Szaladni készülni.* Claſſem ornare. Cic. *Vojnichke Ladje pripraviti y oboroſiti.* Eine Schiffs-Flotte ausrüſten. *Tengeri hadat készíteni.* 3 Transl. V. *Honoro, Glorifico, Decoro, Honeſto.* Ornare aliquem beneficiis, officiis, ſuffragiô, Divitiis, gloriæ inſignibus. *Cic.* Laudibus ornare aliquem: *pro* Laudare. *Terent.*

Ornus, i, f. Horat. *Javor, Javorovo drévo.* r. Hagbuch-Baum. *Gyertyán-fa.* Apud *Colum.* Sylveſtris Fraxinus. &c.

Ōro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Proſzim, Molim.* Bitte. *Kérlek, könyörgök, Imádkozom.* Vid. *Peto, Precor, Rogo, obſecro, Quæſo.* Illud unum vos magnopere oro. *Cic.* Legati auxilium ad bellum orantes. *Liv.* Quid enim, oro, liberale habent iſti jejuni vomitores? *Senec.* 2 Cauſam capitis orare: *pro* dicere, vel agere. *Cic.*

* Orphănŏtrŏphīum, ii, n. *Malih ſziroticz, iliti Zapuſchene detcze biſa, prebivaliſche.* s. Waiſen-Haus. *árvagyermekek házok, ispotáljok.* Item V. *Noſocomium.*

* Orphănus, i, m. & Orphăna, æ, f. *Szirotek, ſzirota, ſziroticza, Prez otcza y Majke dête.* s. Waislein, Vatter-*und* Mutter-los Kind. *árva, kinek ſem attya ſem annya.*

* Orpheus, ei, *vel* eos, m. Celebris Poëta ex Thracia oriundus. Hinc occaſio Fabularum: Nempe, acceptâ á Mercurio, vel, ut alii volunt, ab Apolline lyrâ eum tantum valuiſſe, ut ejus cantu ſylvas & ſaxa moverit,

rit, fluviorum curſum prohibuerit, feras mitiores reddiderit, Plutonem & Proſerpinam ad reddendam ſibi Eurydicen ſerpentis ictu occiſam uxorem flexerit, in Colchidem navigans ex vaticinio Chironis Sirenes cantûs ſvavitate ſuperaverit, & feliciter cum ſociis præteriverit &c. *Ovid. l.* 10. & 11. *Met.*

Orſum, i, n. Liv. V. *Initium, Exordium.*

Orſus, ûs, m. Cic. *idem.*

*Orthŏdoxus, a, um. *Latinè* Rectè opinans, rectè credens. *Pravo, iſztinzko verujuchi, Praudeno ſtimajuchi.* Recht-glaubig, recht geſinnet. *Igaz hitû, igaz értelmû.* Hinc *Orthodoxè. Adv.*

*Orthŏgōnus, *aliqui Legunt* Orthogonius, a, um, Colum. *Rauno-vuglaſzt, jednako-vuglaſzt, ravnih vuglov.* Winckel-Recht, Winckel-Gerad, Gerade Winckel habend, *Egyaránt-való ſzegeletû.*

*Orthŏgrăphīa, æ, f. Quint. *Znanye pravo y dobro piſzati, Pravo y dobro piſzanye.* e. Kunſt recht zu ſchreiben, nach der Kunſt Schreibung. *Igazán-írni-való tudomány, Igazán írás.* Hinc

*Orthŏgrăphicè, *Adv. Po znanyu, ali poleg znanya pravo y dobro piſzati.* Nach der Schreib-Kunſt. *Igazán-írni-való tudomány-ſzerint, Igazán írva.*

*Orthographicus, a, um. *Pravo-znano-piſzni, Poleg znanya dobro piſzati vuchinyen.* Nach der Schreib-Kunſt, *oder* Schreiber-Art, Orthographiſch. *Igazán írásbez-való.*

*Orthŏmaſtĭcus, a, um. *Szeſzczom ſzpodoben.* Den Brüſten gleich. *Tſets formájú.* Mammarum effigie orthomaſtica mala. *Plin.*

*Orthōpnœa, æ, f. Cels. *Téſznocha pèrſz, kada gdo ſzamo z-nadignyenim gerlom dihati more.* e. Engbrüſtigkeit, da man nicht athmen kan, als mit ausgeſtrecktem Hals. *Fenn-fulve lélegzés.* Vid. *Anhelitus.* Hinc

*Orthŏpnoĭcus, a, um, Plin. V. *Anhelator, Anhelus.*

Ortīvus, a, um, Apul. Vid. *Oriens, Oriundus.*

Ortus, ûs, m. 1. *Izhajanye, Podiſenye.* r. Aufgang. *Támadat, kelet.* Vid. *Origo N.* 1. *Nativitas, Natio N.* 2. Cato ortu Tuſculanus fuit, civitate Romanus, *Cic.* 2 Transl. *Izhod ſzuncheni, Pervo ſzuncza izhajanye.* r. Aufgang der Sonne. *A' napnak feljövetele.* Ortus, occaſûſque ſiderum non fieri eodem tempore apud omnes, neceſſe eſt. *Cic.* 3 V. *Oriens ſubſt.* Spatiis immutabilibus ab ortu ad occaſum commeans. *Cic.*

Ortus, a, um. *Izhajajuchi, na ſzvetloſzt dan, rodyen.* Entſprungen, Herkommend, gebohren. *Feltámadtt, Támadott, indúlt, ſzûletett.* Locô obſcurô ortus: *pro* oriundus, oriens. *Liv.* Ex concubina ortus: *pro* natus. *Salluſt.* Orto die *Tacit.*

*Orthÿgŏmētra, æ, f. *Plin.* Mater, Dux, Rex conturnicum, nonnihil major ac nigrior cæteris. *Harú, kraly med plepeliczami.* r. Wachtel-König. *Ôr madár, a' fürjek között legnagyobb és a' többinek vezére.*

*Ortyx, ўgis, f. V. *Conturnix.* 2 Vid. *Plantago.* Plin.

*Ŏryx, ўgis, m. Plin. *Divja z-jednim rogom koza, dlake ſzuproti glavi obernyene imajucha.* Einhörnicht vvilde Geis. *Egy ſzarvú vad ketske.*

*Ŏrўza, æ, f. Horat. *Rißkaſſa.* r. Reis, Reis-Brey. *Riskáſa.*

Ōs, ōris, n. Cic. *Vúſzta.* r. Mund, s. Maul. *Száj.* Homo durô ore. *Cic.* Vid, *Impudens.* Durities oris. *Senec.* Vid. *Impudentia.* In ore omnium eſt: *vel* In ore eſt omni populo: *vel* In ore vulgi verſatur &c. Cic. *Vſzi od nyega govore.* Es redet jedermann von ihm. *Mindenek azt beſzéllik.* Uno ore. Terent. *Z-volyum, ali privolenyem vſzeh; Z-jednim gláſzom.* Einhellig. *Egyaránt beſzéllik.* Habere aliquid ſemper in ore: *pro* ſemper de eadem re loqui: *Cic.* Laudare aliquem in os: *pro* laudare præſentem. *Terent.* Nulli lædere os: *pro* Neminem præſentem lædere: *idem.* Iugulatur in ore ejus: *pro* In conſpectu & præſentia: *Tacit.* 2 per Synecdoch. V. *Facies, vultus.* Licet ora ipſa cernere iratorum. *Cic.* 3 Transl. ad alia. *Odperta ſztrán kakvoga god dugovanya.* Alles vvas offen iſt. *Mindennek kinyilt réſze.* Reſcindere ſummum ulceris os. *Virg.* In ponti ore & anguſtiis. *Cic.* Vid. *Labrum N.* 2. *Hiatus N.* 1. *Aditus, Introitus.*

Ös, oſſis, n. Cic. (*apud Veter.* Oſſum, i, n.) *Kòſzt.* s. Bein, *Tſont, Tetem.* 2 apud Svet. *Koſchicza vu ſzádu,* Der Stein, *oder* Kern im Obſt. *Gyümölts magva.*

Oſcen, ĭnis, *om.* Cic. V. *Oſcinis.*

Oſcillātio, onis, f. Feſt. *Nihanye na vúſzi ali ſzverſi.* Das Seil-ſchvvingen, ſchumpeln, Rutſchein, Schaukeln, Sammlen, *Hintázás.*

Oſcillo, as, are, avi, atum, (Neu.) Feſt. *Niſz-*

ſemſze

Digitalizirao Google

ſemſze na vlſu ali ſzverſi. Auf dem Seil reite, rutſchele, ſchumpele. *Hintázom, Lógatom.*

Oſcillum, i, n. (*Dim. ab*, os, oris) Colum. *Vúſztetza, mala vhſzta.* s. Mündlein. *Szájatska.* 2 apud Feſt. *Nibalnicza.* Ein Schving-*oder* Reit-Seil. *Hintázó kötél, ág.* Hinc oſcilla, orum, n. *plur.* Feſta Bacchi, quæ ſex dierum ſpatio per oſcillationem peragi ſolebant. *Feſt.*

Oſcĭnis, is, f. (*intellige* Avis) Cic. Plin. *Ptticza popevajuch prorokujucha.* r. Vogel, ſo ſingend vveiſſaget. *énekelve jövendöt jelentö madár.* Hujuſmodi ſunt: *Corvus, Cornix, Noctua &c.*

Oſcĭnum, i, n. Cic. *Prorochanſztvo popevajucheh ptticz.* e. Weiſſagung der Singenden Vögel. *Madár ſzóból-való jövendölés.*

Oſcĭtābundus, a, um, Sidon. *Zévajuchi.* Jähnend. *ásító.* Item Transl. V. *Somniculoſus, Deſes, Deſidioſus, Otioſus, Negligens, Incurioſus.*

Oſcĭtans, antis, *om.* Cic. V. *Oſcitabundus.*

Oſcĭtanter, *Adv.* Cic. 1. Propriè: *Zévajuch.* Jähnender-Weiſe. *ásítva.* 2 Tranl. V. *Somniculosè, Deſidiosè, Negligenter, Otiosè, Incuriosè.*

Oſcĭtātio, onis, f. Plin. *Zévanye, Zévavicza.* Das Jähnen. *ásítás.* 2 Transl. V. *Somnolentia, Deſidia, Negligentia, Incuria.*

Oſcĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) Gell. *Zévam, Ztbamiſze, Vúſzta od poſzpanoſzti pretéſem.* Jähne, das Maul von einander Ziehe. *ásítok.* 2 Transl. V. *Hio N.* 1. Folia florum ad ſolem oſcitant: *pro* hiant, aperiuntur. *Plin.*

Oſcĭtor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Plaut. V. *Oſcito.* Item Transl. V. *Langueo N.* 2. Cùm etiam majores calamitates impendēre videantur, ſedetis, & oſcitamini. *Auct. ad Her.*

Oſcŭlabundus, a, um. Svet. *Kuſſujuchi, botechi kußnuti,* ali *polyubiti.* Küſſend, der küſſen vvill. *Tſökoló, Tſökolni akaró.*

Oſcŭlātio, onis, f. Cic. *Kuſſuvanye, Polyublenye.* s. Küſſen, e. Küſſung. *Tsókolás.*

Oſcŭlor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Kuſſujem, Polyubivam.* Küſſe, Schmatze. *Tsókolom.* 2 Metaph. *Jako lyubim.* Sehr liebe. *Igen ſzeretem.*

Oſcŭlum, i, n. (*Dim. ab* os, oris) Petron. V. *Oſcillum. N.* 1. 2 Meton. ſdque frequentiùs. *Kuſſecz, Iyubacz.* r. Kuſs. *Tsók.* Ad oſculum currere. *Cic.* Alicui oſcula figere, libare. Virg. *Kôga kuſſuvati, polyubiti.* Einen küſſen, Kuſs geben. *Valakit megtsókolni.* Oſcula officioſorum ſunt, Baſia pudicorum affectuum, Svavia libidinum, vel amorum. *ità Donatus ad Terent. Eun.* 3. 2. Hoc tamen diſcrimen alii non obſervant.

Oſcus, a, um, 1. *propriè*, quod ſpectat ad oſcos, oris impuri, populum Campaniæ in Italia. Hinc 2 Transl. V. *Opicus* ità Cic.

Ōſor, ōris, m. Plaut. *Oduritel, Merzitel.* Ein Haſſer. *Gyülölö.*

Oſsĕus, a, um, Colum. *Koſzten.* Beinern. *Tſonti, Tetemi.* Item Transl. V. *Durus* N. 1. *Fortis, Robuſtus.*

Oſsĭcŭlātim, *Adv.* Cæcil. *apud* Non. *Od koſchicze do koſchicze.* Vom Bein zum Bein. *Tſontonként.* Vid. *Minutatim.*

Oſsĭcŭlum, i, n. Plin. *Koſchicza.* s. Beinlein. *Tſontotska.*

Oſsĭfrăgus, a, um, Senec. *Koſzto-ter, Koſztolom.* Bein-Brechend. *Tſont-rontó.*

Oſſifragus, i, m. *Plin.* Oſſifraga, æ, f. Lucr. *Orel, koi kamen ali kòſzt grize, tere.* r. Adler, ſo Stein *oder* Bein beiſſet, brechet. *Bizonyos ſas, melly követ* vagy *tſontot karapdos, ront.*

Oſsĭfrăgium, ii, n. *Koſzti terenye, lomlenye, lamlanye, kolo-trenye.* e. Bein-Brechung, Räderung. *Tſont-rontás, Tſigázás.*

Oſsĭlăgo, ĭnis, Oſsĭpăga, & Oſſipagĭna, æ, f. *Arnob.* Dea, quæ oſſa puerorum ſolida efficit.

Oſsĭlĕgĭum, ii, n. *Koſztih branye, znaſſanye.* e. Beinſammlung. *Tſont-ſzedés.*

Oſſuārĭum, ii, n. *vel* Oſſuaria (*intellige* Cella) æ, f. Ulp. *Meſzto, vu kojeſze mertvih lyudih koſzti zpravlyaju, koſztenicza.* s. Bein-Haus. *Tetem ház, Tetem-tartó hely.*

Oſtendo, is, ere, tendi, tentum, *vel* tenſum (Act.) Cic. *Pokaſujem, káſem.* Zeige, vveiſe. *Mútatok, megmútatom.*

Oſtentāmen, ĭnis, n. Prudent. V. *Oſtentatio.*

Oſtentātio, onis, f. Cic. *Zkazuvanye, ſtimanye, na nye derſanye.* r. Pracht, e. Prahlerey, Aufſchneidung. *Mútogatás, Magahányás.* Vid. *Jactantia, gloriatio.*

Oſtentātor, oris, m. Liv. Vid. *Jactator, gloriator.*

Oſtentātrix, īcis, f. Apul. *Zkazavka, gizdavka, ſzama ſzvoja hvalitelicza.* e. Prahlerin, Prangerin, Aufſchneiderin, vvelche ſich ſelbſt rühmet. *Mútogatóné, magahányóné.*

Oſtento, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.*) Cic. 1. Propriè: *Guſztokrat káſem, pokaſujem.*

Oſti

Ofſtrīnus, a, um, Propert. V. *Purpureus, Conchyliatus.*

Oſtrum, tri. n. *Plin.* Eſt ſanies, vel liquor ex oſtreis, Conchyliis, Muricibus, ſeu Purpuris (hæc enim paſſim pro eodem accipiuntur) expreſſus, uti & color inde confectus. *Skarlatinzka boja iliti farba, skarlatno rumenilo.* e. Purpur-Farb. *Bársony-szín, Bársony festő nedvesség.* 2 Metonymicè & uſitatiſſimè V. *Purpura N.* 1. *Conchylia N.* 4. Adverte autem oſtrum aliud alio plus, minúſve rubrum eſſe. Teſtatur enim *Vitruvius*, quòd ex Conchyliis ad Septentrionem & Occidentem collectis, ſubrubeus; ad Orientem, violaceus; ad Meridiem ruber liquor eximatur: id quod in diverſum ſolis curſum, & aſpectum rejiciendum eſt.

* Ōtăcuſta, æ, m. Apul. *Otajni zezvedavecz, z-kraja poszluſſavecz, ki na tugye réchi otajno pázi.* r. Spion, Verräther, Laurer, heimlicher Zuloſer. *Távulról halgatódzó, kémlő.*

Ōtiābundus, a, um, Sidon. *Mangujuchi, punlenoszti, manguvanya.* Faullentzend. *Henyélő, tűnyálkodó.*

Otiŏlum, i, n. *Cælius ad Cic. l. 8. Fam. ep. 3.* Breve otium.

Ōtior, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cic. *Mangujem, dan gubim, prez poszla jeszem, dug chasz imam, prez szkerbi obbajam.* Müſſig bin, faullentze, ohne Sorg lebe, müſſig gehe. *Hivalkodom, Tűnyálkodom.*

Ōtiōsè, *Adv.* Cic. *Mangujuch, vréme gubèch, prez szkerbi y poszla.* Müſſiglich, ohne Sorg und Arbeit. *Hivalkodva, Málólag.* Item V. *Lentè, Negligenter.* 2 V. *Securè, Quietè, Tranquillè.*

Otiosĭtas, atis, f. Sidon. *Manguvanye, Neposzlovanye, Danguba.* r. Müſſiggang, e. Weile. *Hívság, Henyélés.*

Ōtiōſus, a, um, Cic. *Mangujuchi, Manguvanyu podan, dan gubèchi, Neposzlujuchi, prez szkerbi y poszla.* Müſſig, ohne Sorg und Arbeit. *Hivalkodó, Magát nyúgtató.* Synon. *Vacuus, à labore ceſſans, opere ſolutus, otiô affluens, Laxatus curis, liber à negotiis.* Item Vid. *Negligens, Feriatus N.* 2. Dicere ſolitum Scipionem accepimus, nunquam ſe minus otioſum eſſe, quàm cùm eſſet otioſus. *Cic. 3. offic. c.* 1. Dies otioſus: *pro* Feſtus. *Cic.* Animus ſtudiorum otioſus: *pro* Ceſſans à ſtudiis. *Plin.* 2 V. *Securus, Quietus, Tranquillus.* Otioſus â meu: *pro* ſecurus. *Gell.* Nihil

Oſtĭ ſeige, vveiſe. *Gyakran mútatok, mútogatom.* 2 apud eundem. *Stimamsze zkém, zkasujem, na nyesze dersim, gizdam.* Herfür ſpiegle, prahle, prange. *Magambányom.* Vid. *Glorior.* In aliis rebus ſe oſtentent. Cic. *Naisze vu drugih dugovanyah dichе y pokasu.* Sie ſollen ſich in andern Dingen prahlen, rühmen, und erzeigen. *Más dologban szolgáljanak, mútogassák magokat.*

Oſtentum, ti, n. Cic. 1. V. *Indicium N.* 2. *Portentum, Prodigium.* 2 propriè, ſed minus uſitatè V. *Monſtrum N.* 1.

Oſtentus, ûs, m. Salluſt. 1. V. *Oſtentatio.* 2 V. *Irriſio.* Ut Iugurthæ ſcelerum oſtentui eſſem. *Salluſt.*

Oſtiārĭum, ii, n. Jul. Cæſ. *Dáchana vszake bise vráta poſztavlyena.* Ein Tribut auf jede Haus-Thür gelegt. *Minden báz ajtajára vetett bér, adó* Synon. *Tributum in ſingula domorum oſtia*, id eſt *in ſingulas domos imperatum.*

Oſtiārius, ii, m. Plin. V. *Janitor.*

Oſtiātim, *Adv.* Cic. *Od vrát do vrat, od bise do bise.* Von einer Thür zur andern, von Haus zu Haus. *Ajtónként, házanként.*

Oſtīgo, ĭnis, f. Colum. V. *Mentigo.*

Oſtiŏlum, i, n. Plin. *Vratcza, Vratasicza.* s. Thürlein. *Ajtótska.*

Oſtium, ii, n. Cic. V. *Janua.* 2 Transl. V. *Hiatus N.* 1. *Aditus, Introitus, Angustia N.* 1. Oſtium tyberinum, oſtium portûs. *Cic.*

* Oſtŏcŏpus, i, m. *Ból vu koszteh imajuchi.* Bein-Schmertzen habend. *Tsontjai fájó.*

* Oſtrĕa, æ, f. Cic. V. *Oſtreum.*

Oſtreārium, ii, n. *Plin.* Locus, in quo Oſtreæ vivunt, & reperiuntur.

Oſtreārius, a, um, *Plin.* Ad oſtreas ſpectans.

Oſtreātus, a, um, Plaut. *Tverd, gerbaszt, kraszta kakti oſtriga.* Hart, rauh, geruntzelt, ſchäbicht. *Keminy bátú, Darabos, Tsigás.*

Oſtreōſus, a, um, Catull. *Pun oſtrig, morszkeb piúsov &c.* Voll Auſtern, Meer-Schnecken. *Tsigával bővölkődő.*

* Oſtrĕum, ei, n. Cic. Speciatim. *Prilepek, iliti oſtriga* ali *Auſtriga.* Auſter. *Tengeri tsiga, Auſtriga.* Eſt autem nomen generale, & commune omnibus piſcibus, qui teſtam aſperam & ſcabram habent. V. *Concha, Conchylia N.* 1. & 2. *Murex N.* 1. *Purpura N.* 2.

Oſtrĭcŏlor, ōris, *om.* Sidon. V. *Purpureus.*

Digitalizirao Google

eſt otiosâ (*id eſt* quietâ, tranquillâ, â curis vacuâ) ſenectute jucundius. *Cic. de Sen.* 3 V. *Superfluus, Inutilis.* At ego otiosum ſermonem dixerim, quem auditor ſuô ingeniô non intelligit. *Quinct. l.* 8. *c.* 2. Pecunia otiosa. Plin. *Zaludo leszechi novczi, dobiczka nedonaßajuczi novczi, Nebaſznujuczi penezi.* Todtes Capital, Geld ſo keinen Zins traget. *Veſzteg-állo pénz,* Otiosior: *Senec.* Otiosiſſimus: *Cic.*

* Ōtis, ĭdis, f. Plin. *Traplya.* r. Trapp. *Túzok.* Vid. *Biſtarda.*

Ōtium, ii, n. Cic. *Chaſz, vrême prez ſzkerbi y poſzla.* e. Weile, Zeit ohne Sorg und Arbeit. *Gondés munka-nélkûl-való idô.* Vid. *Otioſitas.* Plura ſcribam, ſi plus otii habuero. Cic. *Vecs budem piſzal, ako vecs chaſza imál budem.* Ich vverde mehr ſchreiben, ſo ich mehr übrige Zeit haben ſolte. *Többet fogok írni, ha többb idôm lészen.* Non eſt mihi otium. Terent. *Nincsen chaſza.* Ich habe keine Zeit. *Nincsen idôm, üreßégem reá.* In otio vivere: Abundare, otiô: *pro* otiari, otiosum eſſe. Cic. Per otium, *vel* Cùm otium eſt. Cic. *Z-prilikum: za dug chaſz;* iliti *kada je vrême od drugih poſzlov mirovno.* Mit der Gelegenheit, für die lange Weile, *oder* da ſonſten nichts zu thun iſt. *Alkalmatoſsággal, Mulatság kedvéért.* 2 V. *Securitas, quies N.* 1, *Tranquillitas, Pax N.* 1. Si antea auditum erit, otium eſſe in Syria. *Cic.* 3 Tropicè V. *Negligentia.* Diffluere, languere, marceſcere, tabeſcere otiô: *pro* Pigrum, deſidem eſſe. *Cic.* 4 Accipitur otium *pro* leviore animi, aut corporis occupatione, & *pro* ceſſatione â gravioribus negotiis. Quid dulcius otiô (*id eſt* ſtudiô) litterariô? *Cic. 5. Tuſc. c. 36.* Ad otium recedere: *pro* Ceſſare â labore. *Horat.* Vid. *Ceſſatio.*

* Ōtus, (Oetus) i, m. *Plin.* Avis noctuis major, bubone minor. V. *Aſio.*

† Ōvāgĭum, ii, n. Eccl. *Dácha ad Jájecz.* Der Eyer-Tribut. *Tyukmonyból-való bér, adó.*

Ōvālis, is, *com.* le, n. *Jajcben, na ſzpodobu jajcza, naobli, okrugel kakti jajcze.* Einem Ey gleich, länglicht, Ey-Förmig, Ey-rund, Oval. *Tyukmony formájú.* Figura ovalis. *Mathem.*

Ŏvālis, is, *com.* le, n. *Gell.* Ad ŏvātionem ſpectans V. *Triumphalis.* Corona ovalis. *Koruna iz mirrovjega liſztja zpletena, z-kojum korunyeni Rimſzki vojvode, iliti Poglavari vojnichki, zbog lakvoga menyſſega, ali labkoga obladanya, vu Rim odicheno vpelyavaliſze jeſzu.* Eine von Myrten-Blättern geflochtene Cron, mit vvelcher die Römiſche Feld-Herren gecrönet vvurden, da ſie aus einem Krieg, der ohne ſonderbares Blut-vergieſſen beygeleget vvorden, triumphirend in die Stadt eingezogen. *Mirtus fa levelébôl kötött korona, mellyel koronáztattak a' római hadi vezérek, mikor valami könnyebb gyözedelem után örvendeteſen rómába viſzſza tértenek.*

Ŏvans, antis, *com.* Gic. *Radujuchiſze, veſzelechiſze, Radoſztan, od veſzelja zkakajuchi, Huskajuchi, Vriſzkajuchi.* Frolockend, vor Freuden ſpringend, jauchzend. *Gyözedelemben tombolô, gyözedelemben örvendezô.*

Ŏvātio, onis, f. *Gell.* Parvus triumphus. *Na malom vuchinyeno, veſzelo vendar y odicheno vpelyavanye vu varaß onih vojvod, kojiſzu z-labkem obladavyem nepriatelov domovſze povernuli.* Kleiner Triumph. *Kitſiny gyözedelem,* vagy *gyözedelmi pompa.* Item V. *Exſultantia.*

Ōvātio, onis, f. Plin. *Vrême Jajcza zneſzti, vu kôm kokoßi jajcza noſze, legu.* Die Zeit des Eyerlegens. *Tyúkok tojáſoknak ideje.*

Ŏvātus, ûs, m. Valer. Flac. V. *Exſultantia, ŏvatio.*

Ōvātus, a, um, Plin. V. *Ovalis.*

Ŏviārĭa, æ, f. Varr. *Chréda ovchja, Stado ovácz.* e. Schaaf-Heerd, Schaaf-Schaar. *Júh nyáj, ſereg jlib.*

Ŏviārĭcus, (*alii legunt* Oviarius) a, um, Colum. *Ovchji.* Schäfin, den Schaafen gehörig. *Juhi, júbtól-való.*

Ŏvĭcŭla, æ, f. Aurel. Vict. *Ovchicza.* s. Schäfflein. *Juhotska, Jhotska.*

P. Ŏvĭdĭus, ii, m. Poëta Latinus, ex equeſtri Naſonum genere Sulmone ortus, Romæ verò liberalibus diſciplinis probè eſt inſtitutus. Hunc Auguſtus annum ætatis quinquageſimum agentem in Pontum relegavit, eò quòd ad Juliam ejus filiam ſub Corynnæ nomine laſcivas de amoribus elegias ſcripſerit. Nono exilii anno mœrore confectus interiit, & Tomis, in Mœſia inferiore, tumulo illatus eſt. *Hiſt.*

Ŏvīle, is, n. Ovid. *Ovcharnicza, ſztaja ovchja.* r. Schaaf-Stall, r. Hürde, Pferch. *Júb akol.*

Ŏvīlio, onis, m. JCt. V. *Opilio.*

Ŏvīlis, is, *com.* le, n. Apul. V. *Ovinricus.*

Ŏvillīnus,

Ŏvillīnus, a, um, Priſcian. *idem*
Ŏvillus, a, um, Liv. *idem*
Ŏvīnus, a, um, Seren. Samonic. *idem*. Pellis ovina. *Ovchja koſicza*. s. Schaaf-Fell. *Jùh bör*.
Ŏvĭpărus, a, um, Apul. *Jajcza leguchi, noſzechi*. Eyer legend. *Tyukmonytojó*.
Ŏvis, is, f. Cic. *Ovcza*. s. Schaaf. *Jùh, Jb*. Ovim *pro* Ovem: *Plaut*. Ovi *pro* Ove. *Varr*. Lupo ovem committere. *Prov*. Terentii. *Kozuza vertlyara poſztaviti: to je: Na pravogaſze nameriti*. Den Bock zum Gärtner ſetzen. *Ebre ſzalanná bízni*. Simile huic eſt illud *Ciceronis:* O præclarum cuſtodem ovium, ut ajunt, lupum! V. *Lupus*, in ſimili.
Ŏvo, as, are, avi, atum, (Neu.) *Gell*. Parvum triumphum, ſeu ovationem, coronâ ovali redimitus, perago. *Zaradi katvoga menyſſega obladanya korunyen y odichen ſze vu varaſs vpelyávam*. Nach einem geringeren Sieg triumphirend einziehe. *Könnyebb győzedelem után örvendezek, vigságoſon megyek*. Deductum ăb *Ove*: Olim enim ovans in Capitolio romano oves ſacrificabat: Coronam autem ex Myrto Veneri ſacra geſtabat, quia ejuſmodi incruentæ victoriæ venereæ potius, quàm Martiæ eſſe judicabantur. 2 & quidem uſitatiùs V. *Lætor, Exulto, Plaudo*. Romani ovantes, ac gratulantes Horatium accipiunt. *Liv*. In hac tamen ſignificatione ſolum *Ovat* & Partic. *Ovans* eſt uſitatum.
Ōvum, i, n. Gic. *Jaje, Jajcze*. s. Ey. *Tikmony, Tyukmony*. Molle, ſorbile ovum. *V-mak, iliti mekko kuhano jajcze*. Lintgeſotten Ey. *Higon ſúltt*, vagy *fŏtt tyukmony*. Durum ovum. *Tverdo jajcze*. Hart geſotten Ey. *Keményen ſúltt tyukmony*. Recens ovum. *Jajcze mládo; Szkoro, ali ni davno zneſſeno*. Ein friſches Ey. *Frù, uj tojás*. Frixa ova. *Czvertje, Jajcza z-maſzlom pripravlyena*. Eyer mit Schmaltz. *Rátotta, rántott tyukmony*. Requietum Ovum. *Sztaro jajcze*. Verlegen Ey. *Régi, ŏreg tyukmony*. Piſcium ova. *Ikre, Jajcza, ali jája ribja*. r. Fiſch-Rogen. *Hal ikra*. Teſta ovi. *Jajchena lupinya*. e. Eyer-Schaalen. *Tyukmony-haja*. Reliqua *vide ſuò locò*. Gallinis ova ſupponere. Cic. *Kokoßi naſzaditi: Jajcza pod kokoßi ſztaviti*. Den Hünern Eyer unterlegen. *Tyukálá tojáſt tenni, rakni*. Eodem ovo prognatus. *Prov. Horatii:* dicitur de geminis, & de iis, quorum mores ac ingenium ita conveniunt, ut iiſdem parentibus nati videri poſſint.
* Oxălis, ĭdis, f. Plin. V. *Lapathum, Acetoſa*.
* Oxalmē, es, f. Plin. *Kiſzel ſzok, Ráſzol*. e. Sauer-Brühe. *Pátzolni-való Javanyó lév*.
Oxĭa, (*alii legunt* Oria) æ, f. Gell. V. *Oria*.
Oxyăcantha, æ, f. *Latinè* Spina acuta. *Glogovina, germje glogovo*. r. Hagdorn. *Galagonya fa*, vagy *tövis*. Baccæ oxiachantæ. *Glog*. e. Hagdorn-Beere. *Golagonya gyümölts*. ità Matthiolus.
Oxyăcanthus, i, m. *Latinè* Spina acida (*Officinæ vocant* Berberis, Greſpinus) Matth. *Sutekovina*. r. Saurauch, Saurdorn, Weinſchedel. *Savanyó tövis*. Fructum ſeu baccas fert rubras, quæ comeſtæ acuunt appetitum, fortificant ſtomachum, proſunt hepati, medentur Diarrhœæ, & Dyſenteriæ. *Dodonæus* Oxyacanthum *pro* Oxyacantha ponit. *alii aliter*.
* Oxўgăla, æ, f. Colum. *Kiſzelo mléko*. e. Sauer-Milch. *Szérdék, sós téj*. Vid. *Lac concretum*.
* Ōxўgărum, i, n, Mart. *Iz ribicz, ali pak iz ribjih ikricz vu ocztu zkiſzanih ſzok, Ráſzol*. e. Fiſch-Brühe, mit Eſſig vermiſcht. *Savanyú hal leve*.
* Oxўmĕli, is, n. Plin. *Napitek, ali pak Ráſzoliz meda y occta napravlyen*. r. Tranck, *oder aber* Syrup von Honig und Eſſig. *Etzetből és mézből tſinált ital, etzetes tzibere*.
* Oxўrŏpōla, æ, m. Plin. *Kiſzelih jeſztviny prodavavecz*. r. Sauer-Speiſen-Krämer. *Savanyó étel árrúló*.
* Oxўſacchărum, i, n. *Szok ali Ráſzol iz occta y czukora*. r. Safft von Eſſig und Zucker. *Etzetből, és nádmézből-való ſurú lév*.
* Oxys, ĭdis, *vel* ios, f. Plin. *Zajcheva tráva*. r. Haſen-Klee, Haſen-Ampffer. *Nyúl-fú*.
* Oxўtrĭphillon, i, n. *Macbkina trava*. r. Katzen-Klee. *Matska-fú*.
* Ŏzæna, æ, f. *Szmerdecha otechenoga noſza ból, Hunyavicza*. Ein ſtinckend Naſen-Geſchvvär. *Orrban-való bűdös kelevény*. Narium ozænas emendat ariſtolochia cum cypero. *Plin*. 2 Eſt piſcis ex genere polyporum, cujus caput graviſſimum fœtorem exhalat. Hinc morbo narium datum nomen. *Plin*.
* Ŏzē, es, f. Cels. *Latinè* Fœtor oris. *Vonyba iz vúſzt*. r. Geſtanck des Munds. *Szájnak bűdőſsége*.
* Ozўmum, i, n, V. *Ocymum*.

P.

PĀbo, ōnis, m. Iſidor. *Tachka na jednom Kotacheczu, koju chlovek pred ſzobom riva.* r. Schubkarn, e. Rädl - Truhen. *Targontza, Talitska.*

Pābŭlāris, is, *com.* re, n. Colum. *Kermeni, kermni, paßni.* Zum Futter gehörig. *Abrakboz-való.*

Pabulātio, onis, f. Cæſ. *Kerme zpravlyanye, donaſſanye. kermo-noßnya.* e. Sammlung des Futters, Futter Hohlung, Fouragirung. *Abrak gyűjtés, Abrak ſzerzés.* Hoſtes pabulatione prohibere. *Cæſ.* 2 apud Varr. *Kermenye. Paſzenye.* e. Fütterung, Weydung. *Abraklás, Abrak adás.* Vid. *Nutritio N.* 1.

Pabulātor, oris, m. Liv. *Po kermu boditel; kerme ſzkerbitel, zpravlyavecz, donaſſavecz.* Der Futter hohlet, Futter-Sammler, Fouragirer. *Abrak után menő, Abrakgyűjtő.* Item *Kermitel, Paſzitel* r. Fütterer. *Abraklo, Abrak adó.* Vid. *Nutritor N.* 1.

Pabulātōrius, a, um, Colum. *K kermo-noſsnyi* ali *Kermenyu zpadajuchi, kermuſzkerbni.* Zur Futterhohlung, Fouragirung, *oder* Fütterung gehörig. *Abrak gyűjtésbez-való, Abraklásra-való* Corbis pabulatoria. *Colum.*

Pābŭlor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Cæſ. *Po kermu hodim, kermu znaſſam, donaſſam, ſzkerbim* Dem Vieh Futter ſuche, auf die Fütterung fahre, um Futter gehe, Futter hohle, zutrage Fouragire. *Abrakért menyek, Abrakot gyűjtök.* 2 V. *Paſco, Nutrio N.* 1. 3 V. *Fimo.* Oleas pabulari. *Colum.* 4 V. *Piſcor.* Ad mare prodimus pabulatum. *Plaut.*

Pābŭlōſus, a, um, Solin. *Z-kermum obilen; kerme,* ali *paße pun.* Futter-reich, voll Fütterung. *Abrakos, Abrakkal teli.*

Pābŭlum, i, n. Cic. *Kerma. Paßa.* s. Futter, e. Weyde, Fourage. *Abrak, Barom kőjt.* Item latiùs ſumendo V. *Nutrimen N.* 1. 2 Transl. V. *Fomentum. Focillatio. N.* 1. *Oblectatio &c.* Studii & doctrinæ pabulum: *id eſt* Oblectatio, vel focillatio, qua animus paſcitur ac vegetatur. *Cic.*

Pācālis, is, *com.* le, n. Ovid. *Mir znamenujuchi, miro - zlamenit.* Frieden deutend. *Békeség jegyző.* Vid. *Pacifer, Pacificus.*

Pācātè, *Adv.* Petron. V. *Quietè, Tranquillè.*

Pācātio, onis, f. Frontin. V. *Pax, Pacificatio.*

Pācātor, oris, m. Senec. V. *Mitigator, Conciliator, Pacificator.*

Pācātus, a, um, Cic. V. *Tranquillus, Tranquillatus, Quietus. Mitis, Pacificus.*

Pācĭfer, ĕra, erum, Plin. *Miro - noſz, Mir nazveſchajuchi.* Fried bringend, *oder* anzeigend. *Békeség - hozó.*

Pācĭfĭcātio, onis, f. Cic. *Vmirenye, Mira vchinenye.* e. Befriedigung, Friedmachung. *Békeség ſzerzés.* Vid. *Conciliatio, Mitigatio.*

Pacificātor, oris, m. Cic. Liv. *Miro-chinitel, Miro - tvoracz.* r. Friedmacher, Schiedmann, Verträger, Friedens-Stiffter. *Békeség ſzerző.* Vid. *Pacator.*

Pacificātōrius, a, um, Cic. *Miro - chinlyiv, k-vuchinenyu mira haſznovit.* Zur Friedmachung gehörig, zum Frieden machen dienlich. *Békeség ſzerzéſre - való.* Item V. *Mitificus.*

Pacificè, *Adv.* Cyprian. V. *Pacatè.*

Pācĭfĭco, as, are, avi, atum, [Act.] Liv. *Mir chinim, Mirim, v - jedinoſzt poſztavlyam.* Befriedige, Fried ſtiffte, Fried mache, vertrage. *Békeséget ſzerzek, Béklltetem.* Vid. *Concilio.* 2 V. *Mitigo N.* 1. *Delinio N.* 1. Divos pacificare. *Silius.*

Pācĭfĭcus, a, um, Cic. *Miroven, Mir lyubechi, mir chinechi.* Friedſam, Friedlich, Fried machend. *Békeséges, Békeség ſzinálló.* Vid. *Tranquillus, Quietus, Mitis, Mitificus.*

Păciſcor, ĕris, iſci, pactus ſum. (*Com.* Nam in *Præt. Perf.* & *Pluſquamperf.* & *Part. præt. temp.* adhibetur etiam *paßivè.*) Cic. *Pogadyamſze, Pogodbu z-kém chinim, Vadlyamſze za kaj.* Einen Vertrag mache, mit einem übereinkomme, vertrage, vergleiche, capitulire, um etwas wette. *Szegődöm, ſzerződöm, Alkuſzom, Felfogadok.* Inducias aliquot dierum paciſci. Cic. *Pogoditiſze za preſztanek boja do nekuliko dnevov.* Auf etliche Täg Waffen - Stillſtand machen. *Egynéhány napig frigyet vetni.* Cum illo paululâ pecuniâ paciſci potes Plaut. *Z nyimſze labko, ter z-malemi penezmi pog diti moreß.* Du kanſt dich mit ihme mit wenig Geld vergleichen. *Kevés pénzzel megalkhatol vele.* Ab aliquo vitam paciſci. *Salluſt.* Cum Xerxe nuptias filiæ paciſci. *Juſtin.* Tabinus Provinciam ſibi pactus eſt. *Cic.* Is ne cauſam diceret,

Digitalizirao Google

ceret', duodecies cum Cæſare paciſcitur. *Cic.* De re aliqua paciſci cum aliquo. *Svet. Za kakvo dugovanye z-kém opravlyati*, ali *vadlyatiſze*. Um etwas mit einem handlen, *oder* vvetten. *Valamirôl valakivelfogadkozni*, vagy *Felfogadni*. 2 V. *Promitto N.* 1. Pretium prædonibus pro capite paciſci. *Cic. Razbojnikom za obchuvanye ſivlenya novcze obechati*. Den Räubern zur Erhaltung des Lebens Geld verſprechen. *Hogy a' tolvajok meg-ne ôljék, pénzben megalkunni*. Filiam alicui paciſci: *pro* promittere. *Cic.* Item *paſſivè* Silani filia pacta erat Neroni. *Tacit. Szilána kchi Nerônu je bila obechana, ali zarutchena*. Des Silani Tochter vvar dem Neroni verſprochen vvorden. *a' Silánus leánya Nérónak igértetett*, vagy *eljegyeztetett vala*. Cùm triginta dierum eſſent cum hoſte pactæ induciæ. *Cic.*

Păco, as, are, avi, atum, (Act.) V. *Pacifico*, *Placo*. *Tranquillo*. Galliam pacare: *pro* tranquillam & pacificam reddere. *Caſ.*

Pactĭlis, is, *com.* le, n. *Zkup ſdloſen, ztiſnyen, zkloplyen*. Zuſammen geheffet, zuſammen gefüget. *ôſzve foglaltatott*. Corona pactilis. *Plin.*

Pactio, onis, f. Cic. *Pogadyanye, Pogodenye, Vadlyanye*. e. Vergleichung, Abhandlung, Wettung. *Szegôdés, Megalkuvás, Fogadás*. Item V. *Conditio N.* 2. *Promiſſio, Deciſio N.* 2. *Pactum*. Res venit ad pactionem. *Cic.* Talibus pactionibus pacem facere. *Nepos.*

Pactĭtius, a, um. *Gell.* Conventiōnālis, is, *com.* le, n. JCt. *Pogadyen, k pogodbi zpadaiuchi, poleg pogodbe*. Mit einem Vertrag beſtättiget, zum Vergleich gehörig, dem Vertrag nach. *Alkuvással végbez ment*.

* Pactōlus, i, m. Horat. *Potok zlato-péſzchéni vu Lidii*. r. Gold Sand führende Fluſs Pactolus in Lydien. *Arany fövenyt-hozó folyó-viz Lidiában*.

Pactor, oris, m. Cic. *Pogadyavecz, Pogodnik, Vadlyavecz*. r. Unterhändler, Vertrag-Stiffter. *Alkudtató, ſzegôdtetô, Fogadás ſzerzô*. Vid. *Arbiter N.* 1. *Definitor N.* 2. *Promiſſor*.

Pactum, i, n. Cic. *Pogodba, Pogoda, Vadlya*. r. Vertrag, Vergleich, e. Wette. *Szerzôdes, ſzegôdtség, Alkuvás, Fogadás*. Item V. *Conditio N.* 2. *Fœdus, Promiſſum*. Non ſtare pacto. *Liv.* Ex pacto (*id eſt* Conventione, promiſſo &c.) poſtulat, ut ſibi urbem tradant. *Nep.* Pacta ſervanda ſunt. *Cic.* 2 V. *Modus N.* 1. Nullô pactô: *pro* Nullo modo. *Cic.* Vid. *Nulla-tenus*.

Pactus, ûs, m. V. *Pactio, pactum*. Unius noctis pactu omnia vendere. *Petron.*

* Pădus, i, m. *vel* Ērĭdănus, i, m. *Plin.* Fluvius maximus Italiæ. In Gallia ſubalpina ortus, in mare adriaticum ſe exonerat.

* Pæan, ānis, m. *Nom. propr. Apollinis*. Parce, precor, pæan. *Juven.* 2 V. *Hymnus*. Lætum pæana canere. *Virg.*

* Pædăgōgĭum, ii, n. Plin. *Dechinzka vuchilnicza, ſztàn, ali meſzto kadiſze detcza vu navuku odbranyuju*. e. Schul, *oder* Ort, allvvo die Kinder in der Lehr, und Zucht auferzogen vverden. *Gyermekek oskolájok*, vagy *Tanitó helyek*.

* Pædăgōgus, i, m. Cic. *Detcze navucbitel, vu navuku y dersányu odkoitel, odbranitel*. r. Kinder-Lehrer, Zucht-Meiſter, in der Lehr, und Zucht auferzieher. *Gyermek-tanító, Gyermek Feltartó*. Vid. *Inſtitutor, Inſtructor* N. 2.

* Pædĭa, æ. f. Gell. *Mále detcze podvuchanye, privuchanye, vu navuku piſzmoznanſztva odkojenye*. e. Unterveiſung, Unterrichtung der Kindern. *Gyermekek igazgatáſa a' tudományban, gyermek feltartás*. Vid. *Diſciplina* N. 1. *Inſtitutio* N. 3. *Inſtructio* N. 2.

Pædĭcātor, oris, m. Svet. *Nechiſzti dechakov lyubitel, oſzkrunitel*. r. Knaben-Schänder, Sodomit. *Fiú gyermeket fajtalanúl ſzeretô, azokkal paráználkodó*.

Pædĭco, ōnis, m. *Auct. priap. carm.* Vid. *pædicator*.

Pædĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Mart. *Synon.* pueros corrumpo, violo, fœdo, polluo. *Nechiſzto y odurno tlovem z-mladenczi, mladencze oſzkrunyujem, oſzkrunyívam*. Knaben Schänderey treibe. *Gyermeket parázniok, fajtalanúl ſzeretek*.

Pædĭdus, a, um, Feſt. V. *Sordidus* N. 1. *Incultus* N. 2. *Squalidus*.

Pædor, oris, m. Cic. *Od ſzparine têla vonyba*. Aus Unflath des Leibs Geſtanck. *Testbôl kigô ô'ô büdôſség*. Vid. *Squalor, Illuvies*. Obſitus pædore. *Tacit.*

Pæſtānus, a, um. *Cic.* Spectans ad *Pæſtum* urbem Lucaniæ, ubi ob cœli clementiam bis in anno, menſe videlicet Maio & Septembri fructus producebantur. Roſæ paſtanæ præ aliis celebres. *Ovid.*

Pætŭlus, a, um, (*Dim. à* Pætus) Cic. *Noſperlyaſt, malo skilyaſt, krivo-gled*. Ein vvenig ſchielend, überſichtig, liebäugig.

Kevéßé hunyoritó, Félre nézö, kevéßé kanditz.

Pætus, a, um, Horat. *Krivo-gled, skilyaßzt, ßperlyaßzt, zalyubleno-ok.* Krummäugig, ſchiecklicht, überſichtig, liebäugig, ſchielend. *Hunyoritó, kereßztül nézö, kanditz, ßzerelmeßen nézö.*

Pāgānālĭa, orum, n. *plur.* Varr. *Szelzko poßzvetiliſche, ßzelßzki ßzvetek, ßzvetkovina.* e. Dorff-Kirchvveyhe, s. Dorf-Feſt, e. Bauern-Kirchmeſs. *Faluſi egy-báz ünnepe, Falu ünnepe.*

Pāgānĭcus, a, um, Varr. *Szelzki, ßzelyanzki.* Dorfiſch, Bäueriſch. *Faluſi, Falubéli, kültföldi.* Item V. *Genticus & Gentilis* N. 2. ità uſus Chriſtian.

†Pāgānĭſmus, i, m. & † Paganĭtas, atis, f. *Poganinßztvo.* s. Heydenthum. *Pogányság.* Vid. *Gentilitas* N. 3.

†Pāgānĭzo, as, are, &c. (Neu.) Eccl. *Po poganinzko ßzivem, Poganina naßzledujem.* Heydniſch lebe, einen Heyden abgebe. *Pogányúl élek, pogánykodom.*

Pāgānus, i, m. Cic. *Szelyan, ßzelecz, ßzelyanin.* r. Dorff-Mann. *Kül-földi, Falubéli ember.* Vid. *Ruricola, Ruſticus.* 2 apud Auguſt. &c. *Poganin, nekerßztyenik.* r. Heyd, Unchriſt. *Pogány, nem kereßztyén.*

Paganus, a, um, V. *Paganicus, Ruſticanus.* Lege pagana cavetur. *Plin.*

Pāgarchus, i, m. *Juſtinian. in Novell. melius latinè dixeris* Præfectus pagi. *Szelzki poglavar, ßzudecz, knèz.* r. Dorff-Schultheis, Dorff-Richter, Dorff-Meiſter. *Faluſi tiſztt artó, Bíró.*

Pāgātim, *Adv.* Liv. *Od ßzela-do ßzela.* Von Dorff zu Dorff. *Falunként.*

Pāgella, æ, f. (*Dim. â* Pagina] Cic. *jeden liſztek papéra, knige.* Ein Blätlein Papier. *Egy leveletske a' papirosban, könyvben.*

† Pagenſis, is, *com.* ſe, n. V. *Paganus.*

Pāgĭna, æ, f. Cic. *Jedna ßztránka papirnoga liſzta.* Die Seite eines Blats. *Egyfelöl-való réßze a' papiros levelének.* Complere utramque paginam. Cic. *Z-obedveh ßztrani liſzt napiſzati.* Ein Blat Papier beyderſeits anſchreiben. *Mind két-felöl béírni.* Utramque paginam facere. *Prov. Plinii.* Dicitur de eo, ſinè quo nihil geritur, cui hoc & illud imputatur, adſcribitur. 2 per ſynecdochen V. *Liber, libri* N. 2. *Litera* N. 5. & 9. Laſciva eſt nobis pagina, vita proba. *Mart.*

Pāgĭnŭla, æ, f. [Dim.] *Cic.* Parva pagina: V. *Pagella.*

Pagmentum, i, n. Vitruv. V. *Congeries.*

Pāgo, is, ĕre, pĕpĭgi, pactum. (Act. *Antiq.*) Quinct. *apud veter.* Vid. *Paciſcor, Pango.*

*Păgūrus, i, m. Plin. *Veliki morzki rak.* Groſser Meer-Krebs. *Nagy tengeri rák.* Italis *granciporro.*

Pāgus, i, m. Cic. *Szelo.* s. Dorff. *Falu.* Vicus pars pagi, pagus pars Provincæ. *Tacit.*

Pāla, æ, f. Plin. *Lopata delavczev.* e. Schauffel. *Akármi lapát, ásó.* Item *Krußna lopata, z-kojumßze kruh v-pèch poßztavlya y van jemlye.* e. Brod-Schauffel, damit man das Brod in und aus dem Backofen ſchiebet. *Sütö lapát.* Cato. 2 Anuli pala. *Gornya ßztran perßztena, vu kojoj dragi kamen ßztoi.* Das Käſtlein eines Rings, darinn man den Stein verſetzt. *Gyürü fészke, mellyben a' kö áll.* Cic.

Pālābundus, a, um, Tertull. V. *Palans.*

*Pălæſtes, æ, m. Lamprid. V. *Palæſtrita.*

*Pălæſtra, æ, f. Cic. V. *Lucta, Certamen.* 2 apud eundem Metonymicè: *Boritelnicza, meſsto borenya, gdeßze vuche boriti, boßzti &c.* e. Fecht-Schul, vvo man Fechten, Ringen, Kämpffen, mit Pferd rennen &c. lernet. *Küßzködö hely, abol vagdalkozni, bartzolni &c. tanúlnak.* 3 Transl. ſumitur *pro* omni re & loco, in quo ſe aliquis ſingulariter exercet. *Cic.* Vid. *Gymnaſium, Ludus N.* 1. 8. & 9.

Palæſtrĭcè, *Adv.* Cic. *Boritelzki, na nachin, ali ßzpodobu Boritelov.* Fechteriſch, vvie ein Fechter. *Küßzködve, küßzködéßel.*

*Palæſtricus, a, um, Cic. *Boritelzki, Boritelov.* Zum Fechter gehörig. *Bajnokhozvaló.* Vid. *Gymnicus.* Ars palæſtrica. Quint. *Meßtria, ali znanye boritißze, boßzti &c.* e. Ring- oder Fecht-Kunſt. *Bajnoki meßterség.* Item V. *Gymnaſtica.* Motus palæſtrici. Cic. *Znano-boritelßzko gibanye rùk, nòg &c.* e. Fechter-Sprünge. *Bajnok meßterségi Indúlás.* Vacare palæſtricis. Quint. *Vuchitißze borenya,* peregr. *Febtanya.* Lernen Fechten. *A' küßzködésben gyakorlani magát.*

*Palæſtricus, i, m. Quint. *Meßter, Navuchitel borenya, bodenya &c.* r. Fecht- oder Ring-Meiſter. *Bajnok Meßter, küßzködéßt tanító.* Item V. *Gymnaßtes, Luctator.*

*Pălæſtrīta, æ, m. *Cic.* Qui in palæſtra ſe exercet. V. *Luctator, Palæſtricus.*

Pălam, *Adv.* Cic. *Ochivesßzto, Ochito, Nazochi, vßzem znano.* Offentlich, offenbar. *Nyilván, ßzemlátomáßt.* Vid. *Apertè, Manifeßtè,*

Digitalizirao Google

nifeſtè, Publicè. Aliquid alicui palam facere. Nep. *Kômu kaj na znanye dati, ochiveſzto vuchiniti.* Einem etvvas kundbar machen. *Valamit valakinek kijelenteni.* Palam eſt. Plin. *Znano, ſztanovito, ochiveſzto jeſzt.* Es iſt kund, gevviſs, und offenbar. *Nyilván vagyon.* 2 cum Abl. V. *Coram.* Rem creditori palam populo perſolvit. *Liv.*

Pălanga, æ, f. V. *Phalanga.*

Pălangārĭus, ii, m. V. *Phalangarius.*

Pălans, antis, *om.* Virg. *Szim-tam obbajajuchi, raztiran, raztepen, razegnan.* Hin und vvieder ſchvveiffend, zerſtreuet. *Elſzétledô, Tétova bújdosó.*

Pălāris, is, *com.* re, n. Ulp. *K-kolju, ali k-kolczem ſzliſſajuchi.* Zum Pfählen gehörig. *Karóboz-való.* Sylva palaris. Ulp. *Koloſzechina, loza za kolje. &c.*

Pălātīnus, a, um. Cic. Ad Palatium pertinens. *Hinc:* Palatina officia: *id eſt* Officiales Aulici, & Imperatorii. *Jul. Capit.* Ex quo

Pălātīnus, i, m. *id eſt*: vir in dignitate aulica conſtitutus: *ut:* Hungariæ Palatinus. *Vugerſzkoga kralya nameſztnik.* Königlicher Stadthalter, *oder* Vice König in Hungarn. *Palatinus, Vitézi király Magyar-orſzágban.* Palatini poloniæ, *Veliki Vojvode, y knezi polyſzki.* e. Pohlniſche Fürſten und Herzogen. *Lengyel Fejedelmek, Hertzegek.* Tres & triginta eſſe ſolent in Polonia Palatini, qui totidem Palatinatibus, ſeu Provinciis præſunt. &c.

Pălātio, ōnis, f. Vitruv. *Kolczev oboſtrenih zabijanye, kolenye, Nakolenye.* Das Pfahl-Schlagen. *Karó leverés, Tsövek bélités.* Vid. *Fiſtucatio.*

* Pălātĭum, & Pălātium, ii, n. Unus ex ſeptem collibus romanis, in quo Roma primùm condita fuit. Nomen accepit â Palantio, ſeu Palanteo urbe Arcadiæ. ità *Plin.* Jovi ſtatori templum â Romulo in Palatii radice eſt collocatum. *Cic.* Quia verò teſte *Svetonio* Palatinus mons ſedes erat Imperii; ut quem *Evander* primum, ſubinde *Romulus*, poſt hunc Conſules, ac denique ab Octavii Auguſti temporibus omnes Imperatores incoluerunt, inde 2 *Transl.* Sumitur Palatium *pro* Regia, & quolibet magnifico ædificio. *Palacha.* r. Pallaſt. *Királyi palota.* Vid. *Regia, Baſilica N.* 1.

Pălātŭa, æ, f. *Varr.* Dea, in cujus tutela Palatium erat.

Pălātŭal, ālis, n. *Varr.* Sacrificium, quod in Monte palatino fiebat.

Palatuālis, is, m. *Feſt.* Flamen, qui Palatuæ victimas immolabat.

Pălātum, i, n. *Colum.* Palatus, i, m. Cic. *Vuſzt-nebo, nuternya ſztran vüſzt.* r. Rachen, Gaumen, innere Theil des Munds. *íny.* Hoc eſt ad meum palatum. Prov. *To mi je drágo.* Das iſt mir angenehm. *Kedvemre vagyon ez.* Adverte, Palatum ſedem eſſe ſenſûs guſtatûs.

Pălĕa, æ, f. Colum. 1. *Pleva.* e. Spreuer, r. Heckerling, Kafft. *Polyva.* Hinc 2 Transl. V. *Inutilitas, Vanitas, Vilitas.* 3 apud eundem. *Podbradek kokotov.* r. Hahnen-Bart, s. Hahnen-Läpplein, r. Kamm an einem Haus-Hahn. *A' kakaſnak alsó tarèja.* 4 Palea æris, Plin. *Pena od bruncza, Bruncheni prah.* r. Ertz-Schaum, Ertz-Staub. *értz-Flüſt, réz por hülladék.* Alii legunt. *Pala aris.*

Pălear, āris, n. Virg. *Podgerliſche volovſzko, vratiſche, debela kóſa pod gerlom volu viſzecha.* Ochſen-Wamme, *oder* die Haut ſo an den Kählen den Ochſen hinunter hanget. *ökör nyakán, torkán alá-fityegô bör.*

Pălĕāris, is, *com.* re, n. Fortunat. *Plevni, Plevam ſzliſſajuchi.* Den Spreuer gehörig. *Polyváboz-való.*

Pălĕārĭum, ii, n. Colum. *Plevnyák, Plevnicza, Meſzto za zpravlyanye y chuvanye plèv.* r. Spreuer-Kaſten, Spreuer-Boden, Ort vvo man die Spreuer behaltet. *Polyva-tartó hely.*

Pălĕātus, a, um, Colum. *Plevnat, z-plevami zméſſan.* Mit Spreuer vermiſcht. *Polyvás.*

* Pălēs, is, f. *Virg.* Dea pabuli, & paſtorum.

* Pălīlĭa, orum, n. *plur.* Cic. *Szvetek Boſicza Pales, kojega negda dvadeſzeti y pervi dan maloga travna paſztiri na polyu, chesz ognye zkachuch, obſzluſavali jeſzu, za dobru paßú y ſzrechni plod marhe.* Der Hirten-Göttinnen-Feſt, vvelches vor Zeiten, den ein- und zvvanzigſten Aprilis, ihr zu Ehren die Hirten gehalten. *Barom páſztorok innepek, mellyet régen huſzon egyedik napján Aprilisnek illettek.* Dies paliliorum, erat etiam prima conditæ â Romulo Romæ dies. *Cic.*

* Pălimpſestus, (*Legitur etiam* Palinxeſtus) i, m. Cic. *Oſzlova, ali druga koſicza, ali knificza za zaznamenuvanye, ali rachunanye.* e. Eſel-Haut, Rechen-Haut, s. Aufzeichnungs Büchlein. *Iſmét megvakartt jegyzô könyv, mellyból az irást lemoſhatni.*

* Pălinōdĭa, (*juxta accent. re ipſa* Palinodĭa) æ, f. *Latinè* Recantatio, Retractatio, Revocatio

catio dictorum &c. Cic. *Rechib, govorenya* ali *piszanya povrachanye, nazad jemlyenye: Da jeszt kaj kman y peszki rekel valuvanye.* r. Wiederruff desjenigen, vvas man entvveder schimpfflich von einem geredet, *oder* falsch von einer Sach geschrieben. *Viszsza tagadás, viszsza énekles.* Palinodiam canere: *pro* Contraria iis, quæ prius dicta erant, affirmare; *seu* priùs dicta retractare. Macrob. *Szvojerechi nazad vzéti.* Einen Wiederruff thun. *Viszsza tagadni.* 2 Propriè V. *Occentus.*

Păliūrus, i, m. Frutex spinosus, & asper. *Virg.* Folio est subrotundo, fructu compresso. *Plin.* Sunt, qui Paliurum, Rhamnum, Oxyacanthum & Oxyacantham confundant.

Palla, æ, f. Virg. *Senszki dugi plàscb, odevalo, zverbu balye duga goszpinzka od ramen do pèt oprava, goszpinzki kontus, kontusszecz* peregr. *Kantusl.* r. Frauen-Mantel, e. Schaube, r. Saack, s. Kantuschl. *Aszszony ember palájt, suba, Köntös.* Accipitur 2dò generatim pro omni longa veste, Integumento, & operimento: *Cic. Mart. Hinc* Palla altaris. *Eccles.*

*Pallăca, æ, *vel* Pallăcē, es, f. Svet. V. *Concubina.*

*Pallădĭum, ii, n. Cic. *Roficze Mudroszti kip, pily.* Der Göttin der Weisheit Bildnus. *A' böltseség isten aszszony faragott képe.* Simulacrum erat Palladis, quod, regnante Ilô Priami avô, in Ilium è cœlo delapsum fingitur. De hoc consultus Apollo respondisse fertur, incolumem futuram Troiam, usque dum intra ejus mœnia Palladium retineretur. Sublato subinde Ulyssis & Diomedis operâ Palladio, Græci Trojam sub jugum miserunt. Tandem â græcis Romam delatum, in sacello Palladis servabatur. Ne verò iisdem cum sacello flammis absumeretur, effecit Metellus, cujus manibus ab incendio est vindicatum. *Virg.*

*Pallas, ădis, f. Cic. V. *Minerva.* 2 Meton. V. *Oleum, Pinguedo.* Ovid.

Palleo, es, ere, ui, (Neu.) Cic. *Blèd jeszem.* Ich bin bleich. *Sárga vagyok.* 2 V. *Timeo.* Fraudes pallere. *Horat.*

Palleſco, is, ere, (Inch.) Prop. *Blèd poszt-ájem.* Bleich vverde. *Sárgulok.* Vid. *Expalleſco.*

Palliastrum, i, n. Apul. *Kepenczèr, Zlocbeszti plàscb.* Ein schlechter Mantel. *Rongyos paláj, köppenyeg.*

Palliātus, a, um, Cic. *Vu plaschu, z-plaschem ogernyen.* Mit einem Mantel bekleydet. *Palástos.*

Pallĭdŭlus, a, um, Catull. *Priblèd, malo-blèd.* Etvvas bleich. *Sárgátska.*

Pallĭdus, a, um. Plin. *Blèd.* Bleich. *Sárga.*

Pallio, as, are, avi, atum, (Act.) Apul. *Segavo kaj zkrívam, z-plaschem zakrivam, zaszlanyam, otajno derszim.* Etvvas heimlich halte, bemäntele. *Valamit ravaszúl titkolok, palástolok* Vid. *Occulto.*

Palliŏlātim, *Adv.* Plaut. *Z-plaschem.* Mit Mantel. *Palástoson.*

Palliŏlum, i, n. Cic. *Plaschecz, mali plàscb.* s. Mäntelein. *Palástotska.*

Pallium, ii, n. Cic. *Plàscb, Zagernilo.* r. Mantel. *Palált.* Video barbam, & pallium, Philosophum nondum video. *Gell. l. 9.*

Pallor, oris, m. Cic. V. *Luror.*

Pallŭla, æ, f. (*Dim. â* palla) Plaut. *idem ac* parva palla. Item V. *Palliolum.*

Palma, æ, f. 1. V. *Vola:* Cic. *Hinc* 2 per Synecdochen V. *Manus N. 1.* Virg. 3. *Póma*, iliti *Palma drévo.* r. Palm-Baum. *Pálma-fa.* Fructus palmæ. V. *Dactylus N. 2.* Palma arbor non cedit ponderi, sed contra pondus assurgit. *Plin.* Hinc 4. Transl. *pro* Signo Victoriæ, atque etiam *pro* ipsa Victoria, &c. accipitur. V. *Victoria. Laus, Honor, Gloria.* Ferre palmam: *pro* Referre Victoriam. *Cic.* Plurimarum palmarum homo. Cic. *Glaszoviti chlovek, kî je vechkrat obladal.* Sieghaffter Mensch, ein Berühmter Held. *Sok győzedelmű ember, Sokszor nyertt ditséretet.* Alicui palmam præripere. *Kömu diku* ali *hvalu prevzeti, kôga preobladati.* Einem zuvor thun, den Sieg abgevvinen. *Valakitől a' ditséretet elnyerni, valakit meggyőzni.* Eloquentiæ palmam alicui dare, deferre, cedere: *pro* Principatum & eminentiam in eloquentia alteri concedere. Alicui dubiam palmam facere: *id est* de victoria, vel principatu cujuspiam rei certare, contendere. *ità passim Cic &c.*

Palmāris, is, *com.* re, n. Cic. *Obladavszki, predobitni.* Zum Sieg gehörig. *Győzedelem jutalmára-való.* Statua palmaris. Cic. *Obladanya-pily, kömu Zbog obladanya poszt avlyen kìp, sztùp.* e. Sieg-Saule. *Olly oszlop, melly valakinek győzedelem felől állattatik-fel.* Sententia palmaris: *id est* Optima, palmâ præ reliquis digna. *Cic.* 2 apud Varr. *Jedne dlani, jednu dlan s'irok, ali dug.* Einer Hand breit. *Egy Tenyérni.* Virgulæ palmares. *Varr.*

Palmārium, ii, n. Ulp. *Obladanya-dàr.* e. Sieges-

Digitalizirao Google

Sieges-Belohnung. *Győzedelemért-való ajándék.*

Palmārius, a, um. Terent: *Najvekſſe hvale vréden.* Lob-Würdigſte. *Leg-nagyobb ditſéretre és tekéntetre-méltó.* Vid. *Excellens, Palmaris. N. 1.* 2 Palmarius â *Palma* vel *Palmus* Vid. *Palmaris N. 2.* Colum.

Palmātus, a, um. Liv. *Na ſzpodobu dlane*, ali *palmenovoga liſztja napravlyen, z-palmami Zetkan, obſſit.* Der flachen Hand, *oder* den Palmen-Blättern gleich gemacht, mit palmen gevvürckt. *Tenyér,* vagy *pálma-levél formával ékesített.* Tunica palmata, *id eſt* Folia palmæ referens, quæ victoribus in donum cedebat. *Liv.*

Palmes, ĭtis, m. Colum. *Rozgva terſzova.* r. Rebſchoſs, Reb-Zvveig. *Szőlő-veſzſző.*

Palmētum, ti, n. Plin. *Palmovje, Pomovje, Méſzto z-palmami zaſzadyeno.* r. Palmen-Wald, Dattel-Baum-Wald. *Pálma erdő, Pálma-fás hely.*

Palmĕus, a, um. Plin. *Palmen, Palmeni, Iz palme ali iz Póme.* Von Palmen-Baum. *Pálma-fái.* Vinum palmeum capiti noxium. *Plin.*

Palmĭfer, ĕra, ĕrum, Ovid. *Palmo-noſz, Palme rodéchi.* Palmen tragend. *Pálma-fa termő.*

Palmĭpĕdālis, is, *com.* le, n. Colum. *Jednu nogu, y jedna dlan dug.* Einen Schuh, und vier Finger lang. *Egy láb nyomni, és egy tenyérni.*

Palmīpes, ĕdis, *om.* Plin. *Ploſſnato-nog, ſiroko-nog, ſiroke od zdòl noge imajuchi, na ſzpodobu dlane.* Flach- oder breit-Füſſig. *Széles talpú, lúd lábú.* 2. V. *Palmipedalis.* Menſura autem unius pedis, & palmi definitur ſpatio â cubito ad ſummos uſque digitos extenſos. *Plin.*

Palmo, as, are, avi, atum. (Act.) Colum. *Rozgve terſzove véſem, priveſujem.* Die Reben heffte, anbinde. *Szőlő-veſzſzőt kőtőzők.* Vid. *Ligo, Alligo, N. 1. Colligo, as, &c.* 2. *Z-dlanam pritiſzkam, znamenyechi im.* Mit flacher Hand eindrucke, Zeichen mache. *Tenyérrel lenyomom, jelt tſinálok* ità Quinct.

Palmōſus, a, um. Virg. *Pun Palmo-drevja.* Voll Palm-Bäume. *Pálma-fás.*

Palmŭla, æ, f. (*Dimin.*) *Dlanicza, mala dlan, Ruchicza.* Kleine flache Hand, s. Händlein. *Tenyeretske.* Apul. 2 *Pómicza, Palmicza, mlado y malo palmo-dreveze.* Kleiner Palm-Baum. *Pálma-fátska.* Varr. 3. *Dolnya ſiroka ſztran veſzla, z-kojumſze voda odriváva.* Das äuſſerſte Theil eines Ruders, ſo ſchier vvie eine breite, oder ausgeſperrte Hand ausſiehet. *Evezŏ ſzárny, melly a' vizben jár.* Virg.

Palmus, i, m. *Vitruv.* 1. Palmus minor. *Chetirch perſztov mera.* Vier Finger-*oder* vier Zoll-Maaſs. *Négy ujnyi mérték.* 2 Palmus major. V. *Spithama.*

Pālo, as, are, avi, atum (Act.) Colum. *Kolim, Koleze zabijam, z-Kolczi tverdim.* Einpfähle, pfähle, einſchlage, mit Pfählen beveſtige. *Karózok, Tzővéket leverek.* Vid. *Fiſtuco.* Item generatim. V. *Sepio, Fulcio.*

Pālor, āris, ari, atus ſum. (Dep.) Liv. *Szimtamſze klatim, razteéchem, razhajam.* Hin und her ſchvveiffe. *Eloſzlok, ſzéledek.* Palantes per agros milites. Liv. *Raztepeni po polyu Vojniki, ſzim-tam derkajuchi Junaki.* Hin und her auf den Feldern ſchvveiffende Soldaten, ſtreiffende Partheyen der Soldaten. *Ide s'-tova a' mezőkben elſzéledett katonák.*

Palpāmen, ĭnis, n. *Prudent.* & Palpāmentum, i, n. Ammian. V. *Palpatio.*

Palpātio, onis, f. Plaut. *Pipanye, Gladenye, Segetanye.* Das Streicheln, e. Betaſtung, Streichelung, Kitzellung. *Tapogatás, Törölgetés, ſimitás.* 2 Transl. V. *Adulatio, Aſſentatio.*

Palpātor, oris, m. Plaut. proprie *Pipavecz, Segetavecz.* r. Antaſter, Streichler. *Tapogató, Törölgető.* 2 Transl. & uſitatiùs: V. *Adulator, Aſſentator.*

Palpĕbræ, arum, f. Plin. *Trepavicze ochje*, iliti *Laſzeki na kóſiczi, zkùm ſze ochi zakrivaju.* Die Augen-Braunen. *Szem-béjánlévő ſzőrök.* 2 Apud Cic. *Koſicza z-kùm-ſze ochi zakrivaju.* Die Augen-Lieder. *Szem-béja* Vid. *Cilium N. 1.* Apud Cels. *Sing.* Palpebra. *Trepavicza.* &c.

Palpĕbrālis, is, *com.* le, n. Prudent. *Ochneh trepavicz, ochno-trepavni.* Zum Augen-Braunen gehörig. *Szem-ſzőrhöz-való.*

Palpĕbrātio, onis, f. Cæl. Aurel. *Ochnih trepavicz gibanye.* e. Bevvegung der Augen-Braunen. *Szem-ſzőr mozdítáſa.* Item V. *Nictatio.*

Palpĕbro, as, are, avi, atum. (Neu.) Cæl. Aurel. *Ochne trepavicze giblyem, z-ochnemi trepaviczami vechkrat migam.* Mit Augen-Braunen offt vvincke. *Szemem ſzőrét gyakran mozgatom.* Item V. *Nicto, as &c.*

Palpĭtātio, onis, f. & Palpĭtātus, ûs, m. Plin. *Trepetanye, Derbtanye.* Das Zittern, Klopffen. *Dobogás, Lebegés.* Cordis palpitatio. Plin. *Derhtanye ſzerdcza.* Das Zittern, *oder* Klopffen des Hertzens, s. Hertz-Klopffen. *Szív dobogás.*

Digitalizirao Google

Palpĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Gufztokrat fze po malom giblyem, Trepechem, Derbchem, Trefzemfze.* Zittere, zappele, klopffe. *Gyakran és gyengén mozgok, Dobogok, lebegek.* Præcipuè de corde dicitur.

Palpo, ōnis, m. Perſ. V. *Adulator, Aſſentator.*

Palpo, as, are, avi, atum, [Act.] Ovid. *Pipam, tipam, gladim, ſegechem.* Betaſte, ſtreichele, greiffe, kitzle. *Tapogatom, tôrôlgetem, ſimogatom, sûrgôlôdôm.* Vid. *Contrecto.* 2 Accipitur. *Neutr. & Transl.* pro *Adulor, Aſſentor.*

Palpor, aris, atus ſum. (Dep.) Cic. V. *Adulor, Aſſentor.* Quàm blandè mulieri palpabitur. *Plaut.*

Palpum, i, n. *vel* Palpus, i, m. *Synon.* Blanda contrectatio, Adulatio. V. *Palpatio, Adulatio. Aſſentatio.* Alicui palpum obtrudere: *id eſt:* Aliquem blanditiis decipere. *Plaut.*

Pălūdāmentum, ti, n. Liv. *Duga, nakinchena Vojvodſzka, Kralyevſzka &c. halya, Odecha, plàſch.* Ein langer und vvohl gezierter Fürſtlicher, Königlicher &c. Rock, dem Mantel gleich. *Hadi vezérek, királyok &c. ékes boſzſzú öltözeti.*

Pălūdātus, a, um, Cic. *Z-dugum y nakinchenum kralyevſzkum &c. halyum oblechen.* Mit einem langen und ausgezierten Königlichen &c. Rock bekleydet. *ékes boſzſzú ruhábaöltözött.*

Pălūdĭcŏla, æ, *com.* Sidon. *Poleg bereka ſztojechi, prebivajuchi.* Der in Pfützen, *oder* neben Moraſt vvohnet. *Tó mellet lakó.*

Pălūdĭfer, ĕra, um, Auct. Philom. *Bereke chinechi.* Moraſt, Sumpff machend. *Tövá, Motsárrá tſinálló.*

Pălūdōſus, a, um, Ovid. *Berechaſzt, Baraſzt.* Moraſtig, Sumpficht, Mooſicht. *Tovas, Motsáros.*

Pălumbes, is, *com.* (Nonnulli legunt apud *Propert.* Palumba, æ, f.) Plin. *Divji golub.* e. Wilde-Taub, Holtz-Taub. *Vad galamb.* Torquatus palumbes. Plin. *Gerlyak.* e. Ringel-Taube. *örvös galamb.* Duo enim ſunt ſylveſtrium Columbarum genera: Unum torquatum; alterum minus, & non torquatum, quod labruſcis veſci ſolet. ità *Plin. l. 10. c. 35.*

Pălumbīnus, a, um, Plin. *Divjeh golubov, Divjo-golubſzki, gerlyachki.* Von vvilden Tauben. *Vad galambi.*

Pălumbŭlus, i, m. (Dim.) Apul. *Divji goluzbich.* Wildes Täublein, s. Holtz-Täublein. *Vad galambotska.*

Pălumbus, i, m. Mart. V. *Palumbes.*

Pălus, i, m. *Kolecz, kol, Proſztecz.* r. Pfahl, Zaun-Stöcken, Reb-Stöcken. *Karó.* Damnati producuntur, & ad palum alligantur. *Cic.*

Pălūs, ūdis, f. Cæſ. *Berek, Bara, Mlaka.* e. Pfütze, Sumpffe, r. Moraſt, e. Lache. *Tó, Motsár.* Siccare paludes. Cic. *Bereke vſzuſſiti. ſzuhe vuchiniti.* Die Lachen trocken machen. *Meg-ſzáraztani a' tót, A' tót ſzántó földdé tenni.*

Pălūſter, tris, tre, & Paluſtris, is, *com.* tre, n. Cæſ. *Iz mlake, ali Bereka, Berechen.* Aus Moraſt, aus Lachen. *Tói, Motsári.*

*Pamphĭlus, i, m. Terent. *Chlovek vſzakomu drág.* Der jedermann lieb iſt. *Mindennél kedves.*

Pampĭnācĕus, a, um, Colum. *Terſzo-liſztni.* Von Reben-Blättern. *Szőlő leveles, ſzőlő levélből-való.*

Pampĭnārĭum, ii, n. Plin. *Mlada rozgovicza ſzamo liſztje prez grózdja imajucha.* Junger Rebſchoſs ohne Trauben, das nur Blätter trägt. *Iſtú ſzőlő veſzſző, melly levélen-kivül ſemmit-ſem hoz.*

Pampinarius, a, um, Colum. *K-terſzo-liſztju zpadajuchi.* Den Reben-Blättern gehörig. *Szőlő levélhez-való.*

Pampĭnātio, onis, f. Colum. *Terſzo-pletva, Terganye liſztja iz rozgve terſzove.* Das Abbrechen der Reben-Blättera. *Leveledzés, vástolás, gyomlálás.*

Pampĭnātor, oris, m. Colum. *Terſzo-plevach, Liſztja na terſzu tergavecz.* r. Reben-Mann, der die Reben-Blätter abbrechet. *Leveledző.*

Pampinatrix, īcis, f. *Plevachicza terſzja, koja terſzovo liſztje odtergava.* s. Weib, ſo die Reben-Blätter abbrechet. *Leveledző Aſzſzony.*

Pampĭnātus, a, um, Plin. *Terſzovomu liſztju ſzpodoben, na ſzpodobu terſzovoga liſztja napravlyen.* Denen Reben-Blättern gleichend, *oder* gleich gemacht. *Szőlő-levél formára tſinált.*

Pampĭnĕus, a, um, Virg. V. *Pampinaceus, Pampinarius.*

Pampĭno, as, are, avi, atum, [Neu.] Colum. *Terſzje plĕjem, Liſztje iz terſzja tergam.* Die Blätter von Wein-Reben abbreche, Wein-Laub abnehme, abblatte. *Leveledzek, ſzőlőt gyomlálok.* Vineas pampinare. *Plin.*

Pampĭnō-

Pampĭnōſus, a, um, Colum. *Pun terſzo-liſztja, obilen z-terſzo-liſztnemi kitami.* Voller Reb-Blätter. *Szőlő leveles, Burkos.*

Pampĭnus, i, m. Virg. *Terſzov liſzt, Liſztjokita okolo grozda, Prirozgvicza.* s. Reb-Blat, Reb-Laub, r. Reb-Schoſs mit den Blättern um den Weintrauben. *Szőlő-levél, ſzőlő veſzſző ág.* Heu male tunc mites defendit pampinus uvas. *Virg. l. 1. Georg. v. 449.*

* Pān, pānis, *vel* panos, m. Ovid. *Pridovek krivoga paſztirzkoga Boga.* r. Zunahme eines falſchen Hirten-Gottes. *Páſztorok Iſtene.* 2 Habitus eſt Pan totius naturæ DEus. *Virg. Macrob.*

* Pănācē, es, f. *Cels.* panacēa, æ, f. *Virg. &* panacēs, is, n. Plin. *Trávа ſzuproti vſzakoj boleſzti baſznovita.* Ein Kraut, vvelches alle Kranckheiten heilen ſoll, s. Heilkraut. *Mindent gyógyító fű.* Hinc Metonymicè: V. *Panchreſton.*

pānarĭcĭum, ii, n. Apul. *Kukecz na perſztu.* r. Wurm am Finger. *Ujban lévő féreg.* Scyllæ radix piſata cum aceto, & pane, impoſita panaricium mirificè ſanat. *Apul. de herb. c. 42.*

pānārĭŏlum, i, n. (*Dimin. â* panarium) Mart. *Kruſzni ormarecz, ali ladicbicza: kruſzna koſſaricza, zdelicza kruſzna.* s. Brod-Käſtlein, Brod-Körblein. *Kenyeres ládátska, kosárátska.*

pānārĭum, ii, n. Varr. *Kruſznicza, meſzto za ſzpravlyanye kruba, kruſzni koſs.* r. Brod-Kaſten, Brod-Schranck, Brod-Korb. *Kenyér-tartó bely, kosár.*

† pānāta, *&* panatella, æ, f. *Kaſſa iz Kruba, Kruſzna Kaſſicza.* e. Brod-Brühe. *Kenyérből-való darátska, pépetske.*

* pănax, ăcis, f. Colum. V. *panace.*

* panchreſton, *vel* panchreſtum, i, n. Cic. *Obchinſzko Vrachtvo, z-kojemſze vſzaka boleſzt zvrachiti more.* Allgemeine Artzney, die alle Kranckheiten heilen ſoll. *Mindent gyógyító orvoſság, Minden nyavalyák ellen-való orvoſság.*

* panchrus, i, m. plin. *Dragi kamen vſzakojacbke farbe.* Ein Edelgeſtein von allerley Farben. *Külömbféle ſzínű drága kő.*

* pancrătiaſtēs, æ, m. Gell. *Boritel na vſzakojacbkem majdanu, obladavecz vu zkazanyu jakoſzti.* Ein Kämpffer, ein Ubervvinder im Kampff-Spiel. *Hartzoló bajnok, erő viadalban győzedelmes.* Vid. *Paleſtrita, Atbleta &c.*

Pancrătĭcè, *Adv.* Plaut. *Krepno, Cbverſzto.* Kräfftig, Kämpfferiſch. *Vaſtagou. &c.* Vid. *Athleticè, Egregiè, Eximiè, Fortiter, palæſtricè.* pancraticè valere. Plaut. *Verto zdravomu y jakomu biti.* Sonderlich geſund und ſtarck ſeyn. *Kivált-képen-való egéſzségben és erőben lenni.*

* Pancrătĭum, ii, n. Quintil. *Igra vſzakojacbkoga borenya, y telovne jakoſzti zkazivanya, koja negda pri gerkeb navadna je bila.* s. Kampff-Spiel, bey vvelchem allerley Leibs-Übungen geübet vverden. *Viadal és Hartzolás, mellyben a' görögök ſokféle-képen az erejeket probálgatták.* Vid. *Gymnicus, palæſtra N. 1. Ludus N. 9.*

Pandātio, onis, f. Vitruv. *Nagnenye, Nagibanye kakvoga dugovanya, kakti biſe, zida &c.* Das Biegen, *oder* für ſich Bücken eines Dings. *Meghajlása, vagy borgadáſa valaminek.* Vid. *Incurvatio.*

* Pandectæ, arum, f. *plur.* Gell. *Kniga, vſzakojacbka dugovanya vu ſzebi zaderſavajucha.* s. Buch, ſo allerley Ding in ſich begreiffet. *Olly könyv, mellyben minden dolog közönséggel vagyon megirva.* Sic Libri Digeſtorum ex triginta ſeptem Juriſconſultis collecti, quia omnes leges, atque jura, & omnes Juriſconſultorum Diſputationes, ſeu reſponſa de jure continent, *Pandectæ* à Juſtiniano ſunt inſcripti. V. *Digeſtum. N. 1.*

Pandĭcŭlātio, onis, f. Feſt. *Sivota, ali kotrigov pretezanye, raztezanye, ſztezavicza, pretezavicza.* e. Ausſtreckung des Leibs, das Ausrecken der Glieder, das Rancken. *Húzódozás, Nyújtózás.*

Pandĭcŭlor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Feſt. *Pretezamſze, Raztezamſze.* Mich rancke, ſtrecke. *Nyújtózom, Húzódozom.* Ut pandiculans oſcitator. Plaut. *Kakti zébavecz pretezajucbiſze.* Als vvie der, vvelcher ſich ſtreckend jähnet. *A' mint valaki nyújtózva ásít.*

Pando, as, are, avi, atum, (Act.) Quinct. *Nagiblyem.* Bucko, Biege. *Megborgaſódom, Meghajlok.* Vid. *Incurvo.* Arbores pandatæ. Quintil. *Nagnyeno, ali zvito drevje.* Gebogene, *oder* krumme Bäumer. *Meghajlott fák.*

Pando, is, ere, pandi, panſum, *&* paſſum (Act.) Cic. 1. V. *Aperio, Manifeſto.* Longè, latéque ſe pandunt divina bona: *pro* manifeſtant. *Cic.* Forem pandere: *pro* aperire. *Ovid.* 2 V. *Expando N. 1. & 2. Expono N. 2.* Rémque ordine pando. *Virg.*

* Pandōra, æ, f. *Latinè* Omne donum: *id eſt*

Digitalizado Google

omnium donum, *vel* omnium rerum genere, & ab omnibus donata. Inter mulieres prima, quam ſinguli Dii ſuis donis ornaverunt. Huic enim Pallas ſapientiæ donum contulit, Venus formæ, Apollo muſices, Mercurius eloquentiæ. Jovis juſſu à Vulcano fabricata eſt. *Hiſtor. poët.*

*Pandūra, æ, f. Iſidor. *Velike guſzle*, vulgo *Baiſz, Baſſus*. e. Baſsgeige. *Nagy begedü, öreg bürü begedü*. Sunt, qui alia inſtrumenta hoc nomine deſignari velint.

*Pandūrīzo, as, are, avi, atum, (Neu.] Lampr. *Guſzlam, na guſzle &c. igram*. Geige. *Lantolok*.

Pandus, a, um. Virg. *Odpert, Razſiren, Preſztert*. Offen, ausgebreitet, ausgeſtreckt. *Kinyitott, kiterjeſzrett, kitakartt*. Lances pandæ. *Virg*. 2 V. *Incurvus*. Roſtrum pandum. Ovid. *Zaviati klyun, podſze prignyen klyun*. Krummer Schnabel, nieder ſich gebogener Schnabel. *Horgas orr*.

*Pānēgўrĭcus, i, m. (*Subaudi* ſermo) Cic, *Pohvala, Hvalno nad pukom od kôga govorenye, Pripovêdanye, Prodechtvo*. s. Lob-Gedächtnuſs, e. öffentliche Lob-Rede, Predig. *Gyülekezetben valaki dicsêretirôl tett beſzéd, Prédikátzió*. Item V. *Encomium*.

*Panegyricus, a, um, Cic. *Pohvalni, Pohvalu zaderſavajuchi, pred obchinum hvalu govorechi, ochiveſzto kôga hvalechi*. Eine offentliche Lob-Red in ſich behaltend. *Valaki dicsêretêt magában foglaló. &c*. Oratio panegyrica. V. *Panegyricus, i*.

*Pānēgўris, is, f. Herodot. *Szpraviſche obchine, ſzenyem, zbodiſche*. e. Verſammlung der Gemeinde, r. Jahrmackt. *Közönséges gyülekezet, gyülés, ſokádalom*. 2 V. *Panegyricus, i, m*. Cic. Texere panegyrim. *&c*.

*Pānēgўriſta, æ, m. Sidon. *Pred obchinum igre zkazavecz, kakve ſztvari pohvaliitel, hvalno pred pükom od chesza govoritel, Pripovedavecz*. Der öffentliches Schau-Spiel hält, eine Lob-Rede öffentlich haltend. *Közönséges játékokat mútogató, indító: Valami dolognak közönséges dicsêrője*. Item Vid. *Encomiaſtes*.

Pango, is, ere, panxi, (*pĕpĭgi* enim, ut monet *Quint*. non à *pango* ſed à *pago* provenit) & pēgi, pactum (Act. *ab antiq*. Pago] 1. *Zabijam, zklapyem, ſzlúgam*. Einſchlage, zuſammen füge. *Le-lüom, öſzve-foglalom*. Vid *Figo, Inçutio, Inſigo, Jungo N*. 1. Clavum pangere. *Liv*. 2 V. *Planto*. Caules pangere. *Colum*. 3 V. *Compono, Facio, ſcribo, Condo N*. 1. *&* 4. *&c*. Verſus pangere: Gell. *Peſzme piſzati, ſztup ſzpravlyati*. Verſe ſchreiben, machen. *Verſet írni, tſinálni*. Oſculum pangere. Plaut. *Kußnuti, kuſſecz dati*. Küſſen, einen Kuſs geben. *Megtſókolni, Tſókot adni*. Inducias pangere. Liv. *Preſztanek boja vuchiniti*. Waffen-Stillſtand machen. *Frigyet tenni*. Fœdus, *vel* pacem cum aliquo pangere. *Id. l*. 24. *c*. 29. Terminos pangere: *pro* ſtatuere. *Cic*. An pangis aliquid ſophocletum? fac opus appareat. *Idem*. Particip. *Panciurus, pro* pacturus. *Pallad*.

Pānĭcŭla, æ, f. (*Dim. à* Panus) Plin. *Laſzaſzt czvèt, kiticza, pavulicze*, ali *oſzine na proſzu, Hajdini. Terſztiki, Orehu, y naoſztalomu ſzmolu imajuchemu drevju*. e. Haarichte Blüthe, s. Büſcheleſn, *oder* Köpplein, vvie an dem Fenchel-*oder* Hirs-Stengel, Kolbe am Rohr, Kätzlein an Nuſs-*und* anderen Pech-ſchvvizenden-Bäumen. *Gyapjas, kſztökös, Fürtös teteje a' kóleſnek, Hajdénanak, Nádnak, Dió-fának, és más ſzurkos fáknak &c*. 2 Transl. V. *panus N*. 2.

Pānĭcum, i, n. Cæſ. *Hajdina, Hajda*. s. Heid-Korn, r. Fenchel. *Hajdéna, Tatárka*.

*Pānĭcus, a um, Cic. *panu paſztirzkomu Bogu ſzliſſajuchi*. Zum Pan gehörig. *Pán iſtenhez-való*. 2 Veteres putabant à Pane DEo repentinos timores, & animi conſternationes immitti; *Hinc* Timor, Terror, Metus, pavor panicus. *Naglo, nepotrebno, prez zroka preplaſſenye, ſztrahota, ſztràh*. Ein leidiger, unnöthiger Schrecken, plötzliche Forcht, *Ok-nélkül birtelen-való megrémülés*. Excitare panicum: *ideſt* Vanum & inanem metum incutere. Cic. *Vu ſztràh nagnati. Larmu podichi, kada ſze nebi potrébno bojati*. Einen blinden Lermen machen. *Ok-nélkül-való félelmet, lármát indítani, gerjeſzteni*.

Pānĭfĭcĭum, ii, n. Varr. *Krubo-pekſztvo*, s. Becken Werck. *Kenyér sütés*.

pānis, is, m. Cic. *Krub*. s. Brod. *Kenyér*. Nauticus panis. Plin. *Krub dvakrat pechen, brodarzki Krub*: peregr. *piskota*. r. Zvvieback. *peſzmét*. Italis *Biſcotto*. Secundarius panis, Senec. *Domáchi, druſinzki Krub*. s. Haus-Brod. *Köz Kenyér*.

*pāniſci, orum, m. *plur*. (*â* pan) Dii Sylveſtres, quaſi minutuli Panes. Sic Satyriſci à Satyro. *Cic*.

pannĭcŭlus, i, m. (*Dim. à* pannus) Celſ. *Szukencze, kerpicza, czanyek*. Kleines Tüch-

lein,

Digitalizirao Google

lein, zottichtes Stücklein, r. Lump. *poſztótska, Fólt, Rongy.*

† pannĭfex, ĭcis, m. *Szuknàr, ſzukno-tkalecz, ki ſzukno dĕla.* r. Tuchmacher. *poſztó-tſinálo.*

pannŏnĭa, æ, f. Regio ampla Europæ, quæ olim pars erat Illyrici latè ſumpti. V. *Hungaria, Illyricum.* Nunc tibi pannonia eſt, nunc Illyris ora domanda. *Ovid. Triſt. l. 2. v. 225.*

pannŏnĭcus, a, um, *Suet.* pannŏnius, a, um, *Stat.* Ad pannoniam ſpectans.

pannōſus, a, um, Cic. *Debelo-ſzuknen, czunnyav, vu koſzmato y priproſzto ſzukno oblechen, zlochesſzto y ſzirotinſzko opravlyen.* Grob tuchigt, zerlumpt, mit groben und ſchlechten Kleydern angethan. *Rongyos, Fóltos, ſzakadozott köntösü.* Item V. *Villoſus, Lanoſus, Lacer.*

pannūcĕus, a, um, Plin. V. *pannoſus, Lanuginoſus.*

pannŭlus, i, m. (*Dim. à* pannus) Apul. V. *panniculus.*

pannus, i, m. Horat. *Szukno.* s. Tuch. *poſztó.* 2 V. *Lacernula, veſtis pannoſa.* Obſitus pannis. *Terent.* Vid. *Obſitus N. 2.* 3 V. *Linamentum.* Golum. *Nonius apud Nævium legit* pannum, i, n. *pro* pannus.

* panthĕon, ĕi, n. Templum erat Romæ omnium facilè pulcherrimum, quod M. Agrippa Auguſti gener in cultum DEorum omnium extrui curavit. Muro continuo 30. palmos lato cingitur. Unicâ januâ, uti & unicâ feneſtrâ in ſupremo culmine inſtructum. Ejus altitudo Latitudini exæquo reſpondet. porticus templi 16 columnas numerat. Ab Hadriano, Septimio Severo, & Aureliano reſtauratum fuit. *ità Plin. l. 36. c. 15.* Subinde verò à Bonifacio IV. pontif. Max. in honorem B. M. V. & omnium Sanctorum conſecratum fuit, quo tempore Phocas Imperii faſces tenebat. *Hiſt. Eccl.*

* panthēr, ēris, m. Varr. *Mreſa, z-kumſze pticze lovè.* Gevviſſe Art vom Vogel-Garn, Zug-Garn. *Madarász hálo.* 2 V. *panthera.* panther caurit amans, pardus hiando felit. *Auct. phil. v. 5.*

* panthēra, æ, f. (Beſtia maculoſa & fera, cujus mas pardus appellatur. *Plin.*) Cic. *pardſzamicza, vſzakojacske piknye imajucha,* s. panter-Thier, vveibliches Geſchlechts, *Nyöſtény párdútz.* ità *plin.* Hinc

panthērīnus, a, um, Plin. *pardov, pardo-ſzamichin.* Vom panther-Thier. *párdutzi.* Menſæ pantherinæ: *id eſt:* varii coloris maculas habentes. *plin.* 2 Transl. Homo pantherinus: *pro* Verſipellis, Fraudulentus, Doloſus. *plaut.*

pantĭces, ĭcum, m. *plur.* plaut. V. *Inteſtinum, Lacles, Venter.* Singul. *pantex, ĭcis, m.* Catull.

pānus, i, m. Lucil. *Vreteno z-prejum navito, czèv, na kojuſze preja navija: Tkalechki vital z-prejum obvit.* Eine Spindel, darauf man die Faden umvvickelt, e. Weber-Spuhlen. *órsó, tsö,* vagy *Tekerö-fa, mellyre a' fonalat tekerik.* item V. *Glomeramen.* 2 Transl. *Vſzaki otok na tĕla, blazinicza* ali *czeczku ſzpodoben.* Eine jede Leib-Geſchvvulſt denen Brüſten gleich. *Mindenfele kelevény, dagadás a' teſten, melly domború mint a' tſets.* Gels. 3. *Herga, guba na drevu.* r. Baum-Schvvamm. *Fa-gomba.* plin.

* pāpa, æ, m. Sidon. V. *pater, Senex.* Hinc 2 per Excellentiam. *pápa, Najvekſſi y obchinſzki vſzega kerſztyanſztva Biskup, Otecz Otczev, Rimſzki otecz pápa.* r. pabſt, der oberſte Biſchoff, und Haupt der Römiſch-Catholiſchen Kirchen. *A' Római pápa, Leg-fö bb és közönséges püspökje az egész kereſzténységnek.*

pāpa, æ, f. Varr. V. *pappa.* Vox eſt Infantibus propria, dum cibum petunt.

pāpæ, *Interj. admirantis cum irriſione.* Terent. *Aj-aj! Nuti-nuti! Jeli moguche!* Ey! das dich. Ey! behüts GOtt. *Védj Ur Iſten! Jé! Iſten óltalmazz!*

† pāpātus, ûs, m. *papinſztvo, chaſzt Sz. Otcza pápe.* s. pabſthum, des pabſts Würde. *Pápaság, A' római pápának birodalma.*

pāpāver, ĕris, n. plin. *Mak, Makovo ſzeme.* r. Mohn, *oder* Magſaamen. *Mák, Mákmag.*

pāpāvĕrĕus, a, um, Ovid. *Makov, Iz maka.* Von Mohn, *oder* von Mohn-Saamen. *Máki, Mákból-való.*

pāpĭlio, ōnis, m. plin. *Metùly, Lepir, Lepiricza.* r. Schmetterling, Sommer-Vogel, pfeiff holder, Molcken-Dieb. *Lövöldék, Leppendék, pillangó, Lepke.* 2 V. *Tentorium.* Lamprid.

papiliuncŭlus, i, m. (*Dimin.*) Tertull. *Metulyecz. Lepirich.* Kleiner Schmetterling. *Lövöldéketske.*

pāpilla, æ, f. Virg. 1 propriè V. *Mammula N. 2.* 2 per Synecdoch. V. *Mamma.* 3 per Catachreſin V. *Fiſtula N. 2. Epiſtomium.* Varr.

Digitalizirao Google

*Pappa, æ, f. Varr. *Detinſzka jeſztvina, kaſſicza, kaſſa, Mochnyak, Czeriß.* r. Kinder-Mueſs, Brey, e. Pappe, r. Kleiſter. *Kis gyermekeknek-való pép, papa.*

*Pappas, æ, m. Juven. V. *Nutritor.*

Pappo, *vel* Pāpo, as, are, avi, atum, (Neu.) Plaut. *Jeſzti proſzim.* Zum Eſſen begehre. *ételt kérek.* 2 V. *Comedo.*

*Pappos, & pappus, i, m. Varr. V. *Avus, Senecio.*

Păpŭla, æ, f. Cels. *Priſchaj, Priſchajecz od zruchine.* s. Hitz-Blätterlein. *Bibirtsó, sómór, Tarjagoßág.*

Păpŭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cælius Aurel. *Priſchimſze, priſchaje dobívam, z-priſchaji ſze poſzipavam.* Die Hitz-Blätterlein bekomme, ausſchlage. *Megbibirtsósodom, sómórjósódom.*

Păpȳrācĕus, a, um. *Plin.* Quod eſt ex papyro. *Paperni.* Papieren. *Papíroſi, papírosból-való.*

Papyrĭfĕr, ĕra, um, Ovid. *Papiro-noſz, papiro-rod.* Papier-tragend, bringend. *Papíroſt hozó, termó.*

Papyrĭnus, a, um, Varr. *Papiru ſzliſſajuchi.* Zum Papier gehörig. *Papírosboz-való.*

Papyrĭus, a, um, Auſon. V. *Papyraceus.*

*Păpȳrus, i, m. & f. papyrum, i, n. *Plin.* 1 propriè: *Papèr, iliti terſztika Egiptonzka, na koje mezdri negda piſzali jeſzu.* Egyptiſch Rohr, Papier genandt, deſſen einvvendiges Häutlein die Alten zum Schreiben gebraucht. *Egyiptomban termó nád, mellynek belsó bártyájára írtak az régiek.* Hinc 2 Tropicè V. *Charta.* Emporetica, *vel* bibula papyrus. *Mokrinu k-ſzebi vlekuchi, ali pijuchi papèr:* peregr. *Diſtuvak.* s. Maculatur, r. Schrentz, s. Löſch-*oder* Kleck-Papier. *Folyó, vagy itató papíros.*

Păr, păris, n. *Subſtantivè.* Cic. *Dvoicza, dveh ſztvarih jednakeh kupchina,* vulgo *pàr.* Ein paar. *Feles, pár.* Par columbarum. Ovid. *jeden pàr,* ali *dvoicza golubov.* Ein paar Tauben. *Egy pár galamb.* Amicorum paria. *Cic.*

Par, paris, *om. Adject.* Cic. *Jednak, ſzpodoben, prikladen.* Gleich, recht, tauglich, gebührlich. *Feles, Egyenló, Haſonló.* Alicujus, *vel* Alicui, *vel* cum aliquo eſſe parem. *Item* Famâ, Ingeniô, gratiâ aliquem alicui eſſe parem. *pro* æqualem, ſimilem, æquè idoneum &c. *Cic.* Neque mihi par (*pro* æqualis) ratio cum Lucillio eſt, ac tecum fuit. *Cic.* Laboribus parem eſſe: *pro* ſufficere, ſufficientem eſſe. *Cic. Quintil.* Par pari referre, reſpondere, reddere. Cic. Terent. *Jednako z jednakim odvernuti.* Gleiches mit gleichen vergelten. *Kóltsón helyében kóltsónt adni.* Paria facere. Quintil. *Drugim chinom Jednaka chiniti.* Es machen vvie die andere. *Haſonló dolgot tſelekedni.* 2. par eſt. V. *Decet.* Sed par eſt (*pro* Convenit, decet, æquum, dignum, & conveniens eſt) omnes omnia experiri. *Cic. in Orat.* Pariſſimus. *Plaut.*

Părābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Lehko y berzo doblyiv, s'to ni teſko zadobiti.* Das man vvohl und bald überkommen kan. *Könnyen és hamar készíthetó*, vagy *ſzerezhetó.* Res non magno parabilis. *Senec.*

*Părăbŏla, æ, f. Quintil. V. *Collatio, Comparatio N. 1. Similitudo.* Hinc

Părăbŏlĭcè, Adv. *Po priliki, po ſzpodobi, z-priſzpodablyanyem.* Gleichnuſs-Weiſe. *Haſonlítva, és ósszve-vetve.*

*Parabolicus, a, um, *Priliku, ali priſzpodobu imajuchi.* Gleichnuſs habend. *Példát* vagy *haſonlatoságot magában foglaló.*

*Părăbyſtus, i, m. *Pod-poſztelya, Poſztelyicza pod drugum poſztelyum ſztojecha, kósze van y nuter rívа.* s. Schub-Bett, kleines Bett, ſo mann unter dem groſſen hervor ziehen, und vvieder einſchieben kan. *Nagy ágy alatt-való tolyogató kis ágy.*

*Părăchăractes, æ, m. JCt. *Kivkanlyive novcze kuje.* Falſcher Müntzer. *Hamis pénz verő.*

*Părăclēſis, is, f. V. *Adhortatio, Admonitio, Exhortatio.*

*Părăclētus, i, m. Prudent. V. *Conſolator, Adhortator, Advocator, Interceſſor N. 2.* De ſpiritu S. per excellentiam dicitur. *Tertull.* Perlicent. verò *Părăclĭtus.*

Părăda, æ, f. Sidon. *Krov, pokrivalo,* ali *zakrivalo ſzuprot dergyu, ali ſzunczu na ladji, ali na kolab napravlyeno.* e. Decke, *oder* Tach über einem Schiff. Wagen, *oder* Karren gemacht. *Hajóra,* vagy *ſzekérre tſinált árnyék tartó fedél.*

† Părāda, æ, f. (*à* paro] *Priprava Vojnikov: kada najmre zkup oboruſni ſztojè za prijeti, ali ſzprevoditi kóga &c.* e. Verſamlung und Aufzug der Soldaten. *párádi, azaz a' katonáknak fegyverejen ósszve gyülése.*

*Părădigma, ătis, n. Vid. *Exemplar.*

*Părădiſus, i, m. *Latinè.* Viridarium, pomarium, Hortus conſitus. Gell. *Veſzeljavert, Raj.* r. Luſt-Garten, s. Paradies, Paradeis. *Gyónyórüséges kert, paraditſom.* In

ſacris litteris ſpeciatim accipitur *pro* Amœniſſimo horto in Oriente, in quo primi noſtri parentes poſiti à DEo erant. *Zemelyſzki raj, Adamov perivoj.* s. Irrdiſche Paradies. *Földi paraditſom.* Hinc Transl. Cæleſtis Paradisus. *Nebeſzki Raj.* Himmliſches Paradeis. *Mennyei paraditſom.*

* Părădōxum, i, n. Cic. *Chudnovit y nenadean pregovor, govorenye chudno y nechekano, koje je tesko veruvati; Obchinzkomu ſtimanyu protivno dugovanye.* Unverhofter Wunder-Spruch; eine unerhörte, und unglaubliche Rede, dem gemeinen Wahn entgegen lauffende Meynung. *Tſudás és vëletlen Mondás, Közönséges értelem ellen-való ritka mondás, beſzéd.*

* Părænĕſis, is, f. Vid. *Præceptio, Adhortatio, Admonitio.*

* Părænĕtĭcus, a, um, Senec. V. *Monitorius, præceptivus.* Hinc *Adv.* parænetice.

* Părălīpŏmēna *juxta accent.* (*re ipſa verò* Paralipomĕna, ĕnōn.) ĕnon, n. *plur.* Libri Chronologici S. Scripturæ. *Singul.* Paralipomēnon, i, n. *Dugovanye, koje je zaoſztalo,* ali *navlaſz prepuſcheno, na drugu priliku odverſeno.* Das unterlaſſene, *oder* übergelaſſene. *A' mi elhagyatott, Máſuvá halaſztott.*

* Părallēlus, a, um, Vitr. *Latinè.* Alternus, Mutuus, Invicem comparatus, Juxta poſitus, Æqualiter diſtans. *Vſzagdi jednáko daléko od drugoga ſztojechi, jednáko od drugoga poſztavlyen.* Gleichvveit von einander ſtehend, gleich gegen einander geſetzt. *Egymáshoz egyaránt-való közbenvetéſsel helyheztetett.*

* Părălŏgiſmus, i, m. *Latinè* Erronea concluſio. *Krivo, neiſztinito govorenya zpelyavanye.* e. Irrige Schluſs-Rede. *Hamis és vétkes elvégezése,* vagy *bésejezése a' beszédnek.*

* Părălўſis, is, f. Cels. *Latinè* Nervorum reſolutio, & movendi impotentia. *Oſzlabenye, odpuſztenye, omlabavenye ali nemoch belih sil y oſztalih kotrigov: Derbtavicza.* e. Lähmung der Glieder, e. Gicht. *Valamelly tagnak* vagy *ereknek elesése.* Eſt ſpecies, vel pars Apoplexiæ. V. *Apoplexia.* Plin.

* Părălўtĭcus, a, um. Plin. *Oſzlabene y nemochne ſile, y kotrige imajuchi.* Erlähmt, gutbrüchig, Glieder-los. *Ina ſzakadtt, taga elesett.* Per Synecd. V. *Apoplecticus.*

† Părămenta, orum, n. *plur.* Eccl. *Méſzna ſzprava, priprava, oprava: oltarzki ali czirkveni kinch.* Prieſterlicher Gevvand, Altar-*oder* Kirchen-Zierde. *Papi öltözet, óltár* vagy *templom ékesége.* Sing. *Paramentum.* Melius latinè V. *Apparatus.*

* Părănymphus, i, m. Fortun. *Dever ſzvadbeni, pirovni.* r. Brautführer. *Vőfély, Násznagy.*

Părăphernālĭa, (*intellige* bona) ium, n. *plur.* Ulp. Vocantur bona, quæ uxor Marito extra, & ſupra dotem attulit. Bona verò ex paraphernalibus, vel aliunde in matrimonio, ſed privatô, & ſoli uxori propriô titulô acquiſita *parapherna* dicuntur: ità JCti. *Laſztoviti zakonſzke ſene imétek zvan zapiſzka, kojega je ona mluſu, y mùr nyoj zapiſzal.* Eigenes Gut des Ehe-Weibs, neben dem, vvas ſie ihrem Mann, und ihr der Mann verſchrieben hat. *Tulajdon java és jószága az házas aſzſzonynak, azon kivül, melyet maga az aſzſzony a' férjének, és a' férje az aſzſzonynak jegyül adott.*

* Părăphrăſis, is, f. Quintil. *Obilno kakvoga govorenya raztolnachenye, napervo-davanye: kakvoga dugovanya obilno zpiſzavanye, y ochituvanye.* Weitläufftigte Erklärung einer Rede: umſchriebene Auslegung eines Dinges. *Valaminek több igékkel-való bő magyarázatja.*

Părārius, a, um, Senec. *Pogodni, k-pogodbi pomagajuchi, pogodbu chinechi, prikupecz.* Zum Vergleich dienend, Unterhändler. *Alkuvásboz-való, vásárláshoz-való; árúban, vásárlásban közben-járó.*

Părăſanga, æ, f. (Vox perſica) Plin. *Milya zemlye perſianzka:* iliti *velika dusina, y mera zemlye, poleg koje perſianczi dalekochu y dusinu pútov rachunali, y broili jeſzu.* Eine Perſiſche Meilvvegs, Perſiſche Meil. *Perſiai mély-föld.* Non ubique æqualis erat paraſanga: *Herodot.* enim & *Xenophon* eam definiunt 30. ſtadiis, alii 40. alii 60. ità *Plin.* Hinc Transl. accipitur pro *Magno intervallo.* Multis paraſangis aliquem præcedere, præcurrere. *Kőga vu kakvom dugovanyu vnogo preſztichi, preſztignuti: daleko pred kém na pervo biti.* Einen vveit übertreffen, einem vveit vorgehen. *Valakit valamiben ſokkal megelőzni, felyül haladni, valakinél ſokkal meſzſzebb elől lenni.* Prov.

* Părăſcēvē, es, f. propriè. *Pripravlyanye, Priprava.* e. Vorbereitung, Vorrüſtung. *Készület, Megkészítés.* Vid. *Præparatio.* 2. Apud Judæos dies ante ſabbathum *Paraſceve*

Digitalizirao Google

raſcevo vocabatur, hac enim die neceſſaria parabant, ne præceptum ceſſandi ab opere die feſto ſabbathi violaretur. V. *Dies Veneris*. Et per Antonom. *Veliki petek*. r. Char-Freytag, ſtille Freytag. *Nagy péntek*.

* Părăsīta, æ, f. Horat. *Tanyero-lizavka, ſzagdi rada, oblezneniczа, kâſze y nepozvana k-ſztolu zna pridruſiti, pripiliti: prilizavka, priſzmeknyenka*. e. Teller-Leckerin, Schmarotzerin, Zuſchmeichlerin. *Tányér nyaló, máſutt nyalakodó, Hizelkedő aſſzony*. Vid. *Adulatrix*. &c.

Parasītaſter, tri, m. Terent. *Tanyero-lizavczev y priſzmeknyenczev Naſzlednik*. Schmarotzen Nachfolger. *Tányér nyalókot, és máſutt leskődőkőt követő*.

Paraſītātio, onis, f. Plaut. *priſzmeknyenye, oblizavanye, Tanyero-lizanye, Meſtria y navada k-tugyemuſze ſztolu prikerpati, prilizanye, priliſzichenye*. e. Schmarotzerey, Tellerleckerey, Schmeichlerey, Fuchsſchvvänzerey. *Nyalakodás, Máſutt leskődés, Tanyér nyalás, Hizelkedés*. Vid. *palpatio N. 2*.

Părăsītĭcus, a, um, Plaut. *K-tanyero-lizavczem zpadajuchi, priſzmeklyiv, Leſzichlyiv, prilizlyiv*. Zum Schmarotzen gehörig, Fuchsſchvvänzeriſch, ſchmeichleriſch. *Nyalakodókhoz-való*. Item V. *Adulatorius*.

Părăsĭtor, aris, ari, ātus ſum. (Dep.) Plaut. *Jèſzt y nezvan dobájam, prikerpávamſze, primikavamſze, oblizavamſze, okolu kôga liſzichim, Tanyére liſem*. Schmarotze, heuchele, Fuchsſchvvänzerey treibe, Teller lecke. *Máſutt nyalakodom, leskődőm, Tányért nyalogatok*. Item V. *palpor*.

* Părăsītus, i, m. Cic. *Tanyero-lizavecz, k-ſztolu-rad, priſzmeknyenecz*. r. Schmarotzer, Tellerlecker, Tiſch-Rath, Heuchler. *Tányér nyaló, Ebéd's vatſora lesó, Máſutt nyalakodó*. Vid. *Menſarum aſſecla, Adulator, Aſſentator, Colax, Nugator*, &c.

* Părāſtas, ădis, f. *Vitruv*. Eſt lapis oſtio appoſitus. V. *poſtis*. paraſtades *plur*. Lapides utrinque oſtii latera munientes.

* Părăsўnāxis, is, f. JCt. V. *Conventiculum*.

Părātè, *Adv*. Cic. *Gotovo, ſzpravno, pripravno, pripravlyeno*. Fertig, bereit, geſchickt. *Kéſzen*. Vid. *Expeditè, promptè*. paratiùs: Cic. paratiſſimè: *plin*.

Părātio, onis, f. Salluſt. V. *Comparatio N. 2. Apparatus, præparatio*.

Părātus, ûs, m. Tacit. V. *paraſceve N. 1. paratio*. Verborum paratus. *Quintil*.

Paratus, a, um, tior, iſſimus, Cic. *Gotov, ſzpraven, pripraven, pripravlyen*. Fertig, bereit, gerüſt, geſchickt. *Kéſzített, kéſz, megtſinált, megſzerzett*. Vid. *Expeditus, promptus*. Ad omnem eventum paratus. Cic. *Na vſzako pripechenye objácben, pripraven*. Auf allen Fall gerüſtet. *Kéſz akármire menjen a' dolog*. Equitatu paratus. Cic. *Z-konyaniki pripraven: Doſzta konyanikov imajuchi*. Mit der Reuterey verſehen. *Elég lovas hada vagyon*. Ab exercitu paratus. Cic. *Z-voiſzkum pripraven, voiſzku pripravnu y gotovu imajuchi*. Mit Kriegs-Volck verſehen. *Jó hadi készülettel vagyon*. Optimè contra fortunam paratum, armatúmque cognovi. Cic. *Szuproti ſzrechi y neſzrechi zevſzema pripravnoga, objachenoga, y oborúſnoga zpoznal jeſzem*. Ich habe es gemercket, das er allerdings auf Glück und Unglück vvohl bereitet und gerüſtet ſeye. *Vettem eſzembe őtet, hogy mind a' ſzerencsére, mind pedig a' ſzerencsétlenségre jól és egyaránt készülve és fegyverkezve légyen*. Id facere ſunt parati. Cic. *To vuchiniti gotovi jeſzu*. Sie ſind bereit dieſes zu thun. *Aztot tſelekedni készen vagynak*. Certamini paratus. Quintil. *Gotov vojuvati, k-borenyu ſzpraven*. Zum Streit bereit, und gerüſtet. *Készen és felfegyverkezett a' bajvivásra*. Ad navigandum paratus erat. Cic. *pripraven je bilna ladjiſze voziti*. Er vvare zum Schiffen bereit. *Elkészült-vala az bajókázásra*. Animô erat paratiſſimô (*pro* promptiſſimô) ſuſtinere omnia, quæ impendebant. *Cæſ*. Vir fuit tuendæ civitatis paratiſſimus. *Cic*. Paratum (*pro* in promptu, *vel* quod facilè haberi poteſt) id quidem, & in medio poſitum. *plin*. 2 eſt *partic*. ſed ſinè *Comp*. & *Superl*. Alienis nummis parata domus: *pro* Empta, comparata. *Za tugye novcze kuplyena, ſzpravlyena biſa*. Mit frembden Geld erkaufftes Haus. *Más pénzével vőtt ház*. &c.

Parcæ, arum, f. *plur*. Cic. *Chlovechanzkoga ſivlenya y ſzrechе tri Boſiche ali Vile*, Glotho, Lacheſis, y Atropos *zvane*. Drey Lebens- und Glücks-Göttinnen. *Ember életének és ſzerencséjének három Iſten aſszonyi*. Filiæ credebantur eſſe Noctis & Herebi, vitæ humanæ, quam nendo producere fingebantur, præſides. *Clotho* natu minima colum geſtat: *Lachеſis* ſecunda natu net: *Atropos* ſeniſſima, filum vitæ ſcindendo, homines è vivis tollit. ità veteres

Digitalizirao Google

Veteres teſte *Cicerone*. Singul. *Parca*. Ovid.

Parcè, *Adv*. Cic. *Nedareslivo, Zdersno, Mertuchlivo, Sztedno*, vulgo *ſporo, Jparno*. Sparſam, mäſſiglich. *Fösvényen, Takarékoſon*.

Parcĭmōnia, &c. V. *Parſimonia*.

Parcĭprōmus, i, m. Plaut. *Szkùpgoſzpodar, kì nerad dáje; Derſiga, ſztiſzni-s'aka*. Ein karger Filtz, Geitzhals, Knicker. *Takaros gazda*.

Parcĭtas, atis, f. Senec. *Zderslivoſzt, ſztiſznenye bráne, zmerno y ſzkupo ſivlenye*, vulgo *ſparanye*. Das Spahren, e. Einhaltung der Koſt, r. Abbruch. *Zobrákſág, ſzoros markúſág*. Vid. *Parſimonia, Frugalitas*.

Parco, is, ere, pĕperci, & parſi, parcĭtum, & parſum (*Neu.*) Cic. 1. propriè: *Zderſazamſze, babamſze odſta: praſztyam, ſztedim*. Mich einhalte, ſchone, verſchone. *Meg engedek, Megtartóztatom magam*. Vid. *Abſtineo, Contineo N.* 2. *Ceſſo, Indulgeo N.* 1. Alicujus dignitati parcere: *id eſt* Continere ſe propter dignitatem alicujus. *Cic*. Metui parcere: *pro* Abſtinere â metu, metum deponere. *Virg*. Ab incendiis & cædibus parcere: *pro* Abſtinere, ſe continere. *Liv*. Item V. *Ignoſco N.* 2. *Condono*. In hac ſignificatione ſolum Dativum admittit. *ut:* Italiæ parcitum eſt: *Plin*. Vid. *Ignotum eſt*. Homini ſcelerato parcere: *pro* ignoſcere. *Cic*. Nulli labori, nulli operæ parcere: *id eſt* Omnem laborem & conatum impendere, adhibere. *Cic*. 2 apud Plaut. &c. *Sztiſzkam, chuvam*, vulgo *ſpáram*, Spahre. *kimélem*. Vid. *Conſervo*. Argenti &c. multa talenta natis parce tuis: *id eſt* conſerva, ſerva. *Virg*. Impenſæ parcere: *pro* Conſervare pecuniam, abſtinere ab impenſis. *Terent*. 3. Parce facere: *pro* noli facere, ne facias. *Virg*.

Parcus, a, um, Cic. *Synon*. Sumptibus parcens, tenax, parvo contentus. *Zderſliv, zmeren, z-malim zadovolyen, ſztiſznyen, ſztiſznut, ſpor, ſporni*. Karg, kündig, ſparſam, mäſſig, mit vvenigen vergnügt. *Fösvény, ſzoros markú, ſomſánál-fözö, kevéſſel megelégedö*. Vid. *Frugalis, Tenax N.* 2. *Modicus N.* 1. *Exiguus*. Comitatu parcus: Plin. *Malo z-ſzobum za ſzprovodenye imajuchi*. Wenig Leuth bey ſich zur Begleitung habend. *Kevés kíſéröi vagynak*. Aliquid manu parca dare, offerre. Horat. *Szkúpo, ſztiſznuto, ſporno kaj davati*. Kärglich etvvas geben. *Valamit fösvényen, ſzoros marokból adni*. In re danda parcus: *pro* Avarus, tenax. *Cic*. Colonus parciſſimus: *pro* frugaliſſimus. *Cic*. Somnus parcus: *pro* Modicus. *Plin*. Cibi parciſſimus: *id eſt* Exiguo & frugali cibo contentus. *Plin*.

*Pardălis, is, f. Curt. V. *Pardus*.

*Pardus, i, m. Plin. *Leubart, Pard-ſzamecz*. s. Panther-Thier männliches Geſchlechts. *Himpárdutz*. Solo ſexu à Panthera differt: ità *Plin*.

*Părēlĭon, ii, n. Senec. *Szpodoba* iliti *Kip ſzuncza, koiſze na dergyenomu oblaku po vupiranyu ſzunchenih trákov kakti drugo ſzunecze vidi*. e. Geſtalt der Sonne, vvelche durch zuruckfallende Strahlen der Sonnen von einer dichten, aber zum Regen ſich ereigneten Wolcke vorgeſtellet vvird. *Napnak a' képe, melly a' napnak súgárai által a' felhöben látszik*.

Părens, entis, *com*. Cic. *Otecz, Mati: Roditel, Roditelicza*. r. Vatter, e. Mutter. *Szülö atya, ſzülö anya*. Parentes. *Roditeli, ſztareſſi*. Die Aeltern. *Szüléink, Eleink*. 2 Transl. *ad alia:* Socrates Philoſophiæ parens: *pro* Author. *Cic*. Sanctiſſima parens patria: *pro* Procreatrix. *idem*.

Părentālĭa, orum, *vel* ium, n. *plur*. Cic. *Vſzako-letni, iliti vſzako godiſche bivajuchi ſzpomenek za pokojne ſztareſſe*. Jährliche Gedächtnus für die abgeſtorbene Aeltern. *Minden eſztendei halotti tiſztteſség megbóltt ſzüléinkért*. Item V. *Funebre convivium, Exequiæ*.

Părentālis, is, *com*. le, n. Ovid. *K-pokopu ſztareſſib zpadajuchi*. Zur Leich der verſtorbenen Eltern gehörig. *Megbóltt ſzüléink temetésébez-való*. Item generatim & per Synecd. V. *Exequialis, Funebris*. Dies parentalis. *Ovid*. Vid. *Parentalia, Parentatio*.

Părentātio, onis, f. Tertul. V. *Exequiæ, Funebre Convivium, Oratio funebris*.

Părentēla, æ, f. Jul. Capitol. V. *Affinitas N.* 1. *Cognatio, Conſanguinitas*.

*Părenthĕſis, is, f. Quintil. *Medgovor, Medpiſzek, Umetka, Umetnutje, Medpoſztavlenye zvanrednoga govorenya ou govorenyu, ali piſzanyu*. e. Zvviſchen-Rede, r. Einſatz, Zvviſchen-Satz, da man immerzu einen gantzen Spruch in einer Rede hinein ſetzt. *Közben ſzólás, közben vetés; Beſzédben* vagy *írásban valami ſzónak rend-nelkül-való bébelyhezztetése*. Vid. *Interjectio, Interpoſitio, Interruptio*. Scri-

Digitalizirao Google

pta, aut typis excuſa parentheſis his ſignis ( ) notari conſvevit, quæ idcirco notæ parentheſis appellantur.

Părentĭcīda, æ, *com.* Plaut. V. *Matricida, Parricida.*

Părento, as, are, avi, atum, (*Neu.*) propriè ſignificat parentibus juſta facere, ſed per Catachreſin aliis quoque tribuitur. Cic. *Szpomenek za pokojne ſztareſſe imam, Mertvih obſzluſavanye chinìm.* Der verſtorbenen Aeltern Gedächtnus begehe. *Megbóltt ſzűléimnek emlekezetét tartom.* Item generatim Vid. *Funero, Exequior:* Alicui parentare. *Cic.* Item *Transl.* parentare pietati. *Cic.* 2 Sanguine conjuratorum parentare Regi: *id eſt* Eadem Regis *vel* Conjurationem ulciſci: *q. d.* Manes occiſi, occiſoris, vel conjuratoris ſanguine placare. *Liv.* Luxuriæ parentare: *pro* Immoderatis conviviis, & omnis generis deliciis uti. *Senec.* Parentatur &c. *Imp. paß.* Cic.

Părĕo, es, ere, pārui, parĭtum, [Neu.] Cic. V. *Adſum N.* 1. *Præſtò ſum.* Item, id quod uſitatiſſimum eſt, V. *Obſequor, obtempero.* Voluntati architecti parere: *id eſt* obedire, dicto audientem eſſe. *Cic.* Gulæ parere: *pro* Indulgere. *Horat.* Promiſſis parere: *pro* præſtare promiſſa. *Ovid.* Neceſſitati parere: *pro* ſubditum, ſubjectum eſſe. *Cic.* Dicto paretur: *Impers. pro* obeditur. *Liv.* 2 juxta lectionem *Pauli Manutii.* Vid. *Appareo.* In adverſariis parere (*pro* apparere) contendit. *Cic.* Alii legunt *patēre.*

* Părergon, *vel* parergum, i, n. Plin. *Nenakanyena prídava: Dugovanye chemu prez potrebochе pridáno, koje pervo ni nakanyeno bilo.* s. Neben-Werck, ohne Noth und vorgehender Meynung beygeſetztes Ding. *Minden a' mi valami tſinálmány mellé ſzükség-nélkül adatik.* Sic arbuſculæ, aviculæ &c. quas pictor, ornandæ tabellæ gratia, imagini pictæ addit, *parerga* vocantur. &c.

Paricida &c. V. *Parricida cum Derivatis.*

Părĭēs, ētis, m. Cic. *Szténa.* e. Wand. *Fal.* Intra parietes, *vel* intra domeſticos parietes. Cic. *Doma, Na ſzamochi.* Daheim. *Az báznál, otthon.*

Părĭētālis, is, *com.* le, n. Marcell. Empir. *Sztenin, Iz ſzténe, ſztenovni.* Der Wand gehörig, ſo aus der Wand kommt. *Falhoz-való, Falból jövő.*

Părĭētārĭa, æ, f. Apul. *Zido-tráva, ſzteno-tráva, na ſzteni,* ali *zidu raztucha tráva.* s. Maur-Kraut, Tag- und Nacht-Kraut, St. Peters-Kraut. *Kőrontó-fű, Fal-fű.*

Părĭētārius, a, um, Jul. Firmic. *Szteno-delasz, Sztenàr.* r. Wandmacher. *Fal-tſináló.* Vid. *Murarius.*

Părĭētīna, æ, f. Cic. *Sztara y nagnyena ſzténa, na pòl poderta, ali vrußena ſzténa, ſztara zidina.* Alt und niederfällige Wand, eine alt und niederfallende Mauer. *Romlott fal, Dűlő fal.*

Părĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. V. *Æqualis, Æquipar.*

Părĭlĭtas, atis, f. Gell. *Jednakoſzt, Jednachina.* e. Gleichheit. *Egyenlőség.* Vid. *Æqualitas.*

Părio, as, are, avi, atum, [Neu.] Ulpian. *Jednáchim, Jednako chinìm, pàr chinim, vu rachunov davanyu Dobodek Z-Troßkom jednak chinìm.* Gleich mache, paar mache; In einer Rechnung Einnahme und Ausgabe einander gleich mache. *Haſonlóvá tſinálom, Máſſát adom valaminek; A' ſzám adásban a' bévett jószágot a' ki adottal egyenlővé téſzem.* Vid. *Æquipar o, Æquo N.* 1. Hinc derivantur *Pariātio, onis, f. Pariator, orĭs, m.* JCt.

Părio, is, ĕre, pĕpĕri, partum, & părĭtum, (Act.) Cic. *Rodim, Léſem, Kotim, Neſzem.* Gebähre, Lege. *Szűlők, Ellek, Tojok.* propriè denotat fœtum, vel ovum eniti, quod ad ſolas fœminas pertinet. V. *Enitor N.* 2. Mater parit filium. Cic. *Mati rodì ſzina.* Die Mutter gebähret einen Sohn. *Az anya ſzűli a' fiát.* Gallina parit ova. Cic. *Kotoß jájcza neſze.* Die Henne legt Eyer. *A' tyúk tojáſt tojik.* Gallina ova peperit. *Kokoß je jájcza zneſzla.* Equa peperit hinnulum. *Kobila je ſrébe zlegla:* ali *jeſze oſrebila.* Mures pariuntur: *Miſſiſze kote.* Vitulum parere. *Otelitiſze.* Capram parere. *Okozitiſze.* Canes parere. *Oſchenitiſze.* Neſrendes parere. *Opraſzitiſze. &c.* Item generatim V. *Genero, Gigno.* Terra parit fruges. Cic. *Zemlya rodì, plodi, ali donáſſa ſzàd.* Die Erde bringt Frucht herfür. *A' föld gabonát, és gyümölcsöt terem.* Vicinus noſter filium ſe peperiſſe memorat. *Cæcil.* apud *Non.* 2 Transl. *Fingo N.* 1. *Excogito, Invenio N.* 1. Verba parere. *Cic.* Lethum ſibi manu propria parere: *pro* conſciſcere: *id eſt* Mortem ſibi ipſi inferre. *Cic.* 3. V. *Comparo N.* 2. *Conſequor N.* 2. *Acquiro, Indipiſcor, Obtineo.* Laudem ſibi parere. Cic.

Hoalu

Hoalu-ſzi zadobiti. Ihme ſelbſt ein Lob ervverben. *Magának ditséretet nyerni, ſzerzeni.* Hæc res multas mihi curas peperit. *Vnogo mi je ſzkerbi ovo dugovanye dodalo, zaudalo, zrok bilo.* Das Ding hat mir viel Sorgen verurſachet. *Ez a dolog ſok gondokot ſzerzett nékem.*

*Păris, ĭdis, m. *Cic.* Priami Trojanorum regis, & Hecubæ filius. In dirimendis controverſiis erat æquiſſimus. Hac juſtitiæ famâ permotæ DEæ Juno, Pallas & Venus eum judicem elegerunt, dum propter aureum pomum, cui à Jove cælitus demiſſo inſcriptum legebatur, *detur pulcherrimæ*, de formæ præſtantia diſceptarent. Is neglecto, quod Juno pollicebatur, regno; ſpretáque, quam Palas offerebat, ſapientiâ; ſententiam pro Venere tulit, à qua pulcherrimam mulierum promiſſam non diffidebat ſe obtenturum. Subinde in Græciam venit, ubi Helenam Menelai regis conjugem rapuit, ac in Aſiam deduxit, quo raptu univerſam pene græciam ad excidium Trojæ commovit. Et hæc celeberrimi illius trojani belli, in quo Paris Achillem dolo circumventum interemit, cauſa fuit. *Virg. Ovid.*

Părīſii, orum, m. *plur.* Ammian. *Parìz, Glaſzoviti Franczuzki város, vu kojem kraly prebíva.* e. Haupt-*und* Reſidentz Stadt Paris in Franckreich. *Párìs, ſő város Frantzia országnak, a' hol a' király lakik.* Civitas eſt poſt Byzantium maxima totius Europæ, populiſſima, & ditiſſima. A Carolo M. Galliarum Rege plurimis eſt aucta ornamentis. Inter præcipua eſt Univerſitas Artium pariſina, toto chriſtiano orbe facilè princeps, ex qua plurimi ordinum fundatores, aliique doctrinâ & ſanctitate maximè conſpicui viri prodivêre. &c. *ità paſſim Hiſtor.*

Părĭtas, atis, f. Arnob. V. *Parilitas, Æqualitas.*

Părĭter, *Adv.* 1. V. *Æqualiter.* 2. V. *Similiter.* 3. V. *Simul.* ità Cic.

Părĭto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.* à paro) Plaut. *Guſztokrat pripravlyam.* Offt zubereite. *Készülgetek, készíttgetem.*

Părĭtūdo, ĭnis, f. Plaut. V. *Geneſis N.* 1. *Genitura, generatio.*

*Părĭus, a, um. *Virg.* Spectans ad Inſulam *parium.* Lapis parius. Virg. *Béli mramor, kamen.* Weiſſer Marmor-Stein. *Fejér márvány kő.* Vid. *Lapis ſub N.* 1.

†Parix, ĭcis, f. V. *Parra.*

†Parlāmentum, i, n. 1. V. *Colloquium.* 2. *Szpraviſche najvekſſih vu kralyeſztvu.* e. Verſammlung der Fürnehmſten eines Lands. *Valamely országh fő embereinek össze gyülése.* Vid. *Comitia, Conventus.* Angliæ parlamentum: *pro* Comitia ordinum Angliæ. *Galliæ* parlamenta, ſunt cujuſque provinciæ ſupremus ſenatus, V. *Dicaſteriũ.*

Parma, æ, f. (à Thracibus & vox, & res ſignificata originem accepit) Liv. *Okrugel y kratek ſchit.* Runder kurtzer Schild. *Kerek és kurta paiz.* 2 Eſt Nomen Civitatis Italicæ.

Parmātus, a, um, Liv. *Z-takvim ſchitom oboruſen, zakrit.* Mit gleichen Schild bevvaffnet, bedeckt. *Kerek és kurta paiſzal fegyverkezett, bétakartt.*

Parmŭla, æ, f. (*Dimin.*) Horat. *Mali okrugli ſchit.* Kleiner runder Schild. *Kis kerek paiſotska.*

Parmŭlārius, ii, m. Quint. *Bojnik okrugli ſchit imajuchi.* r. Fechter mit runden Schild bedeckt. *Kis kerek paiſzal hartzoló.*

Parnaſſus, i, m. *Herodotus.* Mons eſt Phocidis, Laudatiſſimâ laurô abundans, poëtis notiſſimus. Ad radices parnaſſi fons caſtalius effluit.

Păro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Pripravlyam.* Zubereite. *Készítek.* Vid. *Apparo, Adorno N.* 2. *Inſtruo N.* 1. *Præparo, Orno N.* 2. Subſidium ſenectuti parare: ſe ad aliquid parare. *Cic.* 2 V. *Inſtituo N.* 1. *Intendo N.* 2. *Molior N.* 2. Iter, bellum &c. parare: *pro* molliri, intendere, meditari. 3. V. *Pario N.* 2. *Procuro.* Famulos, Agros, gloriam &c. ſibi parare: *pro* Acquirere, conſequi, procurare. *Cic.* 4. V. *Conſtituo, Delibero.* Ità paratum eſt: *pro* deliberatum, ſtatutum. *Plaut.*

*Păro, ōnis, m. Cic. V. *Myoparo.*

*Părŏchĭa, æ, f. 1. propriè V. *Exhibitio N.* 2. *Præbitio.* ità Cic. 2 juxta communem acceptionem. *Ovcharnicza dubovna, Czirkva jedne menyſſe kerſztyanzke obcbine: ſúpa* vulgo *Plebania, Plovania, Fara.* Eine Pfarre. *Mégye. Egy kiſſebb kőzönſég a' kereſztény ányaſzentegyházban, Plébánia, Fára.* Hinc

Părŏchiālis, is, *com.* le, n. & Părŏchiānus, a, um. *Farni.* Einer Pfarre, *oder* einem Pfarrer zugehörig. *Megyébez tartozandó.* Eccleſia parochialis. *Farna czirkva.* e. Pfarr-Kirche. *öreg templom.*

*Părŏchus, i, m. 1. Proprie V. *Exhibitor N.* 2. *Præbitor.* Hoc nomine vocabantur apud romanos publici curatores, & miniſtri,

Digitalizirao Google

ſtri, qui peregrinis Reip. nomine munera, atque alia neceſſaria præbebant. ità *Cic.* Hinc 2 apud Chriſtianos per Transl. *Dubovni paſztìr, dubovnik, Súpnik*, vulgo *plovan, plebanuſs.* r. Seelſorger, Pfarrer. *Megyés pap, Plébánus.*

* Părœcĭa, æ, f. V. *Parœcia.*

* Părœmĭa, æ, f. Quint. V. *Adagio.*

* Părōnўchĭa, æ, f. & Paronychium, ii, n. Plin. *Zanobticza, otok nobteni, kurje oko.* Ein bös Nagel-Geſchvvär, Hüner-Aug. *Kôrôm méreg, Láb-uj feltôrése, tſomózáſa.*

* Păropſis, ĭdis, f. Juven. *Gluboka zdela.* Eine tieffe Schüſſel. *Mély tál.*

* Părōxyſmus, i, m. *Pribodek zimlicze, zimlichno opominanye, zima pred zimliczum.* Das Ankommen, *oder* Anfallen des Fiebers, das Fröſteln, die Vorbothen des Fiebers. *Hidegleléſs elôtt-való hideg, Hidegleléſs izenô.*

Parrĭcīda, *vel* paricida (*idem eſt de cæterù hujus generù*) æ, *com. aliis* m. Cic. *Otcza, ali Matere vumoritel, Otczo-morecz, Majko-morecz.* r. Todtſchläger des Vatters, *oder* der Mutter. *Attyának,* vagy *Annyának gyilkoſa.* 2 per Catachr. extenditur ad Interfectores, Propinquorum, Civium, & hominum liberorum. *Item* ad proditores patriæ, quæ inſtar parentum haberi debet. *ut:* Civium parricida: *pro* Interfector. *Cic.* Sacrorum, patriæ parricida: *pro* Proditor, Depopulator, Deprædator, Everſor, Oppreſſor. *Cic.*

Parrĭcīdālis, *Quintil.* & Parricidiālis, is, *com.* le, n. Lampr. *Roditelo-morſzki, Iyudomorſzki &c.* Vatter-Mörderiſch, Mutter-Mörderiſch. &c. *Illyen gonoſz - tévôhôzvaló.*

Parrĭcīdĭum, ii, n. Cic. *Otczo - Morſztvo, Majko-morſztvo: Rodbine, ali drugih domachih, ali Znanih Uboiſztvo, Umorenye.* Vatter-Mutter-eines Befreunden, *oder* Mit-Burgers Mord. *Atyai, Anyai, Attyafiai, Polgári gyilkoſság.* Hic de patris, & patrui parricidio cogitavit. *Cic.* 2 Nefarium patriæ parricidium: *pro* Everſio, proditio, depopulatio, deprædatio. *Cic.* Accipitur etiam pro quovis enormi ſcelere. Vituperare quiſquam vitæ parentem, & hoc parricidio ſe inquinare audet. *Cic.* Alii tamen, ſed minus rectè legunt *parricidiosè.*

Pars, partis, f. Cic. *Sztran, Dèl.* r. Theil. *Réſz.* Item V. *Fruſtum.* Varius eſt hujus vocis *uſus, ſic.* Facere partes. Cic. *Razdeliti.* Theilen. *Gſztani.* Diverſa, *vel* Adverſa pars. Quintil. V. *Adverſarius.* Parte: *pro* partim. *Plin.* Exparte: *pro* ex una parte, *vel* partim. *e. g.* Tamen ex parte gaudeo. Tua laus ex aliqua parte fuerit. Ex magna parte tibi aſſentior. *Cic.* Milites pars (*pro* partim) victoriæ fiduciâ, pars (*pro* partim) ignominiæ dolore ad omnem lætitiam proceſſerant. *Sveton.* Pro ſua parte: *id eſt* pro virili, pro viribus, *ut:* Quibus aliquid opis fortaſſe ego pro mea, tu pro tua, pro ſua quiſque parte ferre potuiſſet. *Cic.* Multis partibus · *pro* Multò, Multùm. *Cic.* Duabus partibus amplius: *pro* duplô plus. *Cic.* Magnam partem, *per Helleniſmum, pro* Magna parte. *ut:* Magnam partem ex jambis noſtra conſtat oratio. *Cic.* Ubi ſubintellige præp. *ſecundùm.* In omnes partes: *pro* Omnino. *Cic.* Nullam in partem: *pro* Nullatenus, nullo modo. *Cic.* In optimam partem aliquid accipere, *vel* in mitiorem partem interpretari. Cic. *Kaj zevſzema za dobro vzeti.* Etvvas zum beſten aufnehmen. *Valamit jóra érteni.* In partem prædæ venire, vocare. In nullam partem diſputare &c. *Cic.* 2. Vid. *Locus N.* 1. *Regio.* Omnes, quæ in illis partibus eſſent, opes, copiaſque tuas eſſe. *Cic.* 3. V. *Factio N.* 2. Tenuerunt partes Cæſaris. *Cic.* 4. V. *Obligatio N.* 2. *Officium N.* 1. & 2. *Dignitas.* In hac autem ſignificatione adhibetur ſemper in *Num. plur. ut:* Mearum partium eſt: *vel* Meæ partes ſunt. Cic. *Moja chaſzt zſzobum donaſſa, moje duſnoſzti jeſzt, moja chaſzt ali duſnoſzt je.* Das bringt mein Amt mit ſich, es iſt mein Amt, *oder* Schuldigkeit. *Az én tiſztem* vagy *Hivatalom.* Hinc *dicitur*, primas partes agere, primas (*ſubaudi* partes) tenere: *pro* principem perſonam gerere, primatum in aliqua re habere. *Terent. Cic.* Alicui primas, *vel* priores (*omittitur Accuſ.* partes) deferre &c. *pro* Alicui primum locum, *vel* honorem tribuere. *Cic.* Meæ partes non deſiderabuntur: *vel* Meis partibus non deero: *pro* ſatisfaciam meo muneri, & obligationi: Meum officium omnino non negligam. *Cic.* Subire partes, imponere alicui partes: *id eſt* Officium, Munus, Miniſterium, obligationem. *Cic.* 5. Vid. *Cauſa, res.* Quod plura in ea parte verba fecerim. *Cic.* 6. V. *Cœtus, Numerus N.* 1. *Ordo N.* 1. In impiorum partem aliquem transferre. *Cic.*

Parſĭmōnĭa, æ, f. Cic *Hrano - ztegnutje, ſztednya,*

Digitalizirao Google

Sztednya, *zmera-*, vulgo *Spornoſzt.* e. Kargheit, Sparſamkeit. *Kémélés*, *Kémélve Kóltés.* Vid. *Frugalitas*, *Parcitas*, *Moderatio.*

*Parthĕnĭum, ii, n. Plin. V. *Matricalis herba:* ſunt & aliæ ſpecies parthenii herbæ apud *Plin.*

*Parthĕnĭus, ii, m. *Plin.* Mons Arcadiæ, in quo Virgines ſacra veneri faciebant, vel venari ſolebant.

*Parthĕnĭus, a, um, *Propert.* 1. Ad parthenium montem ſpectans. 2. V. *Virginalis.* Hinc proles parthenia: *Græcè* parthĕnias, ădis, f. *Divojachko*, ali *od divojke dete.* s. Jungfern-Kind. *Szűztől-valógyermek.*

*Parthĕnon, ōnis, f. V. *Virgo.*

†Partiālis, is, *com.* le, n. *Melius latinè* Homo unius partis, *vel* Factionis. *Jedne ſztráne, Jedno-ſztran, z-jednum ſztránum derſechi.* Theilig, Partheyiſch, mit einer Parthey haltend. *Egy réſzű, egy réſzſzel tartó.*

†Partiālĭtas, atis, f. *Jedno-ſztranoſzt.* e. Theiligkeit. *Egy réſzeſség.*

Partiārió, *Adv.* Cato. *Na dvoje, jednako-razdelno, najednake déle, ali ſztráne.* Gleich theilig, auf gleichem Theil. *Egyaránt két réſzre eloſztva.*

Partiārius, a, um, Apul. V. *Communicativus, Diviſius.* Honor partiarius: *id eſt* inter duos diviſus. *Apul.*

Partiarius, ii, m. Cato V. *Communicator N.* 1. *Diviſor.*

Partībĭlis, is, *com.* le, n. Claudian. V. *Diviſibilis.*

Partĭceps, cĭpis, *om.* Cic. *Synon.* Participans, partem capiens, Hæres, Socius. *Délnik, Délnicza.* Theilhafftig. *Réſzes, közös.* Aliquem alicujus rei participem facere. *pro* Ei *vel* cum eo aliquid communicare, partiri, participare. *Cic.* Alicui in aliqua re *Quinct.* vel: de re aliqua *Plaut.* vel: rei alicujus participem eſſe. Curt. *id eſt* cum illo partem habere.

Partĭcĭpātio, onis, f. Spartian. *Déla jemlyenye, Délnichtvo.* e. Theilhafftigkeit. *Valakivel valamit közlés.* Vid. *Communio N.* 2. Item V. *Communicatio N.* 1.

Partĭcĭpātus, ûs, m. Spartian. *idem.*

Partĭcĭpiālis, is, *com.* le, n. *Quintil.* Ad participium pertinens: *id eſt* ex Nomine & Verbo aliquid participans. V. *Participi.*

Partĭcĭpium, ii, n. *Quintil.* Eſt pars Orationis declinabilis, ſignificans cum tempore. *Delniko-Recbje.* Mit-genieſſende Rede. *Közös beſzéd.*

Partĭcĭpo, as, are, avi, atum, (Act.) 1. *Dél priemlyem, Délnikſzem, dél dobívam.* Mein Theil empfange, theilhafftig vverde. *Réſzt véſzek, réſzes lészek.* Synon. *particeps fio, partem capio.* Aliquid ab aliquo participare. participare peſtem. *Cic.* 2 idem ac participem facio. *Délnika chinim.* Theilhafftig mache. *Réſzeſsé téſzem.* Vid. *Communico N.* 1. *Diſtribuo, Divido, partior.* Aliquid cum aliquo *Liv. vel:* aliquem alicujus rei *vel* de aliqua re participare. Plaut. *Kógavu kakvom dugovanyu delnika uchiniti.* Einen eines Ding theilhafftig machen. *Valakit valamiben réſzeſsé tenni.* Tuas laudes mecum participa. *Synon. & phras.* Fac me tuarum laudum participem. In Societatem, *vel* communionem me tuarum laudum venire patere. Communices mecum tuas laudes. Ne me tuorum decorum expertem ſinas. Gloriæ tuæ partem aliquam in me deriva. Tuæ mihi laudis aliquid impertire. In partem me tuorum decorum voces. Tuas mecum delicias conſocia. &c.

Partĭcŭla, æ, f. *Cic.* parva pars. *Délchecz, Sztranchicza.* Kleiner Theil. *Réſzetske.* Item V. *Fruſtillum.* 2 Apud grammaticos *particulæ* vocantur voces minores, quæ aliarum vocum conſtructioni, vel compoſitioni deſerviunt. *Gell.*

Partĭcŭlāris, is, *com.* re, n. Apul. *Délni, poſzebni, oſzebni, poſzobit, oſzobni.* Theilig, ſonderbar. *Egy réſzűi, Magános.* Item V. *peculiaris.*

Partĭcŭlārĭter, *Adv.* Jul. Firmic. *Na délcze.* Theilvveis. *Réſzenként.* Item V. *Fruſtatim, Fruſtillatim, Membratim, Divisè, peculiariter.*

Partĭcŭlātim, *Adv.* Auct. ad Heren. *idem.*

Partĭlis, is, *com.* le, n. Ammian. V. *Diviſibilis.*

Partĭlĭter, *Adv.* Arnob. *Razdelyivo, Razluchlivo.* Theilig, abſonderlich. *El-oſztatóúl, el-oſztatóképen.* Vid. *Divisè.*

Partim, *Adv.* Cic. *Iz jedne ſztráne, iz druge ſztráne: Z-jednum*, ali *z-drugum ſztránum: Nekaj, Nejto.* Zum Theil, theils, eines Theils. *Réſz-ſzerint, egy réſzént.* In oratione fere ſemper repetitur. *e. g.* Ut eos partim ſcelerum ſuorum, partim etiam ineptiarum pœniteret. *Cic.*

Partio, onis, f. Varr. *Rodyenye, plodenye, zleſenye, kotenye, zneſzenye.* Das Gebähren,

ren, das Legen. *Szülés, Ellés.* Item generatim. V. *Generatio.*

Partio, is, ire, īvi, ītum, [Act.] V. *Distribuo, partior.* Cum illis prædam partiam. *Plaut.* paulo secus à me, atque ab illo partita sunt. *Cic. 2. de Orat. c. 30.*

Partior, iris, īri, ītus sum, (Dep.) Gic. *Delìm, Dèle chinìm.* Zertheile. *Darabolom.* Vid. *Disjungo, Distribuo, Divido, Dimidio.* Aliquid partiri: aliquid in species certas partiri: Gausas cum aliquo partiri. Officia inter se partiri. *Cic.*

Partītè, *Cic.* partītim, *Adv.* Glaud. V. *Divisè, Distributè, Dimidiatim.*

Partītiô, onis, f. Gic. V. *Divisio, Distributio, Disjunctio, Separatio.*

Partītò, *Adverbialiter.* Ulp. V. *partiariò, dimidiatim, partitè.*

Partītor, ōris, m. Cic. *Razdovitel.* r. Zertheiler, Halbirer. *Elosztó.* Vid. *Distributor, Divisor, Separator.*

Partītus, a, um. *Adject. passivæ signific. ex partic.* Lucr V. *Divisus.*

Partor, oris, m. Plaut. *Zadobitel.* r. Ervverber, Zuvvegenbringer. *Szerzô, keresô, nyerô.* Item V. *Auctor. N. 1.*

Partūra, æ, f. Varr. V. *Partus, Partio.*

Partŭrio, is, ire, (*Ex mente Alvari, instar aliorum Meditativorum, caret præteritô & supinô, uti & Cænaturio: apud alios verò præsertim apud SS. PP. passim reperies utrumque*) īvi, ītum, (Act. *Medit. à* pario) Terent. *Radyam: Selim*, ali *Terszimsze roditi, ploditi, lécbi, Znesztí.* Verlange, *oder* mich bemühe zu gebähren, in Kinds-Nöthen liege, zur Geburt Arbeite. *Szülbetném.* 2 Transl. Conceptum periculum parturire: *pro* Moliri, meditari, in lucem producere velle. *Cic.* Animus aliquid parturit. *idem.* Montes parturiunt &c. *ac si diceres*

Hrusztilovich jaki Momak,
Neima nigder szebi para:
A vu voiszki verli Junak
Sto je vubil? dva pszа sztara.

Mancher prahlet vvacker, und ist doch nichts darhinter. *Sokakban kérkedezni, és a' mellet semmie sem lenni.* Vid. *Mons.*

Partus, a, um, *Rodyen, porodyen, zléfen, znesszen, zkoten.* Gebohren, gelegt. *Született.* Virg. 2 Transl. *pro* Acquisitus, comparatus. *Zadobtyen, zadobit.* Ervvorben. *Keresett, nyertt, találtt.* Malè parta, malè dilabuntur. Cic. *Kak doblyeno, tak zgublyeno.* Wie gevvonnen, so zerronnen. *Ebûl gyültt marbának ebûl kell el-veszni.*

Partus, ûs, m. Gic. *Porod, Plod.* e. Geburt. *Születés.* Vid. *Partio.* 2 Metonymicè V. *Proles, Fœtus.* pro suo partu pugnare: *id est* pro fœtu, prole. *Cic.* 3 Transl. V. *Fructus N. 1. Fruges.* ità Plin.

Parvi dūco, is, ere, xi, ctum, (Act.) Cic. *Kôga za malo derzim.* Gering halte, vvenig achte, *Kitsinynek alitom.* Vid. *Floccifacio.*

Parvi făcio, is, ere, eci, actum, [Act.] Pompon. *apud* Non. *idem.*

Parvĭpendo, is, ere, endi, ensum, (Act.) Cic. *Kôga, ali kaj za malo prettimávam, ali czenìm.* Gering schätze. *Kevésre betsülłöm, kitsíny árrát-szabom.* Vid. *Parvi duco.* Sic & alia similia verba componi possunt.

Parvĭtas, atis, f. Cic. *Malabnoszt, Malina, Drobnoszt.* e. Kleinheit. *Kitsinység.* Vid. *Exiguitas.*

Părum, *Adv.* Cic. *Malo.* Wenig. *Kitsínyné, kevéssé.* Parúmne est, Piso, quòd tantùm homines fefellisti? *Jeli to malo?* ali *Ni to doszta, Piso, daszi szamo lyudi vkanil?* Ist es dann ein geringes? *oder* ist es nicht genug, Piso, das du nur die Menschen betrogen hast? *Kitsínyé az?* vagy *Nem elégé az, hogy tsak az embereket tsaltad-le?* Cic.

Părumper, *Adv.* Cic. V. *Paulisper, Aliquandiu, Aliquantillum, Aliquantisper, Aliquantum, Modicè.*

Pārus, i, m. Auct. philom. *Szenicza.* Eine Meise. *Tzinege, kis párás madár.* parus maior. *Szenicza privekßa, na terbubu suta, na glavi tberna, okolo òk béla.* e. Kohl-Meise. *Leg-nagyobb tzinege, a' mellyén sárga, a' fején fekete, a' szemei mellet feffér.* parus minor. *Szenicza menysse felye, na glavi y krelyutah modra.* e. Blau-Meise. *Kissebb tzinege, a' fején és a' szárnyain kék.* parus caudatus. *Dugo-repka szenichicza, najmenysse selye.* e. Galgen-Meise. *Hosszú farkú tzinegétske.* Sunt & aliæ parorum species.

Parvŭlus, a, um. Cic. *Kruto mal.* Sehr klein, *Igen kitsínyke, kicsidcke.* Vid. *Modicellus.*

Parvŭlus, i, m. Quintil. V. *puellus, puſio.* A parvulis duritiæ, & labori studeant: *id est* statim à teneris, ab ipsâ pueritia, statim à puero. *Cæs.*

Parvus, a, um, Cic. *Mal, Malaban.* Klein. *Kitsíny, kis.* Vid. *Exiguus.* Interdum ponitur pro eo, quod est *exigui*, vel *minimi pretii.*

Digitalizirao Google

pretii. parva ſunt foris arma, niſi eſt conſilium domi. *Cic. 1. Offic.* Genit. *parvi* cum verbis æſtimandi eleganter adhibetur. *ut:* Illud primum parvi refert &c. *Cic.* 2 V. *Brevis N.* 1. parvæ conſvetudinis cauſa. *Terent.* 3 V. *paucus.* Plin. 4 V. *Humilis, pauper.* parvi properamus & ampli: *Horat.* Animus parvus: *pro* Abjectus, vilis. *Horat.* 5. ſubſtant. V. *puer.* Hinc à parvo, à parvis. *pro* ab infantia, vel pueritia. *Cic. Liv.* Minor, Minimus. *V. ſuis locis.*

Paſcālis, is. *com.* le. n. Lucil. *apud.* Non. *Paßni.* Zur Weid gehörig. *Mezőn legeßi.*

Paſceŏlus, i, m. Plaut. *Koſnata vrechicza*, peregr. *ſaklinecz, ſakely.* Ein ledernes Säckel, lederne Taſche, r. Rantze, s. Felleiſen, r. Wadſack. *Lágy bőrből-való tárka, tłuſzó, tarſoly.*

Paſcha, æ, n. (vox hebræa) *Latinè* Tranſitus. Tertull. *Mimo idenye Mimoßaſztje, Prebod.* r. Ubergang, Vorbeygang. *általmenés.* Ratio hujus eſt, quòd Angelus, dum cæderet Ægyptios, domos Israëlitarum ſanguine illitas immunes tranſierit. *Hinc* 2 accipitur *pro* Feſto Reſurrectionis dominicæ: *Vuzem, Vazam, Uſzkerſz, Uſzkerſzenye, Gore-ſztajenye Iſzu-Kerſzta.* e. Oſtern, Auferſtehung-Chriſti. *Huſvét, Kriſtus feltámadáſa.*

Paſcha, ătis, n. Ambroſ. *idem.* Hæc tamen inflexio minus recta eſt, cùm nullum nomen in *a* tertiæ declinationis inveniatur, quod non ſit græcum, & more græco in *ma* deſinat.

Paſchālis, is, *com.* le, n. JCt. *Mimo iduchi, prebajajuchi.* Vorbey gänglich, durchgänglich. *Mellette elmenő.* Item 2. *Vuzmeni. Uſzkerſzni.* Oeſterlich. *Huſvéti.*

Paſcĭto, as, are, avi, atum, (Activ. *Freq. à* paſco.) Varr. *Guſztokrat bránim, páſzem.* Offt vveide, füttere. *Legeldegelem.*

Paſco, is, ere, pāvi, paſtum, [Neu.] Plaut. *Paſzemſze, bránimſze, kermimſze.* Weide, mich ernähre. *Legelek, éłődőm.* Vid. *Comedo, Veſcor.* Conſtruitur vel *abſolutè.* Armenta per herbas paſcebant. *Ovid.* vel cum *Accus.* pavit ovis pratum; *pro* depaſta eſt, devoravit. *Ovid.* dicitur etiam de *homine.* Geſtis ire paſtum foras: *pro* comeſtum. *Plaut.* 2 eſt *Act.* Gic. *Páſzem, bránim, kermim kőga.* Weide, ernähre, füttere. *Legeltetem, éltetem, eledellel tartom.* Cùm ſues puer paſceret. *id eſt:* pabulum, vel paſcua ſuibus præberet, ſues ad paſcua duceret. *Cic.* Transl. V. *Delecto, Exhilaro, Recreo.* Cùm eius cruciatu, atque ſupplicio paſcere oculos, animúmque exſaturare vellent. *Cic. 7. Ver.* Item V. *Nutrio* N. 1. *Foveo.* Amorem paſcere: *pro* fovere. *Ovid.* Barbam paſcere: *pro* nutrire. *Horat.*

Paſcor, ĕris, paſci, paſtus ſum. (Dep.) Vid. *Paſco N.* 1. paſcuntur verò ſylvas, & arbuta paſſim: *pro* Comedunt, depaſcunt, vel depaſcuntur. *Virg.* 2 eſt Verb. paſſiv. V. *Paſco* N. 2. *mutatâ ſignificatione activâ in paſſivam.* His ego paſcor. *pro* Nutrior, delector, recreor. Gic. *Z-témſze ja bránim, y naſzladujem.* Mit dieſem ich mich ernähre, und erluſtige, *oder* ernähret und erluſtiget vverde. *én ezekkel magamot táplálom és győnyőrkődtetem.*

Paſcua, orum, n. *plur.* Gic. *Paſſa, Paßnik, Zpaßinecz.* e. Weide, Weidung. *Legelét, legelő mezők.*

† Paſcua, æ, f. Tertull. *idem.*

Paſcuālis, is, *com.* le, n. Feſt. V. *Paſtalis.*

† Paſcuārĭum, ii, n. *Plácha za paſſu, Dácha od paßnika.* r. Weide-Zins, ſo vvegen Weide gezahlet vvird. *Legeltetéſért-való bér.*

Paſcuè, *Adv.* Apul. V. *Opiparè, opimè.*

Paſcuōſus, a, um, Apul. *pun paſſe.* Voll vveide. *Legelettel teli.*

Paſcuum, ii, n. Colum. V. *Paſcua.*

Paſcuus, a, um, Plaut. *Za paſſu odlucben, popaſzliv, za paſſu dober.* Das zu vveiden verordnet, zur Weide *oder* Fütterung dienlich. *Legeltetéſre-való.*

† Paſquillus, i, m. V. *Libellus famoſus.*

Paſquīnus, i, m. *Nom. propr.* Sutoris romani, qui domi ſuæ ſtatuam ſervabat à multis eidem affixis infamibus ſcriptis celebrem. Hinc Appellativè *Paſquinus*, vulgo *Paſquillus.* V. *Suo loco.*

Paſſer, ĕris, m. Cic. *Vrabecz.* r. Spatz. *Veréb.* plures ſunt paſſerum ſpecies: *ut* paſſer ſylveſtris ſeu torquatus; paſſer aquaticus; paſſer marinus, ſeu Avis lybica omnium avium maxima, quæ proprio nomine *Struthiocamelus* dicitur. *Plaut.* 2. Transl. paſſer *pro* homine venereo ponitur. Hinc *prov.* paſſere ſalacior. *3 Ivérak, plochicza riba.* s. Plateslein. *Széles vékony hal, Platajtz tengeri hal.* Plin.

Paſſercŭlus, i, m. Cic. *Vrabchecz, Vrabchich.* Kleiner Spatz. *Verebetske.*

Paſsĕrī-

Paſsĕrīnus, a, um, Pompon. *apud* Non. *Vrabchji.* Zum Spatz gehörig. *Verébi.*

Paſsĭbĭlis, is, *com.* le, n. Arnob. *Terpeti moguch, podloſen muki, muchliv.* Der leyden kan. *Szenvedhetŏ.*

Paſſĭbĭlĭtas, atis, f. Arnob. *Muchlivoſzt, terpeti moguchnoſzt.* e. Fähigkeit etvvas zu leyden. *Szenvedhetés.*

Paſſim, *Adv.* Cic. *Ovud-onud, Ovde - onde, ſzkoro vſzagde, kaj-gde, kaj - kud, kaj-kuda, ſzkoro vſzagda* ali *vſzegdar.* Hin und her, da und dort, ſchier allenthalben, gemeiniglich. *Imitt - amott, ſzéllyel, Majd mindenŭtt, Tſak nem mindenkor.*

Paſſio, onis, f. Apul. *Terplenye, podnaſſanye.* Das Leydẹn, Dulten. *Szenvedés.* 2 Speciatim. *Zburkanye,* ali *genenye kakvoga chutenya nuternyoga, Pobotenſztvo, Naglo-ſelnoſzt.* e. Gemüths - Bevvegung. *Indúlat, Felbâborodús.*

Paſsīvè, *Adv.* Priſcian. *id eſt* More paſſivorum, *ita grammatici.*

Paſsīvus, a, um, Arnob. V. *Paſſibilis, patiens.* 2 idem ac paſſionem ſignificans. *Terplenye znamenujuchi.* Das Leyden bedeutend. *Szenvedéſt jelentŏ.* Verba paſſiva. *Priſcian. cum gramm.*

† Paſsŭla, æ, f. Minores paſſulæ. *Drobno cherno grozdiche.* Kleine Roſinen, Weinbeerlein. *Apró fekete ſzőlőtzke.* Major paſſula. *Szŭho grozdje.* Zibebe, lange Roſin. *Maloſa ſzőlő, aſzſzú ſzőlő.*

Paſſum, i, n. *Varr.* Vinum eſt dulce ex uvis paſſis. *Szladko vino iz ſzuboga grozdja zpreſſano.* Süſſer Wein, ſo aus Zibeben gemacht vvird. *Maloſa ſzőlőből tſinált édes bor.*

Paſſus, a, um, (*à* pando) Cic. *Razvit, razpuſchen, zpuſchen, razpreſztert, razßiren, raztepen.* Ausgevvickelt, von einander gethan, ausgeſtrecket, ausgeſpannt, ausgebreitet, zerſtreuet. *Kifejtett, kinyújtatott, feſzíttetett, kiterjeſztetett.* Synon. *Explicatus, extenſus, extentus, porrectus, patens.* paſſis velis pervehi: *pro* expanſis. *Cic.* paſſus capillus. Terent. *Razcheſzani, razpuſchcni laſzi.* Zerſtreuetes Haar. *Kiterjeſztetett haj.*

Paſſus, a, um, (à patior) Virg. *Ki je terpel.* Der gelitten hat. *Szenvedett.* Hinc *Uva paſſa,* quæ in vite diu retenta, & poſt vindemiam rurſum ad ſolem ſuſpenſa ejus ardorem paſſa eſt. *ità Plin.* Sunt, qui *paſſam uvam* ex eo dici putant, quòd ad ſolem pandatur: *q. d.* Uva expanſa. V. *paſſula major.* Hinc iterum ductâ *metaphorâ* dicuntur ſenes paſſi: *pro* exſucci, exſangues. *Lucil. apud* Non. Lac paſſum: *pro* coctum. *Ovid.*

Paſſus, ûs, m. Cic. V. *Gradus* N. 1. Tardo paſſu incedere. Virg. *polabko hoditi.* Langſam gehen. *Laſſan járni.* 2 eſt certa menſura, eáque duplex: *paſſus* nempe *minor,* qui & *greſſus* dicitur, eſtque dimidium majoris; continet enim pedes duos cum dimidio. Et *paſſus major,* ſeu *geometricus,* conſtans quinque pedibus, quo in dimetiendis locorum diſtantiis utuntur geometræ. *Cic. pro R. Am.* Edixit, ut ab urbe abeſſet millia paſſuum ducenta.

† Paſta, æ, f. Vid. *Maſſa* N. 1.

Paſtĭcus, a, um, Apic. *Od paſſe, ali ſtratiuſzt, otuſzten* Gemäſtet. *Legelésben hizlaltt, kövérített.* Synon. *paſtus, ſaginatus.*

Paſtillus, i, m. Feſt. *Zaſzukach iz téſzta:* peregr. *Makarun.* Ein rundes Küchlein, Knötlein. *Kis gőmbőlyeg gombócz, galuska.* 2 Accipitur etiam *pro* globulis medicinalibus. *Horat.* Item *pro* Medicamentis, quæ aliquo liquore ſubacta aruerunt. *Cels.*

Paſtĭnāca, æ, f. Plin. *Domácha ali divja merkva, merkvicza, repicza.* Zahme *oder* vvilde Rüblein, Paſtmey, Möhren. *Kerti, vagy erdei mob répa, murok.*

Paſtĭnātio, onis, f. Colum. *Kopanye, Okapanye, ſzemena zakapanye, prekapanye polya &c.* Das Karſten, Hauen, e. Hackung. *Kapálás, gőröngy rontás, Forgatás.* 2 per Catachreſin & generatim V. *Foſſio, circumfoſſio, aratio.*

Paſtĭnātor, oris, m. Colum. *Okapavecz, prekápavecz, podkápavecz, kopàch polyſzki.* r. Feld-Hauer, Hacker. *Kapás, ásó.* Item generatim & per Catach. V. *Foſſor* N. 1. *Arator.*

Paſtĭnātum, i, n. Colum. *Polye okopano, preorano.* Umgehacktes, umgeackertes Feld. *Megkapált, kevertt, ſzántott föld.*

Paſtĭnātus, ûs, m. Plin. V. *Paſtinatio.*

Paſtĭno, as, are, avi, atum, [Act.] Colum. *Polye za zaſzadenye okápam, prekápam.* Einen Acker umgrabe, umhacke, umkarſte, umhaue, *Földet kapálok.* Generatim V. *Fodio* N. 1. *Circumfodio, Aro.*

Paſtĭnum, i, n. Colum. *Dvoj-zubna,* ali *dvojvubata motika, kramp.* r. Karſt: Zvveyzinckigte Haue. *Két ágú vaskapa.* 2 accipitur *pro* paſtinatione, *item pro* agro paſtinato. *Pallad.*

Paſtio,

Paſtio, onis, f. Varro. *Paſzenye*. e. Weidung des Viehes. *Legeltetés, éltetés*. Item V. *pabulatio* N. 2. 2 V. *pabulum N.* 1. Cic.

*Paſtŏmis, ĭdis, f. Lucil. *Selezni záklop, zkoimſze konyzke laſóke zaklápaju, iliti zapiraju, da grizti nemore*, e. Pferd-Klumpe, r. Knebel, s. Naſen-Band. *Harapó ló orrára-való vas &c. ſzerſzám.*

Paſtor, oris, m. Cic. *Paſztir, Marhe paſztìr*. r. Hirt, Vieh-Hirt. *Páſztor, Barom-páſztor*. 2 Transl. Animarum paſtor. V. *Parochus N.* 2. *Curio N.* 2.

Paſtōrālis, is, *com.* le, n. Cic. *Paſztirzki*. Zu einem Hirten gehörig. *Páſztori*.

Paſtoraliter, *Adv.* Fortun. *paſztirzki, po paſztirzki*. Auf Hirten-Art. *páſztori módon*.

Paſtōrĭtius, a, um, (*alii legunt* păſtoricius) Cic. V. *paſtoralis*.

Paſtōrius, a, um, Ovid. V. *paſtoralis*.

Paſtūra, æ, f. Pallad. V. *paſtio N.* 1.

Paſtus, ûs, m. Cic. V. *paſtio N.* 1. *&* 2. 2 Transl. V. *Delectamentum & Delectatio, Exhilaratio*. Svaviſſimus paſtus animorum. *Cic. Tuſc.* 5.

Pătăgiārius, ii, m. qui patagia facit. *Plaut.*

Patagiātus, a, um: *id eſt* patagiis ornatus. *ut:* patagiata veſtis. *Plaut.*

Pătăgĭum, ii, n. Feſt. *Vſze, z-kimſze oprava kinchi*, iliti *S'toſze zaradi lepote na opravu prißóvaju kakti, perem zlati ali ſzreberni, férkano iz ſnoricz delo*, peregr. *krepin, ſkofia, &c.* Alles, damit man die Kleyder zu ziehren pfleget, als guldene *oder* ſilberne Spitze *oder* Borte, Krepin, geſtückte Arbeit, Franſen, Quaſten. *Minden, a' mi a' ruhára ékeſség kedvlért varratikſel: úgy mint a' paſzamány, perém, krepin, ſkófiom.*

Pătĕfăcio, is, ere, eci, actum, (Act.) Cic. 1. V. *Aperio* N. 1. *Immitto N.* 1. *Recludo, Detego N.* 1. Aditum alicui ad aliquem patefacere. *Cic.* 2 Transl. V. *Detego N.* 2. *Manifeſto*. Liberto tuo me totum patefeci. *Cic.*

Patefactio, onis, f. Cic. V. *Apertio, Apertura N.* 1. *Detectio N.* 1. *&* 2. *Manifeſtatio.*

Pătĕfĭo, is, iĕri, actus ſum. (*Neu. paſſ. anom.*) Propert. *Odpiramſze, odkrivamſze*. Eröffnet, offen vverde. *Kinyílok*. Synon. *Aperior, Recludor, pandor*. 2 Transl. *Ocbitujemſze, veznavamſze; ochiveſzt, ocbit, znan bivam*. Offenbar, kundbar vverde. *Kinyílatkozom.*

Pătella, æ, f. (*Dim.* à patina) Horat. *Zdelichka, Zdelicza*. Kleine Schüſſel, s. Blätlein. *Tálatska*. Erat etiam vas picatum, vel fictile, ſacrificiis faciendis aptum. *Cic.* 2 apud Cels. *Jabuchicza, to jeſzt kòſzt okrugla na kolenu*. e. Knie-Scheibe. *Térd kalátſa*. 3 apud Plin. *Razpuchenoga drévaherga*. r. Brenner an Bäumen. *Fának górtsòt taplója.*

Pătēna, æ, f. Colum. V. *Catinus, Lanx N.* 1. *&c.*

Pătens, entis, *om.* Cic. *Odpert, odkrit*. Offen, entdeckt. *Megnyíltt, kitakartt, nyitva*. Item V. *Amplus* N. 1. *Latus, Manifeſtus.*

Pătenter, iùs, &c. *Adv.* Cic. V. *Apertè, Manifeſtè.*

Pătĕo, es, ere, pătui, (Neu.) Cic. *Odpert, otvoren, odkrit jeſzem*. Offen, entdeckt bin. *Nyílván vagyok, Felfedve vagyok*. Omnium querelis aures patent. Cic. *Vſzakoga tuzbi odperta vúha jeſzu: Inache: Vſzakogaſze tuzba poſzluſſa*. Eines jeden ſein Klag vvird angehöret. *Mindennek panaſzát meghallja*. Huc tibi aditus patere non poteſt. Cic. *Ti ſzim dojti, ali vleſzti nemores &c.* 2 Transl. Id eſſe æternum patet: *pro* conſtat, manifeſtum eſt. *Cic.* Hæc omnibus patent: *pro* conſtant, manifeſta & nota ſunt. *idem*. Et in hac ſignificatione adhibetur fere in *tertia perſona*. Vulneri, ſagittarum patere: *pro* expoſitum eſſe. *Liv.* In longitudine, *vel* in longitudinem patere: *item* Latiſſimè &c. patere: *pro* extenſum, latum, amplum eſſe. *Cic.* Maria & terræ romanis patent: *pro* in eorum poteſtate ſunt. *Cic.* Honores, præmia mihi patent: *pro* permittuntur, conceduntur, dantur. *Cic.* Longis morbis ſenectus, acutis adoleſcentia magis patet: *pro* obnoxia, opportuna eſt. *Cels.*

*Pătĕr, tris, m. Cic. propriè *Otecz, Otacz, Oche, Japa*. r. Vatter. *Atya, Apa*. Vid. *Generator, Genitor, parens*. 2 Transl. per *Catachr.* Vid. *Altor, Educator, Nutricius*. Patres: *id eſt* Majores, parentes. *ità Cic.* Pater patriæ: *id eſt* Conſervator. *Senec.* pater patratus: *pro* princeps fecialis, qui fœderi faciendo præerat. *Liv.* Vid. *Legatus*. patres conſcripti: *id eſt* Senatores, reverentiæ causâ ſic dicti. *Cic.* pater rerum: *pro* Conditor, Creator, Effector. *Virg.* Hoc nomine etiam Dii cum majores, tum minores, religionis gratiâ appellabantur. *Horat. Virg.*

Pătĕra, æ, f. Cic. *poſzuda ſiroka za pitje: Zdelichka:* peregr. *Salicza za kavu &c.* Ein vveites Trinck-Geſchirr, vveite

Trinck-Schaale. *Inni-való ſzélyes edény, ſzélyes tsésze.* Vid. *Crater.*

Pătĕr fămĭlĭas, pătris familias, m. *Cic.* pater familiæ. Liv. V. *Hoſpes* N. 1.

Păternĭtas, atis, f. Auguſt. *Otchanſztvo.* e. Vatterſchafft. *Atyaság.*

Păternus, a, um, Cic. *Otchanzki, Otchinzki, Otchin, otchev.* Vätterlich, zum Vatter gehörig. *Atyai, őstűl maradott.*

Pătefco, is, ere. [Inch.) V. *patefio* N. 1. ità *Virg.* Item V. *pateo.* Liv. 2 Transl. V. *patefio* N. 2. Virg.

* Păthētĭcè, *Adv.* Affectus adhibendo, *vel* permovendo ad affectus. *Macrob.*

* Păthētĭcus, a, um: *id eſt* Affectibus conſtans, ad movendos affectus aptus, utilis. *ut:* pathetica oratio. Macrob. *Na pobotenye kakvo gibuchi ſzpravno-govor, ganutlivo govorenye.* Zu einer Anmuthung bevvegende Rede. bevvegliche Rede. *Indúlatra gerjeſztő beſzéd, Indſtó beſzéd.*

Pătĭbĭlis, is, *com.* le, n. Cic. 1. *preterplyiv, podneſzlyiv.* Was man leyden, und übertragen kan. *Eltűrhető, Elſzenyvedhető.* Dolores patibiles. *Cic.* 2 V. *paſſibilis.* Omne animal naturam patibilem habet. *Cic.*

Pătĭbŭlātus, a, um, Plaut. *Veſſalo-noſz.* Galgen-tragend. *Akaſztó-fa bordozó.* Item *Obeſſen, obeſſenyak,* vulgo *galſenyak.* Gehenckt, Galgen-Schvvengel. *Felakaſztatott, Akaſztó-fára-való.*

Pătĭbŭlum, i, n. Plaut. *Veſſalo, Viſzalo, Viſznicza:* peregr. *Galge.* r. Galgen. *Akaſztófa, Világos báz.* Apud romanos facinoroſi cervices inter cornua patibuli, ſeu furcæ figuram litteræ Y referentis interſerebant; manus verò eorum iiſdem cornibus alligabantur: atque ſic geſtantes patibulum à carnifice, vel conſervo virgis cædebantur. *Plaut.* Transfertur etiam ad alia. *Plin.*

Pătĭbŭlus, a, um, Plaut. V. *patibulatus.*

Pătiens, entis, *om.* Cic. *Terpechi, podnaſſajuchi, poterpliv, zterpliv.* Leydend, dultend, gedultig. *Türő, ſzenyvedő.* Vetuſtatis patiens: *pro* diu durans. *Plin.* Laboris patiens: *id eſt* Labores non renuens. *Cic.* Vomeris patiens terra: *id eſt:* quæ facilè aratur. *Virg.* patientior, patientiſſimus. *Cic.*

Patienter, *Adv.* Cic. *Terplivo, podnoſzlivo, Zterpliv, poterpliv, Terpèch.* Gedultig, gedultiglich. *Békeséges-türéſſel.* Item V. *Conſtanter, Fortiter, Moderanter, Tranquillè.*

Patientia, æ, f. Cic. *poterplenye, podnoſzlivoſzt, terplivnoſzt, zterplenye, podnaſſanye, preterplenye.* e. Gedult, Ubertragung. *Türés, ſzenyvedés.* Item V. *Conſtantia.* 2 accipitur in malam partem *pro* nimia tolerantia, vel ſtupiditate, *Plin.*

Pătĭna, æ, f. Cic. V. *patena.*

Pătĭnārius, a, um, Plaut. *Vu zdeli pripravlyen, vu zdelu poſztavlyen.* In der Schüſſel zubereitet, in eine Schüſſel gelegt. *Tálboz-való.*

Patinarius, ii, m. Svet. *Zdelo-mlatecz, prazni-zdela, puni-terbuh, oblezni-perſzt.* r. Schüſſel-Treſcher, Schüſſel-Lährer, Finger-Lecker. *Tál-nyaló, nyalakodó, Tál üreſztő.* Vid. *Gulo, Guloſus, Heluo* N. 1.

Pătior, ĕris, păti, paſſus ſum, (Dep.) Cic. *Terpim, podnaſſam.* Leyde, dulte, übertrage. *Türők, ſzenyvedek.* Aliæ nationes ſervitutem pati poſſunt. *Cic.* Mundus per ſe, & à ſe & patitur, & facit omnia. *Id.* 2 Sæpe ſumitur *pro* Admitto, permitto, ſino; æquô *vel* iniquô animô fero. *prepuſtcham.* Zulaſſe. *Engedek.* Jungitur autem eleganter Adv. *Facilè, ægrè, indignè, moleſtè.* Vel Abl. *Æquo animo, iniquo animo.* Non feram, non patiar, non ſinam. *Item* Facilè omnes patimur, eſſe quàm plurimos accuſatores. *Cic.* 3 pati ævum: *pro* diu durare. *Colum.*

Pător, ōris, m. Apul. V. *Hiatus.*

Pătrātio, onis, f. Vellej. V. *Factio* N. 1. *Effectio, Conſummatio.*

Patrātor, oris, m. Tacit. V. *Auctor* N. 1. *Factor, Effector, Conſummator.*

Pătria, æ, f. Cic. *Domovina, otchevina, poroda meſzto.* s. Vatterland, Geburths-Ort. *Hazánk, ſzületett földünk, baza.* 2 per Synecd. accipitur *pro* Regno, vel provincia, in qua locus nativitatis ſitus eſt. *Salluſt.*

* Pătriarcha, æ, m. Vopiſc. *Latinè* princeps patrum, primus pater. *Sztaroſſa, patriarka.* r. Ertz-Vatter, Patriarch. *Fő atya, őreg atya, pátriárka.*

Pătrĭcè, *Adv.* Plaut. *id eſt* More patriciorum, V. *Nobiliter, Lautè.*

Pătrĭciātus, ûs, m. Svet. *Chaſzt roda, zviſſenoſzt pokolenya.* r. Geſchlechts-Stand und Würde. *Nemzetséges méltóság.*

Pătrĭcīda, æ, m. Cic. *alii legunt* parricida. V. *parricida.*

Pătrĭcĭus, a, um, Cic. *plemenito-rodyen, plemenitomu rimſzkomu pokolenyu ſzliſſajuchi.* Denen edlen Römern *oder* Geſchlechtern gehörig. *Nemzetséges, jó nemzetű.*

Item

Item generatim & per Catachr. V. *Nobilis.*

Patricius, ii, m. *plur.* Patricii, orum, m. *Uſitatior eſt* Cic. *Vlaſztelini, Rimlyani, od pervih, ali od potlam pridánih velikih ſzvetnikov rodyeni, iz kojih ſzvetniki*, iliti *veliki vechniki* vulgo *ſenatori bivali jeſzu.* Die Römer, die von denen erſten, *oder* hernach darzu ervvählten Raths-Herren gebohren vvorden; Raths-fähige Geſchlechter. *Római tanátsbéli ſzemélyek maradéki, kikközül tanátsbéli tiſztségre válaſztattak.* Transl. dicitur de aliis *Nobilibus.* Dicti autem ſunt patricii, quia vel primorum, vel certè conſcriptorum, aut allectorum patrum progenies erant: illi *Majores*, hi *Minores* appellabantur, quæ diſtinctio & inter ſenatores viguit ità *Cic. Liv. &c.* Subinde etiam ex plebe legi ſenatores cœperunt. *Tacit.* 2. Sub Conſtantino & ſequentibus Imperatoribus Patricii dicebantur ſolùm illi, qui imperatori honore erant proximi. *Caſſiodor. L. 8. ep. 9.* Exire è patriciis: *pro* fieri plebejum. *Cic. pro Dom.*

Pătriè, *Adv.* Quinct. *Po otchinzko.* Vätterlich. *Atya-módra, atyaképen.*

Pătrĭmōniālis, is, *com.* le, n. JCt. *Otchinzki, od otchinſztva, otchinſztvo-delni.* Zu dem Vätterlichen Erb-Gut gehörig. *őstől maradtt jószághoz-való.*

Pătrĭmōnĭum, ii, n. Cic. *Otchinſztvo, Imétek od otcza oſztavlyen, Baſchina, ſztarina, otaczbina.* Vätterliche Erbſchafft, Vätterlich Erbgut. *Attyától maradott örökség.*

Pătrĭmus, & Patrīmus, a, um, *Cic.* patrimis, e. Feſt. *Zivoga otcza imajuchi.* Deſſen Vatter noch im Leben iſt. *Kinek az attya még él.* plura V. in *Matrimus.*

† Pătrīnus, i, m. *Eccl.* Vid. *Luſtricus pater.*

† Pătriōta, æ, com. *Zemlyák, z-jedne domovine chlovek*, peregr. *Pajzan.* r. Landsmann. *Földim.*

* Pătriſſo, (Pătrīzo) as, are, avi, atum, (Neu.] Plaut. *Otczuſzem ſzpodoben, vu otczaſzem ſze vergel, otcza naſzledujem.* Dem Vatter nachſchlage. *Atyámat követem.*

Pătrītus, a, um, (*alii legunt* patrius) Cic. *Otchinzki.* Vätterlich. *Attyai.*

Pătrius, a um, Cic. 1. V. *Paternus, patritus.* 2. *Domovinſzki.* Zum Vatterland gehörig. *Hazánki.*

Pătro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Facio N. 1. Conſummo, Efficio, perficio.* Patrare facinus: *pro* committere, perficere &c. *Liv.* patrare promiſſa: *pro* præſtare. *Cic.* patrare juſſa: *pro* facere, exequi. *Tacit.* 2 patrare *propriè, minus tamen uſitatè notat* rem venéream conſummare, liberis operam dare: *id quod ex hujus vocis radice* pater *clarè colligitur.*

Pătrōcĭnium, ii, n. Cic. *Synon.* Defenſio, Tutela, protectio. *Obramba, Branitelſztvo, zavetje, pomoch.* r. Schutz und Schirm, e. Beſchirmung, Vertheidigung, Hülffe. *Oltalom. Gondviſelés.* Vid. *Defenſio.*

Pătrōcĭnor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Quinct. *Bránim, pomáſem, zagovarjam.* Schirme, helffe, vertheidige. *Kedvében kedem, óltalmazom, Az ő részéről állok.* Vid. *Defendo.* Sic, ut non homini patrocinemur, ſed fidei. *Quinct. l. 2. c. 4.*

Pătrōna, æ, f. Cic. *Branitelicza, zagovoritelicza, zavetnicza, pomochnicza.* e. Beſchirmerin, Fürſprecherin, Schutz-Frau, Vertretterin, Helfferin. *óltalmazó aſzſzony, gondviſelőné.*

Pătrōnātus, ûs, m. Plaut. V. *Patrocinium, Tutela.* Jus patronatûs à Romulo traxit originem, hic enim Patricios patronos plebis, plebejos verò patrum clientes eſſe conſtituit, relicta plebejis libertate, quos vellent, è patriciis patronos deligerent. Mutuum iſtud neceſſitudinis vinculum ex parte patriciorum *patronatum*, ex parte plebis *Clientelam* nominavit. Hinc *Transl. apud JCt.* Jus patronatûs. *Oblaſzt kómu kakvu chaſzt, imétek, faru &c. pod ſzvojum obrambum poſztavlyenu dati.* Das Recht und Macht einen zu einer Würde, Lehen-Gut, Pfarre &c. einzuſetzen. *Hatalom, valakinek valami méltóságot, jószágot, meggyét. &c. melly az maga birtoka alatt vagyon, adni.*

Patronus, i, m. Cic. *Zavetnik, Branitel, zagovoritel, Pomochnik*, peregr. *patrón.* r. Schutz-Herr, Beſchirmer, Fürſprecher, Vertretter. *óltalmazó. gondviſelő.* Item V. *Advocatus.* Judicis eſt ſemper in cauſis verum ſequi, patroni nonnumquam veriſimile, etiamſi minus ſit verum, defendere. *Cic. 2. off.* Item generatim V. *Defenſor.* Item *patronus* dicitur, qui ex ſervo *libertum* facit. *Cic.*

Pătruēlis, is, *com.* Cic. *Sztrichich, ſztrichichna, ſztricheva detcza*, iliti *doeh bratov detcza med ſzobum.* Vetters-Kind, des Vatters Bruders-Kind, zvveyen Brüdern Kinder gegen einander. *Atyám teſtvér öttsénck*, vagy *báttyának gyermeke.*

Digitalizirao Google

Patruelis, is, *com.* le, n. Ovid. *Sztricbicheo, ſztricbichni.* Dem Vetters-Kind gehörig. *Atyám teſtvér öttsének*, vagy *báttyának gyermekeihez-való.*

Pătruus, ui, m. Cic. *Sztricz, Otcza brat.* r. Vetter, Vatters-Bruder. *Atyám teſtvér öttſe* vagy *báttya.* Induere mores patrui: *id eſt* ſeveros. *Cic.* patruus magnus. *Dedov brat.* Des Groſs-Vatters Bruder. *Nagy apám öttſe* vagy *báttya.* patruus major, *ſeu* propatruus. *Dedov ſztricz*, iliti *Brat prededov.* Des Groſs-Vatters Vetter, *oder* des Groſs-Vatters Vatters-Bruder. *Nagy apám attyának öttſe* vagy *báttya.* Patruus maximus, *ſive* Abpatruus. *id eſt* patruus proavi, *ſeu* Frater Abavi. *Sztricz prededov, prededovoga otcza brat.* Des Groſs-Vatters Vatters Vetter, *oder* des Groſs-Vatters ſeines Groſs-Vatters Bruder. *Nagy apám nagy apjának öttſe* vagy *báttya.* Vid. *leg.* 1. *Dig. de grad.*

Patruus, a, um. *Sztrichev.* Dem Vetter zuſtändig. *Atyám teſtvér öttſéhez*, vagy *báttyaboz-való*, quia verò patrui fratrueles ſuos acerbiùs, quàm patres, tractare ſolent, ideo *patruus* etiam pro *ſevero* & *aſpero* ſumitur. *Horat.*

Pătŭlus, a, um, quod ſemper patet. *Cic.* Vid. *Semper* & *patens.*

Pāva, æ, f. Auſon. *Pavícza.* e. Pfauin. *Nyósſtény-páva.*

Pāucĭlŏquium, ii, n. Plaut. *Malo-rechje, na malom govorenye, kratki govor.* Wenig Worte, kurtze Rede. *Kevéſet ſzólás.*

Pāucĭtas, atis, f. Cic. *Malo-brojnoſzt, mal broj, Malo.* e. Wenigkeit, vvenig an der Zahl. *Kevéſség, ſzűkség.*

Paucŭlus, a, um, Cic. *Malo-brojni, kruto mal na broju, kruto rédek.* Sehr vvenig an der Zahl. *Kevéſetske.* Pauculi dies. *Cic.* paucula verba. *Terent.* Singul. videtur eſſe inuſitatus.

Pāucus, a, um. Cic. *Malo brojni, mal, rédek na broju.* Wenig. *Kevés, ſzűk.* paucis te volo, paucis docebo: *Ablat. abſolutè poſitus pro* paucis verbis. *Virg. Terent. &c.* Singul. fere obſoletus eſt.

Pāvĕfīo, is, ĕri, actus ſum. (Neu. paſſ.) Ovid. *Plaßliv, ali Jztraßliv bivam.* Erſchröckt vverde. *Elrettenek, félemlem.* Vid. *Expaveo.*

Pavendus, a, um. Plin. *Sztraboten, cheſzaſze gdo plaſſi.* Erſchröcklich, das mann ſehr fürchtet. *Félendő, Félelmes.*

Pāveo, es, ēre, pāvi, (Neu.) Cic, *Sztrab me prebaja, plaßimſze, ſztraßimſze.* Erſchrocken bin. *Rettegek.* Vid. *Trepido, Timeo.*

Pāvĕrus, a, um, Feſt. *Nerad luſchlyiv.* Ungern aus den Hülſen gehend. *Tokjából nem örömeſt menő.* Frumenta pavera. *Feſt.*

Pāveſco, is, ere, (Inch.) Colum. *Bojati, ali plaſſitiſze pochinyam.* Mich zu fürchten anfange. *Félni kezdek.* Item V. *paveſio, paveo, extimeo.*

Pāvīcŭla, æ, f. Cato. *Tukach, z-klmſze zemlya zbija y jednáchi.* r. Schlegel, damit man die Erden einſchlaget, und eben machet. *Szérű egyengetű ſulyok.*

Pāvĭdè, *Adv.* Liv. *Bojazlivo, plabo, plaßlivo, ſztraßlivo.* Erſchröcklich. *Félve, Rettegve.* Vid. *Timidè, Trepidè.*

pavidus, a, um, Plin. V. *Timidus, Trepidus.* 2 idem ac *paventem faciens.* pavidus lucus. *Stat.*

pāvīmento, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Podim, popłochujem; gornyi ali dolnyi pod napravlyam: Tla obbijam, tverdim, taráczam.* Eſtrich *oder* Boden mache, den Boden veſt mache, ſchlage, pflaſtere. *Pádimentomozom, a' földet egyeneſſé teſzem.* porticum cum conclavibus pavimentatam concupierat. *Cic. pro Dom.*

pāvīmentum, ti, n. Cic. *Pod, Tlo, Tle, Zemlya jednako nabíta.* r. Eſtrich, Boden. *Pádimentom, dőngölött föld, ſzérű.* Hic adverte vocem *pod* propriam eſſe Illyris, *pod* enim idem eſt ac *ſub:* & quia pavimentum ſub pedibus eſt, dum calcatur, ideo ab Illyris *pood* vel *pod* appellatur.

pāvio, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Zemlyu, &c. tlachim, z-tukáchem nabijam, ravnam.* Die Erden &c. ſtoſſe, ſtampffe, gleich ſchlage, ebne. *Sulyokkal paskolom, lőtőm, ſulykolom, dőngölőm.* Terra pavita, & complanata. *Plin.*

pāvĭtātio, onis, f. Apul. V. *Trepidatio.*

pāvĭto, as, are, avi, atum, (Neu. *Freq.* à paveo) Terent. *id eſt* Frequenter paveo. V. *Trepido.*

paulātim, *Adv.* Cic. *Malo-pomallo, pomallo, polabko, polagabno.* Allgemach, langſam, nach und nach. *Laſſan-laſſan, gyengén, kevéſſenként.*

pauliſper, *Adv.* Cic. *Za mal chaſz, do malla, za mallo.* Eine kleine Zeit, kleine Gedult. *Egy kevéſſé, kevérkorig.*

pāulo, & paullo *Adv* Cic. *Mallo.* Wenig. *Valami kevéſſel.* paulo ante. *Mallo pervo, mallo perle, mallo prie.* Ein vvenig zuvor. *Egy kevéſſel ez előtt, előbb.* paulo poſt. *Mallo*

Digitalizirão Google

Mallo potlam, mallo poſzlye. Bald darauf, bald hernach. *Egy kevéſsel azután.* Paulo amplius, *item* paulo plus. *Jedno mallo vech.* Um etvvas mehr. *Egy kevéſsel több.* Paulo minus. *Jedno mallo menye.* Um etvvas vveniger. *Valamivel kevesſebb.* paulo nimium. *Jedno mallo prevech.* Um etvvas zuviel. *Egy kevesſé igen ſok, felettébb-való.* Paulo magis. *Nekuliko bolye.* Um etvvas beſser. *Egy kevéſsel inkább.* Quod iſti paulo magis placeret. *Sto biſze ovomu iſztomu nekuliko bolye,* ali *nekuliko vech dopadalo. &c.* Accipitur etiam *Paulo magis* pro *Nimiùm.* Paulo ſecus. *Jedno malo drugach.* Ein vvenig anderſter. *Egy kevéſsel külömbözve.* Hucuſque *Cic.* Paulo mox. *Plin.* Vid. *Statim.*

Paulŭlum, *vel* paullŭlum *Adv.* (*Dimin. à* paulum) Cic. *Kruto malo, zevſzema majuczko.* Sehr Wenig, bluth-vvenig. *Egy kevéſsetskével, Igen kevesſé.*

Paulŭlus, ſeu paullŭlus, a, um. Cic. Liv. *Kruto mal.* Gar klein. *Egy kevesſetske.* Vid. *Modicellus, parvulus.*

Paulum, *ſeu* Paullum *Adv.* (*Dimin. à* parum) Cic. *Jedno mallo, nekaj malo, mervichek.* Ein vvenig, etvvas vvenig. *Egy kevesſé.*

Paulus, & paullus, a, um. V. *Parvus, Paucus.* Paulo ſumptu. Terent. *Z-malem troſzkom.* Mit vvenigen, *oder* geringen koſten. *Kevés költéſſel.* Solus fere Ablat. apud Authores invenitur. Apud *Quintil.* poſt paulum. V. *Paulopoſt.* 2 Paulus vel paullus cognomen gentis Æmiliæ. *Cic.*

Pāvo, ōnis, m. Avis eſt Junoni Sacra. Ovid. *Páv, pavun.* r. Pfau. *Páva.*

Pāvōnīnus, a, um. Colum. *Pávov, iz páva.* Dem pfauen gehörig, von pfauen. *Pávából-való, pávai.*

Pavonĭus, a, um. Varro. *idem.*

Pāvor, ōris, m. Cic. V. *Timor, Tremor videlicet ex timore ortus, trepidatio.*

Pāuper, ĕris, *om.* Cic. *Sziromah, Ubog.* Arm. *Szegény.* Vid. *Indigus, Inopioſus & Inops.* Pauper & jejuna eloquentia. *Quintil. l. 10. c. 5.* Pauper argenti. *Horat.*

Paupĕrātus, a, um. Sidon. *Oſzíromaſſen, ſziromah vuchinyen.* Arm gemacht. *Szegényé lött.*

Paupercŭlus, a, um. Varr. *Sziromaſſecz.* Ziemlich arm. *Szegényke.*

Paupĕries, ēi, f. Horat. Vid. *Paupertas.*

Paupĕro, as, are, avi, atum (Act.) *Sziromaſ-ſim, ſziromaha, ali ſzirotu chinim, na ſzirotinſztvo poſztavlyam.* Arm mache. *Meg-ſzegényitem.* Boni viri me pauperant, improbi alunt. *Plaut.* 2 V. *Privo.* Aliquem aliqua re pauperare. *Horat.*

Paupertas, atis, f. Cic. *Sziromaſtvo, uboſtvo.* e. Armuth. *Szegénység.* Item V. *Inopia, Egeſtas.*

Pāuſa, æ, f. Plaut. *Odlehnenye, odehnenye, preſztanek.* e. Stillhaltung, aufhörung. *Megſzünés, nyúgvás.* Vid. *Ceſſatio, Requies.*

Pausārius, ii, m. Senec. *Znamenye preſztanka dajúchi.* Der das Zeichen zum aufhören gebet. *Nyúgovásra jelt adó.*

Pausātio, onis, f. Plin. Vid. *Pauſa.*

Pāuſo, as, are, avi, atum (Neu.) Plaut. Vid. *Ceſſo, Quieſco, Requieſco.*

Pāvus, i, m. Gell. Vid. *Pavo.*

Pauxillātim *Adv.* Plaut. V. *Paulatim, Senſim.*

Pauxillíſper *Adv.* Plaut. V. *Pauxillatim, Pauliſper.*

Pauxillo *Adv.* (*Dim. à* Paulo) Cels. V. *Paulum.*

Pauxillŭlum, *Adv.* Plaut. Vid. *Paululum.*

Pauxillŭlus, a, um. (*Dimin. à* pauxillus) Terent. Vid. *Paululus.*

Pauxillum *Adv.* Plaut. Vid. *Paulum.*

Pauxillus, a, um. Lucr. Vid. *Paulus N. 1.*

Pax, pacis, f. Cic. *Mir.* r. Friede. *Békeſség.* Pacem cum aliquo facere, componere, habere, colere: pacem inter aliquos conciliare: pacem ab aliquo impetrare. *Cic.* Conſtituere paces. *Varro.* Fere tamen exolevit *plur.* 2 interdum ſumitur pro quacunque *quiete.* Quæ pax ſit rebus. *Cic.* 3 V. *Venia.* Pace tua dixerim. *Cic. Najmi bude ſzlobodno to rechi:* ali *najbude to prez zamere tvoje rechenо:* ali *proſchenya proſech, da to rechem.* Seye mir erlaubet ſolches zu ſagen: *oder* mit deiner erlaubnus zu ſagen: *oder* Nimm es nicht übel auf: *oder* damit ich es um verzeihung bittend ſage. *Megengedd, hogy azt mondom.* 4 Pax *adverbialiter.* Terent. *Tiho, muchi.* Still, ſchvveig. *Halgatás, Tſendeſség.* Pax, nihil amplius. *Plaut.* 5 Pax *pro* Dea apud Rom. *Ovid.*

Paxillus, i, m. V. *Palus, i.* ità Cic. Qui palum ex paxillo ductum afferit. 2 Apud aliquos eſt *Dim. à* palus. *Kolcheez, klin, luenyek.* Kleiner pfahl, Höltzerner nagel. &c. *Karótska, fa ſzeg, tengely vég-ſzeg, Fogas.*

*Paxīmātium, *vel idque melius* paxămātion, ii, n. Caſſian. *Perhki z-maſzlom &c. napravlyen kolàch,* vulgo *Strucza.* Marb mit butter &c. angemachter Strizel, s. Kipffel. *Puha vajjal &c. tſinált kaláts.* Vox hæc originem habet à paxamo. Paxămus enim in parandis delicatis juſculis, & conficiendis, miri

Digitalizirao Google

ſaporis, cibis ex farina, ac panibus excellebat. *Cæl.*

Peccāmen, ĭnis, n. Prudent. Vid. *Peccatum.*

Peccanter *Adv.* Cæl. Aurel. V. *Malè N.* 1.

Peccātor, oris, m. Lactant. *Greſſnik.* r. Sünder. *Bűnös.* Vid. *Offenſor N* 2.

Peccātrix, īcis, f. Tertul. *Greſſnicza.* e. Sünderin. *Bűnös aſzſzony* vagy *Leány.*

Peccātum, i, n. Cic. *Grèh, grehota, greſſenye.* e. Sünd, Miſshandlung. *Bűn.* Vid. *Crimen, culpa N. 1. Defectus, Delictum, Scelus, Offenſa N. 2.*

Pecco, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Greſſim.* Sündige. *Bűnt-téſzek, vétkezem.* Vid. *Delinquo N 1. Labor N 3. Offendo N. 3. & 4.* In aliqua re, *vel* aliquid in aliquem peccare. Cic. *Vu kakvom dugovanyuſze kômu zameriti,* ali *kôga razſaloſztiti, vraziti, zbantuvati.* Einen in einer ſach beleidigen, *oder* vvider einen Sündigen. *Valamiben valaki ellen véteni.* Multa peccare. Cic. *Vu vnogih dugovanyah zkriveti,* vulgo *faliti.* In vielen dingen fehlen. *Sokakban véteni.* Sic dicitur ſyllabam peccare: pro errare in ſyllaba. *Plaut.* 2. *Paſſivè:* Quo in genere etiam in Rempubl. multa peccantur: *id eſt* Multæ injuriæ & damna Reipublicæ inferuntur. *Cic.* Id à te peccatum eſt: *pro* erratum eſt. *Cic.* Item *Imperſon.* Ne quid in eo genere peccetur: *pro* ne quis error committatur, aut offenſa incuratur &c. *Cic.*

† Pĕcĭa, *vel* petia, æ, f *Vala,* vulgo *Bala ſzúkna. &c.* Ein Stuck tuch. *Egy vég poſztó.*

Pĕcŏrārius, ii, m. Aſcon. *Paſztir chrédе, marhe ſzkerbitel, goſzpodar, z-marhum terſzecz.* r. Vieh-hirt, vieh-ſorger. e. Vieh-herr, Vieh-handler. *Barom-pászтor, barom őrző, Barom tartó, árrúló.* Meliores Codices habent *pecuarius.*

Pĕcŏrīnus, a, um. Varr. *Sivinſzki.* viehiſch. *Baromi.*

Pĕcŏrōſus, a, um. Propert *Z-ſvinum bogat, vnogo marhe imajuchi.* Vieh-reich. *Barmos, ſok barmú.*

Pecten, ĭnis, m. 1. *Jahlicza, tkalechki greben.* r. Kamp, *oder* ſ. Weber-blatt. *Borda.* Item V. *Carmen N. 2.* Virg. 2. *Cheſſely.* r. Kämpl, Krauſs-Kämpl, Haar-Kämpl. *Fluſu, Fésű.* Ovid. 3 V. *Falcula N. 1. & 3.* Colum. 4 V. *Occa.* Ovid. 5. *Lucheez guſzleni &c.* r. Geigen-bogen. &c. *Lant pengető.* Virg. 6. Species piſcis, ſe ex aqua inſtar ſagittæ jaculantis. V. *Paſſer N. 3.* Horat. 7 Pecten Veneris, herba à ſimilitudine pectinis ſic dicta. *Plin.* 8 Pectines arborum: *id eſt* Lineæ denticulatæ per arborem diſcurentes. *Plin.* Pectine juncti digiti. *Ovid.* Vid. *Pectinatim.*

† Pectĭnārĭum, & pectĭnĭum, ii, n. *melius dixeris* Theca pectinis. *Cheſſlya tok.* r. Kamm-*oder* kämpl-futteral. *Fluſu tok.*

† Pectĭnārius, ii, m. *Cheſſlyar. ki cheſſlye dĕla.* r. Kämpl-macher. *Fluſu-tſinálo.*

Pectĭnātim *Adv.* Plin. *Na ſzpodobu grebena ali cheſſlya zkup zpleteno, zmotano. &c.* Strels oder kamm vveiſe in einander geflochten, kämpl-artig. *Gereben* vagy *fluſu módra, őſzve kaptſolva,* Digitis pectinatim inter ſe implexis: h. e. ità complicatis manibus, ut digiti utrinque eminentes pectinis figuram exhibeant. *Plin.*

Pectĭnātus, a, um. Apul. *Na ſzpodobu cheſſlya ali grebena napravlyen* Wie ein Kamm *oder* kämpl geſtaltet. *Gereben* vagy *fluſu formára tſinált.* Item V. *pectitus,* & plura in *pectino.*

Pectĭno, as, are, avi, atum (Act.) Plin. 1. *Predivo na grebenu mikam &c.* Vid. *Carmino N. 1.* 2 V. *Pecto N 1.* 3 V. *Occo.* 4 V. *Meto.* 5 *Plévem.* Das unkraut auſrotte, auſchneide. *Gyomlálom.*

Pectĭtus, a, um. Colum. *Razcheſzan, izgrebenyen, zmikan, zeſznaſen.* Gekämpelt, gekämmet, geſtrehlt, gebutzt. *Fluſulit, gereben'ett, vakartt, tsinositott, megtiſztitott.*

Pecto, is, ere, pexui, & pexi, pexum & *apud quoſdam* pectĭtum (Act.) Horat. *Cheſſem.* die Haar ſtrehle, kämme, oder auskämple. *Fluſulom.* Pectere equos: h. e. ſtrigili mundare. *Virg.* 2 V. *Pectino N. 1.* Plin. 3 V. *Occo, Paſtino.* Terram pectere. *Colum.* 4 Transl. Fuſte pectere aliquem *Kôga oſtro izbiti, prebubnyati.* Einen vvohl obprügeln. *Valakire jól reá verni.*

Pectŏrāle, is, n. Plin. *Oklop perſzni, odeva perſzna, zakrov perſzni, náperſznyak.* r. Bruſt-harniſch. s. Bruſt-ſtuck, r. Bruſt-fleck. *Mely fedél.* Pectorale equi: V. *Antilena.*

Pectŏrālis, is, *com.* le, n. Cels. *Perſzni.* zur Bruſt gehörig. *Melyre-való.*

Pectŏrōſus, a, um. Colum. *Perſzaſzt, velikeh y jákeh perſz.* Starck-*und* groſs-brüſtig, vvohl gebrüſtet, *Melyes, Vaſtag és nagy melyú, lúd melyú.*

Pectus, ŏris, n. Cic. *Perſzi, parſzi.* e. Bruſt. *Mely.* Meton. V. *Cor.* Aliquem toto, *vel* ex toto pectore amare. *Cic.*

Pectuſcŭlum, i, n. Hieron. *Male perſzi, perſziczа.* s. Brüſtlein. *Melyetske.*

Pĕcu, u, n. *plur.* pĕcua, uum. *Plaut. &c.* V. *Pecus.*

Pĕcuā-

Pĕcuārĭa, orum, n. *plur.* Virg. *Chréda marhe.* Eine Heerde Vieh. *Barom tſorda.* Vid. *Armentum N.* 1.

Pecuaria, æ, f. Varr. *Znanye goſzpodarſztva z-marhum.* e. Wiſſenſchafft mit dem Vieh nutzlich umzugehen. *Barommal-való hánás, Barom tartás.* 2 apud eundem *Hlèv za marhe.* r. Vieh-Stall. *Barmok legeltetô helyek.* 3 V. *pecuaria, orum &c.*

Pĕcuārius, ii, m. Cic. V. *Pecorarius, Armentarius.*

Pecuarius, a, um, Cic. *Chredni, chrednopaſztirzki. k-marhi zpadajuchi.* Zur Vieh-Zucht, *oder* zum Vieh-Hirt, *oder* zum Vieh gehörig. *Barom tartáshoz-való, Baromi.* Rem pecuariam facere: *pro* Armenta & greges alere. *Svet.*

Pĕcuīnus, a, um, Apul, V. *Pecorinus.*

Pĕcūlātor, oris, m. *id eſt* Fur publicæ pecuniæ &c. Cic. V. *Depeculator.*

Pĕcūlātus, ûs, m. Cic. V. *Depeculatus.*

Pĕcūliāris, is, *com.* re, n. Plaut. *Laſztovit, ſzvoj-imetni.* Eigen, eigentlich. *Tulajdon jószági.* 2 apud Cic. *Oſzebujni, oſzebni, poſzebni, navlaſztit.* Sonderbar, ſonderlich. *Kiváltt-képen-való, Tulajdon.* Edictum peculiare: *id eſt* ſpeciale, *ſeu* de una re certa. Cic.

peculiārĭter, *Adv.* Quintil. &c. *Oſzebuino, Oſzebito, Navlaſztito, Najmre.* Sonderlich, inſonderheit, fürnehmlich. *Kiváltt-képen.*

pĕcūliātus, a, um, Cic. *Vu zadoblyenomu imétku obilen, Bogat vu nóvczeh, vnogo Marhe imajuchi.* Reich an Geld, Vieh &c. *Pénzzel gazdag, ſok pénzh, ſok marhájú.* Synon. *Peculio inſtructus: Nummatus; pecunia* vel *pecore abundans.*

pĕcūlio, as, are, avi, atum, [Act.] Aliquem peculiare: *Plaut. id eſt* peculiô aliquem donare, locupletare: *vel contra* peculiô aliquem multare, privare: *utroque enim modo explicatum legitur.*

peculiŏlum, i, n. (*Dim. à* peculium) *Quintil.* parvum peculium.

peculiōſus, a, um, plaut. V. *Peculiatus.*

pĕcūlĭum, ii, n, Cic. &c. *Laſztoviti dobitek; vſzaki preſzkerbeni, ali prigoſzpodarjeni imétek.* Eigener Gewinn, s. Eigenthum, jedes eigenthümliches und erworbenes Gut. *Tulajdon órók-ség. Munkával ſzerzett jószág.* Item V. *pecunia N.* 1. peculium caſtrenſe JCti vocant bona filii peculiaria, in caſtris, vel aliunde non ex hæreditate acquiſita, quæ à ſolius filii diſpoſitione pendent. Ejuſmodi peculium apud Rom. fervi habebant: Et ideo bona ſervorum *peculium*, patrum familias verò *pecunia* vocari conſveverant. *ità paſſim Claſſici.*

pĕcūlor, aris, atus ſum. (Dep.) Flor. V. *Depeculor.*

pĕcūnĭa, æ, f. Cic. *Novczi, penezi.* s. Geld. *Pénz.* Vid. *Moneta N.* 1. *Nummus.* 2 præſertim *Num. plural.* accipitur generatim *pro* Divitiis, opibus, poſſeſſionibus, bonis. *Cic. Ulp. &c.* pecunia à pecude dicta, vel quia pecudis imagine primùm ſignata fuit, vel quia ex corio fiebat, vel denique quia ex quæſtu pecorum maxima vis pecuniarum obtinebatur. ità *Plin. Colum. &c.*

pecuniālis, is, *com.* le, n. Cæl. Aurel. *Novcheni, penezni.* Zum Geld gehörig. *pénzi, pénzhez-való.*

pecuniārius, a, um, Cic. V. *pecunialis, Monetalis.*

pĕcūniōſus, a, um, Cic. V. *peculiatus, Nummatus, Diver.* pecunioſum hominem, quamvis ſit nocens, neminem poſſe damnari. *Cic.* 2. *Ver.* pecunioſior. *Svet.* pecunioſiſſimus. *Cic.*

pĕcus, ŏris, n. propriè eſt *Multitudo ovium.* ità Plin. 2 generatim. *Vſzakojachka ſivina, chreda*, ali *Stado marhe drobne ali velike.* e. Heerd Vieh. *Barom Tſorda.* Item V. *pecus, udis.* ità *Varr. &c.*

pĕcus, ŭdis, f. Cic. 1 propriè V. *Ovis.* 2 uſitatiùs. *Vſzakojachko Sivinche, Marſze, Néma ſztvar.* Allerley Vieh. *Mindenféle barom.*

pĕda, æ, f. Feſt. *Szléd, za ſztupajem noge oſztavlyen.* e. Spuhr *oder* Fusſtapffen. *Láb-nyom.*

† pĕdāgĭum, ii, n. JCt. *Dácha za prehod, puto-platni penezi, od puta plácha.* s. Weeg-Geld, paſſage-Geld. *út-bér, vám.*

pĕdālis, is, *com.* le, n. Cic. *Nogo-merni, jedne noge ſ'irok ali dug.* Ein Schuh lang *oder* breit. *Láb-nyomni.*

pĕdāmĕn, ĭnis, n. Colum. *podpor, podpornya, terſzov kolecz.* e. Stütze, r. Wein-pfahl. *Gyám-ol, Támaſz, ſzőlő-karó.*

pĕdāmentum, i, n. Varro. *idem.*

pĕdānĕus, a, um, Colum. V. *pedalis.* Judices pedanei vocantur, qui de levioribus duntaxat cauſis & poſſunt, & ſolent cognoſcere: ſic dicti, vel quòd pedibus in publicum procederent, vel quòd ad pedes Magiſtratuum conſidentes, in plano judicarent. *Ulp.*

pĕdārĭus, a, um, Gell. *Peſzicze iduchi.* Zu Fuſs

Digitalizirao Google

Fuſs gehend. *Gyalogló.* Hinc *pedarii ſenatores*, qui Magiſtratum curulem nondum geſſerant, ideoque pedibus in curiam ibant. *Feſtus* verò cum aliis, illos ſic dictos putat, quibus jus adhuc non erat novæ ſententiæ dicendæ, ſed qui moventes ſe loco, in partem eius ambulabant, cujus ſententiæ aſſentiebantur. Ideo qui aliorum ſententiam ſequuntur, *pedibus ire in alienam ſententiam* dicuntur. *Cic. ep. ult.* Raptim in eam ſententiam pedarii (ſenatores) concurrerunt. *Onomu ſzudu y ſtimanyu vſze na jagmu prikimavavczi privolyili jeſzu.* Jener Meynung ſind alle Ja-Herren eylfertig beygefallen. *Abban a' ſententziában, gyorſaſsággal mind ollyan itélök értettek egyet, a' kik a' más itéletét javalják.*

pĕdātim, *Adv.* Plin. *poſztupczè, nogu za nogum, od noge do noge.* Von Fuſs zu Fuſs. *Láb utánn.*

pĕdātio, onis, f. Colum. *Kolenye Vino-grada.* Das anpfählen der Wein-Stöcke. *Megkarózás.*

pĕdātus, ûs, m. Plaut. V. *Greſſus, paſſus* N. 1.

pĕdātus, a, um, 1. *Okolen, podpert.* Anpfählet, unterſtützet. *Megkarózott, Támaſzoltatott.* Plin. 2 *Noge imajuchi.* Füſs-habend. *Lábas.* Malè pedatus. *Zlochefzt hóduß, mlabav peſſecz.* Schlecht zu Fuſs. *Roſzſz járó, roſzſz gyalogló.* Svet.

Pĕdĕs, ĭtis, m. generatim. *Peſſecz.* r. Fuſs-Gänger. *Gyalogló.* Curt. ſpeciatim verò. *Peſzecz vojnik, Haramia.* r. Soldat zu Fuſs, Fuſs-Knecht, Muſquetier. *Gyalog katona, Hajdú, Muſkotéros.* Magnas brevi tempore equitum, & peditum copias contrahere. *Vu kratkom vremenu vnoſinu konyanikov y peſczev vojnikov ſzkup zpraviti.* Cic.

Pĕdeſter, tris, tre, *vel* pedeſtris, is, *com.* tre, n. Cic. *Peßichki, peßicze iduchi.* Zur Fuſsgehung gehörig, zu Fuſs gehend. *Gyalog, gyalogló.* Copiæ pedeſtres: *id eſt* pedeſtris exercitus, pedeſtre agmen. *Cic.* Vid. *Peditatus.* Iter pedeſtre. *Cæſ.* 2 Transl. Oratio pedeſtris: *id eſt* quaſi humi gradiens, & ſublimitate carminis carens. *Quintil.* Muſa pedeſtris: *id eſt* humilis, vulgaris, multúmque ad proſam orationem accedens. *Horat.*

Pĕdĕtentim, *Adv.* Cic. 1. V. *Lentè, paulatim, ſenſim.* 2 Metalepticè V. *Cautè, Moderanter.* pedetentim omnia dicere. *Cic.*

Pĕdĭca, æ, f. Liv. *Szponna, zanyka.* e. Schlinge, Schleiffe, Schneite *oder* r. Sprenckel. *Nylug, Békó.* Item V. *Compes, Laqueus* videlicet *pedum.*

Pĕdĭcellus, i, m. Petron, *Mala vùß, mlada vùß.* Kleines *oder* junges Läuslein. *Tetûtske.*

Pĕdĭcŭlāris, is, *com.* re, n. *Vußji.* Zum Läuſen gehörig. *Tetûi, tetvi.* Herba pedicularis, alio nomine pituitaria, & Staphiſagria, quæ pediculos necat. *Colum.* Morbus pedicularis, ex quo *L. Sylla* mortuus eſt. ità *Plin. l. 11. c. 33.*

Pĕdĭcŭlōſus, a, um, Mart. *& ut nonnulli ex Feſto adferunt* pĕdĭcōſus, a, um. *Vuſziv.* Läuſig. *Tetves.*

Pĕdĭcŭlus, i, m. (*Dim. à* pes) *Noſicza, mala noga.* s. Füſslein, kleiner Fuſs. *Lábatska.* Plin. 2. *Vùſi.* e. Laus. *Tetû.* Colum.

Pĕdĭŏlus, i, m. Afran. *apud* Non. V. *pediculus N.* 1.

Pĕdis, is, f. Plaut. V. *pediculus N.* 2.

Pĕdĭsĕquus, *nonnulli ſcribunt* pediſſequus, a, um, Cic. *Za kém bodechi.* Einem nachtrettend. *Valaki utánn menô.* Hinc *ſubſt.* pediſequa, æ, f. Terent. *Naſzlednicza, ſzlusbenicza za goſzpum bodecha.* e. Nachtretterin, Nachtrettende Dienerin. *Udvarló leány, kéſérô leány.* Pediſequus, (Famulus, Servus) i, m. Cic. *Za goſzponom bodechi ſzluga.* Nachtrettender Diener, Nachtretter ſeines Herrns, *úr utánn-járó apród, ſzolga.* 2 Transl. Idcirco iſtam juris ſcientiam Eloquentiæ tanquam ancillulam, pediſequámque adjunxiſti. *Cic. 1. de Or. c. 55.*

Pĕdĭtātus, ûs, m. Cic. *Peſſichtvo, peſſadia, peſzczi, peſſichka voiſzka.* s. Fuſs-Volck, ein Kriegs Heer zu Fuſs, Infanterie. *Gyalog ſereg.*

Pĕdĭtum, ti, n. Catull. *Terbuha veter, odpuh, perdecz.* r. Bauch-Wind. *Fing, fingás.* Vid. *Bombus N.* 4.

Pĕdo, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Kolim; Terſzje, ali drevje podpîram.* Pfähle; die Weinſtöck, *oder* Bäumer unterſtütze. *Megkarózom, karóval gyámolitom.*

Pĕdo, is, ĕre, pĕpĕdi [Neu.] Horat. *Vetreiz terbuha puſchám, odpuhávam, perdim.* Einen Bauch-Wind ſtreichen laſſe, gehen laſſe, fartze. *Fingom.*

† Pĕdo, ōnis, m. V. *Longiper.*

Pĕdor, ōris, m. V. *pador.*

Pĕdum, i, n. Virg. *Paſztirzka odzgôr zavita palicza.* r. Hirten-Stab. *Pâſztori bot.* 2 propter ſimilitudinem. *Birkupzka palicza.* r. Biſchoffs-Stab. *Pûspôki pálitza.*

Pĕdun-

Pĕdunc̆ŭlus, i, m. Plin. V. *Pediculus N.* 1.

*Pēgăsus, i, m. Equus alatus, ex ſanguine Meduſæ à Perſeo interemtæ natus, quo Perſeus Andromedam periculô maris liberavit. Is cùm in Helicona evolâſſet, ungulâ ſaxum feriens, fontem aperuit, qui ideo hippocrene, *id eſt* equinus dictus eſt. V. *Hippocrene.* Inde Pēgăsĭdes muſæ, pēgăsĕus, a, um, &c. *ità Ovid. &c.*

*Pegma, ătis, n. Cic. *Pod iz deſzèk y ſztupov podignyen.* Zuſammen gemacht-*und* geſchlagenes Ding, Machine, Gerüſte. *Deſzkából oſzlopokra tſinált pádimentrom* &c.

Pējĕro, as, are, avi, atum, [Neu.] Cic. *Krivoſze priſzêſem, zaklinyam, znamenuvanye recsih vu priſzegi zaderſanih neobderſávam.* Falſch ſchvvöhre, Eydbrüchig *oder* Meyneidig vverde. *Hamiſan eskŭſzŏm.*

Pējor, *com.* pejus, n. *genit.* ōris, Cic. *Gorſſi, zlocsheſzteiſſi.* Böſer, Aerger. *Gonoſzb, Gonoſzabb, roſzſzabb.* Comp. à *malus.*

†Pējōro, as, are, avi, atum, [Act.] JCt. *Pogorſzávam, zlocsheſzteiſſega tsinim.* Schlimmer mache, einen verſchlimmere. *Roſzſzá téſzem.* Vid. *Deterioro.*

Pējùs, *Adv.* Cic. *Gorſſe, zlocsheſzteiſze, huiſſe.* übler, ärger. *Alább-való-képen, roſzſzabbúl.* Quo neminem pejus veterani oderunt: *pro* magis. *Cic.*

Pĕlăgĭa, æ, f. Plin. V. *purpura N.* 2.

*Pĕlăgĭcus, a, um, Colum. *Morſzki, iz morja, vu morju ſivuchi.* Zur See *oder* Meer gehörig, im Meer lebend. *Tengeri.*

Pĕlăgĭum, ii, n. Plin. V. *Oſtrum N.* 1.

Pĕlăgĭus, a, um, Varr. V. *pelagicus.*

*Pĕlăgus, i, n. Cic. *Glubina ali dubina morſzka.* Die Tieffe des Meers *oder* der See. *Tengernek mélyſége.* Vid. *Mare, Oceanus N.* 1.

*Pĕlămys, *vel* pelamis, ĭdis, f. Eſt juvenis Thynnus antequàm unum annum excedat, ubi verò hunc exceſſerit Thynnus dicitur. V. *Thynnus.*

*Pĕlasgus, a, um, Cic. V. *Græcanicus.*

*Pĕlĕcānus, *vel* Pĕlĭcānus, i, m. Hieron. *Pelikan, egiptomzka ptiesa, od koje nekoji piſſu, da iz lyubavi ſzvojih piplichev ſzama ſzebe rani, y nyim ſzvoju kerv piti dáje, koja nye od kàcb zaduſzene, zopet ſive tsinì.* r. Pelican Egyptiſcher Vogel. *Pellikán, égyiptomi madár.*

Pellācĭa, æ, f. Lucr. V. *Fallacia, Fraus, Illecebra, Blanditia, Blandimentum.* Alii legunt *Fallacia.*

Pellārĭus, ii, m. Jul. Firm. V. *Coriarius, Cerdo, Lorarius N.* 2. *Sutor* videlicet *pellium.*

Pellax, ācis, *om.* Virg. *Po prilizavanyu vkanyujuchi.* Durch Schmeicheleyen betriegend. *Hizelkedéſſel meg-tſalò.* Vid. *Fallax. &c.*

Pellex, ĭcis, f. Cic. *Zakonzkoga chloveka Hotnicza, prilegavicza.* Eines Ehemanns-Beylegerinn, Kebs-Weib. *Házas emberrelparáználkodó kurva, ágyas.* Dicta pellex, quòd alienum maritum ad ſuos amores pelliciat: differt à Concubina, quæ cum cœlibe viro, locum uxoris, etſi ſine nuptiis, tenet.

Pellĭcātor, ōris, m. Feſt. *Z-prilizavanyem vkanyuvavecz, z-maſznemi recsmi vkanitel.* r. Betrieger, der mit Schmeichlen, und verſtellten ſüſſen Worten einen hinter das Licht führet. *Hizelkedéſſel Megtsaló.*

Pellĭcātus, ûs, m. Cic. Actus pellicis. V. *Adulterium.*

Pellĭceo, es, ēre, cui, [Neut.] Colum. *Z-prilizavanyem ván vábim, ali izproſzívam, zadobívam.* Durch gute Worte heraus locke, ausbettle. *Hizelkedve kedvemre vonom.*

Pellĭcĕus, a, um. JCt. *Kerznen, kerznat, iz kerzna napravlyen.* Beltzern, von beltz gemacht. *Bŏrŏs, kŏdmŏnŏs, bélléses.* Hinc veſtis pellicea, *vel* pelliceum, ei, n. (*intellige* indumentum) *Kerzno, koſub.* r. Beltz. *Kŏdmŏn.*

Pellĭcio, is, ere, pellexi, pellectum (Act.) Cic. *Z-prilizavanyem vkanyujem, z-vkanlyivemi recsmi napelyavam, privábim, premámim.* Mit ſchmeichlen betriege, mit betrüglichen Worten anführe, anlocke. *Hizelkedve megtſalom, hitegetem, tſalogatom.* Sale, lepore, facetiis, fraude &c. aliquem ad ſe, *vel* ad aliquid pellicere; in fraudem pellicere. *pro* aliciendo inducere, blandiendo pertrahere, adulando decipere. *Cic.*

Pellĭcŭla, æ, f. Cic. *Kóſicza, tenyka kóſa.* s. Häutlein, dünne haut. *Bŏrŏtske.* Curare pelliculam: *pro* Corpus ſuum molliter tractare. *Horat.* Veterem pelliculam retinere: *pro* priſtinos mores conſervare. *Pers.* In tua te pellicula contine: *id eſt* intra tuam ſortem & ſtatum. *Mart.*

Pellĭcŭlo, as, are, avi, atum (Act.) Colum. *Z-kóſum, ali z-kerznom tverdim, z-kóſum kaj oblachim.* Mit einer Haut etvvas überziehe. *Bébŏrŏzŏm, bŏrrel bévonom.*

Pellĭcus, i, m, Feſt. *Kuchma, kóſnata kapa.* e.

Digitalizirao Google

Beltz-Haube, mit Fellen überzogene Haube. *Kutſma, bőr süveg.*

Pellio, ōnis, m. Plaut. *Kerznar, koſuhar.* r. Kürſchner. *Szőts, ſzűts.*

Pellis, is, f. Cic. *Kerzno, kóſa.* r. Beltz, e. Haut, s. Fell. *Bőr, bellés.*

Pellītus, a, um. Propert. *Kóſnat, kerznen: z-koſum ali kerznom odeven, opravlyen.* Bebeltzert, mit Beltz angetan, mit Beltz *oder* Haut über und über bęzogen. *Kődmőnős, Bőrrel béllett.*

Pello, is, ĕre, pĕpŭli, pulſum (Act.) Cic. *Tiram, Gonim, pudim.* Treibe, Abtreibe, verjage, Abſchaffe, vervveiſe. *űzőm, kergetem.* Mœſtitiam ab animo, eloquentiam è Civitate, de loco aliquem pellere. Lapidibus aliquem forô pellere. Aliquem in exilium, *vel* patriâ pellere. *ità Cic.* 2. Fores pellere: *pro* percutere, agitare. *Terent.* Nervos in fidibus pellere: *pro* pulſare, digitis agitare, percutere. *Cic.*

Pellūceo, *vel* perluceo, es, ere, pelluxi (Neu.) Cic. *Prèk ſze ſzvétim, prèk ſze vidim.* Durch ſcheine. *által-világoskodom, által-látſzom.* Item Vid. *Luceo.*

Pellūcĭdĭtas, atis, f. Vitr. *Prékvidlyivoſzt, prékſzvetlocha.* e. Durchſichtigkeit, r. Durchſchein. *által-világoskodás.*

Pellūcĭdŭlus, a, um. Catull. *Malo prèk ſzvetel.* Etvvas durch ſcheinend. *által-világoſotska.*

Pellŭvĭa, æ, f. Feſt. *Banya v-kojoiſze noge peru.* s. Fuſs-Beck, Gefäſs zur abvvaſchung der Füſsen dienlich. *Láb-mosó edény.*

* Pelta, æ. f. V. *Parma N. 1.* Amazones præcipuè in prœliis peltâ uti ſolebant, quæ ſemilunam referebat. *Virg.*

* Peltaſtes, æ, m. Liv. V. *Parmularius, peltifer.*

Peltātus, a, um. *Liv.* Vid. *Parmatus.*

Peltĭfer, ĕra, um. Stat. *idem.*

Pelvis, is, f. Juven. *Meddenicza ali druga zdela za vmivanye rùk &c,* s. Becken, Waſch-Becken, Butz-Becken. *Kéz, Láb &c. mosó ędeny.*

Pēmĭnōſus, & pæminoſus, a, um. Varr. V. *Fœtidus.*

Pēnārius, a, um. *K-hrani ſzpadajuchi.* Zur Nahrung gehörig. *Eledelre-való.* Cella penaria. *Varr.* Vid *Cella penuaria.*

Pēnātes, ium, m. *plur.* Cic. *Hiſni Bogi.* Haus-Götter. *Házi Iſtenek.* Vid. *Lar N. 1.* 2 Metonymicè Vid. *Ædes, Domus.* Tacit.

Pēnātor, oris, m. Cato *apud* Feſt. *Hrano-noſz, Hrane noſzitel, ſzkerbitel.* r. Nahrung-Trager, ſorger. *Eledel hozó, eledel ſzerzŏ.*

Pendeo, es, ēre, pĕpendi, penſum (Neu.) Cic. *Viſzim.* Hange. *Függők.* Ab arbore, ex arbore, *vel* de arbore pendere. *Cic.* In arbore pendere. *Virg.* per pedes pendere. *Plaut.* Serotina pyra ad Matrem (*id eſt* pyrum arborem) pendent. *Plin.* Incultíſque rubens pendebit ſentibus uva *Virg.* 2 Translat. idem ac *Innitor, Conſiſto, ſpem habeo.* Reſpublica pendet è Bruto. Cic. *Obchina ſze vu Bruta uffa,* ali *vu Brutu ſzvoje uffanye ima.* Das Gemeine vveeſen bauet *und* trauet auf den Brutum. *A községnek Brutusban vagyon minden reménsége.* Spe exigua pendere: *pro* inniti. *Cic.* Ex te uno pendet noſtra ſalus: *pro* In te uno conſiſtit, ſita vel poſita eſt. *Cic.* 3 Pendere pro *Regi, Gubernari, alterius voluntati per omnia additum eſſe.* Ab ore alicujus pendere. Cic. *Kőga marlivo poſzluſſati,* ali *poleg chije volye vſze chiniti, chine ſzvoje ravnati.* Einen Wohl anhören, *oder* ſich nach eines Willen in allen richten. *Valakit figyelmeteſen halgatni:* vagy *Magát valaki akaratjához ſzabni.* Ex ore imperitæ multitudinis pendere: *pro* Regi & gubernari ab imperita multitudine. *Cic.* 4. V. *Dubito, Hæſito N.* 2. Vehementer animi, *vel* animîs pendere. Cic. *Kruto jako dvoiti.* Sehr zvveifflen. *Igen kétélkedni.* Ne diutiùs pendeat, (*pro* dubitet) palam tulit. *Cic.* 5. pendent opera interrupta: *pro* Geſſant, deſinunt. *Virg.* 6. Cyathus pendet per ſe drachmas decem: *pro* decem drachmas ponderis habet. *Plin.*

Pendo, is, ĕre, pĕpendi, penſum, (Act.) Plin. V. *pondero.* 2 Transl. V. *Conſidero, Magnifacio, Æſtimo N. 1.* Magni aliquem pendere. Terent. *Kőga na vnogo derſati.* Einen hoch achten. *Valakit nagyra betsülni.* Si ex opibus, non ex veritate cauſa pendetur. *Cic.* 3 Metaleptícè *Plácham: plácbu dájem.* Zahle. *Meg-fizetem.* Vectigal alicui pro aqua pendere. *Cic.* 4. V. *Luo N. 1.* Diis immortalibus pœnas pendunt: *id eſt* propter DEos immortales pœnas luunt, ſubeunt, patiuntur: *vel* Diis immortalibus, pœnas ſubeundo, ſatisfaciunt. *Cic.*

Pendŭlus, a, um, Ovid. *Viſzechi.* Hangend. *Függő, Tſuggő.* 2 V. *Declivis.* Loca pendula. *Colum.* 3 V. *Dubius, Anxius.* Spe pendulus. *Horat.*

Pēnĕ, *Adv.* Cic. *Malo da nè, ſzkoro.* Beynahe, faſt, ſchier. *Tſak-nem, Majd.*

* Pēnĕlŏpē, es, f. Uxor Ulyſſis, exemplar pudicitiæ: abſente enim totos viginti annos marito, nullis aut parentum precibus, aut procorum pollicitationibus eò adduci potuit,

tult, ut fidem, quam viro abeunti dederat, ſecundis nuptiis violaret. Ubi verò proci vim integritati jam jam illaturi viderentur, tantum ſibi moræ ab illis concedi poſtulavit, quantum telæ, quam manibus texebat, abſolvendæ ſufficeret: quod cùm impetrâſſet, quicquid interdiu texuerat, noctu retexebat, hácque ratione eorum cupiditatem in reditum mariti diſtulit, quí ab illa ſub mendici habitu hoſpitio ſuſceptus, procos ad unum omnes interemit. *Cic. &c.* Hinc *Prov.* Penelopes telam texere, *vel* retexere: *eſt* Rem prorſus dubiam & incertam perficiendam ſuſcipere: *vel* Rem cœptam vix, aut ne vix quidem ad finem deducere, terminare. &c. 2 *Penelope* Transl. *Chiſztochu zakonzku obderſavajucha ſena.* Ein keuſches Weibs-Bild. *Szemérmetes Aſzſzony.*

APODOSIS.

Gde je ſena takva ſzada,
Za ſzvâ Muſa kâ tak mari?
Ali ſzrednya, Ali mlada,
Kâ ſze taki z-kêm nepari?
Nêl kak mùs nye vmreti hotbe,
Vſzem nazochi javcbe, placbe?
A na ſzamomſze rogocbe,
Od veſzelja v-kutu zkacbe?
Van izgléda cbeſz obloke,
Napijaſze, lyubav káſe,
Miſzli kad cbe po ſznoboke,
K-tomu ſzvoj cbern obraz máſe.
Joß chul néſzi, da je vdova,
A razmelſzi, daſze vdala,
Pak poſztala ſena nova,
Da bû drugoch vkanyuvala.
Anda gdè cheß takvu najti,
Kâ Penelope bude druga?
V-drugi ſzvèt bi moral zajti,
Gde neſztalnoſzt morì kuga.

Pĕnĕs, *prep.* Cic. *poleg, pri, kod, ùz, uzkraj.* Bey. *Mellet, mellette.* Te penes culpa eſt. Terent. *Tiſzi tomu kriv.* Du biſt ſchuldig daran. *Te vagy oka ennek.* penes te es? *pro* Eſne ſanus mente? *Horat.* penes quos laus fuit: *pro* qui laudabantur. *Cic.* Fides, hujus rei penes auctores erit. Plin. *Pochetniki toga moraju zato znati.* Die Urheber deſſen müſſen zum beſten vviſſen. *Az Autorok tudják, a' kik felôle írtak.* Omne judicium penes Pompejum eſt: *pro* in poteſtate pompeji. *Cic.* Stare penes aliquem, Cic. *Sztáti poleg kôga.* Neben einen ſtehen. *Valaki mellet állani.*

Pĕnĕtrābĭlis, is, *com.* le, n. Virg. *Prebitlyiv, prèk-vuderlyiv, prèk-prejdlyiv, kudſze prejti more, kojſze prebiti ali predertimore.* Durchdringig. *által-hatható.*

Pĕnĕtrāle, is, n. *Virg. &c.* pĕnĕtral, ālis, n. Macrob. *Nuternya ſztran Hiſe, Czirkve &c.* Innerer Theil im Haus, Kirchen &c. *Belsô réſze az háznak, templomnak &c.*

Pĕnĕtrālis, is, *com.* le, n. Virg. *Nuternyi, Nutranyi.* Innerſt, innerhalb. *Bellyebbvalô.* Vid. *Interior.* Dii penetrales. *Cic.* Vid. *Penates.*

Penetrātio, onis, f. Apul. *Vlezenye, Nutervtiſznenye, pregnyetenye.* e. Hinein-*oder* Durchdringung. *által-hatás, Bêhatás.*

Pĕnĕtro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Vulezávam, prebijam, prèk-vudiram.* Hinein-*oder* durchdringe, durchſchlage. *Bêhatok, által-hatok.* Vid. *permano, permeo, pertranſeo, pervado.* Cœlum, *vel* in cœlum, ad urbes, ſub terras penetrare. *Cic.* 2 Atlantem penetrare: *pro* prætergredi, ſuperare. *Plin.* 3 Intra ædes penetrare pedem: *pro* inferre. *Plaut.* Vid. *Inferre pedem.* Specum penetrare, *vel* ſe in ſpecum penetrare: *pro* inferre. *Gell.* Vid. *Infero N.* 6. 4 Se in fugam penetrare: *pro* Dare, conjicere. *Plaut.* 5 Transl. penetrare in animos. Cic. *Vu miloſchu dojti, Miloschu y lyubav najti, zadobiti.* Eines Gunſt erlangen. *Valaki kedvêbe eſni.* Ad ſenſum alicujus penetrare. *Chie nakanenye dobro razmeti, y prevideti.* Eines ſein Meynung vvohl verſtehen. *Valakinek ſzive gondolatját által-látni.* Cic.

Pĕnĭcillus, i, m. & penicillum, i, n. (*Dim. à* peniculus) Cic. *Scheticzа*, iliti *pero malarzko.* r. Mahler-Pinſel, Pemſel. *Feſtô etſeretske.* Penicillus tectorius. Plin. *Schet zidarzka, z-kûmſze zídi bêle.* Ein Mauer-Pinſel, *oder* Bürſten. *Meſzelô etſet.*

Pĕnĭcŭlāmentum, i, n. Arnob. *Dolnya ſztran halye.* Der untere Theil eines Rocks. *Rubának alsó réſze.*

Pĕnĭcŭlus, i, m. (*Dim. à* penis) 1. propriè *Répicz.* Kleiner Schvveiff. *Farkatska*, ità *Feſt.* 2 V. *Penicillus.* Plin. 3. *Metlicza, keſicza, y vſze ono, z-kêm ſze kaj ſznaſi, briſſe &c.* e. Kleyder-Bürſte, r. Borſtvviſch, und alles, damit man etvvas vviſchet, bütret &c. *Seprûtske, kefe, és minden a' mivel valamit tiſztîtnak, tôrôlnek. &c.*

Pēninsŭla, æ, f. *q. d.* pene inſula. *Napol otok: Medmorje, Medvodje, kojeſze ſzamo prinekojemu teſznomu kraju zemelzkoga kotára dotiche.*

Digitalizirao Google

dotiche. Halb - Inſul, Eyland, das zvvar meiſtens, aber doch nicht gantz und gar mit Waſſer umgeben iſt. *Félig ſziget.* Inſula eſt, quæ undique. peninſula, quæ fere undique aquis cingitur. Anguſtia terræ, qua peninſula Continenti jungitur, Iſthmus appellatur. *Plin.*

Pēnis, is, m. Feſt. V. *Cauda.* 2 Transl. V. Mentula. *Cic.*

Pēnĭtus, a, um, Plaut. *Rèp imajuchi.* Einen Schvveiff habend. *Farkas.* Vid. *Caudeus.*

Pĕnĭtus, a, um, tior, tiſſimus, Plaut. V. *Penetralis, intrinſecus, intimus.*

Pĕnĭtùs, *Cic.* penitiùs, *Gelſ.* penitiſſimè, *Adv.* Sidon. V. *Intrinſecùs, Intimè.* Bene penitùs in iſtius familiaritatem ſe dedit. *Cic.* 2 V. *Omnino, prorſum N.* 2. *Valde.* Virtutem penitùs evertere. *Cic.*

Penna, æ, f. Cic. V. *Ala N.* 1. *Calamus N.* 1. *pluma.* propriè tamen *pennæ* in avibus dicuntur, quæ majores ſunt, & duriores, è quibus cauda & alæ conſtant; *plumæ* verò minores & molliores, quibus reliquum corpus tegitur. *Colum.* 2 Transl. Qui mihi pennas inciderant, nolunt eaſdem renaſci: *pro* qui mihi auctoritatem ademerant, nolunt, ut eandem recuperem. *Cic.* Majores nidô pennas extendere: *Metaph. proverbium pro* Amplius ſe efferre, quàm ſuæ fortunæ tenuitas poſtulat. *Horat.*

Pennātus, a, um, Plin. V. *Alatus N.* 1. *plumatus, plumoſus, pennifer.*

Pennĭfĕr, a, um, Sidon. *Pernat, peruti*, ali *perje noſzechi, imajuchi.* Federn tragend. *Toll-viſelô. Tollas.*

Pennĭgĕr, a, um, Gic. V. *pennifer.*

Pennĭpĕs, ĕdis, *om.* Catull. *Pernat na nogah, pernato-nog.* Federn an Füſſen habend. *Tollas-lábú.* Vid. *Alipes.*

Pennĭpŏtens, entis, *om.* Lucr. *Z-peruti* ali *z-perjem letati moguch.* Das mit Federn fliegen kan. *Repülhetô.* Et corpore pennipotentem. *Lucr.*

Pennŭla, æ, f. (*Dim. à* penna) Gic. *Percze.* s. Federlein. *Tollatska.*

Pensābĭlis, is, *com.* le, n. Ammian. *Nadomeſztliv, Naplatliv.* Erſetzlich, vvas ſich vergelten läſt. *Kipótolható, Meg-fizethetô.* Item V. *Æſtimabilis.*

Pensātio, onis, f. Quintil. V. *Ponderatio, Conſideratio, Deliberatio, Æſtimatio, Solutio N.* 2. *Compenſatio.*

Pensātor, oris, m. Plin. V. *Ponderator, Conſiderator, penſitator, æſtimator, compenſator.*

Pensè, penſiùs, penſiſſimè. *Adv.* Symmach. V. *Accuratè, Induſtriè, Magnopere, Studiosè, perpensè.*

Pensĭcŭlātè, *Adv.* Gell. *Z-pravichnum vagum, dobro-merno.* Mit richtigem Gevvicht und Maaſs. *Jól meg-fontolva.* 2 Transl. V. *Conſideratè, pensè.*

Pensĭcŭlo, as, are, avi, atum, [Act.] Gell. V. *penſito.*

Pensĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. V. *pendulus. N.* 1.

Penſim, *Adv.* Gell. *Alii legunt* penſiculatè. V. *penſiculatè.*

Penſio, onis, f. *Cic.* V. *Solutio N.* 2. Olim enim non numeratione, ſed pondere ſolutio fiebat. 2 *Metonymicè* ſumitur pro eo, quod pro re aliqua ſolvitur. *Dácha, plácha, Letni od podloſnikov dobodek*, vulgo *ſtibra &c.* r. Zins, e. Bezahlung. Beſtallung, Beſoldung, Jährliches Einkommen von Unterthanen. *Bér, Fizetés, Adó.* Vid. *Merces.* Cùm altera penſio ſolvenda eſſet. *Cic.*

Pensĭtātio, onis, f. 1. propriè V. *penſio, Compenſatio.* Aſcon. 2 *Marlivo premißlenye, pregledanye, zizkavanye.* e. Uberlegung, genaue Ervvägung. *Jól meg-vizgálás, Jól meg-hányás, vetés.* Synon. *Conſideratio, Deliberatio, perpenſio, Examinatio.* Plin.

Pensĭtātor, oris, m. Gell. *Marliv kakvoga dugovanya vagavecz, premißlyavavecz, pregledavecz.* Der eine Sach offt, und fleiſſig übervvüget, überleget, betrachtet: genauer Nachforſcher, Nachgrübler. *Jól meg-mérô, vizgáló.* Vid. *penſator, Examinator, Deliberator.*

Pensĭto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq. à* penſo) Plin. V. *ſæpe*, vel *Accuratè & pondero.* 2 Transl. V. *Accuratè & perpendo, Delibero, conſidero, examino.* Gell. 3. *Metalepticè* Vid. *Frequenter & pendo N.* 3. *Compenſo.* Aut eos, qui vectigalia vobis penſitant. *Cic.*

Penſiuncŭla, æ, f. *Colum.* parva penſio. *Dáchicza, mala plácha.* Kleiner Abtrag an Zinſen, kleine Zahlung. *Béretske, Fizetéſetske.*

penſo, as, are, avi, atum, (Act. *Freq. à* pendo.) Liv. V. *pondero.* Item Transl. V. *perpendo, Conſidero.* 2 V. *Compenſo.* Beneficia beneficiis penſare. *Senec.* 3. V. *Suppleo.* Aquæ marinæ vicem penſat. *Plin.* penſare pudorem nece: *pro* Amiſſum pudorem morte ulciſci, compenſare. *Ovid.*

penſum, i, n. (*à* pendo *pro* pondero) 1 propriè: *Povesmo, ali kudelya iz vune &c.*

Za pre-

za predenye ſeni odluchena, ali na vagu dána. Ein Bündel Wolle, &c. ſo einem Weibs-Bild zu Spinnen verordnet, *oder* nach der Waage gegeben vvird. *Egy guzſaly* vagy *rokka gyapjú &c. mellyet az fonó aſzſzonynak ſzabnak*, vagy *mérve elvégezni adnak.* Carpere penſum. Virg. *preſzti.* Spinnen. *Fonni.* 2 Transl. *Odredyeni poſzel, odluchbeno delo, Chaſzt.* e. Auferlegte, *oder* verordnete Arbeit, s. Tag-Werck. *Szabott vagy rendeltt munka, dolog, tiſztség.* Me ad meum penſum revocabo. Cic. *Jaſze na moj odluchbeni poſzel povernem.* Ich vvill mich zu meiner Arbeit verfügen. *Rendes dolgomat elő-véſzem.* penſum exigere. *Cic.* penſa imperare. *Quintil.* Suum penſum abſolvere. *Szvoj odluchbeni poſzel zverſſiti.* Die fürgenommene Arbeit vollenden. *Elvégezni az eleibe ſzabott dolgott.* Varr.

Penſus, a, um, 1 *propriè* ponderatus. *Vagan, zvagan, na vagu dan.* Gevvogen, abgevvogen, nach der Waag gegeben. *Megmérti, mértékbe adott.* Dare penſam lanam. *Titin. apud Non.* 2 Transl. *Premißlyen, preczenyen, preſtiman, razluchben, dokonchan, odluchben.* Beobachtet, geſchätzet, geachtet, in Obacht genommen, berathſchlagt. *Meg-gondoltt, megbetsültt, jól megvigáltt, bányott.* Utra ſit conditio penſior, virginem ne, an viduam habere: *pro* pretioſior, magis æſtimata, *vel* perpenſa. *Plaut.* Aliquid penſi habere: *pro* æſtimare, bene perpendere. *Gell.* Nihil penſum, *vel frequentiùs:* Nihil penſi habere, ducere: *pro* Nihili ducere, contemnere. *id.* Vobis minus penſi eſt hæc res: *pro* parvi penditis, parvi facitis hanc rem. *Liv.* Neque fas, neque fidem penſi habere: *pro* curare. *Tacit.*

* Pentăgōnus, a, um, Apul. *Peto-vuglaſzt, pèt vuglov imajuchi.* Fünff-eckig. *ött-ſzegű.*

* Pentămĕter, ĕtra, ĕtrum. *Quintil.* Verſus, Carmen quinque pedibus conſtans.

* Pentăphyllon, i, n. Plin. *Petoperſztacz, trava z-petemi liſzti.* Fünff-Finger-Kraut, Fünff-Blat. *ött levellű fű.*

* Pentătēuchus, i, m. Hieron. *petere Mójſzeſſa knige.* Fünff Bücher des Moſis. *Mójſzes ött könyvei.*

* Pentēcoſtē, es, f. *Latinè* Quinquageſima. (*intellige* dies.) *petdeſzeti dan od vuzma, Trojaki, Dubovi.* Der 50 Tag nach Oſtern, e. Pfingſten. *Húsvét utánn ötvenedik nap, pünköſt.*

* Pentērēmis, is, f. *Nonnulli legunt apud Hirt. pro* penteris, *quæ vox hybrida eſt.*

Pĕnuārius, a, um, Cic. V. *penarius.*

Pēnŭla, (pænula, *vel* pœnula) æ, f. Cic. *Kepenyek, pláſch, za putuvanye gornya oprava.* r. Regen- *oder* Reiſe-Mantel. *Köpenyeg, Esős időre-való mente.*

Pēnŭlātus, a, um, Gic. *Z-kepenykum pokrit, z-putnichkum opravum opravlyen.* Mit einem Regen-*oder* Reiſe-Mantel bedeckt. *Köpenyeges.*

Pĕnultĭmus, a, um. *q. d.* penes ultimum. Gell. *Predzadnyi.* r. Vorletzte. *Utólsó előttvaló.*

Pĕnum, i, n. *Terent.* Vid. *penus.*

Pēnūrĭa, æ, f. V. *paucitas.* Amicorum, ſapientum virorum penuria. *Cic.* Item V. *Defectus, Egeſtas, Inopia.* Conſilii penuria. *Plin.* Agri penuria. *Cic.* Edendi penuria. *Virg.*

Pĕnus, ûs, f. *nonnumquam* m. *Cic.* Pĕnus, *i*, m. *Plaut.* pĕnus, ŏris, n. Gell. *Hrane y oſztalih za chlovechanzko ſivlenye potrebnih priprava.* Allerley Vorrath an Eſſen, und vvas ſonſt zur Erhaltung des Leibes gehöret. *Eledel, és mindennek a' mi az ember életére-való készítésre, ſzerzése.* Vid. *Alimentum, Cibaria, Cibus, Eſca.* Curtam alicui eſſe penum, Plaut. *Malo imati, maloga y ſziromaßkoga imétka biti.* Wenig haben, bey kleinen Mitteln ſeyn. *Kevéßel bírni.*

Peplum, i, n. & peplus, i, m. Claud. *Pecha, ſenſzko glave pokrivalo.* r. Schleyer, &c. Weibliche Tracht über das Haupt biſs auf die Schultern herab hangend, e. Flor-Kappe. *Főre-valógyólts.*

* Pĕpo, ōnis, m. Plin. *Dinya.* e. Melone, Melaun. *Dinnye.*

* Pepſis, is, f. Gell. *Latinè* Concoctio. *Zkuhanye, prebavlyanye jeſztvin vu ſeludczu.* e. Verdäuung, Veränderung der Speiſen im Magen. *Gyomori emésztés, főzés.*

* Peptĭcus, a, um. *K-prebavlyanu y zkuhanyu haſznovit, zrelo chinechi.* Zur Verdäuung und Verkochung helffend, zeitigend. *Emésztő, gyomori emésztésre haſznos, érelő.* Medicina peptica. *Plin.*

Pĕr, *prap.* Gic. *po, chez, okolo.* Durch, um. *által, Rajta, Meg.* Denotat 1. *Motum per locum.* Terreſtri per Gallias, *vel* per Gallos itinere Italiam petere. Liv. *Chez Franczuzku zemlyu vu Latinzku putovati.* Durch Franchreich nacher Welſchland reiſen,

Digitalizirao Google

reiſen. *Frantzia orſzág által olaſz-orſzágba menni, útazni.* 2. *Tempus.* Aliquot jam per annos. Cic. *Vre nekuliko godiſcb* vulgo *lèt.* Schon etliche Jahr. *Immár egy nèhány eſztendők által.* per tempus: *pro* In tempore, tempeſtivè, opportunè. *Plaut.* 3 *Modum.* per otium. V. *Otium.* per ſpeciem: *pro* per ſimulationem, ſimulatâ occaſione. *Liv.* per ſummum dedecus vitam amiſit: *pro* cum ſummo dedecore. per ludum & jocum: *pro* ludendo & jocando aliquid agere. per fidem fallere aliquem: *id eſt* prætextu fidei. *Cic.* 4. *Cauſam.* per me non ſtetit, quo minus hoc fieret. *Ja nèſzem kriv, niti zrok, da to nè vuchinyeno.* Ich bin nicht Urſach daran, das dieſes nicht geſchehen. *én miattam nintſen, hogy az nem lőtt.* Terent. 5. *Inſtrumentum, operam, opem, auxilium, officium, beneficium, patrocinium &c.* per vos vitam & famam poteſt obtinere: *id eſt* operâ, beneficiô, auxiliô, *vel* patrociniô veſtrô. *Cic.* 6 *Juramentum.* per Deos, atque homines. *Cic.* 7. *precationem, deprecationem.* Subveni per Deos, idque quàm primùm. *Cic.* 8. *Conceſſionem, permiſſionem.* per me licet: *id eſt* pace mea. *Szlobodno, ja nekrátim, kaj ja márim?* Meinethalben, *oder* vvas frage ich darnach? *én miattam meglebet.* Dum per ætatem licet: *pro* dum ætas patitur, admittit. *Doklam je mochi, doklamje doba k-tomu.* Da noch die Zeit des Alters zulaſſet. *A' mig az élet ideje engedi.* Cic. 9. per ſe: *id eſt* Ex ſe, vi ſua, propter ſe, ſuo nomine, ſua ſponte, ſuis viribus &c. *Cic.* per ſe, & propter ſe *conjunxit Cicero in eadem ſignificatione.* 10. Componitur *per* cum innumeris dictionibus, habétque ſæpe, præſertim cum poſitivis, ſignificationem Adverbii *valde:* Vid. *peracer, pergratus &c.* Nonnumquam etiam ab altera compoſiti parte, interjectâ voce quapiam, eleganter dividitur. *e. g.* per enim magni æſtimo, tibi factum noſtrum probari. *Cic.*

* Pēra, æ, f. Mart. *Torba.* e. Taſche, r. Leder-Sack. *Táska.* &c.

Pĕrabſurdus, a, um, Cic. V. *Valde* & *abſurdus.*

Pĕraccommŏdātus, a, um. V. *Valde* & *Accommodus.* per fore accommodatum tibi. *Cic.*

Pĕrācer, ācris, acre. *Jako oſter, preoſter.* Sehr ſcharff. *Igen erős, éles.* peracre judicium. *Cic.*

Pĕrăcerbus, a, um, Cic. V. *Valde* & *Acerbus.*

Pĕrăceſco, is, ere, (Inch.) Plaut. *Prekiſzel poſztájem.* Sehr ſauer vverde. *Igen megetzetesűlök.* Vid. *Valde* & *Aceſco.*

Pĕractio, onis, f. Cic. V. *perfectio N.* 1. *Finitio N.* 2. *Expletio.*

Peractor, oris, m. Senec. V. *Perfector, Finitor. N.* 1.

Peractus, a, um, Ovid. *Synon.* Abſolutus, Finitus, perfectus. *Zverſen, Dogotovlyen,* Vollendet, vollbracht. *Elvégezett, Megtſinált.*

Pĕrăcuo, is, ere, ui, ūtum, [Act.] Cat. *Jako oſtrim, preoſtro chinim.* Sehr ſcharff mache. *Igen meg-kőszörűlőm, élesítem.* Vid. *Valde* & *Acuo.*

Pĕrăcūtè, *Adv.* Cic. V. *Valde* & *Acutè.*

Peracutus, a, um, Martial. V. *Valde* & *Acutus N.* 1. 2 Transl. pro *valde ſubtilis, ingenioſus.* Ut ſibi ipſe peracutus eſſe videatur. *Cic.*

Perădŏleſcens, entis, *om.* Cic. *Joſcbe premlad.* Noch gar jung. *Igenifjú.*

Perădŏleſcentŭlus, i, m. Corn. Nep. *Kruto mlad Mladenchecz.* Sehr junges Knäblein. *Igenifjú, Iſjatska.*

Pĕrædĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Sztanye dokancham, zverſſujem.* Den Bau vollende. *Az épületet elvégezem.*

Peræquè, *Adv.* Cic. *Rauno tak, rauno tuliko, vſze jednako, vſze jedno.* Eben alſo, eben ſo viel, ebenfalls. *Szinte igazán, Egyenlőven, Egyaránt.* Quod cùm peræquè omnes, tum acerbiſſimè Bœotii ſenſerunt. *Cic.*

Pĕræquo, as, are, avi, atum, [Act.] Colum. V. *Prorſum N.* 2. & *Æquo, complano, Adæquo N.* 1.

Peræquus, a, um, Cic. V. *Valde* & *Æquus.*

Pĕrăgĭto, as, are, avi, atum, [Act. Freq.] Senec. V. *Valde* & *Agito*, vel *Frequenter Agito.*

Perăgo, is, ere, ēgi, actum, [Act.] Gic. V. *perficio, Finio.* Nota etiam *uſus ſequentes:* Rex cætera, ut orſus erat, peragit: *pro* agit. *Liv.* Latus enſe peregit: *pro* penetravit, perfodit. *Ovid.* Sol duodena peregit ſigna: *pro* percurrit. *Ovid.* Res pace, bellóque geſtas peragam: *pro* deſcribam. *Liv.* Omnia animô mecum peregi: *pro* perpendi, conſideravi, mecum reputavi. *Virg.* Reum peragere: *pro* Condemnare. *Plin.* Somnô vacuam noctem peragere: *pro* tranſigere. *Ovid.* Cibum peragere: *pro* Concoquere. *Plin.*

Perăgrā-

Perăgrātio, onis, f. Cic. *Obidenye*, *Obbajanye*, *Prejdenye*, *Prebadyanye*, *Szimtam bodenye*. Durchreiſung, Durchſtreichung, Durchgehung. *Meg-járás*, *Bújdosás*. Item V. *Commeatus N. 1. Circuitio.*

Peragrātor, oris, m. *Prebajavecz*, *obbajavecz*, *ki ſze poſzvétu kláti*. Durchvvanderer, der durch die Welt reiſet. *Meg-járó*, *Bújdosó*. Vid. *Circulator*, *Commeator*, *&c.*

Peragrātus, a, um, particip. paſſiv. *Preboden*, *Obboden*. Durchzogen, durchvvandert. *Megjártt*, *eljártt*. A quibus propter diſcendi cupiditatem videmus ultimas terras eſſe peragratas. *Cic. 5. Fin.*

Pĕrăgro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Prebadyam*, *ſzvèt obbajam y preglédam*. Durch gehe, die Welt durchvvandere und beſehe. *Meg-járom*, *Bújdoſom*. Vid. *Circumambulo*, *Circumeo*, *Circumvado*, *permeo*, *pervado*. Orbem omnium perogrâſſe terrarum. *Cic.* 2 Transl. Latebras ſuſpicionum peragrare, Fama de illo ultra fines imperii peragravit. *Cic.*

Perăgror, aris, ari, atus ſum. (Dep.) *idem*. peragratúſque victor omnes partes germaniæ. *Vellej.*

Perămanter, *Adv.* Cic. *prelyubleno*. Gar lieblich. *Nagy ſzeretettel*. Vid. *Valde* & *Amanter*, *Amabiliter*.

Perambŭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Varr. V. *Deambulo*, *peragro*.

Perămo, as, are, &c. Cic. V. *Adamo*.

Perămœnus, a, um, Tacit. V. *Valde* & *Amœnus*.

Peramplus, a, um, *Cic.* Vid. *Valde* & *amplus*, *valde magnus*.

Perampŭto, as, are &c. Golum. V. *perfectè* vel *prorſum N. 2.* & *Amputo*.

peranceps, ĭtis, *om.* Ammian. V. *Valde*, & *Anceps*.

peranguſtè, *Adv.* Cic. V. *Admodum N. 1.* & *Anguſtè*.

peranguſtus, a, um. Cic. *Admodum anguſtus*.

peranno, as, are, avi, atum, [Neu.] Macrob. *Cbez czelo godiſcbe iliti letto ſivem*. Das gantze Jahr durch lebe, *oder* vvähre. *Eſztendeig élek*, *tartok*. Apud Svet. verò *perenno* pro *peranno* legunt nonnulli.

perantīquus, a, um, Cic. V. *Valde* & *Antiquus*.

perappŏsĭtus, a, um, *Cic.* Vid. *peraccommodatus*, *valde appoſitus*, *perquàm aptus*.

perarduus, a, um, Cic. V. *Valde* & *Arduus*, *valde difficilis*.

perārēſco, is, ere, [Neu. *Inch.*] Varr. *Jákoſze ſzuſzim*. Sehr verdorre, gantz dürr vverde. *Megaſzok*, *Elſzáradok*.

perargūtus, a, um, Cic. *Valde argutus*.

perārĭdus, a, um, Colum. *Valde aridus*.

perarmo, as, are, avi, atum, (Act.) V. *perfectè* & *Armo*, *Obarmo*. Exercitus perarmatus: *id eſt* perfectè armatus: *Curt.*

perăro, as, are, &c. Ovid. V. *Exaro N. 1.* & *2. 2.* V. *Navigo*. pontum perarare. *Senec.*

peraſper, ĕra, um, Celſ. V. *Valde* & *aſper*.

peraſtūtè, *Adv.* Plaut. V. *Valde* & *Aſtutè*.

Peraſtūtŭlus, a, um, Apul. V. *Valde* & *Aſtutus*.

perattentè, *Adv.* Cic. V. *Valde* & *Attentè*.

perattentus, a, um. Cic. *Valde Attentus*.

perāudio, is, ire, &c. V. *Admodum N. 1.* vel *prorſum N. 2.* & *Audio*. Auribus per audienda hæc ſunt. *Plaut.*

perbacchor, aris, &c. V. *Valde* & *Bacchor*, Item V. *perpoto*. Quàm multos dies in ea villa turpiſſimè es perbacchatus. *Cic. 2. phil. c. 41.*

perbeātus, a, um, Cic. *Valde beatus*.

perbellè, *Adv.* Cic. *Valde bellè*.

perbĕne, *Adv.* Cic. *Valde bene*.

perbenevŏlus, a, um, Cic. *Valde benevolus*.

perbĕnignè, *Adv.* Cic. *Valde benignè*.

perbĭbo, is, ere, ĭbi, ĭtum, (Act.) Cato. *Verlo pijem*, *do kaplye izpiam*, *vſze popiam*. Gar austrincke, ausſauffe, alles verſauffe. *Jól megiſzom*, *egéſzen kiiſzom*. 2 Transl. Liberalia ſtudia perbibere: *pro* percipere, condiſcere, liberalibus ſtudiis apprimè imbui, ingenium excolere. *Senec.*

perblandè, *Adv.* Macrob. *Valde blandè*.

perblandus, a, um, Cic. *Valde blandus*.

perbŏnus, a, um, Cic. *Valde bonus*.

perbrĕvis, is, *com.* ve, n. Cic. *Valde brevis*.

perbrĕvĭter, *Adv.* Cic. *Valde breviter*.

*Perca, æ, f. *Okon riba*. r. Perſs, Perſſing, gevviſſer Fiſch. *Sígér*, *Sígér-hal*. Ex genere ſaxatilium piſcis delicatiſſimus, in cujus capite lapillus reperitur. *Plin.*

percædo, is, ĕre, cĕcīdi, cæſum, (Act.) *Valde*, vel *omnino cædo*. Terga hoſtium percecidit. *Flor. L. 3. c. 20.*

percalefacio, is, &c. Vitr. *Valde calefacio*.

pĕrcălĕfīo, is, īĕri, &c. Lucr. *Valde calefio*.

percălĕo, es, ēre, ălui, (Neu.) Lucr. *Jako mi je toplo*, *pretoplo mi jeſzt*. Es iſt mir ſehr vvarm, ich bin ſehr erhitzt. *Igen meleg vagyok*, *Igen melegem vagyon*.

percăleſco, is, ere, (Inch.) Ovid. *Jáko vrùch*

bívam,

Digitalizirao Google

blodam, pochinam kruto topel biti. Sehr erhitzt vverde. *Igen megbevûlôk.*

Percalleo, es, ēre, ui, [Neu.] V. *Valde & Occalleo.* Sed jam uſu obduruerat, & percalluerat civitatis incredibilis patientia. *Cic. pro Mil. c. 28.* 2 Vid. *perfectè & Calleo* N. 2. Si uſum rerum percallueris, nihil te effugiet. *Cic. 2. de Orat. c. 24.*

percandĕfăcio, is, ĕre, ēci, actum, (Act.) Vitr. V. *Valde & Calefacio.*

percandĭdus, a, um, Cels. *Valde Candidus.*

percārus, a, um. (*Nonnulli legunt* præcarus) Terent. *Valde carus, valde pretioſus.*

percăutus, a, um, Cic. *Valde cautus.*

percĕlĕbris, is, *com.* bre, n. Plin. *Valde celeber.*

Percelĕbro, as, &c. Cic. V. *Maximè & Celebro* N. 1. 3. *&* 4. Item V. *Divulgo.*

Percĕler, ĕris, ĕre, Cic. *Valde celer.*

Percelerĭter, *Adv.* Cic. *Valde Celeranter.*

Percello, is, ĕre, percŭli, ulſum, (Act. *ab antiq.* Cello, is, &c. *quod idem eſt ac* Moveo.) Cic. *Obalyivam, povalyivam, zavalyivam.* Niederſchlage, niederſtoſſe. *Lovetem, Meghatom, Elſorditom.* Si te dolor aliquis perculerit: *pro* proſtraverit. *Cic.* Quos improviſus turbo perculerat: *pro* Everterat. *Plin.* 2 V. *Terreo, Deterreo, Conſterno.* percellere pectus pavore: *pro* terrere, timorem incutere. *Liv.* Hæc te vox non perculit? *pro* terruit, deterruit. *Cic.* Addunt nonnulli præterit. *perculſi* ex Terent. & Horat. ubi tamen alii legendum putant *percuſſi* à percutio.

Percenſeo, es, &c. Cic. V. *Recenſeo.*

Perceptio, onis, f. *Priemanye, prietje, prijemlyenye.* e. Empfahung. *Elvétel, Bévétel.* Vid. *Acceptio, Collectio.* Frugum, fructuúmque perceptio. *Cic.* 2 Transl. *Z-pametjum doſztignyenye, zapametenye.* Genaue Faſſung, Verſtehung. *Elménck megértéſe, egéſzen megfogáſa.* Vid. *Cognitio, Intellectio.*

Perceptor, oris, m. Auguſt. *Priemitel.* f. Einnehmer, Annehmer. *Béſzedô, Bévévô.* Vid. *Collector.* 2 Transl. *V-pamet - jemitel, Zapametitel,* Der etvvas genau verſtehet, und in Sinn faſſet. *Elmétévcl megértô, egéſzen megfogó.*

Percieo, es, ēre, īvi, ītum, (Act.) Lucr. V. *Valde & Cieo, Commoveo.*

Percingo, is, &c. Colum. V. *Circumcingo.*

Percio, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Lucr. V. *Voto* N. 1. Item V. *percieo.*

Percĭpio, is, ere, ēpi, eptum, (Act.) Cic. V. *Accipio* N. 1. *Colligo, Comprehendo, perfectè & Capio* N. 2. 2 Transl. *Z-razumom doſztigujem, doſzigam, doſziſem, dobro razmem.* Genau faſſe und begreiffe, vvohl verſtehe. *Elménmel felérem, Jól megértem.* Vid. *Intelligo, Addiſco, Aſſequor* N. 2. Artem percipere. percipite, quæſo, diligenter, quæ dicam. *Cic.* 3. Oculis, auribus, ſenſu percipere. *pro* comprehendere: *id eſt* Videre, audire, ſentire. *Cic.*

Percĭto, as, are, avi, atum, (Act.) *à* Cieo.) Pacuv. V. *Excito* N. 1. *&* 3. *Incito, permoveo.*

Percĭtus, a, um, *Synon.* Commotus, Incitatus. *Nagnan, prignan, natiran, kruto genyen, podbuſzten.* Angetrieben, ſehr bevvegt, angereitzt. *Igen megindúltt, Rázott.* Re atroci percitus: *pro* commotus. *Cic.* Inſaniâ percitus. Plaut. *pomamlyen, zvan ſzebe poſztavlyen.* Unſinnig, thöricht gemacht. *Megbolondúltt.*

Percīvĭlis, is, *com.* le, n. Sveton. V. *Valde & Civicus* N. 2. *Humanus.*

Perclāmo, as, &c. Plaut. V. *Valde & Clamo* N. 1.

Perclāreo, es, ere, ārui, [Neu.] Alcim. avit. *Valde clareo.*

Perclārēſco, is, ere, (Inch.) Symmach. *Valde clareſco.*

Percoarcto, as, &c. Colum. *Valde coarcto, Conſtringo.*

Percoctus, a, um, Lucr. *Verlo prekuban, dobro zkuban.* Wohl gekocht. *Igen megfôtt, igen megértt.*

Percognoſco, is, &c. Plaut. *perfectè cognoſco.*

Percōlātio, onis, f. Vitr. *Preczéjanye.* e. Durchſeyhung. *Meg-ſzûrés.*

Percōlo, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Preczéjam, chez kaj czedim.* Durchſeyhe. *Megſzûrôm.*

Percŏlo, is, ere, &c. V. *Peculiariter & colo* N. 1. *Veneror.* Suum patrem percolere. Plaut. 2 idem ac *Culturam abſolvo, perficio, compleo, ſupremam manum rei excolendæ impono.* Vid. *Extolo, perficio. &c.* Inchoata percolere. *Plin.*

Percōmis, is, *com.* me, n. Cic. *Valde comû, Valde humanus.*

Percommŏdè, *Adv.* Vid. *Admodum* N. 1. & *Commodè.*

Percommŏdus, a, um, Liv. *Synon.* Valde commodus. *Kruto prilichen, jako baſznovit, verlo na ruku pripraven.* Sehr bequem, vvohl nutzlich. *Igen alkalmatos, Haſznos.*

Percon-

Digitalizirao Google

Percontātio, onis, f. Cic. V. *Inquiſitio N.* 2. *Interrogatio, Indagatio, Inveſtigatio.*

Percontātor, oris, m. Horat. V. *Inquiſitor N.* 1. *Indagator, Inveſtigator.*

Percontor, aris, ari, ātus ſum. (Dep. *apud veter. etiam* perconto *dicebatur.*) V. *Diligenter & Inquiro, Indago, Interrogo, Inveſtigo.* Ex aliquo *vel* ab aliquo *vel* aliquem, aliquid *vel* de aliqua re percontari. *Cic.* Tua quod nihil refert, percontari deſinas. *Terent. Hec.* 5. 3. 12. Nonnulli ſcribendum volunt *percunctor.*

Percontŭmax, ācis, *om.* Terent. V. *Valde & Contumax.*

Percōpiōsè, *Adv.* Sidon. *Valde copiosè, copioſiſſimè.*

Percōpiōſus, a, um, Plin. *Valde copioſus.*

Percŏquo, is, ere, cōxi, coctum, [Act.] Plin. V. *Valde & Coquo, Excoquo N.* 1.

Percraſſus, a, um, Cels. *Valde craſſus.*

Percrēbreſco, (*alii ſcribunt* percrēbeſco.) is, ere, crebui, (Neu.] *Razglaſſujemſze, znan bivam.* Laut vverde, bekandt vverde. *Elbíreſedem.* Opinio pernicioſa omnium ſermone percrebuit. *Cic.*

Percrĕpo, as, are, crĕpui, ĭtum, (Neu.) Cic. *Jáko praſzkam, puczam, praſzkechem.* Sehr krache, ſtarck knarre, thöne, einen laut von mir gebe. *Igen zörgök, Tſattogok.* Item V. *perſono.* Lucus ille totus mulierum vocibus, & cantu percrepat. *Cic.*

Percrŭcio, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. V. *Valde & Crucio.*

Percrūdus, a, um, Colum. V. *Valde & Crudus, Immaturus.*

Percūdo, is, ĕre, ūdi, ūſum, (Act.) Colum. V. *Valde & cudo, valde & percutio N.* 1.

Percunctātio, onis, f. V. *percontatio.*

Percunctor, aris, &c. V. *percontor.*

Percŭpĭdus, a, um, V. *Valde & Cupidus.* Cognovi Hortenſium percupidum tui. *Cic.*

Percŭpio, is, ere, &c. Terent. V. *Valde & Cupio.*

Percūrātus, a, um, Curt. *Zverſſeno ozdraven, zevſzema zvrácben.* Vollkommentlich geſund gemacht, ausgeheilet, gantz geheilet. *Egéſzen meg-gyógyúltt.*

Percūriōſus, a, um, Cic. V. *Valde & Curioſus N.* 1. *&* 2.

Percūro, as, are, &c. V. *perfectè & Curo N.* 2. Deſperata à medicis vitia percurant. *Senec.*

Percurro, is, ĕre, percurri, percurſum, (Neu.) *Naglo Tecbem, oſtro dercbim, jáko ſ'etújem.* Sehr lauffe, eile. *Erőſen futok, ſietek.* Ad forum percurro. *Terent.* 2. Uſurpatur Frequenter *Activè pro* Curſim pertranſeo. *Dercbech prebadyam, prederkavam, Naglo cbez kaj idem.* Etvvas durchlauffe, eilend durchgehe. *által futom, Futva eljárom.* Agrum percurrere. Hinc Transl. *Na kratkom kaj pregledam, premißlyam.* Kürtzlich durchſehe, betrachte. *Rővideden valamit által nézek, Meg-gondolom.* Vid. *Conſidero, Cognoſco, percipio N.* 2. Multa animo, & cogitatione, multa etiam legendo percurriſſe. *Cic.* Quæ valde breviter à te percurſa ſunt: *pro* ſtrictim attacta, dicta. *Cic.* per omnes Civitates percurrit oratio mea: *id eſt* Omnes civitates oratione mea breviter enumeravi, recenſui. *Cic.*

Percurſātio, onis, f. Cic. *Guſzto prederkavanye, oſtro poderkavanye, Marlivo ſzimtam prebadyanye.* Das offt durchlauffen, durchſtreiffen, e. fleiſſige Durchvvanderung. *Gyakran által futás, ide 's tova futkozás.*

Percurſio, onis, f. 1. propriè. *Prederebanye, ſzim-tam prebadyanye.* e. Durchlauffung, Durchvvanderung. *által futás, által menés.* 2 Transl. *idem ac* Conſideratio, cognito, perceptio, enumeratio. *Na kratkom prebadyane, preglédanye, premißlyavanye, v pamet jemlenye &c.* Kürtzliche Durchlauffung, Durchſehung, Betrachtung, Wiederhohlung eines Dings. *Valaminek rővid által nézéſe, Megvizgáláſa, elmédben vévéſe &c.* propter animi multarum rerum brevi tempore percurſionem. *Cic.*

Percurſo, as, are, avi, atum, (Neu. *Freq.*) *Guſztokrat ſze prederkávam, ſzim-tam ſze zderkávam.* Offt durchlauffe, hin und vvieder lauffe. *Gyakran által futkoſok, Ide 's tova futkározok.* Jam latronum modo percurſant totis finibus noſtris. *Liv.* 2. *Activè* percurſare provinciam &c.

Percuſſio, onis, f. Cic. *Vudrenye, udaranye, Udaracz, Treſznutje, Bijenye.* e. Schlagung, Zuſchlagung. *Verés, ütés.*

Percuſſor, oris, m. Cic. *Vudritel, Vubitel.* r. Schlager, Zuſchlager, Todtſchlager. *Verő, Meg-verő, Megölő.*

Percuſſus, ûs, m. Plin. V. *percuſſio, verber.*

Percŭtio, is, ere, cuſſi, cuſſum, [Act. *à* per *&* quatio) Cic. *Bijem, vudaram, udirem, Búbam, Buſſivam, Tepem kőga, Lúpam, Mlátim.* Schlage, zuſchlage. *Verem, Megverem.* Synon. *Valde quatio, Ferio, Cado, verbero, pulſo N.* 2. percutere de cœlo: *pro*

Digitalizirao Google

lo: *pro* Fulmine ferire. *Cic.* Foſſam percutere: *pro* fodere. *Plin.* Aliquem gladiô, ſecuri percutere: *pro* occidere, capite minuere. *Kômu glavu vzeti, glavu odſzechi.* Einem den Kopff vvegſchlagen, einen köpffen. *Fejét venni.* Sveton. 2. *Transl.* Animum alicujus atrocibus litteris percutere: *pro* affligere. Cic. *Z-prelyutem piſzanyem cbije ſzerdcze zburkati y razſaloſztiti.* Mit grimmigen Schreiben eines ſein Gemüth ängſtigen, und bekümmeren. *Valakit kemény réá - irásſal meghábortani.* Animos percutere probabilitate: *pro* Gommovere. *Cic.* Calamitate aliqua percuti: *pro* affligi, premi ærumnâ. *Cic.* Aliquem palpô percutere: *pro* Adulari, blandiri. *Plaut.* Fœdus cum aliquo percutere: *pro* inire, pangere. *Mirni zavez vuchiniti.* Den Friedens-Bund machen. *Frigyet vetni. tſinálni.* Hirt. V. *Ico, Fœdus &c.* Flore Liberi ſe percutere: *pro* ſe inebriare. *Plaut.* Nummos percutere: *pro* ſignare. *Sveton.* Hinc *Transl.* Dicta & facta unâ formâ percutere: *pro* ſignare: *id eſt* procurare, ut dictis facta reſpondeant. *Seneca.*

Perdecōrus, a, um. Plin. V. *Valde & decorus.*

Perdeleo, es, &c. Tertull. *perfectè deleo.*

Perdelīrus, a, um. Lucr. *Valde delirus.*

Perdenſus, a, um, Golum. *Valde denſus.*

Perdīcālis, is, *com.* le, n. Apul. *Terchkin,* Zum Rebhun gehörig. *Fogoly madárhozvaló.*

Perdicĭum, ii, n. Plin. V. *parietaria.*

Perdifficilis, is, &c. Cic. *Valde difficilis.*

Perdifficĭlĭter, *Adv.* Cic. *Valde difficilè.*

Perdignus, a, um, Cic. *Valde dignus.*

Perdiligens, entis, *om.* Cic. *Kruto marliv, zevſzema poſzliv.* Sehr embſig, überaus fleiſſig. *Igen ſzorgalmatos.* Synon. *Valde diligens.* Cic.

Perdiligenter, *Adv.* Cic. *Valde diligenter.*

Perdiſco, is, ere, perdĭdĭci, (Neu.) Cic. *Zvuchamſze.* Fertig lerne. *Megtanúlom.* Synon. *Addiſco, perfectè diſco.*

Perdīſertè, *Adv.* Cic. *Valde diſertè.*

Perdĭtè, *Adv.* Cic. 1. V. *Corruptè.* 2. V. *Vehementer.* perditè conari. *Quintil.* perditè amare. *Terent.*

Perdĭtio, onis, f. Plin. *Pogublyenye, pogubenye, poguba.* e. Verliehrung. *Elveſztés.* Vid. *Amiſſio.* 2. Transl. V. *Corruptio, Everſio.*

Perdĭtor, oris, m. Cic. *Zgubitel, pogubitel,* r. Verliehrer. *Elveſztô.* 2 Transl. V. *Deſtructor, Damnificus, Corruptor, Everſor.* Si ego te perditorem, & vexatorem Reip. fero, tu me conſervatorem & cuſtodem feras. *Cic.*

Perdĭtrix, īcis, f. Tertull. *Zgubitelicza, pogubitelicza, gubitelicza.* e. Verliehrerin. *Elveſztônè.* 2 Transl. V. *Corruptrix.*

Perdĭtus, a, um, Cic. *Zgublyen, pogub'yen.* Verlohren. *Elveſztett.* 2 Transl. *Na nikaj zpravlyen, zdvojen, pobablyen, pokvarjen.* übel zugericht, verzvveiffelt, verdorben. *Semmire tétetett, kétségben eſett, Megromlott.* O me perditum! *pro* Miſerum, afflictum. Mœrore perditus: *pro* jacens, contabeſcens. Valetudine perditâ: *pro* afflictâ, deſperatâ. Alieno ære perditus: *pro* gravatus, involutus, & quaſi ad nihilum redactus. Perditum perdere: *id eſt* jam afflictum, & jacentem magis affligere, & penitus evertere. *ità Cic.* 3. V. *Facinoroſus.* Nihil perditius his hominibus. Omnium profligatiſſimus & perditiſſimus. *Cic.*

Perdĭu, *Adv.* Cic. Vid. *Valde & diu N. 1.*

Perdīves, ĭtis, *om.* Cic. V. *Valde & Dives, Locuples, Opulentus.*

Perdĭus, a, um, Gell. *Czélo-dnevni, ob dan, chez dan.* Den gantzen Tag durch, bey Tags. *Egéſz napi.* Socrates ſtare ſolitus perdius atque pernox: *pro* Diu, noctúque. *Gell.*

Perdiŭturnus, a, um, Cic. *Kruto dugo terpechi.* Sehr lang vvährend. *Igen ſokáig tartó.* Vid. *Valde & diuturnus.*

Perdix, īcis, f. Plin. *Tèrchka.* s. Rebhun. *Fogoly madár.* Græcè *Cācăbon, i, n.*

Perdo, is, ere, perdĭdi, ĭtum, [Act.] Cic. *Gubim.* Verliehre. *Elveſztem.* Vid. *Amitto N. 1.* Aquam perdere: *pro* tempus datum fruſtra conterere. *Quintil.* Tempus perdere: *pro* Malè impendere, conſumere. *Cic.* 2 V. *Diruo, Deſtruo, Vaſto, Annihilo.* Civitatem funditus perdere: *pro* evertere, vaſtare &c. *Cic.* Dii te perdant: *pro* annihilent. *Terent.* Capitis aliquem perdere: *pro* vitâ privare. *Plaut.* 3 Transl. V. *Corrumpo N. 1. Inficio N. 2.* Adoleſcentem perdere: *pro* pravis moribus inficere. *Terent.*

Perdŏceo, es, ēre, ui, ctum, [Act.] Cic. *Izvúchbam, Zverſſeno navúchbam, dobro y razſzloſno vuchim.* Fertig lehre, vollkommentlich lehre, vvohl und eigentlich lehre. *Jól meg-tanítom.*

Perdoctè, *Adv.* Plaut. *Valde doctè.*

Perda-

Perdoctus, a, um, Cic. *Verlo, ali kruto vucben.* Wohl gelehrt. *Igen tudós.*

Perdŏleo, es, &c. Plaut. *Vehementer doleo.*

Perdoleſco, is, ere, (Neu. *Inch.*) Liv. *Kruto, ali jákoſze ſaluvati, ali Jaloſztiti pochinyam.* Sehr bekümmert vverde, anfange mich hefftig zu bekümmern. *Igen erőſen bánkodni kezdek.*

Perdŏlo, as, &c. Vitr. *perfectè dolo.*

Perdŏmo, as, &c. *perfectè domo.* Apulia perdomita. *Liv.* Mortis perdomitor. *Prudent.*

Perdūco, is, ĕre, uxi, uctum, (Act.) Cic. *Nepreſztanczè*, ali *dugo pelyam, prepelyávam, Izpelyávam.* Stets *oder* lang führe, durchführe, ausführe. *Egyaránt*, vagy *ſokáig viſzem, által viſzem, végbez viſzem.* Vitam ad centeſimum annum perducere: *pro* producere, protrahere: *id eſt* Centum annis vivere. Rem ad exitum perducere: *pro* finire, perficere. Cic. Murum in altitudinem perducere: *pro* elevare, erigere. *Caſ.* Aquam ex aliquo loco perducere: *pro* derivare. *Plin.* 2 Dictis aliquem perducere, ut &c. *pro* inducere, decipere. *Plaut.*

Perductio, onis, f. *Izpelyanye, prepelyanye.* e. Ausführung, Durchführung. *Végbez vivés, által vivés.* Aquarum perductio. V. *Derivatio, Deductio N.* 5. Vitr.

Perducto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.*) Plaut. V. *Frequenter* & *perduco.*

Perductor, oris, m. Cic. *Dopelyavecz, pripelyavecz, prepelyavecz, Izpelyavavecz, do zverbe ali koncza pelyavecz.* r. Zuführer, Durchführer, Ausführer. *Elbordozó, Elbozó, által bozó, El-vivő, végbez vivő.*

Perdūdum, *Adv.* Plaut. *Vre dauno, prezdavnya.* Schon längſt, gar lang. *Már régen, igen régen.*

Perduellio, onis, f. Cic. *Krivnya*, ali *pregreßka ſzuproti najvekßemu Ladavczu, kakov je Czeſzar, kraly, obchina &c.* ali *ſzuproti domovini vuchinyena: takve pregreßke jeſzu puntaria, Nevernoſzt, Nepodloſnoſzt &c.* e. Verletzung der höchſten Obrigkeit, *oder* des Vatterlands. *Fejedelme* vagy *hazája ellen-való vétés, támadás.* Alicui perduellionem judicare: *pro* Aliquem perduellionis, *id eſt* Criminis læſæ majeſtatis &c. reum facere. *Liv.*

Perduellis, is, m. Cic. *Synon.* Hoſtis patriæ, hoſtis communis. *Nepriatel domovine*, ali *najvekßega ladavcza: Obchinſzki nevernik: puntar czeſzarzki, kralyevſzki &c.* Ein abgeſagter Feind des Vatterlands, *oder* der höchſten Obrigkeit: Verräther der Gemeinſchafft: Stiffter einer Aufruhr vvider den Kayſer, König &c. *Hazájának* vagy *fejedelmének fő ellensége: közönségnek árulója: Tſáſzár, király &c. ellen támadó, pártütő &c.* Conſtruitur etiam more Adjectivorum, *ut:* perduellis voluntas, perduelles ſubditi: *pro* factioſi, rebelles. &c.

Perdūreſco, is, ere, (Inch.) Colum. V. *Valde* & *indureo.*

Perdūro, as, are, avi, atum, (*Neu.*) Terent. *Dugo terpim, do koncza obſztájem.* Sehr lang vvähre, ausdaure. *Igen ſokáig tartok, mind végig meg-maradok.* Legitur etiam apud *Senec.* perduratus, a, um *paſſivè, pro* Induratus.

Pĕrĕdĭa, æ, f. Plaut. V. *Orexis N.* 1.

Pĕrĕdo, is, ĕre, ēdi, ēſum, (Act.) Cic. *Izjédam, pojédam, prejédam.* Aufeſſe, durchfreſſe. *Egészen eleszem, által rágom.* Vid. *Exedo.*

Pĕrĕger, ĕgris, gre, *Antiq.* Auſon. V. *peregrinus.*

Pĕrĕgrè, *Adv.* Cic. *Drugam, drugdi, od doma, zvan domovine, prèk kralyeſztva, na tugyih meſztah.* Auſſer Land, vveit vom Vatterland, über Land, an frembden Orten. *Hazán kivül, Idegen földön.*

Pĕrēgrēgius, a, um, Apul. *Valde egregius.*

Pĕrĕgrīna, æ, f. Terent. *Zvan domovine putujucha, ali ſztojecha ſena: pribodnicza.* In frembden Orten Weibs-Bild. *Idegen aſzſzony.*

Pĕrĕgrīnābundus, a, um: *pro* ſolitus peregrinari. Liv. *Rad putujuchi, po tugyih meſztah bodechi, radſze zvan domovine zaderſavajuchi.* Herum vvandernd, in der Frembde ſich pflegend aufzuhalten. *Bujdosó, idegen földön járó, maradó.*

Peregrinātio, onis, f. Cic. *Putuvanye, po tugyih meſztah bodenye, od ſzvoje hiſe odbadyanye.* e. Wanderung, Wanderſchafft, das Reiſen an frembde Oerter. *Bujdosás, Idegen földön járás.*

Peregrinātor, oris, m. Cic. *Putnik, prebadyavecz po tugyeh meſztah, od ſzvoje domovine odbadyavecz.* r. Wanderer, Reiſender an frembde Oerter. *Bujdosó, Idegen földön járó, ſzarándok.*

Pĕrĕgrīnĭtas, atis, f. Sveton. *Zvan domovine*, iliti *vu tugyih meſztah prebivanye, zaderſavanye.* e. Wohnung, Aufhaltung an einem frembden Ort. *Hazáján kivül,*

vagy *idegen földön Lakás, mulatozás.* Redigere aliquem in peregrinitatem: *pro* Jure civitatis privare, peregrinis annumerare, *vel* inter peregrinos censere. *Svet.* 2 Transl. *Tugyina, Tujina, sztranzko dugovanye, sztranzko dersanye, govorenye &c.* Etvvas frembdes, frembde Art und Sitten, frembde Sprache &c. *Idegenség, Idegen szokás, Idegennyelv. &c.* In urbem noſtram infuſa eſt peregrinitas. *Cic.*

Pĕrĕgrīnor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) *Synon.* Iter peregrè facio, extra patriam proficiſcor, Alienas terras peragro. *Putujem, od domovine odhadyam, po tugyih meſztah hodim, zvan domovine ſze zadersávam.* Wandere, vom Haus reiſe, in Frembd gehe, mich an frembden Orten aufhalte. *Utazok, Bujdosom, Idegen földön járok, Hazámon kivül maradok, szarándok vagyok.* Longè, latéque peregrinari: *pro* procul proficiſci. In aliena civitate peregrinari: *pro* morari, manere &c. Totâ Aſiâ, *vel* per totam Aſiam peregrinari: *pro* totam Aſiam peragrare. *Cic.* 2 Transl. Animus, mens, Oculus, Aures &c. peregrinantur: *pro* divagantur. *Cic. Plin.*

Pĕrĕgrīnus, i, m. Cic. *Zvan domovine putnik, pribodnik.* r. Frembder, Frembdling. *Hazájún kivül útazó, Idegen.* Vid. *Advena, peregrinator.*

Pĕrĕgrīnus, a, um, Horat. *Sztranzki, zvunszki, pribodni, tugy, putujuchi.* Frembd, ausländiſch, von frembden Orten herkommend, vvanderend. *Idegen, jövevény, esméretlen, Bujdosó.* Vid. *Adventitius, Externus N.* 1. Arbores peregrinæ: *pro* aliunde advectæ. *Plin.* 2 Transl. V. *Diverſus.* Facies peregrina. *Plaut.*

Pĕrēlĕgans, antis, *om.* Cic. V. *Valde & elegans.*

Pereleganter, *Adv.* Cic. *Valde eleganter.*

Perelixo, as, &c. Apic. *perfectè elixo.*

Perelŏquens, &c. Cic. *Valde eloquens.*

Pĕremptor, (peremtor) oris, m. Senec. V. *Interfector.*

Peremptoriè, *Adv.* JCt. *Kruto na berzom, Neodvlachlyivo, na poſztavlyeno vréme, prez vſzakogaizgovora, potbakanya, zadnyi pùt.* Alſo bald, unverzüglich, ohne aller Ausrede und Friſt, zum letzten mahl. *Hamarsággal, Elbalaſztbatatlanúl, Mentségnélkúl, végső-képen.*

Peremptōrĭus, a, um, Apul. V. *Lethalis, Mortifer.* 2 Transl. *Neodvlachlyivo, zadnyi, za zadnyi pùt:* Unerſtrecklich, unverzüglich, endlich, für das letzte mahl. *Elnem halaſztható, végképen elvégeztetett.* Citatio peremptoria. Ulp. *Zadnye y neodvlachlyivo na ſzùd zványe, ſzuprot kojemu nikakov izgovor nebaſzni.* Eine unverzügliche, und letzte Vorladung vor Gerichte, ohne vveitere Verſtattung einer Friſt. *Utóltó, és el-nem halaſztható itéletre-való idézett, melly ellen ſemmi mentség nintſen.* Edictum peremptorium. *Idem.*

Pĕremptrix, īcis, f. Tertull. V. *Interfectrix.*

Pĕrendĭe, *Adv.* Cic. *Pozutra, preko-zutra, preko-jutra.* Ubermorgen. *Hólnap utánn.*

Pĕrendĭnus, a, um, Cic. *Pozutraßnyi, prekozutrani, preko-jutrani.* Ubermorgentlich. *Hólnap utánn-való.* Die perendino, *pro* perendie. *Cæſ.*

Pĕrenna, æ, f. *Ovid.* Dea perennitatis.

Pĕrennis, is, *com.* ne, n. Cic. perennior, Horat. *Vnogo-letni.* Viel-Jährig. *Sok-esztendőig-való.* Item Vid. *Æternus, perdiuturnus, perpetuus.*

Pĕrennĭſervus, i, m. Plaut. *Sztalni ſzluga, ki nima uſſanya odpuſchen biti.* Beſtändiger Knecht, ohne Hoffnung freygelaſſen zu vverden. *örökös ſzolga* vagy *rab.*

Perennĭtas, atis, f. Cic. *Vnogo-letoſzt, chez vnogo godiſch obſztojnoſzt.* Viel-Jährige Dauerhafftigkeit. *Sokáig tartóság.* Vid. *Æternitas, perpetuitas, diuturnitas.*

Pĕrenno, as, are, avi, atum, (Neu.) Colum. *Vnogo lèt jeſzem, chez vnogo godiſch terpim,* ali *obſztoim.* Viel Jahr vvähre, langvvierig daure. *Sok ideig tartok.* Item V. *perduro, perſevero, æterno* vel *perpetuo permaneo.*

Pĕreo, is, ire, īvi, *vel* ĭi, ĭtum, [Neu.] Cic. V. *Intereo, Interĭmo, Depereo N.* 1. *Evaneo, Diſpareo, Emorior.* Peream, niſi ſolicitus ſum, *eſt formula* jurantis, vel imprecantis. *Cic.* Perii! *eſt* Exclamatio deſperantis. *Terent.* 2 V. *Depereo N.* 2. Effictim aliquem perire: *pro* vehementer amare. *Plaut.* 3. Ab aliquo perire: *pro* occiſum, perditum, dignitate dejectum, fortunâ deturbatum, *vel* corruptum &c. eſſe. *Plaut.*

Pĕrĕquĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) V. *Obequito, valde & Equito.* Aciem perequitare. *Liv.* per omnes partes perequitare. *Cæſ.* Sumitur etiam *Activè*, ut patet.

Pĕrerratus, a, um, Virg. *Synon.* Luſtratus, percurſus. *Obderkan, preboden, pregledan, obboden.* Durchgelauffen, durchgevvandert,

Digitalizirao Google

vvandert, beſichtiget. *Béjártt, Megſzemlélltt.*

Pererro, as, are, avi, atum, (Neu.) Colum. V. *Oberro.*

Pererudītus, a, um, Cic. V. *perdoctus.* Synon. *Vir magnâ eruditione, perquàm doctus, Admodum eruditus, de litterâ optimè meritus, omni eruditionis penu inſtructus.*

Perexcrŭcio, as, are, avi, atum, [Act.) Plaut. *Prejáko mûchim.* Hefftig beinige. *Igen-igen kínozom.* Vid. *Vehementer & Excrucio.*

Perexiguè, *Adv.* Cic. *Valde exiguè.*

Perexiguus, a, um, Cic. *Valde exiguus.*

Perexīlis, is, *com.* le, n. Colum. *Valde exilis.*

Perexoptātus, a, um, Gell. V. *Valde & exoptatus.*

Perexpeditus, a, um, Cic. *Valde expeditus.*

Perfăbrĭco, as, are, avi, atum, [Act.] 1. *propriè*, ſed *inuſitatè:* Vid. *peraedifico, perfectè fabrico.* 2 Transl. & *uſitatè:* Vid. *Decipio.* Ita me Toxillus perfabricavit : *pro* decepit, technis circumvenit, dolis feſellit. *Plaut.*

Perfacētè, *Adv.* Cic. *Valde facetè, perjucunde.*

Perfacetus, a, um, Cic. V. *prorſum N.* 2. & *facetus.*

Perfacĭlè, *Adv.* Cic. *Valde facilè.*

Perfacilis, &c. Cic. *Valde facilis.*

Perfăcul, *Adv. antiq.* Feſt. V. *perfacilè.*

Perfacundus, &c. Juſtin. JCt. *Valde facundus.*

Perfamiliāris, &c. Cic. *Valde familiaris.*

Perfatuus, &c. Mart. *Valde fatuus.*

Perfectè, *Adv.* Cic. *Zverſzeno, gotovo.* Vollkömmlich, fertig. *Tellyeſséggel, Tökéletesſen, Elvégezésül.* Item V. *Abſolutè, Cumulatè.*

Perfectio, onis, f. Cic. *Zverſzenye, Dogotovlenye, Dogotavlyanye, Dokonchanye, Na konecz* ilitina *zverhu dopelyanye.* e. Ausmachung, Vollbringung, Vollendung, *Elvégezés, Elkészittés, Végbez-vivés.* 2 Transl. ad Animum &c. *Zverſzenoſzt, zpunenoſzt, oſzebujnoſzt vu krepoſzti, &c.* e. Vollkommenheit, Vortrefflichkeit. *Tökéletesség, Tellyeſség.*

Perfector, oris, m. Cic. *Zverſzitel, zgotovitel, Dokonchavecz.* r. Vollender, Ausmacher. *Elvégezö, Megtſinálo.*

Perfectrix, īcis, f. Corn. Nep. *Zverſzitelicza, Zgotovitelicza, Dokonchavka.* e. Vollbringerin, Vollenderin, Ausmacherin. *Elvégezödné, Végbez-vivödné.*

Perfectus, a, um, tior, tiſſimus. Cic. *Zverſzen.* Vollkommen. *Hiba-nélkûl-való.* Summum & perfectiſſimum illud eſt, cui nihil addi poteſt. *Cic. pro Sext.* 2 Manet *partic. paſs. ſinè Comp. & Superl.* Vid. *peractus.*

Perfectus, ûs, m. Vitr. V. *perfectio N.* 1.

Perfĕro, ers, erre, pertŭli, perlātum, [Act. *Anom.*] 1. *Do odluchenoga kraja ali konecza noſzim, prenáſſam, donáſſam.* Überbringe, überliefere, übertrage. *által-viſzem, által-hozom, elhozom.* Fama ad eum perlata eſt. Liv. *Zeznal*, ali *Zezvedelje.* Er hat vernohmen. *Megtudta, Megértette.* Litteras, mandata, nuntium perferre: *pro* Ferre, *vel* adferre. *Cic.* Opem alicui perferre : *pro* ferre. *Colum.* Et litteris multorum, & ſermone omnium perfertur ad me, (*id eſt* Fama & notitia ad me pervenit,) incredibilem tuam fortitudinem eſſe. *Cic. 14. Fam. ep.* 1. 2 accipitur *pro* patienter fero, patior, ſuffero, ſuſtineo, Tolero. *Terplyivno podnaſſam, Terpim.* Geduldig übertrage, ausſtehe, leide. *Szenyvedve turbom, Elſzenyvedem, El-állom.* Facilè omnes perpetior, ac perfero. *Cic.*

Perfervĭdus, a, um, Colum. *Valde fervidus.*

Perfĕrus, a, um, Varr. *Valde ferus.*

Perfĭca, æ, f. *Arnob.* Dea, quæ rebus venereis perficiendis præeſſe fingebatur.

Perfĭcio, is, ĕre, ēci, ectum, [Act.) Synon. *Abſolvo, Finio, Compleo, Conficio, ad exitum perduco, extrema perſequor, ultimam manum operi appono, velimpono, Munus ſuſceptum expleo.* Gic. *Zverſhujem, Dokanchbam, Dogotavlyam, Na konecz*, iliti *Zverhu dopelyávam.* Vollende, verfertige, vollbringe, vollziehe. *Elvégezem, végbez-viſzem.* Promiſſa perficere: *pro* implere. *Terent.* perficiam profectò, ut neque Reſpublica civis à me animum, neque tu amici deſideres: *id eſt* efficiam, & obtinebo profectò &c. *Cic.* perfice, ſi potes: *pro* Evince, pervince. *Id.*

Perfĭcus, a, um. *Zverſhavajuchi.* Vollendend. *Végbez-vivö.* Natura perfica. *Lucr.*

Perfĭdè, *Adv.* Gell. V. *Infideliter.*

Perfĭdēlis, is, *com.* le, n. Cic. *Kruto veren.* Sehr treu. *Igen Hivséges.* Vid. *Valde & fidelis.*

Perfĭdĭa, æ, f. Cic. *Neverſztvo.* &c. Vid. *Infidelitas, Fraus N.* 1. *Deſtitutio.*

Digitalizirao Google

Perfidiōſus, a, um, ſior, oſiſſimus. Cic. *Punne-vernoſzti.* Voll Untreu, gantz treulos. *Hitetlenséggel teli, Hiti-ſzegett.* Item V. *Infidelis, Infidus.*

Perfĭdus, a, um, Cic. V. *Infidelis, Infidus.*

Perfĭnio, is, &c. Lucr. V. *Finio.*

Perfixus, a, um, Lucr. *preboden.* Durchſtochen. *által-gyakott, ſzegezett.*

Perflābĭlis, is, *com.* le, n. *Prepuhlyiv, chez kaj veter puhati more.* Dadurch der Wind blaſen kan. *által-fúbató, ſzéltől megjárható.* Dii perflabiles. Cic. 2 Activè. *Prepubavajuchi.* Durchblaſend. *által-fúvó.* Ventus mediocris, ſinè vi perflabilis: *pro* perflans. *Pallad.*

Perflagitiōſus, &c. Cic. V. *Valde & flagitioſus.*

Perflāmen, ĭnis, n. Prudent. V. *Flatus, perflatus.*

Perflātĭlis, is, *com.* le, n. Apul. V. *Perflabilis N.* 1.

Perflātus, ûs, m. Plin. *Veter, prepuh, prepuhávanye.* r. Wind, e. Blaſung, das Durchblaſen, Durchſtreichen. *Szél, fúvás, ſzél meg-járás.*

Perflo, as, are, avi, atum, (Neu.) Colum. V. *Valde & flo.* 2 Accipitur Activè. *Prepuhávam.* Durchblaſe, durchvvehe. *Megfúvom, által-fúvom.* Et terras turbine perflant. *Virg.*

Perfluctuo, as, are, avi, atum, (Neu.) Lucr. *Szim-tamſze valyam, bítam.* Hin und her ſchvvebe. *Ide's-tova bánkódom.* Vid. *Multùm & fluctuo.*

Perfluo, is, ere, uxi, uxum, (Neu.) *Prèk czurim, chez kaj techem.* Durchrinne, durchflieſſe. *Elfolyok, Tſorgok, által-folyok.* Infima valle perfluit Tyberis. *Liv.* 2 Uſurpatur *passivè.* Nimbis pluvialibus perfluuntur. *Arnob. L.* 6. 3 Transl. V. *Abundo.* Voluptatibus perfluere: *pro* diffluere, abundare. *Cic.*

Perfluus, a, um. *Prèk czurechi, chez kaj tekuchi.* Durchrinnend, durchflieſſend. *Elfolyó, által-folyó.* Apul.

Perfluxus, a, um. *Adject.* Quintil. V. *Valde & fluxus.*

Perfŏdio, is, ere, fōdi, oſſum, (Act.) Varr. *Prekápam.* Durchgrabe, durchhaue. *általáſom.* 2 V. *Transfigo, Excavo, perforo.* Gladiô perfodere: *pro* transfigere. *Gell.* parietes perfodere: *pro* perforare. *Cic.*

Perfŏro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Prevertávam, prèk vertam, predſram, predubim.* Durchbohre, durchlöchere, Durchbreche. *által-fúrom.* Item V. *Transfigo,* Latus enſe perforare. *Ovid.*

Perfortĭter, *Adv.* Terent. V *alde fortiter.*

Perfoſſor, oris, m. *Prekopavecz, prevertavecz, prediravecz.* r. Durchgraber, Durchbrecher. *által-ásó, által-ütő.* perfoſſor parietum. *Plaut.*

Perfractè, *Adv.* Cic. V. *Obſtinatè.*

Perfrĕmo, is, &c. Cic. V. *Vehementer & Fremo, Infremo.*

Perfrĕquens, entis, *om.* Liv. *Kruto-vnog, Vnogo-brojni, Vnogo lyudztva brojechi.* Zahl-reich, Volck-reich. *Igen ſok ſzámú, Igen ſok népű.* Item V. *percelebris.*

Perfrĕto, as, &c. Solin. V. *Transfreto, pertranſeo.*

Perfrĭcātus, a, um. *Ochesſzan: Tren, Iztert: dobro oſztruſen,* peregr. *Oríban.* Sehr gekratzet, ſtarck gerieben. *Megvakartt, Meg-dörgöltt.* Faucibus fimô perfricatis. *Plin.*

Perfrĭco, as, are, cui, ictum. (Act.) Cic. V. *Valde & frico.* Os, faciem, *vel* frontem perfricare: *pro* pudorem abjicere, verecundiam exuere. *Cic.* Caput perfricare: *eſt* in eligendo, vel agendo dubium hærere. *Cic.*

Perfrictio, onis, f. Plin. *Zimo-trenye, ztrenye, zimo-tera; zima, koja koſzti tere.* Bein-brechende Kälte, ſo man in Gliedern empfindet. *Beteg'ség,* vagy *hidéglelés, mellyben a' tſontokot az hideg öſzve-járja.* 2 perfrictio (*à* perfrico) *Iztrenye, pocheſzanye, ocheſzanye, zeſztruganye* peregr. *Zribanye.* Das Kratzen, Reiben. *Megvakarás, Megdörgölés.*

Perfrīgĕfăcio, is, ere, eci, actum, (Act.) Plaut. *Jáko merzlo chinim.* Sehr kalt mache. *Igen meg-hidegítem.*

Perfrīgeo, es, ere, ixi, (Neu.) Mart. V *alde frigeo, perfrictionem patior.*

Perfrīgĕro, as, &c. Plin. V. *Refrigero.*

Perfrīgeſco, is, &c. Plin. V *alde frigeſco, perfrigeo.*

Perfrīgĭdus, a, um, Cic. V *alde frigidus.*

perfringo, is, ere, frēgi, fractum, (Act.) *Jáko terem, prèk terem, predſram, petiram, prelamlyem, Razbijam.* Zerbreche, durchbreche. *Elrontom, Eltöröm.* Vid. *Infringo N.* 1. Terent. 2. *Transl.* Vi, & auctoritate omnia repagula juris, pudoris, & officii perfringere: *pro* Violare, tollere, convellere. *Cic.* Anguſtias, objecta tela, vi & virtute perfringere: *pro* ſuperare. *Id.*

perfruor, ĕris, frui, ĭtus ſum. (Dep.) Cic.

Sztalno vſivam, zevſzema vuſivam. Beſtändig genieſſe, gäntzlich genieſſe. *Sokáig élek-véle, egéſzen élek-véle.*

Perfŭga, æ, m. Cic. V. *Transfuga.*

Perfŭgio, is, ĕre, fūgi, ĭtum, (Neu.) Cic. *Zaradi obrambe beſim, Vtéchemſze k-kômu* ali *kam, obrambu iſchem.* Um Rettung vvillen überlauffe, Zuflucht nehme. *Valakihez,* vagy *valami helyre futok, valaki óltalma alá ſietek.* Item V. *Transfugio.*

Perfŭgĭum, ii, n. *Vtekaliſche,* iliti *vſze ono, vu kaiſze chlovek, vu potrebochi poſztavlyen, uſſati, y vtechi more.* e. Zuflucht in der Noth. *Folyamodás, óltalom, a' bol ember ſzükségében bizik.* Vid. *Adjumentum, Auxilium, patrocinium, ſpes, Aſylum, Munimen, præſidium, Tutela.* Hæc ſtudia rebus adverſis perfugium, ac ſolatium præbent. Domus commune perfugium. Obſtruite perfugia improborum, &c. *Cic.*

Perfulcio, is, ire, ulſi, fultum, (Act.) Ovid. V. *Bene N. 1. & 2. & Fulcio.*

Perfunctio, onis, f. Cic. *Opravlyanye, obverſhenye, obnaſſanye kakvoga poſzla ali chaſzti.* e. Verrichtung, Ausrichtung, Vollendung, Vervvaltung. *Végbez-vitele valami dolognak.*

Perfunctōriè, *Adv.* Ulp. V. *Langvidè, Negligenter, Oſcitanter N. 2.*

Perfundo, is, ere, fūdi, fūſum, (Act.) Cic. *Polévam.* Begieſſe. *Megóntózóm, Megóntóm.* 2 Transl. pro *Impleo, Compleo, Imbuo.* Liberalibus ſtudiis perfundi: *pro* leviter imbui. *Senec.* Tecta aurô perfundere: *pro* inaurare. *Id.* Horror me perfudit. Cic. *Sztrah me je preſſel.* Es iſt mir ein Schrecken ankommen. *Az félelem megkörnyékezett.* Voluptate aliquem, animum ſvavitate perfundere: *pro* afficere, implere. *Cic.*

Perfungor, ĕris, fungi, functus ſum. (Dep.) Cic. *Doprinaſſam, do koncza poſzel kakov opravlyam.* Verrichte, zu Ende bringe. *Tiſztemben eljárok.* Vid. *Diligenter & fungor, obeo N. 2.* Munere ſuo perfungi. Cic. *Szvoju chaſzt marlivo obnaſſati.* Sein Ambt embſig verrichten. *Dolgomat ſzorgalmatoſan végbe-viſzem.* Respublica bellô perfuncta eſt: *pro* bellum peregit, evaſit, perfecit, à bello liberata eſt. *Cic.* Malis, periculis, laboribus, honoribus perfunctus: *dicitur* de eo, qui pericula, vel mala ſuperavit & evaſit: *vel* qui honores geſſit, labores pertulit & perfecit. *Cic.* A febri perfunctus: *id eſt* qui ex febri convaluit. *Varr.* Fatô perfunctus: *pro* Mortuus. *Liv.* Vitâ perfunctus: h. e. qui vivere deſiit. *Lucr.*

Perfŭro, is, &c. Virg. *Valde furo.*

Perfūſio, onis, f. Plin. *Polévanye.* e. Begieſſung. *Megóntés.*

Perfūſōriè, *Adv.* JCt. V. *Confuſè, Dubiè, Simulatè.*

Perfūſōrius, a, um. Senec. *idem ac* Leviter perfundens. 2 apud JCtos *idem ac* Ambiguus, Involutus, Simulatus, Confuſus, obſcurus.

*Pergăma, ōrum, n. *plur.* pergămum, i, n. & pergămus, i, f, Cic. Virg. &c. *Trojanzkè viſzoki gràd.* Hoches Trojaniſches Schloſs. *Trójában egy magos vár.* Item V. *Ilium.* Appellationem autem hanc inde traxit, quod locum obtineret excelſum, olim enim omnia editiora loca *pergama* vocabantur. Unde & nos hodie Arces, urbéſque in edito poſitas *Transl.* pergama dicimus.

Pergămēnus, a, um, *id eſt* ad pergamum ſpectans. *ut:* Charta pergamena. V. *Membrana N. 3.* Varr. Naves pergamenæ. *Cic.*

Pergămĕus, a, um, *pro* Trojanus. *Virg.*

Pergāudeo, es, &c. Cic. *Vehementer Gaudeo.*

Pergnārus, a, um, Salluſt. V. *Bene N. 2. & Gnarus,*

pergo, is, ĕre, perrexi, perrectum, (Neu.) Cic. V. *Eo N. 1. Facio N. 13.* 2 Vid. *Feſtino.* Domum ire pergam. *Terent.* 3 Transl. V. *perſevero. proſequor N. 2.* Quamobrem pergite, ut facitis, adoleſcentes. *Cic.* perge porro, perge tenere iſtam viam, quam inſtituiſti. *Id.* 4. Sed pergo præterita: *pro* Omitto, prætereo. *Cic.*

pergracĭlis, &c. Plin. *Valde gracilù.*

pergrăcor, aris, &c. V. *Valde & græcor.* Dies, noctéſque bibite, pergræcamini. *Plaut.*

Pergrandis, &c. Cic. *Valde grandù.*

pergraphĭcus, &c. Plaut. V. *Graphicus.*

pergrātus, a, um, *Kruto povolyen.* Sehr angenehm. *Igen kedves.* per mihi gratum feceris. *Cic.*

pergrăvis, &c. Cic. *Valde gravù.*

pergravĭter, *Adv.* Cic. *Valde graviter.*

pergŭla, æ, f. *Odrina, priſztanye, zhodaliſche nadignyeno yſztanyu prtdáno, Meſzto izviſſeno za gledanye, y zraka vuſivanye.* r. Ercker, *oder* s. Ghor an einem Gebäu zum Ausſehen und Lufft ſchöpffen. *Fenn-*

való

Digitalizirao Google

való épületbez adatott nézni vagy *szemlőztetni való hely*. Vid. *Ambulacrum*. Plin. 2. pergula in vineis. *Brajda*. e. Reb-oder Wein-Laube. *Szőlőben lugas hely*. Colum.

Perhāurio, is, īre, hausi, haustum, (Act.) V. *Exhaurio N. 1. & 2. Ebibo, Epoto, perbibo*. Calicem uno haustu perhausi. *Apul. &c.*

perhĭbeo, es, ēre, ui, ĭtum, (Act.) Cic. V. *Affirmo, Assevero, Dico, is &c. N. 1. 2. 3. & 19.* 2 V. *Exhibeo, Do N. 1.* Alicui locum perhibere: *pro* dare, concedere. *Plaut.* Testimonium perhibere: *pro* ferre testimonium, testari. *Varr.* Alicui honorem perhibere: *pro* exhibere. *Plin.*

pĕrhiĕmo, as, are, avi, atum, [Neu.) Colum. V. *Hiberno, Hyemo.*

pĕrhīlum, *Adv.* Lucr. V. *paululum.*

perhonestus, &c. Arnob. *Valde honestus.*

perhonorifĭcè, *Adv.* Cic. *Valde honorabiliter.*

perhonorifĭcus, &c. Cic. *Valde honorificus.*

perhorresco, is, &c. Cic. V. *Valde & horresco, vehementer exhorreo.*

perhorrĭdus, a, um, Liv. *Valde horribilis.*

perhospitalis, &c. Cic. *Valde hospitalis.*

pĕrhospĭtus, a, um, *idem.* Unda perhospita campis. *Tibull.*

perhumanĭter, *Adv.* Cic. *Valde humaniter.*

perhumanus, a, um, Cic. *Valde humanus.*

perhyemo, as, &c. V. *perhiemo.*

pĕrīclĭtābundus, a, um, Apul. *Vu pogibeli buduchi, kussajuchi, zpoznati hotechi*, peregr. *probujuchi*: In Gefahr ſtehend, verſuchend. *Veszedelemben forgó, valamit mérészlő.*

periclitātio, onis, f. Cic. *Kussanye*, peregr. *probuvanye*. 1. Verſuch, e. Probe. *Szerentse próbálás*. Vid. *Experientia, Tentatio*. Item *pogiblenye*. In Gefahr-Stehung. *Veszedelemben Nyomorgás.*

pĕrīclĭtor, aris, ari, ātus ſum, (Dep.) 1. *Pogiblyem, ginem, vu pogibeli jeszem, vu pogibelsze poszt avlyam*. Ich bin in Gefahr, mich in die Gefahr ſetze. *Veszedelemben vagyok, forgok*. Synon. *In discrimine versor, periculum subeo, periculum facio, periculo me expono, fortuna me committo, discrimen adeo*. Capite *vel* vitâ periclitor. Cic. *Vu pogibeli szmerti jeszem*. In Lebens-Gefahr ſtehe. *élet veszténben forgok*. Arbores gelu periclitantur. Plin. *Drevje sztoi vu pogibeli pozebenya y zmeranenya*. Die Bäumer ſtehen in der Gefahr gefrohren zu vverden. *Veszedelmekre vagyon a' fáknak a' nagy hideg*. 2 V. *Tento, Experior*. Omnia periclitari. Cic *Vsze kussati, vsze zpoznati hoteti*. peregr. *probuvati*. Alles verſuchen, alles erfahren. *Mindent meg próbálni, mérészelni.*

* pĕrĭclўmĕnos, i, m. *Vulgo* Matriſylva. Plin. *Divji lilyan, lozni lilium*. e. Wald-Lilien. *Erdei lilliom.*

* pĕrĭcrānĭum, ii, n. *Kósa zverhu moszgyanov*. s. Hirnſchale-Häutlein. *Agyvelőt borító hártya.*

pĕrīcŭlor, aris, ari, atus ſum, (Dep. *inuſit.*) Cato V. *periclitor. N. 1.*

pĕrīcŭlōsè, *Adv.* Cic. *Pogibelno*. Gefährlich. *Veszedelmesen.*

pĕrīcŭlōsus, a, um, Cic. *Pogibelni, pogibni, pogiblyiv*. Gefährlich, nahe bey der Gefahr. *Veszedelmes*. Synon. *Lubricus, Anceps, præceps. &c.*

pĕrīcŭlum, i, n. (*ab antiq.* perior.) Cic. 1. propriè: V. *Experientia*. Fortunæ periculum facere. Cic. *Szrechu kussati:* peregr. *probuvati*. Das Glück verſuchen, *oder* probiren: Einen Verſuch des Glücks thun. *Meg-próbálni a' szerentsét*. Alicujus innocentiæ periculum facere: *pro* experiri. *Cic.* 2 Accipitur frequentiſſimè *pro* ſalutis diſcrimine. V. *Discrimen N. 2.* Magnum periculum adire. Cic. *Vu velikusze pogibel poszt aviti*. Sich in groſſe Gefahr ausſetzen. *Magát nagy veszedelembe botsátani*. Offerre ſe periculis pro patria: ſubire periculum pro amico: Committere ſe mortis periculo *vel* In periculum capitis ſe inferre: *pro* exponere, adire. *Cic.* Alicui periculum conflare, facere, creare, procreare; *vel* periculum in aliquem, *vel* alicui intendere: *vel* Aliquem in periculum, & diſcrimen adducere. Cic. *Kóga vu pogibel poszt aviti*. Einen in die Gefahr ſetzen. *Valakit veszedelembe ejteni*. Non procul abſum à periculo vitæ: *vel* In ſummo vitæ, capitiſque periculo verſor. &c. *Cic.* Vid. *Capite*, vel *Vitâ periclitor*. Sub Verbo *periclitor*. Summum ab illo periculum eſt. Cic. *Od nyega sze je najvekse pogibeli bojati:* iliti: *Nyega sze je naj vech bojati*. Mann hat ſich vor ihm höchſt zu befahren, *oder* zu beſorgen. *Attól igen félbetni*. Suô periculô. Cic. *Z-szvojem kvarom, troßkom*, ali *pogibelum*. Mit ſeinem eigenen Schaden, Koſten, *oder* auf ſeinem eignen Hazard und Gefahr. *Maga kárával, költségével, veszedelmével.*

Sic

Sic dicitur: *Meo, tuo, proprio, illius, alicujus periculô versari in aliqua re.* Cic. Aliquem periculô obsidionis liberare. *Cic.*

Pĕrĭdōnĕus, a, um, Cæs. *Valde idoneus.*

*Pĕrĭergĭa, æ, f. *juxta accentum.* Quintil. V. *Curiositas.*

*Pĕrĭgēus, *vel* perĭgæus, a, um. *Blizu zemlye.* Nahe bey der Erden. *Földhöz közél-való.*

Perilluſtris, is, *com.* tre, n. Cic. *Multùm illuſtris, Admodum illuſtris.*

Perimbecillus, a, um, Cic. *Valde Imbecillis.*

Pĕrĭmo, is, ĕre, ēmi, emptum, [Act.] V. *Adimo, penitùs N.* 2. & *tollo N.* 1. *&* 2. *Aufero N.* 1. Occupatio conſilium ejus peremit: *pro* impedivit. *Cic.* Vis reditum peremit: *pro* intercluſit, ademit. *Id.* 2 Speciatim: V. *Occîdo, Interficio.* Matrem peremit. *Cic.*

Pĕrĭmpĕdītus, a, um, Hirt. *Z-poſzli zaderſan, jako obterſzen, prizaprechen, prizaderſan.* Sehr gehindert. *Igen meg-akadályoztatott.*

Perincertus, a, um, Salluſt. *Valde incertus.*

Perincommŏdè, *Adv.* Cic. *Valde incommodè.*

Perincommodus, a, um, Liv. *Valde incommodus.*

Pĕrinde, *Adv.* Cic. *Rauno tak, vſze jednako, vſze jedno, rauno tuliko.* Gleich ſo viel. *Azonképen, ſzintén-úgy.* Vid. *Æquè, pariter N.* 1. *&* 2. *Tam.* Item V. *Ita.* Et ei fere poſtponuntur particulæ *quaſi, ut, prout, Ac, Ac ſi, Atque, Tanquam, Adeò.* In re tua perinde faciam, ac ſi mea eſſet. Liv. *Tvoj poſzel y dugovanye rauno tak opravlyal budem, kakti dabi pravi moj poſzel bil.* Ich vvill ſo viel bey deiner Affaire, und Sache thun, als vvär es mein eigenes thun. *A' te dolgodot ſzintén-úgy véghez viſzem, mint-ha tulajdon magam gondom volna.* Vereor, ut hoc, quod dicam, non perinde intelligi auditu poſſit, atque ego ipſe cogitans ſentio. *Cic. pro Marc. c.* 4. Nulla re perinde commotus eſt, quàm reſponsô &c. *Nyega nikaj nè tak genulo, kak odgovor.* Er iſt durch nichts mehr bevvegt vvorden, als durch die Antvvort. *Semmitöl úgy meg-nem háborodott, mint a' feleletröl.*

Pĕrindĭgeo, es, &c. Tertull. *Valde indigeo.*

Perindignè, *Adv.* Sveton. *Valde indignè, graviter, moleſtè.*

Perindignus, a, um, Sidon. *Valde indignus.*

Perinfāmis, is, &c. Svet. *Valde infamis.*

Perinfirmus, a, um, Cic. *Valde infirmus.*

Peringeniōſus, a, um, Cic. *Valde ingenioſus.*

Peringrātus, a, um, Sen. *Valde ingratus.*

Perinīquus, a, um, Cic. *Valde iniquus, valde injuſtus.*

Perinjūrius, a, um, Cato. *Valde injurius.*

Perinſignis, &c. Cic. V. *Conſpicuus, Notabilis, valde inſignis.*

Perintĕger, ĕgra, um, Gell. *Valde integer, omnino inviolatus.*

Perinvīſus, a, um, Cic. V. *Valde & inviſus N.* 1.

Perinvītus, a, um, Cic. *Valde invitus.*

Perinundo, as, &c. Alcim. avit. V. *Valde & inundo N.* 2.

Perinungo, is, &c. Varr. *Valde inungo, perungo.*

*Pĕrĭŏcha, æ, f. Cic. V. *Compendium N.* 1. *Synopſis, Argumentum N.* 1.

*Pĕrĭŏdicus, a, um. *Premenyajuchiſze, Odhadyajuchi y nazadſze vu ſztanovitomu vremenu povrachajuchi.* Abvvechſelnd, vvas vergehet und zu gevviſſer Zeit zurück kommt. *Elmúló és bizonyos időkor éntmég elő-kerülő.* Sic Febres tertianæ & quartanæ *periodicæ* dicuntur; Stationem enim, quam tantiſper deſeruerant, ſtatis temporibus repetunt. *Plin.*

*Pĕrĭŏdus, i, f. Cic. *Obtechek zkup-zvezanoga govorenya.* r. Umgang, der an einander gebundenen Rede, e. Umfaſſung der Rede. *öſzve-foglaltt beſzédnek körül-járáſa.* Item generatim V. *Circuitus.* Hinc apud græcos Complexio quatuor ſacrorum Græciæ certaminum, Iſthmiorum, Nemæorum, Pythiorum, Olympiorum, *periodus* vocabatur: unum enim poſt aliud, veluti per circuitum & orbem, celebrari ſolebat.

*Pĕrĭpătētĭcus, a, um: 1. propriè: *Obbajajuchi, S'etajuchiſze.* Auf und abgehend, ſpatzierend. *Fel's alá járó, sétáló.* Hinc 2 *idem eſt ac* pertinens ad peripateticos philoſophos. Appellationem verò hanc Sortiti ſunt à principe ſuo Ariſtotele, inde ſic cognominato, quòd philoſophiam docere ſolitus fuerit inambulando in Lyceo. *Cic.*

*Pĕrĭpătus, i, m. *Meſzto, kadi je Ariſtoteles bodech ſzvoje vuchenike Mudro-znanſztvo vuchil.* Ein Ort, da der Welt-vveiſe Ariſtoteles mit Spatzieren-gehen ſeinen Lehr-Jungen vorlas. *Hely, a' hol áriſtóteles sétálva tanitványit filoſofiára tanította.* Synon. *Lycēum, Athēnæum, ai, n.* 2. idque propriè: V. *Ambulacrum.*

*Pĕrĭpĕtasma, ătis, n. Cic. V. *Aulæum, Cortina N.* 1. *Periſtroma.*

*Pĕrĭphĕrĭa, æ, f. Euclid. V. *Circumferentia.*

Digitalizirao Google

* Pĕrĭphrăsis, is, f. *Tropus*, Quinct. V. *Circumlocutio, Circumscriptio.*
* Pĕrĭpnēumŏnĭa, (*juxta accentum*) æ, f. Gelf. *Vuganye plyùch, plyucho-bólya, Teſko dihanye.* e. Lungen-Entzindung, Lungen-Sucht, ſchvvehrer Athem. *Tudŏnek feldagadása, gyúladása, Nehezen lehellés.* Vid. *Anhelitus.*
* Peripneumŏnĭcus, a, um, Plin. *Nadut na plyùchah, plyucho-bólyu terpechi, plyucho-bolen, piſzkutliv, ſzoplyiv.* Lungensüchtig. *Nehezen lehellŏ.* Vid. *Anhelus.*
* Pĕrĭpsēma, ătis, n. *Odpilyek, Iverjè, trêſche.* r. Abfeil, Abſchnitz, e. Schätten. *Forgátſ, por, kivetŏ seprŏlék.* Vid. *Ramentum, Aſſula N.* 1. 2 Transl. *Chlovek za nikaj derſan, nepreſtiman, zaverſek.* Ein verachteter Menſch, ſchabab. *Meg-útáltt, megvetett ember.*

Pĕrīrātus, a, um, Cic. *Valde iratus.*
* Pĕriſsŏlŏgĭa, (*juxta accent.*) æ, f. *Quint.* Eſt ſuperflua locutio, vitioſa periphraſis, inanium verborum accumulatio, otioſa vocum repetitio. &c.
* Pĕriſtăſis, is, f. V. *Circumſtantia.*
* Pĕriſtĕrŏtrŏphĭum, ii, n. Varr. V. *Columbaria, Loculamenta columbarum.*
* Pĕriſtrōma, ătis, n. Cic. *Szteno - záſzlon, Zido-záſztor*, peregr. *Spalèr.* r. Umhang. *peregr.* Spalliera. *Falya-vonó Szŏnyeg.* Vid. *Aulæum.*
* Pĕriſtўlĭum, ii, n. *Varr.* Locus eſt columnis affabrè factis clauſus, inter quas plures porticus numerantur.
* Pĕriſtўlum, i, n. Cic. *idem.*

Pĕrĭto, as, are, avi, atum, [Neu. *Freq. à* pereo.] Plaut. *V. pereo N.* 1.
Pĕrītè, *Adv.* Cic. V. *Doctè, Gnare, Sapienter.*
Pĕrītĭa, æ, f. Quintil. *q. d.* per experientiam notitia V. *Notitia N.* 1. *Cognitio, Scientia, Gnaritas, Experientia.*
Pĕrītus, a, um, tior, tiſſimus, Cic. *Kí je vnoga videl, chul, zpoznal.* Erfahren, vvohlbericht. *Látott-ballot.* Vid. *Gnarus, ſapiens &c.* Homo multarum rerum peritus, Cic. *Chlovek, koi je vnoga kuſſal, zpoznal, chul y videl.* Ein Menſch, der viel verſuchet, erfahren, gehöret und geſehen hat. *Olly ember, ki ſokat látott-ballott.* Ad uſum & diſciplinam peritus. *Cic.* Adhibere homines uſu peritos. *Id.* Cantare peritus. *Virg.* peritiſſimus in iis ipſis rebus, quas &c. *Cic.* De agricultura peritiſſimus. *Varr.*

Pĕr jūcundè, *Adv.* Cic. *Valde jucunde.*
Perjucundus, a, um, *Valde jucundus.* Id mihi pergratum, pérque jucundum erit. *Cic.*
Perjūrātiuncŭla, æ, f. Plaut. *Krioa priſzeſicza, kriva zaklevicza.* Kleiner falſcher Schvvur. *Hiti-ſzegétſetske, Hamis eskŭvéſetske.* Item perjurium in re parva.
Perjūriōſus, a, um, Plaut. V. *perjurus.*
Perjūrĭum, ii, n. Cic. *Krivopriſzeganye, kriva priſzega, kriva zakletva, kletva neizpunyena, ſzuproti priſzegi chinenye, priſzege neobderſavanye.* Meineyd, falſcher Eyd, falſcher Schvvur, Übertrettung des Eyds, r. Eydbruch. *Hamis eskŭvés, Hiti-ſzegés.*
Perjūro, as, are, avi, atum, (Neu.) Horat. V. *pejero.* Hinc perjuratus, a, um, *paſſive ſignif. pro* perjuriŏ violatus. *Ovid.*
Perjūrus, a, um, Cic. *Krivo-priſzeſni, krivokleetnik, priſzegu neobderſavajuchi, ſzuproti priſzegi chinechi.* Meineydig, Eydbrüchig, ſeinen Eyd nicht haltend, übertrettend. *Hiti-ſzegett, Eskŭvését meg-nem tartó, Hitetlen.* perjurior: *Plaut.* perjuriſſimus. *Cic.*
* Pĕrĭzōma, ătis, n. V. *Feminale.*
* Pĕrĭzōnĭum, ii, n. Varr. *idem.*

Perlābor, ĕris, ābi, &c. Cic. V. *Labor, perfluo N.* 1.
Perlætus, a, um, Liv. *Vehementer latus, perjucundus.*
Perlātè, *Adv.* Cic. *Valde latè.*
Perlăteo, es, &c. Ovid. V. *penitùs N.* 2. & *Lateo N.* 1.
Perlātor, oris, m. Ammian. *Donaſſavecz, prènaſſavecz, Noſzitel.* r. Zutrager, Überbringer, Trager. *Elhozó, által-hozó, vivŏ.*
Perlātus, a, um, Curt. *Doneſſen, preneſſen.* Zugetragen, überbracht. *Elhozott, által-hozott.* 2. *podneſſen, preterplyen.* Gedultig übertragen. *Elſzenvedtt, tŭrtt.* Vid. *perſero.* 3. Compoſit. ex *latus.* Vid. *Valde & amplus, latus.*
Perlĕcĕbra, æ, f. Plaut. V. *Illecebra.*
Perlecto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq. à* perlicio.) *Guſztokrat vabim, vechkrat mámim, privablyſvam.* Offt locke, anreitze. *Hitegetem, édegetem.* Egentes &c. publicŏ viaticŏ perlectat. *Cic.* Nonnulli legunt *prolectat.*
Perlĕgo, is, ĕre, lēgi, ctum, (Act.) Cic. *Od pochetka do koncza chtejem, prechtévam proſztim, prèk ſtem, vſze ſtejem.* Durchleſe, überleſe, durchaus leſe. *El-olvaſom, Meg-olvaſom, által végig olvoſom.* 2 Transl. V. *Dili-*

V. *Diligenter & Intueor, Contemplor, perpendo.* Perlege diſpoſitas generoſa per atria ceras. *Ovid. 1. Faſt. v. 591.* Oculis omnia perlegere: *pro* contemplari, perluſtrare &c. *Virg.* Animîs, *vel* Animô aliquid perlegere: *pro* perpendere, *Id.*

Perlepĭdè, *Adv.* Plaut. *Valde lepidè.*

Perlepĭdus, a, um, Plaut. *Valde lepidus.*

Perlĕvis, is, *com.* ve, n. Cic. *Valde levis.*

Perlĕvĭter, *Adv.* Cic. *Valde leviter.*

Perlĭbenter, *Adv.* Cic. *Valde libenter.*

Perliberālis, is, &c. Terent. *Valde liberalis.*

Perliberalĭter, *Adv.* Cic. *Valde liberaliter.*

Perlibratio, onis, f. Vitruv. *Æqualis libratio, perfecta ponderatio, perfectum libramentum.*

Perlibro, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Synon.* Æquilibro, &c. V. *Æqualiter & libro, perfectè libro, diligenter pondero, Æqualiter menſuro.*

Perlicio, is, &c. V. *pellicio, perlecto.*

Perlĭgo, as, are, avi, atum, (Act.) *Chverſito vészem, jáko ſzkup vészem.* Veſt zuſammen binde. *Erősen megkötözöm.* O perligatum pectus. *Plaut.* Alii legunt *praligatum*, idque meliùs.

Perlĭmo, as, &c. Vitruv. *Valde* vel *perfectè limo, oblimo.*

Perlinio, is, &c. Colum. *Valde, Accuratè, multùm, perfectè,* vel *undique Linio, oblinio.*

Perlĭno, is, &c. Colum. *perfectè oblino, undique lino, perlinio.*

Perliquĭdus, a, um, Cels. *Valde liquidus N. 1.*

Perlittĕrātus, a, um, Cic. V. *Valde & literatus. N. 1.*

Perlĭto, as, &c. Liv. *perfectè lito N. 1. 2* Accipitur *Neutraliter pro* perfectè ſacrifico.

Perlongè, *Adv.* Terent. *Valde longè.*

Perlonginquus, a, um, Plaut. *Valde longinquus.*

Perlongus, a, um, Cic. *Valde longus.*

Perlŭbens, entis, *om.* Cic. *Valde libens.*

Perlŭbenter, *Adv.* Vid. *perlibenter.*

Perlŭbet, ēbat, buit, *vel* bĭtum eſt. *Impers.* Plaut. *Vehementer lubet, valde cupio.*

Perlūceo, es, &c. V. *pelluceo.*

Perlucidĭtas, atis, f. V. *pellucidita.*

Perlūcĭdus, *vel* pellucidus, a, um, Horat. *Prèk ſzvetel, prèk vidlyiv.* Durchſcheinend, durchſichtig. *által-világos, általlátſzó.* Accipitur etiam pro ſimplici *lucidus.*

Perluctuōſus, a, um, Cic. *Valde luctuoſus.*

Perluo, is, ĕre, lui, lūtum, (Act.) *Szapuno perem, dobro popiram.* Durchvvaſche, ſauber ausvvaſche, rein auſpühle. *Tiſztán megmoſom, Jól meg ſbliitem.* Vid. *Abluo, lavo, perfectè lavo.* Tum vinô perluitur os. *Colum.*

Perluſtro, as, are, avi, atum, (Act.) *Marlivo preglédam, razglédam.* Wohl und fleiſſig beſichtige, durchſehe. *Szorgalmatoſon megjárom, nézéllem.* Vid. *Diligenter & Luſtrô N. 1.* Agros perluſtrare: *pro* peragrare &c. Omnia oculis perluſtrare: *pro* luſtrare. *Liv.* Animô aliquid perluſtrare, *pro* perpendere. *Cic.*

Permăcer, ăcra, um, Plin. *Valde macer.*

Permacĕro, as, &c. Vitr. *Valde* vel *perfectè macero.*

Permadefăcio, is, &c. Plaut. *Valde madefacio.*

Permădeo, es, &c. Colum. *Valde madeo.* Transl. Deliciis permaduimus: *pro* abundavimus, repleti *vel* perfuſi ſumus. *Seneca.*

Permadeſco, is, &c. 1. propriè: *Valde madeſco, madefio.* 2 Transl. Fugite enervatam felicitatem, qua animi permadeſcunt: *pro* debilitantur. *Senec.*

Permagnus, a, um, Cic. *Valde* vel *Admodum magnus.*

Permānanter, *Adv.* Lucr. *Pretékuch, prebájajuch.* Durchflieſſend, durchgehend. *Elfolyóképen.*

Permānaſco, is, ere, [Neu. Inch.] Plaut. *Incipio permanare.*

Permăneo, es, ēre, anſi, anſum, [Neut.] Cic. *Oſztájem, obſztájem.* Verbleibe, verharre. *Megmaradok. &c.* Vid. *Maneo N. 1. & 2.*

Permāno, as, are, avi, atum, [Neu.] Cic. *Prèk czurim, prèk techem, kaplye prèk puſchom.* Durchrinne, durchflieſſe. *Kiſzármazom, Elfolyok, által-folyok.* Item V. *penitùs N. 2. & Mano N. 1. permeo.* Cibus in omnes corporis partes permanat. Succus is, quo alimur, ad jecur permanat. *Cic.* 2 Transl. Neve permanet palam hæc noſtra ſallacia: *pro* ne divulgetur. *Plaut.* 3. V. *pervenio, Mano N. 2.* Quæ etiam ad noſtras aures ſæpe permanant. *Cic.*

Permanſio, onis, f. Cic. *Obſztajenye, zaoſztajenye.* e. Beharrung, Verbleibung. *Megmaradás, valamiben megáltalkodás.*

Permātūreſco, is, &c. Ovid. *perfectè maturesco.*

Permatūrus, a, um, Colum. *perfectè maturus.*

Permaxĭmè, *Adv.* Cato. V. *Maximè.*

Digitalizirao Google

Permeābĭlis, is, *com.* le, n. Solin. V. *Meabilis, penetrabilis.*

Permeātus, a, um, *paſſivæ ſignif.* Ammian. *preiden, preboden.* Dadurch mann gegangen. *által-járatott.* Navigiis parvis permeato amne. *Ammian.*

Permediŏcris, is, &c. Cic. V. *Admodum N.* 1. & *mediocris.*

Permeditātè, *Adv.* Plaut. V*alde meditatè.*

Permenſus, a, um, *paſſ. ſignif.* Colum. *Zméren, dobro premêren, odmêren, zmêrjen.* Wohl gemeſſen, abgemeſſen. *Megmérétett.* 2. permensô defunctus tempore lucis: *pro* peractô, tranſacto. *Tibull.*

Permeo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *prehajam.* Durchgehe. *által-járom.* Vid. *penetro N.* 1. *peragro N.* 1. *percurro.* per omnia permeare: *Cic.* Sub maria permeare. *Plin.* Omnia permeare: *pro* pervadere, peragrare. *Ovid.* Ventus permeat: *pro* perflat. *&c.*

Permĕreo, es, &c. Stat. *Multùm & legitimè mereo.*

Permetior, īris, &c. Cic. V. *Bene & metior N.* 1. 2 V. *pertranſeo.* Tumidum permenſi claſſibus æquor: *pro* pertranſivimus. *Virg.*

Permetuo, is, &c. Virg. V*alde metuo.*

Permingo, is, ere, xi, ctum, (Act. *apud Nonnullos* Neu.] V*odu puſchajuch porkropivam, popiſſam, poſchivam.* Harnend beſudle, mit Waſſer abſchlagen etvvas beſeuchte. *Meg-búgyozom.* Hunc perminxerunt calones. *Horat.*

Perminūtus, a, um, Cic. V*alde minutus, perexiguus, Minutulus.*

Permīrus, a, um, V*alde mirus, magnopere admirabilis.* Illud verò permirum mihi accidit. *Cic.*

Permiſceo, es, ēre, cui, ſtum, & xtum, (Act.) Cic. *Jáko mêſſam, premêſſam, pomêſſam, zmêſſam.* Sehr miſche, vermiſche, untereinander menge, durcheinander miſche. *Jól elegyítem, Meg-elegyítem, zavarom.*

Permiſſio, onis, f. Cic. *Prepuſchanye.* e. Vervvilligung. *Megengedés.* Vid. *Conceſſio.*

Permiſſor, oris, m. Tertull. *Dopuſztitel, prepuſztitel.* r. Erlauber, Zulaſſer. *Megengedô, Botsátó.*

Permiſſum, i, n. Horat. *Dopuſcheno*, ali *prepuſcheno dugovanye.* Erlaubtes, zugelaſſenes *oder* vergünſtigtes Ding. *Megengedett dolog.*

Permiſſus, ûs, m. Cic. V. *permiſſio.*

Permiſtè, *vel* permixtè, *Adv.* Cic. *Jáko zméſſano, premêſſano, pomêſſano.* Sehr vermiſcht, vermengter-Weiſe, untereinander gemengt. *Igen elegyítve, zavarva.* Item V. V*alde & confuſè, valde miſtim.*

Permiſtim, & permixtim, *Adv.* Prudent. *idem.*

Permiſtio, *vel* permixtio, onis, f. Cic. *Zméſſanye, premêſſanye, pomêſſanye.* e. Vermiſchung, Vermengung. *Elegyítés.* Vid. *Miſtio, Confuſio N.* 1. *Commixtio.*

Permiſtus, *vel* permixtus, a, um, Cic. V*alde mixtus.*

Permītis, is, *com.* te. n. Colum. V. V*alde & mitis, perfectè & maturus N.* 1.

Permitto, is, ĕre, mīſi, iſſum, (Act.) Cic. *Synon.* Sino, Concedo, poteſtatem facio, Conſentio. *Dopuſchám, puſchám, prepuſchám.* Erlaube, vervvillige, zulaſſe. *Megengedem.* permitto aliquid iracundiæ tuæ. *Cic.* 2 pro Transmitto. *Dalye poſſilyam, drugam ſalyem, odpoſſilyam.* Weiter ſchicke, verſchicke. *által-küldöm.* Hoc genus caſei poteſt etiam trans maria permitti. *Colum.* 3 V. *Committo N.* 1. Totum ei negotium permiſi. *Cic.* Item V. *Dedo.* Se, ſuáque omnia in fidem, & poteſtatem alicujus permittere. *Cæſ.* Cognitæ fidei ſe permittere. *Liv.* 4. V. *Immitto* N. 1. *Infero N.* 10. *Incito.* Concitant æquos, permittúntque in hoſtem. *Liv.* 5. Ex ſummo ſe permittere: *pro* præcipitare, præcipitem dare. *Siſenna* apud *Non.* 6. Vela ventis permittere: *id eſt* vela expandere, ventis dare *vel* committere, *Quintil.*

Permodeſtus, a, um, Cic. V*alde modeſtus.*

Permŏdicè, *Adv.* Colum. V*alde modicè, valde parum.*

Permodicus, a, um, Sveton. V*alde modicus, Modicellus.*

Permŏleſtè, *Adv.* Cic. V*alde moleſtè.*

Permoleſtus, a, um, Cic. V*alde moleſtus.*

Permollis, is, &c. Quintil. V*alde mollis.*

Permŏlo, is, &c. V*alde molo.* 2 *Tranſl.* Alienas permolere uxores: *pro* Comprimere, violare. &c. *Horat.*

Permonſtro, as, &c. Ammian. V. *Monſtro, Demonſtro, Indigito* N. 2. *Indico, as, &c, N.* 1.

Permōtio, onis, f. Cic. *Genenye, Nagnenye, Giblenye.* e. Bevvegung, Ervvegung. *Megindúlás, Inditás.* Vid. *Motio, Commotio, perturbatio.* 2. ſpeciatim V. *paſſio N.* 2. permotiones animis à naturâ datæ. *Cic.*

Permŏ-

permŏveo, es, ēre, ōvi, ōtum, (Act.) Cic. V. *Vehementer & moveo.*

permulceo, es, &c. Cic. V. *Valde & mulceo, Leviter N.* 1. & *Contrecto, Molliter N.* 1. & *palpo*, vel *attrecto.*

permultò, *Adv.* Cic. *Vnogo-vech.* Vielmehr. *Sokkal többé.* permultò clariora, & certiora eſſe &c. *Cic.*

permultùm, *Adv.* Vid. *Valde & multùm.* In omni injuſtitia permultùm intereſt, utrum &c. *Cic.*

permultus, a, um. Cic. *Valde multus.*

permundus, a, um, Varr. *Valde mundus.*

permūnio, is &c. Tacit. V. *Valde & Munio N.* 1. *Bene N.* 1. & 2. & *Communio.*

permūtātio, onis, f. Cic. *Menyba, premènyanye, prominba.* r. Wechſel, e. Vervvechslung, Verhuyung, Vertauſchung. *Elváltás, Megtserélés.* Vid. *Mutatio, Commutatio.*

permūto, as, &c. Cic. V. *Commuto, Muto.* 2 Rempublicam permutare: *pro* perturbare. *Cic.*

* perna, æ, f. Plaut. *Szvinzko ſztegno, kùk, czélla ſzvinzka noga do najgornye zgibicze, ſzvinzka lopaticza.* r. Schvvein-Hamme, Schvvein-Schincke. *Diſznó sódor.* 2 Eſt piſcis ex genere concharum. *Plin.*

Pernāvĭgo, as, are, avi, atum, (Neu.) Plin. *Na ladjiſze prevásam, po vſzem ſze vozim, brodárim.* Durchaus Schiffe. *Megjárom hajóval.* Accipitur etiam *Activè:* Tota pars vergens in caſpium mare pernavigata eſt Macedonum armis. *Plin.*

perneceſſarius, a, um, Gic. 1. V. *Valde & neceſſarius, a, um.* 2 V. *Valde & Neceſſarius, ii.*

Pernĕgo, as, &c. Gic. *Vehementer*, vel *omnino nego.*

perneo, es, ēre, ēvi, ētum, [Act.] Mart. *Doprédam, preſzti dokancham, prédenye zverſujem.* Ausſpinne, abſpinne. *Lefonom.*

pernĭciābĭlis, is, *com.* le, n. Curt. V. *Exitiabilis.*

pernĭciālis, is. *com.* le, n. Liv. *idem.*

pernĭcĭes, iēi, f. Gic. V. *Exitium, Interitio, Damnum, Mors.*

pernĭciōsè, *Adv.* Cic. V. *Damnosè, exitiabiliter.*

pernĭciōſus, a, um, V. *Damnoſus, Exitiabilis, Mortifer.* Is inutilis ſibi, pernicioſus civis patriæ alitur. *Cic.* pernicioſior. *Id.* pernicioſiſſimus. *Quinct.*

pernĭcĭtas, ātis, f. Cic. V. *Celeritas, Acceleratio, Magna celeritas.*

pernĭcĭter, *Adv.* Liv. V. *Valde & Celeranter.*

pernĭger, ĭgra, um, Plaut. *Valde niger.*

pernĭmĭùm, Adv. Plaut. *Prevech vnogo.* Gar zu viel. *Felette igen.*

pernio, ōnis, m. *Ozeba, Rújba*, iliti *zmerznyeno y razpuſchbeno odzime na nogah méſzo.* Erfrohren-*und* aufgebrochenes Fleiſch an Füſſen. *Lábnak bidegtül megoétele.* Rapum domeſticum perniones fervens impoſitum ſanat. *Plin.*

perniuncŭlus, i, m. (*Dim. à* pernio) Plin. *Ozebicza, Rújbicza, &c.* Vid. *pernio.*

Pernix, īcis, *om.* Liv. V. *Agilis, Celer, Induſtrius, Laborioſus.* Ventô pernicior. Stat. *Hitrejſſi od vetra, Berzeſſi neg veter.* Geſchvvinder als der Wind. *Gyorſabb, Jebeſebb a' ſzélnél.* Temporis perniciſſimi celeritas. *Senec.*

pernobĭlis, is, &c. Gic. *Valde nobilis, valde celeber, praſtans.*

Pernocto, as, are, avi, atum, [Neu.) Gic. *Prenochujem, Nochim, Chez nòch oſztájem.* Übernächtig bin, über Nacht an einem Ort verbleibe. *Meghálok, Hálok.*

pernoſco, is, &c. Cic. *perfectè noſco.*

pernōteſco, is, &c. Tacit. *Perfectè lunoteſco, valde & certè noteſco.*

pernōtus, a. um, Curt. V. *Valde & Notus* N. 1.

pernox, octis, *om.* Liv. *Jedno-nochni, chez vſzu nòch terpechi.* Die gantze Nacht durch vvährend. *Egéſz éjtſzakán-tartó.* Luna pernox erat. *Meſzecz je czélo nòch ſzvétil:* ali *Chez vſzu nòch je meſzechina bila.* Der Mond hat die gantze Nacht geſchienen. *Egéſz éjtſzakán tartott az bóld világ.* Liv.

pernŭmĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Dobrajam, prebrajam, izbrajam, zevſzema broim, do koncza broim.* Auszehle, durchzehle, abzehle, *Tellyeßéggel megſzámlálom.*

pēro, ōnis, m. Virg. *Opanyek, priproſzta obutel.* r. Bauern-Bund-Schuhe, r. Baurn-Stiefel. *Botskor, ſzekernye.*

pĕrobſcūrus, a, um, Cic. *Valde obſcurus.*

pĕrōdi, iſti &c. Manil. *Valde odi.*

perodiōſus, a, um, Cic. *Valde odioſus.*

perofficiōsè, *Adv.* Cic. *Valde officiosè, perhumaniter.*

pĕrŏleo, es, &c. Lucr. *Valde oleo.*

pērōnātus, a, um, Pers. *Vu opanykeh, z-opanyki obuven.* Der Bauern-Bundſchuhe, *oder* Stiefel an hat. *Botskoros, ſzekernyés.*

Digitalizirao Google

pĕropportūnè, *Adv.* Cic. *Valde opportunè.*
peropportunus, a, um, Cic. *Valde opportunus.*
pĕroptātò, *Adv.* Cic. *Valde optabiliter, perquàm optatò.*
pĕrŏpus eſt. Terent. *Kruto je potrebno.* Es iſt hoch-nöthig. *Igen ſzükséges.*
pĕrōrātio, onis, f. Cic. *Zverha govorenya.* r. Beſchluſs der Rede. *Hoſzſzú beſzédnek bírekeſztése.* Vid. *Epilogus, Concluſio.*
perornātus, a, um. Cic. *Valde ornatus.*
perorno, as, &c. Tacit. *Valde orno.*
pĕrōro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Govorenye zverßujem, ſzloſno-govor na konecz izpelyávam.* Ausrede, die Rede zu Ende bringe. *Beſzédemet elvégezem.* Strepitu ſenatûs, coactus eſt perorare: *pro* finem longæ dictioni imponere. *Cic.* Crimen decumanum perorabo: *id eſt* de eo in peroratione dicam, agam, tractabo. *Id.* 2. Cauſam contra aliquem oratorem perorare: *pro* defendere, oratoriè dicere, concludere, agere. *Id.* 3 generatim. V. *Diſſero* N. 1. *&* 2. *Loquor* N. 1. Rabie quadam in omnes ævi medicos perorare: *pro* contra omnes medicos verba facere, loqui, differere. *Plin.*
pĕrōſus, a, um, V. *Valde & exoſus.* 1 *Activè:* Nomen Conſulum plebs peroſa. *Liv.* 2. *paſsivè:* Veritas tanto peroſior, quanto plenior. *Tertull. de anim. c.* 1.
perpāco, as, &c. V. *perfectè & paco.* paucóſque per dies omnibus perpacatis. *Liv.*
perpallĭdus, a, um. Cels. *Valde pallidus.*
perparcè, *Adv.* Terent. *Valde parcè, valde avarè.*
perpărum, *Adv.* Cic. *Valde parum.*
perparvŭlus, a, um, Cic. V. *Admodum* N. 1. & *parvulus.*
perparvus, a, um, Cic. *Valde parvus.*
perpaſco, is, &c. Varr. V. *paſco.*
perpaſtĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Tertull. V. *Evadico, Evello.*
perpaucŭlus, a, um, (*Dim.*) Cic. *Valde pauculus.*
perpaucus, a, um, Cic. *Valde paucus.*
perpăvĕfăcio, is, ere, eci, actum, (Act.) Plaut. *Valde terreo.*
perpaulŭlus, a, um, (Dim.) Cic. *Valde paululus.*
perpaulum, *Adv.* Cic. *Valde paulum.*
perpauper, ĕris, *om.* Cic. *Valde pauper.*
perpauxillum, *Adv.* Plaut. *Do koncza malo.* überaus vvenig. *Szinte kevésé.*
perpello, is, ĕre, perpŭli, pulſum, (Act.) Cic. V. *Impello* N. 1. *Cogo* N. 1. *Induco* N. 1. *permoveo.*
perpendĭcŭlāris, is, *com.* re, n. Geom. *Zraven dole viſzechi, jednako-raven, poleg kalamíra napravlyen.* Gerad unter ſich hangend, ſchnur recht, ſchnur-gleich. *Egyeneſen alá-függő, Egyeneſen mértékre vett.* Linea perpendicularis: *id eſt* ad perpendiculum rectè ducta. *Geom.*
perpendĭcŭlum, i, n. Cic. *Olovna mera na vuſincheczu, kalamìr, Mera zidarzka, Dervo-delzka,* &c. e. Bley-Waag, r. Bley-Senckel, s. Bley-Gevvicht, r. Perpendicul. *Egyeneſen mérő ónos ſinór.* Columnas ad perpendiculum exigere. Cic. *Z-kalamírom kußati y previdyevati, jeli ſztupi jednako-rauno ſztoje.* Mit dem Bley-Senckel erforſchen, ob die Säulen gerad ſtehen. *A' ſinór mértékkel megpróbálni, hogy ha egyeneſen álnaké az oſzlopok.*
perpendo, is, ĕre, perpendi, perpenſum. (Act.) Cic. *Dobro razmißlyam, premißlyam, Na vágu y rachun jemlyem.* Wohl betrachte, fleiſſig ervväge, überlege. *Jól megbánnyom-vetem, Meg gondolom, vágálom.* Vid. *Conſidero, Examino, &c.* Aliquid ad rationem, *vel* ad diſciplinæ præcepta perpendere: *pro* examinare &c. *Cic.* 2 propriè, minùs tamen uſitatè: V. *Accuratè & pondero.* In librili aliquid perpendere. *Gell.*
Perpensātio, onis, f. Gell. *Dobro y marlyivo premißlyavanye.* Genaue Betrachtung. *Jól megvágálás.* Vid. *penſitatio N.* 2.
Perpensè, *Adv.* Ammian. *Marlyivo premißlyeno, Razmißlyeno.* Wohl betracht, überlegt, ervvägt, geprüfet. *Jól meg-vigálva.* Vid. *penſiculatè.*
Perpenſo, as, are, avi, atum, (Act. *Freq. à* perpendo) Ammian. *Accuratè*, vel *ſæpe pondere, perpendo.*
Perpĕram, *Adv.* Cic. *Krivo, Zlo, Hman, Nepravo, bedaſzto, Na-opak.* Fälſchlich, unrecht, übel, verkehrt. *Gonoſzúl, Hitvánúl, Viſzſzá'-fordúltúl.* Synon. *Leviter, Temerè, præpoſterè, pravè, perverſè.*
Perpĕrus, a, um, Tacit. V. *Inſanus N.* 1. *Ineptus, præpoſterus, temerarius, Amens &c.*
Perpĕs, ĕtis, *om.* V. *Conſtans, Indefectus, Jugis, perennis, Integer N.* 1. *Totus.* Quievi in navi noctem perpetem: *id eſt* totam, integram. *Plaut.*
Perpeſſio, onis, f. Cic. *Preterplyenye &c.* Vid. *Toleratio, Tolerantia.*
Perpeſsĭtĭus, a, um. *Terplyenyu vuzben, podnaſſanyu*

naſſanyu privuchen. Zu leyden und erdulten gevvöhnet. *Tűrni, ſzenvedni ſzokott.* Socrates perpeſſitius ſenex. *Senec.*

Perpeſſus, ûs, m. V. *Perpeſſio.* Multa perpeſſu aſpera. *Cic.*

Perpĕtim, *Adv.* Plin. V. *Conſtanter, Jugiter, perpetuò, Totaliter.*

Perpĕtior, ĕris, ĕti, peſſus ſum. (Dep.) Cic. *Preterplyávam.* Ausſtehe. *Igen ſzenyvedek.* Vid. *Patior N. 1. perfero N. 2. Tolero.*

Perpĕtrābĭlis, is, *com.* le, n. Tertull. *Vuchinlyiv, Vuchiniolyiv, ſtoſze vuchiniti more.* Das man thun *oder* begehen kan. *A' mit megtſelekedhetni, végbez-vihetni.*

Perpĕtrātio, onis, f. Tertull. *Vuchinenye.* e. Verübung, Begehung. *Megtſelekedés.* Vid. *Patratio.*

Perpĕtro, as, &c. V. *perfectè & patro.* Opus, pacem, ſacrificium, Cædem perpetrare. *Liv. Plaut. &c.*

Perpĕtuālis, is, *com.* le, n. Quintil. V. *perpetuus.*

Perpĕtuārius, a, um, Senec. V. *perpetuus.*

Perpĕtuĭtas, ātis, f. Cic. *Vſzevdilnoſzt, Nepreſztanoſzt.* Stete Beharrung, Ununterlaſſung. *Szűntelenség.* Vid. *Æternitas, Conſtantia, perennitas, perſeverantia.*

Perpĕtuo, as, are, avi, atum, (Act.) *Nepreſztanenoga, vekivechnoga, vſzevdilynoga chinìm.* Etvvas immer fort thue, evvig mache. *örökőſté téſzem, ſzűntelenné teſzem.* Vid. *Continuo.* Verba perpetuare: *pro* continuare. Cic. *Nepreſztanczè govoriti.* Unaufhörlich reden. *Egy lélekzet véttellel ſok ſzót kimondani.* Dii te perpetuent: *id eſt* perennem, perpetuum faciant, æternum eſſe velint. *Lamprid.* 2 Sumitur more *Neutrorum.* Vid. *perenno.*

Perpĕtuò, *Adv.* Cic. *Vſzevdily, neſztanoma.* Immerdar, ſtets. *Mind éltig.* Vid. *Conſtanter, Indefinenter, Jugiter, Inceſſanter, Æternò.*

Perpĕtuùm, *Adv.* Terent. *idem.*

Perpĕtuus, a, um, Gic. *Nepreſztani, Vſzeſtatni, Vſzevdilyni.* Immer vvährend, ſtetig. *örökké-való, ſzűntelen-való.* Vid. *Conſtans, Jugis, Indefectus, perennis.* Item V. *Æternus.* Tempus eſt nos de illa perpetua jam, non de hac exigua vita cogitare. *Cic. Attic. l.* 1. Item V. *Continuus, Contiguus, continuatus.* Montes perpetui, valles perpetuæ, viæ perpetuæ, foſſæ perpetuæ, Ager perpetuus. *ita paſſim* Cic. *Caſ.* In perpetuum: *pro* perpetuò. *Cic.* perpetuior, perpetuiſſimus. *Cato, Pacuv.*

Perplăceo, es, &c. Cic. *Valde placeo.*

Perplexābĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. V. *Obſcurus* N. 1. 2. & 3. *perplexus.*

Perplexābĭlĭter, *Adv.* Plaut. V. *perplexè.*

Perplexè, *Adv.* Liv. V. *Confuſè, Dubiè, Incertè, Implicitè, Involutè, Obſcurè* N. 1. *Ambiguè, Intricatè* (ab *intrico.*)

Perplexim, Adv. Plaut. *idem.*

Perplexĭtas, atis, f. Ammian. V. *Ambiguitas, Dubietas, Anxietas, Incertitudo, Confuſio* N. 1.

Perplexor, aris, āri, atus ſum. (Dep.) Plaut. *Zméſſano, ali zmuteno chinìm, govorim.* Vervvirret mache, *oder* rede. *Homályoſon-tſinálok, ſzólok.* Vid. *Confundo* N. 1. *Dubito, Incerto, Implecto, Involvo* N. 1. & 2. *Implico* N. 1.

Perplexus, a, um, Plin. V. *Implexus, Implicatus,* 2 Transl. V. *Ambiguus, Anxius, Dubius, Incertus, Obſcurus* N. 2. & 3. Sermonibus perplexis tentare amicos. *Liv.*

Perplĭcātus, a, um, Lucr. *idem.*

Perpluo, is, ĕre, plui, plūtum. (Neu.) *velídque uſitatius* perpluit, ebat *Impers.* Gat. *prèk czurim, prèk ſze deſgyim: prèk ſze deſgyì, prek czuri.* Durchregne, es regnet durch. *Eső módra eſem, által tſepegek, által eſem: Bé-eſik, által tſepeg.* Cœnaculum perpluit, *pro* perpluitur Quintil. *Desgy ide vu jeſztvinzku biſu.* Es regnet in das Speis-Zimmer. *Az ebédlő házba béeſik, bé-tſepeg, bé-tſorog.* 2 Transl. Amor perpluit mihi tempeſtatem in pectus meum: *pro* Amor ſe infundit meo pectori, occupat pectus meum. *Liv.*

Perplūrĭmum, *Adv.* Plin. *Prevnogo, kruto y zevſzema vnogo.* Gar viel. *Felette-ſokká, Felette-igen.* perplurimum refert. Plin. *Kruto vnogo je vu tom poſztavlyéno.* Es iſt gar viel daran gelegen. *Abban tétetett leg-főbb.*

Perpŏlio, is, īre, &c. Cic. *Valde polio, perfectè polio, perficio, Expolio. Exorno.*

Perpŏlītio, onis, f. Auct. ad *Her.* V. *Expolitio, Exornatio.*

Perpŏlītiſsĭmè, *Adv.* Auct. ad Her. *perquàm politè, omnino politè.*

Perpopŭlor, aris, &c. Liv. V. *Depopulor, Devaſto, Valde populor.*

Perporto, as, &c. Liv. V. *Deporto.*

Perpōtātio, onis, f. Cic. *Zapianye, popianye, Nepreſztano pijenye.* e. Verſauffung, ſtetiges

Digitalizirao Google

tiges Sauffen. *Itton-tvás*, *Részegeskedés*, *Mindennapi dobzódás.*

Perpōto, as, &c. Cic. *Zapíam.* Verſauffe. *Meg-iſzom.* Vid. *Epoto, Valde poto, perpetuò poto.*

Perprĭmo, is, ĕre, preſſi, eſſum, (Act.) Ovid. *Valde*, vel *perpetuò premo.*

Perprŏpĕrè, Adv. Plaut. *Valde properanter.*

Perpropinquus, a, um, Cic *Valde propinquus.*

Perproſper, ĕra, um. Sveton. *Valde proſper.*

Perprūrīſco, is, ere, (Neu. *Inch.*) Plaut. *Valde prurio.*

Perpugnax, ācis, *om.* Cic. *Valde pugnax.*

Perpulcher, chra, um, Terent. *Valde pulcher.*

Perpurgo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Expurgo, perfectè purgo.*

Perpŭſillus, a, um, Cic. *Valde puſillus.* Perpuſillum rogabo. *Cic.* Ubi dubium eſt, utrum Cicero perpuſillum hominem intellexerit, an verò perpuſillùm *pro* aliquantillum *adverbialiter* uſurpaverit.

Perquàm, Adv. Cic. *Zevſzema, kruto-jáko.* Sehr, überaus. *Szertelen.* Vid. *Maximè.*

Perquieſco, is, &c. Apul. V. *Quieſco, diu* N. 1. & *quieſco, multùm quieſco.*

Perquīro, is, &c. Cic. V. *Inquiro, diligenter* & *Indago, Inveſtigo, Exploro.* N. 1. *Interrogo.*

Perquīsītè, Adv. Cic. V. *Diligenter, Indaganter, Inquiſitè.*

Perquīsītio, onis, f. Petron. V. *Indagatio, Inquiſitio, Inveſtigatio, Exploratio* N. 1.

Perquīsītor, oris, m. Plaut. V. *Indagator, Inquiſitor, Inveſtigator, Explorator* N. 1.

Perrārò, Adv. Cic. *Valde rarò.*

Perrārus, a, um, Liv. *Valde rarus.*

Perrēpo, is, ĕre, epſi, eptum, (Neu.) Colum. *Prèk lézem, preplazujem, pregmazujem.* Durchſchleiche, durchkrieche. *Elmászok, Eltſúſzok* Vid. *Adrepo, ſerpo.*

Perridĭcŭlè, Adv. Cic. *Valde ridiculè.*

Perridĭcŭlus, a, um, Cic. *Valde ridiculus.*

Perrōdo, is, ĕre, ōſi, ōſum, (Act.) Plin. *Prèk glodam, glodyem, preglodávam, prejédam, prèk grízem, pregrizujem, pregrizávam.* Durchnage, durchbeiſse, durchfreſſe. *Megrágom, által-rágom.* Item V. *Valde & rodo.*

Perrŏgĭto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq. à* perrogo.) Pacuv. V. *Rogito, ſciſcitor.*

Perrŏgo, as, are, &c. Liv. V. *Rogo, Interrogo.*

Perrumpo, is, ere, rūpi, uptum, [Act.] Cic. *Prebijam, predíram.* Durchbreche, einbreche. *Rajta által-török.* Vid. *Perfringo* N. 1. *Dirumpo, Valde rumpo.* 2 Transl. V. *Violo, Transgredior* N. 2. Leges perrumpere. *Cic.* 3. V. *Vinco, ſupero.* perrumpere periculum. *Cic.* 4 Metaleptice V. *Irrumpo, Irruo.* Nituntur perrumpere: *pro* irruere. &c. *Cæſ.* per caſtra ad Capuam, in veſtibulum templi perrumpere: *pro* irrumpere. *Liv.*

Perſa, æ, m. *Cic.* Aſiæ populus, cujus Regio *Perſis*, vel *Perſia.* Uſque ad Alexandri magni tempora, poſt Medos, imperium Aſiæ tenuerunt. Mahometis deliria ſequuntur, in multis tamen à Turcis diſcrepant, quibus noſtrâ hac ætate permagnas clades intulerunt. Solem cæteris Diis preferebant, eíque equum immolabant. Voluptatibus cumprimis indulgebant. Unguentis pretioſis, conviviis lautis uti conſueverunt.

Perſæpĕ, Adv. Cic. *Prevnogokrat, preguſztokrat, preguſzto.* Gar offt, zum öfftern mal, ſehr öffters. *Igen gyakorta.* Vid. *Valde & ſæpe.*

Perſalsè, Adv. Cic. *Valde ſalsè.*

Perſalſus, a, um, Cic. *Valde ſalſus.*

Perſalutātio, onis, f. Cic. V. *Salutatio.*

Perſalūto, as, &c. Cic. V. *Saluto.*

Perſanctè, Adv. Terent. V. *Religiosè, Valde ſanctè.*

perſānātus, a, um, Senec. V. *percuratus.*

perſāno, as, &c. Plin. *perfectè ſano.*

perſānus, a, um, Cato. *perfectè ſanus.*

perſapiens, entis, *om.* Cic. *Valde ſapiens.*

perſapienter, Adv. Cic. *Valde ſapienter.*

perſcienter, Adv. Cic. *Omninoſcienter, Valde gnarè.*

perſcindo, is, ĕre, ſcĭdi, iſſum, (Act.) Liv. *Zevſzema réſzem, prèk réſzem, prerezávam.* Durchſchneide, zerſchneide. *Elmetſzem, által-metſzem.* Auris perſciſſa. *Luer.*

perſcītus, a, um, Cic. *Valde ſcitus.*

perſcrībo, is, ere, pſi, ptum, (Act.) Cic. *Do kontza píſſem, Izpiſſujem, Izpiſzávam, vſze popiſzujem,* Gantz ausſchreibe, aufſchreibe. *Meg írom, Feljegyzem.* Item V. *ſcribo.* Judicum dicta perſcribere: *pro* in acta *vel* publicas tabulas referre, Libro deſtinato inſcribere. *Cic.* Aliquid in tabulas publicas perſcribere: *pro* referre. *Id.* Jure civili perſcriptum eſt: *pro* ſancitum, conſtitutum, decretum. *Id.* Creditori pecuniam perſcribere: *pro* reddere per ſcripturam: *id eſt (ut vulgo dicitur)* Aſſignationem debito commenſuratam Creditori dare. *Id.*

perſcrīptio,

Perſcriptio, onis, f. Cic. *Zpiſzavanye, Dokoncza izpiſzavanye, zapiſzavanye.* c. Ausſchreibung, zum End Schreibung, Beſchreibung, Aufſchreibung. *Megtrás, Feljegyzés.* 2. V. *Scriptura.*

Perſcriptor, oris, m. Cic. *Zpiſzavavecz, Dopiſzavavecz, Izpiſzavecz, Zapiſzavavecz.* r. Ausſchreiber, Beſchreiber, Aufſchreiber. *Meg-iró.* Vid. *Notarius, Scriptor, Scriba.*

Perſcrūtātio, onis, f. Senec. V. *perquiſitio.*

Perſcrūtātor, oris, m. Capitolin. V. *perquiſitor.*

Perſcrūtor, aris, āri, ātus ſum. (Dep.) Cic. V. *Perquiro, diligenter ſcrutor, bene & perpendo N.* 1.

Perſĕco, as, are, sĕcui, ectum, (Act.) Cic. *Na dvoje ſzéchem, preſzekujem, preſzekávam.* Entzwey haue, zerſpalte, durchhaue. *Elvágtom, által-vágom.* Item V. *Seco, perfectè ſeco.*

Perſector, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Lucr. V. *perſequor N.* 1. & 2. Item V. *diligenter & ſequor.*

Perſĕcūtio, *vel* perſĕquūtio, onis, f. Cic. *Preganyanye, pregon, Naſztorenye, Náſztor, pregonſztvo, nepriatelzko traſenye.* c. Verfolgung, Nachſtellung. *üldözés, kergetés.* Vid. *Inſectatio.*

Perſĕcūtor, *vel* perſequutor, oris, m. Capitol. *Náſztoren chlovek, pregonitel.* r. Verfolger, Nachſteller. *üldöző, kergető.* Vid. *Inſectator.*

Perſĕdeo, es, ēre, ēdi, eſſum, (Neu.) V. *Inceſſanter & ſedeo.* In equo dies, noctéſque perſedere. *Liv.*

Perſegnis, is, &c. Liv. *Valde ſegnis.*

Perſĕnex, sĕnis, *om.* Sveton. *Valde ſenex, perquàm ſenex.*

Perſentio, is, &c. Virg. V. *Sentio, Valde & ſentio.*

Perſentiſco, is, ĕre, (Act. Inch.) Terent. *Czutiti pochinyam.* Anfange zu empfinden. *érezni-kezdem.* Item V. *Sentio.* Graviter aliquid perſentiſcere. *Terent.*

Perſĕquax, ācis, *om.* Sidon. *Marlivo preganyajuchi, marlivo ſzledujuchi.* Fleiſſig verfolgend, embſig nachſtellend, verfolgeriſch. *állhatatoſon üldöző, kergető.*

Perſĕquor, ĕris, &c. Cic. V. *Diligenter & ſequor, Imitor, Inſequor N.* 1. Aliquem in caſtra perſequi: *pro* ſequi aliquem aſſequendi gratiâ. *Cic.* Alicujus veſtigia perſequi: *pro* imitari, ejus mores imitatione exprimere. *Id.* 2 V. *Inſector N.* 1. & 2. *Inſequor N.* 2. & 3. Hoſtem fugientem perſequi: *Phras. & Synon:* Veſtigiis abeuntium inſiſtere: In tergis fugientium inhærere: Fugientium terga premere: Extremos agminis carpere: Noviſſimos inſectari: Fuſos agere hoſtes. *ità Cic. aliique.* Item V. *Ulciſcor, Vindico N.* 1. Inimicitias ſuas & injurias perſequi: Aliquem bellô perſequi. *Cic. &c.* Aliquem odiô perſequi. Senec. *Kôga kruto-jáko odurjazvati.* Einen ſehr haſſen. *Valakit igen gyulölni.* 3 V. *Exequor N.* 1. Mandata perſequi. *Cic.* 4. V. *Defendo, Tueor.* Rem ſuam, Jus ſuum perſequi. *Cic.* 5. V. *Complector N.* 2. *Comprehendo.* Latinis litteris philoſophiam perſequi. *Cic.* 6. V. *Urgeo.* Alterius promiſſa perſequi: *pro* urgere, ut ille ſtet promiſſis. *Plaut.*

Perſĕvĕranter, *Adv.* Liv. *Sztalno, obſztojno.* Beharrlich, beſtändig, ſtandhafftiglich, beſtändiglich, unabläſſig, fort und fort. *álhatatoſon, Meg-nem ſzakaſztva.* perſeverantiùs. *Liv.* perſeverantiſſimè. *Plin.*

Perſĕvĕrantĭa, æ, f. Cic. *Obſztojnoſzt.* c. Standhafftigkeit. *Végig megmaradás.* Vid. *Conſtantia.*

Perſĕvĕrātio, onis, f. Apul. *Obſztojenye.* c. Beharrung, das Beharren. *Meg-maradás.* Vid. *perſeverantia, Conſtantia, permanſio.*

Perſĕvĕro, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Do koncza obſztájam, ſztalen jeſzem.* Verharre, beharre, ſtandhafftig bleibe. *Végig megmaradok.* Vid. *permaneo, perduro.*

Perſevērus, a, um. Tacit. *Valde ſeverus.*

*Perſĕus, ĕi, m. (*Apud græcos* Perſēus) Filius Jovis ex Danae, Acriſii Argivorum regis filia. Multa bellicæ fortitudinis reliquit monumenta. Clypeô Palladis munitus, pegaſo equo inſidens, Medûſam interfecit. Andromedam Cephei & Caſſiŏpes filiam liberavit, dum belluam, cui Virgo devoranda expoſita fuerat, interemit. *Ovid.* 2 Eſt Aſtrum, quod ſex & viginti ſtellis conſtat. *Cic.*

Perſĭa, æ, f. & * Perſis, ĭdis, f. *Perſia, perſianzka zemlya, kralyeſztvo perſianzko.* s. Königreich Perſien. *Napkeleti tartomány, perſia orſzág.* Aſiæ perampla Regio ad Mare rubrum, quod ideo etiam ſinus perſicus appellatur, ſita. Nomen accepit à Perſe, vel Perſeo Rege. *Plin.* Vid. *perſa.*

Perſiccus, a, um. Cels. *Valde ſiccus.*

Perſĭcus, a, um, Horat. *Perſianzki.* Perſiſch, Perſianiſch. *Perſiai.* Perſica malus. Plin. *Breſzkva, Breſzkovo drévo.* r. Pferſing-Baum. *Baratzk-fa.* Perſicum malum. Plin.

Breſzkva, praſzkva, breſzkov ſzàd. e. Pfersing. Pfirſchen. *Baratzk.*

Persĭdeo, es, ēre, ēdi, eſſum, (Neu.) Plin. *Na miru ſzedìm.* Still ſitzen bleibe. *Veſzteg ûlök.* Vid. *permaneo.*

Persīdo, is, ĕre, ēdi, eſſum, (Neu.] Lucr. *Na dno prebijam, na dno pádam, na dno ſze ſzedam.* Zum Boden falle, mich an Boden ſetze. *Alá-ſülyedek, Leülepedem.*

Perſigno, as, are, &c. Liv. V. *Obſigno.*

Perſimĭlis, is, &c. Cic. *Valde ſimilis.*

Perſimplex, ĭcis, *om.* Tacit. *Valde ſimplex.*

Perſiſto, is, ĕre, ſtĭti, ſtĭtum, (Neu.) *Na míru ſztoîm.* Stehen bleibe. *Veſzteg állok, állva maradok.* Vid. *Perſevero.* pertinaciſſimus fueris, ſi in eo perſtiteris. *Cic.*

Perſolīdo, as, &c. Stat. *Valde ſolido.*

Perſolvo, is, ĕre, ſolvi, ūtum, [Act.] Cic. *Zplácham, Izplácham, na punom pláchom.* Bezahle, auszahle, abſtatte. *Meg-fizetem, kifizetem.* Vid. *perfectè* & *pendo N.* 2. Item V. *perfectè & reddo N.* 1. 2. Diis pœnas perſolvere: *pro* luere. *Cic.* 3. Alicui promiſſa perſolvere: *pro* explere. *Cic.* 4. Quæſtionem perſolvere: *pro* explicare, enodare, expedire. *Cic.* 5. Epiſtolæ cuipiam perſolvere: *pro* reſpondere, reſponſum reddere, ſatisfacere. *Cic.*

Persōlus, a, um, Plaut. *Omnino ſolus, merus.*

Persōna, æ, f. Gell. V. *Larva N.* 2. 2 Transl. *Szobſztvo, oſzoba.* e. Perſon. *Személy.* In ejus perſonam multa fecit aſperius. *Cic.* 3 pariter figuratè vario modo accipitur, imprimis pro *ſpecie, imagine, idea rerum incorporearum. e. g.* Turpiſſimam calumniæ perſonam Civitati imponere. *Cic.* Item pro *ſpeciali hominis natura, moribus, ſtatu, dignitate, exiſtimatione.* Abjectâ quæſtoriâ perſonâ, Comitiſque ſumptâ. *Cic.* Item pro *Onere, munere, officio.* Non capiunt anguſtiæ pectoris tui tantam perſonam. *Cic. in Piſon.* Item Meton. pro *Actore fabulæ.* Agere perſonam regis. *Terent. &c.*

Persōnālis, is, *com.* le, n. Ulp. *Szobſztven, oſzobni.* Zur Perſon gehörig, die Perſon angehend, persöhnlich. *Személybez-való.* 2. Apud *Priſcian.* Verbum perſonale eſt, quod habet omnes perſonas utriuſque numeri.

persōnālĭter, Adv. Gell. *Vu oſzobi, po ſzobſztvu,* vulgo *vu perſſoni.* Persöhnlich, in Perſon. *Maga ſzemélyében.*

persōnāta, (*Alii legunt* persōlāta) æ, f. Colum. V. *Lappa major.*

persōnātus, a, um, Cic. V. *Larvatus N.* 1.

persŏno, as, are, sŏnui, ĭtum, (Neu.) Cic. *Glaſzno zvenchim, Jáko zvechìm, glaſz dajem, Jáko ſumim.* Erthöne, erklinge, einen groſſen Thon von mir gebe, durchſchalle. *Igen Zengek.* Item V. *Valde & ſono, Clamo N.* 1. *perſtrepo.* Non loquuntur ſolum, verùm etiam perſonant. *Cic.* Domus canibus, cantu &c. perſonat. *Horat.* Aurem crebrò perſonare: *pro* clamare in aurem. *Id.*

persŏnus, a, um, Val. Flacc. V. *Sonorus, valde ſonorus.*

perſorbeo, es, &c. Plin. V. *Exorbeo.*

perſpectè, *Adv.* Plaut. *Synon.* Diligenter, doctè, cognitè, circumſpectè, perpensè. *Razvidyeno, previdyeno, pregledano, zevſzema znano, v-pamet vzeto.* Bedächtlich. *Jól meg-ſzemlélve, gondolva.*

perſpecto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.* à perſpicio) Plaut. *Guſztokrat zgledam, preglédam, do kraja y koncza gledim.* Fleiſſig umſehe, durchſehe, biſs zu Ende zuſehe. *Meg-ſzemlélem.*

perſpectus, a, um, tior, tiſſimus, Cic. *Synon.* Cognitus, Exploratus, Viſus, Certus, diligenter animadverſus. *Znan, vidyen, dobro v-pamet vzèt.* Bevvuſt, bekandt, vvohl betrachtet. *Meglátott.* Alicujus fidem perſpectam, & exploratam habere. *Cic.*

perſpecŭlor, āris, &c. Hirt. V. *diligenter & ſpeculor.*

perſpergo, is, &c. Cic. V. *Aſpergo.*

perſpĭcābĭlis, is, *com.* le, n. Ammian. V. *Conſpicuus.*

Perſpĭcācĭa, æ, f. Cic. *Oſtro-vidnoſzt, oſtro-pametnozt, Biſztro-razumnoſzt, Mòcb* ali *krépoſzt oſtro y biſztro v-pamet vzeti, premiſzliti.* e. Scharffſinnigkeit. *éles-elme, okoſság.* Vide *Acumen N.* 2. *Intelligentia.*

perſpĭcācĭtas, atis, f. Cic. *idem.*

perſpĭcācĭter, *Adv.* Ammian. *Oſtro-vidno, Biſztro-razumno, oſtro pametno.* Scharffſinnig. *éles elmével.* Vid. *Valde & Ingeniosè, peracutè, intelligenter.*

Perſpĭcax, ācis, *om,* Cic. *Biſztro-vid, oſtro-razumen, oſtro-pameten.* Scharffſinnig. *Eſzes, éles.* Vid. *peracutus N.* 2. *Clarividus.*

perſpĭcientia, æ, f. Cic. *Zverſzena zpoznanoſzt, prèk-vidnoſzt.* Genaue Erkändtnuſs, Einſehung. *Egéſzen megimérés, által-látás.*

†Perſpĭcillum, i, n. *Ochàli.* e. Brille. *Okulár.* Vid. *Conſpicillum N.* 2.

perſpĭcio, is, ĕre, exi, ectum, (Act.) Cic. V. *perfectè*

Digitalizisao Google

perfectè & Video, Cognoſco, Intelligo, perluſtro.

perſpĭcuè, *Adv.* Cic. V. *Clarè, Evidenter, Manifeſtè.*

perſpicuĭtas, atis, f. Cic. V. *Claritas N. 1. Evidentia, Pellucidĭtas.*

perſpĭcuus, a, um, Cic. 1. V. *Perlucidus, Lucidus, Diaphanus.* 2 Transl. V. *Certus, Clarus, Manifeſtus, perſcitus, perſpectus.*

perſpīro, as, &c. Cato. V. *Spiro, valde ſpiro.*

perſtimŭlo, as, &c. Tacit. V. *Stimulo, valde ſtimulo.*

perſto, as, are, ſtĭti, ĭtum, & *crebrius* ſtātum. (Neu.) Cic. V. *perſiſto.*

perſtrenuè, *Adv.* Terent. *Valde ſtrenuè.*

perſtrĕpo, is, &c. Terent. *Valde ſtrepo.* Tumultibus omnia, armíſque perſtrepunt: *pro* perſonant. &c.

perſtringo, is, ĕre, inxi, ictum, [Act.] V. *Valde & ſtringo.* Vitem perſtringere. *Cato.* Me horror perſtringit. *Liv.* 2 Transl. *Na kratkom povédam, zpiſſujem.* Kürtzlich ſage, beſchreibe. *Valamit rövideden mondok, le-írok.* Unamquamque rem perſtringere. *id eſt* de qualibet re aliquid breviter & ſummatim dicere, vel ſcribere. Cic. *Od vſzakoga dugovanya na kratkom ſzpomenek vuchiniti.* Von einem jeden Dinge kurtze Meldung thun. *Minden dolgokról rövideden emlekezetet tenni.* 3. V. *Modicè & reprehendo, contriſto.* Facetiis aſperioribus aliquem perſtringere. Cic. *Kôga z nekulikò oſtrejſſemi rechmi s'aliti, pokarati.* Einen mit etvvas ſchärfferen Worten abſtraffen. *Valakit boſzſzontó ſzókkal illetni, meg-feddeni.* 4. V. *Obnubilo, obſcuro N. 1. Obtundo N. 2.* Voluptas rationis inimica, mentis, ut ita dicam, perſtringit oculos. Cic. de ſen. *Naſzladnozt razumu ſzuprotivna, pamet túpu chini.* Die Wolluſt, vvelche der Vernunfft zuvvieder, ſchvvächet den Verſtand. *Az okoſsággal ellenkezó gyönyörüség az elmét megtompítja.* Oculos ſplendore perſtringere. *Ochi z-ſzvetloſztjum ſzlepiti.* Die Augen mit dem Glantz blenden. *Szemeit pillogatni a' fényeſségel.* 5. Terram aratrô perſtringere. Cic. *Zemlyu preorati.* Durchackeren. *A' földet felſzántani.*

perſtruo, is, ere, ūxi, ctum, (Act.) Vitruv. V. *Ædifico N. 1. Extruo N. 1.*

perſtudiōsè, *Adv.* Cic. *Valde ſtudiosè.*

perſtudiōſus, a, um, Cic. *Valde ſtudioſus.*

perſvādeo, es, ēre, āſi, āſum, (Act.) 1. V. *Svadeo.* Et is mihi perſvadet, nuptias, quantum queam, ut maturem. *Terent.* 2. *idem ac* ſvadendo induco, in meam vel alterius ſententiam pertraho, fidem facio. *Nagovarjajuch napelyávam, vpuchujem.* Uberrede, berede. *Elbitetem - vélé.* Cùm hoc vobis perſvadere velim. Cic. *Pokebdob vaſz na to nagovoriti, y vu to vputiti kánim, ali hochu.* Dievveilen ich euch zu dieſer Meynung bereden vvill. *Mivelbogy akarom azt elbitetni veletek.* Aliquid ſibi perſvadere: *vel* Aliquid alicui perſvaſum eſſe: *vel* Aliquid perſvaſiſſimum habere: *pro* Aliquid credere, velut certum habere, pro certo tenere. *Cic.*

perſvāsĭbĭlis, is, *com.* le, n. Quintil. *Dopovedlyiv, nagovorlyiv, vputlyiv.* Leicht zu bereden. *Könnyen elbitetheto.* Item V. *Credibilis.*

perſvāsĭbĭlĭter, *Adv.* Quintil. *Zevſzema dopovedajuch, dopovedlyivo, vputlyivo, nagovorlyivo.* Beredneriſcher-Weiſe. *Elbitethetőképen.* Item V. *Credibiliter.*

perſvāſio, onis, f. *Dopoved, Nagovor, Vglavu zabianye, Tak-s'timanye.* Gefaſte Meynung, Uberredung, Einbildung. *Elbitel.* Vid. *Credulitas, Exiſtimatio N. 1. Opinatio.* Falſam ſibi ſcientiæ perſvaſionem induxerunt. *Quintil.*

perſvāſor, oris, m. *Dopovédavecz, Nagovoritel, Vputitel.* r. Bereder, Uberreder. *Elbitetó.*

perſvāsōrĭus, a, um. Sveton. *K-vpúchenyu ali k-nagovoru haſznovit.* Dienlich zu bereden. *Elbitelre - való.*

perſvaſtrix, īcis, f. Plaut. *Vputítelicza, Dopovedavka, Nagovoritelicza.* e. Berederin, Uberrederin. *Elbitetőné.*

perſvāſus, ûs. m. *Nagovor, Vpúchenye.* e. Beredung, Uberredung. *Elbitetés.* Hujus perſvaſu, & inductu. *Cic. apud Quintil.* Cæteri vero *Caſus* inuſitati eſſe videntur.

perſvāſus, a, um. Cic. *Dopovedan, vpuchen, veruvan.* Uberredt, geglaubt. *Elbitt, elbitetett.* Perſvaſum eſt omnibus. Cic. *Vſzi tak s'timaju, vſzi ſzu vu to vpúcheni.* Es hält jedermann darfür, *oder* jedermann iſt der Meynung. *Mindenek elbittték.* Mihi eſt perſvaſiſſimum, *Id.*

perſubtĭlis, is, &c. Cic. V. *Valde & ſubtilis N. 2.*

perſulto, as, are, avi, atum. (Neu.) Liv. V. *Subſulto, ſubſilio.*

pertædet, ēbat, pertæſum eſt *apud Gell.* pertæduit. (Neu. *Imper.*) V. *Valde & tædet.* Levitatis græcorum me pertæſum eſt. *Cic.*

Digitalizirao Google

pertæſus, a, um. *Kômuſze kaj dodéa, gruſzti.* Der einen Verdruſs hat. *Ki valamit megúntt.* Lenitudinis pertæſus. *Tacit.* Ignaviam ſuam pertæſus. *Sveton.*

pertĕgo, is, ĕre, exi, ctum. [Act.] Plaut. *Debro pokrívam, vſze okolo zakrívam.* Wohl bedecke, um und um zudecke. *Jól béfedem, kôrôs-kôrnyúl béfedem.* Hinc *transl.* Benefacta benefactis aliis pertegito, ne perpluant. *Plaut.*

pertendo, is, &c. *Cat.* Vid. *Extendo.* 2. Video non licere, ut cœperam, hoc pertendere: *pro* ad finem ducere, longiùs producere, protrahere. *Terent.* 3. Romam pertendere: *pro* recta tendere, proficiſci. *Liv.*

pertento, as, are, avi, atum, [Act.] Terent. V. *Vehementer* & *Expiſcor* N. 2. *Exploro* N. 1. & 2. *Tento, perquiro.* 2. Rem perſpicere & pertentare: *pro* perpendere, conſiderare. *Cic.* 3. Gaudia pertentant pectus: *pro* permovent, commovent. *Virg.*

pertenuis, is, &c. Plin. V. *Valde* & *tenuis* N. 1. 2 Transl. V. *Valde* & *parvus.* ſpes ſalutis pertenuis oſtenditur. *Cic.*

pertĕrĕbro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Prèk vertam, prevertávam.* Durchbohre. *által-fúrom.*

pertergeo, es, ēre, &c. & Pertergo, is, ĕre, &c. Colum. V. *Diligenter* & *Tergo, Detergeo, Extergeo.*

perterrĕfăcio, is, ĕre, eci, actum, (Act.) Terent. *Valde terreo.*

perterreo, es, ēre, ui, ĭtum, (Act.) Cic. *Valde terreo.*

perterrĭcrĕpus, a, um. Lucr. *Sztraßno jáko puczajuchi, praſchechi.* Einen erſchröcklichen Geräuſch und Getös machend. *Retteneteſen-zôrgô.*

perterrĭtus, a, um. *Kruto preplaßen.* Sehr erſchrocken. *Elrettentetett.* Omnes metu perterriti. Cic. *Vſzi odſztraha preplájſzeni, oſzupnyeni.* Alle aus Furcht erſchröckt. *Minnyájon féltekben megrettentenek.*

pertexo, is, ere, xui, xtum, (Act.) Cic. *Dotkávam.* Ausvvebe. *Meg-ſzôvôm.* 2 Transl. V. *perficio.* pertexe, quod exorſus es. *Cic.*

pertĭca, æ, f. Ovid. *Drùg, prùt,* peregr. *Stanyga.* Ein langer Stecken, e. Stange. *Rúd, pózna.* 2. eſt genus menſuræ, Agrorum dimenſionibus ſerviens. *Propert. &c.*

pertĭcālis, is, *com.* le, n. Colum. *Drugaſzt, pruten, za prutje baſznovit.* Zur Stangen dienend. *Rúdboz-való.*

pertĭmeo, es, &c. Ovid. *Valde Timeo.*

pertĭmeſco, is, ĕre, (Inch.) *Valde timeo, Extimeo.* Audaciam non pertimeſcere. *Cic.*

pertĭnācĭa, æ, f. Cic. V. *Obſtinatio.* 2. In bonam partem. V. *perſeverantia.* Cic.

pertĭnācĭter, *Adv.* Cic. V. *Obſtinatè.* Item V. *perſeveranter.*

pertĭnax, ācis, *ov.* 1. propriè, minus tamen uſitatè: V. *Valde* & *tenax.* Horat. *Hinc* 2. Transl. V. *Valde* & *Avarus.* Plaut. 3. V. *Obſtinatus*: & hoc uſitatiſſimum eſt. *Cic.* 4. V. *Durus, Diuturnus.* pertinax prælium. *Liv.* 5. V. *Firmus, Conſtans.* Vicit omnia pertinax virtus. *Id.*

pertĭnenter, *Adv.* Tertull. V. *Aptè, Convenienter, Idoneè.*

pertĭneo, es, ēre, tĭnui, (Neu.) 1. *K-kômu zpádam, idem.* Einem angehöre, angehe. *Hozzá, Reá-tartozom.* V. *Pertingo, attingo, pervenio.* Quæ poteſt igitur contagio ex infinito pene intervallo pertinere ad Lunam. *pro* pertingere. *Cic. l.* 1. *de Div.* Tanta eſſe conatos, quæ ad poſteritatis memoriam pertinerent: *pro* pervenirent. *Id. de Sen.*

pertĭnet, ēbat, tĭnuit, *Imperſ.* Cic. *Zpáda, ſzliſza, priſztojno je, nekôga ide, podloſno je.* Es gehört, es dienet. *Valakire tartozik.* Regnum ad ipſos non pertinet. Curt. *Kralyeſztvo nè nyihovo.* Es gehört ihnen das Königreich nicht. *Nem tartozik bozzájok az orſzág.* Nota etiam *uſus ſequentes:* Hæc ſententia eo pertinet: *pro* tendit, ſpectat. *Cic.* Eodémque pertinet, (*pro* refertur) quòd cauſam ejus probo. *Id.* Sic dicitur: *Huc, illuc, quo, quorſum* pertinet. &c, *Id.* Id valde pertinet ad dignitatem tuam: *pro* è re eſt, non eſt à re alienum. *Id.* Ad eos nihil pertinet: *pro* non eſt eorum muneris & officii. *Id.*

pertingo, is, ĕre, pertĭgi, pertactum, (Neu.) Plin. *Doſzézſem, Doticbemſze.* An etvvas reiche, *oder* lange. *Elérek, Megilletem.*

pertorqueo, es, &c. Lucr. V. *Diſtorqueo.* 2 Transl. V. *Diſcructio.*

pertractātio, onis, f. V. *Tractatio N.* 1. *Diſſertatio, Diſputatio, Explanatio.* N. 2. *Explicatio N.* 1. *Negotiatio, Lectio N.* 1. Rerum omnium pertractatio: *id eſt* Tractatio. *Cic.* Poëtarum pertractatio: *id eſt* Lectio. *Id.*

pertracto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. 1. propriè: V. *Contrecto, Attrecto.* 2 Transl. V. *Accuratè* & *perpendo N.* 1. Item V. *Diſſero* 2do *loco, diſſerto, diſputo.* Eà, quæ rem continent, pertractemus. *Cic.* 4. *Tuſc.* c. 10.

pertrăho, is, &c. Liv. V. *Valde* & *Trabo N.* 1.

Attrabo

Attrabo. 2 Transl. V. *prolongo, extendo, produco* N. 2. Vitam pertrahere. *Plin.*

pertranſeo, is, &c. Plin. V. *Tranſeo, permeo.*

pertranslūcĭdus, a, um, Plin. *Valde perlucidus.*

pertrectātio, onis, f. Gell. V. *Attrectatio, Contrectatio.*

pertrecto, as, &c. Gell. V. *Pertracto N. 1.*

pertribuo, is, &c. Plin. V. *Tribuo.*

pertriſtis, is, &c. Cic. *Valde triſtis.*

pertrītus, a, um, Golum. *Valde attritus.* 2. V. *Uſitatus, vulgatus.* ità Senec.

pertrux, ŭcis, *om.* Apul. *Valde trux.*

pertumultuōsè, *Adv.* Cic. *Valde tumultuosè.*

pertundo, is, ĕre, pertŭdi, tūſum, (Act.) Colum. *prebijam.* Durchſchlage. *által-kilyukaſztom, kiluttom.* Item V. *Perfringo N. 1. perforo, Valde percutio.*

perturbāte, *Adv.* Cic. V. *Confuſè, Valde turbatè, Inordinatè, permiſtè.*

perturbātio, onis, f. Cic. V. *Confuſio N. 1. Conturbatio, Inordinatio, Inquietatio, permiſtio.* perturbatio, eſt averſa à recta ratione contra naturam animi commotio. *Cic.*

perturbātor, ōris, m. V. *Conturbator, Inquietator, Turbator.*

perturbātrix, īcis, f. *Zmutlivicza, Zmutitelicza, pomutitelicza, Zburkavicza, Zabavlyavka, Nemirna ſena.* c. Vervvirrerin, Betrüberin, Aufvvieglerin. *Zavaróné, Felháborittóné, Háborgatóné.* Academia perturbatrix. *Cic.*

perturbo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Conturbo, Confundo* N. 1. *Inquieto, permiſceo.* 2. V. *Deturbo, Expello, Exturbo* N. 1. Fundis, ſagittis, lapidibus noſtros de vallo perturbare. *Cæs.* Ex civitate præcipitem perturbare. *Auct. ad Her.*

perturpis, is, &c. Cic. *Valde turpis.*

pervādo, is, ere, āſi, āſum, (Neu.) *Prebadyam.* Durchgehe. *által-járom.* Vid. *pervagor.* per agros pervadere. In eas partes pervadit. Quas oras furor pervaſerat. Quo non illius diei fama pervaſerit. *Cic.* Ad caſtra Conſulis pervaſit. *Liv.*

pervăgo, as, are, avi, atum, (Neu. *inuſit.*) *Auth. ad Her.* Vid. *pervagor.*

pervăgor, aris, āri, ātus ſum. (Dep.) *Poſzudſze klátim, potéplyem.* Herum ſchvveifſe. *Környúl-bujdoſom.* Vid. *pervado, multùm vagor.* Moleſtiæ, Lætitiæ, Cupiditates, timores omnium mentes, *vel* per omnium mentes pervagantur. *Cic.* Res pervagata: *pro* divulgata. *Id.*

pervăgus, a, um, Ovid. *Valde vagus.*

pervalĭdus, a, um, Ammian. *Multùm validus.*

pervăriè, *Adv.* Cic. *Zevſzema vſzakojacskki.* Sehr viel-fältiglich. *Sok-féleképen.*

pervaſto, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. V. *Devaſto, Depopulor.*

pervĕho, is, &c. V. *Devebo* N. 2. *Transvebo, perduco.* Ad exitus pervehimur optatos. *Cic.*

pervĕlim, is, it. *Verb. Optat.* Cic. *Krutobi rad, krutobi hotel, krutobi ſelel.* Ich möchte gar gerne. *Igen örömeſt akarnám.*

Pervello, is, ĕre, velli, *vel* vulſi, vuiſum, (Act.) Cic. V. *Vellico.* Alicui pilos pervellere. &c. 2. *Transl.* Vide *Crucio.* Si te dolor aliquis pervellerit: *pro* pupugerit, afflixerit, cruciaverit. *Cic.* Stomachum pervellere: *pro* appetitum edendi excitare. *Horat.*

Pervĕnio, is, īre, vēni, entum, [Neu.] Cic. *Dobodim, Dobadyam.* Komme, ankomme, gelange. *Elérkezem, oda mégyek.* 2. Transl. Res ad aures meas pervenit. *Chulſzem povedati.* Ich hab mirs ſagen laſſen. *Hiremmel lőtt.* Ad nummos pervenire. *Obogateti.* Reich vverden. *Meg-gazdagúlni.* Ad ſeptuageſimum annum pervenire: *pro* attingere annum ſeptuageſimum. *Szedemdeſzetoga ſze letta, ali godiſcha doſiveti.* Das ſiebenzigſte Jahr erreichen. *Hetvenéſztendőt elérni.* In maximam invidiam pervenire: *pro* adduci, incidere, *ità Cic.* 3. Accipitur *paſs. Impers.* Vix ſerò, & rarò ad manus pervenitur: *pro* pugnatur. *Cic.*

Pervēnor, aris, &c. Plaut. *Diligenter venor.*

Pervenuſtus, a, um, Sidon. *Valde venuſtus.*

Perversè, *Adv.* Cic. V. *perperam, corruptè, inordinatè, depravatè.*

Perverſio, onis, f. Tertull. *Na opak obernenye, krivo vpuchenye, na bman pùt obrachanye.* c. Verkehrung, Verführung. *Felforgatás, Felfordítás.* Vid. *Inverſio, depravatio.*

Perversĭtas, atis, f. Cic. *Zpachlyivoszt, nerednoszt, prevernyenoszt, krivo-zpravnoſzt, preobernyenoszt.* c. Boſshafftigkeit, verkehrter Sinn, verderbte Art. *Gonoſzság, Elfordúltság.* Vid. *Malitia N. 1. Corruptela, Inordinatio, pravitas.*

Perverſus, a, um, Plin. *Na opak obernyen, prevernyen, preobernyen.* Verkehrt, umgekehrt. *Elfordított, megfordított.* 2 Transl. V. *Ineptus N. 1. Incommodus, Intempeſtivus, Malitioſus N. 1. Malus N. 1. præpoſterus, pravus.* perverſior, perverſiſſimus. *Cic.*

Perverto, is, &c. V. *Inverto, Affligo N. 1.* Tecta pervertere: *pro* dejicere, invertere.

Cic. 2. Transl. V. *Depravo, Labefacto.* Nunquam ille me ullo artificio pervertet. Rapinis, incendiis, cædibus omnia funditus pervertere. *Cic.*

Perveſpĕri, *Adv.* Cic. *Kruto keſzno pod vecher.* Sehr ſpäth Abends. *Igen kéſő eſtvén.*

Perveſtīgātio, onis, f. Cic. V. *perquiſitio.*

Perveſtigātor, oris, m. V. *perquiſitor.*

Perveſtīgo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *perquiro.*

Pervĕtus, ĕris, *om.* Cic. *Valde vetus.*

Pervĕtuſtus, a, um, Cic. *Valde vetuſtus, pervetus.*

Perviam, *Adv.* Plaut. *Prehodno.* Durchgängig. *által-mehetve.*

Pervĭcācia, æ, f. Cic. V. *Pertinacia.*

Pervĭcācĭter, *Adv.* Curt. V. *pertinaciter.*

Pervĭcax, ācis, *om.* pervicacior, pervicaciſſimus. *Terent. Tacit. &c.* Vide *pertinax N.* 3. & 5.

Pervĭcus, a, um, *Antiq.* Plaut. V. *pervicax.*

Pervĭdeo, es, ēre, vīdi, īſum, (Act.) *perfectè video, perluſtro.* Ibi te quàm primùm pervidere velim. *Cic.*

Pervĭgeo, es, &c. Tacit. *Valde vigeo.*

Pervĭgĭl, ĭlis, *om.* Plin. *Valde vigil.*

Pervĭgĭlātio, onis, f. Cic. *Dugo zkoznuvanye, Marlivo bdenye.* Langes Wachen, auf ſeyn. *Hoſzſzú vigyázás.* Vid. *Excubatio.*

Pervĭgĭlĭum, ii, n. *Plin.* Multa vigilatio, diuturnæ vigiliæ. *Vſzevdilyno zkoznuvanye, bdenye, neſzpanye.* Stätes vvachen. *Szűntelen-való vigyázás.* 2. Speciatim apud *Liv.* Eſt ſacrum nocturnum, cujus gratiâ nocturnæ vigiliæ pridie indicebantur. Hinc *Transl.* apud Chriſtianos *pervigilium* dicitur dies proximè præcedens diem feſtum. *Dan predſzvetni, dan predſzvetkom, predſzvetek.* Heiliger Abend, Vorabend eines Feſt-Tags, Feyer-Abend. *Innep eſti.*

Pervĭgĭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Vnogo zkoznujem, bdim, neſzpávam. &c.* Vid. *Diu & Excubo N.* 1. *Valde vigilo.* Noctem pervigilare. Cic. *Czelo nòch zkoznuvati.* Die gantze Nacht durchvvachen. *Egéſz éjtzakán vigyázni.* In multo nox eſt pervigilata mero: *paßivè pro* traducta, transacta. *Ovid. 6. Faſt. v.* 326. Veneri pervigilare: *pro* Nocturnum ſacrum veneri facere. *Plaut.*

Pervīlis, is, *com.* le, n. Liv. *Valde vilis.*

Pervinco, is, ĕre, vīci, ictum, (Act.) Cic. *Zevſzema obládam, preobládam, predobívam.* Übervvinde, den Handel gevvinne. *Meggyőzöm, megnyerem.*

Pervirĭdis, is, &c. Plin. *Valde viridis.*

Pervīſo, is, ĕre, vīſi, vīſum, (Act.) Manil. V. *Cerno N.* 1. *pervideo.*

Pervīvo, is, ĕre, vīxi, ctum, [Neu.] *Doſivim, doſivem, priſivim, do ſztanovitoga koncza ſtvem.* Erlebe, durchlebe, biſs ans Ende lebe. *Meg-élek.* Uſque ad ſummam ætatem pervivere. *Plaut.*

Pervius, a, um, Cic. *Prehodlyiv, preboden, kudſze prehaja.* Durchgängig. *Rajta könnyen által-mehető.* Domus non ulli pervia vento *Ovid.*

Pĕrŭla, æ, f. Senec. *Torbicza.* s. Täſchlein. *Táskátska.* Item V. *Sacculus.*

Perunctio, onis, f. Plin. V. *Inunctio, unctio.*

Perungo, is, &c. Cic. V. *Inungo, valde ungo.*

Pervolgo, as, are, avi, atum, [Neu. *obſol.*] Lucr. V. *pervagor.*

Pervŏlĭtantia, æ, f. *Obhadyanye, obderkanye, preletanye.* e Umgehung, das Durchfliegen. *Sebeſen járás valami körül.* Mundi circa terram pervolitantia. *Vitruv.*

Pervŏlĭto, as, are, avi, atum, [Neu.] Virg. *Vechkrat preletávam.* Offt durchfliege. *Gyakran által-repülök.* 2 Transl. V. *Celeranter & permeo, pervado, peragro.*

Pervŏlo, as, are, avi, atum, [Neu.] *Prelétam.* Durchfliege. *által-repülök.* Item V. *Advolo, volo, valde volo, celeranter volo.* Aërium iter pervolare. *Ovid.* 2. Transl. V. *pervolito N.* 2. In domum ſuam pervolabit. *Cic.*

Pervŏlo, vis, velle, vŏlui, (Neu. *Anom.*) Liv. *Vehementer volo.*

Pervolvo, is, ĕre, volvi, ūtum, (Act.) Plin. V. *Valde & volvo, verſo N.* 1. 2 Transl. V. *perlego N.* 1. Catull. 3. V. *Exerceo. N.* 1. In iis locis pervolvatur animus: *pro* exerceatur. *Cic.*

Pervŏlūto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq. à* pervolvo.) Cic. 1. propriè V. *Frequenter & volvo, verſo N.* 1. 2 Transl. V. *Accuratè & Lĕgo N.* 1. *perlego N.* 1.

Perurbānè, *Adv.* Sidon. *Valde urbanè.*

Perurbānus, a, um, Cic. *Valde urbanus.*

Perurgeo, es, &c. *Valde urgeo.* Cum Aureolus perurgeret Illyricum. *Trebell. Poll. in Gallien. c.* 5.

Pĕrūro, is, &c. *Valde uro, Exuro.* Ardentiſſima febre peruri. *Plin.*

Pĕrūtĭlis, is, &c. Cic. *Valde utilis.*

Pervulgātè, *Adv.* Gell. *Valde vulgariter, valde uſitatè.*

Pervulgātus, a, um, *Valde vulgatus, uſitatus, conſvetus,* Notus *N.* 1. Res apud omnes pervul-

Digitalizirao Google

pervulgata : *pro* divulgata, nota, comperta. *Cic.* pervulgatior. *Gell.* pervulgatiſſimus *Auct. ad Herenn. l. 4. c. 8.*

Pervulgo, as, are, avi, atum, (Act.) *Synon.* In vulgus ſemino. *Obcbinzko kaj cbinim.* Gemein mache. *Közönségeßé-téßzem.* Vid. *Divulgo*, Ēdo N. 1. Libros pervulgare: *pro* edere. *Cic.* Mulier, quæ ſe omnibus pervulgat. Cic. *Sena, kojaſze na vſzakoga obłłja:* ali *vſzakomu napíja.* s. Weib, ſo ſich an jedermann henckt. *Aſzſzony, melly mindennek magát ajánlya.* Maledicta in omnes pervulgata: *id eſt* publica, omnibus nota. &c. *Id.*

Pēs, pĕdis, m. Cic. *Noga.* r. Fuſs. s. Bein. *Láb.* Nota *uſus ſequentes.* Conficere iter pedibus. *Cic. vel:* Ferre pedem. Virg. *Peſſicze iti, putuvati.* Zu Fuſs gehen. *Gyalog menni, járni.* Referre pedem. *Quintil. vel:* Revócare pedem. Virg. *Odſztupiti.* Sich zurück ziehen, retiriren, vweichen. *Viſzſzatérni.* Limine, *vel* portâ efferre pedem Cic. *Iz biſe iziti.* Aus dem Hauſe gehen. *Kimenni a' házból.* In provincia pedem ponere. Cic. *Vu kakvi derſavi ſze naſztaniti.* In der Landſchafft ſich niederlaſſen. *Valami tartományban meg telepedni.* Conferre pedem cum aliquo : *pro* congredi, ad certamen deſcendere, obſiſtere alicui. *Cic.* Nec pedem ab aliquo diſcedere : Nec pedem è villa egredi : *pro* ne tantillum quidem diſcedere. *Id.* Accidere ad pedes, *vel* ſternere, abjicere, projicere ſe ad pedes alicujus: *pro* ſupplicare. *Id.* Conjicere ſe in pedes: *pro* fugere. *Terent.* Servus à pedibus. *Cic.* Vide *pediſequus.* Suo ſe pede metiri. *Horat.* Vid. *Modulus*, *& ſuis locis plura.* 2 Transl. *pes* dicitur omne id, cui aliquid inſiſtit. Varr. Ovid. &c. *Dolnya ſztran vſzakoga dugovanya.* Der unterſte Theil eines jeden Dings. *Alsó réſze mindenféle eſzközznek.* 3 apud Cic. Plin. &c. *Czepeliß. ſztanovita mera meſterzka* Ein Werck-Schuh. *Mérték, egy láb nyomnál kevéßé boſzſzabb.*

Peſsĭmè, Adv. Cic. *Zevſzema zło, najgorße, najzlocheſztneiße.* Gar übel, aufs allerärgſte. *Leg -gonoſzbúl.* Vide *perquàm* & *malè.*

Peſsĭmus, a, um, Liv. *Najgorßi, najzlocheſzteißi.* Der allerärgſte. *Igen gonoſz.* Vide *perquàm* & *malus:* peſsŭmè, & peſſumus, *apud Plaut.*

Peſsŭlus, i, m. Terent. *Kvaka na vrâteh, narba, zapornicza, pripirâch.* e. Thür-Schnalle, r. Riegel. *Kilints, zár.*

Peſſum, *Adv.* Lucret. *Gluboko-dole, podſze, pod noge.* Unter ſich, unter die Füſſe, zum Füſſen. *Alá-felé, Láb-alá, Talp-alá.* Abeunt peſſum naves : *id eſt* in profundum, deorſum deſcendunt. *Plaut.* Hinc 2. *Transl.* peſſum ire: *pro* perdi, deſtrui, in pejus ruere. *Na nikaj iti, ginuti, po zlu iti.* Zu Grund gehen. *Veſztésbe menni.* Plaut.

Peſſundo, as, ăre, dĕdi, dătum, (Act.) *Terent.* 1. propriè, ſed inuſitatè: *Dole dévam, dole poſztavlyam, z-nogami gazim.* Zu Boden vverffe, mit Füſſen trette. *Le-ereſztem, le-tapodom.* 2 Transl. & uſitatiſſimè: *Na nikaj zpravlyam, pozlu dévam.* Zu Grund richte, ins Verderben ſtürze. *Semmire téſzem, el-tékozlom, elpaſzérlom.* 3. Iram, inimicitiam, mœrorem &c. peſſumdare: *pro* extinguere, reprimere, tollere. *Plaut.*

Peſſum dejĭcio, is, ĕre, ēci, ectum, (Act.) Apul. V. *Deturbo N. 1. & 2. Exturbo N. 1.*

Peſſum eo, is, īre, īvi, ĭtum, (Neu.) Plaut. *Po zlu idem.* Zu Grund gehe. *Semmire tétetem.* Vid. *pereo N. 1.*

Peſſum prĕmo, is, ĕre, eſſi, eſſum, [Act.) Plaut. V. *Peſſundo, perdo, deorſum premo.*

Peſtĭfer, (*apud Celſ.* peſtĭfĕrus,) a, um, Cic. *Kugo-noſz, kugu imajuchi.* Peſt-tragend, *oder* habend. *Dög-balál-hozó.* Item V. *Exitiabilis, mortifer.*

Peſtĭfĕrè, *Adv.* Cic. *Kuſno, kugo-noſzno.* Peſtilentziſch. *Dögleleteſen.* Item V. *pernicioſè.*

Peſtĭlens, entis, *om.* Cic. *Kuſen, kuſni.* Peſtilentziſch. *Dögleletes.* Item V. *peſtifer, pernicioſus.* Annus peſtilentior. *Liv.* Annus peſtilentiſſimus. *Cic.*

Peſtĭlentĭa, æ, f. Cic. *Kuga, kuſni pomor.* e. Peſtilentz, Peſt, gifftige Seuche. *Dögbalál.* Vid. *Contages, Lues.* 2 V. *pernicies, corruptela.* Animorum labes, & peſtilentia. *Gell.*

Peſtĭlentiōſus, a, um, Ulp. V. *Peſtilens.*

Peſtĭlentus, a, um. *Naevius ab Gell.* Vid. peſtilens.

Peſtĭlis, is, *com.* le, n. Arnob. V. *peſtilens.*

Peſtĭlĭtas, ātis, f. Lucr. V. *peſtilentia.*

Peſtīnum, i, n. Geogr. *Peſt glaſzoviti vugerzki várah.* Peſt, eine berühmte Stadt in Ungarn. *Peſt, egy nevezetes Város Magyar orſzágban.* Civitas Hungariæ è primis una. Danubiô à Buda ſeparatur. Sedes eſt Tabulæ ſeptemviralis, & Regiæ, quæ ſunt præcipua totius Hungariæ Tribunalia.

Peſtis, is, f. Liv. V. *Peſtilentia N. 1.* 2 Generatim

ratim V. *Pernicies*, *morbus*, *noxa N.* 1. & 2. Machinari peſtem alicui: *pro* Ruinam, exitium, interitum. *Cic. &c.*

Pĕtăsātus, a, um, Cic. *Z-klobukom, ali z-ſkerlyakom pokrit.* Mit einem Huth bedecket. *Kalappal* vagy *süveggel födött.*

Pĕtăsĭo, ōnis, m. *Varro.* &

*Pĕtăſo, ōnis, m. Mart. *Kùk, ſzvinzki okrak, perva ſzvinzka noga.* r. Schincke, ſchvveinener Hamme. der vordere Schvvein-Fuſs. *Diſznó óldal, diſznó tompor, diſznó elsőbb láb.*

Pĕtăſuncŭlus, i, m. (*Dim.*) 1. *parvus petaſo.* Juven. 2. *parvus petaſus.* Arnob.

*Pĕtăſus, i, m. Plaut. *Sirok ſkerlyak, za ſzenzu klobuk.* Ein breiter Huth, Schatt-Huth. *Széles kalapos süveg.*

*Pĕtauriſta, æ, m. Varr. V. *Ludius.*

*Pĕtauriſtārĭus, pĕtāmĭnārius, *vel* petamenarius, ii, m. Jul. Firmic. *idem.*

*Pĕtāurum, i, n. Juven. *Igra na vuſu ſzkakavecz, po vuſu zkakanye.* s. Gauckel-Spiel, e. Seil-Tantzerey. *Játékoſok meſterséges ugrások, szökések.* 2. *paliczana kojoſze ſzkakavecz po zráku bita.* Eines Seil-Tantzers-Stange. *Kötélen meſtersége ſen járóknak rúdja.*

Pĕteſſo, is, ĕre, īvi, ītum, (Act. *Antiq.*) Cic. *Kruto proſzim, ſelno proſzim.* Hefftig begehre, bitte. *Igen kívánom, kérem, kéregetem, kunyorálom.* Nonnulli legunt *petiſſo*, alii *peteſco.*

Pĕtīgo, ĭnis, f. V. *Impetigo.* Petigini braſſicam opponito, ſanam faciet. *Cato.*

Pĕtīlus, a, um, Feſt. V. *Exilis.*

Pĕtĭmen, ĭnis, n. Lucill. *apud* Feſt. *Mozol, kraſzta, otok na herbtu marſſeta.* Ein Geſchvvär auf dem Rucken der Thiere. *Barmoknak hátakon-kelő fekély.*

Pĕtĭŏlus, i, m. Gels. V. *pedunculus.* 2 Transl. *Klichek, derſalka naſzadu.* peregr. *Stilek.* r. Stingl, *oder* der Stiel am Obſt. *Alma, és más Gyümölts ſzára.*

Pĕtiſco, is, & pĕtiſſo, is, &c. V. *peteſſo.*

Pĕtītio, onis, f. Cic. *Molyba, proßnya, chaſzti iskanye.* e. Bitt, Anforderung, das Begehren, Verlangen, e. Bevverbung um eine Ehre &c. *Kérés, kértemény, tiſztnek kérése.* Item V. *Actio N.* 2. 2. V. *Impetus N.* 1. *Aggreſſio N.* 1. Quot ego tuas petitiones, parva quadam declinatione effugi? *Cic.*

Pĕtītor, oris, m. Cic. *Proſzecz, na praudu pozavavecz, z-praudum iskavecz.* Begehrer, Anſprecher, *oder* Forderer vor Gericht. *Kérő, peres, panaſzló.* Vid. *Actor. N.* 2. 2.

apud Horat. *Chaſzti iskavecz, kiſze za chàſzt vléche.* Bevverber, der ſich um ein Ehren-Ambt bevvirbt. *Tiſzt keresö, kévánó.*

Pĕtītōrĭus, a, um. *K-proßnyi haſznovit, proſzechi.* Zum Bitten dienlich, bittend. *Kérésre-való.* Judicium petitorium. *JCti.*

Pĕtītrix, īcis, f. Quintil. *Proſzitelicza, z praudum izkavicza.* e. Anforderin, vor Gericht Anſprecherin. *Kérő Aſszony, peres Aſszony.*

Pĕtītum, i, n. Catull. V. *petitio.*

Pĕtītŭrio, is, īre, (Medit.) Cic. *Selno proſzim, kruto-jako proſzim, za chàſzt proſziti blepim.* Hefftig bitte, ein Ehren-Amt zu begehren verlange. *Erősen kérem, tiſzt séget kérni kévánok.*

Pĕtītus, ūs, m. Gell. V. *petitio.*

Pĕto, is, ere, īvi, & tĭi, ītum, [Act.] 1. *Proſzim.* Bitte. *Kérem.* Vid. Oro *N.* 1. Auxilium ſibi per me à vobis petunt, Cic. *Po mene od vaſz pomoch proſze.* Sie bitten euch durch mich um die Hülffe. *én általam ti töletek ſegétséget kérnek.* Item V. *Exigo N* 1. Hæc dixi brevius, quàm res petebat, Cic. *Od toga menye govorilje ſzem, meg je dugovanye potrebuvalo.* Ich habe von dem vveniger geſagt, als die Sache erforderet hätte. *Erről a' dologról keveſebbet ſzolottam, mint-ſem kellett vólna.* Item V. *Appeto N.* 1. *Cupio, Deſidero, Ambio N.* 2. Magiſtratus, præturam &c. petere: *vel abſolutè* petere: *pro* Appetere, *Cic.* 2. V. *Quæro N.* 1. *Inquiro.* Ex ſtudiis ſolam delectationem petere. Cic. *Vu navuku ſzamu naſzladnoſzt iskati.* In freyen Künſten die Freud allein ſuchen. *A' tanúlásban tsak a' gyönyörüséget kereſni, nézni.* 3. V. *Impeto, Invado, Invebo, Appeto N.* 2. Aliquem lapidibus, *vel* ſaxis petere. *Ovid.* Vid. *Appeto N.* 2. Aliquem bello petere: *pro* aggredi. *Virg.* Aliquem gladiô, telis &c. petere: *pro* percutere, invadere, ictum alicui inferre, *vel* deſignare. *Virg.* Inſidiis, veneficiis &c. vitam alicujus petere: *pro* Impetere. *Cic. &c.* Aliquem fraude petere: *pro* decipere velle, *vel* dolos alicui ſtruere, fraudes machinari. *Virg.* Item *abſolutè* petere hoſtem: petere vitam alicujus, *vel* aliquem petere, *pro* aggredi, invehi in hoſtem &c. *Cic.* Aliquem criminibus petere: *pro* criminis accuſare. *Tacit.* Aliquem litteris petere: *pro* Laceſſere, pungere. &c. *Cic.* 4. Fugam petere. Liv. *Beſati.* Fliehen. *Elfutni.* Fugâ ſalutem petere: *pro* Fugâ ſaluti conſulere: in fuga ſalutem conſtituere.

Digitalizirao Google

ſtituere. Nep. *Vu béſanyeſze zaujáti, Reſèch ſze obcbuvati.* Sich durch die Flucht erretten. *Magát futva meg-menteni.* 5. Ab aliquo pœnas petere: *pro* exigere. Salluſt. *Kôga kaſtigati.* Einen ſtraffen. *Valakit meghántetni.* 6. Fortaſſe alium curſum petivit: *pro* tenuit. *Cic.* 7. V. *Eo N.* 1. *proficiſcor.* Romam petere. Cic. *Vu Rim iti.* Nacher Rom reiſen, auf Rom gehen. *Romába menni.* Loca calidiora petere. *Id.* 8. V. *Accipio N.* 1. Quæ docti à græcis petere mallent: *pro* aceipere, ſumere, mutuari. *Cic. &c.*

Pĕtōrĭtum, *vel* petorritum, i, n. Horat. V. *Eſſedum, Carpentum.*

Pĕtra, æ. f. Plin. *Pechina.* r. Steinfels, e. Klippe. *Kôſzikla.*

Pĕtræus, a, um, Plin. *Pechinzki, kamenit, med pechinami raſztechi.* Felſicht, ſteinigt, zvviſchen Felſen vvachſend. *Kôſziklás, kôſziklábol-való, kôſziklából kinôvô.*

Pĕtrenſis, is, *com.* ſe. n. Gœl. Aurel. *Med pechinami,* ali *med kamenyemſze zaderſavajuchi.* Das ſich an felſichten, *oder* ſteinigten Orten aufhält. *Kôſziklái, kôſziklás* vagy *kôvest belyeken maradó.* Item V. *petræus.*

Pĕtrĭcōſus, a, um, Mart. V. *petroſus.*

Pĕtrĭnĭa, æ, f. *Antiquè* Pĕtrŏvium, ii, n. *&* Petrovia, æ, f. Geogr. *Petrinya, Váraſs y grád horvatzki.* Petrinia, Stadt und Veſtung in Croaten. *Petrinya, Város, és egyſzer 's mind Vár Horvát orſzágban.*

Pĕtro, ônis, m. Feſt. *Tverdo-glav y zaczépan Muſina.* Hartnäckig, grober Bauer. *Nyakas és kemény fejû paraſzt ember.*

*Pĕtrŏsĕlīnum, i, n. Plin. *Perſin.* peregr. *Petroſil* e. Peterſilgen, Peterlein, e. Peterſil. *Petreſelyem.*

Pĕtrōſus, a, um, Plin. *pechinaſzt, kamenat, pun kaménya.* Felſicht, Steinichtpicht, voll Felſen. *Kôſziklás, kôvest, teli kôſziklával.* 2 Transl. V. *Aſper, Incultus N.* 1.

Pĕtŭlans, antis, *com.* Cic. *Hinczlyiv,* &c. Vid. *Immodeſtus, impudens, procax, laſcivus, effrons, Licens.*

Pĕtŭlanter, *Adv.* Cic. V. *Immodeſtè, impudenter, procaciter, laſcivè, licenter.*

Pĕtŭlantia, æ, f. Cic. V. *Immodeſtia, impudentia, procacitas, laſcivia, licentia N.* 1.

Pĕtulcus, a, um, Colum. V. *petulans.* Vacca petulca: *id eſt* quæ cornu aliquem impetit. *Sulp. t. ſever.*

*Pĕumĕnē, es, f. Plin. *Szreberna penna.* r. Silber-Schaum. *Ezüſt-tajték.*

Pĕxātus, a, um, Mart. *Chobaſzt, vu koſzmátu balinu oblechen.* Mit einem zottigten Rock bekleidet. *Vaſtag gyapjú rubában öltözött.*

Pexĭtas, atis, f. pexitas telæ: *id eſt* Lanugo illa in tela recèns texta remanens, quæ pectitur. *Plin.*

*Pezĭtæ, *vel* pezicæ, arum, f. *plur.* Plin. *Nizke glive, prez noſicze, ſztebeleza,* iliti *koczena,* ali *prez korena.* Schvvämme, *oder* Pfifferling ohne Stiel *oder* Wurtzel. *Szárnélkûl-való gombák.*

phæcāsĭātus, a, um, *Senec.* phæcaſiis indutus.

*phæcāsĭum, ii, n. *Senec.* Calceamenti genus.

*phænŏmĕna, ōrum, n. *plur.* ſunt effectus quidam, obſervatione digni, in äere, cœlo &c. apparentes. *ità Aſtron.* phænomenon, i, n. *Singul.*

*phăgĕdæna, æ, f. Plin. V. *Bulimia.* Hinc Transl. *Mozol* ali *otok vonyechi, do koſztib objedajúchi.* Ein bös um ſich freſſend und übel ſtinckendes Geſchvvär. *Büdös-ſekélly, melly a' teſtben magát a' tſontig bé-eſzi.*

*Phăgĕdænĭcus, a, um, *id eſt* ad phagedænam pertinens, *e. g.* Ulcera phagedænica. *Plin.*

*Phăgo, ônis, m. Non. V. *Edax, Edo, Gluto, Helluator, Heluo N.* 1. *&c.*

*Phălanga, æ, f. Varr. *Oſchek za noßnyu, ali za nadigavanye.* r. Heb Baum, e. Trag-Stange. *Emelô rúd, Tereb-hordozó rúd.* Item generatim V. *Fuſtis, Fuſtibulum.* Plin.

Phălangārĭus, ii, m. Vitruv. *Terbo-noſzecz, Z-oſchekom podigavecz.* r. Laſt-Trager, Laſt-Heber. *Tereb hordozó, emelô.* 2 Eſt miles phalangis pugnans, vel ad phalangem ſpectans. *Lamprid.*

Phălangītæ, arum, m. *plur.* Milites ad phalangem ſpectantes. *Liv.*

*Phălangītes, æ, m. Plin. *Trava pavuchka.* s. Spinnen-Kraut. *Pók-fü.*

*Phălangĭum, ii, n. Plin. *Veliki y chemerni zemlyo-pávuk.* Groſſe und gifftige Erd-Spinne. *Nagy és mérges földi-pók.* 2. V. *phalangites.*

*Phălanx, angis, f. *Latinè* Agmen, *vel* cuneus peditum militum. Cæs. *Vojſzka, Cheta,* ali *kupchina dobro-redna peßczev vojnikov, oſzem jezer glâv imajucha.* Ein Kriegs-Heer von 8000. Fuſs-Knechten, einvvohl geordneter Hauffen Kriegs-Volck, *Nyólcz ezer gyalog férfiakból állójól rendeltt ſereg.*

*Phălārĭca, æ, f. Liv. *Sztanovita felya ve ike ſztrêle ſelézne, kopju ſzpodobne, z ſzmolum, z-ſveplom &c. napunyene, z-kojumſi u negda y nepriatele vubijali, y nyilas e*

Digitalizirao Google

drevene turne &c. vufigali. Eine Gattung Kriegs-Pfeile. *Bizonyos nemű tábori bajító fegyver, nyíl.*

* Phălăris, & phălĕris, ĭdis, f. Plin. *Kokorka berechna.* s. Waſſer-Huhn. *Vizi tyúk.* Vid. *Fulica*, 2 apud Varr. *Koſztreß, divje proſzo.* Wilder-Brein, gevviſſes Kraut. *Vad köles.*

* Phălĕræ, arum, f. *plur.* Liv. *Konyzki kinch, zpráva za kinchenye kòny.* e. Roſs-Zierde. *Ló ékeſség, Tzifrázat.* 2 per catachreſin *ornamenta* equitum nobilium phaleræ vocantur. *Liv.* 3 Transl. Vir ſinè phaleris: *id eſt* ſine externo honore, & apparatu. *Cic.* Verborum phaleræ: *id eſt* ornatus, ſvavitas, dulcedo. *Hieronym.*

phălĕrātus, a, um, *phalerìs ornatus.* Equus phaleratus. *Liv.* 2 Transl. Dicta phalerata: *pro* fucata, dulcia, ſvavia. *Terent.*

phălĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Cornel. Nep. 1. *phalerìs orno.* 2 Metaph. V. *Fuco.* Verba phalerare: *pro* Verbis fucum facere, verbis ornatis ad deceptionem uti. *Ambros.*

* phantăsĭa, (*juxta accent.*) æ, f. Cic. *Mnenye, Videnye, Zkazilo, Izkaza, Vſzakojake prilike na pervo donaſſajúche chutenye, Razmniva.* e. Einbildung, s. Geſicht, der innere Sinn, Phantaſey genandt. *Képzelés, Látás.*

* phantaſma, ătis, n. Plin. *Neiſztinito v-pameti zkazivanye, videnye, napervo dobadyanye.* Eine falſche Einbildung, Geſicht, Erſcheinung. *éjjeli vélekedés, látás, Hamis tetszés.* Item V. *ſpectrum.*

* phărĕtra, æ, f. Virg. *Sztrelo-tok, Tèrkacb.* s. Pfeil-Futter, r. Köcher. *Tegez, Nyil-tok.*

phărĕtrātus, a, um, Virg. *Sztrelo-tok noſzechi.* Pfeil-Futter tragend. *Tegzes, tegez viselő.*

phărĕtrĭger, a, um, Silius. *idem.*

phărĭa, æ, f. Inſula maris illyrici cum oppido. *Plin. l. 3. c. 26.*

* pharmăcēutĭcē, es, f. Cels. *Meſtria, ali znanye vrachtva pripravlyati*, peregr. *Apotekarſa, patikarſa.* e. Apothecker-Kunſt. *Patikai tudomány.*

* Pharmaceutĭcus, a, um, V. *Medicinalis.*

* pharmăcēutrĭa, æ, f. Virg. V. *Saga, Venefica.*

* pharmăcŏpœa, æ, f. V. *Pharmaceutice.*

* pharmăcŏpœus, i, m. *Vrachtvo-znanecz, Liko delavecz*, peregr. *Patekàr.* r. Apothecker, Artzney-Bereiter. *Patikáros, Patikás.*

* Pharmăcŏpōla, æ, f. V. *Pharmacopœus, Myropola.*

* pharmăcŏpōlĭum, [*apud græcos* pharmacŏpōlĭum.] ii, n. V. *Apotheca N. 1.*

* pharmăcum, i, n. Gell. V. *Medicamen N. 1, & 2.*

* phăros, *vel* pharus, i, f. *Stat.* Inſula eſt Ægypti, cum urbe olim regia. In hac Rex Ptolemæus Philadelphus, operâ Soſtrati Gnidii, ex albo lapide turrim magnificam poſuit, ex qua lumen navigantibus noctu elucebat. Tota machina 800. talentis ſtetit, meruítque ſeptem orbis miraculis annumerari.

phăsēlĭnus, a, um, Plin. *Baſulyzki, iz baſulya.* Aus Faſolen *oder* Fiſolen. *Fuſzulyi, tòrök babi.*

* Phăsēlus, phaſellus, *vel* Făsēlus, i, m. & f. Cic. V. *Faſellus.* 2 in gen. tantùm maſc. Vid. *Faſeolus.* ità Virg.

* phăſeŏlus, i, m. (*Dim. à* phaſelus) Plin. V. *Faſeolus.* plurimi phaſelum & phaſeolum pro eodem accipiunt.

* phāſiāna, æ, f. Plin. *Fazian ſzamicza, Fazianka.* e. Faſanen-Henne. *Nőſtény-fátzán.*

phāſiānīnus, a, um, Pallad. *Fazianzki.* Zum Faſanen gehörig. *Fátzánboz-való.*

* phāſiānus, i, m. Mart. *Fazian, paczian.* Ein Faſan. *Fátzán.*

* phāſiānus, a, um, & phaſiăcus, a, um, *Plin.* ad phaſidem urbem, & fluvium Colchidis in Aſia, pertinens. Hinc *Phaſianæ aves*, ex Colchide ad Græciam, ex hac ad nos ſunt allatæ.

* phaſma, ătis, n. Plin. V. *Phantaſma, ſpectrum.*

* phiăla, æ, f. Mart. *Kupa, kupicza, ſiroka poſzuda za pitje*, peregr. *ſalicza.* e. Schale, Trinck-Schale, s. Trinck-Geſchirr. *Findſa, innya-való ſzéles pohár.*

* phĭlippĭcus, a, um, *id eſt* pertinens ad philippum. *Plaut.* Hinc Orationes, quas Demoſthenes in philippum Macedoniæ regem habuit, dictæ ſunt *Philippicæ.* Demoſthènem imitatus Cicero, ſuas pariter, quibus in Antonium invectus eſt, philippicas inſcripſit.

* phĭlanthrōpīa, (*juxta accent.*) æ, f. Ulp. *Lyubav lyudih.* e. Leutſeligkeit, Liebe der Menſchen. *Ember-ſzeretet.* Item V. *Humanitas.*

* phĭlāutĭa, (*juxta accent.*) æ, f. *Szvojo-lyubav ſzamoga ſzebe lyubav.* Liebe ſeiner ſelbſt, eigene Lieb. *Maga ſzeretés.*

* phĭlŏlŏgĭa, (*juxta accent.*) æ, f. Cic. *Latinè* Amor ſermonis, ſtudium eloquentiæ.

* phĭlŏlŏgus, i, m. Cic. *Latinè* Amator ſermonis,

Digitalizirao Google

monis, ſtudioſus eruditionis & eloquentiæ.

*phĭlŏmēla, æ, f. *Ovid.* Pandionis athenienſis regis filia, in avem agnominem mutata. Hinc 2. V. *Acredula.*

*Phĭlŏsŏphĭa, (*juxta accent.*) æ, f. Cic. *Lyubav mudroſzti, Naravno Mudro-znanſztvo.* Liebe zur Weisheit, e. Welt-Weisheit. *Bŏltſeſég ſzeretéſe, tudómánya.*

*Phĭlŏsŏphĭcus, a, um, Cic. *Mudro-znanzki, Mudro-znan, k-lyubavi mudro-znanſztva zpadajuchi.* Zur Welt-Weisheit gehörig. *Bŏltſeſég ſzeretésbez-való, Filoſofiáboz-való.*

*Phĭlŏsŏphor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Gic. *Vuchimſze Mudro-znanſztva, Mudro-znano govorim, poleg mudroznanya ſze pregovárjam.* Der Welt-Weisheit obliege, von der Welt-Weisheit handle, Philoſophiſch diſputire. *Bŏltſeſéget tanúlok, Filoſofiával bánok, bŏltſúl vetekedem.*

*Phĭlŏsŏphus, i, m. Cic. *Lyubitel Mudroſzti, Mudro-znanecz, vſze narave premiſlyavavecz.* r. Liebhaber der Weisheit, Welt-Weiſe, der ſich auf die Welt-Weisheit begieht. *Bŏltſeſégnek ſzeretŏje, Tanúlója, Tanítója.*

*Philtrum, tri, n. Ovid. *Latinè vocat Cicero* Amatorium poculum. V. *Amatorium.* 2. *Jamicza podnoſzom, podnoſzna jamicza, Lyubavi jamicza.* s. Grüblein unter der Naſen, das Liebe-Grüblein. *Orr-alatt való vápátſka.*

*Phĭlos, *vel* philus, i, m. Petron. V. *Amicus.*

*Phĭlўra, æ, f. 1. *Nom. propr.* Filia Oceani, Mater Chironis centauri. *Ovid.* 2 apud Plin. *Mezdra lipovoga dréva, na koju negda piſzali jeſzu.* Linden-Baſt, iſt die zarte und innere Rinden des Linden-Baums, darauf die Alten Schrieben. *Hárs-fának vékony héja, mellyre írtanak régen.* Hinc Transl. *Jeden liſzt papéra,* vulgo Arkuß, *Folyuß.* Ein Blat, *oder* Bogen Papier. *árkos papíros.*

*Phlĕbŏtŏmīa, (*juxta accent.*) æ, f. *Sile puſchanye.* Das Aderlaſſen. *ér-vágás.* Latinè *Venæ inciſio, ſectio.*

*Phlĕbŏtŏmo, as, are, avi, atum, (Act.) Veget. *Silu puſcham.* Aderlaſſe. *Eret vágok.*

*Phlĕbŏtŏmum, i, n. Priſc. *Selezcze za sil puſchanye.* s. Laſseiſen, e. Lanzette, Fliethen. *ér-vágó vas.*

*Phlĕbŏtŏmus, i, m. Veget. *Latinè* Inciſor venæ. *Sile puſchavecz.* Einer, der Ader laſſet, ſchlägt. *ér-vágó.*

*phlegma, ătis, n. *Blyutavina, Mocſvar, Mokrina y ſzline téla.* Die vväſſerige Feuchtigkeit des Leibs. *Turba, Vizes nedveſség a' teſtben.*

*phlegmătĭcus, a, um. *Blyutave nature, vodenoga téla, pun ſzlìn y oſztále mokrine.* Wäſſerige Natur und Art habend, phlegmatiſch, voll vväſſerichter Feuchtigkeit. *Vizes nedveſséges terméſzetŭ, teli turbával.*

*Phlyctæna, æ, f. Medic. *Meburecz, iz oſtrokvaſzne mokrine téla izhajajuchi.* e. Hitz-Blatter, ſo von der ſcharffer Feuchtigkeit auffähret. *Holyagotska, melly az éles nedveſségtŏl a' teſten kiŭt.*

*phœbē, es, f. *Virg.* phœbi ſoror, Diana, *ſive* Luna.

*phœbus, i, m. Virg. *Idem ac* Apollo Muſarum præſes. V. *Muſa.* 2. apud *Horat.* idem ac *Sol.*

*phœnīcē, es, *vel* phœnicĭa, æ, f. *Plin.* Regio Syriæ, abundat murice & oſtro tyrio. *Hinc* phœnĭcĕus, a, um. ut Color phœniceus, *id eſt* purpureo, vel puniceo ſimilis. *Plaut.* Phœnīces, populi phœniciæ, qui, ut refert *Plinius*, primi artem navigandi, & litteras invenerunt. A mari rubro profecti Tyrum & Sidonem, aliáſque urbes in phœnicia condidêre. *Cicero* addit primos fuiſſe, qui mercaturam exercuerunt. Habiti ſunt vafri, malitioſi, perfidi; id quod græca teſtantur proverbia: *phœnicum pacta, phœnicum mendacium &c.*

*phœnīcūrus, i, m. Plin. *Cherleno-repka, Cherleno-repicza pticza.* s. Rothſchvveifflein, Haus-röthelein ein Vogel. *Veres farkú madár.*

*Phœnix, īcis, m. 1. *Nom. propr. Viri,* à quo phœnicia nomen accepit. Item alterius, qui Achillis ad bellum trojanum comes erat, & mortui ad Peleum patrem nuncius. 2 eſt Fluvius Theſſaliæ. 3. *Feniks pticza.* Phŏnix, ein Vogel. *Féniks madár.* Unicus eſt Phœnix, íſque in Arabia ad orientem, qui ſuperato ſexcenteſimo ſexageſimo ætatis anno moritur, rurſúmque è cineribus ſuis reſurgit. ità *Plin.*

*Phōnaſcus, i, m. Quintil. *Navuchitel ſzloſno-pevanya, dobro izgovarjanya recbib.* r. Lehrer des Geſangs, und der Ausſprechung, Vorſinger, Stimm-Meiſter. *énekléſnek és ſzó hangoláſnak tanítója, elŏlénekló.* Vid. etiam *Muſicus, i. m.*

*Phoſphŏrus, i, m. Cic. V. *Lucifer, i.* Idem enim

Digitalizirao Google

enim Lucifer manè apparens, *Phosphorus*; veſpere verò, *Heſperus* appellatur.

* Phrăseŏlŏgĭa, (*juxta accent.*) æ, f. *Nácbin oſzebujno, y nakincheno govoriti: Vſzakojachkeb zebraneb rechib popiſzanye.* Beſondere und vvohl-gezierte Redens-Art: Allerhand ſchöner Wörter Beſchreibung. *ékeſen ſzólásnak módja, Mindenfèle ékes ſzóknak le-trása.*

* Phrăsis, is, f. Quint. *Oſzebujni y nakinchéni izgovor, Lépo-ſzloſno govorenye.* Ziehrliche Wortfügung, ſchöne Art zu reden. *ékes ſzóknak öſzve-foglaláſa, éke beſzéd.*

* Phrĕnēſis, is, f. *Senec.* Phrĕnītis, ĭdis, f. Cels. *Zmutenye pameti, y oſzib kotrigov ztegnenye, od zburkanya y kipenya kervi dobadyajuche:* peregr. *Fraſz.* e Schvvermuth, r. Fräſs. *Hagymáz, Bolond hagymáz.* Item V. *Deliramentum. Furor, Inſania.*

* Phrĕnētĭcus, a, um, Cic. *Od zburkanya kervi pomamlyen.* Schvvermütig, Fräſshabend, vvohnvvitzig in Haupte. *Hagymáz beteg.* V. etiam *Furioſus, Inſanus N.* 1.

Phrĕnētĭzo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cœl. Aurel. *phreneſi laboro, inſanio.*

* Phrўgĭa, æ, f. Curt. *Frigia, menyſſe Aſie derſava, vu kojojje Troia glaſzoviti varaſs bil.* e. Landſchafft Phrygien in klein Aſia, allvvo die berühmte Stadt Tröja gevveſen. *Frigyia Tartomány a' kiſebb Aſiában, mellyben Trója városa vólt.* Nomen accepit à fluvio *Phryx* dicto, cùm prius *Troas* nominaretur.

* Phrўgĭānus, a, um, Plin. *Z-zlatom &c. naſſit, ſkoſiumzki, z-ſkoſium obdelan*, peregr. *ſtikan.* Mit Gold &c. geſtickt. *Frigyiai módon ſzött, varrott.*

* Phrўgio, ōnis, m. Plaut. *Z-zlatom ali z-ſzvilum &c. naſzovavecz, ſkoſiaſs*, peregr. *Stikar.* r. Gold-*oder* Seiden-Sticker. *Aranyal, és Selyemmel ſzövö. Hímvarró.* Et nominis, & artis hujus origo eſt à Phrygibus, ut qui primi, teſte *Plinio*, acu pingebant, & veſtes aurô intexebant.

* Phrўgĭus, a, um, Cic. *Frigianzki, iz Frigie.* Phrygiſch, aus Phrigien. *Frigyiabéli.* Labor phrygius. Plin. *Skoſiacko delo, Lépo naſsito delo.* Geſtickte Arbeit. *Tziſrán varrott munka.*

* Phryx, phrўgis, m. *Claudian.* phrўges, um, m. *plur.* Cic. *Frigianecz, Trojanecz, Narod iz Frigie.* r. Phrygier, Trojaner. *Frigyiabéli.* Erant phryges ingenio ſervili, qui ſolis verberibus in officio continebantur. Inde Adag. *Phryx plagù melior fieri ſolet*, dictum à *Cic.* in eos, qui non honeſtate; ſed duntaxat verberibus emendantur. *Idem* de phrygibus Adag. *Serò phryges ſapiunt*, refert *Cic. l. 7. Fam ep. 16. ex Tragœdia Livii Andronici.* dicitur autem de illis, quos non niſi ſerò pœnitet malè, vel ſtultè actorum Trojani enim phryges, vix decimo tandem anno de reſtituenda Menelao Helena conſultare cœperunt; quam ſi ſtatim reddidiſſent, innumeris calamitatibus, quas durante longiſſimo bello, à græcis acceperunt, ſe ſe ſubduxiſſent.

* Phthīrĭāſis, is, f. Plin. *Vuſſivoſzt, vuſſi-bòl.* e. Lausſucht. *Tetveſség, tetves beteg ség.*

* Phthĭsĭcus, a, um, Plin. *Szubo-bolen, pokvarjena plyúcha imajuchi, &c.* Vid. *peripneumonicus.*

* Phthĭsis, is, f. Colum. *Szubo-boleſzt, ſzubo bólya-iz ranenih plùch.* e. Verzehrung der Lungen, ſchvvindende Sucht. *Száraz kórság, ſzáraz betegség.* Vid. *peripneumonia.*

Phthĭſiſco, is, ere, (Neu.) Sidon. *Neduſslivſzem, ſzubu plyucho-bòl terpim.* Die Lungenſucht leide. *Száraz kórságban vagyok.*

* Phўlăciſta, æ, m. Plaut. *Latinè* Cuſtos, *vel* præfectus carceris.

* Phўlactērĭum, ii, n. 1. Amuletum contra morbos & veneficia. *Marcell. emp.* 2. erant membranæ decalogum deſcriptum referentes, quas reminiſcentiæ gratiâ hebræi apud ſe deferebant. *Hieronym.*

* Phўlarchus, i, m. Cic. *Czeh-Meſter.* r. Zunfft-Meiſter. *Tzéh-Meſter.* Item V. *princeps, tribunus.*

* Phўsĭca, æ, f. Cic. *Latinè* Rerum naturalium ſcientia. *Naravſzkih dugovàny znanye, Telo-znanſztvo.* e. Wiſſenſchafft von natürlichen Dingen, Natur-Kunſt. *A' terméſzetrôl-való tudomány.*

* Phўsĭcè, *Adv.* Cic. *id eſt* more phyſicorum. Item V. *Naturaliter.*

* Phўsĭcus, a, um, Cic. V. *Naturalis N.* 1.

* phўsĭcus, i, m. Cic. *Naturalzkeh dugovany zezvedavecz y premiſslyavavecz. Telo-znanecz.* r. Natur-Kündiger. *Terméſzet vizgáló.* Item V. *Medicus N.* 1.

* phўsiŏgnōmĭa, (*juxta accent.*) æ, f. *Znanye poznati chiju naturu iz pogleda obraza.* e. Kunſt, aus Anſchauung des Geſichts die Natur des Menſchen zu erkennen. *Tudomány, melly által az ember terméſzetit ſzemélye nézéſsèből által-látbatni.*

* phўsiŏgnōmon, ŏnis, m. Cic. *Iz obraza, kakve*

kakve je gdo narave, poznavavecz. r. Natur-Deuter, der des Menſchen Natur aus dem Geſicht urtheilet. *Kûlsô tekintetbôl ember terméſzetét meg-ismérô.* dicitur etiam **phyſiognōmus, i, m.*

*phўsĭŏlŏgĭa. (*juxta accent.*) æ, f. Cic. *Latinè* rerum naturalium perſcrutatio, de rerum natura diſceptatio. V. *phyſica.*

*Phўsĭŏlŏgus, i, m. *Latinè* perſcrutator naturæ, de rerum natura diſceptator. V. *Phyſicus.*

*Phўsis, is, f. Plin. V. *Natura N.* 1.

*Phўtēuma, ătis, n. Plin. *Latinè* Herba amatoria, quæ amorem conciliat.

Piābĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. V. *Expiabilis, placabilis.*

Piācŭ'āris, is, *com.* re, n. *K-ochiſztenyu, zadoſzta vuchinyenyu,* ali *vtaſenyu haſznovit.* Zum reinigen und verſöhnen dienlich. *Megtiſztulásra-való, Bûntetésre-való.* Sacrificium piaculare: Liv. *Vjedinyenya y zadoſztachinyenya aldov.* s. Verſöhnungs- *und* genugthuungs-Opffer. *Engeſztelô áldozat.*

piācŭlo, as, are, avi, atum, [Act.] Cato. V. *Expio, placo.*

piācŭlum, i, n. Virg. V. *Crimen, delictum, flagitium N.* 1. 2 Meton. V. *Satisfactio, ſacrificium piaculare* ſub voce piacularis. *Cic.*

pia Mater. Medic. V. *Meninx.*

piāmen, ĭnis, n. Ovid. V. *Expiatio, placamen, Litamen, piaculum N.* 2. *Conciliatio.*

piāmentum, i, n. Plin. *idem.*

piātio, onis, f. Plin. *idem.*

piātrix, īcis, f. Plaut. *Zadoſzta chinitelicza, Vtaſitelicza.* Welche genug thut. *Elegettéoô Aſszony.* Item V. *Conciliatrix.*

pīca, æ, f. Plin. *Szraka.* Eine Aegerſt, Atzel, Elſter, Alſter. *Szarka.*

pĭcātus, a, um, Colum. *Oſzmolen, zaſzmolen, z-ſzmolum obmazan.* Verpicht. *Szurkos, ſzurkozott.* Vinum picatum. Plin. *Vino po ſzmoli diſſeche, ali z-ſzmolum zachinyeno.* Wein, der nach Pech ſchmeckt, *oder* mit Pech angemacht. *Szurok ſzagú bor, ſzurkos bor.*

pĭcĕa æ, f. Plin. *Szmrikula, menyſſe felye ſzmrek, ſzmolo rodno drévo, tretje med jelzum y ſzmrekom felye.* Kleinere Gattung von Fichten-Baum, Pech-tragender Baum. *Szurkot termô kiſſebb nemû fenyô-fa.*

pĭceaſter, tri, m. Plin. *Synon.* Sylveſtris picea, *Divja ſzmrikula.* Gevviſſe Gattung von vvilden Fichten-Baum. *Kiſſebb nemû vad fenyô-fa.*

pĭceātus, a, um, Martial. V. *picatus.*

pĭceus, a, um, Virg. *Szmolen, ſzmolni.* Pechhafftig, aus Pech. *Szurkos.* Item V. *Tenax N.* 1. *Viſcoſus.*

pĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Szmolim, z-ſzmolum máſem.* Piche, verpiche. *Meg-ſzurkozom.*

pictĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *Pomálan, pobojen.* Gemahlet. *Meg-iratott, feſtett.*

pictor, oris, m. Cic. *Obraznik, ſzlikovalacz, kipo-piſzecz, Bojo-meſter:* peregr. *Málar.* r. Mahler, Contrafaiter. *Kép-iró.*

pictōrius, a, um, Tertull. *Kipo-piſzni, obrazo-delni, ſzlikovni.* peregr. *málarzki.* Dem Mahler gehörig, Mahleriſch. *Kép-irói, kép-íróboz-való.*

pictūra, æ, f. Cic. 1. *Kipo-piſzanye, ſzlikovanye, obrazenye, kipo-piſzichtvo, ſzlikotvorſztvo, obraznichtvo:* peregr. *Málanye, málarſztvo.* Das Mahlen, e. Mahlerey. *Kép-irás.* 2. Meton. *Kip, zmalano dugovanye.* s. Gemählde, Mahlvverck. *irott kép &c.*

pictūrātus, a, um, Stat. *Z-kipo-piſzanyem,* peregr. *Z-málanyem nakinchen, z-bojum napiſzan.* Mit Mahlereyen gezieret, angeſtrichen, gemahlt. *iratos, kép-irással ékeſitett.*

pīcus, i, m. Plin. *Bêrzdel, Bêrglez, Bêrzel.* r. Specht, Baumhacker. *Harkály.* picus viridis. *Vuga.* r. Grünſpecht. *Zôld-barkaly.* Sunt & aliæ picorum ſpecies.

piè, Adv. Cic. *poboſno, Bogo-uſſno, Bogo-bojno.* Andächtig, treulich, Gottsfürchtig. *Jámborúl, Iſteneſen, ſzentúl.* Item V. *Benignè, Clementer, obſervanter.*

*pĭĕrĭa, æ, f. Regio & urbs Macedoniæ, in confinio Dardaniæ. *Plin.*

*pĭĕrĭdes, um, f. *plur.* Novem filiæ Pieri macedonis, quæ certamine carminis & cantûs à Muſis victæ, & in totidem picas ſunt mutatæ. *Ovid.* 2. pierides *pro* Muſis. *Virg.* Vid. *Muſa.*

piĕtas, atis, f. Cic. *Poboſnoſzt, drago-volynoſzt, Bogo bojnoſzt, Lyubáv y podloſnoſzt proti Bogu, Domovini y ſztarejem.* e. Frömmigkeit, Holdſeeligkeit, Gottes-Furcht, Liebe und Ehrerbietung gegen Gott, Vatterland und Eltern. *Kegyeſség, Iſtenes élet; Iſteni, Hazái, ſzûlei ſzeretet és tiſztelet.* Magna ſit, oportet, pietas in parentes & propinquos, major in patriam, maxima in Deum. *Senſus eſt Ciceronis.* 2. V.

Benignitas, *Clementia*. Claudian. 3. Nomen Deæ gentilium romanorum. *Cic.*

pĭger, a, um, Cic. *Lèn*, *Tròm*. Faul, träg. *Reſt*, *Lusta*. Vid. *Deſes*, *Iners N.* 2. *Negligens*, *ſegnis*, *tardus*. 2 Activè pigra hyems: *id eſt* pigros faciens. *Ovid.*

pĭget, ēre, ēbat, uit, *Imp.* Cic. *Nechemiſze*, *Vigyomiſze*, *Vtraga me je*, *gruſzti miſze*, *ner ad imam*. Es verdrieſſet mich. *Reſtellem*. Ut me non ſolùm pigeat ſtultitiæ meæ, ſed pudeat. *Cic. pro Dom. c.* 11.

pigmæus, æi, m. V. *pygmæus*.

pigmentārius, ii, m. Cic. *Rumenilnik*, *ki rumenila y druge boje* (peregr. *Farbe*) *prodáje*, *ali napravlya*; *Rumenilo-terſecz*. r. Farben-Verkauffer, *oder* Bereiter. *Feſtéket árúló*, vagy *tſináló*.

pigmentum, i, n. Cic. *Malarzko rumenilo*, *obraznaboja*. e. Mahler-Farb. *Kenŏ-feſték*. Vid. *Color*. Speciatim autem V. *Fucus N.* 1. 2 Transl. *Izviſſenye y nakinchenye govorenya*. e. Zierd im Reden. *Szoláſnak éteſſége*. Vid. *Exornatio*. 3. V. *Fucus N.* 2.

Pignĕrātio, onis, f. JCt. *V-základ ali v-zalog jemlenye*. Des Pfands-Annehmung, e. Pfändung. *Zálogoſitás*, *zálogba vévés*. 2. V. *oppigneratio*.

pignĕrātĭtĭus, a, um, JCt. *V-zalog dan*, *zaloſni*, *základni*. Zum Pfand gehörig. *Zálogos*, *zálogboz-való*. Creditor pigneratitius: *id eſt*: ille, cui licet pignus capere. *Ulp.*

pignĕrātor, oris, m. (*à* pignero.) *V-zalog*, *ali v-základ davavecz*, *zaloſitel*. r. Verpfänder, der pfand giebt. *Zálogat adó*, *zálogba vetŏ*. 2. à pigneror. *V-zalog jemitel*. Des pfand annehmer, der pfand nimmt, r. pfänder. *Zálogat vévŏ*. Cic.

pignĕro, ās, are, avi, atum, (Act.) Juven. V. *Oppignero*. Aliqui, ſed perperam, ſcribunt *pignoro*. idem dicendum de derivatis.

pignĕror, aris, āri, atus ſum. (Dep.) Cic. 1. proprie: *V-zálog ali v-základ jemlyem*, *zaſztavlyam*. s. pfand nehme, pfände. *Zálogba veſzem*. 2 Transl. Fidem militum præmiŏ pignerari: *pro* ſibi obligare, obnoxiam reddere, devincire. *Sveton*. Mars ipſe ex acie fortiſſimum quemque pignerari ſolet: *pro* ſibi afferere, ſibi ſubjicere, ſuum facere, & veluti in pignus accipere: *atque adeò ſenſus eſt*, quòd fortiſſimus quiſque primus in prælio occumbere ſoleat. *Cic.*

Pignŏris-căpĭo, ōnis, f. Cato *apud* Gell. *Zaloga jemanye*. e. pfand Nehmung. *Zálogba vévés*.

pignus, ŏris, n. Cic. *Zalog*, *zadav*, *základ*. s. pfand. *Zálog*, *zálag*. Apud JCtos differt hypotheca à pignore. V. *Hypotheca*. Apud Cic. verò *pignus* generatim accipitur. 2 Transl. V. *Securitas*, *obſes*, *Indicium N.* 2. *ſignum*. Magnum pignus ab eo Reip. datum: *id eſt* magna ſecuritas. *Cic.* Dextram reconciliatæ gratiæ pignus obtulit: *pro* indicium, ſignum, & argumentum. *Curt.* 3. pignora etiam vocantur *parentes*, *Filii*, *Filiæ*, *Nepotes*, *propinqui*. Quare & obſecratio illa judicium, *per cariſſima pignora*, utique, ſi reo ſint liberi, conjux, parentes, utilis erit. *Quintil.*

pĭgrè, Adv. Plin. *Lén o*, *vtraglyivo*. Faul, träg. *Reſtul*. Item V. *Negligenter*, *deſidioſè*, *paulatim*.

pĭgreſco, is, ere, [Neu. *Inch.*) Plin. *Lén bivam*, *vtraglyiv poſztájem*. Faul, langſam vverde. *Megreſztülök*.

pĭgrĭtĭa, æ, f. Cic. *Lénoſzt*, *vtraglyivozt*, *tromnoſzt*. e. Trägheit, Faulheit. *Reſtség*, *Luſtaság*. Vid. *Deſidia*, *Negligentia*, *Tarditas*.

pĭgror, aris, āri, (Dep.) *Lénimſze*, *lén ali vtraglyivſzem*. Faul *oder* träg bin. *Reſtelkedem*. Item V. *Moror N.* 1. *gravor N.* 1. *Tardo*. Scribere ne pigrêre: *pro* ne differas, ne tardes, ne graveris, non negligas &c. *Cic.*

pĭgror, ōris, m. Lucil. *apud* Non. V. *pigritia*.

pīla, æ, f. Plin. *Sztuppa*, *poſzudaza tuchenye*, *tuchàk*, vulgo *Mosàr ali Mosgyar*. e. Stampff, r. Mörſel. *Kŭlyŭ*, *Mosár*. *Minden eſzkŏz*, *a' mellyben valamit tŏrnek*. 2. apud eundem. *Babicza*, *y vſzaki navlaſztito pak zidani*, *ali iz ſzkup-zvezanoga kamenya vu vodi*, *ali drugdi napravlyen ſztùp*. s. Bollvverck, *oder* r. Pfeilet im Waſſer, Gebäu &c. *Hid-láb*, *és minden rakott oſzlop*, *legfŏ-képen kŏfalból*.

pĭla, æ, f. Cic. pila minor, *Labda*, *Lopta*, *Lopticza*, *oblicza za igru*. peregr. *pila*. r. Ball, damit man kurtzvveilet. *Lopta*, *Labda*. Vid. *Harpaſtum N.* 1. pila Maior. V. *Harpaſtum* N. 2. *Follis N.* 2. 2 apud Plin. V. *Globus*. 3 Transl. *pila fortunæ* dicitur homo variam, eámque ut plurimum adverſam fortunam expertus.

pīlānus, i, m. (*à* pilum.) Ovid. V. *Haſtarius miles*.

pĭlāris, is, *com.* re, n. *Stat.* ad pilam luſoriam pertinens. *Lopti ſzliſſajuchi*. Zu Ballen gehörig. *Laptáboz-való*.

pĭlārĭus, ii, m. Quintil. *Z-kamenczi igravecz*, *z-berzo-*

Digitalizirao Google

z-berzochum igre vkanyuvavecz, koi zvſzakojachkem premétanyem ſzleparie chinì, ſepo-igràſs. r. Taſchen-Spieler. *Aprò golyóbiſokkal játſzó, &c.*

pīlātim, *Adv.* Vitruv. *Od ſztúpa do ſztúpa.* Von einem pfeiler zum andern, *Oſzloponként.* 2. V. *Denſè.* In agrum hoſtium veni, pilatim exercitum duxi. *Scaurus apud Servium in* 12. *Æn.*

pīlātrix, īcis, f. Titinn. apud Non. *Razbojnicza, porobitelicza, Taticza.* e. Blünderin, Rauberin, Diebin. *Megſoſztóné, Nyúzóné, Lopóné.*

pīlātus, a, um, (*à* pilum.) Ennius *apud* Non. V. *Denſus.* 2 apud Virg. *Z-kopjem, ali z-rimlyanzkum dardum oboruſen.* Mit einem Wurff-Spieſs bevvaffnet. *Dárdás, dárdával fegyverkezett.*

pīleātus, a, um, Liv. *Z kapum,* ali *z klobukom pokrit.* Der eine Mütze *oder* Hut auſ hat. *Süveges, süveggel fedett.*

pīlentum, i, n. Virg. *Kochije, ali Hintov viſzechi na dveh kolah.* Hangender Wagen *oder* Frauen-Gutſche mit zvveyen Rädern. *Két kerekü kotſi, széza.* Differt pilentum à petorito, quòd petoritum quatuor, pilentum duabus rotis conſtet; iſtud ab Hiſpanis, illud à Gallis eſt inventum. *Feſt.*

† pīleo, ōnis, m. *Klobuchar.* r. Hutmacher. *Süveges,* vagy *kalap tſináló.*

pīleŏlus, i, m. Ovid. *Klobuchecz, kapicza.* s. Hütlein, Häublein. *Skvegetske.* Apud Hieron. etiam legitur *pileolum, i, n.*

pīlĕus, ĕi, m. & pīleum, ei, n. Plaut. *Kapa, Klobuk, Ske tyak, pokrivalo glave.* e Haube, Kappen, Mütze, r. Hut. *Süveg.* 2 apud Liv. *Znamenye ſzloboſchine.* s. Zeichen der Freyheit. *Szabadság jele.* Servi enim per impoſitionem pilei libertate donabantur. *Hinc* vocare ad pileum. *Szlobodnoga vuchiniti, ſzlob ſchinu dati.* Einen frey machen, in die Freyheit ſtellen. *Valakit ſzabad emberré tenni.* Liv.

pīlĭcrĕpus, i, m. Senec. *Z labdum* iliti *z-pilum igravecz.* r. Ballen-Spieler. *Laptával játſzó.*

pīlĭ ūdius, ii, m. Jul. Firmic. V. *pilarius.* Item V. *pilicrepus.*

pīlo, as are, avi, atum, (Act.) Mart. V. *Depīlo.* 2 eſt *Verb. Neut.* Feſt. *Láſzi dobívam, koſzmatem, laſzaſzt* ali *koſzmat poſztájem.* Die Haar überkomme, haaricht vverde. *Meg-ſzörösödöm.*

pīlo, as, are, avi, atum, (Act.) Ammian. V. *Depīlo, Expīlo, Furor.*

pīlōſus, a, um, Cic. *Dlakaſzt, koſzmat, Laſzaſzt.* Rauh, haaricht. *Szörös.*

pīlŭla, æ, f. Plin. V. *Globulus, parva pīla.* 2 ſpeciatim: *Liko-kruglicza, za vrachtvo oblicza,* peregr. *pilula.* s. Artzney-Kügelein, Pillulein. *Orvoſsági golyobiſotska, pilula.* Vetus axungia phthiſin in pilulis ſumpta ſanat. *Plin.*

pīlum, i, n. Plin. V. *Piſtillum.* 2 Apud Cic. &c. *Kopje rimlyanzko tri nabade* (peregr. *ſpicze*) *imajuche, darda, ſzulicza rimlyanzka za kitanye.* r. Wurff-Spieſs beyn Römern, ſo drey Spitzen gehabt. *A' Rómaiaknak három ſzegü vaſas dárdájok vólt.* Hinc à Romanis *primus pilus,* appellabatur prima centuria pilanorum, ſeu triariorum militum, qui pilis, ſeu haſtis romanis inſtructi pugnabant. *Svet.*

Pīlus, i, m. Cic. *Dlaka, Laſz.* e. Haar. *Ször, Haj-ſzál.* Aliquem nec pili facere: *pro* parvi pendere, nauci facere. *Catull.* Ego ne pilo quidem minus te amabo: *pro* Nihilo omnino minus. *Cic.*

* pimpĭnella, æ, f. Medic. *Pimpinella, Jarchja trava.* Bibernell, ein Kraut, Steinpeterlein. *Bába-ſire ſü.*

* pimpla, æ, f. *Mart.* Mons Macedoniæ, Olympo vicinus, Muſis ſacer. *Hinc* pimplæus, *vel* pimplēus, a, um.

* pĭnăcŏthēca, æ, f. & pinacothēcē, es, f. Varr. *Meſzto, ali ſzoba, vu kojoiſze vſzakojachke malarſe, czimeri, y kinchi chuvaju:* peregr. *Galleria.* Ein Ort, da Gemählder, Bilder &c. aufbehalten vverden, s. Gallerie-Zimmer. *Feſtett táblák, képek, tzimerek &c. tartó hely.*

pīnaſter, ſtri, m. Plin. *Divji ſzmrek.* Wilde Fichte, vvilder Zirnen-Baum. *Vad fenyö-fa.*

pincerna, æ, m. Aſcon. in Cic. *Pehárnik.* r. Mund-Schenck, Einſchencker. *Pohár-töltö, pohárnak.* Item V. *Oenophorus.*

pindus, i, m. *Plin.* mons ingens Macedoniæ inter Epirum & Theſſaliam, Muſis Sacer. Ex medio ſui brachium emittit, quod mons *parnaſſus* dicitur, ultima verò ejuſdem pars mons *Helicon* appellatur.

pīnĕa, æ, f. Colum. V. *pinus.*

pīnētum, i, n. Plin. *Szmrekovje, ſzmrekoviſche.* r. Ort, da die Fichten, *oder* Zirnen-Bäumer vvachſen. *Fenyö erdö.*

pīnĕus, a, um, Plin. *Szmrekov.* Von Zirnen-Baum, Fichtenen, Kiefern. *Fenyös, Fenyöfából-való.* Nux pinea. *Szmrekov ſzád.* e. Zirbel-Nuſs. *Fenyö-fa dió.*

pingo,

Digitalizirao Google

Pingo, is, ĕre, pinxi, pictum, (Act.) Cic. *Obrazim, z-bojum piſſem, ſzlikujem.* vulgo *Málam.* Mahle, abbilde, Schilderey mache. *Képet írok.* 2 Acu pingere. *id eſt* ſuendo varios colores inducere. *Ovid.* 3 V. *Deſcribo* N. 1. & 2. pingam coloribus tuis, penicillô meô. *Cic. Q. Fr. l. 2. ep. 14.*

Pinguēdo, ĭnis, f. Plin. *Tuſztina, Tuſztocha, Túſcha, Múſzt.* e. Fettigkeit, Fette, Feiſte. *Kövérség, zſír.*

Pingvēdĭnĕus, a, um, Plin. V. *pinguis, oleoſus.*

Pinguĕfăcio, is, ere, eci, actum, (Act.) Plin. *Tuſztìm.* Fett mache. *Megkövéritem.*

Pingueſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Colum. *Tuſztimſze, tüſzt bivam.* Fett vverde. *Megkövéredem.* Item V. *Craſſeſco.*

Pingvĭārĭus, ii, m. Mart. *Tuſzto-Lyub, Maſztnecz, ki túſzte y maſztne jeſztvine rad ima.* Fett liebend, Liebhaber von fetten Speiſen. *Kövért enniſzeretô.*

Pinguis, is, *com.* ve, n. Plin. *Tüſzt, Maſzten.* Feiſt, fett. *Kövér, zſíros.* Vid. *Craſſus N.* 2. pingue ſolum: *pro* fœcundum. *Virg.* pingues menſæ: *id eſt* opiparè, & lautè inſtructæ. *Catull.* 2. V. *Denſus, Craſſus N.* 1. pingue & concretum cœlum: *Cic.* pingues lacernæ. *Juven.* 3 Transl. V. *Hebes, rudis.* ità *Cic.* pingui minervâ aliquid facere. V. *Minerva N.* 2.

Pingvĭter, *Adv.* Colum. *Tüſzto, Maſztno,* Fett, feiſt. *Kövéren, zſíroſon.*

Pinguĭtĭa, æ, f. Arnob. V. *pinguedo.*

Pinguĭties, ēi, f. Apul. *idem.*

Pingvĭtūdo, ĭnis, f. Quint. V. *pinguedo, Craſſedo N.* 1.

Pīnĭfĕr, a, um, Virg. *Szmreko-noſz, ſzmreko-roden.* e. Fichten, Kiefern, *oder* Kienholtz tragend. *Fenyô-hozó, Fenyô-termô.*

Pīnĭgĕr, a, um, Ovid. *idem.*

Pinna, æ, f Colum. V. *penna N.* 1. 2 apud Plin. *Plavuti, ribja plavut.* e. Floſsen, Floſs-feder. *Hal-ſzárnya.* 3 apud *Vitr.* pinnæ. *Deſchicze, z-kojemi je melinzko kolo napereno.* Die Schauffeln, *oder* Brettlein am Mühl-Rade. *Deſzkátskák, mellyeket a' malom-kerékbe a' viz hajt.* 4 apud Liv. *pernicza.* r. Feder-Buſch, auf denen Gasquets-*oder* Sturm-Häuben. *Siſakon-való toll, Forgó.* 5 pinnæ turrium, murorum, valli, ſunt quædam propugnacula in ſummitate turrium &c. in acutum definentia. *Caſ.* 6. pinna, genus conchæ. *Cic. Plin.*

Pinnācŭlum, i, n. Tertull. *Verhunecz oſterczeſze ſzkup zhadyajuchi na czirkvi, biſi,* &c. r. Giebel, e. Zinne. *Ház* vagy *Templom* &c. *ormója, párkánya.*

Pinnātus, a, um, Gic. V. *pennatus.* 2. V. *Aculeatus. Acutus.* Plin.

Pinnĭcillum, i, n. Pallad. V. *penicillus.*

Pinnĭgĕr, a, um, Ovid. *Plavutaſzt, plavuti imajuchi.* Floſſen-habend. Floſs-Federn habend. *Hal-ſzárnyas* Item V. *pennifer.*

Pinnĭrăpus, i, m Juven. *Zgrabitel pernicze, ki iz chije glave perniczu z-ſzilum jemlye.* Der einem den Feder-Buſch vom Kopf mit Gevvalt nimmt. *Bajnok, ki másnak erövel tollát* vagy *forgóját a' fejéröl elragadja.*

Pinnŭla, æ, f. Plin. *Plavuticza, male plavuti.* s. Flöſslein, Floſs-Federlein. *Hal-ſzárnyatska.* Item V. *pennula.*

Pinſo, is, ĕre, ui, ĭtum, piſtum, & pinſum, (Act.) Varr. *Vu mosgyaru ali vuſztuppi tűchem.* Stampffe, zerſtoſſe. *Mosárban* vagy *kűlüben valamit török.* Item V. *Attero N.* 1. *Comminuo, Confringo, Molo, Frango N.* 1. *Contundo, Tero.* Flagris pinſi: *pro* cæſi. *Plaut.* 2 Transl. & uſitatiſſimè, ſed ſinè exemplo ullius Auctoris Claſſici. *Krubpechem.* Brod backe. *Kenyeret ſütök.* Ratio hujus uſus eſſe videtur, quòd nempe grana prius pinſi, ſeu contundi & commoli debeant, atque ſic in farinam redigi; ut ex ea ſubacta, & in lintre contrita ſeu piſta, maſſa panis primùm confici poſſit, quæ cocta, in fornace, verus tandem panis efficitur. Et ideo *panem pinſere*, pro *coquere* accipitur, veluti pro præcipua, & ultima conficiendi panis actione.

Pīnus, i, f. (in quibuſdam caſibus, præſertim in *Abl. ſing.* eſt etiam 4. *Decl.*) Plin. *Szmrek, ſzmrekovo drévo.* r. Fichten-Baum, Zirnen Baum. s. Kienholtz, r. Kiefer-Baum, Hartz-Baum, Föhren-Holtz. *Fenyô-fa.*

Pio, as, are. avi, atum, (Act.) Cic. V. *Expio, ſatisfacio.* Item V. *placo.* Plaut.

Pīpātus, ûs, m. *Varr.* Vox pullorum.

Pīpĕr, ĕris, n. Plin. *pérper, papar.* r. Pfeffer. *Bors.*

Pīpĕrātus, a, um, Colum. *Zaperpren, operpren, papren.* Gepfeffert. *Borſos, borſoltt.*

* Pīpĕrītis, is, & ĭdis, f. Plin. V. *Lepidium.*

Pīpĭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Catull. *Chvergulim, kakti vrabecz.* Wie ein Sperling, *oder* Spatz ſchreye. *Veréb módra fiſegek, pipegek.*

Pīpio, is, ire, &c. [Neu.] Colum. *Piſchim, kakti piſche &c.* pipſe vvie ein Hühnlein. &c. *Madárfi módra ſzólok, zſibogok, tſivágok,*

Digitalizirao Google

gok, sivok, Tsipegek. Pessimus at passer tristia flendo pipit. *Auct. phil.* 2 Transl. pipire: *pro* cum ejulatu conqueri. *Fest.*

Pīpĭo, ōnis, m. Lamprid. *Mladi golub, golubich.* Junges Täubelein. *Galombfi.* Dicitur & de aliarum avium pullis.

Pīpo, as, are, avi, atum, (Neu.) V. *Pipio.* Gallina pipat. *Varro.*

Pīpŭlum, i, n. & pīpŭlus, i, m. Varr. V. *Convicium, Irrisio, Maledictum:* Aliquem pipulô differre: *pro* conviciari. *Plaut.*

* Pīrāta, æ, m. Cic. *Morszki razbojnik.* r. See-Rauber, Meer- *oder* Schiff-Rauber, *oder* Caper. *Tengeri tolvaj, bajúr tolvaj.*

Pīrātĭca, æ, f. (*intellige* Ars.) Cic. *Morszko razbojnichtvo.* e. See-Rauberey, Meer-Kaperey. *Tengeri tolvajság.* Facere piraticam: Cic. *Na morju razbijati.* e. Caperey treiben. *Tengeren tolvajkodni.*

Pīrātĭcus, a, um, Cic. *Na morju razbojnichki, Ladjo-razbojni.* See-Rauberisch, zur Caperey, *oder* zum See-Raub gehörig. *Tengeri tolvajhoz-való.*

Pĭrum, i, n. Plin. *Hruska.* e. Birn. *Körtvély.*

Pĭrus, i, f. Virg. *Hruskovo drévo.* r. Birnbaum. *Körtvély fa.*

Piscārĭa, æ, f. Varro. *Ribni terg, Tergovische za ribe.* r. Fisch-Marckt. *Hal piatz.*

Piscārĭus, a, um, Plaut. *Ribji, Ribni, ribam szlisajuchi.* Zum Fisch gehörig. *Halhoz-való.*

Piscātio, onis, f. Ulp. *Ribo-lov, Ribarenye, Rib lovlenye.* Das Fischen, e. Fischerey. *Halászat, Hal-fogás.*

Piscātor, ōris, m. Cic. *Ribich, Ríbar, Ribolovecz.* r. Fischer. *Halász.*

Piscātōrĭus, a, um, Plin. *Ribichki, Ribarszki, Ribichem szlisajuchi.* Zum Fischern gehörig. *Halászhoz-való.*

Piscātrix, īcis, f. Plin. *Ribichka, Ribaricza, Ribo-lovka.* e. Fischerin. *Halászné.*

Piscātūra, æ, f. Tertull. V. *Piscatio.*

Piscātus, ûs, m. Cic. V. *Piscatio.*

Piscĭcŭlus, i, m. Cic. *Ribicza.* s. Fischlein. *Halatska.*

Piscīna, æ, f. Cic. *Ribnyak, Ribnik, Ribnicza.* r. Fisch-Teich, Fisch-Hälter. *Halas-tó,* Plin. & Colum. transfert hanc vocem etiam ad alia loca clausa, & aquâ repleta.

Piscīnālis, is, *com.* le. n. Pallad. *Ribnyichki, Ribnyaku szlisajuchi.* Zum Fisch-Teich gehörig. *Halas tói, Halas tavi.*

Piscīnārĭus, ii, m. Cic. *Goszpodar nad ribnyaki, chlovek vu ribnyakeh szvoje veszelje imajuchi,* r. Fisch-Teich-Herr, der seine Freud mit Fisch-Teich hat. *Halas-tóban gyönyörködő.*

Piscīnŭla, æ, f. (*Dim.*) Varr. *Ribnyachecz.* Kleiner Fisch-Teich. *Halas-tótska.*

Piscis, is, m. Cic. *Riba.* r. Fisch. *Hal.* 2. Pisces sunt unum ex 12. signis Zodiaci, quod quatuor & triginta sideribus constat. *Virg.*

Piscor, aris, ari, ātus sum, (Dep.) Cic. *Ribe lovim, Ribárim.* Fisch fange, Fische. *Halászok.* piscari in aëre: *proverb. Plauti, pro* operam ludere, seu frustra laborare.

Piscōsus, a, um, Ovid. *Z-ribami obilen, punrib.* Fisch-reich. *Halas, sok halu.*

Piscŭlentus, a, um, Plaut. V. *Piscosus.* Stagna pisculentissima. *Solin.*

Pīsĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) Auct. Phil. *Gbverchim kakti skvorcz.* Schreyevvie ein Staar. *Tsevegek mint a' seregély.*

Pīso, as, are, avi, atum, (Act.) Varr. V. *Pinso.* ità Legit *Harduinus.*

Pīso, is, ĕre, pīsi, pistum, (Act.) Varr. V. *Pinso.* ità Legit *Harduin.* Alii utroque loco *pinso,* pro *piso* legunt, simûlque *pinso, as.* &c. quod *Turneb.* in MSS. Varronis se legisse testatur, rejiciunt, & solum *pinso, is.* admittunt.

Pīso, ōnis, m. Marcell. emp. V. *Mortarium, pila N.* 1. 2 Pisōnes, Nobilissima Romæ familia, dicti à pisis, quòd optimè pisa ferrent; uti *Ciceroues* à cicere, *Fabii* à faba, *Lentuli* à lente. &c.

* Pisselæon, æi, n. Plin. *Szmolenzko olje.* Ein Oel von Pech. *Szurok olaj.*

* Pistācĭum, ii, n. *Plin.* Genus nucis. *Pallad.* habet etiam *pistaceum, ei, n.* & *pistacea, æ, f.* videlicet *Arbor.*

Pistillum, i, n. (à pinso.) Colum. *Tukalo, Tukàch, z-kémsie kaj vu mosáru, alisztuppi túche.* r. Stössel, Stämpffel, r. Mörsel-Keul, r. Klippel. *Mosár-törő, mosár-lutője, &c.*

Pistillus, i, m. Virg. *idem.*

Pisto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.* à pinso.) V. *pinso.* In pila lignea pistabis, cernésque subtiliter. *Veget. de re veterin. l.* 1. *c.* 31.

Pistor, oris, m. Cic. *Krubo-pek, pek, pekar.* r. Brod-Beck, Pfister. *Kenyér sütő.* Adverte tamen pistorem propriè eum dici, qui frumentum in pila pinsit, seu contundit, id quod olim in usu fuit, antequam molas inveniissent. Hinc factum, teste *Festo,* ut jam antiquitùs *pistor* pro *Coquo farinæ* usurparetur. Inventis verò molis, de eo dici cœpit, qui farinam subigit, & panem conficit. *Plin.*

Digitalizirao Google

pistōrius, a, um, Plin. *Pekovszki, pekarzki.* Beckerisch, Fisterisch. *Sütőbőz-való.*

pistrilla, æ, f. [Dim.] Terent. *Mala melinzka sztuppa.* e. Kleine Stampff - Mühle. *Stompotska, kőlyütske.* Item V. *Mola versatilis, &c.*

pistrīna, æ, f. Plin. V. *pistrinum.*

pistrīnālis, is, *com.* le, n. Colum. *Melinzki, sztuppi szlissajuchi, melinzko-sztupni* Mühlerisch, zur Stamph-Mühle gehörig. *Malomboz-való, kőlyűbőz-vagy stompboz való.* Item V. *Molarius N.* 1. *Molendinarius.*

pistrīnārius, ii, m. Ulp. V. *Mŏlĭtor, pistor.*

pistrīnensis, is, *com.* se, n. Svet. V. *pistrinalis.*

pistrīnum, i, n. Cic. 1. propriè. *Meszto, vu kojemsze kaj tűcbe ali melye: Melinzka sztuppa.* Ein Ort, allvvo man etvvas zerstosset, stampffet, *oder* mahlet: e. Stampff-Mühle. *Hely, a' bol valamit őszve-morsolnak, törnek, őrőlnek.* Vid. *Molendinum, Mola N.* 1. Hinc 2 Transl. sumitur *pro* Domo correctionis. *Meszto, ali Hisa pobolßanya, kadisze zlocbeszti kastiguju y vu ostrom sztrábu dersè.* s. Zucht-Haus. *Fenyítők-ház.* Aliquem in pistrinum dedere. *Plaut.* Detrudi compingi in pistrinum. *Cic.* 3. pro *quovis laborioso loco,* & *arduo labore.* Tibi mecum erit, Grasse, in eodem pistrino vivendum. *Cic.* 2. *de Or.* 4 Speciatim & usitatissimè: *Pekarnicza,* peregr. *Fistarnicza.* e. Back-Stube, pfister-Stube. *Sütő-ház.* Exercere pistrinum. Svet. *Obnassati pekarstu.* s. Becken - Handvverck treiben. *Sütő-mesterséget üzni.* Item V. *Molas versare &c.* Rationem uberiorem hujus 4tæ acceptionis Vide in vocibus *pinso,* & *pistor.*

pistrix, īcis, f. Plin. *Pekaricza, Filyárka.* e. Beckin, pfisterin. *Kenyér sütőné.* Item Mulier, quæ grana in pila pinsit, seu comminuit. 2 *apud Cic.* species balænæ, longo corpore & angusto.

pistūra, æ, f. Plin. *Krubo-peksztvo, pekaria.* s. Becken-Werck. *Kenyér-sütés.* propriè & ex prima vocis institutione idem est, ac *Contritio N.* 1. *Contusio, Comminutio, Mŏlĭtūra.*

pīsum, i, n. Plin. *Grah.* e. Erbs, Arbes. *Borsó.*

* pīthāules, is, m. Senec. V. *Lyripipiarius.*

pītiſſo, as, are, avi, atum, [Act. *à græco* pitizo.) Terent. *Tenyko y po malom pijem, chmerkam, kakti kussajuch pijem.* Langsam und vvenig trincke, nipffe. *Kóstolásnak okáért egy kis bort iszom, szürtsölök.*

pītuīta, [pĭtuīta, *Horat.* pituĭta, *Pers. &c.*] æ, f. Cic. *Lepchena voda vu kervi, nezrela kerv.* Das schleimige Wasser im Geblüt, r. Koder. *Ragadós nedvesség a' vérben.* Vid. *phlegma, Mucus.* 2 apud *Colum.* est morbus ex fluxu pituitæ ortus, gallinas cumprimis infestans. *Kika, kokoßje piszkutanye.* r. Pips, das Pfeiffen der Hennen. *Pipes nyavalya, tyúk pipe.*

pituitārĭa, æ, f. *Plin.* Herba, quæ pituitam oris siccat.

pituitōsus, a, um, Cic. V. *Phlegmaticus, Muccosus.*

pius, a, um, Cic. *Boga-bojechi, poboszen.* Gottsfürchtig, fromm. *Istenfélő, Jámbor.* Item V. *Observans N.* 1. pius in parentes, patriam, &c. *pro* observans, bene affectus patriæ &c. *Cic.* 2. V. *Benignus, Clemens,* Terent. *piissimus.* Curt.

pix, pĭcis, f. Plin. *Szmola.* s. Pech. *Szurok.* Græca pix. *Szmola gerebka,* vulgo *kolofon.* r. Colophonien. *Gyanta, kalafónia.*

plācābĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Vtaslyiv, Vtisslyiv.* Versöhnlich. *Engesztelhető, Tsendesíthető.* Alicui se placabilem præbere: *id est* benignum, clementem, facilem, propitium. *Cic.*

plācābĭlĭtas, ātis, f. Cic. *Vtaslyivoszt, vtisslyivoszt.* e. Versöhnlichkeit. *Engesztelhetősség.* Item V. *Benignitas, Clementia, Manszvetudo, Lenitas, Facilitas N.* 2.

plācābĭlĭter, Adv. Gell. *Vtaslyivo, Vtisslyivo.* Versöhnlich. *Engesztelve.*

plācāmen, ĭnis, n. Liv. *Vtasilo.* e. Versöhnung. *Engesztelő.* Item V. *piaculum N.* 2. *placatio.*

plācāmentum, ti, n. Tacit. *idem.*

plācātè, *Adv.* Cic. *Vtisseno, vtaseno.* Gütlich. *Engedelmesen.* Vid. *patatè, benignè.*

plācātio, onis, f. Cic. *Vtissenye, Vtasenye.* e. Aussöhnung, Versöhnung. *Megengesztelés.* Vid. *pacificatio.*

placatōrius, a, um, Tertull. V. *pacificatorius, piacularis.*

plăcenta, æ, f. Plaut. *Gibanicza.* e. Kuchen mit Käss, Butter &c. gemacht. *Fánk, pánkó, palatsinta.*

plăcentia, æ, f. Apul. *Zvolynoszt, vugodnoszt* e. Gefälligkeit. *Megtetszés.* 2. est *Nom. propr. Civitatis in Italia.*

Plăceo, es, ēre, cui, ĭtum, [Neu.] Cic. *Vugodenszem, povolyenszem, dopádamsze.* Gefalle, angenehm, oder beliebt bin. *Tetszem, kellek, kedves vagyok.* Vid. *Complaceo.* sibi placere: *pro* efferri, gloriari, in suis viribus fidere. *Quintil.*

plăcĕt,

Digitalizirao Google

plăcĕt, ēre, ēbat, uit, *vel* cĭtum eſt, (Neu. *Imperſ.*) Cic. *Drago je, povolyno je, dopadaſze.* Es gefället, es iſt angenehm, beliebt, gefällig. *Tetſzik.* 2. V. *Exiſtimo N.* 1. *Opinor, Judico, Arbitror, Decerno N.* 1. *&* 2. Doctiſſimis, ſapientiſſimiſque placuit: *pro* videbatur, *vel pro* Doctiſſimi & ſapientiſſimi ità cenſuerunt, &c. *Cic.*

plăcĭdè, *Adv.* Cic. V. *Benignè, Manſuetè, pacatè.*

plăcĭdĭtas, atis, f. Varr. V. *Benignitas, Lenitas, Manſuetudo, Tranquillitas, quies, pax.*

plăcĭdus, a, um, Cic. V. *Pacificus, Tranquillus. &c.*

plăcĭto, as, are, avi, atum, (Neu. *Freq.* à placeo.) Plaut. *Dopadivamſze, vechkrat povolyen jeſzem.* Offt gefalle. *Tetſzdegelem, kellegetek.*

plăcĭtum, i, n. Plin. V. *Decretum, Arbitratus, Opinatio.*

plăcĭtus, a, um, Terent. *Vugoden, povolyen, Drág, priet, doſzudyen.* Gefällig, beliebig, angenehm, beſtimmt. *Tetſzŏ, kellŏ, kedvel, végezett.*

plăco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Taſim, Tiſſim.* Verſöhne. *Engeſztelem.* V. *Delinio N.* 1. *Lenio, Mitigo N.* 1. *Tranquillo.*

plăga, æ, f. Cic. V. *Ictus, N.* 1, *percuſſio, Verber, Vulnus N.* 1. Item V. *Inciſio N.* 1. Plin. 2 Transl. V. *Calamitas, Damnum, Exitium N.* 1. *&* 2. Cic.

plăga, æ, f. Cic. *Kotàr, ſztanovita ſztrán zemlye, ali neba.* Gevviſſer Ort, *oder* Gegend der Erden, *oder* des Himmels. *Földnek,* vagy *világnak egy darab réſze.* 2. V. *Caſſis.* Virg. *Hinc Transl.* Incidere in plagas. *Vu pogibel doſzpeti, zajti.* In Gefahr kommen. *Veſzedelemben eſni.* Cic.

plăgiārius, ii, m. Cic. *Lyudo-tàt, kì detczu, ali druge lyudiſzlobodne prodáje, kupuje;* ali *tugye ſzluge prez goſzponovoga dopuſchenya zaderſáva, odtujáva &c.* r. Menſchen-Dieb. *Ember-lopó.*

plăgĭgĕr, a, um, Plaut. *Z-vudarczi zpiſzan, Bijenya vréden, za bijenye rodyen.* Mit Striemen gezeichnet, Streich-vvürdig, der gleichſam zum Schlägen gebohren iſt. *Tſzapáſt, veréſt viſelŏ, vereségre méltó, vereségre ſzületett.*

plăgĭgĕrŭlus, a, um, Plaut. *idem.*

plăgĭpătĭda, æ, *com.* Plaut. *Vudarczev terpitel, terpitelicza: bijenya podnaſſavecz, podnaſſavka.* Der, *oder* die Streich leidet. *A' ki veréſeket ſzenved.*

plăgĭum, ii, n. JCt. *Lyudo-tatbina, Detczokradba, z-ſzlobodnemi lyudmi terſtvo, tugyih ſzlúg prez d-puſchenya zaderſavanye, kupuvanye, ali prodavanye.* r. Menſchen-Raub. *Embereket lopás.*

plăgōſus, a, um, Apul. *Vudarczev pun.* Voll Wunden, mit Streichen vvohl gezeichnet. *Sok ſebŭ, vereséggel rakva.* 2. Activè. *Kì rad bije, vudarcze vechkrat delì.* Der gern ſchlägt. *Verekedŏ.*

plăgŭla, æ, f. Vid. *Linteum, Linteolum N.* 1. Liv. 2. V. *Philyra N.* 2. *in transl. ſignificatione.* Plin.

planca, æ, f. Plin. Pallad. *Ravna, zravnana deſzka, proſznicza moſztna.* Ebenes Bret, r. Bruck-Laden. *Egyenes deſzka, Hidravalŏ gerenda.*

planctus, ûs, m. 1. propriè V. *Jctus N.* 1. *percuſſio, verberatio, verber.* Lucan. 2. ſpeciatim. *Veliki plach, y tuchenye perſzih: Narekuvanye, y z-rukami ſaloſztno klópanye.* e. Groſse Klage, s. Leid-Geſchrey mit Bruſt-Klopffung. *Nagy ſiralom, melyét ſirtában verés.*

plancus, a, um, Plin. *Tenyke, nizke y ſiroke noge imajuchi, kakti deſzchicze.* Breite und flache Füſse habend. *Széles lábú* vagy *talpú.*

plānē, *Adv.* Cic. *Ravno, zraven.* Eben. *Egyeneſen.* Item V. *perſpicuè, apertè.* Item V. *Omnino, prorſum N.* 2. Perfectè, planéque eruditus. *Cic.* Item V. *Certè.* Qui alia tam planè ſcias. *Terent.*

* plānēta, æ, m. Cic. *Meſzto preményajucha zvézda, neſztalno zvezdiſche.* r. Irrſtern, Planet. *Bújdosó tſillag.* 2. apud Iſidor. *Miſna balya, Kaſula.* e. Kaſel, ein Prieſterliches Kleyd. *Papi ruba, Kaſula.* Septem numerantur planetæ. *Saturnus* ſupremum, huic proximum *Jupiter*, tertium *Mars, Sol* quartum locum obtinet. *Venus* ſolem ſubſequitur, *Mercurius* ſub venere ſuum circulum peragit. *Luna* infimum, terræ proximum, & minimum circulum cœleſtem motu ſuo, perficit. *Cic.*

* plānētēs, æ, m. *idem.*

plānētĭcus, a, um, *Sidon.* Ad planetam pertinens.

plango, is, ĕre, planxi, planctum (Act. *ab antiq.* plago:) Lucr. 1. *propriè* Vid. *Verbero.* 2. Vid. *Lamentor, Lugeo N.* 1. *&* 2. plangunt ſua damna coloni. *Stat.*

plangor, ōris, m. Catull. V. *planctus N.* 1, 2 apud Cic. V. *planctus N.* 2. *Luctus N.* 1. *Lamentatio.*

planĭlŏquus, a, um, Plaut. *Odperto y ochízeſzto govorechi, kí tak govori, kak vu ſzerdczu chúti.* Aufrichtig und glatt redend, der deutlich redet, und ſich kein Blat vors Maul nimmt. *Magyarán ſzóló.*

plānĭpēs, ĕdis, *com.* Feſt. *Rauno-nog.* Flach-Füſſig. *Szélesláb ú, Talpas.* Item V. *Nudipes.* Mimi planipedes: *id eſt:* qui nudis pedibus in ſcenam prodibant: cùm contra Comœdi ſoccis, Tragœdi Cothurnis pedes induti in Theatro agerent.

plānĭtĭes, ēi, f. Cic. *Ravnicza, Ravnina, Ravno y jednako meſzto.* e. Ebene, ein eben Feld. *Megegyenesített föld.* 2 Transl. Orationis planities: *id eſt* perſpicuitas.

plānĭtūdo, ĭnis, f. Colum. *idem.*

planta, æ, f. Gic. *Zemlyo-raſztje, préſzad, záſzad, vſze, kaj iz zemlye raſzte.* s. Erd-Gevvächs, alles, vvas aus der Erden vvächſt. *Föld-terméſe, minden-a' mi a' földből kinő.* Vid. *Germen N. 1. Stirps N. 1. ſtolo, ſurculus. &c. 2. Dolnya ſztranoge, podplat.* Die Fuſs-Sohlen, s. Fuſs-Bret. *Láb-talp.* Inſtitit plantam: *pro* pedem pede preſſit. *Plaut.*

plantāgo, ĭnis, f. Plin. *Terplutecz, tráva za izvrachenye ràn haſznovita.* Breitvvegerich, gevviſſes Kraut. *úti-fü.*

plantāris, is, *com.* re, n. Stat. *Podplataſzt, podplatni.* Zur Fuſs-Sohlen gehörig. *Talpra-való.*

plantārium, ii, n. Plin. *Zaſzadiſche, preſzadiſche, uſzadiſche: Meſzto, Vert, kadiſze vſzakojachke mladicze. préſzadi, záſzadi &c. poſzadyuju.* r. Pflantz-Garten. *ültetö hely.* 2. apud Virg. V. *planta N. 1.*

plantārius, a, um, Colum. *Záſzadni, úſzadni, póſzadni, préſzadni.* Was da kan gepflantzet vverden. *ültetni-való.*

plantātio, onis, f. Plin. *Zaſzadyenye, preſzadyenye, poſzadyenye.* e. Pflantzung. *Palántálás, ültetés, óltás.*

plantātor, oris, m. Auguſtin. *Zaſzaditel, poſzaditel, preſzaditel, poſzadyavecz.* r. Pflantzer. *ültetö, ólto.*

plantĭgĕr, a, um, Plin. *Záſzade imajuchi, noſzechi.* Das Schoſs trägt. *Palánta-bordozó, növést termö.*

planto, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Szadim, poſzádyam, zaſzádyam.* Pflantze. *ültetek, palántálok.*

plānus, a, um, Cic. *Raven, jednak, ploſſat.* Eben, gleich, flach. *Egyenes, sík.* 2. Transl. V. *Certus, Clarus, Manifeſtus, perſpectus, apertus.* Aliquid planum facere: *pro* declarare, explanare, patefacere, rem dubiam & difficilem explicare. *Cic.*

*plānus, i, m. Cic. V. *Deceptor, Impoſtor, Seductor.*

* plaſma, ătis, n. Auſon. *Lonchárzko delo, dugovanye iz zemlye napravlyeno.* s. Hafner-Werck, aus der Erden gemachtes Ding. *Fazakaſi tſinálmány, Földből-való alkotmány.* Item V. *Formamentum, Figlinum.* Hinc à *Prudent.* Homo *plaſma* vocatur. 2. eſt potio dulcis, abluendis faucibus, ne raucedine lædantur, ſerviens. *Quintil.*

plaſmo, as, are, avi, atum, (Act.) Prudent. *Iz blata délam, zemlyene kipe napravlyam, Lonchárim, Lonchariu tiram.* Geſtalte, irrdene Bilder mache, Töpffer-Werck treibe. *Sárból valamit tſinálok, Földből képeket formálok, Fazakai munkát mivelek.*

* plaſtes, (plaſta) æ, m. Plin. *Kipnik, kí iz blata déla.* Der irrdene Bilder &c. macht. *Sár-mluves, tárból kép tſinálo.* Item V. *Figulus, Formator N. 1.*

* plaſtĭcē, es, f. Plin. *Znanye,* ali *Meſtria kipe iz ilovaſtbe napravlyati, Lonchária.* e. Kunſt Bilder aus Leim zu machen, e. Hafner-Kunſt. *Földből képet faragó meſterség, Fazakaſság.*

plaſtĭcus, a, um, Vitruv. *Iz zemlye delajuchi, iz blata delanyu ſzliſſajuchi.* Aus der Erden etvvas machend, zum Hafner-Werck gehörig. *Sárból valamit tſináló, fazakai munkáboz-való.*

plaſtĭcus, i, m. Jul. Firmic. V. *plaſtes.*

* plătănĭnus, a, um, *Colum.* Ex platano factus.

* plătăno, (plătănon) ōnis, m. *Mart.* Locus platanis conſitus.

* plătănus, i, (*apud Virg.* ûs. 4.) Cic. *Velikoga liſztja, za ſzenczu kruto dobro, Lipi ſzpodobno drévo; vnogo ſzverſtja ima, y viſzoko ráſzte.* Nonnulli Lexicographi Illyri platanum, communi cum Orno nomine, vocant *Javor.* Ein gevviſſer Baum, mit breiten Blättern, zum Schatten ſehr dienlich, dem Linden-Baum gleich: hat viel Aeſt, und vvächſt hoch. *Lexica germanica nominant* r. Masholder-Baum, Ahorn-Baum, *Quæ nomina etiam* Aceri, & Carpino tribuunt. *Egy nagy levelü, kedves árnyékú, haſonló a' hárſ-fához plátánus nevü fa, melynek kiterjedtt ágai vagynak, és magaſan felnö.*

* plătēa, æ, f. Terent. *Valicza.* e. Gaſſe. *Utſza.* Item V. *Area N. 2.* Lamprid.

plāudo,

Digitalizirao Google

plāudo, is, ĕre, si, sum. (Neu.) Cic. *Krutosze radujem, od veszelja z-rukami pleszkam.* Frohlocke, mit den Händen patsche. *örülök, tapsolok, tombolok.* Vid. *Applaudo, Approbo.* Huic ita plausum est, ut salvâ Rep. Pompejo plaudi solebat. Cic. Sibi plaudere: *pro* blandiri, & placere sibi; nimium sua amare, & æstimare. *Plin.* pars pedibus plaudunt choreas: *pro* pedes invicem collidendo, *vel* pedibus terram feriendo saliunt. *Virg.*

plāusĭbĭlis, is, *com.* le, n. Cic. *Raduvanya vréden, pohvalyiv. Radovni, Vszakomu povolyen y priet.* Frohlockens vvürdig, Lobvvürdig, jedermann angenehm, alles vvas sich gefällig macht, und vvohl hören läst. *örvendetes, dicsséretre méltó, Mindennél kedves, tapsoláshra méltó.*

plausibĭlĭter, *Adv.* Sidon. *Z-raduvanyem, z-pleszkanyem, kruto-povolyno.* Mit Frohlocken, Lobvvürdiglich, sehr angenehmlicher Weise, jedermann gefällig. *örvendezve, tapsolva, kedvesen.*

plāusor, oris, m. Horat. *Raduvavecz, z-radosztjum hvalitel, z-rukami pleszkavecz.* r. Frohlocker, Handklopffer. *örvendező, valamit dicsérő, tapsoló.*

plaustrārius, ii, m. Lamprid. *Kolár, kolo-delacz.* r. Wagner. *Szekér tsinálo.* 2. apud Ulp. *Kolo-vozecz.* r. Fuhrmann. *Szekeres.*

plaustrum, i, n. Cic. *Vòz, kóla za tèrb.* r. Last-Wagen, Fuhr-Wagen. *Szekér.*

plāusus, ûs, m. Cic. *Veliko raduvanye, pleszk,* ali *pleszkanye z-rukami.* e. Frohlockung, das Handklopffen, *oder* Klatschen. *örvendezés, tapsolás.* Aliquid plausu laterum nunciare: *id est:* alarum concussu. *Plin.*

† plēbānus, i, m. V. *Parochus N.* 2.

plēbēcŭla, æ, f. Cic. *Mali priposzti pük, Menyszsega reda obcsinicza.* Das gemeine Völcklein, r. Pöfel. *Köz-népetske.*

plēbējus, & plēbēius, a, um, Liv. *K-püku zpadajuchi, pükov.* Dem gemeinen Volck gehörig, Pöbel-Artig. *Köz-rendbéli.* 2. Transl. V. *Abjectus, Humilis N.* 2. *Ignobilis N.* 1. & 2. Cic.

plēbĭcŏla, æ, *com.* Cic. *Püku vgadyavecz, püko-szluzbenik.* Der dem Pöfel etvvas zu Gefallen thut, dem gemeinen Volck dienend. *Köz-népnek kedvezö, szolgáló.*

plēbiscītum, i, n. Cic. *Dopitanye, Dokonchanye, Odluchenye püka.* r. Beschluss, e. Satzung von gemeinen Volck gemacht. *Köz-nép végezése.*

plebs, plēbis, f. Liv. *Pük, priproszta obcsina.* Das gemeine Volck, die gemeine Burgerschafft. *Köz-nép, község.* Apud Cic. *Zlocbeszta, y vszaka za malo dersana obcsina, kupcbina.* Das gar gemeine, und schlechte Volck; Pöbel, *oder* Pöfel vom Volck. *Leg-alább-való köz-nép.*

plectĭbĭlis, is, *com.* le, n. Sidon. *Vréden pokaranya, kasztiganya.* Straffbar, Straffvvürdig. *Büntetést érdemlö.*

plectĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Zpleten, zpletlyiv.* Geflochten, das sich flöchten läst. *Füzött, tekertt, Füzbetö.*

plecto, (*à græco* plectes, *latinâ* percussor.) is, ere, xi, xum, [Act.] Terent. V. *Ferio, percutio N.* 1. 2. per *Synecdochen* Vid. *punio.* Capite plecti: *pro* supplicio affici, capite minui, morte multari, vitâ exui. *Glavu zgubiti, glavesze mentuvati.* Enthauptet vverden. *Fejét venni.* Gulpa jure, & sinè invidia plectitur: *pro* punitur, pœnâ afficitur. *Cic.*

plecto, (*à græco Pleco.*) is, ĕre, xi, xum. (Act.) Lucr. *pletem.* Flechte, vvinde. *Füzöm, Tekerem.* Vid. *Implico N.* 1. *Necto N.* 1. *Glomero N.* 1. *Texo N.* 1.

plectrum, i, n. Cic. *Lük guszleni, Lúcbecz.* r. Fiedel-bogen, Geigen-Bogen. *Hegedü vonó.* poëticè V. *Lyra, Carmen N.* 1. ità Tibull. Horat.

plēĭădes, ădum, f. *plur.* Ovid. *Zvezdische, szedem zvèzd ou szebi zadersavajuche, kojesze szkup hodeche okolo protuletja izkasuju, y veter, szniègh, dergy z-szobum donassaju.* s. Sieben-Gestirn, e. Gluck-Henne. *Hét tsillagú égi jel, égi fias tyúk.* Sing. *Pleias, adis. f.* Ovid.

plēnè, *Adv.* Cic. *Na punom, puno.* Völliglich, völlig. *Tellyesen.* Vid. *Abundanter, Cumulatè, Integrè N.* 1. *perfectè.*

plēnĭlūnium, ii, n. Plin. *Schep, pun meszecz.* r. Vollmond. *Hóld-tölte.*

† plēnĭpŏtentia, æ, f. *Zverszena oblaszt, na punom dana mòch kaj vuchiniti.* Vollkommene Macht und Gevvalt. *Egész hatalom.*

† plenipotentiārius, ii, m. V. *Mandatarius, Legatus.*

plenĭtas, atis, f. Vitruv. &

plēnĭtūdo, ĭnis, f. Auct. ad Her. *Punócha, zpunenozt.* e. Völle, Vollständigkeit. *Tellyesség, Bétellyesedés.* Item V. *Integritas N.* 1. *perfectio N.* 2. 2. V. *Corpulentia, Crassedo N.* 1. Plin.

plēnus, a, um, *pun.* Voll. *Tellyes.* Navium, *vel* navibûs plenissimus portus. *Cic.* 2. Decessit plenus: *id est:* perdives, divitiis onustus.

Digitalizirao Google

onuſtus. *Cic.* Gradu pleno cohortari: *id eſt*: magno ſtudio & conatu, ferventer. *Id.* In dicendo plenus: *pro* Copioſus, facundus, Fœcundus N. 2. *Id.* pleno ore laudare: *pro* valde laudare. *Id.* Aër plenus: *pro* Craſſus, denſus. *Id.* Ad plenum: Horat. V. *plenè*. In plenum. Plin. V. *Omnimodè, omnino*. Fœmina plena: *pro* gravida. *Plaut.*

plērīque, æque, ăque, *plur.* Cic. *Vekſſinom, Z-vekße ſztrani, ſzkoro vſzi, vekßa ſztràn.* Der mehrertheil, ihrer viel, die meiſten, faſt alle. *Többire minden, nagyobb réſz, Majd mindnyájon.* Quod plerique omnes faciunt: *pro* quaſi omnes. *Terent.*

plērumquĕ, *Adv.* Cic. *Szkoro vſzagdar, z-vekße ſztráne, vechma.* Mehrentheils, gemeiniglich. *Inkább, Majd mindenkor, Többire.* Plerumque, non ſemper, quæ eveniunt, fortuita ſunt. *Cic.* 2. *Divin.*

* plēurītĭcus, a, um, Plin. *Bodecz terpetbi, bodczu podloſen.* Das Seyten-Stechen habend, dem Seyten-Stechen untervvorffen. *Nyilallós, óldal-fájos.*

* plēurītis, ĭdis, f. Cœl. Aurel. *Bodecz.* Das Seyten Stechen, Seyten-Wehe, r. Seyten-Stich. *Nyilallás, óldal-fájás.*

plexus, ûs, m. Manil. V. *Implexus N.* 2. *Implicatio, Nexum, Nexio.*

plexus, a, um, Lucr. *Zpleten.* Geflochten. *Fűzött.* Vid. *Implexus, Nexus.*

* plĭădes, ădum, f. *plur.* Stat. V. *plejades.*

plĭca, æ, f. Plin. *Guſva, Nabranye, Zvinenye na opravi, kerpa.* e. Falt an einem Kleyde, r. Fleck. *Flurt, Rántz, Rét, Fólt.* 2. plica polonica, Medic. *Vilovina, Laſzo-zapletek.* e. Haar-Schrötel, Schrötleins-Zopff. *Genetségtől őſzve-tſomózott haj-flurt.* Morbus eſt polonis familiaris.

plĭcātĭlis, is, *com.* le, n. Plin. *Zvitlyiv, gutvlyiv, kaiſze more naguſvati, nabrati*, ali *kerpati.* Das ſich zuſammen falten, *oder* flechten läſt. *őſzve-rántzolható, fogható.*

plĭcātūra, æ, f. Plin. *Nabiranye, zaviánye, guſvanye, kerpanye oprave.* e. Faltung an einem Kleyd, Flickung. *őſzve-rántzolás, fogás, Foldozás.*

plĭco, as, are, [Act. *à græco* pleco] Lucr. *Nabiram, zaviam, guſvam, kerpam opravu.* Falte, in die Falten bringe, flicke. *Rántzolom, Takarom, őſzve-tűrőm, Foldozom.* Apud Alvarum legitur *plĭcui, plicĭtum.* Aliqui etiam ex voce *plicatura*, apud Plin. reperta, deducunt *plĭcāvi, plicatum*, Nulla tamen horum præteritorum, & ſupinorum, apud Auctores, exempla extant.

plōdo, is, ĕre, &c. (Neu. *obſol.*) Virg. V. *plaudo.*

plōrābĭlis, is, *com.* le, n. Pers. *Vréden plachay tuguvanya.* Thränen-vvürdig, bevveinlich. *Siralomra-méltó.* Vid. *Deplorandus, Lugubris.*

plōrābundus, a, um, Plaut. *Jako tugujuchi, placbuchi.* Sehr betaurend, vveinend. *Siránkozó, firó.*

plorātio, onis, f. Auguſt. V. *ploratus.*

plorātor, oris, m. Mart. *Tuguvavecz, plakavecz.* r. Betaurer, Weiner, Flenner. *Siró, Siránkozó.*

plorātus, ûs, m. Cic. *Tuguvanye, plakanye.* e. Heulung, das Weinen, Flennen. *Siránkozás, firás.* Vid. *Fletus, Ejulatio, Lamentatio, planctus N.* 2.

plōrātus, a, um. *part. paſſiv.* Stat. *Oplakan.* Bevveinet. *Siratott.*

plōro, as, are, avi, atum, (*Neu.*) Cic. *Tugujem, Czérimſze.* Heule, Flenne. *Siránkozom.* Item V. *Lamentor, Fleo, Ejulo.* Subducta viatica plorat: *pro* queritur, deflet. *Horat.* Ploratur lacrymis amiſſa pecunia veris. *Juven.*

Perditur ipſe DEus! lacryma nulla cadit.

Iz ſzerdcza ſze ſzűze tochę,
Za Moſsnyiczu prgublyenu:
Kâd pak duſſa zginut bochę,
Onda ſzűze vſze povénu.

plōſor, oris, m. Sidon. V. *plauſor.*

ploſtellum, i, n. Varr. *Mala kóla, kólcza.* Kleiner Wagen. *Szekeretske, Talyiga.*

ploſtrārius, a, um, Cato. *Kólam ſzliſſajuchi, kólni.* Zum Fuhrvvagen gehörig. *Szekérhez-való.*

ploſtrum, i, n. Colum. V. *plauſtrum.*

pluit, ĕre, ēbat, pluit, *vel* plūvit, (Neu. *Impers.*) Cic. *Dergyiſze, dergy ide, godinaide.* Es regnet. *Eſik, Esőt-eſik.*

plūma, æ, f. Cic. *Mekko perje, pavuliczа iz perja.* e. Zarte Feder, pflaum-Feder. *Pelyh, pih, Tollatska.*

plūmātĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Iz mekkoga perja napravlyen, z-perjem nakinchen, pernat.* Aus zarten Federn gemacht, mit Federn geziehret, zum Federn gehörig. *Pihből-való, pihvel tzifrázott.*

plūmātus, a, um, Cic. *Z-perjem pokrit, pernat, perno-pavulichaſzt.* Voll Federn, befedert. *Tollal megrakott, teli tollal.*

plumbāgo, ĭnis, f. Plin. *Medo iz olova y ſzrebra: zmèſz iz olova y ſzrebra.* Ertz aus Bley und Silber gemiſcht, s. Bley-Ertz, Bley-

Bleyvveiſs. *Ezüſtel elegyes ón.* 2. Eſt herba in arvis naſcens, folio lapathi, radice craſſa & hiſpida. Hac contusâ, ſi oculus illinatur, tollitur vitium oculi, quod plumbum appellant.

plumbārius, a, um, Plin. *Olovni, olovu ſzliſſajuchi.* Zum Bley gehörig. *ónboz-való.*

plumbārius, ii, m. Vitr. *Olovnàr, ki kaj iz olova dêla.* r. Bley-Arbeiter. *ón-mives.*

plumbāta, æ, f. Veget. *Olovno zerno, kruglo: Bat olovni na lancheczu.* e. Bley-Kugel. *ón golyóbis.*

plumbātūra, æ, f. Jul. Cæſ. *Zaolovenye, z-olovom varenye, zaczviranye.* Das Löten, oder e. Verlötung mit Bley. *ónazás, ónnal foglalás.*

plumbĕus, a, um, Plaut. *Iz olova, oloven, olovni.* Bleyern. *ónból-való.* 2. Transl. Homo plumbeus: *id eſt:* Stupidus, Ignarus, imperitus, hebes. *Cic.* Gladio, *vel* pugione plumbeo aliquem jugulare: h. e. Futili, & levi argumento aliquem convincere. *Id.* Color plumbeus. *Plin.*

plumbo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Z-olovom varim, zaczvíram, olovim.* Mit Bley löte, verlöte, vergieſſe. *ónazok, ónnal-öntök.*

plumbōſus, a, um, Plin. *Olovaſzt, pun olova.* Bleyhafftig, voll Bley, Bley-reich. *ónas, ónnal teli.*

plumbum, i, n. Plin. *Olov, Olovo.* s. Bley. *ón.* Plumbum album. Plin. V. *Stannum.* 2 apud *eundem* eſt vitium, & morbus oculorum. 3 plumbum *pro* plumbata. *Ovid.*

plūmeſco, is, ere, [Neu. *Inch.*] Plin. *Pochinyam perjiche dobivati, perno-pavulichaſzt bivam.* Anfange Federn zu bekommen, pflück vverde. *Megpihesedem, Tollasodom.*

plūmĕus, a, um, Cic. *Pernat, iz perja.* Federn habend, von Federn. *Tollas, pelybes, pihból-való.*

plūmĭgĕr, a, um, Plin. *Perjo-noſz.* Federn tragend. *Toll-viselö.*

plūmĭpēs, ĕdis, *om.* Catull. *Na nogah pernat, pernato-nog.* Federn an Füſſen habend. *Tollas-lábú, pihes-lábú.*

plūmo, as, are, avi, atum, [Neu.] Gell. *Perje dobivam, perje mi ráſzte, perutimſze.* Federn bekomme. *Tollaſodom, pelybesedem.* 2. Transl. *idem ac* Acu pingo, texo. *Naſzvávam, z-czvétjem nadtkávam.* Sticke. *Himezek, himmel varrok.* Vopiſc.

plumōſus, a, um, Propert. *pernat.* Gefiedert, federich. *Tollas, pibes.* Vid. *plumatus.*

plumŭla, æ, f. Colum. *Mehko perecze,* s. Federlein. *Pelybetske.*

pluo, is, ere, plui, *apud Plaut.* plūvi, *apud Alvar. ſupinô caret: Apud Lexicographos habet* plūtum. [Neu.] Liv. *Dergyim, kakti dergy czurim.* Reghe. *Esöt esem, mint az esö úgy esem.* Saxa è cœlo pluunt. *Stat.* Nuntiatum eſt Tarracinæ lapidibus pluiſſe. *Liv.* Sanguinem pluit. *Liv.* Alii tamen legunt *ſanguine.*

pluor, oris, m. Laber. *apud* Non. V. *pluvia.*

plūrālis, is, *com.* le, n. Quintil. *Vech dugovány znamenujuchi.* Mehr Ding bedeutend. *Többes.*

pluralĭtas, atis, f. Quintil. *Vechina, vnoſina, vekſſi broj.* e. Vielheit, mehrere Zahl. *Sokaság, nagyobb ſzám.*

pluraliter, *Adv.* Quintil. *Z-vechinum, vekſſi broj znamenujuch.* Von vielen. *Többes ſzámban.*

plūrātīvus, a, um, Gell. V. *pluralis.*

plūries, *Adv.* Cæſ. *Vechkrat.* Mehrmahl. *Többſzör.*

plūrĭfārĭam, *Adv.* Sveton. *Na vech ſztrán, veche-verſztne, na vech náchinov.* Auf mancherley Weiſe. *Többképen.* Vid. *Multifariam.*

plurifārĭus, a, um, Sveton. V. *Multifarius, Multiplex.*

plūrĭformis, is, *com.* me, n. Apul. V. *Multiformis, Multiplex.*

plūrĭmùm, *Adv.* Cic. *Najvech.* Zum mehreſten, ſehr viel, am allermeiſten, aufs höchſte. *Igen nagyon, Többire.* Ut plurimùm. Plin. V. *Frequenter, potiſſimùm.*

plurimus, a, um. *Kruto vnogi, Najvechi.* Sehr viel, der mehreſte. *Igen ſok, Leg-többb.* Aliquid plurimi æſtimare. Cic. *Na kruto vnogo kaj derſati, Najvech kakvo dugovanye preſtimavati.* Etvvas ſehr hoch achten, am allermeiſten ſchätzen. *Valamit ſokra betsülleni.*

plus, plūris, n. *Comp.* Cic. *Vech, Veche.* Mehr. *Több, Uſus:* Fecit plus etiam, quàm dixit. Nihilo, paulo, nimio plus. plus habet virium. Pompejum plus pluſque in dies diligo. *Cic.* plus quingentos colaphos infregit mihi. *Terent.* plus ſatis: *pro* plus, quàm ſatis: *id eſt:* abundantiſſimè. *Plaut.* pluris æſtimare, facere &c. Cic. *Za vech preſtimavati, na veiſze derſati.* Mehr achten, höcher ſchätzen. *Többre betsülleni, Nagyobbnak tartani.* pluri in *Dat.* & *Abl. ſing. inuſitatum eſt.* Plūres, *com.* plūrā, n. plurium. *plur.* Cic.

plus, *Adv.* Cic. *Vech.* Mehr. *Több.*

pluſcŭ-

Digitalizirao Google

plusculum, i, n. *Nekuliko vech, Malo-veth, Nekuliko visse.* Etvvas mehr. *Többetske.* In quibus plusculum negotii est. *Cic.*

plusculùm, *Adv.* Plaut. *idem.*

plusculus, a, um. *Malo vekssi, malo vechi, nekuliko vech.* Wenig gröſſer, etvvas mehr. *Többetske.* Tum plusculà supellectile opus est. *Terent.*

plūteālis, is, *com.* le, n. *id est.* Ad pluteum pertinens. *ut* Sigilla plutealia. *Cic.* Alii legunt *putealia.*

plūtĕus, ei, m. Cæs. *Sztanovito taborzko orudelje, z-kósami oblécheno, koje negda vojníki pred szobum na trib kolab szim-tamvali, y tak zaszterti nepriatelzke gráde jemali jeszu.* s. Sturm-Dach. *Három kerekü, bőrrel fedett hadi ostromló szerszám, melly-mellől régenten a' városokat vitták.* 2 Transl. ad alia: *Sztol za piszanye, y osztála iz deszék zkup zkloplena ali zbita orudelja, na kojeh kaj sztoi.* Ein Pult-Bret, s. Schreib-Pult, e. Bücher-Gestell, und andere gleiche Machinen, darauf etvvas gestellt vvird. *író, tanúló, könyv-tartó asztal; és más hasonló szerszám, mellyre valamit be'ybeztetnek.* ità Pers. Mart. Svet. &c.

* plūto, *vel* plūtōn, ōnis, *Cic.* DEus inferorum. V. *Dis* 2do *loco.*

* plūtus, i, m. DEus divitiarum.

plŭvia, æ, f. Cic. *Dergy, godina.* r. Regen. *Esö.*

† plŭviāle, is, n. *Za vecherniczu plàsch.* r. Vesper-Mantel. *Vetsernyei-palást*

plŭviālis, is, *com.* le, n. Virg. *Dergyen, k-dergyu zpadajuchi.* Vom Regen. *Esöi.*

pluviātĭcus, a, um, Marcell. emp. *idem.*

pluviātĭlis, is, *com.* le, n. *idem.* Aqua pluviatilis. *Cels.*

pluviōsus, a, um, Plin. *Jáko dergyen, pun desgya.* Voll Regen. *Esös, Esö vertte.*

plŭvius, a, um, Cic. V. *pluvialis, pluviosus.*

* pnēumătĭcus, a, um. *Vetren, po vetrusze obrachajuchi; kaj szapa* ali *veter tira, obrácha; vetro-glaszni.* Das der Wind treibt, vvindig. *Szél-által-való, szél által munkálódó.* Organa pneumatica. Plin. *Orgule od vetra glàsz davajuche.* Vom Wind blasen Stimm-gebende Orgeln. *Szél-által szóló orgonák.* Sclopus pneumaticus dicitur, qui ventô impletur. &c.

* pnēumŏnĭa, æ, f. V. *peripneumonia.*

* pneumonĭcus, a, um. V. *peripneumonicus.*

pōcillātor, oris, m. Apul. V. *pincerna.*

pōcillum, i, n. (*Dim. à* poculum) Liv. *Poszudicza za pitje, Chassicza, kupichicza.* s. Trinck-Geschirrlein, Trinck-Gläsel, Becherlein. *Pohárka, pohárotska.*

pōclum, i, n. *per Sync.* Arnob. V. *poculum.*

pōcŭlentus, a, um, Cic. *Popitliv, Napitni, za pitje dober.* Was gut zu trincken ist. *Meghiható, Meginnya jó.*

pōcŭlum, i, n. Cic. *Za pitje posszuda, Chassa, kupa, kupicza.* s. Trinck-Geschirr, r. Becher, s. Trinck-Glas. *Pohár.* 2. poëticè V. *Haustus N.* 2. pocula sunt fontes liquidi. *Virg.* Amoris poculum. *Horat.* Vid. *philtrum. N.* 1.

* pŏdăger, ăgra, um, Claud. V. *podagricus.*

* pŏdăgra, æ, f. (*species Arthritidis, quæ est genus.*) Cels. *Vulog na nogeh.* s. Zipperlein an Füssen, Podagra, podigrab. *Lábkösvény.* Doloribus podagræ cruciari, ardere. *Cic.* Tollere nodosam nescit medicina podagram. Ovid. *Zaludo-sze vulogi vráche.* Wider das Podagra ist kein Mittel. *A' kösvény ellen semmi orvosság nintsen.* Cicuta cum axungia calidam podagram refrigerat. Utramque verò, calidam videlicet & frigidam, lenit Erigeron cum axungia. *Plin. l.* 26. *c.* 10.

* podagrĭcus, a, um, Plin. *Vuloslivetz, Vuloslyiv.* Das Zipperlein an Füssen habend, podagramischer. *Láb-kösvényes.*

podagrōsus, a, um, Plaut. *Vulogom podlosen.* Dem Zipperlein, *oder* Podigrab untervvorffen. *A' kösvénytöl egésszen elfogatott.* Vid. *podagricus.*

* pŏdargus, i, m. V. *Vertagus.*

* pŏdērēs, *vel* poderis, is, m. Tertull. *Tésszna muska halya, do pèt duga.* Ein Enger und langer Manns-Rock. *Szük, és talpigérö hosszu ferjfi ruha.*

pōdex, ĭcis, m. (*à* pedo) Juven. *Synon.* Cūlus, i, m. Catull. *Zadnyicza.* (sit venia verbo.) *Rit.* r. Hindere, s. Gesäss, (*s. h.*) r. Arsch. *Alfel.* (s. h.) *Segg.*

* pŏdĭum, ii, n. Plin. *Cherdak, Izgledalnicza, Zgledalische.* e. Bühne zum Aussehen, eine Loge, *oder* Laube vornen am Haus. *Filegória, Erkely.* Item V. *pergula N.* 1.

* pŏēma, ătis, n. Cic. *Vuchena zmisslenka, ou peszmah napervo dána.* s. Gedicht, Reimen-Weise gestellt. *Versekböl-álló elmés költemény.*

* pŏēmătĭum, ii, n. *Auson.* parvum poëma.

pœna, æ, f. Cic. *Terpnya, pokóra, kastiga.* e. Straff, Buss, Beyn. *Büntetés.* Aliquem pœnâ afficere: alicui pœnam irrogare: *vel* in aliquem pœnam constituere, statuere, excogitare, *vel* pœnas ab aliquo exigere, poscere,

poſcere, petere, repetere. Cic. *Kôga kaſtigati.* Einen abſtraffen. *Valakit megbüntetni.* Dare, pendere, dependere, perſolvere, luere pœnas: *vel* ſubire, ſuſtinere, ſufferre pœnam. Cic. *Kaſtiguvanomu biti, kaſtigu terpeti.* Abgeſtrafft vverden, die Straff leyden. *Megbüntetődni, büntetést ſzenvedni.* Capere pœnam de hoſte: *Liv. vel:* Capere pœnam in hoſtem: *pro* hoſtem pœnâ afficere. *Curt.* 2. generatim V. *Calamitas N.* 2. *Infortunitas.* O pœna, ô furia ſociorum! *Cic.* 3. V. *Labor N.* 1. ità Ovid.

Pœnālis, is, *com.* le, n. Plin. *Pokóri, ali pokaranyu ſzlijſajuchi*, vulgo *kaſtigni.* Zur Straff gehörig. *Büntetésre-való.*

Pœnārius, a, um. Quinct. *idem.*

Pœnĭtendus, a, um, Liv. *Saluvanya*, ali *ſzramuvanya vréden.* Des Reuen vvürdig, deſſen man ſich ſchämt. *Megbánandó.* Ager colono pœnitendus: *pro* parvi æſtimandus, inutilis, cujus culti colonum pœniteat. *Colum.*

Pœnĭtens, tis, *om.* Cic. *Salujuchi, pokorni.* Dem etvvas gereuet. *Meg-bánó.* Optimus portus pœnitenti mutatio conſilii. *Cic. phil.* 12. *c.* 2.

Pœnĭtentia, æ, f. Plin. *Saluvanye, kajanye zbog kakvoga preſſéſznoga dugovanya.* e. Reue, Bereuung. *Megbánás.* Hinc 2. Speciatim. *Pokóra, ſzvetotajſztvo pokóre*, iliti *Szveta pokora, poſaluvanye za vuchinyene grêbe zaderſavajucha.* e. Buſſe, das heilige Sacrament der Buſſe. *Vêtkeit meg-ſzánás, bánás: penitentzia Sákrámentoma.* Agere pœnitentiam ſuæ pœnitentiæ. Plin. *Chiniti pokóru zaradi ſzvojega preſſeſznoga ſaluvanya. &c.*

Pœnĭtet, ēre, ēbat, uit, *Imperſ.* Cic. *Salujemſze, ſalmi je, kajamſze.* Es gereuet mich &c. *Bánom, bánod.* Scelerum me pœnitet. *Cic. Salujemſze za pregreßke.* Es gereuet mich der Läſtern. *Bánom a' roſzſz tſelekedetimet.* Suæ quemque fortunæ pœnitet: *pro* pudet, *vel* quisque ſuam fortunam dolet. *Cic.* Vide quàm me verbi tui pœniteat: *pro* quàm parvi verbum tuum faciam. *Cic.*

Pœnĭtūdo, ĭnis, f. Auſon. V. *pœnitentia.*

* Pŏ̄ēſis, is, f. Cic. *Znanye, ali Meſtria, zmißlyavanya.* e. Dicht-Kunſt. *Kôltô, ſzerzô tudomány.* Vid. *Poëtica.* 2. V. *Poëma.*

* Pŏ̄ēta, æ, m. Cic. *Pévalecz, peſzmib zmißlyavavecz, peſzmenik:* peregr. *Poëta.* r. Dichter. r. Vers-macher, Poët. *Vers-kôltô, ſzerzô.*

* Pŏ̄ētĭca, æ, *&* Poëticē, es, f. Cic. *Peſzmoznanoſzt, znanye peſzme zmißlyavati.* e. Reimen-*oder* Vers-Kunſt. *Vers-ſzerzô tudomány.*

* Pŏ̄ētĭcè, *Adv.* Cic. *Po náchinu zpévalczev, kakſze peſzmenika doſzteja.* Poëtiſcher-Weiſe. *Poëta-módra. poétául.*

* Poëticus, a, um, Cic. *Peſzmeni, peſzmenichki, zpévalnichki, zpévalczem ſzlijſajuchi.* Poëtiſch. *Poétai.*

Pŏ̄ētor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Enn. *apud* Priſc. *Zmißlyávam peſzme, zmißlenke ſzkup-zpravlyam.* Mich in der Dichterey übe. *Vers ſzerzésben foglalatoskodom.*

Pŏ̄ētrĭa, æ, f. Gic. *Pévalicza, peſzmih zmißlyavka.* Eine Reimen-Dichterin. *Vers-ſzerzőné, Vers-író aſzſzony.*

* Pŏ̄ētris, ĭdis, f. Pers. *idem.*

* Pŏlĕmĭcus, a, um. *Neochiveſzt, pregovarjavlyiv.* Streitig. *Pörben-forgó.* Vid. *Diſputabilis.*

Pŏlenta, æ, f. Plin. *Jeſztvina, iz opechenoga jechmenovoga téſzta ali melye: Latinzka brána.* r. Welliſche Kuchen aus Gerſten-Mehl. *Sült árpa téſzta, árpa lepény, vékony olaſz ebéd.*

Pŏlentārius, a, um, *Plaut.* Ad polentam ſpectans, *vel* Factus ex polenta.

Pŏlīmen, ĭnis, n. Apul. V. *politio.*

Pŏlio, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Gladko chinim, ſzvetlim, ſznâſim, Ochiſztyujem, chiſztim.* peregr. *paléram.* Glätte, glantzend mache, butze, ausfege, poliere. *Megtiſztítom, pallérozom.* Vid. *Lævigo.* 2. Metaph. *Kinchim, Lepotim, poboljſávam.* Ziere, verbeſſere. *ékesítem.* V. *Orno, Emendo N.* 1. *Melioro.* Orationem polire. *Cic.* Carmina polire: *pro* ornare, emendare. *Ovid.*

Pŏlio, ōnis, m. Jul. Firmic. *Orusja ſznaſitel, chiſztitel, oſzvetlitel, gladitel, gladkochinitel, Czeſztar.* r. Zeug-Feger, Polierer, Säuberer, Ausbutzer. *Fegyver-tiſztittô, Tiſzár.* Vid. *Lævigator, Mundator.* Item V. *Macharopœus.*

* Pŏlĭŏn, *&* polium, ii, n. Plin. *Divji roſmarin.* Wilder Roſsmarin. *Vad rosmarin.*

Pŏlītè, *Adv.* Cic. 1. propriè *Gladko, oſzvetleno, oſznajeno, chiſzto*, peregr. *zpalerano.* Glat, ausgefegt, ausgebutzt, ausgeſäubert, ſäuberlich. *Megtiſztítva, pallérozva.* Vid. *Nitidè.* 2 Transl. idque uſitatiſſimè. V. *Limatè N.* 2. *Ornatè.*

* Pŏlītĭa, æ, f. Cic. *Obchinzki náchin, navaßki ſztaliß,*

ki ſztaliß, navada obchinzka ſivlenya. s. Policey-Weſen, gewiſſe Art des Burgerlichen Lebens, Stadt-Ordnung. *Embernek rendes maga viſeléſe, városi rend.* Vid. *Civilitas.* &c.

* Pŏlĭtĭca, æ, f. *vel* politicē, es, f. Cic. *Náchin, y znanye raunati obchinzka dugovanya, znanye ſztaliſſa obchinzkoga; znanye obchinzkeh, ali varaßkeh návad y obderſavanya.* e. Wiſſenſchafft *oder* Kunſt von denen Policeyen und Regierungen; e. Staats-Kunſt. *Városi rendes igazgatáſnak, és ſzokáſnak tudománya.*

* Polĭtĭcus, a, um, Cic. *Varaskomu ſztaliſſu ſzliſſajuchi, varaßko navadni, varaski.* Politiſch, ſtaattlich, zum Policey Weſen gehörig. *Váraſi rendes igazgatáshoz-és ſzokáshoz-való.* Vid. *Civicus.*

Pŏlītio, ōnis, f. Vitruv. *Sznaſenye, chiſztenye* &c. e. Ausbutzung, Polierung. *Tiſztitás, pollérozás.* Vid. *Expolitio, Lævigatio.* 2 Transl. *V. Exornatio, Melioratio, Lima N.* 2. *Ornatus.*

Pŏlītor, oris, m. Jul. Firmic. *V. polio, onis.*

Pŏlītŭlus, a, um, (*Dim. à* politus.) Cic. 1. propriè: *Nekuliko gladek, jedno-malo ſzvetlen, ochiſztyen.* Etvvas geſäubert, ausgebutzt. *Kevéſé tiſztított, pallérozott.* 2. Transl. *Nekuliko nakinchen, olepoten, napereſſen.* Ziemlich vvohl aufgebutzt, etvvas zierlich. *ékeſetske.* Vid. *Limatulus.*

Pŏlītūra, æ, f. Plin. *V. politio.*

Pŏlītus, a, um, tior, tiſſimus, Cic. 1. propriè. *Ochiſztyen.* Ausgebutzt. *Megtiſztíttatott.* Vid. *Limatus N.* 1. *Nitidus N.* 1. 2 Transl. Vid. *Limatus N.* 1. *Ornatus N.* 1. *Perfectus N.* 1. *Elegans.* Oratio polita. *Cic.* Item V. *Humanus, Civicus N.* 2. Homo politus. *Id.*

Pollen, ĭnis, n. Cæſ. *Od mélye pràh, mélya zevſzema chiſzta.* s. Staub Mehl, das reinſte Mehl, Beutel-Mehl, Semmel-Mehl, Mund-Mehl. *Liſzt-lang, Liſztnek ſzíne.*

Pollens, entis, *om.* Plaut. *V. Potens, Dives, opulentus.* Opibus pollens: *pro* valde opulentus. *Lucr.* Vini pollens. *pro* potens, vel abundans Vinô. *Plaut.*

Pollenter, *Adv.* Claud. *V. potenter.*

Pollentia, æ, f. Plaut. *V. Potentia, Valentia.*

Polleo, es, ere, (Neu.) Cic. *Moguchſzem.* Ich bin vermöglich, vermöge, gelte. *Erős vagyok, Hatbatok.* Vid. *possum, valeo.* Apud aliquem gratiâ, authoritate &c. multum pollere. *Cic. Curt.*

Pollex, ĭcis, m. Cic. *Pálecz.* r. Daum. *Hüvelyk, nagy uj.* Olim erat ſignum favoris pollex. *Hinc:* premere pollicem: *pro* favere. Vertere pollicem: *pro* malè alicui velle. *Plin.*

Pollĭcāris, is, *com.* re, n. Plin. *Jednoga pálcza. Kakti pálecz debel, ali ſirok.* Eines Daumen dick, *oder* breit. *Hüvelyki, egy hüvelyki ſzéles.*

Pollĭceor, ēris, ēri, cĭtus ſum. (Dep.) Cic. *Obécham, obetam zaveſujemſze, ponújam.* Verſpreche, verheiſſe, zuſage. *Igérem.* Alicui operam ſuam polliceri. Cic. *Kômu ſzvoju ſzuzbu, ali pomoch obechati, zaveſanu vuchiniti.* Sich anerbiethen, *oder* verbinden einen zu helffen, *oder* einem zu dienen. *Igérni a' maga ſzolgá'atját,* 2. V. *Affirmo.* De ipſo T. Annio tantum tibi polliceor, te &c. *Cic. 2. Fam. ep.* 5.

Pollĭcĭtātio, onis, f. Cic. *Obetanye, obéchanye, ponújanye, ponudyanye.* e. Verſprechung, Verheiſſung, Anerbiethung, Zuſag. *Igérés.*

Pollicitātor, oris, m. Tertull. *Obetavecz, ponudyavecz.* r. Verſprecher, Verheiſſer, Anerbiether. *Igérő.*

Pollicitātrix, ĭcis, f. Tertull. *Obetavicza, obetavka, ponudyavka.* e. Verſprecherin, Verheiſſerin, Anerbietherin. *Igérő Aſzſzony.*

Pollĭcĭtor, aris, ari, atus ſum. (Dep. *Freq. à* polliceor.) Terent. V. *Frequenter,* vel *valde* & *polliceor.*

Pollĭcĭtum, ti, n. Ovid. *Obechano dugovanye.* Verſprochenes Ding. *Igéret.* Item V. *pollicitatio.*

Pollĭnārius, a, um, Plin. *Ciſzto-melyni.* Zum reinen Mehl gehörig. *Liſzt-langhoz-való.* Cribrum pollinarium. Plin. *Kruto guſzto ſzito, melinzka moſznyicza,* ali *ſzito za kojemſze melya chiſzti.* s. Mehl-Sieb, r. Beutel-Sack. *Gyakor ſzita.*

Pollinctor, (*Aliqui ſcribunt* pollictor) ōris, m. Plaut. *Mertveh tèl namazitel, ki mertva téla z-piſmenum maſztjum, ali z drugemi záchini máſe.* r. Todten-Salber, Balſamirer, Leichen-Beſchicker. *Hóltt-teſt kenő.* V. etiam *Funerarius.* 2. apud Sidon. *V. Humator, Libitinarius.*

Pollinctōrius, a, um, *Plaut.* Ad pollinctorem ſpectans.

Pollinctūra, æ, f. Plaut. *Mertvoga téla vmivanye, mazanye, vu léſz zpravlyanye.* Eines Todten-Cörpers Abvvaſchung, Salbung, Balſamirung. *Hólt-teſtnek moſáſa, kenéſe, gondviſelése.*

Pollingo, is, ere, inxi, inctum, (Act.) Plaut. *Mertvo télo perem, máſem, vu léſz z-piſmum*

mum &c. namázano poſztavlyam, na mértvecza ſzkerb imam. Die Todten-Görper vvaſche, ſalbe, balſamire, verſorge. *Hólttestel bánom, mosom, kenem.* Aliqui in præſen. temp. legunt. *pollincio.*

Pollis, ĭnis, m. Terent. V. *pollen.*

Pollūceo es, ēre, uxi, uctum, (Act.) Cato. V. *Libo N. 1. Sacrifico.* Decumam partem Herculi pollucere: *id eſt* Inſtituto lauto convivio, Herculi ſacra facere, & decimam eidem partem offerre. *Plaut.*

Pollūcībĭlis, is, *com.* le, n. Macrob. V. *Lautus N. 2. Opiparè, opulentè, baſilicus.*

Pollucĭbĭlĭter, *Adv.* Plaut. V. *Lautè, opiparè, opulenter, baſilicè.*

Pollŭctè, *Adv.* Plaut. *idem.*

Pollŭctum, i, n. Plin. *propriè* erat ſacrificium, vel Convivium lautum, ac ſumptuoſum, quod Jovi dapali, Herculi, alteríve DEO offerebatur. *Hinc* 2. generatim. *Obilno y goſzpodzko goſtbenye, vecherja, obed.* Köſtliche und herrliche Mahlzeit. *Fris úri vendégség.* ità Plaut.

Pollŭctūra, æ, f. Plaut. V. *pollŭctum N. 2.*

Polluo, is, ĕre, lui, lūtum, (Act.) Cic. V. *Conſpurco, Contamino, Fœdo, Inquino.*

Pollūtio, onis, f. Pallad. *Prolitje.* e. Beſudlung. *Megfertéztetés.* Vid. *Contamen.*

Pollūtus, a, um, Gic. V. *Fœdatus &c.*

Pollux, ūcis, m. *Plaut.* Jovis, & Ledæ filius, frater Caſtoris, Helenæ, & Glytemneſtræ. *Caſtor* mortalis, *Pollux* verò immortalis natus eſſe fingitur. Hic, ut ſummum in fratrem teſtaretur amorem, cum eo immortalitatem ſuam diviſit. *Hiſt. Poët.*

Pŏlōnĭa, æ, f. Geogr. *Lebzka, Polyzka zemlya, veliko ſzlovenzkoga naroda kralyeſztvo.* s. Königreich Pohlen. *Lengyel-Orſzág.* Regio Europæ perampla, quam acceſſio magni Ducatûs Lithuaniæ per Jagellonem facta multum auxit. Mari balthico, Livoniâ, Moſcoviâ, Germaniâ, Hungariâ, Tranſylvanyâ, Moldaviâ & Tartariâ cingitur. plura vide ſub vocibus *Illyricum, & Krapina.*

Pŏlōnĭcus, a, um. *Polyzki, Lebzki.* Pohlniſch. *Lengyeli.*

Pŏlōnus, i, m. *Leb, Polyak.* r. Pohlack, Pohl. *Lengyel.*

* Pŏlus, i, m. Gic. *Kraj neba, Tecbaj ſzvéta, Sztalna piknya od ſzevera y pol-dneva.* Der Angel, *oder* Spitz des Himmels. *Az égnek ſarka, egek tengelyeknek vége.* Vide de hoc vocem *Axis N. 2.* 2 eſt idem quod *Cœlum.* Varro.

* Pŏlyarchĭa, æ, f. *Vnogib zkupa Ladanye, zapovédanye.* s. Regiment, allvvo ihrer viel zugleich regieren. *Sokak birodalma.*

* Pŏlygămĭa, æ, f. *Vnogo-ſenſztvo, kada gdo vech ſen ima.* Viel-Weiberey, da einer viel Weiber hat. *Sok feleségekkel-való állapot.*

* Polygămus, i, m. *Vnogo zen imajuchi.* Viel Weiber habend. *Sok feleségü.*

* Pŏlygōnĭus, *Vitruv. &* polygōnus, a, um, Hyg. n. *Vnogo-vuglaſzt.* Viel-ecket. *Sokſzegü, ſok-ſzegeletü.*

* Pŏlygrăphus, i, m. *Od vſzaſta piſzecz, vnogeb ſzbvarib izpiſzavavecz.* Der viel ſchreibt. *Sokféle dolgokról író.*

* Polymĭtus, a, um, Plin. V. *Multicolor, multiformis.*

* Pŏlypus, i, & ŏdis, m. Cic. *Hobotnicza, morzka riba.* Meer-Spinnerin, ein Fiſch mit viel Füſſen. *Sok lábú bal,* peregr. *babarnitza.*

* Pŏlypus, i, m. *Merzki noſza prirasztek.* Ein garſtiges Naſen-Gevvächs. *Orr-daganat, Orr-süly.* Si polypus in naſo introierit, braſſicam erraticam, aridam, tritam in malum conjicito, & ad naſum admoveto. *Cato de R. R. c. 157.*

Pōmārĭum, ii, n. Cic. *Ternacz, Jabuchnyak, z-ſzadovnim drévjem zaſzadyen vert, Vochnyák, Vochiſche, Vochnicza.* r. Baum-Garten. *Gyümöltös kert.* 2. apud Plin. *Meſzto, gdeſze jabuke, &c. chuvaju.* e. Obſt-Kammer. *Gyümölts-tartó bely.*

Pōmārĭus, ii, m. Horat. *Z-ſzádom terſecz, Jabukar.* r. Obſt-Verkauffer. *Gyümöltsáros, kúfár.*

Pomarius, a, um, Cato. *Jabuchni, ſzadovni.* Zum Obſt gehörig. *Gyümöltsbez-való.*

Pōmĕrĭdiānus, & poſtmeridianus, a, um, Cic. *Popoldnevni, popoldani.* Nachmittägig. *Dél utánn-való, Dellyeſti, Ebéd utánnvaló.*

Pōmērĭum, ii, n. (*Nonnulli contra orthogr. Manutii ſcribunt* pomœrium, *q. d.* pone, *vel* prope mœnia) Cic. *q. d.* pone murum. *Prizidje, Meſzto prázno okolo zída znutra y zvuna varaſſa.* Ein Zvvinger an der Stadt, eine Weite in und auſſer der Stadt-Mauren herum, da niemand bauen darff. *Kőfal mellyéke, kerités közi, meghatározott bizonyos bely.*

Pōmētum, i, n. Pallad. V. *pomarium N. 1.*

Pomĭfĕr, a, um, Colum. *Szado-rodni, Jabuke y oſztali ſzad noſzechi, vochjo-roden, ploden.* Das Obſt trägt. *Gyümölts-termö, bozó.*

Digitalizirao Google

Pomœrium, ii, n, V. *Pomerium.*

Pōmōna, æ, f. Ovid. *Boſicza ſzáda*, iliti *Vochja*. e. Obſt-Göttin. *Gyümölts Iſten Aſſzonya.*

Pomōſus, a, um, Tibull. *Szadovni, ſzáda* iliti *vochja pun.* Voll Obſt, Obſt-reich. *Gyümöltsös, Gyümöltſzel gazdag.*

* Pompa, æ, f. Cic. *Z-zkazanyem moguchnoſzti ſzprava, velika priprava, Moguchnoſzti zkazivanye, Babatozt.* s. Gebräng, e. Pracht, anſehnlicher Aufzug. *Pompás készület, pompázás.* Item V. *Magnificentia.*

Pompātĭcus, a, um, Apul. *Zmoſnoſzt zkaſujuchi. Moguchno-zpraven, zmoſno-pripraven, babatazt.* Prächtig, hochmüthig, ſtoltz. *Nagyságát mútogató, Pompás.*

Pompōsè, *Adv.* Sidon. *Z-zkazanyem moguchnoſzti, Babato.* Prächtiglich. *Maga nagyságát mútogatva.* Vid. *Magnificè.*

Pompōſus, a, um, Sidon. V. *Pompaticus, Magnificus.*

Pōmum, i, n. Cic. *Jabuka, vſzakojachki ſzád, ali vochje prez tverde lupinye.* r. Apffel, allerley Obſt. *Alma, Mindenféle lágy héjú gyümöltsök.* Pomum nomen eſt commune omni fructui mollem corticem habenti, Nux verò durum. Interdum tamen etiam pro nuce pomum uſurpat *Plin.*

Pōmus, i, f. Tibull. *Jablan ; Jabukovo, y vſzako ſzadovno drévo.* r. Apffel-Baum, Obſt-Baum. *Alma-fa.*

Ponděrābĭlis, is, *com.* le, n. Claud. Mamert. *Zvaglyiv, prevaglyiv, kaiſze vagati more.* Was mann vvägen kan. *Megmérhetö, Megfontolhatö.*

Ponděrātio, onis, f. Vitruv. *Vaganye, Mérenye, kantarenye.* e. Wägung, Ervvägung. *Megmérés, Fontolás, Mázſálás.* 2. Transl. V. *Conſideratio, penſitatio N.* 2. *Examen N.* 2.

Ponderātor, oris, m. Plin. *Vagavecz, Vaga-Meſter.* r. Wäger, Waag-Meiſter. *Megmérö, Mázſás-meſter.*

Pondĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Vágam, váſem, utésem.* Wäge, ervväge. *Megmérem, megmázſálom.* 2. Transl. apud Cic. V. *Conſidero, perpendo N.* 1.

Ponděrōſus, a, um, Cic. *Tegotiv, tegoten, poteglyiv. &c.* Vid. *Gravis N.* 1. 2. Transl. *idem ac* Magni momenti. *Vnogo vu ſzebe zaderſavajuchi, czéne vréden.* Viel in ſich begreiffend, Schätzens vverth. *Magában ſokat foglaló, becſületre-méltó.* Da ponderoſam aliquam epiſtolam, plenam omnium

&c. *Cic.* ponderoſior, ponderoſiſſimus. *Plin.*

Pondo, n. *Indecl.* Cic. *Pol-oka*, peregr. *Litra, funt.* (prima enim vox Græcorum, Germanorum eſt altera.) s. Pfund. *Font.* Vid. *Libra N.* 1.

Pondus, ĕris, n. *Tegota, teſina, utez, ſmebkocha, ſmebchina.* e. Schvvehre, s. Gevvicht, e. Schvverigkeit. *Tereh, Nehézség.* 2. V. *Libra N.* 2. Sed ego hoc meis ponderibus examinabo, &c. *Cic.* 3. Transl. V. *Auctoritas, Efficacia, Robur N.* 2. *Vis N.* 1, *&c.* Sed tuæ litteræ maximi ſunt apud me ponderis. &c. *Cic.*

Ponduſcŭlum, i, n. Colum. *Tegoticza, Teſtnicza, Utezicza.* s. Gevvichtlein. *Terhetske.*

Pŏnĕ, *Præpos. ſumitur pro* poſt *penes* Cic. *Za, blizu, zbliza, poleg.* Nach, hinten, nahe dabey, nahend. *Mögött, hátúl, mellett.* Et pone quos, aut ante labantur. *Cic.*

Pŏnè, *Adv. pro* poſt, retro. Cic. *Odzàd.* Hintervverts, ruckvverts, hinten. *Utánn, hátúl.* Et ante, & pone. Cic. *Napervo, y odzàd.* Vorn und hinten. *Mind elött, mind utánn.*

Pŏno, is, ĕre, pŏſui, pŏſĭtum, (Act.) Cic. *Sztavim, dévam, poláſem, poſztavlyam, mechem.* Setze, lege, ſtelle. *Téſzek, Helyheztetek.* Vid. *Colloco, Conſtituo, Loco N.* 1. Fundamenta, pedem ponere. *pro* locare &c. *Cic.* Templa ponere: *pro* ædificare, erigere, *Virg.* Caſtrà ponere: *pro* metari. *Caſ.* Rem aliquam ante oculos ponere. Plin. *Kaj pred ochi poſztaviti, na pervo doneſzti, ochiveſzto vuchiniti, raztolnachiti.* Etvvas vor Augen ſtellen, erklären. *Valamit ſzem eleibe hozni.* Aliquid in contentione ponere: *pro* proponere, in dubium vocare. *Cic.* Aliquid pignori ponere: *pro* pignerare, oppignerare. *Plaut.* 2. *oſztavlyam, na ſztran puſchham.* Fahren laſſe. *Félre teſzem.* Aliquid de manibus ponere: *pro* deponere. *Cic.* Arma ponere, *pro* deponere, à bello deſiſtere, ceſſare. *Liv.* Metum ponere. Cic. *Nebojatiſze, ſztràh na ſztran oſztaviti.* Nicht förchten, die Furcht fahren laſſen. *Nem félni, a' félelmet félre tenni.* 3. V. *Conſumo, Impendo N.* 2. *Inſumo.* Totum diem in re aliqua conſideranda ponere. *Cic.* Item V. *Adhibeo, Adjicio N.* 2. *&* 3. Curam omnem, totum animum in ſidenum cognitione ponere. Multum operæ in aliqua re ponere. &c. *Cic.* 4. Venti ponunt: *pro* ceſſant,

Digitalizirao Google

ceſſant, deſinunt, quieſcunt. *Virg.* 5. V. *Numero.* Mortem in malis ponere. Aliquid in beneficio, honore, *vel contra:* in vitio ponere. *Cic.* 6. V. *Cenſeo N.* 1. Tamen pono, ſatis in eo fuiſſe orationis, atque ingenii. Multum in fortuna, multum in bonis, aut malis ponere: *Cic.* Spem in aliquo ponere: *pro* ſperare. *Id.* 7. Ut paulo ante poſui: *pro* dixi, ſcripſi, uſurpavi. *Cic.* 8. Sed primùm ponere oportet: *pro* ſupponere, præmittere. *Cic.* 9. Iræ modum ponere: *pro* moderari naturæ impetui, iræ. *Senec.* 10. Ova ponere: *pro* parĕre. *Colum.* 11. Alicui inſidias ponere: *pro* inſidiari, inſidias ſtruere. *Cic.* 12. V. *Conſiſto, Contineo* N. 1. Negat in eo poſitas eſſe fortunas Græciæ. *Cic.* 13. V. *Expono N.* 1. & 2. Caput periculo ponere: *pro* exponere, periculo obiicere. *Plaut.*

Pons, pontis, m. Cic. *Mòſzt.* e. Bruck. *Híd, pallò.* Fluvio pontem inſternere, imponere. *Curt.* Aliquem de ponte dejicere. *Transl. pro* ſuffragiô privare, authoritatem adimere. *Cic.*

Pontĭcŭlus, i, m. Cic. *Moſztecz.* s. Brücklein. *Hídatska.*

Pontĭcus, a, um, Colum. V. *Marinus.* Nux pontica. Plin. V. *Avellana.*

Pontĭfex, ĭcis, m. *Sacerdotes* erant, à *ponte faciendo* dicti *pontifices*, quòd primum pontem, eúmque ligneum Tyberi impoſuerint, & collapſum ſæpe reſtituerint. *Varro.* Inde factum, ut Romani ſacrorum præſidem, quem è ſolis Patribus creare licebat, *pontificem* appellarent. Creſcente ſubinde Sacrorum numerô, etiam è plebe pontifices legi cœpti, iique numerô plures, quorum princeps, *ſummus pontifex* nominari conſvevit. *Cic. Liv. &c.* Chriſtiani denique, abolitis gentilium ſacris, nomina retinuerunt, quæ veris ſacris, & melioribus myſtis ſignificandis attribuerunt. *Hinc* pontifex &c. V. *Myſta, Sacerdos.* ſummus pontifex. V. * *Papa N.* 2.

Pontĭfĭcālis, is, *com.* le, n. Cic. *Méßnichki, Veliko-méßnichki, papinzki.* Zum Prieſter, *oder* zum Pabſt gehörig, Prieſterlich, Hoch-Prieſterlich. *Papi, Fô-papi, Fô-papboz-való.*

Pontĭfĭcātus, ûs, m. Cic. V. *Sacerdotium, Papatus.*

Pontĭfĭcĭum, ii, n. Gell. V. *Auctoritas, Licentia N.* 2. *poteſtas, pontificatus.*

Pontĭfĭcĭus, a, um, Cic. V. *pontificalis.*

† Pontĭfĭco, as, are, avi, atum, (Neu.) *Latinè* Sacris operor, ad aras facio &c. *Meſſu ſzluſim, popévam.* Meſs leſe, Ambt halte. *Miſét ſzolgálok, énekes miſét ſzolgálok.*

Ponto, ōnis, m. Cæſ. *Genutliv mòſzt*, iliti *Bròd za prepelyavanye, Ladjo-mòſzt, Na ladjah mòſzt.* Ponton, e. Uberfurth, Schiff-Brücke, fliegende Schiff-Brücke. *Repůlò bídas, Repůlò hajó, Hajókon álló bídas.*

* Pontus, i, m. Cic. V. *Mare.* 2. pontus, ti, f. *Ptolem.* Aſiæ minoris regio.

Pŏpa, æ, m. Propert. *Meſzàr, ki je negda za kriveh Bogov aldove marhu tůkel.* r. Opfer-Metzger. *áldozati méſzárost, Méſzárló pap.* Hinc transl. apud Moſcos, cæteróſque Illyros, Sacerdotes ſeculares, *popæ* appellantur. 2. *apud* Pers. V. *Guloſus, inſatiabilis.*

* Pŏpănum, i, n. Juven. *Aldovſzki kolàch, gibanicza.* e. Opffer-Kuchen. *áldozatravaló lepény, Jzéles pogátſa.*

Pŏpellus, i, m. Pers. *Malo lyudztvo.* s. Völcklein. *Népetske, kŏzségetske.* Vid. *plebecula.*

Pŏpīna, æ, f. Cic. *Obchinzko meſzto, gdeſze vſzakojachke gotove jeſztvine prodavaju.* s. Zehr Haus, offentliches Orth, allvvo allerley zugerichtete Speiſen verkaufft vverden. *Kŏzönséges hely, a' hol ſokféle készített étkek árrúltatnak.* Vid. *Caupona* N. 1.

Popinālis, is, *com.* le, n. Colum. V. *Caponius.*

Popinārius, ii, m. Lamprid. V. *Caupo.*

Popinātio, onis, f. Gell. V. *Helluatio, perpotatio.*

Popinātor, oris, m. Macrob. V. *Helluator.*

Pŏpīno, ōnis, m. Horat. V. *Heluo N.* 1. *Gulo.*

Pŏpīnor, aris, ari, ātus ſum. (Dep.) Trebell. *Oſtarie pohadyam, po kerchmah hodim, pianchujem.* Die Sauff-Häuſer fleiſſig beſuche, zeche. *Kortſomákot látogatok, Torbézolok.* Vid. *Heluor. Compoto.*

Pŏplĕs, ĭtis, m. Liv. *Podkoleno, Jver.* e. Knie beuge, hinter knie, e. Knie Scheiben. *Térdnek hajlása, vápája, térd alá ó két in kŏzi.*

* Poppyſma, (pŏpyſma) ătis, n. *Glàſz, plezk, plozk, ali ploſzkanye prilizlyivo, z-vuſztmi, ali z-rukami vuchinyeno; gladenye konya, daſzevtiſſi.* Der ſchmeichleriſche Ton von Zuſammenſchlagen der Hände, *oder* mit dem Mund. *Kézzel*, vagy *ſzájjal-való hizelkedô ſimogatás, piſegetés: Lovat tſalogatás, &c.* Vid. *palpum.*

* Poppyſmus, i, m. Plin. *idem.*

Pŏpŭlābĭlis, is, *com.* le, n. Ovid. *Labko poroblyiv,*

roblyiv, púſzto - vchinlyiv. Leichtlich zu zerſtören. der Vervvüſtung untervvürfflich. *Elpuſztíthaló.*

Populābundus, a, um, Liv. *Robechi, púſztochinechi.* Raubend, vervvüſtend. *Dúló, Foſztó, puſztító.*

Pŏpŭlārĭa, ium, n. *plur.* Svet. *Meſzto, kadi na igrah iliti komediah lyudztvo ſzedì.* r. Ort für das gemeine Volck in Comödien. *Hely a' komédiában, a'hol a' közönépek ülnek.*

Pŏpŭlāris, is, *com.* re, n. Cic. *Obchinzki, púkov, Lyudztvu ſzliſſajuchi.* Der Gemeine, *oder* dem Volck gehörig. *Köz - népi, népbez - való.* Homo popularis. Cic. *Chlovek obchini y lyudztvu povolyen.* Ein gemeiner und dem Volck angenehmer Menſch. *Nyájas, barátságos, köz-rendnél kedves ember.* Quo nihil popularius eſt: *pro* Charius, gratius populo. *Liv.* Auram popularem ſectari Cic. *Hvalu y diku obchinzku, iliti pri lyudztvu iskati.* Das Lob des gemeinen Volcks ſuchen. *Köz - nép dicséretét keresni.* 2. V. *plebejus, ignobilis.* Plaut. 3. tum adjectivè, tum ſubſtantivè: V. *Civis, Municeps, oppidanus, patriota.* Cic.

Populārĭtas, atis, f. Plin. *Obchinzke lyubavi iskanye, vgadyanye y prilizavanye lyudztvu vuchinyeno.* e. Gunſt gegen der Gemeine, e. Sorg ſich bey dem Volck beliebt zu machen. *Köz-rendhez ereſzkedés, nyájaſság.* 2. apud Plaut. *Lyubav y priatelztvo med jednim narodom.* e. Lieb und Freundſchafft unter den Lands-Leuten. *Földimmel-való barátság.*

Popularĭter, *Adv.* Cic. *Po obchinzki, po navadi lyudztva, priproſzto.* Nach des gemeinen Volcks Weiſe, gemein. *Község javallása ſzerént, községhez ereſzkedve.* 2 apud eundem V. *Seditiosè.*

Pŏpŭlātio, onis, f. Liv. *Robenye, zatrénye.* e. Blünderung, Zerſtörung. *Foſztás, Rablás, puſztítás.* Vid. *Depopulatio, Depradatio.*

Populātor, oris, m. Liv. *Na-nikaj zpravitel, Robitel.* r. Vervvüſter. *Foſztó.* Vid. *Depopulator.*

Populātrix, īcis, f. Mart. *Robitelicza, púſztochinitelicza.* e. Blünderin, Zerſtöhrerin, Vervvüſterin. *Foſztóné, Rablóné, puſztítóné.*

Populātus, ûs, m. Lucan. V. *populatio.*

Pōpŭlētum, i, n. Plin. *Topolovina, Topolje:* ali *Jagnyedina, Jagnyedje: Loza iz topolov,* ali *Jagnyedov.* r. Wald, allvvo Alber- *oder* Pappel-Bäumer vvachſen. *Nyár-vagy jegenye-fák hely.*

Pōpŭlĕus, a, um, Virg. *Topolov, Jagnyedov.* Von Alber- *oder* Pappel-Baum, dem Eſpen-Baum gehörig. *Nyár-fából, jegenye-fából-való.*

Pōpŭlĭfĕr, a, um, Ovid. *Z-Jagnyedovim, ali topolovim drévom roden.* Das Eſpen- *oder* Sarbach-Bäum trägt. *Nyáras, Nyár-fa, vagy jegenye fa termö.*

Pŏpŭlĭſcītum, i, n. Nep. V. *plebiſcitum.*

Pōpulnĕus, a, um, Colum. V. *populeus.*

Pōpulnus, a, um, Plaut. *idem.*

Pŏpŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Virg. &

Pŏpŭlor, aris, āri, ātus ſum, (Comm.) Cic. *Púſzto chinìm &c.* Vid. *Depopulor, Depræd or, Diripio.* Agros populari. & *paſſivè* populati, atque vexati ad me venerunt. *Cic.* 2 Transl. Formam populabitur ætas: *pro* deſtruet, corrumpet. *Ovid.*

Pŏpŭlōsĭtas, atis, f. *Vnoſina púka, Lyudztva.* e. Menge des Volcks. *Népnek ſokasága.* Item generatim V. *Multitudo N.* 1. Summa Deorum populoſitas. *Arnob.*

Pŏpŭlōſus, a, um, Apul. *Pun Lyudztva, puko-obilen.* Volck-reich. *Népes, Néppelteli.*

Pŏpŭlus, i, m. Cic. *Lyudztvo, pùk, kupchina lyudih.* s. Volck, e. Gemeine. *Nép, község.* 2 Transl. etiam de beſtiis dicitur. *Colum.*

Pōpŭlus, i, f. *Plin.* populus alba. *Topol, topolovo drévo.* Weiſs Pappel-Baum, Sarbachs-Baum, Aſpen. *Nyár-fa.* populus nigra. *Jagnyed, jagnyedovo drévo.* r. Schvvartz Alber-Baum, ſchvvartz Eſpen-Baum, ſchvvartz Pappel-Baum. *Jegenye-fa.* populus lybica, *aliàs* tremula. *Libianzki topol, kojega liſztje vſzedilyſze giblye.* Lybiſcher Pappel-Baum, Zitter-Baum. *Levele reſzketö nyár fa, Libiai nyár-fa.*

Porca, æ, f. Cato. *Szvinya, praſzicza.* Eine Sau, Mutter-Schvvein. *Eme diſznó, kotza, gönye.* 2. apud Varr. V. *Lira N.* 2. 3. apud Feſt. V. *Lira N.* 1. Quæque in porca confracta jura ſint. *Cic.* 2. *de Leg.* c. 22.

Porcārius, ii, m. Jul. Firmic. *Szvinyàr.* r. Schvvein-Hirt. *Diſznó-páſztor.*

Porcārius, a, um, Plin. *Szvinyzki, Szvinyam ſzliſſajuchi.* Dem Schvvein gehörig, Schvveinern. *Diſznóboz-való.*

† Porcellānus, a, um. *Porczelanzki, iz porczelanzke zemlye napravlyen.* Zum Porcellan gehörig, aus Porcellan-Erden gemacht. *Portzellániai, portzellániai földből ſzínáltt.* Vaſa porcellana: *id eſt* facta ex terra porcellana. *Poſzuda porczelanzka, poſzuda*

Digitalizirao Google

poſzuda lépa iz oſzebujno-lépe porczelanzke zem'ye napravlyena. s. Porcellan - Geſchirr. *Portzelláníai edény, findſa.*

Porcellus, i, m. (*Dim. à* porculus.) Varr. *Praſzchich, praſzchecz, malo práſze.* Junges Schvveinlein, Spann - Fercklein. *Malatzka.*

Porcĕtra, æ, f. Gell. *Praſzicza, koja je ſzamo jenkrat mláde zlegla* Sau, die nur einmahl gevvorffen hat. *Egyſzer malatzzot eme diſznó.*

Porcīnārius, ii, m. Plaut. *Meſzàr, ti ſzvinyzko meſzo prodaje, z - ſzvinyzkem meſzom terſecz.* r. Verkauffer des Schvveinen-Fleiſches. *Diſznó - hús árús.*

Porcīnus, a, um, Plaut. *Szvinyzki.* Schvveinen. *Diſznói.*

Porcŭlātio, onis, f. Varr. *Hranenye, Tuſztenye praſzchichev.* e. Schvvein - Zucht, Schvvein-Ernährung. *Diſznó nevelés, bízlalás.*

Porcŭlātor, ōris, m. Colum. *Szvìny, ali praſzchichev hranitel, kermitel, tuſztitel, odhranitel.* r. Schvvein - Fütterer, Schvvein-Wärter, Schvvein - Mäſter. *Diſznó bízaló, tartó, nevelŏ.* Item V. *Porcarius.*

Porcŭlētum, ti, n. Plin. *Greda na vertu.* s. Garten - Beet. *Veteménves ágy.* Item V. *Lira N. 2.*

Porcŭlus, i, m. (*Dim. à* porcus.) Plaut. *Práſze.* s. Schvveinlein. *Diſznótska, malatz.* Vid. *Nefrens.* 2 apud *Plin.* porculus marinus, *eſt* genus piſcis.

Porcus, ci, m. Cic. *Szvinya, praſzecz pitom,* iliti *Domáchi.* s. Schvvein, Porck. *Diſznó.* 2. apud *Catull.* Porcus dicitur homo obeſus, & pinguis.

* Pŏri, ōrum, m. *plur.* Plin. V. *Porus.*

Pŏrōſus, a, um, Phys. *Lyuknyazt, vnogo odebàlcz imajuchi.* Löchericht, das viel Lufft-löchlein hat. *Lyukator.*

* Porphўrētĭcus, a, um. Svet. *Cherleno-mramorzki.* Das aus rothen Marmelſtein gemacht iſt, dem rothen Marmelſtein gehörig. *Veres márvány kŏvi.*

* Porphўrītēs, æ, m. Plin. *Cherleni mramor, z - belemi piknyiczami.* Ein rother Marmelſtein, mit vveiſſen Tüpfflein. *Veres márvány kŏ.*

Porrācĕus, a, um, Plin. *Porji, porlukov, porluku ſzpodoben.* Zum Aeſchen-Lauch gehörig, dem Lauch gleich. *Hagymái, pár hagymáboz - való.* Color porraceus. *Plin.*

Porrectè, ĭùs, *Adv.* Ammian. *Raztegnyeno, razpreſzterto, pretegnyeno.* Ausgeſtreckter - Weiſe. *Kinyújtva.*

Porrectio, onis, f. Cic. *Podavanye, podanye, pretegnyenye, pretezanye, Raztegnyenye.* e. Darreichung, Ausſtreckung, Ausſpannung. *Néki-adás, kinyújtás, oda-nyújtás.* Synon. *Extenſio, Explicatio N. 2. Diſtentio.*

Porrectus, a, um, *Synon.* Extenſus. Cic. *Raztegnyen, pretegnyen, Razpreſztert.* Ausgeſtreckt, ausgeſpannt. *Kinyúlt, kinyújtott.* Loca porrecta: *ideſt:* Nec montibus, nec ſylvis impedita. *Cæſ.* Coma porrecta: *pro* longa. *Plin.* Sic dicitur, Mora porrecta. *Ovid.* 2 apud Varr. *podàn.* Dargereichen. *Néki-adatott.* 3. V. *Hilaris, Lætus N. 1. Alacer.* Fronte porrectiore loqui. Plaut. *Veſzeleiſſe, y gyegyernejſſe govoriti.* Frölicher Reden. *Jobb kedvvel ſzólani.*

Porrĭcio, is, ĕre, porrēci, ectum, [Act.] Liv. &c. *Aldove na oltar podajem, &c.* Den Opffer zum Altar darreiche. *Az áldozatot az óltáron megnyújtom.* Item V. *projicio.* Exta in fluctus porricere. *Virg.* Verbum erat ſacrificantibus ſolemne. Alii tamen in omnibus exemplis *projicio* legunt pro *porricio.*

Porrĭgĭnōſus, a, um, Plin. *Kraſztav na glavi, bélo - kraſztav*, vulgo *grintav.* Grindicht. *Fŏ koſzmós, koſzos.*

Porrĭgo, ĭnis, f. Cels. *Béla kraſzta na glavi, pleſzniva kraſzta*, vulgo *grinta.* Der ſchüppichte Grind des Haupts, Erbgrind. *Fŏ koſzmó, koſz, korpáſság.*

Porrĭgo, is, ere, exi, ectum, (Act.) Cic. V. *Dilato, Diſtendo, Diſtento N. 1. Extendo.* 2 apud eundem, aliósque: *Z - raztegnyenum rukum dajem, podájem, podávam.* Mit ausgeſtreckter Hand gebe, opffere, darreiche. *Oda-adom, odanyújtom. Uſus:* Manum porrigere: *pro* Adjuvare, opem ferre. *Cic.* Herbam porrigere: *pro* fateri ſe eſſe victum. *Plin.* Dextram porrigere, ſignum eſt datæ fidei. *Id.* 3. V. *Differo N. 1. Exporrigo N. 2.* Aliquid in aliquod tempus porrigere, *pro* differre, protrahere, &c. *Cels.*

Porrīna, æ, f. Cat. *Porlukiſche, vert porluka.* r. Lauch - Garten. *Pár hagymás kert.*

* Porrò, *Adv.* Vid. *Longè N. 1. ulterius, ultra.* Si ire porrò pergas. *Liv.* 2. Vide *Dein N. 1.* Quid reſtat, niſi porrò ut miſer fiam? *Terent.* Item V *præterea. Sed:* Non eſt porrò tuum, uno ſenſu ſolùm oculorum moveri: *pro* Tuum præterea non eſt, *vel, ut aliŭ placet,* ſed tuum non eſt, *vel*

Tuum

Digitalizirao Google

Tuum autem non eſt. &c. *Cic.* 3. Vide *Certè, profectò, ſanè.* Nihil porro tam inhùmanum, &c. quàm &c. *Cic.* 4. V. *Age, Eja in prima ſignific. Ergo N.* 1. *Igitur.* perge porrò, nam de iſto magna diſſenſio eſt. *Cic.* 5. eſt *Conjunct.* Vid. *Autem, verò.* Jam porro videte cætera judices. *Cic.* 6. V. *Etiam.* Neque enim perſacetè dicta, neque porro hac ſeveritate digna ſunt. *Cic.*

porrum, i, n. *Plin. Porluk.* s. Lauch, vveiſser Garten-Knoblauch. *Pár hagyma.*

porrus, i, m. Cels. *idem.*

porta, æ, f. Cic. *Velika vrata, Vrata vulichna.* s. Gaſſen-Thor. *Kapu.* Janua accipitur *pro* aditu domûs, alteriúſve loci minoris; porta verò, *pro* aditu urbis vallô munitæ &c. ſæpe tamen pro eodem uſurpantur.

portābĭlis, is, *com.* le, n. Sidon. *Noſzlyiv, podnoſzlyiv, noſzitiſze moguch.* Tragbar, das ſich tragen läſt. *Hordozbató, viſelhetô.*

portātĭlis, is, *com.* le, n. *Lahko-noſzlyiv, prenoſzlyiv.* Tragſam. *álta vihetô, könnyen hordozható.* Horologium portatile, *Mala vuricza.* e. Sack-Uhr, Fick-Uhr. *Zſeb-óra.*

portātio, ōnis, f. Vitruv. &

portātus, ûs, m. *Plin. Noßnya &c.* Vid. *Geſtatio, Latio.*

portendo, is, ĕre, tendi, tentum, [Act.] Cic. *Znamenujem, preznamenujem.* Vorbedeute, vorher ſage. *Jövendöt jegyzek, valamit de jegyzek.* Vid. *Ominor.*

portentĭfĕr, a, um, Ovid. &

portentōſus, a, um, Cic. *Chuden, Chudovit, ſztraſſen, ſztrah-dodajuchi, dojducha preznamenujuchi, chudu ſzpodoben.* Wunderbarlich, ſeltſam, ſchrecklich, Schrecken machend, vorbedeutend. *Tſudás, Tſuda munkájú, Tſudálatos erejü, Rendkivülvaló, Jövendött jelentö.* Vid. *Mirabilis, Ominoſus &c.* Comp. *portentoſior.* Senec. Superl. *portentoſiſſimus.* Plin.

portentum, i, n. Cic. *Preznamenuvanye, Chudovito znamenye, chudno zkazanye, ſztraßna preznamena, nenavadno dugovanye.* s. Vorbedeutungs-Zeichen. Wunder-Zeichen, ſeltſames Ding. *Jövendölö jegy, Tſudás jegy, ritka dolog.* Item V. *Monſtrum N.* 2.

* porthmēus, ei, m. Juven. V. *Nauta, portitor N.* 2.

portĭcŭla, æ, f. Cic. *Malo pridvorje, Dvércza, malo ſzetaliſche.* Kleiner Vorhoff, ſpatzier-Gänglein. *Tornátzotska.*

portĭcus, ûs, f. Cic. *Meſzto proſztrano, ypokrito za ſzetanye, y ſzenczu, preddvor, preddvorje pokrito.* Ein bedeckter Spatzier-Gang, Laubē, Halle, Creutz-Gang, bedeckter Vorhoff. *Bévedett Tornátz, ſzélyes ét bévedett sétáló folyoco.* 2. apud eundem V. *Tabernaculum N.* 1. *Tentorium.* 3. Tropicè accipitur pro *ſecta ſtoicorum*; hi enim Athenis ſub porticu philoſophabantur. *ità Cic.*

portio, ōnis, f. Cic. *Dèl, oddelek, küſz.* r. Antheil, e. Portion. *Réſz, darab.* Item V. *pars. N.* 1.

portiſcŭlus, i, m. Plaut. *Glavar nad veſzlári.* r. Ruder Meiſter. *Hajós paller. &c.*

portĭto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.* à porto.) Gell. *Guſztokrat noſzim, ponáſſam.* Offt trage, ſtets trage. *Hord-galom.*

portĭtor, ōris, m. 1. V. *Geſtator, Lator.* Stat. 2. *Brodar, preváravecz, prevoznik ki kôga od brega do brega prevája.* r. Schiffmann, Fuhrmann, Überführer, der über das Waſſer führet. *Révész.* Virg. 3. V. *Telonarius, Vectigalarius.* Cic.

portiuncŭla, æ, f. Ulp. *Délecz, Délchetz.* Kleiner Antheil. *Részetzke.*

porto, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Noſzim.* Trage. *Hordom.* Vid. *Fero N.* 1. 2. V. *Vebo.* Virg.

portōrium, ii, n. Plaut. *Vſzakojachka plácha za voſnyu, noßnyu &c.* Allerley Zoll, s. Fuhrlohn. *Vitelért, bordozá ért-való bér.* Vid. *Naulum &c.* Item generatim V. *Telonium, vectigal.* Imponere portorium ſingulis rebus, dare portorium pro re aliqua. *Cic.*

portŭla, æ, f. Liv. *Vratcza.* s. Thürlein. *Kaputska.*

portūnus, & portumnus, i, m. Cic. DEus marinus, qui portubus præeſt.

portuōſus, a, um, Cic. *Vnogo brodiſch imajuchi, pun brodovſzkeh bregov, brodovit.* Viel Schiff-Lände, *oder* Anfahrten habend. *Révet, jó rév-partos hely.* portuoſior. *Salluſt.* portuoſiſſimus. *Plin.*

portus, ûs, m. Cic. *Brodiſche morſzko, Brèg brodarſzki, Ladjo-zavetje; Meſzto zaperto pri bregu, kadi ladje iliti brodi ſzegurni ſztojè,* vulgo *Bròd.* Ein Port, e. Schifflände, See-Haven, Meer-Haven, Anfahrt. *Rév-part, Part-rév:* 2. Transl. V. *Confugium, perfugium, Aſylum, Auxilium.* Malorum ſuorum portum invenire. *Cic.* In portu res eſt: *pro* extra omne periculum. *Plaut.* Impingere in portu: *pro* ſtatim in

initio

initio operis errare, peccare. *Quintil.* Navigare in portu: V. *Navigo N.* 2.

*pŏrus, i, m. Plin. *Lyuknyicza, odebalcze, chez koje pòt &c. prehadya.* s. Schvveifs-Löchlein, Lufft - Löchlein. *Lyukatska, mellyen az izzadság kijò, verítèk lik, Haj lik, Lyuk az ember bòrin.*

Poſca, æ, f. V. *Lora.* Tormina ſedat palumbus ſerus ex poſca decoctus. *Plin.*

poſcĭnummius, a, um, Apul. *Novczo-ſelni, penezo - blepni.* Geldgierig. *pénzt kivánó.*

Poſco, is, ere, pŏpoſci, [Act.] Cic. V. *Depoſco N.* 1. *peto N.* 1. 2. V. *Exigo N.* 1. *Requiro.* Ad quos ſe celeriter, cùm uſus poſcit, recipiunt. *Cic.* 3. V. *Arrogo, Vendito* N. 1. Audaciæ partes Roſcii ſibi popoſcerunt. *Cic.* 4. V. *provoco.* In prælia poſcere Turnum. *Virg.* Majoribus poculis aliquem poſcere: *id eſt:* ad largiùs bibendum provocare. *Cic.* 5. V. *Voco N.* 1. Clamore hominem poſco. *Plaut.* 6. Aliquem reum poſcere: *pro* accuſare. *Liv.* 7. Tanti, quanti poſcit: *pro* quanti æſtimat, *ſeu* quantum pretium indicat. *Plaut.*

poſĕga, æ, f. *Geogr.* Quondam *Recatina*, Metropolis inferioris Szlavoniæ, à mercatu, & glebæ fertilitate nobilis. V. *Baſſiana.*

pŏſĭtio, onis, f. Cic. *Poloſenye, poſztavolyanye, polaganye, metanye, ſztaliß.* e. Setzung, Niederlegung, Gegend. *Tètel, Tévèt, állás.* Urbis poſitio: *id eſt:* Conſtitutio, ſitus, ſtatus. *Cic.* Dialectica poſitio: *id eſt* Theſis. *Quintil.*

pŏſĭtor, oris, m. Ovid. *Poſztavolyavecz, pochetnik, pervi meſzta poſztavitel,* peregr. *Fundator.* 1. Niederſetzer, Stiffter. *Helybeztetò, Tìvò, kezdò.* peregr. *Fundátor,* Vid. *Auctor N.* 1. *Conditor, Conſtitutor, Fundator.*

pŏſĭtūra, æ, f. Gell. V. *Situs, ſtatus.*

pŏſĭtus, ûs, m. Tacit. V. *poſitio, poſitura.*

poſonĭum, ii, n. Geogr. *poſun, glaſzovitivugerzkoga kralyeſztva varaß, y gràd.* Presburg, berühmte Stadt in Ungarn. *Poſon, egy nevezetes város, és vár Magyar országban.* Urbs eſt ſuperioris Hungariæ ad Danubium, elegans, opulenta, probéque munita. Hæc dum Buda turcico jugo premeretur, Regni caput eſſe cœpit. Ter invicta hoſtem à mœnibus repulit: primum A. 1027 Henricum III. Imp. A. 1075 alterum, D. Ladislaum; denique A. 1621 tertium perquàm iniquum, Gabrielem Bethlem. Theſauros poſonienſes plurimum auget Corpus S. Joan. Eleemoſynarii, quo Ædes S. Martino ſacra gloriatur; & Corona regia, quæ in arce adſita, excubante id loci milite, aſſervatur. Frequens Poſonii viſitur primi ordinis Nobilitas, quæ cùm ad Excelſum Conſilium Regium, *Locumtenentiale* vocant, tum etiam ad Cammeram, pariter Regiam, ex omnibus vaſtiſſimi Regni finibus confluit. Sedes eſt Comitiorum generalium, Hungari *Diatas* dicunt; uti & coronationis Regiæ.

poſſeſſio, onis, f. 1. *Ladanye, Derſanye.* e. Beſitzung, Beherrſchung. *Bírás.* Doctrinæ poſſeſſio. *Cic.* 2. apud eundem V. *Ditio N.* 1. *Bonum.*

poſſeſſiuncŭla, æ, f. Cic. *Malo derſanye, Ladanyicke, Imanyicke.* Kleine Beſitzung, s. Güttlein. *òrökségetske, birtokotska.*

poſſeſſor, oris, m. Cic. *Ladavecz.* r. Beſitzer. *Bíró, òrökòs.*

poſſeſſōrius, a, um, JCt. *Ladanyu ſzliſſajuchi.* Zur Beſitzung gehörig. *òrökségbez-valò.*

poſſeſſus, ûs, m. Apul. V. *poſſeſſio.*

poſſeſtrix, īcis, f. Afran. apud Non. *Ladavka, Ladavicza.* e. Beſitzerin. *Bíró Aſzſzony, òrökòs Aſzſzony.*

poſſĭbĭlis, is, *com.* le, n. Plaut. *Moguch, vchinlyiv.* Müglich. *Lehetséges, véghez-vihetò.*

poſſĭbĭlĭtas, atis, f. Arnob. *Moguchnoszt.* e. Müglichkeit. *Lehetség, Lehetòség.*

poſſĭdeo, es, ēre, ēdi, eſſum, (Act.) Cic. *Ládam, derſim, imam.* Beſitze, innhabe. *Bírom, birtokomban vagyon.* Ex edicto bona poſſidere: *pro* poſſidere per decretum, & ſententiam Judicis. *Cic.* Forum armatis hominibus poſſidere: *pro* occupare. *Id.*

poſſum, (*Compos. ex* potis ſum.) pŏtes, pŏteſt, poſſĕ, pŏtui, [Neu. *Anom.*] Cic. *Synon.* Queo, valeo, polleo, poteſtate valeo, potis ſum, optio & poteſtas mea eſt, facultas fert, mihi liberum eſt & integrum. *Morem, Moguch jeſzem.* Könne, möge, vermöge. *Meglehet, tehetek:* & in Compoſitis *Hatok, Hetek. Uſus:* Multum ingeniò, mari, pecuniâ, opibus gratiâ, auctoritate poſſum. Non poſſum, quin exclamem. Ego uſu parum, nec ingenio ſatis poſſum; quod fieri poteſt, non negligam. Apud aliquem plurimum poſſe: *pro* magna auctoritate pollere. *Phras.* Si res integra mihi foret & libera, ſi ſolutiſſima mihi eſſent omnia, ſi oneri ferendo eſſem, ſi tantam rem efficiendi facultatem haberem, ſi liceret, onus lubens ſubirem, *vel* non detrectarem laborem: *pro* ſi ferre poſſem,

Digitalizirao Google

onus non refugerem. Jam me omnis defenſio defecerat; erepta mihi fuit, & adempta omnis poteſtas me tuendi; nequibam porrò mihi conſulere; nihil erat, quo me tuerer; non jam copia erat, non facultas ultrà hoſti obſiſtendi; nec fugæ, nec pugnæ ſatis potens deprehenſus ſum in medio; rerum mearum planè eram impotens; non reperiebam, quemadmodum me defenderem: *pro* non potui me ultrà defendere. Penes DEum eſt poteſtas, & dominatus rerum omnium; penes DEum eſt in omnes imperium; à DEI voluntate, ac nutu pendent omnia; in unius DEI arbitratu poſita ſunt omnia: *pro* DEus omnia poteſt. *Locô vulgariù formulæ loquendi:* pro poſſe: *meliùs latinè dixeris:* pro virili parte; quoad feret facultas; quoad ejus fieri poterit; ſi quo pacto potero. *Kuliko najvech moguche bude, poleg moguchnoſzti.* Nach äuſſerſtem Vermögen. *Tebetségem ſzerint.* ità Cic. aliíque.

poſt, *præpos. cum Accus.* Cic. *Za, po, odzàd.* Nach, hinternach, hintervvärts. *Utánn, Megett.* poſt homines natos: *id eſt* à condito mundo, à quo homines naſci cœperunt. *Cic.* 2. poſt *Adv.* Vid. *poſtea.* paucis poſt diebus, quàm &c. *Cic.* Seu ſit *præp.* ſeu *Adv.* eleganter conſtruitur cum Adverbiis in *O. ut:* Non multo poſt commiſta. Poſt aliquanto ſentire cœpimus. *Cic.*

†poſta, æ, f. *Poſta.* e. Poſt. *Poſta.* Item V. *Veredaria.*

†poſtārius, ii, m. V. *Veredarius.*

poſtautumnālis, is, *com.* le, n. Plin. *Pojéſzenzki, za jeſzenum dobadyajuchi.* Nach dem Herbſt kommend. *ôſz-utánn-való.*

poſtĕă, *Adv.* *Zatèm, potlam, poſzle.* Darnach, demnach. *Annakutánna, Azutánn, oſztánn.* Vid. *Exinde.*

poſteăquàm, *Adv.* Cic. *Zatèm toga, potlam toga, poklakam.* Nachdem als. *Minekutánna.* Nonnumquam dividitur: *ut:* poſtea verò quàm ità cœpi. *Cic.*

poſtĕri, ōrum, m. *plur.* Cic. *Odvetek, poſzledni, Mladyi.* e. Nachkömmlinge. *Utánnunk-való maradékink. ſiaink, unokáink.*

poſtĕrior, *com.* rius, *n.* ōris, *om.* *Compar.* Cic. *Zadnyeiſſi, odzàd iduchi, zadnyi.* Der folgende, nachkommende. *Utólb-való, utólſóbb.* 2. pro *Vilior, Minor.* Ut hæc poſteriora libertate ducas. *Cic.*

poſtĕrĭtas, atis, f. Cic. *Odvechina, Odvetek; Dojdzchi narod, ſzvèt, ali vèk.* Die nachkommende Welt, Nachvvelt, die nachkommen. *Utánnunk-való maradékunk.*

poſtĕriùs, *Adv.* Cic. *Keſzneiſſe, zadnyeiſſe.* Spätter, hinten nach. *Utólb, kéſóbben.* Item V. *poſtea.*

poſtĕrus, a, um, Cic. *Zadnyi, poſzledni, potlenyi, dojduchi.* Folgend, nachgebend. *Kóvetkezendô, Azutánn-való.* poſterô: *id eſt* ſequenti die. *Tacit.*

poſtfĕro, ers, erre, tŭli, lātum, (Act. *Anom.*) Liv. *Zapoſztavlyam, zamécbem, za némar imam, na menye derſim, menye preſtimávam.* Nachſetze, für vveniger halte; minder achte. *Hátra vetem, utánna-téſzem, máſnál alább-valónak tartom, bátúl vetem.*

poſthăbeo, es, ēre, ui, ĭtum, (Act.) Terent. *idem.* Ut omnibus rebus poſthabitis totos ſe in optimo vitæ ſtatu exquirendo collocarent. *Cic.*

poſthac, *Adv.* Cic. *Odſzebdob, odſzada, odvezda, odſzle, únápridak.* Hinfüro, nach dieſer Zeit, nun, forthin, hernachmahls. *Ezutánn, ezentúl.*

poſthæc, Cic. V. *poſtea.*

poſthinc, *Adv.* Virg. V. *Dein, deinceps, poſthac.*

poſthŭmus, a, um, Cic. *Rodyen po ſzmerti ſzvojega otcza, poſzmertni.* Nach des Vatters Tod gebohren, nach dem Todt folgend. *Attya halála utánn ſzületett, utánnunk-való.*

poſtĭbi, *Adv.* Plaut. V. *poſtea.*

poſtĭca, æ, f. (*intellige* janua, *vel* pars.) Non. V. *poſticum.*

poſtĭcŭla, æ, f. Apul. *Zadnya vratcza.* Das hintere Thürlein. *Hátúlsó ajtótska.*

poſtĭcŭlum, i, n. Plaut. *idem.*

poſtĭcum, i, n. (*intellige* oſtium) Horat. *Zadnya vráta, vráta odzád, zadnya ſztran biſe.* Die hintere Thür, hinter Theil des Haus. *Háznak a' bátúlsó ajtaja, réſze.*

poſtĭcus, a, um, Liv. *Zadnyi, odzadnyi, odzàd ſztojechi, od zadnye ſztrani.* Hintervvärtig. *Hátúlsó, bátunk megett-való.*

poſtĭdĕa, *Adv.* Plaut. V. *poſtea.*

poſtĭdem, *Adverbialiter* Plaut. V. *poſtea.*

poſtĭlēna, æ, f. Plaut. *Podrepinya.* r. Schvvantz-Stern eines Pferds, s. Hinter-Zeug. *Farmatring, Farbám.*

poſtilla, *Adv.* Terent. V. *poſtea.*

poſtinde, *Adv.* Sveton. V. *poſtea.*

poſtis, is, m. Cic. *Podboj na vráteh, vràtpodboj, krajna ſztran vràt.* e. Thür-Pfoſten. *Ajtó-ragaſztó, ajtó fél.* 2. apud Virg. V. *Janua, Fores.* 3. Transl. *ad alia.* Cernit animus

animus ſublatis poſtibus: *id eſt* oculis, qui ſunt quaſi fores animi. *Lucr.*

poſtlīmĭnĭum, ii, n. Cic. & JCti. *Oblaſzt, y prauda nazadſze vu ſzvoje povernuti, ali ſzvoje nazad dobiti, kada najmre gdo ſzvojega pervo krivichno mentuvan je bil: K-bifi, ali k-ſzvojem povernenye, nazàd povrachanye.* s. Recht der Wiederkunfft zu dem unſern, das vvir unrecht verlohren: e. Zuruckkunfft, Zuruckkehrung. *Hatalom*, vagy *tőrvény magáéra viſzſza térni*, vagy *magáét viſzſza venni, viſzſza tériteni.* Quem pater ſuus &c. vendidiſſet, ei nullum eſſe poſtliminium: *id eſt* nullum jus ſeu ad ſuos, ſeu ad ſua redeundi, ut quibus juſtè privatus eſſet. *Cic.* Sic dicitur, Aliquid ad aliquem, *vel* Aliquis ad aliquid poſtliminiô redire: *id eſt* Jure poſtliminii. *Gell.* 2. Transl. ad alia *Abl. poſtliminio* ponitur pro *poſtea rurſum, poſt longum tempus.* Me in forum poſtliminiô reduces. *Apul.*

poſtmĕrīdiānus, a, um. V. *pomeridianus.*

poſtmitto, is, ĕre, mīſi, iſſum, (Act.) Cic. V. *poſtfero, Omitto N. 1. & 2.* Alii, & fortè rectiùs legunt *prætermitto.*

poſtmŏdò, *Adv.* Liv. V. *poſtea, poſtremò.*

poſtmŏdum, *Adv.* Terent. *idem.*

* poſtŏmis, ĭdis, f. Lucil. V. *Fiſcella N. 3. Chamus, Camus.*

poſtpartor, ōris, m. Plaut. V. *Succeſſor, Hæres.*

poſtpōno, is, ĕre, pŏſui, ĭtum, (Act.) Plin. V. *poſtfero.* 2. V. *Omitto N. 1.*

poſtprincĭpium, ii, n. Varro. V. *progreſſus.*

poſtpŭto, as, are, avi, atum, (Act.) Terent. V. *poſtfero.*

poſtquam, *Adv.* Cic. V. *poſteaquam.*

poſtrēmĭtas, ātis, f. Macrob. *Zadnyi kraj.* Das letzte Ende. *Utólsó réſz, utólsó vég.*

poſtrēmò, *Adv.* Cic. *Synon.* Ultimo loco, Denique, Tandem, Ad extremum. *Zadnyich, najpotlam, na-po-konecz-koncza, naj poſzle.* Zum letztenmahl, zum letzten, letztlich. *Utólſzor, végezetre, legutólſzor.*

poſtrēmùm, *Adv.* Cic. *idem.*

poſtrēmus, a, um, Plaut. V. *Noviſſimus, Ultimus, Extremus N. 1.* Item V. *Abjectus, Vilis, Extremus N. 2.* Eſſe in poſtremis: *pro* eſſe contemptum, vilem & abjectum. *Cic.*

poſtrīdiē, *Adv. q. d.* poſtero die. *Drugi dan, dojduchi dan.* Am andern *oder* folgenden Tag. *Máſod-nap, Egy nappal azután.* Hæc ſcripsi poſtridie ejus diei. Poſtridie intellexi, quàm à vobis diſceſſi. Quæ poſtridie ludos Apollinares futura eſt. Adeſſe jubentur poſtridie. *Cic.*

poſtrīduō, *Adv.* Plaut. *idem.*

poſtſcēnĭum, ii, n. Eſt pars theatri poſt ſcenam. *Hinc Transl.* Vitæ poſtſcenia, dicuntur actiones, quas quis occultas vult. *Lucr.*

poſtſcrībo, is, &c. Tacit. V. *poſt & ſcribo.*

poſtvĕnio, is, &c. Plin. V. *poſt & venio.*

poſtŭlātio, onis, f. Cic. *Proßnya, potrebuvanye.* e. Anforderung, Begehrung. *Megkérés, Megkivánás.* Vid. *petitio N. 1. 2.* V. *Querela. Expoſtulatio N. 1.* ità Plaut.

poſtŭlātor, oris, m. Svet. V. *petitor N. 1.*

poſtŭlātōrius, a, um, Senec. *Proſzechi, potrebujuchi, pothemſze kaj potrebuje.* Begehrend, dadurch etvvas begehrt vvird. *Kérésre-való.* Vid. *petitorius.*

poſtŭlātrix, īcis, f. Tertull. V. *petitrix.*

poſtŭlātum, i, n. Cic. V. *poſtulatio.*

poſtŭlātus, ûs, m. Liv. *idem.*

poſtŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Obteſtor N. 1. peto N. 1. poſco. N. 1.* Solent nonnulli inter verba petendi diſtinguere: quia, ut illi volunt, poſcimus imperiosè; petimus precario; poſtulamus jure; flagitamus cum ſtrepitu verborum, addendo convicium; obſecramus & obteſtamur, cùm per ſacra rogamus. Sed hoc diſcrimen nec ab ipſo Cicerone obſervatur. Item V. *imploro.* Fidem publicam poſtulare. *Cic.* 2. V. *Exigo N. 1. Requiro.* Ut amicitia noſtra, & tua fides poſtulabit. *Cic.* 3. V. *Cupio, Volo.* Si tu poſtules certa ratione facere. *Terent.* 4. V. *Interrogo.* Gaditani de fœdere poſtulaverunt. *Cic.* 5. V. *Accuſo N. 1.* Gabinium tres adhuc factiones poſtulant: *pro* accuſant. *Cic.* Sextius ab indice Cn. Nerio Pupinia de ambitu eſt poſtulatus: *pro* accuſatus. *Id.*

poſtŭmus, a, um, Apul. V. *Ultimus, Noviſſimus.*

pōtābĭlis, is, *com.* le, n. Auſon. *Pitlyiv, popitlyiv, kajſze piti more.* Das mann trincken kan. *Megibató.*

pōtātio, onis, f. Cic. *Pitje, pijenye, pianchuvanye.* Das Trincken, Sauffen. *Ivás, Ital, köppentés.*

potātor, oris, m. Plaut. *Kî pije, pianecz.* r. Trincker, Sauffer, Zech-Bruder. *Nagy ivató.*

pōtātōrius, a, um. *Haſznujuchi k-pitju, pitveni.* Zum Trincken, *oder* Sauffen dienlich. *Ivatásboz-való.* Vas potatorium. Plin.

Digitalizirao Google

Poſzuda za pitje. s. Trinck - Geſchirr. *Ivó edény.*

pōtātus, ûs, m. Apul. V. *potatio, potio.*

pŏtens, entis, *om.* Cic. *Zmoſen; Moguch; Oblaſztimajuchi; oblaſzten, mochni.* Vermögend, mächtig, gevvaltig, kräfftig. *Hatalmas, bató, erős. Uſus:* Belli magis, quàm ſapientia potentes. *Cic.* potentiſſimus in affectibus, potentior ad efficiendum, Argumenta potentiſſima. *Quintil.* potens imperii: *pro* obtinens imperium. *Tacit.* Juvenis Regni potens: *pro* Regno maturus, aptus. *Liv.*

pŏtentātus, ûs, m. Cæſ. V. *Dominatio, potentia, principatus.*

pŏtentĕr, *Adv.* Quinct. *Zmoſno, Moguchno, z-oblaſztjum, mochno.* Mächtiglich, gevvaltiglich, kräfftig, mit Nachdruck. *Hatalmaſon, minden erejével.*

pŏtentia, æ, f. Cic. *Zmoſnoſzt, Moguchnoſzt, Oblaſzt, Jakoſzt, Moch, Krépoſzt.* s. Vermögen, Anſehen, e. Macht, Gevvalt, Vermöglichkeit, Krafft. *Hatalom, Tehetség, Erő.* Item V. *Dominatio.*

*pōtērĭum, ii, n. Plaut. V. *poculum, potatorium vas.*

pŏteſta, æ, f. *apud Veter.* Plaut. &

pŏteſtas, ātis, f. Cic. V. *potentia.* 2. Meton. V. *Dynaſta, Gubernator N.* 1. Hinc 3. V. *Imperium N.* 1. & 2. *Juriſdictio N.* 1. & 2. *Magiſtratus, Dynaſtia, principatus.* Cum poteſtate verſari in Repub. A legitima poteſtate evocatus, &c. *Cic.*

pŏtĭn', *pro* potéſne? *vel* potis ne es? Terent. *Moreßli?* Kanſt du? *Meglehet-é tőled?*

pōtio, onis, f. Cic. *Napitek, pitva, pitje.* r. Tranck, das Trincken. *Ital.* 2. apud eundem. *Lik, ali vrachtvo, kojeſze pije.* Artzney, die man trinckt. *Orvoßágos ital.*

pōtiōno, as, are, avi, atum, (Act.) *Napájam, piti dájem.* Zu trincken gebe. *Innya adok, Itatom, megitatom.* Creditur amatorio medicamento ab uxore potionatus. *Svet.*

pŏtior, *com.* us, *n.* ōris, *om.* Cic. *Synon.* Melior, præſtantior, excellentior, charior, pretioſior, antiquior. *Bolſſi, perveſſi, dragſſi, vugodnejſſi, preſtimaneiſſi, raiſſi.* Beſſer, vortrefflicher, lieber, angenehmer, fürnehmer. *Jobb, hatalmasb, fellyebb hetsőbb.* Nihil mihi fuit potius, (*pro* prius, antiquius) quàm ut Maſiniſſam inviſerem. *Cic.* Reip. commoda privatis potiora habere: *pro* illa his præferre. *Cæſ.*

pŏtior, īris, īri, ītus ſum, (Dep. à *potis*) V. *particeps* & *fio, Acquiro, Obtineo N.* 1. Maximâ gazâ potitus eſt. *Cic.* ſummam imperii potiri: *pro* ſibi vindicare, obtinere. *Nep.* 2. V. *Compos* & *Sum. N.* 1. *Fruor N.* 1. *poſſideo, Habeo N.* 1. *Teneo N.* 1. Ii, qui potiuntur rerum: *pro* qui imperium tenent, rebus dominantur, res in poteſtate habent &c. *Cic.* Eſt etiam 3tiæ Conjug. ità aliqui ex *Virg.* & *Ovid.*

pŏtis, *com.* pŏtĕ, n. *Adject. Defect.* V. *potens.* Neque potis eſt: *pro* non poteſt. *Cic.* Nec pote commemorari: *pro* quod non poteſt commemorari. *Plaut.* Videamus, quid paſtores potis ſint. *Varro.* De aliis casibus exempla Auctorum non invenimus; ex adductis verò ſolum *Ciceronis* uſu receptum eſt. Hodie enim Nomin. *potis* cum verbo *ſum, es, eſt* &c. Numeri duntaxat ſing. conſtruitur. *potior, potiſſimus* plerique omnes à *potis* derivant.

pŏtiſsĭmè, *Adv.* Cic. &

potiſſimùm, *Adv.* Cic. *Najpervich, naiperво.* Hauptſächlich. *Legelőbb, Leginkább, Főképen.* Vid. *Maximè præcipuè.*

pŏtiſsĭmus, a, um, Quintil. *Najpreſtimaniſſ.* Der Fürnehmſte. *Legfővebb, kiváltképenvaló.* Vid. *Maximus, optimus, præcipuus.*

pōtĭto, as, are, avi, atum, [Act. *Freq.* à poto] *Guſtokrat piem, pianchujem.* Offt trincke, gern ſauffe. *Iddogalok, köppentek.* Cum aliquo pocula potitare. *Plaut.*

pōtiuncŭla, æ, f. Svet. *Mali napitek, pitvicza.* s. Träncklein. *Italotska.*

pŏtiùs, *Adv.* Cic. *Raiſſi.* Lieber. *Örömeſtebb, Inkább* Item V. *Magis, priùs.*

pōto, as, are, avi, & pōtus ſum, atum, & pōtum. (Act. *aliis* Neu.) Cic. *Vnogo piem, pianchujem, napajamſze, napájam.* Viel trincke, ſauffe. *Sokat iſzom, köppentek, máſt megitatok.* 2. Transl. Lana, & Arbores potant aquam: *pro* affuſam aquam attrahunt. *Plin.*

pōtor, ōris, m. Horat. V. *potator.*

potorĭum, ii, n. Plin. V. *poterium.*

pōtōrĭus, a, um, Mart. V. *potatorius.*

pōtua, æ, f. Arnob. *Boſicza pitja.* e. Göttin des Trancks. *Ital Iſten-Aſzſzonya.*

pōtŭlentus, a, um, Svet. V. *Ebrius N.* 1. 2. Penus eſt, quod eſculentum, aut potulentum eſt. *Gell.* Ità legunt nonnulli, ſed perperam, *poculentum* enim legendum eſt.

pōtus, ûs m. Cic. V. *potio.*

pōtus, a, um. 1. Activè: *Kiſze je napil*, all *zopil*; *napojen, pian, od pitja pun.* Getruncken, gezecht, voll, der ſich beſoffen hat.

Digitalizirao Google

hat. *Jól ivott, Itat, réſzeg.* Domum bene potus redieram. *Cic. L. 6. Fam. ep.* 22. 2. paſſivè. *Izpit, popit.* Ausgetruncken, ausgeſoffen. *Itatott, megitatott.* Sanguine poto mortuus concidit. *Cic.*

* Practicus, a, um, Quintil. *Chinyenyu ſzliſſajuchi, chinechi, vu chinyenyu poſztavlyen, delo-znan.* Zur Übung dienlich, ſich übend, in der Übung beſtehend, Arbeitverſtändig. *Tſelekedetbez való, tſelekedő, meſterkedő. praktikáló, dolog értő.*

Præ, (*à græc.* pro) *præp. cum Abl.* Gic. V. *Ante.* Armentum præ ſe agere. Liv. *Chredu pred ſzobum tirati.* Eine Heerd vor ſich treiben. *Tſordát maga előtt hajtani.* Aliquid præ ſe ferre, *vel* gerere. Cic. *Kakvo dugovanye z-zvanzkim derſanyem napervo taki davati, ali izkazati, znano chiniti.* Etvvas dergleichen thun; etvvas mit äuſserlichen Gebärden vorgeben. *Valamit tettetni, kül-öképen mútatni.* I præ, ſequar. Terent. *Idi na pervo, ja za tobum pojdem.* Gehe voran, ich folge nach. *Menny elől, utánnad megyek.* 2. Adhibetur ſæpe cum *reſpectu* & *comparatione.* Hominem præ ſe neminem putat. Cic. *Nikoga od ſzebe verleiſſega neſtima.* Er hält von keinem Menſchen mehr, als von ſich. *Senkit ſem itél magánál jobbnak lenni.* 3. V. *propter N.* 1. Non hercule præ lacrymis poſſum reliqua ſcribere. Cic. *Zaradi placha,* ali *od placha nemorem oſztala piſzati.* Ich kan vor Thränen das übrige nicht ſchreiben. *A' ſirás miatt a' többit nem írhatom-meg.* 4. præ manibus &c. V. *Manus N.* 2. 5. V. *Extra, præter N.* 1. Præ ſe uno, cæteros omnes, rudes, atque agrestes prædicabat. *Gell. l.* 1. *c.* 2.

Præăcūtè, *Adv.* Apul. *Preoſtro, kruto ſzegavo.* Sehr ſpitzig, ſpitzfindiglich. *Igen éleſen, hegyeſen: Igen elméſen.*

Præăcūtus, a, um, Cæſ. *Preoſter, kruto ſzegav.* Sehr ſpitzig, ſehr ſpitzfindig. *Igen éles, Hegyes: Igen elmés.*

Præaltè, *Adv.* Veget. V. *Valde* & *Altè.*

Præaltus, a, um, Liv. *Valde altus.*

† Præbenda, æ, f. Eccl. *Czirkveni dohodek, duhovnichka ſztalna plácha.* Geiſtliches Einkommen. *Szentegyházi jövedelem.* Origo vocis inde eſſe videtur, quòd veteres *præbenda, orum, n. plur.* vocaverint Salem, Ligna, aliáque hujuſmodi, quæ parochi Legatis publicè miſſis exhibere debebant, ità *Horat. Gell.*

Præbeo, es, ēre, ui, ĭtum, (Act.) V. *Do N.* 1. *Exhibeo N.* 2. *Impertio, porrigo N.* 2. *Suppedito, Tribuo.* Uſus: præbere cervices, (*intellige* feriendas) *Cic.* Aures conviciis præbere: *pro* audire convicia. *Liv.* Fidem alicui in periculis præbere. *Nep.* Legibus ſe præbere; *pro* ultro ſe legibus ſubmittere, ſubjicere. *Senec.* 2. V. *Exhibeo N.* 1. *Gero N.* 2. *Oſtendo.* Rogo, atque oro; virum te præbeas. Præbere ſe dignum ſuis majoribus. *Cic.* pari ſe virtute poſtea præbuit. *Nep.*

Præbĭbo, is, ĕre, bĭbi, ĭtum, (Act. *nonnullis* Neu.] Apul. V. *Ante* & *bibo.*

Præbĭtio, onis, f. Varr. *Danye, podanye.* Das Geben, e. Darreichung. *Adás, Nyújtás.*

Præbĭtor, ōris, m. Cic. *Davavecz, Delitel', podelitel.* r. Ausgeber, Darreicher. *Adó, kiadó, kiſzolgáltató.*

Præcalĭdus, a, um, Tacit. *Valde calidus.*

Præcalvus, a, um, Svet. *Napred pleſſiv.* Vornen kahl. *Elől kopaſz.*

Præcantātio, onis, f. Quintil. V. *Incantamentum.*

Præcanto, as, are, avi, atum, (Act.) Lucil. V. *præcino, prædico, is, &c.*

Præcānus, a, um. Horat. *Prerano ſzéd.* Vor der Zeit grau. *Idő előtt őſzülő.*

Præcārus, a, um, V. *percarus.*

Præcăveo, es, ēre, cāvi, autum, [Act.] V. *Declino N.* 1. *provideo, Ante* & *caveo, vito.* Quod à me ità præcautum, atque ità proviſum eſt. *Cic.* Sibi ab inſidiis præcavere: *pro* inſidias præviſas evitare. *Liv.*

Præcāutio, onis, f. Cæl. Aurel. *Prebabanye, rano previdyenye, preobchuvanye.* e. Vorhütung, Verhütung, Vorſehung, Vorbauung, Vervvahrung. *Elől-eltávoztatás, óltalmazás, megőrzés.*

Præcāutor, oris, m. Plaut. *Kiſze pred kém zarana chuva, bába y pázi; previditel, preobchuvavecz.* r. Verhütter, Fürkommer, Vorſeher, Vorbauer. *Előre eltávoztató, Elkerülő, óltalmazó.*

Præcautus, a, um, *partic. paſſiv.* Cic. *Minyen, ognut, previdyen, od chesſzaſze je gdo obchuval, zderſal; chemuſze je vugnul.* Etvvas, dem mann vorgekommen, vorgebauet. *Előre megőrzött, óltalmaztatott, eltávoztatott.* Res mihi tota præcauta eſt: *pro* totam rem prævidi, & præcavi. *Cic.* præcautô eſt opus: *pro* cautela eſt neceſſaria. *Plaut.*

Præcēdo, is, ĕre, eſſi, eſſum, (Act.) Virg. V. *Antecedo N.* 1. 2. Transl. V. *Antecello, Emineo N.* 1. Auctoritate aliquem præcedere, *Plin.*

Digitalizirao Google

re. *Plin.* Veſtræ fortunæ meis longè præcedunt; *pro* ſuperant meas. *Plaut.*

Præcĕlĕr, ris, re. Plin. V. *Valde* & *Celer.*

Præcĕlĕro, as, are, avi, atum, (Neu. *aliù* Act.) Stat. *Napervo bitim, ſ'etujem, naglim.* Vorher eyle. *Elŏl-ſietek.* Vid. *præcurro, Ante* & *Feſtino.*

Præcellens, entis, *om.* Cic. *Valde excellens, præſtans.*

Præcellentia, æ, f. Tertull. V. *Excellentia, præſtantia.*

Præcello, is, ĕre, lui, (Neu.) Tacit. V. *Antecello, Emineo N.* 1. *Excello.* Apud aliquos contra Alvarum *ſup.* præcelſum.

Præcelſus, a, um, Cic. *Valde Celſus, Excelſus.*

Præcentio, onis, f. Cic. *Napervo popévanye, zapopévanye, predvjedinenye glaſza, ſzloſno-glaſza davanye.* Das Vorſingen, e. Vorſtimmung, r. Vorſang. *Elŏléneklés, énekelkezdés.*

Præcentor, ōris, m. Apul. *Na pervo pevecz, zapopévavecz, ſzloſno-gláſza davavecz.* r. Vorſinger, Tongeber. *Elŏl-éneklŏ.*

Præcentōrius, a, um, Solin. *Zapopevajuchi, napervo popevanyu baſznovit.* Zum Vorſingen gehörig. *Elŏl éneklésbez tartozó.*

Præcentrix, īcis, f. Varr. *Na pervo pevka, zapopévavicza, ſzloſno-glaſza davavicza.* e. Vorſingerin. *Elŏl éneklŏné, elŏl éneklŏ aſzſzony.*

Præceps, ĭtis, *om.* 1. dicitur de rebus animatis, & Senſum habentibus. *Na glavu dole opadajuchi, naglavcze prebityen, vratolomni.* Auf den Kopff herunter fallend, geſtürtzt. *Hanyatt-homlokra eső, Nyakra-'s fŏre vetett.* Aliquem præcipitem dejicere, dare. *Cic.* 2. de Loco. V. *Altus N.* 1. *Arduus N.* 1. Via præceps. *Cic. Item* Rupes præceps *eſt*, ex qua aliquis præceps dari poteſt. *Liv.* Foſſæ præcipites. *Virg.* 3. de Rebus. *Nagel, prenagel.* Jäh, übereylig, übereylt. *Szeles elméjű, hebeburgya.* Tot præcipites hominum caſus. *Cic.* Senectus præceps: *id eſt* decrepita. *Id.* præceps dies: *id eſt* Veſperi proximus, cùm ſol occaſui propinquus eſt, & nox appetit. *Liv.* Denique, quia furor, cœcitas, & nimia feſtinatio, cauſa eſſe ſolet, ut quis præceps ruat; hinc 4. *Meton. & Transl.* Conſilium præceps. Cic. *Nepremißljeno, y prenaglo ſzvituvanye.* Unbeſonnener Rath. *Hirtelen, megnem gondoltt tanáts.* Homo præceps: *pro* temerè agens, inconſideratus in agendo. *Id.* profectio præceps: *pro* ſubita, nimis feſtina. *Id.* Sed eo me præcipitem ferri confitear in cauſa, ſi &c. *ideſt* Furioſum, inſanum, cœcum & temerarium. *Id.* Committere ſe in locum præcipitem: *id eſt* periculoſum. *Id.* Eſſe in præcipiti: *pro* verſari in ſummo periculo, & diſcrimine. *Cels.* Animus in avaritiam & crudelitatem præceps: *ideſt* valde proclivis. *Liv.*

Præceptio, onis, f. Cic. *Zapoved, navuk, odluka.* r. Befehl, s. Lehr-Gebot, e. Lehre. *Megbagyás, parantſolás.* Vid. *Inſtitutio N.* 2. & 3. *Informatio.*

Præceptīvus, a, um, Senec. *Zapovedajuchi; zapoved, ali navuk vu ſztbe zaderſavajuchi.* Gebietend, Lehr-Gebot in ſich begreiffend. *Parantsóló, régulákat-ſzabó.*

Præceptor, oris, m. Cic. V. *Doctor, Informator, Inſtitutor, Inſtructor N.* 2. *Magiſter, Mandator, Juſſor.*

Præceptōrius, a, um. V. *præceptivus.* Epiſtola præceptoria. *Plin.*

Præceptrix, īcis, f. Cic. V. *Informatrix, Magiſtra, Mandatrix.*

Præceptum, i, n. V. *Juſſio, Mandatum.* Item V. *præceptio, diſciplina N.* 1. *Regula N.* 1. Officii præcepta firma. *Cic.*

Præcerpo, is, ĕre, cerpſi, erptum, (Act.) Plin. V. *Antè* & *Carpo.* 2. Transl. *Prevjemlyem.* Vor einem andern nehme. *Elŏl veſzem, ragadom.* Non præcerpo fructum officii tui. *Cic.*

Præcertātio, onis, f. Auct. ad Heren. *Zigravanye pred bojom.* s. Vorſpiel zum Streit. *Elŏl járó veſzekedés a' badban.*

Præceſſor, oris, m. Tertull. V. *Anteceſſor.*

Præcĭa, æ, m. Apul. V. *præco.*

Prācīdānĕus, a, um, (*à* præcedo) *Preſſeſzni, pred kém iduchi.* Vorgehend. *Elmúltt, elbaladott.* Feriæ præcidaneæ: *b. e.* quæ aliquod feſtum præcedunt. *Gell.* 2. à præcīdo. *Pervo prerezan, pervo zaklan.* Vorabgeſchnitten, zuvor abgeſchlachtet. *Elŏl levágatott, elŏl megŏltt.* Hoſtia, porca præcidanea, *ſic dicta*, quòd ante alias cæderetur. *Feſt. Gell.*

Præcīdo, is, ere, præcīdi, īſum, (Act.) Cic. *Prereſujem, preſzekujem.* Abſchneide, abhaue. *Elŏl-levágom, Elvágom.* 2. Transl. V. *Adimo, Aufero N.* 1. *Interrumpo N.* 1. *Amoveo.* Spem alicui præcidere. Cic. *Kŏmu uſſanye podrezati, prevzeti.* Einem die Hoffnung benehmen. *Valakinek reménségét elvenni.* Amicitias repente præcidere: *pro* interrumpere, abrumpere, tollere. *Id.*

Præcin-

Præcinctio, onis, f. Vitruv. *Opaſzanye, prepaſzanye.* 2. *pregradyenye, zagradyenye.* e. Umgürtung, 2. Fürthuung, Verzäunung. *Elől bévedzés.* 2. *Elkertelés, Elfogás.*

Præcinctōrius, a, um, Vitruv. *Opaſzanyu, ali prepaſzanyu ſzliſſajuchi, za prepaſzanye haſznovit.* Zum Umgürten gehörig, oder dienlich. *Bévedzéshez-való.* Hinc *ſubſtantivè* præcinctorium, ii, n. V. *Antependium.*

Præcinctūra, æ, f. V. *præcinctio.* Item V. *Faſcia, zona.* Ità Macrob. *l.* 2. *Saturn. c.* 3. referens ſequentia Ciceronis verba: *præcinctura me decepit.*

Præcingo, is, &c. Ovid. V. *Cingo, Circumcingo.*

Præcĭno, is, ere, nui, centum, (Act.) Cic. *Napervo popévam.* Vorſinge. *Elől énekelek.* 2. V. *prædico, is, &c. prænuncio.* ità Plin.

Præcĭpio, is, ĕre, ēpi, eptum, (Act.) V. *Antecapio, præcerpo N.* 2. *præoccupo, præripio, prævenio.* Iter alicui præcipere. *Liv.* Feſtinato prælio victoriam hoſti præcipere. *Tacit.* 2. Transl. V. *prænoſco, præſcio, prævideo.* Illud etiam ingenii magni eſt præcipere cogitatione futura. *Cic.* 1. *off. c.* 23. 3. V. *Jubeo N.* 1. *Mando N.* 1. Ut debeo, & ut tute mihi præcepiſti. *Cic.* 4. V. *Doceo, Erudio, Inſtituo N.* 3. *Moneo, Admoneo N.* 1. *præceptis inſtruo.* Alicui rationem tempeſtatum, prædonum, locorum, ſummô ſtudiô præcipere. *Cic.* De re aliqua præcipere: *pro* præcepta dare. *Id.*

Præcĭpĭtans, antis, *om.* *Naglo opadajuchi, ruſſechiſze, na nikaj* ali *na konecz iduchi.* Gähling fallend, ſich ſtürtzend, zu Grund eylend. *Hanyatt homlokra rohanó, eső, végére menő.* Reſpublica præcipitans: *id eſt* cadens, ruens, everſionem patiens. *Cic.* Sol præcipitans: *id eſt* occaſui vicinus. *Id.*

Præcĭpĭtanter, *Adv.* Lucr. *Naglavcze, prenaglo.* Gähling, als zu gäh. *Hebeburgyán.* Item V. *Inconſideratè, Temerè.*

Præcipitantia, æ, f. Gell. *&*

Præcipitātio, onis, f. Senec. *Naglavcze bitanye, na glavu opadanye, prekopitanye.* e. Stürtzung. *Nyakra-'s fóre vetés, Habanyatt homlokra esés.* Transl. V. *Feſtinatio, Inconſiderantia, Temeritas.*

Præcĭpĭtĭum, ii, n. Quinctil. *Nagla ſzterminina, ſztermo meſzto, glavo-lom, vratolom, ſztermenitozt.* Ein gäh Ort, da man herab ſtürtzen kan. *Meredek hely.*

Præcĭpĭto, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Synón.* In præceps do, præcipitem ago, Dejicio, Deturbo N. 1. *Naglavcze bitam, naglo dole bitam, prekopitam, prekobáczim.* Herab ſtürtze. *Nyakra 's fóre vetem, Hirtelen letaſzítom.* Transl. Aliquem ex altiſſimo dignitatis gradu præcipitare. Cic. *Kóga iz najviſſe chaſzti zverchi, izbititi.* Einen von ſeinem hohen Ehren-Amt verſtoſſen. *Valakit a' nagy méltóságból levetni, kitaſzítani.* Palmitem præcipitare: *pro* inflectere, deorſum flectere, incurvare. *Colum.* 2. V. *Accelero, Feſtino.* Moras præcipitare: *pro* Moras feſtinanter abrumpere, & abjicere. Virg. *Kruto nagliti, biteti.* Sehr eylen. *Igen ſietni, ſiettetni.* Fata ſua præcipitare: *pro* Mortem ſibi accelerare. *Lucan.* Labores priſcos referre præcipitat: *pro* feſtinat. *Silius.* 3. eſt Neu. *Synon.* præceps cado, ruo, celeriter deſcendo. *Naglo opadam, dole padam, prebitavamſze, na konecz ſ'etujem.* Gähling herab falle, zum End eyle. *Hirtelen leeſem, veſzni kezdek.* Nilus ad illa præcipitat: *pro* ruit. *Cic.* Hyems præcipitat: *pro* Ad finem vergit, ad ver proximè accedit. *Cæs.* Nox cælo præcipitat: *id eſt* inclinat, versùs auroram properat. *Virg.* Cæterùm in his, aliiſque ſimilibus ſubaudiri poteſt Accus. *ſe*, atque adeò defendi, *præcipito* eſſe verbum duntaxat *Act.*

Præcĭpuè, *Adv.* Cic. V. *Potiſſimùm, Cummaximè, Cumprimè, peculiariter.*

Præcipuus, a, um, Cic. V. *potiſſimus, primus, principalis.* Item V. *peculiaris N.* 2.

Præcīsè, *Adv.* V. *Abruptè, Breviter.* Dicere præcisè: *pro* breviter, compendiosè. *Cic.* 2. proprie *prirezano, odrezano.* Abgeſchnittener-Weiſe. *Elmetſzve, Elvágva.* Hinc vulgo *Transl.* accipitur pro *Duntaxat, tantùm.*

Præcīſio, onis, f. Vitruv. *Odrézanye, prerézanye,* 1. Abſchnitt. *Elvágás, elmetſzés.* 2. apud Cic. *Zkratenye.* 1. Abſchlag. *Eltagadás.* Item V. *Ademptio, Interruptio, Reticentia.* ità Cic. Quintil. &c.

Præclārè, *Adv.* Cic. V. *Egregiè, Eximiè, Excellenter, Laudabiliter, Optimè N.* 1.

Præclārus, a, um, Lucr. V. *Valde & Clarus N.* 1. 2. Transl. V. *Egregius, Excellens, Eximius, Laudabilis, Luculentus metaph. optimus, Celeber.* præclarior: *Salluſt.* præclariſſimus. *Hirt.*

Præclūdo, is, ere, ſi, ſum, (Act.) Cic. V. *Claudo N.* 1. *Intercludo N.* 1. *&* 2. *præſepio.*

Præclū-

Præclūſio, onis, f. Vitr. *Zapiranye, zatvorenye, preprechenye, zatverdenye, zkratenye.* e. Zuſchlieſſung, Verſperrung, Verſtopfung, Verhinderung. *Elrekeſztés, Bézárás, Elfogás, Megakadályoztatás.*

Præco, ōnis, m. Cic. *Prezavavecz, prezovich, Razglaſzitel, Nazveſztitel, Obznanitel.* r. Ausruffer, Andeuter, Ausküudiger, Herold. *Kiáltó, Hirdető.* 2. Transl. Virtutis præco. Cic. V. *Laudator, Encomiaſtes.*

Præcoctus, a, um. Plin. *Pervo kuban, dobro prekuban.* Vor gekocht. *Előre meg-főtt, ért.*

Præcōgĭto, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Napervo miſzlim, premiſlyam.* Zuvor betrachte, bedencke. *Elől meggondolom.*

Præcognoſco, is, ĕre, nōvi, ĭtum, [Act.] Cic. V. *Prænoſco, præſcio, prævideo, præſentio.*

Præcŏlo, is, ĕre, &c. V. *Ante & excŏlo, præparo.* Animi ad virtutem quaſi præculti, & præparati rectis ſtudiis, & artibus. *Cic.*

Præconcĭpio, is, ĕre, &c. Plin. V. *Ante & Concipio.*

Præcōnĭum, ii, n. Cic. 1. *Razglaſſenye, prezavanye, Nazveſztenye, Chaſzt prezavavecza.* e. Ausruffung, Auskündigung, s. Amt des Ausruffers. *Hirdetés, kikiáltás; Hirdető tiſztje.* 2. V. *Encomium, Fama N.* 2. *gloria, glorificatio.*

Præconsūmo, is, &c. Ovid. V. *Conſumo, Ante & Conſumo.*

Præcontrecto, as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. V. *Ante & Contrecto.*

Præcŏquo, is, ere, ōxi, octum, [Act.] Colum. V. *Antè & Coquo, præmaturè & Coquo.* Item V. *Valde & coquo, Nimis & coquo.* Acinique præcoquuntur in callum. *Plin.*

Præcŏquus, a, um. Colum. V. *præcox.*

Præcordia, orum, n. *plur.* Plin. V. *Diaphragma.* 2. Tropicè. *idem ac* partes inteſtinæ corporis. V. *Cor, Exta, Jecur, Hepar, pulmo, Hypochondrium N.* 1. Annulus in præcordiis piſcis inventus eſt. *Cic.* 3. prorſus Transl. V. *Animus.* Redit in præcordia virtus. *Virg.*

Præcorrumpo, is, &c. Ovid. V. *Ante & Corrumpo.*

Præcox, ŏcis, *om.* Colum. *Prerano zrel, prenagleu.* Vor rechter Zeit reif, frühzeitig, übereylt. *Idején-érő, Elein-érő.* 2. transfertur ad omnia, quæ ante tempus fiunt. *e. g.* Fatum præcox, Senec. *Szmert prenagla, prerana.* Frühzeitiger Todt. *Idején-való-halál.* Ingenium præcox. *Quinctil.*

Præcraſſus, a, um, Plin. V. *Valde & Craſſus.*

Præcupĭdus, a, um, Svet. V. *Valde & Cupidus.*

Præcurro, is, ĕre, præcŭcurri, præcurſum, (Neu.) *Pretéchem, Napervo derchim.* Vorlauffe. *Elől futok.* Certis rebus certa ſigna præcurrunt. *Cic.* Item V. *Antecedo N.* 1. *prævenio.* Aliquem ætate præcurrere: *pro* antecedere, præcedere, ſuperare. *Cic.* Alicuius adventum præcurrere: *pro* prævenire. *Plin.*

Præcurſio, ōnis, f. Cic. *Pretechenye, pretékanye, napervo derchanye, preddoſſaſztje.* Das Vorlauffen, e. Vorlauffung, Vorkommung. *Elől-futás, Megelőzés, Előre elkéſzítés.*

Præcurſor, oris, m. Cic. *Pretekavecz, predderkavecz.* r. Vorlauffer. *Elől-futó.*

Præcursōrius, a, um, Plin. *Pretekajuchi.* Vorlauffend. *Elől-futándó.*

Præcurſus, ûs, m. Plin. V. *præcurſio.*

Præda, æ, f. Cic. *Dobitek ſzilni, porok.* r. Raub, e. Beuth. *Ragadomány, Martalék, Zsákmány.* Item Transl. & generatim V. *Lucrum, Captura &c.* Magnos quæſtus, prædáſque facere, *Cic.* Cervi Luporum præda. *Horat.*

Prædābundus, a, um, Salluſt. *Robechi, Razbijajuchi, z-ſzilum jemlyuchi, z-razbijanyem ſivuchi.* Raubiſch, auf den Raub bedacht; der nichts thut, als Rauben. *Ragadozó, kóborló, prédáló.*

Prædācĕus, a, um, Gell. *Razbojni, po razboju dobit, Robni.* Das von dem Raub iſt. *Ragadományból-való.*

Prædamno, as, are, avi, atum, (Act.) V. *Ante & Damno.* Culpam in prædamnatum Collegam transferre. *Liv.*

Prædātio, onis, f. Vellej. *Razbijanye, Robenye, Razboj, ſzilno jemlyenye.* Das Rauben, e. Rauberey. *Foſztás, prédálás.* Vid. *Deprædatio, Latrocinatio.*

Prædātĭtius, *vel* prædaticius, a, um, Gell. V. *prædaceus.*

Prædātor, oris, m. Cic. *Razbojnik, Robitel.* r. Rauber. *Ragadozó, prédáló.* Vid. *populator.*

Prædātōrius, a, um, Liv. *Razbojnichki, Robitelzki, Razbojnikom ſzliſſajuchi.* Räuberiſch, denen Raubern gehörig. *Ragadozóhoz-való.* Vid. *Latrocinalis.*

Prædātrix, īcis, f. Stat. *Razbojnicza, Robitelicza.* e. Rauberin. *Ragadozó Aſzſzony.* Vid. *populatrix.*

Prædēceſſor, oris, m. Symmach. V. *Anteceſſor.*

Prædēlaſſo, as, &c. Ovid. V. *Ante & Delaſſo.*

Prædenſus, a, um, Plin. V. *Valde & Denſus.*

Prædeſtĭnātio, onis, f. Theol. *Prednakanenye, predod-*

predodluka, *predodredyenye*, *Bosanzko predodluchenye*, iliti *z-previdyenyem zasaluſenya odebranye*. e. Vormeinung, vorhin Verordnung, Göttliche Vorſehung, und Gnaden-Wahl. *Elöl elrendelés*, *Elöl elszánás*, *Istennek örök rendelése*.

Prædeſtīno, as, are, avi, atum, (Act.) Liv. *Synon.* præordino, deſtino. *Odluchujem*, *predredim*, *previdyeno odredyujem*. Vorverordne, vorhin beſtimme, vorſehend anordne. *Magamban előre elrendelem*, *feltészem*, *elszánom*.

Prædiātor, oris, m. Cic. *Ladanyzkeh pravicz znanecz*, *ki pravicze od Imàny dobro razme*. Der das Recht von liegenden Güttern vvohl verſtehet. *Mezei örökség törvényéhez tudó*.

Prædiātōrius, a, um, Cic. *Imányu szlissajuchi*, *Imanyichki*, *Ladanyzki*. Zum liegenden Güttern gehörig. *Mezei örökséghez való*.

Prædĭcābĭlis, is, com. le, n. Cic. *Glaszovit*, *glasza vréden*, *dichenya vréden*. Ruhmvvürdig, preislich. *Hirdetésre méltó*. Vid. *Laudabilis*.

Prædĭcātio, onis, f. Cic. 1. *Nazvesztenye*, *Razglassenye*. Oeffentliche Auskündigung, Kundmachung. *Hirdetés*. Vid. *Denuntiatio*. Et ſpeciatim: *Nad pükom govorenye*, *pripovédanye*. Das Predigen. *Prédikátzió*. Vid. *Concio* N. 4. 2. V. *Glorificatio*, *Laudatio*.

Prædĭcātīvus, a, um, Apul. V. *Laudativus*.

Prædĭcātor, oris, m. Cic. V. *præco* N. 1. Item V. *Laudator*. 2. ſpeciatim V. *Concionator*. ità Tertull.

Prædĭcātrix, īcis, f. Tertull. *Razglaszitelicza*, *Nazvesztitelicza*, *pripovedavka*. e. Ausrufferin, Auskünderin, Predigerin. *Kihirdetőné*, *beszéllő Aszszony*. Item V. *Laudatrix*.

Prædĭcātus, a, um, Plin. V. *Celeber*, *Celebratus*, *Famosus* N. 1.

Prædĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Annuncio*, *Denuntio*, *Divulgo*. Et ſpeciatim V. *Concionor*. 2. V. *Glorifico*, *Laudo*. Multa de ſe prædicare: *pro* multùm gloriari, multa in ſui laudem jactare. *Cic.*

Prædĭco, is, ere, ixi, ictum, (Act.) Cic. *Predpovédam*. Vorſage. *Elöl meg-mondom*. Vid. *Antedico*, *Divino*. Item V. *Intimo* N. 1. Accuſatoribus diem prædicere: *id eſt* diem dicendæ cauſæ indicere, intimare, præſtituere. *Tacit.*

Prædictio, onis, f. Cic. *Dojducshe povédanye*, *obznanenye*, *predpovédanye*. e. Vorſagung. *Elöl meg-mondás*. Vid. *Divinatio*, *Annunciatio*.

Prædictum, i, n. Cic. *Dugovanye pervo povédano*. Vorgeſagtes Ding. *Elöl megmondott dolog*. Item V. *prædictio*.

Prædiŏlum, i, n. Cic. *Imányiche*, *Baschinicza*. Kleines Land-Gut, liegendes Gütlein. *Mezei örökségetske*, *Majorotska*.

Prædifco, is, ere, dĭdĭci, [Neu. *alià* Act.] Cic. V. *Ante* & *Diſco*.

Prædiſpōno, is, ere &c. Liv. V. *Ante* & *Diſpono*.

Prædĭtus, a, um, *Z-kém daruvan*, *nadelen*, *kaj imajuchi*. Mit etvvas begabet, etvvas habend. *Valamiveltellyes*, *valamivelbtró*. Summis ornamentis honoris, fortunæ, virtutis, ingenii præditus: *pro* ornatus, donatus. *Cic.* Singulari crudelitate præditus: *pro* valde crudelis, magna crudelitate contaminatus, fœdatus. *Id.*

Prædīves, &c. Plin. V. *perdives*.

Prædivinātio, onis, f. Plin. V. *Divinatio*.

Prædivīno, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. V. *Divino*.

Prædivīnus, a, um, Plin. V. *Valde* & *Divinus*.

Prædĭum, ii, n. *Imánye*, *Baschina*, *vszako zemelsko ladanyiche*, *y meszto baszen donasajuche*. s. Land-Gut, liegend Gut. *Jószág*, *örök föld*. Fructuoſa prædia colenda, ac tuenda pater filio tradiderat. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 15.

Prædo, ōnis, m. Cic. V. *Latro*, *prædator*.

Prædŏceo, es, &c. V. *Doceo*, *Ante* & *Doceo*. A duce prædoctus. *Salluſt.*

Prædominor, aris, &c. V. *Ante* & *Dominor*, *plurimùm* & *Dominor*.

Prædŏmo, as, are, dŏmui, ĭtum, (Act.) Senec. *Pervo krotim*, *tissim*, *k-ruki privúchom*. Zuvor bändig mache. *Elöl megszelidítem*, *Idején kezembez tanítom*.

Prædōnĭus, a, um, Ulp. V. *prædatorius*.

Prædōnŭlus, i, m. Cato. V. *Latrunculus* N. 1.

Prædor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) Cic. *Razbijam*, *Robim*. Raube, plündere. *Kóborlok*, *prédálok*. Item V. *Latrocinor*.

Prædūco, is, &c. Plin. V. *Ante* & *Duco* N. 1. 2. Civitati vallum præducere: *pro* civitatem circumvallare. *Tacit.*

Prædulcis, is, &c. Plin. *Valde dulcis*.

Prædūro, as, &c. Plin. *Valde induro*.

Prædūrus, a, um, Colum. *Valde durus*.

Prælĕgo, is, ĕre, ēgi, ectum, (Act.) Sidon. *Napervo izbiram*, *prebiram*. Voraus erwähle. *Elöl választo*.

Digitalizirao Google

Præēmĭnentia, æ, f. Claud. Mamert. V. *Excellentia, Eminentia, præſtantia.*

Præmineo, es, ēre, ui, [Neu.] V. *Valde & Emineo, Antecello.* Ea tempeſtate Caſſius cæteros præeminebat peritiâlegum. *Tacit.* Alii legunt *præminebat.*

Præeo, is, &c. Liv. V. *Anteeo.* Alicui voce præire: *Cic.* præire verbâ. *Liv.* præire obſecrationem. *Sveton.* idem eſt, ac *pronunciare*, vel *concipere verba*, quæ alter audiens, ore vel calamô excipiat, & ſequatur.

Præfacilis, &c. Plaut. V. *perfacilis.*

Præfāris, āri, atus ſum. (Dep. *Defect.*) V. *Antè & Farù.* Aliquid de aliquo præfari. Cic. *Kaj od kôga predgovoriti.* Etwas von einem vorreden, eine Vorred thun. *Valakirôl valamit elôre beſzélleni.* Honorem præfari. Cic. *Proſztyenya proſziti.* Um Erlaub bitten. *Elôre botsánatot kérni.*

Præfātio, onis, f. Cic. *Predgovor.* e. Vorrede. *Elôl járó-beſzéd.*

Præfatiuncŭla, æ, f. Hieron. *Mali predgovor.* e. Kleine Vorrede. *Elôl járó-beſzédetske.*

Præfectūra, æ, f. Cic. *Nadſztavlyenichtvo, predpoſztavlyenſztvo, prédſztava, Chaſzt, Glavarſztvo, Dvorſztvo.* e. Vogtey, s. Amt, e. Pflege, Vervvalterey. *Tiſzttartóság, préfektußág.* Vid. *Gubernium.*

Præfectus, i, m. Cic. *Vſzaki, koi je kakvomu dugovanyu predpoſztavlyen; predpoſztavlyenik, Nadſztavlyenik, Nadſztojnik, Glavar, Chaſztnik, Dvorzki.* r. Amtmann, Vogt, Stadthalter, Vervvalter. *Elôljáró, Tiſzttartó.* Vid. *Adminiſtrator, Gubernator, N. 2. &c.* Supremus præfectus militiæ, *vulgo* † Generaliſſimus, † Mareſchallus, † Mareſchalcus. V. *Imperator N. 1. Archiſtrategus.* Generalis armorum præfectus: *bene latinè* Vid. *Magiſter peditum.* Supremus equitum præfectus. V. *Magiſter equitum.* Pro-Mareſchallus, *melius Latinè* Pro-imperator. *Najvekßega Vojvode nameſztnik.* r. General-Feld-Marſchalls-Lieutenant. *Vitzé-Hadi vezér.* Generalis vigiliarum præfectus, *melius latinè* Aciei Structor. *Obcbinzki Vojſzke Sztraſa-Meſter.* r. General-Feld-Wachtmeiſter, General-Major. *Gyenerálishadi Stráſa-meſter.* Alæ præfectus. *Male vojſzke poglavar.* r. Brigadier. *Kiſſebb hadi vezér.* Legionis præfectus, *vulgo* † Colonellus, *bene latinè* V. *Tribunus N. 2.* Legionis pro-præfectus, *vulgo* Vice-Golonellus, Colonelli Locumtenens, *bene latinè* Subtribunus, Pro-tribunus. *Nameſztnik poglavára zverbu jedne kupchine vojnikov.* r. Obriſt-Lieutenant. *Egy Regement vezérlôjének bely-tartôja.* Supremus vigiliarum præfectus, *melius latinè dixerit* Legionis Structor. *Najvekßi jedne vojnichke kupchine Sztráſa-Meſter.* r. Obriſt-Wachtmeiſter. *Fô Stráſa-Meſter.* Præfectus Centuriæ, *vulgo* Capitaneus, *bene latinè* Centurio. V. *ſuo loco.* Vice-Capitaneus, *vel* Leutenantius, *Latinè* Subcenturio, Pro-centurio. *Podſztotnik.* r. Unter-Hauptmann, Lieutenant. *Hadnagy.* Vid. *Locum-tenens.* Vexillifer, *vel* Signifer. V. *ſuù locù.* Militaris decuriæ præfectus, *vulgo* † Corporalis, *bene latinè* vide *Decurio N. 2.* Pro-decurio. *Poddeſzetnik.* Gefreiter. *Vitzé tizedes, Vitzé káplár.* præfectus Claſſis. Cic. V. *Architbalaſſius.* præfectus armorum. *Orußja poglavàr, ſzkerbitel orußja.* r. Zeugmeiſter. *Fegyvereknek gondviſelôje.* præfectus fabrûm (fabrorum) Cic. *poglavàr vojnichkeh delavczev y meſtrov.* Obriſter von der Artillerie. *Hadi Meſter embereknek tiſztje.* Item V. *Architector N. 1.* præfectus caſtrorum. *Najvekßi naſztanitel vojnichki, poglavàr leſanya taborzkoga.* r. General-Quartier-Meiſter. *Legelsô tábori Kvártély-Meſter.* Præfectus prætorii, *vel* prætorio. Svet. *vulg.* Mareſchallus Aulæ. &c. *Czeſzarzki, kralyevzki, orſzachki poglavar zverbu taborzkih y vojnichkih poſzlov.* r. Landmarſchall. *Udvari Fô kapitány.* Præfectus vigilum. Ulpian. *Sztraſa-Meſter, glavàr viroſztuvanya.* r. Wachtmeiſter. *Stráſa-Meſter.* Annonæ præfectus. V. *Annonarius.* Arcis præfectus, *vulgo* Commendans præſidii. *Gráda, ali Jachtne poglavàr*, peregr. *Kommendant, Kapitan.* r. Schloſs-Commendant, Commendant von der Veſtung. *Vár gondviſelôje*, peregr. *Kommendás.* Carceris præfectus. *Vúze poglavàr.* r. Kercker-Meiſter, Profoſs. *Tömletz-tartó ſzſzt, Porkoláb.* Urbis Præfectus. Gell. *Varaſki Poglavàr.* r. Stadt-Vogt, Schulthe ſs. *Városi gondviſelô.* Navis Præfectus: V. *Gubernator N. 1, Navarchus.* Præfectus Provinciæ. Cic. V. *Gubernator N. 2. Præſes.* Ærarii præfectus. Liv. V. *Fiſcus N. 5.* Moribus, *vel* Morum præfectus. Cic. *Raunitel, y navuchitel vu derſanyu.* r. Sitten-Meiſter. *Erkôltsôkre vigyázó.* Vid *pædagogus, corrector, correptor N. 2.* Scholarum *vel* Gymnaſii præfectus. *Navuka poglavàr.*

glavàr. r. Schul-Vervvalter, Schul-Præfect. *Oskola igazgató.* Vid. *Gymnasiarchus.* Aulæ præfectus: *apud Hungaros* Magiſter Curiæ. *Raunitel dvora, pervi doorjanik.* r. Hoffmeiſter, Obriſt-Hoffmeiſter. *Udvari Meſter, Udvari fő gondviselő.* Dapiferorum præfectus: *Hungarù* Magiſter Dapiferorum, pincernarum. V. *Architriclinus N.* 1. Stabuli præfectus. Supremus præfectus ſtabuli: *Hungarù* Magiſter agaſonum. *Poglavàr konyarov kralyevzkih &c.* r. Stallmeiſter, Obriſt-Stallmeiſter. *Lovâſz Meſter, királyi &c. fő Lovâſz Meſter.* Supremus venationum prælectus. *Poglavàr lova.* r. Obriſt-Jäger-Meiſter. *Fő Vadâſz meſter.* Et ſic de cæteris.

Præfĕro, ers, &c. V. *Antefero N.* 1. Dextrâ ardentem facem præferebat. *Cic.* 2. Transl. V. *Antefero N.* 2. *Antehabeo, Antepono,* Se aliis præferre. *Cic.* 3. V. *Oſtendo, Indico, Manifeſto.* Vultus tuus neſcio quod ingens malum præfert. *Curt.*

Præfĕrox, ōcis, *om.* Liv. V. *Ferox, valde & ferox.*

Præferrātus, a, um, Plin. *Naprevo z-ſelezom obit, okovan, vu ſeleznje poſztavlyen.* Vornen mit Eyſen beſchlagen, in Eyſen-Band geſchloſſen. *Előre megvaſazott, vasba vertt.*

Præfervĭdus, a, um, Colum. V. *Valde & fervidus N.* 1. 2. Transl. V. *Ferox, Ferus, Furioſus.* Ira præfervida. *Liv.*

Præfeſtīno, as, are, avi, atum, (Neu.) Liv. *Prevrano ſ'etujem, kruto naglim, prevech, hitim.* Zu ſehr eyle. *Ideje előtt ſietek, igen ſietek.*

Præfĭca, æ, f. Plaut. *Za plácbu najeta zverbu mertveb narekuvavicza, narekavicza, plakavicza.* Ein gedingtes Trauer-Weib. *Bérben fogadott halott firató aſzſzony.*

Præfĭcio, is, ĕre, ēci, ectum, [Act.] *Prepoſztavlyam, chaſztnika chinim.* Vorſetze, einen zum Amtmann mache. *Tiſztbe belyheztetem, valaminek gonviſelőjévé téſzem.* Imperatorem bello præficere. *Cic.*

Præfĭdo, is, ere, īdi, īſum, (Neu.) *Krutoſze pouſſom, prevechſze uſſam.* Zu viel traue. *Igen bizom.* Homines ſibi præfidentes. *Cic.*

Præfīgo, is, &c. V. *Ante & Figo.* Capita in haſtis præfigere. *Virg.* 2. Transl. V. *Definio N.* 2. *Determino N.* 3. *præſtituo.* Aliquid ſibi præfigere: Lineas itineri præfigere. *Plin.* 3. Capiſtris ora præfigere: *pro* præcludere. *Virg.*

Præfīgūro, as, are, avi, atum, [Act.] Lactant. V. *præmonſtro.*

Præfīnio, is, ire, īvi, ītum. (Act.) V. *præſtituo.* Succeſſori diem præfinire. *Cic.*

Præfīnītio, onis, f. JCt. *Odluchenye, kraja poſztavlyanye, prepiſzanye.* e. Verordnung, eines Termin-Setzung, Vorſchreibung. *Elrendelés, véget vetés, Meghatározás.*

Præflōreo, es, &c. Plin. V. *Ante & Floreo, præmaturè floreo.*

Præflōro, as, are, avi, atum, (Act.) 1. proprie: *Czvétſe pervo tergam, prerano czvétje tergam.* Die Blume oder Blühe vor der Zeit abbreche. *Elől virágát elotſzem.* 2. Transl. V. *prælibo, præguſto.* Futuri gaudii fructum ſpes tibi præfloravit. *Gell.* 3. Metaph. V. *Deflоro N.* 3. Virgo præflorata: *pro* corrupta. *Apul.*

Præfluo, is, &c. Plin. V. *Ante & Fluo N.* 1. Item V. *præterfluo.*

Præfluus, a, um, Plin. *Od perve ſztrani tekuchi predezurechi, poleg tekuchi.* Vornen flieſſend, vorbey flieſſend. *Valamin elől folyó, mellette folyó.*

Præfōcātio, onis, f. Scribon. Larg. *Zagutenye, Zadavlenye, Zaduſſenye.* Das Ervvürgen, e. Erſtickung, Ervvürgung. *Megfojtás.*

Præfōco, as, are, avi, atum, (Act.) Ovid. *Glutim, Davim, Duſzim.* Ervvürge, erſticke. *Megfojtom.*

Præfŏdio, is, ere, ōdi, oſſum, [Act.) Virg. *Na-pervo prekápam, predkopam.* Vorgrabe. *Elől kapálom.* 2. apud Ovid. *Gluboko kopam.* Tief grabe. *Mélyen ásom.*

Præfœcundus, a, um, Plin. V. *Valde & Fœcundus.*

Præformo, as, &c. Silius. V. *Ante & Formo, priùs formo.*

Præfractĕ, *Adv.* Cic. V. *obſtinatè.*

Præfractus, a, um, Ovid. *Potren.* Zerbrochen. *Eltőrött, belé-törött.* 2. Transl. Homo præfractus: *id eſt* Obſtinatus, Durus, Aſper. *Cic.*

Præfrigĭdus, a, um, Plin. V. *perfrigidus.*

Præfringo, is, ere, frēgi, fractum. (Act.) Liv. V. *Frango N.* 1. *Ante* vel *priùs & Frango.*

Præfulcio, is, &c. Cic. V. *Ante* vel *prius & fulcio, præmunio. N.* 1.

Præfulgeo, es, ēre, fulſi, (Neu.) Auct. ad Her. *Jakoſze ſzvétim, leſchim.* Sehr glantze. *Igen fénylem, tündöklöm.*

Præfulgŭro, as, are, avi, atum, [Neu.] V. *Valde & fulguro, Ante & fulguro.* Hinc *Impers.* præfulgŭrat, ābat &c. Strictóque vias præfulgurat enſe. *id eſt* Enſem vibrando vias fulgurare facit. *Valer. Flacc.*

Digitalizirao Google

Præfurnium, ii, n. Cato. *Pechna vrúta, prelo.* s. Ofen-Loch. *Slutò kementze ſzája.*

Prægelĭdus, a, um, Colum. V. *Valde & Gelidus.*

Prægermĭno, as, &c. Plin. V. *Ante & germino, præmaturè germino.*

Prægĕro, is, ĕre, eſſi, ſtum, (Act.) Apul. V. *præfero.*

Prægeſtio, is, &c. Cic. V. *Valde & Geſtio, Valde & Cupio.*

Prægnans, antis, *com.* Cic. V. *Fœtus, Gravidus.* 2. Transl. *ad alia:* Arbor prægnans: *id eſt* ſucco ſibi familiari plena, quæ tamen necdum folia, aut flores propagavit. *Plin.*

Prægnātio, onis, f. Varro. V. *Graviditas.*

Prægnāvĭter, *Adv.* Plaut. V. *Valde & Gnavè.*

Prægracĭlis, is, *com.* le, n. Tacit. V. *Valde & Gracilis.*

Prægrandis, &c. Plin. V. *Valde & Grandis.*

Prægravĭdus, a, um, Stat. V. *Valde & Gravidus.*

Prægrăvis, &c. Plin. V. *Valde & Gravis N. 1.* 2. Transl. V. *Valde & Moleſtus.* Imperium prægrave. *Curt.*

Prægrăvo, as, are, avi, atum, (Act.) V. *Valde & Gravo, opprimo N. 1.* Artes infra ſe poſitas prægravare. *Horat.* 2. eſt Verb. Neu. *Szmebkeiſſi, teſeſſi jeſzem.* Ich bin ſchvvehrer. *Megnehezedem, nehezebb vagyok.* Vide *præpondero N. 2.* Cætera ejus facta prægravant. *Colum.*

Prægrĕdior, ĕris, ĕdi, eſſus ſum. (Dep.) Cic. V. *Anteeo N. 1.* Equus gregi prægreditur. *Varro.* Nuncios prægredi. *Liv.* 2. Transl. V. *præcello.* Salluſt.

Pregreſſio, onis, f. Cic. V. *Anteceſſio.*

Prægreſſus, ûs, m. Cic. *idem.*

Præguberno, as, &c. Sidon. V. *Ante & Guberno.*

Præguſtātor, oris, m. Cic. *Na pervo kuſſavecz, prekuſſavecz, ki kaj pred drugemi kuſſa.* Der etvvas zuvor koſtet. *Elöl kóſtoló.*

Præguſto, as, are, &c. Juven. V. *Ante & Guſto.*

Præjăceo, es, ēre, ui, (Neu.) Tacit. *Pred kém lesìm.* Vor etvvas liege *Elötte fekſzem.*

Præjacio, is, &c. Colum. V. *Ante & jacio.*

Præjūdĭcātio, onis, f. Quinctil. V. *Ante & Judicatio, præjudicium.*

Præjūdĭcium, ii, n. Cic. *Pred-ſzud, Dokonchanye predſzudno.* s. Vor-Urtheil, vorgehendes Urtheil. *Elöl itélet.* 2. V. *Damnum, Jactura* N. 2. Si maritus, uxore denuntiante, cuſtodes miſerit, nullum præjudicium facit. *Ulp. l. 1. §. quemadmodum, ff. de agnoſc. vel alend. lib.*

Præjūdĭco, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. *Pred ſzudom dopitam, predſzudim.* Zuvor verurtheile, ein Vor-Urtheil gebe, *Elölitélem.* 2. Transl. *predvremenom ſzudim, pervo negbi moral dokonchom, prenaglo kaj ſtimam.* Vor der Zeit urtheile, *Idö elött itélek.* Quod enim nondum ſenatus cenſuit, nec P. R. juſſit, id arroganter non præjudico: *id eſt* Ante tempus non cenſeo, non arbitror, non opinor, non ſtatuo. *Cic.* 3. V. *Noceo.* Alicui præjudicare. *Ulp.*

Præjūrātio, onis, f. Feſt. *Pred drugemi priszeganye.* Vorbedachte Schvvörung. *Elöl eskúvés.*

Præjŭvo, as, are, jūvi, (Act.) *Napervo pomásem, predpomágam.* Vorhin helffe. *Elöre ſegítem.* Fidem alicujus præjuvare. *Tacit.*

Prælăbor, ĕris, &c. Cic. V. *Ante & labor N. 1. præterfluo, præterlabor.*

Prælambo, is, ĕre, lambi, (Act.) Horat. *Pervo-liſem.* Vor-lecke. *Elöl megnyalom.*

Prælargus, a, um, Pers. V. *Valde & Largus.*

Prælātio, onis, f. Valer. Max. V. *præpoſitio.*

† Prælātūra, æ, f. *Prepuſtia, chàſet daboznoga poglavára, Redovnichko poglavarſztvo.* e. Prælatur. *Szerzeteſek között elsö méltóság, tiſztség.*

Prælātus, a, um, Virg. *Predpoſztavlyen, nadpoſztavlyen.* Vorgezogen, vorgeſetzt. *Elébe tétetett.* Hinc *ſubſtantivè* Prælatus, i, m. *drugem za poglavara predpoſztavlyenchlovek, prepuſt.* Prælat. *Szerzeteſek között elsö tiſzt, prépoſt.*

Prælăutus, a, um, Sveton. V. *Valde & Lautus N. 2.*

Prælăxo, as, &c. Cæl. Aurel. V. *Ante & laxo vel valde & laxo.*

Prælectio, onis, f. Quintil. *Predchtenye, napervo chitanye.* e. Vorleſung. *Elöl olvaſás.* Item V. *Eruditio, Inſtitutio* N. 3. *Inſtructio* N. 2.

Prælector, oris, m. Gell. *Predchtavecz, predchitavecz.* 1. Vorleſer. *Elöl olvasó.* Item V. *Eruditor, Inſtitutor, Inſtructor* N. 2.

Prælĕgo, as, are, &c. Plin. V. *Ante & Lego, as, &c.* N. 2.

Prælĕgo, is, ere, ēgi, ectum, [Act.] Quinctil. *Napervo chtejem, prechitam.* Vorleſe. *Elöl elolvaſom.* 2. V. *prætereo, præternavigo.* Campaniam prælegebat, ambiguus, an urbem intraret. *Tacit.*

Prælĭāris, is, *com.* re, n. Plaut. *Bojni.* Zum Streit dienlich. *Hadi, Hartzi.*

Prælĭātor, oris, m. Tacit. V. *Bellator.*

Præ-

Digitalizirao Google

prælĭbo, as, &c. Stat. V. *Ante* & *Libo*, *prægusto*. Visu aliquid prælibare: *pro* aspicere. *Stat.*

prælicenter, *Adv.* Gell. V. *Nimis* & *Licenter*.

prælĭgāneus, a, um. *Pred vszemi bran, pervi obran.* Zum ersten abgelesen. *Elore megszedett.* Vinum præliganeum, Cato. *Vino iz grózdja pred drugem zreloga y obranoga.* Der erste Neuvvein. *Előzőtt bor.*

prælĭgo, as, are, avi, atum, [Act.) *Od perve sztrani vésem, napervo privesujem.* Vornen anbinde. *Elől megkőtőzőm.* Fasces virgarum &c. præligantur cornibus boum. *Liv.*

prælĭno, is, &c. Gell. V. *Lino* N. 1. *Ante* & *linio*, *Circumlinio*.

prælior, aris, ari, atus sum. (Dep.) Cic. *Synon.* Congredior, prælium ineo, pugnam committo, Manus cum hoste consero. V. *Bello*, *Dimico*, *pugno*. 2. Transl. V. *Contendo* N. 9. Vehementer cum aliquo præliari: *pro* verbis contendere. *Cic.*

prælium, ii, n. Cic. V. *Certamen*, *Conflictio*, *Dimicatio*, *pugna*.

prælŏcūtio, (*Alii legunt* prolocutio,) onis, f. Senec. V. *præfatio*.

prælongo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Kaj dugo napravlyam, dugo chinìm.* Lang mache. *Meghoszszabbitom.*

prælongus, a, um. Liv. V. *Valde* & *longus*.

prælŏquor, ĕris, ŏqui, lŏcūtus sum. (Dep.) Cic. *Pervi govorim, pred-govorim, pred-govor chinìm, napervo govorim.* Der erste rede, zum ersten rede, Vorrede, eine Vorrede thu. *Elől szólok.*

prælūceo, es, &c. Martial. V. *Ante* & *Luceo* N. 1. *Valde* & *Luceo* N. 1. 2. Transl. V. *Illustro*. Ego majoribus meis virtute mea præluxi: *id est* mea virtute majores meos nobilitavi, celebriores effeci &c. *Cic.*

prælucidus, a, um, Plin. V. *Valde* & *Lucidus*.

prælūdium, ii, n. Cic. V. *Anteludium*, *præcentio*, & generatim *Exordium*.

prælūdo, is, ĕre, lūsi, lūsum, (Neu. *aliis* Act.) Virg. *Napervosze igram, napred igram, preigrávam, zpoznavanye chesza chinìm, kussanye chesza izkazívam*, vulgo *probu dájem*. Vorher spiele, vor spiele, Versuch thu. *Elől-játszom, valamibez készülök.* Ad pugnam præludere, *Virg.* Meliori vitæ præludere. *Seneca.*

prælum, *vel* prēlum, i, n. Plin. *Szleme preßno, pressa.* 1. Trott-Baum, e. Press. *Sajtó, Nyomtató sajtó, prés.*

prælūsio, onis, f. Plin. V. *Præludium*, *Inceptio*.

prælustris, is, *com.* tre, n. Ovid. V. *perillustris*.

præmando, as, &c. Cic. V. *Ante* & *Mando*, *as*, *&c.* N. 1.

præmando, is, &c. Gell. V. *Ante* & *mando*, *is*, *&c.*

præmātūrè, *Adv.* Gell. *Prerano, pred dobum.* Gar zu früh, zu bald. *Igen idején.*

præmatūrus, a, um, Colum. *Rano zrel, pred drugemi zrel, prezrel.* Vor der Zeit reiff, sehr frühzeitig. *Eleve értt, Igen idején értt.* Vid. *præcox* N. 1. Hinc 2. Transl. *Pred vremenom bivajuchi.* Das vor der Zeit geschiehet. *Idő előtt-való.* Vid. *præcox* N. 2. Denunciatio præmatura. *Cic.*

præmĕdĭtātio, onis, f. Cic. *Dojduchega dugovanya premißlyenye.* e. Vorher-Betrachtung. *Elől meg-gondolás.*

præmĕdĭtor, aris, ari, ātus sum, (Dep.) Cic. *Napervo premißlyam, pervle premißlyávam.* Zuvor betrachte. *Elébb meggondolom.*

præmercor, aris, ari, atus sum, (Dep.) Plaut. *Prekupujem.* Vorkauffe, im Vorkauff trette. *Elébb vásárlok.*

præmētior, īris, iri, mensus sum, (Dep.) Tibull. *Pervo mérim.* Zuvor messe. *Elől megmérem.* præmensæ defunctus tempora lucis. *Tibull.* Alii legunt *permensæ*.

præmĕtium, ii, n. Fest. *Novina najpervo posetoga sitka.* e. Erstling der Früchte, Vorerndte, die abgeschnitten vvird. *Gabonának első zsengéje.* Frugum primitiæ, quas Cereri offerebant. *Alii legunt* præmessum, *alii* praemessium.

præmĕtuo, is, ere, ui, (Neu. *&* Act. *pro diversitate significationis*) Cæs. *pervosze boim, zaranasze boim.* Zuvor, *oder* zu früh Fürchte. *Elől félek, idején félek.*

præmiātor, oris, m. 1. usitatissimè. *Darovnik*, *Naplatitel*, *Nadelitel.* 1. Belohner. *Jutalmazó.* 2. V. *prædo.* ità Næv. apud Non.

præmiātrix, īcis, f. Ammian. *Darovnicza*, *Nadelitelicza*, *Naplatitelicza.* e. Belohnerin. *Megjutalmazóné.*

præmĭco, as, are, mĭcui, [Neu.] Apul. V. *Valde* & *Mico* N. 1. *&* 2.

præmĭgro, as, &c. Plin. V. *Ante* & *Migro*.

præmineo, es, &c. V. *Præemineo*.

præminister, tri, m. Macrob. V. *Minister*.

præministra, æ, f. Apul. V. *Ministra*.

Digitalizirao Google

præministro, as, are, avi, atum, [Neu. *aliis* Act.) Apul. V. *Ministro*, *Ante* & *Ministro*.
præmĭnor, aris, &c. Apul. V. *Valde* & *Minor*.
præmior, aris, ari, ātus sum. (Dep.) Svet. *Dobívam, dobichek y haszen izchem, hasznujem*. Gevvinne, Vortheil suche, Profit mache. *Megnyerem*.
præmiōsus, a, um. Fest. *Dárov pun, obilen, bogat*. Lohn-Geld-reich. *Nyereséges, gazdag*. Vid. *pecuniosus*.
præmitto, is, ere, īsi, issum, (Act.) Cic. *Napervo s'alyem, pred-possilyam*. Vorher schicke, voraus schicke. *Elöl elküldöm, botsátom*.
præmium, ii, n. Lucret. V. *pecunia* N. 1. & 2. 2. apud Varr. V. *præda*. 3. usitatissimè: *Naplácha, Naklon, dar, prikaz*. e. Belohnung, Verehrung. Beschenckung. *Jutalom*. Vid. *Donum, Merces, Munus* N. 2. Virtutibus præmia proponere. Aliquem præmiis donare, afficere. *Cic. &c.*
præmodĕror, aris, &c. Gell. *V. Ante* & *Moderor*.
præmodŭlor, aris, &c. *V. Ante* & *Modulor*. Gestu cogitationem præmodulati. *Quintil.*
præmŏdum, Adv. Gell. *V. Nimiè*.
præmŏlestia, æ, f. Cic. *Teskocha pred teskochum, predteskocha, Domara* ali *Doszada zbog dojduchega zla, szkerb prerana*. Verdruss ob einem Ding, ehe es geschiehet, e. Vorsorge. *ártalom elött-való nehézség, maga megdúzása*.
præmolior, īris, &c. Liv. *V. Ante* & *Molior, præparo*.
præmollio, is, &c. Quintil. *V. Ante* & *Mollio*.
præmollis, is, *com.* le, n. Plin. *V. Valde* & *Mollis*.
præmŏneo, es, &c. Cic. *V. Ante* & *Moneo*.
præmŏnĭtio, onis, f. Tertull. *Napervo opomenenye, predopominanye, predopomena*. e. Vorher Erinnerung, Vorermahnung. *Elöl megíntés*.
præmŏnĭtor, oris, m. Apul. *V. Ante* & *Monitor, Admonitor*.
præmonitōrius, a, um, Tertull. *V. Ante* & *Monitorius*.
præmŏnĭtum, i, n. Gell. *V. Ante* & *Monitum, præmonitio*.
præmonĭtus, ûs, m. Valer. Max. *V. præmonitio, prædictio*.
præmonstrātor, oris, m. Terent. *Napervo kazavecz, predvuchitel*. r. Vorzeiger, Vorlehrer. *Elöl mútató, oktató*.
præmonstro, as, &c. Cic. *V. Ante* & *Monstro, ostendo, Doceo*.
præmordeo, es, ere, præmordi, orsum. (Act.) Plaut. *V. Abmordeo, Ante* & *Mordeo*.
præmorior, ĕris, &c. Ovid. *V. Ante* & *Morior, priùs morior*.
præmŏveo, es, &c. Cæl. Aurel. *V. Ante* vel *priùs* & *Moveo* N. 1. & 2.
præmūnio, is, ire, &c. *V. Ante* vel *priùs* & *Munio* N. 1. Isthmum præmunire constituit. *Cæs.* 2. Transl. ad alia *V. Confirmo* N. 1. *Conforto* N. 1. *obarmo, præparo*. Ex accusatorum oratione præmuniri. *Cic.*
præmūnītio, onis, f. Cic. *Preobjachenye, potverdenye, pripravlyanye*. e. Vorbevvahrung, Verschantzung, Vorbereitung. *Elöre megerösítés, Elöre elkészítés*.
prænarro, as, &c. Terent. *V. Ante* & *Narro*.
prænăto, as, &c. Plin. *V. Ante* & *Nato* N. 1. 2. *V. præterfluo*. Domos placidas amnis prænatat. *Virg.*
prænāvĭgātio, onis, f. Plin. *Prevosnya, napervo vosnya vu ladji*. Das Vorschiffen. *Elöl evezés, Elöl elevezés*. Item *V. præternavigatio*.
prænāvĭgo, as, &c. Plin. *V. Ante* & *Navigo* N. 1. *præternavigo, ultra navigo*.
prænĭmis, Adv. Gell. *Zevszema prevech prevech mnogo, odvisse, previsse*. Gar zu viel. *Felette igen*.
prænĭteo, es, &c. Horat. *V. Magis* N. 1. & *Niteo, Valde* & *Niteo*.
prænobĭlis, is, *com.* le, n. Apul. *V. Valde* & *Nobilis*.
prænōmĕn, ĭnis, n. Cic. *Pred-ime, Ime preposztavlyeno pridavku*. r. Vornahme. *Elöl-járó név*.
prænōmĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Svet. *Pervle imenujem, pred-ime dájem*. Zuvor nenne, einen Vornahme gebe. *Elébb nevezem, Elöl-járó nevet adok*.
prænosco, is, ere, ōvi, ōtum, (Act.) Cic. *Pervo-znam, pervo-poznávam*. Zuvor vvisse, zuvor erkenne. *Elöl megtudom, megesmérem*.
prænōtio, onis, f. Cic. *Preznanye, pervopoznanye*. Das Vorvvissen, e. Vorerkandtnuss. *Elöl megtudás, Elsö esméret, Elöre megértés*.
prænŏto, as, &c. Pallad. *V. Ante* vel *priùs* & *Noto* N. 1. & 2.
prænūbĭlus, a, um, Ovid. *V. Valde* & *Nubilus, Obscurus*.
prænuncŭpo, as, are, avi, atum, (Act.) Prudent. *V. Ante* & *Nomino*.
prænuntiātio, onis, f. Tertull. *V. Ante* & *Nunciatio, prædictio*.

prænun-

Digitalizirao Google

prænuntiātīvus, a, um. *Predobznanujuchi, za naprejdo-obznanenye haſznovit.* Vorbedeutend, zur Voranzeigung dienlich. *Előre megizenő, Előre megizenéſhez-való.* Ignes prænuntiativi accensi ſunt. *Plin.*

prænuntiātrix, īcis, f. Prudent. *V.* Ante & *Nunciatrix.*

prænuntio, as, &c. Cic. *V.* Ante & *Nuntio, prædico, ás &c.*

prænuntius, a, um, Cic. *Perva-obznanujuchi, perva-porushajuchi, perva-glaſzni.* Vorher kündigend. *Előre megizenő, Előre kűldött követ.*

præobtūro, as, &c. Vitruv. *V* Ante & *obturo.*

præoccīdo, is, ĕre, occĭdi, cāſum, (Neu.) Plin. *Perzle zapádam, perva zabadyam.* Zuvor untergehe. *Előre elenyéſzem.* Vid. Ante & *Occĭdo.*

præoccŭpātio, onis, f. Nep. *Preoſzvojenye, prevjemlyenye, pretechenye.* Voran Wegnehmung. Zuvorkommung. *Elől elfoglalás.*

præoccŭpo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Prevjemlyem, perva-oſzvojam, pretíchem.* Vor einnehme, vorkomme. *Elől elfoglalom, elől elvéſzem.* Vid. Anteverto, *Anticipo, prævenio.* Timor animos præoccupavit Cæſ. *Nye je perva ſztrách prevzel,* Es iſt ſie zuvor eine Furcht ankommen. *A félelem őket környúl vette.* Beneficiô præoccupati animi. *Liv.*

præŏpīmus, a, um, Tertull. *V. Valde & opimus.*

præopto, as, are, avi, atum, [Act.] Liv. *Kruto ſelim, raiſſi bochu, bolye na volyi imam.* Sehr begehre, lieber vvolle, von Hertzen vvünſche, lieber ſehe. *Igen kérem, Inkább kivánom.* Item *V.* Ante vel *priùs & opto, prælego.*

præpando, is, &c. Cic. *V.* Ante & *pando, ás, &c.*

præpărātio, onis, f, Cic. *Pripravlenye, priprava.* e. Vorbereitung. *Megkéſzítés, Megſzerzés, V*d. *Apparatus.*

præpărāto, Adv. Quintil. Z-*pripravum, pripravno.* Mit Vorbereitung. *Elkéſzűlve.*

præparātor, oris, m. Tertull. *Pripravitel, pripravlyavecz.* r. Vorbereiter. *Elkéſzítő.*

præpărātōrius, a, um, Ulp. *Pripraven, pripravi ſzlúſſajuchi.* Zur Vorbereitung gehörig. *Elkéſzítésre-való.*

præpărātus, ûs, m. Gell. *V. præparatio.*

præparcus, a, um. Plin. *V. Valde & parcus.*

præpăro, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Pripravlyam, naprejdo zpravlyam, preſzkerbujem.* Vorbereite, vorhin rüſte, einrichte, zurichte. *Elkéſzítem, előkészzem.* Cibos hyemi præparare. Plin. *Hranu za zimu pripraviti.* Sich auf den Winter mit Speis verſehen. *Télre élést ſzerzeni.*

præpĕdīmentum, i, n. Plaut. *V. Impedimentum.*

præpĕdio, is, &c. Liv. *V. Impedio, valde & impedio.*

præpendeo, es, &c. Liv. *V.* Ante & *pendeo* N. 1.

præpĕs, ĕtis, *om.* Liv. *Naprejdo idochi, predletajuchi, viſzoko letechi.* Vorgehend, vorfliegend, hochfliegend. *Előljővő, előlrepűlő, magaſan repülő.* 2. apud Cic. *V. Celer, Citus, Velox.*

præpĕto, is, ere, īvi, & ĭi, ītum, [Act.] Feſt. 1. *V.* Ante & *peto* N. 1. 2. apud Antiquos *V.* Anteeo N. 1.

præpignĕro, as, &c. Ammian. *V. Oppignero, priùs & pignero.*

præpīlo, as, are, avi, atum, [Act.] *id eſt pila emitto, pila jacio, pilis pugno.* Dato ſigno ad pugnandum, utrinque concurſum eſt; præpilabantur [*alii legunt* propilabantur] miſſilia: *pro* jaciebantur pila. *Ammian.*

præpinguis, is, *com.* gue, n. Colum. *V. Valde & pinguis.*

præpŏlleo, es, &c. *V. Multum & polleo.* Virtute & fortuna præpollens. *Liv.*

præpondĕro, as, are, avi, atum, [Act.] 1. propriè *V.* Ante vel *priùs & pondero* N. 1. Hinc Transl. *V. Præmeditor, priùs & perpendo* N. 1. *Conſidero,* ità *Cic. Stat.* 2. *V.* Antefero N. 2. *Antehabeo.* Rem unam alteri præponderare: *pro* anteferre. *Quinctil.* 3. eſt Verb. Neu. *Vech váſem, prevážem, bolye teżim, vekſze tegote jeſzem.* Mehr vväge, ſchvvehrer bin. *Többet nyomok, nehezebb vagyok.* In partem præponderat: *pro* prægravat, propendet, &c. *Seneca.* Hinc 4. Transl. *Vech ſze preſtimávam, vekſze czéne y preſtimanya jeſzem, na viſſe ſze derſim.* Mehr geachtet, oder vorgezogen vverde, höcher geſchäzet vverde. *Nagyobra becsűltetem, nagyobb árrú vagyok.* Honeſtas præponderat. Res una alteri præponderat. *Gell.*

præpōno, is, ere, ŏſui, ĭtum, [Act.] *Napred ſztavim, prepoſztavlyam.* Fürſetze. *Elől téſzem, elől vetem.* Vid. *Antepono.* De qua priuſquam reſpondeo, pauca præponam. *Cic.* Item *V. præficio.* Cœlium præpoſui provinciæ. *Cic.* Item *V. Antefero* N. 2. *Antehabeo.* Unum alteri præponere. *Cic.*

præporto, as, are, avi, atum, [Act.] Lucr. *Naprejdo noſzim, pred menum noſzim.* Vorher

her trage, voran trage. *Elöl-viſzem, elöl-hordozom.* 2. Transl. *V. præfero* N. 3. Frons præportat pectoris iras: *pro* præfert, *ſeu* ſigno exteriore animi affectum oſtendit, indicat. *Catull.*

præpŏsĭtio, onis, f. Cic. *Napervo ſztavlenye, prepoſztavlenye.* e. Vorſetzung, r. Vorſatz. *Elöl-tétel.* Hinc Transl. *Navech derſanye, navech preſtimavanye,* e. Höcherhaltung, e. Vorziehung. *Nagyobra tartás, Felyebb betsülés.* 2. apud grammaticos eſt pars orationis. *Predſztavje, predrechje.* Ein Wort, vvelches in der Rede gemeiniglich vorgeſetzet vvird. *Szó, melly mást szót elétbe tétetik.* præpoſitio enim *In* privat verbum ea vi, quam haberet, ſi *In* præpoſitum non fuiſſet. *Cic. Top. c. 11.*

præpŏsĭtīvus, a, um, Priſcian. *Predpoſztavlyiv, kajſze prepoſztaviti more.* Vorſetzlich, das da kan vorgeſetzet vverden. *Elöl tebetö.*

præpŏsĭtum, i, n. Cic. *Dugovanye predpoſztavlyeno, navech preſtimano.* Ein vorgeſetztes *oder* vorgezogenes Ding. *Elöl tétetett,* vagy *többre betsültt dolog.*

præpŏsĭtūra, æ, f. Lamprid. *Prepuſtia.* e. probſtey. *Prépoſtság.* Vid. *Prælatura, præfectura.*

præpŏsĭtus, a, um, Cic. *V. Prælatus.* Hinc *Subſtantivè* præpoſitus, i, m. *Predpoſztavlenik, prepuſt.* r. probſt. *Prépoſt.* Vid. *Prælatus in ſimili, præfectus.*

præpoſſum, es, &c. Tacit. *V. plus & poſſum, præpolleo.*

præpoſtĕrè, *Adv.* Cic. *Naopak, preobernyeno.* Hinderſt zu vörderſt, verkehrt. *Viſzſzafordúltúl, kereſztül kasúl.* Vide *Inordinatè, perperam, perturbatè.*

præpoſtĕrus, a, um, Cic. *Synon.* Inverſus, perverſus, confuſus, perturbatus, inordinatus. *Naopok obernyen, prevernyen, nereden.* Verkehrt, hinderſt zu vörderſt, umgekehrt, unordentlich. *Viſzſza-fordúltt, rendeletlen.* 2. *V. Adverſarius, Contrarius.* Omnia naturæ legibus præpoſtera ibunt. *Ovid.*

præpŏtens, entis, *om.* Vid. *Valde & potens, multum & potens.* Terrâ, Marique præpotens. *Cic.*

præpŏtentia, æ, f. Tertull. *Magna potentia.*

præprŏpĕranter, *Adv.* Lucret. &

præprŏpĕrè, *Adv.* Liv. *Prenagio, prevech bitro, kruto berzo.* Sehr eilig, gar zu ſchnell. *Igen ſietve, Felette ſietve.*

præprŏpĕrus, a, um, Cic. *Prenagel, prebiter, preberz, kruto bitéchi, prénaglen.* Gar eilig, gar ſchnell, voreilig, gar zu ſchnell, übereilt. *Igen gyors, Feletteb gyors.*

præpūtĭum, ii, n. Juven. *Prednyia koſicza na ſzrámu cblovechjem muzkoga ſzpola, koju Turczi y ſidovi obrezati chinè; y zato ſze obrezanczi zovu.* Die Vorhaut an dem Männlichen-Glied. *Férjfiúi ſzemérmetes teſtnek elsö bőrö kéje.*

præquĕror, ĕris, &c. Ovid. *Ante* vel *Multum queror.*

prærăbĭdus, a, um, Senec. *Valde rabidus.* Alii legunt *prærapidus.*

prærădio, as, &c. Ovid. *V. Ante* vel *valde & Radio.*

prærādo, is, &c. Cato. *V. Rado, Abrado* N. 1.

prærancĭdus, a, um, Gell. *V. Valde & Rancidus, obſoletus.*

prærăpĭdus, a, um, *V. Valde & Celer.* Fuga prærapida. *Silius.*

prærigĭdus, a, um, Quintil. *V. Valde & Rigidus.*

prærĭpio, is, ere, ĭpui, reptum, [Act.] Cic. *Prevzjemlyem, preodtimam, z-ſzilum prevzimam.* Zuvor hinvveg nehme. *Elöle elragadom, Elébb elragadom.* Vid. *præoccupo.* 2. V. *Anteverto, prævenio.* Conſilia hoſtium præripere: *pro* prævenire. *Cic.*

prærōdo, is, &c. Colum. *V. Perrodo, Ante & Rodo.*

prærōgātīva, æ, f. Cic. *Prauda predpoſztavlenya, oblaſzt y vridnoſzt pred drugemi kaj govoriti, chiniti, odluchiti &c. pervocha.* Das Recht der Vorziehung, r. Vorzug, Rang. *Elöbb jus, Törvény,* vagy *batalom máſok elött valamit mondani, tſeletedni, igazgatni &c.* 2. Transl *V. Auctoritas, præeminentia, præſtantia, privilegium.* ità Ulp.

prærōgātīvus, a, um, Cic. *Prednyi, pervochu vu kakvom dugovanyu imajuchi.* Einen Vorzug habend. *Elöbb rendi, Fellyebbbetsülendö.* Tribus prærogativa: *id eſt* jus præcedendi habens, quæ ante Tribus jure vocatas ſuffragium ferebat. *Cic.*

prærōgo, as, are, avi, atum. (Act.) Cic. V. *Ante & Interrogo, priùs & Rogo.* 2. apud Ulp. *Napervo dájem, predpláchom.* Vorhin gebe, voran bezahle. *Idö elött megadom, meg-fizetem.*

Prærumpo, is, ĕre, rūpi, ruptum, (Act.) Ovid. *Pervo-terem, prediram.* Vorhin zerbreche. *Elöl-eltöröm, ſzakaſztom.* Item V. *perrumpo, rumpo.* Stuppea prærupit phrygiae retinacula puppis. 14. *Met.* v. 547.

prærup-

Præruptæ, orum, n. *plur.* Plin. V. *præcipitium.*

Præruptè, *Adv.* Plin. *Sztermo, ſztermno, vrato-lomno, naglo.* Jähling. *Meredeken, magaſan, birtelen.* Vid. *Abruptè.*

Præruptus, a, um, Cic. *Szterm, ſztermovit, teſek za hodenye, nagel.* Sticklicht, übel zu ſteigen, Jäh. *Meredek, magas.* Vd. *Præceps N.* 2. Viæ præruptæ. *Curt.* Collis præruptior. *Colum.* Saxa præruptiſſima. *Hirt.*

Præs, prædis, m. *Jemacz, poruk za duſnika.* Bürg für einen Schuldner. *Feleſö kezes.* Vid. *Fidejuſſor.* Vas propriè dicitur, qui vadimonium promittit pro altero in re capitali, præs verò in re nummaria. ità *Auſon.* Vendere prædes. Cic. *Blago porukov prodati.* Die Unterpfänder verkauffen. *A' kezeſek javait eladni.* 2. Transl. V. *pignus N.* 1. Cùm ſex libris tanquam prædibus me obſtrinxerim. *Cic.*

Præsägio, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Dojducha pervo chutim, zpoznávam, znamenujem, prechútim, v-pamet jemlyem.* Verſpühre, vermercke, vorbedeute, vveiſſage, ſchvvane. *Elöl-megérzem, eſzembe-vöſzem, Jövendöſök.* Animô aliquid præſagire. *Liv.* Exiguitas copiarum receſſum mihi præſagiebat. *Cic.*

Præsägior, iris, īri, ītus ſum, (Dep.) *idem.* Jam animus iſthoc dicto plus præſagitur mali. *Plaut.*

Præsägītio, onis, f. Cic. *Dojduchek dugovàny prechutenye, pervo zpoznanye, povédanye, znamenuvanye, v-pamet jemlenye.* Verſpührung, Vorſagung, Weiſſagung, Vermerckung. *Elöl-megérzés, Jövendölés.*

Præsägĭum, ii, n. Colum. *idem.*

Præsägus, a, um. *Prechutechi, pervo zpoznajuchi, dojducha v-pamet jemlyuchi, povedajuchi, znamenujuchi.* Der ein Ding verſpühret, etvvas verſpührend, vermerckend, vorſagend, vordeutend. *Elöl-megérzö, meg-jövendölö.* Mens præſaga mali. *Virg.*

Præsäneſco, is, &c. Plin. V. *Ante & Saneſco.*

Præsäno, as, &c. Plin. V. *Ante* vel *priùs & ſano. Citò ſano.*

Præsäucio, as, &c. V. *Ante* vel *valde & ſaucio.* Vires præſauciatæ. *Cæl. Aurel.*

Præſcăteo, es, ēre, ui, (Neu.) *Krutoſzem pun, obilen.* Ich bin ſehr voll, reichlich angefüllet. *Igen bövölködöm, teli vagyok.* Vid. *Abundo, valde & ſcateo.* Doctrinis omnigenis præſcatens liber. *Gell.*

Præſcientia, æ, f. *Preznanozt, preznanye,* e. Vorvviſſenheit, das Vorvviſſen. *Elébb megtudás.*

Præſcindo, is, &c. V. *Ante & ſcindo, præcido, divido, ſeparo.* Inferiores ſedes præſcindantur. *Vitruv.* Alii legunt *præcidantur.*

Præſcio, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Terent. *Pervo-znam, previdim.* Vorvviſſe. *Elébb megtudom.* Vid. *prænoſco, prævideo.*

Præſciſco, is, ĕre, (Neu.) Liv. V. *præſcio, præſentiſco.*

Præſcītio, onis, f. Ammian. V. *præſcientia.*

Præſcītum, i, n. Plin. V. *præſcientia, prædictio, prædictum.*

Præſcius, a, um, *Pervo-znajuchi, preznajuchi.* Vorvviſſend. *Elébb megtudó.* Item V. *præſagus.* Venturi præſcia vates. *Virg.*

Præſcrībo, is, ere, ipſi, ptum, (Act.) Cic. *Napervo piſſem, pervo piſſem, prepiszujem.* Voran ſchreibe, fürſchreibe, vorher ſchreibe, verſchreibe. *Elöl-írok, Eleibe-írok.* Nomen libro præſcribere, *id eſt* præponere, ad initium libri ſcribere, inſcribere. *Virg.* 2. *odluchujem.* Vorſchreibe. *Elrendelem.* Vid. *præcipio N.* 3. & 4. *Definio N.* 2. *Determino N.* 3. *Ordino N.* 1. *præſtituo.* Jura civibus præſcribere. Cic. *Zapovedi y pravicze varaſſu prepiſzati, poſztaviti.* Einer Stadt Geſetze vorſchreiben. *A' városnak törvényt ſzabni.* Senatui gerenda præſcribere: *pro* proponere. *Id.* 3. apud JCtos *præſcribere* ſignificat in rem quampiam jus obtinere, & ſuam facere, quod contingit toties, quoties aliquis in pacifica rei alieno juri ſubjectæ poſſeſſione, per annos à jure præſcriptos permanet.

Præſcriptio, onis, f. Cic. *Napervo piſzanye, prepiſzanye, predpiſz.* e. Vorherſchreibung, Fürſchreibung, Vorſchrifft. *Elöl-irás, eleibe-irás.* 2. V. *Norma N.* 2. *Ordinatio N.* 1. *præceptum.* Hæc norma, hæc regula, hæc præſcriptio eſt naturæ. *Cic.* Item V. *prætextus.* Honeſta præſcriptione rem turpiſſimam tegere. *Cæſ.* 3. apud JCt. & Quinctil. *Zpunenye vremena od pravicz prepiſzanoga, vu ladanyu ali vſivanyu kakvoga dugovanya, koje po takvem nachinu vſivavecz zadobiva y ſzvoje chinì.* Verjährte Zeit des Rechts, Verjährung. *A' Törvénytöl ſzabott idö bétöltéſe.* Jus præſcriptionis, eſt Exceptio peremptoria ex tempore à legibus definito vim capiens, cujus beneficiô præſcribens Actorem repellit, eíque omnem aliam juris viam præcludit.

Præſcriptum, i, n. V. *præſcriptio N.* 1. & 2.

Digitalizirao Google

Omnia legum imperio & præſcripto fieri videbitis. Ex communi præſcripto civitatis unamquanque rem adminiſtrare. *Cic.*

Præsĕco, as, are, ui, ectum, (Act.) Varro. V. *Seco, priùs & ſeco, præcido.*

Præſegmĕn, ĭnis, n. Plaut. *Odſzek, odreſek.* r. Abſchnitz. *Lemetéltt aprólék, Eſölék, Metélék.*

Præſens, entis, *om.* Cic. *Szadaßnyi, ſzadanyi, vezdaßnyi, ovdeßnyi, pred-ochni, predſztojechi.* Gegenvvärtig. *Jelen-való, moſtani, ſzem előtt-való.* In præſens: *vel* In præſenti. Cic. V. *Modò N.* 1. *Nunc.* In re præſenti: *id eſt* de qua agitur, controvertitur. *Quinctil.* 2. V. *Efficax, Fortis, potens, præſtans, ſubitus.* Vires ad nocendum præſentes: *ideſt* efficaces, potentes &c. *Cic.* Quo non præſentius ullum auxilium venit: *pro* nullum efficacius, &c. *Virg.* Remedium præſentiſſimum: *pro* præſtantiſſimum, potentiſſimum, efficaciſſimum. *Colum.* Animus præſens: *pro* fortis. *Cic.* 3. V. *propitius.* Alicui præſens adſum: *pro* propitius ſum. *Cic.* 4. V. *paratus N.* 1. pro eo tibi præſentem pecuniam ſolvi impetravi. *Cic.*

Præſenſio, onis, f. Cic. V. *præſagitio.*

Præſentālis, is, *com.* le, n. JCt. V. *præſens N.* 1.

Præſentāneus, a, um, Plin. *Kruto berz, ſztanovitu jakoſzt zaderſavajuchi, ochiveſztu krépoſzt imajuchi, ſztanovit, nezmenkajuchi, ſzeguren.* Augenblicklich, gevviſſe Krafft habend, gevviſs. *Igenſerény, bizonyos erejű, kész.* Remedium præſentaneum. Venenum præſentaneum, *dicitur de eo,* quod ſtat i operatur, ſentitur &c. *Plin.*

Præſentārius, a, um, V. *præſens N.* 1. Item V. *paratus N.* 1. Argentum præſentarium: *pro* paratum, quod in promptu, ſeu præ manibus eſt. *Plaut.*

Præſentia, æ, f. Cic. *Nazochnozt, predochnozt, ovdeßnicza, ovdeßnozt, ſzadaßnina, vezda-bitje.* e. Gegenvvart, Gegenvvärtigkeit, Beyhandenſeyung. *Jelen-létel.* Animi præſentia. Cic. V. *Animoſitas, Magnanimitas, Fortitudo.* In præſentia. Cic. V. *Modò N.* 1. *Nunc.*

Præſentio, is, īre, ſi, ſum. [Act.] Cic. V. *præſagio.*

Præſentiſco, is, ĕre, (Neu. *Incb.*) Terent. *Za rana pochinyam chutiti, v-pamet jemati, zpoznavati.* Voran zu empfinden, *oder* zu mereken anfange. *Előbb érezni kezdem.* Vid. *præſentio, præſentiſco.* Nonnulli *perſentiſco* pro *præſentiſco* legendum putant.

Præſento, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Napervo dájem, pred ochi poſztavlyam, ovdeßnye chinim.* Fürſtelle, vor Augen ſtelle, gegenvvärtig mache. *Elő állatom, jelentem, jelen-valóvá teſzem.* Vid. *Exhibeo, Siſto N.* 1. *Repræſento N.* 1.

Præsēpĕ, is, n. Virg. V. *Stabulum N.* 1. 2. per Synecdochen. *Jaſzlo, Jaſzle.* e. Krippen. *Jászol.* ità *Colum.* 3. Transl. V. *Lupanar.* ità Cic.

Præsĕpēlio, is, &c. Quintil. V. *Ante & Septelio.*

Præsēpes, is, f. Cato. V. *Præſepe N.* 1. & 2.

Præsēpĭa, æ, f. Varro. *idem.*

Præsēpio, is, ire, epſi, eptum, (Act.) *Pregradyujem, okolo gradim, ogradyam, z-plotom gradim.* Vorzäune, umzäune. *Elkertelem, Békerttem.* Vid. *Intercludo N.* 1. Aditus & itinera, defixis præacutis trabibus præſepire: *pro* præcludere. *Cæſ.*

Præsēpium, ii, n. Apul. V. *Præſepe N.* 1. & 2.

Præſertim, *Adv.* Cic. *Najmre, navlaſztito.* Voraus, bevorab. *Főképen.* Vid. *Imprimis, præcipuè.*

Præſervio, is, īre, &c. Plaut. V. *Servio, Ante & ſervio.*

Præſervo, as, are, &c. V. *Ante* vel *priùs & ſervo.*

Præſes, ĭdis, *com.* Cic. *Chaſztnik, Nameſztnik, Glavár, Ladavecz, Szudecz, Nadſztojnik, Predſztavlenik, Perveßina.* t. Amtmann, Stadthalter, Land-Vogt, Land-Pfleger, Vorſteher, Præſident. *Tiſztartó, Hely-tartó, Gondviſelő, Gubernálló, Fejedelem.* Adjudicatam præſidem terræ Deam. *Seneca.* 2. V. *Auxiliator, Defenſor.* ità *Liv.* Dii præſides: *id eſt* Auxiliares, tutelares. *Cic.*

Præſicco, as, &c. V. *Bene, & Sicco, Ante & Sicco.* Succus ſole præſiccatus. *Apul.*

Præſiccus, a, um, Prudent. V. *Valde & Siccus.*

Præsĭdālis, is, *com.* le, n. Ammian. *Ad præſidem ſpectans.*

Præsĭdātus, ûs, m. Auſon. V. *præfectura, prælatura, præpoſitura.*

Præsĭdens, entis, m. Tertull. V. *præſes.*

Præsĭdeo, es, ēre, ēdi, eſſum, (Neu.) Cic. *Napred ſzedim, pervi ſzedim, raunam, poglavar jeſzem, pervu chàſzt obnáſſam.* Vorſitze, vorſtehe, præſidire, vervvalte; der erſte, *oder* das Haupt bin. *Első ülök, valamiben fő vagyok, Igazgatok.* Alicui judicio præſidere. *Cic.* 2. V. *Auxilior, patrocinor.*

trocinor. Hic ego tibi præſidebo: *id eſt* præſidio & auxilio ero. *Plaut.*

præsĭdiārius, a, um. *Branitelzki, grado-vojnichki.* Zur Beſchützung gehörig, zur Beſatzung gehörig. *óltalmazásboz-való, vár őrző vitézekhez-való.* Milites præſidiarii. *Liv.* 2. V. *præſidalù.* Toga præſidiaria. *Spartian.*

præsĭdium, ii, n. 1. *Vojniki, ali kupchina vojnikov za ſztráju y chuvanye gráda &c.* e. Beſatzung, Guarniſon. *Segítő vitézi ſereg, vár őrző vitézek.* Item V. *Comitatus N.* 1. & 2. *Cuſtodia N.* 1. & 2. *Excubiæ, Cuſtodes, Excubitores,* Collocare, conſtituere præſidia in arce. Locum aliquem præſidiis firmare, tenere, occupare, obſidere, munire. Aliquem ſatis firmo præſidio defendi. *Cic.* Diſponere præſidia: Dejicere præſidium; introducere præſidium in oppidum. *Cæſ.* Imponere præſidium Civitati. *Liv.* Item V. *Statio.* Collocare armatos in præſidiis. *Cic.* Deducere cohortes ex præſidiis: *id eſt* ſtationibus, excubiis. *Cæſ.* 2. V. *Fortalitium, Munimentum.* Hæc mea ſedes eſt, hoc præſidium ſtativum. *Cic.* Occupare præſidium. *Cæſ.* 3. Transl. & generatim V. *Auxilium, patrocinium, ſubſidium, perfugium, Tutela, Securitas.* Tectus præſidiô firmô amicorum. Alicui contra aliquem præſidio eſſe. Ex aliqua re præſidium ſibi petere. Quærere ſibi præſidia periculis. Latent in tutela ac præſidio bellicæ virtutis. Labenti Reip. præſidium ferre. &c. *Hactenus Cic.*

præsignĭfĭcātio, onis, f. Lactant. *Preznamenuvanye.* e. Vorbedeutung. *Elől-megjelentés.* Vid. *prædictio.*

præsignĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Preznamenujem, pervle na znanye dájem.* Vorher anzeige, andeute. *Elől-megjelentem.* Vid. *prædico, præmoneo, præmonſtro.*

præsignis, is, *com.* ne, n. Ovid. V. *Valde* & *Inſignis N.* 2. *præſtans, præcellens, percelebris.*

præsigno, as, &c. Gato. V. *priùs* & *ſigno.* 2. V. *Linio, Ungo.* ità Plin.

præsĭlio, is, ire, lui, *vel* lĭi, ultum, (Neu.) Plaut. *Prezkakujem, napred zkáchem, napervo pleſſem.* Hervor ſpringe, vorſpringe, vortantze. *Elől-ugrom.*

præsŏno, (*Alii legunt* perſono) as, &c. Ovid. V. *Ante* & *ſono, perſono.*

præspargo, (*Alii legendum volunt* præſpergo) is, ĕre, ſi, ſum, (Act.) Lucr. *Napervo-razſzipávam.* Voran zerſtreue, zuvor ausſtreue. *Elől-megbintem.* Vid. *Ante* & *ſpargo.*

præstābĭlis, is, *com.* le, n. *Comp.* praeſtabilior. Cic. &

præstans, antis, *om.* Cic. *Kruto-verli.* Fürtrefflich. *Jeles, Fő.* Vid. *præſignis, præcipuus.*

præstantia, æ, f. Cic. *Verlócha, Drécbnozt.* e. Fürtrefflichkeit. *Főség, Jeles dólta valaminek.* Vid. *præeminentia.*

præstat, ābat, ſtĭtit, *Impers.* Cic. *Bolye je.* Es iſt beſſer. *Jobb.* Tacere præſtat philoſophis, quàm loqui. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 21.

præstātio, onis, f. Senec. V. *Exhibitio, Effectio, Datio, Solutio N.* 2.

præstātor, oris, m. Frontin. V. *Præſtitor.*

præstĕga, æ, f. Plaut. *Nadkritnik, meſzto pokrito za ſzpomenek, cherdachecz.* Bedeckter freyer Ort zum Geſpräch halten. *Héjazatos fedett hely, hol ember beſzélléſnek kedvéért őſzve-gyúl.* Alii legunt *præſterga.*

præsterno, is, &c. Stat. V. *Ante* & *Sterno.* 2. Transl. V. *præparo.* ità Plin.

præstĕs, ĭtis, *com.* Feſt. V. *præſes, Antiſtes.* Dii præſtites: *id eſt* Lares cuſtodes urbium V. *Lar.* ità Ovid.

præstigia, orum, n. *plur.* Vid. *præſtigiæ.* Non per præſtigia, ſed &c. *Cic.* plures tamen legunt *præſtigias.*

præstĭgĭa, & præstĭgĭæ, æ, f. *Quintil.* præſtigiæ, arum, f. *plur. quod uſitatius eſt.* Cic. *Baboria, ſzleparia, czopria.* e. Vergalſterung, Verblendung, Zauberey. *Szemfény-veſztés, varáslás.* Vid. *Magia, Incantamentum, geſticulatio.* Item Transl. & generatim V. *Fraus, Illuſio N.* 4. *Impoſtura.* Verborum præſtigiæ: *id eſt* Fallaciæ. *Cic.*

præstigiātor, oris, m. Plaut. *Bajavecz, Baboracz, ſzlepitel lyudib.* r. Gauckler, Taſchen-Spieler, Leut-Verplender. *Alakos, Varásló, ſzemfény-veſztő.* Vid. *Incantator, Magus N.* 2. *Illuſor, Impoſtor. &c.*

præstigiātrix, īcis, f. Plaut. *Bajavicza, Baboricza, Lyudi-ſzlepitelicza, czopernicza.* e. Gaucklerin, Taſchen-Spielerin, Leut-Verplenderin, Zauberin, Hexe, Drute. *Alakos, ſzemfény-veſztő, ördöngős, búbájó-aſzſzony.* Vid. *Geſticularia, Hariola, Incantatrix &c.*

præstigiōſus, a, um, Gell. *Szleparie, vkanyuvanya,* ali *czeprie pun, ſzleparzki, czopernichki. &c.* Voll Gaucklerey, Betrügerey, *oder* Zauberey, gaucklériſch, betrügériſch, zaube-

zauberiſch. *Szemfény-veſztéſſel, tſalárdsággal, varáslálſſal teli: varáslálſos.*

Præſtinguo, is, ere, nxi, nctum, (Act.) Lucr. V. *Extinguo N. 1. Obſcuro N. 1.* Omnem animi aciem præſtinguere. *Vellej.*

Præſtĭno, as, are, avi, atum, [Act.] apud Antiq. idem ac *Emo*. Plaut.

Præſtĭtor, oris, m. Apul. *Davavecz, podavecz, vuchinitel.* r. Geber, Leiſtet. *Meg-adó, Megtſelekedő.*

Præſtĭtuo, is, ere, ui, ūtum, [Act.] *Synon.* præfinio, præſcribo, priùs ſtatuo, Antè determino, præfigo. *Preodluchujem, naperno dokanchom, pervle rèd chinim.* Vorher beſtimme, anſetze, anordne. *Elrendelem idején.* Vid. *Definio N. 2. Determino N. 3.* Diem præſtituit operi faciundo kalendas Decembris. *Cic.*

Præſto, as, are, tĭti, ĭtum, & ātum, *hinc* præſtātūrus, &c. (Neu. & Act.) 1. propriè *Naperno ſztoim, predſztoim.* Voran ſtehe, vorſtehe. *Elől állok. Előtte állok.* ita Lucan. Hinc 2. Transl. & frequenter ponitur pro *præcello. ſupero.* Virtus præſtat cæteris rebus. Totidem annis mihi ætate præſtabat. Inter ſuos æquales longè præſtitit. *Cic.* Quantum Galli virtute cæteros mortales præſtarent: *pro* ſuperarent. *Liv. l. 5. c. 36.* Longè præſtat in arte. *Lucr.* In hac notione ſæpe uſurpatur imperſonaliter. V. *præſtat.* 3. Frequentiſſimè ſumitur pro *Do N. 1. Efficio, Exhibeo, Gero N. 2. Oſtendo, Obeo N. 2. perſolvo N. 1. 2. & 3. præbeo &c.* Alicui honorem, benevolentiam, pietatem præſtare: *pro* exhibere, deferre. *Cic.* Munus ſuum præſtare: *pro* obire, exequi. *Id.* Quod promiſi, vix videor præſtare poſſe: *id eſt* efficere, perſolvere. *Id.* Senatoribus quotannis certam ſummam viritim præſtare: *pro* dare, præbere, ſolvere, perſolvere. *Liv.* Eum ſemper te & privatis in rebus, & publicis præſtitiſti, (*id eſt.* Oſtendiſti, geſſiſti, probâſti, exhibuiſti.) tuenda tibi ut ſit gravitas. *Cic.* Se alicui præſtare: *id eſt* Aditum alicui ad ſe præbere, *vulgo* audientiam dare. *Pompon. JCtus.* 4. V. *Caveo, Fidejubeo, Manuteneo, Conſervo &c.* Atque hæc notio familiariſſima eſt Ciceroni. *ut:* præſtare alicui damnum. Cic. *Tugyikvar naſze vzeti.* Eines ſeinen Schaden auf ſich nehmen. *Valaki kárát magára venni.* Sic dicitur præſtare alicui noxam periculum, &c. *pro* in ſe recipere, & veluti vadem ſe conſtituere, ſi quid noxæ, aut periculi in re ſit, *Id.* Communem & incertum caſum nullo pacto præſtare poſſumus: *pro* præcavere, cavere, vitare. *Id.* Horum non modò facta, ſed etiam dicta præſtanda ſunt: *pro* Fides, cautela & quaſi vadimonium tuum interponendum eſt, *ſeu* tu inde recipere & fidejubere debes. *Id.* Se præſtare incolumem. Remp. præſtare: *pro* conſervare. *Id.* Fidem promiſſi præſtare: *vel* promiſſum præſtare: *pro* explere, vel ſervare. *Liv.* Adverte in hac quarta notione adhiberi ſupinum *præſtatum cum derivatis*, in aliis verò *præſtitum.*

Præſto, *Adv.* vel, ut aliis placet, *Nomen Indecl. gen. om.* Cic. *Ovde, nazochi, gotove, pripravno.* Da, zugegen, gegenvvärtig, vorhanden. *Jelen, legottan, ſzemtől-ſzemben.* Conſtruitur cum *ſum*, vel *Adſum*, & ſignificat 1. idem ac *Adſum*, *præſens ſum, paratus ſum, in promptu ſum.* Præſto adſum, præſto Sum. Terent. *Ovdeſzem, ovoſzem, ovo mé, evo mé.* Da bin ich. *Itt vagyok.* Ibi mihi præſto fuit cum litteris & mandatis: *pro* occurrit, obvius factus eſt. *Cic.* Item V. *Advenio, Compareo N. 1.* Hirundines æſtivo tempore præſto ſunt, frigore pulſæ recedunt. *Auct. ad Her. 2.* Metaleptice V. *Auxilior, Juvo.* Multis præſto fuit: *pro* opem tulit, præſidio fuit. Cic. *Vnogim je na pomoch bil, vnoge je pomogel.* Er hat vielen Hülffe geleiſtet. *Sokaknak ſegedelmül vólt.*

Præſtōlor, aris, ari, atus ſum. (Dep.) *Chakam, Nadeamſze.* Warte. *Várom, Leſem.* Vid. *Expecto.* Aliquem præſtolari: *& nonnumquam* Alicui præſtolari. *Cic.*

Præſtringo, is, &c. Plin. V. *Perſtringo N. 1. 2.* V. *perſtringo N. 4. Hebeto.* Mentis aciem præſtringere. *Cic.* 3. Vomere portam capenam pene præſtrinxiſti: *pro* raſiſti, tranſeundo attigiſti. &c. *Cic.* plerique tamen legunt *perſtrinxiſti.*

Præſtruo, is, ere, uxi, ctum, (Act.) V. *Ante & Extruo N. 1. priùs & Ædifico N. 1.* Cùm præſtructum utrunque conſulto eſſet. *Sueton.* Hinc Transl. V. *paro N. 1. præparo.* Agmina priùs duris exerce ſtudiis, & ſævo præſtrue Marti: *pro* inſtrue, para, præpara. *Liv. 2.* V. *Obſtruo N. 1. præcludo.* Aditum montis obice præſtruere. *Ovid.*

Præsūdo, as, &c. Glaudian. V. *Ante & ſudo.*

Præsŭl, ŭlis, m. *Apud veteres* princeps erat ſacerdotum Martis, quos *Salios* à ſaliendo appellabant, dictus præſul, quòd ante alios ſaliret. ità *Capitol.* Hinc latè accipiendo 1. V. *Præſultator. 2.* V. *Antiſtes, præſes, Archipres-*

chipretbyter, pralatus, i. &c. præſul ſori. *Sidon.* Junone præſule. *Avien &c.*

Præſulſus, a, um, Colum. *Kruto ſzlan, preſzlan.* Verſaltzen. *Igen ſós.*

Præſultātor, oris, m. Liv. *Napervo ſzkakavecz, kolo-vodya, predpleſzavecz.* r. Vortantzer, Vorſpringer. *Elől-ſzökö, Elöltántzoló, Tántz oſztó meſter.*

Præſulto, as, are, avi, atum, (Neu.) *Napervo pleſzem, ſzkácbem, kolo-vodim,* peregr. *napervo tánczam.* Vortantze, vorſpringe. *Elöl-tántzolok, ſzököm.* Hoſtium ſignis præſultat. *Liv.*

Præſultor, oris m. Valer. Max. V. *præſultator.*

Præſum, es, eſsĕ, fui, [Neu. *Anom.*] *Synon.* Ante alios ſum, præfectus ſum, curam alicujus rei habeo, Guberno, Adminiſtro, Rego: *Napervo jeſzem, perviſzem, predpoſztavlyen jeſzem, ſzkerb-imam.* Ich bin anderen vorgezogen, vervvalte, Sorg habe. *Elöljáró vagyok, valamiben fő vagyok.* Vid. *præſideo N.* 1. Admirabili laude per multos annos provinciæ præfuit. *Cic.*

Præſūmo, is, ere, mpſi, mptum, (Act.) V. *Præcipio N. 1. priùs & ſumo, præſagio.* Æternitatem famæ ſpe præſumere: *pro* Anticipare, præcipere. *Tacit.* Supplicium in malos præſumere: *id eſt* malos priùs punire, priùs de iis ſupplicium ſumere, priùs ab iis pœnas exigere. *Id.* Futura præſumere: *pro* præſagire, præſentire. *Senec.* Aliquid animô præſumere: *pro* prævidere, præſagire &c. *Valer. Max.* Spe bellum præſumere: *id eſt* Bellum jam jam futurum animis proponere, prænoſcere. *Virg.* 2. apud ſequioris ævi ſcriptores. *Podſztuplyujemſze, pouſſamſze.* Mich unterſtehe. *Mérſzlem, Magamban elbiſzem.* Vid. *Audeo, præſido.* Elatus ſecundis rebus, illicita præſumens &c. *Sulpic. Sever.*

Præſumptio, (*Aliis* præſumtio, *& ſic de cæteris.*) onis, f. Plin. V. *Anticipatio N. 1. præoccupatio.* 2. apud Sulpic. Sever. *Podſztuplenye, pouſſanye, obolna prevzetnoſzt.* Das Unterſtehen, r. Ubermuth. *Mérészlés, Maga bittség.* Vid. *Audacia.* 3. apud *Cic.* dicitur prima ſyllogiſmi propoſitio, quam Dialectici *Majorem* appellant.

Præſumptor, oris, m. Ammian. *Pouſſavecz, podſztuplyavecz.* Der ſich unterſtehet. *Mérészlö, Maga felöl ſokat-álltó.* Vid. *Audax, præſumptuoſus.*

Præſumptuōsè, *Adv.* Sidon. *Prevechſze podſztuplyujuch, prevech pouſſano, prevech obolno, prevech zauſſano, zponoßno, prevech od ſzebe ſtimajuch.* Übermüthiger-Weiſe, vergreifflicher-Weiſe. *Mérészelve, igen bizodalmaſon.* Vid. *Audaciter prælicenter &c.*

Præſumptuōſus, a, um, Sidon. *Vnogo od ſzebe derſzebi, prevechſze pouſſájuchi, podſztuplyiv.* Der ihme ſelbſt zu viel zumiſt, *oder* trauet, vergreifflich, ſich zu viel unterſtehend. *Igen mérészlö, Magáról igen ſokat állító.* Vid. *Arrogans, Audax, ſuperbus, Temerarius, &c.*

Præſuo, is, ere, ui, ūtum, (Act.) Plin. *Napervo ſivam, predſzávam.* Vornen zunähe. *Elébb megvarrom.*

Prætĕgo, is, &c. Plin. V. *Ante & Tego N.* 1.

Prætendo, is, ĕre, prætendi, tenſum, & tentum. (Act.) Plin. V. *Ante & Tendo N.* 1. *Ante & Extendo, Antepono, Obduco N.* 1. Segeti prætendere ſepem. *Virg.* Retia prætendere. *Plin.* 2. Transl. V. *Excuſo, prætexo N.* 2. *Allego N.* 1. *Oppono N.* 1. Hominis doctiſſimi nomen barbaris moribus prætendere. *Cic.* Lætam ſpeciem fraudi prætendere: *pro* Fraudem lætâ ſpecie contegere. *Claud.* prætendebat, ſe id metu facere. Ignorantiam prætendere: *pro* prætexere, per metum, vel ignorantiam ſe excuſare. *Quintil.* 3. Debitum prætendere: *id eſt* Debitum ſuum eſſe contendere. *Paul. JCtus.*

Prætĕnĕr, a, um, Plin. *Kruto ſzlab, pregingav.* Sehr zart, gar ſchvvach. *Igen gyenge.* Vid. *Valde & Tener.*

Prætenſio, onis, f. 1. propriè. *Napervo razpreſztiranye, raztegnenye, zakrivanye.* e. Fürſpannung, Voran-Ausſtreckung, r. Vorvvand. *Eleibe-vetés, terítés, Nyújtás.* 2. apud JGtos: *Izkanye, potrebuvanye, kakti ſzvojega terjanye.* e. Anforderung, r. Anſpruch auf etvvas. *Magálvá tulajdonítás.*

Prætentātus, ûs, m. Plin. *Napervo zpoznavanye, predkuſſanye, predzezvedanye,* vulgo *pervle probuvanye.* e. Vorverſuchung. *Elébb meg-próbálás, Megkésértés.*

Prætento, as, are, &c. V. *Ante & Tento, priùs experior, Inquiro, Inſpicio.* Idcirco tota cauſa prætentata, atque perſpecta &c. *Cic.* Judicis miſericordia prætentanda eſt. *Quintil.*

Prætenuis, is, &c. Plin. V. *Valde & Tenuis.*

Prætĕpeo, es, &c. Ovid. V. *Ante & Tepeo:* vel *Valde & Tepeo.*

Prætĕr, *præpoſ. cum Accus.* Cic. *Synon.* Extra, Excepto, Niſi. *Zvan, Nego.* Ausgenommen,

nommen. *Kivûl.* Amicum neminem tibi esse video, præter Lucullum. Cic. *Nikakoga nêmaß priatela, zvan Lukulla.* Du hast keinen Freund, den Lucullum ausgenommen. *Egy barátod sintsen Lukullusson kivûl.* Item V. *Citra N.* 2. præter voluntatem accidit. Cic. *prez volye sze je pripetilo.* Ohne Willen ist geschehen. *Akaratom nélkûl történtt.* Item V. *Ultra*, præter spem & expectationem: *id est* ultra spem & expectationem, *seu* ex insperato. *Id.* Item V. *supra.* Quod gratum præter modum dicat esse. *Id.* Item V. *Contra.* præter civium morem. *Terent.* Item V. *Ante.* præter oculos aliquid ferre: *pro* Ante oculos. *Cic.* 2. sumitur Adverbialiter pro *præterquam.* Diligenter cavendæ sunt familiaritates, præter hominum perpaucorum. *Cic.* præter propter, &c. V. *suis locis.*

Prætĕrăgo, is, ere, ēgi, actum, [Act.] Horat. *Mimo tiram, Dalye mimo gonim.* Fürüber treibe, vveiter vorbey treibe. *Mellette ûzôm, âltal ûzôm rajta.*

Præterbĭto, as, are, avi, atum, (Neu. *Freq. à* prætereo.) *Gusztokrat mimo bodim, poleg prehadyam.* Offt fürüber gehe, vorbey streiche. *Mellette elmendegelek.*

Prætercurro, is, ĕre, prætercurri, cursum, (Neu.) Veget. *Mimo derchim, poleg dalye techem.* Vorbey lauffe. *Mellette futok.* Chalcedone prætercursâ: *passivè pro* currendo præteritâ, & post se relictâ. *Ammian.*

Præterdūco, is, ere, duxi, ctum, (Act.) Plaut. *Mimo pelyam, poleg vodim, prèk pelyam.* Vorbey führe, fürüber führe. *Mellette viszem, âltal-viszem rajta.*

Prætĕrĕā, *Adv.* Synon. ad hæc, ultra ea, præter hæc. *Zvan-toga, Visse-toga, k-tomu, Joschc k-tomu, zverhu toga.* über dieses, über dem, sonst, vveiter, noch darzu. *E' felett, Annak felette.* Vid. *Insuper N.* 1. Est enim Phædri philosophi nobilis filius, homo præterea festivus. *Cic.* Ut tibi uni concedam, præterea nemini: *id est* præter te nemini. *Id.* 2. V. *Insuper N.* 2. *postea, posthac.* ità Virg.

Prætĕreo, is, ire, īvi, & ii, ĭtum, [Neu. Anom.] *Mimo idem, poleg prehadyam.* Vorbey gehe, fürüber gehe. *Mellette - Elmégyek.* Villam præteire. *Terent.* 2. V. *Dispareo, Evaneo, Labor N.* 2. Nec, quæ præteriit, hora redire potest. *Ovid.* 3. Hoc me præterit: *pro* hujus oblitus sum, hoc mihi excidit è memoria. *Cic.* Non me præterit. Cic. *Dobro znam.* Ich vveiss es vvohl. *Jól tudom.* 4. Sumitur Active, V. *Negligo, Omitto N.* 1. & 2. *prætermitto.* Libidines præterire; *pro* omittere, prætermittere. *Cic.* Aliquid silentiô præterire, *vel absolutè* Aliquid præterire: *pro* tacere. *Id.* Dignos præterire: *pro* negligere. *Id.* Bonus & sapiens vir suffragiis præteritur: *id est* negligitur. *Id.* 5. V. *Effugio, Evito.* Nescis, quid mali præterieris. *Terent.*

Prætĕrĕquĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) Liv. *Mimo jassem.* Vorbey reite, fürüber reite. *Mellette Elovaglok.*

Præterfĕror, fĕrĕris, ferri, lātus sum. (Pass. *Anom.*] *Mimosze noszim, Mimo idem.* Vorbey getragen vverde, vorbey gehe, fürüber passire. *Mellette viterem, mellette megyek.* Vid. *pertranseo, prætereo N.* 1. Simul ac latebras eorum improvida præterlata acies est. *Liv.*

Præterfluo, is, ere, xi, xum. [Neu.] *Mimo, techem, poleg czurim.* Vorbey *oder* fürüber fliesse, *Mellette folyok.* Amnis mœnia præterfluit. *Liv.* 2. Transl. V. *prætereo N.* 2. Voluptas præterfluit. *Cic.*

Prætergrĕdior, ĕris, ĕdi, gressus sum, [Dep.] V. *pertranseo, prætereo N.* 1. Castra prætergredi. *Cic.*

Prætĕrhac, *Adv. pro* præter hæc. Plaut. V. *præterea N.* 1.

Præterinquīro, is, &c. Ammian. V. *Insuper N.* 1. & *Inquiro.*

Prætĕrĭtus, a, um. *Presszeszni, prosszaszni, Minut, kaj je minulo, ali preßlo.* Vergangen. *Elmúltt.* Memoria præteritorum, futurorum providentia. *Cic.* Aliquid in præteritis relinquere: *pro* alicujus rei obliviscì, silentiô aliquid præterire. *Id.* 2. *Zapuschen, zaosztavlyen, prejden.* Versäumet, vernachläffiget, der übergangen vvorden. *Elmúlatott, Elhagyatott.* Suffragiis, Ædilitate præteritus: *pro* neglectus, posthabitus, prætermissus. *Cic.* 3. Idem ac *mortuus.* Fas est præteritos semper amare viros. *Propert.*

Præterlābor, ĕris, &c. V. *Juxta N.* 1. & *Labor N.* 1. *prætereo N.* 1. *præterfluo.* Tumulum præterlabi. *Virg.* 2. Transl. V. *prætereo N.* 2. *Elabor.* Definitio enim ante præterlabitur, quàm percepta est. *Cic.*

Præterlambo, is, ere, lambi, (Act.) V. *Modicè* vel *Leviter N.* 1. & *Attingo.* Oppidum, quod Mosa fluvius præterlambit: *pro* præterfluendo lambit, attingit. *Ammian.*

Prætermeo,

prætermeo, as, &c. Lucr. V. *Juxta N. 1, & Meo, prætersluo N. 1. prætereo N. 1.*

prætermissio, onis, f. Cic. *Mimo puschanye, prepaschanye, osztavlenye.* e. Vorbeylaſſung, Auſſenlaſſung, Unterlaſſung. *Elmúlatás, kihagyás.* Vid. *Intermissio.*

prætermitto, is, ĕre, si, ſsum, (Act.) Cic. *Mimo puscham, prepuschám.* Fahren laſſe, untervvegen laſſe. *Kihagyom, Elmúlatom.* Vid. *Omitto N.* 1. pœnam prætermittere: *pro* ignoſcere N. 2. *Cic.* 2. V. *Omitto N. 2.* Aliquid prætermittere, *vel* Aliquid ſilentiô prætermittere. *Cic.*

prætermonſtro, as. &c. Gell. V. *præmonſtro.*

præternāvĭgātio, onis, f. Plin. *Mimo brodarenye, poleg prevaſanye vuladji.* Das Nebenhinſchiffen, e. Fürüberſchiffung, Vorbeyſchiffung. *Melette elevezés.*

præternāvĭgo, as, are, avi, atum, (Neu.) *Mimoſze vu ladji vozim, polegſze pelyam.* Neben, *oder* fürüber ſchiffe. *Melette elhajókázom.* Aliquem locum præternavigare. *Sveton.*

prætĕro, is, &c. Plin. V. *Tero, Valde & Tero.*

præter propter, *Adverbialiter.* Gell. *Okolo, vech ali menye.* Ungefehr, mehr *oder* vveniger. *Mint-egy.* Vid. *Circiter.* Vivere præter propter: *id eſt* Vitam inconſtantem agere, nullámque in inſtituenda vita rationem ſequi: id quod graphicè depingit *Ennius apud Gell. l. 19. c. 10.* Imus huc, hinc illuc, cùm illuc ventum eſt, ire illinc lubet, incertè erat animus, præter propter vita vivitur.

præterquam, *Adv.* vel *Conjunct.* Cic. *Negoſzamo.* Ohn-allein, dann, dann allein. *Hanem tſak.* Vid. *præter N.* 1. Eundem ſemper poſt ſe caſum requirit, qui præceſſit, *e.g.* Nemo hæc dixit, præterquam Cicero: *vel* præter Ciceronem. *Nigdo nè to rekel, nego ſzamo Cicero.* Es hat dieſes niemand geſagt, ohn allein der Cicero. *Senki azt nem mondotta, hanem tſak Cicero.* Nulli id placuit, præterquam Cæſari, *vel* præter Cæſarem. *Toſze nikomu ni dopalo, nego Czeſzáru*, ali *zvan Czeſzára.* Daſſelbe hat niemand gefallen, ausgenommen dem Cæſari. *Senkinek az nem tetſzett, hanem tſak Július Tſáſzárnak.* Jungitur præterea aliis particulis: *e.g.* præterquam quòd: *pro* Niſi quod, præter quòd: item *pro* non modo. *Cic.* præterquam ſemper: *pro* cùm ſemper. *Gell.* præterquam etiam: *pro* non modò ſed etiam. *e.g.* Aqua verò frigida infuſa, præterquam capiti, etiam ſtomacho prodeſt: *id eſt* non modo capiti, ſed etiam ſtomacho prodeſt. *Cels.*

præterrādo, is, &c. Lucr. V. *prærado.*

prætervectio, onis, f. Gic. *Mimo-vozenye, poleg prevezenye, Mimo-voſnya, prevoſnya.* e. Vorbeyführung, Fürüberfahrt. *Mellette elmenés.* Item V. *Præternavigatio.*

prætervĕho, is, ere, xi, ctum, (Act.) *Mimovozim, Mimo-vezem, preváſam.* Vorbey fahre, fürüber *oder* vveiter fahre. *Kotſin, Lovon &c. Mellette elmégyek.* Uſurpatur fere *paſſivè.* Cùm oram Galliæ navibus præterveherer: *pro* Cum oram Galliæ præternavigarem. *Liv.* Vid. *præternavigo.* 2. Transl. V. *Omitto N. 1. & 2. prætermitto.* Quoniam periculoſiſſimum locum ſilentiô ſum prætervectus. *Cic. 7. Philip. c. 2.*

præterverto, is, &c. Cic. *Alii, idque rectiùs legunt* præverto.

prætervŏlo, as, are, avi, atum, [Neu.] *Mimo-letìm.* Vorbey *oder* fürüber fliege. *Mellette elrepülök.* Locum aliquem prætervolare. *Cic.* 2. Transl. V. *Celeranter & prætereo N.* 1. Sententiæque ſæpe acutæ non acutorum hominum ſenſus prætervolant: *id eſt* antequam intelligantur, effugiunt. *Cic.*

prætexo, is, ere, &c. Plin. V. *Ante* vel *priùs & Texo N. 1. Attexo.* 2. Transl. ſumitur *pro* Obtendere, Contegere, Cauſam non veram afferre, colorem quærere, vanis argumentis quidpiam excuſare. *Izgovarjamſze, Izgovore nabadyam, kakve takve zroke za zprichavanye napervo-donaſſam, zprichavanya zizkávam.* Fürvvende, etvvas zur Entſchuldigung fürbringe, Deck-Mantel ſuche. *Okúl vetem, Mentegetem, külömbféle mentségeket kereſek, ſzínnel elébb vetem.* Ut non prætexat cupiditatem triumphi. *Cic.* 3. V. *Cooperio.* Litora curvæ prætexunt puppes. *Virg.* 4. V. *Ante & Ordino N. 1. priùs & Ordior N. 1.* Sic omnia, quæ &c. levioribus principiis natura ipſa prætexuit: *pro* præordinavit. *Cic.*

prætexta, (*ſubauditur* toga) æ, f. *Duga béla pretkana balya.* Ein langer vveiſſer Rock. *Római vereſet fejér hoſzſzú köntös.* Toga erat alba & oblonga, purpureo prætexta limbo, qua Magiſtratus, & Senatores certis temporibus utebantur: Nobiles verò pueri uſque ad annum ætatis 17. vel 15. & puellæ uſque dum nuberent. ità *P. Manut. ex Cic. aliúque.*

prætextātus, a, ŭm, *Synon.* Ad prætextam pertinens,

Digitalizirao Google

pertinens, *vel* prætextâ indutus. *Dugu pretkanu halyu noſzechi, V-takvoj halyi oblechen, takovoj halyi ſzliſſajuchi.* Einen langen Rock tragend, mit langen Rock angethan, zum langen Rock gehörig. *Illyen kôntôſt viſelô, Illyen kôntôrbôz-való.* Filii prætextati: *id eſt* prætextâ utentes, qui nondum virilem togam ſumpſiſſent, *Cic.* Hinc generatim *prætextati* dicuntur pueri, qui nondum prætextam depoſuerunt: *ſeu* qui decem & ſeptem annos vivendo nondum exegerunt. *Sveton.* Mores prætextati. *Juven.* Verba prætextata. *Macrob.* Ubi, uti & in aliis ſimilibus exemplis, vocem *prætextatus* alii pro *obſcæno, ſcurrili, puerili*, vel *imprudente*, alii pro *caſto* & *pudico*, alii denique pro *Nobili* uſurpari putant: pro diverſitate nempe eorum, qui prætextâ apud Romanos utebantur.

prætextum, ti, n. &

prætéxtus, ûs, m. Sveton. *Neiſztinſzki izgovor, zakrivanye iſztine, potmajno zpricbavanye, zmiſlyenih zrokov napervo donaſſanye.* r. Schein, Fürvvand, e. Bemäntelung, Ausrede. *Szín, Színlés, Fogás, Kigondoltt okoknak elôbozáſa.*

prætĭmeo, es, &c. Plaut. V. *Valde & Timeo.*

prætĭmĭdus, a, um, Tertull. V. *Valde & Timidus.*

prætingo, is, &c. V. *Ante & Tingo, Valde & Tingo.* Semina mollit humus valido prætincta veneno. *Ovid.*

prætondeo, es, &c. Apul. V. *Tondeo, Ante & Tondeo.*

prætŏr, ōris, m. Cic. *Veliki Ladavecz, Szudecz, Vojvoda, Glavàr veliki vu varaßkeh y taborzkeh dugovanyah, veliki knèz.* r. Schultheiſs, Vogt, Richter; Obriſter ſo vvohl in Stadts- als Kriegs-Sachen. *Fô tiſztviſelô, Igazgató, Itélô bíró, Hadi vezér, Hadi és városi fô gondviſelô.* Exactis Româ Regibus iidem erant Conſules ac Prætores, quos progreſſu temporis etiam Judices nominârunt. Summa penes hos erat & belli, & pacis poteſtas; regio enim imperio civilibus juxta, ac militaribus rebus præerant. *ità Cic. l. 3. de leg. &c.* Cùm verò creſcente Rom. potentiâ Conſules bellis ut plurimum diſtinerentur, ideóque rebus civilibus minus intendere poſſent, anno U. C. 388. peculiaris Prætor, qui populo jus diceret, è patriciis eſt creatus: quo tempore & Conſules Prætorum nomen amiſerunt, & alter Conſulum è plebe legi cœpit. Primùm unus duntaxat erat prætor, iſque *urbanus* appellatus; huic ſubinde adjunctus eſt alter, qui multitudinis peregrinorum cauſas diſpiceret, inde *peregrinus* nominatus. Lapſu deinde temporis, quot provinciæ in Romanorum ditionem veniebant, totidem creabantur prætores *provinciales* dicti, qui cum imperio & exercitu miſſi, & jus dicerent, & provincias regerent, & bellum, ſi opus eſſet, gererent. ità *Pompon. l. 1. ff. tit. 2. l. 2. 2.* Hæc vox transfertur ad ſignificandos quosvis alios maiores præfectos. V. *Præfectus, Præſes.* ità Tacit. &c.

prætōrĭānus, a, um, Liv. *Szudo-vechnichki, poglavarzki, velikomu glavâru ſzliſſajuchi.* Was den Schultheiſſen zuſtehet. *Fô tiſztviſelôhôz-való, hadi gondviſelôhôz tartozó.* Hinc *prætoriani*, dicti ſunt milites cohortis prætoriæ, quæ ad cuſtodiam corporis Prætoris, *id eſt* Imperatoris deligebatur, & vel ideo cæteras honore ante bat. *Tacit. 2. hiſt. c. 44.*

prætōrĭtius, a, um, Mart. V. *Prætorianus, Conſularis, Judicialis.*

prætōrĭum, ii, n. *Vechnicza, Orſzachka ali Varaßka hiſa, ſzudo-glavarſzko prebivaliſche; Velikoga Vojvode Dvor.* s. Richt-Haus, Rath-Haus, Land-Haus, eines Land-Vogts-Wohnung, des Feldherrns-Hoff. *Tanáts báz, orſzág* vagy *város bâza, Fô tiſzt bâza, hadi vezér ſzállâſa.* Item V. *Auguſtale, palatium N. 2.* ità *Cic. Liv. Quintil. &c. 2.* Meton. *Zpraviſche ſzudczev y ſzvetnikov.* e. Verſammlung deren Richt- und Raths-Herren. *Tanátsbéliek gyûlése.* Dimittere prætorium: *id eſt* eos, qui cum prætore ad prætorium convenerant. *Liv.*

prætōrius, a, um, V. *prætorianus.* Cedat conſulari generi prætorium, nec contendat cum prætorio equeſter locus: *id eſt* Nobilitate prima ſit progenies Conſulum, altera Prætorum, tertia Equitum. *Cic.* Vir prætorius: *id eſt* qui prætoram gelſit. *Id.* Cohors prætoria. Aſcon. *Cheta vojnikov za chuvanye Vojvode* ali *drugoga glavára, odluchenih.* Des Feld-Herrns *oder* des Vogts Leib-Garde. *Hadivezér*, vagy *más fô tiſztviſelô ôrzésére-való ſereg.*

prætorqueo, es, &c. Plaut. V. *Diſtorqueo, Ante & Torqueo.*

prætrepĭdo, as, &c. V. *Valde & Trepido.* Mens præterpidans. *Catull.*

prætre-

prætrepĭdus, a, um, Sveton. V. *Valde & Trepidus.*

prætrunco, as, &c. Plaut. V. *Obtrunco.*

prætumĭdus, a um, Claud. V. *Valde & Tumidus.*

prætūra, æ, f. *Synon.* Dignitas prætoris. *Glavarſztvo, ſzudchia, ſzudeztvo, Vojvodſztvo, Chaſzt velikoga poglavara vu varaskeh ali taborzkeh dugovanyah poſztavlyenoga.* s. Schultheiſſen - Amt, Richter - Amt, e. Stadt - Voigtey, eines Feld - Herrns - Würde. *Tiſztaſtóság, fő gondviſelő méltósága.*

prævăleo, es, ere, ui, ĭtum, [Neu.] *Jakſſi jeſzem, Moguchneiſſi jeſzem, vech morem, premorem, vech valyam.* Stärcker oder mächtiger bin, mehr vermöge, mehr gelte. *Erősebb* vagy *hatalmasabb vagyok, többet tehetek, többet érek.* Vires prævalentis populi. *Liv.*

prævălesco, is, ĕre, (Neu. *Inch.*) Colum. *Synon.* Incipio prævalere, validior fio. *Pochinyam jakſſi biti, vech valyati, vech mochi.* Anfange ſtärcker zu vverden, mehr zu gelten. mehr zu vermögen. *Meg-erősebbülök.* Vide *Invaleo N. 1.*

prævalĭdè, *Adv.* Plin. V. *Admodum N. 1. & Validè.*

prævălĭdus, a, um, Liv. V. *præpotens, Multum & Validus.*

prævallo, as, &c. Hirt. V. *Ante & Vallo.*

prævārĭcātio, onis, f. Cic. *Preſztuplenye, duſnoſzti prekerſzenye, chaſzti neobnaſſanye.* e. Übertrettung. *által hágás, megſzegés.* Vid. *Transgreſſio N. 2. 2.* ſpeciatim *Vkanlyivo na ſzudu baratanye, Nevernoſzt vu obtuſenyu.* e. Falſche Handlung, untreue Anklagung. *Színnel - való tſelekedet, tettetős vádolás.*

prævārĭcātor, oris, m. Cic. *Preſztupitel, prekerſſitelſzvoje chaſzti ali duſnozti.* r. Übertretter, der vvider ſein Schuldigkeit handelt. *által hágó, Megſzegő, maga kötelesſége ellen tſelekedő.* 2. ſpeciatim. *Vkanlyivi krivcza obtuſitel, kada naimre od krivcza podmiten nyega vu nekojih dugovanyah tuſi, â vu vekſzeh pak laslyivo 2prichúva.* Der falſch handlet, untreuer Anklager. *Színnel - való tſelekedő, tettetőképen vádoló.* Jam vereor, ne prævaricatorem mihi appoſuiſſe videar, qui me non ſolùm meis laudibus ornaret, ſed etiam oneraret alienis: *id eſt* ne videar conduxiſſe accuſatorem colludendi gratiâ, qui me non tam accuſare, quam falſis etiam laudibus onerare videatur. *Cic.* prævaricator Catilinæ quondam, nunc ultor. *Id. in Piſon. c. 10.*

prævārĭcātrix, īcis, f. Hieron. *Preſztupiteliczа, prekerſſitelicza.* e. Übertretterin. *által hágó, valamit megſzegő Aſzszony.*

prævārĭcor, aris, ari, atus ſum. (Dep. *â* varicor) 1. propriè *idem eſt ac* pedibus introrſum retortis incedo, prætergredior. ità *Plin.* Hinc Transl. ad alia: *preſztupluyem, prekerſſujem, ſzuproti duſnoſzti chinim.* Übertrette. *által hágom, megſzegem.* Vid. *Transgredior N. 2.* 2 ſpeciatim: *Neverno y vkanlyivo baratchem, z-krivczemſze dobro razmem, krivcza na ſzudu zatem nakanenyem tűſim, da pravitchnoga vuchinim: z-chalarium obbajam.* Fälſchlich und untreulich handle, einen liſtiglich deſſentvvegen anklage, damit er ſolte gerechtfertiget vverden, neben den Weeg hinfahre, mit der Liſt umgehe. *Tſalárdúl tſeleketeſzem, valakit tettetve vádolok de hogy megſzabadulyjon, valakit tſalárdsággal meg-kerűlök.* Vid. *Colludo.* A Catilina pecuniam accepit, ut turpiſſimè prævaricaretur: *pro* ut eum ſub colore & prætextu accuſationis, confictis rationibus, defenderet. *Cic.* Non defendere ſed prævaricari accuſatori: *id eſt* prævaricando ſubſervire accuſatori. *Id.*

prævārus, a, um. Apul. V. *Valde & Varus, Curvus, Obliquus N. 1.*

prævĕho, is, ere, exi, ctum, [Act.] Liv. V. *Ante & Vebo, Antefero N. 1.* Equo prævectus. *Sil.*

prævēlo, as, are, &c. Claud. V. *Ante & Velo.*

prævēlox, ōcis, *om.* Plin. V. *Valde & Velox.*

prævĕnio, ís, ire, vēni, entum, (Act.) *Pervle dobadyam, preſztíſem, pervo dobodim, pretéchem.* Zuvor komme, fürkomme. *Elől jővök, Elől - véſzem, Eleit - véſzem.* Item V. *præcipio N. 1. præcurro, præripio N. 2.* Aliquem beneficiô prævenire. Liv. *Kôga z-dobro - chinenyem pretechi, preſztignuti:* iſiti *kômu kaj dobra pervo vuchiniti, nego ſze je nadeal.* Einem mit der Wohlthat vorkommen. *Valakinek elébb, hogy nem kivánná, jó akarattal lenni.* Niſi aliquis caſus conſilium ejus prævenisſet: *pro* præoccupâſſet, antevertiſſet. *Cic.* Gratiam præventam intelligit: *pro* præoccupatam, præreptam. *Tacit.*

prævĕntor, oris, m. Ammian. *Pervle doboditel, predpribodecz, pretékavecz, prevjemitel.* r. Vorkommer, Fürkommer, Voran - einnehmer, der zuvor kommt oder einnimbt.

Digitalizirao Google

einnimbt. *Elől jővő, Elől vévő, Eleit vévő.* Item V. *præcurſor.*

præventus, ûs, m. Tertull. V. *præoccupatio.*

præverno, as, are, avi, atum, (Neu.) Plin. V. *Præmaturè* & *Verno.*

præverro, is, &c. Ovid. V. *Ante* & *Verro.*

præverto, is, ere, erti, erſum. (Act.) *Vu poſzlu, cbinyenyu ali preſtimavanyu kaj preposzlavlyam.* In Thun *oder* Schätzen etvvas vorſetze, vorziehe. *Tſelekedetben vagy beſzélletben valamit elől vetek, előltészek.* Vid. *Præfero N.* 2. *præpono.* Neque habes aliquid, quod huic ſermoni prævertendum (*pro* anteponendum.) putes *Cic.* Ne me uxorem prævertiſſe dicant præ Rep. *pro* ne me dicant uxorem prætuliſſe Reip. *Plaut.* 2. V. *prævenio.* Nemo unquam me tenuiſſima ſuſpicione perſtrinxit, quem non præverterim : *pro* prævenerim. *Cic.* Imminentem damnationem voluntario fine prævertere : *pro* prævenire. *Tacit.* Curſu pedum ventos prævertere: *pro* ſuperare, prævenire, præcurrere, antevertere. *Virg.* 3. Sumitur more *Neutrorum.* Cæſar huic rei prævertendum (*id eſt* occurrendum, *vel* providendum eſſe) exiſtimavit. *Cæſ. l.* 7. *B. G.* At ſiquando ad interna præverterent : *pro* diverterent, tranſirent. *Tacit.*

prævertor, ĕris, erti, verſus ſum. [Dep.] V. *Anteverto, præverto N.* 2. *præcedo, prætereo N.* 1. Volucrémque ſugâ prævertitur Hebrum : *pro* Volucrem ſugâ, Hebrum prætereundo, ſuperat, præcurrit &c. *Virg.* 1. *Æneid. V.* 317. 2 Mandatis rebus præverti volo : *id eſt* volo priùs exequi, quæ mihi mandata ſunt. *Plaut. Merc.* 2. 3. 40.

prævĕto, as, &c. *priùs* & *Veto.* prævetitum namque, &c. *Sil.*

prævexo, as, &c. V. *Ante* vel *Valde* & *Vexo.* Vires prævexatæ. *Cæl. Aurel.*

prævĭdeo, es, ēre, vīdi, īſum. [Act.] *Previdim, pervo vidim.* Vorſehe, vorher ſehe. *Elébb - meglátom.* Vid. *præſcio, precaveo.* Tum memini præteritorum, præſentia cernit, futura prævidet. *Cic.*

prævincio, is, īre, &c. V. *Ante* & *Vincio. priùs* & *Vincio.* Ferinis voluptatibus prævinctus. *Gell.*

prævirĭdis, is, &c. Frontin. V. *Valde* & *Viridis.*

prævĭſus, a, um, Tacit. *Pervo vidyen, previdyen.* Zuvor geſehen, vorgeſehen. *Eleve - ellátott.*

prævitio, as, &c. Ovid. V. *Ante* & *Vitio, Corrumpo N.* 1.

prævĭus, a, um, Cic. *Napervo iduchi, preiduchi, predhodliv.* Vorher gehend, vorgehend, vorgängig. *Elől - járó, út - mútató, kalauz.*

præungo, is, &c. V. *priùs* & *ungo.* Adipe anſerino præunctus. *Cæl. Aurel.*

prævŏlo, as, are, avi, atum, [Neu.] Cic. *Napervo letim.* Vorher fliege. *Elől - elrepülök.* Ut prævolet mihi, quo tu velis. *Plaut.*

prăĕro, is, ĕre, uſſi, uſtum, (Act.) *Napervo ſgem.* Voran, *oder* vornen verbrenne. *Elől - megégetem.* Haſtam præuſtam &c. *Liv.*

prāga, æ, f. Geogr. *Glavni varaſs Cheſkega kralyeſztva.* Die Haupt-Stadt Prag in Königreich Böhmen. *Prága fő város Tſehorſzágban.*

*pragmătĭcon, *vel* pragmaticum, i, n. Cic. *Obchinzki poſzel, obchinzko poſzluvanye.* Gemeiner Handel. *Köz tſelekedet.*

*pragmătĭcus, a, um. *Obchinzkeh poſzlov, y navadnoga obderſavanya zpoznanye imajuchi, pravdo - znan, pravicz obchinzkeh znanecz, obchinzkeh pravicz znanyu ſzlifſzajuchi.* Des gemeinen Handels Wiſſenſchafft habend, in Rechts - Händeln erfahren, des Handels erfahren, geübt. *Törvényben, perben forgó, Törvényekhez - tudó.* Homines pragmatici. Cic. *Lyudi pravdoznani, Lyudi obchinzkoga obderſavanya zpoznanye imajuchi.* In Rechts - Händeln erfahrene Leut. *Törvénytételhez tudó emberek.* Sanctio pragmatica. *Odluka iliti odredyenye vu velikeh dugovanyah, koje za obchuvanye obchinzkoga dobra od najvekſzeh ſzvetnikov, z - oblaſztjum najvekſzega Ladavcza, kralya &c. je vuchinyeno.* Eine Anordnung von vvichtigen Sachen, vvelche zur Erhaltung der allgemeinen Wohlfarth gehöret, und mit der Vervvilligung des höchſten Regenten, von den höchſten Raths - Collegiis aufgeſetzet vvird. *Orſzág &c. rendeirül - való végzéſek Fejedelem akaratjából.* ità JCti. Libri pragmatici : *id eſt* Libri varias praxes, & conſvetudines communes in ſe continentes. *Gell.*

prandeo, es, ēre, prandi, *vulgo* pranſus ſum, pranſum, (Neu.) Cic. *Obedujem.* Zu Mittag eſſe. *Ebédlem, Ebédet eſzem.* 2. Luſcinias coëmptas prandere : *pro* comedere. *Horat.*

prandĭcŭlum, i, n. Feſt. *Mali obed, ebédecz.* Ein Mittags - Mahlzeitlein. *Ebédetske.* Vid. *Jentaculum.*

† pra n-

† prandiŏlum, i, n. *idem.*

prandium, ii, n. Cic. *Obed.* Das Mittag-Eſſen, Mittags-Mahl. *Ebéd.* Adverte id, quod nos *jentaculum* dicimus, à veteribus *prandium*, & noſtrum *prandium* ab illis cœnam fuiſſe appellatam. ità *Cels.* Lautô prandiô aliquem accipere. Alicui ad prandium condicere. &c.

pransĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) *Guſztokrat obedujem, k-obeduſzi popolédam.* Offt zu Mittag eſſe. *Ebéddegelem.* Nequam homines, qui polentam pranſitant. *Plaut.*

pranſor, oris, m. Plaut. *Obedvavecz, k obedu pozvan.* Der zu Mittag iſſet, ein Gaſt der zu Mittagmahl geladen. *Ebéllô Ebédô.*

pransōrius, a, um, Qu nct. *Obedov, obedu ſzliſſaiuchi, obedzki.* Zum Mittag-Eſſen gehörig, zur Mahlzeit gehörig. *Ebédkori, Ebédbez-valô.*

pranſus, a, um, Act. *Signif.* Cic. *Ki je obeduval.* Der zu Mittag gegeſſen. *Ebéllet, Ebédlett.*

* prăsĭnus, a, um, Plin. *Zelen kakti porluk, ali tráva: Travo-zelen.* Lauch- *oder* Grasgrün. *Zôld-ſzinû, páſit-ſzinû.*

prātenſis, is, *com.* ſe, n. *Tratinzki, Szénokoſnı, Livadni.* Von der Wieſen. *Réti.* Fungi pratenſes. *Horat.*

prātŭlum, i, n. Cic. *Tratina, Tratinicza, Szénokoſnicza.* Kleine Wieſe. *Rétetske.*

prātum, i, n. Cic. *Szénokoſſa, Tratta, Livada, Traunik.* e. Matte, Wieſe, s. Graſs-Feld. *Rét.*

prāvè, *Adv.* Cic. *Krivo, Hman, Zlo. neravno, pobablyeno, zvinyeno.* Unrechtmäſſig, über die Gebühr, übel, boſshafftiglich, unrecht. *Gonoſzúl, Roſzſzúl gôbéul.* propriè V. *Obliquè.* Transl. V. *Malè N. 1. Malitiosè.*

prāvĭtas, atis, f 1. propriè. *Neravnoſt, zvinyenoſt, krivócba.* e. Ungleichheit, Krümme, Ungeradheit *Horgaßág.* Vid. *Obliquitas, gibboſitas.* Membrorum pravitas. Cic. 2. Transl. *Hmanyocba.* e. Boſsheit, Boſshafftigkeit *Gonoſzág.* Vid. *Malitia N 1 perverſitas.* Erroribus pravitatis mentes imbutæ. *Cic*

prāvus, a, um, ior, iſſimus, Cic. 1. propriè. *Neraven, zvinyen, skljucben.* Ungleich, krumm, ungerad, ungeſtaltet *Horgas. Egyenetlen.* Vid. *Obliquus N. 1. Gibber, perverſus N. 1.* 2 Transl *Hman, na zlo nagnyen.* Bös, zum übe geneigt. *onoſz, Veſzett* Vid. *Malitioſus N. 1. Malus N. 1. Improbus. N. 1.*

* prāxis, is, *&* eos, f. V. *Actio N. 1. Operatio.*

prĕcārio, *Adv.* Cic. *Z-proßnyum, po proßnyi, iz miloſcbe, proſzech, Molecb.* Bitt-vveiſe, bittlich, aus Bitte, aus der Gnad. *Kônyörgés által, kéremés-ſzerént.* Aliquid precario poſſidere. *Cic.*

prĕcārius, a, um. *Izproßen, po proßnyi zadobljen.* Was mann erbethen hat *Engedelemből-való, kérésſel nyertt.* Salutem abs ſe peti precariam. *Cic.*

prĕcātio, onis, f. Cic. *Molyba, Molitva, proßnya.* e. Bitte, s. Gebeth. *Könyörgés.*

prĕcātīvus, a, um, Amm. an V. *precarius.*

prĕcātor, oris, m. Terent. *Molitel, proſzitel.* r. Bitter, Vorbitter. *Könyörgô, Eſedezô.*

prĕcātus, ûs, m, Sidon. V. *precatio, prex.*

prĕcēs, um. f *plur.* Cic. V *prex.*

prĕcor, aris, ari, atus ſum. [Dep.] *Molim, proſzim, ſelim.* Bitte, bittlich erſuche, vvünſche. *Kérem, könyörgök, kívánom.* Vid. *Objecro N. 1. Obteſtor N. 1. Oro.* Deos immortales precari. Incolumitatem alicui precari. Alicui bene, *vel* malè precari. Aliquid ab aliquo, *vel* aliquem precari. *Cic.* Quos adorent, ad quos precentur, & ſupplicent. *Liv* Formulæ *bene precandi.* Quod tibi bene vertat! quod bonum, felix, fauſtumque ſit! proficiſcere optimis ominibus! perge bonis avibus &c. *malè precandi:* Quod tuo capiti malè ſit! Dii mortuum te perdant! Dii tibi malè faciant! Abi malis ominibus, iratis Diis! Quin abis in malam crucem! &c.

prĕhendo, (*& per Sync* prendo) is, ĕre, prehendi, enſum, [Act.] *Zapopádam, popádam, priemlyem, grabim, fatim, latim.* Ervviſche, faſſe, greiffe, ergreiffe, erhaſche. *Meg-fogom, megragadom.* Manu aliquem prehendere. Cic. *Kôgaz-rukam popaſzti, prieti* Einen mit der Hand ergreiffen. *Készel meg-fogni valakit.* Aliquem mendacii prehendere: *pro* Mendacii reum deprehendere, convincere *Plaut* Italiæ prendimus oras: *pro* attigimus. *Virg.*

prĕhenſio, onis, f. Varro apud Gell. *Zapopadanye, priemlyenye, popadanye, grabenye, fatanye, latenye.* e. Ervvſchung, Ergreiffung, Faſſung, Greiffung, Erhaſchung. *Megragadás, Megfogás, Felemelés.*

prĕhenſo, *& per Sync.* prenſo, as, are, avi, atum, [Act. *Freq. à* prehendo] V. *Frequenter & prehendo.* Lentiſſimâ manu prenſare brachia. *Horat.* 2. frequentiſſimè accipitur *pro* blandè tractando aliquid poſcere,

ſcere, ambire. V. *Appeto N.* 1. *poſco N.* 1. prenſat unus Galba: *id eſt* ambit, appetit, poſcit *videlicet* honores, Magiſtratum &c. *Cic.* Homines prenſare: *id eſt* blandè tractare, honorum conſequendorum gratiâ. *Liv.* Apud Rom. enim *Candidati* Comitiorum tempore ſingulos ſuffragia laturos circumibant, eorúmque manum leniter prehenſando ſupplices ſe ipſis commendabant. *Hinc* prehenſare, *vel* prenſare honores. *Za chàſzt obhajati, proſziti: za chàſzt ſze goniti, boriti.* Um die Ehren-Stelle bitten, ſich bevverben. *Betsúletet vadáſzni, tiſzten kapdoſni.*

prēlum, i, n. *Gnyechilo.* &c. Vide *prælum.*

prĕmo, is, ĕre, ſſi, ſſum, [Act.] Virg. *Gnyetem, ztiſzkam, pritiſzkam, tiſzkam* vulgo *preſſam.* Drucke, trenge, preſſe. *Nyomom, ſzorítom.* 2. Obſerva *ſequentes uſus*: oculos premere: *pro* claudere. *Virg.* Cervum clamore ad retia premere: *pro* urgere, agitare, impellere. *Id.* Hoſtium terga premere: *id eſt* Hoſtes inſequi, fugientibus inſiſtere; *Id.* Veſtigia alicujus premere: *pro* Veſtigiis alicujus inſiſtere, *aut* imitari aliquem, *vel* proximè ſequi. *Id.* Vocem premere: *pro* tacere. *Id.* Aliquem premere: *id eſt* Inſtare & immorari dicendo, adverſarium in anguſtias redigere. *Cic.* Invidiâ & odiô populi premi: *pro* vexari, affligi, exoſum eſſe. *Id.* Vid. *Afflicto.* Ære alieno premi: *pro* gravari, obæratum eſſe. *Id.* Curſum ingenii premere: *pro* impedire, retinere. *Id.* Civitatem premere, Urbem obſidione premere: *pro* obſidere, aſtringere, obſeſſam tenere, ad deditionem cogere. *Cæſ.* Dolorem corde premere: *pro* occultare. *Virg.* Imperiô, ac vinclis aliquem premere: *pro* cohibere, refrænare. *Id.* Numina nulla premunt: *pro* adverſantur. *Id.* Facta premunt annos: *pro* ſuperant: *id eſt* plura ſunt facta, quàm anni, *vel* Facta ætatem ſuperant. *Ovid.* Quæ neceſſitas te tanta premebat: *pro* cogebat, vim afferebat. &c. *Cic.* Galli cantu, plausúque alas premunt: *pro* concutiunt. *Id.*

prendo, is, &c. Cic. *V. prehendo.*

prensātio, onis, f. Cic. propriè *Pipanye.* e. Antaſtung. *Fogdoſás, Illetés.* Vid. *prehenſio.* Transl. verò. *Za kakvo dugovanye obhajanye, proßnya.* Das Werben, Buhlen, Bitten. *Tiſzten &c. kapdoſás, ſürgölödés.* Vid. *Ambitio N.* 3.

prensīto, as, are, avi, atum, [Act. *Freq. à* prenſo] Sidon. *id eſt* Frequenter prenſo.

prenſo, as, &c. Cic. *V. prehenſo.*

*presbȳter, ĕri, m. Sidon. *Sztarei. Sztar poſtenya vréden chlovek.* Elteſter, ein alter ehrvvürdiger Mann. *Vén, Idôs tiſztelendô ember.* Hinc ſpeciatim *V. Sacerdos:* ità Eccleſia, quæ ſacerdotes ſeculares, presbyteros appellare conſvevit.

presbȳtĕrātus, ûs, m. & presbyterium, ii, n. *Eccl. Vid. Sacerdotium.*

preſsè, *Adv.* Cic. *V. Breviter, ſtrictè, ſtrictim, firmè, perſpicuè.* preſsè loqui. preſsiùs agere. *Cic.*

preſſim, *Adv.* Apul. *V. ſtrictè, ſtrictim.*

preſſio, onis, f. *Vitruv. Tiſzkanye, gnyetenye.* e. Drückung, Preſſung, r. Zvvang, Druck. *Nyomás, ſzorítás.*

preſſo, as, are, avi, atum, (Act. *Freq. à* premo.) Plaut. *V. Frequenter* & *premo N.* 1.

preſsōrium, ii, n. Ammian. *V. prelum.*

preſſōrius, a, um. *Tiſzkanyu ſzliſſajuchi, za pritiſzkanye haſznovit, ztiſzkajuchi.* Zum Drucken dienlich. *Nyomáſra-való, ſzorító. Vaſa* preſsoria: *id eſt* Torcularia. *Calum.*

preſsūra, æ, f. Colum. *V. preſſio.* 2. Metaph. *V. Afflictatio, Adverſitas, Ærumna.*

preſſus, ûs, m. Cic. *V. preſſio.*

*preſtēr, ēris, m. Lucan. *V. Dipſas.* 2. Eſt ſpecies fulminis, ſeu turbinis ignei, qui, quidquid attingit, comburit, & proterit. *Lucr.*

prĕtiōsè, *Adv.* Cic. *Drago, vnogo-vréduo.* Theuer, köſtlich. *Drágán, bőtsőſőn.* Vid. *Eleganter, Carè, Magnificè, ſumptuosè.* Vaſa pretiosè cælata: *id eſt* eleganter. Cic.

prĕtiōſus, a, um, Cic. *Drag, vno-vréden, velike czéne.* Theuer, köſtlich, koſtbar. *Drága, költséges, bőtsős.*

prĕtium, ii, n. Cic. *Czéna, vrédnoſzt, preczenba kakvoga dugovanya.* 1. Preiſs, e. koſten, r. Werth eines Dings. *Valaminek árra, betſi.* Iſtum ordinem pretiô mercatus eſt. *Cic.* 2. Interdum ſumitur pro *mercede. &c.* Vid. *Præmium N.* 2. Et palmæ pretium victoribus. *Virg.* 3. Interdum etiam pro *pœna.* Et peccare nefas, aut pretium eſt mori. *Horat.* 4. Nota *uſus ſequentes.* Res magno pretio Stat. *pro* carè empta eſt. *Horat.* Homo parvi pretii. Cic. *V. Nauci N.* 2. Magni pretii homo. Terent. *Verli, velikoga preſtimanya chlovek.* Ein Menſch von ſehr groſſen Anſehen. *Nagy raérdemes Ember.* In pretio eſſe. *Vu preſtimanyu biti.* Eines Anſehens ſeyn, in der Hochachtung ſeyn. *Betsületben lenni.* In pretio pretium nunc eſt. *Ovid.* Alicui rei

rei pretium facere, ſtatuere. Terent. *Kakvomu dugovanyu czénu poſztaviti, kaj preczeniti.* Ein Ding um den Werth anſchlagen. *árrát ſzakaſztani.*

Prex, prĕcis, f. Cic. *Molyba, Molitva.* s. Gebeth. *Imádság.* Vid. *precatio, obſecratio.* Aliquem precibus placare, movere, flectere, fatigare. Admovere, adhibere, ferre, fundere, concipere preces. Reſiſtere, repugnare precibus. *ità Cic. Liv. Senec. Virg.* Sceleratæ preces: *id eſt* execrationes. *Cic.* Adverte ſolum *Nomin. Sing. prex* inuſitatum eſſe, de cæteris caſibus extant exempla; *plur.* tamen uſitatior eſt.

Prīdem, Adv. *Zdavnya, Dauno, pred nekuliko vremena.* Längſt, längſthin, vor etwas Zeit. *Ez előtt, régen.* Non ita pridem. *Ni tak zdavnya, vetomadne.* Ohnlängeſt. *Nem igen régen.* Jam pridem V. *Jam dudum.* Quàm pridem, non pridem. *ità Cic.*

Prīdiānus, a, um, Svet. *Pred jednim dnevom vuchinyen, ali bivajuchi: preddnevni.* Vortägig. *Az előtt-való napi.* Item V. *Heſternus.*

Prīdiē, *Adv.* Cic. *Pred jednim dnevom, jedan dan pervo.* An vorigen Tag, des vorigen Tages, ein Tag zuvor. *Az előtt-való napon, Egy nappal az előtt.* Nota *uſus ſequ.* Cùm pridie eſſetis aſſenſi. Pridie ejus diei venimus. Pridie quàm exceſſit è vita. Pridie nonas junias, cùm eſſem Brunduſii. Ibi eſſe uſque ad pridie kalendas majas volo. *Hucusque Cic.*

Prīmævus, a, um. *Vu pervi dobi, perve dobe, pervo-dobni.* In erſten Alter. *Elsőidőbéli, kezdetbéli.* Primævo flore juventæ. *Virg.* Item V. *primogenitus.* Optavit genitor primævi funera nati: *pro* primogeniti. *Catul.*

Prīmānus, a, um, Milites primani: *id eſt* primæ legionis, *ſicut* ſecundani, ſecundæ, Tertiani tertiæ. *Tacit.* Tribunus primanus. *Feſt.*

Prīmārius, a, um, Cic. V. *Potiſſimus, primus, princeps N.* 1. *præcipuus.*

Prīmas, ātis, *om.* Vid. *primarius.* Apud primatem fœminam. *Apul.* 2. ſubſtantivè. *Velikaſs pervi y najpreſtimanejſſi vu kralyeſztvu &c.* Der erſte und Fürnehmſte in Königreich &c. *Elsőst Legméltóságosbb az orſzágban &c.* Speciatim verò *Primates* dicuntur Patriarchæ, Archiepiſcopi, &c. quibus Romana ſedes ſupra cæteros ejuſdem Regni &c. Archiepiſcopos, & Epiſcopos primatum contulit; atque in rerum eccleſiaſticarum & ſpiritualium adminiſtratione ſuas vices demandavit. *ita JCti.*

Prīmātus, ûs, m. Varr. *Chàſzt y oblaſzt pervoga y najpreſtimanejſsega vu kralyeſztvu, &c. pervoßinztvo.* Die höchſte Würde. *Elsőség, Felső ség, Uraság.*

Prīmè, *Adv.* Næv. V. *Apprimè, Valde.*

Prīmĭcērĭātus, ûs, m. JCti. *Officium & dignitas primicerii.*

Prīmĭcērius, ii, m. Veget. Ammian. JCti. *q. d.* primus in ceras, *id eſt* tabulas ceratas ſcriptus, & relatus. *Pervi med drugemi vu kakvoj chaſzti poſztavlyenemi, pervochaſztnik.* r. Ober-Officier, der fürnehmſte unter anderen, vvelche gevviſſe Aemter vertretten. *Valami méltóságban első, Fő tiſzt viſelő.* Hodie in Eccleſia *primicerius* dicitur, qui dignitate Epiſcopo eſt proximus.

Prīmĭgĕnius, a, um, Varr. *Odpocbetni, pochetkuſzliſſajuchi, pervicbni.* Das von Anfang iſt, zum Anfang gehörig, vom Urſprung her, erſtling. *Kezdetből-való, Első eredeti.* Vid. *primitivus.* Verba primigenia. Varr. *Récbi od drugeb neizbajajuche.* Wörter ſo von keinem andern herkommen. *Első eredetű ſzók.* Item V. *primogenitus.* Fortuna primigenia, Dea erat apud Romanos, ſic dicta à primùm gignendo. *Cic.*

Prīmĭgĕnus, a, um, Lucr. *idem.*

Prīmĭpăra, æ, f. Plin. *Perviput rodicza, koja je pervi put rodila.* Die das erſte mahl gebohren hat. *Első-basú.*

Prīmĭpīlāris, is, *com.* re, n. Quintil. *Spectans ad primipilum.* Vir primipilaris: V. *primipilarius.*

Prīmĭpīlārius, ii, m. *Senec.* qui fuerat, vel qui eſt primipilus.

Prīmĭpīlus, i, m. Cæſ. *Sztotnik, vodya perve vojnichke z-ſztanovitem kopjem oboruſne cbete.* r. Hauptman, Hauptführer der erſten *oder* vörderſten Rotte. *Az első ſeregnek hadnagyja.* Apud Romanos *primus pilus* vocabatur prima in exercitu centuria, haſtis, quas pila appellabant, armata: Hujus verò Ductor *primipilus.* Magna erat primipili dignitas, quam, qui conſecutus eſſet, in equeſtrem ordinem ſtatim referebatur. ità *Mart.* Hinc 2. Transl. ad alia *primipilus* dicitur Auctor factionis, princeps conjurationis &c. *Kolo-vodya, pochetnik puntarie &c.* r. Rädels-führer. *Zenebonát ſzerző, kezdő.* Vid. *Coryphæus,*

Prīmĭpŏtens, entis, *om.* Apul. *Synon.* potentiâ primus: *Najzmoſnejſſi, pervi vu zmoznozti.*

Digitalizirao Google

nozti. Der Fürnehmſte an Gevvalt. *Elsô batalmû*.

Prīmĭtĕr, *Adv*. Lucil. apud Non. V. *primitus*.

Prīmĭtiæ, arum, f. *plur*. Colum, *Pervina*. e. Erſtlinge. *Zſenge*. Metallorum primitiæ. *Tacit*.

Prīmĭtius, a, um, Ovid. *Vu kakvom dugovanyu pervi, perveni*. Der erſte, fürnehmſte. *Elsô valamiben*.

Prīmĭtīvus, a, um, Colum. *Zapochetni, od drugoga neizbajajuchi, od pochetka*. Anfänglich, urſprünglich. *Elsôbi, Elsôbûl-való, Elsô eredetibêli*. Vid. *primus, originalis*. Flores primitivi. Colum. *pervo protuletno czvétje*. Die erſte Frühlings-Blumen. *Elsô tavaſzi virágok*.

Prīmĭtŭs, *Adv*. Varr. *Z-pervincze, iz pochetka, od pochetka*. Zum erſten, anfänglich, gleich von Anfang. *Elsôbben, Elein, kezdetben*.

Prīmò, *Adv. Synon*. primâ ſpecie, primâ fronte, primô locô. Cic. *Pervich, najpervo, najpervich*. Erſtlich, zum allererſten. *Elôſzôr, megelôſzôr*.

Prīmōgĕnĭtūra, *vel* primŏgenitura, æ, f. JCti. *Pervo rodyenye, pervi porod*. Die erſte Geburth. *Elsô ſzületés*. Jus primogenituræ eſt, vi cujus ſoli primogenito, ejusque deſcendentibus dominium rerum paternarum competit. Jus hoc ſapientiſſimè introductum, in præcipuis Europæ provinciis cum maximo nobilium familiarum emolumento viget; eas enim, ſi opibus non auget, in primævo certè potentiæ flore ſanctè conſervat.

Prīmōgĕnĭtus, a, um, Pallad. *Najpervo-rodyen, pervo-rodyen*. Zu erſt gebohren, erſt-gebohren. *Elsô ſzülôtt*.

Prīmordium, ii, n. Cic. V. *Exordium, Initium, Origo N*. 1. Fere ſolus *plur*. *Num*. eſt in uſu.

Primordius, a, um, Colum. V. *Originalis*.

Prīmōris. *Genit. ſinè Nom. generis om. caret etiam Vocat. ſingulari, & in Num. plur. genere neutro Nominativi, Accus. & Vocat. uti & genere neutro Accuſativi ſingularis*. Cic. V. *primarius, primus, ſummus*, Viri primores: *id eſt* primi, primarii, primates, optimates. *Tacit*. Fœminæ primores: *id eſt* præmariæ, præcipuæ. *Id*. Dentes primores: *id eſt* anteriores. *Plin*. Juventute primore conſcriptâ: *pro* primariâ, præcipuâ: *Liv*. primoti in acie verſari. Tacit. *Vu pervom boja rédu ſztâti*. In der erſten Schlacht-Ordnung ſtehen. *Hadakozás idein az elsô rendben állani*. primoribus labris guſtare. Cic. *Malo obleznuti, kruto malo kaj pokuſſati*. Etvvas ein vvenig verſuchen. *Tſak alig ízeliteni-meg valamit*. Vid. in voce *Labrum* Applicatio.

Greha tvoje naſzladnoſzti
Komaiſzíſze lûd obleznul;
Miſzlech da bûs vſival doſzti,
Jur veſz jeſzi o-pekel vgreznul:
Gde bûs plakal, tuſno jéchal,
Vu zdvojnoſzti prez pokoja;
Od mûk vechneh ſztraßno bêchal,
To bû plâcha greſnik tvoja.
Ah jél' pamet za ſzlaſzt malu
Na vſze veke poſzti k-vrâgu;
Za noriu, merzku ſzálu
Nebo zgubit, duſſu drágu.

Prīmŭlùm, *Adv*. (*Dim*. à primùm) Plaut. V. *primò*.

Primŭlus, a, um, *Ta pervi*. Der erſte. *Az elsô, még az elsô*. Vid. *primus N*. 1. primulô diluculô. Plaut. *Kruto rano, kakje zorja pukla*. In aller Frühe, bey kaum anbrechenden Tag. *Még jó reggel, Mibelyt virradott*. primula veris: V. *Bellis*.

Prīmùm, *Adv*. Vid. *primò, præcipuè*. Ut primùm mihi poteſtas data eſt. Cic. *Kak mi je pervo dopuſcheno bilo*. So bald mir die Erlaubnuſs gegeben vvorden. *Mibelyt batalmam lett reá*. Primùm eam fœneratus eſt; deinde multis civitatibus nihil ſolvit; poſtremò tantum detraxit. *Id*. Amat etiam poſt ſe particulas *Tum, poſt, poſtea, præterea, Tum denique*. &c. ità Cic. *Terent*. &c. Nunc primùm. *Sztoprav vezda*. Jetzt erſt. *Még moſt*. Primum dum. V. *primò*. primùm dum miror. *Plaut*.

Prīmus, a, um, *Superl. à* prior. Cic. *Pervi, pred kojem nigdo nè*. Der erſte. *Elsô*. Jungitur eleganter cum *quisque*. Primo quoque tempore Cic. *Kak najberſe, kak najpervle*. So bald es vvird ſeyn können, zum allererſt. *Leg-elsôbben-it*. 2. V. *princeps N* 1. *præcipuus N*. 1. Sextus Roſcius, nobilitate & pecunia &c. facilè primus. *Cic*. Nota *ſequentes uſus*. Primum aliquid habere *pro* Aliquid omnibus aliis anteponere *Terent*. A primo: *pro* A principio, ab initio. Cic. *Od pochetka*. Vom Anfang. *Eleitôl fogva*. Ferre, agere, tenere primas (*intellige* partes.) *pro* principem locum vel dignitatem obtinere. Cic. *Pervo meſzto ali chàſzt imati: vu najvekſzem preſztimanyu*

nyu biti. Den Vorzug haben. *Elsô rendben lenni.* Alicui primas dare, deferre, concedere &c. *pro* Alicui primum locum, vel honorem deferre. &c. Cic. *Kômupervo meszto, ali pervo poſtenya izkazanye dati, ponuditi, prepuſztiti.* Einem den erſten Orth antragen, den Vorzug geben. *Valakinek az elsô helyet adni, engedni.* Vid. in *pars N.* 4. In primis V. *Imprimis.* Homo in primis improbiſſimus. Cic. *Chlovek zmed vſzeh najmaiovredneiſſi.* Vor allen der boshafteſte Menſch. *Mindenek felett gonoſz ember.* Quoniam prima (*id eſt* principia) conſiliorum fruſtra ceciderunt. *Tacit.*

Princeps, cĭpis, *om.* Cic. *Najpervoſſi, y najpreſtimaneiſſi, Najpoglaviteiſſi, Najvekſſi.* Der erſte und Fürnehmſte, der Fürtrefflichſte. *Leg-elsôbb, és Leg-fôvebb, Leg-nagyobb.* Vid. *primarius, præcipuus N.* 1. Demetrius ſtudiis doctrinæ, & regenda civitate princeps. Eudoxus in Aſtrologia facilè princeps: *id eſt* primus, primarius, præcipuus, præeminens. *Cic.* Viri principes: *id eſt* Optimates, primates, primores, præcipui. *Liv. Horat.* Fœminæ principes: *pro* primariæ, primi ordinis. *Plin.* Locum principem tenere. Cic. V. *primas tenere &c. in voce præcedente.* 2. Accipitur *Subſtantivè* pro eo, qui ſumma rerum potitur. *Veliki knez, ali knezicza; Veliki Ladavecz, ali Ladavka; Pervnik,* ali *Pervnicza:* peregr. *Herczeg, Herczeſicza.* r. Fürſt, *oder* e. Fürſtin; Regierender Herr, *oder* Frau; Printz, *oder* Printzeſſin. *Fejedelem, vagy fejedelem aſzſzony, orſzágló úr, vagy Aſzſzony.* Princeps juventutis, Svet. *Kralya ali drugoga goſzpodujuchega knéza ſzin.* r. Erb-Printz. *Fejedelem fia.* Agminis princeps. *Curt.* princeps civitatis. *Cic. &c.* 3. V. *Auctor, Inchoator, Inventor.* Princeps & Architectus ſceleris. *Cic.*

Princĭpālis, is, *com.* le, n. Cic. V. *primus N.* 1. *&* 2. *Originalis.* 2. idem ac *pertinens ad principem.* Tacit. *Veliko-knezki, kralyujuchemu Ladavczu ſzliſſajuchi.* Dem Fürſten gehörig. *Fejedelmi, Fejedelemhez-való.*

Princĭpālĭtĕr, *Adv.* Plin. *Po veliko-knezki.* Fürſtlich. *Fejedelmeſen.* Vid. *Baſilicè.* 2. V. *præcipuè.* Ulp.

Princĭpātus, ûs, m. Cic. *Synon.* princeps dignitas, princeps locus. *Veliko kneztvo, pervo chaſztnichtvo, vladavſztvo, pervnichtvo.* peregr. *Herczeſia, Herczegztvo.* s. Fürſtenthum, e. Ober-Gevvalt. *Fejedelemség, Fô-méltóság.* Item generatim V. *primatus, præeminentia.* Tenere alicuius rei principatum: *Item* Alicui principatum in aliqua re dare, deferre. &c. *Cic.* Vid. *Tenere primas &c. in voce primus.*

Principiô, *Abl. adverbialiter acceptus pro* In principio. Cic. V. *Initiô, Originitus, primitus, primò.*

Princĭpium, ii, n. Cic. V. *Initium, Elementum, Origo N.* 1. *primordium &c.* Ducere principium ab aliquo: *pro* proficiſci, deſcendere ab aliquo. *Cic.* Vellem à principio te audiſſe. Quod in principio fieri oportere cenſeo: *pro* ab exordio, ſtatim ſub initium. *Cic.*

Prior, *com.* prius, *n.* ōris, *om. Comp. ab antiq.* pri, *vel* pris. Cic. *prednyi, perveſſi, pervei.* Der vörderſte, erſtere. *Elsôbb.* Sic ingenii, litterarum, eloquentiæ, ſapientiæ denique, etſi utrique primas, (*ſubaudi* partes) priores tamen libenter deferunt Lælio. *Cic. Sic dicitur* priores tenere, priores alicui concedere &c. Vid. *primus in ſimili.* priore æſtate; *id eſt* præcedente. *Id.* priores noſtri: *id eſt* Majores, Anteceſſores. *Plin.* Neque prius, neque antiquius quidquam habuit, quàm &c. Vellej. *Za nikajſze nè tak ſzkerbel, kak &c.* Er hat ihme keine andere Sach ſo viel angehen laſſen, als &c. *Semmire ölly nagy gondja nem voltt, mint &c.* Item Vid. *potior.* Causâ prior: *pro* ſuperior, potior. *Horat.* Alicuius rei pars prior: *pro* anterior. *Plin.* 2. ſpeciatim *Priores* dicuntur quorundam religioſorum ordinum ſuperiores.

Priōrātus, ûs, m. Tertull. *Perveiſſina.* r. Vorgang, Vorzug, Vorſitz, e. Oberſtelle. *Fellyebb-valóság, Elsôbbség.*

Priōrĭtas, ātis, f. JCt. *idem.*

Priorſum, *Macrob.* priorſus, *Adv.* Claud. *Napervo, predſze, napervu ſztran.* Voran, für ſich. *Előre.*

Priſcè, *Adv.* Cic. *Naſztari nâchin, poſztari navadi, poſztarinzko.* Auf alte Weiſe, nach der alten Art und Manier, altvätteriſch. *Régi módra.*

Priſcus, a, um, Cic. *Sztaro-vechni.* Altvätteriſch. *Régi, ó.* Vid. *Antiquus N.* 1.

Priſtĭnus, a, um. *Negdaßni, prednyi.* Vorig. *Elébbi, Minapi.* Orbati priſtinis muneribus. *Cic.* priſtinum animum erga aliquem conſervare. *Liv.* Die priſtino. *pro* pridie. *Gell.* 2. V. *priſcus.* priſtina Romuleis infloruit arcibus ætas. *Claudian.*

Prīvātim, *Adv.* Cic. *Naſzamom, oſzebe, póſzeb,*

Digitalizirao Google

ſzeb, zóſzeb'. Daheim, für ſich ſelbſt, ſonderlich. *Tſak magánoſon, Tulajdonúl.*

Prīvātio, onis, f. Cic. *Mentuvanye, Odvzetje, Zbavlenye.* e. Beraubung, Benehmung. *Meg-foſztás.*

Prīvātīvus, a, um, Gell. *Mentujuchi, odvjemlyuchi, mentuvati moguch.* Beraubend, benehmend, Beraubungs-Krafft habend. *Megfoztó, Megfoſztáſt jelentő.*

Prīvātus, a, um, *â* privus. Cic. *Oſzebni, poſzebni, oſzebit, ſzamo-ſzvoj, na ſzamom.* Einſam, für ſich allein, für ſich ſelbſt, abſonderlich, ſelbſt-eigen. *Tulajdon, Magánoſ* Item V. *proprius.* Deinde ut communibus utatur pro communibus, privatis ut ſuis. *Cic. 1. off.* 2. *Prèz chaſzti.* Kein Amt habend. *Tiſzt nélkůl-való.* Homo privatus: *pro* non conſtitutus in dignitate. *Chlovek prez chaſzti.* Menſch, der kein Amt hat. *Tiſzt nélkůl-való, Tiſztet nem viselő ember.* Vita privata: *id eſt* â muneribus publicis remota. *Sivlenye oſzebno, prez chaſzti obchinzke.* Einſames Leben. *Magános élet, Tiſzt nélkůl-való élet,* ità Cic.

Prīvātus, a, um, *partic. à* privo. Ovid. *Mentuvan.* Beraubt. *Meg-foſztatott.*

Prīvigna, æ, f. Cic. *Paſztorkinya.* e. Stief-Tochter. *Moſtoha-leány.*

Prīvignus, i, m. Cic. *Paſztorek.* r. Stief-Sohn. *Moſtoha fiú.*

Privilegiārius, a, um, Ulp. *Z-oſzebujnemi miloſchami y z-ſzlobodchinum daruvan.* Mit ſonderbahrer Freyheit begabet. *Kinek valamire ſzabadságavagyon.*

†Privilegiātus, a, um, *Latinè* privilegiô, vel immunitate donatus, à communi onere exemptus. V. *Liber N. 1. Immunis N. 3.* Domus privilegiata. *Szlobodna biſa.* s. Frey-Haus. *Szabados ház.*

Prīvilēgium, ii, n. *Compos. ex* privus & Lex, *Synon.* Lex privatis facta, Lex ad unum pertinens, Lex privatorum. *Oſzebita zapoved, zbog jednoga ſzamoga vuchinyena odluka.* Abſonderliches Geſetz. *Tulajdon tőrvény.* De aliquo homine privilegium ferre: *id eſt* aliquid de aliquo ſtatuere. *Cic.* Alicui privilegium irrogare: *pro* Legem ferre contra aliquem privatum. *Id. 2.* apud Plin. & JCtos. *Szlobodchina, Iznemlyenye od chesza.* e. Freyheit, Befreyung. *Valamire-való ſzabadság.* Vid. *Immunitas N. 2.*

Prīvo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Mentujem, odnémlyem, zbavim.* Beraube, benehme. *Meg-foſztom.* Communî luce aliquem privare: *pro* occîdere. *Cic.*

Priùs, *Adv.* Cic. *Pervle, pervo, pred, pria.* Vorhero, eher, vordem, ehemals, zuvor. *Elébb, Előtt,* Item V. *potius.* ità Cæs.

Priuſquam, & priùs quàm, *Adv.* Cic. *Pervoneg.* Ehe dann, zuvor als, eher als. *Mineke előtte, elébb hogy nem.*

Prīvus, a, um, Liv. *Vſzaki poſzeb.* Einzelich. *Magán-való.* Vid. *Singularis N. 1. ſingulus.* 2. Interdum accipitur pro privato. V. *privatus N. 1.* Horat. 3. Nonnunquam etiam pro ſpoliato. V. *privatus 2do loco.* Apul.

Prō, *præp. cum Abl.* Cic. *Za.* Für. *ért, érette.* Nonne pro ſuo partu ità propugnant, ut vulnera excipiant? *Cic. 2.* V. *Antè* pro templis omnibus. Cic. *Pred vſzémi czirkvami.* Vor allen Kirchen. *Minden templom előtt.* 3. V. *propter N. 1.* Quem omnes amare meritiſſimo pro ejus eximia ſvavitate debemus. *Cic.* 4. V. *In,* in ſua primaria ſignificatione. Sedere pro tribunali. Cic. *Na ſzudnom ſztolczu ſzedeti.* Auf dem Richter-Stuhl ſitzen. *Az itélő ſzékben ülni.* Item: pro Roſtris dicere *pro* In roſtris *vel* ex roſtris dicere. *Id.* Dicere pro concione: *id eſt* in concione, *vel* ad concionem. *Id* 5. V. *juxta N. 1, ſecundùm N. 1.* Pro ſua quiſque facultate. Cic. *Vſzaki poleg ſzvoje moguchnozti.* Ein jeder nach ſeinem Vermögen. *Kiki a' maga tehetsége ſzerént.* pro ſua parte, pro viribus *idem ſignificat.* Vid. in *part.* Cic. Pro Cluentii voluntate nimium, pro Reip. dignitate parum, pro veſtra prudentia ſatis dixiſſe videor: *id eſt* ſpectatâ veſtrâ prudentiâ, *vel* pro ratione veſtræ conditionis. &c. *Id.* 6. ponitur *pro* loco, vice. *Meſzto.* An ſtatt. *Helyet.* Gerere ſe pro cive. Eſſe pro prætore. *Cic.* 7. V. *Tanquam.* Cum jam pro damnato, mortuoque eſſet. *Cic.* 8. Nota *uſus ſequentes:* Sanè quam *pro eo, ac* debui, graviter, moleſteque tuli. *id eſt* ita ut. &c. *Pro eo* eſt, *atque ſi,* vel *ac ſi* adhibitus non eſſet: h. e. perinde ac ſi, *vel* quàm ſi. &c. *Pro ut* hominis facultates ferebant. *id eſt* perinde ut, ſicut. *Pro eo* tamen id habeamus, *quomodo* à te data ſit opera, ut impetraremus. Ea *pro eo, quantum* in quibuſque ſit ponderis, æſtimanda ſunt. Equidem *pro eo, quanti* te facio, quicquid feceris, approbabo. *Pro*que *eo*, quòd nomen eius magnâ erat apud omnes gloriâ. *Hucuſque Cic.*

Cic. 9. pro tempore: *id eſt* ut tempus fert. *Liv.* pro ſe quiſque: *pro* quantum quisque valet. *Cic.* pro re: *id eſt* prout res poſtulat. *Lucr.*

Prō *vel* Prōh, *Interject.* Admir. *vel* Exclam. *Ah! oh!* o! Ey! o! Leider! *Ah! Lah!* Pro Dii immorrales! pro DEûm fidem, atque hominum! pro ſancte Jupiter! *Cic.* 2. Indignantis. Pro Jupiter, hominis ſtultitiam! *Terent.*

Proămīta, æ, f. Cajus JCtus. *Prededova ſzeſztra, dedova tetcza po otczu.* Des Groſs-Vatters Vatters-Schvveſter. *Nagy apám attyának nénnye* vagy *búga.*

Proauctor, oris, m. *Svet.* Vid. *Ante* vel *primus* & *Auctor, progenitor.*

Prŏăvia, æ, f. Svet. *Prebaba, dedova ali babina mati.* e. Groſs-Groſs-Mutter, Alt-Mutter, des Groſs-Vatters, *oder* der Groſs-Mutter Mutter. *Nagy apámnak* vagy *Nagy anyámnak annya, ükőm.*

Proăvītus, a, um, Ovid. *Prededov, prededji, ſztarinzki, od ſztareſſeb.* Von Vor-Eltern. *Eleinktől, őstől fogva-való.*

Prŏăvuncŭlus, i, m. Paulus JCt. *Prededov, ali bolye prebabin brat, dedov ali babin vujecz, dedove ali babine matere brat.* Des Groſs-Vatters, *oder* der Groſs-Mutter Mutter-Bruder. *Nagy apám,* vagy *nagy anyám Annyának öttse* vagy *báttya.*

Prŏăvus, i, m. Cic. *Preded, dedov ali babin otecz.* r. Groſs-Groſs-Vatter, Alt-Vatter, des Groſs-Vatters, *oder* der Groſs-Mutter Vatter. *Nagy apámnak* vagy *Nagy anyámnak attya, őrömnek az attya.*

Prŏba, æ, f. JCt. V. *probatio N. 2. & 3. Indicium N. 2.*

Prŏbābĭlis, is, *com.* le, n. *Iſztini podoben, potverdlyiv, vere-vréden.* Der Wahrheit ähnlich. *Meglehető, Bizonyítható.* Vid. *Credibilis, opinabilis, veriſimilis.* Nihil eſt tam incredibile, quod non dicendo fiat probabile. *Cic.* 2. accipitur *pro* Laudandus, tolerabilis, probari dignus. *Hvale-vréden, pohvalyiv, prietliv, za dobro derzlyiv.* Lobens vverth, vvas ſich loben läſt. *Javalható.* Vid. *Laudabilis.* Autronius voce peracuta, atque magna, nec alia ulla re probabilis. *Cic.* probabilior. *Id.*

Probabilĭtas, atis, f. Cic. *Iſztini podobnoſzt, potverdlyivoſzt.* e. Warſcheinlichkeit, das man bekräfftigen kan. *Javalhatóság.* Vid. *Veriſimilitudo.*

Probabilĭtĕr, *Adv.* Cic. V. *Credibiliter, veriſimiliter.* 2. V. *Laudabiliter,* ità Vellei.

Prŏbāmentum, ti, n. JCt. V. *probatio N. 2. & 3.*

Prŏbātio, onis, f. Cic. V. *Approbatio, Comprobatio, Laudatio, Affirmatio, Confirmatio N. 1. 2.* V. *Argumentatio, Demonſtratio.* probationes potentiſſimæ. *Quintil.* 3. V. *periclitatio N. 1.* De quadrupedibus prima eſt probatio, qui idonei ſint boves. *Varro.*

Prŏbātīvus, a, um, V. *Demonſtrativus, perſvaſorius.* Quæſtiones probativæ. *Quinctil.*

Probātor, oris, m. Cic. V. *Approbator, Comprobator, Confirmator N. 1. Laudator.*

Prŏbātus, a, um. *Nom. Adject. ex partic.* Cic. *Za dobro iman, potverdyen, Hvale-vréden, dobro zpoznan, zkuſzan,* peregr. *probuvan.* Bevvährt, damit man vvohl zu frieden, erfahren, verſuchet. *Javaltt, bizonyos, próbáltt.* Item V. *placitus, gratioſus, pergratus, probus &c.* Homo probatæ fidei. *id eſt* perſpectæ, experimentis comprobatæ, ſpectatæ. *Cic.* Gratulatio tua eſt mihi probatiſſima: *pro* gratiſſima, jucundiſſima, perquam accepta, ſummè placita, pergrata. *Id.* ut nemo tota juventute haberetur probatior: *id eſt* probior. *Liv.*

Prŏbè, *Adv.* Cic. *Pravedno.* Gar recht. *Jámborúl.* Vid. *Bene N. 1. perfectè, præclarè, rectè.* 2. apud Comicos V. *Bene N. 2. Valde.* Quem probè percuſſeris. *Plaut.*

Prŏbĭtās, atis, f. Cic. *Lépo-derſnozt, pravednozt.* e. Frömmigkeit. *Jámborság.* Vid. *Bonitas, Honeſtas, Ingenuitas.*

Prŏbĭtĕr, *Adv. obſol.* Varro apud Non. V. *probè.*

* Prŏblēma, ătis, n. Sveton. *Govorenye z-pitanyem, razgovor dve protivne ſztrane zaderſavajuchi.* Eine aufgevvorffene Frage; Rede, ſo zvvey gegen einander ſtreitende Theil in ſich enthaltet. *Első-vőtt kérdés, első-vétetett kérdés, mellyet akar állitſunk, akar tagadjunk, mind egy.*

Prŏbo, as, are, avi, atum, (Act.) V. *Approbo, Affirmo, Comprobo, Commendo N. 2. Dilaudo.* Ea ſentit, quæ non probantur in vulgus: *pro* quæ vulgus non probat. *h. e.* quæ vulgus ſuô judiciô recta eſſe non judicat, non cenſet, non laudat. *Cic.* Quod ne in ipſis quidem philoſophis magnopere unquam probavi. *Id.* Rationem otii tui & laudo vehementer, & probo. *Id.* Ubi vides, quòd *probo* majorem vim habeat, quàm *laudo.* 2. V. *ſatisfacio.* Qua in legatione & civibus, & ſociis ita ſe probavit, ut &c. *pro* ita ſatisfecit, *vel* Mores ſuos, & ingenium

nium ita probatum reddidit. *Cic.* Item V. *perſvadeo N.* 2. Mihi & Flacco neutiquam probari potuit tam flagitioſa, & tam perdita libido: *pro* perſvaderi non potuit: *id eſt* effici non potuit, ut mihi libido recta & probata videretur &c. *Cic.* 3. V. *Argumentor, Demonſtro* Scil. *argumentis.* Qui nullam unquam in illis ſuis diſputationibus rem defendit, quam non probârit. *Cic.* 4. V. *periclitor N.* 2. Mucronem cultri ad buccam probare: *pro* experiri, experimentum cultri facere. *Petron.*

*Prŏboſcis, ĭdis, f. Plin. *Rulyecz, Gúbecz Bedo-koſztchaka.* Der Rüſſel eines Elephanten. *élĕfántnak az orra.* Dicitur etiam generatim de cæteris brutis. *Varro apud Non.*

Prŏbrōsè, *Adv.* Gell. V. *Merzko, ſzramotno, z-obſzanoztjum.* Schändlich, ſchimpflich, mit Schand. *Szidalmaſon, gyalázatoſon.* Item V. *Dedecorosè, Contumeliosè, Ignominiosè.*

Prŏbrōſus, a, um. *Szramote pun.* Voll Schand. *Szidalmas.* Vid. *Dedecoroſus, Ignominioſus, Infamis, Maledicus.* Vox probroſa. *Cic.* Vitâ probroſus. *Tacit.* Quo nihil probroſius duco. *Plin.* Mulier probroſiſſima. *Lamprid.*

Prŏbrum, i, n. Cic. *Vſzako merzko y nedoſztojno delo, zlo-chinſztvo, Hudo-tvorſztvo.* Ein jede ſchändliche That, übelthat. *Minden gyalázatos tſelekedet.* Vid. *Malefactum.* Speciatim V. *Stuprum.* Uxorem probri admiſſi inſimulare. *Plaut.* Item V. *opprobrium.* Quanto illis probro futurum ſit, ſi &c. *Cic.* Item V. *Contumelia, Convicium, Maledictum.* Alicui probrum inferre, objicere. *Cic.* Reſpergi probro: *pro* contumeliâ, *vel* maledicto affici. *Tacit.*

Prŏbus, a, um, bior, *Cic.* iſſimus, Plin. *Dober, prauden.* Gut, rechtſchaffen, fromm. *Jó, Jámbor.* Vid. *Bonus, Caſtus, Fidus, Integer N.* 2. *Bene moratus, modeſtus, pius N.* 1. *&c.* Vir, moribus probus: *vel* Vir probis moribus. Cic. *Dobroga derżánya chlovek.* Ein Menſch von guten Sitten. *Jámbor erkölt-ü ember.* 2. dicitur etiam de rebus inanimis. V. *Excellens, præſtans.* Navigium, Ingenium probum. *Cic.* Color probus: *pro* excellens. *Colum.*

Prŏcācĭa, æ, f. Auſon. *&*

Prŏcācĭtas, atis, f. Cic. *propriè idem eſt ac* Audacia in petendo. *Neſzramesztyivozt, prezobraznoſzt, Velika na lyubav zpuſztyenozt, ſzlobodchina nechednа vugovorenyu, jezichlivoſzt, prokßia, prevzetnozt.* e. Frechheit, r. Muthvvill, e. Ausgelaſſenheit, ſehr zu groſſe Freyheit in unzüchtigen Lieben und Reden, r. Frevel. *Szemtelenség, Fajtalanság, Nyelveſség.* Vid. *petulantia, Loquacitas.*

Prŏcācĭtĕr, *Adv.* Liv. *Razpuſztyeno, prezobrazno, neſzramesztyivo, na nechiſztu lyubav zpuſztyeno, prokßeno, prevzetno.* Freventlich, frech, unbändig, unzüchtiglich. *Szemtelenül, fajtalanúl, ſzabad nyelvvel.* Vid. *petulanter, loquaciter.*

Prŏcălo, as, are, avi, atum, (Act. *obſol.*) Feſt. V. *provoco N.* 1.

Prŏcătio, onis, f. Apul. *Na nechiſztu lyubav ali delo mamlenye, vablenye, vabenye, nagovarjanye.* e. Werbung. Anreitzung, Lockung zur unzüchtigen Lieb oder That. *Fajtalan ſzeretetre gerjeſztés, izgatás.*

Prŏcax, ācis, *om.* Cic. *Neſzramesztyiv, na nechiſztu lyubav zpuſztyen, prokßen.* Unverſchämt, frech, muthvvillig, geil. *Fajtalan, ſzemtelen, ſzabados nyelvű, ſokat artzátlankúl tſevegő.* Vid. *Effrons, Linguoſus, petulans.* Ut non ſolùm meretrix, ſed etiam procax videatur. *Cic.* In fœminas procacior. *Colum.* procaciſſima lixarum ingenia. *Tacit.*

Prŏcēdo, is, ere, eſſi, eſſum, (Neu.) *Dalye idem, napred odhadyam, napervo izhadyam, hodim.* Weiter gehe, fortgehe, herfür gehe. *Elmégyek, előtt jővők.* Vid. *Incedo N.* 1. *&* 2. *Exeo.* Huic ad urbem venienti tota obviam civitas cum lacrymis, gemituque proceſſerat. *Cic.* Vid. in *Obviam N.* 1. *&c.* In publicum procedere *pro* exire. *Id.* 2. Transl. V. *prætereo N.* 2. Ubi plerumque noctis proceſſit: *pro.* Ubi major noctis pars præteriit. *Salluſt.* 3. V. *Creſco.* Ætate, honoribus longius procedere. *Cic.* Item V. *proficio N.* 1. In philoſophia procedere. *Cic.* Qui naturâ, doctrinâque longè ad virtutem proceſſiſſent. *Id.* 4. V. *pervenio N.* 1. *pertingo, attingo.* Uſque ad adoleſcentiam meam proceſſit ætate. *Cic.* 5. V. *Accido N.* 1. *Evenio N.* 1. *Obtingit, Cedo N.* 2. Omnia proſperè procedent: *pro* evenient. *Cic.* Nonnunquam ſummis oratoribus, non ſatis ex ſententia eventum dicendi procedere: *pro* ſuccedere, accidere, cedere. *Id.* 6. V. *proſum.* Totidem dies emptori procedent: *pro* proderunt, in utilitatem emptoris cedent. *Cato.* 7. Militibus ſtipendia procedunt: *pro* promptè numerantur. *Liv.* 8. Eo inſolentiæ proceſſit, *vel* progreſſus eſt, ut &c. Cic. *On je na tuliko obolen poſztal,*

poſztal, da &c. Er iſt ſo übermüthig vvorden, das &c. *Annyira elémentt a' dologban, hogy &c.* Naſcens in pedes procedit: *id eſt* ita naſcitur, ut pedes ex utero priores emergant. *Plin.* Res hæc procedit: *pro* locum habet, vim obtinet. *JCti.*

Prŏcella, æ, f. Cic. *Viher, veliki veter z-naglim dergyem navlaſztito na morju, Zburkanye morja.* r. Sturmvvind, s. Sturmvvetter, Ungevvitter abſonderlich auf der See, e. Ungeſtümmigkeit des Meers. *Szélvész, Háború, Fergeteg, kivált-képen a' tengereken.* 2. Transl. V. *Ærumna, Adverſitas, Moleſtia, perſecutio, perturbatio.* Vitam quietam, & remotam â procellis invidiarum ſequi. *Cic.*

Prŏcello, is, ere, cŭli, ulſum, (Act. *ab antiq.* Cello.) *Szim-tam bitam, trészkam, burkam.* Hin und her vverffe, ſchlage, umkehre. *Felverem, Felfordítom, Széllyelverem.* Vid. *percello N. 1. perturbo N. 1. Commoveo.* Procella omnia procellit. *Serv.*

Prŏcellōſus, a, um. Liv. *Vibra ali burkanya pun, vibren, vibraſzt, burkaſzt, ſzlapovit, valovit.* Wind ſtürmig, ungeſtümm, voll Ungevvitter. *Szélvészszel rakva, Fergeteges.*

Prŏcĕr, ĕris, m. *Sing. minus uſitatus.* Agnoſco procerem. *Juven.* Vid. *proceres.*

Prōcĕrè, proceriùs, *Adv.* Cic. *Viſzoko, Dugo, pretegnyeno.* Hoch, lang, ausgeſtreckt. *Magaſan, Terjedtten.*

Prŏcĕrēs, rum, m. *Plur.* Liv. V. *Magnas, Optimas, Primas N. 2. Viri primores* in voce *primorû.*

Prōcērĭtas, atis, f. V. *Altitudo N. 1.* Arborum proceritas. *Cic.* proceritas corporum *Plin.* Item V. *Longitudo N 1.* proceritas ſpatii. *Apul.* Numerus orationis tardius fluit pedum proceritate: *id eſt* productione, ſeu longioris temporis enunciatione. *Cic.*

Prōcērĭtūdo, ĭnis, f. Solin. *idem.*

Prōcērŭlus, a, um. Apul. *Priviſzok, pridug, nadug, malo viſzok ali dug.* Etvvas hoch *oder* lang. *Valamenyire magas, hoſzſzú.*

Prōcērus, a, um, rior, iſſimus. Cic. *Viſzok, na viſzinu dug, ali velik.* Hoch, lang *oder* groſs in die Höhe. *Magas.* Vid. *Altus N. 1. Longus N. 1.*

Prōceſſio, onis, f Veget. V. *progreſſio. N. 1* Speciatim verò & in ſenſu vulgi. *Szkup zpravleneh poboſno putuvanye, obchinzko obhadyanye, redno hodenye,* peregr. *proczeſzia.* e. Proceſſion, öffentlicher Umgang. *Bútsú nyerésért összve gyúltt kőzségnek járása, futazása; Bútsú járás.*

Prōceſſus, ûs, m. Cic. V. *progreſſus.*

Prōcĭdentia, æ, f. Cels. *Opadanye, napervo padanye, prepadanye, iz ſzvojega meſzta izpadanye, vgreznenye.* Das Niederfallen, r. Vor- *oder* Ausfall, e. Vorfallung, Senckung. *Leborúlás, Le-esés.* Eſt genus morbi, cùm pars quædam corporis prolabitur extra ſuum locum naturalem *ut* procidentia uteri. *prepadanye, ali vgreznenye vutrobe.* r. Vorfall, *oder* Senckung der Gebähr-Mutter. *Mébe le-esése.* Plin. Ani, ſeu ſedis procidentia. *Cels.*

Prŏcĭdo, is, ere, procĭdi, cāſum, (Neu.) *Napervo opadam, pred-opadam, na tla padam, Dole-padam.* Vorfalle, niederfalle. *Leborúlok, Ledűlők.* Muri pars ariete incuſſo ſubrutæ prociderat: *pro* deciderat. *Liv.* Ad pedes alicujus procidere. *Kőmu pred noge opaſzti, na kolena pred kőga opaſzti.* Einem zu Füſſen fallen. *Valaki lábai előtt leborúlni.* Horat. 2. *procidére* dicuntur partes corporis, quæ morbo, aut aliâ vi ſitum naturalem mutant. *Plin.*

Prōcĭduus, a, um, Plin. *Vruſſen, vgreznyen, na tla opadajuchi, ki je prepal, opal.* Einfällig, niederfällig. *Le-eſett, Dűlő félben-álló.*

Prōcieo, es, ēre, īvi, cītum, (Act.) V. *Poſtulo N. 1.* Matrem procitum plurimi venerunt. *Liv. apud Feſt.*

Prōcinctus, a, um. V. *paratus N. 1.* Claſſes procinctæ. *Gell.*

Prōcinctus, ûs, m. Cic. *K-Voiſzki pripravá, Gotov rèd na boj, pripravnoſzt k-chemu, gotovó-zpravnoſzt.* e. Zurüſtung, Schlacht-Ordnung zum Krieg, Zurüſtung zum etvvas, Bereitſchafft. *Készület, Tſatai készület.* In procinctu ſum, *vel* ſto. *Gotov ſzem y pripraven jeſzem, gotovo ſztoim, na ſzkok gotov jeſzem.* In Bereitſchafft ſtehe, Reiſefertig bin, auf dem Sprung ſtehe. *Készen állok, készen vagyok.* Aliquid in procinctu habere. *Gotovo kaj y pripravno imati.* Etvvas in der Bereitſchafft haben, fertig und bereit haben. *Valamit készen tartani.* ita Quinctil. 2. *Transl.* Aliquid in procinctu facere: *id eſt* expeditè, celeriter. *Ovid.*

Prōcĭto, as, are, avi, atum, (Act.) Feſt. V. *Laceſſo N. 1.*

Prōclāmātio, onis, f. Quinctil. *Z-krichem obznanuvanye, prezvanye.* e. Ausruffung. *Kikiáltatás.*

Prōclāmātor, oris, m. *Prezavavecz, ozovich, Razglaſzitel.* r. Ausruffer. *Kikiáltó, poroſzló.*

Proclāmo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Gláſzim, prezávam, ozávam, z-vikum na znanye dájem.* Ausruffe. *Kikiáltom.* Fidem tuam proclamant. *Cic.*

Proclīnātio, onis, f. Vitruv. *Napervo nagnyenye, prignyenye.* Für ſich Neygung. *Elhajtás.*

Proclīnātus, a, um. *partic. paſs.* Vitruv. V. *proclivis N.* 1. 2. Transl. V. *proclivis N.* 2. Cæs.

Proclīno, as, &c. Colum. *Naperve prigiblyem, predſze nagiblyem.* Vor ſich biege. *Előre-hajlok.* Vide *Inclino N.* 1.

Proclīvis, is, *com.* ve, n. *Sztermo-nagnyen, predſze prignyen, nagnut, dole viſzechi.* Für ſich geneigt, abhängig. *Lejtős, Lehajló.* Vid. *Declivis.* Eo pelli poſſe per proclive faciliùs rati. *Liv.* 2. Transl. *pro* propenſus. *Nagnyen.* Geneigt. *Hajlandó.* Ingenium ab labore proclive ad libidinem. *Terent.* Alii ad alios morbos procliviores ſunt. *Cic.* Sceleri proclivis egeſtas. Sil. *Nazlo y grebotu nagnyeno je ſziromaſtvo.* e. Armuth iſt geneigt zum böſen. *A' ſzegénység hajlandó a' gonoſzságra.* 3. V. *Facilis N.* 1. Dictu quidem proclive eſt. Cic. *Rechi je vre labko.* Es iſt zvvar leicht (bald) geſagt. *Azt ugyan könnyü mondani.* In proclivi aliquid eſſe: *pro* Aliquam rem facilem eſſe, in promptu *vel* procinctu eſſe. *Terent.*

Proclīvĭtas, atis, f. Hirt. *Dole nagnyenye, prignyeno viſzenye.* Abhängung. *Hajlóság, Lejtőség.* Vid. *Declivitas.* 2. Transl. *Nagnyenye, Nagnutje.* e. Neygung, Zuneygung. *Hajlandóság.* Quòd alii ad alia bona ſunt aptiores, facilitas nominetur, in malis proclivitas. *Cic.*

Proclīvĭtĕr, procliviùs Adv. Cic. *Nagnyeno, Lahko.* Geneigt, leichtlich. *Hajlandóúl, könnyen.* Vid. *Facilè N.* 1. *propensè.*

Proclīvĭum, ii, n. Claud. *Locus proclivis.* Vid. *proclivitas N.* 1.

Proclīvus, a, um, Senec. V. *proclivis N.* 1. 2. Transl. V. *proclivis N* 2. Plaut.

Proclūdo, is, &c. Pallad. V. *Concludo N.* 1. *Claudo N.* 1.

Prŏco, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Sznúbim, Mamim.* Werbe. *Nőſzéſre kivánom.* &c. Vid. *prebenſo N.* 2.

*Prŏcœtĭum, ii, n. & procœton, ōnis, m. *Szoba pred biſum za ſztráſu,* &c. *predkomora predbiſno meſzto.* e. Wacht Kammer, Bey-Kammer, s. Audientz-Zimmer. *Udvarló palota, ántikamara.*

*Prŏcŏmĭum, ii, n. *Láſzi naperve rugani, roſichki.* Vörderſte Haar-Büſchlein, Favoritlein. *Előre megfodorított haj-ſürtek.*

Prōconſul, ŭlis, m. *Veliko-vechnika, ali veliko-ſzvetnika, iliti poglavára nameſztnik.* r. Stadthalter des Burgermeiſters &c. *Pólgár-meſter hely tartója* &c. Miſſus pro Conſule, *vel* pro-Conſulibus. Bella à Proconſulibus, & pro-prætoribus adminiſtrantur, &c. *Cic.* Ejus anni proconſul. *Tacit.* Fere, qui conſulatum priore anno geſſerat, poſteriore ad Provinciam procurandam Proconſul mittebatur.

Prōconsŭlāris, is, *com.* re, n. Gell. *Veliko-ſzvetnika nameſztniku ſzliſſajuchi, nameſztnikov.* Zum Stadthalter *oder* Vice-Burgermeiſter gehörig. *Pólgár-meſter helytartójához-való.*

Proconsŭlātus, ûs, m. Plin. *Veliko-ſzvetnichkoga nameſztnika chàſzt, nameſztnichtvo, nameſztje glavarzko.* Stadthalters-*oder* Vice-Burgermeiſters Würde und Amt. *Vitzé pólgár-meſter tiſztsége.*

Prōcor, aris, ari, atus ſum, (Dep.) V. *proco.* procari, poſcere, unde procaces meretrices ab aſſiduè poſcendo: & proci uxorem poſcentes in matrimonium. *Feſt.* Aliquid procari: *pro* blandiendo poſcere. *Varro.* Vid. *Blandior, Lenocinor N.* 2.

Procraſtĭnātio, onis, f. Cic. *Od dneva do dneva odlachenye, pozutraſſenye, odlaka.* r. Aufzug, Aufſchub, Verzögerung. *Napról napra-való halogatás.* Vid. *Dilatio.*

Procraſtĭno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Od dneva do dneva odlachim, odteſem, pozutravam.* Verzögere, aufziehe, aufſchiebe. *Napról napra halogatom.* Vide *Differo N.* 1.

Procreātio, onis, f. V. *Generatio, geneſis N.* 1. *genitúra.* Liberorum procreatio. *Cic.*

Procreātor, oris, m. Cic. V. *Creator, Generator, Genitor.*

Procreātrix, īcis, f. Cic. V. *Generatrix, parens.*

Procreo, as, &c. Cic. V. *Creo, genero, gigno, pario N.* 1. 2. Alicui periculum procreare: *pro* intentare, ſtruere. *Cic.*

Prōcreſco, is, &c. Lucr. V. *Creſco.*

Prōcŭbĭtor, oris, m. Feſt. *Sztraſan, Viroſztnik pred taborom, ki pred leſechum voiſzkum viroſztuje, predſztraſan.* r. Wachter, ſo vor dem Lager vvachet, e. Feld- *oder* Piquet-Wacht, Vorvvacht. *Tábor előtt vigyázó, Fiók Stráſa.*

Prōcŭbo, as, are, cŭbui, ĭtum, (Neu.) Virg. V. *procumbo.*

Procūdo,

Digitalizirao Google

Procūdo, is, &c. V. *Excudo N. 1. Exatuo.* Vomeris obtuſi dentem procudere. *Virg.* 2. Transl. V. *perficio.* Linguam procudere. *Cic.* Item V. *Genero, Gigno.* prolem procudere. *Lucr.* Item V. *Invenio N. 1. Excogito.* Vivendo voluptatem procudere: *pro* invenire. *Lucr.* Dolos procudere: *id eſt* excogitare, artificiosè machinari. *Plaut.*

Prŏcŭl, *Adv.* Interdum etiam *præp.* ùt volunt Grammatici, Ablativo ſerviens. *Daleko, Dalko, Dalecb, od daleka, iz dalka.* Weit, fern, von fern. *Meſzſze.* Aliquid procul videre. Virg. *Kaj iz dalka videti.* Etwas von fern ſehen. *Valamit meſzſzünen látni.* Frequenter jungitur Adverbiis, *hinc, iſtinc, illinc, inde, alicunde.* Procul hinc ſtans audivi. Terent. *Daleko od ovud*, ali *Daleko od ovoga meſzta ſztojecb, chul jeſzem.* Ich habe gehöret vveit von hier ſtehend. *Meſzſze innen álván ballottam.* Eſſe procul inde Cic. *Daleko od onud biti.* Weit von dannen ſeyn. *Meſzſze lenni onnan.* &c. Sæpe præp. *à* vel *ab* recipit, quæ etiam toties ſubauditur, quoties *procul* cum Abl. ſolo tanquam ſuo reperitur. *e. g.* Cœleſtia procul eſſe à noſtra cognitione. *Cic.* procul patriâ: *pro* procul à patria. Cic. *Daleko od domovine.* Weit von dem Vatterland. *Meſzſze bazájától.* procul dubio. Sveton. *Daleko od dvojne*, iliti *prez vſzake dvojne.* Ohne allen Zvveiffel. *Minden kétség nélkül.* procul vero: *pro* procul â vero, longè â veritate. *Colum.* procul errare: *pro* longè, multum, *vel* valde errare. *Salluſt.*

Prōculcātio, onis, f. Senec. V. *Conculcatio.*

Proculcātor, oris, m. *Poteptavecz, pogazitel, potlachitel.* r. Zertretter, Zerſtampffer. *Eltapodó, Elötte eltapodó, Elrontó.* Quam inſpexêre proculcatores. *Ammian.* ubi tamen alii legunt *procurſatores.*

Proculco, as, are, avi, atum, (Act.) Golum. *Iduch zatíram, pogazujem, potlachujem, z-nogami poteptam.* Mit Füſſen trette. *Eltapodom, Elötte eltapodom.* Vid. *Conculco.* 2. Transl. Fata proculcare: *pro* contemnere. *Senec.*

Procumbo, is, ĕre, cŭbui, ĭtum, (*Neu.*) V. *Jaceo N. 1.* Ipſum feſſum via procubuiſſe. *Liv.* 2. Accipitur *pro* proſternor. *Dole légam.* Mich lege, niederlege. *Lehevereden, Ledöllök.* Vid. *Decubo, Cado N. 1. procido. N. 1.* Ad genua procumbere: *pro* cadere, proſterni. *Curt.* Ante pedes, *vel* genibus alicujus procumbere: *pro* procidere. *Ovid.*

Procūrātio, onis, f. Cic. *Szkerblyenye, ſzkerbi-noßnya, pazka.* e. Vervvaltung. *Gondviſelés.* Synon. *Adminiſtratio, Gubernatio N. 2. 2.* V. *Expiatio.* Ut ſue plena procuratio (*expiatio*) fieret. *Cic.*

Procūrātiuncŭla, æ, f. Senec. *parva procuratio.*

Procūrātor, oris, m. Cic. V. *Adminiſtrator, Curator N. 1. 2.* ſpeciatim *procurator* dicitur ille, cujus operâ in negotiis litium utimur. V. *Advocator.* ita *Ulp. Cic. &c.* Agere per procuratorem. *Cic.*

Procūrātōrius, a, um, Ulp. *Szkerbitelov, ſzkerbitelzki, ſzkerbitelu ſzliſſajuchi.* Dem Schaffner, *oder* Anvvald gehörig. *Gondviſelési, gondviſelésbez-való.*

Procurātrix, īcis, f. Cic. *Szkerbitelicza, koja na kaj ſzkerb y pazku ima.* e. Vervvalterin. *Gondviſelőné.* Vid. *Gubernatrix.*

Prōcūro, & prŏcūro, as, are, avi, atum, (Act.) V. *Diligenter & Adminiſtro, Curo. N. 2. & 4. Guberno.* Rationes alicujus procurare: *pro* adminiſtrare. *Cic.* Nutrices pueros domi procurent: *pro* gubernent, cuſtodiant, moderentur. *Plaut.* Arbores procurare: *id eſt* diligenter excolere, & curare, ut creſcant. *Cato.* 2. V. *Expio.* Monſtra procurare. *Cic.* 3. V. *præſum.* Pannonius Avitus cum in Cilicia procuraret. *Leg. 86. Dig. de acquir. & amit. hæred.*

Prōcurro, is, ĕre, prōcurri, curſum, (Neu.) *Dalye techem, zatéchemſze, napervo-derchim, zaderkavamſze.* Fürauslauffe, herfür lauffe. *Elő-futok, kidüllyedek.* Cùm milites infeſtis pilis procurriſſent. *Cæſ.* in publicum procurrere: *pro* excurrere. Liv. *Van izderchati, na vuliczu derchati.* Auß die Gaſſen lauffen. *Az utſzára kifutni.* Mons in mare procurrit: *pro* excurrit, protenditur. *Horat.* Vitæ ſpatium procurrere: *pro* decurrere, finire. *Ovid.*

Procurſātio, onis, f. *Van zderchanye, zatéchenye, potechenye.* r. Auslauff, e. Streifferey, r. Scharmützel. *Ellenségre kiütés, Ellenkezés.* Vid. *Excurſatio, Incurſio.* Hoſtes procurſatione laceſſere. *Liv.*

Procurſātor, oris, m. Liv. *Zatekavecz, napervo derkavecz, pred vojſzkum na nepriatela navalitel.* r. Vorlauffer, Scharmützirer, der zur Kriegs-Zeit vorlauffet. *Elő futó, Ellenségre kiütő, kijáró.* Vid. *Antecurſor, Excurſator.*

Procurſio, onis, f. Quintil. *Napervo derchanye,*

Digitalizirao Google

nye, predtechenye. Das Fürlauffen. *Elő-futás.* Item V. *Excurſatio, Digreſſio.*

Prōcurſo, as, are, avi, atum, (Neu. *Freq.*) Liv. *Van techem, predderchim, zaderkaamſze ſzuprot nepriatelu &c.* Fürauslauffe, hinaus auf den Feind &c. lauffe. *Ellenſégre kiutők, Ellenkezem. &c.* Vid. *Incurſo, Incurſito, præcurro N. 1. Ultra & Curſito, Excurro.*

Procursōrius, a, um, Ammian. V. *præcurſorius.*

Procurſus, ûs, m. Liv. V. *Ultra & Curſatio, progreſſio N. 1. procurſio, procurſatio.*

Prōcurvo, as, are, &c. Stat. V. *Curvo, Incurvo.*

Prōcurvus, a, um, Virg. V. *Curvus, Incurvus, valde curvus.*

Prŏcus, i, m. Cic. *Sznobok, ſznubitel, ſenoizkavecz, ſeni-rad, za ſenitvu proſecz, Lyubo-máma.* r. Werber, Freyer, Löffler, Buhler, Mitbuhler. *Leány-nézŏ, Nőszni vágyó, leány kérő.* Dicitur etiam de aliis, qui aliquid ardenter, & importunè petunt. Sic *Cic. in Brut. c. 96.* Impudentes procos repudiemus.

Prōdeambŭlo, as, are, avi, atum, [Neu.] Terent. V. *Obambulo, Ante & Deambulo, Ultra & Deambulo.*

Prodeo, is, īre, īvi, & ĭi, ĭtum. (Neu. *Anom.*) Cic. *Van izbajam, napred idem, pred ochi idem.* Ausgehe, herfür gehe. *Elő-járúlok.* Alicui obviam prodire: *pro* procedere. *Id.* Item V. *progredior N. 1.* Volando tantum prodire, quantum acies oculi ſequi poteſt. *Virg.* 2. Transl. Novæ prodeunt Comœdiæ: *pro* in publicum eduntur. *Plaut.* Vide *Edo N. 1.* ſed in ſignific. paſs.

Prōdīco, is, &c. V. *Condico N. 1. præfinio.* Tribunus ei diem prodixit. *Liv.*

Prodictātor, oris, m. Liv. *Nameſztnik najvekßega oblaſztnika.* r. Statthalter des Oberſten Gevvalthabers. *Fő tiszt, hatalmaßág hely-tartója.* Prodictator Dictatori ſuffectus extraordinariam apud Rom. dictaturam gerebat.

Prodictio, onis, f. Feſt. V. *Condictio N. 1.*

† Prōdĭgālis, is, *com.* le, n. Vid. *prodigus.*

† Prodigalĭtas, atis, f. *Auct. Declam. in Catil. quam Portio latroni tribuunt.* Vid. *Prodigitas.*

Prōdĭgè, *Adv.* Cic. *Viſſe reda potroßno, Razſzipno.* Verſchvvenderiſch. *Tékozolva.*

Prōdĭgentia, æ, f. Tacit. V. *prodigitas.*

Prōdĭgiālis, is, *com.* le, n. Plaut. *Chudovitomu dugovanyu ſzliſſajuchi. &c.* Vid. *prodigioſus,*

Prodigialĭter, *Adv.* Colum. V. *prodigioſè.*

Prōdĭgiātor, ōris, m. Feſt. *Chudoviteh dugovàny razloſitel, na znanye davavecz, razlolnachnik.* r. Ausleger der Wunderding. *A' lőtt tſudából jövendőtt magyarázó.*

Prōdĭgiōsè, *Adv.* Plin. *Chudovito.* Unnatürlich - ſeltſamer Weiſe, vvunderſam, Abendtheurlich. *Tſudáſon.*

Prōdĭgiōſus, a, um, Quintil. *Chudovit, ſztrahovit, Nenavadni.* Wunder-ſeltſam, vvunderſam, ungeheür, unnatürlich. *Tſudás, tſudálkozáſra méltó.* prodigioſior. *Trebell.*

Prōdĭgĭtas, atis, f. *Obſol.* Lucil. apud Non. *Raſzipnozt, Raſziplyivozt, Neredna potroßlyivozt, prevesgo troßnozt, Raſzipanye blaga &c.* e. Verſchvvendung, Verthulichkeit, Praſſerey, Verthuung der Gütter. &c. *Tékozlás, pazérlás, pazarlás, haſzontalan költség.*

Prōdĭgĭum, ii, n. Cic. *Chudovito zkazanye, chudno znaménye, chudo, nenavadno pripechénye.* s. Wunder-Werck, s. Wunder Zeichen, Wunder-Geſicht, unnatürlich Ding. *Tſuda, Tſudás jel, Természet ellen lőtt dolog.*

Prōdĭgo, is, ĕre, ēgi, (Act. *ex* pro & ago.) 1. propriè, *Dalye gonim, pred menum tiram.* Weiter treibe, vor meiner treibe, fortreibe. *Kibajtom, El-űzöm.* ità *Varro.* 2. Transl. *Viſſe-reda,* ali *prevechtroſſim; Razſzipavam, Razteplyem, Vſza zapiam y pojédam; Imétek na nikaj zpravlyam.* Über die Maaſs ausgebe *oder* verzehre, verthu, verſchvvende, durchrichte. *Eltékozlom, pazérlom.* Apud Tertull. legitur partic. *prodactus.* pro *profuſus, prodigè inſumptus.*

Prōdĭgus, a, um, Cic. *Razſzipni, prevech troſſechi, blago na nikaj zpravlyajuchi.* Verſchvvenderiſch, durchbringeriſch, verſchvvendiſch, verthuiſch, der ohne Maaſs ausgiebt und verzehret. *Tékozló, mindent elpazérló.* 2. Transfertur etiam ad alia, V. *Contemtor, negligens, incurioſus.* prodigus pudicitiæ: *pro* negligens &c. *Vellej.* Animæ prodigus: *id eſt* Contemtor vitæ. *Horat.* 3. V. *Abundus.* Locus prodigus multæ herbæ: *pro* abundans herbâ, ſeu paſcuis. *Horat.* 4. Nocendi prodigus: *pro* avidus, cupidus. *Stat.*

Prōdĭtio, onis, f. Cic. *Izdánye, Izdaja, Izdajſztvo, prepovedanye.* e. Verrätherey. *Elárúlás.* Arcanorum proditio: *pro* divulgatio. *Szkrovneh dugovàny razglaſzenye.* e. öffentliche

ſentliche Kundmachung der gemeinen Dingen. *Titkoknak kimondáſok.*

Prōdĭtor, oris, m. Cic. *Izdajnik, Izdavnik, prepovedavecz.* r. Verräther. *Elárúló.* Induere proditorem. Tacit. *Izdajno baratati, z-nevernoſztjum obhajati, znevéritiſze, kóga vu kakvom dugovanyu prepovedati.* Verrätheriſch handeln, etvvas verrathen. *árúlás-képen tſelekedni, valakit elárúlni.*

Prodĭtrix, ācis, f. Lactant. *Izdajnicza, Izdavnicza, Prepovedavka, Razglaſzitelicza.* e. Verrätherin. *Elárúlóné.*

Prōdo, is, ĕre, dĭdi, ĭtum, (Act.) *Izdájem.* Dahin gebe, verrathe. *Kiadom, Elárúlom.* Claſſem prædonibus prodere: *id eſt* priùs, quàm capiatur, tradere. *Cic.* Arcem hoſti prodere. Salluſt. *Gràd nepriatelu izdati, tojeſzt gràd pervo nepriatelu izruchiti y pod oblaſzt dati, neg je ſzila.* Dem Feind die Veſtung verrathen, das iſt: ehe übergeben, als es die Noth erfordert. *A'várat az ellenségnek elárúlni.* 2. V. *Oſtendo, patefacio N.* 2. Alicujus rei conſcios prodere. *Cic.* Aliquid alicui prodere: *pro* dicere, narrare. *Plaut.* 3. V. *Do N.* 1. *Trado N.* 1. Ne periculoſam imitationem exempli reliquis in poſterum proderetis. *Cic. pro Flac.* 4. Nota *uſus ſequentes:* Bona exempla prodere: *pro* edere. *Tacit.* Alicujus ſalutem alicui mercede prodere: *pro* vendere, *id eſt* aliquem perdere, inimico tradere. *Cic.* Ut aliqui produnt: *pro* ſcribunt. *Id.* Sic dicitur: Virtutes litteris, *vel* monumentis ſempiternis prodere. Alicujus rei memoriam poſteris prodere. Aliquid memoriæ prodere. *b. e.* Ad poſterorum memoriam transmittere, poſteris tradere, litteris mandare, ſcribere, quod poſteri legant. *Id.* Fidem prodere: *pro* juramentum violare, jurijurando non ſtare. *Salluſt.* Officium prodere: *pro* deſerere. *Cic.* Vitam ſuam prodere: *pro* vitæ periculo ſe exponere. *Terent.* Aliquot dies nuptiis prodere. *id eſt* Nuptias per aliquot dies differre, protrahere, producere, prolongare. *Terent.*

* Prōdrŏmus, i, m. Cic. V. *præcurſor.* 2. Transl. *Dugoványe pred vremenom bivajuche.* Was vor der Zeit geſchieht. *Idŏ előttvaló dolog.* Vid. *præcox.* Ficus præcoces, quas Athenis prodromos vocant. *Plin.*

Prōdūco, is, ĕre, xi, ctum, [Act.] *Pred ocsi pelyam, poſztavlyam.* Herfür führe, vor Augen ſtelle. *Előre hozom, elővéſzem.* Vid. *Adduco, Edūco.* Aliquem è carcere producere: *pro* educere. *Cic.* Aliquem in proſpectum populi producere: *pro* adducere. *Id.* Teſtes producere. *pro* in judicium adducere. *Id.* Res venales producere. *pro* exponere. *Terent.* 2. V. *prolongo N.* 1. *&* 2. *Extendo, Extrabo. N.* 2. Convivium ad multam noctem, vario ſermone producere. *pro* prolongare, protrahere, continuare. *Cic.* Vitam ad centeſimum annum producere. *pro* extendere, extrahere &c. *id eſt* Centum annos vivere. *Id.* Syllabam producere. *pro* prolongare, longam facere, longiore tempore enunciare. *Quintil.* 3. V. *Genero, Gigno.* Filios in orbitatem producere. *Plaut.* 4. V. *Committo N.* 5. *patro N.* 1. Nihil pravum & perverſum producere. *Cic.* 5. V. *Mŏror N.* 2. Conditionibus hunc, quoad poteſt, producit. *Cic.* 6. V. *Evebo N.* 2. *Exalto.* Aliquem ad ampliſſimos honores producere: *pro* provehere, promovere, evehere. *Cic.* 6. V. *Confundo N.* 2. Aliquem dictô producere. *Plaut.*

Prōductè, Adv. Cic. *Na dúgo, po duſini, na dugom, dugo.* Nach der Länge, verlängerter Weiſe, vveitläufftig, lang. *Hoſzſzan, Nyújtva.*

Prōductio, onis, f. Cic. *Van pelyanye, Izpelyanye, poduſenye.* Herfür Führung, Verlängerung. *Előre hozás, Nyújtás, hoſzſzabbítás.* Item V. *procraſtinatio.* Temporis productio. *Cic.*

Prŏfānātio, onis, f. Plin. *Odſzvetyenye, poſzvetyenya mentuvanye, odſzvetenye, oſzkrunenye, pogerdenye.* e. Entvveihung, Befleckung. *Szentségtelenítés, Meg-ferteztetés.* Vid. *Contamen.*

Prŏfānātor, oris, m. Prudent. *Odſzvetitel, Oſzkrunitel, pogerditel.* r. Entvveiher, Entheiliger, Beflecker. *Szentségtelenítŏ, Megferteztetŏ.* Vid. *Contaminator.*

Prŏfānè, Adv. Lactant. *Odſzvetyeno, oſzkrunyeno.* Entheiliget. *Szentségtelenül, Megferteztetve.*

Prŏfāno, as, are, avi, atum, [Act.] Liv. *Odſzvetyujem, poſzvetyenye odjemlyem.* Entvveihe, entheilige. *Meg ſzentségtelenítem, Megferteztetem.* Vid. *Contamino.*

Prŏfānus, a, um, Cic. *Nepoſzvetyen, odſzvetyen, poſzvetenya mentuvan.* Ungevveihet, unheilig, entheiliget. *Szentségtelen, ſzentségtelenített.* Item V. *Mundanus.* procul hinc, procul eſte profani. *id eſt* Mundani, irreligioſi, non ſacri, non ſacerdotes.

dotes. *Virg.* Item V. *Vulgarii.* In profanis uſibus pollui laurum, & oleam fas non eſt. *Plin.* 2. Transl. V. *Impius, ſceleſtus.* Odia profana. *Stat.* Miſcere ſacra profanis *pro* fuſque deque omnia vertere, fas nefáſque confundere. *Horat.*

Prŏfāris, āri, ātus ſum. (Dep. Defect.) Virg. *Van govoriti, naprevo govoriti.* Heraus reden, vorreden. *Elŏl-mondani.* Vide. *Fari, præfari.* 2. V. *prædico N. 1.* Futura profari. *Ulpian.*

Prŏfātum, ti, n. Gell. V. *Effatum.*

Prŏfātus, ûs, m. Gell. V. *præfatio.*

Prŏfectio, onis, f. Cic. *Odhajanye, Dale hodenye, odidenye, odßaſztje, poßaſztje, putuvanye, idenye.* e. Reisfahrt, r. Zug, eine Reiſe. *Elmenetel.* Profectionem parare. Cæſ. *Na pùtſze ſzpravlyati.* Sich Reis-fertig machen. *útra kéſzülni.*

Prŏfectĭtius, a, um. *Od kôga dohajajuchi, odkud izhajajuchi.* Von einem herkommend. *Elmenetelre-való.* Dos profectitia: *id eſt* à parentibus de eorum bonis profecta. *Ulp.*

Prŏfectò, *Adv.* Cic. *Sztanovito, zaiſzto, za iſztinu.* Gevviſslich, fürvvahr, vvarlich, allerdings, eigentlich, ohnfehlbar. *Bizony, nyilván.*

Prŏfectus, & prōfectus, ûs, m. Quintil. *Napredek, Haſzen, koriſzt.* Das Zunehmen, r. Nutz, e. Erſprieſslichkeit, r. Fortgang, Vortheil, s. Wachsthum. *Elŏ-menetel a' dologban, Nevelkedés.* profectum facere. *pro* proficere. *Plin.*

Prŏfĕro, ers, erre, tŭli, lātum, (Act. *Anom.*) *Van iznaſſam, naprevo donaſſam.* Heraus oder hinaus trage, herfür bringe. *Kiviſzem, kihozom, Elŏ-veſzem.* Vide *Affĕro, Effĕro N. 1. Exero, Extrabo N. 1.* Arma ex oppido proferre. *pro* efferre. *Cæſ.* Linguam in tuſſiendo proferre: *pro* exerere. *Plaut.* Nummos ex arca proferre. *pro* extrahere. *Cic.* Gradum, *vel* pedem proferre. *pro* exire, pedem efferre, progredi. *Plaut. Horat.* 2. Transl. V. *Dilato, Extendo, protendo N. 1. produco N. 2.* Fines officiorum, Fines imperii proferre. *pro* protendere, extendere, dilatare. *Cic.* Auctionis diem latiùs proferre: *pro* differre. Auctionem procraſtinare. *Id.* 3. V. *Divulgo, prodo N. 2.* Indicia communis exitii proferre. *pro* manifeſtare, palam facere. &c. *Cic.* Aliquid in lucem proferre. *pro* edere, *vel* patefacere, in publicum producere. Cic. *Kaj na ſzvetloſzt poſztaviti, doneſzti, ochivesztno vuchiniti.* Etvvas an das Licht bringen, offenbahren. *Valamit világoßágra hozni, kinyilatkoztatni, kijelenteni.* Aliquid in medium proferre. Cic. *Kaj naprevo doneſzti, povedati.* Etvvas herfür bringen, öffentlich ſagen. *Valamit Elŏ-beſzélni.* Verba proferre. *pro* loqui, proloqui. *Id.* Teſtes proferre. *pro* adducere. Cic. *Szvedoke dopelyati, na ſzùd dozvati, poſztaviti.* Die Zeugen ſtellen. *Elŏ hozni a' bizonyságokat.* Beneficia in aliquem proferre: *pro* Alicui beneficia conferre. Cic. *Kômu kaj dobra vuchiniti, dobro-chiniti.* Einem guts thun. *Valakivel jót tenni.* Tribules nominatim proferre: Auctores proferre: *pro* citare, commemorare, recenſere. *Id.* Terra fructus profert: *pro* producit. *Id.* Ingenium proferre: *pro* oſtendere, prodere. *Tacit.*

Prŏfeſſio, onis, f. Cic. *Valuvanye, Ochiveſzto naprevo davanye, ochito valuvanye y pokazanye imétka.* e. Bekändtnuſs, öffentliche Bekennung, Anzeigung des Vermögens. *Megvallás, Nyilván-való vallás, Javainak nyilván-való kinyilatkoztatáſa, kijelentéſe.* Jugerum ſubſcriptio ac profeſſio. *Cic.* Conficere profeſſionem. *pro* Conficere tabulas eorum, quæ quis poſſidet, profitendi gratiâ: Romani enim apud Prætorem urbanum, vel certè apud decemviros profitebantur, quantum poſſiderent. *Id.* Transfertur & *ad alia: ut:* Fidei profeſſio. *Izpovédanye vere, valuvanye vere.* e. Glaubens-Bekandtnuſs. *Hitnek valláſa.* Votorum profeſſio. *Redovnichka Bogu vuchinyena zaveza, valuvanye zavetov redovnichkeh.* e. Geiſtliche Gelübd-Verbindnuſs, Ablegung der Gelübde. *Szerzeteſzi béeskűvéſe.* Solennis profeſſio. *Ochito valuvanye, ochita zaveza, zavetna zaveza.* e. öffentliche Profeſſion. *Nyilván-való hiteskűvés, vallás. &c.* 2. Profeſſio etiam dicitur ipſa Ars, ſcientia, vitæ conditio, ſecta, Religio, ſocietas, &c. quam quisque ſequitur, ſeu profitetur. ità *Cic. aliique. e. g.* Bene dicendi profeſſio. Cic. *Znanye ſzloſzno-govorenya.* Die Kunſt der Wohlredenheit. *Ékeſzen ſzóláſznak tudománnya.* Ultimæ profeſſionis homines. Lamprid. *Zevſzema priproſzti lyudi, toje ſzt, lyudi najzlocheſztejßega ſztaliſſa, ali meſtrie.* Sehr ſchlechte Leute, Leute ſo ſich in verächtlichſten Künſten üben. *éppen alá-való hitván emberek, kik alá-való meſterségekben foglalatoskodnak. &c.*

Prŏfeſſor,

Prŏfessor, oris, m. Plin. *Ochito-Vuchitel, obchinzki navuchitel.* öffentlicher Lehrer. *Közönséges Tanító.* 2. generatim *professor* dicitur, qui aliquam artem, scientiam &c. profitetur, exercet, vel aliis tradit.

Prŏfessōrius, a, um. *Navuchitelov, obchinzko-navuchitelzki.* Zum öffentlichen Lehrer gehörig. *Tanításra-való.* Lingua Professoria. *Tacit.*

†Prŏfessūra, æ, f. *Obchinzko navuchitelztvo, chàsst obchinzkoga navuchitela.* r. Dienst *oder* s. Amt eines öffentlichen Lehrers, *Közönséges tanítónak tisztje.*

Prŏfestus, a, um. *Delatni, Delo-dnevni.* Wercktäglich. *Munkás napjú.* Festis, profestisque diebus. Liv. *Vu szvetnih y delatnih dnevih: po szvetkeh y delatnikeh.* In Fest *und* Werck-Tägen. *Innep és munkás napokon.*

Prōfĭcio, is, ĕre, ēci, ectum, (Neu.) 1. *Napredujem, Haszнujem, korisztim, pomasemsze, napredek chinim, râsztem vu navuku, dobrotah &c. opravlyam.* Zunehme, gewinne, Nutzen schaffe, wachse, ausrichte. *Valamiben haszonnal elő-mégyek.* In philosophia proficere. *pro* crescere, profectum facere. *Cic.* Consiliô nihil proficere. Cic. *Z-razlogom nikaj neopraviti, z-szvitovanyem nista nebaszнuvati.* Mit dem Rath nichts ausrichten. *Tanátsal semmire nem mehetni.* 2. V. *prosum.* Multum ad ea, quæ quærimus, explicatio tua ista profecerit. *Cic.*

Prŏficiscor, ĕris, isci, ectus sum, (Dep.) V. *Eo N. 1. Ambulo, procedo N. 1.* Ex Asia Romam versùs proficisci. *Cic.* Alicui obviam proficisci. *Cæs.* Item V. *Discedo N. 1.* Calendis majis de Formiano proficiscemur. *Cic.* 2. V. *Orior.* Omnia â me in te profecta sunt, quæ ad tuum commodum, ad honorem, ad dignitatem pertinerent. *Cic.* Venæ â corde proficiscuntur. *Sile adszerdcza izbajaju, dobajaju, ali pochetek imaju.* Die Adern entspringen, *oder* ihren Ursprung haben aus dem Hertzen. *A' szivből ágazódnakel az erek.* Atque ut indeoratio mea proficiscatur. *Y daszе od onud szloszno-govor moj pochne.* Und damit allda meine Rede sich anfänget. *és hogy az én beszédem onnan kezdődjék.* ità Cic.

†Prŏficuus, a, um. V. *Utilis.*

Prŏfĭteor, eris, ēri, essus sum, (Dep.) Cic. 1. *Ochito valujem.* öffentlich bekenne. *Nyilván meg-vallom.* Vid. *palam & Confiteor, palam fateor.* 2. V. *palam & Doceo.* profiteri philosophiam. *Cic.* Sic dicimus profiteri artem, sectam, scientiam, hoc illudve vitæ genus: *pro* publicè & apertè docere, exercere, præseferre, sequi, vel palam confiteri se ejusmodi artis, scientiæ &c. sectatorem esse, vel peritum. 3. V. *palam & polliceor N. 1. Ultro N. 2. & offero N. 1.* Operam suam, vel studium alicui ad aliquid, vel in aliqua re profiteri. *Cic.* 4. profiteri idem est ac *Aliquid in censum referre, publicè aliquid & ultro denunciare, indicare, significare.* Edixerat, ut aratores jugera sationum suarum profiterentur: *id est* coram Prætore, aliove publico Magistratu recenserent. *Cic.* Ut, qui se tanto imperio dignos crederent, nomina profiterentur: *pro* in acta publica referrent. *Liv.* Ut omnes milites æs alienum profiterentur: *pro* ut se debitores publicè, seu coram quopiam legitimo Magistratu agnoscerent. *Curt.*

Proflātus, ûs, m. Solum. V. *Efflatio, perflatus.*

Proflictus, a, um, Gell. V. *profligatus N. 1. & 2.*

Proflīgātor, oris, m. Tacit. *Raszipnik blaga szvojega &c.* Ein Verschvvender seines Guts. &c. *Tékozló, pazérló, Jószága veszтegető rosz ember.* Vide *Dissipator.*

Proflīgātus, a, um. *Zatert, Razszipan, Razbit.* Verstöhrt, fortgeschlagen. *Megnyomoritatott, veszтegetett, elszélyjesztett.* Item V. *Afflictus N. 1.* Opes profligatæ, profligatus exercitus. *Nep.* 2. Transl. V. *perditus N. 2. Afflictus N. 3.* Judicia profligata. &c. *Cic.* 3. V. *pernicioſus sceleratus.* Tu omnium mortalium profligatissime. *Cic.*

Prōflīgo, as, are, avi, atum, [Act. *ab antiq.* Fligo.) V. *Affligo N. 1. Dejicio, Disjicio N. 1. depello, dispello, fugo, dissipo, prosterno.* Expugnare urbes, aciem hostium profligare. *Cic.* Item V. *prodigo.* Opes profligare. *Nep.* 2. Transl. V. *Afflicto.* Quanto tandem illum mœrore afflictum esse, & profligatum putatis? *Cic.*

Proflo, as, are, avi, atum, (Act.) V. *Efflo.* Iras proflare: *pro* efflare, *id est* iram flatu testari. *Plin.*

Profluens, entis, *om.* Cic. V. *profluus.* 2. Transl. V. *Abundus, Copiosus.* Genus orationis liquidum, fusum, ac profluens. *Cic.*

Profluens, entis, m. *vel* f. subauditur enim *fluvius* vel *Aqua*, & sic accipitur substantivè: Cic. V. *Fluvius.*

Profluenter, entiùs, *Adv.* Cic. V. *Abundanter, Affluenter, Copiosè, Fluenter.*

Digitalizirao Google

Profluentia, æ, f. Cic. V. *Abundantia, Copia N. 1. Affluentia.*

Profluo, is, ere, uxi, uxum, (Neu.) Cic. *Synon.* procul fluo, abundanter effluo, Emano N. 1. Defluo. *Vàn tecbem, prèk czurim, obilno tecbem.* Ausrinne, überflieſſe, daher flieſſe, reichlich flieſſe. *Kifolyok, elfolyok, elö-folyok.* Hinc *Transl.* Cujus ore ſermo melle dulcior profluebat. *Auth. ad Her. 2.* iterum Transl. V. *Devenio, pervenio N. 1.* Ab his fontibus profluxi ad hominum famam: *pro* deveni, ſeu conſecutus ſum famam apud homines. *Cic.*

Proflŭvium, ii, n. *Otok, Izlévanye, prelévanye.* r. Fluſs, das Ausrinnen, Ausflieſſen. *Folyás, kifolyás.* Vid. *Effluentia, Fluor.* Alvi profluvium. *Otok terbuba, driſztavicza, otvorenye téla.* r. Durchlauff, Bauch-Fluſs. *Has menés.* Vid. *Diarrhœa.* Sanguinis profluvium. *Kervo-tochje.* e. Blutflürtzung. *Vér folyás.* ita *Colum.* Mulierum profluvium. V. *Menſtruum N. 2.* Plin.

Proflŭvius, a, um, Cæcil. apud Priſcian. *Tekuchi, czurechi, odtekajuchi.* Flüſſig, flieſſend, heraus flieſſend. *Elfolyó, kifolyó, folyton-folyó.*

Profluus, a, um, Plin. V. *Fluxus N. 1. profluvius, Labilis.*

Prŏfŭgio, & prōfŭgio, is, ere, fūgi, *ſupinum* ĭtum *inuſitatum eſt.* [Neu.] *Vubadyam, Vtéchem.* Hinvveg fliehe. *Eltávozom.* V. *Aufugio, procul & Fugio N. 1. Elabor.* Urbe profugere. *Cic. 2.* V. *Confugio.* Ad aliquem profugere. *Id.*

Prŏfŭgium, ii, n. V. *Confugium, perfugium.* Portum potiùs paratum nobis, & profugium putemus. *Cic.*

Prŏfŭgus, a, um. *Uſzkok, Vuſzkok, pobegujuchi, Beſiv, Uſzkocben, koi je pobegel, uſzkochil.* Flüchtig. *Bujdosó, Elbujdoſött, kibujdoſött.* Annibal patriâ profugus. *Liv.* Vinculorum profugus. *id eſt* qui ex vinculis, vel carcere profugit. *Id.* Servus à Domino profugus. *Id. 2.* V. *Vagus.* Scythæ profugi: *id eſt* vagi, eò quòd crebrò domicilia mutaverint. *Horat.*

Prŏfundè, *Adv.* Plin. *Gluboko, Duboko.* Tief. *Mélyen.*

Prŏfundĭtas, atis, f. Macrob. *Glubina, Glublina, Dubina.* e. Tieffe. *Mélység.*

Prŏfundo, & *nonnunquam* prōfundo, is, ere, fūdi, ūſum, [Act.] Cic. V. *Effundo N. 1, Largè & Fundo.* Hinc. *Transl.* Odium incluſum in aliquem profundere. *Cic. 2.* item Transl. V. *prodigo N. 2. Immoderatè & Conſumo.* Patrimonia ſua profuderunt; Fortunas ſuas abligurierunt. Cic. *Ochinſztvo ſzvoje jeſzu raſzipali y prefrovali, dobitek pak poſerli.* Ihres Erbgut haben ſie verſchvvendet, und den Gevvinn verludert. *Az öſtöl maradtt javait eltékozlották, az nyereséget pedig elveſztegették.* 3. Vitam profundere: *pro* mori. *Id.* Se totum in aliquem profundere: *pro* Aliquem omni ſtudio fovere, protegere. *Id.* Omnes animi, atque ingenii vires profundere: *pro* omnem conatum adhibere, omnes nervos intendere, omnem ingenii vim applicare, ſummopere conari. *Id.* Verba ventis profundere: *pro* fruſtra loqui. *Lucr.*

Prŏfundum, i, n. Cic. V. *profunditas, 2.* ſpeciatim accipitur *pro* Mari. *Ovid.*

Prŏfundus, a, um, Cic. *Glubok, dubok.* Tief. *Mély. 2.* V. *Altus N. 1.* Gœlúmque profundum. *Virg. 3.* Transl. V. *Immenſus, Ingens.* Libidines profundæ. *Cic.* profunda avaritia. *Salluſt.* Nox profunda: *pro* valde obſcura, concubia, intempeſta. *Virg.*

Prŏfūsè, & prōfūsè, *Adv.* Liv. V. *Abundanter, Effusè, valde & Largè, prodigè.*

Prŏfūſio, & prōfūſio, onis, f. V. *Effuſio N. 1.* Sanguinis profuſio. *Cels.* Item V. *Effuſio N. 2. prodigentia.* Infinitæ ſumptuum profuſiones, *Vitruv.*

Profūſus, a, um, partic. *Prelean.* Vergoſſen. *Kiöntött, ontatott.* Vid. *Effuſus N. 1.* Multo ſanguine profuſo mortuus eſt. *Cic. 2.* eſt Adject. & ſumitur pro *Longo N. 1. Extenſo.* Aures breves, coma & cauda profuſior. *Pallad. 3.* Transl. V. *Immodicè & ſumtuoſus, Copioſus, Immoderatus, Largus, prodigus.* Non amat profuſas epulas: *pro* nimis ſumtuoſas, copioſas. *Cic.* Homo profuſiſſimus: *pro* nimis prodigus, immodicè largus. *Svet.* Jocandi genus profuſum: *pro* immoderatum. *Cic.*

Prōgemmo, as, &c. Colum. V. *Gemmo N. 1.*

Prōgĕner, ĕri, m. Svet. JCti. *Vnukin mùs, ztitch.* Der Encklin Mann, der Kinds-Tochter Mann. *Unokám férje.*

Prōgĕnĕrātio, onis, f. Plin. V. *Generatio.*

Prōgĕnĕro, as, are, &c. Horat. V. *Genero, gigno.*

Prōgĕnies, ēi, f. Cic. V. *Familia N. 2. Genus N. 1. Liberi. 2.* Transl. Vitis progenies: *id eſt* propago. *Colum.*

Prōgĕnĭtor, oris, m. Ovid. V. *Generator, Genitor, Avus. &c.* Progenitores. *Predyiroditeli, Predyi* e. Vor-Eltern. *Szülöink, Eleink.* Vide *Majores.*

Proger-

Prōgermĭno. as, &c. Colum. *Razniknujem, proniknujem, kliczam, prokliczávam, zelenimſze, klicze ali pupte puſztyam*, vulgo *puſchbam*. Ausſchlage, grüne, herfür ſproſſe. *Kitſirázom, felnŏvŏk*. Vid. *Germino*.

Prōgĕro, is, ĕre, eſſi, eſtum, (Act.) V. *Eſſero N. 1. progeſto*. Defunctas progerunt, funerantiúmque more comitantur exequias. *Plin. l. 11. c. 18. de apibus*.

Prōgeſto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq.*) Apul. *Napervo noſzim, pred menum noſzim*. Voran trage, vor meiner trage. *Elŏl-viſzem, elŏl-bordozom, viſelem*.

Prōgigno, is, &c. Cic. V. *Gigno*.

Prognātus, a, um, Cic. *Rodyen, porodyen, odkojen, od kŏgaizbajajuchi*. Gebohren, gezeuget, von einem den Urſprung habend. *Szŭletett, valakitŏl eleit vévŏ*. Propriè dicitur de Nepote &c. reſpectu Avi, Proavi &c. *ut:* Tantalŏ prognatus, Pelope natus: *id eſt* Tantali nepos, Pelopis Tantalŏ patre nati filius. *Cic. 2. Tuſc.* Minus propriè de nato &c. reſpectu parentis, ità *Liv. l. 1.*

*Prŏgnōſis, is, f. *Napervo kazanye*. e. Anzeigung. *Elŏl-mútatás*. Item V. *prænotio, præſcientia*.

*Prŏgnoſtes, æ, m. *Dojduchch povédavecz, preznamenuvavecz*. r. Vorkündiger. *Jŏvendŏlŏ, ki jŏvendŏ dolgokat meg tud mondani*.

*Prŏgnoſtĭcon, i, n. Cic. *Dojduchch dugovàny znaménye, preznamenuvanye*. Ein Zeichen, *oder* Anzeigung künfftiger Dinge. *Jŏvendŏ dolgoknak jele, jelenége*.

*Prŏgnoſtĭcus, a, um. *Dojduchna povedajuchi, preznamenujuchi, preznajuchi*. Voranzeigend, vorbedeutend. *Jŏvendŏlŏ, Jŏvendŏt megmondó, megjelentŏ*.

*Prŏgramma, ătis, n. JCt. *Piſzmo ochito, ali na obchinzkom putu pribito, po kojemſze kakvo dugovanye na znanye dáje*. Das Ausſchreiben, *oder* öffentlich angeſchlagene Schrifft, dadurch etvvas angedeutet, *und* intimiret vvird. *Nyilván-valŏ kiſzegezett írás, mellyen valamit kibirdetnek*.

Prōgrĕdior, eris, ĕdi, eſſus ſum, (Dep.) *Napervo idem, dalye idem, odhadyam*. Herfür gehe, vveiter gehe, fortgehe. *Elébb mégyek, Elŏ-járúlok, El-mégyek*. Ætate progredi, Cic. *Sztaratiſze, vu dobi odhajati, ráſzti*. In dem Alter zunehmen, vvachſen. *Idŏsŏdni, öregŭlni*. Ætate progrediente: *pro* procedente, ereſcente. *Id.* Alicui obviam progredi: *pro* procedere, ire, proficiſci. Liv. *Kŏmu naproti iti, pred kŏga iti*. Einem entgegen gehen. *Valaki eleibe kimenni*. Magnis itineribus progredi. Cæſ. *Oſtro odhajati, vnogo pútta chez dan za ſzebum oſztaviti, kruto jáko putuvati*. Groſse Tag-Reiſen verrichten, ſtarck gehen. *Nagy útazáſokat naponként vinni végbez, erŏſen útazni*. Oratione progredi, longiùs progredi. Cic. *Nadalye, ali duſe govoriti*. Weiter reden, in der Rede fortfahren. *Tovább beſzélleni*. Digitum non progredi: *pro* Nihil, *vel* ne minimum quidem progredi, *Id.* 2. V. *proficio N. 1*. In virtute progredi. *Cic.*

Prōgreſſio, onis, f. Cic. *Napervo hodenye, dalye idenye, odhadyanye*. e. Herfürgehung, Fortgehung, Fortſchreitung. *Elŏmenés, Elébb-járás*. 2. V. *profectus*.

Prōgreſſus, ûs, m. Cic. *Napervo hod, odhod, predhod*. 1. Fortgang. *Elébb-menetel*. 2. Transl. V. *profectus*.

*Prōgymnaſma, ătis, n. *K-chemu pripravá, privuchanye, naſztojanye*. e. Vorbereitung, Vorübung. *Elŏl maga gyakorlás, Elŏre-való gyakorlás*.

Prōh, *Interj.* Cic. V. *Pro 2do loco*.

Prŏhĭbeo, es, ēre, ui, ĭtum, [Act.] *Synon.* Impedio, Averto, Interdico, Inhibeo, Intercludo, Excludo, non permitto, non concedo, Obſto, Arceo, Repello, Tueor. *Zabranyujem, krátim, zkratyujem, prepovédam, neprepuſztyam, nedopuſztyam, zderſávam*. Verhüte, verbiethe, nicht verſtatte, abhalte. *Meg-akadályoztatom, tartoztatom, meg-tíltom, tíltom, nem engedem*. Nota *uſus ſeq.* Aliquid alicui prohibere: *pro* interdicere, inhibere. *Kŏmu kaj prepovedati*. Einem etvvas verbiethen. *Valamit valakinek meg-tíltani*. Aliquem aliqua re, *vel* ab aliqua re prohibere: *pro* arcere, impedire, repellere, &c. *Kŏmu kaj zakratiti, neprepuſztiti:* ali: *kŏga odkakvoga dugovanya zderſati, odganyati, odtirati*. Einen von einem Ding abhalten: einem etvvas nicht verſtatten. *Valamit valakinek el-tagadni*. Aliquem aditu, commeatu, itinere, aquâ, provinciâ, aburbe, *vel* uſu urbis, &c. prohibere: *pro* aditum, commeatum, iter intercludere; aquam non concedere; â provincia, *vel* ab urbe arcere, repellere. Alicuius motus, conatúſque prohibere: *pro* coërcere. Aliquem ſepulturâ prohibere: *pro* privare, ſepulturam impedire, non concedere. Remp. à periculo, aliquem calamitate prohibere: *pro* tueri, defendere; ſeu periculum

lum â Rep. calamitatem ab aliquo avertere. Aliquem voce prohibere : *pro* impedire, neloquatur. Dii prohibeant, Judices, ut &c. *pro* avertant, impediant. Hiemem credo prohibuiſſe, (*pro* obſtitiſſe) quo minus de te certum haberemus, quid ageres. Quod & potuiſti prohibere, (*pro* avertere, impedire, præcavare,) ne fieret, & debuiſti. *Hucuſque Cic.* vim hoſtium ab oppidis prohibere. Cæſ. *Szilu nepriatelzku od varaſſev odvernuti, odtirati.* Den Feindlichen Gevvalt von denen Städten abvvenden, abhalten, abtreiben. *Az ellenség erejét a' város - alól el - fordítani, el - kergetni.* Finitimis imperavit, ut ab injuria, & maleficio ſe, ſuóſque prohiberent : *pro* cohiberent, continerent. *Id.* Plura ſcribere fletu prohibeor : *pro* impedior. Cic. *Vech piſzati od placha nemorem.* Das Weinen verhindert mich mehr zu ſchreiben. *Nem engedi a' firás hogy többet irjak:* Prohibeſſim, is, it. &c. *pro* prohibuerim, is, it, &c. *Cic.*

Prŏhĭbĭtio, onis, f. Quintil. V. *Inhibitio, Interdictio, Impeditio N.* 2.

Prŏhĭbĭtor, oris, m. Arnob. *Zabranitel.* r. Vervvehrer. *Meg - akadályoztató.* Vid. *Interdictor.*

Prŏhĭbĭtōrius, a, um, Plin. V. *Interdictorius.*

Prŏhĭbĭtus, a, um. *Neprepuſztyen, zkratyen, zabranyen, odvernyen, prepovédan.* Vervvehrt, abgehalten, verbothen. *Köteleztetett, megtíltatott, tíltott.* Eques Rom. biduum tecto, ciboque prohibitus. *Cic.*

Prŏhinc, *Adv.* Apul. V. *proinde.*

Prōjectè, *Adv.* Tertull. V. *Abjectè.*

Projectio, onis, f. *Hitanye, Baczanye, odverſenye, odmetnutje, napervo hitanye, predſze hitanye.* Das Werffen, e. Hinvverffung, vor ſich Werffung. *Kivetés, Hajítás, élövetés.* Item V. *Abjectio.* Brachii projectio: *id eſt* extenſio. Cic. *Raztegnenye ruke.* e. Ausſtreckung, *oder* das Ausvverffen des Arms. *A karnak kinyújtása.*

Projectĭtius, a, um. *Zabityen, zaverſen.* Hingevvorffen, hinvveggelegt. *Elvettetett, kitétetett.* Item V. *Abjectus, expoſititius.* Infans projectitius : *pro* expoſitus. V. *Nothus.* Plaut.

Projecto, as, are, avi, atum, [Act. *Freq. â* projicio.] 1. propriè V. *frequenter* & *projicio.* Hinc *Transl.* Etiamne ultro tuis me projectas probris? *pro* injuriis, & contumeliis afficis? *Plaut.* Alii tamen legunt *prolectas.* 2. in ſenſu & acceptione vulgari : *Nova dugovanya zmiſlyávam, y napervo dáiem; moje ſtimanye ali moi ſzúd ochitujem, kômu kaj ſzvetujem, kôga na ſto nagovarjam.* Einen Anſchlag mache, überſchlage, projectire, mein Bedencken ſage, einem etvvas rathe. *Uj dolgokat kigondolok, és elöre téſzem; vélekedéſemet, itéletemet kimondom; Valakinek tanátſot adok.*

Projectum, i, n. *ſubſtantivè.* 1. propriè : *Dugovanye odhityeno, zahityeno, zaverſeno.* Hingevvorffenes Ding. *Elvettetett dolog.* 2. â JCtis *projectum* dicitur pars domûs prominens. *Priſztánye, prihúje, pridatje hiſe, pridana y van ſztojecha ſztran hiſe.* Ein eugeſetzter, und herfür ragender Theil des Haus, Beygebäu. *épületnek kiljebb vetett réſze, eſzterha.* 3. in acceptione vulgari: *Kakvoga dugovanya pervo pred ochi poſztavlyanye, zpiſzanye.* Erſte Entvverffung eines Dings, r. Aufſatz. *Valami dolognak elöbbſzör ſzem-eleibe tévéſe, Le-rajſzoláſa.* Item V. *Conſilium N.* 2. *Inventum, propoſitio.*

Projectūra, æ, f. Vitruv. *Synon.* Corona, Coronis, præcinctio, Lorica. *Vénecz zverhu zída, obtoka na zidani ſzténi, prikrov.* r. Geſims, s. Vor - Tach an einem Haus, Vorſchopff. *Fal párkány, épület elött - való tlajazat.*

Projectus, ûs, m. Plin. V. *projectio.*

Projectus, a, um, *Hityen, zabityen, zaverſen.* Hingevvorffen, vveggelegt, ausgeſetzt. *Elhajított, elvetett,* V. *Abjectus N.* 1. Cibus projectus. *Horat.* Humare projectum mortuum, *pro* abjectum, proſtratum, jacentem, expoſitum. *Cic.* Item V. *porrectus N.* 1. Brachium projectum. *Ráka pretegnyena, Laket pruſen.* Ausgeſtreckter Arm. *Kiterjeſztett kar.* Cic. 2. *Transl.* V. *Effrenatus, Immoderatus, procax.* Ad audendum projectus. *Cic.* Item V. *Abjectus N.* 2. *Vilis.* Tam projecta ſenatûs auctoritas. *Tacit.* projectior. *Svet.* projectiſſimus. *Tacit.*

Prōjĭcio, is, ĕre, jēci, ctum, (Act.) Cic. *Hitam, Dalye bitam, báczam, baczívam; odmechem,* Præter. *odvérgelſzem,* Infin. *Odvergni.* Werffe, vveiter vverffe, hinvverffe. *Hajítom, Elvetem.* Synon. *Jacio, proculjacio, Abjicio N.* 1. Item V. *Ejicio, Foras* & *Jacio.* Aliquem ex urbe projicere. *Cic.* 2. V. *procumbo N.* 2. *proſterno.* Projicere ſe ad alicujus pedes : *pro* abjicere, proſternere ſe, procidere &c. *Caſ.* 3. V. *porrigo N.* 1. Tectum parietis tegendi causâ projicere : *pro* foras porrigere, extendere. *Cic.* 4. *Transl.*

Transl. Virtutem patriam projicere : *pro* relinquere, omittere, insuper habere, contemnere. *Cæs.* Rogant, ne me projiciam: *pro* ne animum despondeam, ne animis cadam. *Cic.* Libido se projicit: *pro* exerit, ostendit. *Id.*

Proĭn, *Adv.* Terent. &

Proindĕ, *Adv.* Cic. *Zato, zarad-toga, togarâdi, zavoly-toga, adda, anda, daklye.* Darum, derowegen, derohalben, dahero, mithin. *Annakokáért, továbbá.* Synon. *Ideo, ideóque, propterea, quapropter.* 2. V. *perinde.* Proinde quasi aliter, atque ego existimo, sentiant. *Cic.* Decreta eorum proinde haberi jusserat, ac si &c. *Tacit.* proinde à nobis, quàm &c. *Id.*

Prōlābor, ĕris, ābi, apsus sum. (Dep.) Cic. *Dalye padam, opádam, dole padam, na tla padam.* Weiter falle, nieder falle, zu Boden falle. *Tovább esem, Elő-esem, Leesem.* 2. Transl. pro *errare, falli.* In multis rebus timore prolabi. *Cic.* Item pro *sententiam ad aliquid accedere.* Libenter ad istam orationem tecum prolaberer. *Id.* Item pro *longius oratione excurrere, provehi.* Tamen me longius prolapsum esse, quàm ratio vestri judicii postulavit. *Id. pro Cæc.*

Prolapsio, onis, f. Cic. *Opadanye, vdiranye, vrussenye.* Das Fallen, nieder Fallen. *Leesés, Elő-dülés, Elő-esés, Leromlás.*

Prolapsus, a, um. *Kije dole opal, vrussen.* Gefallen, eingefallen. *Ledúlt, elő-esett, Romlott.* Prolapsa vides pergama. *Virg.*

Prōlātātio, onis, f. Tacit. *Razbirenye, Razprostranenye.* e. Verlängerung, Ausbreitung. *Kinyújtás, szélyesítés.* Item V. *Dilatio, procrastinatio.*

Prōlātio, onis, f. Cic. *Napervo donassanye.* e. Fürbringung. *Elő-bozás.* Item V. *Narratio.* 2. V. *prolatatio.* Finium prolatio: *id est* extensio, dilatatio, productio. *Liv.* Judicii prolatio: *pro* dilatio, procrastinatio. *Cic. pro Rab. perduell. c. 3.*

Prōlāto, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. V. *Dilato, Extendo.* 2. V. *Differo N. 1. produco N. 2.* ità Cic. &c.

Prōlecto, as, are, &c. Cic. V. *perlecto, Allicio.*

*Prŏlĕgŏmĕnŏn, i, n. V. *Præfatio.* Prŏlĕgŏmĕnă, ōn, n *plur.* Vocantur ea, quæ in qualibet scientia præmitti, ac prænotari solent.

*Prŏlepsis, is, f. *Ascon. pedian.* Figura Rhet. V. *Præsumptio N. 1.*

Prōlēs, is, f. Cic. *Dete, Rod, Plod.* s. Kind, Geschlecht. *Magzat.* V. *Progenies, Liberi.* Posthuma proles. Virg. *Dete poszmerti otcza rodyeno.* Ein Kind nach des Vatters Todt gebohren. *Attya halála utánn született gyermek.* Proles volucrum. Colum. *Mláde pticze.* Junge Vögelein, *Madár fiúi.* Proles olivæ. Virg. *Szvers olike.* Ein Ast *oder* Zweig des Oel-Baums. *Olaj ág.*

Prōlētārĭus, a, um. *Proletarii* vocabantur homines de plebe pauperrimi, qui minus, quàm undecim millia æris possidebant. Proletariis inferiores erant *Capite censi*; hi enim aut nullo, aut certè adhuc minore ære censebantur. *ita Liv. Proletarii* dicti sunt à *prole*, quòd vix alio Remp. juvarent, quàm prole, cujus ferè procreandæ gratiâ in urbe relinquebantur, nec ad militiam conscribebantur. Hinc 2. *Transl.* Proletarius, a, um. V. *Pauper, Plebejus, Vilis.* Sermo proletarius. Plaut. *Zlochesztoy priprosztogovorenye.* Schlechte, gemeine, und Pöbel-artige Rede. *Közönséges, alávaló beszéd.* Proletarii Authores: *id est* plebeji, ultimi ordinis, & nullius ferè authoritatis; quibus *Classici*, seu probati opponuntur. *Gell.*

Prōlĕvo, as, &c. *Tertull.* V. *Elevo, Sursum & Levo N. 1.*

Prōlĭbo, as, &c. Plin. V. *Prælibo.*

Prōlĭcio, is, ĕre, ēxi, ectum, (Act.) Plaut. V. *Allicio, Pellicio.*

Prōlĭquātus, a, um, Apul. *Razczvert, Raztalyen.* Geschmeltzt. *Meg olvasztott.*

Prōlixè, *Adv.* Cic. *Dugo, na dugom.* Weitläufftig, lang. *Hosszan.* 2. Transl. V. *Valde & liberaliter N. 1., Largè, Cumulatè, Opimè.* Prolixius. *Terent.*

Prōlixĭtās, ātĭs, f. *Arnob.* Prōlixĭtūdo, ĭnis, f. Pacuv. *Dugocha, dugo-bivnozt, dugo-terpnozt.* e. Länge, Weitläufftigkeit. *Hosszúság, hosszaság, elterjesztés.* V. *Longitudo. N. 1.*

Prōlixo, as, are, avi, atum, (Act.) V. *Prolongo N. 1. Extendo.* Aciem ferramenti prolixare. *Colum.*

Prōlixus, a, um, Terent. *Dug, dug y sirok, dugo-terpni, dugo bivni.* Lang, lang *und* breit, vveitläufftig. *Hosszas, hosszú, elterjesztett.* 2. Transl. V. *Propensus, Liberalis N. 4. Largus N. 1. Copiosus, Benevolus, Abundus.* Ariobarzanes in Pompejum prolixior. Animo prolixo aliquid facere. &c. *Cic.* Item V. *Promtus N. 2.* Cætera spero prolixa esse. &c. *Cic.*

*Prŏlŏgĭum, & Prōlŏgĭum, ii, n. Pacuv. V. *Prologus N. 1.*

* Prŏlŏgus, & Prōlŏgus, i, m. Terent. *Predgovor*, Pridgovor. e. Vorrede, r. Vorbericht. *Elŏl-ſzólás*. V. *Præfatio*. 2. apud eundem: *Predgovoritel*, *Pridgovoracz*. r. Vorredner, der die Vorrede thut. *Elŏl-ſzóló*, *Elŏl-beſzéllŏ*.

Prōlongātio, onis, f. *Poduſenye*, *produſenye*, *produglyenye*. e. Verlängerung. *Hoſzſzabbítás*, *nyújtás*. Item V. *Procraſtinatio*.

Prōlongo, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. *Poduſujem*, *dugße chinìm*, *dugovato chinìm*, *na dugom nachinyam*. Verlängere, länger mache. *Hoſzſzabbítom*, *nyújtom*. 2. V. *Procraſtino*. Optimæ editiones Claſſicorum *prorogo* pro *prolongo* habent.

Prōlŏquĭum, ii, n. Varro *apud* Gell. *Pregovor*, *Izgovarjanye*. e. Herausſagung. *Kimondás*, *kibeſzéllés*. V. *Præfatio*, *Sententia* N. 1.

Prōlŏquor, ĕris, ŏqui, ūtus ſum. (Dep.) Cic. *Izgovarjam*, *Izrekujem*, *ſtimanye moje ochitujem*, *napervo dájem*. Heraus ſage. *Kimondom*, *kibeſzéllem*. V. *Eloquor*.

Prōlŭbīdo, ĭnis, f. Varr. V. *Cupedo*, *Voluptas*.

Prōlŭbĭum, ii, n. Gell. *idem*.

Prōlūdium, ii, n. Gell. V. *Præludium*, *proluſio*. Sed meliores Codices habent *Prolubium*.

Prōlūdo, is, &c. (Neu.) Virg. V. *Præludo*. 2. Transl. *Cic*. 2. *de Or*. *c*. 80. ſed ut ipſis ſententiis, quibus proluſerunt, pugnare poſſint.

Prōlūgeo, es, ere, xi, (Neu.) *Vnogo*, ali *Dugo tugujem*, *prevech dugoſze ſaloſztim*. Gar zu lang traure. *Sokáig kéſergek*, *gyáſzolok*. V. *Diu*, vel *Nimiùm* & *Lugeo*.

Prōluo, is, &c. Horat. V. *Perluo*. Cloacam proluere: *pro* eluere. *Plaut*. 2. *Transl*. Pecuniam prandiorum gurgitibus proluere: *pro* diſſipare, prodigere. *Gell*.

Prōlūſio, onis, f. Cic. *Pred-igra*; *Pochetek igre*, *borenya*, *vojuvanya*, &c. *Zapochinyanye*; *Pred-zkußnya*, *kußanye pred pochetkom kakvoga dugovanya*. s. Vorſpiel, r. Anfang eines Dings, s. Verſuch-Spiel, e. Vorfechtung, Vorübung, Verſuchung vor dem Kampff, &c. *Kéſzület*, *kezdés*, *valaminek játékban elŏre próbálása*, *játékbanvaló kéſzület a' hartzra* &c. V. *Anteludium*.

Prōlūtus, a, um. *Popran*, *opran*, *zmiven*. Ausgevvaſchen, gevvaſchen. *Megmoſott*, *áztatott*. Multâ prolutus vappâ. *Od zevrelicze pian*, *z-zlochneſztim vinom dobro napojen*. Mit verrochenen Wein vvohl beſoffen. *Sokrſzbontivott*. Horat.

Prōlŭvĭes, ēi, f. *Neſznaga*; *ſzmrád*; *odtekanye*, ali *izlévanye ſzmráda*; *Popirek*, vulgo *Zchávа*. e. Unſauberkeit, r. Unflath; Wuſt; e. Ausrinnung, *oder* Ausgieſſung des Unflaths. *Moslék*, *Rútsák*, *undok viznek kifolyája*, vagy *kiöntéſe*. Ventris proluvies. *Virg*. Alvi proluvies. *Colum*. V. *Profluvium alvi*. 2. accipitur pro *Alluvione*, *Eluvie* N. 1. ità *Cic. ad Q. Fr. l*, 3. *ep*. 7. ubi tamen aliqui legunt *Alluvies*.

Prōlŭvio, onis, f. Apul. V. *Diluvies*, *Proluvies*.

Prōlŭvium, ii, n. Terent. V. *Prodigentia*, *Profuſio* N. 1. & 2. ità legit & exponit *Donatus*. Alii *Prolubium* legunt.

Prōmāno, as, &c. V. *Emano* N. 1. & 2, *Permano* N. 3. Sermo promanaverat. *Senec. de Conſtant*. *Sapient*. *c*. 18. Quod Eruditi ex MSS. fide legunt *Pro manu erat*.

Prōmăgiſter, tri, m. *id eſt* Magiſtri vices gerens. *Inſcript*. apud *Gruter*. *pag*. 426. *n*. 5.

Prōmātertĕra, æ, f. Cajus JCt. *Prebabina ſzeſztra*, *dedova ali Babina Tecza*. Der groſs-Mutter Mutter Schvveſter, *Nagy apám*, vagy *nagy anyám annyának nénnye*.

Prōmercālis, is, *com*. le, *n*. Sveton. *Terſtveni*, *prodajni*, *na prodaju puſztyen* vulgo *puſchen*. Alles vvas feil iſt, das zu verkauffen iſt. *Eladni-való*, *Eladó*, *a' mi a' magunk ſzükségéről megmarad*, *és eladható*. V. *Venalis*, *vendibilis*.

Prōmercĭum, ii, n. JCt. V. *Mercatio*, *Mercatura*, *Negotiatio*, *Quæſtus*.

Prōmĕreo, es, ēre, &c. Plaut. V. *Promereor* N. 1. 2. V. *Concilio*, *placo*. Vota tua promeruêre Deos dextros marito: *pro* propitios reddiderunt. *Stat*.

Prōmĕreor, ēris, &c. Cic. V. *Mereo*, &c. N. 1. 2. Bene promereor de aliquo. *Cic. id eſt* Beneficium in aliquem confero: Alicui proſum, beneficium præſto: Adjuvo aliquem. *Kŏmu kaj dobra chinìm*, *priatelztvo izkafujem*, *vnogo haſznim y pomáſem*. Einem etvvas guts thu: Mich um einen vvohl verdient mache. *Valakinek jót téſzek*, *Valakinek ſokat haſználok*. V. *Mereo* & *Mereor* N. 3.

Prōmĕrĭtum, i, n. Cic. V. *Meritum* N. 1.

Prōmĭco, as, are, cui, (Neu.) Non. V. *Emico*. Item V. *Extendo*, *Mico* N. 2.

Prōmĭnens, entis, *om*. Liv. *Vàn ſztercbechi*, *vàn ſztojechi*, *vàn nagyyen*. Herfür ragend, heraus ſtehend. *Kiállŏ*, *kitetſzŏ*. Oculi prominentes. *Velike vàn ſzterebechi ochi*. Groſſe herfür-ragende Augen. *Kinnálló ſzemek*. Prominentior. *Plin*.

Prōmi-

Digitalizirao Google

Prōmĭnenter, tiùs, *Adv.* Cœl. Aurel. *Vàn ſzterchèch.* Herfür ragend. *Kiálva, kitetſzve.*

Promĭnentia, æ, f. Vitruv. V. *Extantia.*

Prōmĭneo, es, ere, nui, (Neu.) Plin. V. *Exto N.* 1. *Emineo N.* 2. 2. Transl. pro *extendi, protendi, durare.* Maximáque pars ejus in memoriam, ac poſteritatem promineat: *pro* extendatur, protendatur, duret. *Liv.*

Prōmĭno, as, are, avi, atùm, (Act.) Apul. *Pred menum tiram.* Vor meiner treibe. *Előttem űzőm, kergetem.* V. *Mino N.* 2.

Prōmĭnŭlus, a, um, (*Dim.*) Solin. *Malo vàn ſzterchechi, jedno-malo van ſztojechi.* Ein vvenig herfür gehend, *oder* ragend. *Kevesſé kiálló.*

Prōmiſcam, *Plaut.* & Promiſce, *Adv.* Perſ. V. *promiſcuè.*

Prōmiſceo, es, ēre, &c. Macrob. V. *Permiſceo, Commiſceo.*

Prōmiſcuè, *Adv.* Cic. *Nerazluchéno, Nerazloſzno, Zméſſano, Vmèſz, jedno z-drugim.* Ohne Unterſchied, vermiſcht, vermenget, unter einander. *Válogatás nélkűl, elegyesleg, elegy, közösleg.* V. *Miſtim, confuſè.*

Prōmiſcuus, a, um, Liv. *Nerazluchen, zméſſan.* Vermiſcht, gemein, vermenget. *öſzve-elegyített, elegyes, elegyített.* V. *Miſtus.* Divina atque humana habere promiſcua. Salluſt. *Boſanzka y chlovechanzka*, iliti *Duhovna y telovna, vekovechna y vremenita zkup meſſati; jednako preſtimavati; vſza za jedno derſati.* Das Göttliche und evvige mit dem Zeitlichen unter einander miſchen; eines ihme gelten laſſen, vvie das andere. *öſzve - elegyíteni az eget a' földdel.* Promiſcua cædeuti: *id eſt* ſinè diſcrimine in inſontes, & ſontes ſævire. *Tacit.* 2. V. *Mutuus N.* 1. operam promiſcuam dare. *Plaut.*

Prōmiſcus, a, um, Gell. *idem.*

Prōmiſſio, onis, f. Cic. *Obetanye, obechanye, obitovanye.* e. Verheiſſung, Zuſage, Verſprechung. *Igéret, Fogadás.*

Promiſſor, oris, m. Horat. *Obetavecz, obechavecz, obetalacz.* r. Verheiſſer, Verſprecher, Zuſager. *Igérő, Fogadó.*

Promiſſum, i, n. Cic. *Obechano dugovanye.* Verſprochenes, *oder* verheiſſenes Ding, r. Verſpruch. *Igértt dolog.* Solvere, implere, ſervare, facere promiſſa: ſtare promiſſis: ſatisfacere promiſſo. Cic. *Obechanyu zadoſzta vuchiniti; poleg obechanya chiniti, objztáti.* Dem Verſprechen nach thun; ſeine Zuſage halten, leiſten. *Igéretit tellyeſiteni.* Conabor promiſſa perſolvere: *Phrat.* Dabo operam, ut ſtem promiſſis; ut præſtem fidem meam; ut probem, non deſeram, ſervem, liberem fidem meam; ut fidei non deſim; ut promiſſa obſervem, tuear, exſolvam, præſtem; ut fidei ſatis faciam; ne de fide mea parum videar laborare: promiſſis ne deſim; ne quod pollicitus ſum, re non præſtem; ut à verbis, à promiſſo meo exitus rei non diſſentiat; ut verba res confirmet; ut à promiſſis non diſcedam; falſa, irrita, inania ne ſint promiſſa; ut cum verbis facta conſentiant; ne fidem meam fallam. ità paſſim *Cic. Liv. &c.*

Promiſſus, a, um, Virg. *Obechan.* Verheiſſen, verſprochen. *Meg - igértt.* 2. *Nadugo puſztyen*, vulgo *puſchen; dug.* Lang. *Hoſzſzan terjedtt, Hoſzſzú.* Coma promiſſa. *Dugi láſzi.* Langes Haar. *Hoſzſzú haj; Ereſztett haj.* Liv.

Promiſſus, ûs, m. *Manil.* V. *promiſſio.*

Prōmĭtor, ōris, m. *Servius in* 1. *Georg. ex Fabio Pictore.* V. *Promiſſor.*

Prōmitto, is, ĕre, īſi, ſſum, (Act.) 1. propriè: *Razſirujem; na dugo puſztyam*, vulgo *puſcham, dalye bitam.* Ausbreite, lang laſſe, ausſtrecke, für mich ſchieſſen laſſe. *Kinyújtom, hoſzſzan leereſztem.* V. *produco N.* 2. *ultra* & *mitto N.* 1. Barbam promittere. Liv. *Bradu puſztiti, dugu bradu raſzti puſztyati.* Einen langen Bart vvachſen laſſen. *Szakállat ereſzteni.* Arbor avidè ſe promittit. *Plin.* l. 16. c. 26. *Drévo ſze jako razſiruje, ſzverſi ſzvoje razpreſztira.* Der Baum breitet ſich vveit aus. *Nagy ágakat ereſzt az élő-fa.* Tela longiùs promittere. *Cæſ. l.* 8. *B. G. c.* 9. *pro* ejaculari, jacere, porrò mittere. *Sztréle daleko bitati, iz lúka daleko ſztrelyati.* Die Pfeile vveit ſchieſſen. *A' nyílat meſzſze ellőni.* 2. *obetam, obécbem, rèch* ali *veru dájem.* Verſpreche, verheiſſe, zuſage. *Meg - igérem, igérek, fogadok.* V. *polliceor N.* 1. Promittere ad cœnam. Plaut. *Navecherjuſze kômu obechati.* Verſprechen, das Nachtmahl bey einem zu nehmen. *Vatſorára igérkezni.* Ad fratrem promittere: *pro* polliceri, ſpondere, recipere, ſe venturum ad fratrem. *Cic.* Sibi aliquid promittere: *id eſt* alicujus rei ſpem ſibi facere, *vel* jus procurare. *Plaut.* damni infecti promittere: *pro* damnum in ſe recipere; *ſeu* ſpondere ſe compenſaturum damnum, ſi quod operâ ſuâ inferatur. *Cic.* de voluntate cujuſpiam promittere: *pro* ſpondere, ſecurum

Digitalizirao Google

ſecurum reddere, fidem ſuam interponere. *Plaut.* Aureos montes promittere. (*Prov.*) *Velika obechanya chiniti, kruto vnogo obetati.* Groſſe Verheiſſungen thun, ſehr viel verſprechen. *Nagy igéreteket tenni, igen ſokat igérni.* 3. Se ultorem promittere: *pro* minari. *Virg.* ſurrepturum pallium promiſit mihi: *pro* minatus eſt. *Plaut.*

* Promneſtrĭa, & Proxeneſtrĭa, æ, f. *Sznubitelicza.* e. Kupplerin. *Náſzné Aſzſzony.* V. *Pronuba.*

Prōmo, is, ere, pſi, ptum, [Act. ex *pro* & *emo.*] Cic. *Napervo noſzim, napred dájem; vàn vadim; Iznémlyem; pred kôga poſztavlyam, donaſſam.* Herfür bringe, herfür nehme, herfür trage. *Elô-hozom, elô-vészem.* V. *Profero N. 1. Expono N. 1. Excipio N. 1.* Ex, *vel* de ærario pecuniam promere: *pro* exponere, profere, in medium afferre, efferre, excipere. *Cic.* Promere vina doliô. Horat. *Vina iz lagva natochiti, vzeti, izvaditi, doneſzti.* Wein aus dem Fals laſſen, her bringen. *Bort venni a' hordóból.* Ad, *vel* in uſum aliquid promere: *pro* afferre, &c. *Colum.* 2. Transl. ſumitur pro *Eloquor, manifeſto, palam facio, prodo N. 2.* Conſilia promere: *pro* in medium afferre, patefacere, eloqui, aperire, &c. *Cic.* Sententiam ſuam in medium promere: *pro* proferre, ſuam opinionem manifeſtare, &c. *Plin.*

Prōmonſtrum, tri, n. Feſt. V. *Monſtrum.*

Prōmontōrĭum, ii, n. Cic. *Nadmorje; Gora,* ali *velika pechina na morje vàn ſzterchecha, ali viſzécha; Meſzto viſzoko vu morje vuperto.* Ein Berg, der ins Meer hinaus langt; s. Vorgebürg, *oder* ein erhobener Ort, vvelcher tieff in die See hinein gehet. *Tengerre fegvô magas hegy.* 2. Transfertur etiam ad alia *prominentia loca* ſignificanda, & dicitur de Gollibus, Montibúſque vinearum, &c. *Liv.*

Prōmōtio, onis, f. Firmic. *Napred ſztavlenye, dalye rivanye, porinenye, odpoſzlanye.* e. Fortſchiebung, Fortrückung, Förderung, Beförderung. *Elô-vitel.* 2. In militia promotio: *id eſt* exaltatio, ad gradum dignitatis admotio. *Aſcon.*

Prōmōtor, oris, m. *Ammian.* propriè *Zmeſzta gibavecz; Dalye rivavecz, poſſilyavecz.* Der etvvas vveiter bevveget, beförderet. *Elô-vitelô, elô-kuldô.* 2. Transl. V. *Patronus.*

Prōmōtus, a, um, Cic. *Dalye genyen, porinyen, poſzlan.* Weiter bevvegt, fortgerücket, befördert. *Elô-vitt, Felemeltt.* 2. Ad ampliſſimas procurationes promotus. *Na velike chaſzti zviſſen, poſztavlyen.* Zu groſſen Ehren, und Aemtern gefördert. *Nagy állapotra mentt.* Plin.

Prōmŏveo, es, ēre, ōvi, ōtum. (Act.) Cic. *Dalye giblyem, na dalye poſſilyam.* Fortrucke, vveiter ſchicke. *Elébb-indittom, viſzem, elô-ſegítem, tovább küldôk.* Caſtra promovere. *Voiſzku dalye genuti, tabor preneſzti.* Die Armee fortrucken laſſen. *A' tábort elébb-mozdítani.* Cæſ. 2. *Transl.* V. *Procraſtino, Produco N.* 2. Nuptias alicui promovere. Terent. *Chiju ſzvadbu odlachiti, nadalye zanaſſati.* Eines ſeine Hochzeit auffchieben, lang verziehen. *Valaki házaſságát halogatni.* 3. V. *Dilato, Extendo.* Imperium promovere. *Zapovednichtvo, vladavſztvo, ali kralyevſztvo razſiriti, povekſsati.* Das Reich ervveitern. *Birodalmát terjeſzteni.* Mœnia promovere: *pro* extendere, dilatare. *Sveton.* 4. V. *Projicio.* Promoveo parum. Terent. *Malo napredujem, haſznujem, ali orávlyam.* Wenig ausrichte. *Keveſet mehetek-elô dolgomban.* 5. V. *Exalto, evebo N.* 2. Aliquem in ampliorem gradum promovere. Svet. *Kôga izviſziti, na vekſsu chaſzt poſztaviti, na viſſe zdignuti.* Einen zu Ehren-Ambt befördern, erheben. *Valakit felmagaſztalni, tiſztviſelôvé tenni.* Multos ad honores ſuâ operâ promovit. *Phras.* Multos extulit, ornavit, auxit, ad maxima faſtigia provexit. Multi ejus operâ crevêre, in altiorem locum aſcendêre; altiorem dignitatis gradum ejus beneficiô ſunt conſecuti; per eum in ampliſſimum locum pervenêre, in altiſſimo gradu poſiti ſunt; ejus gratiâ ad id faſtigii extracti ſunt, huc magnitudinis proceſsêre; Ad magna & honorata miniſteria ejus ſuffragatione perducti, in principum dignationem venêre. &c. 6. Scalas, & machinamenta promovere: *pro* admovere. *Tacit.* 7. Arcana loco promovere: *pro* detegere, pandere. *Horat.*

Promptārius, a, um, *Auſon.* V. *promptuarius.*

Promptè, *Adv.* Cic. *Gotovo, ſzpravno, naberzom, ſietno, prez odlachenya.* Hurtig, fix, behend, fertiglich, ohne Verzug. *Kiſszen.* V. *Alacriter, Confeſtim.*

Promptim, *Adv.* Tertull. *idem.*

Promptītūdo, ĭnis, f. *K-chemu ſzpravnoſzt, ſietnoszt, berzocha.* e. Fertigkeit, Hurtigkeit. *Kéſzség, valamihez-való kedv, ſzélásban-való kéſzség.* V. *Alacritas.*

Prompto,

Prompto, & promto, as, are, avi, atum, (Act. Freq. *à promo.*) Plaut. *Guſztokrat na pervo dájem, donaſſam, vechkrat iznímyem, izvadivam.* Offt herfür gebe, herzutrage, ausnehme. *Elô-adogatom, elô-zeddegelem, elô-teddegelem.*

Promptu, *Nom. Anom. ſolius casûs ablativi*, cujuſmodi ſunt *Natu, Diu, Noctu.* Adhibetur cum præpos. *in.* In promptu. Cic. *Gotovo, ſzpravno, pri rúkah, pred rukami.* An der Hand, zugegen. *Kéſzen.* Conſtruitur cum verbis *ſum, habeo, pono, gero.* In promptu aliquid habere: *vel* aliquid alicui in promptu eſſe. Cic. *Kaj gotovo*, ali *pri rúkah imati.* Etvvas in Bereitſchafft, *oder* an der Hand haben. *Valamit kéſzen tartani, kézné llenni.* In promptu ſunt omnia Cic. *Vſze je gotovo, pripravno.* Alles iſt zugegen. *Mindenek kéſzen vannok.* V. *Procinctus, fin.* Iram in promptu gerere *pro* ad iraſcendum promptum, & paratum eſſe. *Plaut.*

Promptuārium, ii, n. Symmach. *Naredno meſoto, vu kojemſze pripravna dugovanya chuvaju, tak daſze taki za potrebochu vzeti mogu; komora jeſztvinzka, zachuvarnicza.* Ein bequemes Ort, allvvo allerhand Nothdürfften zum täglichen Gebrauch aufbehalten vverden. e. Speis-Kammer, s. Magazin. *Tárbáz, Terhes-báz, eledel kamara.* V. *Cella penuaria.*

Promptuārius, a, um. *Zachuvarnichki, iz chheſzaſze kaj vanjemlye.* Daraus man etvvas herfür nimmt. *Tárbázi, a' mibôl valami elô-hozatik.* Cella promptuaria. *Plaut.* V. *Cella penuaria.*

Promptus, *vel* promtus, (ſic & Derivata ſcribuntur) a, um. *Partic.* Tacit. *Synon.* Depromptus, eductus. *Izvaden, Iznèt, znét, ván vzét.* Heraus genommen, herfür genommen. *Kivétetett, elô hozott.* 2. Nom. ex Particip. *Gotov, Fleten, pripraven, poſzpeſſen, priſzkochni, ſzpraven kchemu.* Fertig, fix, geſchvvind, bereit. *Kéſz, elkéſzittetett, alkalmatos.* V. *Alacer, Expeditus N. 1. Procinctus.* Homo promptiſſimus. Cic. *Chlovek na vſze gotov, k-vſzemu pripraven. &c.* Ad pericula promptior: *pro* alacrior, expeditior. *Cic.* Ingeniô promptus: *id eſt* homo paratô ad omnia ingeniô. *Liv.* Manu promptus: *pro* potens, agilis, expeditus. *Curt.* Cuicunque flagitio promptus. *Tacit.* Homo veritatis omnibus exhibendæ promptiſſimus. *Gell.* promptus animi, *pro* homo animô promptô, & facilè audente. *Tacit.* Cætera prompta eſſe ſcio: *pro* parata, expedita. *Cic.* 3. Transl. V. *Manifeſtus.* Altera occulta quædam, & quaſi involuta aperiri; altera prompta, & aperta judicari. *Cic. 1. fin.* Hic, quod animo ſentiebat, & vultu promptum habuit, & linguâ. *id eſt* & vultu, & linguâ promptè exprimebat. *Id.* 4. pro *Fortis, Audax,* Laudat promptos &c. *id eſt* fortes, audaces. *Cæſ.* Reſponſione me inimica homo promptiſſimus (*pro* audaciſſimus) laceſſivit. 5. pro *facilis N. 1.* Quæ fingere utique græcis promptiſſimum eſt. *Quintil. l. 9. c. 1.*

Prōmulcum, i, n. Feſt. *Vlſze, z-kojemſze male ladje k-velikem priveſuju.* s. Seil, vvomit die kleinen Schiffe, *oder* Kahn an die groſſen angebunden vverden. *Kôtél, a' mellyel az kis hajók az öregekhez kötöztetnek; Hajó-kôtél.*

Prōmulgātio, onis, f. Cic. *Prezványe, obznanenye, ozványe.* e. Ausruffung, Auskündigung, öffentliche Vorſtellung, Kundmachung. *Kihírdetés.* Synon. *Legis alicujus propoſitio in publicum, divulgatio, evulgatio.*

Prōmulgo, as, are, āvi, ātum, (Act.) *q. d.* provulgo, *à* vulgus. *Synon.* publicè propono, in vulgus edo. *Obznanujem, prezávam, ozávam, na znanye dájem.* Auskünde, ausruffe, kund mache. *Kihírdetem.* Item V. *Evulgo, Divulgo.* Legem promulgare. *Zapoved obznaniti.* Ein Geſetz ausruffen, *oder* anſchlagen laſſen. *Kiadni a' törvényt.* Cic.

Promulsĭdāre, is, n. Petron. *&*

Promulsĭdārium, ii, n. *Ulp.* Genus vaſis præbendæ promulſidi aptum. *Zdela za jubue. &c.* e. Suppen-Schüſſel, Potage-Schüſſel. *Elsô leveſnek tála.*

*Prŏmulſis, ĭdis, f. Cic. *Perva jeſztvina, polyvka.* s. Vor-Eſſen, e. Vor-Speiſe, Suppe. *Elsô étel, Lever.* Inde dicta *promulſis*, quòd apponeretur ante mulſum, quo uno veteres, ut teſtatur *Lipſ. l. 2. Antiq. Lect.* primam ſitim ſedabant: putabant enim vacuis venis nihil æquè, ac dulcem potionem conducere. 2. *Transl.* V. *Mulſum.*

Prōmus, i, m. Plaut. V. *Diſpenſator N. 1.* differt à Condo: *Condus* enim victui neceſſaria in cella penuaria recondit, quæ *Promus* inde promit, & in familiam diſtribuit. Solent tamen hæc nomina conjungi, quia hæc duo officia fere ab eodem adminiſtrabantur, id quod & hodie fit. 2. *transfertur ad alia:* Ego meo promus ſum pe-

ctori. *Ja najbolye znam, kadi me ſzerbi:* iliti: *kaj me pri ſzerdczu peche:* ali: *Kakovu ſzerdczu chútim.* Ich vveis am beſten vvie mir ums Hertz iſt. *én legjóbban tudom, mit érzem az ſzívemen.* Plaut. *Trin.* 1. 2. 44.

Prōmus Condus, Promi Condi, m. Plaut. V. *Cellarius, ii, Claviger N 1. Promus & Condus N. 1. & 2.* Nam & *Promus Condus*, & *Condus Promus* conjunctim, utriuſque munus ſimul complectitur, & ſignificat. *Hinc* Condus quærit Promum. *Prov.* V. *Condus* ad finem.

Apodoſis.

Vſzaki ſzkupecz, ſzvôga blaga,
Imat mora rászipnika,
Ki prefroba vſze do traga,
V-tugyem bude nyegova dika.
Ti pak ſzkupche! ſztradaj, ſuli,
Nit' ſta kômu naj deliti:
Nek' tvoj terbuh z-ſganczi kruli,
Jur chê drug' tvá blaga vſitj.

Prōmuſcis, ĭdis, f. V. *Proboſcis.* Promuſcidem elephantorum, &c. *Plin.* Alii rectiùs legunt *Proboſcidem.*

Prōmūtuus, a, um. *Napervo dan, pervo odbrojen, predplachen.* Voraus gegeben, voraus gezahlt. *Foglaló fizetett.* Promutuum vectigal. Cæſ. *Pred vremenom dana dâcha; pervo, nego je duſnozt, plachena dâcha.* Voraus gezahltes Umgeld. *Előbb megadatott adó, mindeleletett vólna.* Promutua pecunia: *id eſt* prærogata, & priùs, quàm debeatur, perſoluta. *Ulp.*

Prōnăto, as, &c. Hygin. V. *Nato N. 1. Ultra & Nato.*

Prōnè, *Adv.* Ammian. *Syn.* cum propenſione. *Z-nagnenyem.* Mit Zuneigung. *Hajláſal.* V. *propentè.*

Prōnecto, is, ere, xui, exum, (Act.) propriè: *Od perve ſztráne zkupplętem, vésem.* Voran an einander knüpffe. *Elől- megkötöm.* Transl. V. *Produco N. 2.* Seriem morantis ævi pronectere. *Stat.*

Prōnĕpos, ōtis, m. Cic. *Zavnuk, podvnuk, vnukov ſzin, ſzin vu tretjem kolenu.* r. Uhr-Enckel, des Enckels-Sohn, Sohn in dritten Glied. *Unokám fia.*

Prōneptis, is, f. Pers. *Zavnuka, pod-vnuka, vnukova ali vnuchina kchi, v-tretjem kolenu kchi.* s. Uhr-Enckelein, des Enckels-Tochter, Tochter im dritten Glied. *Unokám leánya.* Tertio gradu ſunt, *ſupra*, Proavus, Proavia *infra*, Pronepos, Proneptis. *Cajus lib. 28. Dig. tit. 10. l. 3.*

Prōnĭtas, ātis, f. Senec. *Nagnenye, prignyenye.* e. Neigung. *Hajlandóság.* V. *Inclinamentum, propenſio.*

Prōno, as, are, avi, atum, [Act.] Sidon. V. *Proclino.*

*Prōnœa, *jonicè* Prŏnœa, æ, f. Cic. *apud* Nizolium. *Previdyenye, Preſzkerb, Mudra previdnozt.* e Vorſehung, Vorſorge, Fürſehung. *Előbbeni okos gond.* V. *Providentia.*

Prōnōmĕn, ĭnis, n. Varr. *Zaime, rèch meſzto imena poſztavlyena.* r. Statt-Nahme, Vor-Nahme, ein Wort, das an ſtatt eines *Nominis* ſtehet. *Szó, melly név helyet tételni ſzokot.*

Prōnōmĭnālis, *com.* le, *n.* Priſcian. *Ad pronomen ſpectans.*

Prōnŭba, æ, f. Virg. *Poſzneſſicza, ſenzka glâva od ſztrane ſznebe na ſzvadbu pozvana.* s. Weib, ſo der Braut bey der Hochzeit beyſtehet. *Nyoſzolyó aſzſzony* vagy *leány, öröm anya.* Hinc *pronuba Juno*, quòd nuptiis præeſſet.

Prōnūbo, is, ĕre, pſi, ptum, (Neu.) Feſt. *Nuptiis præſum.*

Prōnŭbus, a, um, *Virg.* Qui nuptiis celebrandis præeſt ex parte uxoris, ſicut Auſpex ex parte viri. *Na ſztrân ſznebe ſzvadbi prepoſztavlyen.* Auf der Seiten der Braut der Hochzeit beyſtehend. *Náſznagy, jelen lévén meny aſzſzonynák lagzián.* Item *Szliſſajuchi k-zárukom ali ſzvadbi.* Zur Ehe-Stifftung dienlich. *Lagziboz-való.* Sic: Annulus pronubus. *JCt. 2. Transl.* Flamma pronuba: *id eſt* Ardor ingenitus, qui ætate matura virgines ad nuptias provocat. *Claudian. l. 1. de raptu Proſerp.*

Prōnunciābĭlis, e. Apul. *Izrechlyiv, Izgovorlyiv.* Ausſprechlich. *Ki-ſzollhátó.*

Prōnunciātio, onis, f. Cic. *Izrechenye, zgovarjanye, Izgovaranye, Izvuſztenye.* Das Ausſprechen, e. Ausſprechung, Ausſprach. *Kibeſzélés.*

Prōnunciātor, oris, m. Cic. *Izgovornik, izgovoritel.* r. Ausſprecher. *Kibeſzélló, kimondó.*

Prōnunciātum, i, n. Cic. V. *Effatum, Axioma.*

Prōnunciātus, ûs, m. Gell. V. *pronunciatio.*

Prōnunciātus, a, um, Cic. *Izrechen, Izgovoren, Izúſzten.* Ausgeſprochen, ausgeſagt. *Kibeſzéltetett, kimondatott.* Item. *Na znanye dan, obznanyen.* Zu vviſſen gegeben, angedeutet. *Kinlentetett.* Ad pronunciatam prædam ſequi. *Curt.*

Prōnuncio, *vel* Pronuntio, (*idem eſt de Deriv.*) as, are,

as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Izgovárjam, izgovárам; Izrekujem, izrſchам*, Inf. *izrechi: Izuſztívam, glaſzno zgovarjam.* Ausſpreche, ausſage, laut herausſage. *Kimondom, nyilván-valón kibeſzéllem.* 2. Sententiam pronunciare, *pro* dicere. *Cic.* 3. Prætores pronunciare: *pro* nominare, eligere. *Liv.* 4. Ex animi ſenſu pronunciare: *pro* decernere, judicare, ſtatuere. *Cic.* 5. pecuniam pro reo pronunciare: *pro* palam promittere. *Id.* 6. Iter ad Euphratem pronunciare: *pro* indicere, claſſici ſignô datô nunciare. *Curt.*

Prōnūper, *Adv.* Plaut. *Vre zdavno, vre vetomadne.* Vorlängſt. *Már jó ideje.* V. *Valde* & *Nuper.*

Prōnŭrus, ûs, f. Ovid. *Vnukova ſena, ſzneſſicza, ſznabicza.* Des Enckels Frau. *Unokám feleſége.*

Prōnus, a, um, Cic. *Napred prignut, predſze nagnyen, prignut, nagnut.* Für ſich geneigt, gebeuget, gebogen, für ſich liegend. *Artzal bajlandó, elŏ-bajlott.* Locus ſoli, *vel* ad ſolem pronus. Colum. *Szuproti ſzunczu obernyeno*, ali *k-ſzunczu nagnyeno meſzto.* Ein Ort gegen der Sonnen gelegen. *A' napnak fekvŏ bely.* Motus corporis pronus: *id eſt* ſupino contrarius. *Cic.* Sic: Pronus in ventrem. *Varr.* Prona in veſperam dies, *vel abſolutè*: Prona dies: *id eſt* dies ad veſperam vergens. *Stat.* Anni & menſes proni: *pro* cito decurrentes. *Horat.* 2. Transl. V. *Proclivis N.* 2. Nihil eſt tam pronum ad ſimultates, quàm æmulatio. *Plin.* Sic: Pronum in omnia mala ſeculum. *Na vſze zlo nagnyen vèk.* Zum allen Böſen geneigte Zeit. *Minden roſzra hajlandó életünk ideje.* 3. V. *Facilis N.* 1. Pronum ad honores iter. *Plin.* 4. Pronum eſſe in aliquem: *pro* propenſum, faventem, bene affectum eſſe alicui. *Tacit.* Sic: Prona noſtris victoria fuit. *Naſſim je dobro ſzrecha poſzlužila.* Unſeren Kriegs-Leuten hat das Glück vvohl gedienet. *A' ſzerenſe nékünk ſzolgált.* Pronior: *Svet.* Proniſſimus: *Capitol.*

* Prŏœcŏnŏmĭa, æ, f, *Servius.* V. *Diſpoſitio, Ordo N.* 1.

Prŏœmior, aris, ari, atus ſum. (Dep.) Plin. *Govorenye pochinyam, predgovor chinim.* Ich fange an zu Reden, eine Vorred zu thun. *Beſzédbez kezdek, elŏl-járó beſzéddel élek.* V. *Exordior.*

* Prŏœmĭum, ii, n. Cic. *Pochetek govorenya.* 1. Eingang in die Rede. *Beſzéd elei.* V. *Antelogium, Prolegomenon, Prologus N.* 1.

Propagātio, ōnis, f. V. *Ampliſicatio, Plantatio, Multiplicatio, Productio N.* 1. *Prolatatio N.* 1. Hominum propagatio. *Povekſzavanye lyudztva.* e. Vermehrung der Menſchen. *Emberek ſokaſitáſa, öregbitéſe.* Vitium propagatio. *Povekſzanye*, ali *Razraſztenye terſzja: Naſzadyenye novoga terſzja.* e. Fortpflantzung der Wein-Rebe. *Szŏlŏ homlitás.* Finium imperii propagatio. *Razſirenye Zapovednichtva.* e. Erweiterung des Reichs. *Birodalomnak terjeſztéſe.* Hucuſque Cic.

Propagātor, ōris, m. Cic. *Razplodítel.* r. Fortpflantzer. *Szaporító, Terjeſztŏ.* V. *Ampliſicator, Plantator.*

Prŏpāges, is, f. *Pacuv.* V. *Progenies, propago N.* 2. 2. apud *Feſt.* V. *propago N.* 1.

Prŏpāgo, & Prōpāgo, (idem eſt de *Derivatio*) as, are, āvi, ātum, [Act.] Cato. *Grebenicze pokápam, zaſzádyam, Razplodyujem, Razradyam, Razkladivam, Povalyujem ſztári terſz, &c. Polágam*, Inf. *polaſiti.* Reben einlege, alte Schoſs einlege, fortpflantze. *Elſedem a' ſzŏlŏveſzŏt, Homlŏtok.* V. *Planto, Produco N.* 2. 2. Transl. V. *Ampliſico, Amplio, Multiplico, Profero N.* 2. *Dilato, Divulgo.* Genus, & nomen ſuum propagare. *Ime y pokolénye ſzvoje razſiriti, razglaſziti.* Sein Namen und Geſchlecht ausbreiten, unter die Leute bringen. *Maga és nemzetsége nevét elbiresſteni.* Alicujus laudem ad ſempiternam memoriam propagare. *Chiju hvalu vekivechnu vuchiniti:* iliti: *tak razglaſziti, da od vye vſzigdar ſzpomenek bude.* Machen, das eines ſeines Lobs allezeit gedacht vvird. *Valakinek ditséretét örök emlékezeté tenni.* Aliquid poſteris, *vel* poſteritati propagare. *Kajna ſzpomenek Mladyib*, iliti *dojduchega národa vuchiniti, oſztaviti.* Etvvas auf Nachkommen bringen. *Valamit mivelni, kirŭl az követkŏzendŏ emberek emlékeznek.* V. *Mando* ſub *N.* 4. *Memoria* ſub *N.* 2. *Monumentum* ſub *N.* 1. Vitam propagare: *pro* prolongare, producere, &c. *Hactenus Cic.* Imperii fines propagare. *Nepos.* V. *Promoveo N.* 2, *&c.*

Prōpāgo, ĭnis, f. (Vitium) Cic. *Kluchetz, Rozgva, Grebenicza; ſztari terſz povalyen y pokopan zato, da iz jednoga vech terſzov izráſzte.* Wieder eingelegt Reben-Schoſs, eingelegte Reben; ein Weinſtock, den man zu Fechſern einſchlägt, *oder* einſencket. *öreg ſzŏlŏ-tŏ, mellynek homlitani-*

Digitalizirao Google

való veſzſzei vagynak. 2. Prŏpāgo *apud* Virg. *Razplod, Nârod, plod, razrod.* s. Geſchlecht. *Nemzetség.* V. *Genus N.* 1. *progenies N.* 1. *progeneratio, ſtirps.* 3. *Transl.* Librorum propago : *id eſt* amplificatio, multiplicatio. *Plin.*

Propāla, V. *propola.*

Prōpălam, *Adv.* Cic. V. *Palam.*

Prōpălo, as, are, avi, atum, (Act.) *Sidon.* V. *Evulgo, Divulgo, Patefacio N.* 2.

*Prŏpătōr, ōris, m. *Latinè* Avus, Auctor generis, progenitor. *Tertul.*

Prōpătrŭus, i, m. V. in *Patruus.*--& convenienter propatruus, proamita, *id eſt* proavi frater, & ſoror. *Cajus l.* 28. *ff. tit.* 10. *l.* 1.

Prōpătŭlus, a, um, Cic. *Od vſzeh ſztran oddpert, odkrit, zevſzema ochiveſzt.* Allerſeits offen, ſehr kundbar, öffentlich. *Nyilván-való, kiterjedtt, tágas.* V. *Valde & patens.* In propatulo eſſe : *pro* palam, in publico eſſe. *Vſzem pred ochima biti, na obchinzkom meſztu ſztati, ochito biti.* öffentlich ſtehen, *oder* ſeyn. *Szem előtt lenni, nyilván lenni.* Salluſt.

Prŏpĕ, *Prep. Accuſ.* Cic. *Blizu, na blizom.* Nahe darbey. *Közel, mellet, mellete, melletted.* V. *Juxta N.* 1. Prope meas ædes. *Blizu moje hiſe.* Nahe bey meinen Haus. *Nem meſzſze az én házamtúl.* Eſt etiam *Adverb.* Propè adeſt, cùm &c. *Cic.* Jam prope erat, ut &c. Liv. *Ni vnogo menkalo, da &c.* Es hat nicht viel gefehlet, das &c. *Kevés héja vóltt, hogy &c.* 2. V. *Fere N.* 1. *pene.* Annos prope quinquaginta continuos. Cic. *Szkoro czélih petdeſzet godiſzb, ali lèt.* Schier gantze funffzig Jahr. *Tſak nem egéſz ötven eſztendőkig.* Propiùs, proximè. V. ſuis locis.

Prŏpĕdĭĕm, Adv. *Naſzkorom, chez malo dnevov, z-pernum prilikum, v-kratkom vremenu, do malla, kak najberſe.* Mit nächſten, bald, nach vvenig Tagen, ehiſten Tages, in kurtzen, ehiſtens. *Rövid nap. Hamar.* V. *Brevi N.* 1. Propediem te videbo. *Naſzkorom te videl budem.* Ich vverde dich bald ſehen. *Rövid nap meglátogatlak.* Cic.

Prōpello, is, ĕre, prōpŭli, ulſum, (Act.) V. *Ultra & Pello N.* 1. *procul & amoveo, promoveo N.* 1. *propulſo.* Vitæ periculum ab aliquo propellere, *pro* procul removere, longè amovere. *Liv.* Impetum inimicorum propellere: *pro* propulſare. *Cic.* Navem remis propellere: *pro* promovere, impellere, ultra ducere. *Id.*

Prŏpĕmŏdò, *Adv.* Liv. &c.

Prŏpĕmŏdŭm, *Adverbialiter.* Cic. V. *Ferme, pene.*

*Prŏpemptĭcus, a, um. *Latinè* Comitans, Comitativus. *Szprevadyajuchi, ſzprevajajuchi, ſzprevodlyiv, ſzprevadyanyu ſzliſſajuchi.* Begleitend, zur Begleitung gehörig. *Kéréő, követő, kéſéretre-való.* Hinc propempticum, i, n. (*intellige* Carmen.) *Stat.* dicitur carmen, quo quis abeuntem proſequitur, & veluti comitatur.

Prōpendeo, es, ēre, pendi, nſum, (Neu.) Cic. *Napred viſzim, dole prevaſujem, ali prevagivam,* Inf. *prevagnuti.* Für nieder hange. *Elől-kifüggők, lefüggők, alá hajlok.* V. *prepondero N.* 3. *Deorſum & pendeo N.* 1. 2. Transl. *Na kaj nagnyen jeſzem, k-chemu nagiblyem.* Ich bin geneigt. *Hajlandok, valakihez hajlandó vagyok.* In aliquem inclinatione voluntatis propendere. *Kömu dobro hoteti, ſzuproti kömu dobrohtivno volye nagnyenye imati.* Einem vvohl vvollen; vvohl gevvogen, *oder* geneigt ſeyn. *Valakihez jó ſzível lenni.* Cic.

Prōpendo, is, ĕre, di, nſum, (Neu.) *Plaut.* V. *propendeo N.* 1.

Prōpendŭlus, a, um, Apulej. *Napred viszéchi.* Herfür hangend. *Előre hajlandó.*

Prōpensè, *Adv.* Cic. *Z-nagnyenum volyum, dobrohtivno, nagnyeno, drago-volyne.* Mit geneigtem Willen, vvohl geneigter Weiſe, gutvvilliglich. *Reá-hajlóva, hajlandóképen, örömeſt.* Synon. *Libenter, ex animo, ſponte.* &c.

Prōpenſio, onis, f. Cic. V. *Inclinamentum, proclivitas.*

Prōpenſus, a, um, *Nagnyen.* Geneigt. *Reá-hajló, hajlandó.* V. *Inclinis, proclivis N.* 2. *Libens.* In partem alteram: ad veritatem propenſus. *Cic.* Animô propenſô aliquid facere. *Liv.* Propenſior. *Cic.* propenſiſſimus: *Hirt.*

Prŏpĕrans, ntis, *om.* Nom. ex Partic. *Cic.* V. *Feſtinabundus, Feſtinus, Citus, Celer.*

Prŏpĕrantĕr, *Adv.* Lucret. V. *Feſtinatè, Celeranter.* Properantiùs : *Salluſt.* Properantiſſimè: *JCt.*

Prŏpĕrantĭa, æ, f. *Salluſt.* V. *Feſtinatio, Acceleratio.*

Prŏpĕrātim, *Adv.* Cæcil. *apud* Non. V. *properanter.*

Prŏpĕrātio, onis, f. *Cic.* V. *Feſtinatio, Maturatio.*

Prŏpĕrātò, *Adv.* Tacit. V. *properanter.*

Prŏpĕrātus, a, um, Nom. ex Partic. *Nágla, na jagmu, bitèch, ali ſzetujuch vuchinyen,*

ali

ali *napravlyen : Prenaglyen.* In Eyl gemacht, geeylet. *Sietve tſinállt, ſiettetett.* Carmina properata. Ovid. *Na naglom zkup-zpravlyene peſzme.* In Eyl gemachte Verſe. *Sietve tſinállt verſek.* Sic: Naves properatæ. *Tacit.* Properatô opus eſt: *pro* properandum eſt. *Nagliti je potrebno.* Man mus eylen. *Sietni kell vélle.* Cic. V. *Maturatus* ſub finem.

Prŏpĕrè, *Adv.* Virg. V. *properanter.*

Prŏpĕrĭtĕr, *Adv.* Catull. V. *properanter.*

Prŏpĕro, as, are, avi, atum, (Neu.) *Synon.* Feſtino, Maturo N. 2. celeritate utor, &c. *Hitim, ſietuiem, paſchimſze, náglim, berzim, hurimſze, berzo odbájam, naglo bodim,* ali *idem.* Eyle. *Sietek, gyorſalkodom.* Romam properare. Cic. *Vu Rim ſ'etuvati, naglo odbajati.* Auf Rom eylen, eylends gehen. *Sietve menni Rómába.* Venire propero: *pro* feſtino. *Id.* Sententiam properare: *pro* properanter, *vel* præmaturè dicere. *Id.* Velim, ut ne quid properes: *pro* ne quid properanter, *vel* præcipitanter agas. *Id.* Iter properare: *pro* accelerare. *Tacit.*

Prŏpĕrŭs, a, um, Tacit. V. *Feſtivus, Celer.*

Prŏpēxus, a, um, Virg. *Na dugo razcheſzan.* In die Länge geſtrelet, in die Länge hinunter gekämmt. *Hoſzſzan alá-fusultt.*

* Prŏphē:a, *vel* Prŏphētēs, æ. m. Feſt. *Prorok.* r. Prophet, Weiſſager. *Jövendölö, Próſéta.* V. *Vaticinator, Augur, Prognoſtes.*

Prŏphētālis, le, Tertull. *Prorocbki, prorochanzki, prorochni, prorokov, a, o.* Weiſſageriſch, Prophetiſch. *Jövendölésre-való.*

* Prŏphētia, æ, f. Tertull. *Prorokovanye, prorocbanztvo.* e. Weiſſagung, Prophezeyung. *Jövendö-mondás.* V. *Prædictio, Prænuntiatio.*

Prŏphēticŭs, a, um, *Tertull.* V. *Prophetalis.*

* Prŏphētis, ĭdos, *vel* ĭdis, f. (Prŏphētiſſa, æ, f. Tertull.) *Prorocbicza, Prorokinya.* e. Weiſſagerin, Prophetiſſin. *Jövendölö aſzſzony.*

* Prŏphēto, (Prŏphētizo, *vel* prophetiſſo) as, are, avi, atum, (Act.) Prudent. *Prorokujem.* Weiſſage, prophezeye. *Jövendölök, Jövendöt-mondok, Jövendölöm.*

Propilo, as. &c. V. *præpilo.*

Propinātio, ōnis, f. Seneca. *Napijanye.* Das Zutrincken. *Reá-kőſzönés.* 2. Transl. *Ponudenye.* Das Antragen. *Kinálás, ajánlás, uſzolás.*

Propinātor, ōris, m. Ovid. *Napijavecz.* r. Zutrincket. *Reá-kőſzönő.* 2. Transl. *Ponuditel, ponudyavecz.* r. Antrager. *Kináló, Ajánló, Uſzóló.*

Prŏpīno, & prōpīno, as, are, āvi, ātum, (Act.) Cic. *Napijam, piti dájem* ali *nudim.* Zutrincke, zu Trincken gebe, *oder* darreiche. *Reá-kőſzönöm, elől-megiſzom.* 2. Transl. *Ponújam, ponudyam, nudim, podájem.* Antrage. *Kinálom, ajánlom, uſzólom.* Detidendum aliquem propinare. Terent. *Kőga na ſzmebávanye ponuditi.* Machen, das einer ausgelacht vvird: einen zum Auslachen antragen. *Valakit tſúſnak kitenni.* Aliquid alicui propinare: *pro* ultro offerre. *Id.* V. *obtrudo N.* 2.

Prŏpinquè, *Adv.* Plaut. *Blizu.* In der Nähe. *Közel.* Synon *prope, in propinquo.*

Prŏpinquĭtās, ātis, f. Cic. *Blitína, Blíſnozt, Blizocha.* e. Nähe. *Közel-való'ág.* 2. Transl. V. *Affinitas, Agnatio, Cognatio, Neceſſitas N.* 2. & *Neceſſitudo.*

Prŏpinquo, as, are, avi, atum, (Neu.) *Synon.* propè accedo, propinquus fio, proximus fio. *Blíſim, bliſe dobájam.* Nähere, annähere, nah hinzukomme. *Közelítek.* V. *Appropio.* Foribus propinquare. Virg. *K-vrátamſze pribliſavati.* Zu der Thür nähern. *Az ajtóhoz közeliteni.* Amnem propinquare: *pro* ad amnem accedere. *Salluſt.* Supplicium propinquat. *Siylenya pogublyenye pribliſavaſze.* Die Leib-Straffe nahet herzu. *Közelít a' halálos büntetés.* Svet. 2. *pro* properè agere, ſtatim expedire. *ut:* Mortem licet arma propinquent. *Silius.*

Prŏpinquus, a, um, *Bliſnyi.* Nahe, der nahe iſt. *Közel-való.* In propinquo ſunt caſtra. Liv. *Voiſzka blizu leži, tabor je blizu.* Das Lager iſt in der Nähe. *Közel a' tábor.* Alicui propinquus. Cic. *Blizu kőga ſztojechi.* Nahe bey einem gelegen. *Közel valakihez-lákó.* 2. Transl. V. *Agnatus, cognatus, conſanguineus, affinis* 2do *loco.* Cic.

Propior, *com.* propius, *n.* ōris, *om. Synon.* vicinior, propinquior. *Bliſneji.* Näher. *Közelebb-való.* Tibi me propior nemo eſt. *Nigdo ti' ni bliſnegſi od mene.* Es iſt dir keiner näher als ich. *Senki nint közelebb hozzád én nálomnál.* Id propius fidem eſt. *To je vre iſztinzteiſſe*, ali *vere vredneiſſe.* Das iſt viel glaublicher. *Hitetősebb ez.* Propius nihil eſt factum, quàm ut vivus combureretur. *Malo je ménkalo, (falil) da ni ſiv zeigan.* Es hat vvenig gefehlet, das er nicht ſeye lebendig verbrennet vvorden. *Kevés-hiá vólt, hogy elevenen meg-nem égetetett.* ità Cic.

Prōpĭtiābĭlis, is, *com*, le, n. Enn. *apud* Non. *V-miloſztivlyiv, pomirlyiv.* V. *placabilis.*

Prōpĭtiātio, onis, f. Senec. *V-miloſztivlenye.* V. *placatio, placamen.*

Prōpĭtiātor, ōris, m. Hieron. *V-miritel, vtaſitel, vtiſſitel.* r. Verſöhner. *Megengeſztelŏ.*

†Prōpĭtiātōrius, a, um, V. *placatorius.* Hinc propitiatorium, ii, n. erat Tabula gratiæ, quæ cooperiebat arcam teſtamenti. Item 2. V. *placamen.*

Prōpĭtiātrix, īcis, f. Ambros. *Vmiritelicza, vtaſitelicza, vtiſſitelicza.* e. Verſöhnerin. *Megengeſztelŏ aſszony*, vagy *Leány.*

Prōpĭtio, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. V. *Placo.*

Prōpĭtius, & prŏpĭtius, a, um, Cic. *Miloſztiv, nagyyeno-volyen.* Gnädig, günſtig, geneigt. *Kegyelmes, engedelmes.* V. *Benevolus, benignus, miſericors.* &c.

Prŏpiùs, *Adv.* Cic. *Bliſe.* Näher. *Kŏzelebb.* Propiùs aliquem ſubſequi. *Bliſeza kĕmiti.* Näher einem nachfolgen. *Kŏzelebb menni valaki után.* Res alicujus propiùs aſpicere: *pro* alicui adeſſe, favere. *Virg. 1. Æn.*

*Prŏplaſma, ătis, n. *Plin.* V. plaſma.

*Prŏplaſtes, æ, m. V. *plaſtes.*

*Prŏplaſtĭcē, es, f. *Plin.* V. *plaſtice.*

*Prŏpōla, æ, m. Cic. *Prekupecz, ki za lebku czĕnu dugovanya prekupúje, da ona za draſe prodà.* r. Vorkäuffer, Fürkäuffer. *Kuſarkodŏ, kereskedŏ, ſzatóts.* Hinc malè legebant nonnulli *propala* pro *propola*, idque ad ſignificandum eum, qui res palam, & palo affixas vendit.

*Prŏpŏlis, is, f. Varro. *Szetje, z-kémſze proti zimi &c. pchele zabertouju.* s. Stopvvax: s. Bien-Hartz: das Vorgebeu der Bienen, zu Eingang des Bienen-Korbs, dadurch ſich die Bienen vvieder die Kälte verſtopffen. *Lép ſonkolya, Méhek elŏ épületi.* Prima fundamenta (*ſcil.* alvearium) *comoſin* vocant periti, ſecunda *piſſoceron*, tertia *propolim.* &c. ità *Plin. l. 11. c. 7.*

Prōpōno, is, ĕre, ſui, sĭtum, (Act.) *Napervo dájem, pred ochi poſztavlyam.* Fürtrage, fürſetze, fürlege, fürſtelle. *Elŏ-adom, elŏtéſzem, elŏ-mútatom.* V. *Coram* & *pono N. 1. palam* & *oſtendo.* Aliquid venale proponere. *pro* vendere. *Cic.* Gallinam proponere: *pro* apponere. *Plin.* 2. Sumitur *pro* ſtatuo, conſtituo, delibero. *Z-menum dokanchom, napervoſzi jemlyem.* Einen Fürſatz mache, mir fürnehme. *Fogadom, Magamban elſzánom, elvégezem.* Aliquid ſibi proponere: *vel* aliquid apud animum ſuum proponere. Cic. *Kajſzi napervo vzeti, z-ſzobum odluchiti, dokonchati.* Etvvas fürnehmen. *Valamit magában feltenni.* Nota etiam *uſus ſeq.* Legem, edicta proponere: *pro* promulgare. *Suet.* Fortunæ telis propoſita eſt vita noſtra: *pro* expoſita, objecta. *Cic.* V. *Expono N. 1. & 2. objicio. N. 2.* Alicui præmium proponere: *pro* promittere, conſtituere. *Id.* V. *promitto N. 2.* Aliquem ſibi exemplar proponere: *pro* reſpicere, conſiderare, quaſi ante mentis oculos ponere. *Id.* Sic: Martem belli communem animo proponere. *Liv.*

*Prŏpontiăcus, a, um, *Ovid.* Ad propontidem ſpectans.

*Prŏpontis, & prōpontis, ĭdis, f. *Ovid.* Mare Thracium inter Europam & Aſiam minorem. Primæ hujus anguſtiæ ad Auſtrum inter Seſtum urbem Thraciæ in Europa, & Abydum urbem Phrygiæ in Aſia minore, quas Dardanellas appellant, *Helleſpontus* vocantur, inde exſpatiantis æquoris laxitas *Propontis* nominatur, hujus rurſùm in arctum coëuntis, & conſtricti anguſtiæ *Boſphorus Thracius* nuncupantur; ubi iterum latè ſeſe effundit, *Pontus euxinus* dicitur.

Prōporro, *Adv.* Lucr. V. *porro N. 1. & 2. præterea N. 1.*

Prōportio, ōnis, f. Cic. *Priſzpodoba, prijednakozt, ſzkladnomérje, ſzkladnoredje, ſzkladnozt, jednoga z-drugem prilichenye, ali priſzpodablyanye.* e. Gleichmäſſigkeit, Aehnlichkeit, Vergleichung, Übereinſtimmung und Gleichheit. *Egyenlőség, Hozzámértéklés, Arányoſság.*

Prōportiōnālis, le, Frontin. *Z-drugem zprilichen, prijednako zmérjen, razmérjen, prijednak.* Gleichmäſſig, Aehnlich. *Egyenlőséges.*

Proportionāliter, Adv. *Priſzpodobno, prilichno, prijednako, razmerno, ſzkladnomerno.* Mit der ähnlichkeit, gleichmäſſig. *Egyenlŏ-égŭl.* Meliùs latinè dixeris *commensè, convenienter, congruenter.*

Prōportiōnātus, a, um, Jul. Firmic. *Synon.* Commenſus, congruens, conveniens. *Priſzpodobljen, ſzkladnoredni.* Gleichmäſſig. *Hozzá-mértéklett.* V. *proportionalis.*

Prōpŏsĭtio, ōnis, f. Cic. *Napervo ſztavlenye, napred dánye, napervo donaſſanye, pred ochi poſztavlyanye.* e. Fürſetzung, Fürſtellung,

Digitalizirao Google

long, r. Vortrag, *Elö - tétés, elö - tétel.* Item 2. *Nakanenye, naménenye, izrechenye, narechenye, tzreka.* e. Vornehmung, ein vorgenommener Spruch, davon man handeln vvill. *Elö - tétés akaratyánnak, felvett mondás, mellyröl volamit szóllani akarok, &c.*

Prōpŏsĭtum, i, n. Cic. *Dugovanye pred ochi poſztavlyeno, napred poſztavje.* Ein vorgetragenes, *oder* vorgenommenes Ding, r. Zvveck. *Elö - tött*, vagy *felvett dolog, feltött tzél.* V. *Meta N.* 2. *Scopus N.* 1. Item 2. *N pred - vzetje, odluka, odlúchenye.* Das Vorhaben, r. Fürſatz, *Fogadás, ſzántſzándék.* V. *Intentio N.* 1. *Sententia N.* 1. Sic paſſim apud *Cic. Liv. &c.* Propoſitum tenere, aſſequi: In propoſito permanere: Ad propoſitum redire, reverti: A propoſito aberrare, declinare, deflectere, averti, egredi. &c.

Prōpræfectus, i, m. *Ammian.* Præfecti vicem gerens. V. *Vice N.* 1. & *Præfectus.*

Prōprætor, ōris, m. *Cic.* V. *Vice N.* 1. & *Prætor.*

Prŏpriātim, *Adv.* V. *propritim.*

Prŏprìè, *Adv. Vlaſztito, laſztovito, poſzobito, poſzobno.* Eigentlich. *Tulajdonképen, ſajátul.* ô hominem nequam! quid enim aliud dicam? magis propriè nihil poſſum dicere. *Cic.* 2. *Phil. c.* 31.

Prŏprĭĕtārĭus, ii, m. JGt. *Poſzvojnik, ſzvojnik, poſzvoitel, poſzebnik, vlaſztit goſzpodár, poſzobni goſzpon.* Eigenthümlicher Beſitzer eines Dinges, Eigenthums - Herr. *Tulajdon ura, ſaját gazdája valaminek.*

Prŏprĭĕtās, ātis, f. Cic. *Szvojnozt, poſzvojnozt, ſzvojſtvina, vlaſztitozt, poſzobztvo, poſzobnozt, poſzobitozt.* e. Eigenſchafft, r. Eigenthum. *Tulajdonság.*

Prŏprio, as, are, avi, atum, (Act.) Gœl. Aurel. *Synon.* proprium facio. V. *Approprio.*

Prŏprĭtim, *Adv.* Lucr. *apud* Non. [*Alii legunt* propriatim] V. *propriè.*

Prŏprius, a, um, *Vlaſztit, poſzobit, poſzobni, pravo - ſzvoj.* Eigen. *Tulajdon, ſaját.* Libertas propria eſt Romani generis, *vel* Romano generi. Cic. *Szlobodchina je navlaſztito Rimzkomu narodu domácha y poſzobna.* Die Freyheit iſt der Römern Eigenſchafft. *A' Rómaiak ſzabad nemes emberek.*

Propter, *prep. Accuſ. ſervient.* 1. Transl. V. *Ob N.* 1. Legi propter metum paret. *Zbog ſztrába zapoved ob der ſzáva.* Er gehorſamet den Satzungen aus Furcht, *oder* von vvegen der Furcht. *Féltében enged a' törvény-nek.* 2. propriè V. *prope N.* 1. *penes, apud N.* 1. *&* 2. Propter patrem cubat. *Taki poleg otcza leſi.* Er lieget zum nächſt beym Vattern. *Az attya ágyához közel fekſzik.* Propter ædem Vulcani. *Blizu*, ali *poleg Czirkve Vulkána.* Nah bey, *oder* neben der Kirchen des Vulcani. *A' Vulkánus temploma mellet.* Sumitur etiam *adverbialiter.* Etenim propter eſt ſpelunca quædam: *pro* prope, penes. *Hucusque Cic.*

Proptĕrĕā, *Adv.* cui particulas *quòd, quiá, ut,* ſæpe ſubjungít Cic. *Zato, zarad toga, iz toga zroka.* Darum, derohalben, desvvegen: *Annakokáért, Azon az okon.* V. *Ideo.*

Prōpŭdiōſus, a, um, *Plaut.* V. *Impudens, impudicus, obſcenus, procax.* propudioſior, iſſimus. *Sidon.*

Prōpŭdĭum, ii, n. Cic. *Szramota, ſzmrád, nechiſztocha, nedoſztojna ſztvár.* e. Schande und Laſter, r. Unflath, unverſchamtes Ding. *Szégyenség, ſzégyen.* V. *Impudentia, impudicitia, obſcenitas.*

Prōpugnācŭlum, i, n. Cic. *Braniſche, Zavetje, Bástya.* e. Veſtung, s. Bollvverck, e. Paſtey. *Várta, Báſtya.* V. *præſidium N.* 2. Hinc *Transl.* V. *Defenſio, præſidium N.* 2. Alicui eſſe propugnaculo. Cic. *Kömu za obrambu biti.* Eines Schutz und Schirm ſeyn. *Valakinek óltalmúl lenni.*

Prōpugnātio, onis, f. Cic. *Proti. borenye, zarad cheſza vojuvanye, &c.* e. Vertheidigung, Beſchirmung. &c. V. *Defenſio.*

Prōpugnātor, ōris, m. Cic. *Proti - branitel, proti - vojnik.* r. Vertheidiger, Verfechter. *óltalmazó, valaki mellett hadakozó.* V. *Defenſor.*

Prōpugnātrix, īcis, f. *Branitelicza.* e. Beſchirmerin, Beſchützerin. *óltalmazóné.* Legitur apud *Fabrett. Inſcrip. pag.* 169.

Prōpugno, as, are, avi, atum, (Act.) *Vojujuch bránim za kaj vojujem.* Verfechte, Beſchirme. *értte hadakozom.* V. *Defendo, obſiſto.* Virtus pro æquitate propugnat. *Cic.* Aliquid propugnare. *Svet.*

Prōpulsātio, onis, f. Cic. *Odtiranye, odegnanye.* Das Abtreiben, e. Abvvendung. *Elkergetés.* V. *Depulſio.*

Prōpulsātor, ōris, m. Valer. Max. *Odtiravecz, odgonitel.* r. Abtreiber. *Kergetö.* V. *Depulſor.*

Prōpulſo, & prŏpulſo, as, are, avi, atum, (Act. Freq. *à propello*) Cic. *Odganyam, odtirávam,* Abtreibe. *Elüzdegelem, Hátra - verem.* Synon. *Arceo, Depulſo, Propello, Repello.* Aliquem ab ingreſſione templi propulſare,

Digitalizirao Google

pulsare. *Kôga vu czirkvu nepuſztiti, od czirkvenih vrát odtirati.* Einen nicht vvollen hinein in die Kirchen laſſen. *Valakit a' templom ajtaján be-nembotsátani.* Injuriam ab aliquo propulſare: *pro* aliquem ab injuria defendere. *Cic.* Bellum mœnibus propulſare: *pro* à mœnibus depellere, arcere. *Liv.*

Prōpulſus, ûs, m. *Senec.* V. *Impulſus.*

* Prŏpўlæum, æi, n. Cic. V. *Frontiſpicium, veſtibulum.* dicitur præſertim de templis.

Prōquæſtor, ōris, m. Cic. *Obchinzkoga blága podſzkerbitel,* peregr. *pod-pegadur, nameſztnik pegadúra.* r. Stadthalter eines Seckel-Meiſters, Vice-Rent-Meiſter. *Vitzé komornyik.* V. *Vice* & *Quæſtor. Vice* & *perceptor N. 1.* Adhibet etiam Cic. indeclinabiliter *proquæſtore,* ſdque in eadem ſignificatione. Idem obſervandum in aliis ſimilibus.

Prōquàm, *Adv.* Lucr. V. *prout.* Alii exponunt pro *perquàm.*

Prōquīrĭto, as, are, avi, atum, [Act.] Apul. *Vicbem, pomocb zazávam.* Das Volck anſchreye, um die Hülffe anruffe. *Segétſziget kiáltok.* Item V. *proclamo, promulgo.*

* Prōra, æ, ſ. Cic. *Ladje perva ſztrán, Prova.* Der vörder Theil des Schiffs, der Bieten, Grans. *Hajónak az orra.*

Prōrēpo, is, ĕre, pſi, ptum, [Neu.] Colum. *Ván plazim, napred gmazim, dalje lézem.* Herfür ſchleiche, herfür krieche. *Elŏlmáſzok, tſúſzok.*

* Prōrēta, æ, m, Plaut. *Veſzlár pervu ſztrán ladje razvnajuchi.* r. Steuer-Mann, ein Pilote, Loots-Mann. *Hajó orrán ülŏ hajós, kormányos.*

* Prōrēus, i, m. Ovid. *idem.*

Prōrīga, æ, m, Varro. *Kobilár &c. ki kobile &c. pripuſcha.* r. Stutten Knecht. *T'ſitót, melly nyŏſtény-lóvakot monyaſokbol ereſzti.*

Prōrĭpio, is, ĕre, pui, eptum, [Act.] Cic. 1. V. *Rapio, Foras* & *rapio, extra* & *rapio.* Proripere ſe in publicum. *Liv.* Aliquem in cædem proripere. *Horat.* 2. V. *Subduco N. 1.* Se ex curia proripere. *Cic.*

Prōrīto, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. V. *Irrito.* 2. V. *Allicio, Invito.* Quem ſpes proritat. *Sen.*

Prōrŏgātio, ōnis, f. V. *Dilatio.* Legis prorogatio: *id eſt* Legis promulgandæ dilatio. *Cic.* Item V. *prolatatio N. 1 Ampliatio N. 1. Amplificatio.* Imperii prorogatio. *Liv.*

Prōrŏgātīvus, a, um, Sen. *Odlachlyiv, odlachajuchi.* Verlängernd. *Halaſztot.*

Prōrŏgātor, ōris, m. *Claſſiod.* propriè *Odlachitel, na duſe puſztitel.* r. Verſchieber, Verzögerer, Aufſchieber. *Halogató, Halaſztó.* V. *Dilator.* Item 2. V. *Exogator.* unde diſpenſatores dicti prorogatores. *Pert.* Alii tamen legunt *prærogatores.*

Prōrŏgo, as, are, avi, atum, (Act.) *Cic.* V. *procraſtino, profero N. 2.*

Prorsùm, *Adv.* V. *prorsùs N. 1.* Curſari rurſum prorſum. *Terent. Hec. 3. 1. 35.* In quem locum *Donatus* hæc habet: *Rurſum* proprie retro, *prorſum* ante ſignificat. 2. V. *prorsùs N. 2.* Verbum prorſùm nullum intelligo. *Cic.*

Prorsùs, *Adv.* 1. *Synon.* Rectè, Rectâ viâ. *Zráven, Ravno, Ravnim pútom.* Gerad, geraden Weeg. *Egyeneſen.* Prorsùs Athenas protinus abibo tecum. *Plaut. Mil. 4. 4. 56.* 2. apud Cic. *Zevſzema, dokoneza, zaſzma, zaſzvima, zaſzvim, zaſzim.* Gantz und gar, gäntzlich, durchaus. *Mindeneſtŏl fogva, tellyeßiggel, ſzinte.* V. *omnino.* 3. ſumitur pro *Certè.* Cic.

Prorſus, a, um, Plaut. *Raven, naproti obernyen.* Gerad, entgegen gevvendet. *Igenes, Ellenébe-fordított.* Prorſi limites: *id eſt* ad orientem verſi & directi. *Feſt.* Prorſa facundia. *Apul.* V. *Proſa.*

Prōrumpo, is, ĕre, ūpi, uptum. (Neu.) Cic. V. *Irrumpo, irruo, erumpo.* 2. eſt *Act.* pro *Perrumpo N. 1.* Munitionibus proruptis. *Caſ.* Alii legunt *prorutis.* Rursùs in obliquum verſo prorumpit aratro. *Virg.* Complura exemplaria habent *perrumpit.* 3. Interdúmque atram prorumpit ad æthera nubem: *pro* ultra emittit, effundit. *Virg.*

Prōruo, is, ĕre, ui, ŭtum, [Act.] V. *Diruo.* Urbem à fundamentis proruere. Liv. *Váraß* ali *grád zevſzema poruſſiti, veſz várafs poderti, na nikaj zpraviti, fúndati.* Eine Stadt aus dem Grund verſtöhren, übern Hauffen ſchmeiſſen. *Tŏbŏl kirontani a' várost.* Foras ſe proruere: *pro* erumpere, ſe efferre. *Terent.* 2. eſt *Neu.* pro *Valde* & *ruo, prolabor N. 1. decido N. 1.* In caput proruere. *Flacc.* 3. V. *Irrumpo, irruo.* In hoſtes proruere. *Curt.*

Prōruptio, ōnis, f. V. *Eruptio, Irruptio.*

Prōruptor, ōris, m. Ammian. *Ván izkoſ, nazkocbitel, navalyitel, prediravecz.* r. Ausbrecher, der mit Gevvalt ausfallet, Zerbrecher. *Kirobanó, bérobanó, Reá-ütŏ, Bé-ütŏ.*

Prōruptus, a, um, *Partic. Paſſ.* Cæſ. *Predert, pretergnyen.* Zerbrochen, zerſtört. *Le-*

romlott,

romlott, lèomlott. Item V. *prorutus.* Munitiones proruptæ. *Cæs.* Alii legunt *prorutæ.* 2. Toto prorutus corpore sudor: *pro* effusus, profusus. *Virg.* 3. est *Nom.* ex *Particip.* V. *Præceps N.* 2. *Præsumptuosus.* Audaciæ prorupta. Cic. *Velika y prenagla*, ali *prevechsze pouszajuchа szerdchenoszt.* Grosse und vervvegene Frechheit. *Nagy bátorság.*

Prōrŭtus, a, um, Curt. *Podert, perußen, prevernyen, na tla bityen, dole obalyen.* Zu Boden gevvorffen, nieder geriſſen, nieder gefallt. *Felforditt atott, Rontatott.* Synon. *Everſus, dirutus, cum impetu dejectus, vi proſtratus, ſolo æquatus.*

Prōsa (*intellige* Oratio) æ, f. Quintil. *Synon.* Oratio ſoluta. *Nezvezano*, iliti *prószto govorenye; tojeszt: koje broj peszmih vu szebe nezadersáva.* e. Ungebundene Rede, ſo nicht in Verſen iſt. *Le-nem kŏttetett*, vagy *folyó beszéd.* 2. *Prosa*, vel *Prorsa* Dea, quæ recto partui, *Postverta* verò, quæ perverſo præſidebat. *Varro* apud *Gell.*

Prōsāĭcus, a, um, Venant. Fortun. *Nezvezan, prószt, neupeszmen.* Ungebunden. *Le-nem kŏttetett, szabados, folyó.* Condere orationem proſaicam. *Plin.* Alii legunt *proſam.*

Prōsāpĭa, æ, f. Cic. *Plemme, Plemen, Ród, Koleno, Plemenztvo, Poglavita kèrv.* s. Herkommen, Geſchlecht, e. Geſippſchafft, r. Stamm, Adel-Stamm. *Nemzetségi ágazat.* V. *Familia N.* 2. *progenies N.* 1. Veteris proſapiæ, ac multarum imaginum homo. *Sztare plemenszkine*, ali *szztaro-glaszovitoga rodda chlovek.* Einer von uhralten Adel. *Régi nemzet, régi családból-való.* Salluſt. in Jug.

Prōsāpĭes, ēi, f. Non. *idem.*

Prōsārĭus, a, um, *Sidon.* V. *proſaicus.*

*Prōscēnĭum, ii, n. *Liv.* Locus inter ſcenam & orcheſtram medius. *Perva szztrán zkazaliſcha ván szztojécha*, iliti *Mészto za obchinzke igráße*, vulgo *komediaſſe.* e. Vor-Bühne, oder Gerüſt, da die Comedianten Schau-Spiele halten. *Játékra-való magas hely, holott a' komédiások szólanak.*

Proſcindo, is, ĕre, ſcĭdi, ſſum, (Act.) V. *Diſcindo N.* 1. *perſcindo, primò & ſcindo, valde ſcindo.* Terram aratrô proſcindere: *vel abſolute:* Terram proſcindere. Varr. *Zemlyu pervich orati.* Das Feld zum erſten Ackern. *Elŏszŏr felszántani a' mezŏt.* Quercum ferrô proſcindere: *pro* perſcindere, diſcindere, ſcindere, findere. *Lucan.* 2. Transl. V. *Convicior, Infamo.* Aliquem convicîô &c. proſcindere: *vel abſolutè:* Aliquem proſcindere: *pro* contumeliâ afficere &c. *Kŏga merzko pszovati, opſſaniti, pogerditi.* Einen läſtern, ſchmähen. *Szidni valakit.* V. *Lacero N.* 2. Svet.

Proſciſſio, onis, f. Colum. *Z-perva rézanye, Raztalanye.* Das erſte Schneiden, e. Zerſpaltung. *Metélés, Haſogatás.* Terræ proſciſſio. *Id.* V. *Aratio.* 2. Transl. *proſciſſio* ſumitur pro *convicio, contumelia &c.*

Proſciſſum, i, n. Colum. *Zorana zemlya, Zorano.* Gepflügte Erden, das Gepflügte. *Megszántatott föld.*

Proſcrĭbo, is, ĕre, pſi, ptum, [Act.] 1. *Z-ochitim piszmom na znanye dájem: z-pribitim piszmom obznanujem, na prodaju ponúdyam.* Mit öffentlich aufgeſchlagener Schrifft etvvas kund mache, feil biethe. *Fel-szegetett irással valamit jelentem, árrát kiírom, árúba vetem.* Ædes proſcribere. Cic. *Hiſe z-pribitim piszmom na prodaju pusztiti, ponuditi.* Ein Haus Schrifftlich feil biethen. *Házát kiírással el-adóvá tenni.* Venationem futuram proſcribere: *pro* publicare. *Ruduchi lov z-piszmom na obchinzkom mészti pribitim nazveszitti.* Die künfftige Jagd mit öffentlich aufgeſchlagener Schrifft auskünden. *Jövendŏ vadazászt irással jelenteni.* Cic. 2. ſpeciatim: *Iz domovine &c. tiram, z-pribitim piszmom pregányam, od kakve obchine odtugyivam, odtujivam, na szmert obszudyenoga nazveszitvam.* Vervveiſe, mit aufgeſchlagener Schrifft verbanne, in die Acht thu. *Számkivetésre ítélem, községbŭl valakit irással kirekesztem.* Aliquem proſcribere. *Kŏga pretirati, pregnati, obszudyenoga nazveszitti, propiszati*, ali *od kakove obchine odtujiti, odvercbi.* Einen vervveiſen, vertreiben, in die Acht erklären. *Valakit számkivetni, valakit levelesst tenni.*

Proſcriptio, ōnis, f. 1. *Z-ochitim piszmom obznanenye, na prodaju puszstyanye, ali ponudenye.* öffentliche Andeutung, öffentliche Feilbiethung. *Fel-szegetett irással valaminek jelentése, árúba botsátás.* Prædiorum proſcriptiones, &c. *Cic. pro Flacco c.* 30. Alii legunt *præſcriptiones*, alii *perſcriptiones.* 2. ſpeciatim: *Od kakve obchine odtujenye, odverſenye, izverſenye &c.* e. Acht-Erklährung, Abſonderung von einer Gemeinde. &c. *Számkivetésben ítélés, községbŭl valakinek kirekesztése.* &c. Item V. *publicatio N.* 2. *relegatio N.* 2. *Condemnatio.*

Locupletum proſcriptiones. De bonis proſcriptionem ferre. *Cic.*

Proſcriptor, ōris, m. Plin. 1. *Na prodaju puſtyavecz, z-pribitim piſzmom obznanitel.* Der etvvas feil biethet, durch öffentlich aufgeſchlagene Schrifft auskündet. *Felſzegetett íráſſal valamit jelentő, valamit íráſſal árrúba botsátó.* &c. 2. ſpeciatim: *Odkakve obcsine odtujitel, pregonitel,* &c. Der einen in die Acht erkläret, aus einen Land vertreibet, &c. *Számtivetésben úzó, köztségbűl valakit kirekeſztő,* &c. V. *publicator, condemnator.*

Proſcriptŭrio, is, īre, (Medit.) *Synon.* deſidero proſcribere, identidem meditor aliquid proſcribere. *Cic.*

Prōsĕco, (apud *Plaut.* Prōsĭco,) as, are, cui, ctum, (Act.) V. *Seco, Perſeco, Diſſeco, Exſeco, Incīdo.* Hoſtiæ exta proſecare. *Liv.*

Prōsectă, ōrum, n. *plur.* Ovid. *Vân izrezan, y na dêle razſzêchen drobecz, kojega negda krivoverczi ſzvojim bolvanom alduvali jeſzu.* Aus den Opffer-Thieren gehauenes, und zertheiltes Eingevveide. *Kimetzetett, és darabokra vagdaltatott belső részek.* V. *Exta.*

Prōsector, ōris, m. Tertull. V. *Inciſor, Diſſecator, Exſector.*

Prōsectus, ûs, m. Apul. V. *Diſſectio, Exſectio, Sectura.*

Prōsĕdă, æ, f. (Sic dicta, auctore *Feſto*, quòd ante ſtabula ſedeat, venalem habens pudicitiam) *Plaut.* V. *Meretrix, proſtibulum.*

* Prōsēlўtus, i, m. *Hieron.* V. *Advena, Adventitius, peregrinus.*

Prōsēmĭno, as, &c. *Cic.* V. *Diſſemino.*

Prōsentio, is, īre, &c. *Plaut.* V. *præſentio.*

Prōsĕquĭum, ii, n. Feſt. V. *ſequela.*

Prōsĕquor, ĕris, ĕqui, sĕquūtus *vel* sĕcūtus ſum (Dep.) 1. V. *Inſequor N. 1. Inſisto N. 2. perſequor N. 1. ſubſequor.* Antiquitatem proſequi atque imitari. *Sztaru navadu naſzleduvati, poleg Jztarine chiniti, ſztari zákon obderſavati.* Dem alten Brauch nachfolgen, nach der alten Gevvohnheit thun. *A' régieket például követni.* Aliquem proficiſcentem proſequi. *Za kĕmiti, kóga ſzlediti.* Einem nachgehen, nachfolgen. *Valaki után menni.* ità *Cic.* Item V. *Comitor, deduco N. 2.* Aliquem abeuntem animo & corpore proſequi: *pro* comitari. *Cic.* Aliquem in domum proſequi. Gell. *Kóga do biſe*, inache *domòv zprevoditi.* Einen nach Haus begleiten. *Valakit házáig kísérni.* Alicujus funus, *vel* funeris exequias proſequi. Quintil. *Z-chijim zprévodom iti.* Mit einer Leiche gehen. *Valakinek temetésért menni.* Item V. *Inſequor N. 2. Inſecto N. 2. perſequor N. 2.* Hoſtilem exercitum proſequi: *pro* inſequi, perſequi. *Cic.* Item V. *Inſecto & Inſector N. 1.* Aliquem verbis vehementioribus proſequi: *pro* inſectari, urgere, acriùs in aliquem invehi. *Cic.* 2. Transl. *Na konecz dopelyávam, do zverhe izpelyávam, vu kakvom poſzlu odbajam, zaderſavammſze, na dalyé obnaſſam.* Zu Ende bringe, fortfahre. *Valamit végbe viſzem, valamiben elő mennek.* V. *Continuo.* Sequitur, ut hæc officiorum genera proſequar: *pro* continuem, enarrem, *vel* enarrare, referre, commemorare pergam, *vel* continuem. *Cic. 2. off.* Iter proſequi: *pro* ultra proficiſci, longiùs progredi. *Id.* V. *Inſisto N. 5.* Jus ſuum proſequi. *Szvojega ſze derſati, ali za ſzvojem boditi.* Auf ſein Recht tringen. *Maga tórvényit végbe vinni.* ità Id. V. *perſequor N. 4.* Genus orationis fuſum proſequi: *pro* retinere, ſectari. *Id.* Aliquid ſubtiliter proſequi, *pro* pertractare *N. 2.* Id. 3. pro varietate ſubſtantivorum, præſertim Ablativorum ſibi adjectorum, varias ſortitur ſignificationes: *ita:* Aliquem lacrymis proſequi: *pro* deflere, deplorare aliquem. *Za kĕmſze plakati.* Einen bevveinen. *Valakit ſiratni.* Amore aliquem proſequi. *Kóga ſzyubiti.* Einen lieben. *Valakit ſzeretni.* Aliquem beneficiis proſequi. *Kómu dobro chiniti.* Einem guts thun. *Valakinek jót tenni.* Alicujus virtutem gratâ memoriâ proſequi: *pro* ejus meminiſſe, recordari, reminiſci. Aliquem officiis, laudibus, plauſu proſequi: *pro* ornare, onerare, cumulare. &c. Hactenus *Cic.* Aliquem invidiâ, odiô proſequi. *pro* odiſſe. *Vellej.* V. *perſequor* ſub *N. 2. ad finem.* Aliquem præmiô proſequi: *pro* præmiô afficere, remunerari. *Colum.* Aliquid lætitiâ proſequi: *pro* lætari de re aliqua. *Quintil.* Aliquid ſtilo proſequi: *pro* ſcribere de re aliqua, *vel* ſcribendo enarrare. *Plin.* Verſu aliquid proſequi: *pro* complecti. *Virg.* V. *perſequor N. 5.* Blandioribus alloquiis cibos proſequi: *pro* condire. *Plin.* Et ſic de cæteris. Hinc *derivata* Prōsĕcūtor, & Prōsĕcūtōrĭus. *JCt.*

Prōsĕro, is, ĕre, ēvi, sătum, (Act.) Lucan. V. *Confero* 1mo loco. *Sero N. 1.* Alii exponunt pro *produco N. 2.*

Prōsĕro, ĕris, ĕre, rui, ertum, [Act.] V. *Extero.* Proferit hydra caput. *Avien. in Arat. v. 1111.*

Prōſe-

Prŏſerpĭna, & Prŏſerpĭna, æ, f. Cic. *Kralyicza*, ali *Boſicza peklenzka*. e. Höllen - Göttin. *Plutó felesége, a' pokolbéli királyné*, vagy *Iſten Aſszony*. Filia Cereris ex Jove primo, ſoror Liberi, conjux Plutonis. *Ovid.*

Prŏſerpĭnāca, æ, f. *Plin.* Herba adversùs ſcorpiones præſentiſſimi remedii.

Prŏſerpo, is, ĕre, pſi, ptum, (Neu.) *Plaut.* V. *Prorepo.*

Prŏſĭciæ, ārum, f. *Plur.* Arnob. V. *Proſecta.*

Prŏſĭcĭes, ēi, f. *Varr.* apud *Non.* V. *proſecta.*

Prŏſĭcium, ii, n. *Feſt.* V. *proſecta.*

Prŏſĭco, as, āre, &c. V. *proſeco.*

Prŏſignānus, i, m. Front. *Vojnik vu drugom rédu ſztojechi.* Soldat, der neben dem Fähnlein in andertem Glied Fechtet. *Katona zaſzló mellet második rendben viaskodó.* Miles *Anteſignanus* in prima, *Proſignanus* in ſecunda acie pugnat.

Prŏſilĭo, is, īre, lŭi, *legitur etiam* līvi, & lĭi. ultum, (Neu.) Cic. *Napred zkáchem, Izzkáchem.* Herfür ſpringe. *Elŏ-ugrom.* Synon. *Exſilio, prorumpo N.* 1. *Antè Salio, ultra* vel *foràs ſalio.* In concionem proſilire. *Liv.* E convivio proſilire. *Curt.* Ad arma proſilire. *Horat.* Frutices in altitudinem proſiliunt: *pro* excreſcunt. *Colum.*

Prŏſĭmūrĭum, ii, n. *Feſt.* V. *Pomerium.* Sed alii legunt *Poſtmurium.*

Prŏſiſto, is, ĕre, ſtĭti, *ſupinum inuſitatum* ſtĭtum. [Neu.] Apul. V. *proſto, antè & ſto.*

Prŏſŏcĕr, ĕri, m. Ovid. *Synon.* Magnus ſocer, Uxoris. *vel* Mariti Avus. JCt. *Sztári tàſzt, ali Szveker:* to jeſzt: *Moje ſene*, ali *mojega múſa ced.* r. Groſs-Schvväher, Groſs-Anherr: *das iſt:* Meines Weibes, *oder* meines Ehemannes Groſs-Vatter. *Feleségemnek* vagy *úramnak ősi, Ipám apja.* Proſecero, & Proſocrui reſpondet *Progener.*

Prŏſŏcrŭs, ûs, f. JCt. *Synon.* Uxoris, *vel* Mariti Avia. *Sztára punicza*, ali *ſzvekerva:* to jeſzt: *Moje ſene*, ali *mojega múſa babicza.* Groſs-Schvvieger-Mutter: *das iſt:* Meines Weibes, *oder* meines Ehe - Mannes Groſs - Vatter. *Feleségemnek*, vagy *házastársomnak űki*, vagy *nagy annya.*

* Prŏſōdĭa, *ob accentum*, *aliàs* Prŏſōdĭa, æ, f. Varr V. *Accentus.*

* Prŏſōpĭs, ĭdis, f. *latinè* perſōnācĭa, (*apud nonnullos* perſōnāca) Feſt. V. *perſonata.*

* Prŏſōpŏpœja, æ. f. Quintil. *Latinè* Perſonarum fictio. *Govorenye, dugovanya kakti govorecha pred ochi donaſsajuche.* Eine Rede, dadurch redende Perſohnen fürgeſtellet vverden. *Valamínek ſzemélyében - való ſzólás.*

Proſpectè, *Adv.* Tertull. V. *Conſultè.*

Proſpectīvus, a, um, *Chezkaiſze gledi.* Durch vvas man ſiehet. *Valami, melly áltól át nézhetni.* Feneſtræ proſpectivæ. *JCt.*

Proſpecto, as, are, avi, atum, (Act. Freq. à *proſpicio*) 1. *Zgledúvam, Izgledívam, Vſzesztàt gledim, Vechkrat izglédam.* Offt ausſehe, öffter hinaus ſchaue. *Meſzſzére elnézek, ſzemlélem.* Ex Feneſtris proſpectare: *pro* Frequenter aſpicere, circumſpicere. *Liv.* Navis proſpectare jam exilium videbatur: *pro* ſpectare, meditari. *Cic.*

Proſpector, ōris, m. Apul. *Previditel, Previdyavecz.* r. Fürſeher, Vorſeher. *Elevelátó, Meſzſze-látó.*

Proſpectus, ûs, m. *Izgled, zgledanye, pridgled.* s. Geſicht, Ausſehen. *Nézés, Meſzſze elnézés.* V. *Aſpectus, Viſio.* Impedire proſpectum. Liv. *Kómu ſzvetloſzt prevzeti, ali zgledanye zpachiti, zavzéti.* Einem das Licht benehmen, *oder* das Ausſehen verhinderen. *Valaminek világát elvenni, hogy valahonnan elnézheſſen meg-akadályoztatni.* 2. Accipitur pro *loco aſpectûs.* Pulcherrimus proſpectus. Cic. *Prelépo zgledaliſche.* Ein vvohl ſchöner Ort zum Ausſehen. *ékes hely, a' honnan meſzſze elláthatni.* 3. pro *Oculu*, vel *præſentia.* In proſpectum populi producere. *Igyudztvu pred ochi poſztaviti, pred pùk dopelyati.* Dem Volck vor Augen ſtellen, unter die Augen führen. *A' nép eleibe vinni, hogy láſsák.* Cic.

Proſpĕcŭlŏr, āris, āri, ātus ſum, (Dep.) Liv. V. *Longè N.* 2. & *ſpeculor.*

Proſpĕr, & proſpĕrŭs, a, um, Cic. *Dobrocheſztni, Cheſztit. &c.* V. Felix, *Fortunatus, Fauſtus* Proſperior: *Tacit* Proſperrimus: *Vellej.*

Proſpĕrè, *Adv.* Cic. *Synon.* Ex voto. V. *Fauſtè, Fortunatè.*

Proſpergo, is, ĕre, &c. *Tacit.* V. *Aſpergo N.* 1.

Proſpĕrĭtās, ātis, f. Cic. *Napredlyivozt, Navolynozt, Cheſztitozt. Dobroſzrechnozt.* e. Wohlfahrt. *Bóldogság.* V. *Felicitas.*

Proſpĕrĭtĕr, *Adv.* Ennius *apud* Priſcian. V. *proſperè.*

Proſpĕro, as, āre. āvi. ātum, (Act.) *Cheſztitim, povolyno chinim.* Beglücke, ſeegne. *Jó ſzerent téſzem, Megáldom.* V. *Felicito, Fortuno, ſecundo.* Victoriam populo proſperare. *Liv.*

Proſpĕrus, a, um, V. *proſper.*

Proſpex, ĭcis, m. Tertull. V. *proſpector.*

Proſpĭcientĕr, *Adv.* Gell. V. *Circumſpectè.*

Proſpĭcientia, æ, f. V. *Cura N.* 1. *pronœa.* Vi-

gilia & proſpicientia. *Cic.* Al. leg. *providentia.*

Proſpĭcĭo, is, ĕre, exi, ectum, [Act.] Synon. *Aſpicio, foras aſpicio, longè N.* 2. *aſpicio, antè video, prævideo.* Oculi proſpiciunt; *pro* longè aſpiciunt. *Plaut.* 2. Transl. V. *præſagio, præcognoſco.* Mente, cogitatione aliquid proſpicere: *pro* præſagire, prævidere aliquid. *Kaj prevideti.* Etvvas vorſehen. *Valamit eleve ellátni.* Cic. 3. V. *provideo N.* 2. Obtulit ſe ad ferramenta proſpicienda. *Cic.* Filiæ maritum proſpicere. *Plin.* Proſpicere in annum: (in poſterum.] Cic. *Szkerbetiſze za dojduche leto, potrebna za dojduche godiſche preſzkerbeti.* In das künfftige Jahr fürſehen thun, ſich auf das künfftige Jahr verſehen, verſorgen. *Eſztendőre valót gyűjteni, kereſni.* Item V. *proſum, caveo N.* 2. Sibi & filiis conſulere: *pro* prodeſſe, providere; ſuis, & liberorum commodis conſulere. *Szkerbetiſze zaſzvooju y detcze ſzvoje haſzen.* Ihme ſein eigenen und der Kinder Nutzen, und Wohlſtand angelegen ſeyn laſſen. *Mind magára, mind gyermekire előre gondot-viſelni.*

Proſpĭcuè, *Adv.* Apul. V. *proſpicienter, providè.*

Proſpĭcuus, a, um, *Zdaleka vidlyiv.* Das man von Weiten ſiehet. *Meſzſzérűl látbátó.* Item *Odkudaſze daleko vídi.* Von vvann man vveit ſiehet. *Honnét meſzſze látzatik.* Turris proſpicua. *Stat.* Item V. *Conſpicuus.* Proſpicui cultu, & formâ puerorum greges. *Seneca.*

Proſpĭcus, a, um, *Nævius* apud *Non.* V. *Intentus N.* 2. *providus.*

Proſpīro, as, &c. *Apul.* V. *Ultra, Longinquè,* vel *Extra,* & *ſpiro.*

*Proſtās ădis, f. *Vitruv.* V. *porticus, veſtibulum.*

Proſterno, is, ĕre, ſtrāvi, ſtrātum, (Act.) Cic. *Obályam, povályam, povalyujem, dole* ali *na tla bitam.* Nieder vverffe, zu Boden ſchlage *oder* vverffe. *Ledűjtőm, a' főldhőzverem, Leteritem.* Humi aliquem proſternere. Liv. *Kőga na zemlyu bititi, povalyiti:* ali: *z kém na tla jeknuti.* Einen zu Boden ſchlagen, *oder* vverffen. *Valakit a' főldhőz verni.* Ad alicujus pedes ſe proſternere. *pro* dejicere &c. *Cic.* V. in *procido, projicio.* Vineas in terram proſternere. Golum. *Terſzje povalyiti.* Die Reben niederlegen. *Valahová ſzőlőkőt hinteni.* 2. Transl. V. *Devaſto, Interneco, Occīdo.* Hoſtes proſternere: *pro* occidione occidere: *Cic.* V. in *Occidio.* Omnia proſternere: *pro* evertere, pervertere N. 1. *Id.* Corpora venalia proſternere: *pro* proſtituere N. 2. *Arnob.*

Prōſtĭbŭla, æ, f. &

Proſtĭbŭlum, i, n. Plaut. *Ochita botnicza: obchinzka blúdnicza*, vulgo *kurva, kojaſze prez vſzake ſzramesliivozti vſzakomu napija y ponudya: na nechiſzti ſzmrad vſzagdar gotova.* Gemeine und öffentliche Hure, ein Gaſſen-Budel. *Közönséges kurva, Bordélyház előtt kinnülő kurva.*

Proſtĭtuo, is, ĕre, tui, tūtum, (Act.) *q. d.* Antè, *vel* publicè ſtatuo. *Na prodaju dájem; za plácbu vſze, ſto god morem, p nudyam y chinim.* Zu verkauffen gebe; öffentlich feil biethe; ums Geld alles gern thu. *Valamit eladóvá téſzek, valamit kitéſzek, árrátrt mindent meg-tſelekſzem.* Vocem foro proſtituere: *pro* ex cauſarum actione quæſtum facere, lucrum aucupari. Ovid. *Is praudo-znanſztva,* iliti *prokuratorſze dobichek izkati: Vu praudi za plácbu ſzluſiti.* Rechts-Handel um Gelds vvillen führen. *Pénzért prókátorkodni.* Sic *generatim dicimus* Honorem, famam, officium &c. proſtituere. *id eſt* venalia proponere, propinare, atque ſic quaſi depravare, deturpare, & vilia facere. ità *uſus communis.* 2. ſpeciatim, Idque frequentiſſimè: *Chiſztocbu y poſtenye prodájem.* Die Reinigkeit und Ehrbarkeit verkauffe. *Magam tiſzteſségemet és betűletemet elárúlom.* Synon. *Corpus meum,* vel *alienum quæſtui expono; Corporis pateſtatem facio; Pudicitiam venalem habeo; Me, vel alium, ſive puerum, ſive puellam, meretriciæ arti dedo. &c.* Suam pudicitiam proſtituere. *Szvoju chiſztocbu y ſzramotlyivozt prodati, oſzkruniti, pogerditi.* Eigene Reinigkeit und Schamhafftigkeit verkauffen, Schänden. *Magatiſzteſségét kotzkáztatni, magat ſzemtelenül árúlni.* Svet. V. *Deturpo.*

Proſtĭtūtio, ōnis, f. Arnob. *Poſtenya &c. predavanye, oſzramotenye, pogerdenye.* e. Verkauffung der Ehrbarkeit, &c. e. Beſchimpfung, Schändung. *Bet ülletnek eládósága, névben gázúllás.* V. *Diffamatio.*

Proſtĭtūtor, ōris, m. *Tertull.* Qui proſtituit. *Oſzramotitel.* r. Beſchimpffer. *Meggyalázó. &c.*

Proſtĭtūtus, a, um, Plin. *Za zlocbeſztu plácbu dán, oſzramoten.* Zu verkauffen angetragen, beſchimpffet. *Eladóvá tétetett, Bordélyba botsáttatott.* Synon. *Infamatus, Diffamatus, Deturpatus, Depravatus &c.* Lupa proſtitutiſſima. *Tert.* V. *proſtibulum.*

Sermones

Sermones proſtituti: *id eſt* infames, procaces. *Sidon.*

Proſto, as, āre, ſtĭti, ĭtum, *apud nonnullos* atum, [Neu) Lucr. V. *Exto N.* 1. *Emineo N.* 2. Item 2. *Na prodaju jeſzem, ponudyen Sztoìm.* Feil ſtehe, ich bin zu verkauffen ausgeſetzt. *Eladó vagyok.* Synon. *Venalem me expono, proſtituor.* Mulier proſtat. Plaut. *Necbiſzta ſena na ponudu ſztoì, ſzama ſzebe na ſzmràd napija, ponúja.* Unzüchtiges Weib, ſo ſich ſelbſt zur Unzucht anbietet. *Magával kereskedõ kurva.* Aliquid pretiô proſtat. *Kaj na prodáju ponudyeno ſztoì.* Etvvas feil ſtehet. *Kapbatni pénzen valamit.* Ovid.

Proſtrātio, ōnis, f. Tert. V. *Dejectio.*

Proſtrātor, ōris, m. Firmicus. *Dole bitavecz, obalyitel, povalyitel.* Der einen zu Boden vvirfft. *Levetetõ, Levereto.* Item V. *Deletor N.* 3.

Proſtrātus, a, um, V. *Afflictus N.* 1. & 3. Respublica proſtrata. *Cic.*

Prōsŭbĭgo, is, &c. *Virg.* Synon. *Ante ſubigo, valde ſubigo.*

Prōſum, prōdes, prōdeſsĕ, prōfŭi, (Neu. Anom) *q. d.* pro aliquo ſum. Cic. *Haſznovit jeſzem, napredujem, haſznim prudim, koriſztujem.* Ich bin nutzlich. *Haſznos vagyok, haſználok.* Synon *Juvo, utilis ſum.* In commune prodeſſe. *Obcbini haſzniti, obcbinu pomagati.* Ins gemein nutzlich ſeyn. *Közönséges jónak haſznos lenni.* Quintil.

Prōsūmĭa, æ, f. *Cæcil.* apud *Non.* V. *Navis ſpeculatoria.*

* Prōtăſis, is, f. Donat. *latinè* Actus primus, & initium Dramatis. *Perva ſztràn y pocbetek obcbinzke igre*, iliti *komedie.* Der erſte Theil, Fürtrag, und Anfang einer Comœdie. *Komédiának elsõ réſze, és elsõ kezdése.*

Prōtectio, ōnis, f. Tert. propriè *Prikrivanye, pokrivanye.* e. Bedeckung. *Fedés, takargatás.* Transl. V. *Defenſio, ſtipatio N.* 1.

Prōtector, ōris, m. Spartian. *Zakrivavecz.* r. Bedecker. *Fedezõ, takargató.* Item. V. *Defenſor, Stipator, Cuſtos.*

Prōtectum, i, n. Ulp. &

Prōtectus, ûs, m. *Scævola JCt.* V. *projectum N.* 2.

Prōtĕgo, is, ĕre, xi, ctum, (Act.) 1. propriè V. *Tego N.* 1. *Ante & Tego.* Arbor ſe vaſtis protegit ramis. Plin. *Drévoſze z-velikim ſzvojem nadpokriva, zakriva.* Der Baum bedecket ſich mit groſſen Zvveigen. *Nagy ágával bé-fedete magát.* 2. Transl. V. *Defendo.* Jacentem protego. *Cic.* Item V. *Occulto occulo.* Immanitatem parricidii metu majore protegere. *Quintil.*

Prōtēlo, as, āre, āvi, ātum, (Act.) 1. V. *Prorogo.* Diem cautioni præſtitutum protelare: *pro* differre. *Ulp.* 2. V. *Abigo, Arceo, Excludo N.* 1. *Expello, Impello, Propulſo.* Aliquem patriâ protelare: *pro* expellere, proſcribere &c. *Turpil, apud Non. c. 4. n. 249.* Romanos impetu ſuo protelare: *pro* longè arcere, propellere, &c. *Id. ibid.* 3. Transl. V. *perturbo N.* 1. *Exagito N.* 1. Aliquem dictis ſævidicis protelare. *Terent. Phorm. A.* 1. *Sc.* 4. *v.* 26.

Prōtēlum, i, n. *Volòv &c. zkup vjarmenih nepretergan rèd, jednáko hodenye y potézanye.* Ein Zug der nach der Reihe eingeſpanneten Ochſen, gleiches Gehen und Ziehen. *ökrõknek hoſzſzan egymás utánn elnyúlása.* Protelô trini boves unum aratrum ducent. *Cato.* 2. Transl. undique protelô plagarum continuatô. *id eſt* Impulſu non intermiſsô, ordine plagarum non interruptô. *Lucr.*

Prōtendo, is, ĕre, prōtendi, ſum. & tum. (Act.) Virg. *Dugſſe cbinìm, vu dutinu ali ſirìmu natéſem &c.* V. *Extendo.* 2. Transl. V. *prorogo.* Comitia tamen in Januarium menſem protendimus. *Cic.*

Prōtentus, a, um, *Nom. ex part.* Tacit. V. *porrectus N.* 1.

Prōtĕnŭs, *Adv.* V. *protinus.*

Prōtermĭno, as, are. avi, atum, (Act.) Apul. *Kraje* ali *krajine razßirujem.* Die Gräntzen ervveitere. *Határt kiſſyebb vetek.* V. *promoveo N.* 2.

Prōtĕro, is, ĕre, trīvi, trītum, (Act.) Cic. V. *proculco N.* 1. *valde & tero.*

Prōterreo, es, ēre, ui, ĭtum, (Act.) Stat. V. *Terreo, Longè N.* 2. & *Terreo.*

Prŏtervè, *Adv.* Plaut. V. *procaciter, immodeſtè, præſumptuosè, ſuperbè.*

Prŏtervĭa, æ, f. Auſon. V. *procacitas, præſumptio N.* 2. *ſuperbia, immodeſtia.*

Prŏtervio, is, ire, (Neu.] Tertull. V. *Laſcivio N.* 1.

Prŏtervĭtās, ātis, f. Cic. V. *protervia.*

Prŏtervĭtĕr, *Adv.* Enn. *apud* Non. V. *protervè.*

Prŏtervus, a, um, Cic. V. *procax, præſumptuoſus, immodeſtus, arrogans, impudens.*

Prōteſtor, āris, āri, ātus ſum, (Dep.) Quintil. *Naproti Jzvedocbim, ſzuprot govorim, opovédamſze, ocbitoſze Jzvedocbim.* Darvvi-

der bezeuge, vviderſpreche, vviderrede, öffentlich bezeuge. *Ellene bizonítok, ellene ſzólok.* Item V. *Contradico.* ità JCti.

* Prŏthўmè, *Adv.* Plaut. V. *promptè, expeditè.*

* Prŏthўmĭa, æ, f. Plaut. V. *promptitudo.*

* Prŏthўrum, i, n. Vitr. V. *Atrium, Veſtibulum.* Et dicitur de privatis domibus, ſicut contrà *propylæum* de publicis ædificiis.

Prōtĭnam, *Adv.* Plaut. V. *protinus.*

Prōtĭnus, *&* Prōtĕnus, *Adv.* Cic. V. *Conſeſtim, Illico, Continuò N.* 1. *Immediatè.*

* Prōtŏcollum, (*Aliù* prōtŏcōlon, *vel* prōtŏcōlum, *quaſi diceres* prima membrana) i, n. *Kniga, vu kojuſzè zapiſzavaju pripechènya y odluchenya kojega kralyeſztva, derſave, ali varaſſa.* Ein Buch, darinnen die Königreichs, Landts-, Stadts-*oder* Gerichts-Händel verzeichnet vverden. *Orſzágos, vagy város jegyzŏ könyve, feljegyzés.*

Prōtollo, is, &c. (Act.) *Napervo zdtſem, nadiſſem.* Herfür hebe, herfür ſtrecke. *Elŏlemelem.* V. *Attollo, Exporrigo N.* 1. Manum protollere. Plaut. *Rúku nadignuti, vàn ztegnuti.* Die Hand aufheben, herfür ſtrecken. *Felemelni kezèt.* 2. V. *Differo N.* 1. *Exporrigo N.* 3. *Extrabo N.* 2. Vitam in craſtinum protollet. *Do zutra bude ſivel,* vulgo *vlékel.* Er vvird bis auf Morgen leben *oder* ziehen. *Hólnapig èlettl balaſztani fogja.*

* Prōtŏlŏgĭa, æ, f. *latinè* præfatio, anteloquium. V. *Antelogium.*

* Prōtŏmartўr, ўris, m. *Parvo-muchenik, pervi muchenik.* Der erſte Bluth-Zeuge, Ertz-Martyrer. *Elsŏ Mártírom.*

† Prōtŏmĕdĭcus, i, m. *Pervi Vrách, parvo-likàr, poglavni lichnik.* r. Haupt-Artzt. *Fŏ orvos.*

* Prōtŏmyſta, æ, m. Sidon. V. *Archipresbyter, Epiſcopus N.* 2.

Prōtŏnat, ābat, uit, Imp. *Synon.* Ante tonat. *Napervo germi, trèſzka.* Voran donneret, tobet. *Elŏl-fŏlzendŭl.* Hinc *Transl.* Tali protonat irâ: *pro* Valde iraſcitur. *Val.* 4. *Arg. V.* 205. Alii legunt ex eodem

Prōtŏno, as, āre, ui, ĭtum. (Neu.) V. *Intono, Ante & tono.* Item *Transl.* V. *Debacchor.*

† Prōtŏnŏtārĭus, ii, m. *Glavno-piſzàr, pervi piſzecz, obchinzkih piſzárov Meſter.* r. Haupt-Schreiber, der erſte Schreiber, Landſchafft-Secretarie. *Fŏ író deák, író deákoknak Meſtere.* V. *primus & Notarius.*

† Prōtŏnŏtārĭātus, ûs, m. *Poglavno piſzarztvo, parvo-piſzarztvo, Meſtrova chàſzt.* s. Ertz-Schreibers-Amt. *Fŏ író deákság, Fŏ író deáknak tiſztesége.* V. *Magiſterium.* &c.

* Prōtŏplaſtes, æ, m. V. *primus & plaſter.*

* Prōtŏplaſtus, i, m. *Najpervo ſztvorjen, parvo-ſztvorjenik, najpervle vuchinyen, pridavek Adama pervoga otcza.* Der zu erſt erſchaffene, Zunahm des Adams. *Az elsŏ teremtett, ádámnak vezetèk neve.* Tertull.

* Prōtŏtŏmus, a, um, *Najpervich odrézan, odtergan: kaiſze najpervle chéſſe.* Erſtlich abgeſchnitten. *Elsŏ kitsirázáſa valaminek.* Caules prototomi. *Colum.* V. *Cyma.*

* Prōtŏtўpon, *vel* pum, i, n. *Latinè* primum exemplar. V. *Archetypum.*

Prōtrăho, is, ĕre, xi, ctum, (Act.) Cic. *Napervo vlècbem.* Herfür ziehe. *Elŏ-vonſzom.* V. *Extrabo N.* 1. Omnia in lucem protrahere. Lucr. *Vſze na ſzvetloſzt poſztaviti:* ali *Vſza ochita vuchiniti.* Alles an Tag bringen. *Mindent nap-fènyre hozni.* 2. V. *prolongo, procraſtino, extrabo N.* 2. Ut aliquos ſaltem nuptiis protrahat dies. *Terent. Andr.* 2. 1. 15.

* Prŏtrepticus, a, um, *Auſon.* V. *Monitorius.*

Prōtrīmentum, i, n. Apul. V. *Intrita.*

* Prŏtrŏpum, i, n. Plin. *Pervi moſt prez gaſenya czurechi, netlachen moſt.* Der erſte Moſt, ſo ehenter flieſſet, als man zu tretten anfahet, ungekelteter Moſt. *A' nyomás elŏtt kiſzivárkodó ſzín muſt.*

Prōtrūdo, is, ĕre, ūſi, ūſum, (Act.) Cic. *Napred,* ali *dalye rivam, vàn rivam, van tiram.* Herfür, *oder* fort ſtoſſe, austreibe. *Elŏ-tolyom.*

† Prōtūbĕrantia, æ, f. V. *Extuberatio,* † *Intumeſcentia.*

Prōtūbĕro, as, &c. [Neu.] *Solin.* V. *Extubero, Excreſco, intumeo N.* 1.

Prōturbo, as, āre, āvi, ātum, (Act.) *Odganyam vàn czukam.* Hinvveg treibe. *Elhajigálom, Taſzigálom.* V. *Abigo, Arceo, Depello, Deturbo, Propulſo.* Telis hoſtem proturbare: *pro* propulſare &c. *Liv.* Aliquem à ſolio proturbare: *pro* deturbare, dejicere. *Kŏga iz kralyevzkoga priſztolja izbititi, pretirati, zverchi.* Einen von Königlichen Sitz abtreiben, abſetzen. *Valakit a' királyi ſzékbŏl levetni.* Val. Flacc.

Prōvectio, onis, f. V. *Exaltatio, promotio.* Dignitatis provectio. *Lactant.*

Prōvectus, ûs, m. V. *progreſſus, proſectus, provectio.* Provectu ætatis: *pro* progreſſu. *Sidon.* Honeſtiorum provectu: *id eſt* promotione, exaltatione. *Aurel. Vict.*

Prōvectus, a, um, Nom. *ex* Partic. *Dalye odpelyan, na dalye zpelyan, odbajajuchi, pridoben, priſztar, duſe-bivni.* Weiter geführt,

führt, fort geführt, das zugenommen, fort gegangen. *Felemeltt*, *Elő-vitetett*, *Előmentt*. Ætate provectus : *vel* provectâ ætate homo. Cic. *Chlovek vu dobi odhajajuchi*, iliti: *priſztar*, *dobre dobe chlovek*. Ein betagter, *oder* alter Menſch. *Idős vagy kororember*. Nox erat provecta. Tacit. *Tverda je nòch bila*: ali *vnogo je nochi bilo*. Es war ziemlich Nacht. *Majd eltöltt-vala az éjtſzaka*. Longiùs provectum bellum: *pro* productum, protractum, extractum. *Id.* Agrippinæ gratiâ provectus ad præfecturam: *pro* evectus, admotus, promotus. *Id.* Equi provectiores: *id eſt* ſeniores. *Pallad.*

Prōvĕho, is, ĕre, xi, ctum, [Act.] *Dalye pelyam*, *dalye vozim*. Weiter führe, fort führe. *Tovább viſzem*, *tovább vonom*. In altum provehi. Cic. *Vu glubokoſze morje pelyati*. In das tieffe Meer fortfahren. *A' tengerre menni*, *hajókázni*. Navim in portum provehere: *pro* ducere, deducere. *Id.* Vitam ſuam in periculum provehere: *pro* periculo exponere, in diſcrimen adducere. *Sivot*, ali *ſivlenye ſzvoje vu pogibel poſztaviti*. Das Leben in Gefahr bringen. *életét veſzedelemre vetni*. 2. Transl. V. *Evebo N.* 2. *promoveo N.* 5. Aliquem ad dignitates provehere. Plin. *Kôga na chaſzti zviſziti*. Einen zu Ehren erheben. *Valakit felemelni méltóságra*. 3. iterum *Transl.*

Prōvĕhor, ĕris, ĕhi, ctus ſum, (*Paſſ.* Neutrorum more conſtructum.) V. *procedo N.* 1. *progredior*, *proficio N.* 1. Ad optatos exitus provehi. Cic. *Na nakanyeni konecz dojti*. Zum ervvünſchten Ende kommen. *Kivántt végire eljönni*. Sed jam ſentio, me eſſe longiùs provectum, (*id eſt* progreſſum) quàm propoſita ratio poſtularet. *Id.* 3. *Fin. c. ult.* In maledicta provehi: *pro* prorumpere. *Na zle réchi*, ali *na kletve dojti*. Auf Schmäh-Worte gerathen. *Szitkozódáſra fakadni*. Equo provehi: *pro* progredi, proficiſci. *Jahati*, *Jáſuch odhajati*. Fortreiten. *Tovább nyargalni*. Liv.

Prōvĕnio, is, īre, vēni, ventum [Neu.] *Vàn*, ali *napervo dohadyam*. Heraus, *oder* herfür komme. *Elő-jövök*. V. *prodeo N.* 1. In ſcenam provenire. *Plaut.* 2. Transl. V. *Creſco*, *Naſcor*, *Exorior N.* 1. Oratores novi proveniunt. *Cic. de Senect. c.* 6. 3. V. *Evènio N.* 1. Nec, quid proventurum ſit, provident. *Id. l.* 1. *de finib.*

Prōventus, ûs, m. Cæs. *Dohodek*, *Létni dohítek*, *Letina*. Das Einkommen, jährlicher Einkunfft. *Jövedelem*, *eſztendőnként-való jövedelem*. Hinc *Transl.* V. *Crementum*, *Incrementum*. Novorum proventus ſcelerum. *Lucan.* Orationis proventus: *id eſt* ſucceſſus, exitus, eventus. *Plin.*

Prōverbiālis, le. *Gell.* Ad proverbium ſpectans.

Prōverbiālĭtĕr, *Adv.* h. e. per modum proverbii. *Ammian.*

Prōverbĭum, ii, n. *Prorichje*, *navadni govor.* &c. V. *Adagio*. In proverbio eſſe, verſari. *Cic.* In proverbium abire, venire. *Liv.* Ceſſit in proverbium. *Plin.*

Prōvĭdè, *Adv.* Plin. *previdlyivo*, *preſzkerblyivo*, *providyeno*. Fürſichtiglich. *Eſzeſen*, *ſzemeſen*. V. *Cautè*, *Circumſpectè*.

Prōvĭdens, ent'or, *Cic.* ſſimus. *Tacit.* V. *providus*, *præſcius*.

Prōvĭdentĕr, *Adv.* Ulp. V. *providè*, *prudenter*. Providentiſſimè. *Cic.*

Prōvĭdentĭa, æ, f. Cic. *Previdnozt*, *previdlyivozt*, *Mudro-ſzkerbno-previdyenye*, *providyenye*. e. Fürſichtigkeit, ſorgfältige Vorſehung, Vorſorg. *Gondviſelés*, *böltsészes bozzá-látás*. V. *Circumſpectio*. Item V. *præcautio*, *prudentia*.

Prōvĭdeo, es, ēre, īdi, īſum, (Act.) Cic. *Napred vidim*, *pervo vidim*, *previdyam*, *pervle v-pamet jemlyem*. Vorſehe, etvvas zuvor muthmaſſe. *Elől-meglátom*, *Hozzálátok*. V. *prævideo*. Cenſoris eſt providere, ne &c. *pro* præcavere, cavere, vitare. *Id.* 2. *Preſzkerblyujem*, *preſzkerbivam*, *zpravlyam*, *dobavlyam*, *k-dobi* ali *za rana ſzkerbim*. Vorſorge, verſorge, verſehe, verſchaffe. *Eleve ſzerdek*, *gondot viſelek*. Rei frumentariæ, *vel* Rem frumentariam providere. Cæſ. *Braſno*, *Tèk*, ali *Sitek preſzkerbeti*: *za branu potrebna zpraviti*. Sich mit Getrayd verſehen. *Az téléſre gondot viſelni*, Sic: In hyemes alicui pabulum providere: *Plin.* Alicujus ſaluti providere: *pro* proſpicere, conſulere, opem ferre. *Cic.* Omni curâ, operâ, diligentiâ providebo: *pro* operam dabo. *Id.*

Prōvĭdus, a, um, *Napervo videchi*, *predvidechi*, *zagodâ v-pamet jemlyuchi*, *previdlyiv*, *zprilikum dánum ſzkerbechi*, *preſzkerblyiv*. Fürſichtig, vorſorgend, vorbauend. *Továbbra-látó*, *észes*, *gondviſelő*. V. *Cautus*, *prudens*, *ſolicitus*, *ſolers*. Mens provida rerum futurarum. *Cic.*

Prōvincia, æ, f. (Dicta à *pro*, id eſt, procul, vel foris, & à verbo *vinco*: Romani enim terras exterorum armis occupatas, miſſis prætoribus

Digitalizirao Google

bus, in Provincias redigebant. *Liv.*) Cic. *Derſava, veliko ladanye, vladavztvo,* vulgo *Orſzàg.* e. Landſchafft, Land-Vogtey, Provintz, Vogtey. *Tartomány.* Decernere provincias: *id eſt* ſententiam dicere, ut quis ad procurandam provinciam mittatur. *Cic.* Sortiri provincias: *id eſt* ſorte decernere, quæ cui provincia ſit adminiſtranda. *Id.* Ornare provincias: *pro* unà cum ipſis provinciis ea decernere, quæ ad earum utilitatem ſpectant. *Id.* 2. Transl. V. *Munus N.* 1. *Labor, procuratio N.* 1. Depoſcere ſibi officioſam provinciam. Dare, deferre alicui provinciam, &c. *Cic.*

Prōvinciālis, le, *Adject.* Cic. *Derſavzki, Orſzachki, Derſavi ſzliſſajuchi.* Zur Landſchafft oder Vogtey gehörig. *Azon tartományi.*

Prōvinciātim, *Adv.* Svet. *Od derſave do derſave, po derſavah.* Von Landſchafft zu Landſchafft, Provintz-Weiſe. *Tartományonként.*

Prōvindemĭa, æ, f. Vitruv. *Zvézda preſzvetla, vu zvezdiſchu,* iliti *nebeſzkom znamenyu, kojeſze divojka zove, zaderſana.* Ein ſehr glantzender Stern, neben dem Himmliſchen Zeichen, vvelches Jungfer heiſſet. *Egyſzép világos tſillag, a' ſzűz jegyben.*

Prōviſio, ōnis, f. Cic. *Napred vidyenye, previdyenye.* Das Fürſehen. *Hozzá látás.* V. *præſcitio, præcautio.* 2. apud Trebell. *Preſzterblenye.* e. Vorſorg. *Róla-gondviſelés, Megelőzés.* V. *Comparatio N.* 2. *præparatio.*

Prōvīſo, is, ĕre, ſi, ſum, (Act.) Terent. *Glédat hodim.* Zu ſehen gehe. *Látni mégyek.* V. *Inviſo.*

Prōvīſor, ōris, m. Horat. *Providnik, Preſzterbitel, Dobavnik, Dobavitel, Dvórzki.* r. Verſeher, Verſorger, Vorſorger, Vervvalter. *Hozzá-látó, Gondviſelő.*

Prōvīſus, ûs, m. (ſolus fere *Abl.* in uſu eſt) *Tacit.* V. *proviſio, providentia.*

Prōvīſus, a, um, V. *præviſus, præcautus.* Proviſa fiunt leviora. *previdyeno zlo laglyeſze podnaſſa.* Ein vorgeſehenes Unglück kommt uns deſto leichter an. *Könnyebben ſzenyvedjük, a' mellyeket tudtunk, hogy reánk következnek.* Cic. 2. *Pervo preſzkerblyen, pripravlyen.* Verſorgt, verſehen. *Eleve gond-viſeltetett.* Multum erat frumentum proviſum. Cæſ. *Vnogo jebilo pripravlyenoga ſitka.* Es vvare ein groſſer Vorrath an Getrayd. *Sok gabonát ſzerzettek - vala őſzre.* Frugis copia in annum proviſæ. Horat. *Zemelyzkoga ſzáda zajed-no czélo leto priprava.* Vorrath an Früchten auf ein Jahr. *Eledelségnek egy eſztendőre-való kiſzűlése.*

Prōvīvo, is, ĕre, xi, ctum, (Neu.) Tacit. *Na dalye zivem, duſe ſzem ſiv.* Länger lebe. *Tovább-élek.*

Prōvŏcābĭlis, le, Cæl. Aurel. *Vàn zezovhyiv, kaiſze zezvati more.* Ausforderlich, das ſich ausfordern läſt. *Kihívattatható.*

Prōvŏcābŭlum, i, n. *Varr.* V. *pronomen.*

Prōvŏcātio, ōnis, f. Plin. *Na majdan zvanye, vàn zezavanye.* e. Ausforderung, Aufforderung, Beruffung auf etvvas. *Bajra-hívás, kihívás, Reá-ingerlés.* 2. V. *Appellatio N.* 2. Dare pœnam ſinè provocatione. *Cic.*

Prōvŏcātĭtius, a, um, Tertull. V. *provocabilis.*

Prōvŏcātīvus, a, um, Tertull. *Vàn pozavajuchi, zezavajuchi.* Ausforderend. *Kihívó, Ingerlő.*

Prōvŏcātor, ōris, m. Cic. *Na boj ali majdan pozavavecz, zezavavecz, vàn izzavavecz.* r. Ausforderer. *Bajra-hívó, kihívó, ingerlő.* Item. V. *Appellator.*

Prōvŏcātōrius, a, um, Gell. *Zezavanyu ſzliſſajuchi, na polye zezavajuchki, zezavavecskí.* Zum Ausfordern gehörend. *Bajra-hívásboz való.*

Prōvŏcātrix, īcis, f. Lactant. *Zezavavka, zezavavicza.* e. Ausforderin, Anreitzerin. *Kihívónő, Ingerlő Aſzſzony.* Item V. *Incitatrix.*

Prōvŏco, as, āre, avi, atum, (Act.) *Vàn zovem, zezávam, na majdan* ali *na igru pozávam.* Hinaus ruffe, ausfordere, hinaus begehre, auffordere. *Kihívom, Elhívom, Bajra-hívom, Ingerlem.* Herum domo provocare: *pro* evocare, foras vocare. *Plaut.* Aliquem ad pugnam provocare. *Cic.* Aliquem in aleam provocare: *id eſt* ad ludum aleæ. *Plaut.* 2. Transl. V. *Incito N.* 1. *Irrito, Invito.* Maledictis me provocâſti. Cic. *Z-pſzovanyem,* iliti *z-nedoſztojnim govorenyem mene razlyutil y razdraſil jeſzi.* Du haſt mich durch Schmäh-Wort angereitzt. *Szidalommal ingerlettél engemet.* Sic: Injuriâ, beneficiô, litteris aliquem provocare. *Id.* 3. *Na drugi ſzùd zovem, k-vekſzemu ſze ſzudczu vtécbem, k-drugomu poglavaru pozávam.* Zum anderen Gericht beruffe, zum höcheren Richter mich begebe, einen anderen Richter anruffe. *Fellyebb törvénybe hívom.* V. *Confugio, perfugio. N.* 1. Ad ſenatum provocare. Cic. *K-vécbnikom,* iliti *k-varaſkim poglavarom ſze vtecbi, pred nyihov ſzùd*

kôga

kôga pozvati. Sich auf den Rath beruffen, appelliren; zu denen Raths-Herren die Zuflucht nehmen. *Á Tanátseleibe apellálni.* Sic: A Duumviris populum provocare: *id eſt:* A Duumviris ad populum appellare, confugere, populi opem implorare. *Liv.*

Prōvŏlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Plin. *Napred letim.* Herfür fliege. *Elő-repűlök.* V. *Evolo.* 2. Transl. V. *propero, irruo.* Infenſis haſtis in hoſtem provolare. *Liv.*

Prōvolvo, is, ere, olvi, lūtum, (Act.) Terent. *Napervo*, ali *pred menum vályam, rtvam.* Vor meiner Wältze. *Elő-bengerítem.* Aliquem è ſella provolvere; *pro* deturbare, dejicere. *Tacit.* Ad pedes alicujus ſe provolvere, *vel* ad genua provolvi. Liv. *Pred kôga na kolena opaſzti.* Vor einem einen Fuſsfall thun. *Valaki lábai előtt leborúlni.* V. in *proſterno.*

Prōvŏlūtus, a, um, *Napred povalyen, koi je dole opal.* Niedergefallen. *Eleibe borúltt.* Genibus ejus provolutus, *Pred nyegova kolena povalyen:* ali: *Opal je pred nyegova kolena.* Er hat ihm einen Fuſsfall gethan. *Az ő térdeibez Leborúltt.*

Prōvŏmo, is, ĕre, ui, ĭtum, (Act.) Lucr. V. *Evomo, Emitto N. 1.*

Prout, *Adv.* V. *Quemadmodum, ſicut.* Prout res poſtulat. *Kako dugovanye potrebuje.* Wie es dann die Sach erfordert. *Mint az dolog kivannya.* Gic.

Prōvulgo, as, &c. *Apul.* V. *pervulgo, promulgo.*

* Prōxĕnēta, æ, m. Senec. *Szreduſztavnik, poſzrednik, bodotaj, &c.* V. *pararius, pactor, conciliator.*

Proxĭmè, *Adv.* Superl. à *prope.* Cic. *Najbliſe, kruto-blizu, Malo-pervo, Malo-potlam, nezdavnya.* Zum nächſten, jüngſthin, mit nächſten, neulich. *Imint, tſak az előtt, e' mái nap.* Proximè hoſtem. *pro* valde prope hoſtem. *Kruto blizu nepriatela, taki poleg nepriatela.* Sehr nah beym Feind. *Az ellenſégbez közel.* Literæ, quas à te proximè accepi. *Liſzt, kôga ſzem noſzkorom* (ali *vetomadne, nezdavnya*) *od tebe prijel.* Brief, den ich neulich von dir empfangen habe. *A melly leveledet közelebb vettem.* Proximè accedere ad verum. *Blizu iſztine dojti: K-iſztini ſze kruto pribliſavati:* ali: *Iſztini zevſzema ſzpodobnomu biti.* Der Warheit gemäs ſeyn. *Közel járni a' dolognak valóságához.* Proximè adero. *Na ſzkorom* [*malo potlam*) *dojdem.* Ich komme mit nächſten. *Rövid üdő utánn jelen léſzek.* ità Cic.

Proxĭmĭtās, ātis, f. *Ovid.* V. *propinquitas N. 1. Vicinitas N. 1. 2.* ſpeciatim V. *propinquitas N. 2.* Quintil.

Proxĭmo, as, āre, avi, atum, (Neu.) Cic. *Kruto blizu jeſzem.* Ich bin ſehr nahe. *Igen közelítek hozzá, Leg-közelebb-való vagyok.* V. *propinquo.*

Prōxĭmō, *Adv.* Cic. V. *proximè.*

Proxĭmus, a, um, *Najbliſneji, najbliſnyi, Iſzkarnyi.* Der Nächſte. *Legközelebb-való.* Item V. *Vicinus, propinquus N. 1. & 2.* Proximus poſt Lyſandrum: proximus à poſtremo: proximus dignitati. *Cic.* 2. V. *Expeditus N. 1. Obvius N. 1. Facilis, parábilis.* Via ad gloriam proxima: *id eſt* facilis, expedita &c. *Cic.* 3. E *vel* ex proximo: *pro* proximè. *Plaut.* In proximo: *id eſt:* in vicinia. *Id.*

Proxĭmus, i, m. *ſubſtantivè.* Cic. *Bliſnik, Iſzkarnyi, ſzuſzed.* r. Neben-Menſch, Nachbauer. *Felebarátom.* Injurioſi ſunt in proximos. *Cic.*

Prūdens, entis, *om.* Cic. *Razumen, Razlogozuan, Razborni, Razborit.* Verſtändig, klug. *Eſzes.* Synon. *providens, providus, ſagax, ſapiens.* Quis ingenio prudentior, jure peritior? *Cic.* 2. V. *Gnarus, peritus.* In jure civili prudens. *Cic.* Celſus doli prudens. *Tacit.* 3. Omitto prudens: *id eſt:* videns, datâ operâ, de induſtria. *Hotomcze oſztavlyam.* Mit Fleiſs vorbey laſſe. *Szántſzándékkal elbagyom.* Cic.

Prūdentĕr, *Adv.* Cic. *Razumno, Razborno.* Verſtändlich, klug. *Okoſſan. &c.* Synon. *providè, ſapienter, peritè.*

Prūdentia, æ, f. *Synon.* ſcientia bene agendi, ſapientia, intelligentia, &c. *Razumnozt, Razbornozt, Razbor.* e. Verſtändigkeit, Klugheit, r. Verſtand. *Eſzeſség, okoſság.* Nihil eſt profectò homini prudētiâ dulcius, quàm, ut cætera auferat, affert certè Senectus. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 53. 2. V. *peritia.* Juris civilis prudentia. *Varaſkeb pravicz znanye.* e. Wiſſenſchafft Bürgerlicher Rechte. *Törvény tudás.* Nepos in Cimone, *c.* 2.

Prūīnă, æ, f. Cic. *Mraz.* r. Reiff. *Zuzmora.*

Pruīnōſus, a, um, Ovid. *Mrazen, mrazu podverſen, mraza pun.* Voll Reiff. *Zuzmarázos, zuzmorás.*

Prūna, æ, f. Plin. *Sěriavka, ſivi vuglen.* e. Gluth, glüende Kohle. *Szén, eleven-ſzén.*

† Prūnētum, i, n. *Szlivovje, ſzliviſche, meſzto* 2-*ſzliva-*

Digitalizirao Google

z-ſzlivami zaſzadyeno. r. Zvvetſchken-Garten. *Szilvás, Szilvás kert.*

Prūnum, i, n. Martial. *Szliva, ſzàd od ſzlive.* e. Zvvetſchken, Zvveſchpen. *Szilva.* Silveſtre prunum. Plin. *Ternina.* e. Schlehen. *Kökény.*

Prūnus, i, f. Colum. *Szliva, ſzlivovo drévo.* r. Zvvetſchken- *oder* Zvveſchpen-Baum. *Szilva-fa.* Silveſtris prunus. *Ternye, Ternika, Ternina drévo.* e. Schlehen-Staude, r. Schlehen-Baum. *Kökény-fa.*

Prūrīgĭnōſus, a, um. JGt. *Szerblyiv.* Beiſſig, juckend. *Viſzketeges.* Item V. *Scabioſus.*

Prūrigo, ĭnis, f. Plin. V. *pruritus.* Item V. *Porrīgo, Scabies.*

Prūrio, is īre, īvi, *vel* ii, ītum, (Neu.) Plaut. *Szerbi me, jeſzem ſzerblyiv.* Ich bin beiſſig, *oder* juckend. *Viſzkeddegelem, Viſzketek.* 2. Transl. *Kruto ſelim, blepìm.* Hefftig verlange, groſſe Begierd habe. *Igen kívánom.* In pugnam prurire: *pro* geſtire. Martial. *Na boj blepeti, veliko botenye imati.* Groſse Begierde haben zu Streiten. *Hartzolni igen kivánkozni.* Dentes mihi pruriunt. Plaut. *Jakoſzem gladen.* Ich bin ſehr hungerig. *Igen ebetném.* Blandum prurire: *ideſt:* ad venerem incitari, obſcœna libidine tentari. *Mart.*

Prūrītus, ûs, m. Plin. *Szerbecbicza, ſzerblivozt, ſzerblenye, ſzerbes.* Das Beiſſen, Jucken. *Viſzketség, Viſzketés.*

Pruſsĭa, *vel* Bŏruſsĭa, æ, f. Geogr. *Pruſzia, derſava polyzka.* s. Preiſen. *Pruſzia orſzág.* Dividitur in *Regiam*, quæ occidentem reſpicit, Regíque polono paret, & *Ducalem*, quæ magis in Orientem tendit, ſubéſtque Electori Brandeburgo. Fridericus III. Anno 1701. annuente Leopoldo M. Imp. Regis Pruſſiæ titulum primus aſſumpſit. Totius Pruſſiæ caput eſt *Gedanum*, hodie *Dantiſcum*, ſimul Metropolis *Pruſſiæ Regiæ*, uti Regiomons *Ducalis*. Terminatur à Sept. Mari baltico, à Mer. Poloniâ inf. & Mazoviâ, ab Occ. Pomeraniâ, ab Or. Lithuaniâ & Samogitiâ.

* Prўtănēum, ēi, n. *Cic.* Locus in arce Athenienſi, ubi Prytanes judicia exercebant.

* Prўtănis, is, m. Senec. *Latinè* Magiſtratus, Præfectus, Adminiſtrator, Cuſtos.

* Pſallo, is, ĕre, Pſalli, [Neu.] Cic. *Naſztrune igram.* Auf Saiten ſpiele. *Muſikás eſzközel éneklek.* Synon. *Inſtrumentum muſicum pulſo*, vel *leni motu tango, fidibus cano, &c.* Item V. *Cano N. 1. Modulor N. 2.*

* Pſallŏcĭthărĭſta, æ, m. *Soet.* V. *Citharista, Choraula.*

Pſalmĭcĕn, ĭnis, m. Sidon. *Soltárov popévavecz, peſzmo pevecz.* r. Pſalm-Singer. *Sóltárosoknak énekłője*, V. *Cantator, Modulator.*

* Pſalmĭſta, æ, m Hieron. V. *Pſalmicen.* Item V. *Pſalmographus.*

* Pſalmŏdĭa, æ, f. *Popévanye poleg muſikaskoga igro-delja*, iliti *inſtrumenta.* r. Geſang, *oder* das Singen zu einem Inſtrument. *énekłés muſikás edényel.*

* Pſalmŏgrăphus, i, m. Sidon. *Naszinitel, Izmiſzlitel, ali zkup-ſzpravitel ſoltárov.* r. Pſalm-Dichter, Pſalm-Schreiber. *Sóltárénekeknek kigondolója, kiírója.*

* Pſalmus, i, m. Tertull. *Soltár, duhovna zmiſlyenka.* r. Pſalm, ein geiſtlich Lied, *oder* Gedicht. *Sóltár ének.* Latinè *Canticum.* V. *Cantilena.*

* Pſaltērĭum, ii, n. Varr. *Davidova ſztruneigra, Soltarnicza*, vulgo *Czitara Davidova.* s. Saiten-Spiel, r. Pſalter. *Tiz húrú, vagy ſzegłu bangitsáló ſzerſzám vólt.* Ex deſcriptione *S. Hieron.* videtur eſſe inſtrumentum aliter, atque Cithara, diſpoſitum. 2. Pſalterium. *Kniga ſoltarzka.* s. Pſalm-Buch. *A' Sz. Dávidſóltáros Könyve.* ita Eccl.

* Pſaltēs, æ, m. Quintil. V. *Cantator, Modulator, Poëta, Pſallocitharista, concentor.*

* Pſaltrĭa, æ, f. Cic. V. *Cantatrix, Choraliſtria, Modulatrix, Poëtria.*

* Pſaltrĭus, ii, m. Cic. V. *Pſaltes.*

* Psēphiſma, ătis, n. Cic. V. *Plebiſcitum.*

* *Psēudăpoſtŏlus*, i, m. *Synon.* Falſus Apoſtolus. *Tert.*

* *Psēudŏchriſtus*, i, m. *Sinon.* Antichriſtus, Falſus Chriſtus. *Tertull.*

* *Psēudŏgrăphĭa, juxta Accent. alias* Psēudŏgrăphĭa, æ, f. Quintil. *Latinè* falſa, *vel* ficta ſupputatio,

* *Psēudŏmĕnus*, a, um. Cic. *Latinè* Mentiens, captioſus, falſus, fictus.

* *Psēudŏphĭlippus*, i, m. Cic. *Synon.* Fictus Philippus.

* *Psēudŏprŏphēta*, æ, m. Tert. *Synon.* Falſus Propheta.

* *Psēudŏſmăragdus*, i, m. Plin. *Synon.* Falſus, *vel* fictus Smaragdus, lapillus ſmaragdo ſimilis.

* *Psēudŏpŏlĭtĭcus*, a, um. *Synon.* Fictus, *vel* Falſus politicus. *Sic & alia hujuſmodi græca componuntur.*

* *Psēudŏthўrum*, i, n. *Latinè* Poſticum, falſum oſtium, Furtiva, *vel* Clandeſtina porta.

Tatzka, ali *ſzkrovna vráta*. e. Heimliche Thür. *ál-ajtó*. Hinc *Transl.* Quàm intemperans, non januâ receptis, ſed pſeudothyrô intromiſſis voluptatibus. *Cic.*

* Pſīla, æ, f. Lucil. *apud* Non. *Izjedne ſztráne koſzmato ſzukno &c.* s. Tuch, *&c.* ſo auf eine Seiten rauch iſt. *Egy felöl hojtos poſztó.*

* Pſimmўthĭum, ii, n. *Plin.* V. *Ceruſſa.*

* Pſitta, æ, f. *Plin.* V. *Paſſer N.* 2.

* Pſittăcus, i, m. Varr. *Papiga, pticzа govoriti vuchna.* r. Papagoy, fittig Vogel. *Publikán madár.*

* Pſōra, æ, f. Plin. V. *Scabies, porrīgo.*

* Pſōrĭcus, a, um, V. *porriginoſus, pruriginoſus.* Medicamentum pſoricum: *id eſt* adversùs pſoram ſerviens. *Plin.*

* Pſyllĭum, ii, n. Plin. *Bubo-tráva, Bùb tráva.* s. Flöh-Kraut. *Balha-fü.*

* Ptĕrōma, ătis, n. *Latinè* Murus lateralis templi, *vel* exterior eiuſdem ala ex muro, ad altitudinem templi aſſurgens. *Vitr.*

* Ptīsăna, æ, f. Plin. *Jachmenova kaſſa. &c.* r. Gerſten-Brein, gerinnelte Gerſten, e. Graupen, r. Gries. *árpa káſa, &c.*

* Ptōchĭum, ii, n. JCt. *&*

* Ptōchŏtrŏphĭum, ii, n. *Juſtinian. JCt.* V. *Noſocomium.*

* Ptōchŏtrŏphus, i, m. *Latinè* præfectus domûs pauperum. *JCt.*

* Ptyăs, ădis, f. Plin. *Kacha*, ali *zmia prelyuta, koja chemer izvùſzt bita.* Gifftige Schlangen, ſo mit Gifft anſpeyet. *Mérges kigyó.*

Pūbĕo, es, ēre, *apud Ulp.* pūbui, (Neu.) *Pervoga máha jeſzem, mâh* ali *pavulicze meni raſztu na bradi &c.* Ich bin Mannbar, den erſten Bart bekomme. *Pibeskedek.* Fratres pubentes. *Claudian.* 2. Transl. *de herbis* pro *maturus ſum.* Herbæ pubentes. *Virg.*

Pūbĕr, *Gen.* ĕris, *om.* ità Grammatici. V. *pubes Adject.*

Pūbertās, ātis, f. Cic. *Synon.* Emiſſio pubis. *Mâha puſztyanye, odraſzt, Mladenczſztvo, Doba vu kojoj mâh raſzte na bradi &c.* e. Mannbarkeit, Mannbares Alter. *Kimobozás, kimobozott ifjúság.* 2. idem ac *generandi virtus.* Juvenum inexhauſta pubertas. *Tacit.* 3. Transfertur ad alia: V. *Maturitas N.* 1. Uvæ pubertas: *Plin.*

Pūbēs, is, f. *Synon.* Lanugo, quæ maribus ætatis annô 14. fœminis 12. circa pudenda ſuccreſcere incipit. *Celſ.* V. *Lanugo.* 2. Metonymicè V. *Juventitas N.* 1. *&* 2. Cui ſenatus totam Remp. omnem Italiæ pubem, cuncta *P. R.* arma commiſerat. *Cic. pro Mil. c.* 23.

Pūbēs, ĕris, *om.* apud alios tantùm *com.* Cic. *Pervi mâh*, ali *pavulicze imajuchi; pervoga máha mladenecz, ali divojka: podraſſen, odraſzel, la, lo, &c.* Manbar, erwachſen. *Szôrôsôdni kezdô, kinyûtt ifjú.* Imperium ei ad puberem ætatem incolume manſit. *Liv.* 2. Transl. dicitur de *vegetabilibus.* V. *Maturus N.* 1. Puberibus caulem foliis: *id eſt* maturis, adultis. *Virg.*

Pūbeſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Cic. *Synon.* Lanûginem emitto. *Mâh puſztyam, pavulicze dobívam, v-punu dobu dobajam, mladenczem poſztájem, Rodo-verſzten bívam.* Manbar vverde. *Szôrôsôdôm, moboſodom.* 2. Transl. V. *Creſco, Matureſco.* Quæ terra gignit, maturata pubeſcunt. *Cic.* Largo pubeſcit vinea fœtu. *Virg.*

Pūblĭcāna, æ, f. Cic. *Ochitnicza; obchinzkih dâch prekupitza, pobiravka.* e. Zoll-Fürkauffern, Zoll-Einnehmerin. *Közönséges adóknak vivô*, vagy *ôſzve-ſzedô Aſzſzonynya.*

Pūblĭcānus, i, m. Cic. *Ochitnik, obchinzkih, dâch prekupecz y pobiravecz, barachâr.* r. Zoll-Fürkauffer, Zoll-Einnehmer, Zoll-Meiſter, Zollner, Zoll-paſſer. *peregr.* Admodiateur. *Közönséges adóknak vivôje, ôſzveſzedôje.*

Pūblĭcātio, ōnis, f. *Cic.* V. *Manifeſtatio, promulgatio.* 2. V. *Confiſcatio, proſcriptio.*

Pūblĭcātor, oris, m. Sidon. *Ochituvavecz, na znanye davavecz, nazveſztyavecz.* r. Offenbahrer, Ausruffer, Kundmacher, Andeuter, Verkündiger. *Kihírdetô, kijelentô.* 2. *Zavjemitel imanya od obchinzke ali kralyeve ſztrani.* öffentlicher entzieher der Gütter, in der gemeine Namen &c. der etvvas in Verhafft nimbt. *Valaki jószágának, javának közönséges elfoglalója.* V. *proſcriptor.*

Pūblĭcātrix, īcis, f. Arnob. *Razglaſzitelicza, nazveſztitelicza, ochito-chinitelicza.* e. Offenbahrerin, Kundmacherin, Ausſchreyerin, Ausrufferin. *Kihirdetôné, Nyilvánvaló kijelentô Aſzſzony*, vagy *Leány.*

Pūblĭcè, *Adv.* Cic. *Pred vſzemi, Bélo-dano, Nezkrivcze.* öffentlich. *Közönséges móddal.* V. *palam.* 2. *Iz* ali *od ſztráne obchine.* In der Gemeine Nahmen. *Közenséges nével.* Navi ædificandæ publicè præeſſe: *id eſt* nomine Reipublicæ. *Cic.* Aliquem à prædonibus publicè redimere: *id eſt* ex ærario publico. *Id.*

Pūblĭcĭtŭs, *Adv.* Terent. V. *publicè.*

Digitalizirao Google

Pūblĭco, as, are, avi, atum, [Act.] V. *Manifesto, promulgo, propalo.* Scriptum publicare, *pro* promulgare. *Plin.* Librum publicare: *pro* edere, in lucem dare. *Id.* 2. *Obchinzko chinìm.* Gemein mache. *Közönségessé-tészem.* V. *Confisco, proscribo N.* 1. Civium bona publicare: *pro* juris publici facere, confiscare. *Cic.* 3. Corpus publicare: *pro* prostituere. *Plaut.* V. *prostituo N.* 2.

Pūblĭcus, a, um, Cic. *Obchinski.* Gemein. *Közönséges.* Item V. *Manifestus, propatulus.* Consulere in publicum: *pro* Reipublicæ prospicere, providere. *Plin.* Egredi in publicum. Tacit. *Med lyudi iziti, na obchinzko mesto iti.* Unter die Leute gehen. *Kimenni az emberek közzé.* Versari in publico: *id est* in loco publico, in conspectu hominum, luce publica, palam. *Id.* Sic: Esse in publico. *Cic.*

Pŭdĕfĭo, is, ĭĕri, factus sum, (Pass.) Gell. *Vu szramotu doszpévam,* ali *opadam: Oszramoten bivam, szrameslyiv poshtajem.* Zu Schanden vverde, in Schaam gesetzet vverde. *Szégyenben vetetek.* V. *pudet.*

Pŭdendus, a, um, Cic. *Szramuvanya-vréden, szramoten, szrama-vréden.* Schändlich. *Szégyenséges.* Partes pudendæ, *vel absolutè* Pudenda, ōrum, n. *plur.* August. *Szràm, iliti Neszramne shtráni, tak muskoga kak senzkoga téla.* Die Schaam-Glieder. *Szemérmes részek.*

Pŭdens, *tis, om.* Cic. *Szramujuchiszе.* Sich Schämend. *Szemérmes.* V. *modestus, verecundus.*

Pŭdentĕr, tiùs, ssimè, *Adv.* Cic. V. *modestè, verecundè.*

Pŭdeo, es, ēre, ui, ĭtum, [Neu.) Plaut. *Synon.* Me pudet. V. *pudet, verecundor.* Non te hæc pudent? *Nè li te' toga szràm?* Schämst du dich nicht dieser Dingen? *Nem szégyenlede ezeket?* Terent.

Pŭdescit, ēbat, (Inch. Neu. Imp.) *Prudent.* V. *pudet.*

Pŭdet, ēbat, uit, & ĭtum est. [Neu. Imp.] *Szràm me' je.* Ich schäme mich. *Szégyenlem.* V. *Verecundor, Erubesco N.* 1. Pudet dicere, *pro* pudet me hoc, *vel* de hoc dicere. *Szràm me' je rechi, szràm me' je od toga govoriti.* Ich schäme mich dieses zu sagen. *Szégyenlem mondani.* Hunc pudet. *Oovoga je szràm.* Dieser schämet sich. *Szégyenli* 3. Pudet me tui. *Szram me' je z-tobum.* Ich muss mich deiner Schämen. *Szégyenlem éretted.* Pudet me Patris. *Szràm me' je z-chini y dersanyem otcza mojega.* Ich schäme mich meines Vatters Thaten. *Szégyenlem az atyám dolgát.* Sunt homines, quos libidinis, infamiæque suæ neque pudeat, neque pigeat. *Nebajajusze iyudi, kojisze zbog szramote y bman-glasza szvojega niti neszramuju, niti nesaluju.* Man findet Leute, die sich ihrer Schände vvedet schämen, noch Reue tragen. *Vanak emberek, kik magok tyunaságát nem szégyenlik, és nem bányák.* Ut jam pudendum sit. *Da je vre szramote vrédno,* ali *dasze jur chlovek szramuvati móra.* Das sich man schon schämen muss. *Hogy már szégyenlenikől.* ita *Cic.* Puditum est factis: *pro* factorum. *Plaut.*

Pŭdībĭlis, le, *Lamprid.* V. *pudendus.*

Pŭdībundus, a, um, Plin. V. *Castus N.* 1. *pudens.*

Pŭdĭcè, *Adv.* Terent. V. *Verecundè, Castè.* pudiciùs, *Plin.*

Pŭdĭcĭtĭa, æ, f. V. *Verecundia, Castimonia.* Alicui pudicitiam eripere. *Kóga chisztoche y szrameslyivozti mentuvati.* Einen der Keuschheit, und Schamhafftigkeit berauben. *Valakit szüzeségében és szemérmetességében megrontani.* Cic.

Pŭdĭcus, a, um, Cic. V, *Castus.* Item V. *Verecundus.* pudicior: *Ovid.* pudicissimus: *Plin.*

Pŭdŏr, ōris, m. Cic. *Szràm, Sztid.* e. Schaam, Zucht. *Szégyen, Szemérem.* V. *Modestia.* Item apud *Ovid.* V. *Castitas, Verecundia.* 2. V. *opprobrium.* Amicitia, quæ impetrata gloriæ sibi, non pudori sit. *Liv.* 3. V. *Reverentia.* Impedit me patris pudor: *id est* timor & reverentia. *Terent.*

Pŭdōrĭcŏlŏr, ōris, *om.* Nævius *apud* Gell. *Cherlen, szrameslyivo-cherlen, szrameslyivo-bojan,* vulgo *szrameslyivo-farben.* Roth, Schaamroth. *Piros, szemérmet-szinü.*

Puella, æ, f. (Dim. à *puer*, & dicitur apud *Ovid. &c.* de omni juvene fœmina etiam vidua, puerpera, & marito juncta) *Synon.* fœmella. Cic. *Deklich, Senchicza, Mladkinya.* s. Mägdlein, Weiblein, e. Jungfrau, junges Weib. *Leány, Ifjú aszszony, Menyetske.*

Puellāris, *com.* re, *n.* is, *om.* Ovid. *Deklichki.* Denen jungen Weibs-Bildern, *oder* Mägdlein gehörig. *Leányi.*

Puellārĭtĕr, *Adv.* Plin. *Po Deklichki.* Auf kindische Weise, nach der Gevvohnheit der jungen Weibs-Bildern. *Gyermeki-leány módra.*

Puellārius, a, um, Petron, V. *puellaris.*

Puellascо,

Puellaſco, is, ĕre, [Neu. Inch.] Varr. *apud* Non. *Szenzki poſztajem, deklichku navadu y derſanye naſzledujem, Deklichom bſoam.* Weibiſch vverde, Jungfräuliche Manier annehme. *Leány irránt leſzek, Leányokot követek. Leánynya lészek.*

Puellātōrĭus, a, um, V. *puellarĭs*, Item V. *puerilis*. Tibiæ puellatoriæ. *Solin.*

Puellŭla, æ, f. (Dim. à *puella.*) Catull. *Deklichicz, Deklicza, Divojchicza.* Kleines Mägdlein. *Leányka, Leányotska, Leány-gyermek.*

Puellus, i, m. (Dim. à *puer.*) Lucr. *Detchecz, Decháricz.* s. Knäblein, Büblein. *Gyermeketske.*

Pŭĕr, ĕri, m. (puer dicitur uſque ad annum 15. *vel* 17. ætatis.) Cic. *Detchàk, Détte.* r. Knabe, Bube. *Gyermek.* Ab ineunte ætate: *Phras.* A puero, (*de uno:*) A pueris, (de pluribus loquendo.) A pueritia; Ab adoleſcentia; A teneris unguiculis; Ab initio ætatis; Ab incunabulis; A parvis; A parvulis; Inde uſque à primis temporibus ætatis noſtræ &c. *Od Mladoſzti, taki od detinztva.* Von Jugend auf, von Kindheit auf. *Gyermekségtöl fogva.* Exceſſimus è pueris. *Niſzmo vech detcza*, ali: *Detchinztvu jeſzmo vre odraſzli.* Wir haben ſchon die Kinder-Schuh ausgezogen. *Gyermekségből ki-nyúttunk.* ita Cic.

Puĕra, æ, f. *Varr.* apud *Non.* V. *puella.*

Puĕraſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Svet. *Dechákom poſztájem.* Ein Knabe vverde. *Gyermekké léſzek.*

Puercŭlus, i, m. Arnob. V. *puellus.*

Puĕrīlis, *com.* le, *n.* is, *om.* Cic. *Decharzki, Detchachki, Detinzki.* Bübiſch, Kindiſch. *Gyermeki.* 2. Transl. V. *Futilis, Imprudens, Inconſultus N.* 1. *Inutilis, Vanus.* ita Terent.

Puĕrilĭtās, ātis, f. Senec. *Detchinzki chin.* Kindiſche That. *Gyermekség.* 2. V. *pueritia.* Varr. *apud* Non.

Puĕrīlĭter, *Adv.* Cic. *Po detchinzki, kakti kakov detchak.* Kindiſch, als vvie ein Bube. *Gyermekül, Gyermeki módra.*

Puĕrĭtĭa, æ, f. Cic. *Detcharztvo, Detinztvo.* e. Kindheit. *Gyermekség.* 2. V. *Caſtimonia.* Ea erat Matronæ ſimplicitas, & pueritia, & honeſtas. *Varro* apud *Non.*

Puerpĕra, æ, f. Plin. *Mlado-rodicza, Déte-rodicza, ſena porodna, Detetnicza.* e. Kindbetterin. *Gyermek-ágyas.*

Puerpĕrĭum, ii, n. Plaut. *Deteta porodyenye, préme poroda, obablenye, Detetchja poſztelya.* e. Niederkunfft, Geburths-Zeit, s. Kindbette. *Gyermek-ágyaság, Gyermekágy.* V. *partus N.* 1. 2. V. *partus N.* 2. Uno abortu duodecim puerperia egeſta. *Plin. l.* 7. *c.* 11.

Puerpĕrus, a, um, Ovid. *Déte-roditelzki, Déte-roditelichni, Detetnichki, Detinzkoj poſztelyi ſzliſſajuchi.* Zur Kindbetterin gehörend, zum Kindbett dienlich. *Gyermekágyaſi, Gyermek-ágyboz-való.*

Puertĭa, æ, f. (*per Syncop.*) Horat. V. *pueritia.*

Puĕrŭlŭs, i, m, Cic. V. *puellus.*

Puĕrus, i, m. *Obſol.* Plaut. V. *puer.*

Pŭgĭl, ĭlis, *com.* Cic. *Vojnik, Boritelz-mechom.* r. Fechter, Kämpffer. *Bajnok, ököllel küſzködö.* V. *Athleta, Gladiator, Palæſtrita.*

Pŭgĭlātio, ōnis, f. Cic. *Borenye, z mechom vojuvanye.* Das Fechten, Kämpffen. *Bajnokság, Bajnokoskodás.* V. *Decertatio, Confictio.* Nonnulli ſcribunt *pugillatio.* Sic de cæteris derivatis.

Pŭgĭlātor, ōris, m. Arnob. V. *pugil.*

Pŭgĭlātōrius, a, um. *Boritelzki.* Kämpfferiſch, zum Fechter gehörig. *Bajnokboz-való.* V. *Gladiatorius.* Ego te follem pugilatorium faciam. *Plaut.* Al. leg. *pugillatorium.*

Pŭgĭlātus, ûs, m. Plin. V. *pugilatio, Athletice, Gladiatura.*

Pŭgĭlĭcè, *Adv.* Plaut. V. *Athleticè.* Item V. *Firmè, Fortiter, Egregiè.*

Pŭgillăr, & pūgillăr, āris, n. Catull. &

Pŭgillāris, is, m. Plin. *Deſzchicza*, ali *Plaſzticza &c. na kojojſze piſſe.* e. Schreib-Taffel, s. Schreib Täffelein. *Irö*, vagy *jegyzö tábla.* V. *palimpſeſtus.*

Pŭgillāris, is, *com.* re, *n.* Juven. *Jedne ſ'ake velik, ſto v jednu ſ'aku ſztati more, Rukovetni.* Einer Fauſt groſs. *Egy öklöni.*

Pŭgillātōrĭus, a, um, *Kaiſze z-ſ'akum bije, z-ſ'akum bitliv.* Das mit der Fauſt geſchlagen vvird. *öklöllel verbetö, bajbató.* Ego te follem pugillatorium faciam. *id eſt:* Concutiam te pugnis, *vel* pugillis velut pilam, ſeu harpaſtum. *Plaut.* Al. leg. *pugilatorium.*

Pŭgillo, & Pŭgĭlō, as, are, avi, atum, (Neu.) *Item.* Pŭgillor, aris, āri, ātus ſum. (Dep.) Apul. *Synon.* pugilatu pugno, pugnis percutio. *Z-mechom vojujem, z-ſ'akami bijem.* Fechte. mit der Fauſt ſchlage. *öklömel lätöm, veſzekedem.* V. *Certo, Digladior N.* 1.

Pŭgillus, i, m. (Dim. à *pugnus.*) Plin. *S'achicza, jeden ſ'ako-ztiſzchaj.* Kleine Fauſt, eine Hand voll. *öklöcske, egy marokbafér.*

Pŭgĭo, ōnis, m. Cic. *Kratki mech, Bodalcze, Hangyar*, vulgo *Koſzpert*, ali *koczpert.*

Digitalizirao Google

r. Dolch, s. Stilet, r. Stos-Degen. *Hegyes tör, Dákos, Handsár.* 2. Transl. Plumbeus pugio: *b. e.* Invalidum argumentum. *Cic.*

Pūgiuncŭlus, i, m. (Dim.) Cic. *Kratki mechecz, Hangyáricz.* s. Dölchlein. *Handsárotska &c.* V. *Gladiolus.*

Pugna, æ, f. (à *pugnus*, veteres enim, teſte *Donato*, pugnis pugnare ſolebant.) Cic. *Voj, Boj, z-s'akami bubanye*, peregr. *Harcz.* r. Streit, e. Schlacht, s. Gefechte, r. Fauſt-Kampff. *Hartz, Viadal.* V. *prælium.* 2. Transl. V. *Contentio N. 2. Litigatio, Litigium.* Doctiſſimorum hominum pugna. *Cic.*

Pugnācĭtās, ātĭs, f. Plin. *Bojnichtvo, vojo-ſelya.* e. Streitbarlichkeit. *Hartzoſság, Baj kivánás.* Argumentorum pugnacitas. *Quintil.*

Pugnācĭtĕr, *Adv.* Cic. *Bojnichki, vojo-ſelno.* Streitbarlich. *Hartzoſon.* V. *pertinaciter.*

Pugnācŭlum, i, n. Plaut. *Meſzto za boj.* r. Kampff-Platz. *Hartz helye, mely vas.* Item V. *propugnaculum.*

Pugnans, tis, *om.* *Partic.* Ovid. *Vojujuchi.* Streitend. *Viaskodó, Hartzoló.* 2. V. *Contentioſus, Contrarius.* Studiis & Conſiliis pugnantibus uti. *Cic.* Loqui pugnantia: *pro* contraria, contradictoria, oppoſita. *Id.*

Pugnātor, ōris, m. Liv. *Bojnik, Vojnik.* r. Streiter, Kämpffer. *Hartzoló.* V. *prælior.*

Pugnātōrĭus, a, um, *Bojnichki.* Zum Streit gehörig. *Hartzolához való.* V. *pugilatorius.* Mucro pugnatorius. *Senec.*

Pugnātrix, īcĭs, f. Ammian. *Bojnitelicza, Vojnicza.* e. Streiterin, Kämpfferin. *Hartzoló aſzſzony.* V. *Bellatrix.*

Pugnātur, ābātur, ātum, eſt. (Imp. Paſſiv.) *Vojujeſze, bijeſze.* Es vvird geſtritten. *Viaskodtatik.* Cùm à Conſulibus malè pugnatum apud Claudium eſſet: *id eſt:* decertatum, depugnatum. *Cic.*

Pugnātus, a, um, Particip. *Vojuvan.* Geſtritten. *Vitatott.* Hac pugna pugnata, Romam profectus eſt. *Nep in Annib. c. 5.*

Pugnax, ācis, *om.* Cic. *Bojni, Vojo-ſelni, na boj gotov.* Streithar, zum Streiten bereit. *Hartzos, Viaskodó.* V. *Bellicoſus.* 2. V. *pertinax N. 2.* Nimis pugnax contra ſenatorem eſſe noluit. *Cic.* Item V. *Efficax, Firmus, Vehemens.* Hujus oratio in Philoſophiam pugnacior, & illorum in judicia pacatior. *Id. in Brut. c. 21.* 3. V. *pugnans, contrarius, adverſus N. 1.* Cùmque ſit ignis aquæ pugnax. *Ovid.* Pugnaciſſimus, *Tacit.*

Pugno, as, are, āvi, ātum, (Neu.) Cic. *Vojujem, Bijemſze.* Streite, kämpffe, fechte. *Hartzolok, Vivok.* V. *prælior N. 1. Certo, Congredior N. 3. Decerto, Depugno.* Contra imperium, adverſùs *vel* in hoſtem, cum hoſte pugnare. Bellum, pugnam, prælium &c. pugnare. E muris, ex equis, in acie, de loco pugnare. Inter ſe, pro aliquo pugnare. *Cic. Varr. &c.* Poëticè cum *Dativo.* Noli pugnare duobus. *Catull.* 2. Transl. uſurpatur pro *Conor, Enitor N. 1.* Illud pugna, & enitere. *Cic. l. 3. Fam. ep. 9.* Item V. *Contendo N. 9. diſcepto, diſputo, propugno.* Illud video pugnare te. *Id. 1. de nat. Deor.* Item V. *Curo N. 1. Æſtimo N. 1. Magnifacio.* Videtur Epicurus de Diis non magnopere pugnare. *Id. de nat. Deor.* Item V. *Adverſor, Contradico, Contrarius ſum.* Cum eorum vita mirabiliter pugnat oratio. *Id. 2. Tuſc.*

Pugnus, i, m. *Synon.* Manus clauſa & contracta. *S'aka.* e. Fauſt. *ökŏl.* Cœdere, contundere, conſcindere, onerare aliquem pugnis. *Kŏga z-s'akami zbiti, zbubati.* Einen mit Fäuſten ſchlagen. *Valakit ökŏzni, ökŏllel ütni, verni.* Impingere pugnum. *Z-s'akum vudriti, bubnuti.* Eins geben, mit der Fauſt ſchlagen. *Megökŏzni.* Certare pugnis. *Z-s'akamiſze biti, bubati.* Mit Fäuſten ſtreiten. *ökŏzŏdni.* ità paſſim *Cic. Plaut. &c.*

Pulchellus, a, um, (Dim. à *pulcher.*) Cic. *Lepoten, prilèp, Doſzta lèp.* Hübſchlicht, ziemlich ſchön. *Szépetske.* V. *Bellulus.*

Pulcher, chra, um. *Lèp, ſznáſen, drago-licz.* Schön, hübſch. *Szép, Díſzes.* V. *Bellus N. 1. Elegans, Venuſtus.* Aſpectu pulcher. Gic. *Lèp videti, Lépoga obraza.* Schön zu ſehen, ſchön von Angeſicht. *Szép tekintetŭ.* 2. Interdum ponitur *pro* bono, læto, fauſto. *Horat.* Item V. *Glorioſus N. 1. Honeſtus.* pulchrámque petunt per vulnera mortem. *Virg. 4. Georg. v. 218.* Veteres ſcribebant *pulcer* ſinè *h.* ità teſtatur. *Cic. in Orat. c. 48.*

Pulchrè, *Adv.* Cic. *Lépo.* Schön, hübſch. *Szépen.* V. *Decenter, Decorè, Eleganter, Præclarè, venuſtè.* 2. V. *Bellè N. 1. Bene N. 1. Probè N. 1.* Mihi pulchrè eſt. Cic. *Dobro mi' ſzrecha ſzluſi, dobro mi' jeſzt.* Mir iſt vvohl. *Jól foly az én dolgom.* Pulchrè dicere: *pro* ſapienter, *vel* ornatè. *Terent.* Pulchrè ſobrius: *id eſt* valde. *Id.* Ligna pulchrè præbere: *pro* largè, liberaliter. *Plaut.*

Pulchrĭtās, ātis, f. *Cæcil.* apud *Non.* &

Pulchri-

Digitalizirao Google

Pulchritūdo, ĭnis, f. Cic. *Lepota.* e. Schönheit, ſchöne. *Szépség.* V. *Decor, Decorum, Elegantia, Venuſtas.*

Pūlĕgĭum, ii, n. Colum. *Polajcz; cberlenkaſzroga czvéta, y dobre dúhe trava.* r. Poley, gevviſſes Kraut. *Póléj, pólaj, tſombor, putnok-fü.* Flos pulegii recentis incenſus pulices necat odore. *Plin.* 2. *Transl.* Sermonis pulegium: *id eſt:* Svavitas. *Szbornoſt y vugodnoſt govorenya.* Die Zierlichkeit, und Annehmlichkeit der Rede. *Beſzédnek ékeſsége, és édeſsége.* Cic.

Pūlēĭum, ii, n. Cic. V. *pulegium N.* 1.

Pūlex, & Pŭlex, ĭcis, m. Colum. *Buha.* r. Floh. *Balha, Bolha, Boha.*

Pūlĭcārĭa, æ, f. Medic. *Buſſinacz.* V *Pſyllium.*

Pūlĭcōſus, a, um. Colum. *Buhazt, Buho-pun, pun hub.* Voll Flöhe, flöhigt. *Balhás.*

Pullārĭus, ii, m. Cic. *Kokoſſar, Piplichar, Chuvar,* ali *ſzkerbitel piſchenicz.* r. Hühner-Hirt, Hühner-Warter. *Tik-vagy Tik-fiakkal bánó.*

Pullārĭus, a, um, Veget. *Kokoßji, piplichki, piſchenzki, ſrebetu &c. ſzliſſajuchi.* Den jungen Hühnern &c. gehörig. *Tik-fiaſor, &c.*

Pullaſter, tri, m. (*intell.* gallus.) Varr. *Mladi kokot, kokotichek, pivchich, kokotich.* Junger Hahn. *Tſirke, Tik-ſi, Tyúk-ſi.*

Pullaſtra, æ, f. (*ſubintell.* Gallina.) Varr. *Mlada Kokoß, Kokoßka, Piplicza.* Ein Hühnlein, junges Huhn. *Jértze tíkotska.*

Pullātio, onis, f. Colum. *Zvalenye piſchenàcz, odhranenye piplichev.* Das Brüten, *Item* e. Auferziehung junger Hühner. *Tik-ſi kikóltés, Tyúkok tojó idejek.* Dicitur etiam de cæteris animalibus.

Pullātus, a, um. Juven. *Cherno-opravlyen, V-cherninu oblechen, cherninu noſzechi.* Schvvartz bekleidet, in der Klag gehend. *Fekete gyáſzba öltözött.*

Pullētra, æ, f. Varr. *Jajczo-noſzicza kokoß.* Eine Leg-Henne. *Iuló kotló tyúk.*

Pullĭcēnus, i, m. Lamprid. *Málo piſche, piplichek.* Kleines Hühnlein. *Tyúk-fiatska.*

Pullīgo, ĭnis, f. Plin. *Cherna boja,* vulgo *farba.* Schvvartze Farb. *Fekete föld-ſzin.*

Pullīnus, a, um. *Piſchji, piplichki, mlado-ſivinzki, mlado-zverinzki.* Jungen Hühnern, *oder* jungen Vieh gehörig. *Tik-fiaſor, iſiú alatboz-való.* Dentes pullini. *Zúbi odnjka.* Füllen-Zähne. *Tſikó fogak.* Plin.

Pullĭprĕmo, ōnis, m. Auſon. V. *pædicator.*

Pullĭtĭes, ēi, f. Colum. V. *pullatio.*

Pullŭlaſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) *Niknuti, kli-ti, pupke puſztyati pochinyam.* Ausſproſſe, aufvvachſe, Schoſſe bekomme. *Kitſemetézem, Fiadzom.* V. *germinaſco.* Ex novello palmite vitis pullulaſcit. *Colum.* Nonnulli legunt *pulleſcit* eodem ſenſu.

Pullŭlo, as, are, avi, atum, (Neu.) Virg. *Niknem, kliem, pupke puſztyam.* Ausſproſſe, ausſchlage, herfür vvachſe, ſchoſſe treibe. *Tſemetézem &c.* V. *progermino, excreſco.* 2. *Transl.* Luxuria pullulare incipiebat: *pro* gliſcere, propagari, ſe prodere. *Nepos.*

Pullŭlus, i, m. (Dim. à *pullus.*) Apul. *Piſchecze, piplich, y vſzako mlado od ſivine* ali *ptícz.* Kleines Hühnlein, *oder* ander junges Thier. *Tyúk-fiatska, Fiatalotska, Vembetske.* 2. apud *Plin.* V. *Germen, Malleolus N.* 2. *Stolo, Surculus.*

Pullŭlus, a, um, Colum. V. *Subniger.*

Pullus, i, m. Cic. *Piſche, piple, y vſzako mlado ſivinche, y vſzaka mlada ptícza.* Ein junges Hühnlein, das junge eines jeden Thiers, junges Vögelein. *Tyúk-fi, Fiatska, Fiatskája akarmi baromnak, Vembe, Madár-fi.* Pullus æquæ. *Virg.* V. *Equuleus.* Pullus aſinæ. *Plin.* V. *Aſellus N.* 1. Hinc. *Transl.* Pullus milvinus: *id eſt* homo rapax. *Cic.* 2. V. *Germen, Malleolus N.* 2. *Stolo, Surculus.* Cato.

Pullus, a, um, Cic. *Zemlyo-boian,* vulgo *zemlyo-farben.* Erd-Färbig. *Föld-ſzinü. &c.* V. *Fuſcus, ater, obſcurus N.* 1. Terra pulla, *id eſt:* nigra, *vel* ad colorem nigrum accedens. *Plin.* Veſte pullâ tectus. *Cic.* V. *pullatus.*

Pulmentāris, *com.* re, *n.* Plin. *Kaßni, iz móchnyaka.* Zum Brey gehörig. *Káſai, pépi.*

Pulmentārĭum, ii, n. Colum. *Kaſſa iz mélye, graba, &c. Móchnyak.* s. Meel-Muſs, r. Erbs-Brey, s. Zugemüs, r. Brey. *Pép, Liſzſtel babartt, egyéb eſſele káſa, Dara.* 2. per Synecd. V. *Cibus.* Plin.

Pulmentum, i, n. Plaut. V. *Puls, pulmentarium N.* 1.

Pulmo, onis, m. Cic. *Plyucha.* e. Lunge. *Tüdö.* Vitium, *vel* Tabes pulmonum. *Ovid.* V. *Phthiſis.*

Pulmōnārĭa, æ, f. Medici. *Plyuchnyak, plyúcham ſzpodobna tráva.* s. Lungen-Kraut. *Tüdö-fü.*

Pulmōnārĭus, a, um, Colum. V. *Phthiſicus.*

Pulmōnĕus, a, um, Plin. *Plyucben, plyuchni, plyuchamſzpodoben.* Zur Lungen gehörig, der Lungen gleich. *Tüdöi, Tüdöhöz haſonló.* 2. Metaph. V. *Mollis N.* 1. *Tumidus N.* 1. Pedes pulmonei. *Plaut.*

Pulmō-

Digitalizirao Google

Pulmōnĭa, æ, f. Med. V. *Pulmonaria.*

Pulmuncŭlus, i, m. Solin. *Plyuchicza.* Kleine Lungen. *Tudótske.*

Pulpa, æ, f. Martial. *Meſzaſzta ſztràn téla, méſzo prez koſzti.* Das fleiſchichte an dem Leib, Fleiſch ohne Bein. *Hlúſos in, Tſontatlan hlúſos darab.* V. *Muſculus N.* 2. 2. Transl. *Túſzta ſztran vu ſzádu, ſztran dréva med ſilami.* Das ſafftige in den Obſt-Früchten, das friſche Holtz zwiſchen den Spalt-Adern, der Kern in den Bäumen. *Gyümöltsnek hlúſos réſze, A' fának hlúſos réſze errek kőzt.* In quarundam arborum carnibus pulpæ, venæque ſunt: pulpæ filfilibus inſunt. *Plin. l.* 16. *c.* 28.

Pulpāmĕn, ĭnis, n. *Liv.* &

Pulpāmentum, i, n. *Terent.* V. *pulpa N.* 1. 2. apud Plaut. *Jéſztvina prokſena, ſzladkovuſztczev ſaloſaj.* Eine ſchleckerhafftige Speis, ſchleckerhafft Stuck. *Kedves frü étek, leves és gyönge étek.*

Pulpĭto, as, are, avi, atum, (Act.) *Synon.* In modum pulpiti ædifico. *Sidon.*

Pulpĭtum, i, n. Sveton. V. *Cathedra, pegma, podium, ſuggeſtus.* Item V. *proſcenium.* ità *Juven.*

Pulpo, as, are, avi, atum, [Neu.] Auct. Carm. philom. *Pivchim kakti kanyub.* Schreye gleich vvie ein Geyer. *Keſelyű ſus módra kiáltok.*

Pulpōſus, a, um, Apul. V. *Carnoſus.*

Puls, tis, f. Cic. *Kaſſa, Mózbnyak, zkoſzana ali ztuchena gúſzta jéſztvina.* r. Brey, s. Mueſs. *Pép*, peregr. *Kúſa.*

Pulsābŭlum, i, n. Apul. V. *plectrum N.* 1.

Pulsātio, ōnis, f. Cic. *Bijenye, klópanye, kuchenye, z-perſztmi* ali *z-kém drugim prebiranye, zvonenye.* e. Schlagung, Klopffung, das Glocken-Läuten. *Verés, lütés, zörgetés.*

Pulsātor, ōris, m. Val. Flacc. *Vudritel, kuchitel, z-perſztmi &c. prebiravecz, zvonitel.* Der da ſchlägt, r. Anklopffer, Glocken-Läuter. *Verő, lütő, zörgető.*

Pulſo, as, are, avi, atum, [Act. Freq. à *pello.*] *Synon.* ſæpe percutio, verbero. *Guſztokrat bijem, vdaram, vudaram.* Offt ſchlage. *Verdegelem, lütögetem.* Homines pulſare. *Cic.* V. *percutio N.* 1. Speciatim: Fores pulſare. *Na vráta kuchiti.* An der Thür anklopffen. *Az ajtót zörgetni.* Lyram pulſare. *Na lajnu igrati, ſztrune z-perſzti prebirati.* Auf der Leyer ſchlagen. *Lantolni, kobzolni.* Campanas pulſare. *Zvoniti.* Die Glocken läuten. *Harangozni.* Sic: Fides pulſare; plectro, pectine, vel digitis aliquod inſtrumentum muſicum pulſare. *Virg.* 2. Transl. V. *perturbo N.* 1. *Vexo.* Multa meum pectus pulſant. *Plaut.*

Pulſus, ûs, m. Cic. *Tiranye, pretir.* s. Treiben, r. Trieb. *Iző.* Item V. *Ictus N.* 1. *Impulſio, percuſſus.* 2. Venarum, *vel* Arteriarum pulſus. *Sil igranye, ſilo-igra, ſilo-tuchenye.* Der Schlag der Puls-Adern, r. Puls. *Erek felverések, ér ſzökés.* Plin.

Pultārĭus, ii, m. Celſ. *Lonecz, ali druga poſzuda, vu kojoiſze kaſſa kuha.* r. Mueſs-oder Brey-Hafen, e. Brey-pfanne, s. Brey-Geſchirr. *Pép főző fazék, pép tál.*

Pultātio, onis, f. Plaut. V. *pulſatio.*

Pultĭcŭla, æ, f. Colum. *Kaſſicza.* s. Breylein. *Pépetske.*

Pultĭfĭcus, a, um. Auſon. V. *pulmentarius.*

Pultĭphăgōnĭdes, æ, m. &

Pultĭphăgus, a, um, (vox *bibrida* ex latino *puls*, & græco *phagen* compoſita.) Plaut. *Kaſſo-jed.* r. Brey-Freſſer. *Pép-évő*, peregr. *káſa évő.*

Pulto, as, are, avi, atum, (Act. *apud poëtas dumtaxat uſitatum.*) V. *pulſo.* Fores pultare. *Terent.* Digitis pectus pultare. *Plaut.*

Pulvĕr, ĕris, m. *Obſol.* Apul. V. *pulvis.*

Pulvĕrātĭca, æ, f. & Pulvĕrātĭcum, i, n. JCt. *Zemlyo-merczev plácha.* r. Feldmeſſer-Lohn. *Föld-mérőknek bérek.*

Pulvĕrātio, ōnis, f. Colum. *Praſſenye, praha, zemlye na práh drobenye.* Das Brechen der Erd-Schollen. *Föld-keverés, görögy rontás.*

Pulvĕrĕus, a, um, Virg. *Praſſen, praßni.* Staubicht. *Porból-való.* 2. V. *pulverulentus.* Ovid.

Pulvĕro, as, āre, avi, atum, (Act.) Colum. *Na práh terem, praſſim, zemlyu drobim.* Zu Pulver ſtoſſe, zu Staub mache, die Erde zerbreche. *Porrá-törőm, porrá-téſzem, földet törőm.*

Pulvĕrŭlentus, a, um, Cic. *Práha pun, Veſz praſſen.* Voll Staubs. *Porral teli, poros.*

Pulvillus, i, m. (Dim. à *pulvinar.*) Horat. *Synon.* parvum pulvinar. *Podglavnyaczecz, Vanykuſſecz.* s. Küſſelein. *Kisvánkoſotika, fő allyatska.*

Pulvīnăr, ārĭs, n. (*pulvinar* capiti iacentis, *pulvinus* ſedenti ſupponi ſolebat, paſſim tamen pro eodem accipiuntur.) Ovid. *Uzglavje, glavo-vanykuß, podglavnicza, vanykuß.* s. Hauptküſſen, r. Polſter, Pfül. *Fő-allyá, párna, vánkos.* 2. V. *Lectiſternium, Le-*

um, *Lectulus*. Aram, & ædiculam, & pulvinar (*id eſt* mollem lectum) ſub ſaxo ſacro dedicavit. *Cic. pro Dom.*

Pulvīnāris, is, *com.* re, n. Petron. *Vanykußni, podglavni.* Dem Haupt-küſſen gehörig. *Vánkorhoz-való, párnához-való.*

Pulvīnārium, ii, n. Liv. V. *pulvinar.*

Pulvīnātus, a, um, Plin. *Podglavniczi*, ali *vanykuſſiu ſzpodoben.* Einem Haupt-küſſen, *oder* Polſter gleich. *Fő allyatska haſonló, párnás módra púpos.*

Pulvīnŭlus, i, m. (Dim. à *pulvinus.*) Colum. V. *pulvillus.*

Pulvīnus i, m. Cic. *Vanykuß ſztolcheni, na kojemſze ſzedì.* s. Stuhl-küſſen. *Szék-párnája, vánkoſa.* Item V. *pulvinar N.* 1. 2. Transl. V. *porta N.* 2. Colum.

Pulvĭs, ĕris, m. *apud Propert.* f. Horat. *Pràh*: r. Staub, s. Pulver. *Por.* Pulvis pyrius, *vel* nitratus. *Puſkeni pràh.* s. Bückſen-Pulver. *Puſka por.* Pulvis cyprius. *Laſzo-pràh.* r. Haar-Buder. *Haj por.* 2. per Synecd. *vel* Metonym. *Meſzto ocbito, Meſzto vojuvanya, Voj-meſzto.* r. Kampff-Platz, e. Fecht-Bahn. *Veſzekedő bely.* V. *Arena N.* 2. Doctrinam ex umbraculis in ſolem & pulverem perducere: *id eſt:* in publicum, ad locum certaminis. *Cic.* 3. per Metalepſin: V. *Difficultas N.* 1. *Labor N.* 1. *Negotium.* Res citra pulverem contigit: *id eſt:* facilè, ſinè difficultate, &c. *Horat.* 4. Currere in ſuo pulvere: *pro* verſari in ſua arte, & munere. *Ovid.*

Pulviſcŭlus, i, m. Plaut. *Praſſecz.* s. Stäubelein, Pülverlein. *Porotska.*

Pūmex, ĭcis, m. *apud Catull.* f. Plaut. *Plovuchacz, kamen plávavecz, Rabel y lukny aſzt kamen.* Item vulgo. *Lapor.* r. Tugſtein, Reibſtein. Bimsſtein. *Tajték-kő. Láb vakaró, könnyű likatſos kő.* A pumice aquam poſtulare. *Prov. Plauti:* V. *Aqua N.* 2.

Pūmĭcĕus, a, um, Plaut. *Rablo-kamenit, iz lukny aſztoga kamena.* Von Bimſenſtein. *Tajték kővi.* Item *Metaph.* Oculi pumicei: *pro* ſicci, ſinè lacrymis. *Plaut.*

Pūmĭco, as, are, avi, atum. (Act.) Lucil. *Synon.* pumice polio, lævigo. *Z-rablim kamenom gladim, ſzverlim, chiſztim.* Mit einem Reib-*oder* Bimſenſtein abreibe, glatt mache, auspoliere. *Tajték kővel tiſzt olom, tiſztítom.* Homo comptus & pumicatus: *pro* ornatus, politus. *Plin.*

Pūmĭcōſus, a, um, Plin. *Lukny aſzt kakti rakel kamen.* Leicht und gelöchert, wie ein

Tugſtein. *Tajték kő-ſzabáſu.* V. *Cavernoſus, poroſus, rarus.*

Pūmĭlĭo, ōnis, m. Gell. V. * *Nanus*, *Nana.* Transfertur etiam ad bruta animalia, & plantas. *Plin.*

Pūmĭlĭus, a, um, V. *pygmæus, a, um.* Pumilios, & diſtortos abhorrebat. *Suet.* Alii rectiùs leg. *pumilos.*

Pūmĭlo, ōnis, m. Stat. V. *Pumilio.*

Pūmĭlus, i, m. Stat. V. *Pumilio.* Adjectivè uſurpat *Suet.* V. *pumilius.*

Punctātim, *Adv.* Claud. Mamert. *Synon.* per puncta, per partes, concisè, breviter, punctim.

Punctim, *Adv.* Liv. *Bodezè, Bodecb, z-bodczom*, ali *z-bodeczom.* Stichs-Weiſe, mit Stechen. *Gyakva, öklelve.* Hoſtem punctim petere. *Id.*

Punctio, ōnis, f. Plin. *Bodenye, pikanye, badnutje.* e. Stechung, r. Stich. *Gyakás, ſzúrás.*

Punctiuncŭla, æ, f. (Dim. à *punctio.*) Senec. *Bodechecz, malo bodenye.* s. Stichlein. *Gyakáſotska, ſzuráſotska.*

Punctŭlum, i, n. Apul. *Synon.* parvum punctum. *Piknyicza, Piknyichicza.* s. Tüpfflein, Pünctlein. *Pontotska.* V. *punctiuncula, punctum.*

Punctum, i, n. Cic. *Piknya, Nabadek, Nerazdelek, prezdelak*, ali *Bezdjelak.* r. Tüpffel, s. Punct. *Pont, ſzúrot.* Orationis punctum. V. *Caput N.* 7. *pars N.* 1. 2. V. *Momentum N.* 2. Neque punctum temporis commoratus. *Cic.* 3. V. *Suffragium, Favor.* In Senatu, aut Tribu puncta tuliſti: *id eſt:* ſuffragia retuliſti, obtinuiſti. *Cic.* Omne tulit punctum, (*pro* omnium ſuffragia & approbationem) qui miſcuit utile dulci. *Horat.* 4. accipitur pro *punctione*, ſed rariùs. *Plin.*

Punctūra, æ, f. Firmic. *Bodecz*, &c. V. *punctio.*

Punctus, i, m. Plin. V. *Punctum N.* 1.

Punctus, ûs, m. Plin. V. *punctio.*

Punctus, a, um, Particip. paſs. *Vboden, pſtchen.* Geſtochen. *Gyakatott, ſzúratott.* Vulnus acu punctum. Cic. *Rana z-iglum vucbinyena, vbodenye z-iglum.* Ein Stich, *oder* eine Wunde von einer Nadel. *Tő ſzúrás.*

Pungo, is, ĕre, pŭpŭgi, punctum, [Act. ab antiq. *pugo* pro *figo.*] Cic. *Synon.* Cuſpide, *vel* aculeo ictum infero. *Bodem, pikam, baczkam.* Steche, ſtupffe. *Gyakom. ſzúrom.* 2. Transl. V. *Lædo N.* 2. *Crucio, Afflicto, offendo N.* 2. *perſtringo N.* 3. Site ignominia pupugit. *Cic.*

Pūnĭcānus, a, um, *Cic.* quod eſt Pœnorum, *vel per antonomaſiam* Carthaginenſium. V. *Punicus.*

Pūnĭcè, *Adv.* More, *vel* linguâ pœnorum. *Plaut.*

Pūnĭcĕus, a, um, Ovid. V. *punicus.* Color puniceus: *id eſt:* flammeus, rubeus, rutilus. *Virg.*

Pūnĭcus, a, um, *à* pœnus. *Synon.* Carthaginenſis. Virg. *Kartagianzki.* Carthaginenſiſch. *Kártágóbéli.* Item V. *Libycus.* Fides punica: *Liv.* V. *perfidia, deceptio.* Malum punicum: *Martial.* V. *Malogranatum.*

Pūnio, is, īre, īvi, ītum, (Act. *ab antiq.* pœnio.) Cic. *Synon.* pœnâ afficio, plecto, Mulcto. *Káram, pedepſem.* Straffe. *Megbüntetem.* V. *Caſtigo.* Item V. *Ulciſcor.* Domum punire: *pro* vindicare, ulciſci. *Cic.* Scelera ſunt ſeverè punienda: *Phras.* Æquum eſt ſcelera ſeverè vindicare, expiare; mulctâ, vinculis, verberibus coërcere; verbis caſtigare; pœnam ſontibus irrogare; pecuniâ aliquem mulctare. Æquum eſt, ut rei pœnas ſcelerum pendant, dependant, perſolvant; ſuppliciô luant; pœna capitis conſtituatur in reos; pœnis, legibúſque judiciorum teneantur; ut pœnam meritam habeant; ut pares ſint noxis pœnæ, & ſuo quiſque vitio plectatur; ut rei pœnas legibus debitas ferant, ſupplicium de ſe dent. Animadvertendum eſt in homines nocentes. Animadverſione uti adversùs improbos oportet. Capere pœnas de improbis æquum eſt. Improborum audaciam meritâ pœnâ comprimere Magiſtratus debent. Præſidum eſt, debitas à ſontibus pœnas judiciô exigere, perſequi &c. V. plura in *Luo, Multo, Pœna, Plecto, &c.*

Pūnītio, ōnis, f. Valer. Max. *Pedepſa, &c.* V. *Caſtigatio.*

Pūnītor, ōris, m. Cic. V. *Caſtigator.*

Pūpa, & Puppa, æ, f. Martial. V. *Puella.* 2. Transl. apud *Varr.* Imago veſtibus amicta, puellaribus ludis ſerviens. *Apud Auſon.*

Pŭpa, *ima brevis.*

Pūpilla, æ, f. [Dim. à *pupa.*] Horat. *Synon.* puſilla puella. V. *puellula.* 2. ſpeciatim, & uſitatiſſimè. *Sziroticza, prez otcza y Majke detlicbicz.* s. Weyslein, Vatter-*und* Mutter-loſs Mägdlein. *árva leánya.* 3. apud eundem: *Ochno jederko, ochna jabuchicza, zêrcbe.* r. Aug-Stern, Aug-Apffel. *Szemfény.*

Pūpillāris, *com.* re, *n.* Genit. is, *om.* Liv. *Sziroti nzki, ſztarejib neimajuchi detczi ſzliſ-ſajuchi.* Zum Wayſen gehörig. *árvai, árvaké.* Item V. *puellaris, impubes, puſillus.*

Pūpillārĭtĕr, *Adv.* JCt. *Szirotinzki, po ſziroti nzko.* Wie ein Weyslein. *árvaúl.*

Pūpillo, as, are, avi, atum, (Neu.) Auct. philom. *Krichim kakti pàv.* Schreye vvie ein Pfau. *Páva módra kiáltok.*

Pūpillus, i, m. (Dim. à *pupus.*) Cic. V. *pupulus.* ſpeciatim verò, & frequentiſſimè. *Sziroticza, prez otcza y majke detcbecz.* s. Weyslein. *árva-gyermek.* V. *Orphanus.*

Puppis, is, f. Cic. *Kárma, zadnya ſztran ladje.* Der hinter Theil eines Schiffs, das Caſteel. *Hajófara, Hajótatja.* Hinc *Transl.* Sedebamus enim in puppi, clavúmque tenebamus, nunc autem vix eſt in ſentina locus. *Id. l. 9. Fam. ep. 15. 2.* apud *Ovid.* per Synecd. V. *Navis.*

Pūpŭla, æ, f. (Dim. à *pupa.*) Cic. V. *pupilla N. 1. & 2. puellula.*

Pūpŭlus, i, m. (Dim. à *pupus.*) Catull. *Mal dechárecz.* Kleines Büblein. *Kis gyermeketske.* V. *puerulus, Impubes, Infans N. 1. & 2.*

Pūpus, i, m. Varr. *apud* Non. *Synon.* Tenellus & parvulus puer. V. *puellus.*

Pūrè, *Adv.* Cic. *Synon.* Mundè, ſincerè, ſimpliciter, Caſtè, Candidè. *Cbiſzto, ſzenno, nevtepeno.* Rein, ſauberlich, zierlich. *Tiſztán.*

Purgābĭlis, & le. Plin. *Oſnaslyiv, ochiſztiyiv, ochiſztiv.* Das leicht zu reinigen iſt. *Megtiſztítható.*

Purgāmĕn, ĭnis, n. Ovid. *Szmèt, ſzmetje, ſzyuſzoba.* Allerley Unflath, r. Wuſt, Kehricht. *Seprôlék, ſzemét.* 2. V. *Expiatio, purgatio N. 1.*

Purgāmentum, i, n. Liv. V. *purgamen N. 1. ſordes N. 1. Immunditia.* 2. Transl. Urbis purgamenta: *id eſt:* viles, *vel* ſceleſti homines. *Curt. l. 10. c. 2.* Accipitur etiam *pro* qualibet re inutili. *Senec.*

Purgātè, *Adv.* Nonius. V. *purè.*

Purgātio, ōnis, f. Cic. *Cbiſztenye, cbiſztyenye, ſznaſenye, oſznaſenye, ochiſztyenye.* e. Reinigung, Säuberung, Purgierung. *Tiſztítás, Tiſztúlás.* Alvi purgatio. Cic. *Serludcza po vrachtou ochiſztyenye, cbrèvo popiranye.* e. Burgierung, *oder* Reinigung durch den Stuhlgang. *Has tiſztúlás.* Fœminarum purgatio *Plin.* V. *Menſtruum N. 2. 2.* Transl. V. *Excuſatio.* Neque ei ſuam purgationem eripio. *Cic. 4. Ver.* Item *Purgatio* eſt, cùm factum conceditur, culpa removetur: *id eſt:* cùm non factum ipſum accuſati,

accuſati, ſed voluntas defenditur. *Id. 1. de Inv.*

Purgātīvus, a, um, Cœl. Aurel. *Chiſztechi, ſznaſechi, k-ochiſztyenyu haſznovit.* Reinigend, ſäuberend, damit man reiniget. *Tiſztitó, mellyel valami tiſztittatik.*

Purgātor, ōris, m. Jul. Firmic. V. *Mundator.* Transl. V. *Excuſator.*

Purgātōrĭum, ti, n. Eccl. *Meſzto ochiſztyenya, ochiſztitje, ochiſztnik*, peregr. *Purgatorium.* Ein Ort der Reinigung, s. Fegfeuer. *Tiſztitó hely*, vagy *tüz.*

Purgātōrĭus, a, um, V. *Purgativus.* Medicamentum purgatorium. Symmach. *Lik*, ali *vrachtvo za ochiſztyenye téla.* Purgierende Artzney. *Tiſztitó orvoßág.* Locus purgatorius. *Eccl.* V. *purgatorium.*

Purgātrix, īcis, f. Tertull. *Chiſztitelicza, ſznaſitelicza.* e. Reinigerin, Säuberin. *Megtiſztitónė.*

Purgĭto, as, are, avi, atum, (Act. Freq.) Plaut. V. *Frequenter* & *Purgo.*

Purgo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Sznáſim.* Säubere. &c. V. *Mundifico, Mundo, Expurgo.* Alvum purgare. Cic. *Z-pomochjum vrachtva ſeludecz zeſznaſiti, chréva ochiſztiti.* Purgieren, *oder* durch die Artzney den Magen reinigen. *A' gyomort orvoßágol megtiſztítani.* 2. Transl. V. *Excuſo, Diluo N. 4.* Se apud aliquem, *vel* alicui de re aliqua excuſare. Cic. *Szebe radi katvoga dugovanya kômu zprichati, pri kômu zagovarjati, braniti.* Sich einer Sach ha'ben bey einem entſchuldigen, ſich gegen einem über etvvas verantvvorten. *Megmenteni magát valaki előtt valami dologéránt.* Crimen purgare: *pro* diluere. *Id.*

Pūrĭfĭcātio, ōnis, f. Plin. *Ochiſztyenye.* e. Reinigung. *Tiſztítás.*

Pūrĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Plin. V. *Mundifico, Expurgo.*

Pūrĭtās, ātis, f. Pallad. V. *Munditia.*

Pūrĭtĕr, *Adv.* Cato. V. *purè.*

Pūrĭtĭes, ēi, f. Varr. V. *puritas.*

Pūro, as, are, avi, atum, (Act.) Plaut. V. *purgo N 1. Luſtro N. 1. Expio.*

Purpŭra, æ, f. 1. Metonymicè, & uſitatiſſimè: *Skêrlat, skêrlatno ſzukno, kralyevzka a'i poglavarzka cherlena oprava.* r. Scharlach, Purpurfärbiges Tuch, s. Purpur-Kleyd. *Bárſony, vereſellő poſztó, királyi öltözet.* ità *Cic.* Hinc etiam ſumitur *pro* Magiſtratu, & Nobilitate. *Ovid.* 2. propriè: V. *Murex N. 1.* Item V. *oſtrum. N. 1.* ità *Plin.*

Purpŭrārĭus, a, um, *Skêrlatni, cherleno-ſzvilni, skêrlatne boje*, vulgo *farbe.* Von Purpur, aus Scharlach gemacht, Purpurfärbig. *Bárſonyból-való, Bárſonyos ſzinü.* 2. V. *purpuratus.* Color purpureus. V. *Oſtrum N. 1. Ruber.* Tyranni purpurei. *Horat.* 3. poëticè V. *Nitidus N. 1. pulcher N. 1.* Capillus purpureus. *Virg.*

Purpŭrĭſſo, as, are, āvi, ātum, (Act.) *V. skêrlatnu boju namachem, Rumenim, cherlenim; z-rumenilom piſſem, máſem* peregr. *farbam.* In Purpur-Farb einduncke; mit Purpur-Farb ſchreibe, mahle, anſtreiche, ſchmincke. *Bárſony feſtékkel meg-feſtem, kendőzőm.* Buccas tam bellè purpuriſſatas habes. *Plaut.*

Purpŭrĭſſum, i, n. Plin. *Skêrlatna boja; rumena pena, iz koje nachinyeno rumenilo ſenam ſzluſi za obraza mazanye, iliti malanye.* e. Purpur Farbe; Purpur-Schaum, davon die Anſtrich-Farbe gemacht vvird; e. Anſtrich-Farbe. *Feſték, kendőző, mellyel az aſzſzonyok magokat kenik, fenik, pirositják.* V. *Fucus N. 1. Oſtrum N. 1.*

Purpŭro, as, are, avi, atum, (Neu.) Colum. *Skêrlatne boje jeſzem, ſzvêtimſze ali leſchim kakti skêrlat.* Ich bin Purpur-Färbig, einen Purpur-farbenen Schein von mir gebe. *Bárſony módra fényłem, tündökłöm, vereſellem.* V. *Rubeo.* 2. eſt *Act.* V. *purpuriſſo.* ità *Furius Antias* apud *Gell. l. 18. c. 11.*

Pūrŭlentè, *Adv.* Plin. *Gnojno, z-gnojem.* Von Eyter Schleimicht. *Evesen.*

Pūrŭlentĭa, æ, f. *Gnoina, gnojnoſzt.* e. Eyterung, Eyterkeit. *Genetség, Evesség.* Hinc *Transl.* Civitatis purulentiæ: *id eſt:* peſſimi homines. *Tertull.*

Pūrŭ'entus, a, um, Plin. *Gnojen, Gnojni, Gnojapun.* Eytericht, ſchvvüricht. *Eves, Genyetségés.*

Pūrus, a, um, Cic. V. *Mundus, Merus.* Sceleris purus: *id eſt:* Innocens. *Horat.* Genæ puræ: *pro* imberbes. *Senec.* Oratio pura: *h. e.* ſimplex, & facilis intellectu. *Terent.*

Pūs, pūris, n. Cels. *Gnoj, Gnyòj, gnyilad, ſzmràd rane, &c.* r. Eyter, Wuſt, Butzen in Geſchvvär. *Genyetség, év.*

Pūſa, æ, f. *Obſol.* Feſt. *apud* Varr. V. *puella.*

Pŭsillănĭmis, is, *com.* me, n. Sidon. *Malo-ſzerdchen, ſzlabo-ſzerdchen.* Kleinmüthig. *Kitſíny ſzívű, kitſíny bitű.* V. *Timidus.*

Pŭsillănĭmĭtās, ātis, f. V. *Puſillitas.*

Pŭſillĭtās, ātis, f. *Malo-ſzerdchenoſzt, ſzerdcza ſzlaboſzt.* e. Kleinmüthigkeit. *Kitſíny bitűség.* Hanc animi puſillitatem. *Lactant. de ira DEI c.* 5. Alii ex MSS. leg. *puſillanimitatem.*

Pŭſillō. *Adv.* Plin. V. *Paulo.*

Pŭſillum, *Adv.* Cato. V. *Paululum.*

Pŭſillus, a, um, (Dim. à *puſius.*) Cic. V. *parvulus, breviculus.*

Pūſĭo, ōnis, m. Cic. *Malo detetcze.* Ein kleines junges Kind. *Kitſíny gyermek.* V. *Puerulus.*

Pūſĭŏla, æ, f. Prud. V. *puellula.*

Puſtŭ'la, æ, f. Plin. *Priſch, priſchaj, mehúrecz, ſzkuliczа.* s. Blätterlein, Bläslein. *Kúfakadék, kelénke, bibortsó.*

Puſtŭlātio, ōnis, f. Cœl. Aurel. *Zpriſchenye, Mehúrczev dobivanye.* e. Überkommung der Blattern. *Fakadékok elnyeréſe.*

Puſtŭ'lātus, a, um, Svet. *Z-priſchen, pun mehúrczev, z-priſchaji poſzipan.* Voll Blattern. *Fakadékos, kelésés.*

Puſtŭleſco, is, ĕre, (Neu.) Cœl. Aurel. &

Puſtŭlo, as, are, avi, atum, [Neu.] Tertull. *Mehúrcze dobſoam, Priſzchimſze, z-priſchajiſze oſzipávam.* Blattern bekomme. *Fakadékokat elnyerem, Fakadozom.*

Puſtŭ'lōſus, a, um, Cels. V. *puſtulatus.*

Pūsŭ'la, æ, f. Colum. V. *Erysipelas, Morbilli, Puſtula, Variolæ.*

Pūsŭlōſus, a, um, Colum. V. *Puſtulatus.*

Pūſus, i, m. *Obſol.* Varr. V. *Puſio.*

Pŭtā, *ita Imperat. ſumitur Adverbialiter.* Senec. *Tak ſztimaj, napriliku, kakti, tojeſzt, najmre.* Halte es dafür, Exempel-Weiſe, als in Exempel, das iſt, nehmlich. *Tudnillik, példának okáért, az-az.* Pŭtă, *Pers.* apud *Priſc.* in eadem ſignif. velut verum *Adv.* corripit.

Pŭtāmĕn, ĭnis, n. Cic. *Szadovna moſznyicza, lupinya, luſchina, luſzka, odrézek, odverſek.* e. Hülſe, Schaale. *Gyümölts kemény héja, kopátſa.* Putamen ovi. *Jajchja Lupinya.* e. Eyer-Schaale. *Tyukmony héja* V. in *Ovum.* Teſtudinis putamen, *vel* teſta. *Skolyka od ſelve.* e. Schildkrotts-Schaale. *Béka tekenő.* Juglandium putamen. *Lupinya orehova.* e. Nuſs-Schaalen. *Dió héja.* Leguminum putamen. V. *ſiliqua.* Frumenti putamen. V. *Palea.* Milii, panici, zizanii putamen. V. *Appluda.* Putamen piſcium. V. *ſquamma.* Et ſic de aliarum rerum purgamentis.

Pŭtātio, ōnis, f. V. *Amputatio, Dejectio, Frondatio, Pampinatio, Præciſio N.* 1. Arborum putatio, ac Vitium. *Cic.* 1. *de Or. c.* 58. 2. apud *JCt.* V. *Imaginatio, opinio N.* 1. & 2. 3. V. *Calculatio N.* 1. *Computatio.* ita *Macrob.*

Pŭtātīvè, *Adv.* Hieronym. *Stimajuch, tak derſech.* Vermeyntlich. *Vélekedve.* V. *Imaginariè.*

Pŭtātīvus, a, um, Tertull. V. *Imaginarius, opinabilis.*

Pŭtātor, ōris, m. V. *Frondator, Pampinator, Mundator.* Arborum, vitium putator. *Plin.*

Pŭtātōrĭus, a, um. *Za rézanye ali kleſtrenye haſznovit, Rézachki, Rezâchem ſzliſſajuchi.* Zum Schneiden dienlich. *Nyeſésre-való.* Falx putatoria. *Pallad.* V. *Falcula N.* 2.

Pŭtĕăl, ālis, n. Cic. *Zdenchni pokrov, zapor, zátvor, záklop, nadkrivalo.* r. Brunnen-Deckel. *Kút fedél.* Synon. *Os putei, corona, labrum N.* 2. 2. Transl. V. *Tribunal N.* 1.

Pŭteālis, is, *tom.* le, n. *Colum.* &

Pŭteānus, a, um, Plin. *Zdenchevi.* Zum Zieh-Brunnen gehörig. *Kútból-való.*

Pŭteārĭus, ii, m. Plin. *Zdenchàr, ki zdenetze kopa.* r. Brunnen-Graber. *Kút-ásó.*

Pŭtĕo, es, ēre, ui, [Neu.] Cic. V. *Fœteo.* Putere mero. Horat. *Szmerdeti,* ali *Vonyati od vina.* Von Wein ſtincken. *Bordobát ſzni.*

Pŭtĕr, tris, tre, Varro. V. *Putris.*

Pūteſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Cato. *Pachinyam vonyati ſzmerdeti.* Anhebe zu ſtincken, übel riechen. *Büdösködni kezdek, Megbüſzſzödöm.* V. *Puteo.*

Pŭtĕum, ei, n. *Varr.* apud *Non.* &

Pŭtĕus, ĕi, m. Cic. *Zdenecz, ſztudenacz, zviraiuchi vôn pak netekuchi zdenecz.* r. Sod-Brunnen, Zieh-Brunnen. *Kút.*

Pŭtĭdè,

Digitalizirão Google

Pūtĭdè, *Adv.* Cic. *Szmerdlyivo, ſzmerdèch, vonyèch.* Stinckend. *Bŭdŏſŏn, Dohoſon.* Synon. *Fœtidè.* 2. V. *Faſtidienter, Moleſtè.* Synon. *Inſuaviter.*

Pūtĭdiuſcŭlus, a, um, V. *Putidulus.* Sumus enim putidiuſculi, (*pro* aliquanto putidiores) quàm per te licet. *Cic.* Al. leg. *impudentiuſculi.*

Pūtĭdŭlus, a, um, Mart. *Nekuliko ſzmerdechi, vonyajuchi, nepovolyen.* Ein vvenig ſtinckend, unlieblich. *Bŭdŏſŏtſke, dohoſotſka, kényeſetſke.*

Pūtĭdus, a, um, 1. V. *Fœtidus.* 2. Transl. V. *Inſuavis, Moleſtus:* ità *Cic.*

Pūtiſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) V. *puteſco.* Animam illi pecori datam pro ſale, ne putiſceret. *Cic. 5. Fin. c. 13.* Al. leg. *putreſceret.*

Pŭto, as, āre, āvi, ātum, (Act.) V. *Amputo, Depurgo, Deputo. N. 2. Opputo, Purgo N. 1.* Neque vitem, aut arborem putent. *Colum. l. 2.* 2. V. *Opinor, Exiſtimo N. 1.* Ità opinor: *Phras. & Synon.* Ità mihi perſvaſi; ità in animum induxi meum; ità autumo, judico, cenſeo, duco, reor, ſentio, exploratum habeo; eò opinione mea feror; eo ſum conſilio; hac opinione teneor; &c. ità *Cic. aliique.* Item V. *perpendo N. 1* In quo primum illud debes putare, Comitiis ſtudium eſſe populi. *Id.* Item V. *Æſtimo N. 1. Exiſtimo N. 2. & 3. Numero.* Aliquid denariis quadringentis, magni, *vel* pro nihilo putare. Aliquem in aliquo numero, neminem præ ſe putare. *Id.* 3. V. *Calculo, Computo N. 1.* Rationem cum aliquo putare. Plaut. *Z kém rachun vuchiniti.* Mit einem die Rechnung machen. *Valakivelſzámot vetni.*

Pūtŏr, ōris, m. Cato: V. *Fœtiditas, fœtor.*

Pŭtrēdo, ĭnis, f. Ovid. *Gnyilŏcha, gnyilad, gnyiladina, zegnyitje.* e. Faule, e. Fäulung. *Rothadtság.*

Pŭtrĕfăcio, is, ĕre, ēci, actum, (Act.) Liv. *Gnyilo chinìm.* Faul mache. *Megrotbaſztom, Porlóvá tészem.* V. *Corrumpo N. 1.*

Pŭtrĕfĭo, is, ĭĕri, factus ſum. (Paſſ. Anom.) Pallad. *Gnyil poſztájem, Gnyiem.* Faul vverde, verfaule. *Rotbadok, Rosbadok.*

Pŭtreo, es, ēre, trui, (Neu.) Plaut. *Gnyil jeſzem.* Ich bin ſtinckend und faul. *Rotbadtt vagyok.* V. *Putreſio.*

Pŭtreſco, is, ere, (Neu. Inch.) Pallad. *Gnyiti pochinyam.* Ich fange an zu faulen. *Rotbadni kezdek.* V. *Putreſio, putreo.*

Pŭtrĭcăvus, a, um, Lucr. *Od chervov rakzopan, chſztarine zjéden, gnyilo-ſupely.* Wurmſtichig. *A' férgektűl kiétetett, Rothodas miatt üres.*

Pŭtrĭdus, a, um, Cic. V. *Putrù, Rancidus.*

Pŭtris, is, *com.* tre, *n.* Virg. *Gnyil.* Faul, vermodert. *Rothadtt, Elrothadtt.*

Pŭtror, ōris, m. V. *putredo.* ita *Lucr.* Apud quem tamen alii leg. *Putor.*

Pŭtruōſus, a, um, Cœl. Aurel. *Gnyilóchepun.* Voller Faulung. *Rothadós, Rothadáſſal tellyes.* V. *Purulentus.*

Pūtus, a. um, V. *Purus.* Purum putum argentum: *id eſt:* puriſſimum. *Gell.* Oratio putiſſima: *pro* ſinceriſſima, puriſſima. *Cic.*

* Pyĉta, æ, m. Plin. V. *Pugil.* Hinc

Pyĉtālis, is, *com.* le, n. V. *pugilatorius.* Victus certamine pyctali: *pro* pugilatu. *Servius.*

* Pyĉtēs, æ, m. Colum. V. *pugil.*

* Pygmæus, æi, m. *Pygmæi* Indiæ populus, trium ſpithamarum ſtaturam non excedens, ità *Plin.* Hinc Transl. *Magaß, kruto mal chlovek.* Ein Zvverg. *Puja ember.* Dicitur etiam *Adjectivè:*

* Pygmæus, a, um, *Magaſzki, kruto mal.* Einen Zvverg gehörig, ſehr klein. *Pujai, igenkitſíny.* Inter pygmæos non pudet eſſe brevem: *id eſt:* inter pares ceſſat pudor. *Martial. proverbium.*

* Pў'lădēs, æ, *vel:* is, m. *Cic.* Fidiſſimus erat Oreſtis amicus, & ſocius individuus. Cùm Oreſtem in Taurica Cherſoneſo morti deſtinaret Rex, neque tamen hunc à Pylade diſcerneret, Pylades ſe Oreſtem mentiebatur, ut pro hoc mori poſſet; ſed negabat id ipſum oreſtes, ne Amicus necaretur. V. *Oreſtes.*

* Pўla, æ, f. Curt. V. *Angiportus, Oſtium.*

* Pўrā, æ, f. (*Pyra* eſt congeries lignorum, quæ acenſa *Rogus* dicitur, ità *Servius.* Alii verò pro eodem accipiunt.) Ovid. *Germacha, Germada, kup dèrv za vuſiganye.* r. Holtz-*oder* Scheyter-hauffen, ſo da zum brennen bereitet. *Tſutſojon rakott égő fa rakás, Rakás tűz, Rakás-fa.*

* Pўrālis, ĭdis, f. Plin. V. *Pyrauſta.*

* Pўrămĭdātus, a, um, Cic. *Zaoſtreno vuglaſzt; Vuglaſztomu ſztupu od zdola ſirokomu, od zgora pako zaoſtrenomu ſzpodoben.* Drey-*oder* viereckigt, und unten vveit, oben zugeſpitzt. *Tornyos, Tſutſos, Hegyes épűlet.*

* Pўrămis, ĭdis, f. Cic. *Sztùp vuglaſzt, y vſze kaj je od zdola ſiroko, odzgora pak vúzko y zaoſtreno,* peregr. *ſpichaſzto.* Drey-*oder* viereckigte Säule, und alles, ſo unten breit, nach der Höhe aber immer ſpitziger zuge-

het. *Három-vagy négy-szegű tűz módjára felékesítteteti begyes alkotmany.* Ejuſmodi moles altiſſimè aſſurgentes, & quadrangulæ in Ægypto, inter ſeptem orbis miracula cenſebantur. ità *Plin.* V. in *Miraculum.* 2. ſpeciatim: *Sztupecz za igru:* peregr. *Kuglya.* r. Scheib-kegel. *Téke.*

* Pyraſter, tri, m. *Divja bruska, divje brutke drévo.* r. Holtzbirn-Baum. *Vad körtvély-fa.*

* Pyrāuſta, *vel* Pyrāuſtēs, æ, m. Plin. *Ognyeni cherv, iz ognya rodyen cherv.* s. Feuer-Würmlein, e. Licht-Muck, r. Schein-Wurm. *Tűzben-élő* vagy *Tűzben termő legyetske.*

* Pyrgus, i, m. Liv. V. *Turris.*

* Pyrītēs, æ, m. latinè *Lapis igniarius, Lapis molaris.* Plin. *kamen puskeni, kreſzni, bruncheni, ognyeni.* r. Feuerſtein, Kupfferſtein. *Tűz-kő neme.*

* Pyrītis, ĭdis, f. Plin. *Latinè* Gemma nigri coloris, quæ attritu digitos adurit.

* Pyrĭus, a, um, V. *Igneus.* Pulvis pyrius, V. in *Pulvis.*

* Pyrŏbŏlārĭus, ii, m. Firmic. *Latinè* Ignitorum telorum jaculator. *Z-ognyem bitavecz, ognyo-ſztrélecz, vſzakojachkib dugovàny za vuſiganye y bitanye napravlyavecz.* Der die Feuer-Kugeln, *oder* die Racketlein vvirfft, r. Granadierer, Feuer-Wercker. *Meg-gyujtott dolgoknak hajtója,* vagy *Meſtere.*

* Pyrŏbŏlus, i, m. *Latinè* Telum, *vel* Jaculum ignitum. *Ognyeno kruglo; ognyena bit; vſzako dugovanye z prahom nabito, kojeſze vuſgano bita.* e. Feuer-kugel, Granate, s. Racketlein. *Gránat, Mindaz, a' melly puska porral őſzve-elegyitett, és meggyujtott fel-vetetik.* Item V. *Malleolus N. 2.*

* Pyrŏcŏrax, ăcis, m. Plin. V. *Pyrrhocorax.*

* Pyrōpus, i, m. Ovid. *Ognyeno-cherlen,* ali *plamno-cherlen drági kamen, Rubin.* Ein Feuer rother Edelgeſtein, nach etlicher Meynung r. Rubin. *Tűz-ſzínű némelly drága-kő, némellyek Rubintnak* vagy *kárbunkuluſnak tartják.* V. *Carbunculus N. 2.*

* Pyrrhĭcă, æ, *vel* Pyrrhĭcē, es, f. *Latinè* ſaltatio in armis, Lacedæmoniis uſitata, à Curetibus & Pyrrho inventa. ità Plin. *Hajdúſchak, ſzablyo-* ali *mecho-pleſzanye.* r. Schvverdt-Tantz. *Fegyveres tántz.*

* Pyrrhĭcārĭus, ii, m. *Latinè* Armatus ſaltator. Ulp. *Szablyo-* ali *mecho-pleſzavecz.* r. Schvverdt-Tantzer. *Fegyveres tántzos.*

* Pyrrhŏcŏrax, ăcis, m. Plin. *Suto-klyun karvan, med pechinami prebivajuchi.* r. Alp-Raabe, mit gelben Schnabel. *Havaſi ſárga orró hollo.*

* Pyrrhus, i, m. Achillis ex Deidamia filius, Princeps eorum, qui equum ligneum ingreſſi ſunt, Priami Regis Trojanorum in expugnatione Ilii interfector. Amiſsô in Theſſalia, per abſentiam tempore belli trojani, paternô Regnô, Epiri ſubinde Regnum obtinuit. Tandem ob raptam Hermionem, Menelai & Helenæ filiam Oreſtæ deſponſatam, ab Oreſte occiſus eſt. Fuit & alter Pyrrhus Rex Epirotarum. ità *Juſtin. &c.*

* Pyrum, i, n. V. *Pirum.*

* Pyrus, i, f. V. *Pirus.*

* Pythăgŏrās, æ, m. Celebris Philoſophus Samius: Diſcipulis ſuis fabarum præcipuè eſum interdicere, & ſilentium per quinque annos religioſiſſimè ſervandum commendare ſolitus. *Ovid. Claud.*

* Pythăgŏrēus, a, um, &
* Pythăgŏrĭcus, a, um, *Cic.* Ad Pythagoram pertinens.

* Pythāula, & Pythāulēs, æ, m. *Latinè* Tibicen, qui in urbe Pytho laudes Apollinis canebat. *Varro.* Hinc Transl. V. *Tibicen, Choraula.*

* Pythĭa, æ, f. *Latinè* Sacerdos Apollinis Delphici, quæ tripodi inſidens, furore ſubinde repleta, crinibus ſparſis, de rebus futuris, & dubiis reſponſa dabat. *Cic.*

* Pythĭa, ōrum, n. *plur.* Certamen honoribus Apollinis Pythii inſtitutum. *Ovid.*

* Pythĭus, ii, m. *Ovid.* Cognomen, quod Apollini ab interfecto Pythone dracone obvenit.

* Pythĭus, a, um, *Propert.* Ad Pythium, ſeu Apollinem pertinens.

* Pythōn, *vel* Pytho, ōnis, m. *vel* f. Ovid. *Velika kacha,* ali *pozoj, kojega je Apollo vumoril.* r. Nahme einer groſſen Schlangen, vvelche der Apollo getödtet. *Egy igen nagy kigyó, mellyet Apollo ölt-meg.* Draco hic ex putredine terræ poſt diluvium Deucalionis tempore natus ſcribitur.

* Pythōnĭcus, a, um, *Tertull.* Ad Pythonem, *vel* ad Apollinem pertinens.

* Pythōniſſa, æ, f. Propert. *Vuhvicza, Bajavka, Czopernicza.* e. Zauberin. *Ördöngös Aſzſzony.* Item V. *Prophetis.*

* Pyxĭdātus, a, um, Plin. *Zbraniczi, iliti skatulyi ſzpodoben, na ſzpodobu zaklopne poſzude napravlyen.* Einer Büchſen gleich. *Szelentze formán tſinált.*

* Pyxĭdĭcŭla, æ, f. (*Græcè* pyxĭdĭōn, ii, n.) Cels. *Synon.* Parva pyxis. *Skatulicza, Zbraninicza, Dubanicza,* vulgo *Tabakeritza.*

Ein Büchslein. *Szelentzétske*, *Berbentzétske*.

* Pyxos, i, f. V. *Buxus*.

* Pyxis, ĭdis, f. (propriè eſt vaſculum ex buxo, transfertur autem & ad alia) Cic. *Vſzakojachka poſzudicza, vu kojuſze kaj zpravlya: Skatula*, ali *Skatulya: Zaklopnicza; Zbranicza*. Eine Büchſe, Schachtel. *Szelentze, Berbentze*. Pyxis pulveris nicotiani, *vulgo* pyxis tabacaria: *Dubanicza*, vulgo *Tabakéra*. e. Schnupfftobacks - Doſe. *Tobáktartó*. Pyxis pulveraria. *Za puſkeni pràb poſzuda, Roſicbek*. e. Büchſen - Pulvers-Büchſe. *Puſka palatzk*. Sic pyxis ſtannea, ferrea, &c. *Plin*. Speciatim *pyxis* etiam dicitur *Capſa ſacra*, vulgo *Monſtrantia*, Venerabili Sacramento exponendo ſerviens. V. *Hierotheca*.

Q.

Qua, *Adv*. Cic. *Kùd, kuda, kudar, kude, po kojem meſztu, pokojem plutu? na koju ſztran*. Wodurch, vvas vveegs? auf vvelche Seiten. *Merre, Melly - felé?* 2. V. *partim*, *Cùm N*. 4. & ibidem *Cùm & Tum*. Intelligo te diſtentiſſimum eſſe, qua de Ruthrotis, qua de Bruto. *Cic*. 3. V. *Quacunque*. Qua tetra patet, ſera regnat Erinnis. *Ovid. 1. Met. v*. 241. 4 Statui non ultra attingere externa, niſi qua Romanis cohærent rebus: *pro* in quantum, quatenus. *Liv*. 5. Qua facere id poſſis, noſtram nunc accipe mentem: *pro* qua ratione, quomodo. *Virg*.

Quācunque, *Adv*. Cic. *Kud - god, kudgoder, kudagod, po kojem god meſztu* ali *plutu*. Wo immer durch: an allen Orten dadurch. *Akar merre, Valamelly - felé*. Solet etiam, interjectô aliô verbô, dividi: *ùt*: Qua porrô cunque ſe tenet corpus, &c. *Lucr*.

Quādāntĕnŭs, *Adv*. Plin. *Nekak, Donikle, Znekoje ſztráne*. Einiger maſſen, eins theils. *Valami réſzbŏl*. V. *Aliquantum*.

Quădra, æ, f. Vitr. V. *Quadratum*. Speciatim verò: *Chetvero - vuglaſzt tanyèr*. Vierecketer Teller. *Négy ſzegŭ tányér*. Alienâ vivere quadrâ: *pro* Paraſitum, ſeu menſarum aſſeclam eſſe. *Juven. Sat*. 5. *v*. 2. 2. *Cheterta ſztran*, ali *dèl*. Vierdter Theil. *Valaminek negyed réſze*. Item generatim V. *Fruſtum*. Toloſatis caſei quadra. *Martial*.

Quădrāgēnārĭus, a, um. *Cheterdeſzet vu ſzebe zaderſavajuchi, cheterdeſzeto-brojni: Cheterdeſzeto-letni, cheterdeſzet lèt ſztàr, cheterdeſzet godiſch imajuchi*. Viertzig in ſich behaltend: viertzig-jährig. *Nyegven ſzámos, negyvenes, negyven eſztendŏs*. Homo quadragenarius. *Arnob*.

Quădrāgēni, æ, a, *plur*. *Diſtrib*. Cic. *Po cheterdeſzet*. Je viertzig. *Negyvenenként*. Item V. *Quadraginta*. Columnæ quadragenis millibus locatæ. *Cic*.

† Quădrāgēsīēs, *Adv*. V. *Quadragies*.

Quădrāgēsĭma, æ, f. Tacit. *Cheterdeſzetina*. s. Viertzigſte, der viertzigſte Theil. *Valaminek nyegvenedik réſze*. Item *pro* Tempore 40. dierum: *Koriſma, Poſztna cheterdeſzeticza, poſzt cheterdeſzet dnevov*. e. Faſten, die viertzigtägige Faſten-Zeit. *Bŏjt, Negyven napi Bŏjt*. ità *Eccl*.

Quădrāgēsĭmus, a, um, Plin. *Cheterdeſzeti*. der viertzigſte. *Negyvenedik*.

Quădrāgĭēs, *Adv*. Cic. *Cheterdeſzetkrat, cheterdeſzet - pùta*. Viertzigmal. *Negyvenſzer*.

Quădrāginta, *Indecl*. Cic. *Cheterdeſzet*. Viertzig. *Negyven*.

Quadrangŭlus, a, um, Plin. *Chetvero - vuglaſzt*. Viereckigt. *Négy ſzegŭ*.

Quădrangŭlum, i, n. Mathem. *Chetvero-vuglo, Chetvero-vuglich*. Ein viereck. *Négyſzegŭ dolog*.

Quadrans, ntis, m. Plin. *Cheterti dèl, cheterta ſztran*. Der vierdte Theil. *Valaminek negyed réſze*. Nam ſi Pieria quadrans tibi nullus in arca: *id eſt:* Nummulus, quarta pars Aſſis, *Juven*. V. *Obolus*. Horæ quadrans. *Cheterta ſztran vure*, peregr. *Fertàly*. e. Vierdtel-Stund. *Egy ſertály óra*. Quadrans modii. *Chetertinka, Stĕrtinka, Mericza*. s. Vierdling. *Egy ſzopó*. Quadrans animalis. *Jedna chetert, chetherticza*. Ein Vierdtel Fleiſch. *A'marhának negyed réſze*. Quadrans pedis. *Gell*. V. *Palmus N*. 1. Quadrans geometricus. *Cheterta ſztran kolobára, vuglo-mera*. Vierdter Circkel, ein Quadrante. *A' kerèttésnek negyed réſze, Egyenes ſzegeleteknek mérŏje*. Vini quadrans. Cels. *Pol - polich, Stĕrtak*, vulgo *Máſzlin, Méczely Vina*. s. Seitel, *oder* Mäſſel Wein. *Egy Méſzſzely bor*. Carnis quadrans. Plin. *Méſza cheterta ſztran litre*, vulgo

Digitalizirao Google

vulgo *fertály*. Ein Vierdtel Pfund Fleiſch. *Egy font húsnak negyed réſze.*

Quădrantăl, ālis, n. Gell. *Dugovanye od vſzèh ſztrán chetvero-vuglaſzto, kakti koczka.* &c. Ein viereckigtes Ding, vvie ein Würffel. *Négy-ſzegletű dolog mint a' kotzka.* 2. Genus menſuræ, octo congios, ſextarios quadraginta octo continens. *Plaut.*

Quădrantālis, is, *com.* le, *n.* Plin. *Chetertu ſztran vu ſzebe zaderſavajuchi.* Den vierdten Theil in ſich begreiffend. *Negyed réſzes.* Res Craſſitudine quadrantali: *id eſt:* quartam pedis partem continens. *Dugovanye chetiri perſzte ſ'iroko* ali *debelo.* Ein Ding vier Finger breit *oder* Dick. *Négy újni ſzélés*, avagy *vaſtag dolog.* Plin.

Quădrantārĭus, a, um, Senec. *Za jeden bèch dobitliv* ali *dobitni: ſtoſze za jeden bèch dobiti more.* Was man um einen Pfenning bekommt. *Egy Fillèren nyerhető.* Hinc: Quadrantaria [*ſcil.* fœmina.] Cic. *Jednoga bécha botnicza.* Eine Pfenning-Hure. *Négy fillères kurva.*

Quădrārĭus, a, um, Cato. V. *Quadratus*, *Quadrangulus.*

Quădrātārĭus, ii, m. *Sidon.* Qui marmora ad amuſſim quadrat. V. *Lapicida*, *Marmorarius.*

Quădrātè, *Adv.* Manil. *Chetvero-vuglaſzto.* Viereckigter-Weiſe. *Négy-ſzegűen.*

Quădrātio, ōnis, f. Vitruv. *Na chetiri vugle napravlyanye.* Das auf vier Eck machen. *Négy ſzegre tſinálás.*

Quădrātum, i, n. Cic. *Dugovanye chetiri ravne y jednake vugle imajuche: chetvero-vuglje.* Ein Ding, ſo vier gerade Ecken hat. *Négy-ſzegű, Egyaránt-való négy-ſzegletű dolog.*

Quădrātūra, æ, f. Vopiſc. *Chetvero-vuglaſzt.* V. *Quadratum*, Item V. *Quadratio.*

Quădrātus, a, um. *Na chetiri ravne vugle napravlyen, chetvero-ravno-vuglaſzt.* Gleich viereckicht gemacht. *Négy ſzegeſ.* Saxum quadratum, *Liv.* Transfertur etiam ad alia: *ut:* Agmen quadratum militum. *Na chetiri vugle razredyena cheta.* Viereckete Hauffen der Soldaten. *Négy ſzegre rendeltt hadi ſereg.* Cic.

Quădrĭdens, entis, *om.* Cato. *Chetvero-zub, chetvero-zubaſzt, chetiri zúbe imajuchi.* Vierzänkicht. *Négy-fogú.*

Quădrĭennis, ne. *Chetvero-letni: chetiri godiſcha ſztar*, ali *bivajuchi: chetertak.* Vierjährig. *Négy eſztendős.* Requies quadriennis. *Flor.* Al. leg. *quadriennii.*

Quădrĭennĭum, ii, n. Cic. *Chetiri godiſcha, vréme od chetireh lèt, chetverolétje.* e. Zeit von vier Jahren. *Négy eſztendő, négy eſztendős kor.*

Quădrĭfārĭam, *Adv.* Liv. *Na chetvero.* In vier Theil. *Négy-képen, négy-ſzle módon.*

Quădrĭfārĭus, a, um, Caſſiod. *Chetvero-dèlni.* Viertheilig. *Négy réſzre oſztható.*

Quădrĭfĭdus, a, um, Virg. *Na chetvero razkolitliv, kaiſze na chetvero kalati more.* Das in vier Theil getheilet vvird. *Négy-rétű, Négy-felé haſadó.* V. *Quadrifarius.*

Quădrĭfluus, a, um, Prudent. *Na chetiri ſztrane tekuchi, czurechi.* In vier Orten flieſſend. *Négy réſzre folyó.*

Quădrĭfŏris, is, *com.* re, *n.* Plin. *Chetvero-vrátni, chetiri vráta imajuchi, chetvero-zaporni, Chetvero-luknyaſzt.* Vier Thor habend, mit vier Löchern *oder* Eingängen. *Négy-ajtajú, Négy-lyukú.*

Quădrĭfrons, ntis, *om.* Cato. *Chetvero-chelaſzt, chetiri chela imajuchi.* Vier Stirnen habend. *Nyég-homlokó.*

Quădrīgă, æ, f. [plur. *quadrigæ* uſitatior eſt. *Cic.*] Valer. Max. *Kola 2-chetiremi konyi.* 1. Wagen mit vier Pferden, vierſpänniger Wagen. *Négy lovú ſzekér.* 2. Perniciſſimæ quadrigæ: *id eſt:* quatuor equi, qui quadrigas agunt. *Colum.* 3. Albis quadrigis aliquid indipiſci: *pro* Aliquid ſummâ celeritate adipiſci. *Prov. Plauti.*

Quădrĭgămus, i, m. Hieron. *Chetvero-ſenya: kî je chetiri ſene imal.* Der vier Ehe-Frauen gehabt. *Négy feleségű.*

Quădrīgārĭus, ii, m. Varro. *Z-chetiremi konyi vozecz, kotchiß*, peregr. *Foringaß.* Ein Fuhrmann, Gutſcher mit vier Roſſen. *Négy lovú ſzekeres.*

Quădrīgārĭus, a, um, Svet. *Vozechki, kotchiski*, peregr. *Foringaſki, Foringaßes.* Fuhrmänniſch. *Szekeresbez-való.*

Quădrīgātus, a, um, *Synon.* Quadrigis ſignatus. *e. g.* Nummus quadrigatus. *Liv.*

Quădrĭgĕmĭnus, a, um, Plin. *Dvakrat chetvero-verſztni, chetirikrat podrugachen.* Das doppelt vierfach iſt, viermahl zvveyfach. *Kétſzer négy-féle, Négyſzer kettőzött, Négyſzer tettős.* Item V. *Quatuor*, *Quadruplex.*

Quădrĭgēni, æ, a, *plur.* Varr. V. *Quadringeni.*

Quădrĭjŭgis, is, *com.* ge, *n.* &

Quădrĭjŭgus, a, um. *Hinc* Equi quadrijugi. *Ovid. vel:* quadrijuges. Virg. *Chetvericza kònyi zajedno vozèchch: Chetiri pripreſeni konyi.* Vier ziehende Pferde. *Négy ſzekeres lovak.* Currus quadrijugus. *Virg.* V. *Quadriga* N. 1.

Quădrĭ-

Qŭădrĭlibris, bre. Plaut. *Dvè oke imajuthi, chetvero-litreni*, vulgo *chetvero-funtni, chetireh funtov*. Vierpfündig. *Négy-fontos.*

Quădrĭmānus, a, um, Jul. *Chetvero-ruk.* Vier Hände habend. *Négy-kezű.*

Quădrīmātus, ûs, m. Plin. *Doba od chetireh godiſch, chetvero-létna doba, chetvero-létje.* Vierjährige Zeit. *Négy eſztendős idő.*

Quădrĭmeſtris, is, *com.* tre, *n.* Sveton. *Chetvero-meſzechni, chetireh meſzeczov.* Viermonatlich. *Négy hólnapi.*

Quădrīmŭlus, a, um, (Dim. à *quadrimus*) Plaut. *Chetvero-letni, chetiri godiſcha ſztar.* Vierjährig. *Négy eſztendős.*

Quădrīmus, a, um, Cic. V. *Quadrimulus, quadriennis.*

Quădringēnārĭus, a, um. *Chetiri ſztotine zaderſavajuchi, Chetvero-ſztotno-brojni, iz chetirih ſztotin.* In vier hundert beſtehend. *Négy-ſzázas.* Cohortes quadringenariæ. Cic. *Chete po chetiri ſztò vojnikov imajuche.* Kriegs-Compagnien von vier hundert Mann. *Négy-négy ſzázból álló ſeregek.*

Quădringēni, æ, a, *plur. Diſtr.* Sveton. *Po chetiri ſztò.* Je vier hundert. *Négy-négy ſzázan.* Item V. *Quadringenti.* Liv.

Quădringentēni, æ, a, Vitruv. V. *Quadringeni.*

Quădringentēsĭmus, a, um, Cic. *Chetvero-ſztotni.* Der vier hunderſte. *Négy ſzázadik.*

Quădringenti, æ, a. Cic. *Chetiri ſztò.* Vier hundert. *Négy-ſzáz.*

Quădringentĭēs, *Adv.* Cic. *Chetiri-ſztókrat.* Vier hundert mahl. *Négy-ſzázſzor.*

Quădrīnus, a, um, V. *Quartanus.* Febris quadrini circuitus. *Plin.* Item V. *Quaterni.* In hac autem ſignif. adhibetur tantùm in *plur.* Trinis, aut quadrinis diebus. *Id.*

Quădrĭpartītio, ōnis, f. Varr. *Na chetvero delénye, razdelénye.* e. Theilung in vier Stücke. *Négy réſzre oſztás.*

Quădrĭpartītò, *Adv.* Colum. V. *Quadrifariam.*

Quădrĭpartītus, a, um. *Na chetvero razdelen.* In vier Theil getheilet. *Négy réſzre oſztatott.* Accuſationis quadripartita diſtributio. *Cic.* Hinc deducunt Lexicographi

Quădrĭpartior, īris, īri, ītus ſum. [Dep.] *Na chetvero delim.* In vier Theil theile. *Négy réſzre oſztom.* Alii ſcribunt *quadripertior* cum Derivatis.

Quădrĭrēmis, is, f. Cic. *Ladja z-chetvero-rednemi veſzli, Ladja imajucha chetiri rede véſzel,* ali *veſzlâa.* Ein Schiff, ſo vier Reihe deren Rudern hat. *Négy rend evezős hajó.*

Quădrĭvĭum, ii, n. Catull. *Kriſoputje na chetiri ſztrane, chetvero-putje.* Ein Scheid *oder* Creutz-Weeg, da ſich vier Weege ſcheiden. *Négy-felé ágazó út.*

Quadro, as, āre, āvi, ātum, [Act.] Colum. *Na chetiri vugle nachinyam, chetvero-vuglaſzto délam, Chetvero-vuglim.* Vier eckicht mache. *Meg-négyſzegletem.* 2. Transl. V. *Expolio, Limo N.* 3. *Perficio.* Orationem quadrare. *Cic.* 3. eſt *Verb. Neu.* & Transl. accipitur *pro* Conſentio, ex omni parte convenio. *Prikladen jeſzem, Prikladujemſze.* Mich zu etwas ſchicke, reime. *Alkalmatos vagyok, Illem.* Quoniam tibi quadrat: *pro* convenit. *Kojtiſze tebi priſztoi.* Dieweil dir wohl anſtehet. *Mintbogy néked úgy tetſzik.* Ad multa quadrare. *K-vnogim dugoványam prikladnomu biti.* Sich zu vielen Dingen ſchicken. *Sokra alkalmatoſnak lenni.* Quæ in iſtam rem aptè quadrant: *pro* conveniunt. &c. ità *Cic.*

Quădrŭla, æ, f. *Solin.* Parva quadra.

Quădrum, i, n. Colum. *Chetvero-vugel.* V. *Quadrangulum, Quadratum.* 2. Transl. V. *Perfectio, Expolitio.* Sententias in quadrum redigere: *pro* æqualiter fundere, in perfectam periodum cogere. *Cic.*

Quădrŭpĕdans, tis, *om.* Plaut. *Po chetirih nogah hodechi.* Auf vier Füſſen gehend. *Négy lábon járó.* Hinc deducunt Lexicographi

Quădrŭpĕdo, as, are, avi, atum, (Neu.] *Po chetvericzi,* ali *na chetirih nogah hodim.* Auf vier Füſſen gehe. *Négy lábon járok.*

Quădrŭpĕdus, a, um, *Ammian.* &

Quădrŭpēs, ĕdis, *om.* Cic. *Chetvero-nog.* Vierfüſſig. *Négy-lábú.*

Quădrŭplāris, re, *Macrob.* V. *Quadruplus.*

Quădrŭplātor, ōris, m. Cic. *Obtuſitel, Izdavavecz, Prepovédavecz pregreske, koi zato chetertu ſztran iz imétka zavzetoga, obtuſenomu chloveku ſzl ſſajuchega, negda pri Rimlyaneh dobival je.* r. Anklager, Vorſchwätzer, Verräther, Blauſtrumpff, Angeber, deme man vor Zeiten den vierdten Theil des verfallenen Guts zu übergeben pflegte. *Vádoló, árúló, A vádoltt birságnak negyed réſzeért vádoló.* 2. generatim: *Chetertoga déla davavecz,* ali *priemitel.* r. Geber, *oder* Empfanger des vierdten Theils. *Negyed-réſznek Adója,* vagy *Bévevője.*

Quădrŭplex, ĭcis, *om.* Cic. *Chetvero-verſztni, Chetveroſztruk, Chetvero ſelyni; chetvere ſelye,* ali *verſzti.* Vierfältig, vierfach. *Négyféle. Négy-rétű.* 2. V. *Quatuor.* Ordo quadruplex *pro* quatuor ordines. *Liv.*

Digitalizirao Google

Quădrŭplĭcātio, ōnis, f. Ulp. *Chetvero-verſtenye*. e. Vierfältigung. *Megnégyezés, Négyeztetés.*

Quădrŭplĭcātō. *Adv.* Plin. *Chetvero-verſtno.* Vierfältiglich. *Négy réſzben.* Item V. *Quadruplô.*

Quădrŭplĭco, as, āre, āvi, ātum, (Act.) Plaut. *Synon.* In quadruplum augeo. *Chetvero-verſztim, Chetvero-ſztruchim, Chetirikrat tuliko chinìm.* Vierfältig, oder vierfach mache. *Megnégyezem, Négyeztetem.*

Quădrŭplô, *Abl. adverbialiter adhiberi aptus.* Cic. *Chetirikrat tuliko.* Viermahl ſo viel. *Négy annyiſzor.*

Quădrŭplo, as, are, avi, atum, (Act.) Ulp. V. *Quadruplico.*

Quădrŭplor, āris, āri, ātus ſum, [Dep.] *Izdájem, prepovédam, tuſim, y zato dél cheterti iz vzetoga obtuſenomu dugovanya dobivam.* Verrathe, angebe, anklage, und daher den vierdten Theil davon bekomme. *árúlkodom, A birságnak negyed réſzéért vádolok valakit.* Neque quadruplari volo. *Plaut.* Alii exponunt pro *neque in quadruplum damnari volo*, & dicunt eſſe *Paſſiv.* à *quadruplo.*

Quădrŭplum, i, n. *Chetirikrat tuliko.* Viermahl ſo viel. *Négy-annyi.* Fœneratorem quadrupli, *vel* quadruplô, *vel* in quadruplum condemnare. *Cic.*

Quădrŭplus, a, um, Plaut. *Chetirikrat tuliko.* Viermahl ſo viel. *Négy-annyi.* Item V. *Quadruplex N. 1.*

Quădrurbs, is, f. Feſt. *Chetvero-verſztni varaſs. grád iz chetireh vuchinyen.* Vierfache Stadt, Stadt aus vier Städten entſtehend. *Négyes város.*

Quădrus, a, um, *Vet. quidam Auct.* &

Quădruus, a, um, *Auſon.* V. *Quadrangulus, quadratus.*

Quærĭto, as, are, āvi, ātum, (Act. Freq.) Plaut. *Marlivo* ali *guſztokrat iſchem, ziſzkávam, zpitávam, zezvadávam.* Offt ſuche, fleiſſig nachfrage. *Keresdegelem, keresgetem, kéregetek, gyakran kérdem.* V. *Inſtanter N. 2.* & *quæro.* Lanâ & telâ victum quæritare. *Terent.*

Quæro, is, ĕre, sīvi, ītum, *& per Syncop.* quæſtum, (Act.) *Iſchem, Ziſzkávam.* Suche. *Keresem.* V. *Inquiro, Inveſtigo.* Aliquem ad necem quærere. *Kôga na ſzmert iszkati.* Einem nach Leib und Leben trachten. *Valakit megakarni ôlni.* Ab aliquo doloris *vel* dolori remedia quærere. *Od kôga vu ſaloſzti pomoch*, ali *vu bolezti vrachtvo iskati.* Bey einem in dem Leyd Hülff und Mittel ſuchen. *Valakitûl a' ſzamarúságban ſegitséget*, vagy *nyavalában orvoságot kereſni.* Tormentis, *vel* per tormenta rem quærere. *Za kakvo dugovanye po mukah zezvedati.* Durch Pein etwas ſuchen, oder erfragen. *Valamelly dolgot kinzáſſal kerettni-ki.* Hactenus *Cic.* Locum gratiæ apud aliquem quærere. Liv. *Pri kôm priaznoſzt y miloſchu iszkati, ſztérbetiſze za zadobiti chiju lyubav y miloſchu.* Gunſt bey einem ſuchen. *Valaki kegyelmét kereſni.* 2. *Pitam.* Frage. *Kérdem.* V. *Interrog.* Illud abs te, *vel* ex te quæro. *To te' pitam.* Ich frage dich dieſes. *Azt kérdem tôled.* Nota *uſus ſeq.* Quæres à nobis cur tantopere, *&c.* Quæſivit de Zenone, quid futurum eſſet. Aliquid ab aliquo quærere. ità *Cic.* Tu ne quæſieris ſcire, quem mihi &c. *Horat.* 3. V. *Acquiro, Comparo N. 2. Lucrifacio.* Ea, quæ voce quæſiverat, magno ſibi quæſtui fore putabat. *Cic. pro Quinct.* 4. V. *Diſputo, Diſcutio N. 3. & 4. Controverſor.* De jure quærere. *Cic.* Quæritur inter medicos. Plin. *Likári* iliti *Vrách med ſzobumſzt pregovarjaju*, peregr. *diſputuju.* Die Aertzte diſputiren unter einander. *Az orvoſok egymás között vetélkednek.* In aliquem quærere. *Kôga z-praudum iszkati, kôga na praudu y ſzvedochanztvo pozvati.* Mit einem einen Proceſs führen. *Valakire feleltetni.* Quærere de repetundis. *Za imtekſze z kém praudati: Z-praudum odkôga imétek iszkati.* Durch einen Rechts-Handel das ſeinige ſuchen. *Valaki jószágáról feleltetni.* Legibus aliquid quærere: *pro* Lite agere, legibus rem ſibi vindicare. *Hucuſque Cic.*

Quæsītio, onis, f. Plaut. V. *Indagatio, Inquiſitio N. 1. Interrogatio, Inveſtigatio.*

Quæsītor, ōris, m. Gell. V. *Percontator.* 2. ſpeciatim: *Glavni-ſzudecz, Zlochinitelov ſzudecz.* r. Bann-Richter, Blut-Richter. *Gonoſzság-tévôt vallató, Itélô bíró.* Cic.

Quæsītum, i, n. Ovid. V. *Quæſitio, Quæſtio N. 1. 2.* apud Cic. *Zadobleno blago, zadobitje.* Das überkommene Gut. *Kereſett jószág.* V. *Lucrum.*

Quæsītūra, æ, f. Tacit. V. *Quæſtura, Quæſtus.*

Quæsītus, ûs, m. Plin. V. *Quæſitio.*

Quæſo, quæsŭmus, [Defect. *cæteris caret.*] V. *Obſecro N. 1. & 2. Amabo, Peto N. 1.* Fac quæſo, qui ego ſum, eſſe te. *Cic. Fam. 7. ep. 24.*

Quæſtĭcŭlus, i, m. Cic. *Mal dobitchek, Malahan*

han dobitek. Ein kleiner Gevvinn. *Nyerességetske, Haſznotska.*

Quæſtio, onis, f. Cic. V. *Quæſtio, Diſputatio, Controverſia.* Hinc 2. ſpeciatim *quæſtio* apud Rhetores dicitur ea, circa quam totus cauſæ cardo vertitur. Hanc definit *Cic. 1. de Inv. c. 12.* Quæſtio eſt ea, quæ ex conflictione cauſarum gignitur controverſia, hoc modo: *non jure feciſti, jure feci.* 3. quæſtio ſumitur pro *Inveſtigatione criminis, vocato in examen reo, adhibitis teſtibus, & non rarò etiam torturis.* Hinc: Quæſtionem inter ſicarios exercere. Alicujus rei de aliquo quæſtionem habere. In aliquem graves quæſtiones inſtituere, habere. Aliquem ab aliquo in quæſtionem poſtulare. *Cic.* Alicui aliquem quæſtioni dare. Aliquem quæſtioni accipere. *Plaut.* Cùm huic quæſtioni Judex præeſſes. *Cic. &c.*

Quæſtiōnārĭus, ii, m. Juven. V. *Tortor.*

Quæſtiuncŭla, æ, f. Cic. *Malo pitanye*, ali *zezvédanye: Pitanyicbe.* Kleine Frage. *Kérdéſetske.*

Quæſtor, ōris, m. *Dácho - berecz, kralyevszki* ali *orſzachki dáche priemitel*, peregr. *Pagadur.* r. Seckel- *oder* Pfenning - Meiſter, Caſſirer, Renth-Meiſter, General - Einnehmer. *Fejedelmi*, avagy *kiralyi jövedelmet béſzedö.* V. *Perceptor N.* 1. Sunt autem quæſtores varii, *ut:* quæſtores urbani; quæſtores ærarii; quæſtores militares; quæſtores provinciales; quæſtores principis, ſive Auguſti. *Cic.* 2. apud *Feſt.* V. *Quæſitor N.* 2.

Quæſtōrĭum, ii, n. Cic. *Dachnicza, Dáchameſtrova biſa, obchinzkoga dàch priemitela prebivaliſche.* s. Zoll - Haus; e. Rentherey; des Seckel-Meiſters, *oder* des Ober-Einnehmers Wohnung. *Komornyik ház, &c.*

Quæſtōrĭus, a, um, Cic. *Dachnichki, Dachameſterzki, Dáche priemitelu ſzliſſajuchi*, vulgo *Pagadurzki.* Dem Seckel- *oder* Pfenning-Meiſter gehörig, General-Einnehmeriſch. *Kints-tartóhoz-való.* V. *Camerarius N.* 2.

Quæſtuārĭus, a, um. *Dobichka ſelen, Penezolakom, po dobichku blepechi, za dobichek ſzluſechi, k - dobichku haſznovit* ali *ſzliſſajuchi.* Gevvinn - ſüchtig, zum Gevvinn dienlich *oder* gehörig. *Nyerességi, Nyerességhez - való.* Mulier quæſtuaria. *Senec.* V. *Proſtibulum.*

Quæſtuōsè, ĭùs, *Plin.* ſſimè, Senec. *Z - dobichkom, Dobitno, Dobichek donaſſajuch, Dobichka puno, k - dobichku haſznovito.* Mit Gevvinn, Gevvinn-reichlich, vortheilhafftig. *Nyereséggel, Nyertesſen.*

Quæſtuōſus, a, um, ſior, ſſimus, Cic. V. *Lucroſus, Proficuus.*

Quæſtūra, æ, f. Cic. *Chàſzt Dacho - meſtra*, peregr. *Pagadurſztvo.* e. Würde eines Seckel-*oder* Pfenning-Meiſters, s. Renth-Meiſter-Amt, e. General-Einnehmers - Würde. *Kints-tartóság, Béſzedönek méltósága* vagy *tiſzti.*

Quæſtus, ûs, m. *Penezni dobichek, &c.* V. *Lucrum, Utilitas, Negotiatio.* Facere quæſtum in aliqua re; Habere Remp. quæſtui: Aliquid quæſtûs causâ facere: In quæſtu aliquid relinquere: Furtis quæſtum facere: *Cic.* Lingua eſt in quæſtu: *id eſt:* venalis. *Quintil.*

Quālĭbĕt, *vel* Quālŭbĕt. *Adv.* Compos. ex *qua* & *libet.* Plaut. *Kud - goder hoches, kudagod, Povſzud.* Wo du vvilt, allenthalben, allervvegen, überall. *Mindenſelé, Mindenütt, Akármelly - felé.*

Qualis, & le, Cic. *Kakov.* Was für vvelcher Art, vvaſerley, vvelcherley. *Minémü, Mitſodás.* Quale *poëticè*, Ovid. V. *Qualiter.*

Quālĭſcunquĕ, *com.* quālĕcunquĕ, *n.* Cic. *Kakov-god, kakov-goder.* Er ſey vvie er vvolle, vvie er auch iſt. *Akár minémü: Imillyen, Amollyan.*

Quālislĭbĕt, *com.* quālĕlĭbĕt, n. *Kakov je dràg ali povolyen, koiti drago.* Welcherley beliebt. *Minémü tetzik, mint tetzik.* Formæ qualeslibet. *Cic.* Alii rectiùs leg. *quales libet.*

Quālĭtās, ātis, f. Cic. *Kakvócha, Verſzta, Oſzebitoſzt, Navlaſztitoſzt.* e. Beſchaffenheit, Eigenſchafft, Qualität. *Minémüség.*

Quālĭtĕr, *Adv.* Plin. V. *Quemadmodum.*

Quālĭtercunquĕ, *Adv.* Colum. V. *Quomodocunque, Utcunque.*

Quālus, i, m. Virg. *Czedilnyak, koſs za preczéjanye.* r. Moſt-Korb. *Muſtboz való kosár.* V. *Corbis.* Item apud *Apul.* V. *Caniſtrum. &c.*

Quam, *Conj.* V. *Ac N.* 2. *Atque N.* 2. Contra facis, quàm pollicitus es. *Drugach chiniß, negſzi obechal.* Du thuſt anders, als du es verſprochen haſt. *épen ellenkezöt tſelekſzel mint ſem igérted.* Hoc altius eſt, quam ut nos ſuſpicere poſſimus. *To je viſſe, nego dabi mi videti mogli.* Dis iſt höher, als das es vvir ſehen könten. *Ez magaſabb, mint hogyſem láthatnánk.* Carior mihi es, quam quem offendam. *Dragſſi mi' jeſzi, neg dabi te' uredil, iliti zbantuval.* Du biſt mir lieber, als das ich dich beleidigen ſolte. *Kedvesſebb vagy te nékem, mint hogyſem én téget megbanthatnálok.* Humanior quam doctior

Digitalizirao Google

ctior eſt. *On je chlovechneji, neg vucheneji:* ali: *On nè tak vuchen, kak chlovechen.* Er iſt mehr freundlich als gelehrt: *oder*: Er iſt nicht ſo gelehrt als freundlich. *Ez jóbban embertéges, mint ſem tóltz:* Avagy: *Ez nem ugy tudós, mint ſem embertéges.* Eleganter poſtponitur vocibus *Pridie, Poſtridie, Poſterus, Dies*, & ſumitur fere pro *Poſtquam*. Pridie quam occideretur. Poſtridie quàm expectâram, ad me venit. Poſtero die, quam &c. *Hactenus Cic.* Die vigeſimo, quam creatus erat, dictaturâ ſe abdicavit. *Liv.* 2. Eſt *Adv.* V. *Atque N.* 3. *Quantò, Quantopere, Quantùm.* Tam, quam: & Quàm, tam. *Tak, kak: Kako, tako.* So, als: Wie, ſo. *Ugy mint: Mint, ugy; Mint, olly.* Correlativa ſunt: *ùt:* Tam te diligit, quàm ſi tecum vixerit. *Tak te' lyubi, kakti dabibil z-tobom ſivel.* Er liebet dich eben ſo ſehr, als hätte er mit dir gelebt. *Annyira ſzeret, mintha veledlakott-vólna.* Quàm bonus miles, tam malus civis eſt. *Kak dober vojnik, tak zlocheſzt je varaſchan.* Wie gut er als Soldat iſt, ſo ſchlecht iſt er als Burger. *Valamint jó vitéz, ugy roſz polgár.* Nota præterea *Uſus ſeq.* Quàm ſint moroſi, qui amant, vel ex hoc intelligi poteſt. Quàm valde univerſi admurmurârint. Dextera non tam in bellis, quàm in promiſſis firmior. Eóſque, quàm [*pro* quantum] poſſunt, molliſſimè ſubſternunt. *Hucuſque Cic.* Itaque, quàm quiſque peſſimè fecit, tam maximè tutus eſt: *pro* quantò pejùs fecit, tantò magis &c. *Salluſt.* Quàm mallem, vinctos mihi traderet. *Liv.* 3. Auget ſignificationem vocis ſequentis, & uſurpatur fere pro *Valde, Adeò N.* 1. Quàm multa vident Pictores, quæ nos non videmus. Tum quàm plurimis, modò dignis, ſe utilem præbeat. Sanè quàm refrixit. *Cic.* Eo tyranno, quàm, qui unquam fuit, ſæviſſimo, & violentiſſimo in ſuos. *Liv.* 4. pro *Sicut*. Homo non, quàm iſti ſunt, glorioſus. *Liv.* 5. pro *Quandiu*. Vixítque tam diu, quàm licuit. Cic. *On je tak dugo ſivel, kak dugo je mogel.* Er hat ſo lang gelebt, als er können. *Olly ſokáig élt, melly ſokáig élhetett.* 6. V. *Plus* & *Quam N.* 1. Ferramenta duplicia, quàm numerus ſervorum exigit. *Colum.*

Quàm dūdum, *Adv.* Plaut. *Vre zdavnya; kak zdavnya?* ali *kako dávno.* Schon längſt, wie lang iſt es? *Már régen, Melly régen?*

Quamlĭbĕt, & Quamlŭbĕt, *Adv.* Plin. *Kuliko je drágo, kak je drágo.* So viel, *oder* wie man will. *Akármint, Akarmennyire.* V. *Quamvis.*

Quam mox, *Adv.* Cic. *Kak berzo, kak ſzkoro.* Wie bald. *Melly hamar.*

Quămōbrem, *Adverbialiter* Cic. V. *Cur? Quare?* 2. V. *Idcirco, Propterea.*

Quamplūres, *com.* ra, *n.* rium, *om.* Plaut. V. *Complures.*

Quam plūrĭmus, a, um, Cic. V. *Valde* & *Plurimus.*

Quamprīdem, *Adv.* Cic. *Kak dugo, kak zdavnya, od kojega chaſza?* Wie lang? von wvelcher Zeit an? *Mennyi ideje.*

Quamprīmùm. *Adv.* Cic. *Kak najberſe, kaj pervo.* Eheſtens, auf das eheſte, von ſtund an. *Mentól hamarébb.* V. *Valde* & *Citò, Illico.*

Quamvīs, *Conj.* Cic. V. *Etiamſi, Quantumcunque.*

Quandĭū, & Quamdju, *Adv.* Cic. *Kak dugo, kuliko vremena?* Wie lang? *Mig, Meddig.*

Quando, *Adv.* Cic. *Kada, kad', gda, koje vréme? vu kojem vremenu?* Wann, um wvelche Zeit? *Mikor, Ha midőn?* 2. ponitur pro *Aliquando N.* 1. præcedente *Num:* Num quando Amici novi veteribus ſint præponendi? *Cic. de Am.* 3. eſt *Conj.* V. *Quandoquidem.* Quando ità placet. Liv. *Pokehdobſze tak dopáda*, ali: *Pokehdob je tak povolyno.* Dievveil es alſo gefällig iſt. *Mivel úgy tetſzik.* Quam quando complexus es, & tene. *Cic. l.* 10. *Fam. ep.* 12.

Quando gentium? *Plaut.* V. *Quando N.* 1.

Quandocunquĕ, *Adv.* Cic. *Kada-god. Kad-god, Gda-goder, koje-god vréme.* Wann immer, ſo offt und wvann, auch zu wvelcher Zeit es wvolle. *Akarmikor, valamikor.*

Quandolĭbĕt, *Adv.* Lactant. V. *Quandocunque.*

Quandōquĕ, *Adv.* Cic. *Negda y negda.* Bisvveilen. *Néha-néha.* V. *Aliquando N.* 1. *Nonnunquam.*

Quandoquĭdĕm, *Conj.* Cic. *Pokehdob, Pokedobe, Potlakam, Buduch da.* Sintemal, dann, nachdem, dievveil. *Miért-hogy, Mivelhogy.*

Quandūdum, *Adv.* Plaut. V. *Quàm dudum.*

Quanquam, *Conj.* Cic. V. *Etiamſi, Tametſi.* Scribitur & *quamquam.*

Quantīcunquĕ, *Genit.* Cic. *Za kuliko-god.* Wie theuer immer. *Akármennyin.*

Quantillum, *Adv.* Dim. à *quantulum*. Plaut. *Kuliko malo, kak malo.* Wie wvenig. *Mennyit, Melly keveſet.*

Quantillus, a, um, Dim. à *quantulus*. Plaut. *kak mal, kak majuczek, kulichek.* Wie klein, ſo klein. *Melly kevés, melly kitsíny, Mennyitske.*

Quan-

Quantiſpĕr, *Adv.* Cœcil. *apud* Non. V. *Quandiu.*

Quantĭtās, ātis, f. Plin. *Kulikócha, 'velikócha po dutíni y ſ'irſini.* e. Gröſse nach der Länge und Breite. *Mennyiség, A' dolognak nagyſága.*

Quantò, *Adv.* Comparativum poſt ſe poſtulat, Cic. *Kuliko, Z-kêm.* Je. *Mennyivel.* Quāto diutiùs abeſt, tanto magis cupio. Terent. *Z-kêm duſe nè ovde, z-tem vech ſelim.* Je länger ausbleibet, je mehr verlange ich. *Mennél tovább vagyon távol tőlem, annál inkább kivánom.* Quanto quis doctior, tanto humanior eſt. *Kuliko je gdo vuchenieji, tuliko je chlovechneji,* ali *chlovechneſſi.* Je gelehrter einer iſt, je höflicher und freundlicher iſt er. *Mennyivel valaki tudóſabb, Annyival emberségeſebb.*

Quantŏcĭŭs, *vel* Quantŏcўŭs, & Quantò ociùs, *Adv.* Glaud. Mamertin. *Kak berſe, z-kêm berſe z-têm bolye.* Je eher je beſſer. *Mennél hamarább, Mennyivel hamarább Annyival jobb.*

Quantŏpĕrĕ, *Adv.* ex *quantō* & *ŏpĕrĕ.* Cic. *Kak jáko.* Wie ſehr. *Melly igen.*

Quantŭlum, *Adv.* Dim. à *quantum.* Cic. V. *Quantillum.*

Quantŭlus, a, um, Dim. à *quantus.* Cic. V. *Quantillus.*

Quantŭlŭſcunquĕ, lăcunquĕ, lūmcunque, Cic. *Kak-god mal, kak-goder malaban, kuliko-god majuczek.* So klein *oder* vvenig als, ſo gering als. *Akar mennyitske, valamennyitske.* Sed de hac mea, quantulacunque eſt, facultate quæritis. *Cic. 1. de Or. c. 30.*

Quantŭluſquiſquĕ, quantulăquæquĕ, &c. Gell. V. *Quantuluscunque.*

Quantùm, *Adv.* Cic. *Kuliko.* Wie viel? als viel, ſo viel als. *Mennyi.* Immenſum quantum, quantum maximè potuit. *Plin.* Nimium quantum: *Cic.* Immane quantum diſcrepat: *pro* maximè, plurimùm. *Horat.* Vir in tantum laudandus, in quantum intelligi virtus poteſt. *Vellej. l. 1. c. 9.*

Quantum, ti, n. *Subſtantivè.* Cic. *Kuliko, kak veliko.* Wie viel. *Mennyi.* Quantum in me erit. *Kuliko na moje bude.* So viel an mir gelegen iſt. *A' mi rajtam áll.* Quanti facis, *vel* æſtimas? *Za kuliko czeniß* ali *preſtimavaß? na kuliko derſiß?* Wie hoch, *oder* vvie theuer ſchäzeſt? um vvie viel halteſt? *Mennyire betsülöd?* ità *Cic.* Quanti emiſti? *Za kuliko,* ali *kak drágoſzi kupil?* Wie theuer haſt gekauffet? *Mint vetted? Mennyin vetted?* Plaut.

Quantumcunquĕ, *Adverbialiter* Cic. *Kuliko-god, kuliko mogúche.* So viel, als immer: ſo viel möglich. *Valamennyi, valamennyi lehet tőlem.* Quantumcunque poſſum. Cic. *Kuliko-goder ja premorem.* So viel, als ich immer vermag. *Valamennyit én tehetek.*

Quantūmvīs, *Adv.* Cic. V. *Etiamſi, Tametſi.*

Quantus, a, um, Cic. *Kulik, kak velik.* Wie viel, vvie groſs. *Mennyi, melly nagy.*

Quantūſcunquĕ, ăcunquĕ, ūmcunque, Cic. *Kulik-god, kak-god velik, najbude kulik hoche.* Wie groſs immer, ſo groſs *oder* ſo viel es ſey, ſo groſs auch nur. *Valamennyi, Akarmennyi.*

Quantuslĭbet, tălĭbĕt, umlĭbet, Plin. V. *Quantuſcunque.*

Quantus quantus, a, um, *geminatum.* Terent. *Synon.* Totus quantus. *Veſzkak velik, kulik veſz.* Gantz ſo groſs. *Egéſz melly nagy, Akarmelly nagy.* Tu quantus quantus, nihil niſi ſapientia es. *Ti veſz kulik-god jeſzi, niſzi nikaj negoſzama mudroſzt:* ali: *Tiſzi veſz ſzama mudroſzt.* Du gantz ſo groſs du auch biſt, biſt nichts als lauter Weisheit. *Te egéſzen valami vagy, más nem hanem tſak böltſeség vagy.* Avagy: *Merő azon böltſeség vagy.*

Quantusvīs, ăvīs, ūmvīs, Liv. *Kak-goder velik, velik kakti drágo.* So groſs als ſeyn kan, ſo groſs du vvilt. *Akarmelly nagy.* V. *Quantuſcunque.*

Quāproptĕr, *Adv.* Cic. V. *Quamobrem.*

Quāquā, *Adv.* Plaut. *Kud-god, iz koje-god ſztrane.* Wohin man vvill, es ſey auf vvas immer für einer Seiten. *Valamelly-felé, Akarmelly-felől.*

Quāquā versùs, *Adv.* Cic. *Povſzud, ſzvakud, na vſze ſztrane.* Allenthalben, auf alle Seiten. *Minden-felé.* Poſteróſque ejus quaqua verſùs pedes habere. *Cic.* Al. leg. *quaque.*

Quāquam, *Adv.* Lucr. *Vſzakam, kud-god, po kojem-god meſztu.* Wo immer hin, durch einen jeden Ort. *Akár hová, Akármelly helyen általol.*

Quāquĕ, *pro* quaqua. V. in *Quaqua verſus.*

†Quarantēna, æ, f. *Cheterdeſzeticzа.* e. Zeit von viertzig Tägen, *Negyven-napi idő.* V. *Quadrageſima.*

Quārē, *Adv.* Cic. *Zakaj? Zaſto? Zbog kôga zroka? Zach?* Warum? vveshalben. *Miért? Mire?* V. *Cur.* ſumitur etiam *infinitè ſinè interrog.* 2. eſt *Conj.* V. *Ergo N. 1. & 2. Idcirco, Proinde N. 1. Propterea.*

Quartādĕcĭmāni, *vel* Quartādĕcŭmāni, ōrum, m. *plur.*

Digitalizirao Google

m. *plur.* Milites Legionis decimæ quartæ. *Vojniki iz cheternaiſzte chete.* Soldaten von dem vierzehenden Hauffen. *A' tizennegyedik Seregből-való vitézek.* Tacit.

Quartāna, æ, f. (*ſubaud.* Febris.) Cic. *Chetertacha, Chetvertacha, Chetvertodanicza, Zimlicza, Groznicza chetvertodnevna.* s. Viertägige-Fieber. *Negyed-napi hideglelés.*

Quartānus, a, um, *Chetverto-dnevni, chetverto-brojni, chetvero-redni.* Viertägig, der vierdte in der Zahl, *oder* Ordnung. *Negyed napi, negyedi, negyedik renden-való.* Febris quartana, *Plin.* V. *Quartana.* Quartāni, ōrum, m. *plur.* Milites Legionis quartæ. *Tacit.*

Quartārĭus, ii, m. Liv. *Cheterta ſztran mere.* Ein Viertel einer Maaſs, ein Vierling, Viertheil. *Mértét negyed réſze, Meſzſzely.* V. plura in *quadrans.* 2. apud *Feſt.* eſt Mercenarius, qui pro quarta quæſtûs parte alteri operam addicit.

Quarto, *Adv.* Varro. *Synon.* quarto loco, quarto ordine. *Cheterto-redno, Chcterto-meſztno.* Der Ordnung, *oder* dem Ort nach zum vierdten. *Negyedik renden.* V. *Quartus.* Quartò Conſul. *Cheterti po rédu vechniko-glavàr.* Der vierdte Burger-Meiſter. *Negyedik Polgár-meſter.*

Quartùm, *Adv.* Liv. *Cheterti pùt, Chetvartipùt.* Zum vierdtenmal. *Negyedſzer.* Aliqui, ſed perperam, *quartum* & *quarto* pro eodem uſurpant.

Quartus, a, um, Cic. *Cheterti, Chetvarti.* Der Vierdte. *Negyedik, Negyed.*

Quartusdĕcĭmus, a, um. *Synon.* Decimus quartus. *Chetirinaiſzti, Cheternadeſzti, chetveronaiſzti.* Der vierzehende. *Tizennegyedig.* Quartadecima Legio. *Tacit.*

Quăsi, *Adv.* Cic. *Kakti dabi, Ravno kak dabi, Tak kako dabi.* Als vvann, gleich als vvann, ſo vvohl als vvann. *Mintha, Mintegy, Ugy mintha.* Synon. *Haud aliter ac ſi, Perinde ac ſi, Ita ut. &c.* Qui quaſi ſua res, aut honos agatur, ita diligenter Nævii cupiditati morem gerunt. *Cic.* 2. V. *Pene, Fere N.* 1. Quantulus nobis videtur? mihi quidem quaſi pedalis. *Cic.* 3. V. *Quemadmodum N.* 1. Quaſi pueris, qui nare diſcunt, ſcirpea induitur ratis; &c. *Plaut.* 4. V. *Inſtar.* Permitto ſervis quoque quaſi teſtamenta facere: *pro* aliquid inſtar teſtamenti. *Plin.*

Quăſillārĭa, æ, f. Petron. *Dekla,* ali *ſzlusbenicza, kojakoſſare noſzi, ali plete.* e. Dienſt-Magd, ſo die Körblein trägt, *oder* flechtet: s. Kleppel-Mägdlein. *Kosárt hordozó,* vagy *Fűzőſzolgáló leány.* Item V. *Netrix.*

Quăſillum, i, n. Cic. V. *Calathiſcus.*

Quăſillus, i, m. Gato. *Koßich.* V. *Quaſillum.* Speciatim hoc nomine notabatur ciſtula, in qua ancillæ quaſillariæ ſua penſa, aliáque ad lanificium pertinentia reponebant. *Propert.*

Quaſsābĭlĭs, is, *com.* le, *n.* Lucan. *Razbitliv, Ztuchliv, Zgnyetliv, Stoſze razmetati y razbiti more.* Zerbrechlich; das ſich zerbrechen, zerquetſchen und zerſtoſſen läſt. *Eltörbetö, Elrontható, Elbánybató.*

Quaſsātio, ōnis, f. Liv. *Tuchenye, Lupanye, Bijenye, Treſzenye, Ruſſenye.* e. Zerſchlagung, Zerquetſchung, Erſchütterung. *Törtelés, Rontás, Rontſolás.* V. *Concuſſio N.* 1.

Quaſsātus, a, um. *Potert, Polúpan, Razmetan, Razbícben, Raztergan, Na zlo zpravlyen.* Zerſchlagen, zerrütelt, zerquetſcht, zerriſſen, zerſtoſſen. *Törött, Romlott, Rontſolódott.* V. *Proſtratus, &c.* Claſſis quaſſata; *Virg.* Respublica quaſſata: *Cic.*

Quaſſo, as, āre, āvi, ātum, (Act. Freq. à *quatio*) Plaut. *Vechkrat terem, Razbitávam, Búbam, Tréſzem.* Offt zerbreche, erſchüttere, zerſchlage. *Törtelem, Rontom, Rontſolom.* V. *Affligo, Commoveo, Concuſſo N.* 1. *Confringo, Devaſto, Frango, Perfringo N.* 1.

Quaſſus, ûs, m. Cic. *Guſzto gibanye, treſzenye, potreſz.* Wiederholte Bevvegung, Erſchütterung. *Törés, Romlás.* V. *Quaſſatio.*

Quaſſus, a, um, Curt. *Razbit, Razdert.* Zerſcheitert, zerſchlagen. *Törött, Rázódott.* V. *Quaſſatus,* Reficit rates quaſſas. *Horat.*

Quătĕfăcĭo, is, ĕre, ēci, actum, (Act.) Cic. V. *Concuſſo N.* 1. *Commoveo. Perfringo N.* 1.

Quătĕnŭs, *Adv.* Cic. *Kuliko, kakjáko, nakuliko, kak onog, kak-dalko.* Wie viel, vvie ſehr, vvie vveit. *Mennyire, Meddig, Mig.* V. *Quantùm.* Eſt enim, quatenus amicitiæ dari venia poſſit. *Id. de Amic.* Quatenus de religione dicebat; Bibulo aſſenſum eſt: *pro* in quantum, qua parte, quantum ad eam partem. *Id. Fam. ep.* 2. 2. eſt *Conj.* V. *Quandoquidem.* Quatenus nobis denegatur diu vivere, relinquamus aliquid, quo nos vixiſſe teſtemur. *Plin. l.* 3. *ep.* 7.

Quătĕr, *Adv.* Varro. *Chetirikrat, Chetiri-puta.* Viermal. *Négyſzer.*

Quătercentĭēs, *Adv.* Vitruv. *Chetiriſztokrat.* Vierhundertmal. *Négy-ſzázſzer.*

Quăterdĕcĭēs, *Adv.* Cic. V. *Quadragies.* Alii interpretantur pro *quatuodecies.*

Quăterdēni, æ, a, *Diſtrib. plur.* Ovid. *Po chetirideſzet.*

terdeſzet. Je vierzig, je viermal zehen. *Negyvenen - Negyvenen.* Item V. *Quadraginta.*

Quăternārĭus, a, um, Plin. *Chetvero - brojni, chetverni, chetveri, chetiri vu ſzebe zaderſavajuchi.* Vierzehlig: viet in ſich enthaltend. *Négy-ſzámú.*

Quăterni, æ, a, *Diſtrib.* Gic. *Po chetiri.* Je vier. *Négyen - Négyen.* Item V. *Quatuor.* Diebus quaternis latent. *Plin.*

† Quăternĭo, ōnis, m. *Chetvericza.* Vierzehlig Ding, ein jedvvede Sach ſo aus vieren beſtehet. *Négyes.*

Quătio, is, ĕre, *Præter. & ſup. obſol.* quaſſi, quaſſum. (Act.) V. *Agito N.* 2. *Percutio, Pulſo N.* 1. *Quaſſo.* Ariete mœnia quatere: *pro* arietare, cum violentia pulſare, percutere. *Liv.* Verbera alicui quatere: *pro* aliquem verberare. *Virg.* 2. Transl. V. *Affligo N.* 2. *Pulſo N.* 2. Ægritudine quatitur. *Cic.* Aliquem riſu quatere. *Horat.* 3. Alas quatere: *pro* crebrò movere, concutere. *Virg.* 4. Aliquem foras quatere: *pro* ejicere. *Terent.*

Quătrīduānus, a, um, Hieron. *Chetvero-dnevni.* Vier-tägig. *Negyed-napi.*

Quătrīdŭô, *Ablat. adverbialiter poſitus.* Cic. *Chez chetiri dni, vu chetirih dneveh.* Durch vier Tag, in vier Tagen. *Négy nap alatt, négy napon.*

Quătrīdŭum, i, n. Cic. *Vrême chetirih dnevov, Chetiri dána, chetiri dni.* e. Zeit von vier Tagen. *Négy napi idő.*

Quătŭŏr, & Q ātttŭŏr, *Nomen Num. Card. Indecl.* Cic. *Chetiri.* Vier. *Négy.*

Quătŭordĕcĭēs, *Adv.* Plin. *Chetirinaiſztkrat.* Vierzehen-mal. *Tizennégyſzer.*

Quătŭordĕcim, *Nom. Adject. Num. Card. Indecl.* Plin. *Chetirinaiſzt, Cheternadeſzt.* Vierzehn. *Tizennégy.*

Quătuorvĭrātus, ûs, m. Cic. *Chàſzt chetireh negdaßnyeh Rimſzkeh glavárov.* Die Würde und Hoheit der vier Römiſchen Herren. *Négy igazgató úrak méltosága.*

Quătŭorvĭri, ōrum, m. *plur.* Cic. *Chetiri negdaßnyi Rimſzki glavári, koji na obchinzke púte ſzkerb imali jeſzu.* Vier Herren, eine Obrigkeit zu Rom von vier Männern. *Négy igazgató urak.*

Quāxo, as, &c. *Feſt.* Al. leg. *Coaxo.* V. *Coaſſo N.* 2.

Quĕ, *Conj. poſtponitur.* Cic. V. *Ac N.* 1. *Atque N.* 1. *Et N.* 1. & 2. *Etiam.* Poſtpoſita ſæpe in unam vocem coaleſcit cum Nominibus, Pronominibus, Præpoſitionibus, Adverbiis, & Conjunctionibus: ut: *Uterque, Quĭque, Abſque, Undique, Atque, &c.*

Quĕmādmŏdŭm, *Adv.* Gic. *Z - kakvim náchinom.* Auf vvas vveiſe. *Mimódon. &c.* V. *Atque N.* 3. *Sicut.* 2. V. *Quomodo.* Leges cæteras quemadmodum obſervârunt? *Id. pro Dom. c.* 27.

Quĕo, is, īre, īvi, ĭtum, (Neu. Ànom. ut *Eo.*) Gic. V. *Poſſum.* Apud Poëtas in forma *Depon.* reperitur: *ut*: Forma noſci non quita eſt: *pro* non quibat, nequibat. *Terent.*

Quercĕrus, a, um, V. *Querquerus.*

Quercētum, ti, n. Varr. *Hraſztovje, Hraſztoviſche, Duboviſche, Hraſztovina, Hraſztovicza loza.* r. Eichen - Wald. *Tölgy - fás erdő, Tſeres.*

Quercĕus, a, um, Serv. &

Quercĭcus, a, um, Svet. *Hraſztov, Iz braſzta.* Eichen, von Eichen - Baum. *Tölgy - fái.*

Quercĭnus, a, um, V. *Quercicus.*

Quercŭla, æ, f. Dimin. *Hraſztich.* Kleiner Eich - Baum. *Tölgy - fatska.*

Quercŭlānus, a, um, V. *Quercicus.* Item V. *Querquetulanus.* Porta querculana. *Plin. l. 16. c. 10.* ubi alii leg. *querquetulana.*

Quercŭs, ûs, f. Gic. *Hràſzt.* r. Eich - Baum, eine Eiche. *Tölgy - fa.* Fuit Jovi ſacra. *ità Virg.*

Quĕrēla, æ, f. Cic. *Tuzba, Pritužba, Poteſchicza, Prituženye, Poteſchavanye.* e. Klage. *Panaſz, Panaſzolkodás.* V. *Lamentatio, Conqueſtio.*

Quĕrēlo, as, &c. (Neu.) *vel* Quĕrēlor, āris, āri, ātus ſum. (Depon.) V. *Queror.* Poſtea eum querelantem invenimus. *Serv. in Ecl. Virg.* 1. A melioribus tamen Latinis inter *verba barbara* recenſetur.

Quĕrĭbundus, a, um, V. *Lamentabilis, Lamentarius, Querulus N.* 1. *Gemebundus.* Voce queribunda dicebat. *Cic.*

Quærĭmōnĭa, æ, f. Cic. V. *Querela.*

Quernĕus, a, um. Colum. V. *Quercicus.*

Quernus, a, um, Plin. V. *Quercicus.*

Quĕror, ĕris, ĕri, quæſtus ſum. (Dep.) Cic. *Poteſchavamſze.* Klage, beklage. *Sirva panaſzolkodom &c.* V. *Conqueror, Lamentor, Expoſtulo N.* 4. Queruntur ſemper aliquid. *Vſzigdarſze kaj-to túſe:* ali: *Vſzagdar kakvo-takvo prituženye imaju.* Sie beklagen ſich allemal über etvvas. *Mindenkor valamin panaſzolkodnak.* Alicui, apud aliquem, *vel* cum aliquo de re aliqua queri. Multa graviter queri. *Hactenus Cic.* Super re aliqua queri. *Horat.* 2. Transl. In Silvis querun-

Digitalizirao Google

queruntur aves: *pro* canunt, vocem ſuam edunt. *Virg. Horat.*

Querquĕdŭla, æ, f. Varr. *Pticza vu vodi y na zemlyi ſivucha: Pandurka, kokóska. &c.* e. Tauch-Ente, Kriech-Ente, Schmal- *oder* Graul-Entlein. *Vizen és ſzárazon élŏ madár, Bukó rétze, ſzártſa.*

Querquĕrus, a, um, Gell. V. *Algidus, Frigidus N. 1. Tremulus.*

Querquētŭlānus, a, um. *Hraſztja pun, z-braſztjem naſzadyen.* Voll der Eich-Bäumen, mit Eich-Bäumen gepflanzet. *Tŏlgyfákal tellyes,* vagy *ültetett.* Mons querquetulanus. *Tacit.*

Querquētum, i, n. V. *Quercetum.*

† Quĕrŭlo, as, &c. (Neu.) & Quĕrŭlor, āris, āri, ātus ſum, (Dep.) V. *Queror.*

Quĕrŭlus, a, um, Ovid. *Tuſécbiſze, Poteſcbavajúcbiſze, Tugujucbi, Pun tuge y tuzbe, Tusliv, pritusliv.* Klagend, kläglich, klaghafft, der ſehr klaget, voll Klagen. *Panaſzolkodó, ſiránkozó.* 2. Poëticè V. *Canorus.* Cicadæ cantu querulæ. *Virg.* Tibiæ querulæ. *Horat.*

Queſtus, a, um, Cic. *Kiſze tuſi, Tuſécbiſze.* Der klaget, ſich beklagend, beſchvvärend. *A' ki panaſzolkodott.*

Queſtus, ûs, m. Cic. V. *Querela.* In Dat. & Abl. plur. *Queſtŭbŭs.*

Quî, *Adv.* V. *Quomodo.* 2. V. *Cur, quare. N.* 1. Cic. qui dum? *pro* cur igitur? *Terent.* 3. *Da.* Das. *Hogy.* Non quì argumentum narret, ſed quì maledictis reſpondeat. *Terent.* Item V. *Unde.* Nam quì mihi hoc eveniat, ſcio. *Id.*

Quī, quæ, quŏd, *Pron. Rel.* Cic. *Koi* ali *kî, koja* ali *kâ, koje.* Welcher, vvelche, vvelches. *Ki.* 2. V. *Quis.* Qui tantus fuit labor? quæ facultas? *Cic.* 3. V. *Qualis.* Xenophon qui vir, & quantus? *Cic.* In Abl. Sing. *quī* pro *quo, qua, quo.* In Dat. & Abl. plur. *quīs,* vel *quēis* pro *quĭbŭs.* Nota *usus ſeq.* Quicum, quocum, quibuſcum bellum geras: *pro* cum quo, cum quibus. *Cic.* Actiô maluimus iter facere pedibus, qui incommodiſſimè ambulâſſemus: *pro* utpote qui. *Id.*

Quĭă, *Conj.* Cic. *Kajti. Ar, Jer, Jere, Jerbo.* Weil, dievveil. *Mert.*

Quĭănam? *Adv. Interr.* Plaut. V. *Quare N.* 1.

Quĭănĕ? *pro* An quia? *Virg.*

Quicquam, n. Cic. V. *Quidpiam, Quisquam.*

Quicquĕ, V. *Quisque.*

Quicquĭd, n. Cic, *Sto-god, Kajgod, vſze, ſzve.* Was immer, alles. *Mind az valami, Egĕſzen.* V. *Quisquis.*

Quĭcum, Cic. Z *kĕm,* ali 2-*kûm.* Mit vvelchem, *oder* mit vvelcher. *Kivel együtt.* V. in *Qui.*

Quĭcunquĕ, quæcunquĕ, quŏdcunquĕ, cūjūscunquĕ, *Synon.* Quisquis, quilibet qui. Cic. *Kî-god, koi-goder, tko-god.* Wer auch immer, vvelcher immer. *Akár ki.* Nonnunquam ſeparatur: *ut:* Quod erit cunque viſum, ages. *Cic.* 2. V. *Qualiſcunque.* Quæcunque mens illa fuit, Gabinii fuit. *Id pro Rabir. poſth.* 3. V. *Quantuſcunque.* Ut quodcunque militum contrahere poteritis, contrahatis. *Id. At. l.* 8.

Quĭd, *n. Interr. Subſtantiæ.* Cic. *Sto? kaj?* Was? *Mi? Mitſoda?* Quid multa? *vel* quid plura? *vel* quid multis verbis opus eſt? *vel* quid quæris? *vel* quid opus eſt verbis? *Zaſtoſzu vnoge rechi?* ali: *Zaſto bibilo vnogo govoriti?* ali: *Kajbi vnoge rêchi gubil?* ali: *K chemu je viſſe govoriti?* ali: *Pokajbi veeb rêchi troßil?* ali: *Zakajbi tî vech govoril?* Was bedarffs viel Worte? *Mit beſzéllek ſokat?* Cic. *Quid tum denique? quid tum poſtea? quid ergo? quid interea? quid demum?* Tranſitiones ſunt familiares *Ciceroni, Plaut. Terent.* quid mihi tecum? *Kaj ja z-tobom imam?* Was habe ich mit dir. *Mi kŏzŏm bozzád?* quid hominis es? *pro* quis homo. *Kajſzi ti za chloveka? kakovſzi ti chlovek?* Was biſt du für ein Menſch? *Mitſoda ember vagy?* Cic. 2. *quid?* vel *quid quod:* pro *præterea, jam verò.* Cic. 3. *quid ita?* pro *cur ita.* Cic. 4. *quid tibi nomen eſt?* pro *quod, quale.* Plaut. 5. *Num quid horum dixti?* pro *An aliquid horum dixiſti.* Terent. *Uſus cæteros V. ſuis locis.*

Quĭdăm, quædam, quoddam, & quiddam. *Nekoiſztanoviti.* Jemand gevviſſer, etvvann einer. *Valaki bizonyos.* Item V. *Aliquis.* Nota *quoddam* Adjectivè, *quiddam* Subſtantivè accipi. *ita Cic.*

Quĭdĕm, *Adv.* V. *Profectò, Certè, Equidem.* In privatis rebus nullum meum officium deſiderabis, ne in publicis quidem. Philoſophi quidam, minimè mali illi quidem, ſed (at, tamen, attamen, verùm, verumtamen, autem) non ſatis acuti. *Cic.* Ego quidem hercle. Ego quidem certè. *Terent.* 2. V. *Saltem.* Spero me tibi cauſam probâſſe, cupio quidem certè. *Cic.*

† Quĭdĭtās, ātis, f. *Kakvócha y bitje jednoga dugovanya.* Das Weſen eines Dings. *Mitſodaság, Mivolta.* V. *Eſſentia.*

Quĭdnam? *n.* Cic. *Stoli? Kajli? Ter kaj?* Was doch? *Mitſoda? de Mitſoda?*

Quidni?

Digitalizirao Google

Quid ni? *pro* Cur non? *Zaſto nebi? Zakaj nè? Jer nè? Nekajda.* Warum nicht? vvarum das nicht? vvarum dann nicht? vvas dann? *Miêrt nem? Hogy nem?*

Quĭdpĭam, n. *Neſto, Nekaj.* Etvvas. *Valami, Valamennyire.* V. *Aliquantum, quispiam.* Si grando quidpiam nocuit. *Cic.*

Quidquam, *n.* à *quisquam* Cic. V. *quidpiam.* Ne quidquam, nihil quidquam. *Zevſzema niſta, Prekorupczè nikaj.* Gar nichts, überaus nichts. *Semmi ſem.*

Quidquĕ, *n.* à *quisque* Cic. *Vſzako, vſzey vſzako, vſze y ſzlédnye.* Jedes, alles und jedes. *Minden, mind és minden.* V. *Quisque.*

Quidquĭd, n. Cic. V. *quicquid.*

Quid tum? Terent. *Ter kaj zato? Sto je zato? Ter kaj potlam? Ter kaj bude vre iz toga?* Was iſt hernach? vvas folget darauf? vvas vveiter? *Mi azért? oſztan mi?*

Quidvīs, n. *Vſze, ſzve, ſto-god hochesh, ſto ti drágo.* Alles, vvas du immer vvilt. *Mind, Akár-mi tetſzik.* Ut quidvis perpeti mallent. *Cic.*

Quĭēs, ētis, f. Cic. *Pokoj, Pochinek.* e. Ruhe, e. Raſt von der Arbeit. *Tſendeßig, Nyúgodalom.* 2. V. *Somnus.* Viſum eſt ei in quiete. *Cic. de Div. l. 2. c. 66.* 3. Transl. V. *Tranquillitas, Pax N. 1. & 2.* ita *Virg.* 4. Erat nomen Deæ Rom. *Liv.* In quiete, & pace vivimus: *Phras. & Synon.* Tranquillis rebus, tacitis, & pacatis utimur. In utramque aurem, ut ajunt dormimus. Animis vacuis ſinè tumultu aut metu jucundiſſimè reſpiramus. Vitam tranquillam, remotam à procellis, ab invidiarum & judiciorum anfractibus longè poſitam, ab armorum ſtrepitu alienam ſequimur. Sinè vi, & periculo ad otium nos totos referimus. Ætatem otioſam, & dies ſerenos agimus. In otio deliteſcimus. &c.

Quieſcentia, æ, f. *Jul. Firmic.* V. *Quies N. 1. Otium N. 1. & 2.*

Quieſco, is, ĕrĕ, ēvi, ētum, [Neu.] Cic. *Synon.* Ferior, *vel* Ceſſo à labore; Sum in otio; quietem ago. *Pochívam, Mirujem, na miru jeſzem.* Ruhe, in der Ruhe bleibe. *Nyúgſzom.* 2. per *Synecd.* V. *Deſino, ſuperſedeo.* Si ſapis, quieſce hanc rem modò petere. *Plaut.* 3. per *Metalepſin* V. *Dormio N. 1.* Eò cùm venio, Prætor quieſcebat. *Cic.* 4. V. *Permitto N. 1. Sino.* Tamen quieſcat rem adduci ad interregnum. *Cic.* 5. Transl. ad *inanimata.* Flamma quievit. *Virg.* 6. *quierim* pro *quieverim* habet *Cic.*

† Quiētantĭa, æ, f. V. *Apoche,*

Quĭētè, *Adv.* Cic. *Pokojno, Mirovno, Mirno, Tiho.* Ruhig, ſtill. *Nyúgodalmoſon.*

Quiētus, a, um, Cic. *Pokojen, Miroven, Miren, Mirujuchi, Tih.* Ruhig, friedſam, ſtill. *Nyúgodalmas.*

Quīlĭbĕt, quælibet, quodlibet, & quidlibet. Cic. *Vſzaki, koi tiſze god vidi, koi drago.* Ein jeder, vvelcher dir beliebt. *Kiki mind, Akárki.* 2. Metaleptícè V. *Obſcurus N. 4.* Bis ab Annibale captus, neque enim cùm quolibet hoſte res fuit. *Plin. l. 7. c. 28.* 3. quilibet unus *pro* quiſpiam. *Liv.*

Quīmātus, ûs, m. Plin. *Doba pet lèt, petero-létna doba.* Fünff-jährig Alter. *Öt eſztendőskor.*

Quīn, *Adv.* Synon. *Cur non.* Cic. *Zakaj nè, zaſto nè.* Warum nicht. *Miêrt nem.* Quin taces? *Zakaj nemuchiſh? Zaſto ne-s'lutiſh?* Warum ſchvveigeſt du nicht? *Miêrt nem balgatz?* Terent. 2. *Kak ne, kaj* ali *kajti ne, da ne.* Wie nicht, dievveil nicht, das nicht. *Hogy nem, mert nem.* Synon. *quomodo non, ut non, quominus, quòd non, quia non.* Non poſſum, quin ex clamem. *Nemoremſze zderſati, da nebi zakriknul.* Ich kan mich nicht enthalten, das ich nicht aufſchreye. *Nem lehet, hogy fel-ne királtſak.* Cic. 3. *pro* qui non, quæ non, quod non. *Koi ne. &c.* Welcher nicht, *oder* der nicht. *Ki nem.* In qua, quàm multa ſint vulnera, quis eſt veſtrûm, quin intelligat? *Cic.* 4. V. *Immo, inſuper, immo & etiam.* Quin volo, mentiare. *Terent. Heaut. 2. 3. 5.* Quin igitur? *Ter zakaj ne?* Ai vvarum nicht? *De miêrt nem?* Quin igitur ulciſcimur Græciam, & urbi faces ſubdimus? *Curt. l. 5. c. 7.* 6. Quin potius? *Ter zaſto ne rajßi?* Ai vvarum nicht lieber? *De miêrt nem bròmeſtebb?* Quin potius pacem æternam, pactóſque hymenæos exercemus? *Virg. 4. Æn.* Accipitur etiam *quin potius* pro *quin etiam, quin imo.* Hæc autem V. ſuis locis.

Quīnārĭus, a, um, Plin. *Peteri, petero-brojni, pet na broju, pet vu ſzebe zaderſavajuchi.* Fünff-zählig, die fünffte Zahl begreiffend. *öt-ſzámú, öt-ſzámos, ötös.*

Quinarius, ii, m. (Nummus erat argenteus *quinque aſſibus* æſtimatus) Varr. *Peticza, Petàk, Petacha.* e. Müntze von fünff Groſchen. *öt garaſos pénz.* Spectato hodierno uſu: *S'eſticza.* Ein Siebenzehner. *Egy Máriás.*

Quincenti, æ, a, *apud Vet.* Feſt. V. *Quingenti.*

Quinctĭlis, V. *quintilis.*

Quincunciālis, is, *tom*, le, *n.* Plin. *Pet unciib,*

ciih imajuchi. Fünff Untzen habend. *ôt-két-lótni.* 2. Libra quincuncialis. *Vága* ali *mera deſzet lotòv.* e. Waag, *oder* Maaſs von fünff Untzen. *Tiz-lótos Font* vagy *mérô.*

Quincunx, uncis, m. Matt. *Pet uncij* iliti *deſzet lotòv.* Fünff Untzen, das iſt zehen Loth. *Tiz lótok.* Item V. *Quincuncialis N.* 2. 2. Pecuniam quicunce, *vel* ex quincunce elocare: *pro* quinque à centum mutuis datis nummis pro annuo cenſu exigere. *Perſius.* 3. Ex mente Ciceronis *ordo in quincuncem* dicitur, cùm e. g. Arbores, certis intervallis, ita inter ſe diſponuntur, ut quacunque ſpectaveris, rectus ordo ſit. Dicitur autem quincunx à V littera, quæ quinque denotat, & in ejusmodi ordinibus per tres numeros obverſos ubique exprimitur. Aſpice ſubjectas figuras.

Quincŭpĕdăl, ālis, n. *Pet czepelisſev, ali nòg mera.* e. Richtſchnur, *oder* e. Maaſs von fünff Schuhen. *ôt lábu mérték. Synon.* Regula, *vel* Menſura quinque pedum. *Martial. l. 14. epig. 92.* ubi alii leg. *Quincŭpĕda.*

Quincŭplex, ĭcis, *om.* Mart. *Petero - verſzt, Petero ſztruk, Petero-felyni.* Fünff-fältig, fünff-fach. *ôt-féle, ôt-rétű.*

Quindĕcēmvĭrālis, & le, Tacit. *Petnaiſzt glavarſzki, petnaiſzt chaſztnikov ſzpraviſchu ſzliſſajuchi.* Zum fünffzehen Herren *oder* Männern gehörig. *Tizen - ôt igazgató ſzrakhoz tartozandó.*

Quindĕcēmvĭrātus, ûs, m. *Lampr.* Dignitas quindecemvirûm.

Quindĕcemvĭri, ōrum, m. *plur.* Plin. *Petnaiſzt glavárov, petnaiſzt chaſztnikov.* Fünff zehen Herren. *Tizen-ôt igazgató úrak.*

Quindĕcĭēs, *Adv.* Cic. *Petnaiſztkrat, petnaeſzt-púta.* Funffzehenmal. *Tizenôtſzör.*

Quindĕcim, *Nom. Num. Card. Indecl.* Plaut. *Petnaiſzt, petnádeſzt.* Funffzehen. *Tizenôt.*

Quindĕcimvĭrālis, le. *Tacit.* V. *Quindecemviralis.*

Quindĕcimvĭrātus, *Lamprid.* V. *Quindecemviratus.*

Quindĕcimvĭri, *Plin.* V. *Quindecemviri.*

Quindēni, æ, a, *Liv.* & quīnīdēni, æ, a, *Nom. Num. Diſtrib.* Quintil. *Po petnaiſzt.* Je funffzehen. *Tizenôten-Tizenôten.* 2. eſt *Num. Card.* V. *Quindecim.* Plaut.

Quin ĕtiăm, *Conj. vehementer amplificat & auget.* Cic. *Dapache, Terk tomu joſche, nego takajſſe.* Ja auch, ja noch darzu. *Még annakfelette, sôt még.* Synon. *Quin imo, atque etiam, quin præterea, imo verò, imo etiam.*

Quingēnārĭus, a, um, Curt. *Petſzto vu ſzebi zaderſavajuchi, petſzto na broju* ali *na vági imajuchi.* Fünffhundert in ſich enthaltend, von fünffhundert. *ôt-ſzázas, ôt-ſzáz má zát nyomó.*

Quingēni, æ, a, *per ſyncop. pro* quingentēni, æ, a, Curt. *Po petſzto.* Je fünffhundert. *ôt-ôt-ſzázan.* 2. apud Cic. V. *quingenti.*

Quingentēsĭmus, a, um, Cic. *Petſztotni.* Der Fünffhunderſte. *ôt-ſzázadik.*

Quingenti, æ, a, Cic. *Petſztò.* Fünffhundert. *ôt-ſzáz.*

Quingentĭēs, *Adv.* Cic. *Petſztokrat, Petſztopúta.* Fünffhundertmal. *ôt-ſzázſzor.*

Quīnī, æ, a, *Diſtrib.* Cic. *Po pet, vſze po pet, pet y pet.* Je fünff, fünff und fünff. *ôt-ôt, ôtenôten.*

Quinimŏ, *vel* quinimmŏ, *Conj.* Cic. *Pache, Dapache, y kaj joſs vech je.* Ja vvohl, und vvas noch mehr iſt. *Sôt inkább.* V. *quin etiam.*

Quinquāgēnārius, a, um, Cato. *Petdeſzèt vu ſzebi zaderſavajuchi, petdeſzeto-letni.* Das funffzig begreiffet, funffzig-jährig. *ôtvenes, ôtven ſzámos, ôtven eſztendôs.*

Quinquāgēni, æ, a. *Nom. Num. Diſtrib.* Cic. *Po petdeſzèt: Petdeſzèt y petdeſzèt.* Je funffzig. *ôtvenen-ôtvenen, ôtvenenként.* Item V. *quinquaginta.* Singul. *quinquagenus* pro *quinquaginta* uſus eſt Plin.

Quinquāgēsĭēs, *Adv.* V. *quinquagies.* Plaut. apud quem alii legunt *quinquagies*, idque rectiùs.

Quinquāgēsĭma, æ, f. (*ſubaud.* pars.) Cic. *Petdeſzetina, petdeſzeti dèl.* Der funffzigſte Theil. *ôtvenedik réſz.* 2. *Nedelya predkorizmena*, vulgo *faſſenzka.* f. Faſching-Sonntag. *Fárſáng Vaſárnap.* ità Eccl.

Quinquāgēsĭmus, a, um, Plin. *Petdeſzéti.* Der funffzigſte. *ôtvenedik.*

Quin-

Digitalizirao Google

Quinquāgiēs, *Adv.* Plin. *Petdeſzetkrat, petdeſzetpúta.* Funffzigmal. *ötvenſzer.*

Quinquāgintā, & tă, *Nom. Num. Card. Indecl.* Virg. *Petdeſzèt.* Funffzig. *ötven.*

† Quinquangŭlāris, is, *com.* re, n. *Petero-vuglaſzt.* Fünff-eckigt. *öt-ſzegû.*

Quinquātrŭs, ûs, f. & quinquātrĭă, ōrum, n. & quinquātrĭa, ĭum, n. *plur.* Feſta minervæ ſacra, ſic dicta, quòd quinto poſt idus martias die celebrarentur. Sic & apud Tuſculanos *Triātrus, ſexātrus, ſeptĭmātrus*, vel *ſeptēnātrus*, & apud Faliſcos *Dĕcĭmātrus* vócabantur dies feſtæ, quòd in tertiam vel ſextam &c. ab idibus cujuſpiam Menſis diem incidérent. *ità Cic. Varr. Feſt.*

Quinquĕ, *Nom. Indecl.* Cic. *Pet.* Fünffe. *öt.*

Quinquĕfŏlĭum, ii, n. Plin. *Petero-liſztna tráva.* V. *Pentaphyllon.*

Quinquĕfŏlius, a, um, Plin. *Petero-liſztni.* Fünff-Blättericht. *öt-levellu.*

Quinquĕlibrālis, *com.* le, *n.* Colum. &

Quinquĕlibris, *com.* bre, *n.* Vopiſc. *Poltretju oku imajuchi, petero-litreni*, vulgo *Petero-funtni.* Fünff-pfündig. *öt-fontos.*

Quinquĕmeſtris, *com.* ſtre, *n.* Plin. *Petero-meſzechni: Pet meſzeczev imajuchi, brojechi, ali ſztar.* Fünff-monatlich. *öt-hólnapi.*

Quinquēnnālis, *com.* le, *n.* Cic. *Vſzako pèto leto bivajuchi.* Alle fünff Jahr geſchehend. *öt-eſztendőben-eſő.* Celebritas ludorum quinquennalis: *id eſt* quolibet quinquennio evoluto recurrens. *Id.* 2. apud *Liv.* V. *quinquennis.*

Quinquennis, *com.* ne, *n.* Ovid. *Petero letni, pet lèt terpéchi ali ſztar.* Fünff-jährig. *öt-eſztendős.*

Quinquennĭum, ii, n. Cic. *Pèt gódiſcb, vréme pet lèt, petero-létje.* Fünff Jahr. *öt eſztendő folyáſa.*

Quinquĕpartītō, *Adv.* Plin. *Na petero, na pet ſztràn.* In fünff Theil. *öt réſzben.*

Quinquĕpartītus, a, um, Cic. *Na petero razluchen, ali razdelen.* In fünff getheilt. *öt réſzre oſztatott.*

Quinquĕprīmī, ōrum, m. *plur.* Cic. *Petericza naiſzidarejeb, ali naj-preſtimanejſseb med vechniki.* Die fünff Aelteſten, *oder* vornehmſten in Rath. *öt legerebbek* vagy *kiváltképen-valók a' tanátsban.*

Quinquĕrēmis, is, f. Cic. *Ladja z-petero-rednemi veſzli, ladja imajucha pet redov véſzel.* Ein Schiff mit fünff Ruder-Bäncken. *öt rend evezőjű hajó.*

Quinquertio, ōnis, m. Liv. *Petere felye vojuvanye znajuchi boritel.* Ein Kämpffer, der ſich in fünfferley Gattungen des Kampffes übet. *Magát ötféleképen gyákorló bajnok.*

Quinquertĭum, ii, n. Feſt. *Petere felye borenye.* In fünfferley Gattungen des Kampffes beſtehende Übung. *ötféleképen-való hartz, gyakorlás* Huiusmodi artes erant apud Græcos *Jactus diſci, Curſus, Saltus, Lucta*, & *Jaculatio*: quibus Latini *Natationem* & *Equitationem* adjecerunt.

Quinqueſſis, is, m. *Plin.* Moneta quinque aſſes continens.

Quinquĕvĭr, ĭri, m. Cic. *Jeden zmed petveritze Chaſztnikov*, ali *glavárov.* Ein Fünffer, Fünff-Herr. *Egy az öt igazgató úrak-közül.*

Quinquĕvĭrātus, ûs, m. Cic. *Synon.* Magiſtratus quinque virorum. *Chàſzt, y vrédnoſzt pet glavárov*, ali *ſzudczev.* s. Amt und Würde der fünff Männer, *oder* Herren. *öt ſzemélyből-álló méltóság.*

Quinquĭēs, *Adv.* Cic. *Pétkrat, Pet-púta.* Fünffmal. *ötſzör.*

Quinquĭplĭco, as, are, avi, atum, (Act.) Tacit. *Petero-verſztim, Petero-ſztruchim, na pet verſzti napravlyam, Petero-verſzto chinim.* Fünfffach, *oder* fünffältig mache. *ötözöm.*

Quintādĕcĭmāni, ōrum, m. *plur.* Milites Legionis decimæquintæ. Tacit. *Vojníki petnaiſzte chete.* e. Soldaten von dem funffzehenden Hauffen. *A' tizenötödik ſeregből-való vitézek.*

Quintāni, ōrum, m. *plur.* Tacit. *Pete chete vojníki.* e. Soldaten von dem fünfften Hauffen. *ötödik ſeregből-való vitézek.*

Quintānus, a, um, Liv. *Petero-redni, petoga reda, iz petoga reda.* Aus der fünfften Ordnung. *ötödik rendben-való.*

Quintārĭus, a, um, *Vitruv.* V. *Quinarius.*

Quintĭlis, *vel* quinctĭlis, is, m. Cic. V. *Julius N.* 2. Dictus à *quintus* vel *quinctus*, eò quod apud Romanos, ordine eſſet quintus illi enim annum à *Martio* auſpicabantur.

Quintùm, *Adv.* Liv. *Petìch, Petikrat, Petipùt.* Zum fünfftenmal. *ötödſzör.*

Quintŭplex, ĭcis, *om.* apud *Vopiſc.* ubi alii leg. *Quincuplex.*

Quintŭplĭco, & quincŭplĭco, as, &c. V. *Quinquiplico.*

Quintus, a, um, Cic. *Péti.* Der fünffte. *ötödik.*

Quintusdĕcĭmus, a, um, Liv. *Petnajſzti, Petnadeſzti.* Der funffzehende. *Tizenötödik.*

Quippĕ, *Adv.* Cic. V. *Namque N.* 1. *Nempe N.* 1. *Utpote.*

Quippĭnī, *Adv.* Plaut. V. *Quidni?* 2. apud Vitruv. V. *Quippe.*

Quĭquĭ, quæquæ, quŏdquŏd. Cic. V. *quicunque N.* 1. Item V. *quĭque*. Plaut.

Quĭrīnālĭa ōrum, n. *Cic.* Dies festi Quirino, id est Romulo sacri.

Quĭrīnālis, *com.* le, n. *Virg.* Ad Quirinum pertinens.

Quĭrīnus, & quīrīnus, i, m. *Ovid.* Cognomen Romuli.

Quĭrītātio, ōnis, f. Liv. *Tusno pomochi izkanye, milo nazavanye.* c. Klägliche Anruffung. *Sirášsal segítségre hivás.* V. *Imploratio, Lamentatio, Conquestio.*

Quĭrītātus, ûs, m. Plin. V. *Quiritatio.*

Quĭrītēs, tum, & tium, m. *plur.* Cic. *propriè* dicti à Curibus urbe Sabinorum, sicut Romani à Roma lcto subinde inter Romulum & Tatium fœdere, Romani & Quirites pro eodem populo sunt habiti. *Apud Poëtas sing* quĭrīs, ītis, m. *Ovid.* V. *Romanus.*

Quĭrĭto, as, āre, avi, atum, (Neu.) Cic. *Synon.* Quiritum, seu populi Romani auxilium imploro. V. *Imploro, Inclamito, Inclamo, Invoco, Queror.*

Quirrĭto, as, are, avi, atum, (Neu.) *Krúlim kakti neroszteczz.* Gruntze vvie ein Borg. *Nyikorgok mint a' kan diszné.* Quirritant verres, Pardus rudit, oncat Asellus. *Aucl. Carm. de Philom.*

Quĭs? quæ? quŏd? *vel* quĭd? *Pron. Interr.* Cic. *Gdo? koi* ali *kí? koja* ali *ká? koje? kaj* ali *sto?* Wer, *oder* vvelcher? vvelche? vvelches *oder* vvas? *Kitsoda? ki?* 2. V. *qualis.* Quis ego sum, aut quæ in me est facultas? *Cic. de Am.* 3. Si quis, *pro* Aliquis. *Cic.*

Quisnam, & quīnam? quænam? quodnam? *vel* quidnam? Cic. *Ter gdo?* Welcher dann? *De ki? Vallyon kitsoda?*

Quispĭăm, quæpiam, quodpiam, *vel* quidpiam, aut quippiam. Cic. V. *Aliquis.*

Quisquam, quæquam, quidquam, *seu* quicquam. V. *Aliquis.* An quisquam? Cic. *Jeli koi?* Ob jemand? *Vallyon valaki?*

Quisquĕ, quæque, quodque, *vel* quidque, *seu* quicque. *Cic.* V. *Omnis, quilibet.* Adverte ad *usus seq.* Optimus quisque eorum Quinto quōquĕ anno Sicilia tota censetur. Quota enim quæque res evenit prædicta ab istis? Huic pro se quisque nostrûm mederi debemus. Sua cujusque animantis natura est. *ità Cic.* Quisque munerabundi ad meum festinant conspectum. *Apul.* Vix decimus quisque est, qui noverit. *Plaut.*

Quisquĭlĭæ, ārum, f. *plur.* Fest. *Opadek*, plur. *Opadczi iz drévja, czvétja &c. szmet, szmetje, odtergek, odversek*, plur. *odterchki, odverchki.* Alles kleines, das von den Bäumen abfällt: r. Auskehricht. *Hulladék, Aprólék, szemét, gaz.* 2. Transl. V. *Purgamentum N.* 2. *Nauci N.* 2. Omitto Clodianæ seditionis quisquilias. *Cic.*

Quisquĭlĭum, ii, n. *Plin.* Exiguus frutex ilicis, coccum proferens, quo vestes tinguntur.

Quisquĭs, quæquæ, quidquĭd, *vel* quicquid, *Synon.* quicunque, omnis qui. *Koi goder, kigod, gdo god, vszaki koi.* Wer immer, ein jeglicher, vver auch, ein jeder der. *Akár ki, minden akárki.* Quisquis est ille. Cic. *Naj on bude gdo-god bocbe.* Er seye auch, vver er vvolle. *Akárki légyen.* 2. V. *Quisque.* Quocunque in loco quisquis est, idem est ei sensus. *Id. 6. Fam. ep.* 1.

Quīvīs, quævis, quodvis, *vel* quidvis, *Cic.* V. *quilibet.* Quivis unus. *Vszaki pószeb, vszaki zószeb'.* Ein jeder besonders. *Akár ki magánosan.* Cic.

Quīvĭscunquĕ, quævĭscunque, quodvĭscunque, *Lucr.* V. *quicunque.*

Quō, *Adv.* Cic. *Kamo, kam?* Wohin? *Hová?* Quò abis? quò pergis? quò tenes iter? *Kam ideß? kamo odbadyaß!* Wo gehst du hin? *Hová mégy?* Quò, eò *vel* hoc, *pro* quanto, tanto. *Z-kêm, z-têm.* Je, ie. *Mennél, annál.* Quo quisque est ingeniosior, hoc docet laboriosius. Cic. *Z-kêm je gdo vekßega razuma, z-têm szkerbliveji je, kada kôga vuchi.* Je scharffsinniger einer ist, je grösseren Fleiss anvvendet er, da er einen lehren muss. *Mennél valaki elmésebb, annál sorgalmatosbb midőn valakit tanit.*

Amplificatio.

Kí bisztreßu pamet ima,
On sze vech z vuchenyem trúdi:
T' zlochesztna szvoja stima,
Tugya hvali, a' szvâ kúdi.
Priprosztеje pak pameti,
Vsza prez szkerbi zna chiniti:
Ak' prem z-glave nist' ni vzeti,
Hoche bolji od vszeh biti.

Quō, *Conj.* Cic. V. *Ut N.* 1 *quòd N.* 1. *quasi N.* 1. Neque id feci, quo tibi molestus essem. Plin. *Niti niszem to zato uchinil, dabi tebi tesek y neprigoden bil.* Ich habe es nicht darum gethan, das ich dir dardurch beschvvehrlich seyn solte. *Nem-is azért tselekedtem, hogy azzal terhedre lennék.* Non eo dico, quo mihi veniat in dubium tua fides, Cic. *Toga negovorim zato, kak dabi vu tvojoj veri dvoil.* Ich sage es nicht

es nicht darum, das ich (als vvann ich) an deiner Treue zvveiffle. *Ezt nem mondom aztrt, mintha a' te hivséged-felül kételkedném.* Item V. *Quia, quoniam.* Non quo quicquam metueret. *Cic.* 2. ponitur *pro* ad quid, in quem uſum aut finem? *K-chemu? za kakvu haſzen?* Worzu? zu vvas Ende? *Mi végre? Mi haſzonra?* V. *Quare N.* 1. Quo mihi Fortunæ, ſi non conceditur uti? *K-chemu mi' jeſzrecha y blago, ako ga' vſivati nemorem.* Worzu iſt mir das Glück und Reichthum, vvann ich nicht genieſſen kan. *Mit haſznal nékem a' ſzerentſe és az gazdagſág, ha nem élhetek.* Horat.

Quoad, *Adv.* V. *Donec, quandiu, quouſque.* Tandiu, quoad te non pœnitebit: *Cic.* Eatenus exercuerunt, quoad voluerunt. *Id.* 2. V. *Quantùm.* Quoad ejus facere poteris. Cic. *Kuliko budeß mogel:* ali: *kuliko ti' moguche bude.* So viel du kanſt: *oder* ſo viel dir möglich ſeyn vverde. *A' mig tſelekedheted.* 3. apud Quintil. *Medremtoga doklam.* Indeſſen biſs. *Adig medig.*

Quoăduſquĕ, *Adv.* Svet. *Doklam zadnyich.* Biſs endlich. *Medig végezetre.* Item V. *Quoad N.* 2.

Quōcircā, *Conj.* V. *Quamobrem N.* 2.

Quōcunquĕ, *Adv.* Cic. *Kam-god, kamo ti' drago.* Wohin auch, allenthalben hin. *Akár hová.* Poëtæ dividunt per *tmeſim.* Quo res cunque cadent. *Virg.*

Quŏd, n. *Pron.* Cic. *Koje, kò, ſto, kaj.* Welches, vvas. *Mi.* V. *Qui, quæ, quod.* 2. V. *Quantum.* Quod ad me attinet. *Cic.* 3. Nam quod me accuſat nunc vir, ſum extra noxam: *pro* in quo, *vel* propter quod. *Terent.*

Quŏd, *Conj.* Cic. *Da.* Das. *Hogy.* Item V. *Quoniam.* Cùm tibi agam gratias, quòd me vivere coëgiſti. *Id. Att. l.* 7. 2. V. *Quare N.* 1. In viam, quòd te des hoc tempore, nihil eſt. *Id. l.* 14. *Fam. ep.* 12. 3. Elegantèr præponitur particulis *ſi, utinam, niſi, ne, cùm, ubi.* ità *Cic. Cæſ.*

Quōdammŏdŏ, *Adv.* Cic. *Nekak, na ſztanoviti náchin, z-nekakvim náchinom.* Etlicher *oder* einiger maſſen, auf eine Art und Weiſe. *Valamiképen, valamimódon.*

Quōlĭbĕt, *Adv.* Ovid. V. *Quocunque.*

Quōmĭnŭs, *Adv.* Cic. *Da ne.* Das nicht. *Hogy nem.* Nihil impedit, quo minùs faciam. *Nikaj me' ne páchi, da nebi to vchinil.* Es verhindert mich nichts, das ich dieſes nicht thun ſolte. *Nints okom réá miért ne tſelekedném.*

Quŏmŏdŏ, *Adv.* vel veriùs *Abl.* Quō mŏdō. Cic. *Kak? na kakov náchin? z-kakvim náchinom.* Wie? auf vvas Weiſe, vvelcher Geſtalt. *Hogyhogy, Miképen.*

Quōmŏdŏcunquĕ, *Adv.* Cic. *Kak-god, kakogoder.* Wie immer, vvie es vvolle, vvie es auch iſt. *Akármint, valamint, akármiképen.*

Quōmŏdŏnam, *Adv.* Quō mŏdō nam, *in Ablat.* Cic. *Da kak, ter kako, kak da, kak pak?* Wie dann? *Mi formában?* V. *Quomodo.*

Quōnam, *Adv.* Cic. *Ter kamo?* Wohin dann? *Hát hová?* V. *Quo Adv. N.* 1.

Quondam, *Adv.* Cic. V. *Olim.* 2. V. *Nonnunquam.* Virg.

Quŏnĭăm, *Conj.* Cic. *Pokebdob.* Indeme. *Mivelhogy.* V. *Quia.*

Quōpĭam, *Adv.* Terent. *V-kakvo meſzto.* Irgends Wohin. *Valamelly helyre.* V. *Aliquò.*

Quōquam, *Adv.* Cic. V. *Quopiam.*

Quŏquĕ, *Conj. Copulativa poſponitur.* Cic. V. *Etiam.*

Quōquō, *Adv.* Cic. V. *Quocunque.*

Quōquōmŏdŏ, *Adv. vel potiùs* Quōquō mŏdō, *Abl.* Cic. V. *Quomodocunque.*

Quōquōverſùs, *Adv.* Cic. *Na koju-god ſztran, na vſze kraje.* Auf allen Seiten. *Akár mellyfelé.* V. *Quaquaverſùs.*

Quorſum, *Cic.* Quorſus, *Adv.* Senec. *Na koju ſztran?* Auf vvelche Seiten. *Mellyfelé.* V. *Quonam.* 2. Transl. Quorſum? *K-chemu? Pokaj?* Worzu? zu vvelchem Ende? *Mivégre?* V. *Quo Conj. N.* 2. quorſum igitur hæc diſputo. *Cic.*

Quŏt, *Nom. Numer. Indecl.* Cic. *Kuliko.* Wie viel. *Hány.* Ejus Correlativum eſt *Tot.* 2. V. *Singuli.* Sic *quot annis &c.* V. *Suis locis.*

† Quŏtă, æ, f. V. *Quantum.*

Quŏtannīs, *Adv. vel veriùs* Quot annis, *Abl.* Cic. *Vſzako leto, vu oſzakom godiſchu.* Jährlich, alle Jahr. *Minden eſztendőnként, minden eſztendőben.*

Quŏt călendis, *Abl.* Plaut. *Napervi dan oſzakoga meſzeczа* Allezeit auf den erſten Tag des Monats. *Minden hónak elsŏ napján.* Sic dicitur *quot diebus, quot hebdomadis, &c.* pro *ſingulis diebus, &c.*

Quotcunque, *Nom. Indecl.* Manil. V. *Quotquot.*

Quŏtēni, æ, a, *plur. Diſtr.* Cic. *Kuliko-brojni, do kulikoga broja.* Auf vvie viel. *Hányan.*

Mennyin. Item V. *Quot.* Neſcio, quotenorum jugerum. *Cic.*

Quŏtīdiānō, *Adv.* Cic. V. *Quotidie.*

Quŏtīdiānŭs, a, um, Cic. *Vſzagdaſznyi, vſzagdanyi.* Täglich, alltäglich. *Mindennapi.*

Quŏtīdiē, & quōtĭdiē, (*idem eſt de Derivatis*) *Adv.* Cic. *Vſzaki dan.* Täglich. *Minden nap, naponként.*

Quŏtiēs, *Adv.* Cic. *Kulikokrat, kuliko pùta.* Wie offt, ſo offt. *Hányſzor, Mennyiſzer.* Item V. *Quotieſcunque, quandocunque.* Antiqui ſcribebant *quotiens.*

Quŏtieſcunquĕ, *Adv.* Cic. *Kulikogodkrat.* So offt nur. *Valamennyiſzer.*

Quŏt menſĭbŭs, *pro* ſingulis menſibus; Vitruv. *Vſzaki meſzecz.* Monatlich. *Minden hólnaponként.*

Quotquŏt, *Nom. Indecl.* Cic. *Kulikogod.* So viel immer, ſo viel nur. *Valahányan, valamennyin.* 2. V. *Singuli.* Quotquot annis. *Varr.* V. *Quotannis.*

Quŏtŭmus, a, um, *Plaut.* V. *Quotus.*

Quŏtŭplex, ĭcis, *om.* Grammatici. *Kulikoverſzten, kuliko-ſztruk.* Wie vielfältig. *Hány-féle.*

Quŏtus, a, um, Cic. *Koi narédu ali broju, kuliko-redni, kulikobrojni, v-kojem broju.* Welcher an der Zahl, der vvievielſte. *Hányadik.* 2. Ex tot pars quota laudis erat? *pro* quantula, *id eſt* minima. *Ovid.*

Quŏtuſcunquĕ, tăcunquĕ, tumcunque, *Kulikigod.* Der vvievielſte immer. *Valahányadik.* V. *Quantuluscunque, Quantuscunque, Quŭcunque.* Moverit è votis pars quotacunque Deos. *Tibull.*

Quŏtŭs quiſquĕ, quŏtă quæque, quŏtŭm quŏdque. *Ter gdo vſze? Ter koi vre? Ter kuliko anda?* Und vver dann? vvie viel dann? *Deki? De bányon?* V. *Ecquĭnam.* Quotus enim quiſque eſt, qui hanc ſectam ſequatur: *id eſt* pauci ſanè ſunt, qui *Cic.*

Quŏvīs, *Adv.* Plaut. V. *Quolibet.*

Quŏvīs gentium, *Terent.* V. *Quovis.*

Quouſquĕ, *Adv.* Cic. *Kak dugo? do kojega vremena? do koje dobe? dokle, doklam.* Biſs vvohin? vvie lang? *Mig, meddig.* Quouſque tandem abutêre Catilina patientiâ noſtrâ. *Id. Catil.* 1.

Quum, (*apud antiquos* quom.) *Adv.* Cic. V. *Cum Adv.*

(o)

R.

RĂbĭdē, *Adv.* Cic. *Ztochno, Béſzno.* Wütiglich. *Dŭbŏſen.* V. *Furialiter, Furioſè.*

Răbĭdŭs, a, um, Auct. ad Her. *Béſzen, ztekel, ztochni.* Wütig, toll, raſend. *Dŭbŏr.* Canis rabidus. Plin. *Ztochni peſz.* Wütiger Hund. *Dŭbŏr eb.* Item Transl. V. *Furibundus, Furioſus.*

Răbĭēs, ēi, f. Cic. *Beſznócka, ztochnozt, jàd peſzji.* Das Wüten der Hunde. *Dŭbŏſig.* Item V. *Mania N.* 1.

Răbio, is, īre, & ĕre. [Neu.] Varr. *Ztécbem, jadovit jeſzem.* Wüte. *Megdŭbŏdŏm.* V. *Inſanio, Furo.*

Răbiōsē, *Adv.* Gic. V. *Rabidè.*

Răbiōsŭlus, a, um, Cic. *Nekuliko béſzen, naztekel, Primabnit.* Etvvas vvütig. *Dŭbŏſetske, veſzett ſzabású.*

Răbiōſus, a, um, Cic. V. *Rabidus.* Proprie dicitur de canibus, &c. *Transl.* de hominibus &c.

Răbŭlă, æ, m. Cic. *Berbotlyivecz najmre na praudi, Jezichlyivi praude Branitel, Praudàſs.* r. Zungen-Treſcher, ſonderlich vor Gericht. *Sokſzavú prókátor.* V. *Blatero, Loquaculus, Loquax, Garrulus & Legulejus.*

Rabuſcŭlus, a, um, Plin. *Synon.* Aliquantum ravus. *Sutkazt, Rigy, prisùt.* Etvvas gelb, braun-licht. *Setét ſárgatska.*

Răcēmārĭus, ii, m. Colum. *Synon.* Sterilis pampinus. V. *Pampinarium.*

Răcēmātio, onis, f. Tertull. *Paperkovanye, iliti grózdja za bratvum ou vinogradu oſztavlyenoga pobiranye.* Das Nachſuchen der Weintrauben im Herbſt. *Gerezdelés, A' ſzőlő ſzedőktől elhagyatottnak keresgélése, mezgérlés.*

Răcēmātus, a, um, Plin. *Chebulyazt.* Wein-Trauben habend. *Szőlő fejes, gerezdes.*

Răcēmĭfĕr, ĕra, ĕrum, n. *Ovid.* Racemos ferens. V. *Racematus.*

Răcēmor, āris, āri, ātus ſum. (Dep.) Varr. *Paperkujem, grózdje po obranom vinogradu pobiram.* Nachleſe, etzle, nachſuche. *Bengézek, A' ſzőlő ſzedőktől elhagyatott ſzőlőt keresgetek.*

Răcēmōſus, a, um, Plin. *Grózdja, ali grozdeneb chebùly pun.* Voll Trauben. *Szőlő gerezdekkel rakva, gerezdes.*

Răcēmus, i, m. Virg. *Chebulya na grozdu.* Der Kamm *oder* Trappe am Trauben, daran die Beere hangen. *Szőlő ſő, ſzőlő ſlurt, ſzőlő*

ſzôlo gerezd. Item per *Synecd.* apud *Horat.* V. *Botryo.* 2. apud Plin. *Vſzakojachki chehulyaſzti ſzâd.* Allerley Frucht, ſo mehr bey einander hangende Beere hat. *Akarmi gerezdes gyümölts.*

Rădiātio, ōnis, f. Plin. *Trákov ſzvetlih puſztyanye, leſchenye.* e. Gläntzung. *Fényles, Tündöklés.* Item V. *Fulgor.*

Rădiātus, a, um, Cic. *Leſchechiſze, ſzvetle tráke imajuchi.* Strahlend, Strahlen habend. *Fünnyel tündöklö, Fényes.* V. *Coruſcus.* 2. Rota radiata: *id eſt:* radiis ſulta & inſtructa. *Varr.*

Rădīcālis, is, *com.* le, n. *Gluboko vkorenyen, prirodyen, prirodni.* Tieff eingevvurtzelt. *Mélen be-gyökerezett.* Humidum radicale: *Medici.*

Rădīcātus, a, um, Colum. *Zakorenyen, vkorenyen.* Eingevvurtzelt. *Meg-gyökerezett.*

Rădīceſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Senec. *Pochinyam korenye puſztyati, korenimſze.* Anfahe zu vvurtzeln. *Gyökeret-verek.*

Rădīcĭtŭs, *Adv.* Plin. *Iz korena van, z-korenom, do korena, od korena.* Mit der Wurtzel, aus der Wurtzel. *Gyökereſtöl fogva, gyökerétig.* 2. Transl. V. *Penitùs.* Cic.

Rădīco, as, āre, &c. (Neu.] &c.

Rădīcor, āris, āri, ātus ſum, (Dep.) Plin. *Korenimſze, vkorenyujemſze, korenye dobíam* ali *puſztyam.* Wurtzele, Wurtzeln überkomme. *Meg-gyökerezem, gyökerem nö.*

Rădīcōſus, a, um, Plin. *Korenaſzt, korenya pun.* Voll Wurtzeln. *Gyökeres, ſok gyökerü.*

Rădīcŭla, æ, f. Cic. *Korenecz, korenek, korenchecz.* s. Wurtzlein. *Gyökeretske.*

Rădio, as, are, āvi, ātum, (Neu.) Colum. *Szvetle tráke puſztyam.* Strahle, Strahlen gebe. *Fénylem.* V. *Coruſco, Fulgeo N.* 1. *Mico N.* 1. Galeæ gemmis radientur, & auro: *paſſivè pro* ornentur: *vel in forma Depon. pro* radient. *Ovid.*

Rădiŏlus, i, m. *Dim. à.* Radius. *Colum.* V. *Parvus* & *Radius.*

Rădiōſus, a, um, Plaut. *Szvetleh trakov pun.* Voll Striemen *oder* Strahlen, gläntzlicht. *Tündöklö, Fényeßéges.* Synon. *Plenus radiis, multos radios emittens.*

Rădius, ii, m. Cic. *Siba zemlyo-mérczev.* r. Meſs-Stab. *Mérökhez-való páltzat ka.* 2. Transl. apud *Cic.* Solis radius: *Szunchéni tràk.* e. Sonnen-Strahl. *Nap-fény.* Et generatim V. *Fulgor, ſplendor.* Oculi Radius. Gell. *Ochni tràk ali leſzk.* r. Augen-Glantz. *Szem-fény.* 3. Textorum radius. Virg. *Tkalechki chunek.* s. Weber-Schifflein. *Bél-fonál vetö.* 4. Radius rotæ. Virg. *Prêchka v-kolu*, vulgo *ſpicza.* e. Rad-Speiche. *Kerék kulk.* 5. Dicitur de rebus omnibus oblongis & in cuſpidem deſinentibus. *ità Plin. Cels. &c.* 6. Eſt *Linea* à centro ad circulum ducta. *Cic.*

Rādix, īcis, f. Cic. *Koren.* e. Wurtzel. *Gyökér, Gyükér.* Mittere, propagare radices. *Colum.* 2. Transl. apud *Cæſ.* Montis radices. *Dolnya ſztran gore, nizina gore.* Das unterſte eines Bergs. *Hegy töve, allya.* Sic: In radice palatii. *Cic.* 3. Metaph. V. *Conſtantia, Firmitas, Perpetuitas.* Virtutis radicibus niti. Virtus altiſſimis defixa radicibus. Altiores habere radices, quàm ut evelli poſſint. Profundas vitia agunt radices. *Cic.*

Rādo, is, ĕre, rāſi, rāſum, (Act.) *Sztruſem, Draplyem, Sztriſem.* Schabe, kratze, abſcheere. *Meg-vakarom Nyirem, Beretválom.* V. *Erado, Extirpo &c.* Caput radere. Svet. *Glavu okolbati, obriti.* Den Kopff abſcheeren. *Megberetválni a' fejét.* Silvam radere: *pro* extirpare. *Lucr.* Tigna radere: *pro* Complanare, dolare. *Id.* Urbem radere: *pro* funditus evertere. *Curt.* Genas radere: *pro* Lacerare, laniare. *Cic.* Piſonis nomen faſtis radere: *pro* delere, expungere, eradere. *Tacit.* 2. Transl. V. *Prætерlambo, Prætergredior, Prætervolo N.* 1. *Prætерfluo N.* 1. Circeæ raduntur litora terræ. *Virg.* 3. Aures radere: *pro* ferire, moleſtiâ afficere. *Quintil.*

Rādŭlă, æ, f. Colum. *Sztrugacha, ſztrugalo*, peregr. *Ribeſeny.* s. Schab-Eyſen, Reib-Eyſen. *Hordó vakaró ſzerſzám, Vakaró, Reſzelö.*

Rādŭlānus, a, um. *Oſztruſen,* peregr. *Zriban.* Abgeſchabet. *Levakartt, Levakartatott.* Pice radulana. *Plin.* Alii leg. *rabulana.*

Rājă, æ, f. Plin. *Morzka kamenicza, ſtiroka-ſzta riba, Ploßnaticza.* Ein breiter Meer-Fiſch, ein Roche. *Tengeri hal, ſüllö, ſügér.*

Rallum, i, n. Plin. *Otka.* e. Pflug-Stecke, Ruthe, ein Schaber. *Szántó vas tiſztitó, vakaró ſzerſzám.* Alii leg. *Ralla, æ, f.*

Rāmā'lĕ, is, n. Ovid. *Odſzechena*, ali *ochehnyena ſzvers, ſzuba ſzvers.* Abgehauener *oder* abgeriſſener Aſt, dürrer Aſt. *Nyeſett ág, Aſzſzú ág.*

Rāmentă, æ, f. Plaut. V. *Ramentum.*

Rāmentōſus, a, um, *Cæl. Aurel.* Plenus ramentis.

Rāmen-

Digitalizirao Google

Rāmentum, i, n. Lucr. *Oſztruſek, oſztruſine, odpilek.* Abgeſchabtes Ding, Feilen-Staub. *Esölék, Húlladék, Nyeſedék.* Fluminum ramenta: *ideſt* arenæ ex locis, per quæ fluvii decurrunt, abraſæ. *Plin.*

Rāmĕŭs, a, um, Virg. *Iz ſzversija.* Von Aeſten. *ágból-való.* V. *Frondeus.*

Rāmex, ĭcĭs, m. Plin. V. *Hernia.* 2. Ramices *Num. plur. pro* Pulmonibus, *Plaut.* Item *pro* Perticis longis: *Colum.*

Rāmĭcōſus, a, um, Plin. V. *Hernioſus.*

Rāmōſus, a, um, Plin. V. *Frondoſus.*

Rāmŭlōſus, a, um, Plin. *Maloga ſzversija pun, kiticbaſzt, guſzto-ſzverſaſzt, granaſzt.* Voll kleiner Aeſtlein. *Sok ágú, Lombos.*

Rāmŭlus, i, m. Cic. *Szverſicza, mala kita, kiticza, granicza.* s. Aeſtlein, s. Propffreiſs. *ágatska.*

Rāmus, i, m. Cic. V. *Frons, dä.* 2. *Transl. ad alia:* Miſeriarum ramos amputare: *Cic.*

Rāmuſcŭlus, i, m. Plin. V. *Ramulus.*

Rānă, æ, f. Cic. *Saba.* r. Froſch. *Béka.* 2. apud Golum. *Jezichna ſabicza,* iliti *Pekúchi otok pod jezikom.* Der Froſch auf der Zunge, e. Geſchvvulſt unter der Zungen. *Szájnak béka nevü nyavalyája.*

Ranceo, es, ēre, ui, (Neu.) Lucr. *Pleſznivem, Pleſzniv jeſzem.* Ich bin ſchimlicht. *Megſenyvedek, ſenyvedtt* vagy *posbadtt vagyok.* V. *Putreo.*

Rancesco, is, ĕre, (Neu. Inch.) *Arnob.* Rancidus fio. V. *Putreſco.*

Rancĭdè, *Adv.* Gell. *Pleſznivo, vonylivo, ſzmerdlivo, gnyilo.* Schimlicht. *Senyvedtül, posbadttül.* Synon. *Corruptè, fœtidè, putidè, putridè.*

Rancĭdŭlus, a, um, Juven. V. *Aliquantùm &* & *Rancidus, Putidulus.*

Rancĭdŭs, a, um, *Horat.* Rancĭdĭŏr, Juven. *Pleſznivo, od ſztarine zguzan.* Schimlicht. *Senyvedtt, posbadtt.* V. *putrù, fœtidus.* 2. Transl. V. *Putidus. N.* 2. ità Plin.

Ranco, as, āre, āvi, ātum, [Neu.] Auct. Phil. *Kricbim kakti Riſz.* Schreye vvie ein Tieger Thier. *Rikóltok mint a' tigrù.*

Rancŏr, ōris, m. Pallad. *Pleſznivoſzt.* r. Schimmel. *Senyvedtség, Posbadtság.* V. *Putredo, Putor.* 2. Transl. *Nuternya* ali *Mukla ſzerda, ſztaro odurjavanye, merzenye, otajni názlob.* Heimlicher Zorn, alter Groll. *Titkos gyülöltség.* Veteri rancore depoſito. *Hieron.*

Rānŭla æ, f. Apul. *Sabicza.* s. Fröſchlein. *Békát ka.*

Rānuncŭlus, i, m. Cic. V. *Ranula.* 2. apud Plin. *Súbjak, ſabja tráva.* r. Hahnen-Fuſs, s. Froſch-Kraut. *Boglár virág, Béka virág.*

Rāpa, æ, f. Colum. *Repa.* e. Rube, Rübe. *Répa.*

Rāpācĭă, ōrum, n. *plur.* Plin. *Czima repina.* s. Rüben-Kraut. *Répa levelei, tſirái.* Nonnulli leg. *Rapicia* eodem ſenſu.

Răpācĭdă, æ, m. Plaut. *Zgrablyivecz, Pograbitel.* r. Raub-Vogel, Entzucker. *Ragadó, Ragadozó, Elkapó.* V. *Fur, Prædo, Rapax.*

Răpācĭtās, ātis, f. Cic. *Zgrablyivoſzt, grabeslyivozt, na grablyenye poblepnozt.* e. Entzuckung, die Begierd etvvas zu entzucken oder mit Gevvalt hinvveg zu nehmen. *Ragadozóság.* Item V. *Furacitas.*

Răpācĭus, a, um, V. *Rapicius.*

Răpax, ācis, om, Cic. *Grabi rad, grabechi, z-ſzilum vzeti gotov, zgrablyiv.* Raubgierig, entzuckend, mit Gevvalt hinvveg nehmend. *Ragadozó.* Item V. *Furax, Prædabundus.* 2. dicitur de *inanimatis: ut:* Nihil rapacius (*pro* magis attrahens, appetentius) quàm natura. *Cic.* Ignis rapax: *Ovid.* Mors rapax. *Tibull.* Undæ rapaces, *pro* rapidæ. *Ovid.*

* Răphănīnus, a, um, Plin. *Rotkvin, Povertnichki, iz rotkve.* Von Rettig, zum Rettig gehörig. *Retecki, Retekből-való.*

* Răphănus, *vel* Rhăphănus, i, m. Plin. *Rotkva, Povertnicza.* r. Rettig, Rättich. *Retek.*

Răpĭcĭus, a, um, Gato. *Répni.* Was von Ruben iſt, zum Rüben gehörig. *Répából-való, Répához-való.* Hinc *Rapicia,* V. *Rapacia.*

Răpĭdē, *Adv.* Cic. *Náglo, na jagmu, naglavczè, naglo tekùch.* Behend, ſchnell. *Sebeſſen.* V. *Properanter.*

Răpĭdĭtās, ātis, f. Gæſ. *Naglocha, nagloſzt vodè &c.* e. Schnelligkeit. *Sebeſség.* V. *Properantia.*

Răpĭdus, a, um, Cic. V. *Properans.* Unda rapidior: *Curt.* Flumen rapidiſſimum: *Caſ.* Hinc 2. Transl. *Oratio rapida* dicitur, quæ verborum copiâ, & numeri impetu concitata quaſi torrens fertur. *Cic.*

Răpīna, æ, f. Cic. V. *Præda N.* 1. *Furtum.* Item V. *Raptio.*

Răpīna, æ, f. Colum. *Repiſche, Meſzto z-répum poſzéjano.* s. Rüben-Feld. *Répás bely, Répa ágy, Répa-föld.*

Răpīnātŏr, ōris, m. *Lucil.* apud *Non.* V. *Rapacida.*

Răpĭo, is, ĕre, ui, aptum (Act.) Cic. *Grábim, zgrablyujem, naglo z-ſzilum jemlyem,* ali *odnaſſam.* Gevvaltſam vvegnehme, zu mir reiſſe, entzucke, entführe. *Ragadom, Elkapom, Erövel elvonſzom.* Virgines ad ſtuprum

fluprum rapere: *pro* per vim auferre, abducere. *Liv.* Aliena rapere: *pro* vi auferre, prædari. *Cic.* Aliquem per omne ſpatium rapere: *ideſt* raptim & feſtinanter ducere, trahere. *Liv.* Aliquem ad mortem rapere: *pro* raptim morte mulctare, afficere ſupplicio. *Cic.* Aliquem ad pœnam rapere: *pro* punire. *Id.* Aliquem ad diſciplinam rapere: *pro* attrahere, impellere ad cognitionem diſciplinæ. *Id.* In invidiam alquem rapere: *pro* adducere, exoſum & inviſum reddere, odium in aliquem concitare. *Id.* V. plura in *Odium*. Alicujus conſilium in contrariam partem rapere, *pro* interpretari. *Id.* Aliquem in jus rapere: *id eſt* compellere, ut ſe in judicio ſiſtat. *Horat.* Cupiditate rapi: *pro* abripi, allici, trahi. Cic. *Vu velikom poſelenyu biti, vu veliko poſelenye doſzpeti, od nagloga poſelenya obladanomu biti.* Von heftiger Begierd ſich überwunden laſſen. *Nagy kivánſággal lenni.* Quo te effrœnata tua cupiditas rapiet? *Id.*

Vſzud zpuſztyena tvoja ſelya,
Kam te' neche vutopiti?
Z-tvôga ſitka zla bû melya,
Sgan krub v-peklu hoches kliti.

Rāpiſtrum, ſtri, n. Colum. *Divja rotkva.* Wilder Rettig. *Reptſin, vad retek.*

Rāpo, ōnis, m. *Varro* apud *Non.* V. *Rapacida.*

Raptim, *Adv.* Plin. *Grûbech, grabeſtyivo, na zgrablyivechki nachin, zgrabczè.* Reiſſender-Weiſe. *Ragadon.* 2. V. *Properanter.* Hæc raptim ſcripſi. Cic. *Ovaſzem náglo piſzal.* Ich habe dieſes in Eyl geſchrieben. *Sietve írtam ezeket.*

Raptio, ōnis, f. Terent. *Grablyenye, z-ſzilum jemanye, ſzilno odpelyanye.* e. Entzuckung, mit Gevvalt-Nehmung, Abführung. *Elragadás, Elkapás, &c.* V. *Prædatio.*

Raptĭto, as, āre, &c. Gell. &

Rapto, as, āre, āvi, ātum, (Act. Freq. à *rapio*) Plaut. *Z ſzilum zgrabívam, náglo vlêchem ali pelyam, ſzilno povlácbim.* Mit Gevvalt hinvveg reiſſe, ziehe, ſchleiffe, ſchleppe. *Kapdoſom, Hurtzolom, Hordozom.* Synon. *Frequenter trabo, rapio.*

Raptŏr, ōris, m. Horat. V. *Rapacida.*

Raptum, i, n. V. *Rapina.* Vivere raptô: *Liv.* De rapto, *vel* ex rapto vivere. *Ovid.*

Raptus, ûs, m. V. *Raptio, Abductio.* Refertur præcipuè ad fluprum. *Hinc* Virginis raptus. *Szilno divojke odpelyanye y obſzilenye, ſzila divojki vuchinyena.* e. Entführung und Gevvaltthätige Schvvächung einer Jungfrauen. *Erôſzakos elkapáſa valamelly leánynak* Ita *Cic.* Item generatim V. *Præda N.* 1. Tacit.

Rāpŭlum, i, n. Horat. *Repicza.* s. Rüblein. *Répátska.*

Rāpum, i, n. Plin. V. *Rapa.*

Rārē, *Adv.* Colum. *Synon.* Minus densè. *Rédko, negdiy negdi.* Dünn, vveit von einander. *Ritkáſon.*

Rārēfăcio, is, ĕre, ēci, actum, (Act.) Colum. *Rédkim, rédko chinìm.* Dünn mache. *Megritkíttom.*

Rārēfactio, ōnis, f. Philoſ. *Na rédko razidenye* ali *razbajanye, na rédkom nachinyanye.* e. Dünnmachung. *Megritkíttás.*

Rārēfĭo, is, ĭĕri, factus ſum, (Paſs. Anom.) Lucr. *Rédek bívam.* Dünn vverde. *Megritkúlok.*

Rārentĕr, *Adv.* Cato. V. *Rarò.*

Rāreſco, is, ĕre, [*Neu. Inch.*] Colum. V. *Rarefio.*

Rārĭpĭlus, a, um, Colum. *Rédko-laſz, rédko láſzi,* ali *dlake imajuchi.* Dünn-häricht. *Ritka hajú, ritka ſzôrû.*

Rārĭtās, ātis, f. Cic. *Rédkocha, Rédko-bivnozt.* e. Dünnigkeit, Seltſamkeit. *Ritkaſág.* Item V. *Infrequentia, Paucitas,* Plin. 3. *Transl.* V. *Præſtantia.*

Rārĭtūdo, ĭnis, f. Colum. V. *Raritas.*

Rārō, iŭs, ſsĭmē, *Adv.* Cic. *Rédkokrat, malokad, malo gda, negda y negda.* Selten, nicht offt. *Ritkán.*

Rārŭs, a, um, Virg. *Rédek, neguſzt.* Dünn. *Ritka.* V. *Foraminoſus, poroſus &c.* 2. V. *Infrequens N.* 1. *Inſolens N.* 1. *Paucus.* Literas raras accipio. *Cic.* 3. Metalepticè V. *Præſtans.* Et quidem omnia præclara, rara. *Id. de Am. c.* 21.

Raſcĭa, æ, f. Geogr. *Raſzczianzka zemlya.* s. Rätzen-Land. *Rátz-Országg.* Provincia Illyrii, pars ſuperioris Mœſiæ, dicta à Raſca fluvio. Serviæ adjacet, cujus etiam nomine paſſim venit. V. in *Mœſia, Servia.*

Rāsĭlis, is, *com.* le, n. Virg. *Oſztruslio, obritlio, podbritlio.* Das ſich ſchaben, *oder* ſcheeren läſt. *Vakarbató, Nyírbetô.* 2. V. *Raſus, a, um.* Ovid.

Rāsĭto, as, are, avi, atum, (Act. Freq.) Gell. *Vechkrat ſztruſem, ſztriſem, brijem.* Offt ſchabe, reibe, ſcheere. *Vakargatom, Nyíregetem, Borotváldogalom.* V. *ſæpe* & *Rado.*

Rāſor, ōris, m. Feſt. *Sztrugavecz, Oſztruſitel, Briavecz, Podbrivavecz.* r. Schaber, Kratzer, Scheerer. *Vakaró, Nyírô, Borotválô.*

Raſtellum, i, n. Colum. *Zubachitze, Grablyicze,*

cze, *Motichicza.* Ein kleiner Karſt, *oder* Rechen. *Gereblyétske, kapátska.*

Raſtrum, tri, n. Varro. *Zubache, Grablye.* r. Rechen. *Gereblye.* Item V. *Occa.* 2. V. *Ligo, ſarculum.* ita *Virg.* Num. plur. *Raſtrā, ōrum, n.* & *Raſtrī, ōrum, m.*

Rāsūra, æ, f. Colum. *Sztruganye, Sztriſenye, Brienye.* Das Schaben, Kratzen, e. Schabung, Kratzung, Beſcheerung. *Vakarás, Ny írés, Beretválás.* V. *Lævigatio.* 2. V. *Rame ntum.* ità *Veget.*

Rāſus a, um, Ovid. *Oſztruſen, oſztriſen, podbrit, obrit.* Geſchabet, gekratzet, beſchoren. *Vakartatott, Megnyírtt.* Item V. *Politus N. 1.*

Rāſus, ûs, m. Varr. V. *Raſura N. 1.*

Rătārĭa æ, f. *Gell.* Navis rati ſimilis.

Rătārĭus, ii, m. Paul. JCt. *Plobar; Plobo - ladje meſter,* ali *ravnitel,* peregr. *Flöſzar.* r. Floſsmann, Flöſſer. *Szál bajós, Tutalyos meſter.*

† Rătĭfĭcātio, onis, f. JCt. V. *Ratihabitio.*

† Rătĭfĭco, as, are, avi, atum, (Act.) &

† Rătĭhăbeo, es, ēre, ui, ĭtum, [Act.] JCt. *Latinè* Ratum habeo, ratum facio, ratum volo. Cic. *Za dobro zpoznávam, imam, ali dersim.* Gut heiſſe. *Meg - erősztem.* V. *Approbo, Confirmo N. 1. Comprobo, Affirmo.*

Rătĭhăbĭtio, onis, f. Ulp. *Za dobro vzetje, zpoznavanye,* ali *imanye.* e. Gutheiſſung, Genehmhaltung. *Meg - erősztés.* V. *Affirmatio, Approbatio, Comprobatio, Confirmatio N. 1.*

Rătĭo, ōnis, f. Cic. *Razbor, Razborje &c.* V. *Intellectus, Intelligentia, Judicium N. 2. Mens N. 1.* Expers rationis. V. *Demens, Irrationalis.* 2. V. *Ratiocinatio.* ità *Horat.* 3. *Rachun.* e. Rechenſchafft. *Szám.* V. *Computatio, Expenſitatio.* Supputare, *vel* ponere rationem cum aliquo. *Cic.* Inire, *vel* habere rationem cum aliquo. Cæſ. *Z - kem rachun vchiniti, rachune delati.* Mit einem rechnen, Rechnung machen. *Valaki-vel ſzámot vetni.* Ab aliquo rationes accipere. Cic. *Od kôga rachun vzeti.* Von einem Rechenſchafft nehmen. *Valakitůl ſzámot venni.* Alicui rationem alicujus rei reddere. *Kômu od cheſza rachun dati.* Einem von etvvas die Rechenſchafft geben. *Valamelly dologrúl volakinek ſzámot adni.* ità *Cic.* Hinc *Conſtare ratio* dicitur, cùm accepta & expenſa, *vel Transl.* dicta & facta congruunt. *Tacit.* 4. V. *Cauſa N. 1.* Et quidem, cur ſic opinetur, rationem ſubjicit. *Cic.* 2. *de Div.* 5. V. *Argumentum N. 1.* Ratio eſt, quæ demonſtrat verum eſſe, quod intendimus. *Auth. ad Her. l.* 2. 6. V. *Cura N. 1. Reſpectus N.* 2. Peto à te, ut mei, dignitat is meæ, rei familiaris &c. rationem habere velis. 7. V. *Conditio N. 1. Qualitas.* Nunc alia ratio eſt omnium rerum. 8. V. *Quantitas.* Pro ratione pecuniæ liberiùs tractatus eſt. 9 V. *Menſura, Modus, Conſilium N. 2. Inſtitutum N. 1. & 2. Lex, Jus, Præceptum, Via, &c.* Mea ratio in dicendo hæc eſſe ſolet. Omni ratione aliquem tueri. Laborioſiſſima vitæ ratio. Totius belli ratio deſcripta. Inire rationem faciendi aliquid. Pro ratione fructuum. Bene vivendi rationem hominibus dare. Certam conſtituendæ pacis rationem tenere. *Hactenus Cic.* 10. Duplex eſt orationis ratio: *pro* genus. *Id.* 11. Nihil cum eo rationis habui: *id eſt:* nihil negotii, vel commercii, nullam ſocietatem aut conſvetudinem. *Id.* 4. *Ver.* 12. Ea noſtra ratio eſt, (*id eſt* propoſitum, deſiderium) ut omnes boni faveant, omnes improbi oderint. *Id. Quin. Fr.* 13. Conſulere ſuis rationibus: *id eſt* rebus. *Id.*

Rătĭōcĭnātio, ōnis, f. Cic. *Razumno z-ſzobom dokanchanye, pametno razloſenye, raslog.* e. Vernünfftige Nachforſchung, Nachſinnung, Schlieſſung. *Okoskodás, Elmélkedés.* Item V. *Argumentatio.*

Rătĭōcĭnātīvus, a, um, Cic. *Razloshyiv, Razumno razloſni, pametnomu razbiru ſzliſſajuchi.* Vernunfftmäſſig, zum Vernunfft-Schluſs - gehörig. *Okoskodáſra-való.*

Rătĭōcĭnātor, oris, m. Cic. *Pametno-razloſnik.* Vernünfftiger Schlieſſer. *Okoskodó.* Item V. *Calculator.*

Rătĭōcĭnĭum, ii, n. Colum. V. *Ratiocinatio, Calculatio N. 1.*

Rătĭōcĭnor, aris, āri, ātus ſum. (Dep.) Cic. *Z-razumom dokanchvam, razlog chinim, z-razumomſze ſzpominam.* Vernünfftig ſchlieſſe, nachſinne. *Okoskodom, Magamban megbányom.* Item V. *Argumentor.* 2. V. *Calculo, Computo N. 1.* De pecunia ratiocinari. *Id. 2. de Inv. c. 29.*

Rătĭōnābĭlis, is, *com.* le, n. Ulp. *Razumno rechen* ali *vuchinyen*: *Razloſni, Razborit, Priſztojni.* Nach der Vernunfft geſagt *oder* gethan: bequem. *Okoſságos.* Item V. *Rationalis:* ita *Quintil.*

Rătĭōnābĭlĭtĕr, *Adv.* Apul. *Razumno, z-razumom.* Vernünfftiglich. *Okoſon.* V. *Prudenter.*

Rătĭōnālĭa, ĭum, n. *plur. Subſtantivè.* Ulp.

Knige

Digitalizirao Google

Knige rachunzke. s. Rechen-Buch. *Számvetô* vagy *számtartó könyv.* V. *Logarium.*

Rătiōnālis, is, *com.* le, n. Auth. ad Her. *Razumen*, Razumni, *Razumlyio*, *Razum imajuchi*, *Razborni.* Vernünfftig, Vernunfft habend. *Okos*, *okoskodó.* Item V. *Ratiocinativus.* ita *Auth. ad Her.*

Rătiōnālis, is, m. *Subſtantivè*, Lamprid. V. *Adminiſtrator*, *Curator N.* 1. *Fiſcus N.* 5. *Calculator*, *Logiſta.*

Rătiōnālĭtās, ātis, f. Tertull. *Razumnoſzt*, *Razboritozt.* e. Vernünfftigkeit, Verſtändigkeit. *Okoſság.* V. *Intellectualitas.*

Rătiōnālĭtĕr, *Adv.* Senec. V. *Rationabiliter.*

Rătiōnārĭum, ii, n. Svet. V. *Rationalia.*

Rătiōnārĭus, a, um, Ammian. *Rachunzki*, *rachunarzki.* Zur Rechnung gehörig. *Számvetésbez-való.*

Rătiōnārĭus, ii, m. Modeſtin. JCtus. *Rachúnov priemitel.* r. Rechen-Meiſter. *Számtartó.* V. *Calculator*, *Logiſta.*

† Rătiōnātor, oris, m. V. *Rationarius.*

† Rătiōniſta, æ, m. V. *Rationarius.*

Rătis, is, f. Cic. *Ploho-ladja*, *Povodnicza*, *Derveni ſzlogh*, *Darvena povodnicza*, peregr. *Flôſz.* s. Floſs, Flöſs, e. Flott, *Szál hajó*, *Tutoly.* 2. Poëticè per Catachreſin V. *Navis.* Servare omnem ratem: *id eſt:* Totum negotium bene & feliciter procurare. *Prov. Plauti.*

Rătītus, a, um, *Plin.* Ad ratem ſpectans.

Rătiuncŭlă, æ, f. *Dim.* Cic. *Mali zrok*, *zrochecz.* Kleine *oder* geringe Urſach. *Okotska.* Item *Mali rázlog.* Kleiner Vernunffts-Schluſs. *Okoſságot ka.* 2. apud Terent. *Rachlinecz*, *malabnoga dugovanyicha rachun.* e. Kleine Rechnung. *Számvetéſetske.*

Rătō, *Adv.* Tertull. V. *Certè*, *Conſtanter*, *Firmè*, *Perſeveranter.*

Rătus, a, um, Particip. à Reor. Cic. *Stimajúchi*, *ſzudétchi*, *tak derſechi*, *ki je ſtimal*, ali *tak derſal* iliti *ſzudil.* Der gemeynt, *oder* gedacht hat. *Á ki feltól vèltèk.* 2. eſt Nom. & accipitur pro *Certus*, *Conſtans*, *Fixus N.* 2. *Perſeverans.* Juſſum ratum; Aſtrorum ordines rati. *Cic.* Mihi ratum eſt: *pro* Approbo, Confirmo. *Za ſztanovito derſim*, *za dobro zpoznávam*, *Takſzem z-mernum odluchil ali dokonchal.* Ich habs bey mir beſchloſſen. *Ezt magamban eltökéllettem*, *elhittem.* Pro rata parte: *vel abſolutè* pro rata: *id eſt* habita ratione proportionis. *Poleg odluchene ſztrani*, *kuliko na moju ſztran dojde.* Nach behörigem Theil. *Tulajdon réſze ſzerint.* Pars rata. *Vſzakoga praudeno odluchena ſztran*, ali *dèl.* Der gevviſſe und behörige Theil. *Kinek-kinek tulajdon réſze.* Rato tempore: *pro* certo, præſtituto, ſtato. *Hactenus Cic.* Judicium ratum: *id eſt:* Conſtans, & in eodem permanens ſententia. *Senec.* Preces ratæ, *pro* exauditæ. *Ovid.* Vita rata, *pro* Conſtans, tuta, perpetua. *Virg.*

Rāvaſtellus, a, um, *Dim.* à Ravus. *Plaut.* V. *Rabuſculus.* Alii leg. *Raviſtellus.*

Rāucă, æ, f. Plin. *Kukecz*, ali *Chervo korênye kvarlchi.* Ein Wurm, der die Wurtzeln verdirbt. *Fa gyôkér veſztô fèrgetske.*

Rāucē, *Adv.* Servius. *Hrebavo*, *Piſzkutlivo*, *gerlo-mukno*, *zamuklo.* Heiſerig. *Rekedttûl.*

Rāucēdo, ĭnis, f. Plaut. *Piſzkutlivozt*, *Gerla muknoſzt*, *Hrebavozt*, *Hrapavoſzt*, *Zamukloſzt*, *Izmuknutje.* e. Heiſerkeit. *Rekedtség.* *Bérekedés*, *Rekedezés.*

† Rāuceo, es, ēre, ui, (Neu.) V. *Raucio.*

Rāuceſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) *Zamuknujem*, *Mukli* ali *piſzkutliv bivam.* Heiſer vverde. *Rekedezem*, *Bérekedezek.*

Rāucio, is, īre, ſi, ſum, (Neu.) Lucill. *apud* Priſcian. *Muknem*, *Piſzkutam*, *Hrebam*, *Muklo gerlo imam.* Ich bin heiſer, heiſere Stim habe. *Rekedezô vagyok*, *Bérekedtem.* V. *Rauceſco.*

Raucĭſŏnus, a, um, Catull. *Muklo-glaſz*, *Muklo-glaſzen.* Heiſer thönend. *Rekedtt ſzavú*, *Bérekedtt.*

Raucĭtās, ātis, f. Plin. V. *Raucedo.*

Rāucus, a, um, Cic. *Mukli*, *Zamukli*, *Piſzkutliv*, *Hrebav*, *Hrapav.* Heiſer. *Rekedtt*, *Rekedezô.* 2. Metonymicè *Preſztajúchi*, *Henyajúchi*, *Pomenyſzavajúchiſze.* Aufhörend, abnehmend. *Henyélô*, *elfogyó*, *megfáradtt.* V. *Feſſus.* Ipſe rumor jam raucus factus eſt. *Cic.*

Rāudus, i, m. *Neobdelani bruncz*, *Medo.* Unausgearbeitet Ertz. *Kéſzítetlen értz.* V. *Æs N.* 1. Nam apud *Veter.* Raudus, a, um, *idem erat ac* Rudis, non elaboratus. *Varr.*

Rauduscŭlum, i, n. *Falachecz bruncza.* Ein Stücklein von Ertz. *értzetske.* Item V. *Pecunia N.* 1. Nec me rauduſculum movet. *Cic.*

Rāvĭdus, a, um, Colum. *Suto-chernkazt*, *Temno-ſutkaſzt.* Schvvartz-gelb, gelb-grau. *Feketéllô*, *ſárga*, *barna*, *ſetét ſárga*, *ſzôke.*

Rāvio, is, īre, [Neu.] Plaut. *Piſzkutlivo govorim*, *kricbim do mukloſzti.* Heiſerig rede, ich ſchreye mich heiſer. *Rekedtve beſzélek.* V. *Raucio.*

Rāvīs, is, f. Plaut. V. *Raucèdo.*

Rāvŭlus, a, um. *Dim.* à ravus. *Sidon.* V. *Aliquantùm* & *Ravus N.* 2.

Rāvus, a, um, *Cic.* apud *Non.* V. *Ravidus.* Oculi ravi: *id eſt:* coloris inter flavum & cæſium medii, *ſeu* ex fulvo & nigro miſti. *Varro.* 2. V. *Raucus.* Vox rava. *Feſt.* Hinc *Rabula* v mutato in *b*, quòd ad ravim clamet. *Id.*

† Reactio, onis, f. *Synon.* Contra *vel* Viciſſim actio.

† Reăgo, is, &c. *Synon.* Contra *vel* Viciſſim ago.

Rĕædĭfĭco, as, &c. (Act.) Cic. *Pak ſztavim, poderto ſztanye popravlyam, drugòch napravlyam.* Wiederum baue. *Ujonnan felépitem.* V. *Denuo* & *Ædifico N.* 1. *Inſtauro.*

Reădopto, *vel* Rĕdădopto, as, &c. *JCt.* V. *Denuo* & *Adopto.*

Reădūnātio, ōnis, f. V. *Redadunatio.*

† Reālis, is, *com.* le, n. *Dugovanyzki, Vu chinu takov, Iſztinzki, Pravedni.* Würcklich, thätlich. *Dologi, Igaz, Tſelekedettel ollyan.* Latinè *Re ipſa exiſtens, opere talis, genuinus.*

† Reālĭtās, ātis, f. *Dugovanyſztvo, Iſztinztvo.* e. Würcklichkeit, Thätigkeit. *Valóság.*

† Reālĭtĕr, *Adv.* V. *Reapſe.*

Reapsĕ, *pro* Rē ipsā. Cic. *Vu chánu, ù delu, ù tvoru, ùſzebe, zaſztonovito, za iſztinu.* In der That ſelbſt, vvürcklich, vvarhafftiglich. *Tſelekedettel, valójában.*

Reaſſūmo, is, &c. *Plin.* V. *Denuo* & *Aſſumo.* Apud eundem Alii rectiùs leg. *Reſumo.*

Rĕātŭs, ûs, m. Quintil. *Sztaliß grésznika, vreme vu pregreßki poſztavlyenoga, duſnoſzt podneſzti pokoru za pregreßku.* Der Stand eines Ubelthäters, e. Schuldigkeit der Ubertrettung. *Vétekben-való lélekzés, Büntetésre-való érdemeßég.* 2. V. *Culpa N.* 1. *delictum, Prævaricatio N.* 1. Apul.

Rĕbaptīzo, as, &c. *Honor. & Theodoſ. lib.* 2. *Cod. tit.* 20. *leg.* 2. V. *Denuo* & *Baptizo N.* 1.

Rĕbellātio, ōnis, f. Tacit. *Szuprot-vojuvanye, Proti glaváru orutja podignenye, zpuntarenye.* e. Widerſetzung der Unterthanen, r. Auffſtand. *Támadás, Ellene támadás, Párt ütés.* V. *Defectio N.* 2. *Perduellio.*

Rĕbellātŏr, ōris, m. *Proti-vojuvavecz, Puntar, Odmetnik.* r. Aufrührer, Rebelle. *Pártütő, Urára támadó.* V. *Defector, Perduellis.*

Rĕbellātrix, īcis, f. Liv. *Szuprotſztavkinya, Puntaricza, káſze ſzuprot ſzpoimi Poglavá-rom poſztavlya.* e. Aufrührerin. *Pártütőné.*

Rĕbellio, ōnis, f. *Trebell.* V. *Rebellatio.*

Rĕbellis, is, *com.* le, n. Curt. *Zneveren, Puntarzki, Szuprotſze poſztavlyajuchi, Podloſnoſzt odbitajuchi.* Aufrührisch, vvieder-ſpenſtig. *Partütő.* V. *Perduellis* in fine.

Rĕbellĭum, ii, n. *Liv.* V. *Rebellio.*

Rĕbello, as, are, avi, atum, (Neu.) propriè dicitur de iis, qui aliquando victi, & in deditionem recepti, bellum inſtaurant. Cæſ. *Synon.* Bellum redintegro, Priſtina bella renovo, Deſciſco, Deficio. *Szuprot ſztajem, Puntarimſze, Proti praudenomu poglaváru orutje podiſem.* Mich vviederſetze, ich bin aufrühriſch, von meinem Ober-Herrn abfalle. *Ellenkezem, Pártot-ütök, Feltámadok.*

Rĕbĭto, as, are, avi, atum, (Neu. Freq.) Plaut. V. *Redeo.*

Rĕbŏo, as, āre, āvi, ātum, (Neu.) Virg. V. *Remugio, Reſono.*

Rĕbullio, is, īre, &c. V. *Ebullio N.* 1. *Valde* & *Bullio, Denuo* & *Bullio.* Item *Activè* Lucerna fervens oleum rebullivit in ejus humerum: *pro* bulliendo ejecit. *Apul.*

Rĕcalcĭtro, as, &c. *Horat.* Synon. *Calcitro, Contra calcitro, Reſiſto, Repugno.*

Rĕcalco, as, &c. *Colum.* V. *Denuo* & *Calco.*

Rĕcăleo, es, &c. *Virg.* Synon. *Iteratò* vel *Valde caleo.*

Rĕcăleſco, is, &c. Cic. *Denuo caleſco.*

Rĕcalfăcio, is, &c. Ovid. *Iteratò Calfacio.*

Rĕcalfīo, is, &c. Scribon. *Iteratò caleſio.*

Rĕcalvaſtĕr, tra, trum, Senec. *Odzad malo pleſſiv, Pripleſſiv.* Der hinten her ein vvenig kahl iſt. *Hátúl kopaſzotska, Hátúl kopár.*

Rĕcalvus, a, um, Plaut. *Odzad pleſſiv.* Rückvverts kahl. *Hátúl kopaſz.*

Rĕcandeo, es, &c. Ovid. *Denuo candeo, Recandeſco.*

Rĕcandeſco, is, &c. Ovid. *Denuo candeſco.*

Rĕcăno, is, &c. Plin. *Iteratò cano.* 2. V. *Revoco, N.* 2.

Rĕcanto, as, &c. Martial. 1. V. *Iteratò* & *Canto.* 2. V. *Revoco N.* 2.

Rĕcăpĭtŭlo, as, are, āvi, ātum, (Act.) Tertull. V. *Repeto N.* 2.

Rĕcătīna, æ, f. Geogr. V. *Poſega.*

Rĕcēdo, is, ĕre, eſſi, ſſum, [Neu.] *Odſztupiyujem, odſztupivam, odſztűpam,* Infin. *Odſztupiti: Vugibayemſze, vugibamſze,* Inf. *Vugnutiſze: Odſztranyivamſze,* Inf. *Odſztranitiſze,* Abtrette, abvveiche, zuruck vveiche. *Hátra-*

Digitalizirao Google

Hátra-térek, eltérek. Item V. *Abeo N. 1. & 2. Discedo N. 1.* Formianô cogitamus recedere : *pro* abire. *Id. Att. l. 2. 2.* V. *Redeo.* Albinus Aulo fratre in castris pro Prætore relicto Romam recessit. *Sallust. in Jug.* 3. Transl. In ossibus fragmentum à fragmento recedit : *pro* disjungitur. *Cels.* Ab armis, ab officio, de statu dignitatis recedere : *pro* cessare, desistere. *Cic.* A vita *Cic.* Vitâ *Plaut.* Ex oculis recedere: *Plin.* pro *mori.* Loca à mari longiùs recedentia: *pro* remota. *Curt.* 4. Ponitur pro *Diminuor.* Venter recessit: *pro* diminutus est. *Plin.* 5. In se ipsum recedere: *est* quasi ad corredire, & secum ipso quidpiam acuratiùs perpendere. *Senec. ep.* 7.

Rĕcello, is, ĕre, ui, *apud quosdam contra Alvarumsup.* excelsum, (Act.) V. *Deprimo, Reclino, Reduco, Retrabo.* Aliquid ad solum recellere. *Liv.*

Rĕcens, *ent.* tior, ssĭmus, Cic. *Sztopravnyi, szkornyi, nezdavnyi, szadanyi,* peregr. *Friski.* Frisch. *Mostani.* V. *Novitius.* Piscis recens. *Riba sztoprav vlovlyena, chverszto-meszna,* pereg. *friska.* Frischer Fisch. *új testében-való hal.* A recenti memoria, *vel* Recentiore memoriâ. *Ne-zdavnya.* Nicht längsthin. *Tsak nem régen.* V. *Nuper.* Negotio, *vel* re recenti. *Taki od pochetka, doklam je joss nóvo dugovanye, doklam sze poszel nepogorssa.* Bis die Sach frisch, noch auf frischer That. *Mig a' dolog,* vagy *Gond új.* Cic. 2. *pro* Integer viribus. *Mochni, Poszkochni, Poszpessni.* peregr. *Frisek.* Frisch, Hurtig. *Erős, gyors,* peregr. *Prú.* V. *Validus, Vividus, Agilis, Alacer.* Consul recentis animi. *Liv.* Persæ recentes succedent fessis. *Curt.*

Rĕcens, *Adverbialiter.* V. *Recenter N. 1.* E provincia recens venit. *Cic.* Puer recens natus. *Plaut.*

Rĕcenseo, es, ēre, ui, sum, *apud antiq.* sītum *ab antiq.* Recensio, is, īre, [Act.] *Na rathun poszstavlyam, Prebrájam.* Item peregr. *Mustram.* Uberzehle, mustere. *Számba-vészem, Meg-számlálom.* Item peregr. *Megmustrálom.* V. *Pernumero, Perlustro.* Exercitum, Captivos recensuit. *Liv.* 2. Metalepticè V. *Enarro.* Fortia facta recense. *Ovid.*

Rĕcensio, ōnis, f. Cic. *Prebrojenye, na rachun poszstavlyanye, Vojnikov &c. pregledanye,* peregr. *Mustranye.* e. Uberzehlung, in die Zahl-Setzung, Musterung. *Megszámlálás, Mustrálás.* V. *Lustratio N. 2.*

Rĕcensĭtio, onis, f. Ulp. V. *Recensio, Enarratio.*

Rĕcensĭtus, a, um, *Partic.* Svet. *Prebrojen, pregledan, na rachun poszstavlyen.* Gezehlet, gemustert, in die Zahl gesetzt. *Megszámlált atott, válogatott.*

Rĕcensŭs, ûs, m. Svet. V. *Recensio.*

Rĕcentĕr, *Adv.* Plin. *Sztoprav, szkoro, nezdavnya, nedavno.* Erst, neulich, jüngsthin. *Mostan, Mostanában.* 2. V. *Alacriter, Vividè.*

Rĕcento, as, āre, āvi, ātum, (Act.) Nonius. V. *Renovo.*

Rĕceptācŭlum, i, n. Cic. *Prijemalische, Primalische, Nasztanische, Zkrivalische, Utechische, Utekalische, Zavetje, Zavetische, Zaderjavalische ; Vszako meszto y dugovanye, ou kojemsze kaj zadersáva.* e. Herberge, r. Aufenthalt, Zufluchts-Ort, alles darinnen etvvas aufbehalten vvird. *Befogadó hely, Enyésztő hely, Tartó hely, Vendég fogadó, Fogó hely.* Item speciatim V. *Diversorium, Profugium.*

Rĕceptātio, onis, f. *Ammian.* Frequens receptio.

Rĕceptātor, ōris, m. Cic. V. *Receptor.*

Rĕceptio, ōnis, f. Plaut. *Primanye, Nasztanenye, Nazad prijemlyenye.* e. Annehmung, Beherbergung, Wieder-Annehmung, Zurucknehmung. *Befogadás, Bevétel, Viszsza-vevés.*

Rĕceptĭtius, a, um, Cato. *Priet, Nazad-vzet, Nazad-vzetliv.* Aufgenommen, der vvieder aufgenommen ist. *Befogadtatott.*

Rĕcepto, as, āre, āvi, ātum, [Act. Freq.] Terent. V. *Frequenter* & *Recipio N. 1.*

Rĕceptor, ōris, m. Tacit. *Priemitel, Nazadjemitel, zavetnik.* r. Annehmer, Einnehmer, Zurucknehmer, Aufnehmer. *Befogadó, Viszsza-fogadó.* V. *Diversitor N. 1.*

Rĕceptōrĭum, ii, n. Sidon. V. *Receptaculum.*

Rĕceptōrius, a, um, Tertull. *Synon.* Aptus ad aliquid recipiendum.

Rĕceptrix, īcis, f. Cic. *Priemiteliczа, Nasztánitelicza, Zavetnicza, Nazadjemitelicza.* e. Einzieherin, Annehmerin, Aufnehmerin, Beherbergerin, Zurucknehmerin. *Bévevőné, Mindent befogodó aszszony, Viszszavévő aszszony.*

Rĕceptum, i, n. Cic. V. *Promissio, Promissum.* Item *Prieto.* Das an-*oder* aufgenommene. *Bévett, Befogadott.*

Rĕceptus, ûs, m. *Szegurno zavetje, meszto, ou kojesze gdo szegurno otechi y zadersati more.* Ein sicherer Ort. *Bátorságos hely.* V. *Perfugium, Receptaculum.* Neque ex

Digitalizirao Google

omnibus oppidis contrahere copias expedit, ne receptum amittam. *Cic. Att. l.* 8. *ep.* 19. 2. *Odſztup, od boja nazad vernenye.* r. Abzug, e. Wiederkehr. *Hátra-állás, kiállás.* V. *Receſſus N.* 1. Receptui canere: *Cic. vel:* Receptui ſignum dare. Liv. *Z-trublyum iliti z-trumbetum za odſztuplenye od boja znamenye dati.* Zum Abzug blaſen. *A hadnak hátra térésre jelt fúni.* Hinc *translatè etiam ad alia:* Canere receptui, *vel* receptum: *pro* diſcedere, recedere, abire, ceſſare. *Cic. Ovid.*

Rĕcĕſſim, *Adv.* Plaut. *Nazad iduch, Povrachajuchſze, Naberbtczè.* Im zuruck gehen, rücklings. *Hátra-térvén, Hátra-máſzván.*

Rĕcĕſſio, ōnis, f. Vitruv. *Odſztuplenye, Nazadſze vernenye, nazad idenye, vugibanye, vugnutje.* e. Abtrettung, Abvveichung, Zuruckvveichung. *Hátra-térés, Eltérés.* Item V. *Abſceſſio.*

Rĕcĕſſŭs, ûs, m. Cic. *Odſztup.* r. Abtritt. &c. V. *Receſſio, Abſceſſus.* Acceſſus & receſſus maris. *Pritékanye ali naraſztenye, y odtekanye iliti oplahnenye morja.* Die Zunehmung und Abnehmung, *oder* r. Zulauff und Ablauff, *oder* e. Fluth und Ebbe des Meers. *A tengernek partjára kijövéſe, meg elmenéſe.* 2. V. *Latebra, ſolitudo.* Mihi ſolitudo, & receſſus provincia eſt. *Id. Att. l.* 12. Animi receſſus: *id eſt:* latebra. *Id. pro Marcel. c.* 7. Oculi receſſus: *h. e.* cavitas, profunditas. *Plin.*

Rĕcĭdīvus, a, um. *Pak opadliv, pak dohajajuchi, povrachajuchiſze.* Wiederum baufällig, vviederkommend. *Iſmét-leesö, Hülló.* Febres recidivæ. Plin. *Zimlicza, kâſze je nazad povernula.* Fieber, das vvieder komt. *Tujolag reá-jövö bidegleléſek.*

Rĕcĭdo, is, ĕre, rĕcĭdi, rĕcāſum, (Neu.) Cic. *Pak, opet,* ali *nazad opadam.* Wieder-*oder* zuruck falle. *Iſmét belé-eſem, Hátra-eſem.* 2. V. *Redeo.* Ne recidant febres. *Plin.*

Rĕcīdo, is, ĕre, rĕcīdi, rĕcīſum, (Act. à *Cado.*) Cato V. *Abſcindo N.* 1. 2. 3. & 4. *Accīdo, Deſeco, Reſeco.*

Rĕcingo, is, ĕre, nxi, nctum, [Act.] Ovid. *Odpaſſujem, Razpaſſujem, Odveſujem.* Aufgürte. *Leövedzem, Megöldom.*

Rĕcĭno, is, ĕre, nui, centum, (Act.) Cic. *Opet poplèvam, zpèvam.* Wiederſinge. *Iſmétènekiem.*

Rĕcĭpio, is, ĕre, ēpi, eptum, (Act.) Liv. *Nazad jemlyem, opet jemlyem.* Zuruck nehme, vvieder nehme. *Hátra-vészem, viſzſzavészem.* Item V. *Recupero.* Tarentum recepit. *Cic.* Item: *Naſztanujem, na ſztân* ali *na konak prihmlyem:* Beherberge, aufnehme. *Befogadom, felfogadom.* V. *Accipio N.* 1. & 2. Eum ſuis tectis recepit. *Cic.* Item V. *Admitto.* Aliquem in familiaritatem, neceſſitudinem, fidem recipere. *Id. Fam.* 13. *ep.* 19. Aliquem medio ex hoſte recipere: *pro* liberare, in tutum reducere, refugium ei præſtare. *Virg.* Mos receptus. Cic. *Prietailiti obchinzka navada.* Angenommener *oder* allgemeiner Brauch. *Bévött ſzokás.* 2. V. *Perfugio, Recedo N.* 1. *Confugio:* Se ad aliquem locum recipere. Cic. *Vugnutiſze, ſzkritiſze vu kakvo meſzto:* ali: *Vu zavetie pobechi, odſztupiti.* Etvvohin fliehen, Unterſchleiff ſuchen, ſich in die Sicherheit ſetzen. *Valahová elvonni magát.* 3. V. *Obſtringo N.* 2. *Polliceor N.* 1. *Promitto N.* 2. Recipio vobis, me negotium ex ſententia facturum. *Cic.* In me recipio aliquid: *pro* ſuſcipio, onus in me transfero. *Id. l.* 13. *ep.* 11. 4. V. *Redeo.* Ad frugem ſe recipere: *pro* redire *Cic.* Romam ſe recipere: *pro* conferre, proficiſci, venire. *Id. Att. l.* 1. *ep.* 51. 5. ut me recepi, *pro* ut animum ac vires reſumpſi. *Cic.* Anhelitum recipere: *pro* reſpirare, reſpirium reſumere. *Plaut.*

Rĕcĭprŏcātio, onis, f. *Odvrachanye, Povrachanye, Povernenye, odbody y pribod.* Das Wiederkehren. *Hátra-térés, Meg-fordúlás.* Obſervatâ æſtûs reciprocatione: *id eſt:* acceſſu & receſſu. *Plin.*

Rĕcĭprŏco, as, are, avi, atum, [Act.] *Nazad obrachham, odvrácham, Povrachham, Podrugachujem:* Infin. *Nazad obernuti, odvernuti, povernuti, podrugachiti.* Wiederkehre, vviedergelte, etvvas hingegen thu, vviederhohle. *Viſzontag hátra-térek, viſzontag fizetem, valamit viſzontag tſinálom, megkettöztetem.* Synon. *Reflecto, Vicem reddo, Repeto. &c.* Motum reciprocare: *pro* ſe invicem movere. *Cic.* Siquidem iſta ſic reciprocantur: *pro* invicem convertuntur: *h. e.* unum abaltero mutuò dependet. *Id. 1. de Div. c.* 6. Æſtus undas reciprocat: *pro* reflectit in partem contrariam. *Silius.* Item V. *Retrogredior.* Mare reciprocat: *pro* augetur & remittit, accedit & retrogreditur, *ſeu,* accreſcit & decreſcit. *Curt.*

Rĕcĭprŏcus, a, um. *Povrachajuchiſze, Povratni, Povratliv, nazad vernutliv.* Wieder kehrend, vvieder zurück trettend. *Viſzontag hátra-térö, Meg-fordíthatö, Megfordúlö.*

Digitalizado Google

dúló. Mare reciprocum. *Morje pritekujuche y nazad odtekujuche*. Das an- *und* ablauffende Meer. *Alá és fel-futó tenger*. Plin.

Rĕcīsāmentum, i, n. Plin. *Odrezek*, *Odſzek*, *Tréſzka*, *Iver*. r. Abſchnitz, s. Abſchnittlein, r. Spahn. *Lemetélek*, *Faradék*, *Forgáts*.

Rĕcīſio, onis, f. Plin. V. *Abſciſſio*, *Deſectio*.

Rĕcĭtātio, onis, f. Cic. *Na glaſz povédanye*, *glaſzno chtenye*, *preſtenye*, *proſtanye*, *prochitanye*. e. Laut-herſagung, Ableſung. *Elmondás*, *Elolvaſás*. V. *Prælectio* N. 1. *Pronunciatio*.

Rĕcĭtātor, oris, m. Cic. *Na glaſz povédavecz*, *chtavecz*, *prochitavecz*. r. Herſager, Ableſer. *Elmondó*, *Elolvasó*. V. *Prælector* N. 1. *Pronunciator*.

Rĕcĭtātrix, īcis, f. Apul. *Na glaſz povédavka*, *prechtavka*, *ſtavicza*, *prochitavka*. e. Herſagerin, Vorleſerin. *Elmondóné*, *Elolvasóné*.

Rĕcĭto, as, are, āvi, ātum, (Act.) *Na glaſz povédam*, *glaſzno chtejem*. Laut ſage, leſe, ableſe. *Elmondom*, *Elolvaſom*. V. *Perlego* N. 1. *Prælego* N. 1. *Pronuncio* N. 1. Coram *vel* in ſenatu ex *vel* de codice, *vel* è memoria aliquid, recitare. *Cic*.

Rĕclāmātio, onis, f. Cic. *Szuprot-vika*, *krich*, *ſzuprotizaviknenye*, *krichanye*, *Protigovor*. e. Wiederſprechung, Wiederredung, s. Gegen-Geſchrey. *Ellene ſzólás*, *kiáltás*.

Rĕclāmĭto, as, āre, āvi, atum, (Neu. Freq.) Cic. V. *Contra* & *Clamito N.* 1. *Frequenter* & *Contradico*.

Rĕclāmo, as, are, āvi, ātum, (Neu.) Cic. V. *Contra* & *Clamo N.* 1. *Contradico*.

Rĕclango, is, ĕre, (Neu.) Ammian. *Contra* vel *valde clango*.

† Rĕclīnātōrium, ii, n. *Naſzlonje*, *Naſzlonicza*. s. Lehn-Bett *oder* Stuhl, eine Lehne an einem Stuhl, Stütze. *Hevertő ágy*. V. *Acclinatorium*.

Rĕclīnis, *com.* ne, n. *Tacit*. ubi alii leg. *Reclivis*. V. *Reclinus*.

Rĕclīno, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Acclino*, *Inclino N.* 1. *Incurvo*, *Retro* & *Incurvo*, *Inflecto N.* 1. Me reclino. *Naſzlanyamſze*, *prigiblyemſze*. Mich anlehne. *Magamat meg-támoſztom*, *Lehajlok*. In quem onus imperii reclinaret. *Senec*.

Rĕclīnus, a, um, Vopiſc. *Naſzlonyen*, *Nazad prignyen*, *Naſzlonyen leréchi*. Angelehnet, anlehnend, zuruck gebeuget, nieder gelegt, liegend. *Lebajlott*, *Hâtra hajlott*, *Lebajló*, *hátra-hajló*. V. *Acclinis*, *Inclinis*.

Rĕclīvis, *com.* ve, n. V. *Reclinus*, *Declivis*. In que ſinu juvenis poſita cervice reclivis: *pro* reclinatus, procumbens. *Ovid*.

Rĕclūdo, is, ĕre, ſi, ſum, (Act.) Cic. *Odkleplyem*, Inf. *Odklenuti*. Aufſchlieſſe, Eröffne. *Kinyilatkoztatom*. V. *Aperio N.* 1.

Rĕcœno as, &c. Macrob V. *Iterató & cæno*.

Rĕcōgĭtātio, onis, f. & Rĕcōgĭtātus, ûs, m. Tertull. V. *Perpenſatio*.

Rĕcōgĭto, as, &c. (Act.) Cic. V. *Iteratò* & *cogito*, *Iteratò* & *perpendo N.* 1.

Rĕcognĭtio, onis, f. Cic. *Ponovlyeno poznanye*, *znovich zpoznanye*, *nadpoznanye*, *podrugachbeno poznavanye*, *Razpoznanye*, *Razpoznavanye*, *opet premißlyanye*. Das Wiederkennen, wiederholte Erkäntlichkeit. *Iſmét meggondolás*, *Eſmérés*, &c. Synon. *Iterata agnitio*, *cognitio*, *recordatio*, *commemoratio*. 2. V. *Inſpectio N.* 1. *Luſtratio N.* 1. Colum.

Rĕcognoſco, is, &c. *Cic*. V. *Denuo* & *cognoſco*, *Dignoſco*. 2. V. *Perpendo N.* 1. Verba tua recognoſce. *Id. l.* 16. *Fam. ep.* 2. Item V. *Inſpicio N.* 1. *Revideo*. Populi leges recognoſcere. *Id.* 2. *de Leg*. Item V. *Recenſeo N.* 1. Equites ſeverè, & curiosè recognoſcere. *Svet. in Calig. c.* 16.

Rĕcollĭgo, is, &c. *Colum*. V. *Denuo* & *Colligo N.* 1. 2. Transl. Animum recolligere: *pro* ab ira revocare. *Cic*. Se à valetudine recolligere: Vires recolligere: *pro* vires recipere, reſumere. *Plin*.

Rĕcŏlo, is, &c. V. *Denuo* & *excolo N.* 2. *Iteratò* & *Elaboro*. Terram recolere. *Liv*. Hinc Transl. Ingenia recolere: *pro* excolere, perpolire perficere. *Plin*. Avitum decus recolere: *pro* altius provehere, augere. *Tacit*. Item V. *Condecoro*, *Exorno*. Avitis ſacerdotiis aliquem recolere. *Id. l.* 1. *Hiſt. c.* 77. 2. V. *Meditor*, *Perpendo N.* 1. Quæ ſi tecum ipſe recolis. *Cic*. 3. Artes recolere: *pro* exercere. *Id.* 1. *de Orat. c.* 1. Diem feſtum recolere: *pro* celebrare. *Id*. Memoriam alicujus recolere: *pro* agere: *id eſt* alicujus meminiſſe. *Id*.

Rĕcōlo, as, &c. *Scribon*. Iteratò colo.

† Rĕcommendābĭlis, V. *Commendabilis*.

† Rĕcommendātio, V. *Commendatio*.

† Rĕcommendātor, V. *Commendator*.

† Rĕcommendātrix, V. *Commendatrix*.

† Rĕcommendo, as, V. *Commendo*.

Rĕcommĭniſcor, ĕris, &c. Plaut. V. *Denuo* & *Comminiſcor*, *in memoriam reduco*, vel *revoco*.

† Rĕcompensātio, V. *Compenſatio*.

† Rĕcompenſo, as, V. *Compenſo*.

Rĕcom-

Digitalizirao Google

Rĕcompingo, is, &c. Tertull. V. *Rursum & Compingo.*

Rĕcompōno, is, &c. V. *Rursum & Compono.* Pone recomposītas in statione comas. *Ovid. l. 1. Am. eleg. 7.*

Rĕconcĭlĭātio, onis, f. Cic. V. *Conciliatio.*

Rĕconcĭlĭātor, oris, m. Liv. V. *Conciliator.*

Rĕconcĭlio, as, &c. Cic. V. *Concilio, Rursum concilio.* Synon. *In gratiam restituo, in concordiam reduco, pacem suo loco repono.* 2. Existimationem reconciliare: *pro* recuperare. *Cic. 2. Ver. c. 1.* Animos hominum sibi conciliare, *vel* reconciliare: *pro* demereri *Id.*

Rĕconcinno, as, &c. Cic. V. *Denuo & Concinno, Iteratò expolio, renovo.*

Rĕcondo, is, ĕre, ĭdi, ĭtum, (Act.) V. *Repono N. 1.* Gladium in vaginam recondere. *Cic.* 2. V. *Occulto, Asservo, Condo N. 2. & 3. Virg.*

Rĕcondūco, is, &c. V. *Denuo & Conduco.* Copias reconducere. *Quintil.*

Rĕconflo, as, &c. V. *Denuo & Conflo.* Transl. V. *Regenero.* Sensus per membra reconflatur. *Lucr.*

Rĕcŏquo, is, &c. *Cic.* V. *Denuo & Coquo.* 2. Transl. V. *Denuo & Polio N. 1. & 2.* Se alicui instar auri recoquendum dare. *Quintil.*

Rĕcordābĭlis, *com.* le, n. Claud. Mamert. *Szpomenutliv, Szpomenliv, iz chesszasze je mochi szpomenuti.* Dessen man sich erinnern kan. *Meg-emlékezhetŏ.*

Rĕcordātio, onis, f. Cic. *Szpomenenye, Szpomenek, Szpomen, Szpomenutje, Pomnenye, Szpominanye.* e. Erinnerung, s. Gedächtnus. *Reá emlékezés.*

Rĕcordor, āris, āri, ātus sum. (Dep.) *Szpomenujemsze, Szpomenivamsze, Szpomenek imam, vu pameti dersim, na pamet mi' dohaja.* Mich erinnere, vvieder gedencke, vvieder ins Gedächtnus fasse. *Meg-emlékezem-róla.* V. *Memini.* Recordari alicujus rei, *vel* aliquam rem, *vel* de aliqua re. Cic. *Szpomenutisze iz kakvoga dugovanya.* Sich eines Dings erinneren, *oder* an ein Ding gedencken. *Meg-emlekezni valami dolog felŏl.* Tua in me studia multùm tecum recordere, velim: *pro* in memoriam revocere, ac perpendas. *Id. l. 15. Fam.*

Rĕcorrĭgo, is, &c. *Seneca.* V. *Denuo & Corrigo, Emendo N. 1.*

Rĕcrastĭno, as, &c. Plin. V. *Procrastino.*

Rĕcreātio, ōnis, f. *Plin.* 1. propriè. *Drugòcb sztvarjanye ali sztvorenye.* e. Wieder-Erschaffung. *Ujonnan-való teremtés.* Item V. *Regeneratio.* Item V. *Renovatio, Repetratio.* 2. Transl. *Razveszelenye, Okrépytenye, Objáchenye, Vugadyanye, Odszkerbi pochivanye* ali *odehnenye*, &c. e. Ergötzung, Erlustigung, Erfrischung. *Megvigasztalás, Megléleszté.* V. *Consolatio Focillatio.*

Rĕcreātor, ōris, m. *Tertull.* 1. propriè V. *Denuo & Creator, Instaurator, Reparator.* 2. Transl. *Razveszelitel, Okrepitel, Objachitel, Poleschicze preszkerbitel.* s. Ergötzer, Erquicker. *Megvigasztaló, Meglélesztŏ.* V. *Consolator, Focillator.*

Rĕcrēmentum, i, n. Plin. V. *Ramentum, Purgamentum, Excrementum.*

Rĕcreo, as, &c. Plin. V. *Denuo & Creo, Regenero, Instauro, Renovo.* 2. Transl. *Kréposzt Dodajem, ponavlyam.* Erfrische. *Erŏt adok, újítom.* peregr. *Megfrissítom. Conforto N. 1. Focillo N. 1.* E gravi morbo recreari. *Cic.* Item V. *Exhilaro, Consolor, Consolo.* Vester conspectus recreat mentem meam. *Id. in somn.* 3. V. *Iteratò & Eligo, Constituo.* Cic.

Rĕcrĕpo, as, are, ui, ĭtum. (Neu.) Catull. *Szuprot puczam*, ali *praszchim, praszkanye* ali *puczanye povrácham.* Wiederthöne. *Viszsza-zörgök.*

Rĕcresco, is, ĕre, ēvi, ētum, [Neu.] Liv. *Opet raszten, k-szebe dobajam, pomásemsze.* Wieder vvachse. zunehme. *Ismét megnŏvŏk, újonnan nŏvŏk.*

Rĕcrūdesco, is, ĕre, ui, (Neu.) 1. propriè *Pak szirov* ali *preszen poszlájem.* Wieder rauh, roh, *oder* Frisch vverde. *Ismét megnyerszülok.* 2. Transl. *Zlochesztejit bioam, pogorssavamsze, Razdrasujemsze.* Schlimmer, *oder* ärger vverde. *Megrosszabúlok, Megbúsólok.* Vulnera, quæ consenuisse videbantur, recrudescunt: *pro* exasperantur. *Cic. l. 4. Fam. ep. 6.* Pugna recruduit. *Bojsze je pak pochel, ponovil, iliti gorssi poszlal.* Der r. Krieg hat vvieder angehebt, *oder* der Krieg ist erneuert vvorden. *Megújúlt a' viadal.* ita *Liv. l. 10.*

Rectā, (*subaud* viâ) *Abl.* V. *Rectè N. 1.* E navi rectâ ad me venit. *Cic.*

Rectangŭlus, a, um, Mathem. *Jednako-y rauno-uglaszt.* Gerad-eckicht, recht-vvinckelicht. *Egyenes szegü.*

Rĕctē, *Adv.* Cic. V. *Directè.* 2. Transl. accipitur pro *Probè N. 1.* Rectè an secus, nihil ad nos. Cic. *Dobro ali zlo, nassa szkerb ni.* Wohl *oder* schlecht, es geht uns nichts an. *Jóleszett-é vagy nem, semmi gondunk reá.* Item pro *Justè.* Pater, non rectè (*pro* injustè) vinctus est: *Terent.* 3. pro *Prosperè.* Quæ si

rectè

rectè essent: *pro* si prosperè cederent, evenirent. *Cic.* 4. pro *Utiliter*. Otia non rectè ponere: *id est* inutiliter. *Horat.* 5. pro *Appositè, Aptè*. Et rectè, & verè dicis. *Terent.* 6. pro *Patienter*. Adversa rectè ferre. *Terent.* 7. Tum quod dem ei, rectè est: *pro* satis est. *Terent.* 8. Alicui non rectè dicere: *pro* maledicere. *Plaut. Pseud.* 4. 6. 22.

† Rectĭfĭcābĭlis, *com.* le, n. V. *Æquabilis N.* 1.

† Rectĭfĭcātio, onis, f. *Ravnanye, Jednacbenye*. e. Eben-*oder* Geradmachung. *Megegyenesitès*. Latinè melius dixeris *Æquatio, Complanatio*.

† Rectĭfĭco, as, āre, avi, atum, (Act.) V. *Æquo Complano*.

Rectio, ōnis, f. Cic. V. *Ravnanye*. e. Regierung. *Igazgatás*. Synon. *Gubernatio N.* 2. *Administratio*.

Rectĭtūdo, ĭnis, f. Frontin. *Ravnozt, Ravnina*. e. Gleichheit. *Egyeneſség*. Item V. *Æquitas, Laudabilitas*.

Rector, ōris, m. Cic. *Ravnavecz*. &c. V. *Director, Gubernator N.* 2. *Administrator*.

† Rectōrātus, ûs, m. *Chàſzt Raunitela*. e. Würde eines Regierers. *Igazgató méltóság*.

Rectrix, īcis, f. Colum. V. *Gubernatrix*.

Rectum, i, n. Virg. *Pravo, Dosztojni chin*. Das Recht. *Jóságos tselekedet*. V. *Directum, Æquitas, Rectitudo*.

Rectūra, æ, f. *Frontin.* V. *Rectio, Rectoratus*.

Rectus, a, um. *Partic. pass.* à *Regor*. Plaut. *Raunan, vládan*. Geregiert, geherrscht. *Igazgatott*.

Rectus, a, um, *Nom.* Plin. *Raven*. Gerad. *Egyenes*. 2. Transl. V. *Bonus N.* 1. *Honestus N.* 1. *Justus, Laudabilis, Æquus*. ità *Cic. Plaut*. Rem viâ rectâ narrare: *id est*: sincerè, nihil mentiendo. *Terent*. Cœna recta: *vel absolutè* Recta: *pro* cœna lauta, seu apparatu liberali exhibita. *Suet*.

Rĕcŭbĭtŭs, ûs, m. Plin. *Dole leganye, szedanye, Tèla nameszteny*e. Das Niederligen, Sitzen. *Lefekŭvés*. V. *Accubitus*.

Rĕcŭbo, as, &c. Cic. V. *Decubo*. Item V. *Cubo, Jaceo*. Molliter, & delicatè recubans: *pro* toto corpore jacens. *Id.* 2. *de Orat*.

Rĕcūdo, is, &c. Varr. V. *Denuo* & *Cudo*.

Rĕcŭlă, æ, f. *Dim.* Plaut. *Dugovanyiche, mala szstvâr*. s. Dinglein, kleine Sache. *Dolgotska*.

Rĕcumbo, is, &c. Cic. V. *Decumbo N.* 1. & 2. *Recubo*. Ad mensam recumbere: *pro* accumbere. *Plin*.

Rĕcūpĕrābĭlis, *com.* le, n. *Nazad-doblio, Prioszvojlio*. Wiederbringlich. *Visszavebetò*.

Rĕcūpĕrātio, onis, f. Cic. *Nazad-doblenye, opet dobivanye, prioszvojenye*. e. Wiedererlangung, Wieder-bringung. *Visszavétel*.

Rĕcūpĕrātīvus, a, um, Frontin. V. *Recuperabilis*.

Rĕcūpĕrātor, ōris, m. Cic. *Nazad dobitel, Nadomeszttitel, Prioszvoitel*. r. Wiederbringer. *Visszavévo, Visszanyerò*.

Rĕcūpĕrātōrĭus, a, um, Cic. *Nazad-dobitelu szlissajuchi, Nazad dobitelski*. Dem Wiederbringer gehörig. *Visszavételhez-való*.

Rĕcūpĕro, (*apud Varr*. Rĕcĭpĕro à Rĕcĭpio) as, are, āvi, ātum, (Act.) Cic. *Nazad dobivam, opet zadobivam, prioszvájam*. Wieder überkomme, vviederbringe. *Visszavészszem isnét, Enyimmé tészszem*. V. *Recipio N.* 1.

Rĕcŭpio, is, &c. Plaut. V. *Denuo* & *Cupio*.

Rĕcūro, as, &c. Plin. V. *Denuo*, vel *Diligenter* & *Curo N.* 1. 2. 3. & 4.

Rĕcurro, is, ĕre, rĕcŭrri, rĕcŭrsum, (Neu.) *Itèrato* vel *Retro curro, Redeo, Confugio*. Ad me recurrit. Cic. *K-meneszze je vtekel*. Er hat zu mir seine Zuflucht genommen. *én hozzám folyamodott*. Annus recurrens. Horat. *Nazadszve povrachajuche godischte*. Wiederkehrendes Jahr. *Visszavaló eszstendò*. Ad eam rationem recurrunt: *pro* confugiunt, redeunt. *Quintil*.

Rĕcursio, onis, f. Apul. V. *Recursus*.

Rĕcursso, as, āre, avi, atum, (Neu. Freq.) Plaut. *Opetszve vtekávam, vechkratszve vtécbem, guszstokrat nazad tecbem* ali *derchim, Povrativamszve*. Offt zuruck lauffe, vviederkehre. *Visszavaszutosok*. 2. Transl. V. *Frequenter* & *Occurro N.* 2. Vetera omnia animo recursabant: *pro* occursabant, sæpe incidebant, occurrebant, obversabantur. *Tacit*.

Rĕcursŭs, ûs, m. Liv. *Nazad derchanye*. r. Zurück-lauff. *Visszavatás*. V. *Reditus N.* 1. Item *Vtékanye*. &c. V. *Confugium*.

Rĕcurvo, as, &c. Colum. V. *Retro* & *Curvo, Incurvo, Intorqueo*. Inque caput liquidas arte recurvat aquas: *pro* redire facit. *Ovid*.

Rĕcurvus, a, um, Colum. *Valde curvus, incurvus, Retro curvus*.

Rĕcūsābĭlis, is, *com.* le, n. Tertull. *Odbitliv, odverglio, odpovedlio, kajszve more* ali *móra odverchi, zkratiti, odbititi* ali *odpovedati*. Das man abschlagen *oder* absagen kan, *oder* muss. *Hátra-vetbetò*.

Rĕcūsātio, onis, f. Cic. *Zprichavanye, od-rechenye, odpoved, izgovor.* e. Weigerung, Abſagung, Abſchlagung, Verſagung. *Ellenzér, Maga vonogatása.* V. *Abnuitio, Detrectatio.* Item V. *Excuſatio.*

Rĕcūſo, as, are, āvi, ātum, (Act.) *Odpovédam, Zprichávam, Izgovarjamſze, Nepriemlyem.* Verſage, abſchlage, nicht annehme. *Hátrazetem, Vonogatom magamat, El-nem fogadom.* V. *Abnuo, Detrecto, Rejicio. N. 2. Refugio. N. 2.* Amicitiam alicujus, munus legationis recuſare, *Cic.*

Rĕcuſſus, ûs, m. Plin. V. *Repercuſſio.*

Rĕcŭtio, is, ĕre, rĕcuſſi, ſſum, (Act.) Virg. V. *Repercutio.*

Rĕcŭtītus, a, um, Martial. *Obrézan kakti ſidov.* An der Vorhaut beſchnitten. *Környúlmetéltt mint a' zſidó.*

Rĕdabſolvo, is, &c. V. *Abſolvo N. 1. Perficio.* Te redabſolvam. *Plaut.* Alii rectiùs leg. *abſolvam.*

Rĕdaccendo, is, &c. Tertull. V. *Iteratò & accendo.*

Rĕdădopto, as, &c. V. *Readopto.*

Rĕdădūnātio, *Alii leg.* Rĕădūnātio, onis, f. Tertull. *Opet zjedinenye, zkloplenye.* e. Wieder-Vereinigung, Wieder-Vereinbahrung. *Iſmét öſzve gyüjtés.*

Rĕdambŭlo, as, &c. Plaut. V. *Retro & ambulo, Redeo.*

Rĕdămo, as, &c. Cic. V. *Viciſſim, Contra*, vel *Mutuè & Amo.*

Rĕdamtruo, as, are, avi, atum. [Neu.] Feſt. V. *Recurro.* Quidam leg. *Rĕdandruo.*

Rĕdănĭmo, as, āre, avi, atum, (Act.) Tertull. V. *Rurſum*, vel *Viciſſim & Animo.*

Rĕdardeſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Ovid. *Iteratò ardeſco, contra ardeſco.*

Rĕdarguo, is, ĕre, ui, ūtum, (Act.) Cic. V. *Arguo, Reprehendo.*

Rĕdăuſpĭcor, āris, &c. Plaut. *Denuo auſpicor.*

Reddĭtio, ōnis, f. Quintil. *Povrachanye, Povernenye, Nazad davanye.* Das Wiedergeben, Zurückgeben, e. Zurückſtellung. *Megadás, Megfizetés.*

Reddĭtīvus, a, um, Priſcian. *Povrachajuchi, odgovarjajuchi.* Zur Antvvort dienlich, antvvortend *Viſzſzontag-felelő.*

Reddĭtor, oris, m. Auguſt. *Povrachavecz, Povernutel, Nazad davavecz.* r. Wiedergeber, Zurückſteller. *Meg-adó, Meg-fizető.*

Reddo, is, ĕre, ĭdi, ĭtum, (Act.) Cic. *Povracham, nazad dajem.* Wiedergebe, zurückſtelle. *Viſzſza-adom, meg-adom.* Item V. *Recompenſo, Perſolvo N. 1.* Beneficium reddere. Cic. *Dobrochinſztvo naplatiti, povernuti, nadomeſztiti.* Eine Gutthat vvieder vergelten. *Jóért jóval fizetni.* Item V. *Do N. 1.* Vitam pro Rep. reddere Cic. *Za domovinu ſivlenye dati*, iliti *vumreti.* Fürs Vatterland eigenes Leben geben, ſterben. *Megbalni bazájáért.* Animam reddere. Virg. *Duſſu zpuſztiti, vumreti.* Sterben. *Megbalni.* Cincius mihi abs te epiſtolam reddidit: *pro* dedit. 2. V. *Exprimo N. 2. Verto.* Aliquid latinè reddere. *Kaj na latinzki*, inache *diachki jezik obernuti, preneſzti: kaj diachki izgovoriti.* Etvvas ins Latein überſetzen. *Valamit deákra fordítani.* 3. V. *Recenſeo N. 2.* Redde, quæ reſtant. *Pripovedaj joſs oſztala.* Erzehle vvas übrig iſt. *Beſzéldel, mellyek hátra vannak.* 4. V. *Efficio, Facio N. 1.* Hominem nobis redd dit: *pro* effecit. 5. Filius patrem reddit. *pro* refert, repræſentat. *Szin je otczu ſzpodoben.* Der Sohn iſt dem Vatter gleich. *Fiú az attyához haſonló.* Hactenus *Cic.* Nota præterea *Uſu ſeq.* Sinè ſcripto cogitata verbis reddere: *pro* pronunciare, recitare. *Cic.* Fructum reddere: *pro* producere. *Terent.* Nomen alicui reddere: *h. e.* Aliquem proprio nomine nuncupare. *Plin.*

Rĕdemptio, *vel* Rĕdemtio, ōnis, f. Cic. *Odkuplyenye, Odkupuvanye.* r. Abkauff, e. Erlöſung. *Megváltás, Felváltáſa valaminek.* Item V. *Liberatio.*

Rĕdemptĭto, *vel* Rĕdemtĭto, as, are, avi, atum, [Act. Freq. à *Redempto*) Cato. &

Rĕdempto, *vel* Rĕdemto, as, are, avi, atum, (Act. Freq. à *Redimo*) Tacit. *Odkuplyévam, Odkupujem*, Inf. *Odkupuvati. Guſztokrat Odkuplyujem.* Offt abkauffe, erlöſe. *Megváltdogalom.*

Rĕdemptor, *vel* Rĕdemtor, ōris, m. Cic. *Odkupitel.* r. Abkauffer, Erlöſer. *Megváltó.* Item V. *Liberator.* Vectigalium redemptor. *vulgo* Arendator. V. *Publicanus.* ita *ICti.*

Rĕdemptrix, *vel* Rĕdemtrix, īcis, f. Prudent. *Odkupitelicza, Oſzloboditelicza.* e. Abkaufferin, Erlöſerin, Befreyerin. *Megváltónő, Szabadítóné.*

Rĕdemptūra, *vel* Rĕdemtūra, æ, f. Liv. V. *Redemptio.*

Rĕdeo, is, īre, īvi, & ĭi, ĭtum, (Neu.) Cic. *Nazad idem, nazad dobadyam*, Inf. *dojti: Povrachamſze, Povernujemſze*, Inf. *povernutiſze: Nazadſze vrátim.* Zurück gehe, vvieder komme, zurück kehre. *Hátra-megyek, viſzſza-térek, Meg-jövök.* Transl. variè accipitur: *ut:* Cum aliquo in gratiam re-

Digitalizirao Google

am redire. *Z-kémſze pomeriti, Pervo priatelſztvo pak ponoviti.* Sich vvieder mit einem verſöhnen. *Megbékélni valakivel.* Redire ad mores ſuos. *Povernutiſze* ali *dojti na ſzvoje ſztaro derſanye: to jeſzt: Chinitiy pak poleg ſztare ſzvoje navade.* Wieder auf die alte Weiſe und Sitten kommen: thun vvie vor alters her. *Elő-venni a' régi erkőltsőt.* Redire in memoriam alicujus rei. *Opet na kakvo dugovanye miſzliti.* Wieder an ein Ding gedencken. *Iſmét valamelly dologrúl gondolkodni.* Ad ſe redire: *h. e.* Ad ſanitatem mentis redire. *Opet k-ſzebe dojti, pak k-pameti dojti.* Wieder zu ſich ſelbſt kommen. *Iſmét éſzre jönni.* Ad rem, *vel* ad propoſitum redire. *Pak na ono dugovanye dojti, od kojega ſze je govorenye pochelo.* Wieder zur Hauptſach kommen. *Az előbbeni fő dologra iſmét viſzſza menni.* Nihil ex his ad me redit. *Ja iz toga nikakvu haſzen nemam.* Ich hab keinen Nutzen davon. *én ezekből ſemmi hajznot ſem vészek.* Redire viam: *pro ſimplici* redire. *Nazad dojti.* Zurück kommen. *Viſzſza-menni.* Hactenus *Cic.* Res animo redit: *pro* rei recordatio mentem ſubit. *Plin.* Pecunia ex metallis redibat: *pro* proveniebat. *Nepos.* Item *paſſivè:* Tum reditum ad mœnia. *Tacit.* Manerent induciæ, dum ab illo rediri poſſet. *Caſ. L. 2. B. C. cap.* 16.

Rĕdhĭbeo, es, ēre, ui, ĭtum, (Act.) 1. Reſpectu Venditoris V. *Recipio N. 1. 2.* reſpectu Emptoris V. *Reddo N.* 1. Emptor enim rem emptam redhibet venditori, ſeu reddit: *contrà* venditor rem venditam ab emptore coactus redhibet, ſeu recipit, dum deprehenditur dolum interceſſiſſe. ita *Cic. Plaut.*

Rĕdhĭbĭtio, onis, f. Quintil. V. *Receptio, Redditio.* Plura de hoc V. in *Redhibeo.*

Rĕdhĭbĭtōrĭus, a, um. *Povrachanyu ſzliſſajuchi.* Zur Wiederſtellung gehörig. *Megadáſravaló, Viſzſza-hozáſra-való.* Actio redhibitoria: Papin. JCtus. *Tusba kupcza ſzuproti Prodavavczu, po kojoj proſzi, da naj prodavavecz ſzvoje blágo, vu kojemſze je potiam kakvo pomenkanye* (vulgo *falinga*) *znaßlo, nazad vzeme, y plácha za nye danu poverne.* e. Klag des Käuffers vvieder den Verkauffer, zu Wiederannehmung des verkaufften, ſo einen Mangel hat. *A' vévőnek az eladó ellen vadólású, mellyel az eladó kénſzerítetik az eladott jószágot, valamelly hibamiat, viſzſza-venni.* Similiter dicitur Judicium redhibitorium: *Cajus JCtus.* Exceptio redhibitoria: *Pompon JCt.*

Rĕdhoſtio, is, īre, īvi, ītum, [Act. *obſol.*) Feſt. *pro* gratiam refero, beneficium reddo. V. *Compenſo.*

Rĕdĭgo, is, ĕre, dĕgi, actum, [Act.] Cic. *Priganyam, Naganyam,* Inf. *nagnati: Natirávam, ztiſznujem ſzpravlyam: Szilno, ſzkerblyivo na pelyávam, dopelyávam poſztavlyam &c.* Antreibe, zuruck bringe, zu *oder* in etvvas bringe. *Kénſzerítem, Valamire viſzſzabozom.* V. *Cogo N. 1. Adigo Reduco. N.* 1. Aliquem ad inopiam redigere. Terent. *Kőga na ſziromaſtvo dopelyati, poſztaviti.* Einen zur Armuth, *oder* an Bettelſtab bringen. *Valakit ſzegényé tenni*, vagy *ſzegénſégre hozni.* Aliquem in poteſtatem, ditionem, *vel* ſervitutem redigere. *Kőga pod ſzvoju oblaſzt ſzpraviti, pritirati, nagnati, prignati.* Einen unter ſeine Gevvalt bringen. *Valakit maga birodalma alá hajtani.* Aliquid in memoriam redigere: *pro* reducere, revocare. *Kaj na pamet doneſzti, ſzpomenuti.* Etvvas ins Gedächtnüs bringen. *Iſmét valamit éſzre hozni.* ita *Cic.* Aliquem in ordinem redigere. *pro* coërcere. Liv. *Kőga poniziti, Chaſzti mentuvanoga na red poſztaviti,* iliti *drugem jednakoga vuchiniti, vu pervi ſztaliß poſztaviti.* Einen demüthigen, von der Würde abſetzen, *und* anderen gleich machen, zu den vorigen Stand bringen. *Valakit meg-alázni, megzabolázni, tiſztrűl letenni, előbbeni rendre hozni* V. in *Ordo.* Eo me redigis: *pro* impellis, cogis. *Terent.* Transfugas capuam redigere: *pro* ducere, reducere, agere, pellere. *Liv.* Hoſtem fuſum, fugatúmque in caſtra redigere: *pro* vi retro agere, repellere, ad redeundum compellere. *Id. 2.* ponitur pro *Accumulo, Acervo.* Omnia in unum redigere. Pecuniam redigere. Penes aliquem copiam frumenti redigere: *pro* accumulare, in unum conferre. *Cic.*

Rĕdĭmĭcŭlum, i, n. Cic. *Senzki kinch, Poviacha, Povojek, Vezicza za glavu, láſzi,* ali *puczuliczu.* e. Frauen-Zierde, Haupt-Binde, s. Haar-*oder* Hauben-Band. *Aſzſzony emberi fő ékeſség, Fő-kőtő, Haj-kőtő.*

Rĕdĭmio, īs, īre, īvi, ītum, [Act.] V. *Circumcingo, Circumligo, Corono, Orno N.* 1. Terra quaſi quibuſdam redimita cingulis. *Cic.* Navis redimita coronis. *Curt.*

Rĕdĭmītus, ûs, m. Solin. *Obvianye, Obvezanye.* e. Umbindung. *Kőrnyűl-kőtés.* V. *Coronatio, Ornatio N.* 1.

Rĕdĭmo, ĭs, ĕrĕ, ēmi, emtum, *vel* emptum, (Act.) *Odkuplyujem, odkupujem.* Abkauffe, erlöſe.

Digitalizirao Google

erlöſe. *Megváltom.* V. *Emo, Recupero N. 1. Libero.* Domum venditam redimere: *pro* recuperare. Captos à prædonibus redimere; *pro* liberare pretiô perſolutô. Pacem ſibi aliqua re redimere: *pro* obtinere, promereri. Operam redimere: *pro* pretio conducere. Vectigalia redimere. *id eſt*: certo pretio promiſſo, & perſoluto in ſuum quæſtum convertere, *vulgo* in arendam accipere. Litem redimere: *eſt* pacificè cum adverſario ante litem convenire. *Hactenus Cic.* Præteritam culpam redimere: *pro* compenſare, emendare, pro ea ſatisfacere, pœnitentiâ eandem eluere. *Planc. apud Cic. l. 10. Fam. ep. 8.*

Rĕdintĕger, ĕgra, um, *Opet czèl, Nadomeſztyen, Zpunyen, ponovlyen.* Aufs neu gantz, ergäntzet, vvieder erneuert. *újonnan megépíttetett, Helyre állatott.* Ita redintegra. *Liv.* Alii leg. *redintegrata.*

Rĕdintĕgrātio, onis, f. Cic. *Opet-Zpunenye, Nadomeſztyenye.* e. Wieder-Ergäntzung. *újonnan felépítés.* V. *Inſtauratio.*

Rĕdintĕgrātor, oris, m. Tertull. *Nadomeſztitel, Zpunitel.* r. Wieder-Ergäntzer &c. V. *Inſtaurator.*

Rĕdintĕgrātus, a, um, *Nom. & Partic.* Cæſ. V. *Redinteger.*

Rĕdintĕgro, as, &c. Cic. V. *Iteratò & Integro, Inſtauro, Innovo.*

Rĕdinvĕnio, is, Tertull. *Iteratò invenio.*

Rĕdĭpiſcor, ĕris, Plaut. *Rurſum adipiſcor, aſſequor N. 1.*

Rĕdĭtio, onis, f. Cic. *Nazad idenye, na tragh dobajanye, povernenye, povratenye.* Das Zuruckgehen, e. Wiederkommung &c. V. *Reditus N. 1.*

Rĕdĭtŭs, ûs, m. Cic. *Nazad-hod, Povratek, Povrat.* e. Wiederkunfft, Zuruckkunfft, e. Wiederkehr. *Viſzſza-jövés, Meg-jövés, Meg-térés.* V. *Reditio. 2.* V. *Proventus N. 1.* Prædiorum reditus. *Plin.*

Rĕdīvĭa, æ, f. V. *Reduvia.*

Rĕdīvĭus, ii, m. Colum. *Klopecz, Klop kukecz, Sivinzka viùß.* r. Holtzbock, e. Zeck, *oder* s. Würmlein, ſo denen Thieren an der Haut klebt, und das Blut ausſauget. *Egy vér-ſzopó undok féreg néve.* Alii apud eundem leg. *Recinus.*

Rĕdīvīvus, a, um, Senec. *Opet ſiv, oſivlyen, poſzmerti pak ſivuchi.* Wieder lebendig. *újonnan megéledett, Halálos veſzedelemből kiverekedett.* 2. Transl. de inanimatis: *Pak na pervo doneſſen, ponovlyen.* Wieder aufbracht, vvieder erneuert. *Iſmét meg-újúlt.* Bella rediviva. *pak pochet*, ali *ponovlyen boj.* Wieder erneuerter Krieg. *Iſmét megújúlt hadakozás.* Lapis redivus. *Kamen iz podertoga zida pak k-novomu zidu uzet.* Ein alter Stein, der aufs neu gebraucht vvird. *Melly régen falban vólt, és iſmét falba rakattatott kő.* Et ſic de aliis: ita *Cic.*

Rĕdŏleo, es, ēre, ui, ĭtum, (Neu.) *Jáko diſßim, Dúbu od cheſzaimam.* Seht ſchmecke, nach etvvas rieche. *Igen ſzagos vagyok, valami illatott vagy ſzagot bot átok.* Hinc *Traunl.* Antiquitatem redolet. *Poſztarini diſßi: iliti: po ſztarejeh navadi diſßi: to jeſzt: ſztarejeh navadi y derſanyu je ſzpodobno.* Es ſchmäckt nach der alten Gebrauch und Manier. *Régi módra magát viſelő, Régi mód.* ita *Cic.*

Rĕdōno, as, &c. Horat. *Retro dono, Iterum dono, Reddo N. 1.*

Rĕdordior, īris, orſus ſum, (Dep.) Plin. V. *Iteratò & Ordior N. 1.* Item V. *Retexo.*

Rĕdormio, is, &c. Plin. *Rurſum dormio.*

Rĕdormītātio, ōnis, f. Plin. *Iterum dormitatio.*

Rĕdormītio, ōnis, f. Plin. *Iterum dormitio N. 1.*

Rĕdorno, as, Tertull. *Rurſum orno.*

Rĕdūco, is, ĕre, xi, ctum, (Act.) *Nazad vodim, pelyam, vozim.* Zuruckführe, zuruck-führe vvieder bringe. *Hátra-viſzem, viſzſzahozom.* In gratiam cum aliquo reduci: *pro* redire, reconciliari cum aliquo. In memoriam aliquid reducere. V. in *Redigo.* ita *Cic.* Item V. *Keſtringo N. 2.* Liberalitatem reducere: *id eſt* contrahere, coarctare, reſtringere. *Seneca L. 1. de benef. c. 14.*

Rĕductio, ōnis, f. Cic. *Nazad pelyanye, dopelyanye, dovezenye.* e. Zuruckführung, Wiederbringung. *Hátra-vitel, Viſzſzahozás.*

Rĕductor, oris, m. Liv. *Nazad-pelyavecz, dopelyavecz, vozecz.* r. Zuruckführer, Wiederbringer. *Viſzſza-hozó, Viſzſza-vtsó.*

Rĕdulcĕro, as, &c. Colum. *Denuo exulcero.*

Rĕduncus, a, um, Plin. *Nazad zvinyen, nazad zaviat.* über ſich gekrümmt. *Viſzſza borgodtt, Tekeredett.* Synon. *Retrorſum inflexus. 2. V. Aduncus.* Avis roſtro reduncō. *Ovid.*

Rĕdundantĕr, *Adv.* Plin. *Preobilno.* Uberflüſſig. *Kelletlenül.* V. *Nimiè, ſuperfluè, Abundanter.*

Rĕdundantia, æ, f. Cic. *Preobilje, Preobilnoszt.* r. Uber-

1. Uberfluſs. *Bővség*. V. *Abundantia, ſuperfluitas.*

Rĕdundātio, onis, f. Plin. *Preobilno imanye.* Von Völle Uberlauffung. *Bővölkődés*. V. *Redundantia.* Item V. *Exundatio, Effluentia.*

Rĕdundo, as, āre, avi, atum, [Neu.] V. *Superabundo, ſuperfluo.* Item V. *Effluo, Exundo.* Fluvius redundat. Civitas hoſtium ſanguine redundat. Tu ornamentis & præſidiis redundas. *Cic.* 2. Transl. Ad amicos redundat infamia: *pro* recidit, refertur, pertinet. *Id. de Am.* Nequid invidiæ mihi in poſteritatem redundaret: *pro* remaneret, ſupereſſet. *Id. Catil. 1. c. 12.*

Rĕdŭplĭco, as, &c. Tertull. *Denuo duplico, bis duplico.*

Rĕdūreſco, is, ĕre, ui, (Neu.) Vitruv. *Denuo dureſco, iterum indureo.*

Rĕdūvĭa, & Rĕdīvĭa, æ, f. Gic. *Zanobticza, kuteczna perſztu.* 1. Nidnagel, Wurm an Finger. *Kŏrŏm méreg, ſzŏr féreg.* 2. Rĕdūvĭæ, ārum, f. *plur.* Solin. *Medzubki, oſztanyki, zaoſztanyki,* übergebliebene Speiſen zvviſchen der Zähne; hinterbliebene Sachen. *Iz, Fogakan beſól-való Iz, Maradékok.* Reduviæ eſcarum. *Id. c. 45. vel* 32. ubi alii leg. *Reluviæ.*

Rĕdŭx, ŭcĭs, *om.* Cic. *Ki je odkud domòv doſſel, doſſaſztni, nazad iduchi, Povrachajuchijze.* Der Zuruck in ſein Vatterland angekommen iſt, zuruckkommend. *Hazájába megjött, idegen földről viſzſza jött.*

Rĕfectio, ōnis, f. Colum. *Popravlyanye, Popravlenye, opet nachinyanye.* e. Verbeſſerung, Wieder-Aufbauung, Wieder-Marung, Wieder-Machung. *Megépítés, újolag tſinálás.* V. *Reparatio, Renovatio, Melioratio.* 2. Transl. V. *Pabulatio N.* 2. *Focillatio.* Tempora ad quietem, refectionémque data. *Quintil.*

Rĕfector, ōris, m. Svet. V. *Inſtaurator, Reparator, Emendator.*

† Rĕfectōrĭum, ii, n. V. *Triclinium.*

Rĕfectus, ûs, m. Plin. V. *Refectio, Alimentum.*

Rĕfello, ĭs, ĕre, rĕfelli, (Act.) Cic. V. *Refuto.*

Rĕfercio, īs, īre, ferſi, fertum, (Act.) Cic. V. *Farcio, Oppleo, Adimpleo.*

† Rĕfĕrendārĭus, ii, m. V. *Relator.*

Rĕfĕrio, is, ire, (Act.) Plaut. *Opet bijem, Drugoch vudaram. Vudarcze odvrachbam.* Wieder-*oder* zuruck-ſchlage. *Iſmét verem, Viſzſza-lŭtŏm.*

Rĕfĕro, ers, errĕ, rĕtŭli, rĕlātum, (Act. Anom.) Cic. *Nazad noſzim,* ali *donáljam.* Zuruck-trage, vvieder bringe. *Viſza-hozom, Hátra-viſzem.* Item V. *Adfero, Perfero N. 1.* Opem referre: *pro* afferre. *Cic. 1. Div. ex Poëta.* Pecunias populis retulerunt *pro* pertulerunt. *Id. Att. l. 6.* Item. V. *Confero N. 1.* Omnia in unum referre. *Id. 4. Fin. 2.* Transl. V. *Propono N. 1.* Ad ſenatum rem aliquam, *vel* de aliqua re referre: *id eſt* ad dijudicandum & decernendum rem proponere. *Kakvo dugovanye vechnikom.* (*Priſzeſnikom*) *na pervo doneſzti, poſztaviti.* Vor Rath ein Ding anbringen. *Valamit a' tanáts eleibe vinni.* 3. V. *Reddo N. 1.* Referre rationem: V. in *Ratio* ſub *N.* 3. Gratiam referre: *pro* beneficium reddere. V. in *Reddo* ſub *N. 1.* 4. Aliquid alicui acceptum, *vel* in acceptis referre. *Kŏmu kakvo dugovanye pripiſzati;* iliti *valuvati, da je pò nyem kakva miloſcha zadobìyena.* Einem um etvvas zu Dancken haben. *Valamit valakinek kŏſzŏnni.* 5. Se ad ſtudia litterarum referre: *pro* conferre, redire, applicare. *Navukuſze dati.* Sich auf das Studieren begeben. *Magát a' tanuláſra adni.* Hactenus *Cic.* 6. Adverte præterea ad *uſus ſeq.* Domum ſe referre: *pro* redire. *Horat.* Aliquid in *vel* inter DEos, in numero *vel* in numerum Deorum referre: *pro* numerare, recenſere. *Cic. Svet.* Aliquid in tabulas, in librum, in acta, in litteras publicas referre: *pro* adſcribere, inſcribere, ſcribere. *Cic.* Animum, oculos, ora in *vel* ad aliquid referre: *pro* vertere, convertere, advertere, reſpicere. *Id.* Conſilia ſua aliquo, *vel* ad aliquid referre: *pro* dirigere. *Id.* Enſem vaginæ referre: *pro* recondere. *Silius.* Ordine alicui aliquid referre: *pro* enarrare, narrare, dicere, renunciare. *Plin.* Alicujus mores referre: *pro* imitari, exprimere. *Id.* Ore aliquem referre: *pro* alicui ſimilem eſſe: *Virg.* V. in *Reddo N. 5.* Gradum referre. *Liv. vel:* Pedem referre. *Cæſ.* h. e. ſe retrahere, regredi. V. in *Pes,* & plura ſuis locis.

Rĕfert, & Rĕfert, ĕbat, tŭlit, (Impers. Anom.) *Synon.* Intereſt, utile eſt, commodum eſt, Alicujus momenti eſt. *Haſznovito je, vu tom je poſztavlyeno.* Es iſt nutzlich, es iſt daran gelegen. *Haſznál, áll rajta.* Conſtruitur fere inſtar verbi *Intereſt.* Id tua refert. *Toje tvoja ſzkerb,* ali *haſzen: Toſze tebe dotiche; Ti na to paſzku imati moraß.* Es iſt dein Nutzen, dieſes gehet dich an. *Az haſznál néked, Jódra vagyon.* Parvi refert. *Malo je vu tom poſztavlyeno: vu tom malo ſztoi.* Es iſt vvenig daran gelegen. *Keveſet haſznál.* Magnopere, *vel* Multùm refert. *Vnogo haſzni,* ali *vnogo vu tom ſztoi.* Es iſt viel

Digitalizirao Google

viel daran gelegen. *Sokat haſznál, Igen áll azon.* Vincant, nec ne, quid refert? *Ali obladaju, ali neobladaju, kaj zato?* Sie mögen übervvinden, *oder* nicht, vvas iſt daran gelegen? *Akár győzzék, akár ne, mi gondunk reá?* Hoc ad meum propoſitum nihil refert. *To mojemu nakanenyu nikaj nehaſzni.* Dieſes dienet nicht zu meinen Vorhaben. *Ez az én ſzandékomra ſemmit ſem ſegít.* Neque enim refert videre. *Nikaj nehaſzni videti.* Es helffet nichts das Sehen. *Semit ſem haſznál nézni.* ità *Cic.* Quod illorum magis, quàm ſuâ retuliſſe (*pro* interfuiſſe) videretur. *Salluſt. in Jug.*

Rĕfertus, a, um, tior, ſſimus, Cic. *Napunyen, nagnyeten, naterpan.* Angefüllet, voll ausgeſtopfft. *Jól megtöltött.* V. *Plenus N.* 1. Literæ ſvavitate refertæ. Gallia negotiatorum referta. *Id.*

Rĕferveo, es, &c. *Valde* vel *Iterum ferveo N.* 1. *&* 2. 2. V. *Deferveo N.* 1. Crimen refervens: *h. e.* Atrox: ita *Cic.*

Rĕferveſco, is, &c. Cic. V. *Valde* vel *Iterum* & *Ferveſco, Referveo.*

Rĕfibŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Martial. *Odkapcsolujem, odveſujem.* Hefftlein aufthu, aufſchnalle. *Kikaptſolom.*

Rĕfĭcio, is, ĕre, ēci, ectum, [Act.] Cic. *Popravlyam, Ponachinyam, kerpam.* Verbeſſere, vvieder mache, flicke. *újonnan megépſtem, Meg-földom.* V. *Emendo N.* 1. *Inſtauro, Renovo.* 2. Transl. V. *Recreo N.* 2. *Pabulor N.* 2. *Delecto N.* 1. Hiç cogito commorari, quoad me reficiam. *Cic.* Vires cibô reficere. *Liv.* Exercitum ex labore reficere. *Cæſ.* Copias reficere: *pro* ſupplere, explere, complere, redintegrare: *vel pro* recreare, vires earundem reparare. *Id. l.* 3. *B. C. c.* 87.

Rĕfīgo, is, ĕre, xi, xum, (Act.) *Odbiam, odbádam, pribito dole jemlyem.* Abreiſſe, das angeheffte herunter nehme. *Leſzakaſztom, Felbontom, Lebasítom.* V. *Avello.* Hinc: Leges figere & refigere: *proprie eſt* Leges relatas in tabulas affigere, & refigere: *Transl.* Leges ferre, & reſcindere ſeu abrogare. *Cic.* Glypeum de poſte refixum: *pro* avulſum, revulſum. *Virg.*

Rĕfirmo, as, &c. *Sextus Ruſus.* V. Iterum, *vel Valde & Firmo.*

Rĕflāgĭto, as, &c. Catull. *Iterum flagito N.* 1.

Rĕflātus, ûs, m. Cic. *Odpuh, Naproti puhanye, Protivni veter.* e. Gegenblaſung, r. Gegenvvind. *Viſzſza-fúvás, Viſzſza-fúvó, Ellenkező ſzél.*

Rĕflecto, is, ĕre, xi, xum, [Act.] *Plin,* Retro flecto. *Nazad zvijam, privijam.* Zuruck- *oder* hinter mich biege, *oder* krümme. *Viſzſza-tekerítem, Elfordítom.* Oculos ad aliquid reflectere: *pro* convertere. *Ovid.* Pedem inde reflectere: *pro* referre: *id eſt* regredi. *Catull.* 2. Transl. Animum ab ulciſcendo reflectere: *pro* revocare, reprimere. *Cic.* Se ad aliquid reflectere: *pro* recordari, mentem ad aliquid advertere. *Id.*

Rĕflexè, Adv. *Nazadzvíto, nazad prignyeno.* Zuruck gebogen. *Viſzſza-borgadttúl.* 2. Transl. *Pervle premißlyeno, Previdno:* Abſichtiglich. *Eſól meg gondolva.*

Rĕflexim, *Adv.* Apul. V. *Reflexè N.* 1.

Rĕflexio, onis, f. *Apul.* 1. propriè V. *Retro & Incurvatio.* Item V. *Refractio.* e. g. Lucis reflexio. 2. *Transl.* V. *Recogitatio, Recordatio, Præmeditatio, Animadverſio N.* 1.

Rĕflexus, ûs, m. V. *Retro* & *Incurvatio.* Item V. *Receſſus N.* 1. Oceani reflexus. *Apul.*

Rĕflexus, a, um, Plin. V. *Retro & curvus.*

Rĕflo, as, are, āvi, ātum, (Neu.) Cic. *Retro flo, Contra flo.* 2. Transl. V. *Adverſor.* Cùm Fortuna reflavit, affligimur. *Id.* 2. *off. c.* 6.

Rĕflōreo, es, &c. Plin. *Rurſum floreo.*

Rĕflōreſco, is, &c. Plin. *Rurſum floreſco.* Hinc *Transl.* Juventa reflorescente. *Silius.*

Rĕfluo, is, ĕre, xi, xum, (Neu.) Plin. *Retro* vel *Iterum fluo N.* 1.

Rĕfluus, a, um, Plin. *Nazad czurechi, nazad tekúchi, Tekúchſze povrachajuchi.* Zuruckflieſſend, *oder* lauffend. *Viſzſza-folyó.*

Rĕfluxus, ûs, m. Plin. *Nazad odtechenye.* e. Zuruckflieſſung. *Viſzſza-folyás.* Fluxus & refluxus maris: *h. e.* Acceſſus & receſſus: V. in *Receſſus.*

Rĕfŏcīllo, *à* Focus, *vel à præſ.* Foveo: *&* Rĕfōcīlo, as, &c. *à ſup.* Fōtum. *Senec.* V. *Denuo & Focillo. Recreo N.* 2. *Refoveo.*

Rĕfŏdio, is, ĕre, fōdi, ſſum, (Act.) Plin. *Opet izkápam, odkápam, znovich kopam.* Wieder ausgrabe, herfür grabe. *Iſmét kivájom, kikapálom.*

Rĕformātio, onis, f. Apul. V. *Renovatio, Melioratio.*

Rĕformātor, oris, m. Plin. V. *Emendator, Inſtaurator.*

Rĕformīdātio, onis, f. Cic. V. *Formidatio, Metus.*

Rĕformīdo, as, &c. [Act.] V. *Valde & Formido.* Refugit animus, eáque dicere reformidat. *Cic. Phil.* 14. *c.* 3.

Rĕformo, as, &c. *Synon.* In priorem, *vel* in meliorem formam redigo. V. *Iteratò & Formo, Melioro, Inſtauro, Corrigo N.* 1. *Renovo.*

Mores

Mores depravatos reformare: *pro* corrigere, emendare. *Plin.* Se alicui reformandum, ac velut recoquendum dare: *h. e.* Denuo formandum, instituendum, & perpoliendum. *Quintil.*

Rĕfŏveo, es, &c. Colum. V. *Iteratò* & *Foveo. N. 1.* Item Transl. V. *Foveo N. 2. & 3. Recreo N. 2.* ita *Vellej.*

Rĕfractārĭŏlus, a, um, *Dim. à* Refractarius. Cic. *Pritverdokoren, Nekulikotverdoglav, szvojvolyen.* Etvvas vvidersponstig, halsstarrig. *Kemény nyakútska, engedetlenke.*

Rĕfractārius, a, um. *Seneca.* V. *Obstinatus, Contumax.*

Rĕfractio, onis, f. *J Ct.* Luminis refractio. *Odbianye, odvrátenye, povrachanye, povernenye szvetloszti.* e. Zuruckschlagung, Zuruckschnellung, Zuruckprellung des Lichts. *A világosságnak viszsza ütése.*

Rĕfræno, as, &c. V. *Refreno.*

Rĕfrāgātio, onis, f. V. *Adversatio, Contradictio, Contumacia, obstinatio.*

Rĕfrāgātor, oris, m. *Ascon. Pædian.* V. *Adversator, Contradictor.*

Rĕfrāgor, āris, āri, ātus sum. (Dep.) Cic. V. *Adversor, contradico, obsisto, obstino N. 2.*

Rĕfrēnātio, onis, f. Senec. *Zasvalenye, zavuzdanye, nazad ztézanye.* e. Zäumung. *Megzabolázás.* Transl. *Vkrotenye.* e. Bändigung, *Meg-szelidités.* V. *Coërcitio, Cohibitio, Retentio.*

Rĕfrēno, *apud nonnullos* Rĕfræno, as, are, avi, atum, (Act.) *Navuzdi dersim, z-vuzdum nazad ztésem.* In Zaum halte, bändige. *Megzabolázom.* V. *Coërceo, Cohibeo, Freno.* Libidines refrenare. *Cic.*

Rĕfrĭco, as, &c. Cato, *Denuofrico, valde frico N. 1. 2.* Metaleptice. pro *Renovo, Denuo frico N. 2.* Dolorem refricare. Pulcherrimi facti memoriam refricare. Alicujus rei memoriâ animum refricare. *Cic.*

Rĕfrīgeo, es, ēre, xi, (Neu.) Cato. V. *Refrigesco.*

Rĕfrīgĕrātio, onis, f. Cic. *Razhladyenye.* e. Abkühlung, Erkühlung. *Meghidegités, Hütés.* V. *Frigefactio.*

Rĕfrīgĕrātor, oris, m. *Razhladitel.* r. Abkühler. *Meghidegitŏ, Hütŏ.*

Rĕfrīgĕrātōrĭus, a, um, Plin. *Hladétchi, Razhladujuchi.* Kühlend, abkühlend, erkühlend. *Meg-hidegitŏ, Hivesitŏ.* Vas refrigeratorium. V. *Frigidarium.*

Rĕfrīgĕrātrix, īcis, f. Plin. *Razhladitelicza.* e. Abkühlerin, Erkühlerin. *Meghidegitŏné, Hütŏné.*

Rĕfrīgĕrĭum, ii, Tertull. V. *Refrigeratio.* Item V. *Recreatio N. 2. Solatium.*

Rĕfrīgĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Razhladyujem, Prehladujem.* Erkühle, abkühle. *Meghidegitem, Hivesitem.* Testem refrigerare: *pro* perturbare, perplexum reddere. *Quintil.* 2. Transl. *pass. Refrigeror.* pro *Diminuor, Desino, Langvesco.* Defessa, ac refrigerata accusatio. *Cic.*

Rĕfrīgesco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Colum. *Opet merzel,* ali *hladen bivam, pak orimujem.* Wieder erkalte, kalt vverde. *Ismét Meghülök.* V. *Denuo* & *Frigesco N. 1. 2.* Transl. ponitur pro *Desino, Diminuor, Elassesco, Langveo, Langvesco.* Tota res refrigescit. Amor refrixit. *Cic.*

Rĕfringo, is, ĕre, frēgi, fractum, (Act.) V. *Perrumpo N. 1.* Carcerem refringere. *pro* rumpendo aperire, &c. *Liv.* Hinc *Transl.* Claustra nobilitatis refringere: *pro* perrumpere, seu superare, pervincere. *Cic.* Fortunæ vim refringere: *pro* retundere, *Liv. 2.* V. *Repercutio, Reflecto N. 1.* Solis radius cavæ nubi immissus in solem refringitur. *Plin.*

Rĕfrondesco, is, Sidon. *Denuo frondesco.*

Rĕfŭga, æ, *com.* Ulp. *Uszkok, Szkochitel, Szkochitelicza, odbegavecz, ali odbegavka odszvojega Goszpona.* r. Flüchtling, Abtrünniger. *Szökö, Futékony.* V. *Fugitivus, Fugitor.*

Rĕfŭgio, is, ĕre, fūgi, ĭtum, (Neu.) *Nazad bessim.* Zuruck fliehe. *Viszsza-futok.* Item V. *Fugio N. 1. Confugio.* Syracusas refugere: Ad Legatos refugere. 2. *Transl.* V. *Fugio N. 2. Evito, Devito.* Periculum refugere. Ab admonendo aliquo refugere. *Item* V. *Abhorreo, Horreo, Reformido.* Animus refugit ea dicere. Item V. *Recuso.* Judicem refugere. *Hactenus Cic. 3.* V. *Fugio* N. 3. Ista memoriam nostram refugiunt: *pro* ista nos latent, ista ignoramus, istorum non recordamur, ista non occurrunt menti, &c. *Misze iz ovih sztvarih neszpominamo, ova nam na pamet ne dohajaju,* ali *ova jeszmo vre pozabili.* Wir erinneren uns der Sachen nichts, es vvill uns nichts beyfallen, *oder* das ist uns entfallen. *Nemà emlékeznek rólunk.*

Rĕfŭgĭum, ii, n. *Cic.* V. *Profugium.*

Rĕfŭgus, a, um, Tacit. *Nazad beséchi, utekajuchisze, odbegajuchi.* Zuruck fliehend, Zuflucht nehmend, davon fliehend. *Viszsza-futó, Hozzá-futó, El-futó.*

Rĕfulgentia, æ, f. Apul. *Proti-leszk, odbianye szvetline.* r. Wieder-Glantz. *Ellene fénylés.* V. *Fulgor.*

Rĕfulgeo, es, ēre, si, (Neu.) Cic. *Valde fulgeo.*

Rĕfundo,

Digitalizirao Google

Rĕfundo, is, &c. Cic. *Retrò fundo, denuo fundo, denuo liquefacio.* 2. Transl. V. *Reddo N.* 1. Plin.

Rĕfūsè, *Adv.* Colum. V. *Redundanter.*

Rĕfūsio, onis, f. Macrob. *Nazad vlévanye.* e. Zuruck Gieſſung. *Viſzſza-öntés.* Item V. *Denuo & Fuſio, Liquatio.* 2. Transl. V. *Redditio.*

Rĕfūsōrius, a, um, *Nazad-vlévanyu.* ali *nazad povrachanyu ſzlijſajuchi, haſznujuchi.* Zur Wiedergieſſung, *oder* Wieder-Erſtattung dienlich. *Viſzſza-öntésher-való, A viſzſza adáſra ſegétö.* Litteræ reſuſoriæ: *h. e.* per quas fit reſtitutio. *Sidon.*

Rĕfūtātio, onis, f. Cic. *Otiſznutje, Protivnoga govora odvernenye, odbityenye.* e. Wiederrede. *Megtzáfolás, Megbamisitás, Megvetés.* V. *Confutatio.*

Rĕfūtātor, oris, m. Arnob. *Proti-govoritel, ſzuprot-razloſitel, Protivnomu govoru protivnih zrokov pokazitel, Szuprotivnoga govorenya odbitavecz, odpovédavecz.* r. Wiederredner, Wiederleger. *Megtzáfoló: Megbamisitó.*

Rĕfūtātōrius, a, um, *JCt.* Pertinens ad refutationem.

Rĕfūtātŭs, ûs, m. Lucr. V. *Refutatio.*

Rĕfūto, as, āre, āvi, ātum, [Act.] Cic. *Protigovorim, ſzuprot-pokazivam, odbitávam.* Wiederrede, vviederlege, vervverffe. *Meghamisitom, Megtzáfolom, Megvetem.* V. *Confuto, Contra arguo.* Hinc *Transl.* Clamorem refutare: *pro* improbare. *Cic.* Nationes bellô refutare: *pro* reprimere, coërcere. *Id.*

Rēgāliŏlus, V. *Regaviolus.*

Rēgālis, *com.* le, n. Cic. *Kralyevzki.* Königlich. *Királyi, királyimbdra-való.* V. *Baſilicus.*

Rēgālitĕr, *Adv.* Liv. *Kralyèvzki, po kralyevzko.* Königlich, Königlicher Weiſe. *Királyimódra.* V. *Baſilicè.*

Rēgāviŏlus, *nonnulli leg.* Regaliolus, i, m. Svet. V. *Trochilus.* Alii putant eſſe *Galgulum.*

Rĕgĕlo, as, are, avi, atum, (Act.) Colum. *Odmerzávam, odledujem, raztalyujem, ottaplyam.* Entfröre, das gefrorene auflöſe. *Felfagylalom, Felolvaſztom.*

Rĕgĕmo, is, &c. Stat. *Viciſſim gemo, gemitum reddo, ingemo.*

Rĕgĕnĕrātio, onis, f. *Preporodyenye, opet rodyenye.* e. Wiedergebährung, Wiedergeburt. *Ujonnan ſzületés, viſzontag-ſzülés.*

Rĕgĕnĕro, as, &c. Plin. *Preporádyam.* Wiedergebähre. *újonnan ſzülöm, viſzontag ſzülöm.* 2. Transl. *Szpodobenſzem.* Ich bin gleich, einem gleich ſehe. *Haſonló vagyok.* Patrem regenerare: *pro* reddere, referre, repræſentare. *Otczu vu vſzem ſzpodobnomu biti, vu otcza ſze verchi, otchinzkoga derſanya y narave biti.* Dem Vatter gleich ſehen, *oder* ähnlich ſeyn. *Az attyához mindenekben haſonlónak lenni.* Plin.

Rĕgermĭnātio, onis, f. Plin. V. *Iterum, & germinatio.*

Rĕgermĭno, as, &c. Plin. *Denuo germino.*

Rĕgĕro, is, ĕre, eſſi, ſtum. (Act.) 1. V. *Refero. N.* 1. *Reporto N.* 1. Culmos in acervum regerere. *Colum.* 2. V. *Reddo N.* 1. *Refringo N.* 2. Lucem, unde accepta eſt, regerere. *Plin.* 3. Transl. V. *Refero N.* 6. Aliquid in commentarios regerere. *Quintil.* 4. V. *Objicio N.* 1. & 2. *Oggero N.* 2. Crimen alicui regerere. *Senec.*

Rĕgeſtum, i, n. Colum. V. *Aggeſtus, Porca N.* 2. 2. V. *Digeſtio N.* 2. *Digeſtum, Rationarium.* ita *Vopiſc.*

Rēgĭă, æ, f. Cic. *Kralyevzki dvor.* Königlicher Pallaſt. *Király udvara.* V. *Baſilica N.* 1. *Palatium N.* 2.

Rēgĭbĭlis, is, *com.* le, n. Ammian. *Vputliv, Ravnatliv, koiſze labko vputiti* ali *ravnati more.* Regierlich, das da kan regiert vverden. *Igazgatható.*

Rēgĭē, *Adv.* Cic. V. *Regaliter.*

Rĕgieſco, is, V. *Regleſco.*

Rēgĭfĭcè, *Adv.* Cic. V. *Regiè, Magnificè.*

Rēgĭfĭcus, a, um, Virg. V. *Regalis, Magnificus.*

Rēgĭfŭgĭum, ii, n. *Kralyo-beg, kralyo-ſzkok.* e. Königs-Flucht. *Királyi futás.* Feſtus dies, quem 24. Febr. agebant Romani in memoriam fugæ Tarquinii ſuperbi Regis. *Ovid.* 2. *Faſt.*

Rĕgigno, is, ĕre, gĕnui, ĭtum, (Act.) Lucr. V. *Regenero, denuo gigno.*

Rĕgilla, æ, f. Plaut. *Muliebre veſtimentum.*

Rĕgĭmĕn, ĭnĭs, n. Liv. V. *Rectio.*

Rĕgĭmentum, i, n. Feſt. V. *Rectio.*

Rēgīna, æ, f. Cic. *Kralyicza.* e. Königin. *Királyné.* 2. Transl. *de inanimatis.* Juſtitia regina virtutum. *Cic. Offic.* 2. c. 6.

Rĕgio, ōnis, f. Cic. V. *Provincia N.* 1. *Ditio N.* 1. Transl. *ad alia:* Urbis regiones: *id eſt* Partes majores in vicos diviſæ: *Plin.* Quatuor Cæli regiones: *h. e.* Ortus, occaſus, Meridies & Septentrio. *Cic.* 2. V. *Finis N.* 1. *Limes N.* 2. Vineæ regiones. *Cic.* Hinc. *Transl.* Vitæ ſpatium certis regionibus circumſcriptum eſt. *Id. pro Arch.* De regione deflectere: *id eſt* de orbita, ex linea. *Id.* 7.

Ver. 3. E regione: *pro* Ex adverſo, ex oppoſito. *Na ſzuproti, na proti iz druge ſztrani.* Gegen über. *Ellenébe, Ellenbe.* ita *Cic. 4 Acad.*

Rĕgiōnālĭtĕr, *Adv.* Apul. V. *Regionatim.*

Rĕgiōnārĭus, ĭi, m. Frontin. V. *Decempedator, Geometres.*

Rĕgiōnātim, *Adv.* Liv. *h. e.* per ſingulas regiones. V. *Provinciatim.*

† Rĕgiſtrātor, oris, m. *Latinè* Rerum ordine in librum relator. *Naredno zapiſzavavecz, upiſzavecz.* Nach der Ordnung Einſchreiber. *Valamit könyvbe bétró, foglaló.*

† Rĕgiſtro, as, are, avi, atum, (Act.) *Latinè* Ordine in librum refero. *Rédom v-knigu zapiſzávam, naredno upiſzávam.* Ordentlich einſchreibe. *Könyvbe béirom, béfoglalom.*

† Rĕgiſtrum, i, n. V. *Regeſtum N. 2. Protocollum.*

Rĕgĭto, as, āre, avi, atum, [Act. *Freq.* à Rego) Varr. V. *Frequenter* & *Rego, Imperito N. 2.*

Rēgĭus, a, um. Cic. V. *Regalis.*

Rĕgleſco, *vel* Rĕgliſco, is, ere. [Neu.] Feſt. V. *Denuo* & *Gliſco.* Alii leg. *Regieſco.*

Rĕglūtĭno, as, Catull. V. *Deglutino, Diſglutino.*

Rĕglūtĭnōſus, a, um, Plin. *Valde glutinoſus.*

Regnātor, oris, m. Virg. *Kralyuvavecz.* r. Herrſcher. *Uralkodó, Regnáló.* V. *Rector, Dominator.* 2. V. *Poſſeſſor.* ita *Martial.*

Regnātrix, īcis, f. *Kralyuvavicza.* e. Herrſcherin. *Uralkodónė.* V. *Rectrix, Poſſeſtrix.* Domus regnatrix: *pro* auguſta, regnans. *Tacit.*

Regnātus, a, um, *Ladan, Vladan.* Beherrſchet. *Bíratott.* Regnatáque terra Philippo. *Ovid.*

Regno, as, are, avi, atum, (Neu.) *Kralyujem, Czeſzarujem, ſztoltújem.* Herrſche, regiere. *Uralkodom*, peregr. *Regnálok, orſzáglok.* Synon. *Dominor, rerum potior, regnum adminiſtro, poſſideo, rego.* Annum iam tertium regnat. *Cic.* Oppidis regnare: *pro* dominari, imperitare. *Id. 4. Ver. c. 54.*

Regnum, i, n. Cic. *Kralyeztvo.* s. Königreich, Reich. *Orſzág.* Item V. *Dominatio, Dominium, Gubernium, Moderamen.*

Rĕgo, is, ĕre, xi, ctum, (Act.) Cic. V. *Guberno, Dirigo, Dominor, Moderor.* Fines agrorum regere: *pro* ſtatuere, propriis terminis finire. *Id. pro Mur. c. 9.* Si peccas, te regere poſſum: *id eſt:* admonere, docere, inſtituere, corrigere. *Id. pro Mur. c. 25.*

Rĕgrădātio. (*vulgo* Dĕgrădātio) ōnis, f. JCt. *Latinè* de gradu dignitatis depoſitio. *Iz ſtháſuti averſenye.* Von der Würde Abſetzung. *Tiſztiből letétel, levetés.*

Rĕgrĕdior, ĕris, grĕdi, ſſus ſum. (Dep.) Cic. *Nazad idem, odvrativamſze.* Zuruck gehe, umkehre. *Viſza-mégyek, viſzſza-lépek.* V. *Recedo N. 1. & 2.*

Rĕgreſſio, onis, f. Cic. V. *Receſſio, Reditio.*

Rĕgreſſus, ûs, m. Cic. V. *Regreſſio, Receſſus N. 1.*

Rēgŭla, æ, f. *Naredba, Zákon, Redka.* e. Anordnung s. Geſetz, e. Regul *Rendtartás, Régula.* V. *Præceptio. Norma N. 2. Exemplar N. 2.* Regula, ad quam omnia iudicia rerum dirigentur. *Cic. 1. Fin.* 2. propriè V. *Lineale*, Item V. *Norma N. 1.* Non egeremus normis, non regulis. *Cic. 2. Acad.*

Rēgŭlāris, *com.* re, n. Plin. *Naredni, Redovni.* Richtig, ordentlich. *Régula ſzerént-való.* V. *Canonicus, Linearis, Normalis.* Item V. *Religioſus N. 1.*

Rēgŭlārĭtĕr, *Adv.* Ulp. *Poleg naredbe, poleg mere.* Der Regel nach, nach der Richtſchnur. *Régula-ſzerént.* V. *Normaliter, Ordinatè, Religioſè N. 1.*

Rēgŭlātim, *Diomed. l. 1.* V. *Regulariter.*

Rēgŭlo, as, are, avi, atum, (Act.) Cæl. Aurel. *Poleg mere*, ali *naredbe chinim, délam, ravnam.* Regulmäſſig, *oder* richtig mache. *Régula-ſzerént ſzinálom.* V. *Dirigo, Normo, Ordino N. 1.*

Rēgŭlus, i, m. *Dim.* Cic. *Kralyitsh, királyicz, male derſave kraly.* Ein Königlein, ein König der vvenig hat. *Királyotska, kis tartomány királya.* Africæ reguli. *Plin,* Hinc Transl. & ſpeciatim V. *Baſiliſcus, Trochilus, &c.*

Rĕgurgĭto, as, are, avi, atum, (Act.) V. *Evomo. N. 1.*

Rĕguſto, as, &c. Senec. V. *Denuo* & *Guſto N. 1.* Hinc. *Transl.* Litteras reguſtare: *pro* relegere. *Cic.*

Rĕgўro, as, &c. Varr. V. *Retro*, vel *Denuo* & *Gyro.* Secundùm quoſdam eſt *Neu.* & ponitur pro *in gyrum redeo.* Alii aliter & legunt & interpretantur.

Rĕhālo, as, &c. V. *Exhalo, Surſum* & *Halo.* Terra humorem rehalat. *Lucr.*

Rĕĭcŭlus, & Rējĭcŭlus, a, um, *Varr.* V. *Rejectaneus:* Item V. *Rejectus, a, um.* Oves, fœminæ reiculæ. *Varr.*

Rējectāneus, a, um. Cic. *Od.* ali *Zahitliv, odvergliv, odbaczlyiv.* Vervverfflich. *Elbányó, Elvetendő, Elvethető.* V. *Aſpernabilis.*

Rējectātio, onis, f. Solin. *Frequens*, vel *iterata rejectio.*

Rējectio, ōnis, f. Cic. *Odbitanye, zaverſenye.*

Digitalizirao Google

e. Vervverffung. *Kivetés*, Item V. *Ejectio*, *Vomitio.*

Rējecto, as, are, avi, atum, (Act. *Freq. à* Rejicio) Virg. *Odbitávam*, *odbaczivam*, *zabitávam*, *odmetávam*. Offt vervverffe. *Megvetegetem*, *Hátra-vetdegelem*. Item V. *Ejecto.*

Rējectus, ûs, m. Cels. V. *Rejectio.*

Rējectus, a, um, Cic. *Zabityen*, *zaverſen*, *izbityen*. Vervvorffen, ausgevvorffen. *Megvetett*, *Megbánytt*, *Kivetett*. V. *Abjectus N. 1.*

Rējcio, is, ĕre, &c. Stat. *&*

Rējĭcio, is, ĕre, jēci, jectum, [Act.] Cic. *Odbitam*, *nazadbitam*, *odbáczam*. Wegvverffe, zuruckvverffe. *Kivetem*, *Megvetem*, *Felvetem*, *Hátra-vetem*. Manibus ad tergum rejectis. Cic. *Z-rukami odzad poſztavlyenemi.* Mit auf den Rucken gelegten Händen. *Hátra vetvén kezeit.* Telum in hoſtem rejicere: *pro* viciſſim, *vel* retro jacere. *Cæſ.* Acceptis togulis ſagula rejicere: *pro* abjicere. *Cic.* Aburbe hoſtem rejicere: *pro* repellere, propulſare. *Id.* Aliquid in menſem Quinctilem rejicere: *pro* differre N. 1. *Id.* Sanguinem rejicere: *pro* evomere, ejicere. *Plin.* 2. Transl. ponitur pro *Repudio*, *Renuo*, *Aſpernor*, *Averſor*, *Recuſo*. Judices, *vel* divinationis genera rejicere. *Cic.* 3. Adverte ad *Uſus ſeq.* Se in aliquem rejicere. *pro* ſpem in aliquo reponere. Terent. *Na kôga ſze zanaſſati*, *zauſſati.* Sich auf einen verlaſſen. *Valakire magát balaſztni*, vagy *valakiben bizni.* Fatigata membra rejicere: *pro* reclinare. Curt. *Trudne kotrige pretegnuti*, *s'iromſzena kaj povaliti.* Müde Glieder nach der Länge und Breite ausſtrecken. *Kiterjeſzteni a' megfáradtt tagokat.* Suam culpam in alium rejicere: *pro* derivare, alteri imputare: V. *Imputo.* Cic. *Szvoju krivnyu na drugoga zverchi.* Eigene Schuld auf einen anderen ſchieben. *Á maga vétkét máſra vetni*, vagy *máſnak tulajdonitani.* Aliquem ad epiſtolam rejicere: *pro* remittere. *Cic.* Rem ad ſenatum rejicere: *pro* referre, proponere, in judicium Senatûs aſſerre. *Id.*

Rējĭcŭlus, a, um, V. *Reiculus.*

Rēĭtĕrātio, onis, f. Quintil. V. *Iteratio*, *iterata iteratio.*

Reĭtĕro, as, &c. Apul. V. *Itero*, *Iterum itero.*

Rējŭvĕneſco, is, &c. *Denuo juveneſco.*

Rēlābor, ĕris, &c. *Ovid.* V. *Denuo*, vel *Retrorſum* & *Labor N. 1. Recido N. 1. Rejuo. 2.* Transl. V. *Regredior.* Nunc in Ariſtippi furtim præcepta relabor. *Horat. l. 1. ep. 1.*

Rēlangveo, es, ēre, ui, (Neu.) Cic. *&*

Rēlangveſco, is, ere, (Neu. Inch.] *Cæſ.* Synon. *Denuo langveo*, *Denuo langveſco*, *Valde Langveo.*

Rēlātio, ōnis, f. Cic. *Nazad noſzenye*, *Prinaſſanye*, *Napervo donaſſanye*, *Pripovédanye*, *Opovédanye*, *na znanye davanye.* e. Zuruckbringung, r. Fürtrag, e. Erzehlung, r. Bericht, e. Nachricht. *Viſzſza-vitel*, *Ellenvivés*, *Elô beſzéllés*, *Elô-ſzámlálás.* V. *Enarratio &c.* Gratiæ relatio. *Zahvalenye*, *Miloſcbe priete povrachanye.* e. Danckſagung, Vergeltung der Wohlthat. *Megbálálás*, *Kôſzônés.*

Rēlātīvus, a, um, Arnob. *Na drugo gaſze zanaſſajuchi*, *kaj na pamet donaſſajuchi.* Sich auf ein anders beziehend, etvvas ins Gedächtnus bringend. *Magát máſikhoz-viſzſza-vivô*, *valamit emlékezetben bozó.*

Rēlātor, ōris, m. Cic. *Nazad donaſſavecz*, *Naprervo donaſſavecz*, *Povédavecz*, *Opovednik.* r. Zuruckbringer, Erzehler, der etvvas vorbringet *oder* berichtet. *Viſzſza-hozó*, *Elôbeſzélô.*

Rēlātus, ûs, m. Tacit. V. *Relatio.*

Rēlātus, a, um, *Part. Paſſ.* Cic. *Nazad doneſſen*, *na pervo doneſſen*, *povédan.* Zuruck gebracht, fürgebracht. *Viſzſza-vitetett*, *Megbeſzélltetett.*

Rēlăvo, ās, āre, rēlāvi, rēlōtum, (Act.) Lucr. *Iteratò lavo.*

Rēlāxātio, onis, f. Cic. V. *Laxatio*, *Ampliatio.* Item V. *Mitigatio*, *Recreatio N. 2. Laxamentum N. 2.*

Rēlāxātor, ōris, m. Cæl. Aurel. *Odpuſztyavecz*, *Popuſztyavecz*, *Odpinyavecz*, *Oſzlabitel*, *Razſtiritel.* r. Nachlaſſer, Erweiterer. *Megtágító*, *Tágóló*, *Szélesitô.* Item V. *Mitigator*, *Recreator N. 2.*

Rēlāxo, as, &c. *Cic.* V. *Laxo N. 1. Dilato*, *Diſſolvo N. 1. Diſtendo. 2.* Transl. V. *Recreo N. 2.* Se occupatione relaxare. *Cic. Att. l. 16. ep. 16.* Animum à curis relaxare: *pro* recreare, à curis remittere, ſibi indulgere. *Id. in Brut.* Pœnam relaxare: *pro* mitigare, *id eſt* aliquid ex pœna remittere. *Id.*

Rēlāxus, a, um, Colum. V. *Laxus N. 4. Rarus N. 1.*

Rēlēgātio, onis, f. Cic. *Odpoſzlanye*, *Odpeſſilyanye*, *Odpravlyanye.* e. Verſchickung. *Elkûldés.* 2. Speciatim & uſitatiſſimè: *Pretiranye iz Domovine*, *Varaſſa &c. Prognanye*, *Progonſztvo.* e. Vervveiſung ins Elend. *Bûntetéſnek okáért a' városból kikûldés.* V. *Amandatio.*

Rēlēgātus, a, um, *Synon.* Amandatus, proſcriptus,

ptus, in exilium pulsus. Cic. *Pretiran, ou prognoſztvo poſzlan, prognan, iz domovine prefrúſtan.* Vervvieſen, ins Elend verſchickt. *Hazájából kiűzetett, kiküldetett.*

Rĕlĕgo, as, āre, āvi, ātum, (Act.) Cic. *Iz domovine tiram, ou progonſztvo poſſilyam.* Vervveiſe, ins Elend verſchicke. *Elűzöm, Hazájából kiűzöm.* V. *Amando, Expello, Proſcribo N.* 2. 2. V. *Remitto N.* 1. Ad auctores relegare. *Plin.* 3. Aliquid in aliquem relegare: *pro* transferre, rejicere. *Liv.* V. in *Rejicio* ſub *N.* 2. 4. Uxori dotem relegare: *pro* teſtamentô relinquere. *Ulp.* V. *Lego, as, N.* 2.

Rĕlĕgo, is, ĕre, ēgi, ctum, [Act.] *Cic.* Propriè V. *Recolligo N.* 1. *Denuo* & *Lĕgo N.* 1. Pecuniam relegere. *Horat.* Metaleptice *Drugiput ſtéjem.* Wieder leſe. *Iſmét-megolvaſom.* V. *Iterum* & *Ĕgo N.* 2. 2. Transl. Iter relegere: *pro* redire, eâdem viâ reverti. *Po pervom putu nazad iti: Nazadſze povernuti.* Auf dem vorigen Weeg zuruck gehen: zuruck kehren. *útjából iſmét viſzſza-térni, Azon úton viſzſza-menni.*

Rĕlenteſco, is, &c. *Denuo Lenteſco.* Hinc *Transl.* Néve relenteſcat ſæpe repulſus amor. *Ovid. l.* 1. *Am. el.* 8. *v.* 76.

Rĕlĕvāmĕn, ĭnis, n. Priſcian. V. *Levamen, Recreatio N.* 2.

Rĕlĕvo, as, &c. Ovid. *Denuo elevo, rurſum levo N.* 1. *Erigo N.* 1. 2. Transl. V. *Foveo, Lenio, Reſocillo.* Hæc eò ſcripſi, ut me relevares. *Cic. Att.* 3. V. *Levo N.* 2. Communem caſum miſericordiâ hominum relevare. *Id. Q. Fr.* 4. V. *Exonero, Levo N.* 4. Hujus mors te ex aliqua parte relevavit: edacem enim hoſpitem amiſiſti. *Id. pro Flacc.* Metu relevari: *pro* liberari. *Id. pro Cluentio.*

Rĕlĭcĭnus, a, um. *Obſol.* Apul. V. *Criſpus.* Ab aliis accipitur pro *Calvo.*

Rĕlictio, onis, f. Cic. V. *Derelictio.*

Rĕlictus, ûs, m. Gell. V. *Derelictio.*

Rĕlĭgāmĕn, ĭnis, n. Prudent. V. *Ligamen.*

Rĕlĭgātio, onis, f. Cic. V. *Colligatio, Ligatio.*

Rĕlĭgio, ōnis, f. *Synon.* Pietas in Deum, Metus & reverentia Deorum. Cic. *Bosja ſzlusba, Bogochaſztenye, Bogoſzlavje, Bogoſtovje, Pobóſnozt.* r. Gottesdienſt, e. Gottsfürchtigkeit, Religion. *Iſteni ſzolgálat, tiſztelet, félelem, vallás.* Vera religio. *Prava vera, Pravoverſztvo, Pravovernozt.* Wahre Religion. *Igaz hit, igaz Iſten tiſzteleti.* Item V. *Cerimonia.* ita *Cic. pro Font.* Item generatim V. *Fides N.* 1. *Fidelitas, Veracitas.* Tum intelligetis, qua religione dicant. *Cic. pro Flacc.* Item V. *ſuperſtitio.* Gruenta ſacrorum religio. *Juſtin.* 2. Sumitur *pro* juſta muneris functione, quam vulgus *Debitum* vocat. *Duſnoſzt, Doprinaſſanye chaſzti,* e. Pflicht. *Köteleßég.* Ab religione officii declinare. *Duſnozt ſzvoje chaſzti neobnaſſati, neobderſavati.* Von ſeiner Pflicht abvveichen. *Tiſztiben ſzentül, kötelеßége ſzerént el-nem jarni.* ita *Cic. Verr.* 5. *c.* 1. 3. pro *Cura N.* 1. *&* 2. Illius oratio nimiâ erat religione attenuata. *Id. in Brut.* 4. pro *Conſcientia N.* 2. *Scrupulo N.* 2. *Metu.* Afferre, offerre, inducere, injicere alicui religionem: Alicujus animo religionem incutere. *Kojega dußno. zpoznanye obzerßiti, ou ſztráh poſztaviti, nagnati.* Eines ſein Gevviſſen beſchvvehren, einem ein Gevviſſen machen. *Valakit lelki eſméretire kénſzeríteni.* Sic dicitur: Habeo aliquid religioni, *vel* religioni mihi eſt, religioni mihi duco. Aliquid alicui in religionem venit. Alicui religionem eximere, adimere, tollere, eripere. Religio eſt dicere. Religio in te inceſſit. *Cic. Liv. Terent.* Hinc *Religiones* dicuntur ea omnia, quæ ſcrupulum & metum Deorum incutiunt, id quod probant *Uſus ſeq.* Aliquem religione ſolvere, exolvere, liberare. Expiare religiones alicujus ſuppliciô. Inexpiabiles religiones in rempublicam inducere. *Cic.* 5. V. *Sanctimonia.* Loci religio. *Virg.* 6. Sumitur *pro* ordine, ſtatu & vita religioſorum: *Rèd, Sztaliß duhovni, Bogoſtovno ſivlenye.* Geiſtlicher Stand, Orden, geiſtliches Leben. *Szerzetes rend, ſzerzet.* V. *Ordo N.* 2. ita *Eccl.*

Rĕlĭgiōsē, *Adv.* Cic. *Bogoſzluſno, Boga-bojno, Bogoſtovno, Redovno, Duhovno.* Gottsfürchtig, Geiſtlich. *Iſteni félelemmel.* 2. V. *Accuratè, Candide N.* 2. *Sanctè, ſcrupulosè, Verecundè, Fideliter.* Teſtimonium religiosè dicere. *pro* fideliter. *Kaj vernoy praudeno poſzvedochiti.* Etvvas aufrichtig bezeugen. *Igazán bizonyítani valamit.* ita *Cic. Plin.*

Rĕlĭgiōsĭtās, atis, f. Apul. V. *Religio, Innocentia, Devotio N.* 2.

Rĕlĭgiōſus, a, um, ſior, ſſĭmus. Cic. *Boga-bojechi, Bogoſtovni, Redovni, Duhovni.* Gottsfürchtig, geiſtlich. *Iſtenfélő.* V. *Pius N.* 1. *Devotus N.* 1. *Sanctus.* 2. V. *Fidelis.* Teſtis religioſiſſimus. *Id.* 4. *Fin.* 3. V. *Caſtus, Verecundus.* ita *Gell.* 4. V. *Superſtitioſus.* Stultæ, omnes religioſæ. *Terent. Heaut.* 4. 1. 5. Religioſum eſt id facere, dicere: *pro* nefas eſt,

Digitalizirao Google

fas eſt, *id eſt:* habet religionem, ſeu metum & periculum lædendi Deum. *Liv.*

Rĕlĭgo, as, &c. Cæſ. V. *Colligo, Iteratò & Ligo.* Hinc. *Trans.* Bona alicujus religione religare: *pro* conſecrare. *Cic.* 2. V. *Diſſolvo N.* 1. Funem religare. *Catull.*

Rĕlĭno, is, ĕre, lēvi, *vel* līvi, lĭtum, [Act.] *Odmaſujem, &c.* V. *Aperio N.* 1. Oblita & clauſa dolia relinere. *Terent.*

Rĕlinquo, is, &c. Cic. V. *Derelinquo, Deſero,* & *Deſerto, Omitto N.* 1. Alicui aliquid teſtamentô relinquere: *pro* legare. *Id.* 2. *Off. c.* 24. Animam relinquere, *pro* mori. *Terent. Adel.* Æs alienum relinquere: *id eſt:* Alieno ære non perſoluto mori. *Cic. pro Quinct.*

Rĕlĭquātio, onis, f. Paul. JCtus. *Za vuchinyenim rachúnom oſztanek, zaoſztanek dúga.* Übergebliebene Schuld, Reſtantz. *A' többivel adóſſá maradás, Reſtántzia.*

Rĕlĭquātor, oris, m. Scævola JCtus. *Koi ne dúge zevſzema zplatil, zaoſztal duſnik.* Noch etvvas ſchuldig, der in Zahlung in Reſt bleibet. *A' ki az adóſſágnak egy réſzét meg-fizette, 's a' többivel adós.*

Rĕlĭquātrix, īcis, f. Tertull. *Zaoſztala duſnicza.* In der Bezahlung noch Schuldnerin. *Még-is valamelly réſzben adóſnė.*

Rĕlĭquiæ, *Poëticè* Relliquiæ, ārum, f. *plur.* Cic. *Oſztanek, Oſztatak.* Das übrige, r. überreſt, s. überbleibſel. *Maradék.* 2. ſpeciatim V. *Lipſana.*

Rĕlĭquor, āris, ātus ſum. (Dep.) Ulp. *Duſen zaoſztajem, Dúge na punom neplácham,* Einen Reſt noch ſchuldig bleibe, in Schulden ſtecke. *Adós maradok.*

Rĕlĭquum, i, n. *Adject. ſubſtantivè acceptum, quod & in aliis frequenter fit.* Cic. *Oſztalo, zaoſztanek.* r. Reſt. *Maradott réſz.* V. *Reliquia. N.* 1. Reliquum eſt: *pro* reſtat. *To je zverbu, oſztalo joß je.* Das iſt noch übrig. *Már tſak ez bátra.* De reliquo: *pro* quod ad reliqua attinet. *Kajſze oſztaloga doſztoja.* Was das übrige antrifft. *Melly a' többiekbez tartozik.* V. *Caterà N.* 1. & 4. ita *Cic.*

Rĕlĭquus, a, um, Cic. *Oſztali, Zaoſztavlyen,* übrig, überblieben, reſtirend, ruckſtändig. *Hátramaradott, elmaradott.* Quos calamitas reliquos fecerat: *pro* reliquerat. Curt. *Koje je nevolya ſive oſztavila:* ali: *kojiſzu od nevolye ſivi oſztali.* Welche von der Mühſeeligkeit noch übergeblieben. *Kik a' nyomorúság után életben megmaradtak.* Nihil reliqui faciunt, quo minus invidiam permoverent: *id eſt* nihil intactum relinquunt, quo minus, &c. *ſeu* omnia tentant, ut invidiam permoveant. *Tacit.* V. plura in *Reliquum.*

Rĕlŏco, as, &c. Ulp. V. *Iterum & Loco.*

Rĕlŏquor, ĕris, &c. Varr. *Rurſum loquor,* vel *Reſpondeo.*

Rĕlūceo, es, ēre, xi, [Neu.) Cic. V. *Eluceo, Valde luceo, Reſplendeo.*

Rĕluctātio, onis, f. Apul. V. *Obluctatio.*

Rĕluctor, āris, ātus ſum. (Dep.) Ovid. V. *Obſiſto.*

Rĕlūdo, is, ĕre, ſi, ſum, [Act.] V. *Contra illudo, Denuo ludo.* Jocos alicujus reludere, *Senec.*

Rĕluītio, onis, f. *q. d.* Rĕlūtio *à Reluo.* JCt. *Záloga odkuplyenye, Zaſztavlyenoga dugovanya izplachanye.* e. Wiederlöſung, Auflöſung. *Zálog Kiváltáſa.* V. *Exſolutio.*

Rĕlūmĭno, as, &c. Tertull. *Denuo illumino.*

Rĕluo, is, ĕre, ui, ūtum, (Act.) Cic. *apud* Turnebum: V. *Repignero, Exſolvo N.* 1.

Reluvia, V. in *Reduvia.*

Rĕmăcreo, es, ēre, ui, [Neu.] &

Rĕmăcreſco, is, Svet. *Denuo Macreo, Iteratò Macreo.*

Rĕmă'ĕdĭco, is, Svet. *Vicißim maledico, Invehor N.* 1.

Rĕmando, is, Plin. *Denuo mando, Rumino N.* 1. 2. Transl. V. *Recogito, Rĕcŏlo N.* 2. *Rumino N.* 2. ita *Quintil.*

Rĕmăneo, es, ēre, ſi, ſum, (Neu.) *Zaoſztajem, odzad oſztajem. Joſche oſztajem.* Zuruck bleibe, darhinten bleibe, übrig bleibe. *Meg-maradok, Hátra-maradok.* V. *Perſevero, Perſiſto, Maneo N.* 1. & 2.

Rĕmāno, as, Lucr. *Retrorſum mano, Reſtuo.*

Rĕmanſio, onis, f. Cic. *Zaoſztanye, nazad oſztanye.* Das Zuruckbleiben. *Hátra maradás.* V. *Manſio N.* 1. *Permanſio.*

Rĕmanſor, oris, m. JCt. *Nazad oſztajavecz.* Der zuruck bleibet. *Hátra maradó.* Alii ibidem leg. *Emanſor.*

Rĕmeābĭlis, *com.* le, n. *Povratliv, Povernutliv, kajſze nazad povrácha,* ali *povernuti more.* Das ſich zuruck kehren läſt, zuruck vveichend. *Viſſza-mehetŏ.* Saxum remeabile: *id eſt* Saxum Siſyphi. *Stat.* 4. *Theb. v.* 527.

Rĕmeācŭlŭm, i, n. Apul. *Meſzto, po kojemſze gdo nazad povrácha.* Ort der Wiederkehrung. *Viſſza-jövés helye.* Item V. *Remeatus.*

Rĕmeātus, ûs, m. JCt. V. *Reditus N.* 1.

Rĕmĕdiābĭlis, *com.* le, n. V. *Medicabilis N.* 1. *Curabi-*

Digitalizirao Google

Curabilis, Sanabilis. ità *Senec. ep. 95.* Ubi alii rectiùs leg. *medicabiles.*

Rĕmĕdiālis, *com.* le, n. Macrob. V. *Auxiliaris, Medicamentosus, Medicinalis.*

Rĕmĕdiātio, onis, f. Scribon. Larg. V. *Medicatio, Sanatio, Auxilium.*

Rĕmĕdiātor, ōris, m. Tertull. V. *Auxiliator, Medicator.*

Rĕmĕdio, as, are, avi, atum, (Act.) Apul. *Synon.* Remedium offero. V. *Medico N. 2. Curo N. 3. Auxilior, Sano.*

Rĕmĕdior, aris, ātus sum. (Dep.) *Idem.* Febricitanti mirè remediatur. *Apul.*

Rĕmĕdĭtor, aris, Senec. *Denuo meditor.*

Rĕmĕdium, ii, n. Cic. *Pomoch kakva god.* s. Hülffs-Mittel. *Mindenféle segítség.* V. *Medicamentum N. 1. & 3. Fomentum, Levamen.*

Rĕmĕligo, & Rĕmellīgo, ĭnis, f. Plaut. *apud* Fest. V. *Cunctamen, Mora. 2.* V. *Remora N. 2.* ita Afran. *apud* Fest.

Rĕmĕmĭnī, ĭsti. Tertull. *Denuo memini.*

Rĕmĕmŏro, as, Tertull. *Denuo memoro.*

Rĕmeo, as, &c. Cic. *Retro meo, Redeo.*

Rĕmĕtior, īris, iri, ensus sum. (Dep.) *Synon.* Iterum metior. *Opet mérim, odmérjam, zmetrum povrácham.* Wieder messe, hingegen abmesse. *Ismét megmérem, viszsza mérek.* Iter remetiri. *pro* reverti. *Nazadsze povernuti.* Zuruck kehren. *Viszsza-fordúlni, Térni.* V. *Iter relegere* in *Rĕlĕgo.* ità *Stat.* Triginta stadia remensus est: *pro* redeundo mensus est, seu confecit. *Curt.* Pelago remenso: *passivè pro* renavigato. *Virg. 2.* Transl. ponitur pro *Recogito, Revideo.* Facta & diem remetiri. *Senec. 3.* pro *Compenso, Persolvo, N. 1. Reddo N. 1.* Frumentum pecuniâ remetiri. *Quintil.*

Rēmex, ĭgis, m. Cic *Veszlár, Galiót.* r. Ruder-Knecht, Boots-Knecht, Matrosse. *Evezô-Legény.*

Rēmĭgātio, onis, f. Cic. *Veszlarenye, Ladjovosnya, Ladje vozenye.* Das Rudern. *Evezés, Hajó-vonás.*

Rēmĭgium, ii, n. Cic. *Veszlarztvo, Veszlo-diganye, Ladjo-vosnya.* s. Ruder-Werck, e. Ruderung. *Hajó hajtás.* V. *Remigatio.* Item Metonymicè: *Kupchina Vnosina veszlárov.* e. Gesellschafft der Ruder-Knechte. *Evezô legények sokasága.* Supplere remigium. *Virg. 2.* Transl. V. *Volatus.* Alarum remigio per aëra ferri. *Virg.*

Rēmĭgo, as, are, avi, atum, (Neu.) Cic. *Veszlárim, z-veszli vivam, tiram.* Rudere. *Evezek.* Romam remigare: *pro* remis navigare. *Liv.*

Rĕmĭgro, as, &c. Cic. *Retro migro, Revertor.*

Rĕmillus, a, um, Fest. V. *Repandus.*

Rĕmĭnĭscentia, æ, f. Arnob V. *Recordatio.*

Rĕmĭnĭscor, ĕris, sci, [Dep.] V. *Recordor.* Aliquid reminisci. *Cic.* Alicujus reminisci. *Cæs.*

Rēmĭpēs, ĕdis, *om.* Auson. *Veszlo-nog.* Ruder-füssig. *Evezô lapát-lábú.* Lembi, anates remipedes. *Id.*

Rĕmĭsceo, es, Horat. *Miseo, Denuo miseo.*

Rĕmissa, æ, f. Tertull. V. *Ignoscentia, Condonatio.*

Rĕmissārius, a, um, Cato. *Odpusztliv, popuszlliv, zpuszlliv, oszlabliv, ka sze more napervo y nazad potezati, ali zpuszlyati.* Das man kan für- und ausziehen, nachlassen. *Elô 's bátra tolyható.*

Rĕmissè, *Adv.* Cic. *Odpuszlyeno, oszlablyeno, szlabo, popuszlyeno.* Nachlässiglich. *Megeresztve.* V. *Lentè, Negligenter, Paulatim.*

Rĕmissĭbilis, *com.* le, n. Tertull. *Odpuszlliv.* Nachlässiglich, das da kan nachgelassen vverden. *Megengedhetô.* V. *Ignoscibilis.*

Rĕmissio, ōnis, f. Propriè. *Nazad poszlanye.* e. Zuruckschickung. *Viszsza küldés.* Item *Odpuszlyanye, popuszlyanye, oszlabenye.* e. Nachlassung *Megeresztés, Megtagítás.* V. *Relaxatio N. 1. 2.* Transl. V. *Cessatio, Desidia, Negligentia, Quiescentia, Recreatio N. 2. Relaxatio N. 2. 3.* V. *Condonatio, Ignoscentia, Venia. 4.* V. *Benignitas, Lenitas, Mansvetudo. 5.* V. *Diminutio, Decrementum.* Ita *Cic.*

Rĕmissĭvus, a, um. *Cal. Aurel.* Qui remitti potest.

Rĕmissus, a, um, *Part. pass.* Cic. Ovid. *Nazad poszlan, odpuszlyen, oproszlyen.* Zuruck geschickt, nachgelassen, verziehen. *Viszszza küldetett, Megeresztetett, Megtágítatott, Megbotsátatott.*

Rĕmissus, a, um. *Nom. ex Part.* V. *Laxus N. 4. Languidus, Desert, Negligens. 2.* V. *Lenis, Mitis.* ita *Cic.* Frigus remissum: *h. e.* mite, temperatum, moderatum. *Cæs.* Febri remissus: *pro* levatus, liberatus, solutus. *Plin.* Remissior: *Cic.* Remississimus: *Suet.*

Rĕmitto, is, ĕre, īsi, ssum, (Act.) Cic. *Nazad s'alyem, odp ssilyam.* Zuruck schicke. *Viszszza küldöm* Item V. *Mitto N. 1.* Nuntium uxori remittere: *pro* repudiare uxorem. *Senu szvoju odbititi, odvercbi.* Das Weib verstossen. *Feleségétôl elválni, Tovább feleségének nem tartani, ismérni.* Nuncium studiis remittere: *pro* cessare à studiis prosequen-

Digitalizirao Google

ſequendis. *Navuk na klinecz obeſziti : to jeſzt : Navuk na kraj puſztiti , od navuka henyati, preſztati.* Von Studieren ablaſſen, aufhören. *A' tanúláſtúl megſzünni.* ita *Cic.* 2. V. *Relaxo N.* 1. Fræna equo remittere. Ovid. *Konyu vuzdu popuſztiti, zpuſztiti.* Dem Pferd den Zaum nachlaſſen. *A lovat ſzájára ereſzteni.* Hinc *Transl.* V. *Relaxo N.* 2. Animum remittere: *pro* recreare. *Vu veſzelje ſze puſztiti , razveſzelitiſze.* Sich ergötzen , erluſtigen , beluſtigen. *Magát megvigaſztalni.* Curam animi remittere: *pro* abiicere. *Vechſze neſztarati, od ſzkerbi odpuſztiti.* Nicht mehr Sorgen. *Nem már ſzorgalmatoskodni.* Nihil de ſua diligentia remittere. *Iz ſzvoje marlivoſzti nikaj neodpuſztiti.* Von ſeinem Fleiſs nichts ablaſſen. *Semmit a' ſzorgalmatoßágtúl hátrabadni.* Dolor ſe remittit, *vel abſolutè* Dolor remittit: *pro* minuitur, decreſcit. *Bòlſze pomenßáva. Bolezt na menye ide.* Der Schmertz läſt nach. *A' fajdalom kiſſebbòl* , Ita *Cic.* 3. V. *Condono , Ignoſco N.* 2. Alicui aliquid remittere. *Kômu kaj oproſztiti.* Einem etvvas verzeihen. *Valamit valakinek megengedni.* Cic. 4. Adverte ad *Uſus ſeq.* Aliquid pretiô remittere: *pro* dimittere , reddere. *Curt.* Integram cauſam ad ſenatum remittere: *pro* transferre , rejicere. *Tacit.* Aures remittere: *pro* demittere. *Plin.* Me injuriis onerare remittas: *pro* ceſſes. *Terent.* Aliquid in triennium remittere: *pro* differre, proferre, producere. *Cic.* Se totum alicui remittere: *pro* permittere, tradere, *Id.* Provinciam remittere: *pro* deponere, deſerere, relinquere. *Id.* Sonum vocis remittere : *pro* contrahere. *Id.* Alicui de ſumma remittere: *pro* detrahere, aliquid diminuere, minuere. *Id.* Opinionem remittere : *pro* dimittere. *Id.* Urgent tamen, & nihil remittunt: *pro* intermittunt: *Id.* Sic: Nullum tempus remittere. *Terent. Heaut.* 1.

Rēmĭvăgus, a, um. *quod remis fertur.* Nautæ remivagam movent celocem. *Varr.*

Rĕmōlior, īris, &c. Ovid. V. *Amolior N.* 1. *Denuo molior N.* 1. 2. idem eſt ac *magno labore reparo , reædifico*, ita *Silius.*

Rĕmolleſco, is, Ovid. *Denuo molleſco N.* 1. 2. Transl. *pro* Effœminor, Elangueo, Delicatus fio. *Cæſ.* Item *pro* Manſvefio , Placor. *Ovid.*

Rĕmollio, is, īre, &c. Colum. V. *Mollio, Iteratò mollio*, vel *valde mollio.*

Rĕmŏneo, es, &c. Apul. *Iterum admoneo ſepe moneo.*

Rĕmŏra, æ, f. Plaut. V. *Cunctamen, Mora, Retardatio.* 2. apud Plin. *Uſztavicza , Morzka jétſu ſzpodobna ribicza, koja velikù takajſſe ladju vſztaviti more.* Ein kleiner Meer-Fiſch, vvelcher auch das allergröſte Schiff aufhalten kan. *Egy hal neve , melly a' hajókat a' tengeren megtartóztatja.*

Rĕmorbeſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Feſt. *Opet bolen poſztajem, vu boleſzt znóvich opadam.* Wieder in eine Kranckheit falle. *Iſmét nyavalában eſtem.*

Rĕmordeo, es, ere, rĕmordi, ſum. (Act.) Horat. *Denuo mordeo , vicißim mordeo N.* 1. 2. Transl. V. *Crucio, Moleſto, Solicito.* Libertatis deſiderium remordet animos. *Liv.*

Rĕmŏror, aris , &c. Cic. V. *Moror N.* 2. *Demoror N.* 1.

Rĕmōtē, iùs, ſsĭmè, *Adv.* Cic. V. *Longinquè, Procul.*

Rĕmōtio, onis, f. *Odmeknenye, Iz puta vugnenye.* Das Hinvvegthun , e. Wegraumung. *Máſsvá-való vitel, tétel, Elmozdítás.* V. *Amotio, Dejectio, Depoſitio N.* 4. Criminis remotio. *Pregreske odſzebe odvernenye, ino drugoga zverſenye.* e. Ablehnung des Laſters , und auf einen anderen Schiebung. *A' vétseknek magáról elfordíttáſa.*

Rĕmōtus, a, um, *Partic.* Cic. *Odmeknyen , iz puta vugnyen, na ſztran poſztavlyen, odpravlyen.* Hinvveggeruckt , hinvveg gethan, vveggeraumt, abgeſchafft. *Máſsvá tétetett, Elmozdítatott.* Arbitris remotis: *pro* ſinè arbitris. Liv. *Prez vſzakoga ſzvedoka:* iliti *Na ſzámom.* Ohne allen Zuſchauer, einſamlich. *Minden nézô nélkûl, Magánoſon.* V. in *Arbiter.*

Rĕmōtus, a, um, tior, ſſimus, *Nom. ex Part.* Cic. *Daleko poſztavlyen*, ali *ſztojéchi.* &c. V. *Longinquus N.* 1. 2. Transl. A cupiditate remotus: *pro* alienus, abhorrens , expers, immunis à cupiditate. *Cic.* A culpa remotus: *pro* innoxius, innocens. *Id.*

Rĕmŏveo, es, &c. Cic. V. *Amoveo, Aufero N.* 1. *Abduco.* Aliquid de medio removere: *pro* auferre. *Cic. pro Roſc. Amer.* Aliquem ab officio removere: *pro* amovere, demovere, dejicere, deponere. *Id.* Item V. *Avertо.* Se à ſuſpicione, *vel* à ſe ſuſpicionem removere. *Id.* 5. *Ver.* & 2. *Agr.* 2. Transl. V. *Abalieno, Abhorreo, Dirjungo.* Se ab aliquo removere · *pro* abalienare, ſeparare, &c. *Od kôgaſze odtujiti , odverchi.* Sich von einem abſönderen. *Valakivel nem akarni*

Digitalizirao Google

karni tárſalkodni. 3. Aliquid ab oculis removere: *pro* aliquid occultare. 4. Se artibus ſuis, *vel* ſe à negotiis publicis amovere: *pro* liberare, expedire, abdicare: *id eſt* relinquere artes, &c. *Hactenus Cic.*

Rĕmūgio, is, Ovid. *Contra mugio, Iterum mugio, Viciſſim mugio, Mugitum reddo.* 2. Transl. pro *Reſono.* Virg.

Rĕmulceo, es, Stat. v. *Permulceo, Mulceo, ſæpe demulceo, Iteratò mulceo, viciſſim mulceo.*

Rĕmulco, as, are, avi, atum, (Act.) *Siſen.* apud *Non.* Synon. *E ſcapha remigando grandiorem navim trabo.*

Rĕmulcum, i, n. *&* Rĕmulcus, i, m. *Liv.* eſt Actio remulcantis.

Rĕmūnĕrātio, onis, f. Cic. *Naproti daruvanye, Nadarenye, Nadarje, Darov povrachanye.* e. Wiedervergeltung, Belohnung. *Viſzontag megajándékozás.* V. *Compenſatio, Præmium N.* 2.

Rĕmūnĕrātor, oris, m. Tertull. *Nadaritel, Naplatitel, Povrachavecz dárov.* r. Belohner, der vvieder vergeltet. *Viſzontag megajándékozó, Megfizetô.*

Rĕmūnĕro, as, are, āvi, ātum, (Act.) *Synon.* Beneficium reddo, mutuam gratiam refero, munus acceptum pari beneficiô compenſo, mercedem do, retribuo. *Nadarujem: Dáre,* ali *zaſzluſénya naplátyam: Dobro z-dobrim,* ali *Dáre z-darmi vrátyam.* Wieder vergelte, belohne, die Wohlthat mit neuer Wohlthat erſetze. *Ajándékot ajándékkal fizetek.* V. *Compenſo.* Aliquem aliquo beneficio remunerare. *Cic.*

Rĕmūnĕror, aris, ātus ſum. [Dep.] Cic. V. *Remunero.*

Rĕmūrĭa, ōrum, n. *plur.* Feſta funeſta, ſic dicta à *Remo* Romuli fratre, cujus honoribus primùm inſtituta erant. *Ovid.* V. *Lemuria.*

Rĕmurmŭro, as, avi, atum, (Neu.) Stat. *Opet mermram, Proti-mermram, Namermrávam.* Wieder murre. *Iſmèt* - vagy *Ellenemorgok.* V. *Contra,* vel *viciſſim* & *Murmuro.*

Rĕmus, i, m. Frater Romuli primi Romanorum Regis. *Liv.*

Rĕmus, i, m. *Veſzlo.* s. Schiff-Ruder. *Evezô lapát.* Ventis, remiſque in patriam properare. *pro* valde properare, ſumma celeritate uti. *Cic.* Velis, remiſque aliquid fugere: *pro* magnopere, omni conatu vitare. *Id.* Incumbere remis, impellere remos. *Virg.* Ventis deſtitutus remos adhibe. *Prov.* h. e. Si unum remedium non juvat, adhibe aliud efficacius.

Rĕmūto, as, &c. Tacit. *Iterum muto.*

Rēn, rēnis, m. *Bubrek.* e. Niere. *Veſe.* V. *Renes.*

Rēnālis, *com.* le, n. Cœl. Aurel *Bubrechki, Obiſztni.* Zu den Nieren gehörig. *Veſebezvaló.*

Rĕnanciſcor, ĕris, Feſt. *Denuo nanciſcor, Retro nanciſcor.*

Rĕnarro, as, Ovid. *Iterum,* vel *ſæpe narro.*

Rĕnaſcor, ĕris, *Denuo naſcor.* Cic. *Preporadyamſze.* Wieder gebohren vverde. *Viſzontag ſzülettetem.*

Rĕnāto, as, Auguſt. V. *Retro* & *Nato N.* 1.

Rĕnātus, a, um. *Preporodyen.* Wieder gebohren. *Ujonnan ſzülettetett.* Bellum renatum: *pro* redintegratum, reſuſcitatum, renovatum. *Cic.* Urbs renata: *pro* reædificata. *Liv.*

Rĕnāvĭgo, as, Cic. *Denuo navigo, Retro navigo.*

Rĕnāvo, as, *Denuo navo.* Operam renavabo. *Cic. Att. l.* 1. *ep.* 14. Ubi alii leg. *renovabo,* alii *navabo, &c.*

Rēnes, num, m. *plur.* Cic. *Bubreki, Obiſztje.* Die Nieren. *Veſek.* Sing. *Ren.*

Rĕnīdeo, es, ēre, ui, (Neu.) Stat. V. *Reſplendeo.* 2. Transl. V. *Gaudeo, Lætor.* ita *Horat.* 3. Ore renidente: *pro* ridente, hilari, amœno. *Ovid.*

Rĕnīdeſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Lucr. *Incipio renidere.*

Rĕnĭteo, es, &c. Plin. *Valde niteo.*

Rĕnītor, ĕris, Liv. V. *Adversùm* & *Nitor N.* 1. *Obſto, Repugno.*

Rĕnīxus, ûs, m. Cels. V. *Repugnantia.*

Rĕno, as, Ovid. *Iterum* vel *Retro No.*

Rĕnōdis, *com.* de, n. Capitol. *Odzad zavuzlan, na vuzel zavezan.* Zuſammen geknüpfft. *Tſomóba-kötött.*

Rĕnōdo, as, āvi, ātum, (Act.) Horat. *Odzad zavuzluiem.* Hinten zuſammen knüpffe. *Hátúl tſomóba-kötöm.* V. *Nodo.* 2. V. *Enodo.*

Rĕnŏvāmĕn, ĭnis, n. Ovid. *&*

Rĕnŏvātio, onis, f. Cic. *Ponovlenye,* e. Erneuerung. *Megújítás.* V. *Refectio N.* 1.

Rĕnŏvātīvus, a, um, Feſt. *Ponavlyajuchi, kponovlenyu haſznovit.* Erneurend. *Megújító, Megújításhoz-való.*

Rĕnŏvātor, oris, m. *Ponovitel.* r. Erneuerer. *Megújító.* V. *Refector N.* 1.

Rĕnŏvello, as, Colum. *Denuo novello.*

Rĕnŏvo, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Ponavlyam.* Erneuere. *Megújítom.* V. *Reficio N.* 1. *Denuo* & *Novo.* 2. Nota *Uſus ſeq.* Animum à fatigatione renovare: *pro* recreare, relaxare, remittere. *Quintil.* V. in

Reſici,

Digitalizirao Google

Reficio N. 2. Bellum renovare: *pro* redintegrare, inſtaurare, reſumere. *Cæſ.* Agrum aratrô renovare: *Ovid.* V. *Agrum novare* in *Novo*. Alicujus animum ad odium renovare: *pro* reducere. *Cic.*

Rĕnūdo, as, V. *Denudo*. Brachiis humero tenus renudatis. *Apul.*

Rĕnūdus, a, um, Tertull. *Odzadgol, razodeven.* Hinten bloſs, entblöſt. *Hátúl mezítelen.*

Rĕnŭmĕro, as, &c. V. *Retro* & *Numero N.* 1. *Reddo N.* 1. Dotem huc renumeret. *Terent.*

Rĕnunciātio, onis, f. Cic. V. *Relatio*, *Denuntiatio*. 2. apud Ulp. V. *Recuſatio*, *Detrectatio.*

Rĕnunciātor, oris, m. Tertull. *Obznanitel.* r. Andeuter, Verkündiger. *Hirré-adó*, 2. V. *Detrectator.*

Rĕnuncio, as, V. *Nuncio*, *Denuntio*, *Enarro*, *Refero N.* 2. *Intimo*. Alicui aliquid, *vel* de aliqua re renunciare Cic. *Kômu kai nazveſztiti.* Einem etvvas anzeigen. *Valakinek valami felől hírt tenni.* Ad ſenatum aliquid renunciare: *pro* iterum nunciare, referre. *Id.* Prætorem renunciare: *pro* nominare, promulgare, publicare, electum eſſe declarare *Id.* 2. *Odpovédam, zmenkávam, Niſztran puſztyam.* Abſage, aufkünde. *Elbagyom, Letéſzem* V. *Recuſo, Denego*, *Abdico, Abrenuncio.* Alicui amicitiam renunciare. *pro* alicujus amicitiæ nuncium remittere, vale dicere. Cic. *Od chijega priatelſztva odſztupiti, kômu priatelztvo odpovedati.* Einem die Freundſchafft aufkünden. *Valaki barátságat elhagyni.* Officiis renunciare: *pro* ſe abdicare. Quintil. *Chàſzt oſztaviti.* Sein Amt aufgeben. *Tiſztit letenni.* Sic: Ad cœnam renunciare: *pro* recuſare, nolle venire. *Senec.* Alicui hoſpitium renunciare: *id eſt* nolle illud acceptare. *Cic.*

Rĕnuncius, ii, m. Plaut. *Opet nazveſztitel, nazad poſzlani poſzel.* Ein Both, der die Bothſchafft vvieder- *oder* zuruck bringet. *Viſzſza-* vagy *Viſzontag Izenô, Hír-hozó.* Synon. *Denuo*, vel *Retro nuncius.*

Rĕnuo, is, &c. Cic. V. *Abnuo, Recuſo.*

Rĕnūto, as, are, (Neu. Freq. à *renuo.*) *Lucr.* Propriè V. *Abnuto.* 2. Transl. V. *Denuo* & *Nuto N.* 2. *&* 3.

Rĕnūtus, ûs, m. Plin. V. *Abnuitio.*

Reŏr, rēris, rēri, rătus ſum, [Dep.] Cic. V. *Exiſtimo N.* 1. *Opinor*, *Puto N.* 2.

Rĕpāgēs, is, f. Feſt. V. *Obex N.* 2. *Clauſtrum N.* 1.

Rĕpāgŭlum, i, n. Cic. *Zaſzunyka, záſzuny, zápor, závor, závora.* r. Fürſchub für et Thür, &c. s. Geſperr. *Ajtó zár, ſzegezô* V. *Repages.* 2. Transl. V. *Obex N.* 1. Juris repagula perfringere. Cic. *Obchinzke praviczeprekerſſiti, potréti, poteptati.* Allgemeine Rechte muthvvillig übertretten. *Az tôrvényt keményen által hágni, megtörni.*

Rĕpando, is, Apul. V. *Pando*, *Iterum pando.*

Rĕpandus, a, um, *Retrorſum incurvus, curvus, pandus.* Calcei repandi. *Cic.*

Rĕpango, is, ĕre, pĕgi, *&* panxi, pactum, [Act.] Colum. *Preſzádyam, zaſzádyam.* Überpflantze, umpflantze. *Másodſzor palántál m.* Synon. *Iterum* vel *ſecundò pango.*

Rĕpărābĭlis, *com.* le, n. Ovid. *Popravlio, Ponovlio, Nadomeſztlio, kaiſze poboljſzti*, ali *popraviti more.* Verbeſſerlich, vvieder-bringlich, das erneuert, *oder* vvieder gebracht vverden kan. *Megújítható, Meghozható, Iſmét megtſinálható.*

Rĕpărātio, onis, f. Salluſt. *Popravlyanye, Nadomeſztenye.* e. Verbeſſerung, Wiederbringung. *Iſmét megtſinálát, Meghozát, Viſzſza-vévés.* Item V. *Renovatio.*

Rĕpărātor, oris, m. Stat. *Popravitel, Nadomeſztitel.* r. Verbeſſerer, Wiederbringer, der etvvas in vorigen Stand bringt. *Megépítô, Viſzſza vévô.* Item V. *Renovator.*

Rĕparco, is, ĕre, ſi, ſum, (Neu.) Plaut. V. *Parco, denuo parco, viciſſim parco.*

Rĕpăro, as, are, avi, atum, (Act.) Cic. *Popravlyam, Nadomeſztyam.* Ausbeſſere, vvieder gut mache, vvieder bringe. *Megépítem, Iſmét viſzſza vészem.* V. *Renovo, Reficio N.* 1. *&* 2. Damnum, vires, bellum, auxilia reparare. *Cic. Liv. Tacit.*

Rĕpaſco, is, JCti. *Denuo* vel *ſecundò paſco.*

Rĕpaſtĭnātio, onis, f. *Iterata* vel *ſecunda Paſtinatio.* Cic. *Drugoch okapanye, prekapanye.* Das Wiederkarſten, e. Wiederumgrabung, Umhauung. *Megkeverés, Másod kapálás.*

Rĕpaſtĭno, as, Colum. *Denuo* vel *ſecundò paſtino, Refodio.*

Răpătrio, as, are, avi, atum, [Neu.] Solin. *Vu domovinuſze povrátyam.* Wieder heim kehre, komme. *Hazámba viſzſza-megyek.*

Rĕpecto, is, *Iterum pecto, Bene pecto.* Crinémque repexi Blandius elato ſurgent temone jugales. *Claudian.*

Rĕpĕdo, as, are, avi, atum, (Neu.) Pacuv. V. *Revertor, Regredior.*

Rĕpello, is, ĕre, rĕpŭli, ulſum, [Act.) Cic. V.

Retro & Pello N. 1. Repudio, Propulso, Abigo, Arceo.

Rĕpendo, is, rĕpendi, nsum, [Act.] Cic. V. *Reddo N. 1. Recompenso, Persolvo N. 1.* Rem aurô rependere: *id est* rem aurô appensô persolvere. *Plin.* 2. Sceleribus pares pœnas rependere: *pro* luere. *Senec.*

Rĕpens, ntis, *om.* Cic. V. *Repentinus, subitus.*

Rĕpens, ntis, *om.* Part. à *Repo.* Plin. *Gmazechi, Puzechi, Plazechi.* Kriechend, schleichend. *Tsúszó, Mászó,* Sermo repens: *id est* humilis, non ornatus. *Stat.*

Rĕpenso, as, &c. Colum. V. *Compenso.*

Rĕpentĕ, *Adv.* ex *Rĕpens.* Cic. V. *Protinus, Improvisò.*

Rĕpentīnē, *Adv.* Lactant. *Idem.*

Rĕpentīnō, *Adv.* Cic. *Idem.*

Rĕpentīnus, a, um, Cic. *Nagel, Preberz, Jedno-chasni, Hipo-bivni, Neprevidno-bivatuchi.* Schnell, jählíng, plötzlich geschwvind, unversehendlich geschehend. *Hirtelen-való.* V. *Præceps N. 2. Improvisus.* Quæstores repentini: *id est:* novi, præter expectationem promoti. *Id. in Brut. c. 69.*

Rĕpercussĭbĭlis, *com.* le, n. Cæl. Aurel. *Odbitliv, kajsze odbiti, odvudriti, odpovernuti more.* Das sich zuruck schlagen läst. *Visszaverhetô.*

Rĕpercussio, onis, f. Senec. *Odbianye, Odbitje, Nazad vudrenye, vudarczev povráchanye,* ali *povernenye.* r. Wiederschlag, Wiederstreich, e. Zuruckschlagung. *Visszaverés, Hátra-ütés.* Lucis repercussio. V. *Refulgentia, Refractio, Reflexio.*

Rĕpercussus, ûs, m. Tacit. V. *Repercussio.*

Rĕpercŭtio, is, ere, ussi, ssum, (Act.) Plin. *Odbiam, odudiram.* Zuruchschlage. *Visszaverem.* V. *Referio.* Lucem repercutere: *pro* reflectere, refringere. *Id.* 2. accipitur pro *Refello.* Aliena aut repercutimus, aut eludimus. *Quintil.* 3. pro *Perstringo N.* 4. Multa nimio splendore aciem repercutiunt. *Senec.* 4. Fascinationes repercutere: *pro* discutere, dissolvere. *Plin.*

Rĕpĕrio, is, īre, rĕpĕri, ertum, (Act.) Cic. V. *Invenio N. 1. Deprehendo, Adinvenio, Excogito, Fingo N. 1.*

Rĕpertĭtius, a, um. *Najden.* Gefunden. *Megtalált atotz.* Synon. *Receptitius, Adscriptitius, Adscitus.* Civis repertitius. *Sallust. in Cic. c. 1.* Ubi nonnulli leg. *irreptitius*; alii *reptitius:* Alii aliter.

Rĕpertor, oris, m. Ovid. V. *Inventor, Excogitator.*

Rĕpertōrĭum, ii, n. Ulp. V. *Inventarium.*

Rĕpertrix, īcis, f. Apul. V. *Inventrix.*

Rĕpertum, i, n. Lucr. V. *Inventum.*

Rĕpertus, ûs, m. *inusit.* Apul. V. *Inventio, Excogitatio.*

Rĕpĕtentia, æ, f. Lucr. Arnob. &c.

Rĕpĕtītio, onis, f. Cic. *Nazad potrebuvanye, prosznya.* e. Zuruckforderung, Begehrung. *Visszakérés.* Item 2. *Na iszto povratek, Drugoch pochinyanye.* e. Wiederhohlung. *Kétszerezés, Megkettőztetés.* V. *Iteratio, Reminiscentia.*

Rĕpĕtītor, ōris, m. Ovid. *Nazad potrebitel, proszitel.* r. Zuruck-forderer, Wieder-begehrer. *Visszakérő.* Item 2. *Podrugachitel, Isztoga opet zgovarjavecz, Drugoch povédavecz, ponovitel.* Der etvvas vvieder hohlet. *Másodszor szóllló, tujonan elő-bozó, ketszerező, Megkettőztető.*

Rĕpĕto, is, ĕre, īvi, & tĭi, ītum, (Act.) Cic. *Nazad potrebujem, proszim.* Zuruck begehre, vvieder fordere. *Visszakérem.* Item V. *Denuo & Peto N. 1. sæpe peto.* 2. V. *Itero, Iterum & Dico N. 1. Narro, &c.* Aliquid repetere, & inculcare diu, fuerit utilius. *Quintil.* 3. V. *Exigo N.* 9. Pœnas ab aliquo repetere. *Cic.* 4. V. *Revertor.* Urbem repetere. *Liv.* 5. V. *Recordor, Recogito, Rememoro, Commemoro, Enarro, &c.* Aliquid ab incunabulis repetere. Vetera memoriâ repetere. Superioris ætatis facta repetere. *Cic.* 6. V. *Renovo, Denuo incipio.* Studia sua repetere. *Id. de Fato c.* 2.

Rĕpĕtundæ, (*subintell.* pecuniæ) ārum, *pro* Rĕpĕtendæ, arum. f. *plur. Genit.* & *Abl.* potissimùm usitatus est. *Dugovanye, kojesze nazad potrebuje, y povernuti mora.* Ein Ding, so man zuruck begehret. *A' fele dolgok, mellyek visszakérettetnek, és visszakel adatni.* Postulare aliquem repetundarum, repetundis, *vel* de repetundis. Tacit. *Kôga zaradi krivo-vzetoga kakvoga dugovanya obtusiti, daszе nazadpoverne.* Einen anklagen, das er den Leuthen etvvas unbilliger Weise abgenommen, damit solches zuruck gestellet vvird. *Valakit az igazság nélkül elvet jószágért vádolni, hogy az visszsza-adattasszék.* Insimulari repetundarum. *Quintil.* Convinci repetundarum. *Suet.* Piso legem primus de pecuniis repetundis tulit. Lege pecuniarum repetundarum non teneri. *Cic.*

Rĕpignĕro, as, are, avi, atum, (Act.) Fest. *Zálog izkupyujem, odkupujem, oszlobadyam.* Ein Pfand vvieder erlöse, auslöse. *Kivál-*

Digitalizirao Google

tom a zálogot. Alii accipiunt pro *Rurſum pignero.*

Rĕpĭgro, as, avi, atum, (Act.) V. *Retardo.* Beſtiarum repigratur impetus. *Apul.*

Rĕpleo, es, &c. Cic. V. *Oppleo, Impleo, Adimpleo.*

† Rĕplĭca, æ, f. V. *Recuſatio, Refutatio.*

Rĕplĭcātio, onis, f. Cic. *Nazad obernenye, preobernenye, prevráchanye.* e. Wiederumkehrung. *Viſzſza-fordúlás.* V. *Converſio.* 2. apud JCtos V. *Contradictio, Refutatio, Repugnantia, Explicatio.* Per replicationem Actoris replicatur atque reſolvitur jus Exceptionis, ita *Juſtinian. l.* 4. *Inſtit. tit.* 14.

Rĕplĭco, as, āre, ui, & āvi, ĭtum, & ātum, (Act.) V. *Denuo* & *Plico.* Ne cortex replicetur in rugas. *Plin.* Item V. *Retrorſum* & *Plico, Reflecto N.* 1. Cujus acumen nimis tenue retunditur & in ſe replicatur. *Senec.* 2. V. *Evolvo N.* 1. *Explico N.* 2. & 3. *Inverto.* Replicans, ut extra fiat membranæ, quod fuerat intus. *Plin. l.* 8. *c.* 27. Hinc 3. *Transl.* V. *Explico N.* 1. *Relĕgo* ſub *N.* 1. *metaleptice, Repeto N.* 2. *Evolvo N.* 4. *Patefacio N.* 2. Annalium memoriam replicare. *Cic. pro Syl. c.* 9. Quæ, quum ille ſæpius replicáſſet, tandem perſvaſit. *Plin.*

Rĕplum, i, n. *Feſt.* Vox eſt dubiæ, multúmque controverſiæ ſignificationis. *Turneb.* pro *operimento* accipit, & putat legi debere *Peplum.* Alii aliter.

Rĕplumbo, as, āre, avi, atum, [Act.] Ulp. *Razvarim, Razczviram, Z-olovom zvareno odvarim, olovo od ſta drugoga razlúcham.* Entlöte, das Bley von anderen ſcheide. *ónját leolvaſztom, az ónnal ŏſzve-foglaláſt elbontom.* Synon. *Plumbo ferruminatum diſſolvo, Aplumbo ſeparo.* Item generatim V. *Diſſolvo N.* 2. Argentum replumbatur: *pro* diſſolvitur, ſeparatur ab aliis. *Senec.*

Rĕpluo, is. Senec. *Denuo*, vel *viciſſim pluo.*

Rĕpo, is, ĕre, pſi, ptum, [Neu.] Plin. *Gmazim, Plazim, Po terbuhuſze vlĕchem: Tibo,* ali *po malom hodim.* Krieche, ſchleiche, langſam gehe. *Tſúſzok, Máſzok, Laſſan mégyek.*

Rĕpŏlio, is, &c. Colum. V. *Perpolio, Denuo polio, limo.*

Rĕpondĕro, as, &c. Sidon. *Denuo pondero, viciſſim pondero, Rependo.* Tibi ex hoc conſumatiſſima gloria reponderatur. *Id. l.* 5. *ep.* 1.

Rĕpōno, is, ſui, ĭtum, (Act.) Cic. *Nazad poſztavlyam.* Wieder hinlege, *oder* ſetze. *Viſzſza-téſzem, viſzſza helyheztetem, eltéſzem.* Item V. *Pono N.* 1. In aliquo omnem ſpem reponere: *pro* ponere. V. in Pono ſub *N.* 6. in *Requieſco N.* 1. 2. V. *Recondo N.* 2. Fructus perceptos in hyemem reponere. *Szàd za zímu zpraviti, ſzraniti.* Früchte auf den Winter behalten, verwahren. *Gyümölcſöt télre elteni.* 3. V. *Cenſeo Numero, Colloco &c.* Aliquem in ſuis, *vel* in amicorum numerum reponere, *pro* collocare, numerare: Amicis annumerare, adſcribere, &c. *Kôga med ſzvojemi broiti, za priatela derſati.* Einen unter ſeine Freunde rechnen. *Valakit hitelet barátjának tartani.* Sic: Aliquem in DEOS, *vel* in numero DEorum reponere V. in *Refero* ſub *N* 6. 4. Alicui aliquid reponere: *pro* reſpondere, opponere, objicere, contraponere. *Hactenus Cic.* 5. Nummos alicui reponere: *pro* reddere, reſtituere. *Plaut.* Injuriam reponere: *pro* rependere, referre. *Senec.* 6. Onus reponere: *pro* deponere. *Catull.* 7. Lacrymas reponere: *pro* cohibere, comprimere, ceſſare à fletu. *Stat.* 8. Pontes vetuſtate ruptos reponere: *pro* reficere, elevare. *Tacit.*

Rĕporrĭgo, is, Petron. *Iterum porrigo.*

Rĕporto, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Nazad noſzim.* Zurück trage. *Viſzſza hozom.* V. *Refero N.* 1. *Reveho.* 2. uſurpatur pro *Reduco, Deduco.* Exercitum reportare. *Cic.* 3. Transl. pro *Percipio, Colligo, Indipiſcor.* Victoriam, inſignia victoriæ, Laudem ex hoſtibus, à ſociis reportare. *Cic.* 4. V. *Nuncio, Renuncio N.* 1. Nuncius reportat advenisſe viros. *Virg.*

Rĕpoſcĭbĭlis, *com.* le, n. Apul. *Quod poteſt repoſci.*

Rĕpoſco, is, rĕpŏpoſci, (Act.) Cic. V. *Repeto N.* 1. *Poſco, Denuo poſco, Interrogo, Requiro.* Pœnas ab aliquo repoſcere: *pro* repetere. *Catull.* V. in *Repeto N.* 2. Aliquem ad ſupplicium repoſcere: *pro* depoſcere. *Virg.*

Rĕpoſco, ōnis, m. Amm. Marcell. V. *Exactor N.* 1.

Rĕpŏſĭtio, onis, f. Pallad. *Nazad poſztavlyanye.* e. Zurücklegung, *oder* Setzung. *Viſzſza-tétel.* Item V. *Collocatio, Conditio N.* 4.

Rĕpŏſĭtōrĭum, ii, n. Plin. *Vſzako meſzto, gdeſze kaj poſztavlya, yſzpravlya.* Ein jedes Ort, in welchen etwas aufbehalten wird. *Mindent tartó hely.* V. *Conditorium, Conditum, Cella N.* 1. *per totum, Plutem N.* 2. *&c.*

Rĕpoſtor, *per ſyncop. pro* Rĕpŏſĭtor, ōris, m. Ovid. *Nazad poſztavlyavecz.* 1. Zurückſetzer.

Digitalizirao Google

ſetzer. *Viſzſza-tévő*. Item V. *Reſtaurator*. 2. V. *Conditor N.* 2.

Rĕpōtātio, onis, f. Varr. *Iterata potatio.*

Rĕpōtĭa, orum, n. *plur.* Horat. *Zaſzvadba, drugi dan po zdavanyu goſztyenye, oſztanki ſzvadbenoga goſztyenya.* e. Nach-Hochzeit. *Máſod napi lakodalom.* Hinc *Repotia* pro *ciborum reliquiis* paſſim accipiuntur.

Rĕpōtiālis, *com.* le, n. Pacuv. *Ad repotia pertinens.*

Rĕpræſentāneus, a, um, Tertull. V. *Praſentaneus.*

Rĕpræſentātio, onis, f. Plin. *Pred ochi poſztavlyanye, po priliki ali ſzpodobi na pervo davanye, ochiveſztenye, preobrazenye.* Vor Augen Stellung, Fürſtellung, Bildung. *Elő-jelentés, Elő-állitás, ſzemek előtt-valótétel.* 2. apud Cic. *Gotova plácha, z-gotovemi novczi plachanye.* Baare Bezahlung. *Kéz fizetés.*

Rĕpræſentātor, oris, m. Tertull. *Pred ochi poſztavlyavecz, Preobrazitel, Prilike ali ſzpodobe naſzlednik.* r. Vorſteller, Vorbilder. *Szemek eleibe tévő, Elő jelentő.*

Rĕpræſento, as, avi, atum, (Act.] Cic. Plin. *Pred ochi poſztavlyam, napervo po priliki ali ſzpodobi dájem, Izkaſujem, Izkazivam, Preobrazujem*, Vorſtelle, darſtelle, vorbilde. *Elő-állatom, ſzemek eleibe teſzem, Elő-jelentem.* Item V. *Exhibeo N.* 1. Spectaculum repræſentare. *Svet.* 2. V. *Perſolvo N.* 1. *Exſolvo N.* 1. *Remuneror.* Mercedem pro opera repræſentare. *Svet.* Pecuniam, *vel* pretium rei emptæ repræſentare. Cic. *Za kuplyeno dugovanye taki gotove novcze odbroiti.* Eingekaufftes Ding ohne Vorſchub baar bezahlen. *A' megvett jószágot mindjárt megfizetni.* Diem promiſſi repræſentare: *pro* prævenire, *id eſt* Promiſſum rei futuræ in præſenti præſtare. *Id.* 3. V. *Reſtituo N.* 1. *denuo præſento*, ſeu *præſentem facio.* Morte ſua libertatem Civitatis repræſentare. *Cic.*

Rĕprĕhendo, is, ndi, nſum, (Act.) Cic. *Iterum & prehendo, Retro prehendo, Retraho.* 2. Transl. V. *Objurgo N.* 1. *Invehor, Corripio N.* 2. Aliquid in aliquo reprehendere. *Cic.* 3. V. *Cohibeo, Contineo N.* 2. Sed me reprehendi, ne quid dicerem. *Terent.*

Rĕprĕhensĭbĭlis, *com.* le, n. Lactant. *Pokaranya vréden.* Tadelhafft. *Megdorgálható, Megſzidalmazható, Megſedhető.*

Rĕprĕhenſio, onis, f. *Cic.* 1. propriè, at inuſitatè eſt *Iterata prehenſio, Retro prehenſio, Retractio.* 2. Transl. & uſitatiſſimè idem eſt ac *Objurgatio, Correptio N.* 1.

Rĕprĕhenſo, as, avi, atum, (Act. Freq.) Liv. V. *Sæpe & reprehendo N.* 1. *&* 2.

Rĕprĕhenſor, oris, m. Cic. *Pokaravecz, Prigovarjavecz.* Mit Worten Straffer, Tadler. *Megfeddő, Dorgáló.* V. *Objurgator, Corrector N.* 1. *Emendator.*

Rĕprendo, *per Syncop. pro* Reprehendo, *Poëticum eſt.* Horat.

† Rĕpreſsālia, ōrum, *&* ĭum, JCti. *Proti-pravicza, Proti-plenyanye, zloga z-zlem naplácbanye, ſzilno zbog vuchinyene krivicze zadovolenye, kvára nadomeſztyanye.* s. Gegen-recht, r. Gegen-Arreſt, des Böſen mit Böſen Vergeltung, gevvaltſame Genugthuung vvegen erlittenen Schaden. *Ellenkező törvény, Viſzontag-való megtartóztatás, A' roſznak roſzal-való megfizetése, Hatalmas elégtétel.* Uti repreſſaliis: *Latinè diceres* Vindictam vindictâ, injuriam injuriâ penſare: Jus ſuum vi proſequi: par pari referre:

Rĕpreſſio, onis, f. *Nazad ztegnenye, nazad zderſanye.* e. Zuruckhaltung. *Hátra-nyomás, Viſzſza-védés.* V. *Coërcitio, Cohibitio.*

Rĕpreſſor, oris, m. Cic. *Nazad zderſavavecz, Zaderſitel, Neprepuſztitel, Obranitel.* r. Zuruckhalter, Abmahner, Abhalter, Vervvehrer. *Hátra-nyomó, Megtartóztató, Védő, óltalmazó.*

Rĕprĭmo, is, ĕre, eſſi, ſſum, [Act.] Cic. *Zderſázam, Neprepuſztyam.* Zuruckhalte, abhalte. *Megtartóztatom, Hátra-nyomom.* V. *Cohibeo, Contineo N.* 2. *Coërceo, Aberceo.*

Rĕprŏbātio, onis, f. Tertull. V. *Improbatio, Rejectio.*

Rĕprŏbo, as, Cic. V. *Improbo, Rejicio N.* 2.

Rĕprŏbus, a, um, Ulp. V. *Adulterinus N.* 2. *Improbus, Rejectus.*

Rĕprōmiſſio, onis, f. Cic. *Zaobechanye, Naproti obetanye.* e. Gegen-Verheiſſung, Gegen-Verſprechung. *Viſzontag-való fogadás, igérés.*

Rĕprōmitto, is, ĕre, ſi, ſſum, (Act.) Cic. *Zaobécham, Naproti*, ali *Takaiſſe obétam.* Hergegen-verheiſſe, verſpreche, *oder* zuſage. *Iſmét igérem, Viſzontag togadom.* Item V. *Promitto N.* 2.

Reptābundus, a, um, Senec. V. *Rĕpens.*

Reptātio, onis, f. Quintil. *&*

Reptātus, ûs, m. Plin. *Plazenye, Gmazenye.* Das Kriechen, Schleichen. *Tſúſzás, Máſzás, Máſzdogalás.*

Reptĭlis, *com.* le, n. Sidon. *Plaziti, ali gmazit mogùch:*

Digitalizirao Google

mogûch: Plazliv, gmazliv. Das da kriechen kan. *Tsúszbató, Mászbató.*

Reptĭtĭus, a, um. *Skomcze plazéchi, vlezavajuchi.* Heimlich ſchleichend. *Mászdogaló.* V. in *Repertitius.*

Repto, as, avi, atum. (Neu. Freq.) Plin. *Plazívam, Vszevdilplazim, szim-tam gmazim.* Offt krieche, hin und her ſchleiche. *Tsúszdogalok, Mászdogalok.* 2. Transl. accipitur pro *Lentè incedo.* Plin.

Rĕpūbesco, is, Colum. V. *Denuo & Pubesco, Denuo & Juvenesco.*

Rĕpŭdiātio, onis, f. Cic. *Odhitenye, Odverjenye.* e. Vervverffung, Verſtoſſung. *Megvetés, Elhagyás.*

Rĕpŭdiātor, oris, m. Tertull. *Odhitavecz, Odmétavecz.* r. Vervverffer, Verſtoſſer. *Megvető, Elhagyó.*

Rĕpŭdiātus, a, um, Cic. V. *Rejectus.*

Rĕpŭdio, as, āre, avi, atum, [Act.] *Odtirávam, Odmêchen,* Inf. *Odverchi.* Præt. *Odvergelszem.* Verſtoſſe, vervverffe. *Megvetem, tôlem eltaszítom, Elûzôm.* V. *Rejicio N. 2. Repello.* Beneficium repudiare. *Cic. 2. Fin.* Uxorem repudiare: *pro* nuncium uxori remittere. *Svet.* V. in *Remitto N. 1.*

Rĕpŭdiōsus, a, um. *Zaverglív, Zaverſenya vréden.* Vervverfflich. *Megvetendô, Elhagyandó.* V. *Rejectaneus, Contemtibilis.* Nuptiæ repudioſæ. *Plaut.*

Rĕpŭdĭum, ii, n. Plin. *Odurenye y Odtiranye zakonzke ſene.* e. Eheſcheidung, Verſtoſſung des Ehevveibs. *Feleségtôl elválás, elhagyás.* Item *Razlucbenya liſzt.* r. Scheide-Brief. *Elváláſról-való levél.* V. *Divortium N. 3.* Item generatim V. *Repudiatio, Separatio.* Alicui repudium renunciare, *Plaut.* remittere. *Terent.*

Rĕpŭĕraſco, is, Cic. V. *Pueraſco, Denuo pueraſco.*

Rĕpugnans, tis, *om. Nom.* ex *Part.* Cic. *Oborliv, Szuprotborechi, neterpliv.* Wiederſtreitend. *Ellenkedô, Ellene-álló.* V. *Adverſarius, Contrarius.*

Rĕpugnantĕr, *Adv.* Cic. *Oborno, oborlivo, nezterplivo.* Wiederſtrebend *oder* ungedultiger Weiſe. *Ellenkezve.* V. *Contrariè, Invitè.*

Rĕpugnantĭa, æ, Cic. V. *Contrarietas, Repugnatio.*

Rĕpugnātio, onis, f. Apul. *Proti borenye.* e. Wiederſtrebung, r. Gegenſatz. *Ellene-állás.* V. *Adverſatio.*

Rĕpugnātor, oris, m. *Proti-boritel.* r. Wiederſtreiter. *Ellene-bartzoló, Ellene-álló.* V. *Adverſator.*

Rĕpugnātōrĭus, a, um, Vitr. *Idoneus ad repugnandum.* V. *Repugnans.*

Rĕpugnax, ācis, *om.* V. *Repugnans.* Alii leg. apud Cic. *Perpugnax.*

Rĕpugno, as, are, avi, atum, (Neu.) Cæſ. *Protiſze borim, Proti zojuiem.* Wieder- *oder* entgegen ſtreite. *Ellene-vívok.* V. *Adverſum & Pugno N. 1.* Item Transl. V. *Obſto, Contradico, Contendo N 9. & 10. Renitor.* Tum amicitiæ repugnat maximè. *Cic. de Amic.*

Rĕpulleſco, is, &
Rĕpullŭlaſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Colum. *Denuo pullulaſco.*

Rĕpullŭlo, as. Plin. *Denuo pullulo.*

Rĕpulſa, æ, f. *Zaverſenye, ſelnoga dugovanya zkratenye, neprivolyujuchi odgovor.* e. Verſtoſſung, Abſchlagûg, abſchlägige Antvvort. *Elvetés, A' kérésnek megvetése, A' kívánt dolognak megtagadása.* V. *Repulſus.* Accipere, ferre, referre repulſam. Cic. *Selno dugovanye nezadobiti:* inache: *koſſuriczu dobiti.* Abſchlägige Antvvort, *oder* einen Korb bekommen. *A' kívánt dolgot meg-nem nyerni,* vagy *koſarat nyerni.* Sic dicitur *Pati repulſam.* Ovid.

Rĕpulſio, onis, f. V. *Repulſus.*

Rĕpulſo, as, avi, atum, (Act. Freq.) Lucr. *Odtirávam, nazad pretirávam.* Offt zuruck treibe, zuruck ſchlage. *El-ûzdegelem, viſzſza-verdegelem.* Item V. *Propulſo, Expulſo, ſæpe repello, depello, abercco, denego.*

Rĕpulsōrĭus, a, um, *Synon.* Ad repellendum idoneus. *Odganyajuchi, nazad tirajuchi, odtiravavechki.* Abtreibend, zur Zuruckſchlagung dienlich. *Elûzô, Az elûzésre alkalmatos.* Cohortes repulſoriæ. *Ammian.*

Rĕpulſus, ûs, m. Cic. *Nazad tiranye, odtiranye, odvernenye.* Das Zurucktreiben, e. Zuruckſchlagung. *Hátra-ûzés,* vagy *ûzetés, viſzſza veretés.* V. *Depulſio, Exactio N. 2, Abactio, Repulſa.*

Rĕpūmĭcātio, onis, f. Plin. V. *Expolitio, Depolitio.*

Rĕpungo, is, ĕre, rĕpŭpŭgi, nctum. (Act.) Cic. *Denuo pungo, viciſſim pungo.*

Rĕpurgĭum, ii, n. Juſtinian. *Iterata purgatio.*

Rĕpurgo, as, Liv. *Iteratò purgo, Diligenter purgo, expurgo, depurgo.*

Rĕpŭtātio, onis, f. Plin. V. *Recogitatio.* 2. V. *Computatio.* ita *Cajus J Ct.*

Rĕpūteſco, is, Tertull. *Iteratò,* vel *valde puteſco.*

Rĕpŭto,

Rĕpŭto, as, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Perpendo N. 1. Remeditor.* Sententias mecum reputo. *Salluſt.* 2. V. *Computo N. 1.* Sumptus litis reputare. *Ulp.* 3. V. *Imputo.* Aliquid teſtatoris vitio reputare. *Modeſtin. JCt.* 4. propriè, ſed inuſitatè idem eſt ac *Deputo N 3.*

Rĕquiēs, ēi, *vel* ētis, f. V. *Quies.* Ex occupationibus requiem, & requietem quærere. *Cic.*

Rĕquieſco, is, Cic. V. *Quieſco N. 1. 2. 3. & 5. Deſideo.* In alicujus ſpe requieſcere. *b. e.* in aliquo omnem ſpem repoſitam habere. *Vu kôm vſze ſzvoje uffanye poſztavlyeno imati.* Sein gantze Hoffnung auf einem geſetzt haben. *Valakiben minden helybeztetett reménységet tartani.* ità *Cic. pro Cæl.* 2. Activè V. *Paco, Retardo, Siſto N. 3.* Et mutata ſuos requiêtunt flumina curſus. *Virg.* 8 *Ecl.*

Rĕquiētus, a, um, Colum. V. *Quietus.*

Rĕquītīto, as, &c. Plaut. V. *Quærito, Denuo quærito.*

Rĕquīro, is, &c. Cic. V. *Quæro,* vel *Denuo & quæro N. 1. & 2.* 2. obſerva *Uſus ſeq.* Alicujus auxilium requirere: *pro* poſtulare, flagitare, depoſcere. *Cic.* 7. *Verr.* Prudentiam in aliquo requirere: *pro* deſiderare. *Id.* Virtus honeſto nixa nullam requirit voluptatem: *b. e.* nulla voluptate indiget. *Id.* 3. in paſſiva conſtructione accipitur pro *oportet, neceſſarium eſt.* Magnæ animi virtutes in hoc bello requiruntur. *Id. pro Lege Man.*

Rĕquīsītio, onis, f. Gell. V. *Quæſitio, Poſtulatio N. 1.*

Rĕquīsītum, i, n. *Potrebchina, Potrébno, Priſztojno, Priſzpadje.* e. Erforderung: Zugehör, e. Eigenſchafft. *Szükség, Tulajdonság.* Naturæ requiſita. *Naravzke* (vulgo *naturalzke*) *vlaſztitozti,* ali *telovne potreboche.* Die natürliche Eigenſchafften. *oder* Nothdürfften. *A' természetnek tulajdonſági.* Salluſt.

Rēs, rĕi, f Cic. *Dugovanye. ſztvár.* s. Ding, e. Sache. *Dolog.* 2. V. *Cenſus N. 1. Divitiæ, Patrimonium, Peculium, Pecunia, Facultas N. 3.* e. g. Res familiaris, domeſtica, militaris, pecuniaria, frumentaria, literaria, ruſtica. Familiari rei operam dare. Suarum rerum ſatagere, rebus ſuis providere, res ſuas augere: &c. 3. V. *Commodum, Commoditas, Utilitas.* Erit id in rem tuam, *vel* è re tua. 4. V. *Conditio N. 1. Commercium, Negotiatio, Negotium imo loco, œconomia.* Res adverſæ, perturbatæ, dubiæ, calamitoſæ, periculoſæ, everſæ, perditæ, &c. *vel contrà* proſperæ, ſecundæ, ſalvæ, integræ, ampliſſimæ. Noſtrarum rerum interitus, occaſus imminet. Totam rem ad aliquem deferre, alicui credere, committere. Ita res habet, ſic ſe res habet. Res noſtræ eum in locum, in id diſcrimen adductæ ſunt. Eô locô ſunt res noſtræ. Suſcipere, procurare, agere, obire rem. Expedire, conficere, perducere, obtinere rem. 5. V. *Contentio N. 2. Controverſia, Diſtrepantia, Diſputatio, Diſſenſio, Lis.* Res mihi cum illo fuit. 6. V. *Dominatio, Dominium, Imperium N. 1. & 2. Poteſtas N. 1.* Summâ rerum, *vel abſolutè* rerum potiri. *ita paſſim Cic. Liv. Cæſ. Nepos.* 7. Nota *ſeq. locutiones:* Jubere mulierem res ſuas ſibi habere, agere: eſt eam repudiare. *Cic.* Eſſe alicui rei: *pro* eſſe frugi, utilem, probum. *Terent.* E re nata: *pro* ex occaſione rei præſentis. *Id.* Pro re nata. *Tak, kak ſzamo dugovanye z-ſzobom donaſſa* ali *kako ſzamo dugovanye potrebuje.* Wie die Sach ſelbſten erfordert. *A' mint a' do'og hozza magával.* ita Cic. *Hùc ſimilia plura ſuò loco ſparſa reperies.*

Rĕſævio, is, Ovid. *Denuo ſævio.*

Rĕſalvo, as, Auguſt. *Denuo ſalvo.*

Rĕsălūtātio, onis, f. Svet. *Odpozdravlyanye, pozdravlyanya povernenye, naprot-náklon.* r. Gegen-Gruſs. *Viſzontag kŏſzŏntés.*

Rĕsălūto, as, āre, avi, atum, (Act.) Cic. *Odpozdravlyam, pozdravlyanye povracham.* Wieder grüſſe. *Viſzontag kŏſzŏntŏm, viſzſza kŏſzŏntŏm.*

Rĕsāneſco, is, ĕre, ui, (Neu.) V. *Conſaneſco, Convaleſco.* Animique reſanuit error. *Ovid.*

Rĕsāno, as, &c. Lactant. *Denuo ſano.*

Rĕſarcio, is, &c. Cic. *Iteratò ſarcio N. 1. Reſtauro.* 2. Transl. V. *Compenſo, Reddo N. 1.* Damna reſarcire. *Cic.*

Rĕſarrio, is, &c. Plin. *Iteratò ſarrio.*

Rĕſcindo, is, ĕre, ſcĭdi, iſſum. (Act.) Cæſ. V. *Rĕcīdo, Præcido N. 1. perſcindo, denuo ſcindo.* 2. Transl. V. *Aboleo, Antiquo, Abrogo, Extinguo N. 1. Metaph. &c.* Acta, pactiones, voluntatem mortui reſcindere. *Cic.*

Reſcio, is, īre, īvi, & ĭi, ītum, (Act.) Gic. *Zeznávam, zezvedam, znanye kakvoga dugovanya dobívam.* Vernehme, innen vverde, Wiſſenſchafft bekomme, dahinter komme. *Megtudom, megértem.*

Reſciſco, is, ĕre, īvi, ītum, (Act.) Cic. V. *Reſcio.* Omnia omnes reſciſcunt. *Terent.*

Reſciſſio, onis, f. V. *Abrogatio, Antiquatio, Repudiatio.* Decreti reſciſſio. *JCti.* 2. propriè V. *Præciſio N. 1. Reciſio.*

Reſciſsōrĭus, a, um. *Zatirajuchi, dotergavajúchi, poteptajúchi, preobrachajúchi, prerezavajúchi, zatrenyu ſzliſſajuchi.* Umſtoſſend,

Digitalizirao Google

ſend, umkehrend, aufhebend, zum nichts machend, zur Vertilgung gehörig. *Letzô, elſzakaſztó, félben-ſzakaſztó.* Exemplo actionis reſciſſoriæ etiam exceptio ei, qui Reip. cauſa abfuit, competit. *Ulp. l. nec non, ff. ex quibus cauſis majores &c.*

Reſcrībo, is, pſi, ptum, (Act.) Cic. *Odpiſzávam, odpiſſújem.* Wieder ſchreibe, ſchrifftlich antvvorte. *Viſzontag írok, iráſſál megfelelek.* 2. Argentum alicui reſcribere: *pro* reſtituere, adjecto ſcripto reddere. *Terent.* Legionem ad equum reſcribere: *pro* tranſcribere, *b. e.* è numero peditum in numerum equitum referre. *Cæſ.*

Reſcriptio, onis, f. JCt. *Odpiſzanye.* Das Zuruckſchreiben. *Viſzontag írás.* Item V. *Reſcriptum.*

Reſcriptum, i, n. Tacit. *Odpiſzek, Piſzmeno-odluchni odgovor, odpiſzana zapoved, napitanye piſzmeni odluchek.* Eine ſchrifftliche Antvvort, r. Herrn Befehl, s. Ausſchreiben. *iráſſál-való megfelelés, Fejedelmi Dékrétom valamelly dolognak eligazitására.* Principis reſcriptum. *Ulp.*

Reſcŭla, æ, f. *Apul.* V. *Recula.*

Reſculpo, is, Prudent. *Denuo ſculpo, Exſculpo.*

Rĕsĕco, as, cui, ectum, (Act.) Colum. V. *Amputo, Deſeco, Excīdo, Exſeco, Reſcindo N. 1.* 2. Transl. V. *Deſtruo. Reprimo, Extinguo. N. 1. Metaphoricè.* Libidinem reſecare. *Cic. Att. l. 1. ep.* 18.

Rĕsĕcro, as, Plaut. *Denuo obſecro, inſtanter obſecro.* 2. idem eſt ac *preces contrarias fundo. preces revoco.* Hinc *Aliquem reſecrare*, eſt eum religione ſolvere, votô liberare, quo per obſecrationem ad quempiam factam ligatus erat. *ita Feſt.*

Rĕſectio, onis, f. Colum. V. *Abſciſſio, Amputatio, Deſectio.*

Rĕſectus, a, um, Cic. *Odſzéchen, odrézan.* Abgehauen. *Lemetſzett, Elvágott.* 2. V. *Raſus* Barba reſecta. *Ovid.*

Rĕsēdo, as, Plin. *Denuo ſedo.*

Rĕſegmĕn, ĭnis, n. V. *Abſegmen, Reciſamentum, Ramentum.* Ungvium reſegmina. *Plin.*

Rĕsēmĭno, as, &c. Ovid. *Denuo*, vel *ſecundò ſemino.*

Rĕsĕquor, ĕris, Ovid. V. *Sequor, Reſpondeo.* Solatur noſtras Echo reſecuta quærelas: *b. e.* reſpondendo, & repetendo querelas ſecuta. *Auſon.*

Rĕsĕrātus, a, um, Ovid. *Odpert, ottvoren, odklenyen.* Aufgemacht, aufgeſchloſſen. *Felnyitt atott.*

Rĕsĕrātus, ûs, m. Sidon. *Odpor, Ottvor, Odklop, Odprenye, Odklenenye.* e. Aufſchlieſſung. *Felnyitás.*

Rĕsĕro, as, avi, atum, [Act.] Cic. V. *Recludo, Deſero, as.* 2. Transl. V. *Manifeſto, Detego N.* 2. Oracula mentis reſerare. *Ovid.*

Rĕsĕro, is, ĕre, ēvi, *ſup. inuſit.* ĭtum. (Act.) Plin. *Iteratò ſero, planto.*

Rĕſervātio, onis, f. *Zachuvanye, zpravlenye, zbranenye.* e. Zuruckhaltung, Vor- *oder* Aufbehaltung. *Máſſzorra tartás.*

Rĕſervo, as, avi, atum, [Act.] *Nadalye chúvam, zpravlyam, zbránim, zachúvam, za drugi-put oſztavlyam.* Zuruck behalte, aufbehalte. *Máſſzorra tartom, Megtartom.* V. *Aſſervo.* Aliquid in aliud tempus reſervo. *Cic.*

Rĕsĕs, ĭdis, *om.* Liv. V. *Otioſus, Piger N. 1.* Aqua reſes: *b. e.* Stagnans, putrida. *Varr.*

Rĕſex, ĕcis, m. Colum. V. *Sarmentum, Surculus, Inſitum.* Frequentiſſimè uſurpatur pro *ſarmento annotino vitû.*

† Rĕsĭdentia, æ, f. *Sztalno prebivaliſche.* e. Reſidentz, r. Wohnplatz. *Megmaradó lakás.* V. *Habitaculum.*

Rĕsĭdeo, es, ēre, ēdi, eſſum, (Neu.) V. *Doleſzédam.* Mich nieder ſetze. *Alá ülök.* V. *Sedeo, Denuo & Sedeo, Conſideo, Conſiſto N. 1. Permaneo, Perſideo, Perſiſto, Quieſco N. 1. Habito.* Si placet, reſideamus. *Cic. 2. Fin.* In urbe reſidere: *pro* permanere, urbem inhabitare. *Id.* 2. Transl. V. *Ceſſo, Deſideo, Deſino.* Impetus reſederunt. *Id. 2. Fam. ep.* 2. 3. V. *Adhæreo, Inſum.* Culpa in te reſidet. *Tiſzi tomu kriv, vu tebe jevſza krivnya.* Du haſt Schuld daran. *Te vagy a' vétkes.*

Rĕsĭdĭa, æ, f. *Plaut.* Apud quem alii leg. *Deſidia.*

Rĕsīdo, is, ĕre, ēdi, eſſum, (Neu.) *Dole ſzédam.* Mich nieder laſſe, nieder ſetze. *Alá ülök.* V. *Deſido N. 1.* In clunes reſidunt. *Plin. 2.* V. *Perſido, Deſido N. 2. Deſcendo N. 1. Inclinor* ex *Inclino N. 1.* Si montes reſediſſent. *Cic.* 3. Transl. V. *Reſideo N. 2.* Tumida ex ira tum corda reſidunt. *Virg.* 4. Vitia inter ipſos reſidunt: *pro* permanent, conſiſtunt. *Plin.*

Rĕsĭduum, ii, n. Auſon. V. *Reliquum.*

Rĕsĭduus, a, um, Cic. V. *Reliquus.*

Rĕſignātio, onis, f. *Odznamenuvanye, odbiliſenye, znameno potrenye Liſzta &c. odpiranye, odpechatenye.* e. Entſieglung, Aufbrechung. *Felſzakaſztás, Petsét felnyitása.* 2. *Cheſza oſztavlenye, nazad izruchanye, ſzvojevolyno od cheſza odſztuplyenye.*

c. Ab-

e. Abtrettung, Abthuung, Ubergebung. *A' tiſztnek letétele*, vagy *viſzſza adáſſa.*

Rĕſignātor, oris, m. *Odzaznamenitel, odbiliſitel, Znameno-Terecz, Odpechatnik, Odpiravecz liſzta &c.* r. Entſiegler, Aufbrecher, öffner eines Brieffs &c. *Felſzakaſztó, Petsét Felnyító.* 2. *Oſztavlyavecz, nazad cheſza izruchavecz, chaſzti povráchavecz.* r. Abtretter, Ubergeber eines Amts. *A' tiſztnek letévője*, vagy *viſzſza adója.*

Rĕſigno, as, āre, avi, atum, (Act.) Cic. *Znamínye terem, zaznamenuvano odpíram, odznamenújem, odbiliſujem, razpechatim.* Das Siegel aufbreche, entſiegle, entpetſchiere *Felſzakaſztom, Petsétét felnyítom.* Hinc Transl. V. *Explano N.* 2. *Explico N.* 1. *Detego N.* 2. *Manifeſto.* Vates futura fata reſigna. *Ovid.* 2. *Nazad izrucham, dobrovolyno-oſztavlyam, chaſzt* ali *kaj drugo meni zaujano povráchám.* Abtrette, aufgebe, zuruckgebe. *Leteſzem, Elbagyom, ſzantſzadétal viſzſza adom.* Rem datam reſigno. *Horat.* 3. V. *Reſcindo N.* 2. *Diſſolvo N.* 1. Tabularum fidem reſignare: *pro* tollere, abrogare, rumpere, &c. *Cic.*

Rĕſĭlio, is, īre, ui, ultum. (Neu.) Ovid. *Nazad zkáchem, odzkakujem, odzkácbem.* Inf. *odzkochiti.* Zuruck ſpringe. *Hátra-ugrom, viſzſza-ſzököm.* Hinc 2. *Transl.* Ab hoc crimen reſilit: *pro* huic crimen non inhæret. Cic. *Ovoga ſze pregreska nederſi.* Es hafftet kein Laſter an ihm. *Elvetette magáról a' vétket.* A conditione, à propoſito reſilire: *pro* abire, recedere. *Ulp.* Mamma reſilit: *pro* contrahitur, decreſcit, minuitur. *Plin.* Invenitur *Præt.* rĕsĭīvi, & ĭi.

Rĕsĭmus, a, um, Vatr. *Gore zvinyen, prèdſze zvinyen, na viſſak zaviat, zaferkan, fernyav.* über ſich, in die Höhe gebogen. *Felborgadtt.* Boves naribus reſimis: *b. e.* patulis ſeu latis & recurvis. *Colum.*

Rēsīna, æ, f. Plin. *Iz drévja czurécha mâſzt, ſzmola.* Das Hartz. *Fa nedve, Matskaméz.* V. *Pix.* Legitur etiam *Rĕ ĭna* cum Derivatis.

Rēsīnācĕus, a, um, Plin. *Reſinæ ſimilis.* Item V. *Reſinalis.*

Rēsīnālis, *com.* le, n. Cæl. Aurel. *Drevo-maſzten, ſzmolenzki.* Aus Hartz, dem Hartz gehörig. *Enyves, ſzurkos, mezgés, gyantás.* V. *Piceus.*

Rēsīnātus, a, um Juven. *Naſzmolen, oſzmolen, zoſzmolen, 2-ſzmolum zatverdyen.* Gehartzt, mit Hartz beſtrichen. *Meg-gyantáztatott, Enyvezetett ſzurkos.* V. *Piceatus.*

Rēsīnōſus, a, um, Colum. *Pun ſzmole, ſzmolen.* Hartzicht. *Szurokkal teli.* Superl. *Reſinoſiſſimus:* Plin.

Rĕsĭpio, is, ĕre, ui, & ĭi, (Neu.) *Po nechem diſſim.* Nach etwas ſchmecke, rieche. *Valamitûl ſzagot vagyok, valami izû vagyok.* Vitis picem reſipiens. *Plin.* 2. Transl. *K-dobroj pameti dobajam, zlaſze oſztavlyam, na dober pùt-ſze povracham, pobolſſavamſze, zlo chiniti preſztájem, ſzpameten poſztajem.* Wieder klug vverde, mich beſſere, bekehre, rechtſinnig vverde. *Eſzemre térek, A' roſztúl megſzünnek, okoſodni kezdek.* Vix aliquando te auctore reſipui. *Cic.*

Rĕsĭpiſcentia, æ, f. Lactant. *Na pravi pùt*, ali *k-dobroj pameti dobajanye, ſivlenya pobolſſanye, od zla preſztanye, benyanye.* Seiner ſelbſt Beſſerung, Bekehrung. *éſzre térés, magának megjóbbítása, megfordítása.*

Rĕsĭpiſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Liv. *Incipio reſipere.* V. *Reſipio N.* 2.

† Rĕſiſtentia, æ, f. V. *Repugnantia.*

Rĕſiſto, is, ĕre, rĕſtĭti, reſtĭtum, (Neu.) V. *Subſiſto, Immoror, Remaneo.* Extra fores reſiſtet. *Cic.* 5. *Tuſc.* 2. V. *Repugno.* Alicui vi reſiſtere. *Id.* 2. *Verr.* Valenti populo non facilè reſiſtitur. *Id. apud Priſcian.*

Rĕſolvo, is, ĕre, ſolvi, ūtum, (Act.) Plin. V. *Diſſolvo N.* 1. & 2. *Diſſuo N.* 1. & 2. *Disjungo, Enodo, Diſunio, Liquo.* 2. Transl. V. *Perſolvo N.* 1. Alicui pro vectura reſolvere. *Plaut.* 3. Adverte ad *Uſus ſeq.* Dicta alicujus reſolvere: *pro* refellere. *Quintil.* Literas reſolvere: *pro* reſignare, aperire *Plin.* Hos felicitas reſolvit: *pro* effœminat. *Senec.* Animi triſtitiã reſolvere: *pro* diſſipare. *Plin.* Sacrata jura reſolvere: *pro* violare. *Virg.* Ora reſolvere: *poëticè pro* ad loquendum aperire, loqui incipere. *Ovid.* 4. V. *Determino N.* 4. Se ad aliquid reſolvere: *b. e.* ſe ad aliquid audendum determinare. *ita uſus communis.*

Rĕsŏlūbĭlis, *com.* le, n. Prud. *Razvezliv, Odvezliv.* Auflöslich. *Meg-óldható.* V. *Enodabilis, Explicabilis.*

Rĕsŏlūtē, *Adv.* Tertull. V. *Animosè, Impavidè.* Item V. *Diſſolutè N.* 1. *Enodatè.*

Rĕsŏlūtio, onis, f. Gell. V. *Diſſolutio, Diſſociatio, Disjunctio, Enodatio.* Nervorum reſolutio: V. *Paralyſis.* Celſ.

Rĕsŏnābĭlis, *com.* le, n. *Glaſz odbijajuchi, ali povrachajuchi.* Wiederthönend. *Hátrazöngö, Viſzſza tſengö.* Echo reſonabilis. *Ovid.*

Rĕsŏnan-

Digitalizirao Google

Rĕsŏnantia, æ, f. Vitruv. *Odbianye gláſza, odglaſz.* r. Wiederhall, Wiederſchall, Wiederklang. *Viſzſza-zengés.* V. *Echo, Sonitus.*

Rĕsŏno, as, ui, ĭtum, (Neu.) Cic. *Glaſz odbiam, povracham: Ogglaſzujemſze.* Wiederthöne, vviederſchalle. *Viſzſza zengek, Hátra tſengek.* Item V. *Perſono.* 2. Transl. V. *Reſpondeo N.* 1. Gloria virtuti reſonat. *Id.* 3. *Tuſc. c.* 2. *de gloria.*

Rĕsōnus, a, um. Ovid. V. *Reſonabilis, Perſonus.*

Rĕſorbeo, es, ēre, ui, [Act.] Plin. *Nazadſzerchem, Izblyuvano*, ali *izbityeno opet poſiram.* Wieder ſchlupffe, vvieder hinein ſürffle, ſchlucke. *Viſzſza ſzopom, Hörpögetem.* Hinc *Transl.* Vocem reſorbere. *Réchi nazad poſirati, neizgovoriti.* Die Wörter verſchlucken, nicht ausſprechen. *Kinem adni ſzavát*, vagy *viſzſza nyelni.* Apud nonnullos leges *præt.* rĕſorpſi, *ſup.* rĕſorptum.

† Reſpectīvē, *Adv. Proti drugomu, napriſzpodobu, na druge gledech.* Gegen ein anderen, in Vergleichnuſs. *Valamihez képeſt, valamire tekéntve.*

Reſpecto, as, avi, atum, [Act. Freq.] Virg. *Oggledávamſze, nazad zgledávam, ozirávamſze.* Stets zuruck ſchaue, ſehe. *Hátra nézdegelek, viſzſza tekéntgetek.* 2. V. *Aſpicio, Intueor N.* 1. *Curo N.* 1. In cœlum reſpectans profectus eſt. *Cic. de Sen.* 3. V. *Expecto, as.* Munus reſpectare. *Id. pro Planc. c.* 18.

Reſpectus, ûs, m. Cic. *Oggledanye, oggled, nazadgledanye, ozir, ozziranye.* Das Zuruckſehen, e. Zuruckſchauung, Anſchauung. *Hátra nézés, megtekéntés.* V. *Aſpectus.* Hinc 2. Transl. V. *Exiſtimatio N.* 1. *Honor, Honorificentia, Reverentia, Cura N.* 1. *Intuitus.* Ad ſenatum non habere reſpectum: *h. e.* eum non reſpicere, non curare, nullam ejus rationem habere. *Cic.* 5. *Phil.* Publicis conſiliis ſemper officit rerum privatarum reſpectus: *id eſt* intuitus, conſideratio, cura. *Liv. l.* 2. *c.* 30. 3. V. *Aſylum, Profugium.* Ex acie reſpectum habere: *h. e.* locum tutum, quem reſpectare poſſit. *Cic. Phil.* 11. *c.* 11.

Reſpergo, is, &c. V. *Aſpergo N.* 1. Manus reſperſæ ſanguine. *Cic.*

Reſperſio, onis, f. Cic. *&c.*

Reſperſus, ûs, m. Plin. V. *Aſperſio.*

Reſpĭcio, is, ĕre, exi, ctum, [Act.] Synon. *Retro aſpicio; oculos reflecto, refero, retorqueo in aliquid; oculis aliquem ſequor.* Cic. *Nazad gledim, oggledamſze, ozziramſze, nazad zglédam,* Zuruck ſehe, zuruck ſchaue. *Hátra nézek, megtekéntem.* Item V. *Aſpicio, Intueor N.* 1. & Transl. V. *Curo N.* 1. Quem nemo alloqui, nemo reſpicere vellet. *Id. pro Cluent.* 2. Transl. *ad animum.* Spatium præteriti temporis reſpicere: *pro* mente evolvere, memoriâ repetere. Fortunas hominum reſpicere: *pro* conſiderare, perpendere, contemplari. Se reſpicere: *h. e.* ſui rationem habere; *vel* ſibi providere, proſpicere. Deus nos reſpicit: *pro* juvat, nobis opitulatur, favet, opem fert. *Hactenus Cic.* Summa imperii ad me reſpicit: *pro* pertinet, ſpectat, mihi incumbit. *Caſ. l.* 3. *B. C. c.* 5.

Reſpīrācŭlum, i, n. Claud. Mamert. *Odihaj, Oduſſek.* s. Lufft-Rohr, Lufft-Loch. *Lélekzet lyuk.*

Reſpīrāmĕn, ĭnis, Ovid. V. *Halitus, Reſpiraculum.*

Reſpīrātio, onis, f. Cic. *Oddehnenye, oddihavanye, oddiha, oddahnutie.* e. Athemholung, das Athmen. *Lebellés, Lélekzet vivés.* V. *Spiratio.* 2. V. *Evaporatio, Exhalatio.* Aquarum reſpiratio. *Cic.*

Reſpirātus, ûs, m. Cic. *idem.*

Reſpīro, as, avi, atum, [Neu.] Cic. *Oddihávam, oddiſſem.* Erſchnauffe, den Athem ziehe, *oder* hole. *Lelket veſzek, Lebellet.* V. *Spiro.* 2. Transl. *Krépimſze, Jáchimſze, objáchimſze, k-ſzebi dobajam.* Mich erhole, erquickt vverde. *Megerőſödök, megújólok, megéleſztetek.* A metu reſpirare. *Za ſztrahom k-ſzebe dojti, okrepitiſze.* Sich nach der Furcht vvieder erholen. *Bátorságot venni.* Item V. *Requieſco, Ceſſo:* A negotiis reſpirare. *Od poſzlov preſztati, od poſzlovſzi odehnuti, pochinuti.* Von Geſchäfften loſs vverden, ruhen. *A' gondoktúl megſzünni, megnyugodni.* Cupiditas reſpirat: *pro* remittit, ceſſat, decreſcit, minuitur. 3. Accipitur *Activè* pro *Exhalo.* Animam [*id eſt* auram vitalem] à pulmonibus reſpirare. ità *Cic.*

Reſplendentia, æ, f. Auguſt. V. *Refulgentia.*

Reſplendeo, es, ēre, ui, [Neu.] Cic. V. *Splendeo, Refulgeo, Reniteo.*

Reſpondeo, es, ēre, reſpondi, nſum, [Act.] *Odgovarjam, odgovor dájem.* Antvvorte. *Felelek, meg-felelek.* Alicui aliquid, ad aliquid, *vel* de aliqua re reſpondere. *Kómu kaj, na kaj,* ali *od ſta odgovoriti.* Einem etvvas, auf etvvas, *oder* von etvvas antvvorten. *Valakinek valamit, valamire,* vagy *valamiſelől megfelelni.* Jus, *vel* de jure reſpondere: *h. e.* Juris conſultum agere, ex jure

jure consilium dare. 2. Transl. V. *Congruo, Consentio, Convenio N.* 4. *Quadro N.* 2. Alicui amore, *vel* in amore respondere: *pro* redamare aliquem. *Vu lyubavi kômu odgovarjati, lyubav odvrachati, naproti kôga lyubiti, lyubechega lyubiti.* Einen vvieder lieben. *Valaki szeretetiért szeretettel lenni.* Verba verbis respondent: *pro* congruunt, consentiunt, &c. 3. V. *Satisfactio.* Muneri suo, Expectationi hominum, Græcorum gloriæ respondere. 4. Porticus Palatio respondet: *pro* opposita, ex adverso, *vel* contra posita est: *id est:* Porticus Palatium respicit. 5. Patri respondere: *pro* similem esse, Patrem imitari, referre. *Hactenus Cic.* 6. Aliquem verberum immunem respondere: *pro* decernere. *Tacit.* 7. Accipitur *propriè*, Sed minus usitatè pro *Repromitto.* ita *Fest. Stat.*

Responsio, onis, f. Cic. *Odgovorenye, odgovarjanye.* Das Antvvorten. *Felelés, megfelelés.* V. *Responsum.*

Responsĭto, as, avi, atum, (Act. Freq.) Cic. *Cheszto odgovarjam, vnoge odgovore dájem.* Offt antvvorte. *Feleldegelek, viszsza felelgetek.*

Responso, as, avi, atum, (Act. Freq.) Plaut. *idem.*

Responsor, oris, m. Horat. *Odgovarjavecz, odgovoritel.* r. Antvvort-geber. *Viszszafelelô.* Ex aliorum interpretatione idem est ac *Fidejussor.*

† Responsōrius, a, um. *Odgovarjajuchi, odgovor vu szebe zaderszavajuchi.* Antvvortend, eine Antvvort enthaltend. *Felelô, Feleletet magában foglaló.*

Responsum, i, n. Cic. *Odgovor.* e. Antvvort. *Felelet.* V. *Responsio.* Deorum responsum, *id est* oraculum. *Id.* 2. *de nat. Deor.*

Respūblĭca, reipublicæ, f. Cic. *Opchina, opchinszto, vlaszt opchinzka, opchinzko dugovanye.* Die gantze Gemeine, gemeiner Nutz, das gemeine Wesen. *Község, közönséges társaság, köz-jó.* Quatuor sunt Reip. genera, scilicet *Aristocratia, Democratia, Monarchia, Oligarchia.* V. suis locis.

Respuo, is, ĕre, ui, ūtum, (Act.) V. *Expuo, Ejicio.* Gustatus id, quod valde dulce est, respuit. *Cic.* 2. Transl. V. *Rejicio N.* 2. *Contemno.* Iddicere, quod omnium mentes respuant. *Cic. de Fat.* Alicujus imperium respuere: *pro* nolle parere, nolle obedire. *Colum.* Auribus respuere: *pro* nolle audire. *Cic.* Aures respuunt: *pro* refugiunt. *Id.* 3. V. *Rejicio N.* 1. Tela in aliquem respuere, *Senec.*

Restagnātio, onis, f. Plin. V. *Exundatio, Effluentia, Inundatio.*

Restagno, as, avi, atum, (Neu.) Cæs. V. *Effluo, Exundo.*

Restaurātio, onis, f. JCt. V. *Reparatio.*

Restaurātor, oris, m. V. *Reparator.*

Restauro, as, avi, atum, (Act.) Tacit. V. *Reparo.*

Restiārĭus, ii, m. Cornel. Fronto. *Vusár, vuszopletecz.* r. Seiler. *Kötél-verô, járló.*

Restĭbĭlis, *com.* le, n. *Kaisze vszako leto orje, kopa, prászi, obdelava, za szetvu pripravlya: vszako letto rodechi.* Das alle Jahr zugericht, geackert, anbauet, *oder* gesäet vvird: Alle Jahr Frucht tragend. *A mi minden esztendôben megszántatik, megkápáltatik, megépítetik, bévetetik: Minden esztendôben gyümölts-hozó.* Sic dicitur Ager restibilis, qui quovis anno colitur, & fruges fert. *Varro.* Vinetum restibile: quod quotannis repastinatur, &c. *Colum.* Fœcunditas restibilis: *h. e.* continua. *Plin.*

Restĭcŭla, æ, f. Varr. *Vusinecz, y vsze tenko zpleteno ali zferkano, kakti dreta, dreticza.* peregr. *snóra, snóricza, spága.* s. Stricklein, Schnürlein, r. Spaget. *Kötelecske, Madzag, spárga.* V. *Funiculus.*

Restĭcŭlus, i, m. Ulp. *idem.*

Restillo, as, avi, atum, [Neu.] Prud. *Nazad kaplyem.* Zuruck träufele. *Hátra tsepegek.*

Restinctio, onis, f. Cic. *Gasszenye, Vgasszenye, Pogasszenye.* e. Löschung, Erlöschung. *Mególtás, Elóltás.* V. *Deletio N.* 2. *Extinctio N.* 1. 2. Transl. V. *Repressio, sedatio.*

Restinguo, is, ĕre, nxi, nctum, [Act.] Cic. *Gaszim.* Lösche, &c. V. *Extinguo N.* 1. *in signif. propria, Deleo N.* 2. 2. Transl. V. *Extinguo N.* 2. *Reprimo, sedo.* Ardorem cupiditatum restinguere. *Cic.* Sitim restinguere rivô. *Virg.*

Restio, ōnis, m. Svet. *Vuso-terszecz.* r. Seil-Kramer. *Kötél árúló, kalmár.* Item V. *Restiarius.* 2. Plautus *restionem* vocat eum, qui se resti suspendit.

Restĭpŭlātio, onis, f. Cic. *Synon.* Mutua stipulatio. *Naprot-pogodba, naproti pogadyanye.* e. Gegen-Zusag. *Viszontag felvállalás, felfogadás.* V. *Repromissio.*

Restĭpŭlor, aris, ātus sum, [Dep.] Cic. *Synon.* Mutuam stipulationem exigo, vicissim ab aliquo sponsionem peto. *Naprotiszе pogadyam, zaobétam.* Dagegen zusage. *Viszontag felvállalom, felfogadom.* V. *Repromitto, Vicissim & stipulor.*

Restis, is, f. *Accus.* restim, & restem. *Abl.* resti & reste. *Liv.* V. *Funis.* Ad restim mihi res

rediit. Terent. *Moja dugovanya jeſzu ou kruto zlocheſztom ſztaliſſu:* iliti: *Ja zeoſzema pogublyen jeſzem*, ali *Jaſzem ou ſztraßnu pogibel doſzpel*, ali *Jaſze nemam ou nikaj vech uſſati*, ali *Meniſze je obeſziti y zdvoiti*. Ich bin ins Verderben gerathen, ich habgar keine Hoffnung übrig, ich muſs aufs Hencken und Verzvveifflen gedencken. *Az én dolgaim leggonoſzabb állapotban vannak, Felakaſztáſom felül kel gondolkodnom*. Ad reſtim damnatus. *Na veſſalo obſzudyen*. Zum Hencken verdamt, verurtheilet. *Akaſztó-fára itéltetett*.

Reſtĭto, as, avi, atum, (Neu. *Freq.* à Reſiſto, *vel* Reſto) Terent. *Vſzeſtat poſztájam*. Offt ſtill ſtehe. *Meg-álldogalok*. V. *Identidem* & *Moror N. 1. ſæpe* & *ſubſiſto*. 2. *Negday negda ſzuprot ſztájam*. Dann und dann vviederſtehe. *Ellene-álldogalok*. ita *Liv*.

Reſtĭtrix, īcis, f. Plaut. *Poſztajavka*. e. Offt Still-ſteherin. *álldogalónė*. Item *ſzuprotſztajavka*. e. Wiederſteherin. *Ellene-állónė*. V. *Adverſatrix*.

Reſtĭtuo, is, ĕre, ui, ūtum, (Act.) *Vu pervi ſztaliß poſztavlyam*. In vorigen Stand ſetze. *Helyre állitom, viſzſza állttom*. V. *Repono N. 1*. Aliquem in ſuam priſtinam dignitatem, in antiquum ſtatum, in integrum reſtituere. *Cic*. Item generatim V. *Refero N. 2*. Alicui gratiam reſtituere. *Id*. 2. V. *Reſtauro*. Ædes exeſas reſtituere. *Id*. Item V. *Emendo*. Depravata reſtituere. *Id*. 3. Aciem, pugnam, prælium reſtituere: *pro* redintegrare, renovare, reſumere. *Liv*. Aliquem ſanitati reſtituere. *Kôga izvrachiti, kômu pervo zdravje povernuti*. Einen vvieder geſund machen. *Meg-gyogyítani valakit*. ita *Plin*. 4. Condemnatum reſtituere: *pro* veniam eidem dare, pœnam remittere. *Cic*.

Reſtĭtūtio, onis, f. Cic. V. *Compenſatio*, *Redditio*, *Redintegratio*, *Repoſitio N. 1*.

Reſtĭtūtor, oris, m. Cic. V. *Redditor*, *Redintegrator*, *Repoſtor N. 1*. *Reſtaurator*.

Reſtĭtūtōrĭus, a, um. *Povernenyu, ali ou pervi ſztaliß poſztavlyanyu ſzliſſajuchi, haſznujuchi*. Zum Wiedergeben, *oder* zum Wiederbringen dienlich. *Megadáſra-való, viſzſza-hozáſra-való*. Actio reſtitutoria. *JCti*.

Reſtĭtūtrix, īcis, f. Apul. *Povernitelicza, Povratitelicza, Povrachavka, Nazad ſztavinka, Nadomeſztitelicza, ou pervi ſztaliß poſztavlyavka, Popravitelicza, Ponovitelicza*. e. Wiedergeberin, Wieder-zuſtellerin, Erſtatterin, Erſetzerin, Wieder-bringerin, Verbeſſerin. *Viſzſza-adónė, Megadónė. Viſzſza-hozó aſzſzony, helyre ſztzónė, Megépítónė, Megújſtónė*.

Reſto, as, āre, ſtĭti, ſtĭtum, (Act.) *Synon*. Superſum, reliquus ſum. *Oſztájem, zaoſztájem, zviſſega* ali *oſztáli jeſzem*. Überbleibe, ich bin übrig. *Hátra maradok, Hátra vagyok*. Æqualium pauci admodum reſtant. *Cic. de Sen*. Reſtat, (*pro* reliquum eſt) ut his reſpondeam. *Id*. 4. *Acad. c*. 2. 2. V. *Reſiſto N. 1*. Poſt adventum Vari in Africa reſtitit. *Cic. pro Lig*. 3. V. *Moror N*. 2. *Reſiſto N*. 2. Alicui ſumma vi reſtare. *Liv*.

Reſtrictè, *Adv*. Cic. V. *Strictè*. *Arctè*, *Anguſtè*. *Severè*, *Accuratè*, *Avarè*, *Parcè*.

Reſtrictim, *Adv*. Afran. V. *Reſtrictè*, *Strictim*.

Reſtrictus, a, um, Horat. *Ztißnyen, Zvezan*. Zuſammen gezogen, gebunden. *Öſzve ſzorítatott, megkötöztetett*. V. *Arctus*. 2. Transl. V. *Avarus, Illiberalis N*. 2. *Parcus*. ita *Cic*. 3. V. *Auſterus, Severus*. Imperium reſtrictum. *Tacit. l*. 15. *Ann. c*. 48. Comp. *reſtrictior*. Cic.

Reſtringo, is, inxi, ictum, [Act.] V. *Revincio, ſtringo, valde & ſtringo, Religo N*. 1. Manibus ad terga reſtrictis. *Plin*. V. in *Revincio*. 2. Transl. V. *Arcto, Coërceo, Cohibeo, Imminuo*. Homines ad cuſtodiam pecuniæ, ſumptus &c. reſtringere: *Plin*.

Rĕsūdo, as, V. *Sudo, Exudo, Emano N*. 1. *Mano N*. 1. Solum humore reſudat. *Curt*.

Rĕsulco, as, Prudent. *Iterum ſulco*.

Rĕſulto, as, avi, atum, (Neu.) Plin. *Nazad zkacbem, odzkakujem, nazkakujem*. Zuruck ſpringe, vvieder auſſpringe. *Viſzſzaſzököm, ugrándozom*. Item V. *Reſono N*. 1. Vocis imago reſultat: *pro* Echo reſonat. *Virg*.

Rĕsūmo, is, ĕre, mpſi, mptum, *vel* mſi, mtum, [Act.] Plin. V. *Recipio imô locô*. 2. Vires reſumere: *pro* recuperare, reſtaurare. *Ovid*.

Rĕſuo, is, &c. Sveton. V. *Diſſuo*. 2. Nonnulli uſurpant pro *Iteratò ſuo*.

Rĕsŭpīno, as, &c. Terent. V. *Supino*, *Denuo* & *ſupino*. 2. V. *Inverto*. Aulam amici reſupinare. *Juvenal*.

Rĕsŭpīnus, a, um, Plin. V. *Supinus N*. 1. 2. Metaleptícè V. *Mollis N*. 1. ità *Quintil*.

Rĕſurgo, is, ĕre, exi, ectum, [Neu.) Liv. *Gore ſztájem, Podiſemſze, uſzkarſznujem*. Wieder auffſtehe. *Felkelek, Támadok*. V. *Aſſurgo N*. 1. *Exſurgo N*. 1. *Iteratò ſurgo*. 2. V. *Iteratò* & *Creſco, Excreſco*. Herba cæſa reſurgit. *Plin*.

Rĕſurre-

Rĕſurrectio, onis, f. Turtull. *Gore ſztajènye, opet goreſztajenye, uſzkarſztnutje, uſzkarſznenye.* e. Auferſtehung, Wieder-Auferſtehung. *Feltámadás, Felkelés.*

Rĕſuſcĭtātio, ōnis, f. Tertull. *Opet prebudenye, izbudenye, oſivenye, ſivlyenya povrácbanye.* e. Wieder-Auferweckung. *Feltámaſztás, ébreſztés.* V. *Excitatio.*

Rĕſuſcĭtātor, oris, m. *Izbuditel, Probuditel, Oſivitel, Uſzkarſznitel.* r. Auferweecker. *Feltámaſztó, ébreſztő.* V. *Excitator.*

Rĕſuſcĭto, as, are, avi, atum, (Act.) *Opet budim, probudyam, oſivlyujem, Sivlenye povrácham.* Wieder erwecke, auferwecke. *Iſmét ébreſztem, feltámaſztom.* V. *Iteratò* & *ſuſcito, excito.* Poſitámque reſuſcitat iram. *Ovid.*

Rētæ, arum, f. *plur.* Sunt Arbores, & Virgulta, quæ in alveis, vel ripis fluminum creſcunt, & prætereuntes naves retinent. *Gell.*

Rĕtālio, as, are, avi, atum, (Act.) Gell. *Synon.* Æquo jure compenſo, Talionis lege ago. *Jednako odvrachám.* Gleiches mit gleichem vergelte, mit gleicher Maas meſſe. *Egyaránt viſzſza-adom, viſzſza-tromfolom.*

Rĕtardātio, onis, f. Cic. *Zakeſznenye, Zaderſavanye, Zaderſanye, Zaſtentanye.* e. Säumung, Aufhaltung, Verzögerung. *Megkéſlelés.* V. *Remora N. 1. Impeditio N. 2. Detentatio.*

Rĕtardo, as, avi, atum, [Act.) Cic. *Zakeſznujem, zadersávam, zaſtentam, ſtentam kôga.* Säume, aufhalte, verhindere. *Megkéſlelem.* V. *Remoror, Impedio N. 2. Detineo.*

Rĕtaxo, as &c. *Suet.* Synon. *Taxo, Iteratò taxo, viciſſim taxo.*

Rēte, is, n. Cic. *Mreſa.* s. Netz, Garn. *Hálò, Hal-fogó.*

Rĕtĕgo, is, &c. Virg. V. *Detego N. 1. & 2. Denudo.*

Rētejăcŭlum, i, n. Plaut. *Mreſa, kâſze vu lovu bíta.* s. Wurff-Garn. *Vetô-hálò.* Alii leg. *Retiaculum.*

Rĕtendo, is, rĕtendi, ſum, & tum, [Act.] Ovid. V. *Detendo, Laxo N. 1.*

Rĕtentātrix, īcis, f. Macrob. *Zaderſitelicza, Vſztavlyavicza, ſztegavka.* e. Zuruckhalterin. *Megtartóztatóné, Halaſztóné.*

Rĕtentio, ōnis, f. Cic. V. *Detentatio, Repreſſio.*

Rĕtento, as, are, avi, atum, (Act. Freq. a *Retineo.*) Cic. V. *Detento, Retineo.*

Rĕtento, as, &c. Ovid. *Iterum tento.*

Rĕtentor, ōris, m. Apul. V. *Detentator, Repreſſor.*

Rĕtergeo, es, &c. Ammian. V. *Extergeo, Abſtergeo.*

Rĕtĕro, is, &c. Colum. V. *Iteratò & Tero.*

Rĕtĕxo, is, ĕre, xui, xtum, [Act.] Cic. *Tkano razmétchem, odtkem,* Inf. *odtkati: Raztkavam, Razetkavam,* Inf. *Raztkati.* Das Gewebte wieder auflöſe. *A' ſzövéſt viſzſzaſzövöm.* Hinc *Transl.* Aliquam rem retexere: *pro* diſſolvere, irritam facere, immutare, reſcindere. *Id.* 2. Accipitur pro *Iteratò texo N. 1.* Et hinc Transl. pro *Repolio, Iterum & Emendo N. 1.* Orationem retexere. *Cic. 2. Phil. c. 12.*

Rētiācŭlum, i, n. V. *Retejaculum.*

Rētiārĭus, ii, m. Svet. *Mreſar, Mreſo-noſzecz.* r. Netz-Stricker, Garn-Trager. *Hálò-kötő, vagy bordozó.* 2. ſpeciatim *Retiarius* dicebatur gladiator ſub ſcuto rete gerens, quod adverſario involvendo & implicando ſerviebat.

Rĕtĭcentĭa, æ, f. Cic. *Zamuchanye, Zamuknenye, Zatajenye.* e. Verſchwiegenheit, Verſchweigung. *Elhallgatás, Eltitkolás.*

Rĕtĭceo, es, ēre, cui, [Act.] Cic. *Zamuchavam, Zamuknujem, Zamuknyſvam, Neprepovédam.* Verſchweige, hinterhalte. *Elhallgatom.* V. *Taceo.*

Rĕtĭcŭlātus, a, um, Plin. *Na ſzpodobu mreſe napravlyen, zpleten.* Wie ein Netz gemacht. *Hálò módra tſinált, ſzött.* Item V. *Clathratus.* Feneſtræ reticulatæ: *id eſt* reticulis munitæ, &c. *Varro.*

Rētĭcŭlum, i, n. Cic. *Mreſicza.* Ein Netzlein. *Hálòtska.* Item *Zpletena kapa, Poczolicza.* e. Geſtrickte Haube. *Fô-kötötske.* 2. Accipitur pro omni eo, quod reticulo ſimile eſt. ità *Varr. Plin. Ovid.*

Rĕtĭcŭlus, i, m. Plin. *idem.*

Retĭna, æ, f. Anatom. *Ochna mrenicza.* Das Netz-Häutlein in den Augen. *A' ſzemnek hártyátskája.*

Rĕtĭnācŭlum, i, n. Plin. *Derſalo, zderſalo, zaderſalo, vſze z-kêmſze kaj derſi,* ali *zaderſava.* Alles, damit man etwas hält. *Valamit tartóztató ſzerſzám.*

Rĕtĭnax, ācis, *om.* Symmach. *Valde tenax.*

Rĕtĭnens, entis, *om.* Cic. *Zaderſavajuchi, zderſavajuchi, cheſza ſze derſechi, kaj obderſavajuchi.* Etwas behaltend, überhaltend. *Megtartó, Tartóztató.* Proprietatum in verbis retinentiſſimus. *Gell.*

Rĕtĭnentia, æ, f. Lucr. V. *Detentatio, Conſervatio.*

Rĕtĭneo, es, ēre, nui, entum, [Act.] *Zadérſam, obderſivam.* Inf. *zaderſati, obderſati.* Behalte.

Megtartom. Item V. *Conſervo.* Officium, jus ſuum, alicujus rei memoriam retinere. *Cic.* Aliquid memoriâ retinere *Nep.* 2. V. *Reprimo.* Liberos pudore retinere. *Cic.* Aliquem in fide, *vel* officio retinere. *Liv.* Item. V. *Remoror*, *Detineo.* Aliquem alicubi retinere. *Cic.*

Rĕtĭngo, is, ĕre, inxi, inctum, [Act.] Stat. *Denuo tingo.*

Rĕtingo, is, ĕre, rĕtĭgi, tactum, (Act.) Cato. V. *Tango*, *Contingo.*

Rĕtĭŏlum, i, n. Apul. V. *Reticulum.*

Rĕtis, is, f. Varro. V. *Rete.*

Rĕto, as, avi, atum, [Act. *Obſol.*] V. *Purgo N. 1.* Flumina retare. *Gell.*

Rĕtondeo, es, Plin. *Tondeo, Denuo tondeo.*

Rĕtŏno, as, Catull. *Adverſum tono, Denuo tono, Reſono N. 1. Detono.*

Rĕtorpeſco, is, Tertull. *Obtorpeo, Denuo torpeſco.*

Rĕtorqueo, es, &c. *Retro torqueo, Rejicio N. 1. Reflecto N. 1.* Oculos ad urbem retorquere. *Cic.* Hinc 2. *Transl.* Animum ad præterita retorquere: *pro* reflectere, revocare, convertere. *Senec.* Crimen in aliquem retorquere: *pro* rejicere. *Ulp.*

Rĕtorreo, es, Plin. *Denuo torreo.*

Rĕtorreſco, is, Colum. *Denuo torreſco.*

Rĕtorrĭdè, *Adv.* Plin. *Jako ſzuho, poſzuſſeno, opaleno, oſzmudyeno, od ſzuncza pripecheno.* Ausgedörret. *Elaſzottúl.*

Rĕtorrĭdus, a, um, Colum. *Jako ſzuh, poſzuſſen, opalen, odſzuncza ali ognya opechen,* Ausgedörret, von der Sonnen, *oder* von dem Feuer verbrent. *Elſzáltt, Elaſzott.*

Rĕtorſio, onis, f. JCti. *Odmétanye, odbianye, odorráchanye rechib.* e. Heimſchiebung, Zuruckſchiebung der Worten. *Viſzſza-ütés, A' ſzavaknak viſzſza-fordítáſa.*

Rĕtractātio, onis, f. Cic. V. *Palinodia N. 1. Improbatio, Immutatio* Scil. *opinionis.*

Rĕtractātor, ōris, m. *Szvojega ſtimanya preménjavecz, Réchi nazad jemavecz, oporechitel.* r. Veränderer, Wiederruffer. *Megváltoztató, ſzava viſzſza-hívó, viſzſzamondó.* Item V. *Detractator.* Officii retractator. *Tertull.* Alii leg. *detractator.*

Rĕtractio, onis, f. Macrob. *Nazad vléchenye.* e. Zuruckziehung. *Viſzſza-húzás, Viſzſza-vonás.* Item V *Contractio, Diminutio.*

Rĕtracto, as, avi, atum, (Act.) V. *Denuo* & *Tracto N. 1. Repolio, Iteratò* & *Ago N. 1. Denuo* & *Tango N. 1. Palpo N. 1.* Ferrum retractare: *pro* iterum tractare. *Virg.* Pedamenta retractare: *pro* repolire, iterum dolare. *Colum.* Vulnera retractare: *pro* contrectare, denuo palpare &c. *Ovid.* 2. Transl. V. *Remeditor*, *Recognoſco N. 2. Recogito.* Aliquid diligenter retractare & relegere, *Cic.* 3. V. *Reprobo, Revoco N. 2. Immuto.* Dicta, facta retractare. *Plin.* 4. V. *Detrecto, Recuſo, Repugno.* Sequuta exercitum plebs nullo retractante. *Liv.* 5. Cauſam finitam retractare: *pro* repetere, iterum dicere. *Plin.* Augere dolorem aliquid retractando: *id eſt* refricando, denuo commemorando, *Cic.* Quidam legunt *retrectans* pro *retractans &c.*

Rĕtractus, ûs, m. Tertull. V. *Retractio.*

Rĕtrādo, is, ĕre, ĭdi, ĭtum, (Act.) *Pompon. JCt.* V. *Reddo N. 1.*

Rĕtrăho, is, ĕre, xi, ctum, [Act.] Cic. *Nazad vléchem, odvláchim, odvlekujem.* Zuruck ziehe. *Viſzſza-vonſzom.* Hinc *Transl.* Aliquem ab aliqua re retrahere: *pro* avocare, retinere, cohibere. *Id. pro Sext. c. 15.*

Rĕtrĭbuo, is, ĕre, ui, ūtum, [Act.] Cic. V. *Remunero, Reddo N. 1.*

Rĕtrĭbūtio, onis, f. Sidon. V. *Remuneratio, Redditio.*

Retrĭbūtor, oris, m. Tertull. V. *Remunerator, Redditor.*

Rĕtrĭmentum, i, n. Varr. V. *Recrementum.*

Rĕtrŏ, *vel* Rĕtrō, *Adv.* Cic. *Nazad, Nazaj, odzad, odzada, zada.* Zuruck, von hinten zu, dahinten. *Hátra, viſzſza, oda hátra.* 2. V. *Ante Adv. Prius N. 1.* Stipendia retro debita ſolvere. *Capitolin.*

Rĕtrŏăgo, is, ĕre, ēgi, actum, (Act.) Plin. *Nazad tiram, odganyam, zarácbam.* Zuruck treibe, hinter meiner treibe. *Viſzſza-húzom, viſzſza-fordítom.*

Retrocēdo, is, &c. Liv. V. *Recedo N. 1. Retrorſum* & *Eo.*

Retroceſſio, onis, f. &

Retroceſſus, ûs, m. Apul. V. *Receſſus N. 1.*

Retrocītus, a, um, Lucr. *Nazad zovan, odzovan, odpelyan.* Zuruck beruffen, zuruck gezogen. *Viſzſza-hívatott, Viſzſza-vitetett.*

Retrodūco, is, Vitruv. V. *Reduco N. 1.*

Retroeo, is, &c. Plin. V. *Redeo, Retrorſum* & *Eo.*

Retrofĕro, ers, Senec. V. *Refero N. 1.*

Retroflecto, is, Petron. V. *Reflecto N. 1.*

Retroflexus, a, um, Apul. V. *Reflexus.*

Retrogrădior, ĕris, greſſus ſum, (Dep.) Plin. V. *Regredior, Retrorſum* & *Gradior.*

Retrogrădus, a, um, Plin. *Nazad kakti vak iduchi, hodechi.* Hinter ſich gehend. *Hátra-menő, Viſzſza-máſzó.*

Retro-

Retrogreſſus, ûs, m. Macrob. V. *Regreſſus.*
Retrolĕgo, is, Quintil. *Nazad berem.* Zuruck ſammle. *Viſzſza-ſzedem.* Item *Nazad cbtejem.* Zuruck leſe. *Viſzſza-olvaſom.* 2. V. *Relego N.* 2. *Retro* & *Navigo.* Curva litora retrolego: *pro* renavigo. *Id. declam.* 6.
Retropendŭlus, a, um, Apul. *Nazad viſzecbi, odzad viſzecbi.* Zuruck *oder* hinter ſich hangend. *Hátra-fügô, Hátul-fügô.*
Rĕtrorſùm, *Adv.* Cic. *Odzad, za ſzobom, nazad obernyeno.* Hinter ſich. *Hátra felé, Hátul.*
Retrorſus, a, um. *Nazad obernyen, odzadnyi, Prot zadnyi.* Hinter ſich gevvendet, rücklings, hintervverts. *Hátúl - valô.* Manus retrorſa. *Plin.*
Retrorſùs, *Adv.* Plin. V. *Retrorsùm.*
Retroſpĭcio, is, &c. Vitruv. V. *Reſpicio.*
Retrovĕho, is, Senec. V. *Revebo.*
Retrovendo, is, JCti. V. *Revendo.*
Retroverſim, *Adv.* Claud. Mamert. *&*
Retroversùs, *Adv.* Petron. V. *Retrorsùm.*
Retroverſus, a, um, Ovid. V. *Retrorſus.* Similiter & alia componi poſſunt.
Rĕtrūdo, is, ĕre, ſi, ſum, [Act.] *Nazad rivam, od ſzébe.* Zuruck ſtoſſe, treibe, ſchiebe. *Hátra-taſzitom.* Simulacra retruſa. *Cic.*
Rĕtundo, is, ĕre, rĕtŭdi, rĕtūſum, (Act.) Plin. V. *Repercutio N.* 1. Item Metaleptice V. *Hebeto.* 2. Transl. V. *Reprimo, Refello, Irrito.* Alicujus improbitatem retundere. *Cic.*
Rĕtūro, as, avi, atum, (Act.) Varr. *Odtſkam, odbertvávam,* Inf. *odbertviti: zabertveno, zatiſzenyeno odpiram.* Etvvas verſtopffies vvieder aufthue. *A' mi bédugatott ſelnyitom.*
Rĕvăleſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Gell. *Zdrav poſztújem, &c.* V. *Convaleo.*
Rĕvāneſco, is, Ovid. V. *Denuo & Evaneo.*
Rĕvĕho, is, ĕre, xi, ctum. (Act.) Cic. *Nazad vozim, na tràg pelyam.* Zuruck führe. *Viſzſza-bozom, Viſzſza-viſzem.*
Rĕvēlātio, onis, f. Arnob. V. *Detectio N.* 1. & 2.
Rĕvēlātor, oris, m. Tertull. V. *Detector N.* 1. & 2.
Rĕvello, is, Cic. V. *Avello, Devello, Divello.*
Rĕvēlo, as, Ovid. V. *Develo, Detego. N.* 1. & 2. *Denudo.*
Rĕvendo, is, ĕre, dĭdi, ĭtum, (Act.) Ulp. *Nazad prodajem, kuplyeno opet prodávam.* Wieder verkauffe. *Iſmét eladom a' mit vásárlottam.*
Rĕvĕnio, is, Cic. V. *Retro & Venio, Revertor.*
Rĕ vĕrā, *Abl.* Cic. *Ziſztine, Doiſztine, prez ſzále.* Fürvvahr, in der Warheit, ohne Schertz. *Valósággal.* V. *Reapſe, Profectò.*
Rĕverbĕrātio, onis, f. V. *Repercuſſio.*
Rĕverbĕro, as, avi, atum, (Act.) Senec. V. *Repercutio N.* 1.
Rĕvĕrendus, a, um, Ovid. V. *Honorabilis.* Apud *JCtos* Reverendiſſimus, *rectiùs latinè dixeris* Admodum reverendus, plurimùm, multùm reverendus. *Vnogo*, ali *Viſzokopoſtuvani.* Wohl- *oder* Hoch-Ehrvvürdig. *Igen tiſztelendô.*
Rĕvĕrentĕr, *Adv.* Plin. *Z poſztenyem, z-naklonom, poſtujuch, poſtuvajuch, poſzteno.* Mit Ehrerbietung, Ehrerbietig. *Betsületeſen, nagy betsülettel.*
Rĕvĕrentĭa, æ, f. Cic. *Poſztuvanye, Poſztenya izkazanye, naklon.* e. Ehrerbietung, Ehrervveiſung, e. Reverentz. *Betsület, Tiſztelet.*
Rĕvĕreor, ēris, ēri, rĭtus ſum, (Dep.) Cic. V. *Honoro, Colo N.* 1. 2. propriè V. *Timeo.*
Rĕverro, is, Plaut. *Denuo verro.*
Rĕverſio, onis, f. Cic. V. *Reditio.*
Rĕvertĭcŭlum, i, n. Apul. *idem.*
Rĕverto, is, ĕre, ti, ſum, (Neu.) Cic. V. *Revertor.* 2. Accipitur Activè pro *Revolvo, Averto.* Multa adverſa revertens. *Id.* 1. *Tuſc. c.* 30.
Rĕvertor, ĕris, erſus ſum, (Dep.) Cic. *Nazad-ſze povracham.* Zuruck kehre, vvieder umkehre. *Viſzſza-térek, viſzſza-jövök.* V. *Redeo N.* 1. Hinc *Transl.* Ad propoſitum reverti: *pro* redire. V. in *Redeo.* ità *Cic.* Ad ſanitatem reverti: *pro* redire, ſanitatem recuperare, recipere. *Caſ.*
Rĕvĭdeo, es, ēre, īdi, īſum, (Act.) *Preglédam, Razglédam, Razvidyam. Pak priglédam, Prigledávam.* Durchſehe, überſehe, vviederſehe, vvieder beſuche. *Megnézem, Megtekéntem.* V. *Denuo & Inſpicio N.* 2. *Denuo & Inviſo N.* 1. Nunc ad heram revidebo: *pro* denuo inviſam, accedam. *Plaut.*
Rĕvĭgeo, es, Cic. V. *Denuo & Vigeo.*
Rĕvīleſco, is, Senec. *Vileſco, Denuo vileſco.*
Rĕvincio, is, īre, nxi, nctum [Act.] Cæſ. *Zkupvéſem, odzad zveſujem, Jáko véſem.* Zuſammen binde, hintervverts *oder* rücklings binde, ſtarck binde. *Megkötöm, Hátrakötöm. Igen megkötöm.* Manibus poſt terga revinctis. Virg. *Z zvezanemi odzad rukami.* Mit gebundenen Händen ruckvverts. *Hátra kötött kézzel.* 2. V. *Diſſolvo N.* 1. ita *Colum.*
Rĕvĭnco, is, Cic. V. *Convinco, Confuto.*

Rĕvĭreo, es, V. *Denuo* & *Vireo*. Hinc 2. Transl. V. *Revireſco N.* 2. ita *Cic.*

Rĕvĭreſco, is, Colum. V. *Denuo* & *Vireſco*. 2. Transl. V. *Reviviſco*. Cic.

Rĕvīſio, onis, f. Claud. Mamert. *Znovich preglédanye, razglédanye, razvidyenye, priglédanye*. e. Wieder überſehung, nochmahlige Unterſuchung, Beſichtigung, Durchſehung. *Megtekéntés, Meglátogatás.*

Rĕvīsĭto, as, avi, atum, (Act. Freq. à *Reviſo*.) Plin. *Denuo viſito, viciſſim viſito.*

Rĕvīſo, is, īſi, īſum, (Act. Freq. à *Revideo*.) V. *Denuo* & *Inviſo*. Aliquem reviſere. *Cic.* Ad aliquem reviſere. *Gell.*

Rĕvīviſco, is, ĕre, (Neu.) Cic. *Opet*, ali *Drugòch ſiv poſztajem, oſivolyam, oſivem*, Inf. *oſiveti: Vu ſivot-ſze povracham.* Wieder lebendig vverde. *Iſmét meg-éledem, elevenedem.* 2. Transl. V. *Revigeo*, *Reſpiro N.* 2. *Reſaneſco, Renaſcor.* A metu ad ſpem reviviſcere. *Cic.*

Rĕvīvo, is, ĕre, xi, ctum, [Neu.] Cic. V. *Reviviſco*. Adverte autem *Præteritum* duntaxat ac *ſupinum*, & ab his *Derivata* in uſu eſſe.

Reunctor, ōris, m. Plin. V. *Unctor*, *Pollinctor N.* 1.

Rĕvŏcābĭlis, *com.* le, n. Ovid. *Odzovliv, nazad dozvatliv, nazad vzetliv: kaiſze nazod dozvati* ali *vzeti more*. Wiederrufflich. *Viſzſza-bíbató.* Item V. *Reparabilis.* Damnum revocabile. *Claudian.*

Rĕvŏcāmĕn, ĭnis, n. Ovid. &

Rĕvŏcātio, onis, f. Cic. *Odzvanye*, *Nazadzvanye*. e. Zuruckberuffung, Wiederruffung, r. Wiederruff. *Viſzſza-bivás.* Item V. *Palinodia.*

Rĕvŏcātor, oris, m. Quintil. *Odzavavecz, Nazad-zovecz, Od-rechitel, Réchih nazad-jemlitel.* r. Zuruckruffer, Wiederruffer. *Viſzſza-bivó.*

Rĕvŏcātōrĭus, a, um, Priſcian. *Odzavajuchi*, *Nazad zványu* ali *jemlyenyu ſzliſſajuchi*. Zuruckruffend, vviederruffend, zur Wiederruffung gehörig. *Viſzſza-bivó, viſzſza-bívásboz-való.*

Rĕvŏco, as, avi, atum. (Act.) Cic. *Odzávam, Nazad zovem, opet zovem.* Zuruck ruffe, vviederruffe. *Viſzſza-bívom, Iſmét-bivom.* Hinc 2. Transl. *Réchi &c. nazad jemlyem.* Mein Wort &c. zuruck nehme, vviederruffe. *Szavaimat &c. viſzſzaveſzem, meg-máſolom.* V. *Retracto N.* 2. Promiſſum revocare. *Senec.* 3. Adverte ad *Uſus ſeq.* Aliquem à ſcelere revocare: *pro* retrahere, retinere, cohibere. Studia, vires revocare: *pro* reſumere. Aliquid in dubium, rem ad manus revocare: *pro* adducere. Se ad ſtudia revocare: *pro* referre. Ad ſuam potentiam omnia revocare: *h. e.* ſibi omnia ſubjicere. Omnia ad ſcientiam revocare: *pro* referre, reducere. Aliquem ab inferis revocare: *pro* reſuſcitare. *Hactenus Cic.* Pedem, *vel* gradum revocare: *pro* reverti, regredi. *Virg.* Antiquam militiam revocare: *pro* reſtaurare, reparare, redintegrare. *Tacit.* Aliquid ad curam revocare: *pro* diligenter procurare, facere, agere. *Plin.*

Rĕvŏlo, as, avi, atum, [Neu.] Cic. *Nazad letim.* Zuruck fliege. *Viſza-repûlôk.*

Rĕvŏlūbĭlis, *com.* le, n. Ovid. *Nazad vályatliv, ſtoſze nazad* ali *opet vályati more.* Das ſich vvieder vvältzen läſt. *Viſzſzabengerithetô, Hátra-bengergô.* Transl. idem eſt ac *reſtuus, recurrens.*

Rĕvolvo, is, ĕre, volvi, lūtum, (Act.) Colum. *Nazad* ali *opet vályam, preobrachem.* Zuruck vvältze, vvieder umvvältze. *Viſzſza-bengerítem.* 2. Metalepticè V. *Relego metalepticè acceptum*, *Percurro N.* 2. *Translatè ſumptum.* Origines rerum, librum revolvere. *Liv.* Item 3. *Transl.* In Tuſculanum revolvi: *pro* redire. *Cic.* Omnia ad communes rerum ſummas revolvere: *pro* reducere. *Id.* Eodem revolvi: *h. e.* ad idem redire, idem rursùs dicere. *Id.*

Rĕvŏlūtio, onis, f. *Nazad* ali *opet vályanye, Preobrácbanye, Premétanye, Preobernenye.* e. Zuruckvvältzung, Umvvältzung, Umkehrung. *Viſzſza* vagy *Iſmét-bengerités, Meg-fordítás.* Transl. V. *Permiſtio, Perturbatio.*

Rĕvŏmo, is, Plin. *Opet blyujem.* Wiedet ſpeye. *Viſzſza-okádom.* V. *Evomo N.* 1. *Devomo.*

Rĕus, i, m. *Obtuſen, za krivcza derſan, krivecz.* Ein Beklagter, Schuldiger. *Bévádztetett, Törvényre idézett, Bûnös.* Voti reus. Cic. *Zagovoren, zagovor zpuniti duſen.* Der ein Gelübd ſchuldig iſt. *Tartozik fogadását tellyesíteni.* Alicujus rei, *vel* de aliqua re reus. *Id.* Aliquem reum agere, poſtulare, facere, deferre: *pro* accuſare. *Id.* Innocens reus premitur. *Quintil.* Dicitur etiam de fœminis *Rea, æ, f.*

Rĕvulſio, onis, f. Plin. *Odtergnenye.* Das Abreiſſen. *Leſzakaſztás.* V. *Avulſio.*

Rex, rēgis, m. Cic. *Király.* r. König. *Király.* Item V. *Regnator N.* 1. *Princeps.*

*Rhădă-

* Rhădămanthus, i, m. *Virg.* & Rhadamanthes, is, m. *Plaut.* Filius Jovis & Europæ, frater Minois, Cretenſium Legum lator, juſtitiæ & æqui tenaciſſimus. Hinc eſt, quòd Poëtæ Inferorum judicem fingant.
* Rhăgădes, dum, f. & Rhagadia, ōrum, n. *plur.* Plin. *Puczanye vuſztnicz, rùk, nòg, &c.* e. Schrunden *oder* Spalten an Mund, Händen, Füſſen, &c. *Ajakak, kezek, lábok* &c. *felſzakadáſa.*
* Rhăgoïdes, æ, f. Celſ. *Mrenicza okolo ochnoga jederka ali zvezdicze.* Das Häutlein um den Aug-Stern. *Vékony bártyátska a' ſzemfény körül.*
* Rhamnos, *vel* Rhamnus, i, m. *apud nonnullos* f. Plin. *Peſzikovina, Paſzikovo drevo ali germje, na kojem cherno zernye raſzte, ſzok nyegov dober je za zelenu boju* iliti *farbu. Vrachtvoiz takvoga zernya napravlyeno zlateniczu y oſztalu vlagu iliti fajbtnocbu chiſzti.* r. Weeg - Dorn, e. Creutzbeer - Staude. *Fejér tövis.* Item V. *Oxyacantha.* Synon. *Spina cervi, ſpina infectoria, ſpina alba, Rhamnus catharticus*, vel *ſolutorius.* ita *Matthiolus Phyſic.* Sunt & aliæ Rhamni ſpecies, inter quas Phyſici diſtinguunt.
* Rhaphănus, i, V. *Raphanus.*
Rhēda, æ, f. Cic. [*Quintil.* teſtatur eſſe vocem antiquorum Gallorum.] V. *Carruca, Petoritum.* Item V. *Traha.* ita uſus communis.
Rhēdārĭus, ii, m. Cic. V. *Quadrigarius. Carrucarius N.* 2. *Auriga.* 2. V. *Carpentarius, Carrucarius N.* 1. ita *Capitol.*
Rhēdārĭus, a, um, V. *Quadrigarius, Carpentarius.* Mulus rhedarius. *Varro.*
Rhēnānus, a, um, Martial. *Renanzki.* Zum Rhein gehörig. *Rénus vize mellyéki.*
Rhēno, ōnis, m. *Varro.* Veſtis pellicea Gallorum. V. *Chlamys.*
* Rhēnus, i, m. Plin. *Rèn, veliki potok.* r. Rhein. *Rénus folyó-viz.* Fluvius Danubio ſuppar, Galliam à Germania ſeparans. Eſt & alius hujus nominis Galliæ togatæ fluvius.
* Rhētor, ŏris, m. Cic. *Szloſno-govorenya vuchitel, dobro-govornozti Navuchitel.* Lehrer der Wohlredenheit. *ékeſen ſzóláſra tanító.* 2. Ponitur nonnunquam pro *Oratore.*
* Rhētŏrĭcă, ōrum, n. *plur. ſubſtantivè.* Cic. *Knige ſzloſno-govornoſzti.* Bücher von der Rede-Kunſt. *ékeſenſzóláſról írtt könyvek.*
* Rhētŏrĭcă, æ, f. Gic. &
* Rhētŏrĭcē, es, f. Quintil. *Szloſno-govornoſzti znanye, dobro-govorenya navuk.* e. Wiſſenſchafft der Wohlredenheit. *ékeſenſzóláſról-való tudomány.* V. *Oratoria.*
* Rhētŏrĭcē, *Adv.* Gic. V. *Oratoriè, Ornatè, Copiosè.*
* Rhētŏrĭcī, ōrum, m. *plur.* (*ſubaud.* libri.) Quintil. V. *Rhetorica, orum.*
* Rhētŏrĭcus, a, um, Gic. *Znanczu*, ali *znanyu dobro-govorenya ſzliſſajuchi.* Dem Wohlredner, *oder* zur Wohlrede - Kunſt gehörig. *Rétorhoz*-vagy *Rétorikához-való.* V. *Oratorius.*
* Rhēuma, ătis, n. Medic. *Iz glave czurechi otok.* r. Pfnüſel, Strauchen. *Fôbôl melyébe lefolyó nedveſség.* V. *Catarrhus.*
* Rhēumătĭcus, a, um, Plin. *Hubnyav, glavni otok imajuchi.* Hauptflüſſig. *Nátbás, kôbôgôs.*
* Rhēumătiſmus, i, m. Plin. V. *Fluor, Rheuma.*
* Rhīnŏcĕrōs, ōtis, m. Plin. *Noſzo-rog, zvèr ne noſzu jeden ròg imajucha.* Ein Nas-horn. Thier ſo ein Horn auf der Naſen hat. *Egy vadállat kinek az orrán vagyan a' ſzarva.* Eſt ſymbolum prudentiæ. Hinc *Martial.* Et pueri naſum &c. V. in *Naſus N.* 3. 2. V. *Guttus N.* 2. ita *Juvenal.*
* Rhīphæus, a, um. Rhiphæi, montes boreales Sarmatiæ, dicti Cingulum mundi, perpetuis nivibus rigent. *Plin.*
Rhŏdănus, i, m. Maximus & rapidiſſimus Galliæ narbonenſis fluvius, quem *Varro* teſte *Gellio* Iſtro æquat, & tertium Europæ fluvium nominat.
* Rhŏdĭnus, a, um, Plin. V. *Roſaceus.*
* Rhŏdŏmĕli, n. *Indecl.* Pallad. *Med iz ròs, Roſichni med.* r. Roſen-Hönig. *Róſa-méz.*
* Rhŏdŏpē, es, f. Mons celebris, Thraciam fere biſariam ſecans. *Ovid.* 2. eſt Nom. propr. Reginæ Thracum, & aliarum fœminarum. *Plin.*
* Rhŏdus, i, f. *Gic.* Urbs, & Inſula pulcherrima Aſiæ minoris, à pluribus antiquitatis monumentis nominatiſſima. Sedes erat Equitum S. Joan. Hieroſolymitani, qua à Turcis expugnatâ Melitam commigrârunt. V. in *Melita.*
* Rhombus, i, m. Ovid. *Kolovrat.* s. Spuhlrad, Spinnrad. *Fonó kerék, Pergô rokka.* Item V. *Girgillus.* 2. eſt genus piſcis marini. *Plin.*
* Rhomphæa, æ, f. Liv. V. *Machæra, Framea.*
Rhonchiſſo, as, avi, atum, (Neu.) Plaut. *Herkam, Herchem.* Schnarche. *Hortyogok.*
* Rhonchus, i, m. *Herkanye, Herk.* Das Schnarchen eines Schlaffenden. *Hortyogás.* Transl. V. *Irridiculum.* ita *Martial.*

* Rhÿt-

* Rhȳtmĭcus, i, m. Cic. V. *Verſificator, Pſaltes, Lyricus, Muſicus.*

* Rhytmus, i, m. Quintil. *Jednako-brojno rechje, na jednaki broj y zpadanye ſzloſno-govorenye.* Gleichfallende Rede, r. Vers, Reim, Reimen-Spruch. *Vers.* V. *Carmen N.* 1. *Cantilena.*

Rĭcīnĭum, ii, n. Cic. &

Rĭcīnum, i, n. Lucil. *apud* Non. &

Rĭcīnus, i, m. Serv. *Pallium muliebre.*

Rĭcĭnus, i, m. Cato. V. *Redivius.* 2. eſt ſpecies fruticis, ſeu herbæ arbori ſimilis. *Plin.*

Rĭcto, as, avi, atum, (Neu. *Freq. à* ringor.) *Skriplyem, y z-glaſzom zavſam kakti Lávoriſz.* Schreyevvie ein Leopard. *Párdutztól és oroſzlánytól faizat vad állat modjára kiáltok.* Leopardi rictant. *Spartian.*

Rictum, i, n. Lucr. &

Rictus, ûs, m. Cic. *Zianye, odpiranye vùſzt, Réſanye.* Das Auffſperren des Mauls. *Vigyorítáſa a' ſzájnak, ſzáj-tátás.* Item V. *Fauces.*

Rīdeo, es, ēre, rīſi, ſum, [Neu.] Cic. *Szmějemſze.* Lache. *Nevetek.* 2. Sumitur *Activè* pro *Derideo, Illudo N.* 1. *Irrideo.* Impudentiam hominis ridere. *Cic.* 3. Transl. pro *Placeo.* Hoc mihi præter omnia ridet. *Horat.* Item pro *Faveo.* Pater mihi ridet. *Virg.* 4. Omnia nunc rident: *pro* florent, amœna, pulchra, & ſpecioſa ſunt. *Virg.* Domus argentô ridet: *pro* renitet, reſplendet. *Horat.*

Rīdĭbundus, a, um, Plaut. *Szmejuchiſze, ſzmeßlivo.* Lachend. *Nevetô.*

Rīdĭca, æ, f. Colum. *Terſzovo kolje, Terſzov kolecz.* r. Reb-Pfahl. *Szőlő karó.* V. *Pedamentum.*

Rīdĭcŭla, æ, f. *Dim. à* ridica. V. *Paxillus N.* 2. Veſtimenta ridiculis diducta. *Senec. l.* 1. *quæſt. nat. c.* 2. *de fullone:* ubi alii leg. *tendiculis.*

Rīdĭcŭlāria, ōrum, n. *plur.* Plaut. V. *Facetiæ, Nugæ N.* 1.

Rīdĭcŭlārĭus, a, um, Gell. *Szméſſen, ſzmeßliv, ſzméha vréden.* Lächerlich. *Nevetséges.* V. *Facetoſus, Nugatorius, Nugivendus.*

Rīdĭcŭlē, *Adv.* Cic. *Szméßno, ſzmeßlivo, ſzméha vrédno.* Lächerlich. *Nevetségeſen.* Item V. *Nugatoriè.*

Rīdĭcŭlōſus, a, um, Plaut. V. *Ridicularius.*

Rīdĭcŭlum, i, n. Cic. *Szméßno dugovanye.* Etvvas lächerliches. *Nevetô dolog, nevetséges dolog.* V. *Facetia, Nugacitas.*

Rīdĭcŭlus, a, um, Cic. V. *Ridicularius.*

Rīdĭcŭlus, i, m. Plaut. V. *Nugator.*

Rīgātio, onis, f. Colum. *Polévanye, Skropenye.* e. Feuchtung, Begieſſung. *Vizesítés.* V. *Irrigatio.*

Rīgātor, oris, m. Tertull. *Zalévavecz, Polévavecz, Skropitel.* r. Wäſſerer, Befeuchter, Beſprenger. *Vizesítő, öntözö.*

Rĭgeo, es, ēre, ui, (Neu.) Cic. *Okorenſzem, krepenim,* ali *krepenit jeſzem.* Erſtarre. *Hideg miatt elkeményedtem.* V. *Gelor, Indureo, Obrigeo.*

Rĭgeſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Virg. V. *Congelaſco, Degelaſco, Dureſco, Gelaſco, Rigeo.*

Rĭgĭdè, *Adv.* Vitruv. *Okorno, krepeno, tverdo, &c.* Starr, ſteiff. *Keményen.* Item V. *Durè, Horridè, Induriosè, Gelidè, Severè.*

Rĭgĭdĭtās, ātis, f. Vitruv. V. *Duritas, Induratio, Aſperitas N.* 1. *Severitas.*

Rĭgĭdo, as, avi, atum, [Act.] V. *Induro, Gelo, Duro N.* 1. Hinc

Rĭgĭdor, aris, ātus ſum, (Paſſiv.) V. *Rigeo, Rigeſco.* Virtus quidem rigidari, amplius intendi non poteſt. *Sen. ep.* 71. Alii leg. *rigida eſt.*

Rĭgĭdus, a, um, Cic. *Okoren, krepenit odzime, Jako ozimen.* Erſtarrt, ſteiff, ſehr kalt. *Keményi, Hideg-vette.* V. *Durus N.* 1. & 2. *Induriosus, Gelidus, Aſper.* 2. Transl. V. *Conſtans, immutabilis, Inflexibilis.* ita *Liv.* Item V. *Severus, Crudelis.* ita *Plin.*

Rĭgo, as, avi, atum, [Act.] Cic. *Polévam, Skropim,* peregr. *Spriczam. pospriczávam.* Wäſſere. *Vizetítem. &c.* V. *Irrigo, Humecto, Madefacio.*

Rĭgor, ōris, m. Colum. *Oſtrocha, Lyutina zime.* e. Schärffe, *oder* Grimmigkeit der Kälte. *Hidegnek keménysége.* Item generatim V. *Duritas, Induratio, Gelatio, Frigus.* 2. Transl. V. *Conſtantia, Immutabilitas, Severitas, Crudelitas.* Plin.

Rĭgōrātus, a, um, Plin. *Jache napravlyen.* Stärcker gemacht. *Erősítetett, Megkeménytetett.* Item V. *Durus N.* 1. *Induriosus, Firmus N.* 1.

Rĭgōrōſus, a, um, Senec. V. *Durus N.* 1. & 2. *Aſper, Severus.*

Rĭguum, i, n. Plin. V. *Rigatio, Mador.*

Rĭguus, a, um, Colum. V. *Irriguus N.* 1. 2. Sumitur Activè V. *Irriguus N.* 2. *Humificus.* Amnes rigui. *Virg.* 2. *Georg. v.* 485.

Rīma, æ, f. Cic. *Puknina, Puklina, Skulya, prélcze chez razpuknyeno dugovanye.* e. Spalt, r. Ritz, e. Klumſe. *Haſadék.* Hinc 2. *Transl.* V. *Defectus, Vacuitas.* Orationis rimas explere. *Cic.* 3. Homo rimarum plenus. Terent. *Clovek, koi nikaj nemore zamuchati.* Menſch, der nichts verſchvveigen kan,

gen kan. *Ember, a' ki ſemmit - ſem tud elhalgatni, titkolni.* 4. Invenire, reperire rimam. Plaut. *Najti prililitu pobechi : zmiſzliti nâchin za oſzloboditi ſzebe. &c.* Eine Ausflucht finden, vviſſen ſich zu finden. *Elfutáſra - való alkalmatoságat találni, Mentségre-való okot találni.*

Rīmātor, ōris, m. Arnob. *Marlivo-zizkavavecz.* Ein fleiſsiger Erforſcher. *Szorgalmatos keresgetô.* V. *Perſcrutator.*

Rīmo, as, avi, atum, (Act. *obſol.*) Priſcian. &

Rīmor, āris, ātus ſum. (Dep.) Cic. V. *Perſcrutor.* 2. V. *Foramino, Perforo, Transfigo, Proſcindo N. 1.* Viſcera rimari. *Virg. 6. Æn.* Terram raſtris rimari. *Id. 2. Georg.*

Rīmōſus, a, um, Colum. *Puklinepun, Razpuknyen.* Voll Spalten. *Haſadékos, Haſadozott.* V. *Foraminoſus.* Hinc *Transl.* Auris rimoſa: *h. e.* negligenter audiens, & audita ſtatim obliviſcens. *Horat.*

Rīmŭla, æ, f. *Dim.* Cels. *Puklinicza, Skulicza.* s. Ritzlein, Spaltlein. *Haſadékotska.*

Ringo, is, ĕre, nxi, rictum, [Act. *Obſol.*] &

Ringor, ĕris, *Prat.* rictus ſum *inuſitatum.* (Dep.) *Terent.* propriè *Ziam, Reſimſze, vuſzta zoiam, zûbe kaſem, z-zubmi skriplyem.* Das Maul krümme, die Zähne blecke. *Számat félen vonſzom, vigyorîtom, orromat fintorgatom.* Hinc *metonymicè* V. *Fremo, Indignor, Iraſcor, Frendeo N. 2.*

Rīpa, æ, f. Cic. *Kraj, Brèg potochni.* s. Ufer, r. Rand, s. Geſtad eines flüſſes. *Folyó-viznek partja, martja.* V. *Litus, Crepido N. 2.*

Rīpārenſis, *vel* Riparienſis, *com.* ſe, n. *Vopiſcus.* V. *Litoralis.*

Rīpārĭus, a, um, Plin. *Na bregeh poleg potokov ſztojechi, prebivajuchi.* Am Geſtad vvohnend. *Partan lakó, Parti.*

Rīpenſis, *com.* ſe, n. Ammian. *Poleg potochnih krajev poſztavlyen, Pripotochni.* Neben Ufer gelegen. *Part mellet - lévô, Partboz tettetett.*

Rīpŭla, æ, f. *Dim.* Cic. *Breſanyek potochni.* Ein Uferlein. *Partotska. Martotska.*

Riſcus, i, m. Terent. *Genus ciſtæ,* vel *armarii.* Varia eſt interpretatio hujus vocis.

Rīſio, onis, f. Plaut. *Szmèh, ſzméjenye.* s. Gelächter. *Nevetés.*

Rīſor, ōris, m. Horat. *Szméjecz, kiſze ſzméje.* Der da lachet. *Nevetô.* Item V. *Irriſor.*

Rīſus, ûs, m. V. *Riſio.* Tenere, concitare, captare, movere, edere riſum. *Cic.*

Rītĕ, *pro* ritu, *Adv.* ſicut *impete*, pro *impetu.* Cic. *Poleg zakona.* Nach den Gebräuchen.

Szokás ès tôrvény - ſzerént. Item V. *Recte N. 2. Ordinatè, Appoſitè.*

Rītuālis, *com.* le, n. *Zakonzki, obichajni, navadni.* Zum Gebräuchen gehörig, gebräuchlich *Szokaſos, Tôrvényes, Módos, Tôrvényhez-való.* Libri rituales. *Cic.*

Rītuālĭtĕr, *Adv.* Ammian. V. *Ritè N. 1.*

Rītus, ûs, m. Cic. V. *Cerimonia, Mos.*

Rīvālis, com. le, n. Colum. *Potochni, Poleg potoka ſztojechi.* Zum Bach gehörig, am Bach vvohnend. *Pataki, Folyó - vizi, Folyó - viz mellet lakó.* 2. Rivales dicuntur eundem communem rivum in agris habentes, de cujus aquæ uſu frequens inter illos oritur controverſia, ita *Ulp.* Hinc *Transl.*

Rīvālis, is, m. *ſubſtantivè* Cic. *Tekmecz, Boritel, Druſbenik, Drûg, Pajdas vu lyubavi koje ſene, &c. ſzpolo - lyubecz.* r. Mitbuhler. *Máſſal egy ſzemélyt ſzeretô.* V. *Corrivalis.*

Rīvālĭtās, ātis, f. Cic. *Tekmenye, ſzuprotivchina, Nazlob med lyubiteli jedne ſene, ſzpolo-lyubav.* Mit Buhlſchafft, e. Eyferſucht zvviſchen Liebhabern. *Máſſal egy ſzemélyt - való ſzeretés, ſzeretô féltés.*

Rīvātim, *Adv.* Macrob. *Po potókeh, Od potoka, do potoka, na potochni nâchin.* Durch die Bäche, den Bächen nach, vom Bach zum Bach, nach Art der Bäche. *Patakonként.*

Rīvīnus, i, m. Plaut. V. *Rivalis.*

Rīvŭlus, i, m. Cic. *Potóchecz.* s. Bächlein. *Patakotska, Folyó-vizetske.*

Rīvus, i, m. Cic. *Potok.* r. Bach. *Patak, Folyás.*

Rixa, æ, f. Cic. *Szvada, vada, karka.* r. Zanck, Hader, e. Stänckerey. *Veſzekedés, viſzſzavonás.* V. *Contentio N. 2. Jurgium.*

Rixātor, ōris, m. Quintil. *Szvadlyivecz.* r. Zäncker. *Veſzekedô.*

Rixo, as, &c. (Neu. *Obſol.*) Varr. &

Rixor, āris, ātus ſum, (Dep.) Cic. V. *Jurgo, Contendo N. 9.*

Rixōſus, a um, Colum. V. *Jurgatorius, Contentioſus.*

Robīgo, ĭn's, f. V. *Rubigo.*

Rōbŏrārĭum, ii, n. Gell. *Hraſztova ogradya, Meſzto ogradyeno, Zvérnyak.* Ein verſchloſſener Ort, r. Thier-Garten. *Tölgyfával - való kertelés, vad - kert. &c.*

† Rōbŏrētum, i, n. V. *Quercetum.*

Rōbŏrĕus, a, um Colum. *Hraſzto-ſzerchikov, iz hraſztove ſzerchike.* Hag-eichigt, von Eichen. *Tölgy - fából - való.*

Rōbŏro, as, āvi, ātum, (Act.) Cic. V. *Fortifico, Firmo, Conforto N. 1. Confirmo N. 1.*

Rōbŭr, ŏris, n. Cic. *Szerchika hraſztova.* r.

Kern der Haag-Eiche. *Tölgy-fának a' völ-gye*. Item V. *Quercus*. Hinc per *Synecbdochen*. V. *Carcer N. 1. Cippus N. 1.* ita *Fest. Apul.* 2. Transl. *Jakoszt, kreposzt, szerdchenozt*. e. Stärcke, Krafft, Tapfferkeit, Mannheit. *Erősség, Vastagság, Szivesség*. Satis ætatis, ac roboris habere. Tenere robur in virtute. *Cic.* Item generatim V. *Firmitas, Duritas*. Æternáque ferri robora. *Virg.*

Rōburnĕus, a, um, Colum. V. *Roboreus*.

Rōbus, i, m. Colum. *Najbolja pßenicza*. Der beste Waitzen. *Legjobb búza*.

Robustĕus, a, um, Vitr. V. *Roboreus*.

Rōbustus, a, um, Cic. *Verlo ják*. Baum-starck. *Igen erős, Vastag*. V. *Firmus, Fortis*. 2. V. *Roboreus*. ita *Plaut*.

Rōdo, is, ĕre, rōsi, rōsum, (Act.) Cic. *Glodam, glodyem, grizem*. Nage, benage, kiese. *Rágom*. 2. Transl. V. *Detrabo N. 3. Calumnior, Obtrecto N. 1.* More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant. *Cic. pro Corn. Balbo c. 26.*

Rōdus, Rōduscŭlum. V. *Raudus, Rauduscu-lum*.

Rŏgālis, *com.* le, n. Ovid. *Germadchki*. Zum Holtz-hauffen gehörig. *Rakás-fáboz-való*.

Rŏgāmentum, i, n. Apul. V. *Interrogatio*.

Rŏgātio, onis, f. Cic. V. *Petitio N. 1. Preces, Interrogatio*. 2. Promulgare, perferre, accipere, ad populum ferre rogationem: *h. e.* legem, mandatum. *Id.*

Rŏgātiuncŭla, æ, f. Cic. *Mala proßnya*. e. Kleine Bitte. *Kérdésetske*.

Rŏgātor, oris, m. Cic. V. *Precator, Postulator*. Item V. *Mendicabulum*. ita *Martial. 2. Pitavecz, zpitavavecz*. r. Frager. *Kérdő*. Cic.

Rŏgātum, i, n. Cic. V. *Interrogatio*.

Rŏgātus, ûs, m. Cic. V. *Rogatio N. 1*. solus ferè *Abl.* in usu est.

Rŏgĭtātio, onis, f. Plaut. V. *Plebiscitum*. Propriè idem est ac *frequens precatio*.

Rŏgĭto, as, avi, atum, (Act. Freq.) Terent. *Synon*. iterum iterúmque rogo, peto, obsecro interrogo. *Kruto, drobno*, ali *vechkrat proszim, pitam*. Sehr oder offt bitte, frage. *Igen* vagy *gyakran kérem; kérdegelem, kérdezdegelem*.

Rŏgo, as, āre, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Peto N. 1. Precor*. 2. V. *Quaro N. 2*. Ab aliquo, *vel* aliquem sententiam rogare. Ad ea respondé, quæ de te ipso rogavero. *Cic.*

Rŏgus, i, m. Cic. V. *Pyra*.

Rōma, æ, f. Cic. *Rim*. Rom. *Róma*. Caput Italiæ. Jam inde a S. Petro Ap. Sedes Christi Vicariorum, & veræ fidei Magistra. Urbs *Septicollis*, amplissima, pulcherrima, regiis ædificiis ornata, sita in Latio, cujus suburbia Vaticani, interfluente Tiberi, Hetruriam spectant. Nomen accepit à *Romulo* conditore. Alii ab *Ænea* conditam, à *Roma* muliere Trojana nomen mutuatam esse volunt. Nec desunt, qui diversas ab his de *Romæ* initiis opiniones tueantur. Primùm Reges habuit septem, quorum primus Romulus, ultimus Tarquinius superbus, regnârunt Annis 243. Sub Consulibus deinde fuit: inter quos interdum Dictatores, & Decem viri, ac Tribuni militares fuerunt per annos 447. Sub Imperatoribus denique ab Augusto ad Constantinum M. per Annos 370. complurium gentium Domina colebatur.

Rōmānè, *Adv.* Gell. *Rimzki, po rimzko*. Auf Römisch. *Római módra*.

Rōmānensis, *com.* se, n. &c.

Rōmānĭcus, a, um, Cato. *Rimzki*. Römisch. *Római*.

Rōmānĭa, æ, f. Geogr. *Rumelia, Szlovenzka dersava*. Romanien, Illyrische Landschafft. *Illyriomnak tartománnya*. Olim Thracia vocabatur. Hujus metropolis est Constantinopolis, quondam Romanorum, hodie Turcicorum Imperatorum Regia.

Rōmānus, a, um, Cic. V. *Romanicus*.

Rōmānus, i, m. Virg. *Rimlyan*. r. Römer. *Római ember*.

* Romphæa, æ, f. V. *Rhomphæa*.

Rōmŭlĕus, a, um, Ovid. V. *Romanicus*.

* Rōmŭlĭdes, æ, m. Virg. V. *Romanus, i*.

Rōmŭlus, a, um, Virg. V. *Romuleus*.

Rōmŭlus, i, m. Primus Romanorum rex, & urbis conditor, dictus etiam Quirinus. *Liv.*

Ronchus, i, m. V. *Rhonchus*.

Rōrālis, *com.* le, n. Ovid. *Roszni, szkropecbi*. Zum Thau-Wasser gehörig, zum bespritzen dienlich. *Harmatboz-való, öntöző, bintö*.

Rōrārĭus, a, um, Fest. V. *Roralis*. Hinc *Milites rorarii*, idem ac *ferentarii*. V. *Ferentarius*. ita *Liv.* Sicut enim ros pluviæ, ita hi fundis & lapidibus pugnæ præludebant. *Varro*.

Rōrātio, onis, f. Apul. *Roszenye, Roszé opadanye, Skropenye*. Das Thauen. *Harmatozás*.

Rōrātus, a, um, Ovid. *Poroszen, Poskroplyen*. Bethauet, besprenget. *Harmatoztatott*.

Rōresco, is, ĕre, (Neu. Inch.) *Od roszé moknem, Roszen poszt ójem*. Bethauet werde. *Megharmatozom, Harmatos vagyok*.

Rōrĭfĕr,

Rōrĭfĕr, ĕra, ĕrum, Senec. *Roſzu donaſſajuchi.* Thau bringend. *Harmat-hozó.*

Rōrĭfĭcus, a, um, Nepos. *Roſzo-chin, Roſzu chinechi.* Thau machend. *Harmat tſzó.*

Rōro, as, āre, avi, atum, (Act.) *Roſzìm, Z-roſzum skropìm.* Thaue, mit Thau beſprenge. *Harmatozom, Harmatal megóntóm.* Generatim V. *Madefacio N.* 1. Saxa cruore rorare: *pro* aſpergere, madefacere. *Silius.* Imbrem rorare: *pro* pluere: ſeu imbrem fundere, emittere. *Plin.* 2. eſt *Neutrum*, & ſumitur pro *Madeſio, Madeſco.* Vepres ſanguine rorabant. *Virg.* 3. Accipitur *Impersonaliter* Rorat. *Roſzíſze, Roſza opada.* Es thauet, tröpffiet. *Harmatozik.* Colum.

Rōrŭlentus, a, um, Colum. *Roſzen, Roſzopun.* Voll Thau, mit Thau überdeckt. *Harmatos.*

Rōs, rōris, m. Cic. *Roſza.* r. Thau. *Harmat.* 2. *Ros maris. Ovid.* V. *Ros marinus.*

Rŏſa, æ, f. Cic. *Róſa, lépi czvèt.* e. Roſe. *Róſa, Ruſa.*

Rŏsācĕum, ei, n. (*ſubaud.* oleum.) Plin. *Róſichno olje.* s. Roſen-Oel. *Róſa olaj.*

Rŏsācĕus, a, um, Plin. *Róſichni, rósni.* Aus Roſen. *Rósából-való.*

Rŏsārĭum, ii, n. Plin. *Róſnyak, vert z-róſami poſzadyen.* r. Roſen-Garten. *Rósás kert.* 2. *Venecz róſichni.* Hinc metaphoricè *Chiſzlo, krunicza.* r. Roſenkrantz. *Rósából ſonyott koſzorú:* Metaph. *Olvasó.*

Rŏsārĭus, ii, m. Apul. *Ki róſe prodâje.* Der die Roſen verkaufft. *Rósá árúló.*

Rŏsārĭus, a, um, Sveton. V. *Roſaceus.*

Rŏsātus, a, um. *Iz rós napravlyen, z-róſami zachinyen.* Von Roſen gemacht, mit Roſen angemacht. *Rósából tſinált, Rósával kéſzítetett.* Vinum roſatum. *Lamprid.*

Roſcĭdus, a, um, Plin. V. *Rorulentus, Roratus.*

Rŏsētum, i, n. Virg. V. *Roſarium N.* 1.

Rŏsĕus, a, um, Virg. *Rumen, róſichne boje,* peregr. *farbe.* Roſen-färbig. *Piros róſa ſzín.* Item V. *Roſaceus.*

Rosĭdus, a, um, Colum. V. *Roſcidus.*

Rōſio, ōnis, f. Plin. *Glodanye.* e. Nagung. *Rágás.*

Rōs mărīnus, rōris marini, m. *Horat.* Roſmarinus, i, m. *Colum.* & Rosmărīnum, i, n. Plin. *Roſmarin, Rúſmarin.* r. Roſmarin. *Roſmarin.*

Roſtellum, i, n. *Dim.* Colum. *Klyunchetz, mali klyun.* s. Schnäbelein. *Madár orrotska.*

Roſtra, ōrum, n. *plur.* V. *Cathedra, Suggeſtum.* In roſtris curiam defendere, *Cic.* Dicere pro roſtris: *id eſt* in roſtris. *Gell.* Aliquem pro roſtris laudare. *Quintil.*

Roſtrālis, *com.* le, n. Sidon. V. *Cathedralis.*

Roſtrātus, a, um, Cic. *Klyunyazt, z-klyunom ali z-nabadum oboruſen: nabadni, naoſtren.* Geſchnäbelt, geſpitzt. *Orros, Hegyes.*

Roſtro, as, avi, atum, (Act. *aliis* Neu.) Plin. *Klyujem, z-klyunom pebam.* Mit dem Schnabel ſteche, bicke. *Orrommal megvágom.* V. *Pungo N.* 1.

Roſtrum, i, n. Cic. *Klyun.* r. Schnabel. *Madárnak az orra.* Item V. *Proboſcis.* Sus röſtrô ſi impreſſerit, &c. *Cic.* Hinc 2. Transl. V. *Cuſpis.* Sic *roſtrum navis* eſt pars proræ acutior & exporrectior. *Caſ.*

Rŏsŭlentus, a, um, Prudent. *Pun rós.* Voll Roſen. *Rósával tellyes.*

Rŏtă, æ, f. Cic. *Kollo, kotach.* s. Rad. *Kerék.* Fortunæ rota. *h. e.* Inconſtantia, Volubilitas. *Id.* Solis rota: *id eſt*: ſphæra. *Id.*

Rŏtābĭlis, *com.* le, n. Ammian. *Okolo obratchlyiv, v-ókol obernutliv.* Das ſich vvie ein Rad umtreiben läſt. *Forgatható, kerengethetó.*

Rŏtālis, *com.* le, n. Capitol. *Kolni, kotachni, na kotácheh, z-kotáchi.* Mit Rädern. *Kerekes.*

Rŏtātĭlis, *com.* le, n. Sidon. V. *Rotabilis.*

Rŏtātim, *Adv.* Apul. *Na náchin kolla, po kotúchko.* Wie ein Rad. *Kerekeſen.*

Rŏtātio, onis, f. Vitruv. *V-ókol vertenye.* e. Umdrehung. *Környúl forgatás.* V. *Gyratio.*

Rŏtātor, oris, m. Stat. *V-ókol obrachavecz, vertitel.* r. Umdreher. *Környúl forgató.* V. *Gyrator.*

Rŏtātus, a, um, *Partic.* Prudent. V. *Gyratus.*

Rŏtātus, ûs, m. V. *Rotatio.*

Rŏto, as, avi, atum, (Act.) Colum. *Okolo vertim, V-ókol obrachom.* Umtreibe vvie ein Rad. *Környúl forgatom, kerengetem.* Item V. *Circumago, Circumvolvo.*

Rŏtŭla, æ, f. Plin. *Kólcze, malo kollo, kotáchetz.* s. Rädlein. *Kereketske.*

Rŏtundātio, onis, f. Vitruv. *Okruſenye.* e. Rundmachung. *Gömbölyítés.* V. *Circinatio.*

Rŏtundē, *Adv.* Cic. *Okruglo.* Rund, rundlich. *Gömbölyegen.* Aliquid rotundè dicere: *h. e.* compoſitè, collectè, explicatè, &c. *Id.*

Rŏtundĭtās, ātis, f. Plin. *Okruſina, okruglocha.* e. Runde. *Gömbölyeség, kerekség.* V. *Gyrus, Circuitus, Circus N.* 4. & 5.

Rŏtundo, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Kruſim, oblim, okruglo* ali *oblo chinim.* Rund mache. *Gömbölyítem, kerekítem.* V. *Circino, Globo.* 2. Transl. V. *Perfitio.* ita *Horat.*

Rŏtundŭla, æ, f. Apul. *Vertàny, &c.* V. *Placenta* Scil. *rotunda.*

Rŏtundus, a, um, Cic. *Okrugel, obel, obal.* Rund, Kugel-rund. *Gömbölyeg, kerekdéd.* V. *Globosus.* 2. Transl. V. *Perfectus N.* 1. *Concinnus, plenus.* ita rursùm *Cic.*

† Rŭbēcŭ'la, æ. f. *Cherleno-perszicza, Ptichicza na perszeh cherlena, chervo-jedkicza.* s. Rothkehlein, Rothkröpfflein, ein Vögelein mit einer Rothen Bruſt. *Veres mellŏ madárka.*

† Rŭbēcilla, æ. f. *Cherleno-repkicza, ptichicza na répu cherlena.* s. Rothſchvvänzlein, Vögelein mit Rothen Schvveiff. *Veres farkó madáratska.*

Rŭbēdo, ĭnis, f. Firmic. *Cherlenina, Cherlenozt, Rumenozt.* e. Röthe. *Vereſség, Piroſság.*

Rŭbĕfăcio, is, ēci, actum, [Act.] Silius. *Cherlenim, rumenim.* Roth mache. *Megveresítem.* V. *Purpuriſſo.*

Rŭbelliānus, a, um, Colum. V. *Rubellus.*

Rŭbellio, ōnis, Plin. *Z-velikum glavum cherlenkaszta morzkariba.* r. Röthling, oder Ruget, ein Meer-Fiſch. *Egy nagy fejŭ, vörbenyŏ tengeri hal.* Eſt genus Mullorum.

Rŭbellus, a, um, *Dim. à ruber.* Plin. *Cherlenkazt, Pricherlen, Rumenkazt.* Etvvas roth, röthtlicht. *Verbenyŏ, kevéſſé veres, veresellŏ.*

Rŭbeo, es, ēre, bui, [Neu.] Cic. *Cherlenimſze, Rumenimſze, Cherlen jeſzem.* Ich bin roth. *Veres vagyok.* Item Transl. V. *Erubeſco Transl.*

Rŭbĕr, rŭbrā, um, Cic. *Cherlen, rumen.* Roth. *Veres, Piros.*

Rŭbeſco, is, Plin. V. *Erubeſco, rubeo.*

Rŭbēta, æ, f. Plin. *Chemerna kraſztava ſaba.* e. Gifftige Krot. *Mérges varas béka.*

Rŭbētum, i, n. Ovid. *Kupſnyak, kupinje, meſzto kupinya puno.* Ein Ort voll Brombeer-Stauden. *Tſipke-bokros hely.*

Rŭbĕus, a, um, Colum. V. *Ruber, rufus, rubellus.* 2. Deriv. à rubus: *Kupinzki.* Von Brombeer-Stauden, zu Brombeer-Stauden gehörig. *Tſipke-bokros, Tſipke-bokorbozvaló.* Virg.

Rŭbĭa, æ, f. Plin. *Cherlenika, tráva cherlenoga korena, koi haſznovit je za pocherleniti kóſe y ſzukno.* s. Reb-Kraut, e. Färber-Röthe, s. Färber-Kraut. *Feſtŏ-fű, Buzérfű.*

Rŭbĭcundŭlus, a, um, Juven. V. *Rubellus.*

Rŭbĭcundus, a, um, Plin. *Zeloſzema cherlen.* Gantz Roth. *Tellyeſen veres, piros.*

Rŭbĭdus, a, um, Plaut. *Cherno-rumen, Cherleno-chernkazt.* Schvvartz-roth. *Fekete-piros, Fekete-veres.*

Rubīgĭnor, āris, āri, (Dep.) Apul. *Hergyavim, Hergyan bivam.* Verroſte. *Megrosdáſodom.*

Rubīgĭnōſus, & Robiginoſus, a, um, Plaut. *Hergyav, Pun hergye.* Roſtig, verroſtet. *Roſdás, Ragyás.*

Rŭbīgo, & Rūbīgo, ĭnis, f. Ovid. *Hergya, Argya.* r. Roſt. *Roſda, Ragya.* Segetum rubigo. Plin. *Sitni pitecz, opalenye ſzterni.* Der Brand an der Saat. *Uſzög a' gabonában.*

Rŭbŏr, ōris, m. Cic. V. *Rubedo, Rubricata.* 2. Metonymicè V. *Erubeſcentia.*

Rŭbrīca, æ, f. Colum. *Cherlenilo, Cherlena zemlya,* vulgo *Cherlena krajda.* Roth Erdreich, r. Röthelſtein, e. Röthel, rothe Kreide. *Veresföld, veres kréta.* 2. Metonimicè. *Predpiſzek, kratki zavietek od zdŏl podpiſzane zapovedi, &c.* e. Rubric, r. Titul, *oder* e. überſchrifft eines Dings an einem Buch, &c. *Elŏl-való írása, rövid öſzve foglaláſſa az alúl megírtt törvénynek &c.* ita *Pers.*

Rŭbrīcēta, æ, f. Plaut. V. *Purpuriſſum.* Alii rectiùs leg. *rubrica cera.*

Rŭbrīco, as, avi, atum, (Act.) *Paſſerat-ex Claudiano.* idem ac *Rubricâ noto, Rubefacio.*

Rŭbrīcōſus, a, um, Colum. *Cherleno-poſzipan, pun cherlene zemlye.* Mit Röthel beſtreuet, voll Röthel-Stein. *Vereſes, veres földes.*

Rŭbŭs, i, m. Plin. *Kupina, Germ kupinzki.* e. Brombeer-Staude. *Tſipke-bokor.* Sunt & alia ruborum genera.

Ructāmĕn, ĭnis, n. Prudent. V. *Ructus.*

Ructātor, oris, m. *Zrigavavecz, rigavecz.* r. Görpſer, Gröltzer. *Böfögö, Böffentö.*

Ructātrix, īcis, f. *Zrigavavka, rigavicza.* e. Gröltzerin. *Böfögöné, Böffentöné.* Menta ructatrix. *Mart.*

Ructātus, a, um, *Silius.* V. *Eructus.*

Ructĭto, as, avi, atum, (Neu. Freq.) Colum. *Guſztokrat-ſze zrigávam.* Offt grölpſe, fort und fort gröltze. *Gyakran böfögök.*

Ructo, as, avi, atum, (Neu.) Plaut. &

Ructor, āris, ātus ſum, (Dep.) Varr. *Rigam.* Grölpſe, &c. V. *Eructo.*

Ructuōſus, a, um, Quinctil. *Zrigavanyu naychen, uzrignutja pun.* Voll Gröltzer, dem Grölpſen gevvohnt. *Böfogni ſzokott, Böfögtſel tellyes.*

Ructus, ûs, m. Cic. *Riganye, zrignutje.* Ein Rölps, Gröltzer, Rültz, &c. V. *Eructatio.*

Rŭdens, entis, m Cic. *Veliko brodarzke vúſe.* Ein groſs Schiff-Seil, s. Ancker-Seil. *Nagy hajó kötél, Horog hajó kötél.* Apud *Plaut*, gen. f.

Rūdĕrā, ĕrum, n. *plur.* V. *Rudus.*

Rūdĕrā-

Rūdĕrārĭus, a, um. *Ad rudera ſpectans.* Cribrum ruderarium. *Rédko reſſeto, reſſetka za othiſztyenye péſzka, &c.* Ein grob Kleyen- oder Sand-Sieb. *Feleſò roſta; Vas veſzòbòl tſinált roſta, melly ált al á' fövény &c. tiſztíttatik.* Apul.

Rūdĕrātio, onis, f. Vitruv. *Gruſſenye: Z-grubom*, to jeſzt, *z-mortom iz ztuchenoga kaménya* ali *chrépja, péſzka y vapna napravlyenim obmazívanye, mazanye, naſzipanye.* Das Bevverffen, *oder* Tünchen: das mit Mauer-Koth, *oder* Merther überſchütten. *Méſzel és fövényel òſzve kevertt követskékel fal mázolás*, vagy *pádimentomozás.*

Rūdĕro, as, avi, atum, (Act.) Vitruv. *Gruſſim, z-grubom obmazívam, máſem, naſzipávam.* Bevverffe, vertünche, mit Merther beſchütte. *Méſzel és fövényel òſzve kevertt követskékel falat mázolok.* vagy *pádimentomozom, meghíntem.* Ager ruderatus: *h. e.* Veterum ædificiorum materiâ abundans. *Plin.*

Rūdētum, i, n. Cato. *Podertinje, meſzto podertib zidov &c. puno.* Ein Ort, da viel Mauer-Koth, *oder* eingefallene Mauer-Stücke ſind. *Morſalékos hely.*

Rŭdiārĭus, ii, m. Svet. *Gladiator rude donatus.*

Rŭdĭcŭla, æ, f. Cato. *Parva rudis.*

Rŭdĭmentum, i, n. *Pervi zachetek navuka*, ali *znanya.* r. Anfang des Lehrnens. *Tudománynak elsò kezdeti.* Ponere rudimentum. *Cic.*

Rŭdis, is, f. Cic. *Stiba neogulena, kakou negda boritelom y bojnikom davali jeſzu, kada oni od ſzvoje meſtrie, zbog ſztaroſzti, ſzlobodchinu dobivali jeſzu.* Eine ungeſchelte Ruthe, dergleichen man vor Zeiten den Fechtern gegeben, die man Alters halben aus der Fecht-Schul entlaſſen. *Veſzſzò páltzátska, melly ſzabadság jelèûl adatott régen á' bajnokoknak.* Hinc *Transl.* Alicui rudem dare, donare: *vel* Aliquem rude donare: *pro* ab aliquo munere, aut officio dimittere, liberare, liberum pronunciare. *Juven.* Accipere rudem, rude donari: *pro* liberari ab aliquo onere, vel munere, in otium reſtitui. *Horat.* Mereri rudem: *pro*, mereri miſſionem, vel ceſſationem à labore, officio, &c. *Martial.* Item *contra*: Aliquem ad rudem compellere: *pro* cogere ad reſumendam priorem profeſſionem. *Cic.* 2. apud Plin. *Drévcze za méſſanye, kuhacha.* r. Rühr-ſtecken, Küchen-Löffel. *Keverò eſztòr, Fòzò kalan.* V. *Lingula N.* 2.

Rŭdis, *com.* de, n. *Synon.* Hebes, Indolatus, Ineffigiatus, Inelegans, Ineruditus, Iners N. 1. Inexcultus, Impolitus, Incultus, Imperfectus, Inelaboratus, Aſper, Durus, &c. *Priproſzt, neobdelan.* Schlecht, grob, unbereitet, unausgemacht. *Kéſzíttetlen, ùſzògében-való.* V. *ejus Synon.* Terra rudis. *Varr.* Initia rudia. Diſcipulus rudis. *Cic.* 2. V. *Indoctus, Inſcius, Inexpertus, Inexercitatus, Imperitus.* Omnium rerum rudis. Verbis rudis. In jure civili rudis. *Cic.* Ad pedeſtria bella rudis. *Liv.*

Rŭdĭtās, ātis, f. Apul. V. *Hebetudo, Imperitia, Imperfectio, Inertia N.* 2.

Rŭdĭtus, ûs, m. Apul. *Oſzelſzki krich, Obíkanye, Bronkanye.* Das Geſchrey eines Eſels. *Szamár rívás.*

Rŭdo, & Rūdo, is, ĕre, rūdi, (Neu.) Ovid. *Obíkam, Bronkam, Tûlm kakti oſzel.* Hane, gigage, ſchreye vvie ein Eſel. *Szamárúl ordítok.*

Rūdŭs, ĕris, n. Vitruv. *Kup podertoga ſztaroga zída, ſztánya.* Item *Grub*, to jeſzt: *Mort iz ztuchenoga kaménya, ali chrépja, vapna y péſzka napravlyen, zanaſzipje*, ali *mázanye, &c.* Alt zerfallene Mauer, &c. *Item*, vermengter Kalck mit Sand und zerbrochenen Stein Stücklein, r. Schütt, Merther. *Romlott kirakás, &c.* Item *Méſzel, fövényel és követskékel òſzve-keveretett.* Hinc *plur. uſitatiſſimus* Rudera. *Podertine ſztaroga zida, ſztánya*, ali *varaſſa oſztanki.* r. Steinhauffen, das übrige von einem alten Gebäude. &c. *Romláſok maradéki.*

Rūduſcŭlum, i, n. V. *Rauduſculum.*

Rūfeſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Plin. *Ruſz, bergyav*, ali *ſuto-cherlenkazt poſztájem.* Feuer-roth vverde. *Megverbenyeſedem mint a' róka.*

Rūfo, as, avi, ātum, [Act.] Plin. *Ruſzo, Hergyavo nachinyam, ſuto-cherlenìm.* Gelb- oder Feuer-roth mache. *Verbenyítem, ſárgaveresítem.*

Rūfŭlus, a, um, *Dim.* Plaut. *Pribergyav, ruſzaſzt, ſuto-cherlenkazt.* Rothlicht, gelbröthlicht. *Verbenyòtske.*

Rūfus, a, um, Terent. *Hergyav, ruſz, ſutkaſzto-cherlen.* Feuer-roth, gelb-roth. *Verbenyò, ſárga veres mint a' róka.*

Rūga, æ, f. Cic. *Guza, zguzavicza, Bratkotina.* Eine Runtzel der Haut. *Sòmòrgòzés.* Item V. *Plica N.* 1. Plin. *Transl.* Aliquid ex rugis remittere: *h. e.* ex ſeveritate, & rigore, vel auſtera gravitate. *Plin.*

Rŭgio, is, īre, īvi, ītum, (Neu.) Auth. Philom.

Digitalizirao Google

lom. *Ruchìm kakti oroſzlàny, Ríkam.* Brülle vvie ein Lövve. *Oroſzlán módra ordítok.*

Rŭgītus, ûs, m. Vopiſc. *Ruchanye, rikanye oroſzlánya,* inache *Láva.* Das Brüllen des Lövvens. *Ordítás.*

Rūgo, as, avi, atum, (Act.) Plaut. *Gúzam, Gerbim, Guzavo ali gerbavo chinìm, Braskam.* Runtzeln *oder* Falten mache. *Sömörgözöm, rántzolom.* Eſt etiam *Neu.*

Rūgōſus, a, um, Colum. *Guzav, Gerbav, veſz zguzan.* Runtzlicht, voll Runtzeln *oder* Falten. *Sömörgözött, rántzos.*

Ruĭdus, *nonnulli leg.* Rŭvĭdus, a, um, Plin. V. *Aſper N.* 1. *Confragoſus, Hirſutus.*

Ruīna, æ, f. Cic. *Podertinya, opad, vruſſenye, zkonchanye.* r. Fall, Niederfall, Untergang. *Romlás, Eſet.* Hinc *Latiùs:* Fortunarum ruina; *b. e.* calamitas. *Cic.* Neronis ruinæ: *b. e.* mors. *Plin.*

Ruīnōſus, a, um, Cic. *Vruſzliv, Poruſzliv, na vruſzenye nagnyen, vdirajuchiſze, podertiny pun.* Baufällig, zum Fall geneigt. *Romló, romlani akaró, le-esö félben-való.*

Rulla, *plures leg.* ralla, æ, f. Plin. V. *Rallum.*

Rŭma, æ, f. Varr. V. *Mamma N.* 1.

Rūma, æ, f. Serv. V. *Rumen N.* 2.

Rūmĕn, ĭnis, n. Plin. V. *Mamma N.* 1. 2. apud Feſt. *Svekaliſche*, iliti *Meſzto pod poſirâki ſvine, gdeſze kerma za drugoch ſvekanye zadersáva.* s. Gürgelein am Hals, r. Vorvvanſt der Thieren, aus dem ſie die Speiſe vvieder käuen. *Kérö gyomor, mellyböl a' barom a' fűvet viſzſza-rágja.*

Rŭmex, ĭcis, m. & f. Plin. V. *Lapathum.* 2. Eſt genus teli. *Gell.*

Rŭmĭa, & rūmĭna, æ, f. *Varr.* Dea, mammarum, & lactentium infantum præſes.

Rūmĭfĕro, as, *Alii leg.* rūmĭfĭco, as, avi, atum, (Act.) Plaut. V. *Promulgo.*

Rūmĭgĕrātio, onis, f. Lamprid. V. *Promulgatio.*

Rūmĭgĕro, as, avi, atum, (Act.) Feſt. V. *Famigero, Promulgo.*

Rūmĭgĕrŭlus, a, um, Ammian. V. *Famiger.*

Rūmĭgo, as, avi, atum, (Act. *obſol.*) Apul. V. *Rumino.*

Rūmĭnālis, *com.* le, n. Plin. *Preſivajuchi, preſivanyu ſzliſſajuchi.* Wiederkäuend, zum Wiederkäuen gehörig. *Kérözö, kérözésbez-való.* Ficus ruminalis, *Liv. Poëticè* verò Ficus rūmĭna. *Ovid.* fuit illa ficus, ſub qua Romulus & Remus reperti ſunt ab uberibus lupæ pendentes.

Rūmĭnātio, onis, f. Plin. *Preſivanye, ſvekanye.* e. Wiederkäuung. *Kérözés, kérö rágás.* 2. Transl. *Zopet razmiſzlyanye.* Das Wieder-Betrachten. *Elméjében jól meggondolás.* V. *Recogitatio.* Cic.

Rūmĭnātor, oris, m. Arnob. *Preſivavecz, ſvekavecz.* r. Wiederkäuer. *Kérözö, kérö rágó.* 2. Transl. *Zopet premiſzlyavavecz.* Der etvvas vvieder betrachtet, vviederhohlet. *Elméjében jól meg-gondoló.*

Rūmĭno, as, avi, atum, (Act.) Colum. *Preſivam, preſvem, ſvechem.* Wiederkäue. *Kérözöm, kéröt rágom, megeméſzt degelem.* 2. Transl. *Zopet dobro premiſzlyavam.* Wieder und vvohl betrachte, vviederhohle. *Elmémben jól meggondolom.* Liv.

Rūmĭnor, aris, ātus ſum, (Dep.) Varro. V. *Rumino.*

Rŭmis, is, f. Varro. V. *Rŭma.*

Rūmĭto, as, avi, atum, [Act. *Freq. à* Rumo.] Apul. *apud* Voſſium. V. *Frequenter & rumino.*

Rūmo, as, avi, atum, (Act. *Obſol.*) Feſt. V. *Rumino N.* 1.

Rūmŏr, ōris, m. Cic. *Med-lyudmi glaſz, razglaſzenye, razglaſzje.* Die gemeine Sage, allgemeines Gericht. *Köz bír.* V. *Fama N.* 1.

Rumpo, is, ĕre, rūpi, ruptum, (Act.) Cic. *Pretergádam, Prediram, Prebijam.* Breche, Durchbreche. *Szegem, ſzagatom.* V. *Dirumpo.* Hinc *Transl.* Malis Reipublicæ rumpi: *pro* premi, diſcruciari. *Cic.* Fœdera, fidem rumpere: *pro* violare, *Id.* Pacis conditiones, teſtamentum, nuptias rumpere: *pro* reſcindere. *Id.* Moras rumpere: *b. e.* ſinè mora feſtinare. *Virg.* Silentium rumpere: *pro* proloqui, diu tacita proferre, &c. *Id.*

Rumpŏtĭnētum, i, n. *Colum.* Eſt locus rumpotinis conſitus.

Rumpŏtĭnum, i, n. *Colum.* Eſt arbuſti gallici genus, cui traduces, palmites, & propagines vitium illigantur.

Rumpŏtĭnus, *Alii leg.* Rumbotinus, i, f. *Plin.* Arbuſtum, vel arbor italica ſimilis populo, rumpis vitium deſerviens.

Rumpŏtĭnus, a, um, *Colum.* Ad rumpos pertinens.

Rumpus, i, m. Varr. V. *Tradux, Reſex, Propago N.* 1. *Palmes.*

Rūmuſcŭlus, i, m. Cic. *Med lyudmi odſta ieptanye, malo gláſzenye, pripovedanyicbe.* Gemein Geſchreylein, Gemürmel. *Köz bíretske.*

Rūna, æ, f. *Feſt.* Haſta cum lata cuſpide.

Rūnātus, a, um, *Feſt.* Armatus runâ.

Runcā-

Digitalizirao Google

Runcātio, onis, f. Colum. V. *Extirpatio, ſarritio, evulſio.*

Runcātor, ōris, m. Colum. V. *Sarritor.*

Runcīna, *Alii placet* runcīna, æ, f. Plin. *Gladilo, Pila.* r. Schlichthobel, e. Feil. *Gyalúláſra-vagy ſimſtáſra-való eſzköz.* Item V. *Dolabra, Lima N. 1. Serra.*

Runcīno, & runcīno, as, avi, atum, [Act.] Arnob. V. *Diruncino, Dolo N. 1. Lævigo, Limo N. 1. Serro.*

Runco, as, avi, atum, [Act.] Cato. V. *Sarrio, Extirpo N. 1. Exherbo, Eruncо.*

Runco, ōnis, m. Pallad. V. *Sarculum, Falcula N. 2.*

Ruo, is, ĕre, rui, ruĭtum, (Act.) V. *Dejicio, Impello N. 1. Præcipito N. 1.* Cæteros ruerem, agerem. *Terent. Adel. 3.* Item V. *Diruo, Everto, Complano.* Cumulos ruere, *Virg. 1. Georg. v. 105.* Item V. *Eruo, Elevo, Eximo.* Aliquid à ſedibus ruere. *Id.* Item V. *Extollo N. 1. Egero.* Nubem ad cœlum ruere. *Id. 2.* eſt Neu. V. *Cado N. 1. Corruo, Concido N. 1. 2. 3. 4. & 5. Præcipito N. 3.* Illa non poſſunt ruere, &c. *Cic. pro L. Man.* Hinc *Metaph.* ponitur pro *Propero, Temerè feror.* Ad interitum voluntarium ruere. *Cic.* In agendo ruere, & ſæpe peccare: *h. e.* per imprudentiam, aut nimiam feſtinationem decipi, jacturam facere. *Id.* Dies maturâ jam luce ruebat: *pro* oriebatur. *Virg.*

Rūpēs, is, f. Cæſ. *Szterma pechina.* e. Klippe: ein gäher, ſpitziger Fels. *Meredek kősſzikla.*

Rūpex, ĭcis, m. Gell. V. *Petro.*

Rūpĭcăpra, æ, f. Plin. *Planinzka koza.* e Gemſe. *Havaſi ketske.* V. *Caprea.*

Rūpĭco, ōnis, m. Apul. V. *Rupex.*

Rūpīna, æ, f. Feſt. V. *Ruper, Præcipitium.*

Ruptim, (*Alii leg.* Raptim.) *Adv.* Cæſ. V. *Raptim, Inordinatè, Confusè.*

Ruptio, onis, f. Ulpian. *Razpuchenye, Razpuk, Predſranye, Preterganye, Prebíjanye, Razterganye, Réſanye.* e. Brechung, Zerreiſſung, r. Riſs, Bruch, o. Zertrennung. *Szakadás, ſzegés.*

Ruptor, oris, m. *Raztergavecz, Predíravecz.* r. Zerreiſſer, Durchbrecher, Zertrenner. *Szegő, ſzakadó.* Fœderis humani ruptor. *Liv.*

† Ruptūra, æ, f. V. *Ruptio.* Item V. *Hernia.*

Rūrālis, is, *com.* le, n. Cæſ. V. *Agrarius, Agreſtis, Campeſter, Ruſticanus.*

Rūrātio, onis, f. Apul. V. *Ruſticatio.*

Rūreſtris, *com.* ſtre, n. Apul. V. *Ruralis.*

Rūrĭcŏla, æ, *com.* Colum. V. *Ruſticus, Agricola, Agricultor, Paganus N. 1.*

Rūrĭgĕna, æ, *com.* Ovid. *Na polyu ali ládanyu rodyen.* Auf dem Feld *oder* Land gebohren. *Mezőben ſzületett.* V. *Paganus N. 1.*

Rūro, as, avi, atum, [Neu.) Plaut. &

Rūror, āris, ātus ſum, (Dep.) Varr. *Na polyu délam, goſzpodúrim, ſzelzki poſzel obnaſſam.* Den Acker baue, Bäuriſche Wirthſchafft treibe. *Szántó-földet mivelem Mezei munkát üzök.* V. *Ruſticor N. 1.*

Rurſum, & Rurſŭs, *Adv.* V. *Denuo, Iterum.* ita *Cic.* Item V. *Retro, retrorsùm.* Curſare rurſum prorsùm. *Terent.* Meare rurſus prorsùs. *Varr.*

Rūs, rūris, n. Cic. *Ládanye, Polyzko imánye.* s. Acker-Guth, Feld-Guth. *Paraſzt majorság.* V. *Campus N. 1. Prædium.*

Ruſcŭlum, i, n. Gell. *Ládanyiche, malo polye.* s. Acker-Güthlein, Feldlein. *Mézőtske.* V. *Prædiolum, Agellus.*

Ruſcus, i, m. *Colum.* Frutex myrto ſimilis, Myrtus ſylveſtris.

Rūſpor, aris, ātus ſum, (Dep. *Obſol.*) Accius *apud* Non. Feſt. V. *Perſcrutor, Diligenter & Quæro N. 1. & 2.*

Ruſſeŏlus, a, um, *Dim.* Prudent. V. *Ruſulus, rubicundulus, rubellus.*

Ruſſĕus, a, um, Cato. V. *Rubeus N. 1.*

Ruſsĭa, æ, f. Geogr. *Ruſzka*, ali *rutenzka zemlya.* Reuſſen, Ruſsland. *Oroſz-orſzág.* V. *Moſchovia.*

Ruſsŭlus, a, um, *Dim.* Vopiſc. V. *Ruſſeolus.*

Ruſſus, a, um, Varr. V. *Ruſſeus.*

Ruſſus, i, m. Geogr. *Ruſzianecz.* r. Reuſs, Ruſs. *Oroſz.* V. *Moſchus.*

Ruſtĭcānus, a, um, Cic. *Kmetzki, Ládanyzki*, perperam *Muski.* Bäuriſch, zum Bauren-Weſen gehörig. *Paraſzti, Paraſzti dologboz-való, Majorsági.* V. *Ruralis, Paganicus N. 1.*

Ruſtĭcārĭus, a, um, Varr. V. *Ruſticanus.*

Ruſtĭcātim, *Adv.* Pompon. V. *Ruſticè.*

Ruſtĭcātio, onis, f. Cic. *Prebivanye vu ſzelu, ſztanuvanye med kmeti, ſivlenye na ládanyu.* e. Wohnung auf dem Land. *Mezőn lakás, élés.* Item *Szelzko, teſachko ali kmetzko ſivárenye, goſzpodarenye, poſzel teſachki.* Das Bauer-Leben, Bäuriſche Wirthſchafft. *Mezei paraſzt élet, Paraſztolkodás.* Item V. *Agricultura.* ita *Colum.*

Ruſtĭcātus, ûs, m. Cic. *idem.*

Ruſtĭcē, *Adv.* Cic. *Szelzki, kmetzki, po ladanyzko*, perperam *po musko.* Bäuriſch. *Paraſztúl, Pórúl, Paraſzt módra.* Transl. V. *Craſsè N. 2. Ineptè, Inhumanè, Inurbanè.*

Ruſtĭcel-

Digitalizirao Google

Rustĭcellus, a, um, *Dim.* Varro. V. *Aliquantùm & Rusticus.*

Rustĭcĭtās, atis, f. Plin. *Polyzko, alì szelzko derszanye.* Bäurische Art, e. Grobheit. *Paraszt-ság, Gorombaság.* V. *Inhumanitas, Crassedò. N. 1.*

Rustĭcor, aris, āri, ātus sum, (Dep.) Cic. *Na ladanyu prebívam, vu szelu sztanujem, Med kmeti sívem.* Auf dem Land vvohne, auf dem Felde bleibe, unter den Bauren lebe. *Mezőben lakom, forgolódom, élek. 2. Po szelyanzkosze dersim, sívem, govorim, chinim.* Bäurisch handle, lebe, rede, thu. *Paraszttúl magamat viselem, Paraszttúl élek, szólok, mivelek.* ita *Sidon.*

Rustĭcŭla, *Plin. &* rustĭca (*subaud.* Gallina,) æ, f. Martial. V. *Ficedula N. 2.*

Rustĭcŭlus, a, um, *Dim.* Cic. V. *Rusticellus.*

Rustĭcus, a, um, Cic. V. *Rusticanus.* Transl. V. *Incultus N. 2. Ineptus, Inhumanus, Inurbanus.* Hinc

Rustĭcus, i, m. *subst. antivè:* Cic. *Szelecz, kmet,* perperam *Mùs.* r. Landmann, Bauer. *Paraszt ember.* V. *Ruricola.*

Rūta, æ, f. Varr. *Ruticza tráva.* e. Raute, ein Kraut. *Ruta fu.* Transl. pro *Asperitate sermonis.* Gras expecto Leptam: etenim ad cujus rutam pulegio mihi sermonis tui utendum est. *Cic. l. 16. Fam. ep. 22. 2.* sed perperam V. *Muræna fluviatilis.*

Rūta, ōrum, n. *plur.* Cic. *Synon.* Erutæ res.

Rūtāber, bri, m. Varr. *Orudelje za izkapanye.* s. Grab-Eisen, Grab-Scheit. *Kiásásra-való eszköz, ásó.* V. *Rastrum N. 2.*

Rūtābŭlum, i, n. Fest. *Podgrinyalo, Pechna grebliczа.* r. Feuer-Schieret, e. Ofen-Gabel. *Szén-vonó.* Item V. *Rudis N. 2.* Colum.

Rūtācĕus, a, um, &

Rūtātus, a, um, Plin. *Rutichni, iz ruticze nachinyen, z-travum ruticzum zachinyen.* Von Rauten gemacht, mit Rauten angemacht. *Rutás, Rutából-való.*

Rūtellum, i, n. *Lucil.* apud *Non.* Parvum rutrum.

Rūthēnĭa, æ, f. Geogr. V. *Russia.*

Rūthēnus, i, m. Geogr. V. *Russius.*

† Rūtĭcilla, æ, f. *Cherlenka, pticza.* r. Gimpel, ein Vogel. *Egy verbenyő madaratska.*

Rūtĭlesco, is, ĕre, [Neu. Inch.] Plin. *Ognyenoali zlato-szvetel bivam.* &c. V. *Rutilo N. 2. Rufesco.*

Rūtĭlis, *com.* le, n. Colum. &

Rūtĭlus, a um. *Obsol.* Fest. V. *Rutilus.*

Rūtĭlo, as, avi, atum, [Act.] Plin. *Szvetlo chinim, takti plamen ali zlato.* Gläntzend machе, vvie Feuer, Gold, &c. *Tündöklövé tesszem mint a' láng, arany.* 2. est Neu. *Leszchimsze, Bliszchimsze, szvétimsze kakti ogeny, zlato,* &c. Gläntze, oder Glitzere vvie Feuer, Gold, &c. *Láng színen,* vagy *veres sárgán tündöklöm.* V. *Resplendeo.*

Rūtĭlus, a, um, Gic. *Plamno-szvetel, leszchechisze kakti ogeny, zlato.* Gläntzend, glitzerend vvie Feuer, Gold. *Láng szinen tündöklő, veres-sárgás,* V. *Flammeus, Rubellus, Rufus, Coruscus.*

Rūtrum, i, n. Varr. V. *Rutaber.*

Rūtŭba, æ, f. Varr. V. *Perturbatio.*

Rūtŭla, æ, f. *Cic.* Parva ruta.

Ruvĭdus, a, um, V. *Ruidus.*

*Rythmus, i, m. V. *Rhytmus.*

S.

Sæba, æ, f. *Plin.* Metropolis Arabiæ felicis, ubi thus, myrrha, casia & cinnamomum abundè provenit.

Sæbæus, a, um, *Senec.* Ad Sabam pertinens, Sabæ natus.

Sæbāja, æ, f. Ammian. V. *Cerevisia.*

Sæbājārĭus, ii, m. Ammian. V. *Cerevisiarius.*

Sæbānum, i, n. Pallad. *Nadtkano, ali Dosjverszt-tkano platno:* Vulgo *Czvilich.* r. Zvvillich, e. Zvvillich-Leinvvad, e. Loden. *Kitől.*

Sæbāōth, & Sæbaōth, n. *plur. Nom. hebraicum Indecl.* Prudent. *latinè* Exercitus, militiæ, virtutes.

Sæbaudĭa, æ, f. Geogr. *Szavojarzka zemlya.* das Hertzogthum Savoyen. *Szavojár ország.* Caput Sabaudiæ *Camberium*, Pedemontii verò *Taurinum*, ubi Ducis Sabaudiæ sedes.

Sæbaudus, i, m. Geogr. *Szavojàr, Szopojàr.* Ein Savoyer. *Szavojár.*

Sabbătārĭus, ii, m. Martial. *Szobotàr, szobott meszto nedelye szvetitel.* Der den Sambstag statt den Sonntag heiliget, und Ruhe hält. *Szombat szentelő, szambatos.* Item V. *Judæus.*

Sabbătum, i, n. *Hebraicè, Latinè* Dies quietis. Sveton. *Dan pochinka.* r. Ruhtag. *Nyugodalom napja.* Item V. *Dies Sabbati.*

Sæbūcus, i, m. V. *Sambucus.*

Sæbŭlētum, i, n. Plin. *Pészchenicza, meszto pészka puno.* e. Sand-Grube. *Homokos, sóvenyes hely.*

Sæbŭlo, ōnis, m. Varr. V. *Sabulum.*

Săbŭlōsus, a, um, Plin. *Debelo-péſzchen, Péſznat, Péſzka pun.* Sandigt, Griesigt. *Homokos.*
Săbŭlum, i, n. Plin. *Debeli péſzek.* Grober Sand. *Homok, öreg fövény.*
Săburra, æ, f. *Liv.* Vilius & craſſius ſabulum. *Smebkek y zeoſzema debel péſzek, za ladju péſzek.* Gar grob und ſchvvehrer Sand, z. Schiff-Sand. *Nehéz és követses föveny.*
Săburrālis, *com.* le, n. Vitruv. *Ad ſaburram pertinens, ſaburrâ conſtans.*
Săburro, as, avi, atum, [Act.] Plin. *Z- debelim péſzkom nakládam, terim.* Mitgroben Sand beſchvvehre. *Követſes homokkal megtöltöm, megnehezítem.*
Saccārĭa, æ, f. Apul. *Vrécho-terſtvo, z-vrechami terſenye.* e. Sack-Handlung. *Zsákkal kereskedés.*
Saccārĭus, a, um, Quintil. *Vrécbni.* Zu Säcken gehörig. *Zsákhoz való.*
Saccārĭus, ĭi, m. JCt. *Vrechàr, vrecho-noſzecz.* r. Sackträger. *Zsák hordozó.*
Saccātus, a, um. *Chez vrechu preczéjen.* Durch einen Sack geſeihet. *Zsákban szürött.* Aqua ſaccata. *Plin.*
Saccellus, i, m. *Dim.* Petron. *Sepek, Vrechicza,* peregr. *Saklyecz, ſaklyinecz.* s. Säcklein. *Zsákotska, zsátsko.*
*Sacchărum, i, n. Plin. *Terſztikov med, Czukor. ſzecher.* r. Zucker. *Nád méz, Tzukor.*
Saccĭpērĭum, ii, n. Plaut. V. *Hippopera, pera, ſaccus, Magnum márſupium.*
Sacco, as, avi, atum, (Act.) Martial. *Chez vrechu* ali *jep preczéjam, chiſztim.* Durch einen Sack ſeige, läutere. *Zsákban*, vagy *Zsákkal meg-szüröm.*
Saccŭlārĭus, ii, m. Aſcon. Pedian. V. *Manticularius, Depeculator, Fur.*
Saccŭlus, i, m. *Dim.* Martial. V. *Saccellus, Marſupium, Crumena.*
Saccus, i, m. Cic. *Vrecha*, peregr. *Sakely.* Item *Sep.* r. Sack. *Zsák.*
†Săcellānus, i, m. *Czirkveni ſzluga.* r. Kirchen-Diener. *Egyház szolgája.*
Săcellum, i, n. Cic. *Czirkvicza*, vulgo *kaplla, kapélicza.* s. Kirchlein, e. Capelle. *Szentegyházatska, kápolna, kápolnátska.*
Săcer, săcra, um, Cic. *Szvèt, Bogu odlúchen, poſzvecben.* Heilig, GOtt zugehörig. *Szent, Istenhez-való.* Morbus ſacer, divinus, herculeus. *Apul.* V. *Morbus major, &c.* in *Morbus.* Sacer ignis. V. in *Ignis.*
Săcerdōs, ōtis, *com.* Cic. *Bogo-Aldovnik, Alduvavecz, ſzvetnik.* r. Aufopfferer. *áldozó pap.* V. *Myſta.* Item *Popovzka ſena, Bogu-alduvavka, Aldovov priemitelicza, Popícza.* e. Prieſterin, Aufopfferin. *Aldozó papné, Pap Aſzſzony.*
Săcerdōtālis, *com.* le, n. Plin. *Szvetnichki, Alduvavechki, Meßnichki.* Prieſterlich. *Papi, Papboz-való.*
Săcerdōtĭum, ii, n. Cic. *Szvetnichtvo, Meßnichtvo.* s. Prieſterthum. *Papság.*
Săcerdōtŭla, æ, f. *Dim.* Varr. *Parva ſacerdos.*
*Săcōma, ătis, n. Vitr. V. *Æquipondium.*
Săcrāmentum, i, n, Cic. *Szvet-otaiſztvo, ſzvetſztvo, ſzvéto otaiſztva znamenye.* s. Heiligthum, Sacrament, heiliges Pfand - Zeichen. *Szentség, Sákrámentom.* 2. V. *Jusjurandum.* Aliquem Sacramentô obligare. *Cic. off. 1. c. 11.*
Săcrārĭum, ii, n. Cic. *Szveto meſzto, ſzvetztva meſzto.* Ein Heiligthums - Ort. *Szentségtartó bely.* Item V. *Sacriſtia, Sacellum, Lararium.* 2. Transl. *Meſztoſzkrovno kakvogod.* Geheimer Ort. *Titkos bely.* ita *Senec.*
Săcrātio, onis, f. Macrob. V. *Conſecratio, Initiatio N. 1. Sanctificatio.*
Săcrātē, *Adv.* Auguſt. *Poſzvecheno.* Geheiligter Weiſe. *Megſzentelve.* V. *Sanctè.*
Săcrātor, oris, m. Auguſt. V. *Conſecrator, Initiator N. 1. Sanctificator.*
Săcrātus, a, um, *Nom. & Partic.* Cic. *Poſzvecben, ſzvet vuchinyen.* Geheiliget, gevveihet. *Szenteltt.* V. *Sacer.* Sacratior, ſacratiſſimus. *Plin.*
Săcrĭcŏla, æ, *com.* Tacit. *Sacrorum miniſter.* V. *Sacerdos.*
Săcrĭfĕr, ĕra, um, Ovid. *Szvetztvo noſzéchi.* Heilige Dinge tragend. *Szentség - hozó, ſzentség-bordozó.*
Săcrĭfĭcālis, *com.* le, n. Tacit. *Aldovni, Bogoſzvetechni, Méßni.* Zum Opffer oder zu heiliger Meſs gehörig. *áldozathoz - való, ſzentségbez - való.*
Săcrĭfĭcātio, onis, f. Cic. *Alduvanye, ſzvetoga Bogu odluchenoga poſzla obnaſsanye, Meßuvanye.* e. Opferung. *áldozás, ſzentség ſzerzés.*
Sacrificātor, ōris, m. Tertull. *Alduvavecz.* r. Opfferer. *áldozó.* V. *Sacerdos.*
Sacrificātus, ûs, m. Apul. V. *Sacrificatio.*
Săcrĭfĭcĭum, ii, n. Cic. *Aldov.* s. Opffer. *áldozat.* Item V. *Miſſa.*
Săcrĭfĭco, as, avi, atum, (Neu. *Nonnulla* Act.) Plaut. &
Sacrificor, āris, atus ſum, (Dep.) Varr. *Aldujem, po aldovu proſzim, Meßim, Meßu ſzlúſim.* Opffere, Meſs leſe. *áldozom, ſzent miſét ſzolgálom.*
Săcrĭfĭcŭlus, i, m. Svet. *Pop bolvanzki.* r. Götzen-Pfaff. *Bálványozó pap.*

Digitalizirao Google

Săcrĭfĭcus, i, m. Ovid. V. *Sacrificator.*
Sacrificus, a, um, Ovid. V. *Sacrificalis.*
Săcrĭlĕgĭum, ii, n. Cic. *Szveto-kradya, Czirkvena tatbina, velika vu szvetih dugovanyah pregreßka.* r. Kirchen-Raub, e. Todt-Sünd in Gott gevveihten Dingen. *Szentség lopás, Egyház feltörés, szentség törés.*
Sacrilĕgus, a, um. *Szveto-tatbeni, Czirkvokradni, Czirkvo-tatzki, Bogokrivichni.* Kirchen-Räuberiſch, Kirchen-Diebiſch, Gotts-Diebiſch. *Szentség-lopó, Egyház-törö.* Item V. *Nefarius.* Bellum Sacrilegum. *Cic.*
Sacrilĕgus, i, m. *Subſtantivè:* Cic. *Czirkveni tát, Bogu odluchenih dugovàny tát,* ali *oszkrunitel.* r. Kirchen-Dieb, Gotts-Dieb. *Szentség-lopó, Egyház-törö.*
† Săcriſta, æ, m. V. *Sacellanus, Æditimus.*
† Săcriſtĭa, æ, f. *Szvetnicza,* vulgo *Sakriſtia.* e, Sacriſtey. *Segeſtye.*
Săcro, as, avi, atum, [Act.] Cic. V. *Conſecro N. 1. Dedĭco N. 2. Dĭco N. 1. & 2. Initio N. 1. Sanctifico 2.* Alicujus caput morti ſacrare: *pro* devovere, addicere. *Liv.*
Săcrŏſanctus, a, um. *Preſzvet, Cheſzaſze nè ſzlobodno doteknuti, vu ſtoſze nè ſzmeti pachati.* Hochheilig, Hochbefreyet. *Szentséges, mellyet nagy büntetés alatt nem lehet megbántani.* V. *Intactilis, Intactus, Inviolabilis, Inviolatus.* Nihil ſacroſanctum eſſe poteſt, niſi quod Populus, plebsve ſanxiſſet. *Cic. pro Corn. Balbo c. 14.* Poſſeſſiones Sacroſanctæ. *Id. 2, Catil. c. 8.* Tribuni plebis ſacroſancti. *Liv. &c.*
Săcrum, i, n. Cic. *Szvetztvo, ſzveto dugovanye.* Heiliges, Gott-Gevveihtes Ding. *Szentség, ſzent dolog.* Item V. *Sacrificium.* Inter ſacrum & ſaxum ſtare, hærere: *pro* in magno periculo verſari. *Prov. Plauti.*
Sæcŭlum, i, n. V. *Seculum.*
Sæpĕ, iŭs, ſsĭmè, *Adv.* Cic. *Vnogich, Mnogich, Vnogi-pùt, Mnogo-púta, &c.* V. *Crebrè.*
Sæpĕ nŭmĕrŏ. *Adv. cum Abl.* Cic. *Vechkrat.* öffter. *Gyakranabb.* V. *Sæpe.*
Sæpĭcŭlē, *Adv.* Plaut. *Prichesſzto, Doſztakrat.* Etvvas offt, *Gyakratskán.* Priſcian. legit, *Sæpiuſcŭlè.*
Sæpiuſcŭlè, *Adv.* V. *Sæpicule.*
Sævē, *Ad.* Colum. V. *Crudeliter, Severè, Ferociter, Immaniter.*
Sævĭdictum, i, n. *Oſtro, nemiloſztivno govorenye.* Wütende und grauſame Rede. *Kemény beſzéd.* Ne te iratus ſuis ſævidictis protelet. *Terent. Phorm. 1. 4. 36.* Alii leg. *ſævidicu dictu.*
Sævio, is, īre, īvi, & ii, ītum, (Neu.) *Lyut y nemiloſztiven jeſzem, Nemilo chinim.* Ich bin grauſam, vvüte. *Kegyetlenkedem.* In obſides, in tergum ſævire. *Liv.* Item V. *Furo, Ferocio.* Cic.
Sævĭtās, ātis, f. Firmic. V. *Sævitia.*
Sævĭtĕr, *Adv.* Plaut. V. *Sævè.*
Sævĭtĭa, æ, f. Cic. V. *Crudelitas, Severitas, Ferocia, Immanitas.*
Sævĭtĭēs, ēi, f. Apul. *idem.*
Sævĭtūdo, ĭnis, f. Plaut. *idem.*
Sævus, a, um, Cic. V. *Crudelis, ſeverus, Immanis N. 1. Ferox, Horridus.*
Săga, æ, f. *à Sagio.* Cic. *Prevech znati-rada ſena, Vnogo znanka, Vuhovicza, Veſcha.* Gar zu viel vviſſendes Weib, e. Hexe, Drud, Unholdin. *Tudományos aszszony, Büvös bájos Aszszony, &c.* V. *Incantatrix, Lamia N. 2.*
Săga, æ, f. Cato. V. *Sagum.*
Săgācĭtās, ātis, f. Cic. *Zadehnutivoſzt, Mòch oſtro-chutiti.* Die Krafft ſcharff zu ſpühren. *Az érzékenységnek élesége.* 2. Transl. V. *Calliditas, Perſpicacia.*
Săgācĭtĕr, *Adv.* Colum. *Z-oſtrum mochjum vſze zadehnuti.* Mit ſcharffer Spuhr. *élesen, éles érzékenységgel.* 2. Transl. V. *Callidè, Perſpicaciter.* ità *Cic.*
Săgārĭa, æ, f. Apul. *Terſtvo z-vojnichkemi balyami.* r. Handel, s. Gevverb mit gemachten Kriegs-Kleydern. *Hadi vagy vitézi ruhával kereskedés.*
Săgārĭus, ii, m. JCt. *Z-vojnichkemi balyami Terſecz.* r. Kriegs-Kleyder-Kramer. *Hadi,* vagy *vitézi rubával kereskedö.*
Săgārĭus, a, um, Ulp. *Vojnichkoj opravi ſzliſſajuchi.* Zum Kriegs-Kleydern gehörig. *Hadi,* vagy *vitézi ruhához-való.*
Săgātus, a, um, Cic. *Vu vojnichku balyu oblécheni, po vojnichko opraven.* Mit einem Kriegs-Kleyd bekleydet. *Hadi,* vagy *Vitézi rubában felöltözött.*
Săgax, ācis, *om.* Cic. *Oſtro zadehnujuchi, verlo chutéchi.* Der vvohl ſpührt. *éles ſzagló.* Transl. V. *Callidus, Perſpicax.*
* Săgēna, æ, f. Manil. *Vlak, Mreſa ribichka.* s. Fiſcher-Garn, Zug-Garn. *Halászó-vonyó háló, varsa, vörse.*
Săgīna, æ, f. Plin. *Tuſzto-chinecha brana, Jeliß tuſztéchi.* e Maas-Speis. *Kövérítö,* vagy *bízlaló étek.* Item generatim V. *Cibus.* ita *Cic.* Item *Metonymicè* V. *Obeſitas.* ita *Juſtin. 2* Metaphoricè V. *Redundantia, Copia N. 1.* Quintil.
Săgīnārĭum, ii, n. Varr. *Tuſztilnicza, Meſzto za tuſztenye.* r. Maſt-Stall. *Hizlaló hely, Pajta, ól.*

Săgīnā-

Digitalizirao Google

Săgīnārĭus, a, um, Serv. *Tuſztlio, kaiſzetuſztì.* Das man mäſtet. *Hizlalò*, Item V. *Pinguis N.* 1.

Săgīnātio, onis, f. Plin. *Tuſztenye, Pitanye.* e. Maſtung. *Hizlalás.*

Săgīno, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Pitam, &c.* Mäſte. *Hizlalom.* V. *Pinguefacio.*

Săgio, is, īre, īvi, ītum. (Act.) Cic. *Oſtro chútim, voſſem.* Wohl ſpühre. *éleſen érzem, ſzaglalom.* Transl. *Oſtro y ſ'egavo poznávam, razmem, oſtro-razumenjeſzem.* Wohl mercke, verſtehe, ich bin ſcharffſinnig, ſcharffen Verſtand habe. *éleſen és elméſen éſzreveſzem, értem: éles elméjù vagyok.*

Săgitta, æ, f. Cic. *Sztrêla.* r. Pfeil. *Nyil.*

Săgittārĭus, ii, m. Cic. *Luko-ſztrelecz, iz lúka hitavecz, ſztrelyavecz.* r. Bogen-Schütz. *Nyílas.* 2. ſignum cœleſte, una & triginta ſtellis conſtans. *Plin.*

Săgittārius, a, um, Plin. *Sztrêlni, ſztrélzki, ſztrelechki.* Zu den Pfeilen gehörig. *Nyílas, Nyílhoz-való.*

Săgittātus, a, um, Plaut. *Sztrêlam ſzpodoben.* Den Pfeilen ähnlich. *Nyílhoz haſonló.*

Săgittĭfĕr, ĕra, um, Virg. *Sztrélo-noſz.* Pfeiltragend. *Nyíl hordozó.*

Săgitto, as, avi, atum, (Neu.) Curt. *Iz lúka bitam, ſztrélyam.* Mit Pfeilen ſchieſſe. *Nyíllal lövök.*

Săgittŭla, æ, f. Apul. *Sztrêlicza, ſztrélka.* Kleiner Pfeil. *Nyílatska.*

* Sagma, æ, f. & ătis, n. Veget. V. *Clitellæ, Ephippium.*

Sagmārĭus, ii, m. & a, um. *Lamprid.* V. *Clitellarius.*

Sagmĕn, ĭnis, n. Liv. *Seléznicza, trava.* s. Eiſen-Kraut. *Vas fû, Szapora fû.*

Săgŭlātus, a, um, Svet. V. *Sagatus.*

Săgŭlum, i, n. *Dim.* Cic. *Gornya vojnichka balya, gornya oprava.* s. Ober Kriegs-Kleyd. *Felsö ruha, hadi felsö ruha.*

Săgum, i, n. Cic. *Vojnichka balya, vu vrême boja navadna oprava, kratka balina.* s. Kriegs-Kleyd, kurtzes Kleyd. *Hadi* vagy *vitézi ruha, kurta mente.* Ad ſaga ire, ſumere ſaga: *b. e.* ſe ad bellum accingere. Eſſe in ſagis: *pro* ſtare in armis. *ita Cic.*

Săgus, i, m. Enius *apud* Non. *idem.*

Sāgus, a, um, Stat. V. *Sagax.*

Săl, să ĭs, m. Cic. *Szòl.* s. Saltz. *Só.* 2. Metonymicè V. *Mare.* ita *Virg.* 3. Transl. V. *Sapientia.* ita *Terent.* Item V. *Facetia, Jocus, Lepor.* Sale & facetiis Cæſar vicit omnes. *Cic.* Urbani ſales. *Id.* Apud *Colum.* hoc ſal.

Sălācĭa, æ, f. *Pridavek jedne Boſicze morzke.* r. Zunahme einer Göttin des Waſſers. *Vi-zi Iſten Aſzſzony.* Uxor Neptuni. *Cic.* 2. Accipitur pro *receſſu maris.* Venilia & Salacia: *b. e.* Acceſſus & receſſus. *Varr.* V. in *Receſſus.*

Sălācĭtās, ātis, f. Plin. V. *Laſcivia.*

* Sălăcōn, ōnis, m. Cic. *Synon.* Homo laſcivus, inſolens, iactabundus, arrogans.

* Sălămandra, æ, f. Plin. *Velikoga chemera piknyaſzt kuſchar, ſzalamander.* e. Molle, r. Molch, Salamander. *Mérges tarka gyék, ſalamander.*

Sălăr, ăris, m. Auſon. *Paſzterva, Biſztranga.* Ein Forell. *Lazatz, Galótza, Piſztráng.* Item V. *Orata.*

Sălāriārĭus, ii, m. Ulp. *Plachni chlovek, Pláchu imajuchi.* Der eine Beſoldung hat. *Bérvagy Fizetés-vévö.* Item V. *Mercenarius.*

Sălārĭum, ii, n. Plin. *Vojnichka pláchа, vſzakolétna pláchа.* r. Kriegs-Sold, e. Jährliche Beſoldung. *Hadi fizetés, Eſztendönként-való fizetés.* Generatim V. *Merces.*

Sălārĭus, a, um, Liv. *Szólni, ſzolarzki.* Zum Salz gehörig. *Sóhoz-való.*

Sălatius, ii, m. *Subſtantivè:* Martial. *Szolàr, Z-ſzoljum,* ali *Z-ſzlanemi dugovanyi terſzecz.* r. Saltz-Händler, der geſaltzen Fleiſch *oder* Fiſch verkauffet. *Só árus, só tzellér.*

Sălax, ācis, *om.* Colum. V. *Laſcivus, Laſcivibundus.*

Sălĕbra, æ, f. *Syn.* Locus præruptus, via aſpera. Horat. *Meſzto,* ali *Pùt neraven, kamenyaſzt, tercbkaſzt: Tesko-putje.* Unebener, ſteinichter, höckerichter, unvveegſamer Ort: Harter Weeg. *Hùta hoporjás, követſes, darabos hely,* vagy *út.* 2. Transl. & generatim V. *Aſperitas N.* 1. *Difficultas N.* 1. Orationis ſalebra. *Cic.*

Sălĕbrĭtās, ātis, f. Apul. *Neravnoſzt, Grebenitozt, Teskóchа pùta,* ali *drugoga meſzta.* e. Unvveegſamkeit. *Hely* vagy *út kemènyſége.* V. *Inæqualitas.*

Sălĕbrōſus, a, um, *Grebenit, Tesko-putni.* Unvveegſam. *Darabos, Tſoportos.* V. *Aſper, Inæqualis, Lapidoſus, Præruptus.* Hinc *Transl.* Oratio ſalebroſa: *b. e.* Difficilis, obſcura, inculta. *Quintil.*

Sălēs, ĭum, m. *plur.* pro *facetiis.* Cic. V. *Sal. N.* 3.

* Salgăma, orum, n. *plur.* Nonnulli leg. *Salgămă, ătis, n.* Colum. *Vſzakojachko vochе,* iliti *ſzàd, y povertlye, kakvimgod náchinom zachinyenoy nadalye za bránu zpravlyeno.* Allerley eingemachte Früchte, und Garten-Gevvächſe, ſo für die Nahrung aufbehalten vverden. *Akarmelly-féle öſzve*

tſinálti és továbbra megtartatott gyümölts és kerti veteméný.

Salgămārĭus, ii, m. *Colum.* qui ſalgama confi-cit, vel vendit.

Sălĭāris, *com.* re, n. *b. e.* Ad ſalios ſpectans. *Feſt.* Hinc Transl. V. *Opiparus, Lautus N.* 2. Epulari ſaliarem in modum. *Cic.*

Sălĭcă lex. *JCt.* Eſt antiquiſſima, & orbi notiſſima Galliarum ſanctio, quæ à ſucceſſione coronæ ſexum fœmineum penitùs excludit.

Sălĭcaſtrum, i, n. Plin. V. *Labruſca.*

†Sălĭcētum, i, n. V. *Saliętum.*

Sălictārĭus, ii, m. *Cato.* Salicti Curator.

Sălictum, i, n. Cic. *Verbovje, Verbina, Verbiſche, Meſzto z-verbami zaſzadyeno.* r. Weiden-Ort, Ort voll Weiden-Baum. *Fŭzes.*

Sălĭfŏdīna, æ, f. Vitr. *Szólna ruda, Meſzto iz kojegaſze ſzòl kopa.* e. Saltz-Grube. *Só bánya.*

Sălignĕus, a, um, Colum. *&*

Sălignus, a, um, Virg. *Verbov, iz verbe.* Zum Felber-Baum gehörig, das von Weiden iſt. *Fŭz-fából-való.*

Sălĭī, ōrum, m. *plur.* Erant 12. Flamines, ſeu ſacerdotes Martis, à Numa Pompilio inſtituti, qui ancilia cuſtodiebant, eáque certis temporibus geſtantes, ac ſaltantes per urbem Romanam diſcurrebant. *Cic.*

Sălillum, i, n. *Dim.* Plaut. *Szolenychicza.* s. Saltz-Büchslein, Saltz-Fäſslein. *Só-tartótska.*

Sălīna, æ, f. Cic. *Meſzto, gdeſze ſzòl déla.* Ein Ort, da Saltz gemacht vvird. *Só-akna, ſótſináló hely.* V. *Salifodina.* 2. Transl. V. *Sal N.* 2.

Sălīnārĭus, a, um, Vitruv. *Szolno-rudni, Szolno-rudarzki.* Zu Saltz-Gruben gehörig. *Só főzéshez* vagy *vágáshoz-való.* Item V. *Salarius, a, um.*

Sălīnātor, ōris, m. Liv. *Szolàr, ki ſzòl napravolya, kúba,* ali *kopa.* r. Saltzmacher, Saltzſieder, Saltzgraber. *Só-főző, ſó vágó.*

Sălīnum, i, n. Liv. *Szolenyka.* s. Saltz-Faſs, e. Saltz-meſte. *Só-tartó.*

Sălīnus, i, m. Varr. *idem.*

Sălio, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Cels. V. *Sallio.*

Sălio, is, īre, ĭi, & īvi, ui, ſaltum, (Neu.) Liv. *Nazkakujem, Pozkakujem, Zkáchem.* Hupffe, ſpringe. *Szökŏm, ſzökellem, ſzökdétſelek, ugrom.* Transl. Cor mihi ſalit: *pro* lætus ſum: Plaut. *Szerdcze mi od veſzelja zkáczbe.* Das Hertz ſpringet mir auf vor Freuden. *Szivem az örömtől ſzökdöſik.* E terra ſalire: *pro* prodire, prorumpere. *Lucr.*

Sălisburgum, i, n. Geogr. V. *Juvavia.*

Sălītio, ōnis, f. Veget. V. *ſaltatio.*

Sălītor, oris, m. *Szolitel, Poſzolitel.* Der ſaltzet, einſaltzet. *Sózó, Béſózó.* Item *Dácbe od ſzoli priemitel.* Der den Saltz-Zoll einnimmt. *A sótól-való adót bévevő.* Pecunia data ſalitoribus Britanniæ. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 17. Alii leg. *datas à littoribus.*

Sălītūra, æ, f. Colum. *Szolenye, Naſzolenye.* Das Saltzen, e. Saltzung, Einſaltzung. *Sózás, Béſózás.* Item V. *Salſura.*

Sălītus, *vel* ſallītus, a, um, Colum. *Szolen, Naſzolen.* Geſaltzen. *Sózott, Béſózott.*

Sălīva, æ, f Plin. *Szlina.* r. Speichel, Geiffer, *Nyál, Pők.* 2. ponitur pro *Appetentia.* Alicui ſalivam movere. *Senec.*

Sălivārĭus, a, um, Plin. *Szlinin, ſzlinzki.* Zum Speichel gehörig. *Nyálhoz-való, Nyálból-való.*

Sălivātio, onis, f. Cœl. Aurel. *Szlinenye, ſzlinzczéjanye* ali *czurenye.* e. Geifferung, r. Speichel-Fluſs. *Nyálozás.*

Sălivātum, i, n. *à* Saliva. (*Alii leg.* Salviātum *à* ſalvia.) Plin. *Vrachtvo za ſzlinenye Marhe.* e. Vieh-Artzney um den Speichel hervor zu bringen. *Marbák orvoſſága, melly által a' nyálat kivetik.*

Sălĭunca, æ, f. *Plin.* Genus nardi quod nonnulli cum Nardo celtica confundunt. *Spajka.* r. Lavander, Katzen-Leiterlein, Seliung. *Mária Magdolnafüve, &c.*

Sălīvo, as, avi, atum, (Act.) Plin. *Szlinim, ſzline chinìm, oſzlinujem.* Geiffere, ſpeichle. *Megnyálazom.*

Sălīvōſus, a, um, Plin. *Szlinazt, pun ſzlìn.* Voll Speichel. *Nyálas.*

Sălix, ĭcis, f. Plin. *Verba.* r. Felber, Weyde-Baum, Weyden-Felbinger. *Fŭz-fa.*

Sallio, is, īre, īvi, ītum, [Act.) Siſenna *apud* Priſcian. *&*

Sallo, is, ĕre, ſalli, ſalſum, [Act.] Salluſt. *apud* Priſcian. *Szolim, Naſzoltvam,* Inf. *Naſzoliti.* Saltze, einſaltze. *Megſózom, Béſózom.*

Salmăcĭdus, a, um, Plin. *Szláno-kiſzel.* Saltzſauer. *Só-ſavanyú.*

Salmo, ōnis, m. Plin. *Sutoga méſza paſztetva, zlatovka.* r. Salm, Sälmling. *Salmó hal, ſemling.* V. *Orata.*

Salnitrum, i, n. Chym. V. *Nitrum.*

* Salpa, æ, f. Plin. *Morzki oſzel, Drévo-tverdka, Riba tverda,* vulgo *Stokfiſs.* r. Stockfiſch, Blochfiſch. *Tőke hal. ſtokfis.*

Salsāmĕn, ĭnis, n. Arnob. V. *ſalſamentum.*

Salsāmentārĭus, ii, m. Auth. ad Her. *Z-ſzlanemi ribami, ali z-drugemi naſzolenemi dugoványi terſecz, ſzolàr, Nacbinyaveçz ſzlaneb ſztvarib.* Der geſaltzene Sachen verkauffr.

verkaufft. *Sós bal, és minden fös bús &c. árúló, öszve-tsináló.*

Salsāmentārius, a, um, *Plin.* Pertinens ad salsamenta.

Salsāmentum, i, n. Cic. *Naszoleno dugovanye, szláno meszo, riba &c.* Das eingesaltzene, eingesaltzenes Fleisch, Fisch &c. Pöckel-Fleisch. *Bésózott egyetmás, sós bal, sós bús, &c.*

Salsè, iùs, sĭmè, *Adv.* Cic. *Szláno.* Mit Saltz. *Sósan.* Transl. V. *Acutè N. 2, Facetè, Appositè, Aptè, Lepidè, Gratiosè.*

Salsēdo, ĭnis, f. Pallad. *Szlanozt.* e. Saltzigkeit, saltziger Geschmack. *Sósság, sós ize valaminek.*

Salsīlāgo, ĭnis, f. Plin. *&*

Salsĭtūdo, ĭnis, f. Plin. *&*

Salsūgo, ĭnis, f. Plin. *Rászol, szlan-szok, szlanoga téka jusznozt.* e. Saltz-Brühe, r. gesaltzener Safft, e. Lacke, salse, nach Saltz schmeckende Feuchtigkeit. *Sós nedvesség, sóssága valaminek.*

Salsūra, æ, f. Colum. *Naszolenye.* Das Einsaltzen. *Bésózás, sózottság.* Item V. *Salsamentum.*

Salsus, a, um, Plin. *Szlàn.* Gesaltzen. *Sós.* 2. Transl. V. *Facetus, Ingeniosus, Lepidus, Gratiosus.* Romani salsiores. Orator salsissimus. *Cic.*

Saltābundus, a, um, Gell. *Nazkakivajuchi, Pozkakivajuchi.* Auffhupffend, offt aufspringend. *Szökdétseldegelö, Tántzoldogaló.*

Saltātio, onis, f. Cic. *Plészanye, zkakanye,* peregr. *Tanczanye.* Das Tantzen, Springen. *Szökés, Ugordás, Tántzolás.*

Saltātiuncŭla, æ, f. *Dim.* Vopisc. *Malo plészanye, Plesszanyicske, Nazkakivanye.* Kleiner Tantz, ein Täntzlein. *Szökdegelés, Tántzotska.*

Saltātor, oris, m. Cic. *Plészavecz, Zkakavecz,* peregr. *Tanczuß.* r. Tantzer, Springer. *Ugrándozó, Ugordó, Tántzoló.*

Saltātōrĭē, *Adv.* Apul. *Plésszuch, zkáchuch,* vulgo *po tánczuski.* Tantzerisch. *Szökdétselve, Ugrándozva, Tántzosán.*

Saltātōrĭus, a, um, Cic. *Plesszavecki, Zkakavechki, Plesszujuchki, Plészanyu szlisszajuchi.* Zum Tantzen gehörig, tantzerisch. *Tántzi, Ugrándozási, Tántzolásboz-való.*

Saltātrīcŭla, æ, f. *Dim.* Gell. *Parva saltatrix.*

Saltātrix, īcis, f. Cic. *Plesszavicza, Plesszavka, Zkakavka,* peregr. *Tanczusszicza.* e. Tantzerin. *Tántzoló Aszszony* vagy *Leány, Tántzolótska.*

Saltātus, ûs, m. Liv. *Plesz, Zkok, Podzkok, Nazkok,* peregr. *Tanecz.* r. Tantz, Sprung. *Szökdösés, Tántzolás, Tántz.*

Saltem, *Adv.* Cic. *Konchema, Barem, Da-manye.* Zum wenigsten, nur doch. *Akar tsak, Leg-álább.*

Saltĭcus, a, um, Tertull. V. *Saltabundus.*

Saltim, *Adv.* Serv. V. *Saltatoriè.*

Saltĭto, as, avi, atum, [Neu. *Freq. à* salto.] Quintil. *Pozkakivam, Nazkakivam, Gusztokrat plessem.* Offt springe, tantze. *Szökdétseldegelek, gyakran Tántzolok.*

Salto, as, āre, avi, atum, (Neu. *Freq. à* salio.) *Plessem, Zkachem,* peregr. *Tanczam.* Tantze, springe. *Szökösm, Ugordom, Tántzolok.* Nemo ferè saltat sobrius. *Cic. pro Mur.*

Saltuāris, *com.* re, n. Plin. V. *Saltatorius.*

Saltuārĭus, ii, m. Petron. V. *Saltator.* 2. est Custos saltuum, seu sylvarum: V. *Silvanus N. 1.* ita *Pompon. JCtus.*

Saltuātim, *Adv.* Gell. V. *Saltim.*

Saltuōsus, a, um, Liv. *Puns'ikare, germja: Zgusztemi lozami preraszty en: s'ikaraszt.* Büschigt, Waldicht. *Sürös, sürö fátskákal tellyes.* V. *Nemorosus.*

Saltŭs, ûs, m. Cic. V. *Saltatus, saltatio.* 2. *S'ikarje, Guszta loza, Lùg germja y s'ikare pun.* Ein dicker Wald, r. Forst, s. Gehäge. *Sürö, sürö erdötske.* V. in *Nemus.*

Salvātio, onis, f. *Zvelichenye, szpaszenye, szpaszitelsztvo, obchuvanye.* e. Seeligmachung, Errettung. *üdvezítés, Megmentés, Megtartás.* V. *Liberatio.*

Salvātor, oris, m. Tertull. *Latinè rectiùs* Servator, Sospitator, Liberator. *Zvelichitel, Szpaszitel, Obchuvavecz.* r. Seeligmacher, Heyland, Erretter. *üdvezítö, Megmentö, Megtartó.* V. *Liberator.*

Sălūbĕr, bris, bre: *&* Sălūbris, *com.* bre, n. *Zdravéchi, zdravje dajúchi, zdravo-chinechi, zdravju prikladen.* Heylsam. *Egészségadó.* Annus salubris. *Cic.* Item V. *Sanus N. 1.* Corpora salubriora. *Liv.* 2. Transl. V. *Utilis.* Dixi sententiam Reipublicæ saluberrimam. *Cic. pro Dom. c. 7.*

Sălūbrĭtās, ātis, f. Cic. *Zdravócha, Zdravju prikladnoszt.* e. Heylsamkeit. *Egészségadás.* Item V. *Sanitas N. 1.* Et Transl. V. *Utilitas.*

Sălūbrĭtĕr, *Adv.* Cic. *Zdravju prikladno.* Gesund, heylsamlich. *Egészségesen.* Transl. V. *Utiliter.*

Salvē, V. *Salveo.*

Salveo, es, (Neu. *Obsol.*) Plaut. *Zdravszem, nikaj mi neménya.* Ich bin frisch und gesund. *Egészséges, ép vagyok.* Usitata sunt

Digitalizirao Google

Salvē, ſalvēto: pro *Avē, Avēto.* Terent. *Daſzi zdrav, zdravo, Pomozi Bòg.* GOtt grüſſe dich. *Iſten álgyon-meg, Légy egéſzſégben.* Item *Salvētĕ*, pro *Avētĕ.* Virg. *Daſzte zdravi.* GOtt grüſſe euch. *Iſten álgyonmeg titeket.* Salvērĕ: *pro* Avere. *Zdravomu biti.* Geſund ſeyn. *Egéſzſégben lenni.* Dionyſium velim ſalvere jubeas. *Pozdravi mi' Dioniſiuſſa*: ali *Dioniſiuſſa pozdravi od moje ſztráni.* Grüſſe den Dionyſium von meinetvvegen. *A' Dieneſt kôſzôntſed nevemel.* Hinc *ſalvere jubeo:* V. *Saluto.* Salvebis à meo Cicerone. *Moj Cicero te' pozdravlya.* Mein Cicero laſt dich grüſſen. *Az én Tzitzerom tégedet kôſzônt.* ita *Cic.*

Salvē, *Adv.* Apul. V. *Proſperè.*

Salvĭa, æ, f. Plin. *Kadulya, ſalfia.* e. Salbey. *Sállya.*

Salviātum, (*nonnulli leg.* Salivatum.)i, n. Plin. *Napitek*, ali *Vrachtvo iz ſalfie.* r. Salbey-Tranck, *oder* e. Artzney. *Sállyás ital* vagy *orvoſság.*

Salvĭfĭcus, a, um, Alcim. V. *Saluber N.* 1. *ſalutifer.*

Salvio, as, avi, atum, (Act.) *Synon.* ſalviatô medeor, ſalviatô inungo. *Colum.* ubi alii leg. *ſalivo.*

Sălŭm, i, n. Cic. *Meſzto vu morju, gdeſze na ſelezneb máchkab ladje zaderſavaju kadaſze k-bregu morzkomu pripelyati zbog ſzuprotivnoga vetra nemogu.* Ein Ort des Meers, allvvo die Schiffe vor Ancker liegen, vvann ſie vvegen vviedrigen Wind, in Haven nicht einlauffen können. *Olly hely a' tengeren, a' bol vas matskában tartják a' hajókat, mikor a' portuſra ki-nem mehetnek.* Per Synecd. V. *Mare.* Item Metonymicè V. *Fluctuatio, Perturbatio* videl. *maris.* Cæſ.

Salvo, as, avi, atum, (Act.) *Zvelichujem, ſzpaſzivam, &c.* V. *Libero, ſervo, proſpero.* Rempublicam ſalvare. *Cic. in Piſon.* ita legit *Nizolius*; ſed alii rectiùs ſubſtituunt *ſervare*, & verbum *ſalvo cum derivatis* inter voces barbaras referunt.

Sălūs, ūtis, f. *Szpaſzenoszt, Blaſenſztvo, Zvelichenye, doberſztalſz.* e. Seeligkeit, s. Heyl, r. Wohlſtand. *üdvesség, jó állapot, épſég.* V. *Incolumitas, proſperitas.* Dare, ferre, afferre, reſtituere alicui ſalutem; Alicui eſſe ſaluti. Item V. *Sanitas N.* 1. *Vita, Integritas N.* 4. Medico ad ſalutem uti; Conſulere ſaluti. Item V. *ſalutatio.* Alicui ſalutem nunciare, referre, mittere, ſcribere, adſcribere, dicere, impertiri: *vel.* Aliquem ſalute impertire. *Kôga pozdraviti.* Einen grüſſen. *Valakit kôſzônteni.* Foro, & Curiæ ſalutem dicere: *pro* valedicere, à Foro & Curia recedere, Forum & Curiam deſerere. *Hactenus Cic.*

Sălūtāris, *com.* re, n. Cic. V. *ſaluber.* Bibere ſalutaria. Apul. *Piti za chie zdravje.* Eines ſein Geſundheit trincken. *Valaki egéſzſégért inni.* 2. Digitus ſalutaris: V. *Index N.* 5. Sveton.

Sălūtārĭtĕr, *Adv.* Cic. V. *Salubriter.*

Sălūtātio, ōnis, f. Cic. *Pozdravlyanye, Pozdravenye.* r. Gruſs, e. Begrüſſung. *Kôſzônté.*

Sălūtātor, oris, m. Cic. *Pozdravitel, Pozdravlyavecz.* r. Grüſſer, Begrüſſer. *Kôſzôntô.*

Sălūtātōrĭus, a, um, Plin. *Pozdravlyajuchi, Pozdravlyanyu ſzlisſajuchi.* Begrüſſend, zum grüſſen gehörig. *Kôſzôntô, kôſzôntre való.*

Salutātrix, īcis, f. Juven. *Pozdravitelicza, Pozdravlyavka.* e. Grüſſerin. *Kôſzôntônè.*

Salutĭfĕr, ĕra, um, Ovid. *Zdravje donaſſajuchi.* Das Heyl bringend. *Egéſzſég-hozó.* V. *Salutiger*, Item V. *Salutaris.*

Salutĭfĭcātor, ōris, m. Tertull. V. *Salvator.*

Salutĭgĕr, ĕra, um, Auſon. &

Salutĭgĕrŭlus, a, um, Plaut. *Pozdravlyavye noſzechi.* Gruſs-bringend. *Kôſzônet-hordozó.* V. *Salutifer.*

Sălūto, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Pozdravlyam.* Grüſſe. *Kôſzôntôm, kôſzôntlek.* 2. Poëta ſalutor: *pro* vocor, dicor, nominor. *Horat.* Deos ſalutare: *pro* venerari. *Cic.*

Salvus, a, um. *Zvelichen, ſzeguren, prez pogibeli.* Seelig, ſicher, ohne Gefahr. *üdvezôltt, Bizvas, Veſzédelem-nélkül-való.* Item V. *Integer N.* 1. & 2. Te ſalvum veniſſe gaudeo. *Cic. Att. l.* 5. Rebus ſalvis defenſus. *Id. Fam.* 7. *ep.* 20.

Sămăra, æ, f. *Aliqui leg.* ſamarum, i, n. Plin. *Breſztovo ſzeme.* r. Saamen des Ulmen-Baums. *Szil-fának a' magva.*

*Sămărīa, æ, f. Palæſtinæ urbs, in Tribu Ephraim, condita ab Aſſyriis An. M. 3247. Regionis cognominis caput. *Plin. l.* 5. *c.* 13.

*Sambūca, æ, f. Pers. *Vnogo-ſztrunyka*, vulgo *Harpfa.* e. Harpffe. *Hárfa.* Item V. *Pſalterium N.* 1. *Citbara, &c.* 2. apud Feſt. V. *Aries N.* 2.

†Sambūcētum, i, n. *Bezgovje.* r. Ort, vvo viel Holler *oder* Hollunder vvächſt. *Bodza-ſás*, vagy *Borza-ſás hely.*

Sambūcĕus, a, um, Plin. *Bezgov.* Holdern, von

Digitalizirao Google

von Holler *oder* Hollunder. *Bodza-fából-való.*

Sambūcīna, æ, f. Plaut. *Sztruno-igravka, koja na vnogo-sztrunyku igra.* e. Harpffen-Schlagerin. *Hárfát Aszszony.* Item V. *Psaltria.*

* Sambūciſtrĭa, æ, f. Liv. *idem.*

Sambūcus, i, f. Plin. *Bezg, Bezgovo drêvo.* e. Holler-Staude, r. Holler-*oder* Hollunder-Baum. *Bodza-fa, Borza-fa.*

Sămĕra, æ, f. Colum. V. *Samara.*

Sămiārĭus, ii, m. *Inſcrip. apud Turneb.* &

Sămiātor, ōris, m. Non. *Bruſzàr:* peregr. *Slajfar.* r. Wetzer. *Kôſzôrôs.* V. *Cotiarius.* Item V. *Polio, ōnis N.* 1.

Sămio, as, avi, atum, (Act.) deductum à *ſamo* inſula, in qua ars acuendi potiſſimùm florebat.) Non. *Brúſzim.* Schleiffe, vvetze. *Kôſzôrúlôm.* V. *Acuo N.* 1. *Polio N.* 1.

Sampſa, ſamſa, *vel* ſanſa, æ, f. *Colum.* dicitur Nucleus olivæ, *vel* ipſa oliva, id eſt fructus oleæ à nucleo ſeparatus, leviter comminutus, & in uſum cibarii conditus.

* Sampsūchĭnus, a, um, Plin. *Majoranzki, iz majorana.* Aus Majoran. *Majoránnai, majoránnából-való.*

* Sampsūchum, i, n. Plin. V. *Amaracus.*

Sānābĭlis, *com.* le, n. Cic. *Ozdravlyiv, Izvrachliv, Izlichlyiv, ozdravni, koiſze more ozdraviti.* Heylbar, das ſich heylen läſt. *Meggyógyíthaló.*

Sānātio, ōnis, f. Cic. *Zdravja povrachanye, Ozdravlyanye, Izvrachenye.* e. Wiederbringung der Geſundheit, e. Geſundmachung, Heylung. *Meggyógyítás, Megorvoslás.*

Sancio, is, īre, ſanxi (*Apud antiq.* īvi, & ĭi,) cītum, & ſanctum, (Act.) V. *Conſtituo, Decerno N.* 1. & 2. *Ratifico, Stabilio.* Leges ſancire: Edictô aliquid ſancire. *Cic.* 2. propriè, ſed minùs uſitatè V. *Sacro.* ita *Serv. in* 12. *Æn.*

Sancītus, a, um, *Part. Paſſ.* Cic. *Odluchen, dokonchan, odredyen, p tverdyen.* Geordnet, geſetzt, eingeſetzt, beſtätiget. *Végeztetett, rendeltetett, végezett, végezéſel erôſítetett.*

Sanctè, *Adv.* Cic. *Szvéto.* Heiliglich. *Szentûl* 2. V. *Conſtanter, Firmè.* Aliquid firmiſſimè obſervare. *Id. l.* 5. *Fam. ep.* 8.

Sanctēſco, is, ĕre, [Neu. Inch.] Acc. *apud* Non. *Szvèt poſztájem.* Heilig vverde. *Szenté lészek.*

Sanctĭfĭcātio, onis, f. Tertull. *Poſzvetenye, ſzvetyenye, Poſzvetyuvanye.* e. Heiligwachung. *Szentelés, ſzentelet.* V. *Sacratio.*

Sanctificātor, oris, m. Tertull. *Poſzvetitel, Szvetitel, Poſzvetnik.* r. Heiligmacher. *Szentelô.* V. *Sacrator.*

Sanctĭfĭco, as, avi, atum. (Act.) Tertull. *Szvetìm, Poſzvetyujem.* Heilig mache. *Szentelem.* V. *Sacro N.* 1.

Sanctĭlŏquus, a, um, Prudent. *Szveto-govorechi.* Heilige Sachen redend. *Szent-Beſzedô.*

Sanctĭmōnĭa, æ, f. Cic. V. *Sanctitas.*

Sanctio, ōnis, f. Cic. V. *Conſtitutio, Definitio N.* 2. *Juſſio, Lex N.* 1.

Sanctĭtās, ātis, f. Cic. *Szvetoszt, Szvetinya.* e. Heiligkeit. *Szentſég.* 2. V. *Innocentia, Integritas N.* 2. & 3. *Juſtitia, Probitas.* ita *Nepos.*

Sanctĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *idem.*

Sanctor, *pro* Sancītor, ōris, m. *Odluchitel.* r. Einſetzer. *Tôrvényteyô.* V. *Ordinator N.* 1. *Conſtitutor.* Legum ſanctor. *Tacit.*

Sanctuārĭum, ii, n. Plin. V. *Sacrarium.*

Sanctus, a, um, *Part. Paſſ.* Cic. V. *Sancitus, Inviolabilis, Stabilis.* 2. Metonymicè *Szvèt.* Heilig. *Szent.* Item V. *Integer N.* 2. & 4. *Probus, Religioſus N.* 1. Et eſt Nomen Adject.

Sandălĭgĕrŭlus, a, um, Plaut. *Papucho-noſzo.* Paputſchen tragend. *Paputſos.*

Sandălĭum, ii, n. Terent. *Papucha, Pachmaga.* r. Pantoffel mit einer Sohle, Paputſchen genandt. *Puputs.*

Sandăpĭla, æ, f. Martial. V. *Capulus N.* 2. *Loculus N.* 4.

Sandăpĭlārĭus, ii, m. Sidon. V. *Pollinctor N.* 2.

* Sandărāca *juxta acent. re ipſa* Sandărăca, & Sandărăcha, æ, f. Plin. *Cherlena boja*, vulgo *farba*, Rothe Farb, Bergroth. *Veres feſték.* Sandaracam cum ſandice confundit *Feſtus Plinius* eam in aurariis & argentariis metallis reperiri docet. *Vitruvius* ex ceruſſa cocta, mutato ad ignem colore, ſandaracam fieri ſcribit.

* Sandărăcātus, & ſandarachatus, a, um, Plin. *Z-cherlenum bojum zméſſan.* Mit rother Farb gemiſcht, mit Berg-roth gemenget. *Veres feſtékes, vereſſel-feſtett, Bányai vereſes.* Dicitur etiam *Sandaracĭ-vel chĭnus, a, um.* Feſt.

* Sandix, īcis, *vel* ĭcis: & Sandyx, ȳcis, & ȳcis, m. & f. V. *Minium.*

Sānè, *Adv.* Cic. V. *Profectò, Næ, Certè.* Sanè quàm: *pro* Admodùm, valde, Multum, vehementer. *e. g.* Sanè quàm refrixit. *Id. ad Q. Fr. l.* 2. *ep.* 6. 2. V. *Rectè N.* 2. Sanè ſapere & ſentire. *Plaut.* 3. eſt Formula permittentis,

Digitalizirao Google

mittentis, vel concedentis : *ut :* Sit ſanè, ut vis. Cic. *Najbude ravno tak, kak' hocheſh.* Es mag ſeyn, vvie du vvillt. *Légyen ugy mint akarad.*

Sāneſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Colum. *Zdrav bſvam.* Geſund vverde. *Meg-gyógyúlok.*

Sangvĕn, ĭnis, n. *apud Vet.* Lucr. V. *Sanguis.*

Sanguĭcŭlus, i, m. Plin. *Iz kervi jéſztvina, Cherna juha.* Ein Eſſen von Blut gemacht, ſchvvartze Suppe. *Vérrel készítteteti ételdel, fekete levet.*

Sanguĭnālis, *com.* le, n. Cels. *Kervni.* Zum Blut gehörig. *Vérhez-való.*

Sanguĭnārĭa, æ, f. Plin. *Kervo-vſztavka, Trava kerv vſztavlyajucha.* s. Nägel-Kraut, Weeg-Kraut, Blut-Kraut, das das Blut ſtillet. *Vért megállító fű.*

Sanguĭnārius, a, um, Cic. *Kervo-lok, kervolochen, kervo-ſelen, kervo-ſegyen.* Blutgierig, Blut-dürſtig. *Vér-ſzopó, vér ſzomjúhozó.* V. *Crudelis.* Item V. *Sanguinalis, e. g.* Herba ſanguinaria : *Colum.* V. *Sanguinaria.*

Sanguĭnātio, onis, f. Cæl. Aurel. *Kervi czurenye.* Das Bluten. *Vér-folyás.* V. *Hæmorrhagia.*

Sanguĭnĕus, a, um, Plin. *Pun kervi, kervoobilen, kervav.* Blutreich, blutig. *Vérrel tellyes, véres.*

Sanguĭno, as, avi, atum, [Neu.] *Synon.* Sanguine mano. Quinctil. *Kerv tochim, kerv mi' ide, techo ; Siluſzi puſztyam, kervárimſze.* Blute, Aderlaſſe. *Vérem folyt, vérem hull, vértbotſátok, Eret vagotok.*

Sanguĭnŏlentus, a, um. Auth. ad Her. *Zakervaren.* Blutig, mit Blut beſprengt. *Veres.* V. *Sanguineus.* Item V. *Ruber.* Color ſanguinolentus. *Ovid.*

Sanguis, ĭnis, m. Cic. *Kerv.* s. Blut. *Vér.* Mittere, extrahere, detrahere ſanguinem. Cic. *Kerv,* ali *ſilu puſztiti.* Aderlaſſen. *Eret vágni.* 2. V. *Vita.* Anibalis ſanguine ſanciam Romanum fœdus. *Liv.* 3. Transl. V. *Genus N.* 1. & 2. Progeniem à Trojano ſanguine ducere. *Virg.*

Sanguĭſūga, æ, f. Plin. *Piavicza.* r. Blut-igel. *&c.* V. *Hirudo.*

Sānĭēs, ēi, f. Cic. *Kervo-gnyoj, gnyila kerv,* Blutiger Eyter. *év, éretlen vér, genyetſég.*

Sānĭōſus, a, um, Plin. *Kervo gnyojen, gnyilokervni.* Blut-Eytericht. *Eves, genyetſéges, éretlen véres.*

Sānĭtas, atis, f. Cic. *Zdravje.* e. Geſundheit. *Egéſzſég.* 2. Transl. V. *Ratio N.* 1. *Prudentia N.* 1. Ad mentis ſanitatem redire: *pro reſipiſcere. Id.*

Sanna, æ, f. Juven. *Oſzmehavanye, oczérjanye, vùſzt réſanye.* e. Verſpottung, r. Hohn. *Gúnyolás, ſzáj vigyorítáſsal-való gúnyolát.* V. *Cavilla, Cavillatio, deridiculum, Irriſio.*

Sannio, ōnis, m. Cic. V. *Cavillator, Deriſor, Irriſor, Scurra.*

Sāno, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Ozdravlyam, Zdravje dájem ali povrachám, zdravega chinim, Izlichujem,* Inf. *izlichiti.* Heile, geſund mache. *Meg-gyógyítom.*

Sanquālis, is, f. Liv. V. *Oſſifragus, i.*

Sānus, a, um, Cic. *Zdrav.* Geſund. *Egéſzſéges.* 2. Transl. V. *Prudens N.* 1. *Rationabilis, Rationalis.* Id, qui negat, vix eum ſanæ mentis exiſtimem. *Id.* 2. *de nat. Deor.*

Sāpă, æ, f. Plin. *Moſt dobro vkuban.* Wohl eingeſottener Moſt. *Tűznél igen főtt, forrot Muſt.* Adverte *Defrutum* vocari muſtum, quod minùs, *Carenum,* vel *Carænum,* quod plus, *ſapam,* quod plurimùm eſt decoctum, remanente videlicet tertia duntaxat parte. ita *Pallad.*

Sāperda, æ, f. *Pers.* Nomen piſcis. *Transl.* Omnes videmur nobis eſſe ſaperdæ : *h. e.* ſapientes. *Vſziſze za mudre y ſzpametne derſimo.* Wir düncken uns alle vveis zu ſeyn. *Mi mind bőltsnek embereknek tartjuk magunkat.* Varro.

Sāpĭdē, *Adv.* Apul. *Techno, ſzlaſztno, zaſzladyeno,* peregr. *Smahno.* Schmackhafftig. *Jó ízűn.*

Sāpĭdus, a, um, ior, ſsĭmus. Apul. *Techen, Jzlaſzten, ſzlaſztan, zaſzladyen.* peregr. *Smaben.* Schmackhafft, vvohlgeſchmack. *Jó ízű.*

Sāpiens, entis, *om.* Cic. *Muder, Razumen, Znano-ſzpameten.* Weis, vvitzig, klug, verſtändig. *Bőlts, értelmes.* Septem ſapientes Græciæ *Thales Mileſius, Solon Athenienſis,* (aliis *Salaminius*) *Chilon Lacedæmonius, Pittacus Mitylenæus, Bias Prienæus, Cleobulus Lyndius, Myſo Chenæus,* vixerunt ſimul ante *Pythagoram.* Hic verò primus fuit, qui ſe ſapientem non auſus, Philoſophum nominavit, *Id.* 5. *Tuſc.*

Sāpienter, *Adv.* Cic. *Mudro, zevſzema razumno.* Weislich. *Bőltſen.*

Sāpientia, æ, f. Cic. *Mudroſzt, verla razumnoſzt.* e. Weisheit, Klugheit, Wohlverſtändigkeit. *Bőltſeſég.*

Sapientĭpŏtens, entis, *om.* Cic. *Mudro-obilen, z-mudroſztjum obilen, nakinchen.* Mit Weisheit begabet. *Bőltſeſéggel hatalmas.*

Sāpīnĕus, a, um, *Colum.* quod ex ſapino eſt.

Sāpīnus, i, f. Colum. *Szteblo jelve,* Der unterſte

Theil,

Theil, *oder* Stamm eines Tann-Baums. *Szurok nedveßéget tſepegő fenyő-fa törſök.* Per ſynechd V. *Abies.* 2. eſt genus jaſpidis gemmæ. *Plin.*

Săpio, is, ĕre, pui, pĭi, *& nonnunquam* Săpīvi, (Neu) *Tſchenſzem; Tèk, ſzlàſzt, ali ſzmòk imam, ſzlàſzt chutim.* Schmecke, einen Geſchmack habe. *ízű vagyok, ízit érzem.* Caſeus jucundiſſimè ſapit. Colum. *Szir kruto dobru ſzlàſzt ima.* Der Käs ſchmeckt ſehr lieblich. *A ſajt igen jó ízű.* Ei palatus ſapit: *h. e.* ſaporem percipit. *Cic.* Dicitur etiam de odore: V. *Redoleo.* Unguenta crocum ſapiunt. *Plin.* Hinc *Transl.* Antiquitatem ſapere: *pro* redolere. V. in *Redoleo.* Patruos ſapere: *h. e.* Patruorum ſapientiam referre, repræſentare, illis ſimilem eſſe. *Perſius.* 2. Accipitur *ſapio* pro *ſapiens ſum, Rectam ſententiam, vel opinionem habeo.* Cic. *Muder jeſzem, Pri dobroj pameti jeſzem, Razumen y ſzpameten jeſzem.* Ich bin vveis, klug, verſtändig. *Bőlts*, vagy *értelmes vagyok.* Rem ſuam ſapit. Plaut. *On je ſzpameten zaſze': ſzvoju baſzen*, ali *ſzvoj napredek dobro razme.* Er iſt klug auf ſeinen Nutzen. *Okos magának: Maga haſznára vigyáz.* Hic planè nihil ſapit. Cic. *Ovje zevſzema bedaſzt, neſzpameten.* Dieſer iſt gar unverſtändig. *Ez épen oktalan ember.* Multum ad genium ſapere: *pro* Multum genio indulgere, probè cuticulam curare. *Plaut.*

Săpo, ōnis, m. Plin. *Szopun.* e. Seiffe. *Szappan.*

Săpōnārĭus, ii, m. Plin. *Szopunar.* r. Seiffenſieder. *Szappan-főző.*

Săpor, ōris, m. Cic. *Tèk, ſzlàſzt*, peregr. *Smàk, ſmahnoſzt.* r. Geſchmack. *íze az ételnek* vagy *italnak.*

Săpōrātus, a, um, *Arnob.* &

Săpōrus, a, um, Prudent. V. *Sapidus.*

*Sapphīrātus, a, um, Sidon. *Z-zafirom nakinchen.* Mit Saphiren geſchmuckt. *Sáfir kővel ékesített.*

*Sapphīrĭnus, a, um, Plin. *Iz Zafira, zafirzki.* Sapphiriſch, zum Sapphir gehörig. *Sáfir kőből-való.*

*Sapphīrus, i, f. Plin. *Zafir, drági ſzvetlomodri kamen z-zlatemi piknyiczami.* r. Sapphir, ein Edelgeſtein. *Sáfir kő.*

*Sapphō, ūs, f. *Ovid.* Celebris lyrica Poëtria, inventrix carminis, quod ab ejus nomine *Sapphicum* dicimus.

*Sarcaſmus, i, m. Quintil. *Nepriatelzko, nevugodno, bridko, ſzuprotivno oſzmehávanye, Merzko y neſzlovechno zeſzmehavanye, Merzko y neſzlovechno zeſzmehávanye*, Seht höhniſcher Spott, teufliſche Verſpottung. *Keſerves, mérges meggúnyolás.*

†Sarcaſtĭcus, a, um. *Merzko-oſzmeßni.* Höhniſch, ſpöttiſch. *Keſerves nevetésbez-való.*

Sarcīmĕn, ĭnis, n. Apul. V. *Sartura. N. 1.*

Sarcĭna, æ, f. Cæſ. *Breme, Biſzaga, Torba rubja y oſztaleh potrebneh ſztvarih puna.* e. Bürde, r. Bündel. *Nyalábba kötött egyetmás, Buttyor, Gúnya, Zajda, Málka, hátos Tariſznya.*

Sarcĭnālis, *com.* le, n. Ammian. &

Sarcĭnārĭus, a, um. *Za noßnyu pritladen, noßnyi ſzliſſajuchi, torbinzki.* Zum tragen gehörig. *Tereh hordozáſra-való.* Item V. *Clitellarius, onerarius.* Jumentum ſarcinarium. *Caſ.* V. *Clitellarius, it.*

Sarcĭnātor, ōris, m. Plaut. *Kerpàr.* Ein Flicker. *Földozó, Varró Szabó.* V. *Sartor N. 1.*

Sarcĭnātrix, īcis, f. Varr. *Kerparicza.* e. Flickerin. *Varró Aſzſzony*, vagy *leány.* V. *Sartrix.*

Sarcĭnātus, a, um, Plaut. *Synon.* Sarcinis onuſtus. *Z-torbami &c. obterßen.* Mit Bündel &c. beſchvvehret. *Terheltt, Megterheltt, hátos tariſznyás.* V. *Onuſtus.* 2. *Zakerpan, zaſſit.* Geflicket, genähet. *Földozott, őſzve-varrott.* Hinc nonnulli Lexicographi deducunt

Sarcĭno, as, avi, atum, (Act.) 1. V. *Onero N. 1.* 2. V. *Sarcio N. 1.*

Sarcĭnōſus, a, um, Apul. V. *Ponderoſus N. 1. Oneroſus N. 1.*

Sarcĭnŭla, æ, f. *Dim.* Juven. *Bremencze, Herbtena torbicza, Tegoticza.* s. Bündelein, Räntzelein. *Hátos tariſznyátska, Buttyorotska.*

Sarcio, is, īre, ſarſi, ſartum, (Act.) Cato. *Kerpam.* Flicke. *Földozom, őſzve-varrom, meg-varrom.* V. *Reparo.* 2. Transl. V. *Compenſo.* Temporis uſuram magnitudine officiorum ſarcire. Injuriam alicui ſarcire. *Cic.*

*Sarcŏphăgus, i, m. Plin. *Meſzo-jed, tverdi kamen, vu kojem mertva téla do cheterde ſzetoga dneva, vſza, zvànzubov, na prahſze obratbaju.* r. Fleiſch-Freſſer, Kalck-Stein, ſo die Leichnam bald verzehret. *Teſt-évő, Hús-évő, Bizonyos kő, melly a' teſtet hamar porrá teſzi.* 2. per ſynechd. V. *Sepulcrum, Crypta N. 1. Lapis ſepulcralis, Capulus N. 2.*

Sarculātio, onis, f. Plin. V. *Sarritio.*

Sarcŭlo, as, avi, atum, [Neu.) Pallad. *Plévem, Z-grablyami* ali *z-plevachum ſznáſim, chiſzlim.*

Digitalizirao Google

chiſztim. Jäte, mit Jäthaue butze, ſäubere, ausrotte. *Gereblyével gyomlálom, ôſztôkélem, gereblyélem, gyomtól tiſztítom*. V. *Runco*.

Sarcŭlum, i, n. Cato. *Plevacha*. e. Jäthaue, Jäthacke. *Gyomlálô vas*. Item V. *Raſtrum, N. 1. Ligo*.

Sarcŭlus, i, m. Cic. *idem*.

Sarda, æ, f. Plin. &

Sardīna, æ, f. Colum. *Szardela, ſzardelicza, morſzka Ribicza*. e. Sardell ein Fiſchlein. *Szárdély, tengeri ſós halatska*. 2. Sarda, eſt genus lapidis pretioſi, quem *Tertullianus* Sardium vocat.

Sardĭnĭa, & ſardīnĭa, æ, f. *Cic*. Inſula ingens & fertilis, ſed inſalubris, inter mare tyrrhenum & balearicum. Ducem ſabaudiæ Regem ſuum agnoſcit.

* Sardōnĭus, a, um, Cic. &

* Sardōus, a, um, *Ovid*. ſpectans ad Sardiniam, vel ortus in illa. *Herba ſardoa* apiaſtro ſimilis, dulcis, guſtata ita ora hominum in rictus contrahit, ut ridentibus ſimiles cum labiorum ſpaſmo intereant. *Pers*. Hinc *Riſus ſardonius* dicitur, quem mali quidpiam conſequitur. *Cic*.

* Sardŏnўchus, i, m. Juven. &

* Sardōnyx *juxta accent. reipſa* Sardŏnyx, ўcis, m. & f. Plin. *Szardonik, Bélo-cherlenkazt*, iliti *nohtove boje drági kamen*. Sardonyk gevviſſer Edelgeſtein. *Sárdoniks drúga kô*. Hinc *Sardŏnўchātus, a, um*. Martial.

Sardus, a, um, *Horat*. Qui eſt ex Sardinia.

* Sărĭſſa, æ, f. Liv. *Veliko maczedonianzko kopjè*. Ein langer Macedoniſcher-Spies. *Hoſzſzú Matzedoniai Lántſa*.

* Sărĭſsŏphŏrus, i, m. Liv. V. *Haſtarius miles*.

Sarmăta, *Græcis* Sāurŏmăta, æ, m. *Populus Slavicus*, totius Europæ, ampliſſimæ ad ſeptentrionem Regioni, in ſcythiam uſque Europæam protenſæ dominabatur. Inde in Aſiam etiam progreſſi ſunt uſque ad Hyrcanum mare, ubi Aſiatici Sarmatæ vocabantur. Habitu, armis, moribus, belli artibus, & vivendi ratione ſcythis ac Parthis omnino ſimiles fuerunt. Hinc conjectura eſt non improbabilis illos cum his communem ex Scandinaviæ peninſula traxiſſe originem. ita *Plin. l. 4. c. 11. 12. 13. L. 6. c. 5. & 13. L. 8. c. 42. L. 18. c. 10. L. 22. c. 1. &c*. V. plura in *Illyricum*.

Sarmătĭa, *Græcis* Sāurŏmătĭa, æ, f. *Plin*. Provincia omnium in orbe vaſtiſſima. Ea duplex eſt: Aſiatica, quam hodie Tartariam nominamus; & Europæa, in qua Polonia, Moſcovia, Pruſſia, &c. V. in *Illyricum*. Hinc *Sarmătĭcè. Sarmătĭcus, a, um. Sarmătis, ĭdis, f*. Ovid.

Sarmentĭtĭus, a, um, Colum. *Iz terſzoveh odrezkov*. Von unnutzigen Reb-Holtz. *Venyikéből való*.

Sarmentōſus, a, um, Plin. *Pun odrezkov, vnogo nebaſznoviteh rozgvih imajuchi, Pun ſzubeh ſ'ibicz*. Voll Reb-Holtz, vvelches man abſchneiden ſoll. *Venyikés, Haraſztos, Burkos*.

Sarmentum, i, n. Cic. *Odrezek terſzov, ſzuha odrezana rozgva, ſzuha ali poſzecheno ſ'ibje*. Abgeſchnittenes Reb-Holtz, s. Reiſſig, dürres Höltzlein. *Venyike, Metſzett ſzőlő*. 2. Generatim V. *Palmes*. Numerus uvarum in productiſſimo ſarmento conſpicitur. *Colum*.

Sarpo, is, ĕre, (Act. *Obſol*.) Feſt. V. *Purgo N. 1. Pampino*.

Sarrācum, i, n. Cic. V. *Plauſtrum*.

Sarrio, is, īre, īvi, ītum, (Neu.) Plaut. V. *Sarculo*.

Sarrītio, ōnis, f. Varr. *Plévjenye; z-plevachum, z-greblyum*, ali *z-motichiczum ſznáſenye*. e. Jäthung, das Jäten. *Gyomlálás, Gereblyélés, ôſztôkélés, gyomtól tiſztítás, irtás*.

Sarrītor, ōris, m. Colum. *Plevàch, z-plevachum ſznaſitel, iskorenitel*. r. Jäter, Hacker. *Gereblyével gyomláló, gyomtól tiſztító, irtó*.

Sarrītōrĭus, a, um, Colum. *Plevachki*. Zum Jäten gehörig. *Gyomláláſra hoz-való*.

Sarrītūra, æ, f. Colum. V. *Sarritio*.

Sarsūra, æ, f. Varr. V. *Sartura N. 1*. Alii aliter legunt.

Sartāgo, ĭnis, f. Plin. *Ponyva, Praſulka, Praſulya*, barbarè *Tava, Tigan*. e. Brat-Pfanne, Röſt-Pfanne, r. Brat-Scherbel. *Serpenyô*.

Sartè, *Adv*. Feſt. V. *Integrè N. 1*.

Sartor, oris, m. *à ſarcio*. Plaut. *Szvittar, S'ivecz, S'ivavecz, krajàch*, peregr. *Szabòl*. r. Schneider. *Szabó*. Item V. *Sarcinator*. Scelerum ſartor: *Transl. h. e*. author. *Plaut*. 2. Sartor, *à Sarrio*. V. *Sarritor*. ita *Non*.

† Sartōrĭus, a, um, *S'vélni, S'velzki, S'ivaczki, Krajachki*, peregr. *Szabolzki*. Zum Schneider gehörig. *Szabóhoz-való*.

† Sartrix, ĭcis, f. *Krajachicza, S'vélya*, peregr. *Szabolicza*. e. Schneiderin. *Szabónè*. V. *Sarcinatrix*.

Sartūra, æ, f. *à ſarcio*. Colum. *Kerpanye*. Das Flicken. *Fóltozás*. V. *Conſutura, Reparatio*. 2. Sartura *per ſyncopen à ſarrio*: V. *Sarritura*. ita *Plin*.

Sartus,

Sartus, a, um, Horat. *Zakerpan, Zeſſit, Popravlyen.* Geflickt, ausgebeſſert. *Megföldozott, Megvarrott, öſzve-rakatott.* 2. Transl. V. *Integer N. 1. Indemnis.* Ædem ſartam tectam (*pro* integram, indemnem) conducere, habere, præſtare, tueri, tradere. *Cic.* Sarta tecta exigere: *Liv.* Hinc iterum *Transl.* Aliquem ſartum & tectum conſervare: *b. e.* incolumem, ſalvum, indemnem præſtare. *Cic.. l. 3. Fam. ep. 50.*

Săt, *Adv.* Cic. *Doſzta, Doſzti, Zadovolyno.* Genug. *Elég, Elégge.*

Sătăgĭto, as, are, (Neu.) V. *Satago.* Rerum ſuarum ſatagitare. *Plaut.*

Sătăgo, is, ĕre, ēgi, [Neu.) *Marlivoſze ſzkerbim, náſztoim, trudimſze.* Ich bin ſorgfältig, embſig: Ich bemühe, *oder* bekümmere mich. *Szorgalmatoskodom.* Rerum ſuarum ſatagere. *Terent.* de multitudine hoſtium ſatagere. *Gell.*

Sătān, *Indecl.* & Sătānās, æ, m. *Latinè* Adverſarius, *Antonomaſticè* Dæmon. *Tertull.*

Sătellĕs, ĭtis, *com.* Cic. *Dvorjanzki junak, oboruſni ſzluga, koi poleg ſzvojega goſzpona zbog obrambe hodi, Télo-ſztrajan.* Einer von der Leib-Garde, r. Trabant. *Teſt őrző darabant, udvari katona.* Jovis ſatelles *pro* Aquila. *Id.*

† Sătellĭtĭum, ii, n. *Tél-ſztraſa, dvorni ſztraſani, varaſka ali gradzka ſztraſa, kupchina junakov za kojega poglavara obrambu.* e. Leib-Garde, Leib-Wacht. *Udvari had, ſereg darabant.*

Sătiābĭlis, *com.* le, n. *Zaſzitlyiv, zadovolyiv, naſzitiv.* Erſättlich, vergnüglich. *Elégíthető.* V. *Explebilis.*

Sătĭās, ātis, f. *per Syncop.* Liv. *Szitoſzt, ſzitócha, zadovolynoszt, nájeſzt.* e. Sattſamkeit, Sättigung, Genüge, r. Überdruſs. *Megelégedés, Megúnás, Elégség.*

Sătiātè, *Adv.* Vitruv. *Doſzitoſzti.* Zur Genüge. *Elégendőt.* V. *Affatim.*

Sătiēs, ēi, f. *Silius.* &

Sătiĕtas, atis, f. Cic. V. *Satias.* Item V. *Faſtidium.*

Sătĭn? *pro* ſatisne? Terent. *Jeli doſzta? doſzta-li?* Iſt es genug? *Elég-é?*

Sătio, as, are, avi, atum, [Act.] Cic. *Szíttim, zadovolyujem, zadovolyſzvam.* Sättige, erſättige, vergnüge. *Megelégítem, Bétöltöm.* Hinc *Transl.* Legendo ſatiari non poſſum. *Id. 2. Fin.*

Sătio, ōnis, f. Cic. V. *Semen, ſementiá, ſeminatio, plantatio.*

Sătiŏr, ōris, *com.* Gomp. *à ſatis pro* melior. *Bolji, Bolſſi.* Beſſer. *Jobb.* Erit hæc optima, & operi ſatior. *Plin.*

Sătĭs, *Nom. Indecl.* V. *ſufficiens, ſat.* Satis exemplorum alienæ clades præbent. *Liv.* Quantum ad id ſatis ſit, &c. *Cic.* Comp. *ſatior,* & *ſatius* V. ſuis locis.

Sătĭs, *Adv.* V. *Sat, Affatim, Abundè.* Satis ſupérque habeo, quod mihi dederis. *Cic.* Satis bene, *pro* mediocriter. *Id.*

Sătĭs acceptio, ōnis, f. *Pompon. JCt.* Eſt ſtipulatio accepto fidejuſſore firmata. *Poruka prijemanye.* e. Annehmung eines Bürgs. *Kezeſſég bévevéſe.*

Satis accĭpio, is, ĕre, ēpi, eptum, (Act.) *Zadovolynu ſzegurnoſzt na poruke priemlyem, od duſnika poruka jemlyem.* Genugſame Verſicherung durch angenommenen Bürgen erhalte. *Erőtéges bizonyſágnak okáért kezeſt veſzek.* Ab aliquo ſatisaccipere. *b. e.* De alicujus pactione, ſtipulatione, vel promiſſione, accepto fidejuſſore, ſibi cavere: A debitore fidejuſſorem accipere. *Cic.*

Sătĭsdătio, onis, f. Cic. *Porukov zaſzе davanye, poruchtvo, zadovolyenye, ſzegurnoſzti davanye.* e. Verſchaffung, *oder* Stellung eines Bürgen, gegebene Verſicherung, e. Bürgſchafft. *Magáért kezes-adás, kezeſſég vallás.* Item V. *Fidejuſſio.*

Sătisdător, ōris, m. Sidon. *Poruka zaſzе davavecz.* Der einen Bürgen für ſich ſtellet. *Magáért kezes-adó.* Item V. *Fidejuſſor.*

Satisdătum, i, n. Cic. V. *Satisdatio.*

Sătisdo, as, ăre, dĕdi, dătum, (Act.) Cic. *Poruka zaſzе dájem, ſzegurnozt dájem, zadoſzta dájem.* Einen Bürgen ſtelle, ſetze, verſichere, die Verſicherung gebe, genug gebe. *Kezeſt vetek, eleget adok.* Item V. *Fidejubeo.*

Sătisēxĭgo, is, ĕre, ēxēgi, ēxactum, (Act.) Paul. JCt. *Porukapotrebujem od duſnika.* Einen Bürgen von dem Schuldner begehre. *Az adóſztúl kezeſt kivánok.*

Satisfăcio, is, ĕre, ēci, actum, (Act.) Cic. *Zadoſzta chinim, zadovolyujem, zadovolyſchinu dájem.* Genug thu, vergnüge. *Eléget téſzek Megelégítem.*

Satisfactio, onis, f. Cic. *Zadoſzta-chinyenye, zadovolyenye, zadovolyſchina.* e. Genugthuung, Vergnügung. *Elég tétel, Megelégítés.* Item V. *Purgatio N. 2.*

Sătiŭs, *Adv.* & *Nom. Comp.* Cic. V. *Melius.*

Sătīvus, a, um, Plin. *Szetven, ſzetvi prikladen.* Was geſäet vvird, zum Säen tauglich. *Vetett, ültetett.* Item V. *Plantarius.*

Sător, ōris, m. Cic. V. *Seminator, Plantator.* 2. V. *Creator.* ita Cic. *ex Poëta.* Item V. *Auctor N. 1.* Turbarum ſator. *Liv.*

Sătōrĭus, & Sătārius, a, um, Colum. *Szetvinzki,*

Digitalizirao Google

ſzetvi ſzliſſajuchi. Was zum Säen gehöret. *Vetéshez való.*

*Sătrăpă, & Sătrăpēs, æ, m. Terent. *Veliki chaſztnik, Ladavecz nad kojum ſztranum kralyeſztva.* r. Land-Pfleger, Land Vogt. *Darab tartománynak gondviſelöie, tiſztartója.* V. *Præfectus, Prætor.* 2. Perperam accipitur pro *lictore, apparitore.*

*Sătrăpēa, æ, f. *Curt.* &

*Sătrăpīa, æ, f. Plin. V. *Præfectura, Regio N.* 1.

*Sătraps, ăpis, *vel, idque veriùs* Sătrăpes, is, m. *Nep.* V. *Satrapa.*

Sătullo, as, avi, atum, (Act.) Varr. V. *Satio.*

Sătullus, a, um, Varr. *Naſzit, Priſzit.* Etvvas geſättiget. *Megelégíttetett valamennyire.*

Sătum, i, n. (*pluralis uſitatior* sătă, ōrum, n.) Quintil. *Meſzto poſzejano, ſzetva.* Ein beſäet Ort, e. Saat. *Bévetett hely, vetés, mezei vetéſek.*

Sătŭr, ŭra, um, Cic. *Szit, zadovolyen, zadovolyno nabranyen.* Satt, geſättiget, mit Speiſe geſüllet. *Megelégedett, Elégíttetett.*

Sătŭra, æ, f. Feſt. *Zdela vſzakojachkoga ſzáda puna.* Eine Schüſſel mit allerley Früchten angefüllet. *Gyümöltſel teli tál.* 2. eſt Lex ex pluribus aliis legibus facta.

Sătŭrio, ōnis, m. Plaut. *Dobro-ſzit chlovek.* Ein Geſättigter. *Jól lakott ember.*

Sătŭrĭtas, atis, f. Cic. V. *Satietas, Abundantia.*

Sāturnālĭa, ōrum, *vel* ĭum, n. *Cic.* Feſta erant Saturno ſacra, plena lætitiæ, epularum & comeſſationum. Iis durantibus munera ultro, citróque mitti, ac remitti ſolebant. *Hinc* Non ſemper erunt ſaturnalia: *Prov. Senecæ: h. e.* Non ſemper proſperis rebus uti licebit. *Nè ſzvetek vſzaki petek:* ali *Nebu' vſzaki dan Boſich* ali *vuzem.* Es iſt nicht alle Tag Sonntag. *Nem minden nap karátſan napja. Nem mindenkor papſajtja.*

Sāturnĭa, æ, f. Ovid. V. *Juno.* 2. V. *Latium, Italia.* Virg.

Sāturnus, i, m. *Cic.* Rex Cretenſium, in Italiam profugus, urbem condidit Saturniam, leges rectè vivendi, & agriculturam Italos docuit, à Poëtis inter Deos relatus. 2. *Saturnus* eſt unus è ſeptem planetis, plurimùm à terra diſtans: triginta ferè annis curſum ſuum conficit.

Sătŭro, as, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Satio.*

Sătus, ûs, m. Cic. V. *Satio, onis.* Item V. *Generatio.*

*Sătyră, æ, f. (*Nonnullis* ſatira, *vel* ſatura) *Horat.* Carmen variarum rerum copiâ refertum, & ad carpenda aliorum vitia inventum. Item V. *Cavillatio, Mordacitas &c.*

Sătyrĭcus, a, um, Plin. *Ad ſatyros ſpectans.* Item V. *Sarcaſticus, Mordax N.* 1. & 2. *&c.* Et ſic de reliquis derivatis.

*Sătyrus, i, m. Cic. *Divji chlovek, na chetirih kozjim ſzpodobnih nogah.* s. Wald-Männlein, *oder* Wald-Geſpenſt, mit Geiſs-Füſſen und etvvas Menſchlicher-Geſtalt. *Kettke-lábú erdei vadember.*

Sauciātio, onis, f. Cic. V. *Vulneratio.*

Sāucio, as, avi, atum, [Act.] Cic V. *Vulnero, Lædo N.* 1. Transl. V. *Lædo N.* 2. *Moleſto.*

Sāucius, a, um, Cic. *Ranyen, Vrazen.* Vervvundet, verletzt. *Sebes, Megſebbetett.*

Săvĭa, æ, f. Geogr. V. in *Illyricum.*

*Sāura, æ, f. *Plin.* genus lacertæ. *Martinchecz.* e. Eidex. *Fekete gyík.*

Săvus, i, m. Claud. *Száva.* e. Sau, ein Illyriſcher-Fluſs. *Száva folyó víz.* Maximus Illyrici hodierni fluvius, ad Belgradum in Danubium influit.

Săxātĭlis, *com.* le, n. Varr. *Med kaményem prebivajuchi, okolo kaménya ſivuchi, kamenita meſzta lyubechi.* Zvviſchen Steinen vvohnend, in Steinen lebend. *Kövesben lakó, kövesben hely ſzerető.* V. *Petrenſis.* Piſces, herbæ, aves, piſcatus ſaxatiles *Colum.*

Saxētānus, a, um, Martial. V. *Saxeus N.* 1. *Saxatilis.*

Sāxētum, i, n. Cic. *Kamenito*, ali *puno kamenya meſzto, kamenyicza.* Steinigter Ort. *Kövesbely, köſziklás hely.*

Sāxĕus, a, um, Lucan. V. *Lapideus N.* 1. *Petræus.* 2. Transl. V. *Durus.* Plin.

Saxĭfĕr, a, um, Valer. Flac. *Kameno-noſz,* Stein-tragend. *Kövé-bordozó.*

Saxĭfĭcus, a, um, Ovid. *Kamenom chinechi, na kamen obrachajuchi.* Der etvvas in Stein vervvandelt. *Követ változtató.*

Saxĭfrăga, æ, f. *vel* ſaxifragum, i, n. Plin. *Tráva, koja kamènye tere, y puczati chinì.* r. Steinbrech, ein Kraut. *Kő-rontó fü.* Officinæ etiam *Saxifragiam* appellant.

Sāxĭfrăgus, a, um, Cic. *Kameno-ter.* Steinzerbrechend. *Kő-rontó.*

Saxĭgĕnus, a, um, Prudent. *Med kaményem,* ali *vu pechinah rodyen.* Das in Steinen, *oder* Steinfelſen gebohren. *Köſziklák-között ſzületett.*

Sāxĭtas, & Saxōsĭtas, atis, f. *Cæl. Aurel.* V. *Lapidoſitas, Duritas.*

Saxo, ōnis, m. Claud. *Szaſſian.* Ein Sachs. *Száſz.*

Saxŏnĭa, æ, f. Geogr. *Velika nemſka derſava, ſzaſſianzka zemlya* s. Sachſen-Land. *Száſzország.*

Saxōſus, a, um, Colum. V. *Petroſus, Lapidoſus.*

Saxŭlum,

Saxŭlum, i, n. *Dim.* Cic. Parvum Saxum.
Saxum, i, n. Cic. *Veliki tverdi kamen.* Ein groſſer harter Stein. *Nagy és kemény kő.* Item V. *Petra.* Et generatim V. *Lapis.*
Scăbellum, i, n. Cic. *Klupcsicza, Podnogicza.* s. Bäncklein, r. Schämel. *Zſámoly, Láb alatt-való ſzék.*
Scăber, ăbra, um, Cic. *Oſter, negladek, hergav, ſzrablyiv, kraſztav.* Schäbigt, räudigt, rauh, krätzigt. *Dombos, Tſoportos.* 2. Transl. V. *Incultus, Inelegans, Ingratus, Inſuavis.* Macrob.
Scăbĭdus, a, um, *Marcel. Emp.* V. *Scabioſus.*
Scăbiēs, ēi, f. Cic. *Szrab, Negladkozt.* e. Krätze, Raude, Schäbigkeit. *Rüb.*
Scăbīle, is, n. (*alii leg.* Scăbillum.) Cato. V. *Scabellum.*
Scăbiōſa, æ, f. Medic. *Szrablyivka trava.* s. Scabioſen, Grind Kraut, Apoſtem-Kraut. *Rüb ellen-való fü.*
Scăbiōſus, a, um, Colum. *Szrablyiv, kraſztav.* Krätzig, Räudig. *Rübes, ſenyvedeges.* Item V. *Scaber, Aſper.* Pers.
Scăbĭtūdo, ĭnis, f. Petron. V. *Scabies, Pruritus.*
Scăbo, is, ĕre, ſcābi, (Act.) Plin. *Szrab chejſem, draplyem.* Kratze, Jucke. *Rübelödöm, vakaródom, vakarom.* V. *Frico N.* 1.
Scăbrātus, a, um, Colum. *Odraplyen, Raztergan, Popúczan.* Gekratzet, zerriben. *Felvakaródott, Megbaſadozott, Megrepedezett.*
Scăbreo, es, ēre, (Neu.) Turneb. ex Non. *Szrablyiv, kraſztav, oſter jeſzem.* Ich bin krätzig, räudig, rauh. *Rübes, dombos, tſoportos vagyok.* Alii aliter leg.
Scăbrĭtia, æ, f. &
Scăbrĭtiēs, ēi, f. Plin. V. *Aſperitas N.* 1. *Inaqualitas.* Item V. *Scabies.* Colum.
Scăbro, ōnis, m. Ovid. *Szrablyivecz, neſznaſen chlovek.* Ein krätziger, unſauberer Menſch. *Rübes,* vagy *Koſzos ember.*
Scăbrōſus, a, um, Plin. V. *Scaber.*
Scăbrum, i, n. Plin. V. *Scabrities.*
* Scæva, æ, m. Ulp. *Levàk.* Der lincks iſt. *Balog kezü.* Hinc *Mucius* dictus *Scævŏla.*
* Scæva, æ, f. Varr. *Siniſtrum augurium.*
* Scævus, a um, Varr. V. *Siniſter, Infelix.*
Scāla, æ, f. Cic. *Sztupalka, ſztupalnicza, liſztva,* peregr. *Lojtra.* Eine Laiter. *Lajtorja.* Item V. *Gradus N.* 2. & tunc adhibetur in *plur.* ſcalæ, ārum.
Scālāris, *com.* re, n. Vitruv. *Sztupinzki, Liſztveni.* Zur Laiter, *oder* Stiegen gehörig, der Laiter gleich. *Lajtorjához-való, Lajtorja-formájú.*
* Scalmus, i, m. Cic. *Latinè* Paxillus. *Szoba,* ali *Debeli veſzlarzki klin za privezanye veſzla.* r. Ruder-Nagel, s. Schiff-Brett. *Evezö güs ragaſztója.*
Scalpellum, i, n. *Cic.* Scalpellus, i, m. *Dim.* Celſ. Parvum ſcalprum. *Rezalcze, ſelezcze za izrezavanye &c.* V. *Cultellus.* Item V. *Phlebotomum, ſcalprum librarium.*
Scalper, pri, m. Celſ. V. *Scalprum.*
Scalpo, is, ĕre, pſi, ptum, (Act.) Cic. V. *Sculpo, Incīdo, Exſculpo, Excavo, Excīdo.* 2. V. *Scabo.* Caput digitô ſcalpunt. *Juven.*
Scalprātus, a, um, *Colum.* Ad ſimilitudinem ſcalpri factus.
Scalprum, i, n. Horat. *Zrezalo, Rezàch, Dléto, Dúbka, Nos za dubenye,* ali *zrezavanye.* s. Schröt-Eiſen, Grab-Eiſen, r. Grab-Stichel, Meiſſel, s. Schab-Meſſer. *Metélö, Vakartſáló, Fjztergáros vas.* Scalprum chirurgicum. *Celſ.* V. *Phlebotomum.* Scalprum librarium, *Synon.* ſcapellum. Sueton. *Perorezàch, Pero-rezni Nos,* ali *Noſecz.* s. Feder-Meſſer, *oder* Feder-Meſſerlein. *Penna tſinálo kés,* vagy *tésetske.* Sic dicitur *ſcalprum ſutorium, fabrile, ruſticum.* Colum.
Scalptor, oris, m. Plin. V. *Sculptor, Fricator.*
Scalptūra, æ, f. Plin. V. *Sculptura, Fricatura.*
Scalptūrātus, a, um, Plin. V. *Vermiculatus N.* 2.
Scalptūrīgo, *rectiùs* Scalpūrīgo, ĭnis, f. Solin. *Szerbeſchicza od cheſzanya, vuſganye ſzerblyivozti.* Das Jucken vom Kratzen. *Viſzketék, vakará ból való megtetzés.*
Scalptŭrio, is, īre, *Plaut.* Scalpŭrio, is, īre, (Act. Medit.) Non. *Rad chejſem, draplyem, dúbem, razkápam.* Gern kratze, ſcharre. *Vakartſálom, vájogatom.* Terram unguibus ſcalpturire. *Plaut.*
Scambōſus, a um, Veget. &
Scambus, a. um, Sveton. V. *Compernis, Loripes, Valgus.*
Scămellum, & Scamnellum, i, n. *Apul.* Scamnŭlum, i, n. Diomed. *Klupchicza.* s. Bäncklein. *Padatska.*
Scamnum, i, n. Varro. *Klup.* e. Banck. *Pad.* V. *Sedile N.* 1. 2. V. *Porca N.* 2. Cic.
Scandă'īzo, as, avi, atum, [Act.] Tertull. *Na zlo vlèchem, zlu priliku* ali *peldu dajem, Hman uzgled dajem, zmutyujem* Inf. *zmutiti* ärgere, ärgernuſs gebe *Botránkoztatom.*
Scandă'ōſus, a um, Eccl. *Zlo izgledni, zmutnyu davajuchi, na zlo napelyavajuchi.* ärgerlich. *Botránkozáſt adó, Botránkoztató.*
Scandălum, i n. (*græcè idem eſt ac* offendiculum) Tertull. *Zmutnya, zla prilika* ali *pelda, Hman vugled.* e. Aergernuſs. *Botránkozás, Botránkoztatás.*

Digitalizirao Google

Scandĭa, æ, f. Plin. &
Scandĭnāvĭa, æ, f. *Geogr.* Maximâ in Oceano ſeptentrionali partim inſula, partim peninſula, Daniam, Sueciam, Gotiam & Norvegiam complectens. V. plura in *Illyricum.*
* Scandix, ĭcis, f. Plin. *Cheßlyika, Cheßlyigovina.* s. Nadel-Kraut. *Erdei baraſzt kápoſzta.*
Scando, is, ĕre, ſcandi, ſum, [Act.) *Gore ſztupujem, na viſzoko idem, lazim, plazim.* Steige, hinaufgehe. *Hágok, Felhágok.* V. *Aſcendo.* Malos ſcandere. *Cic.*
Scandŭla, æ, f. (*Nonnulli leg.* ſcindŭla.) Colum. *Krovna deſzchicza; Tenyka krovnicza, kalanicza, plochicza* peregr. *Sindol, sindil.* r. Dach-Schindel *Sendely.*
Scandŭlāris, *com.* re, n. Apul. *Krovno-deſzchichni.* Zum Dach-Schindeln gehörig. *Sendelybez való.*
Scandŭlārius, ii, m. JCt. *Krovneh deſzchicz delavecz,* peregr. *Sindlyar.* r. Schindelmacher. *Sendely tſináló.*
Scansĭlis, *com.* le, n. Plin. *Poſztuplyiv, na kaj je mochi iziti.* Leicht zu ſteigen. *Felhágható, mellyre konnyŭ felhágni.*
Scanſio, onis, f. Vitruv. V. *Aſcenſio.*
Scansōrius, a, um, Vitr. *Za gore idenye haſznovit, zaſztuplyenyu ſzliſſajuchi.* Zum Steigen dienlich. *Felhágáshoz-való.*
* Scăpha, æ, f. Cic. V. *Acatium, Cymba, Lembus, Linter N.* 1.
* Scăphĭum, ii, n. Cic. *Cheber, Vedricza,* peregr. *Staf.* r. Boding, e. Mulder, s. Schaff. *Tſeber, Dĕſa.* 2. ponitur pro *Matula,* &c.
* Scăphŭla, æ, f. Veget. V. *Lembulus.*
Scăpŭla, æ, f. Varr. *Lopaticza, Plĕchna koſztchicza.* s. Schulter-Blat. *Váll lapotzka.*
Scăpŭlāris, *com.* re, n. *Lopatichni, Plĕchni.* Zum Schulter-Blat, *oder* zum Schultern gehörig. *Váll lapotzkai.* Hinc *veſtis ſcapularis,* &
Scăpŭlāre, is, n. *vel* ſcapulārĭum, ii, n. Eccl. *Oplechek.* s. Schulter-Kleyd. *Váll-ra-való köntös.* Item *Fraterzka Plĕcho kerpa,* peregr. *Skapulàr.* s. Scapulier, ein Theil eines Mönch-Kleyds. *Baráti rubánok felső réſze, skapular.*
Scāpus, i, m. Colum. Plin. &c. V. *Culmus, Caudex, Petiolus N.* 2. Hinc *ſcapus uvæ.* Varr. *Grozdovo derſalcze.* Der Stiel *oder* Kamm an den Trauben. *Szőlő Szára.* Item V. *Racemus N.* 1. 2. Transl. ad alia: *Vreteno* iliti *ſzredina ſztúpa.* Das mittelſte einer Saul. *Oſzlop derék.* Item V. *Cochlea N.* 2. *Jugum N.* 4. *Liciatorium.* Item V. *Jugum ultimo loco,* Item *Drvoo debße, na kojemſze vráta vertè.* &c. Ita *Vitruv.* Chartæ ſcapus. *Kniga,* iliti *konecz papéra.* Ein Buch Papier. *Kontz papiros.* Plin.
Scărābēus, (*Nonnullis placet* ſcarabæus) ēi, m. *Radicem habet græcam.* Plin. *Govnovaly, gundovaj, kĕber zaderſavajuchiſze vu konyſzkom ſzmrádu.* r. Käfer, Miſt-Käfer. *Szarvas bogár, ſzar hajtó bogar.* Plura ſunt ſcarabeorum genera.
Scărīfĭcātio, onis, f. Colum. *Kervarenye, kúpicz poſztavlyanye.* Das Schrepffen. *Megköppölyözés.*
Scărīfĭcātor, ōris, m. *Kúpicz poſztavlyavecz,* ali *puſztyavecz: kervàr.* r. Schrepffer. *Köppölyözö.*
Scărīfico, as, avi, atum, [Act.] Plin. *Kervárim, kupicze poſztavlyam.* Schrepffe. *Megköppölyözöm.*
Scătĕbra, æ, f. Plin. V. *Scaturigo.*
Scăteo, es, ēre, ui, (Neu.) V. *Scaturio, Effluo.* Fontes ſcatent. *Cic.* 2. Transl. *Vervrim, Punſzem* &c. V. *Abundo.* Terra vermibus ſcatet. *Colum.* Pontus beluis ſcatet. *Horat.*
Scăto, is, ere, ui, (Neu.) V. *ſcateo.* Terra ferarum ſcatit. *Lucret.*
Scătūrex, ĭcis, *Alii leg.* Scătūrix, ĭgis, f. Varr. V. *Scaturigo.*
Scătūrīgĭnōſus, a, um, Colum. *Pun zviraliſcb, Jako mochvaren.* Voll Brunnen-Quellen, quelligt, ſumpffigt. *Forrásos.*
Scătūrīgo, ĭnis, f. Colum. *Zviraliſche, zviranyek.* r. Urſprung, e. Brunnquell. *Forrás.*
Scătūrio, is, īre, īvi, ītum, [Neu.] Cic. *Zviram.* Herfür quelle, aufvvalle, entſpringe. *Kibuzgok, Forrok.* Synon. *Erumpo, Emano, Effluo.*
* Scāurus, a, um, Horat. *Veliku y van ſztojechu kòſzt na gleſnyu imajuchi, gleſnyokoſztyak.* Dem die groſſen Knorren an den Füſſen hervor gehen. *Bötykös-lábú, nagy bokájú.*
Scĕlĕrātè, *Adv.* Cic. V. *Flagitioſè, Impiè, Nefariè.*
Scĕlĕrātus, a, um, Cic. *Kruto-grésſen.* Sehr Laſterhafft. *Hires lator.* V. *Flagitioſus, Impius, Nefarius.*
Scĕlĕro, as, avi, atum, [Act.] Virg. *Z-grebotum ſzmradim, gnyuſzim, odurnogerdim.* Schändlich beſchimpffe, mit Schand und Sünd beflecke. *Latrúl meg-ferteztetem.* Synon. *ſcelere polluo, Coinquino, Fædo, Maculo.*
Scĕlĕrōſus, a, um, Terent. V. *Sceleratus.*
Scĕleſtè, *Adv.* Cic. V. *Sceleratè.*

Scĕleſtus,

Scĕlestus, a, um, Cic. V. *Sceleratus.*

Scĕlŭs, ĕris, n. Cic. *Velika y merzka grehota* Grobes Laster. *Latorſág, ſzemtelen gonoſzſág.* V. *Impietas, Improbitas, Malefactum, Nefas N. 1. Flagitium N. 1.* 2. Metonymicè *pro ſcelerato homine.* Ubi ille ſcelus eſt, qui me perdidit? *Terent.*

* Scēna, æ, f. Vitruv. *Propriè Latinè idem eſt, ac* Umbraculum, Papilio N. 2. Tabernaculum, Camera ex arborum conjunctarum ramis ac frondibus conſtans. *Prisor, ſztrankaizjedne y druge ſztrani zkazaliſcha, gdeſze opcbinzki igraſſi zkrivaju,* peregr. *ſzcena* e. Scen. *Tzéna,* Item V. *Theatrum.* ita *Cic.* In ſcenam produci: *pro* prodire ad Theatrum agendi gratiá. *Plin.* 2. Transl. Servire ſcenæ: *pro* ſervire tempori, ſeu rebus præſentibus ſe accommodare. *Cic.* In ſcena eſſe: *pro* promulgatum, & paſſim notum eſſe. *Id.* Totius rei ſcena hæc eſt: *pro* in hoc rei totius cardo vertitur. *Id.* Aliquid ſcenâ minore agere: *h. e.* minore apparatu, & oſtentatione. *Sueton.*

Scēnālis, *com.* le, n. *Lucr.* Scēnārĭus, a, um, *Ammian.* Scēnātĭcus, a, um, & Scēnātĭlis, *com.* le, n. *Varr.* V. *Scenicus.*

Scēnĭcè, *Adv* Quintil. *Po igro-cbinzki, na nácbin igraſſev*, vulgo *Po komedianzki* ali *komediacbki.* Auf Comödianten Manier. *Komédiás-képen.*

Scēnĭcus, a, um, Cic. *Prizorni, Igro-cbinzki,* peregr. *Komediatski.* Zum Comödianten oder zur Comödien gehörig. *Komédiához-való.*

Scenĭcus, i, m. Cic. V. *Comicus, Hiſtrio, Umbraticus.*

Sceptrĭfer, ĕra, um, Ovid. *Bato-noſz, ki kralyevzki bat noſzi.* Scepter tragend. *Királyi pálzát bordzó.*

Sceptrĭger, ĕra, um Silius. *idem.*

* Sceptrum, i, n (ſignum regni, & regiæ poteſtatis) Cic. *Kralyevzki Bat, Kralyevzka Sibika.* 1. Scepter, Königlicher Stab. *Királyi páltza.* 2. Metonymicè ponitur *pro* Regno, Imperio. *Senec.*

* Sceptŭchus, i, m, *Latinè* Sceptrum tenens, Rex. *Tacit.*

* Schĕda, æ, f. Cic. *Liſztek, Czedula.* s. Blat Papier, ein Zettul. *Tzédula, Dirib darab írás.* V. *Pagella.*

* Schĕdĭa, æ, f. Vitruv. V. *Ratio N. 1.*

* Schĕdiaſma, ătis, n. JCt. *Kratko na berzom vuchinyeno piſzmo, Priproſzta czedulicza.* Eine kurtze eylfertige Schrifft, kleiner und ſchlechter Zettul. *Hirtelen tſinált ès tſekél tzédulátska.*

* Schĕdŭla, æ, f. Cic. *Czedulicza.* Kleiner Zettul. *Tzédulátska, íráſotska.*

* Schēma, ătis, n. Vitruv. V. *Figura, forma N. 6. Idea, Lineamentum N. 2.* 2. Orationis ſchema: *h. e.* figuræ, ornatus, & ſententiarum lumen. *Cic.* Apud Plaut. *Schema, æ, f.*

* Schēmătiſmus, i, m. Quintil. *Po prilikah govorénye, vu ſzpodobah na pervo davanye.* e. Gleichnuſs-Rede, Abbildung, r. Vor-riſs. *Haſonlatoság ſzerint-való ſzóllás, Leábrázolás.* Item V. *Effictio N. 1.*

* Schiſma, ătis, n. *Tertull.* V. *Sciſſura.* Transl. *Odmenutje, Nezklad, Neſzloſnozt z-czirkvum &c.* V. *Diſſenſio, Diſcordia.* Hinc ſchiſmaticus, i, m. *Odmetnik, &c.* ita *Eccl.*

* Schœnĭcŏla, *vel* Schœnicŭla, æ, f. Varr. V. *Proſtibulum.*

* Schœnŏbătēs, æ, m. Juven. V. *Funambulo.* Hinc *Schœnŏbătĭcus.*

* Schŏla, æ, f. Cic. *Uchilnicza*, peregr. *Skó'a.* e. Schule. *Oskola.* V. *Gymnaſium, Ludus N. 8. Literarius ludus.*

Schŏlāris, *com.* re, n. JCt. &

Schŏlaſtĭcus, a, um, Quintil. *Nauchitelzki, Skolni.* Zur Schulen gehörig. *Oskolai.*

Scholaſticus, i, m. *Subſtantivè:* Plin. V. *Gymnaſtes, Diſcipulus, Philoſophus, Rhetor. Literatus N. 1.*

* Schŏlĭum, ii, n. Cic. *Kratko razloſenye* iliti *raztolnachenye.* e. Kurtze Erklährung, deutliche Auslegung. *Rövid magyarázat.*

* Sciăgrăphĭa, *vel* Sciographia, æ, f. Vitruv. V. *Delineatio, Effictio N. 1. Figuratio N. 1.*

* Sciăthērĭcon, Sciathericum, *vel* Sciothericum, i, n. Plin. *Szunchenicza, ſzunchena vura* e. Sonnen-Uhr. *Mutatóóra, árnyékóra.*

* Sciătĭca, æ, f. V. *Iſchiades.*

Scībĭlis, *com.* le, n. Tertull. *Znanlyiv.* Wiſſentlich. *Tudható.*

Scientĕr, iŭs, ſsĭmè, *Adv.* Cic. *Znajuch.* Wiſſentlich. *Tudván, Tudóſon.* Item V. *Prudenter.* 2. V. *Studiô.* Plin.

Scientia, æ, f. Cic. *Znanozt, Znanye, Umitje.* e. Wiſſenſchafft. *Tudomány.*

Scientiŏla, æ, f. Arnob. *Znanyicbe.* e. Kleine Wiſſenſchafft. *Tudományotska.*

Scīlĭcĕt, *Adv.* Gic. V. *Nempe N. 1. 2.* V. *Nempe N. 2. Profectò, Certè.*

* Scilla, (*perperam* Scylla,) æ, f. Plin. V. *Squilla.*

* Scillītēs, æ, m. *Colum.* Vinum, acetum, vel oleum ex ſcilla factum.

* Scimpŏdĭum, ii, n. *Gell.* Lectulus in triclinio.

Scĭn' ? *pro* ſciſne? Terent. *Znaßli?* Weiſt du denn? *Tudodé? Tuddé?*

Scindo, is, ĕre, ſcĭdi, ſciſſum, [Act.] *Cic.* Synon. *Findo,*

Digitalizirao Google

Findo, Dividó, Frango, Lacero. 1. Cultrô ſcindo: *Réſem.* Schneide. *Metſzem, Metélem.* 2. Securî: *Szécbem, kálam.* Hacke, haue, ſpalte. *Vágom, Hasítom.* 3. Forficibus: *Sztríſem. krájam.* Scheere, ſchneide. *Nyírem, Metſzem.* 4. Scindere ſententiam: *pro* mutare. Dolorem ſcindere: *pro* commemorando renovare. Hactenus *Cic.* Terram ſcindere: *pro* proſcindere, arare, colere. *Virg.*

Scindŭla, æ, f. V. *Scandula.*

* Scīnĭtes, & Cīnĭphes, is, f. Alcim. V. *Culex.*

Scintilla æ, f Cic. *Izkra.* s. Füncklein. *Szikra.*

Scintillātio, onis, f. Plin. *Izkrenye, krészenye, Izkro-zkakanye.* Das Zvvitzern, *oder* Funckeln, e. Funckelung. *Szikrázás.* Transl. V. *Micamen.*

Scintillo, as, avi, atum, (Neu.) Plin. *Izkrimſze, izkre puſztyam, krészimſze.* Funckele *Szikrázom.* Transl. ad alia V. *Coruſco, Mico N. 1. ſplendeo.* Plaut.

Scintillŭla, æ, f. Cic. *Izkricza.* s. Füncklein. *Szikrátska.*

Scio, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Cic. *Synon.* Scientiam habeo, non ignoro, non ſum neſcius, ſcientiam meam *vel* me non fugit &c. *Znam, Umiem, Umim.* Wiſſe. *Tudom.*

Sciŏlus, i, m. Arnob. *Vnogo réchib, malo znánya imajuchi chlovek, na pòl vuchen.* Ein halb Gelehrter. *Tudótska, Tudósotska.*

* Scīpio, ōnis, m. Liv. V. *Baculus.*

Scirpĕa, *vel* ſirpea, æ, f. Varr. *Iz ſzitine* ali *rogoza koſs, zpletenka.* Aus Semſen, *oder* Binſen gemachte Flechte, Horde, r. Korb-Wagen. *Fúzból* vagy *kákából tſinált kas, gyékény kas.*

Scirpĕus, a, um, Plaut. *Szitinzki, ſzitji,* ali *rogozni: Iz ſzitine* ali *rogoza.* Aus Semſen *oder* Binſen gemacht. *Gyékényból-* vagy *kákából-való.*

Scirpĭcŭla, æ, f. Varr. *Vinyak za obrezavanye ſzitja, rogoza ali terſzja.* s. Meſſer zum Semſen und Binſen abſchneiden, &c. V. *Falcula N. 2.* 2. V. *Scirpiculum.* ita *Plaut.*

Scirpĭcŭlum, i, n. Colum. *Rogosàr.* s. Binſen-Körblein. *Szatyor.* V. *Calathus, Caniſtrum, Corbis, Fiſcella N. 1. & 2.*

Scirpĭcŭlus, i, m. Varr. *Maloſzitje, ſzitinicza, mali rogoz.* Kleine Semſen, *oder* Binſen. *Gyékényetske, kákátska.*

Scirpo, *rectius* ſirpo. V. *Sirpo.*

Scirpus, *vel* Sirpus, (idem obſerva in *Derivatis*) i, m. Plin. *Szitina, ſzit, ſzitje.* e. Semſen, glatte Bintz. *Gyékény-ſlu.* Scirpus major. V. *Juncus.* Enodis eſt ſcirpus: Hinc *Plaut.* Nodum in ſcirpo quærere V. in *Nodus.* Nonnulli etiam leg. *Scyrpus.*

Sciſcĭtātio, ōnis, f. Petron. V. *Interrogatio, Perveſtigatio.*

Sciſcĭtātor, oris, M. Martial. V. *Inquiſitor, Percontator.*

Sciſcĭtor, āris, ātus ſum. (Dep.) Cic. V. *Percontor, Quæro.*

Sciſco, is, ĕre, ſcīvi, ſcītum (Act.) Plaut. V. *Scio, Intelligo, Conor ſcire.* 2. V. *Sancio N. 1.* Plancus legem ſcivit: *pro* ſanxit. ſuffragia ſciſcere: *pro* ferre. *Cic.*

Sciſſĭlis, *com.* le, n. Cels. *Rezlyiv.* Das ſich ſchneiden läſt. *Elmetſzhetô.* Item V. *Fiſſilis.*

Sciſſim, *Adv.* Prudent. *Résuch, Kálojuch.* Schneidender, *oder* geſpaltner Weiſe. *Metſzve, Metélve. Haſadon.*

Sciſſio, onis, f. Macrob. *Rézanye.* Das Schneiden. *Metélés, Metſzés.* V. *Fiſſura, Diviſio.*

Sciſſor, oris, m. Petron. *Rezàch, Rézavecz.* 1. Schneider. *Metélô, Elbaſztó.* Item V. *Carptor N. 2.*

Sciſsūra, æ, f. Plin. V. *Rima, Fiſſura, Sciſſio.*

Sciſſus, ûs, m. Varr. V. *Sciſſio.*

Scītē, *Adv.* Cic. V. *Argutè, Eruditè, Pulchrè N. 1. Bene N. 1. Aptè, Appoſitè, Affabrè.* Scitiùs, ſcitiſſimè. *Gell.*

Scītor, aris, ātus ſum, (Dep.) Ovid. V. *Sciſcitor.* Hinc *ſcitātio,* & *ſcitātor.*

Scītŭlus, a, um, Plaut. *Aliquantùm ſcitus, Eruditulus, Pulchellus.*

Scītum, i, n. *à ſciſco.* Cic. V. *Sanctio, Placitum, Mandatum, Dogma.*

Scītus, a, um, Cic. V. *Gnarus, Argutus, Prudens.* 2. V. *Pulcher N. 1.* Pamphilo natus eſt puer ſcitus. *Terent.* 3. V. *Opportunus N. 1. & 2.* Hæc nox ſcita eſt exercendo ſcorto. *Plaut.* Scitior, ſcitiſſimus. *Plaut.*

* Sciūrus, i, m. Plin. *Vevericza.* s. Eichhörlein, Eichkätzl. *Evet, Mókus.*

Scīus, a, um, Non. V. *Peritus.*

Sclāvŏnĭa, æ, f. Geogr. V. *Slavonia.*

† Sclōpētārĭus, ii, m. *Puſkar.* r. Bücksmacher, Bücksmeiſter. *Puſkás.*

Sclōpus, i, m. V. *Stloppus.*

Scŏbīna, æ, f. Varr. V. *Lima N. 1.*

Scŏbis, is, f. *vel* m. Colum. &

Scobs, ſcŏbis, f. *vel* m. Priſcian. *Prah od pilenya, vertanya.* &c. r. Feyl-Staub. *Reſzelô utánn hullott por.* V. *Ramentum, Limatura.*

* Scŏlōpax, ăcis, (*ſubaud.* avis) f. V. *Ficedula N. 2.* 2. V. *Sturio.*

* Scombrus, *vel* ſcomber, bri, m. Plin. *Lokarda, morzkariba.* Gevviſſe Art von Meer-Fiſchen. *Kénkô ſzínû tengeri hal, ſkombri.*

* Scōmma,

Digitalizirao Google

*Scōmma, ătis, n. Macrob. V. *Sanna.*
Scōpæ, arum, f. *plur.* Plaut. *Metla.* r. Beſem. *Seprû.* Hinc *Transl.* Diſſolvere ſcopas: *pro* Rem prorſùs inutilem facere. *Cic.* Scopæ ſolutæ: *b. e.* Res nullius momenti, *vel* Homines nihili, & nullius prorſùs conſilii. *Id.* Sing. *Scopa* non legitur apud Auctores.
Scōpārĭus, ii, m. Ulp. V. *Converritor, Mediaſtinus.*
Scŏpĭo, (*Alii leg.* Scipio,) ōnis, m. *Colum.* & Scŏpĭum, ii, n. Cato. V. *Scopus N.* 2.
†Scōpo, as, avi, atum, (Act.) V. *Verro, Everro N.* 1.
Scōpŭla, æ, f. Colum. *Metlicza.* e. Kehr-Bürſte. *Seprûtske.* V. *Excutium, Everriculum N.* 2.
Scŏpŭlōſus, a, um, Plin. *Vodo-pechinaſzt, ſpilyaszt.* Felſicht, voll Steinklippen. *Kŏſziklás.* 2. Transl. V. *Periculoſus, Difficilis N.* 1. Intelligo, quàm ſcopulosô loeô verſer. *Cic.*
Scŏpŭlus, i, m. Cæſ. *Synon.* Saxum eminens. *Pechina vu vode ſztojecha, van ſterchechi kamen.* e. Klippe, Steinklippe. *Kŏ-ſzál, kŏſzikla.* 2. Transl. V. *Periculum N.* 2. *Difficultas N.* 1. Alicujus rationes ad ſcopulos appellere. *Cic.*
*Scŏpus, i, m. Veget. *Námerek. &c.* V. *Meta N.* 3. Hinc Transl. V. *Deſtinatio, Intentio N.* 1. *Propoſitum.* ita *Cic.* 2. apud Varr. *Grozdova noſicza.* r. Weintrauben Stengel. *Szŏlŏ gerezd ſzáratskája.* V. *Scapus uvæ.*
Scordălus, i, m. *Senec.* V. *Impatiens, Ferox, Impudens, Temerarius.*
*Scordĭum, ii, n. & *Scordŏtis, is, f. *Plin.* Herba allio ſimilis.
*Scōria, æ, f. Plin. *Izvarek, ſelézno &c. ſzmetje.* e. Schlacken, r. Metall-Schaum. *Salak, vaſnak, ónnak, és egyéb olvaſztott értznek a' ſepreje.* Synon. *Metalli retrimentum, fax, ſordes.* 2. Transl. V. *Miſeria, Paſſio.* Virg.
*Scorpĭo, ōnis, m. *Schipavecz, chemerni kachúricz,* vulgo *Skorpion.* r. Scorpion. *Egy mérges féreg, Skorpió.* Item eſt genus piſcis, fruticis, herbæ, &c. ità *Plin.* 2. eſt unum è 12. ſignis Zodiaci, unam & viginti ſtellas complectens. *Horat.*
Scorpiōnĭus, a, um, Plin. *Ad ſcorpionem pertinens.*
*Scorpĭus, ii, m. Plin. V. *Scorpio.*
Scortātio, ōnis, f. V. *Fornicatio N.* 2.
Scortātor, ōris, m. Cic. V. *Fornicarius N.* 2.
Scortātus, ûs, m. Apul. V. *Scortatio, Meretricium.*
Scortĕa, æ, f. Senec. *Penula coriacea, pellicea.*
Scortĕum, ei, n. Feſt. *Koſnata vrecha, tôrba,* Lederner-Sack. *Bŏr zſák.* Item V. *Pharetra.*
Scortĕus, a, um, Cels. V. *Coriaceus, Pelliceus.*
Scortillum, i, n. *Dim.* Catull. V. *Meretricula.*
Scortor, āris, ātus ſum, (Dep.) Terent. V. *Meretricor, Fornicor.*
*Scortum, i, n. Varr. V. *Corium.* 2. V. *Meretrix, Lupa N.* 2. ità *Cic.*
Scōtĭa, æ, f. Geogr. *Skoczia kralyeztvo.* Das Königreich Schottland. *Skotzia országa.* Pars majoris Britanniæ, qua hæc in ſeptentrionem incurrit.
*Scōtĭa, æ, f, Vitr. *Latinè* Umbra, tenebræ.
Scōtus, i, m. Claudian. *Skoczianecz.* Ein Schottländer. *Skotzidi ember.*
Screābĭlis, Plin. V. *Excreabilis.*
Screātor, ōris, m. Plaut. *Hrakavecz, Plyuvavecz.* r. Reuſperer, Koderer. *Hákogó.*
Screātus, ûs, m. Terent. V. *Excreatio.* 2. V. *Excrementum.*
Screo, as, avi, atum, (Act.) Plin. V. *Excreo.*
Scrība, æ, m. Cic. *Piſzár, Piſzecz.* r. Schreiber. *író-Deák.*
Scriblīta, æ, f. Cato. *Fánjek, Rites.* r. Flade, Faſcheng-Krapff, gebacken Straublein. *Réteſ-béles.*
Scrībo, is, ĕre, pſi, ptum, [Act.] Cic. *Piſſem.* Schreibe. *írok.* Leges ſcribere, *pro* condere. *Id.* Hæredem ſcribere: *pro* inſtituere, ſtatuere, facere. *Martial.* Alicui nummos ſcribere: *b. e.* pro mutuis acceptis nummis creditori ſcriptô cavere, & ſe obſtringere. *Plaut.* Legionibus ſupplementum ſcribere: Milites ſcribere: *pro* conducere, &c. *Cic.* Aliquid in animo ſcribere: *pro* imprimere animo. *Terent.*
Scrīnĭum, ii, n. Plin. V. *Ciſta N.* 1. *Arca.*
Scriptĭlis, *com.* le, n. Ammian. *Piſzlyiv, Moguchiſze piſzati.* Das ſich ſchreiben läßt. *írhaté.*
Scriptĭo, ōnis, f. Cic. *Piſzanye.* e. Schreibung, das Schreiben. *írás.*
Scriptĭto, as, avi, atum, (Act. *Freq. à* ſcripto) Cic. *Vnogokrat piſſem, zpiſzávam.* Offt ſchreibe. *Irkálok, mind egyre írok.*
Scripto, as, avi, atum, (Act. *Freq. à* ſcribo.) Horat. V. *Scriptito.*
Scriptor, oris, m. *Knigo-piſzecz.* r. Bücher-Schreiber. *Könyv-ſzerzŏ.* V. *Scriba, Auctor N.* 2. Legum ſcriptor: V. *Legislator.* ita *Cic.*
Scriptōrĭus, a, um. Cels. *Piſzmeni, Piſzanyu ſzlisſajuchi.* Zum Schreiben gehörig *írásboz-való.* Cultellus ſcriptorius. V. *Scalprum librarium.*
Scriptum, i, n. Cic. *Piſzmo, Piſzano.* e. Schrifft, das Geſchriebene. *írás, megirott.*

Digitalizirao Google

Scriptūra, æ, f. Cic. *Piſzmo*. e. Schrifft. *írás*. V. *Scriptio*. Metonymicè V. *Scriptum*.

Scriptŭrio, is, īre, (Neu. *Medit.*) Sidon. *Geſtio ſcribere, ſcriptito*.

Scriptus, ûs, m. V. *Scriptura*. Abdicare ſe ſcriptu. *Gell.* ubi alii leg. *ſcripto*.

Scrŏbĭcŭlus, i, m. *Dim.* Colum. V. *Foſſula*.

Scrŏbis, is, *Plin.* Scrobs, ſcrŏbis, *Colum.* Ex mente Priſciani eſt m. & f. V. *Foſſa*.

Scrōſa, æ, f. Varr. *Praſzicza plodna*. e. Schvveins-Mutter, Sau. *Eme diſznó, Magdiſznó*.

Scrōſīnus, a, um, Marcell. Empir. *Praſzichin, Praſzichji, ſzvinyzki*. Säuiſch. *Magdiſznóboz-való*.

Scrōſīpaſcus, i, m. Plaut. V. *Subulcus*.

Scrŏtum, i, n. *Cels.* Pellis teſticulos continens.

Scrūpĕda, æ, *com.* Varr. *Tesko-bodya, Tesko-bóduß, Tesko-bodußiczc*. Der oder die übel gehen kan. *Nehezen-járó*.

Scrūpĕus, a, um, Virg. *Kamenychazt*. Steinicht, ſteinächtig. *Követſes*. V. *Lapidoſus*. 2. Transl. V. *Anxius*. Varro.

Scrūpōſus, a, um. Plaut. V. *Scrupeus N.* 1. 2. Transl. V. *Scaber N.* 1. Lucr.

Scrūpŭlāris, *com.* re, n. Plin. *Jeden skruplin imajuchi*. Eines Scrupels ſchvvehr. *Egy skrupulußni nehéz*.

Scrūpŭlātim, *Adv.* Plin. *Per ſcrupula*.

Scrūpŭlōsē, iùs, ſsĭmè, *Adv.* Colum. Plin. *Szumnyivo*. Gar zu Nachſinnig. *Akadályoſon*, &c. V. *Anxiè, Nimis & Curiosè*.

Scrūpŭlōsĭtas, atis, f. Colum. V. *Curioſitas N.* 1. *Anxietas, Nimia ſolicitudo*.

Scrūpŭlōſus, a, um. *Pun kaménchecczev*. &c. V. *Calculoſus N.* 1. *ſcrupoſus N.* 1. Tanquam è ſcrupuloſis cotibus enavigavit oratio. *Cic.* 4. *Tuſc.* c. 14. ubi alii leg. *ſcrupoſis*, alii *ſcopuloſis*. Item V. *ſcaber N.* 1. ita *Plin.* 2. Transl. *Szumnyiv, Pun dvojne*. Bekümmert, zvveiffelhafftig. *Akadályos*. V. *Curioſus N.* 1. *Anxius, Dubioſus*, ita *Quintil.* &c. ſcrupuloſior: *Plin.* ſcrupuloſiſſimus. *Apul.*

Scrūpŭlum, i, n. Cic. *Synon*. Drachmæ pars tertia. *Skruplin, vága*, ali *Poteza dvanajſtzèrn*, iliti *zernaa*. r. Scrupel, ein Gevvicht, ſo zvvölff Gran vviegt. *Egy kónting harmad része*.

Scrūpŭlus, i, m. Cic. *Peſzchcni kamenchecz, oſter vu obuveh kamenchecz*. Spitziges Sand-Steinlein. *Saruba erő láb sértő kővetske*. V. *Calculus N.* 1. *Lapillus*. 2. Transl. *Szumnya*. e. Gemüths-Irrung, oder r. Scrupel. *Akadály*. V. *ſcrupuloſitas, Dubietas, Angor, Moleſtia*. Hunc ſibi ex animo ſcrupulum evellere. *Id. pro R. Am.* c. 2.

Scrūpus, i, m. *Feſt.* V. *ſcrupulus N.* 1. 2. V. *Calculus N.* 3. ita *Cic.*

Scrūta, ōrum, n. *plur.* Horat. V. *Veteramenta*.

Scrūtārīa, æ, f. (*ſubaud.* ars) Apul. *Terſtvo z-ſztarínum*. Gerümpel-*oder* Trödel-Kram. *ó dolgoknak vásárlása*.

Scrūtārĭus, ii, m. Lucill. *apud* Gell. *Z-ſztarínum Terſecz*. r. Trödeler, Grempler, der alte Waaren verkaufft. *ó dolgok vásárlója*.

Scrūtātio, onis, f. Senec. V. *Perſcrutatio*.

Scrūtātor, oris, m. Stat. V. *Rimator*.

Scrūtīnĭum, ii, n. Apul. V. *Scrutatio*.

Scrūtor, āris, ātus ſum, (Dep.) Cic. V. *Perquiro, Excutio N.* 4.

Sculpo, is, ĕre, pſi, ptum, (Act.) Plin. *Zrezávam*. Schnitzle. *Képet faragok*, &c. V. *Cælo, ſcalpo*. E ſaxo ſculptus. *Cic.* Alii leg. *ſcalptus*.

Sculpōnĕa, æ, f. Cato. *Dreveni obuv, czóklya*. r. Holtz-Schuh. *Fa-ſaru*.

Sculpōneātus, a, um, *Varro*. ſculponeis indutus,

Sculptĭlis, *com.* le, n. *Zrezlyiv, zrézan*. Geſchnitzt. *Faragott*. Opus ſculptile. *Ovid.*

Sculptor, oris, m. Plin. *Kamene-rezecz, Drévo-Dubecz, Zrezavavecz kípov*, peregr. *Piltávar*. &c. r. Bildhauer, Bildſchnitzer. *Kő metſző, Fábólkimetſző, kép-faragó*. V. *Calator*.

Sculptūra, æ, f. Plin. *Izrezavanye, Dubenye, Kameno-* ali *Drevo-dubczev delo*. Das Schnitzlen, Schnitz-Werck, Bildhauer-Handvverck. *Faragás, kő* vagy *fa metſzés*. &c. V. *Excavatio, Celatura*.

Scurra, æ, m. Cic. *Neſzrameſlyiv ſalecz*. r. Unverſchamter Poſſen-Reiſſer. *Tſéltſapó, Ortzátlan tsúfoló*. V. *Sannio, Blatero*. Item V. *Joculator, Aſſentator*. Plaut.

Scurrīlis, *com.* le, n. Cic. *Neſzramno-ſalen, Merzko-ſzemléſſen*. Lotterbübiſch, unſchamhaffte Poſſen treibend, leichtfertig. *Szemtelen, Trágár*. V. *Impudens, Dicax, Procax, Mimicus*. Item V. *Facetoſus*. ita *Valer. Max. l.* 8. c. 8. *n.* 2.

Scurrīlĭtas, ātis, f. *Neſzramna ſala, Nedoſztojna govorlyivoszt*. e. Lotterbüberey, Leichtfertigkeit, unverſchamte Narheit. *Tſéltſapſág, Trágárság*. V. *Impudentia, Procacitas, Dicacitas*. ita *Auctor dial. de Orat.* c. 22.

Scurrīlĭtĕr, *Adv.* Plin. V. *Procaciter, Impudenter, Mimicè*.

Scurror, āris, āri, (Dep.) Horat. *Neſzramne ſale zpravlyam, nedoſztojnoſze ſalim*.

Poſſen

Digitalizirao Google

Poſſen reiſſe. *Tzelet tſapok.* Item V. *Nugor, Facetior, Aſſentor.*

Scurrŭla, æ, m. *Dim.* Apul. *Parous*, vel *vilù ſcurra.*

Scūtāle, is, n. Liv. *Kóſa na dnu preche, kóſa na ſchitu* ali *za ſchit.* s. Schling-Leder, Schild-Leder. *A' paritja bŏre, mellybe a' bajitandó kŏvet téſzik: Paù ſzíjja.*

Scūtārĭus, ii, m, Plaut. *Schitàr, kí ſchite déla.* r. Schildmacher. *Paù tſináló gyártó.*

Scutarius, a, um, Veget. *Schitni, ſchitu ſzliſſajuchi.* Zum Schild gehörig. *Paisboz-való.*

Scūtātus, a, um, Cic. *Z-ſchitom zaſztert*, ali *oboruſen*, Der ein Schild führt, mit einem Schild verſehen. *Paiſos.* V. *Parmatus.*

Scŭtella, æ, f. *Dim. à* ſcutra, Cic. V. *Patella N.* 1.

†Scŭtellārĭus, ii, m. *Zdelàr.* Der Schüſſeln macht. *Tál* vagy *tálotska-tſináló.*

Scŭtĭca, æ, f. Martial. *Kratki reméni bich*, peregr. *Korbàch.* Eine kleine lederne Geiſſel, e. Peitſche, Karbatſche. *Oſtor, Korbáts.*

Scūtĭgĕrŭlus, a, um, Plaut. *Schito-noſz.* Schild tragend. *Paù bordozó.* Item V. *Armifer.*

Scutra, æ, f. *Plaut.* Vaſis ænei genus. V. *Lebes, Patena, &c.*

Scŭtŭla, æ, f. *Dim. à* ſcutra. Tacit. V. *Scutella.* Item *Scūtŭla* à ſcutum. V. *ſcutulum.* Varia & dubia eſt hujus vocis apud Authores interpretatio, uti & vocis *ſcutra.*

Scūtŭlum, i, n. Cic. *Mali ſchit, ſchitecz.* s. Schildlein. *Paiſotska.* V. *Parmula.*

Scūtum, i, n. Cic. *Schit.* s. Schild. *Paù.*

*Scylla, æ, f. *Niſi* Megarenſium Regis filia. *Ovid.* 2. Scylla eſt ſcopulus in mari ſiculo, charybdi oppoſitus. Hinc *Transl. Proverb.* Incidit in ſcyllam cupiens vitare charybdim. *Hotechiſze menyſſe pogibeli ógnuti, opal je vu vekſu.* Der eine kleinere Gefahr vermeiden vvolte, iſt in eine vveit gröſſere gerathen. *Valamit a' vámon nyert az barmitzadon elveztete.* 3. Scylla nomen piſcis, & avis: *Plin.*

*Scўphus, i, m. Cic. V. *Poculum N.* 1.

*Scўthă, *vel* Scўthēs, æ, m. *Cic. Qui eſt ex ſcythia.*

*Scўthĭa, æ, f. Regio orbis terrarum vaſtiſſima, à ſeptentrione ad Pontum porrecta, cui *Cluverius ex veteribus* longitudinis milliaria germanica mille attribuit, eámque cum Sarmatia vetere, & parte Illyrici confundit Dividitur in *Europæam*, & *Aſiaticam.* Gentis ſcythicæ innumerabiles fuêre populi. Eorum celeberrimi *Sacæ*, *Maſſagĕtæ*, *Dahæ*, *Eſſedŏnes*, *Ariăcæ*, *Rhymnĭci*, *Peſĭci*, *Amordi*, *Hiſli*, *Edŏnes*, *Camæ*, *Camaca*, *Antariani*, *Aſæi*, *&c.* Aſiam, quindecim annorum ſpatio ſubactam, mille quingentos annos vectigalem tenuerunt; & Parthicum, ac Bactrianum imperium condiderunt. ita *Plin. l.* 4. *c.* 12. *l.* 6 *c.* 17. *& l.* 7. *c.* 2. *Curt. l.* 7. *&c.* Plura V. in *Sarmata, &c.*

Se, *Prap. inſeparabilù*, Cic. Ponitur 1. pro *ſinè:* ut *ſecurus* h. e. *ſine cura.* 2. pro *ſeorſum*, & denotat ſeparationem, &c. ut *ſejungo, ſecedo, &c.*

Sēbācĕus, a, um, *Apul.* &

Sēbālis, *com.* le, n. Ammian. *Lojen, Lojni.* Von Unſchlitt. *Fagygyubŭl-való.*

Sēbo, as, avi, atum, (Act.) *Z-lojom máſem.* Mit Unſchlitt beſtreiche, ſchmiere. *Megfagygyazom, Fagygyazok.* Candelas ſebare. Colum. *Szveche zlévati.* Die Kertzen machen. *Gyertyát mártani.*

Sēbōſus, a, um, Plin. *Lojen. Pun loja.* Voll Unſchlitt, ſchmierig vvie Unſchlitt. *Fagygyas, Zſtros.*

Sēbum, & Sēvum, (*utroque modo legitur.*) i, n. Plaut. *Lòj.* s. Unſchlitt. *Fagygyu.*

Sĕcābĭlis, *com.* le, n. Auſon. *Szechlyiv.* Das ſich hauen laſſet. *Elvágható.* V. *Sciſſilis, Caduus.*

Sĕcāle, is, n. Plin. *Zlochefzta dróbna bers.* r. Rocken, Rocken-Spalte, gevviſſe Art vom Getraid. *Ros-gabona.*

Sĕcāmentum, i, n. Plin. *Odſzek, Falat drévá.* s. Abgehauen Stuck, als Späne, Faſs-Tauben, &c. *Vágott fa, darab fa, Vágás utánn eſett forgáts.*

Sĕcēdo, is, ĕre, eſſi, ſſum, (Neu.) Cic. *Oddrusivamſze.* Abtrette. *Félfelé mégyek.* V. *Recedo N.* 1. *Decedo N.* 2. *Diſcedo.*

Sĕcerno, is, ĕre, crēvi, crētum, [Act.) Cic. *Trébim, &c.* V. *Diſcerno N.* 1. 2. *&* 5. *Diſcrimino, Diſtinguo, N.* 1. *ſeparo.*

Sĕcĕſpĭta, æ, f. *Feſt.* Genus cultri.

Sĕceſſio, onis, f. Cic. V. *Diſceſſio, Receſſio.* Item V. *Defectio N.* 2.

Seceſſus, ûs, m. Ovid. V. *Seceſſio, Receſſus N.* 1. 2. V. *Secretum N.* 1. Plin.

Sĕcĭŭs, *Adv. Comp.* V. *Minùs, Poſteriùs N.* 1. *Magù N.* 1. & *Aliter.* Impedimento eſt, quo ſecius lex feratur. *Auth. ad Her.* Nihilo ſeciùs ſequebatur. *Caſ.*

Sĕcĭus, a, um, V. *Secabilis.* Placenta ſecia. *Feſt.*

Sēclūdo, is, ĕre, ūſi, ūſum, [Act.] Cic. V. *Seorſum & Claudo N.* 1. *Sejungo, ſemoveo.*

Seclūsōrĭum, ii, n. Varro. *Poſzebita zaporniczа: Priſzoba: Meſzto, vu kojemſze kaj zoſzeb chuva ali zapira.* Ein verſchloſſenes

Digitalizirao Google

neben-Ort, da man etwas behält, s. Cabinet, Beykämmerlein. *Rekesz, külön rekesztett bely, kamara.*

Sĕco, as, cui, ctum, [Act.) Cic. *Szécbem, Czépam.* Hacke, Haue. *Eloágom, Metszem.* 2. Transl. V. *Distinguo N. 1. Distribuo, Divido.* Gausas in plura genera secare. *Id. de Orat. l. 2. c. 27.* Aliquem secare: *b. e.* Dente satyrico mordere. *Horat.*

Sēcordia, Sēcors. *Plaut.* V. *Socordia, socors.*

Sēcrētārĭum, ii, n. Sever. sulpit. *Otajno mesto, szkrovna szoba, komora, &c.* Ein heimlicher Ort, e. Stube, &c. *Külön-való bely, Kamara, &c.* Item V. *Cancellaria.*

†Secretarius, ii, m. *Szkrovno-piszecz.* Geheimer Schreiber. *Titkos író-deák.*

Sēcrētè, *Tertull.* Sēcrētim, *Amm.* V. *Secretè.*

Sēcrētio, onis, f. Cic. V. *Discretio, Discriminatio, Distinctio, Separatio, Celamen.*

Sēcrētō, *Adv.* Colum. V. *Discretè, distributè, divisè, separatè, seorsum.* Item 2. V. *Occultè, Celatim, Clam, Arcanè.* ita Cic.

Sēcrētum, i, n. Tacit. *Zábod, Meszto za potrebochu telovnu,* vulgo *kamornyak.* Heimliches Gemach, r. Abtritt. *Magános bely, árnyik szék.* V. *Secretarium, Recessus N. 1.* 2. V. *Arcanum.* Plin.

Sēcrētus, a, um, Cic. (Sēcrētior, *Tacit.* Secretissĭmus, *Colum.*) V. *Discretus, Dividuus N. 2. Divisus, Segregus, Selectus, Solitarius, Solus.* 2. V. *Occultus.* ita *Tacit.*

Secta, æ, f. Cic. *Naszledba: Vu veri, nazuku, ali vu drugom dugovanyu szkupa dersanye, szlosnozt, zpravische, drustvo.* e. Secte, Parthey, Nachfolg: Im Glauben, Lehr, oder andern Ding Mithaltung, übereinstimmung, Versammlung, Gesellschafft. *Külömben-való követés: Hitben, tudományban,* vagy *más dologban Egybe tártás, Egyesség, Gyülekezet, Társaság.* Item V. *Factio N. 2.*

Sectācŭlum, i, n. Apul. V. *Propago N. 2.*

Sectārĭus, a, um, *On, kojega drugi naszleduju.* Derjenige, dem andere folgen. *Kit másók követnek, Elöl-járó.* Vervex sectarius. *Plaut.* Item V. *Partialis, Factiosus.*

Sectātio, onis, f. Tertull. V. *Affectatio N. 1.*

Sectātor, oris, m. Cic. *Naszlednik, szledítel.* r. Nachfolger. *Valakit követö, valaki utánn járdogaló.* V. *Imitator, Discipulus.*

Sectātrix, īcis, f. Petron. V. *Imitatrix.*

Sectĭlis, *com.* le, n. Plin. *Razszécben, Rézan, Raztolen.* Gehauen, geschnitten. *Vágott, metszett.* Item V. *Secabilis.*

Sectio, onis, f, Plin. *Szécbenye, székanye. e.* Hauung, Hackung, r. Schnitt. *Vágás, Metszés, Metélés.* V. *Scissio, Concisio.* 2. Prædæ sectio: *b. e.* divisio. *Cic.* Exercere sectiones: *b. e.* Ex bonis publicatis quæstum facere. *Tacit.* Universam sectionem vendere: *b. e.* omnia bona proscripta. *Cæs.*

Sectīvus, a, um, Colum. *Dober za szekanye.* Wohl zu schneiden. *Jól szelbetö, metélendö.* V. *Secabilis.*

Sector, aris, ātus sum, (Dep.) Cic. V. *Assector N. 1. Imitor, Continuo N. 2. & sequor, Frequenter,* vel *Multùm & sequor.*

Sector, oris, m. Cic. *Szekàch, Czépavecz.* r. Hauer, Hacker, Abschneider. *Vágó, Metszö.* V. *Cæsor, Distributor, Divisor.* Zonarius sector. V. *Sacculârius.* ita *Plaut.* 2. Accipitur *sector* pro *Quadruplatore N. 1.* Item pro *Emptore & Negotiatore bonorum proscriptorum, &c.* ita *Cic.*

Sectrix, īcis, f. *Plin.* Emtrix bonorum in Auctionibus.

Sectūra, æ, f. Plin. V. *Sectio N. 1. Scissura.* Item V. *Caverna, Fodina.* ita *Cæs.*

Sēcŭbātio, onis, f. *Solin.* &

Sēcŭbĭtus, ûs, m. Ovid. *Na szamom lesanye, zoszeb szpánye.* Das allein Ligen, oder Schlaffen. *Külön bálás, Magánoson bálás.*

Sēcŭbo, as, bui, bĭtum, [Neu.] Liv. *Zoszeb lesim, szam szpim.* Allein lige, oder schlaffe. *Magánoson feküszem, külön bálok.*

Sĕcŭla, æ, f. Varr. V. *Falx, Falcula N. 1. 2. & 3.*

Sēcŭlāris, *com.* re, n. Plin. *Szto-letni, szto-godischni, véku szlissajuchi.* Hundert-Jährig, zum Seculo gehörig. *Száz esztendönként-való.* 2. V. *Mundanus, Profanus N. 1.* Item V. *Genticus N. 2.* ita *Tertull.*

Sēcŭlum, *& per Sync.* Sēclum, i, n. Cic. *Vèk, Viek, szto létje, szto-letno vréme, szto létaa, szto godischaa.* e. Hundertjährige Zeit, hundert Jahr, Zeit von hundert Jahren. *Száz esztendö.* Item *Dugo vréme.* e. Lange Zeit. *Hosszu idö.* 2. V. *Propago N. 2.* ita *Lucr.* 3. V. *Mundus N. 1.* Mores seculi: *b. e.* Profana vivendi ratio. ita *Tertull. cum Eccl.*

Sēcŭm, (*q. d.* cum se.) Cic. *Szobbom, z-szobom.* Mit sich selbst. *Magával, Magában.*

Sĕcundæ, ārum, f. *plur.* Plin. *Rubachicza,* ali *Kossulicza materinzka,* iliti *vutrobna, vu kojoj dete lesi,* iliti *z-kojumsze rodi.* Das Hembdlein in vvelchen das Kind in Mutters-Leib eingevvicklet lieget; e. Nachgebuhrt. *Burok, Gyermek tartó lanterna: Szülö Aszszonynak a' mássa.* 2. Idem est ac *Pars secunda.* ita *Cic.* qui tamen substantivum sæpe exprimit.

Sēcun-

Sĕcundānus, a, um. *Drugo-redni.* Zur andern Ordnung gehörig. *Második renden-való.* Secundani: *b. e.* Milites secundæ legionis *Liv.*

Sĕcundārĭus, a, um, Cic. *Drugi zapervim, taki zapervim iduchi.* Der Nächste nach dem ersten. *Második az elsö után.* Item V. *Secundanus, secundus, Proximus N. 1.* Panis secundarius. Sveton. *Zmészni ali Drusinzki Krub.* s. Haus-Brod, Gesinde-Brod, *Köz könyér.*

Sĕcundè, *Cato.* secundissimè *Adv.* Cic. V. *Prosperè.*

Sĕcundĭcērĭus, ii, m. JCt. *Synon.* Proximus à Primicerio. *Drugi vu kakvoj chaszti, Drugo-chaszinik.* Der andere in der Würde. *Valami méltóságban második.*

†Sĕcundīnæ, ārum, f. *plur.* Medic. V. *Secundæ N. 1.*

Sĕcundo, as, avi, atum, [Act.] Tacit. *Szrechu dájem, Pripomágam.* Das Glück gebe. *Szerentsésitem, szerentséltetem.* V. *Prospero, Adjuvo.* Dii incepta secundent. *Virg.* Tempus ei rei secundat. *Plaut.*

Sĕcundò, *Adv.* Cic. *Drugòch, Drugi-pùt, Drugikrat.* Zum andern mal. *Másodszor.*

Sĕcundum, *Præp.* Cic. *Poleg.* Nach. *Szerént.* Vivere secundum naturam. secundum arbitrum tuum testes dabo. 2. V. *Prope N. 1.* Iter secundum mare facere. 3. V. *Post N. 1.* Proximè autem, & secundum Deos, homines hominibus maximè utiles esse possunt. 4. V. *Propræp. N. 1.* Multa secundum nostram causam disputavit. 5. V. *Convenienter.* Testimonium secundum fidem & religionem dicere. 6. V. *In N. 1.* Aliquid alicui secundum quietem prædicere. Hactenus *Cic.* 7. Adhibetur *Adverbialiter* pro *Secundò.* Animadvertendum primùm, quibus de causis constituerint paces, secundùm, qua fide eas coluerint. *Varro.*

Sĕcundus, a, um, V. *Alter, secundarius.* Secundus à Rege: *b. e.* proximus Regi. *Cic.* Item 2. V. *Prosper, Propitius.* Fortunâ secundâ uti: *b. e.* propitiâ, felici. Facere aliquid secundô populô *b. e.* favente, non repugnante. *Id.* In hac notione *Comp.* secundior: *Terent.* secundissimus: *Cic.* 3. Amne secundo defluere: *b. e.* aqua sequente, seu secundum cursum aquæ. *Curt.*

Sēcūrē, *Adv.* Plin. V. *Tranquillè, Incuriosè, Tutè.*

Sĕcūrĭcŭla, æ, f. Plin. *Szekiricza, Balta.* Kleine Hacke, s. Aextlein, Beilein. *Szekertzétske, Balta.* 2. V. *Subscus.* ita *Vitr.*

Sĕcūrĭfĕr, & Sĕcūrĭger, a, um, Ovid. *Szekironosz.* Beil-tragend. *Szekertzét*, vagy *Baltát viselö.*

Sĕcūrĭs, is, f. Cic. *Szekira.* e. Hacke, s. Beil, e. Axt, Barthe. *Fejsze, Szekertze.* V. *Ascia N. 1. 2.* Secures *insignia* erant Romanorum Magistratuum perinde actasces. Hinc *Metonimicè* sumuntur pro *Magistratu.* V. in *Fascis N. 2. 3.* Transl. *Securis* ponitur pro *Damno, Detrimento N 2. Plaga N. 2. Transl.* ut: Infligere Reip. Securim: Alicui securim injicere. *Cic.*

Sēcūrĭtas, atis, f. Cic. *Szegurnoszt, Nepogibelnozt.* e. Sicherheit, Sorglosigkeit. *Bátorság.* V. *Tranquillitas, Incuria, Negligentia.*

Sēcūrus, a, um. *Szeguren, Prezszkerbi sivuchi.* Sicher, sorglos. *Bátorságban élö.* V. *Tranquillus.* Ab hoste securus. *Cic.* 2. V. *Incuriosus, Negligens.* Parvæ observationis securus. *Quintil.*

Sĕcŭs, *Præp.* V. *Penes, Prope N. 1.* Nascitur secus fluvios. *Plin.*

Sĕcŭs, *Adv.* V. *Aliter.* Rectè an secus, &c. *Cic.* V. in *Rectè.* Comp. *Seciùs.* V. suo loco.

Sĕcŭs, n. *Nom. Indecl.* V. *Sexus, species, N. 1. Genus N. 1.* Virile, ac muliebre secus. *Sallust.*

Sĕcūtor, ōris, m. Apul. V. *Assecla, Imitator.* 2. Speciatim: *Naszledujuchi Mecho-bojnik.* Nachfolgender Fechter. *Más utánn következendö bajnok, hartzoló.* Cum Graccho jussus pugnare secutor. *Juven.*

Sĕd, *Conj.* Cic. V. *At. N. 1.* Sed enim. *Cic. vel* Sed enim verò. *Liv.* V. *Atqui N. 1.*

Sēdāmĕn, ĭnis, n. Senec. V. *Sedatio, Quies N. 2. Placamen.*

Sēdātè, *Adv.* Gic. V. *Placatè.*

Sēdātio, onis, f. Cic. V. *Pacatio, Placatio, Moderatio.*

Sēdātor, ōris, m. Arnob. V. *Pacator.*

Sēdātus, a, um, Cic. V. *Pacatus.*

Sēdĕcĭēs, (*Alii leg.* Sexdecies,) *Adv.* Plin. *Sesztnaiszkrat, Sesztnaiszt-púta.* Sechzehenmal. *Tizenhatszor.*

Sēdĕcim, *Plin.* Sexdecim. *Adv.* Liv. *Sesztnaiszt.* Sechzehen. *Tizen-hat.*

Sēdēcŭla, *Alii leg.* Sēdĭcŭla, æ, f. Cic. *Sztolchecz, Szedalcze, Sztolicza.* s. Sesslein, Stühlein. *Széketske.*

Sēdentārĭus, a, um. *Vnogo-szedechi, szedech delajúchi, szedechki, szedech bivajuchi.* Immer sitzend, der sitzend arbeitet, zum Sitzen gehörig, vvas von Sitzenden gemacht vvird. *ülö, ülve-való, ülve dolgozó, ülve*

Digitalizirao Google

tſinâltt. Sutores ſedentarii. *Plaut.* Opera, vita ſedentaria. *Colum.*

Sĕdeo, es, ēre, sēdi, ſeſſum, [Neu.) Cic. *Szedim.* Sitze. *ülök.* 2. Transl. V. *Moror N.* 1. *&* 3. *Deſideo, Otior.* Totos dies in villa ſedere. *Id. Att. l.* 12. *ep.* 44. 3. Pro tribunali ſedere: *b. e.* judicium celebrare, cauſam diſcutere. *Plin.* V. in *Pro N.* 4. 4. In ovis ſedere: *pro* incubare. *Id.* 5. Ad Reip. gubernacula ſedere: *pro* imperare, regere, clavum imperii tenere. *Cic.* V. in *Clavus N.* 2. 6. Hoc animo, *vel* in animo ſedet: *pro* inſidet, inhæret, fixum & ſtatutum eſt. *Senec.* Vox auribus ſedet: *pro* imprimitur, inhæret. *Quintil.* 7. V. *Convenio N.* 3. *Quadro N.* 3. Toga illi meliùs ſedet. *Id.* Humeris tuis imperium bene ſederet: *Plin.* 8. Campô Nola ſedet: *pro* poſita, *vel* ſita eſt loco plano, humili, & depreſſo. *Silius.* 9. Nec dum rogus ſederat: *b. e.* ruerat, collapſus erat. *Stat.*

Sĕdēs, is, f. Cic. *Szedalo, ſzedalnicza, ſztolicza, ſztolecz.* 1. Stuhl, Sitz, Seſſel. *Szék, Pad.* 2. Transl. V. *Reſidentia, Domicilium, Permanſio, Sedile N.* 2. Romæ ſedem collocare, figere. *Id.* Deligere bello ſedem. *Tacit.*

Sĕdĭcŭ'la, æ, f. V. *Sedecula.*

Sĕdĭgĭtus, a, um, Plin. *S'eſztero perſzt, s'eſzt perſztov na jednoj rúki imajuchi.* Sechs Finger habend. *Hat-újú.*

Sĕdīle, is, n. Plin. V. *Sedes N.* 1. *Subſellium N.* 1. *Scamnum N.* 1. Item 2. *Meſzto za ſzedénye, ali pochivanye, ſzedaliſche.* 1. Ort zum ſitzen. *ülö hely.* ita *Varro.*

Sĕdīmĕn, ĭnis, n. Cæl. Aurel. *Ochiſztje, Szmrad, kiſze od vina, olja, &c. na dno zpuſztya,* iliti *vſzéda.* Das Dicke am Boden, 1. Unflath in Wein, Oel, &c. ſo niederſinckt. *Fenékre ſzállot ſár, jeprö, sürö.* V. *Craſſamen.*

Sĕdīmentum, i, n. Plin. *Vſzédanye, Vſzednutje, Vruſſenye.* Das Niederſincken, 2. Niederlaſſung, 1. Niederfall. *Leſzállás, Megſzállás, Lekülés.*

Sĕdĭtio, ōnis, f. Cic. *Buka, Zmutnya, Podiſenye púka, &c.* 1. Aufruhr, Aufſtand. *Pártütés, Háború, Támadás, Zendülés.* Item V. *Rebellio, Tumultus, Perturbatio, Diſcordia, Diſſenſio.*

Sĕdĭtiōsè, *Adv.* Cic. *Z bukum, Pobuchlyivo, Zmutlyivo, Zmutno, Uzbunito.* Aufrührischer Weiſe. *Támadásképen, Pártolkodva.* V. *Tumultuosè, Turbulentè, Perturbatè.*

Sĕdĭtiōſus, a, um, Cic. *Zmutnyu chinechi, Pobuchlyivo, na podignenye buke gotov.* Aufrührisch. *Pártolkodó.* V. *Contentioſus, Rebellis, Tumultuoſus, Turbulentus.* Seditioſior: *Aſcon.* Seditioſiſſimus: *Tacit.*

Sĕdo, as, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Paco.*

Sĕdūco, is, ĕre, xi, ctum, (Act.) Cic. *Naſztran pelyam.* Bey ſeits führe. *Félſelé-viſzem.* V. *Abduco N.* 1. 2. Transl. *Napelyázam, Zapelyázam, Na zlo pelyam.* Verführe. *Reá veſzem, Roſzra véſzem.* V. *Decipio, Depravo.* ita *Tertull.* 3. V. *Separo.* Virg.

Sĕductio, onis, f. Cic. *Naſztran pelyanye.* e. Beyſeits-Führung. *Félſelé-vitel.* V. *Abductio.* 2. V. *Inductio N.* 2. *Depravatio, Deceptio.* ita *Tertull.*

Sĕductor, oris, m. propriè: *Naſztran pelyavecz.* 1. Beyſeits-Führer. *Félre-vivö.* Transl. V. *Inductor N.* 2. *Deceptor.*

Sĕductrix, īcis, f. *Tertull.* Proprie: *Naſztran pelyavka, odpelyavicza.* e. Beyſeits-Führerin, Abführerin, Hinvvegführerin. *Félre-vivöné.* Transl. V. *Inductrix N.* 2. *Deceptrix.*

Sĕductus, ûs, m. Senec. V. *Seductio.*

Sĕdŭlè, *Adv.* Colum. V. *Sedulò.*

Sĕdŭlĭtās, atis, f. Cic. V. *Diligentia, Aſſiduitas N.* 1. *Induſtria.*

Sĕdŭlō, *Adv.* Cic. V. *Diligenter, Aſſiduè, Induſtriè.*

Sĕdŭlus, a, um, Cic. V. *Aſſiduus, Induſtrius, Laborioſus, Diligens N.* 2.

Sĕgĕs, ĕtis, f. Cic. *Sztern, na polyu ſztojéchi vſzakojachki ſitek.* Allerley aufgevvachſene Saat. *Gabona vetemény.* 2. Transl. Gloriæ ſeges: *b. e.* cauſa, materia. *Id.* 3. Sumitur pro *Multitudine N.* 1. ita *Plaut.*

Sĕgeſta, æ, f. *Plin.* Dea, Præſes ſegetum. 2. Urbs Siciliæ. *Cic.* 3. V. *Siſcium.* Hinc ſegeſtānus, ſegeſtenſis, & ſegeſtĭcus. ut: *Inſula ſegeſtica,* ubi Siſcium. *Liv.*

Sĕgeſtre, is, n. & Sĕgeſtrĭum, ii, n. *Varr. Plin.* V. *Storea, Tegumentum, Involucrum.*

Sĕgĕtālis, *com.* le, n. Apul. *Szterninzki.* Zu allerley Saat gehörig. *Gabona veteménybez-való.*

Segmĕn, ĭnis, n. &

Segmentum, i, n. Plin. V. *Reſegmen.*

Segneſco, is, ere, (Neu. *Inch.*) Cæl. Aurel. V. *Pigreſco.*

Segnia, æ, f. Geogr. V. *Senia.*

Segnĭpēs, ĕdis, *om.* Juven. *Léno-nog, kaſzno-nog, Léno hodéchi.* Faulfüſſig, trag zum gehen. *Nebéz-lábú, Nebezen-járó, Laſſan-járó.*

Segnis, *com.* gne, n. Cic. V. *Piger N.* 1. 2. V. *Piger N.* 2. Otium ſegne. *Ovid.* Segnior: *Cic.* Segniſſimus. *Apul.*

Segnĭtas,

Digitalizirao Google

Segnĭtas, atis, f. *Acc.* apud *Non.* V. *Segnitiet.*
Segnĭtĕr, *Adv.* Liv. V. *Pigrè.*
Segnĭtĭa, æ, f. &
Segnĭtĭēs, ēi, f. Cic. V. *Pigritia.*
Sēgrĕgātim, *Adv.* Prudent. V. *Separatim.*
Segregātio, onis, f. Tertull. V. *Separatio.*
Segregātus, a, um, Cic. V. *Segregus.*
Sēgrĕgis, *com.* ge, n. Senec. V. *Segregus.*
Sēgrĕgo, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Od chrêde razlúcham.* Von der Heerd thu. *A' nyájtúl kûlön-válaſztom.* Transl. V. *Disjungo. ſeparo.*
Sēgrĕgus, a, um, Auſon. *Razluchen, Odebran.* Abgeſondert. *Kûlönös, kûlön-való, kûlön válaſztatott.* V. *Separatus.*
Sēgrex, ĕgis, *om.* Senec. V. *Segregus.*
Sēgullum, i, n. Plin. *Zlatkaſzta gruda vu zemlyi, po kojoj Rudari zlatu ſilu* iliti *Rúdu nabajaju.* r. Kiſs der Erden, daraus die Gold-Ader gemuthmaſſet vvird. *Föld-ſzín, mellyről a' bányáſzok megeſmérik, ha vagyon-é Arany benne.*
Sējŭgātus, a, um, Cic. *Razklenyen, Razjarmenyen, iz jarma puſztyen, Razbamen.* Ausgeſpannet. *A' járomból kibotſátott, Az bámból kifogott.* V. *Disjugatus.* Item V. *Segregatus, Diviſus.*
Sējŭgēs, gum, m. *plur.* Plin. *S'eſztero-hamni konyi, s'eſztericza zpolo-vozécheh kòny.* Sechs Pferde neben einander zu ziehen eingeſpannet. *Hat öſzve-fogott lovak a' vonáſra.* Item V. *Currus ſejugù* in voce ſeq.
Sējŭgis, *com.* ge, n. & Sējŭgus, a, um. V. *Sejugatus, Exlex.* ita *Solin.* 2. Currus ſejugis. *Z-s'eſztemi konyi kóla, kochie, bintov,* Sechsſpänniger Wagen, *oder* Kutſche. *Hat-lovú ſzekér, bintó.* ita *Apul.*
Sējŭgo, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Razjarmujem*, Inf. *Razjarmiti: Razklêplyem*, ali *Razklenujem*, Inf. *Razklenuti, Razbamujem*, Inf. *Razbamiti; Izprezam.* Ausſpanne. *A'járomból kibotſátom, Az bámból kifogom.* Item Generatim V. *Separo, Disjungo.*
Sējunctio, onis, f. Gic. V. *Separatio.*
Sējungo, is, ĕre, nxi, nctum, [Act.] Cic. V. *Sejugo.*
Sēlectio, onis, f. Cic. *Zoſzebzbiranye, odebranye.* e. Erkieſung. *Kûlön-ſzedés.* V. *Delectus.*
Selectus, a, um, Cic. *Odebran, Poſzeb' izebran.* Auserleſen, erkieſen. *Kiválogatott, kiſzedett, kiválaſztatott.*
Sēlībra, æ, f. Plin. *Stertak oke, pòl litre* vulgo *funta.* Ein halb Pfund. *Fél-font.*
Sēlĭgo, is, ĕre, ēgi, ctum, [Act.] Cic. V. *Deligo N.* 1. *Diſcerno N.* 2.
*Sēlĭnon, *vel* Sēlĭnum, i, n. Apul. V. *Petroſelinum.*
Sella, æ, f. Cic. *Naſzlonati ſztolecz, &c.* V. *Sedes N.* 1. *Thronus.*
Sellārĭa, æ, f. Plin. *Sztolcharnicza, Meſztoza narèd poſztavlyanye ſztolczèv.* Ein Ort, da man Stühle ſtellet. *Olly hely a' házban, a' bová a' ſzéket ſzokták rakni.*
Sellārĭŏlus, a, um, *Martial.* Ad ſellariam pertinens.
Sellārĭus, a, um, Tacit. *Sztolcben, ſztolczu* ali *ſzedaliſchu ſzliſſajuchi.* Dem Sitz gehörig. *Székbez-való.*
Sellŭla, æ, f. Tacit. *Sztolchecz.* V. *Sedecula.*
Sellŭlārĭus, a, um, Gell. *Szedèch delajuchi, &c.* V. *Sedentarius.*
Sellularius, ii, m. Liv. *Meſter, ki ſzedèch dela.* r. Handvvercker, ſo ſitzend arbeitet. *A'ki ſzékben ülve dolgozik.*
Sembella, æ, f *q. d.* Semilibella. Varr. V. *Selibra.*
Sĕmĕl, *Adv.* Gic. *Jedenkrat, Jênkrat, Jednòch, Jedan-pùt.* Einmahl, auf eine Zeit. *Egyſzer.*
Sēmĕn, ĭnis, n. Cic. *Szeme.* r. Saame. *Mag.* 2. Transl. V. *Origo N.* 1. Item V. *Progenies N.* 1.
Sēmentātio, onis, f. Tertull. V. *Seminatio.*
Sēmentīcus, (*Alii leg.* Sēmentīvus.) a, um, Plin. *Szemenzki, za ſzetvu dober.* Was ſich Säen läſt. *Vetéſre-való, Magnak-való.* V. *Sativus.*
Sēmentīnus, (*Alii leg.* Sementivus) a, um, Cato. *Szemenzki, ſzetven, ſzemenu ali ſzetvi ſzliſſajuchi.* Zum Saamen *oder* Saat gehörig. *Magboz-való, vetésbez-való.* Dies ſementina: *h. e.* Feſta, acta poſt ſemina terræ mandata. *Ovid.*
Sēmentis, is, f. Cic. *Szetva.* e. Saat. *Vetés.* 2. *Vréme ſzetve.* e. Zeit zu Säen. *Vetö-idö.* 3. V. *Semen.* ita *Colum.* 4. Transl. ut ſementem feceris, ita & metes. Tantam malorum ſementem, &c. *Cic.*
Sēmentīvus, a, um, Tertull. V. *Sementicus.*
Sēmento, as, avi, atum, (Neu.) Plin. *V-ſzeme idem ſzeme rodim.* Saamen trage. *Magzom, Magba mégyek.* 2. eſt *Act.* V. *Semino.* ita *Tertull.*
Sēmermis, *com.* me, n. Liv. *Na-pòl oboruſen.* Halb bevvehrt. *Félig-fegyveres.*
Sēmeſtris, *com.* ſtre, n. Cic. *Pol-letni, s'eſztero-meſzechni, s'eſzt meſzeczev bivajuchi,* ali *imajuchi.* Halbjährig, ſechs-monathlich, ſechs Monath lang. *Hat-hólnapi.*
Sēmeſtrĭum, ii, n. Golum. *Vréme pòl-meſzecza.* Halb Monathliche Zeit. *Fél-hólnapi idö.*
Sēmēſus, a, um, Horat. *Napòl pojédyen, izjédyen.* Halb geeſſen, halb abgefreſſen. *Féligmegött, elrágott.*

Sēmēt,

Sēmĕt, *Accus.* Liv. *Szamoga ſzebe.* Sich ſelbſt. *Önnön magát.* V. in *ſui.*

Sēmĭ, (*ab Indecl.* ſemis, s abjectô, in Compoſitis adhibetur pro *dimidio.*) Feſt. *Pòl, napòl, na poloviczu.* Halb. *Fél, Félig.*

Sēmĭăcerbus, a, um, Pallad. *Napòl kiſzel &c.* V. *Semi & Acerbus.*

Sēmiambuſtus, a, um, Sveton. *Na-pòl zesgan, obgan.* Halb verbrennt. *Félig-elégett, Elperſelödött.*

Semiămictus, a, um, Apul. *Na-pòl opravlyen,* ali *oblèchen.* Halb bekleidet. *Félig Felöltözött.*

Semiănĭmis, *com.* ne, n. & Semiănĭmus, a, um, Cic. V. *Semimortuus, ſemivivus.*

Semiăpertus, a, um, Liv. *Na-pòl odpert.* Halb offen. *Félig nyitva.*

Semiaſſus, a, um, Cic. *Na-pòl pecben.* Halb gebraten. *Félig-megſültt.*

Semiātrātus, a, um, Varr. *Na-pòl pocbernyen,* ali *cbern.* Halb geſchvvärtzt, halb ſchvvartz. *Félig-meg feketített, gyáſzoló, fekete.*

Semibarbărus, *Svet.* Sēmĭbos, *Ovid.* Semibrūtus, *Apul.* Semicanaliculus, *Vitr.* Semicānus, *Apul.* Semicăper, *Ovid.* V. *Semi & Barbarus &c.*

Sēmĭcinctĭum, ii, n. Martial. *Vuſzki povoj:* Item *Vuſzka oprega.* Schmalle Gurthen: Item kurtzer Fürſchurtz. *Félig kötö.* Item *Rövid kötén, Elö ruha.*

Sēmĭcīrcŭlus, i, m. Cic. *Polovicza kolobara.* Ein halber Circkel. *Fél-kerek.*

Sēmĭclāuſus, & ſemiclūſus, a, um, Apul. *Napòl zapert.* Halb zugeſchloſſen. *Félig-bézárlott.*

Semicoctus, a, um, Plin. *Napòl kuban.* Halb gekocht. *Félig-meg-fött.*

Semicombuſtus, a, um, Prudent. V. *Semicrematus.*

Semiconfectus, a, um, Sidon. *Napòl dogotovlyen,* ali *zverſen.* Halb ausgemacht. *Félig elvégezett.*

Semiconſpicuus, a, um, *Apul.* V. *Semi & Conſpicuus.*

Semicorporālis, *com.* le, n. & ſemicorporeus, *Firmic.* V. *ſemi & Corporeus.*

Semicrĕmātus, a, um, & Semicrĕmus, a, um, Ovid. *Na poloviczu zeſgan.* Halb verbrannt. *Félig-megégetett.*

Sēmĭcrūdus, a, um, Colum. *Napòl ſzirov.* Halb roh. *Félig-nyers.*

Semicŭbĭtālis, *com.* le, n. Liv. *Pol-lakteni, Pòl lakta dug.* Einer halben Elen lang. *Félkarni, Fél-ölni.*

Semiđĕa, æ, f. Auſon. *Napòl Boſicza.* e. Halb-Göttin. *Fél-Iſten-Aſzſzony.*

Semiđĕus, i, m. Ovid. *Napòl Bòg.* r Halb Gott. *Fél-Iſten.*

Semidĭgĭtālis, *com.* le, n. Vitr. *Pol-perſztni, Pol perſzta dug,* ali *s'irok.* Eines halben Fingers lang, *oder* breit. *Fél-újni.*

Semidoctus, a, um, Cic. *Napòl vuchen.* Halb gelehrt. *Fél-tudományú.*

Semiebrius, a, um, Petron. *Napòl pian.* Halb rauſchig. *Félig-részeg.*

Semiermis, *com.* me, n. Liv. V. *Semermis.*

Semifactus, a, um, Tacit. *Napòl vchinyen, napoloviczu napravlyen.* Halb gemacht. *Félig-tſináltt.*

Semifaſtigĭum, ii, n. *Vitr.* Dimidium faſtigii.

Semĭfĕr, & Semifĕrus, a, um, Cic. *Napòl divji.* Halb vvild. *Félig-vad.*

Semiformis, *com.* me, n. Colum. *Napòl obrazen, napoloviczu prilichen.* Halb formiret, geſtaltet, *oder* gebildet. *Félig-formáltt.*

Semifultus, a, um, Mart. *Napòl podpert, podſztavlyen.* Halb unterſtützt, *oder* unterſetzt. *Félig-megtámaſztatott.*

Semifūnĭum, ii, n. *Cato.* Dimidius funis.

Semigermānus, a, um, Liv. *Napòl nèmtski.* Halb teutſch. *Félig-Német.*

Semigræcus, a, um, Varr. *Napòl gerchki.* Halb Griechiſch. *Félig-görög.*

Semigrăvis, *com.* ve, n. Liv. *Na pòl tejek, ſmehkek.* Halbſchvvehr. *Félig-nehéz.*

Sēmĭgro, as, avi, atum, (Neu.) Cic. *Preſztanujemſze; Drugamſze ſzelim, prenaſſam: Zoſzeb ſztanuvat idem.* Hinvveg ziehe. *Külön költözöm, külön mégyek.*

Sēmĭhŏmo, ĭnis, m. Virg. *Napòl chlovek, do polovicze chlovek.* Halber Menſch. *Félig-ember.*

Sēmĭhōra, æ, f. Cic. *Polvure.* e. Halbe Stund. *Fél-óra.*

Sēmĭjejunĭum, ii, n. *Tertull.* Dimidium jejunii.

Sēmĭjŭgĕrum, i, n. *Colum.* Medium jugerum. *Pol rályi.* Ein halbe juchart. *Fél-bójd föld.*

Semilăcĕr, a, um, Ovid. *Napòl razdrapan, razdert.* Halb zerriſſen. *Félig-ſzakadozott.*

Semilătĕr, ĕris, m. *Vitr.* Dimidius later.

Semilāutus, a, um, Catull. V. *Semi & Lautus.*

Semilĭbĕr, a, um, Cic. V. *Semi & Liber.*

Sēmĭlĭbra, æ, f. Apul. V. *Selibra.*

Semilixa, æ, m. Liv. V. *Semi*, vel *Ferè N. 1. & Lixa.*

Sēmĭlixŭla, æ, f. *Varr.* Genus inſipidæ placentæ.

Semilunatĭcus, *Jul. Firmic.* Semimadĭdus, *Colum.* Semimarĭnus, *Lucr.* V. *Semi & Lunaticus, &c.*

Semĭmās,

Semĭmās, ăris, m. Varr. V. *Eunuchus N.* 1. *Semi* & *Mas.* 2. V. *Hermaphroditus.* Liv.
Semimascŭlus, i, m. *Fulgent.* V. *Semi* & *masculus, Semimas.*
Semimatūrus, *Pallad.* V. *Semi* & *maturus.*
Semimortuus, a, um, Catull. *Napòl mertev.* Halb todt. *Félig-megbóltt.*
Sēmĭnālis, *com.* le, n. Colum. V. *Sementicus.*
Semĭnānis *com.* ne. n. Plin. V. *Semi* & *inanis.*
Sēmĭnārĭum, ii, n. Colum. V. *Plantarium N.* 1. 2. Transl. V. *Origo.* ita *Cic.* 3. pariter Transl. *Prebivalischte, sztanischte, za dosztojno vu navuku odbranenye Mladenczev:* peregr. *Seminarium.* Seminarium, ein Haus, darinnen junge ſtudirende auferzogen, und unterrichtet vverden. *Seminárium, Tanúló ifiak lakása.*
Sēmĭnātio, onis, f. Varr. *Széjanye.* Das Säen, e. Säung. *Mag-vetés.*
Seminātor, oris, m. Cic. *Szejàcb.* r. Säeman. *Mag-vető.*
Semĭnĕcis, *com.* ce, n. & Sēmĭnex, ĕcis, *om.* Liv. V. *Semianimis.*
Sēmĭnĭum, ii. n. Varr. V. *Semen, Planta N.* 1. Item V. *Fœtus, ſoboles,* Lucr.
Sēmĭno, as, avi, atum, (Neu. *alias* Act.) Colum. *Széjem.* Säe, Saamen ausſtreue. *Vetek, magot vetek.*
Semĭnūdus, *Liv.* Semionuſtus, *Siſenna* apud *Priſcian.* V. *Semi* & *Nudus, &c.*
Semiorbis. is, m. Senec. V. *Semicirculus, Dimidius* & *Orbis.*
Semĭpătens, *Sidon.* Semipedālis, *Plin.* Semipedaneus, *Colum.* Semiperfectus, *Sveton.* Semĭpēs, ĕdis, m. *Plin.* Semiphalarĭca, *Gell.* V. *Semi* & *patens &c.*
Semipiſcīna, æ, f. *Varr.* Piſcinula, Dimidium piſcinæ.
Semĭplēnè, *Adv.* Sidon. *Napòl puno.* Halb voll. *Félig-tellyeſen.*
Semiplēnus. a. um, Cic. *Napòl pun, Do polovicze pun.* Halb voll. *Félig-teli.*
Semipuella. æ, f. *Auſon.* Semipullātus, *Sidon.* V. *Semi* & *Puella, &c.*
Sēmĭpŭtātus. a, um, Virg. *Napòl obrézan, oklestren, obſzécben.* Halb beſchnitten. *Félig-nyeſett.*
Sēmĭrămis. is, & ĭdis, f. Regina Aſſyriorum, Nini uxor, Mulierum omnium, ex hiſtoria notarum, longè celeberrima. *Juſtin.*
Semirāſus. a, um, Catull. V. *Semi* & *raſus.*
Semirĕductus, a, um, Ovid. *Do polovicze nazad dopelyan.* Halb zuruck geführet. *Félig-hátra bozott.*
Semirĕfectus, a, um, Ovid. *Napòl popravlyen, Na polovicza ponovlyen.* Halb vvieder gemacht, ausgebeſſert. *Félig megtſináltatott, Meg-újítatott félig.*
Semirotundus, Apul. V. *Semi* & *Rotundus.*
Semirŭtus, a, um, Liv. *Napòl vdert, podert, vruſſen.* Halb nieder geriſſen, oder geſchleifft. *Félig-leromlott.*
Sēmĭs, *Nom. indecl.* Feſt. V. *Dimidium, Dimidius, Semiſſis.* Plura V. in *Semi.*
Semiſaucius, *Auguſt.* Semisĕnex, *Plaut.* V. *Semi* & *Saucius, &c.*
Semisĕpultus. a, um. Ovid. *Napòl zakopan, pokopan.* Halb begraben. *Félig-eltemettetett.*
Semiſiccus, a, um, Pallad. *Napòl ſzub.* Halb trocken. *Félig-ſzúraz.*
Semiſomnis, *com.* ne. n. & ſemiſomnus, a, um, Cic. *Napòl zaſzpan,* ali *ſzpècb.* Halb ſchläfferig, halb ſchlaffend. *Félig-aluvó, El-ſzunnyadtt.*
Semĭsŏpītus, a, um, *Liv.* V. *Semiſomnis.* Item *Napòl vtaſen,* ali *vtiſſen.* Halb geſtillet. *Félig-megtſendeſedett.*
Sēmĭsŏpōrus, a, um, Sidon. V. *Semiſomnis.*
Sēmiſālis, *com.* le, n. &
Sēmiſārĭus, a, um, *h. e.* Conſtans ſemiſſe, *vel* Pertinens ad ſemiſſem. *JCt.* Hæres ſemiſſarius: *h. e.* Hæres dimidiæ hæreditatis. *JCti.*
Sēmiſſis, is, m. *h. e.* Dimidium aſſis, id eſt ſex unciæ, Dimidium nummi. *Cic.* Hinc generatim V. *Dimidium.* 2. V. *Selibra.* ita *Plin.* Homo ſemiſſis: *h. e.* vilis, nihili, nauci. *Cic.*
Semisŭpīnus, a, um, Ovid. *Na ſztran,* iliti *Na Boku leſecbi, Pòl na berbtu leſecbi.* Auf der Seite liegend, halb auf dem Rucken liegend. *Fél-óldalán fekvő, Félig-hanyattá fekvő.*
Sēmĭta, æ, f. Cic. *Szteza, Peſſiebki pùt.* r. Fuſs-Steig, Steig-Weeg, Fuſs pfad, ein ſchmaler Weeg. *ösvény, gyalog út.*
Sēmĭtārĭus, a, um. *Pútni, ſztezni, ochiveſzti, na pútu.* Zum Fuſsſteig gehörig, gemein, an dem Weeg. *Az útſzában-való, közönséges, Mindenütt-való.*
Semĭtectus, a, um, Apul. *Napol pokrit.* Halb bedeckt. *Félig-befedezett.*
Sēmĭto, as, avi, atum, (Act.) Plin. *Szteze délam.* Den Steig-Weeg mache. *ösvényt tſinálok.*
Semitrepĭdus, Apul. V. *Semi* & *Trepidus.*
Semĭtrītus, *vel* Semītrītus, a, um, Colum. *Napòl ztúcben.* Halb zerſtoſſen, zerrieben. *Félig megtörött.*
Semiviētus, a, um, V. *Flaccidus.* Uvas ſemivietas foliis contegere. *Colum.*

Digitalizirao Google

Sēmĭvĭr, ĭrī, m. Plin. V. *Eunuchus N.* 1. *Hermaphroditus.* 2. Transl. V. *Effœminatus, Delicatus N.* 1. ita *Liv.*

Semivīvus, a, um, Cic. *Napòl siv.* Halb lebendig. *Félig-eleven.* Transl. V. *Debilis, Invalidus N.* 1.

Semivocālis, *Varr.* Semivolūcris, is, f. *Symmach.* V. *Semi & vocalis, &c.*

Semiustŭlātus, & Semiustus, a, um, Gic. V. *Semiambustus, semicrematus.*

Semizōnārĭus, ii, m. *Plaut.* Qui semicinctia facit.

Sēmo, ōnis, *Liv.* Deus ex illorum numero, qui minorum gentium dicuntur.

Sēmŏdiālis, *Cato.* V. *Semi & Modialis.*

Sēmŏdĭus, ii, m. *Colum.* Dimidium modii.

Sēmōtē, *Adv.* Plin. V. *Remotè, Separatim.*

Sēmŏveo, es, ēre, mōvi, ōtum, (Act.) Cic. *Vgiblyem, odmikávam, Naſztran dévam.* Hinvveg thu, bey ſeit lege, *oder* ſetze. *Kilönteſzem, félre teſzem.* V. *Amoveo, ſeorſum moveo, ſeparo.*

Sempĕr, *Adv.* Cic. *Vſzagda, vſzagdar, vſzigdar, vſzevdily, vazdar, vazda, ſzvagda.* Allezeit, ſtets. *Mindenkor.*

Sempĭternē, *Adv.* Pacuv. *apud* Non. V. *Perpetuò, ſemper.*

Sempĭternĭtās, atis, f. Apul. V. *Perpetuitas.*

Sempĭternō, *Adv.* Cato. V. *Sempiternè.*

Sempĭternùm, *Adv.* Plaut. V. *Sempiternè.*

Sempĭternus, a, um, Cic. V. *Perpetuus.*

Sēmuncĭa, æ, f. Cic. *Pòl uncie, jeden lòt.* e. Halbe Untze, ein Loth. *Egy lót.*

Semunciālis, *com.* le, n. Plin. *Jedno-lotni, Pòl uncie teſek*, ali *vréden.* Löthig, ein Loth ſchvvehr *oder* vverth. *Egy lótni, Egy lótos.*

Semiunciārĭus, a, um, Liv. *idem.*

Sēmuſtus, a, um, *Virg.* V. *Semiuſtus.* Sic & plurima alia componi poſſunt.

Sĕnācŭlum, i, n. Feſt. V. *Curia N.* 1. *Prætorium N.* 1.

Sēnāriŏlus, a, um, *Dimin.* &

Sēnārĭus, a, um. Gic. *Iz ſ'eſzt dugovàny ſzloſen, ſ'eſztero-ſzpravni, ſ'eſzti broj imajuchi.* Sechszahlig, ſechs in ſich behaltend. *Hat-ſzámú.*

Sĕnātor, ōris, m. Cic. *Vechnik, ſztaroſzta.* Ein Raths-Herr. *Tanátsbéli.*

Sĕnātōrĭus, a, um, Cic. *Vechnichki*, peregr. *S'enatorzki.* Raths-herriſch, zum Raths-Herren gehörig. *Tanátsbéliekhez-tartozó.*

Sĕnātus, ûs, m. Cic. *Vechnichtvo, Viechje, Vechniki, Vechnikov zpraviſche.* r. Rath, die Raths-Herren, e. Raths-Verſammlung. *Tanátt, Tanátsbéliek, Tanátsbéli-gyülekezet.* Item V. *Senaculum.* Convocare, cogere ſenatum. *Vechnike zkup zpraviti, dozvati.* Den Rath verſammlen: Die Raths-Herren zuſammen fordern. *Tanátſot gyüjteni.* Aliquem ſenatu movere: *pro* ejicere è ſenatu. *Kóga vechnichke cháſzti mentuvati, iz vechnichtva izbititi*, vulgo *Iz ſenatorie zverchi.* Einen aus dem Rath ſtoſſen, vom Rath abſetzen. *Valakit a' tanátsbúl kivetni.* Dimittere ſenatum. *Vechnike razpuſztiti.* Die Raths-Herren heim gehen laſſen, die Raths-Verſammlung entlaſſen. *A tanátsbélieket elereſzteni, elbotſátani.* Habere ſenatum: *h. e.* Conſilia cum convocatis ſenatoribus cudere. *Hactenus Cic.*

Sĕnātûs auctōrĭtas, atis, f. &

Sĕnātusconſultum, i, n. Cic. *Vechnichka odluka, Vechnichko odluchenye, dokonchanye, doſzudyenye, dopitanye, privolenye.* r. Raths-Schluſs, *oder* Spruch, e. Raths-Erkanntnuſs, Raths-Verordnung, Raths-Vervvilligung. *Tanáts végezéſe.* Synon. *Senatûs decretum, Lex,* vel *ſententia ſenatûs.* Gell.

Sĕnĕcio, ōnis, m. *Tacit.* Cognomen Romanum. Inde Transl. *Sztaracz, Sztar chlovek, Sztarche.* Ein alter Mann. *Vén ember.*

Sĕnĕcio, ōnis, f. *Plin.* Genus herbæ.

Sĕnecta, æ, f. &

Sĕnectūs, ūtis, f. Cic. *Sztaroſzt*, s. Alter. *Vinſtg.* 2. Transl. Orationis ſenectus: *h. e.* maturitas, gravitas. *Id.*

Sĕnectus, a, um, Lucr. V. *Senilis.*

Sĕneo, es, ēre, ui, [Neu.) *Catull.* &

Sĕneſco, is, ĕre, (Neu. *Incb.*) Gic. *Sztaramſze, ſztar bivam.* Alt vverde. *Megvénbedem.* 2. Transl. V. *Decreſco, Deficio.* Oratorum laus ſeneſcit. *Id.* 3. Vitia ſeneſcunt: *pro* intereunt, abolentur. *Liv.* Ne cunctando ſeneſcerent conſilia: *pro* evaneſcerent, vana fierent. *Id.*

Sĕnex, sĕnĭs, *om.* Gic. *Synon.* Ætate gravis, *vel* provectus: Confectus ſeniô: Grandis natu. *Sztar.* Alt. *Vén.*

Sēni, æ, a, *Nom. Diſtrib.* Curt. *Vſze po ſ'eſzt, ſ'eſzt y ſ'eſzt.* Je ſechs. *Haton-haton.* 2. V. *Sex.* Pueri annorum ſenûm. *Cic.*

Sēnĭa, *uſitatiùs* Segnia, æ, f. Geogr. *Szeny, verli gràd, y ſzlobodni Varaſz horvatzki.* Zeng ſtattliche Veſtung, und freye Stadt in Croaten. *Szeny, erős vár, és ſzabad város horvát országban.* Civitas eſt Libera, & Regia, Præſule nobilis, ſedes unius è

Carloſta-

Digitalizicao Google

Carloſtadienſis militiæ Tribunis, ſinui *Flanatico* adſita. Urbem arx nova & vetus, prælatæ rupes, ſylvæ perquàm denſæ, ac denique martialis incolarum virtus abundè muniunt, & defendunt.

Sĕnĭca, æ, f. Non. V. *Vetula.*

Sĕnĭcŭlus, i, m. Apul. *Sztarchecz, ſztar chlovechecz.* Ein altesMännlein. *Vényetske.*

Sēnīdēni, æ, a, *Tacit.* V. *Sedecim.*

Sĕnīlis, *com.* le, n. Cic. *Sztarchev, ſztarczu ſzlſſajuchi, ſztarachki.* Altlich, altächtig, altvätteriſch. *Véni, Agboz-való.*

Sĕnīlĭtĕr, *Adv.* Quintil. *Po ſztarachko, kakti ſztaracz, ſztaro.* Wie ein alter Mann. *Vén módra.*

Sĕnĭo, ōnis, m. Mart. *Sztran koczke s'eſzt piknyicz imajuchа, koczke s'eſztàk.* Sechs Augen auf den Würffeln. *Kotzkának hat pontos óldala.*

Sēnĭpēs, ĕdis, *com.* Sidon. *S'eſztero-nog.* Sechsfüſſig. *Hat-lábú.*

Sĕnĭum, ii, n. Gic. V. *Senectus.*

Sensātus, a, um, Firmic. *Dobro pri pameti y razumu, dobro chutenye imajuchi, chutiv, chutéchi.* Wohl bey Sinnen, Sinnreich. *Jó értékenységü.* Item V. *Judicioſus.*

Sensĭbĭlis, *com.* le, n. Senec. *Ochutni, zachutni, chutlyiv, ſtaſze chutiti more, chutenye gibajuchi,* ali *genujuchi.* Empfindlich, mit Sinn begreiflich. *Megérezhető.*

Sensĭbĭlĭtās, atis, f. *Chutlyivozt, Chutenyztvo.* e. Empfindlichkeit. *Megérezhetőség.*

Senſibiliter, *Adv.* Arnob. *Chutlyivo, chutenye genujuch.* Empfindlicher - Weiſe. *Megérezhető-képen.*

Sensĭcŭlus, i, m. Quintil. *Chutenycze, Chutenyiche.* Ein Sinnlein. *érzékenységetske.* Item V. *ſententiola.*

Sensīlis, *com.* le, n. Lucr. V. *Senſibilis.*

Senſim, *Adv.* Cic. *Polagano.* Gemächlich. *Halkal, &c.* V. *Paulatim.*

Sensĭtīvus, a, um, Apul. *Chutechi.* Sinnlich, empfindend. *érző.*

Senſuālis, *com.* le, n. Prudent. *Chutenyu vugoden, chutenyu ſzliſſajuchi.* Zum Sinnen gehörig. *érzékenységhez - való.*

Senſuālĭtas, atis, f. Tertull. *Chutenyo-vugodnozt, Pobotenyztvo.* e. Sinnlichkeit. *érzékenységhez-valóság, érzékenység-ſzerént-való kivánság.*

Senſum, i, n. *Pameti dogovor, vu miſslenyu nakanenye.* e. Gemüths-Meynung. *Elmének gondolatja.* V. *Sententia N.* 1. Mentis ſenſa dicendo exprimere, verbis explicare. Cic.

Senſus, ûs, m. Cic. *Chutenye, Chût.* r. Sinn. *érzékenység, érzés.* Guſtus, & Olfactus, Auditus, Viſio, Tactus: *Sunt* ſenſus quinque, quorum peccara relinque. 2. V. *Judicium N.* 2. *Notitia N.* 1. Id maximè excellit, quod longiſſimè ab imperitorum ſenſu eſt disjunctum. *Id.* 1. *de Orat.* c. 3. 3. V. *Senſum, Judicium N.* 1. Unum ferè ſenſum fuiſſe bonorum omnium. *Id. l.* 1. *Fam. ep.* 9. 4. V. *Significatio N.* 1. Horum verſuum ſenſus eſt. *Gell.*

Sententĭa, æ, f. Cic. *Zgovor, Prirechje.* r. Spruch. *értelmes mondás, &c.* V. *Opinio N.* 1. *Senſum.* Item V. *Judicatio N.* 1. *Judicium N.* 1. Loqui in eandem ſententiam. *Cæſ.* Rogari ſententiam, &c. *Cic.* 2. V. *Conſilium N.* 2. De ſententia alicujus aliquid facere: *h. e.* ex conſilio, ſecundùm conſilium. *Id. pro Cæl.* c. 29. 3. V. *Judicatum, Decretum.* Judices, cùm de te ſententiam ferent. *Id. Ver.* 6. 4. Rem ex ſententia gerere. Aliquid ex animi ſententia habere, facere, &c. *h. e.* ex voto, ſecundùm voluntatem & deſiderium. proprium. *Id.*

Sententiālĭtĕr, *Adv.* Macrob. V. *Judicialiter.*

Sententiŏla, æ, f. Cic. *Kratki Mudro-zgovor.* Ein feines Sprüchlein. *értelmes mondáſotska.*

Sententiōsè, *Adv.* Cic. *Mudro-govorno, znano-rechno, vuchno - rechеno.* Mit ſchönen Sprüchen, lehrhafftig, Spruch - reichlich. *értelmes, ékes mondáſſal.*

Sententiōſus, a, um, Cic. *Pun mudro - zgovorov, mudro - govorni, pririchni, pririchan, obilen vu ſzpametneh govoreh.* Spruchreich. *ékes mondáſſal tellyes.*

Sentĭcētum, i, n. Plaut. *Ternye, Ternyiſche.* r. Dorn-Buſch. *Tövíſes hely, Bokros.*

Sentĭcōſus, a, um, Feſt. V. *Spinoſus.*

Sentīna, æ, f. Cic. *Ladje - Dno, vu kojeſze ſzmrad izczéja: Dno od broda.* r. Schiff-Grund, da ſich aller Wuſt ſammlet. *Alſó feneke a' hajónak, a' hová minden bűdös gané és moslék lebúll és foly.* 2. Transl. ſumitur pro *quolibet loco ſordibus repleto*, Item pro *face plebis*, Item pro *multitudine hominum ſceleſtorum.* ita Cic.

Sentio, is, īre, ſenſi, ſenſum, (Act.) *Chútim, Uzchutívam.* Empfinde. *érzem.* 2. Transl. V. *Intelligo, Animadverto N.* 1. 3. V. *Exiſtimo N.* 1. & 2. *Judico, Opinor.* Graviter de aliquo ſentire: *pro* malam opinionem habere. Humiliter & demiſſè de aliquo ſentire: *h. e.* vilem exiſtimare, nihili facere. *ita Cic.* 4. Pro aliquo, *vel* ab aliquo ſentire:

tire: *eſt* ſuâ ſententiâ ei favere, ab ejus partibus ſtare. *Plaut.*

Sentĭs, is, f. Colum. V. *ſpina.*

Sentiſco, is, ĕre, (Inch.) Lucr. V. *Perſentiſco.*

Sentus, a, um, Terent. V. *Spinoſus, Aſper N. 1.*

Seorsùm, (*vulgo* ſeorſim) *Adv.* Cic. *Zoſzeb, na ſzamom, na kraj, na ſztran.* Sonderbar, beyſeits. *Külön, Magánoſon.* V. *Separatim.* Abs te ſeorsùm ſentio. Plaut. *Ja z-tobom ne derzsìm:* iliti *Ja ſzem zevſzema drugoga nakanenya, nego ti.* Ich bin gar nicht deiner Meynung. *Veled nem értek egyet.* Tibi ſeorsùm gratiam habeo: *pro* nominatim. *Terent.*

Seorsùs, *Adv.* Plaut. V. *Seorsùm.*

Sēorſus, a, um, Auſon. V. *Segregus, ſeparatus.*

Sēpar, ăris, *om.* Solin. V. *Segregus, Diviſus, ſeparatus, Diſpar.*

Sēpărābĭlis, *com.* le, n. Cic. *Razluchlyiv, razdruslyiv, razjedinlyiv, razſztavlyiv.* Abſönderlich, leicht abzuſondern. *Elválaſztható.* V. *Diviſibilis, Diſſociabilis N. 1.*

Sēpărātè, iùs, *Adv.* &

Sēpărātim, *Adv.* Cic. *Poſzebe, razlucheno, razdruſeno, razſztavlyeno.* Beſonders. *Magán válaſztva.* V. *Seorſum, Diviſè.* Item V. *Peculiariter.*

Sēpărātio, onis, f. Cic. *Razluchenye, Razſztava.* e. Abſonderung, Scheidung, Zertrennung. *Elválaſztás.* V. *Diviſio, Disjunctio, Diſſociatio.*

Separātor, oris, m. *Razluchitel, razſztavitel, razdruſitel.* r. Abſonderer. *Elválaſztó.* V. *Diviſor.*

Separātrix, ĭcis, f. Auguſt. *Razluchitelicza, Razdruſitelicza, Razſztavlyavka.* e. Abſonderin. *Elválaſztóné.*

Separātus, a, um, Cic. *Razdruſen, Razſztavlyen.* Geſchieden, zertrennt. *Magán válaſztatott, Elválaſztatott.* V. *Segregatus.*

Sēpăro, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Razlúcham, Razdruſtvam, Razmíchem.* Abſondere, ſcheide, trenne. *Külön válaſztom.* V. *Divido N. 1. Disjungo, Diſcerno N. 1. & 2.*

Sēpĕlībĭlis, *com.* le, n. Plaut. *Pokoplyiv, Pokopni, zakopni.* Das da kan begraben vverden. *Eltemetbetŏ.*

Sēpĕlio, is, īre, īvi, ultum, [Act.] *Pokápam, Zakápam, Ukápam:* Inf. *Pokopati &c.* Begrabe, zur Erden beſtatte. *Eltemetem, Elballgatom.* 2. Transl. V. *Occulto.* 3. V. *Extinguo N. 2. Aboleo.* Bellum ſepelire. &c. ita *Cic.* 4. Sepultus ſum: *pro* perii. *Terent.* 5. Vinŏ ſe ſepelire: *pro* ingurgitare. *Seneca.*

Sēpēs, ĕdis, *om.* Apul. V. *Senipes.*

Sēpēs, is, f. Cic. *Plŏt.* r. Zaun. *Sövényny.*

*Sēpĭa, æ, f. *Cherno-kervka, ſzippa, Morzka riba, koja chernu kerv blyuje ch vodu kalì, y takſze Ribichem zkríva: Morzki pávuk.* r. Dinten-Fiſch, Black-Fiſch, Kuttel-Fiſch, e. Meer-Spinne. *Fekete vért okádŏ tengeri hal, Tengeripók.* Hinc 2. *Metonymicè* ponitur pro *Atramento.* ita *Cic.*

Sēpĭcŭla, æ, f. Apul. *Plotich, mali plŏt.* Kleiner Zaun. *Sövényetske.*

Sēpīmĕn, ĭnis, n. *Apul.* &

Sēpīmentum, i, n. Cic. *Ogradya, Gradya,* s. Zaunvverck. *Kŏz fal, kŏz kert.* Item V. *Sepes, Clauſura, Septio.*

Sēpio, is, īre, pſi, ptum, (Act.) Cic. *Plotim, oplétam, gradim, ográdyam.* Zäune, verzäune, umzäune. *Bésövényezem, kertelem, környül-vészem.* V. *Obvallo, Circumdo.*

Sēpĭŏla, æ, f. *Græcè* sēpĭdĭon, ii, n. *Plaut.* Parva ſepia.

Seplăſiārĭus, ii, m. Lampr. V. *Myropola.*

Sēpōno, is, ſui, ĭtum, (Act.) Cic. *Na ſztran dévam, poſztavlyam, odpoſztavlyam.* Beyſeit ſetze, oder lege, hinlege. *Félre-tészem. Eltészem.* V. *Seorsùm* & *Pono N. 1. & 2. Repono N. 2. ſeparo. 2.* V. *Rĕlĕgo N. 1,* ita *Tacit.*

Sēpŏsĭtio, onis, f. Ulpian. *Na ſztran dévanye* ali *poſztavlyanye, odverſenye.* e. Beyſeitlegung, *oder* Setzung. *Félfelé tevés.*

*Seps, ſēpis, m. Lucan. *Kachúricz, Zmijitza, iz koje griza telo gnyije.* e. Kleine Schlange, von deren Biſs vvird der Leib faul. *Kükigyó, mellynek a' marâſa utánn a' teſt megrothad.*

Septem, *Indecl.* Cic. *Szedem.* Sieben. *Hét.*

September, bris, m. Cic. *Malo-Meſzyak, Miholſchak, Rújan.* r. Herbſt-Monath. *Szent Mihál hava.* Adhibetur etiam *adjectivè.*

Septemfluus, a, um, Ovid. *Szedmero-verſzt tekúch, na ſzedem ſztranitekúchi.* Siebenfach flieſſend, das ſieben Ströhme hat. *Hétfolyamú. Hét-folyású.*

Septempēdālis, *com.* le, n. Plaut. *Szedem nög, iliti ſzedem czepelisſev dug,* ali *ſirok.* Siebenſchuhig, ſieben Schuh lang *oder* breit. *Hét láb nyomni.*

Septemplex, ĭcis, *om* Virg. *Szedmero-ſztruk, ſzedmero-verſzt, ſzedmero-verſztni.* Siebenfältig, ſiebenfach. *Hét-rétű.*

Septemvir, īri, m. Plin. *Szedmero-chaſztnik.* r. Siebener, Sieben-Herr. *Egy az hét igazgató úrak-kezúl.*

Septemvĭrālis, *com.* le, n. Cic. *Szedmero-chaſzt-*

Digitalizirao Google

chaſztnichki, ſzedmericzi chaſztnikov ſzliſſajuchi. Denen ſieben Raths-Herren zugehörig. *Hetes ſzemélyhez tartozó.*

Septemvĭrātus, ûs, m. Cic. *Chàſzt ſzedmeh velikeh ſzudczev, ſzedmero-chaſztnichtvo.* e. Würde der ſieben Herren. *Hétſzemélyből-álló méltóság.*

Septemvĭri, ōrum, m. *plur.* Cic. *Szedmericza velikih ſzudczev, ſzedem chaſztnikov.* Die vornehmſte ſieben Herren. *Hét fő tiſztnek egyike, Hét igazgató úrak.*

Septēnārĭus, a, um, Cic. *Szedmeri, ſzedmero-brojni, ſzedem na broju imajuchi.* Aus ſieben beſtehend. *Hét-ſzámú, hét dologból álló.* Hinc *ſubſtantivè* ſeptenarius, ii, m. *Szedmicza,* (Poleg navadnoga govorenya *Deveticza.*) *Sztanoviti penez.* Ein Siebner. *Hetes.*

Septendĕcim, *vel* ſeptemdĕcim, *Nom. Indecl.* Cic. *Szedemnajſzt, ſzedemnádeſzt.* Siebenzehen. *Tizenhét.*

Septēni, æ, a, *Nom. Diſtrib.* Cic. *Szedem y ſzedem, ſzedam po ſzedam.* Je ſieben. *Heten heten.* Eſt potiſſimùm *Cardin.* V *ſeptem.*

Septennis, *com.* ne, n. Plaut. *Szedmo-letni, ſzedmak, ſzedem lèt imajuchi.* Sieben-Jährig. *Hét eſztendős.*

Septennĭum, ii, n. Prudent. *Szedmero-létje, vréme ſzedem lèt, ſzedem godiſch.* e. Zeit von ſieben Jahren. *Hét eſztendő, hét eſztendős kor.*

Septentrĭo, ōnis, m. Cic. *Szever, ſzeverna ſztran, Polnochna ſztran ſzvéta.* r. Nord-Wind, e. Mitternacht, Nordiſche-Gegend, Nord-polus. *éſzaki-ſzél, éſzak.* 2. *Kóla nebezka.* r. Heervvagen. *égi ſzekér, ſzánto ökrök.* Eſt duplex ſidus, plauſtri formam referens, ſcilicet *urſa minor*, & *urſa major*, prior ſeptem, altera viginti ſeptem ſtellis conſtat. Illa *minor*, hæc *major ſeptentrio* nominatur à *Vitruvio. Cicero*, utrumque ſidus complectens. *ſeptentriones* appellat.

Septentriōnālis, *com.* le, n. Plin. *Szeverni, polnochni, od ſzevera.* Mitternächtiſch. *éſzaki.* V. *Borealis.*

Septentriōnārĭus, a, um, Gell. *idem.*

Septĭcollis, *com.* le, n. Prudent. *Szedmero-breſnat, ſzedem bregov* ali *Berdáa imajuchi.* Das ſieben Berge *oder* Hügel hat. *Hét hegyű.*

Septĭcus, a, um, Plin. *Gnyilo-chinechi.* Faulmachend. *Rothaſztó.*

Septiēs, *Adv.* Cic. *Szedemkrat, ſzedem púta.* Siebenmahl. *Hétſzer.*

Septĭfārĭam, *Adv.* Non. *Naſzedmero.* In ſieben Theil. *Hétképen. Hét-féle módon.*

Septĭfŏlĭum, ii, n. *Apul.* Herba ſeptem foliorum.

Septĭfŏris, *com.* re, n. *Sidon.* ſeptem fores, *vel* foramina habens.

Septĭmāna, æ, f. JCt. V. *Hebdomada.*

Septĭmātrus, uum, f. *plur.* Varr. V. in *Quinquatrus.*

Septĭmùm, *Adv.* Cic. *Szedmi put, ſzedmikrat, ſzedmich.* Zum ſiebendenmal. *Hetedſzer.*

Septĭmus, a, um, Cic. *Szedmi.* Der ſiebende. *Hetedik.*

Septingēnārĭus, a, um, Varr. *Szedem-ſzto-brojni, ſzedemſzto vu ſzebe zaderſavajuchi.* Aus ſieben hundert beſtehend, ſiebenhundert zählig. *Hét-ſzáz-ſzámú, Hét-ſzáz dologból álló, Hét-ſzázas.*

Septingēni, æ, a, *Diſtrib.* Plin. *Po ſzedemſzto, ſzedem-ſzto y ſzedemſzto.* Je ſieben hundert. *Hétſzáz-HétJzáz, Hétſzázan-HétJzázan.* Item V. *Septingenti.*

Septingentēsĭmus, a, um, Liv. *Szedmo-ſztotni, ſzedem-ſztotni.* Der ſiebenhunderſte. *Hét-ſzázadik.*

Septingenti, æ, a, *Numerale Cardin.* Liv. *Szedem-ſzto.* Sieben hundert. *Hét-ſzáz.*

Septingentiēs, *Adv.* Plin. *Szedemſztokrat.* Siebenhundertmal. *Hét-ſzázſzor.*

Septio, ōnis, f. Vitruv. *Gradyenye, Ogradyenye.* e. Verzäunung. *Bésövényezés, Békerítés.* V. *Obvallatio.*

Septĭpēs, ĕdis, *om.* Sidon. *Szedmero-nog.* Siebenfüſſig. *Hét-lábú.*

Septuāgēnārĭus, a, um, JCt. *Szedem-deſzet vu ſzebe zaderſavajuchi, ſzedemdeſzeto-letni, ſzedemdeſzet godiſch ſztar.* Aus ſiebentzig beſtehend, ſiebentzig-Jährig. *Hetvenes, Hetven-ſzámu, Hetven-eſztendős.*

Septuāgēni, æ, a, *Diſtrib.* Colum. *Szedemdeſzet y ſzedemdeſzet, po ſzedem-deſzet.* Je ſiebentzig. *Hetvenen, Hetven-hetven, hetvenen-hetvenen.* Item V. *ſeptuaginta.*

Septuāgēnus, a, um, *Plin.* &

Septuāgēsĭmus, a, um, Cic. *Szedemdeſzeti.* Der ſiebentzigſte. *Hetvenedik.*

Septuāgiēs, *Adv.* Colum. *Szedem-deſzetkrat.* Siebentzigmal. *Hetvenſzer.*

Septuāginta, *Indecl.* Cic. *Szedem-deſzet.* Siebentzig. *Hetven.*

Septuennis, (*more antiquorum*) Plaut. V. *ſeptennis.*

Septum, i, n. Cic. *Meſzto ogradyeno.* Ein umzäunter Ort. *Békerített hely.* Hujusmodi ſunt *Bubile, Ovile, ſtabulum*, &c.

Septunciālis, *com.* le, n. Colum. *Szedem délov.*

Digitalizirao Google

ali *ſzedem unczij imajuchi.* Sieben Theil habend, vierzehen-löthig. *Hét-réſzü, tizen-négy-lótos.*

Septunx, uncis, m. Liv. *Szedem unczij: Vaga, mera, alitesina chetirinajſzt lotov.* Vierzehen Loth. *Tizen-négy-lót.* Item generatim: *Szedma ſztran.* Der ſiebende Theil. *Akárminek hetedréſze.*

Septuōſe, *Adv.* Liv. V. *Obſcurè N.* 1.

Sĕpulcrālis, *com.* le, n. Ovid. *Mertvo-jamni, Pokopni, Grobni, Nagrobni.* Zum Grab gehörig. *Temetői, ſíri, koporsói.*

Sĕpulcrētum, i, n. Catull. *Pokopje, Grobje.* r. Freythoff, Ortvvo viel Gräber. *Közönséges temető.* V. *Cœmeterium N.* 2.

Sĕpulcrum, i, n. Cic. *Mertvechko pochivaliſche, pokopnicza, ukopnajama, grob.* s. Grab. *Koporsó, ſír.*

Sĕpultor, ōris, m. Auguſt. V. *Sandapilarius.*

Sĕpultūra, æ, f. Cic. V. *Funus N.* 2. *Exequiæ, Funus N.* 1. Item V. *ſepulcrum.*

Sĕquācĭtās, atis, f. Sidon. *Szledivoſzt.* c. Nachfolgigkeit. *Könnyen utánna bajlóság.*

Sĕquācĭter, *Adv.* Arnob. *Szledujuch, Naſzledlyivo.* Gefolglich. *Reá menő képen.*

Sĕquax, ācis, *om.* Plin. *Naſzledujuchi, Prikladen za ſzledenye, koi zakém radide, P koren.* Folgig, zügig, gehorſam. *Reá-menő, könnyen utánna bajló.* Undæ ſequaces. *Virg.* Lana ſequax, (manum enim nentis prompta ſequitur.) *Martial.*

Sĕquēla, æ, f. Gell. *Szleduvanye, za kém bodenye, iz preſſeſznoga dugovanya izbod, poſzledje.* c. Nachfolgung, Folge. *Reá-menés, követés, következés.*

Sĕqueſter, tri, & sĕqueſter, tris, m. Cic. *Odebrani ſzudecz, Zaſztavlyavecz, koi dugovanye pod praudum ſztojeche, do koncza praude, pri ſzebi zaderſava.* r. Schiedsmann, vvelcher die ſtreitige Sache in Beſitz nimt, und behält biſs zum End des Proceſſes. *Válaſztott bíró, &c. ki a' pőrös jószágot a' pőr végtig birja.* Item V. *Arbiter N.* 1. *Diſceptator, Proxeneta.* 2. ponitur pro *Procuratore litis.* ita *Quintil.*

Sĕqueſter, tris, tre: & ſequeſtris, *com.* tre, n. V. *Medius N.* 1. Pax ſequeſtra: *h. e.* Inducia. Hæ enim inter bellum præteritum & futurum mediæ ſunt. ita *Virg.*

Sĕqueſtrārĭus, a, um, *JCt.* Ad ſequeſtrum pertinens.

Sĕqueſtrātio, onis, f. *JCt.* Alicujus rei apud ſequeſtrum depoſitio.

Sĕqueſtrātor, ōris, m. *Symmach.* Qui rem ſequeſtro tradit.

Sĕqueſtrātōrĭum, ii, n. *Tertull.* Locus, in quo aliquid ſequeſtratur.

Sĕqueſtro, as, avi, atum, (Act.) Prudent. *Zaſztavlyam, zavjémlyem, vu ſzegurne ruke dájem, zaradiſzegurnoſzti jemlyem.* In Beſitz nehme, *oder* einem andern gebe. *Másnak a' jóvát birára véſzem,* vagy *adom.*

Sĕqueſtro, *Adverbialiter:* pro *ſeorſum, apud ſequeſtrum.* Aliquid ſequeſtro poſitum: *h. e.* apud ſequeſtrum depoſitum. *Gell.*

† Sequeſtrum, i, n. *eſt* Bonorum occupatio, eorúmque traditio ſequeſtri facta.

Sĕquior, *com.* sĕquius, n. *Comparat.* Liv. *Szlabeſſi, gorſſi, zlochesſzteji, nejednak.* Geringer, ſchlechter, ſchlimmers, ungleichers. *Alább-való, Más egyéb, Más ettől,* V. *Pejor, deterior.* Sequior ſexus: *h. e.* fœmineus. *Apul.* Vita ſequior: *pro* deterior, pejor. *Ulp.*

Sĕquor, ĕris, ſĕcūtus, & sĕquutus ſum. (Dep.) *Szledim, za kém idem.* Cic. Folge, nachfolge. *Követem, utánna mégyek.* 2. Transl. Militiam, otium, ſententiam alicujus ſequi: *pro* amplecti. *Id.* Hoſtem pilô ſequi: *pro* inſequi, perſequi. *Tacit.* ſequitur, ut doceam: *pro* conſequens, *vel* proximum eſt. *Cic.* Fortunam ſuam ſequi: *h. e.* ſucceſſu & occaſione fortunæ uti. *Liv.*

Sĕquiùs, *Adv.* Liv. V. *Deteriùs, Pejùs.*

Sĕquūtor, ōris, m. Svet. V. *Jecutor.*

* Sēr, sēris, m. *Senec.* Ortus in Serica Regione. *Hinc* ſpeciatim V. *Bombyx N.* 1.

Sĕra, æ, f. Varro. *Klyuchenicza, zaklop, Lokot.* s. Schloſs an der Thür, Mahl-Schloſs, Vorleg-Schloſs. *Zár az ajtón, Lakat.*

Sĕrăphĭm, f. *vel* n. *Nom. hebraicum Indecl.* Ordo Angelorum ſupremæ Hierarchiæ. *Prudent.*

Sĕrēnātor, oris, m. Apul. *Razvedritel.* Der hell und heiter macht. *Időt felderítő, tiſztító.*

Sĕrēnē, *Adv.* Auguſt. *Vedro, Jaſzno.* Hell und klar. *Világoſon, tiſzta időn.*

Serenĭtās, ātis, f. Cic. *Vedrina, Jaſznozt.* Schönes helles, heiteres Wetter: c. Heitere, Durchläuchtigkeit. *Világoſság, tiſzta ſzépség, feltiſztülás.*

Sĕrēno, as, avi, atum, (Act.) Plin. *Vedrim, vedro* ali *Jaſzno chinim, Razvedrujem.* Hell und heiter mache. *Megtiſztítom, Letſenderitem.* V. *Clarifico N.* 1. *Paco.*

Sĕrēnum, i, n. Virg. V. *Serenitas, Claritas N.* 1.

Serenus, a, um, Virg. *Veder, vedren, jaſzen.* Heiter, hell. *Világos, tiſzta.* 2. Transl. V. *Tranquillus, Latus N.* 1. Frons ſerena. *Cic.*

Sĕreſco, is, ĕre, *q. d.* ſereneſco. (Neu. *Inch.*)

Szaſzim-

Szußimſze, ſzubpoſztajem. Trocken vverde. *Megſzáradok.* Veſtes in ſole ſereſcunt. *Lucr.*

Sĕreſco, is, ĕre, (Neu. *Inch. à* sĕrum.) Plin. *Na ſzirotkuſze obrachom, ſzirotkum poſztajem.* Zu Schotten, *oder* Käs-Molcken vverde. *Savóvá válom.*

Sĕrĭa, æ, f. Liv. V. *Fidelia N.* 1.

Sĕrĭcārĭus, ii, m. Firmic. *Szvilàr, ſzvilo-tkalecz, z-ſzvilum terſecz.* r. Seiden-Sticker, Seiden-Weber, Sammet-Würcker, Seiden-Händler. *Selyem-ſzövö, Selyem-takáts, Selyem áros.*

Sĕrĭcātus, a, um, Sveton. *Z-ſzvilum oblécben, vu ſzvili hodechi.* In Seiden bekleidet. *Selyem rubájú.*

Sĕrĭcum, i, n. Plin. V. *Bombyx N.* 2. *Holoſericum.* Sericum, veſtéſque ſericæ, à Seribus populis Aſiæ, traxerunt appellationem, ibi enim primùm reperti ſunt Bombyces, qui lanam illam molliſſimam, *ſericum* dictam, conficiunt. Ejuſmodi vermiculi primùm ad Juſtinianum Imper. Serindâ urbe, per Monachos delati, hodie per Europam latè ſparſi viſuntur. V. *Procopii Gothicor. l.* 2.

Sĕrĭcus, a, um, Plin. V. *Bombycinus, Holoſericus.*

Sĕrĭēs, ēi, f. Cic. *Szplobo-red.* e. Ordnung, Reihe. *Rend, ſzer.*

Sĕrĭĕtās, atis, f. Sidon. *Sztavnoszt, Prezßalnoszt.* e. Ernſthafftigkeit. *Tréſankivül-valóság, Valójában-valóság.*

Sĕrĭō, *Adv.* Liv. *Sztavno, prez ſ'alye.* Ernſtlich, im Ernſt. *Valóba, Tréfa kivül.*

Sĕrĭŏla, æ, f. *Perſius.* Parva ſeria.

Sĕris, is, f. Varr. V. *Endivia.*

Sĕrius, a, um, Cic. *Sztavni, ſztavan, neſſalen.* Ernſthafftig, Ernſt, Ernſtlich. *Való, valójában-való, nem tréfa.*

Sermo, ōnis, m. Cic. *Govorenye, govor.* e. Rede. *Beſzéd.* V. *Locutio, Colloquium, Collocutio.* Patrio ſermone uti: *b. e.* idiomate. *Id.*

Sermōcĭnātio, onis, f. Quintil. *Razgovor, Razgovarjanye.* V. *Collocutio, Dialogiſmus, Dialogus.*

Sermocinātor, oris, m. *Vnogo-govoritel, kiſze rad razgovarja.* r. Gernſprecher. *Beſzéllgető.*

Sermocinātrix, īcis, f. Quintil. *Vnogo-govoritelicza.* e. Gernſprächerin, Schvvätzerin. *Beſzéllgető Aſzſzony.*

Sermōcĭnor, aris, ātus ſum, (Dep.) Cic. *Szpominamſze, Rad govorim.* Das Geſpräch halte. *Beſzéllek valakivel.* V. *Loquor, colloquor.*

Sermuncŭlus, i, m. Cic. *Govorenyicbe, kratki govor.* e. Kurtze Rede. *Beſzédetske.*

Sĕro, is, ĕre, sēvi, sătum, (Neu. & Act.) Cæſ. V. *Semino.* Item V. *Planto.* ita *Cic.* 2. Transl. V. *Genero.* Nobili ſtirpe ſatus, *Cic.* 3. Bella, diſcordias ſerere: *pro* movere, excitare. *Liv.* Colloquia cum aliquo ſerere: *pro* colloqui. *Id.*

Sĕro, is, ĕre, sĕrui, ſertum, [Act. *inuſit.*] V. *Necto N.* 1. *Plecto.* Accipiunt ſertas nardo florente coronas. *Lucan.*

Sĕrŏ, & sērō, sēriŭs, *Cic.* ſeriſsĭmē, *Adv.* Cæs. *Podvecher, keſzno.* Zu Abend, ſpath. *Kesö eſtve.* Per Synecd. V. *Tardè.*

Sērōtĭnus, a, um. *Pozni, keſzno-dobajajuchi.* Spath, ſpäthig, ſpat kommend. *Késön-jövö, késön-érö.* Pulli ſerotini: Frumentum, pomum ſerotinum. *Colum.*

Serpens, entis, *om.* Cic. V. *Rēpens.*

Serpens, entis, *com. Subſtantivè.* Plin. *Kacba, Zmija.* e. Schlange. *Kígyó.*

Serpentārĭa, æ, f. Apul. *Kachja trava, koren baſznovit proti lyuticze kache grizu.* e. Natter-Wurtz. *Kígyó-fü.*

Serpērāſtum, *Varr.* & ſerperaſtrum, i, n. Cic. *Hodalnicza za ravnanye dechinzkoga boda prikladna, kólcza za ſztanye y bodenye dechinzko baſznovita.* Ein Inſtrument, vvelches an den Knyen angebunden vvird, s. Kinder-Stand-*oder* Gang-Wägelein. *Gyermeket járni tanító ſzekéretske.*

Serpo, is, ĕre, pſi, ptum, (Neu.) Cic. *Lézem, Puzim. &c.* V. *Repo.* Transl. dicitur de *plantis, hominibus, & inanimatù.*

* Serpyllum, & ſerpillum, i, n. Plin. V. *Herpyllum.*

Serra, æ, f. Cic. *Pila.* peregr. *Sága.* e. Säge. *Füréſz.*

Serrāgo, ĭnis, f. Gæl. Aurel. *Odpilyek, prah od pilenya opadajuchi.* e. Sägſpähn. *Füreſz búlladék.*

† Serrārĭus, ii, m. *Pilecz*, peregr. *Ságar.* r. Säger. *Füreſzlö.*

Serrātim, *Adv.* Vitruv. *Pilech*, ali *na Náchin pile.* Wie eine Säge. *Mint a' füréſz.*

Serrātōrius, a, um, Ammian. *Pilni.* Zur Säge gehörig. *Füréſzhez-való.* Item V. *Serratus.*

Serrātrīna, æ, f. Non. *Pilnicza, Meſzto gdeſze deſzke pile.* e. Säg-Mühle. *Füréſz malom.*

Serrātŭla, æ, f. & Bētŏnĭca, Vētŏnĭca, *vel* Vettonica, æ, f. Plin. *Betonika trava.* e. Betonien, ein Kraut. *Füréſz levélü fü, Betonika.*

Serrātūra, æ, f. Plin. *Pilenye.* e. Sägung. *Fureſzlés.*

Serrātus,

Serrātus, a, um, Plin. *Zubaſzt kakti pila, Pili ſzpodoben.* Mit Zähnen vvie eine Säge, der Säge gleich. *Fogas mind a' Fűréſz, Fűréſz formájú.*

Serro, as, avi, atum, (Act.) Veget. *Pilim, na dvoje z-pilum réſem*, peregr. *Ságam.* Entzvvey ſäge, mit einer Säge zerſchneide. *Fűréſzlek.*

Serrŭla, æ, f. Cic. *Pilicza.* e. Kleine Hand-Säge. *Fűréſzetske.*

Serta, æ, f. Tibull. V. *Reſtis*, 2. V. *Sertum.* ita *Propert.*

Sertor, ōris, m. *Feſt.* V. *Aſſertor.*

Sertum, i, n. (*ab inuſit.* ſero) Cic. *Venecz.* r. Krantz, geflochtener Krantz. *K ſzrtú, Bokréta.*

Sertus, a, um, *Zpleten.* Geflochten. *Kőtött, Fűzött.* V. in *ſero 2do loco.*

Serva, æ, f. Virg V. *Ancilla, Famula.*

Servābĭlis, *com.* le, n. Plin. *Zachuvatlyiv, zpravlyiv, ſtoſze zachuvati more.* Das zu behalten iſt. *Megtartható.*

Servātio, onis, f. Plin. V. *Salvatio, Conſervatio.*

Servātor, ōris, m. Cic. *Zachuvavecz, obchuvavecz, zbranitel.* r. Aufbehalter, der etvvas behalt. *Megtartó.* Item V. *Salvator.*

Servātrix, īcis, f. Gic. *Obchuvavicza, zachuvavicza, zbranitelicza, oſzloboditelicza.* e. Aufbehalterin, Erhalterin, Schirmerin, Erlöſerin. *Megtartóné, ſzabadítóné.*

Servĭa, æ, f. Geogr. *Szerblia, ſzerbzka zemlya, ſzlovenzkoga naroda kralyeſztvo.* Servien Illyriſches Königreich. *Szervia Illiriomnak orſzága.* Regnum eſt Illyricum, cujus *Tractus meridionalis* nomen *Raſcia* obtinet. *A.* 1717. ereptô Turcis Belgradô, tota Servia, ſi *Niſſam*, & *Raſciam* excipias, Chriſtianis poſtliminio ceſſit. Sed quam rursùm Barbarus *A.* 1739. *die* 12. *Sept.* cum Tauruno, principe Chriſtianorum propugnaculo, recepit, pacis inibi cuſæ legibus, non armis, ita expoſcentibus. Plura V. in *Mœſia, Nyſſa, Raſcia, Taurunum, Illyricum.*

Servĭlĭcŏla, æ, *com.* Qui *vel* quæ ſervos colit. *Hinc* ſpeciatim: *Szlugov botnicza.* e. Knechts Hure. *Szolgák kúrvája.* ita *Plaut.*

Servĭlis, *com.* le, n. Cic. *Szlusbenichki.* Knechtiſch. *Szolgai ſzolgálói.* V. *Famularis, Ancillaris, Mercenarius.*

Servĭlĭtĕr, *Adv.* Cic. *Na ſzlusbenichki náchin, Bojezlivo.* Knechtiſcher-Weiſe, Zaghafftig. *Szolgai módra.* V. *Famulanter.*

Servio, is, īre, īvi, ītum, (Neu.) Cic. *Szlusim.* Diene. *Szolgálok.* V. *Ancillor, Famulor.* 2. Rei familiari ſervire: *pro* operam dare. Tempori ſervire: *pro* accommodare ſe eidem. Alterius amori ſervire: *pro* morem gerere, obtemperare. *Id.*

Servĭtĭum, ii, n. Cic. V. *Famulatio N.* 1. & 2.

Servĭtūdo, ĭnis, f. *Liv.* apud quem alii leg. *ſervitus.*

Servĭtūs, ūtis, f. Cic. V. *Famulitas, Famulatio N.* 2. *Mancipatus N.* 2.

Sērum, i, n. *ſubſtantivè*, (*ſubaud.* tempus) Liv. *Pozno, Poznócha, Keſznócha podvecher, Tverdi mrák.* Der ſpäte Abend. *Késönvalóság, Eſtve.* Serum diei. V. *Veſper.*

Sērum, i, n. Virg. *Szirotka, ſzurutva.* s. Käs-Waſſer, r. Schotten, Molcken. *Savó.*

Servo, as, āvi, ātum, (Act.) Cic. *Chúvam.* Behalte. *Megtartom.* V. *Aſſervo, Conſervo, Cuſtodio, Defendo, Retineo N.* 1. Ad aliquid ſe ſervare: *pro* reſervare. *Id.* Aliquid in vetuſtatem ſervare: *pro* recondere, reponere. *Colum.* 2. Aliquem ſervare: *pro* ſalvare, à periculis liberare. *Cic.*

Sērus, a, um, Cic. *Keſzen: kaj keſzno*, iliti *kaj ſztopram chez kruto vnogo vremena dojde.* Spath. *Késő, késön-való*, Item V. *Tardus, veſpertinus.* Poſteritas ſera: *h. e.* poſt ſecula ſurrectura. *Virg.* Serior, *Tibull.* Seriſſimus. *Plin.*

Servŭla, æ, f. Cic. *Detlicza.* s. Dienſtmägdlein. *Szolgálótska.*

Servŭlus, i, m. Cic. *Szluſicza.* Ein Knechtlein, kleiner Diener. *Szolgátska.*

Servus, i, m. Cic. V. *Famulus, Mancipium N.* 2.

Servus, a, um, Cic. V. *Famulus, a, um.*

Seſcuncĭa, æ, f. Colum. V. *Seſcunx.*

Seſcunciālis, *com.* le, n. Plin. *Poldrugu unczziu imajuchi.* Anderthalb Untzen Dick, *oder* Schvvehr. *Három lótos, Harmadfél-lótni.*

Seſcunx, *vel* ſeſquuncx, cis, m. Plin. *Poldruga unczia, Tri loti.* Drey Loth. *Három lót.*

Seſcŭplex, ĭcis, m. Cic. V. *Seſquiplex, Seſquiplus.*

Seſcŭplus, a, um, Quintil. *idem.*

Seſquĭ, *Nom. Indecl.* ex *ſemi & que.* Cic. *Poldrugo, k-tomu polovicza, vſze to y pòl tuliko, Joß druga polovicza.* Anderthalb. *Másfél.* Frequenter in compoſitione adhibetur, ut

Seſquialtĕr, a, um. *Poldrugi, Jeden y pòl jednoga.* Anderthalb, eins und ein halbes. *Másfél-annyi.* V. *ſeſquiplex.* Deinde tertiam, quæ eſſet ſecundæ ſeſquialtera, primæ tripla. *Cic.*

Seſquĭdĭgĭtālis, *com.* le, n. Vitruv. *Poldrugoperſztni, poldrugoga perſzta, poldrugi perſzt*

Digitalizirao Google

perſzt dug ali s'irok. Anderthalb Finger lang *oder* breit. *Másfél-újni.*

Seſquĭdĭgĭtus, i, m. *Poldrugi perſzt, poldrugoga perſzta.* Anderthalb Finger. *Másfél-új.* Canalis altus ſesquidigitum. *Vitruv.*

Seſquĭhōra, æ, f. Plin. *Poldruga ura.* Anderthalb Stund. *Másfél-óra.*

Seſquĭjūgĕrum, i, n. Plin. *Poldruga ràl.* Anderthalb jucharten. *Másfél-ból föld.*

Seſquĭlĭbra, æ, f. Colum. *Poldrugi funt.* Anderthalb Pfund. *Másfél-font.*

Sequĭmenſis, is, m. Varr. *Poldrugi Meſzecz.* Anderthalb Monath. *Másfél-hónap.*

Seſquĭmōdius, ii, m. Varr. *Poldrugi Vagan, Poldruga drevenka.* Anderthalb Mutt, *oder* Maaſs. *Másfél-véka*, vagy *Másfél-köböl.*

Seſquiŏbŏlus, i, m. Plin. *Poldrugi èrcb.* Anderthalb Heller. *Másfél-fillér.*

Seſquioctāvus, a, um, Cic. *Oſzem'y pòl*, iliti *oſzem'y polovicza oſzmoga*, to jeſzt *Dvanaiſzti.* Acht und halb, *das iſt* der Zvvölffſte. *Tizenkettödik.* Aliis *Pol-oſzmi.* Achthalb. *Nyóltzad-fél.*

Seſquiŏpĕra, æ, f. *Colum.* &

Seſquiŏpus, ĕris, n. Plaut. *Poldrugoga dneva delo*, ali *poſzel.* Anderthalb Tagvverck. *Másfél-napi munka.*

Seſquĭpĕdālis, *com.* le, n. &

Seſquĭpĕdāněus, a, um, Plin. *Poldrugoga czepelisſa, poldruga nogu dug ali s'irok.* Anderthalb-Schuhig. *Másfél-láb nyomni, Másfél-lábni.*

Seſquĭpēs, ĕdis, m. Colum. *Poldruga noga, mera poldrugoga czepelisſa.* Anderthalb Schuh. *Másfél-láb.*

Seſquĭplex, ĭcis, *om.* Cic. &

Seſquĭplus, a, um, Quintil. *Poldrugo-ſztruk, poldrugo-verſztni, poldrugu ſztran chesſzagod vu ſzebe zaderſavajuchi, jednu czelu ſztran y druge polovicznu imajuchi.* Anderthalbfach. *Másfél-annyi.* V. *Seſquialter.* e. g. Ternarius eſt ſeſquiplus binarii, continet enim binarium & ejus dimidium. Senarius vocatur ſeſcuplus quaternarii, eò quòd in ſe contineat quaternarium, ejúſque dimidium, ſcilicèt binarium. Idem eſto ſenſus de aliis rebus & numeris.

Seſquĭtertius, a, um, Cic. *Tretji'y pòl tuliko*, iliti *Polpeti.* Fünfftthalb. *öttöd fél.* Aliis, ſed minus rectè. *Poltretji.* Dritthalb. *Harmad-fél.*

Seſquuncia, &c. V. *Seſcuncia.* Et ſic de cæteris.

Seſsĭbŭlum, i, n. Plaut. V. *Sedile.*

Seſsĭlis, *com.* le, n. *Szedécbi.* Sitzend. *Veſztég-ülö.* Lactucæ ſeſſiles: *h. e.* humiles, latæ, & quaſi humi ſedentes. *Martial. 2. paſſivè.* Tergum ſeſſile: *h. e.* latum, in quo quis ſedere poſſit. *Ovid.*

Seſsĭmōnĭum, ii, n. Vitruv. V. *Sedile.*

Seſſio, onis, f. Cic. *Szedenye, ſzed.* Das Sitzen. *ülés.* 2. V. *Sedes N. 2. Sedile N. 2.* 3. Metalepticè V. *Inertia N. 1. Deſidia.*

Seſsĭto, as, avi, atum, [Neu. *Freq.*] Gic. *Vnogo ſzedìm.* Stets ſitze. *üldögelek.*

Seſſor, ōris, m. Horat. *Szeditel, ſzedecz.* r. Sitzer. *ülö.* 2. V. *Habitator, Incola.* ita *Nepos.*

Seſsōrĭum, ii, n. *Cæl. Aurel.* V. *Lectica.*

Seſſus, ûs, m. Apul. V. *Seſſio N. 1.*

Seſtertiārĭus, ii, m. *Petron.* Homo pauper, vix ſeſtertium poſſidens.

Seſtertiŏlus, i, m. *Martial.* Parvus ſeſtertius.

Seſtertius, ii, m. (*ſubaud.* nummus.) *q. d.* Semiſtertius. Nummus argenteus, apud Rom. æſtimabatur duobus aſſibus & ſemiſſe. Dicitur reſpondere quinque ſolidis venetis, aut quinque nummis hungaricis ſeu quatuor croaticis. V. *Groſſus N. 2.* Capit ille ex ſuis prædiis ſexcenta ſeſtertiûm: *h. e.* ſexcenta millia ſeſtertiorum. *Cic. ult. Parad.* Similiter, ſi poſt adverbia *quinquies, deciies, centies &c.* conjuncta cum voce *ſeſtertiûm*, nullus præterea numerus exprimatur, ſemper intelligenda ſunt *centena millia*, ſi *centena* exprimantur, ſubaudiuntur *millia.* e. g. Cùm ſeſtertiûm millies in culinam congeſſiſſet: *h. e.* millies centena millia, *Senec.* Et ritu decies centena dabuntur antiquo: *h. e.* decies centena millia ſeſtertiorum. *Juvenal.* Nonnulli legunt etiam *ſeſtertium ii, n.* Sed perperam, & librariorum, *Nominativum* pro *Genitivo* intelligentium, errore inducti.

Sēta, æ, f. Plaut. *Schetina, debely okoren làſz.* e. Burſt, Sau-borſt. *Serte, Diſznó ſerte.* Equina ſeta. Cic. *Konyzka griva, konyzkoga répa ſztrunya.* e. Roſs-Haar. *Ló ſzör.*

†Sētācĕum, ei, n. & Sētācĕus, i, m. *Latinè* ſcopæ, ſcopula. *Metla, Ometàcb, Metlicza* vulgo *keſicza iz ſchetin.* e. Kehrbürſte, r. Bartvviſch, e. Schuhbürſte, Kleyderbürſte. *Sertélbül-való ſeprö*, item *teſe.*

Sētīgĕr, a, um, Virg. *Schetinazt.* Borſtig. *Sertés.*

Sētōſus, a, um, Plin. *Pun ſchetìn, veſz ſchetinazt.* Voll Burſt. *Sok ſertéjü.*

Sēu, *Conj. Disjunct.* Cic. V. *Sive.*

Sevaceus, ſevalis. V. *Sevaceus, &c.*

Sĕvērè, *Adv.* Cic. *Oſtro, V-ſztrabu.* Scharff, ſtreng. *Kemènyen, ſanyarán.* V. *Auſterè, Diſtrictè, ſeriò.*

Sĕvērĭtas, atis, f. Cic. *Oſtrotba, V-ſztrabu derſanye, Nemilnozt.* e. Strenge, Schärffe. *Keménység, ſzoros fenyítés.* V. *Serietas, Aſperitas N. 1.*

Sĕvērĭtūdo, ĭnis, f. Plaut. *idem.*

Sĕvērus, a, um, Cic. *Oſter, ſztrabovit, V-ſztrahu derſechi.* Streng. *Kemény, ſzoros fenyítékű.* V. *Seriu', Diſtrictus N. 2. Auſterus, Aſper, Acerbus.*

Sēvĭr, *q. d.* Sexvir, ĭri, m. *Capitolin.* Nomen eſt dignitatis, ut *Septemvir.*

Sēvĭrālis, *com.* le, n. *Capitolin.* Ad ſevirospertinens.

Sēvo, as, āre, &c. V. *Sebo.*

Sēvŏco, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Na ſztran zovem, Odzávam.* Beyſeits ruffe. *Félſelébívom.* 2. Transl. V. *Separo, Abſtrabo, Abduco N. 1.*

Sēvōſus, a, um, Plin. V. *Seboſus.*

Sēvum, i, n. Plaut. V. *Sebum.*

Sex, *Nom. Indecl.* Liv. *S'eſzt.* Sechs. *Hat.*

Sēxāgēnārĭus, a, um, Quintil. *S'eſztdeſzetoletni, s'eſztdeſzet lèt ſztar, s'eſztdeſzetobrojni.* Sechzig-Jährig, ſechzig in ſich haltend. *Hatvan eſztendős, Hatvanos.*

Sēxāgēnus, a, um. *Diſtrib.* Cic. *S'eſztdeſzet y s'eſztdeſzet.* Je ſechzig. *Hatvanon.* Item eſt *Nom. Num. Card.* V. *Sexaginta.*

Sexāgēsĭmus, a, um. Cic. *S'eſztdeſzeti.* Der ſechzigſte. *Hatvanodik.*

Sexāgiēs, *Adv.* Cic. *S'eſztdeſzetkrat.* Sechzigmahl. *Hatvanſzor.*

Sexāginta, *Indecl.* Cic. *S'eſztdeſzet.* Sechzig. *Hatvan.*

Sexangŭlātus, a, um. *Solin.* &

Sēxangŭlus, a, um, Plin. *S'eſztero-vuglazt.* Sechseckigt. *Hat-ſzegű, Hat-ſzegeletű.*

Sexatrus, uum, f. *plur.* Varr. V. in *Quinquatrus.*

Sexcēni, æ, a, *Diſtrib.* Curt. &

Sexcentēni, æ, a, Colum. *Po s'eſzt-ſzto.* Je Sechshundert. *Hat ſzázan, Hat-hat ſzázan.* Item V. *Sexcenti,* & tunc adhiberi poteſt in *Sing.*

Sexcentēsĭmus, a, um, Plin. *S'eſztero-ſztotni.* Der ſechshunderſte. *Hat ſzázadik.*

Sexcenti, æ, a, *plur.* Cic. *S'eſzt-ſzto.* Sechshundert. *Hat-ſzáz.* Accipitur etiam pro ingenti numero: V. *Infinitus, Innumeralis.*

Sexcentiēs, *Adv.* Cic. *S'eſzt-ſztokrat.* Sechshundertmahl. *Hat ſzázſzor.*

Sexcentoplāgus, a, um, Plaut. *S'eſzt-ſztokrat vudren, koi je s'eſzt-ſzto pálicz dobil.* Der 600 Streich, *oder* Prügel empfangen hat. *Hat-ſzázſzor megveretett.*

Sexdĕciēs, *Adv.* q. d. *ſexies deciet.* Plaut. V. *ſexagies.* ſecundùm alios V. *Sedeciet.*

Sexdĕcim, *Adv.* V. *Sedecim.*

Sexennis, *com.* ne, n. Plaut. *S'eſztero-létni, s'eſzt godiſcb ſztar, s'eſztak.* Sechs-Jährig. *Hat eſztendős.*

Sexennĭum, ii, n. Cic. *Vréme od s'eſzt lèt, s'eſztero-létje.* Sechs-Jährige Zeit. *Hat-eſztendei idő.*

Sexiēs, *Adv.* Liv. *S'eſztkrat.* Sechsmahl. *Hatſzor.*

†Sexīga, æ, f. V. *Sejuges.*

Sextans, & ſeſtans, ntis, m. *S'eſzti dèl kakvoga dugovanya.* Der ſechſte Theil eines Dinges. *Valaminek hatod réſze.* Apud *Plin.* eſt ſexta pars *ſextarii:* Apud *Varronem* menſura ſextam jugeri partem continens: Apud *Liv.* Nummus duas uncias valens.

Sextantārĭus, a, um, Plin. *Chetvero-lotni, doe unczie teſek.* Vier Loth ſchwehr. *Négy lót nyomó.*

Sextārĭus, ii, m. *Cic.* Hodie accipitur pro *quadrante liquidorum.* V. *Quadrans vini.* Cæterùm apud Romanos erat *ſexta pars congii,* capiens *duas cotylas,* vel *12 cyathos.* Sextarii perinde, ac Aſſis, partes erant *ſextans, quadrans, triens, dodrans, quincunx, ſeptunx, deunx, dextans, bes, ſemiſſis.*

Sextĭlis, is, m. *Varr.* Menſis à *Martio* ſextus, poſtea decretô ſenatûs *Auguſtus* dictus in honorem Octaviani Auguſti, qui hoc menſe, victo M. Antonio, bellis civilibus finem impoſuit. V. *Auguſtus N. 1.*

Sextŭla, æ, f. *Cic.* ſexta pars unciæ, & genus menſuræ.

Sextùm, *Adv.* Cic. *S'eſztikrat.* Zum ſechſtenmahl. *Hatodſzor.*

Sextŭplex, ĭcis, *om.* ſextŭplus, a, um. *S'eſztvero-ſztruk, s'eſztvero-verſzt.* Sechsfach. *Hat-féle, Hat-annyi.*

Sextus, a, um, Cic. *S'eſzti.* Der ſechſte. *Hatodik.*

Sextus dĕcĭmus, *vel* decimus ſextus, a, um, Svet. *S'eſznaiſzti.* Der ſechzehenſte. *Tizen-hatodik.*

Sexus, ûs, m. Cic. & ſexus, i, n. Tacit. *Szpól.* s. Geſchlecht. *Természet különbözteté.*

Sī, *Conj.* Cic. *Ako.* Wann, vvenn, ſo. *Ha, Hogyha.* 2. V. *Etiamſi.* Redeam? non ſi me obſecret. *Plaut.* 3. V. *Utinam.* Si nunc ſe nobis ille aureus arbore ramus oſtendat, *Virg.*

Sībĭlo, as, avi, atum, (Neu.) Virg. *Pſzikam, Pſzichim, ſzichim, ſvviſztam, ſuchkechem, zoiſzam,*

Digitalizirao Google

zviſdam. Ziſche, pfeiffe. *Sivoltók, ſipolok.* 2. V. *Exſibilo*. Modeſtos homines ſibilare. *Cic.*

Sĭbĭlum, i, n. Ovid. &

Sibilus, i, m. Cic. *Pſzìk, ſzìk, ſìuchk, pſzichenye, ſ'viſztanye*. Das Ziſchen, Pfeiffen. *Sivoltés.*

Sĭbĭlus, a, um, Virg. *Pſzikajuchi, Pſziehechi, S'viſztajuchi, Fuchkajuchi*. Ziſchend, pfeiffend. *Sivoltó.*

*Sĭbylla, æ, f. Cic. *Vila, Szibilla, prorokinya, Mudro-znanka*. Sibylla, Wahrſagerin. *Sibilla, Jövendölö Leány.*

Sibyllīnus, a, um, *Cic.* Ad Sibyllam ſpectans.

Sīc, *Adv.* Cic. *Tak, tako, Ovak, ovako, Takvim náchinom.* Alſo, ſo. *így, úgy, Akképen, Annyira.*

Sīca, æ, f. Cic. *Bodo-mech.* s. Bajonnet. *Rövid kard.* V. *Pugio N.* 1. *Clunaculum.*

Sīcārius, ii, m. Cic. *Najetlyiv Lyudo-morecz, Uboiicza, Razbojnik, gotov chloveka vumoriti.* r. Meuchel-Mörder, Bandit, Todtſchläger, allezeit bereit einen umzubringen. *Titkos, gyilkos Ember öldöklö.*

Sĭccābĭlis, *com.* le, n. Cæl. Aurel. *Vſzuſslyiv, poſzuſslyiv.* Das trocken vvird, *oder* vverden kan. *Szárasztható.*

Sĭccānĕus, a, um, *Colum.* &

Sĭccānus, a, um, Plin. *Szùh, Nemovhvaren.* Trocken. *Szárаz, Aſzſzú, terméſzetü.*

Sĭccātio, onis, f. Plin. *Szuſſenye.* e. Austrocknung. *Szárasztás, Szárasztatás.* V. *Exſiccatio.*

Sĭccātīvus, a, um, Gæl. Aurel. *Szuſſechi, ſzüho-chinechi.* Trocknend. *Szárasztó, Aſzaló.*

Sĭccè, *Adv.* Colum. *Szühо, Szüſſno.* Im Trocknen. *Szárazon, Aſzſzún.* 2. Transl. V. *Parcè, Obiter, Breviter, Paucis.* ita *Cic.*

Sĭccēſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Colum. *Szuſſinnſze, ſzùh bivam.* Trocken vverde. *Megszáradok.*

Sĭccĭfĭcus, a, um, Macrob. V. *Siccativus.*

Sĭccĭnĕ? *Adv.* Cic. *Takli? Takoli? Jeliovako?* Alſo dann? iſts alſo? *igyé? úgyé?*

Sĭccĭtās, ātis, f. Cic. *Szuſſa, ſzuhotha, ſzuhota, ſzuſztna.* e. Tröckne, Dürre. *Aſzſzúság, ſzárazság.* V. *Aridităs.* 2. Transl. V. *Sterilitas, Inopia, Brevitas N.* 1.

Sĭccо, as, avi, atum [Act.] Cic. *Szuſſim, ſzühо chivim, vſzuſſam.* Trocken mache. *Szárаztom, Aſzalom.* V. *Exſicco, Arefacio.*

Sĭccŏcŭlus, a, um, Plaut. *Szuho-ok, ſzuhe ochi imajuchi, kiſze plakati nemore.* Dürräugig, der nicht vveinen kan. *Száraz ſzemü, ki nem könnyen ſirhat.*

Sĭccus, a, um, Cic. *Szùh.* Trocken, dürr. *Szárаz, Aſzſzú.* Item V. *Aridus.* 2. Transl. V. *Sobrius, Parcus, Compendioſus, Breviloquens.* Oratio ſicca, oratores ſicci. *Id.*

Sĭcĕra, æ, f. *Vox Hebr.* Tertull. *Vſzaki napitek, (zvan vina) od kojegaſze gdo zopiti more.* Ein jedes Getränck, den Wein ausgenommen, vvelches einen Rauſch verurſachen kan. *Minden réſzegitö ital, mellytöl ember megréſzegül.* Fit ex ſucco dactylorum, pomorum, frumenti &c.

Sĭcĭlĭa, æ, f. *Plin.* primùm *Trinăcrĭa*, deinde *Sicănĭa*, appellata. Ovid. *Szicilia kralyeſztvo.* Das Königreich Sicilien. *Sitziliaorſzág.* Inſula Maris mediterranei, rerum penè omnium feraciſſima. Urbes præcipuæ *Meſſana, Panormus, Syracuſæ.* Carolo Hiſpaniarum infanti, è domo Bourbon, ab A. 1736. unà & Neapolis, paret. *Adject.* Sĭcŭlus, a, um.

Sĭcĭlĭcŭla, æ, f. Plaut. V. *Falcula, ſicula, ſpiculum.*

Sĭcĭlĭcum, i, n. *Feſt.* &

Sĭcĭlĭcus, i, m. Priſcian. *Pòl lota.* Ein halb Loth. *Fél-lótni mértik.* Aſſis quadrageſima octava pars, id eſt, quarta pars unciæ, quæ ſcrupula ſex, ſeu duas drachmas continet.

Sĭcĭlĭmentum, i, n. Cato. *Pokoßnya, Trava od koſzczev zaoſztavlyena, y potlam pokoſſena.* s. Emd, Graſs, vvelches die Mäder ſtehen laſſen. *Sarjú ſzéna.* V. *Cordum.*

Sĭcĭlĭo, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Varr. *Drugòch koſzìm, zaoſztavlyenu od koſzczev trávu koſzìm.* Nachmähe, ſchneide vvas die Mäder ſtehen laſſen. *Másodſzor kaſzálok, ſarjut kaſzálok.*

Sĭcĭlĭſſo, & ſiciliſsĭto, as, avi, atum, (Neu.) *Plaut.* Siculos imitor.

Sĭclus, i, m. *Hieron.* Vox & Moneta hebraica. *Siclus ſanctuarii*, aureus erat dimidiæ unciæ, & reſpondebat noſtris 4. nummis aureis. *Siclus* verò *regius* ex argento, novem noſtros groſſos in valore æquabat.

Sĭcŭbĭ, & ſicubī, *Adv.* Cic. *Ako-gde, Akobigde, Ako-kade.* Wo etvvann. *Ha valahol.*

Sĭcŭla, æ, f. *Catull.* Parva ſica. V. *Gladiolus.*

Sĭcundĕ, *Adv.* Cic. *Ako odkud, Ako odkuda.* So etvvann von einem Ort her, irgends vvoher. *Ha valahonnan.*

Sĭcŭt, sĭcŭti, *Adv.* Cic. *Kakti, kakoti, kak, kako, kakono, Jakko, Jakk.* Wie, gleichvvie. *Mint, ſzinte, Miképen, A' mint.* Synon. *Ut, Perinde ut, Æquè ut, ſimiliter atque, tanquam, velut.*

Sĭdĕrālis, *com.* le, n. Plin. *Zvezdiſchu ſzliſſajuchi, Zvezdinzki.* Des Geſtirns, das dem Geſtirn zugehöret. *égbeli, égbez-való.*

Sīdĕrātio, onis, f. *Firmic.* Conſtitutio ſiderum, ſeu Conſtellatio natalitia. V. *Horoſcopus.* 2. Apud Plin. *Vſzebnenye prészadov od prevelike vruchine.* e. Beſchädigung, Ausdürrung der jungen Bäumen und Kräuter von der Hitze. *A' plántáknak nagy melegség miat-való kiſzáródáſa.* Hinc *Transl.* Membrorum ſideratio. *Vſzebnenye kotrigov.* r. Kalte Brand, e. Erſterbung der Gliedern. *Tagoknak megſzáradáſa.* ita *Plin.*

Sīdĕrātĭtĭus, a, um, *Veget.* &

Sīdĕrātus, a, um, Plin. *Od zvézd pobablyen, od vruchine vſzuſſen, vſzebnyen.* Vom Geſtirn getroffen, von der Hitz verdorben, ausgedörret, *Tſillagtúl lütetett, A' melegtűl elſzáradott.* Item V. *Apoplecticus.*

Sīdĕrĕus, a, um, Ovid. *Zvezdeni, iz zvézd.* Geſtirnt. *Tſillagi, Tſillagzó.*

Sīdĕror, aris, ātus ſum, (Paſſiv. *vel* Dep.) Plin. *Synon.* Noxio ſidere afflor, exſiccor, apoplexiâ tangor, *Od bman zráka ginem, ſzuſſimſze, od guteſzem vudren,* Vom Wetter beſcädiget vverde, und daher verdorre, vom Schlag gerühret vverde. *égi háború miatt ragyáztatom, megveſzek, ſzáradok, guta lűtött vagyok.* V. *Areo, Exarefio, ficceſco.*

Sīdo, is, ĕre, sīdi, (Neu.) Plin. V. *Reſido N. 1, 2. & 3.*

Sīdŭs, ĕris, n. Martial. V. *Aſtrum.* 2. apud *Cic.* V. *Stella.* Item V. *Planeta N. 1.* ita *Tacit.*

Sĭgillātim, *Adv.* Cic. V. *Singillatim.*

Sīgillo, as, avi, atum, (Act.) V. *Obſigno, Claudo.* Item V. *Orno N. 1.* Jubet me ſcyphos ſigillatos afferre. *Cic. 6. Ver. c. 14.*

Sĭgillum, i, n. *Dim. à* ſignum. Cic. *Zlamenicche, Znamenykicza.* Kleines Zeichen, erhebtes Bildlein. *Jegyetske.* V. *Imaguncula.* 2. ſpeciatim: *Pecbat.* s. Siegel, Petſchier-Siegel, e. Petſchafft. *Petsét.*

Signācŭlum, i, n. Prudent. V. *Signum N. 1. & 2. Nota N. 1.*

Signanter, *Adv.* Auſon. V. *Evidenter, Peculiariter, ſignificanter.*

Signātè, *Adv.* Gell. V. *ſignanter.*

Signātio, onis, f. *Auctor dialogi de Orat. c. 16.* V. *Notatio N. 1. Obſignatio, ſignificatio N. 1.*

Signātor, oris, m. Salluſt. V. *Obſignator.*

Signātōrĭus, a, um. *Zaznamenuvni, Pecbatni: Z-kémſze kaj znamenuje, zaznamenúje, ali pecbati.* Das zum Siegeln gehört, zum Verpetſchieren dienlich. *Petsételnivaló.* Annulus ſignatorius. *JCt.*

Signātūra, æ, f. Sveton. V. *Notatio N. 1. Obſignatio, ſignaculum, ſigillum N. 2.*

Signĭfĕr, ĕri, m. Cic. *Zaſztavnik.* r. Fähndrich. *Záſzló-tartó.* Transl. V. *Auctor N. 1. Dux N. 2. Primipilus N. 2.*

Signĭfer, ĕra, um. *Znameno-noſz.* Der ein Zeichen trägt. *Jegyviſelő.* Orbis ſignifer: *h. e.* Zodiacus. *Cic.* Puppis ſignifera: *h. e.* Navis prætoria vexillo inſignis. *Lucan.*

Signĭfex, ĭcis, m. *Znamenykár, znamenykodelavecz: ki pecbati, tipe,* ali *druge znamenyke déla.* r. Siegelmacher, Petſchafftmacher. *Jegy-* vagy *petsét-tſináló.* &c. V. *Statuarius, ſculptor.*

Signĭfĭcābĭlis, *com.* le, n. Varr. *Znamenuvlyiv, ſzvoje znamenuvanye imajuchi.* Was eine rechte Deutung hat. *Megjelenthető.*

Signĭfĭcantĕr, *Quintil.* ſignificantiùs, ſſimè, *Adv.* Cic. V. *Expreſsè, Manifeſtè.*

Signĭfĭcantĭa, æ, f. *Varr.* &

Signĭfĭcātio, onis, f. Cic. *Znamenuvanye, zlamenuvanye.* e. Bedeutung. *Meg jegyzés.* Item 2. *Porucbenye, obznanenye.* e. Anzeigung. *Megjelentés.* V. *Notificatio, Indicatio N. 1. Indicium N. 1. Denuntiatio,* Item V, *Indicium N. 2. Signum N. 1.*

Signĭfĭcātīvus, a, um, Ulp. *Znamenujuchi, oznanujuchi.* Bedeutend, Anzeigend. *Jegyző, Meg-jegyző, Jelentő.*

Signĭfĭcātōrius, a, um, Tertull. V. *ſignificativus.*

Signĭfĭcātus, ûs, m, Gell. V. *ſignificatio.*

Signĭfĭco, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Porucham.* Anzeige. &c. V. *Notifico, Indico N. 1. Oſtendo.* Item *Znamenujem.* Bedeute, &c. V. *Denoto.*

Signĭfĭcus, i, m. Apul. V. *ſignifex.*

Signo, as, āvi, ātum, [Act.] Cic. V. *Deſigno N. 1. Noto N. 1. Sigillo. 2.* V. *ſignifico N. 1.* ita *Plaut.*

Signum, i, n. *Znaménye, znamen, znamenyka, zlaménye, zlamen, zlamenak.* s. Zeichen, Anzeichen. *Jel, Jegy, Bélyeg.* V. *Nota N. 1.* Cœleſte ſignum. *Zlamen nebeszki.* Himmliſches Zeichen. *égi jegy.* V. *Aſtrum.* Item V. in *Zodiacus.* 2. ſpeciatim ponitur *ſignum* pro *ſigillo.* 3. pro *Vexillo.* Multas legiones ſub ſignis habere, ducere, numerare. Multi ejus ſigna ſunt ſecuti. Palantem militem ad ſigna revocare. Conflatis ſignis pugnare. Convertere, movere ſigna, &c. ita *Cic.* 4. Signa marmorea, *h. e.* Simulacra, ſtatuæ. *Id.*

Sīl, sīlis, n. *Auſon.* Pigmentum luteum.

Sīlācĕus, a, um, Plin. V. *Lütĕus.*

Sīlentiô, *Abl.* Cic. & Per ſilentium, Tacit. *Tibo, Muchèch, Notihom.* Still, in der Stille. *Hallgatva.* V. *Tacitè.* Transl. V. *Quietè.*

Sīlentiō-

Silentiōsus, a, um, Apul. V. *Taciturnus*, *Tacitus*, *Quietus*.

Sīlentium, ii, n. Cic. *Muchanye*, *Mùk*, *Tibo*. Das Stillſchvveigen, ſtille. *Hallgatás*. V. *Taciturnitas*. Transl. V. *Quies N.* 1. *Otium N.* 1. *Ceſſatio*. Noctis ſilentium: *h. e.* Conticinium, & Intempeſta, vel concubia nox. *Liv.*

Sīlentus, a, um, *Levius* apud *Gell.* V. *ſilentioſus*.

Sīleo, es, ēre, ui, [Neu.) *Muchìm*, *Tibo jeſzem*. Schvveige, ich bin ſtill. *Hallgatok*, *nem ſzólok*. Aliquid, *vel* de aliqua re ſilere. *Cic.* 2. Transl. V. *Ceſſo*, *Quieſco N.* 1. Inter arma ſilent leges. *Id. pro Mil. c.* 4.

Sīlĕr, ĕris, n. Virg. *Rakitta*. e. Bachvveide. *Rakotja fa*.

Sīleſco, is, ĕre, (*Neu. Inch.*) Terent. *Pochinyam muchati*, *tibo biti*. Stille vverde, ich fange an ſtill, und ruhig zu ſeyn. *Hallgatni kezdek*, *Letſendeſedem*.

Sīlex, ĭcis, m. & f. Cic. *Sivecz kamen*, *kremen*, *kreſzni kamen*, r. Kieſelſtein, Kiesling, Feuerſtein. *Kova*, *Tüz ütö kö*.

Sīlĭcārĭus, ii, m. Frontin, *Poplochitel*, *Pokamenitel púta*, *Taraczár*. r. Gaſſenbeſetzer, Pflaſterer, Steinſetzer. *Kövel-lövö*, *Parittyás*.

Sīlĭcernĭum, ii, n. Varr. V. *Funebre convivium*, in *Funebris*. Hinc 2. per Transl. *Kruto ſztar chlovek*, *Jztaracza-jednum nogum v-grobu*. Ein alter Greiſs. *Leborgadtt vén ember*. V. *Senecio*, *Jenica*, ita *Terent.*

Sīlĭcĕus, a, um, Cato. *Izſivocza kamena*, *Tverdo-kameni*, *kreſzilo-kamenzki*, *kremeni*. Aus Kieſel- *oder* Feuerſteinen gemacht, Kieſelſteinigt, des Kieſelſteins. *Kovás*. Transl. V. *Durus*, ita *Senec.*

Sīlĭcia, æ, f. Plin. V. *Fœnogræcum*.

Sīlĭcĭus, a, um, Plin. V. *Siliceus*.

Sīlĭcŭla, *vel* Silĭquŭla, æ, f. *Varro*. Parva siliqua.

Sīlĭgĭnārĭus, ii, m. Ulp. *Z-berſjum terſecz*. r. Rocken- *oder* Korn-Händler. *Rozs áros*, *Rozs árúló*.

Sīlĭgĭnĕus, a, um, Plin. *Herſen*, *Herſeni*. Aus Korn, aus guten Rocken. *Ro'zból-való*. Panis ſiligineus. Senec. *Herſeni Krub*. s. Korn-Brod. *Ro'z Kenyér*.

Sīlĭgo, ĭnis, f. Plin. *Herſ*, *Béla bers*. Guter Rocken, s. Korn. *Ro'z* vel *Rozs*, *Búza allya*.

Sīlĭqua, æ, f. Plin. *Synon*. Leguminis putamen. *Moßnyicza*, *vu kojoj ſzochivo ráſzte*. e. Schotte, Gemüſs-Hülſen. *Vetemény magoknak a'tokja*, *Borsó héja*. V. *Calyx N.* 2. Item V. in *Putamen*. 2. per Synecd. V. *Legumen*. ita *Horat.* 3. V. *Fœnogræcum*. ita *Colum*.

Sīlĭquaſtrum, i, n. Plin. *Indianzki perper*, *ſztanovita vertna tráva*. Indianiſcher Pfeffer. *Török bors*, *kerti bors*.

Sīlĭquor, āris, āri, ātus ſum. (Dep. *Leguminibus proprium*) Plin. *Moßnyiczu dobivam*, *vu moßnyiczuſze zapſram*, *zavíam*. Die Hülſen *oder* Schotten bekomme, mit Hülſen überzogen vverde. *Tokoſodom*, *Polyvásodom*.

Sīlo, ōnis, m. Varr. *Chlovek velike obervi imajuchi*. r. Menſch mit groſſen Augenbraunen. *Nagy ſzéles*, *borzos ſzemöldökü ember*. vel rectiùs V. *Silus*, *Reſimus*.

Silva, & Sylva, (*idem eſt de Derivatiù*) æ, f. Cic. *Loza*, *ſ'uma*. r. Wald. *Erdö*. 2. Transl. Primùm ſilva rerum, ſententiarúmque comparanda: *h. e.* congeries, Copia. *Id.* 2. *de Orat. c.* 26.

Silvānus, i, m. Virg. *Lugár*. r. Wald-Hüter, Förſter. *Erdö páſztor*. 2. *Divji Bög loze*. r. Wald-GOtt. *Erdei Iſten*. ita *Cic.*

Silvātĭcus, a, um, Varr. *Lozni*, *S'umzki*. Aus dem Wald, zum Wald gehörig. *Erdöröl-való*, *Erdei*.

Silveſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Cic. *Lozom poſztájem*, *zaraſztujemſze*. Zum Wald vverde. *Megerdösülök*, *Elfajúlok*. 2. *Divji bívam*. Wild vverde. *Vadúlok*.

Silveſter, tris, tre, & ſilveſtris, *com.* tre, n. Cic. V. *Silvaticus*, *Silvoſus*. Item *Divji*. Wild. *Vad*. 2. Transl. V. *Ruſticus*. ita *Virg.*

Silvĭcŏla, æ, *com.* Propert. *Divji Chlovek*, *Vu lozi prebivavecz*, ali *Prebivalitelicza*. r. Wald-Mann, Wilder-Mann. *Vad ember*, *Erdöben-lakó*.

Silvĭcultrix, īcis, f. Catull. *Divja ſena*, *Vu lozi prebivalitelicza*. e. Wald-Frau, die in Wäldern vvohnet. *Vad Aſzſzony*, *Erdöben-lakóné*.

Silvĭfrăgus, a, um, Lucr. *Lozo-ter*, *Sumo-der*, *Lozu zatirajúchi*, *kakti veter*. Die Wälder nieder reiſſend, als der Wind. *Erdörontó*, *mind a'ſzél*.

Silvĭgĕr, ĕra, um Plin. V. *Silvoſus*.

Silvōſus, a, um, Liv. *Lozaſzt*, *ſ'umaſzt*, *Guſzto-lozni*, *Pun drévja*. Waldigt. *Erdös*, *Bokros*.

Sīlus, a, um, Cic. *Zaferknyeno-noſzaſzt*, *gore zavinyenoga noſza*, *Nöſz zaferknyen imajuchi kakti opicza*. Affen-Naſe, aufvverts gebogene Naſe habend. *Fel-fitúlt orrú*, *Fitakos orrú*.

Digitalizirao Google

Silvŭla, æ, f. Colum. *Lozicza, ſumicza.* Ein Wäldlein. *Erdőtske.*

Sīmĭa, æ, f. Cic. *Opicza, Munna, Mojemuçza.* Ein Aff. *Majom.* 2. apud Plin. *Drugih naſzleduvavecz.* Der einem alles nachahmet, und gleichſam nachäffet. *Máſt követő.*

Sīmīla, æ, f. Celſ. *Czvèt pſenichne melye, Béla melya.* s. Semmel-Mehl. *A' liſztnek a' java, Semlye liſzt.*

Sīmīlāgĭnĕus, a, um, Senec. *Iz bèle mêlye, Iz chiſzte pſenichne melye.* Aus Semmel-Mehl. *Semlye liſztből-való.*

Sīmī'āgo, ĭnis, f. Plin. V. *Simila.*

Sīmĭlĕ, is, n. *Subſtantivè.* Cic. *Szpodobno, Prilichno dugovanye.* Gleiches Ding. *Haſonló dolog.*

Sīmĭlis, *com.* le, n. *Szpodoben, Podoben, Prilichen, Szlichni, Jednoſzlichni.* Gleich, ähnlich. *Haſonló.* Patri, *vel* Patris facie & vitâ ſimilis. *Cic.* Os, humeróſque DEO ſimilis: *pro* ore, humeriſque, *Poëticè Virg.*

Sīmilĭtĕr, *Adv.* Cic. *Szpodobno, Podobnim náchinom, Na ſzpodobu*, ali *priliku.* Gleich, gleicher Weiſe, gleicher Geſtalt, gleichfalls. *Haſonlóképen.* Similiter facis, ac, atque, *vel* ut ſi me roges &c. *Id.*

Sīmilĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Szpodoba, ſzpodobnozt, Prilichnozt, ſzlichnozt.* e. Gleichheit, ähnlichkeit. *Haſonlóság, Haſonlatoſság.*

Sīmīlo, as, avi, atum, (Act.) *Szpodoben jeſzem, vu-blichaju kôga na pervo dajem.* Ich bin gleich, gleiche. *Haſonló vagyok, ábrázatját viſelem.* V. *Repræſento N. 1. Reddo N. 5.* Cùm ſint crura tibi, ſimilentquæ cornua lunæ *Mart. l. 2. epigr. 35.* Plerique leg. *ſimulent.*

Sīmĭŏlus, i, m. Cic. *Opichicza, Munnicza, Mojemuczicza.* Kleiner Affe. *Majmotska.*

Sīmĭus, ii, m. Martial. V. *Simia.*

* Sīmōnĭa, æ, f. Eccl. *Terſtvo z-dubovnim dugoványem, Míta* ali *ſzluzba za zadoblyenye dubovnoga dugoványa.* e. Simoney, Kauffmanſchafft mit geiſtlichen Würden, und Aemtern. *Egyházi dolognak pénzen árulása, eladása.*

Simplāris, *com.* re, n. & ſimplārĭus, a, um, JCti. V. *Simplus.*

Simplex, ĭcis, *om* Cic. *Jedno verſzt, Jednoſztruk, Jedne felye.* Einfach. *Egyes, Egyféle, Magában-való.* 2. Transl. *Priprozt, s'upelyàk.* Einfältig, ſimpel. *Egyenes, Együgyű.* V. *Rudis, Credulus.* ita *Horat.* 3. V. *Sincerus N. 1. Verus, Purus* ita *Cic.*

Simplĭcĭtās ātis, f. Tacit. *Jedno-verſztnozt, Priproſztócha.* e. Einfältigkeit. *Együgyűség, Elegyetlenség.* V. *Credulitas, ſinceritas, Ruditas.*

Simplĭcĭtĕr, *Adv.* Cic. *Proſzto, Jedno-verſztno.* Einfältig, Einfach. *Együgyün.* Transl. V. *Sincerè, imperitè.*

Simplĭcĭtŭs, *Adv.* Plaut. *idem.*

Simplus, a, um, Cic. V. *Simplex N. 1. Unicus, Uniformis, Rudis N. 1.*

Simpŭ'um, i, n. *Varr.* Calix cyatho ſimilis, quo vinum in ſacrificiis libabatur.

Sīmŭl, *Adv.* Cic. *Zkup, zkupa, zajedno, V-jedno, ſzpolu, jednokupno.* Mit einander, zugleich. *Együtt vèle, Egyſzer'ſmint.* 2. V. *Quam primùm, poſtquam, ſtatim.* Simul accepi tuas literas, ſtatim quæſivi è Balbo, &c. *Id. l. 6. Fam.* In hac ſignificatione conjungitur potiſſimùm cum particulis *ac, atque, ut, ac primùm.* Itaque ſimul, ut experrecti ſumus, &c. *Id. 4. Acad.* 3. V. *Etiam.* ita *Svet.*

Sīmŭlācrum, i, n. Cic. V. *Effigies, Idolum N. 1. Imago N. 1. Forma N. 3. & 6. 2. V. Signum N. 1. Similitudo.* & dicitur de *incorporeis.* Ergo in beſtiis erunt humanarum quædam ſimulacra virtutum &c. *Id. 2. Fin.*

Sīmŭlāmĕn, ĭnis, n. Ovid. V. *Simulacrum, Repræſentatio N. 1. ſimulatio.*

Sīmŭlāmentum, i, n. *Gell.* V. *Simulatio.*

Sīmŭ'antĕr, *Adv.* Apulej. &

Sīmŭlātè, *Adv.* Cic. *Zkazlivo, Liczo-merno, Liſzichno, Potmajno.* Gleisneriſch, verſtellter Weiſe, Heuchleriſch. *Tettetve.* V. *Fictè, Falsè, Fallaciter, Deceptoriè.*

Sīmŭlātio, onis, f. Cic. *Liczo-mérenye,* &c. V. *Aſſimulatio, Hypocriſis, Fictio, Deceptio, Fallacia, Falſitas.*

Sīmŭlātor, ōris, m. Cic. *Liczo-merecz,* &c. V. *Hypocrita, Fictor N. 1.*

Sīmŭ'ātrix, īcis, f. Stat. *Zkazlivka, Liczomérka, Liſzicza, Laſzhiva prilizavka, obraza preményavka.* e. Gleiſsnerin, Heuchlerin, verſtelltes Weibsbild. *Tettetőné, Képmútatóné.*

Sīmŭlo, as, āvi, ātum, (Act.) Cic. *Liczo-mérim, Laſzhivoſze zkaſujem. Liſzichim, Iſztinu zakrivam, Licze preményam, Drugachſze káſem neg jeſzem.* Gleiſsne, heuchele, mich verſtelle, mich anderſter zeige als in der Sach iſt. *Tettetem, komédiázom, képmútatom.*

Sīmultās, ātis, f. Cic. *Otajni názlob, ſzirovno nepriateltztvo.* Heimlicher Haſs, Abgunſt, Groll. *Alattomban-való gyülölség, Ellenkezés.* Item generatim V. *Odium N. 1. Inimicitia.*

Sīmŭ'us

Simŭlus, a, um, *Lucr.* Aliquantùm ſimus.

Sīmus, a, um, Virg. *Ztißnyenoga noſza, Fernyazt nòſz imajuchi kakti opicza, opiczanoſzazt.* Eingebogene Naſe habend, Affen-Näſigt. *Fitoſotska orrú, Lapos orrú mint a' Majom.*

Sīn, *Conj. pro* ſed ſi, ſi autem, ſi verò. *Ako pak, akoli, akoli drugach, akone.* Wann aber, vvo aber, vvo nicht. *Hogy-ha, ha pedig, ha pedig nem.* Si ita eſt, omnia faciliora; ſin aliter, magnum negotium. *Cic.*

*Sīnāpē, is, n. *Colum.* &

*Sīnāpī, n. *Indecl.* Plin. *Muſtarda, Gorußicza.* r. Senff. *Muſtár.*

*Sīnāpĭs, is, f. Plaut. *idem.*

Sincērè, *Adv.* Cic. *Szerdczo-odperto, Nebimbeno, Nelaſlyivo, Nevkanlyivo, Neprivarno, Pravedno.* Aufrichtig. *ôſzinte.* V. *Ingenuè, integrè, purè, verè.*

Sincērĭtās, atis, f. Plin. *Szerdczo-odpertnoszt, pravednoszt, nebimbenoszt, nevkanlyivoszt.* e. Aufrichtigkeit, Lauterkeit. *ôſzintesség.* V. *Veritas, Puritas, Integritas N. 1. & 2.*

Sincērĭtĕr, *Adv.* Gell. V. *Sincerè.*

Sincērus, a, um, (*perperam* ſyncerus.) Cic. *Szerdczo-odpert, odpertoga ſzerdcza, pravdeni, nelaſlyiv, nebimben.* Offenhertzig, aufrichtig, ungefälſcht, redlich. *ôſzintevaló.* V. *Verus, Veridicus, Integer N. 1. 2. & 4. 2.* propriè V. *Purus, ſimplex N. 1.* ita *Seneca.*

Sincĭpŭt, ĭtis, n. Plin. *Tily, pervo ſztrangla-ve.* r. Vordere Theil des Haupts. *Ortza, Fônek elsô réſze.*

*Sindōn, ŏnis, f. Martial. *Kruto tenyko platno, pachalat.* Reine und ſubtile Leinvvad. *Vékony gyólts, Tzinadóf.*

Sīnĕ, *Præp.* V. *Abſque.* Homo ſine fide. *Cic.*

Singillātim, *Adv.* Cic. V. *Singulatim.*

Singŭlāris, *com.* re, n. Cic. V. *Unicus, ſolitarius, individuus, ſimplex N. 1. ſeparatus. 2.* Metaleptice V. *Peculiaris N. 2. Excellens, Inſignis N. 1.*

Singŭlārĭtās, ātis, f. Tertull. *Oſzobitoszt, Navlaſztitoszt, oſzebujnoszt.* e. Beſonderheit, Sonderlichkeit, Seltſamkeit. *Kiváltképenvalóság, Tulajdonság.* Item V. *Excellentia.*

Singŭlārĭtĕr, *Adv.* Cic. *Jedino-ſzámo. &c.* V. *Unicè, Peculiariter, Excellenter, Magnopere.*

Singŭlārĭus, a, um, *Obſol.* Plaut. V. *Singularis.*

Singŭlātĭm, *Adv.* Cic. *Vſze po jedno, Jedno za drugim, Jeden po jeden, vſzako zoſzeb.* Nacheinander, eines nach dem andern, inſonderheit, jedes beſonder. *Egyenként, kûlön-kûlön.*

Singultim, *Adv.* Apul. *Schutzajuch.* Mit ſchluckſen, *oder* hetſchen. *Tſukolva, Akadozva.*

Singultio, is, īre, īvi, ultum, (Neu.) Plin. *Schuczam, skuczam.* Schluckſe, hetſche. *Tſuklom.*

Singulto, as, avi, atum, (Neu. Freq.) *Stat.* Frequenter ſingultio.

Singultus, ûs, m. Cic. *Schuczanye, skuczanye, ſchuczavicza.* Das Schluckſen, Hetſchen. *Tſuklás.*

Singŭli, æ, a, *plur.* Cic. *Szampoſzam, Jeden y jeden, vſzaki zoſzeb, Jeden za drugim.* Ein jeder beſonders, ein jeder für ſich, einer nach dem andern. *Ki-ki magára, minden fóre, Minden kûlön-kûlön.* Annis ſingulis; *vel* in annos ſingulos: *h. e.* quotannis. 2. Adhibetur *ſing.* ſingulus: *pro* Unicus. *Plaut.*

Sĭnĭſter, ſtra, ſtrum, *Leevi, a, o, &c.* V. *Lævus N. 1. 2.* Metaleptice V. *Lævus N. 2. & 3. Adverſus N. 1.* Comp. *Sĭnĭſtĕrior*, ita *Cels.* & *Siniſtrior* apud *Priſcian.* Superl. *Sĭnĭſtĭmus*, apud *Feſt.*

Sĭnĭſtĕrĭtas, atis, f. Plin. V. *Ruſticitas, Ineptia, Imperitia, Perverſitas.*

Sĭnĭſtra, æ, f. Cic. V. *Læva.*

Sĭnĭſtrà, *Adv.* Cic. V. *Lævè N. 1.*

Sĭnĭſtrè, *Adv.* Tacit. *Zlo, Neſzrechno.* Übel, unglücklich. *Gonoſzúl.* V. *Infeliciter, Infortunatè.* Item V. *Ineptè, Perversè. 2.* propriè V. *Lævè N. 1.*

Sĭnĭſtrorſum, & Siniſtrorſus, *Adv.* Cæſ. *Na levo, na levu ſztran* ali *ruku.* Linckvvärts, Lincker handvvärts, zur lincken Hand. *Bal kézfelé.*

Sĭno, is, ĕre, sīvi, sĭtum, (Neu.) Cic. V. *Permitto N. 1. Patior N. 2.*

Sĭnuāmĕn, ĭnis, n. Prudent. V. *Curvamen, Flexio N. 1. Flexura, Incurvatio, Inflexio.*

Sĭnuo, as, avi, atum, (Act.) Gels. V. *Curvo, Flexo, Incurvo, Rugo, Intrico.*

Sĭnuōsè, *Adv.* Gell. V. *Flexuosè, Involutè, Implicitè.*

Sinuōsus, a, um, Plin. V. *Curvus, Incurvus, Flexuoſus, Rugoſus. 2.* Transl. V. *Implicatus, Obſcurus N. 2.* Narratio ſinuoſa, *Quintil.*

Sīnum, i, n. *Varro.* Sīnus, i, m. Plaut. *Poſzuda terbuſſaſzta, Banyicza, Lambara, Mlétchni lonecz.* r. Milchnapff, s. Milchbeck, r. Milchaſch. *Nagy baſa edény, Palatzk, Téjnek-való edény.*

Sīnus, ûs, m. Cic. *Naruchaj, Medruchaj, Nadra.* r. Buſen. *ôbôl.* Item V. *Gremium.* Hinc *Transl.* V. *Complexus, Familiaritas, &c.* Eſſe

&c. Esse in sinu alicujus: *pro* in intima familiaritate, *h. e.* intimè amari ab aliquo. *Id. l. 14. Fam. ep. 4.* Aliquem in sinu gestare: *pro* impensè amare, eidem valde favere. *Terent.* Ad sinum alicujus confugere, se in sinum alicujus conferre: *h. e.* ad securitatem, & præsidium. *Plin.* In sinu gaudere: *h. e.* tacitam ex aliqua re voluptatem capere, neque illam aliis notam facere. *Cic.* 2. sinus in mari, *Morzki zatok, Morzko krilo.* r. Meerbusen, vvo sich das Meer zu einem Port krümmet. *Tenger kerületi, öbli.* ita *Cic.* 3. *Sinus* dicitur quælibet res flexuosa, quæ in medio vacuam capacitatem habet. V. *Sinuamen.* ita *Liv. Tacit. Virg. &c.*

Sīpārĭum, ii, n. Cic. *Zaszlon, Zaszlor.* r. Fürhang, auf dem Theatro. *Játék helyre elöfüggesztetett kárpit, elö-függesztö ponyva.*

*Sīphōn, *vel* Sīphō, ōnis, m. Colum. *Vodena Czèv, Vodeni Slèb.* e. Brunnen-Röhre, Wasser-Röhre, r. Wasser-Canal, e. Wasser-Sprütze. *Tsu, Tjatorna, Fetskendö.*

Sīphuncŭlus, i, m. *gracè* Sīphōniŏn, ii, n. *Plin.* Parvus sipho.

Sīquando, *pro* si aliquando. *Adv.* Cic. *Ako gda, ako koipùt.* Wann einmal. *Ha valaba.*

Sīquĭdĕm, *Conj.* Cic. V. *Quoniam.* 2. Sī quĭdem: *pro* si tamen. *Akoli vendar, Ako vendar.* Wann also, so doch. *Hogyha.*

Sīquis, sīquă, sīquŏd, *vel* sīquĭd. Cic. *Ako gdo, ako koi, akoli gdo.* Wann einer, so jemand, so etvvann einer. *Ha valaki.*

Sīquò, *Adv.* Cic. *Ako kamo, ako kam.* So etvvo hin. *Ha valabová innen.*

*Sīrēn, ēnis, f. Cic. *Morzka sena, Riba napol sena, sena poluriba.* s. Meer-Fräulein. *Tengeri állat, fellyül félig leány, alól hal.*

*Sīrĭus, ii, m. *Virg.* est stella in ore caniculæ, quæ cum sole conjuncta calorem ejus duplicat, & mortalium corpora nimio æstu languida reddit. *Hinc*

*Sīrĭus, a, um. V. *Præfervidus N.* 1. Ardor sirius. *Virg.*

Sirmĭum, ii, n. Ptolem. *Mitrovicza, varaß szlovenzki, negda kruto glaszoviti, navlaszti to od vnoßine szvetih Muchenikov, koji onde za pravu veru kervszvoju proleali jeszu.* Damitravvitz, vor Zeiten berühmte Hauptstadt in dem Sclavonischen Hertzogthum Sirmien. *Mitrovitz város tótországban valaha legbíreßebb.* Urbs jam inde ab Apostolorum ætate Antistite sacro insignis. Eadem Probo Imp. lucem primam, Claudio sepulcrum impertivit. Celebris etiam est à Concilio universali, quod A. 339. contra Photinum Constantinus Imp. id loci, approbante Rom. Pontifice, coëgit. Item 2.

Sirmium, ii, n. Geogr. *Szrim, Hertzegovina szlovenzka.* s. Hertzogthum Sirmien. *Tótországi hertzegség.* Ducatus Sclavoniæ.

Sirpea, sirpeus, sirpicula, &c. V. *sirpea, &c.*

Sirpo, as, avi, atum, [Act.) Varr. V. *Necto N.* 1. *Plecto, Vincto, Ligo.*

Sirpus, cum Derivatis. V. *Scirpus.*

Sīrus, i, m. (perperam *Syrus*) Varr. *Podzemlyum sitnicza, Jama za chuvanye pßenicze, &c.* e. Korn-Grube unter der Erden. *Buza verem.*

Sīs, *pro* si vis. *Ako ti' drágo, Ako bodi ez.* Wann es beliebt, so du vvilt. *Ha akarod.* Age nunc refer animum, sis, ad veritatem. *Cic.* Age sis. *Plaut.*

Sisĕia, æ, f. & Sisĕium, ii, n. (*Nonnullis* Scisĕium, & Scisĕia) Plin. *Szißek, grád y Varaß.* Siseck, Stadt und Vestung in Croatien. *Szißék, vár és város horvát országban.* Urbs antiquissima, Colonia Romanorum, & fortissimum totius veteris Pannoniæ munimen adversùs Dacorum incursus, ubi una inter sex monetarias Occidentis officinas visebatur. Certè Augusto imperante res summæ circa Sisĕium actæ sunt. Appianus horreum belli appellavit. Sedes fuit episcopalis, coæva Sirmiensi, à *S. Quirino M.* celebris, quam S. Ladislaus Zagrabiam transtulit, adjectâ regiâ dotatione. Nunc est arx Ven. Capit. Zagrabiensis, cui constanter præest unus è Canonicis. Iteratis vicibus oppugnabatur à Turcis, sed A. 1592. summo conatu, irrito tamen, ac in postrema obsidione cæsa sunt Barbarorum 12, & ampliùs, millia. Pertinaci nihilominus hosti cessit A. 1593. recuperata A. 1594.

*Sīsărŏn, *vel* sisarum, i, n. &

Sīsĕr, ĕris, n. Plin. *Kuzmorka, szlanovita merkva.* e. Zuckervvurtz, Möhre, gelbe Rube. *Sárga* vagy *veres répa, Murok.* Pastinacæ est similis.

Sisto, is, ĕre, stĭti, stātum, *aliis* stătum. (Act.) *Pred kôga poßtavlyam, pred ochißze poßtavlyam, na pervo dobájam.* Etvvas darstelle, fürstelle, mich stelle. *állatom, Elö-állatom.* V. *Præsento.* Ut te sistas. *Cic.* 2. more Neutrorum. *Iti preßtajem.* Von gehen aufhöre. *Menni megszünök.* V. *Consisto N.* 1. *Sto N.* 1. ita *Cic.* Amnes sistunt, *Virg.* Ubi tamen alii dicunt subaudiri *suos cursus.* 3. *Zaßtavlyam, ußtavlyam.* Bleibend mache, aufhalte. *Meg-állitom.* V. *Reprimo.* Nec ideo fugam sistebat. *Tacit.*

*Sistrum,

*Sistrum, i, n. Virg. V. *Crembalum*. 2. proprie idem est ac *Crepitaculum aneum, Cymbalum*.

*Sīsyphus, i, m. Æoli filius, qui, ut fabulantur Poëtæ, ob patrata saxo homicidia, apud inferos damnatus est ad volvendum contra montem saxum ingens, quod iterum relabatur. *Hinc* Sisyphi saxum volvere: est constanter duris & inanibus laboribus occupari. *Ovid.* Labor sisyphius: *h. e.* difficilis & inutilis. *Propert.*

Sĭtella, æ, f. *Dim.* Cic. *Vedrichicza, Herg, Zaimachecz.* s. Wasser-Eymerlein. *Meritŏ edényetske, kaponyátska.* 2. Accipitur frequenter pro urna, ex qua sortes trahuntur, vel in quam suffragia conjiciuntur.

Sĭtībundus, a, um, Serv. V. *Sitiens N. 1.*

Sĭtĭcĕn, ĭnis, m. Gell. *Nad mertvem popévavecz.* Der bey dem Abgestorbenen singet. *Halott temetésén musikáló.*

Sĭtĭcŭlōsus, a, um, Colum. *Valde sitiens, valde siccus.* 2. apud Plin. *Segyu donassajuchi, povekßavajuchi.* Das den Durst bringet, vermehret. *Szomjúhoztató, szomjúságos.*

Sĭtiens, entis, *om.* Cic. *Segyen, sedan.* Durstig. *Szomjúhozó.* 2. Transl. V. *Siccus, Aridus.* ita *Virg.* 3. V. *Avidus, Percupidus.* ita *Cic.*

Sĭtientĕr, *Adv.* Cic. *Segyajuch, segyno.* Durstiglich. *Szomjan, szomjúhozvan.* Transl. V. *Ardenter, Cupienter. Avidè.*

Sĭtio, is, īre, īvi, ītum, (Act.) Ovid. *Segyam, segyamisze, Piti selim, segyu terpim.* Durste, Durst leyde. *Szomjúhozom.* Hinc *Transl.* Agri sitiunt. Cic *Polye je prevech szubo, vlagu potrebuje.* Die Aecker sind sehr trocken. *Szárazok a' szántó-földek.* 2. Metaph. pro *vehementer cupio.* Nec sitio honores. *Id. ad Q. Fr. l. 2. ep. 5.*

Sĭtis, is, f. Cic. *Segya, Séda.* r. Durst. *Szomjúság.* Item V. *Siccitas, Ariditas*, & tunc dicitur de plantis, agris, &c. *Virg.* 2. Transl. V. *Vehemens & Cupedo, Aviditas N. 1. Appetentia.* ita *Cic.*

Sĭtītor, ōris, m. Corn. Nepos. *Segyavecz, sedavecz.* Der den Durst leydet. *Szomjúhozó.* 2. Transl. *Vehemens cupitor.*

*Sītōnĭa, *vi accentûs, reapse* sītōnĭa, æ, f. Ulp. *Braßnaszkerbenye, zpravlyanye, Braßnaria*, peregr. *Profuntaria*, e. Proviant-Verschaffung, s. Proviant-Meister-Amt. *Kenyér mesterség, gabona tárházi tisztartóság.*

Sĭtŭ'la, æ, f. JCt. *Vodena vedricza, vu kojojsze voda iz zdenecza vlêche, Zagrabenka, Zaimach, kablich.* r. Wasser-Eymer, e. Wasser-Geite. *Meritŏ edény, Veder.* 2, V. *Sitella N. 2.* ita *Plaut.*

Sĭtŭlus, i, m. Cato. *idem.*

Sĭtus, ûs, m. Cic. *Meszto-prilika, Poszlava kojega meszta, Namesztenye kakve sztvári.* e. Landes-Gegend, Gelegenheit eines Orts *oder* Dings. *Helyheztetés, állás.*

Sĭtus, a, um. *Poszlavlyen, Namesztyen.* Gesetzt, gelegen, gestellt. *Helyheztetett, helybe állatott.* Hujusce rei potestas omnis in vobis sita est. *pro* posita, repositа. *Cic. pro Mur. c.* 38. Urbs ad fluvium sita. *pro* posita ædificata. *Tacit.* Hic ille situs est: *pro* conditus, sepultus. *Cic.*

Sīvĕ, *Conj.* Cic. *Ali, ili, iliti.* Oder, entweder. *Akár, Avagy.*

Slāvŏnĭa, æ, f. Geogr. *Szlovenszko kralyeszlvo.* Das Königreich Slavonien in Illyrico. *Tót-ország.* Slavoniæ nomine scriptores sæpe accipiunt, quidquid terrarum à Dravo amne ad Adriaticum mare protenditur. At *speciatim Slavonia* est ea regio, quæ Savô & Dravô clauditur. Coronæ Hungaricæ, eodem, quo Croatia & Dalmatia, tempore accessit. In superiorem & inferiorem dividitur. Illa hodie nomine Croatiæ venit; Hæc *Neo-aquisticorum* (ut vocant) jure regitur. Caput superioris est *Zagrabia*; Inferioris *Posega* aut potius *Esékinum*. Vini non minùs ac pecorum, quin, ut Marsillio placet, rerum omnium, quæ humanis usibus famulantur, ferax. In scuto suo gentilitio exhibet Martem, ut videre est in Decreto Ludovici Regis, quod Joannes Zakmardi Protocollo Regni inseruit. CæteraV. in *Illyricum, Dalmatia, Croatia, &c.*

Slāvus, i, m. Geogr. *Szlovenecz.* Slavonier. *Tót.*

*Smăragdus, i, m. Plin. *Smaragd, Smerald, zeleni drági kamen.* r. Smaragd, ein grüner Edelgestein. *Smaragd, zöld-színü drága kö.* Hinc Smaragdĭnus, & Smaragdĭnĕus, *Cels.*

*Smecticus, a, um, Plin. V. *Smegmaticus.*

*Smegma, (perperam *smigma*) ătis, n. Plin. V. *Sapo.* Item *Vsze kaj chiszti.* Alles das säubert. *Minden mosó eszköz.*

*Smegmătĭcus, (nonnulli leg. *smecticus*) a, um, Plin. *Ochiszlyavajuchi. za ochisztenyé baszlnovit kakti szopun, szopunzki.* Säuberend, das die Krafft zu säuberen hat, als die Seiffe, zur Seiffe gehörig. *Tisztitó mint a' szappan, szappanozó erejü, szappanhoz-való.*

*Smegmătōpōla, æ, m. V. *Saponarius.*

*Smīlax, ăcis, f. Plin. *Vlaski grah*, ali *bob.* Welsche Erbsen, vvelsche Bohnen, ein Kraut. *Török bab, Felsolyó.*

Sŏbŏlēs, is, f. Cic. V. *Propago N. 2. Propagatio, Proles, Posteritas, Posteri.*

Sŏbŏlesco, is, ĕre, (Neu. *Inch.*) Liv. V. *Succrescо, Excrescо.*

Sōbrie, *Adv.* Cic *Trézno.* Nüchtern. *Józanon.* V. *Temperatè.* 2. Transl. V. *Cautè, Moderanter, Prudenter.* ita *Plaut.*

Sōbriĕtās, atis, f. Senec. *Tréznozt.* e. Nüchterkeit. *Italban - való mértékleteßég.* V. *Temperantia.* Transl. V. *Moderamen, Prudentia N.* 1.

Sŏbrīna, æ, f. Plaut. *Szeßztrichna, &c.* V. *Consobrina.*

Sŏbrīni, & Sobrinæ. *Szeßztrichi, ßzeßztrichne. &c.* dicuntur generatim prognati ex sororibus, aliisque, ut vocant, lateralibus agnatis. *Cajus J Ctus.*

Sŏbrīnus, i, m. Cic. *Szeßztrich. &c.* V. *Consobrinus.*

Sōbrius, a, um. Cic. *Trézen, Mertuchlio vu pitiu y jtlißßu.* Nüchtern, mäßig in Eßen und Trincken. *Józan, Italban és ételben mértékletes.* 2. Transl. V. *Cautus, Prudens N.* 1.

Soccātus, a, um, *Senec.* soccis indutus.

Soccĭfĕr, a, um, *Sidon.* soccos gestans.

Soccŭlus, i, *Sveton.* Parvus soccus. Item *Kopichiza izplatna*, vulgo *Skarpetula.* e. Fußsäcklein, Scarpetl. *Rubából-való kaptza.*

Soccus, i, m. Gic. *Meßztva, Kopicza, Mehki obuv.* e. Socke, r. Griechischer Schuh, e. Filtz-Schuh. *Kaptza, Bér - kaptza, Lagy tzipellös.* Hinc *Comici socci*, quibus Comœdi utebantur. *Plin.*

Sŏcĕr, ĕri, m. *Cic.* Sŏcĕrus, i, m. *Plaut.* Meæ uxoris pater: *Tàßzt.* Et mei mariti pater: *Szveker.* r. Schvväher, Schvvieger-Vatter. *Ipa, Ip.*

Sŏcia, æ, f. Gic. *Druskinya, Pajdaßicza.* e. Gesellin. *Társné.* Tori socia, *est* Gonjux, Uxor. *Ovid.*

Sociābĭlis, *com.* le, n. Plin. *Zdruslyiv, Zpajdaßlyiv.* Gesellig, das sich gesellen lasset. *Társalkodható.* 2. V. *Socialis.* ita *Liv.*

Sociālis, *com.* le, n. Cic. *Drußni, Pajdaßki, Drußtvu ßzlißßajuchi.* Zur Gesellschafft gehörig, Mitgesellen gehörig. *Társaságra való, Egymás társaihoz-tartozó.*

Sociālĭtas, atis, f. Plin. V. *Societas, Consociatio, Affabilitas.*

Sociālĭtĕr, *Adv.* Horat. *Drußno, Pojdaßno, Po navadi drusbe, Vu drußtvu.* Gesellig, Gesellen-vveis, in Gesellschafft mit andern. *Társaságoson.* Item V. *Affabiliter.*

Sociātrix, īcis, f. Valer. Flacc. *Pridrußitelicza, Vjedinitelicza.* Die sich gesellet, *oder* zvvischen andern eine Gesellschafft verursachet. *Társaságot, barátságot máßal ßzerzŏnĕ.*

Sŏciēnus, & sociennus, i, m. *Obsol.* Plaut. V. *Socius.*

Sŏciĕtās, ātis, f. Cic. *Drußtvo, Pajdaßtvo, Tovarußtvo.* e. Gesellschafft, Gemeinschafft, Gespanschafft, Cameradtschafft. *Társaság.* V. *Communitas, Consociatio, Confœderatio.*

Sŏcio, as, avi, atum, [Act.] Cic. *Drußim, Pajdaßim, Pobratujem.* Geselle, Gemeinschafft zusammen aufrichte. *Össze - társoltatom, össze-barátkoztatom.* V. *Consocio, Jungo.*

Sŏcius, ii, m. Cic. *Drùg, Pajdaß, Tovaruß.* r. Gesell, Mitgesell, Gespan. *Társ, Pajtás.* V. *Confœderatus, Comes N.* 1.

Socius, a, um, Cic. *Szłoßen, Drußni, Pajdaßni, Tovarußki.* Das sich gesellet hat, gesellig. *Társi, Társaságos, Társasági.*

Sŏcordia, æ, f. Liv. V. *Pigritia, Vecordia.*

Sŏcordĭtĕr, *Adv.* Liv. V. *Pigrè, Imprudenter.*

Sŏcors, (apud *Fest.* Secors) dis, *Nom.* Cic. V. *Piger N.* 1. *Excors.* Socordior: *Sidon.* Socordissimus: *Apul.*

Socrus, ûs, f. Cic. 1. Meæ uxoris mater. *Punicza.* e. Schvvieger-Mutter. *Napa, Feleßége annya.* 2. Mei mariti mater. *Szvekerva.* e. Schvvieger-Mutter. *Napa, Férjnek az annya.*

Sŏdālis, is, m. Cic. V. *Socius, Consors.*

Sŏdālĭtās, ātis, f. Cic. V. *Societas, Consortium, Cœtus, Congregatio.*

Sŏdālĭtĭum, ii, n. Auct. ad Her. *Bratovschina.* V. *Sodalitas, Fraternitas.*

Sōdēs, *pro* si audes. Gic. *Dragi! Proßzim te'! Ako more biti, Ako ßzmèß.* Lieber! ich bitte dich! vvann seyn kan, so du kanst. *Ha mered, kérlek, vallyon.*

Sŏdŏmīa, æ, f. *à voce Hebræa* Sodoma. *Nechißzto ßivlenye med dvemi jednoga ßzpola.* Unzüchtiges Leben zvvischen zvveyen eines Geschlechts. *Két egyßéle ßzemély közt való tißztátalan élet.* ita *Eccles.*

Sōl, sōlis, m. Gic. *Szuncze.* e. Sonn. *Nap az égen.* 2. *Metonymicè* soles: *h. e.* Dies. *Virg.*

Sōlāgo, ĭnis, f. Apul. V. *Heliotropium.*

Sōlāmĕn, ĭnis, n. Virg. V. *Solatium.*

Sōlāris, *com.* re, n. Ovid. *Szunchen.* Der Sonnen. *Napi, Napból-való.*

Sōlārĭum, ii, n. Cic. V. *Sciatheriton.* 2. *Létna hißa, Cherdak, Nadkrovje.* s. Sonnen- *oder* Sommer - Haus, r. Oberboden. *Nyári házi ßilegória.* V. *Hypathrum, Protectum.*

Sŏlārĭum, ii, n. Ulp. *Dácha od zemlye*, vulgo *od grunta, fundußa.* r. Boden-Zins, Grund-Zins, *Földbéri, vámja.*

Sōlātĭŏ-

Sōlātiŏlum, i, n. Catull. *Raduvanyicke, mala radoſzt.* Kleiner Troſt. *Vigaſztalálſotska.* V. *Gaudiolum.*

Sōlātĭum, ii, n. Cic. *Razveſzelnozt.* &c. V. *Conſolatio, gaudium.*

Sōlātor, ōris, m. Stat. V. *Conſolator.*

Sŏlĕa æ, f. Cic. *Synon.* Tegmen plantæ pedis. *Podplat, podkova.* e. Schuh-Solen, s. Huf-Eyſen. *Sólya, Tzipellős talpa, Patkó.* Item V. *Sculponea, Sandalium, Crepida, Calopodium N. 2.* 2. apud Plin. *Plocha morzka, ſztanovita riba.* Plateiſen, ein Meer-Fiſch. *Tengeri egy igen lapos hal.*

Sŏleārĭus, ii, m. Plaut. *Podplato-ſivecz, Podplatàr, Podkovàcb.* r. Solenmacher, Hufeiſen-Schmidt. *Sólya tſinálo varga, Patkolókováts.*

Sŏleātus, a, um, Cic. *Podtovan.* Mit Hufeiſen beſchlagen. *Patkóltt, Patkós, Sólyás.* Item V. *Crepidatus, ſandaligerulus, ſculponeatus.*

Sōlemne, & ſolenne, is, n. (*plur.* uſitatior eſt) *Subſtantivè.* Cic. *Vſzako-letna ſzvetkovina, Blagdàn, ſzvetechno vſzako leto navadno obſzluſavanye, ſzvétek vſzako leto navadni, vſzako-letni ſzpomenek, ali Poſzvetiliſche.* s. Jahrzeit-Feſt, e Jährliche-Feſthaltung, r. Gebräng-Tag, Jährlicher Feſt-Tag. *Eſztendönként elö kerülö víg Innep, Innep nap, Bévött innep tartás.* 2. V. *Mos, Inſtitutum N. 1. Conſvetudo.* Hoc illi ſolemne erat: *pro* in more poſitum, uſitatum. *Id.*

Sōlemnis, ſollemnis, & sōlennis, *com.* ne, n. Cic. *Blagdàn, a, o. Vſzako leto glaſzovito-navadni, Vſzako-letno-ſzvetechni.* Jahrgebräuchlich, Jahr-Feſt-täglich. *Eſztendönként innepi, Eſztendönként eſni ſzokott.* V. *Anniverſarius.* Item V. *Pompoſus.* 2. generatim ponitur pro *conſveto, præſcripto, legitimo, conſtituto.*

Sōlemnĭtās, & ſolennitas, atis, f. Gell. V. *Solemne N. 1. Feſtivitas.* 2. apud Ulp. pro *Pompa.*

Sōlemnĭtĕr, *Adv.* Liv. *Blagdanno, po vſzakolétni navadi, veliko-ſzvetechki, ſzvako-letno, navadno, poleg odlake.* Nach Jährlicher Gevvohnheit, Jährlich, gebräuchlich. *Szokás ſzerént, Eſztendönként.* Item V. *Pompotè.*

Sŏlemnĭtŭs, *Adv. Obſol.* Liv. *idem.*

Sŏleo, es, ēre, sŏlĭtus ſum, *apud Antiq.* sŏluĭ, [Neu.) Cic. *Navadenſzem, Navadu imam.* Pflege, ich bin gevvohnt, im Brauch habe. *Szoktam, ſzokáſom.*

Sŏlĕt, *Impers.* Cic. *Navada je, Jeſzt navadno.* Es pflegt. *Szokát, úgy ſzokták.*

Sōlers, & ſollers, ertis, *or.* Cic. V. *Induſtrius, Ingenioſus, Peritus, Perſpicax, Promptus N. 2.*

Sōlertĕr, *Adv.* Cic. V. *Induſtriè, Artificiosè, Ingeniosè, Peritè, Perſpicaciter, Promptè.*

Sōlertĭa, æ, f. Cic. V. *Induſtria, Peritia, Perſpicacia, Promptitudo.*

Sōlĭcĭtātio, onis, f. Cic. *Nemirno proßenye, Primarjanye, Zabavlyanye, Podbuchenye.* e. Unruhige Anhaltung, Anſuchung, Antreibung. *Szorgalmaztatás, Búsitás.* V. *Incitatio, Impulſio.*

Solicitātor, ōris, m. *Szilni Nagovarjavecz, Nemirni proſzitel, Szilitel.* Gevvaltſamer Anreitzer, unruhiger Anhalter, Anſtrenger. *Szorgalmaztató.* V. *Incitator, Impulſor.* Matronæ ſollicitator. *Seneca.*

Solicitò, *Adv.* Plin. *Szkerblyivo.* Sorgfältiglich. *Szorgalmatoſon.* V. *Accuratè, Diligenter, Anxiè, Curatè, Curiosè.*

Sōlĭcĭto, & ſollicito, (idem eſt de *Derivatis*) as, avi, atum, (Act.) Cic. *Szkerblyivo proſzim, nemirno nagovarjam.* Ernſtlich anhalte. *Szorgalmaztatom, Búsítom.* V. *Incito, Impello N. 1.* Animos imperitorum ſollicitare: *b. e.* ſpe allicere, vel metu impellere. *Id. 4. Catil. 2.* V. *Inquieto, Contriſto, Ango.* Valetudo tua me valde ſollicitat. *Id. l. 16. Fam. ep. 17. 3.* Pacem ſollicitare: *pro* turbare. *Liv.* Arcu feras ſollicitare: *pro* perſequi, venari. *Ovid.* Pollice docto ſtamina ſollicitare: *b. e.* Lyræ chordas arte pulſare. *Id.* Forem ſollicitare: *pro* impetere, pulſare. *Id.* Aquas remis ſollicitare: *pro* navigare. *Claudian.*

Sōlĭcĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Szkerblyivozt, Briga, ſztaranye.* e. Sorgfältigkeit. *Szorgalmatoßág. Búsulás.* V. *Cura N. 1. & 2. Anxietas, Inquietudo.*

Sōlĭcĭtus, & ſollicitus, a, um, (idem eſt de *Derivatis*) Cic. *Szkerblyiv.* Sorgfältig. *Szorgalmatos.* V. *Curioſus N. 1. Anxius, Inquietus.* 2. *Paſſivè* Omnia ſemper ſuſpecta, atque ſollicita ſunt: *pro* plena ſollicitudine. *Id. de Amicit. 3.* V. *Timidus.* ita *Ovid.* ſolicitior, *Cic.* ſolicitiſſimus. *Senec.*

Sŏlĭdāmentum, i, n. Lactant. V. *Firmamen.*

Solidātio, onis, f. Vitr. *Ocbverſztenye, Objachenye.* e. Beveſtigung. *Megerösítés.*

Solidātrix, īcis, f. Arnob. *Cbverſztitelicza, Objachitelicza.* e. Beveſtigerin. *Megerösítönö.*

Solidè, *Adv.* Gell. *Cbverſzto, Jáko, ſztavno, Jakleno, ſztalno, bitno.* Veſtiglich, kraffig, dauerhafft. *Erösen, Merön.* Item V. *Integrè N. 1.* ita *Terent.*

Digitalizirao Google

Sŏlĭdesco, is, ĕre, (Neu. *Inch.*) Plin. *Chverſzt poſztájem, jàk bívam.* Veſt, ſtarck, ſteiff vverde. *Merdvé léſzek, Megerősdődm, őszve forrok mint a' ſeb.*

Sŏlĭdĭpēs, ĕdis, *om.* Plin. *Chverſzto-nog, czélo-nog.* Starckfüſſig, mit ungeſpaltenen Füſſen. *Merd-lábú, mellynek nem haſadtt a' kőrme.*

Soliditas, ātis, f. Cic. *Chverſztotcha, Jaklenozt, ſztavnozt, Jatbína, ſztalnozt, czelocba.* e. Veſte, Dauerhafftigkeit, Gäntze. *Merdség, Erősség.*

Sŏlĭdo, as, avi, atum, (Act.) Plin. *Chverſzto chinìm.* Steiff mache. *Merdvé téſzem.* V. *Roboro.*

Sŏlĭdus, a, um, Cic. *Chverſzt, Jaklen, ſztaven, ſztalen.* Veſt, ſteiff, dicht, dauerhafftig. *Merd, ſzurú, erős, vaſtag, köpczős.* 2. Transl. V. *Integer N.* 1. ita *Virg.* 3. V. *Verus.* In quibus nulla ſolida utilitas. *Cic.* 1. *Fin.*

Sŏlĭdus, i, m. Lamprid. *Dobre zláge zlat-dukat.* Ein gantz Stuck Müntz, ein Ducat. *Egy arany, Arany pénz.* 2. Vulgo. *Szoldin.* Ein Soldiner. *Egy ſzóldin.*

Sōlĭferrĕum, ei, n. Liv. *Sztrêla vſza ſelézna.* Ein Pfeil gantz von Eyſen. *Merd vaſas nyil, dárda.*

†Sōlĭlŏquĭum, ii, n. *Szobom-govor, ſzamo z-ſzobom govorenye.* s. Selbſt-Geſpräch. *Magával-való ſzólás.*

Sōlĭtārius, a, um, Cic. *Szamochni, ſzamoſivecz, na ſzamom ſivúchi.* Einſam. *Egyedűl-való, Magának-való.* Item V. *Solus.*

Sŏlĭto, as, avi, atum, (Neu. *Freq.*) Gell. *Frequenter ſoleo.*

Sōlĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Szamotba, ſzamoſivnozt, Puſztozt.* e. Einſamkeit. *Egyedűl-valóság, Magánoſság.* Item V. *Deſertum, Eremus.*

Sŏlĭtus, a, um, V. *Conſvetus.* Ablat. *Solito* eleganter adhibetur cum nominibus & Adverbiis comparativi gradûs. *ut* Viſus ſol rubere ſolito magis: *b. e.* ultra ſolitum & conſvetudinem. *Liv.*

Sōlĭvăgus, a, um, Cic. *Szamo-tep, ſzam ſzimtam prebajajuchi, ſzamo-bodecz, ſzamoklateſs.* Allein herum ſchvveiffend. *Egyedűl-bújdoső, Egyedűl járó.*

Sŏlĭum, ii, n. Cic. *Kralyevzki Jztolecz, Poglavarzko ſzedaliſtbe.* Königlicher Stuhl, *oder* Thron. *Királyi ſzék.*

Sōlo, as, avi, atum, (Act.) Stat. V. *Deſolo, Evaſto.*

*Sŏlœciſmus, i, m. Quintil. *Neprikladni govor, nejzloga récbib.* e. Unrechte Wort-Fügung. *Szólásban-való éktelenség.*

Sōlor, aris, ātus ſum, (Dep.) Cic. V. *Conſolor, Exbilaro.*

Sŏlox, ōcis, *om.* Lucill. *Guſzto-vunaſzt, chverſzto-vunazt.* Dick vvollen. *Vaſtag gyapja.*

Solsĕquĭum, ii, n. Apul. V. *Heliotropium.*

Solſtĭtiālis, *com.* le, n. Cic. *Szunczo-ſztajni, ſzunczo-povratni, Pocbetku Dnevo-ali nocbno-raſztja ſzliſſajuchi.* Sonnen-Wendiſch, zur Zeit der Sonnen-Wende gehörig. *Nap térésére tartozó.*

Solſtĭtĭum, ii, n. Cic. *Szunczo-ſztaja, ſzunczo-povratek, pocbetek dano-raſztja* ali *nocbno-raſztja.* e. Sonnen-Wende. *Nap megtérése, fordulása.* Duplex eſt: *Æſtivum,* cùm nox eſt breviſſima & dies longiſſimus; & *Brumale,* dum contrà nox longiſſima, & dies breviſſima eſt. *Virg.*

Sōlūbĭlis, *com.* le, n. Ammian. V. *Reſolubilis,*

Sŏlum, i, n. *Cic.* generatim V. *Fundamen, ſuſtentaculum.* Item ſpeciatim V. *Terra, Humus.* Vertere ſolum: *pro* mutare domicilium timore pœnæ, *vel* exilii causâ, *Id.* 2. ſolum *pro* planta N. 2. *Id.*

Sōlùm, *Adv.* Cic. *Szamo, Jſztom.* Allein, nur allein. *Tſak, Egyedűl.*

Sōlummŏdo, *Adv.* Plin. *idem.*

Solvo, is, ĕre, ſolvi, sŏlūtum, [Act.] *Odveſujem, odreſſujem.* Entbinde, löſe. *Mególdom.* V. *Exodo N.* 1. *Diſſolvo N.* 1. *Exſolvo N.* 2. Mercatores Alexandriâ ſolverunt [*ſubauditur* navem, *vel* funem:] *b. e.* diſceſſerunt, avecti ſunt. *Cic.* Transl. V. *Libero.* Aliquem religione, legibus, cura ſolvere. *Id.* 2. V. *Diluo N.* 3. *&* 4. *Explico N.* 1. *Explano N.* 2. Poſitum argumentum ſolvere. *Quintil.* 3. V. *Pendo N.* 3. *Exſolvo N.* 1. *Diſſolvo N.* 3. Non ſum ſolvendo. Cic. *Nemorem dúga naplatiti, nemorem mojoi duſnozti zadoſzta vuchiniti.* Ich bin nicht im Stand meine Schuld abzuzahlen. *Nem vagyok elégséges a' meg-fizetésre.* Ad denarium ſolvere: *pro* debitum integrè exſolvere, perſolvere. *Id.* Ad diem ſolvere: *b. e.* ſtatuto die. *Id.* Pecuniam alicui pro aliqua re ſolvere: *pro* numerare, reddere. *Id.* 4. V. *Satisfacio.* Paterno funeri juſta ſolvere. V. in *Funus.* Fidem ſolvere: *pro* liberare, *Cic.* V. in *Libero.* 5. Ventrem ſolvere: *pro* relaxare. *Colum.* Nives ſolvuntur: *pro* liquefiunt. *Ovid.*

Sōlus, a, um, Cic. *Szàm, ſzamebni.* Allein, einig, alleinig. *Egyedűl, önnön maga.*

Sōlūtē, *Adv.* Cic. V. *Liberè N.* 1. *Diſſolutè.*

Sōlūtĭlis, *com.* le, n. Sveton. V. *Solubilis, Liquabilis,*

Sōlūtio,

Sŏlūtio, onis, f. Cic. *Odvezanye, odreßenye.* e. Entbindung. *Meg-óldás.* V. *Diſſolutio, Enodatio N.* 1. *Liberatio.* 2. apud eundem. *Plácha, Platenye.* e. Bezahlung. *Megfizetés.* V. *Exſolutio, ſatisfactio.* 3. V. *Debilitatio, Infirmatio, Laxamentum N.* 1. Solutio ſtomachi. *Plin.*

Sŏlūtor, ōris, m. Tertull. *Odvezavecz, Razpuſztyavecz.* r. Auflöſer. *Mególdó,* V. *Enodator N.* 1. *Liberator.* 2. *Plácbavecz, Platitel.* r. Bezahler, Auszahler. *Megfizetŏ,* Item V. *Satisfactor.*

Sŏlūtus, a, um, tior, ſſimus. *Odvézan, Razvézan, Razvuzlan, Oſzlobodyen, Pròſzt vuchinyen.* Entbunden, gelöſet, loſs, ledig, befreyet. *Mególdatott, Megſzabadítatott.* Item V. *Liber N.* 1. *Expeditus.* In dicendo ſolutus: *b. e.* expeditus, facilis, copioſus, promptus. Lege ſolutus; à cupiditatibus ſolutus: *pro* liberatus, abſolutus. Oratio ſoluta V. *Proſa N.* 1. In geſtu ſolutus: *pro* diſſolutus, laxus, effrons, effrœnatus. *Hactenus Cic.* In luxum ſolutus: *pro* effuſus. *Tacit.* Vinô ſolutus: *pro* langvens, debilitatus, fractus. *Virg.* 2. apud *Cic.* Solutus. *Platyen, Naplatyen.* Gezahlt, ausgezahlt. *Megfizetetett.*

Somniātor, oris, m. Senec. *Szenyavecz.* r. Träumer. *álmodozó.*

Somnĭcŭlōsè, *Adv.* Plaut. *Poſzpáno, zaſzpáno, dremlyivo.* Schläfferig. *álmoſon, ſzunnyadva.* Transl. V. *Pigrè, Incuriosè, Ignavè, Otiosè.*

Somniculoſus, a, um, Cic. *Poſzpan, zaſzpan, zadréman, drémlyiv, drémajuçbi.* Schläfferig, gar entſchlaffen. *Szunnyadozó, álmodozó, álmos.* Transl. V. *Piger, Ignavus N.* 1. *Incurioſus.*

Somnĭfer, ĕra, um, & Somnĭfĭcus, a, um, Plin. *Szpati cbinechi, ſzeny dodajuchi, ſzpánye donaſſajuchi.* Schlaff-bringend. *álom-bozó.*

Somnio, as, avi, atum, (Act. & Neu.) Cic. *Szenyam, ſzenyamiſze, ſznyimiſze.* Einen Traum habe, träume, es traumt mir. *álmodozom.* Hinc *Transl.* Ineptias ſomniare: *pro* ineptè aliquid dicere, aut agere. *Id.*

Somniōſus, a, um, Plin. *Guſztokrat ſzenyajuchi, pun ſzèny.* Dem offt traumt. *álmodozó, gyakran álmodó.*

Somnĭum, ii, n. Cic. *Szenya, ſzanya, ſzeny, ali ſzany.* r. Traum, s. Nacht-Geſicht. *álom.*

Somnŏlentia, æ, f. Sidon. *Poſzpánozt, Zaſzpánozt.* e. Schläffrigkeit, Schlafſucht. *Szunnyadozás.*

Somnŏlentus, a, um, Apul. V. *Somniculoſus.*

Somnus, i, m. Cic. *Szpanye, ſzany, ſzeny.* r. Schlaff. *álom, éjjeli nyugodalom.*

Sŏnābĭlis, *com.* le, n. Ovid. V. *Sonorus.*

Sŏnax, ācis, *om.* Apul. V. *Sonorus.*

Sŏnĭpēs, ĕdis, *om.* Pedibus ſonans. *Grat. in Cyneg. v.* 42. 2. Sonipes, ĕdis, m. (*ſubaud.* equus) Cic. *Berz, podkovan kony.* Geſchvvindes Roſs. *Gyors lábú paripa.* Generatim V. *Equus.*

Sŏnĭto, as, &c. (Neu. *Freq.*) Solin. *Frequenter ſono.*

Sŏnĭtus, ûs, m. Cic. V. *Sonus, ſtrepitus.*

Sŏnīvius, a, um, Cic. V. *Sonorus, Crepax.*

Sōno, as, ui, ĭtum, [Neu.] Plaut. *Glàſz dájem, ſvenchìm, zvonim.* Schalle, thöne, laute, klinge. *Zengek, Hangolok.* 2. V. *Denoto.* ita *Cic.* 3. V. *Pronuncio N.* 1. *Loquor N.* 1. Poëtis pingue quiddam ſonantibus. *Id. pro Arch. c.* 8. 4. Vox hominem ſonat: *b. e.* ſonô refert, repræſentat, denotat. *Virg.* Sonaturus. *Horat.*

Sŏnŏr, ōris, m. Tacit. *Veliki glàſz, ropot, r'um.* Starcker Ton, s. Getös, Geräuſch. *Hangos zengés, Zendülés, Zúgás.*

Sŏnōrē, *Adv.* Gell. *Glaſzno.* Laut, mit einem Getös. *Hangoſon, zengŏsŏn.*

Sŏnōrus, a, um, *Glaſzni, Dobro-glaſzen.* Laut, laut thönend. *Hangos, zengŏ.*

Sons, ſontis, *om.* Cic. *Za krivcza ſzpoznan.* Schuldig. *Bűnŏs.* V. *Culpabilis, Noxius N.* 1.

Sontĭcus, a, um, V. *Nocivus, Noxius N.* 2. *Vehemens.* Morbus ſonticus: *b. e.* ſacer. V. in *Sacer.* ita *Plin.* Cauſa ſontica: *b. e.* juſta, legitima, vera: morbus enim ſonticus juſta eſt abſentiæ cauſa. *Cato.*

Sŏnus, i, m. Cic. *Glàſz, Svenk, Zvòn.* r. Thon, e. Stimm, r. Klang. *Zengés, Hang, Szó.*

*Sŏphīa, *vi accentûs,* æ, f. Senec. V. *Sapientia.*

*Sŏphĭcus, a, um, V. *Sapiens.*

*Sŏphiſma, ătis, n. Cic. *Latinè* Fallacia, Fallaciloquentia, Fallax argumentatio, Captioſa concluſio.

*Sŏphiſta, *ſive* ſophiſtēs, æ, m. Cic. *Vkanlyivogovoritel, Czigányazt Mudro-znanecz, Szvojega mudro-znanztva prodavavecz.* Betrüglicher Redner, *oder* Weiſer; der ſich der vveiſen Kunſt rühmet. *Hamis filoſofus, Maga-bányó bölts.*

*Sŏphiſtĭcus, a, um, Gell. V. *Captioſus N.* 1. *Cavilloſus.*

*Sŏphus, i, m. Ennius *apud* Cic. *Muder chlovek, Mudro-znanecz.* Ein Weltvveiſer. *Bölts ember.*

Sōpio, is, īre, īvi, ītum, [Act.] Liv. *Szpatì cbinìm, ſzeny donaſſam, vuſznujem.* Ein-

 ſchläffere,

ſchläffere, ſchlaffend, *oder* einſchlaffen mache. *Elalutom, ſzunnyaztom.* 2. Transl. V. *Sedo.* Armorum furor ſopitus. *Patercul.*

Sŏpŏr, ōris, m. Plin. *Velik ſzeny, Jako ſzpányen.* Ein hart- *und* ſtarcker Schlaff. *Erős álom, ſzunnyadozás.* Item generatim V. *Somnus* ita *Cic.*

Sŏpōrĭfĕr, a, um, Plin. V. *Somnifer.*

Sŏpōro, as, avi, atum, (Act.) Plin. V. *Sopio N. 1.* 2. Transl. V. *Lenio, ſedo.* Dolor ſoporatus. *Curt.*

Sŏpōrus, a, um, Virg. V. *Somnifer.*

Sorbeo, es, ēre, ui, *apud veteres* ĭtum, *&* forbſi *vel* pſi, ptum. (Act.) *Szérkam ſzérchem*, Infin. *Szérkati.* Einſchlupffe, ſürffle, ſchlurffere. *Hörpölöm, ſzürtsölöm* vagy *ſzürtſelem.*

Sorbĭlis, le, Colum. *Poſzerklyiv, ſzerklyiv, ſtoſze ſzerkati more.* Leicht auszuſürffien, *oder* zu ſchlurffen. *Felſzürtsölhető, Hörpögethető, Felhörpenthető.*

Sorbillo, as, avi, atum, [Act. *Dimin.*] Terent. *Priſzérkávam, ſzerkechem, po malo ſzérkam.* Allgemach hinein ſürfle. *Szürtsöldögelem, ſzürtsölgetem.*

Sorbillum, i, n. Plaut. *Szokje, Juha,* ali *ſtogod drugo za ſzerkanye dobro.* e. Brühe, Suppe, ein Brühlein. *Tzibre, Leves, Zuppa.*

Sorbĭtio, onis, f. Pers. *Szérkanye, ſzarknutje.* Das Supffern, Sürflen, Schlurffen. *Hörpögetés, ſzürtsölés.* 2. Metonymicè V. *Sorbillum, Juſcum.* ita *Colum.*

Sorbĭtĭum, ii, n. Plaut. V. *Sorbitio N. 2.*

Sorbum, i, n. Cato. *Oskoruß ſzád.* r. Speyerling, Zarſen, Tſcharffen, eine Frucht. *Berekenye.*

Sorbus, i, f. Plin. *Oskoruß drévo.* r. Speyerling-Baum, Sperber-Baum, Airſchütz-Baum. *Berekenye-fa.*

Sordeo, es, ēre, ui, (Neu.) Cic. *Zatepen, Nechiſzt, ſzmradlyiv jeſzem.* Ich bin unflätig, unſauber. *Ruſnya vagyok.* Alicui aliquid ſordet: *h. e.* ſordidum, vile, fœtidum videtur. *Id.*

Sordes, is, f. *Szmrád, ſzmetje, gnyuſzoba.* r. Wuſt, Unflath. *Szenny, Motſok, ſzemét.* V. *Immunditia, Fax N. 1.* 2. Transl V. *Avaritia.* 3. V. *Contemtus, Dedecoramentum, Plebs 2do loco.* 4. V. *Mœror, Luctus, Ægritudo.* 5. Dicitur etiam per convicium de homine ſcelerato & infami. ita Cic.

Sordeſco, is, ĕre, (Neu. *Incb.*) Plin. *Neſznaſen, Nechiſzt, Merzek, ſzmradlyiv bivam,* ali *biti pochinyam.* Unflätig, unſauber vverde. *Szennyeſulok, Motſkoſodom.*

Sordĭdè, *Adv.* Cic. *Zaſzmeteno, ſzmradlyivo, ſzmradno, gnyuſzno, neſznaſno.* Unflätiger Weiſe, mit Wuſt, unſauber. *Ruſnyától.* 2. Transl. V. *Avarè.*

Sordĭdo, as, avi, atum, (Act.) Sidon. *Zaſzmetyujem.* Unflätig mache. *Szennyeſztem.* V. *Maculo N. 1. &* 2. Cùm innumerabilis multitudo bonorum de Capitolio ſupplex ad eum ſordidata veniſſet: *h. e.* accuſata, rea, & ideo veſtibus ac corpore ſordido. *Cic.*

Sordĭdŭlus, a, um, Plaut. *Priſzmradlyiv, Nekuliko neſznaſen, nechiſzt, gnyuſzen, merzek, ſzmetlyiv.* Ein vvenig unflätig, unſauber. *Ruſnyátska, ſzennyetske.*

Sordĭdus, a, um. *Szmetlyiv, zaſzmetyen, gnyuſzen, ſzmradlyiv.* Unflätig. *Ruſnya.* V. *Immundus.* 2. Transl. V. *Inhoneſtus, Indecorus, dedecoroſus.* 3. V. *Illiberalis N. 2. Avarus.* Hactenus *Cic.* 4. V. *Vilis, Abjectus, Egenus.* ita *Liv.*

Sordĭtūdo, ĭnis, f. *Plaut.* &

†Sordĭties, ēi, f. V. *Sordes.*

Sŏrex, *&* Sōrex, ĭcis, m. Colum. *Stakor.* (perperam *Pub.*) e. Ratz, Spitzmauſs. *Patkány.*

†Sorgum, i, n. *Szirek.* Indianiſcher Hirs, &c. V. *Briza.*

Soricīnus, a, um, Plaut. *Stakorzki.* Dem Ratz gehörig. *Patkányos.*

*Sōrĭtēs, æ, m, *Cic.* Argumentatio acervatas rationes complectens.

Sŏrŏr, ōris, f. Cic. *Szeſztra.* e. Schvveſter. *Nénem, Húgom.*

Sŏrorcŭla, æ, f. Plaut. *Szeſztricza.* s. Schvveſterlein. *Nénétske, Húgotska.*

Sŏrōrĭcīda, æ, *com.* Cic. *Szeſztro-morecz, ſzeſztro-morka.* r. Schvveſter-Mörder, r. Todtſchläger, *oder* e. Todtſchlägerin einer Schvveſter. *Nénnyének.* vagy *Húgának gyilkoſa.*

Sŏrōrĭus, a, um, Cic. *Szeſztrinzki, ſzeſztriv.* Zur Schvveſter gehörig. *Nénékhez-való, Húgokhoz-való.*

†Sororius, ii, m. 1. *pro* Marito ſororis. *Szvák.* r. Schvveſter-Mann, Schvvager. *Nénnyének.* vagy *Húgának férje.* V. *Affinis N. 1.* 2 *pro* Filio ſororis. *Szeſztrich.* r. Schvveſter-Sohn. *Nénem* vagy *húgom gyermeke.* Sic Sororia. *Szeſztrichna.* e. Schvveſter-Tochter. *Nénem* vagy *húgom leánya.*

Sors, ſortis, f. Cic. *Synon.* Fortuitus eventus. *Naſzrechu pripechenye, zgodyenye, &c.* V. *Fors N. 1. &* 2. *Fortuna N. 1. &* 2. *ſortitio.* Sorte *Abl.* V. *Forte, Fortunâ.* in *Fortuna.* Accipitur etiam pro *Alea*, Item pro *teſſella, tabella,* vel *ſchedula* nomen cujuſpiam ſcriptum referente, quæ in urnam mittitur,

Digitalizirao Google

titur, ſorte extrahenda. *Hinc* Ducere ſortem *vel* ſortes: *pro* ſortiri. *Virg.* Aliquid alicui ſorte, *vel contrà* extra ſortem aſſignare, &c. *Cic.* 2. V. *Fatum N.* 1. Me ferrea ſors vitæ premit. *Ovid.* 3. V. *Conditio N.* 1. Nemo ſua ſorte contentus vivit. *Horat.* 4. V. *Patrimonium, Hæreditas.* Puero in nullam ſortem bonorum nato. *Liv.*

Sorti, *poëticè: h. e.* ſorte. Virg. V. in *ſors.*

Sortĭcŭla, æ, f. *Parva ſors.* Demiſſa in urnam ſorticula. *Sueton.*

Sortĭlĕgĭum, ii, n. Plin. *Prorokuvanyeiz bitanya koczke*, ali *iz piſzma &c. na ſzrechu zan ozetoga.* e. Weiſſagung aus dem gefallenen Loos. *Sors vetéſſel jövendölés.*

Sortĭlĕgus, i, m. Cic. *Iz koczke bitanya prorok, iz cheſza na ſzrechu puſztyenoga dojducheb povedavecz, zganyavecz.* Der durch Loos vveiſſaget. *Sors vetéſſel jövendölö.* Apud *Horat.* ſortilegus, a, um.

Sortior, īris, īri, ītus ſum, (Dep.) Cic. *Na ſzrechu bitam, na ſzrechu koczke puſztyam, zbiram.* Looſe, das Loos vverffe, auf den Loosvvurff etvvas laſſe, ervvähle. *Sorſot vagy kotzkát vetek, ſors vetéſſel elválaſztom.* Provincias ſortiri: *pro* ſorte dividere. *Id.* Judices per Prætorem ſortiri: *h. e.* ſorte ſeu aleæ jactu eligere. *Id.* 2. *Na ſzrechu dobívam, z koczke bitanyem kaj zadobívam.* Durch das Loos etvvas erlange, überkomme. *Szerentſe által nyerem, ſors vetéſſel nyerem.* Magiſtratum ſortitus eſt: *pro* ſorte obtinuit. *Id.* Hinc Transl. & generatim. V. *Obtineo N.* 1. *Nanciſcor N.* 1.

Sortītio, onis, f. Cic. *Na koczku bitanye, Na ſzrechu puſztyanye, zbiranye, delenye.* Das Looſen. *Sors vetés.*

Sortītò, *Adv.* Cic. *Poleg bitanya koczke, Poſzrechi.* Nach dem Loos, durch das Loos. *Sorſſal, ſzerentsével.* V. *Sorte* in *ſors.*

Sortītor, ōris, m. Senec. *Na koczke bitavecz, na ſzrechu puſztyavecz, zbiravecz &c.* Der das Loos vvirfft. *Sors vető.*

Sortītus, ûs, m. Cic. V. *Sortitio.*

Soſpĕs, ĭtis, *Adject.* (genere neutro caret.) Cic. V. *Salvus.* 2. V. *Servator.* ita *Feſt.*

Soſpĭta, æ, f. Cic. V. *Servatrix.*

Soſpĭtālis, le, Plaut. *Obchuvajuchi, &c.* Behütend vor Gefahr. *Gyógyító.* V. *Salutifer.*

Soſpĭtās, ātis, f. Macrob. V. *Incolumitas, Proſperitas.*

Soſpĭtātor, ōris, m. Apul. V. *Servator.*

Soſpĭtātrix, īcis, f. Apul. V. *Soſpita.*

Soſpĭto, as, avi, atum, (Act.) Plaut. *Od pogibeli, kvara, zla chuvam, vu zdravju obdersávam.* Vor Gefahr behüte, Schadlos halte. *Mególtalmazom a' gonoſztól, Egéſzségben megtartom.* V. *Proſpero, ſervo.*

*Sōtĕr, ēris, m. Cic. V. *Servator.*

Spādīcĕus, a, um, Firmic. *Koſztanyo-licz, koſztanyeve boje*, peregr. *farbe.* Keſten-braun, Caſtanien-färbig. *Geſztenye-ſzínü.*

Spādix, īcis, m. Virg. *Koſztanyu ſzpodobna boja.* e. Keſten-braune Farb. *Geſztenyeſzín.* 2. propriè: *Kita z-ſzádom od palme odtergnyena.* Abgebrochener Zvveig von dem Palmen-Baum. *Pálma-fának leſzakaſztott ága.* ita *Gell.*

Spādo, ōnis, m. Plin. V. *Eunuchus N.* 1, 2. Transl. *pro* ſurculo inſtructuoſo. *Colum.*

Spādōnĭus, a, um, Plin. V. *Infructuoſus.*

Spargo, is, ĕre, ſi, ſum, (Act.) Cic. *Poſzipávam, ſziplyem, skropim.* Ausſtreue, ſtreue, beſprenge. *Elhintem, Hintezem.* V. *Diffundo N.* 1. *Diſſemino.* Aliquid in vulgus ſpargere: *pro* divulgare. *Id.* Humum foliis ſpargere: *pro* ſternere, conſpergere. *Virg.* Se toto paſſim campo ſpargere: *pro* diffundere, dividere, diſſipare. *Liv.* Corpus recenti aqua ſpargere: *pro* aſpergere, madefacere. *Cic.* Cacumina in ariſtas ſe ſpargunt: *pro* expandunt, extendunt, dilatant. *Plin.* Semen ſpargere: *pro* ſeminare. *Colum.*

Sparſim, *Adv.* Plin. *Raſzipczè, Skropczè, Szim-tam raſzipno, Ovdi-ondi.* Hin und her zerſtreuet, da und dort. *Elhintve, ſzéllyel, itt és amott.*

Sparſio, onis, f. Stat. *Szipanye, Skropénye.* e. Streuung. *Elhintés, Hintezés.* V. *Conſperſio, Diffuſio, Diſſeminatio, Diſſipatio.*

Spartĕus, a, um, *Cato.* Ex ſparto factus, contextus.

Spartum, i, n. *Plin.* Juncus hiſpanicus.

Spărum, i, n. & Spărus, i, m. *Cic.* Telum ruſticum recurvum.

*Spaſmus, i, m. Plin. *Kercb.* r. Krampff. *Görts.*

*Spaſtĭcus, a, um. Plin. *Kercbo-bolni, zkercben, zklyuchen.* Krämpffig, dem das Geäder verſchrumpfft iſt. *Györtsös, Megvonódott inú*, vagy *öſzve vontt tagú.*

Spătālĭum, ii, n. Plaut. V. *Armilla.*

*Spātha, æ, & ſpāthē, es, f. Plin. V. *Rudis, is, f. N.* 2. 2. V. *Enſis.* ita *Apul.* 3. eſt ſpecies palmæ arboris. *Plin.*

Spatiātio, onis, f. V. *Deambulatio.*

Spatiātor, oris, m. Feſt. *Szim-tam prehajavecz, r'etavecz.* r. Spatzierer, der auf und ab gehet. *Széllyel-sétáló.*

Spătiŏlum, i, n. Pallad. *Proſztorek, mali proſztor.* Kleiner Platz. *Közötske.*

Spătior,

Digitalizirao Google

Spătior, āris, ātus ſum. (Dep.) Cic. *Prehajamſze, ſzim-tam hodim.* Spatziere, umher gehe, auf und abgehe. *Kiterjedek, sétálok.* V. *Deambulo.*

Spatiōsè, *Adv.* Plin. *Proſztrano.* Weit. *Tágoſon.* V. *Latè, Diffusè, Copiosè.*

Spătiōſus, a, um, Golum. *Proſztran.* Weit. *Tágas. Bőés ſzéles-közű.* V. *Laxus N.* 1. & 2. 2. V. *Magnus.* ita *Ovid.*

Spătĭum, ii. n. Cic. 1. *Proſztor, Dusína ali s'irína meſzta.* e. Weite, r. Platz, Raum. *Köz, Helynek közi, tágaſság, ſzureſség.* V. *Laxitas N.* 1. *Intervallum N.* 1. *Curriculum N.* 2. 2. Transfertur ad tempus. *Doba,* ali *dusína vremena, Chaſz, Ték vremena.* e. Zeit. Friſt, Zeit. *Köz, Időnek közi, ſzureſség.*

Spĕciālis, le, Quintil. V. *Particularis.*

Specialĭtĕr, *Adv.* Colum. V. *Speciatim.*

Speciārĭus, a, um. Cæſ. V. *Specialis.*

Spĕciātim, *Adv.* Cic. V. *Particulariter, Nominatim.*

Spĕciēs, ēi, f. *Felya, Verſzt.* e. Art. *Nem, Mivólta.* V. *Effigies, Facies, Forma, Imago, Similitudo,* ita *Cic.* 2. V. *Apparentia, Simulatio, Prætextus.* Eadem eſt in ſomniis ſpecies eorum, quæ vigilantes vidimus. *Id.* 4. *Acad.* Specie quidem blanda, ſed &c. *Id. de Am.* 3. V. *Aſpectus, Viſio.* ita *Lucr. Virg.* 4. V. *Portentum, ſpectaculum N.* 1. *ſpectrum.* ita *Feſt.* 5. Metaleptice V. *Pulchritudo.* ita *Ovid.*

†Spĕcĭfĭco, as, avi, atum, [Act.) *Synon. latinum* Singillatim demonſtro, Enumero.

†Specifĭcus, a, um. V. *Particularis.*

Spĕcillum, i, n. (*Dim.* à ſpeculum, *vel* ſpecium.) V. *Specium.* 2. V. *Perſpicillum.* ita *Varro.*

Spĕcĭmĕn, ĭnis, f. n. *Cheſza pokazanye.* s. Prob. ſtuck. *Próba adás.* V. *Proba, Experimentum, Exemplar, Argumentum N.* 2. Capere, ſumere, dare ſpecimen alicujus rei, ex aliqua, *vel* in aliqua re. *Cic.*

Spĕcio, is, ĕre, xi, ctum, (Act. *Obſol.*) Varr. V. *Video, Aſpicio, Cerno.*

Speciōsè, *Adv.* Liv. V. *Pulchrè N.* 1. *Ornatè, Formosè.*

Speciōsĭtās, atis, f. Tertull. V. *Pulchritas, Ornamentum N.* 1. *Formoſitas.*

Spĕciōſus, a, um, Cels. V. *Pulcher N.* 1. *Ornatus N.* 1. *Formoſus.* 2. Habere cauſas ſpecioſas *b. e.* Ad ſpeciem veras, ſeu ſpeciem veri habentes. *Cic. Att. l.* 16.

Spĕcito, as, avi, atum, [Act. *Freq. obſol.*) Plaut. *Frequenter ſpecio.*

Spĕcĭum, ii, n. à *ſpecio.* Pacuv. *Selézcze, z-koimſze glubina rane poznáva, y oglida.* s. Wund-Eiſen, zu erfahren vvie dieff eine Wunde ſey. *Seb mérő gömbölyű iſpót, ſebet tiſztító vas.*

Spectābĭlis, le, Tacit. *Pogleda vréden, vugledo-vrédni.* Anſehnlich, achtbar. *Nézésre méltó, Tekintetes.* Item V. *Clarus N.* 1. & 2. *Eximius, Illuſtris N.* 2. *Viſendus, Viſibilis.*

Spectācŭlum, i, n. Cic. *Izkaza, Izkaznutje, Izkazanye, Dugovanye izkazano, Pred ochi poſztavje, Vidillo, Vidyallo.* 2. Schauſpiel, und alles vvas zu ſehen vorgeſtellet vvird. *Játék nézés, Tſudálás.* 2. Accipitur pro loco ſpectaculi, vel unde ſpectatur. V. *Pergula N.* 1. *Theatrum,* &c.

Spectāmĕn, ĭnis, n. Plaut. V. *Specimen, Spectaculum N.* 1.

Spectāndus, a, um, Plin. V. *Spectabilis.*

Spectātè, *Adv.* Plin. *Lépo-vidlyivo.* Wohl anzuſehen. *Tekintetesen.* V. *Egregiè, Eleganter, Feliciter.*

Spectātio, onis, f. Cic. *Gledanye.* e. Anſehung. *Nézés, Megtekintés.* Item V. *Conſideratio.*

Spectātīvus, a, um, Quintil. *Gledajuchi, Pregledajuchi, Premißlyavajuchi.* Etvvas beſchauend, betrachtend. *Jól megnézö, megvizsgáló, nézéssel megitélő elmésű.*

Spectātor, oris, m. Cic. *Gledavecz, Gledalacz..* r. Zuſeher, Zuſchauer. *Nézö.* V. *Contemplator.*

Spectātrix, īcis, f. Plaut. *Gledavka, Gledavicza, Gledalicza.* e. Zuſeherin. *Nézőné.*

Spectātus, a, um. V. *Probatus, Perſpectus, Praſtans, Lectus N.* 2. Homo ſpectatæ fidei & integritatis. *Cic.* Spectatior: *Silius.* Spectatiſſimus: *Cic.*

Specto, as, avi, atum, (Act.) *Freq. à* ſpecio.) *Ochi vu kaj vupiram, oſtro gledim.* Starr anſehe. *Nézdegelem, ſzemlélem.* V. *Aſpecto, Aſpicio, Intueor N.* 1. Rem aliquam, in *vel* ad rem aliquam ſpectare. 2. *Transl.* V. *Conſidero.* In judice ſpectari debet dignitas, 3. V. *Pertineo, Pertinet, Propendeo N.* 2. *Collimo.* Quorſum hæc ſpectat oratio? *Kamo káni,* (vulgo *czilya*) *ovo govorenye?* Wohin ziehlet dieſe Rede. *Mire való ez a' beſzéd.* Omnia conſilia ad concordiam ſpectant: *pro* tendunt, inclinant, propendent, &c. 4. Hæc pars fretum *vel* ad fretum ſpectat: *pro* vergit, verſa eſt, *ſeu* è regione freti poſita, freto obverſa eſt. 5. Aliquid in agendo ſpectare: *b. e.* finem ſibi proponere. 6. Aliquem ex trunco corporis ſpectare: *pro* æſtimare, judicare. *Hactenus Cic.* 7. Hunc virum omne forum ſpectat: *pro* ſuſpicit, admiratur. *Plin.*

Spectrum,

Digitalizirao Google

Spectrum, i, n. Cic. *Vidillo, ſztraſſillo, obrazno zkazanye.* s. Geſicht, Geſpenſt, e. Geſtalt. *Látás, Tſuda látás, Jelentés.* V. *Phantaſma.*

Spĕcŭla, æ, f. Cic. *Uſſanyicbe.* e. Kleine Hoffnung. *Reménységetske.*

Spĕcŭla, æ, f. Cic. *Zgledalnicza, Zoez-darnicza, ſztraſnicza*, vulgo *túla.* r. Schau-Thurn, e. Wacht-Hütten, Warte. *Várta, ör-állò bely, erkély.* V. *Podium, Extubitorium, obſervatorium.* 2. Transl. V. *Excubatio, Excubiæ, Obſervatio N.* 1.

Spĕcŭlābĭlis, le, *Stat.* Potens conſiderari, aut conſpici.

Spĕcŭlābundus, a, um, Sveton. *Gledajuchi, Zgledavajuchi.* Schauend. *ör-állò, vigyázò.* Item V. *Meditabundus.*

Spĕcŭlăr, āris, & Speculārium, ii, n. Senec. *Synon.* Res pellucida. *Prèk vidlyivo dugovanye, oblochno ſzteklo, Prozor iz ſztekla &c.* Durchſichtiges Ding, e. Glas-Scheibe, s. Glas-Fenſter. *által-világozò doiog, üveg ablak.*

Spĕcŭlāris, re, Plin. *Zerczalu ſzpodoben.* Dem Spiegel gleich. *Tükörbez báſonlò.* V. *Diaphanus, Perlucidus.* 2. apud eundem: *Zgledalnichki, ſztraſnichki, na viſzokom poſztavlyeni ſztráſi ſzliſſajuchi.* Zur Warte *oder* Hochvvacht gehörig. *Várrábоz-valò, ör-állásboz-valò.*

†Spĕcŭlārius, ii, m. *Szteklar, ki zerczala y ochali dèla.* r. Spiegel-*oder* Brillenmacher. *Tükör tſinálò.* V. *Hyalurgus.*

Spĕcŭlātio, onis, f. Ammian. *Izgled, Lyukanye, Nalyukavanye, gledanye, zvédanye &c.* e. Beſchauung, Beobachtung, Umſehung, Ausſpehung. *Meglatás Kémlelés.* V. *Excubatio, Exploratio N.* 1. Transl. V. *Meditatio, Ruminatio N.* 2.

†Speculātīvus, a, um. *Premiſſlyavavechki.* Beſchaulich &c. V. *Meditativus.*

Speculātor, oris, m. Cic. *Zgledavecz, Uboda.* V. *Excubitor, Explorator N.* 1. *Obſervator N.* 1. 2. Transl. V. *Contemplator, Ruminator N.* 2.

Speculātōrĭum, ii, n. Apul. V. *Specula N.* 1.

Speculatorius, a, um. *Za zezvédanye haſznovit.* Zum Ausſpehen dienlich. *Kémlelésbez-való.* V. *Specularis N.* 2. Navigium ſpeculatorium. *Caſ.* V. *Navis ſpeculatoria.*

Speculātrix, īcis, f. Cic. *Izgledavka, zezvedavka, ubodicza, Nalyukavavka.* e. Ausſeherin, Beobachterin, Ausſpeherin, Wachthalterin. *Megtekintò, kémlelò, vigáló Aſzſzony* vagy *Leány.* V. *Obſervatrix.* Transl. *Premiſſlyavavka.* e. Nachſinnerin, Nachgrüblerin. *Gondolkodónt.*

Speculātus, ûs, m. Plin. V. *Speculatio, Excubiæ.*

Spĕcŭlor, āris, ātus ſum, [Dep.] Cic. V. *Obſervo N.* 1. *Exploro N.* 1. *Excubo N.* 1. *Proſpecto.* 2. Transl. V. *Rumino N.* 2. *Contemplor.*

Spĕcŭlum, i, n. Cic. *Zerczalo, Ogledalo, Vugledalo.* r. Spiegel, s. Geſicht-Glas. *Tükör.*

Spĕcus, ûs, & i, m. *apud nonnullos* f. Plin. &

*Spēlæŏn, *vel* Spelæum, i, n. Virg. V. *Spelunca.*

†Spelta, æ, f. V. *Ador.*

Spēlunca, æ, f. Cic. V. *Antrum. Caverna.*

Spēluncōſus, a, um, Cœl. Aurel. V. *Cavernoſus.*

Spērābĭlis, le. Plaut. *Uſſavlyiv, Nadean, Naadni, ſtoſze moſe uſſati.* Hofflich, das man Hoffen kan. *Reménylhetò.*

*Sperma, ătis, n. *Sulpit. Sev.* V. *Semen.* Dicitur potiſſimùm de ſemine animalium. *e. g.* Ranarum ſperma. *Zaplodki ſabji, ſabokrechina. &c.*

Spernax, ācis, *om.* Silius. *Za niſtar derſechi, Nemarajuchi, Nemarni.* Verachtend. *Utálò, Finnyás.*

Spernendus, a, um, Tacit. V. *Deſpicabilis, Contemtibilis.*

Sperno, is, ĕre, ſprēvi, ſprētum, [Act.) Cic. V. *Contemno, Deſpicor, Faſtidio N.* 1. *Negligo, Rejicio N.* 2.

Spēro, as, avi, atum, [Act.] Cic. *Uſſam, uſſamſze, nádeamſze, uzdámſze, uſſanye imam.* Hoffe, eine Hoffnung habe. *Reménylem, Reménylek.* Cætera ſpero prolixa eſſe: *h. e.* confido, exiſtimo, cenſeo. *Id. Att. l.* 1. *ep.* 1. 2. per Catachreſin V. *Timeo.* ita *Cic pro Roſc. Amer. c.* 4. Hunc ego ſi potui tantum ſperare dolorem. *Virg. Æn. l.* 4.

Spēs, ſpĕi, f. Cic.. *Uſſanye, Nádianye, Náda, dobra chekanye.* e. Hoffnung. *Reménység.*

*Speuſticus, a, um. *Hitèch vuchinyen, na naglom vuchinyen.* In Eyl gemacht. *Sietretetett, ſietve tſinált.* Panis ſpeuſticus. Plin. *Kruh na berzom zpechen, Pogacha.* s. Brod, ſo in Eyl gebacken. *Hirtelen ſültt kenyér, Pogátſa.*

*Sphæra, æ, f. Cic. V. *Orbis, uſque adillaverba* Item V. *Regio.*

Sphærālis, le. Macrob. &

*Sphærĭcus, a, um, V. *Rotundus N.* 1.

*Sphæriſta, æ, m. Sidon. V. *Pililudius.*

*Sphæriſtērĭum, ii, n. Plin. *Meſzto za igru labde jliti pile.* s. Ballen-Haus. *Lapta játſzó bely.*

*Sphærŏmăchĭa, *vi accentûs*, æ, f. Stat. *Labdoigra, Igra z-obliczum.* s. Ball-ſpiel, das Ballen-ſpielen. *Lapta játſzás.*

Digitalizirao Google

*Sphinx, ngis, f. Poëtæ fabulantur monſtrum apud Thebas fuiſſe, capite, manibus & voce puellam, corpore canem, alis avem, unguibus leonem, caudâ draconem referens. Re vera autem vates erat, quæ reſponſa intellectu difficilia dabat. Oedipo Thebas ingreſſuro ſphinx ænigma propoſuit: *quod nam animal manè quadrupes, meridie bipes, veſperi tripes eſſet?* repoſuit Oedipus, hominem eſſe, tres eiuſdem ætates deſignans, & ænigma diſſolvit. *Plaut.* V. *Oedipus.* 2. Sphinx, ſphingius, *vel* ſphingium, genus ſimiarum. *Plin.*

Spīca, æ, f. Cic. *Klaſz*, *Lat.* e. Korn-Aehr. *Kaláſz, gabona fő.*

Spīcātus, a, um, Plin. *Klaſzazt.* Das Aehren hat. *Kaláſzos, Búza-fejes.* 2. *Kláſzu ſzpodoben.* Den Aehren gleichend. *Búza-fő forma fejű.* Pavimentum ſpicatum. *Id.*

Spīcĕus, a, um, Virg. *Klaſzni, Latni, Iz kláſza.* Von Aehren. *Búza-főből való.*

Spīcĭfĕr, a, um, Senec. *Klaſzo-rodni.* Aehren tragend. *Kaláſzt termő, Búza fejet termő.*

Spīcĭlĕgĭum, ii, n. Varr. *Klaſzo-branye, Palyetkovanye klaſzja, Pobiranye kláſzov od ſnyácheb oſztavlyenih.* e. Aehren-Leſung, Nach-Erndte, Nachſammlung der Aehren. *Tarlózás, Búza-fő ſzedegetés.*

Spĭcio, is, ĕre, exi, ctum, (Act. *obſol.*) Plaut. V. *Specio.*

Spĭco, as, avi, atum, (Act.) *Na ſzpodobu kláſza napravlyam.* Spitze, Aehren gleich mache. *Búza-fő formára tſinálom.* ita *Gratius in Cynegetico v.* 118. Hinc

Spĭcor, aris, atus ſum. [Paſs.] Plin. *V-klàſz idem, kláſze dobivam, kláſzamſze, latamſze.* Aehren gevinne. *Fejet bányok.*

Spĭcŭlātor, ōris, m. Tacit. V. *Satelles, Lanceārius, Carnifex.*

Spĭcŭlo, as, avi, atum, (Act.) Plin. *Cuſpido, Acumino, Cuſpidem acuo.*

Spĭcŭlum, i, n. Cic. V. *Jaculum N.* 1. *Pilum N.* 2. *Verutum, Sagitta.* Et generatim V. *Aculeus, Cuſpis.* ita *Curt.*

Spĭcum, i, n. *Cic.* Spicus, i, m. *Feſt.* V. *Spica.*

Spīna, æ, f. Cic. *Tern, Bodechi Drach.* 1. Dorn-Stachel. *Tővis.* Spina dorſi. Ovid. *Kőſzt herbtena.* 1. Ruckgrad. *Hát gerintz.*

†Spīnācĕa, & Spīnāchĭa, æ, f. V. *Spinacium.*

†Spīnācĭum, ii, n. *Spinacz tráva.* Binetſch- *oder* Spinat-Kraut. *Kerti laboda.*

Spīnālis, le. *Herbto-koſzteni.* Zum Ruckgrad gehörig. *Hát gerintziben-való.* Medulla Spinalis. *Macrob.*

Spīneŏla, æ, f. Plin. *Sztanovite ſelye roſicza.* Eine Art von Roſen. *Rósának neme.*

Spīnētum, i, n. Virg. *Germje ternovo.* V. *Senticetum.*

Spinĕus, a, um, Ovid. *Iz ternya, Ternov.* Aus Dornen gemacht, Dörnen. *Tővisből való.*

Spinĭfĕr, a, um, Cic. *Terno-noſz, Ternorodni.* Dorn tragend. *Tővis bozó, Tővis termő.*

Spinosŭlus, a, um, Hieronym. *Jedno malo ternaſzt, Priternovit.* Ein vvenig Dornicht *oder* Stachlicht. *Tővisetskés.*

Spinōſus, a, um, Varr. *Ternaſzt, Ternovit, Pun ternya.* Dornicht, Stachlicht, voll Dornen. *Tővises.* 2. Transl. V. *Incultus N.* 2. *Moleſtus, Durus N.* 2. *Aſper.* Oratio ſpinoſa. *Cic.*

Spintēr, *vel* ſpinther, ēris, n. *Plaut.* Fibula in humeris, *vel* Armilla muliebris.

Spinturnīcĭum, ii, n. *Dim. à* ſpinturnix. *Plaut.* Transl. V. *Anus, ûs.*

Spinturnix, īcis, f. *Plin.* Avis deformis & inauſpicata, ejuſdem cum Bubone ominis, incendium portendere dicitur.

Spinŭla, æ, f. Arnob. *Ternek, Ternchecz.* Kleiner Dorn. *Tővisetske.*

Spīnus, i, f. Virg. V. *Prunus Silveſtris.*

Spiōnĭa, & ſpīnĕa, æ, f. Plin. *Terſz velikoga zernya grozde rodéchi, Volovina.* Weintrauben-Art mit groſſen Beeren. *őreg ſzemű ſzőlő tőnek neme.*

Spīra, æ, f. Plin. *Synon.* Circulus in ſe ipſum non recurrens. *Zvit kolobar, Vjzako dugovanye vu okrug zvito, vu okrug zvitje, kakſze kacha zvia.* Gevvundener Kreiſs. *Tekergés, Minden őſzve tekergetett doleg, kerek forma, a' ki őſzve nem ſzakad, mint a' kígyó magát őſzve-tekeri.* 2. Speciatim: *Vertàny* vulgo *Perecz.* Eine Bretzen, Bretzel. *Peretz.*

Spīrābĭlis, le. *Dihanye donaſſajuchi, Dihlyiv, Duſhlyiv.* Das Athem bringt. *Lélekzet vebető.* V. *Vitalis, Animalis.* Animus ſpirabilis. *Cic.*

Spīrācŭlum, i, n. Plin. V. *Reſpiraculum.*

Spirāmen, ĭnis, n. *Lucan.* &

Spirāmentum, i, n. *Plin.* V. *Reſpiramen.*

Spirātio, onis, f. Cic. *Dihanye, Debnenye.* Das Athem holen, e. Athmung. *Lebellés, Lebés, Lélekzet.* 2. V. *Flatus N.* 1.

Spīrillum, i, n. Feſt. *Kózja brada.* 1. Geiſs-Bart. *Ketske ſzakáll.*

Spīrĭtālis, (*Nonnulli legunt* ſpiritualis] le, Vitruv. *Dubovni, Duſſevni.* Geiſtlich, Geiſtig. *Lelki.*

Spiritālĭtĕr, *Adv.* Tertull. *Dubovnim náchinom,*

Digitalizirao Google

nom, po dubovno. Geiſtlicher-Weiſe. *Lelki módon.*

Spīrĭtus, ûs, m. *Dùh.* r. Geiſt. *Lélek.* Item V. *Halitus, ſpiratio N.* 1. 2. V. *Flatus N.* 1. *&* 2. *Aura N.* 1. 3. Transl. V. *Faſtus, Inflatio N.* 2. 4. V. *Anima.* Hucuſque *Cic.* 5. V. *Odor.* Spiritus unguenti ſvavis diffugit in auras. *Lucret.*

Spīro, as, avi, atum, (Neu.) Cic. *Synon.* Spiritum duco, Animam de cælo duco, Animam attraho. *Diſſem*, Inf. *dibati.* Athme. *Lebellek, Lehek, Lélekzetet véſzek.* V. *Halo.* 2. V. *Flo.* Eurus ſpirat. *Ovid.* 3. Odorem ſpirare: *pro* emittere, exhalare. *Virg.* 4. Transl. Videtur Lælii mens ſpirare etiam in ſcriptis: *pro* vivere, ſuperſtes eſſe, Lælium quaſi vivum referre. *Cic.*

Spīrŭla, æ, f. Arnob. *Parva ſpira.*

Spiſsāmentum, i, n. Colum. *Guſztillo, glúſzto dugovanye.* Etvvas dickes, damit man etvvas verſtopfft. *Sûrû zavarék, sûrû lév.*

Spiſsātio, onis, f. Senec. *Vgluſztenye.* e. Verdickung. *Megſûrítés.*

Spiſsātus, a, um, Ovid. *Vgluſzten.* Dick gemacht. *Sûrſtett.* Item V. *Denſus.*

Spiſsè, *Adv.* Plin. *Na glúſztom.* Dick in einander. *Sûrûn.* V. *Densè.* 2. Metalepticè V. *Tardè, Ægrè.* ita *Cic.*

Spiſſeſco, is, ĕre, (Neu. *Incb.*) Lucret. V. *Denſeo.*

Spiſsĭgrădus, a, um, ior, ſſimus. Plaut. *Keſzno hodechi.* Langſam gehend. *Laſſan-járó.* V. *Lentipes.*

Spiſsĭtas, atis, f. *Plin.* &

Spiſsĭtūdo, ĭnis, f. Senec. V. *Denſitas.*

Spiſſo, as, avi, atum, (Act.) Plin. V. *Denſo.*

Spiſſus, a, um, V. *Denſus.* Metalepticè V. *Tardus, Difficilis, Gravis.* ita *Cic.*

*Spĭthăma, æ, f. Plin. *Pédeny, Roguſſa.* Eine Spanne. *Egy araſz.*

*Spithamæus, a, um, Plin. *Pédeny dug.* alí *s'irok.* Einer Spanne lang *oder* breit. *Egy araſz*, vagy *Tizenkét uj hoſzſzú*, vagy *ſzéles.* Item V. *Pygmæus.*

Splēn, ſplēnis, m. Plin. V. *Lien.*

Splendeo, es, ēre, ui, (Neu.) Cic. V. *Niteo, Luceo, Fulgeo.*

Splendeſco, is, ĕre, (*Incb.*] Cic. V. *Niteſco, Luceſco, Fulgeſco.*

Splendĭco, as, avi, atum, (Neu.] Apul. V. *Rutilo N.* 2. *ſplendeo.*

Splendĭdē, *Adv.* Cic. V. *Nitidè, Lucidè.* Transl. V. *Præclarè, Nobiliter, Magnificè.*

Splendĭdo, as, avi, atum, [Act.] Apul. V. *Rutilo N.* 1. *Nitido, Lucido.* 2. more *Neutrorum.* V. *Splendico.* Gemmæ ſplendidant. *Id. l.* 5. *A. A.* Plerique leg. *ſplendicant.*

Splendĭdus, a, um, Cic. V. *Nitidus N.* 1. *Lucidus, Fulgidus, Clarus N.* 1. 2. Transl. V. *Speciosus N.* 1. *Præſtans, Nobilis, Liberalis N.* 3. *&* 4. *Lautus N.* 2.

Splendor, ōris, m. Cic. V. *Nitor N.* 1. *Lux N.* 1. *Fulgor, Claritas N.* 1. 2. Transl. V. *Puritas, Præſtantia, Nobilitas N.* 1. *Gloria, Dignitas, Claritas N.* 2. *Lautitia N.* 1. *Magnificentia.*

Splēnĕticus, a, um, Plin. V. *Lienicus.*

Splēniātus, a, um, *Martial.* Spleniô obvolutus.

Splēnĭum, ii, n. *Plin.* 1. eſt herba, alio nomine *Aſplēnum*, quæ ſpleni medetur. 2. Faſcia, *vel* Panniculus emplaſtrô aut unguentô illitus. 3. Emplaſtrum.

*Spŏdĭum, ii, n. Plin. *Cinis ignitus.* Item *Purgamentum*, quod in fornacum parietibus poſt decoctum quodpiam metallum remanet.

Spŏliārĭum, ii, n. Plin. *Szlachtilnicza, meſzto ſzlachenya, Razbojnichko gnyezdo, meſzto, vu kojemſzegdo oprave, novácz alí ſzta drugoga mentuvati mora.* e. Auszieh-Stube, s. Raub-Schloſs, Ort, vvo man der Kleyder, Gelts, oder andererDingen beraubet vvird. *A' rubáknak levetkezö helye, Foſztó hely, Minden hely a' hol valaki rubújától, pénzétül* vagy *más jóſzágától megfoſztatik.*

Spŏliātio, onis, f. Cic. *Szlachenye.* e. Beraubung. *Foſztás.* V. *Privatio, Depræda tio.*

Spoliātor, oris, m. Cic. *Szlachtitel, Mentuvavecz, Porobitel.* r. Berauber, Plünderer. *Foſztó, Dúló.*

Spoliātrix, īcis, f. Cic. *Szlachtitelicza, Mentuvavka, Porobitelicza.* e. Berauberin, Plünderin. *Foſztóné.*

Spŏlio, as, avi, atum, [Act.] Cic. *Szláchim.* Ausziehe. *Levetkezem.* V. *Exuo N.* 1. *Denudo, Nudo N.* 1. Transl. V. *Privo, Deprædor.*

Spŏlium, ii, n. Cic. V. *Exuviæ, Manubiæ N.* 1. *Præda N.* 1.

Sponda, æ, f. Virg. *Kraj poſztelye*, peregr. *Spanpet.* s. Spanbett. *ágy-fa.* Item V. *Lectus.*

Spondeo, es, ēre. ſpŏpondi, ſponſum, (Act.) Cic. V. *Promitto N.* 2. *Deſpondeo N.* 1. *&* 2. Alicui pro aliquo ſpondere. *Vzetiſzeza kôga, obechati, porukom biti.* Für einen gut ſtehen, verheiſſen, verbürgen. *Valakiért kezes lenni.*

Spongĭa, æ, f. Cic. *Morzka rabla guba ſpenga*, vul-

Digitalizirao Google

ga, vulgo *Spongia*. r. Schvvamm, Meer-Schvvamm. *Spongia, Ispandia*. Teſte *Plinio* ſpongiæ ſentiunt.

Spongio, as, avi, atum, (Act.) Apic. *Z-spongium briſſem, zbriſzávam, oſpengávam.* Mit einem Schvvamm durchſtreiche, ausvviſche. *Spongiával elterülöm.*

Spongiŏla, æ, f. Plin. *Rabla morzka gubicza, ſpenſicza.* s. Schvvämmlein. *Spongiátska.*

Spongiōſus, a, um, Plin. *Rablo-gubav, ſpugazt, Rabel kakti guba.* Schvvammicht, gelöchert vvie ein Schvvamm. *Spongyiás, Likatſot.*

Sponſa, æ, f, Cic. *Zaruchnicza.* e. Braut, Hochzeiterin. *Meny-Aſzſzony.*

Sponsālĭa, ĭum, & ōrum, n. *plur.* Cic. *Zaruki, Obechanye biſnoga zakona, Perſztenuvanye, Zaruchnichko goſztenye.* e. Vermählung, Verlöbnuſs, Verlöbde, Heyraths-Abredung, Verheiſſung gegen einander, Vermählungs-Mahlzeit. *Kéz-fogás, kézfogáſi Lakadalom.*

Sponsālis, le. *JCt.* &

Sposālĭtĭus, a, um, Sidon. *Zaruchnichki, Zaruchnikom ali Zarukom ſzliſſajuchi.* Dem Bräutigam, der Braut, *oder* zur Vermählung gehörig. *Kéz-fogáſi, kéz-fogásboz-való, vőlegénybez-* vàgy *Meny-aſzſzonyboz-való.*

Sponſio, onis, f. Cic. V. *Promiſſio, Pollicitatio, Stipulatio, Vadimonium.*

Sponſo, as, avi, atum, [Act.] *Paulus JCtus.* V. *Deſponſo.*

Sponſor, ōris, m. Cic. V. *Promiſſor, Pollicitator, Præs N. 1.*

Sponſum, i, n. Cic. V. *Promiſſum, Pollicitum, Sponſio.*

Sponſus, ûs, m. *Serv. Sulpic.* apud *Gell.* V. *Sponſio.*

Sponſus, a, um, Terent. *Obechan, Obetan, Zaruchen.* Verſprochen, zur Ehe verheiſſen, vermählet. *Igértetett, Fogadtatott, Egybe-adott.*

Sponſus, i, m. Cic. *Zaruchnik, Drùg zaruchni.* r. Bräutigam. *Vő-legény.*

Spontālis, le, Apul. V. *Spontaneus.*

Spontālĭtĕr, *Adv.* Sidon. &

Spontāneè, *Adv.* Hieronym. V. *Sponte.*

Spontanĕus, a, um, Senec. *Hotni, ſzlobodnovolyni, Neprimoran.* Freyvvillig, ungezvvungen. *Szabad akaratja-ſzerént-való.*

Spontĕ, f. *Ablat.* ab inuſitato *Spons.* Cic. *Iz ſzvoie volye, Hotomczè, Dobro-volyno, ſzlobodno-volyno, Neprimorano.* Aus freyen Willen, freyvvillig, freyvvilliglich, von freyen Stücken, gerne für ſich ſelbſt, ungezvvungener Weiſe. *Szabad akaratból, kénnyén, kéſz akarva, önkénnyén.*

Spontis, f. *Genit.* ab inuſitato *Spons.* Colum. *h. e.* Voluntatis, arbitrii, arbitratûs. *e. g.* Homo ſuæ ſpontis. Cels. *Szloboden Chlovek, ſzvoje volye Chlovek.* Ein freyer Menſch. *Szabad ember.*

Sporta, æ, f. Cato. V. *Scirpiculum.*

Sportella, æ, f. *Cic.* &

Sportŭla, æ, f. Plaut. *Rogozáricz, ſzpletena korbicza, ſzpletenchicza, ſzacherecz.* s. Arm-Körblein, geflochtenes Körblein. *Koſárotska.* 2 Sportulæ: *h. e.* largitiones, diſtributiones pecuniarum, &c. *Plin.*

Sprētio, onis, f. Liv. V. *Contemtus, Aſpernatio, Rejectio N. 1.*

Sprētor, oris, m. Ovid. V. *Contemtor.*

Sprētus, ûs, m. Apul. V. *Spretio.*

Spūma, æ, f. Cic. *Penna.* r. Schaum. *Tajték.*

Spūmābundus, a, um. Apul. *Pennechiſze.* Schaumend. *Tajtékzó, Habzó.*

Spumātus, ûs, m. *Stat. Pennenye.* Das Schaumen. *Tajtékozás.* Item V. *Spuma.*

Spumeſco, is, ĕre, [Neu. *Incb.*] Ovid. *Pennazt bivam, Pennitiſze pochinyam.* Schaumicht vverde. *Tajtékozni-kezdek.*

Spūmĕus, a, um, Plin. *Pennazt, Pennichni.* Schaumicht. *Tajték forma.*

Spumĭdus, a, um, Apul. V. *Spumoſus.*

Spumĭfer, a, um, *Stat.* &

Spumĭger, a, um, Ovid. *Penno-noſz, Pennazt.* Schaumicht. *Tajték bozó.*

Spūmo, as, avi, atum, (Neu.) Plin. *Pennimſze.* Schaume. *Tajtékozom.*

Spumōſus, a, um, Plin. *Punpenne, Pennaſzt.* Voll Schaum, ſchaumig. *Tajtékos.*

Spuo, is, ĕre, ſpui, ſpūtum, (Neu.) Virg. *Piyujem.* Speye, ſpeytze. *Pőkől, Pőkőm.* V. *Expuo:*

Spurcè, *Adv.* Cic. V. *Fœdè, Obſcenè, Sordidè N. 1.*

Spurcĭdĭcus, a, um, Plaut. *Necbiſzto, merzko govorechi.* Garſtig, ſchändlich redend. *Otsmány beſzédű.* V. *Scurra, ſcurrilis.*

Spurcĭfĭcus, a, um, Plaut. *Merzko, necbiſzto chinechi.* Der böſes, garſtiges thut. *Otsmányító, Undoritó.*

Spurcĭlŏquĭum, ii, n. Tertull. *Merzko-govor.* Garſtige Rede. *Otsmány beſzéd.*

Spurcĭtĭa, æ, f. *Varro.* &

Spurcitiēs, ēi, f. Lucr. V. *Fœditas, Obſcenitas, Sordes N. 1.*

Spurco, as, avi, atum, (Act.) Plaut. V. *Conſpurco, Fœdo, Sordido.*

Spurcus,

Spurcus, a, um, Cic. V. *Sordidus N.* 1. & 2. *Scurrilis, Obscenus N.* 1. *Fœdus.*

Spŭrĭus, a, um, *b. e.* Incerto patre genitus, *Nothus* autem dicitur, cujus pater certus est, sed illegitimus. Ulp. *Krivo rodyen, kurvodetinzki, od nesztanovitoga otcza rodyen.* Unehrlich gebohren, von ungewissen Vattern gebohren. *Bizonytalan Attyától született, Fattyú.* 2. Transl. V. *Adulterinus N.* 2. *Illegitimus.* Versus spurii: *b. e.* incerti auctoris. *Auson.*

Spŭrius, ii, m. *Substantivè.* Plaut. *Kopile, kurvinszin,* vulgo *Fackuk.* r. Banckert, s. Huren-Kind, Bastart. *Fattyú-gyermek.*

Spūtāmĕn, ĭnis, n. *Prudent.* &

Sputāmentum, i, n. Tertull. V. *Sputisma, sputum.*

Spūtātĭlĭcus, a, um, Cic. *Poplyuvanya ali plyuvanya vréden, zlochesst, Malo-vréden.* Verspeyens-vvürdig, leichtfertig. *Pökéjt érdemlö, semmire-való.*

Spūtātor, ōris, m. Plaut. *Plyuvkavecz, Plyuvavecz.* r. Speyer, Koderer. *Pökdösö.*

Spūtisma, ătis, n. Vitruv. *Plyuvkanye, Plyuvanye.* e. Ausspeyung. *Pökés.*

Spūto, as, avi, atum, (Neu. *Freq.*) Plaut. *Plyuvkam.* Offt sputze, ausspeye. *Pökdösöm.* Synon. *Frequenter spuo.*

Spūtum, i, n. Martial. *Plyuvka.* r. Speichel. *Pök.* V. *Saliva N.* 1.

Spūtus, ûs, m. *Cal. Aurel.* V. *Sputamen.*

Squā'eo, es, ēre, ui, [Neu.) Gell. V. *Sordeo.* 2. V. *Lugeo N.* 1. *Mœreo.* Civitas veste mutata squalebat. *Cic. prosext.*

Squālidè, *Adv.* Cic. V. *Sordidè N.* 1. *Incultè, Mœstè.*

Squalidĭtas, atis, f. Ammian. V. *Squalor.*

Squālĭdus, a, um, Cic. V. *Sordidus N.* 1. *Incultus N.* 2. *Mœstus.*

Squālĭtas, atis, & squalĭtūdo, ĭnis, f. *Accius* apud *Non.* &

Squālor, ōris, m. Cic. V. *Sordes N.* 1. *Incultus, ûs, N.* 2. *Mœstitia.*

Squālus, i, m. Plin. *Morzki pészak.* Ein Meer-Fisch. *Tengeri kutya hal.*

Squāma, æ, f. Cic. *Lúszka,* e. Schuppe. *Hálós kigyó-héja.* 2. Transl. V. *Scoria N.* 1. ita *Plin.* 3. Loricarum catenulæ *squamæ* dicuntur à *Virg.*

Squamātim, *Adv.* Plin. *Na náchin* ali *szpodobu lúszke.* Schuppen-Weise. *Halhéjason.*

Squāmĕus, a, um, Virg. V. *Squamosus.*

Squamĭfĕr, a, um, Cic. &

Squamĭgĕr, a, um, Plin. *Luszko-nosz, lúszke imajuchi.* Das Schuppen trägt, oder hat. *Hal-héj viselö.* Item V. *Squamosus.*

Squāmōsus, a, um, Cic. *Pun lúszk, luszkazt.* Voll Schuppen, schuppicht. *Hal-héjas.*

Squamŭla, æ, f. Gels. *Luszkicza.* e. Kleine Schuppe. *Hal-héjatska.*

Squarrōsus, a, um, Fest. *Luszko kósni, zpusszenu kósu imajuchi.* Angeblasene Haut habend. *Varas bőrü.* V. *Pustulatus.*

Squătīna, æ, f. Plin. *Morzka ostro-y tverdokósnata riba.* r. Meer-Fisch, mit einer rauhen Haut. *Egy tengeri kemény héjú hal neme.*

Squilla, æ, f. Pallad. *Morzki cherlenecz-luk.* e. Meer-Zwiebel. *Tengeri veres hagyma.* 2. est genus piscículi marini. *Cic.*

St! *Interj.* Vox est silentium indicentis. *Terent.*

Stăbĭlīmĕn, ĭnis, n. *Cic.* &

Stabilīmentum, i, n. Plaut. V. *Pedamen, Fulcimen, Firmamen, Confirmatio N.* 1.

Stăbĭlio, is, īre, īvi, ītum, [Act.] Cic. V. *Fulcio, Firmo, Confirmo N.* 1.

Stăbĭlis, *com.* le, n Cic. V. *Firmus N.* 1. *Constans.*

Stabilĭtās, atis, f. Cic. V. *Firmitas, Constantia, Perseverantia.*

stabilĭtĕr, *Adv.* Svet. V. *Firmè, Constanter, Perseveranter.*

Stabilītor, ōris, m. Sen. V. *Firmator, Confirmator N.* 1.

Stăbŭlārĭus, ii, m. Varr. V. *Agaso, Equarius, Equiso, Stabuli præfectus,* in *Præfectus.* 2. V. *Hospitator, Diversitor N.* 1. *Caupo.* ita *Senec.*

Stabulātio, onis, f. Colum. *Vu Sivinszkom prebivalischu sztanuvanye.* In einen Viehstall Wohnung, e. Stallung. *Istállóban-való létel, lakás.* Item V. *Stabulum N.* 1. 2. Generatim V. *Mansio, Hospitaculum, Habitatio.*

Stăbŭlo, as, avi, atum, (Act.) Varr. *Vu sivinzko prebivalische nasztanujem, to jeszt: Vu volarniczu, blèv. pojatu,* ali *vu konyarniczu* vulgo *Stallu prijémlyem.* Einstalle, im Stall stelle. *Istállában vagy Pajtában tartom.* Item generatim V. *Hospitor N.* 1. *Recipio* in simili sub *N.* 1. 2. est Verb. *Neu.* V. *Stabulor.* ita *Virg.*

Stăbŭlor, aris, ātus sum, (Dep.) *Varr.* Dicitur potissimùm de pecoribus. *Vu Sivinzkom prebivalischu sztanuiem, prebivam, sztoim.* Im Stall vvohne. *Istállóban, Pajtában vagyok.* Item generatim V. *Hospitor N.* 2. *Habito, Diversor.*

Stăbŭlŭm, i, n. 1. speciatim & usitatissimè: *Prebivalische sivinzko:* peregr. *Stalla,* r. Viehstall. *Istálló.* V. *Bubile, Caprile, Equile, Haræ, Ovile, &c.* ita *Cic. Colum.* 2. V. *Stabulatio N.* 2. *Sedes N.* 2. *Hospitium N.* 1.

Digitalizirao Google

Diverſorium. ita *Plaut. Sveton. Ulp.* 3. V. *Lupanar*. ita *Plaut. & Cic.*

*Stacta, æ, & ſtactē, es, f. Colum. *Szok iz mirhe zpreſſan.* s. Myrrhen-Safft. *Mirhából kitſepegő nedveſség.*

*Stactēus, a, um, *Plin.* Ad ſtacten pertinens.

*Stădĭŏdrŏmus, i, m. Firmic. *Vtekavecz, za vadlyu derkavecz.* r. Wett Lauffer. *Pállya - futó.* 2. *Meſzto za zderkávakávanye, ſzto dvadeſzeti y plt koracbajev dugo.* r. Lauff-Platz, hundert fünff- und zvvantzig Schritt lang. *Futó - bely, ſzázbuſzonőt lépéſni hoſzſzú, Pállya-futó-bely.* V. *Hippodromus, Catadromus, Decurſorium, Curriculum N.* 2. ita *Plin.*

*Stădĭum, ii, n. V. *Stadiodromus N.* 2. Hinc 2. generatim. *Duſina zemlye* 125. *koracbajev imajucha.* Eine Weite von 125. Schritten. *Pállya, ſzáz buſzonőt lépéſni föld.* ita *Cic.*

Stăgīra, æ, f. *Geogr.* Urbs Macedoniæ, patria Ariſtotelis, qui inde *Stagirītes*, vel *Stagirita* dictus eſt. *Cic.*

Stagnātĭlis, le, Plin. V. *Paluſter, Lacuſtris.*

Stagnātus, a, um, Colum. V. *Paludoſus, Lacunoſus.*

Stagno, as, avi, atum, (Neu.) *Mlakom poſztájem, Negibljyemſze, netechem, na miru ſztoim kakti voda vu mlaki*, ali *morju*. Still ſtehe, vvie eine See. *Tóvá léſzek.* Nili aquæ evagatæ ſtagnant. *Plin.* 2. *Activè:* Tiberis actus plana Urbis ſtagnaverat: *pro* inundaverat. *Tacit.*

Stagnōſus, a, um, Ammian. V. *Stagnatus.*

Stagnum, i, n. Cic. *Sztojecha voda, Miruvanye vodè.* Still ſtehend Waſſer. *Viz-állás.* V. *Palus, udis, f. Lacus N.* 1.

*Stălagmĭa, ōrum, n. *plur.* Plin. *Navuſſnicze podugovate iz gyungya.* Länglicht Ohren-Gehäng aus den Perlein. *Fülre-való boſzſzúka drága gyöngy.*

Stāmĕn, ĭnis, n. Varro. *Oſznova, Oſznútek, Nitt chez tkalechki greben prepelyana, preja na tkalechko vitlo naſznovana.* r. Weber-Stollen-Zettel, s. Geſpinſt, r. Zettel. *Nyálas fonal.* 2. V. *Chorda.* ita *Ovid.* 3. V. *Filamentum N.* 2. ita *Propert.*

Stāmĭnĕus, a, um, Propert. *Nategnyeno-nitti.* Zum Zettel gehörig. *Nyálas fonalas.* Rota ſtaminea. *Propert.*

Stannārĭus, ii, m. *Stil.* Faber. V. *Faber ſtannarius.*

Stannĕus, a, um, Plin. *Bélo-olovni, koſzitren, koſziterni.* Zienern, aus Zien. *Fejér-ónból-való.*

†Stanno, as, avi, atum, (Act.) *melius dixeris* ſtannō obduco, induco, ferrumino. *Koſzitrim, koſziterim, Pokoſzitrujem, kalaiſzam.* peregr. *Czínyam.* Verziene, überziene. *Meg-ónozom.*

Stannum, i, n. Plin. V. *Caſſiterium.*

†Stăpēs, ĕdis, m. &

Stăpĭa, æ, f. *Sztrumenek, Sztremen.* r. Steig-Bügel. *Kengyel.* ita *Vet. Inſcript. Romæ.*

Stătārĭus, a, um, Cic. V. *Stabilis, Immobilis.* Miles ſtatarius. *Liv.*

*Stătēr, ēris, m. eſt Moneta, Nummus, cujus variæ erant apud Græcos ſpecies.

Stătēra, æ, f. Cic. *Vága prez zdélicz, kantar, Merillo, Oka.* e. Schnell-Waag, Boltz-Waag. *Függeſztő font, Lántzos font, Mértĕk.*

Stătĭcŭlum, i, n. *Plin.* Genus vehiculi, vel geſtatorii.

Stătĭcŭlus, i, m. *Plaut.* ſaltatio ſinè motu ex loco.

Stătim, *Adv.* Cic. V. *Protinus, Mox N.* 1.

Stātim, *Adv.* Plaut. V. *Stabiliter.*

Stătio, onis, f. Cic. *Stánye, ſztojénye, Poſztaliſche, ſztojaliſche.* Das Stehen. *állás.* V. *Commoratio, Conſiſtio, Habitatio.* 2. Metonimicè V. *Portus N.* 1. ita *Virg.* 3. *Meſzto za ſztraſu vojnikom odluchcno, ſztráſa.* e. Poſtirung, Schaarvvacht. *Stráſálló bely.* V. *Excubiæ, Excubitorium.* ita *Cic. Caſ. Liv.* 4. Accipitur pro omni loco, in quo fit commoratio. V. *Stativa, Hiberna, Hibernaculum, Conſiſtorium, &c.* ita *Gell. Plin. &c.*

Stătiōnālis, le, Plin. *Chverzto-ſztojni, na meſztu ſztojechi.* Steiff ſtehend. *Veſzteg álló, Helyben álló.*

Stătionārĭus, a, um. *Na ſztráſi ſztojechi, ſztraſni.* Auf der Wacht ſtehend. *őr-álló.* V. *Excubitor, Præſidiarius N.* 1. Miles ſtationarius. *Ulp.*

Stătīva, ōrum, n. *plur.* Cic. *Létno naſztanenye vojnikov, ogradyeno prebivaliſche vojnikov, Taborzki ſztan vu letu.* s. Sommer-Lager, Still-Lager. *Tábornak helyben léte, Megſzálláſa.*

Stătīvus, a, um, Cic. *Sztojechi.* Stehend. *álló.* Item V. *Stationarius, ſtationalis, ſtatarius.*

Stātor, & ſtător, ōris, m. Cic. V. *Accenſus, Apparitor.* 2. V. *Cuſtos, Excubitor.* ita *Auctor Priapeorum Carm.* 52. 3. Jupiter ſtator, ſic dictus, quòd aciem Romanorum à Sabinis fugatam ſtitiſſet. *Liv.*

Stătua æ, f. Cic. *Zrézani* ali *zleani pily, kip, za ſzpomenek poſztavlyeni ſztùp.* Geſchnitztes oder gegoſſenes Bild, Ehren-Bild, eine Gedächtnuis Statue. *Faragott vagy öntött kép.*

Stătuāria, æ, f. (*scil.* ars.) Plin. *Kipotvorſztvo, znanye kipe* ali *pilye zlévati, zrezavati*. e. Bildgüſſerey, Bildhauer-Kunſt. *Kép* vagy *oſzlop öntö meſterség, kép faragás*.

Statuarius, ii, m. Plin. *Kipov zlévavecz, kipotvoracz*. r. Bildgüſſer, Bildhauer. *Kép, bálvány öntö, kép faragó*.

Statuarius, a, um. *Kipo-rezni, kipotvorſztvu ſzliſſajuchi*. Zum Bildhauen gehörig. *Kép faragáshoz való*. Ars ſtatuaria: Plin. V. *Statuaria*.

Stătūmĕn, ĭnis, n. Colum. V. *Pedamen*, *Fulcrum*.

Statuminātio, onis, f. Vitr. *Podpiranye, z-podpornyum objáchenye*. e. Unterſtützung, Beveſtigung. *Támaſztás, gyámolítás, Erösítés*.

Stătūmĭno, as, avi, atum, (Act.) Plin. V. *Palo N. 1. Fulcio, Firmo*.

Stătuo, is, ĕre, ui, ūtum, (Act.) V. *Pono N. 1. Extruo N. 1. Erigo N. 1.* Thebani in finibus æneum trophæum ſtatuerunt. *Cic. 2. de Invent*. Item V. *Siſto N. 1.* Aliquid ante oculos ſtatuere. *Id. 1. de Orat. c. 57.* Item V. *Siſto N. 2.* Navem extemplo ſtatuimus. *Plaut*. Errantes aquas ſtatuere. *Arnob. 2.* Transl. V. *Judico, Delibero, Definio N. 4. Decerno N. 1. & 2. Conſtituo*. Aliquid de aliqua *vel* in aliqua re ſtatuere. *Cic.* Aliquid apud animum ſuum ſtatuere. *Liv. 3.* V. *Puto N. 2.* Qui ſummum bonum ſtatuit, non dolere, *Cic. 2. Fin. 4* V. *Præſtituo, Præſcribo N. 2.* Legem, finem aliquem ſibi ſtatuere. *Cic.* Terminos ſtatuere. *Liv. 5.* Exemplum in homine, *vel* in hominem ſtatuere: *pro* edere. *Cic.* Documentum ſtatuere: *pro* dare. *Id.* De ſe ſtatuere: *b. e.* Sibi ipſi mortem inferre ante ſententiam Judicis. *Tacit.* Ne quid gravius in fratrem ſtatueret: *pro* decerneret: *b. e.* ne illum damnaret, puniret, plecteret. *Cæſ.*

Stătūra, æ, f. Cic. *Sztàß, Uzraſzt, to jeſzt: Viſzina, Dugócha, Velikocha téla*. e. Leibes Länge, Gröſſe. *Teſt álláſa, állapotja*. 2. Translatè dicitur de plantis. *Colum*.

Stătus, ûs, m. *Sztaliß, Bitje*. r. Stand, Zuſtand des Leibes. *állapot*. Item V. *Statio N. 1. Statura N. 1. Poſitura, Habitus N. 1.* 2. Transl. ponitur pro *Fortunæ conditione, ordine, dignitate, loco*. Convellere ſtatum Reip. Aliquem de priſtino ſtatu dejicere, in priſtinum ſtatum reſtituere. V. *plura ſuis locis*. 3. Metaphoricè *ſtatus* apud Rhetores dicitur id, in quo potiſſimùm controverſia ſiſtit & vertitur, ita *Cic.*

Stătus, a, um, V. *Statutus, ſolitus, ſtabilis, certus*. Dies ſtatus, ſtatum ſacrificium. *Cic.*

Stătūtio, onis, f. Vitruv. *Cheſza poſztavlenye*. e. Aufrichtung. *Valahová belyebeztetés*. V. *Poſitio, Collocatio, Conſtitutio, Determinatio*.

Stătūtum, i, n. *Subſtantivè*. Cic. V. *Deliberatum, Decretum, Conſtitutum*.

Stătūtus, a, um, Cic. *Poſztavlyen, odredyen, odluchen, dopítan*. Beſtimmt, beſchloſſen. *Rendeltt, végeztetett*.

*Stĕga, æ, f. Plaut. *Pokrita ſztran ladje*. Bedeckter Theil des Schiffs. *Fedelet réſze a' hajónak*.

Stella, æ, f. Cic. *Zvézda*. r. Stern. *Tſillag*.

Stellāris, re, Macrob. *Zvezdeni*. Sternhafftig. *Tſillagi*.

Stellātūra, æ, f. *Lamprid*. Furtiva detractio annonæ militibus deſtinatæ.

Stellātus, a, um. *Zvézdazt, pun zvèzd*. Geſtirnt, voll Sternen. *Tſillagos*. Cœlum ſtellatum. *Cic. 2.* Transl. V. *ſplendidus*. ita *Claudian*.

Stellĭfĕr, & ſtellĭgĕr, a, um. Cic. *Zvezdo-noſz*. Das Sternen trägt. *Tſillag-viſelö*. Item V. *Stellatus N. 1.*

Stellio, ōnis, m. Plin. *Piſzani kuſcharinecz*. s. Sprengligte Eydexlein. *Tſillagos gyéketrke*. 2. Transl. ponitur pro *homine doloſo, fraudulento, invido*, eò, quòd hoc animal detractam ſibi quot annis cutem devoret, invidens homini comitialis morbi remedium.

Stello, as, avi, atum, (Neu.) *Zvézdimſze, ſzvétimſze kakti zvézda*. Scheine, ſchimmere als vvie ein Stern. *Tſillagzom, Tſillámlom*. Nocte ſtellanti. *Cic. 2.* Activè V. *Splendido N. 1. Illumino*. Rem aliquam ſtellare: *b. e.* Lucidam inſtar ſtellæ facere, ornare. *Plin*.

*Stemma, ătis, n. Firmic. V. *Sértum, Corona, Inſigne N. 2.* ſpeciatim *ſtemmata* dicuntur coronæ illæ, in quarum medio picti majorum vultus, diſcurrentibus lineis, & cognationum gradus ſignantibus jungebantur. *Plin*. Hinc 2. *ſtemma* ponitur pro *ſerie familiæ*. V. *Genealógia, Genus N 1*. ita *Seneca*.

*Stentōr, ŏris, m. erat Tubicen in exercitu græcorum, qui clamores aliorum quinquaginta voce ſua multùm ſuperabat. ita *Homerus*. Hinc appellativè: *Ruſno-Vikazecz*. r. Schreyhals. *Igen nagyon kiáltó*. ita *Juven*.

*Stentŏrĕus, a, um. *Ad ſtentorem pertinens*. Item V. *Clamoſus*. vox ſtentorea. *Arnob*.

*Stĕphănŏplŏcus, i, m. Plin. *Vénczo-pletecz*. r. Krantzmacher. *Koſzorú kötö*.

*Stĕphă-

*Stĕphănŏpōla, æ, m. Plin. *Vénczo-terſecz.* r. Kräntz-Händler. *Koſzorú-Vásárló.*

*Stephanopōlis, is, f. Plin. *Vénczo-terskinya.* e. Kräntzlein-Krämerin. *Koſzorú Vásárlóné.*

Stercŏrārĭus, a, um, Varr. *Gnojni*, Zum Miſt gehörig. *Ganéjhoz-való.*

Stercŏrātio, onis, f. Colum. *Gnojenye.* e. Miſtung, Tüngung. *Ganéjozás.*

Stercŏrātus, a, um, Plin. *Nagnojen, Pognojen.* Gemiſtet, getünget. *Megganéjoztatott.*

Stercŏrĕus, a, um, Plaut. *Iz gnoja, gnojni, blaten.* Miſtig, kothigt. *Ganéji, Rothadtt.* Item V. *Stercoroſus, Sordidus N. 1.*

Stercŏro, as, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Fimo.* Item V. *Pinguefacio, Facundo.* Vicia, & faba ſtercorare agrum dicuntur. *Colum.*

Stercŏrōſus, a, um, Cato. *Pun gnoja.* Voll Miſt. *Ganéjos.* Item V. *Stercoreus.*

Stercŭs, ŏris, n. Cic. V. *Merda, Lætamen, Fimus, Excrementum, Oletum N. 1.*

*Stĕreŏbăta, æ, f. *Vitr.* Fulcimen & Fundamentum, cui baſis columnæ innititur.

Stĕrĭleſco, is, ĕre, (Neu, *Incb.*) Plin. *Neploden, Neroden, jallov btvam.* Unfruchtbar vverde. *Meddő Léjzek.*

Stĕrĭlis, le, Cic. *Jallov &c.* Unfruchtbar. *Magtalan.* V. *Infœcundus, Infructuoſus.* Hinc *Transl.* ſæculum virtutum ſterile. *Tacit. 1. Hiſt. c. 2.*

Sterilĭtās, atis, f. Cic. *Jallovina.* e. Unfruchtbarkeit. *Meddőség, Magtalanság.* V. *Infœcunditas.* Annonæ ſterilitas: *h. e.* caritas, inopia, penuria. *Colum.*

Stĕrĭlus, a, um, *Obſol.* Lucr. V. *Sterilis.*

Sternax, ācis, *om.* Virg. *Rad izbitavajuchi, dole bitajuchi, izbititi navaden.* Das gern abvvirfft. *Levető, a' földhöz ütő.* Equus ſternax. *Id.*

Sterno, is, ĕre, ſtrāvi, ſtrātum, [Act.] *Liv. Cic.* V. *Dejicio, Proſterno N. 1. 2.* V. *Proſterno N. 2.* Omnia ferrô ſternere *Liv. l. 24. c. 28. 3.* V. *Tego N. 1. Contego*, Viam lapidibus ſternere. *Pùt taraczati, potaraczati.* Den Weeg pflaſteren. *Kővel megrakni az útat.* ita *Id. l. 9.* Menſam ſternere: *pro* tegere, apparare, inſtruere. Cic. *Sztol preſztréti, pripraviti.* Den Tiſch zurichten, aufdecken. *Teriteni az aſztalt.* Lectum ſternere *Poſztely popraviti, poſztilyati.* Aufbetten, Bett zurichten. *ágyat vetni.* ita *Id. pro Cluent.* Equos ſternere. Liv. *Konyeſzedlati, oſzedlati.* Die Pferde ſattlen. *Megnyergelni a' lovakat.* Viam ſibi ad aliquid ſternere: *pro* parare, præparare. *Lucr.*

Sternuo, is, ĕre, ui, ūtum, (Neu.) Plin. *Kiſſem, kibam.* Nieſſe. *Prrůſzſzentek.*

Sternūtāmentum, i, n. *Cic.* &

Sternūtātio, onis, f. Apul. *Kibanye, kibaviczа.* Das Nieſſen. *Prrůſzſzentés.*

Sternūto, as, avi, atum, (Neu. *Freq.*) Plin. V. *Sternuo, Frequenter ſternuo.*

*Stĕrŏpē, es, f. *Ovid.* Filia Atlantis, una Pleiadum, nomen aſtri.

Sterquĭlĭnĭum, ii, n. Colum. *Gnyuſzno meſzto.* ſ. a. *Govniſche.* r. Miſthauff. *Ganéj rakás.* V. *Olentica, Fimetum.* 2. Transl. V. *Purgamentum N. 2.* ita *Plaut.*

Stertĕrus, a, um, Petron. V. *Deſidioſus.*

Sterto, is, ĕre, ui, (Neu.) Cic. *Prevech ſzpim, ſzpech berchem.* Sehr ſchlaffe, ſchlaffend ſchnarche. *Hortyogva erőſen aluſzom.* V. *Rhonchiſſo.*

†Stēura, æ, f. V. *Tributum.*

*Stĭbĭum, ii, n. Plin. *Szteklenina.* peregr. *Antimonium.* s. Spieſs-Glas. *Piskóltz.* Stibio utuntur mulieres in fucanda facie.

*Stigma, ătis, n. V. *Signum N. 1. Nota N. 1.* Alicui ſtigmata inſcribere, inurere. *Senec.* 2. Transl. V. *Nota N. 2.* ita *Sveton.*

*Stigmătĭas, æ, m. *Cic.* Servus notis compunctus.

*Stigmătĭcus, a, um. *Petron.* V. *Stigmoſus.*

Stigmo, as, avi, atum, (Act.) Prudent. *Synon.* Stigmatis noto. V. *Signo N. 1.*

Stigmōſus, a, um, Plin. *Z-prisganum znamenykum zaznamenuvan.* Mit einem Brandmahl gezeichnet. *Bélyeges, Bélyegel sütött, Bélyegeztetett.*

Stilla, æ, f. *Dim.* à Stiria. Cic. V. *Gutta.*

Stillātim, *Adv.* Varr. V. *Guttatim.*

Stillātio, onis, f. *Kaplyenye, kapanye.* e. Tröpffelung, Trieffung. *Tſepegés.*

Stillātĭtĭus, & Stillatĭtius, a, um, Plin. *Kapajuchi, kaplyajuchi, káplyuch czurechi.* Trieffend. *Tſepegő.* V. *Guttans.*

Stillātīvus, a, um, Plin. *idem.*

Stillātus, a, um. *Zkaplyen, káplyuch zlean.* Abgeträuffelt. *Tſepegett, Tſepegtetett.* · Electra ſtillata. *Ovid.*

Stillĭcĭdĭum, ii, n. Cic. *Kàp, kápiſtbe.* e. Tach-Trauffe. *Tſepegő eſzterha allya, Tſepegő bely.* 2. V. *Stillatio.* ita *Varr.*

Stillo, as, avi, atum, (Neu.) *Káplyem, kápam.* Tropffe, Trieffe. *Tſepegek.* Pugio ſanguine ſtillans. *Cic.* Item *Activè:* Roremex oculis ſtillare: *pro* ſtillatim fundere: *h. e.* lacrymari. *Horat.* 2. Transl. Aliquid alicui in aurem ſtillare. Juven. *Kőmu kaj tibo na vúho povedati, natuknuti.* Einem etvvas

vvas heimlich ins Ohr ſagen. *A' fülébe valamit bésúgni, bémondani.*

Stĭlus, i, m. à græco *Stylos*, latinè *Columna.* Hinc 1. Generatim ſumitur pro *omni virga & inſtrumento teneti ac cuſpidato.* Colum. *Vſze, kaj je kakti ſztup okruglo, podugovato vi z jedne ſztrane tenyſſe.* Alles, vvas rund, länglicht und ſpitzig iſt. *Mindena' mi kerekes, boſzſzú, és hegyes a' végény.* V. *Index N. 6. Scopus N. 2. Petiolus N. 2. Columella, &c.* 2. Speciatim. *Rezalcze, Bodalcze zapiſzanye.* r. Griffel. *Szál író-veſzſzö.* Inſtrumentum erat ferreum, vel æneum, ab una parte acuminatum ad literas efformandas, ab altera obtuſum, & planum ad eaſdem, ſi opus eſſet, delendas, & ceram in tabulis rursùs complanandam, in quibus veteres ſtylô ſcribebant. *Plaut.* Hinc *ſtillum vertere* eſt rem ſcriptam delere, mutare, emendare. *Cic.* 3. Metonymicè: *Piſzanya*, ali *govorenya nátbin.* e. Schreibens-*oder* Redens-Art. *írásnak* vagy *szólásnak módja.* Attico ſtilo ſcribere, exercere ſtilum, *Cic.* Stilus negligens. *Quintil.*

*Stimmi, n. *Indecl.* Plin. V. *Stibium.*

Stimulātio, onis, ſ. Plin. *Podbadanye.* e. Stichelung. *ösztönözés, ösztökélés.* V. *Inſtigatio, Incitatio, Adhortatio.*

Stimulātor, oris, m. Cic. *Podbadavecz, Priganyavecz.* r. Antreiber. *ösztönöző.* V. *Inſtigator, Incitator, Adhortator.*

Stimulātrix, īcis, f. Plaut. *Podbadavka, Priganyavka, Natiravka.* e. Antréiberin. *ösztönözöné.* V. *Inſtigatrix, Incitatrix.*

Stĭmŭlĕus, a, um. *Bodni, Podbodalczu ſzlifſajuchi, za bodenye haſznovit.* Stichelicht, zum Stechen gehörig. *ösztönözve-való.* ſupplicium ſtimuleum. *Plaut.*

Stĭmŭlo, as, avi, atum, (Act.) Silius. *Podbádam.* Stupffe. *ösztönözöm.* V. *Pungo N. 1.* 2. Transl. V. *Solicito N. 2. Pungo N. 2.* Te conſcientiæ ſtimulant maleficiorum tuorum. *Cic.* Item V. *Inſtigo, Incito, Impello N. 1. Adhortor.* ita *Liv.*

Stĭmŭlum, i, n. *Plaut.* &

Stĭmŭlus, i, m. Terent. *Podbada, Podbodalcze, Silyek, vſze z-kémſze podbáda, priganya.* e. Spitzruthe, ein ſpitziger Stachel, alles damit man ſtupffet, antreibet. *ösztön, és minden, a' mellyel valaki ſzúratik, kénſzerítetik.* 2. Transl. V. *Diſcruciatus, Afflictio, Angor.* Doloris ſtimulus. *Cic.* Item V. *Inſtigatio, Incitatio.* Gloriæ ſtimulis concitari. *Id.*

Stinguo, is, ĕre, nxi, nctum, [Act. *obſol.*) Cic. *apud* Priſcian. V. *Extinguo.*

Stipātio, onis, f. Cic. *Zadrusba, Naſzledba, Obſztrenye, Okolo kôga ſztojenye.* Das Umgeben, Umringen, Umſtehen um einen herum. *Sokaságtól környúl vétetés, valakinek környúl állása.* V. *Comitatus N. 1. & 2. Satellitium 2.* V. *Coarctatio, Conſtipatio.* ita *Plin.*

Stipātor, oris, m. Cic. *Chaſztnichki chuvar, Poleg chiega téla boduß, Halapardàß.* r. Leib-Hüter, Herren-Diener. *Fejedelem körúl forgódó darabant.* V. *Satelles, Comes N. 1.*

Stipendiālis, le. Sidon. V. *Stipendiarius N. 1.*

Stipendiārius, a, um, Cic. V. *Tributarius.* 2. V. *Stipendiatus.* ita *Liv.*

Stipendiārius, ii, m. *Subſtantivè* Cic. V. *Tributarius.* 2. V. *Salariarius.* ita *Liv.*

Stipendiātus, a, um, Tertull. *Plácbni, Plácbu imajuchi, za plácbu ſzlushechi.* Um Sold dienend. *Zsóldért ſzolgáló.*

Stipendior, āris, ātus ſum, (Dep.) Plin. *Za plácbu ſzlushim, Plácbu priemlyem, imam.* Um Sold diene. *Zsóldért ſzolgálok, Fizetéſtnyerek.* V. *Mereo N. 2.*

Stipendiōſus, a, um, Veget. V. *Stipendiatus.*

Stipendĭum, & Stĭpendium, ii, n. V. *Salarium.* Merere, facere ſtipendia. Dare ſtipendium militibus. Victorem exercitum ſtipendiô afficere. Alicui decernere, conſtituere, perſolvere, numerare ſtipendia. *Cic.* 2. V. *Tributum.* Victis ſtipendium imponere. *Cæſ.*

Stīpes, ĭtis, m. Cæſ. V. *Fuſtis, Pālus, Truncus N. 1.* 2. Transl. V. *Hebes, Imperitus, Truncus N. 2.* ita *Cic.*

Stīpo, as, avi, atum, (Act.) Virg. V. *Conſtringo, Conſtipo, Condenſo, Coarcto.* 2. uſitatiſſimè. *Obſztiram.* Umgeben. *Környúl-veſzem, vaſztagon környúl-rakom.* V. *Circumdo.* Non uſitatâ frequentiâ ſtipati ſumus. *Cic.*

Stips, ſtĭpis, f. V. *Moneta N. 1. Nummus.* Erat pecunia ex ære. *Varro.* Accipitur etiam pro *Tributo.* A tyrannis ſtipem colligere: *h. e.* tributum, ſeu pecuniam tributariam. *Liv.* 2. ſpeciatim ſumebatur pro *pecunia Diis oblata, aut mendicantibus data*, ita *Cic. Liv.* Hinc poni ſolet pro *Eleemoſyna.* A populo ſtipem emendicare. *Sveton.* 3. Generatim V. *Lucrum.* Paſtiones pecuariæ, non minimam colono ſtipem conferunt. *Colum.*

Stiptĭcus, a, um, *græcè* ſtyptĭcos. *Ztiſzkajuchi, zkup vlekuchi.* Zuſammen ziehend. *Szorító, ſzúritó erejú.* Medicamenta ſtiptica. *Plin.*

Stŭpŭla, æ, f. Virg. *Szteblo ali ſzlama ſzternínzka,*

ninzka, ſitno Betvo, ſzterniſcbe. r. Halm, Korn-Halm, Stengel, e. Stoppel ſo nach der Erndte ſtehen bleibt, s. Rech-Stroh. *Gabona ſzára, 'zúp, tarló.*

Stĭpŭlātio, onis, f. Cic. *Pogodba, zavezno obetanye z-rechmi vuchinyeno.* e. Zuſage, Verpflichtung, Angelöbnuſs, mit Worten gemachte Verheiſſung. *Szóval tett kötelés fogadás, felfogadtatás, Igéret.* V. *Promiſſio, Pactum N.* 1.

Stipulātiuncŭla, æ, f. Cic. *Pogodbicza, Obetányicbe.* Kleine, geringe Verheiſſung. *Fogadáſotska.*

Stipulātor, oris, m. Cic. *Pogadyavecz, koi potrebuje, da drugiſzvoje obechanye z-ſztanovitemi navadnemi rechmi potverdi: Zaveznoga obechanya potrebuvavecz.* r. Zuſagungs-Aufforderer. *Máſt bizonyos formával, bogy magát kötelezze kérö, kénſzerítö.*

Stipulātus, ûs, m. Quintil. V. *Stipulatio.*

Stipulātus, a, um, *Partic. paſſ. ſignif.* V. *Promiſſus.* Hæc pecunia neceſſe eſt, aut data, aut ſtipulata ſit. *Cic. pro Roſc. Com. c.* 5.

Stĭpŭlor, āris, ātus ſum, (Dep.) Cic. *Pitajuch obetavcza proſzim y potrebujem, da ſze znavadnemi rechmi zavéſe obetanye zpuniti: Zavezanye vuchinyenoga obechanya potrebujem.* Frage *oder* fordere ob man zuſagen, und angeloben vvollte. *Valakit, bogy bizonyos móddal köſsön* vagy *fogadjon kérem, kénſzerſtem.* V. *Paciſcor N.* 1. Pupillus à tutore ſtipulatur: *h. e.* petit, ut legitimè promittat. *Pompon. Jctus.*

Stīrĭa, æ, f. Plin. *Sztrèſs, ſztreſſina, kaplya zmerznyena iz krova viſzecha.* Ein Eyſszapff. *Jég-tſap.* Item V. *Gutta.*

Stīrĭa, æ, f. Geogr. *Stajerzka zemlya.* Steyer, die Landſchafft Steyermarck. *Staer-orſzág.* Pars antiqui Norici & Pannoniæ ſuperioris. A populo Illyrico hodiedum magna ſui parte colitur, Caput ejus *Gracium.*

Stīrĭcĭdium, ii, n. Feſt. V. *Stillicidium.*

Stirpeſco, is, ĕre, [Neu. *Inch.*] Plin. *Vu ſzteblo idem, ſzteblom poſztájem.* Zum Stamm vverde. *Törsöké léſzek.* Item V. *Radicor.*

Stirpĭtŭs, *Adv.* Cic. V. *Radicitus, Funditus.*

Stirps, pis, f. Cic. V. *Radix N.* 1. *Ramus N.* 1. *Truncus N.* 1. *Stolo N.* 1. *Caudex N.* 1. Item V. *Planta N.* 1. 2. Transl. V. *Soboles, Familia N.* 2. *Agnatio, Origo N.* 2. 3. Generatim V. *Principium.* Quæſtionis, ſtultitiæ, malorum ſtirps. *Hactenus Cic.*

Stīva, æ, f. Virg. *Pluſna ruchicza.* e. Pflugſtertze. *Eke-ſzarva.*

Stlāta, æ, f. Gell. V. *Navipiratica.*

Stlātārĭus, a, um, Juven. V. *Piraticus.*

Stlembus, a, um, Feſt. V. *Lentiper, Tardus.*

Stloppus, i, m. (In vulgatis legitur *ſcloppus*) *Pers.* propriè eſt Buccarum crepitus. *Praſzketliv s'um, Praſzk, Puk.* r. Puff, Knall. *Pattantás.* Hinc 2. Metonymicè: *Puska.* e. Büchſe. *Puska.*

Sto, as, āre, ſtĕti, ſtātum, & ſtătum, (Neu.) 1. *Sztoim.* Stehe. *állok.* V. *Conſiſto N.* 1. 2. V. *Perſevero. Conſiſto N.* 2. *Quieſco N.* 1. Ad curiam ſtare. In fide ſtare. Atque utinam reſpublica ſtetiſſet, quo cœperat ſtatu. &c. 3. *Nota uſus ſeq.* Alicujus judiciô ſtare: *pro* obedire, obtemperare, parere. Ab aliquo, cum aliquo, *vel* pro aliquo ſtare: *h. e.* alicui favere, ejus cauſam tueri, *vel* eius partes ſequi. Conventis ſtare: *h. e.* promiſſa præſtare, obſervare, exequi, pactis inhærere. Hactenus *Cic.* 4. ponitur pro *conſtare, valere, æſtimari, magnô pretiô emptum eſſe.* Multo ſanguine ea Pœnis victoria ſtetit. *Liv.* Utrique vindicta libertatis morte ſtetit. *Paterc.* Magnô pretiô ſtetit. *Horat.* 5. Impersonaliter *ſtat* pro *certum, firmum, fixum, deliberatum eſt.* ita *Cic.* Item pro *cauſam eſſe.* Per me non ſtetit, &c. V. in *Per.*

*Stŏa, æ, f. Latinè *Porticus*, in qua Zeno Athenis Philoſophiam docuit.

Stōĭcè, *Adv.* Cic. *Na ſtoichki náchin.* Stoiſcher-Weiſe. *Stoikuſok értelmek ſzerént.* Item V. *Severè.*

Stōĭci, ōrum, m. *plur.* Secta philoſophorum dictorum à *ſtoa.* Horum princeps *Zeno Citticus.* Nihil bonum ducebant, niſi honeſtum. Beatitudinem & felicitatem in ſola virtute, quam nullæ animi perturbationes comitarentur, conſtituebant. *Cic.*

*Stōĭcus, a, um. Horat. *Stoichki.* Stoiſch. *Stoikuſokat követö, ſtoikusboz-való.* Item V. *Severus.*

*Stŏla, æ, f. Cic. *Duga halya, oprava.* Langes Kleyd. *Hoſzſzú ruha.* 2. ſpeciatim: *Nadramenicza, okoramenicza,* vulgo *Méſsna ſtóla.* Ein Stuck von Prieſterlicher Kleydung, e. Stolen. *Stóla.* ita *Apul.*

Stŏlātus, a um, *Martial.* Stolâ amictus.

Stŏlidè, *Adv.* Liv. V. *Ineptè, ſtultè.*

Stolidĭtas, atis, f. Gell. V. *Ineptia, ſtultitia, ſtupiditas.*

Stolidus, a, um, Cic. V. *Ineptus, Excors, Stultus, Stupidus.*

Stŏlo, ōnis, m. Varr. *Divja mladicza. Prirazſztek okolo ſztebla, Mladicza nebaſznovita iz korena.* r. Neben-Schoſs bey dem Stammen.

Digitalizirao Google

men. *Fa tövéből kiágazott haſzontalan veſzſzö.* 2. Metaphoricè accipitur *pro* homine ſtolido. *Auſon.*

*Stŏmăcācē, es, f. Pin. *Nuternya Vuſzt-gnyilocha.* e. Mundfäul, r. Scharbock. *Száj-nak, inynek rothadáſa.*

Stŏmăchābundus, a, um, Gell. V. *Indignabundus.*

Stŏmăchanter, *Adv.* Auguſt. V. *Indignanter, Iracundè.*

†Stomachālis, le. *Seludczu haſznovit, vugoden.* Dem Magen gedeylich, dienlich. *A' gyomornak haſznos.*

*Stŏmăchĭcus, a, um, Plin. *Seludczo-bolen.* Magenſiech. *Gyomra-fájó.* 2. V. *Stomachalis.* Remedia Stomachica. *Id.*

Stŏmăchor, āris, ātus ſum, (Dep.) Cic. V. *Nauſeo N. 1. Iraſcor, Indignor, Abominor, Abhorreo N. 1.*

Stŏmăchōsè, *Adv.* Cic. V. *Stomachanter.*

Stomachoſus, a, um, Cic. V. *Iracundus, Indignans.* 2. V. *Abominoſus, Nauſeabilis, Nauſeabundus.*

*Stŏmăchus, i, m. Cic. *Seludecz.* r. Magen. *Gyomor.* 2. Transl. V. *Nauſea, faſtidium N. 1. Iracundia, Ira, Indignatio, Abominatio.* Alicui ſtomachum movere, facere: *h. e.* ad iram & indignationem excitare. *Id.*

*Stŏmătĭcus, a, um. Plin. *Vu Vuſztah priſchaje imajuchi, Vuſztnicza-bolen.* Der ein Geſchvvär im Maul *oder* Mund hat. *Száj-fájó.* Medicina ſtomatica.

*Stŏrax, ăcis, V. *Styrax.*

Stŏrĕa, æ, f. (*Alii leg.* Storia) Cæſ. *Rogoznicza, Szpletenka iz rogoza.* Geflochtene Decke von Bintzen, Stroh-*oder* Schilff-Flechte. *Gyekény-fedél.*

*Străbo, ōnis, m. Cic. *Kriſo-gledacz, Skilyavecz, Sperlyak, Sperlyavecz.* Schiler, Schielender. *Kantjal.*

Străbōnus, a, um, *Petron.* &

*Străbus, a, um, Varr. *Kriſo-gled, Skilyav, Sperlyav.* Schiel-ſehend, ſchielend, ſchieleriſch. *Kereſztö nézö.* V. *Strabo.*

Strāges, is, f. Cic. *Povalenye, zatrenye, Zkonchanye.* e. Niederlag, Zerſtörung. *Veſzedelem, Vér-ontás, Levágott teſteknek öldöklések.* V. *Clades.* Edere ſtragem hominum, arborum, nemorum, pecorum, &c. *Cic. Liv.* Nimbus dat ſtragem arboribus. *Virg.*

Strāgŭlum, i, n. Cic. *Vſzakojachki pokrovecz,* kakti *Czaprak, Guny, Zaſzlon, Pokrovecz konyſzki, Nakrivalo poſztelye.* Allerley Deckzeug, als Sattel-Decke, Bett-Decke. *Minden-féle fedezö.* e. g. *Pokrótz, Tſerge, &c.* V. *Stratum N. 2.* Item V. *Periſtroma.*

Strāgŭlus, a, um. *Za pokrivanye Haſznovit.* Damit man etvvas bedecket. *A' mellyel valami béfedetik.* Veſtis ſtragula. *Cic.* V. *Stragulum, Pallium.*

Strāmĕn, ĭnis, n. Virg. *Szlama.* s. Stroh. *Szalma.* Generatim *Stramen,* à *Sterno,* dicitur quidquid quieſcendi gratia ſolo ſternitur.

Strāmentĭtĭus, a, um, Petron. V. *Stramineus.*

Strāmentum, i, n. *Cæſ.* V. *Stratum N. 1. Stramen.* 2. V. *Stragulum.* ita *Cajus J Ctus.*

Strāmĭnĕus, a, um. Ovid. *Iz Szlame. ſzlamni.* Das von Stroh iſt, ſtrohern. *Szalmás, Szalmából-való.*

†Strāmĭnĭſĕca, æ, m. *Szlamo-rezecz, Szlamoſzek.* r. Stroh-Schneider. *Szalma-metſzö,* peregr. *Szetska-metſzö.*

Strangŭlātio, onis, f. Plin. *Zadergnenye, Zagutenye, Gutenye.* Das Ervvürgen, e. Ervvürgung. *Meg-fojtás, Fúladás, Fúlaſztás.* V. *Suffocatio.*

Strangulātor, ōris, m. Spartian. *Zadergavecz, gutitel, zagutlivecz.* r. Ervvürger. *Megfojtó, Fúladó.*

Strangulātrix, īcis, f. Prudent. *Zadergavka, zagutlivka.* e. Ervvürgerin. *Meg-fojtóné, Fúladóné.*

Strangulātus, ûs, m. Plin. V. *Strangulatio.*

Strangŭlo, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Gútim, zadergávam.* Würge, ervvürge. *Megfojtom.* V. *Suffoco.*

*Strangūrĭa, æ, f. Cic. *Vodo-ſztaja, vode zabertvenozt, vode od chloveka iſztom po kaplyah czurenye.* V. *Dyſuria.*

Strāta, æ, f. (*ſubaud.* via) Liv. *Taraczani pút.* Gepflaſterte, beſetzte Straſſen. *Rakott út.*

*Strătāgēma, *rectiùs* Strătēgēma, ătis, n. *Bojna Várka, Vojnichka chalaria, vojvodzka múdra prevara.* e. Kriegsliſt. *Hadi okos fortély, hadi tiſzteſséges praktikás álnokság.* Transl. dicitur de quolibet ingenioſo conſilio. ita *Cic.* 2. Vulgo *Sprib.* e. Schrett. *Sörét.*

*Strătēgæum, i, n. Vitruv. *Najvekſzega vojvóde ſ'ator, taborzki ſztan.* Des Obriſten Feld-Herrns, *oder* Heerzogs-Gezelt. *Ellenséget meg-foſztó hely a' táboron.* Synon. *Tabernaculum ducis, Prætorium.*

*Strătēgĭa, *vi accent.* æ, f. Plin. V. *Ducatus N. 2.*

*Strătēgus, i, m. Plaut. *Vojvoda, Vojo-glavar.* r. Feld-Herr, Hauptmann. *Hadi vezér, Hadnagy.*

Strātor, ōris, m. Spartian. *Konyo-ſzedlavecz.* r. Sattel-Knecht. *Nyergelö.*

Strātum, I. n. Cic. Liv. *Poſztelya, Náſztir za ſivinu, ſztelya.* s. Bett, e. Streu. *ágy, Marhák alla.* 2. *Pokrovecz ſzedla.* e. Sattel Decke, Schabrag. *Nyereg tzafrang, Nyereg párna.* ita *Plin.* 3. Viarum ſtrata. Virg. *Taracz.* s. Pflaſter. *Kövel rakás.* Item V. *Strata.*

Strātūra, æ, f. *Taraczanye.* e. Mit pflaſter Beſetzung, das Pflaſtern. *Kövel meg-rakás.* Viarum ſtratura. *Sveton.* V. *Viarum ſtrata* in *Stratum.* Item Stratura. *Poſztilyanye.* e. Aufbettung. *ágy-vetés.*

Strātus, ûs, m. Solin. V. *Stratura, ſtratum.*

Strēna, æ, f. Plaut. *Mlado-letnicza, Novo-létni dár.* s. Neu-jahrs-Geſchencke. *Uj eſztendőbéli ajándék.* Extenditur etiam ad alia munera.

Strenuè, *Adv.* Cic. V. *Induſtriè, Fortiter, Diligenter.* Item V. *Protinus, Celeranter, Agiliter, Promptè, Expeditè.* ita *Curt.* Strenuiſſimè. *Veget.*

Strenuĭtas, ātis, f. Ovid. V. *Promptitudo, Celeritas, Agilitas, Fortitudo, Induſtria, Diligentia.*

Strēnuus, a, um, Cic. V. *Promptus N.* 2. *Celer, Agilis, Fortis, Induſtrius.* Apud *Plaut.* ſtrenuior, ſtrenuiſſimus apud *Plin.*

Strĕpĭto, as, avi, atum, (Neu.) Virg. V. *Frequenter & ſtrepo, Crepito.*

Strĕpĭtus, ûs, m. Cic. V. *Crepitus, Murmur N.* 2. *Sonor, ſuſurrus.* 2. V. *Pompa, Faſtus.* ita *Quintil.*

Strĕpo, is, ĕre, ui, ĭtum, (Neu.) Cic. *Praſzchim, praſzku chinìm, z-nogami* ali *z-drugim nâchinom ropochem, glaſzimſze.* Rauſche, mit Füſſen, *oder* ſonſten ein Geraüſch mache. *Zörgök, zörgetek.* V. *Crepo, ſuſurro.* Aliquid contra aliquem ſtrepere: *pro* ſubmurmurare. *Liv.*

Strĭa, æ, f. Plin. *Rez, Narez, Brazdicza, Silicza na kakvom dugovanyu van ſztojecha, trák piſzani po ſzuknu, &c.* r. Strich, e. Strieme. *Vonás, gerezdelétſetske, barázdátska, valaminek völgyelése, ravátolás.* V. *Inciſum.*

Striātūra, æ, f. Vitruv. *Reza potezanye, Brazdenye.* e. Strichmachung, Furchenmachung. *Vonyítás, Barázdálás Völgyelés.* Item V. *Stria.*

Striātus, a, um, Plin. *Z-narezi razlucben, Brazdazt, ſilicze* ali *tráke po ſzebe imajuchi, piſzan.* Mit Strichen, *oder* Furchen unterſchieden. *Ravátoltt, Barázdás, Gerezdelt, Völgyeltt.* Frons ſtriata: *b. e.* capeſtata. *Apul.*

Strictè, *Adv.* Cic. *Ztiſznyeno.* Eng aneinander. *Szoritva.* V. *Arctè, Anguſtè, Aſtrictè, Diſtrictè.*

Strictim, *Adv.* Plaut. V. *Strictè.* Item V. *Summatim.* ita *Cic.*

Strictivus, a, um. *Z rukami vtergnyen.* Was man mit den Händen Abbricht. *Fáról kizzel ſzedett.* Oleæ ſtrictivæ. *Cato.*

Strictor, ōris, m. Cato. *Szado-tergavecz, Szado-brácb.* r. Ableſer des Obſts. *Fáról kézzel leſzedő.*

Strictūra, æ, f. *Varr.* eſt Maſſa ferri, quæ candens ſtringitur, & malleô denſatur.

Strictus, a, um. *Ztiſznut, a, o. Ztiſznyen, Ztiſznyen, ztegnut, z-rukum vtergnyen.* Zuſammen gezogen, abgeſtreifft. *Megſzorittatott, Leſzakaſztatott.* V. *Anguſtus N.* 1. *Arctus.* Gladiô ſtrictô: *b. e.* gladiô à manu conſtrictô. *Z-golem mechom.* Mit ausgezognen Schwerdt. *Kivontt fegyverel.* ita *Cic.* 2. Transl. V. *Parcus, Avarus.* ita *Firmic.* 3. V. *Severus.* ita *Stat.*

Strīdeo, es, ēre, ui, (Neu.) *Virg.* &

Strīdo, is, ĕre, ſtrīdi, (Neu.) Plin. *Skriplyem, skergutam, ſzkvicbìm.* Kirre, knaſtere, ziſche, knarre. *Tſikorgok, Tſattogok.*

Strīdon, ōnis, f. Geogr. *Stridovo.* Urbs quondam, ignobile hodie oppidum Illyricum ad muram fluvium, Patria D. Hieronymi.

Strīdŏr, ōris, m. Cic. *Skriplyenye, skergutanye, skripanye, skriputanye, skripnya, szkvicbanye, ſzkvikka.* Das Knarren, Kirren, Knirſchen. *Tſattogás, tſikorgás.*

Strīdŭlus, a, um, Ovid. *Skripajuchi, skriputliv, skergutajuchi.* Kirrend, kirrächtig, knaſternd. *Tſikorgó, tſattogó.*

Strĭga, æ, f. *Hygin.* V. *Sulcus, Linea.* 2. V. *Series.* ita *Feſt.*

Strĭgilĕcŭla, æ, f. Apul. *Cheſzalcze.* e. Kleine Striegel. *Vakarótska.*

Strĭgĭlis, & Strīgĭlis, is, f. Cic. *Cheſzallo, ſztrugallo.* e. Schrapffe, Striegel. *Vakaró, Lóvakaró.*

Strĭgillo, as, avi, atum, (Act. *Obſol.*) Varr. *Cheſſem, ſztrúſem, z-cheßlyom ſznaſim.* Striegle. *Vakargatom.*

Strigmentum, i, n. Plin. *Oſztruſek, Ocheſſek, Prah iz ocheſzanoga konya, &c.* r. Wollger, abgeſchabter *oder* abgeriebener Unflath des Leibes. *Vakarék, Levakartt, vagy leſuſulött ſzenny.*

Strĭgōſus, & Strīgoſus, a, um. *Merßav, Miltden.* Sehr mager, hager, abgezehret. *Elbitvánodott, kinek kinn. az óldal tſontja.* V. *Macilentus.* Equi ſtrigoſiores. *Liv.* Hinc

Transl.

Transl. Orator ſtrigoſus: *h. e.* ſterilis, parcus in dicendo. *Cic.*

Stringo, is, ĕre, ſtrinxi, ſtrictum, (Act.) *Ztiſzkam, veſem.* Strange, zuſtricke, zuſammen klemme, hart anziehe. *Szorítom, ſzoroſan markolom.* V. *Arcto, Aſtringo, Coarcto, Comprimo N. 1. Conſtringo.* Mare gelu ſtringitur: *pro* gefrieret, gelatur. *Gell.* Alicujus fidem jure jurando ſtringere: *pro* obſtringere, obligare. *Cic.* 2. Metaleptice. Ferrum in aliquem ſtringere: *pro* evaginare, educere, nudare, manu prehendere. *Liv.* 3. Frondes ſtringere: *pro* amputare, decutere. Lauri baccas ſtringere: *pro* decerpere, colligere. *Virg.* 4. Hunc levis haſta ſtrinxit: *h. e.* leviter vulneravit. *Id.* 5. Ripas ſtringere: *pro* radere. *Ovid.*

Strĭngor, ōris, m. V. *Conſtrictio, Aſtrictio.* Aquæ ſtringor. V. *Congelatio.* ita *Lucr.*

Strio, as, avi, atum, (Act.) Vitruv. *Synon.* ſtrias facio. *Réze potéſem, Piſzano chinìm, Brazdicze délam.* Unterſtreiche, Strich ziehe, Furchen mache. *Ravátolom, Volgyelem. Barázdálom.*

Strix, ſtrĭgis, f. *Plin.* eſt avis nacturna, noctua, vel noctuæ ſimilis, infantibus infeſta. Hinc 2. Metaph. V. *Incantatrix, Lamia N. 2.*

*Strŏbĭlus, i, m. Ulp. V. *Pinea nux.*

*Strŏphа, æ, f. Plin. V. *Aſtus, Aſtutia, Impoſtura.* 2. accipitur pro verſu cujuſpiam carminis. *Martial.*

Strophiārĭus, ii, m. Plaut. *Rubcbar, Rubczotvoracz, koi rubcze dèla.* r. Bruſt- *oder* Schnuptuch-macher. *Keſzkenô-tſinálo, Mely kôtô tſinálo, keſzkenô-ſzôvô.*

Strophiŏlum, i, n. Plin. *Rubcbecz, obviachicz, maramicza.* s. Bruſt-tüchlein. *Mely békôtôtske, keſzkenôtske.*

*Strŏphĭum, ii, n. Catull. *Rubecz, obviàcb, Perſz zakrivalo, Marama.* s. Bruſttuch, Schnuptuch. *Keſzkenô, Melyre-való ruha, Mely-fiuzô.* 2. V. *Sertum.* ita *Plin.*

*Strŏphus, i, m. Apul. V. *Tormina.*

Structĭlis, le, Colum. *Szloſen, naloſen, redno ſzpravlyen, napravlyen.* Zuſammen geſetzet, aufgebauet. *Rakott, épitett.* Cæmentum ſtructile. *Martial.*

Structio, onis, f. Pallad. *Szláſenye, na rèd ſztavenye.* e. Zuſammenſetzung. *Rakás.* V. *Conſtructio, Ædificatio, Compoſitio, Inſtructio N. 1.*

Structor, ōris, m. Cic. V. *Ædificator, Ædilis, Compoſitor, Inſtructor N. 1, 2. Preſztiravecz, Pripravlyavecz ſztola,* peregr. *Tofeldékar.* r. Tiſchdecker, Tafeldecker. *Aſztal vetô, Aſztal meſter.*

Structūra, æ, f. Vitruv. V. *Structio, Compoſitura, Ædificium, Fabrica N. 3. & 4. Factura.* Hinc *Transl.* Verborum ſtructura. *Cic.*

Strues, is, f. Cic. *Kup nanoſſen, kup ſzloſen.* Ein Hauf auf einander geſtellter und gelegter Sachen. *Rakás, fa rakás, &c.* V. *Acervus N. 1. Congeries.*

Struix, ĭcis, f. Liv. V. *Strues, Structio.*

Strūma, æ, f. Cic. *Keblya, Glyivabòl.* r. Kropff. *Gelyva, Golyva, Guſa.*

Strūmātĭcus, a, um, *Firmic.* &

Strūmōſus, a, um, Juven. *Keblyav, glyivom boleſztan.* Kröpffig, der einen Kropff hat. *Gelynás.*

Struo, is, ĕre, xi, ctum, [Act.] V. *Ædifico N. 1. Compono, Diſpono, Extruo, Ordino N. 1. Facio N. 1.* Aciem, verba ſtruere. *Cic.* Montes ſtruere *Ovid.* 2. Alicui inſidias ſtruere: *pro* moliri, machinari, parare, tendere. *Liv.* Periculum ruinæ ſtruere. *Cic.* 3. Odium in alios ſtruere: *pro* movere, excitare. *Cic.*

Strūthĕa, māla, Plaut. V. *Struthiomela.*

*Strūthĭo, ōnis, m. *Vopiſc.* &

*Struthiŏcămēlus, i, m. Plin. *Pſtròſz, ſtrucz, velika pticza gamili ſzpodobna.* r. Strauſs. *Egy nagy madár, mellynek tſak ſzárnyai vagynak, de a' földrôl fel-nem repülhet, ſtrutz madár.*

*Strūthiŏmēla, ōrum, n. *plur.* Plin. Mala cydonia ſeu cotonea minora.

Stŭdeo, es, ēre, ui, [Neu.) *Synon.* Alicui rei operam do, *vel* navo, Studium in aliqua re pono, colloco, adhibeo. *Vuchimſze, Marlyiv jeſzem.* Studiere, ich bin fleiſſig. *Tanúlok.* V. *Diſco.* Literis, ſcientiæ, laudi, dignitati ſtudere. *Cic.* In id ſolùm ſtudere. *Quintil.* In ea re ſtudebat. *Gell.* 2. V. *Enitor N. 1. Conor.* Qui ſtudeat rerum naturam nôſſe. *Cic.* 3. V. *Opto N. 1.* Unum omnes ſentitis, unum omnes ſtudetis. *Id. Phil.* 6. 4. V. *Faveo, Sto N. 1.* Cœlius Catilinæ ſtuduit. *Id. pro Cæl. c.* 4. 5. V. *Satago, Curo N. 2.* Qui te nec amet, nec ſtudeat tui. *Id.* 3. *de nat. Deor. ex Poëta.*

Stŭdiô, *Abl.* Cic. *Synon.* Conſultò, Deditâ *vel* datâ operâ, de induſtria, ex compoſito, ex deſtinato, ex condicto, ex compacto, certô judiciô, ſciens, prudens. *Návlaſz, Hotomcze, Namiſzlyeno, Nakanyeno, Vólyom, Zznanyem.* Mit Fleiſs, mit Ernſt. *Akarva, Tudva, Szántſzándékal.*

Stŭdiōsè, *Adv.* Cic. V. *Aſſiduè, ſolicitè, ſtudiô.*

Studioſus, a, um, *Marlyiv, Naſztojlyiv, Terſzliv.*

liv, *Vuthechiſze*, *Navuku podan*. Fleiſſig, emſig, dem Studieren ergeben, *Szorgalmatos*, *ſzorgalmatoſon igyekezò*, *tanúló*. V. *Aſſiduus*, *Diligens N.* 2. Alicujus rei, *vel* in aliqua reſtudioſus, ior, ſſimus. *Cic.* Nulli rei ſtudioſus. *Plaut.* 2. V. *Addictus*, *Amator*, *Amicus*, *Beneficus*, *Benevolens*, *Fautor*. Viri optimi, & tui ſimilium ſtudioſi. *Cic.* 6. *Fam. ep.* 8.

Studioſus, i, m. *Subſtantivè*. Synon. *Studioſus doctrinarum*, *literarum*. Cic. *Diak*, *Diache*. Ein Student. *Deák*, *Tanúló*.

Stŭdĭum, ii, n. *Privolyna marlyivozt*, *Naſztojenye*, r. Fleiſs und Ernſt. *Szorgalmatoßág*. V. *Aſſiduitas N.* 1. *Cura N.* 1. & 2. *Exercitamentum*, *Opera N.* 1. *Conamen.* 2. V. *Cupedo*, *Deſiderium*. 3. V. *Amicitia*, *Amor*, *Benevolentia*, *Favor*, *Obſequium*. Alicui, *vel* in aliquem ſua ſtudia conferre. 4. *Navuk*, *Vuchenye*. Das Studieren. *Tanúlás*. Hactenus Cic. 5. V. *Ludus literarius* in *Literarius*. ita *Capitol.*

Stultè, iùs, ſſimè, *Adv.* Cic. *Mahnito*, *Vertoglavo*, peregr. *Po norzko*. Närriſch, unbeſonnen. *Eſzelősön*. V. *Inſipienter*, *Imprudenter*, *Dementer*, *Improvidè*, *Incautè*.

Stulteſco, is, ĕre, [Neu. *Incb.*) Plaut. V. *Dementio*, *Deliro N.* 1.

Stultĭlŏquentia, æ, f. &

Stultĭlŏquĭum, ii, n. Plaut. *Lúdo-govorlyivozt*, *Neſzpametni govor*, *vertoglavo govorenye*. e. Thörichte Rede. *Bolond Beſzéd.*

Stultĭlŏquus, a, um, Plaut. *Lúdo-govorechi*. Der thöricht redet. *Bolond beſzéllő*.

Stultĭtĭa, æ, f. Cic. *Vertoglavozt*, &c. V. *Amentia*, *Dementia*, *Imprudentia*, *Inſipientia*.

Stultĭvĭdus, a, um, Plaut. *Lúdo-vid*, *Krivogled*. Der närriſch ſiehet. *Bolondúl nézò*.

Stultus, a, um, Cic. V. *Amens*, *Delirus*, *Demens*, *Imprudens*, *Inſipiens*, *Improvidus*, *Incautus*.

Stultus, i, m. *Subſtantivè* Plaut. *Budalo*, *Bedak*, *Budalia*, peregr. *Norcz*. Ein Narr. *Bolond.*

Stŭpa, *vel* ſtuppa, æ, f. Liv. *Pozderje*, *kudelya*, *zlochesſzteja y debßa ſztran poveſzma*. s. Abvverg von Hanff *oder* von Flachs, Werg. *Tſepű*, *ſzőſz*, peregr. *Pozdorja*.

Stŭpārĭus, a, um, Plin. *Pozderjev*, *kudelji*. Zum Werg gehörig. *Tſepűbez-való*.

Stŭpĕfăcio, is, ĕre, ēci, actum, (Act.) Liv. *Preſzenetnyenoga chinim*. Erſtarrend mache. *Elálmélkodtatom*. V. *Obſtupefacio*.

Stŭpĕfio, is, &c. Cic. *Preſzenetimſze*, *Zablenujemſze*. Erſtaune. *Elálmélkodom*, *Elbódúlok*. V. *Obſtupefio*.

Stŭpeo, es, ēre, ui, (Neu.) Cic. *Oſzupnyen*, *preſzenetnyen jeſzem*. Ich bin erſtaunend. *Eſzemet elbagyom*, *Elájúlok*, *álmélkodom*. Item V. *Admiror*. Minervæ donum ſtupere. *Virg.*

Stŭpeſco, is, ĕre, (Neu. *Incb.*) Cic. V. *Stupefio*.

Stŭpĕus, & ſtuppeus, a, um, Virg. *Iz pozderja*, *Iz kudelye*. Vom Abvverg. *Tſepűből-való*.

Stŭpĭdĭtās, ātis, f. Cic. *Tupoſzt*, *Tupoſtba*, *Bedaſztoſtba*, *Tupo-glavozt*. e. Tollheit. *Tompaság*. V. *Inſipientia*. 2. propriè V. *Stupor N.* 1.

Stŭpĭdus, a, um, Cic. *Oſzupnyen*, *Preſzenetnyen*, *Dreven*, *Zoan ſzebe*. Erſtaunet, erſtarret. *Elámúlt*, *Megzſibbadt*. 2. Transl. *Bedazt*, *Tùp*, *Tupoglav*, *Stupelyazt*, *Glumpazt*. Toll, telpiſch, dumm, unverſtändig. *Tompa*, *Bolond.*

Stŭpŏr, ōris, m. Cic. *Oſzupnenye*, *Preſzenetnutje*, *Odrevenenye*, *Odrevenyenozt*, *Szùp*, *Prepad*. e. Erſtaunung, Entſetzung für groſſen Schrocken, Erſtarrung. *Elámúltság*, *Rémülés*, *Zſibbadás*. 2. Transl. V. *Stupiditas N.* 1.

Stuprātor, oris, m. Quintil. *Oſzramotitel divojke*, &c. Generatim V. *Scortator*.

Stŭpro, as, avi, atum, (Act.) *Divojku*, &c. *oſzmradyujem*, *ſzramotim*, *Divojki poſtenye jemlyem*. Eine Jungfrau &c. ſchände, ſchvväche. *Leány embert ſzégyenítek*, *Paráználkodom*. Synon. *Vitio*, *Violo*, *ſtuprum infero*. Stuprata per vim Lucretia à Regis filio. *Cic.* 2. *Fin.* Item V. *Polluo*. Pulvinar, quod ſtuprâras. *Id. de Aruſp. reſp.*

Stŭprōſus, a, um, *Valer. Max.* Ad ſtuprum propenſus, ſalax.

Stŭprum, i, n. Cic. *Oſzramotenye divojke*, *Nechiſzto delo z-divojkum*, &c. e. Schändung einer Jungfrau. *Paráználkodás*. Generatim V. *Scortatus*, *Inceſtum*, *Adulterium*. 2. Transl. V. *Turpitudo*, *Dedecus*, *Infamia*. ita *Nav. apud Feſt.*

†Stūrĭo, ōnis, m. *Synon.* Acipenſer. *Kecbiga riba*. r. Stör, Störl, ein gevviſſer Fiſch. *Ketſege hal.*

Sturnus, i, m. Plin. *Skvorcz*, *Chvorak*, *Chvarlyak*. Ein Staar, Spraue. *Seregély.*

*Stўgiālis, *com.* le, n. &

*Stўgĭus, a, um, Virg. *Peklenzki*, *Pakleni*. Hölliſch. *Pokoli*. 2. V. *Mortifer*, *venenatus*, *venenifer*. ita *Ovid.*

*Stylobata, *vel* Stўlŏbătēs, æ, m. Varr. *Podſztupje*,

Digitalizirao Google

ſztupje, Podſztaja ſztúpa, s. Poſtement, r. Saulen - Fuſs. *Oſzlopnak a' talpa*. Synon. *Baſis columnæ*.

*Stўlus, i, m. V. *Stilus*.

*Styptĭcus, a, um, V. *Stipticus*.

*Stўrāx, ăcis, m. *Virg*. In Officinis *ſtorax* dicitur. *Lépo diſſécbaſzmola*, vulgo *gummi*. Wohlriechender Gummi. *Jóſzagú Leveſség, ſzurok, matska méz*. 2. Styrax. f. *Plin*. Eſt arbor cotoneæ ſimilis, ex qua ſtorax manat.

*Styx, ſtўgĭs, f. Virg. *Peklenzki potok*, *Peklenzka mlaka*. r. Höllen-Fluſs. *Pokol folyó-vize*. Hinc per *Meton*. V. *Orcus N.* 3. Ad ſtygam miſſus. *Mart*. 2. Re vera *ſtyx* eſt Palus Theſſaliæ, Item fluvius Arcadiæ ex Pheneo lacu decurrens. *Plin*.

Svāda, æ, f. *Cic*. perſvaſionis DEA. *Boſicza ſzloſno-govornozti, nagovora*. e. Göttin der Beredſamkeit. *Elbitetéſnek iſten aſzſzonya*. 2. *Mòch, krépozt nagovoriti*. e. Beredungs-Krafft. *Beſzédnek elbitetŏ ereje*.

Svādēla, æ, f. *Horat*. V. *Svada*. Item V. *Svaſio*. ita *Plaut*.

Svādentĕr, *Adv*. Arnob. *Dopevedlyivo, Nagovorlyivo, Nagovarjajuch*. Beredungs-Weiſe. *Tanátſoſon*.

Svādeo, es, ēre, ſvāſi, ſvāſum, [Act.] Cic. *Synon*. Accommodatis verbis aliquem in opinionem meam inducere conor, Adhortor, Hortor, Moneo, Auctor ſum alicui alicujus rei. *Nagovarjam, Vpuchávam, ſzvetujem, Dopovédam*. Zuſpreche, rathe. *Javallom, Tanátſolom*.

Svādus, a, um, Apul. *Nagovoriti mogùch*. Das die Beredungs-Krafft hat. *Elbitetŏ erejŭ*.

Suārĭus, ii, m. Plin. V. *Subulcus*.

Suarius, a, um, Plin. V. *Porcinus, Porcarius*.

Svāſio, onis, f. Gic. *Núkanye, ſzvetuvanye*. e. Rathung. *Tanátſúl adás*. V. *Hortamen, Adhortatio, Exhortatio*.

Svāſor, oris, m. Cic. *Szvetuvavecz*. r. Rather. *Tanátſúl adó*. V. *Hortator, Adhortator*.

Svāsōrĭus, a, um, Quintil. *Nagovarjajuchi, ſzvetujuchi, dopovedajuchi, nagovarjanyu ſzliſſajuchi*. Zum Rathen, *oder* zum Ermahnen gehörig. *Tanátſúl adáſra-való*.

Svāſum, i, n. *Feſt*. Alii leg. *Inſvaſum*.

Svāſus, ûs, m. *Sulpic. Apollin*. V. *Svaſio*.

Suātim, *Adv*. Nigid. *apud* Non. *Po ſzvinzki*. Säuiſch. *Diſznóúl*.

Svāvĕ, n. *Adverbialiter*. Virg. V. *Svaviter*.

Svāvĕŏlens, entis, *om*. Catull. *Vugodno diſſechi, Lyublyenu dubu imajuchi*. Lieblich riechend. *édes ſzagú*.

Svaveolentĭa, æ, f. Sidon. *Vugodna duha, Lyublyeno Diſſanye*. Annehmliche Riechung, lieblicher Geruch. *Kedves, édes ſzag*.

Svāviātio, ōnis, f. Gell. *Vugodno kuſſuvanye*. e. Liebkoſung, liebliche Küſſung. *Kedves megtſókolás*. V. *Oſculatio, ſvavitas, baſiatio*.

Svāvĭdĭcus, a, um, Lucr. V. *Svaviloquus, ſvavis*.

Svāvĭlŏquens, entis, *om*. Cic. V. *Svaviloquus*.

Svaviloquentĭa, æ, f. Cic. *Vugodnozt govorenya, Lyublyeno - govornozt, ſzladko-govor*. e. Liebliche Rede. *Kedveſen ſzólás, édes beſzéd*.

Svāvĭlŏquus, a, um, Lucr. *Vugodno govorechi, Lyublyeno - rechni*. Lieblich redend. *édes beſzédŭ, kedves ſzavú, mézes beſzédŭ*. V. *Dulciloquus*.

Svāviŏlum, i, n. Catull. *Vugodni mali kúſsecz*. s. Küſslein. *Tſókotska*.

Svāvior, & Sāvior, āris, āri, ātus ſum, (Dep.) Cic. *Lyublyeno kuſſujem*. Lieblich küſſe. *édeſen tſókolom*. V. *Oſculor, Baſio*.

Svāvis, ve. Cic. V. *Jucundus, Dulcis, Benignus, Amœnus, Amabilis*.

Svavĭtās, ātis, f. Cic. *Vugodnozt*. e. Annehmlichkeit. *Kedveſség*. V. *Jucunditas, Dulcedo, Benignitas, Amœnitas, Amabilitas*.

Svavĭtĕr, *Adv*. Cic. *Vugodno*. Lieblich. *édesdeden*. V. *Jucundè, Dulcè, Benignè, Amanter, Amabiliter*.

Svavĭtūdo, ĭnis, f. Plaut. V. *Svavitas*.

Svāvĭum, ii, n. Cic. & ſavium, ii, n. Plaut. *Lyublyeni kuſsecz*. r. Liebes - Kuſs. *édes tſók, gyönyörűség*. V. *Oſculum N.* 2. *Baſium*. Meum ſvavium! *Moi dragi, moja duſsa*. Mein Schatz. *én édeſem*. ita *Terent*.

Sŭb, *Præp*. Cic. *Pod*. Unter. *Alatt, Alatta, Alattad*. Cum verbis motûs petit *Accuſ*. Conjicere ſe ſub ſcalas. *Id*. 2. *Phil*. *c*. 9. Dum verò ſtatum in loco denotat, jungitur *Ablativo*. Bellum ſub nomine pacis latet. *Id*. 5. *Phil*. Hinc *Transl*. Sub Annibale magiſtro omnes belli artes edoctus. *Liv*. *l*. 25. *c*. 40. 2. Ponitur pro *Poſt N*. 2. Sub eas literas ſtatim recitatæ ſunt tuæ. *Cic*. 3. pro *Ante præp*. Sub oculis Domini ſuam probare operam. *Liv*. 4. pro *Penes, Prope N*. 1. Metitur ſub urbe Roma. *Varr*. 5. pro *Cum præp*. Juſſit ſub ea conditione. *Cic*. 6. Sub ipſa profectione: *b*. *e*. in ipſa profectione, *vel* tempore profectionis. *Caſ*. Legati fere ſub idem tempus miſſi: *b*. *e*. eodem ferè tempore, *vel* per idem tempus, *Liv*. ſub ortum ſolis: *b*. *e*. in ortu, *vel* ſtatim poſt aut paulo ante ortum ſolis. *Id*. Hæc ſub Alexandro evenêre: *b*. *e*. tempore Alexandri, vivente

Digitalizirao Google

vivente Alexandro. *Quintil.* Naves ſub naſtem ſolvere: *h. e.* incipiente nocte, ſtatim poſt initium noctis. *Caſ.* Hoc negotium ſub manus ſuccedit: *pro* facilè, ſinè difficultate. *Plaut.* Eſſe ſub manu: *h. e.* præſto, in promptu. *Cic.*

Sŭbabſurdè, *Adv.* Cic. *Prineprikladno, Prinedoſztojno, Prineprilichno, Primerzko.* Ein vvenig ungereimt. *Helytelen ſzabástúan.*

Sŭbabſurdus, a, um, Cic. *Synon.* Aliquantulum abſurdus, Nonnihil incoveniens. *Jedno malo neprikladen, Nekuliko merzek, Prined-ſztojen.* Ein vvenig ungeſchickt, ungereimt. *Majd-helytelen.*

Subaccūſo, as, &c. Cic. V. *Nonnihil*, vel *Leviter N.* 2. & *Accuſo.* Idem obſerva in cæteris ſimilibus.

Subacidŭlus, a, um, Varr. *Aliquantillum acidus.*

Subacĭdus, a, um, Plin. V. *Acidulus.*

Subactio, onis, f. Cic. *Primoranye, Podverſenye, Pódſze zpravlyanye.* e. Bezvvingung, Untervverffung. *Moga alá vetés, Meggyőzés.* 2. *Miſzenye.* Das Kneten, e. Knetung. *Dagaſztás, Meggyúrás.* ita *Vitruv.*

Subactor, oris, m. Qui ſubigit. V. *Subjector.* Item qui alterius pudicitiam violat. *Lamprid.*

Subactus, ûs, m. Plin. V. *Subactio.*

Subadmoveo, *Colum.* Aliquantùm admoveo.

Subagĭto, as, *Leviter agito.* Aliquem ſubagitare: *pro* ſubſe agitare. *Plaut.* Refertur potiſſimùm ad coitum venereum.

Subagreſtis, e. *Cic.* Aliquantùm agreſtis.

Subalbĭco, as, *Varr.* Nonnihil albico.

Subalbidus, a, um, *Plin.* Nonnihil albidus.

Subalbus, a, um, Varr. V. *Albidus.*

Subalpīnus, a, um, Plin. *Podplaninzki.* Unten am Hochgebürg gelegen. *Havas alyai.*

Subamārus, a, um, *Cic.* Aliquantillùm amarus.

Subaperio, is, *Apic.* Aliquantùm aperio.

Subaquīlus, a, um, *Plaut.* Nonnihil aquilus.

Sŭbărātio, onis, f. Plin. *Podoranye, Podárjanye.* Das Unterackeren, Unterbrechen. *Alászántás, Meg ſzántás.*

Subarātor, ōris, m. Plin. *Podorácb, Podárjavecz.* r. Unterackerer, Unterbrecher. *Alája ſzántó, ſzántó ember.*

Subarātus, a, um, Plin. *Podoran.* Unterackert. *Alá ſzántott.*

Sŭbārеſco, is, ĕre. (Neu. *Incb.*) Vitruv. *Pochinyamſze nekuliko ſzuſſiti, Jedno maloſze poſzebávam, vſzebávam, vſzuſſam.* Ein vvenig trocken vverde, anfange dürr zu vverden. *Aſzni, ſonnyadni kezdek.*

Subargūtŭlus, a, um, *Gell.* Aliquantillùm argutus.

Subāro, as, avi, atum, [Act.] Plin. *Podarjam.* Unterackere, unterähre. *Alája ſzántom, Megſzántom.*

Subarrŏgantĕr, *Adv.* Cic. *Prigizdavo, nekuliko obolno, nagizdavo.* Ein vvenig vermeſſen, ſtoltz, hoffärtig. *Kérkedékeny ſzabástúlag.*

Subaſper, ĕra, um. *Celſ.* Nonnihil aſper.

Subaſſentior, īris, *Quintil.* Aliquantùm aſſentior, aſſentio.

Sŭbātio, ōnis, f. *Plin.* Appetitus in Venerem. V. *Salacitas.*

Sŭbāudio, is, Ulp. *Pod-razmévam, Pod-ſkujem.* Drunter verſtehe. *Alattakrtem.*

Subauſculto, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Pripoſzluſſam, ſzkrivecze ſzluſſam.* Heimlich loſe, *oder* aufmercke. *Alattomban reá-hallgatok.*

Subauſtērus, a, um, *Celſ.* Nonnihil auſterus.

Sūbbăsĭlĭcānus, a, um. *Plaut.* qui ſub baſilica verſatur.

Subbĭbo, is, ĕre, ĭbi, ĭtum, (Neu. *Alia* Act.) Plaut. *Nekuliko obilneje, pijem, Prinapijamſze.* Ein vvenig mehrer trincke. *Jól köppentek, Magamat egy kitſinyik megiſzom.* Item V. *Aliquantùm & bibo.*

Subblandior, *Plaut.* Modicè blandior.

Subbrĕvis, *Plin.* Aliquantùm brevis.

Subbullio, *Plin.* Modicè bullio.

Subcæruleus, *Plin.* Aliquantùm cæruleus. *Primóder, ſzvetlo-modrazt.* Blaulecht. *Kékellő, kék-ſzabáſu.*

Subcandĭdus, a, um, Plin. V. *Candidulus.*

Subcăvus, a, um Lucr. *Podßupely, zdola zduben.* Unten hohl. *Egy kevés üregevagy-on kivájtt.*

Subcentŭrio, ōnis, m Liv. *Podſztotnik.* peregr. *Vice-kapitan, Lajdinont.* r. Lieutenant. *Vitzé badnagy, Leitnám.* V. in *Præfectus.*

†Subcernĭcŭlum, i, n. V. *Capiſterium, Incerniculum, Cribrum pollinarium* in *Pollinarius.*

Subcerno, & ſuccerno, is, *Plin.* V. *Incerno.*

Subcĭnĕrĭtĭus, a, um. *Aliquantùm cineraceus,* vel *cineritius.* Panis ſubcineritius. *Krub pod pepelom pecben, Pogacha.* s. Aſchen-Brod. *Hamu alatt ſültt pogátsa, kenyér.* ita *Hieron.*

Subcingŭlum, *vel* ſuccingulum, i, n. Plaut. *Podpojaſz, Podoj, ſirok za terbub pojaſz.* r. Unter-Gurt, breites Gürtel. *Párta-ő, Hevéder-ő.* V. *Balteus.*

Subcīsīvus, a, um, V. *Succiſivus.*

Subcontumeliōsè, *Adv.* Cic. *Aliquantùm contumeliosè.*

Subcraſsŭlus, a, um, *Capitol.* Aliquantillùm craſſus.

Subcriſpus,

Subcriſpus, a, um, *Cic.* Criſpulus, Aliquantillùm criſpus.

Subcrūdus, a, um, *Cato.* V. *Semicrudus.*

Subcruentus, a, um, *Celſius.* Aliquantum cruentus. *Nakervav.* Ein vvenig blutig. *Egy kevéßé véres.*

†Subcurvus, *Ammian.* Aliquantùm curvus.

Subcuſtos, ōdis, *com.* Plaut. *Podchuvàr, Podſztrafan, Chuvàr meſzto drugoga.* r. Unter Hüter, der an eines andern ſtatt hütet. *Máſért őrző.*

Subdealbo, as, *Varr.* Modicè dealbo.

Subdebilis, *Sveton.* Nonnihil debilis.

Subdebilito, as, *Cic.* Aliquantillùm debilito.

Subdeficio, is, *Curt.* Senſim deficio.

Subdiālis, le, Plin. *Podnebezki, prez krova ſztojechi, pod nebom, na zráku.* Unter bloſſem Himmel, unter freyer Lufft. *Szabad ég alyai, Fedél nélkül-való.*

Subdifficilis, *Cic.* Nonnihil difficilis.

Subdiffīdo, is, *Cic.* Aliquantillùm diffido.

Subdiſtinguo, is, *Aſcon. Pedian.* ſecundò diſtinguo.

Subdĭtĭtĭus, a, um, Cic. *Podloſen, poddan, podverſen, neiſztinzki.* Unter geſchoben, unter gelegt. *Eltſeréltt, Hamem más gyanánt tétetett, nem igaz.* Synon. *Suppoſititius, ſubditivus, Fictus.*

Subdĭtīvus, a, um, Plaut. *Meſzto drugoga podverſen, podloſen, podſztavlyen, poſztavlyen, poddan.* An eines andern ſtatt geleget, untergeſchoben, eingeſchoben. *Más helyén adatott.*

Subdĭto, as, avi, atum, (Act. *Freq.*) *Lucr.* Frequenter ſubdo.

Subdĭtus, a, um, Cic. *Podloſen, Podverſen, odzdol poſztavlyen.* Untergelegt, unterthan, untergeſchoben. *Alá tétetett, alattvaló, valakinek alája adatott.* Item V. *Subditĭtius.* Partus ſubditus: *pro* ſubditĭtius, ſuppoſititius. *Terent.* Judex ſubditus: *pro* ſubditivus. *Feſt.* Homo ſubditus. *h. e.* ſubjectus. *Podlosnik.* r. Unterthan. *Valamelly fejedelem alatt-való.* ita *Tibul.*

Subdĭū, *Adv.* Plaut. V. *Interdiu.*

Subdo, is, ĕre, dĭdi, dĭtum, (Act.) V. *Suppono, ſubjicio.* Ignem ſubdere. Cat. *Ogeny podverchi, podſztaviti, podgernuti.* Das Feuer unterlegen, unterſcheiffeln, unter etwas thun. *Tüzet tenni alája.* Equo calcar ſubdere. Ovid. *Konya podboſzti, konyu oſztrogu dati.* Dem Pferd Sporn geben. *Sarkantyúzni a' lovat.* Aliquem ſuæ poteſtatī ſubdere: *pro* ſubjicere. *Cic.* Aliquem in locum alterius ſubdere: *pro* ſubſtituere, ſufficere. *Id.* Ignem. & materiam ſeditioni ſubdere: *h. e.* ſeditionem concitare, fovere, augere. *Liv.* Teſtamentum ſubdere: *h. e.* occultato vero fictum teſtamentum ſupponere, ſubſtituere. *Tacit.*

Subdŏceo, es, ēre, ui, ctum, (Act.) Cic. *Privúcham, Podvuchàm, Meſzto drugoga negda y negda vuchìm.* Untervveilen Lehre, an ſtatt eines andern Lehre. *Tanìtdogalom.*

Subdŏlē, *Adv.* Cic. V. *Verſutè, Fraudulenter, Doloſè.*

Subdoleo, es, *Plaut.* Nonnihil doleo.

Subdŏlus, a, um, Plaut. V. *Verſutus, Fraudatorius, Doloſus.*

Subdŏmo, as, *Plaut.* Valde domo, ſubigo.

Subdubito, as, *Cic.* Addubito, Modicè dubito.

Subdūco, is, ĕre, xi, ctum, [Act.] Cic. *Synon.* Subtraho, Abduco, Aufero, Eripio, Demo, Removeo. *Vugiblyem, Vmikávam, Odpoſztavlyam, Odjemivam, Odjemlyem.* Inf. *Odvzeti.* Hinvveg zucke, entziehe, abziehe, vvegziehe. *Elvonſzom.* Subducere ſe de loco, *vel* ex ſocietate aliqua: *pro* ſenſim & clam diſcedere. *Terent.* Mappas ſubducere: *pro* furari, furtim furripere, ſubtrahere. *Plaut.* 2. Naves ſubducere: *pro* reducere, attollere, ad portum appellere, in terram trahere. *Cæſ.* 3. Rationes, ſummam, calculum ſubducere: *pro* computare, ſupputare, rationem inire, ſubtrahere. *Cic.* V. in *Ratio, &c.*

Subductārius, a, um. *Za nadigavanye*, ali *za gore vlécbenye ſzluſechi.* Dämit man aufzieht. *Felvonáſra alkalmatos.* Funis ſubductarius. *Vuſe za chigu.* s. Zieh Seil, Winden Seil, Zug-Seil. *Terbet tſigán felvonó kötél.* ita *Cato.*

Subductio, onis, f. *Caſ.* V. *Subtractio, Remotio, Amotio, Abductio,* 2. V. *Ratio N.* 7. ita *Cic.*

†Subductūra, æ, f. *Podſztava.* s. Unterfutter. *Bélyés.*

Subdulcis, *Plin.* Nonnihil dulcis.

Subdūrus, a, um, Cic. *Natverd, Fritverd, Nekuliko tverd.* Härtlicht, etvvas hart. *Kemény ſzabású.*

Subĕdo, is, ĕre, ēdi, ēſum, (Act.) Ovid. *Podjédam, Podgrizávam, Odzdol izjédam.* Unterſtreſſe, unterhalb abzehre. *Alól eleſzem, Elrágom.*

Sŭbĕo, is, īre, īvi, & ĭi, ĭtum, [Neu.] Cic. *Podbájam, Podbádyam, Podlezávam.* Unten hinzu gehe, unterhalb gehe. *Alája-mégyek, Belé-mégyek.* Item V. *Intro N.* 2. Tectum

 ſubire.

ſubire. Cæſ. *Podkrov iti.* Unter das Dach gehen. *Ház béjaban menni, Házba menni.* Alicujus vultum ſubire. Cic. *Pred kôga iti, kômu pred ochi iti, dojti.* Einem unter Augen tretten. *Valaki ſzeme eleibe menni.* Ad hoſtes ſubire, montem ſubire: *pro* ſcandere, aſcendere, *Liv.* 2. V. *Succedo N.* 2. Primæ legioni tertia ſubiit. *Liv.* Item V. *Advenio.* ita *Cic.* 3. V. *Succreſco.* Herbæ ſubeunt. *Virg.* 4. *Transl.* Cruciatum ſubire: *pro* pati, ſufferre, tolerare. *Cic.* Labores ſubire: *pro* ſuſcipere, aſſumere, peragere. *Id.* Temeritatis famam ſubire: *pro* incurrere. *Id.* Regem pœnitentia ſera ſubiit: *b. e.* Rex nimis ſerò pœnitere cœpit. *Curt.* Animum cogitatio ſubit: *b. e.* cogitatio menti occurrit, recurrit, ſuccurrit, incidit, in mentem venit. *Liv.*

Sūbĕr, ĕris. n. Plin. *Rablo, publo drévo, Pantoſinovo drévo, iz kojega ſze chepi za ſztekłenu pſzudu delaju.* s. Pantoffel-Holtz, r. Gorck Baum. *Igen vaſtag béjú tölgy-fa, Pantofely-fa.*

Sūbĕrĕus, a, um. Colum. *Iz rabloga pantoſinovoga dréva.* Von Pantoffel-Holtz. *Illyen vaſtag béjból-való.*

Suberrīgo, is, ēxi, ctum, [Act.) Silius. *Poddiſem, Nadigávam, Odzdol zdiſem.* Unten aufrichte, aufhebe. *Alól emelem, Felemelem.*

Sūbĕrīnus, a, um, *Sidon.* V. *Subereus.*

Suberro, as, Synon. *Pererro, ſubtus erro.* Fluvii montibus ſuberrant: *pro* ſub montibus fluunt. *Claudian.*

Subexhibeo, es, *Arnob.* Exhibeo, ſubtus exhibeo.

Subexplĭco, as, *Arnob.* ſubtus explico, expando.

Subferveſacio, is, *Plin.* Aliquantùm ferveſacio.

Subferveſīo, is, *Plin.* Nonnihil ferveſco.

Subflāvus, & ſufflavus, a, um, Sveton. *Naſut, ſutkazt.* Gelblicht, etvvas gelb. *Publikán ſzín, valamennyire ſárga.*

Subfrigidè, *Adv.* Gell. *Aliquantùm frigidè.*

Subfrigidus, a, um, *Ammian.* Frigidulus, nonnihil frigidus.

Subgrandis, *Cic.* Grandiuſculus, Aliquantillum grandis.

Subgrăvis, *Plin.* Aliquantillum gravis.

Subgrunda, & ſuggrunda, æ, f. Varr. *Priſztroßek, ſztroba, ſztrankrova zverbuſzténe vanſztojecha.* s. Vor-dach, Wetter-dach. *A' ház fedelének párkánya, ereſze, eſzterbája, melly az eſött a' falról távol-veti.*

Subgrundātio, & ſuggrundatio, onis, f. Vitr. *Priſztroßka délanye.* r. Bau eines Vordachs. *Eſzterházás.*

Subgrundĭum, & ſuggrundium, ii, n. Plin. V. *Subgrunda.*

Sŭbhæreo, es, ēre, hæſi, ſum. (Neu.) Gelſ. *Prileplyen zaoſztájem, od zdolſze prileplyam, Podprilepchimſze.* Unten hangen bleibe. *Alatta hozzá-ragadok.*

Subhaſtārĭus, a, um, *JCt.* V. *Auctionarius.*

Subhaſtātio, onis, f. *JCt.* V. *Auctio N.* 1.

Sŭbhaſto, as, avi, atum, [Act.] Colum. *Na kiche vechhe puſztyam, dájem.* öffentlich ausruffe zu verkauffen. *Kótya-vetyére bányom.* Synon. *ſub haſtam mitto.* V. *Auctionor.*

Subhorreſco, is, *Non.* Nonnihil horreſco, Aliquantillum horreo.

Subhorrĭdus, a, um, *Cic.* V. *Horridulus.*

Subhumĭdus, a, um, Gelſ. *Privubkek, Primoker, Namoker.* V. *Humidulus.*

Subjăceo, es, ēre, ui, (Neu.) Plin. *Synon.* ſubtus jaceo, ſubjectus ſum. *Zdola leſim, pod kém leſim, podloſen jeſzem.* Unten liege, unter etvvas liege, ich bin unterthan *Alatta fekſzem, Valamelly fejedelem alattvaló vagyok.*

Subjacto, as, avi, atum, [Act.) Varr. *Gore odbitávam, guſztokrat na viſsák hitam.* Offt in die Höhe vverffe. *Felhányom, Hagyigálom.*

Sŭbĭcŭlum, i, n. Plaut. *Podverſek, podſztavje, podloſek.* Was unterlegt vvird. *Alattavaló dolog.*

Sŭbĭdus, a, um, Gell. *Zalyublyen.* Verliebt. *Igen ſzeretŏ, ſzerelmes.*

Sūbjectè, iùs, ſſimè, *Adv.* Cæſ. *Podloſno, Podverſeno.* Unterthäniglich, untervvorffen. *Alatta-valólúl, Alája vettetve.* V. *Demiſsè, Humiliter.*

Subjectio, onis, f. Auct. ad Her. *Podverſenye, Podloſenye, Podláganye.* e. Untervverffung. *Alája vetés.* V. *Subactio N.* 1. Teſtamentorum ſubjectio: *b. e.* Adulterinorum pro veris teſtamentis ſuppoſitio. *Liv.* ſub aſpectum ſubjectio. *Pred ochi poſztavlyanye,* e. Fürſtellung, vor Augen Stellung. *Szem eleibe állitás.*

Subjectīvus, a, um, *Apul.* Qui ſubjicitur, vel poſtponitur.

Subjecto, as, avi, atum, (Act. *Freq.* à ſubjicio] Virg. V. *Subjacto.* 2. V. *Senſim & ſubjicio, ſuppono.* ita *Ovid. Horat.*

Subjector, ōris, m. *Podvergavecz, Podlágavecz, Podloſitel, Pódſze zpravlyavecz, Podmétavecz.* r. Untervverffer, Unterſchieber.

ber. *Alája vetõ, Maga alá vetõ.* V. *Subjugator.* Teſtamentorum ſubjector: *h. e.* ſuppoſitor. *Cic.*

Subjectus, ûs, m. Plin. V. *Subjectio.*

Subigĭto, as, avi, atum, (Act.) *Pódſze zpravlyam.* Unter mich bringe. *Magam alá vetem, kénſzerítem.* Alienam uxorem ſubigitare: *pro* rem veneream cum illa exercere, inire, coire. *Plaut.* Alii leg. *ſubagitare.* V. *Subagito.*

Subĭgo, is, ĕre, ēgi, actum, (Act.) *Preobladujem, Podloſnoga chinìm.* V. *Subjicio N.* 1. Hoſtes armis ſubigere: *pro* in poteſtatem, ditionem, vel ſervitutem redigere. *Cic.* V. in *Redigo.* 2. V. *Cogo N.* 1. *Adigo.* Exercitum ad deditionem ſubigere. *Tacit.* 3. ponitur *pro* Attrecto, Agito N. 2. Miſceo. *Miſzim, Gnyetem.* Knete, Teig mache, untereinander menge. *Dagaſztom.* Farinam ſubigere. *Cat.* 4. Terras ſubigere: *pro* occare, bene colere, probè arare, verſare. *Cic.* Hinc *Transl.* Ingenium ſubigere: *pro* exercere. *Id.* 2. *de Orat.*

Sŭbjĭcio, is, ĕre, jēci, ectum, [Act.] Cic. *Podláſem, Podlágam, Podloſnoga vuchinyam.* Untervverffe, unterthänig mache. *Alája vetem.* V. *Subjugo N.* 2. *Domo, Devinco.* 2. V. *Suppono N.* 1. Ignem tecto ſubjicere. *Cic.* V. in *ſubdo.* 3. V. *Suppono N.* 2. *Adultero N.* 2. Teſtamenta ſubjicere: *h. e.* falſa veris ſubſtituere, ſupponere. *Id.* 14 *Phil. c.* 3. 4. V. *Subjungo N.* 1. Cur ſic opinetur, rationem ſubjicit. *Id.* 2. *de Div.* 5. V. *Propono N.* 1. Aliquid oculis, cogitationi, ſub aſpectum ſubjicere. *Id.* 6. Terram ferro ſubjicere: *pro* arare, occare, colere. *Id.* 7. Fraudem alicujus odio civium ſubjicere: *pro* objicere, exponere. *Id.*

Sŭbimpŭdens, *Cic.* Nonnihil impudens.

Subinānis, *Cic.* Nonnihil inanis.

Sŭbindĕ, *Adv.* Horat. V. *Poſtea, Dein N.* 1. 2. V. *Identidem N.* 2. *Nonnunquam.* ita *Plin.*

Subinfluo, is, ĕre, xi, xum, (Neu.) *Senec. Synon.* ſubtus influo, nonnihil influo. *Podtéchem.* Unten einflieſſe. *Alatta belé-folyok, &c.*

Subinſulsus, *Cic.* Aliquantillum inſulsus.

†Subintellĭgo, is. *Podrazumévam.* Darunter verſtehe. *Alatta értem.* V. *Subaudio, Intelligo.*

Subintro, *Auguſt.* Occultè, *vel* Furtim intro.

Subinvideo, *Cic.* Nonnihil invideo.

Subinvīſus, *Cic.* Aliquantillum inviſus.

Subinvīto, *Cic.* Aliquantillum, *vel* languidè invito.

Subiraſcor, *Cic.* Modicè, nonnihil iraſcor.

Subirātus, *Cic.* Aliquantum iratus.

Sŭbĭtānĕus, a, um, Colum. *Berz-chaſzni, nagloſze pripechajuchi.* Plötzlich, unverſehens geſchehend. *Hirtelen-való.* V. *Repentinus, Inexpectatus.*

Sŭbĭtārĭus, a, um, Liv. V. *Subitus.*

Sŭbĭtō, *Adv.* Cic. V. *Statim, Repente.*

Sŭbĭtus, a, um, Cic. V. *Subitaneus, Feſtinus.*

Subjŭgālis, le, Prudent. V. *Subjugus.*

Subjŭgātor, ōris, m. Apul. *Preobladavecz, pod oblaſzt prigonitel, pódſze zpravlyavecz.* r. Bezvvinger. *Meghódoltató.* V. *Debellator.* propriè V. *Jugator.*

Subjŭgis, ge, *Cato.* V. *Subjugus.* Item V. *Jugatorius.*

Subjŭgo, as, avi, atum, (Act.) Claudian. V. *Jugo.* 2. Transl. *Pod oblaſzt priganyam, pódſze zpravlyam, Podloſnikomali ſzuſnyom kõga chinìm.* Unter eines Gevvalt bringe, zum Sclaven mache. *Meghódoltatom, Alám vetem.* V. *Debello, ſubjicio N.* 1.

Subjŭgus, a, um, Apul. *Podjarmen, Vprêſen, Jarmu privcben, Vkroten, Pokoren, Podloſen.* Unters Joch gebracht, das man unter das Joch thut *oder* einſpannet, Laſtbar, des Jochs gevvehnt, zahm gemacht. *Húmba* vagy *járomba fogatott, Jármas, Hámos.*

Subjungo, is, ĕre, nxi, nctum, [Act.] Cic. *Podpridájem, Podpridruſujem, Zapoſztavlyam.* Unten beyſetze, anhencke. *Alatta bozzátéſzem.* V. *Adjungo N.* 1. *Addo N.* 1. 2. V. *Subjugo N.* 2. Orbem terrarum ſub poteſtatem alicujus ſubjungere. *Id.* 2. *Agr. c.* 36. 3. Curru ſubjungere tigres: *pro* jungere, jugare. *Virg.*

Sublăbor, ĕris. *Plin.* Senſim *vel* Clam labor, prætereo, decurro, fugio.

Sublacrўmor, āris, *Veget.* Aliquantillum lacrymor.

Sub'ātè, *Adv.* Cic. V. *Elatè, ſublimiter, Magnificè.*

Sublateo, es, *Varr.* Subtus lateo.

Sub'ātio, ōnis, f. Cic. V. *Elevatio, Elatio.* 2. V. *Ablatio, Abolitio.* ita *Quintil.*

Sublĕgo, is, *Colum.* V. *Colligo N.* 1. 2. Transl. V. *Auſculto N.* 1. *&* 2. *Audio N.* 1. Clam ſermonem ſublegere: *pro* audire, excipere. *Plaut.* 3. V. *Deligo, ĭi, N.* 1. Aliquem in demortui locum ſublegere: *pro* eligendo ſubſtituere. *Liv.* 4. Aliquid alicui ſublegere: *pro* ſurari, furtô ſurripere. *Virg.*

Subleſtus, a, um, ior, ſsĭmus. V. *Debilis, Infirmus N.* 2. *Frivolus, Vilis.* Vinum ſubleſtum, Homo ſubleſta fide. *Plaut.*

Sublĕvātio, onis, f. V. *Elevatio.* Item *Pripomaganye, Pomaganye.* e. Aufhelffung. *Megſegítés.*

Sublĕvo, as, *Cic.* V. *Elevo, Erigo N. 1. Attollo.* 2. Transl. V. *Adjuvo, Conſolor, Faveo, Opitulor, Relevo N. 2.* Deriſus à cæteris, ab ipſo autem Socrate eſt ſublevatus. *Id. 4. Tuſc. c. 24.* 3. V. *Minuo, Infirmo N. 2. Mitigo.* Odia, offenſionem ſublevare. *Id.*

Sublĭca, æ, f. Cæſ. *Podmoſztni ſztùp, ſztupich, koiſze za nachinyanye moſzta ou zemlyu zabija.* r. Hölterner Pfahl unter einer Brücken. *Híd láb, Vizben felvert vaſtag tzdvek.*

Sublĭcĭum, ii, n. Liv. *idem.*

Sublĭcĭus, a, um. *Moſzto ſztupni, na dreveneh ſztúpeh ſztojechi.* Auf Pfahlen ſtehend. *Fa lábokon álló.* Pons ſublicius. *Dreveni mòſzt, na dreveneh ſztupeh ali kolczeh napravlyen mòſzt.* Eine höltzerne Brucke, Brucke über höltzerne Pfähle geſchlagen. *Fából-való híd, fa lábokon álló híd.* ita *Liv.*

Sublĭgācŭlum, i, n. Cic. V. *Feminale, Faſcia.* Item *Podveſnya.* s. Knieband. *Hajtonya.*

Sŭblĭgăr, āris, n. Mart. *idem.*

Sub'ĭgo, as, avi, atum, (Act.) Plin. *Podveſujem, zdola véſem.* Unterbinde, etwas unten binde. *Alája kötöm.* Item V. *Alligo N. 1.*

Sub ĭmĕ, *Adv.* Cic. *Na viſini, na viſſak, viſzoko, nadignyeno.* In der Höhe, Hoch. *Fenn, Magaſan.*

Sublĭmĕn, ĭnis, n. *Propert.* Limen infernas.

Sublimis, me. Cic. *Nadignyen, Izviſſen.* Erhöhet. *Felvett, Felmagaſztaltatott.* Item *V. Altus N. 1. Excellens.*

Sublĭmĭtās, atis, f. Colum. V. *Altitudo N. 1. Eminentia, Excelſitas, Excellentia.*

Sublĭmĭtĕr, *Adv.* Colum. V. *Sublime.*

Sublimo, as, avi, atum, (Act.) Feſt. V. *Exalto, Extollo N. 1. Attollo, Effero N. 3. & 4.*

Sublimus, a um Lucr. V. *Sublimis.*

Sublingio, ōnis, m. Plaut. *Kubtich, kubinzki dech k, tanyero-lizavecz.* r. Kuchen-Bub, Kuchen-Jung. Teller Lecker. *Főzö ſzolga, Tanyér nyaló.* V. *Laxa, Catillo.*

Sublĭnio, is, īre. &c *Plaut.* &

Sub ĭno, is, ĕre. *Plin.* Aliquantillum lino.

Sublivĭdus, a, um. *Cels.* Lividulus, Modicè Lividus.

Sublūcānus, a, um. Plin. *Zornichki, Podzorni, Kano juterni.* Gar früh zeitig. *Hajnali.*

Sublūceo, *Cic.* Aliquantillùm luceo.

Sublucĭdus, *Apul.* Nonnihil lucidus.

Sublūco, as, avi, atum, (Act.) *Feſt.* V. *Frondo, Puto N. 1.*

Sublūnāris, re. *Podmeſzechni pod meſzetzom ſztojechi.* Das unter dem Mond iſt. *Hóld alatt-való.*

Subluo, is, ĕre, ui, ūtum, (Act.) *Cæſ.* Subtus lavo.

Subluridus, *Plaut.* Aliquantillum luridus.

Subluſtris, ſtre, *Liv.* Modicè illuſtris.

Subluteus, *Arnob.* Nonnihil luteus.

Sublŭviēs, ēi, f. *Vitruv.* V. *Illuvies, Proluvies N. 1.*

Submāno, *Vitruv.* Subtus mano.

Submējŭlus, i, m. *Marcell. Empir.* In lecto mingere aſsvetus.

Submergo, is, ĕre, ſi, ſum, (Act.) Cic. *Vtaplyam,* Inf. *vtopiti.* Paſſ. *vtonujem,* ali *Vtoplyamſze,* Inf. *vtonuti, vtopitiſze.* Unter das Waſſer tuncke, verſencke. *Elmerítem, ſullyeſztem, Elboritom.*

Submerſio, onis, f. Arnob. *Vtaplyanye, Vtonenye.* e. Verſenckung, das Ertrincken im Waſſer. *Elmerítés, Elſüllyeſztés.*

Submĕrus, a um, V. *Fere N. 1. & Merus.* Vinum ſubmerum: *b. e.* fere purum, Pauxillulum aquâ dilutum. *Plaut.*

Submĭnĭa, æ, f. Plaut. *Cherlenkazta halya.* Ein röthlicht Kleyd. *Vereſſlö ruha.*

Subminiſtrātio, onis, f. Tertull. *Podavanye, Cheſza potrebnoga davanye, poſzluſenye.* e. Darreichung, r Vorſchub, e. Bedienung. *Adózás, ſzolgáltatás.*

Subminiſtrātor, oris, m. Senec. *Podavavecz, Cheſza davavecz, Poſzluſitel.* r. Darreicher, Diener, der Vorſchub thut. *Adózó, ſzolgáltató.*

Submĭnĭſtro, as, avi, atum, [Act.] Cic. *Podávam, Na pomoch dájem, Poſzluſujem,* Inf. *poſzluſiti* Darreiche, Vorſchub thu, biene. *Oda adom, Nyújtom, Béſzolgáltatom.*

Submiſsè, *vel* ſummiſsè, iùs, *Adv.* Cic. V. *Demiſſe, Humiliter.*

Submiſſio, ōnis, f. Cic. V. *Demiſſio, Depreſſio N. 2. Humilitas.* Item V. *Miſſio N. 1.*

Submiſſus, a, um, Liv. *Poſzlan, pod kej poſztavlyen.* Zugeſchickt, unter etwas gelegt *oder* geſtellt. *Küldetett, Alája-tetetett.* 2. Transl. V. *Humilis, Demiſſus.* ita *Cic.*

Submitto, is, *Cic.* V. *Mitto, Clam & mitto N. 1.* Alicui ſubſidia ſubmittere. *Cæſ.* Item V. *Suppono N. 1. Subjugo N. 2.* Tauros ſubmittere: *b. e.* jugo ſubiicere domare. ſubjugare. *Virg.* Fœtum matribus ſubmittere: *pro* ſupponere. *Colum.* Res ſibi ſubmittere: *pro* ſubjicere. *Horat.* 2. V. *Demitto N. 1.*

Deprime

Deprimo N. 1. Inclino N. 1. Subſterno. Faſces ſubmittere populo: *pro* ſubſternere, coram populo demittere. *Liv.* Hinc Transl. *Faſces alicui ſubmittere*, idem eſt ac cedere alicui, ſe illi ſubmittere. *Cic.* Genua ſubmittere: *pro* flectere, incurvare. *Plin.* 3. per translationem V. *Humilio*, *Deprimo N.* 2. Quamobrem ut ii, qui ſuperiores ſunt, ſubmittere ſe debent in amicitia, ſic quodammodo inferiores extollere. *Cic. de Amic.*

Submœſtus, *Ammian.* Nonnihil mœſtus.

Submoleſtè, *Adv.* Cic. Aliquantùm moleſtè.

Submoleſtus, *Cic.* Nonnihil moleſtus.

Submoneo. *Plin.* Latenter, *vel* paucis moneo.

Submorōſus, *Cic.* Nonnihil moroſus.

Submōtor, ōris, m. Liv. *Na tihom Vugibavecz, Z-meſzta gibavecz, Odtiravecz, Odganyavecz, Odgonitel.* r. Wegſchaffer, Dannenſchaffer, Wegraumer. *Elvevő, Eluző.*

Submōtus, a, um. Cic. V. *Remotus, Part.*

Submōtus, *vel* Summōtus, ûs, m. Plin. V. *Remotio.*

Submŏveo, *Liv.* V. *Removeo N.* 1. 2. Transl. V. *Cohibeo, Deterreo.* Aliquem magnitudine pœnæ maleficio ſubmovere. *Cic.*

Submuſſus, *vel* ſummuſſus, i, m. *Feſt.* V. *Murmurator.*

Submūto, *vel* ſummuto, as, *Cic.* V. *Commuto.*

Subnaſcor, Plin. V. *Succreſco, Innaſcor.*

Subnăto, as, *Silius.* ſubtus nato.

Subnecto, is, ĕre, xui, xum, (Act.) Plin. *Podplétam, Odzdol pletem, Podkapcbujem.* Unterknüpffe, unten zuſammen flechte, unterheffte. *Alám foglalom, Felkaptſolom, Hozzá akaſztalom.* V. *Subligo, Annecto.* 2. Transl. V. *Subjicio N.* 4. Judicium ſuum inventioni ſubnectere. *Quintil.*

Subnĕgo, *Cic.* Quodammodo nego.

Subnĭger, ĭgra, grum. Plaut. V. *Obniger.*

Subnītor, ĕris, *Naſzlanyamſze.* Mich auflehne. *Megtámaſzkodom.* V. *Innitor, Nitor, Confido.* Artis arrogantiâ ſubnixi. *Cic.* Animus innocentiæ ſubnixus. *Liv.*

Subnŏto, as, *Mart.* V. *Obſervo N.* 1. *Noto N.* 1. & 2.

Subnubĭlus. *Caſ.* Nonnihil nubilus.

Sŭbo, as, avi, atum, (Neu.) *Plin.* Libidine prurio. *Propriè* dicitur de ſuibus fœminis, prurítum libidinis grunnitu prodentibus, ſicut *ſurio* de maribus; *Translatè* verò etiam de aliis.

Subobſcēnus, *Cic.* Nonnihil obſcenus.

Subobſcūrè, Adv. *Gell* Aliquantùm obſcurè.

Subobſcūrus, *Cic.* Aliquantum obſcurus.

Subodiōſus, *Cic.* Aliquantillum odioſus.

Sŭbŏdōror, āris, ātus ſum, (Dep.) *Ammian.* V. *Olfacio N.* 2.

Suboffendo, *Cic.* Aliquantillum offendo.

Subŏleo, es, *Plaut.* V. *Modicè* & *Oleo N.* 1. 2. *Transl.* Res patri ſubolet. *pro* innoteſcit, *h. e.* Pater rem ſubodoratur, olfacit. *Terent.*

Subolfacio, is, *Petron.* Nonnihil olfacio.

Suborior, *Plin.* V. *Exorior N.* 1. *Exſurgo N.* 1. *ſubnaſcor, oborior.*

Subornātor, oris. m. Ammian. *Otajni nagovoritel, vputitel, podvuchitel, podbuſztitel.* Heimlicher Anvveiſer, Anſtiffter, Anreitzer. *Titkos tanátsló, mód mutató, reávévő, ingerlő.*

Suborno, as, avi, atum, [Act.] Cic. *Otajno nagovarjam, podvuchom, podſiſem, Sʻalyem, vu kaj vputyujem.* Heimlich anvveiſe, anſtifte, anreitze, zu etvvas verleite. *Titkon tanátſolom, kénſzerítem, ingerlem &c.* V. *Clam* & *Mitto N.* 1. *Latenter* & *Seduco N.* 2. Pecuniâ falſum teſtem ſubornare. *Cic.* 2. V. *Aliquantillum* & *Orno.*

Subpallĭdus, a, um, *Cels.* V. *Pallidulus.*

Subpinguis, *Cels.* Aliquantillùm pinguis.

Subpŭdet, & ſuppudet. *Cic.* Aliquantillùm pudet.

Subrādo. *Cato* Subtus, *vel* modicè rado.

Subrancĭdus, a, um. *Cic.* V. *Rancidulus.*

Subraucus, *Cic.* Aliquantillùm raucus.

Subremĭgo, as *Plin.* Subtus remigo.

Subrēpo, is, *Cic.* V. *Irrepo, Subeo N.* 1.

Subreptio, ōnis, f. *Apul.* V. *Obreptio, Fraudulentia, Fallacia.*

Subreptĭtĭus, & Surreptitius, a, um, *à ſubrepo, ſurrepo.* V. *Clancularius, Falſus.* 2. *à ſurripio.* V. *Furtivus N.* 1. ita *Plaut.*

Subrīdeo, es, *Cic.* Glam rideo, Aliquantillùm rideo.

Subridicŭlè, Adv. *Cic.* Aliquantillùm ridiculè.

Subringor, ĕris, *Cic.* Nonnihil ringor.

Subripio, is. V. *Surripio.*

Subrŏgo, & Surrogo, as, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Subſtituo.*

Subrotundus, *Cels.* Nonnihil rotundus.

Subrubeo, *Ovid.* Nonnihil rubeo.

Subrŭber, a, um. *Cels.* V. *Rubellus.*

Subrubicundus. *Plin.* V. *Rubicundulus.*

Subrūtus, a, um. *Plaut.* V. *Rufulus.*

Subrūmo, as, avi, atum, [Act.] Colum. *Pod czeczek*, ali *pod vime puſztyam, Doim.* Zu ſaugen laſſe. *Megſzoptatom.* V. *Lacto.*

Subrumpo *Arnob.* Rumpo, ſubtus rumpo.

Subrūmus, & Subrŭmus, a, um, Varr. *Poddojni, czet-*

Digitalizirão Google

ni, czetzajutbi, ſzaſznujutbi. Säugend. *Szopó.*

Subruo, is, *Caſ.* V. *Diruo, ſubverto, ſuffodio.*

Subruſtĭcè, *Gell.* Nonnihil ruſticè.

Subruſticus, *Cic.* Aliquantum ruſticus.

Subrutĭlo, as, *Claudian.* V. *Aliquantŭm & Rutilo N. 2.*

Subrutilus, *Plin.* Aliquantùm rutilus.

Subſalſus, *Plin.* Modicè ſalſus.

Subſanno, as, avi, atum, [Act.) Tertull. V. *Irrideo.*

Subſcrĭbo, is, ĕre, pſi, ptum, (Act.) Cic. *Podpiſſujem, podpiſzavam.* Unterſchreibe. *Alája-trok.* Item V. *Annoto.* 2. Transl. V. *Conſentio.* Alicujus voluntati, iræ, luxuriæ ſubſcribere: *pro* conſentire, favere, aſſentiri, adſtipulari. *Cels.*

Subſcriptio, ōnis, f. Cic. *Podpiſzanye, podpiſz, podpiſzek, potverdyenye piſzma, &c.* e. Unterſchreibung, Unterzeichnung, Unterſchrifft. *Alája-irás, irás megerŏsítéſe.* 2. Transl. V. *Conſenſio, Adſtipulatio.*

Subſcriptor, oris, m. Cic. *Podpiſzavavecz, podpiſzavecz, podpiſzitel, piſzma potverditel.* r. Unterſchreiber, Unterzeichner, Bekräfftiger einer Schrifft. *Alája-iró, irásával megerŏsítŏ.* Transl. V. *Adſtipulator, Fautor.*

Subſcūs, ūdis, f. Plaut. *Zpojka, z-kojumſze jedno drĕvo z-drugem,* ali *deſzka z-deſzkum zpinya.* e. Leiſte, s. Höltzern Band, damit Läden und Bretter überzvverch an einander geheffi vverden. *Fával-való kŏtés az épületben, által-kŏtŏ fa ſzeg, Foglaló beveder* vagy *kapots, két gerendát* vagy *deſzkát ŏſzve foglaló fa, gerenda ſzorító.*

Subsĕcīvus, *vel* ſubsĭcīvus, a, um, (à *ſub* & *ſeco*) *Od chebſza odſzĕchen, odvzet, odtergnyen, zaoſztal, zaoſztavlyen.* Von etvvas abgeſchnitten, abgenommen, abgebrochen, übergeblieben. *Valamitŏl elſzakaſztatott, Metſzetett.* Tempus ſubſecivum. Plin. *Vréme od vekſseb poſzlov oſztálo, ſzlobodno, od poſzlov odvzeto vréme.* Die übrige Zeit von Geſchäfften, freye Zeit, denen Geſchäfften abgenommene Stunden. *Valami rendes dolgától valamire máſra ſzakaſztatott idŏ.* Operæ ſubſecivæ, *vel* ſubciſivæ: *h. e.* operæ tempore ſubciſivo alicui rei impenſæ. *Cic.*

Subsĕco, as. *Varr.* Reſeco, ſubtus ſeco.

Subſellĭum, ii, n. *Szedaliſche, Kleczalo.* e. Banck, r. Stuhl. *Alatſonſzék, Tĕrdepelŏſzék.* Vir imi ſubſellii: *h. e.* in infimo loco ſedens, ordine poſtremus *Plaut.* ſpeciatim ſubſellium dicitur de ſedibus ſenatorum, judicum, &c. Hinc metonymicè *ſubſellia* ponuntur pro *judiciŭ publicŭ.* Rem ab ſubſelliis in roſtra deferre. *Cic.*

Subsĕquor, ĕris, *Cic.* ſtatim ſequor.

Subsērĭcus, a, um, Lamprid. *Napól ſzvilni.* Halb-Seiden. *Fél ſelymer.*

Subsĕro, is, ēvi, ĭtum, (Act. *Aliŭ* Neu.) Colum. *Podſzejávam, Medſzejávam, Podſzadyam, Poleg ſzadìm.* Untersäe, darunter säe, darneben pflantze. *Alatta-vetek, közbe vetek, plántálok.*

Subſervio, is, *Plaut.* Diligenter ſervio, obſequor, proſum.

Subſeſſa, æ, f. Veget. V. *Inſidiæ.*

Subſeſſor, ōris, m. Senec. *Podſzedavecz.* V. *Inſidiator, Obſeſſor.*

Subsĭdeo, es, ēre, ēdi, eſſum, (Neu.) Cic. V. *Reſideo N 1. Subſido, Subſiſto N. 1. 2.* V. *Inſidior, Obſideo N. 1.*

Subsĭdiārĭus, a, um, Liv. *Na pomoch pribodni.* Zur Hülff kommend. *Segĭtségre - való* V. *Auxiliarĭs, opitulus.*

Subsĭdĭor, āris, ātus ſum, (Dep.) Hirc. V. *Auxilior, Opitulor.*

Subsĭdium, ii, n. Cic. V. *Opitulatio.*

Subsīdo, is, ĕre, īdi, (Neu.) Liv. V. *Reſido N. 1. & 2. Inſido N. 3. Detumeſco.* 2. V. *Commoror, Moror N. 1. Subſiſto N. 1.* Auctor tibi ſum, in ſicilia ne ſubſidas. *Cic.*

Subſignānus, a, um, Tacit. *Podzaſztavni, Pod zaſztavu ſzliſſajuchi.* Der unter einem Fähnlein iſt. *Zászló alatt-való.*

Subſigno, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Podzaznamenujem.* Unterzeichne. *Alája jegyzem.* V. *Subſcribo N. 1.*

Subsĭlio, is, īre, ui, & īvi, ultum, (Neu.) Plaut. *Podzkakujem, Pozkakujem, na viſſak zkácbem, od veſzelja poſzkakivam* Auffſpringe, aufhupffe, in die Höhe ſpringe. *Felſzŏkellem.*

Subſimĭlis, *Cels.* Nonnihil ſimilis.

Subsīmus, *Varr.* Nonnihil ſimus.

Subſiſto, is, ĕre, ſtĭti, ĭtum, [Neu.] Cic. V. *Siſto N. 2. 2.* eſt etiam verbum activum: V. *Siſto N. 3. Retineo N. 2.* Feras ſubſiſtere. *Liv. l. 1. c. 4.*

Subsōlānus, a, um, Plin. *Podſzunczbeni, Pod ſzunczom poſztavlyen.* Unter der Sonne gelegen. *Nap alatt-való.*

Subsōlānus, i, m. *Subſtantivè.* Plin. *Dolenecz, veter od ſzunczbenoga izboda,* r. Oſt Wind. *Napkeleti ſzél,*

Subtortior, īris, *Cic.* V. *Aliter* vel *ſecundò & ſortior N. 1.*

Subſor-

Subſortītio, onis, f. Cic. *Drugòch na ſzrechu izbor, drugo na koczke izbiranye.* e. Nachervvählung durchs Loos. *Sorßal iſmét megvetés.*

Subſtantia, æ, f. Apul. *Bitie, Bivſztvo, Po ſzebe ſztajiſztvo.* Das Weſen eines Dings, ſelbſt-ſtändig Ding. *Valóság. állat.* 2. *Imétek.* s. Haab und Gut, Vermögen. *Jóſzág.* V. *Facultas N.* 2. *Opes.* ita *Quintil.*

Subſtantīvus, a, um, Tertull. *Po ſzebe Jztati mogùch.* Für ſich ſelbſt beſtehend. *Magától allható.*

Subſterno, is, ĕre, ſtrāvi, ātum, (Act.) Cic. *Podſztiram.* Unterſtreue. *Alája-teritem.* Item V. *Suppono N.* 1. *Subjicio N.* 1.

Subſtillum, i, n. Feſt. *Vréme mochvarno, vuhko,* peregr. *fajhtno. Meglo-czurenye.* Feichtes, *oder* Riſel-Wetter. *Esö elött* - vagy *utánn-való tſepegés, Harmatózás.* 2. V. *Stranguria.* ita *Cato.*

Subſtĭtuo, is, ĕre, tui, tūtum, (Act.) Cic. *Nameſztujem, Drugoga na chije meſzto poſztavlyam.* An eines andern ſtatt ſetze. *Valaki helyébe állatom.* Aliquem alicui, pro aliquo, *vel* in locum alicujus ſubſtituere. 2. V. *Suppono N.* 1. *&c.* 2. ita *Liv.*

Subſtĭtūtio, onis, f. JCt. *Na meſzto drugoga poſztavlyanye.* e. Einſetzung an der andern Stelle. *Más helyébe-való állatás.*

Subſtĭtūtus, a, um, Cic. *Meſzto drugoga poſztavlyen, Nameſztnik.* An ſtatt eines andern geſetzt, r. Statthalter. *Más helyébe állittatott.*

Subſto, as, ſtĭti, ĭtum, (Neu.) Cels. *Odzdol ſztoim, Podſztajam, obſztajam,* Inf. *obſztati.* Unterhalb ſtehe, beſtehe, ich bin ſtandhafft. *Alatta-állok, Megállok.* V. *Perſzevero, ſubſiſto N.* 1. *&c.*

Subſtrāmĕn, ĭnis, n. *Varr.* &

Subſtrāmentum, i, n. Cato. *Náſztely, Náſztir.* e. Streue. *Allya.*

Subſtrātus, ûs, m. Plin. *Podſztiranye.* e. Unterſtreuung. *Alája terités.*

Subſtructio, ōnis, f. Cic. *Podgradya, Podnaebinyanye, Poddélanye, Podzidanye.* e. Unterbauung, s. Untergebäu, r. Unterzog, e. Tragſäule eines Gebäudes. *Alája épités, Fundámentom vetés.*

Subſtructum, i, n. Vitruv. V. *Subſtructio, Fundamentum N.* 1.

Subſtruo, is, ĕre, xi, ctum, (Act.) Plaut. *Podnapravlyam, Podzidávam, temely poſztavlyam, Podgradyam.* Unterbaue, das Fundament ſetze. *Alól épitem, Fundámentomot vetek.* Synon. *Subtus ſtruo, Fundamentum jacio, à fundamentis erigo.*

Subſultim, *Adv.* Svet. *Pozkakivajuch, Nazkakivajuch.* Mit Hupffen und Springen. *Ugrándozva. ſzökdétſelve.*

Subſulto, as, avi, atum, [Neu.] Plaut. *Pozkakivam, Nazkakivam.* Auf hupffe. *Szököm, Ugrom.*

Subſum, sŭbĕs, (Neu. *Anom.*) Cic. *Od zdol jeſzem, podkêmjeſzem.* Ich bin unter etvvas. *Alatta vagyok.* Item V. *Lateo N.* 1.

Subſuo, is, ĕre, ui, ūtum, [Act.] Horat. *Podſzvavam, podſſivavam, podterpávam.* Unternähe, unterflicke. *Alája-földom, Hozzája-varrom.*

Subſurdus, a, um, Quintil. V. *Surdaſter.*

Subtegmĕn, ĭnis, n. *Plin.* &

Subtēmĕn, ĭnis, n. Varr. *Vútek.* r. Weber-Faden, Eintrag im Gevveb. *Bél-fonal.*

Subtenuis, *Varr.* Aliquantillùm tenuis.

Subtĕr, *Præp.* V. *Sub N.* 1. *Subtus.* Plato cupiditatem ſubter præcordia locavit. *Cic.*

Subtercutanĕus, *Aurel. Vict.* V. *Succutaneus.*

Subterdūco, is, V. *Subduco, ſubterfugio.* Clam ſe ſubterducere. *Plaut.*

Subterfluo, is, *Plin.* ſubtus fluo.

Subterfŭgio, is, ĕre, fūgi, ĭtum, (Neu.) Plaut. *Synon.* Clam aufugio. *Odmekavamſze, podmekavamſze, odbegujem, vkradyujemſze.* Davon ſchleiche, heimlich entfliehe, entgehe. *Alattomban elſzaladok, Ellopom magamat, Eltávoztatom.* 2. Activè V. *Declino N.* 1. *Detrecto, Devito.* Militiam ſubterfugere. *Cic.*

Subterlăbor, ĕris, apſus ſum, (Dep.) Virg. *Zdola techem, prebajam.* Untenhin flieſſe. *Alatta-folyok.* 2. V. *Subterfugio N.* 1. *Elabor.* ita *Liv.*

Subterlĭno, is, *Plin.* Subtus lino.

Sublŭvio, ōnis, f. *Claud.* V. *Subluvies.*

Subternăto, as, *Solin.* ſubtus nato.

Subtĕro, is, ĕre, trīvi, trītum, (Act.) Colum. V. *Comminuo.*

Subterrāneus, a, um, Tacit. *Podzemelyzki, pod zemlyum.* Unter-irrdiſch, unter der Erden. *Föld-alatt-való.*

Subterrēnus, a, um, &

Subterrĕus, a, um, *Arnob.* V. *Subterraneus.*

Subterſĕco, as, *Cic.* ſubtus ſeco.

Subtertĕnuo, as, *Lucr.* ſubtus tenuo.

Subtervŏlo, as, *Stat.* ſubtus volo.

Subtervolvo, is, *Ammian.* ſubtus volvo.

Subtexo, is, ĕre, xui, xtum, [Act.] Virg. *Zdola tkem, med drugotkem, podtkavam,* Inf. *podtkati.* Unten anvvebe, drunter vvebe. *Alatta ſzövöm.* 2. Transl. V. *Subjungo N.* 1. Aliquid alicui fabulæ ſubtexere. *Liv.*

Subtīlis,

Digitalizirao Google

Subtilis, le. Plin. *Tenek, Tanak, Tanaban.* Dünn, ſubtil. *Vékony.* V. *Gracilis, Tenuis N. 1. 2.* Transl. *Gluboko-razumni, Biſtro-pametni.* Scharffſinnig. *Mél elméjü, éles elméjü,* V. *Perſpicax.* ita *Cic.*

Subtilĭtās, atis, f. Plin. *Tenyköcha.* V. *Gracilitas, Tenuitas N. 1. 2.* Transl. V. *Perſpicacia.* ita Cic.

Subtilĭtĕr, *Adv.* Cic. V. *Tenuiter N. 1. Perſpicaciter.*

Subtĭmeo, es, *Cic.* Aliquantillùm timeo.

Subtrăho, is, ĕre, xi, ctum, (Act.) V. *Adimo, ſubduco N. 1. & 2.* Alicui aliquid, ſe à curia ſubtrahere. *Cic.*

Subtriſtis, *Terent.* Aliquantillùm triſtis.

Subturpĭcŭlus, a, um, &

Subturpis, pe. *Cic.* V. *Turpiculus.*

Subtŭs, *Adv.* Varr. *Odzdol, zdola, zpoda, odzpoda, odzpòd, pòd.* Unterhalb, drunten, darunter, unter. *Alatt, alatta, alattod, alattam.*

Sŭbūcŭla, æ, f. Varr. *Podbalicza, podzobuncheza, podbalya,* peregr. *Kamiſola.* r. Unterrock, e. Weſte, s. Camiſol, Leibel. *Belsö rubátska, Subitza, Dolmány-alá-való ſzoros köntös.*

Subvectio, onis, f. *Cæs.* V. *Advectio, Vectio.* Item V. *Exaltatio.*

Subvecto, as, *Plaut.* V. *Advecto, Convecto, Frequenter & ſubvebo.*

Subvectus, ûs, m. *Tacit.* V. *Subvectio, Provectus.*

Subvĕho, is, *Cæſ.* V. *Advebo, Convebo.* Item V. *Provebo N. 1. & 2. Exalto, Extollo N. 1. Attollo.*

Subvĕnio, is, īre, vēni, ventum, (Neu.) Cic. *Syn.* Suppetias, opem fero, ſubſidio venio, Auxilior, Adjuvo. *Na pomoch dohajam.* Zur Hülff komme. *Segítségül jövök.* V. *Subſidior.* 2. V. *Advenio, Intervenio N. 1.* ita *Tacit.*

Subvento, as, &c *Plaut.* Frequenter ſubvenio.

Subvereor, *Cic.* Nonnihil vereor.

Subverſio, onis, f. Arnob. *Podvernenye, Zvernenye.* e. Umſtürtzung, Umvverffung. *Felforgatás, Elrontás, Elbányás.* V. *Everſio.*

Subverſor, ōris, m. Tacit. *Zvernitel.* r. Umſtürtzer, Umkehrer. *Felforgató.* V. *Everſor.*

Subverto, is, ĕre, verti, ſum, [Act.] Colum. *Podvrácham,* Inf *podvernuti: prevrácham, preobrácham, zvrácham,* Inf. *zvernuti, prebitávam.* Umkehre, umſtürtze, umſtöſſe. *Felforgatom, Elrontom, Elbányom.* Conſulis decretum ſubvertere: *pro* deſtruere, tollere, abolere. *Salluſt.* Domum dela-

tionibus ſubvertere: *pro* perturbare. *Tacit.*

Subvexus, a, um, Liv. V. *Devexus, Convexus.*

Subvĭrĭdis, de. Plin. *Zelenkazt, nazelen, nekuliko zelen.* Grünlicht. *Zöldellö, valamennyire zöld.*

Sūbŭla, æ, f. Colum. *Silo.* e. Pfrieme. *Varga tö, ár.*

Sŭbulcus, i, m. Varr. *Szvinyzki kapitan.* V. *Porcarius.*

Sūbŭlo, ōnis m. *Plin.* Genus cervorum cornua ſubulæ ſimilia habentium. 2. V. *Tibicen.* ita *Feſt.*

Subvŏlo, as, *Cic.* Surſum volo, ſubtus volo.

Subvolvo, is, *Virg.* ſurſum volvo, ſubtus volvo.

Sŭburbānĭtās, atis, f. Cic. *Podvaraſko ſzuſzedztvo, okolo-varaska bliſina.* e. Nachbauerſchafft, Gegend um der Stadt herum. *Városhoz-való ſzomſzédság, környék.*

Suburbānum, i, n. Cic. *Baſtbina, ſztánye podvaraſko, blizo varaſſa biſa.* r. Meyerhoff *oder* Haus nahe bey der Stadt. *Városon kivül-való majorkodó ház.*

Suburbānus, a, um, Cic. *Okolo-varaski, zvanvaraski.* In der Vorſtadt. *Höſtáti, Városon kivül-való, Városi vidéki.*

Sŭburbĭum, ii, n. Cic. *Zvunzki Varaß, Predvaraß, Podvaraßje.* e. Vorſtadt. *Höſtát.*

Sŭbūro, is, *Suet.* Modicè aduro.

Succēdānĕus, a, um, Plaut. *Meſzto drugoga idúczi, poſztavlyen, podverſen.* An eines andern Stell geſetzt. *Helyébe következö.*

Succēdo, is, ĕre, eſſi, eſſum, (Neu.) V. *Intro N. 1. Ingredior N. 1.* Tectum *vel* ſubtectum ſuccedere: *pro* ſubire. *Cic.* V. in *ſubeo.* Urbi ſuccedere: *pro* urbem ingredi. *Virg.* 2. *Na meſzto drugoga idem, dohajam.* An eines ſtatt komme. *Valakinek helyébe jövök.* V. *Subſequor.* Alicui *vel* in alicuius locum ſuccedere. 3. Impersonaliter: *Dobro mi' od ruke ide, dobro mi' ſzrecha ſzluſi, ſzretchen jeſzem.* Es gehet von ſtatten, es laufft glücklich ab, ich bin glücklich. *Jól és ſzerentséſen esik dolgom, ſzerentsés vagyok.* Omnia mihi ex ſententia ſuccedunt, *h. e.* proſperè cedunt; felicem exitum habent; perinde, ut ſperabam accidunt, eveniunt, cadunt, procedunt. *Vſze mi' dobro na ruku y po volyi ide: vu vſzem ſzretchen jeſzem.* Es gehet mir alles nach Wunſch und Willen. *Nikem kedvem ſzerént folynak dolgaim.* Hucuſque *Cic.*

Succendo, is, ĕre, endi, nſum, (Act.) Lucan. *Synon.* Accendo, Incendo, Ignem ſubjicio.

Podsísem,

Podsíſem, ousſem, ogeny podvetzam. Anzünde, das Feuer unterlege. *Meg-gyújtom, Felgyújtom.* Transl. V. *Incito.*

Succenſeo, es, ēre, ui, (Neu.) *Kôrau kaj zpogarnyam, zpottchem, Lyutimſze nadkêm.* Ich bin über einen Zornig. *Haragſzom-reá.* V. *Iraſcor, Indignor.* Metuo, ne illi ſuccenſeas. *Cic.*

Succenſio, ōnis, f. Amm. V. *Accenſio.*

Succenſus, a, um, Cic. V. *Incenſus.*

Succentor, ōris, m. Ammian. *Podpopevavecz, za drugem popevavecz.* r. Nachſinger. *Utánn éneklô.* Item V. *Concentor*, 2. V. *Incentor N. 1.* ita *Iſidorus l. 6. Orig. c. 19.*

Succentŭriātus, a, um, Terent. V. *Subſtitutus.*

Succentŭrio, as, avi, atum, (Act.) Gell. V. *Subſtituo N. 1.* Propriè eſt in locum occiſorum militum alios ſubſtituere, centurias explere, ſupplere. *Feſt.*

Succerda, æ, f. Feſt. *Blato ſzvinyzko.* r. Säu-Koth, Säu-Miſt. *Diſznó ganéj, kan ſzar.*

Succerno, is, V. *Subcerno.*

Succeſſio, onis, f. Cic. *Na meſzto drugoga aſztuplyenye, meſzto drugoga priſztuplyenye, za drugem idenye, Naddoſſaſztje, Naſzleduvanye.* c. Nachtrettung, Nachkommung, Nachfolgung. *Valami utánn következés, valaki tiſztibe állás.*

Succeſſīvè, *Adv.* ſpartian. *Jedno za drugem.* Nach und nach, auf einander. *Reddel, utânna-menve.*

Succeſſīvus, a, um, Lactant. *Za drugem iduchi.* Aufeinander folgend. *Utánna-menô.*

Succeſſor, ōris, m. Cic. *Nameſztnik, Naſzleditel, Meſzto drugoga poſztavlenchaſztnik, delnik, &c.* r. Nachfolger im Amt, Erbſchafft, &c. der an eines andern ſtatt komt. *Utánna következô, Máſnak tiſztibe állô, &c.*

Succeſſōrĭus, a. um, *b. e.* Ad ſucceſſionem hæreditatis, dignitatis pertinens. Jus ſucceſſorium. *Amm.* Edictum ſucceſſorium. *Ulp.*

Succeſſus, ûs, m. Liv. *Dokonchanye, Pripetyenye, nakonecz zpelyanye, zverha ſzrechna* ali *neſzrechna.* r. Ausgang, Ausſchlag, glücklicher *oder* unglücklicher Fortgang. *Kimenetel, valaminek jó* vagy *ſzerentſétlen vége.* Synon. *Eventus.* 2. Temporis ſucceſſu: *b. e.* curſu temporis ſuccedente. *Juſtin. l. 1. c. 8.*

Succeſſus, a, um. Cic. *Stoſze je ſzrechno pripetilo, ſzrechno zverßen, ſzrechnu zverhu imajuchi.* Das da vvohl geräth. *Jól eſett, kimentt, végbez-mentt.*

Succīdānĕus, a, um, Gell. V. *Succedaneus.*

Succīdia, æ, f. Cic. *Herbtiſche ſzvinzko, naſzoleno ſzvinzko méſzo.* e. Eingeſaltzene Speckſeite. *Szelni-való ſzalonna.*

Succīdo, is, ĕre, ſuccīdi, ſuccīſum, [Act.] Plin. *Podrezávam, odzdol odrezávam, réſzem,* Inf. *rezati.* Unten abſchneide, abhaue. *Alól elmetſzem. Vagom.*

Succĭdus, a, um, Varr. *Juſſen, ſzochen, maſzten.* Safftig, fett. *Levet, nedves.*

Succĭduus, a, um, Ovid. *Opadlyiv, na opadanye nagnyen.* Hinfällig, zum Fall geneigt. *Erésre hajlandó, erôfélben-való.*

Succinctè, & ſuccinctim, *Adv.* Claudian. V. *Breviter.*

Succinctus, a, um, Cic. *Prepaſzan, Podpaſzan, Obſztert, Ogradyen.* Gegürtet, aufgeſchürtzt, umgeben. *Fel-övedzett, környúl vött, öſzve ſzorúttatott, Rövid felkötött rubájú.* 2. Transl. V. *Paratus N. 1. Expeditus N. 1. Agilis.* ita *Quintil.*

Succĭnĕus, a, um, Plin. *Tverdo-ſzmolenzki, iz kamenite ſzmole.* Von Agtſteinen, Agtſteinin. *Gyantából-való.*

Succingo, is, ĕre, nxi, nctum, (Act.) *Podpaſſujem, Pripaſſujem,* Inf. *podpaſzati, pripaſzati.* Untergürte, mich aufſchürtze. *Felkötöm, Felkéſzülök.* Item V. *Circumdo, Munio N. 1.* Armis ſe ſuccingere. Pluribus copiis ſe ſuccingere. *Cic.*

Succingŭlum, V. *Subcingulum.*

Succĭno, is, ĕre, cĭnui, centum, (Act.) Horat. *Za drugem popévam, Podpopévam.* Nach einem ſinge, nachſtimme. *Valaki után énéklek.*

Succĭnum, i, n. Plin. V. *Electrum.*

Succĭnus, a, um, *Martial.* V. *Succineus.*

Succiſio, onis, f. Sidon. *Podrézanye.* e. Unterſchneidung. *Alól elmetſzés.* Item V. *Reſectio.*

Succīsīvus, a, um, (à *ſuccido*) Plin. V. *Subſecivus.*

Succlamātio, onis, f. Liv. V. *Acclamatio.*

Succlāmo, as, Liv. V. *Acclamo.*

Succollo, as, avi, atum, [Act.) Varr. *Na glavu* ali *na ramejemlyem, z-pléchi* ali *z-glavum, podpiram, Herbei podvergávam.* Auf die Achſel nehme, mit denen Schultern *oder* mit dem Kopff unterſtütze. *Nyakamra vésſzem, Magamat alája vetem.* Generatim V. *Fulcio.*

Succōſus, a, um, Colum. V. *Succidus.*

Succreſco, is, ĕre, ēvi, ētum, (Neu.) Cic. *Podraſztujem, odzdol priraſztyam, malo po malo raſztem.* Unten fürvvachſe, allgemach vvachſe. *Alatta növök, Felnevekedem.* V. *Accreſco, Creſco, Excreſco.*

Succŭba,

Succŭba, æ, f. Ovid. *Podlegavka.* e. Unterliegerin. *Alá beveredŏ Aſzſzony.* V. *Pellex.*

Succŭbo, as, āre, ui, ĭtum, (Neu.) Apul. *Pod kèm leſim, zdola leſim.* Unten lige. *Alája fekſzem.*

Succŭbus, a, um, Ovid. *Podlegavajuchi, pod drugem leſechi.* Sich unterlegend. *Alá beveredŏ.* Refertur ad rem venéream.

Succūdo, is, Varr. V. *Cudo, Excudo N. 1.*

Succŭlentus, a, um, Apul. V. *Succidus.*

Succumbo, is, ĕre, ŭbui, ĭtum, [Neu.) *Podlegam, pod kâkvim dugovanyem opadam, pod kaj padam.* Mich unterlege, unterliege, erliege, fincke. *Alája beveredem, valami allat eldŭlŏk, eleſek.* Oneri ſuccumbere: *pro* concidere ſub onere. *Liv.* Viro ſuccumbere: *h. e.* rem venéream pati. *Varr. 2.* Transl. Animo ſuccumbere: *pro* frangi, debilitari, deſperare. *Cic.* Culpæ ſuccumbere: *pro* cedere, conſentire, ſe dedere, ſubjicere. *Ovid.*

Succurro, is, ſuccurri, ſuccurſum, (Neu.) V. *Subvenio N. 1. 2.* V. *Accurro. 3.* V. *Occurro N. 2.* ita *Cic.*

Succurſus, ûs, m. V. *Suppetiæ, ſubſidium.*

Succus, i, m. Cic. *Szok, Jußnozt, Mézg.* r. Safft, e. Feuchtigheit. *Nedveßég.*

Succuſsātor, ōris, m. Non. *Podnaterkavavecz, kaſzavecz, klyuſzavecz, treſzavecz kony,* vulgo *Drónczavecz.* Ein ſchüttelnd-vverffendes *oder* hart-trabendes Pferd. *Hányó, Rázóló.* Dicitur etiam de aliis.

Succuſſio, onis, f. Senec. *Podbianye, podtreſzenye, podtreſz, gore dole gibanye.* e. Starcke Schüttlung, Auf- und Abbevvegung. *Megrendŭlés, Rázódás.* V. *Concuſſio N. 1.*

Succuſſo, as, avi, atum, (Act. *Freq.*) *Non.* Identidem ſuccutio, Concuſſo.

Succuſſor, oris, m. *Lucil.* apud *Non.* V. *Succuſſator.*

Succuſſus, ûs, m. Cic. *Podtukavanye, kaſzanye, klyuſzenye, natreſzanye,* vulgo *Dróncanye.* Hartes Traben, ſtarckes Schütteln. *Megrázás, Hányás, Levetés.*

†Succūtāněus, a um. *Podkoſni, pod koſum buducbi.* Unter der Haut liegend. *Bŏr alattvaló.*

Succŭtio, is, ĕre, cuſſi, ſum, (Act.) Ovid. *Podbijam, podtukávam, natukávam, natreſzávam, klyuſzam, kaſzam, gore-dole-giblyem,* vulgo *Drónczam.* Erſchottele, erſchüttle, hart trabe, einen harten Trab gehe. *Hányom, Felrázom.* V. *Concuſſo.* Propriè de equis dicitur, quemadmodum & *ſuccuſſo.*

Sŭcerda, æ, f. *Lucil. apud Non.* V. Succerda.

Suctus, ûs, m. Plin. *Czeczanye, ſzaſzenye.* Das Saugen, melcken. *Szopás, ſzívás.*

Sūcŭla, æ, f. Plaut. *Praſzicbicza, ſzvinyicza, ſzvinyka.* s. Schvveinlein, Säulein. *Diſznótska. 2.* V. *Hyades.* ita *Plin. 3.* genus machinæ. *Cato.*

Sūdābundus, a, um. *Potécbiſze, Potlyiv.* Schvvitzend. *Verítékező.* ita *Auct. Panegyr. ad Piſon.*

Sūdārĭŏlum, i, n. Apul. *Rubecbecz za obriſzanye pota,* ali *noſza.* s. Schvveiſs-Tüchlein, Schnupff-Tüchlein. *Veríték tŏrlŏtske, ortza tŏrlŏtske.*

Sūdārĭum, ii, n. Quintil. *Potni rubecz, Rubecz za obriſzanye noſza* ali *obraza.* s. Schvveiſs-Tuch, Schnupff-Tuch. *Veríték tŏrlŏ, ortza tŏrlŏ, keſzkenŏ.*

Sudātio, onis, f. Senec. *Potenye, znojenye.* e. Schvvitzung, das Schvvitzen. *Verítékezés.*

Sudātor, ōris, m. Plin. *Potitel, koiſze potì, znojnik.* Der da ſchvvitzet. *Verítékező.*

Sūdātōrĭum, ii, n. Senec. *Potilnicza.* e. Schvvitz-Stube. *Gŏz fŏrdŏ.* V. *Laconicum, Caldarium N. 2.*

Sudatorius, a, um, Plaut. *Potni, znojni.* Zum Schvvitzen dienlich. *Verítékeztetŏ.*

Sudātrix, īcis, f. Martial. *Potitelicza, kojaſze potì.* Die da ſchvvitzet. *Könnyen izzadó aſzſzony.*

Sŭdēs, is, f. Cæſ. V. *Contus, Pālus, Pertica N. 1. Vallus.*

Sūdo, as, avi, atum, (Neu.) Cic. *Potímſze, Znoimſze.* Schvvitze. *Verítékezem.* Sanguine ſudare. *Liv.* Item V. *Exſudo.* Mella ſudare. *Virg. 2.* Metaphoricè: *Tesko, jáko délam.* Schvvehr arbeite. *Keményen munkálódom.* Pro communibus commodis ſudandum nobis eſt. *Id. pro Sext.*

Sūdor, ōris, m. Cic. *Pòt, Znoj.* r. Schvveiſs. *Veríték. 2.* Metonymicè. *Veliko, tesko delo, trùd.* Groſſe Arbeit, Mühe. *Nagy munka.*

Sūdōrus, a, um, Apul. *Oznojen.* V. *Sudabundus.*

Sūdum, i, n. Cic. *Jaſznoſzt neba.* Das Helle am Himmel. *Felhŏ nélkŭl-való ég.* Item V. *Serenum.*

Sūdus, a, um, Virg. V. *Serenus N. 1.*

Svĕcĭa, æ, f. Geogr. *Sveczia kralyeztve.* s. Königreich Schvveden. *Svétzia országh.* Regnum Europæ, pars Scandinaviæ, claditur Moſcoviâ, Daniâ & Norvegia. Caput Regni *Holmia*, Germanis *Stockolm.*

Sveo, es, ēre, ēvi, ētum, (Neu.) Cic. V. *Soleo.*

Suēra, æ, f. *Szvinzko méſzo.* s. Schvvein-Fleiſch.

Digitalizirao Google

Fleiſch. *Diſznó - bus.* Ita legit *Turnebus ex Varr.*

Svesco, is, ĕre, [Neu. *Incb.*) Tacit. V. *Assuesco.* Præt. & ſup. mutuatur à *Soeo*, unà & Significationem.

Svētus, a, um. Cic. *Navaden, Privucben* Gevvohnt. *Szokott.* V. *Solitus.*

Svēvĭa, æ, f. Tacit. *Derſava s'vabzka.* s. Schvvaben - Land. *Soába orſzág.* Provincia Germaniæ inter Franconiam, Helvetiam, Rhenum & Bavariam.

Suffarcĭno, as, avi, atum, [Act. à *ſub* & *Farcio*] Plaut. *Dobro vadévam, nagnyetávam*, Inf. *nagnyeſzti.* Voll ſchopffe, voll ſchoppe. *Jól megtöltöm.*

Suffectio, onis, f. Arnob. V. *Subſtitutio.*

Suffectus, a, um. Liv. V. *Subſtitutus.*

Sufferentĭa, æ, f. Tertull. V. *Tolerantia.*

Suffĕro, ers, (Act. *Anom.*) Cic. *Podnaſſam.* Ertrage. *Elviſelem.* V. *Perpetior.* 2. Præt. *Suſtŭli*, ſup. *ſublātum* eandem communem cum *Tollo* habet ſignificationem.

Suffertim, *Adv.* Sveton. *Na punom, Nagnyeteno.* Völliglich, dichte. *Tellyeſen.* V. *Spiſsĕ N. 1.*

Suffertus, a, um, à *Suffercior.* Sveton V. *Fartus, Refertus, Spiſſatus.*

Sufferveſacio, ſuffervefio, V. *Subfervefacio*, &c.

Sufferveo, & ſubferveo, *Apul.* Nonnihil ferveo.

Sufficiens, entis, *om.* Liv. *Zadovolyen, Zadoſztan, zadoſztna, zadoſztno.* peregr. *Baſtant.* Hinlänglich, genugſam. *Elég.*

Sufficientĕr, *Adv.* Ulp. *Zadovolyno, zadoſzti*, ali *zadoſzta.* Genugſamlich, zur Genüge. *Elégképen.*

Sufficientia, æ, f. Tertull. *Zadovolynozt, Doſzta.* e. Genugſamkeit. *Elégség.*

Sufficio, is, ĕre, ēci, ectum, [Act.] Cic. *Zadoſzta-ſzem.* Ich bin genug. *Elég vagyok.* 2. V. *Subſtituo N. 1.* Conſul mortuo ſufficitur. *Id.* Item V. *Subminiſtro, Addo N. 1.* Animos, & vires alicui ſufficere: *pro* ſubminiſtrare, addere. *Virg.*

Suffigo, is. *Plin.* V. *Affigo.*

Suffimĕn, ĭnis, n. Ovid. &

Suffimentum, i, n. Cic. *Kadilo.* s. Rauchvverck. *Füſtölö eſzköz.*

Suffio, is, īre, īvi, & ii, ītum, (Act.) Colum. *Kadîm, dim cbinim, podkadívam*, Inf. *podkaditi.* Räuchere, Rauch mache. *Füſtölöm, Füſttel téſzek.*

Suffitio, onis, f. Plin. *Kadenye, Pokadenye.* c. Räucherung. *Füſtölés, Megfüſtölés.*

Suffītor, ōris, m. Plin. *Kaditel, Podkaditel, Nakaditel.* r. Räucherer, r. Rauchmacher. *Megfüſtölö, Füſtöltevö.*

Suffītus, ûs, m. Plin. V. *Suffitio, Suffimen.*

Sufflābĭlis, le, Prudent. *Podpublyiv, Izpublyiv.* Ausblaslich. *Alól fúbató, kifúbató.*

Sufflāmĕn, ĭnis, n. Juven. *Zavretek, zaporni lancz, ali guſva, &c.* e. Radſperre, Hemmkette. *Kerék kötö a' lejtön.* Item generatim V. *Retinaculum, Retardatio, Impedimentum N. 1.*

Sufflāmĭno, as, avi, atum, [Act.] Senec. *Zaviram, kolo zapiram z-lanczom*, &c. Rad Spanne, mit einer Ketten ſperre. *A' kereket megkötöm.* 2. Transl. V. *Retineo, Refreno.*

Sufflammo, as, Sidon. V. *Inflammo, ſuccendo.*

Sufflātio, onis, f. Plin. *Podpubavanye, Napubavanye.* e. Unterblaſung, Auf blaſung. *Felfúvás, Reá-fúvás.*

Sufflātus, a, um, Plin. *Napubnyen.* Aufgeblaſen. *Felfuvott.* 2. Transl. V. *Tumidus N. 1. & 2.* ita *Auct. ad Heren.*

Sufflāvus, a, um. V. *Subflavus.*

Suffio, as, avi, atum, (Act.) Plin. *Zdola puſſem, podpubávam.* Unten hin blaſe, einblaſe. *Alája fúvom.* Item V. *Inflo N. 1. 2.* Transl. V. *Inflammo N. 2. Exacerbo, Concito N. 1. Incito.* ita *Plaut.*

Suffocātio, onis, f. Plin. V. *Præfocatio, ſtrangulatio.*

Suffŏco, as, Cic. *Zaduſſujem, zadávlyam*, &c. V. *Præfoco, ſtrangulo.*

Suffŏdio, is, ĕre, fōdi, ſſum, [Act.] Colum. *Podkápam.* Untergrabe. *Alól megáſom, megkapálom.* Item V. *Transfigo.* Equum ſuffodere. *Cæſ.*

Suffoſſio, onis, f. Senec. *Podkopanye, Podkápanye.* e. Untergrabung. *Megásás.*

Suffrænatio, V. *Suffrenatio.*

†Suffrāgānĕus, i, m. *Biskupov nameſztnik, Biskup podpomochnik.* Item *Glavnomu Biſkupu* iliti *Erſſeku podloſen Biskup.* r. Weyh-Biſchoff. *Item* Ein Biſchoff ſo unter einen Erzbiſchoff gehört. *Pürpök ſegítöje* vagy *helyete-való.* Item *érſek alatt - való Pürpök.*

Suffrāgātio, onis, f. Cic. *Privolyenye, Z-volyum priſztajenye.* e. Beyſtimmung, Zuſtimmung. *Egyet értés az itéletben, Jó akarati ſegítség.*

Suffragātor, oris, m. Cic. *Privolyitel, Z-volyum priſztajavecz.* r. Beyſtimmer, der einem ſeine Stimme giebt. *értelem mondó, Javalló.*

Suffrāgātōrĭus, a, um, Q. Cic. *Privolyni, privolyenyu*

Digitalizirao Google

volyenyu ali *privolyitelu ſzliſſajuthi.* Mit einſtimmig, beyſtimmig, günſtig. *Egyet értéſi, Javallâſra-való.*

Suffrāgĭum, ii, n. Cic. *Privolya na izboru, &c. Odvet, Volyo-priſztaje.* e. Stimme, ſo man in der Wahl, oder zu Berathſchlagung einer Sache giebet. *Akaratomnak, értelmemnek ki-írâſa* vagy *mondâſa azitéletben.*

Suffrāgor, āris, āri, ātus ſum (Dep.) Cic. *Odvet* ali *privolyenye kòmu dajem, z-volyum na izboru priſztâjem.* Einem in der Wahl die Stimme gebe. *értelmemet kimondom, Javallok valamit.* 2. Generatim V. *Subſcribo N. 2. Faveo, Adjuvo.* Alicujus cupiditati ſuffragari. *Id. ad Brut. ep. 18.*

Suffrēnātio, onis, f. Plin. *Zkup-vézanye, kaménya,* ali *drévja vuſztânyu zkup-ſzpinyanye.* e. Zuſammenklammerung der Steine &c. *öſzve-foglalás, tſatlás, kövéknek* vagy *fáknak öſzve-kötéjek az épületben.*

Suffrendeo, es, *Amm.* Aliquantùm frendeo.

Suffrĭco, as, *Colum.* Leviter, modicè frico.

Suffringo, is, *Cic.* V. *Frango, Inſernè frango.*

Suffŭgio, is, *Liv.* Fugio, Confugio, Glam fugio, ſubtus fugio.

Suffŭgĭum, ii, n. Tacit. V. *Refugium.*

Suffulcio, is, īre, ſi, ltum, (Act.) Plaut. *Podpiram.* Unterſtütze. *Támaſztom, Gyámolîtom.*

Suffūmĭgo, as, avi, atum, (Act.) Cels. *Odzdòl kadìm, dim pod kém chinìm, podkadyujem,* Inf. *podkaditi.* Unterhalb rauch mache, beräuchere. *Alól megfüſtölöm, valami alá füſtöt vetek.* Item V. *Fumifico.*

Suffundo, is, ĕre, fūdi, fūſum, (Act.) Plaut. *Podlévam.* Untergieſſe. *Alája-öntöm.* Item V. *Affundo, Infundo N. 1. Perfundo N. 1.* Facies rubore ſuffunditur: *h. e.* rubeſcit, *ſeu* ſanguis ſubter cutem diſpergitur. *Virg.* Malevolentiâ ſuffuſus animus. *Cic.*

Suffŭror, āris, *Plaut.* Furor, Glam furor.

Suffuſcus, & ſubfuſcus, *Tacit.* Nonnihil fuſcus.

Suggĕro, is, ĕre, geſſi, geſtum, (Act.) Cic. *Na pamet donaſſam, ſzpomenujem, na vubo povédam, priſſeptávam.* Erinnere, einſage, einblaſe. *Emlékezetre hozzom, Fülbe ſzólok, Belé-fúvom.* 2. V. *Suppedito N. 1.* Copiam argumentorum alicui ſuggerere. *Id. 3.* V. *Sufficio N. 2.* Bruto Horatium ſuggerunt. *Liv.*

Suggeſtio, onis, f. Vopiſc. *Na pamet donaßanye, ſzpomenenye, naſſeptanye, na vubo povédanye.* e, Erinnerung, Einblaſung, Einſagung, Einſprechung. *Elmére hozzás, Fülbe fúvás, Megemlékezés.* 2. V. *Submiſtratio.* ita *Cæl. Aurel.*

Suggeſtum, i, n. Cic. *Dugovanye nadignyeno, meſzto izviſſeno, viſzoka ſztojalnicza, pripovedalnicza,* vulgo *prodekalnicza.* Ein erhöhter Ort, r. Predig-Stuhl, e. Cantzel. *Magas hely, Prédikálló-ſzék.* Synon. *Pulpitum, &c.*

Suggeſtus, ûs, m. Plin. V. *Suggeſtum.* 2. V. *Suggeſtio.* ita *Ulp.*

Suggillātio, onis, f. Plin. *Do modricz Bijenye, do chernyavke vudrenye.* e. Blau-Schlagung. *Meg-lütés a' kéklüléſig.* 2. Transl. *Prigovarjanye.* e. Verläumbdung. *ótsárlás, valakit megſzólás.* V. *Reprehenſio N. 2. Detractio N. 1. Contumelia.* ita *Liv.*

Suggillo, as, avi, atum, (Act.) Plin. *Do modricz bijem, Vudaram do chernyavke.* Blau ſchlage. *lütéſſel megkékitem.* 2. Transl. *Prigovorjam.* Verläumbde. *ótsárlom, Rágalmazom.* V. *Reprehendo N. 2. Oblatro N. 2. Detrabo N. 3. Calumnior.* ita *Ulp.*

Suggrĕdior, ĕris, ĕdi, eſſus ſum, (Dep.) Tacit. *Skomczè podhajam, priſztupljujem.* Heimlich hinzu gehe. *Titkon utánna mégyek.*

Suggrunda, ſuggrundatio, &c. V. *ſubgrunda, &c.*

Sūgillatio, ſūgillo, V. *Suggillatio, &c.*

Sūgo, is, ĕre, ſuxi, ſuctum, (Act.) *Czeczam, ſzaſznem.* Sauge. *Szopok, ſzívok.*

Suī, sĭbi, sē, *em.* Cic. *Szebe, ſzebi, ſzebe.* Sein oder ſeiner, ihme, ſich. *Magát, magának, magát.* Secum. *Z-ſzobom.* Mit ſich. *Magával.* ita *Cic.* Semet, *Synon.* ſe ipſum. *Szamoga ſzebe.* Sich ſelbſt. *Maga magát.* ita *Liv.*

Sŭīlĕ, is, n. Colum. V. *Hara.*

Suillus, a, um, Liv. V. *Porcinus.*

Sulcāmĕn, ĭnis, n. Apul. *Brazda, Jarek med ſzlogi.* Eine Furche. *Barázda.*

Sulcātim, *Adv.* Pompon. JCt. *Na brazde, pakti brazde, na náchin brazdib.* Der Furchen nach, wie Furchen, Furchen-Weiſe. *Barázdánként.*

Sulcātor, ōris, m. Stat. *Brazdìch, Brazdib delavecz.* r. Furchen-Macher. *Barázda tſinálo.* V. *Arator.* Item Transl. V. *Navigator, Nauta.* ita *Silius.*

Sulco, as, avi, atum, (Act.) Colum. *Brázdim, Jarke ali brazde délam.* Fürche, Fürchen mache. *Barázdát tſinálok.* Item V. *Aro.* 2. Transl. V. *Navigo N. 1.* Fragili lignô maria ſulcare. *Ovid.*

Sulcŭlus,

Digitalizzato Google

Sulcŭlus, i, m. Colum. *Brazdicza.* s. Furchlein, kleine Furche. *Barâzdátska.*
Sulcus, i, m. Cic. V. *Sulcamen.*
Sulphŭr, ŭris, n. Plin. *Sveplo, ſzumpor.* r. Schvvefel. *Kénkô.* ita ſcribit *Manut. Voſſius* autem *Sulfur.*
Sulphŭrārĭa, æ, f. JCt. *Sveplenicza.* e. Schvvefel-Hütte. *Kénkô-bánya.*
Sulphŭrātus, a, um, Plin. *Z-ſveplom zmêſſan, Poſveplen.* Geſchvvefelet. *Kénkôves.*
Sulphŭrĕus, a, um, Plin. *Sveplen, iz ſvepla.* Schvvefelich, ſchvvefelicht. *Kénkôvi, Kénkôból-való.*
Sulphŭrōſus, a, um, Vitruv. *Sveplazt, pun ſvepla.* Voll Schvvefel. *Kénkôvel teli.*
Sum, ĕs, eſſĕ, fŭi, (Neu. *Anom.*) *Jeſzem.* Ich bin. *Vagyok.* Eſt mihi dedecori, honori, &c. Eſſe animô bonô, Eſſe cibi minimi. 2. V. *Habeo N. 1.* Nulla nobis cum Tyrannis ſocietas eſt. 3. Eſſe ab aliquo, *vel* pro aliquo. *h. e.* ſtare ab aliquo. 4. Eſt mihi minus cum illo: *pro* non convenio. 5. Domi ſuæ eſſe: *pro* degere, vivere, manere, morari, verſari, habitare. *Huicuque Cic.*
Sūmĕn, ĭnis, n. Plin. *Szvinyzko vimme, Terbub ſzvinyzki.* e. Sau-*oder* Schvveins-Euter, r. Schmeer-*oder* Unten-Bauch. *Szoptató diſznó baja.* 2. Transl. V. *Pingvedo, Abdomen, Ubertas.* ita *Varr.*
Summa, æ, f. Cic. *Zkup-ſzpravnoſzt broja, Kupchina broja, Vſzega zkup-vzetje, kratko vſzega zkup zavetje, oſzebujnozt kakvoga dugovanya.* Die gantze Summe, Haupt-Summ, r. Haupt-Begriff, *oder* überſchlag, Innhalt eines Dings, s. Haupt-Weſen eines Dings. *Egéſz Summa, Dolognak veleje, Fô pontja.* Ad Summam, *vel* in Summa: *pro* Summatim. *Id.*
Summārĭum, ii, n. Senec. V. *Compendium N. 1. Breviarium.*
Summās, ātis, *com.* Plaut. V. *Princeps, Primus, Optimas.*
Summātim, *Adv.* Cic. *Vſze ſzkup, na kratkom, zkupcheno.* In einer Summa, überhaupts, kurtz, kürtzlich, alles in allen. *Egy ſummában, ôſzve-foglalva, Rôvideden.*
Summātus, ûs, m. Lucr. V. *Principatus, Primatus.*
Summē, *Adv.* Cic. *Najviſſe.* Zum höchſten, am meiſten. *Felette-igen.* V. *Maximè, Potiſſimum, Plurimùm.*
Summergo, is, V. *Submergo.*
Summiſsè, *Adv.* V. *Submiſsè.*
Summĭtās, ātis, f. Pallad. *Najgornya viſſina.* e. Oberſte Höhe. *Felsôség.* V. *Faſtigium N. 1. Vertex, Altitudo N. 1.*
Summitto, is, V. *Submitto.*
Summŏpĕre, *Adv.* Cic. *Zevſzema.* Aufs höchſte. *Felette-igen.* V. *Summè, Maximopere.*
Summŏveo, es, V. *Submoveo.*
Summŭla, æ, f. *Senec.* Parva ſumma.
Summum, i, n. Cic. V. *Summa, ſummitas.*
Summùm, Adv. *Najvecs, najviſſe.* Aufs höchſte. *Mindenek felett.* Duo millia nummûm, aut ſummùm tria dediſſet. *Cic.*
Summus, a, um. *Najviſſi, Najgornyi.* Der höchſt, oberſt. *Felsôbb.* Item V. *Maximus, Primarius, Præcellens, Laudabilis, Gloriosus N. 1. Nobilis, Illuſtris N. 2.* Ad ſummum: V. *Summùm.* ita *Cic.*
Summuſſus, ſummūto, V. *Submuſſus, &c.*
Sūmo, is, ĕre, ſumſi, & ſumpſi, ſumtum & ſumptum, (Act.) V. *Accipio N. 1. Capio N. 2. 2.* V. *Arrogo, Attribuo, Vendico N. 1. Aſſumo N. 1.* 3. V. *Eligo.* 4. De aliquo ſupplicium ſumere, *vel* Pœnam ex inimico ſanguine ſumere: *pro* punire, morte plectere. Pecunias mutuas, *vel* mutuum ſumere, *pro* accipere. *Zaduſitiſze.* V. in *Mutuus N. 2.* Hactenus *Cic.*
Sumptĭfăcio, is, ēci, actum, (Act.) Plaut. *Troſſim, ſztroſzke chinim.* Die Koſten anvvende. *Költséget tſinálok.*
Sumptio, onis, f. (vel *ſumptio*, & ſic de aliis) Cato. *Vzetje, Nuter jemanye.* e. Nehmung, Einnehmung. *Felvétel.* V. *Acceptio.* Item V. *Aſſumptio N. 1.* ita *Cic.*
Sumptĭto, as, avi, atum, [Act. *Freq.*] Plin. V. *Accepto, Frequenter & ſumo.*
Sumptuārĭus, a, um, Cic. *Potroſsni, Troſsni, Potroſslyiv, za van davanye odlucben.* Ausgebig, zum Ausgeben gehörig. *Költségbezváló.*
Sumptuōsè, *Adv.* Cic. *Potroſslyivo, Potroſsno, Z-velikemi ztroſski.* Mit groſſen Ausgaben. *Nagy költséggel.* V. *Opiparè, opimè, magnificè.*
Sumptuōsĭtas, atis, f. Sidon. *Velika potroſslyivozt.* e. Aufvvendung vieler Unkoſten. *Nagy költség.*
Sumptuōſus, & ſumtuoſus, a, um, Activè: *Velike ztroſske chinechi, vnogo-troſsechi.* Groſſe Unkoſten aufvvendend. *Sokat költô.* Paſſivè: *Z-velikemi ztroſski vuchinyen, vnogo ſztojechi.* Koſtbarlich, verthuig. *Nagy költségû.* V. *Opiparus, Magnificus, Lautus N. 2. Pretioſus.* ita *Cic.*
Sumptus, *vel* ſumtus, ûs, m. Cic. *Ztroſsek, Potroſsek.* e. Unkoſten, Speeſen. *Költség.* V. *Impenſa.*
Suo, is, ĕre, ſui, ſūtum, [Act.] Gell. *Sivam.* Näe. *Varrom.* V. *Sarcio N. 1.*

Sŭpellectĭcārĭus, a, um, Ulp. *Pobiſtoen, Pobiſni.* Zum Haus-Geräthe gehörig. *Házi eſzközbez-való, Házi ſzerſzámboz-való.*

Sŭpellex, ectĭlis, f. Cic. *Pobiſtvo.* r. Haus-Rath. *Minden házi eſztőz.* Linea ſupellex. *Rubje.* e. Weſch. *Fejér ruhai eſzköz.*

Sŭpĕr, *Præp.* V. *Supra N.* 1. & regit *Accus.* Noluit ſuper tumulum quidquam ſtatui. *Cic.* Poëticè etiam *Abl.* Fronde ſuper viridi requieſcere. *Virg.* Aliquid ſuper cœnam agere, ſuper menſam narrare, legere: *b.e.* tempore cœnæ, in cœna, &c. *Plin.* Ponitur etiam *pro* pluſquàm. *Vech nego, viſſe, zverbu.* Mehr als, über. *Többmintſem, Fellyül.* Aliquem ſuper omnia amare: *b.e.* peculiariter. *Kôga oſzebujno*, ali *zverbu oſzega lyubiti.* Einen abſonderlich, *oder* über alles lieben. *Valakit kivaltképen* avagy *mindenek felett ſzeretni.* Texerat ſuper octingentos annos. *Tacit.* 2. V. *De N.* 1. & petit *Abl.* Hac ſuper re ſcripſi ad te. Cic. *Od ovoga*, ali *zverbu toga jeſzem tebi piſzal.* Ich habe dir von dieſer Sach geſchrieben. *E'felől irtam néked.* 3. Ponitur adverbialiter pro *Deſuper.* Et ſuper è vallo proſpectant. *Virg.* Item pro *Inſuper N.* 1. *Ampliùs, Plus, Pluquàm.* Pœnas dedit ſuper, quàm ſatis eſt. Satis ſupérque habere. *Cic.*

Sŭpĕrābĭlis, le, Liv. *Obladlyiv, Preobladatiſze mogùch.* Leicht zu überwinden, überwündlich. *Meggyőzhető, Fellyül-múlható.*

Sŭpĕrăbundo, as, avi, atum, (Neu.) Ulp. *Preobilen jeſzem. Preobilno imam.* Ich bin gar überflüſſig, überfluſs habe. *Felette-igen bővölködöm.* Item V. *Superfluo.*

Superaddo, is, ĭdi, ĭtum, (Act.) Virg. *Nadodájem. Pridodájem.* Noch darzu gebe, *oder* thu. *Fellyül reá adom.*

Superaddūco, is, Plaut. V. *Inſuper N.* 1. & *Adduco.*

Superadjicio, *Apic.* Inſuper adjicio, ſuperaddo.

Superadĭmo, is, *Amm.* Inſuper adimo.

Superadorno, as, *Senec.* Inſuper adorno.

Superadſto, as, *Liv.* V. *Supra N.* 1. & *Adſto.*

Superaggĕro, as, *Colum.* Inſuper *vel* ſupra aggero.

Superăgo, is, *Tibull.* ſupra ago.

Superallĭgo, as, avi, atum, (Act.) Plin. *Nadoveſujem, zgora priveſujem.* Noch darzu *oder* drüber anbinde. *Fellyül reá-kötöm.*

Sŭpĕrātio, onis, f. Vitruv. *Preobladanye.* e. Uberwindung. *Meggyőzés.*

Superātor, oris, m. Ovid. *Preobladavecz.* Ein überwinder. *Meggyőző.*

Sŭperbè, *Adv.* Cic. *Obolno, Gizdavo, Uznoſzito.* Hoffärtiglich, hochmüthig, trotzig. *Kevélyen.*

Sŭperbĭa, æ, f. Cic. *Gizdoſt, Obolnoſt, Obolozt, Gizda, Uznoſznoſt.* e. Hoffarth, r. Übermuth, e. Hoffärtigkeit, Stoltzheit. *Kevélység.*

Sŭpērbĭbo, is, ĭbi, ĭtum, [Act.] Plin. *Zverbu cheſza pijem.* Darauf trincke. *Valamire iſzom.*

Sŭperbĭlŏquentia, æ, f. Cic. *Gizdavo-govorlyivoſt, obolo govorenye.* Eine hoffärtige ſtoltze Rede. *Kevélyen-ſzólás, fennyen ſzólás.*

Sŭperbio, is, īre, īvi, ītum, (Neu.) Cic. *Gizdamſze, obolimſze, gizdav jeſzem.* Ich bin hoffärtig, ſtoltz. *Kevélykedem, Negédeskedem.*

Sŭperbus, a, um, Cic. *Gizdav, Obol, Obolen, Uznoſzit.* Hoffärtiglich, hochmüthig, ſtoltz. *Kevély, Fenn-látó.* 2. V. *Præſtans.* ita *Virg.*

Sŭpercĭlĭōſus, a, um, Senec. *Obervaſt.* Augenbräumig. *Nagy ſzemöldökü.* Metonymicè V. *Superbus, Severus.*

Sŭpercĭlĭum, ii, n. Cic. *Oberva, Gornya Oberva.* e. Augbraum, Ober-Augbräme. *Szemöldök.* 2. Metonymicè V. *Severitas, ſuperbia, &c.*

Superclaudo, is, *Liv.* Supernè claudo.

Supereontĕgo, is, *Cels.* ſupernè contego.

Supercorruo, is, *Valer. Max.* ſupra corruo, cado.

Supercreſco, is, ĕre, ēvi, ētum, (Neu.) Cels. *Zverbu raſztem.* Übervvachſe. *Felette-felnövök.*

Supercŭbo, as, *Colum.* ſupra cubo, jaceo, dormio.

Supercurro, is, *Plin.* ſupernè, *vel* ſupra curro.

Sŭperdūco, is, ĕre, xi, ctum, [Act.) *Nadopelyávam, Joß k-tomu pelyam* ali *pripelyávam.* Noch darzu führe, mehr zuführe, über etvvas einführe. *Többet hozok reá.* Filio novercam ſuperducere. *Quintil.*

Superĕdo, is, *Plin.* Rursùs edo.

Supereffluo, is, *Valer. Max.* ſupra effluo, ſuperabundo.

Sŭperfĭciālis, le, *Tertull.* &

Sŭperfĭciārĭus, a, um, Senec. *Zvunzki, zkrajni.* Ausvvendig, äuſſerlich. *Külsö, Végső.* Homo ſuperficiarius: *b.e.* qui alienum ſolum pro ædificio conduxit, à quo annuam penſionem ſolvit. *Paul. JCt.* Ædes ſuperficiaria: *b.e.* In ſolo conducto poſita. *Ulp.*

Sŭperfĭciēs, ēi, f. Cic, *Zvunzka ſztran vſzakoga*

koga dugovanya, zvunzko-liczje. Das auswendige eines Dinges, Ober-Fläche. *Valaminek kűlső ſzíne vagy réſze.*

Sŭperfluè, *Adv.* Symmach. *Nepotrebno, Viſſeredno.* Unnöthig, überflüſſig. *Szükség fellet, Fellyűl-folyólul.*

Sŭperfluĭtās, ātis, f. Plin. *Nepotrebnozt.* e. Unnöthigkeit. *Szükség felett-valóság.* V. *Redundantia.*

Superfluo, is, ĕre, xi, xum, [Neu.] Plin. *Prèk tecbem, zverbu tecbem.* überflieſſe, überlauffe. *Fellyűl-folyok.* Transl. V. *Abundo, ſuperabundo.*

Superfluus, a, um, Plin. *Viſſe-redni, Prèk-tekűchi, Preobilni.* überflüſſig. *Kelletinél többb, Fellyűl-folyó, Bővölkődő.* Item V. *Supervacaneus.*

Superfulgeo, es, *Stat.* Deſuper fulgeo, *vel* affulgeo.

Superfundo, is, *Liv.* V. *Affundo, Deſuper* vel *inſuper & fundo.*

Superfūſio, onis, f. Pallad. *Zverbu-vlévanye, Zgora vlévanye.* e. Drüber-Gieſſung. *Fellyűl-töltés.* Item V. *Affuſio.*

Supergĕro, is, eſſi, eſtum, (Act.) *Colum.* Surſum porto, ſupernè aggero, ſuperjacio, ſuperimpono.

Supergrĕdior, ĕris, ĕdi, eſſus ſum, (Dep.) Plin. *Cbez kaj idem, zverbu cheſza prebajam.* über etwas gehe, überſchreite. *Valamin fellyűl-mégyek.* 2. Transl. V. *Præcello, ſupero N. 1.* Omnem laudem ſupergredi. *Quintil.*

Supĕri, ōrum, m. Virg. *Bogovi.* Die Götter. *Iſtenek.* Item V. *Cæliteſ.*

Sŭpērjăceo, es, *Cels.* ſupra *vel* ſupernè jaceo.

Superjăcio, *vel* ſuperjĭcio, īs, ĕre, jēci, jactum, *vel* jectum, [Act.] Colum. *Na kaj bitam, zverbu cheſza bitam, nadobitávam.* Darauf vverffe. *Fellyűl reá-vetem.* Transl. V. *Superaddo.* ita *Liv.*

Superimpōno, is, ſui, sĭtum, (Act.) Liv. *Na kaj, zgora,* ali *zverbu cheſza poſztavlyam, nadpoſztavlyam.* Oben drauf lege, auflade. *Fellyűl valamire téſzem.* V. *Superpono.*

Superincĭdo, *Liv.* ſuperincreſco, *Cels.* ſuperincŭbo, *Liv.* ſuperincumbo, *Ovid.* ſuperincurvo, *Apul.* ſuperinduco, *Plin.* ſuperinduo, *Suet.* ſuperinfundo, *Cels.* ſuperingĕro, *Plin.* ſuperinjicio, *Virg.* ſuperinſideo, *Lucr.* ſuperinſpicio, *Sidon.* ſuperinſterno, *Liv.* ſuperinſtruo, *Colum.* ſuperintĕgo, *Plin.* ſuperintōno, *Virg.* ſuperinungo, *Cels.* Horum & ſimilium notionem ex ſignificatione ſimplicium, & ex hactenus dictis facilè dignoſces.

Sŭpĕrĭŏr, *com.* us, *n.* ōris, *om.* Comp. à *ſuperus.* Cic. *Gornyeji, gornyeſſi, viſſi.* Ober, höher. *Fellyebb-való, Felső.* Synon. *Altior, Editior, ſublimior.* Hinc 2. Transl. *Jakſſi, zmoſneiſſi, vekſſi, preſtimaneji.* Mächtiger, gröſſer, fürtrefflicher. *Hatalmasbb, nagyobb, jelesbb.* V. *Potior.* Et Subſtantivè: *Poglavàr, glavàr, ſztareſſina, poglavicza.* r. Obere. *Fellyebb-való.* Ordine, dignitate, ingenio ſuperior. *Id.* 3. Translatè ad Tempus V. *Præteritus N. 1.* Nocte ſuperiore: *b. e.* proximè lapsâ, præteritâ. *Id.* Gloria ſuperiorum: *b. e.* majorum, prædeceſſorum. *Id.* Eſſe, *vel* evadere ſuperiorem in aliqua re: *pro* vincere, ſuperare, triumphare. *Cæs.*

†Superiōrĭtās, atis, f. V. *Præſtantia.* Item *Poglavarztvo, Glavarztvo, Sztareſſinztvo.* e. Obrigkeit. *Fellyebb-valóság.* Latinè *Poteſtas, Magiſtratus.*

Sŭpĕrĭŭs, *Adv.* Senec. *Od-zgòr, na gornyi ſztrani, gore viſſe.* Oberhalb, vveiter oben. *Oda-fel, Fenn.* Dictum eſt ſuperiùs. *Capitol.*

Superlābor, ĕris, *Senec.* ſupra labor.

Superlātio, onis, f. Gic. *Zverbu,* ali *zgora noſzenye, nadnaſſanye.* Item *Zverbu iſztine govorenye.* e. Drüber-Tragung. *Item* überflüſſige Rede. *Fellyűl reá-bozás.* Item *Igen nagyot mondás, mellyet ſenki nem biſzen.* 2. V. *Prælatio, Exaltatio.* ita *Valer. Max.*

Sŭperlĭmĭnārĕ, is, n. Plin. *Nadprag.* Die obere Thür-Schvvelle. *Felső kűſzöb.* V. *Limen N. 2.*

Superlĭno, *Pallad.* Inſuper lino.

Supermando, is, *Plin.* Inſuper mando.

Supermeo, *Plin.* Supermĭco, *Senec.* Supermunio, *Colum.* Supernè *vel* ſupra meo, &c.

Sŭpernās, ātis, *om.* Plin. V. in *Infernas.*

Supernaſcor, *Cels.* Innaſcor, ſupernè naſcor, poſt naſcor.

Supernāto, as, *Colum.* V. *Inno, Innato.*

Sŭpernātūrālis, le, Theol. *Zverbu-naravzki,* ali *naturalzki.* übernatürlich. *Terméſzet felett-való.*

Sŭpernè, *Adv.* Liv. *Odzgòr.* Oben herabvverts. *Fenn-valóúl.* V. *Deſuper.* 2. V. *Supra N. 1.* ita *Plin.*

Sŭpernŭmĕrārĭus, a, um, Veget. *Viſſe-brojni, zverbu* ali *zvan broja.* Der über die ordentliche Zahl iſt. *Szamon fellyűl-való.*

Sŭpernus, a, um, Plin. *Zgornyi, odzgornyi.* Das oben, *oder* von oben iſt. *Fenn-való, onnan fellyűl-való.*

Sŭpĕro, as, avi, atum, [Act.) *Preobládam, Premáſem.* Übervvinde, übertreffe. *Meggyőzöm.*

Digitalizirao Google

győzöm, Fellyül-haladom. V. *Præcello, Vinco.* Aliquem doctrinâ ſuperare. *Kôga vu navuku obladati.* Einen an Gelehrſamkeit übertreffen. *Tudománnyal valakit meghaladni.* 2. propriè V. *Tranſcendo, Tranſeo N.* 1. *Transgredior N.* 1. *Supergredior N.* 1. Iter, regionem curru vecti ſuperavimus: *pro* emenſi ſumus, &c. 3. *More Neutrorum.* Hoc mihi ſuperat: *pro* ſuperfluum eſt: *h. e.* ſuperabundo hac re. *Huc uſque Cic.* Item V. *Superſum N.* 1. Multa die ſuperante, acceſſit. *Liv.* 4. Captæ urbi ſuperare: *pro* ſupervivere, ſuperſtitem eſſe. *Virg.*

Superobruo, *Propert.* Obruo, ſuperne obruo.

Superoccĭdo, *Macrob.* ſupra aliquem occido.

Superpendeo, es, ſuperpendi, nſum, [Neu.] Liv. *Zverhu chesza viſzim, zgora viſzim.* Über etwas hange. *Fenn-flugôk, Fellyûl reá-flugôk.* Synon. *Supra pendeo.*

Superpingo, *Avien.* Inſuper *vel* ſupra pingo.

Sŭperpandĭum, ii, n. Apul. *Primera, zverhu mere* ali *vâge pridavek, Premera, Prevaga,* e. Zumaſs, Zugab, übermaſs, r. Ausſchlag. *Font ſelett-valô mértét, mértékſelett-valô.*

Superpōno, is, pŏſui, ĭtum, [Act.] Golum. *Zverhu ſztavim, gore poſztavlyam.* Darauf lege, darauf ſetze. *Fellyûl reá-tészem.* V. *Superimpono.*

Superſcando, *Liv.* ſurſum ſcando, aſcendo.

Superſcrĭbo, *Gell.* Inſuper *vel* ſupra ſcribo. *Zgorá piſſem, napiſzávam.* überſchreibe, drüber *oder* drauf ſchreibe. *Fellyûl reáírok.*

Supersĕdeo, es, ēre, ēdi, eſſum, (Neu.) *Synon.* ſuper aliquid ſedeo. *Zverhu chesza ſzedim, na chem ſzedim.* Auf etwas ſitze, darauf ſitze. *Rajta ülôk, Fenn-ülôk.* Aquila tentorio ſuperſedens. *Sveton.* 2. Transl. V. *Deſiſto N.* 1. *Ceſſo, Abſtineo N.* 1. *Omitto N.* 1. Labore, narratione ſuperſedere. *Cic.* Pugnæ ſuperſedere. *Hirt.* Loqui ſuperſedere. *Liv.* Putant poſſe ſuperſederi. *Cic.*

Supersĭdeo, es, ēdi, eſſum, (Neu.) Ammian. V. *Superſedeo N.* 1.

Superſpargo, is, *Cato.* V. *Aſpergo, Inſpergo.*

Superſtagno, as, *Tacit.* ſuperne ſtagno, Reſtagno.

Superſterno, is, ĕre, ſtrāvi, ſtrātum, [Act.) Liv. *Zgora* ali *zverhu chesza preſztíram, odzgôr pokrívam, nadpokrívam.* Drauf *oder* über etwas ſtreue. *Fellyûl reá teritem.*

Sŭperſtĕs, ĭtis, *om.* Cic. *Joſche ſivuchi, za preminenyem ſzvoih ſivuchi, po ſzmerti ſzvoih ſiv.* Noch beym Leben, den Todt der ſeinigen überlebend. *Még-is élô, A' ki még él is volg vagyon.* Parenti, pugnæ, morbo, periculo ſuperſtitem eſſe. Aliquem vitæ & dignitatis ſuæ ſuperſtitem relinquere. *Id.* 2. Generatim V. *Salvus, Incolumis* ita *Terent.* 3. V. *Præſens N.* 1. Utriſque ſuperſtitibus dico. *Cic.*

Sŭperſtĭtĭo, ǫnis, f. Cic. *Ludo obderſavanye, Krivo Boga chaſztenye, Krivo-redna poboſnoszt, Babje veruvanye, Ucbitanye, krivo-ſlovanye.* r. Aberglauben, Aberglaub, falſcher Wahn, falſche Einbildung. *Hamú iſteni-tiſztelet, Hamú bivés, Babona.*

Sŭperſtĭtĭōsē, *Adv.* Cic. *Krivo-verujuch, Ludo-obderſavajuch, z-krivem Boga chaſztenyem, z-nepotrebnum poboſnoztjum.* Aberglaubiſcher-Weiſe. *Babonáſon.* 2. ponitur pro *nimiú ſolicitè.* Quintil.

Superſtitioſus, a, um, Cic. *Krivo Boga poſtujuchi* ali *chaſztechi: Pun krivoga obderſavanya, krivo-redno poboſen, Babje vere.* Aberglaubiſch. *Babonás.* Item *Govotni, Setrajuchi, Dojducha povedajuchi.* Wahrſageriſch. *Bûjôs-bájos.* 2. V. *Nimú & ſolicitus.*

Sŭperſtŭo, as, avi, atum, (Neu. *Freq.* a ſuperſto) Plaut. *Synon.* ſuperſtes & incolumis ſum, ſuperſum N. 1.

Superſto, as, ſtĭti, ſtĭtum, & atum, (Neu.) *Zgora ſztoim, na chem'* ali *zverhu chesza ſztoim.* Auf *oder* über etwas ſtehe. *Valami felett állok, Fellyûl-állok.* Alicui columnæ ſuperſtare. *Liv.*

Superſtruo, is, *Tacit.* ſupra aliquid ſtruo.

Sŭpersŭm, ĕs, fŭi, (Neu. *Anom.*) Cic. V. *Reſto N.* 1. *Supervivo, vivo.* 2. V. *Præcello, Supero N.* 1. Majoribus ſuis doctrinâ ſuperfuit: *pro* præſtitit, præcelluit. *Cic.* Labori ſupereſſe: *pro* ſuperiorem eſſe labore, laborem ſuperare. *Virg.* 3. Ne mihi putes verba ſupereſſe: *pro* ne me putes verbis affluere, abundare, redundare. *Cic.*

Sŭpervăcānĕus, a, um, Cic. V. *Supervacuus.*

Supervăcuē, *Adv.* Ulpian. &

Supervăcuō, *Adv.* Quintil. V. *Superfluè, Inutiliter, inaniter.*

Supervăcuus, a, um, Cic. *Nepotreben, Viſeredni.* Unnöthig, vergeblich, überflüſſig. *Hijában-való, ſzükség-felett-való.* V. *Inutilis.*

Supervādo, is, ĕre, āſi, āſum, (Neu.) V. *Supergredior N.* 1. *Supero N.* 1. & 2. *Inſcendo.* Ruinas muri ſupervadere. *Liv.* Omnes aſperitates ſupervadere. *Salluſt.*

Supervăgor, āris, *Colum.* Nimiùm vagor.

Supervĕho, is, *Catull.* ſuper aliquid veho.

Super-

Supervĕnio, is, īre, ēni, entum, (Neu.) Liv. *Nadobajam, Iz nenade* ali *Nenadeano dokadyam, Nadoſzpévam*, Inf. *nadoſzpeti*. Unverſehens zu etvvas komme, überfalle. *Véletlenûl eljövök, Véletlen reá-ütközöm*. 2. V. *Inſcendo*. Taurus juvencam ſupervenit. *Colum*.

Superventus, ûs, m. Plin. *Nadoſſaſztje, Nadobadyanye, Nenadean dobod, Neprevidyeno navalyenye*. e. Unverſehene Zukunfft, Darzukommung, r. Überfall. *Reá-jövetel, Odaérkezés, Véletlen eljövetel*.

Superveſtio, *Plin*. Inſuper *vel* ſupernè veſtio.

Supervīvo, is, xi, ctum, (Neu.) *Synon*. Superſtes ſum. *Joſche ſivem, od kôga drugoga duſe ſivem, ſiv oſztájem, ſivſzem*. überlebe. *Még élek, élö maradok, Tovább élek*. Trigintaannis gloriæ ſuæ ſupervixit. *Plin*.

Superungo, *Cels*. Supervolito, *Virg*. Supervŏlo, as, *Plin*. Supervolvo, *Avien*. Supervŏmo, *Sil*. Superurgeo, *Tacit*. V. *Super* vel *ſupra* & *ungo*, &c. Idem eſto de aliis judicium, quæ pari jure ad imitationem horum componi poſſunt.

Sŭpĕrus, a, um, Cic. *Gornyi*. Das oben *oder* oberhalb iſt. *Fenn való, Felsö*. Comp. *Superior*, Sup. *Supremus*. V. Suis locis.

Sŭpīnè, *Adv*. Senec. *Na herbtczè*, Rücklings, *Hanyattá, Artzal Felfordúlva*. Transl. V. *Somniculosè N*. 2.

Supinĭtās, ātis, f. Quintil. *Naherbtu leſanye*. e. Liegung auf dem Rucken. *Hanyattá fekvés*. Transl. V. *Socordia*.

Sŭpīno as, avi, atum, (Act.) Horat. *Na herbet poſztavlyam, gore obrachàm*. Auf dem Rucken lege, hinauf kehre. *Hanyattá-fektetem, felfordítom, artzal felborítom*.

Supinus, a, um, Cic. *Na herbet poſztavlyen, na herbtu*. Rücklings, auf dem Rucken. *Hanyattá-fekvö*. Et generatim. *Gore obernyen, nadignyen*. Hinauf über ſich gekehrt. *Felfordultt*. Manus ſupinas ad cœlum tendere. *Virg*. Tela ictu ſupino mittere. *Liv*. 2. Metonymicè V. *Socors, Mollis N*. 4. ita *Martial*.

Suppalpo, *Symmach*. Leniter palpo.

Suppalpor, & ſubpalpor, *Plaut*. Modicè palpor.

Suppār, ăris, *om*. Cic. *Zkoro jednak, kruto maloda ni jednak*. Schier gleichmäſſig, faſt gleich. *Majd egyenlö*.

Supparaſītor, V. *Nonnihil* & *Paraſitor*. Patri ſupparaſitari: *pro* ſubſervire, obſequi inſtar paraſiti. *Plaut*.

Suppărum, i, n. & Suppărus, i, m. *Feſt*. Eſt omne lineum velum, & veſtimentum. *Oplechek, Rukávczi, Zoerbu - rubacha*, peregr. *kitlya*, &c. Ein leinerner Küttel, s. Müder, Brüſtgen, s. überhembd. *Váll, Fél-imeg, Lenböl-való hoſzſzú ruha*, peregr. *Kitlin*. 2. apud Senec. *Najviſſa jadrenicza, Nadkrivalo jadrenicze*. e. Flagge über den Schiff-Segel. *Hajó vitorla teteje*.

Suppĕdāněum, i. n. Lactant. V. *Scabellum*.

Suppeditātio, onis, f. Cic. V. *Subminiſtratio, Abundantia, Affluentia*.

Suppĕdĭto, as, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Præbeo. ſubminiſtro, ſuggero*. 2. Adhibetur more Neutrorum pro *Sufficio N*. 1. Parare ea, quæ ſuppeditent ad cultum, & ad victum. *Id*. 1. *Offic*. c. 4. Item pro *Abundo, Affluo, Suppeto N*. 2. In hoc campo ſuppeditat omnis apparatus, ornatúſque dicendi. *Id*. 2. *de Orat*. c. 21.

Suppendeo, es, *Colum*. Subter pendeo.

Suppĕtĭæ, arum, f. *plur*. Plaut. *Pripomoch*. e. Beyhülffe. *Segítség*. V. *Subſidium*.

Suppĕtior, āris, atus ſum, (Dep.) Apul. V. *Subſidior*.

Suppĕto, is, ĕre, īvi, & ĭi, ītum, [Act.] *Ulp*. V. *Latenter*, vel *Fraudulenter* & *Peto*. 2. Adhibetur imperſonaliter & more Neutrorum pro *Occurro N*. 2. *Adſum N*. 1. *Præſto ſum*. Mihi, quod ſcribam, nihil ſuppetit. *Cic*. Non ſuppetit conſilium. *Liv*. Item pro *Sufficio N*. 1. Ut quotidianis ſumptibus copiæ ſuppetant. *Cic*. Item pro *Superſum N*. 1. *Abundo, Affluo*. Plura ſcribentur, ſi vita ſuppetet. *Id*. 1. *Fin*. c. 4. Deósque oro ut vitæ tuæ ſuperſtes ſuppetat: *h*. *e*. ſupervivat. *Plaut*.

Suppilo, as, avi, atum, (Act.) Plaut. V. *Surripio, ſubjuror*.

Supplanto, as, avi, atum, (Act. à *ſub* & *planta*) Cic. *Noge podmétajuch dolehítam, Noge podmekavaiuch na tla obályam, zvrácham, hítam*. Mit fürgehaltenem Fuſsfälle, zu Boden vverffe. *Lábomat eleibe vetem bogy elejtſem*. Hinc *Transl*. Aliquem ſupplantare: *pro* clam eidem nocere. *Kôga podkopati, z-chalarium naskoditi, Jamu pod nyim zkopati*. Einen untergraben, mit Liſt hintergehen, einem Brügel unter die Füſſe vverffen. *Valakit gyülöltségeſt tenni, valaki alatt arkot áſni*. 2 à *ſub* & *planto*. Plin. *Podſzadyam*. Unterpflantze. *Alól ültetem*. V. *Infodio*. Vites in terram ſupplantare. *Id*.

Supplēmentum, i, n. Cic. *Nadopunenye, Nadomeſztenye, Pridanye, Izmènyenye*. e.

Erfüllung, Erſetzung, r. Zuſatz. *Fólt, Töltés, Hozzá-adás.*

Suppleo, es, ēre, ēvi, ētum, (Act.) Cic. *Nadopunyávam, Nadomeſztyam, Meſzto drugoga zpunyávam.* Erſetze, vvieder erfülle ſtatt eines ſetze. *Más helyét bétöltöm, Helyébe mást ſzerzek.* Legiones ſupplere: *pro* redintegrare, &c. *Liv.* 2. V. *Impleo.* ita *Cato.*

Supplex, ĭcis, *om.* Cic. *Pritlonit, Ponizno-proſzechi, Poklekajuchi, koiſze. Klechech* ali *klekajuch molt.* Demüthiglich bittend, Fuſsfällig, der etvvas Fuſsfallend bittet. *Alázatoſon könyörgö.*

Supplicātio, onis, f. *Z poklékanyem proßnya, Ponizna molyba.* Demüthige, Fuſsfallige Bitte, Anflehung. *Alázatos könyörgés, Törden álloa könyörgés.* Ponitur etiam pro *ſupplicantium proceſſione.* ita *Cic.*

Supplĭcĭtĕr, *Adv.* Cic. *Poklékajuch, Ponizno proſzech.* Fuſsfällig, flehentlich, inſtändig. *Alázatoſan.* V. *Submiſſè.*

Supplĭcĭum, ii, n. *Glavo-gubje, Glavna pokora, ſivlenye jemlyucha kaſtiga.* e. Leib-*und* Lebens-Straff. *Halálos büntetés.* Conſtituere ſupplicium in aliquem. Rapi ad ſupplicium. Perire ſupplicio. Aliquem ſupplicio afficere, *vel* ſupplicium de aliquo ſumere. *Cic.* 2. V. *Supplicatio.* Diis immortalibus ſupplicia decernere: *b. e.* Supplicationes, ſupplicantium proceſſiones. *Tacit. Salluſt.*

Supplĭco, as, avi, atum, (Neu.) *Ponizno, poklékajuch proſzim, molimſze.* Demüthig, Fuſsfällig bitte, anflehe. *Alázatoſon, Törden álloa könyörgök.* Alicui pro aliquo ſupplicare. *Cic.*

Supplōdo, is, ſi, ſum, (Act.) Cic. *Z nogamitla túchem, réſtam, lúpam, búbam.* Mit den Füſſen vvieder den Boden ſchlage, ſcharre. *Lábammal toppantok.*

Supplōſio, onis, f. Cic. *Lúpanye, z-nogami po zemlyi túchenye, bubanye.* Das Scharren, Strampffen, Auftretten mit den Füſſen. *Toppantás.*

Suppœnĭtet, *Cic.* Ferme *vel* Aliquantillùm pœnitet.

Suppōno, is, ſui, ĭtum, (Act.) Cic. *Synon.* ſubtus pono. *Podſztavlyam, Podpoſztavlyam, Podláſem.* Unterlege, unterſetze, unterſchiebe. *Alája-téſzem, Alája-rakom.* 2. Speciatim: *Meſzto iſztinzkoga krivo* ali *neiſztinzko podſztavlyam, podvergavam,* Inf. *podvercbi.* Præt. *podvergelſzem: Podmécbem.* Etvvas falſches, *oder* Unrechtes hinlege, ſtats des Rechten unterlege. *Az igaz helyet hamiſat téſzek, Jó helyébe áll. hamiſat téſzek.*

Supporto, as, V. *Suffero N.* 1. Item V. *Apporto, Importo, Subvebo N* 1. Rem frumentariam ſupportare. *Cæſ. l.* 1. *B. G.*

Suppŏsĭtio, onis, f. Plaut. *Podſztavlyanye, Podlaganye, Podmétanye, Podverſenye.* e. Unterlegung, Unterſchiebung. *Alája-tétel.*

Suppŏsĭtĭtĭus, a, um, *Varr.* V. *Subditicius, ſuppoſitus.*

Suppŏsĭtus, a, um, Cic. *Podſztavlyen, Vkanlyivo podverſen, Meſzto drugoga poſztavlyen.* Untergelegt, falſch untergeſchoben, *Alája-tétetett, Tſalárdúl valami helyébe tétetett, Eltſerélt.*

Suppoſtrix, *pro* ſuppŏsĭtrix, īcis, f. *Podſztavlyavka, Podvergavka, Podmétavka, koja jedno meſzto drugoga vkanylivo podmécbe.* e. Unterlegerin, Unterſchieberin eines Dings fürs andere. *Alája tévö aſzſzony, Tſalárdúl valamit eltſerélö Aſzſzony.* Venefica puerorum ſuppoſtrix. *Plaut.*

Suppoſtus, *per Syncop.* Virg V. *Suppoſitus.*

Suppreſſio, onis, f. Cic. V. *Repreſſio, Sedatio.* Item V. *Depreſſio N.* 1. *Oppreſſio.* 2. Transl. V. *Occultatio.*

Supprĭmo, is, ĕre, eſſi, ſſum, (Act.) Cic. V. *Sedo, Reprimo, Compeſco.* Item V. *Opprimo N.* 1. ita *Plin.* 2. Transl. V. *Occulo, Occulto.* ita rursùm *Cic.* Iter ſupprimere: *pro* cohibere, retrahere ſe ab itinere. *Caſ.*

Supprōmus, i, m. *Plaut.* ſecundarius promus.

Suppŭdet, ēbat, V. *ſubpudet.*

Suppūrātio, onis, f. Colum. *Gnyoja puno otekanye, Podgnyojenye, Gnyoja bivanye.* e. Eyter-vverdung. *Megevefedés.*

Suppūrātōrĭus, a, um. *Vmebchajuchi, Otok na gnyoj obrachajuchi.* Das ein Geſchvvär ervveicht. *Kelés lágyító, Evesítö.* Medicamenta ſuppuratoria *Plin.*

Suppūrātum, i, n. Plin. V. *Apoſtema.*

Suppūro, as, avi, atum, (Neu.) *Gnyoimſze, Gnyojom bivam.* Zu Eyter vverde. *Megevefedem, mint mikor a' kelés megérik.* V. *Putrefio, Putreo.* Si ſanguis ſuppuraverit, tardè procuratur. *Colum.*

Suppŭtātio, onis, f. *Vitruv.* V. *Computatio.* Item propriè. *Podrezávanye, Podkleſtrenye.* e. Unten-abſchneidung. *Alája metſzés, Elmetſzés.*

Suppŭto, as, avi, atum, (Act.) Plin. *Synon.* ſubtus puto, Leviter puto, ſubſeco. *Podrezávam, Podſztekávam.* Unten abſchneide. *Alól elmetſzem.* 2. V. *Computo N.* 1. ita *Plaut.*

Süprā,

Sŭprā, *Præp.* Cic. *Nad, na, zverhu, verhu, gore.* Auf, drüber, über, oben, ob. *Rajta, felette, fellyül.* 2. V. *Ultra, Pluſquàm* in *ſuper.* Hæc commemoratio, vereor, ne ſupra hominis fortunam eſſe videatur. *Id. de Leg.* Gæſa ſupra millia viginti. *Liv.* 3. Eſt *Adv. in prima ſignificatione.* Quæ ſupra & ſubter ſunt. *Cic.* Item ponitur pro *ſuperiùs.* Quæ ſupra ſcripſi: quem ſupra deformavi. *Id.* Item pro *Ampliùs, Magis N.* 1. Ita accuratè confeci, ut nihil poſſet ſupra. *Id.*

Sŭprēmĭtās, atis, f. Claud. V. *Sumitas, ſumma dignitas.*

Supremō. & ſupremùm, *Adv.* Plin. V. *Extremò, ultimò.*

Sŭprēmus, a, um, Cic. V. *Extremus N.* 1. *Ultimus.* Alicui ſupremum dicere: *pro* ultimum vale dicere. *Plaut.* 2. V. *Maximus, ſummus N.* 1. ita *Plaut. Virg.*

Sūra, æ, f. Cic. *Liſztanyek.* e. Waden am Schenckel. *Láb ikra.*

Surcŭlācĕus, a, um, *Plin.* ſurculo ſimilis.

Surcŭlāris, re, *Colum.* Generans ſurculos.

Surcŭlārĭus, a, um, *Plin.* Ad ſurculos pertinens.

Surcŭlo, as, avi, atum, (Act.) *Nepotrebne mladicze kleſtrim, odtergávam, podrezávam.* Die überflüſſige Schoſſe abbreche, abſchneide. *Haſzontalan ága bogait leirtom, Megnyeſem, Fattyú-veſzſzeit kivagdalom.* Arbores ſurculare. *Colum.*

Surcŭlōſus, a, um, Plin. *Pun mladicz, kliczovobilen.* Voll Schoſſe *oder* Zvveig, Schoſsreich. *A'minek ſok fattyú-veſzſzei vagynak, Tſemetés.*

Surcŭlus, i, m. Cic. *Mladicza, klicza, ſtibicza za oczéplyenye.* Ein Schoſs, Zvveiglein, Propff-Reiſslein. *Tſemete, Fiatal veſzſzö, óltó ág.*

Surdaſter, ſtra, ſtrum, Cic. *Prigluh, Naglub, Gluubak.* Faſt taub, übel hörend. *Siketes, Nehezen-halló.*

Surdĭtas, atis, f. Cic. *Glúhſzt, Glubocha.* e. Taubheit, Gehörloſſigkeit. *Siketség.*

Surdus, a, um, Cic. *Glùb.* Taub. *Siket.*

Surgo, is, ĕre, ſurrexi, rectum, (Neu.) Cic. *Sztajemſze, Podſemſze.* Aufſtehe. *Felkelek.* 2. Transl. Rumor ſurgit: *pro* oritur, naſcitur. *Tacit.* Venti ſurgunt: *pro* flare incipiunt. *Virg.* Ædificia ſurgunt: *b. e.* à fundamento ad tecti faſtigium elevantur. *Id.* Herbæ ſurgunt: *b. e.* creſcunt, augentur. *Id.* Ex infelici fortunæ caſu ſurgere: *pro* priſtinum ſtatum recuperare. *Cic.*

Sūrio, is, īre, īvi, ītum, (Neu.) *Feſt.* Libidine prurio. V. in *ſubo.*

Surrēpo, ſurreptitius, V. *ſubrepo, &c.*

Surrĭgo, is, Plaut. V. *Arrigo.*

Surrĭpio, *poëticè* ſurpio, is, ĕre, rĭpui, eptum, (Act.) *Muchèch jemlyem, odnaſſam, oſſukávam.* Heimlich nehme, entzucke, entvvende. *Titkon elvéſzem, Orozva elviſzem.* V. *Suffuror, Clam & Rapio.* Aliquid alicui, *vel* ab aliquo, ècuſtodia alicujus ſurripere. *pro* ſuffurari. *Cic.* Te mihi ſurripuiſti: *b. e.* ſubduxiſti, ſubtraxiſti, ſubterfugiſti. *Plaut.*

Surrŏgo, as, V. *Subrogo.*

Surſum, *Adv.* Cic. *Gore, gori, na vißák, ù viſſak.* Auf, hinauf, über ſich in die Höhe. *Fel,* vagy *Fel-felé.* Surſum deorſum. *Goredole.* Auf und ab. *Fel's alá.* ita *Cic.*

Sūs, ſuĭs, *com.* Cic. V. *Porcus,* & *Porca N.* 1.

Suſceptio, onis, f. Cic. *Prietje, Naſze vzetje, Priimanye, Priemlyenye.* e. Annehmung, auf ſich Nehmung, Untervvindung. *Felfogadás, Hozzá vétel.*

Suſceptor, oris, m. Ulp. *Priemitel, naſze jemavecz.* r. Aufnehmer, der etvvas über ſich nimmt. *Felfogadó, Hozzá-vévö.* Item V. *Luſtricus pater.*

Suſceptum, i, n. Ovid. *Nakanyeno, na ſze vzeto dugovanye.* Übernommenes Ding. *Felfogadott, felvállált dolog.*

Suſcĭpio, is, ĕre, cēpi, ceptum, (Act.) *Naſze jemlyem, pod obrambu priémlyem.* Auf mich nehme, übernehme. *Felvállalom, Bſfogadom, Magamra véſzem.* Rerum patrocinium, Conſulum partes, Alicujus defenſionem *vel* Aliquem defendendum ſuſcipere. 2. Liberos ex libertini filia ſuſcipere: *pro* gignere, habere, educare, enutrire. Filius patri de noverca ſuſceptus eſt: *b. e.* natus. In lucem ſuſcipi: *pro* naſci. *Cic.*

Suſcĭtābŭlum, i, n. Varr. V. *Incitabulum, Incentivum, Igniarium.*

Suſcĭtātio, ōnis, f. Tertull. V. *Reſuſcitatio, Incitatio, Exſuſcitatio.*

Suſcitātor, oris, m. Tertull. V. *Reſuſcitator, Incenſor N.* 2. *Incentor N.* 2.

Suſcĭto, as, avi, atum, (Act.) V. *Excito N.* 2. *Exſuſcito.* Item V. *Excito N.* 1. *Renovo, Incendo.* Bellum civile ſuſcitare. Ignes extinctos ſuſcitare. Teſtem contra aliquem ſuſcitare. Aliquem è ſomno ſuſcitare. *Cic.*

Suſpecto, as, avi, atum, (Act. *Freq.*) Plin. V. *Surſum & ſpecto N.* 1. 2. V. *Suſpicor.* ita *Tacit.*

Suſpectus, ûs, m. Plin. *Zverhuſzebe gledanye, gori pogled.* Das über ſich Sehen. *Felnézés.* 2. V. *Admiratio.* ita *Senec.*

Digitalizirao Google

Suſpectus, a, um, à *ſuſpicor*. Adhibetur paſſivè: *Vu ſzumnyu poſztavlyen, ſzumnyoterplyiv, ùſzumnyi buduchi, ſzumnyiv.* Verdächtig, der im Argvvohn und Verdacht iſt. *A' kibez gyanóság vagyon, Gyanóságos.* Filius Patri de noverca ſuſpectus. Negligentiæ nomine alicui ſuſpectus. *Cic.* In aliqua re ſuſpectus. *Suet.* Super aliquo ſcelere ſuſpectus. *Salluſt.* Contumaciâ ſuſpectus *Curt.* Hujus rei ſuſpectus. *Tacit.* ſuſpectior, *Cic* ſuſpectiſſimus, *Suet.*

Suſpendiōſus, a, um, Plin. *Obéßen.* Erhenckt, *Felakaſztatott.*

Suſpendium, ii, n. Cic. *Obéßenye, Véſſenye, Véſſanye, Z-zankum na veſſalu vumorenye.* Das Aufhencken am Galgen, das Aufknüpffen, e. Aufhenckung, Galgen-Straffe. *Felakaſztás.*

Suſpendo, is, ĕre, ſuſpendi, enſum, (Act.) *Obeſſujem, Obéſſam, Véſzim.* Aufhencke, aufknüpffe. *Felakaſztom, Felfüggeſztem.* Aliquem arbori, in arbore, *vel* de arbore ſuſpendere. *Cic.* 2. Transl. Medio reſponſo rem ſuſpendere: *pro* interrumpere, differre. *Liv.* Fluxionem oculorum ſuſpendere: *pro* ſiſtere, cohibere. *Plin.* Omnium animos expectatione ſuſpendere: *pro* dubios tenere, incertos reddere. *Curt.*

Suſpenſio, onis, f. Vitruv. V. *Suſpendium.* Suſpenſio à divinis, *eſt* Dilatio, Interdictio divinorum. *Eccl.* 2. Animi ſuſpenſio: *h. e.* Incertitudo, Dubitatio, Solicitudo. *Hirt.*

Suſpenſus, a, um, Cic. *Obéſſen, Zvéſſen, Nadignyen.* Aufgehenckt, angehefft, erhoben. *Felakaſztatott, Függő, Felemeltt.* 2. Transl. V. *Incertus, Dubius.* Novarum rerum expectatione ſuſpenſus. *Id.* Item V. *Solicitus.* Inter ſpem, metúmque ſuſpenſos animi habetis. *Liv.*

Suſpĭcax, ācis, *om.* Liv. V. *Suſpicioſus.*

Suſpĭcio, is, ĕre, exi, ectum, (Act.) *Gore gledim, zverhu mene gledim.* Hinauf ſchaue, über mich in die Höhe ſehe. *Felnézek.* 2. Transl. V. *Admiror, Magnifacio, Veneror.* ita *Cic.*

Suſpīcio, & ſuſpĭcio, onis, f. Cic. *Szumnya, ſzumlya.* r. Argvvohn, Verdacht, *Gyanúság.* Item V. *Opinatio, Conjectatio.*

Suſpiciōsè, *Adv.* Cic. *Szumnyivo, ſzumlyivo.* Argvvöhniſch, argdenckiſcher-Weiſe. *Gyanóſon, gyanakodva.*

Suſpiciōſus, a, um, Cic. *Szumnyiv, ſzumlyiv, ſzumnyu imajuchi, ſzumnyo-pun.* Argvvöhnig, argdenckiſch. *Gyanakodó.* 2. Accipitur paſſivè: V. *Suſpectus.* Negotium ſuſpicioſiſſimum. *Id. pro Flac. c. 3.*

Suſpĭcor, āris, atus ſum, (Dep.) Cic. *Szumnyim, ſzumnyu imam, Proſzumnyloam.* Argvvohne, im Verdacht habe. *Gyanakodom.* 2. V. *Puto N.* 2. *Cogito.* In Deo nec figuram, nec ſenſum ſuſpicari licet. *Id.*

Suſpīrātio, onis, f. *Plin.* &

Suſpirātus, ûs, m. Ovid. *Zdihavanye.* Das Seufftzen. *Fohászkodás, óhajtás, ſohajtás.*

Suſpīriōsè, *Adv.* Colum. *Terko-dihajuch, Hriputlyivo, ſzoputlyivo.* Mitſchvvehren und kurtzen Athem. *Nehéz lélekzet vétellel.*

Suſpirioſus, a, um, Plin. *Terko diſſuchi, Hriputlyiv, ſzoplyiv, ſzoputlyiv, neduß'yiv.* Keichend, einen kurtzen Athem habend. *Pihegő, Fúladozó, Zúgó, ki nehezen véſzen lélekzetet.*

Suſpīrĭtus, ûs, m. Liv. *Gluboko odihavanye, zdihavanye.* Das tieffe Athem hohlen. *Mély fohászkodás.*

Suſpīrium, ii, n. Cic. *Zdahnutje, Uzdah, Uzdihaj.* r. Seufftzer. *Pihegés, Fúladozás.* V. *Suſpiratio.*

Suſpīro, as, avi, atum, [Neu.] Cic. *Zdihávam.* Seufftze, erſeufftze, tieff Athem hohle. *Fohászkodom, ſohajtok.* 2. Transl. *Kruto ſelim.* Hefftig verlange, ernſtlich begehre. *Igen kivánom.* Matrem ſuſpirant. *Juven.*

Suſquĕ dēquĕ, *vel* ſus déque, *per Apocopen* ſignificat propriè *ſurſum & deorſum.* Cic. *Nemarno, Lebud-kak, Gore ali dole, Szim alitam, Miß-Maß, kak' mu' drago.* Ohne Sorg, liederlich, auf oder ab, minder oder mehr. *Imígy-amúgy, Fel vagy alá, Zürzavarúl.* Aliquid ſuſque deque habere: *pro* parvi pendere; Nihil penſi habere, ſurſum, an deorſum illud eat. Plaut. *Za kaj malo marati, glavuſzi netréti, puſztiti naj ide kak hoche.* Eines Dinges vvenig achten, etvvas nichts ſchätzen, fahren laſſen es gehe vvie es vvolle. *Nem gondolni valamivel, ſemmibe hajtani, vélle nem gondolni.* Sus deque eſſe: *pro* nihili eſſe, ad nihil valere. *Gell.*

Suſtentācŭlum, i, n. Tacit. V. *Fulcimen, Pedamentum.*

Suſtentātio, onis, f. Cic. *Zderſavanye, krépenye, Hranenye.* e. Aufhaltung, Ernährung. *Megtartás, Táplálás, Nevelés.* V. *Conſervatio.* Item V. *Dilatio, Expectatio.*

Suſtento, as, avi, atum, [Act. Freq.] *Zderſávam.* Erhalte, aufenthalte. *Tartom.* V. *Fulcio.* 2. Speciatim. V. *Nutrio N.* 1. *Sublevo N.* 2. *Recreo N.* 2. 3. Generatim V. *Conſervo.* 4. Mœrorem deceſſionis ſuſten-

tare:

tare: *pro* tolerare, perferre, patienter ferre. 5. Aliquid ad alicujus adventum ſuſtentare: *pro* differre. *Huc uſque Cic.* 6. Aciem ſuſtentare: *b. e.* milites adhortando confirmare, fugam impedire. *Tacit.*

Suſtĭneo, es, ēre, nui, entum, (Act.) *Namene derſim, uzdarſim, &c.* V. *Suſtento N.* 1. 2. Transl. V. *Tueor, Conſervo.* 3. V. *Tolero.* Hactenus *Cic.* 4. V. *Suſtento N.* 2. ita *Liv.* 5. Labentem aciem ſuſtinere: *pro* retinere. *Tacit.* A reſpondendo ſe ſuſtinere: *pro* reprimere, compeſcere. *Cic.* Alicujus impetum ſuſtinere: *pro* reſiſtere, non cedere. *Id.* Tres perſonas ſuſtinere: *pro* repræſentare, agere, exercere. *Id.* Magnitudinem imperii pro dignitate ſuſtinere: *pro* parem eſſe imperii procurationi. *Id.* Aliquid in noctem ſuſtinere: *pro* protrahere, differre. *Liv.*

Suſtollo, is, ĕre, ſuſtŭli, ſublātum, (Act.) V. *Sublezo N.* 1. Amiculum ſuſtolle. *Plaut.* Dejotarum cùm in equum ſuſtuliſſent. *Cic.* 2. V. *Suſcipio N.* 2. Qui ex Fadia ſuſtulerit liberos. *Id.* 3. V. *Subverto, Perdo N.* 2. Majores noſtri Carthaginem funditus ſuſtulerunt. *Id.* Item V. *Neco.* Hic matrem ſuſtulit. *Suet.* Et hoc utrumque ſolùm in *Præt.* & *Sup.* V. in *Suſſĕro, Tollo.*

Sŭſurrātio, onis, f. Cic. V. *Suſurrus N.* 2. Item V. *Inſuſurratio, Muſſitatio, Suſurrus N.* 1.

Sŭſurro, as, avi, atum, (Neu.) Virg. *Tibo mermram, s'umim.* Brummele, Rauſche. *Zúgok, Zôrgedezek.* Item V. *Bombilo.* 2. V. *Muſſo N.* 1. *Muſſito, Inſuſurro.* ita *Terent.*

Sŭſurro, ōnis, m. Sidon. *Vuho-bajavecz, Pris'eptavecz, koi otajno od jednoga do drugoga rĕchi ponaſſa.* r. Ohren-Blaſer. *Alattomban rágalmazó, Juttogvaſzidó.* V. *Muſſitator, Inſuſurrator.*

Sŭſurrum, i, n. *Ovid.* &

Suſurrus, i, m. Cic. *S'um, S'umenye.* s. Geräuſch, Gemürmel. *Zúgás.* Hominum ſuſurrus: V. *Muſſitatio.* Apium ſuſurrus. V. *Bombilatio.* 2. Suſurrus. *Otajno ogovarjanye, Vuho-bajanye, Tugyeb rechib drugomu vuchinyeno prijſſeptanye.* e. Heimliche Verläumbdung, Ohren-Blaſung. *Alattomban rágalmazás.* ita *Plin.*

Suſurrus, ûs, m. Apul. V. *Suſurrus N.* 1.

Sūtēla, æ, f. Plaut. *Potmajna prevara, Mudrozetkanachalaria.* e. Hinterliſt, Argliſtigkeit, argliſtiger Betrug. *Tzigányság, álnokság, ravaſzság, Meſterségeſen ôſzveſontt hazugság.* Synon. *Artificioſus dolus, Doloſus aſtus.*

Sūtĭlis, le, Virg. *Zeſſit, S'vevni, S'velyni.* Genähet. *Varrott, Varrásboz-való.*

Sūtor, ōris, m. Cic. V. *Calcearius.*

Sutōrĭtĭus, a, um, *Marcell. Empir.* &

Sūtōrĭus, a, um, Cic. *Obuvo-S'ivaczki, Poſztolarzki, Chepeliſſarzki,* peregr. *S'oſtarzki.* Dem Schumacher zugehörig, Schuſteriſch. *Vargái, Vargához-való.*

Sūtrīna, æ, f. Plin. *Czepeliſſarnicza, Skornyarnicza, Poſztolarnicza,* peregr. *S'oſtarnicza.* e. Schumacher-Werckſtadt. *Varga mühely.*

Sūtrīnum, i, n. Senec. *Czepeliſſaría, Poſztolaría,* peregr. *S'oſtaría.* s. Schuhmacher-Handvverck. *Varga Meſterség.*

Sūtrīnus, a, um, Tacit. V. *Sutorius.*

Sūtūra, æ, f. Liv. *Zaſſitje, S'ivanye.* Eine Naat. *Varrás, ôſzve-varrás, Földozás.*

Suus, a, um, Pron. Recipr. *Szvoj, ſzvoja, ſzvoje.* Sein. *övé, magát.* 2. V. *Proprius.* Frequenter jungitur particulæ *pte* pro *ſuſmet.* Humida ſuopte nutu in terram feruntur. *Cic.*

Suuſmĕt, ſuamet, ſuummet, &c. Tacit. *Szamſzvoj.* Sein ſelbſt. *önön magái.* Item V. *Proprius.*

*Sȳcŏmŏrus, & Sȳcomorus, i, f. *Cels.* Arbor inter ficum & morum media, *q. d. Ficomorus.*

*Sycomōrus, i, f. Dioſcor. *Latinè* ficus fatua,

*Sȳcŏphanta, & Sȳcophanta, æ, m. Plaut. *Latinè* Calumniator, Cavillator, Suſurro iniquus, Falſus delator, Fraudator, Gallidus adulator, Homo fallax, mendax, fraudulentus, doloſus, improbus, Deceptor, Aſſentator, Impoſtor.

*Sycophantĭa, *oi accent.* æ, f. Plaut. V. *Calumnia N.* 2. *Cavillatio, Fallacia, Fallaciloquentiã, Fraudulentia, Mendacium, Aſſentatio, Deceptio, Impoſtura, Falſa delatio.*

*Sycophantĭōsè, *Adv.* Plaut. V. *Calumniosè, Dolosè, Fallaciter, Fraudulenter, Aſſentatoriè.*

Sycophantor, āris, ātus ſum, (Dep.) Plaut. *Krivo tusìm, nakôga láſi zpravlyam, laſem.* Fälſchlich anklage, verläumbde. *Hamiſan vádolom.* Item V. *Calumnior, Cavillor, Fraudo N.* 1. *Decipio, Aſſentor.*

*Sȳcōſis, is, f. Cels. *Jachmenecz na ochni trepaviczi* r. Meer-Igel, s. Gerſten-ode, Feigen-Korn, ein Geſchvvär ſo ſich an die Augen-Lieder ſetzet. *Szemen-való árpa.*

Sydus cum Derivatis. V. *Sidus.*

*Syllăba, æ, f. Cic. *Szlovka.* Eine Sylbe. *Betüknek ôſzve-foglaláſok.*

Syllăbātim, *Adv.* Cic. *Od ſzlovke do ſzlovke,*

Digitalizirao Google

Szlovku po szlovku. Sylben-Weise. *Tzikkelenként.*

*Syllăbus, i, m. Vitruv. V. *Catalogus, Jndex N. 3.*

*Syllŏgismus, i, m. Quintil. *Latinè* Collectio rationum, Argumentatio, Ratiocinatio, Sylva cum Derivatis V. *Silva.*

*Symbŏla, æ, f. Terent. *Jednoga dèl drugim pridan, zkup-zmetani novczi, Priversek.* Zugegebener Theil, das zusammen gelegte Geld. *Magarésze.* V. *Portio.* Conferre symbolas pro cœna coquenda. *Plaut.*

*Symbŏlum, i, n. &

*Symbŏlus, i, m. Plaut. *Znaménye kakvoga dugovanya, Prilichno na pervo davanye.* s. Zeichen eines Dings. *Valamely dolognak jele, jelentése.* V. *Signum N. 1. & 2. Annulus, Significatio N. 1. Tessera N. 2.* Miles hic reliquit symbolum, expressam in cera ex anulo suo imaginem. *Id. Pseud. 1. 1. 52. 2.* Symbolum Apostolorum. *Zavjetek vere apostolzke.* vulgo *Vera Bosja.* s. Apostolische Bekändtnuss. *vulgo* r. Glaube. *Az hitnek summája,* vulgo *Hiszek egy Isten.* ita *Eccles.*

*Symmĕtrĭa, *vi accent.* æ, f. Plin. *Latinè* Proportio, Convenientia, Commensuratio.

*Sympăthĭa, æ, f. Cic. *Latinè* Compassio, naturalis consensus, convenientia.

*Symphōnĭa, *vi accent.* æ, f. Cic. *Latinè* Consonantia, concentio musica. V. *Harmonia, Melodia.*

*Symphōnĭăcus, a, um, Cic. V. *Consonans, Harmonicus, Melodus, Musicus.*

*Sympŏsĭum, ii, n. Cic. V. *Compotatio, Convivium.*

*Sўnăgōga, æ, f. *Tertull.* V. *Cœtus, Congregatio, Conventus.*

*Sўnăxis, is, f. V. *Congregatio, Conventus, Communio N. 1. Sacra* Synaxis V. *Communio N. 2. Eucharistia.*

Syncērus, cum Derivatis, V. *Sincerus.*

*Synchrŏnus, a, um, Varr. V. *Coætaneus.*

*Syncŏpē, es, f. Cic. V. *Diminutio, Concisio.*

*Syndĭcus, i, m. JCt. V. *Actor, Advocatus.* Item V. *Notarius.*

*Sўnĕdrĭum, ii, n. V. *Concilium, Congregatio, Consessus, Conventus.*

*Sўnĕdrus, i, m. Liv. V. *Assessor, Consessor, Consiliarius.*

*Syngrăpha, æ, f. Cic. &

*Syngrăphum, i, n. &

*Syngrăphus, i, m. Plaut. V. *Chirographus.*

*Sўnŏdĭa, *vi accent.* æ, f. Cic. V. *Colloquium, Congressio.*

*Sўnŏdus, i, f. Ammian. V. *Concilium, Synedrium.*

*Sўnopsis, is, f. Ulp. V. *Summarium.*

*Syntagma, ătis, n. Cic. V. *Commentatio N. 1. Documen.*

*Syntăxis, is, f. Cic. V. *Ordo N. 1. Constructio, Compositio.*

*Synthĕsis, is, f. Martial. V. *Compositura, Congestio, Constructio.*

*Syphon, V. *Sipho.*

*Sўrĭa, æ, f. *Herodotus.* Provincia Asiæ, inter Cappadociam, Armeniam, Arabiam, Ægyptum, Giliciam, & Mesopotamiam sita.

*Sўringa, *A'irleg* Syringĭa, æ, f. Plin. *Bzikalka.* c. Sprütze: *Fetzkendô.* Item V. *Sipho, Fistula, Canalicula, Calamus N. 2.*

*Syrma, ătis, n. Juven. *Duga balya po zemlyisze vlekucha, Rèp duge balye.* Ein lang Kleyd, das man auf dem Boden nachschlept, der Schweiffan Kleydern. *Hosszú ruha, melly valaki utánn vondozódik, Hosszú rubának farka.*

*Syrtis, is, & ĭdis, f. *Virg.* Salebra, locus arenosus in mari.

*Sўrūpus, i, m. Medic. *Szok iz tràv, czveltja, &c.* peregr. *Szirup.* r. Rosen-Safft, r. Syrup-Safft. *Nádmézzel ősszve-főtt nedvesség,* peregr. *Sirup.*

Syrus, V. *Sirus.*

*Systēma, ătis, n. *Latinè* Dispositio, Compages, Constructio.

Szlavonia, (*perperam* Sclavonia,) *ita Orthogr. Illyr.* V. *Slavonia.*

T.

TĂbăca, æ, f. & Tabacum, i, n. [Herba sic dicta ab insula *Tabaco*] V. *Nicotiana.*

Tăbānus, i, m. Varr. V. *Asilus.*

Tăbella, æ, f. Cic. *Deszcbicza,* peregr. *Tablicza.* s. Täfelein. *Táblátzka.* Item V. *Codicillus, Schediasma, Schedula, Epistola.* Recitatæ sunt tabellæ. Obsignare tabellas. *Id.*

Tabellārĭus, ii, m. Cic. *Lisztonoszcza, Poszol, koi liszte noszi.* r. Brief-Trager. *Levél hordozó.* V. *Epistolarius.* 2. V. *Scriba, Rationista, Notarius,* ita *Sidon.*

Tabellarius, a, um, *Cic.* Ad tabellas, *vel* ad tabellarum portitores pertinens. *Lisztovni, Lisztni, Lisztonoßni.* Den en Briefen, *oder* zur Brieftragung gehörig. *Levelles, Levél hordozátboz-való.* V. *Epistolicus.* Navis tabellaria.

Postaraka

Poſtarzka ladja. s. Poſt-Schiff. *Poſta bajó.* Senec.

Tăbellĭo, onis, m. Firmic. V. *Notarius publicus.*

Tăbeo, es, ēre, ui, (Neu.) Virg. V. *Tabeſco.*

Tăberna, æ, f. *Staczun, Prodalnicza*, barbarè *Duchân.* r. Laden, e. Kram-Bude. *Bólt, árúló hely.* Item V. *Popina, Oenopolium.* Taberna medicinæ. V. *Apotheca.* Taberna libraria. V. in *Librarius.* ita *Cic.* Taberna argentaria. *Liv. &c.*

Tăbernācŭlum, i, n. Cic. *Synon.* Caſtrenſe tectum. *Taborzka biſa, Hiſa iz vëj napravlyena*, peregr. *Huta, Huticza.* e. Hütte. *Levél ſzín, gunybó.* Item V. *Papilio N. 2. Mapalia.* 2. *Szveto-ſzbraniſche*, iliti *Ormarecz, vu kojemſze Boſanzko télo chúva.* Das Häusgen auf dem Altar, vvorinnen das heilige Abendmahl bevvahret vvird. *Oltári Szentség tartó hely.* ita *Eccl.*

Tăbernārĭus, ii, m. Cic. *Staczunar.* r. Krämer. *Kalmár.* Item V. *Oenopola.*

Tābes, is, f. Gic. *Tubnenye, Ginenye, Pogibanye, Vſzuſzenye, Meſzo-gubje, Meſzoſzebnozt, ſzubo bolya.* e. Schvvindſucht, Zehrſucht, Darre. *Elaſzás, ſzáradás, Fonnyadás.* V. *Macies, Hectica, Marcor.* 2. Transl. V. *Corruptela, Pernicies.* Tacit.

Tābeſco, is, ĕre, ui, (Neu.) *Tubnem, Pogiblyem, &c.* V. *Contabeo, Exareſio, Extabeſco, Areo N. 1. Marceſco, Maceſco, Deficio N. 1. Langueo*, Calore, deſiderio, otio tabeſcere. *Cic.* Item V. *Liquefio.*

Tābĭdŭlus, a, um, Virg. V. *Marcidulus, Nonnihil tabidus.*

Tābĭdus, a, um, Liv. V. *Hectlicus, Marcidus, Macilentus, Putridus, Exſuccus.*

Tābĭfĭcus, a, um, Gic. *Vſzuſſajuchi, Merſzavocbu* ali *Gnyilocbu donaſſajuchi, ſzubobolnoga chinechi.* Verzehrend, abmergelend, die Schvvindſucht bringend. *Elaſzaló, ſzáraztó.*

Tābĭtūdo, ĭnis, f. Plin. V. *Tabes.*

Tăblīnum, *pro* Tabulinum, i, n. *Plin.* V. *Tabularium.*

Tăbŭla, æ, f. *Gladka deſzka, Oſztruganka*, peregr. *Tábla.* e. Tafel, s. Bret. *Tábla.* V. *Aſſer.* 2. ſpeciatim variè accipitur, in primis Metonymicè. pro *Pictura, ſcriptura, ſyngrapha, Epiſtola, Teſtamento, Auctionalia, Auctione N. 1. Ratione N. 2.* Tabulæ accepti & expenſi, *b. e.* Codices, ſeu libri rationum. Duodecim tabulæ: *b. e.* Leges in duodecim æreis tabulis ſcriptæ. Ita *Cic.* Item pro *Fritillo, &c.* ita *Senec.* Item pro *Mappa Geographica.* ita *Cic.* Item pro *Menſa &c.* Horum, & ſimilium ratio eſt, quòd veteres in tabulis potiſſimùm ſcribere, pingere, & ludere ſoliti fuerint.

Tăbŭlāris, re, *Plin.* Ad tabulas pertinens. *Deſzken, Deſztinzki, Tablinzki.* Zur Tafel gehörig. *Táblához-való, Tábla formánvaló.*

Tabulārĭum, ii, n. Cic. *Piſzarnicza, Meſzto, vu kojem ſze vſzakojachka piſzma chuvaju.* e. Schreib-Stube, Cantzley, s. Archiv. *íróház, Levél-tartó ház.* V. *Cancellaria.*

Tabulārĭus, ii, m. Senec. V. *Calculator, Rationiſta, ſcriba, Notarius.*

Tăbŭlātio, onis, f. *Cæs.* V. *Contabulatio.*

Tabulātum, i, n. Cæs. *Perſznicze, Pod.* e. Tihle, Bühne, r. Boden. *Deſzkázott, padlott hely.* V. *Laquear N. 1. Pavimentum.*

Tabulātus, a, um, Plin. *Popodyen.* Getäffelt. *Megdeſzkázott.*

Tăbŭlīnum, i. n. Varr, V. *Tabularium.*

Tābum, i, n. *Cicero ex Poëta.* V. Sanies.

Tacendus, a, um, Ovid. *Zamuchanya vréden.* Das zu verſchvveigen iſt. *Elhallgatandó.* V. *Arcanus.*

Tăceo, es, ēre, cui, cĭtum, (Act.) Cic. V. *ſileo.*

Tăcĭtē, *Adv.* Cic. *Skomczè.* Stillſchvveigend, in geheim. *Halkal.* V. *Silentio, ſecretò N. 2.*

Tăcĭtum, i, n. Senec. V. *Arcanum.*

Taciturnĭtas, at ſ, f. Gic. *Zamuknyenozt, Zamuchati znanozt, Tibocha.* e. Verſchvviegenheit. *Veſzteg hallgatás, Veſztegleteſség.* V. *Reticentia.*

Tăcĭturnus, a, um, Cic. *Tih, Mukli, Zamukliv, koi rad muchi.* Still, verſchvviegen. *Veſztegleló, kevés beſzédű.* 2. Transl. V. *Pacatus.* ita *Horat.* Taciturnior. *Corn. Nepos.* Taciturniſſimus. *Plaut.*

Tăcĭtus, a, um, Cic. *Muchechi.* Stillſchvveigend. *Hallgató.* Transl. V. *Pacatus.* 2. Paſſivè *Zamuchan.* Verſchvviegen. *Elhallgatott.* Transl. V. *Occultus.*

Tactĭlis, le. Lucret. *Doteknutiv, Taknutiv, ſtoſze more doteknuti.* Berührlich, betaſtlich. *Megilletheto, Tapaſzthato.*

Tactio, onis, f. Gic. *Teknenye, Doteknenye, Tikanye, Dotikanye, Pipanye.* e. Berührung, das Fühlen. *Megilletés, Tapaſztalás.*

Tactus, ûs, m. Tacit. *Taknutje, Dotik, Tik, Cbutenye dotikavanya.* Das Anrühren, Fühlen, Begreiffen, r. Sinn der Betaſtung. *Illetés, Tapaſztalás érzékenysége.* Item V. *Tactio.*

Tactus, a, um. *Doteknyen, Teknyen, Taknut, Vudren.* Berührt, betaſtet, begriffen, geſchlagen.

Digitalizirao Google

ſchlagen. *Megtapaſztaltatott, Megilletett, Ittetett.* De cœlo tactus : *h. e.* Fulmine ictus, percuſſus, tactus. *Z-ſztrelum vudren.* Vom Strahl getroffen. *Mennyköttöl ittetett.* ita *Cic.* 2. Transl. Laudis cupidine tactus: *h. e.* motus, incitatus. *Ovid.*

Tæda, æ, f. Cic. *Baklya, Tréſzka, Lyùch, ſzmolenicza.* e. Fackel, s. Wind-Liecht, r. Pech-Krantz. *Szurkos fenyö fáklya.* V. *Fax N.* 1. 2. Metonymicè V. *Nuptiæ, Matrimonium.* Virg.

Tædet, ēre, ēbat, uit, & tæſum eſt. Impers. *Gruſztimiſze, Végyamiſze.* Es verdrieſſet mich. *Meg-úntam.* V. *Pertædet, Piget, Nauſeo, Faſtidio N.* 1. Me vitæ tædet. *Cic.* Eadem jam millies audire tædet. *Terent.*

Tædĭfĕr, a, um, Ovid. *Baklyo-noſz, zaſgánu ſzmolenicza* ali *duplyèr noſzechi.* Der brennende Fackel trägt. *Szövétnek hordozó.*

Tædiōſus, a, um, Firmic. *Pun gruſztenya, Doſzadni, Gruſztlyiv.* Voller Verdruſs, verdrieſslich. *útálö, Megúnó, finnyás.* V. *Stomachoſus N.* 2. *Moroſus N.* 1.

Tædĭum, ii, n. Liv. *Gruſztina, Vtraglyivozt.* r. Verdruſs. *Megúnás, únalom.* V. *Faſtidium N.* 1. *Nauſea, Moroſitas N.* 1.

*Tæna, æ, f. *Servius.* &

*Tænĭa, æ, f. Plin. 1. V. *Faſcia, Lemniſcus N.* 1. *Ligula N.* 1. *Ligamen, Vitta.* 2. V. *Lumbricus.* 3. eſt ſpecies piſculi longi & gracilis.

Tænĭŏla, æ, f. *Colum.* Parva tænia.

Tăgax, ācis, *om.* Feſt. V. *Furax.* Quæſtor tagax. *Cic. Attic. l.* 6. *ep.* 3. ita legit *Cujacius,* Alii leg. *ſagax.*

Tālārĭa, ium, n. *plur.* Gic. *Synon.* Calceamenta alata.

Tālāris, re, Cic. *Do gleſnya dug, gleſnyo-dug.* Lang bis auf die Ferſen. *Bokáig-érö, boſzſzú.*

Tālārĭus, a, um. *Koczkeni, koczkam ſzliſſajuchi.* Zum Würffeln gehörig. *Kotzkábozzaló.* Ludus talarius. *Igra na koczke.* s. Würffel-Spiel. *Kotzka játék.* Cic.

Tālĕa, æ, f. Plin. *Drévcze, Mladicza, Sibicza, ſzvers za zaſzadyanye, Záſzad, Préſzad.* r. Sezling, s. Satz Holtz, r. Zvveigzum ſetzen. *Plántáló-zeſzſzö.* Item V. *Surculus.* 2. V. *Sudes.* ita *Car.*

Tālentum, i, n. Cic. *Talenat, Talentum.* s. Talent. *Tálentom.* Erat apud veteres nummus imaginarius, ſummæ monetæ, ſeu pondus auri, aut argenti pro varietate gentium varium, *Atticum minus,* cujus potiſſimus uſus apud ſcriptores, continebat 60 *minas*

atticas, id eſt 6 *millia drachmarum.* Quod alii 600 nummis aureis, alii mille florenis noſtræ monetæ æſtimant. *Atticum magnum* conſtabat minis atticis 80, *Ægineticum* minis atticis 100, ſeu 10 millibus drachmarum atticarum. Et ſic de aliis. 2. Transl. *Talentum* pro Dono DEI, & Naturæ dotibus accipitur. V. *Habilitas, Docilitas.*

Tāleŏla, æ, f. *Colum.* Parva talea.

Tālio, ōnis, f. Plin. *Jednako odvrácbanye, ejednakim naplatenye, Jednako odmérenye.* e. Wieder-Vergeltung, gleiche Abmeſſung. *Haſonlö viſzſza fizetés, költsönt költsönért.* Pœna talionis : *Jednako fantenye, Jednaka kaſtiga,* e. g. *oko za oko, &c.* Gleiche Straff. *Haſonlö büntetés, a' minémü emez, ſzemért ſzemet.* Jus talionis. *JCti.* V. *Repreſſalia.*

Tālis, le, *Takov, ovakov.* Solcher. *Ollyan, Illyen.* V. *Ejusmodi.* Honor *talis* paucis eſt delatus, *qualis, qui, ac, atque,* vel *ut* mihi. *Cic.*

Tālĭtĕr, *Adv.* Plin. *Takvim nachínom, natakov náchin.* Dergeſtalt, ſolcher Geſtalt, auf ſolche Weiſe. *Illyenképen.* V. *Sic.*

Tālĭtrum, i, n. Sveton. *Sterficbek, Sterkecz po noſzu, Perſzto-zpruſenye.* r. Schnelling, r. Naſenſtüber. *Fitty, Fittyentés, újjal-való pattantás.*

Talpa, æ, f. & m. Cic. *Kert.* e. Schermauſs, r. Maulvvurff. *Vakondok.*

Tālus, i, m. Cic. *Gleſeny, gleſany, kòſzt na gleſnyu van ſztojecha.* e. Ferſen, r. Knorr, *oder* Knöchel. *Boka, Láb boka, Boka-tſont.* 2. V. *Cubus, Alea N.* 1. In hoc tamen differebat ab Alea, quòd talus quatuor duntaxat latera numeris notata haberet.

Tam, *Adv.* Cic. *Tak. tako, tak-dobro.* So vvohl. *Annyira, Olly.* Tam enim ſum amicus Reipublicæ, quàm qui maximè. *Id. l.* 5. *Fam. ep* 2. Adverte pro *quàm* nonnunquam adjungi particulas *atque,* vel *ut,* vel relativum *qui, qua, quod.* Quæ enim tam firma civitas eſt, quæ non diſsidiis funditus poſſit everti. *Id. de Am.* Plura V. in *Quàm N.* 2.

Tămĕn, *Conj.* Cic. *Vendar.* Doch, jedoch. *Mindazáltal.* V. *Nihilominùs.*

Tămĕnetsī, *Conj.* Cic. &

Tămetsī, *per Syncop. Conj.* Cic. *Akoprem.* Wievvohl, obgleich. *Noha.* V. *Etſi.*

Tandem, *Adv.* V. *Poſtremò.* Aliquando tandem, *vel* tandem aliquando. Quouſque tandem. *Cic.* At tandem tandem. *Plauti* locutio reliqua reticentis.

Tandĭū,

Tandiū, & Tamdiu, *Adv.* Cic. *Tak-dugo.* So lang. *Ennyi ideig.* Ignominia gravis tandiu in illo homine fuit, quandiu, quoad, quàm, dùm, *vel* donec iſte in Provincia manſit. *Id.*

Tangĭbĭlis, le, Lactant. *Vpetlyiv, Zgodlyiv.* Das man treffen kan. *Illetbetŏ, Elérbetŏ.* V. *Tactilis.*

Tango, is, ĕre, tĕtĭgi, tactum, [Act.) Cic. *Doticbem; Dotikávam; Ticbem*, Inf. *teknuti, Zgádyam, pogádyam*, Inf. *zgoditi, pogoditi.* Berühre, anrühre, angreiffe, etvvas treffe. *Tapaſztalom, Illetem, érem.* 2. V. *Percutio.* Aliquem de cœlo tangere. *Id.* V. in *Tactio.* Flagellô aliquem tangere. *Horat.* 3. Transl. Rem acu tetigiſti. Plaut. *Pravoſzi zgodil, Iſztinu-ſzi pogodil.* Du haſt es eben getroffen. *Jól találád a' dolgot.* Verres ſimul, ac tetigit provinciam, ſtatim Meſſanam literas dedit: *pro* ac pervenit in Provinciam. *Cic.* Ariſtoteles iſta tetigit; *pro* leviter attigit, obiter deſcripſit. *Id.*

Tanquam, & Tamquam, *Adv.* Cic. V. *Quaſi N.* 1. *Sicut.*

*Tantălus, i, m. *Cic.* Filius Jovis tertii. Hic, ut apud Inferos moleſtiſſima ſemper fame & ſiti torqueretur, detruſus eſt ad puteum, in quo pomacapiti imminerent, quæ cùm carpere vellet, attollerentur; aquæ vero ad mentum uſque pertingentes, dum eas haurire pararet, ſubitò delaberentur. Id autem inde factum commenti ſunt Poëtæ, quòd filium Pelopem membratim conciſum, ac coctum, Diis convivio exceptis, apposuerit comedendum.

Tanti, *Genit.* Cic. *Tuliko, za tuliko.* So viel, um ſo viel. *Annyiban, annyira, annyin, annyirt.* Tanti emi, feci, æſtimavi, quanti &c. Non eſt tanti, ut: *pro* non eſt dignum, non meretur, non æſtimatur tanti, ut &c. *Id.*

Tantīdem, *Genit.* Cic. *Za tuliko, Rauno za tuliko, tak drago.* Um ſo viel, eben um ſo viel, eben ſo theuer. *Ugyan annyin, ſzinte olly drágán.* Frumentum tantidem emerunt, quanti, &c.

Tantillum, *Adv.* Plaut. V. *Tantulum.*

Tantillus, a, um, Terent. *Tak majuczek, na tuliko malaban, tak mal, tulicbek, majczuken, krutomal.* So klein, ſo vvenig. *Ennyi kitſinyke, tſak annyitska, olly kitſiny, ennyitske.*

Tantiſpĕr, *Adv.* Cic. V. *Tandiu, Interea, Aliquantiſper, Aliquandiu.*

Tantò, *Adv.* Cic. *Tuliko, z-tém.* So viel, je. *Annyi, annyibal.* Item V. *Tantopere, Tanti.* Plura V. in *Quantè.*

Tantŏpĕrĕ, *Adv.* Cic. *Tak jako, na tuliko.* So hefftig, ſo ſehr, ſo vveit. *Annyira, olly-igen.*

Tantŭlùm, *Accus. adverbialiter poſitus.* Cic. *Tak malo, tak malabno, tulichko, tak majuczko, zeoſzema malo, iſztom tuliko.* So vvenig, gar vvenig, nur ſo viel. *Olly kitſinyég, ennyitskén, kitſinykén, tſak ennyitskén.*

Tantŭlus, a, um, Cic. V. *Tantillus.*

Tantùm, *Adv.* Cic. *Tuliko.* So viel. *Annyit.* Item V. *Tantopere.* 2. V. *Tantummodò.* Tantum non: *pro* fere, ferme, propemodum. *Liv.* Tantum quòd (*pro* vix dum) veneram, cùm mihi àte litteræ redditæ ſunt. *Cic.* Tantum quòd (*pro* ſolùm quòd) hominem non nominat. *Id.* 2. *Verr.* c. 45.

Tantummŏdŏ, *Adv.* Cic. V. *Solùm, Duntaxat.*

Tantundem, n. *Nom. & Accuſat.* à *tantus*, & *idem.* Cic. *Ravno tuliko, takajſſe tuliko, pravotuliko.* Eben ſo viel, grad ſo viel. *Ugyan annyi, ugyan annyit, épen annyit.* Genit. *Tantidem.* V. Suo loco. Cæteri caſus & genera non reperiuntur apud Auctores.

Tantus, a, um, Cic. *Tulik, tak velik.* So groſs. *Annyi.* Alterum tantum: Plaut. *Joß jedenkrat tuliko.* Noch einmal ſo viel. *Még egyſzer annyi, vagy annyit.* In tantum: *Plin.* V. *Tantopere, Eatenus.*

*Tăpēs, ētis, m. Tăpētum, i, n. *Virg.* & Tăpētĕ, is, n. Plaut. *Szàg.* r. Teppich. *Szönyeg.*

†Tăphētum, i, n. *Tafut.* r. Taffet. *Tafota.*

Tărătantăra, æ, f. Vox tubæ ab *Ennio* ficta.

Tărantŭla, æ, f. ſpecies araneæ ad Tarentum, uti & in Sicilia, & Corſica repertæ. Hujus morſu ictus certiſſimum mortis diſcrimen ſubit, niſi tempeſtivè advocetur quiſpiam muſicum inſtrumentum pulſare peritus; ejuſmodi enim ſonô ſenſim ſibi reſtituitur, agitúrque in ſaltum vehementem, atque ſic, expreſſo per ſudorem venenô, periculum evadit. *ita Phyſici.*

Tarda, æ. f. *videl.* avis, V. *Biſtarda.*

Tardātio, onis, f. *Keſzneneye, Odvlachenye.* e. Verzögerung, r. Aufſchub. *Késlelés, Mûlatás.* V. *Cunctamen.*

Tardē, *Adv.* Cic. V. *Lentè, Cunctanter.* 2. V. *Serò N.* 1.

Tardeſco, is, ĕre, (Inch.) Lucr. V. *Lenteſco N.* 1. *Pigreſco.*

Tardĭgrădus, a, um, Cic. V. *Spiſſigradus.*

Tardĭlŏquus, a, um, Senec. *Madno-govorechi, keſzen vu govorenyu.* Langſam redend, *Akadozva-ſzóló, Leppegve-ſzóló.*

Tardĭpēs, ĕdis, *om.* Colum. V. *Segnipes, ſpiſſigradus, Claudus.*

Tardĭtas, atis, f. Cic. *Keſznozt, Kaſznozt.* e. Langſamkeit. *Kéſedelem.* V. *Lentitudo, Pigritia, Cunctamen, Mora N.* 1.

Tardĭtūdo, ĭnis, f. *Obſol.* Plaut. *idem.*

Tardiuſcŭlus, a, um, Terent. *Prikeſzen, nekuliko muden.* Etvvas langſam. *Késŏtske, laſſútska.*

Tardo, as, avi, atum, [Act.] Cic. V. *Retardo, Lento N.* 1. Transl. V. *Reprimo.* ita *Cæs.* 2. eſt Neu. V. *Lenteo, Cunctor.* ita *Cic.*

Tardus, a, um, Cic. *Keſzen, Muden.* Langſam, ſaumſelig. *Késŏ.* Item V. *Cunctans, Piger N.* 1. *Serus.* 2. Transl. V. *Hebes.* Nimis indociles, tardíque ſunt. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 5.

Tarmĕs, ĭtis, m. Plaut. *Zaplyuvek vu méſzu, meſzo-jedecz cherv.* e. Fleiſch-mad. *Húsrágó féreg.* Item: *Cherv vu drévu.* r. Holtz-Wurm. *Fa-féreg.*

Tartărĕus, a, um, Cic. V. *Stygius N.* 1.

Tartărĭa, æ, f. Regio orbis terrarum ampliſſima, potiſſimùm tamen ſqualida, triſtis & inculta. Gontermina Moſcoviæ, Valachiæ, Bulgariæ, Ponto, Perſiæ, Indiæ, & Sinis. Ejus longitudo milliaria germanica mille, latitudo ſexcenta facilè exæquat. *Minor* ſeu *Præcopenſis* Europæ, *Major* Aſiæ annumeratur. Antiquitus utraque à Scythis colebatur. ita *Cluver. l.* 5. *c.* 2.

Tartărus, i, m. *plur.* Tartărā, ōrum, n. *Servius.* V. *Inferi N.* 1.

Tartărus, i, m. Geogr. *Tatar, Peſzo-glavecz, Jz tatarzke zemlye chlovek.* r. Tartar. *Tatár.* Transl. V. *Barbarus, Ferus, Inhoſpitalis, Inhumanus.*

Tartărus, i, m. [*vulgo* Cremor tartari.] Medic. *Bérſza.* r. Wein-Stein. *Bor-kŏ.*

Tāta, æ, m. (vox puerorum) Varr. V. *Pater N.* 1.

Taura, æ, f. Varr. *Jalova krava, Jalovicza.* Unfruchtbare Kuh. *Meddŏ tehén.*

Taurĕa, æ, f. Juven. V. *Flagellum, Maſtix N.* 1. *Scutica.*

Taurĕus, a, um, Ovid. *Bikov, Volovzki, Biku ſzlisſajuchi.* Von einem Stier, *oder* Ochſen, dem Stier gehörig. *ŏkŏrbŏl-való, ŏkŏrhŏz-való, Bikához-való.*

Taurĭca, æ, f. aliàs *Taurica*, vel *Scythica Cherſonēſus*; hodie *Tartaria crimæa*, Ponto Euxino adhærens, pars Tartariæ minoris. *Geogr.*

Taurĭformis, me, Stat. *Biku ſzpodoben, Bikolicz, Volo-glavecz.* Wie ein Rind *oder* Stier geſtaltet. *Bika formájú, ŏkŏr ábrázatú.*

Taurīnus, a, um, Plin. V. *Taureus.*

Taurūnum, i, n. Geogr. *Belgrad, Biograd.* Griechiſchvveiſſenburg. *Nandor-fejérvár.* Urbs erat antiquiſſima Illyrorum, in Pannonia inferiori, tribus millibus paſſuum diſcedens à confluentia Savi in Danubium. Ex ejus ruderibus ſurrexit ſubinde ad oſtium *Savi*, Danubium petentis, *Alba græca*, Illyris *Bellgradum*, Hungaris *Nandor Alba*, retento ſimul *Tauruni* nomine, totius Serviæ Princeps. A. 1442 Amurathes II. A. 1456 Mahometes II. proſperè Bellgradŏ repulſus, quodemum A. 1521 Solimannus II, ignaviâ ac proditione Præfecti, eſt potitus. Recuperatum A. 1688 à Leopoldo, duobus pŏſt annis amiſſum. Denique A. 1717 felicibus Caroli VI. armis, Duce *Eugeniŏ Jabaudo*, ceſſit. Annis deinde viginti, & amplius, multùm omnino crevit: tantúmque ab arte Architectonices militaris accepit robur, ut paſſim *inexpugnabile* jactaretur. Et certè vel ſola illa auri millia, quæ pia Eccleſiæ liberalitas hunc in finem contulit, id ipſum expoſcere potuiſſent. Arx validiſſima Rupi incubans, cum Præſidio probè munito, Confluenti imminet: Latus alterum Civitas *Aquatica*, Danubio adſita, & portu mercatui peridoneo inſtructa, *Raſcianica*, Savo adhæreſcens, alterum occupat. Pacis nihilominus calamŏ expugnatum eſt iterum Emporium iſthoc nobiliſſimum A. 1739. Ex quo, aliquot pŏſt menſibus, dirutis priùs, non ſine magno æris impendio, novæ artis munimentis, Cæſarei excedere ſunt coacti. V. *in Servia.*

Taurus, i, m. Gic. *Bik, Bàk.* r. Stier. *Bika.* Item *Vol.* r. Ochs. *ŏkŏr.*

Taxa, æ, f. *Plin.* ſpecies Lauri. 2. Secundùm vulgarem acceptionem V. *Pretium N.* 1. *Taxatio.*

Taxātio, onis, f. Plin. *Czénenye, Preczényanye, czéne poſztavlyanye.* e. Schätzung. *Megbetsülés, Satſzoltatás.* Item V. *Suggillatio N.* 2. *Vituperatio.*

Taxātor, oris, m. Feſt. *Czenitel.* r. Schätzer. *Betsülŏ, árúba botsátó.* Item 2. *Prigovarjavecz, Zeſzmebávavecz.* r. Tadler. *Betsmérlŏ.* V. *Momus, Reprehenſor, Vituperator.*

Taxĕus, a, um. *Tiſzov.* Von Tann-Baum. *Tiſza-fái.* Silva taxea. *Stat.*

Taxillus, i, m. Gic. V. *Talus.*

Taxo, as, avi, atum, (Act.) Plin. *Czenim.* Schätze. *árúba botsátom, árrán tartom.* 2. V. *Suggillo N.* 2. *Vitupero.*

*Taxus, i, m. Phyſic. V. *Meles.*

Taxus,

Taxus, i, f. Virg. *Sztanovite felye tiſza, drévo jelvi y tiſzi ſzpodobno.* r. Eib-Iben-*oder* Tax-Baum. *Tiſza-fa.*

*Techna, æ, f. Terent. V. *Sutela, Impoſtura.* propriè ſignificat *Artificium.*

*Technĭcus, a, um, Quintil. *Latinè* Artificioſus, Aſtutus, Doloſus, Fallax.

Tectè, *Adv.* Cic. *Pokrito. Zakrito.* Verdeckter Weiſe. *Rejtve, Takarva.* V. *Abditè, Latenter, Occultè.*

Tector, oris, m. Varr. *Szténo-mazecz, Zidolichitel, okorritel, pobelitel.* Tüncher, der die Mauren ausbutzet und vveiſſet. *Sikárló, fal ſzínlő, vakoló, fejérítő.* Item *Pokrivach.* r. Tach-Decker. *Fedő.*

Tectōrĭŏlum, i, n. *Cic.* Parvum tectorium.

Tectōrĭum, ii, n. *Nomen generale.* Cic. *Szténo-maz, Zido-maz, Vſzakojachko ſztèn mazillo.* Tünche, s. Gips-*oder* Kalck-Werck. *Minden az mellyel a' fal bémázoltatik, fal mázoló méſz.* V. *Albarium, Arenatum, Marmoratum, Calx N. 1. Gypſus.* Parietes tectorio inducere. *Plin.* Parietibus, deleto veteri, novum tectorium inducere: *h. e.* novo opere tectorio, *ſeu* novo albario, arenato, aut marmorato parietes exornare, illinere, noviter inalbare, aut gypſare, &c. *Cic.* 2. V. *Fucus N. 1.* Tandem aperit vultum, & tectoria prima reponit. *Juven. Sat. 6. v. 466.*

Tectōrĭus, a, um. *Szténo-mazni, zido-mazni, klakov, vapnen, za bélenye, mazanye, ali lícbenye ſztèn haſznovit.* Zum tünchen gehörig, *oder* dienlich. *A' falnak béfejéritére, mázolásáro,* vagy *bésikárlásáro alkalmatos.* Aliquid opere tectorio exornate. *Cic.* V. in *Tectorium.* Peniculus tectorius. *Schet za bélenye.* e. Bürſte zum ausvveiſſen. *Meſzelő Boroſta.* ita *Plaut.*

Tectum, i, n. Cic. *Krov, Pokrov, ſztreha.* s. Tach, Dach. *Ház héja, Ház héazat.* 2. per Synecd. V. *Domus N. 1. & 2. Domicilium, Habitatio.*

Tectūra, æ, f. Pallad. *Pokrivanye.* e. Deckung. *Fedés.* Item V. *Tectorium, Incruſtatio, Gypſatio, Dealbatio, Inductio N. 4.*

Tectus, a, um. *Pokrit, Pokriven, Zakrit.* Gedeckt, bedeckt, verdeckt. *Fedett, Béfedezett.* Hinc *Transl.* Homo innocentiâ tectus: *h. e.* protectus, defenſus. 2. Fit *Adject.* & iterum *Transl.* accipitur: V. *Secretus N. 2. Obſcurus N. 1. Incertus, Taciturnus N. 1.* Quis conſideratior illo? quis tectior? In dicendo tectiſsimus. *ita Cic.*

Tēcum, *Abl. cum prap.* Cic. *Z-tobom.* Mit dir. *Veled.*

Tēda, æ, f. V. *Taeda.*

Tĕgĕs, ĕtis, f. Varr. V. *Storea.*

Tĕgĕtĭcŭla, æ, f. *Varr.* Parva ſtorea.

Tĕgillum, i, n. Plaut. *Odevalcze, Pokrivalcze, Pokrovchecz.* e. Kleine Decke. *Fedéletske.*

Tĕgĭmĕn, ĭnis, n. *Virg.* V. *Tegmen.*

Tegmĕn, ĭnis, n. *Cic.* &

Tegmentum, i, n. Cæſ. *Odevallo, Pokrivallo, Zakrivallo, Pokrovecz.* e. Decke. *Fedél, Lepel.*

Tĕgo, is, ĕre, texi, tectum, (Act.) *Kriem, Pokrivam, Zakrivam.* Decke, bedecke, verdecke, zudecke. *Fedem, Takarom.* V. *Operio N. 1. 2.* Transl. V. *Occulo, Occulto. 3.* Metaleptice V. *Conſervo, Defendo.* Hucuſque *Cic. 4.* Latus alicujus tegere: *h. e.* honoris gratiâ ſtipare. *Horat.*

Tēgŭla, æ, f. Cic. *Krovna Opeka, Chrèp krovni, Krovnicza, Plocha,* peregr. *Czigel za pokrivanye.* r. Dach-Ziegel. *Tégla, Ház fedő tſerép.*

†Tēgŭlārĭus, ii, m. *Opekàr, Chrepo-delavecz, Zemlyo-pek* · peregr. *Cziglàr, Cziglenichàr.* r. Ziegelbrenner. *Tégla vető.*

Tĕgŭmentum, i, n. Cic. V. *Tegmen.*

Tēla, æ, f. Cic. *Platno.* e. Leinvvad, s. Gevveb, Wubb. *Váſzon.* 2. *Transl.* Exordiri telam. Plaut. *Kakvo dugovanye pocheti.* Etvvas zu thun anfangen. *Valamibez ſogni.* Pertexere telam. *Kakvo dugovanye dokonchati, Poſzel zverſſiti, delo dogotoviti.* Etvvas vollenden, die Arbeit ausmachen. *Munkat végbez vinni.* Telam texere. *Kakov poſzel predſze vzetiy opravlyati.* Eine Geſchäffte ihme angelegen ſeyn laſſen. *Valami gondot mivelni, fóltatni.* Retexere telam. *Pervo pocheto dugovanye znovich pricheti, Na pochetekſze povernuti.* Ein Ding von neuen anfangen. *Valami dolgot újonan iſmét elkezdeni.* V. in *Penelope.* ita *Cic.* Tela araneæ. V. *Araneum N. 1.*

Tēlĭgĕr, a, um, Senec. *Kopjo-Darda-*ali *Sztrélo-noſz.* Der ein Geſchoſs trägt. *Dárda, nyíl, kézív hordozó.*

Tellūs, ūris, f. Cic. *Boſicza zemlye.* e. Göttin der Erden. *A' földnek Iſten Aſzſzonya.* 2. Metonymicè V. *Terra.*

Tĕlōnārĭus, *alii leg.* Teloneārius, ii, m. JCt. *Synon.* Portitor. *Tergovnik, Tergovine pobiravecz, Maltar.* r. Mauthner, Zöllner, Zoll-Einnehmer. *Vámſzedő, vévő.*

Tĕlōnĭum, ii, n. Tertull. *Tergovina, Tergovinzka biſa, Malta.* e. Mauth, s. Zoll-Haus. *Vám, Vámos aſztala, Vám báz.*

Tēlum, i, n. Cic. *Orusje, kojeſze bíta.* s. Geſchoſs. *Hajító fegyver.* V. *Jaculum N.* 1. *Sagitta, Haſta.* Interdum accipitur latè etiam pro *Enſe, Gladio.* 2. Transl. Scelerum tela. *Id.* Benevolētia civium magnum ad res gerendas telum: *b. e.* ſtimulus, incitamentum. *Id.*

Tĕmĕrārĭus, a, um, Cic. *Nerazloſen, Prez razloga chinechi, Nepremißlen, Prenagel, Vibrazt, Neſzvieſzan.* Unbeſonnen, unbeſinnet, unbedachtſam, vermeſſen, unvorſichtig. *Vakmerő.*

Tĕmĕrātor, ōris, m. Stat. V. *Corruptor, Contaminator.* 2. V. *Falſarius*, ita *Ulp.*

Tĕmĕrē, *Adv.* Cic. *Nerazloſno, Nerazmißleno, Prenaglo, Neſzpametno, Prez razloga.* Unbedachtſam, vervvegen, freventlich. *Vakmerőn, Oktélkül.* V. *Irrationabiliter.* 2. V. *Ferè.* Item V. *Paſſim.* ita *Liv.*

Tĕmĕrĭtās, ātis, f. Cic. *Nerazborztvo, Szlobodnozt nerazloſna, Pouſſanozt nerazloſita.* e. Unbeſonnenheit, Vervvegenheit, Vermeſſenheit, r. Frevel. *Vakmerőség, Megatálkodás.* V. *Imprudentia, Inconſiderantia.*

Tĕmĕro, as, avi, atum, [Act.] Tacit. V. *Corrumpo N.* 1. *Contamino, Fado, Inquino, Stupro.* Veneno fluvios temerare: *pro* inficere. *Ovid.*

Tĕmĕsĭa, æ, f. (Vulgo Temeſvarīnum, i, n.) Geogr. *Temesgrad*, vulgo *Temeſvar, glaſzoviti Varaß y Tverdyava vu Banatu Vugerzkom.* Temesvvar, fürtreffliche Stadt und Veſtung in Ungarn. *Temeſvár.* Hanc A. 1552 *Mahometes* Baſſa tertio aſſultu cepit; Princeps verò *Eugenius* A. 1716 legitimo Domino, Carolo III Regi Hungariæ tandem reſtituit. Poſthæc à Gubernatore *Merzio*, erectis quaquaverſùs nobiliſſimis fabricis, junctis perpurgatiſque, commerciorum gratiâ, fluviorum alveis, ductis per urbem ſubterraneis canalibus, Temeſia cum agnomine Provincia tantum incrementi accepit, ut in cultiſſimam quampiam Belgii Provinciam abiiſſe videretur. Ab Anno demum 1737 uſque ad A. 1739. multum ſplendoris plaga Temeſienſis amiſit, furorem barbarum denuo experta. Cæterùm Urbs ipſa artis exquiſitæ operibus uſque adeò communita fertur, ut validiſſimum etiam hoſtem, ſi modò viros mœnibus tectos numeret, ſecura ridere poſſit.

Tēmētum, & Tĕmĕtum, i, n. Cic. *Jako vino.* Starcker Wein. *Erős bor.*

Temno, is, &c. (Act.) Virg. V. *Contemno.*

Tēmo, ōnis, m. Cic. *Rúdo.* e. Deichſel am Wagen. *Szekér rúd.*

Tempĕrāmentum, i, n. Cic. *Mertuk, Prikladna mera, ſzkladni náchin.* e. Maaſs, Mittel-Maaſs, e. Mäſſigung. *Mértékles.* Item V. *Temperatio.* Corporis temperamentum. *Prikladna ſietnozt*, iliti *Naredna mertuchlyivozt téla.* Ordentliche Mäſſigkeit und Beſchaffenheit eines Cörpers. *Rendeltt mértékletsége a' teſtnek.* Plin.

Tempĕrans, ntis, *om.* Cic. V. *Temperatus N.* 2.

Temperantĕr, *Adv.* Cic. V. *Temperatè.*

Tempĕrantĭa, æ, f. Cic. *Mertuchlyivozt, ſzmernozt, Uſztegnutje.* e. Mäſſigkeit, Behutſamkeit. *Mértékletesség.* V. *Continentia, Moderamen, Moderatio, Modeſtia, Sobrietas.*

Tempĕrātē, *Adv.* Cic. *Mertuchlyivo, zmerno, uſztegnuto.* Mäſſiglich. *Mértékletesen, Módjával.* V. *Moderanter, Sobriè.*

Tempĕrātio, onis, f. Gic. V. *Temperatura N.* 1. *Moderamen, Moderatio, Directio.*

Tempĕrātor, oris, m. Cic. V. *Modificator, Moderator, Director.*

Tempĕrātūra, æ, f. Plin. *Zmerno zmẽßanye, Prikladno zkup mẽßanye.* Gemäſſigte Vermiſchung. *Mértek-ſzerént-való Megelégités.* Item V. *Miſtio, Temperamentum.* 2. V. *Temperies N.* 2. Cœli temperatura. *Varr.*

Tempĕrātus, a, um. *Partic. Paſſ.* Cic. *Zmernozmẽßan, Naredno zmeren.* Nach der Maaſs gemiſcht, vermiſcht, gemäſſiget. *Mértékel megelégítetett, Mértéklett.* V. *Miſtus.* 2. Eſt Adject. *Mertuchlyiv, ztegnut, uſztegnut, razborit.* Mäſſig. *Mértékletes, Mértek-ſzerént-való.* V. *Continens N.* 2. *Modeſtus, Sobrius.* Eſt autem ita temperatis, moderatiſque moribus, ut ſumma ſeveritas ſumma cum humanitate jungatur. *Id. l.* 12. *Fam. ep.* 27. Anni tempus temperatiſſimum. *Varr.*

Tempĕri, *Adv.* Plaut. V. *Tempori.*

Tempĕrĭēs, ēi, f. Plin. V. *Temperatura N.* 1. Transl. Morum temperies: *b. e.* Moderatio, Continentia, apta temperatio. *Stat.* 2. Speciatim. *Szredny ſztaliß zráka.* V. *Mediocritas.* Cœli temperies. *Ovid.*

Tempĕrĭŭs, *Adv.* Comp. à *temperi.* V. *Temporiùs.*

Tempĕro, as, avi, atum, (Act.) V. *Modifico, Moderor, Lenio, Dirigo, Contineo N.* 2. *Adminiſtro.* Prudentia in temperandis civitatibus. Rempublicam legibus temperare. Sibi temperare. *Cic.* Ab injuria temperare: *pro* abſtinere. *Cæſ.* Linguæ temperare: *b. e.* continere, cohibere, moderari linguam. *Plaut.* Veſtigalia temperare:

Digitalizirao Google

rare: *pro* minuere, moderari *Sveton.* 2. *Poleg mere*, ali *Z-mertukom méſſam.* Gleichmäſſig miſche. *Mértékleteſen elégitem, keverem.* V. *Miſceo.* Vinum aquâ *vel* cum aqua temperare. *Cic.*

Tempeſtas, atis, f. V. *Tempus.* Serena tempeſtas. *Dobro, tibo, lépo vréme.* Schönes Wetter. *Szép idő.* 2. Accipitur frequenter in malam partem V. *Intemperies, Intempeſtas, Procella N.* 1. *Turbo, Grando, Calamitas N.* 2. *Imber, Nimbus N.* 1. *&c.* 3. Transl. V. *Procella N.* 2. *Infortunitas, Periculum N.* 2. *Nimbus N.* 2. Mitto, quòd omnes meas tempeſtates ſubieris. Quanta invidiæ tempeſtas nobis impendeat. &c. Hactenus *Cic.*

Tempeſtivè, *Adv.* Cic. *Zgodno, Prigodno.* Zu rechter Zeit. *Idején.* V. *Opportunè N.* 1.

Tempeſtivitās, atis, f. Cic. *Prava doba, Prikladnozt vremena, Prilichno vréme.* Rechte, bequemliche, gelegene und eigentliche Zeit. *Idejénkorán-való alkalmatoſság.* V. *Opportunitas N.* 1.

Tempeſtivus, a, um, Cic. *Vu pravo, prilichno, ali prigodno vréme bivajuchi.* Das zu rechter Zeit geſchiehet. *Idejénkorán-való, Alkolmatos időben-való.* V. *Opportunus N.* 1.

Tempeſtuóſus, a, um, Sidon. V. *Procelloſus, Nimboſus, Turbulentus.*

Tempeſtus, a, um, Feſt. V. *Tempeſtivus.*

Templum, i, n. Cic. *Szveto meſzto.* Heiliger Orth. *Szent hely.* V. *Ædes N.* 1. *Fanum, Delubrum.*

Tempŏra, pŏrum, n. *plur.* Virg. *Szlépo oko jedno y drugo.* Die Schläffe am Haupte. *Vak ſzemek. Homlok két ſzegeleti.*

Tempŏrālis, le, Tacit. *Vremenit, Vremenzki.* Zeitlich. *Ideig-való, Ideig-tartó.* Item V. *Tranſitorius.*

Tempŏrārĭus, a, um, Plin. *idem.*

Tempŏrĕ, *Ablat.* Cic. *&*

Tempŏrì, *Adv.* Cato. *Za dobè.* V. *Tempeſtivè.*

Tempŏrĭŭs, *Adv.* Compar. à *temporì.* Colum. *Ranéje, Bolek dobi, Bolek vremenu.* Zeitlicher, etwas frühzeitiger. *Idejébben.*

Temptor, *&* Temtor, ōris, m. Senec. V. *Contemtor.*

Tempŭs, ŏris, n. *Vréme, Doba, Chaſz.* e. Zeit. *Idŏ, ĭdŏ.* Ex tempore. *b. e.* ſtatim, *vel* pro re nata. In tempore: *pro* opportunè, commodè. In omne tempus: *pro* ſemper. Suo tempore: *b. e.* proprio tempore, tempeſtivè. *Ad tempus* ſumitur pro *ex tempore*, Item pro *tempore conſtituto.* ita *Cic.* Plura V. ſuis locis. 2.

Tempus, ŏris, n. Virg. *Szlépo oko, ſzlepo-ochnicza, ſztran obraza med vubomy okom.* 1. Schlaff, ein Theil des Haupts von den Augen biſs zu den Ohren. *Vak ſzem.* V. *Tempora.* Percutere tempus. *Auct. ad Her.*

Temulentĕr, *Adv.* Colum. *Piano, Privinyeno, V-pianoſzti, Na náchin pianoga.* In voller Weiſe. *Réſzegen.*

Temulentĭa, æ, f. Plin. V. *Vinolentia.*

Tĕmŭlentus, *&* Tēmŭlentus, a, um, Cic. V. *Vinolentus.*

Tĕnācĭa, æ, f. *Enn.* apud *Non.* V. *Pertinacia.*

Tĕnācĭtas, atis, f. Cic. *Lepchivozt, Zderſnozt, Derſlyivozt, Jakoſzt y ſztalnozt zaderſati.* Das Halten, e. Veſte und Beſtändigkeit etwas zu halten. *Ragadóság.* Transl. V. *Stabilitas.* 2. V. *Parſimonia, Avaritia.* ita *Liv.*

Tĕnācĭtĕr, *Adv.* Ovid. *Prilepno, Derſlyivo, Zderſno.* Veſt haltender - Weiſe. *Ragadóſon.* V. *Firmiter, Conſtanter.* 2. V. *Parcè, Avarè.*

Tēnaſmus, V. *Teneſmus.*

Tĕnax, ācis, *om.* Liv. *Lepchen, Derſlyiv, ſilav, kakti ſzmola,* ali *ilovacha.* Der veſt hält, zähe, zah. *Ragadós, Enyves.* Transl. V. *Stabilis.* Vir propoſiti tenax. *Horat.* 2. per Metonymiam V. *Parcus, Sordidus N.* 3. ita *Cic.*

Tencha, æ, f. *Alii rectiùs leg.* Tinca. V. *Tinca.*

Tendĭcŭla, æ, f. Cic. V. *Decipula, Laqueus, Rete, Retiaculum.*

Tendo, is, ĕre, tĕtendi, tentum, *&* tenſum, (Act.) *Napinyam, Preteſem.* Spanne, Strecke. *Feſzitem.* V. *Intendo N.* 1. Item V. *Extendo, Expando N.* 1. *Porrigo N.* 1. Manus ad aliquem tendere. *Cic.* Arcum tendere: *pro* intendere. *Virg.* Cohortem tendere jubet: *b. e.* Tabernacula, ſeu tentoria figere, expandere. *Curt.* 2. Transl. V. *Porrigo N.* 2. Parvúmque Patri tendebat Julum. *Virg.* 3. Romam tendere: *pro* proficiſci, pergere. *Cic.* 4. Inſidias alicui tendere: *pro* ſtruere. *Id.* 5. Ad altiora tendere: *pro* collimare, conniti, altiora ſpectare, reſpicere, ſibi præfigere. *Id.* Spem triumphi populo tendere: *pro* proponere. *Id.* Ad aliquid acri animo tendere: *pro* operam dare, incumbere in aliquam rem, eidem ſtudere. *Id.* In partem aliquam tendere: *pro* vergere, inclinatum eſſe. *Plin.*

Tendŏr, ōris, m. Apul. V. *Tenſio.*

Tĕnĕbellæ, arum, f. *Claudian.* Parvæ tenebræ.

Tĕnĕbræ, arum, f. Cic. *Tmicza, Tmina, Tma,*

Digitalizirao Google

Temnozt. e. Finſternuſs, Düſterung, Dunckelheit. *Setégség, minden homály.* 2. Transl. V. *Obſcuritas N.* 3. & 4. *Miſeria, Ærumna.*

Tĕnĕbrĭcōſus, a, um, *Cic.* &

Tenebrĭcus, a, um, *Cicero ex Poëta.* V. *Tenebroſus.*

Tĕnĕbrĭo, ōnis, m. Varr. *Mrachnyàk, Temnyàk, Tmiczi-rad, Tmicze lyubitel, Vragulin.* r. Liebhaber der Finſternuſs, Nacht-Schrattel. *Setégség ſzerető, Titkos álnoksággal járó.* Item V. *Deceptor, Impoſtor, Fraudator, Mendaciloquus.*

Tĕnĕbro, as, *Apul.* V. *Obtenebro.*

Tĕnĕbrōſus, a, um, Varr. *Tminaſzt, Tmaſzt, Tmichaſzt.* Finſter, dunckel, düſter, finſterlicht. *Setétes.* V. *Obſcurus N.* 1.

Tĕnellŭlus, a, um *Catull.* Valde tenellus.

Tĕnellus, a, um, Varr. *Mladaban, Premlabav, Preſzlab, Pregingav.* Zärtlich. *Gyengétske.* Item V. *Mollicellus.*

Tĕneo, es, ēre, nui, ntum, (Act.) *Derſim.* Halte. *Tartom.* Aliquem in cuſtodia tenere. &c. 2. V. *Moror N* 2. Sermone hominem in multam noctem tenui. 3. V. *Apprehendo N* 1. *Obtineo N.* 1. *Occupo N* 1. *Poſſideo.* Multa hæreditatibus, multa emptionibus tenere. Dominatu unius omnia tenentur. 4. V. *Servo. Defendo.* Conſvetudinem, jus tenere. Domum totam amicitiâ devinctam tenebam. 5. V. *Habeo.* Ad aliquid attentum tenere animum. 6. V. *Maneo N.* 1. *Moror N.* 1. Domi ſe tenere. 7. V. *Contineo N.* 2. *Cohibeo, Coërceo.* Vix riſum tenui. Vix teneor, *vel* vix me teneo, quin erumpam. 8. V. *Deprehendo, Circumvenio N.* 1. In manifeſto crimine teneri. 9. V. *Obligo N.* 2. *Obſtringo N.* 2. *Devincio.* Lege, jurejurando, debito, vototeneri. 10. V. *Guberno N.* 2. *Adminiſtro.* Provinciam tenere. 11. V. *Delecto, Afficio N.* 1. *Moveo N.* 1. Spectaculis, ludis, ſtudio, *vel* amore alicujus rei teneri. 12. V. *Agnoſco, Intelligo, ſcio.* Probè tenebam, quid ſibi Cæſar vellet. 13. Curſum ſecundiſſimô ventô tenere: *pro* dirigere. 14. Certis teſtibus alicujus audaciam tenere: *pro* convincere, coarguere. 15. Res oculis & manibus tenetur: *h.e.* patet, manifeſta eſt. 16. Ita fama tenet: *pro* obtinet fert. &c. *Hactenus Cic.* 17. V. *Duro N.* 2. Incendium per duas noctes tenuit. *Caſ.*

Tĕnĕr, a, um, Cic. *Gingav, nejak, fidek, mèk.* Zart. *Gyenge.* V. *Mollis N.* 1. & 2. *Debilis, Effeminatus.*

Tĕnĕraſco, is, ĕre, (Neu. *Inch.*) Lucr. V. *Tenereſco.*

Tenerē, *Adv.* Plin. *Gingavo. Mladabno, Sidko.* Zärtlich. *Gyengén, kényeſen.* V. *Molliter N.* 1, *Debiliter.*

Tĕnĕreſco, is, ĕre, (Neu.) Plin. *Synon.* Delicatus, tener fio. *Gingav, ſidek, mladaban bivam.* Zart vverde. *Gyenge, kényes lészek.* Item V. *Molleſco N.* 1. & 2. *Gracileſco.*

Tĕnĕrĭtās, ātis, f. *Cic.* &

Tĕnĕrĭtūdo, ĭnis, f. Varr. *Gingavotba, Mladichnozt, Mékoſzt, Nejákoſzt.* e. Zärtlichkeit. *Gyengeség.* V. *Mollitia N.* 1. & 3. *Debilitas.*

*Tĕneſmus, (*Nonnulli leg. apud Plin.* Tenaſmus) i, m. Gels. *Perteß, Pertenye, Zaludna ſztol ſzilenye.* r. Zvvang, Trang, vvann man vergeblich zu Stuhl genöthiget vvird. *Hus menéſre haſzontalan erőltetés.*

Tĕnŏr, ōris, m. Quintil. V. *Accentus, Tonus.* 2. Transl. *Jednaki náchin, rèd, nepreſztajnozt.* Gleichhaltende Weiſe, Ordnung, Fortfahrung. *Egyeránt-való mód, rend, elő-menetel.* Uno tenore dicere. *Cic.* Idem tenor pugnæ. *Liv.*

Tenſa, æ, f. Cic. *Bolvanzka kóla, kolie za voſnyu krivih Bogov.* r. Wagen der Götter. *A' pogány Istenek ſzekere.*

Tenſio, onis, f. Vitruv. V. *Intenſio N.* 1. *Diſtentio.*

Tentābundus, a, um, Liv. *Szkuſavajuchi, vezda ovo-vezda ono kuſſajuchi*, peregr. *probujuchi.* Viel und offt verſuchend, der offt verſucht, vvas er thun könne. *Kisérgető.*

Tentāmĕn, ĭnis, n. Ovid. &

Tentāmentum, i, n. *Gell.* V. *Probatio.*

Tentātio, onis, f. Cic. *Zkuſſavanye, Napaſzt, Napaſztovanye,* peregr. *Tentanye.* e. Verſuchung, Prüfung. *Kisértés, Kisértet.* V. *Periclitatio N.* 1. *Exploratio.*

Tentātor, ōris, m. Horat. *Kuſſavecz, Zkuſſavavecz, Zpoznavavecz, Napaſztnik.* r. Verſucher. *Kisértő.* V. *Explorator.*

Tento, as, avi, atum, (Act. *Freq. à ſup.* tentum.) *Kuſſam, zpoznávam, zkuſsávam, napaſztujem,* peregr. *Tentam.* Verſuche, einen Verſuch thu, prüfe, anfechte. *Megkisértem.* V. *Exploro N.* 2. *Attento, Conor, Periclitor N.* 2. Belli fortunam tentare. Aliquem donis, ſpe, metu, armis tentare. Leviter tentare aliquem quo animo ſit. Morbô tentari: *pro* vexari, affligi, ſeu infirmari. *Cic.* 2. propriè V. *Exploro N.* 1. *Inquiro, Contrecto, Tango N.* 1. *Frequenter &*

Teneo

Tneo N. 1. Flumen ita frigidum, ut vix pede tentare id poſſim. *Id.* 2. *de Leg. c.* 2. *&c.*

Tentōriŏlum, i, n. Hirc. *Sátorek.* s. Zeltlein, Gezeltlein. *Sátorotska.*

Tentōrĭum, ii, n. Ovid. *Sátor.* s. Zelt, Gezelt. *Sátor.*

Tĕnuātim, *Adv.* Apic. *Tenyko, Tanko, Tanabno.* Dünn. *Vékonyon.*

Tĕnuĭcŭ'us, a, um, Cic. *Kruto tenyek.* Sehr dünn. *Vékonyotska.* Item V. *Exiguus, Exilis, Modicellus, Minuſculus, Minutulus, Pauperculus.*

Tĕnuis, nue. 1. *Tenek.* Dünn, Fein. *Vékony.* V. *Subtilis N.* 1. 2. V. *Exiguus, Minutus N.* 1. *Modicus, Parvus N.* 1. 3. Transl. V. *Pauper.* 4. V. *Humilis N.* 1. *&* 2. *Vilis.* 5. V. *Subtilis N.* 2. Tenuis & acuta diſtinctio. ita *Cic.* 6. V. *Imbecillus.* Cùm tenuiſſima valetudine eſſet. *Cæſ.*

Tĕnuĭtās, ātis, f. *Tenebina.* e. Dünne, Dünnigkeit. *Vékonyság.* Item V. *Gracilitas, Exilitas, Parvitas.* 2. Transl. V. *Paupertas, Vilitas.* 3. V. *Subtilitas N.* 2. Limata verborum tenuitas. Ita Cic.

Tenuĭtĕr, *Adv.* Cæſ. V. *Tenuatim.* 2. Transl. *Po ſziromaſzko, zlochebſzto.* Armſeelig, ſchlechtlich. *Szegényűl, óltsón.* Item V. *Exiguè, Exiliter, Minutè.* 3. V. *Subtiliter N.* 2. *Accuratè.* Argumenta tenuiter colligere. Aliquid tenuiùs, & acutiùs tractare. *Cic.*

Tĕnuo, as, Quintil. V. *Extenuo.*

Tĕnŭs, *Præp.* Cic. *Do, Tia-do, Chak do.* Biſs, biſs auf, biſs zu. *Addig, Ig.* Capulo tenus. Labrorum tenus 2. V. *Solùm.* Sunt quidam homines non re, ſed nomine tenus. *Id. de Of.*

Tĕpĕfăcio, *&* tĕpēfăcio, is, ēci, actum, (Act.) Cic. *Mácbim, Pritaplyam,* Inf. *Pritopiti: Mlachno chinim.* In etvvas ervvärme, laulicht mache. *Megmelegítem, Lágy-meleggé-tészem.*

Tĕpeo, es, ēre, ui, (Neu.) Cato. *Mlachen jeſzem.* Ich bin laulicht. *Megelegſzem.* 2. Transl. V. *Refrigeſco N* 2. *Langveo.* Seu tepet, ſive amat. *Ovid.*

Tĕpeſco, is, ĕre (Inch.) Cic. *Mlachen poſztajem.* Laulicht vverde. *Meg-melegûlni kezdek.* Transl. V. *Defervco.* Paulatim cadit ira ferox, mentéſque miteſcunt. *Lucan. l.* 4. *v.* 284.

*Tephrĭa, æ, f. Plin. *Pepelnatoga licza,* iliti *ſzivi mramor.* r. Aeſchfärbiger Marmolſtein. *Hamú ſzínű márvány kő.*

Tĕpĭdārĭum, ii, n. Vitruv. *Mlachna kupely, Meſzto za mlachnu kupely.* e. Bad-Stube. *Meleg vizzel mosódó hely.*

Tĕpĭdè, *Adv.* Plin. *Mlachno.* Laulicht. *Lágy-melegve.* Transl. V. *Oſcitanter N.* 2.

†Tepidĭtas, atis, f. V. *Tepor.*

Tĕpĭdo, as, avi, atum, (Act.) Plin. V. *Tepefacio.*

Tĕpĭdus, a, um, Plin. *Mlachen, Mlák, a, o.* Laulicht. *Lágy-meleg: Sem hév, Sem hideg.* Transl. V. *Languidus, Negligens, Piger.*

Tĕpŏr, ōris, m. Cic. *Mlachnoſt, Szrédnya toplina.* e. Laulichkeit, Lauheit, mittelmäſſige Wärme. *Lágy-vagy Gyenge melegſég.* 2 Transl. V. *Oſcitatio N.* 2.

Tĕpōrātus, a, um, Plin. *Omlácben, Pritoplyen, Jedno-malo ztoplyen.* Ein vvenig gevvärmet. *Kevéſſé megmelegedett.*

Tĕpōrus, a, um, Sidon. V. *Tepidus.*

Tĕr, *Adv.* Cic. *Trikrat, Tri-púta.* Dreymal. *Háromſzor.*

Tercentēni, æ, a, *plur.* Martial. *Po tri-ſzto.* Je dreyhundert. *Három-ſzázan, Hárombárom-ſzázan.* Item V. *Trecenti.*

Tercenti, æ, a, *Cic. Plaut. &c.* Apud quos tamen pleriqui legendum cenſent *Trecenti.*

Tercentum, *Indecl.* Virg. V. *Trecenti.*

Terdĕcĭēs, *Adv.* Vitruv. V. *Tricies.* Vel, ut alii interpretantur, V. *Tredecies.*

Terdēni, æ, a, *plur.* Virg. *Po trideſzet.* Je dreyſſig. *Harmintzan-Harmintzan.* Item V. *Triginta.*

†Tĕrĕbellum, i, n. *Szvedricbek.* s. Bohrerlein. *Fúrútska.*

Terebinthĭnus, a, um, Plin. *Terpentinov, Iz terpentina.* Von Terpentin-Baum. *Terpentínból-való.*

*Tĕrĕbinthus, i, f. Plin. *Terpentinovo drévo.* r. Terpentin Baum. *Terpentína-fa.*

Tĕrĕbra, æ, f. Colum. *Szveder, Szvardo.* r. Bohrer, Neper, Neber. *Fúró.*

Terebrātio, onis, f. Colum. *Vertanye, Vért.* Das Bohren. e. Bohrung. *Fúrás, Fúrat.*

Tĕrĕbro, as, avi, atum, [Act.] Colum. *Vertam.* Bohre. *Fúrok.*

Tĕrĕdo, ĭnis, f. Plin. *Cherbek dervo-jedacz.* s. Holtz-Würmlein. *Fa-moly.* Item V. *Tnea.*

Tĕrĕs, ĕtis, *om.* Liv. *Dugy okrugel, okruglo podugovat, podugo-okrugel.* Lang und rund, länglich rund, rundlecht. *Hoſzſzú-gömbölyű.* 2. Transl. V. *Accuratus, proportionatus &c.* Plena & teres oratio. *Punoy lépoſzpravno govorenye.* Eine volle und artige, oder nette Rede. *Tellyes és ſzép meſterségű Orátzio.* Habere aures teretes. *Oſtro chuti, dobra vubaimati.* Scharff hören, gutes Gehör haben, *Jól hallani.* ita Cic. Teretior. *Gell.*

Tergĕ-

Tergĕmĭnus, a, um, Liv. V. *Triplex*. Vel, ut alii exponunt: *S'eſtveri, S'eſtero-verſzt, S'eſtero-ſztruk*. Sechsfältig, ſechsfach. *Hatas, Hat-rétü*.

Tergeo, es, ēre, ſi, ſum, (Act.) *Liv.* V. *Tergo*.

Tergeſte, is, n. *Plin.* &

Tergeſtum, i, n. Geogr. *Terſzt varaß*. e. Stadt-Trieſte. *Tergeſzt város*. Caput Iſtriæ auſtriacæ, portu nobili inſigne.

Tergĭnum, i, n. Plaut. V. in *Terginus*.

Tergĭnus, a, um, Plaut. *Herbto kósni, Izherbtene kóſe*. Vom Rucken-Leder. *Hát bőrből-való*. Et generatim V. *Coriaceus*. Lorum terginum. *Iz kóſe bich, korbach, remen*. e. Lederne Peitſche, r. Riem. *Bőrből korbáts, Szíj-oſtor*.

Tergĭverſantĕr, *Adv*. Patercul. *Nebtech, ottéplyuch, herbet obrachajuch*. Mit Unwillen, vwiderſetzlicher Weiſe, Ausflucht ſuchend. *Magát vonogatva*.

Tergĭverſātio, onis, f. Cic. V. *Recuſatio, Cunctamen*.

Tergĭverſātor, ōris, m. Gell. *Herbta obrachavecz, Izgovora izkavecz*. Der Ausflucht ſuchet. *Tétovázó, Magát mentegető*. V. *Cunctator*.

Tergĭverſor, aris, ātus ſum, (Dep.) Cic. *Nechemiſze, Ottéplyemſze*. Ausflucht ſuche. *Tétovázok, Magamát mentegetem*. V. *Subterfugio N. 2. Recuſo, Cunctor*.

Tergo, is, ĕre, ſi, ſum, (Act.) Cic. *Briſſem*. Wiſche. *Törlöm*. V. *Nitido, Mundo*.

Tergum, i, n. Cic. & Tergus, i, m. Plaut. *Herbet, Herbtovina, Herbtiſche, Odzadek*. r. Rucken, r. Hinter-Theil. *Hát, Hátulsó réſz*. Dare, vertere terga. Cæſ. *Pobechi, Béſati, vu bégſze puſztiti*. Fliehen, die Flucht nehmen. *Elfutni*. 2. V. *Tergus*. ita *Virg*.

Tergŭs, ŏris, n. Varr. *Herbtena kóſa*. e. Rucken-Haut. *Hát bőre*. Et generatim V. *Corium*.

Termĕs, ĭtis, Gell. *Kita, ſzvers grana z-liſztiem, ali z-ſzadom*. r. Aſt, Geſchoſs, ſamt den Blättern, *oder* ſamt der Frucht. *Levelével ág, Gyümöltsével ág*.

Termĭnālis, le, Ammian. *Krajni, Mejaßki, Mejaßni, kotarni, krajna* ali *Medyi ſzlijſſajuchi*. Zum Ende *oder* Marcken gehörig. *Végbez-való, Határboz-való*. V. *Limitaneus, Limitaris, Finalis, Finitimus*.

Termĭnātio, onis, f. Cic. *Kotarenye*. Das untermarcken. *Határozás*. V. *Limitatio, Metatio, Determinatio N. 1. Finitio N. 2. Diſcretio, Diſtinctio*.

Termĭno, as, avi, atum, (Act.) Cic. 1. V. *Determino N. 1. Finio, Perficio*. 2. V. *Limito, Metor N. 1*.

Termĭnus, i, m. Cic. 1. *Koneez, Zverha*. s. End. *Vig*. V. *Finis*. 2. Speciatim. *Kotár: Medja, Medya*, ali *Meja: Kraj*. r. Marck-Stein. *Határ*. V. *Confine, Limes N. 2. 3*. Transl. ad tempus. *Rok*, iliti *odluchbeni chaſz*, ali *vréme*. &c.

Ternārĭus, a, um, Colum. *Trojni, tri vu ſzebe zaderſavajuchi, troj-brojni, vſze po tri*. Aus dreyen, je drey. *Hármas, három ſzámú*.

Terni, æ, a, Diſtrib. *Vſze po tri, tri y tri*. Je drey. *Hárman-hárman*. Cùm loquimur terni. *Cic*. 2. V. *Tres*. Ter ternos cyathos petet. *Horat*.

Ternīdēni, æ, a, Diſtrib. *Po trinaiſzt*. Je dreyzehen. *Tizen hárman-Tizen hárman*. Item V. *Tredecim*. Ternadena ova ſubjicito æſtate tota, hieme pauciora, non tamen infra novena. *Plin*.

Ternĭo, ōnis, m. Gell. *Troicza, Broj od trih*. Ein gedrittes. *Három-ſzám*.

Tĕro, is, ĕre, trīvi, trītum, [Act.) Plaut. *Terem, Na drobno tuchem, Na menye zpravlyam, Ztruſem*, peregr. *ribam*. Reibe, zerſtoſſe. *Töröm, váſlalom, koptatom*. V. *Detero N. 1. Imminuo, Comminuo, Attero N. 1. 2*. Transl. V. *Conſumo*. Ætatem, tempus in rebus diſcendis terere. *Cic*. 3. Verbum ſermone terere: *h. e.* uſitatum & vulgare facere. *Id*. Iter terere: *h. e.* iter facere. *Virg*.

Terra, æ, f. Cic. *Zem'ya*. e. Erde. *Föld*. Terrâ, marique: *pro* quaquaversùs. ubique. *Id*.

Terræmōtus, ús, m. *Cic*. V. in *Motus*.

Terrĕfăcio, is, ēci, actum, [Act.] V. *Terreo*.

Terrēnum, i, n. Colum. *Zemlyiſche, zemlya za obdélanye*. s. Erdreich. Land zum anbauen dienlich. *Mivelhető mező föld*.

Terrēnus, a, um, Cic. V. *Terreſtris, Terreus*.

Terreo, es, ēre, ui, ĭtum, (Act.) Cic. *Synon*. Alicui timorem incutio, metum injicio. *Plaßim, Sztraßim*. Schrecke, einen Schrecken einjage. *Jieſztem, Rettemtem*.

Terreſtris, ſtre. Cic. *Zemelyzki*. Irrdiſch. *Földi, Földön-való*.

Terrĕus, a, um, Cæſ. *Iz zemlye, zemlyen*. Aus Erden, Irrden. *Földből-való, Földi*.

Terrĭbĭlis, le, Cic. V. *Formidabilis, Horribilis*.

Terribilĭtĕr, *Adv*. Arnob. V. *Horrendùm, Horribiliter*.

Terrĭcŏla, æ, *com*. Apul. *Na zemlyi prebivavecz*, ali *Prebivavka*. Einvvohner der Erden. *Földön laká*.

Terrĭcŏ-

Terrĭcŭlāmentum, ti, n. Apul. *Sztraßenye.* Das Schrecken. *Jjeſztŏ, Rettentŏ.* V. *Terriculum.*

Terrĭcŭlum, i, n. Liv. *Sztraßilo, Plaßilo.* Das Schrecken bringt, s. Schröck - Bild, Scheuſal. *Jjeſztŏ-váz.*

Terrĭfĭco, as, avi, atum, (Act.) Lucr. V. *Terreo, Horrifico.*

Terrĭfĭcus, a, um, Virg. V. *Horrifer, Horrificus.*

Terrĭgĕna, æ, *com.* Cic. *Zemlyak, zemlyakinya, izzemlye rodyen.* Von der Erden gebohren. *Földbŏl-ſzŭletett.*

Terrĭgĕnus, a, um. Tertull. *idem.*

Terrĭlŏquus, a, um, Lucr. *Odſztraßneh dagovàny govorechi.* Der von erſchröchlichen Dingen redet. *Szörnyŭ, Kettenetes dologról ſzóló.*

Terrĭsŏnus, a, um, Claud. V. *Horriſonus.*

Terrĭto, as, avi, atum, (Act.) Liv. *Preplaßivam, guſztokrat ſztraßim.* Offt einen Schrecken einjage. *Rettegetem, gyakran ijeſztem.*

Terrĭtōrĭum, ii, n. Cic. *Kotàr, ſztanovite oblaſzti* ali *obchine derſava*, iliti *zemelyzko ladanye.* s. Gebiet, r. Bezirck einer Landſchafft und Bottmäſſigkeit. *Város* avagy *falŭ fŏ'de, Vidék, Egy darab tartomány.*

Terror, ōris, m. Cic. *Sztràh, Sztrabota, Sztrabotba, ſztrabo-prejdnutje.* r. Schrecken, e. entſetzliche Furcht. *Rettenés, Rémülés.*

Terrōſus, a, um, Vitruv. *Zemlyazt, pun zemlye.* Erdigt. *Földbatos.*

Tertiāna, æ, f. Plin. *Tretjacha, zimlyicza, kojaſze na tretji dan povracha.* Dreytägiges Fieber. *Harmad napi hideglelés.*

Tertiānus, a, um. *Tretji, Tretjo-redni, Tretjo-dneovni.* Im dritten Hauffen, drey-tägig, drey-täglich, übern dritten Tag kommend. *Harmadi, harmad rendel-való, Harmadnapi.* Febris tertiana, Cic. V. *Tertiana.* Tertiani, orum, m. *plur. h. e.* Milites tertiæ legionis. *Tacit.*

Tertiārĭum, ii, n. Cato. V. *Triens.*

Tertiārĭus, a, um, Plin. *Tretjo - delni, tretju ſztran imajuchi, tretji.* Den dritten Theil habend, zum dritten. *Harmados.*

Tertiŏ, *Adv.* Cic. *Tretìch, tretji pùt.* Zum drittenmahl. *Harmadſzor.*

Tertio, as, avi, atum, (Act.) Colum. *Tretjichim, tretichim, tretìch kaj délam, chinìm, popravlyam, &c.* Etwas zum drittenmal thu. *Harmadlom, valamit harmadſzor tſinálok.*

Tertiùm, *Adv.* Gic. V. *Tertiò.*

Tertius, a, um, Cic. *Tretji.* Der dritte. *Harmadik.*

Tĕrruncĭus, ii, m. Cic. *Novchecz, Bechecz.* Kleiner Pfenning. *Mangor, Fillér.* Aliquem teruncii facere: *pro* parvipendere. *Plaut.*

Tesqua, & Teſca, ōrum, n. *plur.* Horat. *Zapuſztyeno, ſztrabovito meſzto.* e. Wildnuſs. *Kietlen ſzörnyŭ hely.* V. *Deſertum, Eremus.*

Teſſella, æ, f. *Plin.* V. *Teſſerula.*

Teſſellātus, a, um. *Chetvero - vuglaſzto vüchinyen, z chetvero-vuglyachami popodyen, &c.* Viereckig gemacht, mit viereckigten Steinen beſetzt, &c. *Négy - ſzegre tſinált, Négy-ſzegŭ kövekkel pádimentomozott.* Pavimenta ſectilia & teſſellata circumferre. *Sveton.*

Teſſĕra, æ, f. V. *Quadratum, Cubus:* ita *Macrob.* Item V. *Alea:* ita *Cic.* Item ſpeciatim ſumitur *pro* lapidibus quadratis, quibus pavimenta inſternuntur. ita *Plin.* V. *Teſſerula N.* 2. Item 2. *pro* Symbolo, ſigno ſeu tabella data militibus, qua ſe ſocii milites ab hoſtibus dignoſcebant. *Znaménye poznanya, vojnichko znaménye, Rèch* vulgo *paróla naſztráſu iduchem dána.* s. Wahrzeichen, Soldaten - Zeichen, e. Loſung im Krieg, das Wort, e. Parole. *Hadijel, Balita, Hadi iſmértetŏ ſzózat.* 3. pro *Signo*, quo exhibito, exhibenti frumentum, vel aliud quidpiam datur. *Znaménye ſitka, penèz, &c. Rovaſs.* s. Korn-Zeichen, Billet, &c. *Gábona jele, Ravás.* Teſſera frumentaria, nummaria. *Sveton.* Sic dicitur *Teſſera hoſpitalis.* Hinc *Apud aliquem teſſeram confringere*, idem eſt ac reditum ſibi in aliquam domum præcludere, gratiam alicujus amittere. *Plaut.*

Teſſĕrārĭus, ii, m. Tacit. *Znaménya junachkoga davavecz, koi paróla daje.* Der die Loſung giebt. *Jel adó.* V. *Præfectus vigilum, ſupremus vigiliarum præfectus*, in *Præfectus.*

Teſſerarius, a, um. *Ammian.* Ad teſſeras pertinens.

Teſsĕrŭla, æ, f. *Parva teſſera.* Speciatim ſumitur *pro* tabella ſuffragiorum. *Varr.* 2. pro lapillis quadratis. *Chetvero - vuglazt kamenchecz, Plotchicza, Deſzchicza* ali *Tablicza za taraczanye, podenye.* s. Viereckigte Pflaſter-Steinlein, *oder* Blätelein. *Négyſzegŭ követske, formátska, &c.*

Teſta, æ, f. *Zemlyena poſzuda, Chrèp, y vſze, kaj je iz zemlye napravlyeno y obſgâno.*

Digitalizirao Google

s. Irrden-Geſäſs, r. Scherben, und alles, vvas aus der Erden gemacht und gebrennt vvird. *Tſerép-edény, és mindenféle földből tſinált és megégettetett dolog.* V. *Fictile, Olla, &c.* 2. dicitur de *quolibet putamine duro & fragili*, ut *Teſta ovi, teſtudinis.* V. in *Putamen.* ita *Cic.* Teſta limacis. *Puſova Hiſicza.* s. Schnecken-Haus. *Tſigahéja.* ita *Plaut.* Et per Metonymiam de *Oſtreis, limacibus, teſtudinibus, Cancris, Conchis.* ita *Horat.* 3. V. *Cranium.* ita *Cæl. Aurelian.*

Teſtābĭlis, le, Gell. *Moguch poſzvedochiti.* Der Zeugen kan. *Megbizonyítható.*

Teſtācĕus, a, um, Plin. *Chrepni.* Aus Scherben. *Tſerépi.* V. *Fictilis.* 2. *Lupinyazt, Skolykazt, Tverdu y kerbku koru ali kóſu imajuchi.* Was mit harten Schaalen bedeckt iſt. *Kemény-héjú.*

Teſtāmentārĭus, a, um, Plin. *Piſzmu zadnyega odredyenya ſzliſſajuchi, Zadnyo-volyni,* peregr. *Teſtamentumzki.* Zum Teſtament dienlich, *oder* gehörig. *Teſtámentom írásboz való, Teſtámentomhoz-való.*

Teſtamentarius, ii, m. Cic. *Zadnye volye,* peregr. *Teſtamenta pohabitel, premenitel, krivoga zadnye volye piſzma podmétavecz.* Ein Verfälſcher des Teſtaments. *Hamis teſtámentom tſináló.* 2. apud JCtos: *Zadnye volye piſzecz, potverditel, zpunitel.* r. Teſtament-Schreiber, Bekräfftiger, Vollbringer. *Teſtámentom írója, megerősítője, végbez-vivője.*

Teſtāmentum, i, n. Cic. *Zadnya volya, Poſzledniya odluka, zadnye volye ſzvedochanztvo, Predſzmertno odredyenye, Oporuka,* peregr. *Teſtament.* Letzter Will, s. Vermächtnuſs, Teſtament. *Utólsó akarat, halála utánnra elhagyatott jószágnak rendelése,* peregr. *Teſtámentom.*

Teſtātio, onis, f. Liv. *Szvedochenye.* e. Bezeugung. *Bizonyítás.* Item V. *Teſtimonium.*

Teſtātō, *Adv.* Ulp. *Pred ſzvedoki.* Im beyſeyn der Zeugen. *Hiteles emberek előtt, Jelen-való tanúkkal.* Item V. *Palam N.* 1. *Expreſsè.* 2. Decedere teſtatò. *Za vuchinyenum zadnye volye odlukum vumreti.* Nach gemachten Teſtament ſterben. *Hiteles emberek előtt tött teſtámentom utánn halni-meg.*

Teſtātor, oris, m. Svet. *Szvedochitel, Zadnye volye valuvavecz, Oporuchitel, Teſtamenta vuchinitel.* Der ein Teſtament macht. *Teſtámentom-tévő.*

Teſtātrix, īcis, f. Modeſtin. JCt. *Oporuchitelicza, Teſtamenta vuchinitelicza.* Die ein Teſtament macht. *Teſtámentom-tévő aſzſzony.*

Teſtātus, a, um, Ulp. *Koi je Teſtament vuchinil.* Der ein Teſtament gemacht hat. *A' ki teſtámentomot tett.* 2. *Koi je ſzvedochanztvo nazával.* Der um Zeugnuſs angeruffen. *A' ki bizonyságot hitt.* Jovem teſtatus. *Virg.* 3. *Koi je ſzvedochil.* Der Zeugnuſs gegeben. *A' ki bizonságot adott.* Rem viſam teſtatus. *Horat.* 4. paſſivè *Poſzvedochen, z-ſzvedochanztvom potverdyen.* Bezeuget. *Megbizonyítatott.* V. *Propatulus, Ratus N.* 2. *Indubitabilis, Indubius, Probatus N.* 1. *Manifeſtus, Certus.* Ut res quàm maximè clara atque teſtata eſſe poſſet. *Cic.* In hac notione habet *teſtatior* Cic. *teſtatiſſimus* Auguſt.

Teſtĕus, a, um, Macrob. V. *Teſtaceus.*

Teſtĭcŭlus, i, m. *Auct. ad Her.* Parvus teſtis. *Muskoga ſzpola jajcze.* e. Hode, r Geil, Grom. *A' tők, tőki az állatnak.* Caſtoris teſticuli. *Medic.* Germanis *Bibergeil.*

Teſtĭfĭcātio, ōnis, f. Gic. *Poſzvedochenye, Zſzvedoki potverdyenye, pokazanye.* e. Zeugnuſs-Gebung. *Bizonyság-tévés.* V. *Teſtatio.* Item V. *Profeſſio N.* 1. *Declaratio, Affirmatio.*

Teſtificātus, a, um, V. *Teſtatus N.* 2. Lingua Deam teſtificata. *Ovid.* 2. paſſivè V. *Teſtatus N.* 4. Mihi nota fuit, abs te aliquando teſtificata tua voluntas. *Cic.*

Teſtĭfĭcor, āris, ātus ſum, [Dep.] Cic. V. *Teſtor N.* 1. & 2.

Teſtĭmōniālis, le, Veget. *Szvedochanzki, ſzvedochanztvo zaderſavajuchi, ſzvedochechi, poſzvedochni.* Zum Zeugnuſs dienlich. *Bizonyság-tételhez-való.*

Teſtĭmōnĭum, ii, n. *Szvedochanztvo.* s. Zeugnuſs, e. Bevvährung. *Bizonyság-tétel.* Dicere in aliquem, *vel* contra aliquem teſtimonium. Alicui teſtimonium dare, reddere. Aliquid pro teſtimonio dicere *Cic.* Item generatim V. *Confirmatio N.* 1. *Atteſtatio, Judicium N.* 1. *Elogium.* Præclarum alicui teſtimonium dare. *Id.*

Teſtis, is, *com.* Cic. *Szvedok, ſzvedokinya.* r. Zeug, e. Zeugin. *Bizonyság, tanú.* V. *Atteſtator.* Locuples teſtis: *b. e.* integræ fidei teſtis. Habere, producere, adhibere, citare teſtes. Teſtibus rem planam facere, &c. *Id.*

Teſtis, is, m. Plin. V. *Teſticulus.*

Teſtor, āris, ātus ſum, [Dep.] Gic. *Szvedochim, ſzvedochanztvo dajem.* Bezeuge, Zeugnuſs gebe. *Bizonyságot-téſzek.* V. *Atteſtor.* Et generatim V. *Aſſevero, Confirmo N.* 1. *Demonſtro,*

Digitalizirao Google

monſtro, Oſtendo, Profiteor N. 1. 2. Szvedoke nazávam, kôga za ſzvedoka zovem, ſzvedochanſztvo imati potrebujem. Zum Zeugen anruffe. *Bizonyságot hívok.* Synon. *Obteſtor N. 1. teſtem invoco, voco, imploro: alterius teſtimoniô implorato aliquid aſſero, aſſevero.* Deos omnes teſtor. *Id. 3. Zadnye volye odluku chinim, teſtament délam.* Ein Teſtament mache. *Teſtámentomot-tészek.* Poſſitne quiſquam de filii pupilli re teſtari. *Id. 2. de Inv. c. 21.*

Teſtū, u, n. Cato. *Riglya, Zemlyeno pokrivallo.* r. Irrdene Deckel. *Föld-fedô.*

Teſtūdĭnātus, a, um, *Vitruv.* &

Teſtūdĭneātus, a, um, Colum. *Na ſzpodobu ſelve vuchinyen, Boltan.* Nach Schildkröten Weiſe gemacht, gevvölbt. *Bólt-bajtáſos, Bóltozott.*

Teſtūdĭnĕus, a, um. Plaut. *Selvinzki, ſelvin, Izſelve.* Zur Schildkröten gehörig, aus Schildkröten. *Tekenôs, Békához-való.* Item V *Teſtudineatus.*

Teſtūdo, ĭnis, f. *Selva, Kornyacha, Stornyacha.* e. Schildkrott. *Tekenôs-béka.* 2. V. *Fornix N. 1. Camera N. 1. 3. V. Chelys.* Hactenus *Cic. 4.* Erat machina bellica contegendorum militum gratiâ fabricata. *Cæſ.*

Teſtŭla, æ, f. Colum. *Chrépchecz.* Ein Scherblein. *Tſerepetske.* Synon. *Parva teſta.*

Teſtum, i, n. Plin. V. *Teſtu, Operculum.*

*Tĕtănĭcus, a, um, Plin. *Latinè* Convulſus, Rigidus.

*Tĕtănŏs, *vel* tetanus, i, m. Cels. *Latinè* Convulſio, rigor, immobilitas corporis, *vel* cujuſpiam membri.

Tĕtĕr, tra, um, Cic. V. *Abominabilis, Deteſtabilis, Fœdus, Turpis, Malus, Flagitioſus, Crudelis, Dirus, Valde ater.*

*Tēthўs, is, & ĭŏs, f. *Ovid.* Uxor Neptuni, ſive Oceani, Mater fluviorum, & Nympharum. 2. V. *Mare.* ita *Lucan.*

*Tĕtrăchordŏn, *vel* Tetrachordum, i, n. & tetrachordos, *vel* tetrachordus, i, m. & f. Vitruv. *Chetvero-ſztrunyaſzte guſzle.* s. Inſtrument mit vier Saiten. *Négy húrú muſika.*

*Tĕtrăgōnum, i, n. Auſon. V. *Quadrangulum.*

*Tetragōnus, a, um, Auſon. V. *Quadrangulus.*

*Tĕtrarcha, *vel* tĕtrarchēs, æ, m. Cic. *Kralyich,* ali *Zapovednik zverhu cheterte ſztrane kralyevſztva, &c.* r. Vier-Fürſt. *Országnegyed részét bíro, fejedelem.*

*Tĕtrarchīa, *vi accent.* æ, f. Gic. *Knezstvo, Vladavſztvo cheterte ſztrane kralyeſztva, &c.* Vier-Fürſtenthum, der vierdte Theil von einer Land-Vogtey. *Országnegyed része, annak fejedelemsége.*

Tĕtrē, *Adv.* Cic. V. *Abominanter, Fœdè, Turpiter, Crudeliter, Peſsimè, Flagitiosè.*

Tĕtrĭcĭtās, atis, f. Ovid. V. *Serietas, Severitas, Moroſitas.*

Tĕtrĭcus, a, um, Liv. V. *Inamœnus, ſerius, ſeverus, Moroſus.*

Tēutŏnus, i, m. Cic. *Némecz.* Ein Teutſcher. *Német.*

Teuto, ōnis, m. *Hiſtor.* Rex vel certè Idolum veteris inferioris Saxoniæ, à quo populi ſubjecti nomen traxerunt. Hinc 2. *Appellativè* V. *Teutonus.*

Teutŏnĭcus, a, um, Propert. V. *Germanicus.*

Texo, is, ĕre, xui, xtum, (Act.) Cic. *Tkem.* Webe, Wub mache. *Szövök.* Item V. *Necto N. 1. 2.* Transl. V. *Struo N. 1. Conſtruo.* Baſilicam in foro antiquis columnis texere. *Id. Att. l. 4. ep. 1.* Epiſtolas quotidianis verbis texere: *pro* ſcribere, componere. *Id.*

Textīle, is, n. Liv. *Tka, tkano delo.* Gevvirckes Werck. *Szött tſinálmány.*

Textĭlis, le, Cic. *Zetkan, Natkan, tkan, Pleten.* Gevvircket, gevvebet, geflochten. *Szövetô, ſzött, fontt.*

Textor, ōris, m. Cic. *Tkalecz, Nadtkavavecz.* r. Weber, Wircker. *Takáts.*

Textōrĭus, a, um. Senec. *Tkalechki, Tkalechkoga dela.* Zum Weber gehörig. *Takátſi, Takátshoz-való.* Item V. *textrinus.*

Textrīna, æ, f. Cic. *Meſzto za tkanye, tkalnicza.* e. Weber-Werckſtatt, Weber-Stube. *Takáts mühely.* 2. *Tkalchia.* e. Weber-Kunſt. *Takáts meſterség.* ita *Plin.*

Textrīnum, i, n. Cic. V. *Textrina N. 1.*

Textrīnus, a, um, Cic. *Tkanyu ſzliſſajuchi.* Zum Weben gehörig. *Szövésbez-való.* Item V. *textorius.*

Textrix, īcis, f. Tibull. *Tkalka, Nadtkavavicza, tkalicza.* e. Weberin, Wirckerin. *Szövô aſszony.*

Textum, i, n. Virg. *Tkano, ſto je zetkano.* Das gevvebet iſt, r. Wub, s. Gevveb. *Szött dolog.* Orationis textum: *h. e.* ſtilus, ſtructura. *Quintil.*

Textūra, æ, f. Lucr. V. *textus N. 1. textum.*

Textus, ûs, m. Plin. *Tkanye, nadtkavanye, pletenye.* e. Webung, Wirckung, Strickung. *Szövés, összve-fúzés.* 2. Transl. *Zkup ſzpravnozt récbih.* e. Zuſammenfügung der Worten, r. Text. *A szónak összefoglalása.* Ut oſtendit textus ſuperior. *Ammian.*

Textus, a, um, Gic. *Tkan, Zetkan, Pleten, Zpleten.*

Digitalizirao Google

Zpleten. Gevvebt, geflochten. *Szött, összefüzött.*

*Thălămus, i, m. Virg. *Zakonszkeb lyudih szpalnicza, szoba, zakonzka poszteliya.* Der Eheleuthen Schlaffkammer, s. Ehe-Bett. *Vőlegény és Menyasszszony ágyas háza, ágya.* Transl. V. *Connubium, Matrimonium, Conjugium N.* 1. *Nuptiæ.*

*Thălassĭcus, a, um. *Plaut.* thălassĭnus, a, um, *Lucr.* V. *Marinus.*

*Thălassio, talassio *vel* talasio, ōnis, m. *&* talassus, *vel* talassius, ii, m. *Liv. Mart. Serv.* V. *Hymen N.* 2. *&* 3. Ita Lexicographi, nonnulli alii aliter interpretantur.

*Thallus, i, m. Colum. *Luko-betvo, Betvo cberlencza luka, na kojem szeme rászte.* s. Zvviebel-Rohr, e. Zvviebel-Schlotte. *Hagymának a' közepin zöldellő tsirája.*

*Thāumāturgus, i, m. *Chudo-chinitel, Chudnoviti chlovek* ali *szvetecz.* Ein Wundermann. *Tsuda tévő, tsináló.*

Theatrālis, le, *Cic.* græcis *thĕātrĭcus.* Ad theatrum pertinens.

*Theatrīdĭon, ii, n. *Varr.* Parvum theatrum.

*Thĕātrum, i, n. *Gledaliszbe, Zkazaliszbe, Meszto za zkazanye obcbinzke igre.* r. Schau-Platz. *Játék nézö bely.* Transl. sumitur pro *loco conspicuo*, Item per Metonymiam pro *spectaculo*, & *spectantium multitudine.* ita *Cic.* Partes theatri erant *Sedilium cunei*, seu *ordines*, *Orchestra*, *Proscenium*, *Scena*, & *Postscenium.*

*Thēca, æ, f. Cic. *Zbranilnicza, Obviacha, Tok.* Ein Futteral, Schachtel. *Tartó tok.* V. *Vagina, Capsa, Capsula, Cista, Cistella, Arca, Arcula, Conditorium N.* 1. *Pyxis per totum, Armarium.* Theca nummaria. V. *Marsupium.* Et sic de cæteris, ita *Cic.*

*Thĕma, *&* thēma, ătis, n. Sveton. V. *Propositio, Propositum N.* 1.

*Thĕmis, ĭdis, f. Fest. *Bosicza pravicze.* e. Göttin der Gerechtigkeit, *Az igazságnak Isten asszszonya.*

Thensa, æ, f. Svet. V. *Tensa.*

*Thĕŏlŏgĭa, *vi accent.* æ, f. Varr. *Bogoszlovsztvo, Bogoszlovje, Bosanzkeb dugovány znanztvo.* e. Wissenschafft Göttlicher Dinge, Theologey. *Istenről és az Isteni dolgokról-való tudomány.*

*Theologĭcus, a, um, Amm. *Bogoszlovszki, Bogoszlovni,* Theologisch. *Teologiai.*

*Theolŏgus, i, m. Cic. *Bogoszlovecz.* Der Göttlichen Dingen vvohl kündig. *Szentírásboz jól tudó.*

*Theŏphĭlus, a, um. *Bogo-lyub.* Gott lieb habend. *Isten-szerető.*

*Theōrēma, ătis, n. Cic. *Gluboko kakvoga dugovanya premißlyavanye, kratki vu razmißlyavanyu poszstavlyenoga navuka dèl.* e. Betrachtung eines Dinges, ein Lehrsatz. *éles elmélkedés, gondolat.*

*Theōrētĭcē, es, f. Quintil. *Latinè* ars speculandi. *Znanztvo premißlyavanya.* e. Kunst etvvas zu betrachten. *Meggondoló tudomány.* Hinc

*Theōrētĭcus, a, um, Quint. V. *Speculativus.*

*Theōrĭa, *vi accent.* æ, f. V. *Contemplatio.* Ars theoretica. V. *Theoretice.*

*Thĕōthēca, æ, f. Eccl. V. *Pyxis in fine.*

*Thērĭăca, æ, *&* theriăcē es, f. Plin. *Turják, Lik,* iliti *vrachtvo proti chemeru.* r. Theriack, s. Hülffs-Mittel vvieder den Gifft. *Terjék.*

*Thērĭŏtrŏphĭum, ii, n. Varr. *Zvernyak.* r. Thier Garten. *Vad-kert.* Latinè *Roborarium, Leporarium, Vivarium.*

*Thermæ, ārum, f. *plur.* Martial. *Toplicze, toplo zviralische.* Von Natur vvarme Bäder. *Természet-szerént-való hév víz, Feredő bánya.* Item generatim V. *Balneum, Caldarium N.* 2.

Thermĕfăcio, is, *Plaut.* V. *Calefacio.*

*Thermŏpōla, æ, m. *Latinè* Calidorum potuum & ciborum venditor.

*Thermŏpōlĭum, ii, n. *Plaut.* taberna, ubi calida venduntur.

Thermŏpōto, as, *Plaut.* Calida bibo, poto.

Thesaurārĭus, a, um, Plaut. *Kinchu, Blagu szlissajuchi.* Zum Schatz gehörig. *Kintsbez-való.* Hinc substantivè

Thesaurarius, ii, m. *Blaga zpravlyenoga,* iliti *kincha chuvàr.* r. Schatz-Meister. *Kintstartó.*

*Thēsāurus, i, m. Cic. *Kinch, zkup-zpravno blago.* r. Schatz, gesammleter Reichthum. *Kincs, Egybe-gyüjtetett gazdagság.*

*Thĕsis, is, f. *Cic.* V. *Propositio, Propositum N.* 1. *Quæstio universalis.*

Thōrācātus, a, um, *Plin.* thorace indutus, Cataphractus.

*Thōrax, ācis, m. Sveton. *Zobun, Zobunecz.* r. Brust-Beltz, s. Brust-Kleyd. *Melyre-való szoros köntös, &c.* V. *Pectorale, Subucula.* 2. Speciatim V. *Cataphracta, Lorica N.* 1. ita *Plin.*

*Thrācĭa, æ, f. Plin. *Rumelia, Drinopolje, Drinopolyzka zemlya.* e. Landschafft Thracien. *Rátz-ország.* V. *Romania.*

*Thrăso, ōnis, m. Terent. V. *Ostentator.*

*Thrāx, ācis, m. Cic. *Drinopolecz.* Ein Thracier. *Rátz.*

*Thrēnus,

Digitalizirao Google

*Thrēnus, i, m. Auſon. V. *Elegia, Lamentatio, Nænia N.* 1.

*Thrips, thrĭpis, m. Plin. V. *Teredo.*

*Thrŏnus, i, m. Sveton. *Kralyevzka ſztolicza*, peregr. *tronuß*, *tron.* V. *Solium.*

Thūrārĭus, ii, m. Firmic. *Z-temianom terſecz.* Der mit Weyhrauch umgehet. *Temjén Vá'árló.*

Thūrĕus, a, um, Colum. *Temianzki, iz temiana.* Von Weyhrauch. *Temjénes.*

Thūrĭbŭlum, i, n. Cic. *Kadilnicza*, *Okadillo.* s. Rauchfaſs. *Temjénezŏ.*

Thūrĭcrĕmus, a, um. *Zverhu kôgatemian gorì.* Darauf man Weyhrauch anzündet. *Temjént égetŏ.* Foci thuricremi. *Ovid. 2. ep. v. 18.*

Thūrĭfĕr, a, um, Plin. *Temiano-noſz*, *Z-temianom roden.* Weyrauch tragend. *Temjén-bordozó, temjén-termŏ.*

Thūrĭfĭco, as, avi, atum, (Act.) Auguſt. *Z-temianom kadìm*, *temian aldujem.* Mit Weyhrauch berauchere, Weyrauch opffere. *Temiént áldozom.*

Thūrĭlĕgus, a, um, Ovid. *Temian pobirajuchi.* Der Weyhrauch ſammlet. *Temjénſzedŏ.*

Thūs, thūris, n. Cic. *Temian.* r. Weyhrauch. *Temjén.*

*Thўmĭāma, ătis, n. *Cels.* Suffimentum odoratum ex ſtacte, galbano & thure. *Lépo diſſeche kadillo*, ali *kadenye.* Wohlriechendes Rauchvverck. *Igen jó ſzagú füſtölŏ ſzer*, vagy *füſtölés.*

*Thўmĭnus, a, um, *Colum.* Ex thymo factus.

*Thўmĭōn, ii, n. Plin. V. *Verruca.*

*Thўmum, i, n. & thymus, i, m. Plin. *S'utrajka, Trùp*, peregr. *Timuſztráva.* r. Timuls, ein Kraut. *Balſam-fü.*

*Thynnus, *ſive* thunnus, i, m, & f. Plin. *Tunina*, *tina velika morzka riba.* Thunn-Meer Fiſch. *Egy nagy potrohos kövér tengeri hal.*

*Thyrſus, i, m. Plin. *Viſzoko ſpichaſzto ſztebélcze natrávah.* Langer Stengel an den Kräutern. *Egyeneſen fel-nött tſirája*, vagy *kórózáſa valamellyfünek.* Et generatim V. *Stirps N.* 1. *Culmus, thallus.* 2. Transl. V. *Stimulus N.* 1. *Inſtigatio, Incitatio.* Laudis thyrſo cor percutere *Lucret.*

*Tĭāra, æ, f. & tiaras, æ, m. Virg. *Perſianzka nakinchena viſzoka kapa, kakò kraly, ſene y popi perſianzki noſze.* Perſianiſcher Bund, Bind-Hut, Haupt-Schmuck der Perſiſchen-Weiber, &c. *Perſiai Süveg*, *kontyok.* V. *Cidarù.* Item V. *Diadema, Mitra.*

Tĭbĭa, æ, f. Gels. *Köſzt*, ali *Czèv podkolenom.* s. Schienbein, das Rohr an Schienbein. *Szár tſont, ſzár tetem.* 2. Transl. *Svirala*, *ſvéglya*, *Prebiralka vſzakojachka*, e. g. *S'ip*, *Flauta, Furula*, *Huba.* e. Pfeiffe, Flöte, Schalmeye, Hautbois. *Sſp*, *Huboja*, &c. Ad tibiam canere, *Cic.* Canere tibiâ. *Quintil.*

Tĭbiāle, is, n. Sveton. *Hlachicza, mala nogavicza, Doſztegnyacha.* r. Strumpf, Streifling. *Salavári, Strimſti.*

Tĭbiālis, le, *Plin.* Ad tibias pertinens.

Tĭbĭcĕn, ĭnis, m. Cic. *S'ipuß*, *Sviràch*, *Svegłyàr.* Ein Pfeiffer, Schalmeyer. *Sipos, tarrogaté ſipos.*

Tĭbĭcĭna, æ, f. Gell. *S'ipuſticza*, *Svirauka*, *Svéglyaricza.* e. Pfeifferin. *Sſpos menyetske.*

Tĭbiſcus, i, m. *Plinio* Pathiſſus, i, m. *Tſza, velika vugerzka voda.* r. Teiſs-Fluſs. *Tiſza folyó-viz.*

Tĭgillum, i, n. Liv. V. *Pertica N.* 1. *Longurius, Parvum tignum.*

Tignārĭus, a, um. *Roſeniczam ſzliſſajuchi.* Denen Balcken gehörig. *Gerendaboz-való.* Faber tignarius. *Cic.* V. *Faber lignarius.*

Tignum, i, n. Cæſ. *Roſenicza, krovno drévo, Bervno.* r. Balcke. *Szalufa.*

*Tĭgris, is, & ĭdis, f. Varr. *Riſz, tigra.* s. Tiegerthier. *Tigrù.*

Tĭlĭa, æ, f. Plin. *Lippa.* r. Linden-Baum. *Hárs-fa.* Membrana tiliæ: V. *Philyra N.* 2.

Tĭliācĕus, a, um, Colum. *Lippov.* Aus Linden-Baum. *Hárs-fából-valŏ.*

†Tĭliĕtum, i, n. *Lippovje.* r. Linden-Wald. *Hárs-fa termŏ hely, Hárs-fa erdŏ.*

Tĭmendus, a, um, Cic. V. *Metuendus.*

Tĭmeo, es, ĕre, ui, (Act. & Neu.) Cic. V. *Formido.* timeo tibi: *Quintil. vel* timeo pro te: *Gell. b. e.* Metuo tibi. V. in *Metuo*, hoc, & plura.

Tĭmeſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Amm. V. *Paveſco.*

Tĭmĭdē, Adv. Cic. *Bojazlivo*, *ſztraßlyivo, plaßlyivo.* Furchtſamlich. *Félve, Félénkül.*

Timidĭtās, atis, f. Cic. *Bojazlivoszt*, *ſztraßlyivoszt*, *Plaßlyivoszt.* e. Furchtſamkeit, Zaghafftigkeit, Kleinmüthigkeit. *Félénkség.*

Tĭmĭdus, a, um, Cic. *Bojazliv, Plaßlyiv, Plah, Neſzerdchen.* Forchtſam, Kleinmüthig, zaghafftig. *Félénk.* V. *Imbellis, Pavidus.*

Tĭmŏr, ōris, m. Cic. *Sztràh*, *Plahoszt.* e. Forcht, Kleinmuth. *Félelem.*

†Tĭmōrātus, a, um. *Boga-bojechi.* Gottsförchtig. *Iſten-félŏ.* Latinè *Religioſus.*

Tinca, æ, f. Auſon. *Liny-riba.* r. Schley, ein Fiſch, Schleich-Fiſch. *Tzompó-hal.*

Tinctūra, æ, f. Plin. V. *Tinctus*. Item V. *Color*.

Tinctus, ûs, m. Plin. *Namakanye, vu boju poſztavlyanye*, peregr. *Farbanye*. c. Eintunckung, Färbung. *Mártás, Feſtés, Megfeſtés*.

Tĭnĕa, æ, f. Horat. *Mol, Cherviek knigo-ali opravo-jedecz*. Eine Schabe, Motte. *Moly, Szú*.

Tĭneōſus, a, um, Colum. *Molaſzt, Pun molov*. Motticht, voller Schaben. *Molyos, ſzúvas*.

Tingo, is, ĕre, nxi, nctum, (Act.) *Mochim, Namachem*. Eintuncke. *Mártok*. V. *Madefacio, Coloro, Imbuo N. 2. Inficio N. 1*. Tunica Sanguine tincta. *Cic*.

Tinnīmentum, i, n. Plaut. *Svenk, Svenchanye, Brenchanye*. r. Klang, das Klingen. *Pengés, tſengés*.

Tinnio, is, īre, ĭvi, & ĭi, ītum, (Neu.) Varr. *Sventhim, Brenchim*. Klingen, klinge. *Tſengek, Pengek*. 2. Transl. V. *Garrio, Clamito N. 1*. Expecto, ecquid Dolabella tinniat. *Cic*.

Tinnītus, ûs, m. Plin. V. *tinnimentum*.

Tinnŭlus, a, um, Ovid. *Svenchlyiv, Svenchechi, Brenchechi*. Klingend. *Pengő, zengő, tſengő*.

Tintinnābŭlum, i, n. Plaut. *Zvonchecz*. s. Klöcklein. *Harangotska*. Item V. *Nola N. 1. Æs campanum*.

Tintinnācŭlus, i, m. Plaut. V. *Lorarius N. 1. Flagellator, Carnifex*.

Tintinnio, is, īre, īvi, ītum, (Neu.) &

Tintinno, as, avi, atum, (Neu.) Feſt. V. *tinnio*.

Tintĭno, as, avi, atum, (Neu.) *Catull*. apud *Scalig*. V. *tinnio*.

Tīpŭla, & tippula, æ, f. Plaut. *Vodeni Szeſztero-nog pavuk*. Sechsfüſſige Waſſer-Spinn. *Vizenfutosó hat-lábú pók*.

Tīro, ōnis, m. Cic. *Novi vojnik, Novak, Vuchenik, Prichetnik kakvoga navuka*, ali *meſtrie, ſzluga meſterzki*. Ein neuer ungeübter Kriegs Mann, Lehrjünger, Lehrling, neuer Anfänger. *új Vitéz, új 'Zóldos, tsjonnan valamit tanúló, Meſterség tanúló inas*.

Tīrōcĭnĭum, ii, n. Cic. *Novachtvo, vréme navuchenya y zpoznanya*. c. Lehr-zeit, Lehrjahr, Probier jahr. *Tanúlásboz-való idő*. V. *Rudimentum, Experimentum*. Ponere tirocinium militiæ.

Tīrōlis, is, f. Geogr. *Tirol, tirolzka derſava Auſtrii podloſna*. Die groſſe Grafſchafft Tirol. *Tiról tartománya*. Caput Provinciæ *Oenipontum. Tridentum* à Concilio Eccleſiæ, *Hala* dives, à regio ſanctimonialium Aſceterio etiam hoc loco celebrari merentur.

Tīruncŭla, æ, f. Colum. *Mladkinya, Mlada Novakinya*. Junge Anfängerin, Lehrjüngerin. *Kezdő leánka, tanúló leánka, kezdni tanúló leánka*.

Tiruncŭlus, i, m. *Plin*. Parvus tiro, Juvenculus tiro.

Titillātio, onis, f. Cic. *Segetanye, Segtanye*. Das Kützeln. *Tſiklandás*. Trans. V. *Blanditia, Blandiloquentia, Concitamentum*.

Titillātus, ûs, m. Plin. *idem*.

Tītillo, as, avi, atum, (Act.) *Segecbem, Segtam*. Kützle. *Tſiklandom*. Voluptas ſenſus titillat: *h. e.* blanditur ſenſibus. *Cic*. Ne vos gloria titillet: *h. e.* commoveat, concitet, provocet. *Horat*.

Tītĭo, ōnis, m. Gels. *Ogorek, Poleno obsgano y vgaſſeno*. Ein gelöſchter Brand, erloſchener Feuer-Brand. *Ŭſzőg, kióltott ŭſzőg*.

Tītĭvillĭtium, ii, n. Plaut. *Koſzminye, Pavuliczа od ſzukna ali platna padajucha, malo dobra, zlocheſztaſztvar*. Die Fäſelein von Tuch oder Garn, ein nichtsvverthiges Ding. *Ruha ſzéliről lemetélt eſőlék, Semire-való dolog*.

Tītŭbantĕr, *Adv*. Cic. *Popikcze, Popikavajuch, z popikavanyem, Poterkavajuch, Natukavajuch*. Mit Wancken und Schvvancken. *Tántorogva*. Transl. V. *Dubitanter, Inconſtanter*.

Tītŭbantĭa, æ, f. *Sveton*. &

Titubātio, onis, f. Cic. *Popikavanye, Naterkavanye*. Das Schvvancken, Wancken, Anſtoſſen. *Tántorgás*. V. *Hæſitatio*. Transl. V. *Dubitatio, Inconſtantia*.

Tītŭbo, as, avi, atum, (Neu. *Proprie* de pedibus & lingua, *Transl*. de animo dicitur.) *Popikavamſze, Poterkavam, ſztati nemorem*. Item *Popikavamſze vu govorenyu, Jezik miſze zadeva*. Wancke, ſchvvancke, ungevviſs gehe, ſtrauchle. *Item* an der Rede anſtoſſe, ſtammle, gatze. *Tántorgok*, Item *Pelypeget, Szóláſban akadozok*. Item V. *Hæſito, Dubito, Inconſtans ſum*. In quacunque parte titubatum ſit. *Cic*.

Tītŭlus, i, m. 1. V. *Dignitas, Honor, Nomen N. 1*. Suſtinere titulum Conſulatûs. *Cic*. 2. *Napiſzek*. c. Überſchrifft, r. Titul. *Fellyűl-való írás*. V. *Inſcriptio*. Item V. *Rubrica N. 2*. Libelli titulus. *Ovid*. 3. V. *Cauſa N. 2. Prætextus*. Aliquem titulum adversùs quempiam prætendere. *Liv*.

*Tmēſis, is, f. *Latinè* Diviſio vocis præſertim compoſitæ. *e. g.* Septem ſubjecta trioni. *Virg*. Quod judicium cunque ſubierat, damnabatur. *Cic*.

*Tōcūlio,

Digitalizirao Google

*Tŏcūlio, *vel* tocullio, ōnis, m. Cic. V. *Fenerator.*

Tōfus, i, m. Plin. *Kamen Supely y ſzrablyiv.* r. Topfſtein. *Motófovenyes kő.*

Tŏga, æ, f. *Halya, gornya duga halya, kakvu negda Rimlyani vu vremenu mira noſzili jeſzu.* Ein langer Ober-Rock, ſo die Römer in Friedens Zeiten getragen. *Hoſzſzú felső ruha, Hoſzſzú kőntős, A' miném békeség idején viſeltetett.* 2. Transl. V. *Pax N.* 1. ita *Cic.*

Tŏgātŭlus, a, um. Martial. V. *Pauperculus.*

Tŏgātus, a, um, Cic. *Dugu halyu noſzechi.* Mit einem langen Rock bekleidet. *Hoſzſzú ruha viſelő.* 2. Transl. V. *Urbanus N.* 1. *Politicus.*

Tŏgŭla, æ, f. Cic. *Duga halyicza.* Langes Röcklein. *Hoſzſzú rubátska.*

Tŏlĕrābĭlis, le, Cic. *Podnoſziv, terplyiv, zterplyiv.* Erträglich, erleidlich. *Szenyvedhető.* V. *Patibilis N.* 1.

Tolerabilĭtĕr, *Adv.* Cic. *Podnoßno, Preterplyivo.* Erträglich, leidentlich. *Szenyvedhető-képen.*

Tolerans, antis, *om.* Colum. *Podnaſſajuchi.* Ertragend. *Elviſelő.* V. *Patiens.*

Toleranter, *Adv.* Cic. *Podnaſſajuch.* Erträglich. *Elviſelő-képen.* V. *Patienter.*

Tolerantĭa, æ, f. Cic. *Podnaſſanye.* e. Erduldung, Übertragung. *Elviſelés.* V. *Patientia.*

Tole ātio, onis, f. Cic. V. *tolerantia.*

Tŏlĕro, as, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Suffero N.* 1. 2 V. *Alo N* 1. Foliis arborum equos tolerare. *Cæs.* Simplici victu vitam tolerare: *pro* ſuſtentare. *Tacit.*

Tollo, is ĕre, ſuſtŭli, ſublātum, [Act.] V. *Suſtollo N.* 1. *Extollo N.* 1. Aliquid altiùs tollere. In currum ſublatus eſt. Filium in currum ſuſtulit. 2. V. *Aboleo, Deleo N.* 1. *Deſtruo.* Dictaturam funditus de Republica ſuſtulit. 3. V. *Removeo N.* 1. Simulacra ex delubris ſuſtulit. Solem enim de mundo tollere videntur, qui amicitiam è vita tollunt. 4. V. *Eximo.* Metum, ſuſpicionem, dubitationem tollere. 5. Aliquem venenô tollere, de medio quempiam tollere: *pro* occidere, vitâ privare. 6. Clamorem tollere: *pro* ſummopere clamare. 7. Cachinnum tollere: *pro* valde cachinnari. 8. Legem tollere: *pro* antiquare, abrogare. 9. Manus tollere: *b. e.* ad cœlum elevare. 10. Aliquem in cœlum, *vel* ad aſtra tollere: *pro* magnopere laudare, ſummis laudibus celebrare. 11. Se à terra tollere. *b. e.* creſcere. *Huc uſque Cic.* 12. Gradum tollere: *pro* ambulare. *Plaut.* 13. Animos tollere: *pro* ſuperbire, audacem fieri. *Terent.*

Tŏlūtārĭus equus, i, m. *Senec.* V. *Gradarius equus.*

Tŏlūtim, *Adv.* Plin. *Labko-korachno, z-labkem korakom.* In Trapp, mit leichtem Schritt. *Poroſzkálva.*

Tŏmācīna, æ, f. *Varr.* &

Tŏmācŭlum, i, n. Martial. *Jeternicza, Devenicza iz jéter.* e. Leber-Wurſt. *Májos burka.*

Tōmentum, i, n. *Vuna, y vſze ono, kaiſze vu blazine poſztavlya.* e. Schnee-Wolle, und alles, damit die Madratzen und Bölſter geſchoppet vverden. *Gyapju, és minden az, mellyel a' párnák megtöltetnek.*

Tŏmex, *vel* tomix, (*Nonnulli ſcribunt* thomex, thomix) ĭcis, f. *Vúſe, guſva, terta, kitta, y vſze ono, kaj je na ſzpodobu vúſa iz cheſza-god zpleteno.* s. Seil, geflochtenes Band, geflochtenes Küſſelein. *Kőtél, gús, és minden kőtél formára őſzve fontt dolog.* Juncea, palmea tomex: *Colum.* Ex ſparto tomex: *Vitruv.*

*Tŏmus, i, m. Martial. V. *Pars N.* 1. *Sectio.* Speciatim *Tomus* appellatur *pars* vel *ſectio* cujuſpiam operis ſcripti.

Tŏnans, ntis, *om.* Cic. *Germechi.* Der donnert. *Mennydőrgő.* 2. Tonans, tis, m. *Subſtantivè*, V. *DEus, Jupiter N.* 2. Ita *Senec.*

Tŏnat, ābat, *Impers.* Cic. *Germi.* Es donnert. *Dőrög.*

Tŏnātio, onis, f. Senec. *Germenye, Garmlyenye.* Das Donnern. *Dőrgés.*

Tondeo, es, ēre, tŏtondi, tonſum, (Act.) Cic. *Brijem, Podbrivam,* Item *Sztriſem, Kólybam.* Scheere, abſcheere, barbiere. *Beretválom, Nyſrem.* Transl. V. † *Falco, Demeto, Seco N.* 1. Arida prata tondere. *Virg.* Item V. *Privo, Deprædor.* Aliquem aurô tondere. *Plaut.*

Tŏnĭtrālis, le, Lucr. *Germlyav.* Donnern, zum Donnern gehörig. *Dőrgéshez-való.*

Tŏnĭtrŭs, ûs, m. *Plin. Cic.* &

Tŏnĭtruum, i, n. (*Apud nonnullos, ſed ſinè exemplo Auctorûm Claſſici*, tŏnĭtrū, u, n.) Senec. Cic. *Germlyavicza, Garmlyavina, Gròm.* r. Donner, s. Donner-Wetter. *Mennydőrgés.*

Tŏno, as, ui, ĭtum, (Neu.) Cic. *Germim, Garmim.* Donnere. *Dőrgők.* Hinc *Transl.* Alicujus laudes tonare: *pro* magnopere extollere, efferre. *Plin.* E pulpito tonare: *pro* nimiùm clamare. *Cic.* Verberibus tonare: *pro* reſonare. *Virg.*

Tonſa,

Tonſa, æ, f. Virg. *Kraj ſ'iroki veſzla.* e. Schauffel am Ruder. *Evedzò lapátnak ſzéles réſze.* Per Synechd. V. *Remus.*

Tonsĭlis, le, Plin. *Oſztriſen, Podbrit.* Verſchnitten, beſchoren. *Nyírett, Beretvâlt.*

Tonſilla, æ, f. Feſt. *Kolecz*, ali *ſztupich na bregu, k-kojemuſze ladja priveſuje.* Ein Pfahl am Geſtadt, r. Schiff-Pfahl. *Hajót parthozakaſztó tzövek.* 2. in *plur.*

Tonſillæ, ārum, f. Cic. *Mandalicze, zlezde zverbu poſtraka.* Die Mandeln, oder ſchvvämmichte Hals-Drüſſen. *Torok mondolái.* Morbus, tumor tonſillarum. *Kuſchariv u gerlu.* e. Geſchvvulſt der Mandeln. *Torok gyék, torok mondolájnak dagadáſa.*

Tonsĭto, as, avi, atum, (Act. *Freq.*) *Plaut.* Sæpe tondeo.

Tonſor, ōris, m. Cic. *Laſzo-rezecz, Podbrivavecz, Kólybavecz, Poabrivacb, Briacb, Briacz*, peregr. *Barbèr.* r. Scheerer, Barbierer. *Nyíró, Borbély.*

Tonsōrĭus, a, um, Cic. *Podbrivachki, Briachki, Briachev.* Zum Scheeren gehörig. *Nyírè hez-való.*

Tonſtrĭcŭla, æ, f. Cic. *Mala briatbicza*, peregr. *Barberichicza.* Eine kleine Barbiererin. *Borbély menyetske, kitſiny borbélyné.*

Tonſtrīna, æ, f. Plin. *Brialnicza*, peregr. *Barbernicza.* e. Barbier-Stuben, Scheer-Stuben. *Borbély mühely.*

Tonſtrix, īcis, f. Plaut. *Briachicza, Briavicza*, peregr. *Barbericza.* e. Barbiererin. *Borbélyné.*

Tonsūra, æ, f. Colum. *Brijenye, Podbrivanye, ſzt iſenye, kólybanye.* Das Scheeren, e. Beſcheerung. *Nyírés, Beretválás.* Vitium tonſura: *h. e.* reſectio. *Plin.*

Tonſus, ûs, m. Plaut. V. *Tonſura.*

*Tōnus, i, m. Vitruv. V. *Sonus, Accentus.*

*Tŏparcha, æ, m. *Latinè* Regionis Præfectus. Spartian. *Glavàr, Kaunavecz, Ladavecz velike derſave.* r. Land Herr, Land-Vogt. *Bizonyos tartománynak Ura, Hely-tartó.*

*Tŏparchīa, *vi accent.* æ, f. Plin. *Latinè* Regionis præfectura.

*Tŏpāz ŭs, i, m. Plin. *Topázio, dragi kamen zlate y ſzteklene boje*, ilitifarbe. r. Tapasin, ein Gold gelber Edelgeſtein. *Topáz-kö.*

Tō, hus, *rectius* tofus. V. *Tofus.*

Tŏpiārĭa, æ, f. *Zvano-Vertlyaria, Meſtria verte kmchiti, zvanye vert vu lèp red poſtaviti*, ilitiv *ſzakojachke ſpalére napravlyati.* Die Kunſt-Luſtgärten zu zurichten, e. Wiſſenſchafft der Luſtgärtnerey. *Kert ékesitö meſterség, kertéſzség.* Facere topiariam. *Cic.*

*Tŏpiārĭum, ii, n. Cic. *Verto-kinchno delo, Nakitje*, ali *Lepota vertov:* peregr. *Spalèri.* e. Garten-Zierd, s. Luſtgarten-Werck. *Kertbéli fákkal, fluvekkel épitteteti ther élö zöld bóltozat, Lugas ſzinetske.* Transl. accipitur pro *Ornatu adium.*

*Tŏpiārĭus, a, um, Plin. *Lepotenyu vertov ſzliſſajuchi, za kinchenye vertov haſznovit.* Dem künſtlichen Gartenvverck, oder Gärtner gehörig. *Kert ékesitéshez-való.* Ars topiaria. V. *topiaria.* Opus topiarium, V. *topiarium.*

Topiarius, ii, m. Cic. *Verlo-vuchen vertlyar.* Künſtlicher Gärtner. *Eſzéli kerti lugas* vagy *ſzín-tſinálö.*

Tŏpĭum, ii, n. Vitruv. *Zmalana Derſava, Zmalani kotàr. Lùg. Potok*, &c. Eine gemahlte Landſchafft. *Leiratott tartomány, erdö, folyó-viz*, &c.

*Tŏpŏgrăphīa, *vi accent.* æ, f. *Zpiſzavanye kakvoga meſzta.* e. Ort-Beſchreibung. *Helynek megirása.*

Tŏrăl, ālis, n. Horat. &

Tŏrāle, is, n. Varr. *Poſztelye zaſzlon, pokrivallo, nadkrivallo, Poplun.* r. Bett-Fürhang, e. Bett-Decke. *ágy lepel, lepedö, gunya.*

Torcŭlăr, *rectius* torcŭlar, āris, n. Colum. *Preſſa, tiſzkavka, tèz.* Eine Trotte, r. Kalter, e. Weinpreſs. *Sajtó.*

Torcŭlārĭum, ii, n. Cato. V. *torcular.*

Torcŭlārĭus, a, um, Colum. *Preſsni, Pritiſzni, a, o.* Zum Kalter dienlich, zur Trotten oder Weinpreſs gehörig. *Sajtóhoz-való.*

Torcularius, ii, m. Colum. *Preſſar, tiſzkavecz.* r. Trott-Meiſter, Kälterer. *Sajtólö meſter.*

Torcŭlum, i, n. Varr. V. *torcular.*

Torcŭlus, a, um, Varr. V. *torcularius.*

*Tŏrēuma ătis, n. Cic. *Synon.* Vas, opus cælatum. *Poſzuda naſerk napravlyena, dugovanye lépo izrezano, delo zrezano, zdubeno*, peregr. *drakſzivarſzko delo.* Erhobene Arbeit, s. Schnitzvverck, Drehervverck, ausgeſtochene Arbeit. *Eſztergárból tſinált edény.*

*Tŏrēutĭcē, es, f. Plin. *Meſtria izrezavanya, Dubo-znanstvo, Meſtria ſerkanya*, peregr. *Drakſzivaria.* Die Kunſt erhebte, geſtochene, oder Drechsler-Arbeit zu machen. *Eſztergár faratskálási meſterség.*

Tŏri, ōrum, m. *plur.* Cic. Muſculi in brachio. V. *Lacerti N. 1.*

Tormentum, ti, n. Cic. *Orudelje za muku, Muka.* e. Folter, Pein, Folterung, Peinliche-Frag. *Kinzó eſzköz, kinzás, tſigázás.* V. *Equuleus, Carnifcium, Cataſta N. 1.*

Diſcru-

Diſcruciatus, *Cruciatus*. 2. Erat nomen generale machinæ bellicæ, qua tela, ſaxa, pilæ plumbeæ, & alia id genus torquebantur, ac ejiciebantur. *Id.* 2. *Tuſc.* c. 24. Speciatim hodie: *Velika taborſzka puska.* s. Feld-Stuck, Feld-Geſchütz, Mauerbrecher. *Fal-terő ágyú.*

Tormĭna, num, n. *plur.* (*Ab obſol. Sing.* tormen.) Cic. *Chrevo-bolya*, *Zavianye terbuba*, *Chrevo-griz.* s. Bauchgrimmen, Bauchvvehe. *Has tekerés*, *Has tekerő fájdalom.*

Tormĭnālis, le, Plin. *Chrevo-bolyu chinechi.* Das Bauchvvehe verurſachet. *Has tekerést tſinálo.*

Tormĭnōſus, a, um, Cic. *Terbubo-bolyi podloſen*, *Grizu podverſen*, *Chrevo-bolen.* Dem Bauchvvehe untervvorffen. *Kinn az has tekerés vagyon*, *Hasfájó*, *Has tekerő.*

Tornātor, ōris, m. Firmic. *Ferkach*, *Sztrugár*, peregr. *Drakſzlyar.* r. Drechsler. *Eſztergáros*, *kupás.*

†Tornātūra, æ, f. *Ferkanye*, *na ferk delo.* e. Drehung, Drechslung. *Eſztergározás.*

Torno, as, avi, atum, [Act.] Cic. *Sztruſem*, *Ferchem*, *Ferkam*, peregr. *Drakſzlyam.* Drehe, umdrehe, drechſele. *Eſztergározok.*

*Tornus, i, m. Plin. *Ferk*, *Ferkalo*, *Sztrugalo*, *Selezcze za ſztruganye*, ali *ferkanye dréva*, *bruncza*, *zlata*, *ſzrebra*, &c. s. Dreheyſen, Drechsler-Werekzeig. *Eſztergár vas*, *Eſztergár.*

Tŏrōſus, a, um, Colum. *Miſsichaſzt*, *Meſzaſzt*, *Silaſzt*, *Chverſzt*, *Jàk.* Mauſicht, fleiſchicht, kräfftig, ſtarck. *Inas*, *Húſos*, *Vaſtag teſtű*, *Erős.* V. *Lacertoſus.*

Torpēdo, ĭnis, f. Salluſt. V. *Torpor.* 2. *Derbtulya*, *Sztanovita riba*, *koja druge zverhu Jzebe plavajuche*, *okorne y odrevenyene chinì; toſze takaj pripècha ribichu nyu vloviti hotechmu.* r. Zitterling, Krampff-Fiſch. *Teſtet hozzá érésével megalutó hal.* Ita *Cic.* 2. *de nat. DEor.* c. 50.

Torpĕfăcio, is, ĕre, ēci, actum, (Act.) Non. *Lenoga chinìm.* Träg-oder Faulheit verurſache. *Tunnyáva téſzem.* V. *Stupefacio.*

Torpeo, es, ēre, ui, (Neu.) Cic. V. *Langveo*, *Pigror N.* 1. *Stupeo N.* 1.

Torpeſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Salluſt. V. *Segneſco*, *Stupeſco*, *Langveſco.*

Torpĭdus, a, um, Liv. V. *Stupidus N.* 1. *Piger N.* 1. *Langvidus.*

Torpor, ōris, m. Cic. *Odrevenenye téla*, *zaſzpanye kotrigov.* e. Einſchlaffung, und Erſtarrung der Glieder, r. Glieder-Krampff. *Tagoknak 'zibbadáſok*, *megaluváſok.* V. *Stupor N.* 1. *Segnities*, *Langvor.*

Torpōro, as, avi, atum, (Act.) *Turpil. apud Non.* V. *Torpefacio.*

Torquātus, a, um, *Plin.* Torque ornatus. *Zlati lancz noſzechi*, *Z-zlatem lanczom odichen.* Der eine guldene Ketten, *oder* Halsband um hat. *Arany lántzos.*

Torqueo, es, ēre, ſi, tum, & ſum, [Act.] V. *Curvo*, *Flecto N.* 1. *Gyro*, *Inflecto N.* 1. Aliquid in orbem torquere. *Cic.* Comam torquere: *pro* criſpare. *Ovid.* 2. *Múchim.* Foltere, martere, quäle. *Kénzom.* V. *Crucio*, *Diſcrucio*, *Afflicto*, *Divexo*, *Moleſto.* Aliquem eculeo torquere. *Cic.* Me cura torquet. *Id.* 3. V. *Ejaculor*, *Ejicio*, *Jaculor*, *Jacio.* In medios hoſtes telum torquere. *Virg.* 4. *Transl.* Jus omne torquere: *pro* evertere, pervertere, invertere, perturbare. *Cic.*

Torquēs, is, m. (Apud *Propert.* torquis, is, f.) Cic. *Ovraticza*, *Ogerlyaj*, *Zlati lancz.* e. Hals-ketten, s. Hals-band, e. Hals-zierd, güldene Kette. *Akármi nyakra-való*, *Arany lántz.*

Torrĕfăcio, is, ēci, actum, (Act.) Colum. *Prâſim*, *Czmarim.* Röſte. *Pirítom*, *Megpirítom.* Item V. *Aduro*, *Aſſo*, *Sicco.*

Torrens, tis, m. Cic. *Nagli potok*, *Boicza*, *Buna*, *Ploha.* Rauſchender Regen-Bach, Giesbach. *Esőtől-való viz-folyás.*

Torrens, tis, *om.* Horat. *Praſechi*, *Pripekajuchi*, *Szuſſechi.* Röſtend, brennend, bratend, dörrend. *Pirítő*, *Sütő*, *égető*, *Aſzaló.* Axis torrentiſſimus terris incumbit. *Stat.* 2. V. *Rapidus.* Augetur fluvius liquatis nivibus, agris, quàm navigiis torrentior. *Plin.* Hinc *Transl.* Oratio torrens: *h. e.* vehemens, concitata. *Quintil.*

Torreo, es, ēre, ui, toſtum, (Act.) Cic. V. *torrefacio.*

Torreſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Lucr. *Práſimſze*, *Pochinyamſze paliti*, *ſgati.* Anfahe geröſt zu vverden. *Megpirúlok*, *Elsűlök.* Item V. *Exareſio*, *ſicceſco.*

Torrĭdus, a, um. *Práſen*, *Opálen*, *Obſgan*, *Vſzuſſen.* Geröſt, angebrennt, ausgedorret, *Pirſtott*, *Meglgett*, *Megſzáradt.* V. *Retorridus*, *Aridus*, *Siccus N.* 1. Macie torridus. *Cic. Agr.* 2. c. 34. Fontes torridi. *Liv.* Zona torrida. *Virg.*

Torris, is, m. Ovid. *Glavnya*, *Poleno goruche.* Ein brennend Scheid Holtz. *Tüzes lúſzög.*

Torſio, onis, f. Plin. *Múchenye*, *Zavianye*, *Vianye*, *Guſvanye.* e. Peinigung, Folterung, Drehung. *Kinzás*, *tekerés.* Item V. *Curvatio*, *Flexio.* Stomachi torſiones. V. *tormina.*

Digitalizirao Google

†Torta, æ, f. *b. e.* Maſſa torta: *Prokßena teſztenicza*, vulgo *tórta*. e. Torte. *Tortáta*. Rectiùs latinè dixeris *Placenta*.

Tortè, *Adv.* Lucr. V. *Obliquè, transvertè.*

Tortĭlis, le, Plin. *Zpleten, zvit, zaviat.* Gevvunden, gedreht, gebogen. *Fatſaros, tekertt, tekervényes.*

Tortio, onis, f. Senec. V. *torſio.*

Tortīvus, a, um. *Iztiſzkan, zpreſſan.* Gepreſt, gekeltert. *Sajtóltt, Fatſartt.* Muſtum tortivum. *Colum.*

Torto, as, avi, atum, (Act. *Freq.*) Lucr. *Frequenter torqueo.*

Tortor, ōris, m. Cic. *Muchitel, trapitel, Muke zavdavavecz.* r. Peiniger, Quäler, Folterer. *Kínzó, tſigázó, gyötrö.* V. *Carnifex.*

Tortuōſus, a, um, Cic. *Zaviat, ſzim-tam zvit.* Das ſich offt krümmet. *Tekervényes.* V. *Sinuoſus, Implexus, Aduncus.*

Tortūra, æ, f. Pallad. V. *torſio, tormentum N. 1.*

Tortus, ûs, m. *Cic. ex Poëta.* V. *torſio.*

Torvă, *Accus. plur.* per Enallagen pro *torvè.* Virg.

Torvè, *Adv.* Plaut. *Natmureno, kiſzelo, budo-obrazno.* Scheelſichtig, greulich, ſauerſichtig. *Komoron.* V. *Severè.*

Torvĭtas atis, f. Plin. *Natmurenozt, kiſzelócha obraza, Hudobraznozt.* e. Greulichkeit, Scheulichkeit, Sauerſichtigkeit, Gräſslichkeit. *Komorság, mord tekintet.* V. *Severitas.*

Torvĭtĕr, *Adv.* Enn. apud Non. V. *torvè.*

Tŏrŭlus, i, m. Plaut V. *Funiculus.* 2. V. *Lectulus*, 3. V. *Muſculus N.* 2. *Parva pulpa.*

Tŏrŭs, i, m. Virg. *Meſzto pochinka.* Ruheſtatt *Nyoſzolya.* V. *Lectus, i.* Hinc *Transl.* V. *Conjugium N.* 1. *Connubium.* Conſors, Socia tori: *b. e.* Conjunx, Marita, Uxor. *Ovid.* 2. V. *Vinculum, Funis, tomex.* ita *Cato, Colum.* 3. in *plur.* V. *tori.*

Torvum, *Accus.* per Enallagen pro *torvè.* Virg.

Torvus, a, um, Cic. *Natmuren, Hudo-gled, kiſzelo-obrazen.* Greulich, ſtürmiſch, ſauerſichtig, gräſslicht. *Komor, keméný tekintetü.* V. *Severus.*

Tŏt, *Nomen numer. indecl.* Cic. *tuliko.* So viel. *Annyi.*

Tōtālĭtĕr, *Adv.* Lactant. V. *Prorsùs N.* 2. *Integrè N.* 1.

Tŏtĭdĕm, *Nomen num. indecl.* Cic. *Ravno tuliko.* Eben ſo viel. *Ugyan annyi, Meg-annyi.* Nec totidem annos vixerunt. *Id.*

Tŏtiēs, *Adv.* Cic. *Tulikokrat, tuliko-púta.* So offt, ſo vielmal. *Annyiſzor.*

Tōtus, a, um, tōtĭŭs, *in verſu etiam* tōtĭŭs, Cic. *Veſz, vſza, vſze:* ali: *Vaſz, Jzva, Szve.* Gantz, völlig, gantz und gar. *Egéſz, tellyes, merö* 2. tōtus *pro* tantus. *Manil.*

*Tōxĭcum, i, n. Plin. *Cbemer, travillo, Otrova.* s. Gifft, Pfeil-Gifft. *Itetö méreg, nyil kenö méreg.*

Trăbālis, le, Cic. *Tramni, tramu ſzliſſajuchi, tramo-velik, kruto velik.* Balckig, zum Balcken gehörig, Balcken-groſs, ſehr groſs. *Gerendához-való, nagy mint a' gerenda, igen nagy.* Aliquid trabali clavo figere: *pro* perpetuum & firmum facere. *Id.*

Trăbĕa, æ, f. Cic. *Synon.* toga purpureis faſciis, velut trabibus, intextis diſtincta. *Sztanovita lepa oprava, duga kralyevzka halya, &c.* Eine gevviſſe Kleyder-Tracht, Königlicher Rock, &c. *Királyi ruha, &c.*

Trăbeātus, a, um, Tacit. *Vu kralyevſzku halyu oblécben.* Mit einem Königlichen Kleyd angethan. *Királyi ruhában öltözött.*

Trăbēcŭla, æ, f. Vitruv. *Tramek, tramchecz, tramchek.* Kleiner Balcken. *Vékony gerenda.*

Trăbes, is, f. Cic. V. *trabs.*

Trăbĭcus, a, um, Feſt. *Tramni, iz tramov.* Von Balcken. *Gerendából-való, gerendából tſinált.*

Trabs, trăbis, f. Gæſ. *Tràm, ſzlemme.* Groſſer Thram, Balck. *Gerenda, Vaſtag-fa.*

*Trăchēa, æ, f. Gell. *Czèv vu gerluza odubu, gergutecz, odubalcze.* e. Lufft-Röhre, Gurgel. *Lélekzet vévö gége.*

Tracta, ōrum, n. *plur.* Manipulus lanæ circa fuſum involutæ. *Tibull.* 2. *Mlinczi, téſzto raztegnyeno.* Gezogener Teig. *Kifeſzúltt Lepény.* Ita *Cato.*

Tractābĭlis, le. *Vuren, vurna, vurno. Ruku terplyiv, kaiſze puſzti delati, ravnati, obrachati. Z kém je labko opraviti.* Das ſich handthieren, ausarbeiten, biegen *oder* vvohl ziehen läſt, Biegſam, der mit ſich handlen läſt, mit dem man leicht umgehen kan. *Forgatható, a' hová akarod, oda vonható.* Omne natum, tractabile eſt. *Cic.* Transl. V. *Flexanimus, Lenis, Facilis N.* 2. *Flexilis N.* 1. Nihil eſt enim eo tractabilius. *Id. Attic. l.* 10. *ep.* 11. Virtus in amicitia tractabilis. *Id. de Am.* c. 17.

Tractābĭlĭtās, atis, f. Vitruv. *Vurnoſzt, Genutlyivozt, Opravlyivozt, Mekkoſzt.* e. Handthierung, Biegſamkeit, Handlung. *Valamivel könnyen bánhatóság.*

Tractābĭlĭtĕr, *Adv.* Gell. V. *Faciliter.*

Tractātio, onis, f. *Opravlyanye, dogovorenye,*

Vu rukah ponaſſanye. e. Handlung, Abhandlung, Verhandlung, Abredung, Handthierung. *Forgatás, Vèle-bánás, Fogdosás.* Armorum, Philoſophiæ tractatio. *Cic.* 2. *Náchin baratanya, Chaſztenye, goſztenye.* Die Arth mit einem umzugehen, *oder* einem zu begegnen, e. Bevvirthung, Verpflegung. *Vèle bánás, tartás, vendéglés.* Aliquem malæ tractationis accuſare. *Quintil.*

Tractātor, oris, m. Senec. *Opravlyavecz, Pogodyavecz, poſzlov ſzkerbitel, vu rukah ponaſſavecz.* Der etvvas handthieret, abhandelt, in Händen hat. *A' ki valamit forgat, gyakorol.*

Tractātrix, īcis, f. *Martial.* quæ aliquid tractat.

Tractātus, ûs, m. Cic. V. *Tractatio N. 1. Definitio N. 1.* 2 Accipitur pro parte libri, in qua aliquid deſcribitur. *Plin.*

Tractim, *Adv.* Virg. *Vdilv, Vlekuch, na dugo potezuch, Potezczè.* Zugs-Weis, eines Zugs lang. *Vonva, Vondogalva.*

Tracto, as, avi, atum, [Act.) Cic. *Vu rukah imam, ponaſſam.* Unter Händen, *oder* in den Händen habe, für die Hand nehme, *Kezemben forgatom.* V. *Pertractо N. 1. Verſo N. 1.* Transl. *Opravlyam, Dogovarjam.* Handele, unterrede, handthiere. *Végezem, mívelem.* V. *Adminiſtro, Rego, Procuro N. 1.* Pecuniam publicam tractare. Gubernacula Reip. tractare. Cauſam tractare. *Id.* 2. Artem muſicam tractare: *pro* exercere. *Terent.* 3. V. *Gero N.* 2. Quo in munere ita ſe tractavit, ut accepiſſe ab eo beneficium viderer, non dediſſe. *Cic. l.* 13. *Fam. ep.* 14. 4. V. *Pertractо N.* 2. *Deſcribo N.* 1. Res tragicas, & forenſes tractare. *Id.* 5. *Z kém baratyem,* Inf. *baratati.* Mit einem umgehe. *Vèle bánom.* Bene vel malè aliquem tractare: *pro* habere, accipere, ſuſcipere, cum illo agere, verſari. *Id.* Hinc 6. in ſenſu vulgi: *Goſztim, Chaſztim.* Bevvirthe, gaſtire. *Tartom, vendéglem.*

Tractōrĭus, a, um, Vitruv. *Vlekuchi, za potezanye baſznovit, Vlèchenyu ſzliſſajuchi.* Damit man ziehet, zum Ziehen gehörig. *Vonásboz való.*

Tractus, ûs, m. Plin. *Vlèchenye, Potezanye, Potez, Vúchenye.* r. Zug, Strich. *Vonás.* 2. V. *Spatium N. 1. Regio N. 1. Plăga N. 1.* ita *Cic.* 3. V. *Spatium N.* 2. ita *Vellej.* 4. V. *Series, Longitudo N. 1.* Caſtrorum tractus. *Liv.* 5. V. *Continuatio, Curſus, Fluxus.* Orationis tractus levis, & æquabilis. *Cic.*

Trāditio, onis, f. Cic. *Vu ruke davanye, Podanye, Izdanye, Izruchanye.* e. Übergebung, Übergab, Zuſtellung, überantvvortung. *Kézre adás, Eladás, Feladás.* 2. Transl. V. *Documen, Inſtitutio N.* 1. Jejuna præceptorum traditio. *Quintil.*

Traditor, ōris, m. Tacit. *V-ruke davavecz, Izdajnik.* r. übergeber, Verräther. *Kézre adó, Feladó.*

Trādo, is, ĕre, dĭdi, dĭtum, [Act.] *V-ruke dájem, Podájem, Izdájem, Izrucham.* Einhändige, übergebe, darreiche, überantvvorte. *Kézre adom, oda adom, hatalmá alá adom* V. *Do N.* 1. *Dedo, Prodo N.* 1. Aliquem alicui in ſervitutem, ad ſupplicium tradere. 2. V. *Doceo, Erudio, Inſtituo N* 2. *Explico N.* 1. Artem dicendi alicui tradere. 3. V. *Narro, Dico N.* 1. Galbam & Lælium doctos fuiſſe tradunt. 4. Nota *uſus ſeq.* Se alicui in diſciplinam tradere: *pro* committere, commendare. Aliquid memoriæ, *vel* ſcriptis tradere: *pro* mandare, prodere. Quieti *vel* in quietem ſe tradere: *pro* indulgere, operam dare quieti, *vel* ad quietem concedere. Ita *Cic.*

Trādūco, is, ĕre, xi, ctum, (Act.) Cic. *Prepelyavam, Chez kakvo meſzto pelyam.* Hinüber führe, überführe. *által-viſzem, egy helyről máſra viſzem.* Item V. *Transfero, N.* 1. *transvebo.* Clodium ad plebem traducit: *h. e.* ex ordine Patriciorum ad plebejum transfert, *Cic.* Homines trans Rhenum in Galliam traducere: *pro* transvehere, trajjicere *Cæſ.* 2. Aliquem ad ſuam ſententiam traducere: *pro* adducere, trahere, impellere, convertere, flectere, inflectere. Judicum animos à ſeveritate ad hilaritatem traducere: *pro* abducere, avertere, abſtrahere, flectere. *Cic.* 3. V. *Protrabo N.* 2. *Tero N.* 2. Vitam otioſam, tempus ludō traducere. *Id.* 4. V. *Derideo, Diffamo N.* 1. *Infamo, Irrideo.* Aliquem per ora hominum traducere. *Liv.*

Traductio, onis, f. V. *Trajectio N.* 2. *transvectio, N.* 1. *transportatio, immutatio.* 2. temporis traductio. *troßenye vremena.* e. Zeitvertreibung. *Idō eltöltés.* Ita *Cic.* 3. V. *Diffamatio, Irriſio.* Senec.

Traductor, oris, m. Cic. *Prevaſavecz, Prepelyavecz, Prèk pelyavecz.* Hinüberführer, überführer. *által-vivō.* V. *Tranſlator.* 2. V. *Deriſor N.* 1. *Irriſor.*

Trādux, ŭcis, m. Cic. *Rozgva terſzova, ali kakvagod mladicza prepelyana, Luczen.* r. Reb- *oder* Baum-Schoſs, den man immer vveiter ziehet. *Elbomlítbató hoſzſzúſzō, vagy ſa veſzſzō.* Item V. *Talea N.* 1. *Rumpus.*

*Trăgēmătă, tum, n. *plur.* Gell. V. *Bellaria.*

Tragicè, Adv. *h. e.* more tragicorum. *Transl.* V. *triſtè, Seriò, ſublatè.* Cic.

Trăgĭcomœdĭa, & trăgĭcŏcōmœdĭa, æ, f. Plaut. *Igra izkazana, ſaloſzten pochetek, veſzel konecz imajucha.* Schauſpiel mit Traurigkeit, und Frölichkeit vermiſcht. *Kimútatott játék, mellynek eleje ſzomorú, a' vége vig.*

*Trăgĭcus, a, um, Cic. Ad tragœdiam ſpectans. 2. *Transl.* V. *triſtis, ſeverus, ſerius, crudelis.* Et Romana Regia ſceleris tragici exemplum tulit. *Liv.*

*Trăgœdĭa, æ, f. Cic. *Saloſztno igro-kazanye.* s. Trauerſpiel, ein traurig und ernſtlich Schauſpiel. *Kimútatott ſzomorú játék.* Agere, movere, excitare tragœdias: *h. e.* rem ſeriò agere, *vel etiam* tumultum excitare. *Id.*

*Trăgœdus, i, m. Cic. *Saloſztnih dugovány igraß, izkazavecz* r. Tragödien-Spieler. *Trágyédia játſzó.*

Trăgŭla, æ, f. Liv. V. *Jaculum N.* 1. 2. V. *Sagena.* ita *Plin.* Hinc *Transl.* In te tragulam injicere adornat: *h. e.* tibi inſidias ſtruit. *Plaut.*

Trăha, æ, f. Colum. *Poëticè* trăhĕa, æ, f. Virg. *Száni, ſzaone.* r. Schlitten, e. Schleiffe. *Szán.*

Trăhax, ācis, *om.* Plaut. *Rad vlekuchi, vſze k-ſzebi vlekuchi.* Gerne anziehend. *órómeſt vonó.* V. *Rapax.*

Trăho, is, ĕre, xi, ctum, (Act.) *Vlchem, Potésem.* Ziehe. *Vonſzom, Húzom, Hurzolom.* Aliquem ad ſupplicium, Aquam ex puteis trahere. *Cic.* 2. V. *Attrabo, Allicio, Impello N.* 1. *Incito.* Laudis ſtudiô trahi. *Id.* Aliquem ad defectionem trahere. *Liv.* 3. V. *Accipio, Sortior N.* 2. Cognomen ex contumelia, ſpolia de hoſtibus, aliquid ſalis ab uxore mima trahere. *Cic.* 4. V. *Protrabo N.* 2. *Prorogo.* Neceſſe eſt trahi id bellum. *Id.* Item V. *Tero N.* 2. Noctem ſermone trahere. *Virg.* 5. Animam trahere: *pro* reſpirare, vivere. *Plin.* Originem ab aliquo trahere: *pro* derivare, ducere. *Id.* Aliquem ſermone trahere: *pro* remorari, detinere. *Valer. Max.* Aliquid animis trahere: *pro* reputare, perpendere, agitare. *Salluſt.* Diſputationibus aliquid huc, & illuc trahere: *pro* variè interpretari, explicare, narrare. *Cic.*

Trājectio, onis, f. *Prèk hitanye, Preſztrélyenye, Preſztrélyanye.* e. Durchvverffung, Durchſchieſſung. *által-vetés, által-lövés.* 2. Speciatim: *Prepelyanye, Prevaſanye chez vodu.* Das überfahren, e. überfühRung, überſchiffung. *által vitel, által vivés, által-menés.* V. *Tranſfretatio.* Et generatim V. *Translatio.* 3. V. *Tranſpoſitio.* Verborum trajectio. *Cic.*

Trajecto, as, avi, atum, [Act. *Freq.*) Cels. V. *Frequenter* & *trajicio.*

Trajector, oris, m. Prudent. *Prèk hitavecz, Prediravecz, Preſztrélyavecz.* r. Durchvverffer, Durchbrecher, Durchſchieſſer. *által-vető, által lövő.* Item V. *Traductor N.* 1.

Trajectūra, æ, f. Vitruv. V. *Trajectio N.* 1.

Trajectus, ûs, m. Cæſ. *Brodiſche, Meſzto brodarenya,* vulgo *Bród.* e. Fahrt, überfahrt. *Rév, által menő hely.* Item V. *Trajectio N.* 2.

Trājĭcio, is, ĕre, jēci, jectum, (Act.) *Prepelyázam, Preváſam, Chezkaj pelyam, vozim.* Hinüberführe, überführe, überfahre, überſchiffe. *által-viſzem, által-hordom, által hajókázom.* Exercitum Rhodanum trajeci. Antonius ſealpes trajecit. *Cic.* Amnem vadô trajicere: *pro* tranſire. *Liv.* Item generatim V. *Tranſfero N.* 1. *transporto.* Antennas de nave in navem trajicere. *Liv.* Exercitum ex Italia ad Gallias trajicere. *Cic.* 2. *Prèk hitam, Preſztrélyam, Prèk ſtrélyam.* Durch etvvas, *oder* über etvvas vverffe, durchſchieſſe. *által-vetem, által-lövöm* Item V. *Transadigo, transforo.* Jaculô murum trajicere. *Cic.* Femur tragulâ trajicere. *Cæſ.* 3. V. *Tranſfundo. N.* 1. Vinum in alia vaſa trajicere. *Varr.* 4. Transl. V. *Tranſpono.* Verbum trajicere. *Cic.* 5. Rem ad novos Magiſtratus trajicere: *pro* rejicere, transferre. *Liv.* Gulpam in alium trajicere: *pro* rejicere, transfundere, alteri imponere, imputare. *Cic.* V. in *Rejicio.*

Trālātio, onis, f. V. *Translatio.*

Tralatitius, a, um, V. *Translatitius.*

Trāluceo, es, Lucret. V. *Transluceo.*

Tralucidus, V. *Translucidus.* Et ſic de aliis.

Trāma, æ, f. Plin. V. *Subtemen.*

Trāmĕs, ĭtis, m. Cic. *Szteza na prechecz, po prèk mali pút.* Krummer Fuſsvveg über zvverge Feld. *Kereſzt ôſzvény.* Item generatim V. *Semita.*

Trāno, as, V. *Tranſno.*

Tranquillātus, a, um, Corn. Nep. *Vtißen, Vmiren, Vtáſen.* Beruhiget. *Tſendeſitett.*

Tranquillè, *Adv.* Cic. *Tibo.* Still, friedlich. *Tſendeſen.* V. *Quietè.*

Tranquillĭtas, atis, f. Cic. *Tihotha, tißina, mirnoſzt, pokoj.* Stille, Ruhigkeit. *Tſendeßég.* Propriè V. *Malacia.*

Tranquillo, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Tißim, vtáſujem.* Stille. *Tſendeſitem.* V. *Sedo.*

Tranquil-

Digitalizirao Google

Tranquillus, a, um, Cic. *Tih.* Still. *Tſendes. V. Quietus.*

Trans, *Præp. Accuſativo ſerviens.* Cic. *Prèk, Preko, Chez, Na on kraj, Na drugom kraju.* über, hinüber, durch, jenſeit. *által, túl.*

Transăbeo, is, īre, īvi, *vel* ĭi, ĭtum, (Neu.) Val. Flacc. *Chez kaj idem, Prèk idem, Dalye idem.* Hinüber, jenſeit, *oder* vveiter gehe. *által, vagy tovább mégyek.*

Transactio, onis, f. JCt. *Pogodba, Pogadyanye, Opravlyanye med lyudmi vu praudi poſztavlyenemi.* r. Vertrag, Vergleich ſtrittig-gevveſener Partheyen. *Végbezmenés, Megalkuvás.*

Transactor, oris, m. Cic. *Pogadyavecz, Pogodbo-chinecz, z-dobrim opravlyavecz, opravitel med lyudmi praudu imajuchemi.* Güttlicher Unterhändler. *Végbez-vivő, közben-járó, ſzerződő.*

Transădīgo, is, ĕre, ēgi, actum. (Act.) *Prebádam, prebiam, prèk rivam, prèk y prèk bodem.* Durchſtoſſe, durch und durch bohre, treibe. *által-verem, által-lătőm rajta.* V. *Tranſfigo.* Alicujus conſtas tranſadigere. *Virg.*

Transăgo, is, ĕre, ēgi, actum, (Act.) V. *Tranſadigo.* Aliquem ferrō tranſagere. *Lucan.*

Tranſalpīnus, a, um, Cic. *Prekgorzki, Prekgorecz, Preko-planinzki, Preko planin ſztojechi.* Jenſeit des Gebirgs gelegen. *Havaſon túl való.*

Tranſcendo, is, ĕre, endi, enſum, (Neu.) *Preſztuplyujem,* Inf. *preſztupiti, zverhu cheſza prebájam, prekorachujem,* Inf. *prekorachiti.* Hinüber ſteige, überſteige. *által-bágok.* Item V. *Transabeo.* Alpes tranſcendere. *Cic.*

Tranſcindo, is, Plaut. *Prerezázam, prèk réſzem.* Durchſchneide. *által-metſzem.* V. *Trans & ſcindo.*

Tranſcrībo, is, Cic. *Od drugod prepiſzávam.* Ausſchreibe, abcopire. *Valamiből leírom.* V. *Deſcribo N. 1. Exſcribo.* 2. Aliquid alicui tranſcribere: *h. e.* Aliquid per ſcripturam in alterius dominium transferre, alteri tradere. *Liv.*

Tranſcriptio, onis, f. Quintil. V. *Deſcriptio N. 1.* Item V. *Excuſatio, Prætextus.*

Transcurro, is, tranſcurri, curſum, (Neu.) Cic. *Na on kraj,* ali *prèk dercbim.* Auf jenſeits laufle, hinüber laufle. *által-futok.* 2. V. *Percurro N. 2. Perſtringo N. 2.* Subtiles aliorum diviſiones in narratione transcurrere. *Quintil.*

Transcurſus, ûs, m. *Preko-dercbanye, Berzo prederkanye, Mimo idenye.* e. Hinüberlauffung, überlauffung, Vorbeygehung. *Elfutás, Hamar által-futás.* V. *Percurſio.* Aliquid in transcurſu facere: *pro* curſim, obiter facere. *Plin.*

Transdānŭbiānus, a, um, Liv. *Preko-dunajſzki, Prèk,* ali *Na on kraj dunaja ſztojechi.* über den Donau-Fluſs liegend. *Dunán túl-való.*

Tranſdo, is, ĕre, dĭdi, ĭtum, (Act. *Obſol.*) Cæſ. V. *Trado.*

Transdūco, is, *Cic. Cæſ.* V. *Traduco.* Legiones Bætim transducit: *h. e.* trajicit, transvehit, *ſeu* trans Bætim ducit. *Hirt.*

Tranſenna, æ, f. *Oblochna reſſetka, Reſſetku imajuchi prozor.* s. Fenſter-Gitter, vergittert Fenſter. *Ablakban-való roſtély.* V. *Clathrum.* Hinc *proverb.* Aliquid per tranſennam aſpicere: *h. e.* procul, obiter aſpicere. *Cic.* 2. V. *Laqueus N. 1. Rete, Decipula.* Hodie ab tranſenna pendebit turdus. *Plaut.* Hinc *Tranſl.* V. *Inſidiæ, Fallacia, Dolus.* Hunc ego hominem hodie in tranſennam doctis ducam dolis. *Id.*

Tranſeo, is, īre, īvi, & ĭi, ĭtum, (Neu.) *Prèk idem.* Hinüber gehe. *által-mégyek.* Item V. *Permeo, transvehor, N. 1. præterferor, præternavigo, trano, tranſcendo, penetro N. 1.* Pomerium, mare tranſire. Locum, *vel* per locum tranſire, &c. 2. Tranſl. V. *Præterlabor N. 2.* Legis dies tranſiit. 3. V. *Tranſcurro N. 2.* Unamquamque rem leviter tranſire. 4. V. *Omitto N. 1. & 2.* Multa ſilentiō tranſire. 5. Ad adverſarios tranſire: *pro* deficere, transfugere. *Huc uſque Cic.* 6. In ſententiam alterius tranſire. *K-drugoga volyi priſztati.* Eines anderen ſeiner Meynung beyfallen. *Más itéletére hajólni.* Liv. 7. *Paſſivè impers.* A dignitate ad honeſtatem tranſitum eſt: *pro* gradus factus eſt. *Cic.*

Transĕro, is, ĕre, ĕvi, ĭtum, [Act.] Cato. *Na drugo meſzto ſzéjem, ſzadim.* An einen andern Ort ſäe, pflantze. *Másuvá vetem, ültetem.* V. *Tranſplanto.*

Tranſeunter, *Adv.* Ammian. *Mimo iduch.* Im vorbeygehen. *által menő-képen.* Item V. *Curſim, Obiter, Breviter.*

Transfĕro, ers, tŭli, lātum, (Act.) Cic. *Prèk noſzim, Prenaſſam, drugam noſzim.* Hinüber trage, überhin trage, überbringe, auf ein anders Ort trage. *által-viſzem, másuvá-viſzem, által-bordozom.* Caſtra Bætim transferre: *pro* trajicere, transducere. *Hirt.* 2. Tranſl. V. *Reddo N. 2.* Aliquid totidem verbis transferre: *h. e.* de una lingua in aliam

Digitalizirao Google

aliam vertere. 3. V. *Transcribo*, *Inscribo N.* 1. Jus in alterum transferre. Aliquid de tabulis in libros transferre. 4. V. *Accommodo N.* 1. *Apto.* Illa definitio in quamlibet rem aliam transferri posset. 5. Animum ad accusandum, se ad Stoicos transferre: *pro* convertere; se illis adjicere; operam suam illis dare, addicere. Sermonem alio transferre: *pro* convertere. 6. Culpam in alium transferre: *pro* rejicere. V. in *Rejicio.* 7. Nevius in Galliam transfertur: *pro* mittitur. Hactenus *Cic.* 8. V. *Prorogo.* Causam integram in proximum annum transferre. *Cæl. Cic. l.* 8. *ep.* 6.

Transfīgo, is, xi, xum, (Act.) Cic. *Prebádam*, Infin. *preboszti*. Durchsteche, durch und durch stosse. *által-verem*, *által-szegezem*, *által-szurom*. V. *Confodio N.* 2.

Transfigurātio, onis, f. Plin. *Preobrazenye*, *kipa preménYanye*, *obraza preobernenye*. e. Verwandelung, Veränderung, Annehmung einer andern Gestalt, *oder* Figur. *Más ábrázatra* vagy *formára változás*.

Transfīgūro, as, avi, atum, (Act.) Sveton. *Preobrazim*. Inf *preobraziti*, *Preobrazujem*. *Na drugi kip obratham*. In eine andere Gestalt verändere, verwandle. *Más ábrázatba* vagy *formára változtatom*.

Transfluo, is. *Plin.* V. *Perfluo N.* 1.

Transfŏdio, is, *Liv.* V. *Perfodio N.* 1. *&* 2.

Transformātio, onis, f. Senec. V. *Transfiguratio*.

Transformis, me, Ovid. *Preobrazhiv*, *Preobrazen*, *na drugu priliku* (peregr. *formu*) *preobernyen*, *vszakojachke kipe nasze prijemlyujuchi*. Veränderlich, bald diese, bald jene Gestalt an sich nehmend. *Más formákra változtatott*.

Transformo, as, avi, atum, (Act.) Virg. V. *Transfiguro*.

Transfŏro, as, *Senec.* V. *Perforo*.

Transfrĕtātio, onis, f. Gell. *Vosnya*, *prevasanye*, *prepelyanye*, *brodarenye chez teszno-chu morja*. e. Überfahrt, Überschiffung. *által-költözés*.

Transfrĕto, as, avi, atum, (Neu.) Sveton. *Vozimsze*, *Pelyamsze*, *Prebajam prèk teszno-che morja*. Übers Meer fahre. *A' tengeren által-költözöm*. Sumitur etiam generatim. 2. Activè: Ammian. *Chez morje pelyam*, *vozim*. Übers Meer führe. *A' tengeren által-viszem*. Et generatim V. *Traduco N.* 1.

Transfŭga, æ, *com.* Cic. *Uszkok*, *odbeg*, *koi je k-nepriatelu pobegel*. r. Überläuffer, Flüchtling. *Elpártoltt*, *Az ellenség pártjára elhasonlott*. V. *Defector*.

Transfŭgio, is, ĕre, fūgi, fŭgĭtum, (Neu.) Cic. *Drugam bezim*, *prebegávam*, *odbegávam*, *pobegávam*, Inf. *pobegnuti*: *Uszkáchem*, *od jednoga k-drugomu szkáchem*. Von einem zum andern fliehe, übergehe, überlaufe. *Másuvá-futok*. V. *Deficio N.* 2. Magna clientium comitatus manu ad hostes transfugit. *Liv.*

Transfŭgĭum, ii, n. Liv. *Pobegnenye k-nepriatelu*, *Uszkochenye*, *Prebega med nepriatele*. Das Überlauffen, Übergehen, e. Flucht zum Feind. *Elpártolás*, *Az ellenségbez állás*. V. *Defectio N.* 2.

Transfundo, is, ĕre, fūdi, fūsum, (Act.) *Prelévam*, *Pretáchem*, Inf. *pretochiti*: *Iz jedne poszude vu drugu vlévam*. Aus einem Geschirr in das andere giesse, abziehe. *Másuvá töltöm*, *Egy edénybŏl mácba által-töltöm*. 2. *Transl.* Suas laudes ad alium, *vel* in alium transfundere: *pro* transferre. *Cic.*

Transfūsio, onis, f. Plin. *Pretakanye*, *Prelévanye*. e. Hinübergiessung, Abziehung. *Egy edénybŏl mácba töltés*.

Transgrĕdior, ĕris, ĕdi, gressus sum. (Dep.) Cic. V. *Transeo. N.* 1. 2. Transl. *Prejztuplyujem*. Übertrette. *által-hágom*. V. *Prævaricor sub N.* 1. Leges transgredi.

Transgressio, onis, f. Cic. *Prekorachenye*. V. *Transitio N.* 1. *transitus*. 2. Transl. *Prejztuplyenye*, *&c.* e. Übertrettung. *által-hágás*. V. *Prævaricatio N.* 1.

Transgressus, ûs, m. Sallust. V. *Transgressio*. 2. Speciatim V. *Transfretatio*, *Trajectus*. Tacit.

Transjăcio, is, jēci, jactum, (Act.) Solin. V. *Trajicio N.* 2.

Transjectio, onis, f. *Auct. ad Her.* V. *Trajectio*.

Transjectus, ûs, m. Cæs. V. *Trajectus*.

Transĭgo, is, ĕre, ēgi, actum, (Act.) *Mirno opravlyam*, *Pogodbu chinim*, *Pogadyamsze*. Vergleich treffe, überein komme vertrage, eins vverde. *Valakivel békességessen megalkuszom*, *alkut tészek*. Roscius pro sua parte cum Flavio transegit. *Cic. Verr.* 2. 54. 2. V. *Perficio*. Aliquid verbô perficere. *Id. b. Verr. c.* 17. 3. V. *Dego N.* 2. *Traduco N.* 2. Vitam otiosam transigere. *Sallust.* 4. V. *Transfigo*, *transforo*. Gladiô seipsum transegit. *Tacit.*

Transjĭcio, is, &c. *Cæs.* V. *Trajicio*.

Transĭlio, is, ire, lui, *Apud Plin.* īvi, *&* ii, ultum, (Neu.) *Preszkachujem*, *prèk szkachem*. Hinüber springe, überspringe. *által-ugrom*, *által-szököm*. Muros transilire. *Liv.*

2. Transl.

Digitalizirao Google

2. Transl. V. *Prætereo N. 4.* Ne rem pulcherrimam transiliat oratio. *Cic.*

Transīlis, le, Plin. *Prèk ſzkakajuchi.* überſpringend. *által-ſzökö, által-ugró.* Palmes transilis, qui alios transilit.

Transĭtio, onis, f. Cic. *Prehajanye, Prèk idenye.* r. Übergang, das übergehen. *általmenés.* 2. Metalepticè V. *Transfugium.* Liv.

Transĭtor, oris, m. Amm. *Prehajavecz, koi prek hodi,* ali *chez kaj ide.* Der hinüber gehet, r. Übergänger. *által-menö.* Item V. *Transfuga.*

Transĭtōrĭus, a, um, Sveton. *Kud je mochi prejti, chez kajſze prehaja, Prejdlyiv, Preko-hodlyiv.* Durchgängig, vvo ein Durchgang iſt. *által mehetö, Mere által lehet menni.* Item *Prohodni, Minúchi, Prehajajuchi.* Vergänglich. *Elmúlandó.* V. *Fluxus N. 2.*

Transĭtus, ûs, m. Cic. *Prehod, Prohodak, Proſſaſztje.* r. Durchgang, Durchzug. *által-menés.* Item V. *Iter, via, tranſitio.* In tranſitu: V. *Tranſeunter.* Quintil.

Translātio, onis, f. *Prenaſſanye, Drugam noſſenye, Preko-noßnya, Preobrachanye.* e. überbringung, überſetzung. *Másuvá-vitel, által-tétel, Egy nyelvből másra fordítás.* Criminis translatio: *h. e.* remotio. *Cic.*

Translātitiè, *Alii leg.* translātīvè, *Adv.* Ulp. V. *Perfunctoriè, tranſeunter.*

Translātĭtius, *Nonnulli ſcribunt.* Trālātĭtius, a, um, Cic. *Prenoßni, a, o. Od drugot donesſen, drugam prenèſſen, od drugoga vzet.* Anderſtvvo hergenommen, übergebracht, von andern entlehnet und abgeborget. *Másuvá vitetett, Másunnan hozatott.* 2. V. *Communè, Uſitatus, Vulgarè.* Plin.

Translātīvus, *vel* Trālātīvus, a, um, Cic. *idem.*

Translātor, oris, m. Cic. *Prenaſſavecz, Prekonoſzecz, Preobrachavecz.* r. überbringer, überſetzer. *által hozó, Egy nyelvről másra fordító.*

Translĕgo, is, Plaut. V. *Perlego N. 1.*

Translūceo, & Trālūceo, es, Plin. V. *Pelluceo.*

Translūcĭdus, a, um, Plin. V. *Perlucidus.*

Transmărīnus, a, um, Cic. *Preko-morzki.* über Meer gelegen, *oder* hergebracht. *Tengeren túl-való.*

Transmeābĭlis, le, Auſon. V. *Permeabilis.*

Tranſmeo, & Trāmeo, as, Varr. V. *Permeo, Tranſeo N. 1.*

Transmĭgrātio, onis, f. Prudent. *Preko-ſzelenye, drugam ſztána prenaſſanye.* V. *Migratio.*

Transmĭgro, as, avi, atum, (Neu.) Liv. *Drugamſze ſzelim.* Von einem Orth in das ander ziehe. *Másuvá-hordozóskodom.* V. *Migro N. 1. & 2. Tranſeo N. 1.*

Transmiſſio, onis, f. Cic. V. *Trajectio N. 2, Tranſvectio N. 1.* Item V. *Prætermiſſio.*

Transmiſſus, ûs, m. Cæſ. V. *Trajectus.*

Tranſmitto, & Trāmitto, is, ĕre, ſi, ſsum, (Act.) Cic. *Puſztyam, Prepuſztyam,* Inf. *prepuſztiti.* Durchlaſſe. *Helyből helybe által-botsátom.* Item V. *Permitto N. 1. & 2. Prætereo N. 4. 2.* V. *Trajicio N. 1. Tranſfreto.* In Africam ſecunda navigatione tranſmiſit. Utrunque ſinum pedibus, & equis tranſmiſimus. *Id.* 3. V. *Tranſcurro N. 1. Tranſeo N. 1.* Campos curſu tranſmittere. *Virg.* 4. V. *Tranſforo, Trajicio N. 2.* Pectus cuſpide tranſmittere. *Silius.* 5. Transl. V. *Trado N. 1. Committo N. 1.* Provinciam, bellum, negotium alteri transmittere. *Cic.* 6. V. *Tero N. 2. Tranſigo N. 3.* Tempus inter libros tranſmittere. *Plin.*

Tranſmontānus, a, um, Liv. *Prekgorzki, Zagorzki, Prekgorecz.* Jenſeits des Gebirges. *Hegyen túl-való.*

Tranſmutātio, onis, f. Quintil. V. *Mutatio,*

Tranſmūto, as, *Horat.* V. *Muto.*

Tranſnăto, as, avi, atum, [Neu.] *Prèk plávam, Preko-plujem.* Hinüber ſchvvimme, überſchvviimme. *által-úſzok.* Flumen tranſnatare. *Liv.*

Tranſnāvĭgo, as, avi, atum, (Neu.) Pompon. Mela. *Na Ladjiſze prevájam, Prèkſze vozim.* Hinüber ſchiffe. *által-hajókázom, által-evezek.*

Tranſno, & trāno, as, avi, atum, [Neu.] Horat. V. *Tranſnato.*

Tranſnōmĭno, as, avi, atum, (Act.) Sveton. *Ime preményam, Drugach imenujem.* Den Nahmen verändere, anders benenne. *Nevét által-változtatom.*

Tranſpectus, ûs, m. Lucr. *Prèk gledanye, preko-videnye.* e. Durchſehung. *által-látás.*

Tranſpĭcio, is, ĕre, exi, ectum, [Act.] Lucr. *Prèk gledim, preko-vidim.* Durchhin ſehe, durch etvvas ſchaue. *által-látok.*

Tranſplantātio, onis, f. *Preſzadyanye,* e. überpflantzung. *Másuvá-ültetés, plántálás.*

Tranſplanto, as, avi, atum, [Act.) *preſzadyam.* überpflantze. *Másuvá-ültetek, plántálok.*

Tranſpōno, is, ŏſui, ĭtum, (Act.) Gell. *preposztavlyam, prèk poſztavlyam, Drugam dévam.* Verſetze, überſetze. *Másuvá-helyheztetem, által-tészem.*

Tranſpor-

Digitalizirao Google

Transportātio, onis, f. Senec. V. *Translatio N. 1.*

Transporto, as, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Transfero N. 1. Trajicio N. 1. Traduco N. 1.*

Transpŏsĭtio, onis, f. *prepoſztavlyanye*, e. überſetzung. *Máſuvá-helyheztetés.*

Transscrĭbo, is, V. *Transcribo.*

†Transsubſtantiātio, onis, f. *premena bitja, preobernenye vu drugo bitje.* e. Vervvandelung in ein ander Weſen. *Valóságnak elváltoztatása.*

Transtrum, i, n. Cic. *Brodarzka klup na ladji.* e. Ruder-Banck, queer banck. *által pad a' hajóban, mellyen az evezősök ûlnek.*

Transvectio, onis, f. Cic. *Preko-vozenye, Prevezenye na ladji.* Das überfahren, überſchiffen. *által-vivés, vizen által-vivés.* V. *Transportatio.* 2. V. *Prætervectio N. 1.* Liv.

Transvĕho, is, xi, ectum, (Act.) Sveton. *Prèk vozim.* Durchführe, überſetze. *által-viſzem.* V. *Tranſporto.*

Transvĕhor, ĕris, ectus ſum. (Paſs. *Alius* Dep.) *Prèkſzze vozim.* übergeführet vverde. *által-vitetek.* Ratibus tranſvecti ſunt. *Plin.* Item V. *Tranſnavigo, Tranſeo N. 1.* Nemo hæc unquam eſt tranſvectus æquora curſu. *Cic. 5. de Fin. c. 18. ex Poëta. 2. V. Prætervehor, Præterequito.* Ab eodem inſtitutum dicitur, ut Equites idibus quintilibus tranſveherentur. *Liv. l. 9. in fine.* Equô tranſvehi: *pro* præterequitare luſtrationis gratiâ. *Sveton.* Hinc Transl. V. *Præterlabor N. 2.* Abiit jam, & tranſvectum eſt tempus. *Tacit. 2. hiſt. c. 76.*

Transverbĕro, as, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Tranſigo.*

Transversă, *Accus. plur.* pro *tranſversè.* Virg.

Transversārĭus, a, um. *Po-prèk poſztavlyen, Kajſze na krù poſztavlya.* Queer übergelegt. *által*, vagy *kereſztûl tétetett.* Tigna tranſverſaria. *Cæſ.*

Transversè, *Adv.* Vitr. *Po-prèk, Na krù.* überzvverch, in die Queere. *Kereſztûl, viſzſzán.* V. *Obliquè.*

Transversus, a, um. *Prechni, Poprechni, Poprèk obernyen.* überzvverch, ſchreg. *Félen-hajlott, kereſztûl-való.* V. *Tranſversarius, Obliquus N. 1. 2.* Transl. V. *Adverſarius, Contrarius.* Fortuna tranſverſa miſeræ Reipublicæ incurrit. 3. Ab hac regula mihi non licet tranſverſum digitum. *vel* unguem diſcedere. *Od ove zapovedi ni za jeden perſzt*, iliti *ni malo neſzmem odſztupiti.* Ich darff von dieſem Geboth nicht eines Nagels breit vveichen. *Nékem legkiſſebben-ùnem ſzabad ezen parantſolattûl tá-*

voznom. Hactenus *Cic. 4.* Aliquem transverſum agere. *Kôga ſzilno od napervo vzetoga poſzla* ali *nakanenya odvernuti, obernuti.* Einen mit Gevvalt abvvendig machen. *Valakit erővel a' maga ſzándékjától elfordítani.* Senec.

Transverto, is, ĕre, ti, ſum, (Act.) Firmic. *Preobracham, Po-prèk obracham.* überzvverch kehre. *Kereſztûl fordítom.*

Transultо, as, avi, atum, (Neu.) *Preſzkakivam.* Hinüber ſpringe. *által-ſzökellem.* In recentem equum exſeſſo tranſultare. *Iz trudnoga na ſriſkoga konya preſzkocsiti, drugoga konya zaſzeſzti.* Auf ein friſch Pferd ſteigen. *Egy lóról másra ugorni.* Liv.

Transŭmo, is, ĕre, pſi, ptum, (Act.) Stat. *Od drugod*, ali *Iz drugoga jemlyem, Po-prèk jemlyem.* Aus einem andern nehme, hinüber nehme, auf die andere Seite nehme. *Másunnan-vészek, Más részre veszem.*

Transuo, is, ĕre, ui, ūtum, [Act.] Colum. *Prèk ſ'ivam.* Durchnehe. *által-varrom.* Item V. *Tranſigo.*

Transvŏlĭto, as, avi, atum, (*Freq.*) *Lucr.* Frequenter tranſvolo.

Transvŏlo, as, avi, atum, (Neu.) Plin. *Prèk letìm, Prelétyem*, Inf. *preleteti.* Hinüber, oder überfliege. *által repűlök.* Item V. *Prætervolo:* Hinc *Transl.* Inde in partem alteram victoriæ nuncius tranſvolat: *pro* tranſcurrit, velociter tranſit. *Liv.* Ad hoſtes tranſvolare: *pro* tranſfugere. *Plaut.*

Transvolvo, is, ĕre, volvi, vŏlūtum, [Act.] Prudent. *Prèk valyam.* Hinüber vvaltze. *által hengeritem.* Pari jure alia componi poſſunt.

Transylvānĭa, æ, f. Geogr. *Erdelyzka zemlya* V. *Dacia mediterranea.*

Transylvānus, i, m. Geogr. *Erdelecz.* Ein Siebenbürger. *Erdélyi ember.*

*Trăpētum, i, n. *Virg.* Item

Trăpēs, ētis, m. & Trapetus, i, m. Cato. *Oljena ſztuppa*, ali *preſſa, Ulyeni malin.* e. Oel-Preis, Oehl-Mühle. *Olaj ſajtó, olaj malom.*

*Trăpēza, æ, f. *Latinè* Menſa argentariorum. *Sztol novczo-terſzczev, Novcharnicza.* r. Wechſel-Tiſch, e. Wechſel-Banck. *Pénz váltó aſztal.*

*Trăpēzīta, *vel* Trapezitēs, æ, m. Plaut. V. *Menſarius, Campſor.*

*Trăpēzŏphŏrum, i, n. & Trapezophorus, i, m. Cic. *Sztolna noga.* r. Tiſch-Fuſs, oder s. Geſtell. *Aſztal láb.* Item V. *Abacus N. 1.* ſic interpretatur *Julius Pollux.*

*Trău-

*Trāulus, a, um, V. *Balbus*, *Blæſus*.
Trāvŏlo, as, Varr. V. *Tranſvolo*.
Trĕbācĭtĕr, *Adv.* Sidon. V. *Callidè*.
Trĕbax, ācis, *com.* Sidon. V. *Callidus*.
Trĕcēni, æ, a. *per Syncop.* Liv. V. *Tercenteni*.
Trĕcentēni, *Alii leg.* trĭcentēni, æ, a. Colum. V. *Tercenteni*.
Trĕcentēsĭmus, a, um, Liv. *Triſztotni*, *triſztoti*. Der dreyhunderſte. *Három ſzázodik*.
Trĕcenti, æ, a, Cic. *Triſzto*. Dreyhundert. *Három ſzáz*, *Három-ſzázan*.
Trĕcentiēs, *Adv.* Catull. *Triſztokrat*, *triſztopúta*, *triſzteti pùt*. Dreyhundertmal. *Három-ſzázſzor*.
Trĕdĕciēs, *Adv.* Cic. *Trinaiſzkrat*, *trinaeſztpúta*. Dreyzehenmal. *Tizenháromſzor*.
Trĕdĕcim, *Adject. Indecl.* Liv. *Trinaiſzt*. Dreyzehen. *Tizen-három*.
Trĕdĕcĭmus, a, um, *Synon.* Decimus tertius. Plin. *Trinaiſzti*. Der dreyzehende. *Tizenharmadik*.
Trĕmĕbundus, a, um, Cic. *Dêrbtlyiv*, *Dêrbtajuchi*. Zitternd. *Reſzketô*, *Rettegô*.
Trĕmĕfăcio, is, ci, actum, (Act.) Cic. ex Poëta. *Dêrbtati chĭnim*, *Dêrbtanye dodájem*. Zitterndmache. *Reſzketôvé téſzem*, *Megrettentem*. Item V. *Terrefacio*.
Trĕmendus, a, um, Virg. V. *Timendus*, *terribilis*.
Trĕmĭpēs, ĕdis, *om.* Varr. *Nogo-dêrbtav*, *Nogo-derbtavecz*, *kômu noge dêrbchu*. An Füſſen zitternd. *Lábain reſzkedô*.
Trĕmiſco, is, ĕre, (Neu.) *Dêrbkechem*, *Jakoſze plaſſim*. Erzittere, hefftig erſchrecke. *Reſzkedegelek*, *Igen félek*. V. *Contremiſco*, *Paveſco*. Vocémque tremiſco: *h.e.* exhorreſco. *Virg.*
Trĕmiſſis, is, m. *Lamprid.* Nummus, tertia pars ſolidi aurei.
Trĕmo, is, ĕre, ui, (Neu.) Cic. *Dêrbchem*, *Dêrbtam*, *trepechem*, *treſzemſze*. Zittere. *Reſzketek*. 2. per Metonym. V. *Horreo*, *timeo*. Animô tremere. *Id.* Virgas, ac ſecures Dictatoris tremere. *Liv.*
Trĕmŏr, ōris, m. Cic. *Dêrbtavicza*, *Dêrbtanye*, *trepetanye*, *trepet*, *Darbat*. Das Zittern, Beben, Schaudern, e. Zitterung, Schüchterheit. *Reſzketés*, *Rettegés*. Item V. *Horror*.
Tremulè, *Adv.* Apulej. *Dêrbchuch*, *trepechuch*. Zitterend, mit Zittern. *Reſzketve*, *Rettegve*.
Trĕmŭlus, a, um, Cic. ex Poëta. *Trepetlyiv*, *Jako derbtajuchi*. Sehr zitternd. *Reſzketeges*.

Trĕpĭdantĕr, *Adv.* Cæſ. V. *Tremulè*, *timidè*, *pavidè*.
Trepidātio, onis, f. Cic. V. *Timor*, *tremor*.
Trepidè, *Adv.* Liv. V. *Trepidanter*.
Trĕpĭdo, as, avi, atum, (Neu.) Cic. *Dêrbchem od-ſztrába*. Vor Forcht zable, zittere, &c. V. *Paveo*, *tremo*.
Trĕpĭdŭlus, a, um, Gell. *Nekuliko bojazlyiv*, *preplaſſen*, *trepetlyiv*, *dêrbtlyiv*. Ein vvenig forchtſam, erſchrocken, zitterend. *Félénketske*, *Reſzketegetske*
Trĕpĭdus, a, um, Liv. V. *Tremulus*, *timidus*. 2. V. *Incertus*, *Dubius*. Meſſenii rerum ſuarum trepidi. *Id. l.* 26. *c.* 21.
Trĕpondo, n. *Indecl.* Quintil. *Vága poldruge oke*, vulgo *treh funtov*. s. Gevvicht von drey Pfund. *Három-fontni mérték*.
*Trēs, *com.* trĭă, n. *Gen.* trium, *om.* Cic. *Tri*. Drey. *Három*.
Treſſis, is, m. V. *Triobolus*. Agaſo treſſis: *h.e.* vilis, nauci, flocci, nihili. *Pers.*
Treſvĭri, trium virōrum, m. *plur.* Cic. *Tri chaſztniki*, *troicza ſzudczev*. Drey Männer, drey Raths Herren. *Három tiſztviſelô fô ſzemélyek*, *Három igazgató Urak*. Alii leg. *treviri*, *trevirorum*, eodem ſenſu. 2. *Treviri* populus & civitas antiquiſſima Galliæ Belgicæ, hodie ſedes Archiepiſcopi & Electoris S. R. I.
Triangŭlāris, re, Colum. *Troj-vuglaſzt*, *troj-vuglat*, *troj-vugel*, *gla*, *glo*. Dreyeckigt. *Három-ſzegû*.
Triangŭlum, i, n. Cic. *Troj-vugel*, *Dugovanye troj-vuglaſzto*. Drey-Eck, r. Triangel. *Három-ſzegû dolog*.
Triangŭlus, a, um, Colum. V. *Triangularis*.
Triārĭus, a, um. *Tretjo redni*, *tretjoga reda*, *vu tretjem redu poſztavlyen*. Aus der dritten Ordnung, der im dritten Ort oder Glied iſt. *Harmadik rendbôl-valô*, *Harmadik rendben helyheztettett*. Milites triarii, apud Romanos erant ſelectiſſimi, tertio in acie loco poſiti, & pro extremo periculo reſervati. *Haſtarii* enim primi; his victis, *Principes*, pilis inſtructi, ſeu *Pilani* pugnam ineibant; tum demum, ſi & hi terga vertiſſent, ſuccedebant *Triarii*. Unde, cùm res eò adducta eſt, ut extremo conatu, ſummiſque viribus agere oporteat, *Rem ad triarios rediiſſe*, proverbiô dicimus. *Liv.*
*Trĭās, ădis, f. Theol. *Troicza*, *Troiſztvo*. e. Dreyeinigkeit, Dreyfaltigkeit. *Háromság*.
Trĭbuārius, a, um, *Cic.* Ad tribum pertinens.
Trĭbŭla, æ, f. Colum. *Mlatillo*, *Czépi*. r. Dreſchflegel. *Tſép*. Apud veteres *tribula*

Digitalizirao Google

erat machina plaustro similis, tribulandis spicis apta.

Tribŭlārium, ii, n. Colum. *Guvno, Meszto, na kojemsze mlâti.* r. Ort, vvo man dreschet. *Tsépletsbez-valò bely.*

Tribulātio, onis, f. *Mlatenye, tuchenye.* e. Dreschung, Klopffung. *Megtséplés, tséplés, tórés.* 2. Transl. V. *Afflictio, Angor, Mœror.* Firmic.

Tribŭlis, le, Cic. *Jedno-czébzki, Iz jednoga czéba, Czébzki.* Aus einer Zunfft; Zunfft-Genoss. *Azon egy társaságból-való, tzéhéli, tzéhez való.*

Tribŭlo, as, avi, atum, [Act.] Cato. *Mlátim, Menczam, túchem.* Dresche, klopffe. *Megtséplem, tséplem, Nyomtatom.* 2. Transl. V. *Affligo N.* 2. *Ango.* Tertull.

Tribŭlum, i, n. Varr. V. *Tribula.*

*Tribŭlus, i, m. Virg. *Bodéchi drach.* Stachlicht Unkraut, Burtzel-Dorn. *Tövisés, tüskés fü.* Aquaticus tribulus. *Vodeni orésecz.* e. Wasser-nuss, Stachel-nuss. *Sulyom.* Plin. Item 2. per *Metaphor.* tribulus dicitur Stimulus ferreus triangulus, cuspidibus armatus, quales olim contra hostium incursus per viam spargebantur. *Veget.*

Tribūnāl, ālis, n. Cic. *Szudnyi sztolecz, szudchevo szedallo, prisztolje.* r. Richter-Stuhl. *Törvény-szék.* 2. V. *Judicium N.* 1.

Tribūnātus, ûs, m. Cic. *Obchinzkoga glavára y branitela chaszt, Czehmesztria, Chaszt-nichtvo nad pukom.* s. Zunfftmeister-Amt. *Tzé mesterség, Fö méltóság.* Militaris tribunatus. *Glavarztvo vojnichko, Chaszt tiszuchnika, tiszuchnichtvo.* Des Obristen Würde und Amt. *Ezer vitézek felet-való hadi tiszt,*

Tribūnĭtĭus, a, um, Cic. *Puko-glavarzki, Czehmesterzki.* Dem Zunfft-Meister gehörig. *Tribunusi fö tiszthez-való.* Vir tribunitius, qui tribunatum gessit.

Tribūnus, i, m. *Synon.* tribui præfectus, Magister tribûs. *Czehmester, glavar obchine.* r. Zunfft-Meister, Vorsteher des Volcks. *Tzé-mester, közönséges társaságnak igazgató fö úra, bírója.* Varia fuerunt tribunorum genera, e.g. Tribunus plebis. *Poglavary Branitelpuka,* iliti *obchine.* r. Vorsteher und Beschützer des Volcks. *Elöl-járója és óltalmazója a' köznépnek.* 2. Tribunus militum. *Tiszuchnik, Glavàr jezero vojnikov pod szobum imajuchi,* peregr. *Oberszlar.* r. Obriste. *Ezeres elöljáró, kapitány.* 3. Tribunus ærarius, *vel* Tribunus ærarii. *hodie* Thesaurarius bellicus. *Vojnichki plachamester, Naplatitel vojnikov.* r. Kriegs-Zahlmeister, Kriegs-Cassirer. *Hadi kifizetője a' vitézeknek.* 4. Tribunus celerum, subinde *Magister equitum,* tandem *Præfectus Prætorii* vel *Prætorio* dictus; à *Romulo* institutus, tribus equitum, celeritate præstantium, & ad custodiam Regis destinatorum, centuriis præerat; ac secundum à Rege locum obtinebat. V. *Præfectus Prætorii, &c.* Hactenus *Cic. Liv. Varr.*

Tribŭo, is, ĕre, ui, ūtum, (Act.) V. *Do N.* 1. *Impertio, Attribuo, Præsto N.* 2. Suum cuique tribuere. *Cic.* 1. *Off. c.* 5. Honorem alicui tribuere: *pro* habere, deferre, exhibere. Alicujus orationi silentium tribuere: *pro* præstare, aures præbere. Alicui secundùm patrem plurimum tribuere: *pro* deferre, adscribere, imputare, in acceptis referre, eum plurimum post patrem æstimare. Aliquid valetudini tribuere: *pro* concedere, indulgere, permittere. Aliquid in partes tribuere: *pro* dividere, partiri. *Id.*

Tribŭs, ûs, f. Cic. *Dèl puka, Czèh, Koleno, Plemme, Pokolénye, Sztanovita kupchina lyudztva.* e. Abtheilung des Volcks, Zunfft, s. Geschlecht. *Népböl ojztott rend, tzé, nemzetség.*

Tribūtārius, a, um, Cic. *Plácbu dati dusen, Dáchi podlosen, Dáchni, Harachni, Harach plachajuchi.* Steuerbar, Zinsbar, der Steuer und Schatzung giebt. *Adó-fizetö, Bér-adó.*

Tributarius, ii, m. Cic. *Dáchnik, Harachnik.* r. Steuer-Mann. *Adó-fizetö ember, Adózó.*

Tribūtim, *Adv.* Cic. *Od czéha do czéha, od pokolénya do pokolénya.* Den Zünfften nach, Zunfft-Weise. *Tzéhenként, Nemzetségenként.*

Tribūtio, onis, f. Cic. V. *Datio, Donatio, Distributio, Contributio.*

Tribūtor, oris, m. Apul. V. *Dator, Distributor, Largitor.*

Tribūtum, i, n. *Cic.* Tributus, i, m. Plaut. *Dácha, Harach.* e. Steuer, r. Tribut. *Adó, szedett pénz.* V. *Contributio.*

Tricæ, arum, f. *plur.* Nonius. *Zapletki, zamotki,* iliti *vsza ona, kojaszepiplichem okolo nög zapletaju, ali omataju.* Haar oder Werck das den Hennen an Füssen hanget. *Tyúk lábára akadozó ször.* 2. Transl. *Malo dobra, zlocheszte sztvári.* Nichtswürdige Sachen. *Semmire-kellö dolgok.* Synon. *Nugæ, Res frivolæ, Res nihili.* Sunt *apinæ, tricæque,* & siquid vilius istis. *Martial.* 3. V. *Implicatio, Obstaculum, Impedimentum N.* 1. Item V. *Altercatio, Jurgium.* Domes-

tica

ſticæ tricæ. *Cic.* Aliquem in tricas conjicere. *Plaut.*

Trĭcēnārĭus, a, um, Varr. *Trideſzet vu ſzebe zaderſzvajuchi, trideſzeto-brojni, trideſzet lèt ſztar.* Dreyſſig in ſich enthaltend, dreyſſig-Jährig. *Harmintz ſzámos, Harmintz eſztendŏs.*

Trĭcēni, æ, a, *plur.* Auct. ad Her. *Po trideſzet.* Je dreyſſig. *Harmintzanként.* Item V. *Triginta.*

Trĭcennālis, le. *Chez trideſzet lèt bivajuchi, trideſzeto leto bivajuchi.* Da● alle dreyſſig Jahr geſchiehet. *Minden harmintzadik eſztendŏben lévŏ.* Feſta tricennalia. *Oroſius.*

Trĭcennĭum, ii, n. *Trideſzet lèt.* Dreyſſig Jahr. *Harmintz eſztendŏ.* Ita *Juſtinian. Cod. l. 7. tit. 21. leg. 1.*

Tricenteni, æ, a, V. *Trecenteni.*

Trĭcentiēs, *Adv.* Martial. V. *Trecenties.*

Trĭceps, cĭpĭtis, *om.* Cic. *Troj-glav.* Dreyköpffig. *Háromfejŭ.*

Trĭcēsĭmus, a, um, Cic. *Trideſzéti.* Der dreyſſigſte. *Harmintzadik.* Hinc *Subſtantivè* Triceſima, æ, f. *Scil.* pars. *Trideſzetina*, peregr. *Harmicza.* r. Dreyſſigſt. *Harmitzad.*

Trĭceſſis, is, m. *Varr.* tres decuſſes, ſeu triginta aſſes.

*Trĭchĭa, æ, m. Plin. V. *Sardina N. 1.*

Trĭciēs, *Adv.* Cic. *Trideſzetikrat, trideſzetpluta.* Dreyſſigmal. *Harmintzſzor.*

Tricliniāris, re, & trieliniārius, *Alii leg.* triclinārius, a, um, *Plin.* Ad triclinium ſpectans.

*Trĭclĭnĭum, ii, n. Cic. *Jéſztvinzka biſa, goſztivnicza.* s. Speis-Zimmer, r. Speis-Saal. *Ebédlŏ palota.*

Trĭco, ōnis, m. Non. *Zabavicza, Zabavlyavecz.* Zanckſüchtiger Menſch. *Garázdás, komor.* V. *Altercator, Rixator, Rixoſus.*

Trĭcor, āris, atus ſum, (Dep.) Cic. V. *Ineptio.* Item V. *Altercor, Rixor.*

Trĭcornĭgĕr, a, um, *Auſon.* &

Trĭcornis, ne, Plin. *Troj-rog, troj-rogat.* Dreyhörnicht. *Három-ſzarvú.*

Trĭcorpŏr, ŏris, *om.* Virg. *Tri téla imajuchi, troj tel, troj-telovni.* Drey Leiber habend. *Három teſtŭ.*

Trĭcuspĭs, ĭdis, f. Ovid. *Troj-nabadni, tri nabade* vulgo *tri ſpicze imajuchi.* Dreyſpitzig. *Három-hegyŭ, élŭ.*

Trĭdens, entis, m. Plin. *Trojzubja, trojzubacha, Zubache imajuche tri zúbe.* Eine Gabel mit drey Zähnen, dreyzänckige Gabel. *Három-agú villa.* 2. Adjectivè *troj-zub, troj-zubaſzt.* Dreyzänckig. *Három-fogú.* Æs tridens. *Valer. Flacc. l. 1. v. 687.*

Trĭdentĭfĕr, & trĭdentĭgĕr, a, um, Ovid. *Troj-zubachu imajuchi, noſzechi.* Der eine dreyzänckige Gabel trägt. *Szigony hordozó, Három-fogú villa hordozó.* Cognomentum Neptuni.

Trĭdentum, i, n. Geogr. *Trent, varaſs.* e. Stadt Trient. *Tridentom városa.* V. in *Tirolis.*

Trĭduānus, a, um, Apulej. *Troj-dnevni, treh dnevov.* Dreytägig. *Három napú.*

Trĭduum, ii, n. Cic. *Tri dni.* Drey Tag. *Három nap.*

Triennālis, le. *Troj-letni, trih lèt, tri leta terpechi.* Drey Jahr vvährend, Dreyjährig. *Három eſztendŏbéli.*

Triennĭs, ne. *Tretják, tri godiſcha ſztar.* Dreyjährig, drey Jahr alt. *Három eſztendŏs.*

Triennĭum, ii, n. Cic. *Tri godiſcha, tri letta.* Drey Jahr. *Három eſztendŏ.*

Triens, entis, m. Cic. *Synon.* tertia pars libræ, menſuræ, hæreditatis &c. *Tretina, tretjè dèl.* Dritter Theil. *Harmad réſz.* Speciatim eſt *Nummus*, tertiam partem aſſis, *h. e.* quatuor uncias valens *Juvenal.*

Trientālis, le. *Plin.* trientem continens.

*Triĕrarchus, i, m. Cic. *Latinè* Præfectus triremis.

*Trĭērĭs, *vel* trierēs, is, f. V. *Triremŭ.* In trietem aſcendit. *Nepos.* Plurimi leg. *triremem.*

*Triĕtērĭcus, a, um, Stat. *Vſzako tretje leto bivajuchi.* Alle drey Jahr geſchehend. *Minden harmadik eſztendŏn lévŏ.* Item V. *Triennalis.*

Triĕtērĭs, ĭdis, f. Cic. *Vrême* ali *doba od trih lèt.* Dreyjährige Zeit. *Három eſztendei idŏ.*

Trĭfārĭam, *Adv.* Liv. *Na troje, na tri ſztráne*, ali *náchine.* In drey Theil, auf dreyerley Weiſe. *Háromképen, Három-féle módon.*

Trĭfārius, a, um, Caſſiod. *Troj-delni, troj-ſztran, troj-náchinzki.* Dreytheilig. *Három réſzre oſztható.*

Trĭfāux, cis, *om.* Virg. *Tri poſirake imajuchi, troj lampaſzt, troj-cheluſztni.* Drey Schlund habend. *Három-torkú.*

Trĭfĕr, a, um, Colum. *Trikrat chez leto rodechi, trikrat vu jednom godiſchu ſzàd donaſſajuchi.* Das in einem Jahr dreymahl Früchte hervor bringet. *Eſztendŏben háromſzor termŏ.*

Trĭfĭdus, a, um, Ovid. *Na troje razkolitliv, Raztrojliv, ſtoſze raztrojti, na troje kalati more.* Das in drey Theil geſpalten vvird. *Három rétŭ, Három réſzre haſadó.* Item V. *Trifarius.*

Trifŏlium, ii, n. Plin. *Detelya, Detelina, tripérſztacz, znana trava.* r. Wieſen-Klee, Spitz-Klee. *Három levelű fű, Ló-her.*

Triformis, me, Horat. *Troj-licz, tri licza*, ali *obraze*, peregr. *fórme imajuchi.* Drey Geſtalten habend. *Három formájú.*

Trifūr, ūris, m. Plaut. *Verli tàt, Veliki tàt.* Ein Ertz-Dieb. *Szertelen lopó, Fő lopó.*

Trifurcifĕr, ĕri, m. *Plaut.* Maximus furcifer.

Trifurcus, a, um, Colum. V. *Tridens N. 2. Tricuſpis.*

Triga, æ, f. Ulp. *Z-trimi konyi kóla, kochie*, ali *bintov.* Dreyſpännniger-Wagen, *oder* Kutſche. *Három lovú ſzekér, bintó.*

Trigămus, a um, Hieronym. *Troj ſen, trikrat oſenyen.* Dreymahl verheurathet, der drey Weiber gehabt. *Háromſzor házaſult.*

Trigārium, ii, n. *Plin.* Certamen cum trigis, *vel* locus eiuſmodi certaminis.

Trigārius, ii, m. Plin. *Trib kòny raunavecz, kochiß z-trémi konyi.* r. Fuhrmann mit drey Pferden. *Három-lovú ſzekeres.*

Trigĕmĭni, ōrum, m. & Trigeminæ, arum, f. *plur.* Liv. *Trojki, tri na jeden-pùt rodyeni.* e. Drillinge, Kinder, deren drey auf einmahl gebohren vvorden. *Hármaſok, Egy baßal bárman ſzültek.*

Trigĕmĭnus, a, um, Plin. V. *Triplex.*

Trigemmis, me. *Colum.* tres gemmas habens.

Trigēſiēs, *Adv.* Vitruv. V. *Tricies.*

Trigēſĭmus, a, um, Cic. V. *Triceſimus.*

Triginta, *Adject. Indecl.* Plin. *Trideſzet, trideſzeti.* Dreyſſig. *Hármintz.*

*Trigōn, ōnis, m. Martial. V. *Pila minor.*

Trigōnālis, le, *Martial.* Item

Trigōnĭcus, a, um, *Firmic.* Trigōnĭus, a, um, *Veget.* V. *Triangularis.*

*Trigōnum, i, n. & Trigonus, i, m. Vitruv. V. *Triangulum.*

*Trigōnus, a, um, Manil. V. *Triangulus.*

Trihōrium, ii, n. Auſon. *Tri vure, treh vùr vréme.* e. Zeit von drey Stunden. *Három óráni.*

Trijŭgus, a, um. *Troj-vpreſen.* Dreyſpännig. *Három ſzve-fogott.* Currus trijugus. V. *Triga.* Equi trijuges. *Szkup v-preſeni tri konyi.* Drey Pferde mit einander geſpannt. *Hámba ſzve-fogott három ló.* Præditus capite trijugo: *b. e.* triplici. *Vitruv.*

Trilibris, bre, Horat. *Troj-funtni, Poldruge oke.* Dreypfündig. *Három-fontni nehéz.*

Trilingvis, gve. Horat. *Troj-jezichni, tri jezike imajuchi.* Dreyzüngig, drey Zungen habend. *Három nyelvű.* Item *Tri jezike znajuchi.* Drey Sprachen redend. *Három nyelvet értő.* Varro.

Trilix, īcis, *om.* Virg. *Troj-nitni.* Drillig. *Három rend nyűſt ſonálban ſzött.*

Trimātus, ûs, m. Plin. *Doba treh lèt, troj-letje.* Alter von drey Jahren. *Három eſztendős korúság.* Item V. *Triennium.*

Trimeſtris, ſtre, Plin. *Sztar tri meſzecze, troj-meſzechni.* Drey Monatlich. *Hárombónapi.*

Trimŏdia, æ, f. *Colum.* &

Trimodium, ii, n. Plaut. *Mera tri drevenyke ali vagane derſecha, troj-vagan, trójkuplenik, &c.* s. Gefäſs, ſo drey Maas in ſich hält, drey Metzen. *Három köblös edény.*

Trimŭlus, a, um, (dicitur de pueris) *Sveton.* &

Trimus, a, um, Varr. V. *Triennis.*

Trinĕpōs, ōtis, m. *Paul. JCtus.* Filius abnepotis.

Trineptis, is, f. *Paul. JCtus.* Filia abneptis.

Trinĭtās, ātis, f. Tertull. V. *Trias.*

Trinoctiālis, le, Martial. *Troj-nochni, tri nochi terpechi.* Drey Nächte vvährend. *Három éjtſzakányi.*

Trinoctium, ii, n. Gell. *Tri nochi, troj-nochje, vréme od trih nochi.* Drey Nächt. *Három éjtſzaka.*

Trinōdis, de. Ovid. *Troj-vuzlaſzt, troj-gumbaſzt, tri vuzle imajuchi.* Drey-knödig, drey-knöpffig. *Három-tſomójú, Három bütikójú.*

Trinundĭnum, i, n. Cic. *Tri ſzenymi*, ali *ſzajmi.* Drey Jahrmarck. *Három vá árok.* Spatium 27 dierum.

Trīnus, a, um, Cic. *Troji, troja, troje.* Dreyerley. *Harmos, Harmad* Item V. *Terni.*

*Trĭŏbŏlus, i, m. *Novecz*, ali *Penez tri bicbe vréden.* Drey Heller. *Három filléres pénz.* Homo trioboli: *b. e.* nauci, flocci, nihili. *Plaut.*

Trĭpālis, le, *Varr.* Quod tribus palis ſuſtinetur.

Trĭparcus, a, um, Plaut. *Synon.* Nimis parcus, ſordidus, avarus, tenax. *Prevach ſzkup.* Sehr karg. *Igen fösvény.*

Trĭpartītō, *Adv.* Cic. *Na tri dèle.* In drey Theil. *Három réſzben.* V. *Trifariam.*

Trĭpartītus, a, um, Cic. *Na troje razdelen.* In drey Theil getheilet. *Három réſzre oſztatott.*

Trĭpătĭnum, i, n. Plin. *Synon.* Epulæ trium ferculorum. *Goſztenye treh fogaſſov.* s. Gaſtmahl von drey Trachten. *Három fogaságnak vendégsége.*

Trĭpectŏrus, a, um, Lucr. *Troj-perſz.* Dreybrüſtig. *Három-melyű.*

Trĭpĕdālis, le, *Liv.* &

Trĭpĕdānĕus, a, um, Cato. *Troj-noſni, tri-*

noge.

noge, ali *czepelisse dug*, ali *sirok*. Dreyschuhig; drey Schuh lang, *oder* breit. *Három-lábni*, *Három-láb nyomni*.

Trĭpertītus, a, um, Cic. V. *Tripartitus*.

Trĭpēs, ĕdis, *om*. Liv. *Troj-nog, tri noge imajuchi*. Dreyfüssig. *Három-lábú*.

Trĭplex, ĭcis, *om*. Cic. *Troj-verszt*, *trojszturuk*, *trojverszini*, *troi*. Dreyfach, dreyfaltig, dreyerley. *Három-rétü*, *Hármas*.

Triplicātio, onis, f. Firmic. *Trojverszteny*e, Item *tretichenye*. Dreyfachmachung, *Item* dreymahlige vvieder-Verantvvortung. *Hármasítás*.

Triplĭcĭtĕr, *Adv*. Auct. ad Her. *Troj-verszto*, *trojverszino*. Dreyfachig. *Háromszéle-képen*.

Trĭplĭco, as, avi, atum, (Act.) Gell. *Trojverszino nachinyam*, *trojverszim*, *trojszturuchim*, *trojverszt délam*. Dreyfach mache. *Hármasítom*.

Trĭplus, a, um, Cic. *Tritrat tulik*. Dreymahl so viel. *Háromszor annyi*.

Trĭpondĭum, ii, n. JCt. V. *Trepondo*.

Trĭpŭdio, & trĭpūdio, as, avi, atum, (Neu.) Cic. V. *Subsilio*, *subsulto*, *saltito*, *salto*, *exulto*.

Trĭpŭdĭum, ii, n. Cic. *Odveszelja szkakanye*, *Poszkakivanye*. Die Freuden-Sprünge. *Tántzolás*.

*Trĭpus, ŏdis, m. *Troj-nogaticza*, *z-tremi nogami sztolchecz*, &c. Dreyfuss. *Háromlábú*.

Trĭquĕtrum, tri, n. Plin. V. *Trigonum*.

Trĭquĕtrus, a, um, Cæs. V. *Trigonus*.

Trīrēmis, is, f. Cic. *Velika morszka ladja* vulgo *galia tri rede vészel imajuchа*. Ein grosses Meer-Schiff, so drey Reihen der Rudern hat. *Három rend evezős hajó*.

Triste, n. *Virg*. tristiùs, tristissimè, *Adv*. Cic. V. *Mœstè*.

Tristĭcŭlus, a, um, Cic. *Nasaloszten*. Etvvas traurig. *Szomorú szabá u*. V. *Subtristis*.

Tristĭfĭcus, a, um, Cic. 1. *de Divin*. c. 7. *ex Poëta*. V. *Mœstificus*.

Tristis, te, Cic. V. *Mœstus*, *Infelix*, *Morosus*.

Tristĭtĭa, æ, f. Cic. *Saloszt*, *turobnoszt*. e. Traurigkeit, Betrübnüss. *Keserüség*, *szomorúság*. Item V. *Infelicitas*, *Morositas*, *Severitas*.

Tristĭtiēs, ēi, f. &

Tristĭtūdo, ĭnis, f. Apul. *idem*.

Tristor, āris, ātus sum, (Dep.) Senec. V. *Mœreo*.

Trĭsulcus, a, um, Virg. *Tri ostrine imajuchi*, *Natri kraje oster*. Dreyschneidig, drey Schneiden habend. *Három-élü*. V. *Tricuspis*.

Trĭssyllăbus, a, um, *Varr*. trium syllabarum.

Trĭtăvus, i, m. *Prededov preded*, *Dedovoga deda ded*. Ur-Ur-Gross-Vatter, Vatter in sechsten Grad. *Ősömnek ősi*, *ötödik Nagyapa*. Pater, avus, proavus, abavus, atavus, tritavus. *Plaut*.

Trĭtĭcĕus, a, um, Virg. *Pszenichni*. Zum Weitzen gehörig, aus Weitzen gemacht. *Búzai*, *Búzából-való*.

Trĭtĭcum, i, n. Cic. *Pszenicza*. r. Weitzen. *Búza*.

Trītor, ōris, m. *Plaut*. qui aliquid terit. *Menczavecz*, *Drobitel*, *teritel*, *sztrugavecz*, peregr. *Ribavecz*. r. Reiber, Tretter, Zertretter. *Törő*, *Morsoló*. V. *Contritor*.

Trītūra, æ, f. Varr. *Mlatenye*, *Verszenye*, *Varszidba*, *Menczanye*. Das Dreschen, Zertreiben. *Tséplés*, *Nyomtatás*. V. *Tribulatio N*. 1. 2. *Vréme za mlatenye*, &c. e. Zeit zum Dreschen, &c. *Tséplő idő*.

Trītūrātio, onis, f. V. *Tritura N*. 1.

Triturātor, oris, m. *Mlatecz*, *Verszitel*. r. Drescher. *Téplő*.

Trītūro, as, avi, atum, (Act.) *Mlátim*, *Verszim*. Dreiche. *Tséplem*. V. *Tribulo N*. 1. Transl. V. *Crucio*, *Tribulo N*. 2. Variis passionum flagellis triturari. *Sidon*.

Trītus, ûs, m Cic. *Menczanye*, *Droblyenye*, *trénye*, *sztruganye*, peregr. *ribanye*. e. Reibung, Trettung. *Morsolát*, *törés*.

Trĭvĕnēfĭca, æ, f. Plaut. *Velika czopernicza*, *Glaszovita veszcha*. e. Ertz-Hexe. *Fő ördöngős boszorkány*.

Trĭviālis, le, Quintil. *Troj-putni*, *Na trojputju* iliti *Na sziroki vuliczi bivajuchi*, ali *sztojechi*. Was in Creutz-Weegen *oder* in offentlichen Gassen ist, *oder* allda passiret und geschicht. *Hármas útban-való*. 2. per Metalep. V. *Vilis*, *Vulgaris*. Verbis trivialibus agere. *Suet*.

Trivialĭtĕr, *Adv*. Arnob. *Synon*. Passim, Vulgariter, per trivia.

Trĭvĭum, ii, n. Cic. *Troj-putje*, *Meszto trojputno*, *Meszto gdesze tri puti sztaju*, iliti *szkup zbajaju*. Ein Ort, da drey Weege zusammen stossen. *Három útnak összeszakadása*. Accipitur etiam generatim pro *foro*, & *loco frequenti*, quo homines convenire solent.

Trĭumphālis, le, Gic. *Synon*. Ad triumphum spectans. *Szlavo-dobitni*, *odichenomu za obladanyem vpelyanyu szlisajuchi*. Zum sieghafften, triumphirlichen Einzug gehörig. *Győzedelmi pompához-való*. Sic dicitur *Vir triumphalis*, qui triumphavit. *Sueton*. *Provincia triumphalis*, ob quam devi-

Digitalizirao Google

ſtam triumphus Imperatori decretus eſt. *Cic. Ornamenta triumphalia*, quibus triumphans olim uti ſolebat. *Tacit.*

Triumphātio, onis, f. V. *Triumphatus, ûs.*

Triumphātor, ōris, m. Apulej. *Szlavodobitnik, Obladavecz z-velikum dikum priet.* r. Triumphirer, der einen Sieghafften Einzug gehabt. *Győzedelemért pompáſon városba bévezetett fő badi vezér.*

Triumphātus, ûs, m. Plin. *Odicheno za obladanyem nepriatelov nazad povrachanye, &c.* e. Triumphirung, Sieghaffte und glorreiche Zurückkehrung. *Győzedelmeskedésből haza jövés, és nagy pompával a' városba menés.* V. *Triumphus.*

Triumphātus, a, um. *Synon.* Victus, de quo triumphatum eſt. Omnia armis ſuperata, & triumphata. *Plin.*

Triumpho, as, avi, atum, (Neu.) *Synon.* Triumphum ago. *Po obladavſzkiſze vozim, ali jaßem: Z-dikumſze obladanya pelyam: ſzlavimſze radi obladanya nepriatelov.* Sieghafft einziehe, triumphire. *Győzedelemért dicsértetem, nagy pompával tiſztelletem, Győzedelmet véſzek.* Bis Conſul triumphârat. M. Curius cùm de Samnitibus triumphâſſet. *Cic.* Populi juſſu triumphatum eſt. *Liv.* 2. Transl. V. *Exulto.* Gaudiô triumphare: In aliqua re triumphare: *h. e.* exultare, ſibi placere, blandiri. *Cic.*

Triumphus, i. m. *à græco* triambos. Cic. *Szlavnodobitje, ſzlavnaradoſzt, ſzlavnoveſzelje, voſnya* ali *vpelyavanye oditheno vu varaß zbog obladaneh nepriatelov.* Sieghaffter Einzug, Triumph. *Győzedelmi pompa.* Transl. V. *Exſultantia, Victoria.* De aliquo triumphum agere: *h. e.* Aliquem vincere, ſuperare. *Id.*

Trĭumvir, īri, m. Cic. *Trojno-vladavecz, Jeden zmed treh Chaſztnikov, trojchaſztnik.* Dreyherr, einer von denen dreyen Gevvalts-Herren. *Egy az három igazgató furakkezúl.*

Triumvĭrālis, le, *Horat.* ſpectans ad triumviros. *Trojno-vladavſzki, trojchaſztnichki, troiczi chaſztnikov ſzliſſajuchi.* Zum drey Gevvalts-Herren gehörig. *Három tiſztűekbez való.*

Triumvĭrātus, ûs, m. Cic. *Synon.* Magiſtratus trium collegarum. *Chaſzt y vrednoſzt treh ſzudczev, glavárov: trojnovladanye, trojchaſztnichtvo.* s. Amt *oder* Gevvalt der Dreyherren. *Három ſzemélyből-álló méltóság.*

Triumvĭri, ōrum, m. *plur.* V. *Treſviri.* triumviri capitales. *Cic.* triumviri menſarii, triumviri nocturni. *Liv.* Et ſic de cæteris.

†Triūnĭtas, atis, f. *Szveta troj-jedinoſzt, Jedino-troiſztvo.* Heilige Dreyeinigkeit. *Szent hármak-egyeßége.* V. *Trinitas.*

*Trŏchĭlus, i, m. Plin. *Latinè* Regulus. *Kralicz, Palchecz, ſztanovitaptichicza.* s. Zaun-Vögelein, Königlein. *ökör ſzem madár.*

*Trŏchiſcus, i, m. *Cels.* Parvus trochus.

Trŏchlea, æ, f. *à græco* trochilion, *vel à* trochos. Lucret. *Chiga, Vitlo, po kojemſze kaj vliche: kolo,* ali *kotàch, na kojegaſze lancz ali vúſe obvia, kadaſze kakvo dugovanye vliche.* r. Aufzug, e. Scheibe *oder* Rolle, mit ihrem zugehör, in einem Kloben. *Tekerő tſiga, tereh felvonó tſiga.*

Trŏchleātim, *Adv.* Per trochleam. *Sidon.*

*Trŏchus, & Trōchus, i, m. Horat. *Fert, Vertalyka, dechinzka igra.* r. Kreiſel, s. Treibhorn, r. Peitſch torl, ein Kinder-Spiel. *Pördölő karika, Tſapó tſiga, gyermek játék.*

Trōja, æ, f. Cic. V. *Ilium.* Urbs Aſiæ minoris in Phrygia, à rege *Troe* ſic dicta. Primùm ab Hercule ob Laomedontis perfidiam, deinde ab Agamemnone, aliiſque Græciæ Principibus propter Helenæ raptum everſa eſt, poſtquàm decem annorum obſidionem paſſa ſuiſſet. Ad hanc 47 Principes, navibus 1200 confluxerunt, quos inter celeberrimi Achilles, & Ulyſſes. *Virg.*

Trojānus, a, um, Cic. *Trojanecz, trojanín.* Ein Trojaner. *Trojabéli.*

*Trŏphæum, *rectiùs* trŏpæum, æi, n. *Synon.* Victoriæ monumentum, ſpoliis hoſtium ornatum. *Znaménye poſztavlyeno na ſzpomenek obladanega nepriatela, zlaménye dobitja, ſzlavni bilyeg.* s. Siegs-Zeichen. *Győzedelem emlékezetire tétetett jel, Jegyi épület.* Ponere, ſtatuere, conſtituere trophæa. *Cic.*

*Trŏpŭs, i, m. Cic. *Latinè* Mutatio vocis, vel ſermonis à ſignificatione propria in aliam, cum ſimilitudine. *Preobernenye rĕchi* ali *govorenya, Znamenuvanya premena.* e. Wechſel-Rede, Deutungs-Aenderung. *Szónak elfordíttáſa.*

*Trōs, trōis, m. *Virg.* Rex trojanorum. 2. V. *Trojanus.*

Troſsŭlus, i, m. Plin. *Czifraſzt, Na nyeſze derſechi chlovek.* Der ſich ſonderlich putzet, und galant vvill ſeyn. *Kényes nemes ember, tſinos ember.*

*Trox, cis, m. *Siſek, koi ſzochivo izjéda.* Ein Würmlein, ſo das Gemüſs auffriſt. *Főzelékben-való ſtreg, Borsó ſtreg, &c.*

Truci-

Trŭcidātio, onis, f. Cic. *Nemilo y ſztraßno vumorenye, vubijanye, zatuchenye, porá-ſanye.* e. Ermordung, greuliche Tödtung, Hinrichtung. *Szŏrnyŭ halállal megŏlés.*

Trŭcīdo, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Sztraßno y odurno morim, vubijam, rásam, kolyem.* Greulich hinrichte, *oder* tödte: unbarmhertziglich ervvürge, todt ſchlage. *Szŏrnyŭ halállal megŏlŏm.*

Truculentĕr, *Adv.* Cic. V. *Atrociter, Crudeliter, Ferociter.*

Trŭcŭlentia, æ, f. Plaut. V. *Atrocitas, Crudelitas, Ferocia N.* 1.

Truculentus, a, um, Cic. V. *Atrox, Crudelis, Barbarus, Ferox, trux.*

Trūdēs, is, f. Virg. V. *Sudes.*

Trūdo, is, ĕre, ſi, ſum, (Act.) Cic. *Rivam, Porívam.* Inf. *porinuti, porivati:* Præt. *porinulſzem, porivalſzem.* Stoſſe. *Tolyom, taſzítom.*

Trulla, æ, f. Cic. *Poſzuda zapitje.* s. Trinck-Geſchirr. *Ivó edény.*

Trulliſsātio, onis, f. Vitruv. *Zidov líchenye, ſztèn obmazívanye.* Das Tünchen. *Vakolás, síkárlás, téhelyezés.* V. *Incruſtatio, Gypſatio.*

Trulliſſo, as, avi, atum, (Act.) Vitruv. *Synon.* Tectoriô *vel* tectorium induco. *Sztène lichim.* Tünche. *Vakolom, síkárlom, téhelyezem.* V. *Decalco, Gypſo, Incruſto.*

Trunco, as, avi, atum, (Act.) V. *Obtrunco, Mutilo.* Manibus truncatus & armis. *Claudian.* Lignum ſuis partibus truncare. *Plin.*

Truncŭlus, i m. Gels. *Mali terchek, Panyichek.* Kleiner Stock, *oder* Stamm. *Tŏrsŏkŏtske.*

Truncus, i, m. Cic. *Terchek, Peny, Pany.* r. Stock, Stumpff. *Tŏrsŏk, tŏke.* Arboris truncus. *Szteblo dréva.* r. Baum-Stamm. *Faderék.* Corporis truncus. *Truplo.* r. Rumpff, Leib ohne Füſſen, Kopff und Händen genommen. *Ember derék.* Nemo enim illum ex corporis trunco ſpectabat, *Id. pro R. Com. c.* 10. Columnæ truncus: V. *Scapus N.* 2. ita *Vitruv.* 2. Transl. *Trubillo, Bukveß, Budallo, Bedàk.* Grober Klotz, Tölpel. *Tompa ember.* V. *Stupidus N.* 2. Quì poteſt eſſe in ejuſmodi trunco ſapientia? *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 20.

Truncus, a, um, Virg. *Obrezan, Obſzécben, Okŏleſtren.* Geſtümmelt, behauen. *Tsonkított, Nyeſett.* V. *Mutilus.*

Trūsātĭlis, le, Gato. *Kaiſze rivati, ali obrachati more.* Das ſich drehen laſſet. *Folyható, Forgatható, Elébb taſzítható.* Mola truſatilis. V. *Mola manualis.* ita *Gell.*

Trūsĭto, as, avi, atum, [Act. *Freq. à* truſo.] *Phædr.* Frequenter truſo.

Trūſo, as, avi, atum, (Act. *Freq. à* trudo.) Catull. *Porivávam.* Offt ſtoſſe, treibe. *Tolydogalom, taſzítdogalom.*

*Trūta, æ, f. V. *Salar.*

Trŭtīna, æ, f. Cic. *Vága.* e. Waage. *Mérték.* V. *Statera.* Transl. V. *Ponderatio N.* 2.

Trŭtĭnor, aris, ātus ſum, (Dep.) Pers. V. *Pondero N.* 1. *&* 2.

Trux, ŭcis, *om.* Cic. *Sztraßno hud.* Grauſam. *Szŏrnyŭ.* V. *Torvus, truculentus.*

*Tryblĭum, ii, n. Plaut. V. *Paropſis, Patina.*

Tū, tui, *Pron.* Cic. *Ti.* Du. *Te.* Tūmĕt, Senec. V. *Tūtĕ.*

Tuātim, *Adv.* Plaut. *Po tvojoj navadi.* Nach deiner Manier. *Magad terméſzeted ſzerént, Á mint te ſzoktad.*

Tŭba, æ, f. Cic. *Trublya, trumbeta.* e. Trompete, Trommete, *trombíta, kŭrt.* V. *Buccina.* Ductilis tuba. *Trublya miczavicza.* e. Poſaune. *Vezetbetŏ trombíta.* Cano tubâ. V. *Buccino.*

Tŭbārĭus, ii, m. JCt. *Trublyo-delacz.* r. Trompeten-Macher. *Trombíta tſinálŏ.*

Tŭbĕr, ĕris, n. Plin. *Herga, Frunta, Bunta, Guba.* e. Beule, r. Höcker, e. Morche, s. Lorch. *Tſomó, Domb, Pŏſſedék.* Item V. *Gibbus, tumor N.* 1. *Fungus N.* 1.

Tŭbĕr, ĕris, f. *Colum.* Arbor ex genere malorum.

Tŭbĕr, ĕris, m. *Plin.* Malum tuberis arboris.

Tūbercŭlum, i, n. *Plin.* Parvum tuber. *Hergicza, Frunticza, Otochecz, Mehurecz.* s. Knötlein, Höckerlein, kleine Geſchvvulſt, Blätterlein. *Tſomótska.*

Tŭbĕrōſus, a, um, Varr. *Hergav, Fruntaſzt, Buntaſzt.* Knörricht, voller Beulen. *Tſomós, Feldagadtt.* V. *Gibber, tumidus N.* 1.

Tŭbĭcĕn, ĭnis, m. Senec. *Trublyar, trumbetaß.* r. Trompeter, Trommeter. *Trombitás, Kŭrtŏs.*

Tŭbĭluſtrĭum, ii, n. *Varr.* Feſtum, quo tubarum luſtratio fiebat.

Tŭbŭlātio, onis, f. Apulej. *Czevi nachinyanye.* e. Aushölung. *Tſév tſinálás.* V. *Excavatio.*

Tŭbŭlātus, a, um, Plin. *Naſzpodobu czevi napravlyen, Izduben.* Ausgehöhlet. *Tſevés, tſatorna módra tſináltt.*

Tŭbŭlus, i, m. Varr. *Czevchicza.* Kleine Röhre. *Trévétske, tſatornátska.*

Tŭbus, i, m. Gic. *Czèv.* e. Röhre, s. Teuchel. *Trerép tſatorna, tsŭ, tsév.* V. *Fiſtula N.* 2.

Tŭdĕs, ĭtis, m. *Obſol.* Feſt. *Nabiàch.* Binders-Schlegel. *Sulyokfa.* Item V. *Malleus.*

Tŭdĭcŭla, æ, f. Golum. *Tukalo, z-kojemſze oliketukù.*

Digitalizirao Google

ke tukù. s. Oel-Stämpffel. *Olai tórô ſulyok.*

Tŭdĭto, as, avi, atum, (Act. *Freq. ab antiq.* tudo, *pro* tundo) Lucret. *Natukávam kakti kotlàr.* Offt ſchlage, klopffe. *ùtdegelem, verdegelem.*

Tueor, ēris, ēri, tŭĭtus ſum, (Dep.) Propriè V. *Aſpicio, Intueor N.* 1. ardeſcitque tuendo. *Virg.* 1. *Æn. v.* 717. 2. Transl. V. *Defendo, Cuſtodio N.* 1. *Conſervo, ſoſpito.* Fines ſuos ab excurſionibus hoſtium tueri. *Cic.* Alicujus cauſam tueri. *Liv.* Valetudinem tueri. *Nepos.*

Tŭgŭrĭŏlum, i, n. Apul. V. *Gurguſtiolum.*

Tŭgŭrĭum, ii, n. *Colum.* Caſa ruſtica. *Muska biſurka, Priproſzta biſa.* e Bauers-Hütte, r. Schoppe. *Kalyiba, kunnyó.*

Tŭĭtio, onis, f. Cic. V. *Defenſio, Cuſtoditio N.* 1. *tutela.*

†Tŭlĭpa, æ, f. *Tulipán.* Gewiſſe Blume Tulipan genant. *Tulipán virág.*

Tum, *Conj.* V. *Et N.* 1. & 2. *Etiam.* Differo in utranque partem tum græcè, tum latinè. *Cic.* Adverte *tum* & *cùm* ejuſdem fere eſſe ſignificationis, niſi quòd *tum* eandem plus augeat. *e. g.* Cùm alia multa, tum hoc maximè. *Id.* V. plura in Conj. *Cum.* 2. Eſt *Adv.* & ponitur pro *Dein, Præterea.* Laborat è dolore, tum autem hoc timet, ne deſeras ſe. *Terent. Andr.* 1. 5. Cedant arma togæ: quid tum? nonne ceſſerunt. *Cic.* 2. *Phil. c.* 8. Item pro *tunc.* Tum denique fore beatas Reſpublicas putavit, ſi aut docti, aut ſapientes homines eas regere cœpiſſent. *Cic. ad Q. Fr. l.* 1 *ep.* 1. Tum demum impulſi latini, perculſaque inclinavit acies. *Liv. l.* 2. *c.* 20. Sic dicitur *tum verò, tum autem.*

†Tumba, æ, f. V. *Sandapila, ſepulcrum.*

Tŭmĕfăcio, is, fēci, factum, [Act.] Ovid. *Napuhávam, Ottechenoga* ali *nadutoga chinìm.* Die Geſchwulſt verurſache, auſſchwellen mache. *Feldagaſztom, Puffaſztom.* V. *Inflo N.* 1. 2. Transl. V. *Inflo N.* 2. Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes. *Mart. l.* 4. *epigr.* 11.

Tŭmeo, es, ēre, ui, [Neu.) *Napuhávoamſze: Nadut, ottechen,* ali *napuhnyen jeſzem.* Ich bin geſchwollen, *oder* aufgeblaſen. *Feldagadok, Puffadok.* V. *Intumeo N* 1. 2. Transl. *Od gizde ſze napuhávoam.* Ich bin von der Hoffarth aufgeblaſen. *Felfúvalkodom.* V. *Intumeo N* 2. Sapientis autem animus ſemper vacat vitiô, nunquam turgeſcit, nunquam tumet. *Cic.* 3. *Tuſc.*

Tŭmeſco, is, ĕre, (Neu. *Inch.*) Virg. *Synon.* tumidus fio, inflor. *Pochinyam ottekati, Pochinyamſze naduvati, napuhávati.* Aufgeſchwollen, ſchwüllig, aufgeblaſen werde. *Feldagadni, felfúvalkodni kezdek.* V. *Tumeo.* Bella tumeſcunt: *h. e.* irritantur, gliſcunt. *Id.* Animi tumeſcunt: *h. e.* inflantur, ſuperbiunt. *Claudian.*

Tumidĭtās, atis, f. *Firmic.* V. *Tumor.*

Tumidŭlus, a, um, *Apul.* Aliquantillum tumidus.

Tŭmĭdus, a, um, Cic. *Otechen, nadut, napuhnyen.* Geſchwollen, aufgeblaſen. *Dagadtt, felfutt, fúvalkodott.* 2. Transl. *Od gizdoſzti* ali *ſzerditoſzti napuhnyen.* Von der Hoffart *oder* vom Zorn aufgeblaſen, &c. V. *Iratus, Superbus N.* 1. Succeſſu tumidus. *Ovid.*

Tŭmor, oris, m. Cic. *Nadutje, nátek* V. *Inflatio N.* 1. *Intumeſcentia.* 2. Transl. V. *Inflatio N.* 2. *Superbia, Ira, Iracundia.* Cùm tumor animi reſedifſet. *Id.* 3. *Tuſc.*

Tŭmŭlo, as, avi, atum, [Act.] Lucr. V. *Sepelio N.* 1.

Tŭmŭlōſus, a, um, Salluſt. *Pun breſanykov, Breſanykaſzt, Bregaſzt ſzlogaſzt, Neraven.* Hügelicht, ungleich. *Dombos, temetóget, Hápa hupás.*

Tumultuārie, *Adv.* Ammian. V. *Properanter, Inordinatè, Confuſè, temerè.*

Tŭmultuārius, a, um. *Naglo, Prez redabiva-juchi.* Das in Eyl, ohne Ordnung geſchicht. *Hamariában eſô,* vagy *lévô.* V. *Properatus, Feſtinus, Repentinus.* Exercitus tumultuarius. *Liv.* Sermo tumultuarius. *Quintil.*

Tŭmultuātim, *Adv.* Sidon. V. *Tumultuariè.*

Tumultuātio, onis, f. Liv. *Halovanyenye, Halabuchenye, Buke y vike podiganye.* Das Lermen. *Felháborodás.* Item V. *Tumultus.*

Tumultuo, as, avi, atum, (Neu.) *Plaut.* &

Tŭmultuor, āris, atus ſum. (Dep.) Cic. *Buchim, Halabuchim, Halavanyim: Buku, viku, praſzku, zmutnyu chinìm.* Ein Getöſs mache, einen Aufruhr anrichte, aufvviegele. *Háborgok, Zenebonát inditok.*

Tumultuosè, *Adv. Caſ.* ſiùs, ſſimè, Cic. *Z-bukum y vikum, z-halabukum, z halovanyenyem.* Ungeſtümm, mit groſſen Getöſs. *Háborogva, Zenebonáſon.* V. *Seditiosè, Inordinatè.*

Tŭmultuōſus, a, um, Cic. *Halavanyaſzt, Halabuchlyiv, Nabunyen, Buku y viku chinechi.* Stürmiſch, auffrühriſch, ein Getöſs machend. *Háborús, tsátsatés, zenebonás, zürzevar.* 3. V. *Seditioſus, Inquietus.*

Tŭmultus, ûs, m. Cic. *Buka, Praſzka, Vika, Halabuka, Nabuna,* s. Getümmel, Getöſe, Allarm,

Digitalizirao Google

f. Allarm, Lerm. *Felháborodás, tsatépaté, zenebona.* V. *Tumultuatio, seditio, Perturbatio.*

Tŭmŭlus, i, m. Cæs. *Bresúnyek, Nametan kup zemlye, kerto-rovina.* r. Bühel, aufgevvorffene Erde, erhöhtes Erdreich. *Domb, temetési domb.* 2. V. *Sepulcrum.* Cic.

Tunc, *Adv.* Cic. *Onda, tada, teda.* Dazumahl, damahls, dann, alsdann. *Akkor, osztán.*

Tundo, is, ĕre, tŭtŭdi, tūsum, & tunsum, (Act.) Cic. *Túchem.* Stoſſe. *Dobom, Toppantom, ütöm.* V. *Percutio N.* 1. Alicujus aures tundere: *pro* obtundere. *Plaut.*

Tŭnĭca, æ, f. Cic. *Dolama, kratka balya.* r. Leib-Rock, kurtzer Rock. *Dolmány, kurta ruha.*

Tŭnĭcātus, a, um, Cic. *Vuszamu dolamu oblécben, z-kratkum balyum opravlyen.* Mit einem Leib-Rock bekleidet. *Dolmányban öltözött Dolmányos.*

Tŭnĭco, as, avi, atum, [Act.] Varr. *Dolamu oblácbim.* Den Leib-Rock anziehe. *Megrubázom, köntösözöm.*

Tŭnĭcŭla, æ, f. Plaut. *Dolamicza, kratka balyicza.* s. Leib-Röcklein. *Dolmányotska.*

Tunsĭto, as, avi, atum, (Act. *Freq.*) *Phædr. Fab.* V. *Tundito.*

Turba, æ, f. Metonymicè: *Vnosina, Jata lyudztva, &c.* e. Menge, und r. Schvvarm desVolcks, e. Rotte, Schaar. *Az embereknek sokasága.* V. *Vulgus, Multitudo N.* 1. & 2. In mediam turbam ſe conjicere. Hominum, Deorum turba. *Cic.* Negotiorum turba. *Plin.* 2. propriè V. *Tumultus, Turbatio, Rixa plurium.* Ingentes turbas concitare, moliri, excitare. E turbis ſe evolvere, exſolvere. *Cic. Quintil.*

Turbāmentum, i, n. Salluſt. V. *Turbatio.*

Turbātè, *Adv.* Cæſ. *Zburkano, nemirno, zmutno.* Aufvvieglerisch, unruhig, vervvorren. *Felbáborodottál, Nyugbatatlanúl.* V. *Confusè, Inordinatè, Permistè.*

Turbātio, onis, f. Gell. *Burkanye, Mutenye.* e. Vervvirrung. *Felbáborítás.* V. *Perturbatio, tumultuatio.*

Turbātor, oris, m. Liv. *Burkavecz, Mutitel, Mutnya, Halovanya, Zmutnik.* r. Vervvirrer. *Háborító, Zuzavart szerző.* V. *Conturbator, Inquietator.*

Turbātrix, īcis, f. Stat. V. *Perturbatrix.*

Turbella, æ, f. *Plaut.* Parva turba.

Turbĭdè, *Adv.* Cic. V. *Turbulentè.*

Turbĭdus, a, um. *Muten, kalen, zméßan, zburkan.* Trüb, vervvirret. *Zavaros, összve*

kevertt. V. *Sordidus N.* 1. Aqua turbida. *Cic.* Hinc 2. Transl. V. *Turbulentus N.* 1. Milites turbidos reducere in hyberna. *Tacit.* Cæſar animi turbidus. *Id.* Omni turbido motu vacare. *Cic.* 3. V. *Calamitosus N.* 1. *Miser, Adversus N.* 1. In turbidis rebus, &c. Multa dixi turbido tempore. *Cic.*

Turbĭnātio, onis, f. Plin. *Gornyega kraja ostrenye, na szpodobu bruske napravlyanye.* Zugeſpitzte Geſtalt, das Zuſpitzen. *Körtövély módra feltornyozás.* Item V. *Gyratio.*

Turbĭnātus, a, um, *Plin.* &

Turbĭnĕus, a, um, Ovid. *Zdola stirok y debel zgora nadostren*, vulgo *szpichaszt kakti ferk ali bruska, Naostren.* Unten dick, und oben zugeſpitzt, vvie ein Kreiſſel, Treib-Kegel, *oder* Peitſch-Torll, Spitzig. *Körtövély módra tsútsos, Púpos, Tornyos.*

Turbo, ĭnis, m. Cic *Viher, Nagel veter.* r. Wind-Würbel, Sturm-Wind, Würbel-Wind. *Forgószél.* Hinc 2. Transl. V. *Turbator.* Tu procella patriæ, turbo & tempeſtas pacis. *Id. pro Dom. c.* 52. Item V. *Calamitas N.* 2. *Perturbatio.* Ut, qui maximis turbinibus, ac fluctibus Reipublicæ navem gubernâſſem. *Id. in Pison.* 3. Metonymicè V. *Gyrus, Orbis.* ita Virg. 4. V. *Trochus.* ita rursùm *Virg.* 5. V. *Conus N.* 3. Cic. 6. V. *Rhombus N.* 1. Horat.

Turbo, as, avi, atum, [Act.) Cic. *Mútim, Burkam.* Vervvirre, betrübe. *Bántom, Háborítom, Eszét-veszetem, Megzavarom.* V. *Perturbo N.* 1. *Commoveo.*

Turbŭla, æ, f. *Apul.* Parva turba.

Turbŭlentè, & turbulentĕr, *Adv.* Cic. V. *Turbatè, tumultuosè, temerè.*

Turbŭlento, as, avi, atum, (Act.) Apul. V. *Turbo.*

Turbŭlentus, a, um, Cic. *Punzmutnye y burkanya.* Voller Vervvirrung, vervvorren, *Háborgó, Felháborodott.* V. *Tumultuosus, tumidus N.* 2. 2. V. *Ærumnosus, turbidus N.* 3. Meum turbulentiſſimum tempus tuo tranquilliſſimo præſtat. *Id. in Pison. c.* 15.

Turca, æ, *com.* Plin. *Turchin, turkinya.* Ein Türck, eine Türckin. *Török.* Monarchia Turcarum initia ſua refert ad An. Chriſti 1300. Ex Aſia in Europam A. 1361. translati, Hadrianopoli confederunt, Rege Amurathe. A. 1453 Mahomete II. Rege, Pio II. Pont. Max. potiti ſunt Bizanthiô, ubi totius Imperii ſedem conſtituerunt.

Turcĭcus, a, um, Geogr. *Turzki.* Türckiſch. *Török.*

Turdārĭum, ii, n. Varr. *Branyuginyak, Me-*

ſztoza branenye branyugov. r. Ort, vvo man die Krammets-Vögel auf behält, und pfleget. *Húros madár tartó hely.*

Turdēlix, ĭcis, f. Varr. *Drozd, felya branyugov.* e. Droſsel, Droſchel ein Vogel. *Húros rigó.*

Turdellus, i, m. *Dimin.* V. *Turdelix.*

Turdillus, i, m. *idem.* Ita leg. nonnulli apud *Senec.*

Turdus, i, m. Varr. *Branyug, Borovnyak.* r. Krammets-Vogel, Krannavvet-Vogel, Wácholder-Vogel. *Húros madár.* Nil melius turdo. *Horat.* Turdus minor: V. *Turdelix.* Turdus major. *Kikavecz.* r. Zaritzer. *Rigó.*

Turgeo, es, ēre, ſi, (Neu.) *Pun y naterpan jeſzom.* Ich bin ſteck voll. *Nővők, tellyes vagyok.* V. *Tumeo N* 1. Jam læto turgent in palmite gemmæ. *Virg.* 7. *Ecl.* Hinc *Transl.* Oratio turget. *Auct. ad Her. l.* 4. *c.* 10. 2. V. *Iraſcor, tumeo N.* 2. Ita *Plaut.*

Turgeſco, is, ĕre, (Inch.) *Cic.* Tumeſco, turgidus fio.

Turgĭdŭlus, a, um, *Lucr.* Aliquantillum turgidus.

Turgĭdus, a, um, Cic. *Punczat, Nagnyeten, Naduven.* Strotzend, aufgelauffen, geſteckt voll, bauſend, ſtrotz-voll. *Domború.* V. *Tumidus.*

Tŭrĭo, ōnis, m. Colum. V. *Ramuſculus.*

Turma, æ, f. Gic. *Cheta konyanikov.* Ein Hauffen Reuter, Schvvader, Geſchvvader. *Gallicè.* Eſcadron. *Lovas ſereg.* V. in *Legio.* 2. Transl. V. *Multitudo.* Horat.

Turmālis, le, Liv. *Konyaniko-chetnichki, konyanichkoj cheti ſzliſſajuchi.* Zu einer Reuter-Schaar, *oder* Rotte gehörig. *Lovas ſereghez-való.* v. *Equeſter.* Statua turmalis: *h. e.* gregalis, ſeu inter plures alias poſita. *Cic.*

Turmātim, *Adv.* Liv. *Na chete, cheta za chetum, na jate.* Rottenvveis, Schvvadronvveis, Hauffenvveis. *Seregenként, trupponként.*

Turpĕ, n. *Poëticè pro* turpiter. *Catull.*

Turpĭcŭlus, a, um, Cic. *Namerzek, Jedno malo gerd, Nekuliko ruſen.* Ein vvenig garſtig, um etvvas heſslich. *Rútatska, Bótzte enke.*

Turpĭfĭco, as, avi, atum, (Act.) V. *Deformo, deturpo, ſpurco.* Animi turpificati fœditas. *Cic. 2. Off. c.* 29.

Turpĭlŭcrĭcŭpĭdŭs, a, um, Plaut. *Merzkoga, dobichka ſelen.* Garſtig-gevvinnſüchtig. *Rút nyeresség-kévánó.*

Turpis, pe. Cic. V. *Deformis*, Transl. V. *Decor, Indecens, Indecorus, Infamis, Inhoneſtus, ſpurcus.*

Turpĭtĕr, *Adv.* Cic. *Merzko, gerdo.* Schändlich. *Rútúl.* V. *Deformiter.* Transl. V. *Dedecorosè, Indecenter, ſpurcè.*

Turpĭtūdo, ĭnis, f. Cic. V. *Deformitas.* Transl. V. *Dedecoramentum, Indecentia, Inhoneſtas, Infamia, Labes N.* 2. *ſpurcitia.*

Turpo, as, avi, atum, (Act.) Cic. V. *Turpifico.*

†Turrĭcŏla, æ, m. *Turnar.* r. Thurner. *Tornyos.*

Turrĭcŭla, æ, f. Vitruv. *Turnichek, turnecz.* Kleiner Thurn. *Tornyotska.*

Turrĭfĕr, a, um, *Ovid.* turrĭgĕr, a, um, Virg. *Turno-noſz, koi turen noſzi.* Einen Thurn tragend. *Torony viſelő, torony hordozó.*

Turris, is, f. Cic. *Turen.* r. Thurn. *Torony.*

Turrītus, a, um. *Turnaſzt, pun turnov.* Voller Thurn. *Tornyos.* Mœnia turrita. *Ovid.* 2. *ſzpodoben turnu, viſzok kakti turen.* Dem Thurn gleich, hoch vvie ein Thurn. *Toronyhoz haſonló, magas mint a' torony.* Scopuli turriti. *Virg.* 3. Elephanti turriti: *h. e.* turres geſtantes. *Plin* Berecynthia turrita: *h. e.* turrim capite tanquam coronam gerens: *Virg.*

Turtŭr, ŭris, m. Cic. *Gerlicza*, e. Turtel-Taube. *Gerlitze.*

Tūrunda, æ, f. Varr. *Tſzto za pitanye ſivadi, Fanyek, Makarun, Makvich.* r. Gänſe-Wolger, e. Nudel, zuſammen gevvölgertes Mehl, damit man die Gänſe, Hüner, &c. ſchoppet und mäſtet. *Majorságot bizlalo téſzta, Gembelyő mátſik, morſalék.* 2. V. *Linamentum N.* 1. Cato.

Tuſcŭlānum, i, n *Cic.* Villa Ciceronis in agro tuſculano. V. in *Tuſculum.*

Tuſcŭlum, i, n. Collis & Urbs in Campania Romana, ubi plurimæ Villæ, & Palatia Principum Romanorum erant. *Cic.* Dicitur etiam de aliis villis, quemadmodum & *Tuſculanum.*

Tuſsēdo, ĭnis, f. Apulej. V. *Tuſſis.*

Tuſsĭcŭla, æ, f. Plin. *Kaßlyecz.* Kleiner Huſten. *Hurútotska, köhögéſetzke.*

Tuſsĭlāgo, ĭnis, f. Plin. *Podbel, ſztanovita tráva.* r. Huff-Lattich. *Hurút-fü.* Tuſſilago maior, *Officin* Petăsītis. *Satiper, ſziper.* s. Peſtilentz-Kraut, e. Peſtilentz-Wurtz. *Marti lapu, édes lapu.*

Tuſſio, is, īre, īvi, & ĭi, ītum, (Neu.) Plaut. *Kaßlyam, kaßelyimam.* Huſte, den Huſten habe. *Hurútok, köhögök.*

Tuſſis, is, f. Terent. *Kaſſely.* r. Huſten. *Hurút, köhögés.*

Tūſus,

Tūſus, a, um, Apul. *Tucben, Ztucben.* Geſtoſſen. *Tőrött.*
Tūtācŭlum, i, n. Prudent. V. *Tutamentum.*
Tūtāmĕn, ĭnis, n. *Virg.* &
Tūtāmentum, i, n. Liv. *Obramba.* r. Schutz. *óltalom.* V. *Munimen, Defenſio.*
Tūtātor, ōris, m. Apul. V. *Tutor.*
Tūtĕ, *Pronom.* Cic. *Ti ſzam.* Du ſelbſt. *Te magad.*
Tūtē, *Adv.* Cic. *Szegurno, prez ſztrába y pogibeli, zvan pogibeli.* Sicherlich, auſſer und ohne Gefahr. *Bátran.*
Tūtēla, æ, f. Cic. *Obramba, Obrana,* r. Schutz und Schirm. *óltalmazás.* V. *Patrocinium, Clientela N. 1.* Speciatim: *Obramba y ſzkerb detczeſzvoih ſztareſſeh mentuvane:* vulgo *Tutorztvo.* e. Vormundſchafft. *Tutorság.* Aliquem alicujus tutelæ commendare, tradere, ſubjicere. *Id.*
Tūtē āris, re, Arnob. *Branèchi, obrambzki, obranitelzki, chuvarzki.* Zum Schutz gehörig. *óltalmazó, gondviſelő, óltalmazásboz-való.* Dii tutelares. V. *Penates N. 1.*
Tūtēlārĭus, ii, m. Plin. V. *Cuſtos, Defenſor.*
Tūtĕmĕt, *Pronom.* ex *Tu,* & particulis *te,* & *met.* Lucret. *Rauno ti ſzam, ti vu glavo.* Eben du ſelbſt. *épen te magad.*
Tūto, as, avi, atum, (Act.) Plaut. V. *Tutor.*
Tūtō, *Adv.* Cic. V. *Tutè, Impunè.*
Tūtŏr, ōris; m. Cic. *Branitel y ſzkerbitel ſzirotica,* iliti *detczeſzvoih ſztareſſeh mentuvane,* vulgo *Tutor.* r. Vormund, Gerhab, Vormünder. *Gondviſelő, Tútor.* Et generatim V. *Defenſor, Patronus.*
Tūtor, aris, ātus ſum, (Comm.) *Marlivo branim.* Schirme. *Védelmezem.* V. *Defenſito, Defendo.* Hunc per vos tutari, conſervareque cupiunt. *Cic.* Patriæ & prognati tutantur, ſervantur. *Plaut.*
Tūtōrĭus, a, um, *JCt.* Ad tutorem pertinens.
Tūtrix, īcis, f. JCt. *Branitelicza, ſzkerbitelicza,* vulgo *Tutoricza.* e. Beſchützerin, Schirmerin, Vormünderin. *óltalmazóné, gondviſelőné,* peregr. *Tútorné.*
Tūtus, a, um. *Szeguren, prez pogibeli, zvan pogibeli buduchi.* Sicher, beſchützt, auſſer Gefahr geſetzt. *Bátorságos, veſzedelem nélkül-való.* Ab inſidiis tutus. Res contra cupiditatem alicujus tuta. Rerum geſtarum gloriâ tutus. *Cic.* Video eſſe tutàm ad omnes ictus. *Liv.*
Tuus, a, um, Cic. *Tvoj.* Dein. *Tiéd.* Tuum eſt: *pro* tui muneris & officii eſt. *Tvoje duſnozti je.* Es iſt dein Schuldigkeit. *Te dolgod, Láſſad.* Terent. *Tuopte,* vel *tuomet:* pro *tuo ipſius.* Plaut.

*Tymbus, i, m. V. *Buſtum.*
*Tympănĭcus, a, um, Plin. *Vetro-bolen, od vetrov napubnyen, naſzpodobu bubnya napet y otechen.* Windsüchtig. *Szélkórságos.*
Tympănĭŏlum, i, n. Arnob. *Bubnyichek.* Kleine Trommel, *oder* Paucke. *Dobotska.*
*Tympănĭſta, & tympaniſtēs, æ, m. Apul. *Bubnyár.* r. Trommelſchläger, Tambour, Paucker. *Dobos, Dob verő.*
*Tympănĭſtrĭa, æ, f. Sidon. *Bubnyaricza.* e. Trommelſchlägerin, Pauckerin. *Dobolő leány,* vagy *aſzſzony.*
*Tympănītēs, æ, m. Cels. *Item, ſed ſine Auctore* Tympanites, is, & ĭdis, f. *Vetro-bolya, od vetrov napubnyenozt.* e. Windſucht. *Szél-kórság.*
Tympănītĭcus, a, um, Veget. V. *Tympanicus.*
*Tympănīzo, as, avi, atum, (Neu.) Sveton. *Bubnyam.* Die Trommel *oder* Paucken ſchlage. *Dobot verek.*
*Tympănŏtrĭba, & tympănŏtrĭbēs *vi accentûs, reipſa* tympănŏtrĭbes, æ, m. Plaut. V. *Tympaniſta.*
*Tympănum, i, n. Virg. *Bubeny.* e. Trommel, Heerpaucke. *Dob.*
*Tўpŏgrăphēum, ēi, n. *Stamparnicza.* e. Buchdruckerey. *Könyv-nyomtató bely.*
*Tўpŏgrăphĭa, æ, f. *Stamparía, ſzlove zbiratí y pritiszkati znanztvo.* e. Buchdruckerey-Kunſt. *Könyv-nyomtató meſterség.*
*Typographĭcus, a, um. *Stamparzki.* Zur Buchdruckerey gehörig. *Könyv-nyomó meſterséghez-való.*
*Tўpŏgrăphus, i, m. *Stampar, ſzlovo-pritiſzkavecz.* r. Buchdrucker. *Könyv-nyomtató.*
*Tўpŏthĕta, æ, m. *Szlovo-zbiravecz, ſzlòv* iliti *liter za ſtampanye na red poſztavlyavecz.* r. Setzer in der Druckerey. *A' nyomtatáſra-való betűknek öſzve-ſzedője.*
*Tўpŭs, i, m. Cic. V. *Prototypon, Idea, Forma N. 3. Figura, Exemplar, Imago.* Item ſpeciatim: *Stampa, ſzlove za pritiſzkanye,* vulgo *litere za ſtampanye* Die Drucker-Buchſtaben, e. Drucker-Schrifft. *Nyomtatni-való öntött bétü.*
*Tўranna, æ, f. Trebell. *Szilno-ladavka, nemiloſztivna Goſzpa, kervolochna ſena.* e. Tyrannin, vvüttende Frau. *Kegyetlen aſzſzony.*
*Tўrannĭcè, *Adv.* Cic. *Szamo-ſzilno, Poſzilno, Na náchin ſzilno-ladavczev.* Tyranniſch. *Kegyetlenül.* V. *Crudeliter, Immiſericorditer, Violenter, Sævè, Superbè.*
Tўrannĭcīda, æ, m. Plin. *Szilno-ladavcza vumoritel,*

moritel, kervoloko-morecz. Der einen Tyrannen, *oder* vvüttenden Herrſcher umbringet. *Kegyetlen urat megöló.*

Tyrannīcīdĭum, ii, n. Quintil. *Szilno-ladavcza vumorenye, kervoloko-morztvo.* e. Mordthat, *oder* r. Todtſchlag eines Tyrannen. *Kegyetlen uralkodóknak megöléſek.*

*Tyrannĭcus, a, um, Cic. *Szilno-ladavſzki.* Tyranniſch. *Kegyetlenkedö.* V. *Violentus, ſavus, Immiſericors, ſuperbus.*

*Tyrannis, ĭdis, f. Cic. *Szilno ladanye, Nemiloſztivno kralyuvanye, ſzamoſzilnozt, ſzamoſzilje &c.* e. Tyranney, gevvaltthätige Herrſchafft. *Kegyetlenül-való üralkodás.* V. *Violentia, ſævitia, Immiſericordia, ſuperbia.*

*Tyrannoctŏnus, i, m. Plin. V. *Tyrannicida.*

*Tyrannus, i, m. Cic. *Szilno-ladavecz, ſzamo-ſzilnik, üſzilnik, Kervolok, Nemiloſztivni kraly.* r. Tyrann, Wütterich, grauſammer Herrſcher. *Hatalmaskodó király, kegyetlen úr.* Item V. *Monarcha.* ita *Virg.*

Tyro, ōnis, m. V. *Tiro.*

Tyrocinium, ii, n. V. *Tirocinium.*

Tyruncŭlus, i, m. V. *Tirunculus.*

V.

Văcans, tis, *om.* Cic. *Praznujuchi, Praznavréme imajuchi, Prez dela.* Unbeſchäfftigt. *Nem foglalatos, &c.* V. *Otioſus N. 1. 2.* V. *Vacuus N. 1.*

Vacantĕr, *Adv.* Gell. *Praznujuch, &c.* V. *Otiosè N. 1. Fruſtra, ſupervacuè.*

Văcăt, āvit, *Impers.* Virg. *Prazno vréme je, Chaſz je tomu, Nikaj ne poſzla, Prilichno je, je gda* Man hat Weile, man hat Zeit darzu, man iſt vveilig, es iſt müeſſe und vveil, es iſt bequem. *Arra-való idö vagyon, vagyon üreſségem reá.* Non vacat, exiguis rebus adeſſe. Jovi. *Ovid.*

Văcātio, onis, f. Gic. *Praznuvanye, Preſztaja, Preſztanek od dela, Manguvanye.* e. Ruhe, und Befreyung von der Arbeit. *Munkától megszünés, Hivalkodás.* V. *Otium N. 1.*

Vacca, æ, f. Cic. *Krava.* e. Kuhe. *Tehén, ünö.*

†Vaccāgĭum, ii, n. *Dácha* ali *Harach od kràv.* e. Küh-Steuer. *Tehéntöl-való adó.*

Vaccinium, & Vācīnium, ii, n. Virg. *Germichek chernih jagod.* Synon. *Myrtillus, vitis idæa.* ita *Offic.* Nigra vaccinia, *Chernicze, Cherne jagode.* e. Schvvartze Beer, ſchvvartze *oder* blaue Heidelbeer, Staudel-Beer. *Szödörnyék.* Ita *Offic.* Alii *Vaccinium* pro *Hyacintho*, Ali pro *viola* accipiunt.

Vaccĭnus, a, um, Plin. *Kravji, od krave.* Das von der Kuhe iſt. *Tehénböl-való.*

Vaccŭla, æ, f. Virg. *Kravicza.* e. Kleine Kuhe. *Tehenetske, ünötske.*

Văcēfīo, is, ĕri, factus ſum, (Neu. Paſs.) Lucr. *Prazen bivam, Praznimſze.* Leer vverde, *üreſſé léſzek.*

Văcerra, æ, f. Colum. *Korlat, Proſztecz za privezati konya.* Eine Stange im Stall, daran man die Pferde bindet. *Levertt karó, vagy tzövek, mellyhez a' lovakat kötik az iſtállóban.* Item V. *Stipes N. 1. & 2.*

Văcerrōſus, a, um, Svet. V. *Cerritus, Inſanus N. 1.*

Vacillātio, onis, f. Quintil. V. *Titubatio.*

Văcillo, & Vācillo, as, avi, atum, (Neu.) Cic. V. *Titubo, Nuto N. 2. & 3. Labo N. 1. Tremo N. 1.*

Văco, as, avi, atum, (Neu.) *Prazen jeſzem.* Ich bin leer. *üres vagyok.* Tota domus ſuperior vacat. *Cic.* A cuſtodiis claſſium loca vacabant. *Caſ.* Hoſte vacare domos, &c. *Virg.* Hinc Transl. *Proſzt y ſzloboden jeſzem.* Ich bin frey, und ledig. *Szabados vagyok.* V. *Careo.* Animô vacare: *pro* curis ſolutum eſſe. *Cic.* Culpâ vacare: *pro* carere, immunem, vel expertem eſſe culpæ. *Id.* Ab omni rerum adminiſtratione vacare: *pro* liberum eſſe. *Id. 2.* Metaleptice. *Praznujem, Nikaj nedélam, &c.* V. *Otior, Ceſſo.* Si ne tu quidem vacas. A laboribus vacare. *Cic. 3.* iterum Metaleptice: *Náſztoim, Delaſze derſim.* Einem Ding obliege, ich bin beſchäfftigt. *Valamiben munkálódom, Rajta vagyok.* V. *Studeo N. 1. & 5. Laboro N. 1. Novo.* Corpori vacare: *h. e.* corpus curare, reficere. *Plin.* Sermoni vacare. *Curt.* In nullum opus vacare. *Ovid.*

Văcŭè, *Adv.* Arnob. *Prazno.* Leer. *üreſen,* Item V. *Fruſtra, Futiliter. Inaniter.*

Văcuĕfăcio, is, fēci, factum, [Act.] *Nepos.* V. *Vacuo.* Subſellia vacuefacta ſunt. *Cic.* Alii leg. *vacua facta.*

Văcuĭtas, ātis, f. Cic. *Praznocha, Praznozt.* e. Leere, Leerigkeit. *üreſség.* V. *Inania N. 1.* Item V. *Ceſſatio, Quies N. 1. Privatio, Libertas N. 1.* Adhibenda eſt vacuitas ab angoribus. *Id. 1. Off. c. 21.*

Văcūna, æ, f. *Ovid.* Dea otioſorū. *Boſiczaprazznovanya* ali *manguvanya.* e. Göttin des Müſſiggangs. *Hivalkodásnak Iſten aſzſzonya.* Litare vacunæ: *pro* otiari.

Văcuo, as, avi, atum, (Act.) Colum. *Praznim.*

nim. Ausleere. *üresítem.* V. *Evacuo*, *Inanio.*

Văcuus, a, um. *Prazen.* Leer. *üres.* V. *Inanis.* Locus omni turbâ, *vel* ab omni turba vacuus. 2. Transl. V. *Vacans N.* 1. Cùm vacuus fuero, ſcribam, 3. V. *Liber N.* 1. *Immunis N.* 2. *&* 3. Animus curîs vacuus. Hora nulla à ſcelere vacua. *Hactenus Cic.* Operum vacuus. *Flor.*

Văd̆imōn̆ium, ii, n. *Poruchtvo*, *Poruchanſztvo*, *Obetanye zaſztanoviti dan na ſzùd dojti*, *Duſno na ſzùd doſſaſztje.* e. Bürgſchafft, Vertröſtung zum Recht, rechtliche Tagleiſtung, ſchuldige Erſcheinung vor Gericht auf beſtimmten Tag. *Kezeßég*, *Fogadás-tétel a' törvényre elő állásra.* Conſtituere vadimonium. *Danſzúda odluchiti, y poſztaviti.* Einen Rechts-Tag anſtellen. *A' törvényre elő állani-való napot rendelni.* Deſerere vadimonium. *Na odlucheni dan na ſzùd nedojti.* Sich auf die beſtimmte Zeit vor Gericht nicht ſtellen. *Törvényre elő-nem állani.* Promittere vadimonium. *Obechati na poſztavlyen dan zaſztanovito pred ſzùd dojti.* Angeloben, ſich gevviſs auf den beſtimmten Tag vor Gericht zu ſtellen. *Fogadni, hogy törvényre elő áll.* Obire, *vel* ſiſtere vadimonium: Venire ad vadimonium. *Na odlucheni dan pred ſzùd dojti*, *Poruchanſztvo zverſſiti. ſzvojemu poruchanſztvu zadoſzta vuchiniti.* Sich auf die beſtimmte Zeit gevviſs ſtellen, Bürgſchafft leiſten. *Törvényre elő-állani.* Differre vadimonium. *Dan za ſzùd odlucheni na dalye preneſzti.* Den beſtimmten Rechts-Tag aufſchieben. *Törvényre rendeltt napot továbbra halaſztani.* Miſſum facere vadimonium. *Duſnoſzt poruchanſztva, y obetanya na ſzùd dojti, kömu oproſztiti.* Einem die Schuldigkeit der Bürgſchafft, und der Erſcheinung vor Gericht nachlaſſen. *Valakinek törvényre jöni-való kötelességét meg-engedni.* Ita Cic.

†Văd̆iātio, onis, f. *Plényanye.* e. Pfändung. *Megáriſtálás*, *Megzálogítás.*

†Văd̆io, as, avi, atum, (Act.) *Plényam.* Pfände. *Megáriſtálom*, *Megzálogítom.*

Văd̆o, as, avi, atum, (Act.) Solin. *Gázim.* Durchvvate, durch einen Fluſs *oder* feuchten Ort im Waſſer gehe. *Lábbalom*, *Vizen gázlóba mégyek.*

Văd̆o, is, ĕre. *Sola compoſita habent* āſi, āſum, (Neu.) Cic. V. *Eo N.* 1. 2. Transl. V. *Fluo N.* 1. Fluvius vadit per Seleuciam. *Plin.*

Văd̆or, āri, ātus ſum, (Com.) *Synon.* In jus

voco, ad vadimonium ſiſtendum voco, vadimoniô obſtringo. *Naſzud zovem, z-poruki zaveſujem, da ne zmenka; Za praudu y ſzud dan odluchujem*, *Poruchanſztvo od koga zatoimati potrebujem, da za ſztanovito na ſzùd dojde.* Zum rechten vertröſte: Einem einen Tag beſtimme, vor den Rechten zu erſcheinen: die Tröſtung und Bürgſchafft nehme, das einer zum Rechten erſcheine. *Kezeßéget kivánnok*, *hogy a' törvényre elő-állon.* Debere tibi dicis Quinctium, procurator negat: vadari vis, promittit; in jus vocas, ſequitur; judicium poſtulas, non recuſat. *Cic. pro Quinct. c.* 19. Tot vadibus accuſator vadatus eſt reum: *pro* obſtrinxit. *Liv.* Amore vadatus: *h. e.* obſtrictus, devinctus, *Plaut.*

Văd̆ōſus, a, um, Gæſ. *Gazlyiv*, *vnogo gázov imajuchi*, *chez kaj je mochi pregaziti.* Seicht, dadurch man vvaten, gehen, *oder* reiten kan. *Meglábbalható*, *Tſekély.*

Văd̆um, i, n. *Cic.* văd̆us, i, m. Salluſt. *Gàz*, *Meſzto vu morju*, *mlaki*, *beregu* ali *potoku*, *chez koje je mochi pregaziti*, *prejti* ali *prejahati.* e. Waſſerfuhrt, da man durchvvaten, gehen, *oder* reiten kan. *Gázló hely*, *Tſekély viz.* Tranſire vado: *Liv.* Hinc *Transl.* Emergere è vadis. *Iz pogibeli iziti*, *Pogibeliſze oſzloboditi.* Aus der Gefahr kommen. *Veſzedelemből kigázdólni*, *kiſzabadólni.*

*Væ, *Interj.* Liv. *Jaj! Jao!* Weh! o vveh! *Jaj! o jaj!* Væ miſero mihi. *Terent.*

Væneo, is, &c. *Plaut.* V. *Veneo.*

Văt̆ellus, a, um, Feſt. *Priſſegav*, *Jedno-malo chalaren*, *Nekuliko pſzinazt.* Etvvas liſtig. *Ravaſzotska.*

Văf̆ĕr, văfra, vafrum, *Superl.* văſerrĭmus. Cic. V. *Callidus N.* 1. *Doloſus*, *Ingenioſus ſubtilis N.* 2. Apud *Hieron.* vafrior *Comp.*

Văfrāmentum, i, n. *Valer. Max.* V. *Calliditas*, *Doloſitas*, *Subtilitas N.* 2.

Văfrē, *Adv.* Cic. V. *Aſtutè*, *Callidè*, *Doloſè*, *Ingeniosè.*

Văfrĭcĭa, *&* vofritia, æ, f. *Senec.* V. *Vaframentum.*

Văfrĭtiēs, ēi, f. *Silius.* V. *Vaframentum.*

Văgābundus, a, um, Senec. *Klatliv. ſzim-tamſze klatechi*, *potepajuchi.* Umſchvveiffig, umher ſchvveiffend, umherziehend. *Kóborló*, *Bújdosó*, *Orſzág's világ.* V. *Errabundus.*

Văgātio, onis, f. Liv. *Klatenye*, *Potépanye*, *Szkitanye.* e. Umherziehung, das hin- und her ſchvveiffen. *Bújdosás*, *vándorlás.*

Digitalizirao Google

Vagātor, oris, m. *Kláteß, Tepecz, Potepùb.* r. Umherſchvveiffer. *Vándorló.* V. *Vagabundus.*

Vāgē, *Adv.* Liv. *Klatczè, Poteptczè, ſzim-tam klátecb, ondi-ondi.* Weitſchvveiffig, ausſchvveiffig, umſchvveiffig, hin und vvider. *Bújdoſva, ſzéllyel imitt-amott.* V. *ſparſim.*

Vāgīna, æ, f. Cic. *Noſnicza.* (propriè dici deberet *Palaßnicza, Mechnicha, ſzablyenicza*) Eine Scheide. *Hüvely.* Synon. *Thecagladii.*

Vāgīnŭla, æ, f. *Plin.* Parva vagina. *Noſnichicza.* s. Scheidlein. *Hüvelyetske.*

Vāgio, is, īre, īvi, & ĭi, ītum, (Neu.) Cic. *Vreſchim, Plachemſze, kakti malo déte vu zibki.* Wimmere, vvinſele, ſchreye vvie ein unmündiges Kind. *Rívok, Nyívok mint a' kis gyermek.* 2. Vāgĭo, transfertur ad lepores *Auct. Philom. V. 60.*

Vāgīto, as, avi, atum. (Neu. *Freq.*) Stat. *Gulſztokrat vreſchim. y narekujem.* Offt vveine und heule. *Nyivát ſtolok.*

Vāgītus, ûs, m. Quintil. *Detechji vriſek y plach.* s. Kinder-Geſchrey. *Kisgyermek rívás.* Item generatim V. *Ejulatio.* Cels.

Vāgor, āri, ātus ſum, (Dep.) Cic. *Klatimſze, Tepemſze, Potéplyemſze, ſzkitamſze, lajbarimſze, ſzim-tam prehajam.* Umſchvveiffe, hin und her ſchvveiffe, umherziehe, hin und vvieder lauffe. *Bújdoſom, Vándorlok.* Animus errore vagatur: *h. e.* errat. *Id.*

Vāgŭlātio, onis, f. Feſt. *Izpitavanye z-pſzovanyem.* e. Frage, dabey man einen ſchimpffet. *Boſzſzuſággal való kérdezés.*

Vāgus, a, um, V. *Vagabundus.* Cùm vagus & exul erraret. Flumina vaga. Motus vagi. *Cic.* Item V. *Incertus, Inconſtans, Inſtabilis.* Fortuna vaga. Sententia vaga. *Id.*

Vălāchĭa, æ, f. Geogr. *Vlaska zemlya.* Die Landſchafft Walachey. *Oláh-orſzág.* Jacet inter Tranſylvaniam, Hungariam, Iſtrum, Bulgariam, & Moldaviam. Urbs princeps Valachiæ *Tergoviſcum.* Plura V. in *Dacia.*

Valāchus, i, m. *Vlah.* Walach. *Oláh.*

Valdē, *Adv.* Cic. *Jako, kruto.* Faſt, ſehr. *Igen, Erőſen.* V. *Perquàm, Admodum N. 1.* Nihil eſt tam valde vulgare, quàm nihil ſapere. *Id. de Divin. c. 29.* Valdius: *Horat.* Valdiſſimè: *Senec.* Alii leg. *Validiſſimè.*

Vălē, *Imperat. à* Valeo. *Synon.* Fac, cura *vel* operam da, ut valeas, Cic. *Z-Bogom, zdravoy dobro ſivi, zdrav oſztani, dobroſze imaj.* Behüte dich GOtt, lebe vvohl, gehab dich vvohl. *Iſten hozzád, légy egészségben.* Sic dicitur. *valeas, valeat, valete, valeant.* Quæ nonnunquam etiam cum indignatione adhibentur.

Vălē dĭco, & vălĕdĭco, is, ĕre, xi, ctum, (Neu.) Ovid. *Proſchenye jemlyem.* Abſchied nehme, mich beurlaube. *Elbutſzazom.* Synon. *Valere jubeo.* Ita *Cic.*

Vălēfăcio, is, ĕre, ci, actum, (Neu.) V. *Valedico.* Valefacto diſceſſimus. *Apul.*

Vălens, tis, *om.* tior, tiſſimus, *Cic.* V. *Robuſtus N. 1. 2.* V. *Sanus N. 1. 3.* V. *Potens.*

Valentĕr, *Adv.* Colum. V. *Fortiter, Potenter.*

Vălentia, æ, f. *Non.* V. *Fortitudo, Robur N. 2. Potentia, Sanitas N. 1.*

Vălentŭlus, a, um, *Plaut.* Aliquantum valens.

Vălĕo, es, ēre, ui, ĭtum, (Neu.) Cic. *Zdrav jeſzem, Jàk jeſzem.* Ich bin vvohlauf, ich bin geſund, ich bin ſtarck. *Egéſzséges, ép, erős vagyok.* V. *Salveo.* Ab oculis valere. *Plaut.* Hinc *vale, valeas, &c.* Sunt formulæ in diſceſſu ſalutantis & bene precantis, vel etiam refugientis & indignantis. V. *Vale.* Quare iſta valeant. *Cic. Attic. 2.* Metaleptice V. *Poſſum, Polleo.* Auctoritate apud aliquem valere: *pro* pollere. Ad aliquid valere: *pro* utilem, potentem eſſe. Hoc contra te valet: *h. e.* facit. Alicui valere: *h. e.* in commodum alicujus aliquid poſſe. Opibus, potentiâ, armis, ingeniô, gratiâ, pecuniâ valere. Multum in vulgus valere, &c. *Cic.* 3. *Jeſzem vréden, valyam.* Ich bin vverth, gelte. *érek.* Denarii, quòd denos æris valebant. *Varr.* Decem ſeſtertiis valet. *Plin.* Tanti, quanti, pluris, &c. valere: *vel* Magnô, parvô, maximo, &c. valere. *Ulp.*

Valeſco, is, ĕre, (Neu. *Inch.*) *Zdrav, jak, moguch poſztajem, krépoſzt dobívam.* Geſund, ſtarck, kräfftig vverde. *Megjóbbúlok, Erősödöm.* Bona conſilia morâ valeſcunt. *Tacit.*

Vălētūdĭnārĭum, ii, n. Colum. V. *Infirmaria, Noſocomium.*

Valetudinarius, a, um, Cels. *Hateſen, nemochen, bolen, bolezlyiv,* peregr. *Beteslyiv.* Krancklicht, immer unpäſslich. *Beteges, Egészségtelen.* 2. Activè V. *Infirmarius.* Ita *Jeti.*

Vălētūdo, *per licent.* vălĕtūdo.) ĭnis, f. *Dober, ali zlochesſzt ſztaliß téla.* Guter, oder ſchlechter Stand des Leibs. *Egészséges, vagy beteges állapot.* Valetudo bona, firma, commoda, integra &c. V. *Sanitas N. 1. Fortitudo.* Valetudo acerba, adverſa, ægra, difficilis, dura, extrema, imbecilla, incommoda, infenſa, perdita, pertinax, mala, ingraveſcens, &c. V. *Invaletudo, Infirmitas N. 1.*

Digitalizirao Google

N. 1. Uti, *vel* esse bonâ valetudine. *Zdravomu biti.* Gesund seyn. *Jó egészségben lenni.* Esse, teneri, *vel* uti valetudine paulò infirmiore, tenui, non optimâ, non robustâ, satis affectâ, vitiosâ, ad morbos propensâ: parum, minimè, haud satis, nequaquam firmâ: *pro* esse infirmum, invalidum, morbidum, morbosum. *Bolnomu, nezdravomu, mlahavomu biti.* Kranck, ungesund, unpäßlich seyn. *Roszszúl, Roszsz egészségben, Egészségtelennek, Betegesnek lenni.* 2 *Transl.* Mala valetudo animi: *h. e.* mœror, tristitia, Afflictio. *Cic.*

Valgus, a, um, Plin. *S'epav, van zvinyene liſztanyke imajuchi.* Krummfüssig, der mit den Waden hinausvverts geht. *Hargas lábú, kifordúltt*, vagy *kidúljedtt szárú.* Item V. *Loriper.* Transfertur etiam ad alia: ut Svavium valgum. *Plaut.*

Vălidè, *Plaut.* Validiùs, *Quintil.* Validissimè, *Adv.* Cic. V. *Valde, ſummopere, Fortiter.*

Validĭtas, atis, f. Apul. V. *Fortitudo, Firmitas, Valor.*

Vălĭdus, a, um, V. *Sanus N. 1.* Necdum ex morbo satis validus. *Liv.* Transl. V. *Potens, Robuſtus N. 1.* Urbs valida murîs. Ducibus validior, quàm exercitu, res Romana. *Id.* Animi validus. Virium & opum validus. *Tacit.*

Vallāris, re. *Liv.* Ad vallum pertinens. *V-okol naszipni, Ogradyo naszipni, ogradni.* Zum Bollvverck gehörig. *Sántz árokhoz-való.*

Vallĕcŭla, *Alii leg.* Vallĭcŭla, æ, f. Fest. *Dolicza, Malijarek.* Kleines Thal. *Völgyetske.*

Vallis, & valles, is, f. Virg. *Dòl, Dolina, Dragga, Jarek med dvemi bregmi.* s. Thal. *Völgy.*

Vallo, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Naszipe okolo cbesza délam, z naszipi jáchim*, peregr. *S'anczam.* Verbollvvercke, verschantze. *árkolom, árokkalkerítem, sántzolom.* Transl. & generatim V. *Munio N. 1. Sepio, Stipo N. 2.* Aliquid differendi ratione vallare. Sicariis vallatus. *Id.*

Vallum, i, n. Cic. *Nászip z-kolczi obláchen, Ogradya*, peregr. *S'ancz.* s. Bollvverck, e. Schantze, r. Wall. *árok, sántz.*

Vallus, i, m. Virg. *Debeli kol, Prosztecz, Planyek.* Starcker Pfahl, e. Pallisade. *Nagy karó, Palánk.* V. *Pălus.* 2. V. *Vallum.* Ita *Cæs.* 2. V. *Vannus.* Varr.

Vălor, ōris, m. Plin. *Vrédnoszt, Valyanye.* r. Wehrt. *árr, érdem, hâsz.* V. *Pretium N. 1.*

Valvæ, arum, f. Cic. *Vrata z-dvemi szirónkami, Oblochnicze.* Thür mit zvveyen Flügeln, Die Fenster-laden. *két-felé nyíló ajtó, Ablak táblák.*

Valvŏlus, i, m. *Fest.* &

Valvŭlus, i, m. Colum. V. *Siliqua N. 1.*

Vānè. *Adv.* Apul. V. *Fruſtra, Futiliter, Inconſtanter.*

†Vānellus, i, m. *Ribich pticza.* r. Kibitz ein Vogel. *Líbotz madár.*

Vānesco, is, ĕre, (Inch.) Cic. V. *Evaneſco.*

Vānĭdĭcus, a, um, Plaut. V. *Vaniloquus.*

Vānĭlŏquentia, æ, f. Liv. *Nehaszновito govorenye, Tepenye, Fisnyarenye.* s. Unnütz Geschvvätz, e. Plauderung, Auffschneiderey. *Hivság szólás, Hijában-valo beszéd, Hazudozás.*

Vānĭlŏquus, a, um, Liv. *Nehaszновito govorechi, Lebudkaj tepuchi.* Unnütze Dinge, und allerhand Schvvänckе redend, plauderend. *Hivságos beszédü, Tsseltsap.* V. *Mendaciloquus, Mendax N. 1. Inanilogus.*

Vānĭtas, atis, f. Cic. *Probodnoszt, Izpraznoszt, Vaßtyina.* e. Eitelkeit. *Hijában-valóság.* V. *Inconſtantia, Inania N. 2. Mendacium, Fallacia.* 2. V. *Elatio, Jactantia.* Nec prosperitate rerum in vanitatem usus est. *Tacit.*

Vānĭtiēs, ēi, f. *Ammian.* &

Vānĭtūdo, ĭnis, f. Plaut. V. *Vanitas.*

Vanno, is, ĕre, *Nonnulli leg.* vanno, as, avi, atum, (Act.) Lucil. *apud* Non. *Véjem, Véjam.* Wanne, Schvvinge. *Szórom.*

Vannus, i, f. Virg. *Vejacha.* e. Wanne, Wurffschauffel. *Szóró lapát.*

Vānus, a, um, Cic. *Minutliv, Vaßt, Preminutliv, Prazen.* Eitel, nichtig, schnöd, Leer. *Hijában-való, Hivalkodó, üres, &c.* V. *Evanidus, Inconſtans, Inſtabilis, Transitorius N. 2. Mendax, Fallax, Falsus, Futilis.*

Văpĭdus, a, um. *Hlapen, szlapen, szlápe* ali *hlápe puszityajuchi.* Dünstig, dämpfig, das einen Dunst von sich giebt. *Gőzölgő.* Item V. *Vaporosus.* Vinum vapidum. *Colum.*

Văpor, oris, m Cic. *Szlàp, Hlàp.* r. Dunst, Dampff. *Gőz, Pára.*

Văpōrārĭum, ii, n. Cic. *Meszto szlápov, Potilnicza, Prelo, chez kojesze szlàp kadì.* e. Dunst-Stube, Schvvitz-Stube, s. Dampff-Loch. *Gőzölgő hely, gőz feredő, gőzölgő lyuk.* V. *Tepidarium, Caldarium N. 2. Hypocaustum N. 1.*

Văpōrātio, onis, f. Plin. *Szlapenye, Hlapenye, szlápov puszityanye.* e. Dünstung, Ausdämpffung. *Gőzölgés.*

Văpōrĭfĕr, *vel* vaporiferus, a, um. *Szlápe donaszajuchi*, ali *od szebe puszityajuchi: Tople szlápe imajuchi.* Das einen Dunst giebt.

Gőz

Gőz hozó. Item V. *Vaporoſus.* Fornaces vaporiferæ. *Stat.*

Văpōro, as, avi, atum, (Neu.) Plin. *Szlàp puſztyam, Hlapimſze, ſzlapimſze.* Einen Dunſt von mir gebe, dünſte, dämpffe. *Gőzőlgők, gőzőm mégyen.* 2. Activè V. *Suffio.* Matres thure templum vaporant. *Virg.*

Văpōrōſus, a, um. *Pun ſzlápov ſzlapaſzt, Hlapaſzt ſzapaſzt.* Voll Dunſts, voller Dampff. *Gőzzel tellyes, Gőzős.* Balnearum vaporoſi fontes. *Apulej.*

Văpos, ōris, m. Lucr. V. *Vapor.*

Vappa, æ, f. Plin. *Zevrelicza, Zhlaplyeno vino, zevrelo y netéchno vino.* Verrochener Wein, Wein vvelcher den Geſchmack verlohren hat. *Kimentt ſzeſzű bor, Megfordúltt bor, Vinos.* Transl. ponitur *pro* homine ignavo, & inutili. *Horat.*

†Vappeſco, is, ĕre, (Inch.) *Zevreliczum poſztájem, Zeviram.* Verrieche. *Megfordúlok.*

Văpŭlaris, re, Plaut. *Vechkrat bijen, prebarjen, Palichju guſztokrat podverſen.* Schläge ertragend, der immer gepeitſchet vvird. *Gyakran veretetett.*

Văpŭlo, as, avi, atum, [Neu. Paſs.] Cic. *Bijemſze, Tuchemſze, Harimſze od drugoga, Palichje dobivam.* Geſchlagen vverde, Schläg *oder* Prügel bekomme. *Verettetem.* Teſtis in reum rogatus, an ab eo fuſtibus vapulâſſet. *Quintil.* Hinc *Transl.* Omnium ſermonibus vapulat. *Od vſzeh muſze prigovarja, vſzeh ogovore terpeti mora, on je vu hmanglaſzu.* Es vvird ihm von allen übel nachgeredet, er vvird mit aller Leuthe böſen Nachreden beſchvvehret, er ſtehet in üblen Ruff. *Miaden ember roſzſzúl ſzól felőle.*

Vărădīnum, i, n. Geogr. *Varadin, Tverdyava, y Varaſs vugerzki, Biſkupa imajuchi.* Groſs Waradein, eine Stadt und Veſtung in Ungarn, vvelche mit einem Biſchoff verſehen iſt. *Várad, Nagy várad.*

Vărasdīnum, i, n. Geogr. *Varasdin.* Warasdin, eine freye Illyriſche Stadt in Croatien. *Varasd.* Civitas frequens, in loco amœno, ac ad munitionem opportuno poſita, Dravo fl. vicina, ab Andrea II. Rege Hung. liberis, regiiſque Urbibus annumerari meruit. Duplici vallô, & foſsâ ſat amplâ olim cingebatur. Ad ejus præterea ſecuritatem caſtrum minimè contemnendum, & turres muris adjectæ multum faciebant. Inde factum, ut in ſedem ſubinde deligeretur ſupremo, in militaribus, totius ſuperioris Slavoniæ, quam hodie Croatiam dicimus, Præfecto. Vetuſtatis, & Præfectorum vitium eſt, quòd mūnimentis pene omnibus ſit nudata. Caput tamen etiamnum audit cùm *Generalatûs*, tum & *Comitatûs*, quibus à Varaſdino nomen. Ornatur Collegiô S. J. & Gymnaſiô in ſex Claſſes diſtributô. Thermis gaudet ſaluberrimis, quæ quondam *Conſtantianæ*, vel, ut aliis placet, *Conſtantiniana*, & *Aquæ Jaſæ* nominabantur.

Văriābĭlis, le, Apul. *Premenlyiv.* V. *Mutabilis, Inconſtans.*

Văriantia, æ, f. Lucret. V. *Variatio.*

Văriātim, *Adv.* Gell. V. *Multimodis.*

Variātio, onis, f. Liv. *Ményanye, Premènyanye, Promina, Vſzakojachenye, Vnogojachenye.* e. Veränderung, r. Abvvechſel. *Megváltoztatás, kűlőmbőztetés.* V. *Varietas, Mutatio.*

Variātor, oris, m. *Premenitel.* r. Veränderer. *Megváltoztató.*

Varĭces, um, m. *plur.* V. *Varix.*

Vărĭco, & văricо, as, avi, atum, (Act.) *Golene van, Liſztanyke paknuter obrachbam, noge ſ'irom zvrácham.* Die Schienbeine aus einander thu, und die Waden einvverts kehre, biege. *Béfordúltt ſzárakkal lúbaimat két-felé hányom.* Varicare ſupra modum, & in ſtando deforme eſt, & accedente motu prope obſcœnum. *Quinctil.*

Vărricoſus, & văricōſus, a, um. Juvenal. *Kercho-ſilaſzt, ſile z-neſznaſnum kervjum nadute imajuchi.* Krampff-Adericht. *Görtseres.*

Varĭcŭla, æ, f. *Cels.* Parvus varix.

Vărĭcus, & văricus, a um, Ovid. *Golene van, liſztanyke paknuter zvrachajuchi.* Kretſchling, der die Schienbeine vveit auseinander kretſchet, ſchiegend. *Béfordúltt ſzárakkal lúbait ſzéllyel bányó.* V. *Diſpeſſus.*

Vărĭè, *Adv.* Cic. *Vſzakojachki, vſzakojako.* Vielfältiglich, mancherley. *Kűlőmbb-kűlőmbbképen, ſokképen.* V. *Diversè, Multiformiter.*

Vărĭĕgātus, a, um, Apul. *Sár, ſ'áran, ſ'arozit, piſzan, pikaſzt, brezaſzt, brezav.* Schecket, geſchegt, getheilt von Farben. *Sokféle ſzínű, kűlőmbbféle ſzínű, Tarka-barkás.*

Vărĭĕgo, as, avi, atum, (Act.) Auſon. *Sáram, Pikaſzto chinìm, Z-vſzakojachkum bojam piſſem.* Schecket, *oder* vielfärbig mache. *Tarka-barkává tészem.* 2. More Neutrorum pro *ſum variegatus.* Lyra auro fulgurat, gemmis variegat. *Apul.*

Vărĭĕtās, atis, f. Cic. *Vſzakojakſzt, vſzakojachina,*

Digitalizirao Google

jachina, Razlichnoſzt, Razlika. e. Vielfältigkeit, Manchfaltigkeit. *Külömbség.* v. *Diverſitas, Diſſimilitudo, Diſparilitas.* Item v. *Inconſtantia.*

Vărio, as, avi, atum, [Act.] *Preméńyam, razlikujem, drugach chinim, vſzakojachim.* Verändere, abvvechſele. *Megváltoztatom, külömböztetem.* Vocem variare: *pro* mutare. *Cic.* Aliquid maculis variare: *pro* variegare. *Virg.* De morte Marcelli auctores variant: *h. e.* varia tradunt, diverſa referunt. *Liv.* 2. more *Neutrorum*: Res variat: *pro* ambigua eſt. *Liv.* In aliqua re variare: *pro* diſſimilem eſſe, diverſimodè ſe habere. *Cels.*

Vătiŏlæ, arum, f. Medic. *Koze.* die Maſen, Blattern. *Himlők, ſzeplők.*

Vărius, a, um, Cic. *Vſzakojachki, vſzakojaki, razlichni.* Mancherley, vielfältig. *Külömbözö, külömbb-külömbb.* v. *Multimodus, Multiformis, Multicolor, Diſſimilis, Diſpar, Commutabilis, Inſtabilis, Inconſtans.*

Várix, & vārix, ĭcis, m. Cic. *Sila od neſznaſne kervi naduta, kerchna ſila.* e. Krampff-Ader. *Görtsös-ér.*

Vārus, a, um, Horat. *Szluko-nog, Liſztanyke nuter obernyene imajuchi.* Krummfüſſig, der mit den Waden einvverts gehet. *Harga lábú, Bſordúltt* vagy *bédúljedtt ſzárú.* Item generatim v. *Scambus.*

Vārus, i, m. Plin. *Tverda lechicza, tverdi priſch na obrazu.* r. Leberfleck im Geſicht. *Ortzán-való keméný fakadék.*

Vās, vădis, *com.* Cic. v. *Præs N. 1.*

Vās, vāſis, n. Cic. *Poſzuda, Lagev, Szud, vóſa.* s. Geſchirr, Gefäſs. *Edéný.* Plur. vaſa, ōrum. n.

† Văſallus, i, m. v. *Clients, Homo ſubditus* in *ſubditus.*

Vāsārĭum, ii, n. Cic. *Szprava vſzakojachke poſzude.* s. Buffet mit allerley Geſchirren, e. Geſchirr-Einrichtung. *Minden féle edéný tartó hely.*

Vaſcŭlārĭus, ii, m. Cic. *Poſzudo delacz, Zlatar* ali *ſzrebernar, koi zlatu &c. poſzudu déla.* r. Goldſchmidt, Silberſchmidt, der köſtliche Geſchirre macht. *Ezüſt edényeket tſinálló, ötvös.*

Vaſcŭlum, i, n. Cato. *Poſzudicza, Lagvich, Szudich, Lagvichek, Berklich, Berklichek.* s. Geſchirrlein, Gefäſslein. *Edényetske.*

Vaſtābundus, a, um, Ammian. v. *Populabundus.*

Vaſtātio, onis, f. Cic. *Zapuſztyenye.* e. Verwüſtung. *Puſztitas.* v. *Populatio.*

Vaſtātor, oris, m. Ovid. *Zapuſztyavecz.* r. Verheerer. *Puſztító.* v. *Populator.*

Vaſtātōrius, a, um, Amm. v. *Populabundus.*

Vaſtatrix, ĭcis, f. Ovid. v. *Populatrix.*

Vaſtè, *Adv.* Cic. v. *Latè, ſpatiosè, Immensùm.*

Vaſteſco, is, ĕre, (Inch.) Accius *apud* Non. *Puſzt bivam, zapuſztyamſze.* Wüſt vverde. *Puſztává léſzek.*

Vaſtĭfĭcus, a, um, Cic. *ex* Poëta. *Puſzto chinechi.* Das vervvüſtet. *Puſztító, Puſztaság ſzerző.*

Vaſtĭtas, atis, f *Puſztina, Puſztara, Zatrenoſzt, Zapuſztyenozt.* e. Wüſteney, vvüſte, Zerſtöhrung, Vervvüſtung. *Puſztaság, Kietlen puſztaság.* v. *Deſertum.* Agrorum, Urbium, Judiciorum; Fori vaſtitas. *Cic.* Item 2. *Prevelikozt, Golemoczha, Nezmerna velikoczha,* ali *ſirína.* übermäſſige Gröſſe. *Szernyőtég, Feletthb-való nagyság.* Colum.

Vaſtĭtiēs, ēi, f. Plaut. &

Vaſtĭtūdo, ĭnis, f. Cato. *idem.*

Vaſto, as, avi, atum, (Act.) Cic. v. *Populor, Solo. Devaſto, Deſtruo.*

Vaſtŭlus, a, um, Apul. V. *Grandiuſculus.*

Vaſtus, a, um. *Zapuſztyen, Opuſzten, Zatert, Na nikai ſzpravlyen.* öd, vvüſt, verſtöhrt. *E'puſztított, elrontatott, elhagyatatott.* v. *Vacuus N. 1. Incultus N. 1.* Ager propter peſtilentiam vaſtus, & deſertus. *Cic.* 2 *Prevelik, kruto* ali *nezmerno velik, ſzraſzno velik.* übermäſſig groſs. *Iſzonyú nagy.* v. *Immanis N. 2. Amplus N. 1. Spatioſus N. 1.* Bellua vaſta, & immanis. *Id.* Hinc *Transl.* Animus vaſtus: *h. e.* nimis magna, & immoderatè cupiens. *Salluſt.* 3. v. *Incompoſitus, Inconcinnus, Incultus N. 2. Inſvavis.* Quidam corporis motus vaſti, & agreſtes. Vocalium contorſiones vaſtam & hiantem efficiunt orationem. *Cic.*

Vāſum, i, n. Plaut. v. *Vas, vāſis.*

Vātēs, is, *com.* Cic. *Prorok, Pròrokicza,* ali *Prorokinya.* r. Weiſſager, Wahrſager, e. Weiſſagerin, Wahrſagerin. *Jövendömondó, Jövendö-mondó Aſzſzony.* V. *Propheta, Prophetis.* 2. v. *Poëta, Pöetria, Divina.*

Vaticĭnātio, onis, f. Cic. v. *Divinatio, Prophetia, Hariolatio.*

Vaticĭnātor, oris, m. Ovid. v. *Vates, Hariolus.*

Vaticĭnātrix, īcis, f. v. *Prophetis, Hariola, Vates.*

Vātĭcĭnĭum, ii, n. Plin. v. *Prophetia, Haruſpicina, Hariolatio.*

Vātĭcĭnor, āri, ātus ſum, (Dep.) Cic. v. *Divino, Propheto, Hariolor, Poëtor.*

Digitalizirao Google

Vāticĭnus, a, um, Liv. v. *Prophetícus.*

Vatiniānus, a, um. *Catull.* Ad vatinium pertinens. Plura v. in *Vatinius.*

Vătīnĭus, ii, m. *Senec.* Civis erat Romanus, sceleſtus, & impudens; cui ſummum Populi Romani odium conciliavit Cicero, ubi ejus flagitia patefeciſſet. Hinc *odium vatinianum* pro capitali & implacabili odio ſumitur. *Catull.*

Ūbĕr, eris, n. Gic. *Vimme kravje, &c.* Das Eyter am vieh. *Tőlgy.* Item v. *Mamma N.* 1. 2. v. *Ubertas.* Tacit.

Ūbĕr, ĕris, *om.* Cic. v. *Fertilis, Fœcundus N.* 1. *&* 2. *Ferax.*

Ūbĕriŭs, *Adv. Comp.* Cic. *Rodneje, Plodneje, Obilneje.* Fruchtbarer, reichlicher, überflüſſiger. *Gyümöltsösebben, Termékenyebben, Bővebben.*

Ūbĕro, as, avi, atum, (Act.) Plin. v. *Fœcundo.* 2. Eſt *Neu.* Colum. *Roden, ploden jeſzem, obilno rodìm, ſzád donaſſam.* Ich bin fruchtbar, reichlich Frucht bringe, trage. *Termékeny vagyok, gyümöltsöt hozok.*

Ūberrĭmē, *Adv. Superl.* Cic. *Najrodneje, kruto obilno, zeloſzema plodno.* Sehr fruchtbar, ſehr reichlich. *Leggyümöltsösebben, Legbővebben.*

Ūbertās, atis, f. Gic. v. *Fertilitas, Fœcunditas, Copia N.* 1. *Affluentia, Abundantia.*

Ūbertĭm, *Adv.* Catull. v. *Fœcundè, Fertiliter, Copiosè, Affluenter, Abundanter.*

Ūbertus, a, um, Gell. v. *Uber.*

Ūbĭ, & Ūbī, *Adv.* Cic. *Gde, gdi, kade, kadi.* Wo. *Hol, bolot.* 2. v. *Simul N.* 2. 3. v. *Quando N.* 1. 4. Ubi gentium, terrarum, loci, *vel* locorum. v. *Ubi N.* 1. Hactenus *Cic.*

Ŭbĭcunquĕ, & ubīcunque, *Adv.* Cic. *Gde goder, gde god, kadi god.* Wo es auch ſeye. *Valabolot, akárhol.* Ubicunque gentium & terrarum fueris, &c. *Id.*

Ŭbĭnam, & ubīnam? *Adv.* Cic. *Ter gde? ter kadi? da gde?* Wo denn? *Hát hol? de hol?* O Dii immortales! ubinam gentium ſumus? *Id.*

Ŭbĭquĕ, *Adv.* Cic. *Vſzagdi, vſzigdi, po vſzud, po vſzuda, vſzigder, ſzvagdi.* Allenthalben, aller orten, an allen orten. *Mindenütt.*

Ubi ubi, *Adv.* v. *Ubicunque.* Ubi ubi ſit. *Naj bude gde bocbe.* Er ſeye vvo er vvolle. *Akárhol légyen.* Cic.

Ŭbĭvīs, & Ubīvis, *Adv.* Cic. v. *Ubique.*

Ūdo, ōnis, m. Martial. v. *Pero.*

Ūdo, as, avi, atum, [Act.] Macrob. v. *Humecto, Madido.*

Ūdŏr, (*Nonnulli leg.* Sudor;) ōris, m. Varr. v. *Humor, Mador.*

Ūdus, a, um, Virg. v. *Humidus, Madidus N.* 1.

Vĕ, *Conj. enclitica, & disjunctiva, quæ ſemper poſtponitur.* v. *Vel N.* 1. Ne quid plus, minúſve dicat. *Cic.* 2. v. *An.* Albus, atérve ſueris, ignoro. *Id.* 3. v. *Atque N.* 1. *Et N.* 1. Neque in hoc reo, néve in aliis quæras, &c. *Id.*

Vēcordia, æ, f. Terent. v. *Dementia, Deſipientia, Inſipientia.*

†Vecordĭtĕr, *Adv.* v. *Dementer, Inſanè N.* 3. *Inſipienter.*

Vēcors, ordis, *om.* Cic. v. *Demens, Excors, Inſanus N.* 1. *Inſipiens.*

Vectābĭlis. *Quidam leg.* vectĭbĭlis, *com.* le, n. Senec. *Pelyatliv, vozliv, kaiſze pelyati* ali *voziti more.* Was ſich führen läſt, leicht und bequem zu führen. *Hordozható, Elvibető.*

Vectābŭlum, i, n. Gell. v. *Vehiculum.*

Vectārĭus, a, um. *Pelyatni, vozui, za voſnyu baſznovit,* Zum führen dienlich. *Hordáſra-való.* Equus vectarius. *Vozni kony.* s. Zugpferd. *Szekeres ló.* Varr.

Vectātio, onis, f. Senec. *Vozikanye, vozenye, pelyanye.* Das führen. *Hordozás, ſzekéren járás.*

Vectĭbilis, le, v. *Vectabilis.*

Vectĭcŭlārius, a, um. *Feſt.* Ad vectes pertinens. *Hinc* vecticulariam vitam vivere: *h. e.* furandi gratiâ alienos parietes vectibus perfodere. *Potatzki ſiveti, tatbinamſze dati, kradechſze braniti.* Diebiſch leben, ſich auf Dieberey legen. *Lopáſal élni, Lopáſra magát adni.* Cato.

Vectīgăl, ālis, n. *Pláçba odvoſnye, Moſztovina.* 2. Fuhrlohn, s Bruckengeld. *Szekéren viteltől-való adó, bid pénz, &c.* Item v. *Portorium Decimæ, Tributum, Penſio N.* 2. Pendere, exigere vectigalia. Agro vectigal imponere. Levare agrum vectigali. *Cic.* 2 v. *Reditus N.* 2. Ex meo tenui vectigali, &c. Parſimonia magnum vectigal. *Id.*

Vectīgālĭārius, ii, *Firmic.* Præfectus vectigalium, Portitor. *Pobiravecz Moſztovine, Dáche, Pláche od voſnye, &c.* r. Zoll Einnehmer, Fuhrlohn Einnehmer. *Hid-vagy Szekéren viteltől-való pénz ſzedő.*

Vectīgālis, le, v. *Tributarius.* Civitas vectigalis. Homines, Agri vectigales. *Cic.* 2. Pecunia vectigalis: *id eſt* ex vectigalibus collecta. *Id.* Equi vectigales: *h. e.* quæſtuoſi. *Id.*

Vectio, onis, f. Cic. *Voſnya, Vozenye.* e Fuhr, Führung. *Szekéren-való vitel, Hordozás.*

Vectis, is, m. Plin. v. *Peſſulus, Repagulum N.* 1.

N. 1. *Clauſtrum N.* 1. 2. v. *Phalanga, Contus, Vallus N.* 1. Ita *Cic. Caſ.*

Vectĭto, as, avi, atum, (Act. *Freq. à* vecto.) *Arnob.* Crebrò vecto.

Vecto as, avi, atum, [Act. *Freq. à* veho] Virg. *Povázſam, vozítam.* Offt führe. *Viddegelem, gyakran bordozom.* v. *Vebo.*

Vector, oris, m. Cic. *Vozecz, Pelyavecz.* r. Fuhrmann. *Vizò, Hordozó.* Item v. *Nauta.* 2. v. *Navigator.*

Vectōrius, a, um. v. *Vectarius, Onerarius.* Navis vectoria. *Caſ.*

Vectūra, æ, f. Cic. v. *Vectio.*

Vĕgeo, es, ere, ui, [Neu. *Obſol.*) Varr. v. *Vigeo.*

Vĕgĕs, ĕtis, *om.* Liv. v. *Vegetus.* Critici *Vigens* pro *veges* ſubſtituunt.

Vĕgĕtābĭlis, le. Ammian. *Raſztlyiv, iz zemlye raſztuchi, Raſztio.* Aus der erden heraus vvachſend. *tleſztgetbetŏ, tltetbetŏ.*

Vĕgĕto, as, avi, atum, (Act.) Gell. *Chverſzto, krepno chinim, krépim, ſivlenye dajem* ali *zderżávam.* Erfriſche. *tleſztem.* v. *Recreo N.* 2.

Vĕgĕtus, a, um. *Chverſzt, krépoſzten.* Wacker, friſch. *Eleven, erejében való.* v. *Valens N.* 1. & 2. *Firmus, Recens N.* 2. Homo vegetus. Mens vegeta. Cic.

Vēgrandis, de. Varr. *Ne jako velik, jedno malo velik.* Nicht gar groſs, ein vvenig groſs. *Nem igen nagy, kevesſé nagy.*

Vĕha, æ, f. *Obſol.* Varr. v. *Via.*

Vĕhĕmens, tis, *om.* (Poëticè apud *Lucr.* Vēmens.) *Seſztok, Szilni, Lyut, Oſter.* Hefftig. *Nagy indulatoſságú* v. *Præceps N.* 2. *Nimius, Incenſus N.* 2. *Ferox, Effrœnatus, Impetuoſus, Acer N.* 1. 2. & 3. Homo vehemens in meditando. Homo in alios vehemens, & inexorabilis. Literæ vehementes. *Cic.*

Vehementĕr, *Adv.* Cic. *Kruto-jako, ſzilno.* Hefftiglich. *Igen ſelette.* v. *Valde, Effictè, Etiam atque etiam, Ardenter, Ferventer, Nimiè, Severè, Acerbè.*

Vĕhĕmentia, æ, f. Plin. *Kruto-jakoſzt, oſtrocha, nagloſzt, ſzilla.* e. Hefftigkeit, ſchärffe. *Felettéb-valóság, kemény indulat.* v. *Aſperitas N.* 1. *Severitas.*

Vĕhēs, is, f. *Voz, jeden vòz chesza god.* Ein Fuder. *Szekér, egy ſzekér tereb.* Fœni vehes *Jeden vòz ſzéna.* Ein Fuder Heu. *Egy ſzekér-ſzéna.* Plin.

Vĕhĭa, æ, f. *Obſol.* Feſt. V. *Plauſtrum.*

Vĕhĭcŭlum, i, n. Cic. v. *Rheda, Plauſtrum, Currus, Carrus.*

Vĕhĭs, is, f. Colum. v. *Vehes.*

Vĕho, is, ĕre, xi, ctum, (Act.) *Vozim, pelyam, vezem.* Führe. *Viſzem, hozom, ſzekéren* vagy *bajón bordozom.* Curru, *vel* in curru vehi. *Pelyatiſze, vozitiſze.* Auf dem vvagen fahren. *Szekéren menni.* Equo, *vel* in equo vehi. *Jahati.* Reiten. *Nyargalni, Lovonjárni.* Navi, *vel* in navi vehi. *Na ladjiſze voziti.* Im Schiff fahren. *Hajózni.* 2. *Transl.* Noſtra vehitur oratio: *h. e.* fertur, progreditur, procedit. *Cic.*

Vĕl, *Conj. Disjunctiva.* Cic. *Ali, al', ili, il',* Oder, entvveder. *Vagy, avagy.* v. *Aut.* 2. v. *Etiam.* Iſto modo vel Conſulatus vituperabilis eſt. *Id.* 3. *de leg. c.* 10. Advertе præterea *vel* ſuperlativis vim quandam addere, & accipi pro *Valde, Præcipuè, Cum primis.* Statuere, quid ſit ſapiens, vel maximè videtur eſſe ſapientis. *Id.*

*Vēlābrum, i, n. Cic. Vicus, ſive forum olearium Romæ.

Vēlāmĕn, ĭnis, n. *Tacit.* &

Vēlāmentum, i, n. Liv. *Zakrivalo.* e. Decke. *Fedél.* v. *Tegmen, Operimentum, Involucrum, Involucre, Cortina N.* 1. *Siparium.*

Vēlāris, re, Plin. *Jaderni, jedreni.* Den Seegeln dienlich, oder gehörig. *Hajó vitorlára-való.* Item *Zaſztorni, zaſzlonzki, zakrivalzki, zaſztirajuchi.* Zum bedecken, oder verbergen dienlich. *Béſedétbez-való.*

Vēlārium, ii, n. Juven. *Nadkrivalo, żverbu teatruma napéta ponyva.* e. Überdecke, r. Überhang *Fedezŏ, Teatromot takaró ponyva.* Item v. *Tentorium, Siparium, Cortina.*

Vēlēs, ĭtis, m. Liv. *Synon.* Levis armaturæ miles, ad volandum expeditus. v. *Ferentarius, Celer N.* 2. Transl. accipitur pro *homine levi & inconſtante.* Me ut ſcurram velitem oneratum eſſe, non moleſtè tuli. *Cic.*

Vēlĭfer, a, um. Ovid. *Jadro-noſz, jedro imajuchi.* Das ein Schiff-Seegel hat. *Vitorlás.*

Vēlĭfĭcātio, onis, f. Cic. *Jadrenye.* Das Seeglen. *Vitorla vezérlés.* v. *Navigatio.*

Vēlĭfĭco, as, avi, atum, (Neu.) *Jadrim, z-napetemiſze jadri vu ladji vozim, jadra napinyam.* Seegle, mit aufgeſpannten Seegeln fahre. *Vitorlázok.* v. *Navigo N.* 1. Per ſumma æquora velificant. *Plin.*

Vēlĭfĭcor, āri, atus ſum (Dep.) *Synon.* vela facio, vela do, &c. v. *Velifico.* 2. Transl. v. *Gratificor, Faveo, Aſſentor.* Alicujus honori velificari. *Cic.*

Vēlĭfĭcus, a, um. *Z-jadri bivajuchi.* Das mit Seegeln geſchicht. *Vitorlákkal-való.* Curſus velificus. v. *Velificatio.* Plin.

Vēlĭtāris, re, Ad velites pertinens. *Labko-oboruſnem vojnikom ſzliſſajuchi, naſzkochnoj*

cheti szlissajuchi. Zu dem Scharmützel gehörig. *Könnyü fegyverü vitézekhez való, könnyü szerrel tsatázó.* Hasta velitaris. *Liv.* Pugna velitaris: *h. e.* velitatio. *Sallust.*

Vēlītātio, onis, f. Plaut. *Naszkochni boj, naszkochenye, potiranye, na chetu vudrenye, mali boja pochetek.* r. Scharmützel, s. Gefecht. *Aprolék hartz, elöl próbáló tsata, tsatázás.* v. *Procursatio.* 2. Transl. v. *Altercatio, Jurgium, Contentio N. 2.*

Vēlītor, āri, atus sum. [Dep.] Cic. v. *Rixor, Altercor, Digladior N. 2.* Propriè *Pobijamszse, naganyamszez-nepriatelom, Boj pochinyam, Na chetu vudaram.* Inf. *vudriti.* Scharmützle, scharmutziere, fechte. *Tsatázok, hartzot próbálok, tusakodom.*

Vēlīvŏlans, tis, *om.* Cic. ex Poëta. *Jadro-letechi, z-nategnyenemi jadri, berzoszze vozechi.* Mit fliegendem Seegel. *Vitorláual szebeszen menö.* Navis velivolans.

Vēlīvŏlus, a, um, v. *Navigatus.* Mare velivolum. *Virg.* 2. Activè v. *Velivolans.* Rates velivolæ. *Ovid.*

Vella, æ, f. *Obso'.* Varr. v. *Villa.*

Vellātūra, æ, f. Varr. *Ko'o vosnya, na kólab vosenye*, vulgo *Foringaszto.* s. Fuhrvverck. *Szekéren terhei-vetel.* v. *Vectura.* Vellaturam *vel* vecturam facere. *Z-vosnyumszze braniti, iz vosnye siveti, na kólab voziti*, vulgo *foringaszsiti.* Sich mit dem fuhrvverck ernähren, fuhrvverck treiben. *Szekereszséggelélni, szekereskedni, terhet vinni.*

Vellĕrĕus, a, um, *Ascon.* v. *Laneus.*

Vellĭcātim, *Adv.* Gell. *Ubi alii leg.* Vēlītātim. *Szkubech, Schiplyuch, Z-vcbeknenyem.* Rupfvveise. *Tsipve.* v. *Carptim.*

Vellĭcātio, onis, f. Senec. *Szkubenye, Schipanye, vcbeknenye.* Das rupffen, das zvvacken, *oder* zvvicken. *Tsipés, szaggatás.* 2. Transl. v. *Lacessitio, Morsus N. 2. Obtrectatio, Cavillatio, Juggillatio N. 2. Culpatio, Criminatio.*

Vellĭcātus, ûs, m. Plin. *idem.*

Vellĭco, as, avi, atum, (Act.) Plaut. *Szkubem, Schiplyem, Vcbekávam.* Rupffe, Zupffe, Zvvacke, *oder* Zvvicke. *Tsipdesem, Tépem, Fúrdélom.* 2. Transl. V. *Rodo N. 2. Suggillo N. 2. Cavillor, Culpo, Criminor, Lacero N. 2. Mordeo N 2.* Cic.

Vello, is, ĕre, velli, *vel* vulsi, vulsum (Act.) *Púchem*, Inf. *pukati, Tergam, Szkubem.* Ausreiffe, Rauffe, Zupffe, Abzupffe. *Szagatom, Kitépem.* V. *Evello.* Spinas vellere: *pro* evellere, eradicare. *Cic.* Sepulchra majorum vellere: *pro* eruere, everere. *Lio.* Poma manu vellere: *pro* decerpere. *Tibull.* Barbam alicui vellere. *Kömu bradu pukati, za bradu kóga szkubszti, natezati.* Einem den Bart zupffen. *Valakinek Szakállát tépni.* Ita *Horat.* Aurem alicui vellere: *pro* vellicare. *Virg.* Transl. verò: *Kóga za kakvo dugovanye opomenuti.* Einen an etvvas mahnen. *Valakit valami felöl inteni.* Pisces ex æquore vellere: *pro* ex-trahere. *Horat.* 2. Transl. v. *Torqueo N. 2. Mortifico N. 2.* Pectora Secreto morsu velluntur. *Stat.*

Vellŭs, ĕris, n. Plin. *Runo, Ovchja dlaka, &c.* v. *Lana.* Item apud Virg. *Ovchinzka kosicza z-dlakum, Runyazta kosicza.* Eine Schaf-Haut mit der Wolle. *Gyapjas bárány bör.* Aureum vellus. *Zlata vuna, zlato runo, Zlata ovchinzka kósa.* Das güldene Vliess. *Aranyos gyapjú, vagy Aranyos gyapjúval bör.* Ordo equestris *Aurei velleris* à Philippo Bono, Duce Burgundiæ, in defensionem Romanæ Ecclesiæ institutus est An. 1429. Nominis occasionem dedit *Jason*, qui post longam navigationem, aureum vellus ex Colchide sustulisse fingitur.

Vēlo, as, avi, atum. (Act.) Plin. *Zakrivam.* Bedecke. *Bétakarom.* v. *Tego N. 1. Obtego.* 2. Transl. v. *Tego N. 2.* Scelus scelere velare. *Senec.*

Vēlōcĭtas, atis, f. Cic. v. *Celeritas, Alacritas.*

Velocĭtĕr, *Adv.* Cic. v. *Celeranter, Alacriter.*

Vēlox, ōcis, *om.* Cic. v. *Celer, Alacer.*

Vēlum, i, n. *Jadro, Jedro na ladji.* r. Segel, Schiff-Seegel. *Vitorla.* Vela facere: *pro* expedire, explicare: *h. e.* velificare: *Translatè* verò significat toto conatu rem aliquam aggredi. *Cic.* Dare vela: *pro* ventis se committere, *h. e.* navigare, velificare: *Virg.* Famæ suæ vela dare: *pro* augere suam famam & existimationem, se celebrem facere. *Martial.* Remis, velisque, *vel* velis, equisque: *h. e.* omni conatu, omni ingenio, omni curâ & diligentia, omnibus nervis, summa celeritate. *Cic.* v. in *Remus.* 2. generatim v. *Velamentum.* Amictus velis. Simulationum vela. *Id.*

Vĕlŭt, vĕlŭti, *Adv.* Cic. V. *Sicut.*

Vēna, æ, f Cic. *Sila, kervna sila.* e. Blut-Ader. *ér, vér-ér.* Item V. *Arteria.* Translatè dicitur de *Arboribus, Marmore, Silice,* &c. V. *Fibra N. 2. & 2.* Item V. *Origo N. 1.* Æris, argenti, auri venas penitùs abditas invenire. *Id. 2 de nat. Deor. c. 60.* 2. De *naturâ, ingenio, genio, indole.* Cujusque generis hominum venas tenere:

h. e.

Digitalizirao Google

b. e. naturam, genium, indolem nôſſe. *Id* 1. *de Orat. c.* 52.

Vēnābŭlum, i, n. Cic. *Lovo-darda, kopje za lòv, Hárba.* r. Jäger-Spieſs, Schvvein-Spieſs. *Vadâſz dárda.*

Vēnālis, le, Gic. *Prodajni, na prodaju, ponudyen na prodaju.* Feil, das zu verkauffen iſt. *Eladható, Eladó, árúba botſáttatott.* Proponere fidem venalem. Omnia jura regni venalia habere. *Id.*

Venalĭtĕr, *Adv.* Senec. *Prodajno, po tergovechki. popazarski.* Käufflich, verkäufferiſcher-Weiſe. *Eladóképen.*

Vēnālĭtiārius, ii, m. *JCt.* &

Vēnālĭtius, ii, m. Cic. *Synon.* Mancipiorum venditor, Minutus mercator. *Szuſnyo-terſecz.* Der mit leibeigenen Leuthen Handlſchafft treibet. *Rabakkal kereskedô.* v. *Mango.*

Venalitius, a, um. v. *Venalis.* Servorum greges venalitii. *Plin.*

Vēnātĭcus a, um. *Synon.* Ad venationem ſpectans. *Lovni.* Zur Jagd gehörig. *Vadáſzó, vadáſzáshoz-való.* Canis venaticus. *Cic.* v. in *Canis.*

Vēnātio, onis, f. Cic. *Lòv, Lovlenye.* e. Jagd, Gejägd, das jagen. *Vadáſzás, Vadáſzat.* 2. accipitur *pro* præda venatione parta. *Zverina.* s. Wildbrat. *Vad.* Cùm miraremur, unde illi tam multa, & varia venatio, &c. *Liv. l.* 35. *c.* 49.

Venātĭtius, a, um. *Ulovlyen, iz lova.* Das mit jagen überkomen iſt. *Vadáſzásból való, Vadáſzta ott.* Præda venatitia. *Ammian.*

Venātor, oris, m. Cic. *Lovecz, Zverjo lovecz, Zverjo-ſztrelecz*, peregr. *Jágar.* r. Jäger. *Vadáſzó, Vadáſz.*

Venātōrius, a, um. *Plin.* Ad venatorem pertinens. *Lovni, Zverjo-lovczem ſzlisſajuchi*, peregr. *Jagarzki.* Jägeriſch, zur Jägerey gehörig. *Vadáſzhoz-való.*

Venātrix, īcis, f Virg. *Lovicza, Zverjo-lovka*, peregr. *Jágaricza.* e. Jägerin. *Vadáſzónè, Vadáſzne.*

Venātūra, æ, f. Plaut. v. *Venatio.*

Venātus, ûs, m. Cic. v. *Venatio.*

Vendax, ācis, *om.* Cato. *Prodati rad, Prodati ſelen, vnogo prodavajuchi.* Zu verkauffen geneigt, Gern verkauffend, Offt verkauffend. *Eladogató, Eladni kévánó.*

Vendĭbĭlis, le, Cic. *Prodatlyiv, kajſze more prodati.* Verkaufflich, Leicht zu verkauffen. *Eladható.* Transl. v. *Probabilis N.* 2. *Tolerabilis.* Oratio, Orator ſanè vendibilis *Id.*

Vendĭco, as, avi, atum, [Act.] *Oſzvájam, Poſzvájam, za me jemlyem, meni primérjam, meni pripiſſujem.* Zueigne, Zutheile, Zuſchreibe. *Magamnak tulajdonittom, Szerzem magamnak.* Alienam laudem pro ſua vendicare. Homerum Chii ſuum vendicant. Quiſque prædæ partem ſibi vendicat. *Cic.* v. in *Vindico* plura.

Vendĭtārius, a, um. *Prodavanyu ſzliſſajuchi.* Zu verkauffen gehörig. *Eladni-való, Eladogatáſra-való.* Lingua venditaria. *Plaut.*

Vendĭtātio, onis, f. Propriè *Na prodaju ponújanye*, ali *Ponúdyanye.* Zu kauffen antragung. *árúlgatás, megvételre-való kinálás.* Transl. *Oko-ſzlusba, Szamoga ſzebe* ali *ſzvoih dugovany hvalenye y prodavanye.* Das Augen-Dienen, e. Grosſprecherey. *Mútogatás.* v. *Oſtentatio.* Mihi laudabiliora videntur, quæ ſinè venditatione, & ſinè populo teſte fiunt. *Cic.*

Vendĭtātor, oris, m. Tacit. *Na prodaju ponudyavecz, prodati rad.* Der etvvas zu kauffen antraget. *árúlgató, Megvételre-való kináló.* Transl. v. *Oſtentator.*

Vendĭtio, onis, f. Cic. *Prodavanye, prodaja.* e. Verkauffung. *Eladás.* v. *Abalienatio.*

Vendĭto, as, avi, atum. (Act. *Freq.* à vendo) Cic. *Synon.* vendere cupio, venale propono, paſſim vendo, crebrò vendo. *Prodati ſelim, na prodaju dâjem, ponúdyam*, ali *ponujam: po vſzud prodájem, prodávam, guſztokrat prodájem.* Etvvas zu verkauffen verlange, zum kauff antrage, feil habe, da und dort verkauffe, offt verkauffe. *Eladni kévánom, árúlok, árúlgatok, megvételre kinálom, mindenkütt árúlom.* Transl. v. *Oſtento N.* 2. Fallaciſſimè ſe venditare. Ingenium, eloquentiam venditare. Se alicui venditare: *b. e.* operam polliceri, &c. *Id.*

Vendĭtor, oris, m. Cic. *Prodavavecz.* r. Verkauffer. *Eladó, árros.*

Vendĭtrix, īcis, f. Scævola JCtus. *Prodavavka, Prodavavicza.* e. Verkaufferin. *Eladóné, árroſné.*

Vendo, is, ĕre, dĭdi, dĭtum. (Act.) Cic. *Prodájem.* Verkauffe. *Eladom.* v. *Alieno, Abalieno.*

Vĕnēfĭca, æ, f. Tacit. *Otrovitelicza, koja otrovu napravlya.* e. Vergifterin. *Megmérgeſztônè.* Item v. *Incantatrix.* Ovid.

Vĕnēfĭcĭum, ii, n. Cic. *Otrovanye, otrove napravlyanye.* e. Vergifftung, Gifft-machung. *Megmérgeſítés, étetés, Méreg-tſinálás.* Tarnsl. *Oczopranye.* e. Behexzung. *Megbán-*

tás. v. *Incantamentum*, *Magice*, *Faſcinamentum*, *Faſcinum*.

Veneficus, a, um. *Otrovni*, *z-otrovum skodechi*. Das vergifftet, vergifftig. *Mérgerítő*. Item *Oczoprajuchi*, *z-bájanyem skodechi*, *Czoperni*, *viſzebichni*. Verzauberend, behexend, zauberiſch. *Megbántó*, *Megveſztő*, *Bubájos*. Aſpectus veneficus. *Plin.*

Veneficus, i, m. Cic. *Otrovitel*, *Otrovnik*. r. Vergiffter. *Mérgerítő*. Item *Oczopravecz*. r. Verzauberer. *Megbántó*, *megveſztő*. v. *Incantator*, *Magus N.* 2.

Vĕnēnārius, ii, m. Svet. *Otrove napravlyavecz*, *z-otrovum* ali *z-themerom terſecz*. r. Gifft-Macher, Gifft-Verkauffer. *Méreg-tſinálló*, *méreg-árúló*.

Vĕnēnātus, a, um. *Otroven*, *Ochemeren*, *z-otrovum namázan*, *oſztvárjen*. Vergifftet. *Megmérgeſitetett*. Telum venenatum. Cic. 2. v. *venenoſus*, *veneficus N.* 1. Vipera venenata. *Id.* Item 3. *Oczopran*, *Nabájan*. Verzaubert, behext. *Megbántatott*, *Megveſztetett*. Ovid.

Venenĭtĕr, a, um. Ovid. *Chemeren*, *otrovni*, *otrovu imajuchi*. Gifftig, das Gifft hat. *Méreg-bozó*.

Vĕnēno, as, avi, atum. (Act.) Lucr. *Trújem*, Inf. *trovati*, Præt. *trovalſzem*: *Trávim*, Inf. *trúviti*, Præt. *travilſzem*: *Sztvárim*, *oſztvarjam*. Vergiffte. *Megmérgeſitem*.

Venenōſus, a, um. Varr. *Pun otrove*. Voller Gifft. *Mérges*, *Méreggelteli*. v. *Veneniſer*, *Venenatus N.* 1.

Vĕnēnum, i, n. *Otrov*, *otrova*, *trovilo*, *otrovilo*, *Chemer* s. Gifft. *Méreg*, *étető*. Item v. *Magice*. Memoria venenis erepta. Cic. 2. Transl. v. *Pernicies*, *Peſtis N.* 1. ita *Catull.*

Vēneo, *Nonnulli ſcribunt*. Væneo, is, īre, īvi, *& uſitatiùs* vēnii, (Neut. Paſſ.) *quaſi aiceres* venum eo. *Prodájemſze*. Verkauffet vverde. *Eladatattom*. Bona ejus veniêrunt. *Imétek nyegov je prodan*. Sein Haab und Guth iſt verkauffet vvorden. *Az ő jovai eladattatak*. Quàm plurimo venire. Minoris à te horti venibunt. Immunitates populo pretiô veneunt. *Cic.*

Vĕnĕrābĭlis, le, Liv. *Synon*. Cultu & veneratione dignus. *Vnogo poſtuvani*, *Naklona vréden*. Ehrvvürdig, Ehrenvverth. *Tiſztelendő*, *Betsületre méltó*. v. *Obſervabilis*.

Vĕnĕrābundus, a, um. Liv. *Naklanyajuchiſze*, *Chaſztéchi*, *ponizno poſtujuchi*. Ehrerbietig, der einem die Ehr anthut. *Valakit örömejt tiſztelő*.

Venerandus, a, um. Cic. v. *Venerabilis*, *Reverendus*, *Obſervandus*.

Veneranter, *Adv.* Tertull. v. *Reverentet*.

Venerātio, onis, f. Cic. v. *Cultus N.* 4. *Reverentia*.

Venerātor, oris, m. Ovid. *Chaſztitel*, *Poſtenya izkazavecz*. r. Ehrervveiſer. *Betsülő*, *Tiſztelő*. v. *Cultor N.* 2.

Vĕnĕrĕus, *&* Venerius, a, um. Ad venerem ſpectans. *Boſiczi lyubavi*, ali *Nechiſztoj lyubavi ſzliſſajuchi*. Der Venus, *oder* der Unzucht zugehörig. *Venus dolgára-való*, *Nőszésre való*. Item v. *Libidinoſus N.* 1. *Meretricius*, *Salax*. 2. *Venerius*. idem eſt, ac cultui veneris addictus. 3. *Jactus veneris*, vel *venereus*. Dicitur jactus in ludo talorum feliciſſimus. *Cic.*

Vĕnĕrĭvăgus, a, um. *Varr.* Cum variis venerem exercens.

Vĕnĕror, āri, atus ſum. (Dep.) Cic. *Lépo Poſtujem*. In Ehren halte. *Tiſztelem*. v. *Revereor N.* 1. *Obſervo N.* 4.

Vĕnĕtĭæ, ārum, f. Geogr. *Benetki*, *Mléczi*, gen. *mletákov*, *veliki y glaſzoviti Varaſs*. Venedig eine groſſe und berühmte Stadt. *Velentze nagy Város*. Emporium Italiæ facilè princeps, omnium nationum concurſu frequentatum, caput Reipublicæ venetæ, Patriarchali ſede nobile, armamentario & portu pereelebri inſtructum. Conditum eſt ſuper ſudes inter ſtagna Adriatica. Urbis fundamenta jecerunt piſcatores profugi eo tempore, quo Attila Rex Hunnorum Aquileam evertit.

Vĕnĕtus, a, um. *Benechki*, *Benetanzki*, *Mletachki*. Zu Venedig gehörig, Venetianiſch. *Velentzei*, *Velentzét*.

Venetus, i, m. *Benetchan*, *Benetanecz*, *Mlechanin*. Ein Venetianer. *Velentzei ember*.

Vĕnia, æ, f. v. *Facultas N.* 2. *Indulgentia*, *Permiſſio*. Dare dicendi veniam. Bonâ tuâ veniâ, *vel* bona cum venia dixerim, iſta Sententia maximè & fallit imperitos, & obeſt ſæpiſſimè Reipublicæ. *Cic.* v. in *Pax N.* 3. Crebrò ſumitur *venia* pro *remiſſione culpæ*, & *condonatione erroris*, v. *Condonatio*, *Ignoſcentia*. Errati veniam impetrare. Scelerum veniam dare. *Id.*

Vĕniābĭlis, le, *Sidon.* &

Vĕniālis, le, Macrob. *Laſzno oproſztio*, *odpuſztni*, *oproſztni*. Verzeihlich, leicht zu verzeichen, läſslich. *Botsánatos*. v. *Ignoſcibilis*.

Vĕnĭlĭa, æ, f. *Virg.* Nympha, vel Dea Maris, Fauni uxor. 2. Accipitur pro *acceſſu* & *incremento maris*. v. in *Salacia*.

Vĕnio, is, īre, vēni, ventum. (Neu.) *Dobádyam*, *Dobá-*

Digitalizirao Google

Dobájam, Inf. *dójti*, Præt. *doſſelſzem*. *Hodim*, *Dobodim*, *Pribodim*. Komme. *Jővök*, *Mégyek*. *Eljővök*. Unde venis? *Odkud ideß?* Woher kommeſt du? *Honnan jősz?* Literæ mihi venerunt. *Liſzt je meni doſſel*, ali *doneſſen*. Mir iſt ein Prieff kommen, oder zugebracht vvorden. *Nékem levelem jött*. Mihi in mentem venit: *pro* occurrit. *Na pamet mi' je doſlo*. Mir iſt eingefallen. *Nékem eſzembe jött*. Sub aſpectum venire. *Pred ocbi dójti*. Unter Augen kommen. *Szem eleibe jönni*. Alicui auxilio venire: *pro* alicui ſubvenire. *Uſus varii*. Res ad arma, ad pugnam, ad manus veniet. In diſcrimen, in periculum venire. In ſuſpicionem, in dubium, in ſpem, in poſſeſſionem, in numerum oratorum venire. In amicitiam alicujus, familiaritatem, conſpectum, complexum, conſuetudinem venire. Ea res in oblivionem, in conſuetudinem, in ſermonem, in vituperationem, in odium publicum, in ſummam gloriam veniet. Res, quæ in controverſiam, in diſceptationem veniunt. Neſcio, quomodo in certamen cum illo, ad inimicitias, in contentionem honoris venerim, &c. *Sic dicitur:* Res mihi in religionem venit: *h.e.* Scrupulus mihi de ea re ſubortus eſt. In vitam venire: *pro* naſci. Feliciter tibi rem iſtam venire cupio: *pro* accidere, evenire, contingere. Hæreditas mihi à patre venit: *vel* Res mihi, ad me hæreditate venit: *pro* pervenit, devoluta eſt. Hoc tibi in buccam venit: *pro* incidit, in mentem venit, &c. Hactenus *Cic. Cæs. Liv.* 2. Arbores ſponte ſua veniùnt: *h. e.* proveniunt, creſcunt. *Virg.* In cognitionem venire: *pro* cognoſci. *Quinct.* In crimen venire: *pro* accuſari. *Terent.* In fidem alicujus venire: *pro* dedere ſe alicui. *Liv.*

Vēnor, āri, ātus ſum, (Dep.) Cic. *Zvérje lovim*. Jage, dem Gevvild nachjage. *Vadáſzok*. Piſces venari: *pro* piſcari. *Plin.* Transl. Laudem venari: *pro* captare, aucupari. *Hvalu iſzkati*: *za hvaluſze truditi y ſzkerbeti*. Das Lob ſuchen: dem Lob nachtrachten, nachjagen: nach Lob ſtreben. *Ditséretet kereſni*, *vadáſzni*. Ita *Auct. ad Heren.*

Vēnōſus, a um. Plin. *Silaſzt*, *Silav*, *pun Sil*. Adericht. *Eres*.

Venter, tris, m. Cic. *Terbuh*. r. Bauch. *Has*. Ferre ventrem: *pro* eſſe gravidam. *Liv.*

Ventīlābrum, i, n. Golum. v. *Vannus*. Item v. *Flabellum*.

Ventilātio, onis, f. Plin. *Véjanye*. Das Wannen, e. Schvvingung. *Szórás*, *Pallás*. Item *Vetrenye*, *Prevetrenye*. e. Erlufftung. *Szélre kitévés*, *Száraztás a' ſzélen*, *ſzellőztetés*.

Ventilātor, oris, m. Colum. *Vejàcb*. Ein Wanner, r. Korn-Schvvinger, Korn-Rührer. *Szórő*, *Palló*. Item generatim. *Prevetritel*, *Vetritel*. r. Erlufftер. *Szellőt tévő*. 2. Transl. v. *Illuſor*, *Impoſtor*. Quinctil.

Ventīlo, as, avi, atum. (Act.) Plin. v. *Vanno*. Et generatim *Prevetrujem*, Inf. *prevetriti*, *vetrim*, *na veter* ali *na zràk poſztavlyam*. Erlüfftе, Lufft mache, auslüfftere. *Szellőztetem*, *Szélre kitéſzem*, *Szellőt indſtok*. v. *Eventilo N. 1. Agito N. 2.* Cubantem ventilare. *Sueton.* Aurum ventilare. *Juven.* Vinum ventilare. *Colum.* Hinc Transl. v. *Incendo*, *Incito*, *Impello N. 1. Excito N. 1.* Ejus linguâ, quaſi ſeditionis flabellô ventilata concio. *Cic.*

Ventio, onis, f. Plaut. v. *Adventus*, *Itio*.

Ventīto, as, avi, atum. (Neu. *Freq.* à vento.) *Synon.* Grebrò venio. *Dobadyívam*, *vechkrat dobájam*. Offt komme. *Jődögelek*. v. *Advento N. 1.* Ad aliquem ventitare. *Cic.*

Vento, as, avi, atum. (Neu. *Freq. obſol.*) Feſt. v. *Advento N. 1.*

Ventōsè, *Adv.* Apul. *Vetreno*, *Vetraſzto*. Windig. *Szeleſen*, *Szellőſen*. Item v. *Inflatè N. 1. & 2.*

Ventōsĭtās, atis, f. Apul. *Vetrenoſzt*, *Zrachnoſzt*, *Nadutba*. e. Windigkeit, Lüfftiges Weſen. *Szeleség*, *Szellős helyen-valóság*. Item v. *Inflatio N. 2. Jactantia.*

Ventōſus, a, um. Liv. *Vetren*, *vetraſzt*, *pun vetrov*, *zrachen*. Windig, voll Lufft, *Szeles*, *ſzellős helyen-való*. 2. per metaph. v. *Superbus N. 1. Jactabundus N. 1. Tumidus N. 2.* Natio ventoſa, & inſolens. *Plin.* 3. v. *Futilis*, *Inanis N. 1. Vanus N. 1.* Populare imperium ventoſum eſt: *h.e.* leve, non grave, inconſtans. *Cic.* Ingenium ventoſum. *Liv.* 4. v. *Velox* Equus ventoſus. *Ovid.*

Ventrāle, is, n. *Plin.* Eſt omne id, quo venter præcingitur, veſtitur. *Póvoj terbuha*. s. Bauch-Band. *Has-kötel*, *Has-fedő*. v. *Subcingulum*, *Succinctium*, *Cingulus*, &c.

Ventrālis, le, Macrob. *Terbuſni*. Zum Bauch gehörig. *Hasboz-való*.

Ventrĭcŭ ātio, onis, f. Cœl. Aurel. *Terbubobolya*. s. Bauch-Wehe. *Has-fájdalom*.

Ventrĭcŭlus, i, m. Cic. v. *Stomachus N. 1. Rumen N. 2. Ingluvies N. 1.*

Ventriōſus, a, um. *Plaut.* &

Ventrōſus, a, um. Plin. *Terbuſſaſzt*. Groſsbäuchigt,

Digitalizirao Google

bäuchigt, Schmer-bäuchich. *Haſu, Nagy haſu.*

Ventŭlus, i, m. Terent. *Vetrek.* s. Windlein, Lüfftlein. *Szeletske, ſzelſö.*

Ventus, i, m. Gic. *Veter.* r. Wind. *Szél.* Duodecim numerantur venti notiores: *Boreas, Aquilo, Corus, Subſolanus, Vulturnus, Eurus, Auſter, Notus, Africus, Favonius, Zephyrus, Circius.* Horum quatuor cardinales dicuntur. *Boreas*, à Septentrione, *Subſolanus* ab Oriente æquinoctiali, *Auſter* à Meridie, *Favonius* ab Occidente æquinoctiali ſurgens. *Boreæ* ad Orientem eſt *Aquilo*, ad Occidentem *Corus*. *Subſolanus* habet *Vulturnum* ad Septentrionem, *Eurum* ad Meridiem. *Auſtro* ad Orientum *Notus* eſt, *Africus* ad Occidentem. *Favonio Zephyrus* eſt ad Meridiem, *Circius* ad Septentrionem. 2. *Transl.* Accipitur ventus *pro* Calamitate, perturbatione, adverſa fortuna. Item *pro* fama, rumore. 3. ventus popularis: *h. e.* plauſus, favor. 4. Secundus ventus. *Dober veter.* Guter Wind *Jó ſzél.* Transl. *Dobra ſzrecha.* Gutes Glück. *Jó ſzerentſe.* Hactenus *Cic.* Adverſus ventus. *Szuprotivni veter.* r. Gegen-Wind. *Ellenkezö ſzél.* Transl. v. *Infortunium, Adverſitas.* Ovid.

Vēnŭla, æ, f. Celſ. *Silieza.* s. Aederlein. *Eretske.*

Vēnum, *Nonnuli ſcribunt* Vænum, *Nomen defect.* Liv. *Prodajno, na prodaju.* Feil, zum kauff. *Eladáſra.* Apud *Tacit.* Dat. & Abl. *veno.* Apud *Apul.* Dativus *venui*, ab inuſitato Nom. *Venu.* Militibus immunitas ſervaretur, niſi in iis, quæ veno exercerent. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 51. Hinc

Venum do, das, dăre, &c. v. *Venundo.*

Venum eo, is, īre, īvi (Neu. paſs.) v. *Veneo.* Ut ejus familia ad ædem Cereris venum iret. *Liv.*

Venum trādo, is, dĭdi, dĭtum, (Act.) v. *Venum do.* Sua tradita venum caſtra videt. *Lucan.*

Vēnundo, as, āre, dĕdi, dătum, (Act.) Cic. *Na prodaju dájem*, ali *poſztavlyam.* Zum kauff gebe, feil laſse. *Eladni kitéſzem.* v. *Vendo*

Vĕnŭs, ĕris, f. Cic. *Boſicza lyubavi.* e. Göttin der Liebe. *Szerelem Iſten Aſzſzonya.* 2. v. *Libido N.* 2. Inhibere venerem. *Plin.* 3. v. *Venuſtas, Ornamentum N.* 1. *Elegantia.* Dicendi veneres ſequi. Aliquid cum gratia, & venere dicere. *Quinctil.* Habere ſuam venerem: *h. e.* gratiam. *Seneca.* 4. Jactus veneris. v. in *Venereus.*

Vĕnuſtas, atis, f. *Drago-liczноſzt, Lepota, Vlyudnoſzt, Szlichnozt, kraſznozt, lyublyenozt.* e. Schönheit, Holdſeeligkeit, Annehmlichkeit, Lieblichkeit. *Szépség, ékeſség.* v. *Feſtivitas N.* 1. *Lepor, Pulchritudo* Muliebris, Rerum, Orationis venuſtas. *Cic.*

Vĕnuſtè, *Adv.* Cic. *Lépo, vlyudno, lyublyeno, kraſzno.* Schön, Lieblich, Liebreich, Annehmlich. *Szépen, ékeſſen, ſzerelmeſen.* Item v. *Lepidè, Gratioſè, Pulchrè N.* 1. *Feſtivè.*

Vĕnuſtŭlus, a, um. Plaut. v. *Pulchellus.*

Vĕnuſtus, a, um. Cic. *Vlyuden, ſzlichen.* Liebreich. *Szerelmes &c.* v *Pulcher N.* 1. *Lepidus, Feſtivus N.* 1. *Gratioſus.*

Vepallidus, a, um. *Jako blèd.* Sehr bleich. *Igen ſárga.* Mulier vepallida. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. Alii leg. *vel pallida.*

Vĕprēcŭla, æ, f. Cic. *Ternov germichek.* s. Dornbiſchlein. *Tövis bokrotska.*

Vĕprēs, is, (Apud *Priſcianum* f. Apud *Probum* m.) Cic. *Ternzti Germ.* r. Dornbuſch, e. Dornhecke, r. Dornſtrauch. *Töviſes bokor.*

Vĕprētum, i, n. Colum. *Ternzko germovje, meſzto ternya puno.* Ein Ort voll mit dornen. *Töviſes hely.*

Vēr, vēris, n. Cic. *Protuletje, Proletje, Promalitje.* r. Frühling, Lentz, Vor-Sommer. *Tavaſz, kikelet.* Hinc Transl. *Ætatis ver* ponitur pro *Adoleſcentia.*

Vērācĭtas atis, f. *Iſztinitozt, Iſztino-govornozt.* e. Wahrhafftigkeit. *Igaz-mondó ág.*

Vērācĭtĕr, *Adv.* Hieron. *Iſztinito, Iſztinſzko.* Wahrhafftiglich. *Igazán.*

Vērātrix, īcis, f. Apul. v. *Pytoniſſa.* Ubi Scaliger *veteratricem* ſubſtituit.

Vērātrum, i, n. Plin. v. *Helleborum.*

Vērax, ācis, *om.* Cic. *Iſztinit, Pravedan, Iſztinzki.* Wahrhafftig. *Igaz.* v. *Veridicus.*

Verbaſcum, i, n. Plin. *Duga margéta, Rukacz, ſztanovita tráva.* s. Woll-Kraut, e. Königs-Kertze, s. Kertzen-Kraut, r. Himmel-Brand. *Ökör ſark kóró.* Duplex eſt, nigrum & album.

Verbēna, æ, f. Cic. v. *Verbenaca.* Accipitur etiam generatim *pro* omni viridi virga, fronde, ramo Lauri, Olivæ, Myrti. &c.

Verbēnāca, æ, f. Plin. *Sporiſs.* s. Eiſen-Kraut, Eiſenbart. *Szapora fü.*

Verbēnārĭus, ii, m. *Plin.* Qui verbenam fert.

Verbēnātus, a, um. *Suet.* verbená coronatus.

Verbĕr, ĕris, n. Cic. *Vudareca.* r. Streich, Schlag. *Vereſség, kékſég.* Item *vſze ono, z-kém gdo kóga bije.* Alles, damit man zuſchlaget. *Verö ſzerſzám.* v. *Flagellum, Scutica, Virga, &c.*

Verbĕrābilis, le, Plaut. *Bojavſzlen, vudarczeo*

ezev ali *bijenya vrêden.* Des Schlagens vverth. *Verésre* vagy *vereségre méltó, verességet érdemlő.*

Verbĕrātio, onis, f. Cic. *Bijenye, tepenye, vudarenye.* Das Schlagen. *Megverés.* Item v. *Flagellatio.*

Verbĕrātor, oris, m. Prudent. *Vudaravecz, vudritel, koi kôga bije.* Der gerne ſchlägt. *Megverő.* Item v. *Flagellator.*

Verbĕrātus, ûs, m. Plin. v. *Verberatio.*

Verbĕrĕus, a, um. Plaut. v. *Verberabilis.*

Verbĕrīto, as, avi, atum. (Act.) Plaut. *Crebrò verbero.*

Verbĕro, as, avi, atum. (Act.) Cic. v. *Flagello, Percutio N.* 1. Transl. v. *Objurgo, Convicior.*

Verbĕro, ōnis, m. Plaut. v. *Flagrio.*

Verbĭgĕna, æ, m. *Prudent.* verbô natus. v. *Chriſtus N.* 2. *Jeſus.*

Verbĭgĕro, as, avi, atum. (Neu.) Apul. v. Altercor.

Verbōsè, *Adv.* Cic. *Z-vnogemi rechmi, rechlyivo, vnogo govorech.* Mit vielen Worten, vvortreich, Schvvätzhafftiger Weiſe. *Bő beſzéddel.*

Verbōsĭtas, atis, f. Firmic. v. *Loquacitas, Garrulitas, Multiloquium.*

Verbōſus, a, um. Cic. *Pun rechib.* Wortreich. *S kſzavok.* v. *Multiloquus, Linguoſus, garrulus.*

Verbum, i, n. *Rèch.* s. Wort. *Szó, ige, beſzéd, mondás.* Verbô, *vel* Uno verbô. *Z-jednum rechjum.* Mit einem Wort. *Egy ſzóval.* v. *Succinctè.* Verbi gratiâ, *vel* causâ: *Synon.* Exempli gratiâ. *Na ſzpodobu* ali *peldu* Zum Exempl, Exempel-Weis. *Példának okáért.* Verba facere, *vel* habere. *Govoriti.* Reden. *Szólani.* Salutem illi verbis meis ſcribe. *Pozdraviga od moje ſztrani,* Grüſſe ihn in meinen namen. *ẽn ſzómmal kőſzôntsed ötet.* Verbum pro verbo reddere: Totidem verbis transferre. *Cic.* Item verbum de verbo exprimere, *vel* Ad verbum exprimere. *Terent.* Item verbum verbo reddere. Horat. *Od rêchi do rêchi preobernuti, preneſzti na drugi jezik, na pervo doneſzti.* Von Wort zu vvort geben. *Szórôl ſzóra meg fordítani, meg magyarázni.*

Vērēcŭlum, i, n. *Dim. à* ver. *Plaut.* vox eſt blandientis.

Vērē, *Adv.* Cic. *Zaiſzto, Iztinſzki, z-iſztinum.* Wahrlich, in der Warheit. *Igazán.* v. *Sincerè, Re vera.* Item v. *Juſtè, Rectè N.* 2. Liv.

Vērēcundè, *Adv.* Cic. *Szramesljivo, ſztidno, ſztidljivo.* Schamhafftiglich. *Szemérmeteſen, ſzégyenlve.* v. *Modeſtè.*

Vērēcundĭa, æ, f. Cic. *Szramesljivoszt, ſzramesljivoztvo, ſztidljivoszt, ſztid.* e. Schamhafftigkeit. *Szemérem, ſzemérmeteſség.* Item v. *Pudor N.* 1. *Erubeſcentia, Modeſtia.*

Vērēcundor, āri, ātus ſum. (Dep.) Cic. *Szramesljiv jeſzem, ſzramujemſze, ſztidimſze.* Mich ſchäme, ich bin züchtig und ehrbahr. *Szemérmeskedem, ſzégyenlem.* v. *Erubeſco.*

Vērēcundus, a, um. Cic. *Szramesljivo, ſztidljiv, ſztidan.* Schamhafftig, geſchämig, ſittig. *Szemérmes.* v. *Pudens.* Color verecundus. v. *Rubor.* Horat.

†Vērēdārĭa, æ, f. *Liſzto-noſzecz bika,* vulgo *Poſta, poſtarzka biſa.* s. Poſt-Haus. *Poſtamejſter báza.*

Vērēdārius, ii, m. Firmic. *Konjanik liſztonoſzecz,* vulgo *Poſtarzki ſzluga.* r. Poſtreuter, Poſtillion, Poſt-kutſcher. *Poſta ſzolgája.* v. *Curſor N.* 2. *Tabellarius N.* 1. Præfectus veredariorum, *vulgo* Poſtæ magiſter. *Liſzto-noſzecz Goſzpodar,* vulgo *Poſtmeſter.* r. Poſt-meiſter. *Poſta-meſter.*

Vērēdus, i, m. Sveton. *Liſzto-noſſni kony,* vulgo *Poſtarzki kony.* s. Poſt-pferd. *Poſta ló, poſtálkodó ló.* Itẽ generatim *Berz kony.* geſchvvindes pferd. *Gyors ló.* v. *Aſturco.* Martial.

Vērenda, ōrum, n. *plur.* Plin. v. *Pudenda;* in *Pudendus.*

Vērendus, a, um. Ovid. v. *Timendus, Reverendus.*

Vĕreor, ēris, ēri, ĭtus ſum, (Dep.) *Propriè* de liberis dicitur. *Neuffamſze, boimſze.* Mich ſcheue, Fürchte. *Félek, ſzémérmeteſen félek, általlom.* v. *Timeo, extimeo, obſervo N.* 4. *metuo, verecundor.* Aliquem, *vel* ab aliquo vereri: *Bojatiſze kôga,* ali *od kôga.* Einen fürchten, *oder* ſich vor einen fürchten und ſcheuen. *Valakit,* vagy *valakitôl félni.* Alicui vereri. *Za kôgaſze bojati: zbog kôga vu ſzkerbi biti.* Sich eines vvegen fürchten: eines vvegen in ſorgen ſtehen. *Valakiért félni: valakiért ſzorgalmatoskodni.* De aliqua re vereri. *Bojatiſze za kakvo dugovanye* Sich vvegen einer ſach fürchten. *Valami dologért félni.* Vereor dicere. *Neuſſamſze rechi,* ali *povedati.* Ich darff es nicht ſagen, *oder* ich ſcheue mich zuſagen. *Félek* vagy *általlom megmondani, ſzólni.* Aliquem ut patrem vereri: *Kôga kakti otcza poſtuvati, y bojatiſze.* Einen als vvie den vatter ehren, und fürchten. *Va-*

Digitalizirao Google

lakit mint attyát betsülni és félni. Bella vereri. *Bojatisze, da bude boj* Sich fürchten, es vvird der krieg enstehen. *Félni, hogy hadakozás talál lenni.* Eleganter construitur cum *ut*, aut *ne non* in iis, quæ fieri volumus, vel cum *ne* in iis, quæ nolumus. *v.g.* Vereor, ut placari possit. *Boimsze da ga' nebude mogói vtasiti*, ali *pomeriti.* Ich besorge, er möchte nicht versöhnet vverden. *Félek azon, hogy meg-nem békéllik.* Vereor, ne facias. *Jasze boim, da ti to vchinisz.* Ich fürchte du vverdest es thun. *Félek hogy ezt tselekedendő lésze sz.* Hactenus *Cic*, vereri alicujus, *pro* vereri aliquem. *Terent.* 2. Accipitur pro *Dubito.* verebar, quorsum evaderet. *Terent.* Quod scribis, vereor, quid sit. *Cic* 3. Non vereor, ne non hoc fiat: *h.e.* Certus sum hoc futurum. *Cic.*

Vĕrētrum, i, n. Sveton. v. *Penis N.* 2.

Vergĭlĭæ, (*non nullis* virgiliæ.) arum. f. Cic. v. *Plejades.*

Vergo, is, ĕre, (Neu. *vel rectius* Act.) *Synon.* Propendeo, Declino, Inclino, Specto. *Nagiblyemsze, nagnyenszem, obernyen jeszem, puzim.* Mich neige, sencke, lenge, ich bin geneigt. *Hajlok, félre dűlök, hajlott vagyok.* Regio in septentrionem vergit. Nisi Bruti auxilium ad Italiam vergere, quàm ad Asiam malu issemus. *Cic.* Hinc *Transl.* Nox vergit ad lucem. *Curt.* Ætas vergit. *Tacit.*

Veridice, *Adv.* Ammian. v. *Veraciter.*

Vĕrĭdĭcus, a, um. Cic. *Isztinu govorechi.* Wahrhafftiglich redend, der die Warheit redet. *Igaz-mondó.* v. *Verax.*

†Vĕrĭfĭco, as, avi, atum, (Act.) *Isztinzko chinim, isztinu zpunujem, doisztinivam*, Inf. *doisztiniti.* Wahrhafftig mache, bevveise. *Igazá tészem, Igaznak lenni mútatom.* v. *Demonstro, confirmo N.* 1. *&c.*

Vĕrĭlŏquĭum, ii, n. *Isztinito govorenye, Pravo-ritbje.* Wahrhaffte erzehlung, e. Wahrheits-Rede. *Igaz-mondás.* Hujus vocis novitatem se fugere ait. *Cic. in Top. c.* 8.

Vĕrĭsĭmĭlis, le, Cic. *Isztini szpodoben, isztino-podobni, isztino-prilichni.* der Wahrheit ähnlich, vvahrscheinlich. *Igaz szabás, igazsághoz hasonló.* v. *Probabilis N.* 1.

Verisimilĭter, *Adv.* Apulej. *Isztini szpodobno, isztino-prilichno.* der Wahrheit gleich. *Igaz szabásúképen.* Item v. *Credibiliter.*

Verisimilĭtūdo, ĭnis, f. *rectius divisim usurpatur.* Cic. *Isztini szpodobnoszt, isztino-prilichnozt, pravo-podobnozt.* e. Wahrscheinlichkeit, glaubvvürdigkeit. *Igazhoz hasonlatosság, hihetőség.* v. *Probabilitas.*

Vĕrĭtās, atis, f. Cic. *Isztina, isztinozt.* e. Wahrheit. *Igazság.* Item v. *Æquitas.* 2. à *Plinio* ponitur pro *veracitate.*

Vĕrĭverbium, ii, n. Plaut. v. *Veriloquium.*

Vermiculātè, *Adv.* Quintil. *Synon.* Opere vermiculato. *Z-vlosenem delom.* Mit eingelegter arbeit. *Bérakott munkaképen.*

Vermiculātio, onis, f. Plin. *Chervo-jedina, od chervov zjédenye.* r. Schaden von vvürmen in früchten oder bäumen. *Meg-fergesedés.*

Vermĭcŭlātus, a, um. *Chervin, chervo-jeden.* Würmicht, vvurmstichig, vvurm-fressigt, *Férges, meg-férgesedett.* 2. Transl. *Drobno-vlosen, z-drobnem delom nakinchen, piszano-vlosenoga dela.* Gevvürmlet, mit eingelegter arbeit geziehret, von eingelegter arbeit. *Rakott, bérakott, bétarkázott.* Opus vermiculatum. *Plin.* Emblema, Pavimentum vermiculatum. *Cic.*

Vermĭcŭlor, aris, ātus sum, (Dep.) Plin. *Ochervlyujemsze, od chervov sze zjédam, chervin jeszem, z-chervmi vervim*, ali *kipim.* Wurm-stichig vverde, ich bin vvürmicht. *Megfergesedem, férges vagyok.*

Vermĭcŭlōsus, a, um. Pallad. *Chervin, pun chervov*, ali *gliszt.* Wurmicht, voll vvürmer. *Férges, Nyüves.*

Vermĭcŭlus, i, m. Plin. *Chervek, Chervichek.* s. Würmlein. *Férgetske.*

Vermĭna, ĭnum, n. *plur.* Cels. v. *Tormina.*

Vermĭno, as, avi, atum. (Neu.) Senec. *Ochervlyujemsze*, Inf. *ochervitisze. Chervein imam, gliszte imam, griz od gliszt terpim.* Die vvürmen habe, das Bauchgrimen habe. *Férgeim vannak: Férgetől*, vagy *gelesztától izgattatom.* Nonnunquam accipitur generatim *pro* torqueri, cruciari. v. *Verminor.*

Vermĭnor, ari, atus sum. (Dep.) Pompon. *apud* Non. *Synon.* ventris torminibus vexor, torqueor, crucior. *Terbub me' boli, griz imam, zavianye terbuba terpim.* Wehetagen, oder das Bauchgrimen habe. *Hasam fái, has tekerészt szenvedek.*

Vermĭnōsus, a, um. Plin. v. *Vermiculosus, vermiculatus N.* 1.

Vermis, is, m. Plin. *Cherv.* r. Wurm. *Féreg, Nyű.*

Verna, æ, *com.* Cic. *Zlesenik, iz szusanyke* ali *domáche dekle rodyen szluga, Domachina.* Leibeigner Knecht, einheimisch gebohren. *Házunknál született szolga, szolgáló.*

Vernācŭlus, a, um. Cic. *Domo-rodni, Domovinzki.*

vinzki. Einheimiſch, einländiſch. *Házunknál ſzületett, termet.* v. *Domeſticus.* Lingua vernacula. v. *Lingva nativa* in *Nativus.*

Vernālis, le. *Manil.* v. *Vernus.* 2. v. *Vernilis.*

Vernātio, onis, f. Plin. *Szlachenye ſztáre káchje kóſe na protuletje.* e. Ablegung der Schlangen-haut. *Kigyó vetkezése kikeletkor.* 2. *Szlesbena káchja kóſa.* e. Abgeſtreiffte Schlangen-haut. *Kigyónak elbánytt ó bőre.* 3. *Protuletenye, protuletja bivanye.* e. Frühling-vverdung. *Kikelet kezdése.*

Vernilis. *Quidam leg.* Vernālis, le. Tacit. *Zleſenichki, Domo-rodno ſzlusbeni.* Zum leibeignen knechten gehörig. *Rabhoz-, vagy ſzolgáboz illendő.* v. *Servilis.* Metalepticè v. *Scurrilis.*

Vernilitas, atis, f. Senec. v. *Scurrilitas.* Eſt, qui legat *Vernalitas.*

Vernilitĕr, *Adv.* Horat. *Synon.* More vernarum. *Na náchin domo-rodnih ſzlúg.* Wie ein leibeigner Knecht. *Rabképen.* v. *Serviliter, ſcurriliter, adulanter.* Nonnulli leg. *Vernaliter.*

†Vernix, īcis, f. *Szvetlozt dodajuche omazilo, zklechja maſzt,* peregr. *Firnaiſz.* r. Fürniſs, fürneiſs. *Fényességet adó feſtét.* peregr. *Fírnáiſz.*

Verno, as, avi, atum. (Neu.) Ovid. *Protuletimſze, zelenimſze, czvetem.* Grüne, Blühe. *Kikelek, virágzom.* v. *Frondeo, frondeſco, germino, pullulaſco, pullulo N. 1.* Impers. *vernat.* Plin. *Protuletje je.* Es iſt Frühling. *Kikelet van.* Apes vernant. Colum. *Pchelesze rojе, Méd delati pochinyaju.* Die Bienen Schvvärmen. *A méh rajzig, mézet kezdnek gyűjteni.* Aves vernant. Ovid. *Ptiche popevati pochinyaju.* Die vögel fangen an zu ſingen. *A madarak énekelni kezdnek.* Angvis vernat. Plin. *Kacha ſztáru kóſu ſzláchi.* Die Schlange legt die alte haut ab. *A kigyó vetkezik.* 2. Transl. Cùm tibi vernarent dubia lanugine malæ. Martial. *Kada ti je brada pochela ráſzti.* Da dir der Bart zu vvachſen anfieng. *Mikor néket a' ſzakálat nőlni kezdet.*

Vernŭla, æ, *com.* Plin. *Parvus verna.*

Vernum, i, n. *Subſtantivè.* Plin. v. *Ver.*

Vernus, a, um. Cic. *Protuletni, promalietni.* Frühjärig, dem frühling *oder* lentzen eigen. *Tavaſzi, kikeleti.*

Vērō, & vērŏ, *Adv.* v. *Sanè N. 1.* Nonne igitur ſapiens? minimè verò. *Cic.* Neque verò huic tantæ multitudini deero. *Id.* 2. Eſt *Conj.* & poſt ponitur. v. *Sed, autem N. 1.* At verò hæc tua juſtitia floreſcet quotidie magis. *Id. pro Marcel. c. 4.*

Vērōnĭca, æ, f. Botan. *Veronika, baznovita tráva.* r. Ehren-preiſs, ein Kraut. *Véronika fű.*

Vero ſimilis, &c. v. *Veriſimilis.*

Verpa, æ, f. Martial. v. *Penis N. 2.*

Verres, is, m. Varr. *Neroſztecz, nezkoplyen praſzecz.* r. Borg, unbeſchnittener eber. *ártány, kan diſznó.*

Verrĭcŭlātus, a, um. v. *Reticulatus.* Falcibus verriculatis ſecare. *Colum.* Alii aliter legunt.

Verrĭcŭlum, i, n. Valer. Max. *Vlak, ribja mreſa.* r. Zug-garn, Fiſcher-garn. *Szák, halfogó háló.* Item v. *Scopula, ſcopæ.*

Verrīnus, a, um. Plin. *Neroſztchen, od neroſztcza.* Dem unbeſchnittenen eber gehörig. *ártányi, kani.*

Verro, is, ĕre, verri, verſum, (Act.) Cic. *Pométam,* Inf. *pometati, pomeſzti.* Kehrr. *Megſeprem.* v. *Everro N. 1. 2. poëticè* Æquora verrere: *pro* navigare. *Virg.*

Verrūca, æ, f. Plin. *Bradavka, bradavicza,* e. Wartze. *Szőmöltső, Sömöltső, ſömöltső.*

Verrūcārĭa, æ, f. Plin. *Bradavkinyak, ſztanovita tráva, odkoje ſzoka bradavicze prebajaju.* s. Sonnen-vvirbel-kraut, vvartzen-kraut, ſo die Wartzen vertreibt. *Napra nézó fű, ſzőmölts veſztő fű.*

Verrūcōſus, a, um. Cic. *Bradavkaszt, puna bradavicz.* Wartzigt, voll Wartzen. *Sömöltsös.*

Verrūcŭla, æ, f. Colum. *Bradavchicza.* s. Wärtzlein. *Sömöltsötske.*

Verruncō, as, (Act. & Neu. *Obſol.*) Cic. *ex* Poëta. v. *Verto, Succedo N. 2. Obvenio N. 2. Cedo N. 2.* Propinqua hæc bene verruncent populo: *pro* cedant, ſuccedant, eveniant. *Cic. 1. de Divin. c. 22. ex antiquo Poëta.* Uti ea mihi, populóque Rom. Dii bene verruncent: *pro* vertant. *Liv.*

Versābĭlis, le, Senec. v. *Verſatilis.*

Versābundus, a, um. *Szim-tamſze vertéchi, obrachajuchi.* Das ſich hin und her vvendet. *Ide 's-tova forgó.* Sidera verſabunda. *Vitruv.*

Versātĭlis, le, *Obvertio, vertio, obrachlyiv, za obrachanye prikladen, kaiſze labko obrácha.* Leichtlich umzuvvenden, *oder* zudrehen. *Könnyen forgatható.* Acies verſatilis. *Curt.* Mola verſatilis. *Plin.* Item *Transl.* v. *Mutabilis, Inconſtans.* Ingenium verſatile. *Liv.*

Versātio, onis, f. Senec. *Obrácbanye.* e. Umvvendung. *Forgatás.*

Versātus, a, um. *Partic. Paſſ. à Verſo.* Plin.

Digitalizirao Google

Vechkrat obernyen, preobernyen. Offt umgekert. *Gyakran forgatott.* Bellum terra, marique versatum: *h. e.* gestum, actum. *Cic.* 2. Est *Partic Activa signif. à Dep.* versor. v. *Exercitus, peritus, practicus.* Homo in hac causa multum, & sæpe versatus. *Cic.*

Versĭcŏlor, ōris, *om.* Cic. v. *Multicolor.*

Versĭcŭlus, i, m. *Szloſno-peſzmicza, Rédak.* Kleiner vers. *Verſetske.* Epistolæ versiculus: *h. e.* brevis constructio, aut textus. *Cic.*

Versificātio, onis, f. Quintil. *Peſzmo-ſzlaganye.* e. Vers-dichtung. *Vers ſzerzés*

Versificātor, oris, m. Quintil. *Peſzmo-ſzlagavecz, Rédko-delavecz.* r. Vers-Macher. *Vers-ſzerzŏ.*

Versĭfĭco, as, avi, atum. (Neu.) Quintil. *Peſzme ſzlaſem.* Inf. *ſzlagati.* Die verse mache. *Verſeket ſzerzek.*

Versio, onis, f. Plin. *Obernenye, preobrachanye.* e. Wendung, übersetzung. *Fordítás.*

Versĭpellis, le, Plaut. *Kóſu* ali *licze premenyajuchi.* Das seine haut und gestalt verändert. *Bŏrét* vagy *formájat változtató.* Transl. v. *Verſutus.*

Verso, as, avi, atum. (Act. *Freq. à* verto.) *Szim-tam obrácham, prevrácham, guſztokrat obrácham.* Hin- und her kehre, offt kehre und vvende. *Forgatom.* Item v. *Volvo N. 1. gyro, circumago, converſo.* Saxum, orbem saltatorium versare. 2. *Transl.* Causas versare: *pro* tractare, pertractare. Mentem suam ad fraudem versare: *pro* vertere, convertere, transferre, adjicere, applicare. Homo acutus, causam non obtinens, verba cœpit versare: *pro* mutare. Hactenus *Cic.* Animo *vel* in animo secum versare: *pro* cogitare, considerare, perpendere. Patrum animos cupido versabat: *pro* agitabat, angebat. Animum alicujus in omnem partem versare: *h. e.* omnibus modis solicitare, flectere conari. *Liv.* Multum domi antè versandi sunt testes: *h. e.* examinandi, exercendi. *Quintil.* Dolos versare: *pro* machinari, moliri, meditari, struere. *Virg.*

Versor, aris, ātus sum, (Dep.) *Zadersávamſze, vu poſzlu jeſzem, okol ſzheſza obbajam.* Mich aufhalte, ich bin beschäfftiget, vvomit umgehe. *Tartózom, rajta vagyok, foglalatoskodom, forgódok.* Item v. *Converſor, Obverſor, Dego N. 1. & 2. Moror N. 1. ſum N. 1. Tracto N. 3. & 5. &c.* In Sicilia versari: *pro* morari, moras trahere, frequentem esse, agere. Cum aliquo versari: *pro* conversari, vivere, consvescere, degere. In clarissima luce versari: In ore vulgi versari: *pro* esse. In aliqua arte versari: *est* alicui arti studere, operam dare, insudare: *vel* ejusmodi artem exercere, profiteri. Ante *vel* ob oculos alicui versari: *Item* in animo alicui versari: *pro* obversari, occurrere, apparere, esse. In veri investigatione versari: *pro* occupatum esse. In errore versari: *h. e.* errori inhærere, adhærere. Ita *Cic.* In administratione Reip. præclarissimè versari: *pro* se gerere. *Quintil.*

Versōrĭa, & vorsoria, æ f. *Vuſe z-kojemſze jadro ravna, y obracha.* s. Seil, damit man den segel ziehet, und nach der lufft richtet. *Kŏtél mellyel á vitorla igazgattatik, és forgattatik.* Hinc *Transl.* Capere versoriam: *pro* reverti, mutare sententiam, ab aliqua re desistere, &c. *Plaut.*

Versōrĭus, a, um. Plaut. *Obrachajuchi, za obráchanye haſznovit.* Umvvendend, zum unvvenden dienlich. *Forgató, forgatnivaló.*

Versum, *Præp.* Plaut. *Proti, naprotĭ, k-.* Gegen, Gegenüber. *Felé.* Cœpi rursum versum illas accedere. *Id.*

Versūra, æ, f. *Obernenyé, preobernenye, obratenye.* e. Umkehrung, verkehrung, umvvendung. *Fordúlás, fordítás.* Facere versuram; *h. e.* Pecuniam mutuam ab uno accipere, qua alteri creditori satisfiat. *Cic.* Solvere versuram. *Terent.* Item Alicui aliquid versurâ solvere: *pro* Satisfacere creditori eâ pecuniâ, quæ iterum, à novo creditore, idque majore fœnore, mutua sit accepta. *Cic.*

Versus, ûs, m. Cic. v. *Rhytmus.* Dicitur etiam generatim de omni linea, quam in scribendo ducimus. 2. Propriè v. *Sulcus.* Ita *Plin.*

Versus, a, um, *à Verror.* Plaut. *Zmeten, pometen.* Ausgekehrt. *Sepertetett, ſeprett.*

Versus, a, um, *à vertor.* Cic. *Obernyen, preobernyen.* Gekehrt, verkehrt, umgevvendet. *Fordíttott, fordúltt.* Omnia in pejorem partem versa: *h. e.* mutata, conversa. *Id.* Totus in Persea versus pater: *h. e.* propensus, translatâ in Perseum omni benevolentiâ. *Liv.* Oratio versa, *vel* vorsa: *Synon.* Oratio vincta, metro ligata. *Zvezano, iliti peſzmo-ſzloſno govorenye.* Gebundene rede. *Kŏtŏtt beſzéd.* Apulej.

Versus, *Præp.* Accusativo servit, eique ferè posponitur. v. *Verſum.* Romam versus ire. *Proti Rimu iti.* Auf Rom zu gehen. *Roma felé menni.* Ad occidentem versus. K-*ſzuncheno-*

Digitalizirao Google

chenomu zabodu, *naprot zabodu*. Gegen Niedergang der Sonnen. *Napnyúgot felé*. 2. Ponitur *adverbialiter*: *e.g.* Surſum verſus. *Na gornyu ſztran*, *zverhu ſzebe*, *proti gornyemu kraju*. Hinaufvverths, überſich. *Fel-felé*. Ita *Cic.* Deorſum verſus. *Na dolnyu ſztran*, *pòd-ſze*. *&c.* v. *Deorſum*. Ita *Cato*: Utroque versùs. *Na obodve ſztráne*, *na obodva kraja*, *proti jedni y drugi ſztrani*. Auf beyde ſeiten, Beyderſeits. *Mind a' két felé*. Ita *Gell.* Quaqua verſus, & quoque verſus. v. *ſuis locis*.

Versūtè, *Adv.* Cic. v. *Callidè*, *aſtutè*, *dolosè*.

† **Versūtĭa**, æ, f. v. *Calliditas*.

Versūtĭlŏquus, a, um. Cic. *Vkanlyivo*, *chalarno*, *s'egavo govorechi*, *Preſgàn ou govorenyu*. Liſtig und ſpitzfündig im reden. *Ravaſzon beſzélő*.

Versūtus, a, um. Cic. v. *Aſtutus*, *vafer*.

Vertăgus, i, m. Martial. *Hert*. r. Wind-hund, Wind-ſpiel, Jagd-hund. *Agár*, *vadáſzeb*.

Vertĕbra, æ, f. Cels. *Zgibicza*, *gibicza herbtene koſzti*. r. Wirbel am Ruckgrad. *Hát gerintznek tſigái*. Transfertur etiam ad alia.

Vertĕbrātus, a, um. Plin. *Zgibicze imajuchi*, *Herbtenoj koſzti ſzpodoben*. Gelenckig: vvie ein vvirbel *oder* gelenck, geſtaltet: dem ruckgrad gleich. *Hát gerintz formájú*.

Vertex, ĭcis, m. Cic. *Teme*, *verhuñecz glave*, r. Wirbel auf dem Kopf, r. Scheidel. *A fő-nek teteje*. Et generatim v. *Cacumen*, *Apex* N 1. *Summitas*. 2. Speciatim v. *Polus* N. 1. Extremúſque adeò duplici de cardine vertex Dicitur eſſe polus. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 41. *ex Poëta*. 3. v. *Vortex*. Antiqui enim *Vortex* pro *vertex*, ſicut *Vorto* pro *verto* ſcribebant. Uſus tamen obtinuit, ut *vertex*. per *e* ſcribatur, dum rei cujuſpiam ſummitas, *vortex* verò per *o*, dum aëris, aut aquæ gyrus, & turbo ſignificandus eſt.

Vertĭbŭlum, i, n. Lactant. v. *Vertebra*.

Vertĭcillus, (Quidam legunt *Verticillum*.) i, m. Plin. *Vreteno*, *kolovrat*. r. Spinvvirtel, &c. *Pereſzlen*. *&c.* v. *Fuſus*, *Rhombus* N. 1. *&c.*

Vertĭcordĭus, a, um. *Szerdcze preobrachajúchi*. Der das Hertz ändert. *Szív meg-változtató*, *megfordító*. Simulacrum veneris verticordiæ. *Valer. Max.*

Vertĭcōſus, *rectiùs* vorticoſus, a, um. *Srelaſzt*, *pun poſiralíſch*. Wirblicht, voll vvirbel. *örvényes*. Amnis verticoſus. *Liv.*

Vertĭcŭla, æ, f. Feſt. v. *Articulus*. Item v. *Vertebra*. Lucil. *apud* Non. Item v. *Verticillus*. Catull.

Vertĭcŭlum, i, n. Catull. v. *Verticillus*.

Vertĭgĭnōſus, a, um. Plin. *Omamlyiv*, *vertoglav*, *vertulyazt*, *vertulyav*. Den Schvvindel habend. *Szédelgő*.

Vertīgo, ĭnis, f. Plin. v. *Rotatio*, *converſio*. 2. Speciatim: *Omamicza*, *verto-glavicza*, *verto-glavje*. r. Haupt-Schvvindel. *Szédelgés*.

Verto, is, ĕre, verti, verſum. (Act.) Cic. *Obrácham*, *obernujem*, *vertìm*. Umkehre, Wende, Drehe. *Forditom*, *tſavarítom*, *kerengetem*. v. *Converto*, *muto*. Solum vertere, *Zemlyu prevrachati*, *orati*. Ackern. *Szántani*. Transl. *Sztan premeniti*, *ou drugu ſze domovinu poſztaviti*, *iz ſzvoje domovine oditi*, *pobechi*. Die vorige vvohnung, *oder* das vatterland verlaſſen. *Hazájából kibújdoſni*. Exilii causâ ſolum vertere. *idem*. Platonem latinè vertere: *pro* reddere, transferre. *Platonova piſzma na diachkì jezik obernuti*. Platonis Schrifften ins latein überſetzen. *Plátó íráſit deákra megfordítani*. Terga hoſtibus vertere: *pro* fugere. Alicui aliquid vitio, crimini vertere: *pro* tribuere. Cauſas adverſorum in DEOS vertere: *b.e.* Diis tribuere, imputare. Res in diſcrimine vertitur: *pro* verſatur. In eo res tota vertitur: *pro* eſt, conſiſtit, poſita, *vel* ſita eſt. Omnia vertere: *pro* deſtruere, evertere. Pecuniæ partem ad ſe vertere: *pro* in ſuum uſum convertere, redigere. Omnium oculos in ſe vertere: *pro* convertere, Omnes in ſui admirationem trahere. Quo ſe verteret, non habebat: *pro* quo confugeret, quo ſe reciperet. *Niſze imal kam vtechi*, *obernuti*. Er hat keine zuflucht gehabt. *Nem vóltt a' kihez folyamodott volna*. Aliquid in rem ſuam vertere. *Kaj za ſzvoju haſzen obernuti*, *kakvo dugovanye za ſze' obernuti*. Etvvas für ſich vvenden. *Valamit maga báſznára fordítani*. In aliquem iras vertere. *Na kôgaſze razſzerditi*. Wider einen zornig vverden. *Valakire megharagudni*. Aliquem in fugam vertere. *Kôga ou bèg natirati*. Einen in die flucht treiben. *Valakit futáſra kinſzerſzteni*. Jam fortuna verterat. *Jur ſze je bila ſzrecha preobernula*. Das glück hate ſich ſchon verändert gehabt. *Már megfordúltt vala a' ſzerentſe*. Quod tibi bene vertat: *pro* ſuccedat, eveniat. *Bogti' daj ſzrechu ou tom*. Gott gebe dir Glück da zu: vvolte gott, das es vvohl ablauffen möge, *oder* vvohl gelinge. *Adja Iſten jódra*. Annus

Digitalizirao Google

vertens. *Od pochetka na konecz tekuche letto.* Das umgehende jahr. *Eleitől végig folyó eſztendő.* Ita *Cic. Cæs. Liv.* Ex allatis exemplis liquet *verto* ſæpe more Neutrorum uſurpari, ubique tamen *Accuſativum* Activi omiſſum commodè addi poſſe.

Vertumnus, & vortumnus, i, m. Cic. *Krivi Bòg neſztalnoſzti, licze premenyajuchi.* r. Abgott der veränderung. *álhatatlanságnak Iſtene, formájat változtató.*

Vĕrū, n. *Indecl.* (*plur.* verua, uum, ŭbus.) Varr. *Ráſeny.* r. Brat-ſpieſs. *Nyás, nyárs.* 2. v. *Sica, Dolon.* Virg.

Vervactum, i, n. Plin. *Praha, nyiva na protuletje zpraſſena.* ali *zoránа za dojduchu jeſzen.* r. Brach-acker, gebrachtes feld. *Ugar-föld, nyúgodtt-föld.*

Vĕrūcŭlum, i, n. Plin. *Raſnyſchek.* s. Bratſpieſslein. *Nyárſatska.*

Vervēcĕus, a, um. *Bravu ſzpodoben.* Wie ein hammel *oder* ſchöps geſtaltett. *órlu formájú.* Jupiter verveceus. *Arnob.*

Vervēcīnus, a, um, Lamprid. *Bravji, bravinzki, skopchji, skopchev.* von hammel, *oder* ſchöps. *órlui, órluból-való.*

Vervex, ēcis, m. Cic. *Brâv, otbiſztyen skopecz, skopacz.* r. Schöps, Gaſtraun, Hammel. *órlu, heréltt-kos, berbéts.*

Vĕruīna, (*perperam* vervīna,) æ, f. Plaut. v. *Verutum.*

Vērum, i, n. Cic. v. *Veritas.*

Vērùm, *Conj.* Cic. *Ali, neg, nego.* Aber, allein, ſondern. *De, azért.* v. *Sed.*

Verum enim verò, Cic. v. *Verùm.* Habet tamen majorem vim, quàm *Verùm.*

Vērumtămĕn, Cic. v. *Attamen.*

Vērus, a, um, Cic. *Právi, iſztinzki, iſztiniti.* Wahr, vvahrhafftig. *Igaz.* Item v. *Juſtus, veridicus.*

Vĕrūtum, i, n. Cæs. *Dardicza, mala prebada za bitanye.* s. Wurff-ſpieſslein. *Vasar dárdatska.* v. *Jaculum N. 1. haſta.*

Vēsānĭa, æ, f. Horat. v. *Inſania, amentia, furor.*

Vēsānus, a, um. Cic. v. *Inſanus N. 1. Dement, ament, furialis, furioſus.*

Vēsānio, is, īre, īvi, ītum (Neu.) v. *Dementio, inſanio, ſævio.* vento veſaniente. *Catul.*

Veſca, æ, f. Servius. *Pavuchina.* s. Spinn-gevveb. *Pók-hálo.*

Veſcor, ĕris, veſci. (Dep.) Cic. *Hranimſze, jém.* Eſſe. *Eſzem, élem, étellel élek.*

Veſcŭlus, a, um. *Dim. à* veſcus. Feſt. *Nasztub, pritenek, nekuliko merſſav, mlédeu.* Etvvas dürr, dünn, und mager. *Valamenyire ſzáraz, ôſztövér, apró, vékony.* v. *Tenellus, minuſculus, minutulus.*

Veſcus, a, um. Plin. v. *Gracilis, Macilentus, Minutus N. 2. Parvus N. 1. Levis N. 1.*

Vēsīca, æ, f. Cic. *Mehúr.* e. Blaſe, Harn-blaſe. *Hólyag, Hójag.*

Vēsīcārĭa, æ, f. Plin. *Kuſchenyak, Sidovſzka chreſinya.* e. Juden-kerſche. *Mubarvva fü.*

Vēsīcārĭus, a, um. *Mehúrzki, mehúrni.* Der blaſen gehörig, das in der blaſen iſt. *Hólyagbоz-való.* Aqua veſicaria *pro* urina *Marcell. Empir. c. 26.*

Vēsīcātōrĭum, ii, n. Medic. *Vrachtvo, koje hmanyóchu téla vu meburcze jako vlécbe.* vulgo *Vizigatorium.* e. Blaſen-ziehende artzney, r. zenger. *Teſtnek mérgeségét hólyaghoz-vonó orvoság.*

Vēsīcŭ'a, æ, f. Cic. *Mehúrecz, meburchecz.* s. Bläslein. *Hójagotska.*

Veſpa, æ, f. Cic. *Oſza.* e. Weſpe. *Darás.*

Veſpĕr, ĕris, m. Cic. v. *Veſpera.* 2. v. *Heſperus.* Ita *Plin. Horat. &c.*

Veſpĕr, ĕra, um. Plin. v. *Veſpertinus.*

Veſpĕra, æ, f. Cic. *Vecher.* r. Abend. *Eſtve.*

Veſpĕrālis, le, Solin. v. *Veſpertinus.*

Veſpĕraſcit, ēbat, *Terent.* &

Veſpĕrat, ābat, āvit. *Impers.* Gell. *Szmarknyivaſze,* Præt. *ſzmarknulo ſze je: Mrâchiſze, vecherſze priblisáva, naſztaje.* Es vvird abend. *Eſtveledik.* v. *Inveſperaſcit.*

Veſpĕrĕ, *Abl. abſolutè poſitus.* &

Veſpĕrī, *Adv.* Cic. *k vecheru, v-vécher.* Abends, zur Abends-zeit. *Eſtve.*

Veſpertilio, onis, m. Varr. *Siſzmiſz, glilyak, miſzpotopìr, piracz.* e. Fleder-mauſs, ſpeckmauſs. *Denevér, tenevér, papenevér, Szárnyas egér.* Transl. v. *Lucifuga, noctivagus.*

Veſpertīnus, a, um. Cic. *Vecherni.* Abendlich, zur abend-zeit gehörig. *Eſtvéli.* 2. v. *Occidentalis.* Horat.

Veſpĕrūgo, īnis, f. Plaut. v. *Heſperus.*

Veſpĕrus, i, m. Cic. Horat. v. *Veſper.*

Veſpĭcēs, cum, f. *plur.* Feſt. *Guſzto germovje, ſzikarje.* Dick-ſtehende geſträuche. *Sürü bokrok.*

Veſpillo, ōnis, m. Svet. v. *Sandapilarius.*

Veſta, æ, f. Cic. Uxor Cœli, Mater Saturni. Hæc eadem etiam dicitur *Ops, Terra, Tellus, Cybele, Berecynthia, Rhea, Mater magna, Mater Deorum, Mater Idæa, Mater phrygia.* Virginem permanſiſſe fingit *Ovidius.*

Veſtāles, ium, f. *plur.* Nobiliſſimæ apud Trojanos, Albanos, & Romanos virgines Ve-

Ves

ſtæ cultui dicatæ, quæ ignem ſacrum publicum totius urbis, & populi curabant. *Cic.*

Veſtālia, (*Scil.* feſta.) ium, n. *plur.* Feſta Veſtæ ſacra. *Varr.*

Veſtālis, le, *Ad Veſtam pertinens.* Foci veſtales. *Lucan.*

Veſtalis, is, f. (*Scil.* virgo.) *Liv.* Cultui Veſtæ dicata virgo.

Veſtĕr, a, um. Cic. *Vaſs.* Euer. *Tiltek.*

Veſtiārium, ii, n. Plin. *Opravnicza, meſzto za chuvanye* ali *prodavanye oprave.* s. Ort, vvo kleider aufbehalten, *oder* zum verkauff aufgehenckt vverden: r. Kleider-kalter, e. kleider kammer, *peregr.* Garderobbe. *öltözet tartó láda, Ruha árúló hely.*

Veſtiārius, a, um. Cato. *Opravni, prateſni, opravi ſzliſſajuchi.* Zum Kleidern gehörig. *Rubáboz-való.*

Veſtiarius, ii, m. Ulp. *Szkerbitel oprave, terſeczz-opravum.* r. Kleider-Sorger, Kleiderkrämer, Trödler. *Rubára gondviſelő, Ruhá árros.*

Veſtĭbŭlum, i, n. Gell. *Predvratje.* r. eingang ins haus, r. platz vor der thür. *Ajtó előttvaló hely.* v. *Atrium.* Inter hæc tamen clarè diſtinguit *Vitruvius.* 2. Transl. ſumitur *pro* ingreſſu, aditu. *Cic.*

Veſtĭceps, cĭpis, *om.* Gell. *Synon.* Pubeſcens. *Màh puſztyajuchi, pavulicze y brádu dobivajuchi.* Den bart bekommend. *Szőrösödő.* v. *Pubes.*

Veſtĭcontŭbernium, ii, n. *Petron.* Concubitus duorum ſub eadem veſte.

Veſtĭcŭla, æ, f. Paul. JCtus. *Opravicza.* s. Kleidlein. *Ruhátska.* v. *Togula, tunicula.*

Veſtīgātio, onis, f. Cic. v. *Inveſtigatio, venatio N. 1.*

Veſtigātor, oris, m. *Varr.* v. *Inveſtigator, venator.*

Veſtīgĭum, ii, n. *Tràg, ſzlèd, ſztupaj, ſztupina.* r. Fuſsſtapff, e. ſpuhr. *Láb-nyom, Talp-nyom.* Alicujus veſtigia perſequi, premere: *Item* Alicujus veſtigiis ingredi, *Transl.* ponitur pro *imitari aliquem.* 2. Metonymicè v. *Planta N. 2.* Qui adverſis veſtigiis ſtent contra noſtra veſtigia, quos Antipodas vocatis. 3 Metaph. v. *Signum N. 1. Monumentum.* Extant veſtigia ſceleris. 4. Transl. v. *Momentum N. 2.* Eodem temporis veſtigio. *Hinc* E veſtigio. v. in E, & alibi ſuo loco. *Cic.*

Veſtīgo, as, avi, atum. (Act.) Cic. *Po ſzlédu iſztem.* Spühre, nachſpüre. *Nyomozom.* v. *Inveſtigo.* Feras veſtigare: *pro* venari.

Veſtīmentum, i, n. Cic. v. *Veſtis N. 1.*

Veſtio, is, īre īvi, ītum. (Act.) Cic. *Oprávlyam.* Kleide. *Rubázom, Felöltöztetem,* v. *Inveſtio N. 1. 2. Transl.* Tabulis parietes veſtire: *pro* velare, ornare, munire, tegere. *Id. 6. Verr. c. 55.* Montes ſylvis veſtiti. *Liv.*

Veſtĭplĭca, æ, f. Quintil. v. *Sarcinatrix.*

Veſtis, is, f. Cic. *Halyina, halya, odecha, prates.* s. Kleid, e. Kleidung. *Ruha, rubázat, öltözet.* v. *Inveſtimentum. 2. Transl.* Molli pubeſcere veſte: *h. e.* lanugine. *Lucret.*

Veſtiſpĭca, æ, f. Non. *Chuvaricza oprave.* e. Kleider-vervvahrerin. *Rubára vigyázóné.*

Veſtiſpĭcus, i, m. Plin. *Chuvàr oprave.* r. Kleider-vervvahrer, Garderobbe. *Rubára vigyázó.*

Veſtītor, oris, m. Lamprid. *Oprávlyavecz, oblácſkavecz, kî kôga oprávlya.* Der einen putzet, *oder* anleget, *öltöztetö, felkéſzítö,* Item v. *Sartor.*

Veſtītus, ûs, m. Cic. v. *Veſtimentũ.* Item *Trans.* v. *Ornamentum N. 1.* Orationis veſtitus. *Id. de cl. Or.*

Veſtrās, ātis, *om.* Priſcian. *Vaſski, iz vaſſih ſztrân, jeden zmed vaſz, vaſſega naroda, pokolénya. &c.* der eurige, der eurer einer, der aus eurem Vatterland iſt. *Ti félétek, ti féléktek, egy kezűletek, hozzátok tartozó.*

Vĕsŭvĭus, ii, m. *Mart.* Mons Campaniæ, paucis leucis ab urbe Neapoli diſcedens, flammas, globósque igneos eructans.

Vĕtātio, onis, f. *Prepovédanye.* e. Verbiethung. *Megtíltás.*

Vĕtĕr, ĕris, *Obſol.* Hinc *veterior, veterrimus:* uſitati gradus. v. *Vetus.*

Vĕtĕrāmenta, ōrum, n *plur.* Svet. *Sztarſna vſzakojachka, Czanyki ſztára oprava.* Allerley altes gerümpel, alter hausrath, e. Trödel-kram, alte kleider. *Minde féle ó dolog, amint ó házi eſzközz, kopott marha.*

Veteramentārius, a, um. Svet. *Sztarinzki.* Dem alten hausrath gehörig. *ó dolgokhoz-való.*

Veteramentārius, (*Scil.* Sutor.) ii, m. Svet. *Sztaríne kerpar, ſztaríno-kerpavecz.* der alte kleider flicket, Schuhflicker, Altreuſs. *Földozó varga.* v. *Sarcinator.*

Vĕtĕrānus, a, um. *Sztári, ſztar yzvuchen.* Alt und abgericht. *Régi, vén és tanúlt.* Milites veterani. Cic. Item generatim v. *Vetus.* Veterana vitis, Pecus veteranum. *Colum.*

Vĕtĕrārĭum, (*quidam leg.* Vĕtĕrānum, i, n.) ii, n. *Senec.* Locus, ubi quidpiam in vetuſtatem reponitur. v. *Repoſitorium, granarium, horreum. &c.*

Vĕtĕraſco, is, ĕre, (Neu. inch.) Cic. *Sztar bivam,*

Digitalizirao Google

bivam, ſztarimſze. Alt vverde, Altere. *Aggom, megavúlok.* v. *Inveteraſco, ſeneſco.*

Vĕtĕrātor, oris, m. Cic. *Sztaro-s'egav, liſzichaſzt, y vkanlyiv cblovek: Preſgàn vkanitel: ſztara liſzicza.* r. Durchtriebener ſchalck, ein alter ſchlauer fůchs *oder* betrůger. *Vén és ravaſz ember, Jótsaló, vén és ravaſz róka.*

Veteratoriè, *Adv.* Cic. v. *Verſutè.*

Vĕtĕrātōrĭus, a, um. Cic. v. *Verſutus.*

Veterātrix, īcis, f. Apulej. *Sztaro-s'egava y liſzichaſzta ſena, Zoucbena cziganicza: vkanlyiva liſzicza.* Ein altes ſchlaues vveib: durchtriebene betrügerin. *Vén és ravaſz aſzſzony, Jótſalóné.*

Veterātus, a, um, v. *Inveteratus.* Caſeus veteratus. *Scribon. Larg.*

Vĕtĕrīnārius, ii, m. (*Scil.* medicus) Colum. *Sivino-vrách, ſivinzki vrachitel* ali *likàr*, r. Vieh-artzt. *Barom orvos.*

Veterinarius, a, um. *Synon.* Pertinens ad veterinarios, *vel* ad veterina animalia. *v.g.* Medicinæ veterinariæ. *Colum*

Vĕtĕrīnus, a, um. *Tovorni.* Laſt-tragend. *Tereh bordozó.* v. *Vectarius, Clitellarius.* Ungulæ veterino tantùm generi renaſcuntur. *Plin.* Hujusmodi ſunt *Equi, muli, aſini.*

Vĕternōsĭtas, atis, f. *Fulgent.* v. *Veternus.*

Vĕternōſus, a, um. Plin. v. *Lethargicus N. 1. 2. Transl.* Senex veternoſus: *h. e.* lentiſſimus, extremè ſegnis, & langvidus. *Terent.*

Vĕternus, i, m. Plin. *Szany, mèrtvillo, mèrtvechko ſzpánye ſzenyo-bolya, prevelika poſzpanoſzt.* e. Schlaffſchut. *Mély álombaejtò betegség.* Item generatim v. *Somnolentia.* 2. Transl. v. *Socordia.* Cic.

Vĕtĕro, as, avi, atum. (Neu.) Cels. v. *Veteraſco.* Item *Activè* v. *Invetero N. 1.*

Vĕtĭtum, i, n. Ovid. *Prepovedano dugovanye, prepoved.* r. Verbot. *Tilalmas, Tilálmas dolog.*

Vĕto, as, ui, ĭtum, (Act.) Cic. v. *Prohibeo.*

Vĕtŏnĭca, & Betonica, æ, f. Plin. *Bukvicza, ſzerpecz*, vulgo *Betonika.* s. Betonien-kraut. *Seb-fű.*

Vĕtŭla, æ, f. Plaut. v. *Anicula.*

Vĕtŭlus, a, um, (*Dim. à* vetus.) Cic. *Priſztar, naſztar, dobro pridoben, precz-ſztar.* ältlich, zimlich alt. *Vénetske, régitske, Aggotska.*

Vetulus, i, m. Cic. v. *Seniculus.*

Vĕtŭs, ĕris, *om.* Cic. v. *Priſcus.*

Vĕtuſtās, ātis, f. *Sztarína, ſztarovitoſzt, ſztaroſzt.* s. Alterthum, *Régiség, óság, avultság.* Hæc mihi videntur habitura vetuſtatem: *h. e.* diuturnitatem. *Id. 14. ep. 9.*

Vetuſtè, *Adv.* Plin. *Sztarovito. od negda, od ſztarine.* ältlich, von alten her. *Régen, avon.* Item v. *Priſcè.*

Vĕtuſteſco, is, ĕre, (Neu. Inch.) Colum. v. *Inveteraſco.*

Vetuſtiſco, is, ere, Non. *idem.*

Vĕtuſtus, a, um, ior, ſſimus. Cic. *Sztarovit, ſztarinſzki, negdaſſnyi.* ältlich, altvätteriſch. *Régi, ó, agg.*

† Vĕxa, æ, f. v. *Vexatio.*

Vexābĭlis, le, Cœl. Aurel. *Oſzmeſsliv, oſzmebavanya, zeſzmebavanya, oſzmeſſnoga s'alenya, zabavlenya, draſenya, traplenya vréden*, Auslachens vverth: zum voppen tauglich; der verdienet geplaget, *oder* gebeiniget zu vverden. *Megnevetheto, faggathato, gyötrőtheto.*

Vexāmĕn, ĭnis, n. *Lucret.* &

Vexātio, onis, f. Cic. *Zoſzmebávanyem s'alenye, nad kim zabavlyanye, traplenye, muchenye, dráſenye.* e. Voppung, Bekümmernuſs, Trillung, Peinigung. *Megnevetésel tréfálás, gyötrés, boſzántás, marás, faggatás.* v. *Afflictio, Exagitatio, Moleſtia, Infeſtatio.*

Vexātor, oris, m. Cic. *Oſzmebſzno s'álecz, oſzmebávavecz, draſitel.* Der einen voppet, r. Triller, Quäller. *Boſzintó, megtsufoló, faggató.* v. *Afflictor, infeſtator, exagitator.*

Vexātrix, īcis, f. Prudent. *Nevugodna oſzmebavavka, trapitelicza, zabavavka, draſitelicza.* Die einen voppet, beunruhiget: e. Peinigerin, Trillerin, Quällerin. *Megtsufolóné, Faggatóné, Gyötrőné, Boszintóné.*

Vexillārĭus, ii, m. Tacit. v. *Signifer N. 1.* 2. Milites etiam ex Legionibus delecti ad pugnam *vexillarii* dicebantur. *Id.*

Vexillātio, onis, f. *Svet.* Ala equitum.

Vexillĭfĕr, a, um. Prudent. *Zaſztavu noſzechi.* Fähnlein *oder* Standarte tragend. *Záſzló viſelő.* Hinc

Vexillifer, ĕri, m. *Subſtantivè.* v. *Vexillarius N. 1.*

Vexillum, i, n. Cic. *Zaſztava.* e. Fahne Standarte. *Záſzló.*

Vexo, as, avi, atum. (Act.) Cic. v. *Afflicto, divexo, infeſto, moleſto.*

Via, æ, f. Cic. *Put*, r. Weeg. *ut, útſza.* 2. Transl. v. *Methodus.* Certam habere, inire viam aliquid indagandi, & conſequendi. Litigandi vias tradere. *Id. 3.* Rectam inſtas viam: *Transl. pro* veritatem ſequeris, rectè habes, verum loqueris. *Plaut.*

Viālis,

Viālis, le, Plaut. v. *Viarius.*

Vians, antis, *om.* Solin. *Putujuchi.* Reiſender. *útazó.*

Viārĭus, a, um. *Pútni.* Zum Weeg gehörig. *útboz-való.* Ita *Cal. Cic. l. 8. fam. ep. 9.*

Viātĭcātus, a, um. Plaut. *rectiùs dixeris* viatĭcô inſtructus. *Na pùt pripraven, ſztroſſek y braſſno imajuchi.* Auf die reiſe mit zehrgeld verſehen. *útra kéſzûltt, úti kôltségel elkéſzítetett.* Hinc deducitur:

Viātĭcor, āri, ātus ſum. (Dep. *Obſol.*) *Sztroſſek y oſztala na pùt potrébna ſzpravlyam.* Mich mit zehr-geld auf die reiſe verſehe. *Kôltséggel útra kéſzûlôk.*

Viātĭcŭlum, i, n. Ulp. *Mali pútni ſztroſſek.* Schlechtes reiſe-geld, geringe Weeg-zehrung. *úti kôltségetske.*

Viātĭcum, i, n. Cic. *Sztroſſek, braſſno na pùt.* e. Weeg-zehrung, s. zehr- *oder* reiſegeld. *úti kôltség.*

Viātĭcus, a, um. *Na put dober, za pùt haſznovit.* Auf die reiſe dienlich. *útra haſznos.* Cœna viatica. *Plaut.*

Viātor, oris, m. Cic. *Pútnik.* r. Wanderer, Wandersmann, Reiſender. *útazó, útonjáró.*

Viātōrĭus, a, um. Plin. *Pútnichki, pútniku ſzliſſajuchi.* Dem Wandersmann gehörig. *útonjárâſi.*

Viātrix, ĭcis, f. Martian. Capel. *Pútnicza. pútna ſena.* e. Wanderin, eine Reiſende. *útonjárónè, útazónè.*

Vĭbex, ĭcis, f. Plin. *Znamenyka od vudarcza, modricza, chernyavka.* e. Streich-maſe, Strieme, ſchvvüle. *Kék, veresêg helye.*

Vĭbrābĭlis, le, Auſon. *Mablio, Omaſſen, kajſze dà mábati.* Das vvohl geſchvvungen vverden kan. *Megnyomûltható, Forgatható.*

Vĭbrāmĕn, ĭnis, n. *Apul.* &

Vibrātio, onis, f. Feſt. *Mâbanye, Màb.* e. Schvvingung. *Rántás, Rázás, Meglodítás, Forgatás.*

Vĭbriſſæ, arum, f. *plur.* Feſt. *Dlake vu noſzu raſztuche.* Die Haare in der naſe. *Orr lyukában-való ſzôrôk.*

Vĭbriſſo, as, avi, atum. (Act.) Feſt. *Z gláſzom vu popévanyu zigrávam.* Läuffe mit der Stimme mache. *Az éneklésben ſzavamat tzifrázom, reſzkettetem..*

Vĭbro, as, avi, atum, [Act.] *Mábam, mâſſem,* Inf. *mábati: Szim-tam giblyem.* Schvvinge, ſchüttele, ſchvvancke, ſchuttere. *Rántom, meglodítom, rázom, labogtatom, lobogok.* v. *Agito N. 2. 2. Transl.* Fulmina verborum in aliquem vibrare: *h. e.* incitata & vehementi oratione in eum invehi. 3.

Eſt *Neu.* ponitúrque pro *Tremo, Mico.* Mare à ſole collucet, albeſcit, & vibrat. *Cic.*

Vĭburnum, i, n. Virg. *Bekovina, Bekovicza.* r. Schling-Baum, gelber felder- *oder* Weyden-baum. *Szijos hajló tſemetz, Oſtormênyfa, ſarga fûz.*

Vĭcānus, a, um. Cic. *Vu ſzelu* ali *vêſzi prebivajuchi, ſzelyan.* Der in einem dorff vvohnet. *Falubéli, faluſi lakos.*

†Vĭcārĭātus, ûs, m. *Nameſztnichtvo.* e. Stadthalterſchafft, vertrettung eines andern Amt und Stelle. *Helyette-valóság, vitzé tiſztôség.*

Vĭcārĭus, a, um. Cic. *Nameſztnichki, meſzto drugoga kaj obverſſavajuchi, drugoga vekſſega chàſzt obnaſſajuchi.* Eines andern ſtelle vertrettend. *Helyette-való, vitzé-tiſztó.*

Vicarius, ii, m. *Subſtantivè,* Cic. *Nameſztnik.* r. Stadthalter, vervveſer. *Vitzéje valakinek.*

Vĭcātim, *Adv.* Cic. *Od vêſzi do vêſzi, od vulicze do vulicze.* Gaſſen-vveiſe. *Utſzanként.* Item v. *Pagatim.* Plin.

Vĭcĕ, Ablat. *Meſzto, na meſzto.* An Statt. *Helyette vitzéi.* v. *Pro N. 6.* Sui vice me ſubſtituit. *Cic.* v. in *Vicis.*

†Vĭcĕ-cŏmĕs, ĭtis, *com. Latinè* Pro-comes. *Meſzto-knèz,* vulgo *Vicze-ſpàn, Vicekomes.* An ſtatt des graffens, *vulgo* Vicegſpann. *Vitzé-Iſpán.*

Vĭcem, *Accuſ.* Cic. v. in *Vicis.*

Vĭcēnārius, a, um. Plaut. *Dvadeſzet vu ſzebe zaderſavajuchi, Dvadeſzeto-brojni; Dvadeſzet lèt ſztar.* Der zvvanzig begreifft, Zvvanzig-Jährig. *Húſz ſzámos, Húſz eſztendôs, Húſzas.*

Vĭcēni, æ, a, *plur.* Liv. *Po dvadeſzeti.* Je zvvantzig. *Húſzonként.* Item v. *Viginti.*

Vĭcennālis, le, Lactant. *Vſzako dvadeſzeto leto bivajuchi.* Das alle zvvantzig Jahr geſchehet. *Minden húſzadik eſztendôben lévô.* Hinc *Vicenalia, ium, n.* ſcil. *feſta.*

Vĭcennium, ii, n. JCt. *Dvadeſzet lèt, Vréme od dvadeſzet godiſch.* e. Zeit von zvvantzig Jahren. *Húſz eſztendô idô.*

Vĭcēſĭma, æ, f. Cic. *Dvadeſzetina, dvadeſzéti dèl.* s. Zvvantzigſt, der Zvvanzigſte theil. *Húſzad, Dézma neme.* Legitur etiam *Vigeſima.*

Vĭcēſĭmāni, orum, m. *Plur.* Milites legionis viceſimæ. *Tacit.*

Vĭcēſĭmārius, a, um. Liv. *Dvadeſzetni, dvadeſzetini ſzliſſajuchi.* Zum zvvanzigſt gehörig. *Húſzadot, Húſzadboz-való.*

Vĭcēſĭmātio, onis, f. *Capitol.* Supplicium, quo viceſimus quisque miles afficiebatur.

Digitalizado Google

Vīcēsĭmus, *uſitatius quàm* Vigeſimus, â, um, Cic. *Dvadeſzéti.* Der zvvantzigſte. *Húſzadik.*

Vīcĭa, æ, f. Plin. *Grahor, graboricza.* e. Wicke, gevviſſe Hülſen-Frucht. *Lendek.*

Vīciārium, ii, n. Colum. *Graboriſche, Mejzto na kojem grabor ráſzte.* r. Ort, vvo die vvicken vvachſen. *Lendekes hely.*

Vīciārius, a, um. Colum. *Graborov, Graborichni.* Zum vviſen-vvicken gehörig. *Lendekes, lendekhez-való.*

Vīciēs, *Adv.* Cic. *Dvadeſzetikrat, dvadeſzeti púta.* Zvvantzigmahl. *Húſzſzor.*

Vīcīna, æ, f. *Scil.* femina. Cic. *Szuſzeda.* e. Nachbarin. *Szomſzéd aſzſzony.*

Vīcīnālis, le. Liv. *Szuſzedzki, ſzuſzedztvu ſzliſſajuchi.* Nachbarlich, zur Nachbarſchafft gehörig. *Szomſzédſági, ſzomſzédſághoz-való.*

Vīcīnĭa, æ, f. Cic. *Szuſzedztvo, Jedno-ſzelztvo.* e. Nachbarſchafft. *Szomſzédſág, vidék.* Et Generatim v. *Propinquitas N. 1.* 2. Transl. v. *Similitudo.* Diverſarum rerum quædam vicinia. *Quintil.* 3. Sumitur *pro* ipſis vicinis, ſeu eorum multitudine. *Horat.*

Vīcīnĭtās, ātis, f. Cic. v. *Vicinia.*

Vīcīnor, āri, atus ſum. (Dep.) Sidon. *Szuſzed jeſzem, Blizu ſztoim.* Ich bin benachbart, oder nahe. *Szomſzédos kodom, ſzomſzédſágban lakom.*

Vīcīnus, a, um. Cic. *Szuſzedzki, blizu ſztojechi.* Nachbarlih, Nahe gelegen. *Szomſzédſági, ſzomſzédſágban-való, &c.* Et generatim v. *Propinquus N. 1. Proximus N. 1. Finitimus N. 1.* 2. Transl. v. *Similis.*

Vicinus, i, m. *Subſtantivè*, Cic. *Szuſzed.* r. Nachbar, oder Nachbavvr. *Szomſzéd.*

Vīcis, *gen.* f. (*Caret Nominativo ſing. & gen. plur.*) Plin. v. *Alternatio, Viciſſitudo.* Loquendi vices ſervare. *Quintil.* Alterna vice annorum, vites muſti plus minus afferunt. *Colum.* Alternis vicibus. *Senec. vel* In vicem: *Curt. pro* Alternatim. *Izmenczè, premenczè.* Wechſels-vveiſe. *Egyſzer egyik, máſzor máſik.* 2. v. *Locus N. 1.* Ad vicem alicujus propiùs accedere. Alicujus vicem ulciſci: *pro* alicujus vice, *vel* locô ulciſci. *Cic.* Bos in Ægypo etiam Numinis vice colitur. *Plin.* Item v. *Officium N. 1.* Demandare vicem ſuam alteri. *Cic.* Per ſpeciem alienæ fungendæ vicis opes ſuas firmare. *Liv.* Alterius vice fungi. *Plin.* v. *Vice.* 3. v. *Sors N. 1. 2 & 3. Status N. 1. Conditio N. 1. Incommodum N. 1. & 2.* Alicujus vicem pertimeſcere, dolere. *Cic.* 4. v. *Retributio, Recompenſatio.* Reddere vicem: *h. e.* par pari referre. *Plin.* Beneficio vicem exſolvere: *pro* compenſare beneficium. *Tacit.* 5. Accipitur pro *Tempore*, vel *Actione in tempore*: ut *e. g.* Prima vice: *pro* primò. *Pervi pùt.* Das erſte mahl. *Előſzer.* Tribus vicibus: *pro* ter. *Ballad.* 6. verſa vice: *Nazopet, pako.* Hingegen. *Ellembe.* Gell.

Vīcisātim, *Adv.* Plaut. &

Vīciſſim, *Adv.* Cic. *Nazopet, Jedno-drugomu, Izmenczè.* Dargegen, vvechſelsvveiſe. *Megint, Iſmét, &c.* v. *Mutuè.* Item v. *Similiter.*

Vīcisĭtas, atis, f. *Obſol.* Non. &

Vīciſsĭtūdo, ĭnis, f. Cic. *Promina, Izmina, drugachnoſzt.* r. Wechſel. *Viſzontagság.* v. *Alternatio, Commutatio, Variatio.* 2. Nihil viciſſitudine ſtudiorum, officiorúmque jucundius: *h. e.* compenſatione, retributione, remuneratione. *Id. de Amic. c. 14.*

Victĭma, æ, f. Cic. *Marſſe odluchheno za zabvalni aldov, kervo-tochni aldov.* s. Schlachtvieh zum danck-opffer, s. ſchlacht-opffer. *Győzedelemről-való áldozat, Véres áldozat.* Item v. *Hoſtia.*

Victĭmārĭus, ii, m. Liv. *Kervo-aldovni ſzluga.* r. Schlacht opffer-Knecht. *Véres áldozat ſzolgája.*

Victĭmo, as, avi, atum. (Neu.) Apul. v. *Sacrifico, Immolo.*

Victĭto, as, avi, atum. [Neu *freq.*] Terent. *Sivárim, Hranárimſze.* Lebe, mich ernähre. *éldegelek, tengek, tengődöm.*

Victor, oris, m. Cic. *Obládavecz, Predobitel, Obladavnik, Dobitnik, Vitez.* r. Sieger, übervvinder. *Meg-győző, Győzedelmes embe.*

Victoria, æ, f. Cic. *Obladanye, predoblenye, Premoſenye, Dobitje, Predobitje.* r. Sieg, e. übervvindung. *Győzedelem, Diadalom.* 2. *Boſicza obladanya.* e. Siegs-Göttin. *Győzedelemnek Iſten Aſzſzonya.*

Victōrĭālis, le. *Trebel. Pollio.* Ad victoriam pertinens. *Predobitelſzki, Obladavoſzki.* Zum Sieg gehörig. *Győzedelemhez-való.*

Victōrĭātus, i, m. (*Scil.* Nummus.) Cic. *Rimzki negdaſſnyi penez z peldum*, iliti z-ebrazom *Boſicze obladanya zaznamenovan.* Gevviſſe Müntz darauf die Siegs-Göttin gepräget vvar. *Bizonyos pénz, melyen a' győzedelem Iſten aſzſzonyának képe volt.*

Victōrĭŏla, æ, f. Cic. *Kipecz Boſicze obladanya.* ein Bildlein der Siegs-Göttin. *Győzedelmes Iſten aſzſzonynak képetskéje.*

Victō-

Victōriōſus, a, um. Gato. *Obladati navadden, Obladavni, Predobitni.* Siegreich, Sieghafft. *Gyözedelmetkedö, Gyözedelmes, Gyakran diadalmaskodó.*

Victrix, īcis, *om.* Virg. *Obladavechki, obladajuchi.* Sieghafft, Abſiegend. *Gyözedelmes.* Item v. *Victorialis.* Arma victricia Sequi. *Id.* Omina victrici concepta Solo *Claudian.* Literæ victrices: *h.e.* nunciantes victoriam. *Cic.*

Victrix, īcis, f. Cic. *Obladavka, predobitelicza.* e. Siegerin, übervvinderin. *Gyözö aſszony.*

†Victuālis, le. *Hranitbeni, za hránu, k-brani zpadajuchi.* Zur nahrung gehörig. *ételhez-és italboz-való.*

Victus, ûs, m. Cic. *Hrána.* s. Lebens-mittel, Nahrungs-mittel, ſpeis und tranck. *étel-ital.*

Vīcŭlus, i, m. Liv. *Mala vèſz, Vulichicza.* s. Gäſslein, Dörfflein. *Utſzatska, Tájatska.*

Vīcus, i, m. Cic. *Synon.* Pars pagi, *vel* civitatis. *Vèſz, Vulicza z-bisami zkup vzeta.* eine Reihe häuſer, eine gaſſe beyder ſeits häuſer habend. *Táj, Utſza házokkal együtt.*

Vīdēlicĕt, *Adv.* Cic. v. *Nempe.*

Vīdĕn, *pro* vides ne? Teren. *Vidißli?* Seheſt dann? *Látodé?*

Vīdeo, es, ēre, vīdi, vīſum (Act.) Cic. *Vidim.* Sehe. *Látok, Látom.* Synon *Oculis conſpicor, cerno. Intueor N.1. Aſpicio: Conſpicio: Aſpectu percipio.* 2.v. *Prævideo, Prænoſco.* Hæc ego tam video animô, quàm ea, quæ oculis cernimus *Id. l 6 ep. 2.* 3 v. *Intelligo, Cognoſco.* Legis vim videre. *Id. 2. Agr.* 4. Vide, quid agas: *h.e.* conſidera, perpende, animadverte. *Terent.* 5. Compone hoc, quod poſtulo: de reliquo videro: *h. e.* de reliquo ego curabo, providebo, curam geram. *Cic.* Quàm id rectè faciam, viderint ſapientes: *pro* judicent, diſpiciant. *Id.*

Vīdeŏr, ēri, viſus ſum. (Paſs.) Varr. *Synon.* Cernor, Conſpicior, Oculis ſub icior, Sub aſpectum venio. *Vidimſze.* Ich vverde geſehen, *Látſzattom.* Frequenter etiam more *Depon* conſtruitur *pro* opinor, judicor, &c. *Vidimiſze, S'timam, ja tak derſim, na pervo mi' dobája.* Es ſcheint mir, mich dünckt, ich vermeine, mich bedünckt, es hat das anſehen, es kommt mir vor. *Nékem úgy látſzik, tetſzik: Vélem; úgy tartom.* Et adhibetur potiſſimùm *perſonaliter.* Ne timidi videamur. *Daſze nebudemo za plaßlyive derſali.* Damit vvir nicht für fürchtſame leute gehalten *oder* angeſehen vverden. *Félékeneknek lenni ne tartaſſunk,* Videor tibi iratus. *Tebiſze vídi,* ali *Ti ſtimaß, daſzem ja ſzerdit: Time' za ſzerditoga derſiſs, preſtimavaß.* Es dünckt dich, ich ſeye zornig. *Te gondolod hogy én haragszam.* Videor (*h.e.* puto, arbitror, mihi apparet.) enim mihi hanc urbem videre lucem orbis terrarum, atque arcem omnium gentium ſubito uno incendio concidentem. *Sic dicitur:* videor videre ementem te res ruſticas. *&c.* 2. Uſurpatur pro *placere, cenſere, ſtatuere.* Idque ſemper *Imperſonaliter cum Infinitivo expreßè vel occultè.* Si tibi videbitur. *Ako ti'ſze bude videlo: Ako ti' bude drago: Ako budes ſzúdil.* Wan es dir belieben vvird. *Hà teneket tetſzik.* Mihi viſum eſt ad te ſcribere. *Odluchilſzem, y za dobro ſzpoznal, da ti' piſſem.* Ich habe es für guth angeſehen, das ich zu dir ſchreibe. *Jónak lenni itéltem néket írni.* Viſum eſt, occultiùs agendum. *Dokonchano, y odſzudyeno je, daſze to ſzkrovnéje opravlya.* Man hat es für rathſam geachtet, es heimlicher vorzunehmen. *Elvigeztetett és ételtetett, hogy ez titkoſſabban mivelteſſek.* Hactenus *Cic.*

Vīdua, æ, f. *Subſtantivè.* Liv. *Vdovicza, Udova.* e. Wittib, Witt-frau. *özvegy aſszony.*

†Viduālis, le. *Vdovichki.* Zur Wittib gehörig. *özvegy aſszonyboz-való.*

Vīduātus, a, um. *Nom. & Part.* v. *Viduus.* Materia viduata corpore. *Colum.* Agrippina viduata: *pro* viro orbata. *Sveton.*

Vīduĭtas, atis, f. Cic. *Vdovichtvo, Udovztvo.* r. Wittben Stand. *özvegység.* 2. v. *Privatio, Inopia.* Opum, auxilii, præſidii viduitas nos tenet. *Plaut.*

Vīdŭlus, i, m. Plaut. v. *Aſcopera, Hippopera.*

Vīduo as, avi, atum. (Act.) v. *Orbo, Privo.* Civibus urbem viduare. *Virg.*

Vīduus, a, um. *Vdov, a, o.* Vervvittibt. *özvegy, özvegyen maradtt.* Propriè dicitur de ea re, loco, vel tempore, in quo alter conjugum mortuus eſt. *Sic:* Domus vidua. Noctes viduæ. *Ovid.* Transl. v. *Orbus, Vacuus N. 1. Privatus Partic.* A lumine Phœbi viduus lacus. *Virg.* Apollo pharetrâ viduus. *Horat.* Teli viduus. *Silius.*

Viduus, i, m. *Subſtantivè.* Ovid. *Vdovecz, Udóvacz.* r. Wittber. *özvegy.*

Vienna, æ, f. Geogr. *Bech, glavni varaſs Auſtrie.* Wienn, die haupt Stadt in Oeſtereich. *Béts, Fő város Auſtriában.* Urbs erat Pannoniæ ſup. antiquis *Vindobona,* ſubinde ab Archiducibus Auſtriæ magnificè culta; eum tandem ſplendoris, roboris, & maje-

Digitalizirao Google

ſtatis gradum attigit, ut præ cæteris Imperii urbibus digna haberetur, quæ plurimis Imperatoribus Rom. fixam præberet ſedem. 2. *Vienna* altera Galliæ Narbon. in Delphinatu, ad Rhodanum fluv. poſita.

Vieo, es, ēre, ēvi, ētum. (Act.) *Vésem*, Inf. *vézati*: *Zvſom: z obruchmi ztiſzkam.* Binde, zuſammen ziehe. *Megkŏtŏm, kŏtŏzŏ veſzſzŏvel megabrontſozom, Fŭzŏm.* Aliquid viminibus viere. *Varr.*

Viētor, ōris, m. Ulp. *Lagvo vezacz, Nabiàcb, Szudàr*, peregr. *Pintar.* r. Bŭnttner, Faſsbinder, Binder, Böttiger. *Kádár, Pintér, Bodnár.*

Viētus, a, um. Cic. *Sidek, Szlab, Mebkek.* Welck, verhuzelt, ſchvvach, verſchrumpelt. *Lágy, gyenge, vajutt.* v. *Flaccidus, Langvidus, Mollŭ N. 1. & 2.*

Vīgēni, æ, a, *plur.* Colum. v. *Viceni.*

Vīgens, ēntis, *om.* Cic. v. *Vegetus.*

Vīgeo, es, ēre, ui, (Neu.) *Jeſzem vu dobroj jakoſzti, Dobroſze imam, vu dobrom ſztaliſſu jeſzem.* Ich bin bey kräfften, ich bin vvacker und friſch, ich befinde mich vvohl, ich bin in gutem Stand. *Erŏmben vagyok, Jobb koromban vagyok.* v. *Floreo, Valeo N. 1.* Animîs, memoriâ vigere. Studia vigent. *Cic.*

Vīgeſco, is, ĕre, (Neu. *Inch.*) Catull. *Pochinyam jak, zdrav, gyegyeren biti, dobroſze imati*, ali *cbutiti.* Kräfftig, vvacker, geſund und friſch vverde. *Jobb koromban kezdek lenni, Erŏsŏdŏm, Zŏldŭlŏk.*

Vīgēſiēs, *Adv.* Apulej. v. *Vicies.*

Vigeſima, æ, f. v. *Viceſima.*

Vīgēsĭmus, a, um. v. *Viceſimus.*

Vīgeſſis, is, m. *Mart.* Aſſes viginti, Res 20 aſſium.

Vīgil, ĭlis, *om.* Cic. *Szkoznujuchi, Sztraſechi, Bdéchi, Viroſztujuchi.* Wachend, Wachtſam, Schlaffios, Allard, Munter, Wacker. *Vigyázó, Serény.* 2. Transl. v. *Intentus N. 2. & 3. Providus.* 3. Curæ vigiles: *h. e.* Nocturnam quietem impedientes, vigilare facientes. *Ovid.* Caret genere neutro in *Nom. Accus. & Vocat. plurali.*

Vigil, is, m. *Subſtantivè.* Cic. v. *Excubitor, Cuſtos.*

Vīgĭlandus, a, um. *Kaiſze ſzkoznujuch prebaviti móra.* Das da ſoll gevvacht vverden. *Vigyázandó, Vigyázva, elmúlandó.* Noctes vigilandæ: *h. e.* Sinè ſomno tranſigendæ. *Quintil.*

Vīgĭlans, tis, *om. Nom. & Part.* Cic. v. *Vigil. N. 1. & 2.*

Vigilantĕr, *Adv.* Cic. *Zkoznivo, Zkoznŭjuch, Sztráſech, Marlivo-pázech.* Wachtſam, Aufmerckſam. *Vigyázva, ſzemeſen.* Item v. *Solicitè, Attentè.*

Vigilantia, æ, f. Cic. *Zkoznuvanye, Viroſztuvanye, Bdĕnye, Zkoznozt.* e. Wachtſamkeit, Munterkeit. *Vigyázás.* Transl. v. *Attentio, Diligentia, Solicitudo.*

Vīgĭlātè, *Adv.* Gell. v. *Vigilanter.*

Vīgĭlātio, onis, f. *Cæl. Aurel.* v. *Vigilantia, Inſomnia, Lucubratio.*

Vīgĭlātus, a, um. *Zkoznŭjuch prebáven, potroſſen.* Gevvachet, vvachtſam zugebracht. *Vigyáztatott, Vigyázva elmúlt.* v. *Inſomnis.* Nocte vigilata. *Ovid.* 2. Accipitur pro *Lucubrato.* Carmen vigilatum. *Id. 4. Faſt.*

Vīgĭlax, ācis, *om.* Colum. *Marlivo ſztraſechi, vnogo zkoznujuchi, dobro pazechi.* Fleiſſig vvachend, ſehr vvachtſam. *Szorgalmatoſon vigyázó, vigyázbató, virraſztbató.*

Vīgĭlĭa, æ, f. Cic. *Sztraſa.* e. Wacht. *Virraſztás.* v. *Vigilatio, Excubiæ, Excubatio, Cuſtodia.* Plura v. in *Nox.* 2. *Vigiliæ* Metonymicè *pro* Cuſtodibus, vigilibus. *Viroſztuvaczi, Sztraſani, Sztráſa.* Die Wachter, e. Wacht. *Stráſálók, ŏr-állók, ſtráſák.*

Vigilium, ii, n. *Var. apud Non.* v. *Vigilia.*

Vīgĭlo, as, avi, atum. (Neu.) Cic. *Zkoznujem.* Wache. *Virraſztok.* Item v. *Excubo N. 1. Excubito, Cuſtodio N. 2.* 2 Transl. v. *Provideo, Studeo N. 5.* Quamobrem, Quirites, conſiliô, quantum potero, labore plus pene, quàm potero, excubabo, vigilabóque pro vobis. *Id. 6. Phil. c. 7.* Adhibetur etiam *Paſſivè:* Non mihi grata dies, noctes vigilantur amaræ. *Ovid. ep. 12.*

Vīgīntī, *om. Indecl.* Cic. *Dvadeſzet, Dvadeſzeti.* Zvvanzig. *Húſz.*

Vigintĭvĭrātus, ûs, m. Cic. *Szudztvo, Chaſztnichtvo iz dvadeſzeti ſzvetnikov*, iliti *tolnachnikov zpravlyeno.* r. Rath, e. Würde der zvvanziger, s. zvvanzig-Männer-Amt. *Húſz ſzemélyi Uraság, Mél:ság.*

Vigintĭvĭri, ōrum, m. *plur.* Cic. *Dvadeſzetericza ſzudczev, Dvadeſzeti ſzvetnikov.* Die zvvantzig-männer. *Húſz igazgató Urak.*

Vīgŏr, ōris, m. Liv. v. *Robur N. 2. Vivacitas, Firmitas.*

Vīgōrātus, a, um. Apulej. v. *Vegetus.*

†Vīgōrōſus, a, um. v. *Robuſtus N. 1. Vegetus.*

Vīleo, es, ēre, ui, (Neu.) &

Vīleſco, is, ere, (Inch.) Avien. *Za maloſze derſam, Zlocheſzt bivam, Preſtimánye gubim, Zaverſen biti poſztájem.* Schlecht, oder gering

Digitalizirao Google

gering vverde. *Alá-valóvá léſzek, Megbetselenülök.*

Vilĭpendo, is, ĕre, pendi, penſum. (Act.) Plaut. *Za malo derſim.* v. *Parvipendo. Floccifacio.*

Vilis, le, Cic. *Zlocheſzt, Za malo derſan, Malo vréden, Priproſzt, Malo-czenyeni, Nevréden, Nepreſztiman.* Schlecht, Unanſehnlich, Gering, verachtet. *Ala-való, Hitván, Roſz.*

Vilĭtas, atis, f. Cic. *Mala czéna, Zlocheſztocha, Malo-vrédnoszt, Nepreſztimanoszt.* e. Geringſchätzigkeit, Schlechtigkeit, Geringfügigkeit, Nichtsvvürdigkeit. *Alávalóság, Hitvántság, óltsóság.*

Vilĭter, *Apulej.* Viliùs, *Plaut.* Viliſsĭmè. *Adv.* Plin. *Zlocheſzto, Malo-vrédno, Nepreſztimano, Priproſzto.* Gering. *óltsón.*

Villa, æ, f. Cic. *Szelſzko ſztanye.* e. Bauer-Hube. *Paraſzt-ház, &c.* v. *Allodium, Prædium, Suburbanum.*

Villāris, *com.* re, *n.* Plin. &

Villātĭcus, a, um. Colum. *Mutsko-goſzpodarzki, Baſcbinzki, Szelſzkomu ſztányu ſzliſſajuchi*, vulgo *Marofzki, Majerzki.* Zum meyer-hoff gehörig. *Majorhoz tartozó.*

Villĭca, æ, f. Martial. *Szelzka goſzpodaricza, Spanicza, Dvorzka*, vulgo *Majericza.* e. Hof-bäuerin, vervvalterin, käſe-mutter, Meyerin. *Majorné.*

Villicātio, onis, f. Colum. *Szelzko goſzpodarenye, Spanuvanye, Spania, Dvorſtbia.* e. Bauern-Handthierung, Haushaltung, Bäuerliche vervvalterey. *Majorkodás.*

Villĭcor, āri, atus ſum. (Dep.) Plin. *Spanujem, Goſzpodarim, Na ſzelzko goſzpodarztvo ſzkerb noſzim, Majerztvo obnaſſam.* Bäuerliche vvirtſchafft treibe, auf Meyerhof ſorg trage. *Majorkodom, Majorságot üzök.*

Villĭcus, i, m. Cic. *Spàn, Dvórzki, Szelzki goſzpodar, Marofz ſzkerbitel.* r. Meyerhofs-Vervvalter, Meyerer, Hof-man, Hof-bauer. *Major, Majoros, Tsür bíró.*

Villōſus, a, um. Plin. *Runyazt, Vunazt, &c.* Zotticht, Filtzig. *Gyapjas, Fürtös.* v. *Hirſutus, Piloſus.*

Villŭla, æ, f. *Cic.* Parva villa.

Villum, i, n. *Dim. à* vinum. Terent. *Vincze, Zlocheſzto vino.* s. Weinlein, ſchlechter vvein. *Alá-való, erötlen bor.*

Villus, i, m. Cic. *Dlaka; Dlako-kitta: Zamotek dlàk, láſzib*, al. *pavulicz: Kunye.* Haar-zotte, Haar-zopff, Filtz. *Haj fürt, Ködmöni gyapjú fürt.*

Vīmĕn, ĭnis, n. *Cæs.* v. *Vimentum.*

Vimentum, i, n. Tacit. *Skrobotina, Bekovina, Guſva, Lichje, Hvoja* iliti *vſzako ſ'ibérje, z-kojemſze kaj oppleſzti*, ali *zvezati more.* eine Wiede, s. Flecht-Reifs. *Vitla, Szirony, Köttö veſzſzö, Pánt veſzſzö.*

Vīmĭnālis, le, *Plin.* Pertinens ad vimen. *Bekovinzki, S'ibérju za pletenye, ali vézanye haſznovitomu ſzliſſajuchi.* Zum vvied oder ſchvvancken Reiffern gehörig. *Pánt, Köttö veſzſzöböz-való.* Salix viminalis eſt, ex qua vimina fiunt. *Colum.*

Vīmĭnētum, i, n. Varr. *Meſzto, na kojem skrobotina, bekovina &c. raſzte.* r. Weyden-Buſch, Ort mit vvieden, Flecht-Reiſſern, &c. gepflantzet. *Fűz veſzſzös hely.*

Vimĭnĕus, a, um. Cæſ. *Hvojni, Iz skrobotine, Iz bekovine, lichja*, ali *drugoga ſ'ibérja zpleten.* von Wieden, Weiden oder Reiffern geflochten. *Köttö veſzſzöböl-való.*

Vīn' *pro* viſne? Plaut. *Hocheſzli?* vvilſt du dann? *Akarodé?*

Vīnācĕa, (vinac a) æ, f. Colum. *Tropina.* r. Weintreſter. *Szölö mont, Maláta.* v. *Briſa.*

Vinacĕa, orum, n. *Colum.* Vinacei, orum, m. *plur.* Cato. *Tropine.* v. *Vinacea, æ.*

Vīnācĕum, i, n. *Colum.* &

Vinaceus, i, m. Cato. *Pecbka*, s. Weinbeerkörnlein. *Szölö mag, Szölö ſzem.* 2. in *plur.* non nunquam accipitur pro *Briſa.* v. *Vinacea, orum.*

Vīnācĕus, (Vinacius.) a, um. *Grozdju ſzliſſajuchi.* Den Weinbeeren eigen. *Szölö gerezdbez-való.* Item v. *Vinalis, Vineaticus.* Acinus vinaceus. v. *Vinaceum N.* 1. Cic.

Vīnālĭa, ium, & ōrum, n. *plur.* Dies feſtus, quo vinum novum deguſtabatur, ac Jovi libabatur. *Plin.*

Vīnālis, le, *Plin.* &

Vīnārius, a, um. Cic. *Vinſzki.* Zum Wein gehörig, vveinhafft, vveinreich. *Borbozvaló.*

Vinarius, ii, m. Plaut. *Vino-terſecz.* r. Weinhändler, &c. v. *Oenopola.*

Vinca, *ſeu* Vinca pervinca, æ, f. Plin. *Bervinek, Singercz trava vſzagdar zelena.* Sinngrün, Inngrün. *Egy földön elterjedö, boroſtyán levelü ſzabástu fü.*

Vincĭbĭlis, le, Colum. *Predoblyiv.* übervvindlich. *Gyözhetö, Megbírbató.* v. *Superabilis.*

Vincio, is, īre, vinxi, vinctum, (Act.) *Zvesujem*, Inf. *zvézati.* Binde. *Megkötöm.* v. *Conſtringo, Ligo, Necto.* Loca vincire præſidiis: *pro* munire. *Id.*

Vinco, is, ĕre, vīci, victum, (Act.) *Predobívam, Nepriatela obladujem*, Inf. *obladati.*

Beſiege, überwvinde, mich bemeiſtere. *Győzőm, Meggyőzőm, &c.* Cic. *Synon.* Supero N. 1. Devinco; Expugno; Superior diſcedo; victoriam reporto, obtineo; in ditionem meam redigo; ſubigo; præliis frango, domo; feliciſſimè decerto; copias hoſtium fundo; ſuperior ſum; feliciſſimè decerto. Litem obtineo; præſto; præpondero. *Uſus.* Aliquem eloquentiâ vincere. Alicujus opinionem, expectationem omnium, ſponſionem *vel* ſponſione vincere. Cæſar Pompejum vicit, *Phraſis* præliô ſuperavit; pugna fregit; acie vicit, fudit, fugavit; in fugam conjecit, convertit; Penes Cæſarem victoria ſtetit; A Pompejo victoriam, victoriæque inſignia reportavit, tulit, conſecutus, *vel* adeptus eſt. *Cic.* Fata ſua vincere: *h. e.* diutiùs, quàm naturalis ordo fert, vivere. *Virg.*

Vinctio, onis, f. Arnob. *Vézanye.* e. Bindung. *Megkötözés.* v. *Colligatio, Conſtrictio, Ligatio, Nexio.*

Vinctor, ōris, m. Arnob. *Vézavecz, Zvézavecz, Vezàch.* r. Binder. *Megkötöző.*

Vinctūra, æ, f. *Plin.* v. *Vinctio.*

Vinctus, ûs, m. *Varr.* v. *Vinctio, Vinculum.*

Vincŭlātus, a, um, *rectiùs* vinculis conſtrictus, vinctus, compeditus, ligatus. Cœl. Aurel. *Zvézan; Szpèt; vu ſelezje, ali leſzieze poſztavlyen.* Gebunden, gefeſſelt. *Megkötözteretett, Megbékóztatott, Vásba-veretett.* Hinc deducitur

Vincŭlo, as, avi, atum. (Act.) v. *Vincio, Compedio.*

Vincŭlum, i, n. *Zvezillo, Szpona, &c.* v. *Compes, Ligamen, Nexum.* Aliquem in vincula conjicere, vinculis conſtrictum tenere. *Transl.* Amoris, amicitiæ, neceſſitudinis, jurisjurandi vinculum. *Cic.*

Vindĕlĭcĭa, æ, f. *Geogr.* Provincia quondam Illyrici, cujus caput erat *Auguſta Vindelicorum.* A ſeptent. Danubiô, à Mer. Rhætiâ cum fl. Lico, ab Occ. Brigantino lacu, ab Or. Oenô fl. & Noricô cingebatur. Eſt autem ea terræ portio, ubi hodie *Bavaria* & pars *Auſtralis Svevia.*

Vindēmĭa, æ, f. Cato. *Brátva, Bránye, Beritva.* e. Wein-leſung, Wein erndte. *Szüret.* Olearum vindemia: *h. e.* collectio. *Plin.*

Vindemiālis, le, *Macrob.* v. *Vindemiatorius.*

Vindemiātor, oris, m. Varr. *Bràch, Beràch, Vino-ber.* r. Wein-leſer. *Bor-ſzedő, ſzőlő-ſzedő.*

Vindemiātōrius, a, um. Varr. *Bratven, Bratvinzki, Grozdjo-tergatni, Vino-brachki.* Zur Wein-leſe gehörig. *Szüretbez-való.*

Vindemiātrix, īcis, f. *Brachicza, Grozdjobericza.* e. Wein-leſerin. *Szőlő ſzedőné.*

Vindēmĭo, as, avi, atum. (Act.) Colum. *Berem; Grozdje tergam.* Wein leſe. *Szőrök, Szőlőt ſzedek.*

Vindemiŏla, æ, f. *Bratvicza, Zlochefzta bratva.* Kleine Wein-leſung, ſchlechte Weinerndte. *Szüretetske.* Hinc *Transl.* Studiorum vindemiolæ: *h. e.* fructus, profectus. *Cic.*

Vindēmĭtor, oris, m. Ovid. v. *Vindemiator.*

Vindex, ĭcis, *com.* v. *Ultor, Ultrix.* 2. v. *Aſſertor N. 2. Defenſor, Liberator.* Ita Cic. 3. Accipitur etiam *Adjectivè.* Facta multantes vindice pœna. *Catull.*

Vindicātio, onis, f. Cic. v. *Ultio, Defenſio, Liberatio.*

Vindĭciæ, arum, f. *Obramba, Obranenye na pravdi: Doſzudyenye, dopitanye za ladati kakov imétek medtemtoga, doklam prauda terpi.* e. Beſchirmung bey einem recht. *Kimentés, Megoltalmazás ellen a' pörlődésben: Valami peres jószágnak elfoglaláſsa, miglen törvény által elválik kit légyen.* Item v. *Adjudicatio, Defenſio, Tutamen, Liberatio.* Hinc *Poſtulare à Prætore vindicias* eſt rei controverſæ, pendente lite, poſſeſſionem petere. *Scribere pro aliquo vindicias* eſt aliquem defendere, in ejus defenſionem, pendente lite, ſcribere. *Cic.* Item *Dare*, vel *Decernere vindicias ſecundum libertatem* dicitur Prætor, vel Judex, quando aliquem in libertatem aſſerit: *ſecundum ſervitutem* verò, quando pronunciat aliquem ſervi locô habendum interea, donec, diſcuſsâ curatiùs causâ, & obtentâ certiori de ejus ſtatu notitiâ, decretoria ſententia ferri poſſit. *Liv.* Dicit autem vindicias Judex, fert Litigator, qui rem obtinet. *Id.* Apud *Gell.* legitur ſing. *Vindicia.*

Vindĭco, as, avi, atum. (Act.) v. *Ulciſcor.* Aliquid in aliquo vindicare. Se de aliquo vindicare. *Cic.* 2. v. *Punio.* Seditionem improborum omni ſupplicio vindicare. *Id.* 3. v. *Libero, Manumitto, Defendo, Soſpito.* Aliquem ab hoſtium impetu vindicare: *pro* defendere, tueri, liberare, eripere. *Id.* Aliquem in libertatem vindicare: *pro* aſſerere. *Cæſ.* Libertatem vindicare: *pro* tueri. *Id.* Se ad ſuos vindicare: *h. e.* incolumem retrahere, recipere. *Cic.* 4. Vindicari: *pro* ferre rei alicujus vindicias, ſeu poſſeſſionem ejuſdem obtinere. *Liv.* 5. v. *Vendico.* Aſſerit enim *Manutius* perperam *Vendico* à *vindico* diſtingui, cùm ſemper *vindico* dicendum ſit.

Vindicta, æ, f. Cic. v. *Ultio, Punitio.* 2. Vindicta

dicta erat virgula, quam Lictor manumittendi servi capiti imponebat, eúmque auctoritate id jubentis Consulis, vel Prætoris urbani in libertatem vindicabat. *Liv.* Hinc 3. v. *Manumissio. Libertus N.* 1. Vellej.

Vīnĕa, æ, f. Cic. *Vinograd, Terszje, Goricza.* r. Weingarten, Weinberg. *Szőlő.* Custodia vinearum. *Pudárszтvo.* e. Weinberghütung. *Szőlő-őrzés.* Custos vineæ. *Pudár.* r. Weinberg-hüter. *Szőlő-őrizö* vagy *vigyázó.* 2. *Vinea* genus machinæ bellicæ. *Id.*

Vineālis, le. v. *Vineaticus.* Terra vinealis. *Colum.*

Vineārius, a, um. *idem.* Colis vinearius. *Colum.*

Vineātĭcus, a, um. Colum. *Vinogradszki, Vinogradni.* Zum Weingarten dienlich, *oder* gehörig. *Szőlőbőz-való.* Falx vineatica. *Varr.* v. *Scirpicula N.* 1.

Vīnētum, i, Cic. *Vinogradje, Gora vinogradszka, Berdo z-terszjem zaszadyeno, Meszto vinogradov, Vinogradszki kotár.* s. Weingebirg. *Szőlő-hely.*

Vīnĕus, a, um. Solin. *Iz vina, vinszki.* Aus *oder* von Wein. *Borból-való.*

† Vīnĭcŏla, æ, m. v. *Vinitor.*

Vīnĭfĕr, a, um. Apulej. *Zvvinom obilen, Vinoroden.* Wein-reich, Wein-tragend. *Bor termő.*

Vīnĭpōtŏr, ōris, m. Plin. *Vino-pia.* r. Weinsauffer. *Bor ivó, Bor iszák.*

Vīnĭtor, ōris, m. Cic. *Vinogradár, Terszjodelavecz, Szkerbitel vinogradzki,* peregr. *Venczerlin.* r. Wintzer, Weintzerl, Weinhacker, Weingärtner. *Szőlős gazda, Szőlő mives, Vintzellér.* Item v. *Custos vineæ* in *Vinea,* Domuncula vinitoris. *Pudárnicza.* s. Weintzerl-häuslein. *Vintzellér kalyibátska.*

Vīnĭtōrius, a, um. *Ad Vinitorem pertinens.* Falx vinitoria. *Colum.* v. *Scirpicula N.* 1.

Vinnŭlus, *alii leg.* vinulus, a, um. *Plaut.* v. *Flexuosus.* Metaph. v. *Illecebrosus, Blandus, Venustulus.* Alii aliter interpretantur, alii aliter legunt.

Vīnŏlentĭa, æ, f. Cic. *Pianchlyivozt, Vinoblepnozt.* e. Weinsucht. *Borosság.* v. *Ebrietas.*

Vinolentus, a, um. *Pun vina, vinyen.* Voll Weins, Weinhafftig. *Boros.* Item v. *Ebriosus, Ebrius.* Homo vinolentus, Medicamenta vinolenta. Furor vinolentus. *Cic.*

Vīnōsĭtas, atis, f. Tertull. *Tek vinszki.* r. Wein geschmack. *Bor-ize.*

Vīnōsus, a, um. Horat. *Vino-selen, za vinom blepécbi.* Wein-süchtig, Wein-begierig. *Bor kivánó.* 2. v. *Vinolentus.* Istrorum pauci, qui modicè vinosi erant. *Liv. l.* 41. *c.* 4. Poma vinosa. *Plin.*

Vīnŭlus, a, um. v. *Vinnulus.*

Vīnum, i, n. Cic. *Vino.* r. Wein. *Bor.*

Vio, as, avi, atum. (Neu.) *Ammian.* v. *Itineror.* Nonnulli hoc verbum attribuunt etiam *Plauto,* quod tamen *Quintil.* inter infeliciùs ficta reponit.

Viŏcūrus, i, m. *Curator viarum.* Ita quidam leg. apud *Varr.*

Viŏla, æ, f. Gic. *Fiolicza, Lyubicza.* e. Viole, s. Veigel-blümlein. *Ivolya, viola.* Sativa viola. *Pitóma lyubicza.* Agrestis viola. *Divja lyubicza.*

Viŏlābĭlis, le. Virg. *Oszkrunlyiv, Ozkvarniv, Stosze obszíliti y oszkruniti more.* Verletzlich. *Meg sértheto, Meg ferteztethető.*

Viŏlāceus, a, um. Plin. *Fiolichni, lyubichni, Fiolichne boje,* ali *farbe.* Veil-braun, veigelblau. *Viola-sztnű.* v. *Janthinus.*

Viŏlārĭum, ii, n. Ovid. *Fiolichnyak, Lyubiczovert.* s. Ort, vvo violen vvachsen, r. veil-*oder* veigel-garten. *Violás kert.*

Viŏlārius, ii, m. Plaut. *Fiolichno-farbavecz.* r. Veigel-blau-färber. *Viola színnel festő.*

Viŏlātio, onis, f. Liv. *Cszkrunenye, Ozkvarnenye, Prekerssenye, Obszilenye, szilno chinenye.* e. Verletzung, gevvaltsame vergreiffung. *Meg-ferteztetés, Erőszak-tétel, Meg-sértés.* v. *Profanatio, Corruptio, Transgressio N.* 2. Item v. *Stuprum N.* 1. Templi, Fidei, Religionis, virginis violatio.

Violātor, oris, m. *Prekerssitel, Ozkvarnitel, Obszilitel, Szilnik &c.* r. Verletzer, vergevvaltiger, gevvaltthätiger. *Megrontó, Erőszak-tévő, Meg-sértő.* v. *Profanator, Stuprator, Corruptor, Ruptor.* Juris gentium violator. *Liv.* Fœderis violator. *Tacit.* Templi, virginis violator. *Ovid.*

Viŏlens, tis, *om.* Stat. *Szilni, Bészni,, Prenágel, Szilu chinécbi.* Gevvaltsam, Hitzig, Gevvaltthätig. *Erőszak-tévő, Hatalmaskodó.*

Viŏlentē, *Adv.* Senec. &
Violenter, *Adv.* Liv. *Szilno, z-szillum, poszilli.* Gevvaltsamer-vveis, durch *oder* mit gevvalt. *Erőszak-tévőképen, Erőszakoson, Hatalmason.* Item v. *Crudeliter.* Plin.

Viŏlentia, æ, f. Cic. *Szilla, Szilnozt, Poszilje, Uszionozt.* e. Gevvaltsamkeit, gevvaltthättigkeit, vergevvaltigung, r. Zvvang. *Erőszak-tétel, Hatalmaság.* v. *Impetus N.* 2.

Viŏlentus, a, um. Cic. v. *Violens, Impetuosus.*

Viŏlo, as, avi, atum. (Act.) *Prekerssujem, Ozkvar-*

Digitalizirao Google

Ozkvarnyivam, *Obſzilujem*, *Szilim*, *ſzilu chinim*. Verletze, vergevvaltige. *Megferteztetem*., *Szeplősítem*, *Rajta erőſzakot téſzek*, &c. v. *Corrumpo*, *Profano*, *Stupro*, *Tranſgredior N.* 2. *Offendo N.* 3. Loca religioſa, parentes, hoſpites, DEos, leges, fidem, rempublicam, fœdus, jura, amicitiam, famam, corpus virginis, &c. violare. *Cic. Caſ. Liv.* Aliquem verbo, aut voce violare: *pro* lædere dictis. *Cic.*

Vīpĕra, æ, f. *Iyuticza zmia*, *Prelyuta kacha*. e. Heck-natter, Otter, viper. *Vipera kigyó*. Transl. de fœmina furioſa. *Cic.*

Vīpĕrālis, le. v. *Viperinus*. Herba viperalis. v. *Ruta N.* 1. Apulej.

Vīpĕrĕus, a, um. *Virg.* v. *Viperinus*.

Vīpĕrīna, æ, f. *Apulej.* v. *Serpentaria*.

Vīpĕrīnus, a, um. Cic. *Iyuticzo-zmijni*, *Iyuticzo-kachji*. Zur natter-*oder* viperſchlange gehörig, von ottern. *Vipera kigyóboz*-vagy *kigyóból való*.

Vīpio, onis, m. Plin. *Mladi ſerjav*. eine junge krähe, *oder* kranich. *Daru fiatska*.

Vir, vĭri, m. *Muſka gláva*, *Mùs*. r. Mann. *Férjfiú*, *Férj*, *Férjfi*. Tulit dolorem ut vir: *h. e.* prout virum decet, fortiter, generosè. *Cic.*

Vīra, æ, f. *Obſol.* Feſt. v. *Femina*.

Vĭrāgo, ĭnis, f. Plaut. *Muſkoga ſzerdcza*, *junachka*, *viteska ſena*. Topffere heldin, Hertzhaffte männin. *Férjfi módjára termet menyetske*.

Vĭreo, es, ēre, ui. (Neu.) Cic. *Zelenimſze*, *Zelenjeſzem*. Grüne, ich bin grün. *Zöldellem*, *Zöld vagyok*.

Vĭrĕo, ōnis, m. Plin. *Vuga*, *Zelenkaſta ptiicza*. r. Grün-finck, Hirs-vogel. *Egy zöld sárga madár*. Apud nonnullos *Chloris* & *vireo* pro eodem ſumuntur.

Vīrēs, ium, f. *plur.* Cic. *Mòch.* die kräffte. *Erejek*. v. *Fortitudo*, *Facultas N.* 1. *Potentia*, *Robur N.* 2. Hinc *Transl.* Reip. vires: *h. e.* Militum copia. *Tacit.* Orationis vires: *h. e.* Energia, vis, virtus. *Cic.*

Vĭreſco, is, ĕre, (Neu. *Inch.*) Colum. *Zelen bívam*, *Zelenitiſze pochinyam*. Grün vverde, anfange zu grünen, Ausſchlage. *Zöldülök*. Transl. v. *Juveneſco*.

Vĭrētum, i, n. Virg. *Zelenyák*, *Czvétnyak*, *Meſzto lépo-zeleno*. Grüner platz, Luſtgarten, ein Ort, vvo ſchön und viel grünes vvächſt. *Zöldréggel teli hely*, *Mulató ſzép virágos kert*. Legitur & *Virectum*.

Virga, æ, f. Cic. *Siba*, *Pruticza*. e. Ruthe, Spitz-ruthe, Gerte. *Veſzſzö*.

Virgātor, ōris, m, Plaut. *Sibraveez*. r. Stockmeiſter, (*vulgo s. a.* Arſch-paucker) der mit den ruthen ſtreicht. *Veſzſzözö*.

Virgātus, a, um. In modum virgarum diſtinctus. v. *Variegatus*, *ſtriatus*. Sagula virgata. *Virg.* Auro virgatæ veſtes. *Silius.* 2. propriè *Sibran*. v. in *Virgo*.

Virgētum, i, n. Cic. *Sibarje*, *Meſzto z-bekovinum y z-drugim ſibérjem naſzadyeno*. Ein Ort, da viel gerten *oder* ruthen vvachſen. *Veſzſzös hely*.

Virgĕus, a, um. Colum. *Iz Sibja*, *Sibji*, *Sibni*, *Sibarzki*. Von ruthen *oder* gerten, Zum ruthen gehörig. *Veſzſzöból*, *veſzſzöi*.

Virgĭdēmĭa, (virgindemia.) æ, f. Plaut. *Sibobranye*, *Terganye* ali *Rézanye Sib*. e. Ruthen-erndte, zuſammen-leſung. *Veſzſzöſzedés*.

Virgiliæ, v. *Virgilia*.

Virgĭnālis, le. Cic. *Divojachki*, *Divichki*, *Devichanzki*, *Devichni*. Jungfräulich. *Szüzi*, *Szüzhöz illendö*.

Virgĭnārius, a, um. *Plaut.* &

Virgĭnĕus, a, um. Plin. v. *Virginalis*.

Virgĭnĭtas, atis, f. Cic. *Divojachtvo*, *Divichtvo*, *Djevſztvo*, *Djevichanſztvo*, *Czvét divojachke chiſztóche*. e. Jungfrauſchafft. *Szüzeſség*.

Virgo, ĭnis, f. Cic. *Divojka*, *Diva*, *Divicza*, *Djeva*. e. Jungfrau. *Szüz leányzó*. Transl. dicitur de quibusvis rebus incorruptis, puris, & inviolatis.

Virgo, as, avi, atum, (Act.) *Sibram*, *Z-sibjem barim*. Mit ruthen ſtreiche. *Veſzſzözöm*. Etſi non conſtet quempiam Claſſicorum Auctorum hoc verbo uſum fuiſſe, ideóque inter *barbara* reponatur; exiſtimo tamen illud latinis accenſeri poſſe, vel ex eo ſolùm, quòd duo Derivata *Virgator*, & *Virgatus* apud probatos legantur. Id quod & de aliis ſimilibus dici poſſe cenſeo.

Virgōſus, a, um. Pallad. *Pun Sibja*, *Sibaſzt*, *Sikaraſzt*. Voll ruthen, ſtruppicht, reiſigt. *Veſzſzös*.

Virgŭla, æ, f. Cic. *Sibicza*. s. Rüthlein. *Veſzſzötzke*.

Virgŭlātus, a, um. Plin. v. *Virgatus N.* 1.

Virgultum, i, n. Cic. *Sibérje*. *Prutje*, *sibje*, *sivicza*, *sikara*, *hvojek*. s. Geſträuch, Gebüſch, r. Hecken-Buſch. *Sürü veſzſzös bokor*.

Virgunculă, æ, f. Senec. *Dovojchicza*, *Divichicza*. s. Jüngferlein, Fräulein. *Szüzetske*, *Leányzotska*.

Vīrĭcŭlæ, ārum, f. *Apul.* Parvæ vires.

Vīrĭcŭlum, i, n. *Plin.* Genus ſcalpelli.

Vĭri-

Vĭrĭdans, tis, *om.* Cic. *Zelenechiſze.* Grünend. *Zöldellö.*
Vĭrĭdārĭum, ii, n. Plin. v. *Viretum.*
Viridarius, ii, m. Ulp. v. *Hortilio.*
Vĭrĭdĕ, iùs, *Adv.* Plin. *Zeleno.* Grün. *Zöldön.*
Vĭrĭdĭcātus, a, um *Zeleno nakinchen, Pun zelenine.* Grün-geziehret, voll grüne. *Zöldſeggel bĕültetett.* Item v. *Viridis N. 1.* Sylva viridicata. *Cic.*
Vĭrĭdis, de, Gic. *Zelén.* Grün. *Zöld.* 2. Transl. v. *Vegetus.* Juventa viridis. *Virg.*
Viriditās, atis, f. Cic. *Zelenina, Zelenöcha:* e. Grüne, Grüne farbe, Grünheit. *Zöldſég.* Transl. v. *Vigor, Juventus N. 1.*
Vĭrĭdo, as, avi, atum (Act.) Ovid. *Zelenìm, Zeleno chinìm.* Grün mache. *Megzöldĭtöm.*
Virĭlia, ium, n. *plur.* Plin. *Verenda viri.*
Vĭrĭlis, le. Cic. *Muski.* Männlich. *Férjfiúi, Férjfiúhoz-való.* 2. Transl. v. *Animoſus, Fortis, Generoſus, Magnanimus.*
Virilĭtas, atis, f. Quintil. *Muſtvo.* e. Mannheit. *Férjfiúſág.* Item. v. *Virilia.* 2. Transl. v. *Animoſitas, Fortitudo, Generoſitas, Magnanimitas.*
Virilĭtĕr, *Adv.* Cic. *Muski, po musko, kakſze muskoj glavi priſztoi.* Männlich. *Férjfiú módra.* Transl. v. *Animosè, Fortiter, Generosè.*
Vĭrĭpŏtens, tis, *om.* JCt. v. *Nubilis.*
Vĭrĭpŏtens, tis, *om.* Plaut. v. *Vegetus.*
Vĭrĭtānus, a, um. *Feſt.* viritim diſtributus.
Vĭrĭtim, *Adv.* Cic. *Od glave do glave, Od jedne muske glave do druge.* von Mann zu Mann, Mann von Mann. *Fejenként.* Item v. *Seorsùm.* Curt.
Vĭror, oris, m. Pallad. v. *Viriditas.*
Vĭrōſus, a, um. Non. *Muſo-ſelen.* Mannſüchtig, Mann-begierig. *Férjfi kivánó, Férjfias.*
Vĭrōſus, a, um. Cato. v. *Virulentus.*
†Virtuōſus, a, um. *Krépoſzten, Pun krépoſzti.* Tugendhafft, Tugendreich, Tugendſam. *Jóságos, Jóságos-tselekedetü.* v. *Perfectus N. 1.* Item v. *Vegetus.*
Virtūs, ūtis, f. Cic. *Krépoſzt, Zverſzeno-ſzpravnoſzt.* e. Tugend, krafft. *Jóságos-tselekedet.* Item v. *Perfectio N. 2.* Animi virtus corporis virtuti anteponatur. *Id. 5. Fin.* 2. v. *Animoſitas, Vis N. 1. Conſtantia.* Ita *Cæs. Cic.* 3. per Catachreſin dicitur de *beſtiis, plantis, lapidibus, &c.* Arborum virtus: *h. e.* vis, vires, utilitas, proprietas. *Drévja krépoſzt, haſzen, y dobrota.* Die krafft, eigenſchafft, und nutzen der bäume. *A' fáknak erejek és haſznok, &c.* Cic.

Virulentia, æ, f. Sidon. v. *Virus.*
Vīrŭlentus, a, um. Gell. v. *Venenoſus, Graveolens, Fœtidus, Purulentus.*
Virus, n. *Indecl.* Plin. *Chemer, Jàd.* s. Gifft. *Mireg.* v. *Venenum N. 1. Purulentia, Pus, Fel, Sanies.* Sumitur etiam generatim pro *Succo nativo cujuſvis rei.* 2. v. *Putor, Graveolentia.* Colum. 3. *Translatè* Apud aliquem virus acerbitatis evomere. *Cic.*
Vīs, vim, vi, f. *Möch, Krépoſzt, Moguchnoszt.* e. Macht, Krafft, r. Nachdruck, s. Vermögen. *Erö, Erőſség.* v. *Facultas N. 1. Fortitudo, Potentia, Robur N. 2.* Deorum, ingenii, amicitiæ, frigorum vis. Hæ literæ vim fœderis habent. *Cic.* 2. v. *Copia N. 1. Multitudo N. 1.* Mithridates fugiens maximam vim auri, &c. reliquit. *Id. pro L. Man. c. 9.* 3. v. *Violentia, Injuria.* Per vim: *h. e.* violenter. Vim vi repellere. *Szillu, z-Szillum pretirati, odvernuti, odtirati.* Gevvalt mit gevvalt vertreiben. *Az erőſzakot erőſzakkal vetni-el.* Alicui vim facere, adhibere, inferre, affere, &c. Ita paſſim *Cic.* 4. *Vis* caret *Numerö plur.* cui opportunè ſubſtituimus *vires*, apud *Lucr.* tamen legitur *Multæ vis.* Inuſitatus pariter eſt *Genit. ſing.*
Viſcĕra, um, n. *plur.* à ſing. *viſcus.* Cic. *Drob, Drobecz, Chréva y oſztala nuternya.* s. Eingevveid. *Belső réſzek, mint a' bél, ſzív, tüdő, máj, &c.* v. *Exta.* 2. Transl. Terræ viſcera: *h. e.* partes intimæ. *Ovid.* Reipublicæ viſcera: *h. e.* intima, arcana. *Cic.* Eripite viſcera mea ex vinculis: *h. e.* uxorem, proles, &c. *Curt.*
Viſcĕrātim, *Adv.* Enn. *apud.* Non. *Od drobcza do drobcza, Po chrévah.* Von eingevveid zu eingevveid, durchs eingevveid. *Tagonként, Réſzenként.* v. *Membratim.*
Viſcĕrātio, onis, f. Cic. *Szirovoga méſza med lyudztvo razdelenye.* e. Austheilung rohen Fleiſches unter das volck. *Nyers hús oſztogatás.* Fiebat id in Solemnibus ſacrificiis.
Viſcĭdus, a, um. Priſcian. v. *Viſcoſus.*
Viſco, as, avi, atum (Act.) *Lepchìm.* Anklebend mache, mit vogel-leim beſtreiche. *Lépeſitem.* v. *Inviſco.* Virgæ viſcatæ. *Varr.*
Viſcōſus, a, um. Pallad. *Lepchen, Lepkazt.* Leimig, kleberig vvie leim, klebricht. *Enyves.* v. *Tenax N. 1.*
Viſcum, i, n. *Plin.* &
Viſcus, i, m. Cic. *Lepek.* r. Vogel-leim. *Lép, Fá-gyöngy.*
Viſcŭs, ĕris, n. Lucr. v. *Inteſtinum, Ile, Viſcera.*
Viſendus, a, um. Cic. *Gle anya vréden, Pohodenya doſztojen.* Anzuſehend, ſehens

Digitalizirao Google

vvehrt, Beſehens vvürdig. *Látogatandó. v. Spectandus, Magnificus.*

Vīsĭbĭlis, le. Plin. *Vidlyiv, Vidiv, Stoſze videti more.* Sichtbahrlich, Sichtbahr, das da kan geſehen vverden. *Látható, Látſzatos.* Synon. *Aſpectabilis, &c.*

Viſibilĭtas, atis, f. Tertull. *Vidlyivozt, Vidivozt.* e. Sehlichkeit, Sichtbahrlichkeit. *Láthatóság.*

Viſibilĭtĕr, Adv. *Vidlyivo.* Sichbahrlich. *Látható-képen.*

Vīſio, onis, f. Cic. *Videnye, Vidyenye.* das Sehen, e. Sehung. *Látás.* Metonymicè v. *Viſum.*

Vīsĭtātio, onis, f. Tertull. *Pohadyanye, Pohod, Pobodba, Pobújanye, Prigledba.* e. Heimſuchung, Beſuchung, Viſite. *Látogatás, Megtzirkálás.* Item v. *Inſpectio N. 1.*

Vīſitātor, oris, m. Auguſt. *Poboditel, Prigledavecz.* r. Beſucher, Beſeher. *Meglátogató.* Item v. *Inſpector.*

Vīsĭto, as, avi, atum, (Act. Freq. à *Viſo.*) Cic. *Pohadyivam, Prigledávam, Guſztokrat pohadyam.* Offt heimſuche, Fleiſſig beſuche. *Meglátogatom, Gyakran meglátogatom.* Item v. *Inſpecto.*

Vīſo, is, ĕre, vīſi, vīſum, [Act.] *Gledat idem.* Ich gehe zu ſehen, Beſuche. *Látni mégyek.* v. *Inviſo N. 1. Inſpicio N. 1.* Aliquem viſere. Cic. *Kôga pohoditi.* einen beſuchen. *Valakit meglátogatni.* Ad ægrum viſere. *Gell.* Item v. *Video N. 2.* Aliquo viſendi causâ venire. *Cic.*

Vīſor, oris, m. Tacit. *Viditel.* r. Seher. *Látó.* Item v. *Viſitator, Inſpector.*

Vīſum, i, n. Cic. *Dugovanye vidyeno, Stoſze vidi.* s. Geſicht, das geſehen vvird. *Látás, Láttatott dolog.* v. *Spectrum, Apparitio.*

Vīſus, ûs, m. Cic. *Vid, Mòch videti.* s. Geſicht, e. Sehungs-krafft. *Látás.* Item v. *Viſio N. 1. 2.* v. *Viſum.* Nocturnus viſus. *Tacit.* 3. v. *Facies, Forma.* Habere inſignem & illuſtrem viſum. *Cic.*

Vīta, æ, f. Cic. *Sivot, Sivlénye, Sitek.* s. Leben. *élet.* Item *Sivlenya nácbin, ſztaliſs.* e. Lebens-art. *életnek módja, állapot.*

Vītābĭlis, le. *Ovid.* vitandus. *Od kôga ſzeje potrebno chuvati, babati, ogibati.* Was zu vermeiden iſt, vermeidlich. *Eltávoztatható.*

Vītābundus, a, um. Liv. *Habajuchiſze, Ogibajuchiſze, Chuvajuchiſze od ſta.* Vermeidend. *Eltávoztató.*

Vītālis, le, *Sivuchi, Sivlénye imajuchi, Sivotni, Sivni.* Lebend, Leben habend, Lebhafft. *élô, elévenitô.*

Vītālĭtas, atis, f. Plin. *Sivotnozt, Sivuchnozt, Mòch ſivlénya.* e. Lebhafftigkeit, Lebenskrafft. *Elevenség, Mozgás.*

Vītālĭtĕr, *Adv.* Lucr. *Sivotno, Sivùch.* Lebhafftig, nach lebens-art. *Elevenûl.*

Vītātio, onis, f. Cic. *Habanye, Ogibanye, Béſanye, ougnutje, varovanye.* e. Meidung, Fliehung, das meiden. *Eltávoztatás.* v. *Declinatio N. 1. Devitatio.*

Vītātor, oris, m. Apul. *Habavecz, Ogibavecz, Uklonitel, koi ſze od cheſza chúva.* r. Meider, der etvvas meidet. *Eltávoztató.*

Vītellum, i, n. *Apic. l. 4. c. 1.* &

Vītellus, i, m. Cic. *Sutányek ou jajczu.* r. Eyerdotter, das Gelbe im ey. *Tyukmony ſzéki.*

Vītellus, i, m. *Dim.* à vitulus. Plaut. *Telecze.* s. Kälblein. *Borjúcska.*

Vītĕus, a, um. Varr. *Terſzni, Iz terſza, Terſzov.* Das von Wein-reben iſt, dem Wein-reben gehörig. *Szôlô-tôbôz-való.*

Vītex, ĭcis, f. Plaut. *Divojachka drévcze.* e. Schaffmüle, Keuſch-lamm, gevviſſe pflantze. *ábrahám-fája's ſzûz-fa.*

Vītiābĭlis, le, Prudent. *Pokvarlyiv, Pohablyiv.* Verderblich. *Megveſztbetô.*

Vītiārĭum, ii, n. Colum. *Meſzto z-mladiczami,* ali *z-préſzadi terſzovemi naſzadyeno.* e. Setzling-grube, Ort mit jungen Wein-reben beſetzt. *Szôlô plántáló bely, verem.*

Vītiātio, onis, f. Senec. *Kvarenye, pohablenye.* e. Verderbung. *Veſztés, Megſzeplôsûlés.* v. *Corruptio, Depravatio, Labefactatio.*

Vītiātor, oris, m. Senec. v. *Corruptor.*

Vītĭcŏla, æ, *com.* Sil. *Terſzjo-delavecz.* r. Wein-berg-arbeiter. *Szôlô mives.*

Vītĭcŭla, & Vītĭcŭla, æ, f. Cic. *Terſzek, Mali terſz.* s. Wein-Stöcklein. *Szôlô tövetske.*

Vītĭfĕr, a, um. Mart. *Terſzo-noſz, Terſzovit, Terſzo-roden, Gde terſzje ráſzte.* Wein-reben tragend. *Szôlô-termô.*

Vītīgĭnĕus, a, um. *Plin.* &

Vītīgĕnus, a, um. *Iz terſza izbajajuchi, Iz terſza zraſzel.* Aus dem Wein-ſtock gezeugt. *Szôlô-fán termô.* Folia vitiginea. *Colum.* Latices vitigeni. *Lucr.*

Vītĭlĕ, is, n. Plin. v. *Vimen, Viburnum.*

Vītĭlēna, æ, f. *Plaut.* vitioſa lena.

Vītĭlia, ium, n. *plur.* Plaut. *Vimina.*

Vītĭlīgo, ĭnis f. Plin. v. *Lentigo.*

Vītĭlis, le, Plin. v. *Flexilis N. 1. Lentus N. 1. Vietus.* Item v. *Vimineus.*

Vītĭlĭtīgātor, oris, m. Plin. *Synon.* vitioſus litigator. *Krivi pravdâs, Zabavlyavecz, Pravdam*

Pravdam-rad, *Praudo-izkavecz*, *Zmutlyivecz*. Zanckgieriger Menſch, unruhiger kopff. *Pôr-patvaros*. Metaph. v. *Rixator*, *Altercator*, *Calumniator*, *Criminator*, *Obtrectator*.

Vĭtĭlĭtĭgo, as, avi, atum. (Neu.) Plin. *Synon.* vitiosè litigo. *Krivoſze praudam*, *Zmutnyu chinìm*, *Praude lyubim*. Läſterlich zancke, gern rechte. *Szitkozódom*, *Hamiſan és örömeſt perlödem*. Metaph. v. *Rixor*, *Altercor*, *Calumnior*, *Criminor*, *Obtrecto*, *Carpo N.* 5.

Vĭtio, as, avi, atum, [Act.] Cic. v. *Corrumpo N.* 1. *Depravo*, *Deſloro N.* 2. *Depudico*, *Deſtruo*, *Deterioro*, *Labefactio*, *Stupro*. Alterius uxorem vitiare: *pro* violare. *Cic.*

Vĭtiōsē, *Adv.* Cic. *Zlochefzto*, *Merſzko*, *Oſzramotno*, *Grésno*. Böslich, ſchändlich, laſterhafft. *Gonoſzúl*, *vétkeſen*. Item v. *Corruptè*, *deprauatè*, *Pravè*.

Vĭtiōsĭtas, atis, f. Cic. *Zlochefztocha*, *Na zlo nagnyenozt*, *Greßlyivozt*, *Pomenykanye*, *Pomenyka*. e. Laſterhafftigkeit, Mangelhafftigkeit. *Gonoſz ág*, *Vétkeſség*. Item v. *Corruptela*, *Pravitas N.* 2.

Vitioſus, a, um, Cic. *Zlochefzt*, *Greßlyiv*, *Grébom navaden*, *Pomenykanya pun*, *Na zlo nagnyen*, *Pokvarjen*, *pohablyen*. Bös, laſterhafftig, mangelhafft, ſchändlich, verderbt. *Gonoſz*, *vétkes*, *megveſztegetett*, *Meg-fogyatkozott*, *veſztett*. v. *Pravus N.* 2. *Perverſus N.* 2.

Vĭtis, is, f. Cic. *Terſz*. r. Weinſtock. *Szöllö tö*.

Vĭtĭsātor, ōris, m. Virg. *Terſzo-ſzaditel*, *Zaſzaditel terſzja*. r. Anleger eines Weinbergs. *Szöllö plántálo*.

Vĭtium, ii, n. v. *Defectus N.* 1. *Depravatio*, *Corruptela*, *Pravitas N.* 2. *Perverſitas*, *Vitioſitas*, *Culpa*, *Crimen*, *Deformitas N.* 1. & 2. *Imperfectio*. Ædes vitium faciunt: *h. e.* rimas agunt, ruinam minantur. Corporis vitium: *h. e.* deformitas, *e. g.* cæcitas, ſurditas, claudicatio, &c. Animi vitium: *h. e.* pravitas, malitia, perverſitas. Aliquid alicui dare, vertere vitio: *h. e.* culpæ, dedecori, crimini. Conſules vitiô creati: *h. e.* inauſpicato, illegitimè, neglecta auſpiciorum religione. *Cic.* Pudicitiæ virgineæ vitium affere, *vel* Offere virgini vitium, eſt eam ſtuprare, vitiare. *Plaut. Terent.*

Vĭto, as, avi, atum (Act.) Cic. v. *Caveo N.* 1. *Declino N.* 1. *Defugio*, *Devito*, *Fugio N.* 2. *Effugio*, *Evito*.

Vĭtrārius, ii, m. v. *Vitriarius*.

Vĭtrĕa, ōrum, n. *plur.* Plin. v. *Vitreamina*.

Vĭtreāmĭna, um. n. *plur.* JCt. *Vſzakojachka zklena* iliti *ſzteklena poſzuda*, *Szteklovje*, *Szvakojaka ſzteklovina*. die Gläſer, Allerhand gläſernes geſchirr. *Minden üveg edény*

Vitrĕus, a, um Colum. *Szteklen*, *Sztaklen*, *Zkleni*, *Zakleni*. Gläſern. *üvegből-való*. 2. Metalept. v. *Perlucidus*. Ita *Varr.* Item v. *Fragilis*, *Inſtabilis*. Horat.

Vitriāria, æ, f. *Scil.* herba. Apul. v. *Parietaria*. 2. Officina vitriaria. *Szteklarnicza*, *Zklárnicza*. e. Glas hütte. *üveg tſür*. v. *Hyalurgia*. Ars vitriaria. *Szteklarzka meſtria*. e. Glaſer-kunſt. *üveg Meſterſég*.

Vitriārius, ii, m. (*Scil.* Artifex) Senec. *Szteklár*, *Zklár*, *Zaklar*. r. Glaſer. *üveges*, *üveggyártó*. Alii leg. *Vitrarius*.

Vĭtrĭcus, i, m. Cic. *Ochúb*. r. Stieff-vatter. *Moſtoha atya*, *Moſtoha apa*.

†Vĭtrĭŏlum, i, n. Phyſic. *Voda iz kotlovinzke rude*, *Vitriol*. s. Kupffer-vvaſſer, r. vitriol. *Vitriól-víz*.

Vitrum, i, n. Cic. *Szteklo*, *Sztaklo*, *Zklo*, *Záklo*, s. Glas. *üveg*.

Vitta, æ, f. Ovid. *Obviek*, ali *Obvezalo gláve*, *Kapicza*, *Puczulicza*. e. Haupt-binde. e. Schlaff-haube, Weibliche haube. *Fö-kötö*, *Kis süveg*, *Háló-süveg*.

Vĭttātus, a, um *Plin.* vittâ redimitus.

Vĭtŭla, æ, f. Varr. *Telicza*, *koja ni joſs jedno letto ſztara*. s. Kalb, Motſch-kalb. *Ionö borjú*. Item v. *Juvenca*, *Bucula*. Virg.

Vĭtŭlīnus, a, um. Cic. *Telechji*. Kälbern. *Borjúból-való*. Caro vitulina. *Telechje miſzo*. s. Kalb-Fleiſch. *Borjú hús*. Plaut.

Vĭtŭlor, ārī, ātus ſum (Dep.) Plaut. *Zkáchem*, *Pleſſem*, *Pozkaktvam ſzi kakti tele*. Springe, Hupffe vvie ein kalb. *Haija bujálkodom*, *ſzököm*, *ugrálog mint a' borjú*. v. *Exulto*, *Lator*.

Vĭtŭlus, i, m. Cic. *Tele*. s. Kalb. *Borjú*, *Bornyú*.

Vĭtumnus, & Vĭtūnus, i, m. Auguſt. *Bog ſivlènya*. r. Lebens-Gott. *életnek Iſtene*.

Vituperabĭlis, le. Cic. *Kudenya*, ali *prigovora vréden*. Scheltvvürdig, Tadelhafftig, Scheltens vverth, ſtraffbar. *Szidalmazandó*. v. *Reprehenſibilis*, *Improbabilis N.* 2. *Culpabilis*.

Vituperātio, onis, f. *Kudenye*, *Prigovarjanye*. e. Tadlung, Scheltung, Beſtraffung. *Szidás*, *Szidalmazás*. v. *Reprehenſio N.* 2. *Improbatio*. Item *paſſivè* v. *Vituperium*. In vituperationem venire: *h. e.* dignum fieri vituperiô. Mihi ita perſvadeo, eam rem tibi laudi potius, quàm vituperationi fore. Ita *Cic.*

Digitalizirao Google

Vituperātor, oris, m. Cic. *Kuditel.* r. Schelter, Beſtraffer. *Szidalmazó, Gyalázó.* v. *Reprehenſor, Improbator.*

Vītŭpĕrĭum, ii, n. *Cic. Prigovor, kudenye, pſzozt.* Das tadlen, s. Schelt-vvort, r. Vervveis. *Szidalom, gyalázat.* v. *Ignominia, Improberium.* Item *Activè* v. *Vituperatio.*

Vītŭpĕro, as, avi, atum, (Act.) Cic. *Kúdim, Prigovárjam.* Schelte, tadle. *Szidalmazom, káromlom, kárhoztatom.* v. *Reprehendo N. 2. Improbo, Culpo.*

Vītŭpĕro, ōnis, m. *Gell.* v. *Vituperator, Mimus.*

Vīvācĭtas, atis, f. Colum. *Sivotnozt, Dugoſivnozt, krépoſzt dugo ſiveti.* e. Lebhafftigkeit, das Vermögen lang zu leben. *Elevenség, élhetőſség, hoſzſzú élet.* v. *Energia.* Transl. v. *Alacritas, Perſpicacia.*

Vivacĭtĕr, *Adv.* Fulgent. v. *Vividè.*

Vīvārĭum, ii, n. Plin. v. *Theriotrophium, Aviarium N. 1. Piſcina.*

Vīvātus, a, um. Lucr. v. *Vividus.*

Vīvax, ācis, *om.* Virg. *Dugo ſivuchi, Dugoſivni, Dugoga ſivlénya, Sivoten, Pun ſivlénya.* Langlebig, belebt, eines langen lebens, lebhafft. *Sokkáig élő, Tartós, Eleven.* Hæres vivacior. *Horat.* 2. Transl. v. *Diuturnus, Longævus, Durabilis, Conſtans.* Virtus vivax. *Ovid.* 3. v. *Vegetus, Alacer.* Homines vivaciſſimæ pernicitatis. *Gell.*

Vīvē, *Adv.* Plaut. *Sivo.* Lebendig. *élettel.* Item v. *Vividè.*

Vīverra, æ, f. Plin. *Polyzka laſzicza.* s. Feldvviſelein. *Vad menyét.*

Vīveſco, is, &c. v. *Viviſco.*

Vivĭcombūrĭum, ii, n. Tertull. *Sivo-ſgánye, Sivoga zeſganye.* e. Straffe, da mann einen lebendig verbrennet. *Elevenek megégetéſe.*

Vīvĭdē, *Adv.* Gell. *Sivotno, Verlo-ſivo.* Lebhafft. *Elevenen.* Item v. *Alacriter, Excitatè, Validè, Perſpicaciter, Preſsè.*

Vīvĭdŭlus, a, um. *Nekuliko ſivoten, ſiv, ali gyegyeren.* Etvvas lebhafft. *Elevenetske, Elevenke.* A flatu vividulo. *Lucr.* Alii leg. *uvidulo.*

Vīvĭdus, a, um. v. *Vivus, Vivax N. 1. & 2, Perſpicax.* Animus, ſpiritus vividus. Ingenium vividum. *Plin.* Homo vividus, virtus vivida. *Virg.*

Vīvĭfĭcātio, onis, f. Tertull. *Sivo-chinenye, Sivlénya davanye, Sivotvorenye.* e. Lebendig-machung. *életnek adáſa.*

Vivificātor, oris, m. Tertull. *Sivo-chinitel, Sivlenya davavecz.* r. Lebendig-macher. *életnek adója.*

Vīvĭfĭco, as, avi, atum, (Act.) Apul. *Sivogachinim, Sivo-tvorim, Sivlenye dajem, Oſivlyujem,* Inf. *Oſiviti.* Lebendig mache. *Elevenvé téſzem, életet adok.*

Vīvĭfĭcus, a, um. *Synon.* Vivificans. Apul. *Sivoga chinéchi.* Lebendig machend. *Elevenlévő.*

Vīvĭpărus, a, um. Apul. *Sivo-rodéchi, Sivi porod imajúchi.* Lebendig gebährend. *Eleven ſzülő.*

Vīvĭrādix, īcis, f. Cic. *Z-Sivim korenom Préſzad, kajſze god z-korenom preſzádya,* r. Setzling, ſo mit der vvurtzel friſch eingepflantzet vvird. *élő gyökeres plántálnivaló tſemete.*

Vīviſco, & viveſco, is, ĕre, (Neu. *Inch.*) Plin. *Siv bivam, Siveti pochinyam.* Lebendig vverde, zu leben anfange. *Megéledek, élni kezdek.* Transl. v. *Invaleo & Invaleſco N. 1.* Lucret.

Vīvo, is, ĕre, vīxi, victum. (Neu.) *Sivem.* Lebe. *élek.* E natura vivere: *h. e.* vivere ſecundum naturam. In oculis civium vivere: *pro* verſari in luce publica, celebrem eſſe. Jucundam vitam vivere. Plures annos unis legibûs vivere. *Cic.*

Vīvus, a, um. Cic. *Siv.* Lebendig. *élő, eleven.*

Vix, *Adv.* Cic. *Komaj. Jedvaj.* Kaum. *Alig.* Item v. *Ægrè, Difficilè.* Vix clamorem, nedum imperium tulêre. *Liv.* Vix, aut ne vix quidem evades *Cic.* 2. v. *Vix dum.* Vix è conſpectu abiêrat, cùm &c. *Virg.*

Vix dum. *Komaj joſche.* Kaum nach. *Mig alig.* Item v. *Vix.* Quum tu vix dum triginta dies in Syria fuiſſes. Vix dum epiſtolam tuam legeram, cùm &c. *Cic.*

Vix tandem, *pro* tandem aliquando. *Komaj negda.* Kaum endlich. *Alig végezetre, valaha végtére.* Vix tandem legi literas dignas Appio Claudio, plenas humanitatis, &c. *Cic.*

Ulcerātio, onis, f. Cels. *Mozolov bivanye, Gnyojno ranyenye.* e. Schvvärung. *Kiſebeſitté, varaſodas, kiſebeſedés.* Item v. *Ulctus.* Plin.

Ulcĕro, as, avi, atum. (Act.) Plin. *Mozole chinim, Ránim.* Schvväre, viel geſchvvär mache. *Meg-ſebeſitem, Fekélesitem, varasitom.* Morſus ſerpentis ulceratus. *Cic.*

Ulcĕroſus, a, um. Tacit. *Mozolaſzt, Pun mozolov, Pun gnyojnib ràn.* voll Schvväre, Schvvärig. *Varas, fekélyes.*

Ulciſcor, ĕris, ciſci, ultus ſum. *Synon.* vindico; vindictam ſumo de aliquo; animadverto in aliquem; punio; malum malo reddo; pœnas ab aliquo repeto, expeto; injurias

injurias perſequor; malè meritis refero, quod debeo. *Fantimſze, Zadovolyſchinu iz drugoga jemlyem, Nad drugemſze naplatyujem, Oſzvetivamſze, Oſzvechujemſze*, Inſ. *oſzvetitiſze*. Räche, Ahnde. *Boſzſzút-állok. Uſus:* Illum ulciſcentur mores ſui. Patris ulciſcendi causâ ſupplicium de matre ſumere. Injurias injuriîs ulciſci. *Cic.* A ferro ſanguis humanus ſe uleiſcitur. *Plin.* Aliquem pro dictis ulciſci. *Terent.* Ultum ire: *pro* ulciſci. *Salluſt.*

Ulcŭs, ĕris, n. Cic. *Mozol, Gnyojna rana.* s. Geſchvvär, Geſchvvür. *Fekély, Tür.* Hinc *Transl.* Ulcus tangere, attingere: *h.e.* dolorem movere, mœrorem excitare, rei ingratæ mentionem facere. *Cic. Terent.*

Ulcuſcŭlum, i, n. Plin. *Mozolecz.* Klein geſchvvär. *Fekéletske, kelésetske, Túrotska.*

Ŭlex, ĭcis, m. *Plin.* Frutex roſmarino ſimilis.

Ūlīgĭnōſus, a, um. Plin. *Vubkek, Mochvaren.* Feucht. *Nedves, Seppedékes, Ingoványos.*

Ūlīgo, ĭnis, f. Varr. *Vubkocha, Mochvarnozt zemlye.* Natürliche feuchtigkeit der erden. *Ingovány, Seppedék, Földnek nedvesſége.*

Ullus, a, um, ullĭus, *poëticè etiam* ullīus. *Nekoi, Jeden, Gdo, Iſztom koi.* Einer, Jemand, Irgens einer. *valaki, egy valaki,* Non eſt ullus, *vel* Nemo ullus eſt; *pro* nullus, *vel* nemo unus eſt. Neſcio an ullus ſit, Eſt ne ullus, Si ullus eſt, *pro* aliquis. Neque ullus: *h.e.* nullus, nemo, *vel* neuter, *e.g.* Durum hoc fortaſſe videatur; neque ego ullam in partem diſputo. *Cic.* Ex his conſtat nunquam poni hoc vocabulum affirmativè, neque initio orationis.

Ulmārĭum, ii, n. Plin. *Breſztovje, Breſztovische, Breſztova loza.* ein Ort, alvvo viel Ulm-bäume vvachſen. *Szil-fás hely.*

Ulmĕus, a, um Colum. *Breſztov, Breſztni.* Dem Ulm-baum gehörig, vom Ulm-baum. *Szilfához-* vagy *Szilfából- való.* Lignum ulmeum. *Breſztovina.*

Ulmĭtrība, æ, *com.* Plin. *Z breſztovim ſ'ibjem ali palichjem vechkrat prebarjen.* Der immer mit Ulm-baums-gerten gepeitſcht vvird. *Szilfa veſzszővel veretett* vagy *verni-való ſzolga*, vagy *Szolgáló leány.*

Ulmus, i, f. Plaut. *Breſzt.* s. Rüſt-holtz, r. Ulm-baum. *Szilfa.*

Ulna, æ, f. Plin. *pro* menſura. *Laket, Réf.* e. Ele. *Réf, Sing.* Propriè v. *Cubitus, Brachium N.* 1. Ambabus ulnis aliquid amplecti: *Transl.* idem eſt, ac libenter amplecti.

Ulpĭcum, i, n. Plaut. *Veliko-glav chesſnyák.* Gevviſſe art vom groſſen knoblauch. *Öreg ſok-hagyma, török ſok-hagyma.*

Ultĕrior, *com.* ulterius, *n.* ōris, *om.* (*Comp.* ab *Ultra*, vel ab obſoleto *Ulter, ĕra, um.*) *Dalji, Dalſſi, Dalyi, Na drugoj ſztrani.* Ferner, Weiter, Ferner-vveitig, Jenſeitig. *Tovább-való, Távol-való, Túlsobb.* Ulterior Gallia. *Cic.* Ripa ulterior. *Vellej.*

Ultĕriŭs, *Adv.* Ovid. *Dalje, Dalye.* Weiter, Ferner. *Tovább.*

Ultĭmō, *Adv.* Sveton. v. *Poſtremò.*

Ultimùm, *Adv.* Liv. v. *Poſtremùm.*

Ultĭmus, a, um. (*Super.* ab inuſit. *Ulter.*) *Cic. Zadnyi, Najzadnyi, Najzadnyeſſi, Najpoſzlednyi, Naiſzkradnyi.* Der letzte, allerletzte, alleräuſſerſte. *Utólsó.* v. *Poſtremus.* Ab ultima pueritia: *h.e.* à prima pueritia. *Id. pro Arch. c.* 1. Ultima voluntas. v. *Teſtamentum.*

Ultio, onis, f. Tacit. *Fantenye, ſzilno naplatyuvanye, Zadovolyſchine jemanye, Oſzveta, Oſzvetjenye.* e. Rache, Ahndung. *Boſzſzú-állás.*

Ultor, ōris, m. Cic. *Fantitel, Oſzvetnik, Oſzvetitel.* r. Rächer, Ahnder. *Boſzſzú-álló.*

Ultrā, *Præp.* Accuſativo ſerviens. *Dalye Zverbu*, Weiter, Noch drüber. *Tovább, Felett.* Item v. *Trans, Præterea, Ultro N.* 1. *Ampliùs*, Ultra villam progredi. Ultra meritum laudari. Ultra modum progredi. *Cic.* Adhibetur etiam *Adverbialiter:* Ultra, quàm ſatis ſit, angeris. Oratio ſcripta elegantiſſimè, ut nihil poſſit ultrà. Nil ultrà requirere. *Id.*

Ultrix, īcis, f. Cic. *Fantitelicza, Oſzvetitelicza.* e. Rächerin. *Boſzſzú-állóné.* Item Adjectivè: *Fantujuchiſze, Oſzvetu jemlyuchi.* Rächend. *Boſzſzú-álló, Büntető.* Bella ultricia. *Sil.*

Ultrō, *Adv.* Cic. *K-tomu, Viſſe Z-viſſega.* Noch darzu, drüber. *Annak felette.* v. *Præterea.* 2. *Iz dobre volye.* Guttvvillig. *Önnön kényén, ſzabad akaratja ſzerént.* v. *Sponte.* Alicui aliquid ultro polliceri, deferre. *Id.* 3. v. *Ulterius, Procul.* Ultro iſtum à me. *Plaut.*

Ultro citroque. Cic. *Tam y ſzim nazad.* Hin und vvieder her. *Innét-is onnat-is.* v. in *Citro.*

Ultrōnĕus, a, um. Senec. *Szlobodno-volyni, Ponudyen, Ponudniv.* Freyvvillig, anerbietig. *Könnyen-való, ſzabad akaratjánvaló.* v. *Spontaneus.*

Ultrō trĭbūtum, & Ultrotributum, i, n. Liv. *Dobrovolyna dácha.* Freyvvillige Steuer. *Szabad akarati adó.*

Digitalizirao Google

Ulva, æ, f. Virg. *Sáſz.* s. Waſſer-graſs, Weiher-graſs, Mooſs-kraut. *Sittyó, Hínáros gaz a' vizben.*

Ŭlŭla, æ, f. Plin. *Chùk, Czuvik-ſzovicza.* Nacht-eule. *Bagoly, Huholó bagoly.*

Ŭlŭlātus, ûs, m. Cæſ. *Túlenye, Tuſno zavianye.* Das heulen, geheul. *Orditás.*

Ŭlŭlo, & Ūlŭlo, as, avi, atum. (Neu.) Cic. *Túlim, Zavíam kakti peſz* ali *vük.* Heule, ein geheul mache vvie hunde und vvölffe. *Orditok.*

Ulvōſus, a, um. Sidon. *Pun ſ'áſſa, &c.*

Ŭlyſsēs, is, & Ulyſsēus, i, m. *Cic.* Filius Laërtæ ex Anticlea, Rex Ithacæ & Dulichii inſularum maris jonii, uxorem habuit Penelopen. In bello Trojano multa fortiter & ſapienter geſſit. Rediturus inde in Patriam decem omnino annos per diverſa errabat maria: Unde *Ulyſſis errores* in proverbium abivêre. *Virg. Ovid.*

Ŭlyſsīpo, Olyſſipo, *Plin.* v. *Olyſſippo.*

Umbella, æ, f. Juven. *Szénchicza.* Kleiner ſchatten. *árnyékotska.* Item *Nadſzencza, Noſzivo nebo,* iliti *Nebo za noſznyu, Branilcze ſzuprot ſzunczu, &c.* r. Sonnen-fächer, Sonnen fucher, Sonnenſchirm, Schaubhut, Trag-himmel, Paraſol. *árnyék tartó eſzköz.* Inſtrumentum, quod ſolem à facie arcet.

Umbĭlĭcālis, le, Medic. &

Umbilicāris, re, Tertull. *Pupkov.* Zum nabel gehörig. *Köldökköz-való.*

Umbĭlĭcātus, a, um. Plin. *Pupko-podoben, Na priliku pupka napravlyen.* Wie ein nabel geſtaltet. *Köldök formára tſináltt.*

Umbĭlĭcus, i, m. Cic. *Pupek.* r. Nabel. *Köldök.* Metaph. *Poſzredje.* r. Mittel-punct, &c. v. *Meditullium.*

Umbilicus veneris. *Apul.* Genus herbæ.

Umbo, ōnis, m. Liv. *Van ſztojecha ſztran na ſzredíni ſchitta.* Der erhobene Ort mitten im ſchild. *Pais közepin-való boglar.* Per Synecd. v. *Clypeus N.* 1. Denique generatim accipitur pro omni protuberantia rotunda vel conica.

Umbra, æ, f. Cic. *Szénczа, Szjenna, Hlàd, Tenya.* r. Schatten. *árnyék.* 2. Metonymicè *pro* Tabernaculo, Tentorio, Ædificio. *Tacit. Feſt.* 3. Transl *pro* Spectro, anima mortui. *Svet.* 4. Metaphoricè pro ſpecie, ſigno, veſtigio alicujus rei. *Cic.* Hinc *Timere umbras* dicitur, qui etiam ad ſpecies, & vanas timoris cauſas expaveſcit. *Id. Attic. l. 15. ep. 20.* 5. pro *tutela, præſidio.* Sub umbra Rom. amicitiæ latere. *Liv.* 6. pro *Prætextu, colore.* Sub umbra æqui fœderis ſervitutem pati. *Id. l. 8.* 7. Imaginis umbra, *pro* eminentia. *Cic.* 8. Adducere umbras ad convivium: *h. e.* convivas non invitatos. *Horat.* 9. *Umbra* ſpecies piſcis, colore nigreſcente. *Varro.*

Umbrācŭlum, i, n. Cic. *Szénchenicza, Szénczа iz ſzverſja napravlyena.* e. Schattung, Schatten-hütte, Sommer-laube, s. Sommer-haus. *árnyékozó ſzín, árnyék tartó.* v. *Tabernaculum N. 1.* Item v. *Umbella N. 2.*

Umbrātĭcŏla, æ, *com.* Qui umbrâ delectatur, mollis, delicatus, ignavus, piger. *Plaut.*

Umbrātĭcus, a, um. Plin. *Szénchení, ou ſzénczi bivajuchi, ou ſzéncziſze zaderſavajuchi.* Dem Schatten ähnlich, Im ſchatten geſchehend, aus dem ſchatten hervor kommend, im ſchatten ſich enthaltend. *árnyéki, árnyékban-való.* Hinc *Tranſl.* v. *Ignavus, Mollis N. 4. Otioſus N. 1.* Ita *Plaut.*

Umbrātĭlis, le, *Cic.* v. *Umbraticus.* Hinc *Exercitatio umbratilis,* dicitur, quæ in otio, ſub umbra, in loco privato fit. *Id.*

Umbrātĭlĭtĕr, *Adv.* Sidon. v. *Leviter N. 2. Obiter.*

Umbrĭfĕr, a, um. Varr. *Szénczu donaſſajuchi, Szénczu chinechi.* Schatten gebend, ſchatten machend. *árnyék-hozó.* v. *Umbroſus N. 1.*

Umbro, as, avi, atum. (Act.) Plin. *Szénczu ali tenyu chinìm.* Schatten mache. *Eltárnyékozom.*

Umbrōſus, a, um. Cic. *Szenchaſzt, Szenchen, Szjennazt.* Schattechtig, Schattig. *árnyékos.* v. *Opacus, umbrifer.* 2. Transl. v. *Suſpicioſus N. 1.*

Ūnā, *Adv.* Cic. v. *Simul N. 1.*

Unănĭmans, tis, *om.* Plaut. &

Ūnănĭmis, me, Virg. v. *Unanimus.*

Unanimĭtas, atis, f. Liv. *Jedno-volynozt, Jedno-volya, Jedno-duſſnozt.* e. Einmüthigkeit, Gleichſtimmigkeit. *Egyet-értés.* v. *Concordia, Conſenſio.*

Unanimĭtĕr, *Adv.* Vopiſc. *Jedno-volyno, Jedno-duſzno.* Einmüthig, gleichſtimmig. *Egyenlő-képen.* v. *Concorditer.*

Ūnănĭmus, a, um. Liv. *Jedno-volyen, Jedno-duſs.* Einmüthig, Gleichſtimmig. *Egy akaratú.* v. *Concors.*

Uncĭa, æ, f. *Synon.* Pars duodecima aſſis. Cic. *Uncia,* iliti *Doa lota.* eine untz *oder* zvvey loth. *Untzia* vagy *két-lót.* Item generatim: *Doanaiſzta ſztran, Doanaiſzti dèl.* Der zvvölffte theil. *Valaminek tizenkettöd réſze.* Ex uncia hæres. *Senec.*

Unciālis, le, Plin. *Dvoj-letni, Jedne unczie.*

Zvvey-

Zvveylöthig, einer untzen ſchvvehr. *Kétlótos.*

Unciārius, a, um. *Dvanaiſzto-délni.* Zvvölfftheilig. *Tizenkettődős.* v. *Uncialis.* Hinc *Fœnus unciarium* dicebatur uſura leviſſima, quando nempe ex ſorte centum aureorum unicus quot annis reddebatur, cùm aliàs ex uſura centeſima à centum aureorum ſorte duodecim aurei reddi ſolerent. *Liv.*

Unciātim, *Adv.* Terent. *Na unczie.* Untzenvveis. *Két-lótonként.*

Uncĭnātus, a, um. Cic. *Haklyaſzt, Klyukaſzt, Zaviat.* Krumm, gebogen, gekrümmt. *Horgas, kajmatſos, tſáklyás.*

Uncĭnus, i, m Apul. v. *Uncus, Hamus.*

Unctio, onis, f. Cic. *Mázanye.* e. Salbung, Schmierung, Balſamirung. *Kenés.*

Unctĭto, as, avi, ātum, (Act. *Freq.*) Plaut. *Zmazívam, Guſztokrat máſem.* Offt ſalbe. *Kendegelem, gyakran kenem,* vagy *fenem.*

Unctiuſcŭlus, a, um. Plaut. *Nekuliko namázan, Majuczko zmázan.* In etvvas geſchmieret, ein vvenig geſalbet. *Valamennyire kentt.*

Unctor, oris, m. Cic. *Mázavecz, Mazecz, Namazitel, Omazitel.* r. Schmierer, Salber, Balſamirer. *Kenő.* Item v. *Aliptes.*

Unctōrĭus, a, um. Plin. *Mazilni, Omazni, Za mázanye odluchen.* Zum ſchmieren oder Salben gehörig. *Kenésbez-való.*

Unctŭlus, a, um. *Varr.* v. *Unctiuſculus.*

Unctūra, æ, f. Cic. v. *Unctio.*

Unctus, ûs, m. *Apul.* v. *Unctio.*

Uncus, i, m. Cic. *Hakely, Kvaka, Klyuka, Drévo* ali *Selezo na kraju zvinyeno.* Krummer Prügel, e. Hacke. *Horog, Kajmats.* Item v. *Ancbora N. 1.* Ita *Valer. Flacc.*

Uncus, a, um. Colum. v. *Uncinatus, Incurvus, Curvus.*

Unda, æ, f. Cic. *Vodo-vál.* r. Waſſer-fluth. *Hab.* v. *Fluctus N. 1.* Transl. v. *Multitudo N. 1.* Comitiorum undæ. *Id. pro Planc. c. 6.*

Undābundus, a, um. Gell. v. *Undoſus.*

Undanter. *Adv.* Apul. &

Undātim, *Adv.* Plin. *Na náchin ſzlápov, kakti vodo-valovi.* Wellen-vveiſe. *Hab módra.* v. *Fluctuatim N. 1.*

Undātus, a, um. Plin. *Na náchin vodenih válov napravlyen.* Denen Waſſer-vvellen gleich geſtaltet. *Hab módra tſinált.*

Undĕ, *Adv.* Cic. *Odkud, Odkudà? Odkle, Odakle.* Woher, von vvannen. *Honan.*

Undĕcēni, æ, a, *Diſtrib.* Plin. *Po jedenaiſzt, Jedenaiſzt y jedenaiſzt.* Je eilffe. *Tizen-egyenként, Tizenegy - tizenegy.* Item v. *Undecim.*

Undĕcentēsĭmus, a, um. Valer. Max. *Devetdeſzèt y devéti.* Neun und neuntzigſte. *Kilentzven - kilentzedik.*

Undĕcentum, *Indecl.* Plin. *Devetdeſzet y devet.* Neun und neuntzig. *Kilentzven-kilentz,* vagy *Egy kiján ſzáz.*

Undĕciēs, *Adv.* Cic. *Jedenaiſztkrat, Jedenaiſzt púta.* Eilffmahl. *Tizen-egyenként.*

Undĕcĭm, *Indecl.* Matt. *Jedenaiſzt* Eilffe. *Tizen-egy.*

Undĕcĭmus, a, um. Virg. *Jedenaiſzti.* Der eilffte. *Tizen-egyedik.*

Undĕcĭrēmis, is, f. Plin. *Ladja jedenaiſzt redov véſzel imajucha.* Schiff von eilff ruder-häncken. *Tizen-egy rend evezős hajó.*

Undĕcunque, *Adv.* Plin. *Odkud-god, Odkuda-goder.* Es ſeye vvoher es vvolle. *Akar honnan, valahonan.*

Undĕlĭbet, *Adv.* Auct. ad Heren. *Odkud tí drago, Odkud mu drago.* Woher man vvill, &c. v. *Undecunque.*

Undēni, æ, a, Plin. v. *Undeceni.*

Undēnōnāginta, *Indecl.* Liv. *Oſzemdeſzet y devet.* Neun und achtzig. *Egy kiján kilentzven.*

Undēoctōginta, *Indecl.* Horat. *Szedemdeſzet y devet, Oſzemdeſzet menye jeden.* Neun und ſibentzig. *Egy kiján nyóltzvan.*

Undēquădrāgēsĭmus, a, um. Valer. Max. *Trideſzet y devéti.* Der neun und dreyſſigſte. *Harmintz-kilentzedik.*

Undēquădrāgiēs, *Adv.* Plin. *Trideſzet y devetkrat, Trideſzet y devet púta.* Neun und dreyſſigmahl. *Harmintz-kilentzſzer.*

Undēquădrāginta, *Adv.* Liv. *Trideſzet y devet.* Neun und dreyſſig. *Harmintz-kilentz,* vagy *Egy kiján negyven.*

Undēquinquāgēsĭmus, a, um. Cic. *Cheterdeſzèt y devéti.* Der neun und viertzigſte. *Negyven-kilentzedik.*

Undēquinquāginta, *Ind.* Liv. *Cheterdeſzet y devet.* Neun und viertzig. *Negyven kilentz.*

Undēsēxāginta, *Ind.* Liv. *Petdeſzet y devet.* Neun und funffitzig. *ötven-kilentz.*

Undētrīcēni, æ, a, *Diſtrib.* Macrob. *Po dvadeſzeti y devet.* Je neun und zvvanzig. *Huſzon-kilentzen.* Item v. *Undetriginta.*

Undētrīcēsĭmus, a, um. Gell. &

Undētrīgēsĭmus, a, um. Liv. *Dvadeſzet y devéti.* Der neun und zvvantzigſte. *Huſzonkilentzedik.*

Undētriginta, *Indecl.* Vitruv. *Dvadeſzet y devet.* Neun und zvvantzig. *Huſzon-kilentz.*

Undē-

Undēvīcēni, æ, a. *Diſtr.* Quintil. *Po devetnajſzt.* Je neunzehen. *Tizen-kilentzen.* Item v. *Undeviginti.*

Undēvīcēsĭmānus, a, um. *v.g.* Miles undevicesimanus, qui eſt ex undeviceſima legione. *Hirt.*

Undēvīcēsĭmus, a, um. Cic. *Devetnajſzti.* Der neunzehende. *Tizen-kilentzedik.*

Undēvīgēsĭmus, a, um. Colum. *idem.*

Undēvīginti, *Indecl.* Cic. v. *Novemdecim.*

Undĕ undĕ, Plaut. v. *Unde.* A quibusdam adhibetur pro *Undecunque.*

Undĭquĕ, *Adv.* Cic. *Od vſzud, Od vſzakud, Odſzvakuda, od vſzeh ſztràn.* Allenthalben, Aller orten. *Mindenfelől, Mindenünnen.*

Undĭquĕ versùm, & Undiquevorsùm. Gell. v. *Quaquaversùs.*

Undĭsŏnus, a, um. Propert. *Kakti voda s'umécbi.* Wie Waſſer rauſchend, brauſend. *Zajos, Zúgó mint a' víz.* v. *Fluctiſonus.*

Undo, as, avi, atum. (Neu.) *Szlápe, valove hitam.* Wellen oder Fluthen treibe. *Habozom, Habot indſtok, Habzok.* v. *Fluctuo N.* 1. Undanti in freto. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 35. ex Poëta.* 2. Activè v. *Inundo N.* 2. *Irrigo.* Campos undare ſanguine. *Stat.* 3. Transl. v. *Abundo.* Regio undat equis, florétque viris. *Valer. Flacc.*

Undōſus, a, um. *Szlapovit, Vodenih válov pun, Szlápov pun.* Voll vvellen, voll fluthen. *Habos.* Æquor undoſum. *Virg.*

Undŭlātus, a, um. v. *Undatus.* Toga undulata. *Varr.*

Ūnēdo, ōnis, f. Plin. *Divja jabuchicza, Divjathicza.* v. *Arbutum.* Item v. *Arbutus.*

Ungaria, æ, f. v. *Hungaria.*

Ungĭto, as, &c. *Cato.* v. *Unctito.*

Ungo, is, ĕre, unxi, unctum. (Act.) Cic. *Máſem.* Schmiere. Salbe, balſamire. *Kenem.*

Unguēdo, ĭnis, f. Apul. &

Unguĕn, ĭnis, n. Virg. v. *Unguentum.*

Unguentārĭa, æ, f. *Znánye maſzti napravlyati.* e. Kunſt Salben zu machen. *kenet tsinálo meſterség.* Unguentariam facere. *Plaut.* 2. *Maſzto-delavka, Maſzto-terskinya: Sena koja maſzti napravlya, y z-nyimi terſi.* e. Quackſalberin. *Kenet tſináló,* vagy *árúló aſzſzony.* Plin.

Unguentārius, a, um. Plin. *Maſztni, Maſzti ſzliſſajuchi, Omaſztni.* Zum Salben gehörig. *Keneti, kenetbez-való.*

Unguentarius, ii, m. Cic. *Maſzto-delavecz.* r. Quack-ſalber. *Kenet tſináló.* v. *Myropola.*

Unguentātus, a, um. Plaut. *Zmázan, Omázan, Múzan, Z-maztjum namázan.* Geſalbet. *Kenetett, kenettel meghíntetett.*

Unguentum, i, n. Cic. *Máſzt, Mazilo, Pomaz.* e. Salbe, s. Schmiervverck. *Kenet, kenedik.*

Unguĭcŭlus, i, m. Cic. *Nohtecz.* s. Nägelein, Kleiner nagel. *Körmótske.* A tenetis unguiculis: *h.e.* ab infantia, ab incunabulis, à parvulis. *Taki od detinztva, od mladeb nóg, Od mladoſzti,* Von kindheit auf, von jugend auf. *Gyermekségedtől fogva, Tſetſemő korától fogva.* Ita *Cic. l. 1. Fam. ep. 6.*

Unguĭnōſus, a, um. Plin. *Maſzten, Pun maſzti.* Voller ſalben. *Kenetes.* v. *Pingvis N. 1.*

Unguis, is, m. Cic. *Nobet, Krampely.* r. Nagel, an hand *oder* fuſs, e. Klaue. *Körőm.* Ad unguem factus homo: *h.e.* omnino urbanus, politus, perfectus homo. *Horat.*

Ungŭla, æ, f. Cic. *Kopito, Parkely.* r. Huf. e. Klaue. *Barom körőm.*

Ungŭlātus, a, um. Cato. *Kopitazt, Parklyazt, Velike nobte imajuchi.* Hufen, Klauen *oder* groſse nägel habend. *Körőmős.*

Ūnĭcălāmus, i, m. Plin. *Jedno ſztebélcze,* ali *pero imajuchi, kakti pſſenicza &c.* Einhalmicht. *Egy ſzalmájú, ſzárú.*

Ūnĭcāulis, *com.* le, *n.* is, *om.* Plin. *Jednoga koczena, Jeden koczen imajuchi.* Einſtengelicht. *Egy ſzárú.*

Ūnĭcē, *Adv.* Cic. *Jedino-ſzámo.* Einig und allein. *Egyedűl, Mindenek-felett.*

Ūnĭcŏlor, ōris, *om.* Plin. *Jedno-licz, Jednoſztroj, Jedne boje, Jedno-boj,* peregr. *Jednofarb.* Einerley farben habend. *Egy ſzínű.*

Unicolōrus, a, um, Prudent. *idem.*

Ūnĭcornis, ne, Plin. *Jedno-rog.* Ein-hörnicht. *Egy-ſzarvú.*

Ūnĭcus, a, um. Cic. *Jedíni, ſzamo-jeden, ſzam-ſzamébni.* Eintzig, Alleinig. *Egyedűl-való, Egyetlen-egy.* Synon. *Unus, Singularis.*

Uniformis, me. Macrob. *Jedíno-prilichen, Jednako licz, jedne ſzpodobe.* Einförmig, gleichförmig. *Egy formájú.* v. *Æqualis, Similis.*

Uniformĭtas, atis, f. Macrob. *Jedno-prilichnozt, Liczo-jedinozt.* e. Einförmigkeit. gleichförmigkeit. *Egy-formájúság.* v. *Similitudo, Æqualitas.*

Uniformĭtĕr, *Adv.* Apul. *Jedno-prilichno, Jednako-liczno, Z podobnim náchinom.* Einförmig, gleichförmig. *Egy-formán.* v. *Similiter, Æqualiter.*

Unĭgĕna, æ, *com.* Cic. *Jedino-rodyen, Jedinorodyena.* r. Eingebohrner, e. Eingebohrne: ein einiges kind. *Egy-ſzülött.* Item v. *Unicus.* DEus hunc mundum unigenam procreavit. *Id. de Univ. c. 4.*

Unĭgĕ-

Ūnĭgĕnĭtus, a, um. Tertull. *Jedino-rodyen.* Eingebohren, Einig und allein von einem gebohren. *Egyetlen-egy-szülött.*

Ūnĭjŭgus, a, um. *Plin.* unius jugi, unum jugum habens.

Ūnĭmammĭa, æ, f. Plaut. *Sena szamo jeden czeczek imajucha.* Weibs perſon, ſo nur eine bruſt hat. *Egy-tſetsü aſszony.*

Unĭmănus, a, um. Liv. *Jedno-ruk.* Einhändig. *Egy-kezü.*

Unĭmŏdus, a, um. Prudent. *Jednoga-náchina, Jedno-nachinzki.* Einerley. *Egy-módú.*

Ūnio, ōnis, f. Hieron. *Jedinoſzt.* e. Einigkeit. *Egyeſség.* Item v. *Concordia, Cohærentia, Conjunctio, Convenientia.*

Ūnio, onis, m. Plin. *Gyungy, dragi Biſzer.* s. Perl, Perlein. *Jó-fèle gyöngy.* 2. eſt cæpa unius capitis, vel nuclei. *Colum.*

Ūnio, is, īre, īvi, ītum. [Act.] Tertull. *Jedinim.* Vereinige. *Egybe-tſinálom.* v. *Conjungo, Copulo N* 1. Hinc *unitus.*

Ūnioculus, v. *Unoculus.*

† Ūnīrŏtus, a, um. *Jedno-kol, Szamo jedno kolo imajuchi.* Das nur ein rad hat. *Egy kerekü.*

Uniſtirpis, *com.* pe, *n.* is, *om.* Plin. *Jednoga ſztebla, ſzamo jedno ſzteblo imajuchi.* Einſtämmig. *Egy torsájú, Egy-ſzárú.*

Ūnĭtās, atis, f. Plin. *Jedinztvo, ſzamo-jednozt.* e. Einigkeit. *Egység.* v. *Identitas.* Item v. *Unio, onis, f.* Ita Senec.

Ūnĭtĕr, *Adv.* Lucr. *Jedino, Zajedno, Zjedinyeno, Jedno-kupno, Jednako.* Einig, Miteinander, Zugleich. *Egyeſen, Megegyezve.* v. *Concorditer, Conjunctè.*

Ūnitus, a, um. Senec. *Zjedinyen, Ujedinyen. Zkloplyen.* Vereiniget. *Egybe-foglalt.*

Ūnĭversālis, le, Quintil. *Powſzudaßnyi, Obchinzki.* Allgemein. *Közönſéges.*

Univerſalĭtĕr, *Adv.* Cajus JCt. v. *Universè.*

Ūnĭversè, *Adv.* Cic. v. *Generaliter.*

Univerſim, *Adv.* Gell. v. *Universè.*

Ūnĭversĭtas, atis, f. Cic. *Opchina, Opchinztvo, Vſza vnoſina zkupa,* Die gantze gemeinde, der allgemeine hauffe. *Közönség.* 2. v. *Mundus N.* 1. In hac rerum univerſitate. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 42. Hinc 3. Univerſitas ſcientiarum. *Meſzto vſzih plemenitih naukov.* v. *Academia.*

Ūniverſum, i, n. v. *Mundus.* Totum univerſum. *Veſz ſzvèt.* Die gantze Welt. *Az egeſz világ.* Plaut.

Ūnĭverſus, a, um Cic. *Veſz ſzkup: Vaſz-kolik, Vſza-kolika, Vſze koliko.* Gantz, Sammt und ſammentlich. *Mind az egéſz.* v. *Totus N.* 1. *Omnù.* In univerſum. v. *Universè.* Tacit.

Ūnĭvīra, æ, f. Tertull. *Jedno-muſna ſena.* Weib, ſo nur einen mann zeit ihres lebens gehabt. *özvegy, kinek egy férje vólt.*

Unĭvirātus, ûs, m. Tertull. *Sztaliß ſene ſzamo jedenkrat omuſene.* r. Zuſtand eines Weibes, ſo nur einen mann gehabt. *özvegynek állapotja, kinek tſak egy férje volt.*

Ūnĭvŏcus, a, um. *Martian. Capel.* Vox univoca dicitur, quæ pluribus in ratione pertalem vocem ſignificata ſimilibus convenit. *Jednako imenovit, jednakoga bitja.* Gleiches Weeſens. *Egy-néven-való.*

Ūniusmŏdi, *Genit.* Cic. *Jednoga náchina. Na jednak nachin.* Einerley. *Egy-módú.* v. *Unimodus, Uniformis.*

† Ūno, as, avi, atum. (Act) Tertull. v. *Unio.*

Ūnŏcŭlus, (*Aliqui leg.* unioculus) a, um. Plaut. *Jedno-ok, Szamo jedno oko imajuchi.* Einäugig. *Egy-ſzemü.* Subſtantivè v. *Monoculus.*

Unquam, Unquam gentium. *Kada, gda.* Jemahls. *Valaba, egy idöben.* Ita ſum afflictus, ut nemo unquam. *Tak ſzem túſen y nevolyen, da nigdar nigdo ni bil bolye.* Ich bin ſo ſehr betrübt, das niemand mehr. *Soba ſenki illyen nyomorúltt nem vólt, mint én.* Si unquam. *Ako gda, Akoli kada.* Quis unquam? *Ter gdo gda?* Nemo unquam. *Nigdar nigdo.* Cic.

Ūnus, a, um. ūnĭŭs, (*in verſu etiam* unĭus.) *Jeden, Jedan.* Einer, eine, eins. *Egy.* Unus & alter: v. *Duo.* Alter & tertius. v. *Tres.* Ad unum omnes. *Vſzi do jednoga, Vſzi do bámeta.* Alle biſs auf ein. *Mind egyig.* Hactenus *Cic.* Conducere milites in unum: *h.e.* ſimul, in unum locum. *Salluſt.* 2. Cum nominibus, quæ neceſſariò in numero plurali ponuntur, uſurpatur pariter in *plurali. e. g.* Unis moribus vivere. *Cic. pro Sext. c.* 26. Una mœnia. *Salluſt.* Unæ nuptiæ, unæ ædes. *Terent.*

Unusquilibet, unaquælibet, unumquodlibet. *Senec.* v. *Quilibet N.* 1. Eleganter dividitur. *e g.* Si non ſum ex patritio ſanguine ortus, ſed unus Quiritum quilibet. *Liv.*

Unusquisque, unaquæque, &c. Cic. v. *Singuli, Quiſque, Quilibet N.* 1.

† Vŏcābŭlārĭum, ii, n. v. *Dictionarium.*

Vŏcābŭlum, i, n. Cic. *Rech.* ein Wort. *Nevezö ige, ſzó.*

Vŏcālis, le. Cic. *Glaſzen, Glaſzovit, Glàſz daiúchi, Rechlyiv.* Hellklingend, Laut, Wortreich. *Hangos-ſzavú.*

Vōcālis, is, f. (litera.) Cic. *Szlovo glaſzovito.* r. Laut- buchſtab. *Szó ſzerzö bötü.*

Vōcālĭtas, atis, f. Quintil. *Glaſznoſzt, ſzlovoglaſzovitoszt, Dobro-glaſzie.* e. Wohllautung. *Hangoſság, Szót jól kimondhatás.*

Vocalĭter, *Adv.* Apul. *Rechlyivo, Glaſzovito, Glaſzno.* Laut, Hell. *Hangoſan.*

Vŏcāmen, ĭnis, n. Lucr. v. *Vocabulum, Nomen N. 1. Appellatio.*

Vŏcātio, onis, f. Catull. *Zoványe, Pozávanye.* e. Ruffung, r. Beruff. *Hivas, Hivatál.* Item v. *Invitamentum.*

Vŏcātīvus, a, um. Gell. *Zovechi, Zoványuſzliſſajuchi.* Ruffend, zum ruffen gehörig. *Hivó, Hivásboz-való.*

Vocātor, oris, m. Plin. *Pozávavecz, Zovàch, Zovecz.* r. Beruffer, Ruffer. *Hivó.* Item v. *Invitator.*

Vŏcātōrius, a, um. Tertull. *Pozavajuchi.* Einladend. *Vendég hivogató.* v. *Vocativus.*

Vocātus, ûs, m. Cic. v. *Vocatio, Accitus.*

Voc ferātio, onis, f. Cic. *Vikanye, Vika.* Groſſes geſchrey. *Kiáltozás.* v. *Clamor.*

Voc ferātor, oris, m. Tertull. v. *Clamator.*

Voc ferātus, ûs, m. Plin. v. *Vociferatio.*

Vōcĭfĕro, as, avi, atum (Neu. *Obſol.*) Varr. &

Vōcĭfĕror, āri, ātus ſum (Dep.) Cic. *Vichem, Ruſno krichìm.* überlauth ſchreye. *Igen nagyon kiáltok, Rikóltok.*

Vŏcĭto, as, avi, atum. (Act. *Freq.*) Cic. *Nazávam, guſztokrat zovem,* ali *imenujem.* Offt ruffe *oder* nenne. *Hivdogalom, Nevezgetem.*

Vŏco, as, avi, atum (Act.) Cic. *Zovem.* Ruffe. *Hivom.* v. *Accerſo, Advoco.* Aliquem ad laudem, ad cœnam vocare: *pro* invitare. *Id.* Aliquem nomine vocare, *pro* nominare, nomen eidem imponere. *Plaut.* Nomine quemque vocare: *pro* appellare. *Virg.* DEos auxilio vocare: *pro* invocare. *Id.* DEos in vota vocare: *pro* implorare DEOrum opem. *Id.* 2. *Transl.* Italiam ad exitium vocare: *h. e.* trahere, pertrahere, adducere. Aliquem in crimen vocare: *h. e.* criminis reum agere, accuſare. Aliquem in diſcrimen vocare: *h. e.* periculo exponere, committere. Aliquem à mœſtitia vocare: *pro* exhilarare, recreare, lætum eſſe jubere. Aliquem in jus, in judicium vocare: *pro* citare. Aliquid in dubium vocare: *pro* revocare, adducere, dubium facere. Aliquem in ſpem vocare: *h. e.* jubere bene ſperare, in ſpem erigere. Aliquem in invidiam vocare: *h. e.* in odium adducere, odioſum facere. Aliquem ad calculum vocare: *h. e.* adigere ad reddendas rationes. Cic. Aliquem in partem curarum vocare: *pro* partiri curas cum aliquo. *Tacit.*

Vōcŭla, æ, f. Cic. *Glaſzek, Mali glàſz, Mala rècb.* s. Stümmlein, vvörtlein. *Szótska, Igétske.*

Vŏla, æ, f. Plin. *Dlan, Peſchaj.* e. Flache hand, Höhle der hand. *Marok, kéz marok.*

Vŏlātĭca, æ, f. Feſt. v. *Strix N. 2. Venefica.*

Vŏlātĭcus, a, um. Cic. v. *Volatilis.*

Vŏlātĭlia, ium, n. *plur.* Cic. *Pticze, Pernate ſztvári, Sivad.* Die vögel, s. Flügel-vverck. *Madárak, Szárnyáſsak.*

Vŏlātĭlis, le, Cic. *Letuchi, Leteti moguch, Letèchi.* Was fliegen kan, Fliegend, Flüchtig. *Repesö, Szárnyaló, Repülö.* Hinc Transl. v. *Velox.* Ferrum volatile: *h. e.* Sagitta. *Virg.* 2. v. *Tranſitorius N. 2. Vanus.* Ætas volatilis. *Ovid.*

Vŏlātūra, æ, f. Varr. &

Vŏlātus, ûs, m. Cic. *Létanye, Letenye, Let.* r. Flug, das flügen. *Repülés, Szárnyalás.*

Vŏlēma, orum, n. *plur.* Virg. *Velike kakti s'aka hruske.* Groſſe, *oder* hand-völlige birn. *öreg körtvélyek.*

Vŏlens, entis, *om.* Liv. *Hotèchi.* Wollend. *Akaró.* Item v. *Acceptus, Favorabilis, Jucundus.* Plebi volentia facere. *Salluſt.*

Vŏlentĕr, *Adv.* Apul. v. *Voluntariè.*

Vŏlentĭa, æ, f. Solin. *Hotenye.* das vvollen. *Akarat.* v. *Deſideratio, Voluntas.*

Volgiŏlum, i, n. Plin. v. *Fiſtuca, Paviculà, Tudes.* Alii leg. *Volgiolus,* alii *Valgiolum,* alii *Valgium.*

† Vŏlĭtio, onis, f. v. *Volentia.*

Vŏlĭto, as, avi, atum. (Neu. *Freq.*) Cic. *Guſztokrat letìm, Szim-tam preletávam, Zletávamſze.* Offt und ſchnell fliege, Hind her fliege. *Repeſek, Repdeſek.* Transl. v. *Curſito, Diſcurro N. 1. Diſcurſo, Vagor.* Per forum, *vel* in foro volitare. *Id.* 2. Per ora hominum volitare: *pro* celebrari, laudari, nominari. *Id.* 1. *Tuſc.*

Vŏlo, ōnis, m. Liv. *Szlobodni, ſzlobodno-volyni Vojnìk: Szvoj-volyni junak:* vulgo *Volantìr.* Freyvvilliger ſoldat, *peregr.* ein Volonteur, Voluntair. *Szabat jóakaratjából Vitézkedö.*

Vŏlo, as, avi, atum, (Neu.) Cic. *Letìm.* Fliege. *Repülök.* 2. Transl. *Berzo idem, derchìm.* Geſchvvind lauffe. *Hamar mégyek, Futok.* Literæ volant, Ætas, navis volat. &c. *Id.*

Vŏlo, vīs, vellĕ, vŏlŭī, (Neu.) *Hochu.* Ich vvil. *Akarom.* 2. v. *Opto N. 1.* Alicui bene velle. 3. v. *Opinor.* Quatuor enim naturas

Digitalizirao Google

turas divinas esse vult. 4. v. *Significo N.* 2. Nec satis intellexi, quid sibi verba ista vellent. *Cic.* 5. Paucis aliquem velle, Pauculis verbis aliquem velle, *vel Absolutè* Aliquem velle: *pro* velle eum aloqui. *Plaut.* 6. Si quid me vis: *pro* si quidpiam à me vis, *vel* si quid me facere cupis. *Id.*

Volsella, *vel* Vulsella, æ, f. Martial. *Orudelcze za pukanye láſzib* s. Rupff- zänglein, Haarzänglein. *Szőr koppaſztó, Szőr tépő ſzerſzám.* 2. *Rano - vrachbarzka* iliti *barberſzka kleſchicza.* s. Wund-zänglein. *Tetem ſzedő vas a'borbelyoknál, Fogótska.* Gell.

Volva, æ, f. Varr. v. *Vulva.*

Vŏlūbĭlis, le, Cic. *Obernutiv, Obrativ, Obrachlyiv, Obartiv, Obertni.* Bevveglich, leicht zu vvältzen. *Forgó, Forgandó, Forgathatós.* Transl. v. *Inſtabilis, Inconſtans, Mutabilis.* Item v. *Promptus N.* 2. *Velox.*

Volubĭlĭtas, atis, f. Cic. *Obertnozt, Obrachlyivozt, Obartivozt.* e. Bevveglichkeit, Schnelle bevvegung. *Forgandóság, Gyors forgás.* 2 Transl. v. *Inſtabilitas, Inconſtantia, Mutabilitas.* Item v. *Promptitudo, Velocitas.*

Volubĭlĭtĕr, *Adv.* Cic. *Obertno, Obrativo, Obartivo.* Bevveglich. *Forogva.* Transl. v. *Promptè, Incitatè, Velociter.* Item v. *Inconſtanter.*

Vŏlŭcĕr, m, volŭcris, f. volŭcrĕ, n. Cic. *Letéchi, Berz kakti pticzа.* Fliegend, schnell vvie ein vogel. *Repülő, Gyors mint a' madár.* v. *Velox, Præcept N.* 2. Hinc *Transl.* Fortuna volucris: *h.e.* celeriter elabens. *Id. pro Silla c.* 22.

Vŏlŭcra, æ, f. Colum. v. *Volvox.*

Vŏlŭcrĭpēs, ĕdis, *om.* Auſon. *Ptichjo - nog, &c.* v. *Celeripes, Velox.*

Vŏlŭcris, is f. Cic. v. *Avis, Apis, Muſca N.* 1. *Tabanus, Veſpa,* & cætera hujuſmodi, quæ volant.

Volucrĭtĕr, *Adv.* Amm. v. *Velociter.*

Vŏlūmĕn, ĭnis, n. v. *Liber N.* 2. & 3. Conficere volumina. Evolvere volumen epiſtolarum. *Cic.* 2. Generatim *Vſzako zvito dugoványe.* Zuſammen gevvickeltes ding. *Takarék, Takarttott dolog.* v. *Involucrum.* ita *Virg.* 3. Sortis humanæ volumina: *h.e.* volubilitas, mutabilitas, varietas, inconſtantia. *Plin. l.* 7. *c.* 45. 4. Siderum volumen: *h.e.* circumvolutio. *Ovid.* 2. *Met. v.* 71.

Vŏluntārĭè, *Adv.* Cæſ. v. *Ultro N.* 2.

Voluntarius, a um. Cic. *Dobro - volyni, Szvojvolyni, Hteni.* Freyvvillig. *Szabad akarati.* v. *Spontaneus.*

Vŏluntarius, ii, m. (Miles) Cæſ. v. *Volo, onis.*

Vŏluntas, atis, f. Cic. *Volya, Hötènye.* t. Wille, das vvollen. *Akarat.* Ex *vel* de voluntate: *h.e.* Secundum voluntatem. Ad voluntatem loqui: *pro* aſſentari. *Id. pro Quint. c.* 20. Mea voluntate: *h.e.* Sponte. *Id.* 2. Metonymicè ponitur Voluntas *pro* Intentione, propoſito, ſententia, favore, ſtudio, amore, benevolentia, propenſione, arbitrio. *Id.*

Volvo, is, ĕre, volvi, vŏlūtum, (Act.) Cic. *Vályam, Tákam, potákam, kotáchim.* Wältze, hin und her rolle. *Forgatom, Hengerítem.* Libros volvere: *pro* evolvere, legere, perlegere, *vel* ſtudere. *Id. de clar. Orat. c.* 87. 2. *Transl.* Aliquid ſecum volvere: *h.e.* animo verſare, perpendere, &c. *Kakvo dugovanye 2. ſzobum premiſslyavati.* Etvvas bey ſich bedencken, behertzigen. *Magában valamit forgatni, gondolkodni.*

Volvox, ōcis, m. Plin. v. *Involvulus.*

Vŏlŭpĕ, n. *Indecl.* (*ab obſol.* volupis, *com.*) Plaut. *Synon.* delectabile, jucundum, gratum. *Naſzladlyivo, prietno, povolyno, drágo.* Behäglich, annehmlich, Ein angenehmes Ding, etvvas gefälliges. *Kedves, gyönyörüséges, örvendetes dolog.*

Vŏlŭpĭa, æ, f. Varr. *Boſicza naſzladnoſzti.* e. Göttin der vvoluſt. *Gyönyörüségben Iſten - Aſzſzonya.*

Vŏluptābĭlis, le, Plaut. v. *Voluptuoſus.*

Vŏluptārĭè, *Adv.* Apul. v. *Voluptuosè.*

Vŏluptārĭus, a, um. *Naſzladnozt donaſſajuchi, Naſzladni, Vugoden.* Eine voluſt bringend, erfreuend, ergötzend. *Gyönyörködtető, Gyönyörüséges.* Poſſeſſiones voluptariæ. *Cic. Attic.* 12. *ep.* 25. 2. *Naſzladnoſzt imaa juchi, Naſzladnoſzti podàn, Naſzladujuchiſze, Naſzladno - ſelen.* Wollüſtig, der vvoluſt ergeben, vvolluſtgierig. *Gyönyörüség baláſzó, kerető.* Item v. *Mollis N.* 4. Senſus voluptarius. *Id.* 3. *de Or. c.* 25. Homo voluptarius: *Id.* 2. *Tuſc. c.* 7. Diſciplina voluptaria. *Id. de Fin. l.* 1. *c.* 11.

Vŏluptas, atis, f. Cic. *Naſzladnozt, Szlàſzt, Szladozt, Naſzlada, Razkoſſnozt.* e. Wolluſt, r. Luſt. *Gyönyörüség.*

Vŏluptĭfĭcus, a, um. *Apul.* v. *Voluptarius N.* 1.

Vŏluptor, āri, atus ſum, (Dep.) *Synon.* voluptatibus indulgeo. v. *Delector.* Tribunus inter ſcorta voluptabitur. *Quintil.* 3. *Decl.* Alii leg. *volutabitur.*

Vŏluptŭārius, a, um. Capitol. v. *Voluptarius.*

Voluptuosè, *Adv.* Sidon. *Naſzladno, Z-naſzladnoſztjum.* Wollüſtig, Mit der vvolluſt. *Gyönyörüséggel.*

Vŏluptuōſus, a, um. Plin. *Naſzladnoſzti pun, Naſzladni, Vugoden, Raſzkoſſni.* Wollüſtig, voller vvoluſt. *Gyönyörűségben elmerűlt.* Item v. *Voluptarius N.1.*

Vŏlūtābrum, i, n. Virg. *Valyaliſcke, Kaliſcbe, Mlaka, gdeſze ſzvinye vályaju.* e. Koth-lacke, Pfuhl, Sau-pfütze. *Habarék, Fertő, Habarts.*

Vŏlūtābundus, a um. Cic. *Valyajuchiſze.* Sich Wältzend. *Hömpölygető, Forgatandó.*

Vŏlūtātim, *Adv.* Plaut. *Vályajuch, tákajuch.* Hin und her vvältzend. *Forgatva, Hömpölygetve, Hengergetve.*

Vŏlūtātio, onis, f. Cic. *Vályanye, Tákanye, Kotácbenye.* e. Weltzung, umvvaltzung. *Forgatás, Hengerítés, Hömpölygetés, Fertengés.*

Volutātus, ûs, m. Plin. v. *Volutatio.*

Vŏlūto, as, avi, atum. (Act. *Freq. à* volvo) Cic. *Guſztokrat vályam, tákam, kotáchim, ſzim-tam obrácham.* Offt hin und her vvältze. *Forgatom, Hempelygetem, Hengerítem.* Hinc *Transl.* In omni genere & ſcelerum, & flagitiorum volutari. *Id. Fam. l. 9. ep. 3.* 2. Aliquid in animo, *vel* cum amicis in ſecreto volutare: *pro* animo volvere, perpendere, conſiderare. *Liv.*

Vŏlūtus, ûs, m. Apul. v. *Volutatio.*

Vŏmĕr, ĕris, m. Gic. *Oracba, Orallo, órnoje-lezo, lyemeß.* r. Pflug-Schaar, pflug-eiſen. *Szántó vas, Eke vas.*

Vŏmĭca, & Vōmĭca, æ, f. Cic. *Kervavi mozol, Gluboka rana, iz koje kervavi gnyoj tecbe.* s. Blutgeſchvvär. *Dagadás, Fakadék, Kelts, Fályog.*

Vōmĭs, ĕris, m. Virg. v. *Vomer.*

Vŏmĭtio, onis, f. Cic. *Blyuvanye, Riganye.* e. Speyung, das ſpeyen. brechen. *Okádás.*

Vŏmĭto, as, avi, atum. (Act.) Plin. *Cheſzto blyujem, Vechkrat rigam.* Offt ſpeye, übergebe, mich erbreche. *Okádozóm.*

Vŏmĭtor, oris, m. Senec. *Blyuvavecz, Blyuvalacz, Rigavecz, Rigalacz.* Der leicht ſpeyet, *oder* ſich erbricht. *Okádozo, Tsömörlő.*

Vŏmĭtōrius, a, um. Plin. *Blyuvni, Blyuvati,* ali *rigati chinéchi.* Speyen, *oder* brechen machend. *Okádtató.*

Vŏmĭtus, ûs, m. Plin. v. *Vomitio.*

Vŏmo, is, ere, ui, ĭtum. (Act.) Gic. *Blyujem, Rigam, Bliham.* Speye, Mich breche *oder* erbreche. *Okádom.*

Vŏpiſcus, i, m. Plin. *Dvojcbe,* ali *Dvojek drugi, ſiv rodyen, pred kojem je pervi merteo na ſzvèt doſſel.* s. Zvvillings-kind, vvelches lebendig bleibet, nachdem das erſte todt zur vvelt gekommen. *A ketlős gyermekeknek egyike, a'ki még él, midőn a'másik idétlen elveſzett.*

Vŏrācĭtas, atis, f. Plin. *Serlyivozt, Vnogojedje, Vnogo-jedlyivozt.* e. Vielfräſſigkeit, Freſsgierigkeit. *Torkoßág.* v. *Edacitas.*

Vŏrācĭtĕr, *Adv.* Macrob. *Serlyivo, Poſerlyivo, Vnogo-jedlyivo.* Wie ein vielfraaſs. *Nagy ehetőséggel.*

Vŏrāgĭnōſus, a, um. Hirt. *Rúſno-jamaſzt; Prepadni; Pun poſiralíſcb,* ali *glubokih viránykov; Poſerlyiv; Jazovit.* Voll tieffer grund-loſer löcher. *örvényes.*

Vŏrāgo, ĭnis, f. Cic. *Jama prez dna, Prepaſzt, Jàz.* Grundloſes loch. unergründliche tieffe. *örvény.* v. *Abyſſus N. 1. Gurges N. 1. Charybdis N. 1.* Hinc *Transl.* v. *Heluo, Gurges N. 2. Diſſipator, Charybdis N. 2. &c.* Vorago Reipublicæ, Patrimonii *Id.*

Vŏrātio, onis, f. Catul. *Vnogo-jedenye, Naglo-ſerenye.* e. Vielfreſſung, Freſs-ſucht. *Nyelés, Falás.* v. *Heluatio.*

Vŏrātor, oris, m. Tertull. v. *Edo, Heluo.*

Vŏrax, ācis, *om.* Cic. *Vnogo-ſerlyiv, Vnogojedlivi.* Vielfräſſig. *Nyelő, Faló.* v. *Edax.*

Vŏro, as, avi, atum. (Act.) Cic. *Serem, prevech jèm, náglo poſiram.* Freſſe, Heiſs-hungerig freſſe, gantze ſtücker vor freſſigierigkeit verſchlucke. *Nyelek, Falok, Mohon eſzem.* Hinc *Transl.* Literas vorare: *pro* celeriter, avidè perdiſcere. *Id. Att. l. 4. ep. 11.*

Vortex, ĭcis, m. Plin. v. *Charybdis N. 1. Gurges N. 1.* Item v. *Turbo N. 1.* Plura v. in *Vertex.*

Vorticoſus, a, um. v. *Verticoſus.*

Vōs, veſtrûm, *vel* veſtri. *plur.* Cic. *Vi.* Ihr. *Ti.*

Voſmĕtipſi, æ, a. Plaut. *Vi ſzámi.* Ihr ſelbſt. *Ti magatok.*

Voſter, a, um. Plaut. v. *Veſter.*

Vōtīvus, a, um. Cic. *Zagovorni, Závetni.* Zum vvunſch *oder* gelübde gehörig. *Fogadási, Iſtennek fogadás ſzerént-valo.*

Vōtum, i, n. Cic. *Zagovor, Závet, Zavetovanye.* s. Gelübde. *Fogadás-tétel, Iſtennek tött fogadás.* Facere, concipere, nuncupare vota. Teneri vatô. Reddere vota, Fidem voti ſolvere. *Cic.* Liberari voti. *Liv.* Reus voti. *Virg.* 2. v. *Optatio, Deſiderium N. 1.* Aliquem voti compotem facere. *Liv.* Aliquem voti damnare. v. in *Damno.* Quamprimùm mea vota videre cupio. *Cic.* Hinc 3. v. *Suffragium.* Omnium votis in Senatum adlectus. *Id.* 4. ponitur nonnunquam

Digitalizirao Google

quam pro *nuptiis*, *matrimonio*. Ad ſecunda vota tranſire. *Juſtinian. novel.* 2. *c.* 2.

Vŏveo, es, ēre, vōvi, vōtum. (Act.) Cic. *Zagovor*, ali *Závet chinìm*; *Bogu z-zavezom obéchati*; *Zavetujemſze*; *Zagovarjamſze*. Ein gelübd thu, Gelobe, Heilig verſpreche. *Fogadâſt-tîſzek*, *Fogadom*. Pro ſalute patriæ ſuum caput vovere: *h.e.* offerre, devovere, periculis objicere. *Id.* 5. *Fin.* 2. v. *Opto N.* 1. Elige, quid voveas. *Ovid.*

Vox, vōcis, f. Cic. *Glâſz*, *Sivo-glâſz*. e. Stimme. *Hang*. 2. v. *Dictum*, *Verbum*. 3. Metonymicè v. *Judicatio N.* 1. *Opinio N.* 1. *Senſus N.* 2. *Fama N.* 1. Hæc una vox eſt omnium, &c. *Id.* 9. *Fam. ep.* 14.

Ūpĭlĭo, ōnis, m. Virg. v. *Opilio*.

Ŭpŭpa æ, f. Plin. *Dèb*, *Flutach*, *Szmerdèchi Dedek*. r. Wiedehopff, Unfläthiger vogel. *Bûdôs babuk*, *banka*.

*Ūrănĭă, æ, & Ūrănĭē, es, f. una è Muſis, inventrix Aſtrologiæ. *Ovid.*

Urbānātim, *Adv.* Pomp. *apud* Non. &

Urbānē, *Adv.* Cic. *Po varasko*. Städtiſch. *Városi módra*. v. *Civiliter*.

Urbānĭcĭānus, a, um. Spartian. &

Urbānĭcus, a, um, *Paul. JCt.* v. *Urbanus N.* 1.

Urbānĭtas, atis, f. Cic. v. *Civilitas*.

Urbānus, a, um. Cic. *Varaſki*, *Gradzki*. Städtiſch, zur Stadt gehörig. *Városi*, *Városbéli*. v. *Civicus N.* 1. 2. v. *Civicus N* 2. *Humanus*.

Urbĭcăpus, i, m. Plaut. *Varaſſa obladavecz*. r. Stadt-eroberer. *Várost-megvévô*.

Urbĭcus, a, um. Sveton. v. *Urbanicus*.

Urbo, as, v. *Urvo*.

Urbs, bis, f. Cic. *Varaß obzídan*, *Gràd*. e. Stadt. *Kerített város*. Urbes orbis nobiliſſimæ. 1. THEBÆ, *in Bœotia*. 2. TROJA, *in Phrygia*. 3. BABYLON, *in Aſſiria*. 4. CARTHAGO, *in Lybia*. 5. ATHENÆ, *in Græcia*. 6. ROMA, *in Latio*. 7. CONSTANTINOPOLIS, *ſeu* BYSANTIUM, *in Illyrico*. 8. JERUSALEM, *in Palæſtina Syriæ*. 9. LUTETIA Pariſiorum, *in Gallia*.

Urceŏlāris, re, *Vèrchev*, *Pebarni*. Zum krügen *oder* kannen gehörig. *Tſuporboz-való*, *Korzóboz-való*. Herba urceolaris. *Plin.*

Urceŏlus, i, m. Colum. *Verchek*, *Kaſerka*, *Pebárecz*, *Pebarchecz*. Kleine kanne *oder* kandel, s. Krüglein. *Kantsótska*, *Tſuprotska*.

Urbus, a, um. v. *Urvus*.

Urcĕum, i, n. Cato. &

Urceus, i, m. Horat. *Vèrch*, *Pehar*, *Bokàl*. r. Krug, e. Kanne, Kandel. *Tſupor*, *korsó*, &c.

Ūrēdo, ĭnis, f. Cic. *Palina*, *Pikecz naſzâdu*, ali *ſzterni*. r. Brand in den früchten. *Ragya a' gabonában*. v. *Carbunculus N.* 2. *Segetum rubigo*, in *Rubigo*. 2. apud Plin. *gorucha Szerbeſchicza*. e. Brennung. *Tſalán tsépés*, &c. v. *Uſtio*. Uredo gutturis. *Zgarjavicza*.

Urgeo, es, ēre, ursi, (Act.) Cic. *Nagányam*, *Nutkam*. Dränge, Anſtrenge, Hefftig zuſetze. *Erôltetém*. v. *Stimulo N.* 2. *Cogo N.* 1. 2. Jacentes urgere: *pro* infeſtare, opprimere. Urgent tamen, & nihil remittunt: *h.e.* inſiſtunt, perſiſtunt. Occaſionem urgere: *idem eſt ac* inſtare, & ſolicitum eſſe, ne rei gerendæ occaſio elabatur. *Id.* 3. Iter urgere: *pro* accelerare. *Ovid.*

Ūrĭca, æ, f. *Plin.* Satorum ab uredine proveniens vitium.

Ūrĭgo, ĭnis, f. Plin. v. *Uredo*, *Pruritus*.

Ūrīna, æ, f. Cic. *Voda od chloveka*, &c. *Szczalina*, *Szech*, *Piſſa*, *Bures*, *Miſeß*. r. Harn, Urin, e. kammer-lauge. *Húgy*, *Vizellet*.

Ūrīnāle, is, n. (vas) *Poſzuda za puſztyanye vodè*. s. Urin- *oder* Harn-glas. *Húgyedény*. v. *Matula*.

Ūrīnālis, le, Cœl. Aurel. *Szczalinzki*. Zum harn gehörig. *Húgyboz-való*.

Ūrīnātor, oris, m. Liv. *Pod vodum plavavecz*, *koi pod vodum hodi*. Taucher, der ſich unters vvaſſer läſst, und das verſunckene heraus bringet. *Búár*, *Vizbe búvó*, *bukó*.

Ūrīno, as, avi, atum. (Neu.) & *frequentius*

Ūrīnor, āri, ātus ſum. (Dep.) Varr. *Vu voduſze puſztyam*, *Pod vodum hodim*, ali *plújem*. Mich untertauche, mich unters vvaſſer laſſe, unterm vvaſſer gehe, *oder* ſchvvimme. *Buvárkodom*, *Fövel lebukom a' vizbe*.

*Ūrīnus, a, um. v. *Ventoſus N.* 1. Ovum urinum: *h.e.* ineſficax, quod citra maris coitum editur. *Plin.*

Urna, æ, f. Cato. *Vèdro*. r. Eymer. *Vôdôr*, *Veder*. 2. v. *Hydria*, *Situla N.* 1. ita *Varr.* 3. apud Cic. *Poſzuda*, *vu kojuſze volyopriſztajanya poſztavlyaju za izbor kakvoga choſztnika*: *Szreche poſzuda*. r. Loos-hafen, Glücks-hafen, Glücks-topff. *Tiſzt váloſztáſra-való edény*. 4. *Mertvecbki lonecz*, *Poſzuda vu kojuſzu negda mêrtveb pepel zpravlyali*. r. Todten-topff, in vvelchem die alten die aſche ihrer verbrannten todten zu behalten pflegten. *Sîr*, *Gôdôr*, *a' mellyben a' régiek boltaknak hamuját tartották*. Cœlo tegitur, qui non habet urnam. *Lucan. l.* 7, *v.* 818.

Urnālis, le, Cato. *Jednoga vêdra*, *Jedno vêdro imajúchi*, *Vedrichni*. Eymericht, zum

Digitalizirao Google

eymer gehörig. *Vedres, Vederni, &c.*

Urnārium, ii, n. Varr. *Meſzto vu kubinyi, na kojeſze vedricze z-vodum poſztávlyaju.* e. Waſſer-banck, vvorauf man in der kuchel die vvaſſer-ſtützen ſtellt. *Viz edénges bely a' konyhán.*

Urnŭla, æ, f. *Cic.* Parva urna. *Vedercze, Vedricbicza.* s. Eymerlein. *Vedretske.* v. *Sitella N.* 1. & 2.

Ūro, is, ĕre, uſſi, uſtum, (Act.) Cic. *Sgem, Pecbem,* Brenne. *égetem, perselem.* Dicitur etiam de *frigore*: Frigore uri ſe venatores patiuntur. *Id.* 2. *Tuſc. c.* 17. 2. Transl. v. *Ango, Crucio, Diſcrutio, Afflicto, Moleſto.* Galceus anguſtior urit pedem. *Horat.* Hæc mentem urunt. *Flor.* 3. Virgis uri: *pro* cædi, flagellari. *Horat.* 4. Uritur infelix Dido: *h. e.* amore flagrat, conſumitur. *Virg.*

† Ūrŏgallus, i, m. (*rectiùs* Gallus' ſylveſtris) *Divji kokot.* r. Auer-hahn. *Vad kakas.*

*Ūrŏpȳgĭum, *vel* Orropygium, *vel* Orthopygium, ii, n. *Dolnyi kraj berbtene koſzti.* Das ende des Rückgrads, r. Börtzel. *Fark tſomó, mellyen a' lúdnak, tíknak farka nő, Fartsik, Pú pők falatja,* vagy *Hátitsontnak alsó réſze.*

Urpix, īcis, m. Cato. v. *Irpex.*

Urruncum, i, n. Varr. *Najdolnya ſztran klâſza ali láti: Drobnejſſe ſzeme ali zernyiche na zdolnyoj ſztrani kláſza ali láti.* Das unterſte an den aehren, vvo ſich der halm anfänget. *Gabona-fônek az allyán-való apróbb mag.*

Urſa, æ, f. Plin. *Medvedicza.* e. Bärin. *Nőſtény medve.* 2. Urſa, *græcè* Arctos *vel* Arctus, i, f. v. *Septentrio N.* 2. Ita *Ovid.* Urſa major, *ſeu* Plauſtrum majus, Currus major. v. *Helice.* Urſa minor, *ſeu* Plauſtrum minus, & Currus minor: v. *Cynoſura.* Hinc *Arcti, Urſæ, Currus, vel Plauſtra:* v. *Septentriones*, & plura de hoc in *Septentrio.*

Urſīnus, a, um. Plin. *Medvedov, Medvedzki, Medvedni.* Zum bären gehörig: *Item* von dem bären kommend. *Medvébez-való.*

Urſus, i, m. Virg. *Medved.* r. Bär. *Medve.*

Urtĭca, æ, f. Plin. *Kopriva, Sigavicza.* e. Neſſel, Brenn-Neſſel. *Tſilán, Tſilyán, Tſulán, Tſalán.*

Urvo, *vel* Urbo, as, avi, atum, (Act. *obſol.*) Feſt. *Synon.* Urbis condendæ amplitudinem aratrô definio, Terram pro mœnibus circa urbem ducendis ſulco.

*Ūrus, i, m. Cæſ. *Veliki divji vol, bik,* alibivol. ein groſſer vvilder Büffel, *vulgo* r. Auer-Ochs. *Nagy erdei bika, Júhor.*

Urvum, *vel* Urbum, i, n. Varr. v. *Bura.*

Urvus, *vel* Urbus, a, um. *Obſol.* Varr. *Gore zvinyen.* Aufvverts gebogen. *Fel-felé borgadtt.*

Ūſio, onis, f. *obſol.* Cato. v. *Uſus.*

Ūsĭtātē, *Adv.* Cic. *Navadno, Poleg navade, Po navadi, Obichajno, Obichno, Po obichaju.* Gebräuchlich, gevvöhnlicher vveiſe *oder* maſſen. *Szokottúl; Szokás ſzerént.*

Ūſitatus, a, um, ior, ſſimus. Cic. *Obichni.* Gebräuchlich, gevvöhnlich. *Bévött. Szokott.* v. *Solitus.*

Ūsĭtor, āri, ātus ſum. (Dep.) Gell. *Vnogokrat vſivam, Cheſztoſze ſzlúſim.* Offt gebrauche. *Gyakran véle-élek.*

Uſpĭam, *Adv.* Cic. *Negdi, Gdi, Gde.* Irgendvvo, Irgend. *Valabol, Valahová.* v. *Alicubi.*

Uſquam, *Adv.* Cic. v. *Uſpiam.* Item v. *Aliquò.* Nec verò uſquam diſcedebam. *Id.* 1. *Phil. c.* 1.

Uſquĕ, *Præp.* & *Adv.* Cic. *Do, Tia, Tja.* Bis. *Addig, Ig, Eddig.* Uſque in Pamphiliam legatos mittere. Uſque Romam, *vel* Romam uſque, *vel* Uſque ad Romam proficiſci. *Item* Uſque à mari ſupero Romam proficiſci. Uſque ex ultima Syria navigare. *Item* Uſque ad extremum vitæ diem. Uſque ad eum finem, dum judices rejecti ſunt. Jam uſque à primis mundi temporibus. Aliquid inde uſque repetere. Ita paſſim *Cic.* 2. Sumitur adverbialiter pro *Diu, Multum, Valde.* Ego vapulando, ille verberando uſque ambo deteſſi ſumus. *Terent.* Item pro *Aſſiduè, Jugiter, Perſeveranter, Semper.* Allatres licet uſque nos, & uſque. *Mart.* Item pro *Prope N.* 1. Me pugnis miſerum uſque occidit. *Terent.*

Uſque ad, *Cic.* v. *Tenus N.* 1. *Aduſque.*

Uſque adeò, *Cic.* v. *Tantopere, Adeò N.* 1. 2. v. *Tandiu.* Uſque adeò in periculo fuit, quoad, &c. *Id. pro Sext. c.* 28. Uſque adeò, donec &c. *Plaut.*

Uſque adhuc, *Plaut.* v. *Hucuſque, Hactenus.*

Uſque admodum, *Cato.* v. *Tandiu.*

Uſque affătim, *Synon.* Satis ſupérque, ad ſatietatem. Plaut. *Do ſzitoſzti, Zeoſzema zadoſzta, Prema doſzta.* Mehr dann genug, übrigs genug. *Eléggé.*

Uſque antĕhac. *Terent.* v. *Uſque adhuc.*

Uſque donec, *Plaut.* v. *Uſque dum.*

Uſque dum, *Plaut.* v. *Quoad N.* 1.

Uſque eo, *Cic.* v. *Tantopere, Adeò.* Et ſæpe poſt ſe exigit particulam *ut*, vel *ne.* 2. v. *Tan-*

Digitalizirao Google

v. *Tandiu*, Eouſque, Eo ad dum. Uſque eo timui, dum, donec, *vel* quoad &c. *Id.*

Uſquĕquāquĕ, *Adv.* v. *Ubique*, *Paſſim.* 2. v. *Omnino*, *Univerſim.* 3. v. *Aſſiduè*, *Semper.* 4. Uſquequaque ſapere oportet: *h. e.* in omni re. Ita *Cic.*

Uſquĕquō, *Adv.* Varr. v. *Quouſque*, *Donec*, *Quandiu.*

Uſta, æ, f. *Plin.* Color rubeus aureo ſimilis.

Uſtīlāgo, ĭnis, f. *Apul.* Carduus ſylvaticus.

Uſtio, onis, f. Cato. *Sgányе*, *Pripékanye.* Das brennen, e. brennung. *égés*, *égetés.*

Uſtīvus, a, um. *Æmil. Macer.* 2. 8. v. *Cauſticus.*

Uſtor, oris, m. Mart. *Palitel*, *Sgàch*, *koi je negda mertvatéla ſgàl.* Verbrenner, der die todten leichnahm bey den alten verbrannte. *Hóltt teſt égető.* Generatim v. *Cremator.*

Uſtrīna, æ, f. Plin. *Sgalnicza*, *Pèch za razczviranye y délanye bruncza*, *kotlovine*, *ſeleza*, &c. r. Schmeltz-ofen. *Vas*, *értz olvaſztó kementze.* 2. v. *Buſticetum.* Ita *Feſt.* 3. v. *Uſtio*, *Ardor N. 1.* Apul.

Uſtrīnum, i, n. *Servius.* v. *Buſticetum.*

Uſtŭlātio, onis, f. *Pripékanye: Priſiganye: Z-ognyenem Selezom priczviranye*, *palenye*, Das ſengen, verbrennen, abbrennen. *égetés*, *perſelés.*

Uſtŭlŏ, as, avi, atum, (Act.) *Pripékam*; *Priſiſem*; *Z-ognyenem ſelezom priczviram*, *ſgem*, *pálim.* Senge, Abbrenne, Verbrenne. *Megégetem*, *Megperſelem.* v. *Aduro.* Infelicibus uſtulanda lignis. *Catull.* Pali uſtulati. *Vitruv.*

Ūſuālis, le, JCt. *Navadni*, *Za vſivanye haſznovit.* Zum gebrauch dienlich. *életünkre haſznunkra-való.* Sermo uſualis: *h. e.* culinarius, rudis. *Sidon.*

Ūſuārius, a, um. Gell. v. *Uſualis.*

Ūsūcăpio, ōnis, f. Cic. *Zadobivanye*, *Oſzvojenye kakvoga dugoványa radi ládanya ebez vnogo vremena od pravicz odluchenoga.* e. überkommung, beſitz-eignung, das einer eine ſache erſeſſen, nach verlauff der zeit, ſo in denen rechten vorgeſchrieben. *Szokáſſal*, *Vele-élésel magunknak tulajdonittatott jóſzág.*

Ūsūcăpio, is, ĕre, cēpi, captum, (Act.) Cic. *Synon.* Uſu meum facio. *Dugovanye kakvo zbog dugoga*, *y od pravicz dopitanoga ládanya*, *ali vſivanya poſzvójam*, *oſzvójam*, *zadobívam.* Durch langen beſitz das eigenthum darüber erlange. *Szokáſſal*, *Vele-élésſel magamévá téſzem.*

Ūsūfăcio, is, ĕre, fēci, factum. (Act.) Plaut. *Synon. apud JCtos* Capio uſu, capio utilitatis causâ, longo tempore capio, diutiùs poſſidendo capio, longa poſſeſſione capio. v. *Uſucapio.*

Ūsūfructuārĭus, a, um. Ulp. *Vſivavecz*, *vſivavka*, *uſivalacz*, *uſivalicza*: *kakvoga dugoványa ſzamu haſzeny vſivanye prez ſzvojnoſzti imajuchi*: *Tugyega dugoványa vſivanye y haſzen imajuchi.* Den nieſsbrauch und nutzen ohne eigenthum habend. *A' kĕ valami jóſzággal él*, *és haſznát véſzi*, *a' melly néki nem ſaját*, *tulajdon.*

†Ūsūfructuo, as, avi, atum. (Act.) *Pro quo dixit Cic.* Uſumfructum lego.

Ūsūra, æ, f. v. *Uſus N. 1.* Alicui uſuram lucis hujus eripere. 2. *Metonymicè* v. *Fructus N. 2. Commodum N. 1.* Hinc *Speciatim* Publicanos uſurâ juvare: *h. e.* uſum & fructum pecuniæ publicæ, *vel* datæ mutuæ iis concedere. 3. *Kamata.* r. Zins. *Uſora.* v. *Cenſus N. 1. & 5. Fœnus.* Et accipitur tam in bonam, quàm in malam partem. Hactenus *Cic.*

Ūsūrārius, a, um. *Iz chebſzaſze haſzen jemlye.* v. *Fructuarius N. 1.* Uxor uſuraria: *pro* meritoria, *h. e.* concubina. Puer uſurarius: *h. e.* meritorius. *Plaut.* 2. *Kamatni*, *Vújem donaſſajuchi.* Zins-tragend. *Uſorás*, *uſora adó*, &c. v. *Fœnebris*, *Cenſualis.* Pecunia uſuraria. *Ulp.* Accipitur autem in bonam & malam partem.

Uſurarius, ii, m. *Subſtantivè.* Ulp. *Kamatnik*, r. Zins-einnehmer. *Bér-vévő.* v. *Fœnerator.* Accipitur in utramque partem.

Uſurpātio, onis, f. *Navadno vſivanye*, *Cheſzto jemlyenye.* e. Brauchung, Gebrauchung, Nutzung. *Valamivel gyakran élés.* Doctrinæ uſurpatio. *Cic.* 2. *Priuzétje*, *Priotétje*, *Poſzvojenye tugyega.* Unrechtmäſſige zueignung, beſitzung. *Törvénytelen magának tulajdonítás.* v. *Occupatio N. 1. Appropriatio.* Jubere aliquem alicujus rei uſurpatione abſtinere. *Liv.*

Uſurpātor, oris, m. Amm. *Nepravedni poſzvoitel*, *Krivo-ladavecz*, *Otimalacz nepravedni.* Unrechtmäſſiger Zueigner, beſitzer. *Törvény-nélkül magának tulajdonító.*

Uſurpātrix, īcis, f. *Nepraudena poſzvoiteliczа*, *Krivo-ladavka.* Unrechtmäſſige zueignerin, beſitzerin. *Törvénytelen magának tulajdonítóné.*

Ūſurpo, as, avi, atum. (Act.) *Navadno vſivam*, *V-navadu jemlyem*, *V-navadi imam.* Gebrauche. *Gyakran élek véle.* Aliquid ſemper in dictis, ac factis uſurpare: *h. e.* in frequenti uſu habere, *ſeu* frequenter dicere, aut facere. *Cic. in Or.* Oculis uſurpare;

Digitalizirao Google

pare: *pro* videre. *Plaut.* Sonitum usurpare: *pro* audire. *Id.* Otium usurpare: *b. e.* otio frui. *Tacit.* Civitatem usurpare: *idem est, ac* civem se dicere, pro cive se gerere. *Cic.* Alicujus memoriam usurpare: *pro* mentionem ejus facere. *Id.* Aliquem usurpare: *pro* nominare. *Id.* 2. apud Tacit. *Poszvojívam tugye, Neprávdeno oszvájam.* Unrechtmäßig zueigne: In besitz nehme. *Törvényteleníl magamnak tulajdonítom, elfoglalom.* Item generatim. v. *Occupo N.* 1. *Vendico Accipio N.* 1. Possessionem usurpare. *Cic.* Jus usurpare: *b. e.* rei possessionem adire, *vulgo* possessionem capere *Liv.*

Ūsus, ûs, m. *Vsivanye.* e. Brauchung, r. Brauch. *Vele-élés.* v. *Usurpatio N.* 1. 2. v. *Mos N.* 1. *Consvetudo N.* 1. Ita usus obtinuit. 3. v. *Experientia.* Res longo usu comprobata. 4 v. *Exercitamentum.* Frequens usus omnium magistrorum præcepta superat. 5. v. *Utilitas.* Si usus fuerit. Si ex usu, ère tua fuerit. Ea res magnos tibi usus afferet, dabit. Ingentes inde usus percipies, habebis. Res nulli usui. 6. v *Amicitia, Familiaritas, Conjunctio, Conversatio.* Vetus mihi cum eo usus intercedit. Ita passim *Cic. Cæs. &c.*

Ūsusfructus, usûs fructûs, m. Cic. *Praudeno tugyega vsivanye, Dopusztyeno haszni jemanye: Haszen y vsivanye prez szvojnoszti.* r. Nies- brauch, e. Frucht- niessung. *Más jószágával élés, és haszon.* Usumfructum uxori legare. *Cic.*

Ūsūvĕnio, is, īre, vēni, entum, (Neu.) Cic. *Na haszen dobájam.* Zum nutzen komme. *Szokásba mégyek.*

Ūsūvĕnit, ēbat, ēnit, *Imperf.* Cic. *Synon.* Accidit, Contingit, Evenit. *Zgadyaszze*, Inf. *Zgoditiszze: Pripétyaszze, Pripetyújeszze*, Inf. *Pripetitiszze.* Es geschicht, es vviederfahret. *Történik, Esik, Megesik, Szokott lenni.* Sæpe separatim ponitur: *e. g.* Nunc venit idem usu mihi, quod &c. *Id. Att.* 14. *ep.* 12.

Ŭt, Conj. & Adv. *Da.* Das, Auff das. *Hogy.* Cura, ut valeas. *Cic.* Frequentissimè postponitur vocibus *talis, tantus, tot, tam, adeò, sic, ita, hujusmodi, &c.* Non sum ita hebes, ut ista dicam. *Id. in Tusc.* Item v. *Quòd N.* 1. Non est verisimile, ut Chrysogonus horum literas adamârit. *Id. pro Rosc. Amer. c. 41.* 2. v. *Prout, Sicut, Quemadmodum, Quomodo, Quippe.* Ille, ut erat inter suos primus. Ut quidam morbo aliquo, & sensûs stupore suavitatem cibi non sentiunt; sic libidinosi, avari, facinorosi veræ laudis gustum non habent. *Id. 1. Phil.* Ut me circumsteterint, ut apertè jugula sua pro meo capite P. Clodio ostentârint. Ut contempsit, ut pro nihilo putavit! Ut vales? Quæ intimo sensu pericipiunt, ut dolorem. 3 Ponitur pro *quàm, quantùm.* Ut ille tùm humilis, ut demissus erat. Ut blandissimè potest. 4. pro *Postquam, ubi, cùm, quando.* Ut hæc audivit, sic exarsit. Ut ab urbe discessi, nullum intermisi diem. 5. pro *tametsi, quamvis, esto.* Qui, ut summa habeam cætera, temporis satis non habui. Nos te, tuúmque exercitum expectamus, sine quo, ut reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore. 6. *Ut si*, pro *perinde ac si, tanquam si, quasi.* Ejus negotium sic, velim, suscipias, ut si esset res mea. 7. *Ut plurimum*, pro *quàm plurimum, potissimum, plerunque.* In quo gerendo, jus ut plurimum valet. 8 *Ut quid?* pro *Quamobrem?* 9. Ut non. *Da ne.* Das nicht, Auff das nicht. *Hogy nem.* 10 *Ut ne*, pro *Ut non.* 11. Ut ut. v. *Qualitercunque, Utcunque.* 12. Eleganter jungitur *Superlativis*, & *Comparativis*, sequente *ita.* Ut quisque optimus, ita modestissimus. Ut quisque senior, ita prudentior. Hactenus *Cic.* 13. *Ut* pro *Utinam.* Ut te omnes Dii, Deæque perduint! *Terent. Heaut. 4. 6. 6.* 14. Ut cùm maximè *pro* peculiariter, præcipuè, potissimùm. *Id.* 15. *Ut puta* pro *verbi gratiâ.* Ulp.

Utcunquĕ, *Adv.* Cic. *Naj bude kak bothe: Ovak alionak.* So gut es seyn vvill. So auch, So anhin. *Akarhogy, Valahogy.* v *Quomodocunque.*

Ūtendus, a, um. *Za vsivanye buduch, Stosze bude vsivalo.* Was gebraucht vvird. *Vele-éltsze-való.* Alicui aliquid utendum, ac possidendum tradere. *Cic.*

Ūtensile, is, n. *Dugoványe vszakojachko za vszagdásznye vsivanye, Potrebna szitvár.* Allerley hausgerath, Zum täglichen brauch gehöriges ding. *élni-való eszközz.* v. *Supellex.* Omnibus utensilibus exui. *Liv.*

Ūtensĭlis, le, Varr. *Vsivathio, Za vszaki dan potrében, Za vsivanye dober.* Das mann täglich brauchet, oder im brauch hat. *Vele-éltsbez-való, élni-való.* Item v. *Utilis.*

Ŭtĕr, ĕri, m. *Non.* v. *Uterus.*

Ūter, utris, m. Plin. *Kósnata vrecha, Méh za vino, olje, &c.* Lederner Schlauch, Leder-

der-Sack, Genehtes fell, darinnen mann vvein *oder* oel aufbehält. *Tômlô*, *Bóros tômlô*, *Bôr 'zák.*

Ŭter, ŭtra, ŭtrum, ŭtrīus, *in verſu etiam* ŭtrĭus. *Koi zmed dveb.* Welcher aus beyden. *Mellyik.* Uter utri eſt anteferendus neſcio. *Neznam, koi biſze drugomu prepoſztaviti moral.* Wer ſoll dem andern vorgezogen vverden, vveiſs ich nicht. *Mellyiket kell fellyebb-betsûlni, nem tudom.* Ita *Cic.* Loquere, uter meruiſtis culpam, paucis: *h. e.* quis veſtrûm. *Plaut.* Si uter velit, edicit: *h. e.* ſi alteruter, &c. *Cic. 5. Verr.*

Ŭtercŭlārius, ii, m. Svet. v. *Lyripipiarius*, *Aſcaules.*

Ŭtercŭlus, i, m. Plin. *Utrobicza*, *Vutrobicza.* Kleiner bauch. *Haſatska*, *Mêbetske.*

Ūtercŭlus, i, m. Apul. *Meſſich*, *Mali mèh.* Kleiner ſchlauch. *Tômlôtske.* Item v. *Lyripipium.*

Ŭtercunquĕ, ŭtrăcunque, utrumcunque. Cic. *Koi-god zmed dveb*, *Jeden koi-goder zmed dveb.* Welcher von beyden nur. *Akâr mellyik.*

Ŭtĕrīnus, a, um. Cajus JCt. *Jedno-utrobni*, *Od jedne matere rodyen.* Von einer mutter, Aus einer gebähr-mutter kommend. *Egy mêbbôl-valô.* Fratres uterini. *Bratja ſzámo po materi*, *Jedne matere Jzíni.* Leibliche brüder. *Egy mêbbôl-való bátyák.*

Ŭterlĭbĕt, ŭtrălĭbĕt, utrumlibet, Cic. *Jeden zmed dveh naj bude koi hoche: Jeden zmed dveh koi ti' drágo.* Esſeye aus beyden, vvelcher es vvolle: Welchen von zvveyen man vvill. v. *Utercunque.*

Ŭternam? ŭtrănam? utrumnam? Horat. *Da koi zmed dveh? Ter koi pak zmed dveh?* Welcher denn von beyden? *Mellyik a' kettô kôzzûl?*

Ŭterque, ŭtrăquĕ, utrumque. *Obodva*, *Jeden y drugi.* Alle beyde. *Mindenik.* Amantiſſimus utriuſque noſtrûm. *Cic.* Uterque inſaniunt. *Plaut.* Intueri utroſque. *Tacit.*

Ŭtervis, ŭtrăvis, utrumvis, v. *Uterlibet.* Minus habeo virium, quàm veſtrûm utervis. *Cic.*

Ŭtĕrus, i, m. Plin. *Utroba*, *Vutroba.* e. Gebähr-mutter, r. Mutter-leib. *Has*, *Mêh*, *Nádra.* Uterum ſerre, gerere: *pro* gravidam eſſe. *Cels.*

Ŭtī, *Adv.* & *Conj.* v. *Sicut*, *Quemadmodum N. 1. & 2.* Hæc, uti facta ſunt, referam. Item v. *Tanquam*, *Quaſi N. 1.* Senatui placuit, uti qui optimo jure provinciam obtinuerit: *pro* tanquam is, qui &c. 2. v. *Ut N. 1.* Is ad me dedit literas, uti ſe tibi placarem. *Cic.*

Ūtĭbĭlis, le, Plaut. *Vſivlyiv*, *Kaiſze more vſivati.* Das mann brauchen *oder* genieſſen kan. *élni-való*, *A' mivel élhetni.* v. *Utilis.*

Ūtĭlis, le, Cic. *Haſznovit*, *Koriſztni*, *Prúdni.* Nützlich, Erſprieſslich, Vorträglich. *Haſznos.* Synon. *Fructuoſus*, *commodus*, *accommodatus*, *frugifer*, *opportunus*, *ſalutaris*, *quod ex uſu eſt*, *quod uſui eſt*, *quod multas habet opportunitates*, *quod maximè intereſt*, *quod expedit*, *quod conducit.*

Ūtĭlĭtās, atis, f. Cic. *Haſzen*, *Prúdnoſzt.* e. Nutzbarkeit, Erſprieſslichkeit, r. vortheil. *Haſznoſság.* v. *Cõmodum N. 1.* *Emolumentum*, *Fructus N. 2.* *Lucrum*, *Quaſtus.* &c.

Utilĭtĕr, *Adv.* Cic. *Haſznovito*, *Koriſzno*, *Koriſztno*, *Prúdno.* Nützlich, erſprieſslich, Heilſamlich. *Haſznoſon*, *Haſzonnal.*

Ŭtĭnam, *Adv.* Cic. *Bog bi dâl! ô dabi! da Bog dà!* Wollte Gott! O das! *Vajha! óha!*

Ŭtĭquĕ, *Adv.* Cic. *Za ſztanovito*, *prez dvojne*, *Do iſztine.* Ja freylich. *Bizonyára.* v. *Omnino*, *Certè*, *Nempe N. 2.*

Ūtor, ĕris, ūtī, ūſus ſum. (Dep.) *Vtívam*, *Haſzen jemlyem*, *Szlûſimſze.* Genieſſe, brauche, gebrauche, nutze, nutzen nehme, mich bediene. *élek-vêle*, *haſznát vészem.* Facultatibus ampliſſimis, honoribus, valetudine commodâ, ſtatu fortunæ proſperô, ventis ſecundis, incredibili potentiâ uti. Aliquo multùm, & familiariter uti. Aliquo valde infensô uti. Patre facili, amicis optimis utitur. Alicujus operâ ad aliquid uti. Uti voce. *Cic.*

Ūtplūrĭmum. v. in *Ut.*

Utpŏtĕ, *Adv.* Cic. v. *Nimirum*, *Quoniam*, *Quandoquidem*, *Quippe.*

Ut pŭtā, ut quid. v. in *Ut.*

Ūtrārius, ii, m. Liv. *Mêhov noſzecz: Vu mêhu olja*, *vina*, *ali vode prinaſſavecz.* Der oel, vvein, *oder* vvaſſer in einem ſchlauch zuträgt. *Tômlô hordozó.*

Ūtrĭcŭlārius, ii, m. Svet. v. *Utricularius.*

Ūtrĭcŭlus, i, m. v. *Ūterculus.* 2. Dicitur etiam de primo florum germine inſtar utriculi tumeſcente, &c. *Plin.*

Ŭtrĭcŭlus, i, m. Plin. v. *Ŭterculus.*

Ŭtrinquĕ, *Adv.* Cic. *Od obodveh krajov*, *Iz jedne y druge ſztrane.* Von beyden ſeiten, zu beyden ſeiten. *mind két felôl.* Item v. *Utrobique.*

Utrinquesĕcŭs, *Adv.* Lucr. v. *Utrinque.*

Ŭtrō, *Adv.* Plin. *Na koju ſztran zmed dveh*, *Proti kojoj ſztrani*, *Kamo.* Gegen vvelcher ſeite. *Melly felôl.*

Digitalizirao Google

Ūtrōbīdem, *Adv.* Plaut. *Ondi y ondi.* Dort und dort. *Ott és ott.* v. *Utrinque.*

Ūtrōbīquĕ, *Adv.* Cic. *Na obodvojem meſztu, Na jednoj y drugoj ſztrani.* An beyden orten, *oder* ſeiten; beyder orten, beyderſeits. *Mind két helyen.*

Ūtrōlĭbĕt, *Adv.* Quintil. *Kamo ti' drágo, Na koju ſztran ti' drágo, Na koju-god ſztran zmed dveh hoches.* Gegen vvelchen ſeiten mann vvill, vvohin es nur beliebt. *Valamelly felől.*

Ūtrōquĕ, *Adv.* Liv. *Na jednu y drugu ſztran, Na obodvoje meſzto.* Auf beyden ſeiten. *Minda két felől.*

Ūtrōquĕ verſum, *Adv.* Plaut. *Proti jednoj y drugoj ſztrani.* Gegen beyden ſeiten, *&c.* v. *Utroque.*

Ūtrŭm, *Adv.* Cic. *Bi-li, Je-li, Ali.* Ob, Oder. *Avagy, De mellyik.* v. *Num nam, Nunquid.* Utrum ea veſtra, an noſtra culpa eſt? *Id. 4. Acad. c. 29.* Id utrum illi ſentiant, an ſimulent, tu intelliges. *Id. Attic. l. 12. ep. 50.*

Utrumnam, *Adv.* Liv. v. *Utrùm.*

Utrumnĕ, *Adv.* Cic. v. *Utrùm.*

Ut ut, *Terent.* v. in *Ut.*

Ūva, æ, f. Cic. *Grózdje.* e. Traube, Weintraube, Weinbeer. *Szőlő.* 2. Transl. v. *Epigloſſis, Glandula N. 2.* Dicitur & de cæteris rebus uvæ ſimilibus. *Plin.* Apiana uva. v. *ſuo loco.*

Ūvens, entis, *om.* Silius. v. *Uzidus.*

Ūveſco, is, ĕre, (Neu. *Inch.*) Lucr. *Vubkek lízam, Moknuti pochinyam.* Feucht oder naſs vverde. *Megnedvesülök.* v. *Humeſco.*

Ūvĕus, a, um. Macrob. *Iz grózdja, Grozdov, a, o.* Aus trauben, zum trauben gehörig. *Szőlőből-* vagy *ſzőlőből-való.*

Ūvĭdŭlus, a, um. Lucr. v. *Humidus.* Alii leg. *Vividulus.*

Ūvĭdus, a, um. Plaut. v. *Humidus, Aquoſus, Succoſus.*

Ūvĭfĕr, a, um. Stat. *Grózdjo-noſz, Grózdje rodétbi.* Wein-trauben herfür bringend. *Szőlő-termő.*

Vulcānālia, ium, & ōrum, n. *plur.* Feſta Vulcano dicata. *Colum.*

Vulcānālis, le, *Varr.* Vulcānĭus, a, um. *Cic.* ad Vulcanum ſpectans.

Vulcānus, i, m. *Cic.* Jovis & Junonis filius, è cœlo præceps, claudus factus eſt. *Bög ognya, Poglavár kovátzki.* ein Abgott des feuers, Vorſteher der Schmiden. *Tüznek Iſtene, A' kovátzak Iſtene.* 2. Metonymicè v. *Ignis N. 4.* Plaut.

Vulga, æ, f. *Varr.* v. *Pera, Mantica, Crumena.*

Vulgāris, re. Cic. v. *Communis, Plebejus, Popularis N. 1. & 2. Quotidianus, Vilis, Pervulgatus.*

Vulgārĭtās, atis, f. Arnob. *Priproſzta, obchinzka navada.* e. Gevvohnheit des gemeinen Pöfels. *Közönséges ſzokás.* Item v. *Vulgus.* Item v. *Vilitas.*

Vulgārĭtĕr, *Adv.* Cic. *Obchinzkim náchinom.* Ins gemein. *Közönséges módra.* v. *Populariter N. 1. Communiter, Uſitatè, Pervulgatè, Viliter.*

Vulgārius, a, um. Gell. v. *Vulgaris.*

Vulgātor, oris, m. Ovid. *Razglaſzitel.* r. Ausbreiter unter dem pöfel. *Kibíresítő.* v. *Publicator N. 1.*

Vulgātus, a, um. Cic. *Razgláſſen, Obchinzki* ali *oſzagdaſsnyi vuchinyen.* Ausgeruffen, Gemein gemacht. *Kihirdettetett, Közönségeſſé lött.* v. *Notorius, Manifeſtus, Publicus, Communis, Uſitatus.* Fama vulgatior. *Liv.* Senſus verborum vulgatiſſimus. *Quintil.*

Vulgĭvăgus, a, um. v. *Plebejus, Communis, Vilis.* Venere vulgivaga uti. *Lucr.*

Vulgo, as, avi, atum. (Act.) Cic. v. *Publico N. 1. 2.* v. *Publico N. 2.* Hinc: *vulgare corpus*, eſt illud proſtituere. *Liv.*

Vulgō, *Adv.* Cic. v. *Paſſim, Populariter, Communiter, Palam N. 1. Ubique, Universè, Perſæpe, Indiſcriminatim.*

Vulgus, i, n. & m. Cic. v. *Plebs.* In vulgus; *pro* apud vulgus. *Id. 5. Tuſc.*

Vulnĕrārius, a, um. Plin. *Rannin, Rannovit, Rannovni, Ranni ſzlijſſajuchi.* Zum vvunden gehörig. *Sebhez-való.*

Vulnerarius, ii, m. (Medicus.) Plin. *Rannolikàr, Ranno-vràch.* ein Wund-artzt. *Seb gyógyító.*

Vulnĕrātio, onis, f. Cic. *Rannenye, Vrazenye.* e. Vervvundung, Beſchädigung. *Sebesítés, Megsértés.* Transl. v. *Laſio N. 2.*

Vulnĕro, as, avi, atum. (Act.) Cic. *Rannim, Vrazujem.* Vervvunde, Beſchädige. *Sebesítem, Sértem.* Transl. v. *Lædo N. 2.*

Vulnĭfĕr, a, um. Prudent. *Rannu imajúchi.* eine vvunde habend. *Seb bozó.* Item v. *Vulnificus.*

Vulnĭfĭcus, a, um. Virg. *Rannu chinétchi.* Wund-machend. *Sebesítő.*

Vulnŭs, ĕris, n. Cic. *Ranna.* eine vvunde, Bleſſur. *Seb.* 2. Transl. v. *Calamitas N. 2. Dolor, Damnum, &c.*

Vulnuſcŭlum, i, n. *Ulp.* Parvum vulnus. *Rannicza.* Kleine vvunde. *Sebetske.*

Vulpēcŭla, æ, f. Cic. *Liſzichicza.* Kleiner fuchs,

Digitalizirao Google

fuchs, s. Füchslein. *Rókátska.*

Vulpēs, is, f. Varr. *Liſzicza.* (vulpes mas. *Liſzjak, Libo.*) r. Fuchs. *Róka.* 2. *Transl.* Servare ſub pectore vulpem : *pro* valde aſtutum, callidum, *vel* dolis plenum eſſe. *Horat.* Vulpes pilum mutat, non mores. *Prov.* Dicitur de inveteratis malorum, qui non facilè ad frugem redeunt. *Svet.*

Vulpīnāris, re, Apul. *Liſzichji, Liſzichni.* Zum fuchs gehörig. *Rókai.* 2. Transl. v. *Callidus N. 1. Doloſus, Fraudatorius, Fallax, Fallacioſus.*

Vulpīnor, āri, atus ſum. (Dep.) *Liſzichim, Zkazlivoſze prilizávam, kakti liſzicza okolo kôga obbájam, Liſzichaſzt jeſzem.* Fuchsſchvvántze, Den fuchs-ſchvvantz Verkauffe, Liſtiger vveiſe ſchmeichle, verſchlagen und liſtig bin. *Ravaſzkodom, Színeskedem, Ravaſz vagyok.* v. *Aſſentor, Decipio, Fraudo N. 1. Palpor, &c.* Vulpinare modò, & concurſa. *Varr.* apud *Non. c. 1. n. 226.*

Vulpinus, a, um. Plin. v. *Vulpinarii.*

Vulpio, ōnis, m. Apul. *Liſzichazt chlovek.* Ein liſtiger menſch. *Ravaſz ember, Róka természetü ember.* v. *Aſſentator, Deceptor, Fraudator, &c.*

Vulſella, æ, f. v. *Volſella.*

Vulſio, onis, f. Varr. v. *Vulſura.*

Vulsūra, æ, f. Varr. *Púkanye, Szkubenye.* c. Auſrupffung. *Szaggatás, Tépés.*

Vultĭcŭlus, i, m. Cic. *Obrázecz, Obrázchecz, Obrazich.* s. Geſichtlein, kleines geſicht. *ábrázatotska, Kitsíny ábrázat.*

Vultum, *vel* voltum, i, n. *Lucr.* v. *Vultus.*

Vultuōſus, a, um. *Cic.* Propriè *Obrazaſzt, Neſzpretno obraz nadigavajuchi.* Groſses geſicht habend, ein hoch und erhobenes geſicht machend. *Nagy ábrázatú, kedvetlen ábrázatú.* Transl. v. *Mœſtus, Moroſus, Tumidus N. 2. Faſtoſus, Severus.*

Vultŭr, ŭris, m. Lin. *Ser, Koſztoſer, Dobrobran, Kanya, Veliki jaſztreb.* r. Geyer ein groſſer Raub-vogel. *Sas keſelyü.* 2. Transl. *Zgrabljivecz, Poſerlyivecz.* Rauberiſcher menſch, ein Fraſs, *oder* Freſſer. *Ragadozó ember, Nagy ebetö ember.* v. *Vorago N. 2. Homo vorax, rapax.* Gic.

Vultŭrīnus, a, um. Plin. *Koſztoſerni, Jáſztrebov, Kányov, a, o.* Geyeriſch, zum geyer gehörig. *Sas keſelyüi.*

Vultŭrius, & Volturius, ii, m. *Plaut.* v. *Vultur N. 1.* 2. Transl. v. *Vultur N. 2.* Cic.

Vulturnus, i, m. Plin. *Dolenecz, Veter od izboda iz ſztrane ſzevernke.* r. Süd-Oſt-vvind. *Napkeleti-ſzél.* v. plura in *Ventus.*

Vultus, ûs, m. Cic. *Obraz, Oblichaj, Oblichje, Líczе.* s. Geſicht, Angeſicht, Antlitz. *ábrázat, ortza.*

Vulva, æ, f. v. *Matrix. N. 1.* Propriè autem *vulva* eſt brutarum animantium, *uterus* verò mulierum. Ita *Plin. l. 11. c. 37.*

Vulvŭla, æ, f. *Apic.* Parva vulva. v. *Ütriculus.*

Ūvor, ōris, m. Varr. v. *Humor.*

Ūvŭla, æ, f. *Medic.* Propriè *Grózdjicbe.* ein Weinträublein. *Szöllötske.* Item v. *Paſſula.* 2. Transl. v. *Uva N. 2.*

Ūvŭlāria, æ, f. Medic. *Vratnyák tráva, Nagliſzt.* s. Hals-kraut. Zäpfflein-kraut. *Torok-fü, Nyelvtyap-fü.*

Uxor, ōris, f. *Synon.* Conjuga, Tori ſocia. *Zakonzka Sena, Hiſna tovaruſicza, Sena vdána, Sena omuſena, Hiſna druckinya.* s. Ehe-vveib, e. Ehe-frau, Gemahlin. *Feleség, Házas-társ.* Ducere uxorem. *Oſenitiſze.* Heyrathen, Weib zur ehe nehmen. *Megházaſodni.*

Uxorcŭla, æ, f. Plaut. *Sinchicza.* s. Ehe-vveiblein. *Feleségetske.*

Uxōrius, a, um. Cic. *Zakonzkoj ſeni ſzliſſajúchi, Senzki.* Zum ehe-vveib gehörig. *Feleséghez-való, Feleségi.* 2. *Subſtantivè* Uxorius, ii, m. Virg. *Szvoje ſene ſzluga, Seno-lizavecz, Koi ſzvojoj ſeni vſze prepúſztya, Szvoje ſene podloſnik, Senzka preſzlicza.* r. Weiber-mann, Weiber-lecker, Weiber-lümmel, der ſich von der ehefrau regieren läſt. *Feleségnek feléttébb engedö, Feleségétöl félö, Feleſége utánn járó, Simon bitó, Anda Pál hadába-való.*

X.

*Xanthyppē, es, f. *Cic.* Uxor Socratis philoſophi, ſupra modum rixoſa.

Xĕniŏlum, i, n. *Apul.* Parvum xenium.

*Xĕnĭum, ii, n. Plin. *Pribodnikom* .ali *Goſztinkom naklonyen dár.* s. Geſchenck, ſo einem gaſt verehret vvird. *Vendégnek adó ajándék.* Item *Novo-letni dár.* s Neu-Jahrs-Geſchenck. *új eſztendö ajándéka.* Item v. *Lautia, &c.*

*Xĕnŏdŏchĭum, *vel* Xenodochēum, ii, n. *JCt.* v. *Hoſpitaculum, Hoſpitale.*

*Xĕnŏdŏchus, i, m. JCti. *Putnikov naſztan priemitel.* r. Spital-meiſter. *Vendég fogadó.* v. *Hoſpitator, Diverſitor N. 1.*

Digitalizirao Google

*Xĕnŏpărŏchus, i, m. JCt. v. *Parochus N. 1.*
Xērophthalmīa *vi accentûs*, æ, f. *Cels.* Lippitudo arida.
*Xystus, i, m. Cic. v. *Porticus N. 1. Ambulacrum.*

Z.

Zăbŭlus, i, m. *vox hebr.* Lactant. v. *Diabolus.*
Zăbūlōn, *per licent verò* Zăbŭlon, ontis, m. *vox hebr.* Bonavent. v. *Diabolus.*
Zăgŏrĭa, æ, f. Geogr. *Zágorje.* Gevviſſe Landſchafft und Grafſchafft in Croaten. *Zágoria, Horvát orſzágban Tartomány, és Vármegye.* Nobilis, & antiquiſſimus ſuperioris Slavoniæ (*hodie* Croatiæ) Comitatus, quem ſubinde generalis Hungariæ Cœtus Varaſdinenſi conjunxit. Sedem præbet tutiſſimam præcipuis, plurimiſque Croatiæ, & Slavoniæ Familiis. Plura v. in *Cilea.*
Zagrăbĭa, æ, f. Geogr. *Zágreb, ſzlobodni Kralyevzki váraſs.* Agram eine freye Königliche Stadt in Croaten. *Zábrág, ſzabad Királyi város az Horvát orſzágban.* Urbs eſt pervetuſta, antiquis *Soroga*, & *Vicus Italicus* dicta: Id quod evincunt etiam ſubterraneæ fiſtulæ, nullâ à tot retro ſeculis artificis manu reparatæ, quæ ductas è remotis montibus aquas limpidiſſimas, hauſtui Civium largè hodiéque, pluribus in locis, propinant; & quarum initium nec ipſis Illyrorum Annalibus nôſſe licuit. Caput primùm erat Slavoniæ Regni: Princeps verò Croatiæ tum denique eſſe cœpit, cùm jam potior Illyrii pars, captô Bihachiô, Ottomanorum ditionibus acceſſiſſet. Fluviolô dividitur in *Regiam*, ſeu *Superiorem*, & *Capitularem.* In *Capitulari* viſitur magnifica Baſilica, à *S. Ladislao* Rege, honoribus *Divi Stephani* Regis, erecta; in qua ejuſdem S. Stephani caput, & corpus integrum unius è Sanctis Innocentibus aſſervatur. Ponè hanc ſedes eſt Epiſcopi inter Illyricos nominatiſſimi, ſub finem ſæculi undecimi, Siſciô Zagrabiam, procurante eodem S. Rege, translata. Ad hæc ornatur celeberrimo viginti octo Canonicorum, palliô epiſcopali, (Itali *Rocchetum* & *Mozettum* vocant) inſignium, Collegio; quod eundem cum Baſilica auctorem veneratur. Ei ſubſunt tria Clericorum Seminaria: Bononienſe, Viennenſe, & Zagrabienſe. Suam etiam habet partem in Collegio Germanico Romæ, è quo cultiſſima ingenia recipit. Primatum inter Canonicos tenet *Præpoſitus major*, cujus dignitati honores infulatum, Gradum Magnatum, & Gubernium Prioratûs Auranæ Ferdinandus II. Imp. jure perpetuo adjecit. Comitia verò Poſonienſia Anni 1625. Art. 61 ſanxerunt, Præpoſitum Zagr. peculiaribus *Regalibus literis* ad generalem Regni Conventum evocandum eſſe, qui locum, ac ſerendi ſuffragii jus inter Prælatos, Barones, & Magnates obtineat. Debebantur nimirum tantæ prærogativæ ſingulari zelo Benedicti Vinkovich tum Præpoſiti, quem in iiſdem Comitiis, pro re catholica, adversùs hæreticam pravitatem palàm teſtatum fecit. *Præpoſito majori* dignitate proximi veniunt: *Lector, Cantor, Cuſtos* & *Præpoſitus Collegiatæ Chaſmenſis*; quorum primi quatuor: *Columnæ Capituli* nominantur. Hos ſequuntur *Archidiaconi* numerô duodecim: 1. *Gorenſis* & *Zagorienſis*, 2. de *Guerche* & *Szencze*, 3. *Cathedralis* ſeu *Zagrabienſis*, 4. *Dubicenſis*, 5. *Camarcenſis*, 6. *Goricenſis*, 7. *Kemlek* ſeu *Kalnicenſis*, 8. *Vaska*, 9. *Chaſmenſis*, 10. *Bexin*, 11. *Varaſdinenſis*, 12. *Urbocz.* Ex his *primus* eſt ipſe Præpoſitus major, *ſecundus* Prepoſitus Chaſmenſis. Civitas autem *Regia*, liberis jam olim, ſubinde & Thavernicalibus inſerta, à Bella IV. circa An. 1245. muris eſt communita, plurimiſque aucta privilegiis. Hanc cùm Bella IV, tum & alii Hungariæ Reges incoluiſſe perhibentur. Regnorum Croatiæ, Slavoniæ & Dalmatiæ Comitia hìc potiſmùm haberi conſveverunt. Conſilium Pro-Regium, quod Tabulam Banalem vocant, poſt exactas Paſchæ ferias, quot annis ut qnadraginta diebus in hac Urbe conſideat, pluribus legibus cautum eſt, & ſtatutum. Tabula item judiciaria dictorum Regnorum, conformis Articulo XXX. & ſequentibus Anni 1723. quam Carolus VI. Imp. An. deinde 1726. nominatis, Præſide, Aſſeſſoribus, & Notario, inſtituit, in eadem, ſtatis temporibus, ſuo munere fungitur. Ejuſdem non poſtremum ornamentum eſt Collegium S. J. cum Academia Scientiarum, quæ A. 1674 Privilegiis ſolitis Univerſitatum eſt donata.
*Zāmĭa, æ, f. Plaut. v. *Jactura N. 2. Detrimentum N. 2.*
*Zēă, æ, f. Plin. v. *Spelta.* Alii aliter exponunt.

Zē-

Zēlātor, ōris, m. Ambroſ. v. *Zelotes. N.* 1.

*Zēlo, as, avi, atum. (Neu. & Act.) Tertul. *Synon.* Æmulor; Solicitus ſum; Ita vehementer amo, ut nullum rivalem ferre poſſim, &c.

*Zēlōtēs, æ, m. *Kruto-ſelni naſztoitel, Vnogoſelitel, Lyubo-blepitel.* ein Eyferer. *Buzgóſsággal kivánó, ſzorgalmatoskodó, meg-nem ſzünő ember.* v. *Æmulator.* 2. v. *Zelotypus.*

*Zēlŏtўpa, æ, f. Juven. *Lyubomorka, Lyubo-ſzumnyiva ſena, koja vu lyubavi kakvoga dugovanya pajdaſſiczu terpeti nemore.* Eyferſüchtige vveibes-perſon. *Buzgó ſzerelmű, kemény haragú aſzſzony* vagy *leány.*

*Zēlŏtўpīa (*vi accent.*) æ, f. Cic. *Synon.* Ægritudo animi æmulum non ferentis. *Lyubomornoszt, Lyubomor, Lyubo-ſzumnya, Lyubo-nenavidnoszt.* e. Eyferſucht. *Buzgó ſzerelem, Feleség féltés.* v. *Æmulatio.*

*Zēlŏtўpus, i, m. Quintil. *Lyubomornik, Lyubo-nenavidnik, Lyubo-ſzumnyiv chlovek, Pajdaſſa najmre vu lyubavi neterpéchi chlovek.* eine eyferſüchtige Manns-perſon. *Buzgó ſzerelmű, kemény haragú, feleség féltő.*

*Zēlus, i, m. Vitruv. *Synon.* Fervor in æmulatione. *Goruche naſztojanye, Vrucha ſelya, Lyubovztvo.* r. Eyfer. *Szerelemre és haragra buzgóságos indúlat.* Accipitur in bonam, & malam partem.

*Zĕphўrus, i, m. Gell. *Zgorcz, Zapadnyak, Vecbernyak, Veter, koi od ſzunchenoga zaboda iz poldneone ſztrane puſſe.* r. Abendvvind, Weſt-vvind. *Napenyéſzeti-ſzél.* Plura v. in *Ventus.*

*Zēugma, ătis, n. *Latinè* Adjunctio.

†Zingăra, æ, f. *Cziganicza.* e. Zigeinerin. *Tzigány-aſzſzony,* vagy *leány.*

†Zingărus, i, m. *Czigàn, Cziganin,* r. Zigeiner. *Tzigány.*

*Zingĭbĕr, ĕris, n. & Zingĭbĕrī, n. *Indecl.* Plin. *Sumbèr, gyumbèr.* r. Ingber, Ingvver. *Gyömbér.*

Zinzĭlŭlo, as, avi, atum. (Neu.) Auct. Phil. *Drobno chverchim, kakti laſztavicza.* Zvvitſchere vvie eine Schvvalbe. *Apron éneklek mint a' fetske.*

*Zīzānĭum, ii, n. Auguſt. *Kukoly, Iyulka.* r. Küh-vveitzen, Brand-korn, &c. *Vadótz.* v. *Lolium.*

*Zōdĭăcus, i, m. Cic. *Szunchenipùt, Obruch nebezki, Nebezki pàſz dvanajſzt znamény nebezkih imajuchi.* Die Sonnen-Straſs am himmel, der Thier-kreis, darinnen die zvvölff himmliſche Zeichen begriffen. *Egy kereſztül járó égi abronts, mellyen a' tizenkét égi jegyek vannak.*

*Zōĭlus, i, m. *Vitruv.* Sophiſta, qui auſus eſt Homerum Poëtarum principem ſcriptis laceſſere, ac ſuggillare. Hinc 2. *Transl.* Homo maledicus, lividus, alieni ingenii reprehenſor, *Zoilus* dicitur. v. *Taxator N.* 1. Ovid.

*Zōna, æ, f. Ovid. v. *Cingulus, Balteus.* Item v. *Reſticula.* 2. accipitur *pro* marſupio. *Gell.* 3. *Transl.* Zonæ cæleſtes *pro* Circuliſ latis. *Virg.*

Zōnārius, ii, m. Cic. *Pojaſzàr, Paſzàr.* r. Schnürmacher, Gürtler. *ö tſinálló.* Item v. *Crumenarius.*

Zōnārĭus, a, um. Plaut. *Pojaſzni, Páſzni, Páſzu ſzliſſajuchi.* Zum gurt *oder* gürtel gehörig. *övöz-való.* Item *Moſſnyichki, Moſſnyi ſzliſſajuchi.* Zum beutel gehörig. *Erſzénybezvaló.* Sector zonarius. *Tàt, Moßnyo-rezavecz.* r. Beutel-Schneider. *Lopó, erſzénymetſzö.*

Zōnŭla, æ, f. Catull. Parva zona. *Pojaſzecz, Páſzecz.* s. Gürtlein. *övetske.*

Zrīnĭum, ii, n. Geogr. *Zriny gràd.* Zrin kleine veſtung in Croatien. *Zrin-vár.* Arx quondam magnifica, ſiſtendóque hoſtili impetui peropportuna. Dominos habebat, Comites de *Subich*, qui & nomen Zriniorum ab eadem mutuati ſunt. Turcarum rabiem iteratis experta vicibus, nihil ferè de veteri illo ſplendore, ſi nomen excipias, retinuit. Memoriam tamen etiam dum vel ex eo meretur, quòd exigua propugnantium Croatarum manu A. 1738. vicenis plura Barbarorum millia, (ſunt, qui tricenis plura fuiſſe aſſeverent,) ab exilibus ſuis mœnibus fortiter propulsârit.

FINIS.

Digitalizirao Google

SUPPLEMENTUM

VOCUM USITATIORUM, QUÆ IN SERIE ALPHABETICA HUJUS LEXICI DESIDERANTUR.

A.

Albă rēgālis, is, f. (*Antiq.* Mogentia) Geogr. *Sztólni Belgrad.* Stuhl-Weissenburg. *Székes-fejérvár.* Quàm hæc olim ampla fuerit, & magnifica Hungariæ Civitas, inde metiri licet, quòd pluribus continenter Regibus & coronam præbuerit, & tumulum.

Albá Jūlĭa, æ, f. Geogr. *Julio-Belgrad.* Weissenburg. *Gyula-Fejérvár.* Nunc *Carolina* à Carolo VI. instauratore dicitur, germanis *Carlsburg.* Sedes est Antistitis latini Transylvanorum.

* Ălŏē, es, f. *Alöe, Sztanovita subka dobre dúhe tráva.* Aloë ein bitteres und Wohlschmeckendes Kraut. *Keserů áloé.* Transl. v. *Amarities, Mœror, Fastidium.* Plus aloës, quàm mellis habet. *Vech je tuge neg' radoszti.* Es ist mehr verdruss dann freud. *Tôbb a' bája, mint a' java.* Juven.

Alsiōsus, a, um. *Plin.* v. *Alsius.*

Alsius, a, um. *Zmerzliv, Ozimniv, Zimomoran, Kômu lahko zima naskódi.* Frostig. *Hívesítheto, Hidegítheto.* Alsiosum pecus. *Varr.* Alsia corpora. *Lucr.*

Altĭlĭa, um, n. *plur.* Horat. *Podtusztyena Sivad, y osztála druga marva.* Gemästes flügelvverck, *oder* vieh, s. Mast-vieh. *Hizlaltt marhák.*

Altĭlis, le, Juvenal. *Podtusztyen.* Gemästet. *Hizlaltt.* Item v. *Saginarius.* Dos altilis: *pro* opulenta. *Plaut.*

Altiuscŭlus, a, um, Sveton. *Nekuliko vissessi, Jedno-malo viszok.* Höchlicht, Etvvas hoch. *Egy kevessé magasabb.*

Altrinsĕcŭs, *Adv.* Plaut. *Od druge sztrane.* Von der andern seiten. *Más-részről.*

Altroversum, *Adv.* Plaut. *Proti drugoj sztrani: Na drugu sztran.* Gegen der andern seiten. *Más felé.*

Altum, i, n. *Substantivè.* Cic. *Glubína morzka.* e. Tieffe des meers. *Tenger mélysége.* 2. v. *Cælum N.* 1. Virg.

Ămāresco, is, ĕre, (Neu. inch.) Pallad. *Suhkek bívam, Gorki posztájem, Ogarknyívam.* Bitter vverde. *Meg-keseredem.*

Ămārĭco, as, avi, atum, (Act.) Plin. v. *Amaro, Exacerbo.*

Ămāro, as, avi, atum, (Act. *obsol.*) Fest. *Suhko chinìm, ogorchívam.* Verbittere, bitter mache. *Keserítem, keserůvé tészem.*

*Ămāzōn, ŏnis, f. Virg. *Amázon, Vojakinya prez desznoga szeszcza.* Kriegerisches Weib ohne rechter brust. *Tsetsetlen hadakozó asszony.* Transl. v. *Heroina, Bellatrix.* Amazones fæminæ bellicosissimæ, primùm Sarmatiam ad Tanaim fluvium, deinde Cappadociam ad Thermodoontem incoluerunt. Fuêre & in Lybia. Interfectis maribus, quos genuissent, servabant fæminas, quarum infantium mammas inurebant, ne impedimento essent jaciendis olim sagittis.

* Ămāzŏnĭdes, um. f. *plur.* Synon. *Amazones.*

Ambĕdo, is, ĕre, ēdi, ēsum, (Act.) Plaut. v. *Obedo.*

Ambĭfārĭus, a, um, Arnob. v. *Duplaris, Ambiguus.*

Ambītor, ōris, m. Lamprid. *Obhájavecz, Obsztiravecz.* r. Umgänger, Umgeber. *kerůlő, kőrnyůl vévő.* v. *Circuitor, Obsessor.* 2. Transl. *Za chasztjum hlepitel, Obhádyavecz, Prestimánya ali chasztnichtva selitel.* r. Werber um ehr und aemter. *Tiszten kabdosó, sürgőlődő, kivánó.*

Ambĭvĭum, ii n. Varr. *apud* Non. v. *Bivium.*

Ambŭlātĭlis, le. *Vitruv.* v. *Mobilis N.* 1.

Ambŭlātōrius, a, um. *Szim-tam iduchi, Gibúchisze, Preneszliv, szim-tam genutliv.*

Hin

Hin und her gehend, Bevveglich. *Fel 's alá járó, járható, mozdítható.* v. *Mobilis N. 1.* Turris ambulatoria. *Vitruv.* Operculum ambulatorium. *Plin.* 2. v. *Mutabilis, Inconſtans.* Voluntas ambultoria. *Ulp.*

Ambŭlātrix, īcis, f. Cato. *Hódufficza, Sena prehadyanyu rada, s'etavka.* e. Gängerin, Gaſsen-tretterin. *útſzát járó, ſzéllyel kurittyoló, ſétálúſt ſzeretŏ aſzſzony.*

Ămērĭca, æ, f. *Amerika, cheterta ſztran ſzvéta.* America, der vierdte theil des erd-kreiſs, *vulgo* Weſt-indien. *Amerika, negyedik réſze a' világnak.* Nomen accepit ab Americo Veſpuccio Florentino, an. 1497. Eſt maxima Oceani inſula, vulgo India occidentalis. Dicitur etiam *Novus Orbis*, quòd veteri tribus partibus conſtanti ferme par ſit. Sita eſt ad Occidentem, porrigitúrque à Septentrione in Meridiem. Clauditur ab Occ. Mari Auſtrino, ſeu Pacifico, ab Or. mari Boreali, & Æthiopico, à Mer. fretq Magellanico, & Mæreo. ita Coſmographi.

Ămĕs, ĭtis, m. Horat. *Pruticza, Ville, Raſzohe*, ali *kvaka za nadigávanye lovnih mrès.* e. Stange, darauf man die vogelgarn ſpannet. *Madaráſz két ágú pózna, mellyel a' bálót ki-feſztik.*

*Ămĕthyſtus, i, f. Plin. *Cherlenkazt fiolichne boje drági kamen, pianoſzti ſzuprotiven.* r. Ametyſt, ein edelgeſtein, *Viola ſzínŭ drága kŏ, melly réſzegŭléſt meg-gátolya.*

Amfractum, i, n. *Varr.* v. *Anfractus.*

Ămīcābĭlis, le. JCt. *Priatelzki, Szloſno-volyni, Priatelſztvu ſzliſſajuchi.* Freundlich. *Barátſághoz-való, Barátſágos.*

Ămĭcĭmĕn, ĭnis, n. Apul. v. *Amictus.*

Ămīcŭla, æ, f. Cic. *Priatelichicza.* Kleine *oder* junge Freundin. *Kedves aſzſzonyka* vagy *leányka.* Item v. *Meretricula.*

Ămīcŭlus, i, m. Horat. *Priatelyich.* s. Freundlein. *Barátotska.*

Ămīcus, a, um *Caſ.* Amicior, & Amicitior, Amiciſſimus. Cic. *Priatelzki, Priazen.* Freundlich. *Kedves, kellemetes.* Synon. *Benevolus, Familiaris, Amicitiâ conjunctus.*

*Amneſtĭa, (*vi accentûs*) æ, f. Cic. *Preſſeſznih zámerov pozáblenye, oproſztyenye zbantuvanya.* Eine evvige vergeſſung aller vorher geſchehenen beleidigungen, Nachlaſſung der beleidigung, e. Amneſtie. *Elmúltt boſzſzúſágok elfelejtéſe: Megbántás megbotſátáſa.* Perperam leg. *Amniſtia.*

Amnĭcŏla, æ, *com.* Ovid. *Réchan, Potokar, poleg potoka prebivajúchi.* am Bach, *oder* Fluſs vvohnend. *Viz mellett lakó.*

Ămœnè, *Adv.* Plaut. *Razkoſsno, Veſzelo na pogled.* Lieblich, luſtig anzuſehen. *Kieſen.* v. *Gratiosè.*

Ămœnĭtĕr, *Adv.* Gell. v. *Amœnè.*

*Amphĭthĕātrum, i, n. Plin. *Zkazaliſchce boritelſzko: Meſzto kruglaſzto y nadugo, na kojem Boriteli, y Lovczi ſzvoje igre zkazivali jeſzu.* r. Schau-Platz, ſo lang und rundlecht gebauet, zum ringen und fechten dienlich. *Kerek játék nézŏ hely.* Hinc Amphitheātrālis, le. & Amphitheātrĭcus, a, um. *Plin.*

Amphŏrālis, le, Plin. *Jednoga vêrcha, jednavêrchni, Vêrchu ſzliſsajúchi.* Einen Krug haltend, zum Krug gehörig. *Egy korsós, akós*, vagy *korsóboz-való, akóboz-való.*

Amplè, *Adv.* Cic. *Proſztrano.* Weit. *Meſzſze, ſzéleſen.* Item v. *Latè, Magnificè, Honeſtè, Honorificè, Copiosè.*

Amplĭtĕr, *Adv.* Plaut. v. *Amplè.*

*Ănăgramma, ătis, n. & Ănăgrammătiſmus, i, m. *Prepoſztavlyanye* ali *Poméſſanye ſzlòv*, iliti *liter.* e. Verſetzung der buchſtaben, r. Buchſtaben-Wechſel. *A' betúknek által tétele*, vagy *ŏſzve elegyítéſe.*

*Ănălŏgĭa (*vi accentûs*) æ, f. Cic. V. *Proportio, Similitudo, Convenientia.*

*Ănălŏgus, a, um. Varro. v. *Proportionatus, Similis, Conveniens.*

*Ănăthĕmătīzo, as, avi, atum. (Act.) Hieronym. v. *Excommunico, Execror, Deteſtor N. 2. Devoveo N. 3. Maledico.*

Ancillārĭŏlus, i, m. Mart. *Deklo-lyubitel, Vu Szlusbeniczu zalyubleni.* Der um eine dienſtmagd buhlet. *Szolgálŏ-leány után járó, azt ſzeretgetŏ.*

Ancillŭla, æ, f. Cic. *Deklicza, Szlusbenichicza, Szluskinyicza.* s. Dienſt-mägdlein. *Szolgálótska.*

Ancĭpĕs, ĭtis, *om.* Plaut. v. *Anceps.*

Ancīſus, & Amcīſus, a, um: *pro* Acciſus, Circumciſus. Lucr. *Prirézan, Obrézan, Priſzéchen.* Umſchnitten. *Elmetélt, kŏrnyúl metéltetett.*

Anclo, *ſive* Antlo, as, āvi, ātum, (Act. *ex græco* antlo) Liv. *apud* Feſt. v. *Haurio N. 1.*

*Angārĭa, æ, f. Nigidius *apud* Gell. *Primorána ſzlusba.* r. Pflicht-dienſt, Gezvvungener dienſt. *Kénſzerítettet ſzolgálat.* v. *Coactio N. 2. 2.* apud Perſas. *Jaſſucha poſta, Kralyevzkih poſzlov dêrkanye.* Reitende Poſt. *Lovas poſtálkodás.* ita Herodot. 3. apud *JCtos* Angarĭa. *Pláchni dan: Vréme,*

me, vu kojemſze vlújem, plácba, ali dácba prijemlye: Kvatre. r. Zins-tag, Quatember. *Fizetéſnek terminuſa, Adó bé-fizetéſnek ideje: Kántor.*

*Angārĭo, as, avi, atum, (Act.) Ulp. v. *Cogo N. 1.*

*Angārus, i, m. (vox origine perſica.) *Cæl.* v. *Veredarius, Bajulus, Nuncius N. 1.*

Angŭlātus, a, um. Cic. *Vuglazt, Vugleimajuchi.* Geecket, das da ecken hat. *Szegeletes, ſzegeletſu.*

Angŭlŭlus, i, m. *Dim.* Lucr. *Vuglichek, Kútecz.* s. Ecklein, Winckelein. *Szegeletske, Szugolyotska.*

Angŭlōſus, a, um. Plin. *Vuglazt, Punvuglov.* Winckelicht, Eckicht. *Sok ſzegű.* v *Angulatus.*

Ănīcella, æ, f. *Dim.* ex *Anicula.* Varr. *Mala babicza, ſztaricbicza.* Ein kleines und altes Weiblein. *Vén kofátska, Vén ſzűlétske.*

Ănĭmans, tis, *om.* (& ſumitur etiam *ſubſtantivè* in omni genere) Cic. *Sivúcha ſztvár: Vſze kaj duſſu ali ſivlenye ima; Sivinche.* alles das eine Seele hat, s. Thier. *Kiben lélek* vagy *élet vagyon: élő állat.* v. *Animal.* 2. Partic. *ab* Animo. *Sivlénye* ali *Sitek dajúchi, ſivoga chinéchi* Beſeelend, lebendig machend. *Elevenítő.* Item *Batrivéchi, ſzerdcze dodajúchi.* Anfriſchend, einen Muth machend. *Bſztató, Megbátorító, Szivet adó.* Plin.

Ănĭmŭlus, i, m. Plaut. v. *Corculum, Animula.*

Annaſcor, ĕris, &c. v. *Adnaſcor.*

Annāvĭgo, as, &c. v. *Adnavigo.*

Annītor, ĕris, &c. v. *Adnitor.*

Annōnārĭus, a, um, Aſconius. *Braſſinzki, bráni ſzliſſajuchi.* Zur Speis und proviant gehörig. *élésheż-való.*

*Ănōmălĭa (*vi accentûs*) æ, f. v. *Inæqualitas, Aſperitas N. 1. Varietas N. 1.*

*Ănōmălus, & Ănŏmălŭs, a, um. v. *Inæqualis, Varius.*

Anquīsītè, *Adv.* Gell. v. *Accuratè, Diligenter.*

Anquīsītio, ōnis, f. Varr. v. *Inveſtigatio, Inquiſitio.*

Anſĕrārĭum, ii. n. Colum. *Guſzinyak.* r. Gäns-Stall. *Lúd iſtálló.*

Anſercŭlus, i, m. Colum. *Guſzkicza, Guſzchicza.* s. Gänslein. *Lúd-fi, Pipe, Liba.*

* Antarctĭcus, a, um. v. *Auſtralis, Meridionalis.* Hinc *Polus antarcticus.* Apul

Antĕmitto, is, &c. *Cæs.* v. *Præmitto.*

Antĕmūrālĕ, is, n. Hieronym. *Jacbina pred zidom, Predzidie.* s. Auſsen-Werck vorder ſtadt mauer, e. Vor-mauer. *Kő-fal előtt Bástya, Várta.*

Antĕpīlānus, i, m. (Miles) *Vu drugom rédu poſztavlyen vojnik.* r. Soldat aus der andetten ſchlacht-ordnung. *Második rendből-való vitéz.* Apud Romanos enim primam aciem ante hoſtem formabant *Haſtati,* ſecundam *Antepilani* ſeu *Principes,* tertiam *Pilani* ſeu *Triarii.* Primi ab *Haſtis,* ultimi à *Pilis,* quibus armati erant, nomen traxerunt. Secundi Scutati omnes, ætatiſque robuſtioris, dicti *Antepilani,* quòd ante *Pilanos* ad pugnam deſcenderent; *Principes* verò, quòd pleríque ex optimatibus eſſent, & armis maximè inſignes. *Liv. l. 8. c. 8. & 9.*

Antĕpolleo, es, ēre, (Neu.) v. *Præpolleo, Præſto N. 2.* Alicui, *vel* Aliquem antepollere. *Apul.*

Antĕrĭŏr, *com.* iŭs, *n.* ōris, *om. Comp.* Cæs. *Prednyéji.* der Vordere. *Elébb-való.* v. *Anticus, Prior N. 1.*

Antĕrĭŭs, *Adv.* Sidon. v. *Priùs N. 1.*

Anteſto, as, ſtĕti, atum, (Neu.) Gell. v. *Antiſto, Præcello.*

Antīca, æ, (*ſcil.* pars.) *Prednya ſztran.* der vordere theil. *Elébb-való réſz.* Pars prior templi auguralis, *h. e.* Spatii cæleſtis ab auguribus deſcripti *Antica,* poſterior *Poſtica* vocabatur. *Varr.*

Antīquārĭa, æ, f. Juvenal. *Sztarino-znanka, Sztarih dugovány lyubitelicza.* Ein Liebhaberin alter ſachen. *Régi dolgokat ſzeretőné.*

Antīquārĭus, ii, m. Sveton. *Sztarino-znanecz, Sztarine lyubitel, ſztarih dugovány nevucbitel,* ali *vucbenik.* Ein Liebhaber alter ſachen. *Régi dolgokat ſzerető.* Item *Sztareh knig prepiſzávavecz.* ein Abſchreiber alter bücher. *Régi könyvek ki-irója.* ita *Sidon. Apoll.* Sumitur etiam *Adjectivè.* Arti antiquariæ ſervire. *Hieron.*

Ānŭlāris, re. *Plin.* v. *Annularis.*

Ānŭlārĭus, v. *Annularius.*

Ānŭlātus, v. *Annulatus.*

Ānŭlus, v. *Annulus.*

Āperto, as, āvi, ātum, (Act. *Freq.*) Plaut. *Odpirávam, Otvarjam, Guſztokrat odpiram, odkrívam, golo chinim.* Offt eröffne, aufthue, öffne, blos mache. *Nyitogatom, Megmezitelenitem.*

*Āphrĭca, æ, f. v. *Africa.*

Ăpĭcŭla, æ, f. *Dim.* Plaut. *Pchelchicza, Pchelka.* s. Bienlein. *Méhetske.*

* Ăpŏchrўphus, a, um. *latinè* Divina authoritate carens. *Hinc* Libri apochryphi. *Hieron.*

Apprĕcor, v. *Adprecor.*

Apprōmitto, v. *Adpromitto.*

Ăquĭlentus, a, um, *Varr.* apud *Non.* v. *Aquoſus.*

Ăquĭ-

Digitalizirao Google

Ăquĭlōnālis, le, v. *Aquilonaris*. Regio aquilonalis. *Cic. l. 2. de nat. Deor.* Ubi alii leg. *aquilonaris*.

Ărābĭlis, le, Plin. *Oratniv, Kaiſze orati more, za oranye dober.* Zu pflügen gut. *Megſzánthatò.*

Arbŏrārĭus, a, um. Varr. *Drévu ſzliſtajuchi.* zum baum gehörig. *Fáboz-való, Fáról-való.*

Arbuſcŭla, æ, f. Varr. *Raztúche drévcze, Czélo dervcze, Sztabrich.* s. Bäumlein. *Fátska.*

Arbuſtum, i, n. *Colum.* v. *Arboretum.*

Arbuſtīvus, a, um. *Colum.* &

Arbuſtus, a, um. Plin. *Pun ternáczev, Zdrévjem zaſzadyen.* Wo viel Baumgarten ſind, Mit bäumen bepflantzt. *Gyümölts-fás.*

Arbŭtĕus, a, um. Virg. *Divjo-jabuchni, Iz ſztanovite divje jabuke dreva napravlyen.* Von Hagapffel-baum gemacht. *Vad alma fából-való.*

Arceſsītor, ōris, m. Plin. *Dozavavecz, Prizavavecz, Zovecz.* der einen fordert. *Hívó.* 2. v. *Accuſator.* ita *Ammian.*

Arceſsītus, ûs, m. v. *Vocatus.* Ipſius rogatu, arceſſitúque veni. *Cic.*

* Archĭmandrīta, æ, m. *Sidon.* v. *Abbas.*

* Architectus, i, m. Cic. v. *Architecton.*

Arcĭpŏtens, entis, *om.* Valer. Flacc. *Sztrelo-mogucb, Znajuchi iz lúka ſztrelyati.* der den bogen vvohl führet. *Nyílhez-értŏ.*

Arcĭtĕnens, entis, *om.* Virg. *Lúko-noſz.* Bogen-tragend. *Ivtartó, ív bordozó.* 2. Arcitenens, m. *Subſtantivè.* v. *Sagittarius, ii.* ita *Cic.* Apud *Arnob.* Arquitenens.

* Arctŏphўlax, ăcis, m. *Cic.* ex *Poëta.* Signum cæleſte juxta majorem urſam, ſideribus viginti tribus conſtans. v. *Bootes.*

* Arctos, *vel* Arctus, i, f. *Ovid.* Latinè propriè v. *Urſus, Urſa N.* 1. 2. transl. v. *Urſa N.* 2.

Arcuātim, *Adv.* Plin. *Na náchin lúka.* Bogen-vveis. *Bóltozva; Lugaſra.*

†Ărenda, æ, f. *Tugyega imánya predſze jemanye. Vu tugyem goſzpodarſztvo.* vulgo *Arenda.* e. Vervvaltung. *Más jószágan gazdálkodás*, vulgo *árenda, Hely-pénz.* v. *Redemptio.*

†Ărendātor, ōris, m. *Vu tugyem zaſze goſzpodàr.* Der ein Frembdes gut in Vervvaltung hat. *Más jószágan magának gazdálkodó*, vulgo *árendás.* v. *Redemptor.*

Ărēnōſus, a, um. Virg. *Péſzchen, Pun péſzka.* Sandigt, Sandig. *Fövenyes.* Arenoſior, ſiſſimus. *Plin.*

Ărēnŭla, æ, f. Plin. *Péſzchecz, Drobni péſzek.* s. Sändlein. *Apró föveny.*

Ārēſco, is, ĕrĕ, (Neu. *Inch.*) Cic. *Szúb bivam.* Dürr vverde. *Megaſzok.* v. *Areo.*

Argentātus, a, um. Liv. *Poſzrebernyen, Zſzrebrom oblĕchen.* Verſilbert, Mit Silber überzogen. *Meg-ezüſtözött.*

Argūtŭlus, a, um. *Dim.* Cic. *Priſtegav, nekuliko biſztro-pametni.* Etvvas Spitzfindig. *Ravaſzka, Elméſetske.*

Ārĭdŭlus, a, um. Catul. *Priſzùb, Nekuliko ſzùb.* Etvvas trocken. *Aſzſzátska.*

Ārĭdum, i, n. *Subſtantivè:* Cæs. *Szúbo, Szúha zemlya.* Dürres und trocknes Erdreich. *Száraz föld.*

Ărĭŏlor, &c. v. *Hariolor.*

Armārĭŏlum, i. n. *Dim.* Plaut. *Ormáricz, Szprémicza.* ein kleines Kälterlein, Käſtelein. *Almáriomotska.*

Armĭpŏtens, entis, *om.* Virg. *Ják i zmoſen vu orusju. Verlo oboruſen.* tapffer mit Waffen, gevvaltig in harniſch. *Fegyverrel hatalmas.*

Armĭſŏnus, a, um. Virg. *Z-orusjem ſzenchechi.* Von Waffen erthönend. *Fegyverben zengő.*

Arrectus, a, um, Nom. & Particip. *Oſzovlyen, Nadignyen, Podignyen.* Aufrecht, Aufgericht. *Felemeltt, Fely-egyenesittetett, Mereſztett.* Item v. *Rectus N.* 1. Arrectis auribus audire. Virg. *Kruto-ſelro poſzluſſati.* Begierig hören. *Örömeſt hallni, hallgatni.* Item v. *Promptus N* 2. Arrectos animos videre. *Salluſt.* Item v. *Intentus N.* 2. *Solicitus N.* 1. Arrecta Civitas omnis. *Tacit.* Arrectior, iſsĭmus. *Liv.*

Arrŏgantĕr, *Adv.* Cic. v *Præſumptuosè, Superbè.*

Artĭcŭlāris, re. & Artĭcŭlārĭus, a, um. *Kotriſni, Chlanji.* Zum gliedern gehörig. *ízekbez-való.* Morbus articularis, *vel* articularius, v. *Arthritis.* Plin.

Artĭcŭlārĭus, ii, m. Plant. v. *Arthriticus.*

Artĭcŭlātè, *Adv.* Cic. *Synon.* Apertè, Clarè, Diſtinctè, Intelligenter. *Razluchno. Lipo-glaſzno.* Deutlich. *Kŏlönösön, Nevezet ſzerint.*

Artĭcŭlātim, *Adv.* Cic. *Od kotriga do kotriga, Pochlankeb.* Von einem glied zum andern: Glied-vveis. *Tzikkelyenként, ízenként.* 2. v. *Articulatè.*

Artĭcŭlo, as, āvi, ātum, (Act.) Lucr. *Kotriſim, Od kotriga do kotriga razluchujem.* Glied-vveis theile, Unterſcheide. *ízekre*, vagy *ízenként feloſztom.* Verba articulate. *Rĕchi razluchno izgovarjati.* die Wort deutlich ausſprechen. *értelmeſen ſzólni.*

Artĭcŭlōſus, a, um. Quintil. *Chlanyaſzt, Kotrigaſzt, Punkotrigov.* Woller gelenck. *ízes.*

Artĭfĭciālĭtĕr, *Quintil.* &
Artĭfĭciōsè, *Adv.* Cic. *Hitro-tvorno, Ruko-tvorno, Poleg meſtrie, Meſtro-znano.* Künſtlich, Meiſterlich, Nach der kunſt. *Meſtertégeſen.*
Artĭfĭciōſus, a, um. *Rukotvorni, Hitrotvorni, Meſtrie pun.* v. *Artificialis.* Sumitur etiam *Activè.* Homo artificioſus. *Cic.*
Ārŭla, æ. f. Cic. *Oltáricz.* Kleiner altar. *óltárótska.*
Ărundĭtĕr, a, um. Ovid. *Tèrſztiko-noſz, Tèrſzto-roden.* Das viel Rohr träget. *Nád-termô.*
Ărundĭnācĕus, a, um, Plin. *Iz tèrſztine.* Das von rohren iſt. *Nádbol-való, Nádi.* Item *Tèrſztiki ſzpodoben.* dem Rohr gleichend. *Nádboz baſonló.*
Ărundĭnōſus, a. um, Catul. *Tèrſztine pun, Tèrſztinaſzt.* Rohricht. *Nâddal bôvôt, Nádos.*
*Ăruſpex, ĭcis. m. *Cic.* Ex inſpectione hoſtiarum futura prædicens. v. *Hariolus.*
* Aſcēta, æ, m. *Duhovnik.* r. Ordens-man. *Barát.* v. *Monachus, Religioſus N. 1.*
* Aſcētērĭum., ii, n. v. *Monaſterium.*
* Aſcētrĭa, æ, f. v. *Monaſtria,*
Aſcriptīvus, a, um, *Varr.* v. *Aſcriptitius.*
*Āsĭa, æ, f. Geogr. *Aſianſzka zemlya, Jedna zmed chetireb ſztrân zemelzkoga ſzvéta.* Einer von den vier theilen des Erdkreiſſes. *E' világnak negyed réſze.* Ab Europa in Orientem protenditur; â qua Tanai fluvio, mari Euxino, & Ægæo, ab Africa verò ſinu Arabico ſeparatur.
* Āsĭa, æ, f. *Virg.* Nomen Nymphæ.
Ăſiăcus, a, um. *Ovid.* &
Ăſiānus, a, um. Liv. v. *Aſiaticus.*
Ăſiātĭcus, a, um, *Aſianzki.* Aſiatiſch, aus Aſien. *áſiai.* Stylus Aſiaticus: *h. e.* Genus dicendi uberrimum, & copioſiſſimum. *Cic.*
Aſpello, is, ĕre, aſpŭli, ulſum, (Act.) Cic. *ex* Poëta. v. *Repello.*
Aſpĕrè, *Adv.* Cic. *Oſtro.* Hart. *Daraboſon.* v. *Severè, Rigidè, Acerbè.*
Aſpergo, ĭnis, f. Virg. v. *Aſperſio.* Item *Vſze ono, z-kémſze skropì.* Das zum beſprengen dienet. *Entezô eſzkez,*
Attĕnŭātè, *Adv.* Cic. *Ztençbano.* Gar dünn. *Vékonyon.* v. *Tenuiter, Jejunè N. 2.*
Attĭgo, is, ĕre, attĭgi, attactum, (Act.) Plaut. v. *Attingo.*
Attĭguus, a, um, Apul. *Doſzegnutliv,* v. *Contiguus, Proximus N. 1.*
Attŏno, as, āre, ui, ĭtum, (Act.) *Senec.* v. *Stupefacio.* Quis furor veſtras attonuit mentes? *Ovid. Metam.* 2, v. 521.

Attrĕmo, is, ĕre, ui, (Neu.) *Dèrhcbem ikômu, Pritrepechem, Pritreſzujem ſze.* Erzittere. *Valami felé reſzketek.* v. *Tremo.* Attremit oranti, *vel* ad orantem. *Stat.*
Attrĕpĭdo, as, avi, atum, (Neu.) *Polahko y trepechuch dobájam, Derhcbuch s'tápam.* Langſam gehe: Einher zattele und dabey zittere. *Valahova reſzkedve járok, mint a' vének.* Attrepidate ſaltem: nam vos approperare haud poſtulo. *Plaut.*
Āucŭpātōrĭus, a, um, Plin. *Pticharenyu ſzliſſajuchi, Pticzo-lovzki, K-lovu ptichjemu haſznujuchi.* Zur Voglerey gehörig, Zum vogelfang dienend. *Madarâſzászhoz-való.*
Āucŭpĭum, ii, n. Cic. *Pticzo-lôv.* e. Voglerey. *Madarâſzat.* v. *Aucupatio.* 2. pro *ipſa præda* aucupiô facta. *Senec.* 3. Transl. v. *Captatio, Conſectatio.* Aucupia verborum. *Cic.*
Āudācŭlus, a, um. Gell. *Nekuliko prevech ſzmêchi, Pribatriv, Prevechſze pouſſajuchi, Priſzeguren.* Kühn, Vervvegen, Etvvas zu frech, Gar zu keck. *Mérêſzetske.*
Āudentĭa, æ, f. *Tacit.* v. *Audacia.*
Āuditiuncŭla, æ, f. Gell. *Poſzluſſanyiche, Kratki poſzlub, Kratko ſzluſſanye, Navuchno govorênyiche, Mal glaſz.* Kurtze anhörung, Kleines geſchrey. *Hallgatâſotska, Hiretske.*
Āvēnārĭus, a, um. Plin. *Zobi ſzliſsajuchi, Ovſzenzki, Vu zobiſze zaderſavajuchi.* Zum Haber gehörig, In Haber ſich aufhaltend. *Zabhoz-való, Zabban termett.*
Āversātio, ōnis, f. Quintil. *Odmêtanye, Herbta kázanye.* e. Vervverffung, Ruck-kehrung. *Valamitôl irtózás, Utálás.* v. *Abominatio, Faſtidium N. 1. Recuſatio N. 1.*
Āverſio, ōnis, f. Quintil. *Odvernenye, Odganyanye, Liczo-vernenye, Licza zkrâtenye,* e. Abvvendung. *Elfordîtás, Elbajtás, Eltêrîtés.* Item. v. *Averſatio.*
Āvertor, ĕris, erti, erſus ſum. [Dep.] v. *Averſor, Dedignor.* Victor equus fontes avertitur. *Virg. Geor. 3. 9. 499.*
Āugeſco, is, ĕre, (Neu.) *Synon.* Creſco, Accreſco, Incrementum accipio. *Povekſzávamſze, Vnoſimſze, Râſztem.* Gröſſer vverde, Zunehme, Wachſe. *Gyarapadom, öregbedem, Nôvôk.* Temperatione caloris oriri, & augeſcere. *Cic.*
Āugmento, as, āvi, ātum, (Act.) *Jul. Firmic.* v. *Augeo N. 1.*
Āugmentum, i, n. *Plin.* v. *Augmen, Accrementum.*
Āugŭrātō, *Adverbialiter.* Liv. *Z-dobrim iz lêtanya ptícz prorokuvanyem.* Durch das gemerck der Vögel ſo ſie ſchreyen oder fliegen

ſiegen. *Jó jövendölés ſzerént.* v. *Auſpicato, Feliciter.*

Āugŭrātus, ûs, m. Cic. *Prorochanztvo, Gonotnichtvo, Chaſzt Proroka.* Vogelvvahrſagerey-Amt, Kunſt, *oder* Wiſſenſchafft. *Jövendölés állapatja, Jövendölö tudománya.*

Āugŭrĭum, ii, n. v. *Auguratio, Divinatio.* Agere, capere, captare augurium. *Cic.* Item v. *Auguratus.* ita *Virg.*

Āugŭrĭus, a, um, Cic. v. *Auguralis.*

Āuguſtālis, le, *Tacit.* Ad Octavianum Auguſtum pertinens. Hinc *Transl.* v. *Baſilicus, Caſareus, Magnificus.*

Āuguſtus, a, um. *b. e.* Auguriô conſecratus. *Cic.* v. *Venerabilis, Sanctus, Sacratus, Honorabilis, Auſpicatus.* Item Transl. v. *Magnificus, Baſilicus, Caſareus, Spectabilis.* Hinc *Octavianus* decretô Senatûs *Auguſtus* dictus eſt, quæ appellatio deinde cæteris Imperatoribus adhæſit.

Āvĭārĭus, a, um, Varro. *Ptichji, Pticzam ſzlüſſajuchi.* Zum Vögeln gehörig. *Madarakhoz-való.*

Āulăr, āris, n. *Varr.* v. *Teſtum.*

*Āulētēs, æ, m. *Cic.* Alii leg. *Aulœdus.*

Āurārĭus, a, um. Plaut. *Zlatu ſzlüſſajuchi, Zláti.* Zum gold gehörig, Gülden. *Aranyboz-való.*

Āurĭgĕr, a, um. *Cic.* v. *Aurifer.*

Āurĭpigmentum, i, n. Vitruv. *Zlato-ſzvetlaſzta boja*, ali *farba*, s. Operment. *Aranyſárga, Arany-glét.*

Āurūgo, ĭnis, f. *Scribon.* v. *Aurigo.*

Auſpĭcātus, a, um. Cic. *Synon.* Captis auſpiciis, ſeu auguriis factus. *Poſzvechen, Z-dobrim prorokuvanyem vuchinyen.* Geheiliget, Mit guter vvahrſagung gemacht. *Megſzenteltt, Jó jövendölés ſzerént lett.* Item v. *Proſper.*

Auſtērĭtās, ātis, f. *Quintil.* v. *Severitas.*

Āuſtrĭa, æ, f. Geogr. *Auſtrianſzka zemlya.* Oeſterreich. *Béts orſzág.* Hodie Germaniæ Archiducatus, pars quondam Pannoniæ. Urbs Provinciæ primaria *Vienna.*

Āuſtrĭăcus, a, um. Geogr. *Auſtrianſzki.* Oeſterreichiſch. *Béts orſzági, Auſtriai.* Subſtantivè *Auſtrianecz.* Oeſterreicher. *Auſtriabéli ember.*

Āutumnus, a, um. *Ovid.* v. *Autumnalis.*

Āutumnus, & Āuctumnus, i, m. Virg. *Jeſzen.* r. Herbſt. *Oſz.* v. in *Autumnitas.*

B.

Baccālis, le, *Zerno-noſz, Zernye rodéchi.* Beertragend. *Mag termö.* Laurus baccalis. *Plin.*

Baccātus, a, um. *Zernye imajuchi, Z-biſzerom* ali *z-drugim zernyem nakinchen.* die Beere habend, Mit perlein beſetzet. *Magos; Gyöngygyel,* vagy *más maggal ékesített.* Monile baccatum: *b. e.* gemmis, aut unionibus, tanquam baccis, diſtinctum. *Virg.*

Bacchābundus, a, um, Curt. *Pomámlyen, Od pianoſzti veſz pomíſſan.* Unſinnig, Unſinniger-vveiſe ſchreyend. *Réſzegen nyughatatlankodó, kiáltó.* V. *Tumultuoſus, Inſanus N. 1. Furibundus, Furioſus.*

Balliſta, æ, f. *Cæſ.* v. *Baliſta.*

Balliſtārĭum, ii, n. Plaut. *Puſkarnicza, Taborzke ſzprávo meſzto.* s. Zeug-haus, r. Ort, vvo grobes geſchütz und Werffzeug aufbehalten vvird *Löveſzerſzám tartó hely.*

Balliſtārĭus, ii, m. JCt. *Velikih puſſak y taborzkih motárov meſter, Puskár.* r. Werffzeug-meiſter, Büchſen-meiſter. *Löveldözö meſter, Potyantós.*

*Barbărĭa, æ, f. Cic. *Kralyeztvo*, ali *Národ poganinzki, divji, tugyi.* Ein unmenſchliches, vvildes, grobes, oder frembdes Land, *oder* Volck. *kegyetlen, vad, idegen Orſzág*, vagy *Nemzet.* 2. *Necholovechno derſanye, Merzko ſivlénye.* e. Unhöffliche auffführung, Wildes leben. *Embertelen társolkodás, Vad élet.* v. *Craſſedo N. 2. Inhumanitas, Crudelitas, Feritas, Inclementia*

*Barbărĭēs, ēi, f. *Cic.* v. *Barbaria, Barbariſmus.* 2. v. *Stupiditas N. 1. Stultitia, Ruditas, Inſcientia, Ignorantia.* ita *Ovid.*

*Barbărĭſmus, i, m. Auct. ad Herenn. *Pomínkanye*, iliti *falinga govorenya: Zlochesztogovornoſzt.* Der fehler im reden, Eine ungeſchickte rede, e. Grobheit im reden. *Fogyadkozás a' szólásban, Roſz szólás.* Differt à *Solœciſmo*, quòd *Solœciſmus* voces bonas malè conjungat: *Barbariſmus* verò aut barbaris, *b. e.* peregrinis vocibus utatur, aut bonas malè uſurpet. *Quintil.*

Bătăvĭa, æ, f. Geogr. *Batavzka*, iliti *Holandzka Derſava, ſztran Belgiuma.* s. Holland. *Holánd orſzág, Belgyiom réſze.* Princeps Batavorum Comitatus eſt Hollandia, in qua præcipuè celebrari meretur: 1. *Amſtelodămum*, Orbis emporium, ædes 50000 numerans, cujus annui reditus 18 auri milliones exæquant. 2. *Hăgă Cŏmĭtum*, præcipuum orbis oppidum è 4000 Palatiis ſurgens, Præfecti Hollandiæ ſedes. Singula hìc potentûm fœderati Belgii Ordinum Collegia (*General-Staaten,*) ſua habent atria, ubi

Digitalizirao Google

ubi de ſummis ditiſſimæ Reip. negotiis decernunt: ut proinde ejus caput dici poſſit.

Bă ăvus, i, m. *Hollandin.* ein Holländer. *Holándus.*

Bătiŏla, & Bătiŏca, æ, f. Plaut. *Vinſzka poſſuda.* ein Wein-geſchirr. *Boroſzedény.*

Bătuo, is, ĕre, (Act.) Plaut. v. *Percutio N. 1.* Cum aliquo rudibus batuere: *pro* velitari. *Sveton.* Ulcera batuere: *pro* comprimere, conſtringere. *Plin.* Apud *Ciceronem* etiam obſcenam ſignificationem habet.

Bāvārĭa, *aliter* Bōjārĭa, æ, f. Geogr. *Bavarzka derſava.* s. Beyern, Beyerland. *Bavarus orſzág.* Ducatus Germaniæ, qui Duci ſuo, Electori Imperii Rom. quot annis auri millionem pendit. *Monachium* ejus metropolis armis Mariæ II Reginæ Hungariæ, & Croatiæ. An. 1742 ſemel, ac iterum ceſſit.

Bāvărĭus, i, & Bōjus, ji, m. Geogr. *Bavar.* ein Beyer. *Bavarus.*

Bdellĭum, ii, n. Plin. *Sztanovita ſzmola*, ali *gumi.* Ein art vom gummi. *Bizonyos ſzurok*, vagy *gumi.* 2. *Drévo, iz kojega takva ſzmola czuri.* der Baum ſelbſt, vvoraus der gummi fleuſt. *Azom fa, mellyből ollyan ſzurok foly.* Arbor eſt nigra, magnitudine oleæ, crescit in Arabia, Bactriana, India, Media, & Babylonia.

Belga, æ, m. *Nádolecz.* peregr. *Belga.* Ein Niederländer. *Belgyiomi ember.*

Belgĭcus, a, um. Virg. *Nádolzki, Belgiumzki.* niederländiſch. *Belgyiombóz-való, Belgyiomi.*

Belgĭum, ii, n. Cæſ. *Nádolje*, peregr. *Belgium*, vulgo *Dólnya némzka zemlya.* s. Niederland. *Belgyiom*, vulgo *Alsó német ország.* Eſt pars borealis & oceano vicinior antiquæ Galliæ Belgicæ, aliter Comatæ. Provincias 17 complectitur, quarum 7 fœderatæ celeberrimam Hollandorū Remp. conſtituunt

Belgrādum, i, n. *Geogr.* v. *Taurunum.*

Bellātōrĭus, a, um. Plin. v. *Bellicus, Militaris.*

Bellātŭlus, a, um. *Plaut.* v. *Bellulus, Amabilis.*

Bellax, ācis, *om.* Lucan. *Junachki, Boju veſzel.* Kriegeriſch, Soldatiſch, zum Krieg geneigt. *Hadakozáſra hajúltt.* v. *Pugnax N. 1.*

Bellĭfĕr, ĕra, um. Claud. *Vojo-noſz, Boj donaſſajuchi.* Den Krieg bringend. *Had viſelő.*

Bellĭgĕr, a, um. Mart. *Vojujuchi, Boj imajuchi.* Den Krieg führend. *Hadakozó.*

Belluātus, & Bēluātus, a, um. *Iyúto-zverinſzki; Iyúto zvérje na ſzebe namalano*, ali *naſſito imajuchi.* Thieriſch, vvorauf Thiere gemahlet, *oder* geſticket. *Fene vadat*, Tapetia belluata. *Plaut.*

Belluīnus, & Bēluīnus, a, um. *Divji, Iyúto-zverinzki.* Wild, zum vvilden Thier gehörig. *Vadi, Fene vadhoz-való.* Item v. *Beſtialis.* Voluptates belluinæ. *Gell.*

Belluōſus, & Bēluōſus, a, um. *Synon.* Belluis abundans. 2. *Sztraſſnim zvérjem obilen.* Voll vvilder Thiere. *Vaddal bővő.* Oceanus belluoſus. *Horat.*

Bēlo, as, &c. (Neu. *Obſol.*) Varr. v. *Balo.*

Bēlŭa, æ, f. Terent. *Iyúta divjaſztvár.* Wildes Thier. *Fene vad.* v. *Bellua.*

Beſtiālis, le, Prudent. &

Beſtiārĭus, a, um. Senec. *Sivinſzki, Beſtinzki, Ném.* Viehiſch, Beſtialiſch, Thumm. *Baromi, Beſtyéi.*

Beſtiŏla, æ, f. Cic. *malaném ſztvár*, vulgo *Beſtjicza.* ein kleines Thierlein. *Vadatska.*

Bētācĕus, a, um. Varr. *Blitvin, Cziklin.* Zum mangolt *oder* zur rothen rube gehörig. *Tzéklához-való, ſzetlen.*

*Bēthlĕĕm, f. *Indecl.* Urbs Judææ in tribu Juda, à Jebuſæis condita, priùs Ephrătă (Ephrāta) dicta. In ea David natus, & mortuus eſt. Eadem & Chriſto Domino natalis fuit.

Bēto, is, ĕre, (Neu. *Obſol.*) Plaut. v. *Ambulo, Eo N. 1.*

Bētŏnĭca, æ, f. Plin. v. *Vetonica, Serratula.*

Bĭbax, ācis, *om.* Gell. v. *Biboſus.*

Bĭfārĭus, a, um. Apul. *Dvojo-verſztni.* Zvveyfach. *Kétréſzü.*

Bĭfŏrus, a, um. Vitruv. v. *Biforis.*

Bĭhatsĭum, ii, n. v. in *Corbavia.*

Bĭmembris, bre. Ovid. *Dvoj-údni; Dvoiſztran, Dvoje felye úde imajuchi.* Zvveytheilig, zvveyfache glieder habend. *Kéttagú.*

Bīmus, a, um. Cic. v. *Bimulus.*

Bĭpartītō, & Bĭpertītō, *Adv.* Cic. *Na dvoje, Razdvojeno, Na dve ſztrane.* Entzvvey, in zvvey theile getheilet. *Két réſzre oſztva.*

Bĭtūmĭnōſus, a, um. Vitruv. *Sidovzke ſzmole obilen, kelja pun.* Leimicht. *Enyves.*

Bŏtŭlus, i, m. Feſt. v. *Botellus.*

Brāchiālĕ, is, n. Plin. *Synon.* Ornamentum brachii. *Narukva, Vezilo ruke, Rukáv.* e. Arm-zierde, s. Arm-Band, r. Ermel. *Gallicè* Braſſelet. *Karkötő ékeſség.*

Brāchiālis, le, Plaut. *Rukovni.* zum Arm gehörig. *Kari, karra-való.*

Brāchiŏlum, i, n. Catull. *Ruchicza, Miſzichicza.* Kleiner Arm. *Karatska.*

Brĭtannĭa, & Brītānnĭa, æ, f. Geogr. *Britanzka zemlya, Velika Britania*, Groſs-Britanien. *Nagy Británnia.* Britannia, maxima in Oceano Sept. inſula, à Britone Rege nomen ſortita. Ab Or. aluitur Oceano Germanico, ab Occ. Hibernico, à Sept. Caledoni

Digitalizirao Google

ledonio, ad Meridiem anguſto freto à Belgio ſejungitur. Ejus longitudo à Merid. ad Sept. 800000. paſſuum continet, Latitudo verò 400000 inter Cantium & Bolerium promontoria, quorum primum Or. alterum Occ. reſpicit. Dividitur in duo Regna, Angliam videlicet, & Scotiam: hæc *minor*, illa *major Britannia* dicitur. Scotia in Sept. Anglia in Auſtrum vergit. Hodie paſſim Britanniæ majoris nomine tria Regna Angliæ, Scotiæ, & Hiberniæ intelliguntur, ſubjecta uni Regi, cujus ſedes eſt *Londinum*, ampliſſimum, ac florentiſſimum in *Anglia* emporium. Eſt & alia juris Gallici *Britannia minor*, aliter *Armoricæ Civitates*: pars Galliæ Celticæ ad Occ. & Boream.

Britannĭcus, a, um. *Poſſeſſ.* Cic. *Britanzki, Anglianzki.* Britanniſch, Engeländiſch. *Britániához-való, ángliához-való.*

Britannus, a, um. *Gentile.* Juvenal. *iz Britanie.* Aus Britannien. *Británniai.* Hinc 2. *Subſt.* Britannus, i, m. *Britàn, Angliàn.* Ein Britannier, Engeländer. *Británniai, vagy ángliai ember.*

Brĭto, & Brīto, ōnis, m Juven. v. *Britannus N* 2. Adhibetur præcipuè pro Britannis Galliæ.

Bŭcæda, & Būcæda, æ, m. Plaut. *z-reménygem*, ali *z-volovzkum ſilum bijen.* Der mit karbatſchen, *oder* Ochſen-zaim geprügelt vvird. *korbátſal*, vagy *Bika-tsékkel vertt.*

Būdă, æ, f. *Geogr.* v. *Curta.*

Bulbācĕus, a. um. *Plin.* v. *Bulboſus.*

Bulbōſus, a, um. Plin *Koreno-glavichaſzt, okruglo korényе imajuchi.* Böllicht, runde vvurzeln habend, *Tſomós, feiés ſú mint a' hagyma.*

Bulbus, i, m. Plin. *Okrugli koren, okruglo-glavichaſzt koren.* runde Wurtzel. *kerekes*, vagy *gömbölyű Gyökér.* 2. Speciatim v. *Bulbus* ſuo loco.

Bulga, æ, f *Feſt.* v. *Vulga.*

Bulgără, æ, f. *Nom. gent* Geogr. *Bugarkinya, Bugarka.* eine Bulgarerin. *Bolgár aſzſzony.*

Burgundĭa, æ, f Geogr. *Burgundia.* s. Burgundien. *Burgundia.* E decem circulis, in quos Maximilianus I. Imperium Romano-Germanicum diſtinxerat, ſecundus erat *Burgundicus.* Comitatum Burgundiæ A. 1674 Ludovicus XIV. Hiſpanis eripuit, & pax Noviomagenſis A. 1679 Galliæ adjecit. Vino, frumento, & carnibus abundat. *Dola* ejus metropolis: *Veſontio* ſedes *Conſilii*, vulgo *Parlamenti.*

C.

Cælĭcŏlæ, ārum, *com* Virg. v. *Calites.*

Cærĕmōnĭă, & Cærĭmōnĭă, v. *Cerimonia.*

Cætĕrōquĭ, & cætĕrōquīn. *Adv.* Cic. v. *Alioqui.*

Calcātūra, æ, f. Vitruv. *Tlachenye, Gazenye, Pogazenye, z-nogami pritiſkanye, poteptanye* e. Trettung. *Tapodás, nyomódás, nyomtatát.*

Călĭdē, *Adv.* Plaut. *Toplo, Vruche.* Warm, Heiſs. *Melegen, Heven.* 2. Metaph. v. *Subitò.*

Candĭdātōrĭus, a, um. *Cic.* Ad candidatum pertinens. *Proſzitelu chináſzti ſzlijſſajuchi*, peregr. *Kandidatuzki.* zum Candidaten gehörig. *Tiſzt-kérőhöz-való kándidátushoz-való.*

Căpēduncŭlă, æ, f. *Dim.* Cic. *aldovna Poſudicza.* Ein Opffer-geſchirrlein. *áldozati edényetzke.*

Căpillĭtĭum, ii, n. v. in *Capillamentum.*

Căpĭtōlĭum, ii, n. Liv. *Kapitolium, ſztanovita ali Rimu czirkva.* Das Capitolium. *Kapitolium.* 2. appel. *glaſzovito Sztánye, Grad, ali Czirkva.* herrliches Gebäu, Schloſs, oder Tempel. *Hires épület, vár*, vagy *templom*, ita *Svet.* In colle enim Tarpejo primùm Arx erat celeberrima, Sabinis ſubinde per proditionem Tarpeji filiæ dedita; in quo poſtea Rex Tarquinius magnificum Jovi templum poſuit, à *capite Toli* in fundamentis reperto, dictum *Capitolium* Idem nomen etiam colli adhæſit, qui idcirco & *Clivus Căpĭtōlĭnus* dictus eſt. ita *Liv.*

Căprĕŏlus, i, m. *Dim.* à *Caprea.* Virg. *Szernecz, divji kozlich.* s. Reh-Böcklein, Gemſlein, vvildes Böcklein. *vad ketzkétske.* 2. v. *Clavicula N.* 2. ita *Varr.* 3. *Vez, Drévje, koje roſenicze, trame, ali ſztúpe, zkup-derſi.* s. Creutz-Band, Holtzvverck, vvelches die Balcken, oder Säulen und das ſparrvverck mit zuſammen hält. *Kötő fa, melly a' ſzalut fákat, gerendákat*, vagy *oſzlopokat öſſze foglala.* ita *Vitr.* 4. *Roſichek ruganih laſzih, Laſzo-pùs.* Krauſes Haar, Schnecklein ſo das Frauenzimmer an die Stirn machet: s. Fabriqlein. *Hajas Tſigátska, fodorított Haj.* ita *Feſt.*

Captiuncŭla, æ, f. *Cic.* Parva captio. *Vvolenyiche ou récheb, s'egavo govorenyiche, mala prevara, vkanyuvanyiche.* r. Wort-Betrug, verfängliche Rede, s. Wörtlein, damit man einen fangt. *álnokúl meg-fogáſotzka, Megtſalni akaró okoskodás.*

Carŏlīnă, æ, f. Geogr. v. *Alba Julia.*

Caſsŏvĭa, æ, f. Geogr. *Koſſava.* Caſchau. *Koſſa.* Civitas elegans, condita A. C. 1290. Caput ſuperioris Hungariæ, Univerſitate, & Camerâ, Regiâ inclytum.

Caſsè, *Adv.* Liv. v. *Fruſtra.*

Caſtellānus, a, um. Cic. *Máli toerdyi ſzliſſajuchi, Gradzki, kaſtelzki.* Zu einem Caſtel, *oder* kleiner Veſtung gehörig. *Várhoz-való, kaſtélyi.* 2. pro *Incola Caſtelli.* Caſtellani agreſtes. *Liv.*

Caſtĭfĭcus, a, um. Senec. *Chiſztoga chinecbi.* Rein-*oder* keuſch-machend. *Szűzé-tévő.*

Caſtīgātè, *Adv.* Senec. *Pokarano, z-pokaranyem, z-poboljſanyem.* Züchtig, mit züchtigung. *Büntetve.* Item v. *Emendatè, Accuratè, Caſtè, Modeſtè, Moderanter, Santè N. 1.*

Caſtīgātōrĭus, a, um. Plin. *Pokáranyu ſzliſſajuchi.* Zur züchtigung gehörig. *Feddésbez-való.*

Caſtīgātus, a, um. Cic. *Pokáran*, peregr. *kaſtigan.* Gezüchtiget, Geſtrafft. *Meg-ſeddett.* Item *Poboljſan.* Verbeſſert. *Meg-jobitatott.* Item v. *Accuratus, Caſtus N. 1. Modeſtus.*

Caſtĭtās, v. in *Caſtimonia.*

Cāſuālis, le, *JCti.* v. *Fortuitus.*

Cāſuālĭtĕr, *Adv.* Sidon. v. *Caſu.*

Cătŭlĭo, is, īre, īvi, ītum. (Neu.) *Varr.* Dicitur de canibus, cùm libidine laſciviunt. *Transl.* Lupa catuliens: *h. e.* Meretrix.

Cătŭlītĭo, ōnis, f. *Plin.* Tempus, & Actus catuliendi.

Cāudĭcālis, le. Plaut. *Koczenov, Szteblov.* zum Stengel oder Stamm gehörig. *Tſutkábozvaló.*

Cāudĭcārĭus, & Cādĭcārius, a, um. Senec. *Koczenu* ali *ſzteblu ſzliſſajuchi.* v. *Caudicalis.*

Gāvillātrix, īcis, f. Quintil. *Oſmebavavka, Himbena razloſitelicza, Prigovarjavka.* e. Spötterin, Grillenfängerin. *Tsúfoló, Tsalfa, Guggoló Aſzſzony.*

Centrālis, le. *Plin.* ad Centrum ſpectans.

Centumvĭrālis, le, *Cic.* Ad centumviros ſpectans. *Szto-ſzudinzki, ſzto-chaſztnichki, Szto Chaſztnikom ſzliſſajuchi.* Denen hundert Richtern gehörig. *Száz tiſztbekbezvaló, ſzáz emberből álló.*

Centuncŭlus, i, m. Liv. *Gúnyecz, Pokrovchecz, zakerpana chobicza.* Kleine Kotzen, s. Bettler mantelein. *Pokrótzotska.*

Centŭplĭcātō, *Adv.* Plin. *Sztokrat tuliko.* Hundertmal ſo viel. *Százſzor annyit.*

Centŭplĭcātus, a, um. Prudent. *Sztokrat tulik, na ſztò povekſſan.* auf hundert vermehrt. *Százſzor annyi, Százſzadikig örebítetett.*

Centŭrĭālis, le. *Varr.* ad Centuriam pertinens. *Sztotnichki, Sztotinzki.* Zur Rotte von hundert man gehörig. *Száz allyabor-való.*

Cepto, as, avi, atum, (*Freq.* à Capio.) v. *Capto.* Conſilium ceptare. *Plaut.*

Cĕrōſus, a, um, Plin. *Voſchen, z-voiſzkom zméſſan.* voll Wachs. *Viáſzas.*

Cervĭcŭla, æ, f. Cic. *Zavratnyachecz.* Kleines Genick. *Nyakatska.*

Cĕtrātus, a, um. *Syn.* Cetrâ munitus. *Cæſ.*

Chartārĭus, a, um, Plin. *Papérzki.* Zum papier gehörig. *papíros-hoz-való.*

† Chartĭfex, ĭcis, m. *Papérnik.* r. Papier-macher. *Paptros-tſináló.*

* Chўmĭa, æ, f. *Meſtria, vſzakojachka dugovanya po ognyu razpuſztiti, raztaliti, raztzvrĕti, razluchiti: Razluchja-znanoszt.* e. Kunſt allerley cörper durch das feuer aufzulöſen, zuſchmelzen: e. Scheid-kunſt. *Mindent tűz által meg-olvaſztó meſterség.*

* Chўmĭcus, a, um, *Po ognyu razlúchen.* Chymiſch, durch feuer aufgelöſt. *Tűz által elolvaſztott.* 2. Ad Chymiam pertinens.

* Chўmĭcus, i, & Chymſta, æ, m. *Meſter pri ognyu razluchajuchi.* r. Feuer-Künſtler. *Tűzel meg-olvaſztó meſter.*

Cĭbĭnĭum, ii, n. Geogr. *Czibin, Cherlen-grád.* Hermanſtadt. *Szebén.* Tranſylvano-Saxonum Urbs princeps, paludibus, muro gemino, & foſſis munita.

Clăgenfurtum, i, n. *olim* Claudia. Geogr. *Korutan.* Klagenfurt. *Klagenfurtom Város.* Metropolis Carinthiæ.

Clāudĭŏpŏlis, is, f. Geog. *Koloſvar.* Clauſenburg. *Koloſvár.* Urbs primaria Tranſylvaniæ: Ubi Academia S. J.

Cœpi, iſti, (*Defect. à* Cœpio *antiq.*) v. *Incipio.*

Cŏlŏcza, æ, f. Geogr. *Kolocha.* Kolotza. *Kalotſa.* Urbs admodum vetuſta, ſæpius Ottomanorum ignibus patuit. Danubium inſtar coronæ ambit, quam Excellmo. Archi-Epiſcopus, è Comitibus Patatich, novis in dies ornamentis, velut gemmis, illuſtrat.

Cōmărŏmĭum, ii, n Geog. *Komàr Komor-grad.* Comorn. *Komárom.* Caſtrum in Inſulæ *Cituorum* angulo, à Ferdinando I. probè munitum, & à Leopoldo I. novis operibus auctum, quod hoſtem nunquam admiſit.

Concŭbĭus, a, um. Cic. *Za ſzpanye odluchen, Pochivajuchki, Polnochni, Tih, Mirovan.* Zum ſchlaff gevviedmet, Mitternächtig, Still, Ruhig. *álomra rendeltt, Fel-éjtſzaki, Nyugot.* v. in *Nox.*

Conſtantĭnŏpŏlis, is, f. Geogr. v. *Byzantium.* Byzantium Urbs Thraciæ ſeu Romaniæ, ſita ad *os Ponti*, ſeu *Boſphorum Thracicum*, inter *Pontum Euxinum* & *Propontidem*, è regione Aſiæ minoris, contra Chalcedonem urbem Bithyniæ, condita à Pauſania Spartanorum Rege, anno mundi 3469, poſt

poſt captam Troiam 96. A Conſtantino M. aucta, adductis orbis totius manubiis, maximo Nobilitatis flore, Senatúque Romano, An. Chr. 330. in ſedem Imperii Rom. eſt evecta, & *Nova Roma* (ab aliis *Conſtantinopolis*) dicta. Inde conſtanter audit Orientis caput, Græcósque Imperatores aluit Annis 1122, ad An. 1453. quo à Mahomete II expugnata, occiſo Conſtantino ultimo Græc. Imp. Regia Turcarum eſse cœpit. Urbium Europæ eſt maxima, ſeptem Colles complectitur, & in ambitu ſupra decem milliaria numerat. Portu gaudet tutiſſimo, aëris ſerenitate & bonitate ſingulari, ſitu & ſoli ubertate gratiſſima; ut non immeritò Maris Domina, commune Orbis emporium, potentiſſimorum Imperiorum ſedes ſit effecta. Templa quondam numerabat 5337, præcipuum S. Sophiæ Juſtiniani Imp. opus: Loca 300 ad excipiendos peregrinos capaciſſima: Xenodochia 90: *Synagogas* Judæorum 38. Bibliotheca voluminum 33000 poſſidebat, cum inteſtino draconis 120 pedes longo, cui Homeri Ilias & Odyſſea auro inſcripta. Reſidet in hac urbe græcus Patriarcha, & Archi-præſul, in qua olim, præter complura particularia, celebrata ſunt etiam quatuor œcumenica Concilia, Imum A. 381: 2dum 553: 3tium 680: 4 869. Ferè quotannis fœdatur vel epidemiâ, vel terræ motu, vel incendiis, quibus A. 1708 palatia 80 cum 1000 aliis ædibus, A. 1715 11000, & A. 1718 ædium 51000, ceſsêre in prædam.

Conſtruo, is, ĕre, xi, ctum, (Act.) Cic. *Zkup-znaſtam*. Zuſammen häuffe. *öſzverakom*. v. *Struo N. 1.*

Convolvŭlus, & Convolvŏlus, i, m. *Plin.* v. *Involvulus.*

*Cŏphĭnus, i, m. *Juven.* v. *Scirpiculum.*

Cŏrōna, æ, f. Geogr. *Kruna varas*. Cronſtadt. *Braſſov város*. Emporium Tranſylvaniæ nobiliſſimum.

Crăcŏvĭa, æ, f. Geogr. *Krakova*. Cracau. *Karakó*. Urbs epiſcopalis, Poloniæ minoris & Regni totius metropolis, condita à Craco A. C. 700, olim ſedes regia, Warſaviam ſubinde translata. Cracoviam ornat Univerſitas à Caſimiro I fundata A. 1364. perfecta à Jagellone A. 1400: & prædives S. Stanislai Baſilica, quæ ab A. 1320 coronam Regibus præbet, & tumulum.

Creātio, ōnis, f. *Sztvorenye, Sztvaranye*. e. Erſchaffung, ſchöpffung. *Teremtés*. Eſt etiam idem ac *Productio, Generatio, Effectio, Delectus, Electio*. Creatio Magiſtratuum. *Cic.*

Creātrix, īcis, f. Lucr. *Sztvoritelicza*. e. Erſchafferin, Schöpfferin. *Teremtőné*. Item v. *Effectrix, Conditrix N 1. Generatrix.*

Crĕmo, as, āre, āvi, ātum, (Act.) Cic. *Na pepel obratyam, Pálim*, Inf. *páliti, popáliti*: Præt. *pâliſszem, popâliſszem*. Einäſchere, mit feuer verheere. *Hamura égetem*. v. *Comburo, Uro N. 1.*

Crŭciāmentum, i, n. &

Crŭciātus, ûs, m. *Cic.* v. in *Cruciabilitas.*

Dĕbrēcīnum, i, n. Geogr. *Debreczin*. Debrtzin *Debretzőn*. Urbs Hungariæ ampliſſima; ubi Calvini Scholam frequens juventus adit.

Dĕcĭēs, *Adv.* Cic. *Deſzetkrat, Deſzetpúta*. Zehenmal. *Tizſzer*. 2. v. *Sæpe*. ita *Plaut.*

Dĕcĭmālis, le, Tacit. *Deſzetinzki, Deſzetni, Deſzetini podloſen*. Von zehend, dem zehenden untervvorffen. *Tizetlő*.

Dēclāmĭto, as, āvi, ātum, [Freq.] *Cic.* Frequenter declamo.

Dēclārātio, ōnis, f. *Cic.* v. *Explanatio N. 2. Explicatio N. 1. Manifeſtatio, Expoſitio N. 2. Demonſtratio.*

Dēclārātor, ōris, m. Plin. v. *Explanator N. 1. Explicator N. 1. Demonſtrator.*

Dēclāro, as, avi, atum, [Act.] Cic. *Ochivesztto káſem, Razſzvetlujem*. Erkläre. *Megmútogatom*. v. *Explano N. 2. Explico N. 1. Expono N. 3. Demonſtro, Oſtendo*. 2. v. *Renuncio N. 2.* Declarare Conſulem: *pro* renunciare, collectis ſuffragiis pronunciare. *Cic.* 3. v. *Probo N. 1. Teſtor N. 1.* Copiam declarat ſatietas rerum. *Cic.*

Dēlĭcĭōſus, a, um. *Sedul.* v. *Voluptuoſus.*

Dĭlĭgens, entis, *om.* Partic. Cic. *Lyubechi, Rad imajuchi*. Liebend. *Szeretô*. 2. Adject. *Marliv, Poſzpeſſen, Pomniv*. Fleiſſig. Embſig. *Szorgalmatos*. v. *Induſtrius, Gnavus.*

Dĭrĭgĭbĭlis, le, v. *Regibilis.*

Doctus, a, um. *Vuchen*. Gelehrt. *Tanitott*. v. *Gnarus*. Græcis literis ſatis doctus. Ad rem quampiam doctus 2. v. *Sapiens*, ita *Cic.*

Effluo, is, ĕre, ūxi, ūxum, [Neu.] *Van techem, Prék techem*. Auslauffe, Auſrinne, Ausflieſse. *Kifolyok*. v. *Exundo N. 1.* 2. Transl. Res mihi effluxit *h. e.* è memoria excidit. Ætas effluit: *h. e.* dilabitur, conſumitur, perit. *Cic.* Utrumque hoc falſum eſt, effluet: *pro* divulgabitur. *Terent.*

Ĕgŏ, mei. *Pron. C. c. Ja*. Ich. *én*.

Egŏmĕt, Virg. *Jaſzam*. Ich ſelbſt. *én magam*.

Ēverto, is, &c. *Cic.* v. *Subverto, Exverto.*

Faſtidĭōſus, a, um. *Cic.* v. *Tædioſus.*

Flŭ-

Digitalizirao Google

Flūmĕn, ĭnis, n. *al.* Fānum S. Viti. Geog. *Réka.* St. Veit am Flaum. *Fiume város.*

Fŏrum Jūlĭum, fori julii, n. Geogr. *Furlanzka zemlya.* Friaul. *Furlan-ország.* Regio Italiæ. Ejus caput, & sedes Patriarchæ Aquileiensis est *Utinum*, urbs nobilis Venet.

Fundĭtŭs, *Ado.* Cic. *Do dna*, *Do temelya*, *Od dna* ali *temelya*, peregr. *Iz* ali *do fundamenta.* bis an Boden, von Grund aus. *Fenekig*, *Fenegből.* Transl. v. *Prorsùs N.* 2.

Ginsĭum, ii, n. Geogr. *Kiszeg.* Gins. *Kőszeg.*

Gŏrĭtĭa, æ, f. *Goricza.* Görtz. *Goritzia.* Caput Comitatûs ejusdem nominis, & Fori Julii Austriaci, à magna Nobilitate comendatum.

Hornus, a, um. v. *Hornotinus.* Horna vina. *Horat.* Item v. *Annicula.* Horni agni. *Prop.*

Hollandia, æ, f. Geogr. v. *Batavia.*

Hollandus, i, m. v. *Batavus.*

Īdem, ĕădem, ĭdem. *On iszti*, *Ravno on.* Eben derselbige. *Ugyan az.* Hoc idem est, atque illud. *Toje vsze jedno: jedno kakti drugo.* Dises ist vvie das andere: Eins vvie das andere. *Ez mindegy, egyik mint a' másik.* Cic

Insūdo, as, &c. *Cels.* v. *Sudo N.* 1. & 2. Insudare operi: *pro* instare, insistere. &c.

Interlūcātio, ōnis, f. Plin. v. *Putatio N.* 1.

Interlūco, as, avi, atum, (Act.) Plin. v. *Puto N.* 1.

Lăbācum, i, n. *antiq.* Æmonia, æ, f. Geogr. *Lyublyana.* Laubach. *Lublán.* Metropolis Carnioliæ, Episcopo exempto, & S. R. I. Principe superba.

Marpurgum, i, n. Geogr. *Majspurg.* Marburg. *Mamprug.* Civitas culta Vindorum.

Moldăvĭa, æ, f. Geogr. v. in *Dacia.*

Morăvĭă, æ, f. Geogr. *Moravia.* Mähren. *Morva ország.* Marchionatus Bohemiæ adjunctus.

Nŏvĕm, *Indecl.* Cic. *Devet.* Neune. *Kilenz.*

Ōlōmūtĭum, ii, n. Geog. *Olomucz.* Olmütz. *Olomutz.* Metropolis Moraviæ, sedes Episcopi, S. R. I. Principis.

Orsŏva, æ, f. Geog. *Orsava.* Orsova. *Orsova.* Præsidium est ab arte, & natura in Europa, calculô peritorum, facilè fortissimum; in medio Istri alveo hæret, eidémque dominatur; multiplici ambitur propugnaculorum ordine; latera omnia insulæ mœnibus teguntur, eámque inaccessam reddunt. Terrestris ad Orsovam via, qua seu ex Servia, seu per adversum latus ex Vallachia commeatus est, angustiis & præcipitiis implicatur; eam verò, quæ Vidinum ducit, firmissimum occupat propugnaculum, altissimâ instructum speculâ. Quod reliquum est spatii, prærupti ex Danubio assurgentes montes, quibus sua non desunt munimenta, impervium efficiunt. Illud tamen A. 1738 deditio, à Præfecto facta, Turcis subiecit.

Petrovărădīnum, i, n. (*al.* Ăcūmīnum) Geogr. *Petrovaradin.* Petervvardein. *Pétervár.* Urbs hæc quà cornutis operibus, quà arce in arduo posita, contra vim omnem defenditur. Hìc Prin. Eugenius A. 1716 insignem de Mahometanis retulit victoriam.

Pĕtŏvĭum, ii, n. Geog. *Optui*, Petau. *Optuja.* Civitas Vindorum.

Quinquĕ Ecclēsĭæ, ārum, f. *plur.* Geog. *Pechuh.* Fünfkirchen. *Pétz.* Urbs episcop. Hungar.

Rackersburgum, i, n. Geog. *Ratgovina.* Rackersburg. *Regede.* Vindorum Civitas ad terminos Hungariæ munimentis firma.

Răgūsa, æ, f. Geog. *Dubrovnik.* e Stadt Ragusa. *Ragu'za város.* Respublica in Dalmatia. Turcis, Pontifici, Venetis & Regi Neapolitano vectigalis. Gaudet Archi Episcopo, & Portu omnium nationum navigiis frequentissimo. Collegium Consilii 60 viris constat, & quot mensibus Rectorem mutat.

Rāmă, æ, f. *Geog.* Provincia Bosniæ.

Săbărĭa, æ, f. (*antiq.* Claudia Augusta) Geog. *Szombotel.* Sabarien. *Szombathely.* Civitas Hungariæ ab antiquitatis monumentis ferè celeberrima, Patria *S. Martini Turonensis Epis.* in qua Septimius Severus Imperii Rom. insignia accepit.

Sĭlĕsĭa, æ, f. Geog. *Szilezia.* Schlesien. *Szilezia.* Ducatus opulentus, A. 1742 cum Comitatu Glacii, quà armis, quà pace Prusso obtigit.

Sŏprŏnĭum, ii, n. Geog. *Sopron.* Oedenburg. *Sopron.* Civitas Hungariæ non infirma.

Strĭgŏnĭum, ii, n. Geog. *Ostrogon.* Grän *Estergom.* Strigonienfis Archi-Præsul, Primas est Hungariæ, & summus Cancellarius.

Styria, æ, f. v. *Stiria* 2. loco.

Tyrnăvĭa, æ, f. Geog. *Cheszka Ternava.* Tyrnau. *Nagy-szombat.* Civitas Hungariæ libera, quam præcipuè illustrant, Sedes Archi-Capituli Strigonienfiis, Collegium S. J. cum magnifica Basilica S. Joannis Bap. quinque Seminaria Clericorum, aliorúmque nobilium Juvenum educationi destinata, & Universitas A. 1635. à Card. Pazmano fundata.

Vesprīmĭum, i, n. Geog. *Veszprim.* Weisbrin, *oder* Weisbrunn. *Veszprim.* Urbs Episcopô clara.

Vilna, æ, f. *Geog.* Metropolis Magni Ducatûs Lithuaniæ, ædificari cœpta A. C. 1305.

Vratislāvĭa, æ, f. Geog. *Vratiszlavia.* Breslau. *Vratiszlavia.* Caput Silesiæ, Opibus, Universitate S. J. à Leopoldo I. imp. A. 1702 erecta, & Episcopo clarum.

INDEX

INDEX

ILLYRICO, ſive, CROATICO-LATINUS.

A.

Aaron. Vide Aaron.

Abatiſſa. V. Antiſtita,

Adda, Anda V. Ergo igitur.

Ako. V. Si.
Akoravno. V. Quamvis.
Ako prèm. V. Licèt, tametſi.

Alabaſter. V. Alabaſter.
Aldomàſs. V. Honorarium.
Aldov. V. Sacrificium, Holocauſtum.
Aldov za odvêrnenye kuge y vſzako achkoga zla. V. Catharma.
Aldov marhe velike. V. Buthyſia.
Aldújem. V. offero, Sacrifico. Immolo. Dedico N. 1.
Aldúvanye. V. Oblatio, Sacrificatio. Dedicatio N. 1.
Aldùvavecz. V. Oblator. Sacerdos.
Ali. V. Aut, Vel, Verùm, At, Sive, Seu.
Almuſnik, ki almuſtvo dáje V. Eleemoſynarius.
Almuſtvo. V. Eleemoſyna.
Alùn, Jelun, V. Alumen.

Angel. V. Angelus
Angelſzkem nachinom, zákonom. V. Angelicè.
Angelſzki, a, o. V. Angelicus.
Angvila, inache, rugor. V. Angvilla.
Anis, koper. V. Aniſum.

Ar. V. Qvia, Nam, Quoniam, Enim.
Arenda, V. Emphyteuſis.
Arendàr, kî jemlye, ali daje na Arendu. V. Manceps, Emphyteuta.
Areſt, zaſztávlenye, V. Detentio, Cuſtodia.
Areſtujem, propriè, Zaſztávlyam, V. Detineo, Cuſtodiæ mando.
Arkus papéra, V. Philyra.
Artichóvka, Vêrtni Strichek. V. Cynara, Carduus hortenſis.

Atlacz, Iz Atlacza. V. Attalicus.
Atlaczni. a. o. V. Attalicus

B.

Baba, V. Vetula. Anus.
Baba mati otcza moga. ali matere V. Avia.
Baba pupkorezna, V. Obſtetrix.
Bábin brat. V. Abavunculus.
Bábina ſzeſztra, V. Abmatertera.

Bachina, Ochinſztvo, Materinſzitvo, y vſze, kaj od ſztarine na odvetek ſzpada. V. Hæreditas.

Bagyenik, Odvetek, Délnik, V. Hæres.

Bahat, a, o. V. Elatus. Faſtuoſus.
Bahato. V. Elatè Faſtuoſè.
Bahatoſzt. V. Elatio. Faſtus.
Bájanye, Bahora. V. Incantamentum.
Bájavicza, Bahoricza. V. Incantatrix.
Balángya ſzablye &c. V. Capulus. N. 3.
Baldakìn, iliti, ſzénchenicza V. Umbella N, 3.
Báklya. V. Tæda. N. 3.
Bàn, Pro-rex, Banus, Præfectus Regni.
Bantíſam peregr. V. Proſcribo. N. 2.
Bantiſanye peregr. V. Proſcriptio N: 2.
Bantúyem, V. offendo, Impedio, Moleſto.
Bantúvanye, Banta. V. Offenſio Moleſtia.
Bár. V. Saltem, Dum. modò.
Barbér. V. Chirurgus. tonſor.
Barbérnicza. V. Tonſtrina.
Barbericza. V. Tonſtrix.
Barbérſzko feléſzcze. V. Phlebotomum.
Bardier, okolu Varaſſa, ſzeyma &c. obhajavecz, chuvàr varaſſa &c. V. Circator.
Barem, V. Saltem, dummodò.
Bari, V. Lagena.
Barilecz zemlyeni. V. Seria.
Bárſſun. V. Holoſericum.
Baſilisk kacha. V. Baſiliſcus.
Báſta. V. Propugnaculum.
Bat, V. Sceptrum, Clava.
Bat, na lanczu viſzechi. V. Cæſtus.

Bati-

Baticza drevena. V. Cala.
Batom, z-kladivom zabijam túchem V. malleo.
Batom zabijavecz, V. Malleator.
Bátor. V. omnino, ſanè.
Bátriv' a, o. V. Audax. Animoſus.
Batriv viſſe reda. Temerarius.
Bátrivim drugoga. v. Animo, Conforto.
Bátrivo neſzpametno. v. Temerariè Temeré.
Bátrivoſzt. v. Animoſitas, Audacia.
Bátrivoſzt viſſe reda, neſzpametna. v. Temeritas.
Bátrivo. v. Animoſè.

B E.

Bèch, v. Obolus.
Bech várаs. v. Vienna.
Bêchanye. v. Balatus.
Bechim, v. Balo.
Bedeny. v. Cadus.
Bedàk. v. Babulus.
Bedaſzterétchi. v. Aſſaniæ
Bedro. v. Femur.
Belányek. v. Albumen.
Bél a, o. v. Albus, Candidus.
Bél od ognya. v. Candens.
Bélenye. v. Dealbatio.
Bélenye kore, v. Decorticatio.
Bélim. v. Dealbo. Albo.
Bélim. v. Decortico.
Belína. v. Albedo, Candor.
Bélimſze. v. Candeo, albeo.
Bélo olovo. v. Caſſiterum
Bélopoten. v. Candidulus.
Bélina na oku. v. Albugo.
Béli kamen za zubov pranye. v. Arabus.
Békam. v. Balbutio.
Bekav, v. Balbus, blæſus,

Béla devenicza. v. Botellus
Belilo. v. Ceruſſa.
Béla pſenicza. v. Cluſinum.
Belo-poten jeſzem. v. Albico.
Bélyka riba. v. Alburnus.
Benechan. v. Venetus.
Benetki. v. Venetiæ.
Bêrblyivecz. v. Blatero.
Bêrbotam. v. Blaſtero, as.
Bêrdo, Brêg. v. Clivus, collis.
Bêrdo tkalechko, v. Pedten.
Berechina, idem quod locús paſtris.
Bereg. v. Palus, dis.
Berem. v. Colligo.
Bérmam. v. Confirmo. N. 3.
Bérmanye. v. Confirmatio N. 2.
Bêrs. v. Fortè, Forſitan.
Bêrſe. v. Otius.
Bêrſzlyan. v. Hedera.
Bêrſzlyanovo zerno. v. Corymbus.
Bêrz. a, o. v. Celer, Velox, Alacer.
Bêrzina. v. Celeritas, Velocitas.
Bêrz kak dabi peruti na nogah imel. v. Alipes.
Bêrzo-kuha. v. Authepſa.
Bêrzo-nog. v. Celeripes.
Bêrv. v. Anabathra.
Bésanye. v. Fuga.
Beſſlyiv. v. Fugax.
Beſim. v. Fugio.
Beſtia. v. Bellua.
Beteg. v. Infirmitas.
Beteg opchinſzki. v. Epidemia.
Beteg kuſzni, kiſzre dotikajuch dobiva. v. Contagio.
Beteg kiſzre grizuch razhája do koſzti. v. Herpes.
Betég ſzuhi. v. phthyſis.
Beteg nochni ki ſzpechega kakti breme kakvo pritiſzka. v. Ephialtes.
Betésám. v. Infirmor, Ægroto.

Beteſen, a, o. V. Infirmus Æger.
Beteslyiv, v. Valetudinarius.
Beteſneh hiſa. ſztàn. v. Valetudinarium.
Bezg. v. Sambucus.
Bezgov, a, o. v. Sambuceus.
Bes'an, Bez'an. v. Faſianus.

B I.

Bibliolathas, ki je 3500. knig popiſzal. v. Bibliolathas.
Bich. v. Flagrum Flagellum
Bich z bivolſzke kóſe. v. Taurea.
Bichujem. v. Flagello.
Bichovanye. v. Flagellatio.
Bichom &c. bijen. v. Flagrio.
Biem. v. Percutio. Verbero.
Biemſze z-drugem. v. Confligo.
Bienye. v. Percuſſio. Verberatio.
Bienye Várаſſa. &c. v. Oppugnatio.
Bily. v. Cilicium.
Birich. v. Lictor.
Birſsák. v. Multa. Mulcta.
Birſsásim. v. Mulcto. Multo.
Birus. v. Boarius.
Biſkup. v. Antiſtes. Epiſcopus.
Biskupía. v. Epiſcopatus.
Biſkupſzka paláchа. v. Epiſcopium.
Biſkupſzka korúna. v. Infula.
Biſkupſzka palicza. v. Pedum. N. 2.
Biſkop jeſzem. v. Epiſcopor.
Biſzága. v. Mantica.
Biſzter, a, o. v. Limpidus.
Biſztróchа. v. Limpiudo.

Biſztes, chiſzt jeſzem. v. Clareo.
Biſztrim. v. Claro.
Biſztro, chiszto. v. Clarè.
Bitje. v. Eſſentia, ſubſtantia.
Bitje kakvoga duguványa. v. Exiſtentia.
Bivam. v. Fio. Confio.
Bivolàr, volàr. v. Bubulcus.
Bivol. v. Bubalus.
Bivolſzki. v. Bubalinus.
Bivolſzki hlèv. v. Bubile.
Bizikályka, bzikályka. v. Siringa.

B L.

Blágo. v. Opes, divitiæ.
Blagoſzlov. v. Benedictio.
Blagoſzlávlyam. v. Benedico.
Blagva gliva. v. Boletus.
Blajen. v. Beatus.
Blaſeno. v. Beatè.
Blaſenſztvo. v. Beatitudo.
Blaſenoga chinim. v. Beo
Blato. v. Lutum.
Blato veliko. v. Cœnum.
Blaten. v. Lutulentus, lutoſus, luteus.
Blatim. v. Lutulo, Luto.
Blatom zidam. v. Luto.
Blaznim. v. Blaſphemo.
Blaznoſzt. v. Blaſphemia.
Blazlyiv. v. Blaſphemus.
Blazina. v. Culcitra.
Blazinàr. v. Culcitrarius.

Blèd. v. Pallidus, Luridus
Blèd poſztajem. v. Paleſco
Blédſzem. v. Paleo.
Blédoſzt. v. Pallor.
Bleſzkanye. v. Fulguratio
Bléſzk Obléſzk. v. Fulgur. Fulgetra.

Bliſnyi, a, nye. v. Propinqvus.
Bliſnyi mejàs. v. Accola.
Bliza. v. Cominus.
Blizu. v. Propè.

Blizu ſztojechi. v. Accola.
Blitva. v. Beta.

Blùd. v. Error.
Blúdim. v. Erro.
Blúdnik. v. Erro, onis.

Blyújem. v. Vomo.
Blyutav. v. Luridus, lividus.
Blyuvanye. v. Vomitus vomitio.

B O.

Bob ali grah z-moſnyiczami kúhan. v. Cúnchis.
Bob. v. Faba.
Bobova melya. v. Lomentum. N. 1.

Bodem. v. Pungo.
Bodenye. v. Punctio.
Bodecz. v. Puncta, punctura. Pleuritis.
Bodecz tèrpechi. v. Pleuriticus.
Bodéchi. v. Punctorius.
Bodaliſche, z-kémſze bode. v. Punctorium.
Bodchecz. v. Punctiuncula
Bodczè bodech. v. Punctim.
Bogat, a, o. Dives opulentus.
Bogâtim. v. Ditesco.
Bogâcztvo. v. Opes, Divitiæ.
BOG. v. DEUS.
Bogi domachi. v. Lares. Penates.
Bogoſzlovſztvo. v. Theologia.
Bogoſzlovecz. v. Theologus.

Boj. v. Certamen, conflictus, Prælium. Pugna. Dimicatio.
Bojazliv. v. Timidus, pavidus. Meticuloſus.
Boja. v. Color.
Bojen. v. Coloratus.
Bojitel. v. Colorator.

Boimſze. v. Timeo, metuo, paveo, vereor.
Bojeſzlivoſzt, Bojaznoſzt. v. Timiditas.
Boja otajna meſtrſzaza obladatj. v. Stratagema.
Bojnikov porásanye. pomorenye. v. Cædes, ſtrages.
Bok. v. Lumbus, Latus.
Bòl. v. Ægrimonia, infirmitas, dolor
Bòl zavianye y tèrganye vu kriteczeh. v. Sciatica.
Bòl na ſzêrczu tèrpechi. v. Cardiacus.
Bòl Rak. v. Carcinoma.
Bòl na ſzêrczu. v. Cardialgia.
Ból vodena. v hydropiſis.
Bòl y od vetròv otékanye v. Tympanites.
Bòl od vuſganya jeter. v. Hepatitis.
Bòl na jetrah tèrpechi. v. Hepaticus.
Bòl, iliti, mozol do koſzti zagrizavajuchiſze. v. Herpes.
Bòl na nogah, iliti, vúlogi. v. Podagra.
Bòl y vulogi na rukah. v. Chiragra. na kolenu. v. Gonagra.
Bòl od bocza. v. Pleuritis.
Bòl od bodcza tèrpechi. v. Pleuriticus.
Bòl deteta od pèrvich dojeche ſene mléka. v. Coloſtratio.
Bòl lakomoſzti penezne. v. Argentangina.
Bòl od chepcza y otok gèrla. v. Angina.
Bolye. v. Meliùs.
Bolye malo. v. Meliuſculè
Bólta. v. Fornix.
Bolvan. v. Idolum.
Bolvanſztvo. v. Idololatria
Bolvanſzki aldov. v. Idolothytum.
Bolvanin. v. Idololatra.
Bolvanſzka, ali, krivoverczev

czev czirkva. v. Delubrum.
Bor. v. Juniperus.
Borenye. v. Lucta, Agon.
Borimſze. v. Luctor.
Boritel. v. Athleta, Agoniſta.
Boritelov dàr. v. Agonotheſia.
Boritelſzki. v. Athleticè.
Boritelſzvo. v. Athletice, es.
Boſanſztvo. v. Divinitas.
Boſanſzki, a, o. v. Divinus.
Boſanſzki. v. Divinè.
Bosiem danyem, po Bogu. v. Divinitùs.
Bosia moch. v. Numen.
Bosicza. v. Dea.
Bosicza ſitka. v. Ceres.
Boſnya. v. Boſnia.
Bòſz. v. Nudipes.

Brach. v. Collector.
Brach penez brodovine. v. Nautologus.
Bráda. v. Barba. Mentum, Barbitium.
Bráde hergyave chlovek. v. Ærobarbus.
Bradat. v. Barbatus.
Bradat malo. v Babatulus.
Bradavicza. v. Verruca.
Bradavichaſzt. v. Verrucoſus.
Bradavicza na czeczku. v. Papilla.
Bradicza pêrva, iliti, pavuliczа. v. Lanugo.
Bradicza. v. Barbula.
Brado-noſz. v. Barbiger.
Brána. v. Occa.
Brána, Obramba. v. Tutela Defenſio, Tutamen, Præſidium, Tuitio.
Brániti. v. Tueor, Defendo, Tuto.
Branilo, kemſze muhe tira ju. v. Muſcarium.
Branitel. v. Defenſor, Tutor.
Branitel vu Pravde. v. Cauſidicus, Advocatus.
Branitvo. v. Patrocinium.
Branitel na ſzudu. v. Cognitor.
Branitela chaſzt na pravdi, ali ſzudu. v. Cognitura.
Branye. v. Collectio, Collectura.
Branyùg. v. Turdus.
Braſſino na put, ſztroſſek, poputno. v. Viaticum.
Braſſino Vojnichko. v. Commeatus.
Brat. v. Frater.
Brat po otczu y matere. v. Frater.
Brat po matere. v. Frater.
Brátecz. v. Fraterculus.
Brati dvojki. v. Gemellus.
Bratich. v. Nepos ex fratre.
Bratichi. v. Fratrueles, Patrueles.
Bratichi, ſzeſztrichi, Vujchichi, Sztrichichi, Vocantur Conſobrini.
Bratichna, eſt Neptis ex Fratre.
Bratinſzki, a, o. v. Fraternus.
Bratinſzki. v. Fraternè.
Bratinſztvo. v. Fraternitas.
Bratichna, ſzeſztrichna, Techichna, Vujchichna, ſztrichichna, vocatur Conſobrina.
Brato-morecz. v. Fratricida.
Bratova ſena. v. Glos Fratria.
Bratovo ochinſztvo. v. Fratrimonium.
Bratva Vinſzka. v. Vindemia.
Brátva klaſzna. v. Spicilegium.
Bràv. v. Vervex.
Brázda. v. Sulcus.
Brázdu chinim. v. Sulco.

Breber. v. Caſtor.
Brechim. v. Crepito, Crepo.

Brechechi. v. Creperus.
Brebrova jaicza. v. Caſtoreum.
Brebrov, a, o. v. Caſtoreus.
Brèg. v. Collis, Clivus.
Brèg nad vodum. v. Ripa.
Brèg, ali náſzip kî vodu zadêrſava daſze ne razleje. v. Crepido.
Breg nad morjem. v. Litus.
Brej, a, o. v. Fœtus, a, um. Gravidus, a, um.
Breme. v. Onus, Pondus.
Brenta. v. Benna.
Breſanyek. v. Colliculus. Clivulus.
Breſzt. v. Ulmus.
Breſztov, a, o, V. Ulmeus.
Brez brezovo drevo. v. Betula.
Brezoyje. v. Betuletum.
Brezov, a, o. v. Betuleus.
Brezkva. v. Perſicum.
Brezkveno drévo. v. Perſicus.

Briem. v. Tondeo.
Brienye. v. Tonſura.
Britva. v. Novacula.
Britki, a, o. v. Acutus.
Britko. v. Acutè.

Broda ali ládie razbianye. v. Naufragium.
Bròd. v. Trajectus, Navigium.
Brodàr. v. Nauta.
Brodàrſzki krich. v. Celeusma.
Brodàrſzki, a, o. v. Nauticus.
Brodimſze. v. Navigo.
Brodiſche gde ladje priſztavlya u. v. Portus.
Brodnicza. v. Nautea.
Brodovina. v. Navlum.
Bròd mali junachki. v. Claſſicula.
Bròdar peklenſzki. v. Charon.
Broi. v. Numerus.
Broi jedno jezero znamenujuchi. v. Chilias.

Digitalizirao Google

Bro'enye. v. Numeratio.
Broim. v. Numero.

Brunchàr. v. Ærarius.
Brunchena ruda. v. Æti fodina.
Bruncheneh nòg v. Æripes.
Bruncz, v. Æs.
Brunchen, a, o. v. Aheneus. Ærar'us.
Brunda. v. ſiſtrum. N. 2.
Bruſch. v. Bruchus.
Bruſz. v. Cos.
Bruſzim. v. Acuo.
Bruſzitel, Bruſzecz. v. Cotiarius.

B U.

Búbam, v. Tundo, Percutio.
Búbanye. v. Tunſio.
Búbeny. v. Tympanum.
Bubnyár. v. Tympanſta.
Bubnyaricza. v. Tympaniſtria.

Buchìm kakti vol. v. Boo.
Búchanye volovſzko. v. Boatus.
Buczkaſzt. v. Buccatus.

Budalaſzt. v. Stupidus. ſtolidus.
Buda'oſzt. v. Stoliditas.
Budenye. v. Excitatio.
Buditel. v. Excitator.
Buditelicza. v. Excitatrix.
Budìm. v. Excito.

Buha. v. Pulex.
Búh pun. v. Pulicoſus.

Buka. v. Tumultus.
Buku chinìm. v. Tumultuor.
Bukva. v. Fagus.

Bumbachni. v. Goſſipinus.
Bumbak. v. Goſſipium.
Bumbrek. v. Renes.

Bura. v. Boreas, Aquilo.
Burin ſzeverſzki. v. Borea'is.
Burkam. Confundo, Tumultuor.
Burkanye. v. Tumultus.
Burdelynicza. v. Lupanar.

Buſzia. v. Inſidiæ.
Buſziu chinim. v. Inſidior.
Buſzie chinitel. v. Inſidiator.
Buſzie chinitelicza. v. Inſidiatrix.

B Z.

Bzika'yka. v. Siringa.

C

CH.

Chákam. v. Expecto.
Chakanye. v. Expectatio.
Cha'aren. v. Vafer, Aſtutus.
Chalaria, v. Vafricies, Fraudulentia, Dolus, Aſtus.
Cha'arim. v. Fraudo.
Chalarno. v. Fraudulenter.
Charavecz, Ba'avecz. v. Incantator.
Cháram. v. Incanto.
Charanye. v. Incantamentum.
Charavicza. v. Incantatrix.
Chaplya. v. Ardea.
Chaſſa. v. Poculum.
Chavel. v. Clavus.
Chavlek. v. Claviculus, Cavellus.
Chaſz ſtentanye. v. Mora.
Chaſz mal. v. Momentum.
Chaſzt. v. Officium. Dignitas.
Chaſzt ſelechi kſze za jednu chaſzt gone. v. Competitor.

Chaſzt ſelechi za nyuſzegonim. v. Competo.
Chaſzti ſzkup proſ'nya y za nyugonenye. v. Competentia.
Chaſztim. v. Laudo, Honoro.
Chaſztnik. v. Officialis.

Cheber. v. Cadus.
Cheden, a, o. v. Modeſtus.
Chedno. v. Modeſtè.
Chednoſzt. v. Modeſtia.
Cheh. v. Bohemus.
Chelo. v. Frons.
Chelyuſzt. v. Mandibu'a, Maxilla.
Chemer. v. Venenum. Virus.
Chemeren, a, o. v. Virulentus, Venenatus.
Chep. v. Epiſtomium.
Chepecz. v. Epigloſſis.
Chepcza opadanye y otok. v. Angina.
Chêrdak létni. v. Solarium, Pergula.
Chêrlen. v. Ruber, Rubeus.
Chêrlenim. v. Rubrico.
Chêrlenimſze. v. Rubeo.
Chêrlenina. v. Rubedo.
Chêrlenykaſzt. v. Rubellanus.
Chêrleno-repicza Pticza. v. Rubecilla.
Chêrleno-perſznicza pticza v. Rubecula.
Chêrn. v. Niger, Ater.
Chêrnenye. v. Denigratio.
Chêrnilo. v. Atramentum.
Chêrnim. v. Denigro.
Chêrnina. v. Atritas, Nigredo.
Chêrnyavka. v. Vibex.
Chêrv. v. Vermis, Vermen.
Chêrv, kî halye izjeda. v. Tinea.
Chêrv, kî knige grize. v. Blatta.
Chêrv, kî terſzje grize. v. Volvox.
Chêrv, kî pſeniczu, &c. grize. v. Cis.
Chêrv, kî Szteklo grize. v. Is.

Chêrv,

Chêrv. ki Szvilu prede. v. Bombyx.
Chêrv, ki Bob izjeda v. Midas.
Chêrv ki rongvegrize. v. Ips
Chêrv pchelni. v. Cerus. N. 2.
Chêrv kî drevozjéda. v. Xylophagus.
Chêrvek. v. Vermiculus.
Chêrviv. v. Verminoſus.
Chêrvjvem. v. Vermicolor.
Chêrvojédina. v. Vermiculatio, Caries.
Cheſſe'y. v. Pecten. N. 6.
Cheſſem. v. Pecto. N. 1.
Cheſſinyàk. v. Allium.
Cheſſu'ya. v. Racemus.
Cheſzálo Konjſzko. v. Strigilis. N. 1.
Cheſzálcze Konyſzko. v. Strigilecula.
Chéſzanoga konya práh, Ocheſſék. v. Strigmentum.
Cheſſem z cheſzálom konyſzkem. v. Strigillo.
Cheſzanye. v. Fricatio.
Cheſzanye kòny. v. Strigilatio.
Chéſzram vunu. v. Carmino.
Chéſzranye. v. Carminatio.
Cheſzravecz vune &c. na greben. v. Carminator.
Chéſzravka vune, &c. v. Carminatrix.
Chetà peſczev vojnikov. v. Cohors.
Cheta. v. Manipulus. N. 2.
Cheternya. v. Ciſterna.
Chetuvanye. v. Velitatio.
Chetêrtek. v. Dies Jovis.
Chetiri. v. Quatuor.
Chetiri-ruk. v. Quadrimanus.
Chetiri-nog. v. Quadrupes.
Chetiri-vug. v. Quadrangularis.
Chetvericza. v. Quaternio.
Chetvero-kony. v. Quadriga.
Chetvero-Sztrnk. v. Quadruplex.
Chevik. v. Latratus.
Chevkam, Lájem. v. Latro.
Chichek. v. Cicer.
Chiga za igru. v. Trochus.
Chiga po kefze kaj vléche. v. Trochlea.
Chigèr. v. Lora. N. 2.
Chìn. v. Actus.
Chini na Szudu, &c. v. Acta.
Chinenye. v. Actio.
Chinìm. v. Ago, Facio.
Chinimſze da neznam. v. Simulo.
Chinitel napravdi, Opravlyavecz. v. Actor.
Chini vu igri obchinſzki pokazani. v. Comœdia.
Chinov igre Obchinſzke Piſzecz. v. Comœdiographus.
Chiſma. v. Cothurnus.
Chiſme noſzechi. v. Cothurnatus.
Chiſzlo. v. Roſarium. N. 2.
Chiſzt. v. Mundus, Purus.
Chiſztim. v. Mundo, Depurgo.
Chiſztitel kî Szukno chiſzti, pere. v. Fullo.
Chiſztócha. v. Mundities. Puritas.
Chiſztócha telovna. v. Caſtitas.
Chiſztócha Szveczkeh lyudi, kiſze nigdar neſene. v. Cœlibatus.
Chiſztócha Divojachka, v. Virginitas.
Chitovat. v. Incolumis. Securus.
Chitovàto. v. Securè.
Chlenk. v. Articulus.
Chlovéchecz. v. Homulus.
Chlovechen. v. Humanus.
Chlovechki. v. Humanè, Humaniter.
Chlovéchtvo. v. Humanitas.
Chlovechanſzkem náchinom. v. Humanitùs.
Chlovek. v. Homo.
Chlovek preczedug. v. Longurio.
Chlovek obojega ſzpola. v. Androginus.
Chlovek Plemenitàs Rimlyanſzki, &c. Patricius.
Chmérgnem. v. Hiſco.
Choha, v. Gauſape.
Choha turſzka. v. Amphimallum.
Chréda velike ſivine. v. Armentum. N. 1.
Chréda. v. Grex.
Chréda, minus konyſzki. v. Equaria.
Chrèp. v. Teſta.
Chreſſinya. v. Ceraſum.
Chreſſnyevo drévo. v. Ceraſus.
Chréva. v. Viſcera.
Chrévo veliko. bélo. v. Colon.
Chréva Sznemlyem, raſchinyam. v. Eviſcero, Exentero.
Chrévo. v. Inteſtinum. Viſcus.
Chuba. v. Labrum. N. 1.
Chubaſzt. v. Labioſus.
Chubàk. v. Labeo, Cilo.
Chubicza. v. Labellum.
Chubìm. Ziam. v. Hio.
Chuden. v. Mirus, Mirabilis. Mirandus.
Chúdimſze. v. Miror.
Chudo. v. Mirabiliter, Miraculò.
Chudo. v. Miraculum.
Chudo veliko y ſztraſſno. v. Prodigium, Portentum.
Chudo Sztraſslivo. v. Monſtrum oſtentum. Portentum.
Chudovanye. v. Admirabilitas, Miratio.
Chudavréden. v. Mirandus.
Chuditel kiſze chudi. v. Mirator.
Chuditelicza. v. Miratrix.
Chuden kruto, y naj bolye. v. Mirificiſſimus.
Chudovitoga chinìm. v. Mirifico.
Chudo-chinechi. v. Mirificus.
Chújem. v. Audio.
Chújenye. v. Auditio, Auditus.

Chvêr-

Chvêrchek. v. Grillus.
Chvêrſzt. v. Strictus, robuſtus.
Chvêrſzto. v. Strictè, Fortiter.
Chuklyav. v. Mancus.
Chùn. v. Linter. Celox. Lembus.
Chùd, Chutenye. v. Senſus.
Chútim. v. Sentio.
Chúvam. v. Cuſtodio, Conſervo.
Chuvàr. v. Cuſtos. Condus.
Chuvamſze. v. Caveo.
Chuvàrnicza. v. Cuſtodia.

CZ.

Czányek. v. Veteramenta.
Czundrav. v. Lacer.
Czaprag. v. Valtrapa. Phaleræ.
Czàr. v. Imperator.
Czáricza. v. Imperatrix.
Czárſzki. v. Imperialis n. 1.
Czárſztvo. v. Imperium.
Czárga. v. Altercatio. Rixa.
Czárgamſze. v. Altercor. Rixor.
Czarglivecz. v. Altercator.

Czeczam. v. Sugo.
Czeczek. v. Mamma. Uber.
Czedilo. v. Colum.
Czedìm. v. Colo.
Czedrovo drévo. v. Cedrus.
Czedula. v. Scheda N. 2.
Czégar. v. Index.
Czégar na Szunchenoj vuri. v. Gnomon.
Czèl. v. Integer.
Czelina. v. Integritas.
Czelov. v. Oſculum.
Czéna. v. Pretium.
Czenìm. v. Æſtimo.
Czenitel. v. Licitator, Æſtimator.
Czenimſze. v. Licitor. Liceo. N. 2.
Czenenye. v. Licitatio, Æſtimatio.
Czèp, mladicza za czeplyenye v. Inſitum. Surculus.

Czépam, kálam dreva. v. Findo.
Czépanye. v. Fiſſura. Fiſſio.
Czépim. v. Inſero. evi, itum.
Czéplenye, v. Inſitio, N. 3. Inciſio. N. 2.
Czerovo drávo. v. Cerrus.
Czedra ſzàd. v. Cedrides.
Czeſzar. v. Imperator.
Czeſzáricza. v. Imperatrix Auguſta.
Czeſzárſztvo. v. Imperium.
Czeſzárſzki. v. Imperialis N. 1.
Czerov. v. Cerreus.
Czèv. v. Tubus.
Czèv noſna. v. Tibia.
Czévi na orgulah. v. Canthes.
Czèv po ke voda teche. v. Sciphon.
Czèv na kuſze preja navija. v. Panus.

Cziſra. v. Ornatus.
Czigàn. v. Zingarus.
Czigel. v. Later.
Czigel krovni. v. Tegula. Imbrex.
Czigiàr. v. Laterarius.
Cziglenicza. v. Lateraria.
Czigel mali. v. Laterculus
Cziglen. v. Lateritius.
Czíly. v. Meta, Scopus.
Czílyam. v. Collimo.
Czima iz zelja. v. Cyma.
Czimbalą. v. Cymbalum.
Czimbulàſs. v. Cymbaliſta.
Czimbulaſſicza. v. Cymbaliſtria.
Czímer. v. Inſigne. N 3.
Czimêrni liſzt. v. Armales
Czinaber ſarba. v. Cinnabaris.
Czinczius. v. Tentator Diabolus.
Czintorom. v. Cœmeterium.
Czipelìſs. v. Calceus.
Czipelìſs dreveni Czókle. v. Calopodion.

Czirkva. v. Templum Eccleſia.
Czirkva bo'vanſzka turſzka &c. v. Delubrum.
Czirkvicza. v. Sacellum.
Czirkveni. v Eccleſiaſticus
Czitróna. v Malum, Citrum.
Czitrónſzki. v. Citreus.
Czitronſzke ſarbe. v. Citrinus.
Czitronovo drévo. v. Citrus.

Czmêrkam. v. Sorbeo.
Czmêrkanye konyaſze dotikajuch. v. Poppiſmus.

Czóczam. v. Agito.
Czóczanye. v. Agitatio.
Czokol. v. Calopodion.
Czopernicza. v. Saga, Strix
Czopernik. v. Magus.
Czopría. v. Magia.
Czopernicza nad Czopernicami. v. Circe.

Czúczek. v. Canis.
Czugel. v. Habena.
Czukor. v. Saccharum.
Czúkam. v. Traho.
Czúvíkam. v. Cucubo.
Czuzím, Czurim. v. Diſfluo.

Czvèt. v. Flos.
Czvetek. v. Floſculus.
Czvèt kiſze za ſzunczem obracha. v. Solſequium Heliotropium.
Czvetem. v. Floreo.
Czvétni, a, o. v. Foreus.
Czvèt donaſſajuchi. v. Florifer.
Czvèten, Czvetuchi. v. Floridus.
Czvetno. v. Floridè.
Czvétja branye. v. Florilegium.
Czvétja bràch. v. Florilegus.
Czvétja pun. v. Florulentus.
Czveſzti pochinyam. v. Floreſco

Czve-

Digitalizirao Google

Czveſzti preſztaiem. v. Efloreo. Defloreo.

Czvichanye, czvilenye. v. Eiulatio.
Czvichim, czvilim. v. Ejulo.
Czvilih platno. v. Sabanum.

D.

D A

Dabi. v. Si.
Dabi Bog dal. v. Utinam.
Dabi ravno. v. Licèt, Tametſi.
Dà. v. Ut
Dácha. v. Tributum.
Dácha od voſnye. v. Vectigal.
Dáchu ki da'e. v. Tributarius, ii.
Dáchu za voſnyu dati duſen. v. Vectigalis.
Dáchu za voſnyu priemitel v. Vectigalarius.
Dáchni, a, o. v. Tributarius, a, um.

Dahnem, Dehnem. v. Halo.
Dahnenye. v. Halitus.
Dai. v. Cedo.
Da'em. v. Do.
Dáiem obilno. v. Largior.
Dáiem na znanye. v. Significo.
Dáiuch obilno. v. Largè.
Daiúchi obilno. v. Largificus.
Dáiem vu ruke. v. Trado.
Dalek, a, o. v. Longinquus.
Daleko. v. Procul, Eminus.
Dalekócha. v. Longinquitas. N. I.

Da'matinſzka zemlya. v. Da'matia.
Da'matin. v. Da'mata.
Da'ye. v. Ulteriùs.

Dàn. v. D'es.
Danaſſnyi. v. Hodiernus.
Daraſz. v. Hod'e.
Danicza zvézda. v. Lucifer.

Dàr czeſzarſzki. v. Congiarium.
Dàr. v. Munus, Præmium
Dàr mali. v. Munuſculum
Dàr novoga letta. v. Xenium.
Dàr zaruchnika ali záruchnicze. v. Parapherna.
Dárda. v. Verutum.
Dárda zverinſzka. v. Venabulum.
Dareſlyiv. v. Liberalis.
Dàr za dàr. v. Antidotum.
Dàr viteſkoga vu bo'u derſánya. v. Brabeum.
Dareslyivo. v. Liberaliter.
Dareslyivoſzt, v. Liberalitas.
Dari pérvi dechinſzki. v. Crepundia.
Darovnik. v. Donator. Munerator
Darovnik boritelov vu igri. v. Agonotheta.
Daruvati hotechi. v. Munerabundus.
Darújem. v. Munero Dono.
Darúvanye. v. Muneratio, Donatio.
Darovni. v. Muneralis.

Daſzi zdrav. v. Salve.

Dávim. v. Suffoco.
Davlenye. v. Suffocatio
Dávni. v. Diuturnus Diutinus.
Dávno. v. Diutinè Pridè.
Dávno malo. v. Diuſculè.
Davno negda. v. Olimquondam.
Davori. v. Mars.

D E.

Dèb. v. Upupa.
Debel. v. Obeſus, Craſſus. N. 1.
Debel poſzta'em. v. Craſſeſco.
Debelina. v. Craſſedo.
Debelo. v. Craſſè.

Decházecz kiuto mal. v. Pupulus.
Dechecz v. Juvenculus. N. 2.
Dechàk. v. Puer.
Decza. v. Liberi.
Decza od brata y ſzeſztre. v. Amitini.
Deczo-mor. v. Infanticida
Deczo-moriſztvo. v. Infanticidium.

Ded ſztári. v. Senecáo.
Ded po otczu. v. Avus.
Ded po materi. v. Avus.
Dedovni. v. Avitus.

Dehnenye dihanye. v. Olfactus, Odoratus.

Dékan. v. Decanus.
Dekla. v. Ancilla, Famula.
Deklich. v. Puella.
Deklichki. v. Puellaris.
Deklichki. v. Puellariter.
Deklícza. v. Puellula.

Dèl. v. Portio. Pars.
Délam. v Laboro. Operor.
Delenye. v. Diviſio.
Dèl cheterti. v. Quadrans.
Dèl tretji. v. Triens.
Delfin. v. Delphinus.
Delim. v. Diſtribuo, Divido, Partior.
Délnik. v. Particeps, Hæres.
Delitel. v. Diviſor, Diſtributor.
Dèl vu knigah, y Pérmu. Capitulum. N. 5.
Delo. v. Labor, Opus.
Delovnicza. v. Officina.

Digitalizirao Google

Dèn. v. Dies.
Dêrchanye. v. Curſatio.
Dêrchèch. v. Curſim.
Dêrkavecz. v. Curſor.
Dêrchem ſzim ȝ tam. v. Curſito.
Dêrhchem. v. Tremo, Trepido.
Derem. v. Excorio, Lacero.
Dêrhtanye. v. Tremor.
Dêrhtliv. v. Tremulus, Trepidus.
Dêrhchuch. v. Tremebundus.
Dêrhtati pochinyam. v. Tremiſco.
Dêrhtanye dodajem. v. Tremefacio.
Dêrhta uch. v. Trepidè.
Dêrſánye, adanye. v. Poſſeſſio.
Dêrſanye veliko. v. Ditio, Regio.
Dêrſim. v. Teneo.
Dêrva prez dima gorecha. v. Acapna.
Dêrvar. v. Lignator. N. 1. Lignarius.
Dêrvarenye. v. Lignatio.
Dêrvárim. v. Lignor.
Dêrvarnicza. v. Lignarium.
Dêrveni. v. Ligneus.
Dêrvo. v. Lignum.
Dêrvo-delya. v. Lignarius.
Dêrvo-nog. v. Lignipes.
Dêrvo-tverd. v. Lignoſus.

Deſgy. v. Pluvia, Pluor.
Deſgyen. v. Pluvialis.
Deſgyim. v. Pluo.
Deſgy nágel. v. Imber.
Deſgyovit. v. Pluvioſus.
Déſma. v. Decimæ.
Déſmam. v. Decimo. N. 2.
Déſmar. v. Decimator.
Deſmanye. v. Decimatio.
Deſzet. v. Decem.
Deſzet lèt ſztar. v. Decennis.
Deſzet dnevov vréme. v. Decendium.
Deſzetero márhe vpreſene imajúcha kóla. v. Decemjúgis.
Deſzet czepeliſſev, dug mêrtuk. v. Decempeda.
Deſzetero-vêrſzt. v. Decemplex.
Deſzet veſzlih imajuchi. v. Decemſcalmus.
Deſzet na kaj od'ucheneh ſzudczev. v. Decemviralis.
Deſzet negdaſſnyeh Rimlyanſzkeh ſzudczev chaſzt. v. Decemviratus.
Deſzet Rimſzki negdaſſnyi ſzudczi. v. Decemviri.
Deſzetere zapovedi. v. Decalogus.
Deſzeti. v. Decimus, Decumus.
Deſzetina. v. Decima.
Deſzetine pobiranye. v. Decimatio.
Deſzetinu pobíram. v. Decimo.
Deſzetka. v. Decas.
Deſzetka vojnikov. v. Decuria.
Deſzetnik. v. Decurio. N. 3.
Deſzetnikom koga chinim. v. Decurio, as.
Deſzka. v. Aſſer.
Déſzna ruka. v. Dextera.
Deſznák. v. Dexter. N. 1.
Deſzni. v. Dexter. N. 1.
Deſznicza. v. Dextera.
Na deſzni ruki poſztavlyen. v. Dextratus.
Z-déſzne ſztrane hodim, ali koga na deſznu ſztran poſztavlyam. v. Dextero.
Na déſzno. v. Dextrorſum.
Déſzno-ruk. v. Dextimus.
Déſzne ruke závez. v. Dextrale.

Déte. v. Puer.
Déte malo. v. Infans.
Déte Prez Otcza y Matere. v. Orphanus, Pupillus.
Déte rogyeno po ochinoj ſzmerti. v. Poſthumus.
Déte iz utrobe zrézano. v. Cæſo.
Deteta rogyenye. v. Puerperium.
Deterodicza. v. Puerpera.
Detecze. v. Infantulus.
V-Detinſzkoj poſzteli ſena. v. Infantaria.
Deklicza mála. v. Infantula.
Detelya tráva. v. Trifolium.
Detich. v. Socius. N. 2.
Detinſzki. v. Infantilis.
Detinſztvo. v. Infantia.
Detetom poſztajem. v. Pueraſco.
Detetom opèt poſztajem. v. Repueraſco.

Déva, Devicza. v. Virgo.
Devenicza. v. Farcimen.
Devenicza Jeternicza. v. Tomaculum.
Devenicza béla. v. Botulus
Devenicza iz debeleh chrèv. v. Omaſum.
Devenichár. v. Fartor.
Dever. v. Levir.
Dever ſzvadbeni. v. Paranymphus.
Deveteri. v. Novenarius.
Deveti. v. Nonus.
Devet lét ſztar. v. Novennis.
Devetnajſzt. v. Novendecim.
Devetdeſzeto-vêrſzt. v. Nonagecuplex.
Devetdeſzèt. v. Nonaginta.
Devetdeſzet lèt ſztar. v. Nonagenarius.
Devetdeſzeti. v. Nonageſimus.
Devetdeſzetkrat. v. Nonagies.
Devetích. v. Nono.
Deveto-redni. v. Nonanus.
Devetſzto. v. Nonageni.
Deveto-dnevni. v. Novendialis.
Devet dnevov. v. Novendium.
Devet po devet. v. Noveni.
Devet lèt vréme. v. Novennium.
Devichicza. v. Virguncula, Pupa.

D I.

Diáchki. v. Latinè.

Digitalizirao Google

Diáchtvo. v. Latinitas.
Diàk. v. Latinus. N. 2.
Diàk kîſze vuchì. v. Studioſus. N. 2.
Diàk mudroſznanya, ali maloga napredka. v. Philoſophaſter.
Diàk kîſze Bogoſzlovſztva vuchi. v. Theologus.
Diáchtvo, iliti, Znanye Bogoſzlovſztva. v. Theologia.
Diàchki knigu kakvu obracham. v. Latinizo.
Diáchki govorim. v. Latino.
Diáchki, a, o. v. Latinus, a, um.
Diàk kîſze vuchi zvezdariel. v. Mathematicus.
Diáchtvo, iliti, znanye zvezdarie. v. Mathematica.

Dichen. v. Glorioſus.
Dichenye koga drugoga. v. Glorificatio.
Dichechiſze. v. Gloriabundus.
Dicheno, v. Gloriosè.
Dichenye. v. Gloriatio.
Dichimſze. v. Glorior.
Dichim. v. Glorifico.
Dichicza. v. Gloriola.
Dichitel ſzamſzvoj. v. Gloriator.

Diham. v. Spiro.
Diham tesko. v. Anhelo. N. 1.
Dihanye, v. Spiratio.
Dihanye tesko. v. Anhelatio. N. 1. Anhelitus.
Dihanya teskoga. v. Anhelus.
Dihanye tesko od vuſgánya plyùch. v. Peripneumonia.
Dihanya teskoga od vuſganeh plyùch. v. Peripneumonicus.
Dihavecz z-teskochum. v. Anhelator.

Díka. v. Gloria.

Dìl. v. Dèl. ſupra.

Dìm. v. Fumus.
Dim chinim, kadim. v. Fumigo. Fumifico.
Dimie. v. Ingven.
Dimimſze. v. Fumo.
Dimnyak. v. Caminus. Fumarium.
Dimnaſzt. v. Fumeus.
Dim chinechi. v. Fumificus.
Dim noſzechi. v. Fumifer.
Dimenye, kadenye. v. Fumigatio.
Dimnicza. v. Fumigatorium.

Dinya. v. Pepo, Melo.

Diſſem. v. Spiro.

Divjachina. v. Aprina.
Diviachki. v. Aprinus.
Dìviàk. v. Aper.
Divja rotkva. v. Armon.
Divjivol. v. Bonaſus.
Divji. v. Silveſtris.
Divii golub. v. Palumbes.
Divji oſzel. v. Onager.
Divji perſſin. v. Caucalis.
Divji poſztájem. v. Silveſco. N. 2.
Divji Luk. v. Bulbus.
Divji Kozel. v. Capricornus.
Divojáchka hiſa. v. Ginæceum,
Divojáchka chiſztocha. v. Virginitas.
Divojáchtvo. v. Virginítas.
Divojchicza. v. Virguncula.
Divojka. v. Virgo.

D L.

Dléto. v. Cæltes.
Dlétom chinyeno delo. v. Cælatura.
Dlétom délam. v. Cælo.
Dlétom kî déla. v. Cælator.

D N.

Dno, v. Fundus. N. 3.
Dno morſzke ladje. v. Carina.

D O.

Do. v. Uſque.
Doba. v. Ætas.

K-Dobe priſzpévam. v. Adoleſco.
Dober. v. Bonus.
Dobichek. v. Lucrum.
Dobichek junachki. v. Manubiæ.
Dobichek mal. v. Lucellum.
Dobitel, Obladavecz. v. Victor.
Dobívam. v. Lucror, Acquiro.
Dobívam názad, v. Recupero.
Dobívanye názad. v. Recuperatio.
Dobitel názad, v. Recuperator.
Doblyiv názad. v. Recuperabilis.
Dobivajúchi názad. v. Recuperatorius.
Dobre pameti. v. Ingenioſus.
Z-Dobre volye. v. Sponte.
Dobro, v. Bene.
Dobrochinitel. v. Benefactor.
Dobrochinyenye. v. Beneficentia.
Dobro-chinſztvo. v. Benefactum, Beneficium.
Dobra priemitel. v. Beneficentiarius.
Dobro-chin. v. Beneficus.
Dobroſztiv. v. Benignus.
Dobrovnoſzt. v. Benignitas.
Dobro chinim. v. Benefacio.
Dobróta. v. Bonitas.
Dobro nagnyen. v. Addictus.
Dobro-volyen. v. Benevolus.
Dobro-volynoſzt. v. Benevolentia.

Dochakávam, Chákam. v. Præſtolor, Expecto, Operior.
Dochákanye, Chákanye. v. Expectatio.

Dodájem, v, Addo, Attribuo,
Dodanye. v. Attributio, Additio.
Dodavek. Idem.

Dogárjam. v. Conflagro.
Dogárjanye. v. Conflagratio.
Dogaſſenye. v. Extinctio.

Dogaſſu-

Digitalizirao Google

Dogaſſújem. v. Extingvo.
Dogotávlyam. v. Perficio, Abſolvo.
Dogotávlyanye. v. Perfectio, Abſolutio.
Dogovor. v. Conditum.
Dogovarjanye. v. Conditio.
Dogovorjenye y Szkup-za priſzeſenye. v. Conſpiratio.
Dogovorni y Szkup-zapriſzeſeni. v. Conſpirati.
Dogovarjamſze y Szkup z drugemi zapriſzeſem. v. Conſpiro.

Dohájam, v. Advenio.
Dohájam na malo. v. Deficio.
Dohod, Dohájanye. v. Adventus.
Dohodek. v. Proventus.
Dohodek iz voſnye, &c. v. Vectigal.
Dohodek iz brodovine. v. Portorium.

Dojahávam. v. Adequito.
Dojahanye. v. Adequitatio.
Doilnicza. v. Mulctra.
Doim, v. Lacto.
Doine detcze napitek. v. Bua.
Doika. v. Nutrix.
Doim Kravu &c. v. Mulgeo.
Doitel krave, &c. v. Mulctor.

Dokanchanye, v. Abſolutio, Perfectio.
Dokáncham. v. Abſolvo, Perficio, Finio.
Dokonyanye Senatorſzko. v. Senatus Conſultum.
Dokonyanye obchinye menyſſe, v. Plebiſcitum.

Dòl, v. Declivitas.
Doláma. v. Tunica.
Dolámum obléchen. v. Tunicatus.
Dolámu obláchim. v. Tunico.
Dolamicza. v. Tunicula.
Dole. v. Infra, Inferiùs. Deorſum.
Dole poſztávlyam. v. Depono.

Dole ſzkachem. v. Deſilio.
Dole idem. v. Deſcendo.
Dole hítam. v. Dejicio.
Dole czúrim. v. Defluo.
Dole opádam. v. Decido.
Dolezújem. v. Adrepo.
Doletávam. v. Advolo.
Dolicza, v. Vallis.

Dòm, v. Habitatio.
Domáchi. v. Domeſticus.
Domala, malo. v. Parumper, Pauliſper.
Domehchávam. v. Emollio.
Domiſslenye. v. Animadverſio.
Domiſslyavecz. v. Animadverſor.
Domiſslyamſze. v. Adverto, Conjicio.
Domovina. v. Patria.

Donáſſam. v. Adfero.

Dopelyanye, v. Adductio.
Dopelyávam. v. Adduco, Adveho.
Doplazújem. v. Adrepo.
Doplávam, v. Adnato.
Dopúſcham, v. Permitto, Admitto, Concedo.
Dopuſchenye. v. Facultas, Admiſſio, Permiſſio, Conceſſio.

Doſſeſztek. v. Adventus.

Doſzedobe. v. Hactenus.
Doſzegam. v. Attingo, Pertingo.
Doſzpévam. v. Aſſequor.
Doſzta. v. Satis.
Doſztegnyache, v. Tibiale.
Doſztigávam. v. Aſſequor.
Doſztojamſe, v. Dignor.
Doſztojen. v. Dignus.
Doſztojno. v. Dignè, Decenter.
Doſztojnoſzt. v. Honeſtas, Dignitas.

Dotáchem. v. Advolvo, 2. v. Affundo.
Dotéchem, v. Accurro.
Dotékanye, v. Accurſus.

Doteknenye. v. Tactus.
Dotekávamſze, v. Tango.
Dotle, Dotè dobe. v. Tamdiu.
Dovédanye. v. Animadverſio.

Dozávam. v. Advoco, Accerſo.

D R.

Drabant, peregr. v. Satelles.
Dràch. v. Herba.
Drachlyiv. v. Herbeus, Herboſus.
Draga zevſzeh ſztràn bregmi aligorami zaperta. v. Convallis.
Drage czene. v. Pretioſus.
Dragi Kamen. v. Gemma, N. 3.
Drági. v. Charus.
Drágo. v. Carè.
Drágocha. v. Caritas.
Drágoſzt. v. Affabilitas.
Dragoſztiv. v. Gratioſus.
Dragoſztivo. v. Gratioſè.
Dráſenye. v. Irritabilitas.
Draſenye. v. Occatio.
Dráſim. v. Irrito.
Dráſitel. v. Irritator.
Dráslyiv. v. Irritabilis.
Draſim, ali, vláchim. v. Occo.

Drèm, Dremlenye. v. Dormitatio.
Drémlyavecz. v. Dormitator.
Drémlyem. v. Dormiturio.
Drenek Szàd. v. Cornum.
Drenovo Drevo. v. Cornus.
Dreta Soſstarſzka. v. Cheleuma.
Dreven. v. Ligneus, Arboreus.
Drevenyka. v. Modius.
Drévo. v. Dêrvo cum derivatis.

Drob, Drobecz. v. Exta.
Droben. v. Minutus.
Drobenyé. v. Minutio.
Drobim. v. Frio, Affrio.
Drobno. v. Minuatim.

Dro-

Digitalizirao Google

Drobina, v. Minutia.
Drobtina. v. Mica.
Drobtine, koie naſztolu o ſztáju. v. Analecta.
Drobtín na ſztolu oſztavlye neh pobiravecz. v. Analectes.
Droſgye od olia. v. Amurca
Droſgye od Vina. v. Fæx. N. 2.
Drozd, v. Turdellus.

Drùg. v. Pertica.
Drúgaſzt. v. Perticalis.
Drùg brodarſzki. v. Contus.
Drugach. v. Aliter.
Ar drugach. v. Alioquí.
Drugacheſſi. v. Aliuſmodi.
Drugam. v. Aliò.
Drugda. v. Aliàs.
Drugde. v. Alibi.
Drugi. v. Alter.
Drugi dan. v. Poſtridie.
Drugoch. v. Iterum, Aliàs.
Drusba. v. Contubernium.
Druſina. v. Familia.

D V.

Dvakrat cheſz leto roden. v. Biſer.
Dva, ali vech párim. v. Comparo.
Dva. v. Duo.
Dva y Dva. v. Bini.
Dvadni. v. Biduum.
Dvadeſzeti. v. Viginti.
Dvadeſzeti, a, o. v. Viceſimus.
Dvadeſzetikrat. v. Vicies.
Dvakrat. v. Bis.

Dvè lete. v. Biennium.
Na Dvè ſztrane. v. Biſariam.
Dvè maike imajuchi. v. Bimater.
Dve piknyicze vu piſzmu. v. Colon. N. 2.
Dveh, ali treh nadhuſztenye na boj. v. Commiſſio.
Dveh roſnicz, &c. Szkup zbianye. v. Contignatio.
Dve rosnicze, ali vech Szkup zbijam. v. Contigno.

Dùb. v. Cavus.
Dubecz. v. Cavator.
Dúbem. v. Cavo.
Duben. v. Cavus, a, um.
Dubicza. v. Caucus.
Duda. v. Lyripipium.
Dudàſs. v. Lyripipiarius.

Dug. v. Longus.
Dùg. v. Debitum.
Dugo. v. Diu. Prolixè.
Dugócha. v. Prolixitas.
Dugo-laſz. v. Acrocomus.
Dugo-nog. v. Longipes.
Dugo-noſz. v. Naſo.
Dugo-ruk. v. Longimanus.
Dugo-ſiv. v. Longævus.
Dugoványe. v. Res.
Dugo-têrplyiv. v. Longanimis.
Dugovitoſzt, Dugo-terpnoſzt. v. Longanimitas.
Dugo-ròg. v. Bucerus.

Dùh. v. Spiritus.
Duha. v. Odor.
Duha ſzmêrdecha. v. Fœtor.
Duha teska. v. Graveolentia.
Duha Szparena, gnyila. v. Nidor.
Duhovni. v. Spiritalis. N. 2.
Duhovnem nachinom. v. Spiritaliter.
Duhovit. v. Spirituoſus.

Dukat zlàt, v. Aureus.
Dukátecz zlati. v. Aureolus.

Dunaj. v. Danubius. Abnobius.

Dvoim. v. Dubito. Ambigo.
Dvojenye. v. Dubietas.
Dvojnlyiv. v. Dubioſus, Anceps.
Dvoitel. v. Dubitator.
Dvojno. v. Dubiè.
Dvoj-putje. v. Bivium.
Dvoj-nog. v. Bipedalis.
Dvoj-krelyutaſzt. v. Bipennis.
Dvoj-muſna Sena. v. Bivira.
Dvoj-jezichlyiv. v. Bilinguis.
Dvoj-letni. v. Biennis. Bimulus.

Dvoj-nochno vréme, v. Binoctium.
Dvoj-imen. v. Binominis.
Dvoj-dlan. v. Bipalmis.
Dvoj-funtni. v. Bilibris.
Dvoj-feiy. v. Bigeneris.
Dvoj-ſen. v. Bigamus.
Dvoj-ſenitba. v. Bigamia.
Dvoj-chel. v. Biſrons.
Dvoj-kip. v. Biformatus.
Dvoj-laktni. v. Bicubitalis.
Dvoj-rog. v. Bicornis.
Dvoj-glav. v. Biceps.
Dvoj-ſarb. v. Bicolor.
Dvojnoſzt. v. Ambiguitas.
Dvojno. v. Ambiguè.
Dvoj-ruk v. Ambidexter.
Dvojno-govorenye. v. Amphibologia.
Dvoj-puten. v. Bivius.
Dvoj-glava kacha. v. Amphisbæna.
Dvoj-kolnichàr. v. Ciſiarius.
Dvoj-ſztruk. v. Duplex. Duplaris.
Dvojki. v. Gemellus.
Dvoj-vêrſzt, v. Duplex, Duplus.
Dvoj-vêrſztno. v. Duplicato.
Dvoj-vêrſztim. v. Duplico.
Dvoj-vêrſztno tulik. v. Duplio.
Dvoj-zub. v. Bidens.
Dvoj-telni. v. Bicorpor.
Dvoj-vratni. v. Biforis.
Dvor. v. Aula, Curia.
Dvor váraski. v. Prætorium.
Dvor kralyevſzki. v. Regia.
Dvorjanik kralyevſzki. v. Aulicus.
Dvorim. v. Inſervio.

Duſſa. v. Anima.
Duſſicza. v. Animula.

Dusína. v. Longitudo.
Duſnicza. v. Debitrix.
Duſen. v. Debitus.
Duſnìk. v. Debitor.
Duſnoſzt. v. Debitio Debitum.
Duſenſzem. v. Debeo.
Duſſno Szpoznanye. v. Conſcientia.

Digitalizirao Google

Duſſe mêrtveh lyudih. v. Manes. N. 1.

E.

E L.

Eleſant. v. Barrus, Elephas.
Eleſantova Kòſzt. v. Ebur.
Eleſantovo rúchanye. v. Barritus.
Eleſantovem nachinom ruchìm. v. Barrio.
Eleſantovum koſztiùm naprávlyen, obdélan. v. Eboratus.
Eleſanto-koſzteni. v. Eboreus.

E N.

Engedujem. peregr. v. Concedo.
Engeduvanye. v. Ceſſio.

E R.

Erdêlecz. v. Tranſylvanus.
Erdèly. v. Tranſylvania.
Ergya. v. Rubigo.
Erſek. v. Archiepiſcopus.
Erſekia. v. Archiepiſcopatus.

F.

F A.

Fachuk. v. Nothus, Spurius.
Faſulyek. v. Floccus.
Falat. v. Fruſtum.
Falachecz. v. Fruſtulum.
Falataſzt. v. Fruſtulentus.
Na Falacze. v. Fruſtillatim.
Falìm. v. Erro.

Fányek. v. Scriblita.

Fantenye. v. Vindicta.
Fantitel. v. Vindex.
Fantimſze. v, Vindico. N. 1.

Fàrba. v. Color.
Farba, kumſzi ſene licza maſu. v. Fucus.
Farbitel. v. Colorator.
Fárbam. v. Coloro.
Farbum laſlyivum ſenſzkum namázan. v. Fucatus.

Fáſenyk. v. Bachanal.
Faſiàn. v. Phaſianus.
Faſian ſzamicza. v. Phaſiana.
Faſiánov ſzluga. v. Phaſianarius.
Faſianſzki. v. Phaſianinus.
Faſſenyſzki dnévi. v. Brummalia.

F E.

Fégam. v, Objurgo. Reprehendo.
Féganye. v. Objurgatio.
Fégavecz. v. Objurgator.

Fehtamſze peregr. v. Digladior.

Feletar. v. Subaur'ga.
Fela. v. Species. Genus N. 2.

Fêrſura. v. Blatero, onis.
Fêrſurim. v. Blactero.
Fêrkam. v. Torno.
Fêrkàch. v. Tornator.
Fêrkalo. v. Tornus.
Fêrkanye. v. Tornatura.
Fêrtaly. v. Quadrans.
Fertuh. v. Antipendium.

F I.

Figa. v. Ficus.
Figa drévo. v. Ficus.
Figa ſzuha. v. Carica.
Figicza. v. Ficulus.
Figo-jedicza pticza. v. Ficedula.
Figov. v. Ficulneus.

Fìg vnoſina. v. Ficitas.
Figo-lyub. v. Ficitor.
Figovem drevjem meſzto zaſzagyeno. v. Ficetum, Ficaria. N. 2.

Filyárka. v. Artopa.

Fióla. v. Viola.

Fizèr koga ſene na chelu noſze. v. Frontale.

F L.

Flaſter. v. Emplaſtrum.
Flaſter od koga meſzo mehko poſztaje. v. Malagma.

Flyóſz. v. Ratis.
Flyóſzar. v. Ratarius.

F O.

Folyus papéra. v. Folium.
Folyuſſa jedna ſztran. v Pagina.

Fontana, Fontanela. v. Cauterium. N. 2.

F R.

Frigam. v. Frixo.
Friſek. v. Alacer. Recens. Celer.
Frisko. v. Celeranter.

Froſtukely. v. Jentaculum.
Froſtuklyam. v. Jento.

Frúſtam. v. Expello.
Fruſtanye. v. Expulſio.

F U.

Fúchkam. v. Fiſtulo. N. 2.

Fúnta. v. Tuber.

Fúrek, ogorek. v. Titio.

Digitalizirao Google

Fúrek gorúchi. v. Torris.

G.

G A.

Gachya, Gache. v Femorale
Gachnyak. v. Ligula N. 3.

Gàd kacha. v. Colubrina N. 2.

Gaj. v. Lucus, Nemus.

Galge. v. Patibulum.
Galge na dveh drévah. v. Furca. N. 3.
Na Galge obeſſen. v. Patibulatus.
Gal'ſenyak. v. Patibulus, i. m.
Galía na dva veszla. v. Biremis.
Calía na tri veſzla. v. Triremis.
Gal'ía na chetiri veſzla. v. Quadriremis.
Galiòt. v. Remex.
Galicz. v. Vitriolum.

Gamila. v. Camelus.
Ganyk. v. Ambitus. N. 2.
Gamilàr. v. Camelarius.
Gamilſzki. v. Camelinus.

Gàz. v. Vadum.
Gàzim. v. Vado, as.

G D.

Gda. v. Quando.
Gdagode. v. Quandocunque

Gdegode. v. Ubicunque.

Gdo. v. Quis.
Gdogode. v. Quiſcunque.

G E.

Gemant. v. Adamas.
Gemantov, iz gemanta. v. Adamantinus.

Genenye. v. Motus.
Genutiſze nemoguchi. v. Immobilis.
Genutiſze moguchi. v. Mobilis.

Gêrba. v. Gibbus.
Gêrbav. v. Gibboſus, Curvus.
Gêrchanyek. v. Gurgulio.
Gêrchka. v. Melopepon.
Gêrchki. v. Græcè.
Gêrchkoga zakona naſzleduvanye. v. Græcatio.
Gêrchka zemlya. v. Græcia.
Gêrchkoga roda. v. Græcigena.
Po Gêrchki. v. Græcatim.
Gêrchki, a, ov. Græcanicus.
Gêrchich. v. Græculus.
Gêrchkim zakonom ſivem. v Græcor. N. 1.
Gêrgram. v. Gargarizo.
Gêrgranye. v. Gargarizatio.
Gêrk. v. Græcigena.
Gêrlicza. v. Turtur.
Gêrlo. v. Guttur.
Gêrm. v. Dumus.
Gêrmada. v. Rogus.
Gêrmim. v. Tono.
Gêrmlyavina. v. Tonitru.
Gêrmuſicza pticza, ſzluka. v. Scolopax.

G I.

Gibanicza. v. Placenta.
Giblenye. v. Motio.
Giblyem. v. Moveo.

Gigas, Orias. v. Gigas.
Gigantov vojſzka. v. Gigantomachia.

Ginem. v. Deficio, Pereo.
Gingav. v. Tener, Debilis.
Gingavo. v. Tenerè.
Gingavocha. v. Teneritas.

Gips. v. Gypsum.

Gizdav. v. Superbus Faſtoſus.
Gizdamſze. v. Superbio.
Gizdavo. v. Faſtoſè, Superbè.

Gizdavo govorenye. v. Superbiloquentia.
Gizdoſzt. v. Superbia, Faſtus.

G L.

Glàd. v. Fames, Eſuries.
Glàd nigdar nezaſzitlyiv. v. Bulimia.
Gladek. v. Glaber, Glabroſus.
Gladekſzem, gladek poſztajem. v. Glabreo.
Gladek, ali prez dlàk chlovek. v. Glabrio.
Gládim. v. Glabro.
Gladkocha. v. Glabritas.
Gladka, iliti prez tráve zemlya. v. Glabretum.
Gláden. v. Famelicus.
Gláden bivam. v. Fameſco.
Gladújem. v. Fameo, Eſurio
Gladúvavecz, v. Eſurio, onis
Gladni, a, o. v. Eſurialis.
Glàſz. v. Tonus, Sonus.
Glaſzen. v. Sonorus.
Glaſzovit. v. Famoſus. N. 1
Glàſza chiſztoga. v. Canorus.
Glàſz. v. Rumor, Fama.
Glàſz nepoſten. v. Infamia. Nota. N. 2.
Glàſz daſzuch. v. Vocalis.
Gláſza v-ſiedinenye. v. Concinentia.
Glávar nad ladjami voinichkemi. v. Archithalaſſus.
Gláva. v. Caput. N. 1.
Glavàch, ſzvoje tvêrde glave. v. Capitoſus.
Glavàch ribicza. v. Gobio.
Glavàr. v. Superior.
Glavàr nad kuhári. v. Archimagirus.
Glavàr nad morſzkemi raſzborniki. v. Archipirata.
Glavàr nad taborſzkem oruſzèm. v. Archiſtrategus.
Glavárſztvo. v. Superioritas
Glavat. v. Capitatus.

Gla-

Digitalizirao Google

Glavàr nad jezero vojniki. v. Chiliarcus.
Glavicza. v. Capitulum. N. 1.
Glavna bòl, v. Cephalæa.
Gláve pol boli. v. Hemicrania.
Glavnì, a, o. v. Capitalis.
Glavno. v. Capitaliter.
Glavnì chlovek vu kralyevſztvu. v. Optimas, Magnas.
Glavnya gorucha. v. Torris.
Glavnya ûgaſſena. v. Titio.

Gledìm. v. Aſpicio.
Gledìm okolu. v. Circumſpicio.
Gledìm gore. v. Suſpicio.
Gledìm dole. v. Deſpicio. N. 2.
Gledìm nuter. v. Inſpicio.
Gledìm nazad. v. Reſpicio. N. 1.
Gleſeny. v. Talus. N. 1.
Gleſnyaſzt komu gleſnyi van puchè. v. Scaurus.

Gliſzta. v. Lumbricus.
Gliſzte imajuchi. v. Verminoſus.
Gliſztena bòl. v. Vermina.
Gliſztenu bòl terpim. v. Vermino.
Gliſzte plodim, alidruge cherve. v. Vermiculor. N. 1.
Gliſzteme izjédaju, z-gliſzti kipim, aliz-drugemi chervi. v. Vermiculor. N. 2.
Gliva. v. Fungus.
Glivaſzt. v. Fungoſus.
Glivina rahloſzt. v. Fungoſitas.
Glivni, Glivov, a, o. v. Funginus.

Glodam. v. Rodo. N. 1.

Glubánya, Lubánya. v. Cranium.
Glubína. v. Profunditas.
Glubína nepreizeſna. v. Abyſſus.
Glubína ſztraſſna, iz kê nemochi iziti. v. Barathrum.
Glubine mero znanye. v. profundimetria.

Glubok. v. Profundus, Altus. N. 2.
Gluboko. v. Profundè.
Glùh. v. Surdus.
Gluhàk. v. Surdaſter.
Gluhóta. v. Surditas.
Glumàch. v. Iſtrio.

G N.

Gnojen. v. Stercorarius.
Gnojenye. v. Stercoratio.
Gnoim. v. Stercoro.
Gnoj. v. Stercus.
Gnoj miſſji. v. Muſcerda.
Gnoj ſzvinyſzki. v. Suſcerda.
Gnoj vu ſzkule, kraſzte. v. Pus.
Gnojnicza vu ladji morſzki. v. Nautea.
Gnojniſche. v. Sterquilinium

Gnyézdecze. v. Nidulus.
Gnyézdo. v. Nidus.
Gnyézdo napravlyam. v. Nidulor.
Gnyézdo chinechi. v. Nidificus.
Gnèzd dubína. v. Nidificium. N. 1.
Gnyézdenye. v. Nidificium. N. 2.
Gnyida. v. Lens, lendis.
Gnyiem. v. Putrefio.
Gnyìl. v. Putridus.
Gnyilo chinìm. v. Putrefacio.
Gnyilenye. v. Putrefactio.
Gnyìl ma'o. v. Putreculus.
Gnyilócha. v. putredo.
Gnyùſz. v. Nauſea, Abominatio.
Gnyuſzen. v. Abominabilis.
Gnyuſzenye imajuchi. v. Nauſeabundus.
Gnyuſzimiſze. v. Nauſeo, Abominor.
Gnyùſz máli. v. Nauſeola.
Gnyuſzlyivecz. v. Nauſeator
Gnyuſzno. v. Abominanter

G O.

Godina. v. Pluvia, ſcilicet Placida.
Godina tiha gda po malom pêrſſi. v. Pſecas.
Godina nagla. v. Imber, Nimbus.
Godiſche preſztupno. v. Biſſextus.

Gol. v. Nudus.
Golen. v. Crus.
Golèr. v. Colare.
Goliat. v. Gigas.
Golo-brad. v. Imberbis.
Golóta. v. Nuditas.
Golub. v. Columba.
Golub divji. v. Palumbes.
Golubàr. v. Columbarius.
Golubinſzki v. Columbinus
Golubinſzkim nachinom kuſſujem. v. Columbo.
Golubinyak. v. Columbaria, Periſtereo n

Gonotka, Zagonyka. v. Ænigma.
Gonotnik. v. Augur., Ariolus.

Gora. v. Mons.
Goraſzt. v. Montoſus.
Gore. v. Surſum.
Gore idem. v. Aſcendo.
v-Gore rogyen. v. Montigena.
v-Gore ſztojechi. v. Monticola.
Gore. v. Montana.
Goricza. v. Monticulus.
Gorſzki. v. Montanus.
Gorſzki klates. v. Montivagus.
Gora velika van nad morje ſztêrchecha. v. Promontorium.
Gorje nachinyam. v. Deterioro.
Gorje nachinyanye. v. Deterioratio.
Gorſe. v. Deteriùs.
Gorìm. v. Ardeo.
Gorki, a, o. v. Amarus.
Gorko. v. Amarè.
Gornicza. v. Jus montanum.
Gornyàk. v. Montaniſta.
Goreti pochinyam. v. Ardeſco.
Goruchè. v. Ardenter.

Goru-

Digitalizirao Google

Gorvcha vrvchina. v. Ardor.
Goſchenik. v. Conviva.
Goſchenye. v. Convivium.
Goſchenye po ſzvadbe drugi dàn. v. Repotia. N. 1
Goſchenye mértvechko, kármina. v. Convivium Funebre.
Goſzpon veliki orſáchki. v. Optimas, Magnas.
Goſzpà. v. Domina.
Goſzpa jáko ſzpametna y múdra. v. Heroina.
Goſzpodichich. v. Domicellus
Goſzpodichna. v. Domicella
Goſzpon. v. Dominus.
Goſzpodin jeden ſzàm nad vſzemi drugemi ladajúchi. v. Monarcha.
Goſzpocztvo. v. Dominatio.
Goſzpoczki, a, o. v. Baſilicus.
Goſzpocztvo, ladanye. v. Dominium, Poſſeſſio.
Goſzpodújem. v. Dominor.
Goſzpodúvanye jednoga ſzamoga nad vſzemi drúgemi. v. Monarchia.
Goszpodàr hiſni. v. Hoſpes. N. 1.
Goſzpodaricza. v. Hoſpita.
Goſchenichka hiſa. v. Hoſpitaculum.
Goſchenichki dvor. v. Hoſpitale. N. 1.
Goſchenichki, goſzteni. v. Hoſpitalis. N. 1.
Goſzpodárov, a, o. v. Hoſpitalis. N. 3.
Goſzt. v. Hoſpes. N. 4.
Goſzt nezvan. v. Acletus.
Goſztímſze. v. Epulor.

Govedo. v. Pecus.
Govedàr. v. Bubulcus.
Goveczki. v. Bubulus.
Govorenye. v. Loquela, Locutio, Sermo.
Govorenye vucheno, razloſno. v. Eloquentia.
V-govorenyu teſek. v. Trauſus.
Govorim. v. Loquor, Sermocinor.
Govorítel. v. Sermocinator.
Govoritelicza. v. Sermocinatrix.

Govorlyiv vnogo. v. Verboſus.
Govorlyivo vnogo. v. Verboſè.
Govorlyivoſzt vnoga. v. Verboſitas.
Govor Boſanſzki. v. Oraculum. N. 1.
Govor mudri, glaſzoviti. v. Oraculum. N. 3.
Govorenye mudro y naredno. v. Oratio. N. 1.
Govorenyiche. v. Oratiuncula. N. 1.
Govoritel poleg navuka, znanya, govoriti. v. Orator. N. 3.
Dobro, y ſzloſno govorno. v. Oratoriè.
Govorlyiv dobro, y ſzloſno. v. Oratorius.

G R.

Graba. v. Foſſa.
Graba Potochna. v. Alveus.
Grábam. v. Fodio.
Grábanye. v. Foſſio.
Grábar. v. Foſſor.
Grabant. v. Satelles.
Grabech. v. Raptim.
Graber. v. Carpinus.
Grabicza. v. Foſſula.
Grabitel. v. Raptor.
Grábim. v. Rapio.
Grabenye. v. Rapína, Raptum.
Grabiti ſelya. v. Rapacitas.
Grablyiv. v. Rapax.
Grablye, Zubache. v. Raſtrum.
Grablyicze. v. Raſtellum.
Grabrov. v. Carpineus.
Gràd. v. Arx.
Gradim. v. Sepio.
Grah. v. Piſum.
Grahor. v. Vicia.
Graja. v. Septum, Sepimentum.
Greben kaléchki, &c. v. Peſten. N. 1.

Greben, iliti, pechina vu vode. v. Scopulus.

Greblicza. v. Rutabulum.
Greda, gredicza. v. Areola.
Greda, tràm. v. Trabs.
Grede, ali trámi po prekcze poſztavlyeni. v. Tranſtrum. N. 2.
Gredicza. v. Tignum.
Gréem. v. Focillo.
Gréenye. v. Calefactio.
Grèh. v. Pecatum, Delictum.
Gréjemſze. v. Caleſio.
Gréſſnicza. v. Peccatrix.
Gréſſnik. v. Peccator.
Gréſſimſze na koga, ſzumnim. v. Suſpicor, Suſpicio. N. 3.
Grez. v. Cœnum.

Griff, v. Gryps.
Gringlin. v. Chloris. N. 2.
Grinta. v. Porrigo, Pſora.
Grintav. v. Porriginoſus.
Griſa z-kervjum. v. Dyſenteria.
Griſa prez kervi. v. Diarrhœa.
Griſav. v. Dyſentericus.
Griva. v. Juba.
Grìz. v. Morſus.
Griz chrèv. v. Corroſio.
Grìz ſelúdcza. v. Cardialgia.
Grizem. v. Mordeo.
Grizecz, v. Morſiuncula.
Grizlyiv, v. Mordax.
Grizuch. v. Mordicitus.

Grobje. v. Cœmeterium.
Grob. v. Sepulchrum.
Grob prazen. v. Cenotaphium.
Grobàr, pokopich. v. Veſpillo.
Groff. v. Comes.
Grohot. v. Cachinnus.
Grohotomſze ſzméjem. v. Cachinnor.
Groſnya. v. Comminatio.
Grozd. v. Botrus.
Grozdiche latinſzko. v. Paſſula.
Grozdje. v. Uva.
Grozdje muskatno. v. Apiana uva.
Groziмſze. v. Minor, Comminor.

Digitalizirao Google

Gruda. v. Gleba.
Gruda zelena. v. Ceſpes.
Gruden. v. December.
Grudi, pêrſze. v. Pectus.
Grúſcha. v. Tædium.
Gruſztimiſze. v. Tædet, Piget.
Grunt. v. Fundus.

G U.

Guba na drévu. v. Fungus.
Guba na télu. v. Lepra, Elephantia.
Gubav. v. Leproſus, Elephantioſus.
Gubecz ſzvinyſzki. v. Proboſcis.
Gubecz drugoga velikoga zvérja. v. Rictus.
Gubìm. v. Perdo, Amitto.
Gubìm chloveka. v. Occido.
Gublenye, kvàr. v. Damnum, Jactura.
Gublenye. v. Perditio, Amiſſio.

Guchaj. v. Sorbitio.

Gukam. v. Glutio, Sorbeo.

Gulim drévo. v. Decortico.
Gulim marſſe. v. Excorio.

Gumb. v. Nodus.
Gumbàr. v. Nodifex.

Gùny. v. Cento.

Gùs, ſzlepich. v. Boa, Bova.
Guſchar bòl. v. Angina.
Guſchicza. v. Cheniſcus. N. 2.
Guſva. v. Vimen.
Gúſzka. v. Anſer.
Gùſzk pregragya. v. Chenoboſcion.
Guſzàr. v. Anſerarius.
Guſzárnicza. v. Chenoboſcion.
Guſzinſzki. v. Anſerinus.
Guſzenicza. v. Eruca.
Guſzenicza, kâſze vu liſztje zavija. v. Volvox.
Guſzenicza koſzmata, z-vnogemi nogami. v. Scolopendra.
Guſzlàr. v. Fidicen.
Guſzlaricza. v. Fidicina.
Guſzle. v. Fides, ium.
Guſzleni navuk. v. Fidicinius ludus.
Guſzlicze. v. Fidicula.
Guſchína. v. Denſitas.
Gùſzt. v. Denſus, Spiſſus.
Guſztìm. v. Condenſo.
Guſzto kràt. v. Sæpè, Frequenter, Crebrò.
Guſzto kràt opádam. v. Caſo.

Guta. v. Apoplexia.
Guta na pol ſztrane. v. Hemiplexia.
Gutav, a, o. v. Apoplecticus.

Gúvno. v. Area.

G Y.

Gyolgy. v. Syndon.
Gyoput. v. Goſſipium.
Gyoputni. v. Goſſipinus.

Gyumbèr. v. Zingiber.

Gyungy. v. Gemma. N. 3. & Unio. N. 1.
Gyungyeni Lancz. v. Monile. N. 1.

H.

H A.

Habamſze. v. Caveo, Abſtineo.
Háhar, Haharicza. v Carnifex.
Haharía. v. Carnificina.
Haháŕim. v. Carnificor.
Háharov ſzluga. v. Lorarius. N. 1.

Hakely. v. Uncus.

Hakely, kêmſze krovi razmêchu, gda gorì. v. Hama.

Halaparda. v. Bipennis.
Hàly chiſchenya, ali ſarbanya ſtaczùn. v. Fullonia.
Halya duga ſénatorſzka, ali popovſzka. v. Toga.
Halya. v. Veſtis, Tunica.
Halya vojnichka. v. Sagum.
Halya górnya. v. Amiculum.
Halya iz vſzakojachkeh ſa'atov ſzkêrpana. v. Cento.
Halya ſzíromaska, Proſzjachka. v. Lacerna.
Halya ſenſzka z-dugem repom, v. Cyclas.
Hàly chiſztitel, ali ſarbitel. v. Fullo.
Halye duge rèp. v. Syrma.
Halye kakve god kraj. v. Ora.
Halye skricz. v. Ora. N. 2. & Lacinia.
Halovanya. v. Rabula.
Halabuka. v. Tumultus.

Hàm. v. Helcium.
Hambàr v. Granarium.

Hangyàr, kratka ſzablya. v. Machæra, Sica.
Ki z-hangyárom otajno vubija. v. Sicarius.

Harach. v. Tributum.
Harachnik, kî harach dáje. v. Tributarius, ii.
Harachni, dáchni, a, o. v. Tributarius, a, um.
Haramia. v. Pedes.
Harcz. v. Certamen, Conflictus, Prælium.
Harczujem. v. Confligo, Pugno.
Harcz ſzmêrtni. v. Agonia.
Harczuvanye, ali potira ménſſa. v. Velitatio.
Hâring. v. Halec.
Harmicza. v. Triceſima.
Hartav. v. Inconcinnus, Scabioſus.

Haſzen. v. Utilitas.
Haſznim. v. Profum.
Haſznovit, v. Utilis.

Haſznovito. v. Utiliter.

H E.

Hebed. v. Ebulus.

Henyam. v. Deſiſto.

Hêrbet. v. Dorſum.
Hêrbtena kóſa. v. Tergus.
Hêrbtena kòſzt. v. Spina. N. 2.
Herczeg. v. Princeps.
Hercesía. v. Principatus.
Heretnik. v. Hæreticus.
Heretnik, kî neveruje, dabi Bòg bil. v. Atheus.
Heretichanſztvo. v. Hæreſis.
Hêrg, zaimach. v. Aqualis, Anydrion.
Hêrga. v. Tuber.
Hêrgya. v. Ærugo, Rubigo. N. 1.
Hêrgyav. v. Æruginoſus.
Hêrgyavim. v. Rubigino.
Hêrkam. v. Ronchiſſo.
Hêrkanye. v. Rhonchus.
Hêrs. v. Siligo.
Hêrſem. v. Hinnio.
Hêrſen, a, o. v. Siligineus.
Hêrſenàr, kî z-hêrsjum têrſi. v. Siliginarius.
Hêrt. v. Vertagus.
Hêrzanye. v. Hinnitus.
Hêrzanye Eleſantovo. v. Barritus.

Heuſz. v. Lynx.

H I.

Himba. v. Dolus, Fraus, Fallacia.
Himbeno. v. Fraudulenter.

Hinben. v. Doloſus, Fallax, Fraudulentus.
Hinczamſze. v. Petulcio.
Hintòv. v. Carpentum, Eſſedū.
Hinim. v. Tento, Decipio.

Hìp. v. Momentum.

Hiſa. v. Domus, Ædes,
Hiſa Varaska. v. Prætorium.
Hiſa, vu koiſze jè. v. Refectorium.
Hiſa, vu koiſze ſzpì. v. Dormitorium.
Hiſa nuternya. v. Conclave.
Hiſa za beteſnike. v. Infirmaria. Valetudinarium penult. brev.
Hiſa divojachka. v. Gynæceum.
Hiſa paſztirſzka. v. Mapalia, Gurguſtiolum.
Hiſa kurvinſzka. v. Lupanar, Ganea.
Hiſa za knige. v. Bibliotheca.
Hiſa za navuk. v. Muſeum.
Hiſa ſzirotinſzka. v. Caſa.
Hiſicza. v. Domuncula.
Hiſni. v. Domeſticus.
Hiſnizakonſzki. v. Conjugalis.

Hìt. v. Jactus.
Hitam. v. Jacio, Projicio.
Hitam naglavczè. v. Præcipito.
Hitam dole. v. Dejicio.
Hiter. v. Celer, Velox, Feſtinus, Citus.
Hitro. v. Celeranter.
Hitìm. v. Feſtino, Celero.
Hitroſzt vu chinenyu. v. Dexteritas.
Hitroſzt. v. Celeritas, Velocitas.
Hitro-nog. v. Celeripes.
Hiter kony, Berzecz parip. v. Celes.

H L.

Hlacha. v. Caliga.
Hlachicza. v. Tibiale.
Hlèd. v. Umbra, Frigus.
Hladen. v. Frigidus.
Hladen malo. v. Frigidulus.
Hladen poſztajem. v. Frigeſco.
Hladenye. v. Frigefactio.
Hladilnicza. v. Frigidarium
Hladìm. v. Frigero.
Hladìm guſztokràt. v. Frigefacto.
Hladno. v. Frigidè.
Hladno malo. v. Friguſculum
Hladno chinechi, a, o. v. Frigorificus.
Hladno mi jeſzt. v. Frigeo.
Hladnetina. v. Garum N. 2.

Hleb, Kruh. v. Panis.
Hlepenye. v. Aviditas.
Hlepen. v. Avidus.
Hlepno. v. Avidè.
Hlèv. v. Bovile.

H M.

Hmelina. v. Lupulus
Hmeline-bràch. v. Lupularius.

H O.

Hóblam. v. Aſcio. N. 2
Hoblich. v. Aſcia. N. 2. item Dolabra.
Hoblich máli. v. Dolabella.
Hoblanye. v. Dolamen.
Za Hoblanye Prikladen. v. Dolatilis.
Hoblàr, Tiſslyar. v. Dolator.
Hoblarnicza. v. Dolatorium.
Hoblich veliki. v. Runcina. N. 1.
Hobotnicza riba. v. Polypus.

Hochu. v. Volo, vis.

Hodálnicze. v. Grallæ.
Hòd. v. Ambulatio, Inceſſus.
Hodim. v. Ambulo, Incedo.
Hódus. v. Ambulator.
Hodi ſzimo. v. Adeſdum.
Hodim napervo. v. Anteeo, Antecedo, Præeo, Præcedo.
Hodim nazad, povrachamſze. v. Regredior, Redeo.
Hodim za drugem. v. Sequor.
Hodim zvun puta. v. Devio, Erro.

Hogyenye. v. Inceſſus, Ambulatio.

Hordòv. v. Dolium.

Hor-

Digitalizirao Google

Horvàt. v. Croata.
Horvatſzki orſzàg. v. Croatia.

Hotèch. v. Voluntariè.
Hotéchi. v. Voluntarius.
Hoténye. v. Animus, Voluntas.
Hotnicza. v. Concubina.
Hotnicza zakonſzkoga chloveka. v. Pellex.
Hotnik. v. Concubinus.
Hotinſztvo. v. Concubinatus, Concubitus.

H R.

Hrabren. v. Robuſtus, Fortis.
Hráchek. v. Screatus. N. 2.
Hráchem. v. Screo, Excreo.
Hrákanye. v. Screatus. N. 1.
Hraklyiv. v. Screabilis.
Hrákavecz. v. Screator.
Hrána. v. Victus.
Hrána za vojſzku. v. Commeatus, Annona.
Hrána ſivinſzka. v. Pabulum.
Hráne ſivinſzke preſzkêrblenye. v. Pabulatio.
Hránenye. v. Nutrimen.
Hránim. v. Nutrico, Nutrio, Cibo, Alo.
Hranitel. v. Nutritius, Nutritor.
Hranitelicza. v. Nutricula, Nutrix.
Hranechi. v. Nutritivus.
kî Hránu za marhu iſche. v. Pabulator.
Hránu ſzkêrbni. v. Pabulatorius.
Hránu za marhu iſchem, noſzim. v. Pabulor.
Hráne vnoſinu imajuchi za ſivinu. v. Pabuloſus.
Hràſztich. v. Quercula.
Hràſzt. v. Qvercus.
Hraſztina. v. Qvercetum.
Hraſztov. v. Qverceus,

Hren. v. Naſturcium.

Hripútam. v. Anhelo.
Hriputanye. v. Anhelitus, Aſtma.

Hriputlyiv. v. Anhelus, Aſtmaticus.
Hriputlyivecz. v. Anhelator.

Hrùp. v. Strepitus.
Hrùp ſzvinſzki. v. Grunnitus.
Hrupìm. v. Strepo, Grunnio.

Hruska. v. Pyrum.
Hruskovo drévo. v. Pyrus.
Hruſztavecz. v. Cartilago.

H V.

Hvala. v. Laus, Præconium.
Hvala oholna. v. Oſtentamen.
Hvale vréden. v. Laudabilis.
Hvala Peter, kiſze ſzam oholno hvali. v. Oſtentator, Jactator.
Hvalitel drugoga. v. Laudator.
Hvalitelicza ſzama ſzvoja. v. Oſtentatrix.
Hvalenye lépo drugoga. v. Elogium.
Hvaleno. v. Laudabiliter.
Hvalim. v. Laudo.
Hvalimſze oholno. v. Oſtento, Jacto.

H U.

Hùd. v. Malus.
Hùd jáko. v. Terribilis.
Húdo. v. Malè.
Húdoba. v. Malitia, Nequitia, Perverſitas.
Húdoba velika. v. Flagitium, Scelus.
Húdoben. v. Malitioſus.
Húdoben jáko. v. Sceleſtus, Sceleratus, Nefarius.
Húdobno jáko. v. Nefariè, Sceleratè.

Huga. v. Iris.

Huhnyavicza. v. Coryza.

I.

J A.

I. v. Etiam.

Jabłan. v. Pomus.
Jabuchicza na kolenu, gdeſze veſu koſzti dolnya z-górnyum. v. Patella N. 2.
Jabuchicza vu gêrlu. v. Jugulum.
Jabuka. v. Pomum, Malum.

Jáchim. v. Fortifico, Firmo.
Jachmen. v. Hordeum.
Jachmena voda, Piva. v. Zythum.
Jachmenecz. v. Hordeolum.
Jachmeni, a, o. v. Hordeaceus.

Jàd. v. Venenum, Virus.
Jádovit, a, o. v. Virulentus, Venenatus.
Jadro na ladje. v. Carbaſa, velum. N. 1. Artemon. N. 1.

Jagnyed. v. Populus, alba, nigra.
Jagnyedje. v. Populetum.
Jagnyedov. v. Populeus.
Jagoda. v. Fragum.

Jáhanye. v. Equitatio.
Jahlicza. v. Pecten. N. 1.

Jaj. v. Heu, væ.
Jajcze. v. Ovum.
Jajchena lupina. v. Putamen.
Jajcheni ſutányek. v. Vitellus.
Jajcheni belányek. v. Albumen.

Jàk. v. Fortis, Validus, Robuſtus.
Jáko. v. Fortiter, Valde.
Jákoſzt. v. Fortitudo, Robur. N. 2.

Jàl. v. Invidia.
Jálen. v. Invidus.

Ja-

Digitalizirao Google

Jalimſze. v. Simulo.
Jálno. v. Invidiosè.
Jalov, a, o. v. Abiegnus.
Jalovo drévo, Jelva. v. Abies.
Z-Jalvami têrſecz. v. Abietarius.
Jalva mála. v. Abiecula.
Jalſſevo drévo. v. Alnus.

Jama. v. Foſſa, Fovea, Scrobis.
Jama otajna pod zemlyùm. v. Cuniculus. N. 1.
Jama pod zemlyùm podzidana. v. Crypta.
Jama, Duplye zverinſzko. v. Caverna, Specus.
Jama za ſitek. v. Sirrhus.
Jamicza. v. Foſſula.
Jamicza cheſz koju pòt ide. v. Porus.
Jamicza pod noſzom na vuſzniczi. v. Lacuna. N. 2.

Janychecz, Janye, Agnyecz. v. Agnus.

Japa, Japek, Japicza. v. Pater.

Járek. v. Vallis.

Járem. v. Jugum.
Jaruga. v. Elix.

Jaſzle. v. Præſepe.
Jaſznímſze, Szvétim ſze. v. Fulgeo, Niteo, Splendeo, Rutilo.
Jaſzno. v. Serenum.
Jaſzpriſt. v. Archi-Diaconus.
Jaſzpriſtia. v. Archi-Diaconatus.
Jáſztreb. v. Accipiter.

Jato. v. Agmen, Grex.

Jauk. v. Ejulatio, Lamentum.
Jaukam. v. Ejulo, Lamentor.

Javlyam ſze. v. Inſinuo, ſcil. Me.
Javor. v. Ornus. N. 1.

Jázvecz. v. Taxus, Melis.

I D.

Idem. v. Eo, Vado, is. Proficiſcor, Progrédior.

J E.

Jechanye. v. Gemitus.
Jechìm, Szkuchìm. v. Gemo.

Jeden. v. Unus.
Jeden po jednom. v. Singulatim.
Jeden zmed dvéh. v. Alteruter.
Jeden ſzàm. v. Unicus, Solus.
Jedenaiſzteri. v. Undeceni.
Jedenaiſzt kràt. v. Undecies.
Jedenajſzti. v. Undecimus.
Jederka. v. Nucleus.
Jedino-rogyeni. v. Unigena.
Jedno-vêrîztno Sitno ſzteblo. v. Unicalamus.
Jedno-vêrſztni zelja koczen. v. Unicaulis.
Jedno-licz, farb. v. Unicolor.
Jedno-rog. v. Unicornis.
Jedno-ſzpodoben. v. Uniformis.
Z-Jednèm Ceczkom ſenſzka glava. v. Unimammia.
Jedno-ruk. v. Unimanus.
Jedno-nachinſzki. v. Unimodus.
Jednoga kolena, plemena. v. Uniſtirpis.
Jedinoſzt. v. Unitas, Unio. N. 2.
Z-Jednem zakonſzkem ſzvojem Muſom do ſzmêrti ſivucha Sena. v. Univira.
Z-Jednem ſzamo muſem ſztaliſs. v. Univiratus.
Jednoga nachina. v. Uniuſmodi.
Jednáchim. v. Æquo, Æquiparo.
Jednàk. v. Æqualis.
Jednáko. v. Æqualiter,
Jednáko vaganye. v. Æquilibrium.
Jednákoſzt. v. Æqualitas.
Jednákoſzt dneva y nochi. v. Æquinoctium.

Jednàk pravo. v. Æquipar.
Jednáko mogùch z-levum, y deſznum rukum. v. Æquimanus.
Jednàk vu dobi. v. Æquævus.
Jednachlyiv. v. Æquabilis.
Jednoch. v. Semel.
Jednoga naroda. v. Gentilis. N. 3.
Jedno malo. v. Paululò, Parvulùm, Aliquantulùm.
Jedno-letni. v. Anniculus.
Jedno-glav. v. Uniceps.
Jedno-nog. v. Unipes.
Jedvaj. v. Vix, Ægrè.

Jelen. v. Cervus.
Jelenſzki. v. Cervinus.
Jelovo Drévo. v. Abies.
Jéliſs. v. Eſca.
Jelun. v. Alumen.

Jèm. v. Edo, Comedo.
Jemlyem. v. Accipio.

Jenkrat. v. Semel.

Jerebicza. v. Attagen.

Jès. v. Eres.
Jeſzem. v. Sum.
Jeſzen. v. Autumnus.
Jeſzenov, a, o. v. Fraxineus.
Jeſzenovo drévo. v. Fraxinus.
Jeſzenóvje. v. Fraxinetum.
Jeſzenſzki, a, o. v. Autumnalis.
Jéſztvina. v. Cibus, Ferculum. N. 1.
Jéſztvina ſzkoſzana. v. Minutal.
Jéſztvine zebrane. v. Cupedia, Lautitia, Dapis.
Jéſztvino-noſz. v. Dapifer.
Jéſztvin ſzlatkeh nachinitel. v. Cupediarius.
Iéſztvin ſzladkeh, y zebraneh poſelitel. v. Cupedipeta.

Jetra. v. Hepar, Jecur.
Jetro-bolen. v. Hepaticus.
Jéter vuſganye. v. Hepatitis.
Jeterva. v. Fratria.
Jeternicza. v. Tomaculum.

Jetri-

Digitalizirao Google

Jetricza. v. Jecuſculum.

Jezero. v. Mille.
Jezero, jezeriſche. v. Lacus.
Jezero, glubina velika. v. Abyſſus.
Jezichecz. v. Epigloſſis.
Jezichen. v. Loquax, Loquaculus.
Jezichenye. v. Loquacitas, Verboſitas.
Jezik. v. Lingva.

J G.

Igla. v. Acus, ûs. fœm.
Igla, z-kùm ſene laſzi ravnaju. v. Diſcerniculum. N. 4.
Iglicza, Igla gumbaſna. v. Acicula.

Igra. v. Luſus, Ludus. N. 1, & 2.
Igramſze. v. Ludo.
Igramſze ſzkáchuch, pleſſuch. v. Tripudio.
Igráchev kupchina. v. Chorus.
Igravka. v. Choraulistria.
Igra dechinſzka. v. Crepundia.
Igràch, ali Igràſſ. v. Luſor. N. 1.
Igranye ſzkáchuch, pleſſuch. v. Tripudium.

I L.

Ili, ali. v. Sive, Vel, Aut.
Ilovacha. v. Argilla.
Ilovachaſzt. v. Argillaceus.

I M.

Imam. v. Habeo.
Imánye. v. Bonum.

Ime. v. Nomen.
Imenom, po Imenu. v. Nominatim, Nominaliter, Nominetenùs.
Imenúvanye. v. Nominatio.
Imenúvavecz. v. Nomenclator.
Imena dàn. v. Nominalia.
Imenovni. v. Nominalis.
Imenuvlyiv. v. Nominabilis.
Imenújem. v. Nomino.
Imenújem guſztokràt. v. Nominito.

I N.

Inache, Drugach. v. Aliter, Secus, Alioqui.
Inàm, Drugam. v. Aliò, Aliorſum.
Inaſſ. v. Ephebus.

Intereſſ. v. Cenſus, ûs.
Na Intereſſ. v. Cenſualiter.
Intereſſa pobiravecz. v. Cenſuarius.

I S.

Iſche. v. Adhuc. N. 2.
Iſchem. v. Quæro, Inquiro, Indago.

Iſzkanye. v. Inquiſitio. N. 1.
Iſzkanye, Izvédanye. v. Inquiſitio.
Iſzkano, Izvedajuch. v. Inquiſitè.
Iſzkápam. v. Effodio.
Iſzkêr. v. Ponè, Penes, Prope.
Iſzkêrchenye. v. Extirpatio.
Iſzkerchujem. v. Extirpo.
Iſzkorenujem. v. Eradico.
Iſzkra. v. Scintilla.
Iſzkricza chêrv. v. Cicindela, Nitedula. N. 2.

Iſzpachenye. v. Perverſitas.
Iſzpachujem. v. Perverto.
Iſzpitávam. v. Exquiro, Inquiro.
Iſzpraznujem. v. Evacuo.
Iſzpukávam. v. Evello.

Iſztina. v. Veritas, verum.
Iſztinſzki. v. Reverà.
Iſztinſzki, a, o. v. Verax.
Iſztiranye. v. Expulſio.
Iſztirávam. v. Expello.
Iſztiravecz. v. Expulſor.
Iſztiravka. v. Expultrix.

J U.

Jug. v. Auſter.

Júha. v. Jus. N. 2.

Julip. v. Julapium.
Junachki. v. Egregiè.
Junachki drùg, tovaruſs. v. Commiles.
Junàk. v. Miles.
Junàk pred zaſztavum. v. Anteſignanus.
Junàk za zaſztavum. v. Poſtſignanus.
Junàk priproſzt, obchinſzki. v. Gregarius.
Junàk na prechu. v. Fundibularius.
Junàk kopianik. v. Haſtarius.
Junàk vu oklopah. v. Cataphractus.

Júnecz, v. Buculus, Juvencus.
Júnecz bìk. v. Taurus.

Juſen. v. Auſtralis.
Juſina. v. Merenda.

Juſſen. v. Juſculentus.
Juſſicza. v. Juſculum.

Jutro. v. Manè.
Juterni. v. Matutinus.
Juterno ſzvitanye. v. Diluculum, Crepuſculum matutinum.
Jutro-ſztajecz. v. Matutinarius.
Jvérje, ali tréſvke, koje odſzkakaju, gdaſze drévo ſzéche. v. Aſſula.

I Z.

Iz. v. Ex.

Izbìram. v. Deligo, Eligo, Seligo.
Izbijam. v. Excutio.
Izbliza. v. Cominus.

Izda. v. Adhuc, Etiamnum, Etiamdum.
Izdájem, Izdávam. v. Prodo, Trado. N. 2.
Izdájanye, Izdávanye. v. Traditio, Proditio.
Izdajavecz, Izdavavecz. v. Proditor, Traditor.
Izdájnicza, Izdavavicza. v. Proditrix.
Izdalka. v. Eminus.
Izdubenye. v. Excavatio.
Izdúbim, Dúbim. v. Excavo.

Izebránye. v. Electio, Selectio.

Izhájam. v. Fxeo, Oriot.
Izhitávam. v. Ejicio.
Izhod. v. Exitus.
Izhod, Pochetek. v. Ortus, Origo.
Izhod, Iſztok. v. Oriens.

Iziſzkavecz. v. Inquiſitor.

Izlévanye. v. Effuſio.
Izlévam. v. Effundo.

Izrekujem. v. Eloquor.
Izrivávam. v. Extermino.

Izrod. v. Degener.
Izrovávam. v. Eruo.

Izvédanye. v. Exploratio, Inquiſitio.
Izvédam. v. Exploro, Inquiro.
Izvédavecz. v. Exploratot.
Izvléchenye. v. Extractio.
Izvlekuchi, a, e. v. Extractorius.
Izvlekujem. v. Extraho.

K.

K A.

Kacha. v. Serpens.
Kacha lozna. v. Coluber.
Kacha lyuticza. v. Vipera.
Kacha Vodena. v. Angvis, Hydrus.
Kacha z-dvemi glavami, z-jednum na repu. v. Amphisbæna.
Kacha z-rogmi. v. Ceraſtes.

Kadenye. v. Fumigatio.
Kadilnicza. v. Fumigatorium, Thuribulum, Acerra.
Kadilo. v. Suffitus.
Kadìm. v. Fumigo.
Kadimſze. v. Fumo, Vaporo.

Kafêrka. v. Acrotophorum, Urceolus.

Kajanye. v. Dolor.
Kajamſze. v. Pœniteo.

Kak? v. Qvomodo, Qualiter.
Kakgoder. v. Quomodocunque utcunque.
Kakov. v. Qualis.

Kàl, kaluſa. v. Lacuna, Cœnum.
Kalamàr, riba. v. Loligo.
Kaliſche, gdeſze Szvinye kalyè. v. Volutabrum.
Kályam. v. Luto.

Kam? v. Quorſum? Quò?
Kamen. v. Lapis. N. 1.
Kamen ſivecz. v. Silex.
Kamen dragi. v. Gemma.
Kamen puhki. v. Pumex.
Kamen bêli, z-kêmſze Szténe, a'i boltek'nche. v. Gypſum.
Kamen kêmſze z'ato, y Szrebro raſzpoznáva. v. Lapis. N. 3.
Kamen gornyi melinſzki. v. Catillus.

Kamen dolnyi melinſzki. v. Meta. N. 5.
Kamenàr. v. Lapicida, Latomus, Lapidarius, ii.
Kamena ruda. v. Lapicidina.
Kamenárov. v. Lapidarius, a, um.
Kaménecz. v. Lapillus.
Kaményem hitavecz. v. Lapidator.
Kameno-tvêrd poſztájem. v. Lapideſco.
Kamenitoſzt. v. Lapidoſitas.
Kamenit. v. Lapideus, Lapidoſus.
Kamenom bélem Czifram. v. Gypſo.
Kamenom bélem Czifranye. v. Gypſatio.
Kamenom bélem nakinchitel. v. Gypſator.
Kamenom bélem naczifran. v. Gypſatus.
Iz kamena béloga. v. Gypſeus.
Kamenu'em. v. Lapido.
Kamenuvanye. v. Lapidatio.
Kamogoder. v. Quocunque.
Kamuka. v. Damaſſus. N. 2.

Kanenye. v. Intentio.
Kanim. v. Intendo. N. 2.
Kanonia. v. Canonicatus.
Kanonik. v. Canonicus.
Kánta. v. Cantharus.
Kantàr. v. Capiſtrum.
Kánya. v. Milvus.

Kàp. v. Stillicidium.
Kapa. v. Capucium.
Kapa koſnata. v. Cudon.
Kapa fratérſzka. v. Cucullus.
Kápam. v. Stillo.
Kápanye. v. Stillatio.
Kapéla. v. Capella N. 2.
Kapelàn. v. Capellanus.
Kapélicza. v. Sacellum.
Kapitàn. v. Capitaneus.
Kapitàn. obchine varaske. v. Tribunus.
Kapitàn nadjezero junſki. v. Chiliarcus.
Kapitanìa. v. Capitaneatus.
Kaplya po kaplyi. v. Stillatim.

Kape-

Kaplya. v. Stilla.
Kaplyech. v. Guttatim.
Kaplyenye guſzto vode chlovéchje, gdaje nemore dêrſati. v. Stranguria.
Kaplyenye. v. Stillatio.
Kaplyem. v. Stillo.
Kaplyicza. v. Guttula.
kaplyiv v. Stillatitius.
Kaptolom. v. Capitulum. N. 2.

Karam. v. Objurgo, Reprehendo.
Karam guſztokràt. v. Reprehenſo.
Karanye. v. Objurgatio, Reprehenſio.
Kárka. v. Jurgium, Contentio.
Karmasìn. v. Charmaſyna Pellis.
Kârmina. v. Parentalia.
Karpit. v. Periſtroma.

Kaſsa. v. Puls,
Kaſsa detechja. v. Pappa.
Kaſsely. v. Tuſſis.
Kásem. v. oſtendo Monſtro.
Kaſslyecz. v. Tuſſicula.
Kaſslyem. v. Tuſſio.
Káſſni lonecz, vu kômsze kaſſa kuha. v. Pultarius.
Kaſſicza. v. Pulticula.
Kaſtely. v. Caſtellum.
Kaſtiga. v. Pœna.
Kaſtigam. v. Punio.
Kászam. v. Succuſſo.
Kaszanye. v. Succuſſatio.
Kaszavecz kony. v. Succuſſor.

Kaviar, ikre szlanehrìb. v. Garum. n. 3.

Kavka. v. monedula.
Kavran. v. Corvus, Corax.
Kavran nochni. v. Nocticorax.
Kaſemſze kak dabi niſtar nebil videl, chul. v. Simulo, Diſſimulo.

K C.

Kcherchicza. v. Filiola.

Kchi. v. Filia, Nata.

K D.

k-deſzne rúke. v. Dextrorſum.

K E.

kebel. v. Metreta. N. 2.
keber. v. Crabro.

kechiga riba. v. Sturio.
kechka. v. Coma.

kehlya. v. Struma.
kehlyav. v. ſtrumosus.

keljè. v. Bitumen.
kelìm. v. Bitumino.

kepenek. v. Penula.

kêrch. v. Spaſmus.
kêrchim. v. Extirpo.
kêrchma. v. Caupona, Oenopolium, Taberna. N. 1.
kêrchmàr. v. Oenopola, Tabernarius. N. 1.
kêrhek, a, o. v. Fragilis.
kêrhet. v. Fragmen.
kêrhkocha. v. Fragilitas.
kêrlétka. v. Cavea.
kêrma. v. Eſca.
kêrmak. v. Sus, Porcus.
kêrmeslyi. v. Lippitudo.
kêrmeslyiv. v. Lippus.
kêrmeslyivem. v. Lippio.
kêrpe ſztare &c. v. Veteramenta.
kêrpàch ſztareh duguvàny. v. Veteramentarius.
kêrpam. v. Reſarcio.
kêrſztim. v. Baptizo.
kêrſztitel. v. Baptiſta.
kêrt. v. Talpa.
kêrv. v. Sangvis, Cruor.
kêrv puſcham. z-kupiczami. v. Scarifico.
kêrvárenye z-kupiczami. v. Scarificatio.
kêrvárenye na fili. v. Phlebotomia.
kêrvárnik z-kupiczami. v. Scarificator.
kêrvárnik ſilu Puſchajuchi drugomu. v. Phlebotomarius.
kêrvſzi na fili puſztiti dajuchi. v. Phlebotomus.
kêrvav. v. Sangvinolentus.
kêrvárim. v. Cruento.
kêrvi obilen. v. Sangvineus
kêrvno techenye od zada. v. Hemorrhoides.
Kêrvno blyuvanye, gdaſzeſi laraſzpuchi. v. Anaſtomoſis.
kêrvolok. v. Sangvinarius.
kêrv tochim. v. Sangvino.
kêrznàr. v. Pellio.
Kêrzno. v. Pelliceum.

Keſznim. v. Tardo.
Keſznimſze. v. Moror.
Keſzen. v. Tardus.
Keſzno. v. Tardè, Serò.
Keſznoſzt. v. Tarditas.

K I.

Kiham. v. Sternuo.
Kiham guſztokràt. v. Sternuto.
Kihanye. v. Sternutamentum.
Kihati chinechi. v. Sternutatorius.
kihavicza. v. Sternutamentum.

kila. v. Hernia.
kilav, kilavecz. v. Herniosus.
kile rézanye. v. Herniotomia.
kilo-rez. v. Herniotomus.

kimam, Namigavam. v. Annuo.
Kimam gusztokràt. v. Nuto.
Kimanye, Namigávanye. v. Nutus, Nutamen.
Kimajúchi, Namigavajuchi. v. Nutabilis.

Kinch. v. Theſaurus.
Kinch ſzveti. v. Corbona.
Kinch ſenszki. v. Mundus. N. 2.
Kincha chuvàr. v. Theſaurarius.
Kinchim. v. Orno.

Digitalizirao Google

Kìp. v. Icon, Imago, Effigies
Kìp zrézani. v. Statua.
Kipìm, vrem. v. Ferveo, Bullio.

Kiſzel. v. Acidus
Kiſzel poſztáiem. v. Aceſco.
Kiſzelócha. v. Aciditas.
Kiſzelmalo, Nakiſzel. v. Acidulus.

Kita. v. Frons, Ramus.

K L.

Klada kladina. v. Truncus.
Klada zakaſztigu. v. Cippus.
Kladívecz. v. Malleolus. N. 4.
Kláris. v. Corallium.
Klanyanye. v. Adoratio.
Klanyamſze. v. Adoro.
Klanyecz. v. Callis. Angiportus.
Klàſz. v. Spica.
Klaſznobránye. v. Spicilegium.
Klaſzen meſzecz. v. Junius.
Klátenye, klataria. v. Vagatio.
Klatech ſzim tam, v. Vagè.
Klátes, klatlyiv. v. Vagabundus.
Klátimſze. v. Vagor.

Kleczalo. v. Subſellium.
Klechanye. v. Genuflexio.
Klechìm. v, Flecto N. 2.
Klésche. v. Forceps.
Kléſche za ogeny. v. Pruniceps.
Klèt. v. Cellarium.
Kletva. v. Imprecatio. Juramentum.
Kletva kriva. v. Perjurium.
K-léve ſztráne. v. Siniſtrorſum.

Klicza. v. Germen.
Klin. v. Clavus.
Klinchecz. v. Cariophylum.
Kliſtèr. v. Clyſter.

Klyùch. v. Clavis.
Klyuchàr. v. Claviger.
Klyúchenicza. v. Sera.
Klyujem. v. Fodico N. 2.
Klyuka. v. Uncus.
Klyukam. v. Pulſo. N. 3.
Klyukaſzto-nog. v. Varus, a, um.
Klyun. v. Roſtrum.
Klyúſze ſrébe. v. Mannulus.

Klobuchàr. v. Pileo.
Klobúchecz. v. Pileolum.
Klobùk. v. Pileus.
Klobùk turſzki. v. Cidaris.
Klokochem. v. Glocioro.
Klokoticza. v. carcheſium, Glocioriom.
Klopotam. v. Crepito.
Klopotecz.. v, Crepitaculum.
Klopot. v. Crepitus.
Kloſter. v. Clauſtrum. N. 2.

Klùp. v. Scamnum.
Klùp v ſzoka. v. Anabatra.
Klúpchicza. v. Scabellum.
Klupchicza noſnà. v. Snppedaneum.
Klupko. v. Glomus.
Klupko naviam. v. Glomero.

K M.

Kmet v. Colonus.

K N.

Knez. v. Comes. N. 2.
Kneztvo. v. Dominatio.

Knyaſzt. v. Mutilus, Mancus.
Knígar, kí knige prodáva. v. Bibliopola.
Knígar, Kî Knige chuva. v. Bibliothecarius.
Knígar, kî knige ſzkup ſíva. v. Bibliopegus.
Knígar, kî Knige piſſe. v. Bibliographus.
Kniga. v. Liber.
Knige varaske, kralyevízke &c. v. Protocollum.
Knige tolnachne. v. Commentarius.
Knige vſzagdeſſnyega zapiſzavanya. v. Diarium, Ephemeris.
Knige vſzaka duguvanya imajuche. v. Pandectæ. N. 1.
Knifícza. v. Libellulus.
Knifícza ruchnà. v. Manuale, Enchiridium.
Knifnicza. v. Bibliotheca.

K O.

Kobaſzicza. v. Farcimen.
Kobila. v. Equa.
Kobilicza kukecz. v. Locuſta.
Kobilicza polyſzka. v. Cicada.
Kobilicza, mala kobila. v. Equula.

Kochie. v. Vehiculum, Curriculum, Rheda.
Kochie z-dvemikónyi. v. Bigæ.
Kochie z-chetiremi kónyi. v. Quadriga.
Kochis. v. Auriga.
Koczen. v. Caulis.
Koczenyaſzt. v. Caulicatus.
Koczen máli. v. Cauliculus.
Koczka. v. Alea.
Koczkàs. v. Aleo, Aleator.

Kokoſſ. v. Gallina.
Kokoſsàr. v. Gallinarius.
Kokoſſ, kvóchka. v. Gallina.
Kokoſſaríczа. v. Gallinaria.
Kokóſſni, a, o. v. Gallinaceus.
Kokóſska. v. Gallinula.
Kokóſſnyak, kúrnyak. v. Gallinarium.
Kokot. v. Gallus.

Kol, kolecz. v. Palus, i.
Kolchecz. v. Paxillus. N, 1.
Kol, kíſze vu voduzapikáva. v. Sublica.
Kol, ali drévo, z-kémſzevráta zaſzunyávaju. v. Vectis.
Kol velik. v. Vallus. N. 1.

Kóla zapíram. v. Sufflamino.
Kóla z-dvemi kotáchi. v. Ciſium.
Kóla muska puna. v. Plauſtrum.
Kolàr. v. Rotarius.

Koledo. v. Ceres.

v-Kolenah zbit, ſépav. v. Compernis.
koleno. v. Genu.
kólna platnicza. v. Orbile.
Kólna podpornya. v. Suffla-men.
Kolno peſche, òſz. v. Axis.
Kolobárecz. v. Orbiculus. N. 3.
Kolobàr. v. Orbis. N. 1. Circulus.
Kolobárim. v. Girculo.
Kolo, kêmſze vóda iz denicza vléche. v. Antlia.
Kolomàr. v. Atramentarium.
Kolo-maz. v. Axungia.
Kolotechina. v. Orbita.
Kola iz kolotechine izhájanye. v. Exorbitantia.
Kolovrat. v. Girgillus.

Komàr. v. Culex, Gynips.
Kómin. v. Focus.
Komìn. v. Cuminum.
Komóra. v. Camera, Conclave.
Komórnik. v. Camerarius.
Komórni. v. Camerarius, a. um.
Komornyàk. v. Secretum. N. 2.
Komuſz. v. Moloſſus.

Konecz. v. Filum.
Koneez vu igli, Nit. v. Acia.
konecz, Zvêrha. v. Finis.
Kony. v. Eqvus, Caballus.
Kony pruſzecz, kaſzavecz. Povodni kony, koi dolè rad léga, Paſztûh, kony, kî rad izſzebe híta, kony v-zadnyeh nogah razbit. v. Eqvus.
Konyánichki. v. Equeſter.
Konyanichtvo. v. Equitatus.
Konya cheſſem. v. Strigilo.
Konyánik. v. Eques.
Konyàr. v. Stabularius. N. 2. Item Agazo, Equiſo.
Konyárnicza. v. Equile.
Konyíchek. v. Eqvuleus.
Kónyſzka ſzpráva. v. Phaleræ.
kónyſzki. v. Equinus.
Kónyſzki ménnyavecz. v. Equitarius.

Kónyſzki ménus. v. Equaria.
Konop. v. Rudens.
Konoplya. v. Canabis.

Kopàch. v. Foſſor.
Kopàch pólyſzki. v. Paſtinator.
Kopam. v. Fodio.
Kopam drugòch, prekápam. v. Repaſtino.
Kopam polye. v. Paſtino.
Kopanya. v. Linter.
Kopanye. v. Foſſio, Foſſura.
Kopanye polya. v. Paſtinatio.
Kopcha. v. Fibula.
Kopchàr. v. Fibularius.
Kopchenye. v. Fibulatio.
Kopchim. v. Fibulo.
Kopjánik. v. Haſtarius.
Kopjà drévo. v. Haſtile.
Kopjè. v. Haſta.
Kopjè málo. v. Haſtula.
Kopicza. v. Soccus.
Kopito. v. Ungula.
Kopríva. v. Urtica.
Kopun. v. Capo.

Kóra. v. Cortex, Cruſta.
Kóra kruſſna. v. Cruſtum.
Kóra górnya koſztanyeva, jeſicza. v. Echinus. N. 2.
Korachaj. v. Greſſus, Paſſus.
Korachújem. v. Gradior.
Korbàch. v. Scutica.
Kordecz. v. Sica.
Kordeczem vubitel. v. Sicarius.
Koren. v. Radix.
Koren veliki. v Enula.
Korenecz. v. Radicula.
Korenaſzt. v. Radicoſus.
Korenim. v. Radico.
Kóriander. v. Coriandrum.
Kóricze ſzlatke. v. Cinnamomum.
Koriſzt. v. Utilitas.
Koriſztan. v. Utilis, Utibilis.
Koriſztno. v. Utiliter.
Korito. v. Linter. N. 2.
Korito za téſzto. v. Mactra.
Korito, ali bedeny, v-koga moſt z-preſſeteche. v. Lacus. N. 4.
Korizma. v. Quadrageſima, Quarantena.

Koromach. v. Marathrum.
Korúna. v. Corona.
Korúna krályevſzka. v. Diadema.
Korúna Biskupſzka. v. Infula, Mitra. N. 3.
Korúnenye. v. Coronatio.
Korúnim. v. Corono.

Kóſa. v. Pellis, Cutis.
Kóſar. v. Cerdo, Coriarius.
Koſchen. v. Oſſeus.
Kóſicza. v. Cuticula.
Kóſicza naj bliſnyeſſa k-moſgyanom. v. Meninx.
Kóſicza ténka. v. Menbrana.
Kóſicza ténka okolu lubanye. v. Pericranium.
Kóſicza, z-kojumſze déte obvito rodi. v. Secundæ.
Kóſni ſakely. v. Culeus.
Koſs. v. Corbis.
Koſs iz prutjà ſzpleten, za obrambu junákov. v. Gerræ.
Koſs &c. vukômſze ſitek ſzpravlya. v. Cumera.
Koſs, cheſz kogaſze moſt czedi. v. Qualus.
Koſsára. v. Corbis.
Koſsáricza ſelézna, káſze konyem za vkrotenye na vuſzta poſztávlya. v. Poſtomis.
Kóſtam. v. Guſto.
Koſuh. v. Rheno, Pelliceum.
Koſza. v. Falx.
Koſzecz. v. Falcator. N. 2.
Koſzèr., vínyak. v. Scirpicula.
Koſzim. v. Falco.
Koſziter. v. Stannum.
Koſzitlàr. v. Stannarius.
Koſzitren. v. Stanneus.
Koſzicza. v. Falcicula. N. 3.
Koſzo-noſz. v. Falcifer.
Koſzmat. v. Piloſus, Villoſus.
Kóſzt. v. Os
Kóſzt vuſztegnu. v. Coxa.
kóſzt kolena, ali jabuka na kolenu. v. Patella.
kóſzt od kolena do gleſnya. v. Tibia.

Digitalizirao Google

kóſzt tebro. v. Coſta.
Koſztanyevje. v. Ceſtanetũ.
Koſztany. v. Caſtanea.

Kotàr. v. Teritorium.
Kotecz. v. Hara.
Kotel. v. Lebes, Ahenum.
Kotel vukômſze voda topi. Caldarium.
Kotlàr. v. Cuprarius, Faber.
Kotlovina. v. Cuprum.
Kotrig. v. Articulus.

Kovàch. v. Faber.
Kováchnicza. v. Feraria. N. 2.

Koza. v. Capra.
Koza divja. v. Caprea.
Kozàr. v. Caprarius.
Kozárnicza. v. Caprile, Hædile.
Kozel. v. Caper, Hircus, Hædus.
Kozo-brad. v. Aruncus
Kozo-doj. v. Caprimulgus.
Kozo-nog. v. Capripes.
Kozo-rog. v. Capricornus.
Kozo-rod. v. Caprigenus.
Kozicze. v. Variolæ.

K R.

Krádem. v. Furor, Clepo.
Kráduch. v. Furtim.
Kráguly. v. Niſus.
Krai, konecz. v. Extremitas Margo.
Krai halye. v. Ora. N. 2.
Krai morſzkì. v. Litus.
Krai potochnih vòd. v. Ripa, Crepido. N. 2.
Krajczar. v. Cruciger.
Krajàch. v. Sartor.
Kraina. v. Confine. N. 2.
Krákam. v. Crocito, Crotio.
Kráakanye. v. Crocitus.
Király. v. Rex.
Királyicz. v. Regulus.
Királyicz Ptichicza. v. Regulus. N. 2.
Kralyicza. v. Regina.
Királyeva korúna. v. Diadema.
Királyevſzki dvor. v. Regia.
Királyevſzki, a, o. v. Regius.

Királyeſztvo. v. Regnum.
királyuiem. v. Regno.
Kralyuvávecz. v. Regnator
Kralyúvavicza. v. Regnatrix.
Kráma. v. Merx.
Krámar. v. Mercator.
Kramárim. v. Mercor.
Kramp. v. Bipalium, Bidens.
Krányczi. v. Carni.
Krap. v. Carpio.
Kraſzta béla guba. v. Lepra.
Kraſztav. v. Leproſus.
Krátek. v. Brevis.
Krátim. v. Nego, Impedio.
Krátim. v. Abbrevio.
Na Krátkom. v. Breviter
Kratkòcha. v. Brevitas.
Krava. v. Vaca.
Kravicza. v. Vaccula.
Od Kràv plácha. v. Vaccagium.
Krávji. v. Vaccinus.

Krechanye. v. Coaxatio.
Krechìm. v. Coaxo.
Krelyut. v. Ala.
Krelyutaſzt v. Alatus.
Krelyuti, ali ribje chelyuſzti. v. Branchia.
Krépim. v. Confirmo, Fortifico, Vegeto.
Krépoſzt. v. Fortitudo, Virtus.
Kreſzalo. v. Ignitabulum, Igniarium.
Kréſzni kamen. v. pyrites.
Kréſzavka chêrv, muha. v. Cicindela, Noctiluca.
Kréſzim. v. Scintillo.

Krich. v. Clamor, Garritus.
Krichavecz prez reda. v. Rabula
Krichìm. v. Clamo, Garrio.
Krilo, naruchaj. v. Sinus, Gremium.
Krilo, krelyut. v. Ala.
Krìs. Crux.
kriſeputje. v. Compitum, Quadrivium.
kriſnik. x. Cruciger.
kriſtàl. v. Chryſtallus.
kriſtálſzki. v. Chryſtallinus.

K-kriſu pribijam. v. Crucifigo.
Kriv. v. Sons, Reus.
Kriva priſzega. v. Perjurium.
krivecz. v. Sons, Reus.
krivicza. v. Injuria, Iniquitas, Injuſtitia.
krivìm. v. Culpo.
krivo-nog. v. Curvipes.
krivo priſzeſujuchi. v. Perjurus.
krivo. v. Injuſtè, Iniquè.
krivo-gled. v. Pætus.
krivo-nog. v. Loripes.
kriſzma. v. Criſma.

krokodil. v. Crocodilus.
krotek. v. Mitis, Cicur, Manſvetus.
Krotìm. v. Cicuro, Manſvefacio, Domo.
Krotitel. v. Manſvefactor, Domitor.
krotko. v. Manſvetè.
krotkócha. v. Manſvetudo.
krov. v. Tectum.

krùg, Okrug, v. Circulus, Orbis, Circus.
Okrúſenye. v. Circumferentia.
kruh. v. Panis.
kruho-pek. v. Piſtor.
kruho-pekovicza. v. Piſtrix.
krúlenye. v. Grunnitus,
krúlim. v. Grunnio.
kruſſna skrinya. v. Panarium.
Kruto jáko. v. Valde, Vehementer.

K V.

kvaka na vrátah. v. Peſſulus.
kvaka. v. Uncus.
kvàr. v. Damnum.
kvárim. v. Deſtruo.
kvàſz. v. Fermentum.
kváſzim. v. Fermento.
kvóchka. v. Gallinaglocitans.
kvochem. v. Glocio.
kvochem guſzto kràt. v. Glocito.

Kuche-

Digitalizirao Google

Kúchenye. v. Pulſus.
Kúchim. v. Pulſo.
Kudelya za preju iz vúne. v. Penſum.
Kudelya za debelu Preju. v. Stupa.
Kufer. v. Cuprum.
Kufren. v. Cupreus.
Kuga. v. Lues, Peſtis.
Kuhacha. v. Tudicula. N. 3.
Kúham. v. Coquo.
Kuhàr. v. Coqvus.
Kuharieza. v. Coqua.
Kuhati znanye. v. Coquina.
Kuhinya. v. Culina.
Kujem. v. Cudo.
Kùk. v. Perna, Petaſo.
Kukcza bòlimajuchi. v. Phagedænicus.
Kuke'y. v. Zizania.
Kukurjav. v. Cripſus.
Kukurjavi láſzi. v. Cincinni.
Kukurſkam. v. Cucurio.
Kukuvacha. v. Cuculus.
Kulik. v. Qvantus.
Kulik god. v. Qvantuſcunqve.
Kuliko. v. Quantò, Quantùm.
Kulik je veſz. v. Quantusquantus.
Kuliko krát. v. Quoties.
Kùm. v. Patrinus, Compater.
Kúma. v. Commater.
Kúmſztvo. v. Compaternitas.
Kúna. v. Martes.
Kúnem. v. Maledico.
Kúnenye. v. Maledictio, Maledictum.
Kup. v. Cumulus, Acervus.
Kup junákov petèh záſztav. v. Cohors.
Kupa ſzreberna pozlachena. v. Sciphus.
Kupa velika, za zdravicze, ali Bilikùm. v. Poculum.
Kúpely. v. Balneum.
Kúpely vrùcha. v. Caldarium.
Kúpelynik. v. Balneator.
Kúpelnicza. v. Balnearium.
Kúplyenicze. v. Balneæ.
Kúplyemſze. v. Balneo.
Kupicza. v. Poculum.
Kupicze poſztavlyajuchi. v. Scarificator.
Kupim. v. Cumulo, Coacervo.
Kupína. v. Rubus.
Kupitel. v. Emptor.
Kupújem. v. Emo.
kupúvanye. v. Emptio.

kúrnyak. v. Gallinarium.
kúrva. v. Meretrix, ſcortum. N. 2.
kúrve jedne vech lotròv. v. Corrivalis.
kúrvihſze dêrsìm v. Scortor.
kúrvinſzka hiſa. v. Ganea.
kúrvinſzka goſzpodarícza. v. Lena.
kúrvinſzke hiſe goſzpodàr. v. Ganeo, Leno.
Pokúrvinſzkeh hiſah klátes. v. Ganeo. N. 2.
kurvìſs. v. Scortator.

kúſſam. v. Probo, Tento.
kuſſanye. v. Tentamen.
kuſſam jeſztvinu. v. Guſto.
kuſſchar. v. Lacerta.
kúſſecz. v. Oſculum.
kuſſujuchi, a, e. v. Oſculabundus.
kuſſujem. v. Oſculor.
kuſſúvanye. v. Oſculatio.
kùſz. v. Fruſtum.
kùt. v. Angulus.
kutina. v. Malum.
kútni. v. Angularis.

L.

L. A.

Labud. v. Cygnus, Olor.
Labudov. v. Olorinus, Cygneus.
Lachan. v. Famelicus.
Lachenſzem. v. Eſurio, Fameo.
Ládam. v. Poſſideo.
Ládanye. v. Poſſeſſio, Dominium.
Ládavecz. v. Poſſeſſor.

Ládja. v. Navis.
Ládja mála. v. Scapha.
Na Ládjah môſzt. v. Ponto.
Ládje dno. v. Carina.
Ládje pêrvi kraj. v. Prora.
Ládje zadnyi kraj. v. Puppis.
Ládje deſzke, na kojehſze ſzedì. v. Tranſtrum.
Ládje ſzoha, okol kojeſze veſzlo obrácha. v. Scalmus.
Ládje ſzmetiſche. v. Sentina. N. 2.
Ládje drévo, na kôm jadro ſztoi. v. Malus, i.
Ládje tràm, na kôm jadra drévo ſztoi. v. Antenna.
Ládje drùg. v. Contus.
Ládje vuſinchecz, kêmſze vóda méri. v. Bolis. N. 3.
Ládje vuſe debelo. v. Rudens.
Ládje ſelézna máchka. v. Anchora.
Ládje cifra. v. Apluſſre.
Ládje vtoplenye. v. Naufragium.
Ládje vtoplenye têrpechi. v. Naufragus.
Ládje kapitàn. v. Navarchus.
Ládje veſzlàr. v. Remex.
Ládje ravnitel. v. Gubernator.
Ladicza na koi kochiſzedi. v. Capſus.
Ladichicza. v. Ciſtella.
Ladjícza. v. Cymba.
Ladicza. v. Ciſta, Scrinium.
Ladicza, v-koiſzepiſzma y liſti chúvaju. v. Archivum.
Ládo. v. Bacchus.

Láhoten. v. Debilis.

Lájanye. v. Latratus.
Lájanye liſzichno. v. Gannitus.
Lájavecz. v. Latrator.
Lájem. v. Latro.
Lájem kakti liſzicza. v. Gannio.

Laket rúke. v. Cubitus.
Laket kêmſzeméri. v. Ulna.
Lakom. v. Guloſus, Gulo.
Lakomicza. v. Infundibulum.
Lakomo. v. Gulosè.
Lakta jednoga dug. v. Cubitalis.

Digitalizirao Google

Laluka. v. Maxilla, Mandibula.
Lámanye. v. Fractio.
Lámlyem. v. Frango.
Lámpas. v. Lampas.

Làn. v. Linum.
Lanàr. v. Linipola.
Lancz. v. Catena.
Lanchecz. v. Catella, Catenula.
Lanczom zlàtem nacifran. v. Torquatus.
Lancz zláti. v. Torques, Monile.
Lanczom veſem. v. Cateno.
Lándam. v. Deartuo, Divido.
Lanen. v. Lineus.

Lárma. v. Claſſicum.

Làs. v. Mendacium.
Laſecz. v. Mendax.
Laſem. v. Mentior.
Laslyivo. v. Mendaciter.
Laslyive y nevrédne réchi. v. Affaniæ.
Laſzna igla. v. Comotorium.
Làſz. v. Capillus, Crinis.
Laſzaſzt. v. Crinitus, Comoſus.
Láſzi dugi rúgani. v. Ceſaries, Cincinnus, Cirrus.
Laſzicza. v. Muſtella.
Laſztovicza. v. Hirundo.

Latìn. v. Italus.
Latinſzka zemlya. v. Italia.
Latinſzki, a, o. v. Italicus.

L E.

Lecha. v. Lens, entis.
Lèd, v. Glacies.
Ledina. v. Pratum, Arvum.
Ledovnà bòl. v. Nephrítis.
Ledo-bolen. v. Nephriticus.
Ledvęn. v. Glacialis.

Legam, opadam pod bremenom. v. Succumbo.
Léganye vkup. v. Concubitus.
Legek. v. Facilis, Levis.

Lehko. v. Facilé, Leviter.
Lehkota. v. Facilitas, Levitas.

Lèn. v. Piger, Deſes, Segnis, Ignavus.
Lénimſze. v. Pigreſco.
Léno. v. Deſidioſè, Pigrè.
Lénoſzt. v. Deſidia, Pigritia, Ignavia, Socordia, Inertia.
Lénoſzt duhovna. v. Acedia.

Lép. v. Pulcher, Decorus, Venuſtus.
Lepek. v. Viſcus, ci.
Lepìm. v. Inviſco.
Leplyen. v. Viſcoſus.
Lépo. v. Puchrè.
Lepota. v. Pulchritudo, Decor, venuſtus.
Leprav. v. Tantùm, Solùm.

Leſavka z-drugem. v. Concubina.
Lesìm. v. Jaceo.
Lesìm ſzkup. v. Concumbo.
Léſnyak. v. Avellana.
Lèſz mêrtvechki. v. Sandapila, Tumba.
Léſzka. v. Corylus.
Leſzkov. v. Colurnus.
Léſzkamſze. v. Mico, Rutilo, N. 2.

Létanye. v. Volatus.
Letìm. v. Volo, as.
Letina. v. proventus.
Létni, a, o. v. Annuus, Æſtivus.
Leto. v. Annus.
Letva. v. Latta.

Lèv. v. Siniſter, Lævus.
Lévarúka. v. Siniſtra.
Levàk. v. Siniſter.

Lézem. v. Serpo.

L I.

Lichenye. v. Incruſtatio.
Líchim. v. Incruſto.
Licze. v. Gena, Facies.

Likárnicza. v. Apotheca.

Lilium. v. Lilium.
Lilium béli. v. Crinon.

Lineàl. v. Lineale.

Lipa. v. Tilia.

Liſſaj. v. Lichen.
Líſem. v. Lingo.
Liſzicza. v. Vulpes.
Liſzichicza. v. Vulpecula.
Liſzichji, v. vulpinalis.
Liſzichim. v. Vulpinor.
Liſzkechem. v. Rutilo. N. 2.
Liſzt dracha, ali dréva. v. Folium.
Liſzt na têrſzu. v. Pampinus.
Liſzt iz zláta, ali ſzrebra. v. Bractea.
Liſzt. v. Epiſtola, Literæ.
Liſzt papéra, Arkuſs. v. Philyra.
Liſzt píſzan laſztovitum rúkum. v. Autographum.
Liſzt, kî záveſz zadêrſáva daje plachen dùg. v. Apocha.
Liſzt záveza, ali dúſni laſztovite rúke. v. Syngrapha.
Liſzt Pápin, ali Ceſzarov. v. Diploma.
Liſztár, kî liſzté noſzi. v. Tabellarius.
Liſzto-noſſni. v. Tabellarius, a, um.
Liſztányek. v. Sura.
Liſztímſze. v. Frondeſco.
Liſzta pàr. v. Apographum.

Litera. v. Litera.

Lizavecz zdèl. v. Catilo.

L O.

Lobuda. v. Atriplex.
Lòj. v. Sebum.
Loja pun. v. Seboſus.
Lojtra. v. Scala, Climax.

Lokâj. v. Pediſeqvus.
Lokot. v. Sera.

Lombárda. v. Tormentum. N. 3.

Lonchàr. v. Figulus.
Lonchárnicza. v. Figlina.
Lonchárſzki, a, o. v. Figlinus, a, um.
Lonchárſztvo. v. Figlinum.
Lonecz. v. Olla.

Lo-

Digitalizirao Google

Lonchecz. v. Ollula.
Lonecz &c. z-tremi nogami. v. Tripus.

Lopata. v. Pala. N. 1. & 2.
Lopata Selézna. v. Batillum.
Lopata pechna. v. Infurnibulum.
Lopaticzа. v. Scapula, Armus.
Lopùh. v. Lappa major.

Loter. v. Mœchus, Cilo, N. 3. Fornicarius. N. 2.
Loter Lyuczke ſene. v. Adulter.
Loter z-rogyákinyum. v. Inceſtificus.
Lotrújem z-rodbinum. v. Inceſto.
Lotría z-tugyum zakonſzkum ſenum. v. Adulterium.
Lotría z-rodbinum. v. Inceſtus.
Lotría z-redovnèm y néſzveczkem ali néſzveczkùm. v. Sacrilegium.

Lòv. v. Venatio, Captatio.
Lovecz zverinſzki. v. Venator, Captor.
Lovecz ptichji. v. Auceps.
Lovecz ribji. v. Piſcator.
Lovicza zvérja. v. Venatrix.
Lovìm. v. Capio, Venor, Aucupor, Piſcor.
Lovni. v. Venaticus.

Loza. v. Sylva.
Loza guſzta, za paſſu. v. Saltus.

L U.

Lùch. v. Tæda.
Lùchecz na guſzlah. v. Plectrum.
Lúchenye. v. Separatio.
Luchernya. v. Lucerna.
Lúchim. v. Separo, Sejungo.
Luczeny v. Arcus,
Luczkì. v. Alienus.

Lùd. v. Imprudens, Inſipiens, Demens.
Lúdo. v. Imprudenter.
Ludo-morecz. v. Homicida.
Lúdoſzt, v. Dementia.

Lùg. v. Lixivium.
Lùg loza. v. Saltus, Silva.
Lugàr. v. Silvanus. N. 2.

Luk. v. Cepa.
Luka ſzamoga vertlyar. v. Ceparius.
Lukóvje, gde ſzam luk rá-ſzte. v. Cepetum.
Lukov, iz cherlencza luka. v. Ceparius.
Luk béli, cheſſnyàk. v. Allium.
Luk divji. v. Bulbus.
Lùk nebeſzki, Puga. v. Iris.
Luk por. v. Porrum.
Lùk za ſztrélyanye. v. Arcus.
Lukovchàk. v. October.

Lúnyek. v. Paxillus. N. 2.

Lúpam. v. pulſo, Verbero, Vaſto.
Lupinya. v. Putamen.

Luſzka ribja. v. Squama.

L Y.

Lyúbav. v. Amor.
Lyubezlyivoſzt. v. Amabilitas.
Lyubezlyivo. v. Amabiliter.
Lyubezlyivoſzt vu réchih. v. Affabilitas.
Lyúbim. v. Amo.
Lyublyen. v. Amabilis.
Lyublyeno. v. Amanter.
Lyublyeneh réchich chlovek. v. Affabilis.
Lyubodinſztvo. v. Libido.
Lyubodivnik. v. Libidinoſus.
Lyubovnik. v. Amaſius.
Lyucztvò. v. Populus, Vulgus, Plebs.
Lyúlyka. v. Lolium.
Lyùt. v. Acerbus, Sævus.
Lyútim, Lyúto chinìm. v. Acerbo.
Lyúto. v. Acerbè.
Lyútoſzt. v. Acerbitas.
Lyudih kupúvavecz, y prodávavecz. v. Mango. N. 2.

M.

M A.

Machaha. A. Noverca.
Máchka. v. Catta, Ælurus.
Máchek. v. Cattus.
Magàſs. v. Pigmeus, Nanus.
Magaracz. v. Aſinus.
Magaracz divji. v. Onager.

Mahálo. v. Alabrum
Máham. v. Agito, Vibro.
Mahnit. v. Inſanus., Furioſus., Ceritus.
Mahnito. v. Furiosè.

Majer, Marov. v. Alodium, Villa.
Majericza. v. Villica.
Majernik. v. Villico.
Majerſzko goſzpodárenye. v. Villicatio.
Majerſzki. v. Villaris
Na Majeru goſzpodárim. v. Villico.
Majka, Mati. v. Mater.
Majuràn. v. Amaracus.

Mak. v. Papaver.

Mal. v. Parvus, Modicus, Exiguus, Puſillus.
Málam. v. Pingo.
Málar. v. Pictor.
Malaría, Malanye. v. Pictura.
Malasía. v. Vinum.
Máli tráven. v. Aprilis.
Malo. v. Modicùm, Parum.
Po Malo. v. Paulatim.
Malo-méſſnyak. v. September.
Malócha. v. Parvitas, Exiguitas.
Málta. v. Telonium.

Máma. v. Tentator, Deceptor, Allector.
Mámim. v. Tento, Allicio, Decipio.

Mandala. v. Amygdalum.
Mandala drévo. v. Amygdalus.

Digitalizirao Google

Mandalſzki. v. Amygdalinus.
Manen. v. Demens, Amens.
Manenſa. v. Amentia, Dementia, Mania, Inſania.
Manenujem. v. Deliro, Inſanio.
Mangújem. v. Otior.
Mangúvanye. v. Otium.

Mangúvavecz. v. Otioſus, Deſidioſus, Iners.
Marczopàn. v. Panis.
Márha velika. v. Armentum.
Márim. v. Curo.
Markaj. v. Nauci. N. 2.
Marlyiv. v. Diligens, Solers.
Marlivo. v. Diligenter, Solerter.
Marlyivoſzt. v. Diligentia, Solertia.
Marov. v. Villa, Alodium.

Máſem. v. Ungo, Linio.
Maskara. v. Larva.
Maſzlo. v. Butyrum.
Màſzt. v. Ungventum.

Materina ſzeſztra. v. Matertera.
Materinſzki. v. Maternus.
Mati. v. Mater.
Maternicza. v. Matrix.
Matracz. v. Culcitra.

Màz. v. Litura, Deletio. N. 1.
Mázanye. v. Unctio.
Mazg. v. Mulus.
Marginya. v. Mula.

Mech. v. Enſis.
Mèd. v. Mel.
Méd chinim. v. Mellifico.
Medenicza zdela. v. Pelvis. Pollubrum.
Medenicza za gibanicze. v. Teſtum.
Medicza. v. Mellina.
Medom nachinyen. v. Mellitus.
Medo-chin. v. Mellificus.
Medo-czur. v. Mellifluus.
Medméſſam. v. Immiſceo.
Medméſſanye. v. Immixtio.

Medo. v. Metalum.
Medo ſúto. v. Orichalcum
Medved. v. Urſus.
Medven. v. Mellitus.
Medveno vino. v. Mulſum.

Megy. v. Inter, Intra.
Megya med zemlyami. v. Limes.
Megla. v. Nebula, Caligo.
Meglen. v. Nebuloſus.
Megnenye ochnò. v. Nictus, Nutus.

Mèh za vino, ólje &c. v. Uter.
Mèh. v. Follis.
Mehcham. v. Emollio, Mollefacio.
Mehchamſze. v. Mollefio, Moleſco.
Meheny. v. Muſcus.
Mehkek. v. Mollis.
Mehkócha. v. Mollitia.
Mehùr. v. Veſica.

Meja. v. Limes.
Mejàs. v. Accola.
Meju poſztávlyam. v. Límito.

Mekína. v. Furfur.
Mekinaſzt. v. Furfuraceus, Furfureus.
Mekota. v. Ager.

Melin za ólje. v. Trapes.
Melinſzki. v. Molaris.
Melinſzkoga kola deſchicza. v. Pinna. N. 3.
Melína. v. Lupulus.
Melya. v. Farina.
Melya naj bolya. v. Símila.
Melyem. v. Molo.
Melynat. v. Farinaceus.
Melyu ki preſzéja. v. Pollintor.

Ména. v. Commutatio.
Ményam. v. Commuto.
Menye. v. Minùs.
Menyek riba. v. Murena.
Menten. v. Chlamys.
Mêrcina. v. Cadaver.
Mêrczvàrim. v. Excarnifico.

Mera. v. Menſura.
Mera, kûmſze vága. v. Bilanx, Statera.
Mere jednako potezanye. v. Æquilibrium.
Mérenye zemlyè. v. Geometria ki Méri zemlyu. v. Geometres.
Mérech zemlyu. v. Geometricè.
Mérecz. v. Menſor.
Mêrha. v. Pecus.
Mérim. v. Metior.
Mérkam. v. Attendo.
Mérkanye. v. Attentio.
Mêrkevcza divja. v. Paſtinaca.
Mêrknenye Szuncza &c. v. Eclipſis.
Mêrmram. v. Murmuro.
Mêrmranye. v. Murmur.
Mêrmranye málo. v. Murmurillum.
Mêrmravecz. v. Murmurator.
Mêrſſav. v. Macer.
Mêrſzkócha. v. Turpitudo.
Mêrtelni. v. Mortalis.
Mêrtuchlyivo. v. Temperanter.
Mêrtuchlyivoſzt. v. Temperantia.
Mêrtvi ſzeny. v. Lethargus.
Mertuk. v. Menſura.
Mêrtvo télo. v. Cadaver.
Mêrvim. v. Comminuo.
Mêrvina. v. Quiſquiliæ.
Mêrzek. v. Turpis.
Mêrzel. v. Frigidus.
Mêrzel poſztájem. v. Frigeſco.
Mêrzlina. v. Frigiditas.
Mêrzel malo. v. Frigidulus.
Mêrzlo. v. Frigidè.

Meſſa. v. Miſſa.
Méſſam. v. Miſceo.
Méſſanye. v. Miſſus.

Meſzàr. v. Laniarius.
Meſzárnicza. v. Macellum. N. 2. Laniarium.
Meſzárenye. v. Laniatío.
Meſzecz. v. Luna.
Meſzechlyiv. v. Lunaticus.
Meſznat. v. Carnoſus.
Meſzo. v. Caro.
Meſzo-jed. v. Carnivorus.

Digitalizirao Google

Meſzto. v. Locus.
Meſzto proti Szunczu. v. Apricitas.
Meſzto za muſtru. v. Diribitorium.
Meſter. v. Magiſter, Artifex.
Meſter skofiàſs. v. Phrygio.
Meſter, kî delo zrezáva. v. Cælator.
Meſterſzki chlovek. v. Opifex.
Meſterſzki, a, o. v. Artificialis.
Meſtría. v. Artificium, Ars.
Meſtria délavczev. v. Opificium.
Meſterſzkóga dela komóra. v. Opificina.
Meſterſzki a, o, vu delu. v. Opificus.
Meſtria od rachúnov. v. Arithmetica.
Meſtrie takve Meſter. v. Arithmeticus.
Meſtría zvézde meriti. v. Aſtronomia.
Meſtrie takve Meſter. v. Aſtronomus.
Meſtría od znánya zvezdih. v. Aſtrologia.
Meſtrie takve Meſter. v. Aſtrologus.
Meſtría, kakſze iz obraza poznáva natúra chlovéchja. v. Phyſiognomia.
Meſtrie takve Meſter. v. Phyſiognomòn.

Meticza. v. Menta.
Metla. v. Scopa.
Metlàr. v. Scoparius.
Metlicza za halye. v. Scopula.
Metùly. v. Papilio. N. 1.

M I.

Migam. v. Nicto. Nictito.
Miganye. v. Nictus.
Mihólyſchak. v. October.

Mikam vunu. v. Pectino. N. 1.

Milenye. v. Blanditia.
Mili, drági. v. Dilectus, Blandus.
Milimſze. v. Blandior.

Milogovorechi. v. Blandiloquens.
Milogovorjenye. v. Blandiloquentia.
Miloſcha. v. Gratia.
Miloſztiv. v. Miſericors, Clemens.
Miloſzêrden. v. Miſericors.
Miloſzêrdnoſzt. v. Miſericordia, Commiſeratio, Clementia.
Milujem. v. Compatior, Diligo, Amo.
Mimo. v. Penes.
Mimo idem. v. Prætereo.

Mìr. v. Pax.
Mírha. v. Myrrha.
Iz Mirhe naprávlyen. v. Myrrhatus.
Miroven. v. Pacificus.
Mirovji. v. Myrtaceus.
Mirujem. v. Quieſco.

Miſs. v. Mus.
Miſſnicza. v. Muſcipula.
Miſzel. v. Cogitatio.
Miſzlim. v. Cogito.
Mitim. v. Corrumpo donis.

M L.

Mláchen. v. Tepidus.
Mláchno. v. Tepidé.
Mláchno chinìm. v. Tepefacio.
Mláchem poſztájem. v. Tepefio.
Mláchnoſzt. v. Tepiditas.
Mlàd. v. Juvenis.
Mládenecz. v. Juvenis.
Mladicza iz dréva. v. Surculus.
Mladoſzt. v. Juventus.
Mlaka. v. Lacuna.
Mlahav. v. Debilis, Langvidus.
Mlahav poſztájem. v. Langveſco.
Mlahavo. v. Debiliter, Langvidè.
Mlahavoga chinìm. v. Debilito, Langvefacio.
Mlahavócha. v. Debilitas, Langvor.

Mlahavoga chinechi. v. Langvificus.
Mlahav malo. v. Langvidulus.
Mlahavſzem. v. Langveo.
Mlaji. v. Junior.
Mlatecz. v. Tritor.
Mlátenye. S. Tritura.
Mlátim. v. Trituro.
Mlátim, bijem. v. Verbero.
Mléchen. v. Lacteus.
Mléchne jéſztvine. v. Lacticinia.
Mléchni lonecz. v. Sinus, i.
Mleden. v. Macilentus, Macer.
Mleden poſztájem. v. Maceſco.
Mlednoſzt. v. Macror.
Mléko. v. Lac.
Mléko kiſzelo. v. Oxigala.
Mlékom hránim. v. Lacto.
Mlínar. v. Molitor. N. 3.
Mlinaricza. v. Molitrix.

M O.

Môch. v. Vis, Robur.
Mòch. v. Potentia, Poteſtas.
Mochen. v. Fortis, Robuſtus.
Mochno. v. Fortiter.
Mochno. v. Arduè, Difficulter, Ægrè.
Mochvar, Mochvarína. v. Humiditas.
Mochvaren malo. v. Humidulus.
Mochvaren poſztájem. v. Humeſco.
Mochvaren. v. Humidus.
Mochvarno chinechi. v. Humificus.
Mochvarno chinìm. v. Humifico, Humecto.
Mochvaren vuchinyen. v. Humigatus.
Mochvarenſzem. v. Humeo.
Moder. v. Ceruleus.
Moder poſztájem od vudarcza, zime. V. Liveſco. N. 1.
Moder od vudarcza &c. v. Lividus. N. 1.
Moderſzem od vudarcza &c. v. Liveo. N. 1.

Digitalizirao Google

Mozol v. Ulcus.
Mozol veliki nutêrnyi, Jaſzla- v. Apoſtema.
Mozol vu télu, znutra. v. Apoſtema.
Mozol kêrvavi nuternyi raſzpúcheni. v. Vomica.
Mozol nadalyeſze raſzhajajuchi. v. Herpes.
Mozol kî do koſzti meſzo razjéda. v. Phagædena.
Mozol pekúchi, zdola cherlen, kêrvàv, zgora blêd y prichêrn. v. Carbunculus. N. 1.

M R.

Mràk. v. Crepuſculum Veſpertinum.
Mramor. v. Marmor.
Mramoren. v. Marmoreus.
Mravlyícza. v. Formica.
Mraz. v. Pruina.

Mrenâ. v. Mulus, Fluviatilis
Mrenicza nad mosgyani. v. Pia mater.
Mrenicza ochnà. v. Retina.
Mreſa. v. Rete.
Mreſa za obſtrenye loze. v. Indago. N. 2.
Mreſicza. v. Reticulum.

M U.

Múchanye. v. Silentium.
Muchéch. v. Occultè, Clam, Facilè.
Muchechi. v. Taciturnus.
Muchen od zladúha. v. Limphatus, Energumenus.
Múchenye, Muka. v. Cruciatus, Martyrium. N. 2.
Muchenìk v. Martyr.
Múchim. v. Crucio, Affligo.
Muchìm. v. Taceo, Sileo.

Múder v. Sapiens..
Múdro. ſapienter.
Mudroſzt. v. Sapientia.
Muha. v. Muſca.
Muha paſzlà. v. Cynips.
Múka, Melya. v. Farina.
Iz Melye. v. Farinaceus.

Múkam. v. Bóo, Mugio.
Múkanye. v. Mugitus.
Muku têrplyiv. v. Patiens.
Muku têrplyivnoſzt. v. Patientia.
Murva drévo. v. Morus.
Mùs. v. Ruſticus.
Mùs, muska glava. v. Vir.
Muskat. v. Uva Apiana.
Mùs zakonſzki. v. Maritus.
Mùs, kî pêrvu ſzamo ſenu ima. v. Monogamus.
Mùs drugu ſenu ima'uchi. v. Bigamus, & ſic Trigamus, Quadrigamus, Pentigamus, Hexigamus, Heptigamus. &c.
Musáchecz. v. Ruſticulus.
Muskì, a, o. v. Ruſticanus.
Musko. v. Ruſticè.
Muskò dêrſanye. v. Ruſticitas.
Po Muskiſze dêrſim. v. Ruſticor. N. 2.
Muſtárda. v. Sinapi.
Múſtra. v. Armiluſtrium.
Múſtranya meſzto. v. Diribitorium.
kî na Múſtri razdelúje. v. Diribitor.
Muſztàch. v. Myſtax.
Muten. v. Turbidus.
Mútenye. v. Turbatio, Confuſio.
Mútim. v. Turbo

N.

N A.

Na. v. En. N. 2.
Nabijam. v. Vieo.
Nabiràch. v. Collector.
Nabíram. v. Colligo.
Nabíranye. v. Collectio.
Nabroj. v. Numeratô.
Nachínyam. v. Facio, Operor.
Náchin. v. Modus, Norma Forma.
Nadájam. v. Lacto.
Nadájenye. v. Lactatio.
Nádavek. v. Additio, Additamentum, Auctarium.

Nadeamſze. v. Spero.
Nadehnenye. v. Afflatus.
Nádev. v. Fartura.
Nadimanye, ali guſzto krát ſzilenye potreboche prez haſzne. v. Teneſmus.
Nadohájam. v. Supervenio.
Nadolévam. v. Affundo.
Nadolévanye. v. Affuſio.
Nadòl. v. Deorſum.
Nadoméſcham. v. Compenſo.
Nadoméſchenye. v. Compenſatio, Satisfactio.
Nadopúnyávam. v. Adimpleo
Nadoſztávlyam. v. Superaddo.
Nadotéchem. v. Accurro.
Nadotáchem. v. Affundo.
Nadpiſſújem. v. Superſcribo.
Nadpiſzanye na grobu. v. Epitaphium.
Nádra. v. Gremium, Sinus, ûs.
Naduſſek. v. Amyſtis.
Nadut. v. Tumidus.
Nadútje plyùch. v. Pneumonia.
Naduteh plyùch. v. pneumonicus.
Nadùvamſze. v. Tumeo, Tumefio.
Nadùvanye. v. Tumor, Tumiditas.

Nágel. v. Præceps, Impetuoſus.
Nagerline ſenſzke. v. Murenulæ, Monile. N. 1.
Náglim. v. Præcipito.
Náglo. v. Præcipitanter.
Nágloſzt. v. Præcipitantia.
Nagíblyem. v. Inclino.
Nagíbanye, Nagnenye. v. Inclinatio.
Nagnenye. v. Propenſio.
Nagovárjam. v. Svadeo, Adhortor.
Nagovárjanye. v. Svaſio, Adhortatio.
Nagovoritel. v. Adhortator.

Náhájam. v. Reperio, Invenio.
Nahájanye. v. Inventio.

Nahá-

Digitalizirao Google

Nahájanye maiczukeno. v. Inventiuncula.
Nahájavecz. v. Inventor.
Nahájavicza. v. Inventrix.
Na hêrbet lefechi. v. Supinus.
Nahránenye. v. Refectio. N. 3.
Nahranújem. v. Cibo, Pafco.
Nai bolfsi. v. Optimus.
Nájem. v. Merces, Meritum.
Nájemni. v. Conductitius, Mercenarius.
Naimanye. v. Conductio.
Naimavecz. v. Conductor.
Naiti. v. Qvamvis, Etfi.
Najmre. v. Nempe, Præfertim.
Nakagyenye. v. Fumigatio.
Nakagyújem. v. Fumifico.
Nakanenye. v. Intentio, Propofitum.
Nakaditel. v. Fumificus.
Nakanyújem. v. Intendo, Propono.
Naklányamfze. v. Inclino.
Náklon. v. Reverentia, Salutatio.
Na konecz koncza. v. Demum, Ultimè.
Na kotrige. v. Membratim.
Nákovalo. v. Incus, Acmon.
Namázanye. v. Unctio.
Namafújem da bél, ali rumen poſztánem. v. Fuco.
Namátam. v. Glomero.
Namegnenye. v. Nutus. Nifus.
Nameſchujem. v. Colloco, Loco. N. 3.
Námeſztnik. v. Locumtenens, Vicarius. N. 2.
Námeſztnik Biſkupov. v. Suffraganeus.
Námeſztnik vu ochinſztvu, &c. v. Hæres.
Námeſztnichtvo takvo. v. Hæreditas.
Namigávam. v. Annuo.
Namiſslenye. v. Propofitum.
Namochenye. v. Humectatio.
Nanújam. v. Inſinuo.
Náochnyak. v. Argema.
Naopak. v. Præpoſterè.
Naoſtrújem. v. Exacuo, Acuo.
Napádam. v. Claudico.
Napájam marhu. v. Adaquo.
Napájam. v. Poto.
Napamet. v. Memorè.
Nápaſzt. v. Tentatio.
Napêrſnyak. v. Digitale.
Napêrſnyak ſóſſtarſzki. v. Condalium.
Napêrvo hodim. v. Præcedo, Præeo.
Napêrvo hódus. v. Anteambulo.
Napetczè. v. Fortè.
Napiam. v. Propino.
Napianye. v. Propinatio.
Napitek. v. Hauſtus, potus.
Napitek, ali jéliſs po vecheri. v. Pocænium.
Napitek v zaki, kí more opoiti chloveka. v. Sicera
Napitek z-oczta z-vodum ſzméſſan. v. Oxicratum.
Napitek iz oczta z-medom zméſſan. v. Oximel.
Napoj. v. Siliquæ.
Napòl. v. Semi.
Napòl ſiv. v. Semivivus.
Nápredek. v. Profectus.
Nápredek chinìm. v. Proficio
Naproſſújem. v. Exoro, Impetro.
Napuhávamſze. v. Turgeſco, Intumeſco. Tumeo.
Napuhávanye. v. Inflatio.
Napúnenye. v. Expletio.
Napunyávam. v. Impleo, Adimpleo, Expleo.
Nárangya. v. Malum.
Naráſztenye. v. Incrementum.
Naraſztújem. v. Accreſco.
Nárav. v. Natura.
Narcìs czvet. v. Narciſſus.
Náredno. v. Commodùm.
Naregyújem. v. Diſpono, Ordino.
Nárekavicza. v. Præfica.
Narekuvanye. v. Nenia.
Narezávam. v. Scindo.
Národ. v. Progenies, Natio Gens.
Naruchaj. v. Gremium, Sinus, ûs.
Naruchújem. v. Significo.
Narugávam. v. Criſpo.
Nárukva léve ruke. v. Spinther.
Nárukva. v. Armilla.
Naſkráplyam. v. Inſpergo.
Naſiſem. v. Accendo.
Naſganye. v. Accenſio.
Naſs. v. Noſter.
Naſſe ſztráne. v. Noſtras.
Naſſeptávam. v. Inſuſurro.
Naſſeptavecz. v. Suſurro.
Naſſeſztje. v. Inventio.
Naſzamom. v. Seorſim, privatim, Secretò, Solitariè.
Náſzip chinìm. v. Aggero.
Naſzichújem. v. Saturo, Satio.
Náſzip. v. Agger, Vallum.
Naſzkóchenye. v. Aſſultus.
Naſzkochújem. v. Aſſilio, Adorior.
Naſzladnoſzt. v. Voluptas.
Naſzladlyivo. v. Voluptè.
Naſzladlyiv. v. Voluptabilis.
Naſzladlyivo. v. Voluptuoſè.
Naſzladújemſze. v. Oblector, Delector.
Naſzlednik. v. Aſſecla, Sectator.
Naſzlednik, ſzpotlyivicza lyuczkeh réchih, ali chínov. v. Mimus.
Naſzledújem. v. Imitor, Sequor.
Naſzledúvanye. v. Imitatio.
Naſzlányamſze. v. Innitor, Incumbo.
Naſzméamſze. v. Subrideo.
Naſzmêrt. v. Lethaliter.
Naſzolyújem. v. Salio, ire.
Naſzrechu. v. Fortuitò, Caſu.
Naſztely. v. Subſtramen.
Naſztíranye, poſztíranye. v. Subſtratus.
Natéplyem. v. Inficio.
Natêrſſenye. v. Oneratio.
Naterſſujem. v. Onero.
Nateſche. v. Jejunè.
Natukávam. v. Innuo, Inſinuo.
Návada. v. Conſvetudo.
Navadimſze. v. Aſſveſco, Aſſvefio.
Navályam. v. Advolvo.
Navalyenye. v. Irruptio, Aggreſſio.
Navalyújem. v. Irruo, Aggredior.
Navernújem. v. Derivo.
Navéſſam. v. Appendo.

Digitalizirao Google

Navínenye. v. Attractio.
Navinyújem. v. Attraho.
Navláchim. v. Superinduco.
Navlaſzt. v. Studiò.
Navlaſztito. v. Præſertim, Præcipuè, Potiſſimùm.
Navſze ſztráne. v. Quaquaverſum.
Navuchen. v. Doctus.
Navuchenye. v. Inſtructio.
Navuchitel. v. Inſtructor, Doctor, Magiſter.
Navuchlyiv. v. Docilis.
Navuchlyivoſzt. v. Docilitas.
Navuchlyivo. v. Dociliter.
Navuchno. v. Doctè.
Návuk. v. Doctrina.
Nazebújem. v. Congelaſco.
Nazimújem. v. Frigeſco, Frigefio.
Názlob. v. Odium, Invidia.
Názloben. v. Invidus, Invidioſus.
Názlobenye. v. Invidentia.
Názlobim. v. Invideo.
Názlobno. v. Invidioſè.
Nazvéſcham. v. Annuntio.
Nazvéſchenye. v. Añuntiatio.
Nazveſztitel. v. Nuntius.

N E.

Nè. v. Non.
Nebeſzki. v. Cœleſtis.
Nebo. v. Cœlum.
Nebo vuſzno. v. Palatum.
Nebog. v. Miſer, Miſerabilis.
Nebóſecz. v. Miſellus.
Nechakano. v. Inopinanter.
Nachiſzt. v. Immundus, Impurus.
Nechiſztócha. v. Immunditia.
Nechlovechen. v. Inhumanus, Inurbanus.
Nechlovechno. v. Inhumanè, Inhumaniter, Inurbanè.
Nechlovechnoſzt. v. Inhumanitas, Ruſticitas.
Nechu. v. Nolo.
Nechuteni. v. Inſenſibilis.
Nachütenye. v. Inſenſibilitas.
Nedàm mira. v. Inquieto.
Nedateslyiv. v. Illiberalis.
Nedareſlyivo. v. Illiberaliter.
Nedareslyivoſzt. v. Illiberalitas.
Nedelya. v. Dies Dominicus.
Nedopúſcham. v. Nego.
Nedoſztojni. v. Inconveniens, Indecens.
Nedoſztojno. v. Indecenter.
Neduha. v. Aſtma.
Neduſslyiv. v. Aſtmaticus.
Nedvojno. v. Indubitabiliter.
Neg. v. Sed, Verùm.
Negda y negda. v. Quandoque, Interdum, ſubinde.
Negda. v. Aliqvando, Olim. Qvondam.
Negde. v. Alicubi.
Negenenye. v. Immobilitas.
Negenlyiv. v. Immobilis.
Nego. v. Niſi, Sed.
Nehtèch. v. Invitè.
Nejak, Mlahav. v. Debilis, Imbecillis.
Nejákoſzt. v. Imbecillitas, Debilitas.
Nejednàk. v. Inæqualis.
Neizbrojni. v. Innumerabilis.
Neizbroino. v. Innumerabiliter.
Neizbrojnoſzt. v. Innumerabilitas.
Neſzda. v. Nondum.
Neizgovoren. v. Ineffabilis.
Neizgovornoſzt. v. Ineffabilitas.
Neizgovorno. v. Ineffabiliter.
Neizmeren. v. Immenſus.
Neizmerno. v. Immenſum.
Neizmernoſzt. v. Immenſitas.
Neiztolmachen. v. Inexplicatus.
Neiztolmachlyiv. v. Inexplicabilis.
Neizvêrſſen. v. Imperfectus.
Neizvêrſſeno. v. Imperfectè.
Neizvêrſſenoſzt. v. Imperfectio.
Nekam. v. Aliquò.
Nekoriſztan. v. Inutilis.
Nekriv. v. Innoxius, Innocens, Innocuus, Innox.
Nekrivnoſzt. v. Innocentia.
Nekrotek. v. Immitis.
Nekuliko. v. Aliquantum.
Nekuliko chaſza. v. Aliquandiu, Aliquantiſper.
Nekuliko krát. v. Aliquoties.
Nelagoden. v. Ineptus.
Nelagodnoſzt. v. Ineptia.
Néli. v. Nunquid? Nonne?
Nèm. v. Mutus, Elingvis.
Némam. v. Careo.
Nemarlyiv. v. Negligens.
Nemarlyivo. v. Negligenter.
Nemarlyivoſzt. v. Negligentia, Incuria.
Nemil. v. Auſterus, Severus.
Nemilo. v. Auſterè.
Némim. v. Obmuteſco, Muteſco.
Nemiroven. v. Inquietus.
Nemirovnoſzt. v. Inquietitudo.
Nemoch. v. Infirmitas, Morbus.
Nemochen. v. Infirmus, Morbidus, Æger.
Nemogúchi, a, e. v. Impoſſibilis.
Nemogúchnoſzt. v. Impoſſibilitas.
Némſka Zemlya. v. Germania.
Némſki, a, o. v. Germanicus, Germanus. N. 2.
Nemudroſzt. v. Imprudentia.
Nenádean. v. Inopinatus.
Nenádeano. v. Improviſè, Inopinatè.
Nenaſzitlyiv. v. Inſaturabilis.
Nenaſzitlyivo. v. Inſaturabiliter.
Nenaſzitlyivoſzt. v. Inſaturabilitas, Inſatietas.
Nenávidim. v. Invideo.
Nenávidenye. v. Invidentia.
Nenávidlyiv. v. Invidus.
Nenávidnoſzt. v. Invidia.
Nenávidno. v. Invidioſè.
Neobichaj. v. Inſvetudo.
Neobichen. v. Inſvetus.
Neobichno. v. Inſvetè.
Neoruſen. v. Inermis.
Neoſenyen nigdàr. v. Cælebs.
Neoſter. v. Obtuſus, Hebes.
Neoſzudgyen. v. Injudicatus.
Neozdravlyen. v. Incuratus.
Neoſzkrúnyen. v. Impollutus.

Nepi-

Nepitom Divji. v. Sylveſtris.
Neplachen. v. Inſolutus.
Neplemenit. v. Ignobilis.
Neplemenitoſzt. v. Ignobilitas.
Neplemenito. v. Ignobiliter.
Neploden. v. Sterilis.
Neplodnoſzt. v. Sterilitas.
Nepogágyanye. v. Diſſenſio, Diſcordia.
Nepokoinoſzt. v. Inquietudo, Inquies.
Nepokoren. v. Inobediens.
Nepokoren. v. Inquietus.
Nepokorno. v. Inquietè.
Nepokorno. v. Inobedienter.
Nepokornoſzt. v. Inobedientia.
Nepokváren. v. Incorruptus.
Nepokvarno. v. Incorruptè.
Nepoſten. v. Inhoneſtus.
Nepoſteno. v. Inhoneſtè, Ignominiosè, Inhumanè.
Nepoſtenye. v. Inhoneſtas, Ignominia, Infamia, Dedecus, Probrum.
Nepoſzluſſen. v. Inobediens, Contumax.
Nepouffamſze. v. Diffido.
Nepouffanye. v. Diffidentia.
Nepoznan. v. Incognitus.
Nepravichen. v. Iniqvus.
Nepravichno. v. Iniquè.
Nepravicza. v. Iniquitas.
Neprebavnoſzt. v. Indigeſtio, Cruditas.
Nepreczenlyiv. v. Inæſtimabilis.
Nepredoblyiv. v. Invincibilis.
Nepremiſslenye. v. Inconſideranti'a.
Nepriatel. v. Inimicus, Hoſtis.
Nepriatelim. v. Inimico.
Nepriatel ſzvojega Králya. v. Perduelis.
Nepriatelſzkà Zemlya. v. Hoſticum.
Nepriatelſzkem náchinom. v. Inimiciter.
Nepriatelſzki, a, o. v. Inimicus, a, um, Hoſticus.
Nepriatelſzki. v. Hoſtiliter.
Nepriatelſztvo. v. Inimicitia, Hoſtilitas.
Neprikladen. v. Ineptus, Incongruus.
Neprípitomlyen. v. Indomitus.
Nepriſztojen. v. Inconveniens.
Nepriſztojnoſzt. v. Inconvenientia.
Neraſzt. v. Tumor, Scilicèt ſplenis.
Nerazdelyen. v. Indiviſus.
Nerazdelyiv. v. Indiviſibilis.
Nerazlucheno. v. Inſeparabiliter.
Nerazumlyiv. v. Irrationalis.
Nerazumno. v. Irrationabiliter.
Nerazluchlyiv. v. Inſeparabilis
Nerazumnoſzt. v. Irrationabilitas.
Neroden. v. Infructuoſus, Sterilis.
Neroſztecz. v. Verres.
Neſzkêrblyiv. v. Incurioſus.
Neſzkêrblyivoſzt. v. Incuria.
Neſzlaſemſze. v. Diſcordo, Diſſentio.
Neſzloſen. v. Diſcordis.
Neſzloſnoſzt. v. Diſſenſio, Diſcordia; Diſſidium, Diſſidentia.
Neſzmerno jáko. v. Vehementer.
Neſznága. v. Immunditia.
Neſznáien. v. Immundus.
Neſzpameten. v. Imprudens.
Neſzpametno. v. Imprudenter.
Neſzpametnoſzt. v. Imprudentia.
Neſzpodoben. v. Diſſimilis.
Neſzpodobno. v. Diſſimiliter.
Neſzpodobnoſzt. v. Diſſimilitudo.
Neſzpraven. v. Improviſus, Imparatus.
Neſzpravno. v. Improviſè.
Neſzram. v. Impudicitia.
Neſzramen. v. Impudicus.
Neſzrameslyiv. v. Impudens.
Neſzramno. v. Impudicè, Impudenter.
Neſzramnoſzt. v. Impudicitia.
Neſzrecha. v. Infortunium, Infelicitas.
Neſzrechen. v. Infauſtus, Infelix, Infortunatus.
Neſzrechno. v. Infeliciter.
Neſztájeme. v. Deficio.
Neſztájenye. v. Defectus.
Neſztálen. v. Inconſtans.
Neſztálno. v. Inconſtanter.
Neſztálnoſzt. v. Inconſtantia.
Neſztanovit. v. Incertus.
Neſztanovitoſzt. v. Incertitudo.
Neſztanovito. v. Incertè.
Netêrplyiv. v. Impatiens.
Netêrplyivo. v. Impatienter.
Netêrplyivoſzt. v. Impatientia.
Netilo. v. Fomentum.
Nevera. v. Infidelitas, Perfidia.
Nevera, odtêrgnenye od kêrſchanſzkevere. v. Apoſtaſia.
Nevérnik. v. Perfidus, Infidelis.
Nevérnik, kí ſzvetuverò oſztávi. v. Apoſtata.
Neverno. v. Infideliter, Perfidè.
Nevernoſzt. v. Infidelitas, Perfidia.
Neverovni. v. Incredibilis.
Neveruvan. v. Incredulus.
Neveruvanoſzt. v. Incredibilitas.
Neveſzta, Bratova Sena. v. Glos
Neveſzta, Szinova Sena. v. Nurus.
Neuffam. v. Diffido.
Nevidenoſzt. v. Inviſibilitas.
Nevidlyiv. v. Inviſibilis.
Nevkreten. v. Inflexibilis.
Nevkroten. v. Indomitus.
Nevkrotlyiv. v. Indomabilis.
Nevlyuden v. Inſipidus, Inſulſus.
Nevmêrtelni. v. Immortalis.
Nevmêrtelno. v. Imortaliter.
Nevmêrtelnoſzt. v. Immortalitas.
Nevmiven. v. Illotus.
Nevolya. v. Calamitas, Miſeria, Ærumna.
Nevolyen. v. Miſer, Calamitoſus, Ærumnoſus.
Nevolyno. v. Miſerè.
Nevréden. v. Indignus.
Nevrédno. v. Indignè.
Nevrédnoſzt. v. Indignitas.
Nevtaslyiv. v. Implacabilis.
Nevtaslyivo. v. Implacabiliter

Digitalizirao Google

Nevtaslyivoſzt. v. Implacabilitas.
Nevugoden. v. Ingratus.
Nezahvalen. v. Ingratus.
Nezdêrſávanye. v. Incontinentia.
Nezdêrslyiv. v. Incontinens.
Neznam. v. Ignoro, Neſcio.
Neznan. v. Ignotus.
Neznanye. v. Ignorantia, Inſcitia.
Nezrel, a, o. v. Immaturus.
Nezrelo. v. Immaturè.
Nezreloſzt. v. Immaturitas.
Nezvêrſſen. v. Imperfectus.
Nezvêrſſeno. v. Imperfectè.
Nezvêrſſenoſzt. v. Imperfectio.

N I.

Nichemuren. v. Nauci.
Nieden. v. Neuter, Nullus.
Nigdâr. v. Nnmquam.
Nigder. v. Nuſquam, Nullibi.
Nigdor. v. Nemo, Nullus.
Nikako. v. Nullatenus.
Niknem. v. Germino, Pululo.
Niknenye. v. Germinatio, Pululatio.
Niſtar. v. Nihil.
Niſzko. v. Demiſsè.
Niſzko gluboko. v. Profundè.
Nit. v. Stamen, Filum.
Nizek. v. Demiſſus.

N O.

Nòch. v. Nox.
Nochi pòl. v. Nox.
Nochnà poſzuda. v. Matula.
Nochnì. v. Nocturnus.
Nochnì klâtes. v. Noctivagus.
Nochnì pêrvi ſzeny. v. Nox.
Nochnò pêrvo zkoznúvanye. v. Nox.
Nochnò drugo, tretje, y chetêrto zkoznúvanye. v. Nox. infine.
Nochújem. v. Pernocto.
Nochúvanye. v. Pernoctatio.
Noga. v. Pes.
Noga od kolena, do gleſnya. v. Crus.
Nogùm biem. v. Calcitro.
Nogùm biúchi. v. Calcitroſus.
Nohet. v. Ungvis.
Nohtecz. v. Unguiculus.
Nohtena belóta. v. Exottus.
Norcz. v. Stultus, Delirus, Amens, Fatuus.
Norczem poſztájem. v. Stulteſco.
Norcz sálecz goſzpóczki. v. Morio.
Noría. v. Stultitia, Fatuitas, Delirium.
Noro. v. Stultè, Delirè, Fatuè.
Noro-govorenye. v. Stultiloquium.
Noro-govorliv. v. Stultilogvus.
Nòs. v. Culter.
Nòs britveni. v. Culter.
Nòs zvérjalovczèv. v. Culter.
Nosàr. v. Cultrarius.
Noſich. v. Cultellus.
Noſnicza. v. Vagina.
Nòſz. v. Naſus.
Noſza ploſznatoga Chlovek. v. Simo.
Nòſz, kakti opicze gore zavien. v. Silus.
Noſza huhnyavicza. v. Coryza.
Noſzàk. v. Naſo.
Noſzaſzt. v. Naſutus.
Noſzaſzt malo. v. Naſutulus.
Noſzato. v. Naſutè.
Noſzecz. v. Bajulus.
Noſzim. v. Porto.
Noſzim na ramenu. v. Bajulo.
Noſzim nuter. v. Infero.
Noſzim ván znaſſam. v. Effero
Noſznà bòl ſzmêrdecha. v. Ozæna.
Noſnì tok. v. Naſile.
Noſzo-ſzmêrdehi od boli noſznè. v. Ozænitus.
Nòv. v. Novus.
Novàk. v. Tyro.
Novchecz. v. Nummulus.
Novecz. v. Nummus.
Nóvi. v. Recens.
Novina. v. Novitas.
Novine. v. Nova.
Nozdêrvi. v. Nares,

N U.

Nu. v. Ageſis, Agedum.
Nudim. v. Offero. N. 1.
Núkam. v. Svadeo.
Núkajuchi. v. Svaſorius.
Núkanye. v. Svaſio.
Núkavecz. v. Svaſor.
Nuternya okolo ſzêrcza. v. Præcordia.
Nuternyi. v. Internus.
Nuti. v. Ecce.

N Y.

Nyiva. v. Ager, Jugerum.
Nyiva Zorana. v. Arvum.
Nyivicza. v. Agellus.

O.

O B.

Obàd. v. Aſilus, Oeſtrum, Tabanus.
Obádam. v. Pungo.
Obalenye. v. Dejectio.
Obályam. v. Dejicio.
Obályam pogodbu, pravdu. v. Caſſo.
Obarim. v. Elixo.
Obchinki. v. Apluda.
Obchínyam. v. Cribro.
Obchínyanye. v. Cribratio.
Obdàn. v. Interdiu.
Obechajúcheh dveh pogodbu ſzúdecz. v. Compromiſſarius.
Obéchanya preſztupitel. v. Prævaricator.
Obéchanya preſztuplenye. v. Prævaricatio. N. 1.
Obéchanye prekêrſſujem. v. Prævarico.
Obéchanye. v. Promiſſio, Sponſio, Promiſſum,
Obéchanye dveh protivneh ſztràn na kakvu pogodbu. v. Compromiſſum.
Obéchem z-mojem protivnikom pogodbu. v. Compromitto.
Obéchem. v. Promitto, Spondeo.

Obed.

Digitalizirao Google

Obed. v. Prandium.
Obédvam. v. Prandeo.
Obel v. Rotundus.
Obélenye. v. Decorticatio.
Obelyújem. v. Decortico.
Obêrv. v. Cilium, Palpebra.
Nad Obêrvi kóſicza. v. Supercilium.
Obéſſam. v. Suſpendo, Appendo.
Obéſſenye. v. Suſpenſio, Suſpendium.
Obeteſújem. v. Infirmor.
Obhájam. v. Circumeo.
Obhájanye. v. Circuitio.
Obhod. v. Circuitus.
Obíjam. v. Effringo.
Obíanye. v. Effractura.
Obíavecz. v. Effractor.
Objahújem. v. Circumequito.
Obíchaj. v. Conſvetudo, Mos.
Obíchaj zel. v. Abuſus.
Objédam. v. Abedo.
Objeden. v. Petulcus.
Objednoſzt. v. Petulantia.
Obilno. v. Abundè, Affatim.
Obilno imam. v. Abundo, Affluo.
Obilnoſzt. v. Abundantia, Affluentia.
Obimanye. v. Amplexus.
Obimlyem. v. Amplector, Amplexor.
Obiram. v. Eligo, Deligo, Seligo.
Obíranye. v. Electio.
Obirſſaſenye. v. Mulcta,
Obirſſaſujem. v. Mulcto.
Oblachecz. v. Nubecula.
Oblachenye. v. Obnubilatio.
Oblachenye. v. Induitio.
Oblachim. v. Induo, Veſtio.
Oblachújem. v. Deluto.
Oblàdanya znaménye. v. Trophæum.
Obládanye. v. Victoria.
Obladávam koga vu réchi. v. Convinco.
Obladáveez. v. Victor.
Oblágam. v. Circumpono, Obvolvo, Circumvolvo.
Oblahkótim. v. Allevo, Levo.
Oblak. v. Nubes.
Oblaſújem. v. Mentior.
Oblaſzt. v. Authoritas, Poteſtas, Jus.
Obledújem. v. Ex, vel Impalleſco.
Obleſzk. v. Fulgur, Fulgetra.
Obléſzkamſze. v. Fulguro.
Oblévam. v. Irrigo, Rigo.
Oblévanye. v. Irrigatio.
Oblichaj. v. Facies.
Oblizávam. v. Lingo.
Oblóchecz. v. Feneſtella.
Oblochen. v. Feneſtratus.
Oblóchnicze. v. Valvæ. N. 2.
Oblok. v. Feneſtra.
Obodvà. v. Ambo, Uterque.
Oboruk. v. Ambidexter.
Oboruſen. v. Armatus.
Oboruſnoſzt. v. Armatura.
Oboſtrávam. v. Exacuo.
Oboſtrenye. v. Exacuitio.
Obrácham. v. Verto.
Obrácham v-kolo. v. Roto.
Obráchanye. v. Verſio.
Obradujemſze. v. Exulto.
Obramba. v. Defenſio, præſidium, Tutamen, Patrocinium.
Obranenye. v. Tuitio, De-Defenſio.
Obranitel. v. Defenſor, Tutor.
Obraſz. v. Facies, Vultus.
Obraza neſzramnoga. v. Efrons.
Obrézanye. v. Circumciſio.
Obrezávam têrſzje. v. Puto.
Obrienye. v. Raſura.
Obriſſenye. v. Exterſio, Abſterſio.
Obriſzávam. v. Abſtergo.
Obrok. v. Refectio, Cibatio.
Obruch. v. Circulus. N. 2.
Obruchnyàk. v. Culter vietorius.
Obſiſem. v. Amburo.
Obſſanoſzt. v. Confuſio, Contumelia.
Obſſanyújem. v. Confundo. N. 2.
Obſſvávam. v. Circumſuo.
Obſzédam. v. Obſideo.
Obſzédanye. v. Obſeſſio.
Obſzekávam. v. Circumſeco.
Obſzipávam. v. Oppleo.
Obſzlužávam. v. Miniſtro, Celebro.
Obſztok. v. Indago.
Obſztójem. v. Perſevero, Conſiſto, Perſiſto.
Obſztojenye. v. Perſeverantia.
Obſztíram. v. Cingo, Circumdo.
Obtúſenye. v. Accuſatio, Delatio.
Obtuſújem. v. Accuſo.
Obucha, obutel. v. Calceatus.
Obutele nachinitel. v. Calcearius.
Obúvam. v. Calceo.
Obveſzelyújem. v. Exhilaro, Lætifico, Oblecto.
Obvíemlyem. v. Complector.
Obvúzdan. v. Infrænatus.
Obvuzdávam. v. Infreno.
Obznanujem. v. Publico.

O C.

Ocháli. v. Perſpicicillum.
Ochaſzt. v. Oculatus.
Ochêrnenye. v. Denigratio.
Ochêrnujem. v. Denigro.
Ochêrvivim. v. Vermino.
Ochi, Oculi Sing. v. Oculus.
Ochin. v. Paternus.
Ochinſztvo. v. Patrimonium.
Ochnà z-belotum zméſſana zelenina. v. Glaucoma.
Ochnà kêrmeſlyivoſzt. v. Lippitudo.
Ochnà trepavicza. v. Palpebra.
Ochnì. v. Ocularis.
Ochnì kraj, kût. v. Hirqvus.
Ochnô jederko. v. Pupilla.
Ochíſchenye. v. Expolitio.
Ochito. v. Palam.
Ochiveſzt. v. Manifeſtus.
Ochiveſzto. v. Manifeſtè.
Ochuh. v. Vitricus.
Oczely. v. Calybs.
Oczérjanye. v. Sanna.
Oczéravecz. v. Sannio.
Oczet. v. Acetum.
Oczten. v. Acetoſus.
Oczteni barílecz. v. Acetabulum, Oxys. N. 1.
Ocztenyka. v. Acetabulum.

Digitalizirao Google

Ocztímſze. v. Aceſco.
Oczvirek. v. Cremium.

O D.

Od. v. A, vel Ab.
Odbeg. v. Transfuga, Fugitor.
Odbegávam. v. Transfugio, Aufugio.
Odbégavczev Lovecz. v. Fugitivarius.
Odbeglyiv. v. Fugitivus.
Odbeslyivoſzt. v. Fugacitas.
Odb'am. v. Repercutio.
Odbíanye, povrachanye gláſza. v. Echo.
Odbíenye. v. Repercuſſio.
Oddájam. v. Ab'acto.
Od daleka. v. Eminus.
Oddehnenye. v. Reſpirium, Reſpiratio.
Oddelújem. v. Divido.
Oddihávam. v. Reſpiro.
Oddíhávanye. v. Reſpiratio.
Oddojenye. v. Ablactatio.
Od drugod. v. Aliunde.
Odduha. v. Reſpirium.
Odávam. v. Vendo.
Odávanye. v. Venditio.
Odebelyújem. v. Craſſeſco.
Odebiram. v. Secerno.
Odegnanye. v. Abactio.
Odepiram. v. Abluo.
Odepranye. v. Ablutio.
Odeſſalyem. v. Ablego.
Odeſzlanye. v. Ablegatio.
Odevzetje. v. Ademptio.
Odezávam. v. Avoco.
Odezávam nazad. v. Revoco.
Odezvanye. v. Avocatio.
Odgányam. v. Abigo, Arceo.
Odgovárjam. v. Reſpondeo.
Odgovárjamſze. v. Abrenuncio, Renuncio.
Odgovor. v. Reſponſio, Renunciatio.
Odgrizávam. v. Amordeo, Abrodo.
Odháiaj. v. Apage.
Odhájam. v. Abſcedo, Diſcedo, Abeo.
Odhichenye. v. Abjectio.
Odhitávam. v. Abjicio.
Odhodek. v. Diſceſſus, Abitus.
Odhránenye. v. Educatio.
Odhranitel. v. Educator.
Odhranitelicza. v. Educatrix.
Odhranújem. v. Educo.
Odjahávam. v. Abequito.
Odíravecz, Derecz. v. Excoriator.
Odíram. v. Excorio.
Odkelyújem. v. Reglutino.
Odklenenye. v. Reſeratio.
Odkléplyem. v. Refero.
Odkrívam. v. Retego, Detego.
Odkrívam dogologa. v. Denudo, Nudo.
Odkud? v. Unde?
Odkudgod. v. Undecunque.
Odkupitel. v. Redemptor.
Odkuplyávam. v. Redimo.
Odkuplyenye. v. Redemptio.
Odletávam. v. Avolo.
Odláſem. v. Demo.
Odlúchenye. v. Deſtinatio.
Odluchújem. v. Deſtino.
Odluka. v. Deliberatio.
Odmámlyenye. v. Seductio.
Odmamlyújem. v. Seduco.
Odmekávam. v. Amoveo, Removeo.
Odmekchanye. v. Emollitio, Molleſactio.
Odmeknenye. v. Amotio, Remotio.
Odmetávam. v. Rejicio.
Odonud. v. Illinc, Inde.
Odovud. v. Iſthinc, Hinc, Inde.
Odpaſſújem. v. Diſcingo.
Odpednya, pednya dug. v. Palmaris.
Odpelyanye. v. Abductio.
Odpelyávam. v. Abduco.
Odpêrt. v. Apertus, Patens.
Odpêrto. v. Apertè, Patenter.
Odpíram. v. Aperio, Recludo.
Odpiſsujem. v. Reſcribo.
Odpiſzanye. v. Reſcriptio.
Odpiſzek. v. Reſcriptum.
Odpovédam. v. Renuncio.
Odpovédanye. v. Renunciatio.
Odprávlyam. v. Expedio.
Odpravlyenye. v. Expeditio.
Odpriſzeſemſze. v. Abjuro.
Odpríſzeſnik. v. Abjurator.
Odpuhávam. v. Efflo, Reflo.
Odrézanye. v. Abſciſſio.
Odrezávam. v. Abſcindo.
Odrezek. v. Reſegmen.
Odſzè dobe. v. Impoſterum. Deinceps, Poſthac.
Odſzékanye kotriga. v. Mutilatio.
Odſzekávam. v. Abſeco, Amputo.
Odſzekávam kotrig. v. Mutilo.
Odſzekávanye. v. Amputatio.
Odſzelenye. v. Migratio.
Odſzelyújemſze. v. Migro.
Odſzkakújem. v. Reſilio.
Odſztúplyam. v. Recedo.
Odſzvoje volye. v. Sponte, Spontaneè, Ultrò, N. 2.
Odtiranye. v. Abactio, Expulſio.
Odtirávam. v. Abigo, Expello, Fugo.
Odtúgyenye. v. Abalienatio.
Odtuim, odtúgyam. v. Abalieno, Alieno.
Odvábech zapelyanye. v. Seductio.
Odvábech zapelyávam. v. Seduco.
Odvech. v. Nimiùm.
Odveſújem Vojnike od Vojſzke. v. Exauctoro.
Odvetek. v. Hæres.
Odvetka. v. Hæreditas.
Odvezanye vojnikov. v. Exauctoratio.
Odvez, Odvezanye. v. Solutio, Abſolutio.
Odvláchenye. v. Dilatio, Procraſtinatio.
Odvláchenye na dugo. v. Comperendinatio.
Odvláchim. v. Differo, Procraſtino.
Odvláchim na dugo. v. Comperendino.
Odvláchim kam. v. Abſtraho.
Odvléchenye. v. Abſtractio.
Odvrácham koga. v. Averto.
Odvráchamſze od koga. v. Averſor, aris.

Od-

Digitalizirao Google

Odvráchanye. v. Derivatio. N. 2.
Odvráchavecz, odmétavecz od koga. v. Averſor, oris.
Oduren. v. Abominabilis, Abominoſus.
Odurjávam. v. Abominor.
Odurjávanye. v. Abominatio.
Odurno. v. Abominanter.
Odurnoſzt. v. Abominamentum.
Odvſzùd. v. Undique, Undequaque.
Odvúcham. v. Deſvefacio, Dedoceo.
Odvúchamſze. v. Deſvefio.
Odvuchlyiv. v. Deſveſcendus.
Odzávam. v. Avoco, Revoco.

O G.

Ogeny. v. Ignis.
Ogeny, kî naveſzelje gorì. v. Ignis in fine.
Ogeny máli. v. Igniculus.
Ogêrlin peſzji iz chávlyev. v. Millus.
Ogêrnyen pláſchem. v. Palliatus.
Ogêrnyujem. v. Tego. Operio.
Ogêrnyujem pláſchem. v. Pallio.
Ogíblyemſze. v. Devito, Defecto.
Oglaſſujem. v. Manifeſto.
Oglavnìk. v. Capiſtrum.
Ogledam. v. Inſpicio, Luſtro.
Ogledamſze nazad. v. Reſpicio.
Ogluſſujem. v. Surdeſco.
Ognyecz. v. Igniculus.
Ognyem poſztájem. v. Ignio, Igneſco.
Ognyen. v. Igneus, Ignitus.
Ognyilo. v. Igniarium.
Ognyiſche. v. Focus.
Ognyo-hit. v. Ignivomus.
Ognyo-kreſzalni. v. Igniarius, a, um.
Ognyo-laſz. v. Ignicomus.
Ognyo-licz. v. Ignicolor.
Ognyo-noſz. v. Igniſer.
Ognyo-rod. v. Ignigena.
Ognyo-tok, czurechi. v. Igniſluus.
Ogorek vgaſſen. v. Titio.
Ogorek gorechi. v. Torris.
Ogorenye. v. Ambuſtio.
Ogovárjam. v. Detraho. N. 3.
Ogovárjam na zochi. v. Calumnior.
Ogovárjanye. v. Detractio.
Ogovárjanye na zochi. v. Calumnia.
Ogovárjavecz. v. Detractor N. 1.
Ogovárjavecz na zóchi. v. Calumniator.
Ogragya. v. Sepimentum.
Ogragyújem. v. Sepio.
Ogrizávam. v. Arrodo.
Ogrízenye. v. Arroſio.

O H.

Ohêrgyávlyam. v. Rubigino.
Ohlágyenye. v. Refrigeratio.
Ohlagyujém. v. Refrigero.
Ohol. v. Superbus, Elatus, Arrogans, Faſtuoſus.
Oholiá. v. Superbiá, Faſtus, Elatio.
Oholimſze. v. Superbio.
Oholno. v. Superbè, Faſtuosè, Elatè.
Oholno poſelenye, v. Ambitio.
Oholno ſeléch. v. Ambitioſè.
Oholnoſelechi. v. Ambitioſus.

O J.

Ojè, Rudo. v. Temo.

O K.

Okágyenye. v. Fumigatio.
Okagyujem. v. Fumigo.
Oka jednoga chlovek. v. Monoculus.
Okalyen. v. Cœnoſus.
Okamenújem. v. Lapideſco.
Okmenúvanye. v. Lapidatio
Oka navérnyenoga chlovek. Pætus.
Okápam. v. Circumfodio.
Okápanye. v. Circumfoſſio.
Okávam. v. Compedio.
Okêrpávam. v. Sartio.
Okêrvaren. v. Cruentus.
Okêrvarno. v. Cruentè.
Okêrvarújem. v. Cruento.
Oklope oblách'm. v. Lorico.
Oklopczi. v. Loricula.
Oklopi. v. Lorica.
Okloplyen. v. Loricatus.
Okno. v. Feneſtra.
Oko. v. Oculus.
Okolicza. v. Circumferentia.
Okolu. v. Circa Circum.
Okolu briem. v. Circumrado.
Okolu gledìm. v. Circumaſpicio.
Okolu hítam. v. Circumacio.
Okolu hodim. v. Circumeo.
Okolu jaſſem. v. Circumequito.
Okolu leſìm. v. Circumjaceo.
Okolu máſem. v. Circumlinio.
Okolu mázanye. v. Circumlitio.
Okolu mreſe poſztávlyam. v. Circumretio.
Okolu naſzipávam. v. Circumaggero.
Okolu noſzim. v. Circumfero.
Okolu obhájam. v. Circumeo.
Okolu pelyam. v. Circumduco.
Okolu pelyanye. v. Circumductio.
Okolu pitje v. Circumpotatio.
Okolu poſſilyam. v. Circummitto.
Okolu poſztávlyam. v. Circumpono.
Okolu réſem. v. Circumſcindo.
Okolu skropìm. v. Circumſpergo.
Okolu ſzéchem. v. Circumſeco.
Okolu ſzédam. v. Circumſedeo.
Okolu ſzedenye. v. Circumſeſſio.
Okolu ſztoìm. v. Circumſto.
Okolu ſzvétim. v. Circumfulgeo.

Oko-

Digitalizirao Google

Okolu tvêrdenye. v. Circummunitio.
Okolu tvêrdim. v. Circummunio.
Okolu vályam. v. Circumvoluto.
Okolu veſem. v. Circumligo.
Okolu y okolu. v. Circumcirca.
Okolu zaſzipávam. v. Circumobruo.
Okolu zaznamenújem. v. Circumſigno.
Okolu zviam. v. Circumfecto.
Okova ſelézna. v. Puta, Compes.
Okráek. v. Extremitas, Margo.
Okrák ſzvinſzki. v. Petaſo.
Okréplyem. v. Roboro, Fortifico
Okrivlenye. v. Criminatio.
Okrivlyújem. v. Criminor.
Okoren. v. Durus, Rigidus.
Okorno. v. Rigidè, Durè.
Okorno tvêrdo chinìm. v. Duro. N. 1.
Okornoſzt. v. Duritas., Pertinatia.
Okrug, kolobàr. v. Circulus. N. 1.
Okrùgel. v. Rotundus.
Okrùsenye. v. Circinatio.
Okruſilo. v. Circinus.
Okruſujem. v. Circino.

O L

Olja bràtva. v. Oleitas.
Olja pun. v. Oleoſus.
Olje. v. Oleum.
Oljeizdivjeolike. v. Oleaſtrinum.
Oljen, olyen. v. Olearis. Oleaceus.
Zóljem napralyen. v. Oleatus.
Olika. v. Olea.
Olika divjà. v. Oleaſter.
Olova pun. v. Plumboſus.
Olóven. v. Plumbeus.
Olovena ſila. v. Plumbago.
Olovnàr. v. Plumbarius, ii.
Olovno krugło. v. Plumbata.
Olovo. v. Plumbum.
Z-olovom varenye. v. Plumbatura.
Z-olovom varìm. v. Plumbo
Oltàr. v. Ara.

O M.

Omákanye kruha vu jajcze. v-juhu &c. v. Embamma
Omámicza. v. Vertigo. N. 2.
Omeglenye. v. Deliqu um.
Omehkchávam. v. Mollefio.
Omilyavicza. v. Deliquiũ. N. 2.
Omlachújem. v. Tepefacio.
Omochenye. v. Intinctio.
Omráſenye. v. Diſplicentia. N. 2.

O N.

Onde. v. Illic.
Onomadne. v. Nuper.
Onùd. v. Illac.

O P

Opad. v. Caſus.
Opádam. v. Cado.
Opádam guſztokràt. v. Caſo.
Opáhanye. v. Eventilatio.
Opahújem. v. Eventilo.
Opájam. v. Inebrio.
Opálenye. v. Ambuſtio.
Opalyújem. v. Amburo.
Opányek. v. Udo, Pero.
Opányke noſzechi. v. Peronatus.
Opárenye. v. Lixamen.
Opárujem.. v. Lixo.
Opruárjem v. Diſſuo. N. 2.
Opaſſújem. v. Cingo. N. 1.
Opat. v. Abbas.
Opaticza. v. Abbatiſſa.
Opatovina. v. Abbatia.
Opchina. v. Communitas.
Opchina y ladanye velikaſſev. v. Ariſtocratia.
Opchinſzki v. Communis.
Openújem. v. Deſpumo.
Opepelyújem. v. Incinero.
Opêrpren. v. Piperatus.
Operúſſim. v. Deplumo.
Opeſſanye. v. Defatigatio.
Opet. v. Iterum, Denuo.
Opipávam. v. Contrecto.

Oplenyújem. v. Spolio.
Opleſſivújem. v. Calveſco.
Oplétam. v. Sepio.
Opoenye. v. Inebriatio.
Opomenenye. v. Monitio, Admonitio.
Opomínam. v. Admoneo, Moneo.
Oporuchenye. v. Vadimoniũ.
Opráſcham. v. Parco.
Oprava. v. Veſtis, Amictus.
Oprava podſztavlyena. v. Diplois.
Oprávlyam. v. Expedio, Exequor.
Oprávlyam koga. v. Veſtio.
Oproſchenye. v. Venia, dulgentia.
Opruſújem puſku &c. v. Solvo, Remitto.
Opſzúvanye. v. Convitium.
Opſzúvávam. v. Convitior.
Opuhávanye. v. Efflatio, Exſufflatio.
Opuznenye làſzih. v. Alopecia

O R.

Ora. v. Hora.
Ora peſchena. v. Clepſydra.
Ora ſzunchena. v. Solarium.
Oràch. v. Arator.
Oram. v. Aro.
Oràr, kì vure déla. v. Horologifex.
Ore, vure. v. Horologium, Horarium.
Oreh. v. Nux, Juglans.
Orel. v. Aquila.
Orgule. v. Organum.
Na-Orgule igram. v. Organizo.
Orgulſzki. v. Organicus.
Orgunàſs. v. Organarius.
Orgulſzko meſzto, nakôm orgule ſztojè. v. Organiſtrum.
Orias. v. Gigas.
Orlov. v. Aquilinus.
Ormár. v. Armarium.
Ornò Sekezo. v. Vomis.
Orſzàg. v. Regio, Provincia.
Orſzáchki. v. Provincialis.
Orudelje, Orudje. v. Inſtrumentum.

Oruſgyújem. v. Decortico.
Oruſárnicza, Puskárnicza. v. Armamentarium.
Orusjè. v. Arma, Armatura.
Oruſnik. v. Armiger.

OS.

Oſchek. v. Vectis. N. 3.
Oſenyen. v. Uxoratus.
Oſêrlyivecz. v. Helluo.
Osêrlyivoſzt. v. Crapula, Heluatio.
Oſganye. v. Ambuſtio.
Oskórus. v. Sorbum.
Oskórus drévo. v. Sorbus.
Oskroplenye. v. Aſperſio.
Oskroplyújem. v. Aſpergo.
Oſmikávam. v. Exprimo. N. 1.
Oſmikávanye. v. Expreſſio.
Oſtaría. v. Caupona.
Oſter. v. Acer, Acutus.
Oſter, hud. v. Acerbus, Auſterus, Severus.
Oſtriga. v. Oſtreum.
Oſtrilo, bruſz. v. Cos.
Oſtrim. v. Acuo.
Oſtriski od vune &c. v. Tomentum.
Oſtro. v. Acies.
Oſtro, hudo. v. Acerbè.
Oſvalújem. v. Fræno.
Oſúlyen. v. Calloſus.
Oſúra. v. Uſura.
òſz. v. Axis:
Oſza. v. Veſpa.
Oſzebujnem zákonom. v. Singulariter, Peculiariter.
Oſzebujni. v. Singularis, Peculiaris.
Oſzebujnoſzt. v. Singularitas.
Oſzel. v. Aſinus.
Oſzélſzki. v. Aſininus, Aſinarius, a, um.
Oſzem. v. Octo.
Oſzemdeſzet prez jednoga, dva, tri &c. v. Un, vel unus de octoaginta, duo, tres. &c.
Oſzemſzto. v. Octingenti.
Oſzilújem. v. Violo.
Oſzinecz. v. Fucus. N. 2.
Oſzine, ali ſpice klaſznè. v. Arifta.

Oſziromaſſújem koga. v. Depaupero.
Oſzkrunenye. v. Pollutio.
Oſzlabújem. v. Labefio.
Oſzláblenye. v. Debîlitatio,
Oſzlagyenye. v. Dulcoratio.
Oſzlagyújem. v. Dulcoro.
Ofzlàr. v. Aſinarius, ii.
Oſzlek. v. Aſellus.
Oſzlepávam koga. v. Excœco.
Oſzléplenye. v. Excœcatio.
Oſzlíchek. v. Aſellus.
Oſzlobágyam. v. Libero.
Oſzlobágyam od podloſnoſzti. v. Emancipo.
Oſzloboditel. v. Liberator.
Oſzlobogyenye. v. Liberatio.
Oſzlobogyenye od podloſnoſzti. v. Emancipatio.
Oſzmàk. v. Oſtennis
Oſzmeh. v. Cavilla.
Oſzmehávam. v. Irrideo, Illudo, Cavillor.
Oſzmehávanye. v. Irriſio, Cavillatio.
Oſzmehávavecz. v. Cavillator, Irriſor, Calophanta.
Oſzmehújem. v. Detraho. N. 4.
Oſzmi. v. Octavus.
Oſzmragyújem. v. Inficio.
Oſzmúgyenye. v. Aduſtio.
Oſzmugyújem. v. Aduro.
Oſznova. v. Stamen. N. 2.
Oſzo. v. Stimulus. N. 3.
Oſzoba. v. Perſona.
Oſzolenye. v. Saltura.
Oſzolújem. v. Salio, is ire.
Oſzramótenye. v. Dehoneſtamentum.
Oſzramotújem. v. Dehoneſto.
Oſztali, Reliqui, Sing. v. Reliqvus, Reſiduus.
Oſztájem. v. Remaneo.
Oſztarújem. v. Seneſco, Veteraſco.
Oſztávlyam. v. Deſero, Derelinquo.
Oſztávlyam vu Teſtamentumu. v. Lego. N. 2.
Oſztroga. v. Calcar.
Oſztrugalo za deſzku. &c. v. Dolabra.
Oſztrugalo. v. Radula, Raſorium.

Oſztrúgavam. v. Rado.
Oſztrúgavam guſztokràt. v. Raſito. N. 1.
Oſztrúgavam deſzku, drévo. v. Dolo.
Oſztrúgavecz. v. Raſor
Oſztrúſenye. v. Raſura.
Oſztrúſen. v. Radulanus.
Oſztrúſine. v. Ramentum.
Oſztruslyiv. v. Raſorius.
Ofzvétitel. v. Illuſtrator.
Oſzvétleno. v. Illuſtrè.
Oſzvétlenye. v. Illuſtramentum.
Oſzvétlujem. v. Illuſtro. N. 1.
Oſzúgyenye. v. Condemnatio.
Oſzugyújem. v. Condemno.
Oſzvâjam. v. Approprio.
Oſzvojenye. v. Appropriatio.
Oſzúplenye volye, téla. v. Torpor. N. 1.
Oſzupnújem. v. Stupefio, Obſtupeſco.

OT.

Otajnoſzt. v. Secretum.
Otáva. v. Cordum.
Otéchem. v. Tumeſco, Tumeo.
Otecz. v. Parens, Genitor.
Otemnenye. v. Obſcuratio.
Oténchanye. v. Extenuatio, Attenuatio.
Otenchujem. v. Attenuo.
Otêrgávam. v. Decerpo.
Oteſzávam. v. Aſcio.
Otimam. v. Abripio, Eripio.
Otka. v. Stiva, Rulla.
Otok. v. Inſula.
Otok, otéchenye. v. Tumor.
Otok vuſſéſz. v. Parotis.
Otreſzávam. v. Decutio.
Otreſzenye. v. Decuſſio.
Otrova. v. Virus, Toxicum, Venenum.
Otvêrgyenye. v. Induratio.
Otvêrgyenye. v. Obſtinatio, Obduratio.
Otvêrgyújem. v. Indureſco, vel Induro.
Otújam. v. Alieno.
Otúpavam. v. Hebeto.
Otúpenye. v. Hebetudo.

Otú-

Digitalizirao Google

Otúſchenye. v. Saginatio.

O V.

Ovak. v. Sic, Taliter.
Ovakov. v. Talis, Hujuſmodi.
Ovamo. v. Huc, Iſthuc.
Ovan. v. Aries.
Ovan pochiſchen. v. Vervex.
Ovchàr. v. Opilio, Ovilio.
Ovchánricza. v. Ovile.
Ovchjà chréda. v. Oviaria.
Ovchicza. v. Ovicula.
Ovchji. v. Oviarius.
Ovcza. v. Ovis.
Qvde. v. Hìc, Iſthic.
Ovdeſſnyi. v. Hujas.
Ovdeſzem. v. Adſum.
Oveſz. v. Avena.
Ovo. v. Ecce.
Ovoſchen. v. Inceratus.
Ovoſchenye. v. Ceratura.
Ovoſchújem. v. Incero.
Ovud. v. Hac, Iſthac.

O Z.

Ozdola. v. Inferné.
Ozdravlyam. v. Convaleo.
Ozebenye nòg. v. Pernio.
Ozelenyújem. v. Vireſco.
Oznánenye. v. Manifeſtatio.
Oznanyen. v. Manifeſtarius.
Oznanújem. v. Manifeſto, Notifico, publico.

P.

P A.

Pache. v. Imò.
Pacholat. v. Calantica.
Pádam. v. Cado.
Pádanye. v. Caſus
Pádavicza, bòl. v. Epilepſia.
Pádlyivo bòl imajúchi. v. Epilepticus.
Pagadùr. v. Qvæſtor.
Pagadúrſzka hiſa. v. Quæſtorium.
Pagadúrſzki. v. Qvæſtorius.
Pagadúrſztvo. v. Qvæſtorium.

N. 2
Pàk. v. Iterum, Rurſum, Iteratò.
Palacha. v. Palatium.
Palaſs. v. Gladius.
Palaſs dúgi, hegyeſter. v. Rhomphæa.
Palaſs Perſſianſzki. v. Acinaces.
Pálecz. v. Pollex.
Pálenye. v. Ambuſtio.
Palichicza. v. Bacillus.
Palicza. v. Baculus.
Palicza béla, kû noſzi mìr chinechi. v. Caduceus.
Palicza, vu kêje ſelezo. v. Dolon.
Pálim. v. Uſtulo, Amburo.
Pamet. v. Memoria, Mens.
Pametenye. v. Recordatio, Reminiſcentia.
Pametim. v. Recordor, Memini.
Pancèr. v. Lorica.
Pancerom obléchen. v. Loricatus.
Panczérſzka rubacha. v. Sagum.
Pantéra zvèr. v. Panter.
Pantlin. v. Lemniſcus. N. 1.
Pantoflin. v. Crepida.
Pantofline noſzechi. v. Crepidatus.
Pàny. v. Truncus, Stipes.
Pápa ſz. otecz. v. Papa, Pontifex. N. 2.
Papèr. v. Charta, Papyrus.
Papèr iz koſe. v. Membrana.
Papérni. v. Chartaceus, Charteus.
Papérnik. v. Topæus.
Papíga. v. Pſitacus.
Pápinſzki liſzt. v. Diploma.
Pápinſztvo. v. Pontificium. N. 2.
Paprika. v. Pyperis.
Papúcha. v. Sandalium.
Papúche noſzechi. v. Sandaligerulus.
Para. v. Vapor.
Pard. v. Pardus.
Pargaména. v. Membrana. N. 2.
Pargaménecz. v. Menbranula.
Parim. v. Lixo. N. 2.

Paſſa. v. Paſcua.
Paſſem. v. Cingo.
Paſtéta. v. Artocreas.
Paſtétar. v. Cruſtularius.
Páſz. v. Cingulum.
Paſzàr. v. Cingularius.
Páſzecz viteski. v. Balteolus.
Páſzem. v. Paſco.
Pàſz viteski. v. Balteus.
paſz. v. Canis.
Páſzji. v. Caninus, Canicularis.
Páſzji ráſavecz. v. Canicida.
Paſz kopòv, Viſely, Hêrt, komuſz, paſz morſzki riba. v. Canis.
Paſz ſamícza, Pſzicza. v. Canicula.
Paſzo-glav. v. Caniceps.
Paſztìr. v. Paſtor.
Paſztirichicza pticza. v. Motacilla.
Paſytìr kózji. v. Caprarius.
Paſztìr ovchinſzki, óvchji. v. Opilio.
Paſztir ſivine velike. v. Bubulcus.
Paſztìr ſzvinſzki. v. Subulcus, Porcarius ii, m.
PaſztirſzkaPalicza. v. Agolum.
Paſztírſzki, a, o. v. Paſtoralis.
paſztorek. v. Privignus.
Paſztorkinya. v. Privigna.
Paſztùh. v. Eqvus.
Pàv. v. Pavo.
Pavuchecz. v. Araneola.
Pavuchina. v. Araneum.
Pávuk. v. Aranea.
Pávuk na viſzokeh nogah. v. Pſalangium.
Pavulicza na brádi. v. Lanugo.
pavulicza iz vune, platna &c. v. Floccus.
Pázech. v. Obſervanter.
Pazenya vréden. v. Obſervabilis.
Pazenye. v. Attentio, Obſervantia.
Pázim. v. Obſervo, Attendo.
Pázim guſztokràt. v. Obſervito.
Pazuha. v. Axilla.

Pchela. v. Apis.
Pchelecz. v. Alveare.
Pchelnyak. v. Apiarium.
pchelſzka tráva. v. Apium.

P E.

Pèch. v. Fornax.
Pèch za kruh. v. Furnus.
Pèch za gibanicze. &c. v. Clibanus.
Pecha. v. Peplum.
Pechàr. v. Fornacarius. N. 3.
Pechat. v. Sigillum.
Pechatim. v. Sigillo, Obſigno.
Pechem. v. Uro, Aſſo.
Pechem kruh. v. Pinſo.
Pechenya. v. Aſſatura.
Pechícza. v. Fornacula.
Pechína. v. Petra.
Pechína. razdvojena. v. Rupes.
Pechínaſzt. v. Petricoſus.
Pechinicza. v. Rupecula.
Pechna lopáta. v. Infurnibulum.
Pechno ſrelo. v. Præfurnium.
Pechnyàk. v. Cacabus.
Pechka. v. Vinacea, Acinus.
Pechúrka. v. Fungus.
Pedeny. v. Spitama.
Pehar. v. Poculum.
Pehar ſíroki. Patera.
Peháreez. v. pocillum.
Pehárnik. v. Pincerna, Pocillator.
Pehárni ſztol. v. Abacus.
Pehar zdvemi preruchi. v. Dyota.
Pek. v. Piſtor.
Pek, kî pogache, koláchicze peche. v. Libarius.
pekárnicza. v. Piſtrinum. N. 1.
Pekel. v. Inferna. N. 2.
Pekleni. v. Infernalis.
Példa. v. Exemplum.
Pelikàn pticza. v. Pelicanus.
Pelìn. v. Abſynthium.
Pelinkovo vino. v. Abſinthites.
Pelinkov, a, o. v. Abſinthiat9.
Pena. v. Spuma.
Penezen. v. Peculiatus, a, um.
Penezi. v. Pecunia.
Penimſze. v. Spumo.
Pèny. v. Truncus.
Penovàl. v. Calamarium.
Pentam. v. Balbucinor.
Pentav. v. Blæſus.
Pepel. v. Cinis.
Pepelim. v. Cinefacio.
Pepelnaſzt. v. Cineroſus.
Perècz. v. Spira.
Perem. v. Lavo.
Perèm. v. Fimbria.
Pereman. v. Fimbriatus.
Pergiſcha. v. Pugillus.
Pêrhavka. v. Favilla.
Pêrhuti glave. v. Furfur. N. 2.
Perje, pavulicza. v. Pluma.
Z-perja mehkoga. v. Plumatilis.
Perje noſzechi. v. Pennifer.
Z-perjem mogùch. v. Pennipotens.
Pernat. v. Plumatus, Pennatus.
Pernat iz pavulicz. v. Plumarius.
Pernat na nogah. v. Pennipes.
Pernicza blazina. v. Culcitra.
Pero kêmſze mála. v. Penicillum.
Pero za piſzmo. v. Calamus.
Pero. v. penna.
Pêrper. v. Piper.
Perſſianſzko kralyeſztvo. v. Perſia.
Perſſin. v. Petroſelinum.
Pêrſzaſzt. v. Pectoroſus.
Pêrſzi. v. Pectus.
Pêrſzi mále. v. Pectuſculum.
Pêrſznichàr kî pêrſznicze déla. v. Lacunarius, ii. m.
Pêrſznicze. v. Lacunar.
pêrſzni zakrov. v. Pectorale.
pêrſzt. v. Digìtus.
pêrſzt pálecz pêrſzt pêrvi od pálcza, ſzrédni &c. v. Digitus.
Pêrſztan. v. Anulus.
Pêrſztenàr. v. Anularius.
Pêrſztenka ladichicza. v. Dactylotheca.
Pêrtim. v. Onero.
Pêrvi. v. Primus.
Pêrvi pochetnik kakvoga du-

goványa. v. Coriphæus.
Pêrvlye. v. Prius.
Pêrvoneg. v. Priuſquam, Antequàm.
Perut. v. Ala.
Peſche kolno. v. Abſis.
Péſchen. v. Arenoſus.
Peſſechki. v. Pedeſter.
Peſſecz. v. Pedes.
Peſz. v. Canis.
Paſzàk ribicza. v. Fundulus.
Péſzek. v. Arena.
Péſzek debeli. v. Sabulo, Saburra.
Peſzma. v. Cantio, Cantilena, Carmen.
Peſzma mêrtvéchka. v. Nenia, Epicedium.
Peſzma ſzvadbena. v. Epithalamium.
Peſzme paſztirſzke. v. Bucolica.
Peſzt. v. Pugillus.
Pèt. v. Quinque.
petdeſzet. v. Quinquaginta.
Petek. v. Dies Veneris.
Petek veliki. v. Paraſceve. N. 2.
Peti. v. Quintus.
Pèt lèt vréme. v. Luſtrum.
Petſztò. v. Quingenti.
Pévecz. v. Cantor, Gallus gallinaceus.

P I.

Piacz. v. Forum.
Pian. v. Ebrius.
Pian guſzto kràt. v. Ebrioſus.
Pian malo. v. Ebriolus.
Piánoga chinìm. v. Ebrio.
Piánſztvo. v. Ebrietas.
Piavka. v. Sangviſuga, Hirudo.
Piguchev. v. Maculoſus. N. 2.
Pika. v. Macula.
Pikam. v. Pungo.
Pikanye. v. Punctatio.
Pikecz. v. Uredo.
Piknya. v. Punctum.
Pila. v. Serra.
Pila ſzpolyarſzka. v. Lima.
Pila velika. v. Runcina. N. 2.

Pi-

Digitalizirao Google

Pílim. v. Serro, Limo. N. 1.
Pilyuh. v. Vultur, Milvus.
Pipa. v. Epiſtomium.
Pípam. v. Palpo. N. 1.
Pípanye. v. Palpamen, N. 1.
Pípavecz. v. Palpator. N. 1.
Piplyich. v. Pullaſter.
Piplyiv, a, o. v. Palpabilis.
Piſchal. v. Fiſtula.
Piſche. v. Pullus.
piſchìm. v. Fiſtulo, pippio.
piskor. v. Lampetra.
piſſem. v. Scribo.
piſſem cheſzto. v. Scriptito.
piſzana dugoványa, iz vnogeh knìg izebrána. v. Collectanea.
piſzanye. v. Scriptio.
piſzatiſze mogùch. v. Scriptilis.
piſzatimiſze hoche. v. Scripturio.
piſzecz. v. Scriba.
piſzecz Váraski. v. Notarius.
piſzkútanye od teske duhe. v. peripneumonia.
piſzkutlyiv. v. peripneumonicus.
piſzmo. v. Scriptura, Scriptum.
piſzmo, kêmſze gdo, ali drugoga ſzuproti krive tusbe ſzprichâva, y brani. v. Apologia.
piſzmo od duga, Duſni liſzt. v. Syngrapha.
piſzmo ſzvoje rúke Chyrographum.
piſzmo izvnogeh drugehpiſzmih ſzkêrpano. v. Cento.
pítam. v. Interrogo, percontor, Quæro.
pitanye. v. Qvæſtio, Interrogatio.
pitam, Tuſztìm. v. Sagino.
pítanye. v. Sagina.
pítje. v. potatio, potus.
pítje na duſsák. v. Amuſtis.
pítje prez reda. v. Bibacitas.
pitom. v. Cicur.
pitomim. v. Cicuro.
pítvina. v. potus.
píva. v. Cereviſia.
Pivnichàr. v. Cellarius.
Pivnicza. v. Cellarium.
Pivnicza pod zemlyum. v. Hypogeum.

P L.

Plácha. v. Solutio, Merces.
Plácha dobrovolyna. v. Præmium.
Placha krainſzka. v. Stipendium.
Plácham. v. Solvo.
Plácha za dobro chinenye. v. Remuneratio.
Plach. v. Fletus, Planctus.
Plachemſze. v. Fleo, Ploro.
Plachlyiv. v. Flebilis.
Plachlyivo. v. Flebiliter.
Plach maloga deteta. v. Vagitus.
Pláchnik, kî vſzako leto pláchu priemlye. v. Stipendiarius. N. 2.
Pláchni najemni chlovek. v. Mercedius.
Plàchu, kî dáje. v. Solutor.
Plach z-krichem. v. Ejulatus- N. 2. Qviritatio.
Plah. v. Pavidus, Timidus.
Plaho. v. Pavidè, Timidè.
Plahoſzt. v. Pavor, Timor, Metus, Formidatio.
Pláhta. v. Linteamen.
Plajbaſz. v. Ceruſſa.
Plamen. v. Flamma.
Plamneno. v. Inflammanter.
Plamnenye. v. Inflammatio.
Plamnim. v. Inflammo.
Planína. v. Alpes.
Planínſzki, Planínecz. v. Alpinus.
plàſch. v. pallium.
pláſchem pokriven. v. palliatus.
pláſſim. v. Terreo, Terrefacio.
plaſslyiv. v. pavidus, Meticuloſus.
platnàr. v. Lintearius, ii.
platnen. v. Lineus.
platnicza kolna. v. Abſis.
plátno. v. Tela.
plátno ténko. v. Carbaſus.
plàv. v. Fuſcus.
plávam. v. Nato.
plávam pod vodum. v. Urinor.
plávavecz. v. Natator.
plavni pod vodum. v. Urinatorius.
plávanye. v. Natatus.
plávavecz pod vodum. v. Urinator.
plazim. v. Repo, Serpo.
plechaſzt. v. Humeroſus.
pleche. v. Scapula. Armus.
pleche rame. v. Humerus.
pleh. v. Lamina.
pléjem. v. Sarrio.
pléjem Vinograd. v. pampino.
plémen. v. Genus.
plemenit. v. Nobilis.
plemenitim. v. Nobilito.
plemenito. v. Nobiliter.
plemenitoſzt. v. Nobilitas.
plényam. v. Vadio.
plényanye. v. Vadiatio.
plenicza. v. Faſcia.
plepelicza. v. Coturnix.
plèſs. v. Calvities.
pleſſem. v. Salto, Salio.
pleſſiv. v. Calvus, Calvatus.
pleſsívecz. v. Calvaſter.
pleſſiv bivam. v. Calvefio Calveſco.
pleſzkanye z-rukami od veſzelja. v. plauſus.
pleſzniv. v. Muculentus. N. 2.
pleſznivem. v. Muceo.
pleſzniv poſztájem. v. Muceſco.
pleſznivoſzt. v. Mucor, Mucedo.
plétva. v. Sarritio.
plétva têrſzja. v. pampinatio.
plevàch. v. Sarritor.
plevàch Vinograda. v. pampinator.
plevachicza Vinogradſzka. v. pampinatrix.
pleva. v. palea.
plévni. v. palealis.
plevami zméſſan. v. paleatus.
plévnyak. v. palearium.
plòd. v. Fructus, Ubertas.
plòd. v. Fœtus.
plòd zemlyè. v. Fruges.
ploden. v. Uber, Fertilis, Fœcundus.
ploſznat. v. planus.
plòt. v. Seps.

plov-

Digitalizirao Google

plovchi kamen. v. pumex.
plug. v. Aratrum.
plusim. v. Aro.
plusno dêrsálo. v. Buris.
plusno drévo, nakôsze plusno selezo nabia. v. Dentale.
plusno selezo. v. Vomer.
plyúcha. v. pulmo.
plyújem. v. Spuo.
plyuszka. v. Alapa, Colaphus.
plyuszkam z-rukami od veszelja. v. Applaudo, plaudo.

P O.

Po. v. Per.
pobegávam. v. pro, vel Aufugio.
pobélenye. v. Dealbatio.
pobelitel. v. Dealbator.
pobélújem. v. Dealbo.
pobiamsze z-drugem. v. Confligo.
pobienye. v. Læsio, Conflictus.
poboj vu vojszki. v. Conflictus.
pobolssanye. v. Emendatio, Melioratio.
pobolssávam. v. Emendo, Melioro.
poboszen. v. Devotus, pius.
poboszno szt. v. pietas, Devotio.
pochákanye. v. Expectatio.
pochakújem. v. Expecto, operior, præstolor.
pochêrnenye. v. Denigratio.
pochêrnújem. v. Denigro.
pocheszújem. v. pecto, Frico.
pochetek. v. Origo, Initium, principium.
pochinek. v. Quies, Requies.
pochínyam. v. Incipio, Exordior, Inchoo.
pochiszchenye. v. purgatio.
poczulicza. v. Capillare, Reticulum.
podájem. v. porrigo. Item Dedo, Subdo.
podanye. v. Deditio.
podárjam. v. Subaro.
podbiam. v. Succutio.
podbienye. v. Succusio.
podboj na vrateh. v. postis.
podbradek. v. Mentum.
pod dólnyi. v. pavimentum.
podegnanye. v. Subactio.
podelenye. v. Distributio, partitio.
podelújem. v. Distribuo, partior.
podgányam. v. Subigo.
pod górnyi. v. Tabulatum.
podgrinyalo pechnò. &c. v. Rutabulum.
podjarmujem. v. Subjugo.
podignenye. v. Exaltatio.
podigujem. v. Exalto, Elevo, Erigo.
podkápam. v. Suffodio.
podkávam. v. Soleo.
podkop. v. Suffossio, Cuniculus.
podkop pod zemlyùm otajni. v. Cuniculus.
podkova. v. Solea.
podlágam. v. Subjicio, Subdo.
podlaganye. v. Subjectio.
podlezujem. v. Subrepo.
podlosenye. v. Subjectio.
podlosnik. v. Subditus.
podmekávam. v. Subduco, subtraho, surripio.
podmeknenye. v. Subductio, subtractio.
podmitenye. v. Corruptio.
podmítim. v. Corrumpo, Depravo.
podnássam. v. Tolero, sufferro supporto.
podnetek. v. Fomes.
podpassújem. v. Succingo.
podpíram. v. Succolo, Fulcio.
podpissujem. v. subscribo.
podpiszánye. v. Subscriptio.
podplat. v. Planta pedis. N. 1.
podpor. v. Fulcrum, Fulcimentum.
podpornya. v. Subscus.
podrézanye. v. Succisio.
Podrezávam. v. Succido.
podsseptávam. v. Suggero.
podszedenye. v. obsessio.
podszednik. v. Obsessor.
podszegyen. v. Obsessus.
podsztava. v. Subductura.
podszrsíram. v. Substerno.
podvêrgávam. v. Substituo, suppono.
podvêrszenye. v. Suppositio, substitutio.
podveszna. v. Subligaculum.
podveszújem. v. Subligo.
podugovat. v. Oblongus.
Podúszenye. v. Prolongatio.
poduszújem. v. Prolongo.
poduszszújem. v. Suffoco.
podzemlyen. v. Subteraneus.
pogácha. v. Azimus.
pogájam, mìr-chinim. v. Concilio, Placo.
pogájamsze. v. Paciscor, Convenio.
pogájanye míra. v. Conciliatio.
pogan. v. Fœdus.
poganìn. Poganinszki v. Genticus. N. 2.
poganínsztvo. v. Gentilitas. N. 3.
pogáno. v. Fœdè, Turpiter, Impurè.
pogassenye. v. Extinctio.
pogassújem. v. Extinguo.
pogíbam. v. Pereo, Occido.
pogibel. v. Discrimen, Periculum.
pogibelno. v. Periculosè.
pogiblyem. v. Periclitor.
poglavit. v. Egregius.
poglavito. v. Egregiè.
pogled. v. Aspectus, Intuitus.
pogledávam. v. Intueor.
pogledávam dole. v. Despicio.
pogledávam gore. v. Suspicio.
pogledávam nazad. v. Respicio.
pogodba. v. Contractus, Pactum. Fœdus.
pogoditel y szúdécz, od dvèh sztràn izebran. v. Arbiter.
pograblyújem. v. Abripio.
pograblyújem raszipano. v. Colligo.
pohabitel. v. Destructor, Corruptor.
pohablenye. v. Destructio, Corruptio.
pohablyújem. v. Destruo, Corrumpo.
pohágyam. v. Invíso, Vísito.
pohistvo. v. Supellex.
Pohlepen. v. Avidus, Cupidus.

pohle-

pohlepno. v. Avidè, Cupidè.
pohlepnoſzt. v. Aviditas, Cupiditas.
pohogyenye. v. Viſitatio.
pohválenye. v. Collaudatio.
pohvalújem z-drugem. v. Collaudo.
pohúgyenye. v. Deterioratio.
pohugyújem. v. Deterioro.
pojata. v. Stabulum.
pojaſz. v. Cingulum.
pokájamſze. v. Pœniter, Doleo.
pokájanye. v. Pœnitudo, Contritio, Dolor.
pokápam. v. Sepelio, Tumulo.
pokápanye. v. Sepultura.
pokáranyẽ. v. Reprehenſio, Correptio.
pokaſujem. v. Oſtendo, Demonſtro.
pokedobe. v. Siquidem, Quandoquidem.
pok'eknenye. v. Genuflexio.
poklekujem, klechìm. v. Flecto. N. 2.
poklop. v. Operculum.
Pokoj. v. Quies.
pokojen. v. Quietus.
pokolenya rèd od pochetka. v. Genealogia.
pokolénye. v. Genus, Stirps, Natio.
pokop. v. Sepultura, Humatio.
pokóra. v. Pœnitentia.
pokoren. v. Obediens.
pokórni za gréhe. v. Pœnitens.
pokornoſzt. v. Obedientia.
pokorno. v. Obedienter.
pokráchenye. v. Abbreviatio.
pokreplyújem. v. Corroboro.
pokrivácha ſenſzke glave. v. Calantica.
pokriválo. v. Operculum.
pokrivam. v. Tego.
pokrívlyam. v. Accuſo, Incuſo.
pokrov. v. Operimentum.
pokrov, pokrivalo poſztelye. v. Lodix.
pokupújem. v. Cõëmo.
pòl. v. Dimidium, Medium, Semi, Semis.
pòl muſa pòl ſene, ali Chlovek obojega ſzpola. v. Hermaphroditus.
Napol mêrtev. v. Semimortuus.
Napol sìv. v. Semivivus.
polagáno. v. Paulatim, Pedetentim.
poláhko chinenye. v. Lentitudo.
poláhko. v. Paulatim.
pòl dne. v. Meridies.
póleg. v. Penes, Juxta. Ponè.
polehchicza. v. Levamen, Allevamentum.
polehku. v. Paulatim.
polévam. v. Perfundo.
polévanye. v. Perfuſio.
polovicza. v. Dimidium, Medietas.
polyàk. v. Polonus, Sarmata.
polye. v. Campus.
pomágam. v. Juvo, Adjuo, Opitulor, Auxilior.
pomamlyújem. v. Demento.
pománkam. v. Deficio.
pomáſújem. v. Ungo.
pomaſújem píſzmo. v. Deleo.
pomázanye. v. Unitio.
pomázanye píſzma. v. Litura.
pomeknyenecz. v. Ardelio.
pomenek. v. Colloquium.
pomenek páſztírſzki. v. Eclo-ga.
poménkanye. v. Defectus.
pomenſſanye. v. Diminutio, Iminutio.
pomenſſávam. v. Iminuo, Diminuo.
pomêrchanye meſzecza. v. Eclipſis.
poméſſano. v. Permiſtim.
poméſſanye. v. Permiſtio.
poméſſávam. v. Commiſceo, permiſceo.
pométam. v. Verro. Everro.
pominamſze. v. Colloquor.
pomirenye. v. Reconciliatio.
pomírjam. v. Reconcilio.
pomiritel. v. Reconciliator.
pomoch. v. Auxilium, Adjutorium, Adjumentum, ſuppetiæ.
pomochnicza. v. Auxiliatrix, Adjutrix.
pomochnìk. v. Auxiliator, Adjutor.
ponaprávlenye. v. Reſtauratio, Reparatio.
ponaprávlyam. v. Reſtauro, Reparo.
ponáſſamſze z-drugem. v. Competo.
ponávlyam. v. Renovo, Inſtauro.
pondelyek. v. Dies Lunæ.
pondurek. v. Mergus.
pondúrim. v. Immergo.
ponieden pùt. v. Nullatenus.
ponizen. v. Humilis.
poniznoſzt. v. Humilitas.
ponizujem. v. Humilio.
ponovlenye. v. Renovatio, Inſtauratio.
ponújam. v. Offero.
ponyva. v. Sartago.
po obláchenye. v. Obnubilatio.
po oblachújem. v. Obnubilo.
pop. v. Sacerdos.
popádam. v. Comprehendo.
popálenye. v. Exuſtio.
popálenye ſzáda vu czvétu. v. Urica.
popaſſenye. v. Depaſtio.
popaſſújem. v. Depaſco.
popek. v. Mergus.
popêrſzine. v. Antilena.
popêrſznicham. v. Laqveo.
popêrſznichen. v. Laqueatus.
popévam. v. Cano, Canto, pſallo, Modulor.
Popévanye ſzloſno. v. Concentus.
popévka. v. Cantio, Cantus.
popíam. v. Ebibo.
popikávamſze. v. Titubo, Ceſpito.
popikávanye. v. Titubatio, Ceſpitatio.
popiſzávam. v. Conſcribo.
popiſzávanye. v. Conſcriptio.
popiſzávanye ſzvéta. v. Coſmographia.
popláſſenye. v. Terricula.
poplaſſújem. v. Terrefacio.
poplun. v. Tegumentum.
poplyuvávam. v. Conſpuo.
popogyenye. v. Contabulatio.
popogyújem. v. Contabulo.
popovſzki. v. Sacerdotalis.
popovſztvò. v. Sacerdotium, Presbyteratus. po-

poprávlenye. v. Reſtauratio.
popriſchen. v. puſtulatus.
poprug. v. Antilena.
popúſcham. v. Laxo.
popuſchen. v. Laxus.
porágyam. v. pario, Gigno.
porívam. v. Trudo.
porívam dole. v. Detrudo.
porkulàb Gradéchki. v. Caſtellanus.
porkuláb Váraski. v. Stator.
poroblenye. v. Deprædatio, Depopulatio.
porobim. v. Deprædor, Spolio, Depopulor.
porobitel. v. Depopulator.
porod. v. partus.
porod pêrvo vremena. v. Abortus.
porogyenye. v. partus.
porúcham. v. Significo, Nuncio.
poruchenye. v. Significatio.
poruchtvo. v. Vadimonium.
poruchtvo z-rúkum dáno. v. Stipulatio.
Poruk. v. Vas, adis, præs.
Poruk z-drugemi poruki. v. Compræs.
poſelenye. v. Concupiſcentia.
poſelenye viſſe ſzvoje vrédnoſzti. v. Ambitio.
poſelitel hvale &c. viſſe ſzvoje vrédnoſzti. v. Ambitioſus.
poſelyújem. v. Concupiſco.
poſiràk. v. Gurgulio.
poſſilyam. v. Mitto.
poſiráka zachetek. v. Fauces, Faux.
poſiram. v. Deglutio.
poſiràſs vſza hotechi poſreti. v. Heluo.
poskalyújemſze. v. Lubrico.
poskodlyiv. v. Damnoſus.
poskroplenye. v. Aſperſio, Conſperſio.
poskroplyújem. v. Aſpergo, Conſpergo.
poſpótanye. v. Irriſio.
poſpotávam. v. Irrideo, Ludifico.
poſpotlivicza. v. Irriſor.
poſta. v. poſta.
poſtar. v. Veredarius. N. 2.
poſtarſzki kony. v. Veredus.
poſtarſzki ſzluga. v. Veredarius. N. 1.
poſten. v. Honeſtus.
poſteno. v. Honeſtè, Honoratè.
poſtenya vréden. v. Honorabilis.
poſtenye. v. Honeſtas, Honor.
poſtújem. v. Veneror, Obſervo.
poſtujúchi. v. Venerabundus.
poſtujúch. v. Veneranter.
poſtúvan. v. Honoratus.
poſtuváni. v. Venerabilis.
poſtuványa vréden. v. Venerandus.
poſtúvavecz. v. Venerator.
poſzágyam. v. planto.
poſzágyavecz. v. plantator.
poſzágyenye. v. plantatio.
poſzebe. v. Separatè
poſzédam. v. Conſideo, Aſſideo.
poſzédam k-ſztolu. v. Diſcumbo, Accumbo.
poſzédgyújem. v. Incaneſco.
poſzehávam. v. Areo, Areſio.
poſzéjam. v. Semino.
poſzejaſzt. v. Furfuroſus.
poſzeje. v. Furfur, Canica.
Iz poſzej. v. Furfuraceus.
poſzel. v. Nuncius.
poſzel imajúchi jákoſzt vuchiniti mìr, ali razmetati. v. Fecialis.
poſzel, kî mìr proſzi. v. Caduceator.
poſzel, Opravlyanye. v. Negotium.
poſzelſztvo. v. Legatio.
poſzêrkávam. v. Abſorbeo.
poſzinenye. v. Adoptio.
poſzinyen. v. Adoptivus.
poſzinújem. v. Adopto.
poſzípanye. v. Inſperſio.
poſzipávam. v. Inſpergo.
poſzkakújem. v. Subſilio, Exilio.
poſzkokom. v. Saltuatim.
poſzlùſſam. v. Audio.
poſzlúſſanye. v. Auditio, Auſcultatio.
poſzlúſſen. v. Obediens.
poſzluſſitel. v. Auditor.
poſzlyiv. v. Negotioſus.
poſzlújem. v. Operor, Laboro.
poſzluh. v. Auditio.
poſzlúvanye. v. Operatio.
poſzmeávamſze. v. Subrideo.
po ſzmêrti otcza rogyen. v. poſthumus.
poſzmragyújem. v. Fædo, Defædo.
poſzneſſicza. v. pronuba.
poſzpeſſen. v. Celer, Feſtinus.
poſzrebren. v. Inargentatus.
poſzrebernujem. v. Inargento.
poſzreche. v. Fortè.
poſzt. v. Jejunium.
poſztájam. v. Subſiſto.
poſztarújemſze. v. Seneſco.
poſztávlyam. v. pono, Loco.
poſztelya. v. Lectus, Torus.
poſztelya zákonſzkeh. v. Thalamus.
poſtelya za ſivinu. v. Stratum.
poſztelyne iz ſztraníh deſzke. v. Sponda.
poſztimſze. v. Jejuno.
poſztni, a, o. v. Eſurialis, Jejunus.
poſztolka. v. Cenchris, idis.
poſzuda. v. Vas, vaſis.
poſzuda, ali meſzto za lépe duhe. v. Myrothecium.
poſzuda, vu kûſze kaménczi, grah &c. vu kakvom izbiranyu meche. v. Urna. N. 3.
poſzudba. v. Mutuum.
Na poſzudbu jemlyem. v. Mutuor.
Na poſzudbu jemlyem vech kràt. v. Mutuito.
Na poſzudbu dájem. v. Mutuo.
poſzúgyen. v. Mutuarius, Mutuatus, Mutuus. N. 1.
Nepoſzudbu jemlyenye. v. Mutuatio.
poſzuditel. v. Creditor. N. 2.
poſzugyeno duguvanye. v. Commodatum.
poſzúgyenye do vremena. v. Commodatio.
Poſzugyújem. v. Mutuo.
poſzugyújem damiſze ono iſzto

Digitalizirao Google

to nazad povêrne. v. Commodo. N. 1.
poſzugyújem vechkrát. v. Commodito.
poſzvájam. v. Approprio.
poſzvechenye. v. Conſecratio, Sanctificatio.
poſzvechenye. v. Illuminatio.
poſzvechenye Czirkveno. v. Dedicatio. N. 2.
poſzvechújem. v. Conſecro, Sanctifico.
poſzvechújem Czirkvu. v. Dedico. N. 2.
poſzvetitel. v. Conſecrator, Sanctificator.
pòt. v. Sudor.
potájam. v. Occulto, Celo.
potajenye. v. Occultatio.
potekávam. v. Excurro, procurro.
potemnújem. v. Obtenebraſco.
poténchenye. v. Extenuatio.
poténchávam. v. Extenuo.
poteptanye. v. Conculcatio.
poteptávam. v. Conculco.
potêrplenye. v. patientia, Tolerantia.
potímſze. v. Sudo.
potíram. v. Frango.
potirávam. v. Impello.
potíſſenye. v. pacatio, placatio.
potalchújem. v. Conculco.
potne vu télu jamicze. v. porus.
potok. v. Flumen, Fluvius.
potok. v. Torrens.
potom. v. poſtmodùm.
potonenye. v. Submerſio.
potop. v. Diluvium.
podplat. v. Solea. N. 1.
potrébchina. v. Neceſſitas, Indigentia.
potrebuem. v. poſtulo, Exigo.
potrebuem nazad. v. Repeto.
potrenye. v. Contritio, N. 1.
potreſz. v. Motus.
potreſzenye. v. Commotio.
potreſzújem. v. Commoveo
potroſſek. v. Sumtus.
potroſſenye. v. Conſumtio.
potroſſenye viſſereda. v. prodigalitas.
potroſslyiv. v. Sumtuoſus
potroſslyivo. v. Sumtuosè.
potroſslyiv prez reda. v. prodigus, prodigalis.
potroſslyivo prez reda. v. prodigaliter.
potroſſni. v. Sumtuarius.
potroſſujem. v. Sumtifacio. Conſumo, is.
potroſſujem prez reda. v. prodigo.
potvárjam krivo. v. Inſimulo, Calumnior.
potvárjanye krivo. v. Calumnia.
potvárjavecz krivo. v. Calumniator.
potvêrgyávam z-rechjùm. v. Confirmo, Affirmo.
potvêrgyújem. v. Firmo, Roboro, Fortifico
potuſújemſze. v. Queror, Conqueror.
povalyújem. v. Dejicio, proſterno, Devolvo.
povédam. v. Narro.
povekſſanye. v. Augmentum.
povekſſanye vuráſztenyu. v. Incrementum.
povekſſávam. v. Augeo, Amplio.
povêrnenye. v. Reſtitutio.
povêrnenye od drugud nazad k-ſzvomu pragu. v. poſtpoſtliminium.
povêrtelyni. v. Hortenſis.
poveſujem. v. Colligo.
povíam. v. Circumligo.
povíam z-pleniczami. v. Faſcio.
póvoj. v. Faſcia.
povrácham. v. Reſtituo.
povráchamſze k-ſzvomu pragu. v. poſtliminiò redeo. poſtliminium.
povráchamſze nazad. v. Revertor.
povráz. v. Funis.
pozablenye. v. Oblivio.
pozabliv. v. Oblivioſus.
pozablyujem. v. Obliviſcor.
pozávam. v. Invito.
pozdravitel. v. Salutator.
pozdrávlenye. v. Salutatio.
pozdrávlyajuchi. v. Salutatorius.
pozdrávlyam. v. Saluto.
pozdravicze napitek. v. Salutaria.
pozdravitelicza. v. Salutatrix.
pozlachújem. v. Inauro.
pozlatitel. v. Inaurator.
poznanye. v. Cognitio, Agnitio.
poznávam. v. Agnoſco, Cognoſco.
Pozoj. v. Draco.
pozóvich. v. Invitator.
pozvanye. v. Invitamentum.
pozvédam. v. Inquiro.
pozvédavecz. v. Inquiſitor.
pozvégyenye. v. Inquiſitio.
pozutra. v. perendie.

P R.

prag. v. Limen.
Nad pragom górnye ſzleme. v. Superliminare.
pràh melinſzki. v. pollen. N. 2.
pràh od vêrtanya. v. Scobs.
prálya. v. Lotrix.
prányе. v. Lotio, Lotura.
praſchecz. v. porcellus, porculus.
praſchichev oddojenye. v. porculatio.
praſcham. v. parco.
praſchìm. v. Crepo.
praſzecz. v. porcus.
praſzecz divji v. Aper.
práſze málo. v. Nefrens, porcaſter.
praſzecz nepochiſchen. v. Verres.
práſze odojek. v. porculena.
praſzechji. v. porcinus, porcarius, a, um.
praſzechji odhranitel. v. porculator.
praſzechjega meſza prodavavecz. v. porcinarius.
praſzk. v. Fragor.
praſzkam. v. Crepo.
praſzkanye. v. Crepitus.
praſzichàr. v. porcarius, ii.
praſzicza. v. Sus, porca. N. 1.
praſzícza breja, ali kâ praſchiche-doi. v. Scrofa.

Pra-

prates. v. Veſtimentum.
právi, a, o. v. Verus.
právda. v. Lis, Litigium.
pravdamſze. v. Litigo.
pravdamſze krivo. v. Vitilitigo.
právdanya znanye. v. Juriſprudentia.
pravdàſs. v. Advocatus, Litigator. N. 1.
pravdàſs krivichni. v. Vitilitigator.
právde zroke napervodájem. v. Allego.
právde zrokov nepêrvo dávanye. v. Allegatio.
pravdo-znanecz, pravdàſs. v. Juriſconſultus, Advocatus, Litigator. N. 1.
pravichen. v. Æqvus, Juſtus.
pravo-vérni. v. Orthodoxus.
pravo-vérno veruvanye. v. Orthodoxia.
pravichen prez vſzake kriviczе. v. Innocens.
pravichno. v. Æquè, Juſtè.
pravícza. v. Juſtitia, Jus. N. 1.
prázen. v. Vacuus.
práznim z-rodom. v. Inceſto.
práznik. v. Fornicarius. N. 2.
práznik z-luczkum ſenum. v. Adulter.
práznik ſenum múſa nemajúchum. v. Fornicarius. N. 2.
práznik z-rodom. v. Inceſtuoſus, Inceſtificus.
práznoſzt. v. Vacuitas.
práznoſzt z-rodom. v. Inceſtum.
prebádam. v. Transfigo.
prebávlenye. v. Digeſtio.
prebávlyam. v. Digero.
prebegávam. v. Transfugio.
prebégnenye. v. Transfugiū.
prebêrzo. v. præpropere.
prebiam. v. Tranſadigo.
prebíram. v. Seligo.
prebivaliſche. v. Habitaculum, Habitatio.
prebivalitel. v. Habitator.
prebivalitelicza. v. Habitatrix.
prebívam. v. Habito. Reſideo, Dego.
prebrágyamſze. v. Tranſnavigo, Trajicio. N. 2.
prebúgyamſze. v. Expergiſcor
prebúgyenye. v. Excitatio.
prebugyújem. v. Excito.
precha. v. Funda.
prechàr. v. Fundibularius.
prechum guſztokràt hítam. v. Fundito. N. 1.
precze. v. Fortiter.
preczéjam. v. Colo, as.
precenenye. v. Æſtimatio.
precényam. v. Æſtimo.
preczep. v. Cippus.
preczenitel. v. Æſtimator.
pred. v. Antè, Coram.
preded. v. Abavus.
prededovbrat. v. propatruus.
prededov ded. v. Tritavus.
prededov otecz. v. Atavus.
prededova ſzeſztra. v. propatrua.
predem. v. Neo.
predeno. v. Fuſus.
predgovor. v. præfatio, proloquium, prologus.
predíram. v. Rumpo.
predivo. v. Linum.
predobitel. v. Victor.
predoblenye. v. Victoria.
predrenye. v. Ruptura.
predobívam. v. Vinco, Supero.
predubem. v. Excavo.
predubenye. v. Excavatio.
preganyam. v. perſequor.
pregányam. v. proſcribo. N. 2.
pregányanye. v. perſecutio.
pregaſújem. v. Tranſvado, as.
pregibicza med koſztmì. v. Artus.
preglédam. v. perſpicio.
pregnanye. v. Exilium, proſcriptio. N. 2.
pregon. v. perſecutio.
pregonitel. v. perſecutor, proſcriptor. N. 2.
pregovárjamſze. v. Diſputo.
pregovárjanye. v. Diſputatio.
pregovárjavecz. v. Diſputator.
pregovárjavicza. v. Diſputatrix.
pregrágyam. v. Sepio.
pregreska. v. Error, Tranſgreſſio, Noxa.
prehájam. v. Tranſeo.
prehod. v. Tranſitus.
preia. v. Fuſum.
prèk prehájam. v. penetro.
prèk. v. Trans.
prekanyújem. v. Decipio, Fraudo.
prekápam. v. Repaſtino.
prekorâchenye. v. Tranſgreſſio.
prekorachújem. v. Tranſgredior.
prekorupczè. v. Abſolutè. N. 1.
preletávam. v. Tranſvolo.
prelévam. v. Effundo.
prelévanye. v. Effuſio.
premámenye. v. Deceptio, Inductio, Dementatio.
prémda. v. Etiamſi, Tametſi, Qvamvis.
premençzè. v. Alternatim.
premenek. v. Viciſſitudo.
preménenye. v. Mutatio., Commutatio, Tranſmutatio.
preményam. v. Commuto, Muto, Tranſmuto.
preminyam. v. Morior.
premiſslenye biſztro, hitro. v. perſpicacia.
premiſslyavam. v. Conſidero, Meditor.
premiſslyávanye. v. Conſideratio, Contemplatio, Meditatio.
premiſzlyiv biſztro y hitro. V. perſpicax.
prenágel. v. præceps.
prenáglenye. v. præcipitantia.
prenáſſam. v. Transfero.
preneſſenye. v. Translatio.
preneſſenye réchi, na drugo znamenúvanye. v. Metaphora.
prenochenye. v. pernoctatio.
prenochim. v. pernocto.
preobêrnenye. v. Inverſio, perverſio.
preobládanye. v. Victoria.
preobladújem. v. Vinco, Supero.

Digitalizirao Google

preobrácham. v. In, vel everto, perverto.
preobrázenye. v. Transfiguratio.
preobrazújem drugoga. v. Transfiguro.
prepad. v. Barathrum.
prepaſzt. v. Abyſſus.
prepelyavam. v. Traduco.
prepiſz. v. Deſcriptio.
prepiſzávam. v. Deſcribo.
prepolovim. v. Dimidio.
preporágyamſze v. Renaſcor.
preporogyenye. v. Regeneratio.
preporucham v. Commendo
preporuchanye. v. Commendatio.
prepoved. v. Interdictum.
prepovedajuchi. v. Interdictorius prohibitorius.
prepovédam v prohibeo, Interdico, Inhibeo.
prepovédanye. v. proditio, Interdictio, prohibitio.
prepovédavecz. v. proditor.
prepoveditel. v. prohibitor, Interdictor.
prepréchem. v. Impedio, Obſto.
prepréchenye. v. Obſtaculum, Impedimentum, Obex.
prepuhávam. v. perflo.
prepuſcham. v. permitto, Sino.
pretéranye. v. Præciſio. N. 2.
prerezávam. v. Præſcindo.
preruch. v. Anſa N. 1.
presívam. v. Rumino.
preſivanye. v. Ruminatio.
preſlejam v. perlego.
preſtimanye. v. Exiſtimatio.
preſtimanye veliko zvérhu drugeh. v. Excellentia.
preſtimávam. v. Æſtimo.
preſa. v. Torcular.
preſar. v. Torcularius.
preſletavamſze. v. Deambulo.
preſni v. Torculus, a, um.
preſnicza. v. Torcular.
preſni koſs, cheſz kogaſze moſt preczéja. v. Quasus. N. 1.
preſino ſzleme. v. prælum.
preſtad. v. planta. N. 2.
preſtágyam. v. Transplanto.
preſzagyenye. v. Transplantatio.
preſzéjam. v. Subcerno.
preſzekujem. v. præſeco.
preſzelenye lyuczтvà. v. Colonia.
preſzelyújemſze. v. Migro.
préſzen. v. Crudus.
preſzlicza. v. Colus.
préſznócha. v. Cruditas.
preſztajem. v. Ceſſo, Deſiſto.
preſztanek. v. pauſa.
preſztanye od dela. v. Ceſſatio.
preſztíram. v. Sterno, Extendo.
preſztraſſújemſze. v. Terefio.
preſztraſſújem. v. Terreo.
preſzvéchenye. v. Illuminatio.
preſzvéchujem. v. Illumino.
preſzvétitel. v. Illuminator.
preſvétleno. v. Illuminatè.
preſzuſſam. v. Exſicco.
preſſúſſenye. v. Exſicatio.
Pretákam. v. Transfundo.
Pretéchem. v. Præcuro.
Pretegnenye. v. Extenſio.
Pretépljem. v. Verbero.
Pretépljem halyu &c. v. Excutio.
Pretêrpenye. v. Tolerantia, Patienta. Perpeſſio.
Fretêrplyujem. v. Tolero, Perpetior, Suffero.
Preteſújem. v. Extendo, Protendo.
Pretezamſze. v. Pandiculor.
Pretezanye. v. Pandiculatio.
Prevara vojnchka. v. Stratagema.
Prevárenye. v. Deceptio.
Prevarim. v. Decipio, Fallo.
Prevarom. v. Dolosè, Fraudulenter, Deceptoriè.
Prevâſam. v. Traniveho.
Prevêrtávam. v. Perforo, Terebro.
Previſzok. v. Sublimis.
Prevrácham. v. Inverto.
Prevráchanye. v. Inverſio.
Prevzetje. v. Anticipatio, Præſumptio.
Prez. v. Abſque, Sinè.
Prezkêtblenye. v. Proviſio.
Prezkêrblyiv. v. Providus.
Prezkêrblyujem. v. Provideo.
Prez preſztanka. v. Continuò.
Prezrel. v. Præmaturus.
Prez ſzrama. v. Impudens.
Pri. v. Apud.
Priatel. v. Amicus.
Priatelicza. v. Amica.
Priatelſzki. v. Amicè.
Priatelſztvo. v. Amicitia, Neceſſitudo, Neceſſitas.
Priazliv. v. Affabilis.
Priazlivoſzt. v. Affabilitas.
Pribek. v. Transfuga.
Pribiam. v. Affigo.
Pribíanye. v. Affictio.
Pribliſávamſze. v. Appropío, Appropinquo.
Pribolſſávam. v. Augeo, Melioro.
Pricham. v. Excuſo.
Prichanye. v. Excuſatio.
Prichêrn. v. Subniger.
Prichka. v. Perula.
Pridávam. v. Addo.
Pridávanye. v. Additio, Additamentum.
Pridehnenye. v. Obſactio.
Pridihávam. v. Olfacio.
Pridovek. v. Cognomen.
Pridruſavam. v. Aſſocio.
Pridruſenye. v. Aſſociatio.
Priemlyem. v. Accipio.
Priet. v. Acceptus.
Prigiblyem. v. Inclino.
Prigibenye. v. Inclinatio.
Prigogyenye. v. Caſus.
Prigorecz. v. Montanus.
Prigorje. v. Montana.
Prigovárjam. v. Derogo, Detraho. N. 3.
Prigovarjanye. v. Detractio. N. 1.
Prigovor. v. Detractio.
Prigrejam. v. Calefacio.
Prigrizávam. v. Arrodo.
Prigrúſchenye. v. Faſtidium, Tædium.
Prigrúſchenye ſeludcza. v. Nauſea.
Prihájam. v. Advenio.
Prihodnik. v. Advena.
Prikaſujem. v. Dono.
Prikáran dàr. v. Donum, Munus.

Pri-

Prikelyújem. v. Agglutíno.
Prikládam. v. Applico.
Prikládanye. v. Applicatio.
Prikládno. v. Appositè.
Prikrívam. v. Contego.
Prilezávam. v. Adrepo,
Prilichen na veruvanye. v. Verosimilis.
Prilichno. v. Opportunè
Prilichno na veruvanye. v. Verisimiliter.
Prilika. v. Opportunitas, Occasio.
Prilika, spodobnoszt. v. Similitudo.
Prilizávamsze. v. Adulor, Assentor.
Prilizanye. v. Assentatio.
Prilizavecz. v. Adulator, Assentator.
Prilizno. v. Assentatoriè.
Primárjam. v. Adigo, Cogo, Impello.
Primekávam. v. Admoveo.
Primorecz. v. Maritimus.
Prinássam. v. Adfero.
Pripissujem. v. Adscribo.
Pripitanye. v. Adjudicatio.
Pripitávam. v. Adjudico.
Priplazújem. v. Adrepo.
Priplétam. v. Adnecto.
Pripovédam. v. Narro.
Pripovédanye. v. Narratio.
Pripoveszt zmisslyena. v. Fabula
Priprava. v. Apparatus.
Pripravlyam. v. Apparo, Adorno, Præparo.
Pripresujem. v. Jungo.
Priproschina. v. Simplicitas.
Priproszto. v. Simpliciter.
Prirászteny e. v. Accretio.
Prirasztujem. v. Accresco.
Prirezávam. v. Abscindo.
Prìsch. v. Pustula.
Prischi vu vuszteh. v. Aphtæ.
Prisseptávam. v. Insusurro, Susurro.
Prisseptavajuch. v. Susurratim.
Prisseptávanye. v. Susurratio, Susurramen.
Prissvavam. v. Assuo.
Prisseptávavecz. v. Susurro.
Priszega. v. Juramentum.
Priszega kriva. v. Perjurium, Pejeratio.
Priszegam krivo. v. Pejero.
Priszegam. v. Juro.
Priszesni krivo. v. Perjurus.
Priszkêrbujem. v. Provideo, Procuro.
Priszkochenye v. Assultus.
Priszkochujem. v. Assilio.
Priszladek. A. Subdulcis.
Priszlányam. v. Acclino.
Priszpévam. v. Accelero.
Priszpodoben. v. Conveniens N. 3. Consimilis.
Priszpodobno. v. Convenienter.
Prisztájem z-volyum. v. Consentio, Assentior.
Prisztávlyam. v. Appono, Admoneo, Addo.
Prisztojen. v. Conveniens.
Prisztojnoszt. v. Convenientia.
Prisztuplenye. v. Accessus.
Prisztuplyam. v. Accedo.
Priszugyenye. v. Adjudicatio
Priszugyevam. v. Adjudico.
Priszvájam. v. Approprio.
Priszvojenye. v. Appropriatio.
Pritéchem. v. Accurro.
Pritergávajuch. v. Carptim.
Pritesujem. v. Attraho.
Pritiszkávam. v. Apprimo, Adstringo.
Pritkávam. v. Attexo.
Privágyamsze. v. Assvesco, Assvefio.
Privagyenye. v. Assvefactio.
Privêrgávam. v. Addo, Adjicio.
Privêrgavamsze, Adjungome. v. Adjungo.
Privez, Privezanye. v. Alligatio.
Privezávam. v. Alligo.
Privolenye. v. Consensus.
Privolyújem. v. Consentio, Acquiesco.
Prizávam. v. Advoco.
Prodaja. v. Venditio.
Prodávam. v. Vendo.
Prodekálnicza. v. Cathedra.
Prodekátor. v. Concionator.
Prodeka. v. Concio. N. 2. 3. & 4
Prodekujem. v. Concionor.
Prosunt. v. Commeatus, Annona.
Proklínyajuchi. v. Maledicus.
Proklínyam. v. Maledico.
Proklínyajúch. v. Maledicè.
Proklínyanye. v. Maledictio.
Proklínyavecz. v. Maledictor.
Prolévam. v. Effundo.
Prolévanye. v. Effusio.
Prorok. v. Propheta, Vates.
Prorok, kí iz létanya ptìcz &c. prorokuje. v. Augur.
Prorok naszrechu, v. g. koczku, nòs &c. povedajuchi dojdúcha. v. Sortilegus.
Prorokuvanye. v. Vaticinatio.
Prorokuvanye iz létanya ptìczv. Auguratio.
Prorokuvanye naszrechu. v. Sortilegium.
Prorokujem iz létanya ptìcz. v. Auguror.
Proschenye. v. Indulgentia, Remissio.
Prossenye. v. Petitio, Postulatio.
Proszeni. v. Miliarius.
Proszjàk, kí vu ime Bosje proszi. v. Mendicus.
Proszim. v. Peto, Oro, Postulo, Obsecro, Rogo.
Proszínecz meszecz. v. Januarius.
Proszo. v. Milium.
Prószt. v. Liber.
Prosztecz. v. Palus, i. m.
Prosztíram. v. Extendo.
Prosztor. v. Spatium, Amplitudo, Capacitas.
Prosztran. v. Amplus.
Proti. v. Adversùm.
Protiszem. v. Adversor.
Protìven. v. Contrarius.
Protivnoszt. v. Adversitas.
Protivnoszt nature jednoga chloveka, nature drugoga v. Antipathia.
Protúlelie. v. Ver.
Protuletni. v. Vernalis.
Protúletujem. v. Verno.
Provigyam. v. Provideo, Prospicio.
Provigyenye. v. Provisio.

Digitalizirao Google

Prudim. v. Prosum.
Prùd. v. Sabulum.
Prùd po bregeh vòd velikeh v. Glarea.
Pruden. v. Glareosus.
Prùt, Pruticza. v. Virga.
Prútje. v. Virgultum.

P S.

Pseníca. v. Triticum.
Pseníchna naj bolyssa melya. v. Simila, Similago.
Pshenichne me'ye czvèt. v. Pollen.
Pshenichni, a, o. v. Triticeus.
Pszicza. v. Canicula.
Pszoszt. v. Vituperium, Convitium, Probrum.
Pszújem. v. Convitior.
Pszúvavecz. v. Convitiator.

P T.

Ptichàr. v. Auceps.
Ptichárnicza. v. Aviarium.
Ptichji lòv. v. Aucupium.
Ptichicza. v. Avicula.
Pticza. v. Avis, Ales, volucris.

P U.

Púczam. v. Crepo. N. 2.
Puga. v. Iris.
Puh. v. Glis.
Puhácha. v. Flabrum.
Puhányc. v. Flamen, Flatus.
Pukam. v. Crepo.
Pùk. v. Plebs, Vulgus.
Puk. v. Crepitus.
Puklya. v. Gibbus.
Puklyav. v. Gibbosus.
Punenye. v. Impletio.
Punicza. v. Socrus.
Púnim. v. Impleo.
Puntar. v. Rebellis.
Puntarja. v. Rebellio.
Púpek. v. Umbilicus.
Púpek tèrsza, ali drugoga dréva. v. Calix. N. 2.
Puràn. v. Gallus gallinaceus. in fine.
Purgar. v. Civis.
Purgarszki. v. Civilis, Civicus.

Purgatorium. v. Purgatorium.
Pùs. v. Limax.
Púscham. v. Dimitto.
Puschina. v. Eremus. Solitudo, Anachorésis.
Puska. v. Sclopus. N. 2.
Puskàrnicza. v. Armamentarium.
Puskenikamen. v. Pyrites.
Puskicza, Pistóla. v. Sclopetum.
Puszteník. v. Eremicola, Anachoreta.
Put v. Fornicatio.
Pùt. v. Via.
Pùta zavianye. v. Anfractus.
Pute selézne. v. Compes.
Pùti y zakutki otajni. v. Anfractus.
Pùt kameniti neravni. v. Salebra.
Pùt krisseputje nákris. v. Quadrivium.
Pùtnik. v. Peregrinus, Viator.
Pùt, putùvanye. v. Iter.
Pùt tren. v. Callis.
Putùjem. v. Peregrinor.
Pùt zaviat y vuzek. v. Angiportus.
putùvanye. v. Peregrinatio.
Puzìm. v. Serpo.
Puzlyiv. v. Lubricus.
Pùznem. v. Calvesco.

R.

R A.

Ràbim, dèlam. v. Laboro. Operor.
Rachicza. v. Anaticula.
Rachunam. v. Ratiocinor. N. 2.
Rachunàss. v. Calculator, Rationarius, Ratiocinator. N. 2.
Rachùni. v. Ratio. N. 8.
Rachúnszke knige. v. Rationarium.
Rachúnski. v. Rationarius, a, um.
Racza. v. Anas.

Raczàr. v. Anatarius.
Rad. v. Libens.
Radoszt. v. Gaudium.
Radújemsze. v. Gaudeo, Gratulor, Grator.
Radúvajuch. v. Gratulatorie.
Radúvajuchi, a, e. v. Gratulatorius, a, um.
Radúvanye. v. Gratulatio.
Radúvavecz. v. Gratulator.
Raj. v. Meritum.
Rajzemélyszki. v. Paradisus.
Izrajapticza. v. Paradisea.
Rak. v. Cancer.
Rak beteg. v. Carcinoma.
Raka. v. Crypta.
Rákar. v. Cancrarius.
Rakitovo drévo. v. Siler.
Rakove noge. v. Chelæ.
Rál. v. Jugerum.
Ràl po ráli. v. Jugeratim.
Rame. v. Humerus.
Rana. v. Vulnus.
Rana z-feleson zasgána. v. Stigma.
Rane znaménye. v. Cicatrix.
Ranenye. v. Vulneratio.
Ránim. v. Vulnero, Saucio.
Rano. v. Maturatè.
Rano v-jutro. v. Manè.
Rano vu Szvitu. v. Diluculò.
Ranyen y zaznamenuvan z-gorechem selezom. v. Stigmaticus.
Rásam. v. Macto, Occido.
Ráseny. v. Veru, Obelus. N. 1.
Rászip. v. Excidium.
Raszipavam blágo &c. v. Prodigo.
Rászip imanya, blága &c. v. Prodigalitas.
Rászipnik blága, &c. v. Prodigus.
Raszohaszt. v. Bifurcus.
Raszohe. v. Furca. N. 2.
Rászol. v. Coagulum.
Rászlem. v. Cresco.
Rataj. v. Arator.
Ráven. v. Planus.
Ravnam. v. Complano.
Ravnicza. v. Planitas.
Razbíam chloveka. v. Spolio.
Razbiam, Potíram. v. Frango.
Razbisztrújem. v. Clarifico.
Rázboj. v. Cædes.

Ráz-

Digitalizirao Goog

Rázboj na pútu, &c. v. Latrocinium.
Rázbojnik. v. Latro, Prædo.
Rázbor. v. Diſcretio.
Rázborit. v. Diſcretus.
Rázborno. v. Diſcretè.
Razcheſſújem. v. Depecto.
Razcheſzávam. v. Diſcerpo.
Razchéſzranye. v. Diſcriminatio.
Razcheſzrávam. v. Diſcrimino. N. 1.
Razchéſzravecz. v. Diſcriminator. N. 1.
Razchínyam. v. Exentero.
Razczepávam. v. Diſſeco.
Razczvilújem. v. Contriſto.
Razczvíram. v. Liqueſacio, Diſſolvo. N. 2.
Razdávam. v. Diſtríbuo.
Razdebelímſze. v. Incraſſeſco.
Razdélenye. v. Diſtributio, Diviſio.
Razdelyávam. v. Diſtribuo, Divido, Diſpertior.
Razdíram. v. Lacero.
Razdráſenye. v. Irritatio, Exacerbatio, Exaſperatio.
Razdraſújem. v. Exacerbo. Exaſpero, Irrito.
Razdrenye. v. Dilaceratio.
Razdrobújem. v. Frio, Comminuo.
Razdúbenye. v. Excavatio.
Razdubújem. v. Excavo.
Razdvájam. v. Dimidio.
Razegnávam. v. Diſpello.
Razgêrnenye. v. Expanſio.
Razgêrnyújem. v. Expando.
Razglaſſújem. v. Divulgo, Promulgo.
Razglaſzitel obchinſzki. v. Præco.
Razgovárjamſze. v. Colloquor.
Razgovárjam. v. Diſvadeo, Dehortor.
Rázgovor. v. Colloquium.
Razgreálnicza kúmſze poſztelya razgréja. v. Hermoclinium.
Razhlagyenye. v. Refrigeratio.
Razhlagyújem. v. Refrigero.
Razjadgyújem. v. Exacerbo.
Razkêrchenye. v. Extirpatio.
Razkêrchujem. v. Extirpo.
Razkopchújem. v. Diſſibulo.
Rázkrisje. v. Compitum.
Razkrivam. v. Detego.
Razkuhávam. v. Decoquo.
Razlágam. v. Separo, Diſpono
Razlámlyem. v. Frango.
Razlévam. v. Effundo.
Rázloſen. v. Diſcretus.
Rázloſno. v. Diſcretè.
Razluchávam. v. Separo, Diſcerno.
Razlúchenye. v. Separatio.
Razlúchenye med zakonſzkemi lyúdi. v. Divortium.
Rázlúka. v. Diverſitas, Diſcrimen.
Razlyútenye. v. Exacerbatio.
Razmátam. v. Extrico, Evolvo.
Razmehchanye. v. Emollitio, Mollefactio.
Razmérjam. v. Dimetior.
Razmêrvim. v. Frio, Comminuo.
Razmetávam. v. Demolior.
Razmiſslyávam. v. perpendo, Conſidero.
Razmiſslyavanye. v. Conſideratio.
Razmotanye. v. Evolutio. N. 1.
Raznáſſam. v. Circumfero.
Raznáſſam glaſz. v. Divulgo.
Razparújem halyu, &c. v. Diſſuo.
Razparújem marſſe. v. Exentero.
Razpaſzújem. v. Diſcingo.
Razpelo. v. Crucifixus.
Razpêrſſavam. v. Diſſipo.
Razpetjè. v. Crucifixio.
Razpitanye. v. Divortium.
Raſzpletávam. v. Diſſolvo, Explico, Evolvo.
Razpletenye. v. Evolutio, Explicatio.
Razprodávam. v. Divendo.
Raſzproſztranyújem. v. Dilato, Amplio, Amplifico, Laxo, Extendo.
Razprudim. v. Dilapido. N. 2.
Razpuſcham. v. Dimitto.
Razpuſcham olovo, &c. Liqueſacio, Diſſolvo. N. 2.
Razſaloſztújem. v. Contriſto.
Razſzekávam. v. Diſſeco.
Razſzêrgyujem. v. Exaſpero, Exacerbo.
Razſzípanye. v. Diſſipatio.
Razſzipávam. v. Diſſipo.
Razſzipávam viſſereda. v. prodigo.
Razſzíplyívecz. v. prodigus.
Razſztáplyam. v. Diſſolvo N. 2. Liqueſacio, Caleſacio.
Razſztíram. v. Extendo.
Razztálenye. v. Liqueſactio.
Razztalyújem. v. Liqueſacio, Diſſolvo N. 2.
Razztegnenye. v. Extenſio.
Ráztem. v. Creſco.
Razztem ſzkup. v. Concreſco.
Razztêrgávam. v. Dilacero, Diſcerpo.
Razztepávam. v. Diſſipo.
Razztesem. v. Extendo.
Razztezanye téla kotrigòv. v. pandiculatio.
Razztezavicza, pretezavicza. v. pandiculatio.
Razztíram. v. Explico, Extendo.
Razztirávam. v. Diſpello.
Razztovorim. v. Exonero.
Razztrebújem. v. Secerno.
Razztrupávam. v. Confringo, Effringo.
Razztúpenye sìl. v. paralyſis.
Razveſzelenye. v. Conſolatio, Exhilaratio.
Razveſzelitel. v. Conſolator.
Razveſzelitelicza. v. Conſolatrix.
Razveſzelyújem. v. Exhilaro, Conſolor.
Razveſújem. v. Diſſolvo, Solvo.
Razvezanye. v. Solutio. N. 1.
Razvìam. v. Deglomero, Evolvo.
Razum. v. Intellectus.
Razumen. v. Intelligens, prudens.
Razumim. v. Intelligo.
Razumno. v. prudenter, Sapienter.
Razumnoſzt. v. Prudentia, Intelligentia.
Razvrácham knige, &c. v. Volvo, Evolvo.

Razvrácham ſzlamu, &c. v. Inverto.

R E.

Rebro. v. Coſta.
Réch. v. Verbum.
Rechicza nad drobczem. v. Omentum.
Réchi nazàd vzetje. v. Palinodia.
Rechlyiv. v. Verboſus.
Rechlyivoſzt. v. Verboſitas.
Rèch v-navadu vzeta. v. Proverbium.
Redovni, a, o. v. Religioſus.
Redovno. v. Religiosè.
Rétkocha. v. Raritas.
Rétkokràt. v. Rarò.
Rèff. v. Ulna.
Regetlin. v. Pyrobolus.
Rékapotok. v. Flumen. Fluvi9.
Remen. v. Lorum. N. 1.
Remenàr. v. Lorarius. N. 2.
Remete. v. Eremus.
Rèp. v. Cauda.
Repa. v. Rapa.
Repacha zvézda. v. Cometa.
Repa okrugl cza. v. Congylis.
Repaſzt. v. Caudatus.
Réſem. v. Scindo.
Resìm. v. Hio.
Reſſetàr. v. Cribrarius.
Reſſetn cza. v. Crates.
Reſſetka drevena. v. Clathrū.
Reſſeto. v. Cribrum.
Réſem têrſzie. v. Puto. N. 1.
Rèz. v. Sciſſura, ſciſſio, Linea.
Rezàch. v. Sciſſor.
Rezàch vu Vinogradu. v. Putator. N. 1.
Rézanze. v. Sciſſio.

R I.

Riba. v. Piſcis.
Ribar Ribich. v. Piſcator.
Ribárenye. v. Piſcatio.
Ribar cza. v. Piſcatrix.
Ribár m. v. Piſcor.
Ribeſeny. v. Radula.
Ribich kí Oſtrige &c. lovì. v. Conchita.
Ribichka. v. Piſcatrix.
Ribichicza. v. Piſciculus.
Ribichki. v. Piſcatorius.
Ribich, kî z-ribami têrſi. v. Piſcarius.
Ribje ſzalo &c. v. Garum.
Ribji têrg. v. Piſcaria.
Ribnyak. v. Piſcina.
Ribnyakov goſzpodàr. v. Piſcinarius.
Rigam. v. Vomo.
Riganye. v. Vomitus.
Rìgy. v. Flavus.
Rìm. v. Roma.
Rimlyan. v. Romanus.
Rinenye nadòl. v. Præcipitatio.
Rivam, hítam naglo na dòl, naglavcè. v. Præcipito.
Riſz. v. Tigris.
Riſz z velikemi pikami. v. Panthera, Pardus.
Ritaiuchi. v. Calcitroſus.
Ritam. v. Calcitro.
Rites. v. Artolaganus.

R O.

Rob. v. Mancipium, Servus. N. 2.
Robinya. v. Mancipium.
Ròd. v. Cognatus.
Roden. v. Ferax, Fertilis, Uber.
Rodìm. v. Pario, Gigno.
Rod mſze. v. Naſcor.
Roditel. v. Genitor.
Rod tel cza. v. Genitrix.
Rodlyivoſzt. v. Fertilitas.
Ròd po kumſztvu, ali po ſeni, ali Muſu. v. Affinitas.
Ròd, Rodbina. v. Conſangvinitas, Cognatio.
Rofiàn. v. Leno.
Rofianim. v. Lenocinor.
Rofianka. v. Lena.
Rofianſztvo. v. Lenocinium.
Ròg. v. Cornu.
Rogat. v. Cornutus.
Rogyàk. v. Cognatus.
Rogyenye. v. Nativitas.
Rog ye. v. Furca, Merga.
Rogoſàr. v. Piſcina.
Rogoſz. v. Juncus.
Iz Rogoza ſzpleteno pokriválo kólſzko &c. v. Storea.
Rogozóvina. v. Juncetum.
Roj. v. Examen. N. 6.
Ròk. v. Terminus. N. 3.
Róſa. v. Roſa.
Roſenicza. v. Tignum.
Roſmarìn. v. Roſmarinus.
Róſni, a, o. v. Roſarius.
Róſnyak. vêrt. v. Roſarium. N. 1.
Roſtèly. v. Crates. N. 2.
Roſtélyek. v. Craticula.
Roſza. v. Ros.
Roſzen. v. Roridus.
Roſzìm. v. Roro, Irroro.
Rovàſs. v. Crena. N. 2.

R U.

Rubacha. v. Induſiata.
Rubachár. v. Induſiarius.
Rubachji. a, e. v. Induſiatus.
Rubachu obláchim. v. Induſio.
Rubchecz. v. Strophiolum.
Rubecz. v. Strophium, Muccinium.
Rubjè. v. Supellex.
Ruchanye oroſzlanyſzko. v. Rugitus leonis.
Ruchanye oſzélſzko. v. Ruditus.
Ruchanye volovſzko. v. Boatus, Mugitus.
Ruchìm. v. Rugio.
Ruchnìk. v. Mantile.
Ruda. v. Fodina, Minera.
Ruda od ſeleza. v. Ferrifodina.
Ruda od ſzrebra. v. Argentifodina.
Ruda od zláta. v. Aurifodina.
Rudàr. v. Minerarius.
Rudo. v. Temo.
Rugota. v. Turpitudo.
Ruho kra'yevſzko. v. Trabea.
Ruka. v. Manus.
Ruka od ramena vſza. v. Brachium.
Rukàv. v. Manica.
Rukavicza. v. Chirotheca.
Ruke górnyi kraj. v. Lacertus. N. 4.
Rukovet. v. Manipulus.
Rukovet klaſzjà. v. Merges.
Rulenye. v. Grunnitus.
Rulim. v. Grunnio.
Rulyecz. v. Proboſcis.

Ru-

Rumen. v. Rubicundus.
Rumenílo. v. Fucus. N. 1.
Rumenímſze. v. Rubeo.
Runa. v. Vellus.
Ruſen. v. Turpis.
Ruſim. v. Fædo, Turpo.
Ruſno v. Turpè, Turpiter.
Ruſt. v. Theatrum.
Rutichni. v. Rutaceus.
Ruticza tráva. v. Ruta.

S.

S A.

Saba. v. Rana.
Saba kraſztava. v. Bufo.
Saba kraſztava chemerna. v. Rubeta.
ſáchicza. v. Pugillus.
Safir kamen. v. Saphyrus.
ſáfran. v. Crocus.
ſáfranaſzt. v. Croceus.
Sahtarka mléchna. v. Mulctra.
ſájka. v. Celox.
ſáka. v. Pugnus.
Sakely. v. Saccus.
Sakely koſnati. v. Aſcopera.
ſála. v. Jocus.
ſála neſzramna. v. Scurrilitas.
ſála ſégava v. Verſutia, Aſtutia, Arguitia.
Saladia. v. Oxiconium.
ſálata. v. Lactuca.
Salecz. v. Aculeus.
ſálecz. v. Nugator.
Salfia. v. Salvia.
ſálimſze. v. Jocor, Nugor.
Saloſzt. v. Triſtitia, Mœror.
Saloſzten. v. Triſtis, Mœſtus.
Saloſztimſze. v. Triſtor, Mœreo.
Saluiemſze. v. Doleo.
Saluvanye. v. Dolor, Pœnitudo.
ſáncz. v. Vallum.
ſánczam. v. Vallo.
ſántam. v. Claudico.
ſántanye. v. Claudicatio.
ſántav. v. Claudus.
Sàr. v. Æſtus.
ſár. v. Maucloſus.
ſáſs. v. Carex.
sátor. v. Tentorium, Conopeum, Papilio. N. 2.

S C H.

Schàp. v. Damnum.
Schápim. v. Damnifico.
Schyàp. v. Fuſtis.
Schenye. v. Canticulus.
Schepczi. Digiti. v. Digitus.
Schèt. v. Setaceum.
Schetina. v. Seta.
Schetinaſzt. v. Setoſus.
Schiplyem. v. Vellico.
Schiplyenye. v. Vellicatio.
Schìt. v. Clypeus, Umbo. N. 2.
Schíta viſſeſſa górnya Sztran. v. Umbo. N. 1.
Schìt krátki. v. Parma.
Schìt k-polovicze meſzecza ſzpodoben. v. Pelta.
Schìt máli okrugel. v. Ancile.
Schìt okrugel. v. Scutum.
Schitom obléchen. v. Clypeatus.
Shìt takov noſzechi. v. Peltatus.
Schuka. v. Lucius.

S E.

ſéga. v. Mos.
ſégav. v. Aſtutus, Vafer.
ſégavoſzt. v. Aſtutia, Aſtus, Vafrities, Calliditas.
Seja. v. Sitis.
Se'am. v. Sitio.
Selèm. v. Cupio, Deſidero, Appeto, Aveo.
Selénye. v. Deſiderium, Cupiditas.
Selezàr. v. Ferrarius.
Selezen. v. Ferreus, Ferrarius.
Selézje vſzakoſachko. v. Ferramentum.
Selézna máchka. v. Harpago, Anchora.
Selézna hêrgya. v. Ferrugo.
Selézna ruda. v. Ferraria.
Selézne ſzmeti. v. Scoria.
Selezno-hêrgyav. v. Ferrugineus.
Selezo, v. Ferrum.
Selezo, kêmſze fontána pripéka. v. Cauterium.
Se'ezo, kêmſze g'ubina ráne iſche. v. Specillum.
Selezo, kêmſze haſter razteſe. v. Spatomela.
Selezo kêmſze láſzi fêrka'u. v. Ca'amiſtrum.
Selezo, kêmſze kaj dúbe. v. Sca'prum.
Selezom láſzi fêrkam. v. Calam ſtro.
Selezo noſzechi. v. Ferratilis.
Selya. v. Cupido Deſiderium.
Selyàr. v. Inquilinus.
Selyni, a. o. v. Deſiderabilis.
Selyva. v. Teſtudo. N. 1.
Selyvin, a o. v. Teſtudineus.
Selud. v. Glans.
Seluda bránye. v. Glandatio.
Seludecz. v. Stomachus.
Seludni, a o. v. Glandarius.
Seludo-noſz. v. Glandifer.
Sena. v. Fœmina, Mulier.
Sena klatlyivka. v. Ambubaia.
Sena muske ba.rivoſzti. v. Andrago.
Sena zakonſzka. v. Uxor.
sénator. v. Senator.
sénatus. v. Senatus.
Senyem. v. Meto.
Seni, ki povólyi hodi. v. Uxorius.
Senitba. v. Matrimonium, Conjugium.
Senu nigdar nemajuchi. v. Cœlebs.
ſépchem guſztokràt. v. Muſſito.
ſépchem. v. Muſſo. Suſurro.
ſéptanye. v. Muſſitatio.
ſéptavecz. v. Muſſitator.
ſéreg junachki. v. Exercitus.
ſérg. v. Lictor.
Seriav. v. Grus.
Seriávka. v. Prunna.
Sêrmye. v. Mola infine.
Sêríztvo. v. Crapula.
Seſsliga. v. Carcuus.
Setva. v. Meſſis.
ſétujem. v. Propero, Accelero, Feſtino.
ſétujuch. v. Properatim.
ſétujuchi. v. Properus.
ſétuvanye. v. Feſtinatio, Acceleratio.
ſétuvlyiv. v. Properabilis.
Seſztok. v. Lacertoſus.

Digitalizirao Google

śév. v. Sutura.

S G.

Sgánecz. v. Maza.
Sgánye. v. Uſtio.
Sgem. v. Uro.

S I.

śía. v. Callus.
śíav. v. Calioſus.
śiba. v. Virga.
śibicza. v. Virgula.
Sida. v. Sariſſa.
Sidek. v. Flexilis.
Sidov. v. Hebræus.
Sidoviſki. v. Hebræus, a, um.
Sila. v. Vena.
Sila kêrvna. v. Arteria.
Sila béla. v. Artus.
Sila napúhnyena. v. Varices.
Sìl napuhnyenèh Chlovek. v. Varicoſus.
śilo. v. Subula.
śindol. v. Scandula.
śindola dé'avecz. v. Scandu-du'arius.
śindolſzki. v. Scandularis.
śinyá. v. Canthus.
śip. v. Tibia.
śipek. v. Cymbalum.
śipus. v. Tibicen.
śirina. v. Latitudo, Amplitudo.
śirochka ſzekira. v. Aſcia.
śirok, a, o. v. Latus, Amplus.
śiroko-nog. v. Plancus.
Sirſzvinyſzki. v. Glandatio. N. 2.
Siſek, kî bob grize. v. Midas.
Siſek. v. Gurgulio. N. 2.
śiſſak. v. Galea, Caſſis idis.
śiſſak koſnati. v. Cudo.
śiſſaka pernicza. v. Criſta. N. 2.
śiſska. v. Cranium.
śiſsketa. v. Gallus.
śiſſmiſs. v. Veſpertilio.
Sitek. v. Vita.
Sitek. v. Frumentum.
Sitek hrána. v. Victus.
Sitek máſſam. v. Cilleo.
Siv, vá, vo. v. Vivus.
śivam. v. Suo.
śivecz knìg, Vezàch. v. Bibliopegus.
Sivecz kamen. v. Silex.
Sivem. v. Vivo.
Sivicza. v. Dumetum.
Sivinche. v. Animal.
Sivinſzki. v. Animalis.
Sivlenye ſzkupa. v. Convictus.
Sivot. v. Corpus.
Sivoten. v. Corporeus.
Sivotno. v. Córporaliter.
Sivotnoſzt. v. Corporalitas.
Sivuchi. v. Vitalis.
Sivuchi ſzkupa. v. Contubernalis.

S K.

Skatulya. v. Pyxis.
Skedeny. v. Horreum.
Skêrgutam. v. Strideo.
Skêrgutanye. v. Stridor.
Skêrlat. v. Purpura.
Skêrlaten. v. Purpureus.
Skêrlecz. v. Alauda.
Skilyaſzt. v. Luſcus, Pætus.
Skoda. v. Damnum.
Skodlyiv. v. Damnoſus, Damnificus.
Skóla. v. Schola.
Skólar, diàk, Scholaſticus.
Skólni továrus. v. Condiſcipulus.
Skólnik. v. Magiſter.
Skornya. v. Ocrea.
Skorpión. v. Scorpius, Scorpio.
Skreblicza. v. Crepitaculum.
Skrícz ha'ye. v. Lacinia. N. 1.
Skriczaſzt. v. Lacinioſus.
Na skricze. v. Laciniatim.
Skricze délam. v. Lacinio.
Skrílyàk. v. Petaſus, Galerus.
Skrinya. v. Scrinium. Ciſta.
Skripanye. v. Stridor.
Skriplyem. v. Strideo.
Skrobotam. v. Perſtrepo.
Skrobotanye. v. Strepitus.
Skrobotina. v. Vimen.
Iz skrobotine. v. Vimineus.
Skropilo. v. Aſpergillum.
Skropim. v. Aſpergo.
Skropenye. v. Aſperſio.
Skvorcz. v. Sturnus.
Skùr, a, o. v. Opacus.
Skurína. v. Opacitas.

S L.

Slábram. v. Blactero, Blatero.
ślàr. v. Calantica.
Slèb. v. Canalis.
Slévim. v. Ingurgito.
Slézda. v. Ingven.
Slicza. v. Cochlear.
Slicza kuhinſzka kuhacha. v. Tudicula. N. 3.
Slicza y gladilo zidarſzko. v. Trulla. N. 2.

S M.

Smahno. v. Sapidè.
śmaragd. v. Smaragdus.
Smechìm. v. Gravo.
Smechína. v. Gravitas.
Smenkek. v. Gravis.
Smehkócha ſénſzka. v. Graviditas.
śmêrkely v. Pituita.
Smùly. v. Cyathus.

S N.

Snore vuzel na skrilyáku. v. Offendix.
Snàch. v. Meſſor.
Snóra dêrvo-delyſzka. v. Amuſſis.
Snóra zidárſzka. v. Perpendiculum.

S O.

śójka. v. Graculus.
Soltàr. v. Pſalmus.
Somborenye pchèl. v. Bombilatio.
Somborim. v. Bombilo.
śóſſtar. v. Sutor.

S P.

Spaniòl. v. Hiſpanus.
Spáram. v. Aſſervo, Parco. N. 2.
Spáranye. v. Parcitas.
Sparglin. v. Aſparagus.
Spiavecz. v. Explorator.
Spicza. v. Cuſpis.
Spicza na mechu, ali kopjù. v. Mucro.

Spi-

Spilya. v. Specus, Caverna, Antrum.
Spinàcz. v. Spinachia.
Spitàl. v. Xenodochium. N. 2.
Spongyia. v. Spongia.
Spot. v. Dedecus, Ignominia.
Spótam. v. Dedecoro, Illudo.
Spótanye. v. Illuſio.
Spotlyívecz. v. Illuſor.
Sprìh. v. Glandula. N. 3.
Spriham. v. Spargo. N. 2.

S R.

Srébe. v. Hinnulus.
Srébecz. v. Eqvuleus.
Srebícza. v. Eqvula.

S T.

Staczùn. v. Officina.
Staczùn barbérſzki. v. Tonſtrina.
Staczùn vukômſze knige prodáju. v. Bibliopolia.
Stajerecz. v. Styrus.
Stala. v. Stabulum.
Stala kónyſzka. v. Equile.
Stalni ſzluga. v. Stabularius. N. 2.
Stámpa. v. Typus.
Stampárnicza. v. Typographeum.
Stámpanya meſtria. v. Typographia.
Stámpar. v. Typographus.
Stámpe ſzlova poſztavlyavecz. v. Typotheta.
Stánga. v. Pertica.
Stêrglinecz. v. Acanthis.
Stêrti. v. Qvartus.
Stiglecz. v. Carduelis.
Stilèt. v. Pugio.
Stimam. v. Puto, Exiſtimo, Reor, Opinor.
Stimanye. v. Opinio, Exiſtimatio.
Stiri. v. Qvatvor.
Sto. v. Qvid.
Stokvis. v. Salpa.
Strok. v. Ciconia.
Stucza. v. Fidelia. N. 1.
Sturma vojnichka. v. Aſſultus.

S U.

śúba. v. Pelliceum.
sùch. v. Fel.
Suchen. v. Felleus.
Suhkek. v. Amarus.
Suhkócha. v. Amarities.
śúm líſztja &c. v. Sonitus.
śúm vode. v. Suſurrus.
śúma. v. Sylva.
śúmàk. v. Stupor.
śúmaſzt. v. Stupidus.
Suna. v. Merops.
śúpely. v. Cavus.
śúplina. v. Cavitas.
Sùt. v. Flavus.
Sùt dukat. v. Aureus, ei.
Sutina. v. Flavedo.

S V.

Svechanye. v. Tinnitus, Clangor.
Svechìm. v. Tinnio, Clango.
Svégla. v. Fiſtula.
śvélya. v. Sarcinatrix.
Svem. v. Rumino.
Sveplo. v. Sulphur.
Sveplen. v. Sulphureus.
Sviſgam. v. Fiſtulo.
śviſztam. v. Balbutio.
śviſztav. v. Balbus.
śvogor. v. Affinis.

S Z.

Szablya. v. Framea.
Szàd. v. Fructus.
Szàd k-ſztolu. v. Bellaria.
Szada. v. Modò, Jam.
Szadìm. v. Planto.
Szàg. v. Tapes.
Szajav. v. Fuliginoſus.
Szaje. v. Fuligo.
Szàk. v. Caſſis, is.
Szaliter. v. Salnitrum.
Szalo. v. Adeps, Abdomen.
Szalo ríbje. v. Garum.
Szalo ſztáro ſzvinyſzko. v. Axungia. N. 1.
Számecz. v. Maſculus.
Szamícza. v. Fœmella.
Szamo. v. Solùm, Tantùm.
Szamo-volyen. v. Capitoſus.
Száni. v. Traha.

Szánkamſze. v. Lubrico.
Szapa. v. Halitus.
Szejàch. v. Seminator.
Szejem. v. Semino.
Széjem melyu. v. Subcerno.
Széjenye. v. Seminatio.
Szeber. v. Ruſticus, Craſſus.
Szeberſztvo. v. Ruſticitas.
Szech. v. Urina.
Széchem. v. Seco.
Széchenya mechom meſzto. v. Digladiatorium.
Szèd. v. Canus.
Szed. v. Seſſio.
Szédeti pochinyam. v. Caneſco.
Szedem. v. Septem.
Szedìm. v. Sedeo.
Szedina. v. Canities.
Szedine. v. Cani.
Szedlam. v. Ephipio
Szedlen. v. Ephipiarius, a, um.
Szedlan. v. Ephipiatus.
Szedlàr. v. Ephipiarius.
Szedlo. v. Ephipium.
Szedlenicza. v. Clitella.
Szedmák. v. Septennis.
Szedmi. v. Septimus.
Szehnem. v. Maceo, Macreſco.
Szekíra. v. Securis.
Szekùch. v. Cæſim.
Szelo. v. Pagus.
Szelyan. v. Paganus.
Szeme. v. Semen.
Széncza. v. Umbra.
Széncza iz ſzvêrsja. v. Umbraculum.
Szenchen, a, o. v. Vmbraticus.
V-Szencziſze zadêrſavajuchi. v. Umbratilis.
Szénczu chinechi. v. Umbrifer.
Szénczu délam. v. Umbro.
Szenchaſzt. v. Umbroſus. N. 1.
Szenícza. v. Parix.
Szen. v. Somnus.
Szen pêrvi nochnì. v. Concubium.
Szenya. v. Somnium.
Szényak. v. Fœnile.
Szenyam. v. Somnio.

Digitalizirao Google

Szenyavecz. v. Somniator.
Szenyem. v. Nundinæ.
Széno. v. Fœnum.
Szêrbechicza. v. Prurítus.
Szêrbetime pochinya. v. Pruriſco.
Szêrblyivecz. v. Pruriginoſus.
Szêrbſzka zemlya. v. Servia.
Szêrchen, a, o. v. Animoſus, Cordatus, Audax, Magnanimus.
Szêrchenabòl. v. Cardialgia.
Szêrchena ſaloſzt. v. Cordolium.
Szêrcheni. v. Cordialis.
Szêrcheno. v. Audacter, Corcatè.
Szêrchenoſzt v. Magnanimitas.
Szêrchem. v. Sorbeo
Szêrcze v. Cor.
Szerdéla. v. Sarda. N. 1. Trichia.
Szêrdimſze. v. Iraſcor.
Szêrdit. v. Iratus.
Szêrdit lehko. v. Iracundus.
Szêrdito. v. Iratè, Iracundè.
Szêrditoſzt. v. Ira.
Szêrditoſzt manena. v. Rabies.
Szêrkam. v. Sorbeo.
Szêrkanye. v. Sorbitio.
Szêrna. v. Dama.
Szêrna mláca, ali mládi jelen. v. Cemas.
Szêrp. v. Scsula, Falcula. N. 1
Szêrpen. v. Julius.
Szelaj. v. Orgia.
Szeſzecz. v. Uber Mamma.
Szeſznem. v. Sugo.
Szeſztra. v. Soror.
Szeſztrich. v. Sororius, Conſobrinus.
Szeſztrichna. v. Conſobrina.
Szever. v. Boreas, Aqvilo.
Od Szevera. v. Septemtrionalis.

SZI.

Szichim. v. Sibilo.
Szichanye. v. Sibilus.
Szila. v. Violentia, vis.
Szilen. v. Violentus.

Szilim. v. Violo.
Szilno. v. Violenter.
Szilu Chinitel. v. Violator. N. 2.
Szilujem. v. Cogo, Adigo.
Szìn. v. Gnatus, Filius, natus.
Szìn izkraja. v. Nothus, Spurius.
Szin, komuje ſzamo Otecz ſiv. v. Patrimus.
Szin komuje liſztor Mati ſiva. v. Matrimus.
Szinluczkì za ſzina vzèt. v. Adoptivus.
Szinokoſa. v. Pratum.
Szin popóvſzki. v. Mulus. N. 2.
Szinovecz. v. Fratruelis.
Szìp. v. Aſtma.
Sziplyiv. v. Aſtmaticus.
Szir. v. Caſeus.
Szírenye, ráſzol. v. Coagulum.
Sziromah. v. Pauper, Inops.
Sziroticza. v. Pupillus.
Szirotinſztvo. v. Paupertas, Orbitas.
Szirotka. v. Serum. N. 3.
Szirov. v. Crudus.
Szirovina. v. Cruditas.
Szit, a, o. v. Satur.
Szitàr. v. Cribrarius.
Szito. v. Subcerniculum.
Szitoſzt. v. Satietas.

SZK.

Szkáchem od veſzelja. v. Exilio.
Szkáchem. v. Salto.
Szkêrb. v. Solicitudo, Cura.
Szkêrbìm. v. Satago, Guro.
Szkêrblyiv. v. Solicitus.
Szkêrchenye. v. Contractio.
Szkêrchujem. v. Contraho.
Szkidávam. v. Ejicio infine.
Szkitamſze. v. Vagor.
Szkitanye. v. Vagatio.
Szkitavecz. v. Vagator.
Szklaplyem. v. Conjungo.
Szkók. v. Saltus.
Szkonchávam. v. Annihilo.
Szkonchanye. v. Annihilatio.
Szkoplyen Chlovek. v. Spado, Eunuchus.
Szkoplyujem. v. Caſtro.

Szkoro. v. Confeſtim, Citò, ſubitò.
Szkrachenye. v. Abbreviatio.
Szkrachujem. v. Abbrevio.
Szkratenye zavetje cheſſa. v. Compendium, Epitome.
Szkratitel. v. Abbreviator.
Szkupaſzedenye. v. Conſeſſus.
Szkupa ſztaenye. v. Occurſus.
Szkupchina. v. Cœtus.
Szkupitel. v. Redemptor.
Szkuplyávam. v. Redimo.
Szkupoſzt. v. Avaritia, Tenacitas.
Szkuſſanye. v. Experientia.
Szkuzek. v. Lubricus.
Szkuzko. v. Lubricè.

SZL.

Szlab. v. Debilis.
Szlaboſzt. v. Debilitas.
Szladek. v. Dulcis.
Szladkócha. v. Dulcedo.
Szlama. v. Stramen.
Szlamen. v. Stramineus.
Szlàn. v. Salſus.
Szlanína. v. Lardum, Laridum.
Szlánoſzt. v. Salſugo.
Szlàp navode. v. Fluctus, Unda. N. 1.
Szlàſzt. v. Dulcedo.
Szlaſztìm. v. Dulcoro.
Szlavich. v. Philomela.
Szlavíchek morſzki. v. Alcedo
Szlava. v. Gloria.
Szlaven. v. Glorioſus.
Szlavimſze. v. Glorior.
Szlèd. v. Veſtigium.
Slédim. v. Inveſtigo.
Szleme. v. Trabs.
Szlèp. v. Cœcus.
Szlépa óka. v. Tempus. N. 1.
Szlèp na jedno oko. v. Monoculus.
Szlèp rogyen. v. Cœcigena.
Szlepota. v. Cœcitas.
Szlez. v. Malva.
Szlezena. v. Splen, Lien.
Szlezenaſzt. v. Lienicus.
Szlina. v. Saliva.
Szlinaſzt. v. Salivarius.
Szlinim. v. Salivo.
Szlìn. pun. v. Salivoſus.
Szlìn Szcéjanye. v. Salivatio.

Szli-

Szliva. v. Prunum.
Szliva drévo. v. Prunus.
Szloboda. v. Libertas.
Szloboda, dopuſchenye. v. Facultas.
Szloboden iz ſzluge vuchinyen. v. Libertus.
Szlobodnyacha. v. Liberta.
Szlobodnyàk. v. Libertinus.
ſzlobodno obrambe méſzto. v. Aſylum.
ſzlobodnyákov ſztáliſ. v. Libertinitas.
Vu-ſzlobodu poſztávlyam. v. Liberto.
ſzlobóſchina. v. Privilegium.
ſzloboſchinum daruvan. v. Privilegiarius.
ſzlog. v. Porca. N. 1.
ſzloſen. v. Concors.
ſzloſno dévam. v. Concordo.
ſzloſnoſzt. v. Concordia.
ſzlovénecz. v. ſzlavus, Illyrus.
ſzlovénſzka zemlya. v. Szlavonia. Illyrium. Illiris.
ſzlovénſzki, a, o. v. Illyricus, a, um.
ſzlovo. v. Litera, Verbum.
ſzluga. v. Famulus.
ſzluga domachi. v. Mediaſtinus.
ſzluga, ki Goſzpona ſzprevája. v. Pediſſequus.
ſzluga Várasḱi, Orſzachki. v. Apparitor.
ſzluga, ki kamiduchega Goſzpodina chúva. v. Stipator.
ſzluga domo-rodni. v. Verna.
ſzluga boja vréden. v. Verbero, Flagrio.
ſzluka pticza. v. ſcolopax.
ſzlukav. v. Curvus.
ſzluko-noſje. v. Poples.
ſzlusba Boſia. v. Religio.
ſzlusba. v. Famulatus, Famulitas.
ſzlusbena pajdaſſicza. v. Conſerva.
ſzlusbenicza. v. Famula.
ſzlusbeni tovarus. v. Conſervus.
ſzluſéchi. v. ſervilis.
ſzluſim. v. ſervio, obſeqvor, Miniſtro.

SZM.

ſzmêjemſze. v. Rideo.
ſzmêjemſze rozgotom. v. Cachinnor.
ſzmèh. v. Riſus.
ſzmèh rozgotom. v. Cachinnus.
ſzmèm. v. Audeo.
ſzmêrchek. v. Grillus.
ſzmêrt. v. Mors, Lethum.
ſzmêrtni ſzen. v. Lethargus.
ſzméſſen. v. Ridiculus.
ſzméſſno. v. Ridiculè.
ſzmèt. v. ſordes.
ſzmetjè ſeleza. v. ſcoria.
ſzmetìm. v. Inficio.
ſzmetiſche. v. Fimetum.
ſzmiczamſze. v. Lubrico.
ſzmilyitelicza. v. Miſeratrix.
ſzmilyujemſze. v. Miſereor.
ſzmilyuvanya vréden. v. Miſerandus.
ſzmilyuvanye. v. Miſeratio.
ſzmilyuvatiſe pochinyam. v. Miſereſco.
ſzmilyuvecz. v. Miſerator.
ſzmòk. v. Obſonium.
ſzmola. v. Pix, Reſina.
ſzmolen. v. Piceus.
ſzmràd. v. Fœtor, Pædor, Putor.
ſzmrádim. v. Inficio.
ſzmreka. v. Pinus.
ſzmrekova jeſicza, ſzàd. v. Conus. N. 2.
ſzmrekov. v. Pineus.
ſzmrekóvje. v. Pinetum.

SZN.

ſznága. v. Munditia.
ſznáſen. v. Mundus.
ſznáſenya pràh, za zube. v. Mundicina.
ſznáſenye. v. Mundificatio.
ſznáſim. v. Mundifico, Mundo, Purgo.
ſznáſno. v. Munditer.
ſznèg. v. Nix.
ſzneha, ſzinova ſena. v. Nurus.
ſzneha, mláda ſena. v. Nova nupta.
ſzneſen. v. Nivoſus.

SZO.

ſznop v. Manipulus.

ſzobota. v. Dies ſabbathi.
ſzochen. v. ſuccoſus.
ſzochivo. v. Legumen.
ſzoha. v. Furca. N. 2.
ſzok. v. ſuccus.
ſzokàch. v. Coqvus, Cocus.
ſzokachich. v. Lixa.
ſzokáchnicza. v. Culina, Coqvina.
ſzokol. v. Falco.
ſzòl. v. ſal.
ſzolár. v. ſalarius, ſalſamentarius, ſalinator.
ſzolenka. v. ſalillum ſalinum.
ſzolim. v. ſalio. ſvi, itum.
ſzólna ruda. v. ſalifodina, ſalina.
ſzólni, a, o. v. ſalinus.
ſzom. v. Mugil.
ſzopem. v. Anhelo.
ſzopun. v. ſmegma, ſapo.
ſzopunár. v. ſmegmatopola, ſaponarius.
ſzopunſzki, a. v. ſmegmaticus.

SZP.

ſzpameten. v. Prudens.
ſzpametno. v. Prudenter.
ſzpánye. v. Dormitio.
ſzpánye jako po betegu. v. ſopor.
ſzpaſzitel. v. ſalvator.
ſzpaſzim. v. ſalvo.
ſzpehávam. v. Excutio. N. 2.
ſzpehnenye. v. Excuſſio. N. 3.
ſzpèt. v. Compeditus.
ſzpiam. v. Ebibo, Epoto.
ſzpìm. v. Dormio.
ſzpodoben. v. ſimilis.
ſzpodobnoſzt. v. Similitudo.
ſzpojka. v. ſubſcus.
ſzpogányam. v. Exprobro.
ſzpogányanye. v. Exprobratio.
ſzpogányavecz. v. Exprobrator.
ſzpol. v. ſexus.
ſzpomenek. v. Mentio.
ſzpominamſze. v. Recordor, Memini, Reminiſcor.

Digitalizirao Google

ſzpominamſze z-kêm. v. Colloquor.
ſzpominanya vréden. v. Memorandus, Memorabilis.
ſzpominanye. v. Recordatio.
ſzpóna. v. Compes.
ſzpornò. v. Frugaliter, Parcè.
ſzpóved. v. Confeſſio.
ſzpornoſzt. v. Frugalitas.
ſzpovédamſze. v. Confiteor.
ſzpoznanye. v. Cognitio, Agnitio.
ſzpoznèvam. v. Agnoſco.
ſzpráva. v. Apparatus.
ſzpráviſcha Cirkvenoga tovarus. v. Synodita.
ſzpráviſcha orſzachkoga. v. Comitialis.
ſzpráviſche lyudih. v. Conventus.
ſzpráviſcha Orſzachkoga meſzto. v. Comitium.
ſzpráviſche Cirkveno. v. ſynodus, Congregatio.
ſzpráviſche Orſzáchko. v. Comitia.
ſzpráviſche veliko Cirkveno. v. Concilium.
Na ſzpráviſchu zebran. v. Comitiatus.
ſzprávlyam. v. Compono,
ſzpravno. v. Ornatè.
ſzprémlyemſze. v. Transfero.
ſzprevágyam. v. Comitor.
ſzprevágyanye. v. Comitiva.
ſzpreyatom. v. Inſidiosè.
ſzproſſujem. v. Impetro.
ſzpuſcham. v. Demitto.
ſzpuſchenye. v. Demiſſio.

SZR.

ſzràb. v. ſcabies.
ſzràb cheſſem. v. ſcabo.
ſzrablyiv. v. ſcabioſus.
ſzraka. v. Pica.
ſzrámba. v. Aſſervatio.
ſzrameslyiv. v. Verecundus, Pudicus.
ſzrameslyivo. v. Verecundè, Pudicè.
ſzrameslyivoſzt. v. Pudicitia Verecundia.
ſzramóta. v. Turpitudo, Infamia, Pudor, Ignominia.
ſz. amóten. v. Impudicus, Inverecundus.

ſzramotno. v. Impudicè, Inverecundè.
ſzramujemſze. v. Verecundor, Pudeſio.
ſzranenye. v. Aſſervatio.
ſzranyujem. v. Aſſervo, Recondo.
ſzrebernâr. v. Argentifex, cis.
ſzrebernarnicza. v. Argentaria.
ſzrebern. v. Argenteus.
ſzreberni, a, o. v. Argenteus.
ſzrebra meſzto gdeſze chuva. v. Argentarium.
ſzrebrim. v. Inargento.
ſzrebro. v. Argentum.
ſzrebro ſivo. v. Argentum vivum, Mercurius. N. 2.
ſzrebrom zméſſan. v. Argentoſus.
ſzrecha. v. Fortuna, Felicitas, Proſperitas.
ſzrechen. v. Fortunatus, Felix, Proſper.
ſzrechno. v. Feliciter, Proſperè.
Na ſzrechu. v. Fortè.
ſzréda. v. Dies Mercurii.
ſzredina vu kakvom dugovanyu. v. Centrum.
ſzrednye. v. Mediocriter.
ſzrédnyi. v. Medius. N. 1.
ſzrés. v. Gelu.

SZT.

ſztajem kòga na putu. v. Obvio, Occurro.
ſztajem gore. v. Surgo.
ſztálen. v. Conſtans.
ſztális. v. ſtatus.
ſztálno. v. Conſtanter.
ſztálnoſzt. v. Conſtantia, Perſeverantia,
ſztàn. v. Hoſpitium. N. 1.
ſztanovit. v. Certus.
ſztanovito. v. Certè.
ſztanovitoſzt. v. Certitudo.
ſztanovnik. v. Hoſpes. N. 2.
ſztanujem. v. Hoſpitor.
ſztanye iz drévja. v. Ædificium.
ſztánye na nogah. v. Statio. N. 1.

ſztanye prebivanye. v. Habitaculum.
ſztar. v. ſenex.
ſztar jáko. v. Decrepitus.
ſztaramſze. v. Angor, Curo.
ſztarchecz. v. ſenecio.
ſztaramſze. v. ſeneſco.
ſztareſſina na ſzvadbe. v. Architriclinus.
ſztaricza. v. Vetula, Anus.
ſztarína. v. Vetuſtas, Antiqvitas, Veteramentum.
ſztári vojnik. v. Miles.
ſztaroſzt. v. ſenectus.
ſztaroſzt ſzkêrb. v. Anxietas.
ſzteblo. v. Truncus.
ſzteblo ſitno. v. Culmus.
ſztegávam. v. Retraho, Circeo.
ſztegno. v. Femur.
ſztekel. v. Rabidus.
ſzteklàr. v. Vitriarius.
ſzteklárnicza. v. Vitriaria.
ſzteklen. v. Vitreus.
ſzteklína. v. Rabies.
ſzteklo. v. Vitrum.
ſzténa. v. Paries.
ſzténcham. v. Extenuo.
ſzténchanye. v. Extenuatio.
ſztenicza. v. Cimex.
ſztèny za ſzvèche. v. Ellychnium.
ſztèny zarane. v. Lemniſcus, N. 2. Linamentum.
ſztêrmen. v. Præceps.
ſztêrmina. v. Præcipitium.
ſztêrn. v. Seges.
ſztêrſſen. v. Crabro.
ſzteza. v. Semita.
ſztiſzkam. v. ſtringo.
ſztiſzkanye. v. Conſtrictio.
ſztò. v. Centum.
ſztòg. v. Acervus.
Sztoim. v. Sto.
sztol. v. Menſa.
sztolàr. v. Sellarius.
sztolárnicza. v. Sellaria.
sztolchen. v. ſellariolus.
sztolcze délam. v. ſello.
sztolecz. v. ſedes, ſedile.
sztolecz za naſzlanyanye. v. ſella.
szto-lèt. v. Seculum.
sztol pehárni. v. Abacion. N. 1.
sztotina. v. Centuria.

Po sztotinah. v. Centuriatim.
sztotinim. v. Centurio, as.
sztotnik. v. Centurio.
sztotnikova chàſzt. v. Centuriatus.
szto vojníkov glavàr. v. Centurio.
Szto vojníkov glavàr vuchinyen. v. Centuriatus.
sztrah. v. Timor, Pavor, Metus, Formido.
sztrahota. v. Horror.
sztràn. v. Pars.
sztranſzkì. v. Extraneus.
sytráſa. v. Excubiæ, Vigilia. N. 1.
sztráſim. v. Excubo, Vigilo, Excubito.
sztráſnicza. v. Excubiæ, Vigilia. N. 1.
sztráſnik. v. Excubitor, Vigil.
sztraſſen, a, o. v. Terribilis, Horridus, Horribilis.
ſztraſſilo. v. Terriculum, Monſtrum.
ſztraſſilo nochnò. v. Lemures.
ſztraſſimſze. v. Timeo, Formido, Extimeſco.
ſztraſſno. v. Horridè, Terribiliter.
ſztraſslyiv. v. Timidus, Pavidus, Meticuloſus.
ſztraſslyívo. v. Timidè.
ſztraſslyivoſzt. v. Timiditas.
ſztréblenye. v. Expurgatio.
ſztreha. v. Tectum.
ſztréla. v. Sagitta.
ſztrélecz. v. Jaculator, Sagittarius.
ſztrélyam. v. Jaculor, sagitto.
ſztêrpavam. v. Compingo.
ſztrèſs. v. Stiria.
ſztreſzam. v. Excutio. N. 1. Concutio, Decutio.
ſztreſſenye. v. Decuſſio.
ſztreſſujemſze od ſztráha. v. Contremiſco, Extimeſco.
ſztrichich. v. Patruelis.
ſztrìcz. v. Patruus.
ſztrìcz moga Otcza. v. Patruus magnus, Propatruus.
ſztroſſek. v. sumptus.
ſztroſſek na pùt. v. Viaticum.
ſztruga. v. Alveus.
ſztrugacha. v. Radula.
ſztrugàr. v. Tornator.
ſztrugárim. v. Torno.
ſztrugarſzki ſzveder. v. Tornus.
ſztruk, jedno-ſztruk. v. simpliciter.
ſztruna. v. Corda.
ſztruſine. v. Ramentum.
ſztvàr. v. Res.
ſztudenecz. v. Fons.
ſztudeno. v. Frigidè.
ſztuden, a, o. v. Frigidus.
ſztuny. v. Gratis, Gratuitò.
ſztvárjam. v. Creo.
ſztvorjenye. v. Creatura.
ſztvoritel. v. Creator.
ſztùp. v. Columna.
ſztùp nakôm nakovalo ſztoi. v. Acmotheton.
ſztupich. v. Columnella.
ſztupina. v. Veſtigium.
ſztupujem, ſztupim. v. Gradior, Inveſtigo.

SZU.

Szùd. v. Vas, aſis.
ſzùd, ſzudenye. v. Judicium.
ſzudchía varaska. v. Prætura.
ſzúdecz, Glavàr nad varaschani. v. Prætor. N. 1.
ſzúdecz. v. Judex.
ſzúdecz, koga dvè protivne ſztrane izberù. v. Arbiter.
ſzúdecz, vu velikeh varaſſeh naj vekſſi. v. Conſul.
ſzùd pred vremenom. v. Præjudicium.
ſzúdim pred vremenom. v. Præjudico.
ſzùh. v. Macer, Siccus.
ſzùh poſztajem. v. Sicceſco.
ſzuhi beteg. v. Phtyſis.
ſzuhócha. v. Siccitas.
ſzuho-ok. v. ſiccoculus.
ſzuhorlyav. v. Macilentus.
ſzuhorlyav, kîſze doſzta jéduch naſzititi komaj more. v. Popa. N. 2.
ſzukalo. v. Rhombus.
ſzukêrvicza. v. ſanies, Tabes.
ſzuknen. v. Pannoſus.
ſzukno. v. Pannus.
ſzuknya duga ſenſzka. v. Cyclas.
ſzulicza. v. Lancea.
ſzumnya. v. ſuſpicio.
ſzumnya, da je grèh. v. ſcrupulus.
ſzumnyimſze. v. ſuſpicor.
ſzumnyiv. v, ſuſpicioſus.
ſzumnyivo. v. ſuſpiciosè.
ſzumnyiv bojechiſze, da je grèh, gdega nè. v. ſcrupuloſus.
ſzumrak. v. Crepuſculum veſpertinum.
ſzunchen. v. ſolaris.
ſzunchena vura. v. ſolarium.
ſzuncheni czvèt. v. ſolſequium, Heliotropium.
ſzuncheni pràh. v. Atomus.
ſzuncheno mêrchenye. v. Eclypſis.
ſzuncze. v. Sol.
ſzuncze naizhodu. v. Oriens.
ſzuncza jednakoſzt proti dnevu y nochi. v. Æquinoctia.
ſzuncze nazáhodu. v. Occaſus.
ſzunim. v. Trudo.
ſzuprotivnicza. v. Adverſatrix.
ſzuprotivimſze. v. Contrario.
ſzuprotivnik. v. Adverſarius.
ſzuprotivno. v. Contrariè.
ſzuprotivnoſzt. v. Adverſitas, Contrarietas.
ſzuprotyolye chinechi. v. Invitus.
ſzuprot volye chinech. v. Invitè.
ſzuprot. v. Contra, Adverſum.
ſzuſánſztvo. v. Captivitas.
ſzuſeny. v. Captivus, Mancipium.
ſzúſſa. v. Siccitas, Ariditas.
ſzuſſechi, a, e. ſiccificus.
ſzuſſecz meſzecz. v. Martius.
ſzuſſenye. v. ſiccatio.
ſzuſsìm. v. ſicco.
ſzuzicza. v. Lacrymula.
ſzúza. v. Lacryma.
ſzuzenye. v. Lacrymatio.
ſzuzechi. v. Lacrymabundus.
ſzuzen. v. Lacrymalis.
ſzuzìm. v. Lacrymo.
ſzuzno. v. Lacrymosè.
ſzùz pun. v. Lacrymoſus.
ſzùz vréden. v. Lacrymabilis.

ſzvá-

SZV.

ſzváda. v. Contentio. N. 3. Rixa, Jurgium.
ſzvadba. v. Nuptiæ.
ſzvadbena Goſpodaricza, Poſznesnicza. v. Pronuba.
ſzvadbenidever. v. Paranymphus.
ſzvadlyivicza. v. Rixator.
ſzvagyujemſze. v. Rixor.
ſzvàk. v. Affinis.
Szvitujem. v. Conſulto.
Szvituvannye. v. Conſilium.
Szvituvnik. v. Conſultor.

T.

T A.

Tabàk. v. Tabaca.
Tábor. v. Caſtra.
Tábor zabiam. v. Caſtrametor.
Tábor zimſzki. v. Hiberna.
Tábora zaſtuchitel. v. Caſtrametator.
Tábor med ſánczi. v. Statíva.
Táborſzki. v. Caſtrenſis.
Táborſzki ſzluga. v. Calo.
Táchke. v. Pabo.
Ta, Te. v. Iſte.
Tada. v. Tunc.
Taìm. v. Nego, Inficior.
Taìmſze. v. Lateo.
Taìnoſzt. v. Reticentia.
Tak. v. Ità, ſic, Taliter.
Takaj. v. Et, Etiam.
Taki. v. Actutum, Subitò, confeſtim, Continuò.
Takli? v. Siccine? Itane?
Takov, a, o. v. Talis.
Talentum. v. Talentum.
Talèr. v. Imperialis. N. 2.
Tam. v. Illuc, Illic, Ibi.
Tanczam. v. Salto.
Tancz. v. Saltus. Chorea.
Taracz. v. Lithoſtra, ſtratum viarum. N. 3.
Taràczam. v. Sterno. N. 3.
Taránta pavuk. v. Phalangium.
Taraſzka. v. Tormentum. N. 3.

Tárna komóra. v. Armamentarium.
Taska. v. Aſcopera.
Tàt. v. Fur.
Tatar. v. Tartarus.
Tatbína obchinſzkeh penèz. v. Peculatus.
Tatbenem náchinom. v. Furtivè.
Tàſzt. v. Socer reſpectu generi.

T E.

Techem, Czurìm. v. Fluo.
Techem, dêrchim. v. Curro.
Téchen. v. Sapidus.
Techich. v. Conſobrinus.
Techichna. v. Conſobrina?
Téchno. v. ſapidè.
Téchnoſzt. v. ſapor.
Tecza. v. Amita.
Tecza materina ſzeſztra. v. Matertera.
Tecza mojega otcza. v. Amita magna.
Tecza mojega deda po otczu. v. Amita major.
Tecza moje matere. v. Matertera magna.
Tecza moje Babe, ali deda po Matere. v. Matertera major.
Tecza moje prebabe, ali prededa. v. Matertera maxima.
Tèg. v. Frumentum.
Tèk. v. Sapor.
Teknenye. v. Tactus.
Telchich. v. Juvenculus. N. 1.
Telechi, a, o. v. Vitulinus.
Telecz. v. Juvencus.
Tele. v. Vitulus.
Telicza. v. Junix, Buccula. N. 2.
Télo. v. Corpus.
Teloven. v. Corporeus.
Teme. v. Vertex. N. 1.
Temen. v. Obſcurus, Tenebricoſus.
Temian. v. Thus.
Temiana kadilnicza. v. Thuribulum.
Temianom kadìm. v. Thurifico.
Temnicza. v. Carcer, Ergaſtulum.
Temnoſzt. v. Tenebræ, obſcuritas.
Temnyàk. v. Tenebrio. N. 3.

Ténchim. v. Attenuo, Extenuo
Ténchina. v. Tenuitas.
Tenehen. v. Tenuis.
Tenehen jáko. v. Tenuiculus.
Tenehno. v. Tenuiter.
Tenek. v. Tenuis.
Tenya. v. Umbra. N. 3.
Tepecz klátes. v. Vagus, Vagator.
Tepemſze. v. Vagor.
Tepem, bijem. v. Percutio, Cædo.
Tepem neſzpametno govorechi. v. Blatio.
Tepnya. v. Blatero.
Têrbuh. v. Alvus, Venter.
Têrbuho-bólya. v. Ventriculatio.
Têrbuho-holyen. v. Ventriculoſus.
Têrbuha ſzluga. v. Ventricoſa.
Têrbuſſaſzt. v. Ventroſus.
Têrbuſſecz. v. Ventriculus.
Têrbuſſni, a, o. v. Ventralis.
Têrbuſſni grizoſtri. v. Colica.
Têrbuſſno zavianye. v. Tormina.
Têrbuſſno techenye, czurenye. v. Diarrhæa.
Têrchek. v. Stipes, Truncus.
Têrchka. v. Perdix.
Terem. v. Frango.
Têrg. v. Forum.
Têrgam. v. Carpo. N. 1. Lacero.
Têrgovecz. v. Negotiator, Mercator.
Têrh. v. Onus.
Térjaki. v. Pentecoſte.
Térjam. v. Exigo.
Térjavecz. v. Exactor. N. 1.
Têrlicza. v. Cippus. N. 1.
Têrn. v. Spina.
Têrnàcz. v. Pomarium.
Têrnaſzt. v. Spinoſus.
Têrnina. v. Prunum.
Têrnye gêrmaſzto. v. Dumetum.
Têrpèch. v. Patienter.
Têrpek. v. Acerboſus.
Têrpko. v. Acerbè.
Têrpkócha. v. Acerbitas.
Têrplyenye. v. Toleratio, Patientia, Tolerantia.

Têrplyiv. v. Patibilis, Tolerabilis.
Têrſim. v. Negotior.
Têrſz. v. Vitis.
Têrſzenye. v. Conamen, Conatus.
Têrſzje. v. Vinea.
Têrſzimſze. v. Conor.
Têrſztika. v. Arundo.
Iz Têrſztike. v. Arundineus.
Têrſztikovina. v. Arundinetum.
Têrta. v. Funis, Vimen.
Tesàk. v. Operarius.
Tesàk naemni. v. Mercenarius.
Teſchína. v. Inaniras.
Teſch. v. Jejunus.
Teſek. v. Gravis, Difficilis, Moleſtus.
Tesko. v. Difficulter, Moleſtè.
Teskócha. v. Difficultas, Moleſtia.
Teſtament. v. Teſtamentum.
Teſtamenta nachinitel. v. Teſtator.
Teſtamenta, kî ne napravil. v. Inteſtatus.
Preſz Teſtamenta. v. Inteſtatò.
Vu-Teſtamentu, komuje kaj oſztavlyeno. v. Legatarius.
Téſzen. v. Arctus, Anguſtus.
Téſzno. v. Anguſtè, Arctè.
Teſznócha. v. Anguſtia.
Téſzto. v. Maſſa, Paſta.
Téſzto makaruni, rézanczi, ſtruklyi, Makvichi, &c. v. Turunda. N. 1.
Téſzto, kêmſze kuri tuſztè. v. Turúnda. N. 2.

TI.

Ti. v. Tu.
Tia. v. Uſque. N. 1.
Tjeden. v. Hebdomada.
Tjeden dnì ſzlusbe kakve obnáſſavecz. v. Hebdomadarius.
Tjedenſzki, a, o. v. Hebdomadalis.
Odtjedna do tjedna. v. Hebdomadatim.

Tih. v. Pácatus, Tranquillus.
Tihócha. v. Tranquillitas.
Tikva. v. Cucurbita.
Tily. v. ſinciput.
Tinta. v. Atramentum.
Tiram. v. Pello.
Tiſchìm. v. Premo.
Tiſzovo drévo. v. Larix.
Tiſzuche. v. Mille.

TK.

Tkaléchki, a, o. v. Textorius.
Tkálecz. v. Textor.
Tkálnicza. v. Textrina.
Tkano dugoványe. v. Textile.
Tkánye. v. Textura.
Tkem. v. Texo.

TL.

Tláchim. v. Calco.
Tlapa. v. Blactero, onis.
Tlápim. v. Blactero.
Tlo. v. Pavimentum.

TM.

Tmèch, a, e. v. Tenebricoſus.
Tmicza. v. Tenebræ.

TO.

Tochim. v. Fundo.
Tok. v. Theca. N. 1.
Tok za ſztréle. v. Pharetra.
Tok vu-kômſze lùk noſzi. v. Corytus.
Tolnach. v. Conſilium.
Tolnachenye. v. Interpretatio.
Tolnachîm. v. Interpretor.
Tolnachim. v. Conſilio, as, are, Conſulto, Conſulo.
Tolnachnik. v. Interpres.
Tolnachnik. v. Conſiliarius, Conſultor.
Tolnachtvo. v. Conſultatio.
Tolnachtvo Vechnichko, ali Orſzachko. v. Senatuſconſultum.
Tolvaj. v. Prædo, Latro.
Tolvajſztvo. v. Prædatio, Latrocinium.

Topel, a, o. v. Calidus.
Topìm. v. Caleſacio.
Topimſze. v. Calefio.
Toplína. v. Calor.
Topolóvina. v. Populetum.
Topolovo drévo. v. Populus alba.
Topolov. v. Populeus.
Toporiſche. v. Manubrium.
Tórba. v. Pera.
Tórba kóſnata za pùt. v. Bulga.
Tork. v. Dies Martis.
Toricza. v. Lappa.
Tovarus. v. ſocius.
Továrusſa vkanitel. v. ſociofraudus.
Tovarusſicza. v. ſocia.
Tovaruſſim. v. ſocio.
Továrusſtvo. v. ſocietas.
Tovor. v. Clitella.
Tovórnik. v. Clitellarius.

TR.

Tràg. v. Veſtigium.
Traglye. v. Ferculum, Feretrum.
Trahtèr. v. Infundibulum.
Tràk. v. Radius.
Tràm. v. Trabs.
Tràm, kêmſze zidi terù. v. Aries. N. 2.
Tràm, na kom ſzúdi vu-pivnicze lesè. v. Cantherius. N. 1.
Trápim. v. Crucio, Affligo.
Tráplenye. v. Cruciatus.
Traſim. v. Inveſtigo.
Traſitel. v. Inveſtigator.
Tráta. v. Cæſpes.
Tráva. v. Herba, Gramen.
Tráven. v. Herboſus.
Travilo. v. Toxicum.
Travim. v. Intoxico.
Trávnik. v. Herbarium. N. 2.
Trébeje. v. Oportet.
Trébim. v. Expurgo, ſeparo.
Tréblenye. v. Secretio.
Tréhglàv. v. Triceps.
Tréhlèt. v. Trimulus, Triennis.
Tréhmeſzècz. v. Trimeſtris.
Tréhnòg. v. Tripes.
Trepechem. v. Tremo.

Digitalizirao Google

Trepechuch. v. Tremebundus.
Trepetanye. v. Trepidatio, Tremor.
Trepetlika. v. Bractea.
Trepetlyiv. v. Tremulus.
Trepet. v. Tremor.
Tréſche. v. Segmen.
Treſzem. v. Concuſſo.
Trèſzk. v. Fulmen.
Tréſzkam. v. Fulmino.
Trézen. v. ſobrius.
Tréznoſzt. v. ſobrietas.
Tri. v. Tres.
Trikrat. v. Ter.
Tripotri. v. Terni.
Troicza. v. Trinitas.
Troj-nog. v. Tripes.
Troj-ztruk. v. Triplex.
Troj-vêrſzt. v. Triplex.
Troj-vêrſztim. v. Triplico.
Tropíne. v. Vinaceum. N. 2.
Troſſenye prez reda. v. Prodigalitas.
Trubelika. v. Cicuta.
Trùd. v. Fatigium, Laſſitudo.
Trúdenye. v. Fatigatio.
Trúden, a, o. v. Laſſus, Feſſus.
Trúdim. v. Fatigo.
Truha. v. Feſtuca.
Trumbeta. v. Tuba.
Trumbetàſs. v. Tubicen, Buccinator.
Trumbetàſs. kî trumbéte déla. v. Tubarius.
Trumbétujem. v. Buccino.
Truplo. v. Truncus.

TU.

Túchem. v. Macto, Occido.
Túchem. v. g. hren, pêrpér, &c. v. Contero, Tero.
Tuff. v. Pumex.
Tuga. v. Miſeria, Calamitas.
Tugyi, a, e. v. Alienus, Extraneus.
Tukàch. v. Piſtillum.
Tulik. v. Tantus.
Tulikaj. v. Tantundem.
Tuliko. v. Tantum.
Tunya. v. Malum.
Tùp. v. Hebes, Stupidus.
Tupoſzt. v. Hebetudo.
Turchin. v. Turca.

Turen. v. Turris.
Turnar. v. Turricola.
Tusba. v. Querela.
Túſcha. v. Pingvedo.
Tuſecz. v. Accuſator.
Tuſenſzem. v. Mœreo.
Tuſim. v. Accuſo.
Tuſimſze. v. Conqveror.
Tuſnoſzt. v. Mœſtitia.
Tùſzt. v. Pinguis.
Tuſztìm. v. Pingvefacio, Impingvo.
Tuſztímſze. v. Pingveſco.

TV.

Tvêrd, a, o. v. Durus.
Tvêrdim. v. Firmo, Fortifico.
Tvêrdno. v. Firmiter.
Tvêrcoglav. v. Cervicoſus.
Tvêrdokóren. v. Contumax, Obſtinatus.
Tvêrdokórno. v. Contumaciter.
Tvêrdokornoſzt. v. Contumacia.
Tvoj, a, e. v. Tuus.

V.

VA.

Vâbecz. v. Alector.
Vabícza. v. Allectrix.
Vâbim. v. Allicio.
Vadimſze. v. Rixor, Contendo. N. 9.
Vagan. v. Modius.
Vâhtar. v. Vigil.
Valujem. v. Fateor.
Valuvanye. v. Profeſſio.
Vàl. v. Cylinder.
Vályam. v. Volvo.
Valyàm. v. Valeo.
Vàly vodeni. v. Unda, Fluctus.
Vánkus. v. Cervical.
Vapnenichàr. v. Calcarius, ii.
Vapnenicza. v. Calcaria.
Vapnen, a, o. v. Calcarius, a, um.
Vapno. v. Calx.

Váraſs. v. Civitas, Urbs.
Váraſs glavni vu Orſzágu, &c. v. Metropolis.
Váraska hiſa. v. Prætorium.
Váraſsecz. v. Civis.
Váraſski, a, o. v. Civicus.
Varen. v. Elixus.
Varenye. v. Ferruminatio.
Varim. v. Elixo.
Varìm ſelezo. v. Ferrumino.
Varujemſze. v. Caveo.
Varuvanye. v. Cuſtodia, Cuſtoditio.

VB.

Vbijam. v. Occido.
Vbijanye. v. Occiſio.
Vbòg. v. Pauper, Egenus, Inops.
Vboſtvo. v. Paupertas, Egeſtas, Inopia.

VC.

Vchekávam. v. Vellico.
Vcheknenye. v. Vellicatio.
Vchera. v. Herì.
Vcheraſſnyi. v. Heſternus.
Vczényam. v. Appretio.
Vczénenye. v. Appretiatio.
Vczéplyam. v. Inſero.
Vczéplénye. v. Inſitio.

VD.

Vdâjem. v. Eloco. N. 3.
Vdavlenye. v. Suffocatio.
Vdávlyam. v. Suffoco.
Vdêrkanye. v. Curſitatio.
Vdêrkavamſze. v. Curſito.
Vdìly. v. Continuè.
Vdovecz. v. Viduus.
Vdovichki. v. Vidualis.
Po Vdovichki. v. Vidualiter.
Vdovichtvo. v. Viduitas.
Vech. v. Ampliùs, Plùs.
Vecher. v. Veſper.
Vechera. v. Cœna, Veſperna.
Vecheram. v. Cœno.
Vecheranye. v. Cœnatio.
Vecherati ſelìm. v. Cœnaturio.
Vechericza. v. Cœnula.
Vecherna ſzoba. v. Cœnaculũ.

Vecherna zvézda. v. Veſperugo.
Vecherni, a, o. v. Veſpertinus, Cœnaticus.
Vecherom poſztájem. v. Veſpero.
Vecher poſztaje. v. Veſperaſcit.
Vechnì, a, o. v. Perpetuus.
Vechnoſzt. v. Perpetuitas.
Vedovina. v. Faſcinus.
Vedren. v. Serenus.
Vedricza. v. Situla.
Vedrim. v. Sereno.
Vedrina. v. Serenitas.
Vedro. v. Serenum.
Védro. v. Urna.
Vehet. v. Pugillus.
Vejàch. v. Ventilator.
Vejacha. v. Vannus, Ventilabrum.
Véjem. v. Ventilo, Vanno.
Vekovechnì, a, o. v. Æternus, Perennis, Sempiternus.
Vekivechnoſzt. v. Æternitas, Perennitas.
Vékoma ſivem. v. Æterno.
Velenczia. v. Culcitra.
Velichanſztvo. v. Majeſtas.
Velichen, a, o. v. Magnificus.
Velik. v. Magnus.
Veliki beteg. v. Epilepſia.
Veliki beteg imajuchi. v. Epilepticus.
Veliki tráven. v. Majus.
Veliko méſſnyak. v. Auguſtus.
Velikócha. v. Magnitudo.
Velim. v. Ajo, Dico.
Vénecz v. Sertum, Corona.
Vénecz za Muchenike, ſzvete Divicze &c. v. Laureola.
Vénchecz. v. Corolla.
Venem. v. Marceo, Flacceo.
Venuti pochinyam. v. Marceſco.
Vera. v. Fides.
Vérbánecz. v. Eryſipelas.
Vérbcza. v. Funiculus.
Vérbcza zidarſzka ali dérvodélſzka. v. Amuſſis.
Vérch. v. Hauſtrum, Amphora.
Veren, a, o. v. Fidelis.
Verno. v. Fideliter.
Vernoſzt. v. Fidelitas.
Vérh. v. Cacumen, Culmen Apex, Faſtigium.
Vérh na vuhu. v. Pinnula N. 2.
Vérh na gláve. v. Vertex.
Vérhnye. v. Lac.
Vérhunecz délam. v. Faſtigio.
Vérſſa. v. Naſſa.
Verovnicza. v. Creditrix.
Vérſzten, a, o. v. Maturus, Adultus.
Vérſztnik. v. Coætaneus.
Vért. v. Hortus.
Vért. v. Foramen.
Vértam. v. Foro, Terebro.
Vértam prèk. v. Perforo.
Vértàny. v. Spira. N. 2.
Vértanye. v. Terebratio.
Vértar. v. Hortulanus, Olitor.
Vértim. v. Gyro, Verto.
Vérto-glav. v. Vertiginoſus.
Veruga. v. Repagulum.
Veruvem. v. Credo.
Veruvan. v. Credibilis.
Veruvan lehko. v. Credulus.
Veruvano. v. Credibiliter.
Veruvanye lehko. v. Credulitas.
Véſcha. v. Saga, Strix.
Véſchecz. v. Magus.
Veſem. v. Ligo.
Veſzel, a, o. v. Lætus, Hilaris, Jucundus.
Veſzelje. v. Lætitia, Hilaritas, Gaudium, Jucunditas.
Veſzelimſze. v. Jucundor.
Veſzelimſze drugomu. v. Congaudeo, Congratulor.
Veſzelo. v. Jucundè, Hilariter.
Veſzelo-lépoga pogleda. v. Amœnus.
Veſzlàr. v. Remiger.
Veſzlárim. v. Remigo.
Veſzlo. v. Remus.
Veſztovit. v. Conſcius.
Veter. v. Ventus.
Veter jug. v. Auſter.
Veter od záhoda ſzunchenoga. v. Zephyrus, Favonius.
Veter máli. v. Ventulus.
Veter ſzever. v. Boreas, Aquilo.
Vetren, a, o. v. Ventoſus.
Vetrìm. v. Ventilo.
Veverieza. v. Sciurus.
Vez. v. Vinculum, Ligatura, Ligamen.
Vezda. v. Modò, Nunc, Jam.
Vezdaſſnyi, a, e. v. Modernus.
Uffamſze. v. Spero.
Uffam. v. Fido.
Uffanye. v. Spes, Fiducia.

V G.

Vgájam. v. Obſequor, Satisfacio.
Vgaſſenye. v. Extinctio.
Vgaſſújem. v. Extinguo.
Vgrizávam. v. Mordeo.
Vgrizenye. v. Morſus.
Vgnyetávam. v. Intrudo.

V I.

Vjagmujem. v. Rapio, Eripio.
Viam. v. Glomero.
Vianye, zavianye. v. Ululatus.
Vichem. v. Clamo.
Vìd. v. Viſus.
Vìd krátek imajúchi. v. Myops.
Videnye. v. Viſio.
Vidim. v. Video.
Vjedno. v. Simul, Unà.
Vidra. v. Lutra.
Viher. v. Turbo.
Viher z-naglem deſgyem. v. Procella.
Vika. v. Clamor.
Vila. v. Nympha.
Vila, Raſzoha. v. Furca, Merga. N. 1.
Vila z-tremi zubmi. v. Tridens.
Vilahen. v. Linteamen.
Vilichicze. v. Furcilla.
Vilicze. v. Furca. N. 1.
Vime. v. Uber.
Vincze ſzlabo. v. Villum.
Vinika. v. Labruſca.
Vino. v. Vinum.

vino chiſzto, y ſzámo. v. Merum.
vinograd. v. vinea.
vinogradſzke gore, Bregi &c. Promontorium. N. 2.
vino, kô taki pianoga chini chloveka. v. Temetum.
vino malasſa. v. Malvaticum Vinum.
vino muskatno. v. vinum.
vino pelinkovo. v. Abſynthites.
vino ſgáno. v. Crematum vinum.
vino zevrelo. v. vappa.
vínyak. v. vinitor.
vìr, viranyek. v. Scaturigo, Gurges, vorago.
viroſztov. v. vigil.
viroſztujem. v. vigilo.
viſchechi. v. Hinnibundus.
viſchech. v. Hinnibundè.
viſchenye. v. Hinnitus.
viſchim guſztokràt. v. Hinnito.
viſchim, Hêrſem. v. Hinnio.
viſchiv. v. Hinnibilis.
viſſnya drévo. v. Meraſus.
viſſnya ſzàd. v. Meraſum.
viſzecha kóla. v. Pilentum, Carpentum.
viſzechi, a, e. v. Penſilis.
viſzim. v. Pendeo.
viſzok. v. Altus, Procerus, Sublimis.
viſzokoga, velikoga preſtimánya. v. Celſus, Excelſus.
viſzoko, veliko preſtimano. v. Celſè.
vjtel, vitlo, na kôjeſze preja navia. v. Girgillus.
viteski. v. Militaris.
vitez. v. Miles.
vjza. v. Huſo.

V K.

vkanitel. v. Deceptor, Impoſtor.
vkanyujem. v. Fraudo, Fallo, Decipio.
vkanyuványe. v. Deceptio.
vkorenyujem. v. Radico.
vkragyujem. v. Furor.

vkrochenye. v. Domitura.
vkrochujem. v. Domo, Cicuro, Manſvefacio.
vkrochujemſze. v Manſvefio.
vkrotitel. v. Domitor, Manſvetarius.
vkup. v. Simul, Unà.
vkup ſzpravlyam. v. Cumulo.

V L.

vlaga. v. Humor.
vlah. v. valachus.
vlaſnimſze. v. Humeſco.
vlaſnoſzt. v. Humiditas.
vlaſno chinìm. v. Humecto.
vlaſzica. v. Muſtella.
vléchem. v. Traho.
vléchem ſzilum. v. Rapio.
vléchem ſzilum guſztokràt. v. Rapto.
vlévam. v. Fundo, Infundo.
vlévanye. v. Infuſio.
vlezávam ſzilum. v. Irrumpo.
vlézenye ſzilum. v. Irruptio.
vlyuden. v. Sapidus.
vlyudno. v. Sapidè.

V M

vmíram. v. Morior.
vmivaliſche. v. Lavatorium.
vmivanye. v. Ablutio, Lotio.
vmorenye. v. Interfectio, Peremptio, Occiſio.
vmorjenye brata. v. Fratricidium.
vmorjenye chloveka. v. Homicidium.
vmorjenye matere. v. Matricidium.
vmorjenye Otcza. v. Parricidium.
vmoritel chloveka. v. Homicida.
vmoritel Matere. v. Matricida.
vmoritel otcza. v. Parricida.
vmoritel pſza. v. Canicida.
vmsuknujem. v. Conticeſco.

V N.

vnoſenye. v. Multiplicatio.

vnoſim. v. Multiplico.
vnoſina. v. Multitudo.
vnuk. v. Nepos.
vnuka. v. Neptis.
vnukin mùs. v. Progener.

V O.

vòd. v. Ductus.
vòd po vſzem ſzvetu prelévanye. v. Cataclyſmus.
voda v. Aqua.
voda kiſzela. v. Acidula.
voda ſztojecha. v. Stagnum.
voda zdencha. v. Fontana.
vodè chlovechje guſzto kſplenye, gdaſze zadêrſati nemore. v. Stranguria.
vodè napelanye. v. Aquæductio.
vodè tesko puſchanye. v. Dyſuria.
vodè zabêrtvenye vu chloveku &c. v. Ischuria.
voden, a, o. v. Aquaticus.
vodena czèv, po koiſze voda pelya. v. Siphon.
vodeni mehùr. v. Bulla. N. 1.
vodeni beteg. v. Hydrops, Hydropiſis.
vodenichen. v. Hydropicus.
vodim. v. Duco. N. 1.
voditel. v. Ductor.
vodopía. v. Hydropota, Abſtemius.
vodùm méſſam. v. Diluo.
vogyenye. v. Ductus.
vojnìk. v. Miles, Bellator, Præliator.
vojnìk ſztári. v. Miles.
vòjſzk. v. Cera.
vojſzka v. Exercitus, Bellum.
vojſzka na vode. v. Claſſis.
vojſzka sàb, y miſſev. v. Batrachomyomachia.
vojujem. v. Milito.
vojvoda. v. Dux. N. 1.
vol. v. Bos.
volàr. v. Bubulcus, Boarius.
vólya. v. voluntas.
vólya ſzpuſchena, nerázloſna. v. Libido,
vólyim. v. Malo.
volovſzki jezik, tráva. v. Bugloſſus.

vonyam. v. Fœteo, Sordeo.
Vonyatichinìm. v. Fœtido.
vonyav. v. Fœtidus.
Vonyba. v. Fœtor.
vósa. v. Dolium.
voschen. v. Cereus, a, um. Ceratus.
Voschenieza. v. Cereus, ei.
vòz. v. Plaustrum, Vehia.
vozecz. v. Vector.
vozenye. v. Vectio. Vectura.
vozger. v. Mucus.
vozim. v. Veho.
vózni, a, o. v. Vectorius.
vozim cheszto. v. Vectito.
vozim navode. v. Remigo.
vozlyiv. v. Vectabilis.
vòz pun. v. Veheš.

VP.

vpelyávam. v. Introduco, Induco.
vpelyanye. v. Introductio.
vplamenim. v. Inflammo.
vplamnenye. v. Inflammatio.
vplétam. v. Implico.
vpletenye. v. Implicatio.
vpregam. v. Jungo. N. 2.
vpuchujem. v. Informo.
vputenye. v. Informatio.

VR.

vrábecz. v. Passer.
vrách. v. Medicator, Curator.
vrácharich lebudkakov. v. Medicaster.
vrachárnicza. v. Medicabulum.
vráchenye. v. Medicatio, Cura. N. 2.
vráchim. v. Medeor, Curo, N. 3. Medico.
vrachlyiv. v. Medibilis, Medicamentosus.
vrachlyivo. v. Medicabiliter, Medicinaliter.
vráchni, a, o. v. Medicamentarius, a, um.
vráchtvo. v. Medicamen, Medela.
vrág. v. Diabolus.
vragometen. v. Dæmoniacus, Obsessus.
vran, na, no. v. Niger.
vrana. v. Cornix.
vrasenye. v. Læsio.
vrasji. v. Dæmonicus, Diabolicus.
vrasújem. v. Lædo.
vraszka. v. Ruga.
vraszkav. v. Rugosus.
vrát. v. Collum.
vráta zvunszka. v. Fores.
vráta. v. Porta, Ostium, Janua.
vráta od zada. v. Posticum.
vratár. v. Janitor, Ostiarius.
vratarícza, v. Janitrix.
Na vráta vszaka, dácha posztavlyena. v. Ostiarium.
vratilo. v. Liciatorium.
vratnà peta. v. Cardo.
vratnicze, kêszena dvè sztráne odpiráju. v. Valvæ. N. 1.
vratni vugli. v. Antæ.
vráven. v. Rectà, Directè.
vreche. v. Saccus.
vrechenye. v. Fascinamentum.
vrechlyiv. v. Fascinatorius.
vrèd. v. Cito.
vréden. v. Dignus.
vrédnoszt. v. Dignitas.
vrekújem. v. Fascino.
vréme. v, Tempus.
vremeni. v. Temporalis, Temporaneus.
vrem. v. Bullio, Ferveo.
vrenye. v. Bullitus.
vreteno. v. Fusus, Verticillum. Spondylus.
vrezávam. v. Incido.
vrùch. v. Calidus.
vrùch, kipùch. v. Fervidus.
vruche mije. v. Caleo.
vruchína. v. Calor.
vruchina velika. v. Æstus.
vszivam. v. Fruor, Potior. N. 2. Utor.

VSZ.

Vszagyenye. v. Implantatio.
Vszagyujem. v. Implanto.
vszagdar. v. Semper, Perpetuò.
vszagdasznyi. v. Perpetuus.
vszaki. v. Qvilibet, Qvivis.
vszegdàr. v. Semper.

vszegder. v. Ubiqve, Ubivis.
vszehavam. v. Arefio.
vszekujem. v. Emungo.
vszeszvechak. v. November.
vszevdily. v. Assiduè, Continuò.
vszirujem. v. Coagulo.
vszkakujem. v. Profugio.
vszkok. v. Transfuga.
vszlisszujem. v. Exaudio.
vsztajemsze. v. Surgo, Assurgo.
vsztávlyam. v. Detineo, Sisto.
vsztavlénye. v. Detentio.
vszteszem. v. Cohibeo, Retraho.

VT.

vtáplyam. v. Mergo, submergo.
vtasenye. v. Mitigatio, Placatio, Sedatio.
vtasújem. v. Sedo, Mitigo, Placo.
vtechenye, k-komu. v. Refugium.
vtéchemsze k-komu. v. Refugio, Confugio.
vtelovlyenye. v. Incarnatio.
vtelovlyen. v. Incarnatus.
vtvêrgyujem. v. Firmo.
vtêrnenye zubòv. v. Stupor. N. 3.
vtissújem. v. Mitigo, Placo, Lenio.
vtrepávam. v. Torpeo, Labo.
vtúscham. v. Sagino, Impinguo.

VU.

vu. v. In.
Vuchen. v. Eruditus, Doctus.
Vuchenichtvo. v. Discipulatus.
vuchenicza. v. Discipula.
vuchenìk. v. Discipulus.
vuchìm. v. Doceo, Instruo, Erudio.
vuchímsze. v. Studeo, Disco.
vùd. v. Membrum.
vúdarecz. v. Ictus.
Na vude kotriga razchinyanye. v. Anatomia.
vúdicza. v. Hamus.
vudíram. v. Percutio, ferio.

Digitalizirao Google

vudne. v. Interdiu.
vudrenye. v. Percuſſio.
vuga. v. Picus viridis.
vugel. v. Angulus.
vugblyemſze. v. Declino, Vito.
vuglen. v. Carbo.
vuglenàr. v. Carbonarius.
vuglenicza. v. Carbonaria.
vuglen ſiv. v. Pruna.
vúgnenye. v. Declinatio.
vugêrſzka Zemlya. v. Hungaria.
vugoden. v. Acceptus, Placidus.
vugor. v. Anguilla.
vúgorek. v. Cucumis.
vugrin. v. Hunnus.
vuho. v. Auris.
vuhaſzt. v. Auritus.
vuhàjam. v. Profugio.
vuſſeſzni. v. Auricularis.
vuhvecz. v. Piton.
vuhvicza. v. Pitoniſſa.
vujecz. v. Avunculus.
vûk. v. Lupus.
vulicza. v. Platea.
vulicza téſzna. v. Angiportus.
vuliſche. v. Alveare.
vulnyàk. v. Apiarium.
vúlog na nogah. v. Podagra.
vulog na rukah. v. Chiragra.
vulog na kolenu. v. Gonagra.
vulosjiv. v. Podagricus.
vun. v. Foras.
vuna. v. Lana
vunaſzt. v. Laneus.
vune. v. Foris.
vunenna meſtrja. v. Lanificium.
vune chéſzravecz. v. Carminator.
vune chéſzravicza. v. Carminatrix.
vunuchéſzram. v. Carmino.
vunum premétavecz. v. Lanificus.
vupletki. v. Impilia.
vura. v. Hora.
vura negdavodena, ſzada péſchena. v. Clepſydra.
vura ſzunchena. v. Solarium.
vurar. v. Horarius, ii.
vure. v. Horologium.
vure jedne dug. v. Horalis.
vûſs. v. Pes. N. 3. Pediculus. N. 2.
vûſs mlâda. v. Pedicellus.
vusàr. v. Reſtio. Funarius.
vúſe. v. Funis, Reſtis.
vuſe. kêmſze máchke ſelézne priveſúju. v. Rudens.
vuſganye. v. Accenſio.
vuſiſem. v. Accendo.
vuſsèſz kinch. v. Inaures.
vuſsèſz ſvenchanye. v. Tinnitus, ſcilicèt aurium.
vuſſiv. v. Pedicoſus.
vuſſivoſzt. v. Pediculatio.
vuſſnì, a, o. v. Pedicularis.
vuſznicze. v. Labia.
vuſzta. v. Os, oris.
vuſztecza. v. Oſcillum, Oſculum. N. 2.
vuſztnà praznócha. v. Bucca.
vuſztno ſzpriſchanye. v. Aphtæ.
vutel. v. Foraminoſus, Foraminatus.
vutlína. v. Foramen.
vutroba. v. Uter, eri.
vúza. v. Carcer.
vúzda remenye. v. Habena.
vúzda ſvala. v. Frenum.
vúzdam, ſvalîm. v. Freno.
vuzek. v. Arctus Angnſtus.
vuzel. v. Nodus.
vuzem. v. Paſcha.
vúzim. v. Incarcero.
vuzko. v. Arcte, Anguſtè.
vuzliv. v. Nodoſus.
vuzlivoſzt. v. Nodatio.

VZ.

vzájem dájem, kaj nazad opet dobívam. v. Commodo.
vzájem dajem, ali rauno, kaj dájem, nazad nedobivam, nego v-jednakoj vrédnoſzti vu penezèh. v. Mutuo.
vzájem jemlyem. v. Mutuor.
vzdêrſanye. v. Abſtinentia.
vzdêrſávamſze. v. Abſtineo.
vzimam. v. Accipio.
vzimam nazad. v. Recipio.
vzimam ſzilom. v. Rapio.
vzimam muchèch. v. Surripio.
vſztuplyujem. v. Ingredior.

Z.

ZA.

Za. v. Pro, Poſt.
Zabádam. v. Infigo.
Zabádanye. v. Infixio.
Zábava. v. Retardatio.
Zabavicza. v. Vexator, Irritator.
Zabavim. v. Retardo.
Zabávlyam. v. Vexo, Moleſto, Irrito.
Zabêrtvávam. v. Obturo.
Zabertvenye. v. Obturatio.
Zabiam. v. Incutio.
Zabienye. v. Incuſſio.
Zablyenye. v. Oblivio.
Zablugyenye. v. Aberratio, Error.
Zablugyújem. v. Aberro, Devio.
Zablyiv. v. Oblivioſus.
Zablyujem. v. Obliviſcor.
Zaboluiem. v. Indoleo.
Zabudalyujemſze. v. Stupeo.
Zachêrlenenye. v. Erubeſcentia.
Zachêrlenujemſze. v. Erubeſco.
Zachetek. v. Principium, Exordium, Initium.
Zachetnik. v. Author, Auctor.
Záchinba. v. Condimentum, Aroma.
Zachinbſzki krámar. v. Aromatarius.
Zachinyam. v. Condio.
Zachínyam, Prichinyam. v. Incipio, Ordior, Inchoo.
Zachuduiemſze. v. Admiror.
Zachuvanye. v. Conſervatio, Aſſervatio.
Zachuvávam. v. Conſervo, Aſſervo.
Záda. v. Retrò.
Odzáda. v. Retrorſum.
Zádavek. v. Arrha, Arrhabo.
Zadávlyam. v. Suffoco.
Zadávlyenye. v. Suffocatio.
Zadêrczávam. v. Irrito.
Zadêrgávam. v. Strangulo, Illaqueo.

Zadêr-

Zadêrlyivicza. v. Irritator.
Zadêrſanye. v. Detentio.
Zadêrsàvam. v. Detineo.
Zadêrſávavecz. v. Detentor.
Zadêrska, Pruglo. v. Laqveus.
Zadévamſze. v. Impingo.
Zadimújem. v. Fumigo.
Zádnyi. v. Ultimus.
Zadoſzta. v. Satis, Affatim.
Zadovályam. v. Satisfacio.
Zadrémanye. v. Sopor.
Zadrémanye chinechi. v. Soporifer.
Zadrémanye komu chinìm. v. Soporo.
Zadremlyujem. v. Obdormio.
Zadrevenimſze. v. Rigeo.
Zaduſſenye. v. Suffocatio.
Zagínyam. v. Impello.
Zágonyka. v. Ænigma.
Zagaſújem. v. Vado.
Zagêrmujem. v. Tono.
Zagêrnyujem. v. Cooperio, Contego.
Zagiuſſujemſze. v. Obſurdeſco.
Zagnyávlyam. v. Suffoco, Strangulo.
Zagnyetenye. v. Oppreſſio.
Zagovárjamſze. v. Voveo.
Zágovor. v. Votum.
Zagovornik. v. Advocatus.
Zagrablyujem. v. Haurio.
Zagrágyam. v. Sepio.
Zagráſamſze. v. Minor, Comminor.
Zágreb. v. Zagrabia.
Zagreſſujem. v. Pecco.
Zagrizavam. v. Admordeo.
Zagutenye. v. Suffocatio.
Zágvozca. v. Cuneus.
Zahitávam. v. Abjicio.
Záhod. v. Circuitus, Seceſus.
Zahvalnoſzt. v. Gratia, Gratitudo.
Zája. v. Retro.
Zájecz. v. Lepus.
Zajchecz. v. Lepuſculus.
Zajchecz morſzki. v. Cuniculus.
Zajchev, a. o. v. Leporinus.
Zajedno. v. Simul, Una.
Zaimàch. v. Situla Aqvalis.
Zaimlyem vodu. v. Haurio.
Zákaj. v. Qvarè, Cur.
Zakaizáto. v. Qvapropter, Idcirco.
Zakápam. v. Sepelio.
Zakêrpavam. v. Reſarcio.
Zakeſznenye. v. Retardatio.
Zakeſznujem. v. Retardo.
Základ. v. Pignus, Hypotheca.
Zakladújem. v. Oppignoro, Hypotheco.
Zaklanye. v. Occiſio, Peremptio.
Zaklenenye. v. Obſeratio.
Zaklenujem. v. Obſero.
Zákletva. v. Jusjurandum.
Zaklínyam. v. Adjuro.
Zaklínyam hman Dúha. v. Exoroizo.
Zaklínyamſze. v. Juro.
Zaklínaynye. v. Adjuratio.
Zakolujem. v. Occido, Macto.
Zákon. v. Mors, Conſvetudo, Uſus.
Zákon, Pravicza. v. Lex.
Zákon Sz. hiſtva. v. Matrimonium.
Zakopanye. v. Sepultura.
Zakrachujem. v. Denego, Nego.
Zakrichanye. v. Exclamatio.
Zakrichujem. v. Exclamo.
Zákrov. v. Velamen.
Zakrov zapêrſze. v. Pectorale.
Zakruſujem. v. Circulo.
Zakuplyávam. v. Coëmo.
Zakuplyenye. v. Coëmptio.
Zalágam. v. Oppignoro.
Zaletavamſze. v. Involo.
Zaletávka, kùmſze vráta znutra zapiraju. v. Vectis.
Zalévam. v. Rigo, Irrigo, Impleo.
Zalévanye. v. Irrigatio.
Zálog. v. Pignus.
Zaloſaj. v. Bolus.
Zaludu. v. Fruſtra, Gratiis.
Zalyublyujem. v. Adamo.
Zamahújem. v. Vibro.
Zamámlenye. v. Dementatio.
Zamamlyújem. v. Dementio.
Zamaſújem. v. Illinio, oblinio.
Zamázanye. v. Maculatio.
Zamazávam. v. Maculo.
Zámera. v. Offenſa.
Zámera mála. v. Offenſiuncula.
Zaményam. v. Commuto, Permuto.
Zamérjamſze. v. Offendo. N. 1.
Zámer. v. Offenſa.
Zamérkanye. v. Obſervatio. N. 2.
Zamerkújem guſzo kràt. v. Obſervitò.
Zámêrtev. v. Semimortuus.
Zamêrznenye. v. Congelatio.
Zamotanye. v. Implicatio.
Zamotávam. v. Implico.
Zamreſújem. v. Irretio.
Zamukújem. v. Obticeſco.
Zanemújem. v. Obmuteſco.
Zaniſtar drugoga dêrsìm. v. Aſpernor, Contemno.
Zanohticza. v. Redivia.
Zanoſſenye deteta. v. Conceptio.
Zanoſſujem. v. Concipio. N. 1.
Západ. v. Occidens.
Západ ſzunchen. v. Sol.
Západni, a, o. v. Occidentalis.
Zapecháchenye. v. Obſignatio
Zapechachujem. v. Obſigno.
Zapekujem. v. Aduro.
Zapêrpran. v. Piperatus.
Zapiram. v. Claudo, Occludo.
Zapiſzanye. v. Inſcriptio.
Zapiſzávam. v. Inſcribo.
Zapléchem. v. Implico, Innecto.
Zaplétam. v. Intrico.
Zapletenye. v. Implicatio.
Zapletki okolo nòg guſzecheh &c. v. Tricæ. N. 1.
Zápornicza. v. Vectis.
Zápoved. v. Mandatum.
Zapovédam. v. Mando, N. 1. Jubeo, Impero.
Zapréchenye. v. Obſtaculum.
Zapuſcham. v. Deſero, Negligo.
Zapuſchanye. v. Neglectio.
Zarana. v. Manè.
Zareſújem. v. Incido.
Zarucham. v. Deſponſo.
Zaruchanye. v. Deſponſatio.
Záruchnicza. v. Sponſa.
Záruchnik. v. Sponſus.
Záruki. v. Sponſalia.
Zaſganye. v. Inuſtio.

Zaſiſem. v. Incendo.
Zaskêrgutávam. v. Strideo.
Zaſſivávam. v. Inſuo.
Záſzad. v. Plantatio.
Zaſzágyam. v. Implanto.
Záſzed. v. Inſidiæ.
Zaſzédam. v. Inſidior.
Záſzednik. v. Inſidiator.
Zaſzipávam. v. Oppleo, Obruo.
Zaſzlépyam. v. Ob, vel Excæco.
Záſzlon. v. Cortina.
Zaſzlusújem. v. Mereor.
Zaſzmolújem. v. Impico.
Zaſzopújemſze. v. Anhelo.
Zaſzpán. v. Somnolentus.
Zaſzpána bòl. v. Veternus.
Zaſzpánecz. v. Dormitator.
Zaſzpávam. v. Indormio.
Zaſzpávati prichinyam. v. Dormiſco, Dormiturio.
Zaſztájemſze. v. Occurro. N. 2.
Záſztanek. v. Occurſus.
Záſztava v. Vexillum.
Záſztavek, kémſze voda na melinu ſztávlya. v. Cataracta. N. 3.
Zaſztavnik. v. Signifer, Vexillarius.
Zaſztávlyam. v. Detineo.
Zaſztávlyenye. v. Detentio.
Zaſztigávam. v. Aſſequor.
Zaſztíram. v. Obtego.
Záſztor. v. Cortina.
Zaſzunka. v. Repages, Repagulum.
Zatájam. v. Nego, Occulto.
Zatajenye. v. Negatio, Occultatio.
Zatajnik vere. v. Apoſtata.
Zatikávam. v. Oppilo.
Zatikávanye. v. Oppilatio.
Zatíram. v. Peſſumdo, Deſtruo.
Zatíſzkam. v. Oppilo.
Záto. v. Propterèà, Ideò, Idcircò.
Zatrudgyen. v. Laſſus.
Zatrudgyenye. v. Defatigatio, Laſſitudo.
Zatrudgyujem. v. Defatigo.
Zátvor. v. Clauſtrum, Clauſura.

Zatupújem. v. Hebeto, Obtundo.
Zavêrgávam. v. Abjicio.
Zavêrnyújem. v. Repello.
Zaveſújem. v. Ligo.
Závez. v. Ligamen.
Zavezanya prekêrſikel. v. Fœdifragus.
Zauffávam. v. Confido.
Zavíam. v. Involvo.
Zavíam kot vùk. v. Ululo.
Zavianye pſzòv, vukòv. v. Ululatus.
Zavíanye puta. v. Anfractus.
Záviat. v. Flexuoſus.
Zavjemlyem. v. Occupo.
Závjetje. v. Occupatio.
Zavikávam. v. Exclamo.
Zaviram kolo. v. Sufflamino.
Zavitek. v. Involucrum.
Zavítje. v. Involutio.
Závor navratah. v. Repages.
Závor na kolu v. Sufflamen.
Zavuzdávam. v. Freno.
Zavúzlanye. v. Innodatio.
Zavuzlújem. v. Innodo.
Zazáblyen. v. Attonitus.
Znzávam. v. Invoco.
Zazávanye. v. Invocatio.
Zazidanye. v. Obmuratio, Immuratio.
Zazidávam. v. Obmuro, Immuro.
Zaznamenujem. v. Signo, Obſigno.
Zaznamenuvanye. v. Obſignatio, Notatio.

Z B.

Zbantúvanye. v. Offenſa.
Zbienye. v. Percuſſio, Verberatio, Concuſſio.
Zblyuvanye. v. Vomitus Vomitio.
Zblyuvávam. v. Evomo.
Zbrájam. v. Dinumero.
Zbriſzanye. v. Deletio.
Zbriſzávam. v. Extergo, Tergo, Deleo.
Zbuditel. v. Excitator.
Zbugyávamſze. v. Expergiſcor, Evigilo.
Zbugyavajúche vure. v. Excitatorium.

Zbúgyenye. v. Excitatio.
Zbugyávam. v. Excito, Expergefacio.
Zbúrkanye. v. Turbatio, Conturbatio.
Zbúrkanye obchine. v. Seditio.

Z D.

Zdalka. v. Eminùs.
Zdehávam. v. Expiro.
Zdehnenye. v. Expiratio.
Zdela. v. Scutella.
Zdéla velika ſiroka. v. Patena.
Zdela muskà gluboka. v. Gabata.
Zdelàr. v. Scutellarius.
Zdelicza. v. Catillus.
Zdelo-lis, zdèl oblizavecz. v. Catillo, onis.
Zdélnyak. v. Scutellarium.
Zdencheez. v. Fonticulus.
Zdenchen. v. Fontalis.
ſ-zdencza izhajajuchi. v. Fontigenus.
Zdenczèv ſzvetek, y obſzluſávanye. v. Fontanalia.
Zdenecz telechi. v. Fons.
Zdenecz ſz-krovom. v. Puteus.
Zdêrſanye. v. Continentia, Abſtinentia.
Zdêrſávam. v. Contineo.
Zdihávam. v. Suſpiro.
Zdihávanye. v. Suſpirium.
Zdrav. v. Incolumis, Sanus.
Zdravo, Zdravo budi. v. Salve.
Zdrávje. v. Sanitas.
Zdruſenye. v. Conſociatio.
Zdruſim. v. Conſocio.
Zdváiam. v. Deſpero.
Zdvojenye. v. Deſperatio.

Z E.

Zeba. v. Frigilla.
Zebeme. v. Frigeo.
Zegrélamſze. v. Calefio.
Zéham. v. Oſcito.
Zéhanye. v. Oſcitatio.
Zel. v. Malus.
Zelen. v. Viridis.

Zele-

Zelenimſze. v. Vireo.
Zelenína. v. Viror.
Zelenſne meſzto, gde raſzte. v. Viretum, Viridarium.
Zelye. v. Olus, Caulis. N. 2.
Zeljiche. v. Oluſculum.
Zeliſche zlocheſzto. v. Corchorus.
Zemelſzki. v. Terreſtris.
Zemlya. v. Terra, Humus, Solum.
Zemlya béla. kamen béli. v. Gypſum.
Zemlya na dugom med dvojem morjem. v. Iſthmus.
Zemlyàk. v. Patriota, Conterraneus.
Zemlye, ali Nebaraſzprenye. v. Chaſma.
Zêrczalo. v. Speculum.
Zêrno. v. Granum.
Zeſganye. v. Combuſtio.
Zeſgávam. v. Comburo.
zeſſvávam. v. Conſuo.
zeſztajemſze. v. Obvio, Occurro.
zet. v. Gener
zévam. v. Expiro.
zévanye. v. Expiratio.
zevrelicza. v. Vappa.
zevſzeh ſztràn. v. Undequaque, Undique.
zevſzéma. v. Omnimodè, Prorſus, Penitus.
zezárjam. v. Matureſco.
zezávam. v. Evoco, Provoco.

Z G.

zgágyamſze. v. Contingo, Evenio.
zgibicza. v. Junctura.
zgogyenye. v. Eventus, Caſus.
zgora. v. Super, Deſuper.
zgotávlyam. v. Perficio, Abſolvo.
zgotávlyanye. v. Perfectio, N. 2. Abſolutio. N. 2.
zgovárjamſze. v. Condico.
zgovorenye. v. Conditum.
zgrínyam. v. Compono.
zgublyávam. v. Perdo, Amitto.
zgublyenye. v. Amiſſio, Perditio.
zguza. v. Ruga.

Z H.

zhabitel. v. Deſtructor.
zhablenye. v. Deſtructio, Corruptio.
zhódiſche. v. Conventus.
zhódiſche hman drusbenikov. v. Conventiculum.
zhrakanye. v. Excreatio.
zhrakujem. v. Excreo.

Z I.

ziam. v. Hio.
zianye. v. Hiatus.
zibka. v. Cunabula.
zibkin, a, o. v. Cunalis.
ziblyem. v. Agito.
zìd. v. Murus.
zidàr. v. Murarius.
zìd varaski. v. Mœnia.
zjedinam. v. Coaduno, Complano.
zima. v. Frigus.
zima, zímſzko vréme. v. Hyems.
zimem. v. Frigeo.
zimen. v. Frigidus.
zimlichav. v. Febricoſus.
zimlichicza. v. Febricula.
zimlichin. v. Febrilis.
zimlicze &c. priſztupenye. v. Paroxyſmus.
zimlicza. v. Febris.
zimliczu dobivam. v. Febreſco.
zimliczu imam. v. Febricito Febrio.
zimſzka halya. v. Chimaſtrú.
zimſzki, ka, ko. v. Hyemalis.
zimújem. v. Hyemo, Hyberno.
zimúvanya meſzto v. Hybernа.
zimúvanye. v. Hybernatio, Hyematio.
ziſzkávam. v. Inquiro, Quæro.

Z L.

zlágam. v. Compono.
zláganye. v. Compoſitio.
zlagávam, laſem. v. Mentior.
zlaménye. v. Signum, Nota.
zlaménye zaſgano. v. Stigma.
zlamenujem. v. Signo, Noto.
zlàt. v. Aureus, a, um.
zlàt lancz. v. Torques.
zlatem lanczem nakincheni. v. Torquatus.
zláta ruda. v. Aurifodina.
zlata runa. v. Aureum vellus.
zlatàr. v. Aurifex.
zlàt dukat. v. Aureus, ei.
zlatenicza. v. Bilis.
zlatenicza po télu razleana. v. Jcteritia.
zlateniczu po télu razleanu têrpechi. v. Jctericus.
zlato. v. Aurum.
zlatenye. v. Auratura.
zlatìm. v. Deauro.
zláto chiſzto. v. Obrizum.
zláto zrézano, nacifrano. v. Aurum.
zlató-laſz. v. Auricomus.
zlato tàt, zlato-krad. v. Aurifur.
zlehkóchenye. v. Alleviatio.
zlehkótim. v. Allevio.
zlévam vodu. &c. v. Effundo.
zlévam. v. Conflo.
zlévanye. v. Effuſio.
zlévanye, raszталenye. v. Conflactio.
zlo. v. Malè.
zloba. v. Malignitas.
zloben. v. Melignoſus.
zlocheſzt. v. Neqvam, Malus.
zlochinenye. v. Maleſactum.
zlochinecz. v. Maleficus.
zlochinìm. v. Maleſacio.
zlochinſztvo. v. Maleficium.
zlochinitel. v. Maleſactor.
zlovolyen. v. Malevolus.
zlovolyno. v. Malevolè.
zlovolynoſzt. v. Malevolentia.
zlogovorenye. v. Maledicentia.
zlovsívam. v. Abutor.
zlovsivanye. v. Abuſus.
zmámlyam, v. Demento.

zmá-

Bayerische Staatsbibliothek München
Digitalizirao Google

zmámlyamſze. v. Deliro, Inſanio.
zmamlyenye. v. Dementatio, Inſania, Delirium.m
zmàj. v. Draco
zméchem. v. Exonero.
zmechìm. v. Gravo.
zmechína. v. Gravitas.
zmekávam. v. Rapio.
zmekávam nogu &c. v. Luxo.
zmeknenye. v. Rapina.
zmeknenye kotrig. v. Luxatio.
zmenkávam. v. Deficio.
zmenkanye. v. Defectus, Defectio. N. 1.
zmér am. v. Menſuro, Collimo.
zmêrzávamſze. v. Congelaſco.
zmêrznenye. v. Congelatio.
zméſſanye. v. Permixtio.
zmeſsávam. v. Commiſceo.
zmétam, pomechem. v. Verro, Everro.
zmikávam. v. Rapio.
zmikávanye. v. Rapina.
zmikávavecz. v. Raptor.
zmiſslyávam. v. Excogito, Commentor.
zmiſslyávecz. v. Commentator, Excogitator.
zmiſslyenye. v. Commentum, Commentatio, Excogitatio.
zmiſslenye Pete skole. v. Fabula.
zmuchujem. v. Turbo.
zmutnya. v. Turbatio.
zmútnya v-lyucztvu. v. Tumultus.
znaménye. v. Signum.
znaménye, kô z-porodom izide. v. Nævus.
znaménye, kêmſze Vojniki vu Voiſzki med ſzobum poznáva u. v. Teſſera.
znaménye vaſgano na chelu. v. Stigma.
znamenujem. v. Significo.
znàm. v. Scio, Calleo.
znánecz. v. Notus. N. 2.
znánye. v. Scientia, Notitia.
znánye, poznanye. v. Cognitio
znáſſam. v. Comporto.
znój. v. Sudor.
znòj briſſechi rubecz, &c. v. Sudarium.
znojechiſſe. v. Sudabundus.
znojenye. v. Sudatio.
znoímſze. v. Sudo.
znojnicza. v. Sudatrix.
znojni. v. Sudatorius.
znojnìk. v. Sudator.
zób. v. Avena.
zobùn. v. Interula, Subucula, Thorax. N. 1.
zopet. v. Rurſum, Iteratò.
zorja. v. Aurora.
zornícza zvézda. v. Lucifer, Phoſphorus.
zovem. v. Voco.
zràk. v. Aër, Aura, Æter.
zráſchamſze. v. Concreſco.
zráſcham. v. Creſco.
zráven. v. Rectà, Directè.
zravnávam. v. Coæquo, Complano.
z-rázlogom. v. Diſcretè.
z-rázlogom chinechi. v. Diſcretus.
zredom. v. Ordinatè.
zrel, a, v. Maturus.
zrélim. v. Matureſco.
zreloſzt. v. Maturitas.
zrézanye. v. Exciſio.
zrezávam. v. Excindo.
zrígánye. v. Eructatio, Ructus.
zrigávamſze. v. Ructo, Eructo.
zrivávam. v. Extrudo.
zványe. v. Vocatio.
zváſam. v. Convého.
zùb. v. Dens.
zubache. v. Raſtrum.
zubachicze. v. Raſtellum.
zuberine. v. Gingiva.
zùb kutni. v. Molaris.
zube vàn ſztérebeche imajuchi. v. Brochus.
zubaizt. v. Dentatus.
zúbecz. v. Denticulus.
zúbe rétke imajuchi. v. Denticulatus.
zúbe puſcham. v. Dentio.
zube nemajuchi. v. Edentulus.
zubnà-bòl. v. Odontalgia.
zubnì pràh. v. Dentificium.
zubno chiſztílcze. v. Dentiſcalpium.
zubne kléſchicze. v. Dentifrang bulum.
zvédam. v. Reſcio, Exploro, Indago.
zvédanye. v. Exploratio, Inqviſitio.
zvédavecz. v. Explorator.
zvéjam. v. Vanno.
zvèr. v. Fera.
zvêrgávam. v. Expono, Depono, Excludo.
zvêrhom. v. Cumulatè.
zvêrhu. v. Super, Supra, Inſuper.
zverinſzka natura. v. Feritas. N. 2.
zverinſzke nature, prelyute. v. Ferus.
zverinſzki. v. Ferinus.
zvêrſſávam. v. Perficio, Abſolvo. N. 2.
zvêrſſen. v. Perfectus.
zverſſenye. v. Perfectio, Abſolutio. N. 2.
zvêrtávam. v. Perforo.
zvêrtánye. v. Perforatio.
zvèſzt. v. Conſcientia.
zvezávam ſzkup veſem. v. Colligo.
zvèzd nekuliko vkup. v. Aſtrum.
zvézda. v. Stella.
zvézda denícza. v. Phoſphorus, Lucifer.
zvézda vecherna. v. Heſperus.
zvézda bludna. v. Planeta.
zvezden, a, o. v. Stellatus.
zviram. v. Scaturio.
zvirányek. v. Scaturigo.
zvíſſávam. v. Extollo, Exalto.
zvíſſenye. v. Exaltatio.
zvòn. v. Campana.
zvonàr. v. Campanator.
zvonchecz. v. Tintinnabulum.
zvonìk. v. Campanile.
zvonìm. v. Pulſo.
zvónſzki bat z-kêmſze zvonì. v. Ropalum.
zvrachujem. v. Sano.
zvùn. v. Extra.
zvunſzki v. Exterus.

O. A. M. D. G. & B. V. H.

digitized by Google

68 I 89 XX

Digitalizzato da Google

Digitalizirao Google

Ăquĭlōnālis, le, v. *Aquilonaris*. Regio aquilonalis. *Cic. l. 2. de nat. Deor.* Ubi alii leg. *aquilonaris*.

Ărābĭlis, le, Plin. *Oratnio, Kajſze orati more, za oranye dober.* Zu pflügen gut. *Megſzántható.*

Arbŏrārĭus, a, um. Varr. *Drévou ſzliſtajuchi.* zum baum gehörig. *Fáboz-való, Fáról-való.*

Arbuſcŭla, æ, f. Varr. *Raztúche drévcze, Czélo drevcze, Sztabrich.* s. Bäumlein. *Fátska.*

Arbuſtum, i, n. *Colum.* v. *Arboretum.*

Arbuſtīvus, a, um. *Colum.* &

Arbuſtus, a, um. Plin. *Pun tĕrnáczov, Z-drévjem zaſzadyen.* Wo viel Baumgarten ſind, Mit bäumen bepflantzt. *Gyümölts-fás.*

Arbŭtĕus, a, um. Virg. *Divjo-jabuchni, Iz ſztanovite divje jabuke dreva napravlyen.* Von Hagapffel-baum gemacht. *Vad alma fából-való.*

Arceſsītor, ōris, m. Plin. *Dozavavecz, Prizavavecz, Zovecz.* der einen fordert. *Hívó.* 2. v. *Accuſator.* ita *Ammian.*

Arceſsītus, ūs, m. v. *Vocatus.* Ipſius rogatu, arceſſitúque veni. *Cic.*

* Archĭmandrīta, æ, m. *Sidon.* v. *Abbas.*

* Architectus, i, m. Cic. v. *Architecton.*

Arcĭpŏtens, entis, *om.* Valer. Flacc. *Sztrelo-mocuch, Znajuchi iz lúka ſztrelyati.* der den bogen vvohl führet. *Nyílhez-értő.*

Arcĭtĕnens, entis, *om.* Virg. *Lúko-noſs.* Bogen-tragend. *Íjtartó, íjbordozó.* 2. Arcitenens, m. *Subſtantivè.* v. *Sagittarius, ii.* ita *Cic.* Apud *Arnob.* Arquitenens.

* Arctŏphўlax, ăcis, m. *Cic.* ex *Poëta.* Signum cæleſte juxta majorem urſam, ſideribus viginti tribus conſtans. v. *Bootes.*

* Arctos, *vel* Arctus, i, f. *Ovid.* Latinè propriè v. *Urſus, Urſa N.* 1. 2. transl. v. *Urſa N.* 2.

Arcuātim, *Adv.* Plin. *Na náchin lúka.* Bogen-vveis. *Bóltozva, Lugaſra.*

†Ărenda, æ, f. *Tugyega imánya predſzejemanye. Vu tugyem goſzpodarſztvo.* vulgo *Arenda.* e. Vervvaltung. *Más jószágan gazdálkodás*, vulgo *árenda, Hely-pénz.* v. *Redemptio.*

†Ărendātor, ōris, m. *Vu tugyem zaſzejemnik goſzpodár.* Der ein Frembdes gut in Vervvaltung hat. *Más jószágan magának gazdálkodó*, vulgo *árendás.* v. *Redemptor.*

Ărēnōſus, a, um. Virg. *Péſzchen, Pun péſzka.* Sandigt, Sandig. *Fövenyes.* Arenoſior, ſiſſimus. *Plin.*

Ărēnŭla, æ, f. Plin. *Péſzchecz, Drobni péſzek.* s. Sändlein. *Apró fövény.*

Ārēſco, is, ĕrĕ, (Neu. *Incb.*) Cic. *Szúb bivam.* Dürr vverde. *Megaſzok.* v. *Areo.*

Argentātus, a, um. Liv. *Poſzrebernyen, Zſzrebrom oblĕchen.* Verſilbert, Mit Silber überzogen. *Meg-ezüſtözött.*

Argūtŭlus, a, um. *Dim.* Cic. *Priſtegav, nekuliko biſztro-pametni.* Etvvas Spitzfindig. *Ravaſzka, Elméſetske.*

Ārĭdŭlus, a, um. Catul. *Priſzùb, Nekuliko ſzùb.* Etvvas trocken. *Aſzſzátska.*

Ārĭdum, i, n. *Subſtantivè:* Cæs. *Szúbo, Szúba zemlya.* Dürres und trocknes Erdreich. *Száraz föld.*

Ărĭŏlor, &c. v. *Hariolor.*

Armārĭŏlum, i, n. *Dim.* Plaut. *Ormáricz, Szprémicza.* ein kleines Kälterlein, Käſtelein. *Almáriomotska.*

Armĭpŏtens, entis, *om.* Virg. *Ják i zmoſen vu orusju. Verlo oboruſen.* tapffer mit Waffen, gevvaltig in harniſch. *Fegyverrel hatalmas.*

Armĭſŏnus, a, um. Virg. *Z-orujem ſzenchechi.* Von Waffen erthönend. *Fegyverben zengő.*

Arrectus, a, um, Nom. & Particip. *Oſzovlyen, Nadignyen, Podignyen.* Aufrecht, Aufgericht. *Felemeltt, Fely-egyenesittetett, Mereſztett.* Item v. *Rectus N.* 1. Arrectis auribus audire. Virg. *Kruto-ſelvo poſzluſſati.* Begierig hören. *Örömeſt hallni, hallgatni.* Item v. *Promptus N* 2. Arrectos animos videre. *Sallaſt.* Item v. *Intentus N.* 2. *Solicitus N.* 1. Arrecta Civitas omnis. *Tacit.* Arrectior, iſsĭmus. *Liv.*

Arrŏgantĕr, *Adv.* Cic. v. *Præſumptuosè, Superbè.*

Artĭcŭlāris, re. & Artĭcŭlārĭus, a, um. *Kotriſni, Chlanji.* Zum gliedern gehörig. *ízekbez-való.* Morbus articularis, *vel* articularius, v. *Arthritis.* Plin.

Artĭcŭlārĭus, ii, m. Plaut. v. *Arthriticus.*

Artĭcŭlātè, *Adv.* Cic. *Synon.* Apertè, Clarè, Diſtinctè, Intelligenter. *Razluchno, Lépo-glaſzno.* Deutlich. *Kölönbön, Nevezet ſzerint.*

Artĭcŭlātim, *Adv.* Cic. *Od kotriga do kotriga, Pochlankeb.* Von einem glied zum andern: Glied-vveis. *Tzikkelyenként, ízenként.* 2. v. *Articulatè.*

Artĭcŭlo, as, āvi, ātum, (Act.) Lucr. *Kotriſim, Od kotriga do kotriga razluchujem.* Glied-vveis theile, Unterſcheide. *ízekre, vagy ízenként feloſztom.* Verba articulate. *Réchi razluchno izgovarjati.* die Wort deutlich ausſprechen. *értelmeſen ſzólni.*

Artĭcŭlōſus, a, um. Quintil. *Chlanyaſzt, Kotrigaſzt, Pun kotrigov.* Woller gelenck. *ízes.*

Digitalizirao Google